GLOSSARIUM AD SCRIPTORES MEDIAE & INFIMAE GRAECITATIS:...

Charles du Fresne Du Cange

Digitized by Google

2° L. gr. 96 (1

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

21

Hbh
VII
102 (1

2° Ap
310 (1

2 L. gr. 96-1

<36622108110019

<36622108110019

Bayer. Staatsbibliothek

Digitized by Google

Digitized by Google

L. gr. 96/1

GLOSSARIUM
ad Scriptores
MEDIÆ & INFIMÆ
GRÆCITATIS
DUOS IN TOMOS DIGESTUM.

ACCEDIT Appendix ad Gloſſarium mediæ & infimæ Latinitatis; Cætera ſubjectus ſyllabus indicabit.

Du Fresne Glossarium Med. et Inf. Graecitatis 1

GLOSSARIVM AD SCRIPTORES MEDIÆ ET INFIMÆ GRÆCITATIS
ΑΘΗΝΗ
ΙΣΩΚΡΑΤΗΣ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ

GLOSSARIUM
ad Scriptores
MEDIÆ & INFIMÆ
GRÆCITATIS,

IN QUO

GRÆCA VOCABULA NOVATÆ SIGNIFICATIONIS,
aut uſus rarioris, Barbara, Exotica, Eccleſiaſtica, Liturgica, Tactica, Nomica, Jatrica,
Botanica, Chymica explicantur, eorum Notiones & Originationes reteguntur:

Complures ævi medii Ritus & Mores; Dignitates Eccleſiaſticæ, Monaſticæ, Palatinæ, Politicæ, & quamplurima alia obſervatione digna, & ad HISTORIAM BYZANTINAM *præſertim ſpectantia, recenſentur ac enucleantur.*

E libris editis, ineditis, veteribuſque monumentis.

ACCEDIT Appendix ad Gloſſarium mediæ & infimæ Latinitatis, unà cùm brevi Etymologico Linguæ Gallicæ ex utroque Gloſſario.

Auctore CAROLO DU FRESNE, *Domino* DU CANGE,
Regi à Conſiliis, & Franciæ apud Ambianos Quæſtore.

TOMUS PRIMUS.

LUGDUNI,
Apud ANISSONIOS, JOAN. POSUEL, & CLAUD. RIGAUD.
M. DC. LXXXVIII.
Cum Privilegio Regis Chriſtianiſſimi.

Digitized by Google

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

Digitized by Google

SYLLABUS
ET SERIES
TOTIUS OPERIS.

TOM. I.

PRÆFATIO ad Gloſſarium de cauſis corruptæ Græcitatis.

Simonis Portii Romani Doctoris Theologi Grammatica Linguæ Græcæ vulgaris.

Tabellæ ſeu imagines rerum quarundam, ad rem præſertim Liturgicam, aut veſtiariam Græcanicam ſpectantium, quarum vocabula in hoc Gloſſario explicantur.

Gloſſarij ad Scriptores mediæ & infimæ Græcitatis pars prior à littera A. ad litteram P.

TOM. II.

Gloſſarij ad Scriptores mediæ & infimæ Græcitatis pars altera à littera P. ad litteram Ω.

Appendix ad Gloſſarium mediæ & infimæ Græcitatis.

Omiſſa alia quædam in eodem Gloſſario.

Notæ ſententiarum, Mathematicæ, Aſtronomicæ, Chymicæ, Jatricæ, quæ apud Scriptores mediæ & infimæ Græcitatis occurrunt, earumque expoſitio.

Præfatio ad eaſdem Notas.

Notæ ſententiarum ex Iſidoro.

Notæ ſententiarum ex S. Epiphanio.

Notæ Mathematicæ, ex Cod. MS.

Notæ Aſtronomicæ, ex Cod. MS.

Notæ Jatricæ, quibus corporis membra denotantur, ex Salmaſio.

Notæ Jatricæ ponderum & menſurarum ex Codd. MSS. & edit.

Notæ Chymicæ, ex variis Codd. Reg.

Notæ Chymicæ, ex Oſvvaldi Crollij libro de ſignaturis.

Notæ aliæ Græcanicæ ex Cod. Reg.

Index Auctorum Græcorum ineditorum ac editorum, qui in hocce Gloſſario laudantur & illuſtrantur.

Auctores Græci inediti.

Scriptores Græci inediti Anonymi.

Vitæ & Acta Martyrum, quorum auctores incerti inediti.

Scriptores alij Græci inediti, qui in hocce Gloſſario laudantur ex Joannis Meurſij Gloſſario.

Scriptores Græci editi.

Rerum in hoc Gloſſario memorabilium index.

Index Dignitatum Civilium, Palatinarum, Militarium, Eccleſiaſticarum, Monaſticarum, Officiorum, &c.

Index Botanicus.

Appendix ad Gloſſarium mediæ & infimæ Latinitatis, cum Præfatione.

Addenda ad Diſſertationem de inferioris ævi Nomiſmatibus.

Etymologicum vocabulorum Linguæ Gallicæ, quorum origines pluribus reteguntur & illuſtrantur in utroque Gloſſario, locis indicatis.

VIRORUM

VIRORUM DOCTORUM TESTIMONIA
DE UTILITATE GLOSSARIORUM
Mediæ & infimæ Græcitatis.

MARTINUS CRUSIUS in Epiſtola ad Gabrielem Severum Philadelphiæ Archiepiſcopum Venetiis degentem, lib. VIII. Turcogræciæ.

QUOD ſi quid poteris optimo noſtro Hieronymo commendare ad illud, ut aliquid amplius ego librorum vulgaris Linguæ Græcæ nanciſcar, unde magis ipſam addiſcam, oro, Domine, ne moleſtum ſit ei locum & modum comparandi indicare. Tunc ipſe mihi emet. Doleo nullum tale Lexicon extare unde mihi neceſſe eſt undecunque poſſim corrogare dictionum me latentium interpretationes, quæ aut puris vocabulis Græcis, aut Latinis reddantur. Omnino autem mihi ſtudio eſt, quandoquidem veterem puram linguam mediocriter didici, eamque in Academia noſtrâ doceo, cum ea hodiernæ quoque popularis aliquam cognitionem conjungere.

VVOLFIUS ad calcem Notarum in Nicetæ Annales, ante indicem rerum & verborum.

Barbarica vocabula ex vetuſto codice annotata in hoc opere non reperiuntur: ſed Græca duntaxat quibus illa explicantur. Quibus nulla interpretatio adjicitur, aut ſtellula apponitur, ſciat Lector ſignificationem ejus nobis vel ignotam eſſe vel dubiam. Rogo autem eos qui corruptæ linguæ periti ſunt, ut propter recentiores ſcriptores, in quibus ſubinde barbara vocabula occurrunt, Barbaricum Lexicon conficiant, vocibus barbaris præpoſitis, & Græcis ſubjunctis, ne veteris duntaxat linguæ periti ab eorum lectione deterreantur.

JACOBUS PONTANUS in Præfat. ad Georgij Phranzæ Hiſtoriam.

VTinam inveniretur qui Lexicon ἰδιωτικοβάρβαρον conficeret, magnum utique ſcriptores Græcorum recentiores legentibus & interpretantibus lumen præferret, apud quos non ſolum vocabula multa nova, ſed antiquorum etiam notiones & ſignificata alienata & detorta videas.

SCALIGERIANA Pag. 144. edit. Pariſ.

QUI ſeroit un Gloſſaire des Auteurs infimi ſæculi, *ſeroit bien.*

Summa Privilegij Regis Chriſtianiſſimi.

AUCTORITATE Regia ſancitum eſt, ne quis *Gloſſarium ad Scriptores mediæ & infimæ Græcitatis auctore* CAROLO DU FRESNE, *Dom.* DU CANGE, intra VI. annos à prima Operis editione numerandos imprimat, aut alibi impreſſum in hoc Regno divendat, præter ejuſdem D. DU CANGE, voluntatem, aut eorum, quibus id juris conceſſerit; hocque omnibus perinde clarum, notum, indictum habeatur, ac ſi Regii Diplomatis ſententia Operis initio præfigatur, ſinive poſtponatur. Qui ſecus faxit Librorum confiſcatione, & pœnis in Regio Diplomate declaratis mulctabitur. Datum Pariſiis die VII. Septembris anno M. DC. LXXXII.

De Mandato Regis, ſignatum, DES VIEUX.

Idem Dom. DU CANGE *jure ſuo ceſſit I. Aniſſon, &c. die* 20. *Septembris anno* M. DC. LXXXIII.

Deſiit prælum hujuſce primæ editionis, die 23. Junii 1688.

Digitized by Google

PRÆFATIO AD GLOSSARIVM.

DE CAVSIS CORRVPTÆ GRÆCITATIS.

I. EDITO nuper à nobis Gloſſario ad Scriptores mediæ & infimæ Latinitatis, acceſſit ſtatim opus alterum, quo Byzantinam Hiſtoriam duobus Commentariis illuſtrare ſum aggreſſus, quorum prior Imperatorum Conſtantinopolitanorum familias, Regúmque ac Toparcharum Dalmaticorum ſtemmata, alter Vrbis Conſtantinopolitanæ, qualis ſub Principibus Chriſtianis extitit, Deſcriptionem, ex Græcis potiſſimùm auctoribus adornatam complectitur: cujus quidem poſtremæ lucubrationis id mihi inprimis conſilium fuit, quòd, ut in præfatione attigimus, in rerum Byzantinarum Scriptoribus, locíſque difficilioribus, qui univerſim in omnibus ferè occurrunt, propter idem argumentum, eandémque ſcribendi rationem, explanandis, generali & qui omnibus conveniret, commentario id poſſe confici arbitrarer: adjunctis deinde ad auctores ipſos, in locis qui Editorum induſtriam expeterent, idoneis annotationibus; ne quod in omnibus plerumque proſtat, repetitâ ac inutili lectione, quod fieri ſolet, Lector ipſe fatigetur. In Hiſtoria quippe Byzantina, ut ibidem monuimus, quædam ſunt peculiaria & à cæteris diverſa, quæ ſingulari egeant explicatione, familiæ nempe Imperatorum Conſtantinopolitanorum, vel Principum quibuſcum bella geſſerunt, Vrbis deinde Byzantinæ tractus varij, ac ædes cùm ſacræ tum prophanæ, præterea dignitates Palatinæ, Eccleſiaſticæ & Monaſticæ, Latinis plerumque minùs notæ: ac denique voces barbaræ ac mixobarbaræ, vel certè Græcæ etiam, ſed novatæ ac inſolentis ſignificationis, quæ non modò apud iſtius hiſtoriæ, ſed & apud cæteros ævi inferioris Scriptores crebriùs occurrũt. Cúmque duas has poſtremas partes non tam pertractarint, quàm leviori, ut ita dicam, calamo attigerint viri aliquot eruditi, cenſebam tamen ad eorumdem auctorum intelligentiam quæ ab iis ſcripto mandata fuerant aliquatenus ſufficere, donec exurgeret vir aliquis doctus, qui novis acceſſionibus ac obſervationibus, has ſi non prorſus abſolveret, ſaltem exornaret. Atque id uno eodémque volumine fieri poſſe exiſtimabã, quod Gloſſarij ad Scriptores mediæ & infimę Græcitatis inſcriberetur, in quo & vocabula barbara ac ſemibarbara, aliáque rarioris notio-

Digitized by Google

nis, & utriuſque ordinis dignitates explicarentur, prioribus ex quatuor, quas dixi, partibus explanandis opellam qualemcumque impendiſſe contentus. Quibus exactis, receptui canere decreveram omnino, idoneâ exerendæ aliis induſtriæ arenâ propoſitâ & indicatâ; *ſat ducens meas hactenus occupaſſe nugas:* cùm ecce ὁ μακαρίτης Ludovicus Billainius Typographus Pariſienſis, vir litteris juvandis natus, qui & Gloſſarium noſtrum, & Hiſtoriam noſtram Byzantinam illuſtratã typis ſuis excuderat, convenit me, ac dixit, pleroſque ex Vrbe viros eruditos hanc ipſam à nobis Provinciam expetere, quam reipublicæ literariæ invidere minimè deberẽ, eò magis, quòd id haud difficulter confici à me poſſe rebantur, cùm perlegendis & evolvẽdis inferioris ætatis Scriptoribus haud inutile fortè impendiſſe hactenus ſtudium ſcirent, vel certè putarent. Verùm ægrè eorum poſtulationi manum dare, præberéque aſſenſum in animum induxi, cùm res ardua ſit eruditorum premere veſtigia, quæ aſſequi haud facilè queas. Eſſe deinde multa & præclara noveram ab iis obſervata in hoc genere argumenti, cui illuſtrando neceſſaria pleraque omiſeram, quod, ut fieri amat, pridem eſſet tentatum ab aliis: tametſi haud minimo novarum notationum acceſſu locupletari, ut perinde quaſlibet alias, ſecundùm Sidonium Apollinarem, *purpureis locorum communium pannis ſemel inchoatas materias, extendi* poſſe ſemper putaverim. Cedendũ tamen fuit: amicis inſuper v v. c c. Emerico Bigotio & Ioanne-Baptiſta Cotelerio, (quos in perfecta Græcæ Linguæ, ut & cæterarum diſciplinarum cognitione conſummatiſſimos eſſe nemo hodie neſcit) ad id adhortantibus, onúſque ſat grave humeris impoſitum ſuſcepi, non quòd ejuſmodi argumentum arbitrarer à me poſſe pertractari pro rei dignitate, atque adeò tot viris eruditis facere hac in re ſatis: ſed quia hominem amantem literas, quique vile otiũ hactenus defugerat, ſemper habere aliquid debere præ manibus quod legat aut ſcribat cenſebam: & quòd juxta Silium Italicum, *blando veneno Deſidia, virtus paulatim evicta ſeneſcat:* vel ut cum Ennio dicam, *Otio qui neſcit uti plus negotij habeat, quàm cùm eſt negotium in negotio.* Deinde ſi Imperatorem ſtantem mori debere dixit olim neſcio quis, cur etiam literarum ſtudioſum, γηράσκειν ἀεὶ διδασκόμενον cum Solone, & aliquid ſemper meditantem mori pariter debere dicere non licuerit? Evolvi igitur adverſaria & ſchedas, & collegi quidquid ad hanc rem, futuri tum inſcius conſilij, ex Græcis & Byzantinis ſcriptoribus obiter obſervaverã, præter illa quæ Gloſſario mediæ & infimæ Latinitatis adornando idonea in illud ſubinde conjecerã, quorũ pleraque reſervaſſem ad hocce opus, ſi à me ſuſcipiendum prævidiſſem. Affinitatem quippe habet utrumque argumentum, cùm ut Latina Græcis, ita Græca Latinis illuſtrari poſſe nemo diffiteatur: unde paulò jejunius haberi fortaſſean poterit illud quod nunc aggredimur, quia jam dicta refricare abſonum prorſus videretur: quod cauſæ fuit cur ſatius ſæpe duxerim ad jam annotata amandare Lectorem, quàm iteratâ lectione defatigare. Deinde non eâdem ex auctoribus depromptis locis ubertate poteſt adornari Græcanicum Gloſſarium, quâ Latinum: cùm longè plures habeantur ævi medij ex Latinis Scriptores, quàm ex Græcis, & in Græcanico deſint vetera diplomata, quæ Latino haud contemnenda ſubminiſtrant. Neque tamen poſthabendum illud etiam fuerit, quòd non ſimili, quâ Latinum, materiæ polleat amplitudine: cùm & nova multa ab illaudatis hactenus poſteáque editis ſcriptoribus excerpta non modò contineat, ſed & quæ ab aliis jam deſcripta traditáque ſunt, accuratione librorum, capitum, & paginarum indicatione, à nobis ſæpiuſculè laudentur; atque adeo complura ex manuſcriptis Regiæ Bibliothecæ & Colberteæ codicibus, vel uberioribus interdum excurſibus ad veterum ritus retegendos & examinandos neceſſariis illuſtrentur. In quibus quidem hæc à me lex ſervata, *ut nequaquam omnia,* (verbis utor Vincentij Lirinenſis) *ſed tantùm neceſſaria quæque perſtringam; neque id ornato & exacto, ſed facili communíque ſermone, ut pleraque ſignificata potius, quàm explicata videantur.*

II. Volumini verò titulum, quem in fronte præfert, præfiximus, *operis ſcilicet indicem, cauſſarum præconem, totius orationis breviſſimam vocem,* uti appellatur à Senatore: in quo quidem Græcitatis verbũ ne quis continuò aſpernetur, aut ut novitium rejiciat, ac denique ut Claſſicis Scriptoribus incognitum. Præterquã enim quod Theodoſius & Valentinianus Imperatores in l. un. Cod. de ſtudiis liber. urb. Rom. Senator non uno loco, Adamnanus, & aliquot è paullò vetuſtioribus; è recẽtioribus verò Geſnerus, Salmaſius, aliíque non pauci hac utantur voce, an non ἑλληνισμόν, *Græcationẽ,* & ἑλληνίζειν *Græciſcare* habẽt Gloſſæ veteres Græcolatinæ? Deinde cùm Latinitas dicatur, cur non & Græcitas dici poſſit, minimè video: quod quidem vocabulum, etſi novum & à nobis confictum, in hocce libri lemmate neceſſarium fuiſſet. Non deerunt porro qui titulum eundem, ut plus nimio ſpecioſum ac magnificum, & ut *ingentis illecebra ad legen-*

dum,

Digitized by Google

dum, ut verbis Gellianis loquar, explodant: vel quò faciliùs opus ipſum à Typographo diſtrahatur confictum velint, cùm plerúmque, juxta Auſonium, *quoſdam libros ſoleat commendare materia,& aliquotiens fortaſſe Lectorem ſolum lemma ſollicitet tituli:* proindéque verendum putem, ne dum *feſtivitates inſcriptionum* conſectamur, Pliniano verbo nobis aptato, noſtra eſſe dicatur *propter quam vadimonium deſeri poſſit, ita ut Lector cùm intraverit, nihil in medio ſit inventurus:* vel denique illud Poëtæ nobis ingerant:

Quid tanto dignum dedit hic promiſſor hiatu?

Sanè fateri licet non omnia quâ par eſt fortè diligentiâ & locorum ubertate quæ damus vocabula exponi: tum quòd, ut ſupra diximus, pleraque ex iis jam antea ſint à nobis deſcripta vel indicata; tum etiam quòd in hoc genere ſtudij plura noſſe vel annotaſſe haud contigerit, quod crimini dare cuiquam nefas fuerit, cùm omnia ſcire aut tenere ſe poſſe nemo profiteri audeat. *Multum reſtat adhuc operis*, aiebat Seneca, *multúmque reſtabit, nec ulli nato poſt mille ſæcula precludetur occaſio aliquid adjiciendi:* deinde ſcitum illud Varronis; *nemo reprehenſus qui è ſegete ad ſpicilegium reliquit ſtipulam.* Satis igitur nobis erit, ſi ex iis quæ in libri limine pollicemur, quædam utcunque attingamus. Ceterùm tot viris eruditis, qui hac ipſa in arena hactenus deſudarunt, gloriam præripere, & ex eorum laboribus libare laudem haud animus fuit, ſuſceptâ hac lucubratione: Ex quorum ſcriptis nonnulla nos hauſiſſe non diffitemur, ὥσπερ ἐπιφυλλίδα μετὰ τὸν τρυγητὸν καταλελειμμένον, καὶ στάχυν μετὰ τὸν ἄμητον διὰ τὸ πλῆθος παρεωραμένον, καὶ πᾶσαν ἁπλῶς ἐπὶ δένδρεσιν ὀπώραν μετὰ τὴν συλλογὴν ἐκλελειμμένην ἐπιτηρήσαντες, ut cum Joanne Damaſceno in lib. de cura pro mortuis loquar. Velim enim ſuam habeant laudem qui Spartam hanc adornarunt: ſuus cuique conſtet honos, cui minimè derogari velim, Stephano à Solio, Dionyſio Gotthofredo, Nicolao Rigaltio, Joanni Meurſio, Chriſtophoro Germano, Geraſimo Vlacho, Simoni Portio, Carolo Annibali Fabroto, & aliis ſi quipiam extent, ut neque Jacobo Gretzero, Joanni Morino, & Jacobo Goaro olim amico noſtro, à quibus multa ad Græcanicas utriuſque ordinis dignitates ſpectantia congeſta ſunt, quorum nomina non ſine elogio laudamus. Ita tamen in iis verſamur, *ut ſi fortè*, quemadmodum ait S. Auguſtinus in Epiſtola ad S. Hieronymum, *aliqua in aliquibus reperiantur, in quibus aliter quàm ij ſenſiſſe reperiar, non contra illos dictum, ſed quod mihi videbatur à me ſcriptum eſſe, putem Lectorem debere cognoſcere: aut ſi cognoſci non poteſt, credere debere.* Hac præterea mihi ſecundùm Senecam præſcriptâ lege, *ut ſi alij probabilius aliquid attulerint, non gravatè ab opinione mea in ſententiam eorum diſceſſionem fecerim, majorémque hanc partem eſſe videri reſponderim.*

III. Atque ut inſtitutum opus, quidve contineat, apertiùs Lector pernoſcat, videtur inprimis pretium eſſe operæ, ut quæ in eo proſequimur argumenta, methodúmque ac rationem quâ pertractantur, ſingillatim exponamus. Quod quidem præſtare conabimur, præmiſſis antea quibuſdam de Cauſſis corruptæ Linguæ Græcæ, ac de variis hodiernæ & vulgaris apud Græcos hujuſce ætatis dialectis, obſervationibus; ut hac inſtructus Lector cognitione, à quibuſdam ſalebris ſeſe faciliùs expediat. Enimvero de Linguæ Græcæ veteris dignitate, & ut in pleraſque Europæ, Aſiæ, atque adeo Africæ regiones ſeſe effuderit, quicquam hîc congerere conſtitui, cùm id argumenti pridem viri ſummi peculiaribus editis Commentariis ſint proſequuti. Deinde quis neſcit Alexandri ſucceſſores Reges in Ægypto & Syria eam ita intuliſſe linguam, ut præ patrio Syrorum & Ægyptiorum ſermone Græcus prævaluerit? Alexandria mater ac magiſtra omnium artium ac diſciplinarum Græcarum per Ptolemæos & Macedones Græca pro ægyptia facta eſt, colonia jam ante Græcorum ab ipſo Alexandro condita, ampliſſimæ Urbes in Syria Græcæ, & in Babylonia conſtitutæ, per Seleucos & Antiochos Macedonicam in ſe Hellenicam Linguam in illis regionibus ſuſcitarunt. Hinc, Συρομακεδόνων & Συρελλήνων nata appellatio; unde Seneca dixit: *Quid ſibi volunt in mediis barbarorum regionibus Græca Civitates? Quid inter Indos Perſáſque Macedonicus ſermo?* Sed & quis ignorat in Italiæ & Galliarum aliquot Provincias, Siciliam, aliáſque remotiſsimas regiones ſeſe propagaſſe eamdem Linguam? Ex quibus quidem facilè duntaxat erit conjicere, haud mirum videri debere, ſi eundo tot ſordes ſubinde contraxerit, & ſi deſciverit à puritate quâ antea cenſebatur, cùm intra unius gentis limites conſiſtebat. Ita Macedonica ſive Hellenica lingua per tot terrarum tractus tranſiens, & per militares homines traducta, pro ratione locorum & gentium, inter quas diſſeminata eſt, multos Idiotiſmos inde traxit, tam in verbis ſingulis, quàm in elocutionibus: cùm aliter fieri non poſſit, quin Græci Macedones inter Syros, Ægyptios, Italos, Gallos, Siculos degentes pleraque adfricuerint ſuæ linguæ ex eorum loquela, ut illi contrà nativum idioma pluribus Græcis vocibus & loquendi generibus corruperint.

IV. Macedonibus ſucceſſere Romani in imperio Græciæ ac totius Aſiæ obtinendo, qui univerſum Orbem fecere tandem Romanum. Per eos Lingua Græca, & communis etiam impurior facta eſt quàm dudum fuerat, ut Romanis innumeris quà vocibus, quà loquutionibus inquinata, ſub quibus ut vult Salmaſius, omnes dialectorum varietates abolefactæ ſunt, cùm nullus ampliùs Atticiſmus, Joniſmus, Doriſmus, vel Æoliciſmus vigeret in loquendi conſuetudine, quæ in totum mutata & corrupta habebatur, & uniformis facies Græci ſermonis per univerſam Græciam diffunderetur, eáque corruptiſſima. Quot enim vocibus inſititiis Romanis aſperguntur Novi fœderis tabulæ? An non σουδάριον, φραγέλλιον, κουστωδία, τίτλος, δηνάριος, κῆνσος, & alia hujuſmodi hîc legere eſt? Quot deinde verba ex Græcis licèt conficta, ſed quæ purior Græcitas reſpuerit, ibidem occurrunt, & quorum Catalogum quidam è viris doctis congeſſerunt, præter affectatam ubique neſcio quam χυδαιολογίαν, de qua tamen gloriabatur ipſe Paulus in ſecunda ad Corinthios Epiſtola, εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, cùm ipſe ſcilicet, & Evangeliſtæ κοινὴν illam ſeu communem, hoc eſt vulgarem & ruſticam linguam uſurparent. Non mirandum igitur, ſi in Provinciis negotiantibus Romanis refertis, & à Romanis Præſidibus gubernatis, plures irrepſerint loquutiones ex populo dominante in dialectum populi ſubjecti. Neque id tantùm obtinuit in vulgi ſermone, ſed & apud eos qui Linguæ ſtudebant venuſtati, qui non ſemel ſcripta ſua, Attico ſale ubique licèt condita, vocabulis ex Latio petitis, præmiſſâ interdum, ut fieri ſolet, interdum omiſſâ etiam præfatione, utuntur: quaſi indigerent genuinis, quibus animi ſenſum patefacerent, dum, ut ait Hieronymus, *pro legentis facilitate volunt abuti ſermone vulgari*. Idque inde accidiſſe par eſt exiſtimare, quòd fieri vix aliter poteſt, quin dum inter alterius Linguæ homines quis verſatur, ex eorum idiotiſmo quidpiam non contrahat. Ita Iulianus Imperator, in Epiſtola LV. (quod de ſe olim dixerat Naſo, cùm apud Scythas exul maneret,) Barbariem aliquam ſe contraxiſſe profitetur, dum apud Barbaros verſaretur, vir cætera Atticæ eruditioni addictiſſimus: τὰ δὲ ἐμὰ εἰ καὶ φθεγγοίμην Ἑλληνιστὶ, θαυμάζειν ἄξιον· οὕτως ἐσμὲν ἐκβεβαρβαρωμένοι διὰ τὰ χωρία. *Nam quòd ad me attinet, mirum eſt ſi vel Græcè loqui poſſim: tantam ex regionibus iſtis barbariem contraximus.* Deinde nulla unquam dialectus fuit quæ ſolis ſuis ac nativis vocabulis res omnes expreſſerit. Quælibet florentiſſimæ Linguæ & Gentium præpotentium, quia latiſsimas tenuere ditiones, multíſque imperarunt populis ἑτερογλώσσοις, & cum multis rem habuere, commerciorum causâ, plurima ex alieno mutuatæ ſunt. Fatendum etiam veniâ plerumque dignos haberi debere, ſi quando in iis, quæ Formalia vocant, verbis utantur Romanis, quæ ſi in Græcum convertiſſent ſermonem, à paucis fuiſſent intellecti. Quot enim hujuſmodi vocabula habentur apud Euſebium, S. Athanaſium, S. Baſilium, utrúmque Gregorium, Chryſoſtomum, & cæteros cultiſſimos alioqui Græcæ Eccleſiæ Patres, qui quidem, ut attigimus, præfatione aliqua præmiſſa Lectorem præmonebant, ne Barbarâ quâ uſuri erant dictione offenderentur. Sic Syneſius in Epiſt. LXVII. de Vacantivis agens, quos lingua Latina nominat; hæc ſubdit: ἀνέξῃ γάρ μου μικρὸν ὑποβαρβαρίσαντος, ἵνα διὰ τῆς συνηθεστέρας τῇ πολιτείᾳ φωνῆς τὴν ἐκείνων κακίαν ἐμφαντικώτερον παραστήσαιμι, *paululùm enim barbarè loqui mihi liceat, ut uſitatâ popularibus voce quorumdam improbitatem ſignificantiùs exponam.* Et, ut alios omittam, Conſtantinus Porphyrogenitus Imperator in avi Baſilij vita cap. LIII. dum ſupellectilem variam, verbis, quæ tunc erant in uſu, recenſet, hæc ait, καλὸν γὰρ ἐπὶ τούτοις κοινολεκτεῖν, quia deerant ſcilicet verba ex Græcis, quibus rudioribus paulò ſe percipiendum exiſtimaret: habet enim gens ipſa artificum diſtinctam ab alio genere hominum dialectum: habent ſingula opificum Collegia & corpora infinitas voces τεχνικὰς, quæ nec aliis artificibus in uſu ſunt, nec aliis hominibus, quamvis ejuſdem gentis & loci. Sic Michaël Attaliates de ſui temporis juriſprudentia, quam Græci à Latinis hauſerant, ſcripturus, ſimili præfatione utitur: ἐν οἷς δὲ δεῖ καὶ κοινολεξίαις, διὰ τὸ παντελῶς εὐδιάγνωστον, πραγματείαν ποιήσασθαι. *In quibus, etiam vulgari dictionis genere, quo faciliùs omnino intelligi queant, res mihi erunt pertractandæ.* Accedit deinde ut qui iſtiuſmodi ſermone vulgari, ſeu κοινῷ, conſcriptos libros legunt, in Attico ſeu puriori rubiginem quandam obducant, ac loquutionis emendatæ characterem vitient aut corrumpant: quod quidem in iiſdem, de quibus egimus, Græcis Patribus licet animadvertere, qui cùm veteris vel novi fœderis ſcriptis totos ſe dedunt, corúmque verbis ſe componere compelluntur, poſthabitâ cultioris ſtyli munditiâ, non jam Athenienſium, ſed Piſcatorum ſermone uti coguntur. Scitum quanta inter S. Baſilium & Libanium Sophiſtam ob parile in eloquentia & in Attica eloquutione ſtudium interceſſerit amicitiæ neceſſitudo. At Baſilius dum ad Libanium ſcribit in Epiſt. CXLVI. non ſemel de ſui ſermonis inelegantia ſe excuſat, ut qui Moſis, Eliæ, & ἄλλων ſcripta, etſi incompta, veritatis tamen plena, quotidie legat, quorúmque ſe ſectatorem ac

ac diſcipulum fatetur perinde ac gloriatur : ἀλλ' ἡμεῖς μὲν, ὦ θαυμάσιε, Μωσῇ καὶ Ἠλίᾳ, καὶ τοῖς οὕτω μακαρίοις ἀνδράσι σύνεσμεν, ἐκ τῆς βαρβάρου φωνῆς διαλεγομένοις ἡμῖν τὰ ἑαυτῶν, καὶ τὰ παρ' ἐκείνων φθεγγόμεθα, νοῦν μὲν ἀληθῆ, λέξιν δὲ ἀμαθῆ, ὡς αὐτὰ ταῦτα δηλοῖ. *Nos verò, vir admirande, cum Moyſe, Elia, aliiſque ejuſmodi beatis hominibus verſamur, nobis Linguâ barbarâ quæ eorum ſunt ediſſerentibus, & quæ ab iis traditæ ſunt loquimur, veram mentem, inſulſam verò dictionem, ut hæc ipſa docent.* Et in alia ad eundem Libanium Epiſtola quæ eſt CLXIII. τί γὰρ ἂν εἴποιμεν πρὸς οὕτως Ἀττικίζουσαν γλῶσσαν, πλὴν ὅτι ἁλιέων εἶναι μαθητὴς, ὁμολογῶ καὶ φιλῶ. *Quid enim dicam ad egregiam illam Atticam linguam niſi quòd Piſcatorum Diſcipulus eſſe, ac audiri volo & amo.* Noverat nempe Baſilius Græcos ejuſce temporis κεκαλλωπισμένων λόγων ἀκούειν, καὶ τούτοις κατακηλεῖσθαι amare, ut loquitur Theodoretus, divinarum verò litterarum ſimplicem communémque ſermonem pro ſordido habere, cùm diſerta legere aut audire vellent quæ auribus blandiuntur, dulcibus & politis ſive orationibus ſive carminibus aſſueti, ut ait Lactantius.

V. Verùm tum maximè in Græca lingua accidit depravatio, cùm Conſtantinus Magnus in Thracia fixit ſedem Imperij, ac pleroſque è Senatoribus cæteríſque Romanis Proceribus in Græcanicas Provincias ſecum traduxit. Nam cùm in Principum Palatiis Romanus, apud populares verò Græcus ſemper vigeret ſermo, neceſſe fuit ut Romani Græcum, ita Græci Romanum utcunque addiſcerent, quò in commerciis & familiaribus converſationibus ſeſe invicem intelligerent. Sed dum Romani Græcæ, & Græci Romanæ Linguæ cognitionem inchoatè dumtaxat, nec planè conſequuntur, ſuam dedidicere Romani Linguam, ut ſuam pariter Græci corrupere, vocibus perperam à Latinis, quibuſcum quotidie communicabant, petitis, maléque confictis: Sicque Romani dum Linguam Latinam per totius Occidentis Provincias ſibi ſubditas propagare, abolitis nativis, contendunt, Græcam in Oriente perdere cùm nollent, nec poſſent, corruperunt, adeò ut verè Seneca dixerit, *Vix inveniri ullam terram quam indigenæ colant, permixta omnia & inſititia eſſe, exterorúmque converſatione ſermonem à patrio deſciviſſe.*

VI. Cùm igitur in omnibus Gentibus certum ſit aliter vulgum loquutum, aliter loquutos & ſcripſiſſe diſertos, vulgaris ille ſermo Græcus, quem κοινὴν appellatum fuiſſe diximus, Latinorum, ac cæterarum deinde Gentium, quæ in Orientis Provincias, Byzantiúmque, ubi ſedes erat imperij, commercij cauſâ commeabant, deterior effectus, ſenſim ſemper in pejus abiit. Nec apud populares dumtaxat, ſed & apud illos qui paullò cultiores haberi volebant, atque adeo quidpiam mandabant literis, iſta Linguæ corruptio propagata eſt; nam etſi ex iis non defuere qui ornatè & eleganter ſuos ediderint Commentarios, rem tamen non ita confecere, quin ſæpe barbaris, vel perperam confictis vocabulis hos inſperſerint, à quibus interea potuiſſent abſtinere, aliis è proba Græcia depromptis, etiam à quolibet intelligendi. Ejuſmodi ſunt plerique Byzantinæ hiſtoriæ Scriptores, quorum alij cultiores, ut Theophylactus Simocatta, Nicephorus Conſtantinopolitanus Patriarcha, Conſtantinus Porphyrogenitus præſertim in avi vita, Nicephorus Bryennius, Anna Comnena, Joannes Cinnamus, Nicetas Choniates, Georgius Logotheta, Nicephorus Gregoras, & alij quidam haud inferioris ſubſellij, qui etſi ſermonis munditiam coluerint, voces tamen corruptas vel barbaras, cùm id aliter fieri poſſe non putarent, ſubinde inſeruerunt. Aliorum verò aliquot longè pluribus exteris iſtis, vel è vulgo mutuatis vocabulis ſcatent & fœdantur libri, ut Theophanis, & qui illius chronicon proſecuti ſunt, Anonymi, Leonis Grammatici, Leonis Diaconi, Symeonis Metaphraſtæ & ſimilium, poſtremis potiſſimùm ſæculis, in quibus quicquid hactenus ſupererat Græcanicæ eruditionis evanuerat omnino. Quantum enim Græcus ſermo, etiam vulgaris ille ac popularis, ſenſim in pejus deflexerit, teſtantur præ cæteris Ducæ & Joannis Canani, qui urbis extremas clades literis commendarunt, Commentarij, in quibus & viget idiotiſmus, & voces vix etiam hodie apud Græcos notæ paſſim inveniuntur. Quam quidem depravatam omnino ſcriptionem ſic excuſat idem Cananus : Δέομαι τοὺς ἀναγινώσκοντας ταύτην, (τὴν ἱστορίαν) καὶ τῶν γραμμάτων τὴν πεῖραν ἔχοντας, μήτε τὸν κόρον τοῦ λόγου ἀηδιάσωσι, μήτε τὸ σολοικοβάρβαρον καταγνώσονται φράσιν, ἐπεὶ κἀγὼ τῆς ἀπειρίας μου γραμμάτων ὁμολογῶ τὴν ἀσθένειαν· ἀλλὰ οὐδὲ διὰ σοφοὺς, ἢ λογίους ἔγραψα ταῦτα, ἀλλὰ διὰ ἰδιώτας, καὶ μόνον ὡς καὶ ἐγὼ ἰδιώτης, ἵνα οἱ ἰδιῶται ἀπεριέργως καὶ ἀκαταγνώστως ἀναγινώσκωσι ταῦτα. *Rogo Lectores meos qui literarum uſu ſatis imbuti ſunt; ne ſatietatem orationis faſtidiant, neque dicendi formulas ſolæcis ac barbarie plenas, condemnent : cùm ipſe inſcitiæ meæ imbecillitatem profitear, imò ipſe hæc neque doctis, neque eruditis, ſed imperitis, mihique imperito ſimilibus ſcribam, ut imperiti imperitorum more incurioſè & abſque eo quod criminis notam inferant, perlegant.* Verùm hac in re indulgendum temporum iſtorum infelicitati, cùm ſcilicet Græcia univerſa ſub barbarorum jugo gemeret, nec ſtudiis liceret vacare ad extremam redactis

Digitized by Google

calamitatem & paupertatem. Solis enim ferè divitibus literis vacare licet, quibus eſt ἐφόδιον παιδείας ὁ πλοῦτος, ut ait Artemidorus lib. IV. Onirocrit. cap. LXIX. vel iis certè quibus non eſt *res anguſta domi*, ut loquitur Satyricus, cùm poſt res acquiſitas ad victum neceſſarias, tunc demum ſcientia quæratur, ἱκανῶς γε τῆς ἐπιστήμης μετὰ τὴν τῶν ἀναγκαίων κτῆσιν ζητεῖσθαί τε καὶ ἐπιζητεῖσθαι, inquit Beſſarion in Epiſt. Cathol. quo loco Græciæ ſtatum deplorat, in qua ſua tempeſtate nullum ferè ſupererat literarum ac diſciplinarum veſtigium.

VII. Jam verò qualis primitus extiterit *popularis & quotidianus* ille *ſermo*, uti ab Arnobio, ſeu lingua illa Græcorum κοινὴ ac δημώδης, ut à Longino vocatur, & an ad hodiernam, quæ corruptiſſima eſt, acceſſerit, quæri ab eruditis video. Aliâ enim, ut ſemel atque iterum monui, uti ſolet vulgus, aliâ honeſtioris ordinis viri, aliâ denique ordo doctiorum, & qui ſcribunt delicatiores ſunt, & multa vitant chartis mandare, quæ etiam Aulicis in ore natant: qui ſcilicet, ut ait Damaſcius in vita Iſidori Philoſophi, τὴν ἀρχαίαν γλῶτταν ὑπὲρ τὴν ἰδιῶτιν μελετοῦσι, *abdicata vulgari, veterem colunt linguam. Loqui nobis communiter datum eſt*, inquit Senator, *ſolus ornatus eſt qui diſcernit indoctos.* Certum eſt enim Romæ aliter vulgum loquutum, aliter ſcripſiſſe diſertos. Tota theatra ſæpe barbarè exclamaſſe tradit Quintilianus. At ſi ex ejuſmodi exclamationibus, vel acclamationibus in theatris, vel etiam in Patrum Conciliis Eccleſiaſticis, qualis apud Græcos fuerit vulgi ſermo, colligere liceat, ab inferioris ævi ſordibus longè illum abfuiſſe licebit conjicere. Si enim Circenſes ſpectemus, quiſquis legerit apud Theophanem Factionum in famoſa illa Victoriatorum ſeditione clamores, vel quæ in Conciliis paſſim habentur acclamationes Imperatoribus, vel execrationes Hæreticis dictas aut factas, κοινὴν & vulgarem utcúnque veterum Linguam, non verò putido, ut hodie, idiotiſmo inquinatam inveniet. Verùm poſt Juſtiniani tempora ſenſim in deterius delapſa, nullis ferè conſtitit regulis, nec jam Grammaticæ præceptis paruit, ſed licèt inter exoticas complures vocibus in ſpeciem Græcis uteretur, cùm tamen inflexione fœdarentur, barbara tum appellari debuit, quandoquidem longè aberat ab illa communi, quæ viguit ac in uſu fuit primis iſtis temporibus, quibus à puriori ſolâ ferè cedebat eloquutionis elegantiâ. Supereſt porrò vulgaris iſtius ſermonis ſpecimen apud Olympiodorum, ubi de Joanne Tyranno agit, ſcribentem, jactatas ejuſmodi à plebe voces, Πίττου, ὦ στίκου, neque enim vox στίκου Græca eſt, tametſi non ſemel occurrat in S. Pauli Epiſtolis. Et in Concilio Conſtantinopolitano ſub Mena, act. V. plebs urgens Patriarcham ut Ambonem conſcenderet, exclamaſſe legitur in has voces, ἔμβα ποίησον, ἔμβα ἀναθεμάτισον Σεβῆρον, &c. ubi vox ἔμβα pro ἀνάβαιν uſurpatur, uti in hoc Gloſſario docemus. Leguntur etiam ſub extremis decimi ſæculi, aliquot idiotiſmi Græcanici reliquiæ, ſaltem apud Siculos, in Rogerij Calabriæ & Siciliæ Comitis diplomate, quod edidit Fernandus Ughellus in tomo primo Italiæ Sacræ, quod licèt barbariem plurimam redoleat, utpote mixobarbaris paſſim deturpatum, non eâ tamen linguâ vulgari deſcribitur, qualis hodie viget apud Græcos. Habentur præterea aliæ ſub eandem tempeſtatem apud Annam Comnenam in Alexiade lib. 2. quo loco narrat, cùm Alexius parens, tum Magnus Domeſticus, Nicephori Botaniatæ veritus inſidias Urbe exceſſerit, plebeculam carmen illud ἐξ ἰδιώτιδος γλώσσης συγκείμενον decantaſſe: Τὸ σάββατον τῆς Τυρινῆς, χαρῆς, Ἀλέξιε, ἐνόησές το, καὶ τὴν δευτέραν τὸ πρωῒ εἶπα γεράκιν μου. Id eſt ad verbum: *Sabbato Tyrophagi* (ſeu quinquageſimæ) *valeas, Alexie, rem percepiſti, alterâ hebdomadis die, diluculò, ecce meus accipiter*, ſupple evolat. Et alio loco deſcribens cladem ad Diſtram, unde idem Alexius, tum Imperator, fugâ ſibi Goloen conſuluerat, ait hæc pariter decantaſſe Byzantios: Ἀπὸ τὴν Δίστραν εἰς Γολόην καλὸν ἄπληκτον, Κόμνηνε, *à Diſtra ad Goloen, præclara caſtra, ô Comnene:* quæ quidem in Hœſchelij habentur editione, abſunt verò à Luparea. Ex quibus colligere ſaltem licet regulas Grammatices non omnino obſervaſſe Byzantios, verbíſque uſos hac in re ab exteris mutuatis. Atque hæc in corruptæ iis temporibus Græcitatis ſpecimen adduxiſſe ſuffecerit; nam qualis illa deinceps extiterit, ex aliis monumentis tum editis, tum manu deſcriptis ſatis ſupérque docemur, præſertim ex poëmatibus aliquot politicis, cujuſmodi eſt illud in Bibliotheca Regia, quod Ptochoprodromum Auctorem præfert, Manueli Comneno Imperatori dicatum, proindéque ſcriptum circa annum MCL. & alterum ſub annum MCCC. exaratum, de Bellis à Francis noſtris in Morea ſeu Peloponneſo geſtis: quorum Poëmatum, ut & aliorum politicorum excerpta ſæpe damus in hocce Gloſſario, ex quibus & ſimilibus Græculorum opuſculis, hodiernum ſermonem à lingua illa communi longè deviaſſe ac deſciviſſe planè docemur.

VIII. Neque tamen unus idémque eſt ſermo ille apud omnes Græcanicarum Provinciarum incolas. Nam ut apud veteres ἰδιῶται & τοπικαὶ fuerunt dialecti, ſingulorum nempe

nempe populorum, Inſularum, & Civitatum, ut Cretenſium, Siculorum, Theſſalorum, Cypriorum, Pamphiliorum, Cilicum, Carum, Pergæorum, & aliorum, quorum Gloſſas laudat & explicat Heſychius, ita apud hodiernos Græcos diverſa pæne eſt in ſingulis tractibus dialectus, diverſa loquutionis, diverſiſque exterorum aſperſa vocabulis, atque adeo alia accentuum ratio. Nam qui ſub Turcarum dominatione vitam agunt, ab idiomate Turcico; qui in Venetorum, ab Italico, voces mutuantur. In majoribus oppidis, qui ſub Turcis, Græcè & Turcicè; qui ſub Venetis degunt, Græcè & Latinè vel Italicè; in pagis denique Græcè duntaxat omnes loquuntur. Ita Belonius lib. I. obſerv. cap. IV. cui concinit Theodoſius Zygomalas ad Martinum Cruſium ſcribens: οἱ γὰρ πλησιάζοντες Λατίνοις τινὰς φωνὰς ἀναμιγνύουσιν, Ἀγαρηνοῖς ὁμοίως, οἱ Βουλγάροις ὡσαύτως, καὶ ἔτι ἔχουσι καὶ ἰδιώματά τινα ἐν τῇ προφορᾷ. *Qui enim Latinis vicini ſunt, Latinas: qui Saracenis Arabicas: qui Bulgaris, Bulgaricas voces ſuo ſermoni interſerunt, præterquam quòd præterea quædam in pronunciatione peculiaria ſervant idiomata.* Et in alia ad eundem Cruſium Epiſtola: ἡ ἁπλῆ καὶ κοινὴ αὕτη γλῶσσα, εἴτε δημοτικὴ, ἢ ἰδιωτικὴ τῶν νῦν δυστυχῶν Γραικῶν, πολύμικτός τις ἐστι καὶ διάφορος· εὑρίσεις γὰρ ἐν ταύτῃ Ἑλληνικὰς φωνὰς, ἢ καὶ λόγους ὅλους ἐσθ' ὅτε, καὶ Ρωμαϊκὰς, ἢ καὶ Ἀγαρηνῶν, ἢ καὶ Ἀλβανῶν, ἢ καὶ ἄλλων ἐθνῶν. *Simplex enim & communis illa, ſeu vulgaris miſerorum hodiernorum Græcorum lingua mixta admodùm, multipléxque eſt. In illa quippe reperire eſt Græcas voces, quandóque etiam integras periodos Græcas, crebrò etiam à Latinis, Turcis, vel Albanis petita & accepta vocabula.* Mox ſubdit: οἱ Γραικοὶ, ὡς δένδρα μεράδια πεφυτευμένα ἐν τόποις πολλοῖς, οὕτως οἰκοῦσιν αὐτοῦ, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, παροικοῦσιν ἐν γῇ γὰρ, φεῦ, ἀλλοτρίᾳ εἰσὶ, διεσπαρμένοι, μέτοικοι, ἀναμεμιγμένοι ἔθνεσι. *Græci tanquam ſingulares quædam arbores variis in locis plantatæ, ſic in iis habitant, non ut incolæ, ſed potius ut accolæ. In aliena quippe terra, heu, habitant, ut ita dicam, tanquam inquilini, diſperſi & Gentilibus immiſti.* Deinde de ſingulis eorum dialectis: καὶ εἰ ἀκούσῃς Βυζαντίους λαλοῦντας, ἐννοήσεις Ἑλλήνων φωνὰς, ἁπλᾶς ἄλλας, καὶ τινὰς Ἀγαρηνῶν, ὧν ἡ πλῆθος, ἡ ἐν Βυζαντίῳ καὶ ὧν (Ἀγαρηνῶν δηλονότι) ἀκούοντες, πολλάς τινας φωνὰς παρεισφέρουσι τῇ αὐτῶν ὡς καὶ ἱματίοις καὶ τισιν ἔθεσιν αὐτῶν χρῶνται· φιλεῖ γὰρ, φησὶ, γνώμῃ τῇ τοῦ ἄρχοντος ἕπεσθαι καὶ βιοῦν· εἰ δὲ ἀκούσῃς Κρῆτας, ἐκ τῆς λαλιᾶς γνωρίσεις, καὶ εἰ λέγει αὐτῶν ἀναμὶξ τῇ Λατίνων φωνῇ καὶ ἄλλων· ἂν δὲ Πελοποννησίους ἄλλους ὁρᾷ μεμιγμένην Λατινικοῖς. *Quod ſi Byzantio audieris loquentes, percipies Græcorum nonnulla vocabula, atque illa quidem ſimplicia, quædam à Saracenis, qui magno numero Byzantii habitant, mutuata. Quorum quidem (Saracenorum inquam) cùm ſermones quotidie audiant, horum voces quamplures ſermoni ſuo intermiſcent, quemadmodum eorum veſtibus ac moribus ſeſe componunt. Natura quippe ita comparatum eſt, ut Principis exemplum ſectemur, ejúſque moribus vivere amemus. Quod ſi Cretenſes audieris, hos ſtatim ex eorum loquela internoſces, cùm multis illa Latinis aliíſque dictionibus miſceatur. Si verò Peloponneſios, complures pariter in eorum ſermone Latinas voces obſervare erit.*

IX. Inter tot tamen dialectos, quas ad ſeptuaginta apud hodiernos Græcos obtinere ait Symeon Cabaſilas, aliæ aliis puriores ac meliores habentur: teſtatur enim Gerlachius Germanus apud Cruſium, Linguam Græcam Conſtantinopoli multò nitidiorem, quàm in aliis Græciæ partibus, quia ſedes Imperij ibi olim fuit, & à feminis diſertè admodum & decorè eam pronuntiari. Theſſalonicæ etiam, & in Macedonia, ut & in *Peloponneſo* inveniri qui hodiernâ linguâ rectè & expeditè loquantur, auctor eſt idem Cabaſilas: ἐν δὲ τῇ Θεσσαλονίκῃ καὶ Βυζαντίῳ, καὶ ἐν Πελοποννήσῳ, καὶ ἐν ἄλλῃ Ἑλλάδι εὑρήσεις καλῶς τὴν καθ' ἡμᾶς ἰδιωτικὴν φθεγγομένους τινὰς, ὡς καὶ τοὺς πάλαι ἐκείνους· γὰρ ταύτην (τὴν ἰδιωτικὴν φημι) καθάπερ ἡμᾶς προφέροντας ἐν πολλοῖς, μάλιστα Κωμῳδίαις, εὑρίσκομεν. Τούτου χάριν οὐ μιξοβάρβαρον, ἀλλ' ἰδιωτικὴν τῶν Ἑλλήνων τις ὀνομάσειεν, εἰ καὶ τινα τῶν βαρβαρικῶν λέξεων (ὡς τὰ τῶν μηνῶν ὀνόματα) προσέρυσεν. *At Theſſalonicæ, Byzantii, & in Peloponneſo, in reliquáque Græcia, invenias quoſdam qui rectè hodiernâ vulgari linguâ loquantur, ſicut veteres locuti ſunt. Nam hos etiam vulgarem ita in pleriſque, maximè comœdiis, ut nos protuliſſe invenimus. Quocirca, non cum barbarie miſtam, ſed vulgarem ſeu popularem eam nominaveris, licèt nonnullæ barbaræ dictiones (ut menſium nomina) è ſermone Latino irrepſerint.* Verùm variæ licèt ſint dialecti, qui unam noverit, aliam facilè intellexerit: αὐτὸς δὲ μίαν καὶ μόνην μαθὼν, ἣν καὶ ἡμεῖς, ἁπάσας καλῶς εἴσῃ, ait idem Cabaſilas. Quibus conſona ſcribit Symeon Zygomalas: ὁ εἰδὼς λαλεῖν ἁπλῶς μίαν τῶν διαλέκτων (εἰπεῖν) ὥσπερ οἱ Βυζάντιοι τυχὸν, ἢ οἱ Ναύπλιοι, οἶδε λαλεῖν, ἢ ἵνα εἴπω κρεῖττον, ἵνα καταλαμβάνῃ καὶ ἀκούῃ καὶ τὰς λοιπὰς, διαφερούσας καὶ ἐν προφορᾷ, ὡς εἴπομεν, καὶ ἐν λόγοις τισίν. Eſt enim, inquit idem Gerlachius, omnis ferè differentia in pronuntiatione & paucis dictionibus, adeo ut omnes quorumcumque locorum mutuò ſe intelligant, exceptis Ionibus, qui in Peloponneſo inter Nauplium & Monembaſiam quatuordecim pagos habitant, qui antiquâ linguâ, ſed multifariam in Grammaticam peccante utuntur: qui Grammaticè loquentem intelligunt, vulgarem verò linguam minimè. Hi Zacones, ſeu Τζάκωνες, vulgò dicuntur, de quibus nos egimus in hoc Gloſſario. His conſimilia ſcribit Theodoſius Zygomalas

gomalas: οὕτω καὶ Ἀθηναῖοι, Δήλιοι, καὶ Κρῆτες, καὶ Πελοποννήσιοι, καὶ Χῖοι, νησιῶται, καὶ λοιποὶ ἄλλοι πλὴν εἰ καὶ ἔνλισι λέξεσι καὶ φωναῖς παρηλλαγμένως λαλοῦσιν, ἀλλὰ ἕκαστος τὸν ἕτερον καὶ ἄλλον οἶδε, καὶ ἀκούει αὐτοῦ λαλοῦντος τοῦτο μόνον ὅτι εὐθὺς γινώσκει ὡς ἕτερον, ὅτι Βυζάντιος τυχὸν, Κρὴς, Χῖος, Ναύπλιος, Νάξιος, Νησιώτης, Ἠπειρώτης, ἢ ὅθεν ἂν ᾖ· ἡ γὰρ λαλιὰ αὐτοῦ, κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου φωνὴν ἐστὶν πως, δῆλον αὐτὸν ποιεῖ· ἔθι μὴ θαύμαζε, ἂν τοιαύταις ἐντυγχάνῃ φωναῖς· ὅπου γὰρ πλείω πτώματα, ἐκεῖ καὶ ἀετοὶ πολλοί· καὶ ὅπου ἔθνη πολλὰ καὶ γλῶσσαι ἔν τισι παρηλλαγμέναι, γινωσκόμεναι δὲ ὑπ' ἀλλήλων, ὡς συγγενῶν τι καὶ γειτνιαζόντων· οὕτω δὲ οἶμαι κἂν τῇ τῶν Λατίνων. *Sic Athenienſes, Delij, Cretenſes, Peloponneſij, Chij, Inſularum incolæ, ac reliqui alij, præterquam in aliquot dictionibus ac vocibus diſſimiliter loquuntur, ſed ſinguli alios loquentes intelligunt & ex eorum idiomate qui ſint percipiunt, ita ut ſtatim alter alterum internoſcat, quòd Byzantius fortaſſe ſit, Cretenſis, Chius, Nauplius, Naxius, Inſularis, Epirota, atque adeo unde quis ſit. Ejus enim loquela, juxta Domini vocem, manifeſtum eum facit. Neque tamen mirere, ſi talibus idiomatibus interſis: ubi enim plures ruinæ, hìc & multæ aquilæ. Et ubi gentes complures, hìc & in quibuſdam differentes linguæ, quæ tamen invicem intelliguntur, ut cognatæ ac inter ſe vicinantes: quod & in Latina lingua accidere prorſus exiſtimo.* Quod certè poſtremum veriſſimum eſt quoad Germanos præſertim, apud quos inferioris & ſuperioris Germaniæ, ubi varia eſt & diverſa dialectus, incolæ ſeſe invicem intelligunt: quod etiam de Italis, Gallis & Hiſpanis dici ferè poteſt, quorum lingua Latinam ut matrem agnoſcit. Sed quod ait Cabaſilas quatuor, quæ apud veteres Græcos in uſu fuerunt, dialectorum quidpiam etiamnum ſupereſſe, Salmaſij ſententiam quam ſupra ex eo attigimus, videtur refellere, ſcribentis in libro de Helleniſtica, Romanis Græciæ imperium adeptis, dialecti nomen cum re jam olim perdidiſſe. Cabaſilæ verba ſunt: ὅτι τὴν ἡμετέραν ἰδιωτῶν τοὺς μὲν Δωρικῶς, τοὺς δὲ Ἀττικῶς, ἄλλους Αἰολικῶς, ἑτέρους Ἰωνικῶς, πρὸς τούτοις δὲ καὶ κοινῶς φθεγγομένους εὑρήσει τις.

X. Inter tantam porrò apud Græcos hodiernos dialectorum varietatem, mirandum omnino quod ſcribit idem Zygomalas, nullibi deteriorem ac corruptiorem eſſe vulgarem eorum ſermonem, quàm apud Athenienſes: *Quorum* olim, ait Tullius, *ſemper fuit prudens ſincerúmque judicium, nihil ut poſſent niſi incorruptum audire & elegans: apud quos primùm ſe Orator extulit, primúmque etiam monumentis & literis oratio eſt cœpta mandari:* quorum denique conceſſam venerem ne Græcos quidem in alio genere linguæ obtinuiſſe Fabius dicere auſus eſt. Quæ quidem Ciceronis & Quintiliani de Athenienſium perfecta dicendi vi laus eximia, ipſum etiam vulgum ſpectat, cùm in tanta tam eloquentium hominum multitudine, ipſius etiam plebis (ſcilicet ex parte) aures ita aſſueviſſent, iis quæ Atticorum germana erant, ut ſtatim adulterina internoſcere poſſent. Quod vel ex illa anicula colligitur, quæ Theophraſtum, hominem alioqui diſertiſſimum, ex unius verbi affectatione hoſpitem eſſe deprehenderit, cúmque nimium Atticè loqui dixerit. Quod argumento eſſe poteſt quàm ſagaci judicio hac in re ipſum quoque vulgus uteretur. Sed quantum à priſca illa & eleganti Athenienſium dialecto deſciverit quæ apud hodiernos urbis incolas hodie obtinet, teſtatur in primis idem Theodoſius Zygomalas hiſce verbis: καὶ τὸ χείριστον, τοὺς πολὺ σοφωτάτους Ἀθηναίους εἰ ἤκουσας, δακρύων ἂν ἐγένου μεστὸς· ὅσον γὰρ ὑπερεπερίσσευσέ ποτε ἐν αὐτοῖς ἡ καθαρὰ καὶ ἄδολος τῶν Ἑλλήνων φωνὴ, τόσον ἡ βάρβαρος ἐπλήθυνθη καὶ ἀκούεται ἔξοχα πάντων. *Et quod pejus eſt, ſi Athenienſes ſapientiæ laude olim nobiles audieris, vix tenueris lacrimas. Quantum enim cæteris omnibus apud illos longè præſtitit pura illa & incorrupta Græcorum lingua, tantum hanc barbaries præ aliis hodie invaſit.* Qui quidem Athenienſium idiotiſmus ita eſt fœdatus, ut vix à Græcis cæteris, cùm ij loquuntur, nec quid dicant, omnino percipiatur, ut idem teſtatur Zygomalas: ἡ πλεῖον δὲ βάρβαρος ἡ τῶν Ἀθηναίων, ἥτις λίαν, ὅτε ὑπῆρχεν ἀρίστη ἡ πόλις ἐκείνη κατὰ διάμετρον τῇ πάλαι τῇ νῦν, οὐκ ἂν ἁμάρτοι· ἀκούοντες γὰρ ἡμεῖς αὐτῶν, ἐννοοῦμεν πως τί λέγουσιν, (ἐν γάρ τισι παρηλλαγμένως λέγουσι καὶ ὀνομάζουσι) καὶ πλὴν γελᾶν οὐ δυνάμεθα, ἐννοούμενοι αὐτῶν. *Plus verò barbariei, quàm in reliquis, eſt nunc in Athenienſium lingua, cùm tamen ea fuerit olim, quando illa urbs florebat, præſtantiſſima. Quam hodiernam eorum linguam, ſi quis dixerit illi antiquæ ex diametro oppoſitam eſſe, à vero non aberraverit. Nam quando eos loquentes audimus, cogitamus quidnam & quomodo dicant, (in quibuſdam enim inuſitatè loquuntur, & peculiaria vocabula habent) cúmque percepimus, à riſu abſtinere non poſſumus.* Symeon Cabaſilas in alia ad Cruſium Epiſtola: περὶ δὲ τῶν διαλέκτων τί ἂν καὶ εἴποιμι, πολλῶν οὐσῶν καὶ διαφόρων ὑπὲρ ἑβδομήκοντα; τούτων δ' ἁπασῶν ἡ τῶν Ἀθηναίων χειρίστη. Mox: οὓς οἱ τὴν Ἑλλάδα οἰκοῦντες καλῶς τὰ πολλὰ φθεγγόμενοι, βαρβάρους τὸ παράπαν ἀποκεκλήκασι, τούτους βδελυττόμενοι, ὥστε πεποιθέναι τοῖς πάλαι κατὰ διάμετρον. *De Dialectis verò quæ multæ & variæ ſunt, & fortaſſis ampliùs ſeptuaginta, quid dicam? earum tamen omnium deterrima hodie Athenienſium eſt.* Infrà: *Quos cæteri Græciæ incolæ in pleriſque bene loquentes, omnino barbaros appellant, eóſque abominantur. Itaque planè contrà quàm politiſſimorum veterum Athenienſium, hodierna ſe Athenis lingua habet.* Nemo verò hic nos arguat,

quòd

quòd hæc prolixiora ex recentioribus iſtis Græculis deſcripta ſubinde proferimus; cùm quæ de rebus patriis, linguáque ſua vernacula, tradiderunt, eorummet verbis addiſcere maximè interſit. Cæterùm hæc Athenienſium hodiernorum idiotiſmi pravitas, ſeu barbariſmus, ita radices egit, ut ex iis quilibet, etiam quinquennis puer, aliò quàm longè demigrans, maternam linguam nunquam dediſcat: ἐν δέ τις αὐτῇ, καὶ πενταετὴς ὢν, καὶ ἐν ἀλλοδαπῇ παροικήσῃ, ὅλως τὴν πάτριον οὐ μεταβάλλει, inquit Zygomalas. Atque hanc Linguæ apud Athenienſes corruptionem, Urbis, quam per trecentos, ut ait, annos eſt perpeſſa, vaſtitati adſcribit, ex quo ſcilicet captâ à noſtris Conſtantinopoli, in eorum dominationem venit anno MCCV. ex collectitia hominum fæce, ut fieri ſolet, eò undique confluentium ſub Francorum dominatu Urbe identidem frequentatâ. Quod certè vel ex eo percipi poteſt, quòd, ut in Præfatione ad Gloſſarium mediæ Latinitatis, monuimus, teſtetur Raimundus Montanerius ſua ætate, hoc eſt circa annum MCCC. Gallicum ſermonem perinde ac in ipſa Pariſiorum Urbe obtinuiſſe Athenis. Qua tum quidem tempeſtate exacto Athenarum Duce Gualtero Briennio Franco, in Catalanorum, ac deinde in Acciaivolorum ex Florentia Procerum jus poteſtatémque conceſſit, uti in Hiſtoria noſtra Gallo-Byzantina fuſiùs enarravimus. Ita Athenarum Urbe non à Francis modò, Catalanis, Italis, ſed etiam ab omnium Gentium eò commeantium colluvie, habitatâ, quidquid ex eleganti illa Atticâ linguâ ſupererat, penitus intercidit ac interiit.

XI. Jam verò in quibus lingua Græcorum hodierna, de qua agimus, à puriori illa veteri deſciverit, præterquam quòd longum eſſet perſequi, attigere id argumentum qui vulgaris ejuſdem linguæ Grammaticam ediderunt, Hieronymus Germanus, & Simon Portius, ex quibus haurire licet quæ ad nominum declinationes, & verborum conjugationes, & alia hujuſmodi Grammaticalia ſpectant. Id porrò nobis in præſens adnotaſſe ſuffecerit linguæ iſtius corruptionem ac depravationem, ut rem leviter & quaſi per tranſennam attingamus, in eo præſertim verſari, quòd Græci hodierni literam pro litera ponant, alias addant, alias etiam adimant, terminationes denique nominum paſſim mutent, verbi gratiâ γ. pro δ. ponunt, ut in γιὰ, pro διὰ, pro ν. ut in τυραγνίζειν. Ε. pro ι. ut in ξυλένιος, κριθαρένιος, pro ξυλινὸς, κριθινὸς. Ζ. pro duplici τ. aut σ. ut in ταράζειν, ἀλλάζειν. Η. pro ι. ut in ποντικὸς. Λ. pro ρ. ut in Πλῶρα, φοῦλκα. Ξ. pro σ. ut in πείραξις. ξι. pro ἐκ, ut in ξεχωρίζειν, & ſimilibus. Ο. pro α. ut in διαρθωσις. Π. pro φ. ut in ῥαπάνι. vel pro β. ut in ἐμπάινειν. Ρ. pro λ. ut in ἄρμη, ἁρμυρὸς. Τ. pro ϑ. ut in φταινειν. Υ. pro α. ut in ἀνυμένειν. vel pro φ. ut in ἀστράπτειν pro ἀστράφτειν, ὕβασι, pro ἔφθασι. Ψ. pro υς. ut in δούλεψις, pro δούλευσις. Addunt & interſerunt literas, γ. in παλεύγειν, καίγειν, ἑρμηνεύγειν. Υ. in στρέυειν, τελέυειν, pro στρεῖν, τελεῖν. Ν. in φέρνειν, σύρνειν, ἀσημαλώνειν, &c. Demunt literas, ut in βλέμα, ἀδία, χρία, πνέμνας, πέτερος, σωπαίνειν, ξαναλέγειν, νὰ, pro βλέμμα, ἀδεία, χρεία, πνέυμαν, πένθερος, σιωπάινειν, ἐξαναλέγειν, ἵνα, &c. Jam verò quoad terminationes, variè illæ à Græcis mutantur. Maſculina in ης, efferunt in ας, ut φαυλαλᾶς dicunt pro φαυλαλης. Adjectiva in ώδης, in ερὸς terminant, ut pro μυθώδης, ὑλώδης, καπνώδης, μυθερὸς, ὑλητερὸς, καπνοτερὸς dicunt. Maſculina in ης terminationem ab accuſativo mutuantur, ut ἀέρας, pro ἀὴρ. Maſculina ſubſtantiva in ων, interdum ex dativo formantur, ut in ἀηδόνι, pro ἀηδὼν: interdum ex accuſativo, ut in αἰῶνας, πνεύμονας, pro αἰὼν, πνευμὼν. Maſculina in αξ, υξ, ων, ας, & alia quintæ declinationis nominativum ab accuſativo plurali mutuantur, ut in πίνακας, λάρυγκας, ἔλεφας, δαφνῶνας, γίγαντας. Maſculina adjectiva in ος, vel in ων, ſæpe in άρης terminantur, ut in ψαμάρης, ἀποκρισιάρης, λησμονιάρης: vel in ένιος, ut in ξυλένιος, σιδερένιος, κριθαρένιος. Quædam maſculina in ος, ex tertia & quarta declinatione nominativum habent deſinentia in άκι, ut σχοινάκι, μιθαράκι, λυχνάκι, ὀρθύκι, ῥυάκι, γονατάκι. Feminina in η, in ι. terminantur, ut in ἀγάπι, pro ἀγαπή. quæ in ότης deſinunt nominativum habent ab accuſativo, ut in φαυλότητα, ἀδελφότητα: quæ verò in ις, ſæpe in ια deflectunt, ut in κλεψιά, παραλυσιά. vel in ιμον, ut σκάψιμον, χύσιμον, δέσιμον: aut nominativum ab accuſativo deſumunt, ut in ἀλυσίδα, κνίδα, ψαλίδα. Neutra in ον deſinunt in ι ut in ἐργαστῆρι, σκεπάρνι, ἀλεῦρι: vel in ιν, ut in σιχάριν, γεράκιν, &c. Diminutiva in τζικὸς ferè ſemper efferuntur, ut in ἀγριοτζικὸς, pro ὑπάγριος: denique adverbia in ως, in ὰ etiam deſinunt, ut in ἀγριὰ, pro ἀγρίως, &c. Quod etiam uſurpatum à purioribus Græcis: nam ἐχόμενα, pro ἐχομένως dicebant, ut II. Reg. cap. XIV. & apud Athanaſium in vita S. Antonij, p. 13. Hæc igitur leviter in ſpecimen quoddam attigimus, ut non miretur Lector ſi ex ejuſmodi vocabulis pleraque in hoc Gloſſario omittimus, tametſi quædam interdum demus.

XII. Sed præter hactenus obſervatas in Græcorum lingua vulgari varias illas commutationes, & quæ legentibus fucum facere ſolent difficultates, ille eſt opinor inprimis quæ circa literarum pronuntiationem verſatur. Nam cùm plures ſimili ſono, aliæ verò aliter quàm apud nos proferantur: accidit, quod pejus eſt, ut in ſcribendo, nulla Grammatices obſervato canone, ij literis quæ eundem habent ſonum promiſcuè utantur.

Cùm enim ο, & ω, prætereà literæ & diphthongi ι, η, υ, ει, οι, ſimili inter ſe pariter ſono pronuntientur, ſi ο vel ι noſtrum quantùm ad ſonum, adſit deſcribendum, alteram ex iis prout libuerit adhibent: quæ quidem antiquariorum in orthographia ſupinitas, miram in legendo minùs verſatis parit obſcuritatem, quod non librariis duntaxat omnis literaturæ expertibus adſcribendum videtur, cùm apud Græculos paulò doctiores, nullum pariter in hiſce literis exarandis obſervent diſcrimen, ſi quando lucubrationum ſuarum præſint editioni. An apud Græcos veteres literarum eadem fuerit quæ apud hodiernos pronuntiatio, diu agitatum inter eruditos nemo neſcit: maximè verò inter Stephanum Vintonienſem Epiſcopum, Cantabrigienſis Academiæ Cancellarium, (quem neſcio cur in Anglicanis Antiſtitibus omiſerit Goduinus) qui Græcorum recentiorum pronuntiationem, quæ in pleriſque Academiis, ac tum in Cantabrigienſi obtinebat ſervandam, & pro jure ſuo minimè mutandam ſtatuerat, & Joannem Checum ac Thomam Smithum, ejuſdem Academiæ Profeſſores, qui ad veterum Græcorum pronuntiationem revocandam cenſebant: quæ quidem celeberrima inter Viros eruditiſſimos controverſia, ſcriptis in utramque ſententiam, dum ſuam quiſque acriùs tuetur, præclaris declamationibus, eſt pertractata. At Simon Portius origine Græcus Cretenſis, mirari ſe ait quoſdam doctos, & non vulgari præditos eruditionis varietate, eò temeritatis veniſſe, ut germanam, integram, & πατροπαράδοτον recentiorum Græcorum pronuntiationem chimericis neſcio quibus ducti conjecturis totis viribus auſi fuerint quàm ſanè temerario judicio, ſic irrito conatu pervertere ac deturpare. Profectò, ſubdit ille, ſi Græcis maternæ linguæ flexiones, & unà cum lacte acceptos hauſtóſque ſonos, & accentus puros & intactos audes denegare, cur barbaris eos concedas, cur extero cuíque, qui aliarum nationum accentus ſuo nativóque accommodat, toto, ut aiunt, cælo à recta earundem nationum pronuntiatione aberrans atque deflectens. Sed has inter ſe controverſias dirimant Viri eruditi, nam ad alia nos properamus, ne nimium excreſcat oratio.

XIII. Negotium præterea faceſſere ſolet Græcorum recentiorum poëſis illa vulgaris, quæ tam in editis quàm in manuſcriptis codicibus legitur. Conſtat enim illa verſibus politicis, de quibus fusè egimus in Gloſſario mediæ Latinitatis, ſed ita ſemper malè deſcriptis, ut niſi quis in iis perlegendis admodum ſit verſatus, quidpiam adſequi vix poſſit. Verba enim plerumque unà & ſimul ita connexa ac ligata ſunt, ut primo intuitu pro barbaris habenda videantur, quæ ſi ab invicem divellas Græca erunt, licèt interdum vulgari modo formata & deſcripta. In quam ſententiam audiendus Martinus Cruſius: *Talis*, inquit, *compoſitio dirimendorum, & diremptio componendorum neminem vulgaris linguæ ſtudioſum turbet. Vſitata enim, in tanta barbarie, tum in manuſcriptis, tum in excuſis. Ego autem de induſtria, quando hæc mea manuſcripta edere volui,* τὰ ὀρθογραφικὰ σφάλματα *ubique inter deſcribendum retinui: Ita videmus nullum hodie in Græcia diſcrimen inter* ι, *&* η, *&* υ, *&* ει, *&* οι, *& in ſimilibus aliis: nec in ſcriptione nec in pronuntiatione. Nec hodie modò hæc orthographiæ neglectio apparet, poſtquam ex libera Græcia facta eſt Turcogræcia, ſed in antiquis manuſcriptis, quandiu Imperium Græcum adhuc ſtabat, conſpicitur.* Inſperguntur deinde in iis verſibus ubique ferè particulæ illæ, quas Expletivas vocant, de quibus agit pluribus in Grammatica ſua idem Portius, quæ ut plurimum nihil ſonant, unius elegantiæ duntaxat gratiâ vocibus adjunctæ. Adde quòd in iis verſibus crebræ ſunt eliſiones ac decurtationes verborum, in quibus ſæpe accentus omittitur, vel ſi adſit, duobus ſimul junctis vocabulis unicus apponitur, nullis penè obſervatis ex iis quæ à Grammaticis in hiſce traduntur regulis. Aiunt porrò Græci ipſi apud eundem Cruſium, ut & hoc obiter adnotem, in Inſulis moris eſſe mares inter ſe certare viciſſim talibus carminibus, maximè ex iis Amatoriis & Mileſiis fabulis, quiſnam plures ex iis verſus recitare poſſit: ſic etiam inter ſe honeſtè certare juvenem, & virginem charam, intra ædes: adeſſe auditores qui annotent, fieri hæc animi causâ, accedere convivia, cantus.

XIV. Tametſi apud hodiernos Græcos paſſim in uſu ſit lingua illa vulgaris, de qua agimus, alia præterea apud eos viget, Græca ſcilicet antiqua & pura, cujus uſus eſt in ſacris celebrandis. In ea enim & Miſſas & reliqua Officia recitant. Lectiones etiam, quæ inter Officia habentur, omnes eâ linguâ conſcriptæ ſunt, ut pote à viris pietate & doctrina conſpicuis dudum compoſitæ. Sed & altera etiam habetur, quam Eccleſiaſticam vocare ſolent, quòd eam in Eccleſiaſticis concionibus: aut in tractatibus, atque adeo in Epiſtolis Eccleſiaſticis conſcribendis adhibeant: antiqua ſcilicet illa, ſed non adeò pura, quin dialecti vel etiam voces vulgares ſubinde intermiſceantur. Qua quidem utuntur viri Eccleſiaſtici, quòd complures orationes hac in antiqua, quàm unam in vulgari lingua componere facilius ſibi eſſe dicant. Ejuſmodi ſunt Rhacturi διδαχῶν

&

Digitized by Google

& ſimiles Græculorum paulò doctiorum libri, Venetiis, & alibi editi: ut & Ægyptij Sultani ad Joannem Cantacuzenum Imperatorem Epiſtola, quam ipſemet Cantacuzenus deſcripſit in libro IV. Hiſtoriæ cap. XIV. & ex Arabico in Græcum ſermonem ab aliquo Eccleſiaſtico, vel Palatino interprete converſam fuiſſe par eſt conjicere. Neque mirum videri debet, ſi quibus apud eos elocutionis major eſt cura, idiotiſmos toties interſerant, cùm nullæ in univerſa Græcia habeantur ſcholæ, præter fortè triviales aliquot & Grammaticales, adeò ut pauciſſimi in iis eruditi, quíque veterem Græcam linguam apprimè calleant, hodie reperiantur. Atque hactenus quidem ſermonem inſtituimus de vulgaribus linguæ Græcæ idiotiſmis, qui cùm Grammaticam in primis ſpectent, ut eorum aliorúmque qui hodie paſſim vigent ampliorem cognitionem indipiſci Lectori liceat, vulgaris ejuſdem linguæ Grammaticam jam olim à Simone Portio viro doctiſſimo editam, hîc rurſum recudere operíque noſtro præfigere duximus operæ-pretium. Sed cùm aliud longè ſit in Gloſſario hoc noſtro conſilium, nempe ut voces barbaræ & ξενοφωνίαι, uti appellantur à Julio Polluce lib. II. cap. IV. & Mauricio in Strategicis lib. VI. cap. I. explicentur, quæ ſcilicet apud Nomicos, Liturgicos, Tacticos, Jatricos, Botanicos, alióſque inferioris ævi Græculos ſcriptores occurrunt, vel quæ apud Græcos hodiernos ſunt in uſu communi, quâ id methodo conficiatur à nobis, breviter aperiendum videtur.

XV. Ut porrò initium ducam à Nomicis, quantum præclara illa ac diſerta admodùm Juriſprudentia, cum Imperij ſede in Græcanicas Provincias traducta, variantis fortunæ viciſſitudinem paſſa ſit, teſtantur quos præ manibus terimus recentiorum ex Græcis Juriſconſultorum libri, tot vocibus partim è Græcia petitis, ſed rarioris, nec vulgaris ſignificationis, partim ab ipſo Latio mutuatis, aſperſi. Nam quantumvis mens ea videatur fuiſſe Conſtantino, dum Româ Byzantium tranſiit, ut patrium ſermonem ſervaret; & ſi Græcum non aboleret, quod quidem fieri vix poterat, ob linguæ dignitatem, quam ſuſpiciebant etiam Latini, & quòd nemo ea eſſet ætate qui illius non haberet cognitionem, ſaltem Romanum in novam Urbem, atque adeò in Græciam ſenſim pariter immitteret: ita ut utroque idiomate in commerciis promiſcuè omnes uterentur. At cùm vulgus in nova lingua addiſcenda diſciplinæ vix ſit capax, contrà verò tenax ſit patriæ, accidit ut duplex vigeret in uſu ſermo, ac Romanus quidem in Imperatorum comitatu ut patrius, Græcus verò apud vulgum ut anteà obtineret. Mens porrò Conſtantini vel inde pateſcit, quòd novæ Urbi conditæ Latinum pariter & Græcum nomen indiderit, novâ Româ ſimul & Conſtantinopoli eâ appellatâ, ejuſdem Urbis regionibus, ac ædibus tum ſacris tum prophanis utraque inſuper nomenclaturâ interdum donatis. Sed Romanæ linguæ prærogativam ſemper ſervari voluiſſe ex eo potiſſimum colligitur, quòd, ut tradit Euſebius in libro III. de ejuſdem Auguſti vita cap. XIII. in Concilio Nicæno Latino ſermone peroraverit, quæ alius quiſpiam Græcè interpretatus eſt, licèt cùm Epiſcopos qui eidem Concilio intererant, privatim alloqueretur, Græcâ uteretur linguâ, in cujus cognitione etiam verſatus erat. Deinde ex quo conceſſit in novam Urbem, Conſtitutiones omnes Latino ſermone conſcripſit, quod à ſucceſſoribus diu ſervatum, & uſque ad tempora Juſtiniani; nam etſi veterum Juriſconſultorum Latinorum reſponſa per Tribonianum colligi curaverit Juſtinianus, confecto ex iis Pandectarum volumine, aliorúmque Auguſtorum Conſtitutiones Romano pariter idiomate conſcriptas retulerit in Codicem, ſuas tamen Græco exaratas in eo inſeruit. Sed & alias, quas edito Codice publicavit, & Novellas Latini, Νεαρὰς Græci appellarunt, Græcè perinde edidit & emiſit. Quippe cùm populos, quibus lingua illa familiaris erat, inprimis ſpectarent, ſatius viſum eſt Iuſtiniano ejuſmodi decreta Græco ſermone deſcribi, quàm Romano, licèt patrio, ut ſubditis pleriſque eo utentibus nota ſtatim fierent, ut ipſemet profitetur in Novella VII. cap. I. hiſce verbis: Διόπερ αὐτὸν καὶ προθήκαμεν, καὶ οὐ τῇ πατρίῳ φωνῇ τὸν νόμον συνεγράψαμεν, ἀλλὰ ταύτῃ τῇ κοινῇ τε καὶ Ἑλλάδι, ὥστε ἅπασιν αὐτὸν εἶναι γνώριμον, διὰ τὸ πρόχειρον τῆς ἑρμηνείας. *Ideo hanc emiſimus & non patrio ſermone Legem conſcripſimus, ſed hoc communi & Græco, ut omnibus nota ſit, propter interpretationis facilitatem.* Imperij enim ſede Româ Byzantium tranſlatâ, Græci Romanis permixti, cùm his aliquantò plures numero eſſent, linguam ſuam, patrióſque mores ad finem uſque conſtanter retinuerunt, Ἕλληνάς τε ἀπὸ τοῦδε Ῥωμαίοις αὐτοῦ ἐπιμιγνύντας, γλῶτταν μὲν καὶ ἤθη τὰ σφῶν τῷ πολλῷ πλέονας Ῥωμαίων Ἕλληνας αὐτοῦ ἐπικρατεῖν διὰ τέλους φυλάξαι, ut lib. I. ſcribit Laonicus, licèt, ut ſubdit, Romanorum Imperatores ſeſe ſemper appellari voluerint Auguſti.

XVI. Et ſanè id ſemper obſervatum legimus à Principibus qui vel armis quæſiere regiones exteras, vel alio quovis jure obtinuere, ut patrium ſermonem in palatiis ſervarent, leges verò ſi conderent, qua vulgus utebatur linguâ eæ conſcriberentur. Nam ut

altiora tempora non repetam, quis neſcit Francos noſtros & Burgundiones in Gallia, Gotthos, Vviſigotthos & Langobardos in Italia & in Hiſpania, ac Normannos Neuſtrios, ex ſtirpe regia Francorum Andegavenſes Comites in Apulia & Sicilia patrium ſemper coluiſſe idioma, dum interim leges populari, id eſt, Romano ſermone promulgarent. Hinc Salicæ, Ripuariæ, Bajoaricæ, Burgundicæ, Vviſigotthicæ, Langobardicæ, & ſimiles Latinè exaratæ leges etiamnum ſuperſunt, quòd lingua Latina ſeu Romana Italorum, Gallorum & Hiſpanorum ea ætate eſſet, proindéque ſubditorum commodis ſeſe accommodare debere Principes exiſtimarent. Enimverò cùm in laudata Juſtinianea Novella, Latina lingua πάτριος appelletur, ſatis inde efficitur in Imperatorum aula & comitatu in uſu fuiſſe communi, nec abolitam: maximè cum certum ſit pleraſque etiam Leges Juſtiniani utroque conſcriptas fuiſſe ſermone: ac Græco quidem propter majorem ſubditorum eo utentium multitudinem, in iis potiſſimum provinciis, in quas ſedes imperij tranſlata videbatur: Romano verò, ut eſſent quæ ad Præfectos Prætorio Occidentis, in Italiam, Galliam, Africam, cæteróſque tractus, in quibus vigebat Latinus ſermo mitterentur. Quod quidem præſertim docemur ex ejuſdem Imperatoris Novella LXVI. cap. I. in qua hæc verba deſcribuntur, quæ rei firmandæ, hîc exhibere videtur operæpretium: διότι γενομένων ἡμῖν ἰσοτύπων διατάξεων περὶ τοῦ μέτρου τῆς ὑποστάσεως τῶν παίδων, τῆς μὲν τῇ Ἑλλήνων φωνῇ γεγραμμένης, διὰ τὸ πλῆθος καταλλήλου· τῆς δὲ τῇ Ῥωμαίων, ἥπερ ἐστὶ καὶ κυριωτάτη, διὰ τὸ τῆς πολιτείας σχῆμα· ἡ μὲν Καλάνδας Μαρτίας ἔχει, γραφεῖσα μὲν τότε, οὐκ ἐμφανισθεῖσα δὲ τηνικαῦτα εὐθύς· ἡ δὲ τῇ Ῥωμαίων φωνῇ γεγραμμένη πρὸς Σολομῶντα τὸν ἐνδοξότατον τὸν ἐν Ἀφρικῇ ἡγούμενον Πραιτωρίων, Καλάνδας Ἀπριλλίας προσγεγραμμένας ἔχει· Διόπερ οὐδὲ ἡ τῇ Ἑλλάδι φωνῇ γραφεῖσα γέγονε παραχρῆμα καταφανής, ὡς καὶ ἡ τῇ Ῥωμαίων συντεθεῖσα γλώττῃ γέγονε, καὶ ἐξεπέμφθη, &c. *Ideo factis à nobis æqualis formæ conſtitutionibus de menſura inſtitutionis filiorum, alia quidem Græcorum linguâ conſcripta, propter multitudinis frequentiam: alia verò Latinâ, quæ etiam propria eſt propter reipublicæ ſtatum; illa quidem Kalendarum Martiarum habet conſcriptionis tunc diem: alia vero eſt Latinâ voce conſcripta ad Salomonem glorioſiſſimum ſacrorum Africæ Prætoriorum Præfectum Kalendis Aprilis. Quia verò quæ Græcâ linguâ conſcripta eſt, non eſt publicata donec illa quæ Latinâ linguâ eſt ſcripta publicata eſt, & miſſa, &c.* Ex quibus abunde percipere licet pleraſque Juſtiniani Conſtitutiones utraque fuiſſe deſcriptas linguâ, Romanam tamen κυριωτέραν habitam, ut quæ Imperatorum πάτριος eſſet, & Palatina, proindéque majori polleret auctoritate. Quod vel etiam ex eo præterea manifeſtè apparet, quòd iis quæ Græco ſermone editæ habentur, adſcripti Conſulatus, interdum etiam Imperij anni, ac dies quibus emiſſæ ſunt, non modò Latinè deſcribantur, ſed etiam formulæ aliæ, quæ Imperatoris ipſius manu adſcribi ſolebant, ut in Novella VII. quæ eſt ad Epiphanium Archiepiſcopum Conſtantinopolitanum, *Divinitas te ſervet per multos annos, Sancte ac religioſiſſ. pater.* In Novella XIII. & CXLI. *Proponatur Conſtantinop. Civibus noſtris.* In Novella CVI. *Legi*, ut eſt apud veterem Interpretem, non *Legatur*, ut in editione Scrimgeri. In Nov. CXXII. ad Præſidem Tarſi, *Divinitas te ſervet per multos annos, Frater jucundiſſime.* Quinetiam qui populis offerebant, ſeu promulgabant Principum Edicta, oblationis notam in iis Latinè exarabant, hac formula, quæ habetur in Nov. CLIX. *Ioannes & Curius ſubditis optulimus.* Jam verò inſcriptiones tum in Monetis, tum in operibus publicis Romano pariter ſermone editas conſtat: tametſi in operibus publicis utroque interdum affigerentur, ut in Obeliſco à Theodoſio M. in Circo Conſtantinopolitano poſito, cùm, ut jam attigi, uterque unà & ſimul eſſet in communi uſu: unde legimus Marcianum Imperatorem in Concilio Calchedonenſi in actione VI. Latinè primùm, deinde Græcè Patres allocutum. Hæc porrò linguæ Latinæ prærogativa ad tempora uſque Mauricij & Heraclij perſtitit, quibus imperantibus, pleriſque ex Provinciis, ubi Romanus vigebat ſermo, à barbaris pervaſis, & ab Imperio avulſis, Auguſtorum Conſtantinopolitanorum ditiones intra Græcanicas duntaxat Provincias ferè coarctatæ ſunt, στενωθείσης κατά τε τὰς ἀνατολὰς καὶ δυσμὰς τῆς Ῥωμαϊκῆς βασιλείας, καὶ ἀκρωτηριασθείσης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς Ἡρακλείου τοῦ Λίβυος. *Quùm anguſtius tam Orientem quàm Occaſum verſus Romanum Imperium factum ſit, & Provinciis aliquot mutilatum ab Imperio Heraclij Lybici*, ut eſt apud Conſtantinum Porphyrogenitum in lib. I. de Thematibus.

XVII. Verùm Græcæ iſtæ Conſtantinopolitanorum Auguſtorum Conſtitutiones ita deſcribi non potuere, quin in iis ſubinde infererentur formulæ Romanis Juriſconſultis familiares, ut & Formalia quæ vocant verba, vocibus Latinis, vel in Græcam enuntiationem deflexis ac detortis, exararentur: cùm has haud promptum eſſet mutare, vel in puriorem Græcum ſermonem convertere, niſi prolixiori aliquo verborum ambitu, qui in præcipui momenti decreta neſcio quid ingeſſiſſet obſcuri & dubij. Neque tamen Græcos ævi Iuſtinianei Iuriſconſultos hac duntaxat ſcribendi ratione uſos conſtat: cùm longè

longè antea Herennium Modeſtinum, Papiniani diſcipulum, qui ſub Alexandri Imperio vixit, in libris, quos Παραίτησιν ἐπιτροπῆς καὶ κουρατωρίας, ſeu de Excuſatione Tutorum, inſcripſit, hanc obſervaſſe legamus, in quibus Ignatij Dextri, cui dicantur, flagitationi ſatisfacturum ſe ait, Græcéque illos conſcripturum, quoad poterit, etiamſi difficilè eſſe agnoſcat ejuſmodi nomica ſeu juridica in Græcam linguam transferre: πειράσομαι δὲ, inquit, ὡς ἂν οἷός τε ὦ, τὴν περὶ τούτων διδασκαλίαν σαφῆ, ἀφηγούμενος τὰ νόμιμα τῇ Ἑλλήνων φωνῇ, εἰ καὶ οἶδα δύσφραστα εἶναι αὐτὰ νομιζόμενα πρὸς τὰς τοιαύτας μεταβολάς. Et certè in toto hujuſce operis contextu complures voces Latinas Græco charactere ac ſono deſcriptas inſerit, verbi gratiâ, κουράτωρ, ἐξκουσατίων, πάτρων, λεγάτον, & alias ejuſmodi non paucas. Hinc deinde Juſtinianus in Novellis Conſtitutionibus, Collectores Baſilicωn, Theophilus, Euſtathius, Michaël Pſellus, Michaël Attaliates, Conſtantinus Harmenopulus, cæteríque ex Græcis Iuriſconſulti, ſibi idem quod Modeſtino licere arbitrati, voces Latinas Græco ſono interdum deſcriptas, quandóque etiam Latinas ipſas, ut formales, ſcriptis ſuis paſſim inſeruerunt, καινολεξίαν δὲ τὸ παντελῶς ἰδιάγνωστον amplexi, ut idem loquitur Attaliates. Cùm verò rudioribus in re juridica iſtiuſmodi vocabulorum Græcis ipſis minùs nota eſſet ſignificatio, utpote à Latinis accepta, horum συλλογὰς Græci Iuriſconſulti ſubinde confecerunt, addita explicatione, quæ paſſim habentur in Regia Bibliotheca, undè eas eruit Carolus Labbeus, & in publicum emiſit. Alias etiam videre contigit V. C. Dom. de CHEVANNES Divionenſis Patroni beneficio, ex Manuſcripto Vaticano deromptas, Labbeanis meliores & auctiores, ſed dimidia ferè alphabeti parte mutilas, cùm à litera M. initium duntaxat ducant.

XVIII. Interdum etiam vocibus merè Græcis utuntur Græci iidem Iuriſconſulti, ſed quarum genuinam ſignificationem adſequi haud facilè ſit, niſi Latinorum Juriſconſultorum, quos in Græcam linguam, maximè in Baſilicorum libris, vertunt, ſubſidio. Complures alias ejuſmodi proferunt Gloſſæ ab Henrico Stephano editæ, & fortè, uti plerique ex viris eruditis cenſent, ante Iuſtinianum etiam uſurpatas. Utcúmque hac de ſententia ſit, quaſdam ex iis difficiliores minúſque tritas ita in hocce Gloſſarium referendas duxi, ut indicato brevi adnotatione harum ſignificatu, Iuriſconſultorum eſſe proprias duntaxat obſervem, ne nimium excreſcat voluminis moles. Multæ enim ſunt ejuſmodi, quarum genuina notio, iis etiam qui in Græcis verſatiſſimi hactenus habiti ſunt, vel ignota fuit, vel perperam accepta, adeò ut magnus Cujacius in lib. I. obſervat. cap. VI. non ferre ſe dicat Budæum & alios, *qui Gloſſas Græcas non ſatis bonâ, ut aiunt, avi, vel Græcorum ſcripta de jure Latina fecerunt*, in quibus plurimùm hos erraſſe probat, prolatis mendorum nonnullis exemplis. Contrà verò in lib. VIII. cap. XL. pleroſque ex hodiernis Iuriſconſultis carpit, qui veterem Novellarum interpretem temerè rejiciunt & aſpernantur, *cùm propter antiquitatem*, *tum propter eruditionem hominis*, ut qui Græca earumdem Novellarum vocabula Latinis ejuſdem linguæ Iuriſconſultorum, vel quæ certè tum in uſu erant, vocabulis eleganter verterit. Qua in re fatendum non ſemel nos experiri, Ruffini, Aniani, Iſidori mercatoris, Dionyſij Exigui, & aliorum, veteréſque adeo Conciliorum verſiones, quantumvis ex iis quædam interdum ſermonis inelegantiâ videantur aliquatenus laborare, recentioribus etſi comptioribus, & majori adornatis curâ, longè præferendas, quòd Græca vocibus Latinis ea ætate receptis ſoleant reddi, quò fit ut genuinam vocabulorum Græcorum vim, notionémque tandem aliquando adſequi liceat. Atque hæc quidem de libris Græcorum Nomicis.

XIX. Iam verò ut ſua verba ſunt foro, ſua ſemper etiam habuit Religio, non modò apud Paganos, ſed etiam apud Chriſtianos. Verùm in Chriſtiana, alia apud Latinos, alia apud Græcos ſunt, ſeu ritus ipſi, ſeu miniſteria, uti vocantur, circa res ſacras, ſeu cætera quæ in libris Liturgicis paſſim occurrunt, ſpectentur. Nec ſcio an ullibi magis neceſſaria ſit vocabulorum inſolentium explicatio, quàm in hoc argumento, tum quòd rem divinam ac ſacram ſpectent, tum quòd liberiori interdum excurſu in ritus noſtris minùs cognitos inquirere, réſque haud ſemper obvias Lectori patefacere liceat. Qua quidem in diſquiſitione ſumma cum eruditionis laude præ cæteris verſati ſunt Habertus, Allatius, Morinus, præſertim verò Iacobus Goarus, qui in inſula Chio diu moratus, ex aſſidua cum Græcis Presbyteris conſuetudine, præclaram in rebus eorum ſacris cognitionem adeptus, Euchologium uberioribus Commentariis adornavit, quicquid ad Liturgica ſpectat doctè omninò proſequutus; ex quibus multa nos hauſiſſe ſubinde profitemur, ita tamen ut ab illo aliiſque pertractata novis ſæpe luminibus illuſtrentur.

XX. Habent etiam Græci Tactici, ſeu qui de Arte militari ſcripſerunt, ſua verba; nec mirum, cùm nulla ſit ars, quæ propria ac peculiaria non habeat. Toti ſunt

Ælianus, Arrianus, & Tactici ſuperioris paulò ætatis, in recenſendis explicandíſque artis militaris vocibus, quarum etiam ex iis auctoribus adornatam συλλογὴν, ex manuſcriptis codicibus non ſemel publicarunt viri docti. Sed longè alias, iiſque ſcriptoribus incognitas habent, qui poſterioribus vixere ſæculis, Mauricius, Nicephorus, Leo Imp. Conſtantinus Porphyrogenitus filius alijque, & ex iis infinitas propemodum barbaras, mixobarbaras, novè confictas, Hibridas, & à Latinis, vel ab exteris nationibus ſubinde acceptas, quarum ſcilicet genuinum ſignificatum, vel certè etymon abſque peculiari aliquo ſtudio aſſequi vix liceat, cùm nullam ferè habeant cum vocabulis hac in arte Tactica, vel à veteribus Græcis, vel à Latinis uſurpatis affinitatem. Neque mirum videri debet omninò, cùm apud nos etiam verba militaria quotidie mutentur, nova inducantur, alia ab exteris nationibus mutuò accipiantur. Id ipſum queritur Arrianus in Tacticis hiſce verbis: n.47. καὶ τοι οὐκ ἀγνοῶ χαλεπὴν ἐσομένην τὴν δήλωσιν τῶν ὀνομάτων ἑκάστων, ὅτι οὐδὲ αὐτοῖς Ρωμαίοις τὰ πολλὰ τῆς πατρίου φωνῆς ἔχεται, ἀλλὰ ἔστιν ἐκ τῆς Ἰβήρων, ἢ Κελτῶν, ἐπεὶ τὰ πράγματα αὐτὰ ἔνθα προσέλαβον, εὐδοκιμήσαντας αὐτοὺς ἐν τῇ μάχῃ τῇ ἱππικῇ. *Non ignoro autem fore difficilem omnium vocabulorum explicationem, quòd ne Romani quidem ipſi multa eorum habeant ex ſermone proprio, ſed ex Iberico aut Celtico, quoniam res ipſæ Celticæ ſunt, deſumpta, quando eis in præliis Celtarum equitatus maximè placebat.* Gallica nempe hac in arte uſurpabant Romani, ut *xinema*, *Tolutegum*, & alia hujuſmodi, quæ vix alibi reperias, quàm apud Tacticos, qui, ut dixi, toti ſunt in explicandis artis ſuæ vocabulis, ſeu dignitates ſeu militares ordines, ſeu varia etiam armorum, & bellicarum machinarum genera ſpectent, quibus explanandis licèt peculiari hactenus commentario edito inſudarit Nicolaus Rigaltius, ea tamen hìc non omittimus, novis inſuper nec fortè contemnendis obſervationibus idem argumentum adornare conati.

XXI. Non minori deinde Exoticorum & barbarorum vocabulorum numero fœdantur recentiorum apud Græcos Medicorum libri. Nam etſi ex iis ætate paullò ſuperiores aliqui reperiantur qui puriori ſermone revera ſcripſerint, multa tamen interſerunt, quæ nec Hippocrates nec Galenus agnoſcant, vel quòd à literatorum vulgo ſuo ævo receptis abſtinere nefas ducerent, vel certè quòd tum iis non occurrerent meliora. Verùm poſtquam Arabum in re medica, libri, qui complures deinceps extiterunt, cùm apud eos unà cum mathematicis ſcientiæ ἰατρικαὶ inprimis colerentur, tranſierunt in Græciam, ut novitas in re omni placet, poſthabitis neglectíſque primis divinæ hujus artis repertoribus, vel eruditis Profeſſoribus, barbaricis iſtis ita dedere operam, ut barbara omnia ſpirarent, ſuóſque ij commentarios barbaricis infarcirent. Sed id maximè accidit in recenſendis ſtirpibus ad Medicinam idoneis, quarum pleræque ex Oriente in officinas advectæ, nomen exoticum ſervarunt, tametſi aliis apud Græcos, ac Latinos etiam, nomenclaturis donarentur. Quæ quidem nova nomina uſurparunt deinceps Medici, quòd cùm ut intelligerentur ſcriberent, uſitatis in vulgaribus officinis potiùs, quàm in veterum Medicorum libris receptis appellationibus, à nemine fortè tum percipiendi utendum ſibi eſſe exiſtimarent. Ejuſmodi Medicos complures evoluere licuit ex Bibliotheca regia, & Botanicas Gloſſas, in quibus nihil intricatius, nihil obſcurius reperiri poteſt, cùm propter Arabicas iſtas voces, aut à Latinis hauſtas, ſed malè ſemper exaratas, vel redditas, tum quòd plerique ex iis Medicis vulgari omnino, in quo pauci verſati ſunt, ſermone utantur. Accedit quòd Gloſſæ iſtæ botanicæ Antiquariorum ac Librariorum intolerabili negligentiâ, ne dicam inſcitiâ, vel certè vitio gentis Diſciplinarum omnium modò ferè expertis, ita perperam in manuſcriptis codicibus deſcriptæ ſunt, ut ne ipſe quidem Apollo quidpiam conſequatur. Qualiacumque tamen illa ſint, in Gloſſarium noſtrum prout habentur in iis deſcripta, etiam cum nævis ipſis, redegimus. Et certè antiquorum incuriâ vel inſcitiâ libros quoſvis, ſeu Græcos ſeu Latinos, paſſim fuiſſe corruptos, & plures in illos irrepſiſſe mendas palàm eſt: ita ut peregrinæ & barbaræ inde non ſemel voces ſint enatæ, quæ ſi ut debuerunt, fuiſſent deſcriptæ, pro genuinis Græcis jure haberentur. Quam quidem Librariorum ſupinitatem carpit præ cæteris Sulpitius Severus lib. I. Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ: *Non dubito*, inquit, *Librariorum potiùs negligentiâ, præſertim tot ſæculis intercedentibus veritatem fuiſſe corruptam, quàm ut Propheta erraverit: ſicut in noſtro opuſculo futurum credimus, ut deſcribentium incuriâ, quæ à nobis non incuriosè ſunt digeſta vitientur.* Eapropter Baſilius in Epiſtola CLXXVIII. Notarium quendam ut ſcribendo characteres rectè ac plenè fingat, hiſce adhortatur: σὺ μὲν, ὦ παῖ, τὰ χαράγματα τέλεια ποίει, καὶ τοὺς τύπους ἀκολούθως κατάστιζε· ἐν γὰρ μικρᾷ πλάνῃ πολὺς ἡμάρτηται λόγος, τῇ δὲ ἐπιμελείᾳ τοῦ γράφοντος κατορθοῦται τὸ λεγόμενον. *Tu quidem, mi homo, curam adhibe ut characteres perfectè effingas, & formas ac typos pariter diſtinguas: minimo quippe mendo, plurimus ſermo vitiatur: ſcribentis contrà diligentiâ rectus ſanúſque fit.*

XXII. Enimverò in hiſce Gloſſarij noſtri explanandis ac illuſtrandis argumentis, non omittenda viſa ſunt vocabula Artis, ſi Diis placet, divinæ, quæ ſcilicet circa metallorum tranſmutationem verſatur, quámque Chymiam appellant; quæ quidem eò ſunt obſcuriora, quò illius repertores, quæ in uſu ſunt communi, aliis inſolentibus mutari debere exiſtimarunt, ne myſtica illa, quæ paſſim obtrudunt, tam facilè quibuſvis paterent. Affectatâ enim ubique in ſcriptis ſuis peculiari quadam loquendi ratione, novis, ſuo arbitratu confictis & aliunde petitis, verbis, ac phraſibus ſemper utuntur, ut fortè legentium animos miſerabiliter torqueant, vel ſaltem ut vanitate ac pompâ quadam mixtæ orationis fallant, magnarúmque rerum ſpe paſcant: dum Chimerica quævis & fabuloſa intermiſcent, veluti myſteria quædam incognita: ac dictionibus ambiguis miſerum mortale genus, viam potius obſtruendo rebus inveniendis quàm aperiendo, ludificant. Prophetarum inſtar denique perplexo & involuto loquuntur ſermone: ita ut non injuria Ægyptij, apud quos Divina ars iſta inventa tum primùm dicitur, illius Profeſſores hac appellatione donaverint, cùm ejuſce argumenti arcana vocabulis ad libitum confictis, vel aliunde mutuatis, Prophetarum more, contegenda eſſe exiſtimarent. Duplicem enim in Philoſophorum libris eſſe ſolere obſcuritatem ait Michaël Toxites, & ipſe Philoſophus Chymicus, in Præfatione ad Onomaſticum Medicum; unam rerum, alteram verborum: *Res*, inquit, *quia magnæ ſunt & divinæ, ſub involucris docentur: ut niſi quis à Deo mentem illuſtratam habeat, eruere ſenſum nullo modo poſſit. Summa enim totius mundi arcana, ſecreta, & myſteria ſapientiæ Doctores poſteris tradiderunt, populúmque rudem, imperitum, ingratúmque, uti æquum erat, magnalia Dei, ne vileſcerent, ænigmatis celaverant. Non enim conveniebat tanta myſteria communia fieri, quæ ſapientiæ tantùm filiis deſtinata erant. Quamobrem linguâ etiam propriâ, vocibúſque ſingularibus uſi ſunt, unde altera, verborum ſcilicet, nata eſt obſcuritas.* Neque aliis rationibus receptam hanc apud Chymicos ſcribendi methodum tuetur firmátque Pelagius, Philoſophus perinde Chymicus, in libro MS. de Sacra Arte: ἡμᾶς μὲν, inquit, γράψαντες ἵνα μὲν ὑμῖν τοῖς ἐντυγχάνουσι τῷ παρόντι βιβλίῳ ἐπιμόνως σχολάσαι, καὶ ἀνερευνῆσαι τὴν μυστηρίου τὴν ὑπόθεσιν. φησὶν γὰρ ὁ φιλόσοφος, ὅτι ἂν οἱ ἄνθρωποι γεγράφασιν, δαίμονες ἤγουν φθονοῦσιν καὶ εἰκότως, ἐπεὶ βασιλείας οὐρανῶν οἱ πλείονες ἐντυγχάνοντες ἠξιώθησαν: *Dum in ænigmate ſcribimus, ea nobis mens eſt, ut librum hunc vobis legentibus, liceat conſtantem dare operam, & myſtery argumentum inveſtigare. Nam, ut ait Philoſophus, ea ſi homines ſcribant, invidiâ ſtatim corrodentur dæmones. Et ſanè jure merito, quandoquidem complures ex iis qui huic divinæ arti ſtudium impenderunt, cælorum regno digni habiti ſunt.* Ita nugantur iſti tenebriones. Ab Ægyptiis igitur, ut volunt, ad Græcos profluxit Ars Chymica, quorum ſcripta, cujuſmodi complura leguntur in Bibliothecæ Regiæ Codicibus MSS. ſimilibus tricis & vocibus implexa ſunt ac intricata: quarum cæterùm explicationes habentur in Lexico Chymico metallico in Cod. Reg. DCXVIII. ex quo omnes ferè in hocce Gloſſarium retulimus, ne quid in eo quidpiam deſiderent, qui illorum quantivis pretij librorum Lectioni malas horas collocant. Neque etiam poſthabenda duximus quæ apud quoſdam Botanicos Scriptores proſtant, herbarum ac ſtirpium nomina, tum à Prophetis iſtis, tum ab aliis Scriptoribus ſubinde uſurpata: præſertim verò quæ à recentioribus qui de ſtirpibus Commentarios ediderunt, omittuntur, ut ſi fortè inter legendum occurrant, eorum vim quivis poſſit percipere. Quæ quidem præſertim hauſimus ab interpolatore Dioſcoridis ex editione Aldina ann. MDXVIII. Unde eadem accepit quæ in ſua Dioſcoridis editione habet Janus Antonius Saracenus, & ex Apuleij Commentario de Medicaminibus herbarum, ſi quidem illius eſt: à quibus cæterùm varia à Latinis ſtirpium nomina iis Scriptoribus paſſim ignota, vel certè ab iis omiſſa, addiſcere liceat. Nec iſti duntaxat vocabulis inſolentibus, ſed etiam peculiaribus Notis iidem Chymiſtarum deſcribuntur libri, quas niſi harum rerum periti aſſequi queant, vel certè abſque earum interpretationis ſubſidio, qualis eſt illa quæ deſcripta legitur in laudato Codice Regio, hoc titulo: Ἑρμηνεία τῶν σημείων τῆς ἱερᾶς τέχνης, καὶ χρυσούλλου βίβλου; has, aut ſimiles notas ex MSS. Codd Græcis pridem edidit Oſvaldus Crollius ad calcem baſilicæ Chymicæ. A Græcis deinde, vel fortè etiam ab ipſis Ægyptiis, eadem Ars Chymica, ad Latinos promanavit, qui ſimili uſi ſcribillandi ratione, vocibus à communi uſu remotis ſcripta ſua innodarunt, quarum explicationem in Lexica tandem retulere, in eorum gratiam qui in iſtiuſmodi librorum lectione verſari volunt, Joannes Garlandius Philoſophus Anglus, qui circa annum MXL. vixit, è recentioribus verò Paracelſus, ſuprà laudatus Michaël Toxites, Leonhardus Turnheiſſerus, Gerardus Dornæus, & Martinus Rulandus.

XXIII. Præter iſta quæ in hacce lucubratione perſequimur, ex his diſciplinis, quas hactenus attigimus, (ut quod pollicetur frons operis abſolvamus,) de Palatinis, Politi-

Digitized by Google

cis, Eccleſiaſticis, Monaſticis, aliiſque Dignitatibus paſſim etiam egimus, quarum nomenclaturæ longè ſæpe aliæ ab iis quas uſurpant Latini,ut & munia perinde diverſa. Tametſi in hoc genere argumenti verſati ſint jam olim Viri admodum eruditi, fuſioribus, ut ſuprà dixi, in Codini librum de Officiis Eccleſiæ & Aulæ Conſtantinopolitanæ editis adnotationibus, tantùm abeſt, ut illud hîc omittendum, quin potiùs novis aliis nec fortean contemnendis adornandum cenſuerim, cùm rem ita ij pertractarint, ut multis aliis illuſtrari poſſe fateatur qui hæc noſtra legerit, præſertim in iis quæ ad earum functiones, vel ad res alias eò ſpectantes pertinent. Et certè inter quatuor illas Byzantinæ Hiſtoriæ partes, quæ Lectoribus faceſſere negotium ſolent, in ejuſmodi lectione paulò rudioribus, illa eſt imprimis quæ circa Dignitates verſatur, quòd Latinis noſtris vix notæ ſint appellationes, & quale earum fuerit munus paſſim neſciatur. Neque tantùm in hocce opere prædictis inſiſtimus, vocabula etiam vulgaria, vel mixobarbara, & à genuinis Græcis aliena ſæpe damus, vel à vulgaribus hauſta Lexicis, vel ab aliis deſcripta, prout ſeſe nobis obtulere, ut ſi quando apud quoſvis Auctores, ſed præſertim recentiores illos, qui ex Manuſcriptis Codicibus ſubinde eruuntur à viris doctis, occurrerint, horum explicationem depromere Lectori liceat. Ita tamen in iis verſari ſolemus ut non vocabula omnia linguæ Græcæ vulgaris, ſed ea duntaxat quæ à Græcis longè deflectunt, & apud Scriptores fucum facere ſolent, in Gloſſarium noſtrum referamus. Præter iſtas enumeratas voces, quas in hac lucubratione expendimus, complures alias inſeruimus, quæ licet Græcæ ſint originis, novâ tamen & inſolenti ſignificatione efferuntur à Scriptoribus inferioris ætatis. Has λέξεις ξένως εἰρημένας ſcitè vocat apud Photium, Dorotheus, qui de iis librum inſcripſit: quomodo etiam Socrates lib. III. Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ cap. XXV. τὸ δοκοῦν ξένον τισὶν ὄνομα τὸ τοῦ ὁμουσίου, dixit. Nonnulla deinde alia ſunt ſalebroſa, in Hiſtoricis potiſſimùm Byzantinis, quæ abſque peculiari ſtudio aſſequi vix quiſpiam queat: nomina ſcilicet apellativa, vel familiarum cognomina, ſed & Dignitatum apud Latinos exteróſque nomenclaturæ, Græcis ipſis linguarum & hiſtoriarum quandóque imperitiſſimis vix notæ: quas quidem alienis apicibus additis ita transformare, & reddere ſolent, ut has nemo, niſi in noſtratibus hiſtoriis exercitatus, ſtatim percipere poſſit: præſertim etiam cùm ſcriptorum illorum Interpretes in iis reddendis ſæpe cæcutierint. Ejuſmodi ſunt qui Latinorum res obiter attigerunt Nicephorus Bryennius, Anna Comnena, Joannes Cinnamus, Nicetas Choniates, Georgius Acropolita, Nicephorus Gregoras, Joannes Cantacuzenus, Laonicus, & aliquot alij, qui noſtrorum nomina propria perperam ferè ſemper inflectere ſolent, & quorum pleraque enodamus,tum in Hiſtoria noſtra Gallo-Byzantina poſt Villharduinum editâ, tum in noſtris ad Hiſtoriam Comnenicam adnotationibus. Verùm iſta ex iis ſunt, quæ extra generales iſtos Commentarios, quibus adornari poſſe Hiſtoriam Byzantinam diximus, peculiarem Editorum operam expoſcunt.

XXIV. Ex iis quæ hactenus ſumus perſequuti,in hac præfatione, nemo ferè erit qui ab ejuſmodi putidorum librorum lectione non modò non abhorreat,ſed & quoſvis ex inferiori Græcia Scriptores ſtatim refugiat,eadémque vel ſimili uſos ſcribendi ratione pleroſque putet,prælatis claſſicis illis ac diſertis,in quibus evolvēdis longè major eſt voluptas: Ita ut Fabij conſilium auſcultare renuant, exiſtimantis (quod alibi attigimus) artis Oratoriæ Magiſtris haud inutile eſſe, etiam corruptas aliquando & vitioſas orationes legi palam pueris, oſtendíque in his, quàm multa impropria, obſcura, tumida, humilia, laſciva, effeminata ſint: Aut Joannem Tzetzen, qui in Poëmate de Filiorum educatione, barbarorum Grammaticorum, atque adeò meretricularum, vel ganeonum limina pueris interdum terenda cenſet, ut pravos illos, qui iis in locis haberi ſolent, ſermones averſari edoceantur:

Μόνον δὲ πόρνας, καὶ καπήλων τὰς θύρας,
Καὶ γραμματισταῖς βαρβάροις παρέρπετε,
Ὡς καὶ δοκιμάσεις τῶν λόγων ἀποστρέφειν.

Neque porrò Græcorum ejuſmodi recentiorum, quantivis etiam pretij, uſquequaque faſtidiendi libri, ut illos tanquam nobiles ingeniorum unà cum Imperio deficientium reliquias, quaſi optimi vini poſcam, ſi frugi ſumus, inter præclaros illos ac Claſſicos Scriptores interdum admittere non liceat,cum quibus, ſi meliores non ſunt,indulgentiùs agendum, quod ſæculorum quibus eorum Auctores florebant infelicitati, atque adeò qua premebantur calamitati, id præſertim adſcribendum ſit. Fatendum tamen non defuiſſe identidem viros ſtudioſos, qui diſcuſſis, quæ iis vigebant temporibus, ignorantiæ tenebris, totos ſe eruditioni ac diſciplinis tradiderunt nitidi ſermonis lepores & elegantiam aſſecuti: qui, inquam, ἐγγυῆ τῆς Ἑλλάδος ῥυθμὸν, καὶ τὴν Ἀττικίζουσαν γλῶσσαν ἐκείνην πάλαι

Digitized by Google

πάλαι πολὺν ἤδη χρόνον λήθης κρυβέντα βυθοῖς, φύσεως δεξιότητι καὶ φιλοπονίᾳ τελεωτέρᾳ πρὸς φῶς ἤγαγον, καὶ οἱονεί τινα ἐχαρίσαντο ἀναβίωσιν, *qui elegantes Græcæ literaturæ numeros, & Atticam illam linguam longo jam tempore oblivionis gurgite demerſam, ingenij dexteritate ac ſingulari ſtudio in lucem produxerunt, ac velut ab inferis revocarunt*, quod de Georgio Cyprio Patriarcha Conſtantinopolitano dixit Nicephorus Gregoras.

XXV. Verùm neſcio an iis accenſendi ſint Græci Scriptores aliquot in ſpeciem admodum diſerti, ſed qui affectatâ quadam obſcuritate, ſeu potiùs *atrâ verborum & argutiarum fuligine, id videntur agere voluiſſe, ut ſcire atque intelligere neminem voluerint quæ dicant*, juxta Agellium: *non contenti humano more loqui*, ait Hieronymus, *dum toti tument, & attollunt ſe per ſingula*, vocabulis de longinquo petitis, nec uſus communis, atque adeò ſæpe confictis & abſtruſis, licèt à Græcis Auctoribus aliàs fortaſſean uſurpatis, qui juxta Petronium Arbitrum, *levibus atque inanibus ſonis ludibria quædam excitando efficiunt, ut corpus orationis enervetur & cadat*: ſeu qui, ut verbis loquar Georgij Hamartoli in Præfatione ad Chronicon, λαμπραῖς καὶ γριφώδεσι καὶ τετορνευμέναις λέξεσι καὶ συντάξεσιν ἐντέχνοις, καὶ τῇ καλλιεπείᾳ totos ſe inſiſtere videri volunt, *ſplendidis nempè, & intricatis, elaboratiſque dictionibus, & concinnæ compoſitioni, ac eleganti verborum lenocinio.* Hos graphicè depinxit Longinus in libro περὶ ὕψους. Πολλοὶ, inquit, ἀλλοτρίῳ θεοφοροῦνται πνεύματι, τὸν αὐτὸν τρόπον ὃν καὶ τὴν Πυθίαν λόγος ἔχει τρίποδι πλησιάζουσαν, ἔνθα ῥῆγμά ἐστι γῆς, ἀναπνέον ὥς φασιν ἀτμὸν ἔνθεον, αὐτόθεν ἐγκύμονα τῆς δαιμονίου καθισταμένην δυνάμεως, παραυτίκα χρησμῳδεῖν κατ' ἐπίπνοιαν. οὕτως ἀπὸ τῆς τῶν ἀρχαίων μεγαλοφυΐας εἰς τὰς τῶν ζηλούντων ἐκείνους ψυχὰς, ὡς ἀπὸ ἱερῶν στομίων, ἀπόρροιαί τινες φέρονται, ὑφ' ὧν ἐπιπνεόμενοι καὶ οἱ μὴ λίαν φοιβαστικοὶ, τῷ ἑτέρων συνενθουσιῶσι μεγέθει. *Multi afflantur ſpiritu, eadem ferme ratione qua Pythiam ferunt, Tripodi vicinam, ubi terræ eſt hiatus, divinum, ut aiunt, halitum ſpirare, indéque vi numinis plenam, afflatu quodam fundere oracula. Sic enim ab veterum magniloquentia, in illorum qui eos imitantur mentes, tanquam à ſacris adytis, effluentiæ quædam feruntur, quibus afflati, neque tamen nimiùm Deo pleni, aliorum magnitudine concitantur.* Ejuſmodi ſunt qui in omnium manibus verſantur Nicetæ Choniatæ & Georgij Pachymeris Hiſtoriarum libri, in quibus idem paſſos ſe in Latinam linguam vertendis, quod ij paſſi ſunt in ſcribendo, ingenuè agnoſcunt Viri cæteroquin in lingua Græca pereruditi. Tametſi in controverſiam venit an primitus ij pompatico iſto ſcriptionis charactere commentarios ſuos emiſerint, cùm Nicetæ præſertim in Bibliothecis iidem habeantur humiliori longè ac communi ſermone deſcripti, vocibúſque interdum vulgaribus aſperſi. Sed & teſtatur Petrus Poſſinus Hiſtoriam Pachymeris, vel certè illius Compendium ſtylo multò depreſſiori conſcriptum haberi in Bibliotheca Vaticana, ita ut incertum maneat, an barbaroſcripti iſti Commentarij primarij ſint ac authentici, quos neſcio qui Græculi in exquiſitæ alicujus, ac reconditioris doctrinæ ſpecimen, novâ illâ facie donaverint: præſertim cùm cætera quæ ex iis Scriptoribus proſtant monumenta, diversâ prorſus ſcriptionis ratione exarata legantur. Qua ſanè longè ſatius eſſet Hiſtorias iſtas eſſe editas, quàm hac infacetâ & intricatâ, quámque in linguæ etiam Græcæ veteris cognitione verſatiſſimi aſſequi vix queunt: *cùm præſertim*, ſecundùm Franciſcum Balduinum, *Hiſtoriæ non ſint verborum, ſed rerum, neque unius alteriuſve linguæ expoliendæ tantùm cauſſa comparentur, ſed mentis erudiendæ.* Quippe ut ait idem Hamartolus: ἡ γὰρ τοῦ λόγου κατασκευὴ καὶ ποικιλία τοῖς φιλοκρότοις καὶ φιλοκόμψοις καλλιεπείας οἱονεὶ μεταμορφουμένη λυμαίνεταί πως τὴν προκειμένην θεωρίαν κλέπτουσα τὴν αἴσθησιν, καὶ πρὸς τὴν κατανόησιν τῆς ὑποθέσεως ἐπισκοτοῦσα τοὺς ἐντυγχάνοντας, *affectata enim illa orationis ſtructura, ad oſtentationem ſcilicet ac ſtrepitum comparata, quodammodo transformata, propoſitam deturpat materiam, ſenſúmque illico rapit, ac ingenij aciem, ne argumentum percipiat, retundit.* Nam etſi fortè deturpentur alicubi quibuſdam barbariem redolentibus, ex iis ſaltem ſalebris, & inelegantibus vocibus haurire ſæpe liceret, unde novæ cujuſpiam eruditionis cognitio accederet. Adde quòd ut ait Anonymus Scriptor Vitæ S. Nicolai Studitæ, interdum θέλγει τὰ νηπίων ψελλίσματα ἐκ τῆς ἀτέχνου γλώττης μάλιστα προϊόμενα. *Delectat etiam puerorum balbuties, qui linguæ offenſione fiunt dulciores.* Rectè igitur longè magis præferendam ſimpliciorem illam ſcribendi rationem, atque adeò διαβαρβαρίζουσαν καὶ σολοικίζουσαν, præſertim in exaranda hiſtoria, cenſebat ſuprà laudatus Hamartolus, dum ait, κρεῖττον μετὰ ἀληθείας ψελλίζειν, ἢ μετὰ ψεύδους πλατωνίζειν. Quippe, ut idem ſubdit, οὐχ ὅταν ὁ λόγος ῥεῖ, καὶ ἔξω τῶν ὅρων φέρηται, θαυμαστός ἐστιν, ἀλλ' ὅταν βραχὺς μὲν ᾖ τῷ μήκει, πολὺς δὲ τοῖς ἐνθυμήμασι, καὶ ἐν τῷ συντόμῳ τὸ ἀπαράλειπτον, καὶ αὐτάρκες ἔχων τὸ ἀναγκαῖον καὶ ὀνησιφόρον, ὑπὸ τοῦ καιροῦ μάλιστα καὶ τῆς βασκανίας, καὶ πάσης ἐθελοκακίας ἀπηλλαγμένων ψυχαῖς ζηλωτότερος ἀναδειχθήσεται. *Siquidem præſtat vera vel balbutiendo dicere, quàm Platonem referendo mentiri: neque fluentem latéque vagantem orationem admiramur, ſed quæ multa brevi verborum ambitu complectitur, contractáque neceſſaria utiliáque ubertim ſuppeditando, ab invidia & omni offenſa apud poſteros libera, multò alacrior & vividior eſt.* Et ſanè ejuſmodi Scriptores κύμβαλα,

vel κύμβαλα ἀλαλάζοντα, ſcitè vocat Iſidorus Peluſiota in lib. 1. Epiſt. CVIII. & CLXIII. quibus aliàs aptari poſſunt iſta Arnulfi Lexovienſis Epiſcopi, in Epiſtola ad Henricum Piſanum Cardinalem, ubi de Ennodio, *qui prima quidem*, inquit, *facie difficilis & obſcurus incedit, & cùm rerum difficultatem ſtylus lucidior debeat aperire, intelligentiam potiùs ſermo tenebroſus obtundit. Cúmque habeat multùm laboris inſpectio, nihil habet aſſecutio voluptatis, quia nec abſolutione ſententia complacet, nec oratio venuſtate. Summa ejus intentio eſt, aliter omnia dixiſſe quàm cæteri, ideóque totum quod loquitur, exquiſita quadam intricatione complicat & innodat, ut rectiùs Innodius, quàm Ennodius debeat appellari.*

XXVI. Sed quorſum hæc omnis ſpectat oratio? Quis enim de Græcitate, qua de agimus, ferè eſt ſollicitus? Quotuſquiſque linguæ diſciplinarum omnium parenti, hac qua vivimus ætate impendit operam? *Vbi ventoſa neſcio quæ & enormis loquacitas animos juvenum ad magna ſurgentes, velut peſtilenti quodam ſidere adflavit:* ubi vernacula penè omnia, Latina pauca, Græca, ſi quædam excipias, nulla, quaſi *inter malas artes habeantur literarum Græcarum ſtudia*, ut verbo utar Lactantij in libro de Mortibus perſecutorum; *quibus defatiſcentibus, ſi qua offerantur typis mandanda, labaſcit in iis, præſertim ſi paullò grandiora ſint, exprimendis operarum animus*, quæ eſt querela magni olim Cujacij in Præfatione ad Lib. LX. Baſilicôn. Quod certè in hocce opere accidit, à quo edendo, præter eruditionis in illo fortè penuriam, *linguæ minùs publici hodie ſaporis* ratio Pariſienſes Typographos deterruit. Jámque dixeram cum Terentiano Mauro, *Hoc domi clauſum manebit:* Cùm ecce vir rei Literariæ perquam ſtudioſus Joannes Aniſſonius Lugdunenſis, qui artis Typographicæ, quæ ſub Gryphiis, Torneſiis, Rovilliis, aliiſque pridem ea in Urbe floruit, reparandæ Gloriæ, dum paternis inſiſtit veſtigiis, ſedulus incumbit, Gloſſarij noſtri Græcanici typis ſuis elegantiſſimis edendi provinciam in ſe ultrò recepit: Cujus quidem perſpectæ hactenus in prælo ſubactis ab eo tot voluminibus diligentiæ illud committere haud ſum gravatus, cùm minimè dubitem, quin in illo edendo ſimili quâ in cæteris adhibita accuratione partam exiſtimationem pro viribus tueatur. Verùm hîc ego neque tempora acerbiùs notare conſtitui, neque mihi Cenſoris partes adſumere in eam maximè culpam, cujus meipſum inter multos conſcium fateri malo quàm convinci, & cui potiùs remedio aliquo in poſterum ſuccurri cuperem. Sed ſi diſciplinæ, ut cætera omnia, habent ſua fata, ſua tempora, quidni etiam noſtra non habeant tandem aliquando propitiam Erigonem? quæ, ut ait Manilius,

Ad ſtudium ducit mores, & pectora doctis
Artibus inſtituit: nec tam compendia cenſus,
Quàm cauſſas, viréſque dabit perquirere rerum.
Illa decus linguæ faciet, regnúmque loquendi,
Atque oculos mentis quæ poſſit cernere cuncta,
Quamvis occultis natura condita cauſſis.

Gallia noſtra, juxta Catonem, duas res olim ſemper perſequuta eſt, rem militarem, & argutè loqui: & ut ait Hieronymus, (qui Galliarum ſtudia ſuâ etiamnum ætate fuiſſe florentiſſima teſtatur,) fortiſſimis & eloquentiſsimis ſemper abundavit. At cùm res militaris nunquam in tantum ſeſe in Gallia extulerit, quàm MAGNO ſub Principe, exteris etiam, ipſiſque Gallicanæ virtutis æmulis ultrò agnoſcentibus, priſtinum pariter decus receptura Literarum omnium ſtudia par eſt exiſtimare; neque minorem, quàm ſub illo eximio horum parente, totiéſque ab iſtius ſæculi eruditis celebrato, FRANCISCO I. ſplendorem & exiſtimationem conſequutura. Nam cùm *Honos alat artes, omnéſque incendantur ad ſtudia gloriâ*, Réxque Munificentiſſimus non quibuſvis modò, ac liberalibus præſertim inſtaurandis artibus pridem inſiſtat, ſed etiam propoſitis coronis (quas, ſub illo, ſi iis aliquid credendum eſt, deferre gratia non ſolet,) addat in dies animos, ſperandum fore omninò ut veterum Gallorum laus iſta in ſtudiis, neglectáque pars illa diſciplinarum, de qua querimur, longè ſplendidiùs in poſterum effloreſcat.

pag. ij. *lin.* 18. *lege* Emerico, *p.* iij. *lin.* 40. *lege* neque vero. *pag.* viij. *lin.* 38. *dele* hodie.

SIMONIS PORTII ROMANI, DOCTORIS THEOLOGI

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΡΩΜΑΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ.

Τῷ ἐξοχωτάτῳ ἄρχοντι

ΑΡΜΑΝΔΩ ΤΩ͂ ΚΑΡΔΙΝΑΛΙ ΔΟΥ͂ΚΑ ΤΟΥ͂ ΡΙΧΕΛΙΟΥ

καὶ τῆς Γαλλίας Πάρι.

ΕΤΡΑΒΙΖΕΣ, ὡς λογιάζω, (Εξοχώτατε Αρχοντα) εἰς ἔπαινον καὶ θαύμασμα δικόσου τὰς γλώσσαις ὅσαις τῶν λαμπρῶν ποιητάδων καὶ τῶν ῥητόρων· ὀλίγαις ἀπαληθινὰ ἂν τὰς συγκρίνωμεν μὲ τὴν ἄξιαν σου, ἀναρίθμηταις πάλιν ἂν στεφθοῦμεθεν πρὸς τὸ πλῆθος των. Καὶ ἀγκαλὰ καὶ ἐκεῖνοι μ' ἕνα στόμα τοῦ Ομήρου καὶ τοῦ Μάρωνος, ἢ μὲ τὴν εὐφραδίαν τῶν δύο πρώτων ἀρχόντων τῆς εὐγλωττίας δὲν ἐμπόρεσαν νὰ ζωγραφίσουν μὲ ζωντανὰ χρώματα τὴν μεγαλειότητα τῆς ψυχῆς, μήτε τὰς συμβουλαῖς τῆς καρδίας σου, ἄξιαις ὁλότελα τοῦ Δελφικοῦ Τριπόδου, μήτε τὴν σταθερήν σου φρονιμάδα εἰς ὅλα τὰ πράγματα, μήτε τὰ ἐπίλοιπα στολίσματα τῆς ἀρετῆς σου καὶ τῶν ἔργων με ὅλα τοῦτα εἶναι ἄξιοι νὰ τιμηθοῦσιν καὶ διὰ πάντα νὰ δοξαθοῦσιν ὅπου ἐκ ἀποκοτίασαν κατὰ τὴν δύναμίν τους νὰ σὲ μεγαλύνουσιν. Αὐξάνεις δηλαδὴ τόσο ψηλὰ, καὶ ἦλθες εἰς τόσην ἀστραπὴν, ὁποῦ ξεπερνοῦντας ὅλαις τὰς γλώσσαις τῶν θνητῶν κάμνεις καὶ θαμπώνουνται τὰ μάτια καλὰ καὶ ὀξύθωρα ἐκείνων, ὁποῦ τολμοῦσι νὰ σὲ κοιτάξουν. Θαμπώνουνται, ἀλήθεια εἶναι, ἐκεῖνοι οἱ μεγαλώτατοι ἄνδρες, ἀμὴ τὰ μικρὰ καὶ ἀδύναμα παιδία φωτίζονται ἔτζι καλὰ μὲ ταῖς λαμπρόταταις ἀκτίναις τῆς φιλανθρωπίας σου καὶ εὐσεβείας, ὥστε ἀπὸ τζευδαὶς ὁποῦ ἦτανε πρῶτα εἰς γλώσσαις των, γίνονται τώρα εὐγλωττόταταις διαλαλῶντας ὁλοῦθεν τοὺς ἐπαίνους τοῦ ΡΙΧΕΛΙΟΥ, καὶ εὐχαριστῶντας τον μὲ εὐχαριστικαῖς φωναῖς. Ας μὴ σοῦ εἶναι λοιπὸν παράδοξον ἀνισωσκαὶ βλέπῃς σκυμμένην εἰς τὰ ποδάρια σου τὴν Ελλάδα, ὄχι τὴν παλαιὰν ἐκείνην καὶ φημισμένην διὰ τὰ γραψίματα τόσων σοφῶν ἀνθρώπων, μὰ τὴν παροῦσαν καὶ δυστυχισμένην, ἀκόμη χονδρὴν καὶ εἰς κάποιον τρόπον στραβοξυλισμένην στὰ σπάργανά της. Ετούτη λέγω, ἡ ὁποία ὄχι μία φορὰ ἐδοκίμασε ταῖς ἐξαίσιαις εὐεργεσίαις τῆς ἐλευθερίας σου, γιὰ τί μὲ τὴν καλότυχήν σου ὥραν βλέπει ἕνα

GRAMMATICA LINGUÆ GRÆCÆ VULGARIS.

Eminentiſſimo Principi

ARMANDO CARDINALI DUCI DE RICHELIEU, ET GALLIÆ PARI.

ADULTAS, *ut arbitror,* (EMINENTISSIME PRINCEPS) *illuſtrium Poëtarum ac Rhetorum linguas in Tui ſimul admirationem ac laudem, pro dignitate quidem non ſatis, præ multitudine tamen innumeras rapuiſti. Quamvis autem illis immenſam animi magnitudinem, Tripodéque digniſſima Tui pectoris oracula, & conſtantem omnibus in rebus prudentiam, cæteráque geſtorum, ac virtutum ornamenta, vel Homeri grandiloquique Maronis ore, vel utriuſque Principis eloquentiæ facundiâ vivis delineare coloribus fas non fuit; at pro viribus tentaſſe magnum quid ac immortalitati dicandum. Eò namque ſplendoris & Majeſtatis devenisti, ut omnium prorſus Mortalium linguis ſuperior, intuentium præſtringas oculos etiam perſpicaciſſimos. Præſtringuntur illa ſanè clarorum virorum ingenia, ſed imbecillium mentes ac infantium acies adeò ſpecioſiſſimis Tuæ pietatis ac religionis radijs eluceſcunt, ut balbutientes prius eorum linguæ diſertiſſimæ factæ, undique* RICHELIANA *reſonent præconia, & in ſuaves gratiarum actionum voces prorumpant. Vnde non mirum ſi Tuis provolutam pedibus Græciam, non vetuſtam illam, & tot ſapientum monumentis conſpicuam, ſed præſentem tot obrutam calamitatum ruinis, rudem adhuc & infantem reſpicias. Hæc quippe, non*

ĩ 2 *ſemel*

ſemel ampliſſima Tuæ largitatis experta beneficia, quòd beatiore luce vitâque Tuis fruatur Auſpiciis, ſi non eloquentes in Tui commendationem laudes, gratas ſaltem geſtit depromere. Atque ſub tanti Principis patrocinio læta, felicius velut è ſuis rediviva cineribus caput extollens benigniore gaudet cælo, puriores ebibit auras ſpiràtque vitales. Tuis quoque inſignita obſtrictáque nominibus, lividos invidiæ dentes contemnit, Temporis voracitatem deridet, atque jam audax acutiſſimis ſeſe dare non dubitat Criticorum aculeis. Parcas, precor (EMINENTISSIME PRINCEPS) ardentiſſimo tuæ Græciæ obſequio: Fácque, ut ſicut ipſa Tuis illuſtrata fulgoribus communem aſpicit lucem, ſic Tuæ commiſſa Tutelæ, in priſtinum reſtituatur ſplendorem ac libertatem. Deus Opt. Max. det Tibi pro meritis tanti voti compotem vitam, incolumémque conſervet ad totius Chriſtianæ Reipublicæ ſolatium, ejúſque hoſtium interitum, Patriæque ſubſidium. Sic Numen enixè rogat

EMINENTIÆ TUÆ

Addictiſſimus & obſequentiſſ. ſervus
SIMON PORTIUS Romanus.

γλυκύτερον φῶς, καὶ ζῇ μίαν μακαριώτερον ζωὴν ἐπιθυμᾷ νὰ σὲ στολίσῃ ὄχι μὲ ῥητορικὰ καὶ ἔμορφα λόγια, ἀμὴ μὲ πλούσιον πόθον τῆς καλῆς τῆς καρδίας. Καὶ χαρίμενη ὅτι εὑρίσκεται ἀποκάτω εἰς τὴν σκέπην τέτοιας μεγάλης ἀρχόντισσας, ἔρχεται σὰν νὰ ξαναζήσῃ τινάζοντας τὸ κεφάλι της ὄξω ἀπὸ τῆς στάκτες εἰς τῆς ὁποίας ἦτον θαμμένη διὰ τὴν ὕβριν τῶν βαρβάρων, καὶ νὰ ἀνασαίνῃ ὅλον ζωντικώτερον καὶ καθαρώτερον αἶρα καὶ οὐρανόν. Καυχᾶται μάλιστα γιὰ τὶ φωτισμένη καὶ δεμένη μὲ τῆς μεγαλοσυνάις τοῦ ὀνόματός σου δὲν ψηφᾷ τὰ μαυρὰ δόντια τοῦ φθόνου ἀναγελᾷ τὴν ἀχορτασίαν τοῦ χρόνου, καὶ τολμηρότερη δὲν φοβᾶται νὰ βαλθῇ ἀνάμεσα ταῖς ἀκονισμέναις σαΐταις τῶν Κριτικῶν. Συμπάθησε, παρακαλῶ σε (Εξοχώτατε Αρχοντα) τὴν πολλὰ ζεστὴν δούλεψιν καὶ προσκύνησιν τῆς Ελλάδας σου. Κάμε μόνον ὅτι ὡς καθὼς τώρα ἐκείνη μὲ τὴν λάμψιν σου δοξασμένη ἀπολαύει τὸ κοινὸν φῶς τοῦ ἡλίου μὲ τὸν τύπον, ἔτζι παραδοσμένη στὰ χέρια σου κάμε νὰ μεταστρέψῃ πάλιν στὴν παλαιάν της λαμπρότητα καὶ ἐλευθερίαν. Αμποτες νὰ σὲ δώσῃ ὁ παντοδύναμος Θεὸς μίαν ζωὴν παρόμοιαν τέτοιας εὐχῆς, φυλάγοντάς την ὁλάκαιρην καὶ μακρὰν ἀπ' ὅλαις τῆς κακοτζυχιαῖς τοῦ κόσμου, διὰ νὰ διαφεντεύψῃς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν καταπονῶντας τοὺς ἐχθρούς της, καὶ διὰ νὰ βοηθήσῃς καὶ νὰ σώσῃς τὴν πατρίδα σου. Ετζι παρακαλεῖ

ΤΗΣ ΕΞΟΧΗΣ ΣΟΥ

Ο ταπεινότατος καὶ εὐλαβέστατος δοῦλος
Σίμων Πόρκιος Ρωμαῖος.

PROOEMIUM.

VERNACULÆ Græcæ linguæ Grammaticam ab omnibus fere dixerim expectatam ſimul & expetitam, à quamplurimis fruſtra promiſſam, à nonnullis vero quibuſdam veluti delineamentis duntaxat adumbratam, nec ab aliquo ſatis adhuc expreſſam, non tam explicaturus, quam editurus aggredior. Grande quidem ac perarduum opus noſtriſque viribus impar; ſed non inacceſſum: nec enim omnium omnino difficultatum ambages, ſyrteſque ſuperare contendimus, ſed faciliorem quandam ac brevem ad hujuſmodi Græcæ linguæ notitiam methodum inſtituimus.

CAPUT I.

De Literis, earúmque diviſione, ac Pronunciatione.

QUoniam vulgaris hæc Græcorum lingua ſuam, ut par eſt, originem non inficiatur, ac fœcundam illam linguarum parentem ἑλληνίδα διάλεκτον, matrem agnoſcit, non mirum ſi ad ipſam tanquam ad fontem exiſtimem recurrendum, & plurima ex ipſa deprompta cenſeam referenda.

Habet igitur hæc quoque ſuas viginti & quatuor literas, ut illa, pariterque dividit eas in Vocales, & Conſonantes. Vocales quidem ſeptem agnoſcit, α, ε, η, ι, ο, υ, ω. ex quibus ſex proprias diphthongos format αι, αυ, ει, ευ, οι, ου: ex impropriis tamen præter ῃ, ῳ, & υι, nullas alias admittit. Jam Conſonantes ſunt decem & ſeptem, β γ δ ζ θ κ λ μ ν ξ π ρ ς τ φ χ ψ, ex quibus quædam tenues π κ τ; quædam aſpiratæ θ φ χ; quædam mediæ β γ δ; quædam duplices ζ ξ ψ; quædam denique immutabiles λ μ ν ρ.

Quod attinet ad pronunciationem, miror quoſdam doctos licèt & non vulgari præditos eruditionis varietate, eò temeritatis deveniſſe, ut germanam, integram, ac πατροπαράδοτον recentiorum Græcorum pronunciationem, chimericis neſcio quibus ducti conjecturis, totis viribus auſi fuerint quàm ſane temerario judicio, ſic irrito conatu pervertere, ac deturpare. Profectò ſi Græcis maternæ linguæ flexiones, & unà cum lacte acceptos hauſtoſque ſonos & accentus puros & intactos audes denegare, cur barbaris eos concedas, cur extero cuique qui aliarum Nationum accentus ſuo nativoque accommodat, toto, ut aiunt, cœlo à recta earundem Nationum aberrans pronunciatione atque deflectens. Verùm hæc obiter tetigiſſe ſat erit, pluribus enim proſequi, & vehementius in eos invehi præſens prohibet inſtitutum, ac brevitatis amor.

Quare ut eò redeat, unde parum aberravit oratio, dicam de literis in particulari, & primò quidem de A, quæ ore debet proferri pleno, nunquam depreſſo. Neutra omnia in plurali hac litera terminantur, quædam etiam in ſingulari, præcipuéque Verbalia, ut κίνημα motio à κινῶ, πάλαιμα lucta à παλαίβω. Item omnia ferè nomina ſubſtantiva, & non verbalia fœminini generis, ut μοῦσα, *Muſa*, κάψα *calor*, δίψα *ſitis*, Eſt præterea terminativa Aoriſti tam activi quàm paſſivi modi Indicativi, ut

ἔκαμα

Digitized by Google

ἔκαμα *feci* , ἐγράφθηκα *ſcriptus ſum.* Sic etiam deſinunt omnia adverbia , ut καλὰ *benè* , σοφὰ *doctè* , ἐξαίσια *egregiè* , & hujuſmodi plura.

Β, effertur ut V Conſonans , nec ponitur niſi in medio vel initio dictionis, nunquam in fine. Quod autem β ſonet V Conſonans , ex hoc maxime conſtat , quod Græci dum B Latinorum pronunciationem volunt exprimere , in nominibus præcipue quibuſdam ab ipſis Italis mutuatis , & à Græcaliterali quam longe diſtantibus non utuntur β , ſed μπ. quod apud illos ſonat *b* , ut videre eſt in dictione *bombarda* quam noſtri Græci ſic ſcribunt μπομπάρδα.

Γ , variè ſonat pro varietate vocalium quibuſcum alligatur , nam cum α , ο , ω , & ου , eodem prorſus effertur modo , quo , *g* Latinorum in *ga* , *go* , & *gu:* At cum ι , η , υ , ει , οι , & αι editur ut *ghi*, vel *ghiè* Italorum , ut *gue* & *gui* Gallorum. Γ ante aliam γ poſita, & ante κ , ſonat ut ν , ut ἄγγελος *angelus*, ἀγκαλλιάζω *amplector.*

Δ , denſiori quodam ſpiritu , quam D Latinorum edi debet. Hiſpani ad hanc pronunciationem maxime omnium accedunt.

Ε , valet E. In hanc vocalem terminantur præcipuè Vocativi ſingulares Nominum Maſculinorum , quorum Nominativus eſt in ος , ut καλὲ *bone* , ἄτυχε *improbe* , &c. Item ſecundæ perſonæ numeri pluralis Verborum cujuſcunque ſint modi , ſicut etiam ſecunda perſona numeri ſingularis Imperativi , ut κάμε *fac* , λέγε *dic.* Item tertia perſona Aoriſti tam activi quam paſſivi numeri ſingularis modi Indicativi. Græci noſtri carent ε clauſo , uno namque ſono , eóque aperto , ut reliquas omnes vocales , edunt.

Ζ , ſuavius effertur Latinorum Z , æquivaletque ſimplici *ſ* , cum in medio dictionis ponitur , ut in hac voce, *Muſa.* ζ inſuper poſt τ , ſonat σ, ut in hac voce , ἔτζι conſtat , & in aliis pluribus.

Η , ſonat I, & non E , ut quibuſdam placet, eruditis quidem alioqui viris , at non Græcis , quibus inauditus eſt hujuſmodi ſonus , & omnino peregrinus. Eſt terminativa nominum tantum generis fœminini , & præcipue adjectivorum , ut καλὴ *bona*, ἄσπρη *alba.* Item tertiæ perſonæ numeri ſingularis Verborum modi Subjunctivi, ſubſcripta ι , ut διὰ νὰ κάμῃ *ut faciat.*

Θ , funeſta litera , & à ſolis fere Græcis proferenda, characteribus aliarum linguarum, vel vocibus exprimi ſcriptis minime poteſt , videtur tamen accedere ad prolationem *ſ*, balburientium.

Ι , valet I , in quam deſinunt omnia fere neutra, quæ derivantur à Græcoliterali in ιον , ut ψωμὶ à ψωμίον : κλαδὶ à κλαδίον. δακτυλίδι à δακτυλίδιον. Item omnia diminutiva in κι , ut ἀνθρωπάκι *homunculus*, & alia innumera.

Κ , æquivalet C , ſed diverſo modo ; nam cum α , ο , ω , ου , ſonat *ca* , *co* , & *cu* : at cum ι, η, υ, ει, οι , & αι , correſpondet *qui* & *que* Gallorum , vel etiam Italico *chi* & *chie*. K , poſt ν & γ , profertur ut *g* , verbi gratia τὸν κόσμον , & ἀγκάλι , *ton goſmon* , & *angáli* dicemus.

Λ , valet L, ac ſemper eundem retinet ſonum ante quaſcunque vocales , & diphthongos poſita, licet quibuſdam videatur aliter exprimenda ante ι , volunt enim tunc idem prorſus ſonare, quod *gli* Italorum , vel *ll* Hiſpanorum. Utrumque ſonum non improbo.

Μ , ſonat M , quæ ſi ponatur ante π , variat illius ſonum , ita ut proferatur ut *b* , ut conſtat in voce μπαμπάκι *bambáki* , id eſt *bombyx.*

Ν , quanvis ante α, ι, ο, ω, αι & ου , ſonet *na* , *ne*, *no* , *nu* ; attamen ante ι , ει , οι & υ (in nobilioribus ſaltem præſentis Græciæ locis) ſonum *gni* Italorum, vel duplicis *nn* Hiſpanorum præ ſe ferre videtur. Ν , ante π æquivalet *m* , & π *b* , exempli gratiâ τὸν πατέρα *patrem* pronunciamus *tom batéra.* Eſt inſuper finalis accuſativi ſingularis primæ & ſecundæ declinationis , & omnium genitivorum numeri pluralis, itemque Nominum neutrorum in ον.

Ξ , effertur ut *cs*, non vero (ut perversè quidam) tanquam *gs*.

Ο , ſonat O, ore aperto prolata. In hanc deſinunt quamplurima nomina neutrius generis , ut ἄλογο *equus*,&c. quæ deberent terminari in ον , ſi ſpectetur eorum origo.

Π , valet P , ſed poſt μ, vel ν , reſpondet B Latinorum , ut patet in dictione πέμπω *mitto* , *pémbo*, & aliis. Vertitur aliquando in φ, ut βλάπτω , βλάφτω *noceo* , γλύπτω γλύφτω *ſcalpo* , & alia non pauca.

Ρ , æquivalet R , initio dictionis ſemper ſpiritu aſpero notatur ; cum verò ſunt duo (ut fere contingit in medio alicujus dictionis) primum leni notatur ſpiritu , ſecundum autem aſpero. Ponitur interdum loco λ , ut στέλνω στέρνω *mitto* ; ſed hoc nimis corrupte : meliùs agitur dum ρ vertitur in λ , præcipue in dictionibus externis , dicendo σκλίμα pro σκρίμα Italico , id eſt *gladiatura* , &c.

Σ , ſonum S , refert cum ſibilo , eſtque terminativa omnium prorſus nominum ac participiorum generis maſculini , ut ἀντώνιος *Antonius* , στέκοντας *ſtans* ; item accuſativorum omnium tam maſculini , quam fœminini generis numeri pluralis, ut τοὺς καλοὺς *bonos* , ταῖς ἀτυχίαις *iniquitates* : itemque nominativorum pluralium generis fœminini , ut ἀρεταῖς *virtutes* μανάδες *matres* , &c. Ponitur etiam in fine ſecundæ perſonæ omnium Verborum activorum numeri ſingularis , ut δέρνεις *verberas* , κλέφτεις *furaris* , & omnium temporum activæ & paſſivæ ſignificationis ejuſdem numeri (ſi imperfectum paſſivum excipias) ut ἔδερνες *verberabas* , ἔδειρες *verberaſti*, ἐδάρθηκες *verberatus es*, & hujuſmodi.

Τ , myſtica, ac ſalutaris litera ſonat T , verùm poſita poſt ν ſonum δ , aſſumit , ut ἄντρον *antrum* quaſi *andron*, & ἐναντίον *contrarium*, *enandíon.*

Υ , idem munus ſubit quod I , eſtque finalis quorundam gravitonorum generis neutrius , ut γλυκὺ *dulce* , βαρὺ *grave* : item & eorum quæ derivantur à Græcaliterali lingua in υον , ut δίκτυ à δίκτυον , & reliqua plura.

Φ , ſonum habet F , vel *ph*, ut φέρω *fero.*

Χ , ſonus ejus literæ ſcriptura nequit oſtendi : qui tamen Florentinorum C. noverit , ejuſdem literæ pronunciationem non ignorabit , quamvis non tam aſperè ſit edenda. Sane ſi *chi* Gallicum careret ſibilo, & Italicum *ſci*, non longe diſtarent à Græco χ.

Ψ , valet *ps* , ut ψαλμὸς *Pſalmus.*

Ω , idem præſtat quod O, eſtque terminativa omnium Verborum activæ ſignificationis tam præſentis quam futuri , ut ἀγαπῶ *amo* , θέλω ἀγαπήσει *amabo.* Mutatur non raro à Græcaliterali in hac vernacula lingua in ου , ut à ζωμίδιον *juſculum* , ζουμὶ , à πωλῶ *vendo*, πουλῶ , & à μιμὼ *ſimia*, μαϊμοῦ , &c. Atque hæc de literis : jam nonnulla dicamus de Diphthongis.

Αι , correſpondet Latinæ diphthongo *æ* , in hanc terminantur prima , ſecunda , & tertia perſona ſingularis præſentis Verborum tam paſſivorum , quam deponentium. Item & tertia perſona pluralis ejuſdem temporis, & nominativi plurales nominum fœmininorum , & maſculinorum primæ , & ſecundæ declinationis.

Αυ, ut plurimum ſonat *af*, ut αὐτὸς ipſe *afios*, interdum vero αβ, ut αὐλὴ *aula*, quaſi ἀβλη. Quare quoties poſt αυ ſequitur θ, ξ, ς, τ, φ, χ, edenda erit ut *af*, ſi vero poſt ipſam ponantur vocales, vel cæteræ aliæ conſonantes, ſupradictis exceptis, pronuncianda erit ut αβ.

Ει, facit *i*, eſtque terminativa ſecundæ & tertiæ perſonæ præſentis, & futuri activi Verborum barytonorum, ut γράφεις γράφει, & θέλεις γράψεις, θέλει γράψει.

Ευ, effertur ut *ef*, modò ut εβ, quando autem debeat pronunciari ut *ef*, quando vero ut εβ, obſervanda eſt ſupradicta regula de αυ.

Οι, æquivalet etiam *i*. Cujus terminationem amant omnes nominativi plurales nominum tertiæ & quartæ declinationis.

Ου, correſpondet *ou* Gallorum, ac ſonat *v* Italorum. Hanc terminationem habet ſecunda perſona imperfecti modi indicativi paſſivæ ſignificationis. Item omnes fere genitivi ſingulares nominum maſculini generis, & neutrius, ſi barytona excipias in ᾶς & ῆς, & quæ deſinunt in ις. Item nonnulla nomina fœminina, ut μαϊμοῦ *ſimia*, &c.

Caput II.

De Accentibus & Spiritibus.

TRes habet vernacula hæc Græcorum lingua, ut literalis, accentûs, acutum videlicet, ut λόγος, gravem ut τιμὴ, & tandem circumflexum ut τιμῶ.

Loci accentuum ſunt quatuor, ultima, penultima, antepenultima, & præantepenultima. Ultima tres recipit accentus, non quidem omnes ſimul, cùm una dictio unius tantùm ſit capax accentus, ſed poteſt vel acutum, vel gravem, vel circumflexum, prout ratio exigit, ſuſcipere.

Accentum gravem habent omnia monoſyllaba, ut τὶς, νὰ, δὰ, &c. Item adverbia in α, quæ derivantur ab adverbiis Græcoliteralis linguæ in ῶς circumflexè, ut σοφὰ *doctè*, à σοφῶς, καλὰ *bene*, à καλῶς, & hujuſmodi plura. Nomina etiam neutra diſſyllaba in ι, ut κερὶ *cera*, κορμὶ *corpus*, & alia.

Accentum circumflexum ſuſcipiunt genitivi tam ſingulares, quam plurales, in quorum recti ultimâ accentus eſt vel acutus, vel gravis, vel circumflexus, ut θεὸς *Deus*, θεοῦ, τιμὴ *honor*, τιμῆς, ἡ ἀρεταῖς *virtutes*, τῶν ἀρετῶν. Eundem obſervant accentum accuſativi plurales nominum ſecundæ declinationis, & omnia verba circumflexa.

Penultima etiam duos admittit accentus, acutum videlicet & circumflexum: hunc ſuſcipit cùm penultima eſt naturâ longa, & ultima brevis in dictionibus plerunque diſſyllabis, ut μοῦσα, θαῦμα, &c. item in iis, quæ terminantur in ωνας, ut αἰῶνας *ſæculum*, ἀγῶνας *certamen*, & in participiis verborum circumflexorum, ut κλωτσῶντας *verberans*, ἀγαπῶντας *amans*, & ſic de reliquis.

Acutum vero requirit cùm utraque eſt vel brevis, vel longa, ut λόγος *verbum*, χώραις *urbes*, vel longa per appoſitionem, ut θάῤῥος *fiducia*. Omnia neutra pluriſyllaba in ι, habent accentum acutum in penultima, ut παιγνίδι *ludus*, ἀνθρωπάκι *homunculus*. Item omnia pluriſyllaba cujuſcunque ſint generis, dummodo habeant ultimam longam, acuuntur in penultima, ſicuti & omnia verba quæ non ſunt circumflexa, ut δυναμώνω *corroboro*, ϛαθερώνω *confirmo*, & alia.

Antepenultima duntaxat acuitur, ſi ultima fuerit brevis, ut ἄνθρωπος *homo*. Cæterùm nonnulli ex recentioribus Græcis non ſolent reſpicere ad ultimam ſyllabam, ſed Latinorum more habitâ ratione quantitatis penultimæ, antepenultimam acuunt, ſi penultima fuerit brevis, ut ἁγιώτατη *ſanctiſſima* pro ἁγιωτάτη, ἄδικος *injuſtos* pro ἀδίκους, &c. Melius tamen videtur & elegantius regulas accentuum obſervare literalis grammaticæ, ad quam velim confugias.

Præantepenultima verò acutum agnoſcit & circumflexum, acutum quidem in iis, quorum penultima eſt in ια, ut ἀγαλλίασις *exultatio*, ἐνύκτιασεν *nox facta eſt*, quaſi ια, unicam efficiat ſyllabam, & in προπαροξυτόνοις, quibus additur particula νε, ut κάμετε, κάμετενε *facitis*: circumflexum autem in iis quorum penultima circumflectitur, & iis additur articulus cum particula νε, ut εἶδατονε *vidi illud*.

Jam ſpiritus in hac ipſa lingua iidem penitus ſunt qui in Græca literali, lenis videlicet, & aſper, iiſque eodem modo in utraque lingua utendum eſt. Quare non parum ſumet utilitatis, & commodi tam in orthographia, quàm in nominum declinatione, inflexionéque verborum is, qui Grammaticam Græcam apprimè calluerit.

Caput III.

De Partibus Orationis.

CUm octo ſint Orationis partes, Articulus ſcilicet, Nomen, Pronomen, Verbum, Participium, Adverbium, Præpoſitio, & Conjunctio, de iis ſingillatim habendus erit ſermo, ſi prius dixerimus quot caſus ac numeros vernacula Græcorum lingua admittat.

Quatuor igitur in quocunque numero caſus agnoſcit, nominativum, genitivum, accuſativum, & vocativum. Genitivus ultra propriam ſignificationem retinet etiam Dativi, ut σοῦ δίδω *tibi do*. Accuſativus vero non rarò ponitur loco genitivi, & præcipue pro articulo τῶν, ut ἡ τιμήτους pro ἡ τιμή των *honor illorum*, & dicunt ἕνα κομμάτι ψωμὶ pro ψωμιοῦ, id eſt, *fruſtulum panis*.

Duo tantùm ſunt numeri tam verborum quàm nominum, ſingularis videlicet, & pluralis: reſpuit namque dualem numerum hæc lingua, utpote ſolis Atticis proprium, à quorum melliflua ſuavitate quamvis longe diſtet, ſuas tamen habet & Muſas & gratias.

Articuli nominibus præfigi debent; ſed quando, hoc opus hic labor eſt. Cæterùm vel uſus optimus erit præceptor, vel tua temet materna lingua docebit. Nam ſi tua lingua articulis utitur, ubi eos ponere in ipſa conaberis, ibidem collocabis in Græca. Exempli causâ, ſi Gallicè loquens dicas, *la feſte de Noſtre Dame*, eadem Græcè vertens enunciabis cùm articulo ἡ ἑορτὴ τῆς Θεοτόκου: ſi vero dicas, *nous avons grande Feſte* abſque articulo, dices etiam Græcè, ἐμεῖς ἔχομεν μεγάλην ἑορτὴν, nullo præpoſito articulo.

Adverte tamen in nomine, θεὸς, ſemper præponendum eſſe articulum, quamvis in aliis linguis non præponatur, dicendum enim ſemper eſt ὁ θεὸς cum articulo, unde cùm dicunt *gloria tibi Deus*, addentes articulum aiunt δόξα σοι ὁ θεός.

Adverte etiam Græcos vulgares carere articulis poſtpoſitivis, pro quibus Latinorum more relativis *qui, quæ, quod*, utuntur, poſtponentes ὁποῖος, ὁποία, ὁποῖον, ac præfigentes articulos, ὁ, ἡ, τὸ, ut ὁ Πέτρος ὁ ὁποῖος *Petrus qui*.

Tres

Tres ſunt articuli præpoſitivi, à quibus genus nominum dignoſcitur, ὁ maſculini generis, ἡ fœminini, & τὸ neutrius. Sic autem flectuntur,

	Maſc.	*Fœm.*	*Neut.*
Sing.	No. ὁ *hic.*	No. ἡ *hæc.*	No. τὸ *hoc.*
	Ge. τοῦ	Ge. τῆς	Ge. τοῦ
	Acc. τὸν	Ac. τὴν	Ac. τὸ
	Voc. ὦ	Voc. ὦ	Voc. ὦ
Pl.	No. οἱ *hi*	No. αἱ vel ἡ *hæ*	No. τὰ *hæc*
	Ge. τῶν	Ge. τῶν	Ge. τῶν
	Ac. τοὺς	Ac. ταῖς vel τῆς	Ac. τὰ
	Vo. ὦ	Vo. ὦ	Vo. ὦ

Ex his facilè colligi poteſt quàm malè alij notent in plurali articulũ fœmininum per οἱ diphthongum, quæ ſoli maſculino generi convenire debet. ἡ vel τῆς videtur Ionica loquutio, cujus eſt mutare α in η, nec temerè uſurpari poteſt pro αἱ & ταῖς.

Caput IV.

De Nomine.

Quæ de Nominum diviſione inſeri hoc loco poſſent, utpote ſatis dilucida ex aliorum Grammaticis, ne in iis recenſendis tempus terere videar prætermittam. Dicam tantùm quæ propria cenſeo in hac lingua.

Variæ igitur multíplicéſque ſunt nominum terminationes, quæ varias etiam ſortiuntur declinationes, quarum numerus licèt communiter quaternatius aſſignetur, à me tamen majoris claritatis ergo ſextuplex tradetur. Erũt quippe declinationes quatuor ἰσοσύλλαβοι, id eſt *pariſyllabæ*, una partim ἰσοσύλλαβος, & partim περιττοσύλλαβος, quæ in plurali tantùm incrementum ſuſcipit; altera demum omnino περιττοσύλλαβος, quæ in utroque numero incrementum admittit.

Prima nominum declinatio eſt tantùm maſculinorum in ας & ης, quorum genitivus in ου, licèt ſatis barbarè, & nimis corruptè apud vulgus exeat in α, vel in η, juxta terminationem nominativi, cùm id propriè contingat in accuſativo additâ ν, quam tamen nonnulli abjiciunt. Pluralis eſt in αις, genitivus in ῶν, accuſativus & vocativus, ut nominativus.

Exemplum in ας.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ ταμίας *promus.*	No. οἱ ταμίαις
Ge. τοῦ ταμία	Ge. τῶν ταμιῶν
Acc. τὸν ταμίαν	Ac. τοὺς ταμίαις
Voc. ὦ ταμία	Vo. ὦ ταμίαις.

Exemplum in ης.

Sing.	*Plur.*
Nom. ὁ κλέφτης *fur.*	Nom. οἱ κλέφταις
Gen. τοῦ κλέφτη	Gen. τῶν κλεφτῶν
Acc. τὸν κλέφτην	Acc. τοὺς κλέφταις
Voc. ὦ κλέφτη	Voc. ὦ κλέφταις.

Adverte quædam nomina propria in ας oxytona poſſe terminare genitivum ſingularem & in ου, & in α, ut ὁ Πυθαγόρας, τοῦ Πυθαγόρου, & Πυθαγόρα, quædam vero in ᾶς circumflexa retinere tantùm α in genitivo, ut ὁ Λυκᾶς, τοῦ Λυκᾶ, &c.

Secunda declinatio fœmininis duntaxat gaudet nominibus, quorum nominativus eſt in α vel η, genitivus in ας vel ης, juxta recti vocalem. Accuſativus autem in αν vel ην, prout fuerit ultima vocalis nominativi.

Exemplum in α.

Sing.	*Plur.*
Nom. ἡ φιλία *amicitia.*	Nom. ἡ φιλιαῖς
Gen. τῆς φιλιᾶς	Gen. τῶν φιλιῶν
Acc. τὴν φιλιάν	Acc. ταῖς φιλιαῖς
Voc. ὦ φιλιά	Voc. ὦ φιλιαῖς.

Exemplum in η.

Sing.	*Plur.*
Nom. ἡ γνώμη *opinio.*	Nom. ἡ γνώμαις
Gen. τῆς γνώμης	Gen. τῶν γνωμῶν
Acc. τὴν γνώμην	Acc. ταῖς γνώμαις
Voc. ὦ γνώμη	Voc. ὦ γνώμαις.

Nota hîc vocativum ſingularem & pluralem ſimilem eſſe utrique nominativo; quod non contingit in prima declinatione, in qua vocativus ſingularis amittit ς. Item genitivum pluralem notari ſemper accentu circumflexo, ut fit etiam in prima.

Tertia declinatio omnia genera nominum complectitur, quorum maſculina, muliebria, & communia terminationem habent in ος, neutra verò in ον, vel in ο, genitivus ſingularis in ου, accuſativus in ον, & vocativus in ε.

Exemplum maſculinorum in ος.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ λογισμὸς *cogitatio.*	No. οἱ λογισμοὶ
Ge. τοῦ λογισμοῦ	Ge. τῶν λογισμῶν
Ac. τὸν λογισμὸν	Ac. τοὺς λογισμοὺς
Vo. ὦ λογισμὲ	Vo. ὦ λογισμοὶ.

Exemplum fœmininorum in ος.

Sing.	*Plur.*
No. ἡ ἔρημος *ſolitudo.*	Nom. ἡ ἔρημοι
Ge. τῆς ἐρήμου	Gen. τῶν ἐρήμων
Ac. τὴν ἔρημον	Acc. ταῖς ἐρήμους
Vo. ὦ ἔρημε	Voc. ὦ ἔρημοι.

Hoc eodem modo flectuntur communia, additis præpoſitivis articulis ὁ & ἡ, ut ὁ & ἡ παρθένος *virgo*, τοῦ καὶ τῆς παρθένου, &c.

Exemplum neutrorum in ον.

Sing.	*Plur.*
No. τὸ δένδρον *arbor.*	No. τὰ δένδρα
Ge. τοῦ δένδρου	Ge. τῶν δένδρων
Ac. τὸ δένδρον	Ac. τὰ δένδρα
Vo. ὦ δένδρον	Vo. ὦ δένδρα.

Sciendum autem hîc eſt, nomina neutra tres caſus habere ſimiles in quocunque numero, rectum videlicet, accuſativum & vocativum; quod non tam verum eſt in hac declinatione, quàm etiam in cæteris aliis, quæ neutra nomina continent.

Quarta declinatio eſt maſculinorum in ας & ης, quorum flexio partim convenit cum nominibus primæ declinationis, partim verò cum nominibus tertiæ. Horum igitur genitivus ſingularis eſt in ου, accuſativus & vocativus in α vel η, juxta terminationem nominativi.

Exemplum in ας.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ σάλιακας *cochlea.*	No. οἱ σαλιάκοι
Ge. τοῦ σαλιάκου	Ge. τῶν σαλιάκων
Ac. τὸν σάλιακα	Ac. τοὺς σαλιάκους
Vo. ὦ σάλιακα	Ac. ὦ σαλιάκοι.

Exemplum in ης.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ μάστορης *artifex.*	No. οἱ μαστόροι
Ge. τοῦ μαστόρου	Ge. τῶν μαστόρων
Ac. τὸν μάστορη	Ac. τοὺς μαστόρους
Vo. ὦ μάστορη	Vo. ὦ μαστόροι.

Animadvertas velim in hac declinatione ſemper nominativum, & vocativum pluralem debere acui in penultima: vocativum verò ſingularem acui in antepenultima ſi nomen ſit triſyllabum; ſi verò quadriſyllabum in præantepenultima, ſive quod idem eſt, ſervare ſemper accentum ſui nominativi, ut ex allatis exemplis licet colligere.

Quinta declinatio amplectitur tam maſculina in

Digitized by Google

in ᾶς & ῆς barytona, quàm in ις ὀξύτονα, & fœminina in α, quorum obliqui ſingulares retinent recti vocalem ablatâ ς in maſculinis, & additâ in fœmininis. Pluralis verò nominativus eſt pluriſyllabus in άδες vel ῦδες, genitivus in ων, accuſativus & vocativus ſimiles ſunt nominativo.

Exemplum in ᾶς.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ μασκαρᾶς *nugator.*	No. οἱ μασκαράδες
Ge. τοῦ μασκαρᾶ	Ge. τῶν μασκαράδων
Ac. τὸν μασκαρᾶ	Ac. τοὺς μασκαράδες
Vo. ὦ μασκαρᾶ	Vo. ὦ μασκαράδες.

Exemplum in ῆς.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ κριτὴς *judex.*	No. οἱ κριτάδες
Ge. τοῦ κριτὴ	Ge. τῶν κριτάδων
Ac. τὸν κριτὴ	Ac. τοὺς κριτάδες
Vo. ὦ κριτὴ	Vo. ὦ κριτάδες.

Exemplum in ις.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ κύρις *dominus.*	No. οἱ κυροῦδες
Ge. τοῦ κύρι	Ge. τῶν κυρούδων
Ac. τὸν κύρι	Ac. τοὺς κυροῦδες
Vo. ὦ κύρι	Vo. ὦ κυροῦδες.

Adverte compoſita ex iſto nomine κύρις, ut νοικοκύρις, καραβοκύρις, &c. formare nominativum pluralem in ιδες non in ῦδες, dicimus enim νοικοκύριδες, καραβοκύριδες, retinentes ι, in omnibus obliquis.

Exemplum fœminini in α.

Sing.	*Plur.*
No. ἡ μάνα *mater.*	No. αἱ μανάδες
Ge. τῆς μάνας	Ge. τῶν μανάδων
Ac. τὴν μάνα	Ac. τὰς μανάδες
Vo. ὦ μάνα	Vo. ὦ μανάδες.

Ex quibus colligi poteſt, nomina in ας & ης maſculina, & fœminina in α, habere nominativum pluralem in άδες, ſola verò maſculina in ις in ῦδες.

S E X T A, & ultima declinatio continet tantùm nomina περιττοσύλλαβα neutrius generis, quorum terminatio eſt in α vel ι, genitivus pluriſyllabus in ου, ac cæteri caſus ut nominativus. His addi poſſunt nomina neutra in ὺ.

Exemplum in α.

Sing.	*Plur.*
No. τὸ κρίμα *peccatum.*	No. τὰ κρίματα
Ge. τοῦ κριμάτου	Ge. τῶν κριμάτων
Ac. τὸ κρίμα	Ac. τὰ κρίματα
Vo. ὦ κρίμα	Vo. ὦ κρίματα.

Adverte hæc nomina deſinentia in α, poſſe etiam terminare genitivum ſingularem in ος, juxta regulam Græcoliteralis Grammaticæ, ut ſi quis pro κριμάτου diceret κρίματος, pro στομάτου στόματος, & ſic de reliquis.

Exemplum in ι.

Sing.	*Plur.*
No. τὸ παιδὶ *puer.*	No. τὰ παιδιὰ
Ge. τοῦ παιδιοῦ	Ge. τῶν παιδιῶν
Ac. τὸ παιδὶ	Ac. τὰ παιδιὰ
Vo. ὦ παιδὶ	Vo. ὦ παιδιά.

Obſervandum eſt hoc loco apud quoſdam non circumflecti genitivum ſingularem, & pluralem nominum deſinentium in ι, quum dicunt τοῦ παιδίου, & τῶν παιδίων cum accentu acuto. Vetùm communis uſus utroſque circumflectit, quem etiam ſequendum eſſe cenſemus, cùm ipſe hac in re non minimi ſit ponderis, ac momenti.

APPENDIX PRIMA.

De Heroclitis, Verbalibus, & Numeralibus.

HETEROCLITA nomina dicuntur, quæ vel novam ſortiuntur flexionem in plurali diverſam à ſingulari, vel genus mutant aut accentum, vel peculiarem quendam declinandi modum, irregularem tamen conſtituunt. Ad primum genus heteroclitorum revocari poſſunt omnia nomina fœminina in ις, quorum flexionem unius exemplo ſatis ediſcere poteris.

Exemplum in ις.

Sing.	*Plur.*
No. ἡ πίστις *fides.*	Nom. αἱ πίσταις
Ge. τῆς πίστις vel πίστεως	Gen. τῶν πίστεων
Ac. τὴν πίστιν	Acc. ταῖς πίσταις
Vo. ὦ πίστι	Voc. ὦ πίσταις.

Ex nominibus maſculinis in ος, nullum reperio quod ſit heteroclitum, præter nomen λόγος, quod in ſingulari maſculini eſt generis, in plurali verò neutrius, & ſic declinatur.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ λόγος *verbum.*	Nom. τα λόγια
Ge. τοῦ λόγου	Gen. τῶν λογίων
Ac. τὸν λόγον	Acc. τὰ λόγια
Vo. ὦ λόγε	Voc. ὦ λόγια.

Huic addi poteſt nomen fœmininum ὀξοδὸς, quod cùm ſit tertiæ declinationis, variat tamen in plurali terminationem accuſativi, communiter enim pro τοὺς ὀξοδοὺς, ponitur τοὺς ὀξοδαῖς, quæ eſt terminatio accuſativi pluralis ſecundæ declinationis.

At verò neutra omnia in ος, ut ἄνθος *flos*, κέρδος *lucrum*, &c. & nonnulla in ον, ut δένδρον *arbor*, loco α in nominativo plurali reponunt η; dicimus enim ἄνθη *flores*, κέρδη *lucra*, & δένδρη *arbores*, quorum genitivus eſt in ῶν circumflexè.

Nomen ῥήγας *Rex*, quamvis quintæ declinationis, quia tamen accentum mutat, & terminationem in genitivo ſingulari, ideò non immeritò inter heteroclita annumeramus. Dicetur igitur in genitivo pro τοῦ ῥήγα juxta regulam τοῦ ῥηγός; cæteri caſus tam ſingulares, quàm plurales ſequuntur flexionem quintæ declinationis.

Nomina propria virorum in ῦς & ως, ac mulierum in ὺ & ὼ, non declinantur niſi in ſingulari, & retinent ου vel ω in omnibus obliquis. At verò ſubſtantiva in ῦς in utroque numero declinantur. Singula propriis exemplis eluceſcent.

Exemplum virorum in ῦς & ως.

Sing.	*Sing.*
No. ὁ Ἰησοῦς *Ieſus.*	No. ὁ Μίνως *Minos.*
Ge. τοῦ Ἰησοῦ	Ge. τοῦ Μίνως
Ac. τὸν Ἰησοῦν	Ac. τὸν Μίνων
Vo. ὦ Ἰησοῦ.	Vo. ὦ Μίνως.

Exemplum mulierum in ὺ & ὼ.

Sing.	*Sing.*
No. ἡ μαϊμοὺ *ſimia.*	No. ἡ Λητὼ *Latona.*
Ge. τῆς μαϊμοὺ	Ge. τῆς Λητὼ
Ac. τὴν μαϊμοὺ	Ac. τὴν Λητὼ
Vo. ὦ μαϊμού.	Vo. ὦ Λητώ.

Exemplum ſubſtantivorum in ῦς.

Sing.	*Plur.*
Nom. ὁ νοῦς *mens.*	Nom. οἱ νόοι
Gen. τοῦ νοῦ	Gen. τῶν νόων

Acc.

Digitized by Google

Acc. τὸν νοῦν	Acc. τοὺς νόους
Voc. ὦ νοῦ	Voc. ὦ νόοι.

Nomen item πολὺς & πολὺ heteroclitum eſt, licèt fœmininum πολλὴ nequaquam ſit, cùm obſervet regulas ſecundæ declinationis. Quare ſit exemplum maſculini πολὺς, & neutrius πολὺ.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ πολὺς *multus.*	Nom. οἱ πολλοὶ
Gen. τοῦ πολλοῦ	Gen. τῶν πολλῶν
Acc. τὸν πολλὺν	Acc. τοὺς πολλοὺς
Voc. ὦ πολὺ	Voc. ὦ πολλοί.

Sing.	*Plur.*
No. τὸ πολὺ *multum.*	Nom. τὰ πολλὰ
Gen. τοῦ πολλοῦ	Gen. τῶν πολλῶν
Acc. τὸ πολὺ	Acc. τὰ πολλὰ
Voc. ὦ πολὺ	Voc. ὦ πολλά.

His adde omnia nomina in ὺς barytona ut βαρὺς, γλυκὺς, & alia, quæ ſic flectuntur.

Sing.	*Plur.*
No. ὁ βαρὺς *gravis.*	Nom. οἱ βαρεῖς
Ge. τοῦ βαρεοῦ	Gen. τῶν βαρεῶν
Acc. τὸν βαρὺν	Acc. τοὺς βαρεῖς
Voc. ὦ βαρὺ	Voc. ὦ βαρεῖς.

Neutra eorum in ὺ, non ſunt irregularia, ſed pertinent ac reducuntur ad ultimam declinationem, & eodem modo declinantur quo deſinentia in ὶ. atque hæc de heteroclitis.

Verbalia quædam deducuntur à præſente, verſa ω in η, ſi aliqua præcedat conſonans, vel ſimplex vocalis, ſic à νικῶ formatur νίκη *victoria*, & à βοῶ βοὴ *clamor*: ſi verò vocalem ω, præcedat diphthongus ευ, tunc ω mutatur in α, & υ in ι, unde à δυλεύω fit δυλεία *ſervitus*, & à φλωχεύω φλωχεία *paupertas*. Verùm ſi ante ω, ponatur ου diphthongus, ω quidem vertitur in η, at υ abjicitur, ut ἀκούω *audio*, ἀκοὴ *auditus*.

Ex verbis in γω, quorum penultima eſt ευ, formantur etiam verbalia in η, rejectâ υ, ut ex φεύγω φυγὴ *fuga*. Ea verò quæ vel ſolam ε habent, vel junctam cum ι in penultima, mutant ω in ος, ε in ο, & abjiciunt ι, ut λέγω λόγος *verbum*, σπέρω σπόρος *ſemen*. Sunt etiam alia verba in γω, quorum penultima eſt in α, & hæc verbale formant in ι, ut φάγω φαγὶ *cibus*, & additione το, φαγῆτὸ. Verba etiam in δῶ circumflexa, verbalia habent in ι, ut τραγυδῶ *cano*, τραγῦδι *cantus*, & λυλυδῶ *floreo*, λυλῦδι *flos*. At in νῶ, & θῶ formant verbalia in ος, ut πονῶ *doleo*, πόνος *dolor*, & ποθῶ *deſidero*, πόθος *deſiderium*. Tandem ex verbis in μνω effingi poſſunt verbalia in μα rejectâ ν, ut à κάμνω *facio*, κάμωμα *factum*.

Quædam autem ſuam deſumunt originem ab aoriſto activo, & hæc vel deſinunt in μα & μὸς, vel in ις, vel in ια.

Verbalia in μα & μὸς formantur à prima perſona aoriſti primi, qui ſi fuerit in σα verborum barytonorum formabit ſuum verbale ponendo inter ς & α, μ, ut ἀκούω *audio*, aoriſtus primus eſt ἄκουσα, hinc interpoſitâ μ, inter ς & α, fit ἄκουσμα *auditio*, & verſâ μα in μὸς ἀκουσμὸς *nominis fama*. Dixi verborum barytonorum, quia aoriſti verborum circumflexorum mutant ſimpliciter σα in μα, & rejiciunt ε, ſi fuerit augmentum ſyllabicum, ut κινῶ ἐκίνησα, σα in μα, & ablato ε, augmento ſyllabico, κίνημα *motus*.

Verbum δένω *ligo*, quamvis barytonum, & aoriſtum habeat in σα, ejus tamen verbale exit in μα, & non in σμα, ut ἔδεσα, δέμα *vinculum*, & additione τι, δεμάτι *faſciculus*.

Si ultima aoriſti fuerit in λα, vel ρα, formanda erunt verbalia in μα, & μὸς, interpoſitione μ, & ablatione augmenti. Quòd ſi ejus penultima fuerit ει, rejicienda eſt ι; ſi verò η tantùm verti debet in α, ut σπέρνω *ſemino*, ἔσπειρα, σπέρμα *ſemen*, δαίρνω *verbero*, ἔδειρα, δαρμὸς *verberatio*.

Tandem verbalia in ις, ια, & μιὸ deducuntur à ſecunda perſona ejuſdem aoriſti mutando ε in ι, & abjiciendo ε, ſi fuerit augmentum ſyllabicum, ut ab ἐκίνησες, κίνησις *motus*, ab ἐπερπάτησες *ambulaſti*, περπάτησιὰ *ambulatio*, & ab ἔκλεψες *furatus es*, κλεψιμιὸ *furtum*. Adverte tamen characteriſticam ν, vertendam eſſe in ς, ut ab ἔκρινες *judicaſti*, fit κρίσις *judicium*, mutatâ ν in ς, ε in ι, & rejecto augmento.

Atque hæc de derivatione verbalium ſubſtantivorum, nam de adjectivis infrà ſuo loco dicendum. Illud tantùm addo, ex ipſis ſubſtantivis derivari alia nomina ſubſtantiva in άκι, ίτζα, ῦλα, & όπυλον, quæ diminutionem ſignificant, ut à μάτι *oculus*, ματάκι *ocellus*, à καρδία *cor*, καρδίτζα *corculum*, à ψυχὴ *anima*, ψυχῦλα *animula*, & ab εὐαγγέλιον *evangelium*, εὐαγγελιόπυλον *evangeliolum*, &c.

Jam dicamus de numeralibus, quorum aliqua ſunt cardinalia, ut loquuntur, alia ordinis.

Cardinalia ſunt hæc.

	Maſc.	*Fœm.*	*Neut.*
Sing.	N. ἕνας *unus.*	μία *una.*	ἕνα *unum:*
	G. ἑνὸς vel ἑνοῦ	μιᾶς	ἑνοῦ
	A. ἕναν vel ἕνανε	μίαν	ἕνα.

Hinc compoſita maſculini generis καθένας *unuſquiſque*, κανένας *nullus*; vel κανεὶς à literali εἷς, & fœminini πᾶσαμία *unaquaque*, & καμία *nullas* & neutrius καθένα, & per ſyncopen κάθε *unumquodque*, & κανένα *nullum*, eodem prorſus modo flectuntur, quo primitiva ἕνας, μία, ἕνα, pariterque carent numero plurali, & vocativo.

Δύο *duo*, eſt omninò indeclinabile omniſque generis, cùm dicatur οἱ, αἱ, καὶ τὰ δύο, in omnibus caſibus ſolos articulos variando; reperitur tamen interdum genitivus τῶν δυονῶν *duorum*.

Τρεῖς *tres*, eſt commune, cujus genitivus τριῶν, acc. τρεῖς. Neutrum habet τὰ τρία *tria*, gen. τριῶν. acc. τρία.

Τέσσαρες *quatuor*; etiam eſt maſculini ac fœminini generis, ge. τεσσάρων. acc. τέσσαρες. Neutrum eſt τὰ τέσσαρα. ge. τεσσάρων. acc. τέσσαρα. Atque ab his uſque ad ἑκατὸν *centum* ſunt indeclinabilia, ut πέντε *quinque*, ἕξη *ſex*, ἑφτὰ *ſeptem*, ὀκτὼ *octo*, ἐννεὰ *novem*, δέκα *decem*, ἕνδεκα *undecim*, δώδεκα *duodecim*, (δεκατρία vel δεκατρεῖς *tredecim*, δεκατέσσαρα vel δεκατέσσαρες *quatuordecim*, apud modernos Græcos declinantur,) δεκαπέντε *quindecim*, δεκάξη *ſexdecim*, δεκαεφτὰ *ſeptendecim*, δέκα ὀκτὼ *decem & octo*, δέκα ἐννεὰ *decem & novem*. εἴκοσι *viginti*, εἴκοσι ἕνα *viginti unum*, &c. τριάντα *triginta*, σαράντα *quadraginta*, πενήντα *quinquaginta*, ἑξήντα *ſexaginta*, ἑβδομήντα *ſeptuaginta*, ὀγδοήντα *octoginta*, ἐνενήντα *nonaginta*, ἑκατὸ *centum*. Hinc jà incipiunt declinari οἱ διακόσιοι, ἡ διακόσιαις, τὰ διακόσια *ducenti*, &c. τριακόσιοι *trecenti*, &c. χίλιοι, χίλιαις, χίλια *mille* hinc δύο χιλιάδες *duo mille*, τρεῖς χιλιάδες *tria millia*, τέσσαρες χιλιάδες *quatuor millia*, &c. uſque ad ἕνα μιλλιούνι *millionem* generis neutrius, unde δύο μιλλιούνια *duo milliones*, & ſic deinceps.

Ordinalia ſunt πρῶτος *primus*, δεύτερος *ſecundus*, τρίτος *tertius*, τέταρτος *quartus*, πέμπτος *quintus*, ἕκτος *ſextus*, ἕβδομος *ſeptimus*, ὄγδοος *octavus*; ἔννατος *nonus*, δέκατος *decimus*, ἑνδέκατος *undecimus*; δωδέκατος *duodecimus*, δέκατος τρίτος *tertius decimus*, δέκατος τέταρτος *decimus quartus*, &c. εἰκοστὸς *vigeſimus*, εἰκοστὸς πρῶτος *vigeſimus primus*, &c. τριακοστὸς *trigeſimus*, τεσσαρακοστὸς

ρακοςὸς *quadrageſimus*, πεντηκοςὸς *quinquageſimus*, ἑξηκοςὸς *ſexageſimus*, ἑβδομηκοςὸς *ſeptuageſimus*, ὀγδοηκοςὸς *octuageſimus*, ἐννενηκοςὸς *nonageſimus*, ἑκατοςὸς *centeſimus*, διακοσιοςὸς *duceniteſimus*, τριακοσιοςὸς *treceneteſimus*, τετρακοσιοςὸς *quadringenteſimus*, &c. χιλιοςὸς *milleſimus*, χιλιοςὸς πρῶτος *milleſimus primus*, & quæ ſequuntur.

Appendix Secunda.

De Adjectivis, Comparativis, & Superlativis.

ADjectiva ſunt quæ propriis ac ſubſtantivis nominibus præfiguntur: horum autem quædam ſunt in ος, quædam in ης; alia in ας, alia in ις, alia denique in υς. De uniuſcujuſque terminatione ſingillatim agendum hoc loco.

Et primò quidem adjectiva in ος pertinent ad tertiam declinationem, quorum ſi terminatio fuerit in ος purum, quod ſcilicet non ſubſequitur conſonans, ſed vocalis, aut diphthongus, fœminina deſinent in α, ut ἄγριος *ferus*, ἀγρία *fera*, ἄγριον *ferum*. Unum excipe ὄγδοος *octavus*, ὀγδόη *octava*. Si verò ſint in ος non purum, habebunt fœminina in η, ut καλὸς, καλὴ, καλὸν *bonus, bona, bonum*, quæ ad ſecundam declinationem revocari debent; neutra verò in ον tertiæ declinationis.

Adjectiva in ης quædam ſunt primæ, quædam quintæ declinationis, utraque fœminina formant vel in ισσα ſecundæ declinationis, ut κλέφτης *fur*, κλέφτισσα. ἀκαμάτης *negligens*, ἀκαμάτισσα: vel in σα illud addendo, ut χωριάτης *ruſticus*, χωριάτισσα *ruſtica*, &c. quæ ſemper retinent accentum penultimæ ſui maſculini, ut patet in exemplis allatis, exceptis duntaxat adjectivis in ρης, quorum fœminina non obſervant accentum penultimæ, ut διακονάρης *mendicus*, διακοναριὰ *mendica*, & ψωμαλάρης *mendax*, ψωμαλαριὰ, &c. atque hæc omnia neutris carent.

At verò in ας ſunt quintæ declinationis, & formant fœminina aliquando in αινα, ut φαγὰς *vorax*, φάγαινα *vorax*; ſæpiſſimè in ισσα, ut βασιλιὰς *Imperator*, βασίλισσα *Imperatrix*, ῥῆγας *Rex*, ῥήγισσα *Regina*, & alia plura quæ neutrum penitus ignorant.

Quæ deſinunt in ις ad ſextam declinationem referuntur, & habent fœminina in ιὰ ſecundæ declinationis, neutra verò in ι, ſextæ declinationis, ut μακρὶς, μακριὰ, μακρὶ *longus, longa, longum*. Nomen κύρις *Dominus*, fœmininum habet κυρὰ, non verò κυρία, nec format neutrum in ι.

Tandem adjectiva in υς ſunt etiam ſextæ declinationis, ex quibus formantur fœminina in εῖα ſecundæ declinationis, & neutra in ὺ ſextæ, ut γλυκὺς, γλυκεῖα, γλυκὺ *dulcis, & dulce*. βαρὺς, βαρεῖα, βαρὺ *gravis, & grave*, & hujuſmodi plura.

Jam Comparativa in τερος, & Superlativa in τατος ex his præcipuè deducuntur adjectivis, quorum terminatio eſt in ος, ις, & υς; alia enim explicant ſua comparativa, vel per πλέα, vel per μεγαλήτερος, η, ον, ſuperlativa verò per μεγαλώτατος, η, ον, ut cùm dicimus πλέα ἀκαμάτης *negligentior*, μεγαλώτατος φαγὰς *edaciſſimus*, & ὁ μεγαλήτερος ἄρχοντας τ' χώρας *totâ urbe nobilior*.

Quâ tamen ratione Comparativa, & Superlativa formentur ab adjectivis in ος, ις, & υς, quæve litera dematur, mutetúrque vocalis, ſequentibus clarum fiet exemplis.

ος { ἄγριος, ἀγριώτερος, ἀγριώτατος *ſylveſtris*.
ἔνδοξος, ἐνδοξότερος, ἐνδοξότατος *glorioſus*.
σοφὸς, σοφώτερος, σοφώτατος, *ſapiens*. }
ις < μακρὶς, μακρύτερος, μακρύτατος, *longus*.
υς < βαρὺς, βαρύτερος, βαρύτατος, *gravis*.

Ex his facilè colligere potes, adjectiva in ος, quorum penultima eſt longa, ſervare ο, in comparativis ac ſuperlativis; mutare verò in ω, cùm ſit brevis.

Adverte etiam in hac lingua, ex adjectivis in ος non purum, formari quidem comparativa in τερος, & ſuperlativa in τατος, ſed mutari ο in η, in ſolis comparativis: ſic à καλὸς *bonus* fit καλήτερος *melior*, à χοντρὸς *craſſus*, χοντρήτερος *craſſior*, à μεγάλος *magnus*, μεγαλήτερος *major*, &c. Poſſet aliquis dicere hujuſmodi comparativa deſumi à fœmininis καλὴ, χοντρὴ, & μεγάλη addito τερος, ſed tunc cave ne dicas ſuperlativa καλήτατος, χοντρήτατος, & μεγαλήτατος, hæc enim ſemper reſpiciunt maſculina; quare dicendum erit καλώτατος *optimus*, χοντρώτατος *craſſiſſimus*, & μεγαλώτατος *maximus*.

Adverte item adjectivum φίλος non habere comparativum in τερος, & ſuperlativum in τατος, ſed illa exprimere per μεγαλήτερος, & μεγαλώτατος, ut μοῦ εἶναι τοῦτος μεγαλήτερος φίλος *eſt hic mihi magis amicus*, & μεγαλώτατος φίλος *amiciſſimus*.

Ex adjectivis in ὺς, πολὺς tantùm eſt irregulare, hujus enim comparativum eſt vel πολλότερος à πολλὸς inuſitato, vel περιασότερος à περιασὸς, unde in plurali περιασότεροι *major pars*, vel *plerique*: ſuperlativum verò πολλώτατος *quàm multus* à πολλὸς. Atque hæc de gradibus comparativis & ſuperlativis, ſupereſt ut nonnulla dicamus de adjectivorum derivatione, ut completam de illis habeamus doctrinam.

Adjectiva quædam ſunt primitiva, ut καλὸς *bonus*, quædam derivata, ut Τουρκόπουλος *parvus Turca*. A primitivis deducuntur alia, quæ diminutiva dicuntur, quorum terminationes ſunt in ούτζικος, η, ον, & in όπουλος, α, ον, ut καλὸς *bonus*, καλούτζικος, η, ον, *ſubbonus, a, um*, & ῥωμαιὸς *græcus*, ῥωμαιόπουλος, α, ον, *græculus, a, um*, & ſimilia.

A ſubſtantivis fœminini generis in α, modò exeunt adjectiva in ᾶς, ut à γλῶσσα *lingua*, γλωσσᾶς *loquax*: modò in κὸς ut à καρδιὰ *cor*, καρδιακὸς *cordialis*: modò in ρης ut à βάρκα *cymba*, βαρκάρης *portitor*: modò in κλης, ut à γυναῖκα *mulier*, γυναικέλης *muliebris*: modò in τερὸς, ut à ζημιὰ *damnum*, ζημιατερὸς *damnificus*; & tandem in νος, ut à καπέλα *ſacellum*, καπελάνος *ſacrarij cuſtos*.

Idem præſtandum eſt ſi à neutris deducenda ſunt adjectiva, cum hac tamen differentia, quòd nominativo plurali addenda ſint ς, ρης, τες, νὸς & ειος, ubi in fœmininis ſoli nominativo ſingulari imponebantur, ſic à κέρατα *cornua*, additione ς, fit κερατᾶς *cornutus*, à παραμύθια *fabula*, additione ρης, παραμυθιάρης *fabuloſus*, à γένεια *barba*, γενειάτος *barbatus*, à ψώματα *mendacia*, ψωματινὸς, & ψωματάρικος *mendax*, & hujuſmodi plura.

Subſtantiva fœminina in η, modò ſua formant adjectiva in ηρὸς, ut τόλμη *audacia*, τολμηρὸς *audax*; modò in ερὸς, ut βλάβη *noxia*, βλαβερὸς *noxius*: modò in τηρὸς, ut λύπη *triſtitia*, λυπητηρὸς *triſtis*: modò in τικὸς, & ιος, ut τιμὴ *honor*, τιμητικὸς & τίμιος *honorificus*, & denique in ρᾶς verſo η in α, ut μύτη *naſus*, μυταρᾶς *naſutus*.

Sic etiam à ſubſtantivis in ος deduci poſſunt adjectiva in ερὸς, ut à δόλος *dolus*, δολερὸς *doloſus*, à φόβος *timor*, φοβερὸς *timendus*, &c. in ικὸς, ut à τέλος *finis*, τελικὸς *finalis*, τόπος *locus*, τοπικὸς *localis*, & alia: in ιος, ut ab οὐρανὸς *cælum*, οὐράνιος *cæleſtis*: in ινος, ut ab ἀϊτὸς *aquila*, ἀϊτινὸς *aquilinus*: in ινὸς, ut ab ἄνθρωπος *homo*,

ἀνθρωπι

Digitized by Google

ἀνθρωπινὸς *humanus* ; & tandem in ιάρικος, ut à ῥόζος *nodus*, ῥοζιάρικος *nodoſus*, κόμπος κομπιάρικος, & ſimilia.

A neutris in ον fiunt adjectiva in ινος & ινος, ut à ξύλον *lignum*, ξυλινος, & ξύλινος *ligneus* : item in ικὸς, ut à πρόσωπον *perſona*, προσωπικὸς *perſonalis*. At neutrorum in ι, adjectiva exeunt vel in άρης, ut γεράκι *accipiter*, γερακάρης *accipitrarius* : vel in άτος, ut μυςάκι *myſtax*, μυςακάτος *myſtacem habens magnum* : vel in τικος, ut σκυλὶ *canis*, σκυλίτικος *caninus*, vel ſæpiſſime in ᾶς, ut ψάρι *piſcis*, ψαρᾶς *piſcator*, μουλάρι *mulus*, μουλαρᾶς *mulio*, & hujuſmodi plura.

Fœminina in ις, quæ non ſunt verbalia habent adjectiva ſimpliciter in τικὸς, ut πόλις *urbs*, πολίτικὸς *urbanus*, verbalia verò ſi ſint in σις mutant ς in τ, ut κίνησις *motus*, κινητικὸς *motivus* ; ſi verò in ψις, vel ξις, ψ vertetur in φ, & ξ in κ, ut βλάψις, (quod tamen non eſt in uſu) βλαπτικὸς *damnificus*, & φύλαξις *conſervatio*, φυλακτικὸς *conſervativus*.

Sunt etiam non exigui numeri adjectiva, quæ ſuam deſumunt originem à verbis, quorum alia ſunt in ατος, alia in μος, alia in ηρὸς, quædam in τὴς, & τικὸς, alia demum in τὸς ; horum autem formationem is omnium optimè tenebit, qui Græcoliteralem Grammaticam inprimis calluerit : Verùm ne rudis & Tyro, & τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων penitus ἄγευςος, ab hac noſtra Græco-vulgari lingua longè videatur arceri, has ſibi regulas obſervandas proponat.

Primùm adjectiva in ατος derivari à præſenti, mutato ω in α, & additâ τος, ut à φεύγω *fugio*, φευγάτος *fugitivus* : item in ηρὸς mutato ω in η, ut à πνίγω *ſuffoco*, πνιγηρὸς *ſuffocatorius* : item in μος, & præcipuè à verbis in ιζω verſa ζω in μος, ut à γνωρίζω *cognoſco*, γνωριμος *cognitus* : item in κὸς mutatione ω in ι, ut à γράφω *ſcribo*, γραφικὸς, *qui pertinet ad ſcripturam*.

Secundò adjectiva in τικὸς, τὴς & τὸς, deduci à prima perſona Aoriſti activi, verſâ ultima ſyllaba in τικὸς, τὴς & τὸς, rejectóque augmento, ut ab ἐκίνησα *movi*, fiunt κινητικὸς *motivus*, κινητὴς *movens*, & κινητὸς *mobilis*, ἀγάπησα *amavi*, ἀγαπητὸς *amabilis*, ἀγαπητὴς *amans*, ἀγαπητικὸς *amatorius*, unde ἀγαπητικὴ *amaſia*, & ſimilia. Quòd ſi ultima Aoriſti exierit in ξα, vel ψα, tunc in formandis adjectivis ξ verti debet in κ & ψ, in π vel φ & α, in τικὸς, τὴ & τος, ut ab ἔσμιξα *miſcui*, fit σμικτὸς *mixtus*, σμικτικὸς *admixtivus*, & σμικτὴς *miſcens* ; ſic ab ἔγραψα deduci poſſunt γραπτὸς *ſcriptus*, γράφτης *ſcriptor*, & γραφτικὸς *qui ſcribi poteſt*, & ita de reliquis.

CAPUT V.

De Pronomine.

PRonomina dividi ſolent in primitiva, poſſeſſiva, demonſtrativa, relativa, compoſita, interrogativa, & infinita.

Primitiva ſunt tria, ἐγὼ primæ perſonæ : ἐσὺ *tu*, ſecundæ perſonæ : τοῦ *ſui*, tertiæ perſonæ. Hæc autem ſic flectuntur.

Sing. Nom. ἐγὼ *ego*.
Gen. μοῦ *mei*, & *mihi*.
Acc. ἐμένα vel μὲ *me*.
Plur. Nom. ἐμεῖς *nos*.
Gen. ἐμῶν & ἐμᾶς *noſtrum* vel *nobis*.
Acc. ἐμᾶς vel μᾶς *nos*.
Sing. Nom. ἐσὺ *tu*.
Gen. σοῦ *tui* & *tibi*.
Acc. ἐσένα vel σὲ *te*.
Plur. Nom. ἐσεῖς *vos*.
Gen. ἐσῶν vel σᾶς *veſtrum* & *vobis*.
Acc. ἐσᾶς vel σᾶς *vos*.
Sing. Gen. τοῦ *ſui* vel *ſibi*.
Acc. τὸν *ſe*.
Plur. Gen. τῶν *ſuorum* vel *ſibi ipſis*.
Acc. τοὺς *ſuos*.

Ubi adverte duo priora primitiva habere genitivum pluralem ſimilem accuſativo ; poſterius verò carere utroque nominativo, atque hæc omnia tria privari vocativo. Item accuſativum τὸν, quum poſtponitur alicui verbo aſſumere ε, ut εἶδα τον' *vidi illum*, εἶδατον.

Poſſeſſiva ſunt ſex ; ἰδικόσμου, ἰδική μου, ἰδικόμου *meus*, *mea*, *meum* : ἰδικόσου, ἰδική σου, ἰδικόσου *tuus*, *tua*, *tuum* : ἰδικός του, ἰδική του, ἰδικό του *ſuus*, *ſua*, *ſuum* : ἰδικός του quum ad fœminina tantùm refertur, aſſumit non ineleganter pro του, της, videlicet ἰδικός της, ἰδική της, ἰδικό της, non ſolùm in ſingulari, ſed etiam in plurali ἰδικός μας, ἰδική μας, ἰδικό μας *noſter*, *noſtra*, *noſtrum* : ἰδικός σας, ἰδική σας, ἰδικό σας *veſter*, *veſtra*, *veſtrum* : ἰδικός των, ἰδική των, ἰδικό των vel ἰδικός τους, ἰδική τους, ἰδικό τους *eorum*, *earum*, *eorum*. Horum maſculina, & neutra ad tertiam pertinent declinationem, fœminina verò ad ſecundam ; at μου, σου, του, μας, σας, των, & τους, remanent immutata in omnibus obliquis, ut ἰδικοῦ μου, ἰδικῶν μου, ἰδικόν μου, &c. Dicitur etiam δικός μου, δική μου, δικόμου, ablatâ ι, ſi præcipuè præcedat vocalis, vel diphthongus, ut εἶναι δικόμου τὸ χαρτὶ, *liber eſt meus*.

Demonſtrativa ſunt duo, τοῦτος vel ἐτοῦτος *hic*, ἐκεῖνος vel κεῖνος *ille*, tertiæ declinationis, quarum fœminina τούτη *hæc*, & ἐκείνη *illa*, ſecundæ ; & neutra τοῦτο, & ἐκεῖνο *hoc*, & *illud* tertiæ. Animadvertas rogo, genitivum ſingularem & pluralem juxta regulam non debere circumflecti ; circumflecti tamen apud quoſdam vel additione alicujus ſyllabæ, ut fit in genitivo ſingulari τούτου *hujus*, τουτουνοῦ, τούτης, τουτηνῆς, & in plurali τούτων *horum*, τουτωνῶν ; vel ſine ulla additione, ut quum dicunt ἐκειοῦ pro ἐκείνου, ἐκειῆς pro ἐκείνης, & ἐκειῶν pro ἐκείνων.

Relativa quatuor enumerari poſſunt, αὐτὸς, αὐτὴ, αὐτὸ *ipſe*, *ipſa*, *ipſum*, quod interdum ſumitur pro ἐγὼ, ἐσὺ & ἐκεῖνος : ὁποῖος, ὁποῖα, ὁποῖον, vel ὄγοιος, ὄγοια, ὄγοιον *quicunque*, *quæcunque*, *quodcunque* : ὁποῦ, ὁποῦ, ὁποῦ *qui*, *quæ*, *quod*, & correſpondet articulo literali ὃς, ἣ, ὃ, & ὅςις *quiſquis*, cujus genitivus ὅτινος, accuſat. ὅτινα, & non plus ultrà.

Ex relativo αὐτὸς, αὐτὴ, αὐτὸ deducuntur compoſita tria. Primæ perſonæ ἀπατόσμου vel ἀτόσμου *ego ipſe*, ἀτήμου vel ἀπατήμου *ego ipſa*. Secundæ perſonæ ἀπατόσου vel ἀτόσου *tu ipſe*, ἀπατήσου *tu ipſa* : & tertiæ perſonæ ἀπατόςου vel ἀτόςου *ſe ipſe*, ἀπατήτου vel ἀπατήτης *ſe ipſa*.

Hæc pronomina ſolum habent utriuſque numeri rectum, obliquis carent, & genere neutro, verùm id tantùm admittit tertia perſona, cùm reperiatur ἀπατότου & ἀπατάτα. Cæteri caſûs deſumi debent à ſequentibus. Et quidem primæ perſonæ.

Sing. Gen. ἐμαυτοῦ μου *mei ipſius*.
Acc. ἐμαυτόν μου *meipſum*.
Plur. Gen. ἐμαυτοῦ μας *noſtrum ipſorum*.
Acc. ἐμαυτόν μας *nos ipſos*.

Secundæ perſonæ.

Sing. Gen. ἐμαυτοῦ σου *tui ipſius*.
Acc. ἐμαυτόν σου *te ipſum*.
Plur. Gen. ἐμαυτοῦ σας *veſtrum ipſorum*.
Acc. ἐμαυτόν σας *vos ipſos*.

Tertiæ verò perſonæ.

Sing. Gen. ἐμαυτοῦ του *ſui ipſius*.

Acc. ἐμαυτόν *ſe ipſum.*
Plur. Gen. ἐμαυτοῦς vel ἐμαυτῶν.
Acc. ἐμαυτόνες vel ἐμαυτόντων.

Nota hujuſmodi pronomina primæ, & ſecundæ perſonæ communia eſſe maribus ac fœminis immutato pronomine μυ & συ: tertiæ verò non item, cùm pro τυ fœminina ſibi *adſciſcant* της, ut τῆ ἐμαυτῆς, & τῆ ἐμαυτόνης, atque id tantùm fieri debet in ſingulari, nam in plurali utriuſque generis nomina omnino conveniunt.

Interrogativa pronomina ſunt hæc, τὶς *quis* & *qua*, communis generis: τί *quid?* neutrius ποῖος vel ποιὸς *quis* aut *qualis?* omnis generis ita ut fœmininum exeat in α, ut ποῖα *qua?* & neutrum in ον, ut ποῖον *quale?* de flexione ποῖος, nulla poteſt eſſe difficultas, ideò ponemus tantummodo declinationem τὶς & τί.

Maſc.	&	*Fæm.*
Sing. No. τὶς *quis* & *qua?*		*Plur.* No. τίνες *qui?*
Ge. τίνος		Ge. τίνων
Ac. τίνα		Ac. τίνας.

Neut.
Sing. Nom. τὶ *quid?*
Gen. τίνος
Acc. τί.

Neutrum plurali caret, pro quo uſurpatur ποῖα, ut ποῖα πράγματα *quæ res?* Differt τις à τινὰς non tantùm ſyllabis in recto, & in obliquis accentu, cùm τινὰς habeat genitivum τινὸς, & accuſativum τινὰ, verùm etiam ſignificatione, nam τινὰς ſignificat *aliquem*, vel *nullum*, nec eſt interrogativum, ut τὶς.

A pronomine ποῖος derivatur κάποιος, κάποια, κάποιον *aliquis:* ὅποιος vel ὅγοιος *quiſquis*, & à τις ὅςις *quicunque*, quæ retinent ſuorum, ut ita dicam, parentum declinationem.

Demum tria ſunt pronomina quæ dicuntur infinita, δεῖνα *talis* & *tale*, omnis generis. gen. δεῖνος. acc. δεῖνα, cæteris caret. τέτοιος, τέτοια, τέτοιον *talis*, & Ιαδετοιὸς, Ιαδετοιά, Ιαδετοιὸ *talis* & *tale*, atque hæc declinantur integrè per omnes caſus & numeros, maſculina quidem & neutra juxta tertiæ, fœminina verò juxta ſecundæ declinationis modos, ac formam.

Illud obſervatione dignum hoc loco cenſui μῦ, σῦ, τῆ, μὲ, σὲ, τὸ, τὸ, τὸ, & τὶς: encliticas appellari voces, quòd vel proprium amittant accentum, vel illum ad præeuntem, ac præcedentem ſyllabam remittant. Hoc autem tribus modis, ut plurimum poteſt contingere.

Primò ſi antepenultima præcedentis dictionis acuatur, vel penultima accentum habeat circumflexum, ut τὰ κρίματά μυ *peccata mea*, ἡ Μῦσα συ *Muſa tua*, τὰ λόγια τυ *verba ſua*, &c.

Secundò ſi vox antecedens encliticam accentum habeat acutum in penultima, vel gravem in ultima, pronomina illa penitus quidem ſuum deponunt accentum, at gravis tranſit in acutum, ut ὁ λόγος τυ *verbum ſuum*, τὸ πυλί μυ *avis mea:* circumflexus tamen remanet immutatus, ut κινῶ σε *moveo te:* idem præſtatur ſi ultima prioris vocis acuatur.

Tertiò & ultimò uſus obtinuit in encliticis pronominibus ſuum ipſorum accentum retinere, quando præpoſitionibus conjunguntur, vel conjunctionibus disjunctivis, ut διὰ σὲ *propter te*, non διά σε, & ἢ μὲ σκοτώνε ἢ σὲ ἐλευθερώνω vel *me occido*, vel *te libero*, & ſimilia.

Caput VI.

De Verbis.

VT facile eſt hodiernæ Græcæ linguæ Verborum conjugationes exponere, cùm multiplicem illam tot temporum, modorúmque reſpuerit diſtinctionem, ita quoque petarduum eſſe conſtat eadem in certas diſtribuere claſſes, certíſque ſedibus collocare, tam ob defectum futuri, quàm propter diverſam finalium characteriſticarum varietatem, ne dicam corruptionem. Cæterùm antequàm ad iſtam terminationum farraginem deveniamus, non abs re videbitur nonnulla præmittere, quæ ad faciliorem Verborum notitiam requiruntur.

Verba igitur omnia vel ſunt activa, quorum nota eſt ω, & formant paſſiva in μαι, vel paſſiva ab activis deducta, vel neutra quæ deſinunt in ω, ſed nullum efficiunt paſſivum in μαι, vel demum deponentia, quæ vocem ac ſonum habent paſſivum, at ſignificationem activam; rejiciantur ergo ab hac lingua verba communia, ſeu, ut Grammatici loquuntur, media. Sunt etiam alia verba quæ dicuntur impersonalia, non quòd nullius ſint perſonæ, cùm efferantur in tertia perſona; ſed quòd ad nullam certam, ac determinatam perſonam referantur, ut quum dicimus πρέπει νὰ ἀκολυθήσωμεν τὴν ἀρετὴν, καὶ νὰ ἀφήσωμεν τὴ κακίαν *oportet ut virtutem ſequamur, vitiúmque relinquamus*, illud πρέπει nullam habet perſonam, quam certò & definitè reſpiciat.

Dividuntur ſupradicta verba duas in partes, quarum una nuncupatur barytonorum, altera circumflexorum; verba namque in μι, nec per ſomnium quidem vidit unquam præſens Græcia. Utraque verba duos habent, ut nomina, numeros ſingularem & pluralem, tres perſonas, quinque tempora, quorum tria ſunt ſimplicia, Præſens, Imperfectum, & Perfectum, duo verò compoſita, Pluſquam-perfectum, & Futurum; modos item quinque, Indicativum, Imperativum, Optativum, Subjunctivum, & Participium. Carent Infinitivo pro quo utuntur Subjunctivo. Verba quæ vulgò appellantur auxiliaria, quibus ſupradicta illa tempora compoſita exprimuntur, duo præcipuè ſunt θέλω *volo*, & ἔχω *habeo*, hoc quidem utimur ad exprimendum Pluſquamperfectum, illo verò Futurum & præſens Optativi, per ſuum imperfectum ἤθελα *vellem.*

Jam barytonorum Conjugationes tradamus, quarum numerus à varia Perfecti, ſeu Aoriſti terminatione colligi debet. Cùm igitur Perfectum modò exeat in ψα, modò in ξα, & σα, modò in quatuor liquidas λ, μ, ν, ρ, pro hujuſmodi quadripartita Perfecti deſitione, quatuor etiam nos barytonorum conjugationes inſtituemus.

Prima eſt in βω, βγω, πω, φω, & φτω, ut ἀλείβω *ungo*, νίβγω *lavo*, λάμπω *fulgeo*, γράφω *ſcribo*, ἀνάφτω *accendo*, perfectum habet in ψα, ut ἄλειψα *unxi*, ἔνιψα *lavavi*, ἔλαμψα *affulſi*, ἔγραψα *ſcripſi*, ἄναψα *accendi.* Ad hanc conjugationem revocari poſſunt verba in εύω vel εύγω & εύγω, ut βασιλεύω vel βασιλεύγω *regno*, & σκύγω *inclino*, quorum perfectum apud quoſdam Græcos exit in ψα, ut ἐβασίλεψα pro ἐβασίλευσα *regnavi*, & ἔσκυψα *inclinavi*, fortaſſis ſimilitudo ſoni ευσα, & εψα, eos in hujuſmodi mutationem, vel potiùs errorem induxit.

Secunda in γω, κω, κτω, σσω, χω, χνω, ττω, & ζω, præcipuè triſyllabum & diſſyllabum, & quod ante ζ aſſumit α, ut πνίγω *ſuffoco*, πλέκω *necto*, δείχνω *oſtendo*, τρέχω *curro*, ῥίχνω *jacio*, σπρώχνω *impello*,

impello, διώχνω *perſequor*, τάσσω *promitto*, κράζω & φωνάζω *voco* ſeu *clamo*, perfectum habet in ξα, ut ἔπνιξα *ſuffocavi*, ἔπλεξα *nexi*, ἔδειξα *oſtendi*, ἔτρεξα *cucurri*, ἔῤῥιξα *jeci*, ἔσπρωξα *impuli*, ἐδίωξα *perſequutus ſum*, ἔταξα *promiſi*, ἔκραξα & ἐφώναξα *vocavi*, ſeu *clamavi*.

Tertia in δω, θω, ω purum, & in ζω quadriſyllabum, & præcipuè quod habet ι ante ζ, ut προδίδω *prodo*, ἀλέθω *molo*, ἀκούω *audio*, σκολιάζω *adumbro*, & γνωρίζω *cognoſco*, perfectum efficit in σα, ut ἐπρόδωσα *prodidi*, ἄλεσα *molui*, ἄκουσα *audivi*, ἐσκολίασα *adumbravi*, & ἐγνώρισα *cognovi*. Ad hanc conjugationem ſpectant omnia verba in ύνω à Græcoliterali deducta in όω, & omnia illa quæ in Græco-vulgari aſſumunt ν ante ω, ubi priùs deſinebant in ω purum, ut τελειώνω *perficio*, ἐτέλειωσα *perfeci*; δένω *ligo*, ἔδεσα *ligavi*, ἐνδύνω *veſtio*, ἔνδυσα *veſtivi*, & alia quæ per ω purum ſcribebantur, ut τελειόω, δέω, & ἐνδύω.

Quarta denique continet verba in λω, μω, νω, ρω, ut ψάλλω *canto*, κάμνω *facio*, κρίνω *judico*, φθείρω *corrumpo*, perfectum verò in λα, μα, να, ρα, ut ἔψαλα *cantavi*, ἔκαμα *feci*, ἔκρινα *judicavi*, ἔφθειρα *corrupi*. Ubi adverte, quum duplex eſt ἀμετάβολον in præſente, perfectum primum tantùm ſervare, ut δέρνω *verbero*, ἔδειρα *verberavi*, &c.

MODUS CONJUGANDI
Verba Barytona.

Verbi Activi Indicativi.

Præſ. *Sing.* γράφω, γράφεις, γράφει *ſcribo*.
Plur. γράφομεν, γράφετε, γράφουσι, vel γράφουν.
Tertiæ perſonæ pluralis numeri, quod in ι deſinit, additur more Attico ν, ſi præcipuè ſubſequatur vocalis.

Imp. *Sing.* ἔγραφα, ἔγραφες, ἔγραφε *Scribebam*.
Plur. ἐγράφομεν, ἐγράφετε, ἐγράφασι vel ἐγράφαν.

Perf. *Sing.* ἔγραψα, ἔγραψες, ἔγραψε, *ſcripſi*.
Plur. ἐγράψαμεν, ἐγράψετε, ἐγράψασι, vel ἐγράψαν.

Pluſq. *Sing.* εἶχα γράψει, εἶχες γράψει, εἶχε γράψει *ſcripſeram*.
Plur. εἴχαμεν γράψει, εἴχετε γράψει, εἴχασι vel εἴχαν γράψει.

Vel alio modo.

Sing. εἶχα γραμμένα, εἶχες γραμμένα, εἶχε γραμμένα *ſcripſeram*.
Plur. εἴχαμεν γραμμένα, εἴχετε γραμμένα, εἴχασι vel εἴχαν γραμμένα.

Fut. *Sing.* θέλω γράψει, θέλεις γράψει, θέλει γράψει *ſcribam*.
Plur. θέλομεν γράψει, θέλετε γράψει, θέλουσι γράψει.

Vel aliàs magis corruptè.

Sing. θὲ γράψω, θὲ γράψεις, θὲ γράψει *ſcribam*.
Plur. θὲ γράψομεν, θὲ γράψετε, θὲ γράψουσι.

Imperativi.

Præſ. *Sing.* γράψε *ſcribe*. ἂς γράψει *ſcribat*.
Plur. ἂς γράψομεν, γράψετε, ἂς γράψουσι.
Formatur à tertia perſona perfecti Indicativi ablato ε augmento ſyllabico: caret propriè prima perſona, eam tamen mutuatur ab optativo additâ particulâ ἂς, ut ἂς γράψω *ſcribam*, & ſignificationem habet indeterminatam, & indifferentem.

Optativi.

Præſ. *Sing.* ἄμποτες νὰ vel ἂς γράψω, ἄμποτες νὰ γράψῃς, νὰ γράψῃ *utinam ſcribam*.
Plur. ἄμποτες νὰ γράψωμεν, νὰ γράψετε, νὰ γράψουσι.

Imper. *Sing.* ἤθελα γράψει, ἤθελες γράψει, ἤθελε γράψει *ſcriberem*.
Plur. ἠθέλαμεν γράψει, ἠθέλετε γράψει, ἠθέλασι γράψει.
Dicitur etiam ἄμποτες νὰ ἔγραφα, vel ἂς ἔγραφα, & tunc idem eſt cum imperfecto Indicativi. Sic etiam reliqua tempora eadem ſunt cum ſupradictis indicativi, appoſitâ tantùm particulâ ἂς vel ἄμποτες νά.

Subjunctivi.

Præſ. *Sing.* νὰ γράφω, νὰ γράφῃς, νὰ γράφῃ *ut ſcribam*.
Plur. νὰ γράφωμεν, νὰ γράφετε, νὰ γράφουσι.
Eſt etiam aliud præſens ab Aoriſto, ſeu perfecto indicativi formatum, cujus ſignificatio non eſt adeò præſens ac determinata ut prior, ſed indifferens maximéque in uſu apud recentiores Græcos, hoc modo.
Sing. νὰ γράψω, νὰ γράψῃς, νὰ γράψῃ *ut ſcribam*.
Plur. νὰ γράψωμεν, νὰ γράψετε, νὰ γράψουσι.
Reliqua tempora ſunt eadem, quæ in indicativo additis tantùm particulis νὰ, & διὰ νὰ, ut ἂν *ſi*, ἀγκαλὰ καὶ *licet*, ὅταν *cùm*, & ἀνίσως καὶ *ſi*.
Nota tamen pluſquam-perfectum, præter illum modum quo exprimitur in indicativo poſſe etiam ſic efferri, ſcilicet ἂν ἤθελα γράψει *ſi ſcripſiſſem*, & tunc idem eſt cum imperfecto optativi.

Futurum etiam diverſis modis, præter illum decantatum indicativi, pro varietate ſermonis uſurpatur. Nam cùm Latinè dicimus, *cùm ſcripſero*, Græcè vertetur ὅταν θέλω γράψει vel σὰν γράψω, καλὰ καὶ θέλω ἔχει γραμμένα *licèt ſcripſero*, & reliqua.

Infinitivi.

Præſens, & alia tempora eadem omnino ſunt cum temporibus ſubjunctivi, retentâ ſola particulâ να, ut νὰ γράψω *ſcribere*, νὰ ἔγραφα, &c.

Participij.

Præſens, & alia tempora duobus modis exprimuntur, vel ſimpliciter, & indeclinabiliter mutando ω præſentis indicativi in ο, & additâ ſyllaba ντας, ut γράφω *ſcribo*, γράφοντας *ſcribens*, & hoc participium eſt omnis generis; vel mutuando participium ἐσόντας, & præſens ſubjunctivi, ut ἐσόντας καὶ νὰ γράψω *ſcribens*, vel *cùm ſcriberem*, ita ut verbum νὰ γράψω varietur quoad numerum, & perſonam, cùm opus fuerit. Reperitur etiam apud nonnullos Græcos quoddam participium in μενος, quod licèt vocem habere videatur paſſivam; reverâ tamen activam ſibi vindicat ſignificationem, formatur ab imperfecto activo indicativi ablato augmento, & additâ ſyllabâ μενός, ut à πηγαίνω *eo*, ἐπήγαινα *ibam*, fit participium πηγαινάμενος *iens*.

Verbi Paſſivi Indicativi.

Præſ. *Sing.* γράφομαι, γράφεσαι, γράφεται *ſcribor*.
Plur. γραφούμεσθεν vel γραφόμεθα, γραφοῦσθε vel γράφεσθε, γράφονται.

Imp. *Sing.* ἐγραφόμουν, ἐγράφουσου, ἐγράφουντο vel ἐγράφετον *ſcribebar*.

Plur. ἐγραφόμεϑεν, ἐγραφῆσϑε vel ἐγράφεσϑε, ἐγράφουνῖον vel ἐγραφουνῖανσι.

Perf. *Sing.* ἐγράφϑηκα, ἐγράφϑηκες, ἐγράφϑηκε *ſcriptus fui.*

Plur. ἐγραφϑήκαμεν, ἐγραφϑήκατε, ἐγραφϑήκασι vel ἐγραφϑήκασι.

Vel alio modo elegantiore.

Sing. ἐγράφϑην, ἐγράφϑης, ἐγράφη.

Plur. ἐγράφϑημεν, ἐγράφϑητε, ἐγράφϑησαν.

Pluſq. *Sing.* εἶχα γραφϑῇ, εἶχες γραφϑῇ, εἶχε γραφϑῇ *ſcriptus eram* vel *fueram.*

Plur. εἴχαμεν γραφϑῇ, εἴχετε γραφϑῇ, εἴχασι γραφϑῇ.

Fut. *Sing.* ϑέλω γραφϑῇ, ϑέλεις γραφϑῇ, ϑέλει γραφϑῇ *ſcribar.*

Plur. ϑέλομεν γραφϑῇ, ϑέλετε γραφϑῇ, ϑέλουσι γραφϑῇ.

Imperativi.

Præſ. *Sing.* γράψου *ſcribare*, ἄς γραφϑῇ *ſcribatur.*

Plur. ἄς γραφϑοῦμεν (γραφϑῆτε) ἄς γραφϑοῦσιν vel ἄς γραφϑοῦσι.

Optativi.

Præſ. & Imp. *Sing.* ἤϑελα γραφϑῇ, ἤϑελες γραφϑῇ, ἤϑελε γραφϑῇ *utinam ſcriberer.*

Plur. ἠϑέλαμεν γραφϑῇ, ἠϑέλετε γραφϑῇ, ἠϑέλασι γραφϑῇ.

Reliqua tempora ſunt eadem cum indicativo appoſitis tantùm particulis ἀμποτες νὰ vel ἄς. Adde tamen pluſquam-perfectum poſſe etiam exprimi hoc modo.

Pluſq. *Sing.* ἄς ἤμουν γραμμένος, η, ον, ἄς ἤσουν γραμμένος, ἄς ἦτον γραμμένος, *utinam ſcriptus eſſem.*

Plur. ἄς ἤμεϑεν γραμμένοι, αις, α, ἄς ἤϑετε γραμμένοι, ἄς ἦτονε γραμμένοι.

Subjunctivi.

Præſ. *Sing.* νὰ γραφϑῶ, νὰ γραφϑῇς, νὰ γραφϑῇ *ut ſcribar.*

Plur. νὰ γραφϑοῦμεν, νὰ γραφϑῆτε, νὰ γραφϑοῦσι.

Reliqua ut in indicativo cum particulis illis νὰ, διανὰ, ἂν, σὰν, &c. Infinitivus convenit cum ſubjunctivo.

Participij.

Præſ. *Sing.* γραμμένος, γραμμένη, γραμμένον *ſcriptus a, um.*

Plur. γραμμένοι, γραμμέναις, γραμμένα *ſcripti, tæ, ta.*

Deſumitur hujuſmodi participium à perfecto paſſivo participij Græcoliteralis ablato augmento ſyllabico, ut à γεγραμμένος ablato γε, remanet γραμμένος, ſic à νενικημένος *victus* ablato νε fit νικημένος, & ſic de omnibus paſſivæ vocis.

De Verbis Circumflexis.

DUæ ſunt verborum circumflexorum conjugationes, quarum prima eſt in ᾶς & ᾶ, ſecunda verò in ᾶς & ᾷ. Utraque habet perfectum in σα, ſed penultima modò eſt ι, modò η, modò denique α. Pro quo.

Adverte in prima Conjugatione penultimam perfecti tunc aſſumere η, quando penultima præſentis eſt longa, ut τραγουδῶ *cano*, ἐτραγούδησα *cecini*, πατῶ *calco*, ἐπάτησα *calcavi.* Excipe χωρῶ *capio*, ἐχώρεσα *cepi.* Quando verò eſt brevis, penultimam perfecti exire in ι, ſaltem ut plurimùm, ut πονῶ *doleo*, ἐπόνεσα *dolui*, καλῶ *voco*, ἐκάλεσα *vocavi*, βαρῶ *percutio*, ἐβάρεσα *percuſſi*, &c.

In ſecunda conjugatione penultima perfecti ſæpiſſimè eſt in η, ut ἀγαπῶ *amo*, ἀγάπησα *amavi*, νικῶ *vinco*, ἐνίκησα *vici*, & alia innumera; excipe γελῶ *rideo*, ἐγέλασα *riſi*, διψῶ *ſitio*, ἐδίψασα *ſitivi*, πεινῶ *eſurio*, ἐπείνασα *eſurivi*, χαλῶ *deſtruo*, ἐχάλασα *deſtruxi*, σχολῶ *vaco*, ἐσχόλασα *vacavi*, ῥιγῶ *frigeo*, ἐρίγασα *frigui*, φυρῶ *conſumo*, ἐφύρασα *conſumpſi*: & quædam verba in ερῶ, ut ξερνῶ *vomo*, ἐξέρασα *vomui*, κερνῶ *infundo*, ἐκέρασα *infudi*, περνῶ *ſupero*, ἐπέρασα *ſuperavi*: item monoſyllaba ut σκῶ *diſrumpor*, ἔσκασα *diſruptus ſum*, σπῶ *vello*, ἔσπασα *velli*, quorum compoſita retinent eandem penultimam. ἐπαινῶ verò, & καταφρονῶ habent ε, in penultima præteriti, ut ἐπαίνεσα *laudavi*, ἐκαταφρόνεσα *contempſi.* Hæc autem ſunt penitus anomala βαστῶ *duro* vel *tolero*, ἐβάσταξα *duravi* vel *toleravi*, πετῶ *volo*, ἐπέταξα *volavi*, & ejus compoſita.

Exemplum Verbi Circumflexi in ᾶς.

Verbi Activi Indicativi.

Præſ. *Sing.* πατῶ, πατεῖς, πατεῖ *calco.*

Plur. πατοῦμεν, πατεῖτε, πατοῦσι vel πατοῦσιν.

Imp. *Sing.* ἐπάτουν, ἐπάτεις, ἐπάτει *calcabam.*

Plur. ἐπατούσαμεν, ἐπατεῖτε, ἐπατοῦσαν.

Perf. *Sing.* ἐπάτησα, ἐπάτησες, ἐπάτησε *calcavi.*

Plur. ἐπατήσαμεν, ἐπατήσατε, ἐπάτησαν vel ἐπατήσασι.

Pluſq. *Sing.* εἶχα πατήσει, εἶχες πατήσει, εἶχε πατήσει *calcaveram.*

Plur. εἴχαμεν πατήσει, εἴχετε πατήσει, εἴχασι πατήσει.

Fut. *Sing.* ϑέλω πατήσει, ϑέλεις πατήσει, ϑέλει πατήσει *calcabo.*

Plur. ϑέλομεν πατήσει, ϑέλετε πατήσει, ϑέλουσι πατήσει.

Imperativi.

Præſ. *Sing.* πάτησε *calca tu.* ἄς πατήσῃ *calcet ille.*

Plur. ἄς πατήσωμεν, πατήσετε, ἄς πατήσουν.

Cæteri modi & tempora conveniunt cum Indicativo, additis de more particulis illis διακριτικαῖς νὰ, διανὰ, ἀμποτες, &c. ut conſtat ex Barytonis.

Participij.

Præſ. πατοῦντας, omnis generis & indeclinabile formatur à præſente indicativi, additâ tantùm ſyllabâ ντας, ut πατῶ, πατοῦντας *calcans.*

Verbi Circumflexi Paſſivi Indicativi.

Præſ. *Sing.* πατοῦμαι, πατεῖσαι, πατεῖται, vel πατεῖεται *calcor.*

Plur. πατούμεϑεν, πατεῖσϑε vel πατεῖεσϑε, πατοῦνται.

Imp. *Sing.* ἐπατούμουν, ἐπατοῦσου, ἐπατουῦντο vel ἐπατεῖτον *calcabar.*

Plur. ἐπατούμεϑεν, ἐπατεῖσϑε vel ἐπατεῖεσϑε, ἐπατοῦνταν.

Perf. *Sing.* ἐπατήϑηκα vel ἐπατήϑην, ἐπατήϑηκες vel ἐπατήϑης, ἐπατήϑηκε vel ἐπατήϑη *calcatus fui.*

Plur. ἐπατηϑήκαμεν vel ἐπατήϑημεν, ἐπατηϑήκατε vel ἐπατήϑητε, ἐπατηϑήκασι vel ἐπατήϑησαν.

Pluſq. *Sing.* εἶχα πατηϑῇ, εἶχες πατηϑῇ, εἶχε πατηϑῇ *calcatus fueram.*

Plur. εἴχαμεν πατηϑῇ, εἴχετε πατηϑῇ, εἴχασι πατηϑῇ.

Fut. *Sing.* ϑέλω πατηϑῇ, ϑέλεις πατηϑῇ, ϑέλει πατηϑῇ *calcabor.*

Plur. ϑέλομεν πατηϑῇ, ϑέλετε πατηϑῇ, ϑέλουσι πατηϑῇ.

Imperativi.

Præſ. *Sing.* πατήσου *calcare tu.* ἄς πατηϑῇ, *calcetur ille.*

Plur.

Digitized by Google

Plur. ἂς πάληθοῦμεν, πάληθῆτε, ἂς πάληθοῦσιν vel πάληθοῦσι. & reliqua ut in γράφομαι.

Participij.

Præſ. πάλημένος, πάλημένη, πάλημένον, *calcatus, a, um.* à Græco-literali πεπάλημένος priore ſyllabâ reciſa: vel (ut morem geram iis qui Græcoliteralem grammaticam non legerunt) ab ἐπάτησα perfecto activo indicativi, mutatâ σα in μενος, quia penultima eſt longa, nam quum eſt brevis remanet ς, & vertitur tantùm α in μενος, ut patet in ἐκάλεσα *vocavi*, καλεσμένος *vocatus.* quod etiam verum eſt in Verbis barytonis, quorum præteritum eſt in σα, ut ὁμόνοιασα *conveni*, ὁμονοιασμένος *qui cum alio convenit:* quorum autem præteritum eſt in ψα, ψ vertunt in μ, & α in μενος, ut ἔγραψα *ſcripſi*, γραμμένος *ſcriptus:* quorum in ξα, (dummodo non veniant ab aliquo præſente in ζω) mutant ξ in γ, & α in μενος, ut ἐδιάλεξα *ſelegi*, διαλεγμένος *ſelectus*; dixi, dummodo non veniant ab aliquo præſente in ζω, quia tunc ξ tranſit in ς, ut à κράζω *voco*, ἔκραξα, κρασμένος, φωνάζω *clamo*, ἐφώναξα, φωνασμένος *clamatus*, &c. imò in iis, quæ derivantur à verbis in σσω mutant ξ præteriti in μ, ut τάσσω *promitto*, ἔταξα, ταμμένος *promiſſus.* Tandem ubi ſunt immutabilia λ & ρ, obſervantur mutatione α in μένος, & ablatione augmenti ſyllabici ſi fuerit, ut ἔψαλα *cecini*, ψαλμένος *cantatus*, ἔσπειρα *ſeminavi*, σπαρμένος *ſeminatus.* Ubi duo adverte, primùm penultimam perfecti in ρα, verti ſemper in α in participio paſſivo, ut patet in exemplo poſito, & in aliis infinitis. Secundùm, verbum χαίρομαι *lætor*, excipi ab hac regula, utpote anomalum, cujus perfectum eſt ἐχάρηκα *lætatus ſum*, participium autem paſſivum χαρούμενος *lætus.*

Sola præterita in μα formant participia paſſiva in μενος, mutando α in ο, ut ἔκαμα *feci*, καμωμένος *factus.* Sed in να vertunt ν in μ, & α in μενος, ut ἔκρινα *judicavi*, κριμένος *judicatus.*

Hic modus formandi participia paſſiva à perfecto activo facilior ſine controverſia, aptiórque ad inſtruendum tyronum animos videtur illo, quem tradidit P. Hieronymus Germanus Societatis Jesu in Dictionario ſuo Italo-Græco animadverſione 4. de formatione participiorum, nam cùm dicat participium paſſivum formandum eſſe à præſente paſſivo mutando αι in ε, & addendo νος, ut à γράφομαι inquit, fieri debet γραφόμενος. Deinde vertendo φο in μ, γραμμένος *ſcriptus*, non unum nobis effingit participium, ſed plura, prætetquam quòd etiam non tradit regulam generalem pro omnibus aliis verbis, ut patet in φθείρομαι *corrumpor*, cujus participium eſt φθαρμένος *corruptus*, & in χαλοῦμαι *deſtruor*, cujus participium χαλασμένος *deſtructus*, nec poteſt dici quomodo formari poſſint à præſente. Hæc autem obiter dixi non ut talis tantique Viri auctoritati derogarem, qui optimè omnium noſtris hiſce ſeculis arcana hujus Græcæ linguæ penetravit, multóſque nobis Gordianos nexus mira dilucidáque brevitate diſſoluit, ſed ut faciliorem meo judicio, incipientibus viam aperirem ad participiorum paſſivæ vocis efformationem.

Circumflexorum in ᾶς Exemplum.

Verbi Activi Indicativi.

Præſ. *Sing.* ἀγαπῶ, ἀγαπᾷς, ἀγαπᾷ *amo.*
Plur. ἀγαποῦμεν, ἀγαπᾶτε, ἀγαποῦσι vel ἀγαποῦσιν.
Imper. *Sing.* ἀγάπουν, ἀγάπας, ἀγάπα *amabam.*
Plur. ἀγαπούσαμεν, ἀγαπᾶτε, ἀγαποῦσαν.
Perf. *Sing.* ἀγάπησα, ἀγάπησες, ἀγάπησε *amavi.*
Plur. ἀγαπήσαμεν, ἀγαπήσατε, ἀγαπήσασι vel ἀγαπήσαν.
Pluſq. *Sing.* εἶχα ἀγαπήσει, εἶχες ἀγαπήσει, εἶχε ἀγαπήσει, *amaveram.*
Plur. εἴχαμεν ἀγαπήσει, εἴχετε ἀγαπήσει, εἴχασιν ἀγαπήσει.
Fut. *Sing.* θέλω ἀγαπήσει, θέλεις ἀγαπήσει, θέλει ἀγαπήσει *amabo.*
Plur. θέλομεν ἀγαπήσει, θέλετε ἀγαπήσει, θέλουσιν ἀγαπήσει.

Imperativi.

Præſ. *Sing.* ἀγάπησε vel ἀγάπα *ama tu.* ἂς ἀγαπήσῃ *amet ille.*
Plur. ἂς ἀγαπήσωμεν, ἀγαπήσετε vel ἀγαπᾶτε, ἂς ἀγαπήσουν. Cætera vide ut in barytonis.

Participij.

Præſ. *Sing.* ἀγαπῶντας *amans.* ab ἀγαπῶ accentu immutato, & addito tantùm ντας, eſt omnis generis, & numeri.

Verbi Paſſivi Indicativi.

Præſ. *Sing.* ἀγαποῦμαι, ἀγαπᾶσαι, ἀγαπᾶται *amor.*
Plur. ἀγαπούμεσθεν, ἀγαπᾶσθε, ἀγαποῦνται.
Imp. *Sing.* ἀγαπούμουν, ἀγαποῦσου, ἀγαποῦτο, vel ἀγαπᾶτον *amabar.*
Plur. ἀγαπούμεσθεν, ἀγαπᾶσθε, ἀγαποῦνταν.
Perf. *Sing.* ἀγαπήθηκα, ἀγαπήθηκες, ἀγαπήθηκε *amatus fui.*
Plur. ἀγαπηθήκαμεν, ἀγαπηθήκατε, ἀγαπηθήκασι.
Pluſq. *Sing.* εἶχα ἀγαπηθῇ, εἶχες ἀγαπηθῇ, εἶχε ἀγαπηθῇ *amatus fueram.*
Plur. εἴχαμεν ἀγαπηθῇ, εἴχετε ἀγαπηθῇ, εἴχασιν ἀγαπηθῇ.
Fut. *Sing.* θέλω ἀγαπηθῇ, θέλεις ἀγαπηθῇ, θέλει ἀγαπηθῇ *amabor.*
Plur. θέλομεν ἀγαπηθῇ, θέλετε ἀγαπηθῇ, θέλουσιν ἀγαπηθῇ.

Imperativi.

Præſ. *Sing.* ἀγαπήσου *fac ut ameris.* ἂς ἀγαπηθῇ *ametur ille.*
Plur. ἂς ἀγαπηθοῦμεν, ἀγαπηθῆτε, ἂς ἀγαπηθοῦν. Reliqua ut in Barytonis.

Participij.

Præſ. ἀγαπημένος, ἀγαπημένη, ἀγαπημένον *amatus, a, um.* vide quæ diximus in participio verbi πάλοῦμαι. Atque hæc de Circumflexis.

De Verbo ſubſtantivo εἶμαι. De auxiliaribus θέλω & ἔχω, aliiſque Verbis anomalis.

Verbi Subſtantivi Indicativi.

Præſ. *Sing.* εἶμαι, εἶσαι, εἶναι *ſum.*
Plur. εἴμεσθεν, εἶσθε, εἶναι.
Imp. *Sing.* ἤμουν, ἤσουν, ἦτον *eram.*
Plur. ἤμεσθεν, ἦσθε, ἦταν vel ἦσαν.
Perf. *Sing.* ἐστάθηκα, ἐστάθηκες, ἐστάθηκε *fui.*
Plur. ἐσταθήκαμεν, ἐσταθήκατε, ἐσταθήκασι vel ἐσταθήκαν.
Pluſq. *Sing.* εἶχα σταθῇ, εἶχες σταθῇ, εἶχε σταθῇ *fueram.*
Plur. εἴχαμεν σταθῇ, εἴχετε σταθῇ, εἴχαν σταθῇ.
Fut. *Sing.* θέλω σταθῇ, θέλεις σταθῇ, θέλει σταθῇ *ero.*

Plur.

Plur. θέλομεν ϛαθῆ, θέλετε ϛαθῆ, θέλουσι ϛαθῆ.
Dicitur etiam non incongruè.
Sing. θέλω εἶμαι, θέλεις εἶσαι, θέλει εἶναι.
Plur. θέλομεν εἴμεϛ, θέλετε εἶσθε, θέλουσιν εἶσθαι.

Imperativi.

Præſ. *Sing.* ἂς εἶσαι *ſis tu.* ἂς εἶναι *ſit ille.*
Plur. ἂς εἴμεσθεν, ἂς εἶσθε, ἂς εἶναι, & cætera ut in Indicativo.

Participij.

Præſ. ὄντας *cùm ſim*, omnis generis, numeri, & perſonæ. Dicitur etiam ἔϛοντας vel ὑπόντας, ſed unâ cum particula καὶ, & aliquo verbo.

Verbi θέλω *Indicativi.*

Præſ. *Sing.* θέλω, θέλεις vel θές, θέλει vel θὲ *volo.*
Plur. θέλομεν vel θέμεν, θέλετε vel θέτε, θέλουσι vel θέσι, & θέλουσιν vel θέν.
Imper. *Sing.* ἤθελα vel ἔθελα, ἤθελες, ἤθελε *volebam.*
Plur. ἠθέλαμεν, ἠθέλετε, ἠθέλασι vel ἤθελασι.
Perf. *Sing.* ἠθέλησα vel ἠθέλησα, ἠθέλησες, ἠθέλησε *volui.*
Plur. ἠθελήσαμεν, ἠθελήσατε, ἠθελήσασι vel ἠθέλησαν, vel ἠθελήσασι.
Pluſq. *Sing.* εἶχα θελήσῃ, εἶχες θελήσῃ, εἶχε θελήσει *volueram,* &c.
Fut. *Sing.* θέλω θελήσῃ, θέλεις θελήσει, θέλει θελήσει *volam,* &c.

Imperativi.

Præſ. *Sing.* κάμε νὰ θέλῃς *fac ut velis.* ἂς κάμῃ νὰ θέλῃ *velit ille.*
Plur. ἂς κάμωμεν νὰ θέλωμεν, κάμετε νὰ θέλετε, ἂς κάμουσιν νὰ θέλουσιν, vel ἂς κάμουσι νὰ θέλουσι.
Dicitur etiam in ſecunda perſona ſingulari κάμε νὰ θελήσῃς, &c.

Participij.

Præſ. θέλοντας, *volens.* omnis generis, numeri, ac perſonæ.

Verbi ἔχω *Indicativi.*

Præſ. *Sing.* ἔχω, ἔχεις, ἔχει *habeo.*
Plur. ἔχομεν, ἔχετε, ἔχουσι vel ἔχουσιν.
Imp. *Sing.* εἶχα, εἶχες, εἶχε *habebam.*
Plur. εἴχαμεν, εἴχετε, εἶχαν vel εἴχασι.
Perfecto proprio, & pluſquam-perfecto caret, pro quibus utitur perfecto, & pluſquam-perfecto verbi κρατῶ *teneo*, ut ἐκράτησα *habui* vel *tenui*, εἶχα κρατήσει *habueram*, vel *tenueram.*
Fut. *Sing.* θέλω ἔχῃ, θέλεις ἔχει, θέλει ἔχει *habebo.*
Plur. θέλομεν ἔχει, θέλετε ἔχει, θέλουσιν ἔχῃ.

Imperativi.

Præſ. *Sing.* ἔχε *habe.* ἂς ἔχῃ *habeat ille.*
Plur. ἂς ἔχωμεν, ἔχετε, ἂς ἔχουσι vel ἔχουσιν.

Participij.

Præſ. ἔχοντας *habens.* omnis generis, numeri, ac perſonæ. Age jam anomalorum aliorum præcipuas flexiones in medium afferamus.

Anomala, quæ potui in hac lingua notare, quamvis ordine alphabetico ad majorem eorundem cognitionem, ac diſtinctionem collegerim, ac diſtribuerim, generatim tamen reduci poſſunt ad illa, quæ deſinunt in άνω, quorum perfectum in ησα, ut ἁμαρτάνω *pecco*, ἁμάρτησα *peccavi.* Item in αίνω quorum perfectum modò eſt in ηκα, modò in ησα, ut inferiùs patebit. item in ένω, quorum perfectum in ησα, & denique omnia compoſita verbi ἔχω, quæ eandem cum illo ſortiuntur conjugationem. Jam ſingula ordine literarum exponamus.

Αμαρτάνω *pecco*, perf. ἁμάρτησα *peccavi.*

Αναβαίνω *aſcendo.* perf. ἀνέβηκα *aſcendi.* imperativi præſens ἀνέβα *aſcende.* Nota βαίνω ſimplex non reperiri, ſed ejus compoſita frequenter apud noſtros Græcos uſurpari; quæ tamen omnia ſunt anomala.

Αναϛαίνω *reſuſcito alios.* perf. ἀνάϛησα *reſuſcitavi.* At ἀναϛαίνομαι *ſurgo.* perf. habet ἀναϛάθηκα *ſurrexi*, & imperativum ἀναϛάσου *ſurge.*

Αποσώνω *finem ſortior.* perf. ἀπόσωσα vel ἀποσώσηκα, vel ἀπόσωσηκα *finem ſortitus ſum.*

Αὐξαίνω *augeo.* perf. αὔξησα & αὐξαίνω, ηὔξησα.

Αφίνω *relinquo.* perf. ἄφησα, *reliqui.*

Βάζω, βάλλω vel βάνω *pono.* perf. ἔβαλα *poſui.* & imperat. βάλε *pone.*

Βυζάνω *ſugo.* perf. ἐβύζασα *ſuxi.*

Βλέπω *video.* perf. εἶδα *vidi.* unde fut. θέλω ἰδῶ *videbo.*

Βόσκω *paſco.* perf. ἐβόσκησα *paſcui.* βόσκομαι verò *paſcor.* perfectum habet ἐβοσκήθηκα *paſtus ſum.*

Γδύνω *ſpolio.* perf. ἔγδυσα *ſpoliavi.*

Δένω *ligo.* perf. ἔδεσα *ligavi.*

Δίδω vel δίνω *do.* perf. ἔδωκα vel ἔδωσα *dedi.* imperat. δὸς *da.* & in plurali δότε *date.* paſſivum δίδομαι habet ἐδόθηκα *datus ſum.* imper. δόσου *tradatur.*

Διαβαίνω *tranſeo.* perf. ἐδιάβηκα *tranſij.* cujus ſecunda perſona ἐδιάβηκες & ἐδιάβης, & tertia ἐδιάβηκε vel ἐδιάβη. atque hoc obſervandum eſt in omnibus compoſitis verbi βαίνω.

Εμπαίνω *ingredior.* perf. ἦμπα vel ἐμπῆκα *ingreſſus ſum.* imperativus ἔμπα *ingredere.*

Επιτυχαίνω *acquiro.* perf. ἐπέτυχα *acquiſivi.*

Εὐγαίνω *exeo.* perf. ηὗγα vel εὐγῆκα *exivi.* fut. θέλω εὔγει. imperat. εὔγα *exi.*

Εὑρίσκω *invenio.* perf. ηὗρα vel εὕρηκα *inveni.* fut. θέλω εὕρει *inveniam.* imperat. εὕρε. Eodem modo conjugantur ejus compoſita, ut ξαναυρίσκω *reperio.* perf. ἐξαναῦρα *reperi*, &c.

Εὐτυχαίνω *feliciter ago.* perf. εὐτύχησα *feliciter egi.*

Ζεϛαίνω *calefacio.* imperfectum habet ἔζεϛανα & ἐζέϛανα *calefaciebam.* perf. ἐζέϛασα *calefeci.* & participium paſſivum ζεϛαμένος *calefactus.*

Ηξεύρω *ſcio.* perf. ἔμαθα *ſcivi.* fut. θέλω μάθει *ſciam.* imper. ἤξευρε vel μάθε *ſcias*, vel κάμε νὰ μάθῃς *fac ut ſcias.* ſubjunct. νὰ μάθω, vel νὰ ἠξεύρω, *ut ſciam.* participium paſſivum μαθημένος *ſolitus* vel *aſſuefactus.*

Καίω *uro.* imperfectum ἔκαια *urebam.* & καίγω *uro.* imperf. ἔκαιγα. perfectum habent ἔκαψα *uſſi.* paſſivum καίομαι *uror.* habet imperf. ἐκαιόμουν *urebar.* & καίγομαι, ἐκαιγόμουν, at perfectum utriuſque eſt ἐκάηκα *uſtus ſum.* imperat. κάψου *urere*, ἂς καῇ *uratur ille.* ſubjunct. νὰ καγῶ *ut urar.* partic. καμμένος *uſtus.*

Καταβαίνω vel κατεβαίνω *deſcendo.* perf. ἐκατέβηκα *deſcendi.* vide quæ diximus in διαβαίνω.

Καταλαμβάνω *comprehendo.* perf. ἐκατάλαβα *comprehendi.* imperat. κατάλαβε *comprehende.*

Κερδαίνω *lucror.* perfect. ἐκέρδησα vel ἐκέρδασα *lucratus ſum.*

Λαθαίνω *lateo.* perf. ἔλαθα *latui.*

Λαχαίνω *ſortior.* perf. ἔλαχα *ſortitus ſum.*

Λέγω *dico.* perf. εἶπα *dixi.* fut. θέλω εἰπεῖ *dicam.*

Μαζώνω *colligo.* perfect. ἐμάζωξα *collegi.*

Μαθαίνω *diſco.* perfect. ἔμαθα *didici.* imperat. μάθε *diſce.* ſubjunct. νὰ μάθω *ut diſcam.*

Μεταλάβω *communico & communicor.* perf. ἐμετάλαβα *communionem dedi* vel *accepi.*

Ξαναβλαϛάνω vel ξαναβλαϛαίνω *germino.* perf. ἐξαναβλάϛησα *germinavi.*

Ξαναβλέπω *iterum video.* perf. ἐξαναεῖδα *iterum vidi.* imperat. ξαναιδὲ *iterum vide.*

Ξαναλέγω *repeto.* perfect. ἐξαναεῖπα *repetij.*

Ξαναψυχαίνω

Digitized by Google

Ξανα-ψυχαίνω hilareſco. perf. *ἐξανα-ψύχησα exhilaratus ſum.*

Ξαπερνῶ excello. perf. *ἐξαπέρασα excellui.* imperat. *ξαπέρασε excelle.*

Ξεθυμαίνω animo deficio. perf. *ἐξεθύμησα animo defeci.*

Ξεπέφτω praeterlabor. perfect. *ἐξέπεσα praeterlapſus ſum.*

Ξερνῶ evomo. perf. *ἐξέρασα evomui.*

Ξεχάνω obliviſcor. perf. *ἐξέχασα oblitus ſum.*

Πάγω, *πηγαίνω* vel *πηγαίνω eo.* imperf. *ἐπήγαινα ibam.* perf. *ἐπῆγα ivi.* imperat. *ἄμε*, i. ſubjunct. *νὰ πάγω ut eam.* *πάγω* autem fit per ſyncopen à *πηγαίνω*, unde retinet ſyncopen in omnibus perſonis, & numeris, ut *πάγω*, *πᾶς*, *πᾶ*, plur. *πᾶμεν*, *πᾶτε*, *πᾶσι* vel *πᾶν*.

Παθαίνω *patior.* perfect. *ἔπαθα paſſus ſum.* imperat. *πάθε* vel *πάθαμε patiare.* Hanc eandem flexionem ſequuntur ejus compoſita *κακοπαθαίνω mala tolero*, &c.

Πέφτω *cado.* perf. *ἔπεσα cecidi.* Sic omnia ejus compoſita.

Πιάνω *accipio.* perf. *ἔπιασα accepi.* imperat. *πιάσε* & *ἔπαρε accipe.* item & ejus compoſita.

Πίνω *bibo.* perf. *ἔπια* vel *ἔπια bibi.* imperat. *πιὲ bibe.* ſubjunct. *νὰ πιῶ ut bibam.*

Πνέω *ſpiro.* perf. *ἐπνεῦσα ſpiravi.*

Ποδαίνω vel *ποδένω ocreas induo.* perfect. *ἐπόδεσα ocreas indui.*

Ριγάρω *ad regulam dirigo.* perf. *ἐριγάρησα ad regulam direxi.* Eſt verbum Italicum à Græcorum vulgari lingua uſurpatum; ſicut & ſequens.

Ριζικάρω *diſcrimini expono.* perf. *ἐῤῥιζικάρησα diſcrimini expoſui.*

Σβεννῶ *extinguo* & *extinguor.* perf. *ἔσβυσα extinxi* & *extinctus ſum.* et *σβύνω*, *ἔσβυσα* idem ſignificat.

Σιάνω *accommodo.* perf. *ἔσιασα accommodavi.*

Σκύφτω *incurvor.* perf. *ἔσκυψα incurvatus ſum,* tanquam à *σκύφτω*.

Σταννιάρω *ſtanno illino.* imperf. *ἐσταννιάριζα.* perf. *ἐσταννιάρισα ſtanno illinivi.*

Στέκομαι *ſto.* perf. *ἐστάθηκα ſteti.* imperat. *στέκε* vel *στάσε ſta.* ſubjunct. *νὰ σταθῶ ut ſtem.*

Σωπαίνω *taceo.* perf. *ἐσώπασα tacui.* imperat. *σώπα tace.* ſubjunct. *νὰ σωπάσω ut taceam.*

Τασσάρω *taxo.* imperf. *ἐτασσάριζα taxabam.* perf. *ἐτασσάρισα taxavi.* eſt verbum mutuatum ab Italis.

Τρώγω *manduco* præter propriam, germanámque flexionem, hanc quoque ſibi communiter uſurpat. *τρώω*, *τρῶς*. *τρῶ*. plur. *τρῶμεν*, *τρῶτε*, *τρῶσι* vel *τρῶν*. imperf. *ἔτρωγα manducabam*, *ἔτρωγες*, *ἔτρωγε*. plur. *ἐτρώγαμεν*, *ἐτρῶτε*, *ἐτρώγασι* vel *ἐτρώγαν*. perf. *ἔφαγα manducavi*, *ἔφαγες*, *ἔφαγε*. plur. *ἐφάγαμεν*, *ἐφᾶτε*, *ἐφάγαν* vel *ἐφᾶσι*. fut *θέλω φάγει manducabo.* imperat. *φάγε manduca*, *ἂς φᾶ manducet ille.* ſubjunct. *νὰ φάγω, ut manducem.*

Υπάγω *eo*, dicitur per ſyncopen *πάγω*. imperf. *ἐπήγαινα ibam*, à *πηγαίνω*. perf. *ἐπῆγα ivi*, &c. vide ſuprà in *πάγω*.

Φεύγω *fugio.* perf. *ἔφυγα fugi.* imperat. *φύγε fuge.*

Φθάνω vel *φθαίνω aſſequor.* perfect. *ἔφθασα aſſequutus ſum.*

Χάνω *perdo.* perf. *ἔχασα perdidi.*

Χάσκω *ore aperto conſpicio.* imperfect. *ἔχασκα*, & non plus ultrà.

Χορταίνω *ſaturo.* perf. *ἐχόρτασα ſaturavi.*

Χύνω *effundo.* perf. *ἔχυσα effudi.*

Ψήνω *concoquo.* perf. *ἔψησα concoxi.*

Ωφελαίνω *adjuvo.* perf. *ὠφέλησα adjuvi* ab *ὠφελῶ*. Atque hæc omnia ſunt ferè anomala verba, quorum præterita, vel alia tempora propriæ Conjugationis præcepta non obſervant, vel aliquo alio modo à communi cæterorum regula, & forma deficiunt.

Caput VIII.

De Temporum Græcæ linguæ vulgaris efformatione.

POſt rudem, ſimplicémque temporum cognitionem, recta inſtituti poſtulat ratio, ut ampliorem clariorémque de illis methodum tradamus, ac non ſolùm de generali eorum formatione, ſed etiam de ſpeciali doctrinam proponamus.

Ut autem ab iis, quæ omnibus veluti propria ſunt & communia, ſuum ſibi ſumat initium præſens tractatus, illud tanquam certum, immotúmque conſtituere placet, omnia præterita tempora, quorum nomine propriè appellanda cenſeo imperfectum, & perfectum, nullum aliud præter ſyllabicum, quod vocant augmentum admittere.

Hoc autem augmentum iis tantùm præteritis addi conſuevit, quorum præſens incipit à conſonante, ut *λέγω dico*; *ἔλεγα dicebam.* Hoc ipſum augmentum è ſyllabico fieri interdum ſolet temporale, quum videlicet vertitur ε in η, dicendo *ἤλεγα* pro *ἔλεγα*. Verùm id Græcos eſt imitari literales ac veteres, non autem recentiorum Græcorum linguâ loqui vernaculâ.

Illud etiam non te lateat; Verba, quæ initio præſentis ſcribuntur ῥ, illam reduplicare poſt ε, augmentum ſyllabicum, in omnibus præteritis, ut *ῥαντίζω aſpergo*, *ἐῤῥάντιζα aſpergebam*, & *ἐῤῥάντισα aſperſi.*

Animadverte tandem in verbis compoſitis ex aliqua præpoſitione, quæ incipiat à conſonante, ſemper in præteritis illis augmentum ſyllabicum fieri ante ipſam præpoſitionem, nullâ penitus præpoſitionis eliſâ vocali, ut *καταδέχομαι dignor*, *ἐκαταδεχόμουν dignabar*, & *ἐκαταδέχθηκα dignatus ſum.* Hæc quidem in communi, jam ſingula in particulari examinemus, & inprimis activa.

De Præſente.

Præſens, quod potiſſima eſt totius verbi radix, & cardo, ad cujus characteriſticam reliqua tempora, tanquam ad immotum axem, amuſſimque ſuſpiciunt, quum activum eſt exit in ω, quod deinde mutatum in ο, format paſſivum in *μαι*. Ab illius finali conſonante dependet characteriſtica præteriti, ut vidimus in Conjugationibus, & ab ejuſdem inchoativâ, præteritorum naſcitur augmentum ſyllabicum.

De Imperfecto.

Imperfectum à præſente deducitur mutando ω in α, & addendo cùm ratio poſtulaverit, augmentum ſyllabicum, ut *γράφω ſcribo*, *ἔγραφα ſcribebam.* Cæterùm id tantùm verum eſt in verbis barytonis; nam in circumflexis aliter prorſus dicendum, cùm ω, præſentis tranſeat in ουν in imperfecto, ut *τιμῶ honoro*, *ἐτίμουν honorabam.* Id verò commune eſt quibuſlibet imperfectis, propriam ſui præſentis characteriſticam obſervare & penultimam, excipe *ἔχω*, *εἶχα* in cujus penultima additur ι.

De Perfecto, ſeu *Aoriſto.*

Perfectum, quod vicem gerit Aoriſti, cujus olim apud illa Græciæ vetuſta lumina, ac ſapientiæ decora non infrequens uſus fuit, augmentum habet idem cum imperfecto, ſi præſens incipiat à conſonante, ut *γράφω ſcribo*, *ἔγραψα ſcripſi*: obſervat item eandem penultimam, utpote ab eodem præſente deductum, mutatione *ω in α*, & characteriſticæ præſentis in characteriſticam præteriti quæ ſeptuplex eſt ψ, ξ, ς, λ, μ, ν, ρ, ut ſuprà diximus in conjugationibus barytonorum, pro quibus tantùm hæc regula traditur. Nota tamen perfectum in quarta Conjugatione, cùm duplex fuerit finalis conſonans præſentis, poſtremam abjicere, ſic *ψάλλω cano*, habet *ἔψαλα cecini*: *κάμνω facio*, *ἔκαμα feci*: *φέρνω fero*, *ἔφερα tuli*, & alia hujuſmodi. Rurſus quum penultima præſentis ejuſdem Conjugationis eſt per αι diphthongum, quam deinde ſequatur duplex liquida ρ ν, vertitur in η in perfecto, ut *δαίρνω verbero*, *ἔδηρα verberavi*: hoc ipſum obſervat *παίρνω accipio*, licèt penultima ſit per ι, habet enim perfectum *ἐπῆρα accepi*. Cæterùm αι ante unicam ν, vel amittit ι in perfecto, ut *χλιαίνω tepeſco*, *ἐχλίανα tepui*, vel vertitur ſæpiſſimè in η, ut *ὀμορφαίνω orno*, *ὀμόρφηνα ornavi*, *χοντραίνω craſſum facio* vel *craſſus fio*, *ἐχόντρηνα*, &c. Verbum *γιάνω ſano*, habet perfectum *ἔγιανα ſanavi*, ne coincideret cum *ἔγιανα ſanabam*, imperfecto. Reliqua præterita irregularia vide in anomalis. In diſſyllabis quartæ conjugationis ε præſentis, ſi præcipuè deriventur à Græcoliteralibus, obſervatur quidem in perfecto, ſed aſſumitur ulterius ι, ut *μένω ſto*, *ἔμεινα ſteti*, *ςέλνω mitto*, *ἔςειλα miſi*, *σπέρνω ſemino*, *ἔσπειρα ſeminavi*, &c. De præteritis circumflexorum fuſiùs egimus ſuprà, exponentes eorum Conjugationes.

De pluſquam-perfecto.

Pluſquam-perfectum conflatur ex imperfecto εἶχα verbi ἔχω, & participio paſſivo neutro, quod remanet ſine flexione, ut *εἶχα γραμμένα ſcripſeram*, Gallicè *j'avois eſcrit*. εἶχα ſicut *avois*, variatur quidem in omnibus numeris, & perſonis, at *γραμμένα* & *eſcrit* manent penitus immutata. Vel etiam eidem imperfecto εἶχα addendo *γράψει* item invariatum, aliud effinges pluſquam-perfectum, frequens & ipſum apud recentiores Græcos.

De Futuro.

Futurum (proh temporum viciſſitudinem) ubi quondam apud veteres Græcos parens quodammodò reliquorum erat, & *ἀμεῖλικον* Aoriſti, cujus vicem in hac lingua præteritum gerere ſuperiùs inſinuavimus; modò emendicatam aliunde tenet ſignificationem, atque ab eodem Aoriſto derivationem.

Duplici autem modo poteſt à præterito futurum effingi. Primò ablato augmento ſyllabico, & verſâ α in ω, ac addendo particulam θὲ, ut ab *ἔγραψα ſcripſi*, facies *θὲ γράψω ſcribam*, ita ut *γράψω* varietur per ſingulos numeros & perſonas, invariatâ particulâ θὲ. Vel

Secundò ſumendo verbum θέλω, & addendo tertiam perſonam ſupradicti futuri, ita ut θέλω flectatur per omnes numeros, & perſonas; minimè verò quod additur, ut *θέλω γράψει ſcribam*, *γράψει* remanet immutatum ubique.

Penultima futuri eſt ſemper eadem cum penultima perfecti, excipe *πάγω* & *πέρνω*, quorum perfectum penultimam habet in η, ſed futurum in α, ut *ἐπῆγα ivi*, *θέλω πάγει* vel *θὲν πάγω ibo*, & *ἐπῆρα accepi*, *θέλω πάρει* vel *θὲν πάρω accipiam*.

Appendix de particula θὲ vel θέν.

Quamvis frequentior ſit apud hodiernos Græcos uſus futuri ſecundo modo explicati, & particula θὲ vel θέλ aut θὲν per ſyncopen ita dicatur, ſicut & ἤθε pro *ἤθελα volebam*, quia tamen non rarò reperies futurum primo modo traditum, quod affinitatem quandam cum Græcoliterali futuro præ ſe ferre videtur, idcirco pauca de dictarum particularum uſu cenſeo diſſerendum.

Eſt igitur particula θὲ, ſicut & verbum θέλω, quando abſolutè ponitur, nulláque particulâ ſuperadditâ, ſpecialis nota futuri. Dixi, abſolutè, nam ſi cum particula νὰ conjungatur, ut *θέλω νὰ γράψω*, non denotat futurum, ſed definitam quandam animi conſtitutionem ad ſcribendum.

Dicitur autem θὲ, quum verbum incipit à conſonante, π duntaxat exceptâ, ante quam ponitur θὲν, ut *θὲν πάρω accipiam*. Quòd ſi verbum inchoet à vocali, vel diphthongo, tunc utendum erit particulâ θέλ', ut *θέλ' ἀγαπήσω amabo*.

Obſerves obiter rogo, hujuſmodi particulam θὲ, vel verbum θέλω, quum conſtruuntur, reponi ante pronomina, & articula, ut *id tibi faciam*, ſi juxta Græcorum vulgus loqui velimus, dicemus *θέλω σε τὸ κάμει* vel *θὲ σε τὸ κάμω*.

De Paſſivis, ac primùm de Præſente.

Activorum ſic expoſitâ figuratione, par eſt, ut etiam ad paſſiva greſſum faciamus, & inprimis de primario eorum tempore, videlicet de præſente quàm pauciſſimis agere aggrediamur.

Præſens ergo paſſivum deſinit ſemper in μαι ab activo deductum, cujus ω ſi ſit verbi barytoni mutatur in ο, ſi verò circumflexi in οῦ diphthongum, & additur μαι, ut *δέρνω verbero*, *δέρνομαι verberor*, *κινῶ moveo*, *κινοῦμαι moveor*.

Secunda perſona eſt in σαι, quomodo imitatur flexionem verborum in μι paſſivæ vocis Græcoliteralis grammaticæ: Formatur in barytonis à prima præſentis paſſivi, mutando ο in ε, & μαι in σαι, vt *γράφομαι ſcribor*, *γράφεσαι ſcriberis*. Dixi in barytonis, quia in circumflexis ſecunda perſona præſentis paſſivi formari debet à ſecunda præſentis activi, cum hoc tamen diſcrimine, quòd in prima conjugatione circumflexorum poſt ει, addenda ſit ε cum accentu acuto, & poſt ς, αι, vt *πουλεῖς vendis*, *πουλείεσαι venderis*: in ſecunda verò facilè fiat addendo tantùm αι, vt *ἀγαπᾷς amas*, *ἀγαπᾶσαι amaris*.

Tertia fit à ſecunda, mutatâ σαι in ται, vt *δέρνεσαι verberaris*, *δέρνεται verberatur*, *πουλίεσαι venderis*, *πουλεῖται venditur*, &c.

Prima pluralis eſt ſemper in ὑμεθεν, mutato vbi fuerit ο in ου, & μαι in μεθεν, vt *γράφομαι*, *γραφούμεθεν*, vel retento ο, vt *γράφομαι*, *γραφόμεθεν*, his enim duobus modis exprimitur prima perſona pluralis.

Secunda fit à prima pluralis ablatâ με & ν, ac retentâ θε, vt *γραφούμεθεν*, *γραφοῦθε*: vel à ſecunda ſingularis, mutando σαι, in θε, vt *γράφεσαι*, *γράφεσθε*, poſſumus namque uti utraque ad libitum.

Tertia deducitur à ſecunda pluralis vertendo θε in νται, ut *γραφοῦθε*, *γραφοῦνται*: vel à prima ſingularis mutatione μαι in νται, ut *γράφομαι*, *γράφονται*.

Digitized by Google

De Imperfecto paſſivo.

Imperfectum paſſivum eſt ſemper in ουμουν, à prima pluralis præſentis paſſivi mutando μεθεν in μουν, & addendo augmentum ſyllabicum, ſi verbum incipiat à conſonante, ut γραφόμεθεν, ἐγράφουμουν *ſcribebar*. Secunda eſt in σου à prima ejuſdem, mutatâ μουν in σου, ut ἐγράφουμουν, ἐγράφουσου. Tertia verò à ſecunda, mutando σου in ντο, ut ἐγράφουσου, ἐγράφουντο. Vel alias à tertia ſingularis præſentis, vertendo ται in τον, addendóque ſyllabicum augmentum, ut γράφεται, ἐγράφετον.

Prima pluralis fit à prima ſingularis, addito θεν, & mutato ουν in ε, ut ἐγράφουμουν, ἐγραφούμεθεν. Secunda à prima pluralis, ablatâ με & ν, ut ἐγραφούμεθεν, ἐγραφοῦσθε. Vel à ſecunda ſingularis mutando σου in σθε, ut ἐγράφουσου, ἐγράφεσθε. Tertia denique à tertia ſingularis vertendo ον in αν, vel ασι, ut ἐγράφουντον, ἐγραφουντᾶν, vel ἐγραφουντᾶσι.

De Perfecto paſſivo.

Perfectum paſſivæ vocis, quod Aoriſto penitus paſſivo veterum Græcorum non tam ſignificatione reſpondet, quàm flexione ab activo formatur hoc modo. Debet priùs verti α in θηκα vel θην, quæ eſt propria terminatio omnium penitus præteritorum paſſivæ vocis, tum ſi fuerit ψ verti in φ, ſi ξ in χ, ſi ς debet tolli, præterquam in verbis tertiæ conjugationis; ſi ν etiam ejicienda; ſi verò λ & ρ retinendæ. Quantum ad μ, raró reperiuntur perfecta activa in μα, ſed ſi fuerint, ut ἔκαμα *feci*, carebunt tamen perfecto paſſivo: quare ut dicamus, *factus ſum* non utimur verbo κάμνομαι, ſed γίνομαι, cujus perfectum eſt ἐγενήθηκα. Jam penultima perfecti paſſivi eadem eſt cum penultima activi, ut ἔγραψα *ſcripſi*, ἐγράφθηκα vel ἐγράφθην *ſcriptus ſum*: ἐφύλαξα *cuſtodivi*, ἐφυλάχθηκα vel ἐφυλάχθην *cuſtoditus fui*: ἐκίνησα *movi*, ἐκινήθηκα vel ἐκινήθην *motus ſum*: ὀνομάτισα *nominavi*, ὀνοματίσθηκα vel ὀνοματίσθην *nominatus fui*, ἔψαλα *cantavi*, ἐψάλθηκα *cantatus fui*, &c. Id quidem ita ferè contingit; ſed quia nonnulla ſunt perfecta paſſiva quæ penultimam activi non retinent, ideò hic ſingillatim referam verba, quorum perfecti activi & paſſivi eadem eſt cum præſente penultima.

Verba activa in απτω, αβω, αφω: επτω, εβω, εφω: οπτω, οβω, οφω, retinent in utroque perfecto vocalem, quæ in præſente præcedit β, π, φ, idem faciunt in ακω, αγω, αχω: εκω, εγω, εχω: αδω, ιδω, αθω: ετω, εδω, & εθω.

Verba autem in αζω, εζω, ιζω, οζω, υζω, & ωζω, vel in duo σσ, quorum perfectum activum eſt in σα, obſervant quidem ubique eandem penultimam, ſed aſſumunt ς ante θηκα, ut κολάζω *punio*, ἐκόλασα *punivi*, ἐκολάσθηκα *punitus ſum*, &c. quorum verò perfectum activum eſt in ξα, eandem etiam habent in utroque penultimam, ſed aſſumunt χ ante θηκα, ut κράζω *voco*, ἔκραξα *vocavi*, ἐκράχθηκα *vocatus fui*.

Verba in ερνω vel ελνω barytona diverſam habent in utroque perfecto penultimam, nam in activo ε præſentis, utplurimum additur ι, vel rariùs mutatur in η, in paſſivo verò ſemper vertitur in α, ut σπέρνω *ſemino*, ἔσπειρα *ſeminavi*, ἐσπάρθηκα *ſeminatus fui*: στέλνω *mitto*, ἔστειλα *miſi*, ἐστάλθηκα *miſſus ſum*: & πέρνω *accipio*, ἐπῆρα *accepi*, ἐπάρθηκα *acceptus fui*. φέρνω autem *porto*, & ejus compoſita habent ἔφερα *portavi*, & ἐφέρθηκα *portatus fui*.

Verba in αλλω faciunt perfectum paſſivum in άλθηκα, in ανω, in άθηκα; & verba in ινω habent ίθηκα, præter χώνω *abſcondo*; quod habet ἐχώσθηκα aſſumptâ ς ante θηκα: in αινω verò perfectum formant in άθηκα, ut λαθαίνω, ἐλαθάθηκα.

Tandem circumflexa, quorum activum perfectum eſt in ησα, paſſivum eſt ήθηκα: quorum in εσα, modò in έθηκα, modò in ήθηκα, ſi præcipuè penultima præſentis ſit brevis: quorum autem activum eſt in ασα, paſſivum eſt in άθηκα, ut γελῶ *decipio*, ἐγέλασα *decepi*, ἐγελάσθηκα *deceptus fui*. Cæterùm hujus temporis flexio cùm ſit facilis & eadem omninò cum illa perfecti activi & Aoriſti primi paſſivi Græcoliteralis, reticebitur, & lectores ad illa remittentur. Anomala vide ſuprà ſuo loco.

Supereſt fortaſſis aliquid dicendum de pluſquam perfecto, & futuro paſſivo: Verùm quia hæc conveniunt cum activis, mutatâ tantùm voce activâ Verbi in paſſivam, ſcilicet γράψει in γραφθῇ, lectorem admonemus, ut adeat illa, ſicque finem imponimus temporum formationi.

CAPUT IX.

De Adverbiis.

POST tractatum de Verbis adverbiorum ſequitur expoſitio, ita quippe ſe habere videntur adverbia ad ipſamet verba, ut epitheta vel adjectiva ad ſubſtantiva; quare ſicut hæc ſine ſubſtantivis, ſic illa ſine verbis conſiſtere nequeunt.

Adverbia igitur, utplurimùm deſinunt in α; à nominibus neutrius generis deſumpta, ut ἐξαίσια *egregiè*, καλὰ *bene*, &c. pauca in ως, ut καθὼς *quemadmodum*, ὡς *ut*, ὀμπρὸς *ante*, vel *coram*. quàm exigua in ω, ut ἐπάνω *ſurſum*, κάτω *infrà*: rariſſima verò in υ, ut ἄξαφνυ *derepente*, πίτηδευτοῦ *data opera*, &c.

Eſt quidem ex adverbiis aliud quantitatis interrogativum, ut πόσον, *quantum?* cui reſpondet τόσον *tantum*, πολὺ *multum*, ὀλίγο *parum*, κάμποσον vel καμποσάκι *aliquantulum*. Sunt etiam quædam *Ordinis*, ſeu *Ordinalia*, ut πρῶτον vel πρῶτα *primò*, δεύτερον *ſecundò*, τρίτον *tertiò*, &c.

Eſt item aliud quantitatis adverbium compoſitum ex φορὰ vel βολὰ, & aliquo numerali nomine; vel adjectivo, ut μία φορὰ *ſemel*, δύο φοραῖς *bis*, τρεῖς βολαῖς *ter*, συχναῖς φοραῖς *frequenter*, πολλαῖς βολαῖς *multoties*, & alia plura.

Aliud dicitur qualitatis interrogativum, ut πῶς *quomodo?* cujus redditivum eſt, ἔτζι *ſic*. aliud veluti ſignum, & nota, ut καλὰ *benè*, ὀρθὰ *rectè*, κακὰ *malè*, ἄτυχα *pravè*, & his ſimilia.

Jam cætera adverbia vel ſunt *temporis*, ut σήμερον *hodie*, αὔριο *cras*, μεθαύριο *poſt craſtinum*, χθὲς *heri*, προχθὲς *nudiuſtertius*, τώρα *nunc*, ἀργὰ *ſerò*, ἀπέκει *poſtea*, πέρυσι *anno ſuperiore*, παρευθὺς *ſtatim*, & quæ ſequuntur. vel *Loci*, ut ἐκεῖ vel αὐτοῦ *ibi*, ἀπεκεῖ vel ἀπαυτοῦ *inde*, ποῦ *ubi*, πουπετὰς *alicubi*, ἀπάνω *ſurſum*, κάτω *deorſum*, ὀμπροστὰ vel ὀμπρὸς *ante*, ὀπίσω *retrorſum*, ἐδῶ *hic*, & alia. vel *Hortandi*, ut ἐλάτε *venite*, ἂς *eia*, γειάσου *euge*. vel *Similitudinis*, ut ὡσὰν καθὼς *quemadmodum*, ὡς *ſicut*, ὡσὰν vel σὰν, ὡσὰν καθὼς *tanquam*: vel *Intenſionis*, ut πολλὰ *multum*, δυνατὰ *vehementer*, ὑπερπερίσσια *ſuperabundanter*: vel *Remiſſionis*,

ut *ἀχαμνὰ remiſsè*, *ἀγάλια ſenſim*, *μετὰ βίας vix*: vel *Dubitandi*, ut *ἂν an*, *τάχα forte*, *τὸ λοιπὸν igitur*: vel *Affirmandi*, ut *ναὶ* vel *ναίσκε certè*: vel *Aſſeverandi*, ut *ὁλότελα penitus*, *ἀπαληθινὰ verè*: vel *Negandi*, ut *ὄχι* vel *ὄσκε*, & *ὄχισκε non*, *δὲν* vel *δὲ non*, *μὴ* vel *μὴν ne*, *μήτε* vel *μηδὲ neque*, *ὔτε neque*, *ἀκόμη* vel *ἀκόμα nondum*.

Reperies quædam adjectiva neutra in *υ*, quæ tranſeunt in adverbia, ut *τὸ ταχὺ mane*, *τὸ βράδυ veſpere*, & nonnullos etiam accuſativos ſingulares, ut *τὴν νύκτα noctu*, *τὴν ἡμέραν die*, &c. His adde interjectiones *ὄχω*, & *οἴμενα hei mihi*, & alia.

Caput X.

De Præpoſitionibus.

Illius eſt expers recens hæc Græcorum lingua graviſſimæ difficultatis, quam antiqua literalis ſuis in præpoſitionibus experitur ob innumeras ferè variáſque illarum ſignificationes, ac caſus, quibuſcum alligantur. Noſtræ ſiquidem præpoſitiones, quæ octo præcipuè recenſentur, eundem ſemper caſum, accuſativum videlicet optant, unicámque vel ad plurimum duplicem ſibi ſignificationem aſciſcunt. Sunt autem hæ, *εἰς*, *πρὸς*, *μετὰ* vel *μὲ*, *ἀπὸ*, *διὰ* vel *γιὰ*, *κατὰ*, *δίχως* vel *χωρὶς*, *ὡς*.

Εἰς regit accuſativum, & ſignificat *in*, motum ſcilicet in locum, ac ſtatum in loco, ut *εἰς τὸν οὐρανὸν* idem valet ac *in cælum*, & *in cælo*, *εἰς ἔπαινόν του in ſuam laudem*, *εἰς τὴν Ρώμην*, *Romæ*.

Πρὸς quamvis literalis, non conſtruitur tamen in hac lingua niſi cum accuſativo, ſignificatque *ad*, *erga*, vel *adverſus*, ut *πρὸς ἐμένα ad me*, *erga me*, *adverſus me*, &c.

Μετὰ, & per ſyncopen *μὲ* correſpondet præpoſitioni *cum*, ut *μετὰ κείνους cum illis*, *μὲ πολλοὺς cum multis*. Adverte tamen utplurimum tunc uti *μετὰ*, quum ponitur ante nomina, quæ incipiunt à vocali, *μὲ* verò quum incipiunt à conſonante.

Ἀπὸ idem valet quod *a* vel *ab*, *è* vel *ex*, & quamvis Græcoliteralis, non obſervat tamen eundem caſum, ſed accuſativo gaudet, eliditúrque ipſius *ο*, ſi nomina præeat quorum principium eſt vocalis, ſecus autem ſi ſit conſonans, ut *ἀπ' ἐκείνους ab illis*, *ἀπὸ τὸν Θεὸν ἔρχονται ὅλα τὰ καλὰ*, *à Deo omnia bona procedunt*.

Διὰ & corrupte *γιὰ* ſignificat *per*, *ob*, vel *propter*, ut *διὰ* vel *γιὰ τὰ ἄσπρα γίνεται κάθε πρᾶγμα per*, vel *propter pecuniam omnia fiunt*. Solet autem interdum addi particula *τὸ*, præpoſitioni *διὰ* vel *γιὰ*, quum præcipuè præcedit pronomina, ut *διὰ τὰ μᾶς propter nos*, *διὰ τ' ἐκείνους ob illos*; vel etiam *λόγου*, cum pronominibus tantùm, & genitivis *μου*, *σου*, *του*, *της*, *σας*, *μας*, &c. ut *διὰ τὸ λόγου μου propter me*, *διὰ τὸ λόγου σας propter vos*, & ſic de reliquis, quo in caſu tantùm genitivum gubernat.

Κατὰ nunquam ſignificat *contra*, ſed *ſecundùm*, vel *juxta*, ſempérque poſtulat accuſativum, ut *κατὰ τὸν τρόπον ſecundùm modum ἔκαμες κατὰ τὴν γνώμην μου feciſti juxta meam opinionem*.

Δίχως vel *χωρὶς* æquivalet *abſque*, vel *ſine*, ut *δίχως ἄσπρα ſine pecunia*, *χωρὶς ἐλπίδα abſque ſpe*, *χωρὶς ἄλλο abſque dubio*.

Ὡς denique valet *uſque* ut *ἡ φωνή σου ἔφθασεν ὡς τὸν οὐρανὸν clamor tuus uſque ad cælum pervenit*. videtur deſumpta à Græca literali, *ἕως*.

Hæ quidem ſunt præpoſitiones, quibus maximè vulgaris Græcorum lingua in ſimplici oratione uti conſuevit; ſunt tamen aliæ à Græca literali mutuatæ, quæ in compoſita duntaxat oratione reperiuntur, inprimis *ἀντὶ*, ut *ἀντιστέκομαι reſiſto*, *πρὸ* ut *προσφέρνω offero*: *παρὰ*, ut *παρακούω non obedio*: *συν*, ut *συντροφος ſocius*, & *συντρέχω concurro*: *ἀνὰ*, ut *ἀναπείθω perſuadeo*: *ἐν*, ut *ἐγκαρδιόνω animum confirmo*, & *ἐγκαρδιακὸς intimus*, ſeu *ex corde*: *περὶ*, ut *περικυκλόνω obſideo*: & *ὑπὲρ*, ut *ὑπερπερίσσα ſatis ſupérque*, & alia.

Cætetùm ut Latinas poſſis præpoſitiones Græcovulgares efficere, non abs re erit illas in medium proferre *a* vel *ab* & *abs e* vel *ex ἀπὸ*, ut ſuprà. *Abſque δίχως* vel *χωρὶς*, ut ſuprà. *Ad πρὸς* vel *εἰς*. *Apud κοντὰ* vel *σιμὰ* adverbia loci, quæ conjuncta cum pronominibus primæ, ſecundæ, & tertiæ perſonæ regunt genitivum, ut *κοντά σου apud te*, *κοντά του apud illum*, *σιμά μου apud me*: cum aliis verò exigunt accuſativum additâ præpoſitione *εἰς*, ut *κοντὰ εἰς τοὺς παλαιοὺς apud antiquos*. Hæc tamen præpoſitio *εἰς* amittit *ει* diphthongum, & *ς* conjuncta cum articulo ſubſequente, ut *κοντὰ στὴν πόρταν apud portam*, *σιμὰ στὸν κάμπον prope campum*. *Ante ὀμπροστὰ* vel *ὀμπρὸς* adverbia, quæ juncta cum ſupradictis pronominibus amant genitivum, ut *ὀμπροστά μου ante me*, *ὀμπρός σου ante te*, &c. cum aliis autem, accuſativum appoſitâ item præpoſitione *εἰς*, ut *ὀμπροστὰ εἰς τὸν κόσμον ante mundum*, *ὀμπρὸς εἰς τὰ μάτια μου ante meos oculos*. *Antequam*, *πρὶν νὰ* cum ſubjunctivo, ut *πρὶν νὰ κάμω*, *antequam faciam*.

Clam, *κρυφὰ* vel *χωστὰ* adverbia, quæ cum pronominibus illis regunt genitivum, ut *χωστά μου clam à me*; cum reliquis verò accuſativum adjunctâ præpoſitione *ἀπὸ*, ut *τὸ 'πῆρα κρυφὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους accepi illud clam ab aliis*. *Contra*, *ἐναντίον* adverbium, quod optat genitivum cum dictis pronominibus, ut *ἐναντίον σου contra te*, accuſativum verò cum reliquis additâ item præpoſitione *εἰς*, ut *ἐναντίον εἰς τὸν οὐρανὸν contra cælum*. *Coram*, *ὀμπροστὰ* vel *ὀμπρὸς*, vide *ante*. *Circa*, *circiter*, & *circum*, *τριγύρου* adverbium, quod poſtulat genitivum cum ſuprà recenſitis pronominibus, ut *τριγύρου μου circa me*; accuſativum autem cum reliquis appoſitâ item præpoſitione *εἰς*, ut *τριγύρου εἰς τὴν χώραν circa* vel *circum regionem*. *Cis*, vel *citra*, *ἀποδῶ ἀπὸ* cum accuſativo, ut *ἀποδῶ ἀπὸ τὰ Ἄλπεις cis*, vel *citra Alpes*. *Cum*, *μετὰ* vel *μὲ*, ut ſuprà. *μαζὶ* vel *ἀντάμα* adverbia, quæ cum pronominibus illis volunt genitivum; cum reliquis verò accuſativum adjunctâ præpoſitione *μὲ* vel *μετὰ*, ut *μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους unà cum aliis*. *ἀντάμα μὲ τὸν ἄνδρα της ſimul cum viro ſuo*.

De, *τριγύρου*, vide quæ diximus ſuprà in *circum*, & *circa*.

E vel *ex*, vide, *a* vel *ab*. *Erga πρὸς* vide *ad*. *Extra*, *ὄξω* vel *ἔξω* adverbium, quod dupliciter conſtruitur, vel abſolutè cum accuſativo, ut *ὄξω τὰ μάτιά σου extra ſint tui oculi*, quod fit quum imprecamur alteri, vel cum præpoſitione *ἀπὸ*, ut *ἔξω ἀπὸ τοῦτο ἔχω κάθε πρᾶγμα*, *extra id omnia habeo*, & hic modus loquendi frequentior eſt, & æquivalet, *præter*.

In εἰς, ut ſuprà. *Inter*, *ἀνάμεσα* adverbium, quod poſitum cum dictis pronominibus genitivum gubernat, ut *ἀνάμεσά του inter illum*, cum aliis verò accuſativum, interpoſitâ præpoſitione *εἰς*, ut *ἀνάμεσα εἰς τὸν λαὸν inter populum*, *ἀνάμεσα εἰς τοῦτο inter hoc*, id eſt, *interim*. *Infrà*, *ἀποκάτω* adverbium loci, ponitur cum genitivo ante pronomina *μου*, *σου*, *του*, *της*, *τους*, &c. cum accuſativo verò ante reliqua nomina appoſitâ præpoſitione *ἀπὸ*, ut *ἀποκάτω ἀπὸ τὸν ῥῆγα infra Regem*, &c. *Intra*, *μέσα* genitivo gaudet cum relatis pronominibus; cum cæteris accuſativo additâ

Digitized by Google

tâ præpoſitione εἰς, ut μέσα εἰς τὴν καρδιάν μου *intra cor meum. Ob* διὰ vel γιὰ, vide in διά.

Per, & *propter*, διὰ vel γιὰ, vide διά, ut ſuprà. *Poſt* vel *pone*, ὕςερα adverbium, quod cum illis ſæpius repetitis pronominibus genitivum adoptat, ut ὕςερά σου *poſt te*, cum aliis verò, accuſativum, appoſitâ item præpoſitione ἀπὸ, ut ἦλθα ὕςερα ἀπ' ὅλους *poſt omnes veni. Præter*, vide *extra*. *Palam*, vide *coram*. *Pra*, vide *ſupra*, vel *ſuper*. *Pro*, quum ſignificat *defenſionem*, dicitur διὰ vel γιὰ, cum accuſativo, ut διὰ σένα πολεμῶ *propter te pugno:* quum verò idem ſonat quod *vice*, vel *loco alterius*, utimur his vocibus, εἰς τὸ ποδάρι, vel εἰς τὸν τόπον: cum genitivo, ut ὁ πάπας ἔχει εἰς τὸ ποδάρι, vel εἰς τὸν τόπον τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν *Papa vicem Dei gerit in terris.* Utimur interdum etiam præpoſitione ἀντὶ, ſed hoc modo, exempli causâ, *pro piſce dedis mihi carnem*, ἀντὶ νὰ μοῦ δώσῃ ψάρι, μ' ἔδωκε κρέας. *Procul*, μακρὰ cum genitivo, ſi præcedat toties enumerata pronomina, ut μακρά μου *procul à me*: cum accuſativo verò, ſi cætera antecedat, interpoſitâ præpoſitione ἀπὸ, ut μακρὰ ἀπὸ τὰ μάτια μου *procul ab oculis meis.*

Sub, vel *ſubter*, vide *infrà*. *Super*, & *ſuprà* ἐπάνω vel ἀπάνω adverbium: conſtruitur cum genitivo, ſi præfigatur pronominibus primæ, ſecundæ, & tertiæ perſonæ, ut ἀπάνω μου *ſupra me*, ἐπάνω σου *ſupra te*, &c. cum accuſativo verò, ſi aliis præponatur, interpoſitâ præpoſitione εἰς, ut εἶχεν ἀπάνω εἰς τὸ κεφάλι του ἕνα στεφάνι, *habebat ſupra caput ſuum coronam.*

Tenus, vel *uſque*, ὡς: vide ſuprà in ὡς.

Verſus πρὸς cum accuſativo. *Ultra*, vel *trans* ἀπέκει ἀπὸ, cum accuſativo, ut ἀπεκεῖ ἀπὸ τὸ ποτάμι *ultra*, vel *trans fluvium.* Dicitur etiam ἀπόπερα, vel πέρα cum genitivo, ut ἀπόπερα, vel πέρα τοῦ ποταμοῦ *trans flumen.*

Caput XI.

De Conjunctionibus.

Poſt exactam præpoſitionum inquiſitionem, ſupereſt jam ut extremam omnium Orationis partem, ac minimam quæ Conjunctio dicitur, ob illius præcipuum munus, connectendi ſcilicet reliquas Orationis partes, abſolvamus. Sunt autem ex Conjunctionibus quædam copulativæ, ut καὶ *&*, ἀμὴ vel μὰ *ſed*, ἀκόμι *etiam.* aliæ verò Disjunctivæ ut ἢ *vel:* aliæ Continuativæ ἀνίσως καὶ *ſi*, ἂν vel ἃ *an:* quædam ſubcontinuativæ ut ἐπειδὴ vel ἐπειδὴ καὶ *quoniam* ſeu *quandoquidem*, σὰν *poſtquam:* nonnullæ Cauſales, ut διὰ νὰ vel νὰ *ut*, διὰ τὶ vel γιὰ τὶ *enim* aut *quia:* aliæ Dubitativæ, ut τάχα *forte*, τάχα νὰ μὴν *numquid*, τὸ λοιπὸν *igitur.* aliæ Collectivæ, ut τὸ λοιπὸν *ergo*, διὰ vel γιὰ τοῦτο *propterea:* quædam denique Expletivæ, quæ tantùm ad ornatum orationis ſpectant ac numerum, non ad ſignificationem, ut δὰ τε, &c. Atque hæc de omnibus orationis partibus ſingillatim ſumptis.

Caput XII. & ultimum.

De Syntaxi Linguæ Græcæ Vulgaris.

Vidimus jam ſingulas orationis partes examinantes, quomodo dividantur, flectantur, ac conjungantur, quáſve in partes ſecentur, ac quibus in claſſibus collocentur; nunc quâ ratione cum aliis jungi, ac inter ſe connecti debeant, quâ polliciti ſumus brevitate ſermonem inſtituemus.

De Concordantiis.

Tres etiam aſſignamus in hac lingua Concordantias, ut apud Latinos. Prima eſt nominativi cum Verbo in numero, & perſona, ut ἐγὼ γράφω *ego ſcribo*, ἐκεῖνος παίζει *ille ludit*, ἐσεῖς μιλεῖτε *vos loquimini.*

Secunda eſt Adjectivi cum ſubſtantivo, ut σοφὸς ἄνθρωπος *homo doctus*, καλὰ παιδιὰ *boni adoleſcentes*, καλῆς συμβροφιᾶς *bonæ converſationis*, &c. Subſtantiva quæ materiam ſignificant, ſolent ſæpiſſime accuſativo efferri cum præpoſitione ἀπὸ, loco adjectivorum, ut ζώνη ἀπὸ πέτζι pro πετζίτικη *cingulus ex pelle*, ῥοῦχον ἀπὸ τρίχαις pro τρίχινον *veſtis ex pilis*; quod fit per eclipſin participij ſubintelligendo καμωμένη vel καμωμένον *facta* vel *factum.* Adjectiva ſemper præponi debent ſubſtantivis unà cum articulo, ut τὸ μικρὸ παιδὶ *parvus puer*, ὁ πρῶτος ἄνθρωπος *primus homo:* Quòd ſi aliquando poſtponatur, duplicandus eſt articulus, & apponendus tam ſubſtantivo, quàm adjectivo, ut φέρε μου τὸ ῥοῦχο τὸ κοκκινον *affer mihi veſtem purpuream.*

Tertia Relativi cum antecedente, in genere, & numero, ut εἶδα τὸν Πέτρον, τὸν ὁποῖον ἐμίλησα *vidi Petrum quem alloquutus ſui.* & aliquando in caſu, ut τὰ λόγια, τὰ ὁποῖα *verba quæ.* Si ponatur relativum inter duo nomina ſubſtantiva diverſorum generum poteſt his duobus modis conſtrui, exempli causâ, *ſydus quod*, vel *quam vocant Capream*, communi Græcorum linguâ dices τὸ ἄςρον, τὸ ὁποῖον vel ὁποῦ (quod eſt relativum indeclinabile, omnis generis, & numeri) κράζουν αἶγα vel τὸ ἄςρον ὁποῦ τὸ κράζουν vel τὴν κράζουν αἶγα.

E duobus ſubſtantivis ad diverſa pertinentibus, ſi in oratione ponantur, aliud eſt nominativi caſus, alterum verò genitivi, ut τὸ κορμὶ τοῦ Πέτρου, *corpus Petri*, τὸ πέτζι τοῦ βοδιοῦ *bovis pellis.* Interdum tamen iſte genitivus tranſit in accuſativum, ut ἡ τιμήτους pro ἡ τιμήτων *honor eorum*, ἕνα πότηρι νερὸ pro νεροῦ *poculum aquæ*, & ſimilia.

De Pronominibus μοῦ, σοῦ, τὸν, ἐμένα vel μὲ, ἐσένα vel σὲ, ἐμᾶς vel μᾶς, ἐσᾶς vel σᾶς, τὴν, τὸ, τοὺς, τὰς, τὰ.

Horum pronominum unà cum Verbis conſtructio, quoniam aliquantulum difficilis eſſe videtur, cùm certa quædam regula tradi non poſſit, quando præponenda ſint vel poſtponenda, ſeu quando ἐμένα potiùs dicendum quàm μὲ, vel ἐσένα quàm σε, ut ἐσᾶς quàm σᾶς: idcirco de his nonnulla obſervatione digna exponere meritò judicavi.

Certum itaque inprimis, monoſyllaba illa pronomina ſive primæ ſint, ſive ſecundæ, ſive tertiæ perſonæ nunquam ipſo orationis initio collocari, ſed elegantiùs ſemper poſt ipſum verbum poni, vel poſt aliquod nomen, vel poſt particulam δὲν vel ἔν *non*, ut ἀγαπῶ τα, ἀγαπῶ τους, &c. *amo illa* vel *illos*, &c. ἐγὼ σᾶς εἶπα *ego dixi vobis*, δὲν μοῦ κάμνει χρεία, *non eſt mihi opus*, βλέπει με *videt me*, & hujuſmodi plura.

Certum ſecundò primos illos accuſativos primæ, & ſecundæ perſonæ, ἐμένα videlicet & ἐμᾶς, ἐσένα & ἐσᾶς, poni ſemper in ipſo orationis, periodíque principio unà cum μὲ & μας, σὲ & σᾶς, ut ἐμένα μὲ ἀγαπᾷ ὁ πατέρας μου *me amat pater meus*, ἐσένα σὲ μισᾷ *te odio habet*, ἐμᾶς μᾶς κράζει παιδιά του *nos vocat filios ſuos*, ἐσᾶς σᾶς κράζει ἐχθρούς του *vos appellat inimicos ſuos.*

ũ 3 quæ

quæ loquutiones correſpondent Italicæ phraſi vel Gallicæ, cum quibus habet maximam affinitatem, quum dicunt, *à noi ci chiama ſui figlinoli*, *il nous appelle ſes enfans*, & ſimilia. Vides igitur hujuſmodi accuſativos cum ε, conjungi cum monoſyllabis μὲ, σὲ, μᾶς & σᾶς, qui ſtatim illos ſubſequuntur. Nominativi tamen ἐμᾶς & ἐσεῖς ponuntur abſolutè initio periodi, ut ἐμᾶς ψωμὶ δὲν ἔχομεν, κὴ ἡ κάτα πίτα σύρνει *nos panem non habemus, & felis trahit placentam*, eſt adverbium Græco-vulgare in filios, qui bona patris pauperis lautiùs quàm par ſit profundunt, & opiparè vivunt.

Certum inſuper μονοσύλλαβα illa pronomina μοῦ, σοῦ, τοῦ, μᾶς, σᾶς, τῶν, & τὰς, &c. Si ſimul eſſe contingant cum aliquo adjectivo, poni inter adjectivum, & ſubſtantivum, ut ὁ πρῶτος μας φίλος *primus noſter amicus*, ἀγαπημένε μου ὑιὲ *fili mi dilecte*, ἡ κακαῖς τους γλῶσσαις *male illorum lingua*, &c. Item ſumi pro pronominibus poſſeſſivis ἰδικόσμου, ἰδικόσου, ἰδικόςτου *meus, tuus, ſuus*, &c. Verùm tunc non ponuntur abſolutè, ut poſſeſſiva, ſed unà cum alio nomine, ut quum dicimus, *liber meus*, τὸ βιβλίον μου, at cùm dicimus, *hic liber eſt meus*, quia *meus* eſt ſolus & non cum alio nomine, nos dicemus, ἐτοῦτο τὸ βιβλίον εἶναι δικόμου, & non τοῦτο τὸ βιβλίον μου εἶναι.

Certum quartò monoſyllabos illos accuſativos μὲ & μᾶς, σὲ & σᾶς, τὸν & τὰς, tam ante verbum collocari poſſe, quàm poſt, ut ἐγὼ σᾶς τὸ διάβασα τὸ γράμμα, & ἐγὼ διάβασά σας το τὸ γράμμα, *ego vobis legi epiſtolam*. Quòd ſi hujuſmodi acccuſativi particulæ iſti δὲν vel δὲ *non*, ὡσὰν vel σὰν *ſicut*, vel adverbiis καθὼς *quemadmodum*, ἔτζι *ſic*, σήμερον *hodie*, αὔριον *cras*, τώρα *nunc*, & aliis adverbiis loci jungantur, tunc verbo poſtponi minimè poſſunt, ſed tantùm præponi, ut δὲν μᾶς τὸ ἔστειλες τὸ βιβλίον *non miſiſti nobis librum*, σήμερον σᾶς εἶπα νὰ μὴν εὐγαίνετε *hodie vobis dixi ne exeatis*, nec enim bene dicemus, δὲν τὸ ἔστειλές μας, nec σήμερον εἶπα σας.

De quibuſdam Nominibus quæ genitivum regunt, vel *accuſativum, ubi etiam de ablativo abſoluto.*

Omnia nomina Comparativa, ſi præcipuè cum pronominibus primitivis conſtruantur, verbalia item in τικὸς unà cum nominibus, quæ dignitatis habent ſignificationem, ignorationis, participationis, ſimilitudinis, ac communicationis, & utilitatis, genitivum adoptant, ut ἐκεῖνος εἶναι φρονιμώτερός μου *ille eſt ſapientior me*, ἐτοῦτο εἶναι φανερωτικὸν τῆς ἀγάπης, *id eſt ſignificativum amoris*: ὁ ἱερέας εἶναι ἄξιος τιμῆς *Sacerdos eſt dignus honore*: ἀμαθὴς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων *ignarus Græcarum literarum*, συντροφος καλῶν ἀνθρώπων *bonorum hominum ſocius*, ὅμοιος τοῦ λεονταριοῦ *Leoni ſimilis*, τὰ καλὰ εἶναι κοινὰ τῶν φίλων *bona ſunt amicis communia*, & ſimilia.

Ea item quæ dicuntur numeralia ordinis genitivum requirunt, ut δεύτερός μου *mihi ſecundus*, πρῶτος των *primus inter illos*, &c. Quæ tamen conſtrui etiam poſſunt cum accuſativo poſitâ præpoſitione ἀπὸ, ut ὕστερος ἀπ' ὅλους *poſtremus omnium*, πρῶτος ἀπ' ὅλους *primus omnium*, & ſic de reliquis.

Profectò, ut uno verbo dicam, omnia ſive Comparativa ſint, ſive ſuperlativa, ſive plenitudinem ſignificent, vacuitatem, utilitatem, & ſimilia, ſi cum pronominibus junguntur, utplurimum poſtulant genitivum ſi cum aliis nominibus accuſativum cum præpoſitione ἀπὸ, ut ἀπ' ὅλους τοὺς ἕλληνας, ὁποῦ ἦσαν εἰς τὴν Τροίαν, δυνατώτερος, vel δυνατώτατος ἦτον ὁ Ἀχιλλεὺς, *omnibus Græcis qui extiterunt in expeditione Troiana fortior fuit*, vel *omnium Græcorum fortiſſimus fuit Achilles*. Nomen γεμάτος, utplurimum habet poſt ſe accuſativum ſine ulla præpoſitione, ut γεμάτος ἔγνοιαις *curarum plenus*: At ἐναντίος *contrarius* genitivum amat cum primitivis pronominibus, cum aliis verò accuſativum unà cum præpoſitione εἰς, ut εἶναι ἐναντίος μου *eſt mihi contrarius*. & ἐναντίος εἰς ὅλους *contrarius omnibus*. φίλος denique ſemper reperitur cum genitivo, ut φίλος τοῦ Θεοῦ *amicus Dei*.

Inſtrumentum, cauſa, modus, & exceſſus debent in hac lingua exprimi accuſativo, cum præpoſitione μὲ, vel μετὰ, vel etiam interdum cum διὰ, vel γιὰ, ſi præſertim cauſam ſignificare velimus, ut ἐκτύπησά τον μὲ τὸ ῥαβδὶ *baculo illum percuſſi*, τὸν εἶδα μὲ καλὸ μάτι *oculo illum vidi benigno*, ἐσκότωσε τὸν ἐχθρόν του μὲ τὸ σπαθὶ *hoſtem ſuum gladio interemit*; νικᾷ ὅλους μὲ τὴν φωνήν του *ſua voce reliquos ſuperat*; διὰ τὴν δειλίαν, vel γιὰ τὸν φόβον ἔχασε τ' ἄρματά του *præ pavore perdidit arma*.

Tempus item, & menſura tam loci, quàm ponderis ſimpliciter accuſandi caſu efferuntur, ut τὴν ἡμέραν κὴ τὴν νύκτα δὲν κάμνει ἄλλο [illegible] νὰ διαβάση *die ac nocte nil aliud facit quàm legere*, ἡ Ῥώμη εἶναι μακρὰ ἀπὸ τὴν φράντζαν ἑκατὸ λίγαις *Roma diſtat à Gallia centum leucis*, βαρεῖ τριάντα λίτραις *eſt ponderis triginta librarum*.

Jam ablativum abſolutum, pro quo Græci literales utuntur genitivo, noſtri Græco-vulgares penitus ignorantes, nec genitivum uſurpant, nec alium caſum, ſed vel ipſo nudo nominativo utuntur, ut μισεύοντας ἐγὼ ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν ἔπεσεν ἡ στέγη τοῦ σπιτιοῦ σου *diſcedente me ab Eccleſia cecidit tectum tuæ domus*, vel loquutionem reſolvunt per ὅταν vel ἐὰν, ponentes verbum in imperfecto, ut ὅταν vel ἐὰν ἐμίσευα ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν ἔπεσεν, &c. *cùm diſcederem ab Eccleſia cecidit*, &c.

De conſtructione Verbi Activi.

Non nimis laborandum erit in tradendis regulis verborum activorum. Omnia ſiquidem verba activæ ſignificationis poſtulant ante ſe nominativum agentem, & poſt ſe accuſativum, vel genitivum patientem. Genitivo quidem utuntur hujuſmodi Græciæ regiones Peloponeſus, Creta, Chius, Zacynthus, & omnes penitus Græciæ inſulæ. Accuſativo verò gaudent Attica, Theſſalia, Macedonia, Thracia, & omnes prorſus Continentis provinciæ, atque incolæ. Quum igitur verſeris in inſulis, utere poſt verbum genitivo, accuſativo verò quum fueris in Continente.

Adverte tamen, quamvis ij qui in Inſulis ſunt poſt verbum activum genitivum, quem perſonæ vocant, admittant (res enim apud omnes, ac ſemper ubique ponitur in accuſativo, ut ἀκούω τὰ λόγιά σου, non τῶν λογίων σου, *audio tua verba*) id verum eſſe præcipuè, quum poſt verba ſequuntur pronomina illa primitiva μοῦ, σοῦ, τοῦ, & tantùm in numero ſingulari, ut δὲν μοῦ ἀκούει *non me audis*; nam in plurali dicunt cum accuſativo, δὲν μᾶς εἶπε τίποτες, *nihil nobis dixit*, licèt in ſingulari dicerent, δὲν μου εἶπε τίποτες. Quòd ſi alia ſubſequantur pronomina, vel nomina, modò genitivum ponunt, modò accuſativum, ut ἀκούω τὸν Πέτρον non τοῦ Πέτρου *audio Petrum*, & μιλῶ τοῦ Μάρκου, & non τὸν Μάρκον, niſi dicas μὲ τὸν Μάρκον, *alloquor Marcum*, vel *loquor cum Marco*.

Quando autem ſtatuendus ſit poſt verbum activum

Digitized by Google

vum genitivus, vel accuſativus, optima regula eſt, ſi animadvertamus ad linguam Gallicam, vel Italicam. nam ſi poſt verbum activum ponatur particula *à*, tunc ſemper in Græco vulgari reponi debet poſt verbum genitivus, ut *j'ay dit à François*, ἐγὼ εἶπα τοῦ φραγκίσκου, non τὸν φραγκίσκον. Si verò talis particula non ponatur, utendum tunc erit accuſativo, vel genitivo, juxta diſtinctionem Græciæ locorum ſuperiùs inſinuatam, ut *je vous ay fait la grace*, *ego vobis gratiam feci*, ſecundùm Inſularum habitatores dices, ἐγὼ σοῦ τὴν ἔκαμα τὴν χάριν, & ſecundùm Continentis incolas, ἐγὼ σὲ τὴν ἔκαμα τὴν χάριν, quæ loquutio correſpondet huic Italicæ, *la gratia ve l'hò fatta*.

Præterea ſciendum, verba, quæ apud Latinos, vel Græcos literales exigunt poſt accuſativum rei dativum perſonæ, apud Græcos vulgares uſurpare pro dativo perſonæ, vel genitivum, ut loquuntur Inſularum cultores, vel accuſativum, ut Continentis incolæ, exempli causâ, *ego dedi tibi librum* dices, vel ἐγὼ σοῦ τὸ ἔδωκα τὸ βιβλίον, vel ἐγὼ σὲ τὸ ἔδωκα τὸ βιβλίον.

Rurſus verba, quæ duos ſibi accuſativos adſciſcunt apud Latinos, & ἕλληνας, apud vulgares Græcos, vel ambos retinent, ut loquitur omnis Continens, aut mutant accuſativum perſonæ in genitivum, ut phraſis eſt omnium Inſularum, verbi gratiâ, *ego te doceo grammaticam*, dicetur ἐγὼ σὲ, vel σοῦ μαθαίνω τὴν γραμματικήν.

Idem fit aliquando, ſi verba apud Latinos regant ablativum cum præpoſitione *a* vel *ab*, & accuſativum, ut *aufero à te veſtem*, ἐγὼ σὲ, vel σοῦ παίρνω τὸ ῥοῦχον. dixi aliquando, quia utplurimùm pro ablativo ponitur accuſativus cum præpoſitione ἀπὸ, ut *accepi à Petro tuas literas*, ἐγὼ ἔλαβα τὲς γραφαῖς σου ἀπὸ τὸν Πέτρον, *id habeo à te*, ἔχω τὸ ἀπ' ἐσένα, & alia.

Idem etiam præſtari debet, ſi verbum apud Latinos accuſativum regat & genitivum, vel ablativum ſine ulla præpoſitione, ut *impleo ollam denariorum*, γεμίζω τὸ τζουκάλι ἀπὸ τορνέσια, & *impleo vas aquâ*, γεμίζω τὸ ἀγγεῖον ἀπὸ νερό. in quibus tamen ſæpe ſæpius reticetur ἀπὸ, dicendo ſimpliciter τορνέσια & νερό.

De Conſtructione Verbi paſſivi, neutri, ac Deponentis.

Quemadmodum activæ vocis verbum exigit ante ſe nominativum agentem, & poſt ſe accuſativum patientem, ita è contra paſſivæ vocis verbum poſtulat ante ſe nominativum patientem, poſt ſe verò accuſativum agentem unà cum præpoſitione ἀπὸ, ut τὸ ἁμάξι τραβίζεται ἀπὸ τὰ ἄλογα *currus trahitur ab equis*. Semper igitur in paſſivis caſus perſonæ verbi activi, quum videlicet duplicem requirit caſum poſt ſe, vertendus eſt in nominativum, manente altero immutato, ut ἐγὼ σὲ μαθαίνω τὴν γραμματικήν, paſſivè redditur, ἐσὺ μαθαίνεσαι ἀπ' ἐμένα τὴν γραμματικήν, *tu doceris à me grammaticam*, &c. ut apud Latinos.

Ex verbis neutris, vel Deponentibus, quædam abſolutè ponuntur ſine ullo caſu, ut ζῶ *vivo*, περπατῶ *ambulo*, στέκομαι *ſto*, κοιμοῦμαι *dormio*: quædam verò requirunt poſt ſe aliquem caſum, ut ἀρέσκει μου *placet mihi*, τί φαίνεταί σας, *quid vobis videtur*, & alia, quæ genitivum, aut accuſativum poſtulant pro diverſitate præſentis Græciæ regionum, ſi eoſdem caſus, vel alios requirant Latinorum verba vel neutra, vel deponentia; & tunc Conſtructio erit eadem quam jam recenſuimus in verbis activis.

De Verbis εἶμαι, φαίνομαι, & aliis, tum de Verbo Imperſonali, de Modis, Gerundiis, ac quibuſdam loquutionibus.

Verbum εἶμαι ſum, duos habet nominativos ante, & poſt ſe, ut ὁ Ἀριστοτέλης ἦτον μεγάλος φιλόσοφος, *Ariſtoteles erat magnus Philoſophus*: eodem modo conſtruitur verbum φαίνομαι *videor*, λέγομαι *dicor*, κράζομαι *vocor*, λογοῦμαι *nuncupor*, & ſimilia, quæ præter illos duos nominativos admittunt etiam genitivum, vel accuſativum juxta ſuprà dictam locorum Græciæ diſtinctionem, ſicut Latina dativum, ut αὐτὸς μοῦ εἶναι, vel φαίνεταί μου καλοτίχερος ἄνθρωπος *ipſe mihi eſt*, vel *videtur vir idoneus*. Vel etiam accuſativum cum præpoſitione ἀπὸ, ſi Latina regant ablativum cum præpoſitione *à* vel *ab*, ut *juſtus ab omnibus vocatur*, vel *reputatur beatus*, ὁ δίκαιος κράζεται, ἢ κρατεῖται μακάριος ἀπ' ὅλους.

Verbum imperſonale duplicis eſt ſpeciei, activæ nimirum & paſſivæ. Utrumque imperſonalis verbi genus, vel ponitur abſolutè ſine ullo caſu, ut βρέχει *pluit*, λέγουν *fertur*; vel cum aliquo caſu ut apud Latinos, verbi gratiâ, *pertinet ad me*, ἐγγίζει μου, *non licet vobis*, δὲν σᾶς πρέπει, *non curatur de anima*, δὲν ἐννοιάζεται διὰ τὴν ψυχήν. Ubi adverte, verba imperſonalia utplurimùm ſumi à tertia perſona plurali præſentis indicativi activi, ut pro *ſcribitur* dicunt γράφουν *ſcribunt*, pro *vivitur*, ζοῦν *vivunt*, & alia. Dixi utplurimùm, quia reperitur interdum, & quidem rarò aliquod imperſonale deſumptum à tertia perſona plurali præſentis indicativi paſſivi, ut κοιμοῦνται *dormitur*.

Modorum uſus pervius eſt unicuique ut apud Latinos. In uſum tamen hi præcipuè veniunt, indicativus, imperativus, & ſubjunctivus, qui vicem gerit infinitivi, & exprimitur per particulam νὰ; ut θέλω νὰ τὸ κάμω *volo illud facere*: cui interdum præponitur articulus τὸ, & ponitur loco nominis, ut τὸ νὰ κάμῃς pro τὸ κάμωμά σου *tuum factum*. Similem loquutionem habent Græci literales, ut τὸ ποιεῖν pro ποίημα, & Itali, *il fare*, pro *il fatto*. Hujuſmodi modus ſemper ponitur poſt aliud verbum, ſicut infinitivus apud Latinos; vel aliàs reſolvitur per ὅτι vel πῶς, ut *ſcio te feciſſe hoc*, vulgò poſſumus dicere, ἠξεύρω πῶς, vel ὅτι τὸ ἔκαμες, quod ὅτι & πῶς videtur correſpondere Italico *che* vel Gallico *que*. Ponitur etiam καὶ pro ὅτι, ut λογιάζω καὶ τὸ ἔμαθες, pro ὅτι τὸ ἔμαθες, *puto te illud didiciſſe*. Jam quænam particula, vel Conjunctio unicuique modorum tribuatur, & quomodo inter ſe diſcrepent, vide ſuprà in Conjugationibus barytonorum.

Gerundiis caret utraque Græca lingua, fruitur verò Latina. Ea autem ſic in vernaculam Græcorum dialectum vertenda cenſemus. Gerundia in *do*, reſolvuntur in participia, ut *amando* ἀγαπῶντας, *dicendo* λέγοντας, &c. Gerundia in *dum* exprimuntur aliquando per διὰ νὰ, ſi illa præcedat præpoſitio *ad*, ut *ad habendum* διὰ νὰ ἔχω: aliquando per ἐνῷ, vel ἀνάμεσα ὅπου, ſi præcedat præpoſitio *inter*, ut *inter ambulandum*, ἐνῷ ἐπερπάτουνα, id eſt, *dum ambularem*: *inter dicendum* ἀνάμεσα ὅπου ἐμίλει *cùm loqueretur*, & ſimilia. & aliquando per πρέπει, ſi à Latinis efferantur abſolutè ſine ulla præpoſitione, ut *faciendum mihi eſt*, πρέπει νὰ κάμω, *vobis agendum*, πρέπει νὰ κάμετε, &c. Hic modus loquendi non aberrat à modo loquendi Italorum, vel Gallorum, dum dicunt, *mi biſogna fare*, *il me faut faire*, cum hoc tamen diſcrimine, quòd in dictis linguis verbum conſequens eſt infinitivi modi, & nunquã mutatur, at in Græca vulgari verbum quod ſubſequitur πρέπει, eſt ſubjunctivi modi, variatúrque ac conſtruitur cum perſonis, quæ comitantur gerundia in *dum*, ita ut ſi perſona ſit ſingularis, & prima, verbum etiam erit primæ perſonæ numeri ſingularis, & ſic de reliquis. Tandem gerundia in *di*, ſimpliciter efferuntur per νὰ cum ſubjunctivo,

Digitized by Google

ſubjunctivo, ut *tempus eſt eundi*, καιρὸς ἦτο νὰ πάμενι *ſciendi ſum cupidus*, ἐπιθυμῶ νὰ μάθω, &c.

Veniamus jam ad peculiares quaſdam loquutiones. Quum Latinè dicimus, *quod tibi ſcripſerim*, vernaculo Græcorum ſermone ſic efferemus, ὅσῳ τί σοῦ ἔγραψα, vel ὅτι σοῦ ἔγραψα, vel τὸ νὰ σοῦ ἔγραψα, vel ἴσωσῶς καὶ νὰ σοῦ ἔγραψα, prior & ſecundus loquendi modus conformior Latinæ loquutioni videtur.

De nonnullis ad-verbiis, ac particulis, quæ vel nominibus, vel Verbis præfiguntur.

Ut totum communis Græcæ linguæ ſyntaxeos abſolvamus tractatum, brevibus percurremus nonnullas voces, quarum notitiâ non parum juvatur is, qui aditum ſibi fieri vult ad hujuſmodi linguæ Græcæ ſyntaxim. Dicamus ergo priùs de ἄμποτες *utinam*, quod adverbium eſt optandi, ponitúrque unà cum νὰ, & conſtituit in verbis peculiarem modum, qui dicitur optativus, reperitur cum perfecto, & imperfecto, ut ἄμποτες νὰ τὸν ἔκραξες, *utinam illum vocaſſes*, ἄμποτες νὰ τὸν ἔβλεπα, *utinam illum viderem*.

Ἂν, vel ἂ fit à Græcoliterali ἐὰν *ſi*, ac pariter regit ſubjunctivum, tempus amat id, quod nos in verbis barytonis diximus habere indifferentem quandam, ac indeterminatam ſignificationem, ut ἂν σὲ πιάσω *ſi te capiam*, non ἂν σὲ πιάνω: ἂν σὲ εὑρήσω *ſi te reperiam*, non ἂν σὲ εὑρίσκω. Conjungitur prætereà cum omnibus præteritis, ut ἂν ἔκαμα *ſi feci*, ἂν ἔγραφε, *ſi ſcribebat*, ἂν θέλει δώσει *ſi dabit*, & reliqua.

Ἀπὸ, quamvis præpoſitio ſignificans *a* vel *ab*, in compoſitione tamen alicujus verbi, vel nominis, non ſemper eandem retinet ſignificationem; nam interdum denotat perfectionem, ut ἀποτελειώνω *perficio*, τελειώνω quippe ſimplex *finire* tãtùm ſignificat, ſed cum ἀπὸ *perfectè finire*, utque Latini dicunt, *rem reddere omnibus numeris abſolutam*. interdum verò *finem* quodammodo præ ſe ferre videtur, ut ἀποτρώγω *finem comedendi facio*, unde adverbia ἀπόφαγα *poſt prandium*, & ἀπόδειπνα *poſt cœnam*. & tandem *penitus*, ſeu *de*, ut ἀποκόφτω *penitus amputo*, & ἀποκεφαλίζω *decollo*, & alia.

Ἂς adverbium hortandi, ſi ponatur cum imperfecto efficit modum optandi, ut ἂς ἔβλεπα *utinam viderem*; cæterùm ἂς nota eſt imperativi, ſeu potiùs ſubjunctivi, ut ἂς κάμῃ *faciat*. Videtur autem derivari à Græcoliterali ἄφες, unde per ſyncopen ἂς. quare quum dicimus ἂς ἰδῶ, idem valet ac *ſine me, ut videam*, qui quidem loquendi modus frequens eſt in ſacris paginis, præcipuè in Evangelio, ἄφες ἴδωμεν, εἰ ἔρχεται Ἠλίας σώσων αὐτόν, quem imitati Græci-vulgares dicunt, ἂς ἰδοῦμεν ἂν ἔρχεται ὁ Ἠλίας διὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ.

Adverte tamen hujuſmodi ἂς, non poni in ſecunda perſona imperativi, ſed tantùm in prima, & tertia. Quia videlicet, aptior imperandi perſona videtur ſecunda, non prima, & tertia, unde & Itali quum magnates alloquuntur ſolent obſequij & reverentiæ causâ uti tertiâ perſonâ, ne loquentes ſecunda perſona, videantur aliquomodo illis imperare. Eſt igitur ἂς ſubjunctivi potiùs nota, quàm imperativi.

Δὲν, vel δὲ, deductum fortaſſe fuit ab οὐδὲν, ablatâ diphthongo ου. Dicitur autem δὲν, quum ponitur ante vocales & diphthongos, imò & ante aliquas conſonantes, videlicet ante β, γ, δ, θ, κ, π, τ, φ, χ: δὲ verò ante reliquas conſonantes. Regit indicativum tantùm, quia in reliquis modis non utimur δὲν, ſed μὴν, vel μὴ, ut μὴν κάμῃς *ne facias*.

Νὰ aliquando eſt adverbium demonſtrandi, & regit genitivum, ſi præcedat pronomina primitiva numeri ſingularis, ut νά σου *ecce tibi*, accuſativum verò ſi ſint numeri pluralis, & ante alia nomina, ut νά σας *ecce vobis*, νὰ τὸν Πέτρον *ecce Petrum*. Aliquando eſt conjunctio cauſalis, ab ἵνα deducta, unde ut illa ſubjunctivum expoſtulat, qui, ut diximus, vicem etiam gerit infinitivi. Atque hinc fit, ut aliqui dicant conjunctionem νὰ ſignum eſſe, ac notam infinitivi. Verùm quo firmo, ſtabilique nitantur fundamento non video. Interdum denique νὰ ſolet eſſe particula repletiva, & ornatûs cauſa maximè apud Chios, qui dicunt ἐκεινά pro ἐκεῖ, τοῦτονά pro τοῦτον, quam etiam replicantes ſatis molliter ſonant ἐκεινανά, & τοῦτονανά..

Νὶ item particula eſt quæ nihil ſignificat, & tantùm ad ornatum ponitur orationis, idque duntaxat à Chiis, non in quibuſlibet nominibus, ſed tantùm in articulis & pronominibus maſculinis & fœmininis, ubi reperiatur finalis litera ν, ac in prima, ſecunda, & tertia perſona verborum numeri pluralis, ut pro αὐτὸν, αὐτήνε, pro τοῦτον, τοῦτονι, pro τούτων, τουτωνῶνε, pro γράφομεν, γράφομενε, pro λέγετε, λέγετενε, & ſic de reliquis.

Σὰν demum vel σὰν, aut σὰ, idem ſignificat quod Latinè *cùm* vel *poſtquam*, ac poſtulat ſubjunctivum, ut σὰν γράψῃς *cùm ſcripſeris*, σὰν ἔλθω *poſtquam venero*, & ſimilia.

Interjectio ὄχου, vel οἴμενα *hei mihi* regit accuſativum, ut οἴμενα τὸν κακόμοιρον *heu me infelicem*. At ὦ modò requirit nominativum, vel vocativum, ut ὦ μεγάλη δυστυχία *ô magnam calamitatem*, ὦ καλὲ ἄνθρωπε *ô bone vir*, modò verò genitivum, & tunc vim habet admirationis, ut ὦ τοῦ θαύματος *ô rem admirandam*, id eſt *Papæ*.

Atque hæc de Syntaxî linguæ Græcæ communis, methodicáque ejuſdem inſtitutione, majore quâ potui dilucidáque brevitate, ac ſtudio ad Dei omnipotentis gloriam, Fidei Catholicæ propagationem, Proximorum utilitatem, nec non ad φιλογλώσσων περιεργείαν.

Finis Grammaticæ.

Digitized by Google

TABELLÆ
SEU IMAGINES
RERVM QVARVMDAM,
AD REM PRÆSERTIM LITURGICAM,

aut veſtiariam Græcanicam ſpectantium, quarum vocabula in hoc Gloſſario exponuntur.

Digitized by Google

EXPLICATIO
TABELLARVM.

I. TAbella exhibet Ichnographiam ædis Sophianæ, ac proinde cæterarum fere apud Græcos Eccleſiarum, in qua multa exhibentur in Gloſſario ſubinde explicata, in vocibus quæ hic Græcè deſcribuntur. Ac primò quidem ΚΟΓΧΗ, ſub qua ΒΗ͂ΜΑ conſiſtit. In Bemate ΣΥ΄ΝΘΡΟΝΟΝ, ΤΡΑ΄ΠΕΖΑ Α΄ΓΙΑ, cui incumbit ΚΙΒΩ΄ΡΙΟΝ. Sub Ciborio, ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ`. Circa Ciborium, ΒΕΛΟ΄ΘΥΡΑ. Bema clauditur ΚΑΓΚΕ΄ΛΛΟΙΣ tribus, in iis, portis perviis, quas ΠΥ΄ΛΑΣ Α΄ΓΙΑΣ vocant. Extra Cancellos proſtat ΣΩΛΕ΄Α. Soleæ lateri, quod ædem ingredienti ſiniſtrum eſt, ΠΡΟ΄ΘΕΣΙΣ: dextro ΔΙΑΚΟΝΙΚΟ΄Ν adjacent. Statim poſt ſoleam Α΄ΜΒΩΝ conſpicitur. Quidquid extra Bema eſt, ΝΑΟ΄Σ appellatur. Templi media pars, cui Hemiſpherij pars itidem media imminet, Ο΄ΜΦΑΛΟΣ dicitur. Porticus tum inferiores, tum ſuperiores, ΚΑΤΗΧΟΥΜΕ΄ΝΙΑ vocantur. Ad ædem novem portis aditus patet, quæ ΠΥ΄ΛΑΙ ΒΑΣΙΛΙΚΑΙ` & ΩΡΑΙ΄ΑΙ dicuntur. Ædi ΝΑ΄ΡΘΗΞ obverſatur: Narthecí ΑΥ΄ΛΗ, ſeu Atrium, quod ΤΕΤΡΑΣΤΟ΄Ω circumdatur. In medio Atrio, quod ΓΑΡΣΟΝΟΣΤΑ΄ΣΙΟΝ vocant, eſt ΦΙΑ΄ΛΗ, ſeu ΚΑ΄ΝΘΑΡΟΣ. Mediæ partis ædi incumbit ingens Hemiſpherium, quod ΤΡΟΥ΄ΛΛΟΣ dicitur. Suſtinetur illud quatuor Pilis majoribus, quas ΠΕΣΣΟΥ΄Σ & ΠΙΝΣΟΥ΄Σ vocant.

II. Tabella partem interiorem ædis Sophianæ effingit; ΚΑ΄ΓΚΕΛΛΟΝ ſcilicet, quo Βῆμα à Ναῷ intercluditur, cum tribus ſuis portis. Huic obverſatur ΣΩΛΕ΄Α, ad cujus latera proſtant, ut dixi, ΠΡΟ΄ΘΕΣΙΣ & ΔΙΑΚΟΝΙΚΟ΄Ν. Ut cæterarum ſacrarum ædium eandem fuiſſe olim faciem credam, ſuadet Martyrologium Moſcoviticum, à Viro doctiſſimo Daniële Pabebrochio in lucem emiſſum to. 1. Maij ad 31 Auguſti, in quo effingitur *Collocatio Zonæ Deiparæ* in æde Chalcopratiana: & ad 1. Octobr. quo *Protectio Deiparæ à ſaxea pluvia* celebrari dicitur. Eadem pars interior à Poſſino pariter deſcribitur in Notis ad Pachymerem.

III. Tabella ædis Sophianæ ΤΡΟΥ΄ΛΛΟΥ, ſeu Hemiſphærij formam exteriorem exhibet, cui imminet ΣΙΓΝΟ΄ΧΡΙΣΤΟΝ; in ima verò parte, Α΄ΜΒΩΝ.

IV. Tabella duas Imperatorum figuras habet: prior eſt Michaëlis Palæologi veſte auguſtali, quam ΣΑ΄ΚΚΟΝ vocant, cum Zona, quæ ΛΩ͂ΡΟΣ, & ΔΙΑΔΗΜΑ appellatur. Caput ΚΑΜΕΛΑΥΚΙ΄Ω tegitur, cui imminet Lapillus, Ο΄ΡΦΑΝΟΣ dictus. Dextra ΝΑ΄ΡΘΗΚΑ, ſiniſtra ΑΚΑΚΙ΄ΑΝ tenet. Pedes ΤΖΑ΄ΓΓΑΙΣ induuntur. Figura altera effingit Conſtantinum Palæologum, Michaëlis filium, cum paludamento, quod ΜΑΝΔΥ΄ΑΝ vocant.

V. Tabella Balduinum II. Imperatorem equitem depingit, ut in illius Bulla aurea, quam alibi dedimus. In qua præſertim advertere licet Equi Tibialia, quæ ΤΟΥΒΙΑ dicuntur, ΣΕΙ͂Α, & alia equorum apud Græcos ornamenta. Effinguntur præterea ΦΑΚΙΌΛΙΟΝ, & Pileus, qui ΠΙΡΑΜΙ΄Σ, & ſceptrum, quod ΝΑ΄ΡΘΗΞ appellantur.

VI. Tabella binas Auguſtas repræſentat. Prior eſt Theodora Michaëlis Imp. altera, Helena, Manuelis Palæologi Imp. uxores. Utriuſque caput tegitur Calyptra, quam ΤΥ΄ΜΠΑΝΟΝ vocant. Utriuſque etiam ΛΩ͂ΡΟΣ, ſeu ΔΙΑ΄ΔΗΜΑ pectus ſtringit.

VII. Tabella Conſulis ordinarii figuram prodit, ex Diptycho præſertim Leodienſi depromptam, in qua potiſſimum licet formam ΛΩ΄ΡΟΥ Conſularis & Imperatorij, & ΣΙΜΙΚΙΝΘΙ΄ΟΥ, ſeu ΕΓΧΕΙΡΙ΄ΟΥ, quod dextera geſtat.

VIII. Tabella tres ἀρχιερεῖς, ſeu Antiſtites depingit, quarum media eſt S. Joannis Chryſoſtomi Patr. Conſtantinopol. ΣΑ΄ΚΚΩ induti: quæ quidem veſtis, à multitudine crucium in eo effictarum, ΠΟΛΥΣΤΑΥ΄ΡΙΟΝ appellatur: cui ſuperinjectum eſt ΩΜΟΦΟ΄ΡΙΟΝ. Aliæ ſunt S. Nicolai & S. Baſilij, cum ΦΑΙΝΩΛΙ΄Ω, cui pariter intextæ cruces. Ad latus dextrum pendet ΕΠΙΓΟΝΑ΄ΤΙΟΝ. In tribus iſtis figuris, Stolæ collum ambientis extrema conſpiciuntur.

IX. Tabella Patriarcham cum ΠΟΛΥΣΤΑΥΡΙ΄Ω & ΣΤΟΛΗ͂, præterea cum ΔΙΚΗΡΙ΄Ω & ΤΡΙΚΗΡΙ΄Ω exhibet: & cum eſt extra Eccleſiam, cum ΜΑΝΔΥ΄Α, cui intexti ſunt ΠΟΤΑΜΟΙ`, cum Pileo, ſeu ΚΑΜΕΛΑΥΚΙ΄Ω, ΚΑΜΙΛΑ΄ΒΑ, & ΒΑΚΤΗΡΙ΄Α, ſeu Pedo.

X. Tabella Diaconos duos effingit: priorem cum ſtola, ſeu ΩΡΑΡΙ΄Ω, in humero ſiniſtro: alterum cum ἐν τῇ ἁγίᾳ ΕΙ΄ΣΟΔΩ μέγαλῃ defert ἄρτον ἅγιον.

XI. Tabella exhibet particulam Panis allati ad Sacrificium: ΔΙ΄ΣΚΟΝ, & ἁγίας ΜΕΡΙ΄ΔΑΣ: præterea ΛΟΓΧΗΝ ἁγίαν, qua Panis oblatus diſſecatur.

XII. Denique Tabella, ΑΣΤΗ͂ΡΑ, quo ſacrificij τὰ ΚΑΛΥ΄ΜΜΑΤΑ ſuſtinentur effingit, ac ΛΑΒΙ΄ΔΑ, ſeu Cochlear, quo ſacer Sanguis hauritur: & ΡΙΠΙ΄ΔΙΟΝ, ſeu Flabellum, ad Liturgiam.

Digitized by Google

Digitized by Google

MICHAEL PSELLUS

IN SYNOPSI DE SINGULIS DISCIPLINIS,

Scripta verſibus Politicis, ad Michaëlem Ducam,
ex Cod. Reg. MS.

Τὸ τρίτον τῆς Γραμματικῆς, τοῦτο τυγχάνει μέρος,
Ἱστοριῶν ἀπόδοσις, καὶ γλωσσῶν πολυτρόπων.
Ἑκάστη γὰρ διάλεκτος παμπόλλας ἔχει γλώσσας,
Ἡ γὰρ Δωρὶς διάλεκτος ἔχει τοίας δὲ γλώσσας,
Ἀργείων, Κορινθίων τε καὶ τῶν Συρακουσίων,
Ἡ δ᾽ Αἰολὶς, τῶν Βοιωτῶν, πρὸς δὲ καὶ τῶν Λεσβίων.
Ὀφείλει δ᾽ ὁ Γραμματικὸς εἰδέναι καὶ τὰς γλώσσας,
Ἰάδος γὰρ τὸ πίσυρες, ἀλλὰ Συρακουσίων.

EUSTATHIUS in Iliad. A, pag. 96.

Γλῶσσα δὲ τὸ φωνῆς ὄργανον δηλοῖ δὲ ποτὲ καὶ ἀπεξενωμένην διάλεκτον, ὡς τό, Γλῶσσ᾽ ἐμέμικτο· καὶ ὡς ὅτε ἄπομον, ὅτι τὸ μὲν, λιμοῖο, καὶ δένδρου, καὶ ἵπποιο, Θετταλῶν γλώσσης ἐστί. Συρακουσίων δὲ γλῶσσα λέγει τὸ Πίσυρος· Κρητῶν δὲ γλώσσης τὸ, Θεράπων, &c.

GLOSSARIUM AD SCRIPTORES MEDIÆ ET INFIMÆ GRÆCITATIS.

A.

ΑΒΆΚΤΙΣ, *Ab actis*, *Actuarius*, ὑπομνηματοφύλαξ. Extat Epiſtola Nili Monachi 207. lib.2. inſcripta Theophilo ἀβάκτις.

ἈΒΆΛΑ, *Vah*, *Heu*, vox indignationis: Lexicon MS. Cyrilli: Ἀβάλε, φεῦ, οὐαί μοι. Philemon in Lexico Technologico MS. οὕτως οὖν φασὶ καὶ ῥάβδος, σεσημείωται τὸ Ἀβάλε. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 53. p. 228. καὶ περιβλεψαμένη τοὺς πολίτας, λέγει, Αὕτη ὑμῶν ἐστὶν ἡ μετ' ὅρκων ὑπόσχεσις; οὕτως ἀληθεύετε περὶ πάντων; ἀβάλα λοιπὸν τοῦ πιστεύοντι τοῦ Χερσωνίτῃ πολίτῃ. Joannes Moſchus in Limon. cap.110. εἶπεν πάλιν, Ἀβάλαι, πόσα κλαύσωμεν καὶ μετανοήσωμεν, ἐφ' οἷς νῦν οὐ μετανοοῦμεν. Vide Notas eruditiſſimi Coteletij ad hunc locum p.669. to.2. Monument. Eccl. Gr.

ἈΒΑΝΙ'Α, *Calumnia*, *criminatio*, *delatio*, διαβολὴ, συκοφαντία. Vox à Græcis recentioribus ad nos traducta, quibus idem ſonat *Avanie*. Hinc Ἀβανιάρης, Ἀβανιστὴς, *Calumniator*, *Delator*, συκοφάντης: Ἀβανίζειν, *calumniari*, *criminari*, διαβάλλειν, συκοφαντεῖν, Ἀβανιστικὰ, *criminosè*, & Ἀβανιστικὸς, *calumnioſus*.

ἌΒΑΞ, *Abacus*, locus ita dictus in Theatris: Planities in podiis quæ ſedilis vicem præbet, Vitruvio lib.7. cap.4. Baſilius Seleucienſis de S.Thecla lib.1. p.96. ἀθρόον καταφέρεται τοῦ θεάτρου περὶ τοὺς ἄβακας· τόπος δὲ ἦν οὕτω καλούμενος Ἄβακες. Vide Suidam in hac voce.

ἈΒΑΝΠΑΡΑΙΕ'ΡΗΣ, *Prælocutor*, *Advocatus*, ex Gallico *Avantparlier*, quæ vox crebrò occurrit in Aſſiſis Hieroſolymitanis Gallicis MSS. Eædem Aſſiſæ Græcæ MSS. cap.126. ἐὰν γένῃ ὁ εἷς ἄνθρωπος ἐγκαλέσει ἕτερον ἄνθρωπον εἰς τὴν αὐλὴν, δίκαιον ὁρίζει τὸ νὰ ἔχῃ προτελῶς νὰ 'πῃ τὸ δίκαιον, καὶ τὰ δύο μέρη, καὶ διὰ τοῦτο ὁρίζει νὰ ἔνι ὁ ἀβανπαρλιέρης, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Prælocutor*.

ἈΒΑΝΤΆΤΖΙΟΝ, *Lucrum*, *emolumentum*, ex Gallico *Avantage*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap.13. καὶ νὰ ἔχῃ πολλὰ κέρδη λεγόμενα ἀβαντάτζια. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Avantagium*.

Ἀ'ΒΑΠΤΙΣΜΌΣ, Inſtrumentum Chirurgicum, quod ita deſcribit Paulus Ægineta lib. 6. cap.91. εἰ δὲ ἰσχυρὸν εἴη τὸ ὀστοῦν, πρότερον τοῦτο περιτρυπήσαντες τοῖς ἀβαπτισμοῖς λεγομένοις, τοιαῦτα δέ ἐστι τὰ ἔχοντα μικρὸν ἐσωτέρω τῆς ἀκμῆς ἐξοχὰς κωλυούσας τὰ πρὸς τὴν μήνιγγα βαπτίζεσθαι, &c. Infrà τρύπανον appellat; φυλαττομένων ἡμῶν ἅψασθαι τὸ τρύπανον τῆς μήνιγγος. Ubi ad marg. τοῦτο καλεῖ τρύπανον, ὅπερ ἄνωθεν εἶπεν ἀβαπτισμόν. Ita MS. Cod. at editus habet τοῖς ἀβαπτισμοῖς. p.212. Inde noſtrorũ Trepanũ, *Trepan*, quo terebratur craniũ.

ἈΒΆΠΤΙΣΤΟΙ, Germano Patr. CP. in Theoria, dicuntur οἱ μὴ φωτισθέντες διὰ τοῦ λουτροῦ τοῦ βαπτίσματος. παιδίον ἀβάπτιστον Chryſoſtomo Homil. 61. ἀβάπτιστα νήπια, in Quæſtionibus ad Antiochum. Vide Theophylactum in cap.14. Matthæi, & al.

ἌΒΑΡΟΙ, ἰχθυοφόροι, in Lexico MS. Cyrilli.

ἈΒΑΡΥ', apud Heſychium, & in Gloſſ. Græcobarb. ὀρίγανον.

ἈΒΒΑ͂Σ, *Pater*, Gloſſæ MSS. Ἀββᾶς, ὁ γέρων, ὁ πατήρ. Samonas Gazæ Archiepiſcopus in Dial. πάτερ ἀββᾶ, εὐχαριστῶ σοι, ubi ſic Samonam compellat Saracenus. Ita etiam vulgò compellabantur Monachi omnes, præſertim ſenio venerandi. Sacra Conſtantini Imp. in VI. Synodo ante actionem 1. ἐκ δὲ τῶν Βυζαντίων μοναστηρίων ἐξ ἑκάστου μοναστηρίου ἀββάδας τέσσαρας. Theophanes an.38. Juſtiniani, de Joanne quodam Monacho: τὸν πώγωνα τοῦ ἀββᾶ σὺν τῷ δέρματι καὶ τῇ σαρκὶ ἐξέδειραν. Idem an.31. Copronymi: Λέων ἀπὸ ἀββάδων, *Exmonachus*. In Leone Chazaro an.1. ἐκ τῶν ἀββάδων ἐν τοῖς πρωτίστοις θρόνοις μητροπολίτας προεβάλετο. Ita anno 1. Juſtiniani jun. & 9. Rhinometi,

Digitized by Google

Continuator ejuſdem Theophanis, lib. 4. n. 25. Leo Grammaticus in Baſilio p. 473. 476. Anonymus Combefiſianus in Leone Philoſopho n. 5. Acta S. Maximi Confeſſ. n. 46. 71. Vita S. Marci Atheniensis n. 1. 2. &c. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ n. 14. 15. 17. &c. Epiphanius Hagiopolita de locis ſanctis p. 55. 62. Anonymus de locis Hieroſol. cap. 9. Apophthegmata Patrum, & alij paſſim. Vide Notas ad Alexiadem p. 256. & Gloſſ. med. Lat. in v. *Abbas*. Sed & Monachi ad dignitates Eccleſiaſticas provecti Abbates indigitabantur. Joannes Moſchus in Limon. n. 31. ἦλθες μοι ἐν Θεουπόλει πρὸς τὸν Ἀββᾶν Γρηγόριον τὸν Πατριάρχην.

Ἀββᾶς, Hegumenus, Præfectus Monaſterij. Nov. 123. Juſtiniani cap. 34. κελεύομεν τοίνυν τὸν Ἀββᾶν, ἢ τὸν Ἀρχιμανδρίτην, τοὺς ἐν ἑκάστῳ μοναστηρίῳ προβάλλεσθαι, &c. Ubi lib. 4. Baſilic. tit. 1. §. 7. habet ἀβᾶν. Dorotheus Doctr. 11. ἐποίησέ με ἀββᾶς ξενοδόχον μετὰ γνώμην τῶν γερόντων.

Ἀββάδιον. diminut. quaſi *Monachulus*. Stylianus ad Stephanum Pap. in Synodo VIII. Conſtantinopolit. ἀββάδιον ἀφανὲς καὶ ἄσημον, γοητικόν τε καὶ μαγικὸν οἰκειώσατο. Ubi Interpres: *Abbatulum quendam obſcurum præſtigiatorem, inſuper & magum ſibi adjunxerat.* Georgius Cyprius Patr. Conſtantinopolit. Epiſt. 121. Ευςράθιος τὸ ἀββάδιον ἑαυτὸν δι' αἰτίαν, ἣν αὐτὸς εἰδείη, τῆς ὑμετέρας ἀδελφότητος ἀποῤῥήξας, ἥκει πρὸς ἡμᾶς, &c.

Ἀββαδίσκιον. Acta S. Eliæ junioris p. 199. καὶ ἐπισυνάξαντες τὰ παιδίσκια αὐτῶν, καὶ τὰ ἀββαδίσκια αὐτῶν, χοροὺς περιέστησαν κύκλῳ τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ.

Ἀββαδοπρεσβύτερος, *Monachus qui Presbyter eſt.* Nomocanon edit. à Cotelerio n. 44. ὁ δεχόμενος τὰς ἐξομολογήσεις, χρὴ ἵνα ἱερεὺς ἀπὸ βίου, ἢ ἀββαδοπρεσβύτερος.

Ψευδάββας, *falſus monachus.* Theophanes an. 21. Heraclij, & ex eo Saracenica Sylburgij: αὕτη οὖν ἡ γυνὴ, καὶ αἱ λοιπαὶ τοῖς λόγοις τοῦ ψευδάββα πεισθεῖσαι, &c. idem Theophanes anno 22. Heraclij: αὕτη δὲ ἡ πρώτη δεξαμένη τὸν λόγον τοῦ ψευδάββα, &c. Utitur etiam pag. 319. Ducas Hiſt. cap. 21. ὁ δὲ ἀληθὴς ἀββᾶς πλανηθεὶς ὑπὸ τοῦ ψευδαββᾶ. Occurrit præterea apud Theophanem Cerameum Homil. 20.

Κλεπταββάδες, qui *Patres* ex monaſteriis falsò ſeſe indigitant: iidem qui ψευδαββάδες. Joannes Tzetzes Chil. 9. v. 330.

> Ἐγὼ δὲ ἀστείως εὕρηκα τῶν μοναστῶν τοὺς νόμους,
> Θύραν τῶν ζώντων, μᾶλλον δὲ σεμνοὺς ἐν κοινοβίῳ,
> Μὴ διὰ θύρας βαίνοντας δὲ λέγω κλεπταββάδας,
> Τοῦτο νῦν θέλω καὶ πρός σε πάλιν εἰπεῖν προσφόρως,
> Εἰ λίτρας κλεπταββάσι, καὶ τζυκαλογαρίοις, &c.

Ἀββατεία, *Abbatia*, Κοινόβιον.

ἈΒΓΟ'Ν, *ovum*, pro αὐγόν. Vide in hac voce. Roman. Nicephor. in Grammat. MS.

ἈΒΔΕ'ΛΑ. Agapius in Geoponico cap. 160 καῦσε ἀβδέλας, τὰ γῆς ἔντερα ἐκεῖνα.

Α'ΒΔΙΟΥΜΑ͂Σ. Vide Συβάριβος.

ἈΒΔΟ'ΜΙΟΝ, *Abdomen.* Julius Africanus de Apparatu Bellico: ὁ δὲ μεσόσκιος ὀνομαζόμενος, ὁ μᾶλλον ἁπάντων γάραν ἐπανθοῦσι, τῶν καλουμένων ἀβδομίων.

Α'ΒΕΙΝ, *Habere*, Heſychius, & Gloſſæ Græcobarb. ἄβεις, ἔχεις. Phavorinus Pamphyliorum eſſe vocem ſcribit. Gloſſæ Baſilic. ἄβει, ἔχει. Perperam Edit. ἄδει.

Ἀβιτεύειν. Eædem Gloſſæ Baſilic. Ῥάτυμ ἀβιτεύσει, δεκτὸν ἡγησάμενος.

ἈΒΕ'ΡΤΑ, Ἀβέρτης. Gloſſæ Lat. Gr. *Liba*, Ἀβέρτης. Gloſſæ Servij: *Averta*, Ἀβέρτης. Suidas: ἀορτὴν λέγουσιν οἱ πολλοὶ νῦν ἀβέρτην. Μακεδονικὸν δὲ καὶ τὸ σκεῦος καὶ τὸ ὄνομα. Heſychio verò ἀορτὴ, ξιφιστὴς ὑπὸ Μακεδόνων exponitur. At *Averta* aliud ſignificat Latinis: eſt enim *Pera ſeu mantica ad veſtes viatorias*, ut docemus in Gloſſ. med. Lat. Lib. 57. Baſilic. tit. 17. ex L. 12. Cod. de curſu publ. ἐπεὶ καὶ τῶν ἵππων χρὴ φροντίζειν, ἑξήκοντα λίτρας ἐχέτω ἡ σέλλα καὶ ὁ χαλινός. ἡ δὲ ἀβέρτα, τουτέστι τὸ ὑπομάσχαλον, ὅπερ ἐπιφέρεται καὶ τὰ νώτω, (καλεῖται δὲ ἀβέρτα ἐκ τοῦ ἀποστραφῆναι) ἔστω δὲ καὶ αὐτὸ ἑξήκοντα λιτρῶν, εἰ δέ τις ὑπὲρ τοῦτο ποιήσει τὸ ὡρισμένον μέτρον, ἡ σέλλα αὐτοῦ κατακλασθήσεται, καὶ ἡ ἀβέρτα δημευθήσεται. Ubi Eclogæ habent βέρτα.

ἈΒΕΣΤΙΑ'ΡΙΟΣ. Vide in Βεστιάριος.

ἈΒΗ'ΝΝΑ, Ἀβίνα, *Habena.* Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. Ἀβίνα ἡ ἀβίνα, Ῥωμαϊστί. Alio loco: σκυτάλη, ἐργαλεῖον σκυτοτομικὸν, καὶ ἡ ἀβίνα. Gloſſæ Cyrilli: λῶρος, *Havena*: pro *habena*. Idem, ἱμὰς, *habena*. Scholiaſt. Oppiani lib. 1. halicut. v. 183. σκυτάλαι, ἀβῖναι λεγόμεναι. Cedrenus p. 422. τὴν μητέρα αὐτοῦ Ἀναστασίαν τὴν Αὐγοῦσταν δι' ἀβινῶν ἱμαστίγωσεν. Ubi Theophanes p. 306. habet δι' ἀβίνων. *Habenâ vel ferulâ cædi*, in l. 1. D. de S. C. Silan.

Α'ΒΙ'Α, *Sterilis*, στεῖρος, ἄγονος.

Α'ΒΙ'ΒΛΑΒΟΝ, Afris, *Lychnis Silveſtris*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 521. *Lilium*, cap. 522. 543.

ἈΒΙ'ΓΕΟΙ, *Abigei*, de quibus in Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ Baſilic. Ἀβίγεοι, Ἀπελάται, ὁ ἐστι θρέμματα ἀπὸ βοσκῆς ὑποσύροντες. Ubi hæc vox perperam ſcribitur ſemel præterea, ac iterum.

Α'ΒΙΕΣ, *Abies.* Phavorinus in Lexico: ἄβις, ἐλάτη, οἱ δὲ πεύκη. Ubi Heſychius, ἄβιν habet, ut & Gloſſæ Græcobarb. ἄβιν, ἐλάτην, πεύκην.

Α'ΒΙΟΙ, *Monachi*, qui Theodoreto lib. 4. Hiſt. Eccl. cap. 28. dicuntur οἱ ἄβιοι, καὶ ἀνέστιοι, καὶ ἄσαρκοι, μικροῦ δὲ καὶ ἀναίμονες, καὶ Θεῷ κατὰ τοῦτο πλησιάζοντες. Joannes Geometra Tetraſticho 14. Parad.

> Εἶπε δέ τις, καὶ τὸ πρὶν ἀπώλεσας, ὦ φίλε, κῦδος,
> Τερπνὸν ἰὸν, καὶ οὐδοὺς ἐκ ἐπέβης ἀβίων.

Et tetraſticho 88.

> φῶρες ἐληίσαντο ἀβίου δόμον.

Nicetas in Iſaacio lib. 1. n. 7. ὁ δὲ ὡς καρκῖνος τὴν πίνναν πολλάκις τοῦτον διύπνιζε, καὶ ὑπονύττων διανίστα, ἐπείθετο μὴ πάντα τοῖς ἀβίοις τούτοις θαῤῥεῖν.

Α'ΒΙΤΕΥ'ΕΙΝ. Vide in Ἄβειν.

ἈΒΙ'ΩΤΟΣ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioſcor. c. 661.

Α'ΒΛΑ'ΚΙ, *Sulcus, Rivulus*, αὖλαξ.

Α'ΒΛΑΡΟΙ, ξύλα, apud Heſychium, & in Gloſſ. Græcobarb.

Α'ΒΛΑΦΤΟΣ, *Indemnis*, Ἀβλαβής.

Α'ΒΛΕΨΙ'Α, *Inconſideratio*, *inadvertentia.* Gallis, *mégarde.* Gloſſæ MSS. ad Plutum Ariſtophanis: ἁμαρτά προσέπεμψεν ἐμὸν τοῦτονί. τὴν λεγομένην ἰδιωτικῶς ἀβλεψίαν, εἶχε γὰρ αὐτὸν ἐν τῇ χερσίν.

ἈΒΟ'ΛΛΑ, *Abolla*, Arrianus in Periplo maris Erythræi: καὶ ἱματίων ἀβόλλαι, καὶ γαυνάκαι ἁπλοῖ. Ibidem: καὶ κύπερος, καὶ ἀβόλλαι, καὶ λώδικες οὐ πολλαὶ ἁπλοῖ τε καὶ ἐντόπιοι.

Α'ΒΟΛΟΣ, *Incommodus*, ἄχρηστος, ἀνωφελής. de notione hujus vocis apud Græcos, vide Salmaſium ad Vopiſcum p. 398.

ἈΒΟ'ΡΔΑΚΟΣ. Vide in Βορδακάς.

ἈΒΟΥΚΑ'ΤΟΣ, *Advocatus*, Alexius Rhatturus doctr. 9. οὗτοι καυχῶνται καὶ λέγουσιν, ὅτι ἔχουσι τὸν Χριστὸν ἀβουκάτον εἰς τὸν πατέρα. Theodoſius Zygomalas in Epiſt. ἔπαρ τὴν τιμάντα σου, καὶ ἅμα στον ἀβουκάτον σου. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

> Νὰ διώξουν καὶ τοὺς πειρασμοὺς πουτζόπουν ἀβουκάτων.

Α'ΒΟΥΛΗΤΙ'ΩΝ, *Abolitio.* Gloſſæ Baſilic. Ἀβολιτίων, ἀπάλειψις κατηγορίας προσγινομένης. Palladius in vita Chryſoſtomi pag. 129. μετὰ γὰρ τὸ ἀναγνωσθῆναι (λίβελλον)

Digitized by Google

(λίβιλλον) οὐκ ἔτι σοι ἔξεστιν ἐπισκόπῳ ὄντι ζητεῖν ἀβυλλίονα.

ἈΒΟΥ΄ΤΟΝΟΝ, idem quod Ἀβρότονον, apud Interpol. Dioſcor. c. 434.

ΑΒΡΙ΄, *Alga*, βρύον, φύκος.

Ἄ΄ΒΡΙΟΝ, *cras*, Αὔριον, in Corona pretioſa.

ἈΒΣΤΙΝΑΤΕΎΕΙΝ, *Abſtinere*. Gloſſæ Baſilic. Ἀβστινατεῦσαι, τὸ ἀφιστᾶναι. Ita leg. pro ἀστινατεῦσαι. Juſtinianus Nov. 89. διὰ τοῦτο εἰς γνησίους ἀναβάντας οὐκ ἐφίεμεν ἀβστινατεύειν ἑαυτοὺς τῆς τῶν πατρῴων κληρονομίας. occurrit prætereà apud Scholiaſt. Baſilic. ad lib. 20. pag. 459.

ΑΓΑΕΙ΄ΔΑΡΟΣ. Vide Λαίδαρος.

ΑΓΑΘΟ΄Σ δαίμων, Prophetis ſeu Chymicis, *Nepeta montana*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 478. & Apuleium cap. 94.

ΑΓΑΘΟ΄Ν, *Sacra Euchariſtia*. S. Baſilius in Epiſt. ad Amphilochium c. 4. καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιτρέπειν συστῆναι μὲν, τῆς δὲ κοινωνίας τοῦ ἀγαθοῦ ἀπέχεσθαι. & Can. 24. οὐκ ἀξιωθήσεται τῆς τοῦ ἀγαθοῦ κοινωνίας. Can. 81. οὗτοι δεκτοὶ ἔστωσαν τῇ τοῦ ἀγαθοῦ κοινωνίᾳ. S. Gregorius Nyſſenus in Epiſt. ad Setrium: ἀλλὰ διὰ σιωπῆς μιαν ἀγαγεῖν αὐτὸν εἰς τὴν τῆς ἐκκλησίας ἀποκατάστασιν; καὶ εἰς τὴν τοῦ ἀγαθοῦ μετουσίαν.

ΑΓΑΘΟΣ hodie Græcis, is dicitur qui quondam ἁπλοῦς & ἄκακος, atque adeò qui πρᾶος is ἀγαθὸς καὶ ἁπλοῦς, καὶ ἄκακος. Ita Goarus ad Theophanem. Sic nos *bon-homme* dicimus, de eo qui ſimplicior eſt.

ΑΓΑΘΩ΄ΔΕΣ, *Sampſuchum*, apud Interpol. Dioſcoridis cap. 452.

ΑΓΑ΄ΛΙΑ, *Senſim*, *Pedatim*, *pedetentim*, *pedepreſſim*, *gradatim*, *pauliſper*, Ἀκροποδιτὶ, ἔμβαδον. κατὰ πόδας, βάδην, &c. In corona pretioſa exponitur *Planè*, ἠρέμα. Anonymus de nuptiis Theſei & Æniſtiæ lib. 5.

Κιαγάλια ἁρματώθηκε ὁ ἔμνοστος Πένθεος,

Idem lib. 4.

Σὲ θέλω νὰ μηρολογᾷ, καὶ διωᾶτα, κιαγάλια.

Stephanus Sachleeus in verſib. Politic. MSS. de pauperis mortui funere:

Ἀγάλια ἀγάλια ψάλλουσιν, καμπάνας δὲν τὸ κρούσιν.

ΑΓΑ΄ΛΗ, eâdem notione. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἐπαρτὴν στράταν τῆς Θωρεῖς πορτάτη ἀγάλη, ἀγάλη,
Μηδὲν ἀλλάξης παρ' αὐτὴν, καὶ κεῖσε θέλη βάλη.

ΑΓΑΛΜΑΤΟΦΟ΄ΡΟΣ, Νικηφόρος, in Lexico MS. Cyrilli.

ΑΓΑ΄ΜΦΗΛΗΝ, *Saliva*. Georgius de partibus corporis humani, MS.

Τὴν σιαλὸν, ἀγάμφηλην καὶ παρειὰν, καὶ γνάθον.

ΑΓΑΝΑΚΤΕΙ͂Ν, *Ægrotare*, apud Syropulum in Hiſtoria Concilij Florent. ſect. 6. cap. 13. Idem ſect. 7. cap. 12. ἐπεὶ ἐκεῖνος εἰς ἕτερον ἐκεῖτο κελλίον, ὡς ἀγανακτῶν. cap. 14. καὶ ἐζήτησαν ἰδεῖν τὸν Πατριάρχην ὁ δὲ ὡς ἀγανακτῶν, παρείσδυσιν οὐκ ἔδωκεν αὐτοῖς. adde ſect. 8. cap. 13. 14 ſect. 11. cap 3.

ΑΓΑ΄ΠΗ, Convivium fidelium, in Eccleſiis olim in præcipuis ſolemnitatibus fieri ſolitum. S. Ignatius Epiſt. ad Smyrnæos n. 8. οὐκ ἐξόν ἐστιν χωρὶς τοῦ ἐπισκόπου οὔτε βαπτίζειν, οὔτε ἀγάπην ποιεῖν. Concil. Laodicenũ Can. 27. οὐ δεῖ ἱερατικοὺς, ἢ κληρικοὺς ἢ λαϊκοὺς καλουμένους εἰς ἀγάπην μέρη αἴρειν, διὰ τὸ τὴν ὕβριν τῇ τάξει προστρίβεσθαι τῇ ἐκκλησιαστικῇ, & Can. 28. οὐ δεῖ ἐν τοῖς κυριακοῖς, ἢ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τὰς λεγομένας ἀγάπας ποιεῖν, &c. Concilium Gangrenſe Can 11. εἴ τις καταφρονοίη τῶν ἐκ πίστεως ἀγάπας ποιούντων, &c.

Ἀγάπη, *Extraordinaria refectio*, in Monaſteriis: Latinis infimæ ætatis ſcriptoribus, *caritas*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Typicum S. Sabæ cap. 14. χρὴ γινώσκειν ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ νηστείᾳ τῆς αὐτῆς τεσσαρακοστῆς (ante Chriſti Nativitatem) φυλάττομεν ἐν ἑκάστῃ ἑβδομάδι τὰς τρεῖς ἡμέρας, δευτέραν, τετράδα, καὶ παρασκευὴν, τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, εἰ μή που τύχῃ μεγάλου ἁγίου μνήμη, τότε γὰρ καταλύομεν, καὶ ποιοῦμεν ἀγάπην διὰ τὸν ἅγιον.

Ἀγάπη, *oſculum*, quod *pacis* vocant: & quo in ſacra Liturgia ſeſe invicem donabant fideles. In Liturgia Baſilij, ubi editio præfert, καὶ μετὰ τὸν ἀσπασμὸν, λέγει ὁ διάκονος, τὰς θύρας, Codex Barberinus habet, καὶ μετὰ τὸ δοθῆναι τὴν ἀγάπην, λέγει, &c. ut monet Goarus in Euchologio p. 177. Item quodvis oſculum fidelium, Vita S. Mariæ Ægyptiacæ t. 35. καὶ τούτου γενομένου, καὶ τῆς εὐχῆς πέρας λαβούσης, κατὰ τὸ σύνηθες δέδωκεν τὴν ἀγάπην τῷ γέροντι εἰς τὸ στόμα. Euchologium de Ordinatione Diaconi pag. 254. καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτῷ ὠράριον, καὶ διδοὺς αὐτῷ ἀγάπην, ἐπιδίδωσιν αὐτῷ τὸ ἅγιον ῥιπίδιον, ubi pag. 251. εἶτα ἐπιδίδωσιν αὐτῷ ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ ἅγιον ῥιπίδιον, λέγων ὁμοίως, Ἄξιος, καὶ ἀσπάζεται αὐτόν. rurſum pag. 284. καὶ δίδει αὐτῷ τὴν ἐν Χριστῷ ἀγάπην, adde p. 295. Symeon Theſſalonicenſis lib. de Sacrament. ubi de ordinatione Presbyteri: εἶτα τὴν ἀρχιερατικὴν δεξιὰν, ὡς δι' αὐτῆς χειροτονηθεὶς, καὶ ἔτι τὴν παρειὰν, διὰ τὴν θείαν ἀγάπην καὶ τὴν εἰρήνην, &c.

Ἀγάπη, titulus Compellatorius. Innocentius in Epiſt. ad Clerum Conſtantinopolit. ἀλλὰ γὰρ ταύτην τὴν ἀναγκαίαν παράκλησιν ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπιστολῆς τῆς ὑμετέρας ἀγάπης κειμένην ἐκθαυμάζοντες ὑμῶν τὴν πρόθεσιν ἐγνώκαμεν. S. Chryſoſtom. Homil. 1. de providentia: τοσαύτην ὑμῖν κατάχει τὴν ὀχλὴν, ὅσην ὁ δαίμων οὗτος τῇ ἀγάπῃ τῇ σῇ. S. Baſilius in Epiſtol. ad Gregor. Theolog. ὥστε μὴ δυνηθῆναι διαβῆναι πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγάπην, Adde Theodoret. lib. 5. hiſt. Eccl. cap. 9. & quæ adnotamus in Gloſſ. med. Lat. in VV. *agape*, & *caritas*.

Ἀγάπη, *Pax*, *fœdus* apud Nicetam in Alexio lib. 3. n. 6. παρεβάθησαν αἱ σπονδαὶ, in cod. Gr. barb. ἀγάπαι. Rurſum: τελεστώσης τῆς εἰρήνης. idem Codex habet τῆς ἀγάπης.

Ἀγάπη, *Eleemoſyna*. Joannes Moſchus in Limon. cap. 193. ἤθελησεν ἐλεῆσαι αὐτὸν, καὶ δοῦναι μικρὰν ἀγάπην εἰς ἀποστροφήν.

Ἀγάπην ποίησον, formula frequens in Monaſteriis. *Fac mihi charitatem*, Galli dicerent, *obligez moy*, *faites moy la charité*, *faites moy la grace*, &c. Idem Moſchus cap. 19. ἐδίψησα ἐκ τοῦ πολλοῦ καύσωνος, ἀλλὰ ποίησόν μοι ἀγάπην, δός μοι ὀλίγον ὕδωρ: cap. 105. ἐν μιᾷ οὖν βάλλω αὐτῷ τὴν μετάνοιαν, λέγων, Ποίησον ἀγάπην, Ἀββᾶ; εἰπέ μοι τὴν ἐκ νεότητός σου ἐργασίαν. adde cap. 116. 123. 134. 166. &c.

Ἀγάπη, Theophilus Anteceſſor lib. 3. tit. 1. §. 6. ὅθεν ἠκολούθησεν λέγειν οὐκ *in capita*, ἀλλ' *in ſtirpem* διαιρεῖσθαι τὴν τοῦ τελευτήσαντος περιουσίαν. Ubi Scholiaſtes, *in ſtirpem*, κατὰ σειρὰν, exponit: *in capita* verò ἐν ἀγάπῃ, ἤγουν ἐξ ἰσότητος. Ita rurſum §. ult.

ΑΓΑΠΗΣΙΑ΄ΡΗΣ, *Amaſius*, *Amator*, ἐρώμενος, ἐραστής. Ἀγαπησιαρεὰ, *Amatrix*, ἐράστρια. Ἀγαπητερὸς, *Amabilis, placidus*, ἐρωτικὸς, ἐράσμιος. Ἀγαπητικὰ, *Favorabiliter*, φιλικῶς.

Ἀγαπητικὴ, *Scortum*, *pellex*, *Amaſia*, *concubina*, μαχλὰς, ἐρωμένη. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 192. καὶ ἂν οὐκ ἔχει κανένα γνήσιον τέκνον, ἀμὴ ἔχει τέκνα ἐκ τῆς ἀγαπητικῆς του, &c.

ἈΓΑΠΗΤΟ΄Σ, Scribit Nicolaus Alemannus in Not. ad Procopij Anecdota, Chriſtianos, ἀγαπητοὺς nominare conſueviſſe, quos ſibi in fratres & amicos peculiares adſciſcebant: ac Felicem Pap. IV. cùm adhuc Laïcus freternam fidem Juſtiniano juraſſet, exinde Ἰουστινιανοῦ ἀγαπητὸν appellari in Romanorum Pontificum Serie Græcè conſcripta.

Ἀγαπηταὶ dicti præterea *mulierum devotarum aſſecla, & cohabitatores*: quæ & ipſæ Ἀγαπηταὶ dicuntur apud Epiphanium Hæreſi 78. Juſtinianus in Nov. 6. cap. 6. βουλόμεθα δὲ καὶ αὐτὰς τὰς ἐπὶ τὴν χειροτονίαν ἀγομένας Διακόνους, εἴτε ἐκ χηρείας, εἴτε ἐκ παρθενίας, μήτινας συνοίκους ἔχειν, ἐν τάξει δῆθεν ἀδελφῶν, ἢ συγγενῶν, ἢ τῶν καλουμένων Ἀγαπητῶν, (τοῖς γὰρ τοιούτοις ὀνόμασι χρώμεναι πάσης πονηρᾶς ὑπόψεως τὸν ἑαυτῶν πληροῦσι βίον) ἀλλ᾽ ἢ καθ᾽ ἑαυτὰς οἰκεῖν, ἢ γονεῦσι μόνοις καὶ παισὶ, &c. adde Joannem Antiochenum in Nomocanone tit. 25. & Photium in Nomocan. tit. 8. cap. 14. & quæ annotamus in Gloſſ. med. Lat. in *Agapeta*.

ἈΓΑΡΊΖΕΙΝ, *Rudere*, vocem aſini edere. Fabulæ Æſopi Græcobarb. ἀλλὰ ἐγὼ φοβηθὴν σὲ ἤθελα ἂν δὲν ἤθελα σὲ ἀκούσει νὰ ἀγαρίζῃς. Ubi Gr. ἀλλ᾽ εὖ ἴσθι ὡς καὶ ἐγώ ἄν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ὀγκώμενον ἤκουσα.

ἈΓΆΡΙΟΝ. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 223. ἔλαχεν κακὸν ῥίζικον, στερίσκεται τὸ ἀγάριον, ἢ (*vel*) ἀλόγιον.

ἌΓΑΡΟΣ, Vide in Ἄγουρος.

ἈΓΑΣ, in Gloſſis Græcobarb. ἡ πλῶσις τοῦ ἀστραγάλου, τὸ πέσιμον, ἢ τὸ εὔγαρμαν τοῦ κοκκίου.

ἈΓΑΣΟΠΕΡΤΑΙ, in Gloſſis Græcobarb. οἱ τοὺς τελώνας μηνύοντες τὰ τέλη, ὅπου κάμνουσιν οὗτοι τοὺς τελώνας, ἤτοι μαρτζάδες.

ἈΓΑΣΤΕΡΑ. Vide Γαστέρα.

ἈΓΑΣΥΛΛΟΥ, *Ammoniacum*, apud interpolat. Dioſcoridis cap. 504.

ἈΓΑΦΤΙΚΟΣ, *Amatorius*, Ἐρωτικός.

ἈΓΓΑΘΑ, *Stuppa*. Gloſſæ Lat. Græc. *ſtuppa*, Κάνναβις, στύππη, ἀγγάθα. In MS. στύπη. vox ἀγγάθα abeſt. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

Ἀπιδαγκάθια διάλεγε ῥόδα καὶ ἄλλα ἄνθη.

Idem lib. 3.

Ῥόδον ὀνταγκαθοῦσι ἀγγάθη ἀπὸ τὴν ῥίζαν.

ἈΓΓΑΛΙΑΖΕΙΝ, *Complecti*, ἀγκαλίζεσθαι, περιπλέκεσθαι, περιλαμβάνειν.

ἈΓΓΑΡΕΙΑ, Græcis IC. dicitur ἡ πάροδος διὰ τῆς δημοσίας ὁδοῦ ἡ καὶ δρόμον ἔχουσα. Παραγγαρεία verò ἡ πάροδος διὰ τῆς πλαγίας ὁδοῦ.

Ἀγγαρεύεσθαι & παραγγαρεύεσθαι, *Angariis & Parangariis onerari*, in Baſil.

Ἀγγαρευτάδες, *Angarij*, qui *Pedelli*, *compulſores injuſti & exactores* dicuntur Ugutioni & Joanni de Janua, Gloſſæ Græcobarb. ἀγγαρεύεται, ἐγγυᾶται, ὑπὸ τοῦ ἀγγαρευτοῦ κατέχεται, ἀπὸ τοὺς ἀγγαρευτάδες κρατεῖται. Alibi: οἱ δοῦλοι τῆς αὐλῆς περισκοποῦντες πολλὰ τοὺς φορολόγους εἶσιν ἀγγαρευτάδες. Vide Gloſſ. med. Lat. in Angariæ.

ἈΓΓΕΛΙΑΙ, *Nuntiationes novi operis*. In Baſil. lib. 58.

ἈΓΓΕΛΙΚΟΣ βίος, *vita Monaſtica*. Quippe, ut eſt in vita S. Nili junioris p. 127. μοναχός ἐστιν ἄγγελος, τὸ δὲ ἔργον αὐτοῦ ἐστιν ἔλεος, εἰρήνη, θυσία αἰνέσεως. ὥσπερ γὰρ οἱ ἄγγελοι τὴν μετὰ Θεοῦ ἀδιαλείπτως θυσίαν αἰνέσεως προσφέρουσιν, ἐν ἀλλήλοις δὲ εἰρήνην ἀγαπητικῶς κέκτηνται, ἐλεοῦσι δὲ καὶ ἀντιλαμβάνονται τῶν ἀνθρώπων, ὡς μικροτέρων ἀδελφῶν, οὕτω δεῖ καὶ τὸν ἀληθῆ μοναχὸν ἔλεος μὲν ἐπιδείκνυσθαι πρὸς τοὺς ἐλαχιστοτέρους καὶ ξένους τῶν ἀδελφῶν, ἀγαπᾶν δὲ ἐν εἰρήνῃ τοὺς ἰσοτίμους, τοῖς δὲ προκόπτουσιν μὴ φθονεῖν, &c. Infrà: ἀφ᾽ οὗ γάρ τις μονάσῃ, οὐκέτι διαμένει ὡς ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν δύο ἕν, ἢ ἄγγελος, ἢ δαίμων φανήσεται: Theodorus Studita in Epiſt. ad Gregorium filium: καὶ οὕτω λέγω ὅτι οἱ πάντες οἱ ἔξοχοι τῶν θεοφόρων πατέρων καὶ μοναχοὶ γεγόνασι, καὶ τὸν μοναχικὸν βίον ὡς ἀγγελικὸν ἐθειάζουσι. Hinc Monachorum ἀγγελικὴ πολιτεία appellatur apud Iſidorum Peluſiotam lib. 1. Epiſt. 92. Joann. Moſchum in Limon. cap. 168. &c. ἀγγέλων πολιτεία, apud Theodoritum lib. 4. Hiſt. Eccl. cap. 21. ἰσάγγελος πολιτεία, in vita MS. S. Theodori Syceotæ, in Vita S. Germani Hegumeni n. 5. in Vita S. Theophanis Confeſſor. n. 14. & in Martyrio SS. XX. Patrum Sabaïtarum n. 74. ἀγγελικὴ κατάστασις, in Novella Juſtiniani 133. c. 6. ἰσάγγελος βίος, apud S. Cyrillum in Catech. 4. ἀσκητικὴ ἅτ᾽ οὖν ἀγγελικὴ ἀγωγή τε καὶ πολιτεία, apud Eugenium Nomophylacem in Synodico recitari ſolito in Dominica Orthodoxiæ: ἀσώματος ἀγωγὴ καὶ πολιτεία, apud Sozomenum lib. 3. cap. 14. τῶν ἀσωμάτων βίος ἐν σώματι, apud eundem Theodoritum lib. 3. cap. 24. τὸ ἀγγελικὸν ἐπάγγελμα τῆς μοναδικῆς πολιτείας, In Menologio Baſilij 6. Maij in S. Pachomio, quia etiam præſcriptum aiunt ab Angelo, ut eſt in Actis ejuſdem S. Pachomij n. 15. & apud Conſtantinum Acropolitam de S. Joanne Damaſceno n. 46. Ammon Epiſcopus de Vita ejuſdem SS. Pachomij Theodori n. 5. οἴδατε, ἀδελφοὶ, ὅτι τῶν μοναζόντων καὶ ἀειπαρθένων ὁ βίος ὑπερβαίνων ἐστὶ τὴν ἀνθρώπων πολιτείαν τυγχάνει, &c. Vide præterea S. Baſilium Epiſt. 1. 42. Gregorium Nazianzenum Jambo 18. Euſtathium in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopolit. n. 4. Menologium Baſilij 14. Martij, 6. Maij, Goarum ad Euchologium, p. 472. & quæ adnotamus ad Alexiadem p. 263. & in Gloſſ. med. Latin. in Ver. *Angelus*.

Ἀγγελικὴ ἐσθὴς, *Veſtis Monachica*, Symeon Theſſalon. de Pœnitentia: ἐν ταύτῃ δὲ τῇ μετανοίᾳ καὶ τὸ ἱερώτατον περιλαμβάνεται σχῆμα τῶν μοναχῶν, ὃ δὴ καὶ ἀγγελικὸν ἐστι καὶ καλεῖται, ὡς τὴν ἐκείνων μιμούμενον καὶ ἐπαγγελλόμενον ἁγνείαν, ἀκτησίαν, ὕμνους, προσευχὰς, ὑπακοήν τε καὶ καθαρότητα.

Ἀγγελικὸν ἔνδυμα, apud Gregorium in Vita S. Baſilij jun. n. 30. τὸ τῶν μοναχῶν ἀγγελοπρεπὲς ἔνδυμα, in Vita Bacchi junioris Mart. σχῆμα τὸ ἀγγελικὸν, apud S. Ephræmium in Vita S. Abramij n. 37. In Martyrio S. Niconis n. 14. In Vita S. Nili junior. p. 112. in Vita S. Nicolai Studitæ p. 944. apud Gregorium Protoſyncellum Hieromon. In Reſponſione in profeſſionem fidei Marci Epheſij. ἀγγελικὴ ἀκολουθία, in Vita S. Nili junioris p. 96. Vide in Σχῆμα.

ἈΓΓΕΛΙΚΟΙ, Hæretici ſic dicti, inquit S. Auguſtinus, quòd *in Angelorum cultum inclinarent*, vel ut Epiphanius hæreſi 60. quia mundum ab Angelis creatum eſſe dicebant, ὑπὸ ἀγγέλων τὸν κόσμον γεγενῆσθαι. Vide Zonaram & Balſamonem ad Can. 35. Concilij Laodiceni, & alios.

ἈΓΓΕΛΙΤΑΙ, Hæretici, qui dicunt alium quidem eſſe patrem, alium filium, aliumque Spiritum ſanctum, &c. ſic appellati ex loco ita dicto Alexandriæ, ut ait Timotheus Presb. Vide Nicephor. Calliſt. lib. 18. cap. 49.

ἈΓΓΙΔΕΣ, *Vaſcula*, Ἄγγη. Agapius in Geoponico cap. 174. ὅτις εἶναι χόρτον γεμᾶτο ἀγγίδες λεπταῖς, &c. adde cap. 190.

ἈΓΓΙΖΕΙΝ, *Tangere*, ψηλαφᾷν.

ἈΓΓΙΛΟΝΑ, *Aculeus*, Gall. *Aiguillon*. Agapius in Geoponico cap. 154. ἔπαρε ἀγελάδουρα, ἀπ᾽ ἐκεῖνα τὰ μικρὰ ὅπου εἶναι ὡσὰν βελόνια, καὶ ἔχουν ἀγγιλόνας.

Ἀγγιλόνειν, *Acuere*. Corona pretioſa: Νὰ ἀγγιλόνῃ, *Pungere*, Κεντεῖν.

Ἀγγιλωτὸς, *Acutus*. Demetrius Zenus in Batrachomachia:

Καὶ βοῦρλα τὰ ἀγγιλωτὰ ἄχασι γιακοντάρια.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

Φοβοῦντας τοὺς ἀγγιλωτοὺς τῶν γυναικῶν σαΐτας.

& lib. 5.

Ταρκάσια πλουσοκάμωτα ἦτον ὁ νέος ζωσμένος.

Ἔμορφα

Digitized by Google

Ἔμορφα κ᾽ ἠγέμασι ἀγκινάρας ταῖταις.

ΑΓΓΙΝΑΡΙΆ, *Acorna*, Ἄκορνα, herba ſpinoſa, de qua Theophraſtus, & ex eo, & aliis, Ruellius. Apud Portium, ἀγκυναρεά, *Carduus*, σκόλυμος, exponitur. Apud Agapium in Geoponico, cap. 112. inſcribitur, περὶ ταῖς αγγινάραις.

ΑΓΓΙ͂Σ, *Cuſpis*, *acies*, ἀκίς. Gloſſæ Oppiani: Γλωχῖνας, Αγγίδας.

ἈΓΓΙ͂ΣΤΡΙ, *Hamus*, Ἄγκιστρον, in Corona pretioſa.

ΑΓΓΟΥΡΙΔΑ, Αγκυρίδα, *Omphacium*, ὀμφάκιον; Corona pretioſa: Αγκυρίδα, *Uva acerba*, Ὄμφαξ. Vide Agapium Cretenſem in Geoponico cap. 63. 170.

ΑΓΓΟΥΡΙΟΝ, Αγκύριον, *Cucumer*. Gloſſæ MSS. Σικύα, τὰ ἀγγούρια. Lexicon MS. Reg. Cod. 2062. Σικύα, τὰ ἀγκύρια, κ᾽ σικυήλατον. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. 1673. ἀγριοσίκυον, ἄγριον ἀγγούριον. σίκυον δὲ τὸ ἀγγούριον καλεῖται. Pſellus περὶ βρωμάτων, MS. Ex Cod. Reg. 1177. ἀγκύρια τὰ λεγόμενα εἰσὶ ψυχρὰ κ᾽ ὑγρά. habetur hæc vox paſſim, ut apud Achmetem cap. 243. Aëtium, à quo primò uſum cenſet Ruellius, Simeonem Sethi de Alimentis: Agapium Cretenſem in Geoponico cap. 59. 111. 115. 123. &c. Vide Franciſc. Richardum de Inſula S. Irenes pag 37. & Salmaſium ad Plin. Occurrit apud Leonem Grammaticum in Michaele Theophili filio p. 466. neſcio quis Michaël Πραγκράτιος ἀγγούρης, quem Αγγούρην vocat Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Conſtant. Τετράγγουρον, eâdem notione. Suidas, σικύα, τὰ τετράγγουρα. Moſchopulus: σικύα, οἱ νῦν ἰδίως πέπονας καὶ τὰ κοινῶς τετράγγουρα. Conſtantinus Porphyrog. de Adm. Imp. de quodam Caſtro: Τετραγγούριον δὲ καλεῖται, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ μικρὸν δίκην ἀγγουρίου. Simeon Sethi de Alimentis: τὰ λεγόμενα τετράγγουρα ψυχρά εἰσι, &c. aliud tamen eſt ἀγγούριον, aliud τετράγγουρον, apud Achmetem loco citato: εἰ δὲ ἀγγούρια, εὑρίσκει πλοῦτον ἄπιστον· εἰ δὲ τετράγγουρα, μείζων ἡ κρίσις καὶ πιστοτέρα.

Ἀγγουρωτὸν, Geſtamen capitis Bardariotarum, quod cucumeris ſpeciem referret. Codinus de offic. aulæ Conſtantinopolit. cap. 5. n. 53. ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς Περσικὸν φόρημα, Αγγουρωτὸν ὀνομαζόμενον.

Αγριάγγουρον, *Agreſtis cucumer*, apud Agapium in Geoponico cap. 153.

Αγριαγγουρία, in Omeoſophio cap. 42. ἀγριαγγουρίας ῥίζαν μετὰ ὄξους. Alibi: ἡ ἀγριαγγουρίας ῥίζαν τελονίσας, ποίησον ὥσπερ ὑπόθετον. adde pag. 212. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Αγριαγγουρία, ἐλατήριον. Vide Ruellium lib. 3. cap. 140.

ἈΓΓΟΥΡΟΣ, *Placenta ex melle*. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. Ἄγγουρος, τὸ μελίπηκτον. Heſychio, εἶδος πλακοῦντος. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Ἄγγουρος, τὸ μελίπηκτον, Αἰδοῖον, μεμηνέναι.

ἈΓΓΥΛΑΣ, *Aquila*. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij cap. 3. κεφαλὴν μικρὰν ὁμαλὴν ἐπαινῶ, ὡς ὁ ἀγγύλας καλούμενος ἀετὸς, γλῶσσαν μέλαιναν.

ἈΓΓΥΡΑ, Joan. Canânus de Bello Conſtantinopolit. ἕτεροι δὲ σκάλαρια στερεὰ κ᾽ μεγάλα, καὶ τὰ πάντα μετὰ σιδήρων, καὶ πλεκτὰς δὲ ἄλλοι, κ᾽ πασσάλια δὲ ἄλλοι, ἄλλοι δὲ ἀγγύρας σιδηρᾶς, κ᾽ ἄλλο πολεμικὸν ἔργον ἔφερον ἀνὰ χεῖρας. Infrà: οἱ δὲ καὶ μὲ τὰς ἀγγύρας, κ᾽ τὰς φάλκας ἐκεῖνας. *Uncos* & *anchoras* vertit Allatius.

ἈΓΓΩΝΕΣ, *Angones*. Suidas: ἄγγωνες ἐπιχώρια δόρατα, παρὰ Φράγγοις. Euſtathius ad Odyſſ. T. ἄγγων, εἶδος δόρατος φραγκικοῦ, ὅτε λίαν μικροῦ φασὶν, ὅτε μεγάλου, ὅ τὸ πλεῖστον σιδήρῳ περιέχεται, ὡ παρὰ τῷ λυκόφρονι σίγυμνον, ἐκεῖνο γὰρ ὁλοσίδηρον. Etymolog. ... ἄγγωνες, δοράτια ὡ λίαν σμικρά, ἀλλ᾽ οὐδὲ μεγάλα, ἀλλ᾽ ὅσον ἀκοντίζεσθαι, ὥστε δύνασθαι. Quæ deſumpſit ab Agathia, à quo ἄγγωνες ita deſcribuntur lib. 1. Pachymeres lib. 12. cap. 30. αὐτοὶ δὲ μετὰ πίλων κ᾽ παχέων ἐπιχωρίων δοράτων, ἃ δὴ τὸ παλαιὸν Ἄγγωνας ἐκάλουν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Angones*.

Αγγωνάρη, Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Στὸ ἕνα χέρι βάσταζε ταῖτα μετ᾽ ἀγγωνάρη,
Καὶ τέτοιον τὰ φάρμακα βάστα μὲ τὸ δοξάρι.

Meneſius legit Αγγωνάρη, at editus præfert ἀγγωνάρη; tametſi idem fortè ſit quod ἀγγωνάρη.

ἈΓΔΑΡΤΟΣ, pro ἄδαρτος, Gloſſæ Græcobarb. ὁ δεδαρμένον, ἄδαρτον, ἄγδαρτον.

ἈΓΕΛΑΔΑ, *Vacca*, *juvenca*. Corona pretioſa: ἀγελάδα, *juvenca*, δάμαλις. Αγελάδα ἐγκαστρωμένη, *Forda*, *Horda*, βοῦς ἐγκύμων. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 5.

Καὶ ὥσπερ λέων εἰς τὴν μάνδραν τῶν βοῶν ποτ᾽ ἐξορμήσῃ,
Καὶ λαιμὸν τινος συντρίψει, ἀγελάδας, ἢ τὴν μόσχου.

Nomocanon Cotelerianus n. 90. ἐάν τις ἱερεὺς φαγῇ γάλα ἀπὸ ἀγελάδι, Occurrit rurſum n. 274. & apud Agapium Cretenſem in Geoponico cap. 75. 157. &c.

Αγελαδάκι, *Bucula*, βοίδιον.

ἈΓΕΛΑΡΙΟΣ, ἈΓΕΛΛΑΡΙΟΣ, *Dux gregis*, *Armentarius*. Cyrillus in Lexico: ἀγελάριος, διὰ τὸ ἄγειν ἀγέλην τινος τὰ ζῶα, ἢ τὰ κτήνη. Leges Georgicæ tit. 3. §. 1. ἐὰν ὁ ἀγελλάριος βοῦν παραλαβὼν ἀπολέσῃ, &c. Ita paſſim hoc capite.

ΑΓΕΛΙΑΖΕΙΝ, *Simul inſtar gregis coire*. Canon pœnitentialis Joannis Chryſoſtomi nomen præferens MS. ἐὰν τις ἀρσενικῶς κ᾽ ἀγελιάζων, ἐπιτιμάσθω ἡμέρας ιβ. μέλανθίας ὁ ξηροφαγῶν.

ΑΓΕΝΤΕΣΗΡΙΒΟΥΣ, *Agens in rebus*, apud S. Athanaſium in Apol. ad Conſtantium p. 679. de hoc officio diximus in Gloſſ. Med. Lat.

ἈΓΕΣΤΑ, *Aggeſtus*, *Agger*: quomodo *Arena aggeſtum* dixit Epitome Victoris in Caligula. Procopius lib. 2. de Bello Perſico cap. 26. οἱ δὲ Ρωμαῖοι ξυνιδόντες τὸ λεγόμενον ἀγέσταν, ᾗ τῇ Ρωμαίων φωνῇ δενδροτομίας τῷ ἐπάλληλα ξύλα χαὶ τῇ συνθήκῃ καθαστήσαντες, ἀπέστειλαν ὡς ἐκεῖ τὸ ἐνθένδε περιαγ τὰ πόλεως. Eadem verba adducuntur apud Suidam in Ἄκεστα, ubi ait eſſe Ρωμαϊκόν τι μηχάνημα ἐκ δενδροτομίας πρὸς ὑψηλότητα μετεωριζόμενον. Meneſius ἄκεστα emendat. Verùm Ἄκεστα etiam legitur in Lexico MS. Reg. in quo eadem verba habentur, uti monuimus in Gloſſ. med. Lat. *In Aggeſtus*. At idem Suidas alibi ἀγεστὰ Legit: Ἄγεστα, inquit, πολεμικὸν μηχάνημα ἐκ λίθων κ᾽ ξύλων καὶ χοῦ ἠγερμένον. Τοῦτο δὲ οἱ ἐργαζόμενοι προκάλυμμα τιθέασιν ἐξ αἰγείων τριχῶν τὸ καλούμενον Κιλίκιον. Evagrius, lib. 4. cap. 27. ex Procopio: αὐτίκα μὲν τὸ χώματος, ὅπερ ἄγεστα πρὸς Ρωμαίων κέκληται. Paulo antè ejuſmodi *aggeſtus* hiſce verbis deſcribit: ἔτω τι κατὰ σμικρὸν ἐποικοδομῶν τοῖς ξύλοις τι κ᾽ τῷ χώματι, κ᾽ τῇ πόλει προσιὼν, τοσοῦτον εἰς ὕψος ἦρε, κ᾽ τὸ τεῖχος ὑπεράλλεσθαι, &c. turſum λαμπάδας μακρὰς ἀλλαγῆσας τε θεῖον ἅμα συντιθείς, κ᾽ τῶν ἄλλων ἐναποφλέξαν ὕλην κατὰ τὸ καλούμενον ἀγέστας ἀπεσφενδόνουν.

ἈΓΖΕΣΤΟΣ, *Incoctus*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀνέψητα, τὰ μὴ ἑψημένα, ἄγζεστα, ἢ ἄβραστα.

ἈΓΙΑ. Vide in Δῶρον.

ἈΓΙΑΔΕΣ, *Pedites oriundi ex Aſia*, Laonicus lib. 7. ἕτεροι ἄλλοι δὲ ἂν οἱ Ασιανοὶ, Αγιάδες καλούμενοι, πεζοί τε ὅμιλος, καὶ ἐπὶ τε τὰς χεῖρας τῆς στρατιᾶς χωρήσαντος διαλύει. Eodem lib. p. 176. ubi edit. Reg. præfert τῆς Ασίας στρατιὰν, alia habet Αγιάς.

ἈΓΙΑΖΟΥΣΑ, in Gloſſis jatricis MSS. Neophyti monachi, ἡ λευκὴ ῥητίνη. *Alba reſina*.

ΑΓΙΑΣΜΑ, Suidæ, ὁ θεῖος ναὸς, ex Davidis Pſalmo 114. 2. ἐγενήθη Ἰουδαία ἁγίασμα αὐτοῦ. Ita pro templo

templo non ſemel uſurpant 70. Interpretes. Pro ipſa verò templi ſanctiori parte, ſeu Bemate, in quo ſacrificium peragitur, Euſebius lib. 7. Hiſt. Eccl. cap. 15.

ΑΓΙΑΣΜΑ, *Sacramentum Eccleſiæ quodvis.* Ἁγίασμα τοῦ κυριακοῦ σώματος καὶ αἵματος, *Sacramentum corporis & ſanguinis Dominici*, in Cod. Canonum Eccl. Afric. c. 37. Et Can. 57. καὶ ἐν αὐτῇ τοῦ Χριστοῦ πιστεύσαντες, τῆς Τριάδος ἁγιάσματα ὑπεδέξαντο, *Trinitatis Sacramenta perceperint.* Infrà: διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῆς χειρὸς ἀναδεχθῶσιν εἰς τὴν μίαν ἐκκλησίαν, τὴν, ὡς εἴρηται, περιστερὰν καὶ μόνην μητέρα τῶν Χριστιανῶν, ἐν ᾗ πάντα τὰ ἁγιάσματα σωτηριώδως αἰώνια καὶ ζωτικὰ παραλαμβάνονται. Adde Can. 72. ſed præſertim

Ἁγιάσματα ſunt ipſa ἅγια, ſeu *ſacra Euchariſtia.* Liturgia S. Baſilij: καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ, ἵνα ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν ὑποδεχόμενοι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων, ἑνωθῶμεν τῷ ἁγίῳ σώματι καὶ αἵματι τοῦ Χριστοῦ σου, &c. Infrà: δὸς ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς ὑποδέχεσθαι τὴν ἐλπίδα τῶν ἁγιασμάτων σου εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰωνίου. Joannes Damaſcenus de Hæreſibus n. 95. καὶ τολμῶντα τῆς προσφορᾶς τῶν ἁγιασμάτων μετέχειν, ἡνίκα μέλλει ταῦτα προσκομίζεσθαι. Ubi obſervandum dici ἁγιάσματα etiam ante conſecrationem. Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ p. 876. εἶθ' οὕτως μετασχὼν τῶν ἁγιασμάτων τῶν ζωοποιῶν ἐκείνων, &c. Scholiaſtes Harmenopuli ad Epitom. Canon. in jure Græco-Rom. ὅτι λαϊκὸς θείων ἁγιασμάτων ἀξιωθεὶς, &c. Rurſum: μήτε πιεῖν μήτε φαγεῖν δυναμένοις οὐ δεῖ τῶν ἁγιασμάτων μεταδιδόναι. Utuntur alij paſſim, S. Baſilius Magn. Gregorius Nyſſenus in Epiſt. ad Letoium, Baſilius Seleucienſis de Vita S. Theclæ lib 2. c. 18. Balſamon ad Concil. Carthag. Can. 61. Pachymeres lib. 4. Hiſt. cap. 3. & alij.

Ἁγιασμὸς, eâdem notione, in Vita S. Mariæ Ægyptiacæ n. 32. Acta S. Maximi Confeſſ. p. 33. καὶ μετὰ τὸν ἁγιασμὸν τοῦ ἄρτου, ὑψοῖ αὐτὸν, λέγων, Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις. Tomus Unionis ſub Conſtantino & Romano in jure Græco-Rom. p. 107. ἀμέτοχον εἶναι τῆς τοῦ ἁγιασμοῦ μεταλήψεως. apud Marcum Epheſium de ſacra Liturgia, ἁγιασμὸς δώρων, ita etiam ἁγιασμοῦ μετάληψις, apud Balſamonem ad Can. 4. S. Baſilij.

ΑΓΙΑΣΜΑ, *Aqua benedicta*, ſeu precibus & benedictione à Sacerdote Conſecrata: hanc enim vocem numero ſingulari id præſertim ſignificare obſervat Goarus; cùm numero multitudinis, corporis & ſanguinis Dominici perceptionem potiſſimùm denotet. Vide Vitam S. Euthymij n. 45. Aquæ verò duplex eſt ἁγιασμὸς, ſeu benedictionis illius ritus: alter μέγας, alter μικρὸς appellatur.

Ἁγιασμὸς μέγας, dicitur *Aquæ benedictio*, quæ fit in ſanctis Theophaniis, cujus ordo ſeu officium habetur in Euchologio pag. 453. hoc titulo: ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ τῶν ἁγίων Θεοφανείων, Ubi hujuſmodi aquæ conſecrandæ ritus deſcribitur. Primitùs verò fiebat iſta Benedictio in Feſti μεσονυκτίῳ, ut Auctor eſt Chryſoſtomus in Homil. de baptiſmo Chriſti: poſtea inſtituit Petrus Fullo Epiſcopus Antiochenus τὴν τῶν ὑδάτων ἐν τοῖς Θεοφανείοις ἐπίκλησιν ἐν τῇ ἑσπέρᾳ γίνεσθαι, ut ſcribit Theodorus Lector Ecl. 1. & ex eo Cedrenus: qui quidem ritus deinceps obtinuit, ut ex Pachymere lib. 7. cap. 7. initio, & aliis docemur. Hanc Aquarum benedictionem ἁγίασμα τῶν Φώτων vocat Joannes jejunator in Pœnitentiali p 88. quia Φῶτα Feſtum Epiphaniæ appellatur, quo loco aquæ iſtius uſum Græcis peculiarem fuiſſe indicat: cùm enim, ut habet Allatius lib. 3. de Conſenſ. utriuſque Eccl. cap. 9. n. 1. in ſolemnitatibus Paſchæ & Chriſti Natalium, ſolemni ritu ferè omnes communicent, qui difficultate præpeditus ad Communionem non accedit, aquam die Epiphaniæ ſacro benedictam, quam in vaſe retinet Sacerdos in medio Eccleſiæ, quantum Cochlear capit, haurit: ſic porrò jejunator, de iis qui in pœnitentia ſunt: ὅτι καὶ ἂν θέλῃ τὰ τι Χριστοῦ γέννα, καὶ τὰ Φῶτα, καὶ τὰς τρεῖς τοῦ Πάσχα ἡμέρας, ἤτοι τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ, καὶ τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ, καὶ τῇ μεγάλῃ κυριακῇ, καὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τὴν μνήμην ἀντὶ κοινωνίας μεταλαμβάνειν ἁγίασμα τῶν φώτων, καὶ οὕτω διαλύειν. Ubi perperam editum, ἄν τι, pro ἀντὶ, unde mendum ineſſe perperam ſuſpicatus eſt Morinus. Hæc dilucidiùs explicat Joannes Monachus in Canonario p. 112. agens de iiſdem qui in pœnitentia ſunt: ἀντὶ κοινωνίας ὀφείλειν ἁγίασμα πίνειν τῶν ἁγίων Θεοφανείων, καὶ οὕτω διαλύειν. Hunc ritum attigit prætereà Nomocanon editus Cotelerianus n. 400. ἐὰν τυχὸν τις σφάξῃ, μὴ μεταλαβέτω, ἀλλὰ πίνειν ἁγίασμα τὴν αὔριον μεταλαβέτω. Ita ἁγιάσματος μεταλαμβάνειν uſurpatur in n. 411. & in precibus quæ in ejuſmodi benedictione canuntur, in Euchologio ex Cod. Cryptoferratenſi, p. 461. & Anthologio: ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς ἐμπλησθῆναι ἁγιασμοῦ, διὰ τῆς τῶν ὑδάτων τούτων μεταλήψεως, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Sed & in iſtius aquæ Benedictionis ritu, tum Sacerdos, & Clerici, tum qui adeſt populus, ex ea communicant: poſtquàm enim Sacerdos, pretioſâ & vivifica cruce in aquam immiſſa, hanc benedixit, Clerici Troparium Ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, &c. pluries repetunt, donec πάντες μεταλάβωσι καὶ ἁγιασθῶσι, id eſt, per aſperſionem, ut eſt in Euchologio Allatiano: quod etiam habetur in Anthologio Arcudij: ἄρχεται ῥαίνειν ὁ ἱερεὺς τὸν λαὸν ἐκ τοῦ ἁγίου ὕδατος, εἶθ' οὕτως ἀπογεύεται ἐξ αὐτοῦ μετὰ τὸ συστεῖλαι τὰ ἅγια, καὶ δίδωσι καὶ τῷ λαῷ, καὶ μετὰ τὸ πιεῖν ἅπαντα τὸν λαὸν, εἰσερχόμεθα ἐν τῷ ναῷ. Armenios eodem die Epiphaniæ feſto aquarum benedictionem Cruce pariter in eas immiſſa peragere obſervat Adamus Olearius in itinerario Moſcovitico & Perſico ad an. 1637. Vide Codinum de offic. cap. 8. & Chriſtophorum Angelum de Hodierno Græcorum ſtatu cap. 15. Ex hac aquâ prætereà Sacerdotes, Clerici, & populus hauriunt, quam domum aſportant, ut eâ hanc aſpergant. Unde in precibus quas à Sacerdote in ejuſmodi aquæ Theophaniorum benedictione dictas innuimus, illa erat: ὑπὲρ τῶν ἀντλούντων καὶ ἀρυομένων εἰς ἁγιασμὸν οἴκων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. quò etiam ſpectant quæ habet Nomocanon Cotelerianus n. 127. De hoc ritu agit prætereà Chryſoſtomus in Homil. ſuprà laudata: ταύτῃ γὰρ ἐστιν ἡμέρᾳ καθ' ἣν ἐβαπτίσατο, καὶ τὴν ὑδάτων ἡγίασε φύσιν· διά τε τοῦτο καὶ μεσονυκτίῳ κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην, ἅπαντες ὑδρευσάμενοι, οἴκαδε τὰ νάματα ἀποτίθενται, καὶ εἰς ἐνιαυτὸν φυλάττουσιν, ἅτε δὴ σήμερον ἁγιασθέντων τῶν ὑδάτων. Sed & ὕδωρ τῶν ἁγίων Θεοφανείων, in medicamentis adhiberi interdum, docemur ex Myrepſo ſect. 7. cap. 6. Obſervat denique Goarus p. 451. 467. duplicem eſſe apud Græcos aquæ Epiphaniorum benedictionem, alteram quæ in Feſti Pervigilio benedicitur, ex qua bibitur, populus aſpergitur, domúſque luſtrantur: alteram inter miſſarum ſacra ipſo die feſto dedicatam, ut ſanctiorem, pœnitentibus Euchariſtiæ communionis privatis propinari, eámque ſummâ religione à Græcis aſſervari; utramque verò ἁγιασμὸν τῶν Φώτων, καὶ ἀφ' ἑσπέρας καὶ πρωΐ, priorem denique ἀλειτούργητον, alteram λειτουργηθέντα appellari.

Ἁγιασμὸς μικρὸς, dicitur altera aquæ benedictio, quæ ſingulis menſibus fit, vel in quacunque urgente neceſſitate, cujus ordo ſeu officium habetur in Cod. Colbertéo 6041. hac Epigraphe: Ἀκολουθία τοῦ ἁγιασμοῦ γινομένη κατ' ἀρχιμηνίαν. Et in Euchologio

p. 441.

p 441. hoc etiam titulo: Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ, quomodo perinde appellatur à Codino de Offic. cap.14. n. 27. Idem n.26. δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι κατὰ τὰς τῶν μηνῶν ἑκάστων ἀρχὰς γίνεται ἁγιασμὸς ἐν τῷ παλατίῳ, ἄνευ μόνου τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ τοῦ Ἰανουαρίου κατὰ γὰρ τούτους, τοῦ μὲν ἐν τῇ τεσσαρισκαιδεκάτῃ, τοῦ δὲ ἐν ἕκτῃ γίνεται, Deinde numeris ſequentibus, quâ ratione fiat, deſcribit. Nomocanon laudatus ab Allatio lib.de Opinat. Græcor. n.12. νὰ καλέσῃ τοὺς ἱερεῖς, νὰ ψάλλων παράκλησιν τῆς Θεοτόκου, νὰ καμοῦν καὶ μικρὸν ἁγιασμὸν, εἶτα νὰ λειτουργοῦν, &c. Laudatur liber Nicephori Patr. Conſtantinopolit. περὶ διαφόρων ὑποθέσεων, cujus primum caput eſt περὶ τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ.

Ἁγιασμὸς præterea appellatur Typicum S. Sabæ cap.19. ἐξελθόντων δὲ ἡμῶν ἐν τῷ νάρθηκι, γίνεται ὁ ἁγιασμὸς ἀπαραλλάκτως, ὡς προδεδήλωται. Infrà: καὶ ἀπερχόμεθα ἐν τῇ βρύσει, ἢ ἐν τῇ πηγῇ τοῦ ὕδατος, - καὶ ἐκτελεῖται καθεξῆς ἐκεῖσε ἡ τοῦ ἁγιασμοῦ ἀκολουθία, - καὶ μετὰ τὸ ῥαντισθῆναι πάντας ἐκ τοῦ ἁγιασθέντος ὕδατος, &c. Pachymeres lib.7. cap.5. ἐπέφωσκεν ἡ ἡμέρα, καὶ οἱ μὲν ἐπιβάλλοντες ἰσχὺς ἰσχυρίζον, ὡς ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καθαίρεσθαι προσδοκῶντες· οἱ δὲ ἐντὸς ἁγιασμοὺς τοὺς δι' ὕδατος, καὶ πρόσωπα καὶ ἔξωθεν, ἀναστήματά τε καὶ κίονες, ἀλλὰ καὶ τίμιαι εἰκόνες τοῦ μεγάλου ναοῦ διὰ τῆς τοῦ ὕδατος ἐπιῤῥαντίσεως ἡγιάζοντο: Adde cap.15. Syropulum in Hiſt.Concilij Florentini ſect.4. c.17. ſect.11. cap. 2. & Balſamonem ad Can.5. Synodi Trullanæ: præterea Codinum cap.14. n. 30. ubi, καὶ τὸ ἁγιάσματος διὰ τῶν δακτύλων, ὡς ἔθος, ἀφάμενος, σφραγίζει τὸ μέτωπον τοῦ Βασιλέως. Adde etiam n. 27. Euchologium p.641. &c.

ΑΓΙΑΣΜΑ, *Panis benedictus.* εὐλογία γὰρ ἁγιασμοῦ μεταδόσεώς ἐστι, ut eſt in Concil. Quiniſexto can.26. Codinus de Offic.cap.17.n.44. τοῦ διαδιδόμενου τῷ λαῷ ἁγιάσματος, ὃ φασὶν Ἀντίδωρον, αὖθις μετασχὼν, &c. Anthologium 25. Decemb. ἡ συνήθης εὐλόγησις τῶν ἄρτων, καὶ μεταλαμβάνομεν ἐξ αὐτοῦ πάντες οἱ ἀδελφοὶ εἰς ἁγιασμὸν ψυχῆς καὶ σώματος. Symeon Theſſalonic. de ſacris ordinat. cap.7. extr. καὶ τὸ ἱερὸν τῷ λαῷ παρέχει ἀντίδωρον προσαγαγὼν τοῦ ἀρχιερέως, διαχυνόμενος ἤδη χειροτονηθεὶς καὶ μαρτυρούμενος τῷ λαῷ, καὶ μεταδιδοὺς ἁγιασμοῦ πᾶσι τῷ ἀντιδώρῳ. Pachymeres lib. 4. cap.3. τρίτον, ὡς καὶ τοῖς ὑπὲρ ἐκείνου (Σελλόνου) τῷ ἰδίῳ μοναχῷ μεταδιδόναι τῶν ἁγιασμάτων κελεύσειεν, ἄδηλον ὄν, εἰ τῷ θείῳ λουτρῷ ἐτελέσθησαν. Adde lib.7. cap.15.

Ἁγιασματηρὸν, *Vas aquæ benedictæ* ad Eccleſiarum limina. Vide Goarum ad Eucholog. p.451.

ΑΓΙΑΣΤΗΡΙΟΝ, *Baptiſterium.* Theophanes an.8.Leonis M. τούτῳ τῷ ἔτει ἐκτίσθη τὸ τετράγωνον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ τὸ ἁγιαστήριον. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Εἶπεν σε κεντῆσαι τὴν μορίαν ἔμορφο μοναστήρι,
> Μεγαλογραφίες ἄξιας, εἶτον ἁγιαστήρι.

ΑΓΙΟΓΡΑΦΑ, *Libri ſanctæ Scripturæ*, apud Epiphanium lib. de Ponder. & S. Damaſcen. lib.4. de orthod. fide cap.18.

ΑΓΙΟΖΟΥΜΗ, Vilior cibus Monachorum, piſcis fortè aut juſculum ex vilioribus, quod ἅγιον Ironicè appellaverint Monachi, cùm Abbates ac præcipui cibis lautioribus veſcerentur, Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Ἐκεῖνοι τρώγουν βαθρακοὺς, ἡμεῖς δὲ τ' ἁγιοζούμιν.

Rurſum:

> Ἡμεῖς δὲ γοῦν ἐσθίομεν καθ' ὅλον τὸ ἁγιοζούμιν.

Infrà:

> Καὶ δίδουν μας, καὶ τρώγομεν, καὶ λέγουν τὸ ἁγιοζούμιν.

Rurſum:

> Κάλλι λεπτὸν, ἀλύμυρε, λέγουν θερμαλαλίαν,
> Ναὶ μὴν καλῶς ἁγιόζουμον διὰ τὴν ὁμονυμίαν,
> Τοῦτο δ' ἀμάζει πάντοτε τοὺς λαπινὰς ἀβάδας,
> Τὶ μαθαρίζειν σήμερον, καὶ λέγειν ἁγιοζούμιν,
> Σηκόνω τὸ πινάκιν μου, καὶ βλέπω τὸ σκουτέλιν,
> Καὶ γ' ὁμοίως ἄνω θρίμματα, καὶ λέγουν ἁγιοζούμιν.
> Κινῶ τὸ συψωμίτιν μου, σύρνω τὸ ἐκ τὸ μάτιν,
> Καὶ λέγω ἶσον τὸ τρώγομεν, καὶ λέγω ἁγιοζούμιν.

Ibidem:

> Πάντως πεινῶν ἀγανακτῶ, κοινοῦμαι εἰς τὸ ἁγιοζούμιν.

Ibidem:

> Ἐκεῖνοι τὰ λαυράκια, καὶ τοὺς τρανοὺς κεφάλους,
> Ἡμεῖς δὲ τὸ βρωμόκαπνον ἐκεῖνον τὸ ἁγιοζούμιν.

ΑΓΙΟΚΛΗΜΑ, *Caprifolium*, Herba, χαμαίφυλλον. Vide Petr.Bellon. lib.1.obſerv. cap. 18.

ΑΓΙΟΠΟΛΙΤΗΣ, Dictus unicè, Andreas patriâ Hieroſolymitanus, Archiepiſcopus Cretenſis inter melodos celeberrimus; nam ἁγίαν πόλιν, Hieroſolymam vocant. Balſamon in Medit. de convocatione ad ſacras Monaſteriorum ædes per tria ſigna: τῆς ἐν τῇ ὀρθρινῇ δοξολογίᾳ πρὸ τοῦ Ἁγιοπολίτου ψαλλομένων συνήθως ἐν τῆς θείας ἱεροτελεστίας καὶ τῆς ἑσπερινῆς προσευχαῖς, &c. Infrà: χάριν γὰρ τῆς θεοφθόγγων εὐαγγελίων ἀνακηρύξεως, καὶ λοιπῶν πανηγυρικῶν βιβλίων ἱερᾶς ἀναγνώσεως, καὶ τῆς ὅλης ἀκολουθίας τοῦ Ἁγιοπολίτου ἁπλῶς, τὸ μέγα σημαντήριον εὕρηται.

Ἁγιοπολιτικὸν στιχηρὸν, compoſitum ab eodem Andrea. Liturgia Præſanctificatorum ex Cod. Barberino: καὶ ὁ ψάλτης τὸ στιχηρὸν τὸ ἁγιοπολιτικόν. Vide Goari Euchologium p. 202. Idem Balſamon: πολλῶν δὲ σημαντηρίων ὄντων χρεία λέγοντες, καὶ Ἰταλοῖς, ὅτι μηδὲ ψαλλομένων Ἁγιοπολιτικῶν, ἀλλὰ μόνης τῆς Κυνύρας τοῦ θεοπάτορος. Vide Allatium de Georgiis p.318.

ΑΓΙΟΡΕΙΤΑΙ, *Monachi qui in montibus habitant:* οἱ ἐν ὄρει, S.Chryſoſtomo: οἱ ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ νάπαις ὁμιλοῦντες, Davidi Monacho in Hiſtoria de Hæreſi Barlaami & Acyndini. Theodoretus ſerm.6. ἀσκητῶν καταγωγαὶ τὰς τῶν ὀρῶν κορυφὰς ἁγιάζουσαι, καὶ τοὺς ἀοικήτους ἐρήμους οἰκίζουσαι. & ſerm. 9. καὶ τὰ ταῦτα φρονούντων (Chriſtianorum) πλήρεις μὲν αἱ πόλεις, πλήρεις δὲ αἱ κῶμαι, πλήρεις δὲ τοῦ πλάνου τὰ ὄρη· ἀντὶ γὰρ τῶν βωμῶν ἐκείνων, καὶ τῆς παλαιᾶς ἐξαπάτης, οἱ τῶν ἀσκητῶν ταῦτα οἰκοῦσι χοροὶ, τὸν ἐσταυρωμένον ὑμνοῦντες, καὶ τὸν ἐκείνου πατέρα, καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα. Præſertim verò ita appellati *Monachi qui montem Athon inhabitant*, quos ad ſex millia hîc eſſe aiunt, à quorum ſanctitate ἅγιον ὄρος inde appellatur, ipſique Monachi ἁγιορεῖται, vel uti effert Goarus ad Euchologium p.120. ἁγιορῆται, quorum præcipuum & inſignius monaſterium à quodam S. Athanaſio, qui ſub Nicephoro Phoca vixit, *Sanctæ Lauræ* nomine donatur. Aliorum, quæ ad 21. eſſe dicuntur, nomina deſcripſit Petrus Bellonius lib.1.obſervat. cap.38. 39. Longè verò accuratiùs Janus Rutgerſius lib.2.variar.Lect. cap.11. Hiſtoria politica p.39. de Maximo, Patriarcha Conſtantinopolit. καὶ ἦν ἁγιορείτης. Ita porrò ejuſmodi Montis ſancti Monachos vocant Syropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 3.cap.7. ſect.5. cap.3.Manuel Calecas de eſſentia & operatione p.22. Philotheus Heracleæ Metropolitanus in ſermonibus Dogmaticis adverſus eos ſcriptis, & alij. Vide Cruſium in Turco-Græcia p.133.& Leunclavium in Pandecte Turcico n.17.

ἍΓΙΟΙ, dicuntur & compellantur apud Græcos, Antiſtites & Imperatores: hi ob ordinationem, iſti ob ſacram unctionem. De Antiſtitibus Joannes Tzetzes Chil.9.

> Τοὺς οὓς ἐχειροτόνησαν, ὠνόμασαν, ἁγίους
> Ἄνθρωποι ἀλιτήριοι, ὁμότροποι ἐκείνοις.

Synodus VI. Oecumen. act. 10. in acclamat. ἄξιον ἀποκαλεῖ πᾶσα ἡ Ἀνατολὴ τοῦτον τὸν τῆς ὁσίας μνήμης Ἀναστάσιον τὸν γενόμενον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀντιοχείας. Nihil tritius

Digitized by Google

tius de Imperatoribus. Symeon Theſſalonicenſis lib. de ſacram. ubi de unctione Imperatoris: διὰ γὰρ τοῦ χρίειν τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ, Ἅγιος, ἀνακράζει, δεικνὺς ὅτι ἐκ τοῦ ἁγίου καθαγιάζεται, καὶ καθιεροῦσθαι βασιλεὺς τῶν ἡγιασμένων ἐστὶν ἀπὸ Χριστοῦ. Joannes Cantacuzenus lib. 1. Hiſt. cap. 41. & ex eo Codinus cap. 17. n. 18. ubi de eorum coronatione: ὁ δὲ Πατριάρχης χρίει σταυροειδῶς τὴν κεφαλὴν τοῦ Βασιλέως τῷ θείῳ μύρῳ, ἐπιλέγων μεγάλῃ τῇ φωνῇ τὸ, Ἅγιος. οἱ δὲ ὄντες ἐν τῷ Ἄμβωνι πάντες περὶ τὸν Πατριάρχην διαδεχόμενοι τὴν φωνὴν λέγουσι καὶ αὐτοὶ ἐκ τρίτου τὸ, Ἅγιος, ὁμοίως καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ λαοῦ πλῆθος ἐκ τρίτου λέγει τὸ αὐτὸν λόγον. De utriſque idem Symeon Theſſalonicenſis de ſacris ordinat. cap. 7. ubi de Epiſcopo: διὰ τοῦτο γὰρ καὶ, Δέσποτα ἅγιε, καὶ μεγάλην αὐτοῦ τὴν ἁγιωσύνην λέγουσιν, ἐπεὶ καὶ τοὺς ἄλλους μετ' ἱερεῦσιν ἁγιωσύνη ἐστὶ τῆς χάριτος ἁγιαζομένης ἐν πνεύματι, ἐξαιρέτως καὶ τῷ ἀρχιερεῖ χειροτονουμένῳ ἁγίῳ, καὶ τὸν βασιλέα δὲ χρίων ὁ ἀρχιερεὺς, Ἅγιον ἀνακηρύττει, ἀλλὰ μόνῳ λόγῳ τῇ ἀνακηρύξει φησὶν διὰ τὸ χρίσμα καὶ ἅγιον τοῦ ἱεροῦ μύρου, ἐξ οὗ δὲ καὶ πάντες πιστοὶ χρίονται, καὶ ἅγιοι ὀνομάζονται, & cap. 8. ὁ μὲν τὸ χρίσματι Ἅγιος ἤτοι ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς, ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ἅγιος τῇ χειροτονίᾳ. Hinc Ἁγιωσύνη, titulus compellatorius Antiſtitum præſertim, qui paſſim occurrit. Sed & ἁγίους, Cæſares compellabant, hoc ex Theophylacti Archiep. Bulgariæ Epiſtolis colligitur, 12. 34. cùm & iis Βασιλείας titulum impertirent. Vide Gloſſ. Med. Lat. in *Sanctus*.

ἈΓΙΤΑ, *Auxilium*, ex Ital. *Aita*, Gloſſæ Græcobarb. ἔχει βοήθειαν καὶ ἀγίταν· Alibi: ἀρωγὴ, βοήθεια, ἀγίτα.

Ἀγιτιάζειν, *Auxiliari*, *Opitulari*. Ital. *Aitare*. Exdem Gloſſæ: κράζει μοναῦτα τὸν Θεὸν νὰ σὲ βοηθήσῃ, καὶ νὰ σὲ ἀγιτιάσῃ.

ΑΓΚΑΘΙ, Ἀγκάθια, *Spina*, ἄκανθα, Fabulæ Æſopi Græcob. p. 19. καὶ παρευθὺς ἐκιντρώθη ἀπὸ τὰ ἀγκάθια τῆς βάτου, ubi Cod. Gr. ἐπὶ τῶν κέντρων.

Ἀγκαθερὸς & Ἀγκαθωτὸς, *Spinoſus*.

ἈΓΚΑΛΑ καὶ, *Etſi*, Εἰ καὶ, Καίπερ.

ΑΓΚΑΛΗ, Machinæ bellicæ ſpecies. Joan. Cananus de Bello Conſtantinopolit. καὶ μηχανικώτατα ἔργα, καὶ ἑλεπόλεις κατεσκεύασαν, καὶ μηχανικὰς ἀγκάλας μετρόχους μακρὸς, καὶ μεγάλας σκεπαστὰς, καὶ μεσίας ὑπὲρ ἀριθμὸν διεπράξαντο.

ΑΓΚΑΛΛΙΑΖΕΙΝ, pro Ἀγκαλίζειν, *Amplecti*.

ΑΓΚΑΝΙΖΕΙΝ, *Rudere*, *oncare*, ὀγκᾶσθαι, βρωμᾶσθαι.

ΑΓΚΕΙΟ, *Vas*, Ἀγγεῖον.

ΑΓΚΙΝΑΡΑ, pro κινάρα, *Cinara*, σκόλυμος. ἀγκιναριὰ, *Carduus*, *acorna*, σκόλυμος, ἄτρξ, ἄκορνα.

ΑΓΚΛΥΣΤΗΡΙ, pro Κλυστὴρ, *Clyſter*.

ΑΓΚΛΩΝΑΣ, *Cubitus*, Ἀγκών.

ἈΓΚΟΝΑ, *Palma manus*. Gloſſæ Græcobarb. ἀγοστὸς, τὸ ἔσω τῆς χειρὸς, ἡ ἀγκόνα, ἡ παλάμα.

Ἀγκόνας, *Cubitus*, ἄγος, ὁ ἀγκὼν, in iiſdem Gloſſis.

ΑΓΚΟΥΜΑΝΔΕΨΗ, Sigillum ſeu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum in Italia ſacra tom. 1. p. 1029. καὶ στέργω εἰς ταῦτα πάντα, ἵνα ἔχει ἄδειαν εἰς τὴν κρατηρὰν αὐτῆς δέχεσθαι εἰς ἀγκουμάνδευτον ἀνθρώπους, quæ ſic vertit Nicolaus Alemannus: *& contenti ſumus ad hæc omnia, ut poſſit ſuis locis ſuſcipere commendatos homines*. proinde videtur legendum εἰς ἀκουμάνδευ, aut quid ſimile. Vide Gloſſ. Med. Lat. in V. *Commendati*.

ΑΓΚΟΥΡΑ, *Anchora*, Ἄγκυρα.

ΑΓΚΟΥΡΙΔΑ, *Uva acerba*, ὄμφαξ, in Corona pretioſa. Melanius Cocinus in libello Jatrico MS. καὶ βάλε εἰς σκουτέλλιν γεμάτον, καὶ τὸν καιρὸν τὰς ἀγκουρίδας. Vide Ἄγουρος.

ἈΓΚΡΙΖΕΙΝ, *Offendere*, *lædere*. Gloſſæ Græcobarb. εἶναι ἀγκρεισμένοι, καὶ μνησικακοῦσιν εἶναι ἐχθρευμένοι, καὶ φυλάγουσιν τὴν κακίαν, Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ὁ νέος τις τῆς πολιτικῆς εἰς τὸ κακὸ γυρίζει,
Ἀγκρίζει κύριν καὶ παιδία, καὶ ἀνδρόγυνα χωρίζει.

ΑΓΚΡΥΦΙΑ, *Uncus*, *Uncinus*, *Harpago*, Ἁρπάγη, Κρεάγρα, ἄγκιστρον, Cyrillus in Lexico: Στρομάστιν, Κοντάρια μετὰ ἀγκρύφια, ἕως Περιζώνη.

Ἀγκρυφωτὸς, *Aduncus*, Ἐπικαμπὴς, ἀγκιστροειδής.

ΑΓΚΥΛΟΚΟΠΕΙΝ, *Poplitum nervos ſuccidere*, *ſubnervare*, de qua voce, in Gloſſ. med. Lat. νευροκοπεῖν. Theophanes an. 22. Anaſtaſij: Καβάδης δὲ τινὰς τῶν ἐν Περσίδι ἠγκυλοκόπησεν, οἱ μετὰ ταῦτα περιεπάτησαν.

ΑΓΚΥΛΩΝΕΙΝ, *Pungere*, Κατανύσσειν, Στίζειν. Item *divertere*, *deflectere*, Hiſtoria Apollonij Tyrij, ubi de Paride:

Καὶ ἀγκύλωσε τὴν Γρέτζιαν, κ' εἰς Μέρη συνακτίσαν,
Εἰς τοῦ τριάδος τριγύρα ἐτότες εὑρίθηκαν.

ΑΓΚΥΝΑΡΙΑ. Vide Ἀγκιναριά.

ΑΓΚΩΝΙΣΚΟΙ, Suidæ, σκεύη τιμωρητικὰ, *Unci*, de quibus paſſim Martyria S S.

ΑΓΛΑΟΦΩΤΙΣ, *Peonia*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 563.

ΑΓΝΑΝΤΙΑ, *Ex adverſo*, *adverſum*, *obviam*, *è regione*, κατ' ἀντικρὺ, ἐξ ἐναντίας, &c.

ΑΓΝΕΥΤΗΡΙΟΝ, *Monaſterium*, Gregorio Nazianzeno orat. 1. in Julian.

ἈΓΝΟΗΤΑΙ, Hæretici, ſic appellati, quòd dicerent Chriſtum ignoraſſe diem futuri judicij. οἱ ἄγνοιαν τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ περιάπτοντες, ut loquitur Eulogius Alexandrinus Patriarcha apud Photiū. Horum meminit VI. Synod. act. 8. p 750. ubi hujuſce Hæreſeos auctorem quendam Themiſtium nominat. appellationis ratio indicatur in Act. 11. pag. 889. Θεμίστιος ὁ τῆς ἀγνοίας πατὴρ καὶ γεννήτωρ καὶ σπορεὺς ἀθεσμότατος, ὃς ἀγνοεῖν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν τὴν ἡμέραν ἐξεληνίαξεν τῆς κρίσεως, ἀγνοῶν ὅπερ αὐτὸς ὁ Θεηλάτος ἔφασκε, καὶ μὴ εἰδὼς ἅπερ ἀμφιγνοῶν ἀπεφθέγγετο. Meminit etiam Baſilius Cilix apud Photium Cod. 108. Vide Leontium de Sectis p. 474. Nicephorum Call. lib. 18 cap. 45. 49. 50. &c. laudatur liber S. Joannis Damaſceni κατὰ ἀγνοητῶν.

ἈΓΝΩΓΙΝ, Ἀγνώγιον, *Cœnaculum*, Ἀνώγεων, Gloſſæ Græcobarb. ἐν τῷ ὑπερώῳ, εἰς τὸ ἀνώγεον, εἰς τὸ ἀγνώγιν. Alibi: ἀνώγεων, ἀγνώγιον, ἀγνώγιν.

ΑΓΟΓΙΟΝ. Vide Ἀγώγιον.

ΑΓΟΝΥΚΛΙΤΑΙ, Hæretici ſic dicti, quòd inter precandum genua nollent flectere, ſed ſemper ſtarent. Auctor de initiis Hæreſeon n. 91.

ἈΓΟΡ, *Aquila*. Gloſſæ Græcobarb. Ἄγορ, ἀετὸς, ἀτὸς.

ἌΓΟΣ, Ægyptiis, *intubus*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 348.

ΑΓΟΡΑΔΑ, *Emptio*, Gloſſæ Græcobarb. ἀρραβῶνα ἔνι ἡ πρώτη καταβολὴ, ἤγουν τὸ πρῶτον χέριν, ὅπου δίδεται εἰς τὰς ἀγοράδας καὶ πώλησις, διὰ τὰ πωλημένα καὶ ἀγορασμένα.

ΑΓΟΡΑΖΕΙΝ, *Prodere*, in Chronico Veneto-Byzantino, an. 1391.

ΑΓΟΡΑΙΑ, *Forenſia & publica inſtrumenta*, in Nov. 49. 52. 73. 114. 142. diverſa ab ἰδιοχείροις. Sed & Ἀγοραῖοι dicuntur *Tabelliones*. Vide Cujac. ad Nov. 44.

ΑΓΟΡΑΝΟΜΟΙ, *Ædiles*, in Baſil. & apud Theophil. Ἀγορανομίαι, *Cura ædilitia*, apud Modeſtinum in l. 13. §. 6. D. de Excuſ. tut.

ἈΓΟΥΡΟΣ, *Immaturus*, *Præmaturus*, Ἄωρος, ἀπέπαντος. Ἀγουρὰ, *Immaturè*, Ἀωρί. Ἀγουράδα, *Aſperitas*

ritas

ritas, acerbitas. Lexicon MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ: Ἔλαιον ὀμφάκινον, ἄγουρον ἔλαιον.

Αγουρίδόξωμον, τὸ ὀμφάκινον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1334. *Uva immatura*, vel *ſuccus uvæ acerbæ.* Gloſſæ Jatricæ MSS. Neophyti: Αμβουσία, ἡ ἄωρος σαφύλη, καὶ ἀμβουσαῖον, γλεῦκος, τὸ ἀγριοδόξωμον, Vide in Καπὺλ.

Ἄγουροι, Thracibus, nuncupati *Ephebi*, ut auctor eſt Euſtathius. Leo Grammaticus p.460. ἴδε, μῆτερ, οὐκ ἄγουρον νεῶν ἐπελαβόμην. Anna Comnena lib. 6. Alexiad. p.205. ἐνετείλατο συμπαραλαβεῖν μεθ' ἑαυτοῦ τούς τε λιμδρευομένους τῶν ἀγούρων. Nicetas in Iſaacio lib.3. n.2. τῶν γὰρ ἐκ τῶν πατρικῶν ἀγούρων πρὸς τοὺς ἡμᾶς μεταβέβηκασιν αἱμωδίαν, καὶ ὁ Κομνηνὸς οὗτος Ἀλέξιος ὡς ἔοικε παθῶν κατέκειρε. Ubi Cod. al. ἐκ πατρικῶν ὀμφάκων, *Ex uvis acerbis.* Anonymus de Nuptiis Theſei lib.6. extr.

Τίς εἶχεν πόθον ἄγουρος, καὶ τίς κορασίου πάλι.

Idem lib.7.

Η μία για ἕναν, καὶ ἄλλη για τὸν ἄλλον

Proverbia Græcobarb. MSS. πῆον ἄγουρον πομπεύουσιν, οὗτος ἀπὸ μιᾶς πομπῆς ἦτι.

Αγόρι, *Filius maſculus*, Græcis hodiernis. Prochoprodromus ex Cod. MS.

Ἀνέχω γέιτονιαν τινάν, κ' ἔχει παιδὶν ἀγόριν.

Επιάγουρος. Leo Grammaticus p.460. de Michaële Imp. Θεασάμενος ὢν αὐτὸν ἐπιάγουρον, καὶ μεγάλην κεφαλὴν ἔχοντα. Auctor Incertus poſt Theophanem p.431. de eodem Michaële: στρογγυλοπρόσωπος, σιλόχρους, μαῦραν ἔχων τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπιάγουρον, καὶ τὸ γένειον εὐπρεπῶς διακείμενον.

Αγουρίτζη, *Juvenculus*, Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ μέσον νὰ καλίβιναν εὐθὺς ὡς ἀγουρίτζης.

Ἄγωρος, pro ἄωρος. Nomocanon Coteleriaunus n. 331. εἰ δὲ τις ἄγωρος μνησευθῇ κοράσιν, καὶ ἄλλος εἴπῃ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησα, διὰ τὸ νὰ τὴν ἀφήσει ἐκεῖνος, &c.

ΑΓΟΥΡΟΥΠΕΣ, Herbæ ſpecies, apud Lemnios, de qua Bellon. lib.1. obſerv. cap.26.

ΑΓΟΥΣΑΓΑ, Pyri ſilveſtris ſpecies, apud Cretenſes. Petr. Bellon. lib.1. obſerv. cap.18.

ἈΓΡΑΚΤΟΝ, *Axis*, Gloſſæ Græcobarb. Ἄξων, τὸ ξύλον ὁπου διαβαίνει ἀνάμεσα τοὺς τροχοὺς, ὃ σήμερον καλεῖται Ἄγρακτον. Item *Fuſus*, pro ἄτρακτος. Eædem Gloſſæ: ἄγρακτον, βέλος, σαγίττα, ἄδρακτιν κλωστὴρ τοῦ νήματος. Ita Ἄτρακτον pro *telo*, inſtar fuſi, uſurpat, præter Sophoclem, Procopium, & Menandrum apud Suidam, Paulus Ægineta lib. 6. cap. 88. ex Cod. MS. de Fracturis: διαφέρουσι τοίνυν τὰ βέλη ὕλῃ, σχήματι, μεγέθει, ἀριθμῷ, σχέσει, δυνάμει· ὕλῃ μὲν, καθὸ τῶν καλαμίνων ἀτράκτων, αὐτῶν ξυλίνων ὑπαρχόντων. Nicetas in Manuele lib. 2. n.7. ὁπλισμὸς γὰρ αὐτοῖς, γωρυτὸς ἐπὶ τοῦ ἰξύος ἐξηρτημένος πλάγιος, καὶ καμπύλα τόξα, καὶ ἄτρακτοι.

ΑΓΡΑΡΑΙΑ, Theophanes an. 7. Phocæ: τότε Φώκας Μακρόβιον τὸν Σκρίβωνα ἐκέλευσεν τοξευθῆναι εἰς τὴν ἀγραραίαν, καὶ εἰς τὸ καστέλλιν τῶν Θεοδοσιανῶν ἐν τῷ Εβδόμῳ κρεμασθέντα εἰς τὸ κονλάριν εἰς ὃ γυμνάζονται οἱ τύρωνες, ἀποθανεῖν. Ubi Goarus ἀγραραίαν idem eſſe quod ἀγορὰ exiſtimat; quod vix putem.

ΑΓΡΑΡΙΑ, *Navicula Piſcatoria*, ſeu quibus utebantur Piſcatores ad τὴν ἰχθύων ἄγραν. Theophanes in Leone Iſauro an. 1. καὶ λοιπὸν μικρᾶς ἀδείας τῆς παραλιακῆς παραλίας εὑρούσης ἐκ τῆς πόλεως ἐξερχόμενα χελάνδια πλεῖστα ἐκόμιζον δαπάνας· ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἁλιευτικὰ ἀγράρια, εἴς τε τὰς νήσους, καὶ παράλια τάχη ἀγρεύειν ἰχθύας οὐκ ἐκωλύοντο. Anna Comnena lib.6. Alexiad. p.181. ὡς δὲ ἅπαντες ἐν τοῖς ἤδη ῥηθεῖσιν ἀγραρίοις, εἰσελθόντες διὰ τοῦ στομίου τοῦ λίμνης, τὰς πάγαις τοῦ Ελκώνη ἐμπεπλώκασι. Ubi perperam Edit. ἀγαρίοις. Rurſum lib.7. p.205. αὐτοῦ που δὲ πολλὰς κατασκευάσας ναῦς, πρός τε καὶ τεσσαράκοντα ἀγράρια σκεπαστά, καὶ ἐν αὐτοῖς ἄνδρας εἰσαγαγὼν ἐμπείρους, &c.

Αγράριον, navis quâ utebatur Imperator cùm peregrè ibat, aut cùm in Palatia ſuburbana concedebat, antequàm Dromonum uſum induxiſſet Leo Philoſophus. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 51. μέχρι τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ ἀοιδίμου καὶ σοφωτάτου βασιλέως οὐκ ἦν βασιλικὸν δρομώνιον, ἐν ᾧ εἰσήρχετο ὁ βασιλεὺς, πλὴν ἐπὶ Βασιλείου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου, ὅτε ἦλθεν εἰς τὰ Θερμὰ τῆς Προύσης, καὶ πάλιν ἀπῆλθε θεάσασθαι τὸ γεφύριον τοῦ Ρηγίου, τῇ κελεύσει αὐτοῦ καὶ προνοίᾳ κτιζόμενον, εἰς δρομώνιον εἰσῆλθε, καὶ ἕτερον δρομώνιον ἠκολούθει ὄπισθεν. Mox addit, ejuſmodi Dromonibus uſum Heraclium, cùm longiorem aliquam profectionem ſuſciperet: agrariis verò cùm ad proxima palatia procederet. At Leo cùm videret ejuſmodi agraria ad excipiendos Principes ſui comitatus non ſufficere, Dromonibus deinceps uſus eſt, ac primùm unico, deinde altero, quod *ſecundum* appellavit, quòd is ſcilicet longiora itinera interdum ſuſciperet. In agrario porrò nemini cum Imperatore eſſe licebat, niſi Drungariis excubiarum, reique navalis, Logothetæ curſus, Hetariarchæ, Myſtico, libellorum ſupplicum Magiſtro, Domeſtico ſcholarum, Accubitori, Veſtiario & uni è cubiculariis. Vide Gloſſ. Med. Lat. in *Agrienſes*.

Αγραριῶται, *Remiges agrariorum Imperatoris* vel *Auguſtæ*, apud eundem Conſtantinum cap.51. extr. Ubi univerſim ita appellantur ἐλάται τῶν βασιλικῶν ἀγραρίων. Quæ quidem ἀγράρια, alia erant ῥούσια, alia μαῦρα, ſic, ut opinor, appellata, à colore veſtium quibus Remiges induti erant. Ac Agrariis quidem & Dromonibus Imperatoris præerat magiſtratus, ὁ τῆς Φιάλης dictus, quòd ad Phialam, de quâ egimus in noſtra Conſtantinopol. Chriſtiana, inter hoſce Remiges enatas controverſias quotidie ſub veſperam dijudicaret; & ſi quid præter decorum aliquem ex iis egiſſe, aut alicui injuriam feciſſe, vel officium ſuum deſeruiſſe comperiſſet, ab eo fuſtibus ac flagris exciperetur. Agraria verò Auguſtæ, quæ Αὐγουστιακὰ ἀγράρια dicuntur eidem Conſtantino, ejúſque Remiges, ſub poteſtate erant Domeſtici menſæ Auguſtæ, qui ὁ ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς Αὐγούστης vulgò indigitatur, eaque perinde erant ῥούσια & μαῦρα. Verùm poſtea abrogatum id munus Domeſtico menſæ, illúdque tranſlatum in Phialæ præfectum, ita ut deinceps Remiges tum Imperatoris, tum Auguſtæ, uni eidémque dignitati ſubderentur. Inter Remiges verò inſtituti ſubinde varij Gradûs: nam & Πρωτελάται, & Δευτερελάται, præterea Πρωτοκάραβοι, creati, de quibus copioſè idem Conſtantinus, & nos pariter ſuis locis.

ἈΓΡΕΛΑΟΣ, Ἀγριελαία, *Oleaſter*, *Olea ſilveſtris*.

Αγρίλλιον, *Oliva*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. ult. ἀπὸ τὰ ἀγρίλλια, νὰ πάρει δικαίωμαν τὸ δ'.

ΑΓΡΙΑ, *Gramen*. Suidas: Ἄγρωστις, εἶδος βοτάνης, ἡ κοινῶς ἀγρία.

Αγρία, *Anemone*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 395.

Αγριὰ, *Ferociter*, Αγρίως.

ΑΓΡΙΑΓΚΟΥΡΕΑ. Vide in Αγγούριον.

ἈΓΡΙΑΝΘΡΩΠΟΣ, *Satyrus*, Σάτυρος, in Corona pretioſa.

ΑΓΡΙΑΝΟΣ, *Ruſticus Agreſtis*. Chronicon Alexandrin. p.264. καὶ πλῆθος ἦν ἐν τῇ Ρώμῃ τῶν ἀγριανῶν.

ΑΓΡΙΜΙ, *Equus agreſtis*, *indomitus*, Equifer, ἀγριόζυγον, θηρασιμὸν, θηρίον, θήρ. Joannes Cinnamus lib.2. n.9. τὸ ἐν τοῖς μάλιστα δρομικὸν εἶναι τῶν ἵπ-

πων αὐτῷ καινοθῆναι καραδοκῶν, ὃν καὶ Ἄγριμον, τὸ τάχος ἀντιλόμενοι, ἐκάλουν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 4.

> Ἀγρίμια, λάφια, καὶ λαγοὺς, πλαδόνια μαζομάτης,
> Ἐπίασαν μετὰ δίκτυα, καὶ με σκυλία οἱ τοπίτης.

Vide Gloſſ. Med. Lat. in *Equiſer*. Aliàs ἄγριμος, ὁ ἀπὸ τῆς ἄγρας, Suidæ exponitur.

ΑΓΡΙΜΟΝΙΑ, *Agrimonia*, *Eupatorium*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. Ἀρμωνιακὸν, ἤ ἐστι ἀγριμωνία. Vide Ruellium lib. 3. cap. 95.

ΑΓΡΙΟΓΑΔΑΡΟΣ, *Onager*. Vide γάδαρος.

ΑΓΡΙΟΓΙΔΑ. Vide in Γίδα.

ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΟΝ. Vide in Γούρουνον.

ΑΓΡΙΟΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑ, *Leucacantha*. Λευκάκανθα.

ΑΓΡΙΟΖΟΥΔΟΝ. Vide in Ἀγρίμι.

ΑΓΡΙΟΘΩΡΕΙΝ. Vide in Θωρεῖν.

ΑΓΡΙΟΙΝΤΥΒΙΟΝ, *Intubus*, *ſeu Cicorea ſilveſtris*. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. κιχώριον, βολάνη. λέγεται δὲ καὶ τὸ ἀγριοϊντύβιον.

ΑΓΡΙΟΚΑΤΑ, *Ictis*, Ἴκτις.

ΑΓΡΙΟΜΑΛΑΧΟΝ, *Malua ſilveſtris*. Demetrius lib. 2. Hieracoſoph. cap. 32. ῥίζας ἀγριομαλάχου σμώξεις, καὶ τρίψας, &c.

ΑΓΡΙΟΜΕΛΕΑ, Arboris ſpecies, Cretenſibus propria, de qua Petr. Bellonius lib. 1. obſer. cap. 17.

ΑΓΡΑΡΕΥΕΙΝ, *Peragrare*, *oberrare*. Heſychius: Ἀγραρεύσας, Περιέρχῃ. Salmaſius *Agrarias facere* exponit, ad Spartianum. Sunt autem *Agrariæ*, Tacticis, *Vigiliæ*, *Excubiæ*, ut docuimus in Gloſſ. med. Lat.

ΑΓΡΑΦΟΣ διαθήκη, *Nuncupatio*, in Gloſſ. Gr. Lat. vox JC.

ΑΓΡΕΚΑΒΟΣ, σταφύλη, In Lexico MS. Cyrilli.

ΑΓΡΙΟΜΕΛΙΝΤΖΑΝΑ. Vide in Μελιτζάνιον.

ΑΓΡΙΟΜΟΧΤΕΡΑ, *Aper*. Vide Belon. lib. 1. obſerv. cap. 54. & infrà, Ἀγριόχοιρος.

ΑΓΡΙΟΝΟΣ, *Onager*, *Aper ferus*. Syropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 11. cap. 9. καὶ μεθ' ἡμέρας δύο ἐκόμισεν ἄλλους ἕξ. καὶ ἕνα ἀγριόνον, σύβαγον τῶν κυνῶν. Vide Gloſſ. Med. Lat. in *Ferus*.

ΑΓΡΙΟΠΕΤΕΙΝΟΝ, *Upupa*, apud Anonymum MS. de Avibus & earum virtutibus in Medicina.

ΑΓΡΙΟΠΙΑΝΟΣ, pro, ἄγριον πήγανον. Gloſſæ Græcobarb. ἀγριοπήγανον, βολάνη, ἀγριόχορτον, ἀγριοπίανος.

ΑΓΡΙΟΠΙΜΕΝΤΟΝ, *Arſenicum*. Ἰατρικὰ MSS. Reg. λεπίνας, ἀρσενικὸν, ἀγριοπιμέντον.

ΑΓΡΙΟΠΟΥΛΙΟΝ. Vide in Πουλί.

ΑΓΡΙΟΣΥΚΗ, *Mariſca*. Demetrius Conſtantinopol. lib. 2. Hieracoſophij cap. 9. Σπέρμα ἀγριοσυκῆς, μέλι ὀλίγον, οἶνον παλαιὸν, μίξας ὁμοῦ. occurrit rurſum cap. 36.

ΑΓΡΙΟΥΤΖΙΚΟΣ, *Ferocculus*, Ὑπάγριος.

ΑΓΡΙΟΣΦΑΚΤΟΝ. Vide in Σφακτά.

ΑΓΡΙΟΦΟΙΝΙΚΙΟΣ, *Ex Palma agreſti*. Martyrium S. Arethæ & ſocior. MS. καὶ παρεισφέρει ξύλον ἐλαφρὸν ἀγριοφοινίκιον μεταξὺ τῆς ἀρχῆς τῶν πεντήκοντα γονατίων. Vide Ruellium lib. 3. cap 119.

ΑΓΡΙΟΧΟΙΡΟΣ, *Aper Silveſtris*, Nicetas in Iſaacio & Alexio n. 3. καὶ τὸν Χαλκιδόνιον ἀγριόχοιρον, ὃς ἐν τῷ ἱππικῷ φρόνων τὴν ἐπινώτιον τρίχα ῥύδην φέρεται, τῆς βάσεως καθελὼν μετῳκίσεν εἰς τὸ μέγα Παλάτιον. Ubi Cod. al. συῶ præfert.

ΑΓΡΙΟΧΟΙΡΗΔΗΣ. Anonymus de Nuptiis Theſei & Æmiliæ lib. 7.

> Ἔτζη τὴν ἐπαρόμοιαζες σὰν τὸ ἀγριοχοιρίδι,
> Ὅταν γρυνᾷ ὀπίσω τοὺς κυνηγοὺς νὰ δίωχνῃ.

Alibi:

> Ἀλίος αὐτὴ δὲν ἔκαμε μετ' ὡς ἀγριοχοιρίδι,
> Ὁποῦ γρυνᾷ τοὺς κυνηγούς.

Idem lib. 1.

> Ἀλίος αὐτὴ δὲν ἔκαμνε μονοστ' ἀγριοχοιρίδι,
> Ὁποῦ γρυνᾷ τοὺς κυνηγοὺς εἰς τὰ δρυμώνα πίσω.

ΑΓΡΙΩΝΕΙΝ, *Efferare*, Ἀγριαίνειν.

ΑΓΡΟΓΕΙΤΩΝ, *Dominus vicini fundi*, *confinis*, in Baſilic. lib. 16. tit. 6. §. 5. & Scholiaſt. ad lib. 22. p. 29.

ΑΓΡΟΛΙΑ, *Oleaſter*. Gloſſæ Græcobarb. ἄγριφος, γένος τι τῆς ἀγρίας ἐλαίας, γένος κάπιον τῆς ἀγρολιᾶς.

ΑΓΡΟΙΚΟΥΝ, *Sentire*, *ſentiſcere*, αἰσθάνεσθαι, αἰσθάνειν.

ΑΓΡΟΝΙΜΙΔΑ, *Recognitio*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 128. ubi de Teſtibus: ὀφείλεται νὰ χάσει ἐκεῖνον τὸ ἔγκλημαν, καὶ ὁ ἄλλος νὰ τὸ κάμει μὲ τὸ κίνδυνον, καὶ τοὺς μάρτυρας τοὺς ἀπίστους ὀφείλεται νὰ τρυπήσουν τὰς παλάμας τους μὲ σίδερον βραστὸν εἰς ἀγρονιμίδαν τοῦ ἀδίκου ὅρκου τοῦ ὤμοσε εἰς τὴν μαρτυρίαν τὸ ἐκεῖνος ὅπου ὤμνε ἄδικον ὅρκον, ἀρνᾶτον τὸν Θεὸν, καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλεται νὰ ἔχῃ τρυπημένην τὴν παλάμην, &c. Ubi cap. 123. Edit. Venetæ; *Si deve forar le palme de le man con un ferro caldo, per recognition del falſo Sacramento*. Eædem Aſſiſæ, cap. 112. εἰ μὲν ὁ τίμιος νὰ τις δίξῃ ὕστος καθ' ἡ αὐτὴ νὰ ἀγνορίσει τὸ νὰ δίξῃ, οὐ ἀπὸ ἰδιωῦ τοὺς λαοὺς ὅπου μετάδαν τόπους του ἰδανιοῦ, οὐ ἀπὸ ἀγνοριμίδαν, οὐ ἀπὸ ἄκουσαν νὰ οἱ γνορίσει τόπους μου νὰ ἔχουσιν. Infrà ἀγνορισία non ſemel ſcribitur.

ΑΓΡΟΝΙΣΤΟΣ, *Ignotus*, Gloſſæ Græcobarb. ἄγνωστον, ἀφανὴς, ἀγνώριστον, ἀγρόνιστον, κεκρυμμένον.

ΑΓΡΟΣΚΙΛΛΑ, *Scilla agreſtis*. Gloſſæ Græcobarb. ἀσφόδελος, σκιλλῶδες φύλον, ὁποῦ ἔχει εἰκόνα καὶ ἰδέαν τῆς σκίλλας, ἤγουν ἀγροσκίλλας.

ΑΓΡΟΣΤΙΚΟΝ. Vide Ἀκρόστιχον.

ΑΓΡΥΛΗ, *Silentium*. Gloſſæ Græcobarb. ἀγρυξία, ἀγρύλη, μούλλωμαν.

ΑΓΡΥΠΝΙΑΙ, In libris Eccleſiaſticis Græcorum, dicuntur *Vigiliæ*, quas in Feſtis ſolennioribus Monachi ac Clerici obſervare ſolent: quarum rationem hodiernam ita deſcribit Baſilius Hieromonachus Maleinus apud Goarum: *Statim adveniente nocte, inſtituenda vigilatio ad horas duas,* (poſt ſolis occaſum) *& auditâ horâ octava ſurgendum, hunc terminum tranſire Monacho non decet, alij uſque ad tertiam, quartam, & quintam, ante Matutinam Synaxin, & nonnunquam per totam noctem extendunt vigilias: præcipuè quibuſdam feſtis aut publicis, ad celebranda ſacra die ſequenti, futuris conventibus. Matutino autem ſomno poſt Synaxin abſtinent: quandoquidem ille monaſticæ vitæ non eſt conſentaneus.* Vide Allatium de conſenſ. utr. Eccl. lib. 3. cap. 8. n. 8. Typicum S. Sabæ cap. 2. δεῖ δὲ τὸν Ἐκκλησιάρχην ἀκρίβειαν ἔχειν εἰς τὴν ψαλμωδίαν, καὶ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, ὅπως ἡλίου ἀνίσχοντος γένηται ἡ ἀπόλυσις. ἀπὸ δὲ τῆς ἀγρυπνίας, οὐ κοιμώμεθα διὰ τὴν ἁγίαν μετάληψιν τῶν θείων καὶ φρικτῶν μυστηρίων. ἔστω δὲ ἡ λειτουργία τῆς ἁγίας Κυριακῆς ταχύτερον διὰ τὴν τῆς ἀγρυπνίας, τὸ δὲ λυχνικὸν βραδύτερον. Ibidem: ἴστέον οὖν καὶ τοῦτο, ὅτι παρελάβομεν ἐν Παλαιστίνῃ, ὥστε τὸν ὄρθρον τῆς ἑβδομάδος ὅλης ἀπολύειν ἔτι σκοτίας οὔσης, τὴν δὲ ἀγρυπνίαν ἡλίου ἀνατέλλοντος. cap. 3. χρὴ γινώσκειν ὅτι ἑβδομάδες εἰσὶν τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ δύο καὶ πεντήκοντα, ἐν αἷς καὶ ποιοῦμεν ἐν ἑκάστῃ Κυριακῇ ἀγρυπνίαν, ὡς ποσοῦσθαι τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ τὰς ἀγρυπνίας νβ'. γίνονται δὲ καὶ ἐν ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς ἀγρυπνίαι ἐν ἑκάστῳ μηνὶ αὐτοῦ ὑποτε-

μβρίου σεπτεμβρίου, ἢ εἰς τὸ γενέσιον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. τῇ ιδ'. τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἐν τῇ ὑψώσει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ. τῇ ιϛ'. τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἐν τῇ μεταστάσει τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, &c. ubi δεσποτικῶν ἑορτῶν appellatione comprehenduntur ſolemniora feſta. Codinus de offic. aulæ Conſtantinopolit. cap. 12. num. 10. δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἐν τῷ παλατίῳ τέσσαρες ἀγρυπνίαι γίνονται κατ' ἐνιαυτόν. τοῦ Μεγάλου κανόνος, τοῦ Ἀκαθίστου, τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ κατὰ ταύτην τῆς Μεγάλης ἑορτῆς, ſeu in Cœna Domini. Adde Euchologium p.848. & Goarum ibidem p.770. Philotheum Patr. Conſtantinop. de ordine ſacri miniſterij pag.3.&c. Vide Παννυχίς.

ἈΙΡΩΣΤΙΣ, *Avena* exponitur in Baſilic. lib. 60. tit.3. in lege 27. §.14. Scholiaſtes αἶραν, lolium vertit, ubi Celſus JC. *avenam* habet Gloſſæ Gr. Lat. Ἀγρώστη, *Gramen*, *Felox*. Leg. *Filix*, uti Ἄγρωστις exponitur apud Priſcianum lib. 5. Suidas vulgò ἀγρίαν appellari ſcribit. De vocis aliâ notione vide Theophraſtum & Dioſcorid.

ἈΓΣᾺΝ, in Gloſſis Saracenicis MSS. ὁ κλάδος τῶν ῥόδων, *Ramus Roſarum*.

ἌΓΥΣΤΟΣ, *Vitex*, Ἄγνος, Interpolatori Dioſcorid. c.136.

ἈΓΧΙΆΛΛΟΣ, *Luſus genus*. Balſamon ad Concil. VI. Can.51. ἔοικε δὲ διὰ τὰ τοῦ τοιούτου κανόνος ἐπιτίμια ἐπινοηθῆναι τὰ βασιλικὰ παίγνια, τῆς Κωνσταντίνου δηλαδὴ, τῆς Μαρώνα, τῆς Ἀγχίαλλον, τοῦ Οκλόγχον, καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς μὴ διαχύσιν καὶ γέλωτα ἄσημον ἐμποιοῦντα τοῖς βλέπουσι.

ἈΓΧΟΜΑΝΈΣ, *Draconteа*, apud Apul. c.14.

ἈΓΩΓΉ, *Actio*, ἡ κίνησις τῆς ὑποθέσεως, παρὰ τὸ ἄγειν τοὺς ἀγομένους εἰς τὸ δικαστήριον. Gloſſ. Baſil. Varias porrò Actionum formulas apud Græcos JC. collegit Gottofredus ad Harmenopulum, quas non exſcribo.

ἈΓΩΓΙΆΖΕΙΝ, *Vehere*. Gloſſa interlinearis ad lib.53. Baſilic. tit.5. §.6. ad vocem Κτηνομισθίων. τῶν ἀγωγιασθέντων ὑποζυγίων, ἤτοι τῶν τὰ φορτία βασταζόντων. Aſſiſæ Hieroſol. MSS. cap.196. ἐὰν γένηται τὸ εἷς ἄνθρωπος ἀγωγιάζει τὸ ξῖνον ἑτέρου ἀνθρώπου, ἢ (*vel*) καμίλας γενίκας, &c. Et cap.93. ἐὰν εἷς καμηλάρης ἀγωγιάζει τὰ καμήλιά του εἰς κρασὶ, ἢ (*vel*) εἰς λάδιν, νὰ τὸ σιτάρι, ἢ ἄλλον τί ποτε πρᾶγμαν, καὶ γένηται τὰ καμήλια πέσουν, καὶ γένηται τίποτε ζημία ἀπό του φορτώματος, &c. cap. ſeq. ἐὰν ὁ εἷς ἄνθρωπος ἀγωγιάζει, τὸ ξινόν του ὅτινος κρατεῖ, καὶ τὸ ξινὸν ἀποστέλλει εἰς τὴν ὁδόν.

Ἀγωγιάτης, *Vector*, ὑπόχος. Ἀγώγι, *Vectio*, *Vectura*, ἀγωγὴ, ὄχησις.

Ἀγώγιον, *Sarcina*. Aſſiſæ Regni Hieroſol. MSS. cap. 294. ὥσπερ εἴπω πύλαις, ἢ ἀπὸ ἀγορὰν, ἢ ἐν νικιάσματον, ἢ ἀγώγιον, ἢ ἕτερα πράγματα, &c.

Ἀγωγιαλικὸν, eâdem notione Gloſſæ Gr. Barbaræ: ἀγώγιμα, φορτία, ἀγωγιαλικά.

Ἀγωγικὰ, in Baſilic. lib.56. tit.10. ὁ δὲ οἴκοθεν δαπανῶν, ἢ περὶ ἔργα τῆς πόλεως, ἢ περὶ ἄλλην κοινωφελῆ χρείαν μηδενὶ λογιζέσθω λογοθεσίαν, μηδὲ αὐτὸς, μηδὲ κληρονόμος, μηδὲ διάδοχος αὐτοῦ, μηδὲ ἐπὶ ζητήσει δημοσίων λογισμῶν, ἢ περὶ κερδῶν, ἢ τῶν λεγομένων ἀγωγικῶν, ἤτοι παραπομπικῶν, ἢ τῶν δαπανωμένων περὶ τοὺς δημοσίους ἵππους, &c. Ubi ἀγωγικὰ & παραπεμπτικὰ pleríque Interpretantur ſpecies quæ ad Principem adducebantur, vel mittebantur: quæ ἀγωγαὶ dicuntur in Nov. 128.

ἈΓΩΓΊΑΖΕΙΝ, *Collocare*, apud Hieron. Germanum p.99.

ἈΓΏΝ. *Lis*. Ἀγὼν κεφαλικὸς, apud Modeſtinum in l.7. §. 17. D. de Excuſat. Ἀγωνίζεσθαι, *Litigare*, *litem proſequi*. Vide to.1. Baſilic. p.490.

ἌΔΑΜΑΣ, Ἀδάμαντον, *Hyoſcyamus*, apud Interpol. Dioſcor. c.151. & Apul. cap.4.

ἈΔΒΟΚΆΤΟΣ, *Advocatus*, apud Zachariam Papam, lib 4. dialog. Gregorij M. c.27.

ἌΔΕΙΑ, *Otium*, *vacatio*, σχολὴ, ἀργία, ἀπραξία. ἔχειν ἐπ' ἀδείας, *Facultatem habere* aliquid faciendi: loquendi formula frequens apud Codinum de offic. c.5.n.7.22.c.6.c.7.n.29.35.c.16.n.2. apud Annam Comnenam lib.2.p.49. καιροῦ λαβόμενοι καὶ ἀδείας.

Ἀδειάζειν, *Feriari*, *Vacare*, σχολάζειν, σχολὴν vel ἀπραξίαν ἄγειν. Typicum S. Sabæ cap.5. καὶ ἀπερχόμεθα ἐν τοῖς κελλίοις μετὰ δὲ τὸ ἀδειάσαι ἡμᾶς μικρὸν, σημαίνει τὸ μέγα.

Ἀδειανὸς, *Feriatus*, *otioſus*, σχολαῖος, ἀργήσας, ἑορτάσας.

ἈΔΕΛΦΆΔΕΣ, *Sorores*. Gloſſæ Græcobarb. σύγγαμβροι, οἱ ἀδελφὰς γυναῖκας ἐσχηκότες, ἐκεῖνοι ὅπου ἔχουσι δύο ἀδελφάδας γυναῖκας.

ἈΔΕΛΦΆΚΙ, *Fraterculus*, ἀδελφίδιον.

ἈΔΕΛΦΙΑΝΟΊ, Hæretici Maſſaliani ſic dicti in Synodo Sidæ habita, apud Photium in Bibl. Cod. 52.

ἈΔΕΛΦΟΊ, *Fratres*, *Monachi*. Synodus Trullana Can. 42. de quibuſdam vagis eremitis: εἰ μὲν αἱροῦνται τὰς κόμας ἀποκειράμενοι τὸ τῶν λοιπῶν μοναχῶν ἀναδέξασθαι σχῆμα, τούτους ἐν μοναστηρίῳ ἐγκαθίστασθαι, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ἐγκαταλέγεσθαι.

Ἀδελφαὶ, *Sanctimoniales*: κυρίαι ἀδελφαὶ in Vita S. Eupraxiæ Virg. n.23. 28. & alibi.

Ἀδελφικὸν, *Fraternitas*, *Monachorum cœtus*, *Congregatio*. Concilium Conſtantinop. ſub Mena act.5. πολὺ καὶ ἄπειρον πλῆθος καὶ ἀδελφικὸν, καὶ μοναχικὸν ἐζήτησε, καὶ ἐνόρκως ταῦτα γνωρίσαι τὴν ὑμῶν ἐξουσίαν. τὸ γὰρ μὴ καταδιώκεσθαι τοὺς ἀδελφοὺς καὶ μοναχοὺς, τοῦτο ἔθος ἄνωθεν κρατῆσαν, ἀλλ' ἀφεῖσθαι μόνον τῆς αὐτῶν ἐκβοήσεων. Ubi vetus interpres: *magna & infinita multitudo Monachorum requiſivit*.

Ἀδελφάτον, *Fraternitas*, *Germanitas*, ἀδελφότης, φιλαδελφία, ἀδελφοσύνη. *Fraternitas monachica*. Symeon Theſſalon. de ſacris ordinat. cap. 4. διὸ κἀγὼ πολλάκις πολλοὺς ἀδελφάτων χειροτονουμένων ἐξίωσα ἐν τῷ χειροτονεῖσθαι εὔχεσθαι ὑπ' ἐμοῦ, καὶ μυηθῆναι μὲν τότε, ὕστερον ἐλευθερῶσαι: ubi Morinus legendum putat ἀδελφῶν, certè legi etiam poteſt ἀδελφάτων, id eſt *plures è fraternitatibus*, Monachis ſcilicet monaſteriorum. Neque aliter hanc vocem videtur uſurpaſſe Neophytus Hieromonachus in Epiſt. 58. ad Theodoſiû Zygomalam, lib.4. Turcogræc. ὅτι αὐτόθι ὁ ἐσώτατος ἡμῶν καθηγούμενος, κύριος Ἰωσὴφ, παραγίνεται σὺν τῷ ἱερομονάχῳ κυρίῳ Παχωμίῳ καὶ τῇ αὐτῶν συνοδίᾳ, ζητείας ἕνεκα, καὶ διὰ τὴν τοῦ ἀδελφάτου εὐλογίαν, ἣν κατ' ἔτος λαμβάνομεν παρὰ τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανούς. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Fraternitas*.

Ἀδελφάτον, inquit Morinus de ſacris ordinat. p.136. dicitur quædam hominum congregatio, quæ varia bona poſſidebat, ex quibus annua penſio unicuique collegæ ſeu confratri pendebatur, quæ inde Ἀδελφάτον etiam dicta: *Prabendam* Latini ſequioris ævi vocant. Extat Alexij Comneni Imp. conſtitutio lib.2. juris Græco-Rom. p.138. 139. 142. quâ permittitur ἀδελφάτα poſſidentibus, cùm ad Epiſcopatûs eliguntur, ea retinere, cùm nonnulli Epiſcopatus refugerent, ne ἀδελφάτα dimittere cogerentur. Meminit præterea iſtius conſtitutionis Alexij Balſamon in Can.37. Concil. VI. & in Medit. de Privileg. p.453. Ubi ἀδελφάτων σιτηρέσια vocat. Idem verò ad Can. 19. Synodi VII. ἀδελφατικίας σιτηρέσια habet.

ἈΔΕΛΦΙΚΟΣ, *Similis*, *geminus*. Nomocanon Coteletianus n.31. ἢ τυφλωθῇ, ἢ κυλλωθῇ, ἢ τὸ ἀδελφικὸν γένηται αὐτῷ, *aut quid ſimile illi accidat*.

ἈΔΕΛΦΙΟΝ, *Frater*, *fraterculus*, in jure Græco-Rom. lib.2.p.119. ἐβάπτισα καὶ ἕτερα τρία ἀδέλφιά μου. Beſſario in Epiſt. ad Pædagogum Filiorum Tho-

mæ Palæologi : θέλει δὲ καὶ ὁρίζει ὁ ἁγιώτατος Πάπας, ἵνα τὰ μὲν διακόσια (δουκάτα) κατὰ μῆνα μένωσι διὰ τὰ τρία ἀδέλφια ἐπίσης ἀνέγκυστα, &c.

ΑΔΕΛΦΟΖΩΪΑ, Palladius in vita Chryſoſtomi p.45. ἀληθῶς δὲ καταχρώμενος καὶ τῇ ὑψηλοτάτῃ βακτηρίᾳ καταβάλλεται λόγον κατὰ τῆς ἐπιπλάστου ἀδελφοζωΐας, τὸ δὴ ἀληθὲς, κατὰ τῆς ἀσχήμου κακοζωΐας περὶ τῶν καλουμένων συνεισάκτων. Vide ſuprà in Ἀγαπητ. & Gloſſ. Med. Lat. in *Soror*.

ΑΔΕΛΦΟΘΕΟΣ, Epitheton S. Jacobi Apoſtoli apud Græcos, qui Latinis vulgò *Frater Domini*. Perdiccas Epheſius :

Ἐν τῷ προνάῳ δὲ σηκὸς Ἀδελφοθέου πέλει.

Ita Joannes Nicenus Archiep. orat. de Natali Domini, Nicetas Paphlago in vita Ignatij Patr. Conſtantinop. p. 1243. edit. Labbei , Menæa ad 2. Febr. & alij paſſim. Vide Combefiſium ad Hippolytum de 12. Apoſtolis p.847. & ad Joan. Theſſalon. orat. de Chriſti Reſurrect. p. 826. ad Commentarium rerum Jacobi fratris p. 543. in novo Auctario Bibl. Patr. Gr. Contrà Θεάδελφος, apud Germanum Patr. Conſtantinopolit. in Epiſt. 2. ad Cyprios n. 1. Vide Eruditum Cotelerium ad Clementem p.200.

ΑΔΕΛΦΟΠΑΙΣ, *Nepos aut neptis ex fratre vel ſorore*, apud Niceph. Bryennium lib.4. cap. 32. Euſtath. & Harmenopulum lib. 2. tit. 3. §.2. lib.5. tit. 8. §.20.

ΑΔΕΛΦΟΣ πνευματικὸς, *Frater ſpiritualis*, ſeu *in fratrem ritu Eccleſiaſtico adoptatus*. Nomocanon Cotelerianus n.185. ὁ μετὰ ἀδελφοῦ πνευματικοῦ γυναικὸς, peccans, ita n. 187. 188. At n. 186. ἀδελφοποιημένος ἀδελφὸς, qui ſuprà πνευματικὸς appellatur. Apud Joannem Hieroſolymit. Patr. n. 11. S. Joannes Damaſcenus dicitur κατὰ πνεῦμα ἀδελφὸς Coſmæ Majumenſis Epiſcopi, quem illius pater Hieroſolymis πνευματικὸν υἱὸν ἀσπασάμενος, ut eſt in n. 10. Idem n. 35. de eodem Coſma : ὃν ἐν πνεύματι θείῳ ἔσχηκεν ἀδελφόν. Hunc nempe adoptaverat in filium, γνησίῳ στοργῆς γεννήματος, ut eſt apud Conſtant. Acropolitam in ſermone de eod. Damaſcen. n.14.

Ἀδελφοποιητὸς, Eâdem notione. Nomocanon Cotelerianus n. 220. εἰ δὲ κατὰ βίας ἀδελφοῦ τὴν ἀδελφοποιητὴν λαβὼν ἐξάδελφος, ἢ τὴν ἀδελφοποιητοῦ ἀδελφὸς λάβῃ ἐξαδέλφην, &c. n.220. εἴ τις γυναικὸς τοῦ ἀδελφοποιητοῦ γαμήσει, &c. adde n.277. 447. Codinus in Orig. Conſtantinopolit. num.112. Σέβηρος Πατρίκιος ὁ ἀδελφοποιητὸς Κώνσταντος βασιλέως τοῦ ἐγγόνου Ἡρακλείου. Idem n 136. 139. στρατηλάτης Μάγιστρος, καὶ φύλαξ τῶν βασιλικῶν χρημάτων, καὶ τοῦ βασιλέως (Ἰουστινιανοῦ) ἀδελφοποιητός.

Ἀδελφοποιΐα, ἀδελφοποίησις, *Adoptio in fratrem*, ἡ διὰ θέσεως ἀδελφότης, apud Demetrium Chomatenum Archiep. Bulgariæ p.315. ubi ait, τῇ φύσει ἀνακόλουθον, καὶ τῷ νόμῳ ἀπόβλητον eſſe, ac proinde nullum nuptiis impedimentum afferre : ἡ θέσις γὰρ μιμεῖται τὴν φύσιν· ἡ φύσις δὲ υἱὸν ἐπιγινώσκει διὰ γεννήσεως, ἀδελφὸν δὲ οὐδαμῶς. Infrà, ἀδελφοποιΐας voce utitur. Matthæus Monach. de cauſis matrimonialib. p.479. ἡ μὲν τοι ἀδελφοποιΐα, οὐ νόμιμον ἐστὶν, ἄπαιδες γὰρ μὲν ὄντες, ἐσοφισάμεθα τὴν υἱοθεσίαν, εἰς διαδοχὴν τῶν πραγμάτων, τὴν δὲ ἀδελφοποιΐαν οὐδεμία εἰσάγει εὔλογος πρόφασις. Adde Scholiaſt. Baſilic. ad lib. 35. tit. 9. Nicetas Barbaro-Græc. MS. πολλοὶ δὲ καὶ φιλίαν μετὰ τῶν Φράγγων ποιήσαντες, καὶ ἀδελφοποιησίαν, &c. Scholion in Epitomen Canon. Harmenopuli, in jure Græco-Rom. ἀνέκδοτον φησὶ τοὺς μοναχοὺς δέχεσθαι παιδία ἀπὸ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, καὶ κρατεῖν στεφάνους γάμων, καὶ ἀδελφοποιΐας ποιεῖν, ſimilia habent Nicephorus Chartophylax in Epiſt. ad Theodoſium Monachum ibid. p. 342. & Petrus Chartophylax M. Eccleſiæ pag. 395. Vita MS. Theodori Syceotæ : μετὰ πολλῶν δὲ δεήσεων, ἐποίησεν αὐτὸν ἀδελφοποιησίαν πνευματικὴν μετ᾽ αὐτοῦ ποιῆσαι, ἵνα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔχῃ αὐτὸν προσβεύοντα πρὸς τὸν Θεὸν, Deſcribitur in Euchologio pag. 898. ἀκολουθία εἰς ἀδελφοποιΐαν πνευματικήν.

Ἀδελφοποίησις, eâdem notione. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. p.460. de Baſilio poſtmodum Imperatore, ἀπελθὼν εἰς τὸ λουτρὸν, ἤλλαξεν αὐτὸν, καὶ ἐλθὼν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐποίησεν ἀδελφοποίησιν. S. Chryſoſtomus Homil. 114. ἀδελφοποιήσασθαι τὸν Χριστὸν dixit.

Ἀδελφοπιστία, *Iurata mutuò fraterna fides* , ſeu *Adoptio in fratrem* , apud Nicol. Alemannum ad Procopij Hiſt. Arcanam p.23. 1. edit.

Ἀδελφότης πνευματικὴ idem quod ἀδελφοποιΐα, *Adoptio in fratrem*. Scylitzes in Michaële Methyſta p. 562. de Baſilio Macedone poſtmodum Imperatore : ὃν μεταχαλεσαμένη ἡ προῤῥηθεῖσα γυνὴ Δανιηλὶς, δωρεαῖς αὐτὸν καὶ μεγάλαις δεξιοῦται χαρίσμασι, μηδὲν ἕτερον ἐπιζητήσασα παρ᾽ αὐτοῦ, ἢ πνευματικῆς ἀδελφότητος συνδεσμῷ συνδεθῆναι πρὸς Ἰωάννην τὸν ταύτης υἱόν, adde pag. 586.

Ἀδελφοσύνη, *Fraternitas ſpiritualis*. Nomocanon Cotelerianus n.511. εἴ τις μετὰ τῆς γυναικὸς ἀδελφοσύνην ποιήσας, καὶ αὐτὴν γαμήσας, &c. Vide Diſſertat. 21. ad Joinvillam, ubi multa de hoc ritu congeſſimus, quo loco velim addi locos duos inſignes ad lin.7. quorum alter eſt Thalaſſij Cæſarienſis Epiſcopi in Concilio Calchedon. act. 10. de Iba Epiſcopo, & ejus accuſatoribus, deinde reconciliatis : πεποιήκαμεν δὲ αὐτοὺς φίλους· τὰ ἅγια δῶρα ἄνω ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ ἐκοινώνησαν μετ᾽ ἀλλήλων, αὐτός καὶ οἱ πρεσβύτεροι. Alter eſt Evagrij lib.1. Hiſt. cap. 13. ubi Domnus Antiochiæ Epiſcopus & S. Symeon Stylites, ἄμφω συνελθόντες, καὶ τὸ ἄχραντον ἱερουργήσαντες σῶμα, τῆς ζωοποιοῦ κοινωνίας ἀλλήλοις μετέδωσαν.

Ἀδελφότης, *Fraternitas, cœtus fidelium*. Codex Canon. Eccl. Afric. Can. 85. πιστεύω ὅτι πάσῃ τῇ ἀδελφότητι ὑμῶν, &c. Epiſtola Menæ Patr. Conſtantinopolit. ad Petrum Patr. Hieroſol. in Synodo Hieroſol. πᾶσαν τὴν σὺν τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι ἐν Χριστῷ ἀδελφότητα πλεῖστα προσαγορεύομεν. Paſſim. Item *Monachorum cœtus*, Liturgia S. Baſilij ex Cod. Cryptoferrat. ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος. Dalmatius in Hiſt. MS. Sanctor. Ægypti, de Serapione : πατέρα πολλῶν μοναστηρίων, καὶ ἡγούμενον πολλῆς ἀδελφότητος. Auctor Vitæ S. Niconis : καὶ τῷ τοῦ ξύλου κρούσματι πᾶσαν συγκαλέσας τὴν ἀδελφότητα. Theoſterictus in Vita S. Nicetæ Conf. n.24 παρεκαλοῦμεν δὲ αὐτὸν πᾶσα ἡ ἀδελφότης τὴν χειροτονίαν ἀναλαβεῖν ἡγουμένου ἅμα καὶ τὴν ἐπίκλησιν. & n.48. καὶ ἄραντες ἐπ᾽ ὤμοις συντῇ πρεπούσῃ ὑμνῳδίᾳ, πᾶσα ἡ ἀδελφότης ἀμφοτέρων τῶν μοναστηρίων προπέμπομεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν μονήν. Vita S. Nili Junioris p. 126. παρεκάλεσαν δὲ αὐτὸν ὅτι ἠθέλησε καὶ οἱ ἀδελφοὶ τὴν σὺν πάσῃ τῇ ὑπ᾽ αὐτὸν ἀδελφότητι ἐλθεῖν. & pag.139. ὑπῆρχεν ἐν τῇ μονῇ τῇ ἀδελφότητι συναριθμούμενος. Ita uſurpant paſſim alij, atque in iis, Palladius in Hiſt. Lanſiaca c. 9. 14. & alibi non ſemel. Anonymus in Vita S. Nicolai Studitæ p. 900. Auctor Vitæ S. Germani Hegumeni n. 5. Vita S. Pachomij n.22. Euchologium p.475. &c. Vide Gloſſ. med. Lat.

Ἀδελφότης, *Fraternitas*, de Laïcis qui in conſortium orationum à Monachis admittuntur, de qua plura congeſſimus in Gloſſ. Med. Latin. Habetur apud Græcum interpretem Concilij Lateranenſis an. 1215. cap.57.

Ἀδελφότης, *Confratria, ſocietas* , quomodo *confrerie*, dicimus. Gloſſæ Baſilic. λέγονται δὲ καθ᾽ Ἕλληνας καὶ κυρίαι, φρατρίαι, καὶ φατριαὶ, οἱονεὶ ἑταιρείαι, ἀδελφότητες, συναλλάγματα, συστήματα, &c.

Ἀδελφότης,

Αδελφότης, *Fraternitas*, *titulus* quo ſeſe invicem compellabant Reges, qui ſeſe *ἀδελφοὺς* vocitabant, uti à nobis obſervatum ad Alexiadem Annæam p. 274. Menander Protector in Legat. *χάριν ἀπονεμομένην τῇ ἀδελφότητι τοῦ Καίσαρος περὶ τῆς χρείας τῆς εἰρήνης τῆς μεταξὺ τούτων τῶν δύο πολιτειῶν.* Rurſum: *ἡ ἀδελφότης τοῦ Καίσαρος Πέτρῳ Μαγίστρῳ τῶν Ρωμαίων καὶ Ευσεβίῳ ἐκέλευσε καὶ ἐπέτρεψε.* Sed & Patriarchæ cùm ad Epiſcopos ſcribebant, eâdem *ἀδελφότητος* voce utebantur, ut colligitur ex variis eorum ſancitis in jure Græcorum.

ΑΔΕΛΦΟΥΤΖΙΚΟ͂Σ, *Fraterculus*, *ἀδελφάκι.* Syropulus in Hiſt. Concil. Florentini ſect. 6. cap. 13. *ἐζήτησε καὶ τὴν Δεσπότου γνώμην, εἰρηκώς, Εἰπὲ καὶ σὺ, ἀδελφουτζικὲ, τί σοι δοκεῖ περὶ τούτου.*

ἈΔΕΜΠΤΕΎΕΙΝ, *Adimere*, Gloſſæ Baſilic. *Αδεμπτεύειν, ἀφαιρεῖν. Αδεμπτεύεται, ἀφαιρεῖται. Αδεμπτευόμενον, ἀφαιρούμενος.*

ΑΔΈΞΙΟΣ, *Equus dextrarius.* Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 224. *ἐὰν γένηται τὸ ἔπουκάνενον ἀδέξιον τὸ κανὲς ἄνθρωπος ὅλος, καὶ ἂν ἔνι οὐ καβαλλάρης οὐ βουργέσης σίλη τὸ κλινόν του νὰ τὸ καλλικέσι, οὐ νὰ τὸ γιατρεύσουν*, &c. Vide *Αδέστρατος.*

ἈΔΕΡΦΟΣ, *Frater*, *Αδελφός.*

ΑΔΈΣΕΤΟΝ, *Alyſſum*, apud Interpol. Dioſcor. c. 511.

ΑΔΈΣΤΡΑΤΑ, apud Tacticos *militum in bello utenſilia*, Rigaltius: *impedimenta & ſarcinas militares* Meurſius, interpretantur. Atque id primo intuitu videtur innuere Leo Imp. c. 10. §. 7. *καὶ αὐτὰ τὰ σαγμάρια, καὶ τὴν λοιπὴν ἀποσκευὴν, ἅπερ καλεῖται δίστρατα μετὰ αὐτοῦ τοῦ τούλδου καταλιμπάνειν.* Ubi leg. *ἀδίστρατα*, vel *ἀδέστρατα.* Salmaſius ad Vopiſcum p. 386. *ἀδέστρατα* dicta vult, pro, *διάστρατα*, *Sarcinæ*: contrà verò non ipſa impedimenta, ſed *Equos Sagmarios*, ſeu qui ea ipſa impedimenta & ſarcinas militum deferunt, intelligi omnino conſtat, ſicque appellatos, quòd *dextrâ* ducantur: ita ut à *ſellaribus* diſtinguantur. Id exertè docet idem Leo dicto cap. 10. §. 12. ut & Mauricius lib. 5. cap. 3. *ἐκεῖθεν δὲ ἐκ τοῦ τούλδου κινοῦντας τοὺς ἐπὶ μάχην παραλαμβάνειν τὰ ἀδέστρατα* (addit Leo *ἤγουν σαγμάρια*) *καὶ ἢ τούλας διπλᾶς, ἢ σαγία διπλᾶ εἰς τὸ ἓν μέρος σκέπεσθαι, ἅπερ χρεία καλέσοι, τὸ δὲ ἕτερον εἰς τὴν τούλαν, ἤτοι κανάβδαν ἔχειν, καὶ δαπάνην βουκελάτου, ἢ πίστου, ἢ ἄλλου τινὸς εἴδους*: & Chronicon Alexandrinum pag. 912. *μετὰ νοταρίων, καὶ κʹ. ἵππων ἀδιστράτων σελλαρίων ὀφειλόντων ἀπαντῆσαι καὶ διασῶσαι αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς.* Ubi addendam conjunctivam, *καὶ* poſt *ἀδιστράτων*, ferè cenſuerim. Atque hi quòd dextrâ trahantur, *συρτὰ* dicta animadvertere eſt apud Conſtantinum in Tacticis, uti in hac voce docemus, ubi quod Leo & Mauricius *ἀδέστρατα* vocant, hic *συρτὰ* appellat. Hinc idem Mauricius lib. 5. cap. 2. *ἀδέστρατα σύρειν* dixit: *καὶ αὐτὰ δὲ τὰ ἀδέστρατα μετ᾽ αὐτοῦ, ἐὰν ἀγνοούμενον γὰρ, διά τι οὐ δοκεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς μάχης ἐκ περισσοῦ ἀδέστρατα σύρειν τοὺς στρατιώτας διὰ τῶν παλλίκων αὐτῶν.* Ecce à pueris ſeu calonibus trahuntur *ἀδέστρατα.* mox: *εἴτε γὰρ νίκη, εἴτε ἧττα ἐν τῷ στρατῷ γένηται, ἐν τηλικαύτῃ ἀνάγκῃ καὶ ταραχῇ, καὶ φύρσει, τίς δύναται ἐν πλήθει τοσούτῳ τὸ ἀδέστρατον αὐτοῦ ἐπιγνῶναι, ἵνα τούτῳ χρήσηται*; deinde addit, ut & Leo, *ἀδέστρατα* in Excurſibus, vel in Vigiliis, ſeu ſpeculationibus, habere debere milites, minimè verò in præliis, ſed ea relinquenda in Caſtris; *συμβαίνει γὰρ καὶ παραπίπτειν αὐτὰ εὐκόλως ἐν ταραχῇ ὑπὸ μικρῶν παλλίκων κρατούμενα.* Ubi obſervanda vox *παραπίπτειν*, quæ de Equis intelligi debet. Neque aliâ notione uſurpat lib. 1. cap. 9. *χρὴ περιπατοῦντος τοῦ στρατοῦ ἡγεῖσθαι τοῦ τοῦ παντὸς στρατηγὸν, προπορευομένων αὐτοῦ τιμῆς ἕνεκεν τῶν ἐπισήμων, καὶ ἰδικῶν αὐτοῦ ἀνθρώπων μετὰ τῶν ἀδεστράτων καὶ βηξιλλαρικῶν βάνδων.* Ita ſcilicet etiamnum ad pompam præcedere ſolent & muli Sagmarij, & equi ſellares, ſeu dextrarij, ab armigeris abſque ſeſſore dextrâ deducti. Adde eundem Mauricium lib. 3. cap. 7.

ΑΔΙΆΔΟΧΟΣ, *Inteſtatus*, in Baſilicis.

ἈΔΙΆΘΕΤΟΣ, *Inteſtatus*, *ὁ διαθέσθαι δυνάμενος, καὶ μὴ διαθέμενος, ἢ ἀκύρως διαθέμενος.* Gloſſ. Baſil.

ΑΔΙΆΚΟΠΟΣ *νομὴ*, *Interrupta poſſeſſio*, I G. Græcis.

ΑΔΙΑΝῸ, *Vacuum*, *Κενὸν*, in Corona pretioſa.

ΑΔΙΆΤΑΚΤΟΣ, *Indiſpoſitus*, de qua voce egimus in Gloſſ. Med. Lat. *Qui ſine teſtamento deceſſit*, Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 193: *εἰς βαπτισμένος, οὐ (vel) μία βαπτισμένη πέθανεν ἀξιγορεύτου, καὶ ἀδιατάκτου, καὶ ἄτεκνα*, &c. c. 182. Edit. Venetæ: *Sel avien che un battizato, ò battizata more diſconfeſſo, & ſenza far teſtamento, &c.*

ΑΔΙΆΝΤΡΟΠΟΣ, *Impudens*, *Ἀναιδὴς*, *Αδιαντροπία*, *Impudentia*, *Procacitas*, *Ἀναιδία*, *ἀσέλγεια*, *Αδιάντροπα*, *Irreverenter*, *procaciter*, *ἀναισχύντως.* *Αδιαντροπουτζικος*, *ſubimpudens*, *ὑπαναίσχυντος*, *ἀνεπαίσχυντος.*

ΑΔΙΆΡΓΥΡΟΣ, *Argentum vivum*, *ὑδράργυρον.*

ΑΔΙΆΦΟΡΟΣ, *Remiſſus*, *Diſſolutus.* Nilus Mon. narrat. 4. *οἱ ἐν ταῖς πόλεσι ἀδιαφόρου διαγωγῆς ἑλόμενοι μᾶλλον ἢ θάνατον.* Sozomenus lib. 3. cap. 3: *Παῦλον δὲ περὶ τρυφὴν καὶ βίον ἀδιάφορον ἐσχολακέναι διαβάλλουσι.* Nicetas in Manuële lib. 1. n. 2. *τῆς ἀφροσύνης τῶν γυναικῶν*, ubi Cod. barbarogr. *τοὺς ἀδιαφόρους*: rurſum: *οἱ πάνδημοι ἔρωτες.* Cod. barbarogr. *πρὸς τὰς μίξεις γυναικῶν ἀδιάφορος.* Idem in Iſaacio lib. 3. n. 8. *ὁ δὲ βασιλεὺς ἀφροσύνην καταγνοὺς τοῦ ἀνδραρίου ἐκείνου.* Cod. barbarogr. *μωρίαν καὶ ἀδιαφορίαν.* Balſamon in Reſp. 13. *οὐ προκεκρίματιστεὶν ὡς παραβάτης κανόνων καὶ ἀδιάφορος.* Utitur etiam non ſemel S. Baſilius, & aliquot è SS. Patribus.

Αδιαφορεῖν, *Vitam diſſolutam agere*, in Clementin. homil. 5. n. 18.

ΑΔΊΚΗ, *Urtica*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 696.

ΑΔΙΟΥ͂ΤΩΡ, *Adjutor*, aliàs *βοηθός*, de quo munere plura diximus in Gloſſ. Med. Latin. Extat Epiſtola Nili Monachi, quæ eſt 287. lib. 2. inſcripta *Trajano Ἀδιούτορι.*

ἈΔΙΤΕΥΈΙΝ, *Adire*, Gloſſ. juris MSS. ex Cod. Colberteo: *Αδιτεύω, ἀντιστρέφω, Αδιτεύεται, ἀποστρέφεται.* Gloſſæ Baſil. *ἀδιτεύει, ὑπεισέρχεται.* Alibi: *ἀδιτεῦσαι, ὑπεισέρχεται.* Ubi perperam Edit. *ἀδιναλαῦσαι.* Rurſum: *τοῖς ἀδιτεύσασι, τοῖς κυρεύσασι.* Lib. 1. Baſilic. c. 23. *οὐδὲ ἐὰν υἱοὶ ὦσιν, ἐπιτρέπεται αὐτοῖς ἢ ἀναφαίνεσθαι κληρονόμους τοῦ πατρὸς, ἢ ἀδιτεύειν τὸν κλῆρον*, &c. adde to. 2. p. 121. Vide Cujacium lib. 7. obſervat. cap. 18.

ἈΔΙΨΟΣ, *Dulcis radix*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 412.

ΑΔΝΟΥ͂ΜΙΟΝ, *Quævis deſcriptio*, *recenſio.* Novella Alexij Comneni Imp. de Electionib. n. 12. *περὶ μὲν παντὸς ἄλλου ἀδνούμιον κοινὸν γίνεσθαι τῶν ὅλων, τῶν τε ἤδη καταγεγραμμένων*, &c. peculiari verò ſignificatione.

Αδνούμιον dicitur *Deſcriptio ſeu recenſio militum*, ut *Αδνουμιάζειν*, *Cenſere milites.* Gloſſæ MSS. *Αδνούμιον, τὸ φοσσάτον*, Suidas: *ἀπογραφὴ ὀνομάτων, παρὰ Ρωμαίοις, οἱ δὲ ἀδνουμιὸν τὸ ἀδνούμιον.* Infrà: *Αδνουμιὸς, ἀπογραφὴ ὀνομάτων, παρὰ Ρωμαίοις· οἱ δὲ ἀδνούμιον φασίν.* Gloſſæ Baſilic. *Αδνούμιον, κατ᾽ ὄνομα διέρχεσθαι.* Quæ quidem, quoad Etymon, firmant conjecturam Salmaſij in Notis ad Capitolinum, & Schefferi

ad Mauricium, qui ex eo effictam vocem putant, quòd ad nomen reſpondere dicerentur tirones in delectu, ut eſt apud Livium lib. 7. Martyrium S. Euſtrathij & ſocior. MS. ταῦτα πράξας ὁ μιαρὸς Δοὺξ, ἐπὶ τὸ πεδίον ἐξῆλθεν, γυμνάσων τὸν στρατόν. τοῦ ἀδνουμίου δὲ γινομένου, ἕκαστος τὴν ἐν τοῖς ὅπλοις ἐμπειρίαν θεωρεῖσθαι τοῦ Δουκὸς ἐπεδείκνυτο. Leo in Tactic. cap. 9. §. 4. εἰ δὲ ποτε χρεία καλέσῃ τοῦτο γίνεσθαι χάριν ἀδνουμίου, ἢ ἄλλης ἀναγκαίας αἰτίας, &c. Duplex autem erat ἀδνούμιον: Nam aliud erat ἡμερήσιον, *quotidianum*, aliud καθολικὸν, ſeu *univerſale*. Prius ſingulis fiebat diebus à minoribus ducibus, per banda & cohortes, à Merarchis nempe, ut eſt apud Mauricium lib. 7. cap. 2. περὶ τοῦ ἀδνουμιάζειν τὰ βάνδα, χρὴ παρασκευάζειν Μεράρχας τὰ βάνδα ἀδνουμιάζειν πρὸ μιᾶς ἢ δευτέρας ἡμέρας τοῦ πολέμου, καὶ οὕτως ἐπιδιδόναι τοῖς βανδοφόροις τῶν ταγμάτων. Anonymus de Caſtrametatione: Τὰ ἡμερήσια (ἀδνούμια) καθὼς ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς χρὴ γίνεσθαι, καὶ ἕκαστον τῶν μικρῶν ἀρχόντων, τῶν ἱππέων τε καὶ πεζῶν τὸν ὑπ' αὐτὸν λαὸν καθ' ἑκάστην βλεπέτωσαν. Agit etiam de hac quotidiana cenſione Scylitzes in Iſaacio Comneno p. 499. ἐφ' ἑκάστῃ γὰρ ἡμέρᾳ ἀδνούμιον πλαττόμενος, πρόωθεν ἐξιππαζόμενος, καὶ πόῤῥω τῶν ἄλλων ἀφιστῶν, πρῶτον μὲν ἐκάλει τὸν ἡγεμόνα, καὶ τὴν βουλὴν ἀνεκάλυπτεν. De Catholicis & univerſalibus *adnumiis*, ita ſupra laudatus Anonymus: τὰ δὲ καθολικὰ ἀδνούμια οὐκ ἐλαχίστῃ μοίρᾳ πρὸς ἀσφάλειαν καὶ σύστασιν τοῦ παντὸς εἰσὶν στρατεύματος, καὶ τοῦτο δῆλον ἐκ τῶν παλαιῶν στρατηγῶν. οὐ μετρίως γὰρ καὶ αὐτοὶ τῶν τοιούτων ἀδνουμίων ἐφρόντιζον. ἔξεστι τοίνυν πρὸ τοῦ τῆς πολεμίας ἐπιβῆναι γῆς ἅπαν ἀδνουμιάζειν τὸ στράτευμα διὰ οἰκείων καὶ πιστῶν ἀνθρώπων τοῦ ἁγίου ἡμῶν Βασιλέως, ὅπως γνωσθῶσιν ὅσοι μὲν πρὸς τὸ ταξιδεῦσαι σύνεισι τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ βασιλείᾳ, ὅσοι δὲ ὑπελείφθησαν οἴκοι, ὅσοι δὲ καὶ ἔφυγον, πρὸς τοῦτο καὶ τινες μὲν ἐν ἀληθείᾳ διὰ ἀσθένειαν ὑπελείφθησαν, τίνες δὲ καὶ τεθνήκασιν, καὶ τίνες καλῶς τούς τε ἵππους καὶ τὰς πολεμικὰς πανοπλίας κέκτηνται. De iiſdem generalibus adnumiis agit præterea Leo Imp. cap. 6. §. 15. & ex eo Conſtantinus in Tact. p. 16. ἁρμόζει δὲ καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ῥόγας καὶ τοῦ ἀδνουμίου ἀδνουμιάζεσθαι καὶ ἀπογράφεσθαι καὶ τοὺς τούτους παῖδας, καὶ ἀναζητεῖσθαι καὶ τὰ ἄρματα τῶν στρατιωτῶν. Idem Conſtantinus pag. 25. ἂν δὲ γένηται χρεία ἵνα συναχθῇ στρατὸς πολὺς εἰς ἕνα τόπον, εἴτε διὰ ἀδνούμιον, ἢ διὰ ἄλλην αἰτίαν ἀναγκαίαν, &c. Anonymus Combefiſianus in Lacapeno n. 3. ἀδνουμίου δὲ γινομένου, αἰφνίδιον Ῥωμανὸς καὶ Κωνσταντῖνος τάχει πολλῷ εἰς τὸ παλάτιον ὑποστρέφει. Eadem habet Leo Grammaticus p. 497. In generalibus verò iſtis ἀδνουμίοις nomina militum cenſebant Μεγάλοι Ἀδνουμιασταὶ, coram Magno Domeſtico, cujus munus erat exercitum univerſum cenſere; & ſi qui è militibus equis carere reperirentur, vel armis quibuſdam, curabant ij ut quæ deeſſent ſupplerentur. Codinus de offic. aulæ Conſtantinopolit. cap. 16. n. 8. ὁ Μέγας Ἀδνουμιαστὴς τοῦ φοσσάτου ἀδνουμιαζομένου παρὰ τοῦ μεγάλου Δομεστίκου, πάρεστι μὲν καὶ αὐτός. ἐὰν δὲ τινες ὦσιν ἀπὸ τούτων στερούμενοι ἀλόγων, ἢ ἁρμάτων τινῶν, ἀπογραφόμενος οὗτος τὰ λείποντα, ἐπιμελεῖται ἀναπληρωθῆναι ταῦτα. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Reſtaurum*. Magni Adnumiaſtæ veſtes & Dicanicium deſcribit idem Codinus cap. 4. num. 49.

ΑΔΟΚΗΤΟΣ, *Paronychia*, apud interpol. Dioſcor. c. 636. *Buinalis*, Latinis, ut ait idem ſcriptor.

ἌΔΟΛΟΣ, Ἄδουλος, *Merus*, *Meracus*, *Purus*, Ἀμιγὴς, Ζωρός. Ἄδολον, *Merum*, Agapius Cretenſis in Geopon. cap. 60. καὶ ὅταν τὸ πίνει τὶς ἄδολον, βλάπτει τὴν κεφαλήν.

ἈΔΟΝΙΝ, pro Ἀηδὼν, Gloſſæ Græcobarb. Ἀηδὼν, εἶδος πετεινοῦ. Θεωρία πετομένου ζώου, ἀδόνιν. Cretenſibus, Ἀδόνι, Ἀηδόνι, ut teſtatur Bellon. lib. 1. obſer. cap. 10.

ΑΔΟΠΟΙΊΑ, Τεκνοποίημα, in Gloſſis juris MSS. *Adoptio*.

ΑΔΟΡΙΟΥ, Syris, Herba quam Græci γογγύλιον vocant. Interpol. Dioſcor. cap. 355.

ΑΔΟΥΕΝΤΩΡ, *Adventor*, συλλήπτωρ, συνάρτης, in Gloſſis Baſilic. Vita S. Afræ: *Videns honeſtos viros, exiſtimans adventores impudicos, paravit cœnam, &c.* Vide Juretum ad Symmachi lib. 1. Epiſt. 41. & Gloſſ. med. Lat.

ΑΔΟΥΜΟΝ, ἀνθρώπινος κόπρος, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ, *ſtercus humanum*.

ΑΔΡΆΛΕΣΤΟΣ, *Fiſſus*, *diſſectus*, *diviſus*. Euſtathius ad Iliad. ν'. καὶ ὅσπερ ἐρεικτὰ, τὰ σχιστὰ, ὁποῖον ὁ κύαμος. Παυσανίας δὲ ἐρεικτὸν πυρὸν λέγει τὸν μὴ εἰς ἄλευρα ἀληλεσμένον, ἀλλ' ὥστε δύο ἐξ ἑνὸς γεγονέναι, ὃν ἄνθρωπος κοινὸς λέγοι ἂν ἀδράλεστον.

ἈΔΡΑΣΚΈΛΗΜΑ, *Paſſus*, Βῆμα, in Corona pretioſa.

ΑΔΡΑΧΘΟΣ, *Fuſus*, *colum*. Portio, ἀδράχθι. In Corona pretioſa ἀδράκτι, Nomocanon Cotelerianus, n. 407. γυνὴ ἐὰν κλέψει τῆς γειτονίσσης αὐτῆς, ἢ ἄδραχθον, ἢ σφονδύλιον, &c.

ΑΔΡΕΣΠΌΝΣΟΝ, εἰς ἀπόκρισιν, in Gloſſis Baſilic. *Adreſponſum*. Vide Gloſſ. med. Lat. in V. *Reſponſum*.

ἈΔΣΙΓΝΑΤΕΎΕΙΝ, *Adſignare*, apud Theophilum lib. 3 Inſtit. cap. 8. ſemel ac iterum.

ΑΕΙΓΥΒΕΥ̓Σ, Codex Bib. MS. Suidæ ex Bibl. Reg. ἀειγυβεὺς, τουτ' ἔστιν, ἀκύσταλτ, Ῥωμαϊστί. τὸ ἀεὶ σημαίνει ἀκύσταλτ, ὕβρις, διαλαλία καὶ πᾶν. alius Cod. MS. τὸ ἀεὶ σημαίνει ἀκύσταλτ, τὸ δὲ βοὺς, πάντες, Quid hæc ſibi velint non planè percipio.

ΑΕΙΔΑΡΟΣ, *Aſinus*, ſic dictus quod ſemper cædatur. Lexicon MS. Cyrilli: ὀρεὺς, ἀείδαρος. Ὀρεωκόμος ὁ ἐπιμελητὴς τῶν ἡμιόνων, ἢ τῶν ἀειδάρων. Alibi: πῶλος, ὁ ἀείδαρος: Herodiani Epimeriſmi MSS. Ὄνος, ὁ ἀείδαρος. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 2062. ὀρῆας, ὁ ἀείδαρος, ἢ ὁ ἡμίονος, ἀπὸ τοῦ ἐν ὄρεσι μᾶλλον δύνασθαι ἐργάζεσθαι. Rurſum: πῶλος, ὁ ἀείδαρος, ἢ ὁ ὄνος ἵππος. Alibi: πῶλος, ὄνος, ἀείδαρος, διὰ τὸ ἀεὶ καὶ πάντοτε δέρεσθαι. Georgius Acropolita in Chron. n. 63. ἐν τοῖς ἀδήλοις ἐστὶ χάρις βεβαίως καὶ ἀληθῶς ἀποφαίνεσθαι. ἀπὸ γὰρ τοῖς δήλοις καὶ οἱ ἀείδαροι λέγουσιν. Joannes Jatroſophiſta MS. cap. 141. ποίησον οὖν θεραπείαν τοιαύτην, ἤγουν ἀειδάρας γάλα, καὶ γυναικεῖον, &c. Proverbia Græcorum MSS. τὸν ἀείδαρον ἐκύρδισαν, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην ἔλιζεν. Αγαείδαρος. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: λοιπὸν καὶ ὁ πρῶτος ἀγαείδαρος, καὶ ὁ κύων καὶ ὁ ὄφις ἀνδρὸς σπορᾶς εἰσὶν, καὶ ἐοίκασιν κατὰ τὸν σὸν λόγον, καὶ τῷ Ἀδὰμ, καὶ τῷ χριστῷ. Ubi videtur legendum ἀείδαρος, vel Γαείδαρος, nam & ita hanc vocem efferebant. Gloſſæ Græcobarb. τὸν ὄνον, ἤγουν γαίδαρον, γάδαρον, ἀπὸ τὴν γῆν δέρειν τοῖς πολλοῖς μόχθοις καὶ κόποις. Fabulæ Æſopi Græcobarb. p. 53. λεοντάρι καὶ γαίδαρος, καὶ ἀλεποῦ ἐκάμασι συντροφίαν, &c. Ita pag. 72. 81. γαίδαρος ἄγριος, *Onager*, pag. 121. Ἀειδούριον, *Aſellus*. Lexicon MS. Cyrilli: ὀνίδιον, ἀειδούριον, Γαιδούριον. Anonymi Schedographia MS. Ὀνίδιον, τὸ μικρὸν ἀειδούριον. Ita etiam in Lexico MS. Reg. Cod. 2062. Phyſiologus MS. de Natura animalium: περαίνονται γὰρ ὄναγροι εἰς δίψαν αὐτοῦ, ἐκεῖ ὅπου περαίνονται τὰ ἄγρια γαδούρια. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Γαδοῦριν παλαιόπλουτον, ὀρνίθιν χαρουτζάρην.

Γάδαρος, Nicetas de Excidio Urbis n. 3. ex Cod. Barbarogræc. ὡς γάδαρος ἀγγαρίζων. Ubi Cod. alius: ὄνος ἐμβριμώμενος. Rurſum ibidem ex Cod. Reg. MS.

Digitized by Google

MS. καὶ ὡς γάδαρος ὀρδανίζων οὐ φοβεῖται. Anonymus de Vulpe & Lupo: ἄχυρον δὲν τυβρισκεῖτον, κριθάρι δὲν πόλασιν, νὰ δόσῃ τοῦ γαδάρου τι νὰ φάγῃ, να χορτάσῃ. Rurſum: πᾶσα πῦρον ἐφόρτωνε τοῦ γάδαρον ἐκεῖνον. Adde Agapium Cretenſem in Geoponico cap.154. Γαδάρα, *Aſina*, apud eundem Agapium cap.154. Stephanus Sachleces MS. καὶ κάτεβα εἰς τ' ἄλογον ὡσὰν χοντρὴ γαδάρα. Ex his facile eſt emendare Chronicon Alexandrinum pag. 780. ubi ait σάνδαρον appellatum Juſtinianum in ſeditione Victoriatorum à Factionibus, quod ut ait Procopius in Anecdot. cap.8. ſimillimus eſſet aſino: ἄλλοι δὲ ἔκραζον, Επιορκεῖς, Σαύδαρι, ubi legendum γαύδαρι, vel γαύδαρι, monet Alemannus. Sed cùm neutiquam ita hæc vox elata inveniatur apud ſcriptores, legendum potiùs cenſuerim γαΐδαρι, vel γάδαρι. Tametſi idem Chronicon an. 29. ejuſdem Juſtiniani, eum fuiſſe dicat ἀνθηροπρόσωπον, & ὑπογίλοντα, niſi hæc ad vultus formam prominentem ſpectent. Γαϊδουριάρης, *Aſinarius*, Ονηλάτης, in iiſdem Fabulis Æſopi p.121. Γαϊδαράκανθα, *Carduus benedictus*, apud Petrum Bellonium lib.1. obſerv. cap. 25. Γαϊδαρόπεδα, *Ceſtreum*, apud eundem cap. 32. Γαϊδαρόνησος, inſula ſic dicta in Ægæo mari, apud eundem lib.2. cap.10.

ΑΕΙΠΑΪ́Σ, *Virgo*, vel certè *celebs*, *conjugio non illigatus*, Palladius in Vita S. Joannis Chryſoſtomi p.137. καὶ εἰς τοὺς τόπους αὐτῶν (Sacerdotum conjugatorum) ἀείπαιδες ἀντεισήχθησαν. Martyrium SS. Theodoræ & Didymi n. 1. εἶπεν πρὸς τὴν τάξιν, -κάλει τὴν Θεοδώραν τὴν ἀείπαιδα.

ΑΕΙΠΑΡΘΈΝΟΙ, *Virgines Deo dicatæ*, *ſanctimoniales*. Quæ virginitatem perpetuam Deo voverunt, Regula Gr. S.Pachomij n.49. μηδεὶς ἀπέλθῃ εἰς τὴν μονὴν τῶν ἀειπαρθένων, εἰ τὸ ἐπισκέψασθαί τινας αὐτῶν. Euſebius de laudibus conſtant. cap.17. γυναικῶν τε ἱερείας, καὶ χορὸς ἀειπαρθένων. Martyrium SS. Theodoræ & Didymi n.2. ὁ δικαστὴς εἶπεν, Εκέλευσαν οἱ αὐτοκράτορες βασιλεῖς ὑμᾶς τὰς ἀειπαρθένους ἢ θύειν τοῖς θεοῖς ἢ εἰς ὕβριν παραδίδοσθαι. Occurrit præterea apud S.Ignatium in Epiſt. ad Smyrnæos n.13. Ammonem Epiſcop. in Epiſt. de Vita SS. Pachomij & Theodori n.1.5. 15.21. Zachariam Papam, lib. 2. Dial. cap.19. &c. Vide Suidam.

ΑΕΙΦΥΓΊΑ, *Perpetuum exilium*, in Baſilic. & in Nov.12. Conſtantini Porph.

ΑΕΙ΄ΧΡΥΣΟΝ, *Sempervivum*, apud Interpolat. Dioſcor. c.671.

ἈΕ΄ΡΑ, pro Ἀὴρ. Joannes Glycas de vanitate vitæ:

Εἰς τόπον ἄλλον σκοτεινὸν, καὶ γλῶ χωρὶς αἔραν.

ἈΕΡΙΚΌΝ, Vectigal ſeu tributum à Juſtiniano excogitatum, *pro ſpiritu aërio*, uti interpretatur Cujacius: vel certè quod ſupra ſolitum Canonem exigebatur. Iſtiuſmodi nominis inveniſſe Juſtinianum prodit Procopius in Hiſt. Arcana: πρὸς δὲ τῶν τῶν Πραιτωρίων Επάρχων, ἀνὰ πᾶν ἔτος πλέον ἢ τριάκοντα κεντηνάρια πρὸς τοῖς δημοσίοις ἐπράσσετο φόροις, οἷς δὴ ὄνομα τὸ ἀερικὸν ἐπιτέθεικεν ἐκεῖνο, οἶμαι, παραδηλῶν, ὅτι δὴ οὐ τεταγμένη τις, οὐδὲ ξυνειθισμένη οὖσα ἡ φορὰ ἐτύγχανεν. Deſcribitur apud Anonymum MS. de Arte Notaria ἔνταλμα πρακτικὸν, in quo hæc habentur: καὶ κατὰ τὴν ἐνοῦσαν αὐτῷ εὐπορίαν καὶ δύναμιν, καὶ ἀναλαμβάνεσθαι τὸ διάφορόν σοι ὑπὲρ ἀέρος δίκαιον, καὶ εἰσκομίζειν τοῦτο πρὸς με ἐφ' ἑκάστῳ μηνὶ, καὶ λαμβάνειν ἀπόδειξιν. αὐτὸ, ἀλλὰ τύχῃ τινὶ ὥσπερ ἐξ ἀέρος ἀεὶ αὐτὴν φερομένην ἐλάμβανε. Joannes Mercerus in edit. Harmenopuli lib.1. tit.4. §.47. meminit tituli περὶ ἀερικῶν ζημιῶν, quem abeſſe à MSS. Codicibus monent Cujacius lib 10. obſerv. cap.7. & Nicolaus Alemannus. Αἐρικοῦ meminit etiam Leo in Tactic. cap. 20. §.71. ἀρκοῦ γὰρ αὐτοῖς τελεῖν τούς τε δημοσίους φόρους, καὶ τὰ ἐπακόλουθα αὐτοῖς ἀερικὰ, καὶ μηδὲν πλέον καταβαρεῖσθαι. Illud denuò revocavit Michaël Paphlago. Scylitzes p.742. πορισμάτιον δὲ ὤν πρὸς ὃν ἄν τις εἴποι καινὸν, πᾶσαν ἐφεῦρεν ὁδὸν ἀδικίας, προσθεὶς ἐπέκεινα τῶν δημοσίων τελεσμάτων διδόναι ἕκαστον τῶν χωρίων ὑπὲρ ἀερικοῦ κατὰ τὴν ποσότητα καὶ ἰσχὺν αὐτοῦ, τὸ μὲν νομίσματα τέσσαρα, τὸ δὲ ἕξ, ἄχρι εἴκοσι. Novella 1. Alexij Comneni; lib.2. Juris Græcorum, p. 124. ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ ἀερικοῦ, εἰ μὲν γένηται πταῖσμα παρὰ δύο ἱερωμένων, ἢ κληρικοπαρθένων, ἵνα κανονίζωνται καὶ σωφρονίζωνται παρὰ τοῦ Αρχιεπισκόπου αὐτῶν, ἢ τοῦ ἐπισκόπου, κατὰ τὸν ἱερὸν κανόνα.

ΑΕΤΊΤΗΣ λίθος, in Gloſſis Chymicis MSS. ὁ τὸν χρυσόλιθος, καὶ πορφυρίτης, καὶ πορφυρόχρωμος, Μακεδονικὸς, καὶ πολύχρωμος. Vide Rulandum in *Aëtites*.

ΑΕΤΌΝΥΧΟΝ, *Leontopodium*, apud Interpol. Dioſcor. cap.713.

ἈΕΤΌΠΟΥΛΟΝ, *Parva aquila*, apud Codinum de Offic. aulæ Conſtantinopol. cap.3. n.10. noſtris, *Alerion*, *Aiglon*.

ΑΕΤΌΣ, *Sagum militare*, ſic appellatum, quòd cùm nullo cingulo conſtringeretur, & brachia ita tegeret ut liberè hac parte volitaret, inſtar eſſet alas expandentis aquilæ: unde & θάλασσαν etiam appellabant, quòd inſtar maris fluctuaret. Continuator Theophanis lib.1. n.9. ἐπεί τι φοινικοβαφὲς θοιμάτιον, καλά τι στρατιωτικὸν ἔθος, ἄζωστον ἐπημφίεστο, Αετὸν τοῦτο καλοῦσιν, ἢ Θάλασσαν, οἱ περὶ ταῦτα κομψοὶ, τοῦτο μὲν αὐτίκα ἐπημφίεστο. Ubi Combefiſius in margine, *Malim* ἀέρα, *aërem*, Sed malè.

ΑΕΤΌΣ, Obſervat Goarus ad Euchologium pag.311. in Græcorum Eccleſiarum pavimentis, maximè iis locis in quibus conſecrari ſolent Epiſcopi, tres fluvios effingi, ſupra fluvios Urbem: ſupra quam Aquila radiis ſolaribus ornata rurſum effingitur: ut, inquiunt, electum per effigies illas deductum de variis myſteriis doceant, & in fluminibus quidem διδασκαλίαν Epiſcopo neceſſariam: in Urbe ἐστερημένην τὴν ἐπισκοπὴν, illius Epiſcopatum, & tandem in Aquila radiis Gratiæ, διὰ τὸ φέγγειον τοῦ ἀετοῦ, τὸ θεολογικὸν καὶ κεχαριτωμένον repræſentare voluerint, inquit Symeon Theſſalonicenſis lib. de ſacris ordinat. cap.7. p.156.157. ubi ſic ait: ὁ δὲ ὑποψήφιος τρεῖς ποταμοὺς διελθὼν ἐπ' ἐδάφους διὰ γύψου διατυπωθέντας, τὸ τῆς διδασκαλίας, ἐφ' ᾧ ἐκλήθη, δηλοῦντας χάρισμα, ἐπάνω πόλεως ἵσταται ἀνιστορημένης, τὴν ἐπισκοπὴν δηλούσης αὐτοῦ· ἧς ἐπὶ τῇ κορυφῇ ἀετὸς ὁμοίως ἀνιστορεῖται, τὸ καθαρὸν καὶ ὀρθὸν τῆς θεολογίας καὶ τὸ ὑψηλὸν ὑπεμφαίνων. ὃ δὴ καὶ περὶ τὸν υἱὸν τῆς βροντῆς τὸν Θεολόγον, μαθητὴν, καὶ παρθένον, τὸν ἐπιστήθιον γράφουσι, διὸ καὶ φέγγειον ἔχει ὁ ἀετὸς, ὡς τὸ θεολεπτικὸν καὶ κεχαριτωμένον δηλῶν. Infrà: τούτων οὖν τελεσθέντων, εἰς τὸν ἀετὸν ἔρχεται, τῆς θεολογίας δηλαδὴ, καὶ τὸ τῆς διδασκαλίας ὕψος. Rurſum: δὲ οὕτω πάλιν ἐπὶ τοῦ ἀετοῦ ἱστάμενος, ὑποκλίνει τὴν κεφαλήν. Quomodo verò hæc Aquila deſcribatur in Pavimento *Nai*, ſeu *Narthecis*, à Ceremoniarum Magiſtro, ante Portas Regias, pluribus exequitur Demetrius Gemiſtus de ſacra Patriarchæ Liturgia & de Ordinat. MS. πρὸ δὲ τοῦ καιροῦ (τῆς λειτουργίας) οἱ ὑπηρέται εὐτρεπίζουσι τὴν ἀναβάθραν τοῦ Πατριάρχου, τιθέντες αὐτὴν ἔνδον τοῦ ναοῦ, ἐν ταῖς βασιλικαῖς πύλαις, ἢ καὶ ἐν τῷ Νάρθηκι. καὶ ἐν τῷ τέλει τῶν βαθμίδων, ἑκατέρωθεν αὐτῆς, τιθέασι θρόνους ἀρχαρικούς. μέσον δὲ τῶν θρόνων τούτων ἀπὸ τῆς τελευταίας βαθμίδος, ζωγραφεῖ ὁ Επὶ τῆς εὐταξίας Αετὸν μετὰ φεγγίου, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ποιῶν πρὸς τὸ μέρος τῆς διαβάθρας. περὶ δὲ τοὺς πόδας αὐτοῦ, ζωγραφεῖ σχῆμα πόλεως. καὶ κάτωθεν τῆς πόλεως, ὡς ποταμοὺς τρεῖς, καὶ ταῦτα καλῶς εὐτρεπίσας, ἱστησι ὑπηρέτας ἔξωθεν τῶν θρόνων, φυλάσσοντας

καὶ

τὴν ζωγραφίαν, ὥστε μὴ διέρχεσθαί τινας, καὶ καταπατεῖν αὐτήν. Deinde narrat quomodo fiat ſacra προσκομιδὴ, ſeu *oblationis proceſſus.* Codex Barberinus Euchologij apud eundem Allatium p. 305. & Morinum de ſacris ordinat. p. 119. 120. καὶ προσφέρεται ὑπὸ τῶν κληρικῶν αὐτοῦ ὁ ὑποψήφιος ἄχρι τῆς θύρας τοῦ ἀδύτου, κρατῶν ἐπὶ χεῖρας αὐτοῦ ἐγγράφους τοὺς θείους λιβέλλους τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. pag. 306. εἶτα προσφέρεται ὑπὸ τῶν κληρικῶν αὐτοῦ ὁ ὑποψήφιος ἄχρι καὶ μέσου αὐτῆς: denique pag. 308. εἶτα προσφέρεται ὁ ὑποψήφιος ὑπὸ τῶν κληρικῶν αὐτοῦ ἄχρι κεφαλῆς τοῦ ἀδύτου.

ΑΖΑ'Ζ, ἡ θυμελαία, in Gloſſis Jatricis MSS. Græcobarb. *Thymelaa*, herba de quâ Ruellius & alij.

ἈΖΑ'ΠΙΔΕΣ, *Genizeri* Turcici, Milites pedites, quorum militiam ab Othmane Gaſi, alij à Murate II. inſtitutam ferunt, ut ait Leunclavius in Pandecte Turcico num. 35. Ducas hiſt. cap. 38. εἷς τῶν Ἀζαπίδων λίθον ἄρας, καὶ κατὰ κόρρης κρούσας, &c. cap. 39. Γενιτζάροι, οἱ καὶ Ἀζάπιδες καλοῦνται. Laonicus lib. 5 p. 120. ἔχων τότε Εὐρώπης στράτευμα, καὶ Ἀζαπίδας τῶν Τούρκων, πεζοὺς οὕτω καλουμένους. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS. ubi de Bellis mutuis Chriſtianorum:

> Καὶ αὐτὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἐπῆρες τὴν ἀγάπην,
> Καὶ τὸν πάσα ἄνθρωπον ἐποίκες τ Ἀζάπην.

ΑΖΑ'ΡΙ, Ἀζάρια, *Teſſera, Alearum ludus*, Gallis, *Ieu de azard.* Corona pretioſa, & Portius: ἀζάρι, *Alea*, κύβος, πεσσεία. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Δεύτερον συμβουλεύω σε τὰ ἀζάρια νὰ μισήσῃς.

Malcxus in Hiſt. Patr. p. 123. ἔπαιζαν τὰ ἀζάρια, ἤγουν τὸ ταυλῆ. Vide Gloſſ. Med. Lat. in *Azardum.* Ζάρια, eâdem notione, *Teſſeræ.* Cyrillus in Lexico: κύβοις, ταυλίοις, κύβοι λέγονται καὶ τὰ ζάρια, ἐξ οὗ καὶ κυβισταὶ οἱ ζαρισταί, Gloſſæ Græcobarb. ἀστράγαλον ἀστραγαλῶδες ἐν κύκλῳ, καὶ εἰς τὸ γύρον ὅλον μὲ τοὺς ὄξους, ἢ ὁ γύρος γεμάτος ζάρια. Nicetas in Iſaacio & Alexio n. 3. ex Cod. Græcobar. συνεμέθυε μετ' αὐτῶν, καὶ διὰ ἡμέρας πολλάκις ἐποίει παίζων ταβλία καὶ τὰ ζάρια. Ubi Codex alter, συνεκύβευεν. Idem in Balduino: παλίμβολον ὑπὲρ ὄστρακον καὶ κύβον, *mutabiliorem teſſerâ*: Codex Barbarogr. habet, ὑπὲρ ζάριον. Emanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ τὰ ταυλία καὶ τὰ χαρτία, καὶ ζάρια νὰ καύσουν.

Ζαριστὴς, *Aleator.* Cyrillus loco laudato. ζάρια, ἐξ οὗ καὶ κυβισταὶ οἱ ζαρισταί. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Δὲν ἔχει νοῦν ὁ ζαριστὴς, γυρίζει σκολισμένος,

Infrà:

> Κουλὴ τὰ ζάρια ὁ ζαριστὴς καὶ ταύλες παίζει ὁμάδι.

Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Ὁ ζαριστὴς καὶ τάβλαις παίζει ὁμάδιν.

Alius Anonymus:

> Ὁ ζαριστὴς κερδημένος διὰ κέρδος ἔχει θάῤῥος.

Πρωτοζαριστὴς, *Aleatorum primarius*, apud eundem Cyrillum.

ἈΖΑΡΟΥ'ΤΙ, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti, ἡ σαρκοκόλλα. *Sarcocolla.* Vide Ἀνζαρύτ.

ἈΖΑ'ΤΟΣ, Conſtantinus Porphyr. de Adm. Imp. ὧν καὶ τὰ ἴσα πρὸς ὑμᾶς ἀπέστειλε διὰ τοῦ Ζυρβανέλη ἀθ' τοῦ ἀζάτου αὐτοῦ. Idem lib. 1. Them. 12. ὁ μέγας ἐκεῖνος καὶ γιγαντώδης Ἀρμένιος, ὁ Ἀγγουρίνης ὁ λακκασρίας γαμβρὸς, ὁ μακρόχειρ ἐκεῖνος καὶ περιδέξιος, ὃν κατὰ τὴν τῶν Ἀρμενίων διάλεκτον Ἀζάτον ἐκάλουν. Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Καὶ τότες πάλι Παλαμὼν ἐφώναζεν ἀζάτων,
> Καὶ μὲ τοιαύτην λαλιὰν συνάσσει τοὺς ἰδίους.

Apud Heſychium Ἀζάτη, ἐλευθερία exponitur.

ΑΖΟ'ΓΗΡΟΝ, Stirpis ſpecies, apud Myrepſum ſect. 12. cap. 19. Ignota Fuchſio. Matthæus Silvaticus: *Aſogiros, id eſt ruta agreſtis, vel Capraria.*

Α'ΖΟΥΜΑ. Gloſſæ Botanicæ ex Cod. Reg. MS. 848. Σκορδίου σπέρμα, ἤτοι εὔζωμος, ἤγουν τὰ ἄζυμα. *Semen Scordij, ſeu Triſſaginis Paluſtris*: vel *Euzomum* ſeu *Eruca.*

ΑΖΟΥΡΟΠΟΥ'ΤΙΟΝ, Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. ult. τὸ δικαίωμαν τοῦ ἀζουρουτίου, κελεύει τὸ δίκαιον να λάβουν εἰς τα ῥ. λίτρας, &c.

ΑΖΟΧΟΙΡΕ'Α, apud Myrepſ. in ſect. 20. cap. 26. ἀζοχοιρίας κουμίου, καὶ βουτύρου φύλλα, &c. ita Cod. Reg.

ΑΖΥΜΙ'ΤΑΙ, appellati per ludibrium à Græcis Catholici Romani, quòd in ſacrificio azymis panibus utantur. Joannes Epiſcopus Citri in Reſponſis ad Cabaſilem: συνέβαινε ἐστὶν ὅτι, εἰς τὴν ἔξω χώραν χειροτονεῖσθαι ἀζυμίτας ἱερεῖς παρὰ τῶν ἡμετέρων ἀρχιερέων. Michaël Cerularius Patr. Conſtantinopolit. in edicto de Projecto pittacio: καθὼς καὶ πρῴην τὰς τῶν Λατίνων ἐκκλησίας ἐσφράγισαν, καὶ αὐτοὺς Ἀζυμίτας ἀποκαλῶν, &c. Græci Schiſmatici poſt Concilium Florentinum, apud Ducam cap. 31. προδόντες τὴν καθαρὰν θυσίαν, Ἀζυμῖται γεγόναμεν. cap. 36. ἀπέστω ἀφ' ἡμῶν ἡ τῶν Ἀζυμιτῶν λατρεία. Joannes Pluſiadenus in Dialogo pro eadem Synodo p. 620. καὶ ἰδόντες τὸν κοινὸν λαὸν οὕτω τεταραγμένον κατὰ Λατίνων, καὶ λατρεύοντας αὐτοὺς, καὶ Ἀζυμίτας ἀναιδῶς ἀποκαλουμένους. Vide Allatium in Creyghton. cap. 28. & Gloſſ. med. Lat. in **Azymita.*

ἈΗΔΟΝΑ'ΚΙΟΝ, *Luſciniola*, Ἀηδόνιον, Ἀηδών. Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Καὶ τ' ἀηδόνακια τἄμορφα στερκτ' ἀπετλὼ ἡμέραν,
> Ἐκελαδοῦσασι γλυκύα ας τὰς κορφαῖς ἀπάνω.

ΑΗΝΟ'ΒΑΡΒΟΣ, *Ænobarbus*, ὁ χαλκοπώγων. Suid.

ΑΗ'Ρ, *Aër*, in Sacris Liturgiis, dicitur tertium ex tribus velis, quibus ſancta Dona conteguntur; quod ſcilicet & *Diſcum* in quo ea reponuntur, & *Calicem* operit: quia per modum aëris circa terram expanſi ea ambit, ut ait Germanus Patr. Conſtantinop. in Theoria pag. 153. διότι ἄλλο γὰρ τὸ κάλυμμα τοῦτο Ἀὴρ ὀνομάσθη, ἢ πάντως διὰ τὸ τὸν ἐπικαλυπτόμενον παρ' αὐτοῦ σκοτεινὸν ἀέρα τῆς εἰρημένης νυκτὸς εἰκονίζεσθαι. Idem ſcriptor infrà: τὸ δὲ καταπέτασμα, ἤγουν ὁ Ἀὴρ, ἐστὶ καὶ λέγεται ἀντὶ τοῦ λίθου, οὗ ἠσφάλισε τὸ μνημεῖον ὁ Ἰωσὴφ, ὅπερ ἐσφράγισεν ἡ τοῦ Πιλάτου κουστωδία. His conſonant quæ ſcribit Iſidorus Peluſiota lib. 1 Epiſt. 123. ἡ καθαρὰ σινδὼν ἡ ὑφαπλωμένη τῇ τῶν θείων Δώρων, διακονία ἡ τοῦ Ἀριμαθαίας ἐστὶν Ἰωσὴφ λειτουργία. Rurſum idem Germanus: ἡ διὰ τοῦ λεγομένου ἀέρος τῶν θείων ἐπικάλυψις, ὡς οἶμαι, τὴν νύκτα ἐκείνην δηλοῖ, καθ' ἣν ἡ τοῦ μαθητοῦ προδοσία προέβη, — διά τι ἄλλο γὰρ τὸ κάλυμμα τοῦτο Ἀὴρ ὠνομάσθη, ἢ πάντως διὰ τὸ τὸν ἐπικαλυπτόμενον παρ' αὐτοῦ σκοτεινὸν ἀέρα, τῆς εἰρημένης νυκτὸς εἰκονίζεσθαι, καθ' ἣν καὶ Πέτρος, &c. Atque hanc quidem nomenclaturam ex Eccleſia Hieroſolymitana in Græcanicam fluxiſſe tradit Typicum S. Sabæ cap. 30. extremo, & Triodium in 2. Feria 1. hebdomadis jejuniorum, in Lychnico: αἴρει δὲ ὁ ἱερεὺς τὰ καλύμματα ἐκ τῶν ἁγίων, καὶ σκεπάζει αὐτὰ μετὰ τῆς ἀναφορᾶς, ἤτοι τοῦ ἀέρος· οὕτω γὰρ καλεῖν εἰώθασιν αὐτὰ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμων μέρεσιν. Liturgia Chryſoſtomi: θυμιᾷ ὁ διάκονος τὴν ἁγίαν τράπεζαν κύκλωθεν, τὸ ἱερατεῖον ὅλον, καὶ τὸν ἀέρα. Rurſum: καὶ ὁ ἱερεὺς θυμιῶν τὸν ἀέρα, καὶ σκεπάζων ἀμφότερα, λέγει, &c. Infrà: ὁ δὲ ἱερεὺς ἄρας τὸν ἀέρα, ἐπιτίθησιν τῷ ἀριστερῷ ὤμῳ τοῦ διακόνου, λέγων, &c. Mox: τὸν δὲ ἀέρα λαβὼν ἀπὸ τοῦ ὤμου τοῦ διακόνου, καὶ θυμιάσας αὐτὸν, ἐπισκεπάζει δι' αὐτοῦ τα ἅγια. Adde p. 76. apud Goarum.

rum. Liturgia Præſanctificatorum ; αἴρει δὲ ὁ ἱερεὺς τὰ καλύμματα ἐκ τῶν ἁγίων δώρων, καὶ σκεπάζει αὐτὰ μετὰ τοῦ ἀέρος. Adde p. 200. Prima & ſecunda Synodus Conſtantinopolit. can. 10. διόπερ ἡ ἁγία σύνοδος τοὺς τὸ ἅγιον ποτήριον, ἢ τὸν δίσκον, ἢ τὴν λαβίδα, ἢ τὴν σεβασμίαν ἐνδυτὴν, ἢ τὸν λεγόμενον ἀέρα, ἢ ἁπλῶς τὰς ἔν τι τῶν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ἱερῶν καὶ ἁγίων σκευῶν, ἢ ἀμφιασμάτων εἰς ἴδιον κέρδος ὑφαρπάζοντας, ἢ εἰς χρῆσιν ἀποχωμένους ἀνιέρων παντελεῖ καθαιρέσει καθυποβάλλει. Euſebius Monachus in Vita S. Philippi Presbyt. num. 17. ὁ δὲ κελεύει τῷ διακόνῳ διακομισθῆναι αὐτῷ τὸν προειρημένον τῆς ἐκκλησίας ἀέρα, καὶ ἐν αὐτῷ κεκαλυφθῆναι τὴν κόρην ὥσπερ ὥραν μίαν. Demetrius Gemiſtus de Ordinat. Ex Cod. M S. ὅπισθεν δὲ πάντων οἱ κρατοῦντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἀέρα διάκονοι, &c. Symeon Theſſalonic. de ſacris Ordinat. cap. 5. τῶν θείων τῶν δώρων τεθέντων, καὶ τὸ καταπέτασμα, ὃ ἐστιν ἀὴρ, ἤτοι ὁ ἀμνὸς, κεῖται ὁ Αρχιερεύς. In Euchologio p. 561. Sacerdotis mortui & tumulandi τὸ πρόσωπον μετὰ τοῦ ἀέρος καλύπτεται. Vide Διβέκάλυμμα, Κανσρίντεσ, & Νεφέλη.

ἈΗΡ, Sciadij, ſeu *umbellæ* quâ caput tegebant Imperatores, & Regij ſanguinis, ac Palatini Principes, pars inferior, in longum & acumen producta verſus faciem, uti effingitur in Joannis Palæologi Imp. ad Concilium Florentinum venientis imaginibus. Sic autem appellata, quòd ut ἀὴρ λειτουργικὸς ſacra Dona, ac diſcum & calicem, in quibus ea reponuntur, operit ; ita *Aër* ille ſciadij caput univerſum contegeret & involveret. Codinus de Offic. aulæ Conſtantinopolit. cap. 3. num. 1. τὸ περικάλυμμα τῆς κεφαλῆς τοῦ Δεσπότου τὸ καλύμμων σκιάδιον, ὁλόμαργαρον. ὁ ἀὴρ αὐτοῦ ἔχει ὀνόματα τοῦ φοροῦντος αὐτό, χρυσοκλαβαρικὸν, συρματένιον. Ita num. 16. 22. cap. 4. num. 1. 6. Quod verò *Aërem* Codinus, Nicephorus Gregoras lib. 6. pag. 122. Edit. Genev. *Inferiorem & cavam ſuperficiem* vocat. Ita ille ubi de Muzalone : δι᾽ ἃ δὴ καὶ τιμὴν τινα ταύτην ἔσχεν ἐξαίρετον μόνος τῶν πάλαι τὸ ὅμοιον αὐτῷ προσληφθότων ἀξίωμα, καλύπτραν φέρειν ἐπὶ κεφαλῆς χρυσοκοκκίνῳ κεκαλυμμένην ἐνδύματι, ὅσον τὸ ἔσω, καὶ πρὸς τῇ πυραμίδι τῆς ἐπιφανείας χρῶμα· ἐν τούτῳ παραλλάττουσαν μόνῳ τῆς παραπλησίαν εἶναι τῇ τῶν τοῦ Βασιλέως ἐγγόνων, ὅτι μὴ καὶ τὴν κάτω, καὶ τὴν κοίλην ἐπιφάνειαν εἶχε κυκλίσκοις πεποικιλμένην χρυσοειδέσιν, ἀλλὰ λείαν τελέως. Ubi licet advertere, inferiorem iſtam ἐπιφάνειαν in Sciadiis Principum Regij ſanguinis fuiſſe *circellis auratis variegatam*, quod χρυσοκλαβαρικὸν vocat Codinus. Id jam olim adnotaveram in Diſſertat. 24. ad Joinvillam p. 295. Ubi ejuſmodi Pileos à noſtris *Chapeaux à bec* appellatos docuimus.

Ἀὴρ, aliâ notione, in Cod. Reg. MS. 618. f. 284. περὶ τοῦ χρυσώματος τοῦ ἀέρος τοῦ μαλαγματος.

ΑΘΑ'ΝΑΤΟΙ, qui fuerint apud Perſas, cuivis notum ex Herodoto lib. 7. Pauſania in Phocic. p. 265. Socrate lib. 7. cap. 20. Procopio lib. 1. de Bello Perſico, Theophane in Theodoſio jun. an. 18. Suida in hac voce, & aliis. Sic nempe dicti Legionarij quidam milites omnium præſtantiſſimi, quòd ſemper decem millibus conſtarent, ſuffectis ſubinde in extinctorum locum aliis. Ad Regum Perſicorum exemplum, τῶν Ἀθανάτων Cohortes pariter inſtituit Michaël Ducas Imp. ſeu potiùs Nicephorus Logotheta Spado, eo imperante, ut ſcribit Nicephorus Bryennius lib. 4. n. 4. Horum meminit etiam Anna lib. 1. pag. 10. & lib. 2. p. 62. ubi ait, στράτευμα τοῦτο τῆς Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως ἰδιαίτατον fuiſſe : à qua hauſit quæ habet Scylitzes in Botaniata p. 858. στρατόν τι ἰδιαίτατον ἔχων, ὡς ὀνομάζουσιν Ἀθανάτους. Calliſthenes MS. de Vita Alexandri M. περὶ δὲ αὐτὸν ἦσαν οἱ Ἀθάνατοι καλούμενοι καὶ Μακάριοι. ἐκαλοῦντο δὲ Ἀθάνατοι, διὰ τὸ φυλάττεσθαι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀεί τι τῶν τελευτώντων. Vide Notas noſtras ad Alexiadem p. 226. & Gloſſ. med. Lat. in *Athenaſi*.

ΑΘΑ'ΝΑΤΟΣ, *Lychnis coronaria*, apud Interpol. Dioſcor. c. 520.

ΑΘΕ'ΜΙΤΟΣ γάμος, Ἀθεμιτόγαμία, *Nefariæ nuptiæ*, Juriſconſultis Græcis.

ΑΘΕ'ΡΑ, *Acies cultri, gladij : Taglio del Coltello*, Hieron. Germano.

ΑΘΗΒΟΛΗ, Ἀθηβολή. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi M S.

Θρηνάσετε καὶ πάτετε ὁ καίτι καλοσυνήν,
Καὶ ἀθηβολὴν πολύτιμον τα ὁμοιάζει μνεμοσύνη.

Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Λοιπὸν αὐτὸς ἐγλύγωρα ἔγραψε γία τὰ φθάση,
Ὅπου τον ἡ ἀθηβολή, τὸ γράμμα νὰ διαβάση.

Rurſum :

Κ᾽ ἔπαιξε τὴν ἀθηβολὴν, κ᾽ ἔμαθεν καθὲ γράμμα.

Ibidem :

Λέγει τι τὴν ἀθηβολὴν καὶ δὲν τιμωρημένη.

Alibi :

Εἶπεν τι ἀθηβολή, καὶ πῶς τὴν ξοδιασμένη τι.

Alio denique loco :

Καὶ τὰ θυρὲς ἀθηβολὴν τὸ πῶς γίαστα βρίχεις.

ΑΘΗ'ΝΙΟΝ, pro Ἄνθιον. Gloſſæ Græcobarb. ἀνθρώπιον, λάχανον ἔχον ἄνθος, ἤγουν πᾶσα χόρτον ἀθηθισμένον, ὡς ἀθήνιον, ἢ τὸ ἄνθος.

ΑΘΗΡΑ, *Pulmentum*, Ægyptiis, ut obſervatum in Gloſſ. Med. Lat. v. Athera. Apophthegmata Patrum in Antonio, n. 19. ποιῶν αὐτοῖς μικρὰν ἀθήραν.

Ἄ'ΘΘΟΣ, pro Ἄνθος, *Flos*. Gloſſæ Græcobarb. ἀνακαλλὶς, ἄνθος ναρκίσου, ἄθθος τοῦ ναρκίσου.

Ἀθθᾶν, *Florere*, Ἀνθεῖν, in iiſdem Gloſſ.

ἈΘΥΜΑ'ΣΤΑΙ, pro Ἐνθυμᾶσθαι. Gloſſæ Græcobarb. δὲν ἀθθυμᾶται τὰ κακὰ, μηδὲν ἐνθυμᾶται τῶν κακῶν. Rurſum : μνησικακῶν ; ἤγουν ἀθθυμοῦνται τὴν κακίαν.

ΑΘΙ'ΓΓΑΝΟΙ, Hæretici, qui & *Melcheſedeciani*. Gloſſæ MSS. : Ἀθίγγανος, αἱρετικός. De iis agunt Timotheus Presbyter, Theophanes an. 9. Nicephori, continuator Theophanis lib. 2. n. 2.

ΑΘΙ'ΖΕΙΝ, *Vernare*, Ἀνθεῖν, βλαστᾶν.

Ἄ'ΘΙΚΤΟΝ, in Gloſſis Chymicis M S. τὸ καθαρὸν καὶ ἀμόλυντον. Rurſum : Ἄθικτον κυρίως λέγεται τὸ ἀκολάκευτον καὶ ἄσκιαστον, καὶ χρυσάνθεμον.

ΑΘΜΗ, *Vapor*, ἀτμὸς. Ἀτμίζειν, *exhalare*, *vaporare*, ἀτμίζειν. Vide Goarum ad Euchologp. 902.

Ἄ'ΘΝΟΣ, Ægyptiis, *Phœnix*, herba, apud Interpol. Dioſcor. c. 625.

ΑΘΟ'ΤΥΡΟΝ, *Caſeus ex monte Atho*. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Αἶγα κἂν δεκατέσσαρα, καὶ Κρητικὸν τυρίτζιν,
Ἀθότυρα κἂν τέσσαρα, καὶ Βλαχικὸν ὀλίγον.

Ἄ'ΘΟΣ, *Cinis*. Agapius Cretenſis in Geoponico, cap. 115. ἔπειτα βάλε δώδεκα λίτρας ἄθον δρυΐνον, &c. & cap. 158. ἐπάρε στάκτην, ἤγουν ἄθον, ἀπὸ τὴν παρασίαν. Adde cap. 207.

ΑΘΩ'ΩΣΙΣ, *Acceptilatio*, ἐστιν καὶ ὅτε χρεώστας ἐπερωτήσει τὸν δανειστήν, ὅτι ποιεῖς μοι ἀθώωσιν εἰς δέκα νομίσματα ; ὁ δὲ ἀποκρίνεται, ποιῶ. lib. 26. Baſilic. tit. 6. §. 7. paſſim ibi. Sic porrò dicta, ait Salmaſius lib. de Uſuris, quia omni modo liberat debitorem, ſive pecunia ſoluta ſit, ſive non ſoluta. Vide Gloſſas Baſil. in ἐπερώτησις.

ΑΙΓΙΚΟ'Ν, *Gramen*, apud interpol. Dioſcor. cap. 612.

ΑΙΓΙ'ΝΗ, *Caprifolium*, *Periclymenum*, apud Interpol. Dioſcor. c.596.

ΑΙ'ΓΙΝΟΝ, Ponderis genus. Orneoſophium: καὶ πάλιν μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ δὸς αὐτῷ σκορδύλης ἄιγινα πέντε.

ΑΙ'ΓΥΝΟΣ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 661.

ΑΙΓΙΟΜΗ'ΛΑΞΟΝ, *Veſtis partim ex pilis caprinis, partim ex lana ovina contexta.* Prochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Αὐτὸς φορεῖ αἰγιομήλαξα, καὶ σὺ τὸ σαγολίβα.

ΑΙ'ΓΙ'ΤΙΣ, *Anagallis*, apud Interpol. Dioſcor. c.397.

ΑΙ'ΓΟ'Σ σπλὴν, *Malus*, Prophetis ſeu Chymicis, Μαλάχη. Interpol. Dioſcorid. cap. 332.

ΑΙ'ΓΟΜΑ'ΝΔΡΗ, *Caprile*, in Turcogræc. Cruſij.

ΑΙΓΥΠΤΟ'ΣΠΕΡΜΑ, Κρίθαι, in Lexico Jatrico Nicomedis Jatroſophiſtæ MS.

ΑΙ'ΔΙΛΙ'ΚΙΟΙ, *Ædilicij.* Pæanius in Metaphraſi Eutropij lib. 5. ἡ δὲ τῶν Αἰδιλικίων ἀρχὴ τις ἦν, ἧς πρῶτης οἱ παρόντες ἐπὶ τὰ πράγματα τῆς πόλεως ἐτύγχανον.

ΑΙ'ΘΑ'ΛΗ, in Gloſſis Chymicis MSS. θεῖον καὶ ὑδραργύρου ἄσημος ἐστὶν ὁ ἰὸς ἀπὸ τῆς αἰθάλης.

ΑΙΘΕΡΟΔΡΟ'ΜΟΣ, Epitheton S. Pauli Apoſtoli, apud Conſtantinum Porphyrogenitum in Vita Baſilij Imp. cap.59.

ΑΙ'ΘΟΠΙ, Ægyptiis, *Galiopſis*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 677.

ΑΙ'ΜΑ Ἄρεως, *Aſarum*, Prophetis ſeu Chymicis, apud Interpol. Dioſcor. cap.9. item *Lilium*, cap. 522. *Portulaca*; apud Apul. c.103.

Αἷμα Ἡρακλέως, *Crocus*, iiſdem, cap. 25. Item *Centaurium magnum* & *parvum*, cap. 413. & apud Apul. c.34.35.

Αἷμα τιτᾶνος, *Lactuca ſilveſtris*, iiſdem, c. 354. *Sideritis*, cap. 615. *Rubus*, cap. 619. & apud Apul. cap. 87.

Αἷμα ὀφθαλμοῦ, *Anagallis*, iiſdem, c. 397.

Αἷμα ἀποκαθημένης, *Lychnis*, iiſdem, cap. 520.

Αἷμα Σίωνος, *Marrubium nigrum*, βαλλωτὴ, iiſdem, cap. 622.

Αἷμα ταύρου, *Marrubium*, πράσιον, iiſdem, c.525. & apud Apuleium, c.45.

Αἷμα πίθοτος, iiſdem, *ſcordium*, c. 531.

Αἷμα ἀνθρώπου, *Artemiſia*, iiſdem, c.534. & apud Apul. c.10.

Αἷμα γαλῆς, *Aſplenum*, iiſdem, cap. 557. & apud Apul. cap. 56. *Verbenaca recta*, c. 640. Adde Apul. c.65.

Αἷμα Ἀθηνᾶς, *Ajuga*, Χαμαιπίτυς, iiſdem, c.581. & apud Apul. c.26.

Αἷμα ἴβεως, *Rubus*, iiſdem, c.619. & apud Apul. c. 87.

Αἷμα Ἑρμοῦ, *Verbenaca recta*, iiſdem, cap. 640. Apul. c. 65.

Αἷμα αἰλούρου, *Stratiotes*, iiſdem, c. 684.

Αἷμα κροκοδείλου, *Leontopodium*, iiſdem, cap. 713.

Αἷμα πυρέτου, iiſdem, *Ricinus*, Κίκις, cap. 746.

Αἷμα ὄνου, Ægyptiis, *Filix*, πτέρις, cap. 765.

Αἷμα Κρόνου, apud Apul. cap. 10. *Artemiſia*.

Αἷμα πόθοντος, Αἷμα ἴκτινος, *Scordium*, apud Apul. c.69.

Αἷμα Κύμινος, *Nepeta montana*, apud Apul. cap. 93.

Αἷμα ἴκτινος, iiſdem, *Cucumer ſilvaticus*, apud Apul. c.113.

Αἷμα ἴβεως, *Apium*, iiſdem, apud Apul. cap. 118.

ΑΙ'ΜΑΓΩΓΟ'Ν, *Pæonia*, apud Interpol. Dioſcor. c. 563.

ΑΙ'ΜΑΝ, pro αἷμα. Vide in ξυφόειδον, & τζυφίς.

ΑΙΜΑΤΕΡΟ'Σ, Αἱματωμένος, *Subcruentus*, *ſanguinolentus*, αἱματώδης. Αἱματζιάρης, *Sanguineus*, αἱματηρός. Αἱματώνειν, pro αἱματοῦν, *cruentare*.

ΑΙ'ΜΑΤΙ'Σ, *Ius nigrum*, quod adeò fuiſſe commendatum apud Lacedæmonios ſcribit Plutarchus in Lycurgo, ut ſenes eo contenti, junioribus carnes concederent. Cyrillus in Lexico MS. & Moſchopulus περὶ σχεδῶν· ζωμὸς μέλας, ὁ ἡ λεγομένη αἱματίς. Polluci Αἱματία dicitur, Auctori Magni Etymologici, Αἱμαλιά.

ΑΙ'ΜΗ'ΜΟΝΤΟΣ, *Hæmimontus*, *Hæmus mons.* Ordo Thronorum, poſt Codinum de Offic. aulæ Conſtantinopol. p. 406. σημείωσαι, ὅτι οὕτω γράφει Μητροπολίτης ὁ τῆς Ἀδριανουπόλεως, Πανιερώτατε Μητροπολίτα Ἀδριανουπόλεως, ὑπέρτιμε καὶ Ἔξαρχε Αἱμημόντου.

ΑΙ'ΜΟΜΙΞΙ'Α, *Inceſtus concubitus.* Occurrit in Pœnitentiali Joannis jejunatoris, & aliis pœnitentialib. Græcis, in Nomocanone Coteleriano num. 158. 168. (ut Αἱμομοιχεία, num. 159.) In Canonario Joannis Monachi p.106.107. & Eclogæ Leonis & Conſtantini Imp. tit. 28. §. 1. & Harmenopulus lib. 6. tit. 4. §. 1. οἱ αἱμομίκται, ἢ γονεῖς πρὸς τέκνα, ἢ ἀδελφοὶ πρὸς ἀδελφὰς, ξίφει τιμωρείσθωσαν. Fabulæ Æſopi Græcobarb. πῶς εἶναι ἀσελγὴς καὶ αἱμομίκτης, νὰ σμίγεται τὴν μάνα του, καὶ τὰς ἀδελφαῖς του. Vide Gloſſ. Med. Lat. in *Sanguis*.

Α'ΙΜΟΟΣ, Ἄμπετρος, *Rubus*, Ægyptiis, apud Interpol. Dioſcor. c.619. & Apul. c.87.

ΑΙ'ΜΟ'ΣΤΑΡΙΣ, *Nerium*, apud Interpol. Dioſcor. c. 664.

ΑΙ'ΝΟΙ, *Laudes*, Pſalmi ſcilicet Davidici 148. 149. 150. propter repetitam in iis vocem, Αἰνεῖτε. Paſſim in libris Eccleſiaſticis Græcor.

ΑΙΟΥ'ΓΑ βῖτα, Antidotus ſic dicta Myrepſo ſect. 1. de Antidot. cap. 494. in MS. in edito verò cap.500. Græcè, inquit ille, ὕδωρ τῆς ζωῆς, id eſt, *Aqua vitæ*: Ubi alij ἄγι βῖτα, habent. Vide ibi Fuchſium, & ad cap.500.511. Aliàs Αἶουγα, ut apud Actuarium de Medicamentor. compoſit. pag. mihi 122. eſt herba quæ Græcis χαμαιπίτυς dicitur. Ita etiam Ruellius.

ΑΙ'ΡΕΣΙΣ, *Conditio*: Αἱρετικὸς, *conditionalis*, in Baſilicis. Vide Cujac. lib. 6. obſerv. cap. 6.

Αἵρεσις, *Hæreſis*, ita definitur à S. Baſilio in Epiſt. 1. ad Amphilochium cap. 1. περὶ τῆς εἰς Θεὸν πίστεως διαφορά. à Balſamone verò in Photij Nomocan. δόξα ἡ τῶν ἀνθρώπων, πρὸς ἀλλήλους μὲν ὁμοφωνοῦντων, πρὸς δὲ τὴν κοινὴν καὶ εὐαγγελικὴν διαφωνούντων ἔννοιαν, quæ ἡ τῶν αἱρετιζόντων παράνοια vocatur in Epiſt. 220. ejuſdem Photij. Lexicon MS. Cyrilli: Αἵρεσις, ἡ κακόδοξος δόξα.

Αἱρετικὸς, *Hæreticus.* Synodus Conſtantinopol. I. Can. 6. Αἱρετικοὺς δὲ λέγομεν τούς τε πάλαι τῆς ἐκκλησίας ἀποκηρυχθέντας, καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα ἀναθεματισθέντας. Juſtinianus in Nov. 109. τοὺς ἔξω τῆς ἀχράντου κοινωνίας κατὰ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν οὐ μεταλαμβάνοντας παρὰ τῶν ταύτης θεοφιλεστάτων ἱερέων, αἱρετικοὺς δικαίως καλοῦμεν.

Digitized by Google

καλῦμμ. Scholiaſtes Synopſeos Baſilic. apud Labeum: αἱρετικοὶ ἢ τοῖς νόμοις καὶ τοῖς κανόσι καλῦνἢ, καὶ οἱ τῇ καθολικῇ μὴ κοινωνοῦντες ἐκκλησίᾳ. Νυξίσις αἱρετικὴ apud Gregor. Nazianz. ut cæteros omittam. Vide Gloſſ. med. Lat.

Αἱρετικίζειν, *Hæreſim ſapere.* Theodorus Prodromus in Carm. εἰς Βαρδα.

Εἰ μὴν τὸ λεχθὲν αἱρετικίζειν λέγει.

Αἱρεσιῶται, *Heretici*, apud S. Ignatium in Epiſt. ad Philadelph. num. 2. Clementem lib. 2. Conſtit. Apoſt. cap. 21. lib. 6. c. 5. 25. Juſtinum in Dialogo cum Tryphone p. 306. S. Athanaſium, continuatorem Theophanis lib. 4. num. 6. Symeon. Logothetam in Michaële Theophili F. num. 3. Nicetam Paphlagon. in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopolit. p. 1189. Athanaſium Cydonium in opuſc. de ſeparatione Eccleſiæ Romanæ à 4. reliquis Patriarchis, Anonymum in libello de modo quo à Latinis ſeparati primatu exciderint, &c.

ΑΙΡΕΤΟ'Σ δικαςής, *Arbiter.* Αἱρετὸν δικαςήριον, *Compromiſſum.* Baſil. Harmenopul. &c.

ΑΪ'ΤΑ'ΝΙΟΝ. Vide Γαϊτάνιον.

Α'ΙΤΗΣΙΣ, *Petitio.* Pars ſacræ Liturgiæ, ſeu potiùs orationum quæ in ea dicuntur & concinuntur. Nam ut ait Nicolaus Cabaſilas in Expoſit. Miſſæ cap. 12. ἡ πρὸς Θεὸν ἔντευξις, Εὐχαριςία ἐςὶ, Δοξολογία, Ἐξομολόγησις, Αἴτησις. *Petitio* autem *Glorificationem* ſubſequitur. Idem Cabaſilas: μετὰ ἢ τὴν δοξολογίαν, ἀνάγει τὴν αἴτησιν, λέγων, Ἐν εἰρήνῃ δεηθῶμεν. Adde cap. 23. Germanus Patr. Conſtantinopolit. in Myſtagog. ὁ Διάκονος, Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. μετὰ ἢ τὴν δοξολογίαν, τὴν αἴτησιν λέγει, &c. Typicum MS. Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 11. καὶ ὁ ἱερεὺς ἐκλειπὼν αἴτησιν ποιεῖται, αναφωνῶν· μετὰ τὰς ἄλλας αἰτήσεις καὶ τὸ, Ἔτι δεόμεθα, &c. Symeon Theſſalonicenſis de ſacris ordinat. cap. 11. ἡ πρώτη εὐχὴ λέγεται, ἧς τελεσθείσης ὁ δεύτερος ἀρχιερεὺς τὰς αἰτήσεις ποιεῖται. Demetrius Gemiſtus de ſacra Patriarchæ Liturgia, MS. ἀπερχόμενος ἐν τῷ ἄμβωνι, ποιεῖ τὴν ἐκτενῆ, καὶ τὰς αἰτήσεις, καὶ μετὰ ἡ κεφαλοκλισία. Adde Euchologium. pag. 535. 545. 546. 556.

ΑΙΦΝΙΔΙΑ'ΖΕΙΝ, *Subitâ irruptione opprimere*, Theophanes an. 9. Juſtiniani M. καὶ συμβαλὼν αὐτοῖς, ἡττήθη αἰφνιδιασθεὶς ὑπ' αὐτῶν.

ΑΙ'ΩΝ, *Seculum*, *Vita Secularis*, *Mundus*, &c. Joan. Moſchus in Limon. cap. 51. μὴ εἰπεῖν μοί τι πότε τοῦ αἰῶνος τούτου, πλὴν ςιχάριν τριχίνην, καὶ σαγίν, καὶ μεσαλεῖν, καὶ κουκίν ξυλίνην. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Seculum*.

ΑΙ'Ω'ΝΙΟΝ, *Sempervivum*, apud Interpol. Dioſcor c. 671.

ΑΙΩΝΙΟ'ΤΗΣ, *Æternitas*, titulus Imperatorum compellatorius, in Synodo Calchedon. part. 1. Epiſt. 30. Vide Fileſacum de Idololatria politica.

Α'ΚΑ. Vide Ακία.

Α'ΚΑΘΘΙΝ, *Spina.* Gloſſæ Græcobarb. Ἄκανθα, ἄκανθα, ἀκάθθιν.

Ακαθθηρὸς, *Spinoſus.* Eædem Gloſſæ: ἀκανθώδης, εἶδος φυτοῦ ἀκανθώδους, θωρία ἡ ἰδία, ἡ ἐκείνη χόρτο ἀκαθθηρῶ.

ΑΚΑΘΗ'ΚΟΥΣΑ διαθήκη, vel ἀκαθηκόντως γενομένη, *Inofficioſum teſtamentum*, in Baſil.

Α'ΚΑ'ΘΙΣΤΟΣ, nempe Κανὼν, ſic dictus, quòd à populo, ob Urbem ter ſervatam ope B. Virginis, per totam noctem ſtante *ſine ſeſſione* caneretur Sabbato in matutinis hebdomadis quintæ jejuniorum. Synaxarion: ἀκάθιςος ἢ εἴρηται, διότι ὀρθοςάδην τότε πᾶς ὁ λαὸς κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην τὸν ὕμνον τῇ τοῦ Λόγου μητρὶ ἐμελῴδησαν, καὶ ὅτι ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις καθήμενοι ἐξ ἔθους ἔχοντες, ἐν τοῖς παροῦσι τῆς Θεομήτορος ὀρθοὶ πάντες ἀκροώμεθα. Edita eſt à Combefiſio poſt Hiſtoriam Monothelitarum p. 805. Διήγησις ὠφέλιμος ἐκ παλαιᾶς ἱςορίας συλλεγεῖσα, καὶ ἀνάμνησιν δηλοῦσα τοῦ παραδόξως γινομένου θαύματος, ἡνίκα Πέρσαι καὶ βάρβαροι τὴν Βασιλίδα ταύτην πολέμῳ περιεκύκλωσαν· οἱ καὶ ἀπώλοντο θείας δίκης παραδοθέντες· ἡ ἢ πόλις ἀεὶ τῆς συνήθους πρεσβείας τῆς Θεοτόκου ἐτησίως ἐξ ὅτε ταῦτα εὐχαριςήριον Ακάθιςον τὴν ἡμέραν ὀνομάζουσιν. Deſcribitur verò ὕμνος ἀκάθιςος integer in Horologio. Edit. 1535. & ſeqq. hoc titulo: Ἀκολουθία εἰς τὸν ἀκάθιςον ὕμνον τῆς ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, &c. Pachymeres lib. 4. cap. 3. τῶν συνήθων νηςειῶν τελουμένων ἑορτὴν ἀγομένης, ἣν Ακάθιςον συνήθως ὀνομάζουσι. Vide Codinum de Offic. aulæ Conſtantinopolit. cap. 12. numero 10.

Ακάθιςοι, *Vagi*, *inſtabiles*, in Apophthegm. Patrum in Agathone n. 6.

ΑΚΑΙ'ΡΕΟΣ, pro Ακέραιος, *integer*, *ſincerus*, *incolumis.* In Veteribus Gloſſ. Occurrit non ſemel in Tacticis Leonis & Conſtantini Imperat.

Α'ΚΑΙΡΟΣ, *Ruſcus*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 728.

Α'ΚΑΚΙ'Α, Sacculus ex panno purpureo confectus, Codici, ſeu volumini complicato ſimilis, terrâ vel arenâ plenus, quem Imperator ſiniſtrâ geſtabat. Codinus de Offic. aulæ Conſtantinopolit. cap. 6. num. 27. de Imperatore: τῇ ἢ γε ςαυρὸν ἐν δεξιᾷ φέρει ἀεί· ἐν ἢ τῇ ἀριςερᾷ βλάτιον κώδικι ἐοικὸς, δεδεμένον μετὰ μανδηλίου· ὁ βλάτιον ἔχει χῶμα ἔσωθεν, καὶ καλεῖται Ακακία, ὡς εἴπη μετὰ τὸ τῆς Βασιλείας ταπεινὸν εἶναι ὡς θνητὸν, καὶ μὴ διὰ τὸ τῆς βασιλείας ὕψος ἐπαίρεσθαι καὶ μεγαλαυχεῖν. Symeon Theſſalon. μετὰ τὸ λαβεῖν τὸν ςαυρὸν εἰς δεῖγμα τῆς εὐσεβείας, καὶ τὴν ἀκακίαν, ὅπερ χοῦς ἐςὶν, σημαίνων τὸ φθαρτὸν τῆς ἀρχῆς, καὶ τὴν ἐκ τούτου ταπείνωσιν. Vide Diſſertationem noſtram de Nomiſmatibus inferioris ævi, n. 12. 13.

ΑΚΑΚΙΑ'ΡΗΣ, *Homo expers malitiæ*, *vir probus*, *minimè malus.* Gloſſæ Græcobarb. Ακακίτης, ἀκακιάρης, ὅπου δὲν ἔχει καμίαν κακίαν ἀπὸ μέσα τοῦ.

ΑΚΑΜΑ'ΤΗΣ, *Negligens*, Αμελὴς, in Corona pretioſa. Alibi: ἀκαμάτης, *ignavus*, ἄπρακτος. Ακαμασία, *ignavia*, ἀπραξία, ibidem.

ΑΚΑΜΩΤΟ'Σ. Vide in Κάμνειν.

ΑΚΑΝΕΙ~Ν, *Sufficere.* Gloſſæ Græcobarb. ἀρκεῖν, τὸ ἱκανὸν καὶ ὠφέλιμον, ἐκεῖνο ὁ ἀκανεῖ.

ΑΚΑΝΕΤΟ'Σ, *Idoneus*, *ſufficiens*, ἐπαρκής, ἱκανός.

ΑΚΑΝΕΤΑ', *Sufficienter*, *ſatis ſupérque*, *ſat*, *idoneè.* αὐτάρκως, ἱκανῶς, ἀδδῆν. Gloſſæ Græcobarb. ἅλις, ἱκανῶς, πλήρης, ἀκανετά. Rurſum: ἀρκοῦντως ἔχει, αὐταρκετὰ καὶ ἀκανετά ἐςι.

ΑΚΑΝΘΙΣΤΟ'ΠΙΑ, *Acanthum*, apud interpol. Dioſcorid. cap. 424.

Α'ΚΑΝΘΙ'ΩΝ ἐπίγειος, ὁ χερσαῖος ἐχῖνος, ἢ ὁ Ακανθόχοιρος. Ita Gloſſæ Jatricæ MSS. Neophyti. *Echinus terreſtris.*

Α'ΚΑΝΘΟ'ΧΟΙΡΟΣ, *Echinus*, Ἐχῖνος, in Corona pretioſa. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Ἐχῖνος, πολυώνυμος, ζῶον, καὶ εἶδος χύτρας,
Ὅτι μὲν ἀκανθόχοιρος, ἢ ὁ γαςὴρ, καὶ πόλις.

ΑΚΑΡΔΟΣ, pro ἀκάρδιος, *Timidus*, περίτρομος, ἄνανδρος.

Α'ΚΑΡΤΕ'ΡΕΙΝ, *Sufferre*, ἀντέχειν, ὑφίςαςθαι, pro καρτερεῖν. Corona pretioſa: ἀκαρτέρι, *Expecta*, ἀνάμενε.

ἀνέμενον. Fabulæ Æſopi Græcobarb. ἂν ἀπὸ τῶρα ἀμένεις μὲ ἴδοις νὰ κομίσῃ κάτω, μηδὲν ἀναβλεψάσεις τὸ γαμον.

ΑΚΑΤΑΔΕΚΤΟΣ, *Immitis*, ἀμείλικτος, in Corona pretioſa.

ΑΚΑΤΑΛΙΔΑ, *Iuniperus*, Interpolatori Dioſcorid. c.86.

ΑΚΑΤΙΣ. Vide in Κυβαρὴ.

ΑΚΑΤΥΣΤΩΣΙΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐπὶ λεύκωσις. Vide in hac voce.

ΑΚΕΝΑ, menſuræ ſpecies. Heronis Iſagogæ MSS. τὸ πλέθρον ἔχει ἄκενας ι. πήχεις ξς΄. πόδας φιλεταιρίους μφ΄. Ἰταλικοὺς δὲ ρκ΄. ἡ δὲ ἄκενα ἔχει πόδας φιλεταιρίους ι. ἤτοι δρξ΄. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Acra*.

ΑΚΕΣΣΑ. Vide Αγιστα.

ΑΚΕΦΑΛΟΙ, Hæretici ſic dicti, qui ſcilicet non receperunt Zenonis Henoticon. Leontius de ſectis: Ἀκέφαλοι ἐκλήθησαν, διότι τῷ Πατριάρχῃ αὐτῶν μὴ ἀκολουθήσαντες καθ᾽ ἑαυτοὺς ἐκοινώνουν. Agunt de iis Concilium Calchedonenſe paſſim, Libellus Mariani Archimandritæ in Synodo Conſtantinopolit. ſub Mena p.21. VI.Synod. act.11 VII.Synod.act.1. ex Vita S. Sabæ, Concil. Hiſpal. II cap. 12. Liberat. Diacon. in Breviario, c.9. ſub fin. Joan. Moſchus Limon. c.188. 213. Juſtinianus in Nov. 114. 119. Iſidor. lib. 8. Orig. cap.3. Nicephor. Calliſt. lib. 17. cap. 7.8. lib. 18. cap. 45. Timotheus Preſbyter, de iis qui accedunt ad Eccleſiam. Photius Cod. 225. 231. Theophanes Cerameus Homil. 55.

ΑΚΗΔΙΑ, *Acedia*. Vita S. Syncleticæ n. 40. ἐμβάλλει γὰρ καὶ αὐτὸς λύπην ἀλογίας μεστήν, ὅπερ καὶ ἀκηδία πρός τινων ὠνόμασται. Vide Hœſchelium ad Vitam S Antonij ſcriptam à S. Athanaſio p. 130. & Gloſſ. Med. Lat. in *Acedia*.

ΑΚΗΚΙΔΑ, Ακηκίδα, pro κηκὶς, *Galla*.

ΑΚΙΑ, *Manipulus*, *acies*, ſeu potiùs *ordo ac linea militum aliorum poſt alios ſtantium à fronte ad tergum*. Anonymus: λόχος, καὶ στίχος, καὶ ἀκία, καὶ κοντουβέρνιον, ταυτόν ἐστι. Id omnino adſtruit Leo Imp. in Tactic. cap. 4. §. 70. τὸ γὰρ τῶν ις΄. ἀνδρῶν ἀκίαν λόχον ἐκάλουν οἱ παλαιοί. §. 33. φυλακὰς τῶν ἀκιῶν, ἤγουν τῶν κατὰ τὸ πάχος τῆς παρατάξεως ὀρδίνων, οἱ καὶ δεκαρχίαι καλοῦνται. §. 35. τὴν δὲ τοιαύτην ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινατίαν ποιεῖσθαι ἐν τοῖς κοντουβερνίοις, τουτέστιν ἐν ταῖς ἀκίαις. §. 6. ὁ γὰρ ἔσχατος τῆς ὅλης στίχου, ἤγουν τῆς ἀκίας. Adde §. 12. 13. 33. 56. 65. 69. cap. 6. §. 26. cap. 7. §. 16. 29. 48. 58. cap. 9. §. 77. cap. 12. §. 116. 120. cap. 14. §. 64. 69. 74. Mauricius lib. 1. cap. 5. καὶ τότε τοὺς φύλακας τῶν ἀκιῶν, δύο ὑπὲρ ἑκάστης ἀκίας, ὡς γίνεσθαι τοὺς ἐπιλέκτους ἑκάστης ἀκίας ἄνδρας διακοσίους, καὶ τοὺς ἀπονέμοντας ὀρδινεῦσαι εἰς ἀκίας, παλαιούς τε καὶ νέους. Suprà dixit, ὀρδινεῦσαι ἤτοι διαστῆσαι εἰς κοντουβέρνια. Infrà: χρὴ τὴν τοιαύτην ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινατίονα ποιεῖσθαι ἐν τοῖς κοντουβερνίοις, τουτέστιν ἐν ταῖς ἀκίαις. Ita uſurpat lib. 7. cap. 17. lib 12. p. 294. 311. &c. Vide Salmaſium de Militia Rom p. 104.

Ἄκια, in Gloſſis Græcobarb. τὸ ἔξω καὶ ἄκρον τῆς φάλαγγος.

ΑΚΙΔΟΥΚΤΟΣ, *Aquaductus*, Αγωγός. Theophanes p. 424. συνῆλθεν πάλιν ἡ Προκοπία αὐγοῦστα ἕως τοῦ Ἀκιδούκτου, πλησίον Ηρακλείας. Ubi Auctor incertus poſt eundem Theophanem p. 429. habet, ἐξῆλθεν ἕως τοῦ Ἀκιδούκτου.

ΑΚΙΔΩΤΟΝ, *Poterium*, apud Interpol. Dioſcor. c. 422.

ΑΚΙΛΑΚΑ, *Aria*, *arbor*. Petr. Bellon. lib. 1. obſerv. cap 42.

ΑΚΙΝΟΠΟΔΑ, Frutex Aſpalatho ſimilis, apud Cretenſes. Vide Petr. Bellon. lib. 1. obſerv. cap. 18.

ΑΚΙΤΟΥΖΟΣ, *Acetoſus*, apud Myrepſum ſect. 8. cap. 67.

ΑΚΙΝΤΖΙΔΕΣ, *Curſores*, Turcis: quibus *Ackin* eſt Excurſio: dicuntur etiam *Akenzij*. Ducas Hiſt. cap. 28. p. 105. στέλλει οὖν ἐν ἐκείνῳ τῷ ἔτει ἀκιντζίδας ἐν Βλαχίᾳ καὶ ἐν Σερβίᾳ, δεικνύων τὴν ἀνάῤῥησιν αὐτοῦ. Vide Ακκήν.

ΑΚΚΑΟΦΟΡΟΙ, Hæretici, qui & ὑδροπαραστάται dicti, quòd aquam in ſacrificio duntaxat offerrent: ἀντὶ οἴνου τὸ ὕδωρ τῷ Θεῷ προσφέρουσιν, ut eſt apud Timotheum presbyt. de hæret. Unde Combefiſius vocem confictam putat ex *aqua*, Latinâ & Græca, proindeque legendum eſſe Ακκαφόροι.

ΑΚΚΕΠΤΑ, *Accepta*. S. Ignatius in Epiſt. ad Polycarpum, num. 6. Τὰ δεπόσιτα ὑμῶν, τὰ ἔργα ὑμῶν, ἵνα τὰ ἄκκεπτα ὑμῶν, ἄξια κομίσησθε.

ΑΚΚΗΝ, *Ackin*, vox præconis, vel ſonitus Tubicinis, quo apud Turcas ſinguli ad expeditionem militarem contra Chriſtianos cientur ac evocantur. Ducas Hiſt. cap 23. εἰ δὲ κατὰ Χριστιανῶν τι χρὴ καὶ λέγειν· καὶ εἰ μόνον τὴν τοῦ κήρυκος φωνὴν ἀκούσωσι, ὡς πρὸς ἐπιδρομήν, ὃ καλεῖται κατὰ τὴν αὐτῶν γλῶτταν Ακκήν, τότε πάντες χύδην, καὶ ὡς ποταμὸς ῥέων, αὐτόκλητοι ἄνευ βαλαντίου καὶ πήρας οἱ πλεῖστοι, καὶ αἰχμῶν, καὶ ἀκινάκων, ἕτεροι πεζοὶ τὴν πορείαν μυριαρίθμους παρεμβολὰς στοιχήσαντες, θέουσιν, οὐκ ἄλλο οἱ πλείονες, ἀλλ᾽ εἰ ῥόπαλον τὴν ἑκάστου χερσί, καὶ κατὰ τῶν Χριστιανῶν ὁρμῶντες ὡς πρόβατα τούτους ἐζώγρουν.

ΑΚΚΥΣΗΤΟΝ, *Alyſſum*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 511.

ΑΚΛΗΛΟΤΑΡΔΙ, ἐλχρὺβ, μελίλωτον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Melilotum*.

ΑΚΛΙΔΑ. Vide in Λάγκη.

ΑΚΛΙΡΙΖΕΙΝ, pro ἐκκληρίζειν, *ſortem* ſeu *hæreditatem alicui auferre*. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

> Καὶ εἶδε, ἀκούσε τοὺς τιμίους Μωραΐτες,
> Τὸ πῶς με ἀκλιρίσασιν, καὶ εὐγάλαν με ἀπαύτο.
> Καὶ θλίβομαι ὀντρέπομαι, πικρίαν μεγάλην ἔχω.

ΑΚΛΟΥΘΕΙΝ, pro ἀκολουθεῖν, *ſequi*. Gloſſæ Gloſſæ Græcobarb. ἀκολουθῶν, νὰ ἀκλουθῶ. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

> Ποῦ εἶναι αἱ βαγίτζες, αἱ πολλὲς, καὶ ἡ Σκλάβες ἡ ἀκλουθοῦσαν.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Ὅλες τὲς ἀποκρίθησαν ἀς καταβοδοῦμεν,
> Ναπᾶς, Κυρὰ, στοπίτη σου, καὶ ἡμεῖς νὰς ἀκλουθοῦμεν.

Ακλουθητικά, *Conſequenter*. Gloſſæ Græcobarb. ἅμα καὶ ἐπακολούθως, εὐτάμα καὶ ἀκλουθητικά.

ΑΚΟΙΜΗΤΑ, *Lumina quæ in Eccleſia continuò ardent*. Ακοίμητος λυχνοκαΐα, apud Theophanem Cerameum Homil. 55. ἀκοίμητον φῶς, apud Pachymerem lib. 2. Hiſt. Anonymus de locis Hieroſol. cap. 5. καὶ κρέμανται κανδῆλαι τέσσαρες ἀκοίμητοι. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἐπιτελοῦντος αὐτοῦ ποτὲ τὸν κανόνα ἐν τῷ μοναστηρίῳ, ἐσβέσθη ἡ ἀκοίμητος κανδῆλα, &c. ἄσβεστα vocant alij. κανδῆλα ἄσβεστος, apud Cyrillum in Vita S. Euthymij, Anaſtaſium Monachum de Patribus Sinaïtis. Et Moſchum in Limonario, in Synodo VII. act. 5. pag. 384. &c. κοίμησιν κανδήλας dixit Sophronius Patr. Hieroſol. Homil. in SS. Cyrum & Joannem: αὐτὸς δὲ μετὰ τὴν κοίμησιν τῆς κανδήλας, λαμβάνει τὸ ἔλαιον, &c.

ΑΚΟΙΜΗΤΟΙ, Ita dicti Græcis Monachi, in quorum monaſteriis divinum officium noctu diúque, nullo interpoſito ceſſationis intervallo, celebrabatur, & cantabatur, diviſâ in hunc finẽ in tres turmas Monachorum ſodalitate, ita ut peracto à priore turma in Eccleſia officio, ſecunda, & mox tertia ſuccederet, ſicque nullâ horâ Eccleſia à laudibus & canticis vacaret. De iis copiosè egimus in Gloſſar. ad ſcript.

Digitized by Google

ſcript. med. Latin. in V. *Acæmeti*, & in Conſtantinop. Chriſt. lib.4. ſect. 8. n. 2. Vita S. Marcelli Archimandritæ MS. ὕστερον δὲ καὶ πρὸς αὐτοῦ τοῦ Πόντου στόματι σεμνὸν ἱδρύεται φροντιστήριον, καὶ νόμον εἰσάγει καινὸν μὲν, ἀλλὰ τῶν ἀπανταχοῦ κάλλιστον, μηδέποτε τὴν εἰς Θεὸν ὕμνων τὸ συνεχὲς διακόπτεσθαι, ἀλλὰ τῇ κατὰ διαδοχὴν τῶν λειτουργούντων ὑπαλλαγῇ, τὴν ἀσίγητον ταύτην καὶ ἄπαυστον τῷ δεσπότῃ περιτελεῖσθαι δοξολογίαν.

ΑΚΟΙΝΩΝΗΤΟΣ. Vide in Κοινωνικός.

ἈΚΟΛΟΥΘΙ῎Α, *Preces ipſæ & officia Eccleſiaſtica*, ſic dicta, inquit Goarus, quòd eorum partes bene diſpoſito & ordinato nexu inter ſe cohæreant, ſéque conſequantur. Iſaac Invectiva 2. in Armenios: καὶ ψάλλουσι Εὐαγγελισμοῦ ἀκολουθίαν, &c. ſuprà, τάξιν εὐαγγελισμοῦ dixit Vide Nomocanonem Cotelerianum n.86. 120. 149. 408. 410. Euchologium, & cæteros libros Eccleſiaſticos.

ΑΚΌΛΟΥΘΟΣ, *Acolythus*, Proximus Hypodiaconatui gradus, uti obſervatum in Gloſſ. med. Lat. Vide Juſtinian. in Nov. 59. cap. 13 &c.

ΑΚΟΛΟΥΘΟΙ, dicti Græcis Byzantinis *Varangorum Duces*, ſeu qui Βαράγγων Cohorti, Cuſtodiæ Palatij & Imperatoris addictæ, præfecti erant, qui inde inter Palatij officiales recenſentur à Codino cap.1. n.51. & c.5. n.71. ubi hæc de illius munere & nomenclatura: ὁ Ἀκόλουθος εὑρίσκεται μετὰ ἄρχων τῶν Βαράγγων, ἀκολουθεῖ δὲ τῷ Βασιλεῖ ἔμπροσθεν αὐτοῦ· διά τοι τοῦτο καὶ Ἀκόλουθος λέγεται. Scylitzes in Monomacho: διὸ καὶ κατὰ σπουδὴν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀκόλουθον Μιχαὴλ μεταπεμψάμενος ἐκ τῆς ἑσπέρας ἐς Ἰβηρίαν ἐκπέμπει δς ἐκεῖ γενόμενος, καὶ τοὺς διεσπαρμένους ἔν τε Χαλδίᾳ καὶ Ἰβηρίᾳ Φράγγους καὶ Βαράγγους ἀγηοχὼς, κωλύειν ἐπήγετο τὸ ἐνόντα τρόπον τὰς ἐκδρομὰς τοῦ Σουλτάνου. Idem p. 787. στέλλεται δὲ καὶ τῶν πάντων ἡγεμὼν στρατοῦ Μιχαὴλ Πατρίκιος ὁ Ἀκόλουθος. Cinnamus lib.2. num. 16. ἵσταται τότε ὁ τὸ τοῦ Ἀκολούθου εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν λειτούργημα ἐκπληρῶν. Idem πελεκυφόρων ἐξάρχων dicitur lib 3. Annæ verò Comnenæ p.195. ἄρχων Βαραγγίας.

ΑΚΟΜΑΔΑΡΟΥΝ, Michaël Cerularius in Edicto de projecto Pittacio: de Græcis: μήτε τῇ γραφῇ προσέχειν ἐθέλοντες, ἢ ὡς ἀκομαδαρούντες τε, φασὶ τοὺς πώγωνας ἡμῶν, ὅτι μὴ ἐννοεῖν ὅλως βουλόμενοι ὅτι γυναικεῖον εὐπρεπὲς τοῦτο ὁ κτίσας ἐπόνησε Θεὸς, ἀνδράσι δὲ ἀνάρμοστον ἐδικαίωσεν, &c. quæ ſic vertit Allatius: *neque ſcripturæ animum advertere volentes, quæ ne deglabretis, ait, menta veſtra, &c. ex κόμην δέρειν, comam vellicare, nudare.*

ΑΚΌΜΗΤΟΝ, in Gloſſ. MSS. Neophyti, ἡ ἀγρία ἶρις, *Iris ſilveſtris*.

ΑΚΌΜΙ, Ακομὴ, *Præterea, etiam, quinetiam, quoque*, πρὸς τί, ἔτι δὲ, ἀλλὰ καὶ. Ακόμι καὶ τώρα, *etiamnum*, ἔτι καὶ νῦν, ἀστί. Ακόμι τ. πόλις. Ἀκόμα, *nihildum, nondum*, οὐδέπω, μήπω. Gloſſæ Græcobarb. ἔστι δὲ καὶ καδχυλίου γένος, ἔνι ἀκομὴ καὶ γενεὰ κοχυλίου. Alibi: ἀκμὴν, ἔτι, ἀκομὴ. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Κ' ηὗρεν ἀκόμις τὸν χορὸν πῶς τύπασιν κ' ἐκράτη.

ἈΚΟΝΑΚΙ῎Α, Cardui ſpecies, quam Græci Ἄκανον vocant. Petr. Bellon. lib.1. obſerv. cap.18.

ΑΚΟΝΕΥ῎ΓΕΙΝ, *Diverſari*, Σταθμεύειν.

ΑΚΟΝΕΥ῎ΕΙΝ, *Diverſari, Divertere*, καταλύειν, κατάγεσθαι.

ΑΚΌΝΗ, *Coticula plana terendis Collyriis*, ut eſt apud Plinium lib. 36. cap. 8. Epiphanius Cyprius de Topazio: τριβόμενος ἐν ἰατρικῇ ἀκόνῃ, ὡς ἐρυθρὸν ἀποδίδωσι κατὰ τὸ χρῶμα τὸ γλοιόν. Ita hanc vocem uſurpare Theophraſtum obſervat Salmaſius.

ΑΚΌΡΔΙΣΤΟΣ, *Incontentus, Relaxatus*, ἀνέντατος, κεχαλασμένος.

ΑΚΌΡΠΩΤΑ. Vide in Κόρπος.

ΑΚΟΣΜΕΝΟΣ, Ηκουσμένος, *Celebris*. In Turcogr. Cruſij p.208.

ἌΚΟΥ, Ἄκουσον, *En, Ecce*, ἰδοὺ, ἰδοὺ δὴ, ἰδὲ, ἴδε.

ἈΚΟΥΒΙ῎Α, Prophetis, *Coniza*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 541.

ἈΚΟΥ῎ΓΕΙΝ, pro Ἀκούειν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 11.

Ὅλοι ἴστικαν κι ἀκούγαν την τὸ τάρχινσι τὰ λέγει.

Et lib.12.

εἴτις τὸ ἤκουγε, λέγει ἀγγελοπόλα ἦναι.

Vide Fabulas Æſopi Græcobarb. p.65. 82.

ΑΚΟΥΑΚΑΤΑΜΙ῎ΟΝ. Antiquitat. Conſtantinopolit. Lambecianæ, ubi de Bove in quem conjiciebantur, ut aiunt, Martyres à Juliano Apoſtata: καὶ μετὰ τὸ καυθῆναι τὸν Φωκᾶν, ὑπὸ Ηρακλείου χωνευθῆναι τὸν βοῦν ἀκουακαταμίον, καὶ εἰς τὸν Πόντον περάσαι ἕνεκεν στρατολογίας· ἦν δὲ τὸ κυλικατον τὸ ἐν τῷ Πόντῳ σταθμῶν τὸν ἀργυρίου κδ΄. ἐξ ἦς τὸ ἐστὶν αὐτὸ χυτὸν, ὅπερ καὶ ἐνταῦθα σώζεται ἕως τῆς σήμερον τοῖς ὁρῶσιν εἰς λεπτὰ χωνευτὰ σκυθρωπὰ ποιοῦν. quæ verba mendo non carent.

ΑΚΟΥΜΒΙ῎ΖΕΙΝ, Ακουμβᾶν, *Accumbere, incumbere, Reclinare*. Suidas: ἀπερείδομαι τὸν πόνον, ἀντὶ τοῦ ἀποτίθημι. Ακουμβίζω, καὶ ἀπερείσασθαι. Rurſum: Ἀπερείσαντες ἀκουμβίζειν, &c Gloſſæ MSS. ἐπερειδόμενος, ἐστηριζόμενος, ἀκουμβῶν. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 930. Ακουμβῶ, τὸ ἀνακλίνομαι, παρὰ Ρωμαίοις, ὅθεν καὶ τὰ ἀκούμβιτα. Zacharias Pap. lib. 3. Dial. cap. 1. ἡνίκα γὰρ ὁ Ρὴξ ἐπὶ τῷ ἀριστῆσαι ἀκούμβισεν, ubi Gregorius M. *Dum Rex ad prandendum diſcubuit*. Utitur præterea cap. 5. Antiquitates Conſtantinopolit. MSS. τὸ δὲ κλίσμα ἀκούμβιζεν εἰς τὸ χερσαῖον τεῖχος. Joannes Cantacuzenus lib.3. Hiſt. cap.53. εἰ δέ ἴσως συμβαίη διαφορά τις καὶ διένεξις ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων, ἀκουμβίζῃ τὰ περὶ τούτου εἰς βασιλείαν μου. Joannes Cananus de Bello Conſtantinopolit. καὶ πᾶν πολεμικὸν ὄργανον ἔφερον ἀνὰ χεῖρας, καὶ ἀκούμβισαν εἰς τὰ τείχη, ἔθηκαν σκάλας, ἀνέβαιναν εἰς τὸ κάστρον.

Ἀκούμβισμα, *Fulcrum*. Gloſſæ Græcobarb. ἀνάβυξις, ἔρεισμα, ἀκούμβισμα, κόμπισμα. Nicetas in Andronico lib. 2. ex Cod Græcobarb. στόμα παρὰ πάσης τῆς συγκλήτου τοῦ Ανδρονίκου καλούμενος, καὶ σύμβουλον καὶ ἀκούμβισμα τοῦτον ἔχων Ανδρόνικος. In Alexio lib.3. num.1. ἀκούμβισμα καὶ ὀσπίτιον ἀρφάλιστον. Ubi Cod. al. ἀκουμβιστήριον. Auctor Etymologici: τραπεζοποιὸς, ὁ περὶ τὸ συμπόσιον πάντων ἐπιμελούμενος, τραπεζῶν, σκευῶν ἀκουμβισμάτων. Vide Alexium Ariſtenum in Synopſi Canon. p.688. 703. Ἐπακουμβίζειν, eâdem notione. Suidas in Etymologico: Σκήπτω, ἐπακουμβίζω. Hero in Parecbol. καμηλαύκιον Ἀρκαδικὸν περιβαλλόμενος, καὶ ῥάβδῳ ἐπιστηριζόμενος, καὶ ἐπακουμβίζων, εἶπεν, &c. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

Ἐπακουμβίζων γόνατον πρὸς τὸν χεῖρας.

Moſchion de Morbis mulierum cap. 51. ἐξ ὧν αἱ δύο εἰς τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερὰ πλάγια εἶναι ὀφείλουσι, ἐφ' ἃς ἐπακουμβίσαι ὀφείλει. Συνακουμβίζειν, unà *accumbere*. Nilus Monachus lib. 3. Epiſt.91. διορθούμενος τοὺς ἐν τοῖς δειπνιστηρίοις..... εἰωθότας, καὶ πλεῖον μετάληψιν τῶν συνακουμβισάντων τῇ αὐτοῦ ἐνδόξῳ παρερχομένων τροφῇ.

Ακουμβιστήριον ξύλον, *Scipio, baculus*, Nicetas in Manuele lib 4. num.2. τὸ γὰρ σκίπωνα ᾧ ἦν βακτηρευόμενος. Ubi Cod. Barbarogr. ἀκουμβιστήριον ξύλον.

Ακούμβα, Ακουμβιστικὸν. Cyrillus in Lexico: ὑποστηρικτικὴν, ἀκουμβιστικὴν, ἢ ἀκούμβαν.

Ακουμπίζειν. Gloſſæ Græcobarb. λέγεται καὶ εἰς κάποιον κοντζὸν, ὁ ὁποῖος ἀκουμπίζει δύο βακτηρίας. Nicolaüs Lucanus in Iliade Græcobarb. lib.7.

Digitized by Google

Καὶ ἀκουμπίσας τὴν ἀσπίδα, εἰς τὴν γλῶσσαν κάμνει νὰ πέσει.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ πᾶσα ἀξία στὸ στῆθος του νὰ πάντα ἀκουμπίζει.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3. extr.

Ἀκούμπησε τὰ στήθη της ἄνω εἰς παραθύρι.

Idem lib. 9.

Κι ἀπάνω του ἀκούμπησε τὴν κεφαλὴν τ' Ἀρκίτα.

Ἀπακουμπίζειν, apud Portium, σκύπτειν, ἐρείδειν, στηρίζειν. Ἀποκούμπι, *Fulcimentum*, χάραξ, ἡ ἀντιστύλη τῆς ἀμπέλου. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Πολλὴν λογάριν τ' ἄφηκεν γιατρεῖον ἰδοκῆ του.

Καὶ νάχεις ἀποκούμπιον σου τὴν γιὰ τὴν ζωήν σου.

Κουμβίζειν, Κουμπίζειν, Κουμπᾶν, pro Ακουμβίζειν. Nicetas in Man. lib. 4. τὸ γὰρ σκίπωνα, ᾧ δὴ κουμβιζόμενος, ὡς ταχεῖα δῆθεν παλαιῶν, σκολιῶς ἀναστὰς τῇ γῇ προσερείσας. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Ποῖον εἰς τὰς ἀγκάλας μου ἐκεῖνος νὰ κουμπήσει.

Rurſum:

Καὶ τὴν ζωὴν τὴν εἶχασιν που μέλλει νὰ κουμπήσει.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ελθη ὅταν ἔφυγες μακρὰ ἀπὸ τὸ χωρίον,

Καὶ κἂν πῆγες καὶ κούμπωσες εἰς τὸ πολύτιμον.

Ἀκούβιτον, *Accubitum*. Gloſſæ MSS. ἀκούβιτα, στρωμναὶ μαλακαὶ εἰς ὕψος ἡρμέναι αὗται δὲ τρυφῆς καὶ βλακείας εἰσίν. ἡ λέξις Ῥωμαϊκὴ Ακούμβιτ, τὸ ἀνακλιντήριον. Concil. Laodicenum can. 28. ὅτι οὐ δεῖ ἐν τοῖς κυριακοῖς, ἢ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τὰς λεγομένας ἀγάπας ποιεῖν, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ ἐσθίειν, καὶ ἀκούβιτα στρωννύειν. Eadem habet Synodus Trullana cap. 74. Ubi Scholiaſtes: ἀκούβιτα στρωμνὰς μεγάλας λέγει, κατὰ Λατίνους. Athanaſius, ſeu quivis alius, de imagine Berytenſi: Χριστιανὸς ἔλαβε κελλίον ἐν οἰκίῳ παρά τινος, ἐν ᾧ κατέναντι ἀντικρὺς τοῦ ἀκουβίτου αὐτοῦ, ἐποίησεν εἰκόνα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Accubitus*, & noſtram Conſtantinopolin Chriſtianam lib. 2. cap. 6. ubi de Tribunali XIX. *accubituum* agimus.

ΑΚΟΥ'ΡΑΣΤΟΣ, *Indefatigabilis*, *indefeſſus*, ἀκατάπαυστος, ἀκάματος, ἀκοπίαστος.

ΑΚΟΥΤΤΊΑ, *Acutia febrium*, ſeu *febres acutæ*. Nicolaus Myrepſus ſect. 1. cap. 86. in Cod. MS. al. 88. Ἀντίδοτος ἡ διὰ δαμασκηνῶν, πρὸς πυρετοὺς ὀξεῖς καὶ καυσώδεις, τοὺς καὶ ἐπονομαζομένους παρ' Ἰταλῶν, Ακουτία πυρετοῦ, &c. Ita cap. 202. ſeu 204. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Acuta*.

ἌΚΟΤΤΟΝ, *En*, *Ecce*, ἰδού, Ἠνίδε.

ΑΚΡΑ, *Collis*, quomodo Urbis Conſtantinopolitanæ Colles vocat Anonymus in Paraphraſi oraculorum Leonis Imp. initio: περὶ τῆς θρυλλουμένης τύχης καὶ ἐνδόξου βασιλείας τοῦ γνωστοῦ καὶ ἀγνώστου, τοῦ κατοικοῦντος ἐν τῇ πρώτῃ ἄκρᾳ τοῦ Βυζαντίου. Infrà: κατοικῶν ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ Βυζαντίου.

ΑΚΡΆΝΙΟΝ. Vide in Κύμαρον.

ΑΚΡΑΤΆΡΙΟΝ, *Mericulum*. Ἄκρατον, *Merum*. Gloſſ. Gr. Lat.

ἈΚΡΙΒΟΣ, *Carus*, *Amicus*, φίλος, προσφιλής. Ita Portius. At in Corona Pretioſa exponitur *avarus*, φιλάργυρος, ut Ακρίβεια, *penuria*, σιτοδεία.

ΑΚΡΙΝΟΣ, *Extremus*, Ακρὸς, Ἔσχατος.

ΑΚΡΑΤΟΠΩ'ΛΙΟΝ, *Meritorium*, In Baſilic. lib. 16. tit. 1. §. 13. & alibi.

ΑΚΡΌΑΣΙΣ, ſecundus gradus pœnitentium, quibus conceſſum erat audire Homilias Epiſcoporum, & lectiones in Eccleſia. Canones S. Gregorij Thaumaturgi can. 11. ἡ ἀκρόασις ἔνδοθι τῆς πύλης, ἐν τῷ νάρθηκι, ἔνθα ἑστάναι χρὴ τὸν ἡμαρτηκότα ἕως τῶν κατηχουμένων, καὶ ἐντεῦθεν ἐξέρχεσθαι. Ἀκούων γάρ, φησὶ, τῶν γραφῶν καὶ τῆς διδασκαλίας ἐκβαλλέσθω, καὶ μὴ ἀξιούσθω προσευχῆς. In Concilio Antiocheno I. can. 2. τῶν ἱερῶν γραφῶν ἀκούοντας, μὴ κοινωνοῦντας δὲ εὐχῆς ἅμα τῷ λαῷ. Adde Concil. Nicænum I. can. 12. S. Baſilius in Epiſt. 1. ad Amphilochium, can. 4. δεῖ δὲ μὴ πάντη αὐτοὺς ἀπείργειν τῆς ἐκκλησίας, ἀλλ' ἀκροάσεως αὐτοὺς ἀξιοῦν ἐν δύο που ἔτεσιν, ἢ τρισί. μετὰ ταῦτα ἐπιτρέπειν συστήκειν μέν, τῆς δὲ κοινωνίας τοῦ ἀγαθοῦ ἀπέχεσθαι. Can. 56. μετὰ δὲ δ'. ἔτη, εἰς τοὺς ἀκροωμένους δεχθήσεται. Adde can. 56. 57. 58. 59. 61. 64. 75. 77. 81. 82. 83. Gregorius Nyſſenus in Epiſt. ad Letoium: ἐν τρισὶ μὲν ἔτεσι καθόλου τῆς εὐχῆς ἀποβλήτους εἶναι· ἐν τρισὶ δὲ τῆς ἀκροάσεως μετέχειν μόνης, &c. Infrà: ἀλλὰ δὲ τοσαῦτα ἔτη ἐν τῇ ἀκροάσει παραμεῖναι, μόνον τῶν διδασκάλων, καὶ τῆς τῶν γραφῶν ἀκροάσεως ἀξιούμενον. Sed hæc ab aliis paſſim collecta, præſertim ab Allatio in Diſſertat. de Narthece veteris Eccl. p. 31. & ſeqq.

Ακροώμενοι, dicti qui ἐν ἀκροάσει erant, ſeu in ſecundo gradu pœnitentium: nam alij erant à Catechumenis: Clemens lib. 8. Conſtit. Apoſtol. cap. 12. καὶ εὐθὺς ὁ διάκονος λέγει, Μήτις τῶν κατηχουμένων, μήτις τῶν ἀκροωμένων, μήτις τῶν ἀπίστων, μήτις τῶν ἑτεροδόξων, &c. iis igitur, ut dixi, intra Eccleſiam conceſſum erat audire Homilias Epiſcoporum & Lectiones, deinde ex ea pellebantur, cùm nec myſteriis Liturgicis intereſſe, nec precum eſſe participes liceret, conſiſtebántque interim in Narthece, qui eorum locus erat. Neque enim in eo divinis ſcripturis audiendis vacabant, ſed in Eccleſia, licèt id velle videantur Conciliorum Græci interpretes, Zonaras & Alexius Ariſtenus in can. 11. & 14. Concilij Nicæni, Matthæus Blaſtares & alij. Verba Concilij can. 11. ſunt, τρία ἔτη ἐν ἀκροωμένοις ποιήσουσιν οἱ πιστοί. & can. 14. περὶ τῶν κατηχουμένων καὶ παραπεσόντων ἔδοξε τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ, ὥστε τριῶν ἐτῶν αὐτοὺς ἀκροωμένους μόνον, μετὰ ταῦτα εὔχεσθαι μετὰ τῶν κατηχουμένων. Concil. Laodic. can. 5. περὶ τοῦ μὴ δεῖν τὰς χειροτονίας ἐπὶ παρουσίᾳ ἀκροωμένων γίνεσθαι.

ΑΚΡΟΑΤΑΊ, *Auditores*, *qui cauſis cognoſcendis præſunt*, I C. Græcis.

ΑΚΡΟΑΤΉΡΙΟΝ, *Auditorium*, locus ubi cauſæ audiuntur, & cognoſcuntur à judicibus, ut θεῖον ἀκροατήριον, *Auditorium principis*, ubi quid cognoſcit, definit, decernit. Novella Juſtin. 21. cap. 1. εἰ καὶ ἐν σχήματι θείου ἀκροατηρίου λέγοιτο. Ita in Nov. 27. c. 1. & alibi paſſim.

ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΝ, *Auditorium*, pars ædis ſacræ, Synodus Calchedonenſis act. 14. κληθεὶς ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ κατὰ Ἀντιόχειαν συνελθούσῃ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ. Euſtachius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopolit. num. 37. συναχθέντες καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸ ἀκροατήριον, ἐμελέτησαν κενὰ καὶ μάταια κατὰ τοῦ κυρίου, καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ. Vide Gloſſ. med. Latin. in V. *Auditorium*.

ΑΚΡΟ'ΒΡΑΣΤΡΟΝ, *cibi ſpecies leviter bullita*, pro ἀκρόβραστον. Prochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Καὶ δεύτερον ἀκρόβραστον μαζὶ μ' ἀγβιλισμένον.

ΑΚΡΟΒΗΜΑΤΊΖΕΙΝ, in Gloſſis Græcobarb. ἐπ' ἄκροις τοῖς βήμασιν ἵστασθαι.

ἈΚΡΟΔΑΚΤΥΛΟΝ, *Pollex*, in Gloſſis Græcobarb.

ἈΚΡΟ'ΝΝΕΣΘΑΙ, *Audire*, Gloſſæ Græcobarb. ἀκροάζεσθαι, ἀκροᾶσθαι, νὰ ἀκούει, νὰ ἀκρόνεται.

ἈΚΡΟΞΙΦΊΔΙΟΝ, *Mucro*, in Gloſſis Latin. Græc.

ἈΚΡΟΠΗ'ΝΙΟΝ, *Trochus*, *Rhombus*, στρόμβος, apud Scholiaſtem Gregorij Nazianz. in 1. στηλ. extr.

ΑΚΡΟΣΤΑΘΕΙ͂Ν, *Stare in pedes*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ

Καὶ ἁπλῶς τὸ διαλαλήσασιν, λέγει, Ακροςαθῆτε,
Ὅλως ἰδὰ σπαςρώσαθε, ὅλως ἀποσβεσθῆτε.

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙ'Σ, quid ſit in libris Eccleſiaſticis Græcorum, nos plenè docet Leo Allatius in Diatriba de Georgiis p. 118. Canones, inquit, in Odas dividuntur, Odæ in Troparia, ex quibus componuntur. Singulæ namque Troparia continent aut plura, aut pauciora, cùm eorum numerus determinatus non ſit. Troparia quandoque libera aut vaga relinquuntur, quandoque primis litteris, quaſi annulis in verbis veluti Catenula inſeruntur, quam Acroſtichida Auctores vocant. Non omnibus tamen illa colligandi ratio & modus ſervatur. Quidam Alphabeti ordinem ſervant, ita ut primum Canonis Troparium ab Α. incipiat, & in Ω. demum deſinat. Alij in Acroſtichide Θεοτόκια (Troparia ſunt Odarum poſtrema in honorem Virginis concinnata) includunt: alij extra eam ſuo modo agi ferrique ſinunt. Acroſtichidum exempla profert idem Allatius p. 337. 338. ac præ cæteris libris Eccleſiaſticis Græcorum, Paracleticum p. 8. v. τῇ β'. Κανὼν κατανυκτικὸς, ποίημα τοῦ κυρίου Ἰωσὴφ, οὗ ἡ ἀκροςιχὶς, Τῶν πλημμελημάτων μου τὸν ῥύπον πλῦνον, Λόγε, Ἰωσήφ. Ibid.

Ἕτερος Κανὼν τῶν Ἀσωμάτων, οὗ ἡ ἀκροςιχὶς,
Θεοφάνης ὁ πρῶτος ἀγγέλων ὕμνος.

p.12. ἕτερος Κανὼν εἰς τὸν τίμιον Πρόδρομον, οὗ ἡ ἀκροςιχὶς,
Φωνῆς ἄκουσον τῶν βοώντων σοι, μάκαρ.

pag. 27. εἰς τὸν ςίχον ςιχηρὰ προσόμοια, ποίημα τοῦ κυροῦ Θεοφάνους, οὗ ἡ ἀκροςιχὶς,

Τὰς, Χριςὲ, δούλους γράψον ἐν ζώντων βίβλῳ,

pag. 29. verſo, κανὼν τριαδικὸς, οὗ ἡ ἀκροςιχὶς,

Τὸ τριαδὸν ὑμνῶ, τῆς θεαρχίας σέλας.

Alij ſunt & Canones κατ' ἀλφάβητον, ut p. 15. de quibus etiam in Euchologiis Venetis: ἅτα ψάλλομεν τὰ τροπάρια ταῦτα τὰ κατ' ἀλφάβητον, &c. Neque tamen continuè dicuntur ejuſmodi ἀκροςιχίδες, ſed ſubinde inſeruntur εἱρμοὶ, τροπάρια, μαρτυρικὰ, θεοτόκια, quibus exactis reſumitur canon, quæ reſumptio notatur voce, ἄλλος: vel diſtinguntur in odas, ſic, ὠδὴ α', β'. δ'. &c.

Ακροςίχια. Clemens lib. 2. Conſtit. Apoſtol. cap. 57. ἀνὰ δύο δὲ γινομένων ἀναγνωσμάτων, ἕτερός τις τοῦ Δαβὶδ ψαλλέτω ὕμνους, καὶ ὁ λαὸς τὰ ἀκροςίχια ὑποψαλλέτω.

ἈΚΡΟ'ΣΤΙΧΟΝ, Ἀκρόςιχον, Portio & Hieronymo Germano, cenſu, Κῆνσος, τίμησις. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. κατὰ δὲ τὴν ιγ'. ἰνδικτιῶνα, τοῦ Καμαλτηροῦ Δημητρίου συμφωνήσαντος εἰσκομίσαι τὸ ἀκρόςιχον τῶν τελούντων διοικήσεων, εἰς τὸ διπλάσιον, καὶ μὴ εἰσκομίσαντος, ἰσχύουσιν τὸ ὀσπίτιον αὐτοῦ ἐγγὺς τοῦ Ἱπποδρόμου διακείμενον. Anonymus MS. de Arte Notaria ex Cod. Reg. f. 165. καὶ γὰρ τὴν συλλογὴν ποιούμενος τοῦ δημοσιακοῦ ἀκροςίχου τοῦ καλεπανικίου τοῦ ξενός. Vide Gloſſ. med. Lat. in Cruſtica.

ΑΚΡΟΤΕΛΕΥ'ΤΙΑ, in Eccleſia Græca dicebantur δοξολογίαι, quas ad finem Pſalmorum & Hymnorum concinebant. τῶν Ὕμνων ἀκροτελεύτια, apud Euſebium lib. 2. hiſt. Eccl. cap. 17. ex Philone lib. de Vita contemplativa. Idem Euſebius lib. 8. c. 8. de Arianis: καὶ εἰς συςήματα μερεζόμενοι κατὰ τὸν Ἀντιφώνων τρόπον ἔψαλλον, ἀκροτελεύτια συντεθέντες πρὸς τὴν αὐτῶν δόξαν πεποιημένα.

ἈΚΡΟ'ΧΝΑΡΟΝ, *Extremum plantæ pedis.* Gloſſæ Græcobarb. ἀκροβηματίζει, ἐπ' ἄκροις τοῖς βήμασιν ἵςατο, εἰς τὸ ἀκρόχναρά σου ςάθη.

Α'ΚΡΟΝ, Ακρωνάριον, *pars extrema membri alicujus animalis.* Theomneſtus in Veterinar. c. 537. εἰ δὲ μὴ χοιρὸς ἦν γάλακτος, ἄκρωνα χοίρειον πιόταλον καθεψῆσαι: & Emeritus cap. 564. χοίρειον ἀκρωνάριον, apud Abſyrtum, πρόβειον ἀκρωνάριον.

Α'ΚΡΩ, *parum* ſignificat, præſertim ſi verbo adjungatur: verbi gratiâ, ἐγὼ ἄρχω ἀρχίζω νὰ ἄκρω μαθαίνω τὰ Φραγκικὰ, *Ego incipio parumper diſcere parum linguam Italicam.* Ακροδιψῶ, *parumper ſitio.* Roman. Nicephor. in Grammat. MS.

Α'ΚΤΑ, *Acta.* Concil. Conſtantinopolit. ſub Mena, act. 1. προκομίσας τὸ ἄκτον τῆς γραφείσης παρὰ Αγαπητοῦ τοῦ τῆς ἁγίας μνήμης συνοδικῆς ἐπιςολῆς. act. 5. κατὰ καὶ ἄκτα γεγόνασι παρὰ παντὸς τοῦ πλήθους. Alibi: ἐντάξαι μετὰ καὶ τὰ γινόμενα ἄκτα. Acta Martyrij S. Apollo MSS. καὶ κελεύσας αὐτὸν κληθῆναι, εἶπεν, Αναγνωσθήτω τὰ ἄκτα Απολλῶ. Chronicon Alexandrin. & Theophanis an. 5. Juſtiniani: ἀπελθόντα τὰ μέρη ἐν τῷ ἱππικῷ, ἔκραξαν οἱ δῆμοι τῶν Πρασίνων, ἄκτα διὰ Καλαπόδιον τὸν Κουβικουλάριον καὶ Σπαθάριον. ἄκτα Πιλάτου, apud Epiphanium contra Quatuordecimanos.

Ακτογράφος, ὁ τὰ γενέθλια ὀφείλοντα γράφων. In Lexico MS. Cyrilli: *Actuarius, qui acta facit*, Joanni aut Janua.

ΑΚΤΑΙ'Α, pro ἀκτῆ. Vide Salmaſium ad Solinum p. 1323.

Α'ΚΤΑ'ΡΑ, *Apua*, piſcis. Scholiaſtes Oppiani lib. 1. Halieut. ἀφύης, ἐγγραύλεως, ἀκτάρας. Gloſſa Benedicti: *Albula*, ἰκτάρα. Leg. ἀκτάρα.

ΑΚΤΟΥ'Α'ΡΙΟΣ, *Actuarius*, de qua voce diximus in Gloſſ. med. Lat. Pæanius in Metaphraſi Eutropij lib. 9. τοῦτο γοῦν αὐτὸν καὶ ἀπέλυσεν ὡς τάχιςα τοῦ βίου, δεύτερον τῆς βασιλείας ἄγοντα ἔτος, δούλου τινὸς Ακτουαρίου τὴν τελευτὴν ἐπαγαγόντος. Vide Nov. Juſtiniani 117. cap. 11. Nov. 129. cap. 6. Sed & extrema Græcia.

Ακτουάριος, inter dignitates Palatinas occurrit in Catalogo dignitatum Palatinarum ex Cod. Regio n. 49. ea verò ſpectabat duntaxat Medicos. Anonymus de iiſdem dignitatib.

Κἂν τοῖς ἰατροῖς Ακτουάριον ὅρα.

Gregorius Acropolita cap. 39. ἀντέλεγε δὲ τοῖς λεγομένοις ὁ ἰατρὸς Νικόλαος, ἀνὴρ ἥκιςα μὲν φιλοσοφίας μετασχὼν; ἄκρος δὲ τὴν οἰκείαν τέχνην, καὶ μάλιςα τὴν διὰ πείρας γνωσκομένην, Ακτουαρίου δὲ εἶχε τιμήν. Pachymeres lib. 6. c. 36. ubi de morte Michaëlis Palæologi Imp. ὡς γοῦν ἡ κυρία ἐνέςη, καὶ ἤδη τὰ τοῦ θανάτου, καὶ μᾶλλον τοῖς ἰατροῖς, προσδόκιμα ἦν, τοῦ μὲν Ακτουαρίου Καβάσιλα, ὡς ἀσφαλὲς τοῦ ὑπομιμνήσκειν τὰ τοῦ κινδύνου ἰδόντος. Unde verò id nominis, medicis potiſſimùm attributum, quod pluribus inquirit Poſſinus, fateor mihi incompertum: ut & an Joannes Zachariæ filius, qui vulgò Ακτουάριος indigitatur, hanc dignitatem obtinuerit: qui quidem, ſi Joſephus Racendytes ad quem librum de Affectibus ſpiritus Animalis ſcripſit, is eſt Racendyſtes, cujus meminit Nicetas in Alexio lib. 3. num. 5. vixerit ſub eodem Imperatore: à quo ad Hyperboreos Scythas legatum pro gente ſua miſſum ſe narrat initio lib. 1. de Methodo medendi. Verùm cùm in Codice Cæſareo liber 1. hunc titulum & inſcriptionem hanc præferat, τῷ Παρακοιμωμένῳ τῷ Ἀποκαύχῳ, τῷ Κωνςαντίνῳ χρηματίσαντι Μεγάλῳ Δουκὶ, vixeritque Apocauchus ſub Andronico ſeniore, ad hoc ævum jure eum revocat Lambecius lib. 6. Comment. de Bibl. Cæſar. p. 113.

Α'ΚΤΩΡ, *Actor*, Gloſſæ Baſil. Ἄκτωρ, ὁ ἐνάγων, ὁ προκουράτωρ, ὁ κατέχων. Nov. 1. Heraclij in jure Græco-Rom. p. 76. τὸ δὲ γε ἔςι τὸ χρῆναι τὰ ἄκτορα τὰ τοῦ ῥέους μεταδιώκειν φόρον.

ΑΚΤΥΛΩ'ΝΙΟΝ, *Lychnis coronaria*, apud Interpol. Dioſcor. c. 520.

ΑΚΥΡΩΣΙ'Α, *Acceptilatio*, ἀποχὴ ἀκυροῦσα τὴν ἐνοχήν, in Baſilic.

Α'ΛΑ, *Ala militaris*, ἱππικὴ ἄλα, apud Scholiaſtem

Digitized by Google

Scholiaſtem Baſilic. ad librum 21. pag. 602.

ΑΛΑ'ΒΑΣΤΡΟΝ, *Vaſculum in quo ſacrum chriſma ſervatur.* Sit porrò illud deſcribitur in Euchologio pag. 637. τὸ δὲ ἀλάβαστρον, ἀγγεῖον ὑελινόν ἐστιν ἄνευ λαβῆς πεποιημένον τινὸς, ὃ δὴ βυκίον ὕπωσι λέγεται. Suprà pag. 630. καὶ ἐμβάλλεται παρὰ τοῦ Πρωτοπαπᾶ τὸ ἐν τῷ ἀλαβάστρῳ μύρον εἰς τὸ ἀγγεῖον ἔνθα ἐνι τὸ ναρδίον.

Ἀλάβαστρον, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστιν ἄσβεστος, ἀπὸ τῶν φλεσῶν, τῶν ὠῶν, καὶ ἅλας ἄνθιον. Vide Lexicon Chymicum Rulandi in *Alabaſtrites.*

ΑΛΑ'ΓΗ, Ἀλάγιον, *Turma Equitum.* Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

> Ἐποῖκαν στὴν παραγιαλία ἕνα χοντρὸν ἀλάγη.

Mox:

> Λοιπὸν ἀφ' ὧν ἐποίκασι τ' ἀλάγιον συμπορῶσαν,
> Ἐκεῖ εἰς τὴν παραγιαλία ὁπῆσαν συναγμένοι.

Idem Anonymus lib. 11.

> Λιγίος γὰρ ὁ Βασιλεὺς ὄρθωσε ἑπτὰ ἀλάγια,
> Ἀπελλὺς γὰρ τὺς Βασιλεῖς τὸ κάθε ἀλάγια δίκα,

Infrà:

> Καπιτὺς πρώτους Βασιλεῖς ἦσαν αἱ κεφαλάδες,
> Ὅπου τ' ἀλάγια σύρνεσι, κιόλους τὺς Πεζγιπάδες.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ὁρίζει ἐκαβαλίκευσαν ἀλάγια τρία μόνον.

Infrà:

> Ἐχόρησεν τὰ ἀλάγια του, τρεῖς συντάξεις ἐποίκαν.

Paſſim in hoc libro.

Ἄρχων τῆς ἀλαγίου, Dignitas in aula Conſtantinopolitana, apud Codinum cap. 2. num. 32. ubi variant Codd. Editus, ἀλογίου, Regius, ἀλλαγίου. alius Reg. ὁ ἄρχων τῶν ἀλλαγίων. Ejus officium deſcribit cap. 5. num. 73. ὁ Ἄρχων τῆς ἀλογίου, (al. ἀλλαγίου) εἰς τὴν τοῦ Βασιλέως εὑρίσκεται μετὰ συντάξιν, καὶ ὑπὸ τὸν Μέγαν δὲ Πριμμικήριον. Præerat igitur is turmæ Equitum quæ ad cuſtodiam Palatij vel Imperatoris addicta erat, & eam in officio continebat. Apud Acropolitam in Chron. cap. 59. quidam Conſtantinus Margarites Ἄρχων τῆς ἀλλαγίου Imperatoris fuiſſe dicitur, qui mox τῆς αὐτοῦ τάξεως ἄρχων indigitatur. Fuit is nempe Comitatus Imperatoris *Metator* præcipuus; noſtris, *Maréchal des logis de la ſuitte du Roy.* Atque ut is *Magno* Primicerio, qui Comitatus ejuſmodi ductor erat præcipuus, præerat, ita iſti Πρωταλλαγάτωρ, cujus munus ita deſcribitur à Codino cap. 5. num. 74. poſtquam egit de *Archonte Allagij:* Πρωταλλαγάτωρ ὡσαύτως ὑπὸ τὸν μέγαν Πριμμικήριον, πλὴν ἀκολουθεῖ ὄπισθεν τῆς συντάξεως, ἵνα ἐὰν ἀπολιμπάνηται τις αὐτῆς, φέρει αὐτὸς, καὶ ἀποκαθιστᾷ εἰς τὴν σύνταξιν, καὶ εὐτακτεῖ. Deinde addit, Magnum Primicerium ſi aliquo ex Comitatu opus habeat, id Protallagatori ſignificare, qui eum accerſit. Meminit Cantacuzenus lib. 1. cap. 26. cujuſdam Senacherinij Πρωταλλαγάτορος. Ita etiam ſcribitur cum duplici λ. in Catalogo Reg. 5. Πρωταλάγη, *munus & officium Protoalagatoris.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Το πρωτοαλάγιμα ἔχω ἐγὼ, ἀπόλα τὰ φυσάτα,
> Καὶ ὡς τὴν μέσην εἰ τὴν κία σοῦ, καὶ ἐπῆσεν ὅπη θέλει,
> Ἐγὼ να ὑπάγω ἔμπροσθεν ἀπόλα τὰ ἀλάγια.

Infrà:

> Τὸ πρωτοαλάγη να ἔχω ἐγὼ, ὅπου ὡς νὰ ὑπαγένω.

Rurſum:

> Τὸ πρωταλάγιον τῶν Ρωμαίων ἡ σύνταξις ὁπῆχαν.

Ἀλαγάτωρες, ſuberant Ἄρχοντι τοῦ ἀλαγίου, & Protalagatori. Codinus de Offic. aulæ Conſtantinopolit. cap. 5. n. 46. ἐν τῇ αὐλῇ δὲ τοῦ Παλατίου στρατιῶται ἐνομαζόμενοι οὗτοι Παραμοναὶ, ἔχοντες ἄλογα, ἐφ' ὧν καὶ Ἀλογάτωρ, καὶ μετ' αὐτοὺς ἕτεροι, καὶ Παραμοναὶ μετὰ καὶ οὗτοι, πλὴν ἄνευ ἀλόγων, ἔχοντες λογάτωρα, φέροντες ἐν χερσὶ πάντες τὰ σπάτια αὐτῶν. Ubi Codd. Regij Ἀλαγάτωρ & Ἀλαγάτωρα præferunt, ſed ſaltem inde colligitur à voce ἄλογον, *Equus*, hæc verba derivari, ita ut ἀλάγιον, pro ἀλόγιον, *Equitatus*, dictum fuerit.

ΑΛΑΓΜΟ'Σ, *Mutatio*, Μεταβολὴ, in Corona pretioſa.

ΑΛΑΔΗ', *Pariter*, *ſimiliter*, pro δηλαδή. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ο καθεὶς ἵνα φίλη, καὶ οἱ σεργέντες ἀλαδή.

Rurſum:

> Ἐκμέρος τοῦ Μαρκέση, καὶ ἐκ τον Κοντάδον ἀλαδή.

Alibi:

> Ἤγουν ἐκορτῶν τοῦ δρόγγου, τῆς Καλαμάτας ἀλαδὴ,
> Καὶ τοῦ Πιετζαρδίου τὴν Ευλανδρίτζας ἀλαδή.

Occurrit ibi paſſim.

ΑΛΑ'ΚΑΙΡΟΣ, *Illæſus*, *integer*, ἄτρωτος, ἀβλαβὴς, ἀσινὴς, ὁλοτελής.

ΑΛΑΚΑ'ΤΙΟΝ, *Petraria* ſeu λιθοβόλου ſpecies. Leo in Tactic. cap. 5. §. 7. ἑτέρας ἁμάξας ἐχούσας τοξοβαλλίστρας, μαγγανικὰ ἠλακάτια ἐκατέρωθεν στρεφόμενα, τοξοβαλλίστας, &c. ubi Conſtantinus in Tact. p. 11. & 19. ἔχει δὲ καὶ ἑτέρας ἁμάξας ἐχούσας τοξοβολίστρας, μαγγανικὰ ἀλακάτια εἰς τὰ δύο μέρη στρεφόμενα, τοξοβολίστρας, &c. Idem Leo cap. 6. §. 27. ἑτέρας ἁμάξας ἐχούσας τοξοβολίστρας, καὶ σαγίτας αὐτῶν, καὶ βαλλίστρας, ἤτοι μαγγανικὰ τὰ λεγόμενα ἀλακάτια στρεφόμενα κύκλωθεν, &c. cap. 14. §. 83. τὰς δὲ βαλιστοφόρους ἁμάξας, ἤτοι τὰς ἐχούσας τὰς λεγομένας τοξοβολίστρας, καὶ τὰ μαγγανικὰ ἀλακάτια, &c. cap. 15. §. 27. πέμπε καὶ ἐκπόριζε, ὕλην πυρὸς προσδεσμῶν τῇ σαγίτῃ διὰ τῶν πετροβόλων μαγγανικῶν τῶν λεγομένων ἀλακατίων, ἢ τετραρέων, τῶν πετρῶν πυρὸς πεπληρωμένων δι' ὕλης, καὶ βαλλομένων κατὰ τῶν ἐμπρηστῶν οἴκων.

ΑΛΑΜΑΝΙΚΟ'Ν, *Alemannicũ.* Sic Alexius Angelus Imp. appellavit tributum quod ſubditis impoſuit, quò Alemannis cum quibus pacem inierat, pactam 16. auri talentorum ſummam exſolveret, à qua penſitatione Eccleſiaſtici & Artifices haud immunes erant, ut narrat Nicetas in eod. Alexio lib. 1. num. 8. Βασιλεὺς δὲ φάσκων ἀπορεῖν χρημάτων, τὰς τε χώρας ἐφορολόγει, τὸ καλούμενον εἰσπράττων Ἀλεμανικὸν, τότε καινισθὲν πρώτως, &c.

ΑΛΑΜΑ'ΡΣΑ. In Cod. Reg. MS. 618. fol. 282. ubi deſcribuntur variæ confectiones: ἑρμηνεία τῆς ἀργυροκολλήσεως, &c. deinde, ἑτέρα κόλλησις ταχυλάτη, ἡ ἀλαμάρσα. fol. 204. ἤτοι ἀλαμάρσα μέρος α. καὶ χρυσάφιον μέρη β. &c.

ΑΛΑΝΙΚΑ', *Arma ex ære confecta, Alanorum propria.* Laonicus lib. 9. p. 249. de Alanis: καὶ ὅπλα ἐπιτηδεύουσιν ἀπὸ χαλκοῦ, τὰ Ἀλανικὰ καλούμενα.

ΑΛΑ'ΠΗ, Gloſſæ Latin. Gr. *Piſana*, ἀλάπη, ὡς Κικέρων.

Α'ΛΑΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστιν τὸ ὄστρακον τοῦ ὠοῦ, τὸ θεῖον, τὸ λευκὸν χάλκανθος δὲ ὁ κρόκος αὐτοῦ.

Α'ΛΑΣ ἄνθιον, in iiſdem Gloſſis ἐστιν θάλασσα, καὶ ἅλμη, καὶ ἀλοσάχνη. Vide Lexicon Chymicum Rulandi in *ſalis flos.*

ΑΛΑ'ΤΖΙ, Ἀλάτη, *Sal*, ἅλας, ἅλς. Corona pretioſa: Ἀλάτη, *Sal*, ἅλας.

Ἀλατίζειν, Ἀλατζώνειν, *Salire*, *condire*, ἁλίζειν, ταριχεύειν.

Ἀλατιερὸν, *Salinum*, ἁλοδοχεῖον.

Ἀλατίερος, *Ex ſale confectus.* Chronicon MS. Manuelis Malaxi p. 42. de uxore Lot: καὶ ἔμεινεν στύλος ἀλατίερος, ἤγουν πέτρα ἅλατος.

Ἀλάτισμα, Gloſſæ Græcobarb. ἁγνιστήριον, καθαριστήριον, ἀλάτισμα.

ΑΛΑΦΑ'ΝΤΙΟΣ, *Elephantinus*, *Eboreus*, non ſemel

ſemel in Aſſiſis MSS. Regni Hieroſol. cap. 298. ubi, περὶ τῆς δούλης τῆς ἀλαφαλίν. Interdum ἀλαφαλίν@ ſcribitur.

ΑΛΑΦΗ, *Cervus*, Ἔλαφ@, in Corona pretioſa. Ἀλαφοκέρατα, *Cornu cervinum*, in Turco-Græcia Cruſij. Vide Λάφι.

ΑΛΑΦΡΟ', *Leve*, κοῦφον, in Corona pretioſa. Ἀλαφρυνίσκειν, κουφίζειν, in Gloſſis Græcobarb. alibi: ἄρας, κουφίσας, ἐλαφρονίσκοντας, ἀλαφρονίσκοντας.

Α'ΛΑΒΑ, *Unio*, *Margarita*, τὸ μάργαρον, apud Suidam. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Alba*.

Α'ΛΑΒΑΝΟΥΡΙΟΝ, Demetr. Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſoph. cap. 65. μέλιτι ἀλαβανουρίῳ καλάχρι τὸ ὑπερῷον αὐτοῦ.

Α'ΛΑΒΟΛΟΣ, Gallis, *Pulegium*, apud Interpol. Dioſcor. c. 441.

Α'ΛΑΒΟΝ, *Album*. Theophilus Anteceſſor, inſtit. de Action. §. 11. ἄλβον δὲ λέγεται τὸ ἐδικτον, διὰ τὸ λευκοῖς γεγράφθαι γράμμασι. Ite etiam Gloſſæ Baſilic.

Α'ΛΑΒΟΥΛΑ, in Gloſſis MSS. Neophyti, τὰ συντηκειώδη ὕδατα. *Aquæ ſulphureæ, aluminoſæ*.

ΑΛΕΒΡΑ'ΙΑ, *Pulmenti ſpecies*. Gloſſæ Jatricæ MSS. Neophyti: Ἄθηρα καὶ Αθάρα, εἶδος πυλτερίου παιδίοις, ὃ λέγουσιν ἀλαβραῖαν.

Α'ΛΕΙ'ΒΓΕΙΝ, pro Ἀλείφειν, *Ungere*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀλινεῖν, ἀλείφειν, νὰ ἀλείφῃ, νὰ ἀλείψῃ.

ΑΛΕΙ'ΜΑΝ, τὸ στέαρ, in Gloſſis Jattricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΑΛΕΙΠΤΑΡΕ'Α, Demetrius Conſtantinopol. lib. 1. Hieracoſophij cap. 145. ἱέραξ ὅταν μέλλῃ διαλείπειν, χρὴ αὐτοῦ τὴν καλυμμένην ἀλειπταρέαν λαχάρῳ. ἀλειπτέρια δὲ ἐπὶ τὸ ἐπάνω τῆς ὀπισθίων τὸ ἐξιστάμενον, ὅπερ τινὲς καλοῦσι κριθίω.

ΑΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΙ'Α. Vide in Λειτουργεῖν.

ΑΛΕΚΑ'ΘΗ, pro ἠλακάτη, *Fuſus*.

ΑΛΕ'ΚΤΟΡΑΣ, Gallus, Ἀλέκτωρ, in Corona pretioſa. Ἀλεκτόσειν, pro ἀλεκτόσειον apud Theophanem an. 19. Mauricij. Ἀλεκτορόπουλα, *Pulli*, Ἀλεκτορίδια, in eadem Corona pretioſa.

Ἀλεκτροφωνία, *Gallicinium*. Anna Comnena lib. 14. p. 436. μέχρι νυκτὸς, πολλάκις δὲ ἀλεκτροφωνίας. pag. 437. μέχρι πρώτης ἢ δευτέρας ἀλεκτροφωνίας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑ', Δάφνη, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. *Laurus*. In aliis ex Cod. 1673. Χαμαιδάφνη, πικρὰ δάφνη.

ΑΛΕΞΑ'ΝΔΡΙΟΝ, οἰνομέλι, ἐν ἄλλοις, Ἀλεξανδρίνα σμύρνα, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ.

ΑΛΕΞΑ'ΝΤΡΗ, *Olus atrum*, pro ἱππόσελινον, uti putat Salmaſius. Gloſſæ Hippiatricæ MSS. Ἀλεξάντρη, τὸ Πετροσέλινον Μακεδονικόν. Matthæus Silvaticus: *Alexandrium, id eſt, Petroſelinum Macedonicum, ſed falſò*. eundem Vide in V. *Apium*.

ΑΛΕΠΟΥ', *Vulpes*, ἀλώπηξ, κερδώ. Ἀλεπούδικ@, *Vulpinus*, ἀλωπέκι@. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀλόπικ@, ἀλεποῦ. Occurrit in Fabulis Æſopi Barbarogr. non ſemel, & alibi, ut & Ἀλεπόπουλον, *Vulpecula*, in Fab. 1.

Ἀλεπῦ, Ἀλωπῦ, *Vulpes*, Ἀλώπηξ, in Corona pretioſa. Gloſſæ Græcobarb. Ἀλωπεκίαι, αἱ τῶν ἀλωπέκων καταδύσεις, αἱ φωλίαι, ἤγουν ἡ φωλεὰς, ἢ αἱ τρῦπαι, ἤγουν ἡ τρύπης τῆς ἀλωπῆς. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Κὴ ἀλεπῦ στοχάζεται, λέγει καὶ μαντάτα.

Occurrit illic pluries.

Ἀλεπούδες, in Fab. Æſopi Barbarogr. p. 16. Vide Ἄρτ@.

ΑΛΕ'ΤΖΗ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

> Καὶ σύσει τὸ κοιλάρκλεν, καὶ πὶρ τὸ Ἀλέτζη, Ἀλέτζη.
> Καὶ καταξᾶ, τὸ λέγουσιν τινὲς, τὸ Κολυβόλω.

Videtur expreſſiſſe Gallicum, *Allez, allez*, ite, pergite.

ΑΛΕ'ΤΡΙ, *Aratrum*, Ἄροτρον. Ἀλετρίζειν, *Arare*, Ἀροτριᾶν. Ἀλέτρας, *Arator*, Ἀροτῆρ.

Α'ΛΕΤΡΟΠΟΔΙΟΝ, *Orion*, fortè quòd ejus Conſtellatio ἀλετρῶν@, ſeu *Mactra* pedem, vel quòd aratri formam referat. Incertus Arati Scholiaſtes: Καρκίνε ἀνάλιλλοντ@ ἀνάλλεται ὅλ@ Ὠρίων. Ὠρίων δὲ ἐπὶ τὸ λεγόμενον Ἀλετροπόδιον. Inter varias Orionis appellationes hanc omiſit Philippus Cæſius à Zeſen, in Cœlo aſtronomico.

ΑΛΕΥΡΟΠΙ'ΤΤΑ. Vide in Πίτα.

ΑΛΕΥΡΟΣΤΑ'ΣΙ, *Arca farinaria*, in Turcogr. Cruſij.

ΑΛΕ'ΩΣ. Vide Ἀλλέως.

Α'ΛΗΘΙΝΟ'Σ, *Purpureus*. Chronicon Alexandrinum an. 4. Juſtini Thracis: χρυσοῦν βασιλικὸν ταῦλιν, ἐν ᾧ ὑπῆρχεν ἐν μέσῳ ἐνδιάσειν ἀληθινὸν μικρὸν τοῦ βασιλικοῦ χαρακτῆρ@ Ιουστίνου. Theophanes an. 15. Heraclij: ἐκ γὰρ τῆς ἀληθινῶν τζαγγίων ἐγνωρίζετο. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 6. δερμάτια ἀληθινὰ παρδικά. Anonymus in Rhetoricam Ariſtotelis pag. 25. v. ἡ χρώμασι. ξ οἷον, εἰ ἀληθινὸν πάντων ἀρπάσει, καὶ βάψει αὐτὸ βαπτόν. Utuntur alij paſſim, ac in iis Demetrius Conſtantinop. lib. 1. Hieracoſophij c. 163. 166. 174. lib. 2. cap. 19. Myrepſus ſect. 9. cap. 86. &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Alithinus*.

Ἀληθινοπεπίρατ@. Vide in Πεπίρατ@.

ΑΛΗΣΗ, *Catena*. Anonymus de locis ſanctis, n. 8. ἔναι καὶ ἡ ἀλύσι, ὅπε ἄχιν εἰς τὸ σφόνδυλον τε. Vide Ἅλυσις.

ΑΛΗΣΜΟΝΗ', *Oblivio*. Ἀλησμονιάρης, *obliviosus*. Ἀλησμονεῖν, *oblivisci*. Λησμονεῖν, eâdem notione. Proverbia MSS. Græcobarb. ὅπου ὁ πλουχὸς κρασίτζει, καὶ ἀλησμόνησε τὸ χρέ@.

ΑΛΘΙ'ΟΚΟΝ, *Althea*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 569.

Α'ΛΙΚΗ', *Salina*, ἁλόπηγιον, αἱ ἁλαί. Ἀλικάρι@, *rei ſalariæ præfectus*. Codinus in Orig. Conſtantinopol. ᾧ καὶ ἀπόρλης οἱ ἀλικάριοι, ἵνα κλέψωσι τὰ ἄσπρα τῆς ἀλικῆς, ἐκ ἐπάσθη. Occurrit illic pluries.

Α'ΛΙΚΡΟΤΡΑ. *Alimenta cruda*, Suidæ, παρὰ Ῥωμαίοις ἡ σχεδίας τροφὴ, καὶ ἄπυρος· κρέα δὲ γὰρ τὸ ἀνέψιλον.

Α'ΛΙΜΑ, pro ἄλιμμα, *Liquor*, Ἔμβαμμα, in Corona pretioſa.

Α'ΛΙΜΑΤΙ'Α, *Halimus*, Frutex, Ἄλιμ@. Belon. lib. 1. obſ. cap. 18.

ΑΛΙΜΕΝΤΑ'ΡΙΟΝ, ἐπιχυμένον, in Gloſſis Juris MSS. ex Cod. Colberteo.

Α'ΛΙΟΣ. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Λέγετε, φίλοι, νὰ χαρῆς, γιατὶ δὲν ἀφικράστε
> Εἰς τὸ συνάμι παρ' αὐτῶ κάλλι@ κρατᾶς καὶ νάστε.

Alibi:

> Καὶ ἄνθεν κάμηλον καὶ ἄλιος ἤθελεν ἔχει κρίμα.

Rurſum:

> Ἔπαρ τὸ κάλιο μυθαρηκ' ἅμα καὶ σὺ νὰ δράμης.

ΑΛΙΣΑ'ΧΝΗ, *Sal foſſitius*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 848. ἄλα@ αὐτοφυτοῦ, ἤτοι ἀλισάχνη.

ΑΛΙΣΙ'Α, *Lixivium*, *Lixivia*, κονία, κονία σταχτῆ.

Α'ΛΙΣΣΑ, *Funis*, Ἅλυσις. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Ἐφαίνοντο καὶ οἱ ψυχαῖς σαῖς ἀλίσσαις δεμέναις.

Vide Ἀλύσι.

ΑΛΙΣΦΑΚΙΑ', *Salvia*, Ἐλελίσφακ@, σφάκ@. Gloſſæ Jatricæ ex Cod. Reg. 1047. Λιγοφαγὲς, ἡ ἐπὶ σαλβία, τὸ λέγω Ἀλισφακίa. Ubi leg. Ἀλισφακιά.

Ἀλισφακάτον ἄκρατον, vini ſpecies, apud Myrepſum ſect. 9. cap. 85. fortè cui Salviæ humor infuſus.

ΑΛΚΙΜΗ, Ἄλκιμον. Codex Reg. MS. 618. f. 283. ποίησον χύμαν ἐκ τὰ μέταλλα, ἢ ἀλκίμην, καὶ χύσον αὐτὰ ὡς τύπον τυπαρίου, &c. Infrà: χρήσιμος γὰρ αὐτῷ κόπτη τὸ ἀρκέτιον τὸ ἄλκιμον.

ΑΛΚΑΝΚΑΛΙ, Antidotus ſic ἐπονομαζομένη γλώσσῃ Ἰταλικῇ, inquit Nicolaus Myrepſus de Antidot. cap. 24. ubi Fuchſius legendum contendit ἀγγελεκαλός.

ΑΛΚΙΟΝΙΟΝ, στρύθιον, ἤγουν φασίδα. Ita Gloſſæ Iatricæ Græcobarb. MSS. Gloſſæ aliæ Botanicæ ex Cod. Reg. 848. Ἀλκιώνιον, ἤτοι φώκης κόπρος. *Fimus Phocæ ſeu vituli marini.*

ΑΛΛΑΓΑΙ, *mutationes veſtium*, quæ *Mutatoria* vocabant Latini inferioris ævi: atque adeò *veſtes ipſæ* quæ ſubinde mutantur. Vita S. Nili Junioris p. 56. καὶ ἀφέλοντο τὸ τριχινὸν τῆς ἀλλαγῆς αὐτοῦ, γεμίσαντες αὐτὸ ἀτειδίων ἀγρίων κειμένων ἐκεῖσε. Pachymeres lib. 7. cap. 29. εἶτα δὲ καὶ ὑπερθαυμάσας τὸν ἄνδρα, πολλοῖς δωρεῖται, ὀφείλων τὴν ἐκείνου τιμὴν, οὐκ ἀλλαξαῖς μόνον ἱματίων, ἀλλὰ χρυσῷ καὶ ἵπποις αὐτὸν διεξιόμενος. Idem lib. 12. cap. 10. τοῦτον βασιλεὺς μετ' εὐμενείας δέχεται, καὶ ἀλλαξαῖς ἀγάλλει. Et cap. 29. hæc verba, τοῖς μὲν Ναυάρχοις τὰ τῆς ἀνακολοῦν, ὡς εἶχον πρὸς βασιλέως φιλοτιμότερον μεθημφίαστο, ſic reddidit Paraphraſtes Vaticanus: οἱ ναύαρχοι γίνονται τιμῶνται παρὰ τοῦ βασιλέως ἀλλαξαῖς ἱματίων λαμπρῶν. Syropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 7. cap. 13. νῦν φαίνεται βαρὺ τοῖς Ἀρχιερεῦσι ἀκροασαμένοις ψηφίσασθαι τὴν ἕνωσιν, καὶ ἐπὶ τοῦτο βαστάζειν τὰς ἀλλαγάς. Mox: ἀλλ' ἀμφιασαμένους τὰς ἀλλαξάς. Et cap. 14. Πατριάρχης εἶπεν ἡμῖν, ἵνα ἐπιφερώμεθα τὰς ἱερὰς ἡμῶν ἀλλαγὰς ἐν τῇ Φλωρεντίᾳ, ἐπεὶ ἐκεῖ γίνεται ἡ ἕνωσις. Utitur alibi non ſemel, ſect. 10. c. 4. 10. ſect. 11. c. 3.

Ἀλλάσσειν, *Veſtes mutare, induere.* Continuator Theophanis lib. 1. num. 15. οὐ χρὴ σε, ἔφη ὁ μοναχὸς, τὴν ἀλουργίδα καταλιμπάνοντα, ὦ βασιλεῦ, ἰδιώτου σχῆμα ἀλλάσσεσθαι. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 460. ἀπελθὼν εἰς τὸ λουτρὸν, ἤλλαξεν αὐτόν. Iſaac Catholicus invectiva 2. in Armenios p. 413. ὅτι καταφρονοῦσι τὴν θείαν λειτουργίαν, καὶ οὔτε ἀλλάσσουσιν, οὔτε ἔχουσιν ἀλλαξήματα τῆς θείας λειτουργίας. Ordo in promotione Abbatis apud Morinum p. 117. παραγίνεται ἀρχιερεὺς ἐν τῇ μονῇ, καὶ εἴπερ θελήσει λειτουργῆσαι, ἀλλάσσει πᾶσαν τὴν ἀρχιερατικὴν στολήν. Euchologде ordine Baptiſmi: εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀλλάσσει τὴν ἱερατικὴν στολὴν, &c. Adde p. 357. Triodium feriâ 6. Magnæ hebdom. περὶ ὥραν β'. σημαίνει, καὶ ἀλλάσσει ὁ ἱερεύς. Feriâ 7. ὁ δὲ ἱερεὺς ἀλλάσσει ὅλην τὴν ἱερατικὴν στολὴν, &c. Euchologium: εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀλλάσσων τὴν ἱερατικὴν στολὴν, ἀπέρχεται ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ. Symeon Theſſalonicenſis de ſacris ordinat. cap. 3. τοῦ ἀρχιερέως τότε ἱσταμένου ἠλλαγμένου πρὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, &c. Codinus de Offic. aulæ Conſtantinopol. cap. 10. n. 3. τῆς γὰρ ὄρθρου ψαλλομένης, ἀλλάσσει ὁ Βασιλεὺς, καὶ ἐξέρχεται τὸ κελλίον αὐτοῦ. Catalogus officiorum Eccl. Conſtantinopolit. à Medonio editus: ὁ Καστρήσιος ἀλλάσσων τὸν Ἀρχιερέα, κρατῶν καὶ θυμιατὸν, &c. Ubi Codinus cap. 1. n. 10. καὶ εἰς τὸ ἀλλάσσειν τὸν Ἀρχιερέα.

Ἀλλαγμάτα, *Mutatoria*, Ἀλλαξαί. Marcus Hieromonach. de Dub. Typ. cap. 43. περὶ ὥραν δωδεκάτην σημαίνει τὸ μέγα, καὶ ἀλλάσσοντος τοῦ ἱερέως στολὴν, ἀρχόμεθα τοῦ Λυχνικοῦ. Mox: μετὰ τῶν προρρηθέντων ἀλλαγμάτων. Utitur Codinus cap. 10. num. 3.

Ἀλλαξίματα, eâdem notione, in Catalogo offic. Eccl. Conſtantinopol. Medoniano & Allatiano, ubi de Magno Sacellario.

Ἀλλαξιμάσιον, *Veſtiarium, locus ubi reponuntur veſtes mutandæ, Mutatorium.* Codinus de Offic. aulæ Conſtantinopol. cap. 5. num. 15. ὁπηνίκα γοῦν δεήσει τὸν Βασιλέα καβαλλικεῦσαι, φέρει τὰ ὑποδήματα παιδόπουλον τοῦ Βεστιαρίου ἐκτὸς, οὕτω κοινῶς ὀνομαζομένου Ἀλλαξιμαρίου. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Mutatorium.*

ΑΛΛΑΓΑΙ, *Loca mutandis Equis publicis addicta: mutationes*, in Cod. Theod. & Juſtinianeo non ſemel: atque adeò interdum *Equi ipſi curſui publico deſtinati.* Gloſſæ Baſilic. σταθμὸς, ζῶον δρομικὸν, ὃς λέγεται νῦν ἀλλαγή. Euſtathius in Iliad. β. ὅτι μέν τοι ἐκ τοῦ τόπου εἰς τόνδε σταθμὸν τόσον δε λέγονται, τοπικὸν ἐκεῖ διάστημα δηλοῖ ὁ σταθμὸς, ὡς εἴ τις εἴποι στάσιν ἢ μονὴν, ἢ τὴν λεγομένην ἀλλαγήν. Idem ad Iliad. ε. p. 531. αἱ δὲ ἱστορίαι σταθμοὺς οἴδασιν λέγειν, καὶ τὰς ὡρισμένας εἴτ' οὖν τεταγμένας ἐνοδίους ἀναπαύλας τοῖς εἴτε ἱππεῦσι, εἴτε πεζοδρόμοις, ἃς καὶ Ἀλλαγὰς ἔλεγόν τινες. Lib Baſilic. Ecl. 58. ἐὰν τις παρελάσει μίαν γοῦν ἀλλαγὴν, τὸ παραπλάσιον τῆς τοῦ ζώου τιμῆς διδότω. Anonymus Combefiſianus in Leone Phil. n. 22. τοὺς δημοσίους ἵππους τοὺς ἐν ἑκάστῃ ἀλλαγῇ ἀγκυλοκοπῶν. Codinus in Orig. Conſtantinopol. n. 42. ἐκεῖσε δὲ ἦν ἕως τότε ἡ ἀλλαγὴ τῶν κουρσόρων. Adde n. 59. Meminit Anna Comnena lib. 5. pag. 139. ut & Gregoras lib. 4. loci Ἀλλαγῆς dicti, verſus Lyſimachiam, quòd ibi eſſet equorum publicorum *mutatio.*

ΑΛΛΑΓΙΟΝ, ſeu ut hodie dicunt, Ἀλλάγιο, *permutatio Monetaria, Cambium.* Zonaras in Nicephoro Phoca pag. 162. ubi ait novæ monetæ imminuiſſe pretium, veteris auxiſſe Phocam, ἵν' ἐκεῖνο μόνον τοῖς ἐμπόροις τὸ ζητούμενον κέρδος αὐτῷ πορίζῃ ὑπὲρ ἑκάστου νομίσματος, ἁδρὰ πραττομένῳ ἀλλάγια. Scylitzes in eodem Nicephoro pag. 659. ſcribens Phocam monetas ſuâ imagine ſignatas cæteris præferri ſanxiſſe, addit: ἐξ ἧς αἰτίας οὐ μικρῶς ἐθλίβη τὸ ὑπήκοον ἐν τοῖς λεγομένοις ἀλλαγίοις. Vide Ἀλλάκτης.

ΑΛΛΑΓΙΟΝ, *Permutatio, Captivorum* præſertim. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho p. 485. ἐκ δὲ Ταρσοῦ εἰσῆλθεν ἐν τῇ πόλει περὶ ἀλλαγίου ὅ τε Ἀλβάκης ὁ γέρων, καὶ ὁ τοῦ Σαμωνᾶ πατήρ. In Conſtantino Leonis filio p. 491. βουλὴν μετὰ τῶν ἐν τέλει βουλεύεται ἀλλάγιον καὶ εἰρήνην μετὰ τῶν Ἀγαρηνῶν διαπράξασθαι. Infrà: ἀποστέλλουσαν οὖν ἐν τῇ Συρίᾳ πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀλλάγιον, &c. Eadem habet Anonymus Combefiſianus in eodem Conſtantino, n. 10. Idem Leo p. 505. ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν μοναχὸν Ἰωάννην, — προφάσει μὲν ὡς ποιῆσαι ἀλλάγιον τῶν κρατουμένων αἰχμαλώτων. Adde Anonymum Combefiſianum in eod. Leone, n. 38. in Conſtantino filio, n. 10. Rurſum in eod. Conſt. n. 9. Idem Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 29. καὶ ἐκ τότε ποιήσαντες ἀλλάγια δύο οἱ Ῥωμαῖοι ἀπὸ πάσχα ἕως πάσχα, τὸν λαὸν αὐτῶν ἐνήλλαξαν, ὥστε τῷ μεγάλῳ καὶ ἁγίῳ σαββάτῳ ἀλλήλοις συναντᾶν, τοὺς μὲν ἀποστρεφομένους ἀπὸ τοῦ παραμονίμου, τοὺς δὲ εἰς τὴν τοιαύτην δουλείαν ἀπερχομένους.

ΑΛΛΑΓΙΑ, *Stationes, Diverſoria militum*, quæ ſubinde mutantur. Vox Tacticorum recentiorum. Pachymeres lib. 4. cap. 27. τὸ δὲ στρατιωτικὸν ἐν ἀλλαγίοις, ὡς αὐτοὶ φαῖεν ἂν οἱ ἐπὶ τῶν ταγμάτων καταλογούμενοι, &c. Id eſt, *Exercitus erat in hibernis* diſperſus, quem confectum fuiſſe ait ex variis gentibus exteris, quas recenſet. Deinde addit, ὡς κινῶν ὁ Δεσπότης, φοβερὸς ἦν ὁπήπερ ἐπιστραίη.

ΑΛΛΑΖΕΙΝ, & Ἀλλάγειν, pro Ἀλλάσσειν, *mutare.*

ΑΛΛΑΓΙΣΤΡΙΟΝ. Biton MS. de Machinis bellic. ἐπεχέτωσαν δὲ οἱ κέρακες οἱ ἀπὸ τῶν λινῶν ἀλλαγίστρια ὀκλείνειν τὴν νευρὰν τοῦ τόξου ἐν τῇ ἐπιθάσει τῶν κοχλιῶν.

ΑΛΛΑΚΤΗΣ, *Collybiſtes, Nummularius*, Κολλυβιστής.

ΑΛΛΑΚΤΟΝ, *Fuſtis vel baculus*, non *flagellum*, uti vult Meurſius, inquit Salmaſius ad Lamprid. Thomas Magiſter in argumento Βατράχων

Ariſtophanis: πλάτιϛ) τοῦ ποιῆϛ δυσφορῶν ὁ Διονύσιος καὶ λεοντῆν καὶ ῥόπαλον ἔχων τρόπῳ τοῦ Ἡρακλέους μετὰ Ξανθίου ἐκεῖνο ὄνῳ ἐποχουμένου, τοῖς ὤμοις δὲ ἀνάφορον φέροντος, ὃ ἀλλαντῶν δημοδιοςίμως καλεῖται. Baſilica lib. 60. tit. 17. cap. 84. & Synopſ. Ecl. 9. ὁ ἔχων γυναῖκα, καὶ πορνεύων, διὰ δώδεκα ἀλλακτῶν σωφρονιζέσθω. Addit Scholion ad 20. Eclog. Leonis & Conſtantini Imper. tit. 28. §. 18. τυλίσι δαρμῶν, ἢ ἀπὸ τοῖς κοινοῖς λεγομένων μαςλαβίων. Adde Balſamon. ad Synod. Trull. Can. 87. Michaëlem Attaliatam in Synopſi tit. 70. extr. & Harmenopulum lib. 6. tit. 3. §. 1. Nicetas in Andron. lib. 2. num. 5. αὐτὸν μὲν δι' ἀλλακτῶν ἐπαίδευσε δώδεκα. Cod. alter habet, διὰ μαςλαβίων. At pro flagello uſurpant Leges Longobardorum Græcè verſæ in Cod. MS. Bibl. Reg. ὁ τὸ πώγωνα μαδίζων, τύπτεται ἀλλακτῶν, ὁ δὲ ἐν ἑβδομήκοντα φραγέλλια· ὁ ὑβρίζων κεφαλαίων δεῖξα, λαμβάνει ἀλλακτὰ ιβ.

ἈΛΛΑΜΑΝ, Ἀλλάξιμον, *Mutatio*. Gloſſæ Græcobarb. ἀλλαγὴν, ἀμοιβὴν, ἄλλαμαν, ἀλλάξιμον.

ἈΛΛΑΞΙΜΆΡΙΟΝ. Manuël Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: φέρω καὶ ἀναφέρω, ἐξ οὗ καὶ ἀνάφορον, τὸ κοινῶς ἀλλαξιμάριον, ἀπὸ τοῦ ἄνω φέρεσθαι. Eſt autem ἀνάφορον, apud Ariſtophanem in Ranis, *Lignum utrinque cavum, quo onera geſtantur.* Vide ſuprà in Ἀλλαγαί.

ἈΛΛΑΠΗΔΙΣ καλτζὶς, ἱματτζίτυρα ἰρίς. In Gloſſis Græcolat. MSS. ex Cod. Reg. 1047. voces Latinæ malè expreſſæ, quæ id ferè ſonant, *lapidis calcis, battitura æris: Al* verò ab Arabibus mutuatum. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Battitura*.

ἈΛΛΆΡΙΟΝ. *Salarium*: Ἀλάτιον, in Gloſſ. Lat. Gr. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 930. & Suidas: ἀλλαρικὸς, ... φέριος. Anonymus apud eundem Suidam: ὁ δὲ Μακεδόνιος συντάξιν ἐκκλησιαςικοῖς ἀλλάριοις ἀναπείθεσθαι.

ἈΛΛΈΩΣ, Ἀλλέως, Ἄλως, *Aliter*, Ἄλλως. Gloſſæ Græcobarb. Ἀλλοφώνως, ὅτε ἔχει ἄλλην φωνήν, ὅτε μιλοῦσιν ἀλλέως, ἢ ὅτε συντυχαίνει ἀλλέως. Beſſation in Epiſt. ad Pædagogum Thomæ Palæologi: τὰ ἀκολουθοῦσι τῆς ἐκκλησίας κατὰ πάντα ὥσαν Λατῖνος. Rurſum: καὶ μηδὲν τὸν ἀλέως, ὅταν πιςεύσωσι εἰς τῆς σράταν.

ἈΛΛΗΘΩΡΟΣ, *Luſcus*, ἑτερόφθαλμος, λατόφθαλμος. Vide Θωρῶ.

ἈΛΛΗΛΈΓΓΥΟΝ, tributum indictum ditioribus prædiorum poſſeſſoribus, pro his qui facultatibus erant defecti, cujus auctor primus fuit Nicephorus Generalis. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 1727. ἀλληλέγγυον, ἢ ἐξ ἀμφοτέρων πίςις, quomodo accipitur in Nov. 99. Juſtiniani. Theophanes in Nicephoro an. 8. συντάξιν ςρατιωτικῆς πτωχὺς, καὶ ἐξοπλίζεσθαι παρὰ τῶν ὁμοχώρων, παρέχοντας καὶ ἀνὰ ὀκτωκαίδεκα νομίσματα τῷ δημοσίῳ, καὶ ἀλληλεγγύως τὰ δημόσια. Zonaras pag. 100. ἰδίᾳ ἑςῶσι καὶ τὰ τῶν ἀπόρων τέλη τοὺς εὐποροῦντας εἰσπράττεσθαι, ὃ Ἀλληλέγγυον ὠνομάσθη. Illud, haud multo pòſt abrogatum, reſtituit rurſum Baſilius Porphyrogenitus. Scylitzes p. 706. δόγμα ἐξέθετο τὰς τῶν ἀπολωλότων ταπεινῶν συντελείας εἰσπράττεσθαι ἐκ τῶν δυνατῶν καλουμένου δὲ ἡ τοιαύτη σύνταξις Ἀλληλέγγυον. Eadem verba habet Zonaras p. 179. Mox bello cum Bulgaris pollicitus abolere, ſi victor inde reverteretur: id tamen non præſtitit, Sergio licèt Patriarchâ multum ſupplicante. Idem Scylitzes: ἐν ὁ Πατριάρχης Σέργιος μετὰ νίκης εἰσελθόντα πολλὰ καλυπτάρει σβέσαι τὸ Ἀλληλέγγυον. ἦν γὰρ ὑποσχόμενος ποιῆσαι τοῦτο, εἰ τῶν Βουλγάρων ὑπερχύσειεν, ἀλλ' οὐκ ἐπεισεν. Illud etiam abolere ſtatuerat Conſtantinus ejus frater, quod præſtare non potuit morte præventus. Tandem ejus ſucceſſor Romanus Argyrus, inito imperio, id confecit. Idem Scylitzes: ἐξέκοψε δὲ καὶ τέλεον ἀπέῤῥιζωσε τὸ Ἀλληλέγγυον, ὅπερ ἠμέλητο μὲν ὁ Κωνςαντῖνος ποιῆσαι, οὐκ ἔφθασε δέ. Zonaras: τὸ σύμπτερον ἐπιλαμβάνεται, καὶ αὐτίκα τὸ ἀλληλέγγυον φορολόγημα ῥιζόθεν ἐξέκοψε. Porrò de hujus vocis ſignificatione quædam habet Salmaſius de Modo uſurarum p. 700. 701.

ἈΛΛΗΛΟΚΛΗΡΟΝΟΜΊΑ, dicitur *conventio mutuæ ſucceſſionis*, vel quoties vir & uxor in iiſdem tabulis ſe mutuò hæredes inſtituunt. Cujac. lib. 16. obſerv. cap. 39.

ἈΛΛΗΛΟΥΪΆΡΙΟΝ, Liturgia Chryſoſtomi apud Goarum ad Euchologium p. 102. de Diacono: εἶτα λέγει τὸ ἀλληλουϊάριον. Triodium: ἀλληλουϊάριον τοῦ ἤχου. εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν. Typicum S. Sabæ, c. 5. καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν τὸ Απόςολον σὺν τῷ ἀλληλουϊαρίῳ, εἰ τύχοι ἐπιςάμενος αὐτός. Infrà: εἰς δὲ τῆς ς'. ὥραν, ὁ ἱερεὺς χωρὶς τὰ πρῶτα Αλληλουϊάρια τοῦ ἤχου. Pentecoſtarium: εἰς δὲ τὰ σάββατα τὰς ἀναπαυσίμους μακαρισμοὺς ψάλλομεν· προκείμενον δὲ καὶ ἀλληλουϊάριον εἰς πρόσωπον ἁγίου ψάλλομεν τὰ ςιχηρά. Balſamon ad Synod. VI. Can. 75. καὶ μὴ διὰ ψαλμῳδημάτων καὶ ἀλληλουϊαρίων λιτῶν, καὶ ψαλλομένων κατὰ τὴν θυμέλιον τῆς ἐκκλησίας ἐκπληροῦντας τῆς παννύχιον ψαλμῳδίαν. Nicetas Seidus Latinis objicit τὸ μὴ ψάλλειν τὸ ἀλληλουάριον κατὰ τὴν ὅλην τεσσαρακοςήν. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MSS.

Δίχα μεγάλες ψαλμωδίαις, δίχως ἀλληλουϊάρια.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Alleluiaticum*.

ἈΛΛΗΛΩ, Ægyptiis, *Solanum hortenſe*, apud Interpol. Dioſcor. c. 653.

ἈΛΛΗΜΊΑ φορά. Gloſſæ Græcobarb. αὖθις, πάλιν, ἀλλημίαν φοράν. Galli dicerent, *une autre fois*.

ἈΛΛΗΦΗ'Ν ἐςὶ ψυλλία. Ita Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. *Pſyllium*.

ἈΛΛΗ'ΦΤΑ, ἡ ἐςὶ φαρίνα δελ ζίν, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. *Farina farris*. pro ἄλφιτα.

ἈΛΛΟΙΏΣΙΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἡ βαφή, *Tinctura lapidum*.

ἈΛΛΟΥ'ΛΙΝ. Anonymus de Oxymelite: ἀλλούλιν κόκκους λς. κόψας καὶ σήσας φύρασον μετὰ χυλοῦ τοῦ ῥάμνου, &c. apud Matthæum Silvaticum, lego, *Alolac, ſpina alba*.

ἈΛΛΟΦΆΤΖΙΔΕΣ, Milites Turcici in aula Principis militantes, de quibus Laonicus lib. 8. extr.

ἈΛΜΆΜΗΝ, ἡ ἀλοιφὴ λέγεται, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. pro ἄλειμμα, ἀλοιφὴ, *Unguentum*, vel *linimentum*. Vide Matth. Silvatic. in *Alma*.

ἈΛΜΕΝΑΧΌΝ, *Index Aſtronomicus*, *Ephemeris*. Porphyrius apud Euſebium lib. 3. de Præpar. Evang. cap. 4. τὰς δὲ εἰς δεκανοὺς τιμὰς, καὶ τοὺς ὡροσκόπους, καὶ τοὺς λεγομένους κραταιοὺς ἡγεμόνας, ὧν καὶ τὰ ὀνόματα ἐν τοῖς λεγομένοις Αλμεναχοῖς φέρεται. Ab hac voce vulgarem *Almanach* ſunt qui deducunt. Vide Gloſſ. med. Lat. in hac voce, & Salmaſium in Præfat. ad Plinium.

ἈΛΜΥΡΊΑ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐςὶ χρυσόκολλα.

ἈΛΜΥΡΊΝΘΡΑ, apud Myrepſum ſect. 9. c. 48. vox Fuchſio incertæ notionis.

ἈΛΟΓΙΣΤΟΙ, *qui Chriſtianæ fidei adverſantur*, vel qui licèt Chriſtiani, non tamen ſunt Catholici, apud Codinum in Origin. Conſtantinopol. num. 41. ubi Lambecius, ſeu potiùs Holſtenius.

ἈΛΟΓΟΘΕΈΤΗΤΟΣ, *A rationibus reddendis immunis*. I C. Gr.

ἌΛΟΓΟΙ, Hæretici, Sic dicti quòd Λόγον, ſeu *Verbum Dei* negent. Ita Nicetas In Theſauro fidei Cathol. lib. 4. p. 197.

Ἄλογον, *Animal*, *Equus*. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 930. ἵππος, τὸ ἄλογον. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Ἵππος ἐστὶ τὸ ἄλογον, ἱππεὺς οἱ καβαλλάριοι.

Heſychius: κατήλιν, παράλλημα ἀλόγου. Gloſſar. Lat. Græc. *Animalia*, ψυχικά, ζῶα, ἄλογα. Joannes Moſchus in Limon. cap. 33. τῷ δὲ κληρικῷ ἐπὶ ἀλόγου καθημένῳ, &c. Nicetas Barbarogr. in Manuele lib. 1. num. 6. ἡ τῶν ἀλόγων ἰξεῖα ὁρμή. Hiſt. Apollonij Tyrij.

Ἐκεῖ πεζεύειν τ' ἄλογα ὡς ἔπρεπε ὁρδινιάζειν.

Utuntur paſſim ſcriptores, Theophil. Alexandrin. pag. 6. Chronicon Alexandrin. pag. 892. 896. 914. Theophanes pag. 40. 41. 208. 262. 265. 266. 267. 268. Leo in Tactic. cap. 10. §. 5. 15. cap. 11. §. 14. cap. 12. §. 67. cap. 13. §. 25. cap. 15. §. 101. cap. 17. §. 36. 84. cap. 18. §. 53. 69. Conſtantinus de Adminiſtr. Imp. cap. 7. Eclogæ Leonis & Conſtant. tit. 28. §. 39. Scylitzes pag. 462. Anonymus Combefiſianus in Lacapeno, n. 44. Pachymeres lib. 6. Hiſt. cap. 21. Nomocanon Cotelerianus, num. 99. 312. 315. 491. Demetrius Hieracoſoph. cap. 186. p. 161. &c. Vide Gloſſ. Med. Lat. in *Animal*, & ſuprà in Αλάγιον.

Αλογάκι, *Mannus*, *Mannulus*, ἱππάριον.

Αλογομύγια, *Oeſtrum*, οἶστρος.

Αλογοσταῦλος, *Equile*, in Turcogr. Cruſij.

Αλογευόμενοι, *Qui cum jumentis ac beſtiis coëunt*. Gloſſæ Baſilic. Αλογευόμενος λέγεται ὁ κτηνοβάτης. Gloſſæ MSS. ex Codd. Reg. 1727. & 2063. ἀλογευσαμένους, ἤτοι ἀλόγοις συμφθαρέντας ζώοις. Synodus Ancyrana Can. 16. περὶ τῶν ἀλογευσαμένων, ἢ ἀλογευομένων, &c. Baſilius M. Can. 63. ὡσαύτως καὶ ὁ ἀλογευσάμενος καὶ ὁ ἐξαγορεύσας, &c. Eclogæ legis Moſaïcæ n. 41. περὶ γυναικὸς ἀλογευομένης, &c. lib. 60. Baſilic. tit. 37. §. 86. & Michaël Attaliata tit. 70. Harmenopulus lib. 6. tit. 4. §. 60. & titulus juris Græcanici de Pœnis, ſeu ποινάλιος, MS. οἱ ἀλογευόμενοι, ἤγουν κτηνοβάται καυλοκοπείσθωσαν. Vide Martinum Braccarenſem Can. 81. Pœnitential. Gregorij II. Pap. c. 22. Morinum, lib. 6. de pœnitent. cap. 2. num. 7. & Gloſſ. med. Lat. in *Pecorantes*.

Ἀλογίνη, *Muris auricula*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 400.

Ἄλος, *Alius*, ἄλλος. Joannes Maximus in Epiſt. ad Theodoſ. Zygomalam. καὶ ἀπὸ ἄλλο μέρος ἐχολομάτησα, *ex altera verò parte moleſtiam cepi*. Chron. MS. Malaxi p. 864. καὶ ἐθυμώθη ὁ Αφέντης, καὶ ἔρισε νὰ κάμουν ἄλον, (πατριάρχην.)

Αλουπού. Vide in Αλωπῦ.

Αλουργίδος ὑπηρέτης, *A Purpura Imperatoris*, Penes quem veſtis Imperatoriæ cura fuit, vel *Veſtiarita*, uti à nobis obſervatum ad lib. 1. Cinnami, p. 25. ἐς τοὺς Βασιλέως πρὸς τῆς ἀλουργίδος ὑπηρέτας τελῶν.

Ἀλουσά. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 176. βράσε καὶ σταφίδας, ἤγουν ἀλουσὰ δυνατή, νὰ ἔλθῃ ἀπὸ σταφίδα κλημάτων, &c. cap. 178. καὶ τότε πλύνεται πρῶτον μὲ ἀλουσὰν τὸ κεφάλι σου. Adde cap. 187. 197.

Ἀλουτάριον, *Aluta*, in Gloſſis Servij.

Αλούτηρον, eâdem notione. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 2. Hieracoſophij cap. 59. καὶ εἰς ἀλούτηρον ἐπίθες, καὶ εἰς τὸ ἱέρακα δῶσον.

Ἀλοφαντζίδες, Αλλοφάντζιδες. *Mercenarij*. Laonicus lib. 5. p. 122. τούτων δὲ ἔχονται ἀλοφάντζιδες, οἱ μισθωτοὶ καλούμενοι, ἀμφὶ τοὺς ὀκτακοσίους. In fine lib. 7. ἀλλοφάντζιδες ſcribitur.

Αλσοφύλακες, *Topiarij*, in Baſil. lib. 44.

Ἀλτάριον, *Altarium*, *altare*. Syropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 16. de imagine S. Marci Venetiis, quæ ſtare dicitur in Templo, ἄνωθεν τοῦ ἐν τῷ καθολικῷ βήματι ἀλταρίου. Utitur præterea cap. 18. 25. ſect. 6. cap. 15. ſect. 10. cap. 10. Gennadius Scholarius in Hiſt. ejuſdem Concilij: ἅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ βῆμα, καὶ περιεσκόπει τὸ ἀλτάριον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ.

Αλυσίδα, pro ἅλυσις, *Catena*. Αλυσιδόπουλα Αλυσιδάκι, *Murenula*, *Catenula*, *Catella*. μυραινίς, σειρίς, ἁλύσιον. Αλυσιδάκιον, eâdem notione Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ ἄλλες ὀλόχρυσα ψηλὰ ἀλυσιδάκια,

Νὰ τὰ κρεμοῦσιν οἱ πλουχὲς, καὶ τὰ θηλυκονδάκια.

Αλφάβητον. Vide in Ακροστιχίς.

Ἀλφειν, Αλφαδίειν, *Invenire*, εὑρίσκειν.

Ἀλχάριον, *Scutella*, in Gloſſis Lat. Gr.

Αλχάν, λέγεται κυπρίνον ἔλαιον. Ita Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. *Oleum Cyprinum*. Matthæus Silvaticus, ſeu ejus Commentator: *Henne*, *Arab. Gr. Cyprus*, *Lat. Alchanna*, *& à quibuſdam vocatur Scotamum incongruè*, *& eſt arbuſtum unde fit oleum Cyprinum*, &c.

Αλών, Græcis eſt *area*, in qua meſſis trituratur, hodie, Αλώνι. At apud Ducam Hiſt. cap. 34. pro frumento uſurpatur: καὶ τὸν θερισθέντα σταχυῶν, καὶ τὰς λικμιζομένας ἀλώνας ἔνδον ἐκόμιζον, niſi legendum ſit ἀνώνας. Hinc fortè dictum

Αλωνιτζιον, per diminutionem, quaſi *parva area*, *areola*, locus ſcilicet ſic appellatus Conſtantinopoli, apud Codinum in Orig. Conſtantinopol. num. 48. 80. quo quidem vocabulo domum quibuſcunque indigenis ſive peregrinis publicè alendis deſtinatam vocant Græci Recentiores, ut obſervat Interpres.

Αλωπού. Vide in Αλωπῦ.

Αμαγούδα, *Rhus Syriacus*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ἀμαγοῦδα, ἡ ἐστὶ σουμάκι. Vide Σουμάκι.

Ἀμάδα, Italis, *Ciampella*, *Piaſtrella*, Hieron. Germano.

Αμάδα, *Lapis*, *Saxum*, λίθος.

Ἀμάδιν, *Unà*, *ſimul*. Gloſſæ Græcobarb. ὁμοῦ, ἀντάμα, ὁμάδιν, ἀμάδι.

Αμαζίτις, *Gramen*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 612.

Αμάλιον. Conſtantinus Porph. in Baſilio num. 53. Edit. Allat. & 74. Combefis. λινομαλλώτια ἱκανά, (καλὸν γὰρ ἐστι τούτοις καινολεκτεῖν) Αμάλια λινὰ ψιλά, (*Combefi*,) καλὰ διαχύσια, καὶ ἕτερα ὑπὲρ ἀράχνης νήματα εἰς λεπτότητα, &c. ubi uterque Interpres *Amalia pulcra lina ducenta* vertit, quaſi Αμάλιον vox eſſet propria ejuſcemodi lini. Sanè poteſt etiam deduci ab Αμαλὸς, *tener*, quòd id genus lini tenerorum & delicatorum potiſſimùm ſit.

Ἄμαμα, Κάμαμον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS.

Αμανάτη. Epiſtola Hieremiæ Patr. Conſtantinop. apud Cruſium lib. 4. Turcogræc. Epiſt. 10. καὶ μόλις ἐλευθερώθη μετὰ συνδρομῆς τῶν φιλοχρίστων. προξενῶν δὲ ἐπ' αὐτῷ ἐξοδος καὶ ζημία φλωρία κ. ὑπὲρ ὧν καὶ ἀμανάτη εὑρίσκεται, μὴ δυνάμενος τοῦ γέροντος, μηδὲ ἔχοντος, πόθεν πληρῶσαι αὐτά. Quæ extrema verba ita vertit idem Cruſius: *promiſſione firmâ interpoſitâ*, *cùm quidem ſenex non habeat unde ſatisfaciat*.

Αμανίτης, *Fungus*, ſeu Fungi ſpecies, apud Paulum Æginetam lib. 1. cap. 77. ubi ἀμμανίτης editum.

Ἀμανιτάριον, eâdem notione. Liber de Antidotis MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀντιφάρμακον πρὸς βλάβην ἀμανιταρίου, &c. Orneoſophium cap. 23. p. 196. καὶ ἀφοδεύει ὡς πτίσιν, καὶ φαίνεται ὡς ἀμανιτάριον. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἀμανιτάριν,

Ἀμανδάρλω, ὄξος τι, καὶ μέλιν ἐστὶ ἀκάπνιν.

ΑΜΑΞΑΡΗΣ, Ἁμαξάριος, *Carrucarius*. Gloſſæ Græcobarb. Ἁμαξεὺς, Ἁμαξάρης, ζευγηλάτης. lib. 20. Baſilic. cap. 1. §. 13. εἰ δὲ ἁμαξάριος φιλονεικῶν προλαβεῖν στρέψει τὴν ἅμαξαν, καὶ κλάσει τὸ δοῦλον, &c. Adde Scholiaſt. eod. lib. p. 452. & ad lib. 60. tit. 3. p. 54. & lib. 10. in Princip. D. Locati.

Ἁμαξοστράτα, *via publica, per quam currus agi poteſt.* Gloſſæ Græcobarb. ἁμάξιτον ὁδὸν, δημόσιον ὁδὸν, καὶ ἁμάξαις διαπερατικὴν ὁδὸν, ἁμαξοστράταν. Vide infrà in στράτα, & Gloſſ. med. Lat. in *Carreria*.

Ἁμάξι, *Currus*, Ἅμαξα. Gloſſæ Græcobarb. τὸ μικρὸν ἁμάξιον, ἡ ἁμάξιν, ἡ ἁμαξόπουλλον.

Ἁμαξάκι, Ἁμαξόπουλα, ὀχημάτιον.

ΑΜΑΡΜΑΚΤΟΣ, *Immobilis, inconcuſſus*, ἀκλινὴς, ἀκλόνητος, ἀσάλευτος. Ἀμαρμαξιὰ, *immobilitas*.

ΑΜΑΡΤΙΑ, *Seditio*. Chronicon Alexandrinum an. 5. Juſtiniani: πεμπτῷ ἔτει τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ μηνὶ Ἰανουαρίῳ γέγονε τὸ λεγόμενον Νίκα ἡ ἁμαρτία τρόπῳ τοιούτῳ.

ΑΜΑΣΚΑΛΗ, pro Μασκάλη, *Maxilla*.

ΑΜΑΤΑ, *Quandoquidem*, ἐπεὶ καὶ.

ΑΜΑΥΡΩΣΙΣ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioſcor. c. 661.

ΑΜΑΧΗ, pro μάχη, Prælium. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1499. ἐποίησεν ἀμάχην ἡ αὐθεντία ἡμῶν μετὰ Τούρκων. Vide Μάχη.

ΑΜΑΧΙ, *Pignus*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 54. ἐὰν εἷς ἄνθρωπος βάλει τὸ ἄλογόν του ἁμαχὶ εἰς ἕτερον ἄνθρωπον διὰ τὸ κ. ἕως ἕνα καιρὸν, τὸ λέγεται τάρμαι ὀνομαλισμένον. Occurrit illic pluries.

Ἁμαχιάζειν, Ἁμαχιάζεσθαι, *Pignus capere*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀνδρολυψία, ἐπεχύραζεν γὰρ τοὺς ἔχοντας ἀνδροφόνους, ὅπου ἁμαχιάζει, ἢ ἁμαχιάζεται ἐκείνους ὅπου κρατοῦσιν καὶ ἔχουσιν τοὺς φονιάδες. Eædem Aſſiſæ cap. 96. καὶ ἐκεῖνος ὅπου νὰ ἀγοράζει τὸ ἐπιχείλιον τε τούλι το, ἂν ἁμαχιάζει το, &c.

ΑΜΒΗΤΥΡΙΟΝ, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. ξίφος ἢ κάλον, ἢ ῥαῦδος, ἢ ἀξίνη, ἢ ἄλλο τι τῶν πλωτήρων. fortè pro ἁμαυτήριον.

ΑΜΒΙΤΕΥΕΙΝ, *Ambire*. Palladius in Vita Chryſoſtomi p. 90. μήτις ὑμῶν ἀνακοπῇ τῆς συνήθους εὐνοίας τῆς περὶ τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ὃς ἂν ἄκων ἐπὶ τὴν χειροτονίαν, μὴ ἀμβιτεύσας τὸ πρᾶγμα, κατὰ σύνεσιν τῶν πάντων κλίνατε αὐτῷ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν ὡς Ἰωάννη.

Ἀμβιτιῶν, *Ambitioſus*. Phavorinus: Ἀμβιτιῶν, ἐπιτηδεύων παρεκβάλλειν τινὰ τῆς αὐτοῦ ἐξουσίας.

Ἀμβιτίων, *Ambitio*. Suidas: ἐξ ἀμβιτίωνος, ἐκ περιδρομῆς τι πράττων, παρὰ Ῥωμαίοις.

ΑΜΒΙΤΡΕΥΕΙΝ, Mauricius lib. 11. Strateg. cap. 4. Χρὴ τοίνυν πρὸ γε ἁπάντων ἀμβιτρεύειν εἰς δημοσίας παρατάξεις, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς προοιμίοις. Ubi Schefferus *Impetum facere* vertit. Quaſi fortè, voce Hybride, ἀμφιϊντρεύειν, *Circumintrare*.

ΑΜΒΛΑΜΟΥΛΑ, vel disjunctis vocibus, ἄμβλα μοῦλα, ſic appellatum malagma ad podagricos & arthreticos, apud Myrepſum ſect. 34. cap. 10. quod quidem quòd celeriter expectationi reſpondeat, ita appellatur: an ex *mula celeriter ambulante*, Galli dicerent, *qui va l'amble*. Occurrit præterea in Hippiatricis lib. 2. cap. 129. cujus Lemma eſt: Μάλαγμα, τὸ καλούμενον Ἄμβλα μοῦλα.

ΑΜΒΛΕΓ, *Emblicum*, pro ἔμπλικι, vel ἔμπλιτζι. Zoſimus Panopolit. de Chymia: καὶ σταθμὸν μ'. δ'. βελιλὴ ὁμοίως κεκαθαρμένη ἀπὸ τῶν ἔσω, ἤτοι τὸ φλοιὸν μόνον· καὶ ἀμβλὴγ ὁμοίως κεκαθαρμένη μ'. δ'.

ΑΜΒΛΙΣΙΟΝ, τὸ μάννα, in Lexico Gr. MS. Reg. Cod. 2062. & apud Suidam.

ΑΜΒΥΞ, Vas Chymicum, quod vulgò *Alambycum* inde vocant, additâ præpoſitione *al* Arabicâ. Scholiaſtæ Ariſtophanis ἄμπυξ pariter vas eſſe dicitur. Nicephorus Blemides de Chymia, MS. ἐπιθεὶς ἄγγος μεσαῖον, ὅπερ λέγεται ἄμβυξ. Stephanus Philoſophus Chymicus MS. καὶ διὰ ὀργανισμοῦ ὑάλων ἀμβύκων. Λάμβυκος, eâdem notione. Codex Reg. 618. f. 287. τρίψον, θὲς ἐν λαμβίκῳ, καὶ βαλὼν ἐν φουρνέλῳ, &c. Vide Λάμβικον. Ἰάμβυκος. Idem Cod. MS. f. 286. καὶ τότε βάλε ἐν τῷ ἰαμβύκῳ, habetur ibi pluries.

ΑΜΒΩΝ, Ἄμβωνας, *Ambo*, *Pulpitum*, de qua voce multis egimus in Gloſſ. med. Lat. & in Conſtantinopoli Chriſt. lib. 3. ſect. 74. Corona pretioſa. Ἄμβωνας, *Pulpitum*, Ἄμβων. Erotianus: οἱ Ῥόδιοι ἄμβωνας καλοῦσι τὰς ὀφρυώδεις τῶν ὀρῶν ἀναβάσεις. Gloſſæ MSS. ὀκρίβας, ἄμβων. Michaël Pſellus in Grammatica MS.

Ἡ λαμπηδὼν, ἀμάρυγμα. ἄμβων ὀφρὺς τῆς πέτρας.

Baſilius Seleucienſis lib. 2. de Vita S. Theclæ cap. 27. ἐφθέγγετο ἐπὶ δικαστηρίου· λέγεται δὲ οὗτος ὁ τόπος ἐν ᾧ ἐπιδείκνυνται οἱ λέγοντες, τουτέστιν ὁ ἄμβων, ἤτοι τὸ ἀκροατήριον. Theophylactus Simocatta lib. 1. Hiſt. cap. 10. ἀνεὶς ἐπὶ τῶν βημάτων τῶν ὑψηλῶν (ἄμβωνα ταῦτα τὰ πλήθη ἀποκαλεῖ) τὸ τοῦ τυράννου πρόσταγμα τῷ λαῷ μεταδίδωσι. Socrates lib. 6. Hiſt. Eccl. cap. 5. de Chryſoſtomo: καθεσθεὶς ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος, ὅθεν εἰώθει καὶ πρότερον ὁμιλεῖν χάριν τοῦ ἐξακούεσθαι. Apud Theophanem Cerameum, Homilia 4. dicta dicitur ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς ἐπισκοπῆς. In Ambone canebant etiam Pſaltæ. Concilium Laodicenum Can. 15. περὶ τοῦ μὴ δεῖν πλέον τῶν κανονικῶν ψαλτῶν ἐπὶ τὸν ἄμβωνα ἀναβαινόντων, ἀπὸ διφθέρας ψαλλόντων, ἑτέρους τινὰς ψάλλειν ἐν ἐκκλησίᾳ. Euchologium Goari pag. 304. μετὰ τὸ τρισάγιον ὅτε κατέλθωσιν οἱ ψάλται ἐκ τοῦ ἄμβωνος, &c. Symeon Theſſalonicenſis de Templo: ὁ μὲν πρὸ τοῦ Βήματος ἄμβων. Sed hæc adnotaſſe ſufficiat de re jam pertractata. Ὀπισθάμβωνος εὐχὴ, *Oratio quæ retro Ambonem in media Eccleſia recitatur*, Eſtque poſtrema orationum totius ſacræ Liturgiæ, quæque à Sacerdote pronuntiatur, poſt dimiſſionem factam à Diacono: unde ea oratio Germano Patr. Conſtant. in Myſtag. dicitur: ὡσανεὶ σφραγὶς πάντων τῶν αἰτημάτων, καὶ ἀνακεφαλαίωσις τελικὴ πρέπουσα τοῖς πρώτοις καὶ τιμιωτέροις ἐπιλόγοις. Et mox: μετὰ τοῦτο οἱ θεῖοι πατέρες ὡς ἀνακεφαλαίωσιν πάντων τῶν διὰ εὐχῶν αἰτουμένων τὸν χαρακτῆρα ταύτης ἐποιήσαντο, διδάσκοντες τοὺς ἐπιζητοῦντας, ὡς ἐκ τοῦ κρασπέδου τὸ ὕφασμα. Neque aliter Symeon Theſſalonicenſis de ſacris Ordinat. cap. 5. p. 147. διὸ καὶ τῷ ἱερεῖ ἐξυπηρετούμενος φαίνεται ἐν ταῖς ἱεραῖς εὐχαῖς πρὸς τὸν λαὸν, ἐπιλέγων, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν, ἐν τῷ μέλλειν τὸν ἱερέα λέγειν τὴν εὐχὴν πρὸς τὸν Θεόν. ὁ δὲ νεωστὶ χειροτονηθεὶς ἱερεὺς αὐτὴν τὴν εὐχὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀναφέρει· ἡ δὲ τελευταία ἐστὶ, καὶ Ὀπισθάμβωνος λέγεται, δεικνύμενος μὲν καὶ αὐτὸς καὶ μαρτυρούμενος τοῖς πιστοῖς, ὡς ἱερεὺς κατέστη, καὶ μεσίτης γέγονεν αὐτοῖς τὰ πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ ὡς ἄρτι τὴν χάριν δεξάμενος εὔχεται ὑπὲρ τοῦ λαοῦ· αὕτη γὰρ ἡ τελευταία οὖσα πάντα ἐξαιτεῖται ἱερεῦσι καὶ βασιλεῦσι καὶ λαϊκοῖς τὰ ἀγαθὰ καὶ τὴν εἰρήνην ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τῶν φώτων πατρός. Liturgia Chryſoſtomi: εὐχὴ ὀπισθάμβωνος ἐκφωνουμένη παρὰ τοῦ ἱερέως ἔξω τοῦ Βήματος. Deinde illa deſcribitur pag. 85. Edit. Goari, p. 108. Edit. Morelli, benedictionem populi continens, & in Liturgia Baſilij p. 177. Edit. Goari. Triodium 2. Fer. 1. Hebd. jejun. in Lychnico, ubi de Præſanctificatis: μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον, μετανοίας γ'. Idem Triodium Fer. 6. ejuſdem Hebdom. μετὰ δὲ ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, ψαλλομένου τὸ παρόντα ἱκετήριον κανόνα. Typicum S. Sabæ cap. 19. μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ἐξερχόμεθα πάντες ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, &c. Adde cap. 30. ſub fin. & cap. 41.

Digitized by Google

extr. Euchologium Goari p. 294. 296. 453. Marcum Hieromon. de Dub. Typicis cap.41. 42.& Anthologium p. 151. Quæritur porrò quæ ſit illa pars ædis ſacræ, quæ ὀπισθάμβωνος appellatur. Nam cùm apud ſacrorum Canonum Interpretes, Catechumeni, ac pœnitentes τοῦ ἄμβωνος ὄπισθεν ſtare dicantur, quomodo, infert Allatius lib. de Narthece veteris Eccleſiæ, pag.13. qui extra Eccleſiam commorantur, poſt Ambonem ſtare poterunt, qui intra Eccleſiam eſt? id eſt, quibus in Narthece, ſeu extra Eccleſiam, locus aſſignatur. Nam Catechumenos & pœnitentes in Nao conſtitiſſe uſque ad *Miſſam*, ſeu dimiſſionem Catechumenorum, deinde in Narthecem ſeſe recepiſſe, palam eſt. Sed nodum ſolvunt ipſi Canonum Interpretes, qui ὀπισθάμβωνον τῆς ἐκκλησίας μέρος vocant, quidquid eſt extra βῆμα, ſeu ἱερατεῖον, ac proinde Ναὸν, & νάρθηκα. Erat autem Ambo ſtatim poſt *ſoleam*, ſeu Bematis limen: unde pars ædis Sacræ quæ amboni poſtica erat, reſpectu Bematis, dicta ὀπισθάμβωνος, quæ Catechumenis & pœnitentibus patebat, ante Miſſam Catechumenorum, à qua tum excedebant, & in Narthecem ſeu πρόναον ſeſe recipiebant. Id certè ſatis innuit Balſamon in Can. 12. Nicæn. de Apoſtatis: ἤτοι δεχθήσονται, ὀφείλοντες τρία μὲν ἔτη ἔξωθεν τῆς ἐκκλησίας ἵστασθαι, ὄπισθεν τοῦ ἄμβωνος, καὶ ἐξέρχεσθαι μετὰ τῶν κατηχουμένων. Scholion ad Epitomen Canonum in jure Græco-Rom. p. 56. τέσσαρα ὑποπίπτων, ἤγουν ἔσω τῆς ἐκκλησίας ἱστάμενος ὄπισθεν τοῦ ἄμβωνος, καὶ ἐξερχόμενος μετὰ τῶν κατηχουμένων. Stabant igitur Pœnitentes retrò ambonem, ſcilicet ante *Miſſam* Catechumenorum, deinde ſecedebant in Narthecem cum Catechumenis. Alij Canonum Interpretes nudè dicunt Catechumenos & pœnitentes in Eccleſia retrò ambonem ſtare, quod intelligendum ante Miſſam Catechumenorum. Matthæus Blaſtares: ὑποπίπτοντες δὲ εἰσὶν οἱ ἔνδον τῆς ἐκκλησίας κατόπιν τοῦ ἄμβωνος ἱστάμενοι. Alexius Ariſtenus in Canon.21. Ancyr. ἄλλην δὲ τετραετίαν ἔσω τοῦ προαβόλου τῆς ἐκκλησίας ἐν τῷ ὀπισθίῳ μέρει τοῦ ἄμβωνος. Symeon Theſſalonicenſis: οἱ κατηχούμενοι καὶ οἱ ἐπ' ἐγκλήμασι ἵστανται τοῦ ἄμβωνος ὄπισθεν, τὰ κατώτερα δὴ τοῦ ναοῦ.

Ἀμβωνίζεσθαι, *In ambonem aſcendere*, apud Ariſtinam & Symeonem Logothetam, ad Can. 15. Concil. Laodic.

ἍΜΕ, *Ilicet*, ſtat. Gloſſæ Græcobarb. Ἄπιθι, πορεύου μετὰ φθορᾶς, ἄμε εἰς τὴν κακὴν ὥραν, ἄπελθε ἤγουν ἄμε εἰς τὰ τρία κακά, ἄμε μὴ χαλασμόν. Rurſum: ἀπέλθετε, ἐλᾶτε, ἄμετε, ἢ πορεύθητε.

Ἀμὲ. Vide in Ἀμά.

ΑΜΕ΄ΛΑΓΡΑ. Vide Σκολίμαγρα.

ΑΜΕΛΕΙ΄Α, *Culpa*. Baſilic.

ΑΜΕΛΞΙ΄ΝΗ, *Helxine*, apud Interpol. Dioſcor. c. 621. 668.

ἈΜΕΡ, Ἀμὴρ, Dominus, Arabibus. Continuator Theophanis, lib. 4. num. 16. ὅτι ὁ Μελιτηνῆς Ἀμὴρ, ὃν οὕτω πῶς συμφθείροντες τὰ στοιχεῖα, Ἀμβρὸν ἐκάλεσαν οἱ πολλοί. Paſſim.

Ἀμερμουμνῆς, dicti ſupremi apud Saracenos Principes, quos inter primum locum obtinuit *Amermamnes* Aſiaticus Bagdatenſis, ſeu Babylonius, qui imperabat univerſæ Africæ, Ægypto, Syriæ, & Arabiæ Felici, quibus totidem præerant *Amerades*: à cujus Imperio avulſa primùm Africa, deinde Perſis ſeu Chorozan, denique Arabia Felix, quarum *Amerades* excuſſo Bagdatenſis jugo *Amermamnes* ſe inſcripſerunt. Ita Porphyrogenitus de Adm.Imp. cap.25. 43. 44. 47. Sic etiam appellantur à Cedreno & Zonara; Ἀμερμουμνῆ verò ab Anna Comnena p.328. quæ vox à Latinis ſcriptoribus variè effertur, uti ad eandem Annam obſervamus pag.371. & in Gloſſ. med. Lat. in *Amir*, ubi & de ejuſdem vocabuli Etymo ac notione quædam attigimus. Vide Symeonem Logothetam in Theophilo num. 3. 11. 18. &c. & Joſeph. Scaligerum in Canonibus Iſagogicis p.325. 2. Edit.

Ἀμερμυνῆς, apud Gregorium Decapolitam de viſione Saraceni in æde ſacra S.Georgij, num. 43. &c. Leonem Grammaticum pag. 453. 454. continuatorem Theophanis lib.2. n. 21. &c.

Ἀμερμυμνῆς, apud Leonem Grammaticum pag.452. 485. 2.

Ἀμεραμνουνῆς, apud continuatorem Theophanis lib. 3. num.9. 25. 29. 30. lib. 4. num. 16. & Conſtantium Porph. In Baſil. num. 2. 62. Edit.Combef.

Ἀμηρᾶς, Vita S. Bacchi junioris Mart. p. 106. ὁ στρατηγὸς ὁ παρ' αὐτοῖς, ὁ καὶ Ἀμηρᾶς ὀνομαζόμενος. Vita S. Nili junioris p. 121. ὅστις νεάζων ὑποδείξας τῷ λεγομένῳ Ἀμηρᾷ τὰ περὶ τῆς ὁσίας στολῆς, &c. Theophanes an. 3. Leonis Chazari: καὶ ἔπεσον πέντε Ἀμηράδες, καὶ δύο χιλιάδες Ἀράβων. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 44. ἐγένοντο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν τριῶν ἀδελφῶν τῶν προρρηθέντων ἀμηράδων. Ἀμηρᾶς Αἰγύπτου, Περσίδος, &c. apud Anonymum Combefiſian. in Porphyrog. n.32.

Ἀμυράδας, apud Anonymum de Nuptiis Theſei lib. 7.

Βασιλεῖς, ἄρχοντες ἐριλὰς, δουκάδες, ἀμυράδες.

Et in Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ἄφης αὐτάνα τὰ λαλεῖς, καὶ τῆς παραξενιάδες,
Ὁπόχω ἐγὼ στρατεία μου μεγάλους Ἀμυράδες.

Scribitur etiam Ἀμοιράδες, non ſemel apud Achmetem in introduct. in Aſtrolog.

Ἀμηραδία, *Amiræ ditio, regnum, provincia*. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 25. καὶ εἶχεν ἀμηραδίας μεγάλας, ἤτοι στρατηγίδας ταύτας· πρώτην ἀμηραδίαν τὴν Περσίαν, ἤγουν τὸ Χωρασάν. &c.

Ἀμηραῖος. Theophanes an. 22. Heraclij: ἀποκτείνει τρεῖς Ἀμηραίους, καὶ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ. An.9. Pogonati: σύμφωνα πεποιηκὼς τῷ τε Ἀμηραίων καὶ Κορασανιτῶν. Utitur etiam an. 1. & 10. Leonis Iſauri, ut & Porphyrogenitus lib.de Adm.Imp.

Ἀμηρεύειν, *Amiram* vel *Amiratum agere*. Idem Conſtantinus de Adm. Imp. cap.17. p. 39. τελευτᾷ δὲ ὁ αὐτὸς Ἀβυβάχαρ ἀμηρεύσας ἔτη τρία. Adde cap. 21. Theophanem an. 24. Heraclij, an. 14. Conſtantis, an. 11. 15. Conſtantini Pogonati, an.1. 4.8. Leonis Iſauri. an. 26. Copronymi. &c.

Ἀμηράλης, Ἀμηραλῆς, *Claſſis præfectus* dictus apud Latinos, ex eadem voce Arabica, ut in Gloſſ. med. Lat. obſervavimus. Ita apud Pachymerem lib. 6. cap.32. Philippus Chinardus Manfredi Regis Siciliæ Claſſium Præfectus, Ἀμηράλης indigitatur. Idem lib. 11. cap. 21. ἐκεῖνος μὲν ὢν ἔξαρχον τῶν κατ' αὐτὸν καταστήσας νεῶν ὑπὲρ δώδεκα, ὃν Ἀμηραλῆν ἡ ἐκείνων διάλεκτος ἐξυμνεῖ, &c. Occurrit præterea apud Syropulum in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 4. cap.4. Codinum de Offic. aulæ Conſtantinopolit. cap. 2. num.43.&c. Non defuere ex noſtris qui vocis originem à Græcia traxere, ſed & ex iis Anonymus in Catalogo Offic. Palat. ex Cod. Mazarino:

Ἁλὸς Ἀλμυρᾶς ναυαρχῶν ἀνεδέχθη.

Ἀμυραχώρης, ſeu *Emir Ahor*, vel *Achor*, vel *Achur*, *ſtabuli præfectus*, apud Turcos, ut Auctor eſt Leunclavius in Pand. Turc. n. 14. & 228. Georgius Acropolita in Chron. cap. 6. ἀνὴρ δέ τις τῶν ἐν Πέρσαις περιωνύμων, τὴν ἀξίαν Ἀμυραχώρης, μέγα δὲ τοῦτο παρὰ Πέρσαις. Leonicus lib. 5. ἐκεῖσε δὲ ἐκλιῶσιν οἱ λοιποὶ τῶν θυρῶν ἄνδρες, οὓς ἀμυραχόρεις, &c.

ΑΜΕΡΙΜΝΙ΄Α, *Securitas ſcripto data*, ſeu *apocha*

apocha, In Nov. 128. Juſtin. cap. 3. ἀποχὰς, ἤγουν ἀμεριμνίας. Occurrit præterea in tom. 1. Baſil. p. 780. 796. to. 6. p. 723. & alibi paſſim.

ΑΜΕΤΑΔΟΤΟΣ, idem quod ἀκοινώνητος, *Incommunicatus*, qui ſacrorum myſteriorum particeps non fuit. Nomocanon Cotelerianus n. 438. ἄν τις ἐξ ἀμελείας ἀμετάδοτος ἀποθάνει, &c. Vide Μετάδοσις.

ἈΜΗ, Αμὴ, *Sed, verùm*. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. num. 12. ἀμὴ ὁ διάβολος θέλοντας νὰ γελάσῃ τινὰς, &c. Joan. Cananus de Bello Conſtantinopol. ἀμὴ ἡ γυναῖκα ἐκείνη ἡ ἀξία φοροῦσα, &c. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἀμὴ τὰ γκόρφια τὰ χρυσὰ ποῦ κρέμονται σὰ στήθη.

Paſſim.

ΑΜΗΝ, *Amen*. Vox Hebraïca, de qua in Gloſſ. med. Lat. Cyrillus Hieroſol. Catech. ult. καὶ κοιλάνας τὴν παλάμην, δέχου τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἐπιλέγων τὸ, Ἀμήν. Adde Euſebium lib. 6. Hiſt. Eccl. cap. 43. extr. Vita S. Nili junioris p. 985. μέλλοντος δὲ τοῦ σώματι τῷ τιμίῳ σώματι Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, λέγων τὸ, Ἀμήν. De hoc ritu vide Henric. Valeſium ad Euſebium, p. 122.

ἈΜΗΡ, Αμηράδες, Αμηραῖοι, &c. Vide in Ἀμὴρ.

ἈΜΙΔΟΝ, *Amilum*, vulgo noſtris *Amidon*, apud Myrepſum de Antidotis, cap. 425. In Cod. MS. eadem ſect. 1. cap. 419. legitur ἄμυδον.

ΑΜΙΣΘΙ, *Gratis*, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 8. §. 45.

ΑΜΙΚΤΟΜΙΑΙΝΟΝ, *Vitex*, Ἄγνος, Interpolatori Dioſcoridis cap. 136.

ἌΜΙΟΝ, apud Auctor. Etymolog. σκύφος ἀργυροῦν, *Scyphus argenteus*.

ἍΜΜΑ, ſpecies menſuræ Geometricæ. Theonis Iſagogæ MS. περὶ εὐθυμετρικῶν. τὸ ἅμμα ἔχει πήχεις μ΄. πόδας φιλεταιρικοὺς ξ΄. ἰταλικοὺς οβ΄.

ἍΜΜΑ, Inter machinas Grandes, cum dolabris, recenſetur ab Harmenopulo lib. 2. tit. 3. §. 30. τὰς ἀξίνας καὶ τὰς ἄμμας, καὶ τὰ τοιαῦτα μεγάλα ὄργανα. ubi *Amæ* falces Grandiores dicuntur, quibus ædificia diſturbantur, incendij compeſcendi aut extinguendi cauſa, confixæ longiſſimis contis. Liber 44. Baſilic. tit. 10. cap. 4. καὶ τὰ πρὸς γεωργίαν ἐργαλεῖα, οἷον ἄροτρα, ἄμμαι, ὀρύγια, σκαλίδες, &c. Ubi Ulpianus: *& vaſa cultura utilia, velut aratra, falces, ſarculi, ligones*, &c. Vide Cujac. lib. 13. obſerv. c. 30. & Gloſſ. med. Lat. in *Ama*.

ἈΜΜΑΣ, *Mater*, *Monacha ſenior*. Lexicon MS. Cyrilli, Αμμάς, Μονάστρια, ἡ ἀμμὰ, τῆς ἀμμᾶς κλίνεται. Palladius in Hiſt. Lauſiaca c. 43. ὑμᾶς ἐστι παλαιὰ, αὕτη γὰρ καὶ ὑμῶν καὶ ἐμοῦ ἀμείνων οὖσα ἀμμᾶς ἐστιν, οὕτω γὰρ καλοῦσι τὰς πνευματικὰς μητέρας. Apophthegmata Patrum, In Theodora num. 1. ἠρώτησεν ἡ ἀμμᾶς Θεοδώρα τὸν πάπαν Θεόφιλον τὸ ῥητὸν τοῦ Ἀποστόλου, &c. In Macario num. 24. Αμμᾶ, πλησίος τις ἀγαπᾷ με, καὶ μισῶ αὐτόν. Occurrit præterea in Serapione num. 1. & Gregorius in Vita S. Baſilij jun. num. 29. λέγει τῇ τιμίᾳ ἐκείνῃ γραΐδι, Αμμᾶ, οὗτος ὁ νεώτερος ἦρέ μου χθὲς τὴν ζώνην: & num. 31. λέγει πρὸς τὴν ὁσίαν ἡ Αμμᾶς Θεοδώρα, &c. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ, num. 26. ἐπιδίδωσιν μοι τρεῖς φόλεις, δέξαι ταύτας, Αμμά μου, εἰπών. Apud S. Maximum tom. 2. p. 259. mentio fit μονῆς τῆς ἀμμᾶς Ἰωαννίας. Adde Ioan. Moſchum in Limon. cap. 129. & Gloſſ. med. Lat. in *Amma*.

ἈΜΜΑΤΙΑ, *Oculi*, Ομμάτια. Gloſſæ Græcobarb. ἀλαοσκοπὴ, τύφλωσις τῶν ὀμμάτων, στραβάρα τῶν ἀμματιῶν, τύφλωμα τῶν ὀμμάτων. Rurſum: ἄϋπνος, ὅπου δὲν κοιμᾶται, ὅπου δὲν σφαλεῖ τὸν ὕπνον, εἰς τ' ἀμμάτιά του.

ΑΜΜΗ, *Hama*. Joannes Moſchus in Limon. cap. 90. καὶ εὑρίσκει τινὰ ἄνθρωπον ἐργαζόμενον τὴν γῆν αὐτοῦ· καὶ λέγει αὐτῷ, λάβε ὀρύγιον καὶ ἀμμην, καὶ δεῦρο μετ' ἐμοῦ.

ΑΜΜΙΑ, *Matertera*, *Amita*, *Avia*, *Abamita*, μητραδέλφη, θεία, πατραδέλφη, ἀποπάππις, μάμμη.

ἈΜΜΟΓΗ, *Arena*. Gloſſæ Græcobarb. ἀμμῶδες χωρίον, ὅπου εἶναι μέσα εἰς ἀμμόγλην κείμενον.

ἈΜΜΟΝΟΣ, *Sanguinaria*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 346.

ἈΜΜΟΠΑΥΣΙΑ, *Chymia*, *Alchymia*. Olympiodorus Alexandrinus MS. οἱ τεχνῖται τῆς ἐψήσεως, οἱ ἔχοντες τὴν γνῶσιν τῆς ἀμμοπαυσίας καὶ ἀκολουθίας. Suprà de Zoſimo Chemico: τὰ μὲν σώματα λέγει εἶναι τὰ χυλὰ, τὰ δὲ ἀσώματα λίθους, εἶναι ἀνύσια λέγει τὰς ψάμμους.

ἈΜΜΟΤΟΣ, τραυματικὴ, πάντα κωλύουσα ἀφλέγμαντος τὰς τῶν νεκρῶν διακοπάς, apud Myrepſum ſect. 10. ex Cod. Reg. ubi Fuchſius habet ἔμμοτος, aitque, ut & Gorræus in Definit. Medic. ἔμμοτα appellari medicamenta liquida quæ linteolis concerptis excepta, vulneribus, ulceribúſque ac ſinibus induntur.

ΑΜΜΟΥΔΑ, *Arena*, ψάμαθος. Vide Alypij Geopon. cap. 92. 172. Αμμυδία, *Arenaria*, ψαμμάθεαι.

ἈΜΜΥΔΑΡΙΟΣ, *Olei confector*. Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 31. περὶ ἀμμυδαρίου καὶ καπηλείου. ἡ τοῦ ἀμμυδαρίου καὶ ἡ τοῦ καπηλείου τέχνη, οὐ μόνον τὴν ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἔχει λύμην, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἐλαίου ἀτμὶς βλαβερὰν ἐπάγει τοῖς σώμασιν· ὅθεν χρὴ μὴ ἀποκαθῆσθαι τούτους ἀλλοτρίας οἰκίας. Varias de hac vocis notione conjecturas hîc affert Dionyſius Gottofredus: Meurſius legendum contendit ἀμμυρικαρίου καὶ καπηλείου. At in Codice Cæſareo, apud Lambecium, lib. 6. p. 21. titulus §. ſic concipitur: περὶ τοῦ ἀμμυδαρίου ἤτοι ἐλαιοποιοῦ, τοῦ λεγομένου τζιμιλαρίου καὶ καπήλου. Deinde ſequitur: ἡ τοῦ ἀμμυδαρίου καὶ ἡ τοῦ καπήλου τέχνη: Unde colligitur ἀμμυδάριον, ἐλαιοποιὸν & τζιμιλάριον artem unam eandémque fuiſſe, oleum verò quomodo fiat, docet præ cæteris Columella lib. 12. cap. 50. Vide Αμμοῦδα.

ΑΜΝΗΜΟΝΕΥΤΟΣ, *Præteritus*, Απόκληρος παῖς, in Gloſſis Baſilic. Vide Μνημονεύειν,

ἈΜΟΓΑΒΑΡΟΙ, Milites Hiſpani celebres ob animi generoſitatem, extremis ſæculis, apud Nicephorum Gregoram lib. 7. p. 153. edit. Genev. & Pachymerem lib. 11. cap. 13. de quibus copioſè egimus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Almugavari*. De iis etiam, præter ſcriptores ibi laudatos, agunt Raimundus Montanerius in Chron. Reg. Aragon. paſſim, & Bernardus *Deſclos* in Chron. Arag. lib. 2. cap. 5. 10. &c. Almugavarum verò Cohortes *Almugaveriam* vocat idem Montanerius cap. 170. & alibi non ſemel.

ἈΜΟΓΛΗ, Palladius in Hiſt. Bragmanum MS. οὐ πίνουσιν αὐτοὶ τιθασροβοσκὸν ποταμοῦ πίνειν ὕδωρ σωφρονοῦντες, καὶ ἀμόγλας ἐσθίειν, ἐν οἷς αὐξάνεται νοῦς θεοπρεπής.

ἈΜΟΝΗ, Αμόνιν, *Incus*, Armicatè, quaſi ἀκμόνιον, ἄκμων. Gloſſæ Græcobarb. ἄκμων σίδηρον ἐφ' ᾧ χαλκεύει, ἤγουν ἀμόνιν, ὅπου κομοδρομεύει ὁ κομοδρόμος. Anonymus de locis Hieroſol. cap. 6. καὶ γυμνοῦσι τὸν χαλκὸν ὅπου ἔκαμψαν τοὺς ἥλους, καὶ ἐλυπᾶ εἰς τὸ ἀμόνιν. Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarogr. ιθ΄. de Vulcano:

Κ' ἔβαλεν ἐν ταῖς χωάναις σίδηρον κασσίτερόν τε,
Καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον τότε, καὶ τὸ σίδηρον ἀμόνι.

Αμυνέχιστο, quod in *Iucunde* ſcinditur. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 75. ἀμὴ τὸ ἀμυνέχιστο ταυρὶ εἶναι κακὸν (τὸ πρίας.)

Digitized by Google

ΑΜΟΡΓΙ'ΝΗ, *Helxine*, apud Interpol. Dioſcor. c. 621.

Α'ΜΟΥΛΑ, *Ampulla*, λήκυθος, φιάλη, πομφόλυξ. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Ama*, *Amula*.

ΑΜΟΥΡΑΧΑ'ΡΙΟΙ, Milites Turcici Portæ ſeu Palatij. Laonicus lib. 5. p. 122. ἐκεῖσε δὲ ἐκλωσεῖν οἱ λοιποὶ τῶν θυρῶν ἄνδρες, εἴτε Αμυραχάριοι, καὶ οἰνοχόοι παρ' αὐτῷ Σαραπτάριοι, καὶ σημειοφόροι, οἱ λεγόμενοι Εμυραλάμιοι. Vide Α'μυρ.

Α'ΜΠΑΚΟΣ, *Abacus*, Αμπακιςας, *Abaciſta*, λογαριαστής.

ΑΜΠΑΛΑΤΙΑ'ΣΜΑΤΑ, *Impalationes*, Gloſſæ Græcobarb. αἰτίλα, νεκρέντα, ἐνεδισματα, ἄλλοι τὰ ἔτοιμα ἄξια, ἢ φιλονεικίαις, ἀτιμίαις, ὕβρεις, τιμαῖς, ἢ ἀμπαλαλιάσματα.

Α'ΜΠΑΡ, *Ambar*, vel *Ambra*. Lexicon Nicomedis Jatroſophiſtæ MS. Α'μπαρ μυρεψικὸν, κόπρος ἰχθύων, alij arborem in mari creſcentem eſſe volunt, &c. Vide Simonem Genuenſem ad Matthæum Silvaticum. Nicetas in Iſaacio lib. 3. num. 5. ex Cod. Græcobarb. καὶ πλέφιτο μυρίσματα ῥοδοσταμμάτων παντοῖα, μόσχος, ζαπίτια, ἄμπαρ, &c. Symeon Sethi de Alimentis: τὸ ἄμπαρ ἐν διαφόροις τόποις βλύζει, &c. Ubi Conſulendus Martinus Bogdanus Interpres. Vide Α'μπρα.

Α'ΜΠΑΣΑ'ΔΟΥ'ΡΟΣ, *Legatus*, ex Ital. *Ambaſciatore*, vel Gallico, *Ambaſſadeur*. Anthos: ἤτον ἀμπασαδοῦρος τότε ὅπου τὴν ἀγάπην τὴν ἔκαμε ὁ Μισὲρ Ανδρέας ὁ Γρίτης, ὁποῖος ἦναι τῆς σημέρον πρίντζιπος. Parthenius Patr. Conſtantinopolit. in Epiſt. Edita à Goaro: ὁ ἐκλαμπρότατος καὶ ἐνδοξότατος Αμπασαδοῦρος τῆς Χριστιανικῆς Βασιλείας τῶν Γαλλιῶν, ἤτοι τῆς Φράντζας. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Ambaſcia*.

ΑΜΠΕΛΑ'ΡΗΣ, *Vinitor*, Αμπελουργός. Αμπέλι, *Vinea*. Αμπελάκι, *Viticula*. Gloſſæ ad Iliadem Græcobarb. Αλωὴ, Αμπέλι.

ΑΜΠΕΛΙ'ΑΙΖΕΣ; Fructus quidam dicuntur qui ab exoticis deportantur, apud Actuarium de Medicam. compoſit. p. 32. Edit. Lat. Ruellij.

Α'ΜΠΟΤΕΣ, *Utinam*, ὁ ſi, Gloſſæ Græcobarb. ὄφελον, αἴθε, εἴθε, ἄμποτες. Epiſtola Sultani Ægyptij apud Cantacuzenum, lib. 4. c. 14. extr. ὁ Θεὸς ὕψιστος νὰ σε διαφυλάττῃ, καὶ νὰ εὐτυχῆς ἀπὸ τὴν ἐλέους του, καὶ ἄμποτε Θεὸς ὑψηλέ. Beſſarion in Epiſt. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: καὶ ἄμποτες τὸ μὰς νὰ τῷ φυλάξασι τελείως, καὶ νὰ μάθῃ μιλαβλαθῶσιν, ὥσπερ ἐποίησαν καὶ ἄλλοι.

Α'ΜΠΟΥ'ΔΙΝ, καὶ ἀχράδιν, τὸ σρυφνὸν ἄπιον, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Apium acerbum*.

Α'ΜΠΟΥΛΑ, *Ampulla*. Aëtius lib. 7. ἄμπουλαν ὑέλινην πλήσας ἐλαίου, &c.

Αμπουλίτα, *Ampullula*, apud Agapium Cretenſem in Geoponico cap. 159. καὶ βάλε τὸ εἰς μίαν ἀμπουλίταν, φράξε τὸ καλά. Adde cap. 209.

Α'ΜΠΡΑ, *Ambra*, incertum an aliud ab ἄμπαρ, nam apud Myrepſum ſect. 10. cap. 74. ἄμπαρ & ἄμπρα videntur differre; ſed Matthæo Silvatico idem ſunt. Aëtius lib. 1. κόστου λίτραν, μόσχου λίτραν, ἄμπρα λίτραν. Lexicon MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ: ἄμβαρ ἀμίαντον.

Α'μπαλον. Idem quod Α'μπαρ. Anonymus περὶ ἀδυνωμίας τῶν βοτάνων ἰατρικῶν, in Bibl. Reg. Α'μβαρ, ἄμπαλον.

ΑΜΠΩ'ΘΕΙΝ, *Depulſare, Depellere*, ὠθίζειν, ἀποτινάσσειν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀμπώθηκεν ὁ ἄνεμος κ' ἡ θάλασσα τὴν βγάνη.

Α'ΜΥΛΑ'ΤΟΝ, Placentæ ſpecies, ἐξ ἀμύλου, ſeu ex farina candidiſſima. Scholiaſtes Ariſtophan. ad Pacem: πλακοῦντες τινὲς, οἱ δὲ ζυμοὶ πλακουντώδεις, ὁ νῦν ἀμυλάτον φασίν. Vide in Κολάςατον.

Α'ΜΦΙΑ, pro Αμφίασμα, apud Glycam in Annalib. p. 51. ſed propriè *Sacra menſa inſtrata*, *Mappæ Sacra*, quas ἐνδύτας, & ἁπλώματα etiam vocant Græci. Euchologium, pag. 627. περὶ τῆς ἁγίας τραπέζης, ἧς τὰ ἄμφια ἐκφθάρησαν. Επάμφια. Euchologium Cryptoferratenſe: τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πέμπτῃ, εὐχὴ γινομένη εἰς τὰ ἐπάμφια τῆς ἁγίας τραπέζης.

Απαμφιάζειν τὴν ἁγίαν τράπεζαν, in eodem Euchologio p. 623. 624. *Sacram menſam denudare*.

Α'ΜΥΛΟΝ, *Atractylis*, apud Interpolat. Dioſcorid. c. 513.

Α'ΜΦΙ'ΒΑΛΟΝ, pro Αμφίμαλλον. Vide Salmaſium ad Vopiſcum p. 398. & Gloſſ. med. Lat. in *Amphibalum*.

ΑΜΦΙΘΑΛΕΙ'Σ ἀδελφοὶ, *Fratres Germani*, quibus opponuntur ὁμοπάτριοι, & ὁμομήτριοι, *Germani*. Scholiaſtes Baſilicon. ad lib. 60. & IC. Gr.

ΑΜΦΙ'ΘΥΡΟΝ, Velum ad Portas Bematis vel Eccleſiæ expandi ſolitum. Chryſoſtomus in Homil. 3. ad Epiſt. ad Epheſios: ὅταν ἴδῃς ἀνελκόμενα τὰ ἀμφίθυρα, τότε νόμιζε διαστέλλεσθαι τὸν οὐρανὸν ἄνωθεν. Vide eundem, Homil. 84. in Matthæum. Chronicon Alexandrin. an. 23. Conſtantij: ἔτι μὴν καὶ εἰς τὰς θύρας τῆς ἐκκλησίας ἀμφίθυρα χρυσᾶ διάφορα, καὶ εἰς τοὺς πυλῶνας τοὺς ἔξω χρυσοϋφῆ ποικίλα, ὡς πολλὰς δωρεὰς ἐχαρίσατο. Simocatt. lib. 5. Hiſt. cap. 14. & ex eo Evagrius lib. 6. cap. 21. extr. καὶ ἀμφίθυρον νιτικὸν κεκοσμημένον χρυσίῳ.

ΑΜΦΙΟ'Ν, τὸ ὄπιον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ΑΜΦΙ'ΡΥΚΟΣ, in Scholiis Thucydidis, dicitur πλοιάριον ἐκλέτριον ὑπεσπόμενον, ἐν ᾧ ἕκαστος τῶν ἐλαυνόντων δικροτίας ἐρέττει. & Heſychio: ἀκάτιον λησρικὸν, ἐν ᾧ εἰς ἑκάτερα δύο κῶπαι. Anna Comnena lib. 14. pag. 443. ὁ μὲν οὖν Καμύτζης καταλαβὼν τὸ Δάμαλιν, καὶ ἐν ἀμφιρύκῳ εἰσελθὼν περὶ μέσην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν βασιλίδα, &c.

ΑΜΦΟΔΑ'ΡΧΗΣ, *Viocurus*, *Viarum curator*. Chronicon Alexandr. p. 598. καὶ ἐμέρισεν τὴν πόλιν εἰς τὰ ἄμφοδα, καὶ ἔστησεν ἀνθρώπους ἰδίους ἀμφοδάρχας, καὶ ἑκάστῳ ἀμφοδάρχῃ ἀπένειμεν ἄμφοδον.

ΑΜΦΟΡΕ'Α, κεράμιον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. *Amphora*. Hinc Αμφοριαφόρος, τοὺς μεθύσους, τοὺς τὰ κελάμια φέροντας vocant Gloſſæ aliæ ex Cod. Reg. 1727. Conſule Lexicographos.

Α'ΜΩΜΟΣ, *Pſalmus* 118. *à verbis* Μακάριοι οἱ ἄμωμοι, *incipiens*. Canones S. Nicephori Homologetæ: ἐν τῷ σαββάτῳ τῆς ἀπολυσίμου ψάλλειν τὸν Α'μωμον. Vita MS. S. Cyriaci Anachoretæ: καὶ εἰς τὸ πρότερον ποτὲ τῆς καιρὸν τοῖς ἀδελφοῖς τῶν θείων ὕμνων σημαίνων τῆς κρύματος παύσαιτο, ἕως ὅλον τῇ καθαρᾷ καὶ ἀμώμῳ γλώσσῃ διῆλθεν τὸν ἄμωμον. Vita S. Nili junior. p. 149. ἄλλοτε δὲ καὶ τὸν Α'μωμον στιχολογῶν εὑρίσκετο. Typicum S. Sabæ, cap. 2. de Candelapta: εἶτα εἰσέρχεται καὶ κρούει τὰς βαρίας σχολαστικῶς, ψάλλων τὸν Α'μωμον. Triodium: ψάλλεται δὲ καὶ ὁ Α'μωμος εἰς στάσεις δύο, σὺν τοῖς εὐλογηταρίοις τροπαρίοις νεκρωσίμοις. Sabbato 2. hebdom. jejuniorum: εἶτα τὸν Αμωμον, ποιοῦντες αὐτὸν στάσεις β'. Vide Euchologium p. 483. 561. Nomocanonem editum à Cotelerio, n. 52. & libros Eccleſ. Græc.

ΑΜΩ'ΝΕΙΝ, *Iurare*, ὀμνύειν. Αμωτὴς, *Dejurus*, Ορκομότης.

ΑΝΑ'ΒΑ, *Gradus*, pro ἀνάβασις, *aſcenſus*. Epiphanius Monachus de locis ſanctis, p. 62. ἐστὶ δὲ τὸ ἀνάβα τοῦ ὄρους σκαλία τετρακισχίλια, &c.

ΑΝΑΒΑΘΜΟΙ', *Pſalmi graduales*, ſeu *Cantica graduum*. Triodium in Dominica Tyrophagi: τὰ εὐλογητάρια, καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου, τὸ, Πᾶσα πνοὴ, &c. Philotheus Patr. Conſtantinop. in ordine ſacri miniſterij, pag. 8. τῶν δὲ ἀναβαθμῶν ψαλλομένων

Digitized by Google

μόνον, εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς ἅμα τῷ διακόνῳ, &c. Vide Euchologium, pag. 187. Germanus Patr. Conſtantinopol. Homil. in Adorat. S. Crucis ἐν Μεσονηστίμῳ. Τὰ μὲν δὴ μέχρι τούτου τὰς ᾠδὰς ψαλάττουσι τῶν ἀναβαθμῶν, τὰ δὲ ἐντεῦθεν. Καταβάσεις εἰς γῆν, ἐν οἱ μόχλοι κάτοχοι αἰώνιοι. Ubi videtur reſpexiſſe ad Pſalmum 83. μακάριος ἀνὴρ, ᾧ ἐστιν ἀντίληψις αὐτοῦ παρὰ σοί, ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ διέθετο. Quæ poſtrema verba ſic interpretatur idem Germanus in Homil. de ſerpente, &c. αἱ ἀναβάσεις σου, τουτέστιν, οἱ εὐσεβεῖς καὶ ἀνημμένοι λογισμοὶ, οἱ εἰς ὕψος ἀνάγοντες τοὺς καλῶς περὶ Θεοῦ διανοουμένους. Vide Gloſſ.med.Lat. in *Cantica graduum*, & Suidam in Ἀναβάσεις.

ΑΝΑΒΑΘΡΑ, *Tabulatum*, Gall. *Eſchaffaud*. Codinus, de Offic. aulæ Conſtantinopol. cap. 14. num. 25. ἐν τῇ τῆς Ὑψώσεως τοῦ σταυροῦ ἑορτῇ ἵστανται διὰ ξύλων ἀναβάθρα ἐν τῷ τρικλίνῳ, ἐν ᾗ ἐνδύονται βλαττίῳ κοκκίνῳ.

ΑΝΑΒΑΠΤΙΖΕΙΝ, *Baptiſmum iterare*, Ἀναβάπτισις, *Rebaptizatio*, voces quæ crebrò occurrunt in Conciliis, & apud SS. Patres, in Concil. Nicæno Can. 19. in Canonibus Eccl. Africanæ, cap. 48. &c.

ΑΝΑΒΑΡΔΑΛΑΙΑ, nomen Strygis, ſeu Γυλοῦ. Vide Allatium de Opination. Græcor. p. 128.

ΑΝΑΒΑΣΙΟΝ, *Aſcenſus*. Theophanes, an. 1. Leonis Chazari: καὶ ἀνῆλθεν διὰ τῆς ἀναβάσεως τῆς Χαλκῆς εἰς τὰ κατηχούμενα τῆς ἐκκλησίας.

ΑΝΑΒΑΣΙΣ, Ἀναβάσιον, *Equiſetum*, ſeu *Equinalis*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 628.

ΑΝΑΒΑΣΜΑ. Nomocanon Cotelerianus, num. 406. γυνὴ ἐὰν ζηλώσῃ τις ἄλευρον, ἢ ἀνάβασμα, ἢ πῦρ, καὶ κρατήσῃ τὸ πλησίον αὐτοῦ, ἔχει μετανοίας ρ. ne ſcilicet prægnans fiat. & num. 336. ἀνθομολογοῦσιν τριάδα, ἄρτον χωρὶς ἅλατος καὶ ἀναβάσματος. Ubi vir doctiſſimus legendum cenſet ἀναβράσματος, ut ſit *aqua fervens*. Sed videtur eſſe idem quod ἀνάβατον, de qua voce, mox.

ΑΝΑΒΑΤΟΝ, *Fermentum*, ſic dictum, inquit Goarus ad Codin. de Offic. cap. 4. quòd eo turgeat, inflctur, & aſcendat maſſa: unde noſtri *levain* appellant. λειτανάβατον, *ſacrificium in quo deeſt* ἀνάβατον, ſeu Ἄζυμον. Balſamon ad Concil. VI. Can. 10. καὶ ἡμεῖς αἱ ἀναφόρας ἐσθίομεν ἄζυμα, τὰ λεγόμενα λειτανάβατα.

ΑΝΑΒΑΤΟΣ, Codinus de Offic. cap. 4. n. 26. ἔχει μὲν ἔμπροσθεν τὸν Βασιλέα εἰκονικῶς καθήμενον ἐπὶ θρόνου χρυσοῦ ἀναβατοῦ. Id eſt, in throno, ad quem aliquot gradibus aſcenditur.

ΑΝΑΒΟΛΑΔΙΟΝ. Veſtis Pontificalis, quæ in Ordine Romano *Anabolagium*, Iſidoro *Anaboladium* dicitur. S. Athanaſius orat. in Deſcript. Deiparæ: Ἀρχιερεὺς, ὁ Κύριος· θρόνος, ἡ Παρθένος· κρατῆρες, οἱ μαζοί· ἀναβόλαιον, ἡ ἐνανθρώπησις, &c. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagogia: τὰ δὲ ἀναβόλαια, εἰσὶ κατὰ τὰ ἀναβόλιμα, ἅπερ ἐφόρουν ἱμάτια. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Anaboladium*.

Ἀναβόλιον. Achmet Onirocrit. cap. 158. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι φορεῖ ἀναβόλιον, ἤτοι σαβάνιον, εὑρήσει γυναῖκα κατὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν πῆξιν αὐτοῦ.

Ἀναβολίδιον, Ἀναβολίδιν, *Pera*, quæ ad ἀναβολεῖς pendet. Apophthegmata Patrum in Macario, n. 33. ἴδωκε δὲ αὐτοῖς ὁ γέρων πίλικιον, καὶ ἀναβολίδιν μεστὸν ψωμίων καὶ ἅλας.

ΑΝΑΒΟΛΕΥΣ, ut ſcribit Euſtathius in Od. α. non modò dicitur *ſtrator*, ſeu qui dominum in Equũ elevat, ſed & τὸ σιδήρεον ᾧ τοὺς πόδας ἐνθέντες ἔφιπποι γίνονται. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Strator*.

Ἀναβολεὺς, pro Ἀνάλαβος. Vide in hac voce.

ΑΝΑΒΟΛΟΣ, *Incommodus*, Ἀνεπιτήδειος, Δύσχρηστος.

ΑΝΑΒΡΕΙΝ, pro Ἀναβρύειν. Gloſſæ Græcobarb. Ἀναβρύει, ἀναβλύζει, ῥέει ἔξω, τρέχει ἔξω, ἀναβρεῖ. In Baſil. lib. 14. tit. 13. τὰ τὸ ὕδωρ ἀναβλύζοντα χαλκὰ, *vaſa ſalientis aquæ*.

Ἀναβρυτὰ, *Salientes ipſi*: Fontes aquam è tubulis ſurſum emittentes: veteribus, *ſilani*. lib. 19. Baſilic. tit. 8. §. 7. καὶ αἱ δεξαμεναὶ, καὶ οἱ λουτῆρες, καὶ οἱ ἡνωμένοι τοῖς ἀναβρυτοῖς σωλῆνες, *& juncta ſalientibus fiſtulæ*. Occurrit etiam apud Harmenopulum.

ΑΝΑΓΓΕΛΟΣ, *Ruſcus*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 728.

ΑΝΑΓΙΟΝΝΕΙΝ, *Augeri*, *Creſcere*. Gloſſæ Græcobarb. αὐξάνει ἡ δύναμις, ὅπου αὐξάνει καὶ ἀναγιόννει. Mox: αὐξάνει, ἀναγιόννει, καὶ μεγαλωνίσκει.

Ἀναγιώτρια, *Nutrix*. Eædem Gloſſæ: τιθήνη, ἀναθρέπτρια, ἀναγιότρια, βυζάστρια.

ΑΝΑΓΚΑΙΑ, *Neceſſaria*, *Neceſſariæ*, *Latrinæ*. Phavorinus: Ἀφεδρῶνες, σέλλαι, σελλάρια, σωλήνεια, ἀναγκαῖα.

Ἀναγκιὸ, Ἀναγειὸ, Græcis hodiernis, κοπρών, ἀφεδρών. Significat etiam quamvis neceſſitatem, ἔνδειαν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Neceſſaria*, & infrà χρεῖαι.

ΑΝΑΓΛΥΦΑΡΙΟΣ, *Sculptor*, *Cælator*. Macarius in Homil. 16. pag. 146. ὥσπερ δὲ ἀργυροκόπος καὶ ἀναγλυφάριος ἀναγλύφων δίσκον, κατὰ μέρος σκεπάζει ἅπερ γλύφει διάφορα ζώδια, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Anaglypharius*.

ΑΝΑΓΝΩΘΕΙΝ. pro Ἀναγινώσκειν. Gloſſæ Græcobarb. Ἀναλόγιον, ὄργανον ἐφ' ᾧ ἀναγινώσκουσιν, ἐργαλεῖον ἀπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἀναγνώθουσιν.

ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ, Ita appellatur Liber Græcorum Eccleſiaſticus, qui Latinis *Lectionarius*, in quo veteris teſtamenti περικοπαὶ ſeu *ſectiones*, continentur, quæ in Eccleſia anni diebus variis pro dierum feſtorum ſolennitate canuntur. Diverſus eſt ab aliis lectionibus prolixioribus, quas iidem Græci inter officia recitant, ex variis SS. Patrum Commentariis deſumptas. Vide Allatium in Diſſertat. de Georgiis, p. 417.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙ, *Lectores*. Sozomenus, lib. 4. cap. 3. ὁ δὲ Μαρκιανὸς ψάλτης καὶ ἀναγνώστης τῶν θείων γραφῶν. Idem lib. 6. c. 25. ὁ δὲ παῖς ἀναγνώστης ἔτι τῶν ἱερῶν γραφῶν, &c. Theodoritus lib. 3. Hiſt. Eccl. cap. 2. de Juliano Apoſt. καὶ τὴν τῶν ἀναγνωστῶν ἠξιώθη χορῶν, καὶ τὰς ἱερὰς βίβλους ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς συλλόγοις ὑπανεγίνωσκε τῷ λαῷ, Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Conſtantinopol. πρῶτον μὲν ἀναγνώστης, ἤτοι τῶν θείων ἀνακήρυξ γραφῶν. Vide Synodum VII. Oecumenicam Can. 13. &c.

Ἀρχιαναγνώστης, *Primicerius Lectorum*, in Concilio Antiocheno, & Calchedon. act. 14.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ, *Id omne quod legitur*; *Epiſtola*, *ſcriptum*. Vide Gloſſ med. Lat. in *Anagnoſticum*. Ἐπαναγνωστικὰ, *Literæ judiciales*, in Baſil. Ecl. 7. Παραναγνωστικόν. Palladius in Vita Chryſoſtomi, pag. 69. οἱ δὲ λέγουσι, παραναγνωστικὸν ἔχομεν μόνον. Concilium Epheſin. act. 1. καὶ ἀπεστάλκασιν ἐπιφερόμενοι καὶ παραναγνωστικὸν τῆς ἁγίας συνόδου παρ' αὐτὸν τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Νεστόριον. Autor eſt Photius Cod. 162. Andream quendam Monachum Hæreticum ſcripſiſſe ad Euſebium Epiſcopum Theſſalonicenſem Epiſtolam, quam Παραναγνωστικὸν appellabat. Ὑπαναγνωστικόν: Concilium Conſtantinopol. III. act. 12. pag. 914. ἀπέστειλεν ἡμᾶς – ἐπιφερομένους ὑπαναγνωστικὸν διὰ σημείων. Occurrit etiam in Concil. Conſtantinop. IV. act. 1. p. 1280. Edit. Labbei.

ΑΝΑΙΟΓΥΡΕΥΕΙΝ, *Indagare*, *ſcrutari*, *vagando quærere*, ἐξιχνιάζειν, ἰχνηλατεῖν. Ἀναγογυρευτὴς, *Indagator*, *Curioſus*, ἐξιχνιαστής. Ἀναγογυρευτία. *Indago*, *inveſtigatio*, *curioſitas*, περιεργία, πολυπραγμοσύνη. Vide γυρεύειν.

ΑΝΑΓΟΥΛΙΑΣΜΑ, *Nauſea*, ἄση, ναυσία, ναυτίασις.

ΑΝΑΓΡΑΦΕΙ͂Σ, *Deſcriptores*, *Tributorum exactores.* Theophylactus Bulgar. Archiepiſc. Epiſt. 30. ὁ ἐπαχθεὶς ἡμῖν ἀναγραφεὺς ἀφελίσθη τῆς ἐν Ἀχρίδι τῆς ἐκκλησίας χώρης δινέεσθαι. Epiſt. 33. λῃστὰς γὰρ ἐγὼ τῆς ἀληθείας τοὺς ἀναγραφεῖς τίθεμαι. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Deſcriptor.*

Ἀναγραφὴ, *Inventarium*, apud Ulpianum, & IC. Gr.

ΑΝΆΓΥΡΟΣ, Herba quam Græci Ἀναγυρίδα vocant. Vide Bellon. lib. 1. obſerv. cap. 17.

ἈΝΑΔΕΊΠΝΙΟΝ, *Secunda cœna*, Ἐπιδόρπιον. Euſtathius in Od. μ. ἦν δὲ ὡς εἰκὸς ἡ ἀναλογία τῶν ἐπαίκλων κατὰ τὰ ἐπιδόρπια, τὰ παρὰ τοῖς βαρβαρωτέροις ἀναδείπνια καλούμενα.

ΑΝΑΔΈΧΕΣΘΑΙ, *Suſcipere aliquem è ſacro lavacro.* ἐκ τοῦ ἁγίου καὶ σωτηριώδους βαπτίσματος παῖδας ἀναδέχεσθαι, in Synodo Trull. Can. 53. Theophanes de Copronymo filio Leonis Iſauri, an. 3. τοῦτον οἱ στρατηγοὶ τῶν θεμάτων καὶ τῆς συγκλήτου βαπτισθέντα ἀνεδέξαντο. Leo Grammaticus in Theophilo, p. 453. Δομέστικον τῶν σχολῶν ποιησάμενος, καὶ τοὺς αὐτοῦ παῖδας ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ἀναδεξάμενος. Adde pag. 471. & Symeonem Logothetam in eodem Theophilo, n. 11.

Ἀνάδοχος, *Suſceptor*, *Patrinus*, apud Dionyſ. Areopag. de ſacra Hierarch. cap. 2. Ἀνάδοχος ἀπὸ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, apud Nicetam Heracleæ Metropolit. in Reſponſis. Ita etiam Joannes Antiochenus de Chariſticariis, num. 1. πάντας ἀντιποιουμένους βαπτίζεσθαι, καὶ διὰ γενέαν αὐτῶν, καὶ τῶν ἐκ τοῦ θείου βαπτίσματος ἀναδόχων, Χριστιανικῶς ἀνατρέφεσθαι. Pachymeres, lib. 1. cap. 31. τιμᾷ δὲ καὶ δεξιοῦται τοῖς πρέπουσι, καὶ οὕτως ἑαυτῷ οἰκειοῦται, ὥστε καὶ ἀνάδοχον αὐτὸν καταστῆσαι παιδὸς ἰδίου ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος κατά τινα πληροφορίαν μεγίστην. Vide Nomocanonem Cotelerianum, num. 159. Salmaſium de Modo uſurarum, ubi de hujus vocis notione apud I C. & Suicerum.

Ἀνάδοχοι, præterea dicti, qui eorum, qui in Monachos attondebantur, *profeſſiones*, quas συνθήκας appellabant, Hegumenis offerebant, tanquam earum fidejuſſores. Officium parvi habitus ex Edit. Veneta: λαμβάνει αὐτὸν ὁ ἀνάδοχος αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, καὶ εἰσάγει ἔσω τῶν βασιλικῶν πυλῶν, &c. Vide ibi Goarum, p. 490. & Balſamonem in Reſponſo 27.

ΑΝΑΔΕΞΙΜΟΣ, *Qui ab aliquo è baptiſmo ſuſceptus eſt*, *filiolus*. Nomocanon Cotelerianus, n. 183. ὁ μετὰ ἰδίας ἀναδεξίμου (ἁμαρτήσας,) ἐπιτίμιον ἐχέτω χρόνους ιβ'.

Ἀναδεξιμαῖος, Eâdem notione. Joannes Epiſcopus Citri in Reſp. ad Conſtantin. Cabaſilam: οὐ δύναται καὶ τὴν συντέκνου αὐτοῦ θυγατέρα, αὐταδέλφην οὖσαν ἀναδεξιμαίου αὐτοῦ ἀγαγέσθαι νύμφην υἱῷ αὐτοῦ, &c.

ΑΝΑΔΗΣΑΣΘΑΙ, extat in Euchologio εὐχὴ ἐπὶ τὸ ἀναδήσασθαι κεφαλὴν γυναῖκα, *oratio ad exornandum caput mulieris.* Ubi in orat. αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τὴν δούλην σου ταύτην, καὶ κόσμησον τὴν αὐτῆς κεφαλὴν κόσμῳ τῷ σοι εὐαρέστῳ, &c. Vide Suicerum in hac voce.

ΑΝΆΔΡΟΜΟΙ, *Piſces* dicuntur *qui adverſa aqua enatant*, vel *qui ex mari aſcendunt.* Alexander Trallianus, lib. 1. cap. 15. ubi de piſcibus: τῶν δὲ ποταμίων λαμβανέτωσαν, μάλιστα τοὺς καλουμένους ἀναδρόμους.

ΑΝΆΔΥΣΙΣ. Vide Κατάδυσις.

ΑΝΆΘΕΜΑ, apud Heſychium, ἐπάρατος, ἀκοινώνητος. Vox paſſim obvia, de qua Vide Gloſſ. med. Lat. in *Anathema*, Petavium in exercit. ad Julian. Salmaſium ad Plinium, pag. 1090. Gaſparum Suicerum in Theſauro Eccleſ. & alios.

Ἀναθεματίζειν, *Anathematizare*, *Excommunicare.* Socrates. lib. 7. cap. 34. κοινῇ μέν τοι ψήφῳ πάντες οἱ κληρικοὶ αὐτὸν ἀνεθεμάτισαν· οὕτω γὰρ οἱ Χριστιανοὶ καλεῖν εἰώθαμεν τὴν κατὰ τοῦ βλασφήμου ψῆφον, ὅταν αὐτὴν ὥσπερ ἐν στήλῃ ἀναστήσαντες φανερὰν τοῖς ἅπασι καταστήσωμεν.

ἈΝΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΙ ἡμέραι. Vide in Διακαινήσιμος.

ΑΝΑΘΕΤΗΤΟΣ δωρεὰ, *Irrevocabilis donatio*, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 1. § 22.

ΑΝΑΘΡΕΠΤΟΣ, *Alumnus*, apud Theophilum §. 5. Inſtit. ex quib. cauſ. manumitt.

ΑΝΑΙΣΧΥΝΤΩΣ, *Malè*, *Improbè.* Ἀναισχύντως νέμεσθαι, τοκίζειν, *malâ fide poſſidere*, *improbum fœnus exercere*, I C. Gr.

ἈΝΑΚΆΛΕΣΜΑΝ, Ἀνακάλημαν, *Quiritatio*, *lamentatio.* Gloſſæ Græcobarb. θρῆνος, κλάμαν, κλάψιμον, ἀνακάλεσμαν, ἀνακάλημαν.

Ἀνακαλεστάδες, θρηνωδοὶ, in iiſdem Gloſſis.

ΑΝΆΚΑΡΑ, *Anacara*, *Tympana.* Codinus de Offic. aulæ Conſtantinopolit. cap. 5. n. 15. ἑτοιμασθέντος οὖν καὶ καβαλλικεύσαντος τοῦ Βασιλέως, οἱ ἀνακαρισταὶ κρούουσι τὰ ἀνάκαρα.

Ἀνακαράδαι, iidem qui ἀνακαρισταὶ, qui *Anacara ſeu tympana pulſant*, loco ex Codino ſuprà allato. Nicetas in Manuele, lib. 5. num. 7. αἵ τε σάλπιγγες πυκνὰ ἐνεπνέοντο, τὸ παρακλητικὸν ἐς μάχην παρακελευόμεναι, καὶ ἐβαρβάριχει τὰ κύμβαλα. Ubi Codex Barber. pro κύμβαλα, habet ἀνακαράδαι. Idem in Iſaacio, lib. 1. num. 6. αἱ μὲν μετὰ βυκάνων καὶ σαλπίγγων ἐξορμοι γίνονται. Ubi Codex Barb. ἀνακαράδων. Hiſtoria Beliſarij MS.

Παίζων τρουμπέτες, ὄργανα τυμπανὶ ἀνακαράδες.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Anacara.*

ΑΝΆΚΑΤΑ, *Promiſcuè*, *Confuſè*, ἄνω κάτω.

Ἀνακατώνειν. *Miſcere*, *tumultuare*, ἄνω κάτω μιγνύειν, θορυβεῖν. Gloſſæ Græcobarb ἄγαν θορυβεῖς, πολλὰ ταράττεις, πολλὰ ἀνακατώνεις. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Σὰν ἐγκαστρώθη ὁ διάβολος ἀπέσω στὴν κοιλίαν του
εἰς μιὸν τὸ ἀνακάτωσε νὰ κάμη τῇ δουλειά της.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. de Tubatore: ὅτι δεῖ αὐτὸ νὰ ἀποθάνῃς, ὅτι ἐσὺ δὲν δύνασαι νὰ πολεμῇς, καὶ ἀνακατώνεις, καὶ ἐγείρεις τοὺς ἄλλους νὰ φονεύωνται. Agapius in Geoponico, cap. 141. νὰ μήτο τζυκνώσῃς, καὶ ἀνακατώνετο μὲ ἕνα ξύλον ἴσην ὥραν το βράζαι.

Ἀνακάτωμα, Ἀνακάτωσις, *Permixtio*, σύγχυσις. Corona pretioſa: Ἀνακάτωσις, *confuſio*, Σύγχυσις.

Ἀνακατώνειν, *expetere*, *concupiſcere.* Gloſſæ Græcobarb. ἀλλάσσει, ποθυμᾷ, ἀνακατώνει, ἐπιθυμεῖ.

ΑΝΑΚΑΥΔΟΓΕΡΟΣ, *Species beſtiæ venenoſæ.* Adjuratio contra ſerpentem, apud Anonymum de Oxymelle: Ἄγιε Λουκᾶ καὶ Φωκᾶ, δῆσον ὄφιν, σκόρπιον, μύον, μέρμηγον, καὶ τὸ ἀνακαυδόγερον, ὡς σύρῃ ἡ φωνή μου, σύρει τὸ συρόμενον.

ΑΝΑΚΆΡΑΜΑ, *Sarta tecta.* Gloſſæ Græc. Lat. Καταχέραμα, *Sarta tecta.* lib. 16. Baſilic. tit. 1. §. 7. ὁ τὴν χρῆσιν τῶν καρπῶν ἔχων, ἀνανεοῖ τα ἀνακεράματα. Ubi I C. *Fructuarius ſarta tecta habere debet.* Occurrit præterea cod. lib. tit. 8. §. 18.

ΑΝΑΚΛΑΣΤΆΡΙΟΣ. Zoſimus Panopolita, ſeu Anonymus MS. de tinctura lapidum: λείωσον τὸ κόμαρον, καὶ ἕνωσον τῷ μολύβδῳ, καὶ βάλε εἰς ἀνακλαστάριον ἀγγεῖον ὑάλινον, καὶ ἔχε.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ, *Communio*, Juriſconſ. Gr.

ΑΝΑΚΟΛΗ, ἐστὶ καπίλλου βενέρεις. in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. *capillus veneris*, *Adiantum.* de quo Ruellius, lib. 3. cap. 133.

ἈΝΑΚΡΆΞΙΜΟΝ. *Dies dilatus*, *Diei dilatio*, Gallis *Reſpit.* Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani, cap. 121. νὰ τῆς δόσῃ ἕτερον ἀνακράξιμον, τὸ λέγεται ῥέσπιτ. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Reſpectus.*

ΑΝΑΚΡΙΣΙΣ, *Cognitio de ſtatu.* Vide Cujac. ad Nov. 142. item *Interrogatio*, *Quæſtio*, *Elogium.* Vide Nov. 142. c. 2.

ΑΝΑΚ

ΑΝΑΚΤΙ΄ΡΙΟΣ, *Artemiſia*, apud Interpol. Dioſcorid. c.534.

ΑΝΑΚΤΟ΄ΡΙΟΝ, *Gladiolus*, Ξίφιον, apud Interpol. Dioſcor. c. 602.

ΑΝΑΙΡΕΤΙΚΟ'Ν διάταγμα, *Edictum peremptorium*. Αναιρετικαὶ παραγραφαὶ, *peremptoria exceptiones*. Baſil. to.1. p.452. 462.

ἈΝΑ'ΛΑΒΟΣ, *ſuccinctorium Monachorum: Scapulare* quidam eſſe putant. Caſſianus lib. 1. Inſtit. cap. 6. de Monachis: *geſtant etiam reſticulas duplices Laneo plexas, quas Græci ἀναλάβους vocant, nos verò ſuccinctoria ſeu redimicula, vel propriè rebrachiatoria poſſumus appellare*. Ita præferre vetuſtiores Codices monet Gazæus: cùm alij ἀναβολὰς habeant. Henricus Valeſius ἀναβολεῖς legit, ex Sozomeno, lib. 3. cap.14. ubi pariter de Monachis: ζώνη δὲ καὶ ἀναβολεὺς ὁ μὲν τὴν ὀσφὺν περισφίγγουσα, ὁ δὲ τοὺς ὤμους καὶ τοὺς βραχίονας ἀνέχων ἑτοίμους εἶναι εἰς διακονίαν Θεοῦ καὶ ἐργασίαν ὧδε παρακελεύεται), utcunque ſe res habeat, idem vox utraque ſonat. Evagrius Monachus de veſtibus Monachorum Ægypti MS. ὁ δὲ ἀνάλαβος πάλιν ὁ σταυροειδῶς τοῖς ὤμοις αὐτῶν περιπλεκόμενος, σύμβολόν ἐστι τῆς ἐν Χριστῷ πίστεως, ἀναλαμβανούσης τοὺς πραεῖς, καὶ περιστελλούσης ἀεὶ τὰ κωλύοντα, καὶ τὴν ἐργασίαν ἀνεμπόδιστον αὐτοῖς παρεχούσης. Dorotheus doctr. 1. τὸ σχῆμα ὃ φοροῦμεν, κολόβιόν ἐστι μὴ ἔχον χειρίδια, καὶ ζώνη δερματίνη, καὶ ἀνάλαβος, καὶ κουκούλιον. Infrà: ὁ ἀνάλαβος τίθεται σταυροειδῶς, ἐπὶ τοὺς ὤμους ἡμῶν. τοῦτ' ἔστι τοῦ σταυροῦ τὸ σύμβολον, &c. Rurſum: καὶ τὸν ἀνάλαβον ἐπὶ τῶν ὤμων, ὅ ἐστι σταυρός. Euchologium in Officio parui habitus: pag. 510. ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα λαμβάνει τὸν ἀνάλαβον ἐν ὀνόματι τοῦ Π. καὶ τοῦ Υ. καὶ τοῦ ἁγίου Π. ἀναλαμβάνων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὤμων, &c. Adde p.482. Apophthegmata Patrum in Macario n. 33. καὶ ἦραν τὰς ζώνας αὐτῶν καὶ τοὺς ἀναλάβους.

ΑΝΑΛΑΑΛΠΗ', *Splendor*, Αγλαΐα, Ἔκλαμψις.

ΑΝΑ'ΛΑΤΟΣ, *Inſipidus, Inſulſus*, ἄχυμος, ἀνάλμυρος, ἀνάρτυτος.

ΑΝΑ'ΛΗΨΙΣ, *Sancta Chriſti aſcenſionis feſtum*, Synaxarium Calliſti: τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ τῆς ὅλης ἑβδομάδος μετὰ τὸ Πάσχα τὴν Ανάληψιν ἑορτάζομεν τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Syropulus in Hiſt. Concilij Florentini, ſect. 12. cap. 5. τὴν γὰρ ἑορτὴν τῆς Αναλήψεως.

Αναλήψιμος ἑβδομὰς, *Septimana in quam incidit feſtum Aſcenſionis*, à Theodoro Studita appellatur.

ΑΝΑΛΟΓΕΙ͂ΟΝ, Αναλόγιον, *Analogium, Pulpitum, Lectorium*. Gloſſæ S. Benedicti: *Manuale*, Αναλόγιον. Suidas: Αναλογεῖον, ἐν ᾧ τίθενται τὰ βιβλία. Codinus de Offic. cap. 6. n. 2. ἀναλόγιον ἐφ' οὗ ἐπίκειται ἅγιον εὐαγγέλιον. Adde cap.9. num. 2. Typicum S. Sabæ cap. 2. ὁ δὲ Κελλαρίτης προτίθησιν ἐν τῷ ἀναλογίῳ ἄρτους, ἐξ ὧν ἐσθίομεν ἐν τῇ τραπέζῃ. cap. 5. ψάλλει ὁ αὐτὸς ψάλτης τὸ ἑωθινὸν καὶ τὸ ἐκλογάδιον ἐν τῷ ἀναλογίῳ, ποιῶν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν. cap. 38. ἐμπροσθεν τεθέντος τοῦ ἀναλογίου μετὰ βαΐου, καὶ τεθέντος ἐν αὐτῷ τετραευαγγελίου, &c. Syropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 10. cap. 9. ἱστάμενος ὄρθιος, ἐπὶ ἀναλογίου ἐρείσας τὰς χεῖρας. Malaxus in Hiſtoria Patriarcharum Conſtantinopolit. p.168. ἔκαμε δὲ καὶ δύο ἀναλόγια, ὅπου καισαρχοῦν, εἰς τὸν δεξιὸν χορὸν, καὶ εἰς τὸν ἀριστερὸν. Adde quæ adnotamus in Gloſſ. med. Lat. in *Analogium*.

ΑΝΑΛΟ'ΓΩΣ, Κατ' ἀναλογίαν, Πρὸς ἀνάλογον, *pro rata, pro ratione, pro parte, &c.* IC. Græc.

ΑΝΑΜΑΝΙ'ΖΕΙΝ, *Manibus*, ſeu *brachiis ac ulnis expanſis amplecti*. Anonymus de locis Hieroſol. cap. 3. καὶ ἡ ὄχρα τῆς πέτρας εἶναι κοντὴ πλὴν μεστὴ, καὶ εἶναι μεγάλη ὥστε νὰ τὴν ἀναμανίσει ἄνθρωπος.

ΑΝΑΜΕΛΕΙ͂Ν, Αναμελεύειν, *Tardare, Morari, Negligere*, Αργεῖν, Ραθυμεῖν. Ανάμελος, *Socors, Iners, Negligens*, Αμελής. Αναμελὰ, *Tardè, Lentè*, Βραδέως, Ραθύμως. Αναμελειὰ, *Indiligentia, Socordia*, Νωθρία, Ραθυμία.

ΑΝΑΜΕΣΑ', *Mutuò, invicem*, ἀλλήλως.

ἈΝΑΜΝΗ'ΣΕΙΣ. ὁ Ἐπὶ τῶν ἀναμνήσεων, Dignitas Palatina, de qua Codinus, cap. 2. num. 58. cujus munus ita deſcribit, cap. 5. num. 78. τὸ τοῦ Ἐπὶ τῶν ἀναμνήσεων ὑπηρέτημα πάλαι μὲν ἦν τοῦ ἀπογράφεσθαι τοὺς ἐν τῇ στρατείᾳ καὶ ἀλλαχοῦ ἀριστεύοντας, ἀναμιμνήσκειν τὸ ὑπὲρ αὐτῶν τῷ Βασιλεῖ, ἵνα λαμβάνωσι τὰς προσηκούσας τιμάς. Subdit, ſuâ ætate nullam functionem habuiſſe. Anonymi Catalogus Offic. Palat.

> Καὶ δὴ μετ' αὐτὸν Αναμνήσεις προσάγει
> σεμνῶς Βασιλεῖ κεκλημένος ἐκεῖθεν.

Huc referunt viri docti illud Agathiæ ex lib. 4. οὐ πολλῷ ἔμπροσθεν ἐκ Βασιλέως τοῦ Ρουσίκου ἔχων ἐπίταγμα, ἐφ' ᾧ ἕκαστά τε τὰ ποιούμενα εἰς τὸ ἀκριβὲς διαγγέλλειν, καὶ τῶν στρατιωτῶν τοὺς ἀριστεύοντας τοῖς βασιλικοῖς δώροις φιλοφρονεῖσθαι. Hujuſce dignitatis mentio occurrit præterea apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 15. p. 397. & Lambecium, lib. 7. de Bibl. Cæſarea, p. 262.

ἈΝΑΜΟΙ'ΑΣΤΟΣ, *Diſpar, Diſſimilis*. Gloſſæ Græcobarb. Ασυμφυὴ, ἀνόμοια, ἀνομοίαστα.

ΑΝΑΜΟΥΡΔΩ'ΝΕΙΝ, *Sordidare*, Ρυπαίνειν. Αναμουρδοσιά, *Sordes*, Ρύπος.

ΑΝΑΝΕΟ'ΝΝΕΙΝ, *Iuveneſcere*, *renovari*. Gloſſæ Græcobarb. ἀξαναπαιδιώνει, ἀνανεώνει.

ΑΝΑ'ΝΕΥΣΙΣ, *Erectio*, Vox Monachica, cùm ſcilicet ἐν γονυκλισίαις ab inclinatione erigimur. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 32. ubi de genuum flexionibus: ποιήσεσθε δὲ τάς τε τῶν γονάτων κλίσεις καὶ τὰς ἀνανεύσεις οὐχ ὅτε δοκεῖ ἑκάστῃ ἀτάκτως καὶ ἀλληναλλήλως, ἀλλ' ὡς ἓν σῶμα ἅμα μὲν κλινόμεναι, ἅμα δὲ ἀνιστάμεναι, καὶ ὁδηγῷ ἀμφοτέρων τῇ Εκκλησιαρχίσσῃ χρώμεναι πρὸ τοῦ ἁγίου βήματος ἱσταμένῃ.

ΑΝΑΠΑΜΟ'Σ, Ανάπαυσις, *Remiſſio*, *Quies*. Gloſſæ Græcobarb. Ἄνεσις, ἀνάπαυσις, ἀνάπαυμα, ἀναπαμός. Αναπαμένος, *Contentus*, Αρκούμενος, Αγαπῶν.

ΑΝΑΠΑΥ'ΛΑΙ dictæ, Lazis, *Manſiones*, ſeu Μοναὶ, quas παρασάγγας vocant Perſæ, ut eſt apud Agathiam, lib. 2. p.59.

ἈΝΑΠΑΥ'ΣΙΜΑ, *Stichira*, vel *Canones qui pro defunctis canuntur*. Typicum S. Sabæ: τὸ μαρτυρικὸν τοῦ στίχου πρῶτον, καὶ δύο ἀναπαυσιμα, καὶ θεοτόκιον. Idem Typicum, cap. 31. & Triodion 6. Fer. 1. hebd. jejuniorum: ἐν δὲ τοῖς ἀποδείπνοις ψάλλομεν τοὺς ἀναπαυσίμους κανόνας τοῦ ἐνορδίνου ἤχου, ἐν τῷ κοιμητηρίῳ. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 32. τροπάρια ἀναπαύσιμα, Μνήσθητι Κύριε ὡς ἀγαθὸς τῶν δούλων σου δι' ἀνάπαυσον σωτὴρ ἡμῶν, &c. Ita cap. 39.

ΑΝΑ'ΠΑΨΗΣ, pro Ανάπαυσις. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Εἶχεν ἡ πᾶσα ἀνάπαψιν ὅπου τις ἀπὸ κράτει.

ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΙ' λίβελλοι, *Libelli refutatorij*, Baſil. to. 1. p.464.

ΑΝΑ'ΠΟΔΟΣ, *Præpoſterus, vecors, pravus, perverſus*, ἀνόητος, διάστροφος, κατεστραμμένος. Ανάποδα, *præpoſterè, perversè, pravè*, ἀνεστραμμένως, στρεβλῶς, &c. Αναποδιά, *Siniſteritas, Pravitas*, σκαιότης, στρεβλότης, &c.

ἈΝΑΡΓΥΡΙ'Α, ſeu ἀναργυρίας παραγραφὴ, *Exceptio pecuniæ non numeratæ*, adverſus creditores debitoribus data, qui eam ſibi non eſſe numeratam

Digitized by Google

contendunt. Gloſſæ Baſil. ἀναργυρία λέγεται, ὅταν τὶς γράψας αἰκειοχείρως καὶ ὁμολογήσας λαβεῖν ἀργύριον, καὶ μηδαμῶς ἔλαβεν ἃ ὡμολόγησεν, ἢ ἔλαβε μέρος τι. Liber ex Bibl. Reg. τύπος τέχνης τῶν γραμματικῶν, inſcriptus: καὶ γὰρ ἔλαβον ἀπό σου τοῦ Κυρίου τοῦ δεῖνος, λόγῳ δανείου, καὶ χωρὶς ἀντιδόσεως, οἱουδήτινων κινητῶν ἐνεχύρων νομίσματα τόσα, καὶ ὁ περὶ ἀναργυρίας λόγος χώραν ἐνταῦθα οὐκ ἕξει. Apud Michaëlem Attaliatam in Synopſi, titulus 29. ita concipitur: περὶ τοῦ χρέους τοῦ ἐπὶ προικὶ ἀναργυρίας. Michaël Pſellus in Synopſi legum, v. 100.

> Εἰ γάρ τις χρέος γράψειεν ἀνάργυρον ἐν τούτοις,
> Καὶ μὴ προσθήσει, Δέσποτα, μέμψιν ἀναργυρίας.

Et v. 118.

> Ἀπαιτουμένη τῷ ἀνδρὶ τὴν γεγραμμένην προῖκα,
> Ἔξεστι παραγράφεσθαι ὡς ἐξ ἀναργυρίας.

Conſtantinus Porphyr. in Nov. 4. εἰ καὶ ὤφειλε διὰ τῆς προτέρας νομοθεσίας τοὺς ἀποροῦντας τῶν στρατιωτῶν τὴν αἰτίαν τῆς ἀναργυρίας ἔχειν. Mox: ἀναργύρους ἴδια ἀπολαμβάνειν.

ἈΝΆΡΓΥΡΟΙ, dicti potiſſimùm ſancti aliquot, qui medicinam gratis profeſſi, omnem ſuam artem in pauperes impenderunt, ἄμισθον παρέχων τοῖς δεομένοις τὴν θεραπείαν, ut loquitur Philoſtorgius, lib. 3. cap. 15. de Aëtio Atheo Hæretico verba faciens. ſeu qui ἀνάργυρον τὴν ἰατρείαν exercuerunt, ut Theodorus Prodromus in Synopſi Act. Apoſtol. Ejuſmodi fuere ſanctorum τὰ ζεύγη, ſeu *pares* nonnulli qui recenſentur in Liturgia S. Chryſoſtomi, ἅγιοι ſcilicet καὶ ἰαματικοὶ ἀνάργυροι, *Coſmas & Damianus*, *Cyrus & Ioannes*, *Panteleemon & Hermolaus*, *Sampſon & Diomedes*, *Thallalæus & Tryphon*: quibus addi poteſt S.Pauſicacus, de quo ita Menologium Baſilij 13. Maij in S.Pauſicaco: ἰατρὸς δὲ ὢν τὴν τέχνην, περιήρχετο τὰς πόλεις καὶ τὰς χώρας, θεραπεύων τοὺς νοσοῦντας ἀναργύρως. Sed præſertim ἀναργύρων nudâ appellatione intelliguntur SS. Coſmas & Damianus. Joannes Euchaitorum Metropolita Carm. εἰς τοὺς ἁγίους Ἀναργύρους.

> Ἀνάργυρος μὲν ὁ τρόπος τοῖς συγγόνοις,
> Τέχνη τ' ἰατροί, θαυματουργοὶ δὲ πλέον.
> Ἣν οὖν θέλεις ἄμισθον ἐξαιτοῦ χάριν.
> Θεία γὰρ ἐγγὺς εὐτυχὴς δὲ ἡ τέχνη.

Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 3. p. 121. 122. & Suicerum in Theſauro Eccleſiaſtico, &c. Laudatur Syntagma Hiſtoricum de Anargyris, Viennæ in Auſtria editum an. 1660.

ἈΝΑΡΕΣΊΑ, *Injucunditas*, Ἀηδία.

ἈΝΆΡΙΟΣ, *Rarus*, ἀραιὸς, σπάνιος.

ἈΝΑῤῬΕΙ͂Ν, *Dicere*, *Cantare*. Typicum S. Sabæ, cap. 2. εἰς δὲ τὴν γ'. ψαλμὸν ἀναῤῥοῦμεν τὸ δεύτερον καὶ τρίτον ἀντίφωνον εἰς τὸν ἦχον τῆς ἡμέρας.

Ἀνάῤῥησις. Vide quæ de hac voce commentantur Arcudius de Concordia, pag. 456. & Goarus ad Euchologium p. 257. 258.

ἈΝΑΡΧΊΑ, *Contemptus judicis*, de eo qui quidpiam agit, aut poſſidet, ſine judicis auctoritate, unde Ανάρχως θερίζειν, in Georgicis.

ἈΝΑΣΑΊΝΕΙΝ, *Anhelare*, *Reſpirare*, Ἀσθμαίνειν.

Ανασασμὸς, *Reſpiratio*, item, *Pauſa*, *Laxamentum*, Αναπνοὴ, παῦλα, χάλασις. Agapius Cretenſis in Geopon. cap. 58. καὶ τὰ νεφρὰ ἀσθενοῦσι, καὶ ἀνασασμὸς ἐμποδίζεται.

ἈΝΑΣΆΝ, τὸ γλυκάνισον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ἈΝΑΣΕΙΣΤΗΣ, *Seditioſus*, *qui plebem commovet*. Acclamationes in Concilio Calchedon. act. 1. τὸν ὀρθόδοξον τῇ συνόδῳ, τοὺς ἀνασειστὰς ἔξω βάλε, τοὺς φονέας ἔξω βάλε.

ἈΝΆΣΚΕΛΟΣ, *Supinus*, *Reſupinus*, ὕπτιος, κυμβαχός. Gloſſæ MSS. in Batrachom. Homeri: ὕπτιος, ἀνάσκελος.

Ανάσκελα, *Reſupinè*, ὑπτίως. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ἐκλάδες καὶ τζακίζασιν, σὰν βύρλα τὰ κοντάρια,
> Καὶ ἀνάσκελα νακίπτουν τα ἄμορφα παλικάρια.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 9.

> Καὶ ἔπεσεν ἀνάσκελα χαμαὶ στὴν γῆν ξαπλώθη.

Agapius Cretenſis in Geopon. cap. 58. ὁμοίως μὴ κοιμᾶσαι ἀνάσκελα, διότι τὰ νῦρα ἀκαμνίζουσιν.

ἈΝΑΣΤΆΣΙΜΟΣ ἡμέρα, *Dies Dominicus*, ſic dictus propter Reſurrectionem Domini, quæ in iſtum diem incidit. Clemens lib. 7. conſtit. Apoſtol. cap. 30. τὴν ἀναστάσιμον τοῦ κυρίου ἡμέραν, τὴν Κυριακὴν φαμὲν, συνέρχεσθαι ἀδιαλείπτως, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ, &c. Pollux in Chronico, de Conſtantino M. τὴν δὲ παρασκευὴν καὶ τὴν κυριακὴν τιμᾶσθαι προσέταξε, τὴν μὲν διὰ σταυρὸν τοῦ κυρίου, τὴν δὲ διὰ τὴν ἀνάστασιν. Germanus Patr. Conſtantinopolit. in Myſtagog. τὸ μὴ κλίνειν γόνυ τῇ ἀναστασίμῳ ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας κυριακῆς τὴν τῆς καταπτώσεως ἡμῶν ἀνόρθωσιν, γινομένην διὰ τῆς τριημέρου τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως. Concilium Epheſinum part. 2. act. 1. p. 471. Edit. Labbei: ταύτην καὶ φυλάξαι ἄσπιλον εὔχομαι ἕως τῆς ἀναστασίμου ἡμέρας, καὶ προσενέγκαι Χριστῷ. Liturgia Chryſoſtomi: καὶ εἰ μὲν ἐστὶ κυριακὴ, λέγει ὁ ἱερεὺς, Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς ἡμῶν· εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ἀναστάσιμος, λέγει, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. Ubi κυριακὴ & ἀναστάσιμος, idem ſonant. Vide Allatium de Dominic. & hebdom. Græcor. cap. 7. Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ μετὰ δὲ τὴν τεσσαρίθμον τῶν ἡμερῶν, τῇ ἑξῆς, ἣν γὰρ ἀναστάσιμος αὐτή. Diſputatio Gregentij: καὶ ἔσται, φησὶ, μίαν ἐκ μηνὸς, τὰς ποικίλας τῶν Χριστιανῶν ἑορτὰς ἐμφαίνων, καὶ σάββατον ἐκ σαββάτου, καὶ ἀναστάσιμοι ἡμέραι.

Ἀναστάσιμον, ſcilicet τροπάριον, vel κανὼν ἀναστάσιμος, in quo ſcilicet Sacræ Chriſti Reſurrectionis fit mentio, eaque prædicatur. Pentecoſtarium: ἰστέον ὅτι ταῖς τετράσι καὶ ταῖς παρασκευαῖς προηγοῦνται πρῶτον τὰ σταυρώσιμα στιχηρά, ὁμοίως καὶ τὰ καθίσματα τῶν ἀναστασίμων, διότι ὁ κύριος ἡμῶν πρῶτον ἐσταυρώθη, εἶθ' οὕτως ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν. Triodium in Dominica τῆς ἀποκρέω. καὶ οἱ κανόνες οἱ ἀναστάσιμοι, τῆς Θεοτόκου, καὶ τοῦ τριῳδίου, εἰς ιδ. In Ἀναστασίμου ſpecimen, unicum hîc damus ex laudato Pentecoſtario: ὁ τὸν ᾅδην σκυλεύσας, καὶ τὸν ἄνθρωπον ἀναστήσας τῇ ἀναστάσει σου, Χριστὲ, ἀξίωσον ἡμᾶς ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ ὑμνεῖν καὶ δοξάζειν σε. Horologium: τροπάρια ἀναστάσιμα ψαλλόμενα μετὰ τὸν Ἄμωμον, ἐν ταῖς κυριακαῖς τοῦ ὅλου χρόνου. Adde Codinum de Offic. Palat. cap. 14. num. 2. Conſtantin. Acropolita in ſerm. de S. Joanne Damaſceno, num. 63. κοσμεῖ μὲν οὖν τὰ πρῶτα τοῖς στιχηροῖς αὐτοῦ μελῳδήμασι τὴν τοῦ Σωτῆρος φαιδρὰν ἐξανάστασιν. Vide στιχηρὸν, Κανών.

Ἀναστάσιμον εὐαγγέλιον. In Typico S. Sabæ, cap. 10. περὶ τοῦ γινώσκειν τὰ ἑωθινὰ ἀναστάσιμα εὐαγγέλια, πῶς ὀφείλουσιν ἀναγνώσκεσθαι. Mox: τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ κυριακῇ τοῦ Πάσχα εἰς τὸ λυχνικὸν, Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην θ'. τὸ ἥμισυ. &c. Mox exponuntur ex Dominicæ, in quibus ejuſmodi Evangelia leguntur. Vide in Εὐαγγέλιον.

ἈΝΑΣΤΈΝΕΙΝ, *Reſuſcitare aliquem*. Ἀναστῆναι, *Surgere*.

ἈΝΑΣΤΈΝΑΜΑ, *Gemitus*. Gloſſæ Græcobarb. ἀστεναχτὶ, ἄνευ στεναγμοῦ, χωρὶς στεναγμὸν, ἢ ἀναστέναμαν. Rurſum: κλαίοντας με ἀναστέναμαν.

ἈΝΑΣΤΡΙΓΓΊΖΕΙΝ. Vide Στριγγίζειν.

ἈΝΆΣΦΟΡΟΣ, *Filix*, Πτέρις, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 765.

ἈΝΑΤΕΤΑΜΈΝΗ, *Helxine*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 668. 621.

ANATO

Digitized by Google

ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ͂ στιχηρὰ, vel προσόμοια, quæ manè in Eccleſia leguntur vel concinuntur. Triodium: καὶ ψαλλομένων τῶν ὀκτωήχων στιχηρὰ Αναστάσιμα γ΄. καὶ ἀνατολικὰ δ΄. καὶ τὸ τριῴδιον ἰδιόμελον, β. δευτεροῦντες τὸ ἐν ἤχῳ.

ΑΝΑΤΡΙΧΙΣΜΑ, unus è 19. tonis Muſicæ Græcanicæ, de quibus in V. φωνή. Hagiopolites MS. πάλιν αἱ τρεῖς ὀξεῖαι μετὰ κεντημάτων δύο ἀπολελυμένων ἀνατρίχισμα, καὶ ἐνελλενικὸν ἀνάσταμα, ὅπερ καὶ αὐτὸ μετὰ διπλῆς ὀξείας καὶ πεταστῆς ἀποστρόφου, καὶ δύο κεντημάτων συνίσταται. Mox: πάλιν οἱ δύο ἀπόστροφοι μετὰ δύο ὀξειῶν καὶ δύο κεντημάτων, εἴτε ἄνω εἰσὶν, εἴτε κάτω, καὶ αὐτοὶ ἀνατρίχισμα λέγονται.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ͂Ν, aliis Δυλικὸν, *Smilax aſpera*, apud Interpol. Dioſcor. c.726.

ΑΝΑΤΡΟΠΗ δωρεῶν, *Revocatio Donationum*, I C. Gr.

ΑΝΑΦΑΛΑ͂Σ, pro ἀναφάλανθος, *Recalvaſter*. Chronicon Alexandr. an.39. Juſtiniani, de eodem Auguſto: ἦν δὲ εὔστηθος, λευκὸς, ὀλιγόθριξ, ἀναφαλὰς, στρογγύλοψ, &c.

ΑΝΑΦΑ͂ΝΣΕΟΣ δίκαιον habere dicitur, qui ipſo jure hæres exiſtit, apud Scholiaſtem Baſilic. ad lib.39. pag.233. 234.

ΑΝΑΦΕΡΝΕΙΝ, pro Αναφέρειν, *Redigere*, *referre*, *conferre*.

ΑΝΑΦΟΡΑ͂, *Sacra oblatio*, *oblata*, *Hoſtia*. προσκομιδὴ τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς apud Joan. Moſchum in Prato ſpirit. cap.25. & 150. Martyrium S.Marci, num. 7. κατέλαβον αὐτὸν τὰς ἁγίας εὐχὰς τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς ποιούμενον. Palladius in Vita Chryſoſtomi p.88. καὶ ὕμνοι μὲν, καὶ ἀναφοραὶ μυστηρίων ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐπιτελοῦνται. Nicetas, Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopolit. τὴν ἀναφορὰν ἐν τοῖς Αδύτοις ποιούμενος. Martinus I. Pap. Epiſt. 9. καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τῷ Θεῷ προσαγομένας θυσίας καὶ ἀναφοράς. Pachymeres lib.7. cap.28. ἡμέρα μὲν οὖν τῆς Τυρινῆς κυριώνυμος τότ' ἐφίστατο· ἐκάλει δὲ τὴν ἐκκλησίαν ἱερουργοῦντα τὸ συνήθες· τὸ δὲ ἦν τὸ προηγιασμέναις ἀναφοραῖς τὸ ἱερὸν πυξίον ἐς ὅτι μάλιστα ἐμπιμπλᾶν κατὰ χεῖρα τῶν τελουμένων λειτουργιῶν. Triodium 2. Fer.1. Hebd. jejunior. in Lychnico, & Typicum S. Sabæ. c.30. extremo: αἴρει δὲ ὁ ἱερεὺς τὰ καλύμματα ἐκ τῶν ἁγίων, καὶ σκεπάζει αὐτὰ μετὰ τῆς ἀναφορᾶς, ἤτοι τὸν ἀέρα. Euchologium, pag.254. 262. μετὰ τὸ γενέσθαι τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν, καὶ ἀνοιγῆναι τὰς θύρας, &c.

Ἀναφέρειν, *Sacram Liturgiam celebrare*. Ἄρτον ἢ ποτήριον ἀναφέρειν, in Concilio Ancyrano Can.2. Codex Cæſareus apud Lambecium lib.5. p. 141. εὗρε τὸν Πάπαν Ῥώμης ἀναφερόμενον ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ.

ΑΝΑΦΟΡΑ͂, *Relatio in Diptycha*, cùm ſcilicet ex Diptychis in ſacris Liturgiis recitantur nomina Patriarcharum, Epiſcoporum, &c. Michaël Cerularius Patr. Conſtantinopol. in Epiſt. ad Petrum Patr. Alex. οἶδας γὰρ ὅτι ἀπὸ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς ἕκτης συνόδου, καὶ ἐπέκεινα ἡ ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἀναφορὰ τῆς καθ' ἡμᾶς δηλαδὴ ἁγίας ἐκκλησίας ἐξεκόπη τοῦ Πάπα, διὰ τὸ, &c. Idem Petrus Patr. Alexandrin. in Epiſt. ad eundem Michaëlem Cerularium: περιεῖχετο τοῖς ἱεροῖς γράμμασι τῆς ἁγιωσύνης σου, φημίζειν τινα τοῖς ὦσιν ἐνηχηθῆναι ἐμὴν, ὡς τὸν Πάπαν τοῖς ἱεροῖς ἀναφέρω διπτύχοις, &c. Mox: ἡ ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἀναφορὰ ἐξεκόπη τοῦ Πάπα. Sancitum 2. Germani Patr. Conſtantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. p. 235. ὥστε καὶ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Πατριαρχικοῦ ὀνόματος ἐν ἐκείνοις μόνοις καὶ κρατεῖν καὶ ἐκπεφωνῆσθαι τρανώτερον. Infrà: καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ ἀναφορὰ, ἡ σφραγὶς, ἡ ἐξέτασις, ἡ πρόβολος τῶν κανονικῶν, &c. Sancitum Manuelis Charitopali Patr. Conſtantinopol. ibid. pag. 243. ἵνα ἔχῃ καὶ αὖθις ὁ ἐπίσκοπος τὴν οἰκείαν ἀναφορὰν ἐν αὐτῷ, ὡς γνήσιος ἀρχιερεύς. Sancitum aliud Georgij Xiphilini Patr. Conſtantinopol. lib. 4. pag.283. καὶ οἱ ἐν τόποις προκαθήμενοι ἱερεῖς ὅτι τὸ ἡμὸν ἀναφέρουσιν ὄνομα ἐν ταῖς ἱεραῖς ἁγιστείαις, καὶ ἐν ἄλλαις τοῦ Θεοῦ ὑμνῳδίαις. Infrà: καὶ διὰ ταῦτα κανονικῆς δοκεῖ ἐξέχεσθαι ἀκριβείας, τὸ τὴν ἀναφορὰν τοῦ ὀνόματος τοῦ κατὰ χώραν ἀρχιερέως τελεῖσθαι, &c. Adde pag. 284. Maximus Marganius in Dial. Græci & Latini: εἰ γὰρ τοῦτο, πῶς δὲ τοῦ Κηρουλλαρίου φὴς Μιχαὴλ μετὰ τοσούτους χρόνους ὅλα τὴν ἀναφορὰν ἐκ τῶν ἱερῶν διπτύχων ἐξῶσαι τοῦ Πάπα;

ΑΝΑΦΟΡΑ͂, vox Juriſconſultorum, *Suggeſtio*, *Relatio ad Principem* vel *Iudicem*. Codex Canonum Eccl. Afric. Can.47. καὶ διὰ τοῦτο ἀδελφοὶ, τὴν ἀναφορὰν ἡμῶν προθύμως εἰσδέξασθε. Adde Can. 57. 60. 100. ἀναφορὰ συνοδικὴ, *ſuggeſtio Synodica*, in Concil. VI. Oecumen. act.1. pag.609. Codinus de Offic. cap.5. num.65. ὁ ἐπὶ τῶν δεήσεων δέχεται τὰς τῶν αἰτούντων καὶ τῶν ἀδικουμένων ἀναφοράς. Paſſim. Vide Henric. Valeſium ad Evagrium lib.1. cap.8.

Ἀναφορά, Ενοίκιον, *Penſio*, in Gloſſ. Lat. Gr.

ΑΝΑ͂ΦΤΕΙΝ, pro Ανάπτειν, *incendere*, *ſuccendere*.

ΑΝΑ͂ΦΥΣΤΟΣ, Prophetis, *Veratrum album*, apud Interpol. Dioſcor. c.732.

ΑΝΑΧΥ͂ΣΕΙΝ, *Arare*, Αρότριον, in Corona pretioſa.

ΑΝΑΨΗΛΑΦΗ͂ΣΑΙ ἀπόφασιν, καταδίκην, πλάνην, &c. *Revocare ſententiam*, *rem judicatam*, *errorem*, *&c.* I C. Gr. Vide Cujac. ad Nov. 82.

ΑΝΔΕΡΑ, *Inteſtina*, Ἔντερα. Cruſius, p.208.

ΑΝΔΡΑ͂ΔΕΛΦΟΣ, *Levir*: ut ἀνδραδέλφη, nurus. Gloſſæ MSS. δαὴρ, ἀνδράδελφος. Occurrit apud Theophanem p. 383 Annam Comnenam, p. 89. Harmenopulum, lib 4. tit.6. §. 44. In Nomocanone Coteleriano, n. 277. &c.

ΑΝΔΡΑΓΔΑ, Herbæ ſpecies, apud Lemnios, de qua Petr. Belon. lib. 1. obſ. cap. 26.

ΑΝΔΡΑΠΟΔΙΣΤΑΙ͂, *Plagiarij*. Vide lib.60. Baſilic. tit.48.

ΑΝΔΡΑΣ, *Vir*, Ανήρ. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ἔβγεν ἐκεῖ τὸ Μιζὶρ Τζὰν τὸν ἄνδραν τὸν ἐκείνων.

ΑΝΔΡΕΙΩ͂ΝΝΕΙΝ, *Virum ſe præſtare*. Gloſſæ Græcobarb. ἀνδρίζω, καρτερῶ, ἀνδρειώνω. Nicetas in Manuele lib.6. n. 1. ὁ δὲ πέμπτον ἐνίσχυε, καὶ κραταιῶς ὑπέστη. Ubi Codex Barbarogr. ἀνδρειώνει.

ΑΝΔΡΕΙΟ͂ΤΑΤΟΣ, *Magnanimus*. Quo titulo donantur στρατηγοὶ, ſeu Magiſtri militum, in Nov. 30. Juſtiniani in Præfat. & cap.7.

ΑΝΔΡΙΑΝΤΑ͂ΡΙΟΝ, *Sigillum*, ζώδιον, in Gloſſ. Lat. Gr. id eſt, *Parva ſtatua*.

ΑΝΔΡΙΑΝΤΟΠΛΑΣΤΑΙ͂, *Statuarij*, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 3. Ανδριαντοποιοὶ, in Gloſſ.

ΑΝΔΡΙΟΜΑ͂, *Generosè*, *Fortiter*. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 878. καὶ ἔμγαλαν τὰς λυμπάρδαις, καὶ ἐπόλεμα τὸ κάστρον, καὶ οἱ Ῥόδιοι ἐπολεμοῦσαν ἀνδριομά.

ΑΝΔΡΙΟ͂Ν. Myrepſus ſect.10. cap.66. in Cod. Reg. & Fuchſij, καὶ πρὸς συστροφὰς νεφρῶν, καὶ ἀνδρία φλεγμαίνοντα. Ubi idem Fuchſius αἰδοῖα reſtituit, aut intelligit.

ΑΝΔΡΟ͂ΓΥΝΟΝ, *Matrimonium*, Γάμος. Portio. διάζευξις τῶν ἀνδρογύνων, apud Syropulum in Hiſtoria Concilij Florentini ſect. 10. cap. 12. & in eodem Concilio, pag 524. Edit. Labbei: Gloſſæ Baſilic. Ῥεπούδιον, διάζευξιν τῶν ἀνδρογύνων. Id eſt, *conjugum*, vel etiam *matrimoniorum*. Catalogus Officior. Eccleſiæ Conſtantinopolit. Allatianus, de Exarcho: ἀναγυρεύει δὲ καὶ τῶν ἀνδρογυνῶν τὰ κωλύματα. Nomo-

canon Cotelerianus, num. 251. ἐὰν ἀνδρόγυνον ἀλλήλους ἴσωσαν εἰς μίαν σάρκα, καὶ οὐδὲν τεκνοποιήσωσιν, &c. num. 217. εἴτις ἀνδρόγυνον συκοφαντήσῃ, καὶ αὐτοὺς χωρίσει, &c. Adde num. 404. & 519. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

> Οὕτως πολλοὶ ἀνδρόγυνον καθόλου εὐλογήσαν.

Sæpe etiam ſumitur hæc vox pro *conjugatis*, ſeu pro *viro ſimul & uxore*. Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num. 45. ἀνδρόγυνον ἦν ἐν Ἀμασείᾳ ἐκ νομίμου γάμου συνηρμοσμένον, &c. Joannes Damaſcenus orat. in Conſtantinum Caballinum, p. 678. τοῦ γὰρ, εἶπεν ὁ Χριστὸς, ἵνα προσκυνῶμεν κατ' ἀνατολὰς, ἢ σταυρὸν, ἢ εὐαγγέλιον, ἢ μεταλαμβάνειν τὸ ἅγιον αὐτοῦ σῶμα καὶ αἷμα ὑπὲρ εἰς, ἢ στεφανοῦν ἀνδρόγυνα; Joannes Antiochenus de Chariſticariis, p. 172. de Monaſteriis: διδόασθαι δὲ κοσμικοῖς, καὶ ἀνδρογύνοις, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐθνικοῖς, &c. Ducas Hiſt. cap. 43. αὐτὸς τὴν ἡμισοῦ αἰχμαλωσίαν λαβὼν, ἐν ταῖς κώμαις περὶ τὴν Κωνσταντίνου ἔπεμψεν, οἰκίσας αὐτοὺς ἦν γὰρ τὸ λαχὸν μέρος αὐτοῦ ἀνδρόγυνα χιλιάδες τέσσαρες.

Ἀντρόγυνον, *Matrimonium*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Τότες ἀπετελειώσασιν τ' ἀντρόγυνον ἐκεῖνο.

Ἀνδρογυνοχωριστὴς, *qui conjugia dirimit*. Nomocanon Cotelerianus, num. 219. ὁ Θεὸς τὸν πόρνον συμπαθεῖ, καὶ τὸν λῃστὴν ἐλεεῖ τόν. τὸν δὲ ἀνδρογυνοχωριστὴν ὁ Θεὸς οὐ συμπαθεῖ τον, οὔτε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Eadem pænè habentur num. 479. Stephanus Sachleces in Monitis MSS. de meretrice:

> Ἀγκρίζει κύειν καὶ παιδία, καὶ ἀνδρόγυνα χωρίζει.

Ἀνδρόγυνον. Gloſſæ MSS. Λώταξ, ὁ λῃστὴς, ἢ ὁ μύρα ἀλειφόμενος, ἢ ὁ καταδαπανῶν ἐν τοῖς αἰσχροῖς τὸν βίον αὐτοῦ, ὡς ὁ πόρνος, καὶ ὁ ἀνδρόγυνον, ἢ ὁ αὐλητής. Aſterius Homil. 5. καὶ μετ' ὀλίγον ἡνιόχοις μερίζοντες τὸν χρυσὸν, καὶ αὐλητῶν κακοδαίμοσι, καὶ μίμοις, καὶ ὀρχησταῖς, καὶ ἀνδρογύνοις, καὶ γυναιξὶ πόρναις. Apud Palladium in Vita Chryſoſtomi, pag. 123. ἀσεμνὰ ἀνδρογυνῶν λουτρὰ, *Communia virorum ac mulierum lavacra* vertit Ambroſius Camaldulenſis: eruditus verò Bigotius, *indecora effeminatorum hominum lavacra*. Ἀνδρογυνώδεις, apud Athanaſium, lib. 3. de Trinitate. Sed an *Molles* ut vocantur, ſeu οἱ αἰσχρῶς καὶ ποιοῦντες, καὶ πάσχοντες, quomodo ἑρμαφροδίτους appellant Gloſſæ Baſilic. an verò Eunuchi hîc intelligantur, haud omnino planum, qui ſcilicet Gregorio Nazianzeno orat. in S. Athanaſium, γυναικώδεις τε καὶ ἐν ἀνδράσιν ἄνανδροι, καὶ ἀμφίβολοι τὸ γένος dicuntur.

Ἀνδρόγυνον βαλανεῖον, *Balneum viris ac mulieribus commune*, apud Clement. lib. 1. conſtitut. Apoſtol. cap. 9.

ΑΝΔΡΟΔΑ'ΜΑΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. λίθον πυρίτης καὶ ἀρσενικόν. Democritus Chymicus MS. τὸν ἀνδροδάμαντα οἰκονόμει οἴνῳ αὐστηρῷ, ἢ θαλάσσῃ, ἢ ὕρῳ, ἢ ὀξάλμῃ, &c.

ΑΝΔΡΟΕΞΑ'ΔΕΛΦΟΣ, *Maritus conſobrinæ*, Scholiaſtes Baſilic. lib. 2. pag. 93. ἔξεστι γαμεῖν τοὺς δύο ἀδελφοὺς τὰς δύο ἐξαδέλφας, ἀλλ' οὐκ ἔστιν εὐπρεπὲς ἡ γὰρ ἀδελφὴ τῆς γυναικός μου, γαμβρόν με ὀνομάζει, ἢ ἀνδροεξάδελφον.

ΑΝΔΡΟΚΑΘΙ'ΣΤΡΙΑ, vox Chymicorum. Stephanus Philoſophus Chymicus MS. τὴν θήλειαν, τὴν δυσκίνητον, τὴν ἐχθρομανῆ, ὃ δὴ καὶ καπρώδη, καὶ ἄλεκτον, καὶ ἀνδροκαθίστρια.

ΑΝΕΒΑ'ΖΕΙΝ, pro ἀναβιβάζειν, *Promovere*.

ΑΝΕ'ΓΛΗΤΟΣ, *Innuptus*, Ἄγαμος, Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Γελᾶτε τὰς ἀνέγλυτες, καὶ τὰς νεκοκυράδες.

ἈΝΕΙ'ΚΕΛΛΟΝ, *Statua*, pro ἀνδρείκελον. Nicetas in Alexio, lib. 3. n. 4. ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἀνεικέλλων ἀφῄρει μόεια, καὶ σφυρῶν παραπομαῖς ἐκαράτιμαι ἕτερα. Ubi Cod. al. στηλῶν. Suidas in Βασιλικὴ, Ἐν τῇ Βασιλικῇ ὀπίσω τοῦ Μιλίου ἵστατο ἀνδρείκελον ἄγαλμα χρυσέμβαφον. Quæ poſtrema vox occurrit etiam apud Codin. in Orig.

ΑΝΕ'ΜΗ, *Girgillus*. Apophthegmata Patrum in Macario, num. 3. καὶ ἕνα μοναχὸν ἔχω ἐκεῖ φίλον, καὶ κἂν αὐτός μοι πείθεται, καὶ ὅτε ὁρᾷ με, στρέφεται ὡς ἀνέμη. Occurrit in TurcoGræcia Cruſij, p. 255.

ἈΝΕΜΟ'ΔΑΡΤΑ, *Flatus omnium ventorum* exponitur in Lexicis. Euſtathius in Iliad. ρ. ἄλλως δὲ ἀνεμοταράφη ἀκούομεν φυτὰ κύρως αὐξανόμενα πνεύμασι ταῦτα δὲ οἱ ἰδιῶται τεχνικῶς ἀνεμόδαρτα καλοῦσι, ἃ δηλαδὴ πνεουσι δονοῦσι παντοίων ἀνέμων.

ἈΝΕΜΟΔΟΥ'ΡΑ. Canonium Mathematicum: ὅταν ἔλθῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀνεμοδούρα. Vide Ἀνεμοῦρα.

ἈΝΕΜΟΖΑ'ΛΗ, *Turbo*. Gloſſæ Græcobarb. Ἄελλα, σύστροφὴ ἀνέμου, ἀνεμοζάλη, ἀνεμοταραξις. Moſchopulus: θύελλα, ἡ κοινῶς ἀνεμοζάλη.

Ἀνεμοζαλίζειν. Eædem Gloſſæ: Ἀελλώδεις, ἀνεμοζαλισμένον, μετ' ἀνέμου ὁμιχλώδους.

ΑΝΕΜΟΛΟ'ΓΟΣ, *Reſpiratio*, Ἀνάπνευμα.

ΑΝΕΜΟΜΑΧΙ'Α, *Turbo*, *tempeſtas*. Nicetas in Iſaacio, lib. 1. ex Cod. Gr. barb. ἀνεμομαχία μεγάλη ἐγένετο. Ubi alius Cod. ἀὴρ ταραχώδης.

ΑΝΕΜΟ'ΜΥΛΟΣ, *Molendinum ventoſum*.

ἈΝΕΜΟΠΟ'ΛΕΜΟΣ, *Velitatio*. Nicetas in Iſaacio, lib. 1. num. 6. ἕως μὲν οὖν σταθηρᾶς μεσημβρίας τοξασμοὶ καὶ ἀνεμοπόλεμοι παρ' ἑκατέραν ἐγίνοντο τῶν μερῶν, ubi Cod. al. ἀκροβολισμοί. Idem in Alexio, lib. 3. num. 10. ex Cod. MS. ἐγίνοντο οὖν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀνεμοπόλεμοι καὶ συμπλοκαὶ καβαλαρικαί. Ubi Cod. Ed. ἐπελάσεις ἐξ ἐπιδρομῆς μικραί.

ΑΝΕΜΟΠΥΛΑΣ, Inſulam *Eubœam* vocat Pachymeres, lib. 5. cap. 27. ob ventos ſubterraneos quibus ſubinde agitari, indéque terræ motibus eſſe obnoxiam, ſcribit Strabo, lib. 10. initio: uti olim à me obſervatum in Hiſtoria Franco-Byzantina, lib. 5. num. 46.

ΑΝΕΜΟΠΥ'ΡΟΜΑΝ, *Inflammatio in oculis ex venti flatibus orta*. Liber Botanicus MS. ex Cod. Reg. 1673. Ὠφελεῖ δὲ καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὅταν πονοῦσιν, καὶ εἰς το ἀνεμοπύρομαν.

ΑΝΕΜΟ'ΣΟΥΡΤΟΝ, *Anemone*. Gloſſæ Botanicæ ex Cod. Reg. 1177. Ἀνεμώνη, ἡ ἀγρία παπαρίνα. οἱ δὲ Ἀνεμόσουρτον. Ἀνεμώχορτον ſcribitur apud Myrepſum ſect. 3. cap. 46. Ubi conſulendus Fuchſius.

ΑΝΕΜΟ'ΣΦΟΡΟΣ, *Bunium*, Βούνιον, apud Interpol. Dioſcor. poſt cap. 330. 706.

ἈΝΕΜΟΤΑ'ΡΑΞΙΣ, Ἀνεμοταραχὴ, *Turbo*. Gloſſæ Græcobarbaræ: ἄελλα, συστροφὴ ἀνέμου, ἀνεμοζάλη, ἀνεμοτάραξις. Portius: Ἀνεμοταραχὴ, Ἀνεμοῦρα, *vortex*, *turbo*, *typho*, *procella*, *tempeſtas*, ἴλιγξ, δίνα, στρόβιλος, ἄελλα, ζάλη, &c.

ΑΝΕΜΟΥ̃Ν, *Vento exponere*. Nicetas in Iſaacio, lib. 1. num. 6. καὶ εἶχε τὸ ἐπιτετραμμένον τέλει διδόντες, τοὺς ἐκεῖσε που μετεώρους γηλόφους ἀνιόντες, τὰς σημαίας ἠνέμωσαν. Galli dicerent, *ils ont mis les Enſeignes au vent*.

ΑΝΕΜΟΥ'ΡΑ, *Turbo*, *vortex*, *procella*, *tempeſtas*, ἀνεμοταραχὴ, Portio. Γέματος ἀνεμούραις, *Tempeſtuoſus*, *Procelloſus*, θυελλώδης, ἀελλώδης, eidem. Vide Ἀνεμοδοῦρα.

ΑΝΕ'ΜΠΟΡΟΣ, Ἀνεμπόρευτος. Vide in Ἐμπορεῖν.

ΑΝΕΠΙΤΗ'ΔΕΙΟΝ δικαστήριον, *Incompetens judicium*, in Baſilicis.

ΑΝΕΠΙΦΩΝΗΤΟ'Ν, dicitur *quidquid nullo reclamante vel intercedente poſſidetur, aut agitur*. Ἀνεπιφώνητος δεκατία, Ἀνεπιφώνητος χρόνος, Ἀνεπιφώνητος δωρεὰ, apud Harmenopul.

ΑΝΕΡΑ

ΑΝΕΡΑΛΕΣ, *Sarcinator*, in Gloſſ. S. Bened. vox ſuſpecta, in aliis, Σκλαφόρος, & ῥάπτης, *ſarcinator* exponitur.

ΑΝΑΡΩΤΗΤΩΣ, quidpiam ποιῶν dicitur, qui id facit non rogatus, apud Codinum de Offic. cap. 6. n. 11. 32.

ἌΝΕΥ, præterquam. Euchologium, pag. 517. ὁ τοιοῦτος ὢν μοναχὸς προσκαρτερῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἡμέρας ἑπτὰ σχολάζων ἀπὸ παντὸς ἔργου, ἄνευ ἀναγνώσεως, εἰ ἐπίσταται. Quam vocem malè cepit Interpres.

ἈΝΕΥΚΑΙ, *Si*. Gloſſæ Græcobarb. εἴπερ, ἐὰν ἄν, ἀνεύχῃ.

Ανευκαί, *Si*. ἐὰν, εἰ, εἴπερ. Ανευκαὶ πόποτε, *ſicubi*, ἄπου. Ανευκαὶ μὴ, *niſi*, *quin*, *ni*. εἰ μὴ, ἂν μὴ, ἐὰν μή.

ἈΝΕΦΕΛΕΤΟΣ, *Stolidus*, *Ineptus*. Gloſſæ Græcobarb. ἀνωφέλετον, λωλὸν, παλαιόν. Rurſum: Μάταιον, ἀνωφελὲς, ἀνωφέλετον, ἀνίσχυρον, ἀδύνατον.

ΑΝΕΨΑ, Gallis, *Veratrum album*, apud Interpol. Dioſcor. c. 732.

ΑΝΕΨΙΑΔΟΣ, *Filius Conſobrini*. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Ο δὲ καὶ ἀνεψιαδοῦς, υἱὸς ὁ τοῦ ἀνεψιοῦ.

De vocis ἀνεψιὸς ſignificatione, Vide Cujacium, lib. 6. obſerv. cap. 6.

ΑΝΕΨΙΟΤΕΚΝΟΣ. Gloſſæ Græcobarb. ὁ ἐκ τοῦ ἀνεψιοῦ, ἢ τῆς ἀνεψιᾶς γεννηθεὶς, ἤγουν ἀνεψιότεκνον, ἢ ἀνεψιοτεκνος, ἢ ἀνεψιδιάκονον.

ἈΝΖΑ. Vide Ἀντζα.

ΑΝΖΑΡΟΥΤ, Ανζαρὸτ, Ατζαρῶτι, *Sarcocolla*, Arbor fundens Gummi, Pictoribus ac Medicis utile, de qua Ruellius lib. 3. cap. 54. Neophytus in Gloſſis Jatricis MSS. Αζαρῶτι, ἡ σαρκοκόλλα. Gloſſæ aliæ Jatricæ MSS. Ανζαρὸτ, σαρκόκολα. Ita ſcribitur apud Myrepſum, ſect. 3. cap. 93. 94. 95. at in Cod. Reg. habetur. Ατζαρῶτα. Anonymus de Oximelle: ὀπὸν πανακὲς, καὶ χαπὶν ὕδατος, ἢ σύμβουλ, καὶ ἀνζαρὸτ, ἐμβαλὼν ἀνὰ δύο ταμα γαρμάδων. Matthæus Silvaticus: *Anzerutum*, *Anzarat*, *vel Anzarut*, *Arab. id eſt*, *Sarcoloca*, *Angelus Gr.* legend. *Sarcocolla*.

ΑΝΗΒΑΣΜΑ, *Aſcenſus*, Ανάβασις.

ΑΝΗΘΟΞΥΛΟΝ, *Anethi radix*, apud Myrepſum, ſect 8. c. 52. ubi perperam ἀνθόξυλον ſcribi obſervat Fuchſius.

ΑΝΗΜΠΟΡΟΣ. Vide in Εμπορεῖν.

ἈΝΗΞΕΥΡΟΣ, *Imperitus*, *Ignarus*, ἄπειρος, ἀδαήμων. Gloſſæ Græcobarb. ἰδιώτης, ἀμαθὴς, ἀνήξευρος. Ανηξευρία, *ſtultitia*, *imperitia*, ἀπειρία, ἀμαθία, in iiſdem Gloſſ. Ανήξευρα, *ſtolidè*, ἀφρόνως, μωρῶς, παλαιά, in iiſdem Gloſſ.

ΑΝΗΦΟΡΟΣ, *Acclivis*, *Montuoſus*, προσάντης, ἀνωφερής.

ΑΝΗΧΟΥΜΕΝΑ, idem quod Κατηχούμενα, *ſuperiores ædium ſacrarum porticus*, de quibus in Κατηχούμενα. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1522. ubi de æde S. Sophiæ: κελεύσας ἵνα ἀναβῶν εἰς τὰ ἀνηχούμενα.

.ἈΝΘΕΜΑ, Pythagoræ chymico, *Malva*, Μαλάχη. Interpol. Dioſcor. c. 332.

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟΝ, Liber Eccleſiaſticus Græcorum, in quo continentur officia quæ per annum in Chriſti, Deiparæ, & reliquorum celebriorum Sanctorum ſolennitate decantantur; præterea officia quæ Communia dici ſolent, in unum vel plures Prophetas, Apoſtolos, Martyres, Confeſſores, & alios. In quo multa etiam ex Paracletico hauſta ingeruntur. Vide judicium ac cenſuram Leonis Allatij de hoc libro, cujus ita titulus concipitur: Ανθολόγιον τῶν ὅλων ἐνιαυτοῦ περιέχον τινὰς καὶ ἑτέρας ἀναγκαίας ἀκολουθίας τε καὶ ἑρμηνείας οὐχ ὑπαρχούσας ἐν τῷ προεθυποθέντι Ανθολογίῳ.

ΑΝΘΟΜΟΛΟΓΊΑ, *Repromiſſio*, in Gloſſ. Gr. Lat. vox IC.

ΑΝΘΟΡΊΖΕΙΝ, *Reſtipulare*, in Gloſſ Lat. Gr. Ανθορισμὸς, *Reſtipulatio*, in Gloſſ. Græc. Latin. vox IC.

ἌΝΘΟΣ χαλκοῦ, in Gloſſis Chymicis MSS. χαλκιὸς, χαλκάνθες, & χαλκίτης, πυρίτης, καὶ ὅπερ λευκόν ἐστιν αἰνιγματικον. Vide Lexicon Rulandi Chymicum in *Flos æris*.

Ἄνθος πίδινον, *Argemone*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 396.

ἈΝΘΡΑΚΆΡΙΟΣ, *Carbonarius*, in Gloſſ. Lat. Gr. & S. Benedicti, Ανθρακοπώλης.

ΑΝΘΡΆΚΙΟΝ, Phavorino, τὸ μικρὸν περιπόδιον. Occurrit apud Myrepſum, ſect. 2. cap. 21.

ἈΝΘΡΑΚΟΒΌΤΑΝΟΝ, Βετονίκα, σιωπᾷ γὰρ μέλαν ποιεῖ, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Betonica*, *Vettonica*.

ΑΝΘΡΩΠΊΣΚΟΣ, *Simia*, ὁ πίθηκος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 2216.

ΑΝΘΡΩΠΟΛΑΤΡΑΙ, dicti Neſtoriani, quòd Chriſtum purum hominem, non Deum aſſererent: De iis agunt Gregorius Nazianzenus orat. 2. p. 742. Libellus Epiſcopor. Oriental. in Synodo Conſtantinopolit. ſub Mena, act. 1. pag. 40. Damaſcenus in Synodica, pag. 118. Saracenica Sylburgij, pag. 11 58. &c.

ΑΝΘΡΩΠΟΜΟΡΦΙΤΑΙ, Hæretici, qui Deum corporeum, & humanâ figura præditum ajebant, exorti ſub Arcadio & Honorio Ανθρωπομορφιανοὶ dicti Socrati, lib. 6. cap. 7. & Sozomeno, lib. 8. cap. 12. Agunt præterea de iis S. Athanaſius dial. 1. contra Anomæum, Theodoret. quæſt. 20. in Geneſim, in Hiſt. Eccl. lib. 4. cap. 2. lib. 4. Hæretic. fabul. cap. 10. lib. 5. cap. 9. VI. Synod. act. 11. Photius Cod. 232. in Stephano Gobaro §. 8. &c.

ΑΝΘΡΩΠΟΜΟΡΦΟΣ. Pythagoræ, *Mandragora*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 658.

ΑΝΘΡΩΠΟΣ, *Homo*, *vir*, *virilis ſexus*, quomodo *homme* Galli dicimus. Alexander Trallianus, lib. 4. τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ ἀνθρώπου δεῖ ποιεῖν, ἐὰν μάθῃς αὐτὸν διὰ αἱμοῤῥοΐδων εἰωθότα αἷμα κενοῦν.

Ανθρωπος, *Famulus*, noſtris *homme*. Conſtantinus de Adm. Imp. καὶ πάλιν ὅτι χωρίσουσι τοὺς ἀνθρώπους αὐτῶν, ζωνύει τὰ τῶν γυναικῶν αὐτῶν. Alibi: ὡς καὶ Δίρὼν, μένουσι διὰ ἀνθρώπων αὐτοῦ ὁ Βασιλικὸς ἐπὶ τῆς χιλιάδων μέσον. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Ποῦ ἐχρήπισαν οἱ ἄνθρωποί τως, ποῦ ἰδ᾽ ἔλειψ᾽ ἡ φαμιλία τως;

Utitur etiam Codinus de Offic. aulæ Conſtantinop. cap. 7. n. 15.

Ἄνθρωπος, *Vaſſallus*. Anna Comnena, lib. 10. pag. 289. πείθει παραχρῆμα ἄνθρωπον αὐτοῦ γενέσθαι, τοῖς Λατίνοις συνήθη ὅρκον ἐπομοσάμενον. Pactum Boemundi cum Alexio Imp. apud eandem Annam, lib. 13. ὅτι λίζιον γενέσθαι τῆς σκήπτρου σου ἄνθρωπον καὶ ὡς σαφέστερον εἴποιμι καὶ φανερώτερον, οἰκέτην καὶ ὑποχείριον ἐπειδὴ καὶ σὺ ὑπὸ τὴν σὴν δεξιὰν ἐμὲ εἵλκυσας βεβουλημένος, καὶ ἄνθρωπόν σου ἰδίαις ποιῆσαι λίζιον. Occurrit rurſum infrà, pag. 409. Vide Gloſſ. med. Lat. in V. *Homo*.

ΑΝΘΡΩΠΑΚΙ, ἀνθρωπάρι, *Nanus*, *Homuncio*, νάνος, ἀνθρωπάριον, &c. Portius.

ἈΝΘΥΛΛΟΝ, Dioſcoridi ἀνθυλλίς, apud ejus Interpol. cap. 559.

ΑΝΘΥΠΑΤΟΣ, *Proconſul*. Gloſſæ Baſilic. Ανθύπατος, ὁ σήμερον Δούξ. Eædem Gloſſæ in Πρεσβυγενάλιος. Ἀλλ᾽ ὁ μὲν Ανθύπατος, πάσης τυχὼν ἀναβολῆς. ὁ δὲ Αυγουστάλιος,

γυςάλιος, τῆς Αἰγύπτου. ὁ δὲ Βικάριος, τῆς Ποντικῆς, ἢ ἑτέρου τινὸς κλίματος. Eclogæ Leonis & Conſtantin. Impp. tit. 6. §. 1. τὸ τοῦ ἄρχοντος ὄνομα γενικόν ἐστι, καὶ σημαίνει καὶ στρατηγὸν, καὶ Ανθύπατον, καὶ πάντας τοὺς Επαρχιῶν διοικητὰς, εἰ καὶ συγκλητικοὶ ὦσιν· τὸ δὲ ὄνομα τοῦ Ανθυπάτου εἰδικόν ἐστι. Apud Euſebium, lib. 8. Hiſt. Eccl. cap. 17. Conſtantinus & Licinius Impp. ὕπατοι, πατέρες πατρίδος, & Ανθύπατοι inſcribuntur. Scribit Socrates, lib. 2. cap. 41. Conſtantinum Imp. Honoratum primum Urbis Conſtantinopol. Præfectum conſtituiſſe, τὴν Ανθυπάτων παύσαντα ἀρχὴν, unde colligimus Urbem Conſtantinopol. à Proconſule antea gubernatam, cujus dignitatis meminit Athanaſius in Apologia de fuga ſua ſub init. & Epiſtola ejuſdem Conſtantij Imp. ad Senatum & Pop. Conſtantinopolit. de Themiſtij laudibus, quæ ſic clauditur, *oblata eſt Epiſtola pro Themiſtio clariſſimo Philoſopho, lectáque in Senatu Kal. Sept. Coſſ. Arbetione & Lolliano. Legit autem Iuſtinus Clariſſimus Proconſul.* Sed & Ανθυπάτου dignitas obtinuit etiam poſterioribus ſæculis, ſed ferè nomine-tenus, tametſi Ανθυπάτους Provinciarum, maximè in Africa, & Urbium præfecturas iis commendatas ſæpe legamus: Leo Grammaticus, pag. 502. ἐτίμησεν Ρωμανὸς Ἰωάννην Μυστικὸν Πατρίκιον Ανθύπατον. Continuator Theophanis, lib 3. num. 13. πρῶτον μὲν τῇ τῶν Πατρικίων καὶ τῇ Ανθυπάτων τιμήσας ἀξίᾳ. Adde Conſtantinum Porph. in Baſilio, num. 17. edit. Combefiſij, & Scylitzem, pag. 522. Denique Michaël Attaliates, qui ſub Michaële Duca vixit, in Jambis præfixis illius Synopſi juris, inſcribitur

Ὁ Μιχαὴλ Ανθύπατος Ατταλειάτης.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Anthypatus*.

Ανθυπατεία, Dignitas Proconſulis, in Novella 8. Juſtiniani, cap. 1. quæ στολὴ τῶν Ανθυπάτων dicitur in Nov. 31. cap. 1.

Ανθυπατιαναὶ χῶραι, *Proconſulares Provinciæ*, quæ à Proconſulibus regebantur in Africa, quarum ſeriem deſcripſit Jacobus Gotthofredus: qui quidem ſub Præfecti Prætorio Italiæ diſpoſitione erant, quorúmque ſedes ordinaria Carthagine extitit, ut idem pluribus obſervat. Codex Canonum Eccleſiæ Africanæ, initio: καὶ τοῖς λοιποῖς ἐπισκόποις τῆς Ανθυπατιανῆς χώρας, & Can. 23. ἐν ταύτῃ τῇ συνόδῳ τοποτηρηταὶ ἐπελέγησαν ἐπίσκοποι Ανθυπατιανοὶ πρὸς τὴν Αδρυμητηνὴν σύνοδον. Vide Novell. 30. Juſtiniani, cap. 1. §. 1. cap. 7. §. 2.

ΑΝΙΣΑΣΑ, τὸ καλάσταχυν. in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237. Vide Καλάσταχυν.

ΑΝΙΣΑΤΟΝ, *Aqua Aniſi*. Alexander Trallianus, lib. 8. cap. 6. καὶ οἰνόμελι, καὶ ἀψινθάτον, καὶ ἀνισάτον, πινόμενα. Occurrit iterum, lib. 9.

ἈΝΚΙΟΝ, *Domus*, οἶκος. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. 240. ἐὰν γίνεται τὸ μελίσσια τὰ ἔνι εἰς τὰ ἄγκια μου πίαν ἔξω, καὶ ἀπληκεύουν εἰς ἄλλα ἄγκια μὲ τὸ ἴδιον τους θέλημαν. Ubi Edit. Veneta, cap. 215. *Sel avien che per aventura le ape, che ſono nelle mie caſſe vanno fora in altrui caſſe di volunta di eſſe, &c.*

ΑΝΝΟΥΜΙΝΟΣ. Vide Αδνούμιον.

ἈΝΝΩΝΑ, Αννῶνα, *Annona, ſtipendium*. Suidas: Αννῶνα, Ρωμαϊκὴ λέξις. Infrà: ἀννωνῶν μετακομιδή, ἡ δὲ λέξις Ρωμαϊκή. Gloſſ. Gr. Lat. ἀννῶνα, *Salarium*. Alibi: ὁ ἐπὶ τῆς στρατιωτικῆς ἀννώνας ἀπαιτητὴς, *Opinator*. Gloſſæ Baſilic. Αννῶνα σημαίνει παροχὴν, ἀγορὰν, καὶ τὴν ἐτήσιον διανομήν. Alibi: Αννῶνα, παροχὴ, ῥόγα· ἔστι δὲ καὶ ἐτησία διανομή. Rurſum: Σακέλλιον σιτηρέσιον, βασιλικὴ ἀννῶνα, ἢ δωρεά. Joannes Lydus, lib. de Menſibus in Martio: ubi de voce Αννῶνα. οὕτω δὲ ταύτας ἐκάλουν, διὰ τὸ κατὰ τὴν ἐνιαύσιον ὥραν ἐπιδίδοσθαι πρὸς τῶν Ρωμαίων τὴν τροφὴν τοῖς στρατιώταις. Procopius in Hiſt. Arcana, pag. 98. 1. Edit. τοῦτό ἐστι τὸ ἄχθος, ὅπερ καλεῖν ἀννώνας νενομίκασιν. Ita emendat Alemannus. Macarius Homil. 26. pag. 349. ὡς τὸ φαινόμενον εἰσὶ πόλεις λαμβάνουσαι δῶρα καὶ ἀννώνας, &c. Martyrium SS. Timothei & Mauræ, num. 8. ἐγὼ γὰρ ἑνὶ τῶν παρ' ἐμοὶ Εκατοντάρχων, τῷ πρὸς δέκα δύο ἀννώνας λαμβανόντων, πρὸς γάμον δίδωμί σε. Ejuſmodi annonas militares intelligit Baſilius Seleucienſis de Vita S. Theclæ, lib. 2. cap. 20. βουλευταὶ μὲν ἦσαν ἄμφω, καὶ τινος δὲ στρατιωτικοῦ δαπανήματος κοινωνοί· σῖτος δὲ ἦν, οἶμαι, τὸ δαπάνημα τοῦτο. Chronicon Alexandr. p. 678. ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐν πόλει Πλουσιάδι - λαμβάνοντα ἀννώνας καὶ κελλαρικά. Conſtantinus de Admin. Imp. cap. 53. pag. 210. καὶ δίδομεν ὑμῖν πρὸς ἀποτροφὴν ὑμῶν χιλίας ἀννώνας, &c. Occurrit in Martyrio S. Eupli apud Metaphraſtem, num. 2. in Novella 130. apud Theophil. Antecesſ. ad §. ult. de Milit. teſtam. Theophanem. an. 16. Anaſtaſij, Leonem Grammaticum, pag. 476. & apud alios ſcriptores paſſim.

ΑΝΟΙΞΙΑ, *Templi apertio*: cùm ſcilicet Eccleſiaſtico ritu conſecratum primùm aperitur. Quippe, ut eſt in Euchologio Barberino, apud Goarum pag. 846. Epiſcopus ſacras deferens reliquias, (quæ in æde alia ſacra depoſitæ fuerant) cum reliquo clero initâ proceſſione, ad Eccleſiæ Narthecem accedit: καὶ ὅτε εἰσέλθῃ εἰς τὸν Νάρθηκα, καὶ παραστῇ τῷ πυλῶνι τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, tum ἄρχονται οἱ ψάλται τὸ προπάειον, Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, &c. καὶ εἶθ', οὕτως ἀνοίγονται οἱ πυλῶνες, καὶ εἰσέρχεται σὺν παντὶ τῷ λαῷ. Ab hoc igitur ritu, Ανοίξια dicta. Balſamon in Reſponſo 13. & Scholion ad Canonum Epitomen in jure Græco-Rom. ex Novella Leonis: ἱερουργήσας ἢ βαπτίσας εἰς εὐκτήριον οἶκον μὴ καθιερωθέντα διὰ ἐγκαινίων, ἀνοιξίων, καὶ τῶν συνήθων ἐνθρονιασμῶν, &c. Idem Balſamon Reſp. 38. διαφορὰ μεγάλη ἐστὶν ἐκκλησιῶν καθιερωθεισῶν διὰ ἐγκαινίων, ἀνοιξίων, καὶ ἐνθρονισμῶν, χρίσματός τε ἁγίου μύρου, καὶ ἀποθέσεως λειψάνων ἁγίων μαρτυρικῶν, καὶ τῶν μὴ οὕτως ἁγιασθεισῶν, &c. Theophanes an. 25. Juſtiniani, γεγόνασι τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας Εἰρήνης πέραν ἐν Συκαῖς. Mox, ubi de Patriarchis Conſtant. & Alexandrino: καὶ ἦλθον ἕως τοῦ περάματος, καὶ ἐπέρασαν, καὶ ὑπηλάντησεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀνέῳξαν τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας μάρτυρος Εἰρήνης. Anonymus de Templo S. Sophiæ: καὶ τῇ ἐποίησεν τὰ ἀνοίξια τοῦ ναοῦ, &c.

Ἄνοιξις ἐκκλησίας, *Reconciliatio Eccleſiæ*, de qua voce egimus in Gloſſ. Med. Lat. deſcribitur in Euchologio, pag. 618. εὐχὴ ἐπὶ ἀνοίξει ἐκκλησίας ἀπὸ αἱρετικῶν βεβηλωθείσης, quæ eſt Taraſij Patr. Conſtantinop. & pag. 620. alia εὐχὴ ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ βεβηλωθέντος ὑπὸ ἐθνῶν, ἀλλὰ δὲ καὶ αἱρετικῶν. Et pag. 621. alia εὐχὴ λεγομένη ἐν τῇ εἰσόδῳ, πρὸ τῆς συνήθους ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ, ἐν ᾧ συνέβη θανεῖν ἄνθρωπον βιαίως.

Ανοίξεις τῶν δημοσίων λουτρῶν, apud Scholiaſtem Baſilic. ad lib. 23. p. 236. οὕτω δὲ νόησον, χάριν τοῦ ἐπιδεῖξαι, ἤτοι προσθεῖναι ὅπερ ἐπὶ τῶν πανηγύρεων καὶ προελεύσεων εἴωθε γίνεσθαι, καὶ τῶν ἀνοίξεων τῶν δημοσίων λουτρῶν. Adde pag. 276. Vide Εγκαίνια.

ἈΝΟΙΞΙΣ, *Ver*, ἔαρ, cùm annus aperitur. Alypius Monach. in Geopon. c. 26. κεντρίζεται καὶ οὐ μόνον τὴν ἄνοιξιν, ὡς τὰ ἄλλα δένδρα, ἀλλὰ καὶ τὸ θέρος ἕως τοῦ Σεπτέμβριον.

ΑΝΟΜΟΙΟΙ, Acaciani, & Eunomiani, διὰ τὴν πολλὴν ἀναίδειαν τῆς αὐτῶν βλασφημίας παρὰ πᾶσιν ἐκλήθησαν, inquit S. Athanaſius de Synodo Arimin. p. 907. & ex eo Socrates, lib. 2. Hiſt. cap. 45. Vide S. Baſil. Epiſt. 41. initio, 64. 391. Epiphan. Hæreſ. 76. Chryſoſt. orat. 6. ad Anomœos, Socrat. lib. 3. cap. 25. Sozomen. lib. 4. cap. 14. 28. lib. 6. cap. 26.

Digitized by Google

cap.26. Photium in Bibl. Cod. 102. Nicetam lib. 5. Theſ. orth. fid. cap. 22. &c.

ΑΝΟΜΥΚΤΙΣ, Nomocanon Cotelerianus, num.94. πρεσβύτερος κυλλὸς, ἢ λωβὸς, ἢ κωφὸς, ἢ πηρὸς, ἢ τυφλὸς, ἢ ἀνομύκτης, παυσάσθω. Ubi vir doctiſſimus αἱμομύκτης reſtituit. Malim hîc intelligi virum *abſque naſo*, vel *ſimum*, cujus nares ἄνω, *ſurſum* tendunt. Nam hæc vitium in corpore duntaxat ſpectant.

ΑΝΟΣΤΟΣ, *Inelegans, illepidus, inficetus*, ἄκομψος, ἄμυσος. Ανοστία, *injucunditas, inſulſitas*, ἀηδία, ἀπειροκαλία. Ανόστως, *ineleganter, inſulsè*, ἀμύσως, ἀκόμψως.

ΑΝΟΥΦΙ, Ægyptiis, *Gramen*, apud Interpol. Dioſcorid. c.612.

ΑΝΟΥΧΑ, *Cuminum Æthiopicum*. Gloſſæ MSS. Jatricæ ex Cod. Reg. 190. Ανοῦχα, τὸ καρναβάδιν. Vide in Καρναβάδιν.

ΑΝΣΑΝΑΦ, Afris, *Bugloſſum*, apud Interpol. Dioſcor. c.710.

ΑΝΤΑ. Vide in Αντζα.

ΑΝΤΑΛΙ, & Τίνταλι, quid ſint apud Myrepſum, ſect. 3. de unguentis, cap. 42. docet utcunque Matthæus Silvaticus: *Antali, ſunt oſſa facta ſicut dentali, utcunque majora, ſed non habent ſuperficiem levem ſicut dentali, ſed virgulatam & totam albam: oriuntur ſicut & illi, & eandem habent virtutem. Ponuntur in antidot. Gal. in unguento Citrino, quod interpretatur unguentum de Citro.* Rurſum alio loco: *Dentales, Dantali, amenti dulces, ſunt oſſa ſatis alba, & ſunt ſicut Canini Dentes, ſed longiores, & intus perforati, & inanes. Oriuntur in cavernis Lapidum exiſtentium in profundo maris. Frigida ſunt & ſicca, & ponuntur in antidotario Galeni in unguento Citrino, quod interpretatur unguentum de Citro.*

ΑΝΤΑΜΑ, *Unà, ſimul*. Gloſſæ Græcobarb. ἀμφότεροι, δύο ἵπποι συνζευγμένοι, δύο ἄλογα ζευμένα ἀντάμα. Αντάμα σου, *tecum*. Αντάμα του, *cum illo*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. καὶ ἐπαρακάλει νὰ σταθῆ ἀντάμα του, paſſim.

ΑΝΤΑΡΑΙΑΙ. Scholiaſtes Oppiani, lib. 1. Halieut. v.227. πρότονα, τὰ τῆ ἱστῶ σχοινία. πείσματα, δι' ὧν τὸ πλοῖον κρατεῖται, ὑπὸ τῷ λιμένι προσπελάσαν· κάλως δὲ τὰ ἄρτεια, (f. ἄρμενα,) τὰ λεγόμενα ἀνταραίαι. Fruſtra emendat vir doctus pro κάλως οἱ δέ. Sunt enim κάλως, *funes* ſeu *rudentes* quibus vela contrahuntur vel demittuntur, ac proinde vox ἀνταραίαι idem ſonat, non verò *velum*, uti contendit: *antarij funes* apud Vitruvium. Fefellit verò Meneſium vox ἄρμενον, quæ non ſemper velum ſignificat, ſed πάντα τὰ ἐπιτήδεια ad aliquid, quâ notione & κάλως ſunt ἄρμενα.

ΑΝΤΑΡΤΗΣ, *Rebellis, Rebellio*, in Gloſſis Lat. Gr. & Græcolat. Heſychius: Ανθάρτης, τύραννος, ἀντιβαίνων βασιλεῖ. Lexicon MS. Cyrilli: Νεωτεροποιὸς, ἀντάρτης, τύραννος. Codex Canon. Eccl. Afric. Can. 53. καὶ τῆ ἰδίων τόπων ἀρχοντικῶ στερῆσαι ὡς ἀντάρτας δυναστείᾳ. Αντάρτης τῆ Τειμόθεος, quidam Amantius dicitur in Concilio Conſtantinopol. ſub Mena act.5. Aſterius Homil. 2. in Pſalm. V. ὁ ἄνω ἀντάρτης, κάτω ἀντίδικος τῆ νύμφης σου γέγονεν. Occurrit paſſim, apud Chryſoſtomum III. Theophylactum ad cap. 21. Matthæi, ad cap.18. Joan. Theophanem an.26. Conſtantis, Anonymum Combefiſianum in Leone Philoſ. n.26. &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Antarta*.

Αντάρτος, apud Alexandrum Monachum de invent. S. Crucis, p.1109.

Ανταρσία, *Rebellio*, ſeu *Rebellatio*, ut eſt in Gloſſ. Gr. Lat. *Crimen perduellionis*, Cujacio in Præfat. ad lib. 60. Baſilic. Theophanes an. 6. Phocæ: ἐκείνω γὰρ μελλήσαντι ἐν Αφρικῇ κατὰ Φωκᾶ ἀνταρσίαν. Utitur etiam an. 5. Juſtiniani, ut & Nicetas in Iſaacio, lib.3. n.2. Georgius Acropolita in Chron. cap.23. & Interpres Baſilic. lib.45. tit.2.

Αντάρα, pro Ανταρσία, vel Ανταρμὸς, *Antarium*, in Gloſſ. Lat. Gr. Anonymus de Nuptiis Theſei, lib. 8.

Αν ἡ σκληρία μου, καὶ ὁ θυμὸς, ἀντάρα, καὶ τὸ κράτος.

Infrà:

Τότε μόνον μὴ ταραχῆ, καὶ μὴ μεγάλη ἀντάρα, &c.

Rurſum:

Αντάρα γὰρ ἀκὴς πολλὴ μὴ ταραχὴ μεγάλη.

Ανταρεύειν, *Rebellare*: Ανταίρειν, apud Theophan. an.1. Phocæ. Idem Anonymus, lib.9.

Εἰς ἴδα ἐγὼ σήμερον τὸ πόσος ἀνταρεύθη.

ΑΝΤΕΓΚΥΚΛΑΙΑ. Vide in Εγκύκλια.

ΑΝΤΕΛΙΝΗ, *Antelena*. Gloſſæ Græc.Lat. στηθιστὴρ, *Antellina*. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 2. μικρὰ τυφία κατὰ τῶν ἐπιθυλίνων καὶ ἀντελίνων τῆ ἵππων. Ομπροστελίνα, *Pettorale di cavallo*, Hieronymo Germano. Vide in ὄμπρος.

Αντελινομπροστέλινον, Anonymus de Nuptiis Theſei, lib. 6.

Η σέλα του ὁλόχρυση, καὶ λο τὸ σαλιβάρι,
Τ' ἀντελινομπροστέλινα μὲ τὸ μαργαριτάρι.

Αλογοτριαντελίνατος, *Cujus equus habet tres Antelenas*. Prochoprodromus MS. ex Cod. Reg.

Αλογοτριαντελίνατος καὶ παχυμυλαφάτος.

ΑΝΤΕΛΛΟΓΟΣ, *Compenſatio*, in Gloſſ. Gr. Lat. Αντελλογίζειν, *compenſare*. Voces I C. Græcor. Vide lib.24. Baſilic. tit.10. Theophilum, Harmenopul. &c. Paulus in Epiſt. ad Philemon. 18. εἰ δέ τι ἠδίκησέ σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγα. Gloſſæ Græc. Lat. *compenſat*, ἀντελλογεῖ. *Compenſatio*, Αντιπολογισμὸς, Αντελλογισμός. Ita etiam in Lat.Gr. Vide Suidam in Αντάλλαξον.

ΑΝΤΕΜΩΝΗ, *Argemone*, apud Interpol. Dioſcor. cap.396.

ΑΝΤΕΜΩΝΙΟΝ, *Antimonium*. Cod.MS.Reg. 618. fol.287. καὶ χωνεύσας ὁμοῦ ἐν τῷ χωνίῳ, καὶ τῆς ἀντεμονίου.

ΑΝΤΕΝΑ, *Antenna*, καρχήσιον.

ΑΝΤΕΝΑΓΩΓΗ, *Reconventio*. Eſt enim ἐναγωγὴ, *conventio*. Baſilic. tom.1. p.418.

ΑΝΤΕΝΕΧΥΡΟΝ, *Obſes*. Αντενεχυριάζω, *Repignero*, in Gloſſ.Gr.Lat. voces I C. de quibus etiam Salmaſius de Uſur.

ΑΝΤΕΠΙΦΟΡΑ, Εξ ἀντεπιφορᾶς ὀμνύειν, *relatum jusjurandum praſtare*, in Baſilic.

ΑΝΤΕΡΗΣ. Anonymus de Oxymelite: λαβὼν κασσίτερον, καὶ ἀνθηρὰς, καὶ βολάριον ἐν ᾧ πράσινα, βάψον. Mox: ῥίνισμα χαλκοῦ καὶ κασσίτερα, καὶ ἄντερας, καὶ χάλκανθος, καὶ λαχαρκῦς, καὶ λιμόνας, ἄλευρα, καὶ τῆς γεράνιον. In Lexico Chymico Rulandi, *Anthera*, eſt *extractio medicinæ de biacynthis, item medium illud flavum, quod in floribus liliorum, & ſimilibus reperitur*. Vide Math. Silvaticum in *Anthora*, & infrà in χάντερα.

ΑΝΤΕΡΟΝ, Αντερα, *Inteſtinum, inteſtina*, ἔντερον, τὰ ἔντερα. Gloſſæ Græcobarb. Εντερα, ἀκρῶα, ἢ ἄντερα. Rurſum: αἱ ἄκραι τῆ ἐντέρων, αἱ ἄκρες τῶν ἀντέρων.

ΑΝΤΖΑ, Αντζα, Αντζι, *Pars exterior cruris tumida & nervoſa*, Gallis *Anche*. Hypatus MS. de partibus corporis humani: Αντικνήμιον, ἢ ἄντζα. Georgius Sanginatius MS. de iiſdem partib.

Επιγονίδες, ἄντζαι δὲ, γαστροκνήμιον πάλαι.

Laonicus Cretenſis in Batrachom. Κνήμισιν, τῆ ἄντζαις. Rurſum: Κνήμας ἐκάλυπτον, τὰς ἄντζας ἔκρυπτον. Canonicon Mathematicum adeſpoton: ἡ ἄντζα κεφαλῶ

Digitized by Google

φαλλὴν ἐν συνοδεύσεις. Ruſum: ἡ ἄντζα ἐὰν ὁμιλῇς, ἐνδέξιος.

Αντζίον. Aſtrampſychus in cælo Pythagor. MS. ἀπὸ τοῦ σώματος τὰ ἀντζία.

Ἄνζα. Euſtathius ad Iliad. π. ἔνθα ὅρα, ὅτι μυὸν ἡ γαστρονομία ἐστὶν, ἣν ἡ τῶν πολλῶν γλῶσσα ἄνζαν φησὶ, συγκειμένη ἐκ νεύρων πολλῶν, καὶ συνεστραμμένων σαρκῶν.

Ἄντα. Idem Euſtathius, pag. 1326. καλοῦσι λέγει τὴν ἀγκύλην, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, τὴν ἐπὶ τὰς ἰγνύας, ἥν τινες ἄνταν, ἢ ἄνζαν φασί.

Αντζοκοπεῖν, idem quod νευροκοπεῖν apud Zonaram & Cedrenum in Rhinotmeto. Codinus in Orig. Conſtantinopolit. num. 42. ἐκεῖ δὲ ἦν ἕως τότε ἡ ἀλλαγὴ τῶν κυντήρων, καθ' ὃν τόπον ἀντζοκόπουσι τὰ κάνθηρα. Mox: ἵστησιν ἐκεῖσε δύο ἵππους κυντήρους ἀντζοκοπημένους. Anonymus Valeſianus in Conſtantino M. *ſummâ feſtinatione veredis poſt ſe truncatis Alpes transgreſſus, ad Patrem Conſtantium venit.*

ΑΝΤΖΑΡΟΥΤ. Vide in Αζαρούτ.

ἈΝΤΖΙΜΙΑ, *Similago cocta cum melle.* Gloſſæ Græcobarb. Αμόρα, σεμίδαλις ἐφθὴ σὺν μέλιτι, σεμιδάλιν ἐφθὸν μὲ τὸ μέλιν, ἀντζιμία.

ΑΝΤΖΙΤΟΑΙ, vox ignotæ ſignificationis Fuchſio apud Myrepſum ſect. 8. cap. 113.

ΑΝΤΗΛΙΟΝ, *Corium quod ambit oculos equi.* Euſtathius in Homer. Ενώπιον, Μετώπιον, ἔτι δὲ καὶ παρώπιον, καὶ ἀντήλιον· τὸ δὲ ἦν δέρμα περὶ τὰς ὄψεις τῶν ἵππων, ὥς φησιν Αἴλιος Διονύσιος, ὅπερ οἱ θεσσαλοὶ παρώπιον λέγουσι.

ΑΝΤΙΒΑΔΙΑΖΕΙΝ. Vide in Βάδιον.

ΑΝΤΙΒΟΛΙΝ, *Codex.* Scholion in Epigrammata Græca: εἰς τὸ ἀντίβολιν οὐ κεῖται τοῦ Κυροῦ Μιχαὴλ, πόθεν οὖν ἐγράφη, οὐκ οἶδα.

ΑΝΤΙΓΟΡΔΑ, σύμφωνα, in Lexico Gr. MS. Reg. Cod. 2062. Sed leg. ἀντίχορδα.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ, *Reſcriptum, juſſio Principis.* Gloſſæ Baſilic. Ἀντιγραφὴ, λέγεται ἡ βασιλικὴ πρόσταξις, διὰ τὸ ὡς ἐπὶ πλεῖστον ἐκ προηγουμένων ἀναφορῶν γίνεσθαι τὰς βασιλικὰς προσταγάς. Vide Baſilic. Harmenopulum, lib. 1. tit. 4. §. 68. tit. 10. §. 10. tit. 11. §. 10. &c.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΕΙΣ, *Magiſtri Scriniorum.* Scholiaſtes Juliani Anteceſſ. cap. 64. *Quatuor ſunt ſcrinia, Palatinum, quod dicitur Libellorum, ſecundum Memoriæ, tertium Diſpoſitionum, quartum Epiſtolarum: unde & quatuor Antigrafei ſunt.* Vide Henric. Valeſium ad Socrat. lib. 5. cap. 25. & Gloſſ. med. Lat. in *Antigraphus.*

ΑΝΤΙΒΑΛΜΟΣ, *Oppoſitio*, Αντίθεσις, Εναντίωσις.

ΑΝΤΙΒΙΒΛΟΣ, *Libellus reſponſionis*, quo ſcilicet reus ſubſcribit ſe libellum conventionis, βιβλίον, ſive exemplum ejus accepiſſe, & quo die acceperit, quæ ſubſcriptio fit ex adverſo libelli, ex Opiſtographo. Ita Cujacius ad Nov. 53. Juſtiniani, cap. 3. §. 1. δεχόμενος δὲ αὐτὸ τὸ βιβλίον, μόνης προσωπικῆς ἐγγύης παρ' αὐτοῦ διδομένης, καὶ τῶν συνηθειῶν κατὰ τὴν θείαν ἡμῶν παρεχομένων διάταξιν, ὑπογράφειν τῷ καλουμένῳ ἀντιβίβλῳ, δηλοῦντα καὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν αὐτῷ τὸ βιβλίον ἐπιδίδοται, ἵνα μὴ καὶ περὶ τοῦτο τέχνη τις γένηται.

ΑΝΤΙΔΙΚΟΣ, *Adverſarius.* in Baſil. & in Gloſſ. Gr. Lat.

ΑΝΤΙΔΙΚΟΜΑΡΙΑΝΙΤΑΙ, Hæretici Arabes qui Mariam poſt Chriſtum natum viro ſuo commixtam aſſerebant, de quibus Epiphanius, Facundus Hermianenſis, lib. 8. c. 7. Sexta Synod. act. 11. Chronicon Alexandrin. p. 482. & Synaxarium Calliſti in Pentecoſtario γ. 6. ν.

ΑΝΤΙΔΙΟΝ, *Herba*, de qua Agapius Cretenſis in Geoponico, cap. 95.

ΑΝΤΙΔΩΡΟΝ. Vide in Δῶρον.

ἈΝΤΙΚΑΝΘΑΡΟΝ, Lilium ſilveſtre, ἡμεροκαλλὶς, apud Interpol. Dioſcor. cap. 543.

ΑΝΤΙΚΑΝΘΑΡΟΣ, locus Alexandriæ, non navis ſpecies, ut vult Dionyſius Gottofredus. Sic autem appellatus videtur, quod Κανθάρῳ, Balneo ſic appellato, ex ſitu opponeretur vel quod eo amoto, illius vice eſſet. Theophanes an. 33. Theodoſij Junioris: τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Κάνθαρος, τὸ βαλανεῖον, ἐπληρώθη. Juſtinianus in edicto 13. cap. 13. cap. 15. τετρακοσίους μὲν ἐννενήκοντα δύο χρυσοῦς τοῖς δημοσίοις βαλανείοις τῆς αὐτῆς πόλεως, τετρακοσίους δὲ ἑνναιακαίδεκα τῷ καλουμένῳ Αντικανθάρῳ. & cap. 16. τῇ γὰρ τῶν δημοσίων βαλανείων ἐγκαύσει, καὶ τῷ ἀντικανθάρῳ τοῖς δημοσίοις ναύλοις, ἐξ ἑτέρων αἰτιῶν ἀπογραφὴ τῷ δὲ τῷ θείῳ νόμῳ δηλοῦται. Idem Theophanes an. 18. Anaſtaſij Dicori: καὶ ἔστησαν οἱ Αλεξανδρεῖς στήλην τοῦ βασιλέως ἐν τῷ Αντικανθάρῳ.

ΑΝΤΙΚΕΝΩΜΑ. Unus è 19. tonis Muſicæ Græcanicæ. Vide in Φωνή.

ἈΝΤΙΚΕΝΣΩΡ, *Anteceſſor*, ὁ τοὺς νόμους μεμαθηκὼς, Heſychio, qualis fuit Julianus ille Αντικένσωρ, cujus duo habentur epigrammata, lib. 2. Anthol. p. 133. 151. Edit. Henr. Stephani, Αντικένσωρ Thalelæus, apud Michaëlem Attaliatam in Synopſi pragmat. & Theophilus Anteceſſor, cujus extat Paraphraſis Inſtitut. Juſtiniani. Habetur inter Nili Monachi Epiſtolas, 192. lib. 1. inſcripta Aglaio Ἀντιλώβει[?], ex qua Philoſophiam docuiſſe poteſt colligi.

Αντικένσωρ ſcriba & actuarius definitur in Gloſſis Baſilic. Ἀντικενσόρις, ἀντιγραφεύς. Ruſum: Ἀντικένσωρ, ἀντιγραφεὺς διαθήκης.

Αντικένσωρες, apud Tacticos, dicuntur *qui exercitus antecedunt, & loca idonea ad conſtituenda caſtra* inveſtigant. Aliter verò hanc vocem uſurpavere veteres, nempe pro iis quos Cæſar, lib. 1. de Bello Gallico vocat, nos verò *avantcoureurs* appellamus. Ita Hirtius de Bello Africano, c. 12. *per ſpeculatores & Anteceſſores Equites nuntiatur ei.* Gloſſæ vett. *Anteceſſor*, προηγούμενος. *Anteceſſus*, ἔμπροσθεν βαδίζων. Mauricius, lib. 1. cap. 3. Αντικένσωρες δὲ λέγονται, οἱ προλαμβάνοντες ἐν τῇ ὁδοιπορίαις καὶ τὰς ἐπιτηδείας ὁδοὺς, καὶ τοὺς τόπους τοὺς πρὸς τὴν τῶν ἀπλήκτων πτέσιν ἀνερευνῶντες καὶ καταμανθάνοντες. Leo in Tact. c. 4. §. 23. Αντικένσωρας δὲ ἄλλους τινὰς ἔλεγον οἱ παλαιοὶ Ρωμαῖοι, ὥς, ὡς οἶμαι, τοῖς νῦν Μινσουράτορσι συντάσσοντες[?], ἰδίως ἐγκρίνειν[?] ὀνομάζουσιν, ἤτοι δὲ, &c. ut apud Mauricium. Idem Mauricius, lib. 1. cap. 9. τὰ αὐτὰ δὲ ποιεῖν καὶ τοὺς ἀντικένσωρας, τοὺς ὀφείλοντας τὴν τῶν ὑδάτων, καὶ τῶν νομῶν χρῆσιν καταμανθάνειν. Infrà: Χρὴ ἐν τῇ τῶν ποταμῶν διαβάσεσιν, ἢ ἄλλων δυσχερῶν χωρίων ἀγνοίσεων τοὺς ἀντικένσωρας προλαμβάνειν, καὶ δοκιμάσαντας πρότερον τοὺς τόπους ἀπαγγέλλειν τῷ στρατηγῷ τὰ τῶν τόπων, καὶ προφυλάττεσθαι τὴν διάβασιν διὰ τῶν ἐπιτηδείων ἀρχόντων. Iidem *Preparatores* dicti. Idem Mauricius, lib. 2. cap. 11. πρὸς τούτοις δεῖ καὶ τοὺς μίνσωρας τούτους [?] τοὺς ὀφείλοντας μετὰ τῶν ἀντικενσόρων προλαμβάνειν, καὶ τὰ ἄπληκτα μετρεῖν· πρὸς τούτοις δεῖ ἀφορίζειν καὶ ἀντικένσωρας, ἤτοι πριπάτωρας (ſic etiam apud Rigalt.) τούτους τοὺς ὀφείλοντας προλαμβάνειν, καὶ τὰς ὁδοὺς προγινώσκειν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄπληκτα ὁδηγεῖν τὸν στρατόν. Denique lib. 7. cap. 17. χρὴ ἀντικένσωρας δύο ἐπιλέγεσθαι τοὺς ὀφείλοντας τὰς ὁδοὺς προερευνᾶν. Adde Leonis Tactica, cap. 9. §. 11. cap. 12. §. 81. 83. cap. 20. §. 174. & Salmaſium de Militia, pag. 38.

ΑΝΤΙΚΕΦΑΛΟΝ, *Occiput.* Orneoſophium, pag. 250.

pag.250. σχίσον τὰ κασθυρὰ τῆς ὄρνιθος, καὶ βάλε θηκαλεῖν. εἶτα καῦσον αὐτὸ εἰς ἀντικέφαλον μετὰ μεγάλης προσοχῆς, διὰ τὸ μύαλον.

ΑΝΤΙ´ΚΛΕΙΘΡΟΝ, *Adulterina clavis*, in Gloſſ. Gr.Lat.

ΑΝΤΙ´ΚΡΥΤΟΣ, *Oppoſitus*. Ἀντικρυτὰ, *è regione*, ἀντικρύ.

ΑΝΤΙΚΥ´ΡΙΟΣ, *Vicedominus*, apud Interpretem Græc.Concilij Lateranenſis, cap.45.& alibi. Vide Gloſſ. Med. Lat. in *Vicedominus*.

ΑΝΤΙΛΑΛΙΑ`, Ἀντιλαλισμὸς, *Echo*, Ἠχώ.

ΑΝΤΙΛΗΠΤΗΚΟ´Ν, σπόγγος, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ, *ſpongia*, ſic dicta quòd attrahat & humida aſpiret.

ΑΝΤΙΜΑ´ΧΕΣΘΑΙ, *Excipere*. Harmenopul. lib.1. tit.9. §.23.

ΑΝΤΙΜΕΥ´ΕΙΝ, *Compenſare*, Ἀνταμείβειν. Ἀντίμευσις, Ἀντίμεψις, *Compenſatio*, *Merces*. Ἀντάμεψις. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀσίχυσιν ἀντίμευσιν σῖτον χίλια μέλων.

Alibi:

Δὲν χάνεις ὁ γιατὸ καλὸν ἀντίμεψιν ποτί σε.

ΑΝΤΙ´ΜΙΜΟΝ, *Ocimaſtrum*, apud Interpolat. Dioſcor. cap.610.

ΑΝΤΙ´ΜΙΟΝ, Ἀντίμιον, *Mandragora*, apud Interpol. Dioſcor. c.658.

ΑΝΤΙΜΙ´ΝΣΙΟΝ, in Gloſſis MSS. Reg.Cod. 2062. & apud Suidam & Phavorinum, παρὰ Ῥωμαίοις τράπεζα πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου κειμένη appellatur. At quæ fuerit hæc menſa, doceant alij.

Ἀντιμίνσια verò, ſequioribus Græcis, appellantur ſegmenta Panni vel Mappæ, quæ ſacræ menſæ inſternitur in die Encæniorum ædis ſacræ: quæ precibus & ritu Eccleſiaſtico conſecrata, in varias partes diſcinditur, quæ *altarium*, uti Latini vocant, *Portatilium* vicem præſtant, adeò ut abſque iis in Oratoriorum aut aliarum ædium ſacrarum Menſis non conſecratis, abſque ejuſmodi Antimenſiis, ſacras liturgias peragere non liceat. Totum hunc ritum illuſtrat inprimis Manuel Charitopulus Patr. Conſtantinop. lib. 3. Juris orient. pag. 239. ἀντιμίνσια ἱερὰ γινόμενα, ἐπὰν ὁ Ἀρχιερεὺς διὰ ἑαυτοῦ ἐνεργήσῃ τὸν ἐγκαινισμὸν, καὶ ἐκ τοῦ πανίου ὑποστρωθέντος καὶ περιειληθέντος τὴν τράπεζαν, εἰς βραχέα τεμνόμενα καὶ γραφόμενα, τοῖς ἱερεῦσι δίδοται· καὶ ἄνευ τούτων μὴ δύναται ἱερουργεῖν. ἔνθα οὖν ἐστὶ τούτων ἔνδεια, τί δεῖ πραχθῆναι, ἵνα μὴ μένωσιν οἱ ἱερεῖς ἄνευ ἱερουργίας; τὰ ἀντιμίνσια οὐκ εἰς πάσας ἀνάγκη κεῖσθαι τὰς ἁγίας τραπέζας. ἀλλ' εἰς ἃς οὐ γνώριμόν ἐστιν εἴτε καθιερωμέναι εἰσὶν εἴτ' οὔ. τὰ γὰρ ἀντιμίνσια καθιερωμένων ἁγίων τραπεζῶν τόπον ἔχουσι. καὶ ἔνθα εἰσὶ γνώριμοι καθιερωμέναι τράπεζαι, οὐ χρεία ἀντιμινσίων ἐκεῖ. Et Balſamon ad Can. 31. Concilij VI. διὰ τοῦτο γὰρ, ὡς ἔοικεν, ἐπενοήθησαν καὶ τὰ ἀντιμίνσια, καὶ γίνονται παρὰ τῶν κατὰ χώραν ἀρχιερέων, καθ' ὃν καιρὸν ποιοῦσιν ἐνθρονιασμὸν ἐκκλησίας, ἐφ' ᾧ τίθεσθαι αὐτὰ εἰς τὰς ἁγίας τραπέζας τῶν εὐκτηρίων, καὶ λογίζομένων μένσων τῆς ἁγίας τραπέζας, ἤγουν τοῦ ἐνθρονιασμοῦ, τῶν ἀνοιξίων, καὶ τῶν ἐγκαινίων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἀναφέρεσθαι τὸ κατ' ἐπιτροπὴν ἐπισκοπικὴν γίνεσθαι ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τὴν ἱερουργίαν. Ubi, ut & apud Manuëlem Patr. Conſtantinopolit. Ἀντιμίνσια dicuntur γράφεσθαι, *ſcribi*, id eſt, *ſignari*, Crucis ſcilicet ſigno in iis inſcripto. Id autem muneris fuit Ἄρχοντος τῶν ἐκκλησιῶν, qui ut eſt in Catalogo Officialium Eccleſiæ Conſtantinopolit. ex Cod. Allatiano & Medoniano, γράφει τὰ ἀντιμίνσια καὶ τὰ σταυροπήγια. Ea verò licèt ſecundum Balſamonem à locorum Antiſtitibus conſecrentur, poſſunt tamen in alias Provincias mitti, quemadmodum ſacrum Chriſma. Nicephorus Patr. Conſtantinopolit. τὰ ἀντιμίνσια, ἔνθα ἂν χρεία γένηται τόπων, ἀκολούθως παραπέμπονται, καὶ οὐ περιγράφονται ἐν τῇδε τῇ ἐνορίᾳ, ἢ ἐκείνῃ, ἀλλὰ καὶ ὑπερόρια γίνονται κατὰ καὶ τὸ θεῖον μύρον. Ponitur autem Ἀντιμίνσιον in ipſa menſa ſacra, & ſub linteo quod Κατασάρκα vocant, quòd illud ſit quod menſam ipſam primum tangat, uti eſt in Typico S. Sabæ, cap.41. vel potiùs ſupra Κατασάρκα, ut eſt in Euchologio, uti in hac voce docemus. Igitur apud Græcos in Oratoriis non dedicatis, immò in ædiculis navium Pietati deſtinatis, ſed & in campis aut deſertis, ſi neceſſitas id poſtulet, cum Antimenſiis ſacra peragere licuit. Balſamon in Reſp. 13. ὁ μετὰ ἀντιμινσίου ἱερουργήσας, ἢ βαπτίσας εἰς εὐκτήριον οἶκον μὴ ἱερωθέντα διὰ ἐγκαινίων, ἀνοιξίων, καὶ τῆς συνήθους ἐνθρονισμοῦ, οὐ προκειμαληθείη ὡς παραβάτης κανόνων καὶ ἀδιάφορος· οὕτω γὰρ καὶ οἱ μετὰ τῶν αὐτοκρατόρων ἑπόμενοι κληρικοὶ εἰς πεδιάδας ἐρήμους ἱερουργεῖν δεδικαίωνται, κατὰ μόνον τὸ εἰς ἐκκλησίαν ἀφορισθὲν βαμβάκινον οἰκισκάριον, Sytopulus in Hiſt. Concilij Florentini, ſect. 11. cap. 4. ἐλειτουργήσαμεν γὰρ εἰς ἡμέτερον ἀντιμίνσιον, καὶ εἰς ἡμέτερα ἱερὰ σκεύη. Abſque igitur Antiminſiis non licet ſacra facere. Joan. Epiſcopus Citri in Reſp. lib.5. Juris Græco-Rom. οὐδὲν ἔξεστιν ἐν ἀκαθιερώτῳ ναῷ χωρὶς ἀντιμινσίου ἱερουργίαν γενέσθαι ποτέ. Qui ſecus ageret Sacerdos, ἐπιτιμίῳ ſubjiciebatur. Nomocanon Coteleriaus, num. 72. ἱερεὺς χωρὶς ἀντιμινσίου λειτουργήσας, ποιείτω μετανοίας σ'. Deſcribitur in Euchologio, pag. 648. τάξις γινομένη ἐπὶ καθιερώσει τῶν ἀντιμινσίων, quam particularem ea conſecrandi ritum ſpectare putat Goarus, extra ſcilicet ἐγκαινίων ceremonias. Peculiares verò ij ritûs recenſentur: nam τῶν ἱερέων ἐπιτιθέντων τῇ τραπέζῃ τὰ ἀντιμίνσια, τούτοις ἐν τῷ οἰνάνθης τὸ ἀγιασμοῦ τρὶς ὁ ἀρχιερεὺς ἐπιχέει, dum dicitur *Aſperges me hyſſopo*, &c. εἶτα λαμβάνων τὸ ἀγγεῖον τοῦ μεγάλου μύρου, ποιεῖ διὰ αὐτοῦ σταυροὺς τρεῖς, μέσον ἕνα, καὶ ἑκατέρωθεν δύο. Deinde poſt exactas aliquot orationes, προσταξομένων τῶν λειψάνων καὶ ἐμβαλλομένων τῇ κηρομαστίχῃ, ἐπιχέει τούτοις ὁ Ἀρχιερεὺς μύρον· καὶ ἐνθέμενος αὐτὰ ὄπισθεν τοῦ ἀντιμινσίου, ἐν τῇ ἑτοιμασθείσῃ θήκῃ, ἀσφαλισάμενος καλῶς, εὔχεται τὴν εὐχὴν, &c. Ita igitur conſecratum ἀντιμίνσιον, ſi lotum per ignorantiam fuerit, ſanctificationem non deponit. Nicephorus Patr. Conſtantinopolit. ἐὰν κατὰ ἄγνοιαν πλυθῇ ἀντιμίνσιον, οὐκ ἀποτίθεται τὸν ἁγιασμὸν, οὐδὲ βέβηλον γίνεται. Similia habentur in Canonibus ejuſdem Niceph. (ubi perperam Edit. πληθυνθῇ) & in Nomocanone Coteleriano, num. 443. Enimverò cùm conſecratur Eccleſia & dedicatur, atque adeò ipſa menſa ſacra, ei imponitur *Antimenſium*, quo illa etiam ſubinde ἐκμάσσεται, *expurgatur*: Exhinc μέχρις συμπληρώσεως ἡμερῶν ἑπτὰ, καθ' ἑκάστην ἐν τῷ τοιούτῳ ναῷ λειτουργία τελεῖται, τῶν ἀντιμινσίων ὑποκειμένων, τῷ τῆς ἁγίας τραπέζης ἁπλώματι. μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην, αἴρονται τὰ ἀντιμίνσια, καὶ λοιπὸν ἱερουργία καὶ χωρὶς ἀντιμινσίων γίνεται ἐν τούτῳ, διὰ τὸ εἶναι καθιερωμένον. Ita in Officio dedicationis templi, pag. 837. 838. 844.

Ἀντιμίνσια, præterea appellantur menſæ aliæ, præter eam in quâ ſacra myſteria peraguntur, Antiminſio ob religionem tectæ, ad reponenda ſacra Eccleſiæ miniſteria, tametſi in iis ſacrificium non peragatur: quomodo apud Latinos, *corporale*, cùm ſacrum Sacramentum deponitur: unde Hieron. Germanus, Κερποφάλι, ἀντιμίνσιον interpretatur. Euchologium, ubi de Imperatoris inauguratione, pag. 926. καὶ εἰ μὲν γυνή ἐστιν ἡ στεφομένη, στέφεται καὶ εἰς τὸ Αὐγουστάλιον εἰς τὸ Ἀντιμίνσιον. Quò ſpectant iſta Theophanis, an. 1. Leonis Iſauri: ἐξελθὼν ὁ Βασιλεὺς σὺν τῷ Πατριάρχῃ ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ, καὶ ἐντεθέντος ἀντιμινσίου, παντὸς τοῦ λαοῦ ὁρῶντος, ἐποίησεν εὐχὴν ὁ Πατριάρχης, καὶ ἔστεψεν ὁ Βασιλεὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

Euchologio Cryptoferratenſe de Promotione Procerum & Patriciorum: αὕτη γὰρ ἡ ἐν τοῖς ἀντιμινσίοις τῶν καθηγουμένων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἡ ἐν τῷ Σωλέᾳ, τιθεμένης τραπέζης, καὶ ἐνδύτῃ, καὶ προηγιασμένων, Id eſt, expoſitâ ſuper hac tabula Antiminſio inſtructa ſacrâ Euchariſtiâ: quomodo nos dicimus, *expoſer le S. Sacrement.* Vide idem Euchologio apud Goarium, p. 483. Antimenſiorum Catalogum ſervat Exarchus Eccleſiæ, ut eſt in Catalogo Offic. M. Eccleſiæ, Allatiano. Jam verò unde Ἀντιμίνσια dicta ſint, eò fere concedunt Græci, ut à μίνσος, *miſſus*, ea dicta putent. Idem Nicephorus: καλοῦνται δὲ οὕτως, ὡς ἀντιπρόσωπα καὶ ἀντίτυπα τῶν πολλῶν μίνσων τῶν καταρτιζόντων τὴν ἁγίαν καὶ δεσποτικὴν τράπεζαν, *quòd vice ſint miſſuum qui ſacram menſam abſolvunt.* Joannes Epiſcopus Citri in Reſp. pag. 330. 331. ἡ προσηγορία δὲ αὕτη παράγεται ἀπὸ τοῦ μίνσου τοῦ καθ' Ἕλληνας μὲν τὸ κανοῦν δηλοῦντος, κατὰ δὲ τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν τὸ πεπρασμένον τοῖς ὀψοποιοῖς ἐδεστόν· κατὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐν τῇ τραπέζῃ ἐφαπλούμενα ὀθόνια, Μινσάλια λέγεται, οἷα πρὸς κόσμον τῆς τραπέζης καὶ τῶν μίνσων τιθέμενα, κατὰ κοινολεξίαν δὲ Ἀντιμίνσια λέγονται, ὥσπερ ἐν τοῖς ἱματίοις τὰ Ἀντίπανα.

Ἄρχων τῶν ἀντιμινσίων, dignitas in Eccleſia Conſtantinopolit. ex quinta Pentade, cujus munus eſt *εἰσάγειν τοὺς εἰσερχομένους εἰς τὴν ἁγίαν μετάληψιν, eos qui ad ſacram Communionem accedunt introducere,* ut eſt apud Codinum, cap. 1. num. 27. Syropulus in Hiſt. Concilij Florentini, ſect. 4. cap. 11. καὶ τὸν μὲν αὐτὸν πρῶτον, προσάξει αὐτοῦ (Ducis Venetiarum) τῆς ἑκατέρας ἑκατέρου ἡμῶν λαβομένων, ἑτέρων δὲ ἀρχόντων, καὶ τοῦ ἐμοὶ ἀκολουθήσαντος ἄρχοντος τῶν ἀντιμινσίων ὁμοίως ἐπιλαβομένων. Adde ſect. 12. cap. 1.

ἈΝΤΊΝΑΥΛΟΝ, *Cenſus Nautis impoſitus* ab Alexio Angelo. Nicetas in eod. Alexio, lib. 2. n. 2. διὰ τὸ ἐπιτεθὲν, παρ' αὐτοῦ τέλος εἰς τοὺς ναύτας, τὸ νῦν λεγόμενον Ἀντίναυλον. Moſchopulus: τελώνης, ὁ τὰ τέλη ὠνούμενος, ὅτι εἰσὶν οἱ τὰ τῆς θαλάττης, καὶ τὰ τῶν ἀντιναύλων διενεργοῦντες νῦν. Diploma Andronici Jun. pro Monembaſiotis: ἀλλὰ δὲ καστροκτισίας, μιτατίας, ἀντιναύλου, ἐξωπρασίας, κομμερκίου, &c.

ἈΝΤΙΝΥ'ΚΤΗΣ, *Deſtina, Fulcimentum.* Deſcriptio S. Sophiæ Combefiſiana: σπεύσας ἐπῆρε τοὺς ἀντινύκτας τοὺς ὄντας ἐν τῷ στύλῳ ξυλίνους. Codinus habet ἀντινύκτους.

ἈΝΤΊΠΑΝΟΝ, *Fimbria, Pannus veſti adſutus in extrema ora*, quaſi *Antepannus*, inquit Salmaſius ad Vopiſcum. Heſychius: παράπηχον, ἀντίπανον, κράσπεδον. Joannes Epiſcop. Citri in Reſponſis, p. 331. κατὰ κοινολεξίαν δὲ ἀντιμίνσια λέγονται, ὥσπερ ἐν τοῖς ἱματισμοῖς τὰ ἀντίπανα. Balſamon ad Concil. VI. Can. 28. τὰ πολυτελῆ χρυσοΰφαντα ἐπιβλήματα, τὰ δημοτικῶς λεγόμενα μαργέλλια, γράμματα, καὶ ἀντίπανα. Et ad Concil. VII. Can. 16. ἀντὶ μὲν γὰρ τῶν λαμπροτάτων κληρικῶν διὰ ἱματίων λεγομένων ἐξαμίτων, οὐ μόνον ἑτερόχροα ἀντίπανα, ἀλλὰ καὶ χρυσόπαστα, πρὸς δὲ καὶ γράμματα πολυτελῆ χρυσᾶ.

ἈΝΤΙΠΑΠΙΑΝΌΣ, Ita quarta pars Digeſtorum, quæ incipit à titulo *de Pignoribus*, à Græcis Interpretibus ſolet appellari, ut notat Cujacius, lib. 7. obſerv. cap. 32. quod tradatur juris diſcipulis vice librorum Papiniani, ex Juſtiniani conſtitutione.

ἈΝΤΙΠΑΡΑΤΟΥ'ΡΑ, *Anteparatura, præparatio, ornatus.* Suidas: ἀντιπαρατούρα, ἡ ἀντικόσμησις, ἡ ἄλλη εὐπρέπεια· παράτον γὰρ, ἡ παρασκευὴ, παρὰ Ῥωμαίοις. Alio loco: παράτον, ἡ παρασκευὴ παρὰ Ῥωμαίοις· ἐξ οὗ ἀντιπαρατούρα, ἡ κόσμησις, καὶ ἄλλη εὐπρέπεια.

ἈΝΤΊΠΑΣΧΑ, *Secunda ſeptimana poſt Paſcha,* in qua legitur Evangelium de S. Thomæ contrectatione, cujus Dominica eſt illa quam *in Albis* dicimus. Pentecoſtarium: τῇ κυριακῇ τοῦ Ἀντίπασχα, ἤτοι ψηλάφησις τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Θωμᾶ, ubi mox ἡ ἁγία δευτέρα κυριακὴ appellatur. Typicum, cap. 4. μέχρι τοῦ σαββάτου τοῦ ἀντίπασχα. Joannes Jejunator in Pœnitentiali, p. 88. ὁμοίως καὶ τοῦ Προδρόμου, καὶ δωδεκαήμερον, καὶ τὴν ἑβδομάδα τοῦ Πάσχα, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς Πεντηκοστῆς, ἣν τοῦ ἁγίου πνεύματος καλοῦμεν ἑβδομάδα, τὰς δὲ ἀπὸ τοῦ ἀντίπασχα ἕως τῆς Πεντηκοστῆς ἡμέρας, &c. Scylitzes in Calaphate, p. 751. φασὶ γὰρ ὡς ἀπώλοντο κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν (ἦν δὲ τρίτη τοῦ ἀντίπασχα) ἄνδρες ἀμφὶ τὰς τρεῖς χιλιάδας. Laudatur Gregorij Metropolitæ Corinthi, cognomento Pardi expoſitio Canonis, quem Joan. Damaſcenus compoſuit: εἰς κανόνα τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα Ἰωάννου Μοναχοῦ, *& palpationem ſive attrectationem Thomæ Apoſtoli.*

ἈΝΤΊΠΕΡΑ, *Ripa, Littus ultra fluvium,* vel *ultra mare*, aut *ſinum.* Gloſſæ Gr. Lat. Ἀντίπερα τοῦ ποταμοῦ, τῆς θαλάσσης, *trans fluvium, trans mare.* Gloſſæ Græcobarb. Ἀντίπερα, εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ ποταμοῦ, ἢ τῆς θαλάσσης, ἢ θαλάσσῃ. Præſertim verò ita appellatur Ripa Sinus Ceratini Urbi Byzantinæ oppoſita, uti pluribus docuimus in Conſtantinopoli Chriſtiana, lib. 4. pag. 168. Vita S. Joannis Jejunator. Patr. Conſtantinopol. καὶ διεπορθμευόμεθα σὺν τάχει πολλῷ, ὡς δὴ κατὰ τὴν ἀντίπεραν γῆν Μαυρίκιον τὸν Βασιλέα καταληψόμενοι. Vita S. Maximi Confeſſ. num. 5. τῷ κατὰ τὴν ἀντίπεραν ὄντα φροντιστηρίῳ.

Ἀντίπερα, *Adverſum, ex oppoſito.* Stephanus Sachleces in Narrationib. MSS.

Καὶ εἰς τὴν ἀντίπερα μερίαν ἔκατζαν οἱ μαυλίστρες.

Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

Ἀντίπεραν τοῦ ποταμοῦ ἀπῆγε καὶ ἐστάθην.

Ἀντιπερᾷν, *Fretum trajicere, in oppoſitam littori oram enavigare.* Chronicon Alexandrinum in Heraclio, p. 902. ἐν τῷ ἀντιπερᾷν αὐτοὺς διὰ χαλῶν ἐπὶ Χρυσόπολιν. Mox: τοὺς δὲ ἄλλους δύο Πέρσας εἰς ἄλλο πλοῖον ἀντιπεράσαντας ἐχειρώσαντο μετ' καὶ αὐτοῦ. Rurſum: εἰς τὸ μὴ συγχωρῆσαι τὰ μονόξυλα ἀντιπεράσαι. & p. 906. καὶ ἰδοὺ ἀντιπερᾷ καὶ ἐπακολουθεῖ σοι. Conſtantin. de adm. Imp. cap. 29. καὶ ἀντιπέρασεν ἐν Λογγιβαρδίᾳ, c. 51. ὥστε μὴ δύνασθαι τοὺς Τούρκους ἀντιπερᾷν. Utitur præterea Mauricius, lib. 11. cap. 5.

ἈΝΤΙΠΡΌΣΩΠΟΣ, *Legatus*, τοποτηρητής. Macarius Ancyranus: εἶχε λεγάτους, ἀντιπροσώπους δηλαδὴ, τῆς ἡμετέρας μετ' ὄντας ἄνωθεν διοικήσεως. Vide in Πρόσωπον.

ἈΝΤΙΠΥΡΓΟΒΌΛΗΜΑ, *Machina bellica*, λιθοβόλος. Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

Ἐπάνω δὲ τοῦ κτίσματος τοῦ λαμπροτάτου ἐκείνου,
Ἀντιπυργοβολήματα ἦσαν συντεθειμένα.

ἈΝΤΊῤῬΗΤΟΙ λίβελλοι, *Libelli contradictorij*, in Baſilicis.

ἈΝΤΙΣΑΓΙΤΤΆΤΩΡ. Vide in Σαγίττα.

ἈΝΤΙΣΉΚΩΤΟΝ. Nomocanon Coteleri anus, num. 497. οἱ ποτίζοντες τὰ βρέφη τὸ λεγόμενον ἀντισήκωτον, ἢ μετὰ ἀβάπτιστον, ἢ βαπτισμένον, χρόνον ἕνα, μετανοίας ρ. Vbi vir doctiſſimus *medicamen ad libram & pondus* interpretatur: ſed vereor ne illud ſit quod vulgò *ſicotin* noſtri vocant, ſuccum videlicet amarum, quo nutricum mammæ linuntur, cùm pueros ab iis ſubducere volunt. Vox fortè conflata à *cicuta*, herba venenoſa, cujus ſuccus amarus medicationibus aliis adhibitis correctus, ἀντισήκωτιν dictus fuerit.

ἈΝΤΙΣΤΈΧΕΣΘΑΙ, *Repugnare, reſiſtere,* ἀντίστασθαι.

ἈΝΤΊΣΤΡΟΦΑ ποιεῖν, *Contrarium agere*, in Nomocanone Coteleriano, n. 205.

ANTI

ΑΝΤΙΣΤΥΑΙ, *Vallum*, *Vallus*, Χάραξ, Ἕρκος.

ΑΝΤΙΣΩΜΟΣ. Vide in Σῶμα.

ΑΝΤΙΤΑΚΤΙΚΟΙ, Ἀντιτακταὶ, Hæretici, de quibus agunt Theodoritus ſerm. 1. de Hæret. VI. Synod. act. 11. &c.

ΑΝΤΙΤΟΠΙΑ, *Loci compenſatio*. Leges Georgicæ tit. 1. §. 5. ἐὰν δύο γεωργοὶ καταλλάξωσι χώρας, εἴτε πρὸς καιρὸν, εἴτε εἰς τὸ διηνεκὲς, καὶ εὑρεθῇ τὸ ἓν μέρος κολοβὸν ὑπὲρ τὸ ἄλλο, καὶ οὐ συνεφώνησαν οὕτως, δότω ἀντιτοπίαν ὁ πλεῖον ἔχων τῷ ὀλίγον ἔχοντι.

ΑΝΤΙΤΥΠΑ, In Liturgia S. Baſilij, pag. 166. In Euchol. dicuntur *ſacra Munera*, de cujus vocis notione multa habent Goarus ad idem Euchologium, p. 186. Allatius, lib. 3. de utriuſque Eccleſiæ conſenſ. cap. 15. num. 21. & ſeqq. Cotelerius in Notis ad conſtit. Apoſtol. pag. 244. & alij ab iis laudati.

ΑΝΤΙΦΩΝΑ, *Cantus Eccleſiaſticus alternus*: cùm ſcilicet alternatim Pſalmi aut Hymni à duobus choris canuntur. Alcuinus Poëm. 3.

Præſentem ergo diem cuncti celebremus ovantes,
Et reciproca Deo modulemur carmina Christo.

Acta contra S. Cyrillũ in Concilio Epheſino, p. 752. Edit. Labbei: καὶ ἀναστάντα πάντα μοναστήρια ἅμα τοῖς Ἀρχιμανδρίταις αὐτῶν, ἐξῆλθον ἐπὶ τὸ Παλάτιον, ψάλλοντες ἀντίφωνα. Georgius Alexandr. in Vita Chryſoſtomi: καὶ ἀντίφωνα ἐκεῖνον ἐπινοήσαντα εἰς ἐξαπάτην τῶν ἀπλουστέρων αὐτὸς ἐξέβαλε. Adde Sozomenum, lib. 8. cap. 8. S. Baſilius Epiſt. 63. καὶ νῦν μὲν διχῇ διανεμηθέντες ἀντιψάλλουσιν ἀλλήλοις, ὁμοῦ μὲν τὴν μελέτην τῶν λογίων ἐντεῦθεν κρατύνοντες, ὁμοῦ δὲ καὶ τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἀμετεώριστον τῶν καρδιῶν ἑαυτοῖς διακονούμενοι· ἔπειτα πάλιν ἐπιτρέψαντες ἑνὶ κατάρχειν τοῦ μέλους, οἱ λοιποὶ ὑπηχοῦσι. Reſpondet verò hac Epiſtolâ iis, à quibus culpabatur, quòd τρόπον μελῳδίας τῆς κεκρατηκυίας συνηθείας, immutaſſet. Vide Henr. Valeſium ad Socratem, lib. 4. cap. 8. & Gloſſ. med. Lat.

Ἀντίφωνα, præterea dicuntur ex variis pſalmis diverſorum verſuum, qui magis ſolennitatis myſterium exprimunt, Syllogæ: eæque dividuntur in *primum* & *ſecundum Antiphonum*. In primo, poſt ſingulos verſus recitatur. Ταῖς πρεσβείαις, τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς. In ſecundo, pro ſolennitatum diverſitate verſui adnectitur formula ſolennitatem exprimens: ut in die Paſchatis dicitur, Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν ψάλλοντάς σοι, Ἀλληλούϊα. Et ſic de aliis terminatis verſiculis idem repetitur. In *Nunc & ſemper*, dicitur illud, ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ ἀθάνατος ὑπάρχων. Poſtmodum tertia ſtatio excipit, quæ & *Tertium Antiphonum* vocatur, verſiculi Pſalmorum cum tropario proprio ſolennitatis, cujus vicem, cùm Typica dicuntur, Beatitudines occupant, in quarum poſtremis, tertiæ ſextæque odæ troparia, ſive Peracteticæ recitantur. Symeon Theſſalonicenſis, lib. de Templo, p. 221. ubi de ſacra liturgia, antequàm Sacerdos ſacra facturus in Bema venerit: οἱ δὲ ψάλται τὰ Ἀντίφωνα ψάλλουσι, καὶ ταῦτα τρισσῶς διαιροῦσι ψαλμικὰ μὲν προλέγοντες, συνάπτοντες δὲ ἐκ τοῦ χείλους ὕμνους, &c. De ejuſmodi Antiphonis videndus Goarus ad Euchologium, pag. 123. qui & pag. 65. obſervat dici in Liturgia Chryſoſtomi πρῶτον ἀντίφωνον, *Miſſæ introitum*. Secundi & tertij mentio ibidem fit pag. ſeq. Vide etiam Pentecoſtarium, ubi ea tria Antiphona deſcribuntur.

ΑΝΤΙΦΩΝΗΤΗΣ, *Interceſſor*, *Reus pecuniæ conſtitutæ*: qui pro alio conſtituit, quem Galli ex verbo *Reſpondant* vocant, ut obſervatum à Cujacio. Gloſſæ Gr. Lat. Ἀντιφωνῶ, *Conſtituo*. Ἀντιφώνησις, *Pecunia conſtituta*. Chryſoſtom. Homil. 5. de Pœnitentia: ἀπαιτεῖ γὰρ ὁ δανείζων ἢ ὑποθήκην, ἢ ἐνέχυρα, ἢ ἀντιφωνητήν. Paradiſus Patrum MS. Ἀντιφωνοῦμαι αὐτὴν, ὅτι μετανοεῖ γνησίως τῷ Θεῷ· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, λέγει, Ἀντιφωνῶ. Theophanes an. 1. Leonis Chazari: Ἀντιφώνησον ἡμᾶς, υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐκ χειρός σου παραλαμβανόμενοι τὸν κύριν Κωνσταντῖνον εἰς Βασιλέα τοῦ φυλάττειν αὐτόν. Occurrit apud alios, Annam Comnenam, lib. 6. Alexiad. pag. 157. in Narratione de Apparitore ſeu Taxeote Prætoris Africæ, p. 326. in Narratione de imagine Salvatoris dictæ Ἀντιφωνητοῦ, editis à Combefiſio, in Baſilicis, lib. 19. tit. 4. apud Harmenopul. lib. 3. tit. 6. &c. Vide Salmaſium de Modo uſurar. p. 718. 721. 724. 725. & Gloſſas Baſilic. in Πεκουνίαις, &c.

ΑΝΤΙΦΟΡΟΣ, ædificium in *ſuburban. Daphnenſi*, ad Antiochiam, ædificatum à quodam Mammiano: ita fortè appellatum, apud Evagrium, lib. 3. cap. 28. quòd Foro publico obverſaretur: vel quòd fori uſum præſtaret.

ΑΝΤΙΧΡΗΣΙΣ, *Species pignoris* ita dati, ut donec pecunia ſolvatur, pignore creditor utatur fruatur in vicem uſurarum. Vide Cujac. lib. 3. obſerv. cap. 35. & IC. Gr.

ΑΝΤΙΨΥΧΟΝ. Nicetas in Iſaacio, lib. 3. n. 3. ἀντάλλαγμα καὶ ἀντίψυχον ἐκδίδωσιν ὁ Θεὸς συγκινηθεῖσιν ἔθνεσι, καὶ ὡς πρόβατα σφαγῆς παρίησιν αὐτοὺς ἀπάγεσθαι καὶ ἀποκτείνεσθαι.

ἈΝΤΟΦΑΛΙ, Ἀντοφαλὴ, *Caryophyllum magnum*. Nicolaus Myrepſus Antidoto 39. καρυόφυλλον τὸ μέγα, τὸ ἐπονομαζόμενον ἰταλικῇ γλώσσῃ Ἀντόφαλι. In ſect. 22. Ἀντοφαλὴ legitur. Sic paſſim, inquit Fuchſius, barbaris & Arabibus vocibus utitur, quas ipſe Italicas perpetuò appellat. Matthæus Silvaticus: *Antoſali ſunt Garioſoli groſſi tuberoſi: & dicuntur Antoſali, id eſt ante nati, ſicut Calumbria ante ficus.*

ΑΝΤΡΑΚΛΑ, *Portulaca ſilveſtris*. Gloſſæ Botanicæ ex Cod. Reg. MS. 848. Ἀνδράχνη, τὸ χοιροβότανον, ἢ καὶ ἀντράκλα. Gloſſæ aliæ: ἀνδράχνη τὸ σπέρμα τῆς ἰσκλεπρίδος, ἤτοι τῆς ἀντράκλας. Vide Agapium in Geoponico, cap. 101. & infrà in Μαρύλια.

ΑΝΥΓΕΙΝ, *Aperire*, Ἀνοίγειν, in Corona pretioſa.

ΑΝΥΜΕΝΕΙΝ, *Expectare*, Ἀναμένειν.

ΑΝΥΠΟΘΗΚΑΡΙΟΝ χρέος, *Chirographarium debitum*, apud Scholiaſt. Baſilic. tom. 4. pag. 26.

ΑΝΥΤΗΣ. Juſtinianus in Nov. 163. cap. 2. ἀπαγορεύοντες βουλευταῖς τε καὶ ἐκλήπτορσι, σκρινιαρίοις τε καὶ ταξεώταις, Παλατίνοις τε καὶ ἀνυταῖς, ἔτι καὶ μὴν ὑποδέκταις, &c. ubi vetus Interpres, *Palatinis & exactoribus, necnon & ſusceptoribus, &c.*

ἈΝΦΕΘΙΖΕΙΝ, *Facere*, *efficere*. Gloſſæ Græcobarb. ἀνφετίζει, κάμνει, ἤγουν ποιεῖ.

ἈΝΩΓΙ, pro ἀνώγεον, *Cœnaculum, ſuperior contignatio domus*, in Turcogræcia Cruſij.

ἌΝΩΘΕΝ, *Ex integro*, in Baſilic. tom. 1. pag. 522.

ΑΝΩΚΑΜΥΛΑΥΧΙΟΝ. Vide in Καμηλαύχιον.

ἈΝΩΘ, Ægyptiis, *Illecebra minor*, apud Interpol. Dioſcorid. c. 405.

ΑΝΩΝΙΜ, Ægyptiis, *Apium montanum*, apud Interpol. Dioſcor. c. 481.

ΑΝΩΦΛΙ, Ἀνώφλιον, *Superliminare*, ὑπέρθυρον. Anonymus de locis SS. pag. 90. ἡ δὲ ἄλλας δύο πόρτας τοῦ ναοῦ εἰσὶ πρὸς μεσημβρίαν, καὶ ἔχει κολόνας ϛʹ, καὶ πορφυραῖς γʹ, καὶ εἰσὶ καὶ τὰ ἀνώφλια γλυπτά.

ἈΞΑΓΟΡΕΥΤΟΣ, *Qui abſque confeſſione & inteſtatus decedit*. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Inteſtatio*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani, cap. 185.

Digitized by Google

λεὼν γίνεται εἰπὲ ῥίζιου τὸ εἰς ἄνθρωπος ὁρμάσι γίνεκα, ἔχι μίαν ἀστενίαν, ἢ (*vel*) κανένα κακὸν πάθος. τὸ ποῖον ἀπέθανεν ἀξιχόρδυτος, καὶ χόρις νὰ ποιήσει διαθήκην, καὶ ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, ἢ ἐκείνη εἰ γίνεκα τὸ ἐτελεύτησεν ἀξιγόρδυτος, ἵνα ἔχι κανέναν συντήκην, &c. cap. 193. εἰς βαπτισμένος ἢ μία βαπτισμένη παιδίον ἀξιγορεύτη, καὶ ἀδιατάχτη, καὶ ἀτέκνι, &c. Vide Ἐξαγορία.

ΑΞΑΖΕΙΝ. Vide in Ἀξίζειν.

ΑΞΑΜΟΣ, *Menſio*, μέτρησις, τὸ μέτρον. Ἀξαμόνειν, *dimetiri*, μετρᾶν, διαμετρᾶν. Ubi Ἄξαμος, idem valet quod ἔξαμον, ſeu *examen*, quomodo hæc vox ab aliis uſurpatur, ut infrà, in hac voce obſervamus. Græci enim nuperi adverbium ἐξ in vocibus compoſitis per ἀξ ferè ſemper efferunt, ut ex Portio colligitur, quod ſemel monuiſſe ſuffecerit: &c. Ἀξάδελφος, pro ἐξάδελφος, Ἀξανοίγειν, pro ἐξανοίγειν. Ἀξάφνυ, pro ἐξαίφνης, &c.

ἌΞΑΝΑ, pro ἀνὰ, paſſim occurrit in Gloſſis Græcobarb.

ΑΞΑΝΑΖΗΜΟΝΝΕΙΝ. Vide in Ζημόνειν.

ἈΞΑΝΑΖΗ͂Ν, *Reviviſcere*, Gloſſæ Græcobarb. Αναβιώσκεσθαι, ἀναζῶ, ἀξαναζῶ.

ἈΞΑΝΑΘΘΥΜΗΣΙΣ, *Reminiſcentia*. Gloſſæ Græcobarb. Ανάμνησις, ὑπόμνησις, ἀξαναθθύμησις, ἀξαναθθύμισμα.

ἈΞΑΝΑΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑΜΑΝ. Vide in Καινούργιος.

ΑΞΑΝΑΚΑΤΖΕΙΝ. Vide in Κάτζειν.

ἈΞΑΝΑΜΠΛΕΠΕΙΝ, *Reſpicere*. Gloſſæ Græcobarb. Αναμένειν, Αναβλέπειν, Ἀξαναμπλέπειν.

ἈΞΑΝΑΠΑΙΔΙΟΝΝΕΙΝ, *Puerilem ætatem exceſſiſſe, Adoleviſſe*. Gloſſæ Græcobarb. Ακμάζει, Νεάζει, Νεωτερίζει, Ἄνζει, Ἀξαναπαιδόνει.

ἈΞΑΝΑΣΚΑΦΦΕΙΝ, pro Ἀνασκάπτειν. Gloſſæ Græcobarb. Ἀνβοθρίνειν, Ανασκάπτειν, ἀξανασκάφφειν.

ἈΞΑΝΑΣΤΡΑΦΑ, *Ex alia parte*, Gloſſæ Græcobarb. Ανάπαλιν, Απὸ τὸ ἄλλο μέρος, ἐξανάστραφα.

ἈΞΑΝΑΤΙΝΑΖΙΜΟΝ. Gloſſæ Græcobarb. Μετάστασις, Μετακίνησις, Ἀξανατινάξιμον.

ΑΞΑΝΟΙΓΕΙΝ, *Speculari, circumſpicere*, κατασκοπεῖν. Ἀξανοικτὴς, *Speculator*, κατάσκοπος.

ΑΞΑΠΟΛΕΙΝ, *Intermittere*, διαλείπειν. Ἀξαπόλυσις, *Intermiſſio*, διάλειψις, ἄνεσις, ἀνοχή.

ΑΞΑΡΑ, πυρίνη, ἢ πλυσάνη, in Lexico MS. Cyrilli. Heſychius: Ἀξάμα, πλισάνη. Mendum in alterutro.

ἈΞΑΥΤΕΙΝ, *Movere*. Gloſſæ Græcobarb. Ριπίζει, Ἀξαύτει, Ανασείει, Ανακινεῖ.

ΑΞΑΦΝΟΥ, Ἀξαφνικοῦ, Ἀξαφνίδια, *Derepente, ſubitò*, Ἐξαίφνης, Ἐξαπροσπαίου. Gloſſæ Græcobarb. Αθρόως, Ἐξαίφνης, Ἀξάφνυ, Μοναῦτα. Ἀξαφνικὸς, *Repentinus*. Eædem Gloſſæ: Αδόκητον, Αιφνίδιον, Ἀξαφνικόν.

ἈΞΑΦΤΕΙΝ. *Fulgurare*. Gloſſæ Græcobarb. Αστράπτω, Ἀξάφτω, ἐγλαμπρίζω.

ΑΞΙΑΖΕΙΝ, pro *dignum eſſe*, ἄξιον εἶναι, uſurpat Nicetas in Alexio, lib. 2. n. 5. in Cod. Barbarogr. Vide Ἀξίζειν.

ΑΞΙΓΚΕΥΕΙΝ, *Allicere, perlectare*, θέλγειν, θωπεύειν. Ἀξίγκευμα, ἀξίγκεμα, *Illecebra*, θέλγητρον, ἐπαγωγὴ, θέλγητρον. Ἀξικευτὴς, *Illecebroſus, Adulator*, θελκτήριος, κόλαξ.

ΑΞΙΓΚΙ, *Sebum, Axungia*, στέαρ. ὀρνιθόξιγγον, *Axungia Gallinæ*.

ΑΞΙΖΕΙΝ, *Licitari, æſtimare*, περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, ἀξιοῦν, ἀντωνεῖσθαι. Gloſſæ Græcobarb. ἔνδυμά τι πολυτελὲς, κάτιον ῥοῦχον ὅπου ἀξίζει πολλά. Anonymus de Nuptiis Theſei, lib. 8.

Ἀμὴ ἀνδρεία τῆς κεφαλῆς τίποτες δὲν ἀξίζει.

Emmanuel Georgillas, de Mortalitate Rhodi, MS.

Τριάντα νοξίζουσι φλωρία να τὰ στημάρης δίκαια.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ ἔτι τὰς ἐπόμενον, οὐδὲν ἀξίζει τρίχα.

ΑΞΙΝΑΡΙΟΝ, *Securis*, Ἀξίνη. Conſtantinus in Tactic. pag. 11. δρέπανα, ἀξινάρια, φαλκίδια, σφαιρία. & pag. 38. ἀξινάρια δὲ ἁρμόζει Περσικὰ ἔχειν καὶ βαστάζειν εἰς τὰ σαλμάρια πρὸς τὰς χρείας. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 4. ex Cod. Græcobarb. δίδωσι καὶ ἀξινάρια ἀνὰ χεῖρας, ὥστε κόπτειν ξύλα, &c. Liber de Antidotis MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀξινάριον χωρὶς τοῦ ξύλου αὐτοῦ, καὶ φέρε πυρωμένον τὸ ἓν μέρος τοῦ ἀξιναρίου, καὶ βάψον εἰς καυκίον, καὶ πότιζε.

Ἀξιναροκράτημα *Manubrium ſecuris*. Gloſſæ MSS. στελιὸς καὶ στελειὸς, τὸ ἀξιναροκράτημα.

Ἀξινορύγιον, *Securis ad fodiendum quoque apta*. Παρεκβολαὶ Heronis: δεῖ ἐπιφέρεσθαι τὸν στρατηγὸν τζαπία, καὶ ἀξινορύγια διὰ ἐργασίαν ὁδοῦ.

ἈΞΙΟΠΙΣΤΟΣ, ὁ κατάπλαστος, καὶ θεραπείας χρῄζων, contrà quam Græcis. Vide Suid.

ἌΞΙΟΣ, Formula adhibita in Epiſcoporum electionibus. Nempe Epiſcopus, aut Metropolita, qui Electioni præerat, rogabat populum, an Electioni conſenſum præberet, vel an illum rejiceret, ut eſt in commonitorio Theophili Patr. Alexandrini: παρόντος τοῦ λαοῦ, καὶ προσφωνοῦντος τοῦ Ἐπισκόπου, εἰ καὶ ὁ λαὸς δύναται αὐτῷ μαρτυρεῖν. S. Baſilius Epiſt. 194. αἱ περὶ τὰς ἐκκλησίας οἰκονομίαι γίνονται μετὰ τῶν πεπιστευμένων τὴν προστασίαν αὐτῶν, βεβαιοῦνται δὲ παρὰ τοῦ λαοῦ. Theodoritus, lib. 4. Hiſt. cap. 22. ἵνα ἐπισκόπων ὀρθοδόξων συνόδῳ, ἢ ψήφῳ κληρικῶν ἀληθινῶν, ἵνα αἰτήσει λαῶν, ὡς οἱ τῆς ἐκκλησίας διαγορεύουσι θεσμοί. Tum enim ſi Laïci conſenſum Electioni præberent, communi voce ἄξιος, pluries ingeminabant. Socrates, lib. 4. cap. 30. de S. Ambroſio: καὶ ἐβόων Ἀμβρόσιον ἄξιον εἶναι τῆς ἐπισκοπῆς. Et lib. 7. cap. 46. de Marciano Epiſcopo Novatianorum deſignato à Paulo deceſſore: καὶ εὑρόντες τὸ Μαρκιανοῦ ὄνομα, πάντες μὲν ἄξιον εἶναι ἐβόων. Theoſterictus in Vita S. Eutychij Patriarc. Conſtantinopol. n. 24. ubi enarrat quomodo is in Patriarcham ab Imperatore deſignatus ſit: θεωρήσαντες οὖν τὴν ἔνστασιν τοῦ βασιλέως, καὶ ὅσην σπουδὴν μετά τινος θείας ἐλλάμψεως ἐπιδείκνυτο, πάντες ὁμοθυμαδὸν, κοινῇ γνώμῃ, κοινῇ ψήφῳ, μιᾷ φωνῇ, πρὸ τοῦ καιροῦ τὸ, Ἄξιος, Ἄξιος ἔκραζον. Vita MS. S. Danielis Stylitæ: αὐτὸς δὲ προσευξάμενος χειροτονεῖ τὸν μέγαν, καὶ μὴ παρόντα, πρεσβύτερον· καὶ ἅμα τὸ πλῆθος Ἄξιος ἐπεβόων ἐπὶ τὸ ἀληθῶς ἄξιον. Has acclamationes intelligit idem Theodoritus, ubi de ordinatione Petri Archiepiſcopi Alexandrini: καὶ ὁ λαὸς δὲ ἅπας τῆς εὐφημίας ἐδήλου τὴν ἡδονὴν, nempe clamando, Ἄξιος. Adde Euſebium, lib. 6. Hiſt. Eccl. cap. 29. ubi de Fabiani Patr. Conſtantinopol. Electione. Vide Franciſc. Richardum de Inſula ſanctæ Irenes, pag. 343. præſertim verò adhiberi ſolitum hunc in Epiſcoporum electionibus ritum, haurire eſt ex Miſſali veteri Francor. *Exhortatio ad populum cùm Epiſcopus ordinatur. Servanda eſt, Dilectiſſimi Fratres, in exceſſu Sacerdotum & antiqua Eccleſiæ, ut decidentibus alij quidem digniſſimè ſubrogentur; per quorum doctrinam fides Catholica, & Religio Chriſtiana ſubſiſtat, ne ovili Domini prædo violentus irrumpat, & diſperſas abſque paſtore oves fur nocturnus invadat. Receptâ itaque diſpenſatione Dei Sacerdoti veſtro, ſollicitè vobis agendum eſt, ut in locum defuncti, talis Succeſſor præparetur Eccleſiæ, cujus pervigili curâ, & inſtanti ſollicitudine, ordo Eccleſiæ, & credentium fides in Dei timore meliùs convaleſcat. Qui, præcipiente Apoſtolo, in omni doctrina formam*

Digitized by Google

mam boni operis ipſe præbeat : cuique habitus, ſermo, vultus, inceſſus, doctrina, virtus ſit : qui vos ut paſtor bonus fide inſtruat, exemplum patientiæ doceat, doctrinam religionis inſtituat, in omni opere bono confirmet Caritatis exemplum, ſecundum voluntatem ergo Domini in locum ſanctæ memoriæ illi nom. virum venerabilem Ill. teſtimonio Presbyterorum, & totius Cleri, & conſilio civium, & conſiſtentium, credimus eligendum virum (ut noſtis) natalibus nobilem, moribus clarum, religione probatum, fide ſtabilem, miſericordia abundantem, humilem, juſtum, pacificum, patientem, caritatem habentem, tenacem, cunctiſque Sacerdos eligenda ſunt bonis omnibus exuberantem. Hunc ergo, dilectiſſimi Fratres, teſtimonij boni operis electum, digniſſimum Sacerdotium conſonantes, laudibus clamate & dicite, Dignus est. Deſcribitur in eodem Miſſali allocutio ad populum in ordinatione Diaconi, pag. 401. in cujus fine hæcce habentur : *an eum dignum hoc officio cenſeatis, ſcire deſidero : & ſi veſtrum apud meam concordat electio, teſtimonium quod vultis, vocibus adprobate.* & in fine allocutionis in ordinatione Presbyteri, p.404. *ſcimus tamen quod eſt acceptabilius Deo, aderit per Spiritum ſanctum conſenſus unus omnium animorum, & ideo electionem veſtram debetis voce publica profiteri.* Hæc cum nævis ſuis edidimus, quod monemus, ne quis putet eſſe Typothetarum errata. Obſervandum interim non in Epiſcoporum modò, ſed & in Diaconorum & Presbyterorum electionibus eundem ritum obſervatum : quod teſtatur præterea, lib. 1. Sacrament. Eccl. Rom. cap. 21. *auxiliante Domino Deo Salvatore noſtro I. C. elegimus in ordine Diaconi, ſive Presbyteri, illum Subdiaconum, ſive Diaconum de titulo illo. Si quis habet aliquid contra hos viros, pro Deo & propter Deum, cum fiducia exeat & dicat. Verumtamen memor ſit communionis ſuæ.* Contrà verò ſi quando Epiſcoporum electioni eſſent qui contradicerent, vel repugnarent, clamabant, Ἀνάξιος. Philoſtorgius, lib. 9. cap. 10. ubi de Demophilo Patr. Conſtantinopol. πολλοὶ δὲ τοῦ παρόντος ὄχλου ἐν τῇ τοῦ Δημοφίλου καθιδρύσει, ἀντὶ τοῦ Ἄξιος, ἀντιβόων, Ἀνάξιος. Vel ſi degradarentur Epiſcopi, id eſt ex dignitate dejicerentur. Nicetas Paphlago deſcribens degradationem Ignatij Patr. Conſtantinopol. ἐνδύουσι τοῦτον ἱμάτια διερῥαγότα καὶ ῥυπῶντα, καὶ τὴν ἱερατικὴν στολὴν περιβαλόντες, ἐκ τῶν ὄπισθεν ἀπαμφιάζουσιν. Mox de Subdiacono : οὗτος πρῶτος ἀναιρόμενος τὸ ὠμοφόριον καὶ τὴν λοιπὴν ἐσθῆτα, ἐβόα τὸ, Ἀνάξιος. Ζαχαρίας δὲ καὶ Ροδόαλδος καὶ τινες ἄλλοι μικροὶ τὰ ἴσα κραυγάζοντες, τῇ ἀνοσίᾳ ψήφῳ συνεψηφίζοντο.

Ἄξιος etiam acclamabatur in Promotionibus Lectorum, ut eſt in Euchologio, p.237. Diaconorum, p.251. Presbyterorum, p.294. 304. Hegumenorum, ſeu Abbatum, p.491.

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΊ, *Magnates, Proceres qui dignitatibus & magiſtratibus fulgent :* οἱ ἐκ τοῦ ἀξιωματικοῦ καὶ βουλευτικοῦ τάγματος, apud S. Baſilium Epiſt.30. οἱ ἐν τέλει καὶ ἀξιώμασιν, apud Theodoritum, lib.2. Hiſt. cap. 17. lib. 3. cap. 22. Gloſſæ Baſilic. Πλῆθος ἐστιν οἱ λοιποὶ πολῖται, χωρὶς τῶν ἀξιωματικῶν, ex lib. 2. Baſilic. tit. de Verbor. ſignific. Palladius in Vita Chryſoſtomi : οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ τοῦ λαοῦ τῆς μεγαλοπόλεως ἐξεβάλλοντο. Chronicon Alexandr. an. 13. Theodoſij jun. καὶ πέμψασα ἀπλώνδιν αὐτοὺς ὑπὸ λόγον, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἀξιωματικούς. Loquitur de fratribus Eudociæ Auguſtæ. Idem an. 7. Zenonis: καὶ εὐθέως ὁ Δοὺξ Παλαιστίνης Ἀσκληπιάδης ἦλθεν μετὰ τῆς ἰδίας βοηθείας ὡς ληστοδιώκτης ὁ ἀξιωματικὸς Καισαρεὺς. Theophanes, an. 17. Heraclij : μετὰ ἄλλων πέντε τριῶν μὲν Κομήτων, δύο δὲ ἀξιωματικῶν. Utuntur alij paſſim, Theodorit. lib.2. Hiſt. cap.17. Evagrius, lib.2. cap.9. Conſtantinus Porph. in Nov. περὶ δυνατῶν. Joan. Comnenus in Nov. Photius in Nomocan. tit.8. cap. 7. Baſilica, lib.6. tit.1. cap.5. Codinus de Offic. c.17. num.12.48. &c.

Ἀξιωματικὸν, *Salarium quod Magiſtratibus præberi ſolet.* Gloſſæ Baſilic. Σαλάριον, δαπάνη, δῶρον ἡμερήσιον, ἢ μηνιαῖον, ἢ ἐνιαύσιον· κυρίως δὲ τὸ διδόμενον ἀξιωματικόν.

ἈΞΙΩ͂ΝΝΕΙΝ, *Dignari.* Gloſſæ Græcobarb. Ακνάζεστον, τιμῆς ἀξιοῦσθε, τιμῆς ἀξιώννεσθε.

Ἀξίωσις, *Dignitas.* Titulus compellatorius apud Theophylact. Bulgar. Epiſt. 32. &c.

ἈΞΟΥΓΓΙΟΝ, Ἀξούγγι, *Axungia.* Gloſſæ Lat. Gr. *Axungia*, λίπος ᾧ τοὺς ἄξονας χρίουσιν. Moſchopulus : λίπος τὸ ἐν σαρκὶ, Ἀξούγγιον Lexicon MS. ad Schedographiam :

Λὶψ πάλιν καὶ ὁ ἄνεμος, λίπος καὶ τὸ ἀξούγγιν.

Rurſum :

Στέας τὸ λίπος, ὅπερ ἐστὶν ἀξούγγιν.

Joannes Archiater M S. cap.36. μίξε μὲ τὸ ὑγροπίσσιν, ἄλειφε τὴν κεφαλὴν ὅλην ἀξούγγιν ἀρνιάδας, ἢ ἄρκυ. Hieracoſophium, p. 143. τὸ δὲ ἀξούγγιν ῥίπτε, διὰ τὸ ἔχειν ἔσωθεν πιότητα. & pag. 147. ἐπίχεε τὸ ἀξούγγιον ἐκτετηγμένον εἰς αὐτό. Phæmon in Cynoſophio, cap.8. βοτάνην χελιδονίαν μετὰ ἀξουγγίου κόψας δὸς μετ' ἄρτου φαγεῖν. Ἀπαίτησις τοῦ συπείου καὶ τοῦ ἀξουγγίου, in Conſtitut. Alexij Comneni. Adde Balſamonem in Synod. VII. Can. 12. Ὀξούγγιον, eâdem notione, in Gloſſ. Græcolat. ὀξούγγι τῆς παπίτζας, apud Agapium in Geoponico, cap. 151. Οὐξίγγι, apud eundem, cap. 167. & alibi. Ξούγγι, pro ὀξούγγιον. Ξούγγι, apud eundem Agapium, cap. 179. 218. Ξουγγοκέρια, *Axungia miſta Cera.* Idem Agapius, cap. 209. ἔπαρε δύο οὐγγίας ψαρόκολλα, μίαν λίτραν, ξούγγι ἀπ' ἐκεῖνο, ὁποῦ κάμνουν τὰ ξουγγοκέρια, καὶ πέντε οὐγγίας κηρί.

ΑΟΡΊΓΑ. Nicolaus Myrepſus MS. ſect.23. c.23. καὶ ὅπινες ἐμβάλλουσι ἐύλατα μικρὰ λευκὰ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι, ἅπερ λέγουσι Λατῖνοι Αορίγα. Vox ignota. Vide ſect.32. cap.97.

ΑΟΡΊΣΤΩΣ ἐνάγεσθαι, *incerti actione conveniri,* apud Harmenopul. lib.1. tit.4. §.74.

ἈΟΎΒΙΟΣ, *Chelidonium magnum,* apud Interpol. Dioſcor. cap. 399.

ΑΠΑΓΌΡΕΥΣΙΣ, *Interdictum, Renuntiatio.* Ἀπαγορεύειν, *Renuntiare*, in Baſilicis.

ΑΠΆΘΕΙΑ. Vide in Λόγος.

ΑΠΑΙΤΗΤΑΊ, *Vectigalium exactores :* Ἀπαιτηταὶ, apud S. Baſilium Epiſt.230. Gloſſæ MSS. φορολόγος, ἀπαιτητής. Ἀπαιτηταὶ δημοσίων συντελειῶν, in Baſilic. lib.3. tit.1. §.11. δημόσιοι ἀπαιτηταὶ, lib.6. tit.3. §.11. apud Harmenopulum, lib.1. tit.12. §.31. &c. Vide Nov.30. Juſtin. cap.3. Nov. 128. cap.16. Idem Baſilius Epiſt. 248. καὶ ἐσόμεθα ἡμεῖς δι' ἑτέρας ὁδοῦ ὑπεύθυνοι τελέσμασι καὶ ἀπαιτηταὶ πάλιν γινόμενοι. Idem Epiſt.305. ὥστε τοὺς ἄρχοντας ἐπὶ τοῖς δημοσίοις τελέσμασι μὴ ἐπάγεσθαι παρὰ τῶν ἀπαιτητῶν τοῖς ἀγροίκοις.

ΑΠΆΚΗ, Piſcis ſpecies. Ptochoprodromus in verſibus politicis MSS. de paupertate :

Εἰς τὸ μπρὸς μου τσικλιὰν ἀκρόπαστον ἀπάκιν,
Σύμπλευρον ἐμαγέρευσαν, &c.

Infrà :

Ὅτι ἔφαγε τὸ θαυμαστὸν ἀκρόπαστον ἀπάκιν.

Rurſum :

Εἶδε ὁ παπᾶς ὁποῦ ἔφαγε τὸ θαυμαστὸν ἀπάκιν.

Ibidem :

Ἔγραψα

Ἔῤῥιψαν λίθους κατ᾽ αὐτοῦ, λέγοντες, Φονευθήτω,
Ὅτι ἔφαγε τὸ θαυμαστὸν ἀκρόπαστον ἀπάκιν.

Idem contra Hegumenum:

Γλαυκοὺς χλωροὺς κἂν εἴκοσι ἀπάκιν Βερζιτίκιν.

ἈΠΆΚΙΑ, *Muſculi dorſales*, aut *carnes circa renem.* Hypatus MS. de Partibus corporis humani: ψόαι καὶ ψοιαὶ, αἱ σάρκες αἱ περικείμεναι τοῦ νεφροῦ, τὰ λεγόμενα ἀπάκια. Theophilus Protoſpatharius de Fabr. homin. lib. 5. τούτους τοὺς ῥαχίτας μύας ὀνομάζει ἡ κοινὴ συνήθεια Απάκια.

ΑΠΑΚΟΥΜΠΙΟΝ. Vide in Κόμπος.

ἈΠΑΛΑΡΕΑ, *Cochlear.* Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Σκόρδα κεφάλια δώδεκα, καὶ τζήρους δεκαπέντε,
Ἀπαλαρέα μοιχζύτινος, γλυκεῖν κρασὶν ἀπάνω.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Applare.*

ΑΠΑΛΗΘΕΙΝΑ, Ἀληθεινὰ, *Utique*, *Revera*, *quidem*, *profectò*, *nimirum*, &c. δήπου, δήποθεν, &c.

ΑΠΑΛΛΟΥ, *Aliunde*, Ἀλλαχόθεν.

ΑΠΑΛΟΥΤΖΙΚΟΣ, *Molliculus*, *Mollicellus*, ὑπομάλακος.

ἈΠΑΛΟΤΗΤΑ, pro Ἀπαλότης, *Mollities.* Gloſſæ Græcobarb. εἰς τὴν τρυφερότητα, εἰς τὴν ἀπαλότητα.

ΑΠΑΛΟΥΪΡΑ, *Paliurus.* Vide P. Bellon. lib. 1. obſ. cap. 26.

ἈΠΑΝΑΡΙΝ, vel Ἀπανάριον, *Superior molæ pars*, *quam* Græci ὄνον & μύλον, Latini *Catillum* appellabant. Cyrillus in Lexico: ὀνικὸς (ὄνισκος) μύλος, τὸ ἀπανάριν τοῦ μύλου.

ΑΠΑΝΕΜΙΑ, pro νηνεμία, *Malacia*, *tranquillitas.*

Ἄ´ΠΑΝΝΟΣ, *Soſpes.* Gloſſæ Græcobarb. Σῶος, Ὑγιὴς, Σωστὸς, Ἀνέγλιστος, Ἄπαννος.

ΑΠΑΝΤΑΝ, *Venire.* Concilium Epheſinum act. 1. καταξίωσον κἂν νῦν γοῦν ἀπαντήσας ἀπολογήσασθαι περὶ ὧν φασί σε εἰρηκέναι ἐπ᾽ ἐκκλησίας αἱρετικῶν δογμάτων ἐπὶ τοῦ κοινοῦ τῆς ἐκκλησίας. Act. 4. τρίτον δὲ αὐτοῦ κληθέντα, καὶ μὴ ἀνασχόμενον ἀπαντῆσαι, διὰ τὸ κακῷ συνειδότι πλήττεσθαι. Alibi: ἐπειδὴ δὲ ὑπὸ συνειδότος οὕτως πονηροῦ κατεχόμενος ἀπαντᾷν οὐκ ἠθέλησε. Concilium Calchedonenſe Act. 1. p. 153. κελεῦσαι ἀπαντῆσαι εἰς τὴν ἁγίαν ἡμῶν σύνοδον. & act. 3. κελεύσατέ τινας τῶν ἁγιωτάτων Ἐπισκόπων ἀπελθόντας ὑπομνῆσαι αὐτὸν νῦν γοῦν εἰς τὸ ἱερὸν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης συνέδριον ἀπαντῆσαι. Adde Cod. Canon. Eccl. Afric. cap. 76. Uſus etiam dicitur Diogenes Laërtius. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Occurrere.*

ἈΠΑΝΤΡΕΥΤΟΣ, *Cælebs*, Ἄγαμος, pro ἄπανδρος. Vide Πανδρεύειν.

ἈΠΑΝΩ, pro ἐπάνω, *ſupra*, *ſurſum.* Gloſſæ Græcobarb. ἀλίπλοα, τὰ τῇ θαλάσσῃ ἐπιπλέοντα, ἐκεῖνα ὅπου πλέουσιν ἀπάνω εἰς τὴν θάλασσαν. Hinc compoſita multa, Ἀπανωβαλμένος, *Impoſitus*, *Additus.* Ἀπανογραμμένος, *ſupraſcriptus.* Ἀπανωγραφὴ, *titulus*, *ſuperſcriptio.* Ἀπανωμέτρι, *ſuperpondium.* Ἀπανωφόρι, *velum capitis*, φάρος, in Gloſſ. ad Iliadem Barbarogr. Prochoprodromus de ſua paupertate, MS. ὅσαν ἔχω καὶ πάπλωμαν, κάπα, καὶ ἀπανωφόριν.

Ἀπανώθιον, idem quod Ἀπάνω. Gloſſæ Græcobarb. ὑπὲρ τὸν αἰθέρα, ἀπανώθιον τοῦ ἀέρος. Alibi: ὑπὲρ τὰ νέφη, ἀπανώθιον τῶν νεφῶν.

Ἀπάνου, *Suprà*, Ἄνω, in Corona pretioſa. Καταπάνου. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 83. τότε γυρίζουν καταπάνω τους, καὶ χαλοῦσι τους. Vide Ἐπάνω.

ΑΠΑΝΤΕΧΕΙΝ, Ἀπαντεχαίνειν, *Expectare*, Προσδοκᾷν, Ἐπιμένειν.

Ἀπαντοχὴ, *Expectatio*, *ſpes.* Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Γιατὶ ἄλλως ἀπαντοχὴ, καὶ μόδον δὲν ἐθώρει.

Alibi:

Ὀνομένα, θυγατέρα μου, θάῤῥος μου, καὶ ψυχή μου,
Τὸ φῶς μου, κ᾽ ἡ ἀγάπη μου, καὶ ἡ ἀπαντοχή μου.

ΑΠΑΝΘΡΩΠΟΝ, *Staphys agria*, apud Interpol. Dioſcor. c. 738.

ΑΠΑΠ, Ægyptiis, *Helxine*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 621. 668.

Ἀπαρακάλιστος, *Indeprecabilis*, *Inexorabilis*, ἀπαραίτητος, δυσπαραίτητος, &c.

ΑΠΑΡΓΥΡΙΖΕΙΝ, *Adærare.* lib. 54. Baſilic. tit. 4. ex Paulo: οὐ δυνατὸν ἀπαργυρίζεσθαι λειτουργίαν, ἢ τιμήν. Vide Cujac. ad Nov. 130. & ad l. 13. & 15. Cod. de Caſtrenſi pecul. lib. 12. & Gloſſ. med. Lat. in *Adærare.*

ΑΠΑΡΙΑ, Hiſpanis, *Gramen*, apud Interpol. Dioſcor. c. 612.

ΑΠΑΡΤΙΣΜΟΣ, *Tranſactio*, in Baſilic. to. 1. pag. 655.

ΑΠΑΡΤΟΣ, *Inexpugnabilis*, ἀνάλωτος, ἀνεπίβατος.

ΑΠΑΡΧΑΙ, *Coronæ*, *quibus coronantur inter nuptiarum ceremonias vir & femina.* Euchologium ex Cod. Barberino, apud Goarum, εἶτα ἐπαίρει ὁ ἱερεὺς τὰς ἀπαρχὰς, καὶ στέφει αὐτοὺς, λέγων, Στέφεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ ὁ δεῖνα, στέφανον ἀφθαρσίας, &c. Ubi editum: καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν, λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὰ στέφανα, στέφει πρῶτον τὸν νυμφίον, λέγων, Στέφεται, &c.

ΑΠΑΣΤΙΑ, *Fames*, *inedia.* Nicetas de ſtatu Urb. num. 2. ῥακίοις ἐσπαργανωμένοι, ἀπαστίᾳ ἐκτετηκότες, τὴν χεῖρα προτείνοντες, &c. Utitur Ariſtophanes in Nubibus.

Ἄ´ΠΑΣΤΟΣ, *Sordidus*, *Illotus*, *Impolitus*, ἄκομψος, ἄνιπτος, ἀπειρόκαλος, &c. Ἀπαστρία, Ἀπαστροσύνη, *Impolitia*, *ſqualor*, *pador*, *illuvies*, &c.

ΑΠΑΤΟΣΜΟΥ, Ἀτόσμου, *Ego ipſe.* Ἀπατόσου, *Tu ipſe.* Ἀπατόστου, Ἀτόστου, *Se ipſe.* Ἀπατά, *Merè*, ἀκράτως, πάνυ.

ΑΠΑΥΤΟΥ, *Inde*, *Hinc*, *Iſtac*, *Indidem*, αὐτόθεν, ἐνθένδε, ἐντεῦθεν, &c.

ΑΠΕ, *Ex*, Ἐκ, Ἐξ, Ἀπὸ.

Ἀπεδῶ, *Hac*, *Hinc*, *Cis*, ἐπὶ τάδε, ἐνθένγε, ταύτῃ. Ἀπεδῶ καὶ ὀλίγον, *poſtmodum*, μετ᾽ ὀλίγον. Ἀπεδῶ καὶ ἐμπρὸς, *poſthac*, *in poſterum*, *&c.* μετὰ ταῦτα, λοιπὸν, εἰσαῦθις, &c. Gloſſæ ad Iliadem Græcobarb. Ἀπεντεῦθεν, Ἀπεδῶ καὶ ἐμπρός.

ΑΠΕΘΑΜΕΝΟΣ, *Defunctus*, Τεθνεώς, in Corona pretioſa.

ἈΠΕΙΚΑΖΕΙΝ, *Intelligere*, quâ voce utuntur Græci ex continente, & Inſulani verbo ἀγροικᾷν. Ita Romanus Nicephorus in Grammat. MS.

ἈΠΕΙΡΟΚΑΛΟΣ, Græcis veteribus *elegantiæ omnimodò rudis*, *ineptus*: at in ſequiori Græcia, contrà, *rerum pulcrarum* ſtudioſum ſignificat, ut eſt apud Euſtathium in Homer. p. 643. 644. Vide Ἀγίμωρος.

ΑΠΕΚΕΙ, *Tum*, *porrò*, *Dehinc*, *Deinde*, εἶτα, τηνικαῦτα, πόῤῥω, ἔπειτα.

Ἀπεκεῖ, *Inde*, *illac*, *illorſum*, *iſtinc*, *exinde*, ἐκεῖθεν, ἐνθένδε, ἐντεῦθεν, &c. Anonymus de locis SS. p. 81. ἡ δὲ μία πόρτα ὅπου ἔνι, ἐπάνω τοῦ ἁγίου τάφου, ἵνα ἀνασκέπαστη, ὅτι ἀπεκεῖ κατέβαινεν τὸ ἅγιον φῶς.

ΑΠΕΚΙΑ. Vide in Ἐπευχή.

ΑΠΕΛΑΤΑ. In acclamationibus Concilij Conſtantinopolit. ſub Mena act. 5. ἀπελάτα τὸν Ἀκέφαλον, ἀπελάτα τῶν αἱρετικῶν. Ubi vetus Interpres: *Liberate ab Acephalo*, *liberate ab hæreticis.* Malim, *Ejice*, *abige*, *ex* ἀπελαύνειν.

ΑΠΕΛΑΤΑΙ, *Abigei*, in Novellis Juſtiniani.

ΑΠΕΛΑΤΙΚΙΟΝ. Vide in Παλάτιον.

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΙΚΟΙ, *Libertini*, apud Modeſtinum, lib. 1. in l. 1. §. 4. D. de excuſat.

ΑΠΕΛΛΑΙΟΣ, *December* menſis apud Macedones. Suidas & alij.

ΑΠΕΜΟΥΜ, Ægyptiis, *Mandragora*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 656.

ΑΠΕΜΦΙ, Ægyptiis, *Cicuta*, apud Interpol. Dioſcor. c. 661.

ΑΠΕΡΝΕΙΝ. Vide in Πηρεῖν.

ΑΠΕΤΕΛΛΑΣ. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. τελλίνων, ἀπετέλλας. Athenæo Τελλίνη, eſt piſcis *Mytilus*.

ΑΠΕΝΤΕΥΘΕΝ, pro παραυτίκα, apud Nicetam in Manuele lib. 6. num. 1. & alibi non ſemel.

ΑΠΕΥΚΗ, Απευχή. Vide in Επεύχη.

ΑΠΕΥΛΟΓΙΑΣ, *qui Abbatis, ſeu Hegumeni benedictione in commiſſi delicti pœnam indignus judicatur*, ſpecies excommunicationis: nam excommunicati οὔτε εὐχῆς, οὔτε εὐλογίας ἀξιοῦνται, ut eſt in Epiſt. Hieremiæ Patr. Conſtantinopolit. apud Cruſium lib. 4. Turcogr. cap. 7. extr. Vetus Pœnitential. Græc. ἐάν τις γένηται ἀπευλογίας ἕνεκεν παιδείας, &c. Rurſum: ἐάν τις ἐὰν αἱρῇ εὐλογίαν εἰς τὸν ὄρδινον αὐτοῦ, γενέσθω ἀπευλογίας. Infrà: ἐάν τις ποιῇ τινὰ ἀπευλογίαν γενέσθαι ἀκαίρως, αὐτὸς γενέσθω ἀπευλογίας. Occurrit ibi pluries. Vide εὐλογία.

ΑΠΗΓΑΝΟΝ, *Ruta*, Πήγανον.

ΑΠΗΔΗΜΑ, Saltus, ἅλμα, in Corona pretioſa.

ΑΠΗΛΟΓΙΑΖΕΙΝ, Ἀπηλογιάζειν, Απηλογιάζειν, *Recuſare, Detrectare, Repudiare*, παραιτεῖσθαι, ἀποδιώκειν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

> Θησεὺς ἀπηλογιάσθη ὁ θεῖος νὰ μὴ τὸ δώσῃ.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ ἀπὸ τὸν ῥῆγαν καρτερῶν, ἀπηλογιὰ νὰ πάρω.

Infrà:

> Καθέναν ἀπηλόγιασε ὀπίσω νὰ γυρίσῃ.

Alibi:

> Καὶ αὐτὴν ἀπηλογήθηκε ἡμένα ἡ δούλα μου.

Απίλογος. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ πέτης ὅτι ἀπίλογον εἰσγράψῃ νὰ στρέψῃ.

ΑΠΗΝ, *Poſtquam*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Καὶ τότε ἀπὴν ἐφάγασιν ὅλοις τὸ μαχαιράκιν.

Απλευάσιοι. Vide in Meurſij Gloſſ. quod hîc multis explodit Salmaſius ad Hiſt. auguſt. pag. 282. 283.

ΑΠΙΑ, *Apices, Literæ, Epiſtolæ*. Theophylactus Bulg. Archiep. Epiſt. 71. καὶ τὸ τοῦ Πρωτασηκρήτις ὁρρίκιον τῶν ἀεὶ τοῖς Αὐτοκράτορσιν ὑπογραμματεύοντος, καὶ μάλιστα νῦν ὅσῳ καὶ σοφώτερος ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ἐμμελέστερος, ὥστε καὶ ἄπια καὶ τοὺς λόγους αὐτουργεῖν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Apices*.

ΑΠΙΑΤΟΝ, *Aqua Apij*. Alexander Trallianus lib. 9. τῶν δὲ ἀποπομάτων ἄριστόν ἐστι τὸ κονδῖτον, καὶ τὸ ἀπιάτον, ἢ ἀνισάτον, καὶ λιβυστικάτον, ἢ ἀψινθάτον.

ΑΠΙΔΙΑ, *Pyrus*, ἄπιος. Απίδι, *Pyrum*, ἄπιον, in Corona pretioſa. Vita S. Nili junioris, pag. 56. καὶ ἀφείλοντο τὸ πειχινὸν τῆς ἀλλαγῆς αὐτοῦ, γεμίσαντες αὐτὸ ἀπιδιῶν ἀγρίων κειμένων ἐκεῖσε. Απίδια ὥριμα, apud Achmetem, cap. 243. Symeon Sethi de Alimentis: τὰ ἀπίδια ψυχρά εἰσι κατὰ τὴν πρώτην ἀπόστασιν, &c. Απίδια, apud Myrepſum ſect. 4. cap. 4. ſect. 8. cap. 114. Vide Geoponicum Agapij Monachi, cap. 120.

Απιδοκόματα, apud eundem Agapium, cap. 129.

Απιδωτὸς, *Pyri formam habens*. Anonymus de Templo S. Sophiæ, pag. 238. εἶχε δὲ σιστὰ, καὶ λυχνίτας σὺν μαργαριταρίων ἀπιδωτῶν.

ΑΠΙΚΡΑΘΘΟΣ, *Expers doloris aut triſtitiæ*. Gloſſæ Græcobarb. Ἄλυπος, χωρὶς λύπην, ἀνεύπνητος, ἀπίκραθθος.

ΑΠΙΛΟΓΟΣ, Απιλογία, &c. Vide in Απηλογεῖν.

ΑΠΙΣΙΟΝ, Prophetis, *Aluta*, ἰσάτις, apud Apuleium, cap. 69.

ΑΠΛΑΔΑ, *Planities, Platea*, πλατεῖα, εὐρύχωρος ὁδός.

ΑΠΛΑΔΑΝΙ, *Mactra, Magis*, μάκτρα, κάρδοπος.

ΑΠΛΑΡΙΟΙ, *Simplices*, ita Chriſtiani dicti Manichæis. Anathematiſmus Hæreſis Manichæor. καὶ ἡμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς τοὺς μὴ παραδεχομένους τὰς τοιαύτας μυθολογίας καλοῦντας Απλαρίους.

ΑΠΛΗΚΕΥΕΙΝ, Απληκεύειν, *Applicare, Divertere*. Gloſſ. Græc. Lat. Απληκεύω, *Maneo, diverſor*. Vita S. Symeonis Montis mirabilis: καὶ ἐλθόντες τινὲς αὐτῶν εἰς Γάβαλα, ἀπλήκευσαν εἴς τινα ναὸν τῆς πόλεως. Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 4. καταλαβόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Κόρινθον, οἶκον εὐρύχωρον εἰς τὸ ἀπληκεῦσαι αὐτὸν ἐζήτει. Et lib. 4. cap. 28. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ οἴκῳ Σπαθάριος τοῦ προλεχθέντος Ναρσοῦ ἦν ἀπληκευμένος.

Απληκεύειν, propriè eſt *caſtra locare, metari*. Chronicon Alexandrin. pag. 692. ſeu Joannes Malela in Juliano Imp. τὸ δὲ πλῆθος τοῦ στρατοῦ τὸ ὂν εἰς Κτησιφῶντα, καὶ ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος ἀπληκεῦον, &c. & pag. 736. ὡς ἐστιν ἀπληκευσάμενος πλησίον τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ. Theophanes in Juſtiniano, an. 5. ἀπληκευόντων αὐτῶν πρὸ μικροῦ τῆς πόλεως. an. 3. Leontij: ἔξωθεν φοσσατικῶς ἀπλήκευσεν. Ita an. 14. 15. 17. Heraclij, & pag. 314. 318. 324. 325. 351. 364. 391. Leo Grammaticus, pag. 465. 466. Cedrenus, pag. 412. Anonymus Combefiſianus in Romano Juniore, num. 10. Codinus in Orig. num. 80. & Tactici præſertim, Leo Imp. cap. 9. §. 7. 75. cap. 11. §. 2. 13. 17. 18. 39. cap. 12. §. 115. 133. cap. 13. §. 26. cap. 17. §. 8. 15. 18. 63. cap. 18. §. 54. Mauricius lib. 1. cap. 9. lib. 5. cap. 3. lib. 7. cap. 1. 9. 17. &c. Conſtantinus Porphyr. pag. 26. 29. 41. 45. 46. Anonymus de Caſtrametat. &c. Μεταπληκεύειν, *Caſtra transferre*. Theophanes an. 1. Theodoſij Atramytteni: εἰς τὰ λιβάδια θέλω μεταπληκεῦσαι.

Ἄπληκτον, *Diverſorium*, in Gloſſ. Græc. Lat. ſed propriè.

Ἄπληκτα, *Caſtra* dicuntur, ſeu locus ubi divertunt exercitus. Leo in Tact. cap. 11. §. 1. τὰ ἄπληκτα, ἤτοι τὰ φοσσάτα, κυρίως γὰρ φοσσάτον τὸ ἄπληκτον τοῦ ὅλου στρατοῦ καλεῖται. Suidas: Απληκεύω καὶ ἄπληκτον, τόπος ἔνθα καταλύουσι τῆς ὁδοιπορίας τὰ στρατόπεδα. Onoſander in Strateg. cap. 9. περὶ τοῦ συνεχῶς ὑπαλλάσσειν τὰ ἄπληκτα. Chronicon Alexandr. in Heraclio, pag. 910. ἀπὸ τοῦ ἀπλήκτου ὑμῶν τοῦ πλησίον τοῦ Καυζάκων. Mox: ἤνεγκεν πρὸς ἡμᾶς εἰς τὸ ἄπληκτον ἡμῶν τὸ πλησίον τοῦ Κανζάκων οἱ τῆς σκύλκας ἕνα Πέρσην. Adde pag. 916. 918. Zacharias Pap. lib. 1. Dial. cap. 10. καὶ εἰς τὸ ἄπληκτον αὐτοῦ ὑποστρέψας, &c. Utuntur Tactici paſſim, Mauricius non uno loco, Leo in præfat. & cap. 4. §. 23. cap. 9. §. 7. 54. cap. 10. §. 6. 13. cap. 12. §. 57. cap. 16. §. 21. cap. 17. §. 8. 15. 19. 55. Conſtantinus lib. 1. de Them. cap. 1. de Adm. Imp. cap. 44. extr. Πλήκτον, pro Ἄπληκτον, *Ius Hoſpitij, Manſionaticum*. Novella. 9. Conſtantini Porph. de ſportulis: ἵνα ἐκ τούτων πιεζόμενοι μὴ βαρύνωσιν ἐν τοῖς πλήκτοις τοὺς εὐαγεῖς οἴκους, καὶ τὰ μοναστήρια, &c.

G Απληκτάριοι

Απληκτάριοι. Gloſſæ Baſilic. Καμψάριοι οἱ νῦν Χαρτουλάριοι, οἱ τῆς ἰδικωμάτικαῖς ὑπηρετοῦντες δίκαις, ὑπασπιζόντων αὐτῶν ἀπληκταρίων κυβικουλαρίων. Auctor Etymologici habet Απληκτάριοι καὶ κυβικουλαρίων. *Famulos ad collocationem tentoriorum*, Hic interpretatur Meurſius: mallem eos intelligi qui Caſtra ſervant.

Απλίκιον, idem quod Ἄπληκτον, *Domus*, *Diverſorium*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani, cap. 213. ἐὰν ἐστίχετο τὰ ἐπιλάβεψο εἰς ἑτέραν αὐλὴν τῆς βυρσείας παρὰ εἰς ἐκείνην ἀπαυτὸ τὴν χώραν ὅπου κεῖτο τὰ ἀπλίκια.

ΑΠΛΟΦΥΛΛΟΝ, *Alyſſum*, apud Interpol. Dioſcor. c.511.

ΑΠΛΟΧΩΡΟΣ, *Spatioſus*, *amplus*, *capax*, *latus*, εὐρύχωρος, πλατὺς, &c. Απλοχωρία, *Capacitas*, εὐρυχωρία.

ἌΠΛΩΜΑ, *Mappa altaris*, quæ primæ, quam Καταστρώσα, ut vocant, huic, quam τὸ Εἰλητὸν appellant, inſternitur. Chronicon Alexandrin. an. 23. Conſtantij: εἰς τὰ ἐγκαίνια προσήγαγεν ὁ βασιλεὺς Κωνστάντιος Αὐγουστος ἀναθήματα πολλὰ, κειμήλια χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ μεγάλα, καὶ διάλιθα χρυσοϋφῆ ἀπλώματα τῆς ἁγίας θυσιαστηρίου πολλά. Theophanes an. 3. Juliani: αὐτόματός τι τοῖς ἀπλώμασι τῆς θυσιαστηρίου, καὶ βίβλοις, καὶ ἄλλοις ἐνδύμασι τῆς ἐκκλησιῶν, &c. Euchologium, pag. 838. λαμβάνει τὸ ἄπλωμα, ἤτοι τὴν ἐπενδυσιν τῆς ἁγίας τραπέζης, ἧς παρ' αὐτοῦ ἐξαπλωμένης, λέγεται καὶ οὗτος ὁ ψαλμὸς, &c. Adde pag.844.845. Eadem & ἐνδυτὴ, & Τραπεζοφόρον appellatur, uti in his vocibus docemus.

. ΑΠΛΩΜΙΣΤΟΣ. *Implumis*, ἀπλώμιστος. Orneoſophium, pag. 243. κοιλὰ τὰ μηρία καὶ τὰ καλάμια τῶν ποδῶν αὐτοῦ, οἱ δάκτυλοι αὐτοῦ μακροὶ, ἡ οὐρὰ αὐτοῦ ἀπλωμιστή.

. ΑΠΟ, præpoſitio verbis adjuncta, rem actam & finitam ſignificat: v. g. ἀπέγραψα τὸ λόγον, *perfeci & finivi ſcribendo ſermonem*. Roman. Niceph. in Grammat. M S.

ΑΠΟΒΑΛΛΕΙΝ, *Abortire*, *Abortivum partum ejicere*, quâ ſignificatione eſt tantùm in Aoriſto paſſivo in omnibus modis ſuis: ut, ἡ Μαρία, ἀποβάλθηκεν ἀρσενικὸν ἢ θηλυκὸν, *Maria abortivum fecit maſculum vel feminam*. Ita Romanus Nicephorus in Grammatica M S. Canon Pœnitentialis M S. Chryſoſtomi nomen falsò præferens: γυνὴ δὲ ἀποβάλλουσα διὰ ἀσθένειαν τῆς φύσεως, εὐχὴν λαμβανέτω, &c. Habetur in Euchologio, pag. 330. εὐχὴ εἰς γυναῖκα ὅταν ἀποβάλλεται. Ubi in ipſa Oratione, τὸ ἐν αὐτῇ συλληφθὲν ἀποβαλλομένη.

Αποβάρτειν, eâdem notione: Idem Canon pœnitentialis: γυνὴ ἐὰν ἀποβαρθῇ, ἐχέτω ἐπιτίμιον χρόνους γ'.

Απόβαλμα, *Abortus*. Gloſſæ Græcobarb. ἐκτρώματα, ἀποβάλματα, καθαρίσματα. Rurſum: ἀμβλωθρίδιον, ἔκτρωμα, παιδίον νεκρὸν, ὁ ἡμεῖς καλοῦμεν ἀπόβαλμα.

ΑΠΟΒΓΑΤΕΙΝ. Vide in Βγά.

ΑΠΟΒΕΤΖΑΙ. Vide in Βέτζα.

ΑΠΟΓΑΛΑ, *Succus lacteus ex frumento elicitus*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1047. ὁ χυμὸς γαλακτοῦ, τὸ πυροῦ τὸ ἀπόγαλα.

ἈΠΟΓΑΜΕΙΝ, *Stuprum inferre mulieri vel virgini*, In Nomocanon. Coteleriano, n. 211. ἐὰν ἄνδρας συκοφαντήσῃ κόρην, καὶ εἴπῃ, ἀπογάμησα αὐτὴν, καὶ αὐτὴ οὐ θέλει αὐτὸν, &c.

ΑΠΟΓΕΥΕΣΘΑΙ, *Prandere*, Γεύεσθαι, Αριστᾶν. Ἀπόγευμα, *Prandium*, Ἄριστον.

ἈΠΟΓΟΡΙΣΑΠΟΝ, *Centauria major*, apud Apul. c.34.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ, Καταγραφὴ, *Inventarium*. Απογράφειν, *Inventarium conficere*, in Baſilicis. Item Απογραφὴ, *Cenſus*, *Profeſſus*, *Profeſſio*. Απογραφεὺς, *Cenſor*, *Cenſorius*. Απογράφομαι, *Ceſeor*, *Profiteor*, in Gloſſ. Græc. Lat. Gregorius Nazianzenus orat.9. pag. 156. de Juliano quodam Peræquatore: σὺ δὲ ἀπόγραφε δικαίως ἡμᾶς, ὁ τῆς ἡμετέρας γραφεύς. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Deſcribere*.

ΑΠΟΓΥΡΙΖΕΙΝ, *Ejurare*, *ejerare*, Ἐξομνύειν.

ΑΠΟΔΑΠΑΝΑΝ τὸ Νόμον, *Legi penitus contraire*. Vox I. C. Scholiaſtes Synopſeos Baſilic. apud Labeum: ὁ μὲν ἐπὶ σκίλει τῆς παρόντος νόμου χρησάμενος, τὸ δὲ ἕτερον ὑποκρυψάμενος, ἀπομερεῖ τὸ νόμον. Αποδαπανᾷ δὲ τὸ νόμον, ὅταν τελείως διαστρέψῃ τὸ τοῦ νόμου, καὶ εἴπῃ, ἐν τῇ καθίσει τῆς χρέως, χρᾶσθαι δύο ἢ τριῶν μαρτύρων, τοῦ νόμου ῥητῶς πέντε παρακελευομένου.

ΑΠΟΔΕΙΚΤΗΣ, *Deſignator*, in Gloſſ. Gr. Lat. qui apud Ulpianum Deſignatores dicuntur. Vide I C.

ΑΠΟΔΕΙΞΑΙ, *Proteſtari*, apud Harmenopul. lib. 1. tit.3. §.10.

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ, *Securitas*, *cautio de ſuſcepta pecunia*, apud Harmenopulum lib. 2. tit.2. §.7. 8. & I C. Græcos, quaſi, ait Cujacius, ἀπόδεξις. Malim, ut ſit *probatio* datæ pecuniæ. Gloſſæ Gr. Lat. Απόδειξις, *Demonſtratio*, *Deſignatio*, *Probatio*. ἀποδέξεις τῶν χρεῶν, *Deſuſcepta*, veteri Interpreti Nov. 72. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. ἐπιδοῦναι δὲ εἰς τὸ καλάστιχον αὐτοῦ, ἵνα εἰς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ τελοῦντος τὴν ἀφωρισμένην αὐτῷ ποσότητα τοῦ Διοικητοῦ. Infrà: καὶ γράφεις ἐν τῇ ἀποδείξει τοῦ τελοῦντος χωρίς, οὕτως, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Apodixa*, & in *Deſuſceptum*.

ἈΠΟΔΕΙΠΝΟΝ, *Completorium*, officium Eccleſiaſticum quod poſt cœnam decantatur. Corona pretioſa: Απόδειπνον, *completorium*, Απόδειπνον. Typicum S. Sabæ, cap. 10. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι τὰ ἀπόδειπνα ἡμέρας ἔτι οὔσης ἀπολύει, καθ' ὅλον τὸν ἐνιαυτόν. Cap. 15. περὶ δὲ ὥραν πρώτην τῆς νυκτὸς σημαίνει, ὡς ἔθος ἐστὶ, καὶ συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἀρχόμεθα τῆς ἀποδείπνου, κατὰ τὴν συνήθειαν. Typicum M S. Monaſterii τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 36. ἡ δὲ γε τῆς ἀποδείπνου ἀκολουθία μετὰ τὸ δεῖπνον ὑμῶν τελεσθήσεται ἐν ταύτης ἐκκλησίας ἐξωνάρθηκι, &c. Ita pariter Anthologium 25. Martij, Euchologium, p.750. & libri alij Eccleſiaſtici. Duplex autem eſt apud Græcos ἀπόδειπνον, alterum μέγα, alterum μικρὸν. Prius pſallitur per totam Quadrageſimam; alterum per reliquum anni tempus. Anthologium Arcudij: οὕτω μὲν τελεῖται τὸ μέγα ἀπόδειπνον ἐν τῇ μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ κατὰ τὴν τάξιν τῆς παλαιᾶς καὶ καθολικοῦ Τυπικοῦ, καθὼς γέγραπται. τὸ δὲ μικρὸν ἀπόδειπνον ὁ ψάλλεται ὅλον τὸ χρόνον παρεκτὸς τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, &c. In magno Apodipno canuntur 12. Pſalmi, ἀπὸ τοῦ Υψωσαι κύριε, μέχρι τοῦ, Κύριε ἐξάκουσον. Τοῦτο μὲν ποιοῦνται ἐν τοῖς μοναστηρίοις. Οἱ δὲ κοσμικοὶ ἱερεῖς καὶ μονάζοντες ὁδοιποροῦντες καταλιμπάνουσι τοὺς προειρημένους ιβ'. ψάλμους, &c. Utrumque deſcribitur in Horologio.

ΑΠΟΔΕΚΟΥΡΙΟΣ, *Decurionalis*, in Gloſſ. Lat. Gr.

ΑΠΟΔΕΚΤΗΣ, *Suſceptor*. τῶν ταύλων ἀποδέκτης, in Edicto 13. Juſtiniani, cap.23. §.1. ἀποδέκτης τῶν ἐκκλησιαστικῶν χρημάτων, in Concilio Conſtantinop. ſub Mena, act. 5. Vide Suidam in hac voce.

ΑΠΟΔΕΛΙΠΟΝ, *Reſiduum*, ἀπολειπόμενον, in Corona pretioſa.

ΑΠΟΔΕΡΜΑ, unus è 19. tonis Muſicæ Græcanicæ. Vide in φωνή.

ΑΠΟΔΕΣΜΟΣ. Vide Ἐπικόμβια.

ΑΠΟΔΗΜΗΤΙΚΗ προὶξ, ἡ παρὰ τοῦ πατρὸς διδομένη, *Profectitia dos.* vox I C.

ΑΠΟΔΗΤΗΣ, *Geſticulator*, *Saltator*, ὀρχηστής. Ἀποδήτρια, *Saltatrix*, *Geſticularia.*

ΑΠΟΔΙΑΒΑ cum genitivo alicujus feſti, ſignificat *poſt tale feſtum*; ut ἀποδίαβα τῆς Πεντηκοστῆς, *poſt feſtum Pentecoſtes.* Roman. Nicephor.

ΑΠΟΔΙΑΒΑΖΕΙΝ, Ἀποδιώκειν, *Repulſare*, *Renuere*, *Detrectare*, *Abigere*, &c. ἀπελαύνειν, ἀποσοβεῖν, ἀποδιώκειν, &c. Ἀποδιάβασμα, *Repudium*, ἀποπομπὴ, ἀπόβλησις, &c.

ΑΠΟΔΙΑΦΩΤΙΣΜΑ, *Crepuſculum*, Δειλή.

ΑΠΟΔΙΔΟΣΘΑΙ, dicitur feſtum, cùm anteactis diebus celebratum, redonatur, finitur, terminatur. Verbi gratiâ feſta Paſchalia ἀποδίδονται quartâ Feriâ ante Aſcenſionem, cùm troparium illud, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, &c. non ampliùs dicitur neque concinitur. Marcus Hieromonach. cap. 46. Χρὴ εἰδέναι, ὅτι ἀποδίδοται ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα τῇ δʹ πρὸ τῆς ἀναλήψεως. Typicum S. Sabæ, cap. 12. Sept. 21. ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀποδίδοται ἡ ἑορτὴ τοῦ τιμίου σταυροῦ. Id eſt, octava Feſti exaltationis S. Crucis celebratur. Cap. 15. τὸν ἐκλόγχον οὐ ψαλλομένων μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς ἁγίων ἐπιφανειῶν, ἣν οὖν ἀπὸ τῆς κʹ. τοῦ Δεκεμβρίου. Rurſum: ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν Χριστοῦ γενῶν, μέχρις οὗ ἀποδοθῇ ἡ ἑορτὴ τῶν φώτων, &c. Cap. 50. extr. in Sabbato Μεσοπεντηκοστῆς. ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς μεσοπεντηκοστῆς, καὶ ἀποδίδοται ψάλλεται γὰρ καὶ ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typicis, cap. 14. ἐὰν τύχῃ ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τῇ κυριακῇ τοῦ Ἀσώτου, ἢ τῇ δʹ. ἢ τῇ γʹ. τῆς ἀποκρέω, ἀποδίδοται τῇ παρασκευῇ τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος, &c. Cap. 15. ἐὰν τύχῃ ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τῷ σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ μεθέορτος, ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς, &c. Adde cap. 19. 20. 62. & ſeqq. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 12. cap. 5. τῇ τετράδι οὖν, καθ' ἣν ἀποδίδοται ἡ ἑορτὴ τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως, ἥτις ἦν καὶ τετάρτη τοῦ Μαΐου.

Ἀπόδοσις τῆς Θεοτόκου, *Feſtum Præſentationis Deiparæ.* Laudatur Georgij Chartophylacis M. Eccleſiæ ἐγκώμιον εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῷ ναῷ, καὶ ἀφιέρωσιν τῷ Θεῷ κατὰ τὴν ἱστορίαν, quod in aliis Codd. inſcribitur εἰς τὰ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου, ὅτε προσηνέχθη ἐν τῷ ναῷ τριετίζουσα. Præterea laudatur ejuſdem alterum encomium in eandem feſtivitatem, εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ὅτε ἀπεδόθη ἐν τῷ ναῷ τριετίζουσα ὑπὸ τῶν αὐτῆς γονέων.

ΑΠΟΔΙΔΡΑΣΚΕΙΝ τὴν δίκην, *Iudicium refugere*, *judicio contumaciter abeſſe*, apud Hannenopul. lib. 1. tit. 4. §. 3.

ΑΠΟΔΟΥΛΟΣ, *Libertus.* Theophanes, pag. 356. de Saracenis: ἐκπέμπουσιν ἀπόδουλον αὐτῶν τινα λεγόμενον Αβουμουσλὶμ εἰς τὸ Χορασὰν πρός τινας τῶν αὐτόθι πρωχόντων. Ubi Hiſt. Miſcella: *mittunt libertum ſuum*, &c. Vita S. Eupraxiæ, num. 20. ἣν ἔλεγον ἀπόδουλον εἶναι, & Apophthegmata Patrum in Mios, n. 2. ἣν γὰρ ἀπὸ δούλων.

ΑΠΟΔΥΤΟΝ, *Veſtiarium*, *in quo baptizandi veſtes deponebant.* Euchologium Goari p. 357. κατερχόμενος ὁ Πατριάρχης ἀπὸ τοῦ συνθρόνου, εἰσέρχεται διὰ τοῦ Σκευοφυλακίου ἐν τῷ ἀποδύτῳ τοῦ μεγάλου Βαπτιστηρίου, καὶ ἀλλάσσων, βάλλει λευκὴν στολὴν, &c. & p. 359. καὶ μετὰ τὸ σφραγίσαι ἐν τῷ ἀποδύτῳ τοὺς νεοφωτίστους τῷ Θείῳ μύρῳ, &c. Adde pag. 362. Vide Arcudium de Concord. p. 52.

ΑΠΟΘΑΙΝΕΙΝ, Ἀποθαίνειν, pro Ἀποθνήσκειν, *Mori.* Fabulæ Æſopi Græcobarb. p. 44. καὶ λέγει, δὲν λυποῦμαι πῶς ἀποθαίνω, διότι βλέπω ἐκεῖνον ὅπου εἶναι αἰτία τοῦ θανάτου μου, πῶς ἀποθαίνει καὶ αὐτός. Ita pag. 69. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Συγχώρησιν ἐκάλεσε, καὶ τότες ἀποθαίνει.

ΑΠΟΘΕΡΜΟΝ, *Placenta melle ſubacta.* Thomas Magiſter in Scholiis MSS. in Plutum Ariſtophanis: ἐντεῦθεν μὲν ἐστὶν ἡ κοινῶς λεγομένη μυστόπιττα· μελίπηκτα δὲ ἡ κοινῶς λεγομένη ἀπόθερμον.

Ἀπόθεσις, *dies quo Conſul aut Magiſtratus dignitatem deponebat*: quod quidem ἐν τῷ βουλευτηρίῳ fieri ſolitum ſcribit Procopius lib. 1. de bello Gotthico, cap. 5. extr. Juſtinianus, in Nov. 105. cap. 1. εἶτα ἐντεῦθεν καταβαίνεσθαι τῆς ἐνιαυσιαίας ταύτης τιμῆς, τῆς ἐπὶ τῆς καλουμένης ἀποθέσεως, κατὰ τὸ συνειθισμένον, ἄγων ταύτην τὴν πανήγυριν.

ΑΠΟΘΗΚΑΡΙΟΣ, *Horrearius*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ΑΠΟΘΗΣΑΥΡΙΖΕΙΝ, *Recondere*, apud Harmenopul. lib. 6. tit. 14. §. 13.

ΑΠΟΚΑΘΗΜΕΝΗΣ ταῦρος, Prophetis, *Lychnis ſilveſtris*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 521.

ΑΠΟΚΑΙΣΑΙΡΟΥΣΘΑΙ, *A Cæſaris dignitate dejici.* Antoninus de Vita ſua lib. 6. ὅρα μὴ ἀποκαισαρωθῇς, μὴ βαφῇς, γίνεται γάρ.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ, *Libri revelationum*, qui plures olim extitére; nam præter S. Joannis Theologi, quam ſemper admiſit Eccleſia Catholica, circumferebantur aliæ ἀποκαλύψεις ab ea rejectæ, & inter libros apocryphos relatæ, ut Ἀποκάλυψις Πέτρου, de qua Euſebius, lib. 3. Hiſt. Eccl. cap. 25. lib. 6. cap. 14. licèt illa legeretur quotannis die Paraſceves in aliquot Eccleſiis Palæſtinæ, ut teſtatur Sozomenus lib. 7. cap. 19. Præterea Ἀποκάλυψις τοῦ Παύλου, de qua Nicephorus Confeſſor in Canonib. & idem Sozomenus loco laudato: Ἀποκάλυψις τοῦ Ἀδὰμ, de qua Epiphanius contra Gnoſticos; Eſdræ & Zoſimæ, apud eundem Nicephorum: Moſis, quæ & λεπτὴ γένεσις dicebatur, apud Cedrenum: Thomæ & Stephani apud Gratianum: denique Zoroaſtris, Zoſtriani, Nicothei, Allogenis, Meſi, apud Porphyrium in Vita Plotini. Vide præterea Gaſparum Suicerum in Theſauro Eccleſ.

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ εἰς ἀκέραιον, *Reſtitutio in integrum.* Ἀποκαταστατικὴ ἀγωγὴ, *Actio Reſtitutoria*, in Baſil. lib. 8. tit. 1. §. 1. lib. 26. tit. 7. §. 40. 41. &c. Item *Actio ad exhibendum.* Vide Cujac. lib. 9. obſerv. cap. 7.

ΑΠΟΚΑΤΕΙΝΟΣ, *Infernalis*, *infernus*, καταχθόνιος.

ΑΠΟΚΕΦΑΛΙΖΕΙΝ, *Occidere*, *cædere.* Origines Conſtantinopol. de Criſpo, quem balnei calore extinctum ſcribit Sidonius: ὃν λέγουσιν ἀποκεφαλισθῆναι ὑπὸ τοῦ πατρός. Infrà n. 72. de Arcadio Sanctæ Irenes Diacono: σκυλάλαις ἀποκεφαλίσθη, *flagris cæſus*, *vel occiſus eſt.*

ΑΠΟΚΛΗΡΟΣ, *Exheres.* Ἀποκληρονόμος, *Exheres.* In Gloſſ. Gr. Lat. Ἀποκληρονόμον ποιεῖν, *exheredem facere.* Ἀπόκληρον ποιεῖν, in Baſil. Ἀποκληρονόμον ποιεῖν, apud Juſtinum Mart. quæſt. 120. ad Orthod. Ἀποκλήρωσις, *Delegatio*, in iiſdem Gloſſ. voces I C.

ΑΠΟΚΟΙΝΩΝΕΙΝ. Vide in Κοινωνία.

ΑΠΟΚΟΜΠΙΟΝ. Vide in Κομβὸς.

ΑΠΟΚΟΝΤΑ. Vide in Κοντά.

ΑΠΟΚΟΠΟΣ, *Caſtratus.* in Gloſſ. Gr. Lat. Rurſum: Ἀπόκοπος, ὁ εὐνοῦχος, *Eviriatus*, *Eviratus*, in Lat. Gr. Vide Suidam. Utitur præ aliis S. Athanaſius in Epiſt. ad Solitarios, p. 812. 827. In Synodo Sydæ acta contra Maſalianos apud Photium Cod. 51. hæc leguntur de quodam ex iſtius hæreſeos auctoribus: καὶ Σάββας τὸ τῶν μοναχῶν ὑποδὺς σχῆμα, ὃν ἐκ τῆς πράξεως ἐκάλουν Ἀπόκοπον.

ΑΠΟΚΟΠΤΗ νίκη, *Magna victoria.* Euſtathius

thius Od. γ. τόδε, ἐκαίνετο, ποιητικὴ λέξις ἐκ τοῦ καίνομαι εἴληπται, ἀντὶ τοῦ πάνυ ἐνίκα, κυριολεκτεῖται δὲ, φασιν, ἐπὶ τῶν ἐν τῷ πολέμῳ νικώντων, ὡς ἐκ τοῦ καίνειν, ὃ δηλοῖ τὸ κόπτειν· δοκεῖ δὲ ἐντεῦθεν καὶ ἡ τῶν ἰδιωτευόντων γλῶσσα παρελκύσαι τὴν ἀποκοπτὴν νίκην, ἐπὶ τῷ ταυτὸν καίνυσθαι καὶ τὸ κόπτειν. Idem in Od. θ. τόδε, ἀπεκαίνυτο, περιττὴν μὲν ἔχει τὴν πρόθεσιν, ὡς ἀλλαχοῦ προσφώνει· δίδωσι δὲ τοῖς ἰδιώταις ἀρχὴν τῆς νίκην ἀποκοπτὴν τῆς μεγάλην λέγειν.

ΑΠΌΚΟΤΟΣ, *Temerarius, petulans, arrogans, audax, fidens*, ἀσωφρόνιστος, προπετής, &c. Anonymus de nuptiis Theſei lib. 7.

Οὐ μὴν νὰ ἦν ἀπόκοτος, καὶ τολμηρῆς καρδίας.

Ἀποκοτία, *Temeritas, audacia*, ἰταμότης, αὐθάδεια. Idem Anonymus lib. 7.

Τὴν ἔμορφην ἀποκοτίαν εἶδεν ἐκεῖ μὲ κλάμα.

Rurſum:

Πολλαῖς φοραῖς ἡ ἀποκοτία ἐκ τὴν καρδιά τους φεύγει.

Ἀποκοτεῖν, *Fidere, audere*, θαῤῥεῖν, ἀλαζονεύεσθαι. Idem Anonymus in prologo:

Σιωπῶ καὶ δὲν ἀποκοτῶ σὰν γάμον ἴνας ξένος.

ΑΠΟΚΌΨΙΜΟΝ, *Succidaneum*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ἈΠΌΚΡΕΩΣ, Græcis, propriè dicitur *ſeptimana*, quæ apud Latinos *ſeptuageſima*, noménque ſumit à ſubſequente Dominica, poſt quam carnis comedendæ finem faciunt, & Lacticiniis utuntur uſque ad Feriam ſecundam poſt Quinquageſimam, quâ Quadrageſimale jejunium inchoant. Unde quæ Dominicam Ἀπόκρεω ſubſequitur ſeptimana, Τυροφάγος appellatur. Ἀπόκρεων verò Latini *carniprivium* vocant, quo tempore Græci, ut Latini in Carniprivio, genio indulgere ſolent. Nicephorus Gregoras, lib. 8. pag. 137. 1. edit. & 210. edit. Genev. Ἀπόκρεω γὰρ ἦν καιρὸς, ὁπότε πρὸ ἡσυχίας ἁβροτέρας, καὶ ἀκρατοποσίας διδόασιν ἄνθρωποι. Hanc Hebdomadem ἀποκρεώσιμον vocat Theophanes, an. 19. Juſtiniani: in qua non cantatur Alleluya, Triodium: Δεῖ γινώσκειν ὅτι ἑβδομάδι τῆς ἀπόκρεω Ἀλληλούϊα οὐ ψάλλομεν. Eandem Hebdomadem intelligit Nicetas in Alexio lib. 3. num. 2. ἦν δὲ ὁ καιρὸς καθ᾽ ὃν αὗται γεγόνασιν αἱ συνάφειαι, ἐγγίζοντος ἀπόκρεω. De Dominica verò Anna Comnena, lib. 8. p. 223. αὐγαζούσης δὲ τῆς Ἀπόκρεω κυριακῆς. Παρασκευὴ τῆς Ἀπόκρεω, Feria ſexta quæ Dominicam τῆς ἀπόκρεω præcedit, apud eandem Annam, p. 221. ut σάββατον τῆς ἀπόκρεω, Sabbatum ante eandem Dominicam, in Nomocanone Coteleriano, num. 288. Ἑβδομὰς τῆς ἀπόκρεω, in eodem Nomocanone, num. 300. Habebant etiam aliæ Quadrageſimæ ſuum ἀπόκρεω. Verbi gratiâ jejunium ante Natale Chriſti, quod τεσσαρακονθήμερον vocabant, & die qui feſtum S. Philippi ſubſequitur, hoc eſt 15. Novembris initur. Anthologium Arcudij 14. Nov. τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἔστιν καὶ ἡ ἀποκρέα τῆς μ΄. τῶν Χριστοῦ γεννῶν, id eſt, vicem præſtat Dominicæ ἀπόκρεω, quæ jejunium Magnæ Quadrageſimæ præcedit, quo die poſtremùm carnes manducantur: dummodò tamen non incidat in Feriam quartam aut ſextam, quibus per totum annum ab iis abſtinent Græci. Sed ſi incidat in quartam, tum ἀπόκρεω fit Feriâ tertiâ: ſi in ſextam, Feriâ 5. Infrà: δεῖ γινώσκειν ὅτι ἐὰν φθάσῃ ἡ τοιαύτη ἡμέρα δ΄ ἢ ς΄. οὐκ ἐσθίομεν κρεῶν ἢ τυροῦ, ἢ ὠῶν· ἀλλ᾽ ἀποκρεύομεν ὅταν τύχῃ δ΄. καὶ ἐν τῇ γ΄ καὶ ς΄. ἐν τῇ ε΄. Ubi obſervanda vocis ἀποκρεύειν inſolens notio, quæ cùm *à carnibus abſtinere* ſignificet, hic tamen non *carnes comedere*, ſed *diem* ἀπόκρεω *celebrare* ſignificat, quod in Dominica ἀπόκρεω, quæ jejunium quadrageſimale antecedit, carnes edantur. Nam generaliter loquendo ἀποκρέαι ἡμέραι, dicuntur eæ quibus à carnibus abſtinetur. Ut apud Joannem Antiochenum de Chariſticariis, n. 14. πρὸς δὲ καὶ αἱ τοῖς μοναχοῖς ἐπὶ τῆς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορτῆς, καὶ μνημοσύνοις, καὶ ἀποκρέαις, καὶ πασχαλίαις τυπωθεῖσαι παρακλήσεις, &c. Vide Iſaaci Argyri computum, p. 375. 377. Edit. Petavianæ. Occurrit porrò hæc vox paſſim apud ſcriptores Græcos mediæ & infimæ ætatis. Vide quæ de hac commentantur Fileſacus de Quadrageſima, p. 447. Scorſus ad Homil. 15. Theophanis Ceramei, Allatius de Dominic. & Hebdom. Græcor. num. 10. 11. & alij. Habentur in Cod. MS. Colberteo Epiſtolæ aliquot, Chumni Paracœmomeni, qui in aliis Nicephorus & Nathanaël Chumnus appellatur, inter quas una inſcribitur τῷ Φιλοσόφῳ, continens, ut eſt ad marginem, ἔκφρασιν παιδιῶν κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀπόκρεω γινομένων, cujus initium ita concipitur: ἔθος δὴ καθεστήκει πᾶσι σχεδὸν τοῖς ἀνθρώποις καθ᾽ ἡμέρας τοῦ ἔτους ταύτας σφᾶς αὐτοὺς εἰς ῥᾳστώνην ἀνεῖναι· ὅθεν οἱ μὲν περὶ δαῖτας ἔχουσι καὶ εἰλαπίνας, καὶ τῶν προοιμιαζόμενον, ἄμβροτον ἐξηλώκασι βίον καὶ Συβαριτικὰς τούτους σπουδάζονται τραπέζας· τοὺς δὲ ὀρχήστρα δήπουθεν ὅλως ἔχει, καὶ χοροῖς καταχλῶντες ἑαυτοὺς, καὶ πάντη στρέφονται καὶ λυγίζοντες, καὶ ὅλῳ τῷ σώματι ἀσχημονοῦντες, καὶ κορδακίζοντες καὶ ὅλοι τῶν ὀστέων τῶν κατεστικτῶν, τῶν κύβων δηλαδὴ τούτων καὶ τῶν πεττῶν γίνονται, &c.

ΑΠΟΚΡΊΣΕΙΣ, *Reſponſa, negotia*. Paralipomena de S. Pachomio, num. 23. τάξας τοῦτον τῶν ἀδελφῶν εἰς διακονίαν τῶν τοιούτων ἀποκρίσεων τῆς μονῆς εκ. Occurrit rurſum infrà. Joan. Moſchus in Limon. cap. 145. ἀποστέλλει τινα τῶν τὰς ἀποκρίσεις διακονούντων. Ita rurſum, c. 105. & 205. apud Coteleriun. Concil. Conſtantinopol. ſub Mena, Act. 1. Σαβίνου διακόνου τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἀναστάσεως, πληροῦντος τὰς ἀποκρίσεις Πέτρου τοῦ ἁγιωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων. Theodorus Lector lib. 5. Hiſt. Eccleſ. προχειρίζεται εἰς τὴν αὐτοῦ προεδρίαν Ἀνατόλιόν τινα τῶν τῆς Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίας τὰς ἀποκρίσεις ἐν ΚΠόλει ποιούμενον. Theophanes; ὁ τὰς βασιλικὰς ἀποκρίσεις ποιῶν: *Apocriſiarius*. Novella Heraclij de Epiſcop. τοῖς μὲν τοι διακονουμένοις τὰς ἐκκλησιαστικαῖς ἀποκρίσεσι, καὶ τοῖς πρὸς πρεσβείαν ἐκκλησίας, ἢ πόλεως, ἢ προέδρου χειροτονίαν κατὰ ταύτην ἡμῶν ἀφιγμένοις τὴν θεοφύλακτον πόλιν. Zacharias Pap. lib. 3. dialog. cap. 32. ἐν τῷ χρόνῳ δὲ ἐν ᾧ ἐγὼ ἀπεστάλην πρὸς τὸν βασιλέα ἐπὶ τῷ ἐκπληρῶσαί μοι τὰς τῆς ἐκκλησίας ἀποκρίσεις. Utitur etiam Juſtinianus in Nov. 123. cap. 36. ut & Achmes Onirocrit. cap. 275. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Reſponſum*.

Ἀποκρίσεις, *Reſponſoria*, in officio Eccleſiaſtico. Vita S. Nili Jun. p. 149. πλὴν ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἀναστάσει εἶπόν τι ἐλάλησεν, ἐκ τῶν τῆς θείας λειτουργίας ἀποκρίσεων ἀπεφθέγξατο.

ἈΠΟΚΡΙΣΙΆΡΙΟΣ, *Apocriſiarius, Legatus*. Gloſſæ MSS. πρέσβυς, ὁ παρακλήτωρ, ἢ ὁ ἀποκρισιάριος. Gloſſæ Baſil. Ἄγγελος, ὁ σημαίνων, ὁ ἀποκρισιάριος. Iſidorus Peluſiotes, lib. 4. Epiſt. 144. διὰ τοῦ βασιλικοῦ ἀποκρισιαρίου μαθόντες. Ἀποκρισιάριος τοῦ κυριακοῦ, apud Joan. Moſchum in Limon. c. 88. Conſtantin. de Adm. Imp. καὶ ἀποστέλλειν καθ᾽ ἕκαστον χρόνον ἐντεῦθεν πρὸς αὐτοὺς ἀποκρισιάριον μετὰ ξενίων ἁρμοζόντων, καὶ πρὸς τὸ ἔθνος ἐπιτηδείων. Vide p. 76. apud Theophanem, an. 38. Juſtiniani: ἀποκρισιάριος τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας. Adde p. 122. 130. 317. 322. 328. 377. Ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ Ῥώμην ἐκκλησίας, in Vita S. Maximi Confeſſ. num. 17. Leo in Tactic. c. 17. §. 7. πολλάκις δὲ ἰδίους πρέσβεις ἤτοι ἀποκρισιαρίους ἀποστείλας. Lib. 1. Baſil. tit. 1. §. 9. ὑπεξῃρημένων μόνων τῶν καλουμένων ἀποκρισιαρίων, οἷς ἄδειαν παρέχομεν θέλωσιν εἰς τὰς πόλεις διὰ μόνας ἀναγκαίας ἀνακρίσεις εἰσιέναι. Juſtinian. Nov. 123. c. 36. τῶν δὲ γυναιξὶν, ὃν ἂν αὗται ἐπιλέγονται πρεσβύτερον, εἴτε διάκονον, ἀποκρισιάριον, εἰς τὸ ποιῆσαι αὐτῶν τὰς ἀποκρίσεις, &c. Adde Nov. 133. cap. 5. Occurrit paſſim. Vide.

Gloſſar.

Digitized by Google

Gloſſar. med. Latin. in *Apocriſiarius*, & in *Reſponſalis*, & in *Adreſponſum*.

Ἀποκρισιάριος. Anonymus de Nuptiis Theſei, lib. 6.
Ὁ καθεὶς ἀπέστειλε τὸ γυρ ἀποκρισιάριους.

Ἀποκρισιαρίκιον, *Legatio*. Sytopulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 6. cap. 4. ἄπιν ὅτι φρονήματα ἀποκρισιαρίκιον ἐλθεῖν εἰς τὴν σύνοδον. Occurrit rurſum infrà. Achmes in introduct. in Aſtrologiam: εἰ οὐκ ἔσω ἐπίκεινος σελήνη, δηλοῖ ὅτι ἔρχεται μαντάτα καὶ ἀποκρισιαρίκια πολλὰ εἰς τὴν μέσην τοῦ βασιλέως.

Ἀποκρυβῆς ὅρκος, *Iuramentum ſuper rebus amotis*. IC. Gr.

ΑΠΟΛΕ´ΓΕΙΝ, *Renuntiare*, vox Juriſconſultorum, in Baſilicis.

ΑΠΟ´ΛΕΙΟΣ, Afris, *Pulegium*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 441.

ΑΠΟΛΗ´ΓΟΥΣΑ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioſcor. c. 661.

ΑΠΟΛΙ´ΓΟΝ, *Parumper*, *Tantiſper*, ὀλίγον μικρόν.

ΑΠΟΛΙΠΤΗΚΗ´, *Apocha*, *Deſuſceptum*, *cautio acceptæ ſeu receptæ pecuniæ*, In Baſilic. to. 3. p. 363. apud Harmenopul. & IC. Gr.

ΑΠΟΛΟΙΠΟΓΡΑΦΙ´Α, *Acceptilatio*, in Gloſſ. Gr. Lat. vox Juriſconſultorum.

ΑΠΟΛΟΓΙ´Α, *Defenſio*, in Baſilicis.

ΑΠΟΛΟΥ´ΣΙΑ. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἐτελειώθη ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ καὶ μέγας θεράπων Θεόδωρος ὁ Συκεώτης μηνὶ Ἀπριλλίῳ εἰς τὰς εἴκοσι δύο, ἡμέρᾳ κυριακῇ διαφανούσῃ εἰς τὰ ἀπολούσια, ἤτοι τῇ Καινῇ προσαγορευομένῃ. Quibus verbis innuitur ritus non pridem duntaxat, ſed & etiamnum obſervatus apud Græcos circa νεοφωτίστους, ſeu recens baptizatos. Octavo enim poſt baptiſmum die albas veſtes depoſituri, (*deſauber* noſtri dicunt) ad Eccleſiam conveniunt, ſiſtuntque ſe Pontifici aut Sacerdoti, qui exactis aliquot orationibus, λύει τὸ ζωνάριον τοῦ παιδίου καὶ τὸ σάβανον, καὶ ἑνώσας τὰς ἄκρας αὐτῶν, βρέχει μεθ' ὕδατος καθαροῦ αὐτὰς, καὶ ῥαίνει τὸ παιδίον, λέγων, Ἐδικαιώθης, ἐφωτίσθης, καὶ τὰ λοιπά, καὶ λαβὼν σπόγγον καινὸν, μεθ' ὕδατος ἀποσπογγίζει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, σὺν τῇ κεφαλῇ καὶ τὸ στῆθος, καὶ τὰ λοιπὰ λέγων, Ἐβαπτίσθης, ἐφωτίσθης, ἐμυρώθης, ἡγιάσθης, ἀπελούσθης, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Ita Euchologium, in Ordine ad hanc ablutionem, cujus titulus in aliquot Codicibus ſic concipitur, Εὐχὴ εἰς τὸ ἀπολοῦσαι νεοφώτιστον, ut in Cod. Reg. 1027. vel εἰς τὸ ἀπολοῦσαι φωτισθέντα τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ, vel εἰς τὸ ἀπόλουτρον. Fit igitur hæc ablutio Sabbato in Albis, quo recens Baptizati candida deponunt veſtimenta, & ſacrum Chriſma ab iis abſtergitur, quod in capite & pectore in baptiſmo acceperunt; nefas enim ducebatur olim ante ſeptimum diem baptiſmatis & confirmationis unctiones ſacras abſtergi: de quo ritu agunt Ordo Romanus, Alcuinus, Amalarius, Hugo à S. Victore, & alij: ſed & Symeon Theſſalonicenſis, lib. de ſacris ordinat. qui hanc ceremoniam in Eccleſia fieri ait, ἐν ἰδιάζοντι τόπῳ, ὡς ἂν μὴ τῶν ἁγίων ἐκείνων τι, τοῦ ὕδατος φημὶ, τοῦ βαπτίσματος, ἢ τοῦ μύρου ἐκπεσὸν καταπατηθῇ. Igitur Sacerdos recens baptizato λύει τὸ σάβανον, καὶ τὴν ζώνην, ac *Sabanum* quidem, quo caput Chriſmate Sacro donatum involvitur, quodque *Chriſmale* & *Mitram* à Latinis appellari docemus in Gloſſ. med. Lat. ut à capite, zonam verò, ut à pectore Chriſma abſtergat. Ac quidem quòd *Sabanum* ſeu *Chriſmale* deponatur in eo ritu, inde in quibuſdam Euchologiis titulus ita conceptus legitur, Εὐχὴ εἰς τὸ ἀποκουκουλῶσαι τὸ παιδίον, *ad deponendum Cucullum*, cujus formam habet Chriſmale. Ex quibus haud omnino improbabilis videri debet Combefiſij conjectura, qui σάββατον τοῦ ἀπολυσίμου Græcis appellatum ait, quòd hoc die Sacerdos recens baptizato & ζώνην, & σάβανον λύει, niſi, inquit ille, pro ἀπολυσίμου, legendum ſit ἀπολουσίμου, propter ἀπόλουσιν νεοφωτίστου, de qua egimus. Prioris verò appellationis meminit Nicephorus Homologeta Patr. Conſtantinopolit. in Canonibus: οὐ δεῖ ἐργάζεσθαι τῆς ἑβδομάδος τῆς διακαινησίμου, οὐδὲ ἐν τῷ σαββάτῳ τοῦ ἀπολυσίμου ψάλλειν τὸ ἄμωμον, οὐδὲ τὰς πέμπτας φυλάττειν. Allatius lib. de Dominicis & hebdom. Græcor. num. 36. multus eſt in diſquirendo quid ſit hoc loco ἀπολύσιμος, & an nomen ſit diei alicui inditum, an verò ſeptimanæ, quod poſtremum quodammodo opinatur, tametſi re diligenter examinatâ, & expensâ, nihil certi ſibi occurrere fateri cogitur, ſcribens *adhuc Apolyſimus quænam* (hebdomas) *ſit, doceri ſe cupere*. Sed neque eſſe *dies ante Aſcenſionem*, neque *Hebdomadam ante Pentecoſten*, quod velle videtur, omnino oſtendit Oratio S. Athanaſij edita à Combefiſio, to. 1. Auctarij Bibl. Patrum, p. 540. hoc titulo, Εἰς τὸ ἅγιον πάσχα, καὶ εἰς τοὺς νεοφωτίστους, τῷ σαββάτῳ τοῦ Ἀπολυσίμου, ubi Regius Codex, Εἰς τὴν Καινὴν κυριακὴν præfert: Seguetianus verò, qui Baſilio Seleucienſi hanc adſcribit, Εἰς νέαν κυριακὴν καὶ εἰς ἅγιον Ἀπόστολον Θωμᾶν. Notum enim Dominicam quæ Paſchalem ſubſequitur, à Græcis appellari *Novam*, & *S. Thomæ*, & Ἀντίπασχα. Jam verò quòd hæc oratio dicta legatur ſabbato τοῦ ἀπολυσίμου, & ἐν τῇ Καινῇ κυριακῇ, in iis Codicibus, proinde diebus diverſis, ita cenſet Combefiſius, ut quemadmodum baptiſmus ſub veſperam Sabbati ſancti exactus ad Dominicam Paſchalem pertinuiſſe dicitur, ita albarum depoſitio, & ſacra hæc ablutio Dominicam novam ſpectaverit, quod ſanè videntur indicare verba auctoris vitæ S. Theodori, ἡμέρᾳ κυριακῇ διαφανούσῃ εἰς τὰ ἀπολούσια, atque ut hanc obſervationem concludam, Ἀπολούσια, & Ἀπολύσιμον κυριακὴν, duplici appellatione, appellatam Dominicam quæ Paſchalem ſubſequitur, prorſus exiſtimem: ac priori quidem, propter ſabbato præcedenti Lautos recens Baptizatos, ita ut id nominis Dominicæ ſequenti inditum etiam fuerit, ut apud nos *Dominica in Albis*, ſeu in *Albis depoſitis* dicitur, propter ſabbatum quo Alba veſtimenta deponuntur: altera, quòd *Paſchalis ſolennitas ſolennitate* Dominicæ ſubſequentis *concludatur*, ut ait S. Auguſtinus ſerm. 157. id enim ſonat Ἀπόλυσις, & Ἀπολύσιμος ἡμέρα, quam nos *Octavam* appellamus. Id præſertim docemur ex Baſilio Seleuciæ Epiſcopo lib. 2. de Vita S. Theclæ, cap. 18. ἦν ἡ τῆς μάρτυρος αὐτῆς ἑορτὴ, καὶ ἡ τελευταία τῆς ἑορτῆς ἡμέρα, ἣν δὴ καὶ Ἀπόλυσιν καλεῖν ἡμῖν ἔθος, ὡς ἂν καὶ πέρας ἐχούσης λοιπὸν τῆς ἑορτῆς. Sabbatum igitur τοῦ ἀπολυσίμου illud eſt, quod antecedit κυριακὴν ἀπολύσιμον ita κατ' ἐξοχὴν appellatam, propter Feſti Paſchalis excellentiam.

ΑΠΟΛΥ´ΕΙΝ. Vide in Λύειν.

ΑΠΟΛΥ´ΣΙΜΟΣ. Vide in Ἀπολουσία.

ΑΠΟ´ΛΥΣΙΣ, *Finis cujuſque Officij Eccleſiaſtici*. Interdum ipſa Oratio à Sacerdote recitata in fine Officij, quâ dictâ plebs dimittitur, niſi aliud connectatur: tum enim ἀπόλυσις, finis eſt prioris Officij. Alia ἀπόλυσις τελεία dicitur, Latinis verò *Miſſa*, ſeu *Dimiſſio*. Typicum S. Sabæ, cap. 19. καὶ μετὰ τὸ καταναλαστον, καὶ μετὰ τελεία ἀπόλυσις. Ita cap. 31. & alibi, Euchologium, p. 392. 843. & Marcus Hieromonachus de Dubiis Typic. cap. 41. extr. Quæ autem illa ſit, docet Pachymeres in Dionyſij Hierarch.

tarch. cap.7. μετὰ ταῦτα ἐπιχέει τὸ ἅγιον ἔλαιον, καὶ τὴν ἀπόλυσιν, ἥτις λέγεται ὑπὲρ πάντων εὐχὴ, ποιησάμενος, ἀπέθετο τὸ σῶμα ἐν οἴκῳ τιμίῳ, &c. Et Demetrius Chomatenus in Reſp. Κατὰ τὴν ἐν τῇ ἱερουργίᾳ τῆς Ἀρχιερέως ἱερουργίαν, ἡ Καθολικὴ εὐχὴ τοῦ τῆς ἐκκλησιάζοντος λαοῦ ἀπολύσεως, τουτέστι τὸ, Εὐλογία Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, &c. S. Athanaſius in Epiſt. ad Solitarios, p. 847. ἤδη μὲν οὖν ἦσαν οἱ πλεῖστοι τοῦ λαοῦ γενομένης ἀπολύσεως ἐξεληλυθότες, è Templo ſcilicet. Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtant. n. 37. ἔστι ἐπίπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, &c. Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 18. καὶ μετὰ τοῦτο εὐθέως ἔστησαν εἰς τὴν λειτουργίαν· καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, εὐθέως ἡ Εὐπραξία ἐντρέπιζεν ὑπηρεσίαν, &c. Nicephorus Homologeta in Canon. ὅτι δεῖ νηστεύειν τοὺς μοναχοὺς τῇ τετράδι καὶ τῇ παρασκευῇ, καὶ μετὰ τὴν τῶν προηγιασμένων ἀπόλυσιν, ἐσθίειν τυρὸν ὅπου ἂν εὑρεθῶσιν. Deſcribuntur in Euchologio, pag. 922. αἱ ἀπολύσεις τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, λεγόμεναι εἰς ἑσπερινὸν, εἰς τὸν ὄρθρον, καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν, κατὰ τάξιν. Nomocanon Cotelerianus, num. 135. ἱερεὺς ἀπόζων ἢ ἐξαπέλυσε, ἀπόλυσιν ἢ εὐλογίαν μὴ ποιείτω. Vide præterea libros Eccleſiaſticos Græcorum, Codinum de Offic. cap. 6. num. 2. 28. Goarum ad Euchelog. pag. 121. & Allatium de Dominic. & Hebdomad. Græcor. n. 7.

Ἀπόλυσις, *Quævis dimiſſio*; etiam extra res ſacras. Ἀπόλυσις τῆς πρώτης βαΐου, apud Cedrenum, pag. 446. In Baſilicis lib. 8. tit. 1. cap. 36. Ἀπόλυσις *Commeatus* exponitur.

Ἀπόλυσις, *Octava Feſti*. Vide in Ἀπολυσία.

Ἀπολύειν, *Dimittere ex Eccleſia*. Typicum S. Sabæ, cap. 2. extr. Παραλαβόμενοι ἐν Παλαιστίνῃ, ὥστε καὶ τὸν ὄρθρον τῆς ἑβδομάδος ὅλης ἀπολύειν ἐπὶ τῆς σκοτίας ὥρας.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΑΙ', *Dimiſſoriæ Epiſtolæ*. συστατικὰ ἀπολυτίκια, in Nomocanone Coteleriano, n. 295. Balſamon ad Can. 11. Concil. VI. αἱ μὲν τὸ - Ἀπολυτικαὶ γραφαὶ, αἱ καὶ Εἰρηνικαὶ λεγόμεναι, ἕτεραί εἰσι. λέγονται δὲ Ἀπολυτικαὶ μὲν, ὡς παριστῶσαι κατὰ γνώμην καὶ ἀπόλυσιν ἀρχιερατικὴν τοῦ Κληρικοῦ ἢ τοῦ Ἐπίσκοπον μεταπεσεῖν. Εἰρηνικαὶ δὲ ὅτι τοιαύτης προσκομιζομένης γραφῆς παρὰ τοῦ χειροτονηθέντος εἰρήνη ἔσται μέσον τοῦ Ἀρχιερέως. Vide eundem ad Can. 17. Codex Canonum Eccleſiæ Africanæ, cap. 23. εἰ μὴ ἀπ' αὐτοῦ προελεύσεται καλεξαίρετον λάβῃ τὴν, ἥτις λέγεται ἀπολυτικὴ, τετυπωμένην, ἤτοι παράδοσιν. Adde Can. 106. & Synodum Trullanam, Can. 17. Novella 4. Heraclij, ἢ καὶ τῆς λεγομένης ἀπολυτικῆς μὴ τυχόντας, &c. Vide Turcogræciam Cruſij, lib. 4. Epiſt. 15. & Gloſſ. med. Lat. in *Dimiſſoria*.

ΑΠΟΛΥΤΙ'ΚΙΟΝ, nempe στιχηρὸν, Oratio quæ ἐν ἀπολύσει, ſeu fine Officij cujuſvis Eccleſiaſtici, ante tamen formulam Ἀπολύσεως, à Sacerdote recitatur: quæ quia ſecundum dies diverſa eſt, interdum ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας ἢ τῆς ἁγίου τῆς μονῆς dicitur in Euchologio, pag. 6. 32. 321. 324. Liturgia Chryſoſtomi ſub finem: τότε λέγει τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Χρυσοστόμου, quod ibi deſcribitur. Triodium in Dominica Tyrophagi: τὸ Νῦν ἀπολύεις, τὸ τρισάγιον, Ἀπολυτίκιον, Θεοτόκε παρθένε, ἐκ τρίτου. Formulas porrò ἀπολυτικίων habes in eodem Euchologio, pag. 7. 481. 503. 607. &c. & in Horologio: ubi deſcribuntur ἀπολυτίκια ἀναστάσιμα τῶν ὀκτώηχων, σὺν τοῖς Θεοτοκίοις, καὶ τοῖς ὑπακοαῖς αὐτῶν, ita ut incipiat ἀπολυτίκιον, ſuccedat Θεοτόκιον, ac deinde ὑπακοή.

ΑΠΟΜΑΚΡΑΙ'ΝΕΙΝ, *Procraſtinare, protelare*, differre, ἀναβάλλεσθαι, μακρύνειν, προσύρειν, &c. Ἀπομάκραιμα, *productio, comperendinatio*, παρέκτασις, ἀναβολή. Ἀπομακρὰ, *protinus, procul, longè, eminus*, τηλόθι, μακρὰν, μακρόθεν, πόῤῥω, τηλόθεν. Gloſſæ Græcobarb. μακρόθεν, ἀπομακρὰ, ἐξωμακρά. Ἀπομακρύνειν, *longè abeſſe*. Eædem Gloſſæ: ἀφιστάναι καὶ ξυμακρίζει, καὶ ἀπομακρύνει. Ἀπομακρίζειν, eâdem notione in iiſdem Gloſſis.

ΑΠΟΜΕΡΙΜΝΑ'Ν, *Mori*, θνήσκειν. Euſtathius in κ. Iliad. ἐνταῦθα δὲ μόνον τοῦτο ῥητέον ὅτι ἐκ τοῦ μεριμνῆσαι, ἀπομεριμνῆσαι, παρὰ τοῖς παλαιοῖς, τὸ ἀποθανεῖν, ὡς τοῦ καμνόντος μηδὲν μεριμνῶντος. εἰ δέ τις τολμῶν ἔχει θανεῖν τὸ ἀπομεριμνίζειν, καὶ ἐπὶ τοῦ θανεῖν ἀσφαλῶς ἂν ἐτόλμησεν, ἐπεὶ καὶ ἡ κοινὴ γλῶσσα εἰώθεν ἴσως λαβοῦσα, λέγει ἀπομεριμνᾷν τὸ θνήσκειν.

ΑΠΟΜΕ'ΤΑ, *Intus, intrinſecus, introrſus*, εἰς τὸ, ἔσω, ἔσωθεν.

ΑΠΟΜΙΝΙ'ΣΚΕΙΝ, *Ferre, Tolerare*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀγαπεύει, Ὑπομένει, Ἀπομινίσκει.

ΑΠΟ'ΜΜΑΤΟΣ, *Cæcus, Abocellus*, ſeu *ab ocellis*, quomodo habetur ſemel ac iterum apud Anonymum, lib. 2. de Miracul. S. Victoris. Gregorius II. Pap. in Epiſt. ad Germanum Patr. Conſtantinopol. in Synodo 7. Act. 4. de Chriſto: καὶ ἀπομμάτους ὀμματώσω, diviſis vocibus ἀπὸ ὀμμάτων, dixit Moſchus in Limon. cap. 96. ex Edit. Coteleriana: τὸ δὲ ὄνομα Ἰουλιανὸς, ἀπὸ ὀμμάτων. Rurſum cap. 169. ἦν τις γέρων ἀπὸ ὀμμάτων εἰς Σκῆθιν. apud Nicetam in Alexio, lib. 2. num. 5. ἐξόμματος, eâdem notione. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Abocellus*.

ΑΠΟΜΟΥΤΤΟΜΕ'ΝΟΣ, *Riſus expers*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀγέλαστος, χωρὶς γέλασμα, ἢ γελοῖον, ἀπομουτζωμένα. Vide Μοῦτζα in Μούτζα.

ΑΠΟΜΠΡΟ'Σ, *In adverſum*, κατὰ τὸ ἔμπροσθεν. Stephanus Sachleces, in Narrat. MSS.

Καὶ μίσησεν ὁ Θεὸς, καὶ εὕγηκαν ἀπομπρός τοι.

Vide Ομπρός.

ΑΠΟΜΥΡΟΝ. Vide in Ἔλαιον.

ΑΠΟΜΥ'ΡΩΜΑ ἅγιον, *Aqua in Calicem ſacrum immiſſa Epotatio*, apud Goarum ad Euchologium, p. 902. & Allatium de Opinationibus Græcorum, p. 125.

ΑΠΟΝΗΣΤΙ'ΖΕΣΤΑΙ, *Iejunium ſolvere, vel non obſervare*. Dionyſius Patr. Alexandrinus in Epiſt. ad Baſilidem: ἀπέστειλάς μοι - πυθανόμενος καθ' ἣν ὥραν ἀπονηστίζεσθαι δεῖ τὴν τοῦ Πάσχα ἡμέραν, &c. Tabula Paſchalis apud Gruter. 140. ἀπονηστίζεσθαι δὲ δεῖ, εἰ ἂν ἐμπίπτῃ κυριακή. Typicum S. Sabæ: ἐν νηστίμοις ἡμέραις κατὰ τὴν ἐννάτην ὥραν, τὰς συνήθεις προσευχὰς καὶ ὑμνῳδίας ἀποδιδόντας ἡμᾶς, ἀπονηστίζεσθαι ἄρτῳ μόνῳ, καὶ ἰσχάσι, καὶ φοίνιξι, καὶ λαχάνοις, καὶ ἀντί ποτοῦ ὕδατι κεχρημένους εἰς παραμυθίαν τοῦ σώματος, &c.

ΑΠΟΝΟΣ, *Implacabilis, implacatus, ſeverus*, σκληρὸς, ἀνίλεως, ἀνθέκαστος, &c.

ΑΠΟ'ΞΗΛΟΣ, *Siccus*. Gloſſæ Græcobarb. Ἄναλος. Καλάξηρος, Ξηρὸς, Ξεραμμένος, Ἀπόξηλος.

ΑΠΟ'ΞΩ, *Forinſecus, foris, extrinſecus, extra*, θύραζε, ἔξωθεν, θύραθεν.

ΑΠΟΠΑ'ΝΩ, *Supra, deſuper*, ὑπὲρ, ἄνωθεν, ὕπερθεν.

ΑΠΟΠΑΠΑ'Σ. Vide in Παπᾶς.

ΑΜΟΠΑ'ΤΕΥΜΑ, *Lutum, Cœnum*. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. ὕπαρον γυναικὸς ἀποπατεύματα τῆς γῆς ἀπὸ τζαγγίου αὐτῆς, ἢ ἀπὸ καλιγίου τὸ πετζὴν τὸ πάτιλ, ἢ πλήρια αὐτῆς, &c.

ΑΠΟ'ΠΙΜΑ, *Reliqua pars vini, vel aqua, quæ remanet in vaſe*, quando totum bibendo non exhauritur. Romanus Niceph. in Grammat. MS.

ΑΠΟΠΛΑΕΥ'ΜΟΝΟΣ, Prophetis, *Scammonia*, apud Interpol. Dioſcorid. c. 752.

ΑΠΟΠΟΥ', *Unde*, πόθεν.

ΑΠΟΡΙΖΟΙΚΟΥ'. Vide in Ριζικόν.

ΑΠΟΡΟΜΒΙ'ΖΕΙΝ. Hieracoſophium, p. 121. ἐμφρασσόμενος τῆς ἕδρας ὑποφερομένου λίθου, καὶ δυνάμενος τι λαβεῖν, ἀλλὰ μετὰ βίας ἀπορομβίζει στρογγίζων.

ΑΠΟΡΟΦΗ.

Digitized by Google

ΑΠΟΡΟΦΗ. Myrepſus ſect. 10. cap. 4. & 179. ex MS. ἔμπλαστρον εἰς ἀποσήματα καὶ εἰς ἀποροφάς. Codex Fuchſij habuit ἀπορυφάς, ut & cap. 179. ſed legendum putat ὑποφοράς.

ΑΠΟΡΠΑΤΙΣΤΟΣ, *Invius, inacceſſus*, ἄβατος, ἀδιέξοδος. Vide Πορπατεῖν.

ΑΠΟΡΡΙΦΕΝΤΕΣ, *Expoſiti infantes*, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 18. §. 26.

ΑΠΟΣΚΑΛΟΥΝ. Vide in Σκάλα.

ΑΠΟΣΚΕΛΩΤΟΣ. Orneoſophium, p. 245. οἱ ἐλάται αὐτῆς ἀποσκελωτοί. Rurſum: οἱ ἐλάται αὐτῆς γυνοὶ, πλὴν ἀποσκελωτοί.

ΑΠΟΣΚΕΠΑΣΤΑ, Ξεσκέπαστα, *Latenter, clam*.

ΑΠΟΣΠΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ δράκοντος, in Gloſſis Chymicis MSS. τὸ ὑδράργυρον ἢ ἀπόκινα.

ΑΠΟΣΠΕΡΝΑ, *Poſt Veſperas*.

ΑΠΟΣΠΟΓΓΙΖΕΙΝ. Vide in Σπόγγος.

ΑΠΟΣΤΕΛΛΑΡΗΣ, *Tabellarius*, Αγγελιαφόρος.

ΑΠΟΣΤΗΘΙΖΕΙΝ. Vide Στῆθος.

ΑΠΟΣΤΙΧΟΣ. Vide in Στίχος.

ΑΠΟΣΤΟΛΕΙΟΝ, Αποστόλιον, *Ædes ſacra S. Apoſtolo dicata*. Neſtorius Patr. Conſtantinopol. in ſuggeſt. ad Impp. in Concilio Epheſino act. 1. καὶ τὰς μεγάλας ἐκκλησίας, καὶ τὰ ἅγια μαρτύρια, καὶ τὸ ἅγιον ἀποστόλειον ὑμῶν ἀποκλείσαντες, &c. Relatio Orientalium ad Imp. Theodoſium in eod. Concilio, in Actis adverſus Cyrillum: προσεύξασθαι μόνον εἰς τὸ ἅγιον βουληθέντας ἀποστόλειον. Concilium Conſtantinopol. ſub Mena, act. 2. ὄντι τῷ εὐκτηρίῳ οἴκῳ τοῦ ἐνδόξου Αρχαγγέλου Μιχαὴλ τοῦ ἐν τῷ Παλατίῳ, καὶ τοῦ Ορμίσδου ἐν τῷ ἁγίῳ Αποστολείῳ. Sozomenus lib. 8. cap. 17. καὶ μεγάλη ἐκκλησία, ἣν αὐτὸς Ρουφῖνος ἐπὶ τιμῇ Πέτρου καὶ Παύλου τῶν Αποστόλων ᾠκοδόμησε, καὶ Αποστολεῖον ἐξ αὐτῆς ὀνόμασε. Αποστολεῖον τοῦ ἁγίου Θωμᾶ, apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita MS. S. Sabæ, c. 61. Chronicon Alexandrin. an. 4. Marciani: ἐκτίσθη ὑπ' αὐτοῦ οἶκος τοῦ ἁγίου Θωμᾶ, πλησίον τῶν Βοραιδίου, λεγόμενον τὸ Αποστολεῖον. Vide Conſtantinopol. Chriſtianam, lib. 4. p. 112. & alibi.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ, *Miſſio*: Tributum à Judæis exactum, quaſi ultrò mitteretur. Suidas: Αποστολάς, Αποπέμψεις, Δῶρα. Julianus Imp. in Epiſt. 25. ad Judæos: ἐπὶ πλεῖον δὲ ὑμᾶς εὐεργετεῖν βουλόμενος, τὸν ἀδελφὸν Ἴουλον τὸν αἰδεσιμώτατον Πατριάρχην παρῄνεσα, καὶ τὴν λεγομένην παρ' ὑμῖν Αποστολὴν κωλυθῆναι, καὶ μηκέτι δύνασθαι τὰ πλήθη ὑμῶν τινὰ ἀδικεῖν τοιαύτας φόρων εἰσπράξεσι.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ στιχηρὰ vel προσόμοια, *In honorem Apoſtolorum concini ſolita in Eccleſia*. Triodium Feria 5. τῆς Τυρινῆς. Εἰς τὸν ὄρθρον, εἰς τὴν πρώτην στιχολογίαν καθίσματα τῆς τριάδος ἀποστολικά. Feria 5. hebd. 2. jejun. μετὰ τὴν στιχολογίαν καθίσματα Αποστολικὰ τῆς ὀκτωήχου, μετὰ καὶ Θεοτόκια. Adde Paracleticam, pag. 18. 41. v. 42. 64. v. 80. v. &c.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΙΟΝ, *Habitus Apoſtolicus*, id eſt, *Pontificalis vel Epiſcopalis*. Achmes Onirocrit. c. 158. Εἰ δὲ ἴδῃ τις ὅτι ἐφόρει ἀποστολίκιον, τοῦτο εἰς πίστιν αὐτοῦ κρίνεται. Mox: ἐὰν τις ἴδῃ ὅτι φορεῖ ἀπὸ τὸ θεῖον ἀποστολίκιον ἐρυθρὸν, ἢ περισκέλισμα, ἢ ἔνδυμα στρωμνῆς, εὑρήσει χαρὰν τοῦ κόσμου. Occurrit præterea cap. 249. Αποστολικὸν χάσδιον. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Apoſtolicus*.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ, Hæretici, qui & Αποτακτικοὶ, de quibus præ cæteris agit Joannes Damaſcenus lib. de hæreſib. cap. 61.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ, *Libelli dimiſſorij*, qui à judice mittuntur à quo appellatum eſt, appellatione receptâ, ad eum quem reus actórve condemnatus appellavit, quibus totius rei cognitionem in eum transfert. Baſilica: Απόστολοι καλοῦνται, δι' ὧν ὁ ἀπὸ τοῦ δικαστοῦ τῆς μινύσεις πρὸς τὸν μέλλοντα κρῖναι τὴν ἔκκλητον. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Apoſtoli*.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, *Liber Eccleſiaſticus Græcorum continens Lectiones ex Epiſtolis Pauli Apoſtoli*: Αποστολικὸν βιβλίον, in Euchologio, de ordinatione Lectoris, pag. 233. Ubi Cod. al. καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτῷ τὸν Απόστολον. Nicephorus Patr. Conſtantinopol. Antirrhetico 3. cap. 9. τὴν ἱερὰν τῶν ἀποστόλων βίβλον ἀπολύτως Απόστολον ὀνομάζομεν, καὶ τὸν τῶν Προφητῶν Προφήτην ὡσαύτως καλοῦμεν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ: ἅμα δὲ καὶ κατεπάγων αὐτὸν, τόν τε ψαλτήριον διδάξαι με, καὶ τὸν Απόστολον. Nomocanon Coteleriaanus, n. 440. ἀναγνώστης χωρὶς σφραγῖδος οὐκ ἔξεστιν τὸν λέγειν τὸν Απόστολον. Adde n. 120. & Codinum, cap. 6. num. 14. cap. 14. n. 15.

Αποστολοευαγγέλιον, *Liber Lectiones Apoſtoli, ſimul & Evangelia, quæ in ſacris Liturgiis leguntur, ſingulis diebus aut feſtis, continens*. Anthologium, pag. 273. εἰς τὴν λειτουργίαν ζήτει ἀποστολοευαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν εἰς τὰς κς΄. τοῦ Οκτωβρίου. Habentur in Euchologio, pag. 904. ἀποστολοευαγγέλια τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ, ἤγουν εἰς τὰς ἑορτὰς τῶν ιβ΄. μηνῶν, ἤτοι τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν, καὶ τῶν ἑορταζομένων ἁγίων· ἔτι δὲ καὶ ἀποστολοευάγγελα εἰς μάρτυρας γυναῖκας, ὁσίας γυναῖκας, καὶ εἰς ἰσομάρτυρας γυναῖκας, ὁπόταν τις βούληται ἑορτάσαι. Adde pag. 479. 512. Πρωτοαποστολάριος, *S. Pauli Apoſtoli Epiſtolarum Lector in Eccleſia*. Codinus de Offic. Palat. cap. 6. num. 14. τοὺς μὲν οὖν ψαλμοὺς τῶν ὡρῶν ἀναγινώσκει ὁ Αρχιδιάκονος, τὴν Προφητείαν καὶ τὸν Απόστολον ὁ πρωτοαποστολάριος, τὸ δὲ εὐαγγέλιον τὸ μὲν πρῶτον ὁ πρωτοπαπᾶς, τὰ δὲ λοιπὰ ἱερεῖς ἕτεροι. Pachymeres lib. 1. cap. 14. ἐκλέγεται μὲν εἰς Πατριάρχην τὸν ἐκ Κύπρου Γεώργιον, ἄνδρα λόγοις ἐντραφέντα, καὶ σφραγῖδα τοῦ Πατριάρχου Ἰωσὴφ φέροντα, τὸ τοῦ Πρωταποστολαρίου εἰς ἀναξίωμα ἐπιφερόμενος ὀφφίκιον, κἂν τούτῳ δὲ δόξας Ἰωσηφίτας μὲν ἐκ τῆς σφραγῖδος ὑποποιούμενος. Meminit præterea ejuſdem Georgij Πρωταποστολαρίου, lib. 5. cap. 12. ut & cujuſdam Πρωτοαποστολαρίου, Cruſius lib. 4. Turcogræc. Epiſt. 20. initio. Vide Διδάσκαλος.

ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΥΕΙΝ, *Militiâ exuere*. Αποστρατευθέντες. *Veterani*, emeriti, apud Modeſtinum in l. 9. §. 8. D. de excuſat. Harmenopul. &c.

ΑΠΟΣΤΡΟΦΑ, Cedrenus, pag. 452. λαίλαψ ἐκ θεοῦ ἐνσκήψας, τὰ μὲν ἐν Προικοννήσῳ, τὰ δὲ ἐν τοῖς ἀποστρόφοις, καὶ τοῖς λοιπαῖς ἀκταῖς καλύπτονται. *Flexuoſos & retortos ſinus* interpretatur Goarus.

ΑΠΟΣΤΡΟΦΗ, *Suffragium*, in Gloſſis Baſilic.

ΑΠΟΣΤΡΟΦΟΣ, unus è 19. tonis Græcanicæ Muſicæ, de quibus in v. φωνή. Hagiopolites MS. ὁ ἀπόστροφος ἔχει φωνὴν μίαν καὶ οἱ δύο ἀπόστροφοι μίαν. Mox: κυρίως τόνοι εἰσὶ τέσσαρες, Ὀλίγον, ὀξεῖα, πελαστὴ, καὶ ἀπόστροφος, &c. Ubi plura. Vide in Ανατρίχισμα, ὀξεῖα, & Πελαστή.

ΑΠΟΣΤΦΟΥΝΙΑΖΕΙΝ, *Exprimere, Repræſentare*, ἐκλυπεῖν, ἀπεικάζειν.

ΑΠΟΣΧΗΜΑΤΙΖΕΙΝ. Vide in Σχῆμα.

ΑΠΟΣΧΙΣΤΑΙ, *Schiſmatici*; obtrectatores Synodi Calchedonenſis. Ita in Concilio Epheſino vocantur Joannis Antiocheni Sectatores. Peculiari verò nomine dicti quidam hæretici, qui & δοξάριοι appellabantur, de quibus Joannes Damaſcenus lib. de Hæreſib. cap. 103. ubi conſulendus vir ſingularis eruditionis Joannes Baptiſta Coteſerius. Anonymus de Hæreſi Jacobitarum, p. 266. οἱ δὲ ἀποσχισταὶ, οἱ καὶ Μονοθελῆται καλοῦνται, ſcripſit Ephræmius Antiochenus Epiſtolam ad Monachos ἀποσχιστάς, id eſt, *Severianos*. Vide præterea Cyrillum

rillum Scythopolitanum in S. Euthymio, n. 113. 123. Libellum Mariani Archimandritæ in Synodo Conſtantinopol. ſub Mena, pag. 21. Theodor. Lector. Ecl. 1. &c.

ΑΠΟΣΩΊΣΤΗΣ. Vide in Διασώςης.

ἈΠΟΤΑΓΗ, & Ὑπόταγη, voces Monachorum propriæ, quarum prior τὴν τῆ ὕλης ἀναχώρησιν, *ſeceſſionem à rebus materialibus*, altera τὴν εὐπείθειαν, *propenſionem ad obediendum*, ut ſcribit Iſidorus Peluſiota lib. 1. Epiſt. 1. Vide quæ de iis obſervat Habertus in Archieratico, pag. 589. Paralipomena de S. Pachomio, n. 2. ὅςις ἐν τῆ ἀρχαῖς μετὰ τὴν ἀποταγῆς αὐτῦ πάνυ ἐπιμελεῖτο τῆ ψυχῆς αὐτῦ, ἐν νηςείαις καὶ πυκναῖς προσευχαῖς καὶ ταπεινοφροσύνῃ πολλῇ τὸν πάντα χρόνον διάγων. Eſt etiam ἀπόταγὴ, quævis abdicatio dignitatis. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. καὶ παρεσὰν τῆ ἐπισκόπων οἱ νομιζόμθμοι λογάδες, λίβελλον ἀποταγῆς, ἤτοι παραιτήσεως δῆθεν τὴν ἐπιςῶσαν δῆθεν τῆ χαρὶ χιλίαν ἀξιῶντες λαβεῖν παρ' αὐτῦ.

Ἀποτάττεσθαι, *Renuntiare*, in Gloſſ. Gr. Lat. vox I C. Gr. Item *Renuntiare ſæculo*, & *vitam Monachicam amplecti*. Ammon Epiſcopus de Vita & converſatione SS. Pachomij & Theodori, num. 15. καὶ ταύτην ἕκαςος ἡμῶν ἐλόμθμος τὴν ζωὴν, τῆ πενίᾳ τῆ γονέων ἀποταξάμθμος ἐνταῦθα παραγίνεται, &c. Occurrit non ſemel apud Moſchum in Limon. Edit. Coteleriana, cap. 21. 32. 69. 110. 153. 171. Suidam in Αμῶς, &c. Vide Hœſchelium ad Athanaſium in Vita S. Antonij, pag. 129. & Suicerum in hac voce.

Ἀποτακτικὸς, *qui ſæculo nuntium dicit*. Regula Gr. S. Pachomij, num. 16. ἐὰν τις προσέλθη τῇ μονῇ, ἐλθὼν γενέσθαι ἀποτακτικὸς, παραδώσουσιν αὐτῷ τὴν εὐχὴν τῆ εὐαγγελίε, καὶ ψαλμὸς διδάξουσιν. - μετὰ ταῦτα ἐκδύσουσιν αὐτ᾽ τὰ κοσμικὰ ἱμάτια, καὶ ἐνδύσουσιν αὐτ᾽ τὸ σχῆμα τὸ ἀποτακτικόν.

ΑΠΟΤΑΚΤΊΤΑΙ, Hæretici, de quibus S. Baſilius in Epiſt. 1. ad Amphiloch. Can. 1. 47.

ἐν ΑΠΟΤΕΛΈΣΜΑΤΙ ἀγωγὴ, *In factum actio*, apud Harmenopul.

ΑΠΟΤΖΙΠΠΟΤΟΣ, Αποτζιπποκομένος, *Temerarius*, *Inſubitus*, ἴτης, ἰτητικὸς, ἄβελος, προπετής. Gloſſæ Græcobarb. Ἄβης, Αναισχυντος, ἀποτζίπποτος, Μωρὸς. Occurrit illic pluries. Alexius Rharturus doctr. 6. τὶ ποιεῖ ποδαγρὸν, εἰς χῆρας νεκρωμένον, τυφλὸν, κωφὸν, βωβὸν καὶ ἡμίξηρον, λάλον, ἀποτζίπποτον.

Ἀποτζιπποχιὰ, *Impudentia*, *Vecordia*. Eædem Gloſſæ: Αναιδείας φέρος, ἡ ἀκρατέειν τὴν ἀποτζιπποχίας. Mox: Ἀναισχυντίαν, Ἀποτζιπποχίαν.

ΑΠΟΤΖΙΦΝΊΖΕΙΝ, *Recuſare*, ἀρνεῖσθαι, &c.

ΑΠΟΎ, pro ἀπὸ. Gloſſæ Græcobarb. Αλῶς, Ελλειπὴς βοσκημάτων, Λεῖψὸς ἀπὸ βοσκήματα.

ἈΠΟΥΚΑΤΩ, *Extrà*, *Foris*. Eædem Gloſſæ: Ἄγραυλος, Ὑπαιθρος, ὅπε μθμένει ἀπεκάτω εἰς τὸν αἴρα, ἢ ῥοῖαν, ἢ ἐξαςρίαν.

ΑΠΟΥΠΑΝΩ. Eædem Gloſſæ: Ανω, Απανὼ, εἰς τὸ ὕψος, Ὑψηλὰ, Απεπάνω.

ΑΠΟΥΚΑΜΙΣΟΝ. Vide in Κάμισον.

ΑΠΟΥΚΟΡΦΗ. Vide in Κορφὴ.

ἈΠΟΥΖΥΛΟΝ. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij, cap. 116. pag. 107. τὰς πόδας ἔχε ἐπιμελῶς, καὶ ψυχρὸς ἀπὸ τῶν ὀνύχων μέχρι τῆ γονάτων, καὶ ἀποτζύλα δεσπαρμένα καὶ δυσῶδη.

ΑΠΟΤΙΜΗΣΙΣ, Απογραφὴ χωρίων, *Cenſus*, Απότιμητὴς, *Cenſor*, &c. In Gloſſ. Gr. Lat.

ΑΠΟΤΥΡΩΣΕΩΣ ἑβδομὰς. Vide Τυροφάγος.

ΑΠΟΦΑΓΑ, *Poſt prandium*, μετὰ τὸ ἄειςον.

ΑΠΟΦΑΓΙΑ, *Tragemata*, τραγήματα, Portio. Alibi: ἀποφάγια, κόκαλα, ὅπε ῥίχνονται ἀπὸ τὸ τραπέζι, ἢ ἄλλα περίσσια, *Analecta*.

ΑΠΟΦΆΝΕΙΑ, Feſtum apparitionis Chriſti, Επιφάνεια, Θεοφάνεια.

ΑΠΌΦΑΣΙΣ, *Sententia*, *res judicata*. Απόφασις τελεία, *ſententia definitiva*. Απόφασις βασιλικὴ, *Decretum*, in Gloſſ. Gloſſæ Gr. Lat. Απόφασις, *ſententia*, *Pronuntiatio*, *Promulgatio*, *Interlocutio*. Occurrit paſſim in Baſilicis. Vide præterea Suicerum in hac voce.

Αποφασίζειν, *Sententiam dicere*, *ſtatuere*, *decernere*, *conſtituere*, διαγινώσκειν, ψηφίζειν, ὁρίζειν. Fabulæ Æſopi Barbarogr. αὐτὸς καὶ ἀλεπῦ κάμνονται φιλίαν ἀνάμεσόν τως ἀποφάσισαν, νὰ κάμωσι τὴν κατοικίαις τως ςιμὰ, &c.

Αποφάνασθαι, *Sententiam dicere*, & Αποφαθὲν, *Iudicatum*, in Baſil.

ΑΠΌΦΕΛΑ, *Fruſta quæ ex menſa ſuperſunt*. Hieron. German.

ἈΠΟΦΡΟΥΚΑΛΊΔΙΑ, *Sordes verrendo collecta*. Gloſſæ Græcobarb. Απυρροὶ γωνίαι, Εὐβολαῖς γωνίαι, εἰς ἃς τὰ σαρώματα συνάγον, ἢ ἀποφρυκαλίδια.

ΑΠΟΧΕΡΙΆ, Απλοχεριὰ, *Preſente che ſi fa in tavola mangiando*, apud Hieron. Germanum.

ΑΠΟΧΗ, *Acceptilatio*, In Baſil. to. 1. pag. 729. 730. &c. Gloſſæ Lat. Gr. *Acceptilatio*, & *Acceptatio*, Ἀποχον γραμματίον.

ΑΠΌΧΡΕΑ, *Supellectilia*. Interpres Græcus Concilij Lateranenſis IV. in tit. Can. 19. ἵνα ἐν τῆ ἐκκλησίαις τὰ ἀπόχρεια μὴ τιτῶσι. *Ne Eccleſia mundanis ſupellectilibus exponantur*. In ipſo textu: καταλιμπάνεσθαι ὐ θέλομθμ ἀδιόρθωτον, ὅτι τινὲς κληρικοὶ τὰς ἐκκλησίας οὕτως ἐκθέασιν ἀποχρείοις ἰδίοις τε καὶ ἀλλοτρίοις, ὡς μᾶλλον οἰκίας λαϊκῶν, ἢ Θεῦ βασιλικὰς φαίνεσθαι. *Relinqui nolumus incorrectum, quod quidam Clerici ſic exponunt Eccleſias ſupellectilibus propriis, & etiam alienis, ut potius domus Laïcæ quàm Dei baſilicæ videantur*.

ΑΠΌΧΥΜΑΝ, *Ramenta navis*, *Pix navibus deraſa*, Lexicon Jatricum Cod. Reg. 190. Απόχυμαν, τὰ ξύσματα τῆ πλοίυ. Occurrit apud Myrepſum ſect. 3. cap. 19. πλοίυ ξύσμα, eidem cap. 25. Vide Fuchſium ad cap. 52. ejuſdem ſectionis.

ΑΠΠΑΡΙΟΝ. Vide in Ἵππάειον.

ΑΠΠΗΔΑΝ, *Saltare*. Gloſſæ Græcobarb. ἀλλόμθμος, ἐκεῖνος ὅπε πηδᾶ, ὅπε ἀπηδᾶ.

Αππήδημα, *Saltus*, Eædem Gloſſæ: Ἅλμα, πήδημα, Ἀππήδημα.

ΑΠΡΑΙΔΕΥΤΟΣ, ἀζήμιος, in Lexico Gr. MS. Reg. Cod. 930. Vide Απαίδα.

ἌΠΡΑΚΤΟΙ ἡμέραι, *Dies feriati*, quibus opponuntur ἔμπρακτοι, *Iuridici*. Vide in hac voce.

Ἄπρακτον, *Irritum*. Harmenop. lib. 3. titul. 3. §. 124.

ΑΠΡΟΘΕΜΟΣ ἐπιφώνησις, *Enuntiatio ſeu oratio*, *cui nullum tempus adjectum eſt*. Harmenop. lib. 3. tit. 6. §. 28. Vide Ἐμπρόθεσμος.

ΑΠΡΟΚΟΠΟΣ. Canon Pœnitentialis MS. S. Joannis Chryſoſtomi nomen præferens: εἴ τις διάκονος ἢ ἱερεὺς παραπέσῃ, καθαιρέσθωσαν αὐτοὶ, καὶ ἀπρόκοποι μθμέτωσαν.

ΑΠΡΟΛΟΓΊΑΣΤΟΣ, *Imprævisus*, ἀπροόρατος.

ΑΠΡΟΝΟΗΤΟΊ, *Expoſiti*, expoſititij, in Baſilic.

ΑΠΡΟΣΠΟΡΙΣΤΟΣ, *Adventitius*. Απροσπόριςον πεκύλιον, *adventitium peculium*, apud Harmenopul. lib. 5. tit. 2. §. 12.

Ἄπρυς, *Spatula fœtida*, Dacis, apud Interpol. Dioſcorid: c. 604.

ἈΠΤΡΗΝ, *Ellychnium*, ita dictum, quia id eſt quod in Lychno ardet. Zacharias lib. 1. dialog. cap. 5.

Digitized by Google

cap. 5. γεμίσας δὲ πάσας (κανδήλας) ὕδατος, καὶ πρὸς συνήθειαν ἐν μέσῳ τὸ ἄπτριν βαλών, προσαγαγὼν τὸ πῦρ ἧψεν. Ubi Gregorius M. *omnes Lampades Eccleſiæ implevit aquâ, atque ex more papyrum poſuit, quas allato igne incendit.*

Ἄπτειν. Euchologium, pag. 428. Ex Cod. Barberino: γεμίζεται ἔλαιον κανδήλα μεγάλη χωροῦσα λίτρας ἑπτὰ, καὶ ἕκαστος καταστήνει τὸ ἴδιον μολύβδιν μετ' ἀπτρίν.

ΑΠΩΝΟΡΙ͂Σ, *Præmaturè*, πρωΐμως, πρὸ ὥρας.

ΑΡΆΒΛΑ, Συεστὶ, τὸ σπέρμα τοῦ ἀγρίου πηγάνου, in Gloſſis Saracenicis MSS. *Semen Rutæ Silveſtris.*

ΑΡΆΓΓΗ, *Spondylium*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 495.

ΑΡΆΔΑ, *Striga, Ordo, Linea*, στοῖχος, εὐταξία, γραμμή. Αραδιάζειν, Αραδίζειν, *ordinare, interſtinguere, diſponere*, καταστάττειν, διαστοίχειν, &c. Agapius in Geoponico, cap. 171. εὔγαλε καὶ ῥίξε τα εἰς τὸν τόπον ὁποῦ αραδίζουν τὰ πελύμματα.

ΑΡΆΘΥΜΟΣ, *Iracundus, Bilioſus*, ὀργίλος, ὀξύχολος, &c. ἀραθυμιὰ, *cholera, bilis*, χολέρα, χολή.

ἈΡΆΚ, *Radix hederæ.* Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. ἀρὰκ, ἡ ῥίζα τοῦ κισσοῦ. Matthæo Silvatico, *Arach* eſt *aqua lactis. Arachi* verò, *flos ſalicis quo tinctores utuntur. Aracano, folia perſici.*

ΑΡΑΚΆΣ, *Ervilia, Ervilium, Cicera*, ὦχρος, ὠχρὰς. Portius. Vide Franc. Richard. de inſula S. Irenes, pag. 36.

ἌΡΑΜΑ, Αραμάδες, Αῤῥαμάδες, *Lutum.* Heſychius, Ἄραμα, βόρβορος. Agapius in Geoponico, cap. 152. καὶ βάλε εἰς τὸ καμίνι μὲ ὀλίγην φωτιὰν, νὰ στάσῃ ἕως νὰ εὔγῃ ὅλη ἡ ὑγρασία της, καὶ πρόσεχε ὅταν ἀρχίζῃ νὰ γεμίζῃ καπνὸς τὸ σκέπασμα, νὰ φράξῃς καλὰ τὰς ἀραμάδας, νὰ μὴ ξεθυμαίνῃ. Stephanus Sachleces in verſib. Politic. MSS.

> Τὴν νύκταν ὁποῦ περπατῇ, ἄσχημα ῥοῦχα βάνει,
> Σταῖς ἀῤῥαμάδες τῆς πορτῆς τὰ μάτια του νὰ βάνη.

ἌΡΑΞ, Αἰγύπτιον ὄσπριον, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ.

ΑΡΆΠΙΔΕΣ, iidem qui Αζάπιδες, de quibus ſuprà, *Pedites.* Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 872. εἶχε δὲ σκλάβους ἀράπιδες χίλια ἑξήκοντα, καὶ ἐλευθέρωσέν τους.

ΑΡΆΡΙΟΙ. Manethon Apoteleſmaticus MS. σημαίνοντας ἢ γλῶν, ἢ ἀνέμους, ἢ ἀραρίους, ἢ θηρευσκόπους. Videtur legendum ἀγραρίους. Vide in hac voce.

ἌΡΑΣΜΑ. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

> Εἶχεν πτερὰ εἰς τοὺς ὤμους του, καὶ ἀράσματα ἐβάσταν.

ΑΡΑΤΖΊΝΗ, *Reſina*, ῥητίνη. Vide Αρτζινίν.

ἈΡΑΡΊΞΑ, *Ariſtolochia Sarmentaria*, apud Interpol. Dioſcor. c. 411.

ΑΡΆΦΑΞΙΣ, In Lexico Jatrico MS. Cod. Reg. 190. τὸ χρυσολάχανον. *Atriplex.* Matthæus Silvaticus: *Araf, Id eſt, Atriplex.*

ΑΡΑΧΝΙΆΖΕΙΝ, *Nigreſcere* inſtar araneæ. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ἡ μάνα αὐτὴ ἐγήρανσε, ἀπὸ κριάνει κ', ἐχάθη,
> Ἀραχνίασε τὸ στόμα της τὴν ὥρα, καὶ τυφλάθη.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Καὶ ἔτζη γὰρ ἐφαίνετον ὅλος ἀραχνιασμένος,
> Σὰν ἐκ τὴν ἄλλην ἔρχετον στὸν κόσμον τὴν ἀπάνω.

Joan. Glycas de Vanitate vitæ:

> Ὅλοι καταστεμένοι μαῦροι καὶ ἀραχνιασμένοι.

ΑΡΑΧΟΥ̃, Ægyptiis *Anethum*, apud Interpolat. Dioſcor. c. 472.

ΑΡΒΕΛΊΖΕΙΝ, *Subterere, Concidere*, ὑποτρίβειν, κατακόπτειν.

ἈΡΒΊΝΝΗ, Heſychius: Αρβίννη, κρέας, Σικελοὶ, nempe vox Siculorum. *Arvinam*, hîc intelligi putat Meurſius, & pro κρέας, legendum putat, στέαρ. Eſt enim *Arvina* in Gloſſ. Latin. Græc. λίπος ἄνευ σαρκός.

ἈΡΒΟΥΚΆΣ, βιώστασα, ἤτοι πήγανον ἄγριον, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ. *Ruta Silveſtris.*

ΑΡΓᾺ, *Serò.* Αργότερα, *Seriùs.* Αργότατα, *Seriſſimè*, ὀψὲ, Ὀψιαίτερον, Ὀψιαίτατα.

ἈΡΓΑΒΊΑ, Leo in Tactic. cap. 13. §. 11. παραγγείλεις δὲ ἵνα καὶ εἷς ἕκαστος στρατιώτης ἐν τῷ κινεῖν πρὸς παράταξιν, ἔχῃ ἐν τῷ σελλοπουγγίῳ αὐτοῦ μίαν ἢ καὶ δύο λίτρας ἄρτου, ἢ ἀλεύρου, ἢ πίστου ἐψητοῦ, ἢ παξαμάδας, ἢ κρέας· ἔχειν δὲ καὶ φλασκὶν μικρὸν ἐν τῇ ἀργαβίᾳ ὕδατος γέμον, καὶ μὴ οἴνου, διότι τὰς τυχηρὰς περιστάσεις, καὶ τὰς, ὡς εἰκὸς, ἀπαντώσας χρείας. Similia habentur apud Mauricium lib. 7. pag. 143. Philippus Pigaffetta in Notis ad idem c. 13. Leonis, videtur legiſſe ἀρλάβια.

ἈΡΓΑΛΕΙ͂ΟΝ. *Inſtrumentum*, pro ἐργαλεῖον. Gloſſæ Græcobarbaræ: τεκτονικὸν ἐργαλεῖον Αργαλεῖον τοὺς πελεκάνους. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. ζ'.

> Καὶ τὰ ἔργα σου ἀγωνίζου ἀργαλίον καὶ ἠλακάτην.

Ubi ἀργάλιον dicitur, quod ἱστὸν vocat Homerus eod. lib. v. 493. Apud Myrepſum de Antidotis, cap. 500. 511. ſumitur pro vaſculo, cap. 194. ex Cod. MS. ταῦτα πάντα θὲς σὺν τῷ οἴνῳ ἐν τῷ ἀργαλίῳ, καὶ βράσας ταῦτα, &c. & cap. 505. ἔμβαλε ἔσωθεν εἰς τὸ λεγόμενον ἀργαλεῖον. In Gloſſis MSS. ex Cod. Reg. 1773. διακλυστὴρ, τὸ ἐργαλεῖον. Anonymus medicus MS. ex Cod. 945. παραπέμψαι μετὰ μέλιτος καὶ ἐλαίου, διὰ ἐργαλείου. Matthæus Silvatic. *Argalia, inſtrumentum in quo liquores injiciuntur in veſicam, quod etiam Siringa dicitur.* Vox nota Chirurgis.

ἈΡΓΑΛΙΚῸΝ, *Fabulum*, Υοσκύαμος. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 2. Hieracoſophij, c. 33. ἀργαλικοῦ ῥίζαν, ἤγουν ὑοσκυάμου, κεκοπανισμένην μετὰ κρέατος δώσεις τούτῳ φαγεῖν.

ΑΡΓΑΣΤΗ͂ΡΙ, *Officina*, Εργαστήριον. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Νανοίξω ταργαστήρι μου γιὰ διάφορον κανένα.

Mox:

> Καὶ τ' ἀργαστήρι ναξαργῶ νὰ χάνω τὸ δικόμου.

ἈΡΓΆΤΗΣ, *Agricola*, Ἐργάτης. Gloſſæ Græcobarb. Αγροῖκος, Χωρικὸς, Χωργιάτης, Εργάτης, Αργάτης.

ΑΡΓΕΙΕΙ͂Ν, Αργεῖν, *Immorari, Tardare*, ἐγχρονίζειν, Μέλλειν.

Αργητὰ, *Tarditas, Mora*, Νωθεία, Διατριβή. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Ἄργητα οὐδὲν ἐποίκε μασυγανὰ μιοίβει.

ΑΡΓᾺ, *Tardè.* Αργεία, idem quod ἀργητά.

Αργία, *Feria, Feſtus dies, ceſſatio ab opere.* Gloſſæ Gr. Lat. Αργίαι, αἱ σχολαὶ, *Feriæ.* Gloſſæ Lat. Gr. *Iuſtidium*, Αργητικὴ ἡμέρα. Ita emendat Salmaſius, pro Αρχοντικὴ. Acclamationes Plebis, in Concilio Conſtantinopol. ſub Mena act. 5. μίαν ἀργίαν Θεοτόκῳ, ἡ Τριὰς ἐνίκησε, τὴν σύναξιν κήρυξον. Infrà: μίαν ἀργίαν τῇ πόλει, ἄνοιξον τὴν ἅρπασαν. εἷς Θεὸς, μία πίστις.

Ἀργίαν, vel Ἀργίαν ποιεῖν dicuntur Monachi iis diebus quibus ab opere, & horis Eccleſiaſticis ceſſant. Nicolaus Patr. Conſtantinopolit. ad Anaſtaſium Hegumenum montis Sina:

> Ταῖς δὲ λοιπαῖς τῶν ἑορτῶν, ἐν αἷς ἐστὶν ἀργία,
> Ἀργίαν δὲ ποιεῖν φημὶ, τῶν ὡρῶν καὶ τοῦ ἔργου,
> Τὴν νηστείαν κατάλυε, εἰς ἔλαιον καὶ οἶνον.

Infrà:

> Εἰ μή που τύχῃ ἑορτὴ νηστείας μὴ παρούσης,
> Ἐν ᾗ ἀργία γίνεται, καὶ τῶν ὡρῶν καὶ ἔργων.

In Typico S. Sabæ, p. 136. habetur εἴδησις ἐν ποίαις ἡμέραις ποιοῦσιν ἀργίαν οἱ μοναχοὶ, καὶ ἐν ποίαις λύουσι τὴν νηστείαν.

Ἀργία, *Suſpenſio à divinis.* Ἀργὸς ποιεῖν, & ἐξορίζειν, *ſuſpendere à divinis*, & *excommunicare* apud Græcos dicuntur Epiſcopi. Nicephorus Gregoras lib. 3. Hiſt. δεύτερον, ἵνα καθαρτικῷ τινι καθυποβληθῶσιν ἐπιτιμίῳ τὰ γένη τῶν ἱερέων, ἀργίαν δηλονότι τῆς ἱερουργίας ἐφ' ἡμέραις τεσσαράκοντα. Epiſtola Heremiæ Patr. Conſtantinopol. apud Cruſium lib. 4. Turcogr. Ep. 7. ἔστω ἀφωρισμένη ἀπὸ Θεοῦ, καὶ κατηραμένη, καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ ἔξω τῆς ἐκκλησίας, ἐν ἀργίας βάρει, μὴ ἐκκλησιαζομένη, οὔτε εὐχῆς καὶ εὐλογίας ἀξιουμένη.

ΑΡΓΕΝΤΑΡΙ'Α. Palladius in Hiſt. Lauſiaca in Vita Pambus: ὅτι προσήνεγκα αὐτῷ ἀργενταρίαν τριακοσίων λιτρῶν ἀργύρου, παρακαλέσασα αὐτὸν ἐκ τῶν περιττῶν μου μεταλαβεῖν. Meneſius *Armarium in quo vaſa argentea recondebantur* ἀργεντάριαν interpretatur, quod improbat Salmaſius lib. de Trapezitico fœnore, pag. 568. aitque Melanem matronam Romanam ditiſſimam illi Anachoretæ eam ſummam obtuliſſe trecentarum argenti librarum, quam diſpenſaret & diſtribueret egentibus per Lybiam & Inſulas monaſteriis: proinde hoc loco ἀργενταρίαν appellari eam ſummam quam more Argentariorum fœnori deſtinabant, & quaſi fundum & ὑπόθεσιν, ſive ἀφορμὴν ſibi fœnoris eſſe volebant.

ΑΡΓΕΝΤΑ'ΡΙΟΝ, *Argentarium, Miniſterium* abaci, ſive delphicæ, ſeu armarium in quo vaſa argentea ſervantur, in lib. 44. Baſilic. tit. 15. §. 1. ex l. 19. §. 2. D. de Auro, arg. mundo, &c. Leg.

ΑΡΓΙΑ'ΚΙΝ, pro Ἀργιάκιον. Gloſſæ Græcobarb. Ῥύαξ, ἤγουν ἀργιάκιν ἢ αὐλάκιν.

Α'ΡΓΙΟΝ, *Adiantum*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 718.

Α'ΡΓΟΚΑΙ'ΝΗΣ, *Qui tardiùs è lecto exſurgit.* Scylitzes, pag. 753. ἐκπέμπει μετ' αὐτὴν Κωνσταντῖνον ἀγαγίαζ τῶν καλιπάνω, ὃν καὶ Ἀργοκλίνην, ἀφ' ἧς ὑπηρεσίας μετεχειρίσατο, ἀπεκάλουν. Vbi prima editio Ἀργοκλίνην præfert.

Α'ΡΓΟΛΟΓΙ'Α, *Otioſus ſermo*, in Apophthegmat. Patr. in Abb. Caſſiano, num. 6. & in Macario, num. 26.

Α'ΡΓΥΡΟ'ΛΙΘΟΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶν ἀφροσέληνον.

ΑΡΓΥΡΟ'Ν, *Moneta argentea, quæ duodecimam partem nomiſmatis, ſeu ſolidi conficit.* Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. in Cod. Reg. 1024. ἰστέον ὅτι δώδεκα μιλιαρίσια, ἢ δώδεκα ἀργυρὰ, τῷ νομίσματι λογαριάζονται εἰς τὸ σέκρετον τοῦ Γενικοῦ· τὸ γὰρ μιλιαρίσιον ἀντὶ ἀργυροῦ λογίζεται, τὸ δὲ ἀργυρὸν ἀντὶ μιλιαρισίου. Infrà: ἀντὶ τοῦ ἀργυροῦ ἑνός, ἤτοι μιλιαρισίου ἑνὸς, &c. Vide Scaligerum de re Monetaria, p. 56.

Α'ΡΓΥΡΟΠΡΑ'ΤΗΣ, *Argentarius, Collybiſta, Campſor.* Scholiaſtes Baſilic. ad lib. 23. pag. 344. σημείωσαι δὲ ὅτι τὸν τραπεζίτην καὶ ἐπὶ ἀργυροπράτης, &c. Theophanes an. 36. Juſtiniani, ὁ δὲ αὐτὸς Ἀβλάβιος καὶ χρυσίον ἔλαβεν παρὰ Μαρκέλλου τοῦ ἀργυροπράτου λίτρας ν'. εἰς τὸ συνεργῆσαι αὐτῷ. Ubi Miſcella, Pecuniarum *Venditor.* Idem an. 3. Juſtini jun. τούτῳ τῷ ἔτει μεταστειλαμένη Σοφία εὐσεβεστάτη Αὐγοῦστα, τούς τε ἀργυροπράτας καὶ σημαδαρίους ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι τὰς ὁμολογίας τῶν χρεωστούντων, καὶ τὰ σημάδια, &c. Vide to. 2. Baſilic. p. 95. Harmenopul. & al.

Α'ΡΓΥΡΟΣ, *Mercurialis*, Λινόζωστις, apud Interpol. Dioſcorid. c. 770.

ΑΡΔΑ'ΚΤΥΛΑ, *Atractilis.* Petr. Bellon. lib. 1. obſer. cap. 18.

ΑΡΔΙΟ'ΛΗ, *Ardeola, Ardea.* Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij pag. 45. ἀρδιόλης δὲ ληφθείσης, ἥνπερ καὶ Λάκραν τινες τῶν ἐπιχωρίων προσηγόρευσαν, Ἐρῳδιὸν δὲ οἱ παλαιοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐκάλεσαν, ἐγκέφαλον ἅμα τῇ καρδίᾳ καὶ τῷ ἥπατι ἐσθιέτω.

ΑΡΕΓΓΚΑ, *Alec*, μαίνις. Gallis *Harenc.*

Α'ΡΗ'ΝΑ, *Arena.* Joannes Tzetzes Chil. 5.

> Ἀρήναν δὲ μοι γίνωσκε τὴν ἄμμον ὀνομάζειν.

Ἀρῆναι, pro Amphitheatro, apud Baſilium Seleucienſ. lib. 2. Vitæ & Miracul. S. Theclæ, cap. 19. Martyrium MS. S. Marini: κέλευσον, αὐτοκράτωρ, μετὰ τὸ ἄριστον ἀρήνας ἀχθῆναι, καὶ βληθῆναι πυρὰν μεγάλην, καὶ ἀκοντισθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸν ἅγιον. Id eſt, *Iube celebrari amphitheatrales ludos.* Vide Ἀρήνιον.

Α'ΡΘΗΞ. Vide in Νάρθηξ.

Α'ΡΘΟΥ'ΝΙ, *Arteria.* Agapius in Geoponico, cap. 163. καὶ ἀπὸ ταύτην φύσα μὲ μασοῦρι τὸ ἀρθοῦνι ὅπου τρέχει τὸ αἷμα.

ΑΡΙΓΑ'ΝΗ, Ῥίγανον, *Origanum*, Ὀρίγανον. Vide Agapium in Geoponico, cap. 88.

ΑΡΙΓΜΑ'ΔΑ. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. καὶ βάλλε εἰς ἄγγιον ὑάλινον, καὶ ἄλειφε εἰς τὴν ἀριγμάδαν, &c.

ΑΡΙ'ΔΑ, *Poples*, Hieronymo Germano, *parte di dietro della beſtia*, pag. 236. Hanc vocem reperio apud Procopium lib. 2. de ædific. cap. 3. quo loco aggerem deſcribit: quo ſcilicet amnis inter duos ſcopulos interluentis curſus averſus, vel certè prohibitus eſt: τοῦτο τὸ ἔργον οἱ περὶ ταῦτα σοφοὶ φρακτὰ, ἢ ἀρίδα καλοῦσιν, ἢ ὅτι ποτὲ ἄλλο ἐθέλουσιν. Vide φρακτόν.

Ἀρίδα, *Terebrum*, eidem Hier. Germano, p. 576.

ΑΡΙΘΜΕΙ'Ν, *Narrare*, quomodo ſequior ætas apud Latinos *computare* dixit, ut obſervavimus in Gloſſ. med. Lat. nos verò *conter* diximus. Euſtathius in Homer. ὅτι δὲ ποικιλαχῶς λέγεται ὁ ἀγὼν ἀριθμοῦσιν οἱ παλαιοί.

Ἀριθμὸς, *Numerus, Cohors militaris*, Syneſius Epiſt. 78. δέονται γὰρ δὴ οὐ μετὰ δι' ἡμῶν, βασιλέως δὲ διὰ σοῦ δέεσιν, ἣν εἰκὸς ἡμᾶς ἦν, ἐκείνων στρατιωτῶν ποιήσασθαι, μὴ καταλεγῆναι τοὺς ἄνδρας ἀριθμοῖς ἐγχωρίοις. Sozomenus lib. 1. cap. 8. τὰ Ῥωμαίων τάγματα, ἃ νῦν ἀριθμοὺς καλοῦσιν. Adde lib. 9. cap. 4. 8. Euſtathius in Vita S. Eutychetis Patr. Conſtantinop. num. 67. τριβοῦνός τις τοῦ καθεζομένου ἀριθμοῦ ἐν Ἀμασείᾳ. Palladius in Vita Chryſoſtomi, p. 84. δίδωσι Λεόντιόν τινα, ὡς ἔλεγον, Ἕλληνα, ἀφηγούμενον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπλοφόρων. Adde eundem, pag. 34. Chronicon Alexandr. an. 3. Gordiani: Γορδιανὸς Αὔγουστος ἐποίησε ἀριθμὸν τῶν λεγομένων Κανδιδάτων. Anno 4. Philippi: ἀριθμὸν συνεστήσατο τῶν λεγομένων, &c. In Valentiniano: ποιήσας αὐτὸν ἐκεῖ τριβοῦνον ἀριθμοῦ. Theophanes an. 5. Arcadij: Ἀρκάδιος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν ἴδιον ἀριθμὸν ἐν ΚΠ. οὓς ἐκάλεσεν Ἀρκαδιακούς. Ita præterea hanc vocem uſurpat an. 1. 13. & 32. Juſtiniani, ut & Socrates lib. 2. Hiſt. Eccl. cap. 98. lib. 6. cap. 6. Leo in Tactic. cap. 6. n. 28. Mauricius lib. 12. cap. 7. Juſtinianus

Digitized by Google

ſtinianus in Nov. 116. 117. cap. 11. in Edicto 4. c. 2. Baſilica lib. 7. tit. 5. cap. 86. &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Numerus*.

ΑΡΙΘΜΟΥ'ΜΕΝΑ, *Quæ numero conſtant.* Harmenopul. lib. 4. tit. 8. §. 52.

ΑΡΙ'ΛΟΡΟΝ. Nicolaus Myrepſus ſect. 1. cap. 153. ex Cod. Reg. ϛύρακος, καλαμίνϑη, πόλιον, ἀρίλοφο, φολιόριον λαύρι, γαρόφαλλα, &c. Vox ignotæ ſignificationis Fuchſio. Apud Matth. Silvaticum, *Arilli ſunt arida uvarum grana, dicta ab ariditate, quæ Græcè vocantur gargata, Gigarta.*

ΑΡΙ'ΝΙΟΝ, *Scobina, Arena.* Suidas in Etymologico: Ρ'ινὴ, ὀξυτόνως μὲν λέγεται τὸ ἐν συνηθείᾳ ἀρίνιον. Vide Αρλιά.

ΑΡΙ'ΤΙΝΟΣ. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 2. Hieracoſophij, cap. 190. ἐὰν δὲ φλεγμονὴ ἐπανασῆ ἐκ τῆς ὀδύνης, τρίψας ὄϛρακον τοῦ ἀρίτινον λεγόμενον, ἐπίχεε τὴν τοῦ ὄνυχος ἐμβολήν.

ΑΡΙ'ΟΝ, *Cymbium, Patella.* Scholiaſtes Nicandri ad Theriaca: τὸ κύμβον λέγεται, καὶ κύμβιον, καὶ ἰμβάφιον, καὶ ὀξίς· ἡ δὲ συνήθεια καὶ ἀρίον καλεῖ.

Α'ριον, *Gladiolus*, Flos apud Interpol. Dioſcor. cap. 602.

ΑΡΙΣΤΕΡΟΙ', Hæretici *Sabbatiani*, ſic dicti, quòd ἀριϛερὰν χεῖρα abominarentur, δι' αὐτῆς προσενεχθῆναι μὴ τολμῶντες, ut eſt apud Harmenopulum de ſectis. Horum mentio eſt in Concil. Conſtantinopol. Can. 7. & Trull. can. 95. ubi cavendum ne quis ad Novatianos vocem hanc referat.

ΑΡΙΣΤΗΤΑ'ΡΙΟΣ, *Refectorarius*, in Monaſteriis, de cujus miniſterio extant hi Iambi MSS. ex Cod. Thuaneo:

Εἰς τὸν Αριϛητάριον.

Αριϛοποιῶν τοῖς ἀδελφοῖς σε τίκνον,
Εὔμοι ϛόμαζε τῆς τραπεζῶν τὰς θέσεις,
Σταθμῷ τὸ ἄξιον εἴ τι δ' ἂν βροτὸν τύχῃ,
Ι'σως μερίζων τοῖς δὲ μείζοσι πλέον·
Διπλῆς τιμῆς γὰρ ἀξιοῦν τούτους λόγος·
Φειδοῦ δ' ὁμοίως καὶ τῆς ὑπερεϛάτην,
Α'πας γάρ ἐϛι σου μέλος κἂν ᾖ ἴσως,
Καὶ μὴν παρ' αὐτοῖς ὡς τραπέζῃ δεσπότου
Αποϛόλοις νόμιζε δουλείαν φέρειν,
Στρέφου, θεώρει πρὸν ἄλλοτε νέμων
Ι'ν' οὐ γίνηται καὶ χάρις σοι πλουσία.

Αριϛήριον, *Cœnaculum; Pranſorium*, Joanni de Janua: *Triclinium in quo prandere ſolebant.* Anna Comnena lib. 14. pag. 443. ἐδέξατο τοῦτον ἔξω τῆς τοῦ Κελλίου θύρας, Αριϛήριον τοῦτο πάλαι ὀνομαζόμενον. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 2. pag. 121. Pro refectorio Monachorum uſurpat non ſemel Scriptor Vitæ S. Nili Junioris, pag. 52. ἐν τῷ ἀριϛηρίῳ τῶν ἀδελφῶν γινομένων. & pag. 145. εὗρε δὲ τὸν αὐτὸν ἡγούμενον σὺν τοῖς πρώτοις τῆς μεγάλης μοναϛηρίου λελυμένον, καὶ ἐν τῷ ἀριϛηρίῳ ἐσθίοντα. Ita etiam Joan. Moſchus in Limon. cap. 166. τοῦτον θεωρῶ κατὰ τοὺς ὕπνους, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐν τῷ ἀριϛηρίῳ, &c. Ubi Ambroſius Camaldul. *In refectorio.* Sic perinde Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij, num. 17. ἀριϛήριον uſurpat, ut & Zacharias Pap. lib. 2. dialog. cap. 22. ubi Gregorius M. *refectorium fratrum* habet.

ΑΡΙΣΤΟ'ΔΕΙΠΝΟΝ, *Prandium & cœna veſpertina.* Theophanes, pag. 313. ἄλλως δὲ πρὸς ἀριϛόδειπνον κληθεὶς, ἅμα τῷ ἀναϛῆναι, ὡς μὲν ἐφώριζεν, ὡς δὲ ἀπήτιμεν. Ubi Hiſt. Miſcella, pag. 622. *Cum ad prandium vel ad cœnam accubitaret.* Anonymus poſt eundem Theophanem, p. 431. οὗτος εἰσελθὼν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ἤρξατο ποιεῖν ἀριϛόδειπνα πολυτελῆ δίχα κρέατος, &c.

ΑΡΙΣΤΟΚΛΗ'ΤΩΡ, *Nomenclator.* Ita dictus Simon Cananita Apoſtolus, quòd Chriſtum ad Nuptias invitaverit. Index XII. Apoſtolorum Edit. à Coteleriо: Σιμὼν ὁ Κανανίτης, Αριϛοκλῆτος, (al. Αριϛοκλήτωρ) τοῦ κυρίου εἰς τοὺς γάμους, &c.

ΑΡΙΣΤΟ'ΦΟΡΟΝ, *Vas ad Potus & prandia deferenda ruſticis in agro aptum*, Hugutioni.

ΑΡΙ'ΤΙΝΟΣ, oſtrei ſpecies, apud Demetrium Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij, pag. 156.

ΑΡΙΤΡΙΛΛΑΙ'Σ, *Herba Mercurialis*, Λινόζωϛις, apud Interpol. Dioſcor. c. 770.

ΑΡΙ'ΦΝΙΤΟΣ, *Innumerus*, ἀνάριθμος.

Α'ΡΚΑ, *Arca, Fiſcus, Theſaurus publicus.* Inſcriptio Thyatirenſis ſub Caracalla apud Eruditum Sponium, to. 3. Itinerar. Ο ΙΕΡΕΥΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΝΕΩΚΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΤΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΥ ΑΡΚΗΣ ΛΙΒΙΑΝΗΣ. Juſtinianus Nov. 128. καὶ τί ἐξ αὐτῶν εἰς ἄρκαν εἰσφέρεται, ἢ ἐν ἑκάϛῃ ἐπαρχίᾳ δίδοται, ἢ δαπανᾶσθαι προσήκει. Zacharias lib. 1. dialog. cap. 4. ἐπάνω δὲ τῆς μνήμης γεωργός τις ἄρκαν μετὰ σίτου ἐτέθεικεν. Adde lib. 38. Baſil. tit. 7. cap. 41. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 2. ſect. 9. n. 11. & Gloſſ. med. Lat. in *Arca*.

Αρκάριος, *Arcarius, Arca publica cuſtos.* In Nov. 147. cap. 2. & in Edicto 13. Juſtiniani. Balſamon ad Photij Nomocan. tit. 9. cap. 1. δεῖ τοὺς οἰκονόμους Κωνϛαντινουπόλεως κατὰ μῆνα, ἢ τὸ μήκιϛον, ὑπὲρ δύο, λογοποιεῖν πρὸς τοὺς ἀρκαρίους. Αρκαρικαὶ εἰσπράξεις, in eodem Edicto 13. cap. 20. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Arcarius*.

Α'ΡΚΑ'Ρ. *Cyclaminus*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 382.

ΑΡΚΑ'ΤΟΙ, *Arcati, qui arcus deferunt.* Mauricius lib. 2. Strateg. c. 7. δεῖ μὲν τοὺς δὲ λοιποὺς πάντας τοὺς ἐν μέσῳ ταττομένους ὅσοι τοξεύειν οἴδασιν, ἀρκάτους εἶναι, σκουταρίων χωρίς· οὐδὲ γὰρ δυνατόν ἐϛι δυσὶν πραγματεύειν, τινὰ τόξον ἐπάνω ἵππου, ἐν τῇ ἀριϛερᾷ σκουταρίου καὶ ἐχόμενον, καὶ τόξου.

ΑΡΚΕΙ'ΛΑΙ, *Alcyonium*, arbor. Vide Petr. Bellon. lib. 2. obſerv. cap. 3.

Α'ΡΚΕΤΟ'Σ, *Idoneus, ſufficiens*, ἱκανὸς, ἐπιτήδειος.

ΑΡΚΕ'ΛΟΥ, *Adarces*, ſeu *concreta ſalſugo ex humidis & paluſtribus locis emergens.* Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀδάρκης, λέγεται ἀρκέλου, ἐπεὶ εἶναι ὅσα̉ν ἥκελα. Gloſſæ aliæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀρκέλου, ὅπου εὑρίσκεται εἰς τὸ γιαλὸν, ὅσα πίσσα, ὅσὰν σαλύακον, καύκαλα. Apud Matthæum Silvaticum, *Adarcha*, eſt *calamus aromaticus*.

Α'ΡΚΕΥ'ΕΙΝ, *Incipere.* Gloſſæ Græcobarb. Ανθρεών, ὁ ἀπὸ τὸ γένεον τόπος, ἀφ' οὗ μέρος ὁ πώγων ἄρχεται, ὁ τόπος ὅπου ἔνι ἀποκάτω εἰς τὰ γένεια ἀρχεύουσιν, ἢ ἀρχεύουσιν, ἢ ἀρκεύγουσιν.

Α'ΡΚΙ'ΔΙΑ, Αρχίδια, *Teſtes.* Gloſſæ Græcobarb. Κουλλον, τὸ αἰδοῖον, ὀρχίδιον, ἀρχίδιν, ἢ ἀρκίδιν.

Α'ΡΚΙΟΚΛΕ'ΠΤΗΣ, *Antiquus fur.* Gloſſæ Græcobarb. ὁ ἀρχαῖος κλέπτης, ὁ παλαιὸς κλέπτης, ὁ ἀρκιοκλέπτης.

Α'ΡΚΛΑ, *Arca, Arcula.* Etymolog. Suidæ: Σκρινιάριος, οἱ Χαρτοφύλακες βασιλέων· σκρίνια γὰρ αἱ ἄρκλαι. Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. c. 9. καὶ τὸ λογάριν ὅπερ ἔλαβεν ἐν τῇ ἄρκλῃ αὐτοῦ ἄχειν. Ubi Gregorius M. in *arca*. Uſurpat præterea lib. 2. cap. 27. Gennadius in explicatione Rhamplij: ἤτοι βιβλία, ἄρκλαι. ἤτοι ἀρμάριον. Prochoprodromus MS.

Α'νοίγω καὶ τὴν ἄρκλαν μου τὰ βρωμοῦσα κομάτια.

Occurrit præterea in Baſilic. lib. 8. tit. 2. cap. 101. & apud Cyrillum ad leg. 19. §. 1. D. loc. Baſil. lib. 20. tit. 1. c. 19. eorundem Scholiaſt. ad lib. 22. p. 31. &c.

Α'ρκλα, *Arcula*, in quam eleemoſynæ inferebantur, vulgò noſtris *Truncus.* Leo Grammaticus, H 2 pag. 504.

pag. 504. τότε καὶ τὰς λεγομένας ἄρκλας, ἐν πᾶσι κατεσκεύασε τοῖς ἐμβόλοις, ἀργύρεόν τι κατὰ μῆνα τοῖς ἐνταῦθα κατακειμένοις πένησι δίδοσθαι διετάξατο, καὶ τὰ μιλιαρίσια τριμίσια ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῖς πένησι διανέμεσθαι ὡς εἶναι τὰ διδόμενα τοῖς τε ἐν ταῖς ἄρκλαις πτωχοῖς, καὶ τοῖς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἀργύρου ἐγκεχαραγμένου χιλιάδας δώδεκα. Eadem habet Anonymus Combefiſianus in Lacapeno, num. 27.

Ἄρκλαι, *Turriculæ in Urbium mœnibus extrà propendentes*, in quibus ſtatuuntur vigiles, & excubitores, ſic fortè dictæ quòd *Arcularum* inſtar confectæ ſint. Nicetas in Manuele lib. 4. num. 3. μίαν αἰσιόντες τῶν ἐκκρεμῶν τοῦ τείχους, καὶ προσδεδεμένων ἔξωθεν μηχανῶν, Ἄρκλας οἶδε ταύτας ἡ κοινὴ καὶ πάνδημος φράσις καλεῖν, τῶν κυλινδῶν τὰς σπάθας εἵλκυσαν. Neſcio an inde Caſtrum ad Damalim id nominis obtinuerit. Idem Nicetas in Manuele lib. 7. cap. 3. ἔργον τοῦ βασιλέως τούτου καὶ ὁ μὴ πολὺ τῆς θαλάσσης ἔνδον ἱστάμενος πύργος, τῆς προσκλυζούσης τῇ χέρσῳ, ὅστις ὀνομάζεται Δάμαλις, τὰ νῦν δὲ Ἄρκλα καλεῖται.

Ἀρκλίτζα, *Arcula*, *Minor arca.* Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 11. extr.

> Κεὶς τὴν κεφαλὴν τοῦ κιονίου ὀλόχρυσον ἀρκλίτζαν
> Μὲ τέχνη μορφοκάμωτη ἀπὸ ψηλὸν τεχνὴ τὴν.

Ἀρκλᾶς, *Arcularius.* Euſtathius Theſſalonicenſis in Comment. in Jambica carmina de Pentecoſte apud Allatium de Georgiis, pag. 320. ubi de Chœrobosco Grammatico: ὅθεν δὲ χοιροβοσκεῖν τῶν τὴν λογιότητα τοσοῦτον σιλλαίνουσιν εἶεν ὑπὸ συβοτῶν ἀγόμενοι, καὶ οἱ τῶν Ἀρκλᾶν δὲ λαλοῦντες, ἀποθήκης τοιαύτης εἶεν ἐπάξιοι, ἐὰν πλαττόμενοι τὰ τοιαῦτα ἐπιγράφωσιν ἀνδράσι περιωνύμοις.

ΑΡΚΟΪΖΙΑΝΟΣ, *Simia*, ἡ μιμώ. Iſaacius Tzetzes ad Lycophronem, pag. 113. τοὺς δὲ σατύρους καὶ ἀρκοϊζιανοὺς πρὸς ἀτιμίαν καὶ αἰσχύνην γιγάντων. Idem pag. 158. πίθηκος γὰρ ἡ μιμὼ, καὶ ὁ λεγόμενος παρ' ἰδιώταις ἀρκοϊζιανός.

Ἀρκοβυζιανὸς, eâdem notione. Herodiani Epimeriſmi MSS. Μιμὼ, θηλυκὸν, ὁ ἀρκοβυζιανός. Infrà: Πίθηκος, ὁ ἀρκοβυζιανὸς, an quòd Urſæ mamillis ſimiles mamillas habeat? Nam βύζια ſunt mamillæ.

ἌΡΚΟΣ, pro ἄρκτος, *urſus*, Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. ἄρκτος, ἄρκος, τὸ ἐν οὐρανῷ ζώδιον. Apud Suidam, ἄρκειος κεφαλὴ, ἄρκειον κρέας. Ἄρκου παρύσκε, τὰ ἴχνη ζητεῖς. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἄρκοι καὶ λύκοι, &c. Zacharias Pap. lib. 3. dialog. cap. 11. καὶ τοῦτον ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ εἰς βορρὰν τοῖς ἄρκοις ῥιφῆναι προσέταξε. Ita cap. 15. 26. Chronicon MS. ab Adam ad Chriſtum in Cod. Reg. 1027. κ' ἀπὸ τοῦ δρυμοῦ δύο ἄρκοι διέφθειραν αὐτῶν ἐξελθοῦσαι μβ' παῖδας. Pſellus de operat. dæmon. pag. 77. ὡς λέων τε θυμοῦται, καὶ ὡς πάρδαλις ἅλλεται, καὶ ὥσπερ σῦς ἄγριος ἐφορμᾷ, κἂν αὐτός ποτε δόξῃ, πρὸς ἄρκου μεταπίπτει σχῆμα. Ita emendat eruditus Cotelerius, pro αἰσκοῦ. Pſeudo-Trimegiſtus de Herbis ſacris 12. ſignor. Zodiaci, ex Cod. Cæſareo: ἄρκος, θηρίον ἐστὶ ζῶον, &c. Occurrit præterea in Baſilic. lib. 60. tit. 2. §. 1. & apud Scholiaſt. ibid. p. 38. & tit. 3. §. 28. & apud Myrepſum ſect. 3. Demetrium Conſtantinopol. in Hieracoſophio p. 41. & alios complures. Meminit Orneoſophij auctor, pag. 185. βοὸς τοῦ ἐπιλεγομένου ἄρκου.

Ἀρκόβατος, *Smilax aſpera*, Hederæ ſpecies, de qua præ cæteris Ruellius lib. 3. cap. 135. Gloſſæ Jatricæ Græcobar. MSS. μίλαξ τραχεῖας, ὁ ἀρκόβατος. *Batus urſinus.*

Ἀρκολάχανον, ἡ δρακοντία, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Dracontea*, Herba de qua Ruellius lib. 2. cap. 96.

Ἀρκοπόδιον, ὅπου γίνεται σπέρμα ἀνακάτω. In Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Pes urſi.*

Ἀρκόφθαλμος, *Arclaria*, Χρυσόγονον, apud Interpol. Dioſcor. cap. 638.

Ἀρκόφυτον, *Tuſſilago*, cap. 532.

Ἀρκοσφονδύλιον, *Cyclaminum*, *Sphondylion urſi.* Gloſſæ Iatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. κυκλάμινον, ἀρκοσφόνδυλον.

Ἄρκουδος, idem quod Ἄρκος. Scholiaſtes Oppiani lib. 2. Halieut. ἄρκτοις, ἀρκούδοις. Hinc Arcudium, cujus libri extant de utriuſque Eccleſiæ concordia ſuggillans Catumſyrtus Italogræcus in Tract. 1. Elencho 37. *Rabida Urſa* inſtar illum agere ait, alludens ad Arcudij nomen.

Ἀρκούδα, *Urſa*, Joannes Jattoſophiſta MS. cap. 36. μίξε μὲ τὸ ὑγροπίασιν τὴν κεφαλὴν ὅλην ἀξουγγίου ἀρκούδας, ἢ ἄρκου, καὶ πελετζιμμένον, καὶ μελάνθιν ψιλὸν ποίησε, &c. Occurrit etiam in Fabulis Æſopi Græcobarb. pag. 54. Ἀρκοῦδι, apud Agapium in Geopon. cap. 227. Ἀρκουδία, apud Anonymum de Nuptiis Theſei lib. 6.

> Οὐδὲ λιθάρι ἀτίμητο, οὐδὲ μαργαριτάρι
> Μόνον δερμάτι ἀρκουδίας εἶχεν ἀπανωφόρι.

Ibidem:

> Ἀπανωφόρι βάσταζε τῆς ἀρκουδίας τὸ δέρμα.

Alexius Rharturus doctr. 6. τρέφει τὰ θηρία τὰ θανατηφόρα, τοὺς λέοντας, τὰς ἀρκουδίας, τοὺς ὄφεις. In Urbe Conſtantinopolitana extra Πόρτα τῆς ἀρκούδης, *Porta urſarum*, de qua Leunclavius in Pandecte Turcico, num. 22.

Ἀρκοτρόφος, *Urſarius*, *Urſorum altor*, *nutritor.* Procopius in Hiſt. arcana, de Theodora Aug. Ἀκάκιός τις ἦν Βυζαντίῳ θηριοκόμος τῶν ἐν Κυνηγεσίῳ θηρίων μοίρας Πρασίνων, ὅνπερ Ἀρκοτρόφον καλοῦσιν. Concilium Calchedonenſe act. 4. Λεόντιος ἀποαρκοτρόφος ἐστίν. Ubi vetus Interpres *Urſarium* vertit. Ἄρκτους ἐπισυρόμενοι, ἢ τοιαῦτα ζῶα πρὸς παίγνιον καὶ βλάβην τῶν ἁπλουστέρων, vetantur in Synodo Trullana, Can. 61.

Ἀρκουδάμαξον, *Machina bellica currui inſiſtens, ac ſagittas emittens.* Joannes Cananus de Bello Conſtantinopol. pag. 190. ἀλλὰ καὶ φαλκώνια ἐποίησαντο, καὶ χελώνας, καὶ ἀρκουδάμαξα, καὶ ἄλλα πολλὰ ξυλινὰ καὶ μηχανικώτατα ἔργα, καὶ ἑλεπόλεις ἐσκεύασαν. Ubi Interpres, *Arcadamaxa* vertit.

ΑΡΛΑΒΙΑ. Vide in Ἀργαβία.

ἌΡΜΑ, *Arma.* Euſtathius ad Iliad. β. ἡ τοῦ ἅρματος λέξις καὶ ἐπὶ ὅπλου λέγεται, καὶ Ῥωμαϊκὸν τοῦτο. Nicephorus Blemmides in Epitomæ Logic. cap. 8. τὸ ἄρμα ἐστὶ τὸ ὅπλον, τῷ τῶν Ῥωμαίων ἔθει. Thomas Magiſter: ὅπλα τὰ κοινῶς ἄρματα. Moſchopulus: ἄρμα, ἑνικῶς, τὸ τέτριππον· ἄρματα δὲ, πληθυντικῶς, τὰ ὅπλα. Theophanes an. 7. Phocæ: καὶ ὑπέσχετο διδόναι αὐτοῖς ἄρματα. an. 17. Heraclij: ἔλαβον τὰ λωρίκια καὶ τὰς κασίδας αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἄρματα. Adde pag. 308. 390. Conſtantinus Manaſſes:

> Ἀσπίδων δὲ δουπήματα, καὶ πέταλον ἁρμάτων
> Ὑπὲρ ὀργάσας ὕσγας θέλξει μελῶν ἠχεῖτο.

Nicetas in Manuele lib. 6. Ἰδὼν δὲ καὶ τὸ ἐπανακλίβανον, ὃ ὁ Βασιλεὺς ἐπάνω τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ ἐφόρει. Pachymeres lib. 2. cap. 25. καλοχύρου τὰ φρούρια σίτῳ καὶ ἅρμασιν. Ita lib. 5. cap. 29. 30. Utuntur paſſim ſcriptores, Leo in Tactic. cap. 19. §. 13. cap. 6. num. 15. 21. & alibi ſæpe: Eclogæ ejuſdem Leonis & Conſtantini Impp. tit. 17. §. 4. Conſtantinus in Tactic. pag. 6. 10. & in lib. de Adm. Imp. pag. 107. 203. 209. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. Auctor incertus poſt Theophan. pag. 430. Scylitzes, pag. 746. Scholiaſtes Oppiani lib. 2. Halieut. v. 328. lib. 3. v. 247. Gregorius in Vita S. Baſilij Jun. num. 10. Achmes, cap. 24. 54. 56. 69. 249. Harmenopulus lib. 1,

lib. 1. cap. 26. §. 12. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 7. cap. 5. Codinus in Orig. num. 23. Cananus de Bello Conſtantinopol. pag. 19. Ducas Hiſt. cap. 24. 28. ult. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1446. &c.

Ἀρμάδα, Ἀρμάτα, *Navalis exercitus*, *claſſis*, τὸ Ναυτικὸν, Ναυτικὸς στόλος. Ex Ital. *armada*. Gloſſæ ad Iliad. Græcobarb. Στόλον, Ἀρμάταν. Hiſt. MS. Belliſarij:

Ἰδὲ γὰρ ἐκατόρθωσα ἐτούτη τὴν ἀρμάδαν
Ἐξοπλισμένην εὔμορφα, καθὼς καὶ θεωρεῖτε.

Infrà:

Βάλε τὸν Βελλισάριον αὐθέντην καπετάνον
Ἐπάνω στὴν ἀρμάδα σου εἰς ὅλον τὸν στόλον.

Hiſtoria politica, pag. 10. ἔπεμψαν μετὰ πλοιαρίων μικρῶν καὶ ταχέων νέους τεσσαράκοντα, ὅπως πυρπολήσωσι τὴν ἀρμάδαν Ἀγαρηνῶν κρυφίως. Infrà: καὶ τοῦτο ἀκούσασα ἡ λοιπὴ ἀρμάδα, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ναύπακτον. Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 137. ἔκαμεν ἀρμάδα μεγάλη, καὶ φουσᾶτα πολλὰ τῆς στερεᾶς, &c. Infrà: καὶ ἀρμάδα ἔκαμε κάτεργα καὶ φοῦστες διακόσια πέντε. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Armata*.

Ἀρμαμέντον, *Armamentum*, *ipſa arma*. Leo Imp. in Tactic. §. 7. ἑτέρας ἁμάξας λόγῳ ἀρμαμέντου. Eadem habet Mauricius lib. 12. cap. 6. Idem Leo, n. 28. ἔχει δὲ καὶ ἑτέρας ἁμάξας βαστάζοντας τὸ ἀρμαμέντον. Theophanes an. 1. Leonis Iſauri: μετ' οὐ πολὺ δὲ καταλαβὼν καὶ Ἰσίδ μετὰ ἑτέρου στόλου κλιθέντος ἐν Ἀφρικῇ, ἔχων καὶ αὐτὸς καμίνας τξ'. ἀρμαμέντον τε καὶ δαπάνας.

Ἀρμαμέντον, *Armamentarium*, δημοσία ὁπλοθήκη. Juſtinianus in Nov. 85. cap. 3. εἰ δὲ τινες κατασκευάζουσι, [illegible] ἀφαιρεῖσθαι παρ' αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ θείῳ ἡμῶν [illegible] ἀρμαμέντῳ. Idem Theophanes an. 14. Mauricij [illegible] ὁ Βασιλεὺς τὸν ἡλιακὸν τῆς Μαγναύρας, καὶ ἀπ[illegible] τὸ ἀρμαμέντον. & an. 7. Phocæ: Ἐλπίδιος ὁ ἐπὶ [illegible] ἀρμαμέντου. Id eſt *Armamentario præfectus*. Idem an. 26. Copronymi: ὁ αὐτὸς μετὰ ὁ τῶν ἐκκλησιῶν ἐχθρὸς κενώσας ἀρμαμέντον, καὶ κοπροθέσιον ἐποίησεν. Alia vide in Conſtantinopoli Chriſtiana, lib. 2. ſect. 9. num. 17.

Ἀρμαμεντάρια, eâdem notione, apud Porphyrogenitum in Baſilij Imp. Vita, num. 13. ubi Scylitzes, pag. 564. habet Ἀρμαμέντον. Eodem etiam ſignificatu ἀρμαμεντοπρία occurrit apud Suidam.

Ἀρματοφυλακεῖον, Ἀρματοφυλάκιον, *Armamentarium*, *Armorum repoſitorium*, apud Pachymerem lib. 8. cap. 12. & Joan. Cananum de Bello Conſtantinopolit. pag. 195. ὁπλοθήκη, Joanni Cantacuzeno lib. 4. cap. 39.

Ἀρμάτος, *Armatus*, *Armis inſtructus*. Κυθρωπὸς ἀρμάτος, in Baſilic. lib. 60. Ducas Hiſt. cap. 43. τὸ δὲ ἐντὸς πλῆθος ἀρμάτων καὶ Ἰταλῶν ὀξυθύμων καὶ σφαγὰς ἑτοίμων.

Ἀρμάτος, *Armiger*, qui *alterius arma in bello defert*, ὁπλοφόρος. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. καὶ ἀρμάτος προσαγορεύεται ὁ σύμμαχος τῶν Ὀπτιμάτων, ἤτοι ὁ αὐτοῦ ὑπερασπιστής. Rigaltius habet ὑπασπιστής. Et lib. 3. cap. 7. ὁ ἀρμάτος τῶν Ὀπτιμάτων. Vide in Ὀπτιμάτος. Ἐξαρμάτος, *inermis*, Ἀθωράκιστος, in Corona pretioſa.

Ἀρμάτον, *Bellum*. Lexicon Cyrilli MS. Ἀρμάτον, πόλεμος.

Ἀρματώριον, *Armatorium*. Lexicon Stephani: πέλται, μακρὰ ὅπλα ἔχοντα κύμβαλα προσπεπηγότα, ἅπερ λέγουσιν οἱ Ῥωμαῖοι Ἀρματώρια. Cedrenus, pag. 448. εἰσδραμὼν εἰς τὸ παλάτιον, ἥρπασε τὸν Φιλιππικὸν, καὶ ἤγαγεν εἰς τὸ ἀρματώριον τῶν Πρασίνων. Ubi Theophanes habet ὀρνατώριον. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſt. lib. 2. p. 155.

Ἀρματῶν, Ἀρματώνειν, *Armare*, *Armis inſtruere*. Gloſſæ Græcobarb. ὥπλισαν, ἀρμάτωσαν, ἀρματώσασιν, ἢ ἔστησαν ἀρματωμένους ἐναντία. Gloſſæ ad Iliad. Barbarogr. ὁπλίζονται, ἀρματώνονται· ὁπλίται, ἀρματωμένοι. Theophanes an. 22. Copronymi: ὁ δὲ Βασιλεὺς ἀρθεὶς ἐπὶ τοιαύτῃ νίκῃ, ἐθριάμβευσεν ταύτην ἐπὶ τῆς πόλεως ἀρματωμένος σὺν τῷ στρατῷ εἰσελθών. Nicetas barbarogr. in Manuele lib. 5. num. 3. ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλογα αὐτῶν ἀρματωμένα μετὰ κεφαλαρίων, καὶ σαγισμάτων λωρικατῶν. &c. Idem in Iſaacio & Alexio, n. 3. ἀρματωθῆναι, ubi Cod. al. ὁπλισθῆναι. Laonicus lib. 3. pag. 306. ἀρματώσαντες οὖν τὸ καράβιον καλῶς τε καὶ ὡς ἔχρῃζεν, ἦλθον ἐν Τραπεζοῦντι. Utuntur alij paſſim, Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni, Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini, ſect. 5. cap. 12. Idem Concilium, pag. 486. Edit. Labbei, Alexius Rharturus doctr. 6. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 72. Ἐξαρματώνειν, *Inermare*, ἀφοπλίζειν. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 3. ἵνα μὴ ὡς ἵνα μὴ τῶν Ῥωμαίων μὴ βάλλων καὶ καταβάλλων Παίονα, ἢ μὴ ἐξαρματώνων τὸν πεπτωκότα. Ubi Cod. al. σκυλεύων præfert. Ἐξαρμάτωτος, *Inermis*, Ἀθωράκιστος, in Corona pretioſa.

Ἀρματωσία, Ἀρματωσιά, *Armatura*. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ τὰ ἄλογα καὶ τὰ φάρια, καὶ ἡ ἀρματωσίαις.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Καὶ ὅλη ἡ ἀρματωσία ἔλαμπεν ὡς τὸν ἥλιον.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Σπάθην ἐζώστην ἀργυρὸν, κ' ἕνα χρυσὸν κοντάρι,
Καὶ αὐταῖς ἡ ἀρματωσαῖς εἶχαν μεγάλην χάριν

Infrà:

Καὶ ἀπάνω ἀπὸ τὴν ἀρματωσαῖς εὐγῆκασιν ἀσπίδες.

Sub finem.

Βάλε καλαῖς ἀρματωσαῖς, ὁ γιατὰ σοῦ βοηθῇ σου
Τζαρματωσία. Eadem Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ποῖος ἔχει τίτιον λογισμὸν, νὰ τίκει νὰ λογιάζῃ,
Τζαρματωσαῖς του ἔμορφαις καὶ νὰ τὰς συσυμιάζει.

Infrà:

Βάλε καὶ ἀπὸ τζαρματωσίαις, καὶ διάλεξε τὴν φίναις.

Ἀρματούρα, *Armatura*, *Armorum exercitatio*. Vet. Gloſſ. Ἀρματούρα πρίμα, Μελέτη πρώτη.

Ἀρματοῦραι, *Armatura*, *qui cum armis ſaltant*. Interpres in Ptolemæi Tetrabiblum, lib. 4. ἐνοπλορχηστάς, οὕπερ εἰσὶν οἱ μεθ' ὅπλων ὀρχούμενοι, οὓς καλοῦσιν Ἀρματούρας. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Armatura*.

Ἀρμαστάτιον, Ἀρμοστάτιον, *Armiſtatio*, cùm in Armis ſtat exercitus, nos dicimus, *quand l'armée eſt ſous les armes*. Exercitus, armatorum luſtratio. Chronicon Alexandrinum In Heraclio, pag. 898. εἶτα ἐπιζητήσαντος τοῦ αὐτοῦ ἐνδοξοτάτου Ἀθανασίου πρότερον ἠθέλησεν θεωρῆσαι τὰ ἐν τῇ πόλει ὅπλα στρατῶν· ἀρμαστατίωνος γενομένης, ηὑρέθησαν τῶν ἐνδημούντων ἐν τῇ πόλει καβαλλαρίων περὶ τὰς ιβ' καὶ πρὸς χιλιάδας. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 5. pag. 62. ὥστε καὶ ἐν τοῖς ἀρμοστασίοισιν εὐχερῶς καὶ συντόμως ὑπὸ κατασκόπου ἀριθμεῖσθαι, διὰ τῶν Πρωτοστατῶν ὅλον τὸν στρατὸν, ὡς νομίμου ὄντος τοῦ βάθους, ταύτης ἄρτι τῆς ἀναλογίας φυλαττομένης. Et cap. 9. φλάμουλα δὲ ἐν καιρῷ μάχης τὰ κοντάρια ἔχειν οὐ συμβουλεύομεν· ὅσον γὰρ εἰς ἀρμοστάτιωνας, καὶ πολιορκίαν, ἤτοι ἐπίδειξιν καὶ κόμπον ἀναγκαῖά εἰσι, τοσοῦτον ἐν τῇ μάχῃ ἀχρεῖα ἦ.

ΑΡΜΑ'ΔΟΝ, *Vehiculum*. Cyrillus in Lexico: Ὄχημα, Ἁρμάδον.

ἉΡΜΑΘΙΑ', *Reſta*, *Filza*, *ò di fichi*, *ò ſimili*. Hieron. Germanus.

Α'ΡΜΑΛΑ, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti, τὸ ἄγριον πήγανον. *Ruta ſilveſtris*. Vide in Βέσασα. Vox Syriaca, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 457.

ἈΡΜΑΡΗ', Ἀρμάριον, *Armarium*. Corona pretioſa: Ἀρμάριο, *Promptuarium*, ταμιεῖον. Joan. Moſchus in Limon. cap.79. συνέβη δὲ μετὰ τὸ ἅγιον πάσχα τὸν πιστικὸν πεμφθῆναι ἐν ΚΠόλει διὰ πραγματείαν, βαστάζοντα κατὰ λίθον τὰς ἁγίας κοινωνίας ἐν τῷ ἀρμαρίῳ αὐτοῦ. δέδωκεν δὲ τὸ κλειδίον τοῦ ἀρμαρίου τῷ αὐθέντῃ. Baſilic. lib. 44. tit.13. cap.3. κάψαι καὶ ἀρμάρια τὰ μὴ ἕνεκεν βιβλίων, ἢ ἐσθῆτος, ἢ ὅπλων εὐτρεπισθέντα. Adde lib.15. tit. 4. cap. 7. Paxamus Geoponic. 18. cap. 21. βάλλε γάλα εἰς τὰ αὐτὰ σκεύάρια, καὶ θὲς αὐτὰ εἰς κιβωτάριον, ἢ ἀρμάριον ἵνα ἂν ἀκίνητα μένῃ. Perperam editum μαρμάριον, ubi Interpres, *in arculam aut Ciſtam*. Prochoprodromus MS.

> Νὰ ἔνοιγα τὸ ἀρμάριν μου νὰ βρίσκω γεμάτον.

Ἀρμαρῖται, *Armarij*, *Armariorum* ſeu *arcarum Curatores*, noſtris, *les Caiſſiers*. Theophilus Anteceſſor lib.4. tit.7. §. 2. διὰ τοῦτο δὲ *Inſtitoria* προσαγορεύεται, ἐπειδὴ οἱ προβαλλόμενοι τῶν πραγμάτων *Inſtitores* καλοῦνται. Ubi Scholiaſtes: οἱ προβληθέντες τῶν πραγμάτων, τουτέστιν οἱ καλούμενοι Ἀρμαρῖται.

ἈΡΜΑΣΙ'Α, *Conjugium*. Gloſſæ Græcobarb. Γάμος, τοῦ ὑπανδρεμάτου, καὶ ἁρμασίας. Ἁρμασμένος, *Conjugatus*, in iiſdem Gloſſis non ſemel. Vide ὁρμάζειν.

ΑΡΜΕ'ΓΕΙΝ, pro ἀμέλγειν, *Mulgere*, in Corona pretioſa. Portius, habet ἀρμεύγειν. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Ἀμελγομένας, Ἀρμεγομένας.

ἈΡΜΕΛΑΥ'ΣΙΑ, *Armelauſia*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Martyrium S. Bonifacij, pag. 321. ἀνὴρ τετραγωναῖος, παχὺς, ξανθὸς, ῥούσιον ἀρμελαύσιον φορῶν. Ubi vetus verſio: *coccinea armelauſia indutus*. Mauricius lib.12. Strateg. p.303. εἴτε ζωστάρια Γοτθικὰ, εἴτε ἀρμελαύσια ἔχουσι κοντὰ μέχρι τῶν γονάτων αὐτῶν δεῖ φέρειν αὐτούς.

ΑΡΜΕΛΟΤΟ'ΠΛΑΣΙΝ. Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

> Καὶ εἰς ἀρμελοτόπλασιν ἐν ἦσαν καὶ οἱ δύο.

ΑΡΜΕΝΕΑΤΙΚΆ. Vide σραγλομαλωτάριον.

Ἄ'ΡΜΕΝΟΝ, τὸ ἱστίον, *Velum*, Suidæ, & aliis Euſtathius Od. ε. σκοπητέον δὲ καὶ μήποτε ἡ Ὁμηρικὴ αὕτη κλῆσις τοῦ, ἀρμένου, τοῦ ἱστοῦ, ἐπικρίου παρήγαγε τοῖς πολλοῖς ἄρμενα, ἰδιωτικώτερον μὲν, ὅμως δὲ οὐκ ἀλόγως, τὰ ἱστία καλεῖν.

Ἀρμενίζειν, *Velificari*, *Velificare*, in Gloſſ.Græco-Lat. Theophanes, pag. 318. ὁρᾷ τὸν στόλον ἐπὶ τὴν πόλιν ἀρμενίζοντα. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

> Ἀρμένισαν καὶ πάγουσι, τὴν θάλασσαν περνοῦσι.

Leges Rhodiorum, cap.11. εἰ δὲ βάλωσι, καὶ τοῦ πλοίου ἀρμενίζοντος πάθη, ἢ διαφθαρῇ, &c. Adde cap.36. Nicetas in Manuele lib.5. num.9. τὰ σιδηρᾶ λαβόντες ἠρμένισαν. Ubi Cod. Edit. τὰς ἀγκύρας ἀνίμησαν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ἀρμενίζει τὸ κάτεργον τὴν στράταν τοῦ θλιμμένου.

Nicolaus Lucanus de excidio Trojano:

> Καὶ τὰ ἄρμενα ἐξαπλῶσαν, καὶ ἀρμενίζαν τὴν νύκτα.

Utitur etiam Achmes, cap. 179.

Ἀρμενισία, *Velificatio*. Gloſſæ ad eandem Iliadem Græcobarb. Καλίπλων, Καλὴν ἀρμενισίαν.

Ἄ'ΡΜΗ, *Salſugo*, Ἁλμυρίς. Agapius in Geoponico, cap. 186. κάμνουσι καὶ μὲ ἄρμην μόνον τὰ ἄσπρα λάχανα, ἤγουν φρύα, καὶ τὰ λέγουσι Λαχαναρμίαν.

Ἀρμυρὸς, *Salſus*. Gloſſæ Græcobarb. Ἁλλάθαρον, Ἁλμυρὸν, Ἀρμυρόν.

Ἀρμυράδα, ὅπου ἐστάτηκε τὸ ψάρι, Garum, Γάρον.

ΑΡΜΙΑ'ΤΡΙΟΝ, *Dracunculus*, apud Interpol. Dioſcor. poſt cap. 183.

ΑΡΜΟ'ΔΙΟΙ δικασταὶ, *Competentes judices*. Baſil. Theophil. &c.

ΑΡΜΟΣΤΗ'Σ. Vide in Μοδεράτωρ.

ΑΡΜΠΕ'ΤΑ, Ἀρνοπέτα, *Euphroſynum*, *Bugloſſus*. εὐφρόσυνον, βούγλωσσον.

Ἀ'ΡΜΥ'ΛΛΑ. Agapius in Geoponico, cap.188. βάλε το εἰς τὸ τζουκάλι, καὶ πέρνει ὅλην τὴν ἁρμύλλαν τὸ ἄλευρον.

ΑΡΝΊ, *Agnus*, ἀμνὸς, Portio. Occurrit in Nomocanone Coteleriano, num.448. Ἀρνὴ etiam habetur in Corona pretioſa. Ἀρνάκι, *Agnellus*, ἀμνίον. Ἀρνὰς, *agnus*. Gloſſæ Græcobarbaræ: ἢ πρόβατα, ἢ ἀρνάδια.

ΑΡΝΙΣΟ'ΧΡΙΣΤΟΣ, *Apoſtata*, Canon Pœnitentialis MS. Joannis Chryſoſtomi nomen præferens: ὁ ἀρνησόχριστος ἔχει ἐπιτίμιον ἅπαντα τῆς ζωῆς αὐτοῦ χρόνον.

ΑΡΝΟΠΕ'ΤΑ. Vide in Ἀρμπέτα.

ΑΡΝΌΚΟΥΚΑ, τὰ λυγόκοκκα, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ.

ΑΡΟΝΊΑ, Μέσπιλον, In Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS.

Ἄ'ΡΟΥΛΑ, *Arula*. Scholiaſtes Ariſtophanis ad Acarnan. ἐσχάραν, τὴν νῦν καλουμένην ἀρούλαν.

Ἄ'ΡΟΥΡΑ, quid ſit, diximus in Gloſſ.med.Lat. ſcilicet *ager ſatus*, vel *ſegetes ipſa*. Baſilius Seleucienſis Epiſc. pag. 362. οἱ τῆς διδασκαλίας τὸν σπόρον εἰς εὔγονον ἄρουραν καταβάλλοντες. Synaxaria 11. Janu. in S. Theodoſio Antiocheno: ἠργάζετο ποτὲ μὲν σπυρίδας, ποτὲ δὲ μικρὰς ἀρούρας ἐν τῇ νάπῃ. Vide idem Gloſſ.

ΑΡΟΥ'ΣΙΟΣ, *Glaſtum*, Prophetis ſeu Chymicis, ἰσάτις, apud Interpol. Dioſcor. c.403.

Ἄ'ΡΠΑ, *Harpa*, *Barbitus*, Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Μετὰ τὴν κοπίλα νὰ κρατῇ τὴν ἅρπαν εἰς τὴν χέρα.

Rurſum:

> Ἐκράταν εἰς τὴν χέραν τῆς μία ἅρπα καὶ [illegible]

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Harpa*.

Ἄ'ΡΠΟΣ, *Vulpes*, vel *Aquila*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. ἄρπος, ὁ ἀλώπηξ, ὁ ἀετός.

ΑΡ'Ρ'ΑΒΏΝΕΣ, *Sponſalia*, cùm ſcilicet *Arræ* dantur. Heſychius: Μνῆστρον, ὁ τοῦ γάμου ἀῤῥαβών. Catalogus Impp. Conſtantinopol. poſt Codinum, p.80. de Manuele Imp. συνέζευξε τὸν κύριον Ἀλέξιον τὸν υἱὸν αὐτοῦ γυναικὶ τῇ κυρᾷ Ἄννῃ, τῇ θυγατρὶ τοῦ εὐγενεστάτου Ῥηγὸς Φραγκίας, μετὰ ἀῤῥαβῶνος εὐχῆς τούτοις δοθείσης παρὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Θεοδοσίου τοῦ Ἀντιοχέως. Balſamon in Nomocan. tit. 13. cap. 3. ἀῤῥαβὼν, ἤτοι μνηστεία. Eucholog. ἀκολουθία γινομένη ἐπὶ μνήστροις, ἤγουν τοῦ ἀῤῥαβῶνος. Nomocanon Coteleriaus, N.525. οὐκ ἔστι δίκαιον τῇ μεγάλῃ μ'. ποιεῖν ἀῤῥαβῶνας, ἢ γάμον, &c.

Ἀῤῥαβωνίζεσθαι, *deſponſari*. Heſychius: μνηστευόμενοι, uti emendat vir doctus, pro μνημονευόμενοι. Apud Portium, Ἀῤῥαβωνιάζειν, μνηστεύειν, *ſponſare*. Ἀῤῥαβωνιασμένος, *ſponſus*, *deſponſatus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 9. extr.

> Πρῶτα τὰς ἀραβονίαζαν τὰς νύμφας τους ἐκείνοι.

Mox:

> Μὲ παῤῥησίαν λέγω γὰρ νὰ στῇ ἀραβονιασθῇ.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Ὁ κῦρος ἀραβωνίασεν ἐτότε τὰ παιδία,
> Καὶ ἀφοῦ ἀραβωνίασαν, καὶ ἐποίκαν τὸν γάμον.

Pachomius Ganni Epiſcopus in Epiſt. ad Theodoſium Zygomalam: τίς ἄνθρωπος ἀῤῥαβωνίσατο γυναῖκα, μετὰ ἱερολογίας καὶ ἐπιτραχηλίου, ἐμαθλάβησεν δὲ καὶ φίλημα. Infrà: illa ἀῤῥαβωνιστικὴ dicitur, ſeu *deſponſa*.

ΑΡ'Ρ'ΑΜΆΔΕΣ. Vide Ἀράμα.

Ἄ'Ρ'Ρ'ΗΚΤΟΝ, in Gloſſis Chymicis MSS. θεῖον ἄρρηκτον.

ἈΡΣΕΛΆ, *Argemone*, apud Interpol. Dioſcor. poſt cap. 396. *Arſella*, apud Apul. c. 31.

ΑΡΣΕΝΊΚΙΟΝ, *Arſenicum*. Euſtathius in Homer. ἀρσενικὸν, ὃ ἰδιωτικῶς ἀρσενίκιον λέγεται.

ΑΡΣΕΝΚΑΝΘΟΝ, *Pulegium*, Γλήχων, apud Interpol. Dioſcor. cap. 441.

ἈΡΣΕΝΟΘΗΛΥ, vaſis Chymici ſpecies, *Alambycus*. Cod. Reg. MS. 618. fol. 289. v. λαβὼν δὲ ἀγγεῖον ὑελινὸν ἀρσενόθηλυ, τὸ καλούμενον, ἰαμβύκιον, βάλε ἐν αὐτῷ, &c.

ΑΡΣΕΝΟΚΟΙ͂ΤΑΙ, *Pederaſtæ*. Joannes Antiochenus de Chariſticariis, pag. 188. οἱ ἀρσενοκοῖται, ἀπὸ τῶν ἐκεῖ προσταχθέντων τοὺς Σοδομίτας. Ἀρσενοκοιτία, apud Macarium, quæ παιδοφθορία, S. Athanaſio in Vita S. Antonij, παιδεραστία Clementi Alexandrino, ἄῤῥενα κύπριν Phocylidi, ἀῤῥενομιξία Sexto Empirico. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Arſenoquita*.

ἈΡΣΗΝΆΛΗΣ, *Navale*. Inſcriptio Conſtantinopolitana: ἔκτισεν πρὸς ἀνάπαυσιν τοῦ λαοῦ τοῦτον μεγαλότατον ἀρσηνάλιον. Integram dedimus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 2.

Ἀρσηνάς, eâdem notione apud Portium. Ἀρσανάς, apud Sguropulum ſect. 11. cap. 2. ἐγίνετο πυρκαϊὰ ἐν τῷ ἀρσανᾷ, (Veneto) ἐν ᾧ ἐσκήνωτο ἐργαστήριον τὰ βέλη, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Arſena*.

ἌΡΣΗΣ, *Mas*, Ἄρσην. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij, cap. 3. ὥσπερ ὡς ὁ ἄρσης τῶν περδίκων ἔχει ἧλον ὄπισθεν κέρνον.

ΑΡΤΑΒΉ, *Artaba*, menſura Ægyptiaca modiorum quinque, ut eſt apud S. Hieron. lib. 2. Comment. in Eſaiam, cap. 5. cujus meminerunt Juſtinianus in edicto 13. cap. 6. 23. & paſſim ab aliis laudati Scriptores. Dalmatius in Hiſt. SS. Ægypti MS. in Serapione: ἐπὶ μισθῷ θέρους ἐκομίζετο ἕκαστος ἐνιαυσίως ἀρτάβας δώδεκα, ὡς τεσσαράκοντα μοδίους παρ' ἡμῖν μετροῦντες.

ἈΡΤΑΝΉΘΕ, *Cyclaminum*. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀρτανίθη, χυβζίλακερον, λέγεται κυκλάμινον. Vide Χυβζίλ.

ἈΡΤΆΡΙΑ, *Faſciæ pedules*, vel *pedales*. Suidas: ἀρτάρια, παρ' ἡμῖν, οἱ τῶν ποδῶν πῖλοι. Gloſſæ Baſilic. πεδύλια, ποδῶν καλύμματα, τινὲς δὲ τὰ ἀρτάρια ἑρμηνεύουσιν. Etymologic. de voce Πῖλος. σημαίνει δὲ καὶ τὰ ἀρτάρια καὶ τὰ πανία. Iſaac. Tzetzes ad Lycophron. Ἀσκέραι, κυρίως, τὰ ἐν τοῖς ποσὶ πιλία λέγεται, ἤτοι τὰ ἀρτάρια, Joan. Tzetzes ad Heſiodi opera & dies lib. 2. νῦν δὲ πῖλα, τὰ ἀρτάρια. Vox formata ex ἀρτὴρ, faſcia, quâ quid conſtringitur aut colligatur. Heſychius: ἀρτὴρ, ὑπόδημα. Ita cenſet Salmaſius ad Lamprid. pag. 221. Vide Cujacium lib. 27. obſerv. cap. 16.

ἈΡΤΕΛΑΡΊΑ. Ex Ital. *Artigliaria*. Phortius de re militari lib. 1.

> Γίνονται καὶ ἐνοχλία,
> Καὶ δίχοντ' ἀρτελαρία.

Idem lib. 2.

> Μιλᾶ τὴν ἀρτελαρία
> Θέσιν τὰ γαμβρονία.

ΑΡΤΕΜΕΔΗΪΟΝ, *Dictamnum*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 442.

ΑΡΤΕΜΊΣΙΟΣ, *Majus* menſis, ſecundùm Macedones. Suidas, & alij.

ΑΡΤΖΈΝΤΟ, *Argentum*. Cod. Reg. MS. 618. f. 282. βάλε ἀρτζέντο, καὶ ὀλίγον ἰάρην, καὶ ἀσίνει τὸ ἀρτζέντο ὅταν χρίζεις, &c.

ΑΡ̓ΤΖΗ, *Relatio ad Regem*, Ἀναφορά, vox Turcica. Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 130. καὶ ἀναφορὰν, ἤγουν ἄρτζη, περὶ τούτου, τῷ Σουλτάνῳ ἔκαμαν. & p. 140. ἔκαμε δὲ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ἄτζη εἰς τὸν Σουλτάνον. Ubi Theodoſius Zygomalas: ἄρτζη, ἀναφορὰν τῷ βασιλεῖ. Utitur rurſum pag. 141. 145. 159.

ΑΡΤΖΗΒΟΥ̓ΡΙΟΝ, ita appellant Armenij *jejunium quod celebrabant & incheabant ſeptimanâ quam Græci τὴν προφωνήσιμον vocant, & quæ præcedit illam quæ τῆς Ἀποκρέω dicitur*. Anaſtaſius Epiſcopus Cæſarienſis de Artziburio: τῇ ἑβδομάδι πρὸ τῆς ἀποκρέω, ἣν νηστεύουσιν οἱ Ἀρμένιοι τὸν Ἀρτζιβούριον, ὥς τινας, ὅλως νηστεία οὐκ ἔστιν. — καὶ γὰρ οἱ Ἀρμένιοι ὅλην τὴν ἑβδομάδα νηστεύουσιν· ἡμεῖς δὲ μίαν ἡμέραν ἐὰν καταλύσωμεν, καὶ φάγωμεν, καταλύομεν αὐτῶν τὴν αἵρεσιν, &c. Infrà: ἔστω γινώσκων ἀσφαλῶς πᾶς Χριστιανὸς ὅτι λελυμέναι ἀπὸ κανόνων ἓξ ἑβδομάδαι εἰσὶν ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, ἤγουν ἡ προφωνήσιμος, ἣν καὶ Ἀρτζιβούριον ὀνομάζομεν, ἡ τυροφάγος, ἡ διακαινήσιμος, ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ τὸ δωδεκαήμερον. Anonymus de diebus in quibus jejunium ſolvunt Monachi, poſt Typicum S. Sabæ, pag. 137. καταλύομεν καὶ τὴν πρὸ τῆς ἀποκρέω ἅπασαν ἑβδομάδαν, διὰ ἕτερον πονηρὸν ἔθος τῶν Ἀρμενίων ἄστατον ἐντεῦθεν τιθέμενος· νηστεύουσι γὰρ οὗτοι διὰ ἀπώλειαν κυνὸς, ᾧ ἐπώνυμον ἦν τῷ κυνὶ Ἀρτζιβούριον, διὰ τὸ προϊέναι καὶ μηνύειν ἐν πόλεσι καὶ κώμαις τὴν ἐπιδημίαν τοῦ διδασκάλου αὐτῶν Σεργίου. τὸ γὰρ Ἀρτζιβούριος τῇ τῶν Ἀρμενίων διαλέκτῳ Μανδάτωρ ἑρμηνεύεται· ὃν πενθήσας ὁ Σέργιος ὑπὸ θηρίων βρωθέντα, ἐπέσκηψε πᾶσι τοῖς Ἀρμενίοις νηστεύειν ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις ὑπὲρ τοῦ κυνὸς τελευτῆς, καὶ καλυφθὲν ἐπιπλέον καὶ σκυθρωπάζειν, οἱ καὶ συγκαταλύπτειν τὸ αἰσχρὸν βουλόμενοι, εἰς ἀνάμνησιν τῆς τῶν Νινευιτῶν νηστείας ἰσχυρίζοντες ταύτην ἐπιτελοῦσι. Alter Anonymus de jejunio Monachorum, in eodem Typico, pag. 131. τὸ δωδεκαήμερον δὲ νηστείαν ἔχει τῶν Ἀρμενίων· οὗτοι γὰρ τὰς τρεῖς ἑορτὰς, ἤτοι τὸν εὐαγγελισμὸν, καὶ τὴν γέννησιν, καὶ τὰ Θεοφάνεια συναπτῶς ἐκτελοῦσι κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων, ἀκολουθοῦντες τε ἄλλοις αἱρετικοῖς, καὶ τῷ ἀρχηγῷ αὐτῶν Μοντανῷ, ὃς καὶ Ἰσχάνιος ὀνομάζεται· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ πρώτων Θεοφανείων δώδεκα ἡμέρας νηστεύουσι. κατὰ τὴν προφωνήσιμον δὲ, οἱ αὐτοὶ νηστεύουσιν Ἀρμένιοι ὑπὲρ τοῦ λεγομένου Ἀρτζιβουρίου, οἱ καὶ συγκαλύπτειν τὸ αἰσχρὸν τῆς τοιαύτης νηστείας θέλοντες, οἱ μὲν αὐτῶν διὰ τοὺς Νινευίτας νηστεύειν λέγουσιν, οἱ δὲ διὰ τὴν ἐξορίαν τοῦ Ἀδὰμ, τὸ ἀληθὲς δὲ ἐστι διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ κυνὸς, ὃς μανδάτωρ ἦν, τουτέστι μηνυτὴς τοῦ διδασκάλου αὐτῶν Σεργίου, &c. Triodium: χρὴ γινώσκειν ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ ἑβδομάδι (τοῦ τελώνου,) νηστεύουσιν οἱ τρισκατάρατοι Ἀρμένιοι τὴν βδελυρὰν αὐτῶν νηστείαν, τὴν λεγομένην τοῦ Ἀρτζιβουρίου· ἡμεῖς δὲ καθ' ἑκάστην ἐσθίομεν τυρὸν καὶ ὠὰ, ἀνατρέποντες τὸ ἐκείνων δόγμα τῆς τοιαύτης αἱρέσεως. Nicolaus Patriarcha Conſtantinopol. de jejunio Monachorum:

> Τὴν ἑβδομάδα ὧν λαλῶ, τὴν πρὸ τῆς ἀπόκρεω,
> Ἣν καὶ ἐπονομάζομεν τὴν τοῦ Ἀρτζιβουρίου.

Nomocanon Cotelerianus, num. 330. τὸ δωδεκαήμερον, καὶ τὴν πρὸ τῆς ἀπόκρεω τὴν ἑβδομάδαν πρώτην τῆς προφωνήσιμον, ἀλλὰ διὰ αὐτῶν ἐκεῖνον Ἀρτζηβούρτζην ὡς καὶ σέβονται οἱ ἄχρηστοι Ἀρμένιοι καὶ Κατζιζάριοι ἑορτὴν ἰδιόπιστον αὐτῶν αἱρέσεως, &c. Artziburij meminere præterea auctor interrogationum de jejunio, poſt Typicum S. Sabæ pag. 131. Balſamon in Reſp. 52. Iſaac Invectivâ 1. in Armenios, cap. 14. Nicon de Relig. Armenior. apud Cotelerium ad Clement. pag. 155. Euthymius Zygabenus in Panoplia part. 2. tit. 20. pag. 691. Nicephor. Calliſt. lib. 18. cap. 54. &c. Vide Chriſtophorum Angelum de Hodierno Græcorum ſtatu, cap. 17. & Allatium de Dominic. & Hebdomad. Græcor. num. 8.

ἈΡΤΖΗΝΓΚΌΣ, *Maſculus*. Gloſſæ Græcobarb. Ἄῤῥεν, Ἄρσεν, Ἀρσενικὸν, Ἀρτζηνικόν. Alibi: φωνὴν ἀρσενικὴν, ἢ ἀρτζηνικήν.

ΑΡΤΖΙΠΈΛΑΓΟΣ, *Mare Ægeum*, vulgò *Archipelagus*,

Archipelagus, pro Αἰγαιοπέλαγος. Threnus MS. de capta à Turcis Conſtantinopoli:

Καὶ ὅλον τὸ Ἀρτζιπέλαγος ἔφριξε κλόνησόν τε.

ἈΡΤΖΥ'ΝΗ, ἀρατζίνη, ῥετζίνη, *Reſina*, ῥητίνη. Agapius in Geoponico, cap. 204. καὶ τότε ἔχε ἕτοιμα ἐξ λίτρας ῥετίνη τῆς πεύκης, ἤγουν ἀρτζιώνην ἄσπρη, &c.

ἈΡΤΙ'ΚΑ, *Ferula*, *frutex*. Petr. Bellon. lib. 1. obſerv. cap. 18.

ἈΡΤΙΑΙ'Α, διαθήκη. Ita Lexic. Græc. MS. Reg. Cod. 930.

ἈΡΤΙΜΟ'ΡΙΟΝ, Idem quod πύρεθρον, apud Myrepſum de Antidot. cap. 27.

ἈΡΤΙ'ΣΚΟΣ, ὁ ἐκ τῆς ἄρτου τροχίσκος λέγεται δὲ καταχρηστικῶς καὶ πᾶς τροχίσκος, in Gloſſis Iatricis ex Cod. Reg. 1334. & in Gloſſis MSS. Neophyti, *Paſtillus*.

ἈΡΤΟΚΛΑΣΙ'Α, *Fractio panis à Sacerdote benedicti, qui poſt liturgiam fidelibus & monachis diſtribuitur poſt ἀπόλυσιν, propter vigiliarum laborem.* Pentecoſtarium: δεῖ γινώσκειν ὅτι ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, ἤγουν τῆς ἀντίπασχα, εἰ συμβῇ ἐστὶ τὸ Μαΐου μηνὸς, οὐ γίνεται ἀρτοκλασία μετὰ τὴν εὐλόγησιν τῶν ἄρτων, διὰ τὸ βραχὺ τῆς νυκτός. Quomodo verò benedicatur Panis ejuſmodi, docemur ex Typico, cap. 2. ὁ δὲ Κελλαρίτης προτίθησιν ἐν τῷ ἀναλογίῳ ἄρτους πέντε ἐξ ὧν ἐσθίομεν ἐν τῇ τραπέζῃ ὡσαύτως καὶ σάμνον μεστὸν οἴνου τοῦ καλλίστου, καὶ ὀλίγον ἔλαιον εἰς ἄγγος τι. ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν ἄρτον ἕνα ἐπὶ χεῖρας, καὶ τυπώσας ἐν αὐτῷ σταυρὸν, ἐπεύχεται τὴν εὐχὴν ταύτην, ἐκφώνως, &c. ὁ δὲ Κελλαρίτης διακλάσας τοὺς ἄρτους, ἐπιδίδωσι τοῖς ἀδελφοῖς, ὡσαύτως καὶ ἀπὸ ἑνὸς ποτήριον οἴνου, διὰ τὸν κόπον τῆς ἀγρυπνίας, ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς παρελάβομεν ἀπὸ τῶν ἁγίων πατέρων. - ὁ δὲ εὐλογητὸς ἄρτος ἐστὶν ἀλεξιτήριος παντὸς κακοῦ, εἰ μετὰ πίστεως λαμβάνοιτο. Anthologium menſe Decemb. pag. 127. ἡ συνήθης εὐλόγησις τῶν ἄρτων, καὶ μεταλαμβάνομεν ἐξ αὐτῶν πάντες οἱ ἀδελφοὶ εἰς ἁγιασμὸν ψυχῆς καὶ σώματος. Vide Marcum Hieromonach. de Dubiis Typic. cap. 1. 2. 3. 18. &c.

ἌΡΤΟΣ, ἄρτον ποιεῖν, apud Juſtinum in Dial. cum Tryphone, idem eſt quod ἄρτον προσφέρειν, in Concil Laodic. cap. 49. Sacramentum, corpus ſcilicet Chriſti ſanguinémque conficere. ἄρτον ἢ ποτήριον ἀναφέρειν, in Concilio Ancyrano Can. 2. ἄρτον διδόναι ἐν εὐχῇ, in Concilio Neocæſarienſi Can. 13. *Panem ſanctificatum dare*, Dionyſio Exiguo, & Iſidoro Mercatori. Concil. Laodicen. οὐ δεῖ ὑπηρέτας ἄρτον διδόναι, οὐδὲ ποτήριον εὐλογεῖν.

Ἄρτοι πολιτικοὶ, qui de publico civibus diſtribuebantur, inde appellati, quorum primam originem Artabano civi Antiocheno adſcribit Chronicon Alexandrinum an. 3. Commodi, ex ſuis prædiis ad eas largitiones annuo procurato reditu. Hunc imitatus deinde Conſtantinus M. Dicti etiam

Ἄρτοι Παλατῖνοι. Julius Pollux in Chronico, de Conſtantino M. ἐν δὲ τῇ συμπληρώσει τῆς ὑπατείας αὐτοῦ, ἔρριψεν ἐν ΚΠ. χαρίσματα τοῖς Βυζαντίοις καλάμων συντόμια ἄρτων ἡμερησίων πολιτικῶν, οὓς τινας ἄρτους ἐκάλεσε Παλατίνους, διὰ τὸ ἐκ τοῦ Παλατίου ῥογεύεσθαι τοὺς αὐτοὺς ἄρτους. Iidem

Ἄρτοι ἡμερεσιαῖοι dicuntur apud Theophanem an. 21. Conſtantij. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Panes civiles, Politici*, & noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 2.

ἈΡΤΟΣΠΟΓΓΙ'ΤΗΣ. Lexicon Stephani: Κλύσαι, ἀρτοσπογγίσαι.

ἈΡΤΟΤΥΡΙΑΝΟ'Σ τόπος, ſic dictus Conſtantinopoli *locus ubi & Panes & Caſei venum exponebantur*, apud Codinum in Orig. Conſtantinopol. num. 47. Idem num. 74. de ſtatua Menandri Poëtæ: καὶ ἔστη ἐπὶ τὸ ἀρτοτυριανὸν οἶκον, (f. φόρον) ἢ εἰς τὸ ἀρτοπωλεῖον.

ἈΡΤΟΤΥΡΙ'ΤΑΙ, Hæretici ſic dicti quòd panem & Caſeum ſuis ipſorum Sacramentis adhiberent. Horum meminerunt Epiphanius Hæreſi 49. VI. Synod. act. 11. Joan. Damaſcenus hæreſi 49. Nicetas in Theſauro Catholicæ fidei lib. 4. pag. 194. &c.

ἈΡΤΟΦΟ'ΡΙΟΝ, *Pyxis in qua ἱερὸς ἄρτος, ſeu ſacra Hoſtia, προηγιασμένη ad alias liturgias reponuntur.* Gloſſæ Gr. Lat. Ἀρτοφόρον, *Panarium*. Euchologium, pag. 190. ubi de pane ſacro præſanctificato, Καὶ ἀποτίθησι τοῦτον ἐν τῷ ἀρτοφορίῳ. Infrà: καὶ λαβὼν προηγιασμένον ἄρτον ἐκ τοῦ ἀρτοφορίου, τίθησιν αὐτὸν μετ' εὐλαβείας πολλῆς ἐν τῷ ἁγίῳ δίσκῳ. pag. 204. καὶ ἀποτίθησι τοῦτον ἐν τῷ ἀρτοφορίῳ, εἶτα λαμβάνει καὶ τοὺς ἑτέρους, καὶ ποιεῖ ὡσαύτως εἰς ἕνα ἕκαστον, καὶ συστέλλει αὐτοὺς πάντας ἐν τῷ ἀρτοφορίῳ. Rurſum: καὶ λαβὼν τὸν προηγιασμένον ἄρτον ἐκ τοῦ ἀρτοφορίου, τίθησιν αὐτόν. Sancitum Manuelis Charitopuli Patr. Conſtantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 238. τινὲς τῶν ἱερωμένων ἐν τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ προηγιασμένους θείους ἄρτους κρύπτοντες ἐν ἀρτοφορίοις, &c. Vide Πυξίον.

ἈΡΤΥΣΙ'ΕΣ, *Aromata*, in Turcogræcia Cruſij.

ἈΡΧΑΙΟΓΟΝΙ'Α τῆς ἀπαιτήσεως, *Origo petitionis*, in Baſilicis lib. 7. tit. 18. cap. 21.

ἈΡΧΑΙΡΕΣΙΑ'ΖΕΙΝ, τὸ πρὸς χάριν τοῖς πολλοῖς ζῆν, apud Auctor. Etymolog.

ἈΡΧΑΡΑ͂Σ, βότανον ἐπὶ φύλλο σπέρμα ἀνωκάτω καὶ ξηρίνεται, in Gloſſis Iatricis Græcobarb. MSS. Ἀρχαρὰς, Prophetis, *Catanance*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 716. Vide ἀρκοπόδιον.

ἈΡΧΑΡΙΑ', *Primogenitura*, Πρωτοτοκία, apud Hieron. Germanum.

ἈΡΧΑ'ΡΙΟΙ, *Novitij*, qui & ἀρχόμενοι dicuntur in Apophthegm. Patrum in Eſaia, n. 2. ἀρχόμενοι παρθένοι, apud Photium in Jobio, pag. 600. & Cod. 2. & 196. Heſychius: Εἰσαγωγικοὺς, νεαροὺς ἀρχαρίους. Macarius in Homil. 15. pag. 225. ὁ θέλων μαθεῖν τὰ γράμματα, ἀπέρχεται καὶ μανθάνει τὰ σημεῖα, καὶ ὅταν γένηται ἐκεῖ πρῶτος, ἀπέρχεται πρὸς τὴν σχολὴν τῶν γραμματικῶν, καὶ ἔστι πάλιν ἐκεῖ ὅλων ἔσχατος, ἀρχάριος· εἶτα ὅταν γένηται σχολαστικὸς, ὅλων τῶν δικολόγων ἀρχάριος καὶ ἔσχατός ἐστι, &c. Præſertim verò ita appellantur Novitij Monachi. Idem Macarius Homil. 16. pag. 251. ἔχουσι δὲ καὶ φόβον, οὐ τῶν ἀρχαρίων τῶν φοβουμένων τὰ πονηρὰ πνεύματα, ἀλλὰ φόβον καὶ μέριμναν πῶς διοικήσουσι τὰ ἐμπιστευθέντα αὐτοῖς πνευματικὰ χαρίσματα, Paradiſus, ſeu Liber Sanctorum Senum MS. λέγοντα Συγχωρήσατέ μοι, πατέρες, ὅτι οὐκ εἰμὶ ἀναχωρητὴς, ἀλλὰ ἀρχάριος. Eadem Apophthegmata in eodem Iſaia, num. 1. οὐδὲν οὕτως λυσιτελεῖ τῷ ἀρχαρίῳ, ὡς ἡ ὕβρις. & num. 3. ὁ ἀρχάριος μεταβαίνων ἀπὸ μοναστηρίου εἰς μοναστήριον, &c. Palladius in Hiſt. Lauſiaca in Marco: καὶ παρακαθίζομαι τῇ θύρᾳ τῆς κέλλης αὐτοῦ, ὡς ἔτι ἐγὼ ὁ ἀρχάριος νομίζων αὐτὸν ὑπὲρ ἄνθρωπον, ὥσπερ καὶ ἦν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Joannis Solitarij, num. 5. ὁ μὲν οὖν μακαρίτης Σάβας τοῦτον δεξάμενος, παραδίδωσι τῷ οἰκονόμῳ τῆς Λαύρας, ὡς ἵνα τὴν τῶν ἀρχαρίων ἐπιτελέσῃ διακονίαν. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum, num. 62. οἱ πάντες ἦσαν τῇ θεωρίᾳ καὶ γνώσει τέλειοι, ἀλλ' ὑπῆρχον ἐν αὐτοῖς ἰδιῶται τῷ λόγῳ, καὶ ἀρχάριοι. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. ſerm. 29. extr. ὁ δὲ μοναχὸς ὅστις δή ποτ' ἂν ἦ, εἴτε πρόκων, εἴτε ἀρχάριος, &c. & ſerm. 23. ex S. Barſanuphio: ὅτι μοναχοὶ ἀπὸ πρωΐας ἐσθίουσι, καὶ μάλιστα ὅτι εἰσὶν ἀδελφοὶ ἀρχάριοι. Infrà, his opponuntur ἀρχαῖοι πατέρες. Habentur inter

opera

opera MSS. S. Ephraim παραινετικοὶ Sermones 3. & 5. πρὸς ἀρχαρίους, & in Euchologio, pag. 468. Extat ἀκολουθία εἰς ἀρχάριον ῥασοφοροῦντα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Αυτὸς ἐγὼ εὑρίσκομαι εἰς ὅλα μου ἀρχάρης,
> Καὶ εἴδειν ἔχω τὰ πράγματα ὅπου με κάμνουν χρεία.

Vide Paralipomena de S. Paphnutio, num. 1. & Anonymum de Silentio.

ΑΡΧΕΙ͂ΟΝ, *Archivum*, ἔνθα οἱ δημόσιοι χάρται ἀπόκεινται, χαρτοφυλάκιον, Suidæ. S. Ignatius in Epiſt. ad Philadelph. num. 8. ἐὰν μὴ ἐν τοῖς ἀρχείοις εὕρω, ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ οὐ πιστεύω. Mox: τὰ ἄθικτα ἀρχεῖα, ὁ σταυρὸς αὐτοῦ, καὶ ὁ θάνατος, καὶ ἡ ἀνάστασις αὐτοῦ. Aliâ interpolatâ ad eoſdem: num. 8. αὐθεντικόν μοι ἐστὶν ἀρχεῖον ὁ σταυρὸς αὐτοῦ. Juſtin. Nov. 15. ἰδικὸς ὄντος ἀρχείου, καθ' ὃ τὰ πραττόμενα παρ' ἑαυτοῖς ἀποτίθενται. Scholiaſtes Baſilic. ad lib. 60. p. 852. ἢ ἐν τῷ ἀρχείῳ τυχὸν λεγομένῳ, ἢ ἐν τῷ γραμματοφυλακίῳ. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Archivum*. Aliàs, Græcis,

Ἀρχεῖον, *Palatium* appellatur. Suidas: αὐλὴ, τὸ νῦν ἀρχεῖον λεγόμενον. Vide Notas ad Alexiadem, pag. 246. Item

Ἀρχεῖον, *Forum*, *Magiſtratuum Curia*, Budæo ex Pauſania. οἱ περὶ τὰ ἀρχεῖα ῥήτορες, apud Baſilium Seleucienſem lib. 2. de Vita S. Theclæ, cap. 5. 15. Vide Suidam.

Ἀρχειῶται, *Archiorum ſervatores*, *cuſtodes*, in l. ult. D. de Munerib. & honorib.

ΑΡΧΗΓΕ΄ΤΗΣ, ita appellatus Proconſul Cappadociæ. Juſtinianus in Nov. 30. cap. 5. καλείσθω τε ὁ ταύτης ἡγούμενος τῇ πατρίῳ φωνῇ *Procoſ. Iuſtinianus Cappadociæ*, ὥστε καὶ τὸ τῆς ἀρχῆς ἔχειν ἴδιον, καὶ τῷ Ἀρχηγέτῃ συνονομάζειν τὸ πρᾶγμα.

ΑΡΧΗΜΙ΄Α, *Chimia*, *ars conficiendi auri*. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Chimia*, & infrà in χυμία.

ΑΡΧΗΝΙ΄ΖΕΙΝ, *Incipere*. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Ἤρξατο, Ἀρχίνιζε, Gloſſæ Græcobarb. ἀπὸ τὸ ὁποῖον τόπον χρεία μετζικὸν ἀρχινοῦσιν, ἢ ἀρχινίζουσιν, ἢ ἀρχεύγουσιν. Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Αὐγίτζε τὴν ἀνατολὴν ἀρχινίζει νὰ σπρίζει.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν θωρεῖ, καὶ τότες ἀρχινίζει,
> Ὦ θάλασσα τόσον κακὸν ἔκαμες εἰς ἐμένα.

Alibi:

> Μὲ πλήσες ἀναστεναγμοὺς καὶ κλαίμαν ἀρχινίζει.

Ἀρχινίζειν, eâdem notione. Joannes Glycas de vanitate Vitæ:

> Καὶ κάνε τορ' ἀρχινίσει, καὶ συνσπουδάζεις πάλιν.

Ἀρχίνειν, & Ἀρχίζειν etiam hodie dicunt.

ΑΡΧΙΑΝΑΓΝΩ΄ΣΤΗΣ. Vide in Ἀναγνώστης.

ἈΡΧΙΒΈΛΛΙΟΝ, *Anchuſa*, apud Interpol. Dioſcorid. c. 605.

ΑΡΧΙ΄ΒΕΣΚΟΥΣ, *Archiepiſcopus*, ex Italico *Archiveſcovo*. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 10. cap. 10. εἶτα ἠρώτησε τοὺς ἰδίους ἀρχιβέσκους εἰ ἀρέσει αὐτοῖς ὁ ὅρος.

ΑΡΧΙΓΕΡΟΝΤΕΣ. Vide in Γέρων.

ΑΡΧΙ΄ΔΙ, Ἀρχίδια, *Teſtes*, *Teſticuli*, ὄρχις, Δίδυμοι. Gloſſæ Græcobarb. ἀκύλλιν τὸ αἰδοῖον, ὀρχίδιον, ἀρχίδιν ἢ ἀρχίδιν. Ita etiam Portius: ἀρχίδι, ὀρχίδιον, ὄρχις, δίδυμοι. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 25. de Caſtore: λέγουσιν ὅτι ὀρχίδιά του εἶναι ἰατρικά.

Ἀρχιδόσκυλον, Herba Græcis dicta κυνὸς ὄρχις. Vide Ἀρχίδια.

ΑΡΧΙΔΙΑ΄ΚΟΝΟΣ. Vide in Διάκονος.

ΑΡΧΙΕΒΔΟΜΑ΄ΡΙΟΣ. Vide in Ἑβδομάριος.

ΑΡΧΙΕΠΙ΄ΣΚΟΠΟΙ dicti primitus qui Epiſcopis ratione dignitatis præerant, atque adeo Metropolitæ, & Patriarchæ, quo vocabulo primùm uſus S. Athanaſius in Apol. 2. pag. 791. Alexandrum Patriarcham Alexandrinum ita indigitans. Sed & ipſum Athanaſium Ἀρχιεπίσκοπον & Πάπαν, promiſcuè appellat auctor Vitæ S. Paphnutij, num. 73.

Ἀρχιεπίσκοποι, deinde præ cæteris dicti Patriarchæ Conſtantinopolitanus & Hieroſolymitanus, cùm Pontifex Romanus & Patriarcha Alexandrinus *Papa*; Antiochenus verò nudè *Patriarcha*, indigitarentur. Petrus Antiochenus in Epiſt. ad Archiep. Gradenſem, ubi de quinque Patriarchis: ἀλλ' οὐδὲ τούτων ἕκαστος Πατριάρχης καλεῖται κυρίως, ἀλλὰ καταχρηστικῶς· ἀνακηρύττεται γὰρ ἀρχιερεὺς ὁ Ῥώμης Πάπας· ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀρχιεπίσκοπος· ὁ Ἀλεξανδρείας Πάπας, καὶ ὁ τῶν Ἱεροσολύμων Ἀρχιεπίσκοπος· μόνος δὲ ὁ τῆς Ἀντιοχείας ἐκλήθη Πατριάρχης. Nilus Doxapatrius: ἐκλήθησαν ὁ Ἱεροσολύμων καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀρχιεπίσκοποι Πατριάρχαι, ἀλλ' ὅμως ὁ Κωνσταντινουπόλεως ὑπογράφει, Ἀρχιεπίσκοπος νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, &c. Similia habet Balſamon de Privileg. Patr. p. 449. 450. 451. Juſtinian. in Nov. 7. in Procem. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ Πατριάρχης εὐδαίμονος πόλεως.

Ἀρχιεπίσκοποι denique inclinante Græcorum Imperio, atque adeò poſt Juſtiniani tempora appellati majorum Civitatum Metropolitis ſubditi Epiſcopi, hac appellatione ſubinde donati ab Imperatoribus, licèt nullis Epiſcopis præeſſent. Idem Nilus Doxapatrius, in lib. de S. Patriarchatib. poſtquàm dixit Patriarchas Diœceſes ſuas ſeu ἐπαρχίας, εἰς Ἐξάρχους, εἰς Μητροπόλεις, εἰς Ἀρχιεπισκόπους, καὶ εἰς Ἐπισκόπους diviſiſſe, hæc ſubdit: ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἔθνεσι πόλεσιν ἐποίουν Ἐπισκόπους· εἰ δὲ τινες ἦσαν πόλεις ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ καὶ αὐταὶ μέγισται, καὶ μικρὸν ἀποπίπτουσαι τῆς πρώτης, ἐποίουν ταύτας Ἀρχιεπισκοπάς· αἵ τινες εἶχον ἐπισκοπὰς ὑφ' ἑαυτὰς δύο· γὰρ μητροπόλεις γίνεσθαι ἐν μιᾷ ἐπαρχίᾳ ἀδύνατον ἐκρίθη, εἰ μή που ὕστερον εἰς βασιλικὴν φιλοτιμίαν ἀποσπασθῇ τις ἐπισκοπὴ ἀπὸ τινος μητροπόλεως, καὶ τιμηθῇ Μητρόπολις παρὰ τοῦ Βασιλέως, ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ διὰ τὴν ἀρετὴν τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν Ἐπισκόπου. καὶ αὐτὴ γὰρ καλεῖται Μητρόπολις, εἰ καὶ μὴ ἔχει πόλεις ὑφ' ἑαυτὴν καὶ Ἐπισκοπὰς, ὧν ἴσταται μητρόπολις. Balſamon in Meditat. ὡρίσθη γὰρ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τὰς μὲν ἐχούσας διοικήσεις πολλὰς πόλεις ὑπὸ Ἐπισκόπων κυβερνωμένας παρὰ Μητροπολιτῶν διεξάγεσθαι, ὡς καὶ Πρώτους οἱ κάνονες ὀνομάζουσι. τὰς δὲ μὴ ἐχούσας ὑφ' ἑαυτὰς πόλεις τινὰς ὑπὸ Ἐπισκόπων διοικουμένας, παρὰ Ἀρχιεπισκόπων ἱερατεύεσθαι, ὥστε μετονομάζειν μὲν αὐτὰς τῶν Μητροπόλεων, ὑπερτερεῖν δὲ τῶν Ἐπισκοπῶν. Ejuſmodi Archiepiſcoporum meminerunt paſſim Notitiæ Epiſcopatuum editæ poſt Codinum, & alibi: ſed hæc attigiſſe ſuffecerit, cùm hæc alij non ſemel tractaverint, à nobis laudati in Gloſſ. med. Lat. in V. *Archiepiſcopus*.

ΑΡΧΙΕΡΕΙ͂Σ, *Epiſcopi*. Novella Alexij Imp. de Electionibus: ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς μείζων ἐστὶ τοῦ ἱερέως, οὕτω καὶ ὁ ἱερεὺς τοῦ Διακόνου. Ita paſſim appellantur apud Symeonem Theſſalonic. in lib. de Sacris ordinat. & in Libris Eccleſiaſticis Græcorum.

Ἀρχιευνοῦχος, *Primus Eunuchorum Palatinorum*, *Prapoſitus Palatij*. Chronicon Alexandrinum an. 5. Valentiniani: καὶ τὸν Πραιπόσιτον τοῦ Παλατίου αὐτοῦ Ῥοδανὸν ὀνόματι, ἄνδρα δυνατὸν καὶ εὔπορον καὶ διοικοῦντα τὸ παλάτιον, ὡς πρῶτον ὄντα Ἀρχιευνοῦχον. Πρῶτος τῶν εὐνούχων, apud Theophanem an. 15. Conſtantij. πρῶτος τῶν βασιλικῶν εὐνούχων, an. 1. Juliani, denique πρωτευνοῦχος, an. 9. Rhinotmeti, pag. 306. ἐν παλατίῳ εὐνούχων ἄρχων, apud Procop. in Hiſt. arcana, pag. 30. 1. Edit. μέγας κοιτωνίτης, apud Leonem Grammaticum in Leone Philoſopho, pag. 486.

Digitized by Google

Gloſſæ Lat. Gr. *Cubicularius*, Ευνῦχος, Ευνῦχος τ̃ παλατίου, apud Iſidorum Peluſiot. lib. 1. Epiſt. 27. 36. ubi de Pheraſmanio & Antiocho, Archieunuchis Palatij ſub Theodoſio Juniore, quorum in aula auctoritatem exaggerat: ut & ſub Conſtantio Athanaſius ad Solit. p.894. πολλοὶ δὲ μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον εἰσὶν εὐνῦχοι παρὰ Κωνςαντίῳ, καὶ πάντα δύνανται παρ' αὐτῷ, χωρὶς δὲ τέτων ὐδὲν ἔςιν ἐκεῖ γινόμενον, & pag. 835. τίς ἄρα πιςεύσειεν ἀκέων ὅτι σπάδωνες οἱ οἰκειακὰς ὑπηρεσίας μόγις πιςευόμενοι; φιλόδοξον γὰρ τέτων γένος, καὶ ὐδὲν ἄλλο μεριμνῶσιν, ὡς τὸ ὅπερ αὐτὰς ἡ φύσις ἀφείλετο ἐμποδίζειν, ὅτοι νῦν τ̃ ἐκκλησιῶν καλάρχεσι, καὶ τέτοις ὑποπεπλωκὼς Κωνςάντιος πάσιν ἐπεβάλλετο. Habent & Turci ſuos Αρχιευνέχες, ut eſt apud Ducam Hiſt. cap. 16. extremò, & cap. 40.

ΑΡΧΙΖΟΥΠΑ'ΝΟΣ. Vide in Ζυπάνος.

ΑΡΧΙΚΟΥΝΙ'ΤΙΣ. Vide in Κύνιον.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙ'ΤΗΣ. Vide in Μάνδρα.

ΑΡΧΙ'ΜΗΝΟΝ, *Kalendæ, menſis initium*. Hodie Αρχιμηνιά. Joan. Tzetzes Chil.13. v.248.

> Καὶ ὅσοι κατ' ἀρχίμηνον τὴν Ἰανυαρίε,
> Καὶ τῇ Χειςῦ γεννήσει δὲ, καὶ φῶτων τῇ ἡμέρᾳ,
> Ὁπόσοι πιειςρέχεσι τὰς θύρας προσαιτέντες.

ΑΡΧΙΜΟ'ΔΙΟΣ, *Modius æneus in cæterorum modiorum examen palàm expoſitus.* Collectanea de Antiq. Conſtantinop. pag.87. ἐτυπώθη τότε γὰρ καὶ ἀρχιμόδιον παρὰ τ̃ ἐν ΚΠ. οἰκέντων. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 2. ſect. 24. num.13. & Notas ad Alexiadem, pag.384. 385.

ΑΡΧΙ'ΝΕΙΝ, Αρχινίζειν. Vide in Αρχινίζειν.

ΑΡΧΙΠΡΕΣΒΥ'ΤΕΡΟΣ. Vide in Πρεσβύτερος.

ΑΡΧΙΣΑΓΙΤΤΑ'ΤΩΡ. Vide Σαγίττα.

ΑΡΧΙ'ΣΜΑΤΟΝ. *Saltatio*. Gloſſæ Græcobarb. Εἶδος ὀρχήσεως, ἤγεν ἰδέα τ̃ ὀρχήσματος, ἢ ἀρχισμάτε.

ΑΡΧΙΣΤΡΑ'ΤΗΓΟΣ, Epitheton vulgò S.Michaëli à Græcis attributum: quo unico etiam vulgò appellari ſolet. Joannes Euchaïtorum Metropolita, pag. 52.

> Αρχιςράτηγε τ̃ ἄνω ςρατευμάτων.

Ita ἀρχιςράτηγος τ̃ ἄνω τάξεων, apud Nicetam in Iſaacio lib.3. num. 5. Vide Henricum Valeſium ad Hiſt. Eccl. Euſebij lib.1.cap.1.pag.5. & 6.& noſtram Conſtantinopolim Chriſt. lib. 3. ubi de Eccleſiis Sanctis Angelis dicatis.

ΑΡΧΙΤΕΛΕΙ'Α, Αρχοτελεία, *Principium & finis*. Codex MS. Bibliothecæ Barberinæ apud Allatium in Diſſert.1. de libris Eccleſ. Græcor. παρασημειώσεις τ̃ εὐαγγελικῶν περικοπῶν κατὰ τὰς ἑορτασίμες ἡμέρας τ̃ ἐνιαυτ̃ ἀναγινωσκομένων ἐν τῇ ἀνατολικῇ ἐκκλησίᾳ, μετὰ προσθήκης τ̃ ἀρχιτελειῶν πρὸς ἐναργῆ καὶ σύντομον κατάληψιν τ̃ ζητεμένε. Id eſt, *cum principio & fine*. Ita in calce Codicis Evangeliorum Colbertei, ſubduntur τ̃ ἁγίων Ευαγγελίων τ̃ ὅλε ἐνιαυτ̃ ἀρχοτελείαι, καθὼς ἀναγινώσκει ἡ ἁγία καὶ μεγάλη ἐκκλησία.

ΑΡΧΙΦΕΡΕΚΙ'ΤΑΙ, *Interpretes Perachim, ſeu titulorum Talmudis*, in Nov. Juſtiniani 146. cap.1. in fine. Vox Hybrida, partim Græca, partim Hebræa.

ΑΡΧΟΝΤΑΡΕΙ͂ΟΝ, *Ædes quæ Palatij locum præſtat*, vel *ipſum Palatium*. Anonymus de caſtrametatione: πρὸς δὲ τὸ ἀνατολικὸν μέρος, ἔμπροσθεν τ̃ κόρτης, στῆναι πηγνύσθω τὸ ἀρχονταρεῖον. Jacobus Diaconus in Vita S. Pelagiæ: κελεύει αὐτῷ, Ἄπελθε εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἀναγράψας πάντα τὰ ἐν τῷ βεςιαρίῳ μυ, ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἐν ἀρχονταρείῳ, καὶ φέρε ὧδε. Ubi Meurſius legendum cenſet ἀρχονταρείῳ.

Αρχονταρίκια, ædes Magnatum, quas Romani *Palatia*, nos *Hoſtels* dicimus. Typicum Monaſterij Deiparæ τ̃ Κεχαριτωμένης MS. cap. 17. ἐφ' ἑκάςῃ τ̃ παραβαλλεσῶν εὐλαβῶν γυναικῶν, αἱ τινὲς τ̃ τρόπον παραγενόμεναι ἀνάπαυσιν ἕξεσιν ἐν τῷ πλησίον τ̃ πυλῶνος γινομένῳ ἀρχονταρικίῳ, καὶ διὰ τ̃ ἐκεῖσε παρόντος διακονητῦ εἰσελεύσονται καὶ ἐξελεύσονται ἐν τῇ μονῇ. cap.69.& 80. Δεσποτικὸν οἴκημα appellatur.

Ἄρχοντες, *Præſides*, vel *Prætores Provinciarum*, ita dicti paſſim in Baſilicis, qui θεματικοὶ ἄρχοντες appellantur in Novella 1. Romani Lacapeni, §. 2. Scholiaſtes Baſilic. lib. 7. tit.1. Ἄρχοντας δὲ νόει τὰς ἔχοντας δικαιοδοσίαν. Liber Leonis & Conſtantini Impp. tit.6. τὸ τ̃ ἄρχοντος ὄνομα γενικόν ἐςι, καὶ σημαίνει καὶ ςρατηγὸν, καὶ ἀνθύπατον, καὶ πάντας τ̃ ἐπαρχιῶν διοικητὰς, εἰ καὶ συγκλητικοὶ ὦσιν. Mox: ὁ ἄρχων, κατὰ μόνην τὴν ἰδίαν ἐπαρχίαν τὴν ἐξυσίαν ἔχει· ἔξω γὰρ ταύτης ἰδιώτης ἐςιν, ὁ ἄρχων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, μείζω ἁπάντων ἐξυσίαν ἔχει μετὰ τ̃ βασιλέα. Macarius Homil. 12. ὅταν συλληφθῇ λῃςὴς εἰς δικαςήριον, καὶ ἄρχηται κρίνεσθαι, λέγει αὐτῷ ὁ ἄρχων, ὅτι ἐπείνες τὰ κακὰ, καὶ ᾔδεις ὅτι συλληφθῆναι ἔχεις. Et Homil. 15. pag. 225. καὶ τότε μὲν ἡγεμὼν, καὶ ὅταν γένηται ἄρχων, λαμβάνει ἑαυτῷ βοηθὸν τ̃ συγκάθεδρον. Theodoritus lib.1. Hiſt. Eccl. cap.2. de Conſtantino M. καὶ ἄρχοντας μετὰ πίςει κοσμουμένες ἐφίςη τοῖς ἔθνεσι. Ἄρχων τ̃ χώρας in Codice Canon. Afric. Can.48. Vide Nov. Juſtiniani 6. 161. &c. Proſtant aliquot Epiſtolæ apud Iſidorum Peluſiotam & Nilum Monachum inſcriptæ viris aliquot primariis Αρχόντων dignitate donatis, verbi gratiâ apud Peluſiotam, lib. 1. Epiſt. 31. Διοφάντῳ Ἄρχοντι, ubi ut & Epiſt. 47. 148. Billius Interpres *Prætorem* vertit. Vide Salmaſium ad Spartianum, pag. 36. & Henric. Valeſium ad Euſebij lib. 5. Hiſt. Eccl. caput 17. Ἔξω ἄρχοντες, *Iudices in Provinciis*. Martyrium S. Acacij, num. 1. de Licinio Imp. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τὰς ἔξω ἄρχοντας ἐθέσπισε, φόβε παντὸς καὶ κινδύνε βασιλικῦ γέμοντα. Infrà: τῦτον δέσμιον τοῖς ἔξω δικαςηρίοις δίδοσθαι εἰς τιμωρίαν προσέταξε.

Απάρχοντες, *Expræſides*, in Nov. 1. Romani Lacapeni, & apud Harmenopulum lib. 2. tit. 3. §. 18.

Ἄρχων ςρατιωτικὸς, in Nov. 50. Juſtiniani, cap. 1. §. 1. Nov. 128. cap. 20. Erant autem in Provinciis ἄρχοντες πολιτικοὶ, & ςρατιωτικοί. Erant qui utramque dignitatem habebant, ut Præfectus Auguſtalis, qui in Edicto 13. Juſtiniani, cap.9. §.2. dicitur ἔχειν καὶ τὴν ςρατιωτικὴν καὶ τὴν πολιτικὴν ἀρχήν.

ἈΡΧΟΝΤΕΣ, univerſim appellati *Magnates & proceres aulæ Conſtantinopolitanæ*, ut ex Luitprando lib.3. cap. 9. Vvillelmo Tyrio lib. 20. c.18. & ſcriptoribus Byzantinis paſſim colligitur. Ex iis qui generis vel dignitatum prærogativâ eminebant, πρότεροι ἄρχοντες appellantur in diplomate Andronici Imp. apud Phranzem, lib. 3. cap. 24. πρώτευοντες τ̃ ἀρχόντων, apud Theophylactum Simocattam lib.8. cap. 9. συγκλητικοὶ ἄρχοντες apud Scylitzem, pag.857. & in Jure Græco-Rom. pag. 215. δεσποτικοὶ ἄρχοντες, ibid. pag.215. 218. 269. 282. &c. πολιτικοὶ ἄρχοντες, pag. 268. qui quidem eundem gradum apud Byzantios obtinebant, quem apud nos *Barones*. Cæteri inferioris paulò dignitatis ἄρχοντες nudè, interdum καθ᾽ ἑτέρω ἄρχοντες, ut in Novella Conſtantini Porph. περὶ δυνατῶν. Hæc olim à nobis obſervata ad Alexiadem, pag. 337. & in Gloſſ. med. Lat. in voce *Archontes*. Anonymus Combefiſianus in Porphyrog. num. 10. εἴτε γὰρ τ̃ ἀρχόντων, ἢ τ̃ μέσων, ἢ τῦ χυδαίου ὑπῆρχε πάντες. Pachymeres lib 9. cap.16. καὶ δὴ λιτανείαν παραγγείλας πάσι τῷ λαῷ συνῆρχεν καὶ αὐτὸς ἅμα ἄρχεσι πολλοῖς ἄλλοις, ὡς πολλάκις

λάκις ἐδόθη. Ita paſſim apud Cantacuzenum & alios. Deſcribitur in Euchologio Goari pag. 931. Εὐχὴ ἐπὶ προσαγωγῇ ἀρχόντων, ἤτοι Πατρικίων.

Ἀρχόντισσαι, *Archontum uxores, Nobiles matronæ.* Portius: ἀρχόντισσα, *Domina, Hera*, δέσποινα, δεσπότις, κυρία. Continuator Theophanis lib. 3. num. 44. de Porphyra, Palatij triclinio: ὅτις οὕτω λέγεται, διὰ τὸ τὴν Δέσποιναν ἐκεῖσε ἐκπάλαι διανέμειν τὸ ὀξὺ τῶν Ἀρχοντίσσαις κατὰ τὸν τῶν Βρυμαλίων καιρόν. Nicetas in Iſaacio lib. 3. num. 5. πάντων τῶν ἀρχόντων παρεσταμένων καὶ ἀρχοντισσῶν. Nicephorus Blemmides in Epiſt. laudata ab Allatio, Marceſinam Joannis Ducæ Imp. pellicem, ἀρχόντισσαν indigitat. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Γιαυτὸν μοιλεῖ ἡ ἀρχόντισσα, κ' εἶνε ἡ ὥρα ξέτης.

Alibi:

> Πῶς εἶναι Πωλωνίες ἀρχόντισσα μεγάλη.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

> Ἀρχόντων καὶ ἀρχοντισσῶν ἐκάμνασι φιλία.

Idem lib. 7.

> Ἦλθαν πολλαῖς ἀρχόντισσαις ἔμορφαι πολισμέναις.

Ita præterea uſurpant idem Nicetas in Iſaacio, lib. 3. num. 11. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini, ſect. 5. cap. 15. Epiſt. 22. apud Cruſium lib. 4. Turcogr. &c.

Ἀρχοντάκης, *Nobilis.* Manuel Malaxus in Chron. MS. in Andronico Comneno: καὶ ἐθυμήθη ὅτι εἶναι κάποιος Ἰσαάκιος εἰς τὴν πόλιν πτωχὸς ἀρχοντάκης.

Ἀρχοντόπουλοι, quaſi *Minores*, vel minoris dignitatis ἄρχοντες, ſeu Nobiles, cujuſmodi erant quos noſtri *Domicellos*, *Valetos*, & *Scutiferos* appellabant: vel certè ἀρχόντων filij, qui nondum, præ ætate, ad dignitates pervenerant. Sic, ut apud nos, ita & apud Byzantios triplex fuerit nobilium ordo, πρώτων ἀρχόντων, Ἀρχόντων, & Ἀρχοντοπούλων, ut eſt in Diplomate Andronici Jun. apud Phranzem lib. 3. cap. 24. Ἀρχοντοπούλους appellatos Magnatum filios colligere licet ex Conſtantino Porphyrog. in lib. de Adm. Imp. cap. 32. pag. 106. καὶ ἀρχοντόπουλον Παῦλον τὸν υἱὸν Βράνου. Denique ex Anna Comnena lib. 7. pag. 204. quo loco ait Alexium parentem phalangem inſtituiſſe conflatam ex aulæ Conſtantinopolitanæ nobilioribus adoleſcentibus, quibus Ἀρχοντοπούλων nomenclaturam indidit, quòd eſſent ἀρχόντων filij: καὶ Ἀρχοντοπούλους ὠνόμασεν, ὡσανεὶ ἐξ Ἀρχόντων υἱοὺς γεγονότας.

Ἀρχοντόπουλον, interdum neutro genere efferunt Scriptores. Cantacuzenus, lib. 1. cap. 48. & Codinus de Offic. cap. 6. num. 38. cap. 7. num. 18. cap. 17. num. 49. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Εὐθὺς τὰ ἀρχοντόπουλα τὰ ἦσαν τῆς πολέν.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Γιατὶ κ' ἐγὼ μία φορὰ ἤμουν ἀρχοντοπούλα.

Infrà:

> Ὡς εἶδεν τόσον τὸν καιμὸν εἰς τὴν ἀρχοντοπούλα.

Jam verò Ἀρχοντόπουλοι cujuslibet eſſent generis vel conditionis aut dignitatis, in Palatio nudis ſtabant capitibus, cùm cæteri ἄρχοντες & Principes Sciadiis capita operirent, pro ratione officij aut ordinis, uti teſtantur Nicephorus Gregoras lib. 11. extremo, & Codinus de Offic. cap. 3. num. 12. & cap. 7. num. 32. Vide Ασκεπεῖς.

Ἀρχοντίζειν, *In nobilium ordinem adſcribere, Nobilitare*, apud Portium.

Ἀρχοντεύειν, Ἀρχοντευίσκειν, *Principem agere*, vel *Magnatem eſſe.* Gloſſæ Græcobarb. Πληθωνίσκω, Πολωνίσκω, Πλουτηνίσκω, Ἀρχοντευίσκω. Alibi: Πότε θέλω πλουτεύειν, Πότε θέλω ἀρχοντεύειν.

Ἀρχοντότζικος, *nobilis*, *Clarus avis*, εὐγενής, &c. Portius.

Ἀρχοντικὸν, *Ordo nobilium*, ſeu Ἀρχόντων, qui ſcriptoribus noſtris *Baronagium*: Ἀρχοντικὴ τάξις, Cantacuzeno in prooemio Hiſt. Anna Comnena lib. 1. pag. 11. αὐτὸς δὲ ὁ Βρυέννιος τὸ μέσον κατεῖχε τῆς φάλαγγος ἔκ τε Μακεδόνων καὶ Θρακῶν συντεταγμένον, καὶ τῆς ἀρχοντικῆς σύμπαντος ὅσον ἐπίλεκτον.

Ἄρχοντες τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, dicuntur non modò Ἐξωκατάκοιλοι, ſed & cæteri Eccleſiæ Officiales; hoc tamen diſcrimine quòd ἐξωκατακοίλους, τιμιωτάτους, & ἀδελφοὺς, cæteros à Protonotario ad Hypomnematographum, θεοφιλεστάτους, & υἱοὺς & alios deinceps ἐντιμοτάτους, Patriarcha compellat. Ita habent ſalutationes Epiſtolar. Pontif. apud Habertum & Goarum. Vide Turcogræciam Cruſij lib. 4. Epiſt. 29. init.

Ἀρχοντία, *Dignitas* ἀρχόντων, in Eccleſia Conſtant. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 4. cap. 18. εἶπεν αὐτοῖς μετὰ θυμοῦ, Ἐκβάλλεται τὰς σκουφίας. Εἰπόντος δὲ τοῦ ἑνὸς, ὡς οὗτοι οὐκ ἔχουσι τοιαύτην συνήθειαν, ἔφη, Εἰ μὴ ποιήσατε τοῦτο, τυχὸν ἐκπέσεσθε ἀπὸ τῆς ἀρχοντίας ὑμῶν.

Ἀρχοντίκιον, eâdem notione. Alexij Comneni Novella de electionib. num. 10. οἱ μὲν οὖν ἔχοντες ἐπαινετὸν βίον, προκοπτέτωσαν εἴς τε τὴν Ἀρχιερωσύνην, καὶ τὰ Ἀρχοντίκια. Balſamon ad Concil. VI. Can. 7. ὀφφίκια μέν τοι ἐκκλησιαστικὰ λέγονται τὰ ἀρχοντίκια. Idem in Jure Græco-Rom. lib. 2. pag. 143. οἱ δὲ ἀξιόλογοι κατά τε λόγον καὶ πρᾶξιν εἰσαγέσθωσαν εἰς τὴν τῆς διδασκαλίας διακονίαν· καὶ διὰ τῶν διδασκαλικῶν προβαινέτωσαν εἰς τὰ ἀρχοντίκια. Joannes Epiſcopus Citri in Reſponſis ad Cabaſilam, pag. 328. ἐν τούτοις εὑρίσκονται τινες μοναχοὶ ὁπωσοῦν πείρας ἐκκλησιαστικῆς, τὰ μὲν τῆς ὑπερεχούσης τάξεως ἀρχοντίκια, &c. pag. 329. τὸ ἀρχιδιακονικὸν ὀφφίκιον, οὐκ ἔστιν ἀρχοντικόν. Infrà: οὐ δι' ἄλλο τι, ἢ ὅτι ἀρχοντικίοις τετίμηνται. Ἀρχοντικὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα, eidem Joanni Epiſcopo Citri, pag. 325. 327.

Ἀρχοντίκια μικρὰ, dicuntur Dignitates & Officia Eccleſiæ, quæ ſunt poſt tertiam πεντάδα, ſeu poſt tertium quinarium: qui enim in his quindecennario numero continentur, μεγάλοι ἄρχοντες appellantur. Catalogus Allatianus: ἔξωθεν μὲν τῶν δεκαπέντε ὀφφικίων καὶ Κληρικάτων τῆς ἁγίας ἐκκλησίας διώρισαν οἱ ἁγιώτατοι Πατριάρχαι ἀρχοντίκια μικρὰ, εἰς ὑπηρεσίαν τῆς ἁγίας ἐκκλησίας. Alter Catalogus Allatianus: ὁ μέγας Ἀρχιδιάκων καὶ ὁ Δεύτερος τῶν Διακόνων, οὐ τάσσονται μετὰ τῶν Ἀρχοντικίων τῆς ἁγίας ἐκκλησίας, ἀλλ' ὀφφίκιά εἰσι καὶ μόνα.

Ἀρχοντεία, *Præfectura, diſtrictus, Dominium.* Sancitum Germani Patr. Conſtantinopolit. lib. 3. Iuris Græco-Rom. pag. 233. ἐν τῇ ἀρχοντείᾳ τοῦ Σμοκόβου, χωρὶς Βαλίτζης.

Ἀρχοντία, *Principatus.* Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 30. ἀπὸ δὲ τοῦ κάστρου τῶν Δεκατέρων ἄρχεται ἡ ἀρχοντία τῆς Τερβουνίας. Infrà: ἀρχοντία τῶν Ζαχλούμων.

Ἄρχων τῆς ἀλλαγίου. Vide in Ἀλλάγιον.

Ἄρχων ἀντιμινσίων. Vide in Ἀντιμίνσιον.

Ἄρχων ἀρχόντων, Dignitas, quâ inſignitos Taronis toparchas legimus apud Conſtantinum de Adm. Imp. cap. 43. 44. ubi iis ab Imperatoribus Conſtantinopolitanis, quibus obnoxij ac ſubditi erant, hanc collatam innuit, hiſce verbis: ἐπεὶ ὁ Ἄρχων τῶν ἀρχόντων δοῦλος τοῦ βασιλέως τυγχάνει, ὡς παρ' αὐτοῦ προβαλλόμενος, καὶ τὸ τοιοῦτο δεχόμενος ἀξίωμα. Leo Grammaticus in Conſtantino Porphyrog. pag. 491. παρεγένετο δὲ ἐν τῇ πόλει καὶ Ἀσώτιος, ἀνὴρ ἐμπειρίᾳ ὀνομαστότατος, υἱὸς ὢν τοῦ Ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, &c. Eandem dignitatem Aſotio tribuit idem Conſtantinus, cap. 44. Vide Continuatorem Theophanis lib. 3.

 num. 31.

Digitized by Google

num. 31. Symeonem Logothetam in Porphyr. n. 8. & Cantacuzen. lib. 3. cap. 98. init. Leunclavius in Pand. Turc. num. 14. ait Cedrenum *Beglebergorum* meminiſſe, & ipſum nomen interpretatum *Archontas Archonton*, ut noſtri *Dominos Dominorum*, veluti qui ſub ſe, præter gregarios milites, Spachios, Subaſſas etiam, Sangiacos & Begos habeant, utroſque minorum (quod aiunt) gentium Dominos. Similia habet in Onomaſtico ad Hiſt. Turc.

Ἄρχων μέγας, ſeu Μέγας ἄρχων, *Qui obſequio Palatino præerat*: dignitas quâ donatus Margarites à Theodoro Laſcari Imp. à quo hæc primùm inſtituta. Georgius Acropolita in Chron. cap. 60. ὁ δὲ Βασιλεὺς Θεόδωρος Ἄρχοντα τῷ αὐτῷ κεκλημένον ὀνόματι τάξεως, οὕτω μέχρις αὐτοῦ τὸ τοιοῦτον ἔν τινι γεγονός· ὁ δὲ καὶ Μέγας προσέγραφε τῷ ὀνόματι. Pachymeres lib. 11. cap. 21. pag. 288. στρατηγὸς ἦν τῇ δὲ Μαρύλης, καὶ μέγας Ἄρχων ἐξ ἀξιώματος ἐκαλεῖτο. Vide Τζαούσιος.

Ἄρχων τῶν ἐκκλησιῶν, *Præfectus Eccleſiis*, dignitas Eccleſiæ Græcæ in quinta Pentade, ſic dictus, quòd τὴν ἐποχὴν τῶν ἐκκλησιῶν haberet, id eſt *præfecturam*, ut eſt apud Codinum de Offic. aulæ Conſtantinopol. cap. 1. num. 24. ex Cod. Reg. ubi Editus habet, ὁ Ἄρχων τῶν ἐκκλησιῶν μετὰ τοῦ Σακελλίου. Alius Catalogus ex Cod. perinde Regio: ὁ Ἄρχων τῶν ἐκκλησιῶν ἔχων τὴν ἐποχὴν τῶν καθολικῶν ἐκκλησιῶν μετὰ προτροπῆς τοῦ Σακελλίου. Ex his præfuiſſe Eccleſiis Catholicis, id eſt Parœcialibus, hanc dignitatem patet. Alter Catalogus præfuiſſe etiam monaſteriis monet: ὁ Ἄρχων τῶν μοναστηρίων καὶ τῶν ἐκκλησιῶν εἰς τὰ ἀνδρῷα μοναστήρια. Sed hæc ſpectare videntur dignitatem τοῦ Ἄρχοντος τῶν μοναστηρίων, cujus quidem officium magis declarat Codex Allatianus: γράφει δὲ καὶ τὰ σταυροπήγια, καὶ κρατεῖ ἐν τῇ φυλάξει αὐτοῦ τὸ μύρον. Vide Ἀντιμίνσιον, σταυροπήγιον, Μύρον.

Ἄρχων τοῦ Εὐαγγελίου, dignitas Eccleſiæ Conſtantinopolit. in Quinta Pentade, cujus munus deſcribit Codinus, cap. 1. num. 25. ὁ Ἄρχων τοῦ εὐαγγελίου, εἰς τὸ κρατεῖν τοῦτο εἰς τὰς λιτάς: tenebat igitur Evangelium in ſacris poſſeſſionibus.

Ἄρχων κοντακίων, dignitas Eccleſiaſtica, ex ordine Lectorum, ut eſt apud Joannem Epiſcopum Citri in Reſponſ. p. 328. Vide Κοντάκιον.

Ἄρχων τῶν Μοναστηρίων. Dignitas Eccleſiaſtica, quâ qui donatus erat, habebat τὴν ἐποχὴν τῶν μοναστηρίων μετὰ προτροπῆς τοῦ μεγάλου Σακελλαρίου. Ita Codinus, cap. 1. num. 3. in Catalogo Patr. Conſtantinopol. Nicetas Sclavus dicitur objiſſe munus Ἄρχοντος τῶν μοναστηρίων, in jure Græco-Rom. pag. 300. Meminit ejuſce dignitatis Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 10. cap. 10. ſect. 11. cap. 4. Joannes Cantacuzenus lib. 1. cap. 50. Pſeudoſynodus Palamitarum ſub eodem Cantacuzeno, pag. 171. &c. meminit etiam Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. Ἄρχοντος τῶν μοναστηρίων τῶν κατὰ τὴν Προποντίδα.

Ἄρχων τῶν τειχῶν, *Qui Urbis murorum & mœnium curam habebat*. Apud Continuatorem Theophanis lib. 1. n. 8. quidam Hecabulus, τὴν τῶν τειχῶν ἐπιμέλειαν καὶ πρόνοιαν ποιούμενος. Alius apud Cantacuzenum lib. 1. cap. 56. τειχῶν τὴν φυλακὴν πεπιστευμένος. Idem qui Κόμης τοῦ τείχους, apud Symeonem Logoth. in Michaële Theophili F. n. 10.

Ἄρχων τοῦ τοῦλδου, *Qui impedimentis militaribus præerat*, apud Leonem in Tacticis cap. 10. §. 11.

Ἄρχων τῶν φώτων, dignitas Eccleſiaſtica, quæ ex ordine Presbyterorum fuit, ut ſcribit Joannes Epiſcopus Citri in Reſponſis, pag. 328. Ejus officium deſcribit Codinus de Offic. cap. 1. num. 26. ὁ Ἄρχων τῶν φώτων, ἔχων τὴν ἐποχὴν τῶν νεοφωτίστων, *Curam habebat recèns baptizatorum*: vel potiùs baptizandorum. Catalogus alter ex Cod. Reg. ὁ Ἄρχων τῶν φώτων, ἀναδεχόμενος τοὺς εἰς τὸ βάπτισμα εὐτρεπιζομένους, διδοὺς καὶ τὰ κηρία τοῖς κληρικοῖς ἐν ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς.

Ἄρχων τοῦ χρυσοχοείου, *Aurificinæ præfectus*, apud Leonem Grammaticum in Theophilo, pag. 450. & in Lacapeno, pag. 497. Ἄρχων χρυσοχόου, apud Anonymum Combefiſianum in eodem Lacapeno, num. 6.

ἈΡΧΟΝΤΙΚΟΊ, Hæretici, qui ὡς πολλοὺς ἄρχοντας τὸ πᾶν ἀναφέρουσιν, καὶ τὰ γινόμενα ἐκ τούτων γεγενῆσθαι λέγουσιν. Ita Joannes Damaſcenus de Hæreſib. num. 40. de iis etiam agit Nicetas in Theſauro fidei Orthodoxæ lib. 4. cap. 13.

ἈΡΩΜΑΤΙΚΌΣ, *Aromatarius*, Μυρεψικός, in Corona pretioſa.

Ἀρωματοφόροι, dictæ tres Mariæ, quæ coëmptis aromatibus ad Chriſti ſepulchrum acceſſerunt, ut eum ungerent. Vide Theophan. Cerameum Homil. 29. 30. 31.

ἈΡΧΌΣ, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti, ἀφεδρών. *Cloaca*.

ΑΣΑΡΙΦΗ, Ægyptiis, Κλίμος. Interpolator Dioſcor. cap. 121.

ΑΣΆΡΡΑ, τὸ πολύγονον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Polygonon*. Vide Matth. Silvaticum in *Aſara*.

ΑΣΑΦΊΤΗΣ, *Aſa fœtida*, *Laſer*, *Scordium*, Scholiaſtes Myrepſi Ἀσαφίτης, τὸ σκόρδιον. Vide eundem Myrepſium de Antidot. cap. 27. & ibi Fuchſium, & Ruellium de Natura ſtirpium lib. 3. capite 52.

ἌΣΒΕΣΤΟΣ, *Calx viva*. Gloſſæ Gr. Lat. Κονία ἄσβεστος, *Calx*. Theodoritus dial. 1. contra Hæreſ. οὕτω τὸν λίθον ἰδόντες καὶ διαλύοντες, οὐκέτι λίθον, ἀλλ' ἄσβεστον ἢ τίτανον καλοῦμεν. Lib. 60. Baſilic. tit. 51. cap. 9. §. 10. ποινὴ μετάλλου ἐστὶ τὸ καταδικασθῆναί τινα ἄσβεστον ποιεῖν, ἢ θεῖον ὀρύττειν. Procopius lib. 1. de ædific. cap. 1. τίτανος, ἥνπερ ἄσβεστον ὀνομάζουσι. Idem lib. 2. de Bello Gotthico, cap. 27. καὶ λίθον κατακεκαυμένην ἐνδελεχέστατα, ἣν πάλαι μὲν τίτανον, τανῦν δὲ ἄσβεστον καλεῖν νενομίκασιν, ἐμβαλόντας ἐνταῦθα σβεννύειν. Nicetas in Man. lib. 1. num. 5. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ τοῖς ἀλφίτοις ἐμφύροντες ἄσβεστον. Ubi Cod. al. τίτανον præfert. Symeon Theſſalonicenſis: τῇ χειρὶ λίθους λαμβάνει, καὶ ἄσβεστον, ἢ πηλὸν ὀργάνῳ τινί.

Ἄσβεστος Ἑρμοῦ, ut eſt in Gloſſis Chymicis MSS. τὸ ὕδωρ ἐστὶν αἰθάλη, λυόμενον διὰ ὄξους καὶ ἐλαιαζόμενον· κρεῖττον γάρ ἐστι. Apud Chriſtianum Chymiſtam MS. habentur capitula his titulis, τίς ἡ τῶν ἀρχαίων ἄσβεστος, & ἑτέρα ποίησις ἀσβέστου.

Ἀσβέστιν, Demetrius Conſtantinop. lib. 2. Hieracoſophij, cap. 10. ἀψινθίου τὰς ἴσας δραχμὰς, ἀσβέστιν ζῶντα δραχμὰς γ'.

Ἀσβεστάριον, *Calcaria*, *Domus coquendæ calci*, in Turcogræcia Cruſij.

Ἀσβεστωμένος, *Dealbatus*, *calce illitus*, Fabulæ Æſopi Græcobarb. τραγουδιστὴς κακότροπος ἐτραγούδει συχνὰ εἰς ἕνα σπίτι θολοσκέπαστον, καὶ καινοῦργο ἀσβεστωμένον. Ubi Cod. Gr. habet οἶκον κεκονιαμένον.

Ἀσβεστωτής, *Albarius*, Κονιατής. Heſychius: Κονιαταί, ἀσβεστωταὶ καὶ χρῖσται. Idem: Κονίασις, ἀσβέστωσις. Κονιῶντες, λευκαίνοντες.

Ἀσβεστοκάμινον, *Fornax calcaria*, *calcatorium*, Κάμινος ἀσβέστου.

Ἀσβεστότυπος. Continuator Theophanis lib. 4. n. 37. Ἄγε δὴ ὦ γενναῖε, παῤῥησίᾳ ἐπέλεξεν, ἐμὲ κατὰ τὸ οἴκημά σου ἀπόδειξαι, ψωμοῦ πιτυρίδας ἱερέων ἔχοντα, καὶ ἀσβεστοτύπου.

ϛοτύρις δεῖ γδ τὴν ἐκείνε λέξιν εἰπεῖν. Ita etiam Scylitzes, pag. 553. At Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 17. ἐμὲ κτ̓ τὸ σὸν οἴκημα ἀποδέξαι πλυρέδας καὶ ἀσβεστύρα ἐπιθυμοῦντα. Xylander *caſeum non extinctum*, Goarus verò *coagulum*, *calci dilutæ denſiori ſimile* interpretantur.

Α'ΣΒΟΣ, animal Fuchſio incognitum apud Myrepſum ſect.3.cap.12. & ſect.10. cap.79.

ΑΣΕΑΛΟΥΡΙ', Ægyptiis ; Α'λιμ☉. Interpol. Dioſcor. c. 121.

Α'ΣΕΙ'ΧΑ, pro ἀσύχως, *Tacitè*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.4.

Οὐαὶ κιασείχα ἔςων ἐλεύθερ☉ καμπός.
κιασείχ' ἐφύγεν τίποὺς ϛὴν πόλιν τὴν Αθῆνα.

ΑΣΕ'ΡΑ, ἡ ἰσχὴ βάρνα ὕλδς, in Gloſſis Iatricis Græcobarb. MSS. ex Cod.Reg.1047. Apud Matth. Silvaticum, *Aſſeras*, eſt *aſphodelus*.

ΑΣΗΚΡΗ'ΤΙΣ, Ασηκρῆτις, *A ſecretis*, *Secretarius*. Ignatius Diaconus in Vita S. Nicephori Patr. Conſtantinop. n. 7. & ex eo Suidas in Etymologico: Ασηκρῆτις, ὑπογραφεὺς, ὁ τοῖς τ̃ κρατέντων μυςηρίοις ὑπηρετέμεν☉· ὅτω γδ τῇ Αὐσονίδι διαλέκτῳ τὸ Ασηκρῆτις ὄνομα, ἐπὶ τοῖς μυςηρίοις, μεθερμηνευόμενον βέλεται. Conſtantinus Manaſſes, p.159. 1. edit.

Ανάκλων ὑπογραμματεὺς, ὃν φασὶν Ασηκρῆτιν.

Gloſſæ Nomicæ, ex Procopio lib. 2. Gotth. cap.7. Ασηκρῆτις, ὁ τ̃ ἀπορρήτων γραμματεύς. Menander Protector in Legat. τοῖς βασιλικοῖς τε ἢ δημοσίοις πράγμασιν ἐξυπηρετέμεν☉, ὡς ἄτις Λατίνων χρήσαιτο φωνῇ, Ασηκρῆτις τε προσαγορευόσιν. Nicephorus Conſtantinopol. in Breviario, pag. 152. 1. Edit. ἀναγορεύεσιν εἰς Βασιλέα Αρτέμιον Φιλιππικοῦ γραμματέα, ὡς τῇ Ἰταλῶν φωνῇ καλοῦσιν Ασηκρῆτις. Item Ignatius Diaconus, num. 7. ἔλαχε γδ αὐτ̓ κατ' ἐκεῖνο καιρῷ Κωνςαντίνου τ̃ βασιλικῆς ἀρχῆς ἐπειλημμένο τὰς οἴακας, τὴν τ̃ ὑπογραφέως ἀποπληρῶ χρείαν, ἢ τοῖς βασιλείοις μυςηρίοις ὑπηρετεῖσθαι. Et num. 11. ἐν τῇ μυςικῇ τῶ κρατέντων, ὡς εἴρηται, ὑπηρεσίᾳ τεθραμμέν☉, καὶ τοῖς δημοσίοις ὑποζυγέμεν☉ πράγμασιν. Nicetas in Alexio, lib.3. n.2. τοῖς περὶ τὸ βασίλειον γραφὴν ἐγγραφόμεν☉. Βασιλικὸς Ασηκρῆτις, apud Agathonem in Actis VI. Synodi. Ασηκρῆτις σεκρετάρι☉ βασιλικὸς, in act.2. Μεγαλοπρεπέςατ☉ Ασηκρῆτις σεκρετάριε βασιλικοῦ. Joannes Patr. Conſtantinopol. in Epiſt. ad Conſtantinum Pap. Ασηκρῆτις ὑπάρχων. Occurrit paſſim, apud Theophylact. Simocatt. lib. 8. cap. 10. In Chronico Alexandr. an. 5. Juſtiniani, & in Heraclio pag. 912. In Actis S. Maximi Confeſſ. num. 10. pag. 37. apud Theophanem, pag. 249. 252. 371. 387. 407. Leonem Grammatic. pag.466. 489. 495. Continuator. ejuſdem Theophanis, lib. 4. num. 12. Cedrenum, pag. 470. & alios laudatos in Notis ad Cinnamum, pag. 492. & in Gloſſ. med. Lat. in V. *Aſecretis*.

Ασηκρητεῖον, *Secretum* τ̃ Πρωτοασηκρῆτις, Tribunal juridicum, in quo res majoris momenti, réſque ad Principem per Secretarios delatæ diſceptabantur. Lexicon Cyrilli MS. Θεῖον κονσιςόριον, Ασηκρητεῖον βασιλικόν. Continuator Theophanis lib.1. num.21. αὐτῷ τ̃ βασιλέως ἐν τοῖς ἀσηκρητείοις ἐξετάζοντ☉,& lib.4.n.19. ἡ φυγὴ ἢ πρὸς τ̃ ἱππόδρομον,κτ̓ τὰ Ασηκρητεῖα ἢ γδ ἐκεῖσε τότε τὸ τ̃ Ασηκρητῶν ὑπῆρχε καταγώγιον. Vide præterea quæ de Aſecreteo obſervamus in Conſtantinopol. Chriſt. lib. 2. cap. 13. num. 3. Πρωτοασηκρῆτις, *Primus à ſecretis*, *Primus Secretarius*. πρῶτ☉ τ̃ βασιλικῶν γραμματέων, Nicephoro Conſtantinop. in Breviario, pag. 127. 1. Edit. πρῶτ☉ τ̃ βασιλικῶν ὑπογραφέων, apud Ignatium Diaconum in Vita ejuſdem Nicephori: ὑπογραφεὺς πρῶτ☉ τ̃ βασιλικῶν ὑπομνημάτων, in Vita S. Maximi Confeſſ. num. 4. τ̃ ἐν τοῖς πρώτοις σεκρέτοις πρωτεύων, in Synaxar. 23. Nov. in S. Myrope. Theophanes an. 2. Philippici : ἐςέφθη Αρτέμι☉ ὁ πρωτοασηκρῆτις. Eundem vide an. 3. Leonis Iſauri. πρωτοασηκρῆτις τ̃ Ἱκανάτε, in Depoſitione Coſmæ Patr. Conſtantinop. apud Allatium lib. 2. de Conſens. utriuſque Eccl. cap.12. pag.674. 678. Nicetas in Andronico lib. 2. num.7. καὶ δὴ τόμ☉ εὐθὺς ἐξέχε τὰ ὑπολυπέμενα, ὑπαγορεύοντ☉ τ̃ Πρωτοασηκρῆτις. Codinus in Orig. Conſtantinopol. pag. 68. Πλύταρχ☉ Πρωτοασηκρῆτις καὶ ἐπιςολογράφ☉ τ̃ Ἰυςινιανοῦ. Πρωτασηκρῆτις, in Novella Nicephori Phocæ de Monaſteriis : Συμεὼν Πατρίκι☉ ἢ Πρωτοασηκρῆτις. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 463. Φώτιον Πατριάρχην ἀντ' αὐτοῦ χειροτονεῖ Πρωτασηκρῆτιν ὄντα. Ita in Leone Philoſopho p. 482. Apud Theophylactum Bulgar. Archiep. epiſtola 91. inſcribitur τῷ Πρωτασηκρῆτις, κυρίῳ, Γρηγορίῳ Καμαληρῷ. Dignitatis verò munus hiſce verbis deſcribitur: ἢ τὸ τ̃ Πρωτασηκρῆτις ὀφφίκιον τ̃ ἀεὶ τοῖς αὐτοκράτορσι ὑπογραμματεύοντ☉. Ephræmius in Catalogo Patriarcharum :

Ἐκ λαϊκῶν Φώτιον Πρωτασηκρῆτις
Αντικαθιςᾷ ποιμενάρχην ἀδίκως.

Extat Novella Nicephori Imp. ἣν ὑπηγόρευσε Συμεὼν Πατρίκι☉ ἢ Πρωτασηκρῆτις, &c. Novella Manuelis Comneni de Judicib. & Advocat. ſub fin. τ̃ Πρωτασηκρῆτε, καὶ τ̃ Δικαιοδότε. Ita denique ſcribitur in Synodo VIII. Act. 10. extr. apud Nicetam Paphlagon. in Vita Ignatij Patr. Conſtantinop. pag. 1197. Edit. Labbei, Anonymum Combefiſianum in Leone Philoſ. n.20. 21. in Conſtantino Fil. num. 13. In Catalogo Patr. Conſtantinop. in Paulo, apud Niceph. Gregoram lib.8. pag. 133. Pachymerem lib. 2. cap. 13. Cantacuzenum lib. 1. Hiſt. cap. 23. extr. & apud Codinum de Offic. Palat. c.2. n. 28. cap.5. n.39. Ubi πρῶτ☉ τ̃ σεκρέτων dicitur, ut apud Conſtantinum Anagnoſtam in Hemijambis, τ̃ σεκρέτων πρώτιςο☉. Πρωτοασηκρῆτις. Vita S. Nicolai Studitæ, de Photio. πρωτοασηκρῆτις τότε ὑπάρχοντα. Porrò Primus à Secretis vicem Judicis interdum fungebatur, & in judiciis Imperatori aſſidebat. Codinus cap. 5. num. 39. ἔςι ἢ ὅτε συγκρίνεσι μετ' αὐτοῦ Βασιλικῷ θεσμῷ, ἢ ἕτεροι ἐντιμότεροι τότε : ſed & abſque Imperatore judicabat, præerátque Secreto, quod Πρωτοασηκρῆτις appellabant, de quo multis egimus in Conſtantinopoli Chriſt. lib. 2. ſect. 15. num. 3.

ΑΣΗΜΑ'ΔΕΥΤΟΣ. Vide in Σημάδι.

ΑΣΗ'ΜΑΝΤΟΣ, *Non baptizatus*, apud Theodor. Balſamon. interrog. 2.

ΑΣΗ'ΜΙΝ, Ασίμιν, *Argentum non ſignatum*, de quo ſic Theodoritus ſerm. 9. ad Græcos, init. καὶ τ̃ χρυσὸν ἢ τ̃ τοῖς πολλοῖς ἀξιέραςον, καὶ μὲν τοι ἢ τ̃ ἄργυρον, ἢ τ̃ χαλκὸν, καὶ τ̃ σίδηρον, ψάμμ☉ καὶ γῆ συγκαλύπτεσιν. ἀλλ' οἱ τὰς χρυσίτιδας ἢ ἀργυρίτιδας διερευνώμενοι φλέβας, διερύασεσι μὲν τὰ μέταλλα, συλλέγεσι ἢ τὰ ψήγματα, καὶ ἐπίσημον ἢ ἐργαζόμενον τ̃ χρυσὸν, καὶ τ̃ βασιλικὸν δεχόμενον χαρακτῆρα, ἢ χρυσὸς ἔξωθεν, ἀλλ' ἢ σκύθιναι, ἢ ξύλιναι φυλάττεσι θῆκαι. Gloſſæ Lat. Gr. *Argentum*, ἄργυρ☉ ἄσημ☉, ἀργύρειον. Moſchopulus : Ασημον, ἀργύριον τὸ μὴ κεχαραγμένον. Lexicon MS. Cyrilli : Ασημ☉, ἄργυρ☉. Portius : Ασήμι, καὶ ἡ φλέβα τ̃ ἀσημίε, ἀργύριον, ἢ ἀργυρῖτις, ἀργυροφυχία, *Argentum*, & *Argentifodina*. Ασημαίνειν, Αργυρῶν, *Argentare*, *adarare*. Ασημοκόπ☉, *Argentarius*. Ασημωμέν☉, ἀσημώμεν☉, *Argentatus*. Georgius Alexandrinus in Vita Chryſoſtomi : τὸ μὲ χρυσίον δίδωσι πτωχοῖς καὶ τοῖς δεομένοις, τὸ ἢ ἄσημον δίδωσιν εἰς τὰς ἐκκλησίας. Theophanes an.17. Heraclij, & ex eo Cedrenus, pag. 418. σάχαρ καὶ ζιγγίβερ, καὶ ἄσημον, ὁλοσηρικά τε ἱμάτια. Conſtantinus in

in Baſilio, n.13. ἑβδομάκοντα γὰρ καὶ ἑνακόσια κιντηνάρια κεχαραγμένα χρυσῷ χωρὶς τῶν ἀργύρῳ τούτῳ ἀσήμω, καὶ ἐπισήμω κεφαλαιούμενα. Idem de Adm. Imp. cap. 50. καὶ τῆς τραπέζης τὸ ἀνάγλυφον καὶ διάχρυσον ἀσήμιν. Nicetas in Alexio, lib. 3. num. 7. ex Cod. barbarogr. ἀντὶ τῆς βασιλικῆς καὶ τῆς ἀσήμου, καὶ τῆς χρυσαφίου καὶ ἑτέρας ὕλης. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Νὰ χρυσοκλαβαρίζουσιν κ' ἀσήμιν καὶ χρυσάφιν.

Anonymus MS. de Amorib. Lybiſtri:

Καὶ ἐν τῷ ἀσήμιν ὅλον τὸ ὁλοκαγκελισμένον.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Καὶ μετ' ἀσήμι τ' ἅρματα ὁλόσαν σκεπασμένα.

Epiphanius Hagiopolita de locis S S. ἔστι δὲ ὡς χαλκῖον πράσινον ἐνδεδυμένον ἀσήμιν. Vide Cujacium lib. 9. obſerv. cap. 1. & infrà in χρυσάφι.

Ἀσήμιον, ὁ ἄργυρος, in Gloſſis MSS. Reg. Cod. 2062. Ἀσίμιον repurgatum, apud Nicolaum Myrepſum de Antidotis, cap. 465. Malaxus in Hiſt. Patr. Conſtantinopol. pag. 181. ἀπό τε τῆς χρυσαφίου καὶ τῆς ἀσημίου, καὶ τῶν ἄλλων λαμπροτάτων στολισμῶν. Ex his emendandus Harmenopulus lib. 6. tit. 14. §.16. ubi perperam editum ἀσάμιον, uti rectè monet Cujacius loco laudato.

Ἀσημικὸ, *Argentarium*, Ἀργυρεῖον, in Corona pretioſa.

Ἀσήμενος, *Argenteus*, in Gloſſis Græcobarb. ἀσημένιος, apud Portium. Cyrillus Patr. Conſtantinopol. adverſus Iudæos: ἐπεὶ ἄχρι τὴν κεφαλὴν χρυσοῦν, τὰ χέρια καὶ τὸ στῆθος ἀσημένιον.

Ἀσήμωμα, *opus argenteum*, Ἀργύρωμα, καὶ χρυσώματα, ἀσημώματα.

Ἀσημογράφος, *cui incumbit argenteæ ſupellectilis cura.* Sguropulus in Concilio Florent. Hiſt. ſect. 6. cap. 2. ἔπειτα ἱστίασαν καὶ ἡμᾶς εἰς ἕτερον κελλίον ἐν δυσὶ τραπέζαις, ἀρχόντων παρισταμένων τιμίων, καὶ τῆς ἀσημογράφου καθημένου ἐφ' ὑψηλῷ, καὶ γράφοντος τὰ σκεύη.

ΑΣΘΕΝΑΡΙΟΝ, *Infirmitorium*, Νοσοκομεῖον, in Monaſteriis. Nicon Monachus in Pandecte M S. lib. 1. ſerm. 28. εἰ γὰρ ὁ ἰατρὸς μισθὸν ἔχει φροντίζων τὰ τῆς ἀσθεναρίου, &c.

ΑΣΙΑΡΧΑΙ, *Sacerdotes communis Aſiæ.* Vide obſervata à Valeſio ad Euſebij Hiſt. Eccl. lib. 4. c. 15. & alibi.

ἌΣΙΔΑ in Gloſſis Botanicis MSS. Neophyti Monachi, Στρουθοκάμηλος.

ΑΣΙΚΩΝΕΙΝ. Vide in Σικώνειν.

ΑΣΙΜΗΝ, Ἀσίμιον. Vide Ἄσημον.

ΑΣΙΜΟΚΟΝΤΕΥΤΟΣ. Vide in Κοντά, & in Σιμώνειν.

ἈΣΚΑΘΑΡΟΣ, *Cantharus*, *Scarabeus*, Κάνθαρος.

ἌΣΚΑΛΑ, *Aſcala*, Matthæo Silvatico, *Lactuca Silveſtris*, *Scyllam* interpretatur Joannes Jatroſophiſta MS. cap. 135. ποίησον θεραπείαν τοιαύτην, ἤγουν σκιλλοκρόμμυδον, τὸ λεγόμενον παρὰ τῶν ἰατρῶν, σκύλαν, παρὰ δὲ τῶν Λατίνων λέγεται ἄσκαλα.

Ἀσκίλλα etiamnum appellatur. Vide Ruellium lib. 2. cap. 101. & infrà in Σκιλλοκρομμύδιον.

ἈΣΚΑΛΑΒΩΤΗΣ, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti, ὁ μῦς. *Mus.* Aliàs eſt *Stellio.*

ΑΣΚΑΟΥΚΑΟΥ, Afris, *Elaphoboſcum*, apud Interpol. Dioſcor. c. 485.

ΑΣΚΕΠΕΙΣ, dicebantur apud Conſtantinopolitanos, *adoleſcentes Palatini*, *qui nudis in Palatio ſtabant capitibus*: cùm ætate provectiores turbinatis uterentur pileis ſerico tectis. Nicephorus Gregoras lib. 11. extr. ubi de Andronico Palæologo juniore: ἀεὶ γυμνὴν τὴν ἐπὶ κεφαλῆς καλύπτρας, ἐπὶ τῆς πρότερον Βασιλέων ἔθος, τοὺς μὲν χρόνῳ προβεβηκότας ἐν τοῖς βασιλείοις χρυσῷ καλύπτραις πυραμίδος μὲν ἰσχύσαις σχῆμα, στεικοῖς δὲ ἐνδύμασι κατὰ τὸ ἀνάλογον ἑκάστῳ ἀξίωμα καλυπτομέναις· ὅσοι δ' ἐν ἡλικίᾳ τελείας δὲ πάντας καθάπαξ ἀκαλύπτους ἔχειν τὴν κεφαλήν: deinde addit huncce exoleviſſe uſum ſub eodem Andronico, cùm promiſcuè & ſenes & adoleſcentes non minùs in palatio quàm in agris pileis uterentur, iiſque pro libitu multiformibus, & peregrinis. Codinus de Offic. Palat. cap. 12. num. 8. ὁ ἐπιμελητής τῆς καθιερωθέντων ἀπὸ τῆς Βασιλέως λαμβάνων, ἑνὶ τῶν παιδοπούλων δίδωσι ἀσκεπεῖ. Sed & ij qui Imperatorem Generis proximitate attingebant. Idem Codinus, cap. 7. num. 18. καὶ ὅσα τῆς κατὰ γένος προσηκόντων τῷ Βασιλεῖ ἀρχοντόπουλα εἰσιν ἀσκεπεῖς. Idem repetit, num. 32. & cap. 17. num. 51. οἱ μὴ φοροῦντες σκιάδια ἐνδυμᾶς, cap. 20. num. 7. imò ipſe Deſpota, ſi infra adoleſcentiæ annos eſſet. Idem Codinus, cap. 3. n. 12. ἐπὶ κεφαλῆς ἔτι νέος ὢν ὁ Δεσπότης, φορεῖ ἐν τῷ Παλατίῳ οὐδὲν, ἀλλ' ἔστιν οὕτως ἀσκεπής.

ἈΣΚΗΣΙΣ, *Vita Monaſtica, continentia*: γυμνασία μοναδική, Iſidoro Peluſiotæ lib. 1. Epiſt. 92. Ἄσκησις τῆς εὐσεβείας, S. Baſilio Epiſt. 311. Ἄσκησις μοναχική, apud Theophanem an. 3. Conſtantij. ἐν ἀσκήσει ἐκοιμήθη, an. 26. Theodoſij junior. Athanaſius in Vita S. Antonij: μαθὼν Φιλόθεος ὅπως τι ἤρξατο τῆς ἀσκήσεως. Joannes Euchaïtorum Metropol. pag. 28.

Καὶ μίξιν εὗρε τῶν ἀμίκτων πραγμάτων,
Ἄσκησιν εἰς ἓν, καὶ πολιτείαν ἄγων.

Ubi ἄσκησιν πολιτείᾳ opponit: eſt enim πολιτεία quævis vivendi ratio, unde & non ſemel pro ἀσκήσει ſumitur, ut obſervat Hœſchelius ad Athanaſium in Vita S. Antonij, quæ ſic inſcribitur, Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου. Vbi πολιτεία μοναχικὴ intelligitur. Uti effertur apud Sozomenum, lib. 1. cap. 12. & in Synaxariis in S. Nicolao 6. Decemb. Ita πολιτεία τῆς ἀσκήσεως, apud S. Ephræmium in Actis S. Abramij: πνευματικὴ πολιτεία, apud eundem Iſidorum Peluſiotam lib. 1. Epiſt. 14. Vide Nilum Monach. lib. 3. Epiſt. 244. Vitam S. Syncleticæ, num. 49. 100. Nomocanonem Coteleriamum, n. 478. quem conſule tom. 1. Monument. Eccl. Gr. Porrò celebrant Græci Feriâ 6. τῆς τυροφάγου μνήμην πάντων τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν ἀσκήσει λαμψάντων, ut eſt in Triodio.

Ἀσκητικαὶ καὶ θεόπνευστοι βίβλοι, *Libri Aſcetici*, apud Joannem Antiochenum de Chariſticariis, num. 5. ubi ij recenſentur.

Ἀσκηταὶ *Aſcetæ*, non tam Monachi, præſertim in primis Chriſtianiſmi ſæculis, quàm quivis Chriſtiani ſtrictiori vitæ, ac ſacris pietatis officiis vacantes, quique in iis ſedulò ſeſe exercebant, ut olim Athletæ in arena, quos & ἀσκητὰς Attici vocabant, ut eſt apud Erotianum in Lexico Hippocratis. Gloſſ. Lat. Gr. *Cælibes*, Ἄγαμοι, ἀσκηταί. Lexicon MS. Cyrilli: Ἀσκητὴς, ὁ ἐν τῷ κατὰ δύναμιν κόσμῳ εὐσεβῶς καὶ δικαίως ἀναστρεφόμενος. Τάγμα τῶν ἀσκητῶν, in Synodo Laodic. Can. 24. Mox Can. 30. οὐ δεῖ ἱερατικοὺς, ἢ κληρικοὺς, ἢ ἀσκητὰς ἐν βαλανείῳ μετὰ γυναικῶν ἀπολούεσθαι. Quibus locis, ἀσκηταὶ, *continentes* dicuntur Dionyſio Exiguo, & Iſidoro Mercatori. Apophthegmata Patrum in Joanne Eunucho: ὁ τόπος οὗτος ἀσκητῶν ἐστὶν οὐ πραγματευτῶν. Theophanes an. 11. Valentiniani. ὁ καὶ Σάβας ἱερὸς ἀσκητής. Mox: καὶ Ἐφραὶμ ὁ μέγας ἐν ἀσκήσει καὶ θείᾳ διδασκαλίᾳ διέλαμπεν. Idem an. 2. Valentis: καὶ Μωϋσῆν τινα τῶν ἀσκητῶν κατὰ τὴν ἔρημον. Joannes Phocas in Deſcript. Terræ ſanctæ, cap. 11. διάφορα οἰκήματα καὶ κελλία εἰς ἀσκητῶν καταμονάς. Occurrit Paſſim. Vide Caſaubonum ad Tertulliani Pallium, Henricum Valeſium ad Euſebij lib. 2.

Digitized by Google

lib. 2. cap. 17. lib. 7. cap. 31. & Cotelerium ad Clementem, p. 313.

Ἀσκεῖν porrò voce peculiari dicebantur Monachi. Apophthegmata Patrum in Macario n. 3. λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, Νήστευε ἕως ὀψὲ, καὶ ἄσκει, καὶ ἀποστήθιζε τὸ εὐαγγέλιον.

Ἀσκητρία, *Sanctimonialis*. Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 6. ἦν δὲ μοναστήριον γυναικεῖον ἐν μιᾷ πόλει, ἔχον ἀσκητρίας ρδʹ. Theophanes an. 8. Anaſtaſij: Ματρῶνα δὲ ἡ ὁσία ἐτελεύτα, καὶ μὴ κοινωνοῦσα σὺν τῇ σὺν αὐτῇ ἀσκητρίαις, διὰ τὸ ἐναντίον Ζήνων, &c. Adde Juſtinianum in Nov. 59. cap. 3. Nov. 123. c. 37. S. Maximum to. 2. p. 255. Zachariam Pap. lib. 2. dialog. cap. 23. &c.

Ἀσκητήριον, *Monaſterium*, Ἀσκητῶν καταγωγὴ, Theodorito, lib. 6. & 9. Therapeur. Concilium Calchedonenſe, act. 14. ἐγὼ γὰρ ὑμῶν παιδόθεν ἀσκητήριον οἰκονομῶν, πολύανδρον μοναστήριον, οὐδὲν περὶ ἐπισκόπου ἐνθυμούμενος. Theophanes an. 37. Juſtiniani: καὶ τὰ δύο ἀσκητήρια τὰ πλησίον τῆς ἁγίας Εἰρήνης. Joannes Phocas, num. 16. καὶ τὰ χαμόταται ἐκεῖσε ἀσκητήρια. Alia vide Gloſſ. med. Lat. in *Aſceterium*.

ΑΣΚΙ, *Utris*, Ἀσκός. Cyrillus nuperus Patr. Conſtantinopol. in Homil. μὴ τὸν (οἶνον τῆς πίστεως) βάλῃς εἰς τὸ παλαιὸν ἀσκὶ, &c.

ΑΣΚΙΟΣ χαλκοῦ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶν ἄνθος χαλκοῦ. Vide Rulandum in *Æris flos*.

ΑΣΚΙΣ, *Veratrum album*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 732.

ΑΣΚΛΑΒΩΤΟΣ. Vide in Σκλάβος.

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ ΔΙΑΔΗΜΑ, Prophetis, *Tithymallus*, apud Apul. c. 108.

ΑΣΚΟΓΕΦΥΡΟΣ. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Aſcogefrus*.

ΑΣΚΟΔΑΒΛΑ, *Lagena*, *uter*. Leo in Tactic. c. 12. §. 123. χρὴ οὖν καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ πολέμου ἕκαστον στρατιώτην ἐν τῇ σέλλᾳ αὐτοῦ ἐπιφέρεσθαι ὕδωρ εἰς τὰ λεγόμενα φλασκία, καὶ παξαμάδιν ἐν τῷ σελλοπουγγίῳ, &c. Ubi monet Rigaltius in alio Cod. legi εἰς τὰς λεγομένας ἀσκοδάβλας. Philipp. Pigafetta ad cap. 13. ejuſd. Leonis, videtur legiſſe ἀσκοδάλβας.

ΑΣΚΟΔΟΡΗΘΗΝΑΙ, ſupplicium apud Indos, quo, ni fallor, cutis detrahebatur reo, utre ex ea confecto: nam ea vox id videtur ſonare. Palladius in Hiſt. Bragmanum MSS. καὶ μαθὼν τὸ ἀκριβὲς, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀσκοδορηθῆναι ὡς ὑβρίσαντα Ῥωμαῖον.

ΑΣΚΟΔΡΟΥΓΗΤΑΙ, Hæretici, de quibus quædam attigimus in Gloſſ. med. Lat. ex Philaſtrio. Agunt præterea de iis Joan. Damaſcenus Hæreſi 48. Nicetas in Theſauro Catholicæ fidei lib. 4. p. 165. &c.

ΑΣΚΟΘΑΛΑΣΣΑ, *Mare vetus*, Hieronymo Germano.

ΑΣΚΟΚΗΛΗ, *Hernia*. Planudes in Vita Æſopi: πότερον, στέλεχός ἐστι δένδρου, ἢ ἄνθρωπος; ὅπως εἰ μὴ φωνὴν εἶχεν, οὐδὲν ἂν ἔδει μὴ οὐχὶ δοκεῖν ἀσκοκήλην.

ΑΣΚΟΛΟΠΑΚΑΣ, *Gallinago*, Σκολόπαξ.

ΑΣΚΟΛΥΜΒΡΟΣ, Cardui ſpecies, apud Cretenſes, quam Græci γλυκύῤῥιζον vocant, ut ſcribit Petr. Bellon. lib. 1. obſerv. cap. 18.

ΑΣΚΟΝΤΑΥΤΟΣ, *Inoffenſus*, ἀνεπηρέαστος, ἀπρόσκοπτος.

ΑΣΚΟΤΖΑΜΠΟΥΡΝΑ. Vide in Τζαμπούρνα.

ΑΣΟΝΘ, *Plantago minor*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 340.

ΑΣΟΝΤΙΡΙ, Ægyptiis, Κλῖμος, Interpol. Dioſcor. cap. 121.

ΑΣΟΥΜΕΣ, Afris, *Herba Mercurialis*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 770.

ΑΣΟΥΡΙΚ, Afris, *Eruca*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 358.

ΑΣΠΑΜΕ, *Eamus*, Πορευθῶμεν, in Corona pretioſa. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Κράζει τὸν Ἀπολλώνιον ἐκείνην τὴν ἡμέραν,
Λέγει τον, Ἄσπαμε δὲ ἐδῶ, νὰ πάρωσαν ἀέρα.

Anonymus de Lupo & Vulpe.

Λέσιν ἃς δράμωμεν λοιπὸν, εἰς τὸ λιβάδι ἀσπάμε.

ΑΣΠΑΡΑΖ, *Gula*, *Guttur*. Georgius Sanginatius de Partibus corporis humani, MS.

Λαιμός ἐστι πρωτορειὼν, ἀσπάραζ λαυκανία.

ΑΣΠΑΡΑΝΔΟΣ, *Lutea*, avis χλωρὶς Græcis, noſtris *Verdier* dicta: apud Cretenſes, ut ſcribit P. Bellon. lib. 1. obſerv. cap. 11.

ΑΣΠΑΣΜΟΣ, *Oſculum pacis*, quo ſeſe invicem in Eccleſia, inter ſacræ Miſſæ Liturgiam, donabant fideles, de quo Joannes Chryſoſtomus lib. de compunct. cord. cap. 3. Cyrillus Catech. 5. ad Neophyt. & alij quos laudamus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Oſculum pacis*, ubi plura de hoc ritu. ὁ πᾶσι προσφωνούμενος θεῖος καὶ πνευματικὸς ἀσπασμὸς, S. Maximo in Myſtagogia, cap. 17. Vide Symeonem Theſſalonic. de Templo, pag. 226. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 10. c. 10. extr. πλὴν οὐδὲν ἄλλο πεποιήκαμεν, εἰ μὴ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἀσπασμοῦ οἱ μὲν Λατῖνοι ἠσπάσαντο ἀλλήλους καθὼς ἵσταντο, ἡμεῖς δὲ πάλιν ἠσπασάμεθα ἀλλήλους, ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ. Idem ſect. 11. cap. 4. καὶ γενομένου τοῦ ἀσπασμοῦ, ἠσπάσαντο κἀκεῖνοι ἀλλήλους, καὶ οὕτως ἐτελέσθη ἡ λειτουργία. Alius præterea habetur Ἀσπασμὸς apud Græcos hodiernos, qui fit præſertim in Dominica Paſchali, & in cæteris Dominicis, dum *laudes* canuntur, ſeu ἐν ὄρθρῳ. Hujus ritum deſcribit Philotheus Patr. Conſtantinopol. in Ordine ſacri Miniſterij, ubi de *laudibus*, pag. 9. καὶ ὁ ἱερεὺς χαλάσας τὸ φελώνιον, καὶ βαστάζων τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον ἔμπροσθεν τοῦ στήθους, ἐξέρχεται, καὶ ἵσταται εἰς τὴν μέσην τοῦ ναοῦ, καὶ ὁ ἀναγνώστης, καὶ ὁ Εὐταξίας, ἵσταται δεξιόθεν αὐτοῦ, κατέχων μανουάλιον μετὰ λαμπάδος ἡμμένης, καὶ γίνεται ὁ ἀσπασμὸς τοῦ ἁγίου παρὰ τῶν ἀδελφῶν συνήθως. Mox addit: ἐν ἄλλῃ δὲ ἑορτῇ οὐ γίνεται ἀσπασμὸς, εἰ μὴ μόνον ἐν κυριακῇ. Adde pag. 53. Typicum S. Sabæ, cap. 45. in Dominica Paſchali, & Pentecoſtarium, ubi pariter de laudibus: Εἶτα τὸ, Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ τρίτου: καὶ ψάλλομεν τοῦτο πολλάκις, ἄχρι ἂν ἀσπάσωνται οἱ ἀδελφοὶ ἀλλήλους. ὁ δὲ ἀσπασμὸς γίνεται οὕτω. Λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, καὶ ἵσταται πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ ἁγίου βήματος, ὁ δὲ καθηγούμενος ἐλθὼν καὶ ἀσπασάμενος τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, καὶ τὸν ἱερέα, λαμβάνει ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὸ εὐαγγέλιον, καὶ ἵσταται ἐκ δεξιῶν τοῦ ἱερέως. εἶτα οἱ ἀδελφοὶ ἅπαντες κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν ἀσπάζονται πρῶτον τὸ εὐαγγέλιον, εἶτα τὸν ἱερέα, καὶ τὸν καθηγούμενον, καὶ ἵστανται κἀκεῖνοι ἔνθα τύχωσιν, καὶ ἀσπάζονται ἀλλήλους. μετὰ δὲ τὸν ἀσπασμὸν, ἀναγινώσκεται ὁ κατηχητικὸς λόγος, &c. Pentecoſtarium: διὰ τὸ γίνεσθαι τὸν ἀσπασμὸν τοῦ εὐαγγελίου ἐν τῇ Κυριακῇ. Oſculi iſtius Paſchalis meminit præterea Pachymeres lib. 7. c. 15. extr. καὶ ἡ κυρία ἐπέστη τῆς ἑορτῆς, καθ' ἣν ἔθος καὶ συνδεῖσθαι τοὺς τῆς ἐκκλησίας Χριστιανοὺς γε ὄντας ἀγάπης φιλήμασι· καὶ δὴ προσεκαλοῦντο μὲν ἀρχιερεῖς, προσεκαλοῦντο οἱ κληρικοὶ, καὶ τὸ ἐπὶ τῇ πρώτῃ καὶ κυρίᾳ δευτέρας συναχθέντας ἅμα φιλήμασιν ἁγίοις, ὡς ἡμέρα παρῄνει, καὶ τὸ χρεὼν ἤπειγε τὴν πρὸς ἀλλήλους συνιστᾶν ἀγάπην. Quò ſpectant pariter quæ habet Balſamon de Incenſ. pag. 473. ζητητέον ὅπως καὶ διατί παρὰ τῶν ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν μετὰ τὴν κατήχησιν θυμιάματα δίδονται, κατὰ τὴν Βαϊοφόρον σταυροὶ καὶ κηρία καὶ θυμιάματα, καὶ κατὰ τὸ ἅγιον Πάσχα ἀσπασμοὶ καὶ τρικέφαλα. Deinde rationem ſubdit: τάχα δὲ καὶ κατὰ πατέρα φιλόστοργον, νῦν πρώτως ἰδόντα παῖδας ἀμύμονας ἀπὸ μακρᾶς καὶ κινδυνώδους ἀποδημίας ἀβλαβεῖς ἐνδημήσαντας, ἐν φιλήματι ἁγίῳ περιχαρῶς κατασπάζεται,

καὶ

Digitized by Google

καὶ ἀνοίξας τοὺς θησαυροὺς τῆς εὐλογίας αὐτοῦ, διδοῦνται τούτοις νομίσμασιν, ὀλίγοις μὲν, κατὰ τὸ φαινόμενον, πολλοῖς δὲ κατὰ τὸ νοούμενον. Vide Goarum ad Euchologium, pag. 496. Ex Symeone Theſſalonicenſi, & pag. 514. 535. 554. 579. & Itinerarium Moſcoviticum Oleatij lib. 2. pag. 100. Edit. 1659.

Ἀσπασμὸς præterea dicebatur, *oſculum pedis, manus, & genæ*, ad quod admittebantur ab Imperatore Proceres Palatini. Codinus de Offic. Palat. cap. 2. num. 80. de Præfecto Caniclei: καὶ οὔτε εἰς παράστασιν ἵσταται ποτὲ, οὔτε εἰς ἀσπασμὸν παραγίνεται. Ritum pluribus deſcribit, cap. 14. ubi de officio Feſti Paſchatis, num. 7. οἱ δ' ἄρχοντες πάντες εἰσερχόμενοι ἕκαστος μέχρι καὶ τοῦ ἐσχάτου ἀσπάζονται πρῶτον τὸν δεξιὸν πόδα τοῦ Βασιλέως, εἶτα τὴν δεξιὰν χεῖρα, καὶ μετ' αὐτὴν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ παρειάν. Adde num. 15. 21. cap. 17. num. 44.

ΑΣΠΑΣΤΙΚΟ͂Ν, vox inducta à Tributorum exactoribus, quâ exactionum vexationes injuſtas velare ſolebant: quomodo *Salutaticum* vocabant Latini inferioris ætatis, de quâ egimus in Gloſſ. med. Lat. Juſtinianus in Nov. 30. cap. 3. μὴ δυναμένων αὐτῶν (ἀπαιτητῶν) πλάττειν ὀνόματα, καὶ ὑπὲρ τῶν ὀνομάτων τούτων ἐπάγειν ζημίας, Ἀσπαστικῶν τε ἕνεκεν, ἢ πρακτευτικῶν, ἢ ἑτέρας οἵας δήποτε προφάσεως, εἴτε εἰς συνήθειάν τινα δῆθεν ἀναφερομένης, εἴτε εἰς οἰανοῦν ὑπηρεσίαν.

ΑΣΠΑΣΤΙΚΟ͂Σ οἶκος, *Salutatorium*, de quo egimus in Gloſſ. med. Lat. & in Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 3. num. 86. Theodoret. lib. 5. Hiſt. cap. 18. πρὸς δὲ τὴν ἀρχιερέα παραγενόμενος, ἐν δὲ τῷ ἀσπαστικῷ οἴκῳ οὗτος καθῆστο, ἱκετεύων λυθῆναι τῶν δεσμῶν.

ΑΣΠΑΣΤΡΙ΄Α, Ἀσπάτρευτος. Vide in Σπαστρεύειν.

ΑΣΠΙΔΙ΄ΣΚΙΟΝ, *Clypeolus*, ſeu potiùs, *Iuba, criſta caſſidis*. Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 2062. φάλος, περικεφαλαία μὴ ἔχουσα ἀσπιδίσκια, ἢ τριχώσεις. Gloſſæ Gr. Lat. Ἀσπιδίσκιον, *Clypeolum*, Ἀσπιδισκάριον, *Parma*.

ΑΣΠΙ΄ΔΙΟΝ, *Alyſſum*, apud Interpol. Dioſcor. c. 511. *Attractilis*, cap. 513.

ΑΣΠΙ΄ΘΟΣ, Ἀσπίθα, *Scintilla, Favilla*, Σπινθὴρ, αἰθάλη. Ducas Hiſt. cap. 30. ἐσμὴν οὖν ἀσπίθος, ἢ τοῦ σπινθῆρος πυρὸς, εἰ πλησιάζουσιν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀπάνω ἀπὸ τὰ ἀρμάτωσαις εὐγαίνουσιν ἀσπίθαις.

Ἀσπιθοπούλα, *ſcintillula*. Ἀσπιθοβολεῖν, Scintillare, Σπινθυρίζειν.

Ἀσπίθιον, ἀψίνθιον exponitur apud Heſychium.

ΑΣΠΙ΄ΝΟΣ. Anonymus in Deſcript. S. Sophiæ, pag. 258. τὸν δὲ ἄμβωνα μετὰ τῆς σωλέας ἐποίησε μετὰ σαρδονύχων, ἐνλιθιμένος καὶ πολυτίμους λίθους, σὺν κιόνων ὁλοχρύσων, καὶ κρύων, καὶ ἀσπίνων, καὶ σαπφείρων, &c. Vide conjecturas Lambecij.

Α΄ΣΠΑΛΗΝΟΣ, *Hedera*, apud Interp. Dioſc. c. 398.

ΑΣΠΟΛΑΙ΄ΧΑΝΑ, *Caules*, Λάχανα, in Grammat. MS. Nicephori Romani. Sed legendum videtur ἀσπρολάχανα.

Α΄ΣΠΡΟΣ, *Albus, Candidus*, Λευκός. Concilium Conſtantinopolit. ſub Mena act. 5. ἐνδυσάμενος γὰρ τὴν οὐδαμόθεν αὐτῷ κατὰ λόγον προσήκουσαν τῆς ἱερωσύνης στολὴν ἄσπρην. Chronicon Alexandrin. an. 12. Theodoſij Jun. λεπτοχαράκτηρον, εὔσιμα, ἀσπρόλευκον ὡσεὶ χιὼν, μεγαλόφθαλμον, &c. Idem an. 4. Juſtiniani: καὶ χλαμύδιν ἄσπρον ὁλοσηρικόν. Et an. 5. φορῶν τὸ ἄσπρον χλαμύδιν. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 30. καὶ λέγονται ἄρτίως Βελοχρώβατοι, ἤγουν ἄσπροι Χρωβάτοι. Adde cap. 37. pag. 117. Ἄσπραι ἐκκλησίαι, *Alba Eccleſiæ*, locus ita appellatus apud Annam Comnenam, lib. 5. pag. 187. Ἄσπρος πανὸς, *albus pannus*, apud Nicetam in Andronico, lib. 2. παπάδιν ἄσπρον, apud Nicolaum Myrepſum de Antidot. num. 21. πινὺ ἄσπρον καὶ κόκκινον, apud eundem. οἶνος ἄσπρος, apud Demetrium Conſtantinopolit. lib. 2. Hieracoſophij, cap. 50. Vide præterea pag. 211. 216. 218. Scholion ad Ciram Timæi Locri in Regio Cod. MS. σταγὼν ἐστὶν ὁ λεγόμενος ὀρείχαλκος, ἤτοι τὸ ἄσπρον χάλκωμα. Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

Ἄσπρος ἦτον τὸ στῆθος του μαρμάρου ὥσπερ κρίνον.

Ἔξασπρος, idem quod Ἄσπρος. S. Proclus orat. 9. οὐδὲν ἅρματα χρυσοκόλλητα, οὐχ ἡμιόνους ἐξάσπρους, οὐ τὴν λοιπὴν φαντασίαν ἣν εἰώθασιν οἱ πρόσκαιροι Βασιλεῖς ἐν ταῖς προόδοις ἐπιδείκνυσθαι. Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ, pag. 877. πολλοὶ ὅτι μάλιστα καὶ τῶν ἐξόχων, μεθ' ὧν καὶ ἱεράρχαι, καὶ ἱερεῖς, ἐπιφερόμενος ἕκαστος τὰ τῆς μακαρίας ἐκείνης κηδείας καὶ ταφῆς ἁρμόδια, οἱ μὲν κηροὺς ἐξάσπρους καὶ πολυτίμους, &c.

Ἀσπρίζειν, *dealbare, candidare*, λευκαίνειν, κονιᾷν. Fabulæ Æſopi Græcobarb. διότι φοβοῦμαι μήπως ἐκεῖνα ὁποῦ ἐγὼ ἀσπρίζω, ἐσὺ τὰ μαυρίζεις. Anonymus lib. 3. de Nuptiis Theſei:

Μὲ χέρια της τὰ ἔμορφα π' ἀσπρίζουν ὡς τὰ χιόνι.

Alibi:

Αὐγίτζα τὴν ἀνατολὴν ἀρχίνιζε νὰ σπρίζῃ.

Joannes Glicas de Vanitate vitæ:

Ἡ τρίχες μας ἀσπρίζασιν, τὸ δέρμα μας ζαρώνει.

ΑΣΠΡΑ΄ΔΑ, *Albedo, Candor*, λευκασμὸς, λευκότης, τὸ λευκόν. Gloſſæ Græcobarbaræ: ἀλφὸς, λευκότης ἐν τῷ σώματι. ἀσπράδα, ἢ ἄσπρισμα, ἢ ἐκλάμπρυσμα, κάποιον εἰς τὸ σῶμα.

Ἀσπράδι, *Albugo*, λεύκωμα, τὸ λευκὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ, λογάς. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 945. ἐὰν ἔχῃ ὀφθαλμὸς ἀσπράδιν.

Ἀσπρότης, *Candor*. Zacharias Pap. lib. 3. dialog. cap. 37. αἴφνης οὖν ἄρτον θαυμαστοῦ μεγέθους, καὶ ἀσυνήθους ἀσπρότητος αὐτόθι εὗρεν. Ubi Gregorius M. *inſoliti candoris*. Ἀσπροσύνη, eâdem notione.

Ἀσπροδόντας, *Qui habet candidos dentes*, Ἀργιόδων, in Gloſſis Græcobarb.

Ἀσπρόκαστρον, dicta Urbs Græcis, quæ Henetis *Beligrad*, inquit Leunclavius in Onomaſt. Turc.

Ἀσπροκόκκινος, *partim albus, partim coccineus*. Vel *Coccineus ſubalbidus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

Ἀλλάσαν ἀσπροκόκκινα, ἄλλα σιλοχρία ὡραῖα.

Lib. 4.

Ἀλήθεια ἐθαύμαζέ τον πῶς ἐν ἀλοχρωματισμένος,
Κιαὶς ἦτον ἀσπροκόκκινος πῶς ἦτον μαυρισμένος.

Utitur Codinus de Offic. aulæ Conſtantinopol. c. 4. num. 61.

Ἀσπροκῶλος, Avis quam *Pivoine* Galli vocant, quòd album culum habeat. Petr. Bellon. lib. 1. obſerv. cap. 11.

Ἀσπρομολόχη, ἀλθαία, in Gloſſis Botanicis Colberteis MSS. *Alba malua, Althea*.

Ἀσπρόχρους, *Albicolor*. Achmes in introduct. in Aſtrologiam: Ἀσπρόχρους μέση θερμῆς καὶ ὑγρᾶς κράσεως ποιητική.

Ἀσπροφορεῖν, *Veſtes candidas deferre*. Chronicon Alexandrinum an. 8. Phocæ: καὶ τῆς εἰκόνος Φωκᾶ, ἣν τινα ἔστησεν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εἰς τὸ ἱππικὸν μετὰ κηροψίας οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων. Χρυσάσπρος, *partim aureus, ſeu auratus, partim albus*. Apud Codinum de Offic. aulæ Conſtantinopol. cap. 4. n. 18. ex Cod. Reg. ubi edit. χρυσόλευκος præfert.

Ἄσπρος, Ἄσπρον, *Moneta minutior*, Gallis *un blanc*. Portius: Ἄσπρον, *Pecunia*, κέρμα, ἀργύριον, νόμισμα. Gloſſæ Græc. Lat. δηνάριον λευκὸν, *Aſprum*. Aſtrampſychus in Cælo Pythagorico: δηλοῖ δὲ καὶ περὶ ἄσπρων, τῶν ταῦτα ἐν κιβωτῷ, ἢ βαλαντίῳ, ἢ σακκίῳ.

Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect.2.cap.18. εἰ δὲ καὶ ἐξόδων δεηθῆ, δυνάται ἐπέκεινα τῶν ρ. χιλιάδων συνάξαι ἄσπρους. Adde ſect.3. cap.20. ſect. 10. cap. 5. Ducas Hiſt. cap.22. ἐποίησεν οὖν κατ' ἔτος λαμβάνειν ὁ Βασιλεὺς ἐκ τῶν θησαυρῶν καὶ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Μεχεμὲτ τριακοσίων χιλιάδων ἄσπρων ἀριθμόν. Ita cap.34. p.132. Cyrillus Patr. Conſtantinop. contra Judæos: ἔστειλε γράμματα καὶ ὁρισμοὺς, καὶ μαζὶ καὶ ἄσπρα. Hiſtoria Politica: δίδωκεν αὐτοῦ καὶ ῥόγαν ἐξόχως ἀνὰ ἑκατὸν ἄσπρα τὴν καθεκάστην ἡμέραν. Malaxus in Hiſt. Patr. ἦτον δὲ ἡ ταμὴ ὅλη τούτων τῶν πραγμάτων τῆς ἐκκλησίας ἄσπρα χιλιάδες ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. Leunclavius in Pandecte Turcico, num. 18. ait *Aſpros* hodiernos eſſe monetam minorem, cum quibus Collybiſtæ ſive Nummularij monetam majorem tam argenteam quàm auream commutare ſolent: *Aſpros* verò dici ſubintelligendo *nummulos*: *Aſpra* enim Græcos dicere. Ea verò duplicia eſſe, majora ac minora, Minora vulgò in uſu eſſe: Majora vocari peculiari vocabulo *Siderocapſia*, à Siderocapſa oppido, quod è regione Thaſſi ſitum eſt, prope Montem ſanctum, ſeu Athos, ubi loci tam auri quàm argenti fodinæ ſunt, eáque ſignantur. Hæc verò recipere tantùm Sultanum Turcorum, & ſuis theſauris inferre. Eadem erogat in militum miniſtrorúmque ſuorum ſtipendia. Minora planè non admittere, quidquid tandem ei ſolvendum ſit. Vide ejuſdem Onomaſticon ad Hiſt. Turc. in V. *Ax*, & Cruſium in Turcogr. p. 287.

ΑΣΣΑΡΙΟΝ, *As*, in Gloſſ. Græc. Lat. Gloſſæ aliæ: *Aſſem*, ἀσσάριον, ὀβολόν. Rurſum: *Aſſarium*, ἀσσάριον, νουμμίον. Eudemus MS. Ἀσσάρια, πενταγώνιον, ἢ λεπτὰ ιζ. Suidas in Etymologico: Ἀσσάριον τοῦ χαλκοῦ φόλλεως τέταρτον, Ἀσσάριον ἀργυροῦ λεπτοὺς ἑπτά. Vide eundem in Lexico. Auctor incertus de Ponderibus Hebraïcis: Δηνάριον ἦν ἑξήκοντα ἀσσάρια, ἃ καὶ λεπτὰ λέγεται. S. Maximus: Λεπτὰ καλοῦνται τὰ ἀσσάρια, ἤγουν τὰ νόμια, ἑξήκοντα δὲ ἀσσαρίων ὑπῆρχεν τότε τὸ δηνάριον, ἐκαλεῖτο δὲ δηνάριον ὁ ἄργυρος. Alius ſcriptor: Ἄσσαρ δὲ Ἑβραϊστὶ ἠλαττωμένον καλεῖται. Heronis excerpta, de Talento Alexandrino: Τάλαντον τοῦτο ρκέ. λιτρῶν ὑπάρχει, κατὰ δὲ λεπτότητος ἐν τῷ νομίσματι ὡς λεπτὸν κοπείσας εἰς ϛ. διαιρεῖται, ἃς καλεῖται ἀσσάρια, ὃ ἑρμηνεύεται ἐκ τῆς Ἑβραΐδος, ἠλαττωμένον· ξ. δὲ ἀσσαρίων ὑπῆρχε τὸ δηνάριον· ἐκαλεῖτο δὲ δηνάριον ὁ ἄργυρος, δηνάρια δὲ ἦσαν ἐκεῖνα δύο τὰ ὑπὸ τῆς χήρας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον βεβλημένα, ἃ καὶ δύο λεπτὰ ἐκαλεῖτο· τὰ γὰρ ἀσσάρια λεπτεπίλεπτα ἦσαν. Rurſum: ἕκαστον δὲ δηνάριον ἀσσαρίων ἐστὶν ἑξήκοντα. Codex Reg. ſign.5. περὶ μετρικῶν ὀνομάτων. Λεπτὰ καλοῦνται τὰ ἀσσάρια, ἤγουν τὰ νόμια, ξ. ἀσσαρίων ὑπῆρχε τὸ δηνάριον· ἐκαλεῖτο δὲ δηνάρια, τὸ ἀργύριον. Matthæus Evang. cap. 10. οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; Chronicon Alexandrin. pag. 276. Νουμμᾶς Πομπήλιος κογιάριον ἔδωκεν ἐν Ῥώμῃ ἀσσάρια ξύλινα καὶ ὀστράκινα. Cedrenns, pag. 148. de eodem Numa: καὶ ἀσσάρια δὲ ἀπὸ σιδήρου καὶ χαλκοῦ πεποιημένα πρῶτος Ῥωμαίοις ἐχαρίσατο. Ἡμιασσάριον, ἥμισυ, *Semis*, in Gloſſ. Lat. Græc. *Seſquas*, ἓν ἥμισυ ἀσσάριον, χαλκοῖ ιξ. Τετρασσάριον, *Nummus quatuor aſſium*. Cleopatra de Ponderibus: καλεῖται δὲ οὐγκία τετρασσάριον Ἰταλικόν. Arrianus in Epictetum, lib.4. cap.5. τίνα ἔχει χαρακτῆρα τοῦτο τὸ τετράσσαρον.

Ἀσσάριον, inſtrumentum quadratum ex duobus laterculis æneis compactum, & Κλείδιον appellatum, quod inſtar haberet clauſtri ferrei, à Romanis appellatum ſcribit Hero Alexandrinus, lib.2. πνευματικῶν, MS. ubi de Siphonibus ignem ejaculantibus: ἐχέτωσαν ἀσσάρια προκείμενα, οἷα εἴρηται, ἐν τῷ ἐπάνω τὰ πρ. ὥστε εἰς τὸ ἐκτὸς τῶν πυξιδίων ἀνοίγεσθαι μέρος.

ΑΣΤΑΠΙΣ, *Uva paſſa*, pro ἀσταφίς. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Καὶ ἀσταπίδας ὀλίγας, καὶ τὸ διακυτζίον.

Ἀστέριον, apud Myrepſum ſect.21. cap.2. ubi mentio fit *aſterij in mari inventi*, vox ignota Fuchſio. *Aſterion*, *Artemiſiam* interpretatur Matthæus Silvaticus. Apud Interpolatorem Dioſcorid. cap. 495. *Spondylium*: cap. verò 572. *Cannabis ſativa* exponitur. Meminit Pauſanias in Corinthiacis herbæ ſic appellatæ.

ἈΣΤΕΡΙΣΚΟΣ, *Aſter Atticus*, *inguinalis*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 702. & Apuleium, cap. 60. Vide Ἀστήρ.

ΑΣΤΕΡΟΠΗ, *Ægyptiis*, πράσιον, *Marrubium*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap.525.

ἌΣΤΗ, *Haſta*. Theophanes an.7. Rhinotmeti: οἱ δὲ τῆς εἰρήνης ἔγγραφον λόγον λύσαντες, καὶ ἐπὶ ὑψηλῆς ἄστας ἀντὶ φλαμμούλου προάγειν κρεμάσαντες, κατὰ τῶν Ῥωμαίων ὥρμησαν. Zacharias Pap. lib. 1. Dial. cap. 2. ἤρξαντο οὖν ἕκαστος τὸν ἑαυτοῦ ἵππον τῇ τῆς ῥομφαίας ἄστῃ τύπτειν, καὶ πτερνιστῆρας πλήττειν. Ubi Gregorius M. *ibique Equos ſuos cœperunt ſinguli haſtis tundere, & calcaribus cruentare.*

Ἀστίλιον, eâdem notione. Leonis Tactica, cap.14. ἵνα ἕως ψιθυρισμοῦ ἐὰν ἀκούσωσι παρά τινος τῶν μετ' αὐτοῦ, μετὰ τῶν ἀστιλίων τῶν κονταρίων νύσσωσιν αὐτούς. Similia habet Mauricius lib. 12. cap.17.

ἈΣΤΗΛΑΙ, *Aſtella*, ſive *Aſtilla*. Heſychius: φέρμια, ἃς ἔνιοι ἀστήλας, τὰς ἐκ σχοίνων πλεκομένας. Anonymus de Bellis Peloponneſiacis:

> Ὅτι εἰς τὸ Ἀράκλοβον ἦτο καλὰ γεστέρνας,
> Καὶ ἄστιλι νὰ τοῦ δώσουσιν ἐκ τοῦ νερὸν ἐκεῖνο.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Aſtilla*.

ἈΣΤΗΡ, vel Ἀστερίσκος, dicitur *brevis arcus duplex in crucis formam diſpoſitus*, quo utitur Eccleſia Græcanica in Sacroſanctæ Miſſæ ſacrificio. Nam ne vela hoſtiam tangant, cæteráſque μερίδας ſeu particulas quæ in ſacro diſco ſeriatim, vel certo ordine diſponuntur, perturbet, adinvenit Chryſoſtomus duos breves arcus, qui hoſtiis ſuperpoſiti, eas ab omni contactûs periculo protegerent, qui quidem arcûs extremitatibus ſuis fulti, ſtellæ in Chriſti natalitiis emicantis nomen obtinuerunt. Unde & in iis componendis, Sacerdos ait, καὶ ἐλθὼν ὁ ἀστήρ. Liturgia Chryſoſtomi: καὶ ὁ ἱερεὺς θυμιάσας τὸν ἀστερίσκον, τίθησιν αὐτὸν ἐπάνω τοῦ ἄρτου, καὶ λέγει· Καὶ ἐλθὼν ὁ ἀστὴρ ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον κείμενον, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν. Rurſum: ὁ διάκονος δὲ λαμβάνει τὸν ἀστερίσκον, καὶ ποιεῖ σταυροειδῶς ἐπὶ τοῦ ἁγίου δίσκου, &c. Infrà: ὁμοίως δὲ ἐπὶ τὸν ἅγιον δίσκον τίθησι τὸν ἀστέρα, καὶ τὰ καλύμματα. p.191. θυμιᾷ τὸν ἀστερίσκον καὶ τὰ καλύμματα. Euchologium, p.832. τίθησιν ἐν δίσκῳ ἁγίῳ, καὶ τὸν ἀστερίσκον ἐπιθεὶς, τῷ τοῦ δίσκου σκεπάζει καλύμματι. Demetrius Gemiſtus de Ordinatione Presbyteri, MS. αἴρει ὁ Δευτερεύων τῶν Διακόνων τὸν ἀστερίσκον ἀπὸ τοῦ ἁγίου δίσκου, καὶ σφραγίσας αὐτὸν ἐπὶ τοῦ εἰλητοῦ, &c. Nicolaus Cabaſilas in expoſit. Miſſæ, cap. 11. τὸν γὰρ λεγόμενον ἀστερίσκον ἐπιθεὶς αὐτῷ (τῷ δώρῳ) Καὶ ἰδοὺ, φησὶν, ὁ ἀστὴρ ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. In Concilio Florentino quæſiére Latini à Græcis, cur dicerent in ſacra Liturgia, Καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ ἦλθε, καὶ ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον, pag 524. edit. Labbei. Aſterici porrò formam exhibuit Goarus ad Euchologium, pag. 117.

ἈΣΤΗΡΤΙΦΗ, *Chamamelon*, Afris: Ἄνθεμις, apud Interpol. Dioſcorid. cap.560.

ἈΣΤΗΡ ΧΙΛΛΟΣ, Afris, *Millefolium*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 615.

ἈΣΤΗ'ΦΙ, *Pectus*, in TurcoGræcia Cruſij, pag. 188. pro ἀςῆθι: nam Græci hodierni, præſertim Cyprij, ϑ, ut φ, efferunt.

ΑΣΤΙ'ΑΙΟΝ. Vide in Ἄςυ.

ἈΣΤΙΜΙ'ΑΣΤΟΣ, *Inaſtimatus*, *Inhonoratus*. Gloſſæ Græcobarb. Ἄτιμον, Ἀτίμητον, Ἀςιμίαςον. Rurſum: Ἀπότιμον, Ἀτιμίαςον.

ΑΣΤΡΑΔΑΡΑΝΣΑΛΑ'ΝΗΣ, Dignitas apud Perſas, de qua Procopius lib. 1. de Bello Perſico, cap. 11.

ΑΣΤΡΑΓΑ'ΛΙΝΟΣ, Avis ſpecies. Anonymus MS. Colberteus de Avibus: ζλιών, ςρυθίον ἐςὶ τῆς Διὸς Θεοῦ, ἔχον ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ πτερὰ ἐρυθρὰ, καὶ χρυσοειδῆ ἐν τοῖς πτέρυξι, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ὅλον πεποικιλμένον χροιαῖς· τοῦτό τινες καλοῦσι Ἀςραγάλινον. Symeon Magiſter de Avibus, MS. Ζλιῶα, ζῶον καὶ πτηνὸν μικρὸν πᾶσι γνωςὸν, ὃ καὶ παρ' ἐνίοις Ἀςραγαλῖνος καλεῖται, παρ' ἄλλοις Τραϊωδῖνος.

ΑΣΤΡΑΠΗ', pro Ἀςράβη, *Aſtraba*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Joannes Tzetzes chil. 9. cap. 290.

> Ἀςράβη ξύλον ὄρθιον, τοῖς δίφροις τῶν ἁρμάτων,
> Εἰς ὃ ἐπικεκύφασιν οἱ ἡνίοχοι ἐλῶντες.
> Ἀςράβη κλῆσιν δὲ διείληχε τοῖς παλαιοῖς ἀνδράσιν,
> Ὡς ἀςραβῆ καὶ ὄρθρον τὸν δίφρον τε τηροῦσα,
> Καὶ τὸν ἡνίοχον αὐτοῦ τὸ μὴ παρολισθαίνειν,
> Ὅπερ οἱ βαρβαρώτεροι καὶ ἀςραπὴν καλοῦσι.

Vide Helladium apud Photium, pag. 1589.

ΑΣΤΡΑ'ΤΕΥΤΟΣ. Vide in Σςράτα.

ἈΣΤΡΑ'ΦΤΕΙΝ, pro ἀςράπτειν, *Radiare*, *Coruſcare*, ἀςερίζειν, ἐκλάμπειν, διαυγάζειν, &c. in Corona pretioſa & apud Portium.

ἈΣΤΡΙ'ΔΙ, *Oſtrea*, *oſtreum*, *concha*, ὄςρεον, ὄςρειον, κόγχη. Portius, Corona pretioſa.

ἈΣΤΡΙΜΟΥΝΙ'Μ, Afris, *Solanum hortenſe*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 653.

Ἄ'ΣΤΡΙΟΝ, *Sanguinaria*, Κορωνόπους, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 346.

ἈΣΤΡΙΟΨΙΑΚΗ'. Codex MS. Reg. 618. fol. 282. τὸ χαλκὸν λευκαίνει ἡ ἀςριοψιακὴ, καὶ ἀφροσέλινον ὁ ζωμός.

ἈΣΤΡΟΓΟΗΤΕΙ'Α, *Aſtrologia* quam *judiciariam* vocant, apud S. Cyrillum in Homil. Paſch. 14. φιλοψευδὴς καὶ ἀργυροκάπηλος ἀςρογοητεία.

ἈΣΤΡΟΘΕ'ΤΗΜΑ, *Sidus*. Gloſſæ Græcobarb. Ἄρκτος, τὸ ζῶον καὶ τὸ ἀκίνητον ἀςροθέτημα. Scholiaſtes Homeri Iliad. 4. Ἀςὴρ δὲ ἄςρου διαφέρει, ὅτι ὁ μὲν ἀςὴρ ἕν τί ἐςι, τὸ δὲ ἄςρον ἐκ πολλῶν συνέςηκεν ἀςέρων, ζώδιον ὂν, ὃ καὶ ἀςροθέτημα καλεῖται.

ἈΣΤΡΟΠΕΛΕ'ΚΗ, in Corona pretioſa, & apud Portium, *Fulmen*, ſeu κεραυνὸν & πρηςῆρα ſonat: quod dum cadit, ſecuris ſpeciem quandam ferè ſemper efficiat. Hieronymo Germano dicitur *ſaetta del tuono*. Agapius Cretenſis in Geoponico, cap. 41. in Lemmate: διὰ νὰ φυλάξῃς οἶνον ἀπὸ βροντῆς καὶ ἀςροπελέκι. At apud Annam Comnenam lib. 3. Alexiad. pag. 94. aliud prorſus ſignificat: τῇ μέντοι εὐγενείᾳ σου νῦν ἀπεςάλκασι δεξιωμάτων ἕνεκεν – καυκίον Σαρδόνυχον, καὶ ἐμπότης κρύςαλος, ἀςροπελέκιον διδεμένον μετὰ χρυσαφίου, καὶ ὀποβάλσαμον. Ubi Interpres vertit, *aſtriformem ſecuriculam aureâ connexam fibulâ*. Hoeſchelius εἶδος περιδεραίου eſſe putat, ſeu περιαυχένιον κόσμον, uti loquitur Philo: ſed hæc nodum non ſolvunt.

Ἀςροπελεκᾶν, *Fulgurire*, *Fulgurare*, *Fulminare*, ἀςράπτειν, κεραυνοβολεῖν. Ἀςροπελεκημένος, *Sideratus*, *fulminatus*, ἀςρόβλητος, κεραυνωθεὶς, ἀςρόπληξ, &c. Ita Portius. Vide Στραβοπελέκι.

ΑΣΤΡΟΤΟΞΙ'Α, Ἀςρολοξία. Ita *ejaculationes aſtrorum* appellant Mathematici, quas Græci δαλοὺς dicunt: de quibus Ovidius in Metamorph.

> *Ut interdum de cœlo ſtella ſereno,*
> *Quæ ſi non cecidit, potuit cecidiſſe videri.*

Theophanes an. 23. Copronymi: τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ ἀςέρες ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες ὤφθησαν. Saracenica Sylburgij, pag. 49. ἴδετε γὰρ, φησὶ, τὰς ἀςροτοξίας, ὁπηνίκα ἀναβαίνει ὁ Σατανᾶς, &c. Infra: αἱ ἀςρολοξίαι γὰρ ταῦτα, καθὼς αὐτός φησι, κατὰ τοῦ δαίμονος ἐκπεμπόμεναι, ἀλλ' ἀποσπινθηρίσεις τῶν ἀςέρων· ἕκαςος γὰρ ἀςὴρ πῦρ ἐςὶ, καὶ κατὰ τὴν τοῦ πυρὸς φύσιν ἐκπυρσεύσεις ἐκπέμπει.

ΑΣΤΡΟΦΕΓΓΙΑ', *Serenitas*, *ſerenum*, præſertim noctu, γαλήνη, εὐδία, αἰθρία.

ΑΣΥΚΩ'ΝΕΙΝ. Vide in Σηκώνειν.

ΑΣΤΥΝΟ'ΜΟΙ, *Ædiles*, in Baſilicis.

ΑΣΥ'Η. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 1. pag. 303. de calceis Gotthorum: τὰ ὑποδήματα αὐτῶν Γοτθικὰ, κασσυτὰ, δίχα ῥαβδίων, ἁπλῶς ἐρραμμένα, ὑπὸ δύων ἀσύων, καὶ μὴ πλέον. Ubi Interpres, ex Rutgerſio, *cum duabus anſulis* vertit, uti appellantur à Valerio Max. lib. 8. cap. 13. & Sidonio lib. 8. Epiſt. 11. Latini veteres *Aſa*, hâc notione dicebant, ut hodie *Aſir*, Hiſpani.

ἈΣΥΛΗΒΑ'ΡΩΤΩΣ, *Effrenus*, *Effrenatus*, Ἀκάθεκτος, Ἀχαλίνωτος, Δυσήνιος. Vide Σαλιβάρι.

ΑΣΥΝΙ'ΒΑΣΤΟΣ, *Diſcors*, Ἐριςικός.

ΑΣΥ'ΝΤΡΟΦΟΣ, *Rubus*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 619.

ΑΣΦΑ'ΛΑΞ, pro ἀσπάλαξ, *Talpa*. Alexander Trallianus, lib. 11. εἶτα ἐπίβαλε ἀσφάλακος τοῦ ζώου, ὃ τινες παλαμίδα καλοῦσι.

ΑΣΦΑΛΕ'Σ ποιεῖν, *Satiſdare*. Ἀσφάλεια, *Cautio*, *Stipulatio*, *Repromiſſio*. *Securitas*, in Baſilic. Gloſſæ Gr. Lat. Ἀσφάλεια, *Cautio*, Ἀσφαλίζομαι, *Caveo*. Gloſſæ Lat. Gr. *Cautiones*, Ἀσφάλειαι.

Ἀσφαλίσματα, inſtrumenta, Δικαιώματα, in Gloſſ. Lat. Gr. *Securitates*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat.

Ἄ'ΣΦΑΛΟΣ, Ἄσφαλτος, *Securus*, Ἀκίνδυνος. Ἄσφαλτα, *nimirum*, *profectò*, δῆτα, πάνυγε, δῆτα.

Ἄ'ΣΦΑΛΤΟΝ, *Polygonum*, apud Interpol. Dioſcor. c. 586.

Ἀσφάλτιον, apud Apul. cap. 18.

ΑΣΦΕ'ΝΔΑΜΝΟΣ, *Acer*, arbor, Σφένδαμνος. Vide Bellonium lib. 1. obſervat. cap. 17.

Ἄ'ΣΦΗ, Ἄλιμος, Interpol. Dioſcorid. cap. 121.

ΑΣΦΟ'ΔΑΡΙΟΝ. Stephani Magnetis Empirica MSS. Χείμεθλα θεραπεύει, καὶ ῥαγάδας ποδῶν ἰᾶται ἀσφοδρίου ῥίζα σὺν ὄξει ἑψηθεῖσα, &c. infra ἀσφοδρίου ῥίζης ὁ χυλός.

Ἄ'ΣΦΟΣ, Ægyptiis, *Marrubium nigrum*, apud Interpolat. Dioſcorid.

Ἀ'ΣΦΩ', Oſthani, *Cyclaminus*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 382.

ΑΣΧΗΜΙ'ΖΕΙΝ δουλείαν, In Nomocanone Coteleriano, n. 441. & 476. ubi de artificibus: εἰ δὲ τὴν δουλείαν ἀσχημίσας, καὶ τὸ περίσσευμα κρατήσας, ζημιούσθω τὴν τιμὴν, ἀπαιτείσθω καὶ τὴν κλεψίαν, &c. Cùm ſcilicet artifex quod ſupereſt rei ſibi datæ ad operandum, non reddit domino, tunc enim *artem* ſuam deformat ac deturpat.

ΑΣΧΥΜΟΣΥ'ΜΗ, Ἀσχυμάδα, *Dehoneſtamentum*, Ἀσχημόσυνη, Αἰσχύνη.

Ἄ'ΣΩ. Stephanus Sachleces in Monitis MSS. ubi de Aleatoribus:

> Ἐπῆρε θέλει, καὶ γὼ ἥδεκα, κἦλθασιν τέρνες καὶ ἄσοι,
> Τὰ ζάρια μου λέγαν κακὸν καὶ ἀνάκειλο μοι να χάσω.
> Ἀπὸ δεκάζη τὸ κρατῆ στὴν ὦκα πανδαλάσω,
> Ἔχασα τὰ δηνάρια μου, καὶ πάλιν ἂς γελάσω.

Voces aleatorum, ἄσω, eſt quod *as*, dicimus: τέρνε, vox Gallica: ὦκα, neſcio an ludus aleatorius nuper in uſum apud nos revocatus, quem *Oca* vocant.

ΑΣΩΤΟΥ,

ΑΣΩΤΟΥ Κυριακὴ, *Dominica Septuageſimæ*, ſic dicta quòd in ea, Parabola de Filio prodig. in Evangelio ex S. Luca legatur: illa ſcilicet quæ ſeptimanam τῆς ἀποκρέω antecedit. Vide Allatium de Dominic. & Hebdomad. Græcor. n.10.

ΑΤΆΑ, in Gloſſis Saracenicis MSS. τὰ ἀποκρυστικὰ καὶ ξυραφικὰ εἴδη.

ΑΤΑΔΗΜ, ῥάμνος, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Rhamnus*, ſeu *ſpina alba*. Ita etiam Interpolator Dioſcor. cap.120.

ΑΤΕΓΕΙΑΙ, *Militum diverſoria abſque tecto*, quibus opponuntur *Tendæ*, ſeu *Papiliones* & Tabernacula. Leo in Tactic.cap.5. n.9. φροντίσεις καὶ ἑτοιμάσεις καὶ τὰς λεγομένας τένδας, καὶ ἀτεγείας, μετὰ τῶν αὐτῶν ἐξοπλίσεως, αἵτινες καὶ βροχὰς καὶ καύματα ἀπαλλάσσουσιν, Conſtantinus in Tactic.p.12. ἑτοίμαζον δὲ καὶ τένδας, καὶ ἀτεγείας, ἤγουν ἀσκηπεῖς, καὶ διὰ βροχὰς, καὶ καύματα. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Attegia*.

ΑΤΕΡΑ ὁ ἐστὶ σπέρμα τὴν ῥοῦζα, in Gloſſis Græcobarb. Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1047. *Semen Roſæ*.

ΑΤΕΡΓΙΑΣΤΟΝ. Vide in Τεργιάζειν.

ΑΤΕΥΚΡΙΟΝ, pro Τεύκριον, *Teucria*, Plinio lib.25. Neophytus Monachus: Σκολοπένδριον, οἱ δὲ ἀσπλήνιον, οἱ δὲ σπλήνιον, οἱ δὲ πτέρυγα, οἱ δὲ ἀτεύκριον.

ΑΤΖΑΛΙΝ, *Chalybs*, *as*, χάλυψ, χαλκὸς, Portio. Gloſſæ Græcobarb. ἀδάμας, γένος σιδήρου, ἀτζαλίν. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 223. ἔπιεσεν μὲ γυναῖκα, ἢ ἔπιεν κρασὶ, ἢ ἔφαγεν κανένα ἀτζαλιν φαγητὸν ἀπ' ἐκεῖνα ἀπ' τὸ ἰδιαστέρευψεν, &c. Infrà: ἀπὸ τίποτε νὰ φάγῃ ἢ νὰ πιῃ, ἢ νὰ μηδὲ πέσῃ μὲ γυναῖκα, νὰ ἐκεῖνος ἀτζαλόφαγεν, καὶ ἀτζαλόπιεν, &c. in vaſe ex Chalybe edit aut bibit.

Ατζαλιά, *Recrementum*, *pedor*, *illuvies*, *ſpurcitia*, ἀπόνιμμα, περίψημα, ἀκαθαρσία, ῥυπαρία.

Ατζαλεύειν, & Ατζαλώνειν, *Fœdare*, *conſpurcare*, μιαίνειν, καταισχύνειν.

Ατζαλὸς, *turpis*, *indecorus*, αἰσχρὸς, ῥυπαρός.

Ἄτζαλα, *indecorè*, *petulanter*, ἀσελγῶς, προπετῶς. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Τὰ ῥούχατου ἐν ἄτζαλα καὶ γέμουσιν τὴν ψώραν.

Ατζαλυτζικὸς, *ſubobſcænus*, ὑπαισχρός.

Ατζαλοπεριπατεῖν, *indecorè incedere*. Prochoprodromus contra Hegumenum:

Ὥσπερ αὐτὸς ὀλιγαρὰς ἀτζαλοπεριπατέτας.

ΑΤΖΑΜΙΔΕΣ, iidem qui Αζαπίδες, de quibus ſuprà. Manuel Malaxus in Chron.MS. pag.842. ἔλαβε δὲ Ατζαμίδες αἰχμαλωσίαν ὁ Αρέντης πολλὴν ἀπὸ τὸ φρύτον, καὶ καλὰς ἔφερεν εἰς τὴν πόλιν.

ΑΤΖΑΡΟΥΤΟ. Vide in Αντζαρούτ.

ΑΤΖΙΚΑ, Gloſſæ Græcobarb. Ἄτζα, προσφάνεσις, ἤγουν ἀτζικὰ, ἢ ἀτζικά.

ΑΤΖΙΚΝΙΔΑ, Τζικνίδα, *Urtica*, ἀκαλήφη, κνίδη. Agapius Cretenſis in Geoponico, cap. 165. ἔπαρε σπόρον αὐτοῦ, καὶ κορφὰς ἀτζικνίδας, καὶ ἀγριοβαρσάμου. Adde cap.174. 175. 189. 190.

ΑΤΖΙΟΝ, *Tibia*, *crus*, Lexicon MS. Cyrilli: χωλὴν τὸ ἀτζίον. Vide Ἄντζα.

ΑΤΖΙΤΩ. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ὀξύρεω ἢ ὄξη ἀτζίτω.

ΑΤΖΜΩΡΟΣ. apud Symeon. Logoth. in Porphyrog. n.14. occurrit neſcio quis, ὁ λεγόμενος Ἄτζμωρος.

ΑΤΖΟΜΠΑΤΟΙ, recenſentur inter piſces aſpratiles ab Agapio in Geoponico, cap.139.

ΑΤΖΥΠΑΔΕΣ. Anonymus Combefiſianus in Conſtantino Porphyr. num. 3. ὁ δὲ Διοζύνης καὶ Στρατηγὸς λογχευθεὶς παρὰ δύο Ατζυπάδων τοῦ Μαλαλέντε, κακὸν θάνατον ἔδωκεν. & n.4. τὸ δὲ τζυκανιστήριον ἦν πεπληρωμένον πυρὸς, συνεδαβελίζετο δὲ ὑπὸ Ατζυπάδων πολλῶν. Qui fuerint ij *Atzypades*, vix intelligeremus, niſi lucem daret Zonaras in Nicephoro Phoca, ſub fin. καὶ ὁ μελάγχρους Θεόδωρος, ὃν διὰ τὸ τοῦ εἴδους μελάντερον ἐκάλουν Ἀτζυποθεόδωρον. Hujus meminit etiam Scylitzes, pag.662. à quo Ατζυποθεόδωρος nuncupatur, ubi tamen Interpres videtur legiſſe ut Zonaras habet, cum υ. Ex his igitur videtur poſſe colligi *Atzypades* fuiſſe famulos ex Mauritania vel Æthiopia, & ex iis quos vulgò *Nigros* appellamus.

ΑΤΙΑ. Gloſſæ Græcobarb. Ἥρα ἡ θεὰ, ἰτέα, ἀτιά.

ΑΤΙΕΙΡΚΟΝ, *Plantago* minor Afris, apud Interpol. Dioſcor. cap.340.

ΑΤΙΕΡΒΕΡΖΙΑ, Afris, *Marrubium*, πράσιον, apud Interpolat. Dioſcor. cap.525.

ΑΤΙΜΗΤΟΣ, *Honorandus*, πολλῆς τιμῆς ἄξιος. Euſtathius in Homer. pag.781. σημείωσαι δὲ ὅτι τε ἡμῶν ἐναντίως Ὅμηρος λέγει Ατίμητος ἢ γὰρ τὸν πολλῆς τιμῆς ἄξιον, κατὰ τοὺς ὕστερον, οὕτω καὶ αὐτὸς νοεῖ Ατίμητον, ἀλλὰ τὸν ἀδοξίας. Vide Απερόπαλος.

ΑΤΙΜΟΠΟΙΟΣ ἀγωγὴ, *Actio famoſa*, in Baſilicis.

ΑΤΙΡΟΖΙΤΤΗ, Afris, *Sanguinaria*, Κορωνόπους, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 346.

ΑΤΙΡΤΟΠΥΡΙΣ, Afris, *Illecebra minor*, apud Interpol. Dioſcorid. c. 405.

ΑΤΛΑΖΙ. Vide in Ζενδόνι.

ΑΤΜΕΙΤΑΝΗ, *Atmeidan*, Equorum area: ita Turci Hippodromum Conſtantinopolitanum vocant. Manuel Malaxus in Chron. MS. p.489. in Juſtiniano, ubi de ſeditione Victoriatorum: ἤγουν ἱπποδρόμιον, ἤγουν ἐσυνάχθη ὁ λαὸς εἰς τὸ ἀτμεϊτάνη, καὶ ἐκάμασιν χαραῖς, ἢ παιγνίδια.

ΑΤΟΚΙΟΝ, *Lychnis ſilveſtris*, apud Interpol. Dioſcor. cap.521.

ΑΤΟΜΟΝ, *Hyoſcyamus*, apud Interpol. Dioſcor. c.651. *Veratrum album*, c.732.

ΑΤΟΣ, pro Αετὸς, *Aquila*. Gloſſæ Græcobarb. Αγὴρ, ἀϊτὸς, Ατός. Rurſum: οἱ κάνθαροι κυλίονται τὰ αὐγὰ τοῦ ατοῦ.

ΑΤΟΣ, aliâ notione. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 4.

Ἀλήθεια πρὶν νὰ κοιμηθῇ ἀτός του ἀνανοάτον.

Lib. 9.

Λοιπὸν γένε λαίμονας ἀτός σου στὸ κορμίσου.

Apud Portium, ἀτόσου, λογόσου, *Tuſe*, *Tutemet*, σὺ, αὐτὸς, exponitur.

ΆΤΟΣ, *Bunium*, Βούνιον, apud Interpolat. Dioſcorid. poſt cap.330.

Ατέριον, *Aſplenum*, apud Interpolat. Dioſcor. c.547.

Ατύριος, σκολοπένδρι, τὸ ἐπὶ τῶν πετρῶν, in Gloſſis Jatricis MSS. Græcobarb. *Scolopendra*.

ΑΤΡΑΒΑΤΙΚΑΙ, *Atrabatica veſtes*, de quibus in Gloſſ. med. Lat. Codinus in Orig. Conſtantinop. num.31. ἐν δὲ τῶν κοιναῖς σπουδαῖς (ἐνεδύοντο χλαμύδας) ξηραμπελίνας τῷ χρώματι, ἃς ἐκάλουν Ἀτραβατικὰς, ἀπὸ τοῦ χρώματος· τὸ γὰρ μέλαν ἄτρον καλοῦσι.

ΑΤΡΑΚΤΟΣ. Vide in Κυρακτον.

ΑΤΡΕΜΟΥΧΙΑΣΤΟΣ, *Securus*, *abſque timore*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀτρόμητοι, Ἄπληκτοι, Ατρεμουχίαστοι, χωρὶς τρόμον.

ΑΤΡΙΒΟΛΟ, *Tribulus*, Τρίβολος, Εχινόπους Vide Bellon. lib.1. obſ. cap.18.

ΑΤΡΙΔΟΝΕΣ, *Hæmorrhois*, Αἱμοῤῥοΐς.

ΑΤΡΙΧΟΚΟΥΡΕΥΤΟΣ, *ſine capillorum tonſura*. Nomocanon Cotelerij, num. 533. παιδίον ἐὰν ἐστὶ βαπτισμένον, καὶ ἀποθάνῃ ἀτριχοκούρευτον, &c.

ΑΤΡΟΝ, *Atrum*, τὸ μέλαν, παρὰ Ρωμαίοις, apud Suidam & in Lexico MS. Gr. Reg. Cod. 2062: ita apud Codinum in Orig. Conſtantinopolit. n.31. τὸ γὰρ μέλαν ἄτρον καλοῦσι. Gloſſæ Græcobarb. ἄτρον, μέλαν, μαῦρον.

ΑΥΡΑΓΑΙΣ, apud Nicolaum Myrepſum, ſect.17.

cap. 45. ex Cod. Reg. Vox ignota Fuchſio, cujus Codex prætulit αὐγαρὲς. Apud Agapium Cretenſem in Geoponico, caput 126. inſcribitur Αὐγαραὶς, quæ vox deinde σοῦρβα καὶ ἡ μέσπολαξ exponitur, id eſt *Sorbum & meſpilum.*

ΑΥΓΕΡΗΝΟΣ, Αὐγερινὸς, *Matutinus*, ἑωθινὸς, πρωϊνός. Item *Aurora.* Scholiaſtes Oppiani, lib. 3. Halieut. Ἑωσφόρος, ἀστὴρ οὗτος, ὁ φέρων τὴν ἕω, καὶ τὴν ἡμέραν, ἢ ὁ περὶ αὐτὴν (αὐγὴν) φαινόμενος, ὃν οἱ πολλοὶ αὐγερινὸν λέγουσι. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

Αὐτὴ ἐμίαζε αὐγερινοῦ, ἔλαμπεν ὡς ἀστέρας.

Lib. 7.

Ἔλαμπεν ὡς αὐγερινὸς, καὶ ὡς τὸ φῶς ἀστραπή.

& lib. 12.

Ἔλαμπεν ὡς αὐγερινὸς, ἔφεγγεν ὡς ἀστέρας.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 22.

———Τοῦτον π' ὤλαμπε ὡς ἀστέρα

Τὸν αὐγερινὸν φωσφόρον, &c.

Idem de Excidio Trojano:

———Κ' ἔλαμπε τὸ προσωπόν της

Ὡς αὐγερινὸς ἀστέρας.

Emmanuel Georgillas MS.

Ἐς ἀνατολῆς ἀνέτειλεν αὐγερινὸν ἀστέρα.

ΑΥΓΙΟΝ, *Ocimaſtrum*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 610. *Glaſtum*, cap. 403.

ΑΥΓΙΝΟΝ, *Hyoſcyamus*, apud Apuleium, cap. 4.

ΑΥΓΙΤΖΑ, pro αὐγή. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Αὐγίτζα στὴν ἀνατολὴν ἀρχινίζει νὰ σφρίζῃ.

ΑΥΓΟ, *Ovum*, Ὠὸν. Gloſſæ Græcobarb. ὁ καλοῦσιν ὠὸν, ἐκεῖνον ὁποῦ κράζομεν αὐγόν. Joannes Jatroſophiſta MS. καὶ τὸν ζόμον αὐτοῦ μίξε τὸ μὲ τὸν κρόκον τοῦ αὐγοῦ. Orneoſophium Michaëlis Imp. pag. 247. εἰ δὲ οὐδὲν στραγῇ, ἔψησον αὐγὸν ῥοφητὸν, καὶ ἔπαρον τὸν κρόκον αὐτοῦ· occurrit ibi ruſum: Fabulæ Æſopi Græcob. ἐκεῖ εὑρίσκοντας τὰ αὐγὰ τοῦ ἀετοῦ, τὰ ἐκύλισαν.

Αὐγάτος, *Ovatus*, *cum ovis*, Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ κέφαλος τηγανισμένος αὐγάτος ἐκ τὸ ῥυγίον.

Αὐγωμένος, *Ovatus*, ὠοειδὴς, ὠώδης.

Αὐγότζουφλον, *Ovi putamen.*

Αὐγόπιτες, *Ovorum fruſta*, Demetrius Zenus in Batrachom.

Οὐδὲ καλλαῖς αὐγόπιτες οἱ πολλοὶ σισαμάτες.

Αὐγὸ τάειχο, *Ova piſcis condita*, in Turcogr. Cruſij, apud Hieron. Germanum, αὐγοτάραχον (leg. τάειχον,) exponitur, *ovum piſcis.* Italis *Botarga.*

Αὐγοκόλλικον. Symeon Sethi de Aliment. καὶ τὰ μὲν (ὠὰ) εἰσι ῥοφητὰ, τὰ δὲ μέχρι τοῦ μετρίως συστῆναι λέγονται τρομητὰ, τὰ δὲ ἐπὶ πλεῖον ἑψηθέντα, καλοῦνται κοινῶς δὲ τούτων τὰ αὐγοκόλλικα. Ita præferunt primæ Editiones: at poſtrema Bogdaniana αὐτοκόλλητα.

ΑΥΓΟΥΣΤΑΛΙΟΣ, *Auguſtalis*, ἡ ἀρχὴ ἥπερ ἐφέστηκεν τοῖς Αἰγύπτου πράγμασιν, φαμὲν δὲ τὴν Αὐγουσταλίαν, in Edicto 13. Juſtiniani in procemio, de qua quidem dignitate egimus in Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ Baſilic. Προβινκιάλιοι, οἱ τῶν ἐπαρχιῶν ἄρχοντες, οἷς ὑποτάσσονται οἱ Περίβλεπτοι, οἷον Ἀνθύπατος, Αὐγουστάλιος, Κόμητες, &c. Theophylactus Simocatta, lib. 8. cap. 13. τοῖς περὶ τὸν λεγόμενον Αὐγουστάλιον ταῦτα δὴ τὰ φοβερὰ διέξεισιν αἰνίγματα, ἐπεὶ δ' ἐπὶ τὸν τῆς Αἰγύπτου ὕπαρχον τὸ ἄκουσμα γέγονε, Πέτρος δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ τῆς Αἰγυπτιακῆς ἡγεμονίας τὰς ἡνίας διέθυνεν, &c. Theophanes homil. 46. δοὺξ Αἰγύπτου χειροτονεῖται Αὐγουστάλιος.

Αὐγουσταλίων meminerunt paſſim Scriptores, Juſtinianus in Nov. 23. & alibi, Syneſius Epiſt. 29. 105. Palladius in Vita Chryſoſtomi, pag. 56. Iſidorus Peluſiota, Epiſt. 3. 50. Joan. Moſchus in Limon. c. 72. Photius in Bibl. p. 259. Theophanes, p. 82. 139. 206. 245. Cedrenus, p. 405. Nicephor. Calliſtus lib. 10. cap. 11. Menæa & Antholog. Arcudij 20. Octobr. &c.

Αὐγουσταλιανὴ, ſupple Τάξις, *Officium*, ſeu *officiales & apparitores Auguſtales*, qui Αὐγουσταλιανοὶ appellabantur. S. Athanaſius Apol. 2. de fuga ſua, pag. 800. ὁ μὲν γὰρ γράψας αὐτὰ, Ῥοῦφός ἐστιν, ὁ νῦν ἐν τῇ Αὐγουσταλιανῇ Σπεκουλάτωρ. Edictum 13. Juſtiniani, cap. 2. ἐπειδὰν ἡ τάξις καταστῇ μηδένα τῶν Αὐγουσταλιανῶν γίνεσθαι χωρὶς τῶν προβατορίων.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ, *Auguſtus*, *Imperator.* Paſſim occurrit. Vide in Σεβαστός.

Αὐγούστα, *Auguſta*, *Imperatrix*, *Uxor Imperatoris.* Sacra Theodoſij & Valentiniani in Concilio Epheſino parte 1. cap. 31. καὶ τὴν εὐσεβεστάτην Αὐγοῦσταν Εὐδοκίαν τὴν ἐμὴν σύμβιον ἐπιστέλλειν, ἑτέρα δὲ πρὸς τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν τὴν εὐσεβεστάτην Αὐγοῦσταν Πουλχερίαν, &c. Theodorus Anagnoſta Ecl. 1. καὶ ποιεῖ Καίσαρα Μάρκον τὸν ἴδιον υἱὸν, καὶ Αὐγοῦσταν Ζηνωνίδα τὴν γαμετὴν αὐτοῦ. Joannes Euchaitorum Metropolita:

Δισσαῖς ἀνάσσαις αὐταδέλφαις Αὐγούσταις

Δώρημα κοινὸν ἐξ ἑνὸς δούλου τόδε.

Achmes cap. 151. Βασιλεὺς ἐὰν ἴδῃ τοῦτο, εἰς τὸ βασίλειον αὐτοῦ· εἰ μὲν οὐκ ἔχει αὐγούστας, λήψεται, cap. 181. τὸ πλοῖον ἐν ᾧ Βασιλεὺς κάθηται, εἰς πρόσωπον τῆς Αὐγούστης κρίνεται. Adde, cap. 219. Paſſim.

Αὐγουστιάτικος, *qui ad Auguſtam ſeu Imperatricem pertinet.* Αὐγουστιατικοὶ ἀγραρμοῦνται. *Nautæ qui Auguſtæ agrarium ſeu navim vehebant*, quæ αὐγουστιατικὰ ἀγράρια appellantur, apud Conſtantinum de Adm. Imp. c. 51.

ΑΥΔΕΛΑ. Joannes Jatroſophiſt. MS. cap. 121. βάλλε εἰς τὰς μέλιγγας τὰς λεγομένας αὐδέλας. & cap. 161. inſcribitur, πρὸς καταπιόντας αὐδέλας.

ΑΥΔΕΝΑ, in Gloſſis Baſilic. Ἄπροικα, Vide Salmaſium ad Solinum, pag. 3.

ΑΥΔΙΑ, *Aures*, Ὠτία, in Turcogr. Cruſij.

ΑΥΔΙΝΑΙΟΣ, *Ianuarius* menſis apud Macedones. Paſſim.

ΑΥΘΕΝΤΗΣ, *Dominus*, *Herus.* Phrynichus: Αὐθέντης, ἐπὶ δεσπότου, οἱ περὶ τὰ δικαστήρια ῥήτορες. Scholiaſtes Thucydidis: Καὶ οἱ πολέμιοι· Οἱ δὲ νῦν αὐθέντας τοὺς κυρίους καὶ δεσπότας. Heſychius: Αὐθέντης, ἐξουσιαστής. Macarius Homil. 1. ἀλλ' αὐθέντης καὶ ἐξουσιαστὴς τυγχάνων ἀεὶ, τὴν νίκην αὐτὸς ἐργάζεται. Joan. Moſchus in Limon. cap. 79. δίδωσι δὲ τὸ κλειδίον τοῦ ἁμαξίου τῷ αὐθέντῃ. Miracula S. Georgij Mart. ex Bibl. Ambroſiana, num. 9. καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες, εἶπον, Καλῶς ἦλθεν ὁ αὐθέντης ἡμῶν ὁ κύριος Κόμης. Cedrenus an. 3. Juſtini Thracis: ἀπέδωκε τοῖς κεχρεωστημένοις πάντα τὰ ὀφειλόμενα, ἀντιστραφέντων τῶν ἐνεχύρων τοῖς ἰδίοις αὐθένταις. Αὐθέντης τῶν θαλασσῶν, apud Cantacuzenum, p. 756. Μέγας αὐθέντης, dictus Turcorum Sultanus apud Laonicum, & Phranzem lib. 2. c. 10. quomodo etiam à noſtris appellatur *le Grand Seigneur.*

Αὐθέντης, titulus compellatorius, qui idem valet ac Κύριος. Vide Codinum de Offic. cap. 3. n. 26.

Αὐθεντόπουλος, *Domicellus*, *Herilis* filius. Conſtantinus de Adm. Imp. ἔχοντες καὶ αὐθεντόπουλον Παῦλον τὸν υἱὸν Βεάνε. Georgius Phranzes lib. 2. cap. 9. καὶ ἡγούμενος τῆς σεβασμίας βασιλικῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος ἱερομόναχος καὶ πνευματικὸς Μακάριος, ὁ Μάκρης ὀνομαζόμενος, ἀνὴρ ἄριστος κατά γε λόγον καὶ ἀρετὴν καὶ σύνεσιν ἐποίησαν ὁρισμῷ τοῦ βασιλέως δεσπότην τὸν αὐθεντόπουλον κύριν Θωμᾶν, &c. Vide Codinum de Offic. Palat. cap. 47. num. 26.

Αὐθεντοπουλεύειν, *in Claſſe τῶν αὐθεντοπούλων verſari.* Pachymeres lib. 1. cap. 8. ἄνδρας ἐκ εὐγενείας μὲν μετέχοντας τὸ παράπαν· εἰς παιδοπούλους δὲ αὐθεντοπουλευομένους τεταγμένους αὐτῷ.

Αὐθεντρία,

Αὐθεντρία, Αὐθέντρα, *Domina*, *Hera*, titulus nomicus Πουλολόγ inſcriptus M S. εἴτε γυνὴ ἄνδρα, εἴτε ἀνὴρ γυναῖκα, εἴτε δοῦλος τὴν αὐθεντρίαν &c. Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epiſt. 29. πρὸς τὴν ἠγαπημένην αὐθεντρίαν τῆς μεγίστης τῆς ἁγίας Δεσποίνης γράμμα μοι ἐκπέμψαι. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Γυναῖκα θυμάσε, αὐθέντρα μου, ξεύρεις καλὰ πῶς ἦτον.

Adde ſalutationes Epiſtolar. Pontif.

Αὐθεντεύειν, *Dominari*. Gloſſæ ad Iliadem Græcobarb. Παντάνακες, οἱ πάντα ὁρίζοντες καὶ αὐθεντεύοντες. Ducas Hiſt. cap. 21. ἐς τὴν ἐπαρχίαν τῆς ἡγεμονίας αὐθεντεῦσαι. Utitur præterea, cap. 26. & 29. Anonymus in Hiſt. M S. Bertrandi Romani:

Τυραννικῶς αὐθέντευεν ὡς φυσικὸς αὐθέντης.

Αὐθεντᾶν, Αὐθεντίζειν, *Auctoritatem dare*. Chronicon Alexandrinum an. 7. Juſtiniani: τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Ἰουστινιανὸς κώδιξ ἀπεπληρώθη, καὶ ἐκέλευε αὐθεντεῖσθαι ἀπὸ τῆς πρὸ ιϛ΄. καλανδῶν Ἀπριλλίων, &c. Ita an. 12. ejuſdem Juſtiniani. Sophronius in Vita S. Marci: βραχὺ συνέταξεν εὐαγγέλιον, ὅπερ ἐπιλεγόμενον Πέτρος δοκίμασε, καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναγινώσκεσθαι μέλλον αὐθεντήσας ἐξέδωκεν. Gloſſæ Gr. Lat. Αὐθεντῶ, *Auctoro*. Αὐθέντης, *Auctor*.

Αὐθεντία, *Auctoritas*, *Auctoramentum*, in iiſdem Gloſſis: item *Dominatio*. Thomas Magiſter: Αὐθεντία δὲ παρ' οὐδενὶ τῶν δοκίμων ῥητόρων εὕρηται ἐπὶ τῆς δεσποτείας ὀνόματος. Vide eundem in Αὐθεντία. Concilium Calchedonenſe act. 1. ὥσπερ ἐν τῷ παρόντι πεποίηκε γενέσθαι ἡ βασιλικὴ ἐκέλευσεν αὐθεντία. Eſt etiam titulus Compellatorius Præfecti Prætorio in Nov. Juſtiniani 111. In Baſilicis lib. 7. tit. 19. cap. 1. 2. *Auctoritas*; exponitur αὐθεντία.

Αὐθεντικὸν δικαίωμα, *Inſtrumentum primarium*, cui opponitur ἀντίγραφον, *exemplar*, cui non fides adhibetur in Jure: ἐν γὰρ δικαστηρίοις οὐ πιστεύεται τὸ ἀντίγραφον, ut eſt in Baſilicis lib. 7. tit. 18. cap. 20. Αὐθεντικὸς χάρτης, apud Theophanem an. 21. Anaſtaſij. Αὐθεντικὸν ἀρχεῖον, apud S. Ignatium in Epiſt. ad Philadelphenſes, n. 6. Gloſſæ Gr. Lat. Αὐθεντικὸν, *Auctoratitium*, *Authenticum*. Vide Voſſium in Reſponſ. ad Object. Antonij Hulſij, pag. 7. & Allatium lib. 1. de utriuſque Eccleſiæ conſenſione, cap. 21. num. 4. ubi plura de ejuſmodi vocabulis.

Αφέντης pro αὐθέντης, *Dominus*, Κύριος, in Corona pretioſa. Leunclavius in Onomaſtico Turc. *Aphendi vocabulum à Turcis uſurpatum ex lingua Græcorum ſignificat Dominum.* Αφέντης *nunc à Græcis ſcribitur*, *à veteribus* αὐθέντης, *quod tamen aliter atque prius illud ab eis non pronuntiatur.* Addit præterea Μέγαν ἀφέντην Sultanum Turcicum hodie Græcos vocare, quomodo Itali, *Il Gran Signor*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Μετὰ λαὸν εὑρίσκετον ἀφέντης ἀξιωμένος.

Alibi:

Καὶ ἀπ' ἀφεντάδες ξακουστὰς εἶτον ζηλευμένη.

Rurſum:

Η ἀφεντάδες γιατρεμὴ, ἀφέντες ἀξιωμένες.

Αφεντία, *Dominatio*, quomodo Rempublicam Venetam non ſemel compellat Chronicon Veneto-Byzantinum an. 1389. 1477. 1499. item quævis *dominatio*. Idem Chonicon an. 1443. καὶ παρέλαβεν τὴν ἀφεντίαν τῆς Μωρέας. Ita an. 1517. Portius: Αφεντία, *Principatus*, *Ducatus*, *Ditio*, ἡγεμονία, ἀρχὴ, δυναστεία. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ἂν κάμῃς χάρια, καὶ τίποτες ὁ για τὴν ἀφεντίαν σου.

Rurſum:

Καὶ ὡς ἀδελφὸν ἰσχυρότατον τάχω τῆς ἀφεντίας σου.

Φεντία, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Για τὴν Εμιλίαν λέγοντας τοῦ καμία φεντία.
Κιαλάπη οὐ πρέπει γὰρ ποτὲ, νὰ ἐν μὲ συντροφία.

Symeon Hieromonach. in Epiſt. καὶ διὰ τοῦτο δέομαι καὶ ἀντιβολῶ, καὶ ἀξιῶ τὴν φεντίαν σου, ἵνα, &c.

Αφεντεύειν, *Dominari*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εκεῖνο ἡ Σαρακηνικὴ ὅπου τὸ ἀφέντευεν.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ τὸ ποῖα τὴν ἀφέντευεν αὐτὸς ἀπεκαύρισε.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

Αοπὸν αὐτὴ ἀφέντευσε μὲ δυνατὴν καρδίαν.

Αφεντεύειν. Malaxus in Hiſt. Patr. Conſtantinop. pag. 147. καὶ διὰ νὰ ἀφεντεύειν οἱ Βενέτικοι τὸ θρόνον αὐτοῦ, ἀπεδίωξεν αὐτὸν, &c. ubi Theodoſius Zygomalas, ἵνα κυριεύσειν τὸν θρόνον.

Αφέντρα, *Domina*. Idem Anonymus de Nuptiis Theſei:

Νὰ σοι τὴν γραφὴ ἀφέντρα μου διὰ στίχου ἀπάντησή μου.

Occurrit ibi non ſemel, Φέντρα, contractè, idem Anonymus.

Θυμάσαι φέντρα καὶ κυρὰ χαρὸν ἀπερασμένον.

ΑΥΘΩΡΟΝ, *Prope*, *ſerè*, *penè*, σχεδόν. Euſtathius in Iliad. π. ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ ἀπὸ τοῦ σχεδὸν, ὃ δηλοῖ τὸ ἐγγὺς, καὶ, ὡς εἰπεῖν, ἐχομένως, ὡς ἀπὸ τοῦ σχέω σχῶ τῆς σχέσεως προπαροξυνόμενος, ὁ ἐγγὺς, καὶ κατὰ κοινότερον λέγεται αὐθωρόν.

ΑΥΚΟΝ, *Piſum*, apud Romanum Nicephor. in Grammat. M S.

ΑΥΚΡΟΥΣΘΑΙ, *Auſcultari*, *Audire*, ὠτακουστεῖν, ἀκροᾶσθαι. Αὔκρουσις, *auſcultatio*. αὐκρουστὴς, *auſcultator*, *auditor*. Αυκρουστήριον, *auditorium*.

ΑΥΛΑΝΑΙΟΝ, *Tributum Palatinum*. Syneſius Epiſt. 79. ὃν ἐπὶ τοῖς διεμαρτύρετο ὅντα τῆς ἀπαιτήσεως ἔταξε τοῦ στρατιωτικοῦ χρυσίου τοῦ καλουμένου τιρωνικοῦ, καὶ συνῆψε τὰ αὐλαναῖα.

ΑΥΛΑΣ, pro αὐλή. Gloſſæ Græcobarb. Αυλαὶ, Αυλάδες. Rurſum: Ηλιακοὶ τῶν αὐλῶν, ἤγουν αὐλάδων.

ΑΥΛΗ, *Atrium*, *Area*, *compluvium ante ædes ſacras porticibus circumdatum*, *vel etiam ante alias quaſvis ædes*. Paulus Silentiarius in Deſcript. S. Sophiæ:

Τετράσιν αἰθούσῃσι περίδρομον ὄψεαι αὐλήν.

Lex 4. Cod. de his qui ad Eccl. confug. ὥστε μεταξὺ τοῦ ναοῦ ἐν τῷ προειρημένῳ τόπῳ περιπεφράχθαι διαστήματα ἄχρι τῶν πρώτων μετὰ τὰς δημοσίας τόπους ἐκκλησίας θυρῶν, πᾶν τὸ παρεμπίπτον εἴτε ἐν οἰκίαις, ἢ κήποις, ἢ αὐλαῖς, ἢ λουτροῖς, ἢ ἐν στοαῖς τυγχάνει. Ubi Lat. habent *areis*. Baſilius Seleucienſis, lib. 2. de S. Thecla, cap. 8. καὶ γάρ τι συμβαίνει τοῦτο κατὰ τὴν αὐλὴν αὐτοῦ τοῦ ναοῦ. Ita etiam Procopius, lib. 1. de ædif. cap. 4. 7. 8. lib. 5. cap. 6. & alij. Μέσαυλον, Μεσαύλιον, Μεσίαυλον, eâdem notione. Gloſſæ Gr. Lat. Μέσαυλον, *Atrium*, *compluvium*. Gloſſæ Lat. Gr. *Atrium*, μεσαύλιον. *Atrienſes*, apud Ulpianum, οἱ τὰ μέσαυλα φυλάττοντες dicuntur in Baſilicis lib. 44. tit. 10. Gloſſæ Gr. Lat. ὁ ἐπὶ τετραστώου, *Atrienſis*. Sic *Meſaulum*, & *quadriporticus* idem ſunt. Euſebius lib. 3. de Vita Conſtantini, cap. 39. ἔκφρασις μεσαυλίου, καὶ ἐξεδρῶν, καὶ προπύλων. Mox, quod μεσαύλιον in titulo appellavit, Αἴθριον in ipſo contextu vocat. Synodus VI. act. 5. καὶ πλείστου λαοῦ συναθροισθέντος ἐν τῷ μεσαυλίῳ τοῦ δημοσίου λουτροῦ τοῦ οὕτως ἐπιλεγομένου Ζευξίππου. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Joannis Solitarij, n. 5. ἐν μιᾷ νυκτὶ ἀναπαυομένου μόνου εἰς τὸ γηροκομείου μέσαυλον. Nilus Monach. lib. 3. Epiſt. 153. καὶ χλωροφορήσασαν τὴν λυχνίαν κειμένην ἐν τῷ μεσαύλῳ τοῦ οἴκου τοῦ πατρικοῦ. Joannes Moſchus in Limon. c. 128. καὶ ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτὸν ἐν τῷ μεσαύλῳ τοῦ μοναστηρίου. Adde cap. 131. Chronicon Alexandrinum an. 1. Juſtiniani: ἐπειδὴ δὲ ὁ αὐτὸς Βασιλεὺς καὶ τὸ μεσίαυλον τοῦ Βασιλικῆς Ιλλουστρίων

 κιστέριον

Digitized by Google

κιϛέρνω μεγάλω, βυθόμβρον βαλὼν τὸ Ἀδριάνειον ὕδωρ τῆς ἀγωγῆς εἰς αὐτήν. Theophanes an.37. ejuſdem Juſtiniani: τῷ ἐκαύθη τὸ μεσιαυλον τὸ πλησίον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὸ λεγόμενον Γαρβαϛάσιον. Et an. 14. Mauricij: ἔκλισεν ὁ Βασιλεὺς τὸν ἐλαιακὸν τῆς Μαϛαύρας, καὶ ἔϛησεν ἐν τῷ μεσαύλῳ τὴν ἰδίαν ϛήλην. Theophilus Anteceſſor lib. 2. tit. 3. §. 1. & lib. 4. tit. 6. §. 2. μέσαυλον habet, ubi Juſtinianus *aream*. Ita Μέσαυλα *Area* non ſemel exponuntur in Baſilicis, tom. 2. pag.210. 262. 276. &c. Harmenopulus lib. 2. tit.4. §. 57. εἰ μέσαυλον ἐπὶ αὐλῆς περιπλεύρω, τῆς μιᾶς τῶν τριῶν περιλαμβανούσης τὸ μέσαυλον, τῆς δὲ ἑτέρας πλευρᾶς ἑτέρας οὔσης αὐλῆς, καὶ τῆς μίαν πλευρὰν ἐχούσης αὐλῆς, μὴ χρῆσιν κεκληρωμένης ἐν τῷ μεσαυλίῳ. Et §. 102. ἐὰν δένδρον τοῦ γείτονος ἐν τῷ μεσαυλίῳ κείμενον, μεγάλας ἐκτείνειν ῥίζας, &c. in Euchologio, pag.449. fit mentio φιάλης τῆς μεσαύλου τῆς ἐκκλησίας, quæ pag. 465. λουτὴρ τῆς μεσαύλου dicitur. Neque tamen hac μεσαύλου voce *Atrium ſubdium* ſemper intelligitur, ſed & ipſæ porticus quæ illud ambiunt. Nam Concilium Conſtantinopolit. ſub Mena, in act. 1. actum dicitur ἐν τῷ μεσαύλῳ τῷ δεξιῷ τοῦ σεβασμίου οἴκου τῆς Δεσποίνης ἡμῶν, τοῦ ὄντος πλησίον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Habebant porrò ejuſmodi Aulæ ſeu Atria, ac μεσαύλια, portas duas, quarum altera quæ plateam ſpectabat, αὔλειος, altera quæ εἰς ἀνδρονῖτιν ferebat, μεσαύλειος θύρα dicta. De priori egit Joannes Moſchus in Limon. cap. 105. θεωρῶ τινὰ ἀδελφὸν ἐν τῷ πυλεῶνι τοῦ ἁγίου σταυροῦ (Hieroſolymis) μήτε εἰσιόντα, μήτε ἐξιόντα. Illius etiam meminit Baſilius Seleucienſis lib.1. de Vita S. Theclæ, pag. 22. Procopius de ædific. Juſtin. lib. 1. cap.4. ἐπὶ κοινῆς δὲ προπύλαια πάντα, ἥ τε αὐλὴ, καὶ μέσαυλοι θύραι. Idem lib. 5. cap. 6. θύραι μέσαυλοι ἱεροπρεπεῖς οὕτως, ὥστε μηνύει τοῖς ἔξω ἰοῦσιν ὁποίῳ ποτὲ θεάματι ἐντυχεῖν μέλλουσι. Sed de utraque hac porta conſulendus inprimis Henricus Valeſius ad Evagrium, lib.4. cap.3. quædam etiam attigimus in noſtra Conſtantinopoli Chriſt.lib.3. ſect.20.

ΑΥΛΑΎΔΡΙΟΝ, *Atriolum*, *parva caſa*, in Apophthegmat. Patrum, in Gelaſio, num. 6.

ΑΥ῎ΞΙΛΙΟΝ, *Auxilium*, Suidas: Αὐξίλια, οἱ Ῥωμαῖοι τὰ τοιαῦτα τέλη προσαγορεύουσι. Gloſſæ Græcobarb. Αὐξίλια, τὸ τῆς βοηθείας ἔξω, καὶ περὶ τὰς χρείας εὑρίσκοντες.

ΑΥ῎ΡΑ Κρεκοδείλω, *Lilium*, Oſthani, apud Interp. Dioſc. c.522.

ΑΥΡΕΛΛΑΤΕΙ῀Ν. Vide in Ἐλασίαι.

ΑΥΡΙ΄ΧΑΛΚΟΝ, *Aurichalcum*. Veteres dicebant Ὀρείχαλκον, extat in Gloſſis Græc. Lat.

ΑΥ῎ΡΟ, pro Αὔριον. Stephanus Sachlecces in Narrat. MSS.

> Ἐφώναζε καὶ ἔλεγεν χαρᾶς τὴν θέλων αὖρο,
> Να τὴν ἰδέσω θάνατον ἢ σήμερον, ἢ αὖρο.

ΑΥΡΟ΄ΚΛΑΒΟΣ, *Auroclavus*, vel *auroclavatus*, in Vita S. Eudociæ, num. 34. ἱμάτιον χρυσόκλαβον κάμπτραι ρξ'. - βῆλα σηρικὰ αὐρόκλαβα λιτρῶν ρλβ'. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Auroclavus*.

ΑΥΣΗΤΖΑ, Ῥάμνου φύλα, in Gloſſis Græcobarb. Jatricis MSS. *Folia Rhamni*.

ΑΥ῎ΣΠΙ΄ΚΕΙΟΝ, *Auſpicium*. Pæanius in Metaphraſi Eutropij, lib.2. ἐναντιώσαντο κατὰ τῶν συμβόλων αἰσπίκεια καλοῦσιν αὐτὰ οἱ Ῥωμαῖοι, σημαίνει δὲ ταῦτα δαιμονίως διδόμενα τοῖς ἐπὶ πόλεμον ἐξιοῦσι.

ΑΥΤΑ΄ΔΕΛΦΟΣ, *Frater germanus*, noſtris *propre frere*, utuntur Nicephorus Bryennius lib.3. cap.4. 6. 8. lib. 4. num. 14. Anna Comnena lib.1. pag. 11. 12. Harmenopul. lib. 4. tit. 6. §. 11. 30.&c.

ΑΥΤΑ΄ΝΑΞ, pro Αὐτοκράτωρ. Catalogus Offic. aulæ Conſtantinopolit. ex bibl. Mazarina:

> Μετὰ τὸν Αὐτάνακτα, Δεσπότης ἐστὶ,
> Δεύτερον ἀξίωμα Σεβαστοκράτωρ.

ΑΥΤΕΞΟΥ΄ΣΙΟΣ, *Emancipatus*, *qui eſt ſui juris*. Αὐτεξουσιότης, *Emancipatio*, in Baſilic. Gloſſæ Gr. Lat. Αὐτεξούσιος, *Licentioſus*, *ſuæ poteſtatis*, *emancipatus*, *ſui juris*.

ΑΥ῎ΤΙ΄, *Auris*, *Auricula*, *Anſa*, οὖς, ὠτίον, λαβὴ, κώπη. Μετ' αὐτία, *Anſatus*, *auritus*, ὠτόεις, κωπήεις.

Αὐτιδογλυφίδα, *Auriſcalpium*, ὠτογλυφίς.

Αὐτίδιον, Oleris genus, fortè illud quod *Auriculam muris* vocant, de qua Ruellius, lib.2. de Natura Stirp. cap. 114. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Λάχανα τὰ ἐφόδιον, αὐτίδια, καὶ μαρούλια,
> Πράσα, σπανάκια, κάρδαμα, κρομμύδια, καὶ γογγύλια.

Αφτὶ, eâdem notione in Corona pretioſa.

Αφτίον. Agapius Cretenſis in Geoponico, cap.109. de Beta: ὁμοίως καὶ εἰς τὸν πόνον τῶν ἀφτίων εἶναι ὠφέλιμος. & cap. 110. de cucurbita: μόνον εἰς τὸν πόνον τῶν ἀφτίων κάμνει καλὸν ὁ ζυμὸς τῶν φύλλων. Adde cap. 144. Vide Ωτίον.

ΑΥ῎ΤΟΔΕ΄ΣΠΟΤΑ μοναστήρια appellabant ea Monaſteria, quæ nec erant Πατριαρχικὰ, nec Βασιλικὰ, & quæ ab Epiſcoporum juriſdictione erant exempta. Typicon MS. Deiparæ Kecharitomenes, cap. 2. ἐλευθέραν εἶναι (τὴν μονὴν) καὶ αὐτοδέσποτον, καὶ πάσης χειρὸς καὶ δεσποτείας ἀπεξενωμένην, καὶ μηδένι τῷ ἁπάντων ἐπ' αὐτῇ προσεῖναι ὅτι ὃν δίκαιον ἢ προνόμιον, ἀλλὰ παντάπασιν οὖσαν ἐλευθέραν μένειν καθ' ἑαυτὴν, καὶ ἐφ' ἑαυτῆς διοικεῖσθαι κατὰ τὰ παρ' ἡμῶν ῥητῶς ἐν τούτῳ διατυπωθησόμενα.

ΑΥΤΟ΄ΔΙΟΝ. Coſmas Hieromonachus Chymicus MS. εἰ δὲ αὐτόδιον ὁ χρυσουργὸς ἐργάζεται καὶ ποιήσει, καθὼς ἐλογίσθη ἐν πολλαῖς λεπτουργίαις, &c.

ΑΥΤΟΓΕΝΕ΄Σ, *Hippophaës*, *Lappago*, apud Interpol. Dioſcot. cap.744. Oſthani, *Cucurbita ſilvatica*, Κολοκυνθὶς, cap.757.

ΑΥ῎ΤΟΚΕ΄ΦΑΛΟΙ dicti quidam Antiſtites, qui nulli ex V. Patriarchis ſubditi, jure Patriarchali gaudebant in ſuis diœceſibus, Patriarchæ etiam interdum appellati. In his recenſentur præſertim Bulgariæ, Cypri, & Iberiæ Archiepiſcopi, ut eſt apud Balſamonem in Can. 2. Conſtantinopolit. quod quidem privilegium ἀπὸ ἐκδόσεως βασιλικῆς obtinuiſſe ait in Medit. de Privileg. Patriarch. Ac Bulgariæ quidem Archiepiſcopus à Juſtiniano, de quo Theophylactus Epiſt.27. Cypri, à Tertia Synodo, ſeu ut alij volunt, à Zenone Auguſto, ob inventum in ea inſula S. Matthæi Evangelium: Iberiæ denique, quæ Antiocheno Patriarchæ ſuberat Archiepiſcopum à Synodo Antiochena ſub Petro Patr. Eandem deinde αὐτονομίαν obtinuit Ternobi Epiſcopus, qui antea Primæ Juſtinianæ Archiepiſcopo & Patriarchæ Conſtantinopolitano ſuberat, propter nuptias inter Theodorum Laſcarim & Helenam Joannis Aſanis Bulgariæ Regis filiam initas, ut narrant Gregoras lib.2.& Acropolita. De Ravennenſi αὐτοκεφαλίᾳ, egimus in Gloſſ. med. Lat. in voce *Autocephalia*. De omnibus copioſè diſſeruit Allatius lib. 1. de utriuſque Eccleſiæ conſenſione, cap. 25.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ΄, *Res ſeſe moventes*, ut κινητὰ, *Res mobiles*, Ακίνητα, *immobiles*. Harmenop. lib.2. tit.2. §.32.

ΑΥΤΟΚΡΑ΄ΤΩΡ, *Imperator*, vox notiſſima. Sed interim obſervandum apud Byzantios, ſaltem extremis ſæculis, diſcrimen aliquod extitiſſe inter vocem Βασιλεὺς, quâ Imperatores promiſcuè donabantur, & vocem αὐτοκράτωρ. Nam cùm ij filios ſuos auguſtali coronâ donabant, & Imperatores

tores renuntiabant, non ſemper patiebantur ut ſeſe Αὐτοκράτορας, ſed Βασιλεῖς duntaxat inſcriberent. Id potiſſimùm docemur ex Codino de Offic. Palat. cap. 17. num. 2. ubi de profeſſione fidei: ἂν δὲ υἱὸς αὐτοῦ ᾖ, εἰ μὲν ἐπιδίδωσιν ὁ πατὴρ, γράφει καὶ αὐτὸς προτάξας οὕτως, ὅτοι Αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων εἰ δὲ οὐ, Πιστὸς ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Βασιλεὺς ὁ δεῖνα. Adde num. 7. Id diſcrimen advertere eſt in inſcriptionibus Manuelis Palæologi Imp. & Joannis filij imaginibus, quas delineari curavimus in Famil. Byzantinis, adſcriptis; ubi Μανουὴλ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ Αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Παλαιολόγος καὶ ἀεὶ Αὔγουστος inſcribitur, Joannes verò filius, Ἰωάννης ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς Βασιλεὺς ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

Αὐτοκρατορεῖν, *Imperatoriam dignitatem adipiſci*, *apud* Modeſtinum in l. 6. D. de excuſat.

ΑΥ'ΤΟΜΑΤΙΤΑΙ', ſeu Ἐπικύειοι, Hæretici, de quibus Theophanes an. 9. Copronymi, ubi Cod. Peireſcianus habet αὐτομαχῆται.

ΑΥΤΟ'ΜΕΛΟΝ, Cantus ſeu hymni Eccleſiaſtici ſpecies, in Paracletico, pag. 8. ἐξαποστειλάριον αὐτόμελον, in Pentecoſtario.

ΑΥΤΟΠΡΟΣΚΟ'ΠΤΑΙ, Hæretici, qui κανονικοὺς θεσμοὺς ἐπιζητοῦσιν, de quibus Joannes Damaſcen. hæreſi 100. 103. edit. Cotelerij. Neſcio an ejuſmodi hæreticos reſpexerit Pachymeres lib. 13. cap. 23. ubi de Patriarcha Athanaſio: ἐκεῖνος δὲ καὶ θεῖα εἰς τὰ πάντα δικαιώματα μηνύων, τοῖς πολλοῖς ἀντικρυς ἀπῄχθη αὐτοπροσκοπίτης ἐγγὺς φαινόμενος. Id eſt *cùm ſacrorum Canonum cultor videri vellet*.

Α'ΥΤΟΥ῀, *Hic*, *Ibi*. Anonymus de locis Hieroſol. num. 3. αὐτοῦ ἦναι λίθος ὅπου τὸ ἔφερεν ὁ ἄγγελος ἀπὸ τὸ Σινᾶ ὄρος. Ita pag. 93. 94. & alibi non ſemel.

ΑΥΤΟΥΕ'ΝΡΙΝ βίουρ, Ægyptiis, *Bugloſſum*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 710. *Antuuorinbeſor*, apud Apul. cap. 41.

ΑΥΤΟΥ῀ΝΟΣ, *Ipſe*, αὐτός. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Αὐτοῦνος Ἀπολλώνιος καθόλου ἐκεινάδη.

Occurit ibi non ſemel.

ΑΥΤΟΥΡΓΟΙ', *ipſi auctores*. Harmenopul. lib. 6. tit. 1. §. 6. Vide Suicerum in hac voce.

Αὐτουργοὶ, *Coloni*, *qui ipſimet agros arant*: ἐργάται Græcis, ἐργαστῆρες, Xenophonti. Moſchopulus: Πόνηρος, παροξυτόνως, ὁ γεωργὸς, ἤγουν ὁ αὐτουργός. Theodoritus de Providentia ſerm. 7. κτηνοτρόφοι τε ἦσαν, καὶ αὐτουργοὶ, καὶ ποιμένες, καὶ πολλαπλάσιον τῶν οἰκετῶν ὑπομένοντες πόνον. Conſtantinus Manaſſes, pag. 106. Edit. Reg.

Ἀλλ' αὐτουργοὶ, καὶ πένητες, καὶ τῶν χειροβιώτων.

Vide Salmaſium de Uſuris, cap. 14. pag. 411. & 414.

Αὐτούργια, *Prædia ruſtica*, quæ coluntur ab Agricolis. Synodus VIII. Oecumenica Can. 12. εἴτις Ἐπίσκοπος εὑρεθείη, ἢ ἡγούμενος, ἐκ τῶν αὐτουργίων τῆς ἐπισκοπῆς, ἢ τοῦ μοναστηρίου ἐκποιούμενος εἰς ἀρχοντικὴν χεῖρα, &c. In eandem ſententiam Synodus Trullana Can. 28. ἐπίσκοπος ἐκποιῶν τι τῶν εὐπροσόδων αὐτουργίων τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ μάλιστα ἄρχουσιν, ἐκδιωκέσθω. Novella 1. Manuelis Comneni, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 151. ἐὰν τυχὸν δωρεᾷ αὐτοῦ παροίκων ἀπόδοσις ᾖ, ἢ μέτρον γῆς, ἢ αὐτούργιά τινα ἐκαίνισαν ἐν τοιούτοις κλίμασι, τυχὸν μὴ δεδωρημένα αὐτοῖς. Ejuſdem Novella 4. pag. 156. τούς τε παροίκους, τὰ αὐτούργια, τὰς πανηγύρεις, τοὺς φόρους, τοὺς πόρους, τὰς λίμνας, &c. Ibid. pag. 158. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς παροίκοις τοῖς νῦν παρ' αὐτῶν κατεχομένοις, καὶ τοῖς αὐτουργίοις, φόροις, πανηγύρεσι, &c. Infrà pag. 159. εἴτε πάροικοι εἶεν, εἴτε τόποι, εἴτε αὐτούργια. Vide Balſamonem ad laudatum Canon. Concilij Nicæni 12. & Cujac. ad Nov. 7.

Αὐτούργημα, eâdem notione. Vita MS. S. Theodori Studitæ: δύο δὲ ὁ ὅσιος Θεόδωρος τὰ γονικὰ αὐτουργήματα, ᾠκοδόμησεν ναὸν μέγα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, &c.

Αὐτουργικὸν, *Agricultura*. Gemiſtus Pletho in Peloponn. 2. ἔστι δ' ἐν πόλει σχεδὸν ἁπάσῃ πρῶτον μὲν καὶ ἀναγκαιότατον μέρος καὶ τρίτον καὶ πλεῖστον τὸ αὐτουργικὸν ὅσον γεωργοῦντο, καὶ νομέων, καὶ ξυμπάντων τῶν τοὺς ἐκ γῆς αὐτῆς δι' αὐτῶν πορίζομένων καρπούς.

Αὐτουργικός. Antiquitat. Conſtantinopolitanæ Lambecianæ: συνελάσας εἰς μέρος εἴδωλα αὐτουργικὰ ὑπάρχοντα ἐκ τῶν αὐτῶν μαρμάρων, ἔπεσεν εἰς θέαν. Ubi εἴδωλα αὐτουργικὰ, *Idola Pagana* fortean liceat interpretari: nam αὐτουργοὶ, Coloni, Pagani ſunt.

ΑΥΤΟΧΕΙ῀ΡΕΙΣ, *qui propria manu rem aliquam perfecerunt*. Harmenopul. lib. 6. tit. 1. §. 6.

Αὐτοχεῖρας, Codinus de Offic. aulæ Conſtantinop. cap. 7. num. 30. ὑπουργεῖ αὖθις τῷ Βασιλεῖ ὁ μέγας Δομέστικος, καὶ πᾶσι μὲν οὕτως διαδίδωσι τοὺς μίνσους, ὡς εἴρηται, τούτῳ δὲ ὁ Βασιλεὺς αὐτοχεῖρας, *ſua ipſius manu*.

ΑΦΑΙ'ΡΕΜΑ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶ πίτυρα σίτου.

ΑΥΧΕ'ΝΙΟΝ, *Gubernaculum*: Euſtathius Od. ε. τότε πηδάλιον, ὅτι καὶ ἐφόλκιον λέγεται, δηλοῦσι δὲ οἱ παλαιοὶ τὸ αὐτὸ δὲ παρά τισι καὶ αὐχένα, ὡς δηλοῖ τὸ καθωμιλημένον αὐχένιον.

Α'ΦΑ'ΛΗ, Αφάλι, Ἀφαλὸς, *Umbilicus*, ὀμφαλός, in Corona pretioſa, & apud Portium.

Α'ΦΑΝΑ, Genus plantæ ſimilis hederæ. Suidas: Σχίνδαψος, ἄφανα.

ΑΦΑΝΙ'ΖΕΙΝ, Μολύνειν, *Inquinare*, apud Auctorem Etymol.

ΑΦΑΝΙ'ΖΕΣΘΑΙ, *Perimi*, de Actionis peremptione. Harmenopul. lib. 3. tit. 8. §. 88.

ΑΦΑΝΤΑ'ΡΙΟΙ. Anonymus Aſtronomus MS. ex Cod. Colbertæo: ἐὰν ἔστι ἐν τῷ ὡροσκόπῳ, ἔστιν εἰς οἴκους ἀφανταρίων, ἢ ἐν κοπρίαις, ἢ ἐν τόπῳ ὑψηλῷ, καὶ κατὰ νότον.

ΑΦΑΡΙ', pro ἄφαρ, *Statim*, αὐτίκα. Euſtathius in Iliad. α. τὸ δὲ ἄφαρ ὃ μέχρι καὶ ἐς ἄρτι περιφέρεται κοινῶς τοῖς λέγουσιν ἀφαρὶ, αὐτὸ αὐτίκα.

Ἀφαρόζωμον, *Juſculum citò paratum*. Euſtathius in Iliad. ε. τὸ δὲ ἄφαρ ἐστι ταχὺ καὶ εὐθέως, οὕτως ἐτρίβη πρὸς κοινότητα τὴν ἀπὸ συνηθείας, ὥστε τινὲς τῶν πολλῶν τὸ αὐτοσχέδιον ζωμὸν, ἀφαρόζωμόν φασιν, ὡς εἴτις εἴποι ταχύζωμον, καὶ εὐθύζωμον.

Α'ΦΕΔΡΟΣ, Prophetis, *Atractylis*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 513.

Ἄφεδρος. γόνος ἄρεως iiſdem, *Marrubium*, c. 525. Vide Apuleium, cap. 45.

Α'ΦΕ'ΚΑΙΝ. Myrepſus ſect. 32. cap. 5. ex Cod. MS. τάρταρον τὸ λεγόμενον ἀφέκλιν. Vide Σφέκλη.

Α'ΦΕΛΕΤΡΟΝ, *Feltrum*, *Lana coacta*. Leo in Tactic. cap. 5. num. 8. καὶ τὰς κοιλίας μικρῶν ἀποκρεμασμάτων ἀπὸ τῶν λεγομένων ἀφελέτρων τῆς σέλλας. Conſtantinus in Tacticis, pag. 15. σκεπάσθωσαν καὶ αἱ κοιλίαι αὐτῶν (ἵππων) διὰ μικρῶν ἀποκρεμασμάτων ἀπὸ τῶν ἀφελέτρων τῆς σελλαρίας. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Feltrum*.

ΑΦΕΛΩ῀Ν. Demetrius lib. 1. Hieracoſoph. c. 38. pag. 52. μετὰ δὲ τὸ ἐξελθεῖν αὐτὸ ἐκ τῆς ἰσκλέστρας, διάχει λεπτοτέρῳ ἀφελῶνι τοῦ διαχείσματος τὸ πύρεθρον καὶ τὴν σταφίδα, &c.

ΑΦΕ'ΝΤΗΣ, Ἀφέντρια, Ἀφεντεύειν. Vide in Αὐθέντης.

ΑΦΕ'ΣΙΜΟΝ, *Dimiſſorium*, *indulgentia*, oratio pœnæ Canonicæ abſolutoria, in Euchologio, pag. 681. vide Joan. Morinum lib. 6. de Pœnit. cap. 25. §. 9. Synaxarium Colberteum 6. Oct. in S. Theophilo:

philo: σὺ δὲ ἀφίσιμον παρ' ἐμοῦ λαβὼν, ὑπόστρεφε εἰς κελλίον σου. Anonymus Combefiſianus in Porphyrog. num. 4. καὶ ποιήσαντες ἀφίσιμον πάντες οἱ μοναχοὶ, ἀπέστειλαν αὐτὸ πρὸς τὸν βασιλέα Ρωμανὸν, καὶ συνέταφη μετ' αὐτοῦ.

Ἄφεσις, *Emancipatio, Dimiſſio, Remiſſio*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ΑΦΗΛΙΚΕΣ, *Minores XXV. annis*, apud Modeſtinum non ſemel. Gloſſæ Lat. Gr. Ἀφῆλιξ, μήπω πολιτευόμενος. Vide Anton. Auguſtinum ad eundem, pag. 299. & Cujacium ad Nov. 5. Juſt.

ἌΦΘΑ. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 53. ἔξω τοῦ κάστρου τῆς Μάταρχα πολλαὶ πηγαὶ ὑπάρχουσι ἄφθαν ἀναδιδοῦσαι. Occurrit ibi pluries pag. 218. 219. ubi hæc verba reddit Meurſius, *fontes qui ulcera faciunt:* quomodo hæc vox intelligitur apud Medicos, & Demetrium Conſtantinopol. lib. 1. Hieracoſophij, cap. 87. γνωρίζεται ὁ ἱέραξ ἄφθας ἔχων, ὅταν ἡ ὑπερῴα αὐτοῦ ὁλόλευκος εἴη, καὶ ὡς κέγχρου κόκκοι μικροὶ ἐν τῷ στόματι τοῦ ζώου. Vide Gorræum. Sed ἄφθα aliud hîc ſonat, ac fortè pro νάφθα nam & ἄφθα dicitur. Epitome Strabonis: ὅτι λέγεται ὁ ἄφθας, καὶ ἡ ἄφθα, καὶ ἡ νάφθα, καὶ τὸ νάφθα. Ita apud Simplicium in Categor. Ariſtot. τὸ νάφθα habetur. Sed & teſtatur Lambecius, ſeu potiùs Holſtenius, (nam ex ejus ſchedis compactæ ſunt notæ ad Codinum de Origin. Conſtantinopolit.) apud eundem Scriptorem, num. 26. pro ἡ λεγομένη νάφθα, in Codice Vaticano legi ἄφθα.

ΑΦΘΑΡΤΟΔΟΚΗΤΑΙ, Hæretici ſic dicti, quòd nullam corruptionem eſſe dicerent, de quibus Euſebius Theſſalon. lib. 1. contra Andream apud Photium Cod. 162. Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num. 36. 37. Leontius de Sectis act. 10. Suidas in hac voce, Nicephorus lib. 17. cap. 29. &c.

ἌΦΘΑΣΤΟΣ, Herba ignota, apud Myrepſum de Antidotis, cap. 188.

ἌΦΘΟΡΟΝ, pro αὐθωρὸν, *eâdem horâ*. Myrepſus ſect. 38. cap. 123. in Cod. MS. & 125. in Edito; πρὸς ἐρυσίπελας ἄφθορον αἴρειν. Codex Fuchſij habuit ἄφθωρον.

ΑΦΙΒΟΛΗ, pro Ἀμφιβολή. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

> Χωρὶς καμίαν ἀφιβολὴν τὴν κεφαλήν του κόψο.

ΑΦΙΝΕΙΝ, Ἀφιέναι, *Sinere, dimittere, relinquere*, Ἀφίεσθαι, ἐᾶν, ἀπολιμπάνειν. Gloſſæ Græcobarb. φεύγω, ὑποχωρῶ, ἀφίνω. Stephanus Sachlecces in Narrationibus MSS.

> Ἀφίνω τάχα τὰς χοντραῖς, καὶ τὰς λεπταῖς διαλέγω.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS. de figulo:

> Καὶ ἂν τὰς φανῇ, τζακίζη τα, καὶ πάλιν κάμνει ἄλλα,
> Ἢ πάλιν ἐξαφίνει τα νὰ βρίσκωνται μετ' ἄλλα.

Threnus de capta à Turcis Conſtantinopoli MS.

> Θλιμμένα, παραπονετικὰ ἐδῶ, ἀφίνω ταῦτα.

Joannes Glycas de vanitate vitæ:

> Ἐπῆραν τοὺς γέροντας, καὶ ἀφῆκαν τοὺς ἄλλους.

ἈΦΙΟΝΙΟΝ, Orneoſophium: ἀφιόνιον κουκία τρία μετὰ κρέατος διδόμενον ὠφελεῖ.

ἌΦΚΟΣ, vox corrupta ex Ἀφάκη. Vide Petr. Bellon. lib. 1. obſerv. cap. 59.

ΑΦΛΕΤΖΙΝ, ſpecies Myrobalani; *Beletzica* Ruellio lib. 1. cap. 42 Interpolator Dioſcoridis Edit. Venetæ an. 1518. cap. de Myrobalano: pag. 226. v. τὸ κεκλασμένον, ἤτοι τὸ ἀφλέτζιν, ψυχρόν ἐστι καὶ ξηρὸν κατὰ τὴν πρώτην τάξιν· δυναμοῖ δὲ τὸν στόμαχον, καὶ κωλύει τὴν ῥύσιν τῶν τριχῶν.

ἈΦΛΟΦΟ, Ægyptiis, *Mercurialis*, Λινόζωστις, apud Interpol. Dioſcor. cap. 770.

ΑΦΟΝΗΤΑΙ, Hæretici, quorum meminit VI. Synodus act. 11.

ΑΦΟΝΙΤΡΟΝ, pro ἀφρόνιτρον, apud Nicolaum Myrepſum ſect. 5. cap. 47.

ἈΦΟΝΤΗΣ καὶ, *Quandoquidem*, Ἐπειδή.

ἈΦΟΠΛΙΣΤΑΙ, ij ſunt, ut ait Julianus Anteceſſor Conſtit. 15. *qui privatis hominibus arma habere non concedunt, ne rapinas aut cædes faciant.* Juſtinianus Nov. 8. cap. 13. ἢ λῃστοδιώκτας, ἢ βιοκωλύτας, ἢ ἀφοπλιστὰς, ἢ τινας τοιούτους ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐκπέμπειν. Adde Nov. 128. cap. 21. Ita etiam, ἀφοπλισμὸν interpretantur I C. in l. 12. Cod. de Met. lib. 12.

ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ, Cenſuræ Eccleſiaſticæ ſpecies, *communionis* ſcilicet, *privatio*, ut Dionyſius Exiguus interpretatur. *Clericorum*, inquit Cujacius, ad Nov. 5. & 42. Juſtiniani, eſt καθαίρεσις, *Monachorum, ſicut Laïcorum* ἀφορισμός. Nicetas in Manuele lib. 7. n. 6. ἔγκειται τῷ κατηχητικῷ πιττακίῳ μετ' ἑτέρων ἀφορισμὸς καὶ τὸ ἀνάθεμα τοῦ Θεοῦ τοῦ Μωάμεθ. Idem in Balduino, num. 6. ἀφορισμῷ καὶ ἀναθέματι ὑποβαλλόμενοι. Occurrit paſſim in Synodis Gr. in Nov. Juſtiniani 42. &c. de qua pœna Eccleſiaſtica copioſè egit Joannes Morinus lib. 4. de Pœnitent. cap. 3. & lib. 6. cap. 17. ut & Suicerus.

ΑΦΟΡΜΑΡΗΣ, *Morio*, Μωρὸς, Ἄφρων. Stephanus Sachlecces in Monitis MS.

> Ρῦχα, δουλεῖα, καὶ φιλιὲς, καὶ ψώνια εἰς τ' ἀφμάρη,
> Καὶ ὅταν εὕρῃ ἀκρόνιον, κάμνει τὸν ἀφορμάρη.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Ηὑρίσκομεν καὶ μάστορας ὅπου διαναρημάρης,
> Ευύρες τὰ πάντα ναμετζὰς μὴ γένεσαι ἀφορμάρης.

Paulò antè:

> Καὶ βαλθῆκα εἰς τοῦτο να να πῶ καὶ ῥημάρω,
> Εἰς τὰ μᾶς ἐσυνέβησαν πασάνα ναφορμάρω.

ΑΦΟΣΙΩΣΕΩΣ χάριν, *Dicis causâ, Defunctoriè*, apud Modeſtinum I C. l. 13. §. D. de Excuſat. ubi Anton. Auguſtinus lib. 2. Emendat. cap. 2. extr. fatetur hujuſce formulæ originem ſe ignorare. Vide Suicerum in Theſauro Eccl.

ΑΦΟΥ, Ἀφότις, & Ἀφοῦκαὶ, *poſtquam*, ἐπειδή.

ἈΦΟΥΣΙΑ, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti, ἡ σκωριώδης πτῶσις τοῦ σιδήρου. *Scoria volatilis ferri.*

ΑΦΡΑΤΟΝΤΖΙΚΟΝ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Ἐκεῖνοι τ' ἀφρατόντζικον ἀεὶ μετὰ σισάμου,
> Ἡμεῖς δὲ τὸ χονδρόχυλον σακτεκυλισμένον.

ἌΦΡΙΣΣΑ, *Dracontea*, apud Apuleium de Virtutib. herbar. cap. 14.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ σπέρμα, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶν ἄνθος.

Ἀφροδίτης στέφανος, *Herba venerea*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 343.

Ἀφροδίτης λουτρὸν, *Dipſacus*, eidem cap. 418. *Labrum Veneris*. Vide Apuleium, cap. 25. & Ruellium.

ἈΦΡΟΣ παντὸς εἴδους ἐστὶν ὑδράργυρον νᾶμα. Ita Gloſſæ Chymicæ MSS. Vide Lexicon MS. Rulandi in *Spuma*.

ΑΦΡΟΣΕΛΗΝΟΝ in iiſdem Gloſſis, ἐστὶ κόμμεως καὶ κυφόλιθος. Vide in His vocibus.

ἌΦΡΩΝ, *Cicuta*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 661.

ἌΦΤΕΙΝ, *Accendere*, Ἅπτειν.

ἌΦΤΕΣΤΟΣ, *Innocens*, Ἄκακος.

ἈΦΤΗ, Ἀφτίον. Vide in Ἀυτί.

ΑΦΥΠΝΙΣΤΗΣ, *Evigilator*, officium Monaſticum, cui ſcilicet cura incumbit evigilandi Monachos, ut eſt in jambis MSS.

Εἰς

Εἰς Ἀφυπνιστάς.

Πρὸς πᾶσιν ἄλλοις ἔνι ὑμῖν μικρὸς κόπος,
Διεξανιστᾶν τοὺς ὑπνώδεις συζύγους,
Συνωστελαύνειν τοὺς γυρευτὰς εἰς μέσον,
Τοίνυν ἐπειδὰν σαλπίσῃ τις τὸ ξύλον,
Ὡς ἄγγελοι παρευθὺ δεδραμηκότες,
Εἰς πάντα κοιλωνίσκον, εἰς κρυπτὸν τόπον
Ἐγείρετε πρὸς ὕμνον ἀχράντων λόγων,
Συνεισφέροντες εἰς ναὸν τοῦ δεσπότου,
Ἐν ἡμέραις, ἐν νυξὶ, ἐν μεσημβρίαις,
Ἕκαστον αὐτῶν προσκαλοῦντες εὐθέως,
Ὅπως ὑμῖν τὸν μισθὸν ἄξιον νέμῃ
Ὁ πάντα μετρῶν, καὶ νέμων κατ' ἀξίαν.

ἈΦΩ, Ægyptiis, *Scordium*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 531.

ΑΧΑΜΕΝΙ'Σ, *Polium montanum*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 530.

Α'ΧΑΜΝΟΣ, *Debilis*, Ἀσθενής. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Εἶτον ἡ κόρη πλιὰ ἀχαμνὴ, καὶ σύγκλινε νὰ πέσῃ.

Ἀχαμνίζειν, *Debilitare*, Ἐξασθενίζειν. Agapius Cretenſis in Geoponico, cap. 69. ἀμὴ δίδει ὀλίγην τροφὴν, καὶ ἀχαμνίζει τὸν στόμαχον. Joannes Glycas de vanitate vitæ:

Ἐπεὶ λοιπὸν ἐβλέπαμεν τι ἀχάμνισαν τὰ μέλη,
Διὰ πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ τιμὴν, &c.

Ἀχάμνισις, Ἀχάμνισμα, *Debilitatio*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀσθένεια, Ταλαιπωρία, Νόσος, Ἀδυναμία, Ἀχάμνισις, Ἀχάμνισμα.

Α'ΧΑΡΑ, *Extremitas Lanceæ qua parte cuſpis ei infigitur*. Gloſſæ Græcobarb. Ἄχαρα, τὸ τοῦ δόρατος εἰς τὸν αὐλὸν τοῦ ἐπιδορατίδος ἐμπεπτον, τὸ γυλλὶν τοῦ κονταρίου.

ΑΧΑ'ΡΙΣΤΟΝ διὰ ἐναδιώσεως, *Inofficioſum teſtamentum*. In Gloſſ. Baſil.

ΑΧΑ'ΡΙΣΤΟΣ, Antidotus ſic dicta propter celerem quam affert opem. Qui enim citò curatur, ingratum ſe exhibet erga Medicum, adeoque ſe minùs periculoſè laboraſſe ob repentinam ſalutem exiſtimat. Marcellus Empir. cap. 20. *quum dederis, accipies mercedem quamcumque; multi enim qui citò curati ſunt, ingrati extiterunt: propter quod ipſa antidotus Achariſtos, id eſt ſine gratia, appellatur*. Vide Myrepſum ſect. 1. de Antidot. num. 8.

ΑΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΟΥ'Σ, vocant paſſim Græci Scriptores, Chriſti vel Deiparæ imagines, quas divinitus, nec arte humanâ pictas putabant. Theophanes an. 4. Mauricij: αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὴν θεανδρικὴν μορφὴν, ἣν Ἀχειροποίητον Ῥωμαῖοι δοξάζουσι, &c. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 4. ſect. 2. num. 5. 24.

Α'ΧΕ'ΛΥ, *Anguilla*, Ἔγχελυς, Ἔγχελις, in Corona precioſa: Ἀχίλι, Ἀχελίπουλλον, apud Agapium in Geoponico, cap. 137. 167. Χίλι, apud Portium.

Ἀχελανόκοπος, *In modum Anguillæ diſciſſus*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Παπούτζες ἀχελανόκοπες εὔμορφοκαμωμένες.

Α'ΧΕΛΩ'Ν, Conſtantinus de Adm. Imp. ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον καὶ πόλεμος ἀχελῶν μέταξυ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν Βουλγάρων.

Α'ΧΕΡΟΝ, *Palea*, Ἄχυρον. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. ult. ἀπὸ τὸ ἄχερον, τουτέστιν ἀπὸ καλάμην ... φέρνουν νὰ ... τὰ κοφίνια καὶ λέει, &c.

Ἀχερώνα, *Palearium*, in Turcogr. Cruſij.

ΑΧΙ'ΑΣ ..., in Gloſſis Chymicis MSS. ... λαχας ...

ΑΧΗ'ΝΙΟΣ, Ἀχῖνος, & Ἀχινὸς, pro ἐχῖνος, *Echinus*. Gloſſæ Græcobarbaræ: ἀθρυλοὶ, ἐχίνων θαλασσίων εἶδος, σήμερον Ἀχινοὶ καλοῦνται.

Ἀχλωνὸς, *Cortex ſpinoſus caſtaneæ*, τὸ ἀγκαθερὸν φλοῦδι τοῦ καστανίου. Ἀχιναῖον, eâdem notione. Agapius in Geopon. cap. 160. ἔπαρε ἕνα ἀχναῖον, καὶ μίαν κολοσαύραν, &c.

Ἀχινόποδα, Herbæ ſpecies apud Lemnios. Bellon. lib. 1. obſ. cap. 26.

ΑΧΙΒΑ'ΔΑ, *Murex*, *Conchylium*, *Concha*, κογχύλη, κόγχη. Vide Agapium in Geoponico, cap. 139.

ΑΧΙΛΙΑ', *Lix*, *Cinis*, κόνις, μαρίλη, τέφρα, αἰθάλη, σποδός.

ΑΧΙΛΛΗ'ΣΙΟΝ, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti, τὸ λευκὸν ἀφρονίτρον: *Spuma alba nitri*.

Α'ΧΛΟ'Σ, *Turba*, pro ὄχλος. Ἀχλαβοὴ, *Rumor popularis*.

Ἀχλαδωγὴ, pro ὀχλαδωγή. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Τῶν αὐθεντῶν ἀχλαγωγὴ, καὶ τοῦ λαοῦ ὁμοίως.

Et lib. 9.

Ἀχλαγωγὴ ἐγίνετο μὲ φωναῖς μεγάλαις.

Χλαγωγὴ, pro ὀχλαδωγή. Idem Anonymus lib. 7.

Ἔτζη ἐγίνη χλαγωγὴ, καὶ γρίκας τοῦ φωναῖς τους.

ΑΧΛΑ'ΔΑ, Pyri ſilveſtris ſpecies, apud Cretenſes, de qua Petr. Bellon. lib. 1. obſerv. cap. 18. Agapius Cretenſis in Geoponico, cap. 59. τρῶγε καμπόσον συπτικὸν χωρὶς νὰ πίῃς, ἤγουν ἕνα κυδῶνι, ἢ ἀχλάδα, ἢ νέσπολα, ἢ ἄλλο τὶ παρόμοιον, &c. & cap. 120. de Piris: τὰ ἀχλάδια εἶναι πολλῶν λογιῶν, ἀμὴ ὅλα ἔχουσι σχεδὸν μίαν φύσιν.

ΑΧΛΗ'ΜΙΑ. Anonymus de Oxymelite: Ἀχλήμιαν, φιδδίαν, καὶ διχτόν, καὶ κόραλλον ῥύσιον. Matthæus Silvaticus: *Achalimia*, *ſuperfluitas argenti*.

ΑΧΛΥ'ΖΕΙΝ, Ἄχλυσμα, pro ἐκλύειν, & κλύσμα, vel ἔκκλυσμα, *colluere*, *collutio*, apud Myrepſum ſect. 48. cap. 1.

ΑΧΟΙΟΣΙ'Μ, Afris, *Cornulaca*, τραγίον, apud Interpolator. Dioſcor. cap. 632.

Α'ΧΟ'ΡΤΑΓΟΣ, Ἀχόρταστος, *Inſatiabilis*, ἀκόρεστος, ἀκόρητος, ἀπλήρωτος. Χορταγιὰ, *inſatiabilitas*, ἀδδηφαγία, ἀπληστία. Ἀχορταγὰ, Ἀχορτασὰ, *inſatiabiliter*, ἀκορέστως. In Gloſſis Græcobarbaris vox ἀχόρταστος *noxius* exponitur: ἄατον, βλαβερὸν, ἢ ὁπουδὲν πλάσθη, ἢ ἀχόρταγον. Rurſum: κακὸς, δύσχολος, ἀχόρταγος.

ΑΧΟΥ'ΡΗ, *Equile*, ἵππων καταγώγιον, Theodoſio Zygomalæ. Manuel Malaxus in Hiſtor. Patriarch. pag. 181. καὶ τὸ ἕνα τὸ μεγαλειότερον ἔκαμε τὸ καλόγηρον αὐτοῦ ἀχούρι, διὰ τὰ ἄλογα.

Α'ΧΟΥΣΑ, *Anchuſa*, herba de qua Ruellius lib. 3. cap. 89. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀγχίδανον, ἄχυσα μεγάλη ὁποῦ ἔχει τὴν ῥίζαν μέλαινα. Ita in voce Ἀλκιβιάδα, ubi tamen ἄχυσα legitur. Rurſum: ἔχιον, ἡ ἄχυσα, ἡ μεγάλη ποῦ ἔχει τὴν ῥίζαν τὴν μεγάλην.

ΑΧΥΡΑΙ'ΤΑΙ. Cantacuzenus lib. 3. cap. 29. ἐν δὲ τῇ ἀναχωρήσει τῶν τε συγκλητικῶν τινὲς καὶ οὐκ ὀλίγοι στρατιῶται, τοὺς στρατηγοὺς καταλιπόντες, διέδρασκον εἰς Βυζάντιον, ὧν ἦν καὶ ὁ Βατάτζης Ἰωάννης τάξιν ἄγων τῶν Ἀχυραϊτῶν προσαγορευομένων. Iidem videntur qui *Palearij* dicuntur in Chronico Voſienſi, de quibus in Gloſſario mediæ Latinitatis.

ΑΧΥΡΟ'ΚΟΠΡΟΝ, *Fimarium*. Phyſiologus MS. de Natura animalium, ubi de vulpe: ἐὰν πεινάσει

Digitized by Google

νόσει ὡς ἔχῃ τι νὰ φάγῃ, ὑπάγῃ εἰς ἀχυρίκεπρον, ὅπε νὰ ἔχῃ ἥλιον, καὶ πίπτει ἐκεῖ ἀνάσκελα, ὡς ἂν ἀποθάνῃ, &c.

ΑΧΩΝΕΨΙΑ', *Cruditas.* Απεψία.

ΑΨΑ', *Validè, fortiter, altâ voce.*

Α'ΨΑΛΤΟΣ, res quæpiam dicitur ſuper quam Sacerdos orationem non fudit. ἐσθίειν κόλυβον ἄψαλτον, in Nomocanone Coteleriano, num. 76. Dicebantur & ἄψαλτοι, qui abſque cantu Eccleſiaſtico humo mandabantur. Vide Allatium lib.2.de utriuſque Eccleſiæ conſenſu, cap.12. num.3.

ΑΨΑΦΕ'Ρ, Ægyptiis, *Spondylium*, apud Interpol. Dioſcor. cap.495.

ΑΨΕΥΔΗ'Σ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 661.

ΑΨΙΝΘΙΟ'ΜΗΝΟΝ, *Abrotonum*, apud Interpol. Dioſcor. c.434.

ΑΨΙ'ΝΘΙΟΝ χωρικὸν, Dacis, *Ariſtolochia Sarmentaria*, apud Interpol. Dioſcor. cap.411.& Apul. cap. 19.

Α'ΨΙΘΕ'Α. *Abſinthium*, Αψίνθιον, in Corona pretioſa, & apud Portium.

Α'ΨΙΝΘΑ'ΤΟΝ, *Abſinthatum*, *Aqua Abſinthij.* Alexander Trallianus lib. 1. cap. 15. λαμβάνειν δὲ δεῖ τέτων διὰ θερμοῦ τινὸς προπόματος, ἢ ἀψινθάτε, ἢ κονδίτε. Rurſum: τῶν δὲ προπομάτων σπανίως προσφερέσθω μόνε ἀψινθάτε καλυμμένε, τῦτο γὰρ οἶδε καὶ ῥῶσαι τὸν ςόμαχον. Occurrit præterea lib. 8. cap. 7. lib.9. &c.

ΑΨΙ'Σ, *Apſis*, vel *Abſis*, *Abſida*, pars Eccleſiæ, de qua egimus in Gloſſ. med. Lat. & in Conſtantinopoli Chriſt. lib. 3. Codex Canon. Ecc. Afric. Can. 43. ὅτινος δήποτε δὲ μετανοῦντος, εἰ πέβλικον καὶ τετρυλλημένον ἐστὶ τὸ ἔγκλημα τὸ συμπάσαν τὴν ἐκκλησίαν κινῦν, πρὸ τῆς ἀψῖδος ἡ χεὶρ ἐπιτεθῇ.

ΑΨΟ'Σ, in *loquendo temerarius*, *audax.* Euſtathius in Homer. αὐτεπὴς ἡ δασύνεται, καὶ δηλοῖ τὴν κατατετριμμένην ἐν ἔπεσι, καὶ ὑβρεςικὴν ὅθεν ἡ συρφετώδης ἴσως ὑπολείξασα γλῶσσα φασὶ ἀψὺς τὲς ἐν λόγῳ θρασεῖς.

B.

BAANΘΕ'ΜΙΣΤΟΝ, τὸ τῆς τίλεως (τύλεως,) ἄλευρον, in Gloſſis Botanicis ex Cod. Reg. MS. 848. *Fœni Græci farina.*

ΒΑΒΑ', *Avia*, apud Hieron. Germanum.

ΒΑΒΑ'ΘΥ, Oſthani, *Cicuta*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 661.

ΒΑΒΑ'ΚΙΝΟΣ, Ollæ ſpecies, apud Heſychium & Suidam.

ΒΑ'ΒΗΚΟΣ, τὸ πάμπακίε ὁ σπόρος, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Semen Xyli ſeu Goſſypij.* Vide Βαμβάκιον.

ΒΑΒΙΒΥΡΟΥ', Ægyptiis, *Paſtinaca ſilveſtris*, apud Interpol. Dioſcor. cap.464.

ΒΑΒΟΥ'ΛΙ, *Calix, gemma floris*, ὀφθαλμός. Agapius in Geoponico, cap. 228. ἢ πάλιν τὴν ἄνοιξιν πρὶν νὰ ξεφυλλώσεν τὰ βαβύλια, βάλε καθ' ἕνα βαβῦλι εἰς ἕνα κοντίλον καλάμι, νὰ εἶναι ἀπὸ τὸ ἔμπροσθεν μέρος φραγμένον, &c.

Βαβυλίζειν, *Progemmare*, ὀφθαλμίζειν.

ΒΑΒΟΥ'ΛΙΑ, Italis, *Li faſſoi*, Gallis, *Feuves d'Angleterre*, Fabæ Anglicanæ. Roman. Nicephor. in Grammat. MS.

ΒΑΒΟΥΤΖΙ'ΑΣ, Græcis recentioribus idem quod veteribus ἐφιάλτης, *Incubus*, *nocturna corporis oppreſſio & ſuffocatio.* Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. ἐφιάλτης, ὁ ἐπὶ πολλῦ λεγόμενος βαβυτζίας.

Βαβυτζικάριος idem ſonat apud Suidam: Εφιάλτης, ἡ εἰς τὴν κεφαλὴν ἀνατρέχεσα ἀναθυμίασις ἐξ ἀδηφαγίας καὶ ἀπεψίας· παρὰ ἰατροῖς Εφιάλτης λέγεται, ὁ λεγόμενος παρὰ πολλοῖς Βαβυτζικάριος. Laudatur ab Allatio in Diatriba de Pſellis, Michaëlis Pſelli opuſculum hocce titulo, Τί ἐστὶ Βαβυτζικάριος, cujus excerpta quædam deſcripſit in Opuſculo de Opinationibus Græcorum, num.9. 10. Pſellus porrò ejuſmodi appellationem à Βαβώ, dæmonio quodam nocturno, cujus mentio eſt in Orphicis effictam ait: ἀπὸ γῦν τῆς Βαβῦς, ὁ Βαβυτζικάριος παρὰ τοῖς πολλοῖς ἀνεπλάσθη. Idem Allatius obſervat Suidæ Babutzicarium, longè alium eſſe à Pſelliano, & quem nunc modò, inquit; Græculi appellant Καλλικάντζαρον.

Βαβύτζικος, neſcio quis cognominatus legitur apud Continuatorem Theophanis lib.3.num.30. lib. 4. num. 22. & Symeonem Logothetam in Baſilio, num. 22. quòd fortè is, ut *incubus*, vel ut Βαβώ, noctu vagaretur. Nos diceremus, *comme un petit Lutin.*

ΒΑΒΥ'ΖΕΙΝ, Βαβίζειν, *Latrare*, *Baubari*, κλαυθμυρίζεσθαι, προσυλακτεῖν, Βαΰζειν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.7.

Καὶ τὰ σκυλία ἐβάβιζαν, τὰ βύκινα σημάναν.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 166. ὅτι μόνον νὰ ἀκέσω σκῦλλον νὰ βαβίση, &c.

ΒΑ'ΓΓΑ, *Foſſa*, Διώρυξ. Βαγγίζειν, *Fodere*, ταφρεύειν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Vanga.*

ΒΑΓΓΕ'ΛΙΟΝ, *Evangelium.* Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Καὶ συφθάσω εἰς τὸ Απόςολον, καὶ εἰκεῖμαι ςο βαγγέλιον.

ΒΑΓΕΥ'ΕΙΝ, *Vagari.* Suidas: βαγεύειν, πλανητεύειν. Lexicon MS. ex Cod. Colbert. 2199. Βαγεύει, πλανητεύει, Theodorus Prodromus in Lexico:

Βάθρον, τὸ βῆμα λέγεται· βαγεύει, πλανητεύει.

Leges Pœnales, ex Ruffo, cap. 54. 56. Mauricio lib. 1. cap.6. & Leone c. 8. §. 4. ὅστις τολμήσει βαγεῦσαι ὑπὲρ τὸν χρόνον τῶν κομεάτε καὶ τῆς ςρατείας, &c. Lib.48. Baſilic. ἐάν τις ςρατιώτης τῶν πόλεων ἐπιςάμενος βαγεύση, καὶ ἀπὸ φοσσάτε ἀναχωρήσει, &c. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 53. καὶ ἐκεῖνα παρὰ τὸ δέον εὑρεθεί τινα ἢ ἐργαζόμενον, ἢ τινα ἀδικοῦντα, ἢ εἰς τὴν ἰδίαν δουλείαν βαγεύοντα, τῦτον διὰ μαγκλαβίων σφοδρῶν ὑπεξήργετο.

ΒΑΓΙ'Α, *Nutrix.* Item *Ancilla*, *Abra.* Gloſſæ Græcobarb. Μήτηρ, τροφὸς, Αναθρέπτεια, Βαγία, Βυζάςρια. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Τότες τῆς βαγίας μυ φωνῆ ἔπεισε νὰ τῆς δώσει.
Τὸ καλαμάριον ἴδοκεν, &c.

Alibi:

Οἱ βάγιαις τὰ πολάβασιν, ὅγιανὰ τὰ ἰὰ θρέψουν.

Occurrit

Occurrit ibi non ſemel. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani :

Ἡ βαγία καὶ ἡ δέσποινα εἰς βέλθανδρον ὑπαγήμαν.

Ubi quæ βαγία, alibi βαγίτζα appellatur.

Βαγία, *Palma*. Vide in βαΐα.

Βαγίτζα, *Famula*, *Ancilla*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ ναταῖς ἐψικεύκασιν οἱ δοῦλοι καὶ βαγίτζες,
Οἱ ἄνδρες των ναπᾶν ἐμπρὸς πίσω των οἱ μαΐτζες.

Joannes Glycas de vanitate vitæ :

Ποῦ εἶναι οἱ βαγίτζες ὡς πολὺς κ' εἰς σκλάβες π' ἀκλουθοῦσαν.

At aliter hunc verſum laudat Meurſius in Ακλουθᾶν.

Ποῦ εἶναι αἱ βαγίτζες αἱ πολὺς, καὶ ἡ σκλάβες π' ἀκλουθοῦσαν

Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

Τὴν δούλην τις ἐφώναζεν ὄνομα Φεδροκάζαν.
Τὴν εἶχε πλέον ἐμπιστὴν παρ' ὅλας τὰς βαγίτζας.

Rurſum :

Δεομαίνω τὴν βαγίτζα που μὴ ἀλάξῃ τὴν βουλὴν τῆς.

ΒΑΓΙ'ΖΕΙΝ, *Vagire*, βαβάζειν. βαΐσμος, *vagitus*, κνυζυθμὸς, κλαυθμηρισμός.

ΒΑΓΙΌΛΙ, *Cribrum*, *vannus*, κόσκινον, ex Italico *Vaglio*, *vaglione*. Agapius Cretenſis in Geoponico, cap. 188. τύλιξε μίαν πιτζέτα, ἤγουν βαγιόλι, εἰς ἕνα κομάτι ξύλον χοντρὸν ὅσον τὴν χράσι, &c.

ΒΆΓΚΟΣ, *Bancus*, ſeu *ſedes judiciaria*, de qua voce, ac ejus notione, nos multa in Gloſſ. med. Latin. Sigillum ſeu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum tom. 1. Italiæ Sacræ : καὶ δίδωμι αὐτῷ ἄδειαν τοῦ ἔχειν βάγκον, τοῦ κρατεῖν κρίσεις, καὶ κρίνειν αὐτοὺς, &c. Vide Μπάγκος.

ΒΆΓΥΛΟΣ, *Bajulus*, *Præceptor*. Theophanes, pag. 392. καὶ πείσασα τοὺς ἀνθρώπους τοῦ βασιλέως, πάντας δήσασα καὶ κουρεύσασα σὺν Ἰωάννῃ τῷ Πρωτοσπαθαρίῳ καὶ βαγούλῳ, λεγομένῳ Πικριδίῳ, ἐξώρισεν ἐπὶ τὰ καλλιπικὰ μέρη, &c. Rurſum, pag. 393. ἀπέστειλεν δὲ ὁ βασιλεὺς εὐθέως Ἰωάννην τὸν βάγουλον αὐτοῦ καὶ Πρωτοσπαθάριον. Vide βαΐουλος.

Βαγούλη, *Latura*, *Vectura*, Φόρετρον. Antiquit. Conſtantinop. ſpectac. I. καὶ πολλάκις διαβεβαιωσαμένη θάνατον τῷ θηλειοτρόφῳ, εἰ μὴ τοῦτον κρατήσειεν αὐτὸς διὰ τὰς βαγούλας ἱλαροφόρους κρατῆσαι ἐν ἐνδίδου, &c.

ΒΑΓΟΊΝΙΟΙ. Nicolaus Myrepſus MS. ſect. 3. cap. 58. στακτὴν φλοιοῦ ξύλου τοῦ ἐπονομαζομένου μηλέν, ἐν αἷς ποιοῦσιν τὰ στεφάνια τῶν βαγονίων, quæ poſtrema verba omiſit in ſua interpretatione Fuchſius. Vide an deducta vox à βαγία, *Ancilla*, de qua ſupra.

ΒΑΓΥΡΙΣΤΗΣ, *Impoſtor*, ἀπατεών, ζάβολος, φέναξ.

ΒΆΔΔΗΣ, *Prælum*. Liber 20. Baſilic. tit. 1. lege 19. §. 2. ἀγροῦ μισθουμένου, δίδοται τῷ μισθωτῇ ὁ ἐξοπλισμὸς, ὅτι ὁ βάδδης καὶ τὸ ἐλαιοτριβεῖον ἐξηρτισμένα τοῖς σχοινίοις. Ubi Ulpianus, *Prælum & trapetum inſtructa funibus*. Adde Scholiaſtem, pag. 460.

ΒΆΔΑ, *Vada*. Procopius lib. 1. de Bello Vandal. cap. 14. extr. τὰς ναῦς ἐς τὴν Λιβύης ἀκτὴν ὥρμιζον ἐς χωρίον, ὃ δὴ Κεφαλὴν βράχους τῇ σφίσι γλώσσῃ καλοῦσι Ρωμαῖοι· Καπούτβαδα γὰρ ὁ τόπος προσαγορεύεται.

ΒΆΔΙΟΝ, *Vadium*, de qua voce conſule Gloſſar. med. Lat.

Βαδιάζειν, *Pignori dare*, *Vadiare*, *invadiare*. Αντιβαδιάζειν, *rem jam alicui oppigneratam alteri pignori dare*. lib. 60. Baſilic. tit. 30. §. 2. καὶ ὁ ἀντιβαδιάσας καὶ διαφθείρας τὸ ὑποκείμενον, &c. Ubi Ulpianus, *qui avertit & corrupit rem obligatam*.

ΒΑΔΙΣΤΗ'Σ, *Equus ambulator*. Vita MS. S. Theodori Sycéotæ fol. 101. Cod. Colbertæi 101. δώσας αὐτῷ τὸ βαδιστήν.

ΒΆΖΕΙΝ, *Mittere*, *Ponere*, βάλλειν, τίθεσθαι, κατὰ χωρίζειν. βάζειν, ἢ βάνειν μέσα, *Indere*, *immittere*, *injicere*, ἐμβάλλειν, εἰσβάλλειν, εἰσάγειν, &c. βάζειν ἀπάνω, ἢ περισσότερα, *Addere*, *adjungere*, *imponere*, προστίθεσθαι, ἐπεισφέρειν. Nicetas in Man. lib. 6. num. 8. ὡς καὶ δευτέραν πληγὴν ἐπὶ τῇ δευτέρᾳ λαβεῖν, οἷς καὶ παρακαίρια ἔβαζε, φιλανθρώπων τυχεῖν δεόμενος. βάζειν εἰς ἔργον, *Exequi*, *adimplere*, ἀποπληροῦν, ἀπεργάζεσθαι. βάζειν κοιλά, *Adhibere*, *apponere*, προσφέρειν, παρατίθεσθαι. Αναβάζειν. Apophthegmata Patrum in Macario, num. 30. ὅτε οὐ θέλω, οὐ χρείαν ὑμῶν ἔχω, ἀλλ' ἐμαυτῷ ἀναβάζω.

ΒΑΘΑΝΗΡΑΘΆΝ, ita apud Syros ſerpentem ὄφεαν vocari obſervat Julius Africanus MS. de Bellico apparatu, cap. 4.

ΒΑΘΜΌΣ, de gradibus Pœnitentium, non ſemel uſurpatur in Concilio Ancyrano. Erant autem ij, πρόσκλαυσις, Ακρόασις, Υπόπτωσις, & Σύστασις, ut eſt in canonibus Gregorij Thaumaturgi Can. 11. Hinc formula in eodem Concilio Ancyrano Can. 20. ἑπτὰ ἔτεσι δοκεῖ αὐτοῦ τοῦ τελείου τυχεῖν, κατὰ τοὺς βαθμοὺς τοὺς προάγοντας. Can. 21. & 24. 25. κατὰ τοὺς βαθμοὺς ὡρισμένους.

ΒΆΘΟΥΛΟΣ, *Cavus*, *cavatus*, Κοῖλος, Κοιλωτός. Βαθουλώνειν, *Cavare*, Κυλοῦν.

ΒΑΘΥ'ΙΝΟΣ, *Color ſubniger*, *obſcurus*. Heſychius : τὸ βαθὺ καὶ τὸ μέγα, καὶ ὑψηλὸν, καὶ μέλαν. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. ἴδοις δὲ καὶ τὸν ἐν αὐτῷ κοῖλον ἐκ τεσσάρων μὲν κιόνων βαθυΐνων τῶν χρυσῷ χαλάστιλον κύκλον τῆς ὀροφῆς ἀνεχόμενον. Infrà : ὑπὲρ τὸ ἀριστερὸν αὖθις ὅπερ ἐκ λίθων μὲν βαθυΐνων τοὺς τοίχους ἔχον λελαμπρυσμένους. Rurſum : καὶ αὐτὸ ἐκ τεσσάρων μὲν κιόνων βαθυΐνων τὴν ὀροφὴν ἀνηγειρόμενον. Ubi Interpres βαθυΐνον, *viridis coloris non ita acuti*, *ſed nubili magis ac preſſi* marmor interpretatur. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Profundus*.

ΒΑΙ'Α, *Nutrix*, Suidas in Etymologico : τιθὴ μὲν ἀπὸ τοῦ τιτθὴ, ἡ τροφὸς, ἡ βαΐα· ἡ δὲ βαΐα ἐτυμολογεῖτο ἀναβαστάζουσα, ἡ εἰς τὴν βάσιν ἡλικίας τὸ τρεφόμενον ἄγουσα. Vide Epitomen Strabonis, ubi de Baiis Italicis, & ſuprà in Βαγία.

Βαΐς, Βαΐν, Βάϊον, *Palma* ſeu *Ramus Palmeus*. Heſychius : Βαΐς, ῥάβδος φοίνικος, καὶ βαΐον. Vocis originem ab Hebræis acceſſunt plerique, atque in iis Anonymus in Cod. Reg. MS. 2023. fol. 80. ἐπειδὴ τῇ Εβραίων φωνῇ ἡ στολὴ βαΐον ὀνομάζεται, ὁ γοῦν φοῖνιξ τὸ δένδρον καθ' ἑκάστην προΐεσιν τὴν στολὴν, ἣν τινες Γέννα καλοῦσιν, ἐκ τῆς ἰδίας καρδίας κλάδον ἀναδίδωσι καὶ διὰ τοῦτο τὸν κλάδον τῶν φοινίκων, Εβραῖοι βαΐα προσαγορεύουσιν, ἀπὸ τοῦ ἀεὶ δένδρον συμβαίνοντος παραδόξου κατονομάζοντες· ὁμοίως δὲ καὶ ἡμεῖς ἐξ ἐκείνων παραλαβόντες καλοῦμεν τῇ αὐτῇ φωνῇ τοὺς κλάδους τῶν φοινίκων βαΐα. Et Synaxarium in Triodio : ἰδεῖν δὲ διὰ τῶν βαΐων, εἰσιν τῶν κλάδων βαΐον γὰρ, παρ' Εβραίοις, ὁ ἁπλῶς κλάδος λέγεται. Interpolat. Dioſcorid. pag. 227. Edit. Aldinæ : οἱ δὲ πλειάδος· οἱ δὲ Προφῆται Ερμοῦ βαΐον. Balſamon de Incenſ. pag. 472. κλάδους δὲ φοινίκων καὶ μυρσινῶν βλέπω τοὺς ἀνθρώπους κατέχοντας, καὶ τὴν βαϊοφόρον δοξάζοντας. Et pag. 473. καὶ βαΐα τοὺς κλάδους κατονομάζοντας. Palladius in Hiſt. Lauſiaca, c. 39. περάσαντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ μετὰ τερθμοῦ μετὰ βαΐων κλάδων ἐλαιῶν, &c. Apophthegmata Patrum in Macario, num. 3. καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀδελφοὶ, λαβόντες τὰ βαΐα, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. Ammonius de cæde Patrum Rhaithi : συνήγαγε πάντας ἡμᾶς, καὶ ἀπελθόντες μετὰ βαΐων καὶ ψαλμῳδίας, ἐνήγκαμεν αὐτὸ, ἔχοντα τὸ πρόσωπον φῶς ἀποστίλβον ὑπέρλαμπρον. Ubi obſervandum mortuos humo mandatos à Monachis Palmas tenentibus, quod aliis verbis expreſſit, pag. 128. καὶ πάντες οἱ ἀριθ....

ἐκεῖ

Digitized by Google

καὶ ἄραντες θαλλοὺς ἀπὸ τῶν φοινίκων, ἦλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἁγίου λειψάνου. Adde pag. 118. 121. & quæ ad hunc morem adnotarunt viri Eruditi Henricus Valeſius ad Hiſt. Eccl. & Cotelerius ad Apophthegm. Patr. Joannes Euchaïtorum Epiſcop. Carm. εἰς τὰ βαΐα.

Κλάδους προσφέρω δὲ νικηφορίας.

Et Carm. εἰς τὰς δεσποτικὰς ἑορτάς.

Λάζαρος ἐκ γῆς, βαΐα, σταυροῦ ξύλον.

Et infrà:

Ψυχῆς ἱερὸς σύμβολον τὰ βαΐα.

Occurrit paſſim. Vide Cyrillum Scythopolit. in Vita S. Euthymij, num. 90. Joan. Damaſcenum in Caballinum, Anonymum in Paraphraſi Oraculor. Leonis Imp. pag. 278. Triodium in Sabbato τῶν βαΐων, &c. Hinc

Βαΐν pro *victoria* uſurpant alij. Joannes Moſchus in Limon. cap. 152. de Auriga: ἐν μιᾷ οὖν ἐπληθύνθη αὐτοῦ τὸ βαΐν, ἀνέστησαν οἱ τοῦ μέρους αὐτοῦ, κράζοντες αὐτῷ, Φιλέρημος εἰς πόλιν βαΐν οὐ λαμβάνει. Zacharias Pap. lib. 3. dial. cap. 7. σὺ μόνος μεταξὺ τῶν λοιπῶν τὸ τῆς νίκης βαΐν κρατήσῃς. Ubi Gregorius M. *quatenus ruina illius ſingularem inter cæteros palmam obtineret.* Ita cap. 19. extr. ἄνευ ἀγῶνος οὐκ ἔστι νίκης βαΐν ἆραι, *ſine labore certaminis non eſt palma.*

Βαΐον præterea appellabant *Sceptrum Imperatricis*, quòd in Palmarum ramos ſupernè quodammodo deſineret, ut ex imagine Helenes Manuelis Palæologi Imp. uxoris, quam delineari curavimus in Familiis Byzantinis, conſpicitur: vel certè quòd id nominis peculiaris indiderint Byzantini Auguſtæ ſceptro. Illud porrò ita deſcribit Codinus de Offic. Palat. cap. 17. num. 24. ἵσταται στεφηφοροῦσα, κατέχουσα τῇ χειρὶ βαΐον χρυσοῦν, ἔχοντα ἀπὸ τῆς κορυφῆς καὶ κάτωθεν ἕως σπιθαμιαῖον μῆκος μαργαριτάρια καὶ λιθάρια ἐμπεπηγμένα κυκλόθεν. Adde num. 25. 30.

Βαΐνη ῥάβδος, *Virga palmea*, in Apophthegm. Patrum, in Abbate Gelaſio, num. 6. & in Abbate Macario, num. 38.

Κυριακὴ τῶν βαΐων, *Dominica in Palmis*, vel *Palmarum*, Latinis, apud Theophanem an. 1 Leonis Chazari, Cantacuzenum lib. 1. c. 12. in Nomocanone Coteleriano, n. 434. &c. Τῶν βαΐων ἑορτή, apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita S. Euthymij, n. 11. Authorem Vitæ S. Theodori Studitæ, Pachymerem lib. 4. cap. 18. Codinum de Offic. cap. 10. n. 1. &c. Eadem &

Βαϊοφόρος, βαϊφόρος, dicta, ἡ βαϊφόρος κυριώνυμος ἡμέρα, apud Balſamonem, de Incenſ. pag. 472. βαϊοφόρον habet, pag. 473. Continuator Theophanis lib. 3. n. 16. & Scylitzes, pag. 862. καὶ τὸ σιχηρὸν τὸ κατὰ τὴν βαϊοφόρον, Εξέλθετε ἔθνη, &c. Epiphanius Hagiopolita de locis ſanctis pag. 58. καὶ μετὰ λιτῆς εἰσέρχονται εἰς τὴν πόλιν Ἱερουσαλὴμ τῇ ἡμέρᾳ τῆς βαϊοφόρου. Georgius Acropolita in Chron. cap. 52. φθάσας τε πρὸς τὴν βαϊοφόρον κυριακήν, καθ' ἣν εἴωθε θριαμβεύειν ὁ βασιλεύς. Ex hoc loco illuſtratur caput 10. Codini de Offic. Palat. extat Theophanis Ceramei Homilia 26. εἰς τὴν βαϊοφόρον ἑορτήν. Deſcribitur etiam in Euchologio pag. 744. εὐχὴ εἰς τὸ δοῦναι τὰ βαΐα τῇ βαϊοφόρῳ. Ἑβδομὰς τῶν βαΐων, ſeptimana ſeu hebdomada, quæ Dominicam τῶν βαΐων præcedit, Latinis *Paſſionis* dicta. Gregorius Patriarcha in Vita S. Lazari Galeſij: ἐκεῖθεν τε πάλιν τῇ τῶν βαΐων ἐπανήκοντας ἑβδομάδι, &c. Vide Allatium de Hebdomadib. Græcor.

Βαΐα præterea vocabant dona, munera, largitiones, erogationes, Rogas, quæ ab Imperatore populo diſtribuebantur in ſolemnioribus ceremoniis: quòd hebdomade ſextâ jejuniorum, quæ Latinis eſt *Paſſionis*, & Græcis dicitur τῶν βαΐων, à Dominica ſubſequente τῶν βαΐων perinde appellata, à Latinis, *Ramorum*, quotannis Imperator & Patriarcha, tam militibus, quàm proceribus ac officialibus palarij, munera diſtribuere ſolerent, uti pluribus recitat Luithprandus lib. 6. cap. 5. quem quidem morem perſtitiſſe uſque ad tempora Conſtantini Ducæ, ſcribit Balſamon in Medit. de Chartophyl. cujus hæc ſunt: τὴν ὑψηλοτάτην τῶν θείων Αὐτοκρατόρων προμήθειαν, καὶ τῶν Πατριαρχῶν τὴν μεγαλειότητα, μετὰ τῶν ἄλλων ἐπέμενον, καὶ ἐτήσιοι ῥόγαι πολλαὶ, καὶ βαΐων φιλήματα. Rurſum; ubi de Judicum Salariis: καὶ διωρισμένα τούτοις ἐτησίως μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν ἀποφέρεσθαι χάριν ῥόγας καὶ χρυσίου ποσότητα, καὶ τὰ συνήθη βαΐα. Infrà: τῶν γοῦν βασιλέων καὶ τῶν Πατριαρχῶν μεγαλυνομένων, ὡς εἴρηται, διὰ τῶν βαΐων καὶ τῶν ῥογῶν ἰδίᾳ τινὰς τοὺς Πατριάρχας τοὺς τὴν ἀρχαίαν μέχρι τῆς νῦν συνήθειαν, καὶ χρυσίνους παραμετροῦντας τοῖς κληρικοῖς, διδόναι καὶ βαΐα, καθὼς προδιετυπώθη. Et pag. 473. οὕτω φρονοῦντες καὶ οἱ πιστότατοι βασιλεῖς, τὰς ἐτησίους ῥόγας, βαΐα συνεπηλάκισαν, ἐξ ἀργύρου τυχὸν ἢ χρυσοῦ καλλωπιζόμενα. Cùm verò non unica die, ſed pluribus, eæ largitiones, ſeu uti appellantur à Marcellino Comite, *Auguſtatica*, peragerentur, quæ prima die, πρῶτον βαΐον vocant Scriptores, id eſt *primum donum*. Theophanes in Rhinotmeto, pag. 313. ubi de Apſimaro & Leontio. καὶ ἐπάτησε τὸν τράχηλον αὐτῶν, ἄχρις ἀπολύσεως τοῦ πρώτου βαΐν: ubi Miſcella: *uſque ad ſolutionem primi bravij*. Cedrenus in eodem Rhinotmeto, pag. 446. πατήσας δὲ εἰς τοὺς τραχήλους αὐτῶν ἄχρις ἀπολύσεως τοῦ πρώτου βαΐν, ἐπεβόα ὁ δῆμος. Leo Grammaticus in Theophilo, pag. 453. ἐκεῖθεν δὲ ἀπερχόμενος εἰς τὴν πόλιν τὰ λάφυρα ἐθριάμβευσεν ἱππικὸν ποιήσας, καὶ τὸ πρῶτον βαΐν παίξας, ἅρματι λευκῷ ἐποχησάμενος.

Βαγία, *Palma*, Agapius Monach. in Geoponico, cap. 28. ἡ κάμινος τὸ σίδηρον ὅπου ἔπομεν ἀπὸ φοίνικα ἀγριννικὸν, ἤγουν βαγίαν. cap. 214. ὡς βαγὰ κομάτι βαγίαν, ἤγουν φοίνικα, &c.

ΒΑΪΟΥΛΟΣ, *Bajulus*, *Preceptor*, *Pædagogus.* Vide Gloſſ. med. Latin. Scholiaſtes Sophoclis ad Ajacem, & ex eo Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: παιδαγωγὸς καὶ παιδοτρίβης, ὁ λεγόμενος βαΐουλος. Scoliaſtes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 682. Διδάσκαλοι, κολασταὶ ἐπίτροποι· ἐπιμεληταὶ αἰδοῦς καὶ τῆς πραπίδων· εἰσὶ δὲ οἱ λεγόμενοι βαΐουλοι. Balſamon de Chartophyl. pag. 472. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τοὺς παιδοτρίβας βαΐουλους κατονομάζομεν, ὡς τὰ νηπιώδη τῶν παίδων φρονήματα μεταβάλλοντας πρὸς ἀρρένωσιν. Cedrenus, p. 342. & Codinus in Orig. Conſtantinop. num. 101. Anthiocum Perſam & Eunuchum, quem Iſdigerdes Perſarum Rex poſt mortem Arcadij Theodoſio Juniori Curatorem ſubmiſit, τὸν βαΐουλον αὐτοῦ vocant: ſic enim legendum apud Codinum rectè monuit Interpres, ut habet etiam Theophanes an. 36. ejuſdem Theodoſij. Meminit præterea idem Codinus de Offic. cap. 1. num. 81. μεγάλου βαΐουλου, Officialis ita dicti in Palatio Conſtantinopolit. De vocis etymo, neſcio an audiendus Epitomator Strabonis lib. 4. pag. 98. qui à Baiis Italicis illud acceſſit: μεθ' ὃ αἱ Βαΐαι, καὶ τὰ θερμὰ ὕδατα, πρός τε τρυφὴν καὶ θεράπειαν νόσων ἐπιτήδεια· ὅθεν οἱ Ρωμαῖοι Βαΐαν καλοῦσι τὴν τροφόν, καὶ Βαΐουλον, διὰ τὰς Βαΐας, τόπον ὄντα ἀπολαυστικώτατον, καὶ τρυφῶντι ἐπιτήδειον. Quid ſi à βαΐον, *Palma*? Nam cùm Pædagogorum ſit ferulis, vel fuſtibus pueros caſtigare, & loco fuſtium, palmularum ramuſculis ad id uterentur, fieri, inquam, poteſt ut inde *Bajulus* dictus fuerit. Palmeis verò fuſtibus uſos olim Tyrannos docent Acta SS. Alphij Philadelphij & Cyrini Martyr. num. 24. ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀναρτήσαντας τύπτεσθαι μετὰ ῥοπάλων φοινίκων σφοδρῶς, & num. 26. ἐκέλευσεν

λοῦσιν ἀχθῆναι δώδεκα ῥοπάλοις τελέως, ἀπὸ φοινίκων, &c.

Μπαίουλος, Μπαΐλος, Παΐουλος, ita appellatus Venetorum Legatus commerciorum cauſâ miſſus, Conſtantinopoli, de qua voce & dignitate plura nos congeſſimus in Gloſſ. med. Lat. Gregoras lib. 4. Hiſt. εἶχε μέντοι κατὰ χρόνους ταχθεὶς ἄρχειν ἀποστελλόμενοι τούτων, ὁ μὲν ἐκ Βενετίας καλεῖται Μπαΐουλος· ὁ δὲ ἐκ Πίσσης, Κόνσουλος· Pachymeres lib. 2. cap. 32. Βενετικοῖς δὲ καὶ Πισαίοις τὰ ὅμοια προσεφιλοτιμεῖτο, τοῖς μὲν ὑπὸ Παΐουλον, ὃν Ἑλλὴν ἂν εἴποι Ἐπίτροπον, Πισαίοις δὲ, &c. Μπαΐουλος ſcribitur lib. 9. cap. 20. ubi de Bajulo Venetorum. Anonymus M S. de Bellis Francorum in Morea:

> Τὸν μέγαν τὸν Κονόσταυλον, τὸ τζάδρον γὰρ ἐκεῖνον
> Ἐδιόρθωσεν καὶ ἄφηκεν Μπαΐλον στὸ Μωρέαν.

Paſſim apud hunc Scriptorem. Threnus MS. de capta à Turcis Conſtantinopoli:

> Τί ἐγίνετον ὁ Μπαΐλος, ποῦ οἱ πραγματευτάδες;

Codinus de Offic. cap. 7. num. 6. ὅταν οὖν ἔλθῃ λιπαίλος (ſcrib. Μπαΐλος) καθ' ἣν μετὰ πρώτην ἡμέραν προσκυνήσειν μέλλει, γονατίζει μόνον οὗτός τε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. Vide Phranzen lib. 3. cap. 1. Ducas Hiſt. cap. 17. de Magno Bajulo ordinis Rhodienſis: ἔχοντες τὸν Μπαΐλον αὐτοῦ ὁμοῦ καὶ τοὺς λοιποὺς Φρερίους.

Μπαϊλάτον, *Bajulatus*, *Bajuli dignitas*. Idem Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

> Τὸ γὰρ μπαϊλάτον τοῦ Μορέως, τὴν αὐθεντίαν τοῦ τόπου,
> Αὐτός τε ἐπαρέλαβεν, &c.

ΒΆΚΑΝΟΝ, *Cannabis ſilvatica*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. βάκανον, τὸ ἄγριον κάνναβον. *Semen Braſſicæ* interpretatur Alexander Trallianus lib. 7. cap. 20. βάκανον ἐστὶν ὁ πυρὴν τῆς ῥαφάνου. Matthæus Silvaticus: *Bachanon*, *I. Rafanus*.

ΒΑΚΆΝΤΗΣ, *Vacans*, ὁ σχολαστὴς, apud Suidam.

Βακαντία, *Saburra*. Vide in Σαβούρα.

Βακάντιβος, *Vacantivus*, Ignavus. Suidas: βακάντιβος, σχολαστὴς, μὴ πειθόμενος τῷ πράγματι αὐτοῦ. Theodorus Prodromus in Lexico: βακάντιβος, σχολαστικός. Gloſſæ Baſilic. βακάντιβον, Ἀργόν. Ex quo loco alius emendandus in Γαμάντιβος, ubi leg. βακαντίβων, ἀργῶν, tametſi ita præferat Cod. Reg. Syneſius Epiſt. 68. ad Theophilum: περινοστοῦσί τινες βακάντιβοι παρ' ἡμῖν (ἀνέξει γάρ μου μικρὸν ὑποβαρβαρίζοντος, ἵνα δὴ συνθετωτέρας τῇ πολιτείᾳ φωνῆς τὴν ἐκείνων κακίαν ἐμφατικώτερον παραστήσαιμι,) οὗτοι καθέδραν μὲν ἀποδεδειγμένην ἔχειν οὐ βούλονται· οἵ γε τὴν οὖσαν ἀπολελοίπασιν, οὐ κατὰ συμφορὰν, ἀλλ' αὐθαίρετοι μετανάσται γινόμενοι, καρποῦνται δὲ τὰς τιμὰς ἐκεῖ περινοστοῦντες, ὅπου κερδαλεώτερον. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Vacantivus*.

Βακάντιον, Ἀτέλεια, in Gloſſis Baſilic.

Βάκκαρ, idem Gallis quod Græcis ἄσαρον, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 9. Matthæus Silvaticus: *Bacchara*, *I. Aſarum*.

ΒΆΚΛΟΝ, *Baculus*, Gloſſæ Lat. Gr. *Fuſtis*, ῥάβδος, βάκλον. Gloſſæ MSS. Reg. Codd. 2062. 1727. & Lexicon Cyrilli: ἀμφιωτίκειον, ξίφος, ἢ βάκλον, ἢ ῥάβδος. Gloſſæ aliæ Cod. 930. ῥόπαλον, βάκλον, ἢ ῥάβδος. Ita ferè Heſychius, niſi quòd habet ξίφος δίστομον. Suidas: Τύμπανα, βάκλα. Concil. Calchedonenſe act. 1. στρατιῶται μετὰ βάκλων καὶ ξιφῶν ἐπέστησαν. Theodorus Lector Ecl. 2. τὰ ὅμοια ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐποίησαν μετὰ βάκλων εἰσελθόντες. Sanct. Ephrem in Vita S. Abrami, num. 9. αὐτοὶ δὲ μετὰ βάκλων ὥσπερ λίθον ἄψυχον ἐτύπτησαν αὐτόν. Martyrium S. Bonifacij: ἄλλον ἀνακλασθέντα χερσὶν καὶ ποσὶν εἰς τὰ ὀπίσω, οὕτω βάκλοις ὑπὸ δημίων τυπτόμενον. Martyrium SS. XL. Martyrum Sebaſteor. MS. πλησθέντες δὲ θυμοῦ οἱ τύραννοι ἐκέλευσαν συρέντας αὐτοὺς ἀχθῆναι εἰς τὸν αἰγιαλὸν, καὶ βάκλοις τὰ σκέλη αὐτῶν κατεαγῆναι. Martyrium S. Blaſij MS. θυμωθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν, ἐκέλευσεν βάκλοις τύπτεσθαι αὐτόν. Theophanes an. 35. Juſtiniani: καὶ ἰδιώχθησαν μετὰ βάκλων. Synaxaria 23. Januar. τροχῷ δεσμεῖται, βάκλοις τύπτεται. Adde eadem 7. Sept. in S. Sozonte, Menæa 20. Nov. in S. Euſtathio, 27. Jun. in S. Anecto, & 8. Janv. in S. Carterio.

Βακλίον, in Gloſſis Græco-Lat. Bacillum. Paradiſus ſeu Liber SS. Senum M S. καὶ ὁρᾷ ἵππους μελανοὺς, καὶ τοὺς ἐπιβάτας αὐτῶν μελανοὺς, φόβου μεστοὺς, ἔχοντας πύρινα βακλία.

Βακλίζειν, *Baculo cadere*. Gloſſæ Lat. Gr. *Fuſtigatus*, βακλισθείς.

ΒΑΚΛΕΌΤΗΣ, Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani, cap. 8. ἐὰν γὰρ εἴπῃ κανένα ἀδίξιον τὸ ἔνι διὰ θεσμὸν τὸ καμία γυναῖκα τὸ ἔνι ἁμαρτ... διὰ ἐκεῖνον τὸ τὶς δίδουσι, καὶ γίνεται τὸ εἰς καβαλλάρεις, οὐ βακλιότης, οὐ βυργέσις, οὐ ὅτινος καὶ ἂν ἔνι, συνεβάζεται μετ' αὐτοῦ, &c. Miles Bacalarius, noſtris *Bachelier*, videtur hîc intelligi.

ΒΆΚΟΣ, *Pellis*. Suidas in Etymologico: Σισύρα, γοῦνα, αἴγειον στίλαστρον τετριχωμένον, τινὲς δὲ βάκος, ὅ ἐστι δέρμα.

ΒΑΚΡΊΖΕΙΝ, *Latrare*. Gloſſæ Græcobarb. βοῶ ὥσπερ οἱ κύνες, ὡς γοῦν οἱ σκύλλοι, ὅγουν βακρίζω ἀποτζιπποῦσα.

ΒΑΚΡΤΗΡΊΑ. Vide in Ῥάβδος.

ΒΑΚΤΡΟΠΕΡῆΤΑΙ. Vide Gloſſ. med. Lat. in hac voce. Tantùm hæc addo ex Vita Nicolai Studitæ, pag. 916. τῆς Σμύρνης ἀπάραντες, τῇ βακτηρίᾳ καὶ μόνον δηλαδὴ σκηριπτόμενοι, πεζοβαδίζουσι, τόπον ἐκ τόπου ἀμείβοντες.

ΒΆΚΤΥΛΟΣ, *Baculus*, ῥόπαλος, βακτηρία, ῥάβδος, in Lexico MS. Cyrilli. Aliud eſſe videtur

Βακύλιον, apud Suidam, & in Lexico MS. ubi exponitur κύμβαλον. Heſychius: Κύμβαλον, βακύλιον, βαβύλιον, εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ.

ΒΑΛΑΓΝΊΔΑ, *Cerrus*, arbor, Petr. Bellon. lib. 1. obſerv. cap. 44.

ΒΆΛΑΝ, ita Barbari Equum appellabant, quem Græci φάλιον, ait Procopius lib 1. de Bello Gothico, cap. 18. à quo ſic deſcribitur, ubi de Beliſarij Equo: ὃς δὴ ὅλον μὲν τὸ σῶμα φαιὸς ἦν, τὸ μέτωπον ἐκ κεφαλῆς ἄχρι ἐς ῥῖνας λευκὸς μάλιστα· τοῦτον Ἕλληνες μὲν φαλιὸν, βάρβαροι δὲ βάλαν καλοῦσι. De voce verò φαλιὸς, Heſychius: φαλιὸν, λαμπρόν. Phavorinus: φαλιὸν, τὸ λευκὸν, ἐξ οὗ καὶ τὰ φάλαρα. Infrà: φαλιῶπις, λευκῶπις· φαλαροὶ γὰρ οἱ λευκομέτωποι. Hadrianus Junius lib. 4. Animadv. cap. 11. exiſtimat Vahalim fluvium appellatum ab arenæ, qua tingitur, ſubruffo colore, quem *Valum*, inquit, vocant, quo nomine Equum, quo Beliſarius invectus fuiſſe legitur apud Procopium, ſubruffi coloris deſignabant Gothi.

ΒΆΛΑΝΔΟΝ, pro βαλάντιον. Codinus in Orig. Conſtantinopolit. num. 101. locum in Urbe χρυσοβάλαντον appellatum ait, quòd in eo inventum ſit βαλάντιον χρυσίου λίτρας ἔχον ἑκατόν.

ΒΑΛΑΟΎΣΤΙΑ, τῶν ῥοῶν τὰ ἄνθη, in Gloſſis Botanicis ex Cod. Reg. 117. *Balauſtium*, *Flos Punicæ*.

ΒΆΛΒΗΤΟΝ, ψαλτήριον, κιθάραν, in Gloſſis MSS. ex Cod. Reg. 1673. *Barbitum*.

ΒΑΛΕΈΣΤΡΑ, ſpecies Phlebotomi, quæ deſcribitur ab Erudito Sponio in itinerario tom. 2. p. 256.

ΒΑΛΘΕΪ͂Ν, pro βάλλειν. Gloſſæ Græcobarb. Ἀντιλεβήσεται, θέλει τιθῆν, ἢ βαλθεῖν καλάδικα, καὶ ἐναντία. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Αὔριον γινομένη θέλει βαλθῆ μετὰ πολλὰς λωλίας.

Ibidem:

Στὸν θάλατλαν βαλθῆτε γδ ςέω βίαν γία τ̃ Πίνθεσ.
Vide in Αποβάλλειν.

ΒΑΛΙ'Σ, *Cucumis ſilveſtris*, apud Interpolat. Dioſcor. c.736.

ΒΆΛΚΑ. Vide in Βίρκα.

ΒΆΛΛΑΡΙΣ, *Muſcus marinus*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 681. Βαλλάριον, *Lychnis coronaria*, *Ballaria*, c. 520. Vide Ruellium.

Βάλλειν, βάλλειν ἐσθῆτα, *Veſtem induere*, pro ἐπιβάλλειν, ut vult Salmaſius ad Tertullian. de Pallio. Theophanes an. 19. Mauricij: οἱ δῆμοι βάλόντες ἄνδρα προσομοιοῦντα Μαυρικίῳ, καὶ βάλλοντες αὐτῷ σαγίον μαῦρον, &c. Methodius Patr. Conſtantinopol. de His qui abnegarunt: καὶ βαλλέσθω ἱμάτια χαρᾶ κτ̃ τ̃ τύπον τ̃ βαπτιζομένων. Iſaac invect. 2. in Armenios, pag. 413. ἀλλὰ ἐν ἐν τῷ καιρῷ τ̃ λειτεργίας καὶ ἕτερα καμηλαύκια βάλλουσι, καὶ μτ̃ δύο καμηλαύκια λειτεργῦσιν. Philotheus Patr. Conſtantinopol. in Ordine ſacri miniſterij, pag. 7. ὁ δὲ ἱερεὺς εἰσελθὼν ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι, βαλὼν ἐπιτραχήλιον, &c. & pag. 357. καὶ ἀλλάσσων, βάλλει λευκὴν ςολήν. Ita βάλλειν γῦναν, ζῶσιν, ποδέρτια, ἱμάτιον, apud Achmetem, cap. 156. 219. 220. 228. 229. 232. 249. Adde Euchologium Goari, pag. 358. 525. 526. 544. &c.

Ἐκβάλλειν, *Veſtes deponere*. Idem Euchol. pag. 358. καὶ μτ̃ τὸ βαπτίζεσθαι πάντας, τίθεται καὶ ἐκβάλλει τὸ λέντιον, καὶ τὰ μανίκια.

Βάλλειν χεῖρα, *Manus conſerere*. Auctor incertus poſt Theophanem, pag. 429. μὴ τολμῶντες ἀλλήλοις βαλεῖν χεῖρα. Mox: προσδοκῶντες ὅτι οἱ Βούλγαροι εἶχον βαλεῖν χεῖρα. Rurſum: ἐγὼ πρῶτος βάλλω χεῖρα ἐπὶ ὀνόματι τ̃ Θεῦ, præterea

Βάλλειν χεῖρας, dici de Saltantibus obſervat Salmaſius ad Vopiſcum, pag. 349.

ΒΑΛΛΙ'ΖΕΙΝ, *Ballare*, *ſaltare*. Gloſſar. MS. βαλλίζειν, ἀντὶ τ̃ κύμβαλα κτυπεῖν. Suidas: βαλλίζειν, τὰ κύμβαλα κτυπεῖν, καὶ πρὸς τ̃ ἐκείνων ἦχον ὀρχεῖσθαι. Gloſſ. Græc. Lat. βαλλίζω *Salto*. Concil. Laodicenum Can. 53. ὃ δεῖ Χριςιανὺς εἰς γάμυς ἀπερχομένυς βαλλίζειν, ἢ ὀρχεῖσθαι. Theophanes an. 1. Valentis, de Maſſalianis hæreticis: ὗτοι ψάλλοντες βαλλίζυσιν, τὰ περὶ τ̃ Δαβὶδ παχέως ἐκλαμβάνοντες καὶ ἀνοήτως. Vita MS. S. Symeonis: ἐβάλλιζε μτ̃ τῶν δημοτῶν. Infrà: ὁ δὲ ἀπὸ πρὸς αὐτὴν βαλλίζων, &c. Apud Photium in Nomocan. tit. 13. περὶ τ̃ μὴ βαλλίζειν, ἢ ὀρχεῖσθαι ἐν γάμοις. Vide Athenæum lib. 8. extr. & Gloſſ. med. Lat. in *Ballare*.

ΒΑΛΛΙΣΤΡΆΡΙΟΣ, βαλλιςάριος, *Balliſtarius*. Juſtinianus Nov. 85. cap. 2. αὐτὸ δὲ τῦτο φυλάττειν βυλόμεθα καὶ τὺς ἐν τοῖς τάγμασι τ̃ βαλλιςαρίων. Item *Balliſta artifex*. Mauricius lib. 12. ſtrateg. cap. 6. ἑτέρας ἁμάξας ἐχύσας βαλίςρας ἑκατέρωθεν ςρεφομένας· βαλιςραρίυς, λαπτικεργὺς, χαλκεῖς, καὶ τύτυς ἰδικὸν ἄρχοντα ἐπιςῆναι. Vide Gloſſ. med. Lat.

ΒΑΛΜΑΔΙΚΗ', ars quædam. Nicetas Barbarogr. τζαγγαρικὴ, καὶ ῥαπτικὴ, καὶ βαλμαδική.

ΒΑΛΜΟ'Σ, *Pulmo*. Georgius Sanginatius de Partibus corporis, MS.

Μάλη μασχάλη λέγεται, ἡ βαλμὸς δὲ ὁ πνεύμων.

Heſychio, *Pectus* ſonat.

ΒΆΛΝΙΟΝ. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Balneum*.

ΒΑΛΣΑΒΙ'ΤΑ, pro βαλσαμίτα, apud Myrepſum antidoto. 27. Silveſtris menthæ ſpecies, quæ, ut idem ait, ἐςιν ὁ μακρόφυλλος, ἄγριος, ἡδύοσμος.

ΒΑΛΣΑΜΈΛΑΙΟΝ, *Oleum Balſaminum*, in Euchologio, pag. 632. cujus uſus eſt in conficiendo ſacro Chriſmate.

ΒΑΛΣΑΜΟΥΡΓΟ'Σ, *Balſamarius*. Palladius in Hiſt. Lauſiaca in Amoun: διὰ πάσης ἡμέρας ἐσχόλαζεν ἐν τῷ κήπῳ, καὶ τῷ βαλσαμῶνι βαλσαμυργὸς γδ ἦν.

ΒΆΛΤΗ, *Palus*. Leo in Tacticis, cap. 11. §. 3. ἐκλέγε χωρία χρήσιμα, μὴ ὑλώδη, ἤγυν ὕλας καὶ πολλὰ καὶ βάλτας ἔχοντα, καὶ ὕδατα στενμένα. Huic

Βαλτώδης, *Paluſtris*. Porphyrog. de adminiſtr. Imper. cap. 28. ἡ Βενετία τὸ μὲν παλαιὸν ἦν τόπος ἔρημος τις ἀοίκητος καὶ βαλτώδης. Anna Comnena lib. 8. pag. 227. βαλτώδης ὤν. lib. 13. ἐξ ἐπωνύμε δὲ ἐλώδη τινὰ τόπον καὶ βαλτώδη. Extat etiam lib. 14. p. 441.

Βαλτολιβὰς, apud Scylitzem, pag. 832. *Locus Paluſtris*, *uliginoſus*, *aquis irriguus*.

ΒΑΛΩΤΗ, *Balote*, *Marrubium*. τὸ μέλαν πράσιον, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. Aliæ Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. 190. βαλωτὴ, τὸ ἄγριον μελισσόφυλλον. Vide Plin. lib. 27. & Ruellium lib. 3. c. 58.

ΒΆΜΒΑΞ, *Bombyx*, *Goſſipium*, *Lana vel Lanugo* Xyli. Lexicon MS. Cyrilli: βάμβαξ, τὸ ὑπὸ τ̃ φυτῦ γεννώμενον καὶ ὑφαινόμενον. Vita S. Eudociæ Mart. num. 24. ξύλα σηρικὰ συμπλέκοντα λιτρῶν ρλβ'. ξύλα δὲ βάμβακος λιτρῶν ὁ. Achmes Onirocrit. cap. 200. τὸ φυτὸν ἐξ ὗ ἡ βόμβαξ, &c. cap. 222. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι φορεῖ ἱμάτιον ἀντὶ βαμβακος μέταξαν, & Infrà: ἐλάττων γδ ἡ βάμβαξ τ̃ ἐρίυ. Adde cap. 226. 244. 268. Βαμπάτζι, *Bombyx*, βάμβυξ, in Corona pretioſa.

Βαμβάκιον, βαμπάκιον, eâdem notione. Idem Scriptor. cap. 112. μάλαξον κρόκον αὐγῦ μτ̃ ῥοδέλαιον, καὶ τὸ βραδὺ θὲς τὸ μτ̃ βαμπάκιν εἰς τὰς ὀφθαλμὺς. Demetrius Conſtantinop. lib. 1. Hieracoſoph. cap. 186. ἐπικάλυψον ἐν τῷ μέρει βαμπάκιον καθαρὸν, ὡς τὸ ὅλον δοκεῖν εἶναι κρέας. Orneoſophium juſſu Michaëlis Imp. ſcriptum, pag. 246. καὶ βάλε ἐντὸς τ̃ βαμβακίυ θερμαχὴν ξυλέκοκκον ἕν. Mox: καὶ χανιάσας τὸ ὄρνεον, βάλε τὸ βαμβάκιν καὶ μτ̃ τὸ ῥάψαι τὸ βαμβάκιν, παράβαλε αὐτῷ ὀρνίθειαν ἥμισυ μέρος. Rhazes lib. de Peſte, cap. 8. ἀνατρίψεις ταῦτα δι' ἐλαίυ χλιαρῦ ἐν βαμβάκιῳ. Idem cap. 9. καὶ ξηραίνειν τὸ ἐν αὐτῷ ῥεῦδος ἐν σαθρῷ βαμβακίῳ. Adde cap. 10. Myrepſum ſect. 8. cap. 2. &c.

Βαμβάκινος, βαμβύκινος, *Bombycinus*. Georgius Gemiſtus Plethon Orat. 1. de Reb. Peloponneſ. ἔστι σῖτος ἄν, ἔστι οἶνος, ἔστι ἔλαιον, ἔστι βαμβύκινα, ἔτι τε βισσινμάτων τόκοι, &c. Utitur alibi ſemel ac iterum. Alia vide in Gloſſ. med. Lat. in *Bombax*: apud Henr. Stephan. in Theſauro Linguæ Gr. pag. 1899. & Salmaſium ad Solinum, p. 296.

Βαμβάκινον, *Charta ex panniculis ſeu linteolis confecta*. Balſamon in Reſp. pag. 369. ὅτι γδ καὶ οἱ μετὰ τ̃ Αὐτοκρατόρων ἑπόμενοι κληρικοὶ, εἰς πεδιάδας ἐρήμυς ἱερυργεῖν δεδικαίωνται, κτ̃ μόνον τὸ εἰς ἐκκλησίαν ἀφωσιῶσθαι βαμβάκινον οἰκισκάριον. Concil. Florentinum ſeſſ. 20. ἐςὶ δὲ ἡ βίβλος ἐν μεμβράναις, ἀλλ' ἐν βαμβακίνοις. Georgius Cyprius Patr. Conſtantinopolit. in Epiſt. 102. ad Joannem Phracaſen: βαμβακίνας ἐκ μόνης θατέρας τ̃ ἐπιφανειῶν γεγραμμένας πέπεισμαι οἴκοι σε παρῤῥίπτεσθαι πολλὰς· αἱ δὲ σοὶ μὲν εἰς οὐδὲν χρήσιμαι εἰ μὴ, ἄρα λέγεις, εἰς ἐξάψιν φλογὸς ταμιεύειν αὐτάς. Beſſarion de Proceſſ. S. Spirit. pag. 168. πρῶτον μὲν ἐν τῇ συνόδῳ ταύτῃ τέθε βιβλίον εἰρηθέντων, μᾶλλον δὲ ἐκ τ̃ μὲν τεττάρων μεμβράνων καὶ παλαιοτάτων τ̃ δὲ δύο βαμβακινῶν, &c. Adde pag. 170.

Βαμβακηρὸς, *Bombacinus*. Typicum MS. Monaſterij τ̃ Κεχαριτωμένης, cap. 59. κηρία δὲ πεντήκοντα μετὰ βαμβακηρῦ νήματος ἐν τ̃ λάμπας τῶν τέμπλων.

Βαμβακερὸς χάρτης, apud Pſeudo-Dioſcoridem MS. de Pharmacis ſimplicib. ſect. 4. cap. 18.

Βιβάκινος, eodem ſignificatu, in Cod. Cæſareo, apud Lambecium lib. 5. pag. 259. καὶ τὸ χάρτι ἦτο βιβάκινο φυγκρασὸς.

Παμπάκιον. Joannes Iatroſophiſta MS. cap. 35. πεζαπλῶ πυρίαν θέλεις ἐπιπιάζειν τὺς τόπυς καῦσαι χάρτιν

τιν Παμπανιὸν, καὶ τὴν σάκτην ἐκείνε μέχρι τὴν μὲ τὸ κρασὶν, &c.

ΒΑΜΒΑΚΌΡΑΞ. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Bambacorax*.

ΒΑΜΒΆΛΙΟΣ, in Lexico MS. Cyrilli, Αὐλητὴς, παίζων.

ΒΆΜΜΟΝ, *Acetabulum*, *vas aceti*, ὀξυλάριον, *Bammum*, Senatori lib. de Orthograph. Vide Salmaſium ad Solinum, pag. 375.

ΒΆΝΔΟΝ, *Bandum*, *Vexillum*, Auctor Etymologici: σημαίας Ἰταλοὶ τὰ σίγνα καὶ τὰ λεγόμενα βάνδα καλῦσι, τὰ ἐν ταῖς τάξεσιν ἐπίσημα. Scholiaſtes Gregorij Nazianzeni, tom. 1. pag. 35. συνθημά ἐστι τὸ σημεῖον καὶ σύμβολον τοῦ στρατοῦ, ὃ καλῦσι βάνδον. Theophylactus Simocatta lib. 3. cap. 4. πέμψαντες εἰς αὐτὸν καὶ τὰ σημεῖα τοῦ Περσικοῦ, ἃ δὴ πατρίῳ φωνῇ βάνδα Ρωμαῖοι κατονομάζουσι. & cap. 6. τά τε σημεῖα τῆς παρατάξεως, ἅπερ Ρωμαίοις εἴθισται τῇ πατρῴᾳ φωνῇ βάνδα ἀποκαλεῖν. Chronicon Alexandrin. an. 8. Phocæ: ἐκαύθη δὲ κατ' αὐτοῦ καὶ τὸ βενετὸν βάνδον. Theophanes an. 3. Juſtiniani: καὶ ἔκοψαν Ρωμαῖοι τοὺς Πέρσας, καὶ ἀπώλεσαν αὐτοὺς, ἐπάραντες καὶ τὸ βάνδον αὐτῶν. Idem an. 17. Heraclij: ἐπῆραν δὲ οἱ Ρωμαῖοι τῶν Περσῶν βάνδα κή. χωρὶς τῶν κλασθέντων. Ita pag. 181. 219. 220. 268. 344. Leo Imp. in Tacticis, cap. 12. §. 62. τὰ δὲ βάνδα ἤγουν σημεῖα, &c. Adde §. 83. 109. cap. 19. §. 40. Conſtantinus in Tacticis, pag. 9. καὶ ὀφείλει ἕκαστον τάγμα ἴδιον βάνδον ἔχειν, καὶ Κόμητα ἔχειν φρόνιμον. pag. 10. εἰς τὸ μέσον μέρος στήκετο τοῦ στρατηγοῦ τὸ βάνδον. Adde pag. 17. Mauricium lib. 1. Strateg. cap. 3. 8. lib. 2. cap. 13. 14. Ducam Hiſt. cap. 16. & alios laudatos in Gloſſ. med. Lat. in *Bandum*.

Μονόβανδον, *ſignum principale & authenticum, quod unicum conflictus tempore erigebatur*. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 19. κατ' αὐτὴν δὲ τὴν ἡμέραν τῆς συμβολῆς, τὰ αὐθεντικὰ καὶ μονόβανδα ὑψῶσαι, ὥστε μὴ πολλῶν βάνδων ὀρθουμένων φύρειν ἀτάκτως, καὶ ἀντιπίπτοντα γινώσκειν τοῖς ἰδίοις αὐτῶν. Eadem habet Leo cap. 12. §. 73.

Βανδοφόρος, *Vexillarius*, *Vexillifer*. Procopius lib. 2. Vandal. pag. 134. Edit. 1607. ὁ δὲ ἕτερος τὸ σημεῖον τοῦ στρατηγοῦ ἐν τῇ παρατάξει εἰωθὼς φέρειν, ὃν δὴ βανδοφόρον καλοῦσι Ρωμαῖοι. Leo in Tactic. cap. 4. §. 14. καὶ βανδοφόρος μέν ἐστιν ὁ τὸ σημεῖον τοῦ βάνδου βαστάζων. Adde §. 34. cap. 7. §. 33. 53. 54. cap. 12. §. 109. cap. 13. num. 1. cap. 14. §. 48. 55. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. βανδοφόρος δὲ ὁ τὸ σημεῖον τοῦ βάνδου βαστάζων, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ βανδοφόρου. cap. 5. χρὴ δύο μανδάτορας αἱρεῖσθαι καὶ φρονίμους ἐπιλέγεσθαι, καὶ δύο βανδοφόρους. Adde lib. 7. cap. 2. 16. lib. 12. cap. 7.

Βάνδον, *Cohors militaris*. Gloſſæ nomicæ: Κυστωδία, στρατιωτικὸν στῖφος, ὃ βάνδον Ρωμαῖοι καλοῦσιν. Acta S. Maximi Conf. num. 31. pag. 64. ἐπέμφθη ἤγουν αὐτοῦ τοὺς προβεβηκότας τῶν βάνδων. Theophanes an. 17. Heraclij: εὗρεν βάνδον τῶν Περσῶν καὶ φονεύσας αὐτοῦ τὸν Κόμητα, ἐκόμισεν αὐτοῦ τὴν κεφαλήν. Leo in Tacticis, cap. 4. §. 2. διαιρείσθω τοίνυν ὁ πᾶς ὑπό σε στρατὸς εἰς τάγματα, ἤγουν τὰ λεγόμενα βάνδα διάφορα. Adde §. 3. 6. 14. 41. 45. cap. 6. §. 15. cap. 7. §. 20. 28. 30. 38. 39. 42. &c. 53. 83. cap. 10. §. 15. cap. 17. §. 54. 55. &c. Conſtantinus in Tacticis, pag. 7. καὶ γινωσκέτω εἰς ἕκαστος στρατιώτης ὑπὸ ποῖον ἄρχοντά ἐστι, καὶ εἰς ποῖον βάνδον: pag. 20. ἂν δὲ ὀλίγος ὑπάρχει ὁ στρατὸς, ἐχέτω τὸ βάνδον ἄνδρας τριακοσίους. Rurſum: μὴ ποιῇς τὰ βάνδα ὅλα ἴσα, ἵνα μὴ μετρῶσιν οἱ ἐχθροὶ τὸ πόσα βάνδα ἔχεις, &c. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. Κόμης δὲ ἐστιν, ἤτοι τριβοῦνος, ὁ τοῦ τάγματος ἢ βάνδου ἡγούμενος. Adde cap. 8. pag. 39. Idem lib. 9. cap. 3. τάγματα ἤτοι βάνδα. Vide in Κυστωδία.

Βάνδον, pro *præſidio Militari* in quadam regione; nam cùm *Themata*, ſeu Legiones in præſidiis eſſent in unaquaque Provincia, diſtribuebantur Cohortes ex quibus conflatæ erant, ſeu *banda*, in caſtra & oppida. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 50. ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν Βουκελλαρίων εἰς τὸ Καππαδοκῶν θέμα μετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἤτοι ἡ τοποτηρησία Βηρέτας, ἡ τοποτηρησία Βαλβαδῶνος, &c. καὶ ἀπὸ θέματος τῶν ἀνατολικῶν εἰς τὸ Καππαδοκῶν θέμα μετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἤτοι ἡ τοποτηρησία τῆς Εὐδοκιάδος, &c. καὶ ἐγένοντο ταῦτα τὰ ἑπτὰ βάνδα, ἤτοι τὰ τῶν Βουκελλαρίων τέσσαρα, καὶ τρία τῶν ἀνατολικῶν, τούρμα μία, ἡ νῦν τὰ Κόμματα λεγομένη.

Παραβάνδιοι, *Comites militares qui ad latus bandorum ſeu Cohortium incedunt*, ut has inter eundum in officio contineant. Anonymus de caſtrametatione; ἐν ταυτῷ ὂν τῶν δυοῖν ὁδῶν πρὸς τὰ ἔνδον χείλη Κόμητες οἱ παραβάνδιοι τὰς σκηνὰς κατὰ τὸ εὐθὺ τῶν ὁδῶν ἱστάθωσαν.

ΒΆΝΕΙΝ, pro βάλλειν, *Conjicere*. Bartholomæus Monach. in Elencho Agareni: ὅτα βάνῃς γονυκλισίας τρεῖς, λέγων οὕτως, Εὐχαριστοῦμέν σοι, κύριε τῶν αἰώνων. Idem valet ac βάλλειν μετάνοιαν. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græc. num. 12. καὶ μαζώνουν ξύλα, καὶ βάνουν φωτιὰ, καὶ καίγουν ἐκεῖνο τὸ σῶμα, καὶ τὸ ἀφανίζουν παντελῶς. Anonymus de Amoribus Callimachi:

Σίδηρα τὸν ἐφόρεσαν, εἰς φυλακὴν τὸν βάνουν.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Γιὰ τοῦτο βάνω δύναμιν μὲ νόμον καὶ μὲ κόπον.

ΒΆΝΝΑΣ. Heſychius: Βάννας, βασιλεὺς παρὰ Ἰταλιώταις, οἱ δὲ, Μέγιστος ἄρχων. Fortè *Banos* Dalmaticos & Hungaricos intelligit, de quibus in Gloſſ. med. Lat.

ΒΑΝΝΆΤΑΙ, apud Heſychium, αἱ λοξαὶ καὶ μὴ ἰθυτενεῖς ὁδοὶ, παρὰ Ταραντίνοις, τὸ δὲ αὐτὸ καὶ βάρνατροι.

ΒΑΝΤΑ͂, *Terminus*, διορία. Occurrit apud Malaxum in Hiſt. Patr. pag. 159. καὶ ζητῶ βαντᾶ ἡμέρας εἴκοσι, νὰ στείλω νὰ τὰς ἰξεύρω. Ἀκούσας δὲ ὁ Πασιᾶς τοῦτο, ἔδωκέ του τὸ βαντᾶ, vox fortè Turcica.

ΒΆΝΤΑ, pars navis lateralis, *Banda* Italis. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 11. cap. 5. κατ' ἐκείνην δὲ τὴν νύκτα ἐγένετο κλύδων μέγας, καὶ ἐντὸς τοῦ λιμένος κατέαξε κάτεργα δ'. ὧν ἓν ἦν καὶ τὸ καπιτανίκιον, ᾧ ἡμεῖς εἰσήχθημεν· κατέαξε γὰρ ἐξ ἐκείνου τὸ ἥμισυ τῆς βάντας τοῦ ἑνὸς μέρους, καὶ ἐπέλασαν αὐτὸ ἡμέρας τρεῖς.

ΒΑΝΤΙΔΕΡΙΟΝ. Sigillum ſeu Diploma Rogerij Siciliæ Comitis, apud Ughellum tom. 1. Italiæ Sacræ: ἔτι ἐπιδίδωμεν ἄδειαν ἔχειν αὐτὴν, καὶ εἰς τὸν τιμιώτατον ἐπίσκοπον, ἵνα ὅπου δή ἂν θελήσει εἰς τὸν τόπον τῆς ἐπισκοπῆς κατασκευάσαι μίλους (μύλους) καὶ βαντιδέρια, ἵνα ἔχῃ τὸ ἱερὸν ἐλεύθερον εἰς τό τινος ὀχλήσεως ἄτελον. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Battitorium*.

ΒΑΠΤΙΣΤΉΡΙΟΝ, *Baptiſterium*, ædes juxta Eccleſiam in qua baptizantur fideles, ſeu ἐξέδρα adjuncta Eccleſiæ Baptizandis Catechumenis, uti deſcribitur ab Euſebio lib. 10. cap. 4. pag. 312. Concil. Chalcedon. act. 11. τῇ μέσῃ ἑβδομάδι κατέκλεισαν ἡμᾶς, καὶ εἰσελάσαντες ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ. Theophanes an. 3. Zenonis: καὶ τὸ βασιλικὸν ἀποθέμενος στέμμα ἐν τῷ θείῳ τραπέζῃ, ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ προσέφυγεν. Adde eundem an. 6. Anaſtaſij. Occurrit paſſim. Vide Gloſſar. med. Lat. & deſcriptionem noſtram Ædis Sophianæ. Tantùm moneo duplex fuiſſe apud Græcos βαπτιστήρια, ſcilicet illud quod Μέγα appellat Euchologium, pag. 357. & illud quod τὸ Μικρὸν φωτιστήριον. pag. 359.

Βαπτιστήρ,

Βαπτιςήριον, eâdem notione. Theophanes an. 3. Leonis Iſauri, de Maria uxore: καὶ προῆλθεν ὑμνοῦντες μόνη χωρὶς τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ εὐξαμένη πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ μεγάλου θυσιαστηρίου, μετῆλθεν εἰς τὸ μέγαν βαπτιςήριον. Codinus in Orig. Conſtantinop. num. 138. καὶ ἐκτίσε τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν ὄπισθεν εἰς τὸ ὡρολογεῖον, τὸν λεγόμενον βαπτιςήριον. Idem num. 140. καὶ αὐτὸς ἤγαγεν αὐτὸν τῷ βασιλεῖ ἐκεῖσε καθίσαντι τότε ἐν τῷ βαπτιςηρίῳ. Anonymus de locis SS. pag. 101. καὶ εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ ναοῦ ἔχει βαπτιςήριον πορφυροῦν ὡραιότατον. Lambecius, ſeu potiùs Holſtenius, ad alterum locum Codini: Errant, inquit, qui hoc loco & ſuprà, num. 138. idem eſſe credunt βαπτιςήριον, atque βαπτιςήριον, aitque ita appellari ædem S. Joanni Baptiſtæ ſacram. De primo Codini loco ſanè id conſtat: de altero addubitare licet, cùm innuat Codinus, dum ædes Sophiana conſtrueretur, in baptiſterio ſeu loco ubi baptiſterium conditum eſt, tum moratum Juſtinianum, quod de Sophiano intelligendum. Neque aliter capiendus locus Theophanis, ut & alter Anonymi de locis SS. uterque enim ſatis ſeſe prodit.

ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΌΣ, *Patrinus*, Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani, c. 169. κατὰ τὰ ἅγια κανόνια ἵνε κολλιμένον, ἄνθρωπος νὰ μὴ καμῇ παρὼν γυναῖκα τῆς ἐβάπτισεν εἰς τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν, ἢ (*vel*) ὁ υἱός του, νὰ μὴ δὲ λάβῃ διὰ γυναῖκαν τὴν κόρην τῆς βαπτισικῆς τοῦ, εἰ δὲ βαπτιστικὴ τοῦ ἄχων πρὶν τις βαπτίσει κόρας, ἤμποροι καλὰ νὰ τὰς πάρει. Ubi verſio Veneta cap. 159. *Ancora per le bone uſanze è prohibito tuor per moglie la femina da ſe battizata, ne il figlio del compare, &c.*

ΒΆΡΑΓΓΟΙ, Anglo-Dani, qui ex Anglia exacti, Imperatoribus Conſtantinopolitanis ſeſe addixerunt, à quibus in Protectorum ordinem deinceps ſunt allecti, uti pluribus docuimus in Notis ad Villharduinum, & ad Alexiadem Annæam, & in Gloſſ. med. Lat. in *Vargi*. Id præ cæteris teſtatur Codinus de Off. cap. 5. num. 45. οἱ μὲν γὰρ Βάραγγοι εὑρίσκονται ὑπηρετοῦντες εἰς τε τὰς θύρας τοῦ Βασιλέως, καὶ εἰς τὸ τρίκλινον. Sed & inter aulæ proceres recenſentur à Græcis ad l. 3. §. 5. D. ad leg. Cornel. de Sicariis, lib. 60. Baſilic. pag. 695. Βαράγγοι συγκλητικὸν τὸν ἕτερον Βάραγγον φονεύσαντος. Et ab Aſtrampſycho: δῆλοις εἰς Βαράγγους, καὶ μαγιςάνας, καὶ ἀξιωματικούς. Synaxarium in Feria 6. τῆς διακαινησίμου, in Pentecoſtario: ὅτι δὲ καὶ νόσημα ὕδρωπος τοῦ Βαράγγου Ἰωάννου, καὶ τοῦ ἑτέρου Βαράγγου πονηρὰ ἐθεράπευσεν ἕλκη. Nicetas in Manuele lib. 6. num. 3. μὴ ἔχων ὑπασπιςὴν συνεςάμενον, μὴ δορυφόρον ἐπισπόμενον, ubi Cod. Barbarogr. pro ὑπασπιςὴν, habet Βάραγγον, & in Alexio Iſaacij F. num. 5. ὁ δὲ τοὺς πελεκυφόρους ἐκκλησιάσας. Cod. Barb. habet pariter Βαράγγους. Cantacuzenus lib. 1. Hiſt. cap. 41. οὗτοι τοὺς πελέκεις ἔχοντες Βάραγγοι προσαγορευόμενοι. Barangorum præterea meminerunt Scylitzes, Anna Comnena, Cinnamus, Pachymeres, &c. Horum ductor & Capitaneus Ἀκόλουθος dictus. Vide in hac voce.

ΒΑΡΆΔΙΟΝ. Achmes Onirocrit. cap. 284. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι εὗρε βαράδιν, ἢ εὐπόρησε μελισσῶν ἡμέρων, &c. *Alveare* vertit Interpres, ſed cum dubij nota, ſeu ſtellula.

ΒΑΡΑΚΆΚΑΙ, apud Heſychium, ἄγιοι διφθέραι, παρὰ Κιλλοῖς. Sed hunc locum ita ſcitè emendat doctiſſimus Chevannius Divionenſis, Βράκαι, αἴγειοι διφθέραι, παρὰ Κιλλοῖς.

ΒΑΡΒΑΡΙΚΌΝ, *Solum, regio Barbarorum. Fines Barbarici*, apud Lampridium in Alexandro Severo. Olympiodorus: ἥτις τὸ πρότερον πρώτη πόλις τῆς Θηβαΐδος ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ διεδέχετο. Codex Canonum Eccleſiæ Afric. cap. 52. τότε περὶ τῆς τοῦ Μαυριτανῶν χώρας ἐδόκει ὁρίσαμεν, διὰ τὸ εἰς τὰ τέλη τῆς Ἀφρικῆς κεῖσθαι αὐτὴν, καὶ ὅτι τῷ βαρβαρικῷ παράκειται. Concil. Calchedon. Can. 28. ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἐπισκόπους, &c. Adde Concil. Quiniſeſtum Can. 30. 37. lib. 19. Baſilic. tit. 1. cap. 24. lib. 56. tit. 1. cap. 16. lib. 60. tit. 7. cap. 8. Gloſſ. med. Lat. in *Barbaricum*.

ΒΑΡΒΑΡΙΣΜΌΣ, dicta ea vivendi ratio quæ ab Adamo per decem generationes uſque ad Noë obtinuit: ſic appellata porrò, ἀπὸ τοῦ μὴ τοὺς τότε ἀνθρώπους ἄρχοντά τινα ἔχειν, ἢ μίαν συμφωνίαν ἀλλ' ὅτι πᾶς τις ἑαυτῷ ἐςοίχει, καὶ νόμος ἑαυτῷ κατὰ τὴν προαίρεσιν τοῦ ἰδίου θελήματος ἐτύγχανε. Ita Auctor de Hæreſeôn initiis, num. 1.

ΒΑΡΒΆΤΟΙ, *Barbati*, quibus opponuntur Eunuchi. Canonarium Joannis Monachi pag. 117. ubi de peccatis mollitiei in Eunuchis: γυνὴ τούτων μετὰ εὐνούχου εὑρεθεῖσα φαίνεται μὲν κατὰ τὸ πρόχειρον, ὅτι τὰς συλλήψεις τῆς τεκνογονίας ἐκφεύγει, καὶ μάλιστα αἱ χῆραι, καὶ αἱ μονάστριαι, ἴσως δὲ καὶ ἐπὶ τάξεως ἰδίων μικρῶν ἄνδρας ἔχουσαι τοῦτο ποιεῖν, ὡς δὲ καὶ ἀλήθεια καὶ ἡ φύσις ἔχει τοῦ πράγματος, διὰ τὸ πάντας ἀκριβῶς ἔχειν πρὸς τὰς συνουσίας, καὶ τοὺς εὐνούχους βραδυνούσας, τούτου ἕνεκα τούτοις ἀδεῶς συμφέρονται αἱ καὶ τῆς ἀσώτου καὶ τῆς προΐσταμένην κρίνονται, καὶ πλέον ἐπιτιμᾶσθαι ὀφείλουσιν, εἰ μάλιστα τύχοιεν οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ πολλάκις καὶ καταχρηςικῶς, καὶ τὸ πλεῖον εὐνούχοις ἢ βαρβάτοις συναμαρτάνειν, ἴδιον δὲ μοιχεία τοῦτό ἐστιν. Ubi Morinus hæc verba, καὶ τὸ πλεῖον εὐνούχοις ἢ βαρβάτοις συναμαρτάνειν, vertit, *atque ut plurimùm cum Eunuchis & Barbatis peccaverint*. Perperam, ni fallor, horum enim ſenſus eſt, majus eſſe peccatum ſi illud commiſerint cum Eunuchis, quàm cum Barbatis. Deinde ſequitur caput, Περὶ βαρβάτων, ubi iſta habet βαρβάτος δὲ μετὰ ἑτέρου εἰς τοὺς μηροὺς εἰ παραπέσοι, ὁ μὲν ποιήσας μὴ τολμήσῃ εἰς ἱερωσύνην ἐλθεῖν, &c.

ΒΑΡΒΗΛΙΩ͂ΤΑΙ, hæretici qui & βορβοριανοὶ appellati, de quibus Theodoritus ſerm. 1. de Hæretic. à quo nomenclaturæ rationem addiſcere licet.

ΒΑΡΒΎΛΗ, *Anemone*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 395.

ΒΆΡΓΑΘΑ, κυκλάμινος, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ.

ΒΆΡΓΕΙΝ, pro βαρύνειν. Gloſſæ Græcobarb. ἀδρέπτο, ἐβαρύνθη, ἐβάργεται. Occurrit illic pluries.

ΒΑΡΔΑΡΙΩ͂ΤΑΙ, ſic dicti quidam è Satellitio Imperatoris, qui ad *Bardarium*, celeberrimum in Macedonia fluvium, olim Axium dictum, habitabant, de quo Tzetzes c. 316. Bryennius lib. 4. cap. 18. & alij laudati in notis ad Alexiadem, pag. 229. & cùm è natione Perſarum eſſent, huc tranſlati fuerant ab Imperatoribus Conſtantinopolitanis, uti ſcribit Codinus loco mox laudando. Quos quidem viri docti putant eos eſſe Perſas, qui cum Theophobo ad Theophilum Imp. tranſierunt, quos ille datis ad habitandum locis per Provincias diſperſit, ut Zonaras tradit. Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epiſt. 71. νῦν δὲ ἀλλ' ὅπως σοι ἐπιμνησθῶμεν ἐπελθοῦσαν τοῖς Βαρδαριώταις ἐπαχθείαν τοῦ πανσεβάστου υἱοῦ τοῦ Πρωτοςράτορος, &c. Adde præterea Epiſt. 33. Bardariotarum in Satellitio Imperatoris meminit Georgius Pachymeres lib. 4. cap. 29. Horum veſtes ſic deſcribit idem Codinus de Offic. cap. 5. num. 53. 54. τοιαῦτα ἐνδύματα ἐρυθρὰ ἐνδύονται μὲν καὶ οἱ Βαρδαριῶται, διὰ πάντων, ὡς ἐκ τῆς Περσίας, ἀλλ' ἐξ οἰκείων, ἐπὶ κεφαλῆς δὲ Περσικὸν φόρεμα, Αγγουρωτὸν ὀνομαζόμενον, ἔχον ἀντὶ μαργαριτῶν πανίον κίτρινον. Κρέμανται δὲ ἐπὶ ζώνης ἑκάςου τούτων λῶροι, οὓς καλοῦσι μαςλαθια,

κλάβια, ἤως βακλήριας, ἢ ῥάβδους, μαςίζειν τοὺς ἀξίους μαςίζεσθαι, φέροντες ἀεὶ δικανίκια. ὅτε δὲ καβαλλικεύσῃ ὁ βασιλεὺς, προηγοῦνται καὶ φέροντες αὐτὰ ὄρθια εὐτακτοῦσι τὸν λαόν. ἔχουσι δὲ οὗτοι καὶ Πριμμικήριον. Veſtes rubeas, ſeu hyſgino tinctas, iiſdem etiam adſcribit Nicetas in Andronico lib. 2. n. 1. ὁ πελεκυφόρος βάρβαρος, οὐχ, οἱ τὰ ὑσγινοβαφῆ φοροῦντες ῥαβδοῦχοι: ubi Cod. Græcobarb. βαρδαριῶται. Iis præerat Primicerius, ut eſt apud Codinum, cap. 5. n. 34. Georgius Acropolita in Chron. cap. 63. καὶ εἰς τὸν βαρδαρειωτῶν ἀπήειμεν τὰς σκηνὰς, ἰδὼν δέ με ὁ αὐτῶν Πριμμικήριος, &c.

ΒΑ'ΡΔΟΣ, *Via*. Heſychius: βάρδοι, αἱ ὁδοὶ παρὰ Γαλάταις. Ita Meurſius, qui non advertit legendum ἀοιδοὶ, ut rectè monet Seldenus.

ΒΑΡΔΟΥ'ΚΙΟΝ, *Clava*, Ῥόπαλον. Leo Imp. in Tactic. cap. 6. num. 27. & ex eo filius Conſtantinus in Tacticis, pag. 19. φαλκίδιον, τζικούρια, βαρδούκια, ματζούκια. Idem Leo, cap. 7. §. 58. οἱ δὲ τὰ μυλάκια, ἢ τζικούρια, ἢ βαρδούκια ἔχοντες, &c. Conſtantinus in Baſilio, num. 14. Edit. Combef. 12. Allat. ἐπεφέρετο δὲ καὶ τὸ ῥόπαλον τὸ βασιλικὸν ἐπὶ τῆς ζώνης αὐτοῦ, ὃ βαρδούκιον οἶδε καλεῖν ἡ συνήθεια. Scylitzes, pag. 564. κυνηγεσίας δὲ ποτε γινομένης τῷ βασιλεῖ κατὰ τὸ Φιλοπάτιον, προεπορεύετο τούτου ὁ Πρωτοςράτωρ ἔφιππος, ἐπιφερόμενος ἐπὶ ζώνης καὶ τὸ βασιλικὸν βαρδούκιον. Infrà: ἔῤῥιψε κατ' αὐτοῦ τὸ βασιλικὸν βαρδούκιον, καὶ τυχὼν τοῦ θηρίου κατὰ τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς, ταύτην διεχώλυσε. Ex his eruitur error Leunclavij ſcribentis in Onomaſtico ad Hiſt. Turc. hoc Scylitzæ loco intelligi illum qui lagenam aqua plenam geſtabat equitem, ad uſum Imperatoris, quod apud Turcos *Bardac*, ſit urceus, ſeu Lagena figlini operis aquæ geſtandæ facta.

ΒΑΡΕ'Α. Vide in Σημαίνειν.

ΒΑΡΕΙ'Α, unus è 19. tonis Muſicæ Græcanicæ. Vide in Ἴσον, & in Ὀλίγον.

ΒΑΡΕ'ΛΙ, *Cadus*, *Dolium*, Ital. *Barile*, & Gall. *Baril*. Arſenius Coronæ Epiſcopus in Epiſt. ad Theodoſium Zygomalam, lib. 4. Turcogr. καὶ ἀποςείλω σε μὲ τὸν ἀναγνώςην τὸν Σαυκρὸ ἕνα βαρέλη λάδι. Pachomius Ganni Epiſcop. Ibidem: περὶ ὄξους ὑμλώσας ἡμῖν καὶ ςέλλομεν αὐτὸ ἕνα βαρέλη γεμάτον, ἀπὸ τὸ καλλιότερον ὁποῦ εἴχαμεν. Agapius in Geoponico, cap. 185. καὶ τότε πλύνει τὴν ἐλιὰν καὶ τὴν κυρῶπαν, ἢ βαρέλι, &c.

Βαρελόπουλον, *Doliolum*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ ἡ βαρελόπουλα τρέχοντα τὰ τζιάτις ἐκλύνουσα.

Βαρελάκι, *Vaſculum*. Σαρδοβάρελον, *Barile Sardarum*. Νεροβάρελον, *Barile aquæ*.

ΒΑΡΕ'ΜΑΤΑ, *Sarcinæ*, *Impedimenta*, ἀποσκευὴ, σκευοφόρα. Nicetas in Manuele lib. 6. num. 8. ἔπειτα δ' ἐκεῖσε τὰ ὑποζύγια, καὶ τὴν ἄλλην ἀποσκευὴν ἀποθέμενος, ἄνεισιν πρὸς νῶτα πρὸς τὸν χάρακα, κύφους ὀπλιτευμένην ἔχων τὴν ςρατιὰν, ubi Cod. Barbarogr. habet καὶ τὰ ἄλλα βαρέματα.

ΒΑΡΖΙ'Ν. Cod. Reg. 1708. ad calcem: κοπάνιζον βαρζὶν, καὶ ποίησον αὐτὸ ὥσπερ χῦν, καὶ βάλε αὐτὸ εἰς δριμὺ ὄξος, &c.

ΒΑΡΙ'ΑΔΟΝ, τὸ καρδάμωμον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΒΑ'ΡΙΟΝ, *Ovis*. Theodorus Prodromus in Lexico:

Βακάϊλος, Σχολαςικός· Βάειον, Πρόβαλον.

Heſychius: βαρῖον, πρόβατον, καὶ τὸ βαρὺ, καὶ τὸ βράδιον. Eſt igitur βάειον idem quod πρόβατον. Fortè *ovis varia*, de qua in Geneſi, cap. 30. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Varius*.

ΒΑΡΙ'ΟΝ, *Infortunium*, *calamitas*: ex βαρὺς, *grave*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

Καὶ παθαίνουν ἀπέμεναν πολλὰ βαρία θλιμμένοι,

Βαριαναςενάζειν, *graviter lamentari*. Idem Anonymus lib. 4.

Καὶ πρὸς τὴν τύχην τῆς ςριτωῦ, καὶ βαριαναςενάζει.

Βαριόμοιρος, *infelix*, *ærumnoſus*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἐγδύθην ὁ βαριόμοιρος, καὶ ὁλόγυμνος ἐςάθη.

Infrà μῦραν, pro μοῖραν uſurpat:

Καὶ πρὸς τὴν μῦραν τὴν κακὴν πολλὰ παραπονᾶσι.

Idem Anonymus de Nuptiis Theſei: lib. 4.

Οὐαὶ ςτὸν βαριόμοιρο, καὶ πονῖμαν Αρκίτα.

Et lib. 3. Extr.

Η τύχη μου ἡ βαριόμοιρη σε κάνει ἔχω θάρρος.

Et lib. 5.

Τότε λέγει ὁ ἄθλιος κιοβαρομοιρασμένος;

ΒΑ'ΡΚΑ, *Barca*, *Scapha*. Gloſſ. Græcobarb. Ακάτια, ἀποδημάτων εἶδος, ἤγουν θεωρία τῶν ἀποδημάτων, ἢ τὰ μεγάλα ἄρμενα, ἢ οἱ βάρκες. Rurſum: Ακάτιον, ἢ βάρκα, ἢ λέμβος. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 4.

Πολλὰ σολίζουν ἔςωσε, καὶ ξίβα ἐκ τὴν βάρκαν.

Hiſtoria MS. Beliſarij:

Ο κόμης βάρκαν ἔῤῥιψεν πρᾶσεν κατὰ θαλάσσης.

Vide Georgium Contarem in Hiſt. Athenarum, pag. 71. Neſcio an huc pertineat locus ex Continuatore Theophanis lib. 1. n. 9. de Leonis Armenij uxore: δεινὸν λέγεται ἀνακραγεῖν, Εἰ βάρκα (οὕτω δὴ τὸ τοῦ Λέοντος καλέσασα γυναῖον) τῇ κεφαλῇ ἐπίθηκε τὸ μαδίολον. Hanc vocem omiſit Scylitzes, pag. 465. rem eandem enarrans: ſed potiùs videtur hocce convitio *barbaram* illam appellare voluiſſe: nam βαρκάζειν, τὸ βαρβαρίζειν exponitur in Lexico MS. Cyrilli.

Βαρκοπύλα, apud Georg. Contarem in Hiſt. Athenar. pag. 242.

Βαρκάρης, *Portitor*, Πορθμεὺς, ἐλλιμενιςής. *Barcarius*.

Βαρκάκι, βαρκοπούλα, *Cimbula*, Σκαφίδιον. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 4.

Μία βαρκοπούλα σέβηκε ἀπέσω ςὸν λιμένα.

Βαρκαρίζεσθαι, *Conſcendere*, Επιβαίνειν, εἰσβαίνειν. Βαρκάρισμα, *Conſcenſus*, ἐπίβασις εἰς τὸ καράβιον.

Βαρκαλᾶς quidam Michael dictus, apud Conſtantinum de Adm. Imp. cap. 51. quaſi βάρκας ἐλάτης, qui poſtea Πρωτελάτης extitit.

Βάλκα, pro βάρκα. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 8. τὸ δὲ ταύτης (τῆς μεγάλης νηὸς) ἐφόλκιον. Ubi Cod. Barbarogr. Reg. habet βάλκας. & num. 10. οἱ δέ γε ἐν τοῖς καραβίοις ὄντες διὰ τὴν βαλκῶν τὰ σίδηρα ἐπὶ γῆς ςεμώσαντες, &c. Harmenopulus lib. 2. tit. 11. §. 9. καὶ τὴν ἐν τῷ πλοίῳ σκάφην, ἤγουν τὴν κοινῶς λεγομένην βάλκαν. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 4. c. 4. τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ τὴν τοῦ καλίργου ἑτοιμάσας ὁ καπετάνιος βάλκαν, &c. Ducas Hiſt. cap. 34. Extr. νῆες, τριήρεις, διήρεις, βάλκαι, ἀκάτια, &c. cap. 39. καὶ σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἔτρεχον ἐν τῷ αἰγιαλῷ περισκοποῦντες τὰς βάλκας. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Barca*.

ΒΑΡΜΟΥ'ΧΑ, ἤτοι κυπίειν, in Gloſſis Botanicis MSS. ex Codd. Reg. 848. 1177. in aliis verò ex Cod. 1673. βαρμοῦχ, κυπέρι. *Cyperus*.

ΒΑΡΟΒΙ'ΤΤΙΚΟΣ, βαροβίττικος, lapidis ſpecies, de qua Petrus Bellonius lib. 1. obſerv. cap. 53.

ΒΑ'ΡΟΝ. Anonymus de Templo S. Sophiæ, p. 248. τὰ βάρα τοῦ μεγάλου τρούλου γύρωθεν ἐθεμελίωσε, id eſt *quatuor pilas majores, quibus totius hemiſpharij* ſeu *trulli onus incumbit*.

ΒΑΡΟ'ΝΙΟΣ, *Baro*, Dignitas Baronis, apud Græcum Interpretem Concilij Lateran. an. 1215. ſub finem: τοὺς Ῥῆγας, Δοῦκας, Αρχοντας, Μαρκησίους, Κόμητας, καὶ Βαρωνίους. Βαρώνιος, in Diplomate Rogerij Siciliæ Comitis. Locum habet in Βυργίσιος.

ΒΑ'ΡΣΑΜΟΝ, *Balſamum*, Βάλσαμον, apud Agapium Cretenſem in Geoponico, cap. 103. & alibi.

ΒΑΡΥΒΑΣΤΑ'ΚΤΗΣ, *Bajulus*, ταλάερος, ταλαεργὸς, apud Moſchopulum.

Digitized by Google

ΒΑΡΥ'ΣΤΑΘΜΟΝ, μόλυβδ☉, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ. *Plumbum.*

ΒΆΡΥΤΟΝ, βάρον, *Sabina*, βράθυς, apud Interpolator. Dioſcor. cap. 87.

ΒΑΡΥΧΝΆΣ, ita vocant Græculi ἐφιάλτην, ut auctor eſt Euſtathius ad Iliad 8. Michael Pſellus de Babutzicariis: ὅτι ἂν δαίμων τὶς ἐστὶ καλὴ τῶν ὁρίων ὀνομαζομένη, ὅθ' ὁ λεγόμενος βαρυχνὰς δαίμων ἐστί τις: ἀλλὰ πάθος τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν ἐξ ἀναθυμιάσεως ἀναπνέον, ἢ δυσκατεργάστων τροφῶν· τὸ δὲ πάθος Ἐφιάλτην παῖδες ὀνομάζουσιν ἰατρῶν, ἀπὸ τοῦ ἐφάλλεσθαι κάτωθεν συμβέβηκε τὸ ὄνομα. Τὸ γὰρ ἐκεῖθεν ἀτελῶς ἐξατμίζον παχύτερον ὅτι καὶ γεωδέστερον ὄν, τῆς τῆς ἐγκεφάλου κοιλίας ἐμπίπτον ἀποφράγνυσι ταύτας, καὶ δυσαίσθητόν πως, ἢ ἀκίνητον παντάπασιν ἀποφαίνει τὸν παθαινόμενον, καὶ τὸ γινόμενον διὰ τὸ βάρος ἐμποιεῖν συναίσθησιν βαρυχνὰν ὁ πολὺς καλούμενος λόγος.

ΒΑΡΧΆ. Ordo ſervandus in Ordinat. Diaconiſſæ, apud Morinum, pag.100. εἶτα περιτίθησι τῷ τραχήλῳ αὐτῆς ὑποκάτωθεν τοῦ μαφορίου τὸ διακονικὸν ὠράριον, καὶ φέρει ἔμπροσθεν τὰς βαρχάς. Ita præferre Codicem monet idem Morinus, ubi Goarus habet τὰς δύο ἀρχάς, proinde diſtinguendum τὰς β´ ἀρχάς.

ΒΑΣΑΝΙΣΤΗ'Σ, in Gloſſis Chymicis MSS. θεῖά ἐστι βαφὴ, καὶ ἀλλοίωσις. Vide ſuprà in hac poſtrema voce.

ΒΆΣΑΝΟΣ, *Torneamentum.* Ita vertit in Concilio Lateranenſi an. 1215. in conſtitut. pro ſubſidio Terræ ſanctæ, Græcus Interpres: κἂν ὦν βάσανοι ἐν τισι συνόδοις ὑπὸ βεβαίας ποινῆς γενικώτερον διηγόρευσαν. Ubi Lat. *Licèt autem Torneamenta ſint in diverſis Conciliis ſub certa pœna generaliter interdicta.* Ubi indubiè in apographo habebatur *Tormenta*, quomodo hanc vocem interdum extuliſſe ejuſce ætatis Scriptores obſervatum à nobis in Gloſſ.med.Lat.

ΒΑΣΙΆΔΑ, ἡ γεντιανή, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod.Reg.190. *Gentiana*, herba de qua Botanici.

ΒΑΣΙΛΕΊΑ, quomodo à Patribus ſumatur, docet Gloſſar. MS. βασιλεία Θεοῦ, ἡ αὐτὴ τῆς ἁγίας Τριάδος γνῶσις. Βασιλεία, καὶ ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος συμμαχία, ὡς τὸ, Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου. Βασιλεία, καὶ ἡ παρουσία, ὡς τὸ, Ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐμὴ παρουσία.

Βασιλεία, Titulus honorarius Imperatoribus attributus, cùm compellabantur, hacce ferè formulâ, σὺ βασιλεία, vel βασιλεία σου ut apud Nicephorum Bryennium lib.3. num. 23. Annam Comnenam, pag. 46. 53. Sgutopulum in Hiſt. Concilij Florent. ſect.2. cap. 26. ſect. 3. cap. 4. & alios paſſim. Sed & cùm de ſe ij loquebantur, dicebant ἡ βασιλεία μου, ut apud Michaëlem Cerularium Patr. Conſtantinopol. de projecto pittacio, pag. 169. eandem Annam p.94. In Novellis, &c.

Βασιλείας vocabulo ac titulo compellabantur etiam Deſpotæ & Cæſares, Imperatorum filij. Salutat. Epiſtolar. Pontif. ὅπως γράφει ὁ μητροπολίτης πρὸς Δεσπότην βασιλέως υἱόν. Τολμηρῶς ἀναφέρω τῇ βασιλείᾳ σου, πανευτυχέστατε Δέσποτά μου. Infrà: ἰστέον ὅτι τὸν Δεσπότην ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως οὕτως ἁπλῶς καλοῦσι, Δέσποτά μου, καὶ τὸν Καίσαρα ὁμοίως, ὥσπερ καὶ τὸν Σεβαστοκράτορα. Similia habet Codinus, cap.3.n.25. Matthæus Monachus in Catalógo Offic. Palatij, de Deſpota, Sebaſtocratore & Cæſare,

Οὕσπερ ἐπιφημίζουσι προσρήσει βασιλείας.

Ita βασιλείας titulo Nicephorum Bryennium Cæſarem Annæ conjugem, & Alexij Imp. generum compellat Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epiſt. 12. & 41. ut Theodorus Prodromus in Poemate Aſtronomico inedito, Irenen Sebaſtocratoriſſam, Iſaacij Comneni conjugem:

Εἶτε ψυχὴ βασίλισσα μεγαλοπρεπεστάτη.

Vide Salutationes Epiſtolares Pontific. pag. 417. & Lambecium lib.5. Commentar. de Biblioth. Cæſarea, pag. 233. & lib.7. pag. 83.

Βασίλειον, eâdem notione, in Colloquio Joviani Imp. cum Arianis. tom.2.operum S.Athanaſij. Martyrium SS. Petri & Pauli MS. προάγει ἐν ἵνα μία πόλις ἀπολεῖται, καὶ μὴ τὸ βασίλειόν σου. Occurrit rurſum infrà, ubi etiam pro *Regno* ſumitur.

ΒΑΣΊΛΕΙΟΙ, nempe βίβλοι, *Libri Regum*, apud Clementem lib.1. Conſtit.Apoſt.cap.5. & 6.

ΒΑΣΊΛΕΙΟΝ, *Regnum*, *Imperium*, apud Georgium Contarem in Hiſt. Athenar. p.30.& alibi.

ΒΑΣΊΛΕΙΟΝ, ἅλιμος, apud Interpol.Dioſcor. cap.121.

ΒΑΣΙΛΕΟΠΆΤΩΡ, *Pater Imperatoris*, dignitas qua donati Tzautzas ſocer Leonis Philoſophi, & Romanus Lacapenus ſocer Conſtantini Porphyrog. Impp. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho, pag.477. προχειρίσατο Λέων ὁ βασιλεὺς Ζαύτζαν βασιλεοπάτορα, συμφιλιωθεὶς ἤδη Ζωῇ τῇ αὐτοῦ θυγατρὶ φαρμάκῳ τινί. Vide Zonaram, pag.142. 150. Idem Leo Grammat. in Conſtantino Leonis F. pag.495. καὶ στεφανοῦται ἅμα αὐτῷ παρὰ Νικολάου Πατριάρχου, Ῥωμανὸν βασιλεοπάτορα προβαλλόμενος. Adde Anonymum Combefiſianum in Leone, num. 7. in Conſt. num.13. in Lacapeno, num. 50. Jus Græco-Rom. lib. 2. pag. 104. ἐπὶ Κωνσταντίνου καὶ Ῥωμανοῦ, τοῦ μὲν βασιλεύοντος, τοῦ δὲ τηνικαῦτα τῷ τοῦ βασιλεοπάτορος ἀξιώματι διαπρέποντος. Obtinuit etiam hæc dignitas extremâ Græciâ, qua donatus Michael Palæologus tanquam tutor Junioris Laſcaris apud Pachymerem lib.1. cap. 27. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Pater Imperatoris.* Ita etiam βασιλεοπάτορα appellat Cedrenus in Theodoſio M. pag.327. Arſenium, quem is filiis ſuis Pædagogum dederat: ὃν καὶ βασιλεοπάτορα πεποίηκεν. Menologium Baſilij 8. Maij in eodem S. Arſenio: οὕτω δὲ ἐτιμᾶτο ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὡς καὶ βασιλεοπάτορα καλεῖσθαι. Vide Vitam ejuſdem Arſenij.

ΒΑΣΙΛΕΥ'ΕΙΝ, *Regem facere, conſtituere.* Euſtathius ad illud Iliad. 1. πολλοὶ δ' ἤμεν ὕπασι λαοῖς. Παράφρασις ἐστὶ τοῦ, ἐβασίλευσέ με, ὡς δῆλοι ἐπαχθὲν, τὸ Δολόπεσσιν ἀνάσσων. Zonaras tom.1. primæ Edit.p.153. τοῖς δὲ στρατιώταις ἐπηγγέλλετο χρήματα, εἰ αὐτὸν βασιλεύσειν.

Βασιλεύειν, *Oriri*: ut ὡσὰν βασιλεύσῃ ὁ ἥλιος, Πρὸς τὸ βασίλευμα τοῦ ἡλίου, *ſub ortum Solis.* Roman. Nicephorus in Grammatica linguæ Græcæ vulgar. MS.

ΒΑΣΙΛΕΥ'Σ, præ cæteris dictus Imperator Conſtantinopolitanus, cùm huncce titulum cæteris Principibus ac Monarchis denegarent, eóſque duntaxat Ῥῆγας appellarent, præterquam Bulgariæ Regi, quem ſemper βασιλέα nuncupabant, ut ex Luitprando in Legat. diſcimus: *Cùm Chriſtophori filiam Petrus Bulgarorum Baſileus Conjugem duceret.* Et Scylitzes in Lacapeno, pag.623. ſcribit Symeonem Bulgarorum Regem, cùm Conſtantinopolim obſideret, & de pace ageretur, à ſuis Romanâ ſeu Græcâ linguâ ὡς βασιλέα publica acclamatione conſalutatum: ὅπως μέσον αὐτὸν εἰληφότες τὸν Συμεὼν, ὡς βασιλέα εὐφήμουν Ῥωμαϊκῇ τῇ φωνῇ. Adde eundem in Joanne Zimiſce. Neque alia voce Scriptores omnes Byzantini Bulgarorum Regem indigitant. Vide in V. Ῥήξ, & Gloſſ. med. Lat. in *Baſileus.*

ΒΑΣΙΛΙΚΆ, ſic appellantur libri 60. continentes univerſum Jus civile in Compendium redactum. Sed & eorum Interpretes ſæpè βασιλικὸν laudant, quaſi autorem quempiam, qui contextus ipſe eſt Baſilicon, ut obſervat Cujacius in Præfat. ad lib. 60. Vide Ἑξάβιβλος.

ΒΑΣΙΛΙΚΑΊ πύλαι. Vide in Πύλη.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ

ΒΑΣΙΛΙΚΟ'Ν Περσεφόνιον, Prophetis, *Papaver ſylvaticus*, apud Apuleium, cap. 53.

ΒΑΣΙΛΙΚΟ'Ν φάρμακον, τὸ τετραφάρμακον, in Gloſſis Iatricis MSS. Neophyti: Vide Gorræum.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΠΛΩΪ΄ΜΟΣ, *Claſſis regia*. Continuator Theophanis lib. 3. num. 28. μετὰ χελανδίων βασιλικοπλωΐμων.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΊ, Iidem qui Μανδάτωρες, de qua dignitate ſuo loco agimus: *qui* ſcilicet *Imperatoris mandata perferebant*, βασιλικοὶ ἄνθρωποι dicti in VII. Synodo act. 1. & apud Theophanem, pag. 395. *Cæſarianum* interpretatur Cujacius ad Nov. 1. Juſtiniani, ſive Officialem Cæſaris, ut in illo Joannis 4. v. 46. ἦν τις βασιλικὸς, qui ab Hieronymo Palatinus, à Nazianzeno βασιλίσκος, cogente verſu:

Εἶπε καὶ υἱὸς ἄνακτος ἔλυε κάμνων βασιλίσκου.

Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 7. ἡνίκα περάσῃ βασιλικὸς εἰς Χερσῶνα ἕνεκα τῆς τοιαύτης διακονίας; ὀφείλει εὐθὺς ἀποστέλλειν εἰς Πατζινακίαν, καὶ ἐπιζητεῖν ὀψίδας παρ' αὐτῶν, καὶ διασώστας. cap. 8. καὶ βασιλικοῦ ἀποστελλομένου ἐνταῦθεν μετὰ χελανδίων, &c. Adde cap. 47. Extr. cap. 49. 59. Vita S. Nili Junioris, pag. 80. κελλύριόν ἐστιν ἐν τῷ ἄκρῳ Ῥουσιάνου-κληθὲν μὲν ὑπὸ Εὐπραξίου βασιλικοῦ κριτοῦ γεγονότος Ἰταλίας καὶ Καλαβρίας, &c. Mox non ſemel nudè βασιλικὸς idem appellatur, pag. 91. 92. &c. Vita S. Lucæ Junioris, pag. 988. πέμπεται τις βασιλικὸς πρός γε τὰ μὲν μέρη τῆς Ἀφρικῆς, περὶ τὰ βασίλεια διάπυρος σκῆπτρα. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Baſilicus*.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ'Σ λόγους vocant Græci Rhetores *Orationes de laudibus Imperatorum*, quas Latini *Panegyricas appellare ſolent*. Philemon in Lexico Technologico MS. ὁ βασιλικὸς λόγος, ὁ ὃν ἔγραψε βασιλεὺς, ὁ ὃν ἔγραψέ τις πρὸς βασιλέα. Joannes Tzetzes Chil. 9. v. 941. de Iſocrate:

Ὁ μὲν λόγους βασιλικοὺς, τέχνας, καὶ παραινέσεις.
Θεόφραστος συνέγραψε πάλιν τοὺς χαρακτῆρας.

Id præterea doctè ſuo more probat Henric. Valeſius ad Euſeb. de laudib. Conſtant. cap. 11.

ΒΑΣΙΛΙ'Σ τῶν ἡμερῶν, S. Ignatij Epiſt. interpolata ad Magneſianos, num. 9. ἑορταζέτω πᾶς φιλόχριστος τὴν κυριακὴν, τὴν ἀναστάσιμον, τὴν βασιλίδα, τὴν ὕπατον πασῶν τῶν ἡμερῶν.

ΒΑΣΙΛΙΣΚΆΡΙΟΝ, penna accipitris ſic appellata. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij, cap. 4. καὶ ἐὰν τὰ βασιλισκάρια μακρὰ ἔχῃ ἴσα τῶν πρωτελλάτων.

ΒΑΣΙΛΙΣΚΆΡΙΟΣ, *Sutor*. Anonymus Combefiſianus de Templo S. Sophiæ pag. 147. τὸ δὲ ἀριστερὸν μέρος τοῦ γυναικωνίτου, καὶ ἕως τοῦ κίονος τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θαυματουργοῦ, ὑπῆρχον οἰκήματα Ξενοφῶντός τινος, τῇ τέχνῃ βασιλισκαρίου. Ubi Codinus habet τινὸς ῥαπτοῦ.

ΒΑΣΊΛΙΣΣΑ, *Imperatrix*, *Regina*. Scholiaſtes Oppiani lib. 1. v. 391. βασίλειαν, δέσποιναν, ὥσπερ ἐκ τοῦ ἱερεὺς, ἱέρεια, οὕτως καὶ ἀπὸ τοῦ βασιλεὺς, βασίλεια. Τὸ δὲ βασίλισσα τῶν νεωτέρων ἐστίν.

ΒΑΣΙΛΟΓΡΑΦΕΊΟΝ, *Famoſus libellus in Imperatorem ſcriptus*. Pachymeres lib. 6. cap. 24. Extr. πρὸς δὲ καὶ τῷ βασιλογραφείῳ ἐγκαλουμένῳ ὡς ἔχοι μόνον, ἡ ἀπειλὴ θάνατος ἄντικρυς.

ΒΑΣΙΛΟΌΘΥΡΑ, *Fores oratorij*, ſeu *Throni Imperatorij*. Codinus de Offic. Palat. Conſtantinopolit. cap. 6. num. 41. de Imperatore ἐν προκύψει ſedente: καὶ παρελθὼν ἀνοίγνυσι τὰ βασιλόθυρα, &c. num. 44. τούτου δ' ἔτι ψαλλομένου, κλείει τὰ βασιλόθυρα. Sed βηλόθυρα rectiùs præferunt Codices Regij. Vide in hac voce, & in Πρόκυψις.

ΒΑ'ΣΚΕΛΟΝ, *Gradus, Veſtigium*. Gloſſæ MSS. ἀναβαθμίδες, τὰ βάσκελα.

ΒΑΣΜΟΥ'ΛΟΙ, Γασμοῦλοι. Nicetas in Manuele lib. 2. num. 1. ex Cod. Barbarogr. τὸ τοῦ στρατοῦ ἐλαφρὸν τοὺς παρ' ἡμῖν λεγομένους βασμούλους. Ubi editus habet nudè τὸ ψιλόν. Pachymeres lib. 3. cap. 9. τῷ δὲ γε Γασμουλικῷ, οὓς δὴ Συμμίκτους ἡ τῶν Ἰταλῶν εἴποι γλῶσσα· ἦσαν γὰρ ἐκ τε Ῥωμαίων καὶ Λατίνων, γεγεννημένοι προσαπτάνει τὸ ἐκπέμπειν ἐπὶ νηῶν. Ubi Codex Vaticanus præfert βασμουλικῷ, uti monet Poſſinus. Et cap. 17. τὸ γὰρ Γασμουλικὸν θαρραλέους εἶχε πρὸς τὰς μάχας. Ita Γασμουλικὸν lib. 5. cap. 30. Rurſum: Γασμοῦλοι, οὓς ἂν ὁ Ῥωμαῖος διγενεῖς εἴποι, ἐκ Ῥωμαϊκῶν γυναικῶν γεννηθέντες τοῖς Ἰταλοῖς. Et Nicephorus Gregoras lib. 6. p. 82. ἐντεῦθεν τὸ Γασμουλικὸν ἅπαν διεσκεδάσθη. Ducas Hiſt. cap. 24. καὶ δὴ τὸ βασμουλικὸν τῆς Καλλιπόλεως, καὶ τὸ δημότικον κατὰ πρόσωπον μαχεσάμενοι. cap. 27. ἀθροίσας τὸ Γασμουλικὸν τῆς Καλλιπόλεως. cap. 28. καὶ τὸ βασμουλικὸν ἅπαν καλιεβόησαν κατ' αὐτοῦ ὕβρεις. Poſſinus ex Italico *Mulo* vocem ortam putat: eſt enim *mulus* animal διγενὲς, ex commixtione duarum ſpecierum ortum. Ita Baſmuli fuerint nothi, ſpurij Francorum filij, quos ſcilicet ex Græcis mulieribus ij ſuſceperant, ſed & *mulo* Italis eſt *ſpurius*, *nothus*. Deinde *Baſmuli* dicti Equites levis armaturæ, ut ex ſuprà laudatis Scriptoribus colligitur.

ΒΑΣΜΟ'ΘΕΟΙ, *Hæretici qui ſabbatum colebant*, de quibus Clemens lib. 6. Conſtit. Apoſt. cap. 6. & Auctores ibidem laudati ab Erudito Cotelerio.

ΒΑΣΤΆ, ex Ital. *Baſta*. Rhuzanus in Paraphraſi vaticin.

Βαστὰ, βαστὰ, χαρὰ βλέπεις ὅτι ἦλθε ὁ σαχήτζης.

Βαστὰ Heſychio, ὑπόδημα Ἰταλιώτα. Meurſius legendum putat βαῦτα, ut ſit *botta* Latinorum inferioris ævi, ocrea. Aliter cenſet Salmaſius ad Lampridium, p. 189.

ΒΑΣΤΑΓΗ', Heſychio, βάρος dicitur, ſed onus illud præſertim quod jumentis publicis defertur. Petrus Patricius in Excerptis de Legat. pag. 27. ὅτι οἱ τοῦ Λικινίου ἐφόδῳ λανθανούσῃ χρησάμενοι, τὴν βασταγὴν αὐτοῦ μετὰ τῆς βασιλικῆς ὑπηρεσίας κατέσχον. Ubi Valeſius βασταγὴν, *jumenta ſarcinalia* vertit. Leo in Tacticis cap. 11. §. 26. ὁμοῦ τι γὰρ τῆς βασταγῆς καὶ ἀναγκαίων εἰς φυλακὴν ἐστρέφεσθαι. cap. 17. §. 36. δεῖ σε πρὸ πάντων, ὦ στρατηγὲ, εἰσβάλλοντα εἰς τὴν πολεμίων γῆν, τῆς ἀποσοφῆς φροντίσαι τοῦ στρατοῦ, καὶ ἡ διὰ βασταγῆς δημοσίας, ἢ δι' αὐτῶν τῶν στρατιωτῶν, ἢ ἄλλως πῶς ἐστι νοῆσαι, βαστάσαι ἀποσοφὴν καὶ ἀλόγων καὶ ἀνθρώπων.

Βασταγάριοι, in l. 4. & 8. Cod. de Murilegul. lib. 11. dicuntur *qui ſerviunt veſturæ rerum ad ſacrum ærarium pertinentium*.

Βασταγάριος, recenſetur in Cod. Allatiano de Offic. Eccleſiæ Orientalis, inter ejuſdem Officiales, apud Codinum Goari, pag. 9. & 16. ubi ejus munus ita deſcribitur: ὁ βασταγάριος, ἵνα βαστᾷ τὰ τῆς ἐκκλησίας ἅγια εἰς λιτὰς καὶ ἑορτὰς ἐπισήμους. Ita apud Latinos Sanctorum Patronorum imagines in ſolennioribus proceſſibus interdum deferuntur.

Βασταγιάρης, *Bajulus*, ἀχθοφόρος, in Corona pretioſa & apud Portium. Vide Gloſſar. med. Lat. in *Baſtaga*.

ΒΑΣΤΆΓΙΑ, *Lora*, vel *funes quibus quidpiam ab alto ſuſpenditur*. Euſtathius ad Iliad. λ. τὸ δὲ κύπελλον ἦν ἀργύρεον χρυσέοισιν ἀορτῆρσιν ἀρηρός. ὃ ἐστι χρυσᾶς ἔχον ἀορτῆρας, ἤγουν ἀναφορὰς, καὶ ὡς ἄν τις εἴποι δημοτευόμενος βαστάγια, ἢ κρεμαστῆρας. Neque aliter hæc vox accipienda apud Leonem in Tactic. cap. 5. §. 3. & Conſtantinum, pag. 10. ἔστωσαν δὲ μετὰ θηκαρίων δερματίνων, καὶ βασταγίων. Sed & apud Manuelem Malaxum in Chron. MS. pag. 500. ubi de æde Sophiana à Juſtiniano ædificata: ἔκαμε δὲ ὁ Βασιλεὺς τὰ δὲ πολυκάνδηλα καὶ βαστάγια τὰ ὅλα ναυ χιλιάδας γ' ἐξ ἀσημίου καθαροῦ χρυσόμενα. Ubi perperam ſcriptum

 πολυ

πολυμάνδαλα. Ex quibus patet perperam βαςάγια, apud Leonem *Thecas* aut *repoſitoria* interpretatum Meurſium.

ΒΑΣΤᾺΝ, βαςάνειν, βαςᾶν, pro βαςάζειν. Gloſſæ Græcobarb. ὑπομένει, ἢ καρτερεῖ, ἢ βαςάνει. Rurſum: βαςάζει, ἢ βαςάνει. Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ κεῖνα τὰ χρωαζόμεςαν ἴδωμεν νὰ βαςοῦμεν.

Anonymus de Nuptiis Theſei:

Πετρίτζιν ἐς τὸ χέριν της βαςοῦσας ἡ κυρτέσα.

Βαςῖναι, apud Cruſium, pag. 208. βαςαμένος, *Suſtentatus*. βάςαγμα, *Onus*. Apud Philoſtorgium lib. 9. cap. 2. Aëtius & Eunomius hæretici ab Euzoio per ludibrium appellantur ὑποβάςαι: ubi Cod. MS. οὐρανοβάςαι, præfert: ex quo conficit H. Valeſius legendum οὐρανοβάται, quòd inſtar Gigantum cælum conſcendere tentarent. Sed ſi nihil mutetur, οὐρανοβάςαι dicti fuerint quaſi Cælum, ut Atlas, humeris ſuſtinuerint. Si denique lectio Jacobi Gothofredi ſervetur, legatúrque ὑποβάςαι, facilis erit emendatio in ὀνοβάται, ita ut Aëtius & Eunomius Arij ſectatores, ὥσπερ ἐκ εὐσεβείας καὶ πίςεως τ̃ ἀγώνων ὄντων, ἀλλὰ χρωμάτων ἐκλογῆς καὶ χρόνος, *Aſinarij* vocati fuerint, quòd de colorum duntaxat ſeu factionum, quas per χρῶμα & χρόνος deſignat Philoſtorgius, delectu & potiori dignitate tunc diſputare viderentur.

ΒΑΣΤΈΡΝΑ, *Baſterna*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Lexicon MS. βαςέρνα, κιβώτιον ἐξ ξύλων, ᾧ ὀχῶσιν αἱ παρθένοι. Alio loco: λεκτίκιον, βαςέρνα. Lexicon MS. Colbert. Cod. 2199. βαςέρνα, ἡ ἡμίονος.

Βαςέρνιον, eâdem notione. Vita MS. Arſenij: ἀπὸ τῆς δημίας ἤρχετο ἐν βαςερνίῳ ἐνεργούμενη ὑπὸ δαίμονος. Martyrium S. Pelagiæ num. 4. κατελθοῦσα δὲ ἡ ἁγία Πελαγία, καὶ εἰσελθοῦσα ἐν τῷ βαςερνίῳ αὐτῆς, &c. Adde num. 5. 11.

Βαςέρνια, *Baſterna*, ſeu *Baſternia*, Tranſennæ vel protecta quæ habentur in ædibus, tranſeundi vel ſpatiandi gratiâ, de quibus in Lege 12. §. 4. Cod. de Ædific. publ. Gloſſæ Baſilic. βαςέρνιον, παροδικὸν, ἤτοι διαβατικὸν, ὃ λέγεται πάροδος. Novella Zenonis: ἢ διαβάσεων πρὸς πάροδον μόνην χρησίμων, ἢ καὶ τούτων ἃ καλοῦσιν οἱ πολλοὶ βαςέρνια. Eclogæ Baſilic. lib. 58. tit. 2. §. 2. καὶ τὸ ἐμβαλεῖν ξύλα τῷ τοίχῳ τ̃ γείτονος, καὶ τὸ ποιῆσαι σωλάριον, ἢ βαςέρνιον, καὶ τὰ ὅμοια. Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 59. εἰ δὲ τις ἀπὸ μαγειρίου, ἢ ἀπὸ ἀφεδρῶνος, ἢ κλιμακῶνος, ἢ ἀπὸ βαςερνίων, ἤγουν τ̃ λεγομένων παρέδρων, ἤτοι διαβατῶν.

ΒΑΤΑΛΛΑΡΙΚΌΝ. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 97. ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος τὰ λεγόμενα Κιντήλια, ἀπὸ τ̃ κάμνειν ἐκεῖσε τὰ μικρὰ καρφία βαταλαρικὰ, οὕτως ἐκλήθη· καὶ γὰρ τὰ τοιαῦτα καρφία λέγεται κιντήλια. Ubi Interpres: *quòd ibi parvi clavi affigendis equorum ſoleis cuderentur*. Quippe legendum putat καβαλλαρικά.

ΒΑΤΕΎΕΙΝ, *Aſcendere, coire*, ἀναβαίνειν. Agapius Cretenſis in Geoponico, cap. 80. τὰ πετεινόπουλα πρὶν ἀρχίσουν νὰ βατεύουν τ̃ ὄρνιθες, &c.

Βάτευμα, βατιὸν, *coitus*. Gloſſæ Græcobarb. Μίξιν, ἤγουν συνουσίαν, ἢ βάτευμα, ἢ βατιόν. vide Gloſſ. med. Lat. in *Aſcendere*.

Βατὸν, *Aſcenſus, Ambo, Pulpitum Eccleſiæ*. Theophanes an. 10. Pogonati: τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε σεισμὸς μέγας κατὰ τὴν Μεσοποταμίαν, ἐν ᾧ πέπτωκε τὸ βατὸν, καὶ ὁ τροῦλλος τ̃ ἐκκλησίας Ἐδέσσης. Ubi Miſcella lib. 19. *corruit Edeſſena aſcenſus & trullus Eccleſiæ*. Quidam Codd. habent βότα, ut ſit *Vota* Latinorum inferioris ævi, *fornix*. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Vota*.

ΒΑΤΖΈΛΗ, βατζέλι, *Vaſculum, Trulleum, Pelluvium, Pelvis, Pollubrum*, χειρόνιπτρον, ποδόνιπτρον, λεκάνη, λουτήρ. Occurrit in Turco-Græcia Cruſij. Meurſius vocem effictam putat ex Lat. Barb. *Bacile*, de quo nos in Gloſſ. Med. Lat. Nos vaſa, *vaiſſelle* dicimus. Agapius in Geoponico, cap. 229. κατέβασε καὶ ςράγγιξε την εἰς βατζέλια, ἢ ἄλλα ἀγγεῖα ἄπλωτα.

ΒΆΤΖΙΝΑ, ſtirpis ſpecies, fortè *Ranunculum*, cujus flores *Bacinets* noſtri vocant. Vide Ruellium lib. 2. cap. 116. initio. Anonymus MS. de Diæta: συκαμίνα, βάτζινα, κεδρόκοκα, καναβόκοκα φοινίκια, &c.

Βατζινόμουρα, inter fructus recenſentur in Geoponico Agapij Cretenſis, cap. 141.

ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΝ, *Scapha*, Gallis, *bateau*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἄλλος ἔρα εἰς Πέραμαν, ἄλλος εἰς τ᾽ αυγιαλὸν,
Σπουδάζουσι νὰ εὕρουσι βατόπουλα, ψαρία.
Φιλομηλίτζα τζιφεράς, κοβίδια, γαλέας.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Batus*.

ΒΑΤΟΚΌΠΙ, *Inſtrumentum quo vepres runcantur*.

ΒΆΤΟΣ ἰδαία, *Helenium*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 27.

ΒΆΤΟΥΛΟΣ, *Cavus, cavatus*, κοῖλος, κυρτώδης.

Βατουλώνειν, *Cavare, ſinuare*, κοιλαίνειν, κολποῦν.

ΒΑΤΡΆΧΙΟΝ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐςὶν χρυσόκολλα, καὶ πράσιον.

ΒΑΤΡΆΧΙΟΣ, pro πράσινος, *viridis*, uſurpat Nicetas in Alexio Manuelis F. num. 4. & in Alexio Angelo lib. 3. num. 3. ſic Dio lib. 59. Venetæ factionis veſtem βατραχίδα *Ranuncularem* à ranarum viriditate appellat. Lexicon MS. ex Cod. Colbert. 2199. βατράχιον, εἶδος χρώματος· ἀπὸ τούτου καὶ βατραχὶς, τὸ ἱμάτιον. Heſychius. βατραχὶς, ἱματίου χρῶμα, ὃ βάπτεται ὑπὸ βατραχίου πόας.

ΒΑΎΚΗ, *Macuſta*, in Gloſſis Lat. Gr. ubi *Maſcauta*, vel *Maſcauda*, pro *Baſcauda*, legendum monet Salmaſius ad Pollionem. Gloſſæ Gr. Lat. βαυκὶς, *hoc Viniferum*. οἰνοφόρον vas.

Βαυκαλία. βαυκάλιον. βαύκαλις, *Patera*, Gallis *Bocail*. Idem Salmaſius exiſtimat βαυκάλιον dici pro καυκαλίον, uti ſcribitur apud Achmetem, cap. 177. Philoſtorgius lib. 1. cap. 4. Ἀλεξανδρέα τινα πρεσβύτερον Βαύκαλιν ἐπονομαζόμενον, διὰ τὸ σαρκὸς ὑπερβραφὲς ὄγκον ὑπὸ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ συστρεφόμενον, ἀγγείου ὀστρακίνου ἐκμεμιμῆσθαι σχῆμα, ἅπερ οὖν βαυκάλας ἐπιχωρίως Ἀλεξανδρεῖς εἰώθασιν ὀνομάζειν. Adde Nicephorum Calliſt. lib. 8. cap. 5. Joannes Moſchus in Prato ſpirit. cap. 19. ποίησον ἀγάπην, δός μοι ὀλίγον ὕδωρ· κἀγὼ ἐξεμίξας τὸ βαυκάλιόν μου, δέδωκα αὐτῷ. Martyrium S. Arethæ MS. οὐδὲν δὲ παρ᾽ ἑτέρῳ ὑπῆρχεν ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ, εἰ μὴ ψίαθος, καὶ καυκάλλιον ὕδατος, καὶ σπυρίδιον, &c. Apophthegmata Patrum in Eulogio: ἔβαλον οἱ μαθηταὶ Εὐλογίου εἰς τὸ βαυκάλιον ὕδωρ, καὶ ἔδωκαν αὐτῷ. In Zenone, num. 5. καὶ ἰδοὺ παιδάριον ἔςη ἐνώπιον αὐτοῦ, ἔχον ἄρτον καὶ βαυκάλιον ὕδατος. Occurrit præterea ibid in Joanne Colobo, num. 7. 8. in Iſaaco, num. 2. in Macario, num. 33. in Pœmene, num. 152. 183. Vita MS. S. Stephani Junioris: ὁ δὲ ἅγιος Στέφανος τὸ αὐτοῦ βαυκάλιον ἀκράτου οἴνου πληρώσας, &c. Gregorius in Vita S. Baſilij jun. num. 33. πλήσας δὲ βαυκάλιον ἀκράτου. num. 34. ὁμοῦ δὲ, ὡς εἴρηται, τὸ σκόροδον φαγόντος, καὶ τὰ τρία βαυκάλια πιόντος, &c. Alexander Aphrodiſeus lib. 1. Problemat, διάτι τὰ λεγόμενα βαυκάλια ἐν τῷ πληροῦσθαι ὕδατος, ψόφον τινὰ ἀποτελεῖ. Meminit denique

Nicetas

Digitized by Google

Nicetas lib.5. Theſ. Orthod. fid. c.1. loci βαυκάλεως dicti haud procul ab Alexandria, fortè quòd ibi βαυκάλοι conficerentur, niſi ipſi à loco ubi conficiebantur nomen ſortiti ſint.

Βαυκαλία. Achmes Onirocrit. cap. 198. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι μετὰ βαυκαλίας τῆς Κλεοπάτρας πίνει οἶνον, εὑρήσει πλοῦτον καὶ ἐξουσίαν μετὰ γυναικὸς, ἀναλόγως τοῦ κάλλους τοῦ ἀγγείου. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Bauca*.

ΒΑΥΤΙΣΜΑ, pro Βάπτισμα, in Corona pretioſa.

ΒΑΦΕΙΝ, pro βάπτειν. Anonymus de Oxymelite: λαβὼν κασσίτερον καὶ ἄπειρος βόλαιον ἐν ᾧ τὰ πράσινα βάφειν.

ΒΓΑ, *Finis. Exitus*, Demetrius Zenus in Batracomyomachia:

Κ' εἰς τὸ βγὰ νάχης χάρισμα, κ' ἔμορφα κανίσκια.

Βγαίνειν, *Exire*. Georgius Contares lib. 7. Hiſt. Athenar. ἔπλευσαν πρὸς τὴν Σικυῶνα, ἵνα ἐβγαίνοντας ἀπὸ τὴν ἄμμον ὅλον τὸ στράτευμα τῶν Ἀθηναίων εἰς τὴν γῆν, &c. Adde pag. 168. &c.

Ἀποβγαίνειν, *Finem ſortiri*. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Τί ἂν θέλῃς νὰ μᾶς μάχεσαι, ὅπως μᾶς ἀποβγάνεις.

ΒΓΑΛΕΙΝ, βγάνειν. Vide in Εὐγάλειν.

ΒΓΕΝΕΙΝ, *Eſſe*, γίνεσθαι. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀνήξευρα νὰ μίσφαξις ἀποδεικαδὶν βγίνω.

ΒΓΕΝΙΚΟΣ, pro Εὐγενικὸς, Εὐγενὴς, *Nobilis*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

Τὰ δυναμάρια γύρισε τῆς βγενικοῦ Καυδίνε.

Idem lib.6.

Ἤτον δοξάρι βγενικὸν ἀπὸ τιμὴν μεγάλη.

ΒΔΕΛΛΙΟΝ. Vide in Μυγαρίδιον.

ΒΔΕΛΥΡΑ, *Citoracium*, *Chamelea*, apud Interpol. Dioſcor. cap.753.

ΒΕΒΡΑΝΑΙ. βέβρανα. Vide in βεμβράνοι.

ΒΕΔΕΡΟΥΖ, in Gloſſis Saracenicis MSS. ὁ χυλὸς τοῦ βασιλικοῦ, *Succus Baſilici*. βεδιρὸζ in aliis Gloſſ. Græcobarb. MSS. Apud Matth. Silvaticum, *Bederabina*, eſt *Baſilicon minutum*.

ΒΕΖΗΡΙΔΕΣ, βεζίριδες, *Viziri*, præcipui Turcici Sultani Conſiliarij, de quibus Leunclavius in Pand. Turc. num. 14. & in Onomaſt. ad Hiſt. Muſulman. Præcipuus autem ex iis & ſupremus, *Vezir Azem* nuncupatur. Ducas Hiſt. cap.22. προσκαλεῖται τὸν πρῶτον τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, ὃν καὶ βεζύριν, καὶ Πασᾶν κατὰ τὴν αὐτῶν καλοῦσι φωνὴν, ὃν οἱ Ρωμαῖοι Πατρίκιον καὶ Μεσάζοντα λέγουσι. Infrà: ταῦτα οὖν πάντα ἐπράττοντο παρὰ τῶν δύο βεζιρίδων, καὶ τῶν παίδων Παλατίου. Ita βεζύριδες, cap. 3. & 33. βεζίριδες, apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 3. cap. 14. βεζηρίδες, in Hiſt. Politica, pag. 5.& alibi.

Βεζηραζίμιδες. Eadem Hiſtoria Politica, pag.37. καὶ ἠθέλησαν ἀποκτεῖναι τοὺς βεζηραζίμιδας.

ΒΕΘΛΕΜΙΤΗΣ. Vide in Σκηπτύειν.

ΒΕΚΑΡΙΟΣ, *Vicarius*. Gloſſæ Baſilic. βεκάριος, ἐκ προσώπου. Vide Βικάριος.

ΒΕΚΤΙΓΑΛΙΟΣ, *Vectigalis*. Gloſſæ Baſilic. βεκτιγάλιοι εἰσιν ἀγροὶ πόλεων, δημοσίως μισθούμενοι ἐπὶ τοιούτῳ τρόπῳ καὶ ὅρῳ· ἵνα ἐφ' ὅσον δίδοται τὸ ὑπὲρ αὐτῶν βεκτιγάλιον τέλος, μὴ ἐκβάλλωνται.

ΒΕΛΑΝΙ, βελανίδι, *Balanus*, *glans*, βάλανος, in Corona pretioſa, & apud Portium. Agapius in Geoponico, cap. 154. ἔπαρε ἀγριάγκυρα, ἀπ' ἐκεῖνα τὰ μικρὰ ὁποῦ εἶναι ὡσὰν βελάνια, καὶ ἔχουν ἀγκιδόνας.

ΒΕΛΕΔΩΡ, *Anacardus*, Herbæ ſpecies. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. βελίδωρ, τὸ ἀνακάρδιον. Addunt aliæ αἰλίδιος. Matthæus Silvaticus: *Beladur*, vel *Belador*, *id eſt Anacardus*. Vide Salmaſium ad Plinium, pag. 1059.

ΒΕΛΕΦΟΣ, pro βρέφος, *Infans*. Gloſſæ Oppiani: νήπιον, τὸ βέλεφος.

ΒΕΛΙΚΑΤΟΝ, Gloſſæ Baſilic. βελικάτιν, ἁμαρτώματος. *Pellicatum* vertit Meurſius: Sed videtur legendum Πεκκάτα.

ΒΕΛΙΛΕΓ, *Myrobalanum*, vulgò *Bellirici*. Zoſimus Panopolitanus in Chymicis: καὶ σταθμὸν μ'. δὲ βελιλὲγ ὁμοίως κεκαθαρμένα ἀπὸ τῶν ἐντὸς, ἤτοι τὸ φλοιὸν μόνον, &c. Vide Ελιλὲγ.

ΒΕΛΙΑΪΖ, δαμασώνιον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Damaſonium*, *Aliſma*. Vide Ruellium lib.3. cap.73.

ΒΕΛΙΟΝ, *Polium montanum*, apud Interpolat. Dioſcor. c.530.

ΒΕΛΙΣΚΟΣ, pro Ὀβελίσκος, *Verutum*. Phyſiologus MS. de Natura animalium: ὅλον ξυράφια ἔχει, ἀλλὰ ἴσως δίστομα καλὰ ὡς βελίσκους, ὅλα ὑπάρχει κοπτερά.

ΒΕΛΙΟΥΚΑΝΔΑΣ, Gallis, *Mille-folium*, apud Interpol.Dioſcor. c.697. *Bellicorandium*, apud Apul. c.88.

ΒΕΛΟΝ, *Velum*. Chronicon Alexandrin. pag. 724. ἵνα δῆθεν τοῦ βήλου θεωρήσῃ αὐτήν. Sed crebriùs,

Βῆλον, aut βῆλος habent Scriptores. Anonymi Schedographia MS. βῆλος, τὸ βλάτιον. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg.2062. βῆλος, ὁ τῆς θύρας βαθμὸς, καὶ τὸ ἱστίον Ρωμαϊστί. Suidas: παραπέτασμα, παρακάλυμμα, παράπλωμα, τὸ λεγόμενον βῆλον. S.Athanaſius in Epiſt.ad Solitarios: καὶ τὰ βῆλα τῆς ἐκκλησίας, τά τε ἄλλα ὅσα ἠδυνήθησαν ἐξενέγκαντες ἔκαυσαν ἔμπροσθεν τοῦ αὐλῶνος. Idem in Apolog. ad Conſtantium Imp. αὐτὸς γὰρ εἱστήκει πρὸ τοῦ βήλου. Occurrit paſſim apud Scriptores, in Chronico Alexandr. an. 4. Zenonis, in Narrat. hiſtorica de Depoſitione Veſtis Deiparæ, pag.770. in Vita S. Nili Junior. pag.36. in Vita S. Eudociæ, num. 24. in Martyrio S. Eupli, in Vita S. Symeonis Mirabil. in Baſilicis lib.7. tit. 11. cap. 1. apud Joannem Damaſcenum de cultu imagin. pag. 197. Edit.Rom. Achmetem Onirocrit.cap.262. Codinum in Orig. num. 53. &c.

Κελτὶς τοῦ βήλου. Vide in Κελτίς.

Βηλάριον, *Velarium*, de qua voce vide Gloſſ.med. Latin. Achmes Onirocrit. cap.262. ἐὰν ἴδῃ ὁ βασιλεὺς ὅτι τὰ σιλάεια αὐτοῦ διηνάγησαν, εὑρήσει θλῖψιν εἰς τὴν Αὐγοῦσταν, καὶ εἰς τὰς γυναῖκας αὐτοῦ. Emendat Meurſius βηλάρια, cùm caput inſcribatur περὶ βήλων καὶ πετάσων.

Βηλόθυρον, βηλόθυρον, *Velum quod ædium ſacrarum portis appendi ſolebat*, cujuſmodi eſt illud quod effingitur in aliquot Iconibus à nobis delineatis in Familiis Byzantinis, pag. 97. & in Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 3. pag.77. De ejuſmodi velis egimus in eadem Conſtantinopoli lib.3.num.72. Scholiaſtes Ariſtophanis ad Ranas: παραπετάσμασι, τῆς σκηνῆς, τοῖς Περσικοῖς βήλοις, ἢ βηλοθύροις. Liturgia Chryſoſtomi ſub finem, inter ejus opera: τότε καὶ μέγα βηλόθυρον ἀνοίγεται, ἀνημμένοις λαμπᾶσι. Euchologium, pag.7. ὁ δὲ ἱερεὺς εἰσελθὼν ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι, καὶ βαλὼν ἐπιτραχήλιον, ἀνοίξας τὸ βηλόθυρον μόνον, ἐκφωνεῖ, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, &c. Neque tamen ſemper velum portæ appenſum ſignificat, ſed etiam quodvis velum quod viſum arcet. Codinus de Offic.c.6.n.31. καὶ ἔτι κρέμανται βηλόθυρα εἰς τὴν πρόκυψιν τῆς τοῦ βασιλέως καλύπτοντα θεωρίαν, &c. Et cap. 17. num.45. χωσῶν δὲ βηλοθύρων τὴν ἀνακάσφαν σκεπόντων, ὥστε μὴ ὁρᾶσθαι τοὺς βασιλεῖς, &c. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.4. cap.18. ἐν δὲ τῷ μέσῳ, μέρος μέν τι εἰς

κελλίον δὲ κατεχρύσεσο βηλοθύροις. Occurrit rurſum infrà, & cap.25. & 26. ubi uſurpatur pro *dorſali*.

Τετράβηλον, *Velum quod quatuor Ciborij partes ambit & operit.* Theophanes an. 1. Michaëlis Curopalatæ: καὶ προσήγαγε πολυτελῆ κόσμον τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ, ἐν σκεύεσι ἐκ χρυσοῦ διαλίθοις, καὶ τετραβήλοις ἐγχαράκτοις ἐκ χρυσοῦ καὶ πορφύρας λαμπρῶς καθυφασμένοις, καὶ θαυμασταῖς ἁγίαις εἰκόσι πεποικιλμένοις. Vide Conſtantinopolim Chriſtianam lib.3. num.65. & Gloſſ. med. Lat. in *Tetravilum*.

ΒΕΛΛΑ΄ΝΟΣ, *Villanus*, *Ruſticus*. Sigillum ſeu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum tom. 1. Italiæ ſacræ: δίδωκά σοι εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν Μιλήτου βελλάνους ἑπτάκοντα πέντε, σὺν τῶν κληρονόμων καὶ ὑποστάσεων αὐτῶν. Infrà: ὅτι ἅπαντας τοὺς ἀνθρώπους βελλάνους, οὓς τῇ αὐτῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ καὶ ἡμεῖς δεδώκαμεν, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Villanus*.

ΒΕΛΟΝΑ΄ΔΕΣ, *Acuarij*. Synodus VIII. act.9. οἱ βελονάδες, σαυλισιανοὶ, ἱπποϊατροὶ, καὶ ἕτεροι ὅμοιοι. Βελόνι. *Acus*.

ΒΕΛΟΣΤΑΣΙΣ. Symeon Logotheta in Leone Armenio, num 11. & Auctor incertus poſt Theophanem, pag. 434. πρὸς δὲ τούτοις παρασκευάζει διαφόρων ἑλεπόλεων ὄργανά τε καὶ μηχανήματα, — καὶ ὄρυγας, κριούς τε καὶ βελοστάσεις, πυρόβολά τε καὶ λιθόβολα, καὶ σκορπίδια, &c. *Baliſtas* vertit Interpres. Nicetas in Andronico lib. 1. num. 2. τειχομάχια ἱστῶν, βελοστάσιά τε καὶ ἐρυκτῆρας ἐπιτεχναζόμενος. Certè vox formata ex βέλος, *jaculum*, & στάσις, *ſtatio*, ſic ut βελοστάσεις fuerint jaculorum quædam congeries uno baliſtæ ictu in hoſtes conjecta, cujuſmodi exhibentur in Poliorceticis. Philon in Belopœcis MSS. δεῖ εἶναι τὰς θυρίδας τοὺς ἀφειμένους καταπέλτας καὶ πετροβόλους ἐν τῷ πύργῳ, ἐν οἷς αἱ βελοστάσεις ἐκ τοῦ ἐδάφους κατασκευασθήσονται, ἵνα τὰ προσαγόμενα μηχανήματα, ἐὰν προσπάσσονται, ἐξ ἐναντίας προσάγηται.

ΒΕΛΟΤΟ΄ΚΟΣ, & Βελυάκος, *Dictamnum*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 442.

ΒΕΛΟΥ΄ΔΟΝ, *Villoſus pannus*, Gallis, *Veloux*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Τὰ ῥόχασας, τὰ ἔκλαμπρα σατία καὶ βελοῦδα.

Rurſum:

> Μοῖραν ἀπάντας ναφορῶν βελοῦδα τζαμελότια,
> Καὶ λιθομαργαρίταρα νάχην εἰς μαννικότια.

Ibidem:

> Βελοῦδον ἢ καὶ τζαπενλὴν, ἢ καμουχᾶ αὐτὴν μπίζαν.

Βελουδένιος, *Villoſus*, τριχωθείς.

ΒΕΛΤΙΩ΄ΣΕΙΣ, Ἐπιβελτιώσεις, *Meliorationes, impenſæ & ſumptus ad rei conſervationem.* Apud Harmenopul. lib.2. tit.1. §.15. tit.10. §.6.

ΒΕΛΤΟ΄ΝΙ, *Spiculum*, ἀκόντιον, ξυστὸν, βέλος.

ΒΕΛΦΗΝΙ΄ΚΗΑ, *Oxyphœnix*, in Officinis *Thamarindus* dicta, de qua Ruellius lib.1. cap.106. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ὀξυφοίνικα, βελφηνίκηα, ἐστὶ ταμαρινδὴ τὸ λέγουν μπρούνα δαμάσκινον. *Prunum Damaſcenum*.

ΒΕΜΒΡΑ΄ΝΑΙ. Vide in Μεμβράναι.

ΒΕΝΔΙ΄ΚΤΑ, *Vindicta*. Gloſſæ Baſilic. βινδίκτα, ἡ ῥάβδος μεθ' ἧς ὁ ἄρχων, ἢ ὁ Πραίτωρ τὴν τοῦ ἐλευθερουμένου κεφαλὴν ἔπαιεν, φάσκοντες, Φαμὲν τὸν παρόντα ἄνθρωπον εἶναι ἐλεύθερον, καὶ πολίτην Ῥωμαῖον.

ΒΕΝΕ΄ΒΕΝΤΟΝ, apud Suidam, λέγουσι πνευμάτων βίαν. Emendat Meurſius in βένετον, tollendámque geminationem putat. Verùm alij intelligi volunt *vim venti*, vel *ventorum*, uti apud Lucretium non ſemel hæc phraſis occurrit.

ΒΕΝΕΡΙΑ΄Ν, ἄκορον, In Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Veneria*.

ΒΕΝΕΤΙΑΝΟ΄Σ, *Venetus*, *ex Veneta Factione*. Suidas: Βενετιανὸς, ὄνομα κύριον. Antoninus Imp. lib. 2. de Vita ſua: παρὰ τοῦ τροφέως, τὸ μήτε Πρασιανὸς, μήτε Βενετιανὸς γενέσθαι. Joan. Tzetzes Chil. 4.

> Τὰς συνταραξάσας ποτὲ μάχην Βενετιανῶν.

Vetus inſcriptio apud Nicol. Alemannum: VICTORIA VENETIANORUM SEMPER FELICITER.

ΒΕ΄ΝΕΤΟΣ. *Venetus color*. Auctor Etymologici: ἔστι δὲ τὸ χρῶμα ἀνθηρὸν, ἢ τὸ βένετον χρῶμα οὕτω λεγόμενον. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. 190. βένετον, τὸ χρῶμα τὸ οὐράνιον. Chronicon Alexandrinum, pag. 264. ubi de Romulo: τὸ δὲ βένετον ἐκάλεσεν ἐκ τοῦ εἶναι ὑπὸ τὴν Ῥώμην ἐπαρχίαν χώραν λεγομένην Βενετίαν, ἧστινος μητρόπολίς ἐστιν Ἀκυληΐα, κἀκεῖθεν ἐξέρχονται τὰ κυανὰ, τουτέστιν τὰ βενέτια βάμματα τῶν ἱματίων. Ita Anna Comnena lib. 4. Alexiad. pag. 105. ubi de Venetis: ἀφ' ὧν, ὥς φασι, καὶ τὸ βένετον χρῶμα ἐν ταῖς ἱππικαῖς ἁμίλλαις Ῥωμαίοις ἐξεύρηται. Vide quæ ibi obſervamus. Arethas in Apocalypſin, cap. 21. οὕτως τοῦ καλαΐνου χρώματος καλουμένου, ὃ τινὲς βένετον φασί. Zonaras in Michaële, pag. 128. ποτὲ τοίνυν αὐτὸς μὲν ἠμφίεστο τὸ χρῶμα τὸ βένετον, ὁ δὲ τοῦ δρόμου λογοθέτης τὸ πράσινον, &c. Achmes Onirocrit. cap. 57. εἰ δὲ βένετον, πλούσιος ἔσται καὶ δυσώδης. Adde cap. 220. Anonymus in Rhetor. Ariſtotel. pag.25. v. εἰ ἀληθινὸν πάνιον ἁρπάσει, καὶ βάψῃ αὐτὸ βένετον.

Βενετότειχον, *Adiantum*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 718.

ΒΕΝΕΦΙ΄ΚΙΟΝ, *Beneficium*. Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 2062. βενεφικίοις, εἶδος χάριτός τε καὶ δεξιώσεως. Gloſſæ Baſil. βενεφίκιον, χάρις, δεξίωσις. εὐεργεσία, εὔνοια, εὐποιΐα. Synodus Nicena Can. 12. ὡς καί τινες ἀργύρια προέθεντο, καὶ βενεφικίοις κατορθῶσαι τὸ ἀναστρατεύσασθαι. Juſtinianus in Edicto 4. cap. 1. ὑπὲρ τῆς πρώην αὐτῷ διδομένης δωρεᾶς, ὅπερ καὶ βενεφίκιον ὀνομάζεται. Georgius Trapezuntius in Epiſt. ad Cretenſes de una Sancta Eccleſia: πάντες θαυμάζουσιν, ὅτι πτωχοὶ ὄντες, καὶ μεγάλα οὐκ ἔχοντες βενεφίκια, μᾶλλον δὲ οὐδὲν, ὅγε ἱερώτατος Πατριάρχης, ὅμως πάντας ὑπερβάλλουσι τῆς ἐλεημοσύνης.

Βενεφικιάλιος, *Beneficialis*, *Beneficiarius*, *Apparitor*, *Miniſter Magiſtratus*. Gloſſæ Baſilic. βενεφικιάλιοι, οἱ στρατιῶται ἐπὶ θεραπείᾳ τῶν μαγιστράτων τεταγμένοι. Ita emendant viri docti. Euſebius lib.9. Hiſt. Eccl. cap.9. ἵνα μήτε ὑπὸ τῶν βενεφικιαλίων, μήτε ὑπ' ἄλλων τῶν τυχόντων, ὕβρεις μήτε σεισμοὺς ὑπομένωσιν. Vetus inſcriptio. LXVIII. 6. ΚΥΡΙΩ. ΑΣΚΛΗΠΙΩ. ΚΑΙ. ΥΓΙΗ. ΘΕΟΙΣ. ΕΠΙΚΟΥΡΙΟΙΣ. ΜΑΡ. ΜΕΜΜ. ΛΟΝΓΟΣ. ΒΕΝΕΦ. ΕΥΧΗΣ. ΧΑΡΙΝ. ΑΝΕΘΗΚΕΝ. Occurrit etiam in Novella 13. Juſtiniani cap. 4. Vide Henr. Valeſium ad locum laudatum Euſebij, & Gloſſ. med. Lat. in *Beneficiarius*.

ΒΕΝΙ΄ΝΟΝ, *Venenum*. Anonymus de Oxymelite, poſt Dioſcoridis Parabilia pag. 882. in adjurationibus contra ſerpentem: τὰ βενίνα σου κλάδωσον, τοὺς ὀδόντας σου κλίνασον, ὅτι ἐγὼ πιάσαι σε θέλω, &c.

ΒΕ΄ΝΤΙΜΑ, *Vindemia*, Τρυγητός. βεντεμίζειν, *Vindemiare*, Τρυγᾶν.

ΒΕΝΤΟΝΙ΄ΚΗ, *Vetonica*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. κρανολύκιον, ὥς φασίν τινες, ὅτι ἐστὶν τὸ βεντονίκην. Alibi: λογχίτης, τὸ βεντονίκη τὸ ἄγριον. Rurſum: ψυχότροφον, ἡ βεντονίκη.

ΒΕΞΙΛΛΟΝ, βήξιλον, βίξιλον, *Vexillum*. Methodius de Cruce, apud Gretzerum in libris de Cruce. p. 1670. ἐντεῦθεν οἱ τῇδε βασιλεῖς πάσης πονηρᾶς ἔξωθεν ἐπὶ σχεδιασμῷ, τὸ σταυροειδὲς παραλαμβάνοντες αἰσθόμενοι, τὰ καλούμενα τῇ Ῥωμαϊκῇ διαλέκτῳ βήξιλα ἐμηχανήσαντο. Cedrenus loco mox laudando, βίξιλον habet.

Βεξιλλοφόρος, *Vexillifer*, in Gloſſ. Græcolat.

Βεξιλλατίων, βεξιλλατίων, *Vexillatio*, de qua voce conſule Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ Gr. Lat. βεξιλλατίων, *Vexillacio*.

Vexillacio. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 5. οὕτως καὶ τῶν δεκαρχιῶν ὀφείλουσιν ἀριστερὰ αὐτῷ τὰ τῶν βιξιλλατιώνων ἀριθμῷ ἀπὸ ἑπτὰ ἀνδρῶν ἑκάστου δεκαρχίαν ἐν δεξιᾷ τὰ τῶν Ἰλλυρικιανῶν ἀπὸ ἀνδρῶν ὀκτώ. Ubi Scheſferus conſulendus. Cedrenus, pag. 169. βιξιλλάτιωνες, οἱ Ῥωμαῖοι ἱππεῖς, καὶ βίξιλα, παραπετάσματα ἐκ πορφύρας καὶ χρυσοῦ εἰς τετράγωνον σχῆμα πεποιημένα ἃ ἂν δὴ ἂν τὰ λεγόμενα φλάμουλα.

ΒΕΡΒΕΛΙΑ, *Stercus*, *Sterquilinium*, βόρβορος, κόπρος.

ΒΕΡΒΕΛΙΚΗ, σκαμπιῶσα, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Scabioſa*, Herba de qua Ruellius lib. 2. cap. 145. lib. 3. cap. 82. Occurrit apud Myrepſum ſect.8. cap.97. Vide Σκαμπιῶσα.

ΒΕΡΒΕΡΗΣ, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. ὁ ὀξυάκανθος, *Oxyacanthos*, noſtris *Eſpine-vinette*: apud Scholiaſtem Nicolai Myrepſi, dicitur eſſe τῆς ὀξυακάνθης σπέρμα. Vide eundem Myrepſum de Antidot.cap.24. 457. de Unguentis, cap. 50. de Paſtillis, cap.65.& alibi paſſim, præterea Ruellium lib.1. cap. 106. initio.

ΒΕΡΓΑ, *Virga*. S.Nilus Orat. ex Cod.Toloſano: ὡς ἱμάντα πρὸς πληγὰς (βέργαν) ὁ λύσα ἕτοιμον, ubi βέργα, Gloſſema eſt. Alius Codex habet λόρον. Vita MS. S. Iſaacij: καὶ διαφόρως ἕκαστος ἱμάστιζον αὐτὸν οἱ μὲν βέργαις, οἱ δὲ φραγέλλαις, ἕτεροι δὲ πυγμαῖς. Vita S. Maximi Confeſſ. num. 39. ἀμέλει καὶ εἴς τι χαλάσιμεν βέργαις (Leg. βέργαις) πεπλεγμένον τοῦτον ἐνθέμενος. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Τὴν βέργαν δὲ καὶ τὸ ῥαβδὶν ἐβάσταν εἰς τὸ χέριν.

Alter Anonymus de Amoribus Lybiſtri:

Διὰ τὸ βέργιν νὰ μάχονται τὸ ποῖα νὰ τὸ κρατήσει.

Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

Ὁ δὲ ἔρως δίδει τυ βέργαν πρίνιον πεπλεγμένον.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. Θ.

Κ' ἔλαβε τὴν χρυσῆν βέργαν, τοὺς γοργοὺς ἵππους νὰ κρούσῃ

Emmanuel Georgillas de Morralitate Rhodi MS.

Κυπαρισσοβεργόλικες ἄψυχοι κόρες ἦσαν.

Joannes Cananus de Bello Conſtantinopolit. καὶ ἦν δὲ πᾶσα στερεὰ καὶ ὀχυρωτάτη ἀπὸ ξύλων μεγίστων, καὶ χονδρῶν σανίδων, καὶ πλεκτῆς ἀπὸ βέργας ἔθηκαν ἔμπροσθεν τῆς βασίας. Occurrit præterea apud Demetrium Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij, pag. 138.

Βεργίον, eâdem notione. Scholiaſtes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 342. λύγοισι, ἁπαλοῖς βεργίοις. Scholiaſtes Theocriti Id. 1. v.95. τοῖς βεργίοις δῆσαι, ἤτοι δῆσαι λύγοις. Julius Africanus de Bellico apparatu: ἀθροίζειν δὲ καὶ κλημαλίδας, καὶ βέργας ἰτέινας. Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 303. εἰς μονομαχίαν μετὰ σκουταρίων, καὶ βεργίων ἀντιαλλήλων. Utuntur pariter Leo in Tactic. cap.7. §.3. 18. Conſtantinus in Tactic. p.6. Cedrenus in Mauricio an. 1. Achmes Onirocrit. cap.249.extr. Demetrius Conſtantinopol.lib.1.Hieracoſoph.cap.162.extr.& Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 23.

Βεργίτη, *Minor virga*, *Virgula*, Gall. *Vergette*, propriè, *Haſta*. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ἄρματα ἤχασιν καλά, γιαρύνια ἐφορῦσαν,
Ἡ μὲν κοντάρια ἐβάσταζαν, ἡ δὲ ἕτεροι βεργίταις.

Βέργος, in Lexico MS. ex Cod. Colbert. 2199. ὁ ῥάβδος.

Βέργον. Etymologicum Suidæ: βέργον, τὸ κηρύκειον, ῥάβδος ἣν ἐκράτει ὁ κήρυξ.

Οὐεργία. Menologium MS. in Martio: ἔπληξεν οὖν ὁ γέρων μέχρις ἐννάτης ὥρας οὐεργίας δεκαπέντε μοχθῶν πολλῶν.

Βεργίζειν, *Virgam*, ſeu *accentum apponere*. Theodorus Prodromus de Accentibus:

Ἀνὰ τὰ νιμὰ βέργιζε, καὶ ἐκ ἁμάρτης ὅλως.

Βουκεντροβέργιον, *Boum ſtimulus*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀροτρὰ, κέντρον βοῶν ἀρότρου, βούκεντρον, βουκεντροβέργια.

Ἰξόβεργον, *Viſcatus calamus*, *Viſco illitus*.

Ξόβεργον, eâdem notione. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 23. εἰς Πελάργος ἐπῆρεν ὀξὺν καὶ βεργία νὰ κυνηγήσῃ, καὶ εἶδε εἰς ἕνα δένδρον μίαν κίχλα, καὶ ἔστησε τὰ ξόβεργα νὰ τὴν πιάσῃ. pag. 55. ὑπάγει δὲ εἰς κυνηγὸς ὅπου ἔστεκεν ξόβεργα, καὶ βρόχια νὰ πιάσῃ τὰ περιστεράν. Ubi Cod. Gr. ἰξευτὴς δὲ τις μετὰ τοῦτο, τοὺς καλάμους συνθεὶς, &c.

Πολυβέργιον, *Paxillorum faſcis*. Scholiaſtes Oppiani lib. 4. Halieut. v. 606. Στάλικες, τὰ πολυβέργια.

Σιδηροβέργιον, *Virga cum aculeo*. Gloſſæ Græcobarb. Σιδηροβέργια τῶν βοιδίων τῶν ἀλέτρου. Vide Σίδηρον.

Χρυσοβέργης, quaſi *virga aurea*, dictus Lucas Patr. Conſtantinopol.& alius neſcio quis apud Cantacuzenum lib.3. cap. 74. extr.

ΒΕΡΓΕΣΙΑ, pro εὐεργεσία. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.5.

Νὰ σ' ἀνταμείψω πόποτε τὴν τόσην βεργεσίαν.

Occurrit alibi.

Βεργέτην, pro Εὐεργέτην. Idem Anonymus lib.5.

Ἐμβῆκα βεργέτισσα τῆς συγγενοῦς Ἀρκίτα.

Et lib. 6.

Τίποτε ὡ κρατοῦσαι τὰ πάντα βεργετοῦσαν.

ΒΕΡΔΕΡΑΜΗΝ, *Ærugo*, ex Ital. *verde rame*, noſtris *verd de gris*. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἰάριν, τὸ βερδεράμην. Myrepſus ſect. 3.cap.62. βερδεράμιον, ἤτοι ἰάριν. Vide ἰάριν.

ΒΕΡΔΟΥΝΙ, *Curuca* avis, Ἐπιλαΐς.

ΒΕΡΕΔΟΣ, *Veredus*. Lexicon MS.ex Cod.Colbert. 2119. βέρεδος, τὸ κόντουρον. Procopius lib.2. de Bello Perſico cap.20. ὁ δὲ ἵπποις δημοσίοις ὀχούμενος, ὡς δὴ βερέδους καλεῖν νενομίκασιν, &c. Chronicon Alexandrin.an.5. Zenonis: ἐκεῖθεν ἔφυγεν βερέδοις, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἰσαυρίαν. Vita S. Theophanis Conf. n.14. πάντες μὲν ὄντες ἵπποις, ἡμιόνοις, ἀνδραπόδοις καὶ βερέδοις ὑπηρετούμενοι. Zacharias lib.3. dialog. c. 9. ἔστι ποτὲ τῶν στρατιωτικῶν βερέδων τις σαύλως τὸν ἵππον ἐφύλαξε. Nicephorus περὶ παραδρ. πολέμου, cap. 13. καὶ ἡνίκα τούτους (πολεμίους) θεάσονται πρὸς τὸ φοσσάτον αὐτῶν ἐρχομένους, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν, ὡς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ταξίταις, τὸ λεγόμενον παρ' αὐτοῖς Βερέδον ἐρχόμενον σημαίνειν αὐτοῖς καταμηνῦσαι τῷ φοσσάτῳ τὴν τοῦ κόρσου αὐτῶν παρουσίαν. Infrà: καὶ εἰ μὲν ἴδῃ τὸ βέρεδον μήκοθεν πολὺ τῆς παραλάξεως τοῦ κόρσου ἐρχόμενον ἀποστέλλει ἄρχοντα τῶν χρησίμων.

Βερέδα. Vita MS. S. Stephani Junioris: ἀπρὶξ, βερέδας ἀποστείλας πρὸς τὸν ἀντ' αὐτῷ τὴν πόλιν κρατοῦντα. Infrà: μίαν δὲ τινὰ ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄνναν ἀφαρπάσαντες, διὰ τῶν αὐτῶν βερέδων ὑμῶν ἀποστέλλει τῷ τάχει τῷ φοσσάτῳ παρέστησαν.

Βερεδάριος, *Veredarius*. Joannes Lydus de Menſibus: βέλοξ, ὀξὺς, ὡς καὶ βερεδαρικὸς ἐστι, καὶ νῦν λέγεται βεραίδες δὲ Ἰταλοῖς τοὺς δοκεῖ τοὺς ὑποζυγίους ἵππους, ὅπερ ἐστὶν ἕλκειν τὸ ὄχημα· ὅθεν καὶ βαιρήσει γράφοντες τὸ ῥαίδας ὄνομα ἐκ τοῦ ῥαιδίως ἐπιρρήματος παρηγμένον οἱ γὰρ βεραίδες τοὺς ῥαίδας ἐκτὸς λέγοντες σφόδρα πλανῶνται. Secundus Sophiſta in Sentent. τί ἐστι ναύτης; κυμάτων ὁδοιπόρος, θαλάσσης βερεδάριος, ἀνέμων συνοδός, &c. Procopius lib.1. Vandal. c. 17. ξυλληφθέντα δὲ καί τινα τῶν εἰς τὰς βασιλικὰς ἀποκρίσεις ἀεὶ στελλομένων, οὓς δὲ βερεδαρίους καλοῦσι. & lib. 5. de Ædific. meminit καταλύσεως τῶν βερεδαρίων, quod σταθμὸν Græci, *Mutationem & Manſionem* Latini vocant. Manethon Apoteleſmaticus MS. βερεδαρίους, ἱπποκόμους, ἀπελάτας, καβαλλαρίους, ἐλάτας. Theophanes an.7. Juſtiniani: συνελήφθη δὲ καὶ ὁ τὰς βασιλικὰς ἀποκρίσεις ποιῶν

Digitized by Google

ποιῶν βεῤῥάδα. Vide Synaxaria in S. Niceta 13. Octobr. & Gloſſ. Med. Lat.

Βηρεδάριος. Synodica Concilij Tyrenſis apud S. Athanaſium in Apol. 2. de fuga: καὶ ἐσπέραν μὲν βηρεδαρίους πρός τε καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου Μελιτιανοὺς συναγαγεῖν εἰς τὴν Μαρεώτην, &c.

Βερεδεύειν, *Veredis vehi, uti.* Auctor Etymolog. βέρος, ὁ δράπετης· καὶ βερεδεύει, δραπετεύει. Hinc emendandus Heſychius: βερεδεύει, δραπετεύει. Edit. βεῤῥεύει.

ΒΕΡΖΊΤΙΚΑ, *Oxiani piſces ſale conditi*, ſeu qui ex Oxo fluvio eruuntur. Joannes Tzetzes Chil. 10. v.93.

> Ὀξιανοὺς ἰχθύας μοι ταρίχους τοὺς νέα,
> Ὅπερ βαρβάρους καὶ κοινῶς βερζίτικα καλοῦνται.

ΒΕΡΙΔΑ'ΡΙΟΝ, *Viridarium, Hortus*, in Synaxario 13. Octobr. in S. Dioſcoro.

ΒΕΡΊΔΕΣ. Aſtronomus Anonymus ex Cod. Colberteo: ἐὰν ἥλιος εὑρεθῇ ἐν τῷ ὡροσκόπῳ, εἰς οἴκους βασιλέων, ἢ τῶν εὐγενῶν, καὶ ἐξουσιάσῃ καὶ τῶν Αμιρίων, τῶν βεριδῶν. Sed legendum βεζιρίδων. Vide in Βεζιρίδες.

ΒΕΡΙΚΟΚΚΊΑ, *Prunus Armeniaca.* Gloſſæ Jatricæ MSS. Reg. Cod. 190. μηλέα Ἀρμενιακὴ, ἡ βερικοκκία. Auctor Geoponic. lib. 3. τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐγκεντρίσεις ὅσα πρῶτα δωράκινα, δαμασκηνὰ, βερικοκκίας, ἀμυγδαλέας. Achmes Onirocrit. cap. 201. εἰς δένδρον, ὃ λέγεται βερικοκκία, ἀναβὰς ἤσθιεν ἐκ τῶν καρπῶν.

Βερίκοκκον, βερίκοκον, βερύκοκκον. *Malum Armeniacum, Prunum.* Lexicon JatricumMS. Reg. Ἀρμενιακὰ, τὰ βερίκοκα. Alibi: πρεκόκια, τὰ βερίκοκα. Suidas: Κοκκύμηλα, εἶδος ὀπωρῶν, τὰ παρ' ἡμῖν λεγόμενα βερίκοκκα. Gloſſæ Gr. Lat. βερίκοκκα, *Prunum.* Gloſſæ Græcobarb. Αμάδρυα, κοκκύμηλα, βερίκοκκα, δαμασκηνά. Artemidorus Onirocrit. lib.1. cap.75. Περσικὰ δὲ καὶ βερίκοκκα, καὶ κεράσια, &c. ubi perperam editum βερύκκια monuerunt viri docti, quam vocem in πραικόκια perperam emendat Rigaltius. Democritus Geopon. lib.10. cap.73. Κοκκύμηλόν ἐστιν ὁ καλούμενος Δαμασκηνόν. Ἀρμενιακόν ἐστι βερίκοκκον. Vide Galenum lib. 2. de Facultat. aliment. cap.20. Symeonem Sethi de Aliment. Lit. B. g. Alypij Geoponicum, cap. 130. &c.

Βερικοκκόχρωος, *Pruni Armeniani colorem referens.* Codinus de Offic. cap. 4. num. 13. τὸ δὲ τῆς σκαρανικοῦ αὐτοῦ βλάττιον, βερικοκκόχροον, συρμαλίτινον.

ΒΕΡΜΙΚΟΥΛΑ'ΡΙΝ, *Vermicularis, Aizoon minus*, de quo Ruellius lib. 3. de Stirpib. cap.45. & alibi paſſim.

ΒΕΡΟΝΙ'ΚΗ, *Electrum, Succinum, quod ex arboribus ſudat.* Euſtathius ad Iliad. δ. ἡ δὲ τῶν ἰδιωτῶν γλῶσσα βερονίκην λέγει τὸ ἤλεκτρον. Myrepſus ſect.1.c.416. δροσοβότανον, ἤτοι βερονίκην. Occurrit præterea cap. 327. Ubi Fuchſius perperam putavit eſſe ſtirpem, quæ hodie *Veronica* dicitur, & *Vulneraria*, quòd ſanguinem vulnerum ſiſtat. Lexicon MS. Neophyti: βήρυλλος, ὀπὸς ἐστὶ δένδρου. ἔστι δὲ τὸ λεγόμενον βερονίκην. Gloſſæ Jatricæ ex Cod. Reg. 1334. βήρυλλος λίθος, τὸ λεγόμενον βερονίχην. Ubi videtur vox λίθος expungenda: nam aliud eſt ὀπὸς, aliud λίθος. Idem Neophytus: ἤλεκτρον, λίθος χρυσοειδής. ἄλλοι δὲ φασιν ὅτι τῆς αἰγείρου ἐστὶ τὸ κομμίδες, ἐστὶ δὲ ἡ βερονίκη. Ex quibus colligitur Gummi, ſeu ſuccinum quod ex arboribus ſudat, βερονίκην appellaſſe recentiores Græcos, quòd Electri colorem referat. Hinc nata vox contracta,

Βερνίκη, qua *ſuccinum* propriè appellavit inferior Græcia. Lexicon Nicomedis MS. ἤλεκτρον, πληρυγόφορον, βερνίκην. Alibi: βερονίκη, ῥίνισμα ἠλέκτρου. Pro *Sandaraca* ſeu Vernice uſurpat Agapius in Geoponico, cap. 158. 194. 229. ut βερνικώζειν, pro *Sandaracino diluto imbuere*, ſeu *vernice*, Ital. *Vernicare*, cap.192.

Βερνικάτον, τὸ νίτρον exponitur in Gloſſis Jatricis ex Cod. Reg. 190. Lexicon Nicomedis, βερνικάτον, νίτρον ἐρυθρόν, οἱ δὲ ἤλεκτρον, οἱ δὲ βερονίκην. Occurrit hæc vox apud Galenum lib. 1. de compoſit. medicament. local. cap. 1. Nicolaum Myrepſum ſect. 1. cap. 180. Cod. MS. editi verò 185. & alios. Vide Ruellium lib.1. de Nat.Stirp. cap.90.

ΒΕΡΝΤΆΤΖΟΣ, *Viridans, viridaſter*, χλοάζων. Agapius in Geopon. cap. 131. de Damaſcenis prunis: τὰ διάφορα εἴδη, κόκκινα, ἄσπρα, πράζινα, βερντάτζας, ἀλλὰ μικρὰ καὶ τρανώτερα.

ΒΕΡΝΤΕΡΆΜΕ, *Ærugo*, πρασινὸν χρῶμα, ex Italico *Verderame*: noſtris *verdegris*. Occurrit apud Agapium in Geoponico, cap. 191. Vide ſuprà in βερδεράμι.

ΒΕΡΟΥ'ΤΑ, βηρύτον, βερύτα, *Verutum.* Gloſſæ Gr. Lat. βερύτα, εἶδος ἀκοντίου, *Cannumentum.* Leg. fortè, *cum amento.* Leo in Tactic. cap. 6. §. 26. βερύτας ἃ λέγεται μενλάκεια. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 3. εἰς τὸ ῥίπτειν μάκοθεν βερύτας καὶ σφενδόβολα. cap.5. βερύτας ἤτοι λαγκίδια Σκλαβινίσκια τοὺς ἀπάρους πρὸς τοξείαν ἔχοντας. cap. 11. οἱ δὲ τὰς βερύτας, ἤτοι μαρτζοβάρβυλα ἔχοντες, &c. Adde cap.20. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Veru.*

ΒΕ'ΡΤΑ. Vide in Αβέρτα.

ΒΕΡΤΕ'ΡΗ, lignum quadratum quod currus axi ſuperponitur, ſuper quo res locari ſolent. Euſtathius Od. ζ. ὑπερτερία δὲ τὸ ἐπικείμενον τετράγωνον πλινθίον τῷ ἄξονι, περὶ τὸ ὑπερκείμενον αὐτῷ· ἐν δὲ Ἰλιάδι πείρινθα τοῦτο ἄπειν ὁ ποιητὴς σημαίνεται δὲ ὅτι τὸ τοιοῦτον ὄνομα φέρεται πῶς καὶ ἕως ἄρτι ἐθνικοὶ γὰρ Ἰταλικοὶ παρακούοντες βερτέρην ταύτην φασὶ κατὰ παραφθοράν. Vim vocis Latinæ non agnoſco, niſi *veredum*, aut quidpiam ſimile intelligat.

ΒΕΡΤΖΙ'ΤΙΚΟΝ, *Oxianus*, Piſcis ab Oxo fluvio ſic appellatus, de quo quædam adnotamus in Notis ad Nicephorum Bryennium, pag.201. Tzetzes Chil.10. v.93. ſuprà citatus.

> Ὀξιανοὺς ἰχθύας μοι ταρίχους τοὺς νέα,
> Ὅπερ βαρβάρους καὶ κοινῶς βερτζίτικα καλοῦνται.

ΒΕΡΤΟΥ'ΤΟΝ, *Virtus*, δύναμις, ſeu potiùs *medicamentum efficax.* Liber botanicus MS. ex Cod. Reg. 1273. τὸ βερτοῦτον τοῦ μολόχης. Liber de Emplaſtris MS. ex eod. Cod. περὶ τοῦ αἵματος τοῦ ἀνθρώπου, τὸ βερτοῦτον.

ΒΕΡΩΝΙΚΌΝ, vaſis ſpecies apud Chymicos. Cod. Chymicus Reg. 618. f. 13. & 90. καὶ εὑρήσεις κύπρινον ὑαλὸν τὸ λεγόμενον βερωνικόν.

ΒΕ'ΣΤΗΣ, *Veſtis.* Leges navales Rhodiorum, cap.34. ἐὰν πλοῖον ἢ οἶνον, ἢ βέστην κομίζει, ὁ ναύκληρος διαβίβρας καλὰς παρεχέτω. Harmenopulus: περὶ πλοίου βέστην κομίζοντος, καὶ ἀπὸ ζάλης, ἢ ἀντλίας βλάβης τῶν φορτίων γινομένης.

Βέστιον, eâdem notione. Moſchopulus in Ecloga vocum Atticar. βέστια, παρὰ Ῥωμαίοις τὰ ἱμάτια. Julius Pollux in Chronico: ἑκάστῳ ἄρτῳ ἀφορίσας οἶνον, κρέα, βέστια.

Βεστοπράτηρ, *qui veſtes vendit, ſutor.* Moſchopulus in Sylloge Ἀττικῶν ὀνομάτων, βεστοπράτηρ, ὁ ῥάπτης, βέστα γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις τὰ ἱμάτια, ἐξ οὗ καὶ βεστιάριον, κυρίως ἐν ᾧ τὰ βασιλικὰ ἐνδύματα φυλάττονται. Occurrit in Menæis 20. Novembr. in Sancto Euſtathio.

Βεστοπραζίνεον, ita *Beſeſtanum* Turcicum Conſtantinopoli vocat Ducas Hiſt. cap. ult. quaſi *veſtium forum*: καὶ δομήσας θέατρον ἐν τῇ πόλει, ὃ καὶ βεστοπραζίνεον λέγεται, καὶ Πέρσαι Πεζεστάνιον ὀνομάζεται.

Βεστιάριον

Βεστιάριον, *Veſtiarium*. Veteres Gloſſæ: βεστιάριον παρὰ Ῥωμαίοις, τόπος ἔνθα ἡ ἀναγκαία ἀποκεῖται ἐσθής. Moſchopulus: βεστιάριον, κυρίως, ἐν ᾧ τὰ βασιλικὰ ἐνδύματα φυλάσσονται. Continuator Theophanis lib. 3. num. 42. ὃ καὶ χρηματίζον σήμερον βεστιάριον τῶν ἀποθησαυριζομένων πέπλων ἐκ σηρικῶν. Leo Grammaticus in Baſilio, pag. 472. ταύτην (τὴν στόλην κατασφαγέντες) ἔθηκαν ἐν τῷ βεστιαρίῳ. Conſtantinus Porphyrog. in eod. Baſilio num. 89. edit. Combef. μετὰ καὶ τούτων πρὸς ἀνατολὰς τούτου ἱδρυμένων οἰκημάτων, ὧν τὸ μὲν Θησαυροφυλακεῖον, τὸ δὲ χρηματίζει εἰς βεστιάριον. Idem lib. 1. Them. 1. οὗτινός εἰσι τὰ ἀργυρᾶ μυστήρια τὰ ἀνάγλυφα, ἅπερ κεῖται ἐν τῷ βασιλικῷ βεστιαρίῳ. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 7. καὶ εἰς τὸ βασίλειον ταμεῖον ἐτήσια ξυμφέρουσι κέρματα: ubi Cod. Barbar. βεστιάριον habet. Jacobus Diaconus in Vita S. Pelagiæ: ἄπελθε εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἀναγράψας πάντα ἐν τῷ βεστιαρίῳ μου, &c.

Βεστιάριος, *Veſtiarius*. Dignitas in Aula Conſtantinopol. cujus meminit Codinus de Offic. cap. 2. num 62. qui in Cod. Reg. dicitur, ὁ βεστιαρίτης. Hujus peculiare munus deſcribitur, cap. 5. num. 82. ὁ βεστιάριος ἔχει ὑπηρέτημα θαλάσσιον τοῦ γὰρ βασιλέως κατὰ θάλασσαν στρατεύοντος, ἄρχει οὗτος τοῦ τὸ βεστιάριον φέροντος κατέργου, ὥς τις πρίμης ἀκολουθεῖ τε κατόπιν τοῦ βασιλικοῦ κατέργου.

Ἀβεστιάριος, *A veſte, Veſtiarius, Præfectus veſtiario*. Conſtantinus de Adm. Imp. c. 51. καὶ ὅτε παρῆν ἐν τῇ πόλει καὶ ὁ Δομέστικος τῶν σχολῶν, καὶ ὁ παρακοιμώμενος, καὶ ὁ Ἀβεστιάριος, καὶ ἐκ τῶν κοιτωνιτῶν ὡς ἂν ἐκέλευσεν ὁ βασιλεύς. Leo Grammaticus: ἀπέστειλε Πυλάκιον τὸν Ἀβεστιάριον αὐτοῦ. Item: Προκόπιον τὸν Ἀβεστιάριον αὐτοῦ. Anonymus laudatus à Rigaltio: ἐκτὸς δὲ τῆς τοιαύτης χωρίου, κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος πηγνύσθω ἡ τοῦ Ἀβεστιαρίου σκηνή, κατὰ δὲ δέξιον τοῦ Ἐπὶ τῆς τραπέζης· ὄπισθεν δὲ τοῦ Ἀβεστιαρίου, ἡ τοῦ Φύλακος, καὶ καθ' ἑξῆς κοιτωνιτῶν, καὶ ἑβδομαρίων, καὶ λοιπῶν τῶν διακονούντων οἰκείως τῇ βασιλικῇ ὑπηρεσίᾳ.

Πρωτοβεστιάριος, *Primus Veſtiariorum*, inter dignitates Palatinas ſexta, apud Codinum, cap. 2. num. 6. cujus munus circa veſtes Imperatoris fuit, ut eſt apud eundem cap. 6. num. 31. 32. 38. In iis recenſetur quibus rubris pileis uti conceſſum erat, ſeu

Σκιαδίοις ἐρυθροῖς χρυσῷ κεκοσμημένοις.

Ut eſt apud Matth. Monachum in Catalogo Offic. Palatij. Ejus veſtes & inſignia deſcribit idem Codinus, cap. 4. num. 4. Hi porrò Protoveſtiarij occurrunt apud Scriptores non ſemel. Conſtantin. lib. 1. de Themat. cap. 12. Baſilium Porphyr. in Nov. de Præſcript. 40. annor. Cedren. in Michaële Paphlagone, Leonem Grammat. in Theophilo, pag. 449. Acropolitam, cap. 3. 21. 40. 60. Gregoram, lib. 3. Pachymer. lib. 2. cap. 14. &c.

Βεστιαρῖται, *Veſtiaritæ*, de quibus copioſè egimus in Notis ad Alexiadem pag 285. & in Gloſſario med. Lat. Cedrenus an. 22. Juſtiniani: καὶ προκένσου γινομένου ἐν τῷ Ἑβδόμῳ, ἀπώλεσαν οἱ βεστιαρῖται τὸ στέμμα τοῦ Βασιλέως. Ubi Theophanes habet βεστήτορες. Anna Comnena lib. 4. Alexiad. pag. 109. τῶν δέ γε οἰκειοτέρων αὐτῶν, Βεστιαρίτας ἡ συνήθεια καλεῖ, καὶ τῶν Φραγγικῶν ταγμάτων ὁ Πανεκομήτης, καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Οὐμπερτόπουλος ἐκ γένους τὴν ἐπωνυμίαν λαβών. Michael Cerularius Patr. Conſtantinopol. in Epiſt. ad Petrum Antiochenum Patr. num. 3. καὶ ἐγχειρίσαντες τῷ τὰ περὶ ἐκείνων ἐπιφερομένῳ βασιλικὰ γράμματα βεστιαρίτῃ, &c.

Πρωτοβεστιαρίτης, Dignitas Palatina, Ordine decima nona, apud Codinum cap. 2. cui ſuberant Veſtiaritæ. Sed & ſeneſcente Græciâ præcipuum ejus munus fuit circa παράστασιν Imperatoris, de qua ſuo loco agimus, ut docet idem Codinus cap. 5. num. 30. 32. cap. 6. n. 5. cap. 7. num. 3. 22. Ejuſdem veſtes & inſignia deſcribit, cap. 4. num. 21. Hujus dignitatis meminit præterea Pachymeres lib. 1. cap. 20. lib. 6. cap. 19. lib. 9. cap. 10. Acropolita cap. 15. 60. 75. 77. Gregoras lib. 6. pag. 88. 1. Edit.

Βεστήτωρ, *Veſtitor*, qui eſt à veſte. Theophanes an. 22. Juſtiniani: προκένσου δὲ γινομένου ἐν τῷ Ἑβδόμῳ, ἀπώλεσαν οἱ βεστήτορες τὸ στέμμα τοῦ βασιλέως. Ubi Cedrenus habet βεστιαρῖται. Euchologium Goari, pag. 925. ἐπαίρει τὸ Χλαμύδιον ὁ Πατριάρχης, καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτὸ τοῖς βεστήτορσι καὶ τὴν φίβλαν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Veſtitor*.

Βέστης, *Veſtes*, Dignitas aulica cujus munus non indicatur à Scriptoribus, tametſi Veſtas eoſdem eſſe cum Veſtiaritis liceat conjicere. Hac dignitate ornatos plures recenſet Scylitzes, pag. 760. 762. 771. Meminit etiam Scholiaſtes Harmenopuli lib. 5. tit. 11. §. 8. cujuſdam *Veſtæ* I C. ut & Conſtantini Veſtæ & Grammatici, Petrus Lambecius lib. 5. Comment. de Biblioth. Cæſar. pag. 38.

Βεστάρχης, *qui* βέσταις *præeſt, primus inter* βέστας: Dignitas ex illuſtrioribus in aula Conſtantinopolitana. Scylitzes in Eudocia, pag. 820. ἣν μὲν προβεβλημένος Δοὺξ Σαρδικῆς ὁ Διογένης· Πατρίκιος δὲ τυγχάνων ἐξήτησε τὴν βασιλίδα Κωνσταντῖνον τὸν Δοῦκαν τιμηθῆναι βεστάρχης. Zonaras in eadem Eudocia: τετίμητο δὲ τῷ τῶν βεστάρχων ἀξιώματι. Vide eundem in Michaële Duca, pag. 228. Edit. Extant apud Joannem Euchaitorum Metropolit. pag. 30. εἰς τὸν βεστάρχην Ἀνδρόνικον ἐπιτύμβιοι. Laudatur ab Allatio Michaëlis Pſelli Oratio πρὸς Πόθον βεστάρχην, de Theologico charactere. Præterea Oratio alia inſcripta Ἰωάννῃ βύτζῃ βεστάρχῃ, τελευτήσαντος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Sed & ipſe Michael Pſellus βεστάρχης καὶ ὕπατος τῶν φιλοσόφων inſcribitur apud eundem Allatium in diſſert. de Pſellis, pag. 44. Michaël Cerularius Patr. Conſtantinopol. in Edicto de Projecto pittacio, meminit Κωνσταντίνου βεστάρχου καὶ ὑπάτου φιλοσόφων. Memorat ibidem τὸν βεστάρχην τὸν γαμβρὸν τοῦ Ἀργύρου, καὶ τὸν βέστην τὸν ἐκείνου υἱόν. Alios præterea hac dignitate donatos habent Nicephorus Bryennius lib. 1. n. 14. Scylitzes, pag. 763. Zonaras, pag. 228. &c. Sed & etiamnum ſupereſt in Eccleſiis Orientalibus: nam in Synodo Conſtantinop. an. 1638. ſubſcribit Μιχαὴλ ἱερεὺς βεστάρχης καὶ Διδάσκαλος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

Πρωτοβεστάρχης, *Primus inter* βεστάρχας. Dignitas, cujus meminit Joan. Cinnamus lib. 3. num. 17. Πρωτοβεστιάρχον δὲ προβέβλητο, καὶ ἐς τὸ τῶν Πρωτοσεβαστῶν ἀναβέβασεν ἀξίωμα. Vix enim cenſuerim hîc indicari *Protoveſtiarium*, tametſi hujuſce dignitatis non meminerit Codinus, nam &

Πρωτοβεστάρχης τῶν Ἀντιόχου, inſcribitur Symeon Sethi, Autor libri Editi de Alimentis, in Cod. Reg. 1261. quod intelligi debet, obtinuiſſe hanc dignitatem in Palatio, quod Antiochi dicebatur, Conſtantinopoli, in quo aſſervata fuiſſe Cimelia Imperatoris obſervavimus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 2.

ΒΕΣΤΙΑ, *Beſtia*. Lexic. Gr. MS. Reg. βεστία, τὰ θηρία, κατὰ Ῥωμαίους.

ΒΕΣΤΡΟΝ, τὸ Κενταύριον τὸ μικρὸν, in Gloſſis Botanicis MSS. ex Codd. Reg. 848. 1177. *Centaurium minus*, de quo Ruellius & Botanici, Gloſſæ aliæ Græcobarb. MSS. βέστρον, ἡ βετόνικα. *Betonica, Ceſtron*. Vide eundem Ruellium lib. 3. cap. 76.

ΒΕΤΤΑΝΗ. Vita MS. Sanct. Auxentij: ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν ἀνοίξαντες ἔθηκαν ἐν τῷ οἴκῳ ἐν ᾧ ἦν σπυρίδα βεττάνων, καὶ σπυρίδα φοινίκων, &c. Ubi Hervetus *ſportam betarum* vertit.

BETΏNIKA, ἡ ῥίζα τῆς περιστερεῶνος οἱ δὲ σιδηρίτην, in Gloſſis Botanicis ex Cod.Reg. MS. 848. *Radix Verbenacæ.* Vide Demetrium Conſtantinopol. lib.1. Hieracoſophij, pag. 122.

BETEPÁNOΣ, βετεράνος, *Veteranus.* Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. Βετεράνος, ὁ ἀπολυθεὶς τῆς στρατείας, ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν δὲ ἔτει ἰδὼν αὐτόν. Gloſſæ Baſilic. βετεράνος, (ita etiam profert Codex Reg.) ὁ πεπαλαιωμένος, καὶ ἀπολυθεὶς τῆς στρατείας. βετεράνος, ὁ γέρων. βετεράνος, τουτέστι τηρῶν. Leg. γέρων. Suidas habet βετεράνος, παρὰ Ῥωμαίοις ὁ ἀπολυθεὶς τῆς στρατείας.

Συμβετεράνος, *Conveteranus*, apud Modeſtinum in l. 9. §. 6. D. de excuſat. Vide ibi Ant. Auguſtinum, pag. 340.

BHA'I. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Νὰ ἔχῃ τὰ Καλάβρυτα, καὶ βῆλι δεκαδύο.

BHÉRION, Ægyptiis, *Salvia*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 445.

BH'AON, βηλόθυρον, &c. Vide in βῆλον.

BH̃MA, *Sacrarium*, Ἄδυτον, Locus in Templo ubi conſiſtunt Sacerdotes, & quem nulli Laïco ingredi fas erat, præterquam Imperatori, cui licuit προσάξαι δῶρα τῷ πλάσαντι, in ipſo Bemate, ſeu ἔνδον ἱεροῦ θυσιαστηρίου: idque κατά τινα ἀρχαιοτάτην παράδοσιν, ut eſt in Synodo Trullana Can.69. Lexicon MS.Cyrilli: Ἄδυτον, τὸ ἀπόκρυφον μέρος τοῦ ἱεροῦ, ἤτοι βῆμα, ἐν ᾧ οὐ θεμιτὸν πᾶσιν ἐπιβαίνειν. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagog. βῆμά ἐστιν ὑποβάθρος τόπος, καὶ θρόνος, ἐν ᾧπερ ὁ παμβασιλεὺς Χριστὸς προκάθηται μετὰ τῶν αὐτοῦ Ἀποστόλων, &c. Concilium Laodicenum Can.55. ὅτι οὐ δεῖ πρεσβυτέρους πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ Ἐπισκόπου εἰσιέναι καὶ καθίζεσθαι ἐν τῷ βήματι. Adde Can. 19. Gregorius Nazianzenus Carm.11.

Βῆμα τὸ δ' αἰγλήεσσι χοροστασίῃσι τέθηλε.

Palladius in Vita Chryſoſtomi, pag.18. καὶ ὅπλοις τὸ βῆμα περιστοιχίζεται, &c. Vita S. Nili jun. pag. 22. ὅπου ἵσταντο οἱ πόδες αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς καὶ τὸ ἅγιον βῆμα τοῦ θυσιαστηρίου. Adde pag.59. Anonymus de locis Hieroſol. cap.1. εἰς αὐτὴν τὴν σπήλαιον ἐστὶ τὸ βῆμα τοῦ ναοῦ, ὅπου λειτουργοῦν οἱ ὀρθόδοξοι. Vetus Inſcriptio apud Gruter. 71. 1. ΑΥΤΑΙΣ ΤΑΙΣ ΗΜΕΡΑΙC ΓΑΙΩ ΤΙΝΙ ΤΥΦΛΩ ΕΧΡΗCΜΑΤΙCΕΝ ΕΛΘΕΙΝ ΕΠΙ ΤΟ ΑΡΙCΤΕΡΟΝ ΒΗΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟCΚΥΝΗCΑΙ ΕΙCΑ ΑΠΟ ΤΟΥ ΔΕΞΙΟΥ ΕΛΘΕΙΝ ΕΠΙ ΤΟ ΑΡΙCΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΘΕΙΝΑΙ ΤΟΥC ΠΕΝΤΕ ΔΑΚΤΥΛΟΥC ΕΠΑΝΩ ΤΟΥ ΒΗΜΑΤΟC &c. Alia apud Eruditum Sponium tom. 3. Itinerarij: ΙΕΡΟΦΑΝΤΗΣ ΙΕΡΟΚΗΡΗΞ – ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΕΡΙ ΤΟ ΒΗΜΑ &c. Alia vide in noſtra Conſtantinopoli Chriſt. lib. 3. & apud Goarum in Euchológ. pag. 13. 14.

Οἱ τοῦ βήματος, qui in Synthrono, ſeu intra Bematis Cancellos ſedent, in Euchologio, pag. 251.253. 302. Dignitates Eccleſiaſticæ. Ut contrà οἱ ἔξω τοῦ βήματος, quibus in Bemate ſedere non licet, apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florent. ſect.12. cap. 8. & in eodem Euchologio, pag. 302. Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num.99. ὅσοι τοῦ βήματος, καὶ ὅσοι τοῦ κάτω. Οἱ τοῦ ἱερατικοῦ βήματος, apud Nicephor. Gregoram lib. 3. pag.33. 1. Edit. Pachymeres lib. 9. cap. 1. εἶτα καὶ τὴν ἱερὰν λειτουργίαν τελοῦντος, ἅμα μὲν αὐτὸς Πατριάρχης ἅμα δ' ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ τοῦ βήματος πάντες, ἐφ' ἑκάστῳ τῶν τελουμένων, καὶ τῷ ἱερῷ κατὰ τὸ εἰκὸς συναφθεῖεν τὰ πρέποντα τῷ πατρί τε καὶ βασιλεῖ. Symeon Theſſalonicenſis de ſacris Ordinat. cap. 141. καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ τοῦ ἱεροῦ βήματος τάξιν ἔχουσι τῶν ἀγγέλων. Vide in Θεραπευταί.

Βημόθυρον, *Porta Bematis*, θύρα τοῦ βήματος, Zygomalæ. Malaxus in Hiſt. Patriarch. ſub fin. καὶ βημόθυρον μέγα ἔκλεισεν πολλῆς τιμῆς, καὶ αἱ πόρται τοῦ ἁγίου βήματος παγχρυσαῖς μετὰ τὸν Εὐαγγελικὸν ἀσπασμὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Παράβημα, *Locus Bemati adnexus.* Vide Allatium de Recentiorum Græcorum Templis, pag.136.

Βῆμα, ſic appellabant Manichæi feſtum diem quo Manes occiſus eſt, quod quinque gradibus inſtructo tribunali, & pretioſis linteis adornato illum celebrarent. Anathematiſmus Hæreſis Manichæor. καὶ τὰ μυσαρὰ καὶ ἀκάθαρτα καὶ γοητείας πλήρη μυστήρια, καὶ τὸ καλούμενον αὐτῶν Βῆμα, &c. Vide noſtram Conſtantinopolim lib.3. cap.49.

BHMATÍZEIN, Nicetas in Alexio lib.3. n.6. οἱ γὰρ ἐς ἡμᾶς αὐτοκράτορες καὶ μέχρι βηματίσαι, τὴν τῶν ἄστρων θέσιν περιεργάζονται. Cùm ſcilicet aliquò proficiſci volunt, μιτάτον ejuſmodi profectionem vocat.

BHMATÍKIA, *Preces quæ in Ambone, aut in ſolea, à Cantoribus vel Pſaltis in Eccleſia concinuntur.* Geronticon apud Niconem Monachum in Pandecte MS. lib. 1. ſerm. 29. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ τάξις προχειρίζεται ψάλτας, ἀναγνώστας, καὶ ὑποδιακόνους, καὶ πρεσβυτέρους· ψάλτας μὲν διὰ τὸ ψάλλειν καὶ ᾄδειν μετὰ μέλους καὶ ἤχου, καὶ ᾄσματος, καὶ προκαθηγεῖσθαι τοῦ λαοῦ εἰς τὸ, Ἅγιος ὁ Θεὸς, καὶ εἰς τὰ Προκείμενα, καὶ Προψάλματα, καὶ τὰ Βηματίκια, καὶ εἰς τὴν προέλευσιν. Infrà: εἰς δὲ Προψάλματα, καὶ Προκείμενα, καὶ Καθίσματα, καὶ Βηματίκια, ἤχους καὶ τροπάρια, ψιλῆς βοῆς ἕνεκα, &c. Neſcio tamen an hac voce non intelligantur *Pſalmi graduales*, de quibus egimus in Gloſſ. med. Lat.

BHMEPÍA, pro ἡμερία. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Τεσσάρων εἰς ἀπλότητα καὶ βημερίαν δοσμένοι.

Idem lib.4.

Ὅτι ἂν ποτὲ μεταστραφῶ στὴν βημερίαν τὴν πρώτην.

Utitur alibi.

BHNÁTΩP, *Venator*, Beſtiarum Præfectus, nutritor, ad Circi uſus. Paſſio S. Glyceriæ, n.13. οὕτως δὲ οὔσης τῆς ἁγίας Γλυκερίας, ἀνανεύσας ὁ βηνάτωρ ἐπαίρει τὸ πλευρὸν, καὶ ἐξέρχεται λέαινα παμμεγέθης βρυχωμένη. Infrà: θηριοτρόφος appellatur.

BHΞÍAΛON, βηξιλλατίων. Vide in βήξιλλον.

BH'PAΣA, τὸ μῶλυ, in Gloſſis MSS. Colbert.

BHPΓHΆΛΙΟΣ, *Quivis Poëta*, *Virgilius.* Martyrium apocryphum Sanct. Hæcatherines MS. κλονίζονται ἄνδρες ῥήτορες καὶ βηργήλλιοι. Ita ibi pluries.

BHPIΌN. Vide in βίρριον.

BHPIΔÁPIOΣ. Vide in βέρεδος.

BYPΎΛΙΟΣ λίθος, ὁποῖος ἐστὶ δένδρου· ἐστὶ δὲ τὸ λεγόμενον βερονίκην, in Gloſſ. Jatric. MSS. Neophyti. Vide in βερονίκην.

BHPΎTZA. Vide in βερῦτα.

BH'ΣA, βήσσα, *Vaſculum*, apud Nicolaum Myrepſum ſect. 35. de Nardinis, cap. 3. ubi Cod.MS. βήσσαν habet, quomodo etiam S. Athanaſius de imagine Berytenſi: τότε προσενέγκαντες τῇ πλευρᾷ τῆς εἰκόνος τοῦ Κυρίου βήσσαν κατὰ τὸν τόπον τῆς εἰκόνος τῆς σφαγῆς τῆς λόγχης, ὅθεν ἐξῆλθε τὸ αἷμα καὶ ὕδωρ, ἔπλησαν τὴν βήσσαν κατὰ τὸν τόπον τῆς σφαγῆς τῆς λόγχης.

Βήσιον, Gloſſ. Gr. Lat. Λήκυθος τὸ βήσιον, *Ampulla.* Lexicon MS. Reg. βήσιον, ποτήριον.

Βίσσα, eâdem notione. Heſychius: ξυστροδόχου θον, κάδη καὶ βίσσα ἐλαίου λυτρικά. Vita MS. S.Symeonis propter Chriſtum Sali: θεωρεῖ τὴν βίσσαν ἐπιγεγραμμένην, &c.

Βίκιον, βίκιον. Lexicon MS. Cyrilli: βίκιον, ποτήριον ἐξ ὑέλου. Idem Heſychius: Μυρσίνη, βίκιον ὑέλινον. Antiquitat. Conſtantinopolit. βίκιον ὑελοῦν μύρου. Vita MS. Sanct. Symeonis: εἰσῆλθεν ὄφις, καὶ ἔπιεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ βικίου τοῦ οἴνου. Infrà: ἔκλασε καὶ ὁ ἀββᾶς Συμεὼν τὸ βικίον. Hæ porro voces omnes deductæ videntur à βῖκος, quod eſt *vas aut urna habens anſas*, uti ab Heſychio, ſeu *vas vinarium* ut ab Euſtathio exponitur: quo vocabulo uſi Græci veteres, Xenophon, Athenæus, & alij: hinc βικίον, & βυκίον diminut. apud Dioſcoridem lib. 1. cap. 96. Conſtantinum Aſyncritum MS. & alios. Vett. Gloſſæ: *Doliolum*, βικίον. Apud Suidam in φόρος, & Codinum in Orig. Conſtantinopol. n. 34. βικίον μύρου ᾧ ἠλείψατο ὁ Χριστός. Ubi Πατρία ΚΠ. MSS. habent βυκίον. Ita etiam Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 190. περισφίγξας ἀκριβῶς τὸ βικίον. Liber Chymicus Orphei & Cleopatræ MS. τρίψας καλῶς, θὲς ὁμοῦ ἐν βικίῳ ὑελίνῳ. Rurſum: καὶ τρίβων αὐτὴν πότιζε τὸ ἐν τῷ βικίῳ κατ' ὀλίγον. Nicolaus Myrepſus MS. ſect. 1. cap. 74. καὶ σείσας καλῶς, βάλε ἐν βυκίῳ ὑελίνῳ. ἐν βικίῳ ὑελίνῳ, cap. 185. Vide βῦκος, & Gloſſ. med. Lat. in *Bicarium*.

ΒΗΣΑΛΟΝ, *Later*, ex Latin. *Beſſalis*: nam & *Beſſales lateres* dixit Vitruvius, qui ſcilicet octo uncias habebant longitudinis. Matthæus Silvaticus: *Biſalon*, *Viſalon*, *Later*, *l. tegula*. Gloſſæ Græc. Latin. βήσαλον, *Later coctus*. βήσαλα, *Latercula*. Ita etiam Latin. Græc. Gloſſæ Baſilic. Τίγνον, λίθος, βήσαλον, &c. Joannes Tzetzes Chil. 9.

> Ὁπτὴν δὲ πλίνθον γίνωσκε, τὸ βήσαλον καλούμενον,
> Τὸ Βαβυλῶνος κλίσμα γὰρ ὑπῆρχεν ἐκ βησάλου.

Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 29. αὐτὸ κάστρον ὅτι ἀπὸ βησάλου ἐστὶν ἐκτισμένον, ὅτι ἀπὸ ἐγχωρίου, &c. Idem cap. 42. καὶ ἐπειδὴ ὁ τόπος λίθους οὐκ εἶχε πρὸς κτίσιν κάστρου ἐπιτηδείους, καμίνιά τινα ποιησάμενος, καὶ βήσαλον ἐν αὐτοῖς ἐγκαύσας, μετ' αὐτῆς τὴν κάστρου κτίσιν ἐποιήσατο. Utitur præterea, cap. 53. pag. 219. Michael Glycas Annal. parte 4. pag. 268. ἀπαρτίζεται ὁ τροῦλος μετὰ βησάλων κούφων πάνυ. Achmes Onirocrit. cap. 145. εἰ δὲ κλίσμα ἀπὸ βησάλου ὑψωμένος, εὑρήσει καὶ οὗτος χαρὰν καὶ δόξαν. Sic tollendus aſteriſcus. βήσαλον Ἑλληνικόν, in Cod. Reg. MS. 618. fol. 287. v. Utuntur alij non ſemel, Theophilus Anteceſſor lib. 1. tit. 2. §. 20. Liber 58. Baſilicon tit. 2. cap. 19. Suidas in Leone Byzantio, Codinus in Orig. cap. 139. 143. 147. & alij. Vide Cujacium lib. 9. Obſervat. cap. 26. Salmaſium ad Solinum pag. 1231. Gronovium de ſeſtertiis, pag. 428. &c. Interdum

Βίσαλον ſcribitur. Alexander Trallianus lib. 7. cap. 22. αὐταὶ γὰρ καὶ ὀπταὶ προσφερόμεναι πᾶσιν ἐπιτήδειαι, καὶ μᾶλλον ἐπὶ βισάλων ὀπτηθεῖσαι. Ubi Goupylus accepiſſe ſe ait à Cretenſi, hanc vocem ſignificare carbones incenſos ad aſſandos piſces comparatos. Continuator Theophanis lib. 3. num. 28. ἐκ μὲν μικρῶν καχλήκων τοῦ ποταμοῦ ἄσβεστον, ἐκ δὲ τοῦ ὑποκειμένης γῆς πηλὸν ἐκκαύσας διὰ καμίνων, καὶ βίσαλον ἐργασάμενος. Zacharias Pap. lib. 4. dialog. cap. 37. οἶκος δὲ θαυμαστῆς εὐπρεπείας ἐκεῖσε ᾠκοδομεῖτο, ὅστις χρυσαῖς βισάλοις ἐφαίνετο κτιζόμενος. Ubi Gregorius M. *Ibi quædam miræ potentiæ ædificabatur domus, quæ aureis videbatur laterculis conſtrui.* βισάλον, ſcribitur apud Myrepſum cap. de Emplaſtris, num. 193.

ΒΗΣΑΟΙΔΗ, Ægyptiis, *Herba Pedicularia*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 738.

ΒΗΣΑΣΑ. Vide in βίσασα.

ΒΗΣΙΟΝ. Vide in βῆκα.

ΒΗΤΓΑΜΟΣ. Collectanea de Antiquit. Conſtantinopol. ſect. 200. apud Lambecium: ἔνθα καὶ τέσσαρες στῆλαι καμάραι παμμεγέθεις, καὶ αὐταὶ ὑπὸ Σεβήρου κελευσθεῖσαι, πολλὰς μαντείας εἰς χρῆσιν οἰονισμοῦ θεῶν μακάρων, καὶ θεῶν βηλγάμων ἔχουσαι εἴδωλα, &c. Ubi Combefiſius: *Deorum inferorum, velut Saturno Patre*, interpretatur. At unde id hauſit, planè neſcio.

ΒΗΤΙΟΝ, *Vitium*, αἰτία, in Gloſſis Baſilic.

ΒΗΧΑΣ, *Tuſſis*, βὴξ: βηχᾶν, *Tuſſire*, βήττειν. Nicolaus Myrepſus ſect. 1. cap. 239. Ex Cod. Reg. δίδου μετὰ χυλοῦ πτισάνης, πρὸς δὲ βῆχαν ξηρὰν μετὰ μελικράτου, &c.

Βηχανία, apud eundem Myrepſum ſect. 8. cap. 83. vox ignota Fuchſio, quam rectè, opinor, *Tuſſilaginem* interpretatur Meurſius, veteribus βήχιον appellatam.

ΒΙΆ, *Neceſſitas.* Nomocanon Coteletianus, num. 77. ἱερεὺς μετὰ ὄξος μὴ λειτουργείτω, ἐὰν οὐκ ἔστιν βία. Occurrit ibi paſſim.

ΒΙΆΡΧΟΣ. Vide in βίος.

ΒΙΒΆΚΙΝΟΣ, pro βαμβάκινος. Vide in βάμβαξ.

ΒΙΒΑΡΕΥΤΗΣ, *Ceterius*, in Gloſſis Græco-Lat. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Cetarius*. Sed unde hæc deducta vox? putabam à *viverra*, & ita appellari canem qui cum viverra venatur. Vide idem Gloſſ. in *canis bibarrhunt*.

ΒΙΒΆΡΙΟΝ, *Vivarium*. Scholiaſtes Nicandri ad Alexipharm. ἰχθύλιον δὲ, τόπος τοῦ πλοίου, ὅπου τοὺς ἰχθῦς τιθέασι καὶ συλλέγουσιν· ἢ ὁ ζωγρεῖος, καὶ τὸ βιβάριον. Occurrit etiam apud Scholiaſt. Oppiani lib. 1. Halieut. Procopius lib. 1. Gothic. pag. 201. edit. 1607. τείχισμα δὲ ἄλλο βραχὺ περιβαλλόντες ἔξωθεν αὐτοῦ οἱ πάλαι Ῥωμαῖοι, οὐκ ἀσφαλείας τινὸς ἕνεκα, ἀλλὰ τρυφῆς τινὸς οὐκ εὐπρεποῦς χάριν ὅπως δὴ καὶ λέοντάς τε καὶ τἄλλα θηρία καθείρξαντες ἐνταῦθα τηροῖεν· διὸ δὴ καὶ βιβάριον τοῦτο ὠνόμασται. Joan. Tzetzes Chil. 8.

> Ἔχων ἰχθὺν καὶ μύραιναν ἔν τινι βιβαρίῳ,
> Ζῶσαν ὀκόμισεν αὐτὴν στρατηγῷ τῷ διαλιδεῖν.

ΒΙΒΛΙΔΑΡΙΟΝ, *Libellus*. Palladius in Hiſt. Lauſiaca, cap. 31. ἀναγκαῖον δὲ ἐστὶν καὶ τοὺς τῶν ἐπαινουμένων βίους ἐντεθεῖναι τῷ βιβλιδαρίῳ τούτῳ πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ἐντυγχανόντων. Occurrit etiam apud Theodorum Studitam Orat. In S. Platonem, n. 16. Photium Cod. 121. 185. &c.

Βιβλοαμφιάστης, *Librorum Compactor*, apud Scholiaſtem Baſilic. ad lib. 20. p. 464.

ΒΙΒΛΟΓΕΝΝΕΣΊΑ, *Liber Generationis*: ita appellatur Evangelium S. Matthæi, quod ab hiſce verbis incipit, in Cod. S. Chryſoſtomi Colberteo 4456. ubi prima Homilia hoc titulo donatur, περὶ τῆς βιβλογεννησίας.

ΒΙΒΛΟΘΗΚΆΡΙΟΣ, *Bibliothecarius*. In Epiſtolis Photij, una eſt cum hac inſcriptione: Ἀναστασίῳ πρεσβυτέρῳ καὶ βιβλοθηκαρίῳ Ῥώμης.

ΒΙΓΚΑΣ, βίκας, βίνκας, *Vincas*, acclamatio factionum Imperatori in Amphitheatro. Chronicon Alexandr. an. 5. Juſtiniani: ἔτη πολλὰ, Ἰουστινιανὲ τοῦ βίγκας, id eſt, *tu vincas*; ibidem: Αὔγουστε Ἰουστινιανὲ, τοῦ βίγκας. Ita anno 11. ejuſdem Juſtiniani. Theophanes anno 5. pag. 157. καὶ ἤρξαντο κράζειν, Ἰουστινιανὲ Αὔγουστε τοῦ βίκας, κύριε σῶσον Ἰουστινιανὸν τὸν βασιλέα. Ita an. 6. Idem an. 1. Tiberij Thracis: Ἀναστασία Αὐγοῦστα τοῦ βίκας. Acta S. Maximi Confeſſ. καὶ οἱ μὲν εἰς ἀντίθεσιν ἔκραζον, Κωνσταντῖνε Αὔγουστε τοῦ βίγκας.

ΒΙΓΛΑ, *Crux enſis*, apud Cruſium in Turco-Græcia, pag. 188.

Digitized by Google

ΒΙΓΛΑ, *Vigilia*, *Excubiæ*. Gloſſæ MSS. βίγλα, φρυκτωρία. Auctor Etymologici: φρυκτωρία ἐστὶν ἡ παρ' ἡμῖν λεγομένη βίγλα, ἢ φανὸς, ἢ λαμπάς. Euſtathius ad Iliad. β. σκοπὴν λέγει τὴν κοινῶς λεγομένην βίγλαν. Theophanes an. 13. Heraclij: καὶ προπέμψας τινὰς τῶν ὑπ' αὐτῷ Σαρακηνοὺς, συναντῶσι τῇ τοῦ Χοσρόου βίγλᾳ, καὶ τοὺς μὲν ἀνεῖλον, &c. Adde eundem an. I. Theodoſij III. an. 1. Copronymi, an. 7. Conſtantini filij Irenes. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 9. καὶ ἐξέρχονται οἱ ὡρισμένοι ἄνδρες φυλάττειν τὴν βίγλαν μετ' αὐτῶν. & cap. 29. ἐκρατήθη παρὰ τῶν βιγλῶν τοῦ Σολδάνου. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 2. καὶ φυλακαῖς ἐνισχημένος, ubi Cod. Barbarogr. βίγλαις. Ita in Iſaacio lib. 3. num. 3. Vox paſſim obvia, præſertim apud Tacticos, Mauricium lib. 10. cap. 3. Leonem cap. 6. §. 13. cap. 9. §. 9. 53. 63. 81. cap. 11. §. 9. 20. 22. cap. 12. §. 98. 127. cap. 13. §. 2. 4. cap. 14. §. 29. 31. 34. 57. cap. 15. §. 60. cap. 17. §. 54. 65. 67. eundem Conſtantinum in Tactic. pag. 16. 27. Occurrit etiam apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini, ſect. 9. cap. 13. Ducam Hiſtor. cap. 38. pag. 155. &c. Sed & Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

Οἱ βίγλες τοὺς συναπάντων, καὶ κᾶν καλτεράθων τους.

Et lib. 9.

Ὅσοι καὶ ἐσφάλησαν οἱ βίγλες γὰρ τῆς πόρτες.

Jam verò quomodo peragerentur Vigiliæ militares, ſic Julius Africanus deſcribit: αἱ βίγλαι τῆς στρατιᾶς κατὰ τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν ὑπὸ τοῦ ἱππικοῦ πλήθους ὀφείλουσι γίνεσθαι, τοῦ γὰρ τοιούτου παντὸς ἱππικοῦ εἰς λβ' ἱππαρχίας κεχωρισμένου, ἐχούσας ἀνὰ ἱππέων ρκη. ὀφείλει ἑκάστῃ ἡμέρᾳ ὁ ἰλάρχης μετὰ τῆς ἰδίας ἴλης τῶν ρκη. ἱππέων ποιεῖσθαι τὴν πρόνοιαν τῆς βίγλας τῇ ὅλῃ ἡμέρᾳ καὶ τῇ ὅλῃ νυκτί· καὶ πάλιν μεθ' ἡμέρας ὁ ἕτερος, καὶ οὕτως οἱ κατ' ἑξῆς, ἕως ἂν λβ' ἴλαι τὰ λβ'. νυχθήμερα διέλθωσι κατὰ διαδοχὴν ἀλλήλων, εἶθ' οὕτως πάλιν ἀνακυκλοῦται ἡ τῆς τοιαύτης δουλείας πρόνοια ἀπὸ τοῦ ἰλάρχου. Extat etiam apud Nicephorum περὶ παραδρομῆς, cap. 11. περὶ βιγλῶν, καὶ πόσον διάστημα ὀφείλουσιν ἀπ' ἀλλήλων διΐστασθαι. Vigiliarum etiam rationem pluribus deſcribit Codinus de Offic. cap. 16. §. 4. 5. 6. Vide Δρουγγάριος τῆς βίγλας.

Βίγλα, *Statio*, ſeu *locus ubi vigiliæ urbanæ* conſiſtunt, apud Codinum in Orig. num. 59. Illius etiam meminit Anna Comnena in Alexiade lib. 6. pag. 161. ubi quædam adnotavimus.

Βιγλάτωρ, *Vigilator*. Leo in Tactic. cap. 12. §. 120. δύο δὲ σκουλκάτορας, ἤγουν κατασκόπους, ἢ βιγλάτορας χρησίμους καὶ ἀγρύπνους καὶ ἀνδρείους ἐπιλέγεσθαι, cap. 14. §. 16. μετὰ ὀλίγων βιγλατόρων ἐκ τοῦ τῆς παρατάξεως μέρους καταλιμπανομένων. Adde cap. 17. §. 97. Nicephorus περὶ παραδρ. &c. βιγλάτορας ἐφιστῶντας ῥωμαλέους καὶ ἐπιτηδείους. Anonymus περὶ καταστάσ. ἀπλ. καὶ διασκοπῆσαι διὰ τῶν ἀποστελλομένων βιγλατόρων τὰ συμπαρακείμενα χωρία.

Βιγλεύειν, *Vigilare*. Leo in Tacticis, cap. 12. §. 56. ἀπὸ δὲ ἑτέρων καθ' ἑκάστην τοῦρμαν σκουλκάτορας, ἤγουν βιγλεύοντας, ἀφορίσεις δύο μὲν κατὰ τάγμα. Utitur præterea, cap. 14. §. 13. 30. 34. Hierocles τῶν ἀστείων, cap. 29. σχολαστικὸς, καὶ φαλακρὸς, καὶ κουρεὺς συνοδεύοντες συνέθεντο πρὸς τέσσαρας ὥρας βιγλεῦσαι.

Βιγλίζειν, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarbaræ νὰ ἀναβλέψῃ, ἤγουν νὰ βιγλίζῃ. Conſtantinus in Tacticis, pag. 39. ἵνα προλαμβάνωσιν οἱ καβαλλάριοι, καὶ βιγλίζωσιν. Utitur etiam Codinus de Offic. cap. 16. §. 5. 9.

Βιγλιοφόρος. Leges Navales Rhodiorum, cap. 36. εἰ δὲ καὶ ὁ ἀρμενιστὴς ἀμελήσας, καὶ ὁ βιγλίων φρουρὸς ἀποκοιμηθῇ, &c. Ubi Fabrotus ad marg. notat in Petaviano Codice legi βιγλιοφόρος. Sed videtur legi debuiſſe βιγλιόφρουρος.

Βιγλιατικὸν, quod *Vigilibus*, ſeu excubitoribus penſitabatur. Occurrit in Diplomate Andronici junioris pro Monembaſiotis apud Phranzem lib. 3. cap. 24.

Εσώβιγλα, & Εξώβιγλα, apud Nicephorum de caſtrametat. cap. 12. 21. & in Parecbol. Heronis, Vigiliæ quæ intra vel extra caſtra fiunt. Vide in τετράδια.

Καμινοβίγλιοι, & κατάσκοποι, *qui itinera explorant*, apud eundem Nicephorum.

Ημεροβίγλιον, *Vigilia diurna*, quæ interdiu fit. Codinus de Offic. cap. 16. num. 4. πρὸ τοῦ πεζεῦσαι τὸ φοσσάτον, ἀπερχόμενος ὁ τῆς βίγλας μέγας Δρουγγάριος κατίστησι τὸ λεγόμενον ἡμεροβίγλιον, ὡς παρὰ τοῦ μεγάλου Δομεστίκου προσετάχθη· καὶ οἱ μὲν ἡμέρας βιγλίζοντες ἀπέρχονται εἰς τὴν βίγλαν αὐτίκα.

ΒΙΔΑΝΑ', *Cochlea*, κοχλὶς, ex Italico, *Vide*, & *Vidone*. Agapius in Geoponico, cap. 172. κάμε τὸ πάτοιλυ ξύλινον, καὶ μὲ βιδανὰ στροφίζῃ στενὰ ὡς εἶναι τὸ χέριλυ, &c.

ΒΙΖΑ'ΚΙΟΝ, *Lapillus*, *Fragmentum lapidis*. Suidas: βιζακίων, μικρῶν λίθων. Macarius homil. 17. pag. 263. ὥσπερ γὰρ εἴ τις βιζάκιον λίθου ῥίψας εἰς τεῖχος, οὐδὲν ἔβλαψεν, ἢ παρεκίνησε τὸ τεῖχος. Antiochus Mon. homil. 66. οἰκοδομὴ ἐκ μεγάλων καὶ ἐντίμων λίθων συνεσταμένη χρῄζει τῆς τῶν μικρῶν βιζακίων συνοικοδομῆς, &c.

ΒΙΖΗΕΡΑ, *Buccula caſſidis*. ex Ital. *Viſiera*, & Gall. *Viſiere*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Αρκίτας ἀνασίκωσε τοῦ ἔλμου τὴν βιζιέραν.

Et lib. 8.

Ἐξέβη καὶ ἐστάθηκεν, κεβγάνει τὴν βιζιέραν,
Γιανὰ στεγνώσῃ ὑδρώτας, νὰ λάβῃ καὶ αἴρα.

ΒΙ'ΖΙ, βίζιον, βιζάνειν. Vide βύζα.

ΒΙΘΥΝΙΑ'ΡΧΗΣ. Modeſtinus in l. 7. §. 14. D. de excuſat. ἔθνους ἱεροσύνη, οἷον Ασιαρχία, Βιθυνιαρχία, Καππαδοκαρχία, &c. Reſcriptum Valentiniani & Valentis Impp. in Concilio Chalcedon. act. 13. & in jure Græco-Rom. pag. 275. διαμενέτω τοίνυν εἰς τὸ διηνεκὲς ἡ συνήθεια, αὐτὴ δὲ ἡ πόλις ὑμῶν μητρόπολις ἔστω, τῆς συνηθείας ἐπὶ τῇ προόδῳ τοῦ βιθυνιάρχου διαμενούσης. Vide Ασιάρχης.

ΒΙΚΑΝΑΛΙ'Α, in Gloſſis Baſilic. ὁδὸς ἡ εἰς κώμην ἄγουσα. Ubi leg. βικιναλία, ut ſit *via vicinalis*, de qua I C. niſi legere quis malit, βία καναλία, *via canalis*. Vide Gloſſ. Lat. in *canalis*, & in via *convicinalis*.

ΒΙΚΑ'ΡΙΟΣ, *Vicarius*. Gloſſæ MSS. Reg. & Suidas. βικάριος, ὁ διάδοχος παρὰ Ῥωμαίοις. Gloſſæ Baſilic. βικάριος, ὁ τοῦ οἰκέτου οἰκέτης. ὁ τοῦ δούλου δοῦλος. ὁ τοποτηρητής. Martyrium S. Clementis Ancyr. MS. Δομιτιανῷ τινὶ τὴν τοῦ βικαρίου ἀρχὴν ἔχοντι. Adrianus I. Pap. in Epiſt. ad Conſtantinum & Irenem in act. 2. Synodi VII. καὶ μάλιστα ἐὰν τῇ παραδόσει τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Πέτρου καὶ Παύλου τῶν κορυφαίων Αποστόλων ἐξακολουθήσῃ, καὶ ἀναδέξηται τὸν βικάριον αὐτῶν, &c. βικάριος μακροῦ τείχους, in Notit. conſuetudin. ſubjecta Nov. 8. §. 5. & in Nov. 30. initio. Adde Nov. 27. Occurrit hæc vox apud S. Baſiliũ Epiſt. 234. 264. Socratem lib. 7. cap. 12. Nilum Mon. lib. 2. Epiſt. 162. Theophanem an. 22. Heraclij, an. 11. Copronymi, Mauricium lib. 12. Strateg. cap. 8. lib. 8. Baſilic. tit. 1. §. 27. &c.

Ουϊκάριος, apud Euſebium lib. 10. hiſt. Eccl. Vide Gloſſas Baſilic. in Πρεσβυτικάλιος.

Βικαρία, *Vicaria*, *Vicarij dignitas*, vel *diſtrictus*. Juſtinianus Nov. 8. cap. 1. μηδὲ ἀνθυπατείαν μηδεμίαν, μηδὲ τὴν μέχρι νῦν καλουμένην βικαρίαν.

Βικαριανὸς, *Vicarianus*, in Nov. 26. Juſtiniani. βικαριανὴ τάξις, *cohors vicariana*, in Nov. 30. c. 1. in Edicto 2. cap. 1. §. 2. in Edicto 8. cap. 3.

BIKENNA

ΒΙΚΕΝΝΑ΄ΛΙΑ, *Vicennalia*, de quibus egimus in Syntagmate de Imperatorum Conſtantinop. nummis. Chronicon Alexandrinum an. 20. Conſtantini: *καὶ εἰκοσαετηρίδα τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἦξεν, καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ ὥρᾳ βικεννάλια πάνυ φαιδρῶς καὶ φιλοτίμως.*

ΒΙΚΙ΄Α, βίκιον. *Vicia*. Gloſſæ Servij: *Vicia*, *βίκιον*. Gloſſ. Gr. Lat. Χόρτος, *vicia*. Idem &,

Βίκος, *Vicia*, leguminis ſpecies. Euſtathius ad Iliad. θ. *ὄλυρα, σπόριμον μέλαν, μικρότερον τῶν λεγομένων βίκων καὶ ὀρόβων.*

ΒΙΚΙΝΑ΄ΤΩΡ, *Buccinator*. Scholion ad Epitom. Canon. in Jure Græco-Rom. *βικινάτωρ βασιλικὸς βαπλισθεὶς*, &c. Vide βύκινον.

ΒΙ΄ΚΟΣ, *Vicus*, in Gloſſ. Græcolat.

ΒΙ΄ΛΗ. *Villa*. Eclog. Baſilic. 2. *αἱ δὲ οἰκοδομίαι ἐν μὲν τῇ πόλει οἰκίαι λέγονται· ἐν δὲ τοῖς χωρίοις, βίλαι.* Vide Gloſſas Baſilic. in φοῦνδος.

ΒΙΛΙΝΟΥΝΤΙ΄Α, Gallis, *Hyoſcyamus*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 651.

ΒΙ΄ΛΛΟΣ, *Libellus*, *Schedula*. Darmarius in fine Synodici cujuſdam: *τὸ τέλος ἦν ἐξίτηλον, καὶ οὐχ ἕτερον αὐθίγραφον ὑπὸ τοῦ ἀρχαιότητος τοῦ βίλλου, καὶ διὰ τοῦτο ἦν ἐλλιπές.* Videtur legendum *βίβλου*. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Billa*.

ΒΙΛΣΕ΄Ν. Anonymus de Oxymelite: *καὶ ἄλλας ἀμμωνιακὸν, καὶ σελίχαν, καὶ χαπὴν, βιλσὲν, καὶ σύμβυλ*, &c.

ΒΙ΄ΝΑ, *Vena*, φλέψ, apud Anonymum Medicum MS. ex Cod. Reg. 945. non ſemel. Item *rima*. Liber 60. Baſilic. tit. 3. §. ſeu Lege 27. *ὁ λαβὼν ἐπὶ τὸ διάτρητον ποιῆσαι ποτήριον, εἰ μὲν ἐξ ἀπειρίας αὐτὸ κλάσει, χώρα τῇ Ἀκυϊλίῳ· εἰ δὲ βίνας εἶχεν ἐπιληψίμους, οὐκ ἐνέχεται.* ubi Ulpianus: *Sed ſi rimas habuit vitioſas*, &c. Scholiaſtes verò, *ἀλλ᾽ ὡς ἔχουσα ῥαγάδας, ἐκλάσθη ἡ φιάλη.*

ΒΙ΄ΝΔΙΞ, *Vindex*, *Exactor*. Evagrius lib. 3. Hiſt. cap. 42. de Anaſtaſio Imp. *περιεῖλε δὲ καὶ τῶν φόρων εἴσπραξιν ἐκ τῶν βουλευτηρίων, τοὺς καλουμένους βίνδικας ἐφ᾽ ἑκάστῃ πόλει προβαλλόμενος*, &c. Chronicon Alexandrinum an 5. Juſtiniani: *ἐν οἷς ἐσφάγη Ἀντίπατρος ὁ βίνδιξ Ἀντιοχείας τῆς Θεουπόλεως.* Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: *οἱ κατὰ καιρὸν πρακτευταὶ, καὶ βίνδικες τῶν κατὰ Παλαιστίνην δημοσίων*, &c. Reliqua vide in πρακτευτής. Occurrit apud Juſtinianum in Nov. 38. 128. cap. 5. Nov. 134. cap. 2. in Edict. 13. cap. 3. 13. Baſilic. Ecl. 58. Nilum Monach. lib. 2. Epiſt. 282. 326. &c. Vide Valeſium ad Evagrium lib. 3. cap. 42. & Gloſſ. med. Lat.

Βινδικάτιον, Exdiκησις, in Gloſſis Baſilic.

ΒΙ΄ΞΙΛΑ, βιξιλατίωνες. Vide in βίξιλλον.

ΒΙΞΟ΄ΡΙΔΕΣ, Turcis, *οἱ τῶν θυρῶν πυλαωροὶ*, *Ianuarum ſeu Palatij judices*, apud Laonicum lib. 5. pag. 122.

ΒΙΟΘΑ΄ΝΑΤΟΙ, *qui Iudicum decretis damnati mortem violentam ſubierunt*. Chryſoſtomus Orat. 2. in Lazarum: *αἱ ψυχαὶ τῶν βιοθανάτων, οὐ κατὰ τὴν τῶν πολλῶν δόξαν γίνονται δαίμονες, ἀλλὰ τῶν ἁμαρτανόντων*, &c. Ubi Cod. Auguſtanus *βιαίῳ θανάτῳ τελευτώντων* præfert, ut monet Hoeſchelius. Chronicon Alexandrinum an. 5. Juſtiniani: *καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς χωσθῆναι αὐτοὺς εἰς μέσον τῶν λοιπῶν βιοθανάτων.* Theophanes an. 3. Copronymi: *καὶ εἰς τὰ λεγόμενα Πελαγίου μνήματα μετὰ τῶν βιοθανάτων ῥίψαι.* an. 25. *ἔρριψαν τὰ τίμια αὐτοῦ λείψανα ἐν τῷ τῶν βιοθανάτων λάκκῳ.* an. 2. *τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ δήσαντες καλωδίῳ τῶν πόδα, μετὰ τῶν βιοθανάτων ἔρριψαν.* Vide Gloſſ. med. Latin. in *Biothanati*.

. ΒΙΟΚΩΛΥ΄ΤΑΙ *qui in Provinciis vim & proterviam militum compeſcebant*. Juſtinianus Nov. 8. cap. 12. §. 1. *ληστοδιώκτας, ἢ τοὺς καλουμένους βιοκωλύτας.* Adde Nov. 128. cap. 21. Nov. 134. cap. 1. Nov. 145. In Baſil. Ecl. 6. eſt titulus, Περὶ Δουκὸς, ἤτοι βιοκωλύτου Λυκαονίας καὶ Λυδίας. Vide Cujac. ad d. Nov. 8. 145.

ΒΙΟ΄ΛΑ & βιολέτα, *Viola*, ἴον. Ex Italico & Gallico *Violetta*, *Violette*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. *λευκοΐον, βιόλλα λευκή.* Χαμαιβιολέτα, eâdem notione, apud Portium, & Hieron. Germanum. In Lexico MS. Colbert. Cod. 2199. *βιόλα, πέδιλα, ὑποδήματα.*

ΒΙΟΛΟ΄ΓΟΙ, *Comœdi*, *ſcenici*, qui *vitæ negotia* in ſcenis tractant, ſeu ut ait Terentianus Maurus, *Hi qui pedeſtres fabulas ſocco premunt, ut quæ loquuntur ſumpta de vita putes*: quippe *Κωμῳδία ἐστὶν ἰδιωτικῶν πραγμάτων ἀκινδύνως περιοχὴ*, ut eſt apud Diomedem lib. 3. Art. Grammat. Hephæſtion in Enchiridio, pag. 17. *εὑρίσκεται δὲ καὶ παρὰ τοῖς Κωμικοῖς συνεχῶς ἀνάπαιστος τὸν γὰρ βίον ἤτοι μιμούμενοι, θέλουσι δοκεῖν διαλελυμένως διαλέγεσθαι, καὶ μὴ ἐμμέτρως.* Gloſſæ Lat. Gr. *Atellani*, Σκληνικοὶ, Ἀρχαιολόγοι, βιολόγοι.

ΒΙ΄ΟΣ, *Bona*, *Facultates*, Gallis *biens*, quomodo *Vitam* uſurpat Symphoſius, de Formica agens:

Provida ſum vitæ, ſed non ſum pigra labore.

Heſychius: βίος, τὸ ζῆν, περιουσία. Suidas: βίοτος, ἡ οὐσία, Lexicon MS. Cyrilli: βίος, ἡ οὐσία τῶν κτημάτων, καὶ τὸ ζῆν. Artemidorus lib. 4. Onirocrit. cap. 33. *ὁ βίος διχῇ σοι νοείσθω, ποτὲ μὲν ὡς οὐσία καὶ κτήματα, ποτὲ δὲ ὡς αὐτὸ τὸ ζῆν.* Clemens lib. 5. Conſtit. Apoſtol. cap. 1. *εἰ δὲ καὶ υἱός τις ἐστὶν ἅπαντα τὸν βίον ἑαυτοῦ ἀποδόμενος*, &c. Clementina Homil. 1. num. 8. *εἰς Ἰουδαίαν ὁρμήσω, πρότερον τὸν ἐμὸν διαθεὶς βίον.* Ita in eorundem Epitome de Geſtis S. Petri num. 8. & Homil. 4. num. 21. *εἰ δὲ σύνοικος τοῦ ἀνδρὸς ἐκ τοῦ μοιχοῦ συλλαβοῦσα τέκοι, ἀνατραφεὶς ὁ παῖς τὸν μὲν πατέρα ἀγνοεῖ, τὸν δὲ οὐκ ὄντα νομίζει, καὶ οὕτως ὁ μὴ πατὴρ τελευτῶν ἀλλοτρίῳ παιδὶ τὸν ἑαυτοῦ καταλείπει βίον*, &c. & Homil. 6. num. 20. *οἵτινες ἄνθρωποι ὄντες μοχθηροὶ, μαγείᾳ μεταμορφούμενοι γάμους διέλυον, βίους διέφθειρον.* Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num. 55. *προσδαπανήσας δὲ τὸν βίον αὐτοῦ εἰς ἰατροὺς, καὶ εἰς θερμὰ πλανώμενος, καὶ μηδὲν ὠφεληθεὶς*, &c. S. Baſilius Homil. 62. *οἱ βίου δεόμενοι τὴν προφάσιν ἀναμένουσιν.* Vide Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 19. initio, ſect. 5. cap. 12. ſect. 9. cap. 16. Chronicon Venetobyzant. &c. Occurrit præterea in Evangelio Matthæi, ubi de Hæmorrhoïſſa, quæ ὅλον τὸν βίον, *omnem ſuam ſubſtantiam in Medicos impenderat*

Βιοπράγος, *Qui ex negotiatione vitæ neceſſaria conſequitur*. Aſtrampſychus in Theoria MS. *οὐ γίνη βιοπράγος τελείως.* Ita ibi non ſemel.

Βίαρχος, *Annonæ militaris*, ſeu *Militum τοῦ βίου Præfectus*. Vet. Inſcriptio in Baſilica S. Pauli via Oſtienſi: HIC PAX QVIESCET EVCARIDVF SCVT. SCOL. SECVND. QVI MILITAVET ANN. P. M. XCIII. BIARCVS VIXIT AN PM XXXV. DEPOSITVS DIAE PRIDIAE IDVS IVNIAS 2. Apud S. Athanaſium Apol. 2. de Fuga pag. 784. quidam *Φλάβιος Ἀντώνιος βίαρχος Κεντηνάριος τῶν λαμπροτάτων Ἐπάρχων τοῦ ἱεροῦ Πραιτωρίου* inſcribitur. Vide Eclog. 57. Baſilic. tit. 9. & Gloſſ. med. Lat. in *Biarchus*.

Βιώνης, *Sector*, in Gloſſ. Lat. Gr. *ὁ ἀπόδημος, ἢ ὁ ἀγοράζων οὐσίαν*, in Gr. Lat.

Βίος, *Vita ſecularis*, κοσμικὴ, quæ tota in exquirendis & adipiſcendis facultatibus verſatur. S. Chryſoſtom. homil. 7. de Pœnitentia: *οὗτος δὲ μοι ὁ λόγος οὐ πρὸς τοὺς ἐν τῷ βίῳ ἐξεταζομένους μόνον ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἐν τοῖς ὄρεσι τὰς ἑαυτῶν καλύβας πηξαμένους.* & Homil. 10. de eleemoſyna: *παρθένος ἀποταξαμένη βίῳ.*

Βιῶναι, *ſecularem vitam agere*, apud Euſebium lib. 4.

lib. 4. de Vita Conſt. cap. 3. & Epiphanium in Hæreſi Doſitheorum, & in Hæreſi 59. n. 4.

Βιωτικοὶ, *Sæculares* in Gloſſ. Gr. Lat. *Laici*, qui negotiantur, qui mercantur, qui rem denique familiarem honeſtis ac legitimis modis ad ſe ac familiam tuendam augere ſtudent. Chryſoſtomus lib. 3. adverſus vitæ Monaſticæ vituperatores, ubi de Evangelij Beatitudinibus: ὅτι βιωτικῷ, ὅτι μονάζοντι ὄνομα τίθησιν, & homil. 23. in Epiſt. Pauli ad Rom. δεικνὺς ὅτι ταῦτα διατάττεται καὶ ἱερεῦσι, καὶ μοναχοῖς, οὐχὶ τοῖς βιωτικοῖς μόνον. Vita MS. S. Dalmati Archimandritæ: ἦν γὰρ βιωτικὸς ἀνὴρ, καὶ περιουσίαν πολλὴν κεκτημένος. Βιωτικαὶ φροντίδες, apud Clementem in Epiſt. ad Jacobum, num. 5. & in Clementinis de geſtis S. Petri, num. 22. Βιωτικὰ πράγματα, *ſecularia negotia*, in Concil. Calchedon. Can. 4. Auctor de initiis hæreſeon, num. 100. πραγματείαις τε καὶ πλεονεξίαις, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐντρίβονται βιωτικοῖς πράγμασι, ἀλόγως τε βιωτεύουσι. Ita βιωτικὰ πράγματα uſurpat etiam Harmenopulus, quibus opponit ἐκκλησιαστικά. Vide Henricum Valeſium ad Euſeb. lib. 6. cap. 3.

Ἱερεὺς διὰ βίου, Ἀπὸ βίου. Euſebius lib. 10. Hiſt. Eccl. cap. 4. ubi de ædificatione Templi Tyrij: ἅτε δὲ τοὺς αὐτῷ γνωρίμους ἄνδρας, τοὺς πάλαι διὰ βίου ἱερωμένους αὐτῷ, κρύβδην γε μὴν ὡς ἐκ κακῶν χειμένων πρὸς τοῦ αὐτοῦ σκέπης καλυπτομένους, εἰς φανερὸν ἀγαγὼν, &c. Nomocanon Cotelerianus, num. 44. ὁ δεχόμενος τὰς ἐξομολογήσεις, χρὴ ἵνα ἱερεὺς ἀπὸ βίου, ἢ ἀββαδοπρεσβύτερος μοναχὸν μὴ δέχεσθαι ἀνίερον, ἢ ἱερέαν παύοντα τὰς λειτουργίας, οὐκ ἔξεστιν δέχεσθαι τὰς ἐξομολογήσεις. Ad locum Euſebij Henricus Valeſius ita commentatur, ut ἱερωμένοι διὰ βίου ſint *Sacerdotes perpetui*, quemadmodum Gentiles ἱερεῖς διὰ βίου vocabant *Sacerdotes perpetuos*, ad diſcrimen eorum qui tantùm annui erant, ut eſt in Inſcript. apud Reineſium, pag. 313. 379. 380. & aliis apud Gruterum, pag. 313. 10. 314. 1. 448. 1. & in vetere nummo Perperenorum, cujus Ectypon dedit Sirmondus in Antitriſtano 2. ſic ut ad receptam à Gentilibus loquendi formulam reſpexerit, cùm apud Chriſtianos Sacerdotes perpetui ſint. Id firmant Gloſſæ Gr. Lat. in quibus διὰ βίου, *perpetuò, ſempiternè* exponitur. Sanè eo ſenſu videtur hæc formula uſurpari in Synopſi ſacrorum librorum Nicephori Xanthopuli, ubi poſt enumeratos Ἀθηναίων ἄρχοντας Ἀτθίδος, ſequitur hic titulus: οἱ διὰ βίου ἄρχοντες, & apud Zonaram tom. 2. pag. 29. 1. Edit. ubi de Senatoribus: ὕστερον δὲ τὸ ἅπαξ τῇ βουλῇ καταλεχθέντα διὰ βίου βουλεύειν ἔδοξε, &c. Ita rurſum infrà, ubi de Principe Senatus: οὐ γὰρ διὰ βίου τις εἰς τοῦτο προεχειρίζετο. Et pag. 131. δικτάτωρ διὰ βίου, *Dictator perpetuus*. Τιμητὴς διὰ βίου, apud eundem, pag. 160. 197. Interpretes alij hæc verba, διὰ βίου ἱερωμένους, *per vitæ ſanctimoniam conſecratos* verterunt. Sed cùm dicat Euſebius τοὺς πάλαι διὰ βίου ἱερωμένους αὐτῷ, videtur innuere familiares & notos, qui à Paulino Epiſcopo, διὰ βίου, *toto vitæ decurſu* ſubinde conſecrati fuerant. Sed quidquid ſit de viri doctiſſimi interpretatione, aliter ſanè ἱερεὺς ἀπὸ βίου ſumitur in laudato Nomocanone, ubi opponitur ἀββαδοπρεσβυτέρῳ, ſeu *Monacho Presbytero*, ac proinde *Sacerdotem ſæcularem* rectè, ni fallor, vertit Eruditus Interpres: nam βίος, *ſæculum* ſonat, uti jam obſervatum.

ΒΙΡΓΟΝ. Vide in Βίργα.

ΒΙΡΙΤΤΑ. Vide Βιρέτα.

ΒΙΡΡΟΝ, Βίῤῥιον, Βηρίον, *Birrus*, de qua voce multa nos in Gloſſ. med. Lat. Gloſſ. Gr. Lat. Βίῤῥος, *Birrus*. Gloſſæ MSS. Reg. Βίῤῥον, ἱμάτιον, Ῥωμαϊκῶς. Suidas: ἐφεστρίς, ἱμάτιον Ῥωμαϊκόν· λέγεται δὲ καὶ μανδύης (MS. Μανδύας) καὶ βίῤῥον.

Βιῤῥίον, Palladius in Hiſt. Lauſiaca, cap. 135. de S. Athanaſio: λαβὼν αὐτοῦ τὸ στιχάριον καὶ τὸ βιῤῥίον, ἐν μεσοτάτῃ νυκτὶ πρὸς ταύτην κατέφυγεν τὴν παρθένον.

Βηρίον. Lexicon MS. Cyrilli: Βηρίον, ἔνδυμα μοναχικόν. Gloſſæ Servij: *Lacerna*, Βῆρος, φελόνιν. Artemidorus Onirocrit. lib. 2. cap. 3. χλαμὺς δὲ ἣν ἔνιοι μανδύην, οἱ δὲ ἐφεστρίδα, οἱ δὲ βήρειον καλοῦσι. Synodus Gangrenſis Can. 12. εἴτις ἀνδρῶν διὰ νομιζομένην ἄσκησιν περιβολαίῳ χρῆται, καὶ ὡς ἂν ἐκ τούτου τὴν δικαιοσύνην ἔχων, καταψηφίσοιτο τῶν μετ᾽ εὐλαβείας βήρους φορούντων, καὶ τῇ ἄλλῃ κοινῇ καὶ ἐν συνηθείᾳ οὔσῃ ἐσθῆτι κεχρημένων, ἀνάθεμα ἔστω. Vide ad hunc locum Zonaram, Balſamonem, & Alexium Ariſtenum in Synopſi Canon. pag. 683. Vita S. Martiniani MS. ἐπεκόμισέν μοι βηρὶν καὶ στιχάριν τρίχινον.

Βιῤῥοφόροι. Palladius in Hiſt. Lauſiaca, cap. 83. ubi de Athenienſibus: συνδραμόντες δὲ πάντες ὑφ᾽ ὧν τριβωνοφόροι τε καὶ βιῤῥοφόροι, λέγουσιν αὐτῷ, τί ἔχεις, ἄνθρωπε; ἢ πόθεν εἶ. Ubi Birrus, veſtis eſt communis, τρίβων verò Philoſophorum.

Ὁλόβηρος, *tinctura ſerici, & color*, non ſericum. Id omnino indicat Procopius in Hiſt. Arcana, pag. 112. 1. Ed. βαφῆς μὲν τῆς προσυχοῦς τὴν οὐγκίαν (οὔγκιαν) οὐχ ἧσσον ἢ κατὰ ἓξ χρυσῶν, βάμματος δὲ τοῦ βασιλικοῦ, ὅπερ καλεῖν Ὁλόβηρον νενομίκασι, πλέον ἢ τεσσάρων καὶ εἴκοσι χρυσῶν. Eſt autem *verus* color, idem qui ἀληθινὸς, *purpureus*. Vide in hac voce, & Gloſſ. med. Lat. in *Oloverus*.

ΒΙΣΑΛΟΝ, Βίσαλον. Vide in Βύσαλον.

ΒΙΣΑΣΑ, ἤτοι ἡ περσαία βοτάνη, τὸ ἄγριον πήγανον, in Gloſſ. Botanicis ex Cod. Reg. MS. 848. *Ruta ſilveſtris*. Gloſſæ Jatricæ MS. Neophyti: Βύσασα, ὅπερ τινὲς ἄρμαλα καλοῦσιν· ἔστι δὲ τὸ ἄγριον πήγανον. Gloſſæ aliæ Saracenicæ MSS. Βίσασα, Αἰγυπτιακῶς, τὸ σπέρμα τοῦ ἀγρίου πηγάνου. Adde Interpolat. Dioſcor. cap. 457. Matth. Silvaticus: *Biſace, vel Biſaſci, id eſt ruta agreſtis*. Infrà: *Biſara, I. Armel, & eſt ſpecies rutæ Silveſtris quam Dioſcorides vocat Moli*, &c.

ΒΙΣΕΞΤΟΣ, *Biſſextus*. Gloſſæ MSS. Βίσεξτον, ἐπινέμησις τετραετίας. Joannes Damaſcenus de Orthodoxa fide: τῆς τετάρτου συντιθεμένου κατὰ τέσσαρα ἔτη μία ἀποτελεῖται ἡμέρα, ἥτις λέγεται βίσεξτος. Matthæus Blaſtares: τὸ τοῦ βισέξτου ὄνομα Ῥωμαϊκόν ἐστι δηλοῦν τὰ δὶς ἕξ, &c. Iſaacus Argyrus in computo: αὐτὴ ἡ τελεία ἡμέρα προστίθεται τῶν τξέ. ἡμέραις, καὶ γίνεται τὸ ἔτος ἐκεῖνο τξς. ἡμερῶν. Michael Pſellus de Aſtronomia: καὶ ἀφιέναι ὑπὲρ τοῦ φεβρουαρίου δύο ἡμέρας, ἢ μίαν, ἐὰν ἢ βισέξτον. Anaſtaſius Antiochenus Orat. 1. in Annuntiat. Deiparæ: ὅτι ἡ τετραετία τοῦ λεγομένου βισέξτου εἰς τελείαν ἡμέραν ἀπαρτίζει τὴν κίνησιν. Occurrit paſſim, in Chron. Alexandr. an. 6. Heraclij, in Nomocan. Coteleriano, num. 426. apud Photium in Bibl. Cedrenum, & alios. Vide Δίσεξτος.

ΒΙΣΙΟΝ. Vide Βίκιον.

ΒΙΣΚΗΝΑ. Vide in Πισκίνα.

ΒΙΣΣΑ, Βίσσιον. Vide in Βύσσα.

ΒΙΣΤΑΚΙΖΕΙΝ. Anonymus MS. de Matellis, ſeu de Urinis: ἐὰν ἔστιν κλόκιον χλωρὸν ὡς βιστακίζοντα, καὶ ἔχει συσκία ὡς φαβάτου ζωμὸν, &c. in Lexico MS. ex Cod. Colbert. 2199. Βιστάκια, ταπιστάκια exponuntur. Id eſt, *Piſtacia*.

ΒΙΣΤΙΡΕΙΝ, *Allidere, collidere*, προσκρούειν, συναράσσειν.

ΒΙΤΑΛΙΑ, *Victualia, dapes, victui neceſſaria*: ex Ital. *Vettouaglia*. Occurrit in Turco-Gr. Cruſij.

ΒΙΤΑΞΙΔΕΣ, Βιτάζιδες, Milites Turcici. Laonicus lib. 7. pag. 176. καὶ Ἰωάννης μὲν ὁ χανιάτης ἔχων τὴν φυλακὴν, τοὺς Βιτάξιδας καλουμένους, ἐπῄει ἐπὶ τοῦ τῆς Ἀσίας στρατηγόν. Iidem fortè quos ſub finem libri Βιτίτζιδας vocat: ἐν μέσῳ δ᾽ αὐτοὺς ἱστάστε

Digitized by Google

τοῦ χονιάτης, ἔχων τι τὰς βίτζιδας καλυμμένας, καὶ τὸ Ἀρδελίω σφαλεν.

ΒΙ'ΤΖΑ, Portio, *Virga*, ῥάβδος, ῥαπίς. Eſt etiam *Flagellum*. Eudemus MS. φραγέλλιον, Ῥωμαϊκὸν ὄνομα· ἔστι δὲ μάστιξ ἡ νῦν καλουμένη βίτζα. Epimeriſmi Herodiani MSS. ἱμάθλη, ἡ βίτζα. Alibi: Κόνοψ, ἡ βίτζα. Lexicon MS. Cyrilli: φραγέλλιον, ἡ βίτζα. Scholiaſtes Oppiani Halieut. lib. 2. v. 352. ἱμάθλης, μάστιγος, βίαντος. Gloſſæ Arabicolat. *Biſſa*, *Corrigia*. Canonion Mathematicum adeſpoton: ἐὰν πέσει βίτζα ἀπὸ τὸ χέρι. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. χρὴ ἔξωθεν τὸ βοηθῶν θηκαρίων τῷ ζαβῶν ἀπὸ βίτζας ἐλαφρᾶς ἔχειν, ἵνα ἐν καιρῷ τοῦ πολέμου, καὶ ἐν καιρῷ κύρσων ὀπισθεν τῷ ὀπισθοχυρβίων κατὰ τας ψόας τῷ ἵππων βαστάζωνται. Ubi legendum βίτζας. Perperam porrò unicam vocem confecit Rigaltius, & ex eo Meurſius.

Βίτζιον. Auctor incertus apud Suidam: τὸ πῖζος τὰ μὲν ἄκρα τὰ δεξιὰ βίτζιον εἰργάσατο.

Βιτζία, *Illus virga*. Prochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Βιτζέας συνάγει ὁ ταπεινὸς πολλὰς καὶ ἀναριθμήτους.

Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri:

βιτζέαν ἀς δόσει τὸ ἄλογον, καὶ εἰς Αἴγυπτον νὰ φθάση.

Βιτζόνειν, *Virgulâ ferire*. Idem Anonymus.

Σιβαίνω εἰς τὴν θάλασσαν, βιτζόνω τὸ ἄλογον μου.

Βίτζα. Anonymus de Nuptiis Theſei: lib. 9.

Καὶ βίτζαν εἰς τὸ χέριν τῷ ἔβαςαν ἀπὸ φόδι.

ΒΙΤΖΙΤΟ'ΞΙΤΖΙ, pro βιντιτόξικον, *Vincetoxicum*, χόρτη, ſeu herbæ ſpecies, apud Myrepſum de Antidotis cap. 89. ubi Fuchſius. Cui adde Matthæum Silvaticum.

ΒΙ'ΤΖΙΟΝ, βίτιον, *Vitium*. Scholiaſtes Baſilic. lib. 8. tit. ult. βίτζιον, τὸ δίλωσις πάθος μόρβος δὲ τὸ πρόσκαιρον. Gloſſæ Baſilic. βιτιον, πάθος, ἐπίψογον, ἐλάττωμα.

ΒΙΤΙΚΟ'Σ. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ, cap. 27. ἐν τῷ ὑψ ἀνακαθαίρων (τὸ τόπον) εὑρίσκουσιν ὑποκάτωθεν τῷ ὕλης οἶκον βίτικον μέγαν, ἀπὸ λίθων θαυμαστῶν κεκαμαρωμένον. Putabam legendum βυθικὸν, *profundum*. Sed ita præfert Codex optimæ notæ.

ΒΕΤΙ'ΝΑ, *Cadus*, ἀμφορεύς. Euſtathius in Iliad. τ. ὁ δὲ τοιοῦτος ταριχευτικὸς βίκος καὶ ἀμφορεὺς ἂν λέγοιτο ὡς δηλοῖ ἐπαχθὲν παρὰ σπόμβρον τὸ πρὶν εἰς ἁλμυρὸν ὕδωρ ἕλκειν ἀμφορέως, ὃν δηλαδὴ βετίνας οἱ κοινολεκτοῦντες φασί.

ΒΙΤΟΝΙ'ΚΗ, *Betonica*, apud Demetrium Conſtantinopolit. lib. 2. Hieracoſoph. cap. 14. & alibi.

ΒΙΤΟΥ'ΜΕ, *Bitumen*. Orneoſophium, cap. 13. δίδου χολὴν μετὰ δακρύου ἐλαίου, καὶ βίτουμε ἰουδαϊκοῦ, ὅσον ἡ ἄκρα τοῦ μαχαιρίου χωρεῖ, &c. Occurrit rurſum infrà.

ΒΙ'ΤΡΟΝ, Herba quæ Dioſcoridi Θλάσπι dicitur, apud ejus Interpolat.

ΒΛΑ'ΒΙΑ, pro βλαβή. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἀπόμαν με βλάβια νὰ σώσω τὴ ψυχή της.

Βλάμμαν, & Βλάψιμον, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. πόνος, κόπος, βλαβὴ, βλάμμα, βλάψιμον.

ΒΛΑΝΤΗ. Vide in βλάτιον.

ΒΛΑ'ΣΕΝΑ. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Νὰ δῶ τὲ κυλαγιώτισα ςῆς βλάσενας τὸ κάρος.

ΒΛΑΣΤΑ'ΡΙΟΝ, *Pampinus*. Etymologici Auctor: ἕλιξ τὸ τῆς ἀμπέλου νεόφυτον ἔκφυμα, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον βλαςάριον.

ΒΛΑΣΤΙΜΑ', *Blaſphemare*, βλασφημεῖν, in Corona pretioſa. Ex Ital. *Biaſtemare*.

ΒΛΑ'ΣΦΗΜΟΙ, dicti Hæretici Θεοκατηγοροῦντες, ſic nuncupati, quòd quædam verba Jeſu-Chriſti & ſacrarum Scripturarum damnarent, τολμηροὶ καὶ βλάσφημοι ὑπάρχοντες. Ita Auctor de initiis Hæreſeon, num. 92. apud Coteleriúm. De Voce βλασφημεῖν, vide Gaſpar. Suicerum in Theſauro Eccleſ.

ΒΛΑ'ΤΙΟΝ, *Blatta*, *os anterius narium purpura*, uti vocatur à Myrepſo ſect. 1. §. 1. Actuarius: βλάτιον βυζάντιον, ἤγουν ῥινὸς τῆς πορφύρας. Maximè verò hæc vox uſurpatur pro quovis panno ſericeo. Gloſſæ Seguerianæ: ὑπιπλα, ὠμοφόρεια, ἱμάτια, κυρίως δὲ ἐπὶ τοῖς ναοῖς ἐξηρτημένα βλατίια. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 6. ὡς βλατία, πράνδια, χαρίεια, σίμβολα, &c. Nicetas in Joanne: νήματος σηρικὰ διαπλεχθέντος χρυσῷ. Ubi Codex Barbatogr. βλατίια πολλὰ χρυσᾶ. Occurrit in eodem Codice non ſemel, ut & apud Codinum, cap. 20. num. 3. 4. 5. ubi βλάτιον χρυσοῦν, & τὸ βλάτιον διάφραγμα.

Βλατὴ, pro βλάτιον, *Blatta*. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Αὐτὸς τὸ βλάπτεις ἴδωκεν εἰς τὴν μονὴν εἰκόνα,

Καὶ σαρανδάπηχον βλατὴν, καὶ δύο κηροκανδήλας.

Βλαντὴ. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Εἰς χαλκεδονικὸν φαρὶ ἦτον κυβερτιασμένον

Ἀπὸ Συριανικὸν βλαντὶ ἴμορφα πλουμισμένον.

Eodem libro:

Ετοῦτος μὲ χρυσῷ βλαντὶν εὐζωμα ἀναμμένος,

ὥσπερ τὸ ἥλιον ἔλαμπεν ἐκ τὸ πολλὴ χρυσάφι.

Idem lib. 11.

Ἀπὸ ὀσφροιστήριον βλαντὶ, χρυσότον καὶ βαμμένα.

Βλάτιον. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Πορφύρα, τὸ ἱμάτιον· Πηλεινὸν, τὸ βλάτιον.

Βλατάσιμον, in Lexico MS. Cyrilli, βλάτιον, Βασιλικὸν ἱμάτιον pro βλατάσημον, id eſt veſtimentum cui intextum eſt purpureum Segmentum ſeu *purpureus clavus*.

Βλατίνδυτος, *Blattâ opertus*. Theodoſius Grammaticus in Grammatica MS. ἐὰν δὲ εὕρηνα χθὲς κατῆχες γραμματικὴν ἐνδεδυμένην μετὰ δίφρου, ταύτην σήμερον καλὴ ἔχεις βλατινδυτον, τοῦτό ἐστιν ἡ μετασχηματισις.

Βλατοπωλεῖον, *locus ubi blatta vendebantur*. Ita legendum videtur in Vita S. Auxentij, ubi βατοπωλεῖον habetur. Gentianus *Baſſopodion* legit.

Βλατᾶς, *Blatta artifex*. Gloſſæ MSS. ταλασιουργὸς, ὁ ἐξαμιτοποιὸς, ὁ βλατᾶς, ὁ σηρουργός.

Βλάτινος, βλάτιος, *Blatteus*, apud Codinum de Offic. cap. 4. n. 8. 15. 20.

Πλατι μπιζάντια, *Blatta Byzantia*, apud Nicolaum Myrepſum ſect. 1. cap. 34. in MS. al. 35. Idem cap. 419. in MS. μπλάτι μπιζάντια, ἤτοι τὸ ἐξ ὧν τῆς ῥινὸς τὸ ἔμπροσθεν τῆς πορφύρας. Adde cap. 459. ejuſdem Cod. MS.

ΒΛΑ'ΨΙΜΟΝ. Vide in βλαβία.

ΒΛΕ'ΘΡΟΝ. Moſchopulus περὶ σχεδῶν, pag. 52. Ἔλυθρον, ὁ τῶν καρπῶν φλοιὸς, καὶ τὸ κοινῶς λεγόμενον βλέθρον.

ΒΛΕ'ΠΕΙΝ, *Inviſere*; quomodo vulgò dicimus, *aller voir quelqu'un*. Conſtantinus de Adm. Imp. πρὸς αὐτοὺς πραγματευτὰς ἀποστέλλει, καὶ βλέπουσι αὐτοὺς, καὶ ἀποχαρίστει παρ' αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς πολλὰ δὲ ἀποκομίζουσι.

Βλέπειν καλαμαύα dicuntur mulieres, formulâ etiamnum uſitatâ, quam alio loco obſervamus. Scholia MSS. in Æſchyli Prometheum vinctum, de Virgine: ὅτε γὰρ συνεζεύχθη ἀνδρὶ, ὡς τι πρῶτον διὰ τὸ αἵματος ἑαυτὸ τὸ παιδίον ὅτε γὰρ καλαμαύα βλέπει διὰ ὧν τρέφεται τὸ ἔμβρυον. Vide Συνήθεια.

ΒΛΕΠΙΑ'ΔΕΣ, *Inſpectores*. Aſſiſſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. 264. καὶ ἐβλέπηται τὰ βάλη τὰς βλεπιάδες ἐπάνω τὸ.

ΒΛΕ'ΠΙΟΣ.

Digitized by Google

ΒΛΕΊΠΙΟΣ. Vide Μαυγόρδ☉.

ΒΛΗΣΊΔΙ, *Corollarium. Vantaggio di coſa venduta*, Παρεμπόρδ·μα, &c. Vlaccus. Theodorus Paphenſis Epiſcopus in Vita MS. S. Spiridionis: ἀπελθὼν οὖν ὁ πρόξενος αἰχμαλώτου, καὶ ἀγοράσας τὸ βλησίδιον ἐκ τοῦ λογαρίου τοῦ ἁγίου, καὶ πωλήσας μετὰ τὸ πλοῖμον, ὑποδείκνυ τὸ δάνειον πρὸς τὸν ἅγιον. Anonymus MS. de Arte Notaria: εἰ μὲν συμβῇ προτελευτῆσαι τὸν μελλομνήστορα καὶ θυγατέρα ὑμῶν τλιώδε, ἔξεστι ζωῆς τοῦ μελλομνήστορος αὐτῆς υἱοῦ ὑμῶν τοῦδε ἅπαντα καὶ ἀδιαθέτον, ἵνα ἀποκερδαίνῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τὸ γ' τοῦ ἐπιδοθέντος αὐτῷ παρ' ὑμῶν βλησιδίου χάριν λεγάτου.

ΒΛΗΣΚΟΥ͂ΝΗ, Βλησκούνι, *Pulegium*. Lexicon Nicomedis Jatroſophiſtæ MS. Γλήχων, βλησκούνι. Lexicon Neophyti: Γληχὼν, τὸ βλησκούνιον. Lexicon Medicum MS. Reg. Cod. 930. τὸ κοράλιον, ἤγουν, ἄγριον βλισκούνι. Thomas Magiſter: Βλήχων, οὐ γλήχων. ἔστι δὲ εἶδος βοτάνης, ὃ ἰδιωτικῶς λέγομεν Βλησκούνι. Joannes Jatroſophiſta MS. cap. 13. ζεματίζε πύτιρα, καὶ βλισκούνιν, καὶ σάκλισε αὐτά, βρέξον σπογγάριν, καὶ πυρίαζε τὸν τόπον πλὴν ζεστά, &c.

Βλησκουνέλαιον, *Oleum ex Pulegio*. Orneoſophion: κρινέλαιον, ἢ βλησκουνέλαιον, ἵνα ἀλείφῃς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μέχρι τριῶν ἡμερῶν.

ΒΛΙΤΗΡΙ, vox ἀσήμαντος, inquit Theodoſius Zygomalas, apud Cruſium, pag. 99.

ΒΛΙΤΤΟΜΑΜΑΣ, *Fatuus*. Lexicon MS. Cyrilli: Βλιτομάμας, ὁ μωρός· καὶ γὰρ τὸ βλίτον μωρόν ἐστι λάχανον. Id eſt *olus inſipidum*. aliud Lexicon MS. Cod. Colbert 2199 Βλίτος, τὸ μωρὸν λάχανον.

ΒΛΟΓΕΙ͂Ν. Vide in Εὐλογεῖν.

ΒΛΟΥ͂ΔΙ, *Cortex*. Vide Φλοῦδι.

ΒΟΑΣΜΟ͂Σ, vel βοησμὸς, *Boatus, mugitus, ululatus*. Portius: Βοησμὸς, *Vlulatus*, ὀλολυγὴ, ὠρυγμός. Pachymeres lib. 5. cap. 7. ἀσυνήθεις ψόφοι τῆς γῆς ἐπάρασαν συνεχῶς, ὡς δὴ βοασμοὺς κοινολογοῦν ἔπει τις.

ΒΟΓΟΜΙΛΟΙ, *Bogomili*, Hæretici exorti Alexio Comneno Imperante, ſic appellati ex vocabulis Bulgaricis, *Bog*, Deus, & *Milui*, Miſerere, ut *Bogomilus* apud eos ſit, *qui Dei miſericordiam implorat*. Ita Euthymij Panoplia MS. ex Cod. Colberteo 4097. Βὸγ μὲν ἡ τῶν Βουλγάρων γλῶσσα, καλεῖ τὸν Θεόν. μίλυϊ δὲ, τὸ ἐλέησον εἰν δ' ἂν Βογόμιλος κατ' αὐτοὺς ὁ τοῦ Θεοῦ ἔλεον ἐπισπώμενος. Herodiani Epimeriſmus MS. Βὸλ, ὁ Θεὸς, κατὰ Βουλγάρους, ἐξ οὗ καὶ Βογόμιλος. De iis agunt præterea Harmenopulus de Sectis, pag. 574. Germanus Patr. Conſtantinopol. Homiliâ in Tertiam jejunior. pag. 1419. 1421. & in primam jejuniorum non uno loco. Typicum S. Sabæ, pag. 131. v. Anna Comnena lib. 15. Alexiad. Matthæus Blaſtares, & alij à nobis laudati ad eandem Annam, pag. 421.

Βογομιλία, *Bogomilorum hæreſis*, in Nomocanone Coteleriano, num. 460.

ΒΟ͂ΔΙΟΝ. Vide in Βοῦδι.

ΒΟΕΑ͂ΝΟΣ, *Banus*. Dignitas apud Servios, Hungaros, &c. de qua copioſè egimus in Gloſſ. med. Lat. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 31. τῆς δὲ γῆς αὐτοῦ Μυροσθλάβου ἄρξαντος ἔτη τέσσαρα, καὶ ὑπὸ τοῦ Πριβουνία βοεάνου ἀναιρεθέντος, &c.

ΒΟΕΒΟ͂ΔΟΣ, *Vaïvoda*, Dignitas apud Servios & Hungaros: *Capitaneus*, *Tribunus*, *Dux militum*, Leunclavio in Onomaſtico ad Hiſt. Muſulman. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 37. ubi de Turcis Chazariæ conterminis: εἰς τὸν τόπον τὸν ἐπονομαζόμενον Λεβεδία, ἀπὸ τοῦ τοῦ πρώτου βοεβόδου αὐτῶν ἐπωνυμίας, ὅστις βοεβόδος τὸ μὲν τῆς κλήσεως ὄνομα Λεβεδίας προσηγορεύετο, τὸ δὲ τῆς ἀξίας ὡς καὶ οἱ λοιποὶ μετ' αὐτὸν βοεβόδος ἐκαλεῖτο. Infrà: τῷ πρώτῳ βοεβόδῳ τῶν Τούρκων Λεβεδίᾳ ἐπονομαζομένῳ γυναῖκα δέδωκε πρὸς γάμον Χαζάραν εὐγενῆ. Βοϊβόδα τῆς Μολδοβλαχίας, apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 9. cap. 11. Βοϊβόδα, apud Ducam Hiſt. cap. 19. Βοϊβόδα, cap. 39. Βοϊβόδας, eodem cap. & 45. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Vaïvoda*.

ΒΟΗΘΑ͂, *Refert*, *decet*, προσήκει.

ΒΟΗΘΟ͂Σ, *Adjutor*, in Concilio Calchedonenſi act. 1. quidam Conſtantinus Magiſtrianus βοηθὸς τῶν θείων σκρινίων dicitur: ſuprà verò σκριβάριος τῆς θείας κονσιστωρίου: & Act. 3. Eleuſinius, θαυμασιώτατος βοηθὸς τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου τῶν θείων ὀφφικίων. Adde Evagrium lib. 2. cap. 18. pag. 315. lib. 8. Baſilic. tit. 1. §. 35. οἱ εἴκοσι πρῶτοι τῆς τάξεως, καὶ ὁ *Ab actis*, καὶ οἱ βοηθοὶ, &c. Vide Notitiam Conſuetudinum ſubjectam Nov. Juſtin. 8. & Nov. 30. cap. 4. Nov. 85. &c. & Gloſſ. med. Lat. in *Adjutor*.

Βοηθὸς, vox Tacticorum, de qua vide Mauricium lib. 1. cap. 4. & ibi Schefferum, pag. 414. 418.

ΒΟ͂ΘΡΑΧΟΣ. Vide Βάρδακος.

ΒΟΘΡΥ͂ΔΙΑ, *Viticula*, ornamenta in modum vitium, Gallis *Vignettes*. Anonymus de Templo S. Sophiæ: λυχνίτας τ'. ἐχούσας σταθμὸν ἀνὰ λιτρῶν μ'. πολυκάνδηλα καὶ βοθρύδια τούτου ἄμβωνος καὶ τοῦ βήματος, &c.

ΒΟΊΔΗ, *Ferulago*, Ægyptiis, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 739.

ΒΟΊΔΙ, *Bos*. Gloſſ. Græc. Lat. Βοΐδιον, *Buculus*. Gloſſæ ad Iliadem Græcobarb. Βοῦν, Βοΐδι. Proverbia Græcobarb. MSS. ὅλον τὸ βοΐδιν ἔφαγε, καὶ εἰς τὴν οὐρὰν ἀπεστάθη. Moſchus in Limonar. cap. 24. καὶ ἐλάμβανεν τὰ ἴδια βοΐδια, καὶ σπόρον ἴδιον, καὶ ἔσπειρεν τὸ τοῦ ἱερέως χωρίον.

Βοΐδιον, *Operimentum currus bellici ex pelle bovina confectum*. Conſtantinus in Tacticis, pag. 22. ἔστωσαν δὲ σημάδια εἰς τὰ τῶν ἁμαξῶν βοΐδια ἤτοι ἑκάστου μέρους, πρὸς τὸ εἶναι φανερὰ ἐν τῇ χρείᾳ τοῦ σημαδίου λαοῦ.

Βοϊδόγλωσσον, piſcis *Lingulaca* dictus, βούγλωσσος, Athenæo & aliis. Scholiaſtes Oppiani, pag. 18. Βούγλωσσοι, τὰ λεγόμενα βοϊδόγλωσσα.

ΒΟ͂ΔΙΟΝ, pro βοΐδιον. Fabulæ Æſopi Græcobarb. καὶ ἔταξεν, ὅτι νὰ κάμῃ θυσίαν ἑκατὸν βόδια. At pag. 34. habet βοΐδια: βοΐδια τὰ καμματηρά, ubi Cod. Gr. βοῦς ἐργάτας habet.

Βοῦδι, in Corona pretioſa, *Bos*, βοῦς. Portius: βοΐδι, βοῦδι, *bos*, βοῦς. Βοΐδινος, βοΐδινος, *Vaccinus*, *Bovinus*, *Bubulus*, βοϊκὸς, βουκολικός.

Βοϊδόπουλλον, *Iuvencus*, Μόσχος.

Βοϊδόγλωσσον, Αγριοβούγλωσσον, *Arida*, *Bugloſſum*, Ἔχιον, Βούγλωσσον. Occurrit apud Anonymum Medicum MS. ex Cod. Reg. 945. Agapium in Geoponico cap. 153. &c.

ΒΟΪ͂ΖΕΙΝ, pro βομβίζειν, de apibus: & Βοϊσμὸς, vel βουισμὸς, pro βομβισμός. Vide in Σαλίν.

ΒΟΪΛΑ͂ΔΑΙ, Proceres Bulgarici ſic appellati. Theophanes an. 24. Copronymi, τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐπέστειλεν Παγανὸς ὁ κύριος Βουλγαρίας πρὸς τὸν βασιλέα, αἰτούμενος συνομιλῆσαι αὐτῷ καὶ λαβὼν λόγον, ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν βοϊλάδων αὐτοῦ, &c. & an. 33. ὅτι ἀπέστειλεν ὁ κύριος Βουλγαρίας β'. χιλιάδας λαὸν, καὶ βοϊλάδας πρὸς τὸ αἰχμαλωτεῦσαι τὴν Βερζητίαν: neque alij ſunt

Βολιάδαι, apud Conſtant. Porph. de Admin. Imp. cap. 34. καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βλαστήμερον ἐκράτησαν δέσμιον, μετὰ καὶ βολιάδων δώδεκα μεγάλων. *Machinas bellicas* hîc interpretatur Meurſius: ſed nemo non videt eoſdem eſſe cum Boïladis Theophanis, hîcque legendum Βοϊλάδων. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Vaïvoda*.

ΒΟΪΝΟΥ͂ΧΟΙ, *Voinuchi*, Ruſtici ſunt originis

Græcæ,

Græcæ, qui habitant in locis Bozinæ regno finitimis, religioni Chriſtianæ addicti, ac miſerâ ſervitute oppreſſi: qua de cauſa facere coguntur quidquid eis à Turcis imperatur. Sic autem appellati videntur ceu *Vaccarij*. Hæc Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſt. Muſulman.

ΒΟΚΑ´ΛΙΟΣ, *Vocalis, qui voce canit.* Chronicon Alexandr. pag. 202. πολλάκις δὲ καὶ ἡμεῖς προφητῶν αὐτοὺς ὠνόμαζον, ἔχοντων διάφορα ὄργανα· τοὺς μὲν κύμβαλα, τοὺς δὲ αὐλοὺς, τοὺς δὲ τύμπανα, — τινὰς δὲ ᾠδοὺς τοὺς λεγομένους βοκαλίους. Occurrit rurſum infrà. Vide Salmaſium ad Hiſt. Aug. pag. 211. & Gloſſ. med. Lat. in *Vocalis*.

ΒΟΚΙ´Α, *Globuli bombardarum.* Joannes Cananus de Bello Conſtantinopol. pag. 190. εἰς κοινὸν ἐκαπλεύτησε τέλος ἡ τῶν ἀσεβῶν προσδοκία, ἐπεὶ ἑβδομήκοντα βοκία τῆς βολῆς τῆς μεγίστης ἐκείνης (λουμπάρδας) τὸ συναθροισμένον ἐκεῖνον ἔκρουσε πύργον, καὶ οὐδὲ τοῖς Τούρκοις ὠφέλεσαν.

ΒΟΚΥ´ΔΙΟΝ, *Bucula.* Suidas in Etymologico: Σισύρνα, τὸ ἐκ τῶν βοκυδίων κώδιον καττυόμενον.

ΒΟΛΑΙ´, *Vices.* Fabulæ Æſopi Barbarogr. καὶ πάλιν δευτέραν βολὰν τὸ εἶδε. Paſſim ibi.

ΒΟΛΒΟ´Σ, βολβὸς, *Bulbus oculi.* Gloſſæ Gr. Lat. βολβὸς ὀφθαλμοῦ, *Bolbus*. Ammonius Monach. de Cæde L V. Patrum Synaitar. ἕτερον ὑπὸ τῆς ἀ... πληγῆς τῆς ὄψεως κατὰ κεφαλῆς, τοὺς βολβοὺς τῶν ὀφθαλμῶν ἔχοντα ἐπὶ τὰ ἔξω κεκραμένους.

Ἐκβολβεῖν, *Bulbum oculi ejicere.* Epiphanius lib. de ponderib. Μαξιμῖνος δὲ κακῷ μόρῳ, ὀφθαλμίᾳ τε καὶ πάθει σωματικῷ περιπεσὼν, ἐξεβολβίσθη τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτομάτῳ νόσῳ, καθ' ὃν τρόπον διέθετο τοὺς μάρτυρας. Vide Henric. Valeſium ad Euſeb. lib. 9. cap. 10.

ΒΟ´ΛΓΑ, *Bulga.* Anonymus de Arte Perſica: δηλοῖ δὲ καὶ παίγνια βόλγαν, καὶ ζατρικίων, ἀγάπας γυναικῶν καὶ παιδίων ἀρρένων.

ΒΟ´ΛΓΟΣ, *Speculator.* Nicetas in Manuele lib. 4. num. 2. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Χρυσόπωλος δ' ἄρχης παρακρουσάμενος τοὺς σκοποὺς, &c. Ubi Cod. Barbarogr. βόλδους.

ΒΟΛΕΡΟ´Σ. Nicetas in Andronico, lib. 2. num. 2. κατὰ τὴν Μοσυνόπολιν ἐσαυλίζοντο. Ubi Codex Barbarogr. μέχρι Μοσυνοπόλεως καὶ βολεροῦ ἔφθασαν. Meurſius, Fabrotus in Gloſſ. ad Nicetam, & Salmaſius ad Hiſt. Aug. βολερὸν, hîc noſtrum *Boulevart* interpretantur, ſeu munimentum ad urbis mœnia, idémque Salmaſius à βῶλος *Ceſpes* deducit: Sed unde hæc vox noſtras orta ſit, diximus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Burgwardus.* Apud hoſce porrò Scriptores βολερὸς nomen eſt oppidi verſus Macedoniam cujus meminit præterea Nicephorus Bryennius lib. 4. num. 18. cui βολερὸν dicitur.

• ΒΟΛΕΤΟ´Σ. Georgius Contares lib. 3. Hiſt. Athenar. pag. 69. ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐπερίσσευαν τῶν δέκα χιλιάδων, ἀλλὰ τόσα τὸ ἕνα ὅσον καὶ τὸ ἄλλο μέρος ἦτο βολετὸ νὰ ἦσαν περισσότεροι ἢ ὀλιγώτεροι, &c. Agapius in Geoponico, cap. 141. καὶ σφίγξε την ὅσον ἦτο βολετὸν, &c. Expreſſit Gallic. *Boulles*, Globulus.

ΒΟΛΗ´, *Globus, Pila*: ſed præſertim Globus tormenti bellici, noſtris *Boullet.* Joannes Cananus de Bello Conſtantinopolit. pag. 190. de bombarda: ἐπεὶ ἑβδομήκοντα βοκία τῆς βολῆς τῆς μεγίστης ἐκείνης τὸ συναθροισμένον ἐκεῖνον ἔκρουσε πύργον. Hiſt. Politica pag. 10. ἱσταμένου γὰρ αὐτοῦ, καὶ ἀντιμαχοῦντος, ἦλθεσα βολὴ ἔδωκεν αὐτοῦ εἰς τὸν δεξιὸν πόδα.

Βολὶς, eâdem notione. Ducas Hiſt. cap. 30. ἔπεμπον γὰρ εἰς αὐτοὺς βολίδας μολυβδίνας, ἴσον καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος. Occurrit ibi pluries.

Μολιβδόβολος, *Globus plumbeus.* Idem Ducas, cap. 38. οἱ δὲ διὰ τοξικῶν, ἄλλοι διὰ μολιβδοβόλων ἀπολυομένων διὰ βοτανῶν πέντε καὶ δέκα ὁμοῦ σμικρὰ ὡς καρύα ποντικὰ τὸ μέγεθος ἀπολυτοῦντα δύναμιν τραυμάτων. & cap. 39. ἐπλήγη γὰρ διὰ μολιβδοβόλου ἐν χειρὶ ὄπισθεν τοῦ βραχίονος. Nicetas in Andronico lib. 1. num. 2. dixit βολίδας αἰσχιρρημοσύνης ἀκοντίζειν. Eſt etiam

Βολὶς, *Plaga illata.* Heſychius: βολίσι, τραύμασι, πληγαῖς. Antiquit. Conſtantinopolit. pag. 94. τοσοῦτος ἐμπαιγμοὺς ὑπ' ἐνιαυτοῦ καὶ βολίδας ὑπέμεινεν.

Βόλιον, diminutivum ex βολὴ, *Globulus*, apud Agapium in Geoponico, cap. 222. Item

Βόλιον, *Teſſera, calculus.* Βόλος κυβευτικὸς, Suidæ in Ἀγύρτης. Gloſſæ Græc. Latin. βόλια, *Teſſera*; Lat. Græc. *Teſſella*, βόλια καὶ ψῆφοι. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. πεσσοὶ καὶ πεσσοί, τὰ βόλια ἐν οἷς ταυλίζουσι. Vita MS. S. Symeonis Sali: καὶ λαβὼν ἐξ ἑαυτοῦ τὰ βόλια, ἔρριψε, καὶ ἔπεσον τρίκλα. Sophronius in verſione libri S. Hieronymi de Scriptor. Eccleſ. in Apollonio: τάβλᾳ καὶ βολίοις παίζει. Ubi Hieron. *Tabulis ludis & teſſeris.*

ΒΟΛΙΖΕΙΝ, apud Euſtathium exponitur, τὸ βάθος τῆς θαλάσσης μετρεῖν, *maris profundum metiri*, βολίδι ſcilicet in imum immiſsâ, ſeu *Globulo* filo appenſo.

ΒΟΛΙ´ΚΙΟΝ, *Trabs.* Gloſſæ Græcobarb. Δοκοὶ, μὲ τὰ βολίκια. Aſſiſiæ MSS. Regni Hieroſolymitani, cap. 144. καλὰ νὰ οἱ γνωρίζετε το ἐὰν εἷς ἄνθρωπος ἔχει ἐν αὐτοῦ σπίτι ὅλα πάσα τῆς τίχης, καὶ γίνεται τὸ κάτις ἐπὶ γείτονας βάνει εἰς τὸ τίχον τα κρίφα βολίκιον, καὶ οὐδὲν ἔχει ὁ πλὴν νὰ το μάθει ὁ ἄρχων τοῦ τίχου, τὸ δίκαιον ὁρίζει τὸ ἐκεῖνος ὅπερ ἔβαλε τὰ βολίκια σκεπαστὰ μέσον εἰς ὅλου τίχον, &c. Ubi verſio Veneta, cap. 138. *ben ſapete che ſe un homo ha una ſua caſa con tutti li ſuoi muri, & avien che alcun de ſuoi vicini mette travo, o altro dentro ad un di muri, à coverto della ſua parte,* &c. Rurſum, capite 298. ἀπὸ σανίδων καὶ βολικίων. τὸ δίκαιον πάντων τῶν σανίδες καὶ τῶν βολίκιον τὰ εὐγάνουν ἔξω τῆς χώρας γὰ δώσουν τὸ δικαίωμαν τὸ δ'.

ΒΟΛΙ´ΣΤΡΑ, *Baliſta.* Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 53. κατασκευάσαντες ἅρματα πολεμικὰ, καὶ ἐνθέντες ἐν αὐτοῖς τὰς λεγομένας βολίστρας, παρεγένοντο κατὰ τῆς Βοσποριανῶν πόλιν. Infrà, pag. 210. βαλίστρας vocat. Vide χειροβολίστρα.

ΒΟ´ΛΟΣ, *Ros*, δρόσος. Moſchopulus, pag. 84. βόλος, τὸ δίκτυον, καὶ ἡ τούτου βολὴ, καὶ ἡ δρόσος. Gloſſæ Oppiani: βόλος, ἡ δρόσος τοῦ οὐρανοῦ. Suidas: βόλος, ἡ δρόσος.

ΒΟΛΟΥΝΤΑ´ΡΙΟΣ, *Voluntarius*, apud Theophilum Anteceſſ. lib. 2. tit. 19.

ΒΟΛΥ´ΜΗ, *Plumbum*, Μόλυβδος, in Corona pretioſa.

ΒΟΜΠΑ´ΚΙΟΝ, *Goſſypium*, apud Myrepſum de Antidot. cap. 425. Vide βάμβαξ.

ΒΟ´ΜΒΗΛΟΣ, ἤτοι ὁ τέττιξ, in Gloſſis Jatricis ex Cod. Reg. 848. *Cicada*, τέττιξ.

ΒΟΝΙΤΑ´ΡΙΟΣ, *Bonitarius*, id eſt, ait Salmaſius in Diatriba de Mutuo, qui rem in bonis habet ex empto, ſive mancipatione. Gloſſæ Baſilic. βονιτάριος, φυσικὸς δεσπότης. Perperam poſteà βονίτρος, tametſi ita præferat Codex Reg. quem vidi.

ΒΟΡΑ´ΧΗΝ, *Vitrum*, vel *Vitri ſpecies.* Cod. Reg. 618. f. 281. ἄλλοι δὲ σαπώνιζον μόνον μετὰ ὕελον βοράχην εἰς ὑψηλὴν δύναμιν. Occurrit ibi pluries. Vide Μπουράζω. Apud Matth. Silvaticum *Borac* & *Baurach*, eſt ſpuma nitri.

ΒΟΡΒΟΡΙΑΝΟΊ, vel βορβορῖται, Hæretici Manichæorum Sectatores de quibus VI. Synod. Act. 11. Theodoritus ſerm. 1. de Hæretic. Auctor de initiis hæreſeon, num. 26. apud Cotelerium. Scholiaſtes Baſilic. ad lib. 21. pag. 581. &c.

ΒΟΡΔΑΚΆΣ, *Rana*, βάτραχος, in Corona pretioſa.

Βόρταχος, βορθακὸς, & Βορθακὰς. Gloſſæ Botanicæ MSS. βατράχιον, ἡ βαθρακίδα. Heſychius: βόρταχος, βάτραχος. Alibi: βρόταχος, βόθρακος. Alexius Rhartutus Doctr. 7. πρῶτον ἔκαμε τὰ ὕδατα αἷμα, δεύτερον ἔβρεξε πολλοὺς βοθρακούς. Demetrius Zenus in Batrachom.

Νακούσετε γιατὶ ἀφορμὴ οἱ ποντικοὶ ἐποίκαν
Στοὺς βορθακοὺς μάχην πολλὴν, κ' εἰς πόλεμον ἐμπῆκαν.

Infrà:

Ὁ βορθακὰς τῶν ἐρώτα, &c.

Ἀβορδακὸς, eâdem notione. Agapius in Geoponico, cap. 159. εἶναι τινὲς βάθρακοι μεγάλοι ὡσὰν τῆς σουσίας. καὶ δὲν εἶναι εἰς τὸ νερὸν ὡσὰν τοὺς ἄλλους ἀβορδακοὺς ἀλλὰ εἰς τὸ χῶμα κρύπτονται.

ΒΟΡΔΩΝ, *Burdo*, *Aſinus*. Gloſſæ Græcobarb. ἀγονόμουλος, ἡμίονος, βόρδος, βορδόνιν, μοῦλος, μοῦλα. Euſtathius Presbyter in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopolit. num. 72. ἐξερχομένου τοῦ ὁσίου ἀπὸ τοῦ Εὐχαΐτων γυνή τις μετὰ παιδίου αἰφνιδίως προσελθοῦσα, ὠθισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὄχλου, καὶ ἔπεσεν ὑποκάτω τοῦ βορδόνου, &c. Joannes Moſchus in Limon. cap. 101. αἰτοῦντος τοῦ Ἀββᾶ ἐπάτησεν ὁ βόρδων τὸ παιδίον, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτό. Suprà, βορδόνιον dixit. Achmes Onirocrit. cap. 235. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐκαβαλλίκευσε βόρδονα εὖ βαίνοντα, εὑρήσει ἐκουσίως ταξίδιον, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀγανακτήσει.

Βορδόνης. Theophanes an. 5. Juſtiniani, pag. 155. μίαν εἰς τὴν πόλιν προέρχομαι, ὅτε ἂν εἰς βορδόνην καθέζομαι. Alemannus ad Hiſt. arcanam Procopij βυρδόνην edidit. ex MS. Cod.

Βορδόνιον, Libri Baſilic. τῷ λεγάτῳ τοῦ βορδονίου καὶ αἱ μύλαι περιέχονται. Vita S. Nili junioris, pag. 120. καὶ βορδόνιον, ὃ ἦν αὐτῷ δεδωκὼς Βασίλειος ὁ Στρατηγὸς Καλαβρίας. Joan. Moſchus Limon. cap. 125. ἔβαλεν αὐτοῦ ὁ οἰκονόμος εἰς τὰ βορδόνια. Conſtantinus in Tacticis, pag. 12. εἶχε δὲ καὶ βορδόνια καὶ ἱππάρια, καὶ αὐτὰ σαγμάρια, πρὸς τὸ βαστάζειν τὰς εἰρημένας χρείας.

Βορδονάριος. *Burdonarius*. Vita M S. S. Symeonis Sali: ὅτι δὲ πρᾶγμά τινι βορδοναρίῳ ἐποίησεν, &c. Joan. Moſchus in Limonar. cap. 125. ὡς δὲ ἴδον τὰ βορδόνια, καὶ οἱ βορδονάριοι τὸν λέοντα, φόβῳ συσχεθέντες ἀφιστάθησαν. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Burdo*.

Βυρδόνιον, Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ, cap. 44. τὸ τοῦ βυρδονίου γόμον, τουτέστι δώδεκα μοδίους σίτου ἐκ τῆς γῆς μόνος κουφίζων.

ΒΌΡΔΩΝ, *Apluſtrum*. Baſilius in Naumachicis: ἐν οἷς δὲ ὁ κράβατος ὑπερείδεται, τροχαντῆρας, καὶ ἄφλαστα οἱ λεγόμενοι Βόρδωνες.

ΒΟΡΔΟΝΙΑΖΕΙΝ. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 2. Hieracoſoph. cap. 68. εἰς τοὺς βορδονιάσαντας. Λαβὼν ζῶντα πιάσεις, καὶ τὸ ἱέρακα εἰς αὐτὸ ἐπιχύσεις.

ΒΟΣΚΑ͂Σ, ἡ ἰξώδης πίσσα, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Pix viſcoſa*.

ΒΟΣΚΟΊ, appellati quidam Monachi in Palæſtina, quòd οὔτε οἰκήματα ἔχουσιν, οὔτε ἄρτον, οὔτε ὄψον ἐσθίουσιν, οὔτε οἶνον πίνουσιν· ἐν δὲ τοῖς ὄρεσι διατρίβοντες, ἀεὶ τὸν Θεὸν εὐλογοῦσιν ἐν εὐχαῖς καὶ ὕμνοις κατὰ θεσμὸν τῆς ἐκκλησίας· τροφῆς δὲ ἡνίκα γένηται καιρὸς, καθάπερ νεμόμενοι, ἅρπην ἔχων ἕκαστος ἀνὰ τὸ ὄρος περιιόντες, τὰς βοτάνας σιτίζονται, ut ait Sozomenus lib. 6. c. 33. ſeu quòd τὰς μὲν τῶν ἀνθρώπων τροφὰς ἀποστρέφοντες, νέμονται τὴν γῆν, μόνον τὸ ζῆν ἐντεῦθεν πορίζόμενοι, ut eſt apud Evagrium lib. 1. Hiſt. cap. 21. Moſchopulus: Νομεὺς, ὁ κοινῶς βοσκός. Alibi: βοτήρ, ὁ βοσκός. Horum meminit Joannes Moſchus cap. 21. 84. 86. 92. 154. & alibi non ſemel, ut & ejuſmodi ſolis herbis victitantium Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij. n. 12. 28. 104.

ΒΟΣΤΕΡΊΤΖΑ, *Lacertus*, Σαῦρος.

ΒΟΣΤΆΤΗ, Κέδρος μεγάλη, ἢ ἀγρία κυπάρισσος, In Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. *Cedrus magna*, vel *Cypariſſus Silveſtris*.

ΒΟΤΆ, *Vota*, Dies feſtus Romanorum tertio Nonas Januarij celebrari ſolitus, & in Calendario Bucheriano *Votorum nuncupatio* appellatus, in Canone 62. Trullano Chriſtianis interdictus: τὰς οὕτω λεγομένας Καλάνδας, καὶ τὰ λεγόμενα βοτά, καὶ τὰ λεγόμενα Βρουμάλια, —ἐκ τοῦ τῶν πιστῶν πολιτείας περιαιρεθῆναι βουλόμεθα. Ubi cæcútiiſſe Balſamonem pridem adnotatum à viris doctis. *Vota* etiam appellabant Quinquennalia, Decennalia, &c. Lactantius de Mortibus Perſecutor. num. 30. *Cum ingenti gloria viginti annorum vota celebravit.* Ἡ τῶν δημοσίων βοτῶν ἱλαρότης, in lib. 1. Baſilic. cap. 14. Vide Caſaubonum ad Spartianum, pag. 40. & noſtrum Gloſſ. med. Lat. in *Votum*.

ΒΌΤΑ, *Tholus*, *Teſtudo*, θόλος, ἀψίς. Ex Italico & Gallico. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Vota*.

ΒΟΤΆΝΗ, *Pulvis tormentarius*, Græcis hodiernis. Ducas Hiſt. cap. 30. ἐξ ὄπισθεν οὖν τῆς χαλκῆς καλάμου βοτάνης σκευασία ἐκ νίτρου, θείου, καὶ καρβούνου ἰτέας πλήρης. Ita præterea uſurpat, cap. 34. 35. 38.

Ζαροβολάναι, *Tubuli perforati*, quibus globuli plumbei, vi βοτάνης, ſeu pulveris tormentarij emittuntur. Vox etiamnum noſtris nota: nam ejuſmodi pneumaticos tubulos *Sarbatanes* appellamus pro *Sarbotanes*: quâ fortè nomenclaturâ Sclopetariæ machinæ hodiernæ, quas *Mouſquets* dicimus, indigitabantur. Laonicus lib. 7. Hiſt. pag. 234. Edit. Genev. ἔφερον τότε καὶ ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν τηλεβόλους, ζαροβολάνας καλουμένας, πολὺ τὸ πλῆθος.

Βολάναι πᾶσαι ξανθαὶ, in Gloſſis Chymicis MSS. χρυσόλιθός ἐστι.

ΒΟΛΒΌΣ ὁ αἱματικὸς, *Lilium ſilveſtre*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 543.

ΒΟΜΒΌΧΥΛΟΣ, *Mandragora*, apud Interpolat. Dioſcor. c. 658.

ΒΌΡΙΟΝ, *Epipactis*, apud Interp. Dioſc. c. 691.

ΒΌΡΟΣ, *Sempervivum*, Ἀείζωον, apud Interpol. Dioſcorid. c. 671.

ΒΟΎΒΑ, *Fovea*, Βόθρος.

ΒΟΎΒΑΚΑΣ, *Bufo*, Μυεξός.

ΒΟΥΒΆΛΙΟΝ, *Cucumis ſilveſtris*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 736.

ΒΟΥΒΑΛΟΠΑΠΆΣ. Vide in Παπᾶς.

ΒΟΥΒΌΣ, *Elinguis*, *Mutus*, item *Balbus*, Ἄναυδος, Ἄφωνος, Ἄγλωττος, &c. Zacharias lib. 3. Dialogor. S. Gregorij, c. 3. ἐν τινι ἡμέρᾳ προσηνέχθη αὐτῷ ἄνθρωπος χωλὸς καὶ βουβός. Infrà: παραχρῆμα καὶ ἡ πάνυ ἡ βουβὴ γλῶσσα ἐκινήθη. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ὡς σὰν βουβοὶ ἀπομείνασιν, καὶ μελανιὴν ἦσαν.

Anonymus de Nuptiis Theſei ad calcem lib. 12.

Καὶ τότες ἐκ τοῦ ἔρωτος τὴν φλόγα ξαναμμένη,
Ἐμᾶς μας παρακαλεσε βουβὰ ναμὴν ἀπομείνειν
Τὰ ξέλαμπρα καμώματα, καὶ ἐμορφογραφία.

Βουβὸς, eodem ſignificatu, apud Scylitzem, p. 703. ubi quidam Παῦλος ὁ Βουβὸς dignitate Magiſter, quem Goarus *Balbum* interpretatur. Βουβαίνεσθαι, *Immuteſcere*, *mutire*, *obmuteſcere*, &c. Idem Anonymus lib. 11.

Σὰν ἴδε γὰρ τὴν σιωπὴν, καὶ πῶς ἀποβουβάθη,
Καὶ πῶς ἐξέβη ἡ ψυχὴ, &c.

ΒΟΥΒΩ͂Ν, *Bubo*. Joſephus lib. 19. c. 7. ἀνακύψας οὖν μετ' ὀλίγον τὸν βουβῶνα τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς ὑπερκαθεζόμενον εἶδεν ἐπὶ σχοινίου τινός. Suprà, καὶ ὄρνιν πρὸς τὸ δένδρον ἐκεῖνο κατεπτηκότα, βουβῶνα τὴν ὄρνιν Ῥωμαῖοι καλοῦσι.

ΒΟΎΓΓΕΣ, *Mergi*, αἴθυιαι, apud Auctorem Etymologi

Etymologici : Πούγγες, αἴθυιαι, αἱ ἀπὸ τῆς βοῆς καλούμεναι βοῦγγες. In Etymologico Suidæ ſcribitur Πούγγαι, αἴθυιαι, & βοῦγγες.

ΒΟΥ͂ΔΙ. Vide in βούδιον.

ΒΟΥΘΑ͂Ν, pro βοηθεῖν, *Auxiliari*. Gloſſæ Græcobarb. βοηθεῖν, νὰ βουθεῖ, νὰ βυθᾶ. Alibi : Ἀπαλεξήση, βοηθήση, νὰ βουθήση, νὰ βυθήση.

ΒΟΥΘΗΛΕΙΑ, Βουθηλειά, *Vacca*, βοῦς θήλεια. Gloſſæ Græcobarb. αἱ πολλὰς βόας εὑρίσκουσαι ἀπὸ ἴδιον· ἐκεῖναι ὅπου εὑρίσκουσι πολλὰς βουθηλειάς, ἤγουν πολλὰς βουθήλειας ἀπὸ τὰ προικεῖα τῶν ἀνδράδων των.

ΒΟΥΙΝΕΣΑΘ, Afris, *Anchuſa*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 605.

ΒΟΥΚΑΚΡΑΤΟΝ, *Buccea panis*, vel *Panis & vinum*, non verò *Bucca panis vino intincta*, uti vult Meurſius. Dorotheus Doctr. 18. περὶ τοῦ ἔχοντος τὴν διακονίαν τοῦ Κελλαρίου, ſeu de Cellario : ὡς διακονῶν αὐτὸς ἐν μιᾷ λέγει αὐτῷ, βουκακράτου χρήζεις, Δοσίθεε, ὕπαγε, λάβε βουκάκρατον· ἐκεῖνος ἀκούσας ἀπέρχεται, φέρει φιάλην ἔχουσαν οἶνον, καὶ ἄρτον, καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτῷ, ὡς ἵνα λάβῃ εὐλογίαν, ὁ δὲ αἰτήσας προσέχει αὐτῷ, ὡς ξενιζόμενος, καὶ λέγει, Τί θέλεις; ἀποκρίνεται· Ἐπειδὴ ἐκέλευσάς μοι λαβεῖν βουκάκρατον, δός μοι εὐλογίαν. Vide Ἄκρατον.

ΒΟΚΑΜΙΣΟΝ, *Induſium*, in Turco-Græcia Cruſij.

ΒΟΥΚΕΛΛΑΡΙΟΣ, *Buccellarius*, de qua voce diximus in Gloſſ. med. Latin. Gloſſæ Baſilic. βουκελλάριοι, οἱ στρατιῶται οἱ παραμένοντες. Thelelæus ad lib. 60. Baſilic. tit. 18. §. 29. βουκελλάριοι λέγονται οἱ παραμένοντες στρατιῶται. ἐκ τοῦ, βοῦκα, ὀνόματος, ὅ ἐστιν ἄρτος, ἐκλήθησαν βουκελλάριοι, οἱ τὸν ἄρτον τινὸς ἐσθίοντες ἐπ' αὐτῷ τούτῳ τῷ παραμένειν αὐτῷ. Eædem Gloſſæ : βουκελλάριος, ὁ ἀποστελλόμενος, καὶ φῶν τινά. Sic dicti Buccellarij, quòd eorum operâ uterentur Imperatores in interficiendis privatis hoſtibus, vel etiam maleficis. Ita Valentinianum III. à Buccellariis Actij interfectum tradit Gregorius Turon. Gloſſæ Iſidori : *Scurra, Paraſitus, Bucellarius*, ubi *Scurra* & *Paraſitus*, pro *Confectore*, ſeu Carnifice ſumuntur, uti in voce *Scurra* docuimus, in Gloſſ. med. Lat. Buccellariorum nomen tum primùm auditum ſub Honorio. Olympiodorus apud Photium in Biblioth. pag. 179. τὸ βουκελλαρίου ὄνομα ἐν ταῖς ἡμέραις Ὁνωρίου ἐφέρετο κατὰ στρατιωτῶν, οὐ μόνον Ῥωμαίων, ἀλλὰ καὶ Γότθων τινῶν. Mauricius lib. 1. Strategic. cap. 2. μάλιστα δὲ τοὺς τῶν μοιρῶν καὶ ταγμάτων ἄρχοντας, ἑκατοντάρχους, δεκάρχους, καὶ πεντάρχους, καὶ τετράρχους, βουκελλαρίους, καὶ φοιδεράτους, &c. Infrà : οὐκ ἄτοπον δὲ καὶ χειρομάγγια σιδηρᾶ τοὺς βουκελλαρίους ἐπινοῆσαι, &c. & cap. 9. μετὰ τῶν ἀδιστράτων καὶ βουκελλαρικῶν βάνδων.

ΒΟΥΚΕΛΑΤΟΝ, *Buccellatum*, de quo diximus in Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ MSS. Colberteæ : βουκελάτου, ἄρτου ἐλαφροῦ. Aliæ apud Rigaltium habent ἄρτου ἐλαφροῦ, ὃς λέγεται κολλίκιον. Palladius in Hiſt. Lauſiaca, cap. 20. ἤκουσεν δὲ περί τινος ἄλλου ὅτι ὁ ἄριστος τῶν μοναχῶν, ὅτι ἄρτου λίτραν ἐσθίει, καὶ τοῦτον ζηλώσας, κλάσας τὸ βουκελλάτον, ὃ εἶχεν, κατήγαγεν εἰς κεράμιον, πρίνας τοσοῦτον μόνον ἐσθίειν ὅσον ἂν ἡ χεὶρ ἀνενέγκῃ. Mauricius lib. 5. Strateg. cap. 3. καὶ δαπάνην βουκελάτου, ἢ πίστου, ἢ ἄλλου τινὸς εἴδους. lib. 12. cap. 6. ἑτέρας ἁμάξας ὡσεὶ δέκα, ἢ καὶ εἴκοσιν, βαστάζοντας πίστον ἢ βουκελάτα, σαγίτας, καὶ τόξα ἐκ περισσοῦ. Euſtathius de Temp. intervallo : ὀφείλουσιν οἱ στρατιῶται χορηγεῖσθαι ἐν ἐξπεδίτῳ δύο ἡμέρας βουκελάτου. Photius in Biblioth. περὶ συνθέτων ὀξυπορίων, καὶ καθαρτηρίων διαφόρων, καὶ πασίλλων, ἢ βουκελλάτων καθαρτικῶν.

ΒΟΥΚΕΦΑΛΟΣ, *Tribulus marinus*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 597.

ΒΟΥ͂ΚΙΝΑ, βυκάνη, Græcis. *Buccina* Nicetas in Manuele lib. 6. num. 2. ex Cod. Barb. μακρὸς ὡσεὶ βούκινα. Ubi alter, ἐστι δὲ ὁ τόπος οὗτος ἐπιμήκης αὐλών, &c.

Βούκινον, eâdem notione. Leo in Tactic. cap. 5. §. 5. βούκινα μικρὰ καὶ μεγάλα. Adde cap. 7. §. 31. 56. 68. cap. 9. §. 82. cap. 11. §. 27. cap. 12. §. 67. cap. 13. §. 10. cap. 17. §. 25. 28. Mauricius lib. 2. cap. 16. βούκινα δὲ πολλὰ λαλεῖν ἐν καιρῷ μάχης οὐ συμβουλευόμεθα, ἵνα μὴ ἐντεῦθεν θόρυβός τις καὶ σύγχυσις γίνηται. Adde lib. 9. cap. 7. Continuator Theophanis lib. 3. num. 22. καὶ ἄλλως βουκίνων φωναῖς τὸν αἰθέρα περιηχούντων. Κόμης τῶν βουκίνων, apud Anonymum περὶ καταστάσ. ἀπλ. Hiſt. MS. Apollonij Tyrij : καὶ ὁρίζει μετὰ βούκινα διαλάλημαν, &c. Anonymus de Nuptiis Theſei i lib. 5.

> Εἰς τὸν δρυμῶνα εἴσβεναν, καὶ βούκινα σημαίνουν.

Hiſtoria Apollonij Tyrij edita :

> Εἶπεν τοὺς, καὶ τὰ βούκινα νὰ παίζουν νὰ σκελάζουν.

Βουκινάτωρ, *Buccinator*. Theophanes an. 13. Conſtantis : δύο ἀδελφοί τινες φιλόχριστοι ἐν Τριπόλει καταμένοντες, υἱοὶ βουκινάτορος, &c. Adde Cedren. pag. 432. Leo in Tactic. cap. 4. §. 6. περὶ βανδοφόρων, σαλπικτῶν, ἤτοι βουκινάτωρες. & §. 50. καὶ βουκινάτωρας, οἵτινες ἐν καιρῷ τὰ συνήθη σαλπίζουσι, &c. Adde cap. 11. §. 21. cap. 14. § 65. Conſtantinus in Tacticis, pag. 21. ὀμείζον ὀφείλουσιν ἀφορίζεσθαι καὶ χωρίζεσθαι καὶ βουκινάτωρες καὶ σαμιάτωρες, &c. Similia habet Mauricius, lib. 12. cap. 7. in Jure Græco-Rom. lib. 3. pag. 232. occurit neſcio quis βασιλικὸς βουκινάτωρ. Codinus de Offic. σαλπίζουσι δὲ καὶ οἱ σαλπισταὶ ὁμοίως, καὶ οἱ βουκινάτωρες διὰ ὀργάνων ἀργυρῶν. Adde cap. 6. num. 29.

Βουκανίζειν, pro βυκανίζειν, *Buccinare*. Auctor Etymologici : ἶβις, ὄρνεον ὀφιοφάγον, καὶ ἶβιξ, εἶδος ὀρνέου κρακτικοῦ, ἐξ οὗ Ἴβυκος, ὄνομα κύριον, καὶ ἰβυκινῆσαι, ὅπερ κατὰ μεταφορὰν, λέγεται βουκανίσαι.

Βουκανιστὴς, *Buccinator*, in Gloſſis Gr. Lat. βυκανιστὴς, Dionyſio Halycarnaſſæo.

Βουκανιστήριον, *Buccina*, *Buccinum*, in iiſdem Gloſſis.

Βύκινον. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. βύκινον, ἡ σάλπιγξ, βυκινίζω, σαλπίζω· βυκανίζεται, σαλπίζεται. Anna Comnena lib. 11. p. 313. καὶ σημαίας τούτοις πλείους ἐπιδοὺς, — πρὸς δὲ καὶ βύκινά τε καὶ τύμπανα. & pag. 314. μετὰ βυκίνων καὶ τυμπάνων. Conſtantinus in Tact. p. 39. ἀλλὰ τοσοῦτον ὅσον δύναται ἀκούειν φωνὴν βουκίνου ἢ σάλπιγγος. Hinc dictus locus βύκινον, Conſtantinopoli, quòd olim ſupra murum eſſent σάλπιγγες χαλκαῖ, de quo diximus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana.

Βυκινάτωρ, *Buccinator*. Conſtantinus in Tacticis, pag. 51. ἔχει δὲ ἔγγὺς αὐτοῦ καὶ βυκινάτορας μικρῶν βυκίνων καὶ μεγάλων, &c.

ΒΟΥ͂ΚΚΗ, *Bucca*. Gloſſæ Græcobarb. ἀγχουνίζεται, ἐντρίβεται τὰς παρειὰς, τρίβει τὰς βούκκας της. Rurſum : γνάθον, βούκκαν· ὅπου ἔχει μεγάλας βούκκας.

Βουκίον, βουκίον, *Buccea*, *Panis*. Dorotheus Doctr. 11. καὶ εὑρέθη ὅτι ἔκλεπτεν ὁ ἀδελφὸς ἐκεῖνος βουκκία, φουνκία, συκία, κρομμύα. *Fabas* vertit Interpres : unde illius exemplar κουκία habuiſſe exiſtimare licet. Idem doctr. 21. ἀπολέσαι τὸ βουκίν σου εἰς ὅλα τὰ ἑφθά. Apophthegmata Patrum in Antonio, num. 34. γευσάμενοι τὸ μικρὸν βουκὶν αὐτοῦ ὥραν ἐνάτην. Anaſtaſij Hodegus, pag. 10. ὁ ἄρτος, καὶ τὸ ψωμίον, καὶ τὸ βουκίν. Prochoprodromus MS. de ſua paupertate lib. 1.

> Καὶ νὰ τὸ ἔκτουγα βούκιν ὡς καὶ τὸ δίκαιον εἶχε.

Infrà :

> Καὶ πρώτην βούκιν ἔβαλεν, καὶ δευτέραν καὶ τρίτην.

Βουκκίων, *Bucco*. Gloſſ. Lat. Gr. *Buccones*, Παράσιτοι, Βουκκίωνες.

Βούκελλος, *Buccella*, *Buccea*. Conſtantinus lib. 1. de Themat. cap. 6. βούκελλος, τὸ κριθελαιοειδὲς ψωμίον καλεῖται. Vide βουκελλάτον.

Βουκκίζειν, *Ientare*, *Guſtare*, à bucceis panis, quas in Jentaculo comedebant, ut eſt apud Galenum

lib. 2. περὶ συνθ. φαρμ. Gloſſ. Lat. Gr. *Guſtare*, βυκκίσαι. *Ientare*, βυκκίσαι. *Ientat*, βυκκίζει.

Βυκκισμὸς, *Ientaculum*, in Gloſſ. Gr. Lat.

Βυκκίσμη, *Guſtarium*, in Gloſſ. Lat. Gr. ſcilicet *Merenda*, *Antecæna*: hoc eſt cibus ille quem ſumimus inter prandium & cænam: noſtris, *le gouſter*.

ΒΟΥ΄ΚΛΑ, *Bucula*, *fibula*. Vide Gloſſ. med. Lat. Nicetas Barbarogr. in Manuele lib. 3. num. 2. χλαμύδα ἐνδεδυμένος ἀστεοῦσαν, περὶ τὸν δεξιὸν ὦμον μετὰ περοναρτίου, ἤτοι βούκλας, ἠσφαλισμένην. Ubi Codex alter, περονημένην habet.

ΒΟΥ΄ΚΛΑ, *Lecythus*. Zoſimus Panopolita MS. de Caminis: καὶ τὸ μάλαγμα τὸ διὰ σκωρίδιν βάλε ἐμφανῶς, καὶ πῆξον τῇ αἰθάλῃ τοῦ θείου τοῦ ἀναθυμιωμένου, ἵνα γένηται ὡς κιννάβαρις· εἶτα βαλὼν εἰς βούκλας, ἢ λπκύθια, καὶ ἐκτείνας, χῶσον, ὡς ἔχει ὄπισθεν. Idem de ſacra & divina arte: μετὰ γὰρ τὴν τοῦ ὕδατος τοῦ Υ. παρ' αὐτοῖς πῆξιν ἐν βυκλαρίῳ βαλλόντες εἰς ἄγγειον ὀπτῶσι λάβρως, &c. Infrà: πῆξον γάρ, φησι, καὶ στρέψον καὶ μετάβαλλε βούκλας, καὶ ὄπτα. Rurſum: πρῶτον φανοῦ λεκυθίων, ἔπειτα κηροτακίδων, ἢ πηξάδων, ἢ βουκλῶν.

ΒΟΥ΄ΚΟΛΟΝ, *Bucula*, *pars media extans Clypei* ſeu *ſcuti*. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 16. καὶ πυκνούμενοι σφίγγονται πρὸς τὸν τεταγμένον τόπον, κατὰ βάθος καὶ μῆκος τοσοῦτον, ἵνα οἱ μὲν ἔμπροσθεν τεταγμένοι ἐκ πλαγίου εἰς τὰ βούκολα ἀλλήλων ἐγγίζωσιν, οἱ δὲ ὄπισθεν κατὰ νῶτον ἀλλήλοις σχεδὸν κολλῶνται. Infrà: καὶ οἱ ἔμπροσθεν κατὰ τὸ πυκνῶσαι τὰ σκουτάρια αὐτῶν, μέχρι τοῦ ἐγγίζειν τοῖς βουκόλοις κατασκεπόντες προσπεπλασμένους τὰς γαστέρας αὐτῶν μέχρι τῆς κνήμης· οἱ παρεστῶτες αὐτοῖς ὄπισθεν ὑπερανέχοντες τὰ σκουτάρια αὐτῶν, καὶ ἀναπαύονται εἰς τὰ βούκολα τῶν ἔμπροσθεν, σκέπουσι τὰ στήθη, καὶ τὰς ὄψεις αὐτῶν. Vide ibi Schefferum, pag. 525. & Gloſſ. med. Lat. in *Bucula*.

ΒΟΥΚΡΑ΄ΝΙΟΝ, *Vitis nigra*, Interpol. Dioſcor. cap. 764.

ΒΟΥ΄ΛΑ, *Globulus*, *ſpharula*, Gallis, *Boule*. Euſtathius ad Iliad. λ. v. 34. quo loco Clypei ornatum deſcribit, ἐν δὲ οἱ ὀμφαλοὶ ἦσαν ἐείκοσι κασσιτέροιο λευκοί, &c. ubi idem Euſtathius ἐν δὲ οἱ ὀμφαλοὶ, ὅ ἐστι βοῦλαι, ἦσαν ἐείκοσι κασσιτέροιο.

ΒΟΥΛΑ͂Ν, *Mergi*. Hiſtoria Politica, pag. 10. καὶ ἀφέντες σκεύων Μπεμπάρδων λεγομένην, ἐκ τοῦ κατέργου, ἐβούλησαν τὴν τριβοῦδαν, καὶ ἀπεπνίγησαν οἱ θαυμαστοὶ νέοι ἐκεῖνοι, καὶ ἐν ὕδασιν ἐπνίγησαν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ τὸ καράβιν ἐβούλησε, κ' οἱ ναύταις ἐπνιγήκα.

Alibi:

Λαβεῖ πυ ὁ Κόμης, Κάτεχε, αὐτῆς ἐβουλήθη,
Γίνονα παιδὶν ὀπόθανε νὰ καλίβη 'ς τὰ βύθη.

Agapius in Geoponico, cap. 202. διὰ νὰ μὴ βουλᾶς εἰς τὸ πέλαγος.

ΒΟΥ΄ΛΒΑ, *Vulva*. Alexander Trallianus, lib. 7. cap. 12. οἷόν ἐστιν ἤτοι βούλβα καλουμένη, καὶ τὸ στέρνιον, καὶ ἀστακοί, καὶ ἴσικοί.

Βυλβίον, eâdem notione, apud eundem lib. citato, cap. 1. καὶ βυλβίον, καὶ στέρνιον τούτοις ἐπιτήδειον, καὶ οἱ σκληρόσαρκοι ἰχθύες. & cap. 5. στέρναν καὶ βούλβιον, καὶ δαμαλῶν πόδας.

ΒΟΥ΄ΛΒΑΚΑΝ, *ſtercus bovillum*, apud Nicolaum Myrepſum ſect. 1. cap. 298. Cod. MS. Editi verò 304.

ΒΟΥΛΓΙ΄ΔΙΟΝ, *Saccus*, *ſacculus*. Suidas: Κώρυκος, θυλάκιον, τὸ παρ' ἡμῖν βουλγίδιον. θυλακός, βουλγίδιον, apud Nicetam Græcobarb. in Manuele lib 6. num. 4. Manuel Malaxus in Chronico MS. pag. 492. καὶ μυλάρια εἴκοσι μετὰ βουργίδων τεσσαράκοντα, εἰς καθὲν μυλάριον δύο βουρδίδας. Ita MS. Infrà: καὶ οὕτως ἔπηρεν ὁ εὐνοῦχος πιττάκιον, καὶ ἔβαλεν εἰς πᾶσαν μέσα βουλγίδα χρυσάφι κεντηνάρια δύο. Codinus in Orig. Conſtantinopolit. num. 142. καὶ ἡμιόνες μετὰ βουλγιδίων εἴκοσι. Βουλγιστούλης, *Bulgetarius*, in Gloſſ. Græc. Lat. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Bulga*.

ΒΟΥΛΕΡΙ΄Σ, Arundinis ſpecies, φραγμίτης dicta Dioſcoridi. Neophytus in Gloſſis Jatricis: κάλαμος φραγμίτης, ὁ βουλερίς.

ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ΄, *Curiales*, vel *Decuriones*. Gloſſ. Gr. Lat. Βουλευτὴς, *Decurio*, *Curialis*. Gloſſæ Lat. Gr. *Curialis*, βουλευτὴς, βουλευτικός. S. Baſilius Epiſt. 264. εἶτα μικρὸν ἀσχοληθεὶς περὶ τὸ στρατόπεδον, πάλιν ἡμῖν ἐπῆλθε θυμοῦ καὶ φθόνου πνέων, καὶ πάντας μὲν μιᾷ φωνῇ τοὺς ἱερατικοὺς τῆς ἐν Καισαρείᾳ ἐκκλησίας παρέδωκε τῇ βουλῇ· ἐν δὲ Σεβαστείᾳ ἐκαθέσθη πολλὰς ἡμέρας φυλακρινῶν, καὶ τοὺς μὲν ἡμῖν κοινωνοῦντας βουλευτὰς ὀνομάζων, καὶ καταδικάζων τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν δημοσίων. Et Epiſt. 409. οὐ γὰρ δή που τὸ παιδίον εἰς βουλευτὰς συντελέσει, ἢ ἐκλέξει τὰς εἰσφοράς, ἢ στρατιώταις χορηγήσει τὸ σιτηρέσιον, &c. Philoſtorgius lib. 7. cap. 4. τούς τε γὰρ ἐν κλήρῳ καταλημμένους, εἰς τὴν τῶν βουλευτῶν ἀνέστρεφε λειτουργίαν. Anonymus in Homil. MS. in Dominicam τῶν Μυροφόρων. Βουλευτὴς δὲ ἦν ἀξίωμα ὁ Ἰωσήφ, ὥσπερ εἴρηται, μᾶλλον δὲ λειτούργημα δημόσιον εἶχε, καὶ βάρος πολιτικόν, ὅπερ οἱ ἔχοντες ἀναγκάζονται τῆς ἀγορᾶς ἐπιμελεῖσθαι, τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν ἀγαθῶν ἔργων ἐπιλανθάνονται, καὶ πολλοὶ πολλάκις εἰς κίνδυνον περιπίπτουσι διὰ τὴν κακοπραγίαν τῆς ἀγορᾶς, καὶ τὸ βάρος τῆς ἐνοχῆς. Vide Julianum Imp. Epiſt. 11. & in Miſopogone, pag. 107. Baſilium Seleucienſem lib. 2. de Vita S. Theclæ cap. 20. Juſtiniani Nov. 17. 70. 151. Modeſtinum in l. 22. D. de Tutor. & Curat. Henric. Valeſium ad Euſeb. Hiſt. lib. 7. cap. 11. & Gloſſ. med. Latin. in *Curialis*.

Βουλευταὶ, apud Nicetam Barbarogr. in Alexio lib. 3. num. 2. in Cod. Edito exponuntur οἱ περὶ τὸ βασίλειον γραφεῖον ἐγγραφόμενοι.

Βουλευτικὰ λειτουργήματα, apud Julian. Epiſt. 25. *Functiones Curiales*.

Βουλευτήριον, *Curia*, *ordo*, in Gloſſ. Gr. Lat. S. Baſilius Epiſt. 294. inſcripta πολιτευομένοις Σαμοσάτων· οὐ πανταχοῦ δὲ οὕτω δόκιμον καὶ διαπρεπὲς ἐπ' ἀγαθοῖς ἔργοις τὸ βουλευτήριον, ὡς τὸ ὑμέτερον νῦν ἐπὶ τῇ σπουδῇ τῶν ἀγαθῶν ἔργων διαβεβόηται. Palladius in Vita S. Joannis Chryſoſtomi, pag. 136. de quibuſdam qui datâ pecuniâ ab Epiſcopo ordinati fuerant: Αὐταίρετοι ὁμολογοῦσι δίχα πολλῆς ἀνάγκης, ὅτι δεδώκαμεν ὡμολόγηται καὶ γεγόναμεν, τοιαύτην νομίσαντες ἀκολουθίαν, ἵνα δίξωμεν τοῦ βουλευτηρίου ἐλευθερωθῆναι. Infrà: ὁ Ἰωάννης πρὸς ταῦτα ὑπέσχετο τῇ συνόδῳ, ὅτι τὸ μὲν βουλευτηρίου ἐγὼ αὐτοὺς σὺν Θεῷ ἀπαλλάξω, ἀξιώσας τὸν βασιλέα. Socrates lib. 2. cap. 41. διόπερ ἀγανακτήσας ὁ βασιλεὺς, ἐπενόησε διασπεῖραι αὐτούς, νόμῳ κελεύσας, τοὺς ὑποκειμένους αὐτῶν δημοσίοις λειτουργήμασιν, τῇ ἰδίᾳ τύχῃ ὑποδίδοσθαι· καὶ γὰρ ἦσάν τινες ἐξ αὐτῶν λειτουργίαις ὑποκείμενοι, οἱ μὲν τῶν βουλευτηρίων. Sozomenus lib. 1. cap. 8. ἀρέσειν δὲ ἔχειν πάντας ἐνομοθέτησεν ὅσοι διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν καταδικάσθησαν μετοικεῖν, ἢ ἐν νήσοις, ἢ ἀλλαχόσε παρὰ γνώμην διατρίβειν, ἢ μετάλλοις ἐμπονεῖν, ἢ δημοσίοις ἔργοις, ἢ γυναικείοις, ἢ λινυφίοις ὑπηρετεῖν, ἢ βουλευτηρίοις ἐναριθμεῖσθαι, μὴ βουλευταὶ ὄντες πρότερον.

Βούλαρχος, *Accenſor*, Εἰσαγωγεὺς, Εἰσηγητὴς, in Gloſſ. Lat. Gr.

ΒΟΥΛΚΟ΄ΛΑΚΑ, Græculis dicitur ſpectrum illud ex corpore defuncti & dæmone compoſitum: præſertim verò peſſimi hominis & facinoroſi, ſæpéque etiam ab Antiſtite ſuo excommunicati cadaver, quod non ut reliqua demortuorum corpora defoſſa diſſolvuntur, atque in pulverem abeunt, ſed quaſi ex firmiſſima pelle conſtaret, per omnes ſui partes intumeſcit, atque diſtenditur, ut vix

flecti

flecti aliqua ſui parte poſſit, ſed cutis tanquam tympanum extenſa, eundem ac tympanum, ſi pulſatur, ſonum edit: quare & Τυμπανιαῖος dicitur. Corpus ſic deformatum dæmon ingreditur, & miſeris mortalibus infortunium parit. Sæpe enim ſub eo cadavere è ſepulchro egreſſus, per urbem & per alia loca habitata circumiens, & noctu potiſſimum, ad quam ſibi libuerit ædem, confertur, pulſatiſque foribus, aliquem ex accolis voce ſonora compellat. Si reſponderit, actum jam eſt de eo: altero enim die mortem obit. Si non reſponderit, ſalvus eſt. Hæc Allatius lib. de quorundam Græcor. opinat. n. 12. ubi plura Nomocanon ab eo laudatus: περὶ ἀνθρώπου ἀποθαμένου, ἐὰν εὑρεθῇ ἀκέραιος, ὃν ὁποῖον λέγουν βουλκόλακα, ἐὰν ἔστι ἀληθὲς, καὶ τινὰ τῶν εἰς αὐτόν. &c.

Βρουκολάκους vocat Franc. Richardus in Relat. de inſula S. Irenes, pag. 220. βρουκολάκας, pag. 282. & 398. ubi, ut & idem Allatius, vocem effictam putat à βοῦρκος vel βοῦρκα, *Limus*, *aqua putreſcens*, & λάκκος, *foſſa*, ſeu cavea in qua ſimilis limus fovetur: ita ut βουλκολάκαι dicti fuerint à fœditate.

ΒΟΥΛΛΑ, *Bulla*. Achmes Onirocrit. cap. 220. εἰ δὲ τὸ ὕειον ἔχει, βούλλας ἐρυθρὰς, εὑρήσει πλοῦτον διὰ χαράγματος.

Βοῦλλα, *Bulla*, *Sigillum Diplomati appenſum*: βοῦλη, apud Codinum de Offic. Palat. cap. 2. num. 27. Æneas in Polioreeticis MSS. ἐπιστολὴν γράψας περὶ τινῶν φανερῶς ἐν πλείοσιν ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιστολῇ τὸ αὐτὸ ποιεῖν ἐπισημαινόμενον γράμματα δὲ ὅτι ἐμφανῆ ὥσπερ ἐν βούλλῃ, &c. Martyrium SS. Petri & Pauli MS. ἦλθεν μετὰ τῆς βούλας. Anonymus Combefiſianus in Leone Phil. num. 26. καὶ βούλλῃ σφραγίσας χρυσῇ. Symeon Logotheta in Michaele Theophili F. n. 4. καὶ τὸ δοθὲν αὐτῷ χρυσίον τοῖς ἀποδέσμοις ἔτι περιειλημμένον, καὶ τῇ αὐτῶν βούλλῃ σεσημασμένον ἀποδείκνυσι. Jus Græco-Rom. Lib. 2. pag. 120. ἄχρι καὶ βούλλαν κάτωθεν ἀπηωρημένην, ἔχουσαν ἐξ ἀμφοτέρων μερῶν γράμματα, οὕτως ἔχοντα.

Ἐκ τοῦ σφραγῖδος ἴδοι τὰ γεγραφότα,
Κεστὴν Πεκύλλην ὃς θέλει γνωριζέτω.

Occurrit paſſim. Cùm verò duplicem hinc inde haberet figuram, δίπλυχος βοῦλλα dicitur in Manuelis Comneni Novella de Judicib. in cujus fine hæc adduntur: ἄχρι τὸ, Μηνὶ Μαρτίῳ ιδʹ. διὰ ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς βασιλικῆς καὶ θείας χειρὸς, καὶ τὴν συνήθη δίπλυχον βοῦλλαν. Et in Nov. de Feriis, κηρίνη βοῦλλη διπλύχου, ſed legendum δίπλυχος. In Bulla aurea Alexij Imp. apud Annam filiam lib. 3. pag. 84. ſcribitur, Matris ejuſdem σφραγῖδα, Μεταμόρφωσιν, καὶ τὴν Κοίμησιν, prætuliſſe. Imperatorum verò Conſtantinopolitanorum Bullæ cum figuris à nobis & aliis deſcriptæ viſuntur.

Βουλὴ, Symeon Theſſalonic. de Sacris ordinat. cap. 8. extr. ὁ δὴ καὶ ἀρχιεπίσκοπος ὑπογράφει, καὶ βούλῃ οἰκείᾳ σφραγίζει.

Χρυσόβουλλον, *Bulla aurea*, σφραγὶς χρυσῆ, apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 84. χρυσοσήμαντος γραφὴ, apud Zonaram in Alexio. Novella Baſilij Porph. de Eccleſiis: ἀμετάθετον ἔστι τὴν παροῦσαν διάταξιν οἰκείᾳ χειρὶ ὑποσημαινόμενοι χρυσῷ σφραγῖδι ὑπογραφεῖσαν διωρισάμεθα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Χαρτιὰ ἄγραφα ἔβαλωσιν μετὰ χρυσὸν βουλὸν τοῦ.

Infrà:

Χρυσὸν βουλὸν ἐποίκεν να ἔναι καὶ τῆς Τζακωνίας.

Nicetas in Manuele lib. 3. num. 4. ex Cod. Græcobarb. χρυσόβουλλον δὺς μετὰ λίθων λαμπρῶν. Ubi Codex alius, δοχεῖον ἐρυθροδάνου habet, quòd ſcilicet diplomata aureâ bullâ munita cinnabari ab Imperatore ſubſcriberentur, unde apud eundem Auctorem in Balduino, num. 1. pro ἐρυθρόγραφον, idem Codex Barbarogr. χρυσόβουλλον profert. & in Man. lib. 1. pro γράμμα ἐρυθροσήμαντον, idem Codex pariter χρυσόβουλον habet, nam ita hæc vox poſterior reperitur paſſim apud Scriptores hac notione. Novella Phocæ Imp. in jure Græco-Rom. pag. 223. καὶ τὸ παρὸν ἐξέθετο χρυσόβουλλον, εἰς ἐπικύρωσιν καὶ στερεότητα ὑποσημηναμένη ἐν αὐτῷ διὰ ἐρυθρῶν γραμμάτων, καὶ διὰ τούτων τὴν ἀλήθειαν φανερωτέραν ὑπαγορεύουσα, κοσμητὴν ὥσπερ δὲ τινα χρυσῆν τὴν ἀληθῶς σφραγῖδα ἀπαιωρήσασα, ἐν ἔτει &c. Leo Grammaticus, pag. 503. Ἀποστέλλουσι Πέτρον— Χρυσόβουλον ἐπιφερόμενον. Habetur paſſim in Baſilicis, in Jure Græco-Rom. apud Cantacuzenum lib. 1. cap. 48. lib. 2. cap. 2. In Hiſt. Concilij Florentini ſect. 2. cap. 23. 26. &c.

Χρυσοβούλλιον, & Χρυσοβούλλιον, eâdem notione pariter occurrunt, apud Conſtantinum de Adm. Imp. cap. 43. 45. 50. Leonem Grammat. in Leone Philoſopho, pag. 485. in Conſtantino ejus filio, pag. 495. 508. Continuatorem Theophanis, lib. 2. num. 20. lib. 3. num. 26. Anonymum Combefiſian. in eodem Porphyrog. num. 14. in Lacapeno, num. 48. rurſum in eodem Porph. num. 40. Symeonem Logothetam in Leone Phil. num. 23. in Porphyrog. n. 14. &c. Crebrò etiam

Χρυσόβουλλος λόγος. Joannes Metropol. Euchaïtorum, pag. 47.

Τὸν χρυσόβουλλον ἀντανασπάσας λόγον.

Ita Theophylactus Bulgar. Archiep. Epiſt. 30. 43. Anna Comnena, pag. 60. 62. 79. 85. 105. 159. 202. 313. 407. 456. 485. Pachymeres lib. 7. cap. 2. Cantacuzenus lib. 3. cap. 53. Novellæ Impp. in Jure Græco-Rom. pag. 102. 126. & alibi non ſemel.

Μολιβδόβουλλον, & μολιβόβουλλον, *Bulla plumbea*. Salutation. Epiſtolar. Pontif. de Patriarcha Conſtantinopol. μολιβόβουλλα δὲ κεῖται εἴς τε τὰ βασιλικὰ πιττάκια, καὶ τὰ Δεσποτικὰ, καὶ τὰ πρὸς Δεσπότας, καὶ Σεβαστοκράτορας, καὶ Καίσαρας ὁποῖοί εἰσι, καὶ πρὸς Ῥῆγας πάντας, καὶ πρὸς τοὺς Πατριάρχας, καὶ τοὺς Καθολικοὺς Ἀρχιεπισκόπους. Sancitum Germani Patr. Conſtantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. p. 235. ἡ συνήθης μολιβδίνη βοῦλλα, καὶ ὄπισθεν ἐν τῇ συμπήξει τῆς βούλλης, τῷ μηνὶ Ἰουλίῳ, ἐπινεμήσει ιʹ. Aliud Sancitum ejuſdem Patr. p. 296. ἀπῃώρητο δὲ καὶ κάτωθεν μολιβδίνη βοῦλλα, ἔχουσα ἐν μὲν τῷ ἑνὶ μέρει τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου παλάμαις φέρουσαν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ γράμματα ταῦτα· Γερμανὸς ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης. Adde Sancitum 2. Manuelis Patr. Conſtantinopol. ibid. pag. 242. & Sancitum 1. Alexij Patr. Conſtantinopol. pag. 256. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinop. οἱ αὐτοῦ θορυβούμενοι θεράποντες ἑπτὰ σάκκους πλήρεις, ἐσφραγισμένους μολίβδῳ, εἰς τὸ πλησίον ἐνέπεσαν καλαμῶνα καταχρυβέντες. Leontius Epiſcopus Neapoleos Cypri in Apolog. 5. pro Chriſtianis: καὶ ὥσπερ ὁ κέλευσιν βασιλέως δεξάμενος, καὶ ἀσπασάμενος τὴν σφραγῖδα, οὐ τὸν πηλὸν ἐτίμησεν, ἢ τὸν χάρτην, ἢ τὸν μόλυβδον, ἀλλὰ τῷ βασιλεῖ τὴν προσκύνησιν καὶ τὸ σέβας ἀπένειμεν. Vide Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 2. cap. 23.

Κηρόβουλλον, *Bulla cerea*. Salutat. Epiſtol. Pontif. de Patriarcha Conſtantinop. εἰς δὲ τοὺς ἄλλους πάντας Μητροπολίτας τε καὶ ἄρχοντας, κηρόβουλλα, εἰς μόνον δὲ τῆς Ῥωσίας πέμπουσι μολιβόβουλλον. Novella 7. Alexij Comneni, de foro Clericorum: κἂν διὰ κινναβάρεως ὑποσεσημασμένη τυγχάνῃ, κἂν τὴν κηρόβουλλον σφραγῖδα φέρηται, &c. Alia Manuelis Comneni: καὶ ἡ διὰ κηροῦ συνήθης σφραγίς. Alia ejuſdem Novella de Homicidis: διὰ ἐρυθρῶν γραμμάτων τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βα-

σιλέως τὴν συνήθη δίπτυχον, καὶ κηρίνην βύλλωσιν. Sancitum 3. Manuelis Patr. Conſtantin. lib. 3. Juris Græco-Rom. p. 245. ἔχει τὸ, Μηνὶ Ἰουλίῳ, ἐπινεμήσεως ή. διὰ τῆς Πατριαρχικῆς χειρὸς, καὶ τὴν κηρίνην πρασίνην σφραγῖδα. Vide pag. 271. Enimverò inprimis obſervandum, Patriarcham quaſdam Epiſtolas ſeu chartas ſubſcribere tantùm, aliis bullam apponere, alias denique nec ſubſcribere, nec iis bullam apponere. Neque enim ſubſcribit aut bullam apponit, cùm ſcribit ad Imperatorem, ad Deſpotam, ad Deſpœnam, vel Sebaſtocratorem, aut Cæſarem, ſiquidem Romani ſeu Græci ſint. Tum verò τίθεται ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τὸ ὄνομα πρὸς ὃν γράφει πρῶτον· εἰς δὲ τὸ ἄλλο μέρος, τὸ τοῦ Πατριάρχου, ἔνθα οὐ κεῖται ἡ βούλλα. Ad alios verò proceres, atque adeò ipſos Imperatoris conſanguineos, γράφει ὁ Πατριάρχης τὸ αὐτοῦ ὄνομα πρῶτον ἔνθα κεῖται ἡ βούλλα, οἷον, Ἰσαὰκ ἐλέῳ Θεοῦ· εἰς δὲ τὸ ἄλλο μέρος, τὸ ὄνομα τοῦ πρὸς ὃν γράφει· εἰς δὲ τοὺς ἄλλους ἄρχοντας ὅπου κεῖται ἡ βούλλα, γράφουσι πρὸ μὲν τῆς βούλλης Πατριαρχικὸν, μετὰ δὲ τὴν βούλλαν, εἰς τὸν δεῖνα. οὕτω καὶ εἰς τοὺς Μητροπολίτας μέχρι μὲν τοῦ δεκάτου θρόνου τίθεται τὸ τοῦ Πατριάρχου ὄνομα. εἰς δὲ τοὺς ἑξῆς πάντας, Πατριαρχικόν. Cæteris denique inferioris ordinis dum ſcribit, Bullam non apponit, ſed tantùm plicat Epiſtolam quadrangularem, & ſcribunt inſcriptionem, &c. Hæc exſcripta ex ſalutat. Epiſtol. Pontif.

Βουλλεύειν. *Bullare, Bullam apponere.* Nicetas in Manuele lib. 7. num. 2. ὁ δὲ ὡς κερδοσυλλέκτης πρεσβεύει, καὶ τὰ φασκώλια σφραγῖδι διασημαίνεται, ἃ ἔμελλον εἰσφέρεσθαι Βασιλεῖ. Ubi Cod. Barbarogr. βυλλεύει habet. Perperam σακκέλια hîc excripſit Meurſius. Euſebius Monach. in Vita S. Philippi Presbyt. num. 22. δείξαντες αὐτῷ καὶ τὴν πεμφθεῖσαν μολύβδῳ βεβυλλωμένην ἐπιστολήν.

Βυλλοῦν, vel βυλλώνειν, eâdem notione. Synodus Trullana Act. 3. πρὸς τούτοις καὶ τὰ αὐθεντικὰ συνοδικὰ βεβυλλωμένα. Act. 14. τὸ αὐθεντικὸν συνοδικὸν γράμμα τῷ ἐν ἁγίᾳ τῇ μνήμῃ τοῦ Θωμᾶ βεβυλλωμένον. Et Act. 15. καὶ προσεκόμισεν ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος Πολυχρόνιος χαρτίον βεβυλλωμένον διὰ βούλλας ἐκτυπούσης μονόγραμμα Πολυχρονίου. Theophanes an. 25. Copronymi: ἐν τούτοις οὖν ἀποστείλας ἐβύλλωσεν τὸ Πατριαρχεῖον. Vita MS. & Apocrypha S. Amphilochij Epiſc. Icon. εὐθέως δὲ ἐξῆλθεν εἰς τὰς τῆς πόλεως ἐκκλησίας προσεύξασθαι, καὶ ἦσαν πᾶσαι ἐσφραγισμέναι καὶ βυλλωμέναι. Emmanuel Georgillas de mortalitate Rhodi MS.

Τόσον καιρὸν ναυρίσκεται κλεισμένα βυλωμένα.

Salutationes Epiſtolar. Pontific. τινὰ πιττάκια οὔτε ὑπογράφει, οὔτε βυλώνει. Catalogus Offic. Eccl. Conſtantinop. Medonij: ὁ Λογοθέτης τὴν βυλλὴν ὑποκρατεῖ τοῦ Ἀρχιερέως βυλώνει πᾶσαν γραφήν. Occurrit præterea apud Anonymum Combefiſianum in Porphyrog. num. 4. Sguropulum in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 2. cap. 31. 38. ſect. 12. cap. 3. Malaxum in Hiſt. Patr. pag. 135. 136. &c.

Ἀποβυλλοῦν, *Disbullare, Diſſigillare, Bullam reſignare.* Leontius Epiſcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ἐπιδοθέντος δὲ αὐτῷ τοῦ πιττακίου, καὶ ἀποβυλλωσάντων ἐκεῖνον εὐθέως, &c. Occurrit etiam in Concil. Oecumen. III. Act. 15.

Βύλωμα, Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Βυλώματα, ἐξορίσματα ἔξω ἀπὸ τὴν χώραν.

Id eſt, Literæ Principis quibus quis in exilium agitur.

Βυλλωτὴς, apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 3. cap. 5. 8. ubi Interpreti eſt *Sigilli cuſtos.*

Βυλλάτος, *Bullatus.* Suidas in Etymologico: Σατὴν, μόδιος βυλλάτος. Mox: Σατ, μόδιον ἐστι βυλλάτον.

Βυλλωτήριον, *Bullatorium, Typus quo bulla imprimitur.* Harmenopulus lib. 6. tit. 14. §. 26. & Gloſſ. Baſilic. Μονήτα δὲ καλεῖται τὸ ἀρχέτυπον σφραγιστήριον ἢ βυλλωτήριον, μεθ' οὗ ὁ τῶν νομισμάτων τύπος διαχαράττεται. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinop. ſub fin. δι' αὐτοῦ κλέπτει μὲν τὰς σφραγῖδας τῶν βυλλωτηρίων τῶν ὅλων μητροπολιτῶν. Miracula S. Menæ Mart. δυσηρέθη ἀστὴς, μόνου τοῦ ἐγχειρίου αὐτοῦ ἀπολεσθέντος σὺν κλειδίῳ καὶ βυλλωτηρίῳ χρυσίῳ ὄντι. Ita MS. Cod. Auctor Etymolog. τύπος παρὰ τὸ τύπτω τοῦτο, ὥσπερ εἰς τὸ βυλλωτήριον τυπτόμενος ὁ μόλιβδος τύπον ποιεῖ, καὶ εἰκόνα ἀποτελεῖ, &c. Balſamon in Meditat. de Patr. pag. 458. ubi de Chartophylace: τὸ βυλλωτήριον, τὸ παρὰ τῷ στήθει τοῦ Χαρτοφύλακος ἀπῃωρημένον, ὡς εἴωθε, δοχεῖον καθεστηκότι λογικοῦ παντοίου σπουδάσματος, (τοῖς γὰρ ἀξίοις, φησὶ, δοτέον τὰ ἀξιώματα) δι' οὗ τοὺς ὀλοθρεύοντας ἀσφαλίζεται σὺν σφραγῖδι καὶ χάρτῃ, τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐπιστρέφει σὺν γραφίδι καὶ μέλανι, &c. De hoc more Sigillorum typos ad pectus geſtandi, Vide Gloſſ. med. Lat. in *Sigillum.*

Βυλλιναὶ ἐπιστολαὶ, apud Theophylactum in Acta Apoſtol. pag. 210. βίβλιναι, ibidem.

ΒΟΥ͂ΛΟΣ. Scholiaſtes Ariſtophan. in Equites: εἰώθασι γὰρ αὐτοὶ τὰ λίπη καταλείμμοντες βάλλειν εἰς τὸ φύραμα, καὶ οὕτω πληροῦν τοὺς βούλους.

ΒΟΥΛΑΣΟ῾Σ, *Vulſus, convulſio, Ruptura inveterata pulmonis:* morbus Equorum. Hippiatrica lib. 1. cap. 7. ὅτε μὲν ἀρχὴν ἔχει ἡ τοῦ πνεύμονος ῥῆξις, Πνευμόῤῥαξ καλεῖται τὸ πάθος. καὶ ἔστιν εὐίατον· ὅτε δὲ χρονίζον τὸ πάθος ὕπόπυον τὸν πνεύμονα ἐργάζεται, τότε πνευμονία λοιπὸν καλεῖται, καὶ βουλασοὶ, καὶ ἔστι λοιπὸν δυσθεράπευτον.

ΒΟΥΜΑ΄ΝΙΟΝ, τὸ βούγλωσσον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. *Bugloſſum.*

ΒΟΥΜΠΑ΄ΡΔΑ, Μπομπάρδα, Πουμπάρδα, Λουμπάρδα, *Bombarda,* Tormentum bellicum, de quo egimus in Gloſſ. med. Lat.

. Βουμπάρδα, apud Joannem Cananum de Bello Conſtantinopol. pag. 159. &c.

Μπομπάρδα, in Hiſtoria Politica, p. 41.

Πουμπάρδα. Hiſtoria MS. Beliſarij:

Σύρνουν μπουμπάρδες περισσαῖς, γύρονται πάντες τείχου.

Threnus MS. de capta à Turcis Conſtantinopoli:

Ἐκείνη μέγα σκολειὴ, ἡ ἀσαποκαϊμένη,
Τῆς τρίτης τῆς ἀσβεσθῆς, τῆς μαβρογελασμένης,
Τῆς θυοκαρβουνοκαύτης, πουμπαρδοχαλασμένης.

Πουμπαρδιέρδες. Eadem Hiſtoria Beliſarij:

Σκεύη καὶ πουμπαρδιέρδες, τομφέκια συρποτίνας.

Λουμβάρδα, in Corona pretioſa, *Machina,* Σκεύη.

Λουμπάρδα. Malaxus in Hiſt. Patr. Conſtantinopol. pag. 161. καὶ ἀπὸ τὰς λουμπάρδας, καὶ ἀπὸ τὰ τουφέκια, καὶ ἀπὸ τοῦ πλήθους τοῦ λαοῦ, ἐσκοτείνιασεν ὁ κόσμος. Idem in Chron. MS. pag. 824. διάτι τὰ τείχη ἐχάλασαν ἔσοντας ὁποῦ ἔδωκαν μὲ μίσι μεγάλην λουμπάρδαν. Ita infrà paſſim. Hiſtoria politica pag. 10. καὶ ἀφέντες σκευῶν τὴν λουμπάρδαν λεγομένην, ἐκ τῶν κατέργων, ἐβούλησαν τὴν τριβοῦδαν. Phortius lib. 1. de Re militari:

Λουμπάρδας πασῶν λεγαίων,
Καὶ πάντων τῶν ἀναγκαίων.

Et lib. 2.

Ποίησε καὶ τρενσίερας
Μετὰ τὰς λουμπαρδιέρας.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Λουμπάρδες νάχει μπρούτζινες, τουφέκια γεμισμένα.

ΒΟΥ΄ΝΕΥΡΟΝ, *Flagellum è nervis bubulis,* βουνδένδρον, hodie. Μάστιγες βύρσης ὠμῆς, in Actis S. Acepſimæ, num. 17. τοῖς βοείοις μαστίζεσθαι, num. 21. βοείαις ξηραῖς ἀποξέεσθαι, num. 29. Heſychius: Κίστηρις, βούνδρον.

Digitized by Google

βούνδρον. Geraſimus Vlachus: βούνδρον, *Bovis nervus*, τὸ τοῦ βοὸς νεῦρον. Evagrius lib. 6. cap. 7. τὸν καλύτερον νεύροις αἰκισθέντα. Vita S. Theophanis Confeſſoris, numero 18. προστάξας βουνεύροις τριακοσίοις τότε στέρνα, καὶ τὸν νῶτον καταξάναντα ἐᾶσαι πάλιν ἐν τῇ εἱρκτῇ. Vox paſſim obvia, præſertim in Vitis & Martyriis Sanctorum: S. Niconis num. 18. SS. Alphij & Soc. num. 19. S. Georgij, num. 13. S. Nicolai Studitæ, pag. 909. 910. S. Baſilij jun. num. 4. 17. in Menologio Baſilij 1. 7. Martij, 9. Maij, in Synaxariis ſingulis ferè paginis, apud Theophanem an. 5. Phocæ, an. 25. Copronymi, an. 5. Leonis Chazari, Symeonem Logothetam in Porphyrog. num. 4. Cedrenum, pag. 498. Achmetem in Onirocrit. cap. 17. 90. 221. Conſtantinum Manaſſem, pag. 70. Joannem Cantacuzenum lib. 4. cap. 15. &c.

Βουνδρίζειν, *Nervis bubulis cadere*. Leo Grammat. in Theophilo: βουνδρίσας αὐτοὺς μέχρι αὐτοῦ τοῦ θανάτου.

Μύνεβρος, Μύνδρος, pro βούνεβρος, ſeu βούνδρος. Gloſſæ Græcobarb. Κέδικ, Μάστιξ, βούνδρος, Μύνεβρος, Σκυρτζιά. Alibi: Αβεστλὼ, Μαστιγίον, ἐκεῖνον ὅπου δέρει τοὺς πλανεμένους μὲ τὸ βούνδρον, ὃ ἄλλοι μύνδρον λέγουσι.

ΒΟΥΝΊ, *Tumulus, collis*, βουνός. Βουνάκι, *clivus, colliculus*, βουνίδιον, γηλόφος. Agapius in Geoponico, cap. 70. διὰ τὶ τὰ ἄγρια ζῶα εἶναι εἰς τὰ ἐσώτερα βουνά, &c.

Βουνόπουλο, *Tumulus*, λόφος, in Corona pretioſa.

Βουνίταιον, eâdem notione. Anonymus περὶ κατασκ. ἐπλ. Γνώρισμά τι γίνεσθω, ἢ τάφρος μικρὸς, ἢ ἀπὸ χωμάτων βουνίταια, ἢ λιθοσωρεῖαι.

Βουνάρομαν, βούνομαν, *Tumulus*. Gloſſ. Græcobarb. τὸ σώρευμα, ἢ σώρεμαν, ἢ βούνεμαν, ἢ βουνάρομαν, ἢ βουνάειον.

ΒΟΥΝΌΠΛΑΓΟΝ, *Plaga montuoſa*. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Εὑρίσκεται πρὸς μεσημβρίαν ἐκεῖνο ἔξω τοῦ κάστρου,
Ὅ κάτω ἕνα βουνόπλαγον, τεῖχος γὰρ καὶ σπίλαιον.

ΒΟΥ͂ΠΕΣ, *Boves marini*, Feſto *Boca*. Schol. Oppiani lib. 1. Hal. v. 110. βῶκες, βῶπες. Symeon Magiſter de Quadrupedibus, MS. βῶπες, οἱ παρά τισι λεγόμενοι βῶπες, καὶ γῶπες, &c.

ΒΟΥ͂ΡΓΟΝ, *Burgum*. Euſtathius de Tempor. intervall. ὁ ἐπὶ τριάκοντα ἔτη μείνας ἐν κολλεγίῳ, ἢ βούργῳ, τουτέστιν ἐν οἴῳ δήποτε συμβλαίῳ, ἵνα ἐνάγηται περὶ γεωργίας. Vide Gloſſ. med. Lat.

Βουργέσιος, *Burgenſis*, de qua voce in Gloſſ. med. Lat. Diploma Rogerij Siciliæ Comitis, to. 1. Italiæ Sacræ: ἡμέτεροι ὑπήκοοι τοῦ ἡμετέρου κράτους, βαρόνιοι, βουργέσιοι, καὶ στρατιῶται. Joan. Cinnamus lib. 6. n. 10. τὰς μὲν τοι ἐν Βυζαντίῳ ᾠκημένοις αὐτοῖς, τοὺς κατ' ἐμπορίαν παραβαλλόντων Οὐενετίκων ἀποδιελών, βουργεσίους τῇ Λατίνων ἐκάλεσε φωνῇ, πίστεις αὐτοὺς δεδωκότας σφᾶς εὐνοεῖν μοσυνῇ Ῥωμαίοις διὰ βίου τηρήσειν τὸ δοῦλον. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἀρχιερεῖς καὶ βουργέσιοι, μικροί τε καὶ μεγάλοι.

ΒΟΥΡΔΟΥΛΙΖΕΙΝ, *Flagellare*, βουρδουλισμὸς, *Flagellatio*. Vox formata è *Burdonibus*, baculis ita dictis, ut docuimus in Gloſſ. med. Lat. Vide in βέρδων. Alexius Rharturus doctr. 14. τί σημαίνει ἡ λόγχη, αἱ ἄκανθαι, τὰ ῥαπίσματα, αἱ ὕβρεις, ὁ βουρδουλισμὸς, τὰ ἐμπτύσματα, τὸ ὄξος, ἡ χολὴ, καὶ ἄλλος ὁ σταυρὸς; & mox: τὸν ἐρράπισαν, τὸν ἐβουρδούλισαν, τὸν ἐσταύρωσαν. Rurſum: ἄλλα ὑπέμεινε τὴν τιμωρίαν, ἡ κεφαλὴ τὰς ἀκάνθας, αἱ σιαγόνες τὰ ῥαπίσματα, τὸ πρόσωπον τὰ ἐμπτύσματα, τὰ ὦτα τὰς βλασφημίας, ὁ νῶτος τὸν βουρδουλισμόν.

ΒΟΥΡΔΟΥΝΆΡΙ, *Trabs, Tignum*, δοκὸς, ἐμβόλιον. Vide βέρδων.

ΒΟΥΡΊΧΟΣ, *Burichus*. Gloſſ. Lat. Gr. *Mannis*, βουρίχοις.

Βουριχάλιος, *Burichus*, ut rectè interpretatur Salmaſius ad Hiſt. Aug. pag. 211. non verò *inſtratum Equi*, ut Meurſius. Teſtamentum S. Gregorij Nazianzeni: ἐν ἐσθῆτι σηρικῇ, ἢ λινῇ, ἢ ἐρέᾳ, ἢ βουριχαλίοις περιελέλειπται. Chronicon Alexandrinum an. 8. Theodoſij jun. Ἐκομίσθη ἐν ΚΠ. διὰ τῆς χαλκηδονησίας σκάλας λείψανα Ἰωσὴφ τοῦ υἱοῦ Ἰακώβου καὶ Ζαχαρίου — βασταζόντων τὰ αὐτὰ λείψανα ἐν γλωσσοκόμοις δυσὶν, Ἀττικοῦ Πατριάρχου ΚΠ. καὶ Μωϋσέως ἐπισκόπου Ἀντάραδου Φοινίκης, καθεζομένων αὐτῶν ἐν βουρριχαλίοις. Vide Πουριχάριος.

ΒΟΥ͂ΡΚΑ, βοῦρκος, *Limus*, non quilibet, ſed qui jam putreſcenti aquâ maceratus, peſſimam exhalat mephitim. Ita Allatius lib. de Opinat. Græcor. num. 12.

Βουρκώνειν, pro βουρκοῦν, *in cœno volutare*. Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

Τότε νουτρίμια ἄρχησε τὰ μάτια τοῦ βουρκώνει.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ποῖος ἄτον ὅπως ἔσπειρε, καὶ ποῖασι κυκλοπόσια.
Καὶ αὐτὴν ὅλο τὸ λέγει, τὰ μάτια της βουρκόνει.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

Ἐτοῦτος νὰ παλάλησι τὴν θάλασσαν ἀπάνω,
Ὅταν βουρκώσῃ με χαλλεῦ, καὶ κύματι μεγάλα.

Βουρκωμένος, *Cœnoſus*, βορβορώδης. Threnus MS. de capta à Turcis Conſtantinopoli:

Κεκ ὑπερεδιάβαινε τὴν τρίτην βουρκωμένος.

Idem Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Ποῦ φαίνεται πολλὰ συχνὰ, θολὸς καὶ βουρκωμένος.

Βούρκωτος, & ὁλοβούρκωτος, eâdem notione. Idem Anonymus lib. 7.

Εἰς πᾶσαν τόπον φαίνεται μὲ ἦθος ἀγριωμένον
Ὁ Ἄρη ὁλοβούρκωτος μὲ χρῶμα μανιωμένον.

Βουρκανὸς, idem quod βοῦρκος. Joannes Damaſcenus in Synodica ad Theophilum Imp. pag. 117. τί νῦν ὁ ἕρπων σκολιὸς ὄφις ὁ ἀντίδικος τῆς ζωῆς ἡμῶν διάβολος, ὁ σπορεὺς τῶν ζιζανίων, ἄλλον τινὰ βουρκανὸν τῆς ἀσεβείας, καὶ τῆς αἱρέσεως, ... καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ λόγου ἀτρέπτου καὶ ἀναλλοιώτου σαρκώσεως ἤδη περὶ τὰς ρλ'. χρόνους τὴν ἀνίατον ταύτην, καὶ ἀθεράπευτον νομὴν διανέμων, τοιᾶδε προφάσει.

Βουρκότης, *Cœnoſitas*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Ἐκεῖ γὰρ τὴν βουρκότηταν, τὸν λογισμὸν ἐκεῖνον,
Ὁπουκτὴν πόρταν βγίνασι ἀγροὶ καὶ θυμωμένοι.

ΒΟΥΡΧΟΥΜΕΡΙΟΥΜ, ἀψίνθιον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Abſynthium*.

ΒΟΥ͂ΡΛΟΝ. Vide in βρύλλιον.

ΒΟΥΡΤΖΊΖΕΙΝ, *Polire*. Cod. Reg. MS. 618. f. 284. v. ἔπειτα ἔκβαλεν τοῦτο, θὲς εἰς ὕδωρ ψυχρὸν καθαρὸν, καὶ βούρτζιζε. Ita f. 286. Vide Μπρούτζο, & Μπουρίζειν.

ΒΟΥΡΧΟΥΜΆΘ, Afris, *Iovis barba*, χρυσοκόμη, apud Interpol. Dioſcor. cap. 638.

ΒΟΥΣΚΑΛΊΣ, *Bulla*, φυσαλίς. Nicetas in Iſaacio lib. 3. num. 2. καὶ ὡς σπαρτοὶ ἀνέδυσαν γίγαντες, κἂν ὡς πομφολυγώδη φυσήματα διακενα ὡς ἦν ἰδεῖν, ἀπέπνευσεν δὲ καὶ διελύοντο. Ubi Codex Barbarogr. καὶ ὡς βουσκαλίδες διάκενοι.

ΒΟΥΣΤΆΣΙΟΝ, *Bovile, Bovilium*, in Gloſſ. Lat. Gr. Lat. Gr. *Buſtra*, (leg. *Boſtar*,) βουστάσιον. Rurſum: *Bovilla*, (leg. *Bovilia*,) βοοστάσια.

ΒΟΥ͂ΤΑ, *Buſta*. Anonymus apud Meurſium: βοῦτα, Λατῖνοι τὰ ἐκ πυρᾶς καυθέντα λείψανα, παρὰ τὸ φῶ, τὸ λάμπω, ὅθεν φῶτα, τροπῇ τοῦ φ, εἰς β, καὶ ω εἰς ου, βοῦτα. Ita nugantur Græculi.

ΒΟΥ͂ΤΑ

BOΥ͂ΤΤΑ, Βυτίον, Βυτὶς, βυτλίον, βῦτζον, &c. *Vas, Dolium, Cupa, Lagena major.*

Βῦτα. Mauricius lib. 10. Strateg. cap. 4. δεῖ ἢ πίθους ὀστρακίνους, ἢ βύτας τελείας προσλιτεπίζειν, καὶ γεμίζειν ὕδατος. Leo in Tact. cap. 15. num. 75. habet, ἢ βυτλία τέλεια.

Βυτίον, idem Mauricius lib. 10. cap. 4. ἅμα δὲ πληρωθῆς τὰ δοχεῖα, πάλιν ἀποκενοῦν ἐν τοῖς πίθοις, ἢ βυτίοις τούτο. Codinus de Offic. Palat. cap. 4. num. 58. de *Clava* quam tenebat vice *Dicanicii Protalagator*: ἔχον εἰς τὸ ἄκρον κατασκευασμένον βυτίον. Id eſt, *in ſummitate deſinens in modum lagenæ inverſæ.*

Βύτινον. Heſychius: ἀμεσράγω, βυτίνω, πευβλίω. Vide Salmaſium ad Vopiſcum, pag. 408.

Βῦτις, in Gloſſ. Græcol. *Cupa.* Gloſſ. Lat. Gr. *Cupa*, ſeu *Vagna*, βῦτις μεγάλη, ἣν τινες γαυλὸν καλοῦσιν. Anonymus MS. de Tactica, cap. περὶ διαβάσεως ποταμῶν. διὸ οἱ μὲν πρὸ τῆς τοιαύτης τῶν ποταμῶν βύτεις συζεύξαντες, οἱ δὲ ἡμικυβωτίοις χρησάμενοι, τὸν ποταμὸν διεπέρασαν. Theodorus Hermopolites: εἴνυρα σκεύη λέγομεν, περὶ τὴν ληνὸν οἱ δὲ πίθοι, καὶ αἱ βύτεις, &c. Occurrit præterea in lib. 44. Baſilic. tit. 10. §. 4.

Βυτλίον. Chronicon Alexandrinum an. 13. Diocletiani: ἔβαλον αὐτὸν οἱ ἄλλοι μίκοι εἰς βυτλίον μεγάλην τοῦ βαλανείου γέμουσαν ὕδατος χλιαροῦ, &c. Leo in Tacticis, cap. 15. §. 75. βυτλία τέλεια, & ſeq. ἐν τοῖς πίθοις, ἤτοι βυτλίοις. Theomneſt. lib. 1. Hippiatr. cap. 34. pag. 124. ἔχων δὲ ἐν τῷ βυτλίῳ ὑπτεῦον κεντέτων, &c.

Βυτοποιὸς, *Dogarius*, in Gloſſis Philoxeni.

Βύτζον. Pachymeres lib. 11. MS. Reg. γενεῖσθαι δὲ αὐτόθεν κατὰ Ἰταλοὺς βύτζοις, καὶ τάρπαις, καὶ σανίσιν ἀσφαλισθέντων κύκλῳ, &c. Perperam in Edito, cap. 14. κατ' αἰγιαλούς. Agapius in Geoponico, cap. 190. γίνωσε πιπίει χοντροζακισμένον ἵνα μικρὸν τζυκάλι, ὅθεν νὰ χωρῇ εἰς τὸ πόρον τοῦ βούτζου.

Βουτζὴ, *Veges*, Ἀμφορεὺς, in Corona pretioſa.

Βουτζίον. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 2. ex Cod. Græcobarb. βουτζία εὔκαιρα ἔχοντα πίτερας ἐντός. Ubi Codex al. οἴνου δοχεῖα. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 12. καὶ οἴνου βουτζία δ'. ἃ δηπόμισαν πρότερον, καὶ ἄρτους, ψωμάλια πολλά. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ αὐλὴν καὶ θέλει κρασὶ βουτζία χωνάσας δέξω.

Joannes Cananus de Bello Conſtantinopol. pag. 196. ἀλλὰ καὶ τὰς ταύλας ὅπου ἦτρωῦαν, καὶ τὰ τυμπάνια τῶν βουτζίων ἔδειαν με σχοινία, καὶ ἐβάσταζαν ἀντὶ σκουταρίων. Hiſtoria Politica, pag. 9. ἦτα ἐποίησαν πάλιν σκάλας μετὰ βουτζίων καὶ σανίδων, &c.

Βουτζᾶς, *Doliarius*, Πιθοποιός.

Παραβοῦτι. Alypius Cretenſis in Geoponico, cap. 41. καὶ τότε νὰ φυλάγουν ἀκόμη ζεστὰ εἰς τὸ πιθάρι, ἢ παραβοῦτι, καὶ τὰ πατοῦσι δυνατά, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Butta.*

Βοῦτα, *Hydria.* Athanaſius de Imag. Berytenſi: τότε προσέθηκαν τῇ πλευρᾷ τοῦ κυρίου βούταν κατὰ τοῦ τόπου τῆς σφαγῆς τῆς λόγχης, ὅθεν ἐξῆλθε τὸ αἷμα καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἔπλησαν τὴν βούταν.

Βουτικλάριος, *Buticularius, cuparum vel lagenarum artifex.* Eſaïas Cyprius de Proceſſ. Spirit. Sanct. pag. 398. ταῦτα γὰρ πρὸς τοὺς χαλκέας, βουτικλαρίους, γουναρίους, — λέγει.

BOΥΤΤΑΜΑΡΙΑ΄, *Mergus*, avis, Αἴθυια.

BOΥΤΤΙ΄ΖΕΙΝ, Harmenopulo lib. 2. tit. 11. §. 3. βυθίζειν, *Immergere, Mergere*, βυθίζειν, καταδύειν. &c. Anonymus de Nuptiis Theſei: lib. 10.

Τὰ κέρατά του βούτιξε, γυρίζοντας ὁ κύκλος.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Εἰς τὸ νερὸ ἐβούτιξε, νὰ φύγῃ τὸ θυμόν του.

Agapius in Geoponico, cap. 41. καὶ βούτιξε ἵνα πρὸς ἵνα ἀεὶ βρασμένην θάλασσαν. Idem cap. 109. ὅταν τὰ μελαφύλλους, ἐὰν βουτήξῃς τὰς ῥίζας τοὺς εἰς τὴν κόπρον τοῦ βοδίου, γίνονται μεγάλα περισσότερα. Adde cap. 170.

Βουτιστὴς, Καλαβουτιστὴς, *Immerſor*, qui Baptizandum in Piſcinam baptiſterij immergit: Officium Eccleſiaſticum. Catalog. Offic. Eccl. Conſtantinopol. Medonij: ὁ βουτιστὴς, ὅταν εἴπῃ ὁ ἱερεὺς τὰς εὐχὰς τοῦ βαπτίσεως, λαμβάνει ὁ βουτιστὴς τὸ παιδίον, καὶ βαπτίζει αὐτόν. Catalogus Offic. M. Eccl. Allatianus, ὁ βουτιστὴς ἵσταται ἐν τῇ ἁγίᾳ κολυμβήθρᾳ, καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει τὰς εὐχάς· ὁ δὲ ἀρχιερεὺς σφραγίζει τὸ ὕδωρ· ὁ δὲ βουτιστὴς βουτίζει τὸν μέλλοντα βαπτισθῆναι. In Choro ſiniſtro collocatur in alio Cod. Allatiano. Vide Goarium ad Euchol. pag. 268. 289. & Morinum de ſacris Ordinat. pag. 255.

BOΥΤΤΟΥΡΟΝ, *Butirum*, βούτυρον. Occurrit in Aſſiſiis MSS. Regni Hieroſol. cap. ult.

BOΥΤΤΑ΄Ν, *Induere*, ex Gallo-belgico, *Bouter*, uti vult Meurſius, quod vix putem. Gloſſæ Græcobarb. Ἀναδύεται, δύεται, ἐνδύεται, βουτᾷ.

BOΥΤΤΥΠΙΟΝ, *Stimulus.* Heſychius: δάρσος, τὸ βουτύπιον.

BOΥ͂ΦΟΣ, *Bubo*, avis. Lexicon MS. Colbert. Cod. 2199. βοῦφος, ὄρνεον. Excerpta varia ex antiquis Scriptoribus, in Cod. Reg. 1299. ὅτι βίας ἐστὶν ὁ βοῦφος, ὃ καὶ ἀσκάλαφος.

BOΥΧΑ΄Σ, Stirpis ſpecies, apud Myrepſum ſect. 35. cap. 2. ignota Fuchſio. Vide in βόχος.

ΒΟ΄ΧΟΣ. Euchol. pag. 646. de Chriſmatis compoſitione. σχοίνου ἄνθος, καὶ ξύλον, ἀγριοπελλαρδάχους, βόχον, ξηρὰ καρυόφυλλα, &c. ubi Goarus βόχον eſſe Bdellium, βδέλλιον dictum Dioſcoridi lib. 1. cap. 69. Alij βότρυς reponunt, aromatis ita dicti, de quo idem Dioſcorid. lib. 3. cap. 113. apud Myrepſum, ſect. 16. cap. 33. ex Cod. Reg. βοχὸν occurrit, ubi Codex Fuchſij βοχ● prætulit, cui vox ignota. Idem fortè quod βουχὰς apud eundem Myrepſum ſect. 35. cap. 2.

ΒΡΑ΄ΔΥ, *Veſperus, ſerum*, Ἕσπερος, ἑσπέρα, δείλη, ὀψία. Corona pretioſa: βράδυ, *Serò*, ὀψέ. Canon Pœnitentialis MS. Joannis Chryſoſtomi nomen præferens: πρωῒ καὶ βράδυ νηστεύοντες. Joannes Jatroſophiſta MS. cap. 112. μάλαξον κρόκον αὐγοῦ μετὰ τὸ ῥοδέλαιον, καὶ τὸ βράδυ θέτε μὲ τὸ βαμπάκιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Ptochoprodromus de ſua paupertate, ex Cod. MS. Reg.

Καὶ τὸ βραδύου νὰ μὴ δίδαν μεγάλας κομάτουκλας.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea, MS.

Ὅτι τὸ ἦλθε τὸ βράδυ, νὰ εὕρῃ τὸ φέγγαρι.

Alter Anonymus MS. de Amorib. Lybiſtri:

Βράδυ ἦτον, φίλε μου, ὅταν ἤλθομεν εἰς τὸ λιβάδι.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ τὸ βράδυν ἐπόμειναν μάζη νὰ παιγνιδοῦσι.

Βραδιάζειν, *Adveſperaſcere.* Fabulæ Æſopi Græcobarb. Σκύλος καὶ ἀλέκτορας ἔβαλον συντροφίαν, καὶ ἐπεριπάτησαν ὁμοῦ· καὶ ὅταν ἐβραδίασε, ἀλέκτορας ἀνέβη εἰς δένδρον.

ΒΡΑΔΥΡΕΥΣΤΕΙ΄Ν, dicuntur Eunuchi, in Canonario Joannis Monachi, pag. 117.

ΒΡΑ΄ΘΗ, Κυπάρισσος Κρητικός, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ, *Cupreſſus Cretica.* βράθυς, Dioſcoridi.

ΒΡΑ΄ΚΑ, *Bracca, Femorale.* Nicetas Bargarogr. in Andronico, lib. 2. ὅτι ὑπὸ τοῦ κόπου καὶ τοῦ βάρους τοῦ βασιλικῶν παρασήμων μὴ δυνάμενος κρατεῖν ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς γαστρὸς αὐτοῦ βρώματα, τὴν βράκα αὐτοῦ τὸ γηράτειον ἔχεζε. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ τὸ βρακίν σου φαίνεται ἀπὸ παντοῦ τρύπας.

Βρακίον. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. περισκέλη, φιμινάλια, βρακία. Gloſſæ aliæ: ἀνάξυρις, τὸ βρακίον.

βρακίον. Suidas: Αναξυρίδας, φοιμινάλια, βρακία. Portius: βρακία, βράκαι, *Bracca*, *femoralia*, *ſculponeæ*, *ſubligaculum*, τὰ περισκελῆ, περιζώματα, αναξυρίδες, περισκελίδες. Achmes Onirocrit. cap. 244. γυνὴ ἐὰν ἴδῃ ὅτι ἐφόρει βρακία ἀνδρικὰ ἀσυνήθη, &c. Occurrit illic pluries, ut & cap. 268.

Βρακώμενος, *Braccatus*. Gloſſæ Græcobarb. βρακώμενος, ὅπου φορεῖ φημινάλια, ἤγουν βρακία.

Βρακοζώνιν, pro βρακοζώνιον, *Braccarum ſubligaculum*. Canonium Mathematicum adeſpotum: τὸ βρακοζώνιν αὐλευθῆ μόνον.

ΒΡΑΣΙΝΟ, *Viridis*, Πράσινος, in Turcogræcia Cruſij, pag. 188.

ΒΡΑΣΜΑ, *Juſculum*, Gallis, *Boüillon*, βράσσειν, quod eſt ζέειν, ἀναβάλλειν nam & ita hanc vocem uſurpat Democritus recens Scriptor Chymicus: ἐπίθες ἐπὶ πυρᾶς, ὥστε λαβεῖν βράσματα, *donec ebullias*. Vide Salmaſium ad Plinium, pag. 1030. In Nomocanone Coteleriano, num. 256. ſæculares primâ Quadrageſimæ Hebdomade ἀπὸ τοῦ βράσματος, καὶ οἶνος τὸ σύνολον jubentur abſtinere. Item *bulla & ampulla*.

ΒΡΑΣΤΑΙ. Aſtrologus MS. laudatus à Gaumino ad Pſellum de Operat. Dæmon. pag. 115. ait Magos ſtatuere quinque σεισμῶν εἴδη, Επικλινίας, Βράστας, Ρῆκτας, Σειστάς, ἰζηματίας, eóſque terræ motus immitti per ἀγγέλους σεισμῶν.

ΒΡΑΥΚΑΝΑΣΘΑΙ, *Vagire*, Heſychio. Utitur Philoſtorgius lib. 1. cap. 6.

ΒΡΑΧΙΑΛΙΟΝ, Βραχιόλη, Βραχίολον, Βραχιόνιον, *Brachiale*, *Armilla*, Gloſſæ Gr. Lat. Βραχιάλιον, *Veriola*. Alibi: Χλιδών, βραχιάλιον γυναικὸς, *Veriola*. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. χλιδῶνα, κόσμον περὶ τὸν τράχηλον ἢ βραχίονα, ὃ καλεῖται βραχιόλιον. Gloſſæ aliæ MSS. χλίδωμα, κόσμος περὶ τὰ βραχίονα, ὃ καλεῖται βραχιάλιον. Achmes in introduct. in Aſtrologiam: ἱμάτια, δακτυλίδια, βραχιάλια, σκυλλαρίκια, καὶ τὰ ὅμοια.

Βραχιόλη. Gloſſæ ex Cod. Reg. Χλιδῶνα, κόσμον περὶ τὸν τράχηλον, ἢ βραχίονα, ὃ καλεῖται βραχιόλη.

Βραχιόλιον. Theophanes an. 14. Anaſtaſij: ἀνεῖλε δὲ καὶ στρατηγὸν μέγιστον τῶν Περσῶν ἐν μιᾷ συμπλοκῇ, οὗ καὶ τὸ ξίφος, καὶ τὸ βραχιόλιον ἐνεχθὲν Αρεοβίνδῳ παρὰ τοῦ ἀνελόντος αὐτὸν Σκύθου. Et an. 17. Heraclij: καὶ τὸ σκαραμάγγιον αὐτοῦ ἔπεμψαν σὺν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ, καὶ τὰ βραχιόλια αὐτοῦ. Leontius Epiſcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ἐρχομένων οὖν τινῶν φορέσαν κοσμίδια καὶ βραχιόλια, &c. Occurrit præterea apud Alexandrum Trallianum lib. 1. cap. 15.

Βραχιόνιον. Gloſſæ MSS. ψέλλια, βραχιόνια, φόρημα περιβραχιόνιον, Plutarcho. Achmes Onirocrit. c. 127. ἐὰν ἴδῃ ὅτι βραχιόνια ἔλαβε χρυσᾶ ἐν τοῖς βραχίοσιν αὐτοῦ. Cedrenus an. 17. Heraclij: ἔλαβον σκυλάκιον αὐτοῦ ὁλόχρυσον, καὶ τὸ λωρίον, καὶ τὰ βραχιόνια αὐτοῦ, καὶ τὴν σέλλαν. Ubi Theophanes habet βραχιόλια. Joannes Tzetzes Chil. 10. v. 230.

> Ζώνας πλατείας φέρουσι, ῥακώδεις, πολυκρόσσους,
> Καὶ πήχεις δὲ στολίζουσι τοὺς ἑαυτῶν ὁμοίως,
> Βραχιονίοις σιδηροῖς, χαλκοῖς, καὶ ὑελίνοις.

Adde Nilum Monach. lib. 3. Epiſt. 31. & quæ notamus in Gloſſ. med. Lat. in *Brachiale*.

Βραχιάλιον, Βραχιόλιον, Βραχιόνιον, *Propugnaculum*, quod Tactici noſtri *Braye* dicunt.

Βραχιάλιον. Chronicon Alexandrinum in Heraclio, pag. 898. καὶ περὶ ἑσπέραν ἔστησαν ὀλίγα μαγγανικὰ καὶ χελώνας ἀπὸ βραχιαλίου καὶ ἕως βραχιαλίου.

Βραχιόλιον. Theophanes an. 5. Pogonati: συμβολὴ πολέμου ἐκροτεῖτο ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας ἀπὸ βραχιολίου τῆς Χρυσῆς πόρτης μέχρι τοῦ Κυκλοβίου. Ubi Miſcella, *à brachialio Aureæ portæ*: proinde legit βραχιαλίου. Anonymus Tacticus MS. de tuenda Urbe obſeſſa: εἰ δὲ θαλάσσῃ διαζώννυται, καθόλου ἢ μερικῶς, ἐπιμελεῖσθαι δεῖ τῶν βραχιολίων, κἂν εἰς βάθος ἐπιπολὺ ἐκτείνηται.

Βραχιόνιον. Anna Comn. lib 2. Alexiad. pag. 54. οἱ δέ γε Κομνηνοὶ φθάσαντες τὴν περὶ τὸ βραχιόνιον ἱσταμένην πύλην, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Brachiale*.

ΒΡΑΧΙΑΡΙΟΝ, idem quod Βραχιάλιον, *Armilla*: Procopius Gazæus in lib. 2. Reg. cap. 1. τὸν χλιδῶνα. Κόσμος ἐστὶ χρυσοῦς, ἢ τοῖς βραχίοσι περιθέμενος, ἢ τοῖς καρποῖς τῶν χειρῶν· ὃ δὲ Ακύλας βραχιάλιον αὐτὸ κέκληκεν.

ΒΡΑΧΙΟΝΗ, *Brachium*, Βραχίων, in Corona pretioſa.

ΒΡΑΧΝΟΣ, *Raucus*, Βραγχώδης. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

> Καὶ μὲ φωνὴ πολλὰ βραχνὴ ἔχει ὑγία τὰ λόγια.

Idem lib. 10.

> Γνωρίζει τότε με λαλία βραχνὴν καὶ πονεμένη.

Βραχνιάζειν, *Rauceſcere*, ἐμβραχνιάζειν, &c. Idem Anonymus lib. 4.

> Κοὶς σαυτὸν ὁ πότερος ἄρχει τὸν λογισμόν του.
> Πολλαῖς φοραῖς με ταπεινὴ φωνίτζα βραχνιασμένη.

ΒΡΕΒΙΟΝ. Βρεβίον, *Breve*, *Epiſtola*, *Scriptura*. Gloſſæ Baſil. Βρέβιον, ἡ ἐπιτομή. Gloſſæ Gr. MSS. Reg. Cod. 206. βρέβιον, ἡ ἐπίτομος καὶ σύντομος γραφή· βρέβιον γὰρ κατὰ Λατίνους, τὸ τόμιον, καὶ βρεβίτας, ἡ συντομία. Julianus in Epiſt. ad commune Judæor. πλείονα δὲ τούτων ἔμαθον, εὑρὼν τὰ βρέβια τὰ καθ᾿ ὑμῶν φυλαττόμενα. Codex Canon. Eccleſ. Afric. cap. 33. καὶ τὸ βρέβιον, ὅπερ τῇ ἐπιστολῇ προσέδωκαν. Can. 34. ἐν τούτῳ τῷ βρεβίῳ τῷ ἀποσταλέντι διὰ τῆς ἐν Ιππῶνι συνόδου. Adde Can. 94. Concilium VII. Act. 5. ὅτι περιβλέπτην Σκευοφύλαξ ἐψηλάφησεν αὐτὸ βρέβιον, &c. S. Athanaſius in Apolog. 2. de fuga ſua: ἀπῄτησεν αὐτὸν βρέβιον, ὧν ἔλεγεν ἔχειν ἐπισκόπων ἐν Αἰγύπτῳ, &c. Palladius in Vita Chryſoſtomi, pag. 46. μετὰ τοῦτο διερευνᾷ τὰ βρέβια τῶν οἰκονόμων, καὶ εὑρίσκει ἀνάλωμα οὐκ ὠφελοῦν τὴν ἐκκλησίαν. Et pag. 27. ἐν οἷς καὶ βρέβιον ἐπιδεῖξαι οἱ προειρημένοι, ὅπου τὰ κειμήλια παραδεδώκασιν ὑπὸ μάρτυσι τοῖς δικασταῖς Στουδίου Επάρχου πόλεως, &c. Adde pag. 103. 106. Jus Græco-Rom. lib. 2. pag. 142. Baſilica, lib. 7. tit. 18. cap. 14. 18. lib. 22. cap. 80. & eorum Scholiaſtem, pag. 83. Annam Comnenam, pag. 56. Juriſconſultos, & alios Scriptores.

Βρεουΐον, apud Euſebium lib. 10. Hiſt. Eccl. cap. 6.

Βρεβιάτορες, *Brevium confectores*, *Deſcriptores*. Juſtinianus Nov. 105. cap. 2. §. 4. τὴν γὰρ ἀπογραφὴν διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ σοῦ δίδοσθαι βουλόμεθα, ἵνα μηδὲ αὐτοῖς ἐξῇ παραβαίνειν, μηδὲ τοῖς καλουμένοις βρεβιάτορσι νοθεύειν τι τῶν παρ᾿ ἡμῶν τεταγμένων. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Breve*.

ΒΡΕΓΓΑΡΙΟΣ. Vita Doſithei, apud Dorotheum Corderij: ἐστρώννυε δὲ τοῖς ἀῤῥώστοις πάνυ καλῶς —— λέγει αὐτῷ, Κύριε, κύριε, λέγει μοι ὁ λογισμὸς, καλῶς στρωννύεις καὶ ἀπεκρίνατο ἐκεῖνος, Βαβαὶ, κύριε, ἰδοὺ οὖν καλὸς βρεγγάριος (vel βρεγκάριος) μὴν γὰρ καλὸς μόναχος. Ubi vir doctus βεργάριος emendat, qui ſcilicet *virgas* & vimina contexit. Emendationis fundus eſt Anonymus in Vita S. Maximi, ubi habet χελάνδριον βέργαις πεπλεγμένον. Ut ut ſit de emendatione, certè conſtat nos etiamnum *Brancars* appellare ejuſmodi infirmorum & ægrotorum Geſtatoria.

ΒΡΕΘΗΚΙ, *Merces pro re inventa*. Vide Βρίσκειν.

ΒΡΕΚΤΟΝ. Joan. Moſchus in Limon. cap. 164. ἔκρουσε τὴν θύραν, καὶ ἐξελθὼν ὁ γέρων, ἤνοιξεν αὐτῷ καὶ ἐξενέγκας ἄρτον, καὶ βρεκτὰ, ἔβαλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ἔτρωγεν. Ubi Interpres, *proferens panem & cicer infuſum*.

ΒΡΕΜΕΝΟΣ, *Madidus*, Βεβρεγμένος, in Corona pretioſa, & apud Portium. Gloſſæ Græcobarb. οἴνῳ ἢ ἐλαίῳ βεβρεγμένα, μὲ κρασὶν καὶ λάδιν βρεμένα.

ΒΡΕΤΤΑΝΙΚΗ, Αλιμος, Interpolatori Dioſcorid. c. 121.

ΒΡΕΦΟΚΤΟ´ΝΟΣ, *Coniza*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 541.

ΒΡΕΦΟΤΡΟΦΕΙ´ΟΝ, *locus in quo infantes aluntur*, in Nov. 7. Juſtiniani, &c.

ΒΡΕΧΟΥ´, Ægyptiis *Lupinum*, Θέρμον, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 320.

ΒΡΙ´ΖΑ, *Sica*, in Gloſſ. Gr. Lat. Αλεύρυ βρίζα. Occurrit apud Myrepſum ſect. 3. cap. 85.

ΒΡΙ´ΚΧΟΣ, pro Βρίγχος, *piſcis è genere cetorum*. Gloſſæ Græcobarb. ὁ ἰχθῦς, ὅπυν τὸ ψάειν, ὁ βρίκχος.

ΒΡΙΛΥ´ΤΗΣ. Petrus Antiochenus in Epiſt. ad Epiſcopum Gradenſem, num. 3. καὶ ἡ ἐμὴ βριλύτης, ἱερώτατε πνευματικὲ ἀδελφὲ, ἐκ ὡς Πατριάρχῃ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἰσαποστόλυ καὶ μεγάλυ ἀρχιερέως Θεῦ τὰ γράμματα συ μετὰ τῆς πρεπούσης τιμῆς ἐδέξατο καὶ ἠσπάσατο. Ubi Leo Allatius, *mea parvitas* vertit: Cotelerius, habet βραχύτης, monétque alios Codd. præferre βριλύτης. Vide βρύλλον.

ΒΡΙ´ΟΝ, pro βρύον, *Alga marina*, φύκη, φύκιον, apud Schol. Oppiani lib. 3. Halieur. v. 418. 422.

Βρωνία, Βρυόνιν. Lexicon Jatricum MS. Cod. Reg. 190. ἄμπελος λευκὴ, ἡ βρυωνία. Gloſſæ Græcobarb. ἀγριάμπελη, ἡ βρυονία βολάνη, βρυόνιν.

ΒΡΙΟΡΥ´ΚΤΩΡ. Vita MS. S. Theodori Magiſtri militum apocrypha: ὅστις γέγονεν στρατιώτης βασιλικὸς σχολαστικὸς βριορύκτωρ.

ΒΡΙ´ΣΙΟΝ. Vide in Βρύσις.

ΒΡΙ´ΣΚΕΙΝ, *Invenire*, pro εὑρίσκειν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Αὐτάδελφοι βρισκόντησαν ὅμορφα στολισμένοι

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Παρηγορία γὰρ βρίσκεται τὸ κλάμα νὰ τὸ λείψει.

Alibi:

Εκεῖ βρῆκεν τὸν ἄνδρα της, κ' εἶπεν τὸν τὰ μαντάτα.

Eadem Pag.

Ὥστε νὰ βρίσκονται μαζὴ πολὺ δὲν τὴν παντρεύεις.

Joan. Glycas de Vanitate vitæ:

Εἰς τὸ πλευραῖς συ ὡς λέγουσιν δὲν βρίσκεται βοτάνη.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 163. ὦ κακότυχα ζῶα ὁπῦ βρισκόμεθεν, &c.

ΒΡΙΧΙΛΑΤΑ´, *Onobrychis*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 576.

ΒΡΟΜΙ´ΟΝ, in Gloſſis MSS. Neophyti, exponitur αἰγίλωψ, quæ vox *Quercum* & *Robur* ſignificat. At Euſtathius ad Iliad. ξ. hordei ſpeciem eſſe innuit, βρόμον. Παυσανίας γὰρ βρόμον λέγει καὶ σπέρμα λεπτῇ κριθῇ ὅμοιον, τὸ κοινῶς δηλαδὴ λεγόμενον βρόμιον.

ΒΡΟΜΟΒΟ´ΤΑΝΟΝ, *Solanum*, Planta, στρυχνὸς vel στρυχνὸν. Joannes Jatroſophiſta MS. cap. 20. ὕπαρον στρίχνον τὸ λέγουσι τινὲς βρομοβότανον, ὁπῦ ποιεῖ ὡσὰν σταφύλια μικρὰ μαυρότζικα.

ΒΡΟΝΤΟΛΟ´ΓΙΑ, libri in quibus de tonitribus, eorúmque præſignificationibus ſuperſtitiosè tractatur. Nicephorus Homologeta in Jure Græcorom. pag. 196. τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Παύλυ, καὶ τὰ λεγόμενα Βροντολόγια, καὶ Σεληνοδρόμια, ἢ Καλανδολόγια, οὐ χρὴ δέχεσθαι· βίβλια γὰρ πάντα. Habentur βροντολόγια aliquot in Cod. Reg. 945. hiſce titulis: βροντολόγιον τῶν δώδεκα μηνῶν. Βροντολόγιον Δαβὶδ τοῦ Προφήτυ. & Βροντολόγιον τὸ σεληνιακὸν, in quibus non modò de tonitribus, ſed etiã de terræ motibus agitur. De ejuſmodi libris intelligendus Nicetas in Manuele lib. 7. n. 5. καί τινα τῶν λογίων προφέρων, Ηλίαν τὔνομα, τὴν τύχην ὑπὲρ τὰς πολλὰς, τὸν στρατοῦ φύλακα, βίβλον ἀναπτύξαντα περὶ βροντῶν καὶ σεισμῶν διεξιοῦσαν, καὶ τὰ περὶ τῶν καιρῶν ἐκείνων καθ' ὃν ἐβρόντησεν ἐπελθόντα, φάσκοντα δηρῶν ὑετοὺς, πλείσης ξηρῶν.

ΒΡΟ´ΤΙΟΝ, *Sempervivum parvum*, apud Interpol. Dioſcorid. c. 672.

ΒΡΟΥ´ΒΗ, *Olus*, *Oluſculum*. Gloſſæ MSS. ad Ariſtophanis Plutum: λάχανα τ' ἄγρια· βρύβας.

ΒΡΟΥΘΙ´ΖΕΙΝ, *Odiſſe*. Aſſiſiæ MSS. Regni Hieroſolymitani, cap. 146. ἐδέχεται νὰ ἐκανοσι μὲ τὸ κίμενον κλίαν ἐκεῖνος ὁ φόχος ὁ ἄνθρωπος τὸν ἐβρύθισεν, καὶ ποσὶ εἰς τὴν γῆν ἐσλαβέθην ἔνι κρατέμενος νὰ τὸ, &c. Mox: καὶ ἐπόλεμεν τὸ, τὸ ἐβρύθισεν, οὐδὲ ἔμοσαν τὸ, καὶ ἐκαλάτησεχεν νὰ τὸ κακοποιήσει. Vide Edit. Venetam, cap. 140.

ΒΡΟΥ´ΚΑ, *Uruca*. Heſychius: Βρῦκος, ἀκρίδων εἶδος, Κύπριοι τὴν χλωρὰν ἀκρίδα, βρῦκαν Ταραντῖνοι.

ΒΡΟΥ´ΛΟΝ, Βρῦλλον, Βύρλλιον, Βύρλον, *Iuncus*, σχοῖνος.

Βρῦλον. Iſaacius Tzetzes ad Lycophronem, pag. mihi 109. σχοῖνος γὰρ εἶδος φυτοῦ, ὅτοι τὰ βρῦλα, μεθ' ὧν πλέκουσι τὰς σπυρίδας. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 874. ἐκρύφθη εἰς μεσίλημιλον γεμάτον βρῦλα καὶ καλάμια.

Βρῦλλον. Gloſſæ MSS. & Phavorinus: Βρύαλλα, τὰ βρῦλλα, καὶ βρύλλια. Scholiaſtes Theocriti Idyll. 5. βοτάνη τίς ἐστιν, ἡ ἀνθύλλια ὅμοια σελίνῳ, ἐν τοῖς ποταμοῖς τρεφόμενα, κατὰ δὲ τινας τὰ πρὸς τοῖς ποταμοῖς φυόμενα βρύλλια. Scholiaſtes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 342. σπάρτοισιν. βρύλλοις, κανναβοῖς.

Βρυλλία. Idem Scholiaſtes Oppiani lib. 3. v. 400. βρυλλίαν ἰσχναλέην διὰ σπάρτων, ubi Poëta, κύρτον μὲν ἀπὸ σπάρτοισιν. Gloſſæ MSS. in Batrachom. Homeri: ἔγχος δ' ὀξύσχοινος, σκυτάλειον βρύλλιον. Infrà: σχοίνῳ, βρυλλίῳ.

Βρυλλόδιμμαν, Βρυλλόσφιδμα, Βρυλλόμαλλον. Gloſſæ Græcobarb. δίμμα ὅπυ σφίγγυν καὶ πλέκυν μετ' αὐτῦ τὰ μαλλία των, ὁ καλῦμεν βρυλλόδιμμαν, ἢ Βρυλλόσφιδμα, ἢ Βρυλλόμαλλον.

Βρύλλισμα, *Capillamentum*, in iiſdem Gloſſis: τὸ τρίχωμα, ἤγυν βρύλλισμα. Neſcio an inde noſtrum *Broüiller* deducatur, pro *miſcere*, à Juncis confuſim poſitis.

Βρυλλοκύπερος, *Iuncus Cyperi*. Apud Aëtium de confectione Nardi: καλαμοκρίνυ λίτρας γ'. βρυλλοκυπέρυ λίτρας δ'. Vide Salmaſium ad Solinum, pagina 1001.

Βρυλλάνεμος. *Ventus vehemens*, cùm junci agitantur. Gloſſæ Græcobarb. Ανγὶς, καταιγὶς, ὀξεία πνοὴ, δυνατὸς ἄνεμος, ἄνεμος, ἀνεμοζάλη, βρυλλάνεμος.

Βύρλον. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Εκεῖ δὲς καὶ τζακίζασιν, σὰν βύρλα, τὰ κοντάρια.

Demetrius Zenus in Batrochomyomachia v. 140.

Καὶ βύρλα τὰ ἀγγελωτὰ ἔχυσι γία κοντάρια.

Et verſ. 173.

Ὀξὺ βύρλιν ἐζήτησαν, καὶ κοντάρια μεγάλη.

Βυρλινὸς, *Iunceus*. Idem Zenus v. 204.

Ἀπάνω τὸ ἀπόλυσε τὸ βύρλινο κοντάρι.

Βρύλλον. Gloſſæ MS. φορμὸς, ὁ καλαθίσκος, ἢ ψίαθος· καὶ φορμίσκος, τὸ σχοινίον, οἶμαι γὰρ ἐκ παπύρων λέγεται, ἢ βρύλλων, ἢ φοινίκων. Scholiaſtes Theocriti Idyll. 1. v. 53. σχοῖνος, τὸ παρὰ τοῖς κοινοῖς βρύλλον. Scholiaſt. Pindari Olympion. Ode 6. pag. 124. σχοῖνος, τὸ λεγόμενον ἰδιωτικῶς βρύλον. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἀνάπαυτα μεταμαλλία νάχυν βρύλλες χρυσάφι.

Gloſſæ MSS. ex Cod. Colberteo 2218. Κύρτος, τὸ δίκτυον, ἢ βρυλλίνη σπυρὶς ἐν ᾗ οἱ καρκῖνοι ἀγρεύονται.

ΒΡΟΥΜΑ´ΛΙΑ, *Feſtus dies Romanorum in honorem Bacchi*, etiam ſub Imperatoribus Conſtantinopolitanis celebratus, interdictus in Synodo Trullana Can. 62. Chronicon Alexandrinum, pag. 268. τούτυ ἕνεκεν ὁ Ρῶμος ἐπινόησεν τὰ βρυμάλια, εἰρηκὼς (φησὶ) ἀναγκαῖον εἶναι τρέφειν τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον πᾶσαν, καὶ πάσας τὰς ἔνδον τοῦ παλατίου ὥσας στρατιὰς ὡς ἐντίμυς, ἐν τῷ καιρῷ τοῦ χειμῶνος, ὅτε τὰ πολεμικὰ ἔνδοσιν ἔχει, καὶ ἤρξατο πρώτυς καλεῖν

καὶ

καὶ τρέψειν τοὺς ἀπὸ τοῦ Α. ἔχοντας ὄνομα, καὶ λοιπὸν ἀκολούθως ἕως τοῦ Ω. κελεύσας καὶ τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον τρέψαι τῷ αὐτῷ σχήματι. καὶ ἔτρεψαν καὶ αὐτοὶ τὸν ὄχλον ἅπαντα, ἕκαστος ὡς ἐβούλετο· οἱ δὲ ἑκάστου ἀριθμοῦ πανδουροὶ ἀπὸ ἑσπέρας εἰς τοὺς οἴκους ἀπιόντες τῶν καλούντων ὡς ἤθελον ἐπ' ἀρίστῳ, εἰς τὴν ἑξῆς ἔψαλλον πρὸς τὸ γνῶναι ἕκαστον, ὅτι παρ' αὐτοῦ τρέφονται αὔριον. καὶ κατέσχεν τὸ ἔθος τῶν Βρουμαλίων παρὰ τῇ Ῥωμαίᾳ πολιτείᾳ ἕως τοῦ νῦν. Vita MS. S. Stephani junioris, qui vixit ſub Copronymo: ὁ δὲ φερώνυμος δράκων καὶ τυραννώδης Βασιλεύς, ὁ πάσας Ἑλληνικὴν σπουδὴν μυσαρωτάτας τὸ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ Βρουμάλιον ἐπιτελῶν, ἑορτὴν δαιμονιώδη, Διόνυσον καὶ Βροῦμον εὔφημον εἰς τὴν αὐτὴν τελετὴν, ὡς τῶν σπερμάτων καὶ τοῦ οἴνου γεωργούς. Infrà: ἐπεὶ καὶ ἡ Βασίλισσα οὐ μικρῶς ἄλγησε καθ' ἡμῶν, ὅτι τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς ταύτης Βρουμαλίου ἐν φόνῳ τετελέκαμεν, &c. Rurſum denique, ubi ait mortuum Sanct. Stephanum μηνὶ Νοεμβρίῳ εἰκάς ἐνδόη, ἐν ᾧ τὸ στοιχεῖον τοῦ τ παρὰ τῶν φιλοδαιμόνων ἀποσημειοῦται βρουμαλιστῶν. Vide quæ de hoc feſto annotamus in Gloſſ. med. Lat. in *Bruma*.

ΒΡΟΥΜΑΛΙΤΙΚΟΣ, *Brumalis*, *Hybernus*. Auctor Geoponicôn lib. 12. μεταφυτεύεται δὲ γογγύλη τὸ κεφαλωτὸν, καὶ τὸ γογγύλιν τι χειμαλίζον, εἰς τὸ γογγυλοσπάραγον, καὶ τὸ ἔλυβον τὸ βρουμαλιτικόν.

ΒΡΟΥΣΤΟΥΛΑ. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Σπόδια, τὰ βρούστουλα.

ΒΡΟΥΤΖΟΝ, *Fimus*. Codex Chymicus MS. Reg. 618. fol. 281. καὶ βάλε αὐτὸ εἰς τῇ πύρᾳ, ἆρον αὐτὸ, καὶ στρίψον μετὰ βρούτζου χοιρείου.

ΒΡΟΥΤΙΔΕΣ, in Lexico MS. Colbert. Cod. 2199. γυναῖκες οὕτω καλούμεναι. Chronicon Alexandrinum, pag. 266. ubi de Sabinis mulieribus raptis à Romulo: καὶ ἐξεφώνησεν νόμον, ὥστε λαμβάνειν τοὺς στρατιώτας πρὸς γάμον παρθένους, ἃς ἐκάλεσεν βρουτίδας. Theodorus Epiſcopus Paphenſis in Vita MS. S. Spiridonis Epiſc. Trimuthuntis: ἐλθὼν δὲ ὁ χριστοφόρος οὗτος ἀνὴρ ἀπὸ τῶν βασιλείων, εὑρίσκει γυναῖκα τινα βρουτίδα ἱσταμένην καὶ δεχομένην τὴν τοῦ ἁγίου παρουσίαν, &c. deinde, ἥτις βάρβαρος γυνὴ, &c.

ΒΡΟΥΤΙΣΙΟΝ. Vide in φρῦμα.

ΒΡΟΥΧΑΝ. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Μᾶλλον ἐκεῖνον ὁ ψαρᾶς πάλι παρηγόρα τον,
> Καὶ αὐτὸς ὁ κακορίζικος ἔστεκα, καὶ βρουχάτον.

ΒΡΟΧΙΑ, *Tendicula*, *Tenus*, οἱ ἄρκυες. Georgius Contares lib. 13. Hiſt. Athenar. pag. 443. ὡς εἶδαν οἱ Ἀθηναῖοι, ὅτι δὲν ἠμποροῦσαν νὰ γλιτώσουν ἀπὸ τὰ βρόχια τοῦ Μιθριδάτου, &c.

ΒΡΟΧΙΟΝ, Idem quod βράγχη, in Piſcibus: *Fauces*. Scholiaſtes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 160. βράγχη, βρόχια, & v. 643. σελάχια, μὴ ἔχοντα βρόχια, τὰ μὴ ἔχοντα λεπίδας.

ΒΡΟΧΟΣ, pro Πρόοχθος, *longè ultra oram maris*. Procopius lib. 1. de Ædific. Juſtin. cap. 8. προόχθους μὲν ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ ἄνθρωποι τὴν ἀκτὴν, ὅτι δὴ προβέβληται, οἶμαι, κατὰ πολὺ τῆς ταύτῃ ἠϊόνος. νῦν δὲ Βρόχοι ἐπικαλεῖται, διαφθειρούσης τὰ ὀνόματα τῆς τῶν ἐπιχωρίων ἀγνοίας τῷ μήκει τοῦ χρόνου.

ΒΡΥΑ, *Remus*, Nicetas in Manuele lib. 6. num. 6. φύσεως μηδαμὴ μηδαμῶς ἐπισκέψας, ἀποκομίσαι τῷ αὐτῷ ὕδωρ θαλάττιον, καὶ βρύον, καὶ ψάμαθον. Ubi Codex alius habet κόπτην.

ΒΡΥΚΝΙΟΝ, Potionis genus. Anonymus MS. de Avibus; ubi de Anſere: βοηθεῖ τοῖς πίνουσιν οἶνον, ἢ κονδῦλον, ἢ βρύκνιον.

ΒΡΥΛΛΟΝ, Βρύλον. Vide in Βρύλλον.

ΒΡΥΣΙΣ, Βρύση, Portius: Corona pretioſa, Βρύση, *Fons*, *Scatebra*, *Scaturigo*, κρήνη, πηγὴ, λιβὰς, κρουνὸς, βλυσμός. Βρυσινὸς, *Fontanus*, κρηναῖος. βρυσόπουλα, *Fonticulus*, πηγίδιον κρήνης. Gloſſæ Græcobarb. ἀργύρου κρῆναι λαλοῦσιν, ἤγουν αἱ βρύσες τοῦ ἀσημίου λαλοῦσιν. Typicum S. Sabæ, cap. 19. in die Theophaniorum: εἶτα τῶν ἱερέων τὴν ἱερατικὴν στολὴν ἐνδεδυμένων, καὶ ἐπιφερομένων τὸ τίμιον ξύλον ἀνὰ χεῖρας, προπορευομένου τοῦ θυμιατοῦ καὶ τῶν λαμπάδων, ἐξερχόμεθα τοῦ ναοῦ, καὶ ἀπερχόμεθα ἐν τῇ βρύσει, ἢ ἐν τῇ πηγῇ τοῦ ὕδατος, ψάλλοντες, τὰ τροπάρια ἦχος πλ. δ'. τὸ, Φωνὴ κυρίου ἐπὶ ὑδάτων, καὶ ἐπιτελεῖται καθεξῆς ἐκεῖσε ἡ τοῦ ἁγιασμοῦ ἀκολουθία, — καὶ μετὰ τὸ ῥανθῆναι πάντας ἐκ τοῦ ἁγιασθέντος ὕδατος, ψάλλομεν τὸ ἀπολυτίκιον, &c. Adde Anthologium ead. die, pag. 157. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 53. ἔστιν ἐκεῖσε βρύσις ἄφθονα ἀναδιδοῦσα. Apud Scylitzem, pag. 866. βρύσις Βασιλακίου, ubi Niceph. Bryennius, Βασιλάκιον πηγάδιον, & Anna uxor, pag. 22. Πηγὴ Βασιλακίου. Codin. de Offic. cap. 7. num. 17. ἀπὸ βρύσεως ἢ ποταμοῦ. Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

> Καὶ βρύση κατέρρεεσε χαμολιβαδιόπου.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Εἰς τὰ λιβάδια τὰ πλατέα, σταῖς ὄμορφαις ταῖς βρύσαις.

Anonymus de locis Hieroſol. num. 13. καὶ μέσα εἰς τὸ δρόμον εἶναι ἡ βρύσις τῶν Ἀποστόλων. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 4.

> Οἱ βρύσαις οἱ πανέμορφες, καὶ τὰ πολλὰ ποτάμια.

Eod. lib.

> Καὶ βρύσες ὁλοκάθαρες ἔμορφαις ὑπὲρ μέτρου.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Ἄλλες εἰς βρύσαις, εἰς λουτρὰ, εἰς περιβολίκια.

Μεγάλη & μικρὰ βρύσις, oppida Epiſcopalia, in Sancito. 6. Lucæ Patr. Conſtantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. Georgius Contares lib. 6. Hiſt. Athenar. καὶ ἔκαμε διάφοραις βρύσαις μέσα εἰς τὴν χώραν. Vide Zonaram in Nicephoro Botaniata.

Βρυσίτζα, *Fonticulus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Εἰς μίαν βρυσίτζαν ἔμορφα ἀνάμεσα τὰ δένδρα
> Τὸν Ἔρωταν ἐσκεύθησαν, καὶ χάλκευσεν σαγίττας.

ΒΡΥΤΟΣ, *Potio ex hordeo*, Πόμα ἐκ κριθῆς, apud Pſellum MS. de Nominibus morborum.

ΒΡΩΜΙ, *Avena*, Βρῶμος. Αἰγίλωψ. Gloſſæ Latin. Græc. *Avena*, Βρομηρα, ubi leg. videtur, Βρώμη, Αἶρα.

Βρωμάρι. Agapius Cretenſis in Geoponico, cap. 174. βράσε τὸ βρωμάρι, ἢ κριθάρι, &c.

ΒΡΩΜΙΑΡΕΑΣ, Βρωμιάρης, *Fœtidus*, *Reſes*, *immundus*: ex Gr. βρῶμος, *Graveolentia*, *fœtor*. Scholiaſtes MS. Joannis Climaci: βρῶμος, ἡ δυσωδία· βρωμώδης οὖν καρδία ἡ τῆς ἐκ τῶν παθῶν δυσωδίας ἀνάπλεως· βρόμος δὲ ὁ ἦχος, &c. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Παλαμήδαν ἢ σκομπρὴν, ἢ θυνίαν βρωμιαρέαν.

Infrà:

> Καὶ μόλις νὰ μᾶς φορῶσιν θυννόκομμαν δαμάκλην,
> Ἄσπαστρον, ἄξιστον, σαχλὸν, ἀνάλατον, βρωμιάρην.

Rurſum:

> Καὶ τὸ παλαμιδόκομμαν, καὶ ἡ θυνία ἡ βρωμιαρία.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Bromoſus*.

Βρωμόκαπνος, *Fœtore & fumo infectus*. Idem Prochoprodromus:

> Ἐκεῖνοι τὰ λαυράκια, καὶ τοὺς τρανοὺς κεφάλους,
> Ἡμεῖς δὲ τὸ βρωμόκαπνον ἐκεῖνον τὸ ἀγιοζούμην.

Βρομίζειν, *Maculare*, *Inquinare*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀκαθάρτου, μιασμένους, βρωμισμένους, μαδαρισμένους. Occurrit ibi pluries. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ αὐτὴν θνήσιν τὴν κακὴν τὰ σπίτια ἐβρόμησαν.

Infrà:

> Ἢ αὐτὰ βρωμισμένα τους τὰ ῥοῦχα τους ἐκεῖνα.

Threnus MS. de capta à Turcis Conſtantinop. de Chriſtianis:

Εὕρημεσαν εἰς τὸ θεῖον μάχης τῶν ὁμοφύλων.

ΒΡΩΜΟΒΟΤΑΝΟΝ, *Strychnus*, herbæ ſpecies de qua Dioſcorides & alij. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 945. ἕτερον ϛρύχνον, ὃν λέγουσίν τινες βρωμοβότανον.

ΒΡΩΜΟΚΩΛΙΝ, ἤτοι ὀψαρόκωλιν, in Gloſſis Botanicis MSS. ex Cod. Reg. 1177. In aliis ex Cod. 1673. βρωμόκολον, ἰχθυόκολον, ψαρόκολον. *Ichtyocolla.*

ΒΡΟΧΑΡΙΑ, *Tempus pluvium*, à βροχὴ, *pluvia.*

ΒΥΒΛΙΟΝ, pro Epiſtola non ſemel uſurpat Æneas in Poliorceticis MSS.

ΒΥΖΑ, βύζια, *Mamma*, *Mamillæ*, Μαςοὶ, in Corona pretioſa. Gloſſæ Græcobarbaræ: Αμέλγει, ἐπισπᾶται τὸ γάλα, σύρει τὸ γάλαν ἔξω ἀπὸ τὸ βυζὶν τοῦ σφακτοῦ, ἤγουν τῆς αἰγός. Ἀγάλαξ, ὁμότιτθος, ὁποῦ ἐβύζασιν τις μίαν μάναν μὲ ἄλλον, καὶ εἰς τὰ αὐτὰ βύζια. Nicetas in Alexio Angelo: τῶν γὰρ ἀφικνουμένων εἰς αὐτὸν, γυναικῶν ἱμάςιν τὰ βύζια. Agapius Cretenſis in Geoponico, cap. 103. de Balſamo: καὶ δὲν ἀφίνει τὸ γάλα νὰ πήξῃ οὐ μόνον ἐκεῖνο ὁποῦ εἶναι τὰ βυζὰ τῶν γυναικῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἄλλο ὁποῦ πράγομεν. Adde cap. 224. Portius βυζὶ, & βυζὰ habet cum ι. *uber*, *mamilla*, τιτθίον, μαςὸς, θηλὴ, &c. Joannes Jatroſophiſta MS. cap. 147. ὅταν τὰ βύζια τῶν γυναικῶν, ἢ τῶν ἀνδρῶν ἔχωσι πάθος, τὸ λεγόμενον κάρκινον, &c. Vide eundem Agapium, cap. 214. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ ςήθη ὥσπερ μάρμαρα λευκὰ βυζία κανάκια.

Βυζία, eâdem notione. Nicetas in Iſaacio Angelo lib. 3. num. 8. τῶν γὰρ ἀφικνουμένων εἰς αὐτὸν γυναικῶν ἱμάσιν τοὺς μαςοὺς, καὶ πελαζουσῶν τὰ σφυρὰ, λιθων ἐπὶ τούτοις λῦ. Ubi Cod. Barbarogr. habet βυζίας.

Βυζάνειν, βιζάνειν, *Lactare*, *Mammam ſugere*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀθέλγει, θηλάζει, βύζαινε. Portius: βιζάναι, *Lactere*, *Lactare*, *Rumare*, Τιθηνεῖν Θηλάζειν, Γαλακτοτροφεῖν. Joannes Jejunator. orat. de Confeſſ. & pœnitentia: περὶ ἀποςρεφουσῶν τοῦ μὴ βυζάνειν τὰ ἑαυτῶν παιδία. Ubi Morinus, *de impedientibus matres ne infantes lactent & educent.* Nicetas in Alexio Angelo lib. 2. ὥςε ὑπὸ τοῦ ἀσελγέσερον καὶ τεκνία ἔτι βυζάνοντα, καὶ σπαργάνοις ἐνειλημμένα πρὸς τὸ ὀχλῶ ἐπικρίνεσθαι. Glycas 1. part. Annal. pag. 64. ubi de Urſo: ἀλλὰ καὶ οἱ σκυμνοὶ αὐτῆς (ἄρκτου) οὐ θηλάζουσι, βυζῶσι δὲ τοὺς πόδας αὐτῆς, ἐντεῦθεν αὐξάνουσι. Nomocanon Cotelerianus, num. 506. ἐὰν μοσχάριον τυχὸν βυζάζῃ ὄνον, ἢ τὶ ἄλογον, μήτε ἐσθιέτωσαν αὐτό. Agapius in Geoponico, cap. 76. εἶναι καλὰ (τὰ ἐρίφια) ὅταν βιζάνουν ἕως νὰ γεννῶσιν ἔξω μηνῶν. Idem cap. 104. βλάπτει τὰς γυναῖκας ὁποῦ βιζάνουν, καὶ εἰς τὰς ζοχάδας.

Βύζειν, *Sugere*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Λέγει τις, πρῶτε, πίνετε καλὰ, καὶ βλέπετε ὅταν βύζω,
Εἰς μίαν μου δίδετε νὰ πιῶ ἀρχῆς νὰ σᾶς ζηλίξω.

ΒΥΖΑΝΟΣ, *Lactens*. Nicetas de Urbis Excidio ex Cod. Barbarogr. num. 3. ἐπωμάδια φέρειν ἡμᾶς ἐκλαύσαμεν τὰ μήπω τῶν παιδαρίων περὶ χωρούμενα, ϛέγειν δὲ ὑπὸ μάλλων καὶ ἄῤῥενα παῖδα μετὰ φασκίας βυζάνον κρατεῖν. Ubi Codex alius, ϛέγειν δὲ ὑπὸ μάλλων καὶ ἄῤῥενα παῖδα ὑπομαςίδιον, &c.

Βυζανεζικὸν παιδὶ, *Puer lactens*, apud Agapium in Geoponico, cap. 79.

Βυζάςηρος. *Lactens*. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 6. καὶ γάμους φαντιαζόμενος μείζονας, Τί μοι καὶ τῷ ἐν γάλαξιν, ἔφασκεν, ἀρνειοῦ ἀμνάδος πρὸς ὀχείαν, καὶ αἰγὸς τελείας ἐπιδιδομένης; ubi Cod. alius habet, καὶ τῷ βυζαςήρῳ.

Βυζάςρια, Βυζάςρα, *Nutrix*, τιτθὴ, apud Moſchopulum, & in Corona pretioſa. Βιζάςρα, apud Portium. Gloſſæ Græcobarb. ἡ Δημήτηρ, ἡ ἀναθρέπτρια, ἡ βυζάςρια τοῦ Ἀσβέςου. Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: καὶ τὸ εἰς ἰδίαν παραπεμπόντων μητέρα, τιθέντων βυζάςρια, ἅπαξ ἢ δὺς, &c. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 523. εἶχε δὲ καὶ ἵνα παιδὰ ὁ Μαυρίκιος εἰς τὴν βυζάςραν.

Βυζομάχαιρον, *Longioris enſis genus ad mammas uſque pertingens.* Nicetas in Andronico lib. 2. num. 12. ἀνόσιος ἀπὸ τοῦ ϛρατευμένου βυζομάχαιρον κρατῶν μέχρι τῶν ἰσχάτων αὐτοῦ ἔβαλλε. Ubi Cod. alius: ἀνόσιος δὲ τις διὰ τοῦ φάρυγγος εἰς τὰ ἔγκατα ἐπίμηκες ξίφος ἔβαλε. Sed emendat doctiſſimus Chevannius, Βριζομάχαιρον, ex Gloſſis, quibus βρίζα eſt *Sica.*

ΒΥΚΙΝΟΝ. Vide Βύκινα.

ΒΥΚΙΟΝ. Vide in Βίκιον.

ΒΥΚΟΣ, *Vas vinarium*. Idem quod Βῖκος, de qua voce dixi in Βῖκα. Euchologium, pag. 833. καὶ βύκους δύο, τὸ μὲν οἰνάνθης, &c. pag. 837. λαμβάνει ὁ ἀρχιερεὺς βύκον οἰνάνθης, ἢ οἴνου πλήρη, &c. Ubi Goarus *Bocalem* vertit.

Βύκιον. Erotianus in Lexico Hippocr. in Βομβύλιον. ἔςι δὲ καὶ βυκὸς εἶδος ςενοςόμου. Euchólog. pag. 637. τὸ δὲ ἀλάβαςρον ἅγιον ὑελινόν ἐςιν ἄνω λαβὰς πεποιημένον τινὸς, ὃ δὴ βυκίον οὕτωσι λέγεται.

ΒΥΝΗ, in Gloſſis Chymicis MSS. βλαςάριον, ζύθος.

ΒΥΡΑΟΝ. Vide in Βρῦλλον.

ΒΥΡΣΑΡΙΟΝ, *Corium*, Βύρσα. Conſtantinus in Tacticis, pag. 12. πρὸς δὲ πόλεμους καὶ λίμνας, ἔχει πλοῖα μικρὰ, ἢ ἐκ ἀπὸ βυρσαρίων, ἢ καὶ μονόξυλα.

ΒΥΣΚΟΣ, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. βύσκος, ἡ ἀγρία μολοχὴ, *Malva ſilveſtris, Althæa.* Rurſum: ἰξὸς, ὁ Βύσκος. *Viſcum.*

ΒΥΣΣΑ. Vide Βῦτα.

ΒΥΣΤΑΠΑΓΟΥΡΟΣ, ὁ τζαγάν, in Gloſſis Jatricis MSS.

ΒΥΤΖΑ, *Culex*. Moſchopulus: Μύωψ, ἡ κώνωψ, καὶ ἡ κοινῶς βύτζα, ἐξ οὗ μυωπίζω, τὸ διεγείρω. Eſt autem μύωψ, centrum vel calcar quo equi exſtimulantur ad curſum.

ΒΥΤΙΑ. Acta S. Maximi, pag. 31. ὅτι συντυχίας μεταξὺ ἡμῶν ἐν Ῥώμῃ γενομένης περὶ τοῦ βασιλέως, διέσυρε τὸ λαλούμενον, Βυτία ποιῶν καὶ λαβία. Ubi Anaſtaſius Bibliothec. pag. 119. *quia collocutione inter nos Romæ facta de Imperio, detraxit quod dicebatur, mutiens & ſubſannationes faciens.* Combefiſius ad has voces, in margine βιτία & λεβία legendum putat, ut ſint voces Latinæ *vitia levia*, ſed quid *vitia levia* cum *facere*; neque enim quis dicitur *facere vitia levia*, ſed *habere*. Nam id τὸ λαλούμενον, ſatis indicat hæcce ad Imperatorem Conſtantem pertinere, & de illo vulgò à plebe jactari. Unde neſcio an non potius hæ voces referendæ ſint ad Conſtantis mores qui plus ſolito balneis & Thermis delectaretur, nam & in balneo Syracuſis interfectus eſt; adeò ut cùm quæreretur, quid ageret Imperator, reſponderetur, βυτία, (ſeu βυτία) καὶ λαβία (ſeu λεβήτια) ποιεῖ, id eſt, ut interpretor, *Cupas & Lebetes facit*, in uſum balneorum nempe. Sed hæc ſunt meræ conjecturæ, quas nolim pro certis haberi. Vide in Βῦτα.

ΒΥΤΡΙΑΔΑ, *Naſturtium ſilveſtre*. Gloſſæ Botanicæ Colberteæ MSS. Βυτριάδα, τὸ ἀγριοκάρδαμον.

ΒΩΣΤΡΥΧΙΤΗΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. πυρίτης, καὶ ἐτήσιος, ὁ καὶ χρυσίαλος λίθος.

ΒΩΤΑΡΙΟΝ, Vaſis ſpecies. Zoſimus Panopolita

polita MS. χαρτιδίασιν ἐν κηροτακίδι, ἢ ἐν βολαρίῳ, ἐπάνω τῆς καμίνου. Olympiodorus Philoſophus Alexandrinus, in eundem Zoſimum, MS. τὰ δὲ ἐν αὐγείοις ἀποκείμενα, τὰ ὀστράκινα βωλάρια εἰσιν, ὧν τινων Ζώσιμος μόνος μέμνηται. Βωλάνιον habet Anonymus de Tinctura lapidum in eodem Cod. MS. βαλὼν εἰς βωτάνιον τοὺς λίθους, ἐπιπώμασον, &c. Occurrit ibidem mox. Syneſius Chymicus MS. καὶ βάλε αὐτὴν εἰς βωλάριον ἐπὶ θερμοσποδίας βραδείας· ὃ δὴ βωλάριον ἐστὶ κηροτακίς. Vide in hac poſtrema voce.

ΒΩΤΑΛΙΣ, Νυκτερίς, in Epimeriſmos MSS. Herodiani, *Veſpertilio*.

Γ.

ΓΆΒΑΘΟΝ, Heſychio τρυβλίον. Gloſſæ Baſilic. καύκος, γάβαθα. Portius: Γαβάθι, *Abax, Catinus*, ἄβαξ, τρυβλίον. Γαβαθωτὸς, *Alveatus, cavatus, cavus*, ῥυκώδης, κοιλώδης, κοιλωτός. Γαβαθωτὸς, eâdem notione. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Gabata*.

ΓΑΒΈΝΑ, *Vaſculum*. Heſychius: Γαβένα, ὀξύβαφα, ἤτοι τρυβλία.

ΓΆΒΟΣ, *Foſſa, Canalis ſubterraneus*. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 22. ἐποίησε δὲ καὶ γάβους ὑδροφόρους ἐπὶ πᾶσαν τὴν πόλιν, βαθεῖς τῷ ὕψει ἕως τῶν ἐμβόλων. Ubi Codex Vatic. habet ἤγουν κανάλους θολωτούς.

ΓΑΓΑΛΑΝΤΑΡΟΣΥΝΗ. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Πῶς εἶναι ἡ σάρκες ἡ λευκαῖς, καὶ ἡ εὐμορφοσύναις;
Οἱ φαντασίαις οἱ πολλαῖς, καὶ οἱ γαγαλανταροσύναις.

Videtur expreſſiſſe noſtrum, *Galanterie*.

ΓΑΒΡΟΣ, pro Γαμβρός. Anonymus de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes MS.

Μηνυμά τε ἐμηνύσαν γαβρὸν νὰ τοι ἐπάρη

Infrà:

Τάχα γαβρὸς νὰ γίνεται χωρὶς τῆς Βασιλέως.

Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: πρὸς τὸ, φησὶν, ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς ἑαυτοῦ γονικῶν χωρίων, καὶ εἰς ἐπιγαβρίαν ἐκκαλυμμένων. Sic MS. pro ἐπιγαμβρίαν.

ΓΑΓΓΑΊΑ. Myrepſus ſect. 9. cap. 29. in Cod. Reg. γαγγλία καὶ πρεσβυτερικὰ ἕλκη. Ubi Fuchſius: *calamos, vitra, & ligna & omnia infixo corpori extrahit*. Sed alia habuit Codex Fuchſij.

ΓΆΓΓΡΑΙΝΑ, *Merops*, avis. Anonymus MS. de Avibus: Μέροψ στρουθίον ἐστὶ ὅλον τὸ σκιώνυμα φράσινον, τὰ δὲ πτερὰ πορφυρᾶ, ὃ τινες Γάγγραιναν ὀνομάζουσι.

ΓΑΓΓΡΙΝΟΝ ἅλας, *Sal foſſitius*, ἅλας ὀρυκτὸν, in Gloſſis Botanicis, & apud Myrepſum de Antidotis, cap. 418. 447. & in MS. Cod. 412. & 441. ubi, σαλζέμα, ἤτοι γάγγρινον ἅλας. Codex verò Fuchſij, γαγγρίνος ἅλας. Gloſſæ Botanicæ MSS. in Cod. Reg. 848. ἅλας ὀρυκτὸν, ἤτοι ἅλας γαγγρινόν.

ΓΑΓΈΤΙΟΝ, *Oleum viride*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. μηλίσφανδον ἔλαιον, τὸ πρασινὸν καὶ καθαρὸν ἔλαιον, τὸ γαγέτιον.

ΓΑΓΊΛΑ, Γαδύλα, *Pica, Graculus, Monedula*. Epimeriſmi MSS. Herodiani: Κολοιὸς, ἡ γαγίλα. Petrus Antioch. Patr. in Epiſt. ad Michaëlem Cerularium, num. 7. Βιθυνοὶ γὰρ καὶ Θρᾷκες καὶ Λυδοὶ γαγύλας καὶ κολοιοὺς, καὶ τρυγόνας, καὶ χερσαίους ἐχίνους ἐσθίουσιν, ὧν τὴν χρῆσιν οἱ πατέρες ἀδιάφορον εἴασαν.

ΓΆΔΑΡΟΣ, Γάδαρος, Γαΐδαρος. Vide in Ἀσινάριον.

ΓΑΔΔΗΝΆΡΙΟΣ, *Cardinalis*. Macarius Ancyranus contra Barlaamum, & Acyndinum: ἦλθον εἰς Κωνσταντινούπολιν οἱ πρῶτοι τῶν Γαδδηναρίων, καὶ συνεκροτήθη μεγάλη σύνοδος, &c. Vide Καρδινάλιος.

ΓΆΖΗΣ, *Gaſi*, στρατιωτικὸς, *Militaris, Bellicoſus, Chalcondyli, Heros*, inquit Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſt. Turcic. Vide Notas noſtras ad Alexiadem, pag. 415.

ΓΑΖΊΤΗ, Myrepſo ſect. 16. cap. 49. fortè pro Gazetico vino, de quo in Gloſſ. med. Latin. V. *Gazetum*.

ΓΆΘΑΝΑ. Vide in Γαϊτάνιον.

ΓΑΘΟΎΝΟΣ, Afris, *Cucurbita aſpera*; apud Interpol. Dioſcorid. cap. 347.

ΓΑΪΟΣ, *Stipendium, Merces*, ex Gall. *Gage*. Auctor Etymologici: Ἰταλιῶται καὶ Ταραντῖνοι γαῖον τὸν μισθὸν λέγουσι.

ΓΑΙΣΌΣ, Γαισὸς, *Geſum, Gaſum*, Livio. Julius Pollux lib. 7. δόρυ ὁλοσίδηρον, καλεῖται δὲ καὶ γαισὸς, καί ἐστι Λιβυκόν. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Γαισὸς μὲν τὸ δοράτιον, Γρωσὸς, τραχεῖα ῥάβδος.

ΓΑΪΤΆΝΙΟΝ, Αἰτάνιον, Εἰτάνιον, *Zona, Cingulum, Vitta, Teniola*. Lexicon MS. Cyrilli: τὰ σχοινία, καὶ τὰ δεσμὰ, καὶ ἡ ἅλυσις, σειραὶ λέγονται, καὶ τὰ γαϊτάνια, καὶ ἅπαν πλέγμα. Anonymus MS. de Amorib. Lybiſtri:

Ἔγραψα, φίλε, τὸ χάρτην, καὶ δένω τὸ γαϊτάνι.

Alibi:

Ἔγραψα, φίλε, τὴν γραφὴν, γαϊτάνην ἔδεσά τε.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ποτέ τις ἡ πολύτιμη εἰς ἕνα νὰ ἔν ἰσίων,
Ἑνὸς σακύλη τάντζα, καὶ ἄλλου γαϊτάνι πλέκει.

Χρυσογαϊτανον, *Vitta, tænia aurea*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 11.

Στεφανωμένον ἔμορφα μὲ δάφνη, στολισμένον;
Με πλούσιον χρυσογαΐτανον ὅλον περιπλεγμένον.

Γαϊτανοφρύδι, *Vitta circa ſupercilia*. Hermodorus Rhegius in Adagiis MS. τὴν στραβὴν εἰς τ' ἀκροστῆρι, γαϊτανοφρύδι τὴν κράζουν.

Αἰτάνιον, idem quod γαϊτάνιον. Moſchopulus: Μίτρα, ἡ πολεμικὴ ζώνη, καὶ τὸ αἰτάνιον. Codinus de Offic. cap. 6. num. 48. ἐπὶ δὲ τραχήλου τῆς κριτοῦ ἐκρέμαντο δύο τινὰ δῆθεν εἰλανίων πιλατίκια λεγόμενα, ἅπερ εἰσὶ μαργέλλια μετὰ σύρματος, &c. Ubi Cod. Reg. præfert εἰτανίων, ex quo proclivis eſſet emendatio in γαϊτανίων, niſi unum idémque ſit, quod vult Goarus: adeo ut quod αἰτάνιον & εἰτάνιον dicebatur, poſtea in γαϊτάνιον vulgus deflexerit. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Gaitanum*.

Σταυρογάθανα, appellari à Græcis hodiernis, tenuiores tæniolas, albi rubríque coloris in crucem actas, & per octo dies recèns baptizatis affixas, obſervat Goarus ad Euchologium, p. 374.

ΓΑΪΤΟΝ. Gloſſæ Baſilic. Γάϊτον, χαριστήριον ἔγγραφον.

ΓΆΛΑ βοὸς μελάνης, in Gloſſis Chymicis MSS.

ἐστὶν ὑδράργυρος ἀπὸ θεῖου. Rurſum: Γάλα ἑκάστου ζώου, ἐστὶν θεῖον.

ΓΑΛΑΓΓΑ, *Cyperus Babylonius*, hodie etiam *Galanga, una rayz aromatica, caliente, y ſeca, en tercero grado, grande ſecadora de ſaliva*, in Dictioni. Medico Hiſpanico. Vide Ruellium lib. 2. de Natura ſtirp. cap. 4. extr. & Gorræum in Definit. Medic. Occurrit apud Dioſcorid. ſeu ejus Interpolatorem lib. 1. Parabil. cap. 170. & Aëtium lib. 1. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1237. χαυλιζὶν, ὁ Γαλαγκάς. In Euchologio Goari Γαλακκάς ſcribitur. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. ult. τὸ δικαίωμα τῆς γάλαγκα, κελεύει τὸ δίκαιον πάρι εἰς τὸ ρ. &c.

ΓΑΛΑΖΙΟΣ. Vide in Καλλάϊνος.

ΓΑΛΑΙΑ, Γαλέα, *Triremis*, Ital. *Galea*. Leo in Tacticis, cap. 19. §. 10. καὶ ἔτι δὲ κατασκευάσεις δρόμωνας πλατύτερους δρομικωτάτους, οἱονεὶ γαλαίας, ἢ μονήρεις λεγομένους, ταχινοὺς καὶ ἐλαφροὺς, &c. idem §. 74. καὶ ἔτι τὰ τε μονήρεια λεγόμενα, καὶ τὰς γαλαίας. Ita Cod. Reg. γαλέας habet editus.

Γαλέα. Auctor Etymologici in Κελευστίζειν. Ἔστι δὲ εἶδος πλοίου λῃστρικοῦ, ὃ ἐστι γαλέα. Baſilius in Naumachicis: ἀλλὰ καὶ μέσαι τριήρεις καὶ μονήρεις τινες ταχιναὶ, λεπταὶ γαλέαι, αἷς ἐν τῷ βίγλαις χρηστέον πρὸς ἐμβολὴν τῶν ἐναντίων, καὶ διάλυσιν τάξεων. Scylitzes, pag. 581. καὶ Ῥωμαίων ἐστέλλετο μετὰ ἑπτὰ καὶ εἴκοσι κομπαρίων, ἃς δὴ Γαλέας κατονομάζειν εἰώθασιν. Continuator Theophanis lib. 4. n. 34. ὁ τῆς Κρήτης στόλος ἀναδόμενος, ὡς κομβαρίων ἄχρι εἴκοσι, ἑπτὰ γαλέας καὶ τινας σαλύρας μεθ᾽ ἑαυτοῦ ἐπαγόμενος. Conſtantinus Porph. in Baſilio, n. 43. Edit. Allat. 60. Combef. de ead. Expeditione: προσλαβὼν καὶ αὐτοῖς ἀναλόγως καὶ πλῆθος μυοπαρώνων καὶ πεντηκοντόρων, ἃς σακτύρας καὶ γαλέας ὀνομάζειν εἰώθασι πάμπολλοι. Anonymus in Romano Juniore: ταχυδρόμους γαλέας ἀποστείλας. Anna Comnena lib. 6. Alexiad. pag. 162. αὐτὸς δὲ εἰς μονήρη γαλέαν εἰσελθὼν, τὴν Κεφαληνίαν κατείληφε. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Galea*.

Γαλιώτης, Ital. *Galeota*, diminut. à *Galea*. Sguropulus in Hiſt. Concilii Florentini ſect. 4. cap. 4. ἐν δὲ γε τῇ νήσῳ ἐκείνῃ ἦσαν δύο κάτεργα Καταλανικὰ, καὶ γαλιῶται δύο, &c.

Γαλλιάτζα, Italis, *Galeazza, navigio da guerra moderno, ſimile alla Galea, ma molto maggiore*. Ita Cruſcani. Acta Concilii Florentini, pag. 485. Edit. Labbæi: καὶ αἱ γαλλιάτζαι αἱ ἀπερχόμεναι εἰς προσκύνησιν τοῦ ζωοποιοῦ τάφου.

Γαλιῶν, *Galio*, major *Galea*, Portio.

Γαλιώνιον, eâdem notione in Actis Synodi Florentinæ, initio: ἦλθον δὲ μετ᾽ αὐτοῦ καὶ ἕτερα μικρότερα, ἃ ὀνομάζουσι γαλιώνια. Rurſum: εἶχον δὲ καὶ ἓν γαλιώνιον ἐξαίρετον καὶ πάνυ θαυμαστὸν, εἰς ὄνομα τάχα τῆς βασιλικῆς τριήρους.

ΓΑΛΑΓΖΕΙΝ, Γαλαῖνος. Vide in Καλλαῖνος.

ΓΑΛΑΙΟΝ, Odoramenti genus, fortè, inquit Meurſius, *Zibethum*, certarum felium excrementum. Achmes Onirocrit. cap. 26. ἐάν τις ἴδῃ κατ᾽ ὄναρ ὅτι ἠλείφατο μόσχῳ, ἢ γαλαίῳ πρὸς τὸ εὐωδεῖν, &c.

ΓΑΛΑΧΑΣ. Vide in Γαλαγδά.

ΓΑΛΑΝΤΙΚΟΣ, *Lactens, albus*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Τὰ ῥοῦχα σας τὰ ἔκλαμπρα, σάλια καὶ βελοῦδα,
> Καὶ αὐτά σας τὰ γαλάντικα τὰ πάνω σας ἐπούδα.

ΓΑΛΑΤΖΙΣ, pro γαλατζὶς, *Tithymalus*, ſeu *Lactuca marina*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. τιτύμαλλος, χαρακίας εἶδος, ὀξύπορον, ἐστὶν ὁ φλοιὸς τῆς ῥίζης τῆς γαλατζίδος. Neophytus in Gloſſ. Jatric. MSS. χαράκιον, τιθύμαλλος, ἡ γαλατζίδα. Alibi: Σκαμωνία, καὶ δακρύδια τῆς χαρακίας τιθυμάλου, ἤτοι γαλατζίδος ὀπός.

ΓΑΛΑΥΚΙΟΝ, τὸ καλαμίνθη, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Calamintha*.

ΓΑΛΒΙΟΛΑ, ἴρις, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MS. *Iris*.

ΓΑΛΕΥΕΙΝ, Γαλεύειν, *Mulgere*, Ἀμέλγειν, in Gloſſis Græcobarb. Auctor de initiis Hæreſeon, n. 101. διά τι περὶ τῆς καμήλου τὰ ἔμαθεν, πῶς βόσκεται, καὶ τινες γαλεύονται ταύτην ἀμέλγοντες.

Γαλετήρι, *Mulctra*. Eædem Gloſſæ Græcobarb. ἀγγεῖον ξυλίνον χωριατικὸν μέσα εἰς τὸ ὁποῖον γαλεύουσιν, ἤγουν γαλετήρι.

ΓΑΛΕΦΟΣ, *Galiopſis*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 697.

ΓΑΛΗΝΟΤΗΣ, *Serenitas, Tranquillitas*, Titulus honorarius Principum cùm de ſe loquebantur, aut cùm compellabantur, apud Euſebium lib. 2. Hiſt. Eccl. cap. 9. Agapetum in Parænet. ad Juſtinianum, cap. 50. 52. Urbicium, Harmenopulum lib. 5. cap. 9. Cantacuzen. in Hiſt. pag. 48. 53. &c. In Bulla aurea Alexii Comneni apud Annam filiam, lib. 3. pag. 84. τὸ κῦρος ἕξει μόνιμον, ὡς παρὰ τῆς γαληνότητος τῆς βασιλείας μου οἰκονομούμενα. Vide Gloſſ. med. Lat. in V. *Serenitas*.

ΓΑΛΙΑ, *Compoſitio ex Emblicis*. Lexicon Græco-Arabicum: Γαλία, ὁ Ζαπέτης. Vide Matth. Silvaticum in voce *Gallia*.

ΓΑΛΙΑΓΡΑ, *Muſcipula*. Agapius in Geoponico, cap. 141. Μαγγανικὰ τὴν δυνατὰ εἰς τὴν γαλίαγραν.

ΓΑΛΙΔΑ, *Muſtela*, in Nomocanone Coteleriano, num. 317. ἢ νυκτερίδος, ἢ κορώνης, ἢ ἱέρακος, ἢ γαλίδας, ἢ καρακάξας, &c.

ΓΑΛΙΛΑΙΑ, ſic dicta *Hebdomada Paſchalis*, quòd in ea legatur Matthæi Evangelium, quo jubentur diſcipuli ire in Galilæam, ipſáque illic Chriſti Apparitio; nam ab ejuſmodi Evangeliis quæ in ſingulis Hebdomadis leguntur, eæ nomen ſumunt apud Græcos. Anonymus Combefiſianus in Porphyrog. num. 13. καὶ τῇ τρίτῃ τοῦ Πάσχα, λεγομένης τῆς Γαλιλαίας, εὐλογεῖται καὶ στεφανοῦται ἅμα αὐτῇ παρὰ Νικολάου Πατριάρχου. Symeon Logoth. in eod. Porphyr. numer. 14. habet nudè τῇ τρίτῃ τῆς Γαλιλαίας. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Galilæa*.

ΓΑΛΙΝΑΡΙΟΣ, *Gallinarius*, in vett. Gloſſ. in Chronico MS. Andreæ Danduli, *Gallinarii* dicuntur gallinarum venditores.

ΓΑΛΛΙΚΟΝ, *Sapo Gallicus*. Theophanes an. 27. Conſtantis: ὡς δὲ ἤρξατο γαλλικῷ σμήχεσθαι, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Sapo*.

ΓΑΛΙΟΨΙΣ, *Pulegium*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 441.

ΓΑΛΙΦΟΣ, *Adulator*, Κόλαξ. Γαλιφιά, *Adulatio*. Γαλιφίζειν, *Adulari*.

ΓΑΛΛΙΞ, *Chlamys*. Suidas: Ἄλλικα, Χλαμύδα, καὶ Θετταλοὺς οἱ ἰδιῶται Γάλλικα ταύτην φασί.

ΓΑΛΛΙΟΝ, συστροφὴ νεύρου, apud Pſellum MS. de Morborum nominibus. *Nervi contorſio*.

ΓΑΜΑΝΤΙΒΟΣ. Vide in Βακαντίβος.

ΓΑΜΒΡΟΣ, *Agnatus*, *Affinis*. Demetrius Triclinius ita hanc vocem accepiſſe Sophoclem in Oedipo opinatur: καὶ φαμὲν ὅτι ἀντὶ τοῦ Συγγενὴς εἴρηται ὁ γαμβρὸς νῦν, ἐπειδὴ κηδεστὴς οὐ μόνον πενθερὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ γαμβρὸς, καὶ ὁ γυναικάδελφος εὑρίσκεται. Utcunque ſit, conſtat ſic ferè ſemper hanc vocem uſurpare Scriptores Græcos mediæ ætatis, Theophanem, pag. 450. Theophylactum Epiſt. 54. Annam Comnenam in Alexiade, pag. 71. 150. & alios non ſemel. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Gener*, & Notas ad eandem Alexiadem, pag. 264.

ΓΑΜΜΑ, Γαμμάτιον, Figura Literæ *Gamma*, Γ. quâ

quâ ubique diſtinguitur & exornatur *ſticharium*, Tunica Antiſtitis, ita ut quatuor invicem ferè connexæ, quadrum exhibeant, in cujus medio crux effingitur: unde cùm ejuſmodi crucibus ut & *Gammis*, paſſim inſpergatur, πολυσαύρειον etiam appellatur. Balſamon in Meditat. de Patriarcha, pag. 446. ἐπεὶ δὲ καὶ ῥάβδος, καὶ σάκκος, καὶ πολυσαύρειον, καὶ διὰ γαμμάτων σιχάριον, τὴν Πατριαρχικὴν καὶ μόνην δοξάζουσιν ἀξιότητα, &c. Infrà pag. 450. αἷμα δὲ καὶ ὕδωρ ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ ὁ κατέβρυσεν, ὧν ἀναπληροῦσι τύπον τὰ τοῦ σιχαρίου γαμμάτια, quæ verò his locis γαμμάτια, pag. 447. τετράγωνα vocat: τὰ διὰ πολυσαυρίων φαινόλια, τὴν τιμὴν σαυροῦ τὴν παγκόσμιον δόξαν καὶ δύναμιν. Τὰ ἐν τούτοις τετράγωνα, τὸν ἀκρογωνιαῖον λίθον Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, τὸν τὰ διεστῶτα συνάψαντα. Et pag. 450. καὶ μετὰ πολυσαυρίων καὶ τετραγώνων σιχάρια, καὶ διὰ πολυσαυρίων φαινόλια. Vide Goarum ad Euchholog. pag. 315. & infrà in Γράμμα. Γαμματοειδῆ ἐπενδύματα, apud Leonem in Tacticis, cap. 19. §. 61.

Γαμματίζειν, *Litera* Γ *figuram referre*. Codinus de Offic. cap. 4. num. 77. τὸ δὲ ἐπανίκιον αὐτοῦ ἀργυροῦν, χρυσοχοϊκὸν, γαμματίζον ἄνωθεν.

ΓΑΜΠΑ'Σ, *Pallij ſpecies*, ἐνδρομὶς, Italis *Gabbano*.

ΓΑΜΠΙ'Α, *Cavea navis*, Ital. *Gabbia di nave*.

ΓΑΜΠΙΟΥ'ΝΙΑ, *Pluteoli*: Ital. *Gabbioni*. Phortius περὶ στρατηγ. στρατ. lib. 1.

> Ποῖος καὶ γαμπιόνια
> Τροχαλὰ ὥσπερ βυτζία.

Infrà:

> Ὥσπερ τὰ γαμπιόνια,
> Ἢ στρώματα, ἢ κλαρία.

ΓΑΜΠΡΟ'Σ, *Gener*, Γαμβρὸς, in Corona pretioſa & apud Portium. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Τὸ ἔχω αὐθέντη καὶ γαμπρὸν τὸν φίλον δὲ τὸν Φράντζας.

Occurrit non ſemel in Hiſtoria Apollonij Tyrij.

ΓΆΝΔΙΟΝ, *Arca*, Κιβώτιον, apud Heſychium.

ΓΑΝΟΥ͂Ν, *Vitreare*, Germanis *Gleſten*. Euſtathius in Iliad. τ. τὸ δὲ γανοῦσθαι λαβοῦσα ἐξ Ὁμήρου καὶ ἡ χυδαία γλῶσσα ἐπιλέγει αὐτὸ χαλκώμασιν ἃ κασσιτέρῳ ἀλείφων χρώζει πρὸς ἀργυρωμάτων ὑπόκρισιν γεγανωμένων γὰρ διὰ τὴν αἰτίαν λέγεται. Anonymus de Oxymelle: πρὸς τὸ γανῶσαι σκεῦος λαβὼν τὸ μέταλλον, τὸ λεγόμενον σιδηρόστυπτον, λειῶναι ἐπιμελῶς, καὶ χαλκὸν κεκαυμένον, καὶ λεκύθους ὠῶν, καὶ χυλὸν μαλάχης· ἐπίχριε μὴ ὀπτηθέντα κεράμια, καὶ γανωθήσεται.

Γανωτὸς, *Vitreatus*. Euchologium, pag. 638. χρὴ δὲ ταῦτα κόπτεσθαι λεπτά, ὡς ἐπὶ ψήφου μέτρους, καὶ ἀποβρέχειν εἰς ὕδωρ ὁμοῦ ἡμέρας δύο εἰς κάκαβον γανωτόν.

ΓΑΝΤΟΠΙΝΕΙ'Α, ἄλευρον, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ.

ΓΑΡΑΣΔΟΕΙΔΗ'Σ. Conſtantinus Porphyrog. lib. 2. Them. 6. pag. 44. ὥστε τινὰ τῶν ἐκ Πελοποννήσου μέγα φρονοῦντα ἐπὶ τῇ αὐτοῦ εὐγλωττίᾳ, Εὐφήμιον ἐκεῖνον τὸν περιβόητον γραμματικὸν ἀποσκῶψαι εἰς αὐτὸν τοῦτο τὸ θρυλλούμενον Ἰαμβεῖον.

> Γαρασδοειδὴς ὄψις ἐσθλαβωμένη.

ΓΑΡΔΕ'ΛΙ, πουλὶ, *Carduelis*, Ἀκανθὶς, Θραυπὶς, apud Petr. Belonium, lib. 1. obſerv. cap. 11.

ΓΑΡΔΕΡΟ'ΜΠΑ. Pſeudo-Dioſcorides MS. de ſimplicibus Pharmacis ſect. 1. cap. 9. καὶ δρακόντειον αἷμα, καὶ γαρδερόμπα σὺν ἐλαίῳ καὶ βόλῳ καταπλαττόμενα.

ΓΑΡΔΙ'Α, *Cuſtodia*, ex Ital. *Guardia*, & Gall. *Garde*. Ducas Hiſt. cap. 28. pag. 111. σραφέντες οὖν ἀπρακτοι ἔγραψαν τὴν ἀπόκρισιν ἐν Βιτζίῳ, σὺν τῇ τριήρει τῆς γαρδίας, ἤγουν τῆς παραφυλακῆς.

ΓΑΡΔΙΝΆΛΕΟΣ, *Cardinalis*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Γαρδινάλεον ἀπέστειλεν λεγάτον τὸν ἐπίσκοπον.

Vide Καρδινάλιος.

ΓΑΡΔΟΥ'ΜΙΟΝ, *Panis ſubcinericius*. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. κόλλιξ, τὸ γαρδούμιον.

ΓΑΡΕ'ΛΑΙΟΝ, *Garum & Oleum*, Γάρος καὶ ἔλαιον, Heſychio, apud quem Γάμλον ſcribitur. In Vita S. Pachomij, num. 40. ὅτε ἦν ἀρρωστῶν, ἠνέχθη αὐτῷ γαρέλαιον πεποιημένον.

Γάρψαι, *Salſamentarij*, *Gari negotiatores*, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 33.

ΓΑΡΊΔΑ, *Aſtacus*, *Cancer*, *Garus*, Γάρος.

ΓΑ'ΡΟΣ, *Paſſum*, *Sapa*, τὸ γλυκὺ ἕψημα, ὁ Σύριος οἶνος, Portio.

ΓΑΡΟ'ΦΑΛΑ, pro Καρυόφυλλον, apud Myrepſum ſect. 1. cap. 21. & alibi ſæpè. Agapius Cretenſis in Geoponico, cap. 74. τρῶγε τὸ ψωμὶ εἰς τὸ σοῦβλιν, μὲ ῥοσμαρὶν, ἢ γαρόφαλα, ἤγουν μοσχοκάρφια. Adde cap. 79. 223. Vide Μοσχοκάρφι.

ΓΑ'ΡΡΑΡΑ, *Corona Clericalis, Sacerdotalis*. Petrus Antiochenus Patr. in Epiſt. ad Michaëlem Cerularium Patr. Conſtantinopol. καὶ ἡμεῖς γάρραραν (al. γαραραν) ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ποιοῦμεν εἰς τιμὴν πάντως τοῦ κορυφαίου τῶν Ἀποστόλων Πέτρου, ἐφ' ᾧ ἡ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία ἐποικοδόμηται. ὃ γὰρ εἰς ὕβριν οἱ δυσσεβεῖς τοῦ ἁγίου ἐφεῦρον, τοῦτο ἡμεῖς εὐσεβοῦντες εἰς δόξαν αὐτοῦ, καὶ τιμὴν πεποιήμεθα, Ῥωμαῖοι μὲν ξυρόντες τοὺς πώγωνας, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ κορυφὴν τὴν παπαλίθραν ἐπιτηδεύοντες. Vox fortè Antiochenis propria, quam ab Hebræa deducit Eruditus Cotelerius.

ΓΑΡΣΟΝΟΣΤΆΣΙΟΝ, ſic appellatum *Atrium ſubdiale* ante Ædem Sophianam Conſtantinopoli; in quo ſcilicet conſiſtebant procerum famuli, quos *Garçones*, ut & Galli hodie, Græci vocabant. Theophanes & Cedrenus an. 37. Juſtiniani: καὶ ἐκαύθη —τὸ μεσίαυλον τὸ πλησίον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, τὸ λεγόμενον Γαρσονοστάσιον. Vide Deſcript. Ædis Sophianæ in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 3. & Gloſſar. med. Latin. in *Garço*.

ΓΑΣΗΡ, ὀποπάναξ, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Opopanax*, *ſuccus panacis heraclij*.

ΓΑΣΜΟΥ'ΛΟΙ. Vide in Βασμοῦλοι.

ΓΆΣΤΡΑ, Γαστρα, *Ampulla*, *Guttulus*, *Phiala*, Λήκυθος, φιάλη, &c. Sic porrò vas appellatum, quod cùm in medio patulum ſit, γαστρα, ſeu ventrem effingat promiuentem. Vita MS. S. Symeonis Sali: καὶ μίαν μὲν γάστραν ἐξ ἧς ἔχω κατονίζουσα αὐτὴν ὥρας ἔφαγε θερμίον. Coſmas Hieromonachus in Chryſopœa MS. ἐπλάκις καίεται ἐν τῇ Ασκαλωνίτιδι γάστρᾳ, ἥτις ἐστὶ πρώτη λεύκωσις καὶ ἀπομελάνωσις τῶν εἰδῶν. Anonymus in Paraphraſi Oraculorum Leonis Imp. pag. 277. ὃ ἐστιν ἠλειμμένος ἀπὸ γάστρας ἐλαίου ἁγίου αὐτοῦ: perperam editum γαστρὸς. Codinus in Orig. Conſtantinop. num. 80. καὶ τριακοντάφυλλα, καὶ κόστους, καὶ σάμψυχα, καὶ βάλσαμα ἐφύτευσεν εἰς γάστρας εἰς τὸ διασώζεσθαι.

Ἀγαστίρα, eâdem notione. Agapius in Geoponico, cap. 143. καὶ φύλαξέ τα εἰς μίαν ἀγαστίρα ὑαλίνην.

Γαστρίον, ſimili ſignificatu. Apophthegmata Patrum in Pœmene, num. 181. πῶς δυνάμεθα κτήσασθαι φόβον Θεοῦ, ἔσωθεν ἔχοντες γαστρία τυρίων, καὶ κεράμια ταρίχων;

Γαστρινα σκεύη, apud Nicetam Græcobarb. in Man. lib. 7. num. 1. ubi alius Cod. χύτρας & λέβητας habet.

Γαστροπῦλα, *Vaſcula*, *ampullula*, ἄμυλα, apud Hieron. Germanum. Ex prædictis liquet qui dicantur

Γαστράδες, apud Myrepſum, de Unguentis, c. 91.

Accipe

Accipe μολιβδόχρωμα, quo utuntur γαστράδες, figuli ſcilicet, & *ampullarum confectores.*

Ξύλαστρον, *Genus vaſis*, *capſa*. Ita in Gloſſ. Græc. Latin. MS. Cod. Reg. 85. Vide Gloſſ.med.Lat. in *Gaſter.*

ΓΑ'ΤΟΣ, *Feles*, Γαλῆ, in Corona pretioſa.

Γάτα, *Felis*, *Gatta*, in Fabul. Æſopi Græcobarb. pag.40.

ΓΑΥΔΑ'ΡΑ. Codex Reg. Chymicus MS. 618. f. 233. λαβὼν σταχτῆ τειβλίον, μίγνυε αὐτὸ, καὶ γαυδάραν ἑτέραν ἄσβεστον, καὶ ποίησον λειβάδιον.

ΓΑΥ'ΔΑΡΟΣ. Vide in Αειδάριον.

ΓΑ'ΝΟΣ, *Hyæna*. Symeon Magiſter de Quadrupedibus, MS. Ὕαινα ζῶόν ἐστι τετράπουν, ἄγριον. ἔστι δὲ ὁ λεγόμενος γάνος ταύτην ἐὰν θύσῃς, &c.

ΓΑ'ΡΓΑΝΟΝ, *Cornulaca*, Τράγιον, apud Interpol. Dioſcorid. cap.632.

ΓΑΤΑ'ΛΗ, *Aſtragalus*, apud Interpolat. Dioſcor. c. 644.

ΓΑΥΓΙ'ΖΕΙΝ, *Latrare*, ὑλακτεῖν. Georgius Contares in Hiſt. Athenar. lib.6. εἶδεν ἕνα μέγαν καὶ φοβερὸν σκύλον εἰς τὸν ὕπνον του, ὅστις γαυγίζοντας, εἶπε πρὸς ἐκεῖνον, &c. Ubi Plutarchus in Cimone: ἰδόκει κύνα θυμούμενον ὑλακτεῖν πρὸς αὐτὸν, ἐκ δὲ ὑλακῆς μεμιγμένον ἀφεῖσαν ἀνθρώπου φωνὴν, &c. Γαυγισμὸς, *Latratus.*

ΓΑ'ΦΕΤ, προχίσκοι τοῦ εὐπατορίου, ἢ δὲ καὶ τὸ εὐπατόριον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. Matth. Silvaticus: *Gaſati, Gaſatin, Eupatorium.* Infrà, *Gaſit eſt Eupatorium.*

ΓΓΙ'ΣΜΑ, *Fulcrum*, pro Ἔγγισμα. Gloſſæ Græcobarb. ἔρεισμα, ἀκούμπισμα, κούπισμα, ἔγγισμα, γγίσμα.

ΓΔΕΡΝΕΙΝ, *Decorticare*, *Glubere*, ἐκδέρειν, λεπίζειν, ἀποδέρειν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

Ἐγδέρναν τους, ἐγδύναν τους, ὅλους τοὺς ἐκυρσέβαν.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS. de meretricibus:

Τὰ παλικάρια ἐγδέρνουσι, τοὺς γέροντας μαδίζουν.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag.87. ὅτι ἂν γδάρῃς λύκον ζωντάνον, καὶ ἐνδυθῇς τὸ δέρμα του ζεστὸ, παραυθὺς θέλεις γιάνῃς. Agapius in Geoponico, cap.159. γδάρε ἕνα γάτον ἀρσενικὸν, ῥίξε τὴν κεφαλὴν, &c.

Γδερμάδιν, *Decorticatus*, *pelle nudatus*, Gloſſæ Græcobarbaræ ἄδαπτον, γυμνὸν, ἄδερμον, χωρὶς δέρμα, ἢ γδερμάδιν.

ΓΔΙ', *Arenatum*, *Marmoratum*, Ψάθυρον, τὸ μαρμαρωτὸν, Portius. Alibi: *Pila*, Ἰδὶ, Γδὶ, Στύλος, Πάλλα. Γίδη, Στύλος, Σφαῖρα, Ὅλμος.

Γδοχέρι, *Pilum*, *piſtillum*, Γρεσφὸς, ὕαγός, ὕπερον, Αλοτρίβανος, κερκίς.

ΓΔΥ'ΝΕΙΝ, Γδύνειν, Γδύνειν, pro ἐκδύειν, *Deveſtire*, *Spoliare*, *Exuere*, *Nudare.* Gloſſæ Græcobarbaræ: ἐκδύεται, γδύνεται καὶ ἀνατίλλει. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ ἐγδύνεται κακότυχος ναναπαύσῃ στὸ στρῶμα.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ γδύσου κ' εἰς τὸ στρῶμα μας, ἅμα γοργῶ νὰ θέσεις.

Rurſum:

Ἐγδύθην ὁ βαρυόμοιρος, καὶ ὁλόγδυμνος ἐστάθη.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib.1.

Ἐγδέρναν τους, ἐγδύναν τους, ὅλους τοὺς ἐκυρσέβαν.

Τὰ Γδύματα τοῦ ἐχθροῦ, *Exuviæ*, *manubiæ*, *Spolia*, τὰ ἐκδύματα, ἔναρα, λαφυρὰ, σκῦλα.

Γδύμνος, Γδυμένος, Γδυμνὸς, *Nudus*, Γυμνὸς. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ πιάνει ὁ Απολώνιος καὶ ἀρχίνησε τὴν δάντζα,

Με τὸ γουνίλα του ψαρὰ, γδυμνὸς μὲ δίχως κάλτζαν.

Alibi:

Ἐγδύθην ὁ βαριόμοιρος, καὶ ὁλόγδυμνος ἐστάθη.

Rurſum:

Ὦ θάλασσα τόσον κακὸν ἔκαμες εἰς ἐμένα,

Καὶ νάμε φύσεις ἔγδυμνον, εἴτις γυμνὸν σταξίνα.

Alibi:

Ἐδιάβηκεν ὁ διάβολος μετὸ γδυμνὸ μαχαίρι.

Ibidem:

Γδυμνὴ πολλὰ καὶ ἀνυμπόρα, πολλὰ τυραννισμένη.

ΓΕΒΕΝΤΙ'ΖΕΙΝ. Vide in Γυβεντίζειν.

ΓΕΓΗΘΗΣΙΣ, *Gaudium*, vox formata à γέγηθα, pro γεγήθηκα. Vita MS. S. Andreæ Sali in prol. ἀπόλαυσίν τε καὶ γεγήθησιν δυσωπῶ.

ΓΕΕΝΝΑ, *Supplicium.* Theophanes an. 2. Conſtantini M. ἐκ τῆς πόλεων τῆς ἐπισήμους ἐν. χιλιάδας ἠριθμησαν Μαρτύρων βασάνοις φρικώδεσι καὶ γεέννης φύσεως τελειωθέντας, ὑπὸ Σαβωρίου τοῦ ἀθεωτάτου. Vide in Gloſſ. med. Lat. in *Gehenna.*

ΓΕΙΑ', Γειοσύνη, *Valentia*, *valetudo*, *incolumitas*, *ſalubritas*, εὐρωστία, εὐεξία, ὑγεία, &c. Γειάσου, *vale*, *euge*, *ſalve*, χαῖρε, ἔρρωσο, ὑγίαινε, &c.

ΓΕΙ'ΩΜΑ. Vide in Γίωμα.

ΓΕΙΟΦΥ'ΡΑ, *Pons*, Γέφυρα.

ΓΕΛΑ'ΣΚΑ, *Hallucinatio*, Ἄλη, παράβλεψις.

ΓΕΛΙ'ΚΗ, ἕλιξ, Heſychio. *Pampinus.*

ΓΕΛΛΩ, Γελὼ, Γιλλὼ, Γιλὼ, Γυλοῦ. Variè enim hæc vox effertur à Scriptoribus. Ita porrò Græculi vocant *ſtriges*, & *maleficas* quæ infantibus recèns naris mala machinantur, eorum ſanguinem exſugunt, vel alia ratione mortem conciliant. Sic verò appellatæ à quadam *Gellone*, quam fabulæ fingunt puellam fuiſſe formoſiſſimam, virginémque vitâ deceſſiſſe, ac ejus ſpectrum in lecto oberrans, immaturam necem pueris afferre. Hincque ortum adagium γελλοῦς παιδοφιλοτέρα, de quo Suidas & Sylloge Proverbiorum. Heſychius, & ex eo Phavorinus: Γελὼ, εἴδωλον Ἐμπούσης, τὸ δῶρον τῆς παρθένου. Emendant viri docti, τῆς ἀώρου. Rurſum: Γελλὼ, δαίμων. ἣν γυναῖκες τὰ νεογνὰ παιδία φασὶν ἁρπάζειν. Quam porrò ἔμπουσαν Heſychius, & Evagrius lib. 5. cap. 21. vocant, Γελὼ appellat Nicephorus Calliſtus lib. 18. cap.9. *hujus igitur fabulæ pellectis ac decepti ſpiritu*, inquit Ignatius Diaconus in Vita Taraſij Patr. Conſtantinopol. *qui ea dicebant probabiliter, conantur ad mulierculas transferre hoc execrandum ſcelus, & eis aſcribere in ſpirituum converſis cauſam eorum qui moriebantur ante tempus.* Et Michaël Pſellus: ἡ δὲ Γιλλὼ, τοῦτο δὴ τὸ ἀρχαῖον καὶ πολυθρύλλητον ὄνομα, οὐδὲ δαίμων τίς ἐστιν, οὐδὲ ἄνθρωπος, ἀθρόον εἰς ὠμότητα θηρίου μετενεχθεῖσα. Deinde ſubdit: ἀλλ' ἥγε τύμπεσον ἐπέχουσα δόξα τοῖς γραϊδίοις τὴν δύναμιν ταύτην παρέχεται. τηρεῖ γοῦν τὰς παρθενικὰς, καὶ ἀφανῶς εἰσοικίζει ταῖς βρέφεσιν· εἶτα θηλάζειν ποιεῖ ταύτας, καὶ πᾶσαν τὴν ἐν τοῖς βρέφεσιν ἀπορροφᾷν ὥσπερ ὑγρότητα. τὰ γοῦν συμπλακέντα τῶν νεογνῶν Γιλλοβρωτά· αἱ περὶ τὴν λοχὼ ὀνομάζουσιν. Ejuſmodi maleficas intelligit Nomocanon Coteleriianus num. 489. Γυλοῦ ἐὰν μεταποιήσῃ, χρόνους ἰ. μετανοίας φ'. Ita Græculus recentioris ævi hanc vocem uſurpat: καὶ ἤρξατο καταδιώκειν τὴν μιαρὰν Γυλοῦν, &c. De his maleficis conſulendus omnino Leo Allatius in diatriba de quorumdam Græcorum opinationibus, num.4. & ſeqq. & Codex Reg.945. fol.444. 445. Vide prætereà Gauminum in Notis ad Pſellum de Operat. dæmon. & Meurſium Atticar. ſect. paginâ 140.

ΓΕ'ΜΑ. Vide in Γεύματα.

ΓΕΜΑ'ΤΟΣ, Γεμισμένος, *Plenus*, *repletus*, ἔμπλεος, Πλήρης. Corona pretioſa: Γεμάτο, *Plenum*, Πλῆρες. Nicetas in Murtzuphlo, num. 1. ex Cod. Barbarogr.

Barbarogr. ὁ γεμάτος ἀλλ' εὐκαίρως εὑρών. Ubi Cod.al. ἐπιχαλᾶς. Ptochoprodromus de ſua paupertate lib.1.

Καὶ σκυλολάπτζιν μίθακι γεμάτον τῆς λεπτάρων.

Codinus in Orig. Conſtantinop.num.87. ὁ ἕτερος μεγάλῃ φωνῇ εἰς ἐπήκοον τῆς βασιλέως ἐβόησεν, Ο Πραιπόσιτος Νικηφόρος τῆς Χήρας τὸ κυμπάριον γεμάτον κατέπιε, &c. Stephanus Sachleces:

Μεδ' υςρόπεις κακολογημέναις πλήρης τὰ τι γεμάτοι.

Alius Auctor Græcobarb. γεμάτην μίαν σακκούλαν. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Καὶ μετὰ ὁ ἄρης ἀσμαφῆ γεμάτον γδ τῆς πίκραν.

Joannes Glycas de vanitate vitæ:

Τὴν δυςυχίαν γεμάτοι.

Γιομάτος, pro Γεμάτος. Alexius Rharturus doctr. 1. ἑαυτὸ ὑπόδειξον καλὰ, καὶ γιομάτον ἁμαρτημάτων. Anonymi Doctrinæ MSS. doctr. 1. ὅταν τὶς ἄνθρωπος εἰσέλθῃ εἰς τινα πειθόλιον ἀπὸ κῆπον, γιομάτον φυτῶν εὐωδεςάτων, &c.

Γεματίζειν, *Implere*. Stephanus Sachleces: ἐσημάτισε τῆς γαρε τῆς ἅλμυραν.

Γεμώνειν, pro Γέμειν, Γεμίζειν.

ΓΈΜΙΟΝ. Anonymus de Arte Perſica: Φυλοῦ κίρκος ἐν λευκοῖς ὑφάσμασιν, ὡς ἐν γεμίοις, χαρτίοις, καὶ πανίοις. Salmaſius ad Vopiſcum, pag. 412. *glomum lanæ* hîc interpretatur. Γέμος, Heſychio, Γέμισμα, πλήρωμα.

ΓΕΜΠΙΛΊΝΟΙ, *Gebilini*, ſeu *Gibellini*, Factio notiſſima apud Occidentales, de qua in Gloſſ. med.Lat. apud Nicephorum Gregoram lib.8.p.130. ubi μπ. pro β. ponitur.

ΓΈΝΑΜΑ, *Opus*, Ποίησις, in Corona pretioſa.

ΓΕΝΆΡΗΣ, Γεννάρης, *Januarius*. Gloſſæ Græcobarb. Αὐδωναῖος, ὄνομα μηνὸς, ἤγων Γαννάριος, ἢ γεννάρης. Hiſtoria Apollonij Tyrij ſub finem:

Ἐτέλειωσα ταρχλεῖνα με τῆς Θεῦ τῆς χάει
Στὰς χίλιες πεντ' ἐξηκοςιὰς τῆς μηνὸς τῆς Γέναρη.

Stephanus Sachleces in Narrat. MS.

Να πίνω, ναζεςένωμαι τῆς μῆνα τῆς Γεννάρη.

ΓΕΝΆΡΧΗΣ ἀνθρώπων, Epithetum Adamo tributum à S. Baſilio in Epiſt. ad Apollinarem. Vide Γεννάρχης.

ΓΕΝΆΤΟΣ. apud Myrepſum ſect.1. cap. 442. διακρίδιν σφύκτον ἑξάγια β. pro σφυκτὸν uſurpari putat Fuchſius, cap.448.

ΓΕΝΕΑΛΟΓΊΑ, *Nativitatis inquiſitio*, Γένεσις. Synodus Trullana Can.61. καὶ τύχην ἁμαρμένην, καὶ γενεαλογίαν, καὶ τοιούτων τινῶν ῥημάτων ὄχλον κτ τὴν πλάνης λήρως φωνοῦντας. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Geneſis*.

ΓΕΝΕΑΡΧΙΚΆ, *Prædia à majoribus accepta, Patrimonia*, in Nov. Juſtiniani 21.cap. 2. in Edicto 3. c.1. §.2.

ΓΕΝΈΘΛΙΟΝ, *Natalis, Natale*, Feſtum Sancti alicujus. Concil. Laodic. Can. 51. ὁ δεῖ ἐν τεσσαρακοςῇ μαρτύρων γενέθλιον ἐπιτελεῖν. Euſebius lib.4. Hiſt. cap.15. παρέξει ὁ κύριος ἐπιτελεῖν τὴν τῆς μαρτυρίου αὐτοῦ ἡμέραν γενέθλιον, εἴς τε τῶν προηθληκότων μνήμην, καὶ τῶν μελλόντων ἄσκησίν τε καὶ ἑτοιμασίαν. Vide Gloſſ.med.Lat. in *Natalis*.

ΓΕΝΕΡΆΛΑΙΌΣ, *Generalis*. Gloſſæ Baſilic. Γενεράλιον, Γενικὸν πρᾶγμα.

ΓΕΝΈΣΙΟΝ, *Nativitas*, γενέσιον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς ἁγίε Προδρόμε, &c. non ſemel in Typico S. Sabæ & alibi, in Nomocanone Coteleriano, num. 430. apud Codinum de Offic.Palat.c.15.n.2.11. &c. Ita extant & laudantur orationes nonnullæ Joannis Damaſceni, Theodori Studitæ, Leonis Imp. Joannis Monachi ex monaſterio Corcinobaphi, & aliorum εἰς γενέσιον Deiparæ, & S. Joannis Baptiſtæ. Sed & γενέσια quaſvis rerum memorabilium memorias annuas vocabant. Ita Sozomenus lib.6. cap.2. ait γενέσια σεισμῶ ſub Valentiniano quotannis celebraſſe Alexandrinos, niſi Litaniæ intelligantur ob iſtum terræ motum indictæ & inſtitutæ. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Natalis calicis*.

ΓΈΝΕΣΙΣ, *Fatum*, εἱμαρμένη. Vita S. Syncleticæ num.81. λεγόμενον ὑπὸ εἱμαρμένην, ὥσπερ καὶ γένεσιν καλοῦσι. Ita uſurpant Chryſoſt. hom. 5. περὶ εἱμαρμένης, & alibi. Iſidorus Peluſiota lib. 3. Epiſt.191. Auctor de initiis hæreſeon num. 94. & alij. Vide Gloſſ. med. Lat. in V. *Geneſis*. & Gaſparum Suicerum in Theſauro Eccleſiaſtico.

ΓΈΝΙ, Γένεια, *Barba*, Πώγων, Γένειον. Γενάκι, *Barbula*, Πωγωνάριον. Γενίας, Γενεάτος, Γενάτος, *Barbatus*, Γενειήτης.

ΓΕΝΙΆΣ. Martyrium SS. Theoduli & Agathopi, num.9. οὕτω τελέσαντες Λάζαρος τὸ χρῶν ὑποδύσας, καὶ τετάρτην ἔχων ἐπὶ τάφῳ κείμενος ἡμέραν, ὑπὸ τῇ τῇ φωνῇ τὰ δεσμὰ τῆς γενιάδος ἀπορρήξας, τῆς αὖθις ἀνέβη, &c. Vide ibi conjecturam Virorum doctorum.

ΓΕΝΙΚΌΝ, *Ærarium publicum*, in quod referebatur, quidquid colligebatur ex tributis & vectigalibus: cui præerat Λογοθέτης Γενικὸς dictus, interdum Γενικὸς nudè, ut apud Leonem Grammatic. pag. 465. & in Synaxariis Colberteis 23.Sept. Γενικὸν μὲν Ἀνθίμιον, σακελλάριον δὲ τὸν Πέτρον προχειρίζεται. Conſtantinus Porph. in Baſilio, num.98. Ed. Combef. ὁ τὴν τῆς Γενικοῦ τὸ τηνικαῦτα διέπων ἀρχήν. De hocce ærario & Logotheta pluribus egimus in Conſtantinopoli Chriſt.lib.2. ſect.9. §.9. & infrà in V. Λογοθέτης.

ΓΕΝΊΤΖΑΡΟΙ, Γιανιτζάροι, Γαννιτζάροι, *Janitzari, Milites Turcici Sclopetarij*, ſat noti. Leunclavius in Pandecte Turcico, num. 35. eorum originem & nomenclaturam explorans, ait quoſdam exiſtimare fuiſſe inſtitutos ab Oſmane Gazi, Ertruculis filio: Jovium verò & Genfræum, eorum primùm ordinatam militiam à Murate II. qui, inquit, numerum potiùs auxit, quàm militiæ ipſius Autor fuit. Vocis Etymon, ſubdit ille, controverſum eſt. Reineccij & aliquot aliorum, qui à *Janua* dictos volunt, quòd Turcis *Jannam* aulam dici conſtet, ſententiam explodit, cùm Porta, Turcis, *Capi* dicatur, à qua voce Genizari dici non potuere. Denique hos ita appellatos tradit voce Turcica, quæ *novos homines*, ſeu *novos milites* ſignificat, ſeu νεηλύδας & νεήλυδας, uti Genitzaros vocat non ſemel Laonicus, pag. 150. 329. à *Geni* & *Zeri*: quod poſterius novos milites ſignificat, idque potiſſimùm firmat ex Annalibus Turcicis ſub an. Chr. 1361. ſcribentibus Amurathem I. tum primùm inſtituiſſe, ut ex Chriſtianis mancipiis tenerioris ætatis, quintum Imperatori traderetur: deincépſque eum morem inoleviſſe, ut ex omni mancipiorum numero, liberalioris formæ pueri pro Sultano delecti retinerentur: qui in Anatoliam tranſlati ac inter Turcos diſtributi, ut apud eos diſciplinæ pariter ac Linguæ Turcicæ aſſueſcerent, exactis apud illos duobus vel tribus annis, jam ad labores condocefacti Linguæque Turcicæ periti, ad Portam reducebantur Genizarorum ordinibus adſcribendi. *Genizari verò Sultani Turcorum Sclopetarij ſunt, & inde ab illis uſque temporibus nomen hoc Genizarorum adepti ſunt.* Certè conſtat ita appellari ejuſmodi mancipia, ex iiſque conflatam eorum militiam. Ducas Hiſt.c.16. ἔχων παραλελεγμένους ὡς δέκα χιλιάδας σφενδονίτας σὺν αὐτῷ δούλους αὐτοῦ, τοὺς ὡς καλοῦσι Γενιτζαρίδας. Laonicus lib.1.pag.9.Edit. Genev. Zenizaros à Solimano I. Orthogulis filio, inſtitutos refert, qui ut regnum ſibi firmum conſtitueret,

ſtitueret, Satellites allegit, quos Regis Januas ſive portas nuncupavit, τάξιν δὲ ἀποδείξασθαι ἀμφ' αὐτὸν, τὴν θύρας βασιλέως καλοῦσι, eóque facto propter iſtam potentiam omnibus formidini fuiſſe, ſubditóſque facilè in Imperio continuiſſe, cùm omnes ad nutum, quando vocarentur, præſtò eſſent, ἐπὶ τὰ παραγγελλόμενα ὑπὸ τῶν βασιλέως θυρῶν κατὰ τάχος ἰόντες. Ita etiam lib. 5. pag. 150. Quod ſi ita eſt, *Genizari* dicti fuerint à voce Turcica quæ *Portam* ſignificat, quod ſecus ſe habet: *Capi* enim, uti diximus, *Porta* appellatur. Aliam nominis originem videtur indicare Joannes Anagnoſta in Hiſtoria exciſæ à Murate II. Theſſalonicæ, anno Chr. 1430. tradens num. 20. Sultanum Urbe capta, Turcis, qui à Genitzis orti fuerant, hanc habitandam, ab ea regione in qua habitabant, huc traductis, dediſſe. Genitzæ verò locum diei itinere ab Occidentali Urbis plaga diſtare, Turcorum accolarum frequentiâ inſtructum. Ex quibus docemur Genitzæ tractum in Thracia ad Urbis Theſſalonicæ occaſum extitiſſe, cúmque à Turcis cultum, ex quo in Europam tranſmiſere. Nam tametſi Anagnoſta inde dictos *Genitzaros* non planè dicat, haud tamen abſonum videretur, cùm eorum operâ tum primùm uſus dicatur Murates II. tradántque Jovius & Genfræus Genitzarorum ab eodem Sultano ordinatam militiam, inde accepiſſe nomen exiſtimare. Anagnoſtæ verba ipſa hîc damus. τὰς δὲ γε λοιπὰς ἁπάσας οἰκίας, καὶ τοὺς ναοὺς σχεδὸν πάντας διωρίσατο τοῖς τ' ἀπ' ἄλλων τόπων ἐθελήσασιν ἰοῦσι, τὴν πόλιν, ἀνθ' ἧς οἰκήσειν ἐλθεῖν παρασχεθῆναι, καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν Γενιτζῶν ἀπαναστᾶσι Τούρκοις. Τόπος δ' οὗτός ἐστι πεδιὰς ὅλος, ἡμέρας ὁδὸν, ἀπὸ τοῦ κατὰ δυσὶν μέρους ἀπέχων τῆς πόλεως, οἳ τῇ τούτου ἐπιδημήσαντες, ὅτι σπουδῇ τούτου τὴν ἀρχῆθεν ἐκλεξαμένην πρὸς οἴκησιν, ἄλλως ἰσχυροὺς οἰκήτορας Τούρκους, &c. Meminit porrò Laonicus lib. 4. extr. Ἰανίτζης Urbis ad Axium fluvium, in Macedonia: illius fortè cujus Anagnoſtes. Sed ut verum fatear, longè antiquiorem & militiam & nomenclaturam *Genizarorum* exiſtimaverim, quàm ut orta fuerit ſub ann. 1430. cùm octennio pòſt frequens ea fuerit in aula Conſtantinopolitana, in quam multò antea à Turcis tranſierat. Nam ſub an. 1438. Ἰανιτζάρους Imperatori Conſtantinopolit. adſcribit pro Satellitibus & ſtipatoribus Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 3. cap. 19. ſect. 6. cap. 2. & ſect. 8. cap. 6. ubi Γιανιτζάροι dicuntur. Quinetiam habuere Summi Pontifices ſuos *Ianizzeros*: ita enim vocabant, neſcio an & hodie *ſollicitatores expeditionum in Curia Romana*, ut ſcribit Octavius Veſtrius. Utcunque ſit, vox ea variè ſcribitur: nam Ἰανιτζάεροι, dicuntur à Laonico lib. 9. pag. 329. τὸ δὲ καλούμενον ἐς Βυζάντιον, καὶ ἑτέρους πεποίηκεν Ἰανιτζαρίους, καὶ δουλεύτας ἐν σκευαῖς, ἐπιλεξάμενος παῖδας ἐντευκοσίους, καὶ ἐς τὴν τῶν νεολύδων τάξιν ἐτάξατο. Γενιτζάροι in Hiſtoria Politica, pag. 7. ἐποίησε τοὺς γενιτζάρους τοὺς χαμουζὰν, &c. Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 161. Νοπιτζίδες, τουτέστι Γενίτζαροι. Φραγγικὰ λέγονται σουλδάδοι. Threnus de capta à Turcis Conſtantinopoli:

Ἔχει καὶ Γιανιτζάερους χιλιάδες δέκα πέντε.

ΓΈΝΝΗ, Γέννα, *Ortus*, *Nativitas*. Epimeriſmi Herodiani MSS. Ηλοθύμα, θεὰ ἔφορος τῆς γεννήσεως. Alibi: ὠδὶς, ὁ ἐν τῇ γέννᾳ πόνος. Symeon Logotheta in Leone Philoſ. num. 17. ἐν τῇ γέννᾳ τοῦ υἱοῦ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου.

Γέννα, *Ortus Lunæ*. Theophylactus in Matth. cap. 27. οὐδέποτε γὰρ τεσσαρεσκαιδεκαταίας οὔσης τῆς σελήνης ἔκλειψις γίνεται ἡλίου, ἀλλ' ὅταν ἡ λεγομένη γέννα ᾖ. Codex Reg. 1067. fol. 12. ὁ γοῦν φοῖνιξ τὸ δένδρον καθ' ἑκάστην πρόοδον σελήνης, ἣν τινες γέννην καλοῦσιν, ἐκ τῆς ἑαυτοῦ καρδίας κλάδους ἀναδίδωσι, &c.

Χριστούγεννα, *Chriſti Nativitas* apud Codinum de Offic. cap. 6. num. 1. cap. 11. num. 1. in Nomocanone Coteleriano, num. 291. 322. 411. 416. &c. & in libris Eccleſiaſticis Græcorum paſſim. Georgius Acropolita in Chron. cap. 6. καὶ τὰς τοῦ Χριστοῦ πανηγύρεις, τά τε γέννας, καὶ τῶν φώτων ἀποπληρώσειος, &c. Menæa 15. Decemb. ἰστέον ὅτι ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐχειροτονήθη Πατριάρχης ΚΠ. ἐν ᾗ καὶ ἑορτὴ τοῦ Χριστοῦ γέννης ἀπήρξατο ὑπ' αὐτοῦ τελεῖσθαι ἕως τῆς εἰκοστῆς πέμπτης τοῦ μηνὸς, τινῶν ἐκ τῆς ἑσπερίας ἐλθόντων καὶ ἀπαγγειλάντων, δι' ὃ καὶ λόγος ἀπολογητικὸς ἐξεφωνήθη παρ' αὐτοῦ κάλλιστός τε καὶ ὠφελιμώτατος. Corona pretioſa: Νὰ γεννᾶ, *Naſci*, Γεννᾶσθαι.

Γεννάρχης, Epitheton Adæ tributum à Græcis. Vide Nicephori Xanthopuli Synaxarium τοῦ τελώνου in Triodio. Idem εἰς Βαρία.

Ὅπου γεννάρχην τοῦ Θεοῦ μου καὶ λόγῳ, &c.

Vide Γενάρχης.

ΓΕΝΝΉΜΑΤΑ, *Nutricatus animalium, vel quæ in agris frumenta, aut in hortis naſcuntur legumina.* Theophanes an. 1. Artemij: γεννήματά τε πλεῖστα εἰς τὰ βασιλικὰ ὡρεῖα ἀπέθετο. Scylitzes, pag. 856. ὁ δὲ τοσοῦτον ἦν φειδωλὸς καὶ μικρολόγος, ὥστε μηδ' ὀβολὸν πρόεσθαι θέλειν, μηδὲ παρέχειν τινὶ τὸ οἰονοῦν, ἡ πρόνοιαν γοῦν τροφῶν διακομιδῆς γεννημάτων διὰ σιτηγῶν πλοίων ποιήσασθαι. Proverbia Græcobarb. ex Cod. Reg. 1299. φίλον εἶχον κηπουρὸν, καὶ ἐδίδουν αὐτῷ γέννημα, καὶ ἐδίδει μοι λάχανα. Joan. Cananus de Bello Conſtantinopol. τήν τε ζημίαν τῶν γεννημάτων, καὶ τὴν ἀμπελώνων τὴν λύμην, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Nutrimen*.

ΓΈΝΟΣ, *Gens*, *Natio*. Theodoritus ſerm. 5. de Græc. affect. Θρᾳκικὸν δὲ τοῦτο τὸ γένος. Ita præferre aliquot Codd. monet Sylburgius, ubi alij ἔθνος habent. Pro *Gentilibus* ſeu *paganis* hanc vocem uſurpat Ammon Epiſcop. in Epiſt. de Vita & converſatione SS. Pachomij & Theodoti, num. 3. ὁ μετ' ὑπὸ τῶν ἐκ γένους ἐπικείμενος τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ διωγμός. Infrà: Ἑλλήνων ἔπειτα ὁ ἐκ γένους ἐπικείμενος ταῖς ἐκκλησίαις καταλέλυται διωγμός. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Gens*.

ΓΕΝΤΗΛΙΟΣ, Γεντίλιος, *Gentilis*, *ex Schola Gentilium*, de qua in Gloſſ. med. Latin. *Gentilis*. Theodorus Mopſoueſtenus ad Hieremiæ, cap. 10. οἱ Σαρακηνοὶ τὴν κόμην κατὰ τὸ ὄπισθεν μέρος ἐῶντες, μόνον ἀποκείρονται τὸ ἐπὶ τὸ μέτωπον, οἵ εἰσιν οἱ νῦν λεγόμενοι Γεντίλιοι. Synaxar. 7. Oct. in SS. Sergio & Baccho: ὁ μὲν Σέργιος Πριμικήριος ἦν τῆς σχολῆς τῶν Γεντιλλίων. ὁ δὲ Βάκχος Σεκουνδικήριος τῆς αὐτῆς σχολῆς. Eorundem Vita MS. in Cod. Colberteo habet Κεντιλλίων, ſicque legit Suidas, ut & Auctor Gloſſ. Baſilic. qui Κεντηλλίων σχολῆς, εἶδος ἀξιώματος, exponunt, quaſi Κεντηλλίων eſſet in primo caſu.

Γεντιλισταὶ, apud Heſychium & Phavorinum, οἱ ἐργαζόντες καὶ παίζοντες, ſcilicet ut Gentiles.

ΓΕΝΤΊΖΑ. Gloſſæ Botanicæ ex Cod. Reg. 1177. Ἀλεξικόλαντον, ἡ γεντίζα λεγομένη. Gloſſæ aliæ Græcobarb. MSS. Γεντίζα, ἡ ἀλώη βοτάνη.

ΓΕΝΤΈΚΙΑ, *Equi manu ducti*. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 657. in Theophilo Imp. καὶ ἀπὸ τότε ὥρισεν ὁ Βασιλεὺς, ὅταν εὐγαίνει ἔξω, νὰ ἑτοιμάζουν καλὰ ἄλογα νὰ τὰ σέρνουν ἔμπροσθεν τοῦ Βασιλέως, ἐὰν τύχῃ ἀνάγκη νὰ καβαλικεύῃ ἄλλον ἄλογον, καὶ ἀφ' ὅτου τὸ ἐπιάσθη συνήθειαν, καὶ σέρνουν οἱ ἀφέντες τὰ Γεντέκια. Vide in Συρτὸν.

ΓΕΡΆΖΕΙΝ, Γερανίσκειν, *Seneſcere*, γηράσκειν. Gloſſæ Græcobarb. Ἀγήρασεν, Ἀγήρασεν, ἢ ὅπου δὲν γερανίσκει.

Γερατεῖα, *Senectus*, Γῆρας, Γηράσιον. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Τὰ πράγματα ποχρίαζομεν νάχω γαλιρατία μου.

Alibi:

> Κ' ἦτον ἀπὸ τὰ γερατεία ἕτοιμος νὰ ποθάνῃ.

Rurſum:

> Ἔζησεν Ἀπολλώνιος μὲ τὴν Νικοχέρα του,
> Χρόνους ἀδδόντα με τιμὴν ἦλθε στὰ γερατεῖα του.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 11.

> Ὁ σὰν ἐκεῖνος που πολλὰ εἶδε τὰ γεράτειά του.

Ibidem:

> Τότε λιβλεὶν βάλασι γενναμερίζηστία,
> Ὅπου ποτὲ ὑ γνώρισε τὸ τί ἦν γερατεία.

Et lib. 12.

> Ἦ κλα πολλὰ τὰ γερατεία γεμάτα πᾶσα πόνους.

Γεροντεά, *Canities*, Πολιότης, Πολιά.

ΓΕΡΑ'ΚΗ, *Falco*, ἱέραξ, in Corona pretioſa. Gloſſæ Græcobarbaræ. Αἴσαρος, εἶδος ἱέρακος, θεωρία τοῦ γερακιοῦ. Ibidem, γέραξ, pro ἱέραξ repetitur. Carmen vulgari linguâ compoſitum, apud Annam Comnen. lib. 2. Alexiad. pag. 51. τὸ σάββατον τῆς Τυρινῆς, χαρῆς Ἀλέξιε ἐνόησές το, καὶ τὴν δευτέραν τὸ πρωὶ εἶπα καλῶς γεράκιν μου. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Εἶπεν ἡ Κυλαγιόλενα, τὸ γρήγορον γεράκιν.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 818. ὁ δὲ Σούλταν Μπαγιαζίτης ἔδωκε τοὺς χαρίσματα, ὅλους τοὺς πλουθιρόστας, ἄλογα, γεράκια, καὶ ἄλλα τινα. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

> Ἄλλοι γεράκια βάσταζαν, ἄλλοι σκυλία λεύρναν.

Demetrius Zenus in Batrachom. diſticho 43.

> Τὸν γάτον καὶ τὸ γέρακα περισσεία τοὺς τρομάσω.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. αἰδόνι ἐκάθιζον εἰς δένδρον, καὶ ἐκελάδει, καὶ ἕνα γεράκι τὸ εἶδε, &c.

ΓΕΡΑ'ΝΕΟΣ, Γεραῖνω. Vide in Ἠρανός.

ΓΕΡΑ'ΝΙΟΝ, *Tolleno*, Gallis *Gruë*. Suidas: Κηλώνειον, τὸ Γεράνιον. Moſchopulus, Κηλώνειον, τὸ κοινῶς Γεράνιον. Auctor Etymolog. Κηλώνειον, τὸ ἀνάντλιον καὶ κηλάντλιον ξύλον, ὁ ἀντλητὴρ, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον γεράνιον. Leo in Tacticis, cap. 19. §. 61. δύναται δὲ καὶ διά τινων γερανίων λεγομένων, ἢ τινων ὁμοίων ἐπιτηδευμάτων γαμμαλοειδῶς κύκλῳ περιστρεφομένων, ἢ πίσσαν ὑγρὰν πεπυρωμένην, ἢ σκεῦος, ἢ τινα ἑτέραν ὕλην ἐπιχῦσαι τοῖς πολεμικοῖς πλοίοις, &c. Codinus in Orig. Conſtantinopol. καὶ τὰ παλάτια τὰ ἐπάνω μέχρι Γερανίου.

ΓΕΡΑΝΟΠΟ'ΔΙΟΝ, *Lychnis coronaria*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 520.

ΓΕΡΑΤΙ'Α. Vide Γεράζειν.

ΓΕ'ΡΔΗΣ, *Textor*, Ὑφαντὴς, apud Heſychium, & alios laudatos in Gloſſ. med. Lat. in V. *Gerdius*.

Γέρδιος, ὑφαντὴς, *Textor*, in Gloſſ. Gr. Lat. Gloſſæ aliæ MSS. Γέρδιος, ὁ ὑφάντωρ. Lexicon MS. Cyrilli: Γέρδιος, ὑφάντρια, ὑφαντής. Rurſum: συνυφάντριαι συγγέρδιαι. Michaël Pſellus in Grammatica MS.

> Γεώρας, ὁ ἀλλότριος. Γέρδιος, ὁ ὑφαντής.

Γερδίσαι, *Textrices*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ, cap. 80. φαίνεται αὐτῇ καθ' ὕπνους ὁ μακαρίτης Σάβας, λέγων, Ἔσωθεν μετάπεμψαι τὰς γερδίσας, καὶ ἔρχονται, καὶ πληροῦσι τὸ ἔργον.

Γερδαῖος. Γερδεῖος, idem quod Γέρδιος. Lexicon MS. Cyrilli: ἔριθοι, ἐργάται γερδαῖοι. Infrà: ἐρίθοις, γερδείοις, ἤτοι τὰ ἔρια ἐργαζομένοις.

Γερδοποιὸν, *Textrinum*, in Gloſſ. S. Benedicti.

Γερδιακός. Gloſſ. Lat. Gr. Scapi, Κανόνες γερδιακοὶ, καὶ χάρτου τόμοι.

ΓΕΡΙ'Α, *Gerula*, uti *nutrix* exponitur à Joan. de Janua. Heſychius in Καλλιγένεια· Οἱ μὲν τρόφον αὐτῆς, οἱ δὲ γερίαν, οἱ δὲ ἀκόλουθον.

ΓΕΡΙΤΕΥ'ΕΙΝ, *Gerere*, *Adminiſtrare*, διοικεῖν, in Gloſſis Baſilic.

ΓΕ'ΡΝΕΙΝ, *Inclinare*, κλίνειν. Γερμένος, *acclivis*, ἐπικλινής. Phyſiologus MSS. de Natura animalium, ubi de Leone: καὶ ὀμπρὸς εἰς τὴν πέρδικα κάθεται ὁ λέων, καὶ αἱματωμένα τὰ ζῶα ὅλα γέρνοντα εὑρίσκονται ἐκ τὸ δάσος. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

> Τίποτε δὲν τὸ τάσασι, οὐδὲ βαρίον τίσαντο,
> Νὰ γέρνουν ὅλα τὰ κορμία ἐδῶ καὶ κεῖ καθ' ὅλου,
> Ἕνα καὶ ἄλλο ἤγειραν ὁ βρῶμος τοῦ συμπλήσεων.

Rurſum:

> Τὰ σώματα ξεγέρνασι ἄνω καὶ κάτω κεῖνα.

Γιαγέρνειν, *Convertere*, Ἐπιστρέφειν.

Διαγέρνειν, *Peregrinari*, *Diſcedere*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀπέρχεται, ἀπομακρίζει, ὑδεύει, ταξιδεύει, διαγέρνει.

Γέρνιτο, *Semen agni caſti*. Δαμναμέτη, βότανον τοῦ γέρνιτο, σπέρμα ἄνω κάτω, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. Ibidem: Διονυσιὰς, γέρνιτο σπέρμα ἄνω κάτω, καὶ ἔνι ξερόν. Rurſum: Δίμος, γέρνιτο σπέρμα ἄνω κάτω, καὶ ξερόνεται.

ΓΕΡΟΝΤΑ'ΡΙΟΝ, *Senecio*, in Gloſſis Lat.

ΓΕΡΟΝΤΟΚΟ'ΜΟΣ, in Nov. 131. Juſtin. c. 13. qui *ſenum Hoſpitali praeeſt*, ſeu Γεροντοκομείῳ, id eſt ædi in qua Pauperes & propter ſenectutem ſolam infirmi homines curantur. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 4. ſect. 9. num. 20. & ſeqq.

ΓΕΡΟΝΤΟ'ΤΕΡΟΣ, *Major*, Πρεσβύτερος, in Corona pretioſa.

ΓΕΡΟ'Σ, *Sanus*, *validus*, ὑγιαστος, εὔρωστος, ὑγιὴς, ἀβλαβὴς, &c. Beſſarion in Epiſt. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: ἐπειδὴ οἶδε αὐτὸς ὁ τόπος εἶναι γερὸς, &c. Agapius Cretenſis in Geuponico, cap. 165. μόνον φυλάξου νὰ μὴν ἐγγίξῃ αὐτὸ τὸ λάδι εἰς γερὸν τόπον, οὔτε τὴν κεφαλὴν, ἢ ἄλλο μέλος λεπτόν.

Γέρος, *Senex*, Πρέσβυς, in Corona pretioſa. Vide Καλόγερος.

ΓΕΡΟΥΛΑΙ'ΖΕΙΝ, *Veteraſcere*, apud Alexandrum Trallianum: Παλαιὸν καὶ γερουλίζοντα οἶνον. Ubi perperam Edit. ἱερουλίζοντα.

ΓΕΡ'ΡΑ'ΔΙΑ, στρατηρίδια, (vel στρωτηρίδια) in Gloſſis MSS. Reg. Cod. 2062.

ΓΕΡ'ΡΟΧΕΛΩ͂ΝΑΙ, *Teſtudines ex Gerris & Clypeis*. Γέῤῥον porrò, τετράγωνον σκέπασμα exponitur in Lexico MS. ex Cod. Reg. 2216. Philon in Belopœecis MSS. πρὸς δὲ τοὺς κινδυνεύοντας στρατιώτας προσφερέσθωσαν γεῤῥοχελῶναι ὡς πλεῖσται, ἵν' οἱ χειρῶν ἐλεύθεροι ἐκποδὼν τῆς κινδυνεύσεως. Quomodo verò eæ conficiantur, ſic infrà indicat: ποιοῦνται δὲ αἱ γεῤῥοχελῶναι ἐκ τῶν πλεχθέντων γέῤῥων ἄνωθεν — εἰς ὀξεῖαν γωνίαν συγκλεισθέντα, προσάλληλα, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τῶν πρόσθεν, εἶτα βυρσῶν περιτεθεισῶν, καὶ δοκίδων κάτω θεμένων ἐκ τῶν πλαγίων τετραγώνων συμπαγεισῶν, ἔνδοθεν δὲ στρογγύλων ὑποτιθεισῶν, χαλεπῶς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν προσφέρονται, διὰ τὸ μηδὲ βάρος ἔχειν πολύ. αἱ δὲ ἐπὶ τῶν λιχομένων χελῶναι κατασκευάζονται περιφερεῖς. Biton in Mechanicis: ὅτ' ἂν γεῤῥοχελώνη, ὅτ' ἂν στοὰ, ὅτε χελώνη ῥαδίως προσαχθείη. Occurrit illic pluries.

ΓΕ'ΡΩΝ, *Senex Epiſcopus*; ſic *Primas*, ſeu *Epiſcopus primæ ſedis* appellatus in Africa, in Codice Canonum Eccleſiæ Africanæ, cap. 90. 97. 100. Idem Cod. Can. 127. μετὰ τοῦ ἁγιωτάτου γέροντος Δονατιανοῦ τοῦ Πρωτεύοντος. Vide Gloſſ. med. Lat. in V. *Senex*. Teſtatur Gregorius Nazianzenus orat. 6. de S. Athanaſio, Alexandrinos per ſexus, & ætates, & artes, ſolitos eſſe diſtribui, quoties alicui obviam

Q 2 viam

viam irent honoris cauſâ. Hinc apud illos ὁμογέροντες & ἀρχιγέροντες. Vide Henric. Valeſium ad Euſeb. lib.7. cap. 21. Seldenum de Synedr. Hebr. vet.cap. 14. pag. 595.

Γέροντες, *Monachi*. Ita nempe ſe ipſos etiam indigitabant, ut colligitur ex Vita S. Mariæ Ægyptiacæ, num. 4. Gloſſæ MSS. Ἀββᾶς, ὁ γέρων, ὁ πατήρ. Palladius in Vita Chryſoſtomi, pag. 41. καταλαμβάνει τὰ πλησίον ὄρη, καὶ περιτυχὼν γέρουσι Σύροις ἐγκρατείαν τημελοῦσι, ἀπομιμεῖται τὴν σκληραγωγίαν, χρονίσας παρ' αὐτοῖς εἰς δύο ἔτη, ἀπομαχόμενος τοῖς τῆς ἡδυπαθείας σπίλοις. Rurſum, pag. 56. ἃ μαθόντες οἱ συλλόγῳ τῇ τῆς ἐρήμου γερόντων ἔγνωσαν. Et pag.63. de quibuſdam Monachis Ægyptiis: τοὺς δὲ Θεοφίλου μοναχοὺς, συςῆναι ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἐγκλήμασιν οἷς κατηγόρησαν τῶν ἁγίων γερόντων, ἢ τὰ τῆς συκοφαντίας ὑφίστασθαι. Dorotheus Doctr. 1. ἦλθεν ἐκεῖ μαθητὴς μεγάλου γέροντος ἐκ τῶν μερῶν Ἀσκαλῶνος. & Doctr. 11. ὅτε ἤμην ἐν κοινοβίῳ, ἐποίησέ με ὁ Ἀββᾶς ξενοδόχον, μετὰ γνώμην τῶν γερόντων. Ita paſſim Apophthegmata Patrum, Palladius in Hiſt. Lauſiaca, & Joannes Moſchus in Limonario, Joannes Patr. Conſtantinopol. in Vita S. Joannis Damaſceni, n. 23. 29. &c. Phocas in deſcript. T. S. num. 19. 23. &c. Sed & Γέροντας ſuos Epiſcopos etiamnum Græcos appellare, obſervat Cruſius in Turco-Græcia, pag. 222. quos verò ij γέροντας Monachos vocant, hos ψυχικούς appellat Vita S. Pachomij, num. 72. 76.

Γεροντικὸν, liber continens dicta & facta Sanctorum Monachorum: Λόγος τῶν γερόντων, in Apophthegmat. Patrum in Ammum Nitriota, num.2. τῶν ἁγίων γερόντων ῥήματα καὶ κατορθώματα, in Præfat. ad eadem Apophthegmata. Joannes Moſchus Limon. cap.56. ἔλαβον βιβλίον γεροντικὸν, &c. Vita S. Nili Junioris, p.142. ἅτινα ὡς ἱερὸν ἄξιοι τοῦ Γεροντικοῦ ποιῆσαι ἐν κεφαλαίοις. Joannes Antiochenus de Chariſticariis, pag. 166. ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ πρώτως ἐν Αἰγύπτῳ συντεθεῖσα μεγίστη βίβλος τῶν ἁγίων γερόντων τῆς Σκήτεως, Θηβαΐδος τε καὶ Λιβύης, τὰς ἱερὰς πολιτείας καὶ κατορθώματα τούτων κατὰ σωχῶν ἐμπεριέχουσα. Ejuſmodi Geronrica MSS. ſervant complura, Bibliotheca Regia & Colbertæa, quæ Παράδεισον ſeu βίβλον τῶν ἁγίων γερόντων, titulum interdum præferunt.' Vide Roſveidum ad Vitas Patrum.

ΓΕΣΟΜΙ, Italis *Gelſomino*, Gallis, *Iaſmin*.

ΓΕΥΈΣΘΑΙ, *Prandere*, apud Portium. Lexicon MS. Cyrilli: Πάσασθαι, γεύσασθαι. Palladius in Hiſt. Lauſiaca: χαιρὸν ἐπῆλθεν πρὸς τὸ γεύσασθαι ὑπερτέρει διὰ πάσης ἡμέρας. Paulus Mon. lib. 1. Collectan. καὶ ἐν τούτοις ἡμεῖς δεύτερον ἐφάγομεν καὶ ἐπίομεν ἐκεῖνος δὲ μηδ' ὅλως γευσάμενος πεζεύων ἀπηρτίζετο ψαλμὸν τὸν μέγαν, καὶ ἄλλους δεκαπέντε. Anonymus Barbarogr. ἐδάκρυσαν ἀμφότεροι, ἔπειτα θέσαν τάβλα, ἐγεύθησαν. Adde Canon. 19. Nicephori Homologetæ.

Γεῦμα, *Prandium*. Euſtathius: Ἄριστον, τὸ κοινῶς λεγόμενον γεῦμα. Gloſſæ Græcobarb. τὸ γεύματος ἢ τὸ δεῖπνο. Apophthegmata Patrum in Macario, num. 2. καὶ εἶπε, Γεύματα ἀπορέρω τοῖς ἀδελφοῖς. Nicetas in Iſaacio lib.2. num.5. ex Cod. Barbarogr. ὅτι ἀπὸ τὴν χθὲς ἡμέραν ὥρα γεύματος ἐξῆλθεσαν. Ubi Cod. al. κατὰ τὴν τρίτης δειλὴν. Menologium: καὶ μετὰ δοξολογία μεγάλη τὸ σγοπάριον, καὶ ἀπολύομεν ἄσομεν ἀγίαν μέχρι τοῦ γεύματος. Concilium Florentinum, pag. 500. Edit. ult. καὶ ἀπὸ τοῦ γεύματος ἐμῆνεν ὁ Βασιλεὺς διὰ τῆς Νικαίας, &c. Alibi: ὁ καιρὸς ἤγγισε τοῦ γεύματος. Vide Theophylact. Bulgar. Archiep. Epiſt. 30. Nomocanonem Coteleriaunm, num. 196. Codinum de Offic. cap.5. n.16. &c.

Γέμα, eâdem notione. Ptochoprodromus MS.

> Νὰ ἄνοιξα τὸ ἀρμάριν μου νὰ βρίσκω γεμάτον.

Rurſum:

> Κύλαν δὲ παλιμβασιλοῦ γέματος ὥρα φθάσει.

Πρόγευμα, *Ientaculum*, *Antecanium*. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Ἐξάφνης τὰ προγεύματα, καὶ τὰ διπλοσφυγγάτα.

Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri:

> Νὰ ἦτον ὥρα πρόγευμα, καὶ ἐξέβαινεν ὁ εὐνοῦχος.

Γευματίζειν, *Prandere*. Manuel Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: Ἀριστάω, Ἀριστῶ, τὸ γευματίζω, ἐξ οὗ ἄριστον, τὸ γεῦμα.

ΓΕΥΓΕΙΝ, pro Γεύειν, *Guſtare*. Gloſſæ Græcobarb. Ἄοινος, ὁ μὴ γευόμενος οἶνον, καὶ ὁ μὴ ἔχων ἐκεῖνος ὅπου δὲν γεύεται, ἢ γεύγεται, ἢ πίνει κρασίν. Alibi: ἄρτι μὲς πίτζης γεύεται, ὁ Ποντικὸς γεύγεται νωστὰ τὴν πίτζαν.

ΓΕΩΡΓΙΑ, *Prædia*, *agri culti*, ſeu ut dicimus *terres à labeur*. Achmes Onirocrit. cap. 127. εἰ μὲν ἔχει γεώργια χαρίσεται ἐν αὐτοῖς πολλαπλασίως.

ΓΕΟΡΊΘΙΘΕΣ, *Talpa*, in Gloſſis S. Benedicti. Ubi leg. fortè Γεωρύτιδες, *Talpæ*.

ΓΗ Αἰγυπτία, in Gloſſis Jatricis MSS. ἔστιν ἡ κεραμική.

Γῆ Σαμίας, ἤτοι κοιμωλίας, φυσικῶς, in Cod. Reg. 848. *Terra Samia*, *Cimolia*.

Γῆς ἀμπελίτης, ἤτοι ἀσφάλτου, in eod. Cod.

Γῆ Ἀστερίτης, in Gloſſis Jatricis MSS. ἔστι πυρίτης, καὶ γῆ χία, καὶ λιθάργυρος, καὶ... λευκὸν, καὶ συντηρία, καὶ καδμία λευκὴ, καὶ μαστίχη. Γῆ Ἀστέρος, τὸ ἀμίαντον, ἢ λιθάργυρος, in Aliis Gloſſis ex Cod. Reg. 838. Γῆς ἀστήρ, ὁ γύψος, in Cod. Reg. 190. Γῆς ἀστὴρ, τὸ λεγόμενον ἀμίαντον, in Gloſſis MS. Neophyti.

Γῆ βρυλία, τὸ ἄσφαλτον, in Cod. 190. ἤτοι ἄσφαλτος Ἰουδαϊκὸς, in Cod. 848.

Γῆς ἔντερα, σκώληκες, in Cod.Reg. 190.

Γῆ Σαμία, in Gloſſ. Jatricis MSS. ἀστερικὸν καὶ θεῖον λευκόν.

Γῆ Χαλκία, ἀμπέλου οἶνος, in Cod. Reg.848.

Γῆς χολὴ, τὸ κενταύριον. in Cod. Reg.190.

ΓΗΒΕΝΤΊΖΕΙΝ, *Aſinum cædere*, *traducere*; Πομπεύειν. *Fuſtuario afficere*, apud Cruſium, pag.208. Vide Γιβεντίζειν.

ΓΗΔΙΟΝ, *Terra*, *Poſſeſſio*, quomodo vulgò *terras* appellamus. Nov. 17. Juſtiniani, cap. 7. §.1. δεῖ γὰρ μάλιστα κατὰ τῶν νεμομένων φέρεσθαι τὰς συντελείας, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τῶν κατεχόντων μήτε νεμομένων τὰ γήδια. Adde Nov. 118. cap. 14. Juſtini de ſacris domibus, initio, &c.

ΓΗΠΙΑΗΝΟΣ, *Gibellinus*, ex *Factione Gibellinorum*, de qua in Gloſſ. med. Lat. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Λυμπαρδίαν, εὗρεν τοὺς Γηπιλίνους,
> Τοὺς τυράννους τῆς βασιλείας που ἦταν ἐχθροὶ τοῦ Πάπα.

Alibi:

> Οἰθέντος καὶ τὸ μέρος του με ὅλους τοὺς Γηπιλίνους.

ΓΗΠΟΝΌΜΟΝ. Demetrius Conſtantinopol. lib.1. Hieracoſoph. cap.20. χαμαὶ δὲ ὄντος πρὸ μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἐλθεῖν εἰς θήραν διδόναι αὐτῷ σίλιον, τὸ λεγόμενον Γηπονόμον. Occurrit ibi pluries, & Γηπόνιον, cap.9. niſi erratum ſit Librarij.

ΓΗ̃ΡΑΣ ὄφεως, τὸ δέρμα τοῦ ὄφεως, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Serpentis exuviæ*.

ΓΗΡΙΝΙΆΡΙΟΣ. Conſtantinus lib.1. de Themat. cap.1. ἦσαν δὲ καὶ τινὲς αὐτῶν πρίγκιπες, ὡς ἐν τοῖς τῶν ἁγίων μαρτυρίοις διαγράφεται, ἀλλὰ μὴν καὶ Γηρινιάριοι. Ubi legendum Σκρινιάριοι monent Vulcanius & Morellus.

ΓΗΡΩΚΟΜΕΙ̃ΟΝ, Γηροτροφεῖον, Juliano Anteceſſori, dicitur *locus venerabilis in quo pauperes & propter ſenectutem ſolam infirmi homines curantur*, vel *aluntur*. Lexicon ex Cod. Colbert. 2199. Γηροκομεῖον, μέγα. γηροτροφεῖον μικρῶν. Sic in MS. Vita MS. S. Theodoſij Archimandritæ: ἔδει γὰρ μὴ δὲ τοῦτο τὰς

θεοδόσιος

Θεοδόσιος φροντίδας διαφυγὼν, τούτοις ἐν ἰδιάζουσι τόπῳ προσῆκον ἀνασήσας γηροκομεῖον, εἰς ἄνεσιν αὐτοῖς ἱδρύσε πολυμέρους κακοπαθείας, ὡς τισιν ἀσθενέσι ὁδοιπόροις ἐκ μακρᾶς ὁδοῦ καὶ τραχείας ἤδη καμοῦσιν οἰκεῖον κατάλυμα. Vide Cyrillum Scythopolitan. in S. Joanne Solitario, num. 4. & in S. Euthymio, num. 98. Joan. Antiochenum Patr. de Chariſticariis pag. 170. & Conſtantinop. Chriſtian. lib. 4. pag. 165. 166.

Γηροτροφεῖν, *Pauperes alere.* Theophanes an. 14. Mauricij: καὶ ἐπιδέδωκεν τῷ στρατῷ ἕτερα γράμματα παρακελεύοντα αὐτῷ, ὥστε τοὺς ἀφιστάντας, καὶ ἐκ τῆς κινδύνων ἐνδίδας ἐν τῇ πόλει ἀναπαύεσθαι, καὶ γηροτροφεῖσθαι ἐκ τῶν δημοσίων.

ΓΗΣΤΕΡΝΑ. Vide Κιστέρνα.

ΓΗΤΑΥΡΟΣ, *Avis genus.* Orneoſophium, pag. 244. τοὺς δὲ πελαργοὺς, τοὺς γηταύρους, τῆς τζικνίας, τὴν αἴθυιαν, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὀφείλεις πάλιν ἵνα προσέχῃς αὐτά. Rurſum: τζυκνία, σάρκας, ἡ πελαργοῦ, ἡ γηταύρου, ἡ αἰθυίας μὴ πολὺ παραβάλλῃς τῷ ὀρνέῳ. Fortè, *Ardea ſtellaris,* noſtris, *Butor.* Vide Gloſſ. med. Lat. in *Butor.*

ΓΗΤΕΙΑΙ, *Preces* vel potiùs *imprecationes magicæ*, vox ex γοητείαι detorta. Vide Allatium de Opinationib. Græcor. n. 13.

Γήτευμα, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. διὰ τῆς ἐπῳδῆς, μὲ τὸ γήτευμαν, ἡ γήτευμα.

ΓΗΨΕΛΙ, *Faſciculus apum.*

ΓΙΑ, pro διὰ, *Per.* Γιὰ τὸ Θεὸν, *Per Deum*, in Hiſtoria Apollonij Tyrij. Corona pretioſa: Γιὰ τι δὲν ἦτο, *cur non eſt*, διὰ τι οὐκ ἔστιν. Γιὰ τι ἔχει, *cur non*, διὰ τίνα. Γιὰ τοῦτο, *hac de cauſa*, &c.

ΓΙΑ, *Sanitas*, *Salus*, ὑγεία.

ΓΙΑΒΟΣ, *Gibus*, Σποδιαῖος, in Gloſſ. Lat. Gr.

ΓΙΑΓΕΙΜΠΑΣΙΔΕΣ, *Primi inter Ianizaros*, apud Turcos. Hiſtoria Politica, pag. 37. ὑπὸ ἐκ τῶν Γιαγιμπασίδων, ἤτοι τῶν πρώτων κεφαλῶν αὐτῶν, ὑπορευθησαν, &c.

ΓΙΑΙΝΕΙΝ, *Convaleſcere*, Ὑγιαίνειν. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 34. μία γυναῖκα γραῖα τὸ ὑποποῦσαν τὰ ὀμμάτια, καὶ ἔκραξεν ἰατρὸν, καὶ ὑπεσχέθη νὰ τὴν γιάνη, καὶ νὰ μὴν δώση τίποτε. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ἐπῆψεν εἰς τὸ σπήτιν, καὶ φέρασιν βοτάνη,
> Καὶ ἄλλειψεν τὴν τὰ ἁρμοσὶς, κ' εἶδε καὶ θέτα γιάνη.

Γιανίσκειν, *Mederi*, *Curare*. Gloſſæ Græcobarb. Ἰατρεύω, ἤγουν γιανίσκω. Rurſum: ἰατρεύουσιν, γιανίσκουσιν.

γιάμμαν, *Medela*; ἴαμα. Gloſſæ Græcobarb. θεραπεία, ἡ ἰατρεία, ἴαμα, γιάμμαν.

ΓΙΑΛΗ, *Vitrum*, Ὕελος.

Γιαλία, eâdem notione. Agapius in Geoponico, cap. 172. κάμε ἕνα φαγάρι μὲ γιαλία, ἡ κρύσταλλα. cap. 191. κομάτια γιαλιά.

Γιαλίζειν, *Nitere*; *ſplendere inſtar vitri*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀμαρύσσει, Στίλβει, Λάμπει, Γιαλίζει. Agapius in Geoponico, cap. 193. ὅτι αὐτὸ τοῦ εἰδάνει τὴν σκυράν, καὶ γιαλίζει το.

Γιαλὸς, *Littus*, Αἰγιαλός. Gloſſæ Græcobarb. Δόρατα Θαλάσσια, Κοῦλαρία τοῦ γιαλοῦ. Alibi: Ἀκτὴ, ὁ αἰγιαλὸς, ὁ παραθαλάσσιος τόπος, ὁ γιαλός. Scholiaſtes Oppiani lib. 3. Halieut. τῶν ἰχθύων τῶν πάρος γιάλων. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

> Ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ γιαλοῦ ἦτα βαθὺ καὶ μέγα.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ὁμάδι μὲ τὸ ἄνδρα της εἰς τὸ γιαλὸ νὰ σώσῃ.

Alibi:

> Κ' ἐκεῖ κοντὰ πρὸς τὸ γιαλὸν μακρία ἀπὸ τὴν ὁμάδος.

Rurſum:

> Καὶ τότες τὴν ἐπιάνεσιν, καὶ σὺν γιαλὸν τὴν ῥίζιν.

Παραγιαλία, Παραγιάλια, *Ora maritima*. Gloſſæ Græcobarb. Αἰγιαλὸς, ἡ παραθαλασσία, τὸ παραγιάλιν. Alibi: ἀκτὴ, ἤγουν παραγιάλιν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

> Ἐπῆκαν σὴν παραγιαλία ἵνα χορτάζουν ἄλογα.

Alibi:

> Κιαυτοὶ καλὰ ξανοίξασι ἀπίσω καὶ τριγύρου
> Ὅλα τὰ πεδιάλια, &c.

Georgius Contares lib. 3. Hiſt. Athenar. ὑγλύτωσαν τὸ θάνατον, φεύγοντες πρὸς τὰ περιγιάλια διὰ νὰ φυλαχθοῦσιν εἰς τὰ καράβια τους.

ΓΙΑΜΕΝΑ, *Mecaptè*, *mei gratia*, *propter me*, ἐμοῦ γε ἕνεκα, ἐμοῦ γε χάριν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ ὑγιαμένα τὸν Θεοῦ ἀπίδο γιὰ νὰ δώσης.

ΓΙΑΜΟΥΡΛΟΥΚΙΟΝ. Vide in Σκαραμάγγιον.

ΓΙΑΝΙΤΖΑΡΟΣ. Vide in Γενιτζάρος.

ΓΙΑΟΣ ΓΛΙΘΟΣ, *Hyacinthus.* Achmes in introduct. in Aſtrologiam: δηλοῖ πολλὴν εὔρεσιν βιβλίων, καὶ τῆς κομίας, καὶ τῆς γιάου γλίθου, ἤγουν ὑακίνθου, λίθων τι καὶ μαρμάρων, (f. μαργάρων) καὶ τῶν ὁμοίων.

ΓΙΑΠΑ, *Ecce*, *Vide*. Theodoſius Zygomalas apud Cruſium, pag. 99. de Athenienſibus: μέλλωσι γὰρ εἰπεῖν, Ὥρα ὁ εὐτυχὲς, καὶ ἀντὶ τούτου λέγουσι, Γιαπᾶ, καλὸ τυχεῖ.

ΓΙΑΡΓΥΡΟΝ, pro Διάργυρον. Agapius in Geoponico, cap. 167. ὕστερα ἀνακάτωσε ἀλλὴν μὲ γιάργυρον καὶ πλίσμα.

ΓΙΑΡΗΚΙΟΝ, *Teli genus.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Κρέματα εἶχασιν καλὰ, γιαρίκια ἐφορούσαν.

ΓΙΑΤΖΟ, *Glacies*, ex Ital. *Ghiaccio.*

ΓΙΑΤΙ, *Nam*, *Enim*, Γάρ, μὴν.

ΓΙΑΤΡΟΣ, *Medicus*, ἰατρός. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Γιατροὺς γιατροὺς ἀπίστειλε, κ' εἰς μὴν ἐκίνησαν.

Alibi:

> Ἤτον σὲ κεῖνο τὴν μερία ἕνας γιατρὸς τὸ φύσις,
> Γραμματισμένος δυνατὰ, καὶ λογικὸς τὸ φύσις.

Infrà appellatur Μάστορ, & διδάσκαλος τὸ γιατρικῆς. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

> Σοφὸς γιατρὸς καὶ φρόνιμος, ἄξιος, παιδευμένος.

Γιατρεύειν, *Mederi*, *Curare*, ἰατρεύειν, Fabulæ Æſopi Barbarogr. ἰατρὸς ὑγιάζουσιν ἄρρωστον.

Γιατρειά, *Medicina*, *medicamentum*, ἴαμα, ἄκεσμα, φάρμακον, ἰάτρευμα, Portio. Hiſtoria Appollonij Tyrij:

> Γιατρειὰ δὲν ἀπέσκιδεν γιακεῖνο τὸ καιρὸν.

Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Καὶ τὸ ταχὺ θελεστραφῆ, γιατρεία νὰ τῇ δώσῃ.

Καλογιάτρευτος, *Curatu facilis*. Gloſſæ Græcobarb. εὐίατος, καλοθεράπευτος, καλογιάτρευτος.

ΓΙΓΑΡΤΑ, *Acinus*. Chronicon Veneto-Byzantinum an. 1456. καὶ ἦλθεν ὁ λαὸς ἐκ τοῦ λιμοῦ βαλάνας, χλόας, ῥίζας, γιγάρτας, ἀκρόδρυα.

ΓΙΓΚΥΔΙΟΝ, *Thus.* Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. 190. γιγκύδιον, ὁ λίβανος.

ΓΙΔΑ, Γίδιον; *Capra*, Αἶξ, pro Αἶγα, Αἰγίδα. Gloſſæ Græcobarb. αἰγίδιον, γιδίον, σφακτόν.

Γιδοβοσκὸς, *Caprarius*, Eædem Gloſſæ: αἰπόλος, αἰγονόμος, γιδοβοσκός, ποιμὴν τῶν αἰγῶν, ὅπου ποιμαίνει τὰς αἶγας, ἤγουν βόσκει τὰ γίδια.

Γιδομάνδρα, *Caprile*, apud Cruſium in Turcogr.

Γιδινὸν γάλα, *Lac Capræ*. Agapius in Geoponico, cap. 69. ὅλα τὰ κρέατα τῶν θηλικῶν ζώων γεννοῦσιν αἷμα κακὸν, ἔξω ἀπὸ τὸ γιδινὸν, ὅτι μόνον αὐτὸ εἶναι καλλίτερον ἀπὸ τὸ τράγου. cap. 218. βράσε μπιλίνικα μὲ γάλα γιδινὸν, ἡ ξύγγι τοῦ χοίρου, &c.

Αγριογίδα, *Rupicapra*, *Dorcas*, *Dama*, αἶξ ἀγρία, Δορκάς. Vide eundem Agapium, cap. 76.

ΓΙΕΡΟΣ, *Incolumis*, *Salvus*, Σῶος.

ΓΙΖΗΡ, ἡ κασσία, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti.

ΓΙ΄ΑΛΟΣ, *Littus*, Αἰγιαλός. Gloſſæ Græcobarbaræ ἄμαθος, ἡ μεσόγιαλος ἄμμος, ὁ ἄμμος ὅπου ἔνι εἰς τὸ μέσον τοῦ γιάλου, ἕως τοῦ αἰγιαλοῦ. Vide , αλός.

ΓΙΑΛΩ΄, Γιαλῶ. Vide in Γιαλλῷ.

ΓΙ΄ΜΠΛΑ, *Peplum*, *Velum muliebre*, noſtris *Guimple*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani, cap.ult. ἀπὸ τὰ ῥοῦχα τὰ φέρνουν αἱ πραγματευτάδες ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν, ὥσπερ ἵνα γίμπλες, καὶ μέσαρες, καὶ ἕτερα φακίλια καὶ φορέματα τὰ ἔνι πλουμιστά, καὶ τὸ μετάξι, καὶ ἄπου ἀλέσι, &c. Vide Gloſſ. med.Lat. in *Guimpa*.

ΓΙ΄ΝΕΣΘΑΙ, pro γαμεῖσθαι. Zonaras tom. 1. Annal. pag. 169. 1. Edit. de Herode: ἐντειλάμενος λάθρᾳ, εἰ πάθοι τι παρ' Ἀντωνίου αὐτός, αὐτίκα τὴν Μαριάμ ἀνελεῖν, ἵνα μὴ τεθνηκότος αὐτοῦ, ἑτέρῳ διὰ τὸ ὡραιότητα γίνηται. Et pag. 189. de Glaphyra Alexandri Conjuge: κ' ἀκαίνου δὲ τὴν ζωὴν μεταλλάξαντος, Ἀρχελάῳ γέγονε τὴν συνοικοῦσαν αὐτῷ Μαριὰν ἀποπεμψαμένῳ.

ΓΙΝΙ΄ΣΚΕΣΘΑΙ, *Fieri*. γίνεσθαι. Gloſſæ Græcobarb. ὁ ἐπὶ τοῦ συκοφαντεῖν κομψός, ὅπου γινίσκεται ἢ κράτεται μεγάλος ὄντας συκοφάντης.

ΓΙΝΩ΄ΣΚΕΙΝ, *Coire*, quomodo Latini *Cognoſcere* uſurpant. Zonaras tom. 2. Annal. pag. 123. 1. Edit. τῶν δὲ Μιθριδάτου παλλακῶν ἀναχθεισῶν πρὸς αὐτόν, οὐδεμίαν ἔγνω Πομπήϊος. Vide Nomocanonem Cotelerianum, num. 117. & Gloſſ. med. Lat. in *Cognoſcere*.

ΓΙ΄ΝΟΥΚΛΑ, *Fovea*, Βόθρος, λάκκος, in Lexico MS. Cyrilli.

ΓΙΟ΄ΜΑ, Γιώμα, *Prandium*, pro γεῦμα, de qua voce ſuprà in Γεύεσθαι. Corona pretioſa: Γιόμα, *Prandium*, Ἄρισον. Gloſſæ Græcobarb. τοῦ γεύματος, ἢ τοῦ δείπνου, ἢ τοῦ γιώματος. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Εἰς γιόμα καὶ εἰς δεῖπνον μου ὁμοῦ ἐτρώγαμεν πάντα.

Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

Ἐσυχνιάζεν εἰς γιόματα, ἀλλὰ κ' εἰς τοὺς δείπνους.

Γιωματίζειν, *Prandere*. Georgius Contares lib.2. Hiſt. Athenar. καὶ διὰ τοῦτο ἔβαλαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ τὸ ἰφόνευσαν ἐκεῖ ὅπου ἐγιωμάτιζεν εἰς τὴν τράπεζαν.

Γιομένος. Emmanuel Georgillas MS.

Ὅλον με τὸ ἀξόγλιον, να μὴ γένη γιομένον.

ΓΙΟΜΑ΄ΤΟΣ. Vide in Γεματος.

ΓΙΟ΄ΜΕΛΛΟΣ, *Gemellus*, Δίδυμος.

ΓΙΟΦΥ΄ΡΗ, *Pons*, Γεφύρα, in Corona pretioſa, Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Γιοφύρια ἐπήκασιν ἄνω εἰς τὰ καράβια.

ΓΙΡΕΥ΄ΕΙΝ, Γιρεύειν. Vide in Γυρεύειν.

ΓΙ΄ΡΟ ΓΙ΄ΡΟ, *Circum-circa*, Κυκλόσε, in Corona pretioſa.

ΓΙ΄Σ, *Equinalis*, ἵππουρις, apud Interpol. Dioſcor. cap. 626.

ΓΙ΄ΤΕΥΜΑ. Vide in Γιτεύειν.

ΓΛΑΓΓΙ΄ΖΕΙΝ, *Clangere*, Gloſſæ Græcobarb. Ὑλακτεῖ, Γλαγγίζει, Κλαγγίζει. Michael Pſellus de Grammatica, MS.

Γλάσσων, μωρός, ἀνόητος κλαγκάζειν, τὸ κράζειν.

Γλάγγισμα, *Clangor*, *Strepitus*. Eædem Gloſſæ: αὐτὴν βοήν, μάχην, κραυγήν, πόλεμον, σκάνδαλον, φωνήν, γλάγγισμα, γηρίασμα.

ΓΛΑΔΙΟΥ΄ΛΟΣ, *Gladiolus*, Herba. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. ξίφιον, καὶ ἀναλόειον, καὶ φάσγανον, καὶ μαχαιρόνιον, καὶ ἄειον, καὶ γλαδίουλον καλοῦσι.

ΓΛΑΚΕΙ΄Ν, *Decurrere*, καταθεῖν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἐγλάκησέ με τὴν χάρα, κ' ἔφερα ξυλαρίκια.

ΓΛΑ΄ΝΔΟΥΛΑ, Γλάνδουλον, *Glandula*. Eumelus Hippiatr. lib. 1. cap. 16. ἐὰν συμβῇ ζῷον ἔχειν παρωτίδας, ἢ χοιράδας ὥσπερ τινὲς ἰδιωτικώτερον γλανδούλας προσαγορεύουσιν. Infrà: καὶ αὐτὰ τὰ λεγόμενα γλάνδουλα ἐκβάλλουσι πάντα σιδήρῳ.

ΓΛΑΡΙ΄Α, *Vinum dilutum*, vulgò *claretum*, de qua voce egimus in Gloſſ.med.Lat. Emmanuel Georgillas de Mortalit. Rhodi, MS.

Πίνει γλαρίαις, πίνει μοσχάταις, τυρίας, τρῶν καὶ παστίλλια.

ΓΛΑ΄ΣΣΩΝ, *Stultus*, Michael Pſellus de Grammatica, ex MS.

Γλάσσων, μωρός, ἀνόητος κλαγκάζειν, τὸ κράζειν.

ΓΛΑΥ΄ΚΙΟΣ, *Chelidonium magnum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 399.

ΓΛΕΙ΄ΦΕΙΝ, *Allambere*, *Lingere*, ἐπιλείχειν, διαλομάζειν.

ΓΛΕ΄ΒΑ, *Gleba*, in Lexico MS. Cyrilli, exponitur ἀξίωμα συγκλητικοῦ, *Dignitas Senatoris*. Vide Gloſſ.med.Lat.in *Gleba*.

ΓΛΕ΄ΦΑΡΟΝ, *Frons*, Βλέφαρον, in Turcogr. Cruſij, pag. 188.

ΓΛΗ΄ΓΟΡΟΣ, Γλήγορος, Ἐγλήγορος, Ογλήγορος, *Velox*, *Celer*, ὠκύς, ταχύς.

Γλήγορα, *Citò*, ταχέως in Corona pretioſa. Gloſſ. Græcobarb. εὐμετάβολος, ὅπου μεταβάλλεται ἕτοιμα, ὅπου γυρίζει γλήγορα γνώμην.

Γληγοροπόδας, *Velox*, *celer pedibus*. Eædem Gloſſæ: ἀελλόπους, ὁ ταχεῖς πόδας ἔχων, γοργόπους, γληγοροπόδας.

Γλήγορος, in Fabulis Æſopi Græcobarb. pag. 84. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Λέγει τοῦ, Δράμε γλήγορα μὲ πορὴ να τὸν εὑρήσῃς.

Γληγοροσύνη, *Celeritas*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Ἐ τοῦτος τὸ πηλάλημα, κ' εἰς τὴν γληγοροσύνη,

Τόσα εὔκολα τὸ λαφρὸν ὅτι καμία σαΐτα.

Ἐγλήγορος. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Λοιπὸν αὐτὸς ἐγλήγορα ἔδραμε για νὰ φθάσῃ.

Rurſum:

Καὶ ξαφνικὰ τὸ τόπον του ἐγλήγορα νὰ χάσῃ.

Ὀγλήγορα, *Celeriter*. Agapius in Geoponico, cap. 191. διὰ νὰ βράσῃς κρέας κακόψητον ὀγλήγορα.

Ὀγληγορομάδα, *Celeritas*, in Fabulis Æſopi Barbarogr. pag. 84.

Ἐγρήγορος. Acta Concilij Florentini, de Bucentauro Veneto, pag. 8. ult. Edit. ἦν δὲ ἐγρήγορον πάνυ.

ΓΛΗ΄ΧΩΝΑΣ, pro γλήχων, *Pulegium*. Gloſſæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 848. Δίκταμον, ὁ ἄγριος γλήχωνας. Vita MS. S. Symeonis Sali: ὄντως ἄρτι καὶ ἄρτι ἄπτομαι διὰ γληχώνην.

ΓΛΙΑ΄ΖΕΙΝ, *Feſtinare*, *Pedes ire*. Gloſſæ Græcobarb. θέλει ἀπάνω τὸ μάντιν, ἢ ῥοῦχον, ὅπου τρέχει καὶ γλιάζει. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. γλιᾶται, πίζει.

ΓΛΙΓΟΥ΄ΔΙΑ, *Ornamenta aurea feminarum*, apud Hieron. Germanum.

ΓΛΙ΄ΝΟΣ, Piſcis, qui Græcis ἰξώκοιλος, apud Petr. Bellonium lib. 1. obſerv. cap. 74. & lib. 1. de Piſcib. pag. 219. Vide Γλάνος.

ΓΛΙΣΤΡΟΥ΄Ν, Γλιστρᾶν, *Allabi*, *labaſcere*, *concidere*, *corruere*, κατολισθαίνειν, ἐκπίπτειν, προσρίπτειν, &c. Nicetas in Murzuphlo, num. 3. ἡ μόνοι δὲ καὶ ὑποζύγια σεσαγμένα μέχρι τῶν ἀδύτων εἰσήγοντο τοῦ νεώ, ὧν ἔνια ἐγλιστροῦντα, μηδ' ἐπὶ ποδῶν στῆναι δυνάμενα, &c. Ubi Cod. al. διωλισθηκότα. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀνῆχε λύπη, ἡ πολιτική, καὶ νὰ μεξιπαλύσει,

Εἰς τὸ κακὸν ὁ γιακαιρὸς, δὲν ἤθελα γλιστρίσει.

Vide Γλιστρᾶν.

Γλίστρα, *Lubricitas*, *lubricum*, ὄλισθος, τὸ γλοιῶδες, τὸ ὀλισθηρόν.

Γλιστερός, *Lubricus*, ὀλισθηρός, σφαλερός.

ΓΛΙΤΩ΄ΝΕΙΝ, Γλυτώνειν. *Aufugere*, *Vitare*, *Evadere*, *Subterducere*, ἐκφεύγειν, ὑπεκκλίνειν. Nicetas in Alexio Ang. lib. 2. num. 4. ex Cod. Barbarogr.

ἀλλὰ

Digitized by Google

ἀλλὰ καὶ πρὸς πολλοὺς ὁπόσοι πρὸς Περσῶν ἐκ ἐγλίτωσαν καὶ αἰχμαλωτίσθησαν. Ubi Cod.al.ἑάλωσαν. Fabulæ Æſopi Græcobarb. παρακαλόντας τὸ κάνθαρον νὰ τὸ φυλάξῃ, καὶ νὰ τὸ γλίτωσῃ ἀπὸ τὸ ἀετ. & pag.190. καὶ ἀφῆθη, καὶ ἐγλίτωσε τὸ θάνατον. Vide Γλύζειν.

Γλυτώνειν. Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarogræc. ι.

Καὶ πόσους ἐδὼ πιστεύω, νὰ γλυτώσῃ τὸ ζωήν του.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἀπὸ τὸ πένα τὸ πολλὴν, νάμας ἐξεγλυτώσει.

Rurſum:

Γένας ἐδὼ ἐμπόρεσεν ἀπ' ὅλους νὰ γλυτώσει.

Ibidem:

Ἐγλύτωσεν ὥσαν νεκρὸς, μὰ τὸ κριτὴν τὸ κόσμου.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib.8.

Ἐδραμαν, ἐγλυτόνοντον, τοὺς πάντας γὰρ σκεπάει.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ θέλω νὰ γλυτώσω νάχετε τὴν ζωή σας.

Proverbia Græcobarb. MSS. ἂν με ἐγλυτώσῃς νὰ βάλω καὶ τὸ ἱμάτιν σου.

ΓΛΟΝΤΖΑ, Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 18. τὸ λαγῆνον γεμάτο ἐξῆλθε καὶ ὁ Πατριάρχης, καὶ ἡμεῖς σὺν αὐτῷ τὸ προαύλιόν τι τὸ Βενετίας θάλασσαν, εἶτα καὶ τὴν γλόντζαν παραμείψαντες, καὶ τὸ ποταμῷ ἐπιβάντες, ἀνηγόμεθα, &c. Hac voce *Golfum Venetieum* intelligi putat Interpres. ſect. 11. cap. 2. καὶ ἐνεφράχθησαν οἰκήματα τρία μετὰ τὸ ἐδὸς αὐτῆς ὅπλων, καὶ κάτεργα τρία Γενουϊτικὰ, μετὰ τὸ σκεπασμῶν αὐτῆς, ἃ ἔλαβον ποτὲ ἐκ τὸ γλόντζης ναυμαχήσαντες.

ΓΛΟΥΤΤΟΝ, *Convexitas cavitatis*, pro γλουτὸς. Gloſſæ MSS. Γλουτὰ τὰ τὸ κοτύλης σφαιρώματα. Phavorinus: Γλουτὸς, κατὰ τοὺς παλαιοὺς τὸ σφαίρωμα τὸ κοτύλης κατὰ τὸ μηρόν.

Γλουτὰ, *Manus pars exterior, vola exterior*. Georgius Sanginatius de partibus corporis, MS.

Κοτύλης τὰ σφαιρώματα γλουτὰ κατονομάζει.

Infrà:

——Κοῖλον χειρὸς κοτύλην.

ΓΛΟΥΤΤΩΝ, *Glutto, Helluo*, Palladius in Hiſt. Lauſiaca, cap.26. καὶ λοιδορίας λοιπὸν πλύνειν τὸν ἄνδρα, ἐπιλέγων αὐτῷ, ἐσχάτα, γλούτων, φυσικεύει, ἀλλότρια χρήματα ἔκλεψας.

ΓΛΥΓΟΡΟΣ. Vide in Γλήγορος.

ΓΛΥΖΕΙΝ, *Evadere*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. καὶ ἐπειδὴ τὸ καλάμι ἐκλίναστο εἰς τὸ ἄνεμον, εὔκολα ἔγλυσεν. Ubi Gr. ῥαδίως διεσώθη & pag. 148. τώρα δὲ ἂν φύγω καὶ γλύσω ἐκ τὰς χεῖρας σου, νὰ κάμω θυσία ἕνα ταῦρον. Ubi Gr. ἐὰν τούτου τὰς χεῖρας ἐκφύγω. Anonymus de Nuptiis Theſei: lib.8.

Καὶ τὸ Δυσία να γλύσουσι μαθὲν τους ὀφιλάει.

Vide Γλυτώνειν.

ΓΛΥΚΑΔΑ, *Dulcedo*. Gloſſæ Græcobarbaræ: ἡδονὴ, τέρψις, χαρὰ, εὐφροσύνη, γλυκύτης, γλυκάδα.

ΓΛΥΚΑΔΙΟΝ, *Acetum*, Lexicon Gr.MS. Reg. Cod. 2062. Καρδιαῖοι τὸ ὄξος, ἄλλοι φασὶ, καὶ ἄλλοι τὸ γλυκάδιον. Lexicon MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ: γλυκάδιν, ὄξος. Vide Suidam & Heſychium in ὀξύκ.

ΓΛΥΚΑΝΗΣΣΟΣ, Γλυκάνισον, *Anethum, Aniſum*, Ἄνηθον, Ἄνισον. Scholiaſtes Theocriti Id 7. ἄνηθον, τὸ μάλαθρον ἄνισον δὲ, γλυκάνισον. Gloſſæ Græcobarb. Μαλάχη, καὶ τὸ ἄνισον μάραθα καὶ ὁ γλυκάνισος.

ΓΛΥΚΕΑ. Joannes Jatroſophiſta MS. cap. 35. πρὸς τὰ λεγόμενα γλυκέα, τὰ γίνονται ἐν τῇ κεφαλῇ, ἅτινα καλοῦσιν αἱ γυναῖκες Γλυκέα.

ΓΛΥΚΕΙΑ, ἡ γλυκύρριζος, Heſychio.

ΓΛΥΚΗΡΑΤΟΝ, *Dulcis radix*, apud Interpolat. Dioſcor. cap.412. γλυκύρριζα.

ΓΛΥΚΟΚΑΛΑΜΟΝ, *Lotus*. Sic appellatur quia fructum prædulcem habet. Lexic.Gr. MS. Reg. Cod. 2062. λωτὸς, τὸ γλυκοκάλαμον, ἡ βοτάνη εὐωδεστάτη, ἣν ἔνιοι Μελίλωτον κεκλήκασιν. Baſilius &c. Exercit. Grammat. λωτὸς, τὸ γλυκοκάλαμον. Nicetas in Alexio Comn. lib.2.num.4. ὡς ἀπὸ λωτοῦ σειρήνων τὸ πεφερῶν χωρίων τὸ Προποντίδος μόλις ἀποσπασθείς. Ubi Cod. Barbarogr. habet γλυκοκαλάμου. Occurrit etiam apud Myrepſum de Antidot.cap.88.& 449. Fuchſio, eſt *medulla fiſtulæ Caſſiæ*. Vide Salmaſium ad Solinum pag. 1309.

Γλυκοκαλαμὼν, *Locus loto conſitus*. Achmes Onirocrit. cap. 212. εἰ δὲ ἴδῃ τις ὅτι ἔσχε γλυκοκαλαμῶνα, ἀσωμάτως, εὑρήσει πλοῦτον ἰδίως καὶ μέγιστον ἀναλόγως τοῦ καλαμῶνος.

ΓΛΥΚΟΜΙΛΟΣ, Γλυκομίλητος, Γλυκολόγος, *Affabilis, blandiloquus*, εὐπροσήγορος, χρηστολόγος, &c. Γλυκομιλιὰ, *affabilitas, ſuaviloquentia*, εὐπροσηγορία, χρηστολογία, ἡδυλογία. Vide Μιλεῖν.

ΓΛΥΚΟΜΝΟΣΤΟΣ. Vide in Ἔμνοστος.

ΓΛΥΚΟΝΕΡΑΝΤΖΟΝ. Vide Νεράντζιον.

ΓΛΥΚΟΠΙΣΣΙΝ, apud Myrepſum ſect.3.cap. 52. ubi Fuchſius.

ΓΛΥΚΟΣ, *Dulcis*, Γλυκὺς. Γλυκοσύνη, *Dulcedo*, Γλυκύτης. Ibidem. Γλυκιά, *Comiter, ſuaviter*, γλυκέως, φιλοφρόνως. Portius.

ΓΛΥΚΟΦΩΣ, pro λυκόφως, *Aurora*. Euſtathius: λέξις δὲ αὕτη (ἡ λυκόφως) γνησία τοῖς παλαιοῖς, οἱ καὶ ἔγραψαν ὅτι λυκόφως, ὁ πρὸ τῆς ἀνατολῆς χρόνος, εἰ καὶ ἡ χυδαία λογιότης γλυκόφως αὐτὸ λαλεῖ.

ΓΛΥΚΥ, *Vinum dulce*. Neophytus Monachus in Gloſſis Jatricis MSS. ὅταν εὕρῃς ἐπὶ τὸ ἰατρικὸ βιβλίῳ ἀορίστως λεγόμενον Γλυκὺ, ἐδὲν ἄλλο λέγει ἢ γλυκὺν οἶνον. Vide Joan. Bruerium de Re Cibaria lib.18.c.12. Vita MS. S.Symeonis Sali: σιλίγνια, καὶ πλακοῦντα, καὶ σφαιρία, καὶ οἶνον διάφορον, καὶ ψαθύρια, καὶ γλυκὺ, καὶ ἁπλῶς πάντα ὅσα εἶχε ὁ βίος ἴδια.

ΓΛΥΚΥΞΥΝΟΣ, *Dulceamarus*, ænigmata Leonis ſapientis MSS. καὶ βάστα πλέρον τὸ μύλου, καὶ δισάκιν ἐσπασμένον, νὰ ζυμώσειν τὰ κυλίκια τὰ γλυκύξυνα τὰ φέρνει.

ΓΛΥΚΥΣ αἴκών, *Abrotonum*, apud Interpol. Dioſcor. cap.434.

ΓΛΥΚΥΣΥΝΤΥΧΟΣ, *Affabilis, Blandiloquus, acceſſu facilis*. Nicetas in Iſaacio lib. 3. n. 2. μείλιχος καὶ εὐέντευκτος. Ubi Cod. Barbarogr. habet γλυκυσυντυχος. Vide Συντυχαίνειν.

ΓΛΥΜΙΔΙΟΝ. Anonymus de Tinctura Lapidum, MS. καὶ ὅταν ἴδῃς τὸ λύχνον ἀνάψαντα ὡς πῦρ, διάνοιξον τὸ λύχνον, καὶ κίνησον τὰ γλυμίδια εἰς τὸ συντεθειμένον ὕδωρ τὸ ἀπὸ τιτάνου καὶ συντηρίας, προθερμάνας τὸ ὄστρακινον ἄγγος.

ΓΛΥΝΑ. Agapius Cretenſis in Geoponico, cap. 156. κοπάνισον τὸ δερμάτι τὸ ὄφεως μὲ γλυνᾶ χοίρου, καὶ βάλετα.

ΓΛΥΠΤΗΣ, *Lapidum cæſor*. Moſchopulus: Λιθουργοὶ καὶ λιθοκόποι, ἐπὶ τὸ αὐτοῦ λιθοξόος, ὁ κοινῶς γλύπτης.

ΓΛΥΣΤΗΡΙ, *Clyſter*, κλυστήρ. Anonymus Medicus in Cod. Reg. 945. ἰάτρευε δὲ τοῦτον διὰ γλυστήριν, &c. Utitur Agapius in Geoponico, cap.140.

ΓΛΥΣΤΡΟΥΝ. Vide in Γλιστρῶν.

ΓΛΥΤΩΝΕΙΝ. Vide in Γλιτώνειν.

ΓΛΩΣΣΑ, *Lingua, Natio*. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum num.73. ὁ ἐνύπνιος ἀνὴρ Πατρίας, Σύρος ὑπάρχων τῇ γλώττῃ. Vita S.Eudociæ Mart. n. 9. ἐκ Ἰσμαηλιτῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἀβάρων καὶ ἑτέρων γλωσσῶν. Eadem verba habent. Acta SS. 40. Martyr. n.9. ἐπὶ τούτοις στόλος αὐτοῖς καταλαμβάνει βασιλεύουσαν, ἐκ Ἰσμαηλιτῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἀβάρων καὶ ἑτέρων γλωσσῶν. Chronicon Alexandrinum, pag.308. ἔθνη, λαοὶ, φυλαὶ, γλῶσσαι, &c. Anna Comnena lib 12. κατ' αὐτὴν τὸ γλῶσσαν σκοπία καλοῦσι.

Vide Gloſſ.med.Lat. in *Lingua*.

Digitized by Google

γλῶσσα. Eadem Comnena lib. 13. pag. 394. σκοποὺς ἐν διαφόροις ἐξέπεμπε τόποις, πειραθῆναι τὰ περὶ τὸν Βαϊμοῦνδον, καὶ γλῶτταν αὐτοῦ, ἐκεῖθεν κομίσαι. Expreſſit vulgare Gallicum, *prendre langue des ennemis.* Ita Anonymus Combefiſianus in Romano juniore, num. 10. ἔμπροσθεν δὲ ὁ σωπῶς ταχυδρόμους γαλέας ἀποστείλας, κατασκοπῆσαι καὶ κρατῆσαι γλῶσσαν προσέταξεν.

Γλῶσσα, *Lingua*, *Promontorium* in mare excurrens, uti hanc vocem uſurpant Latini, ut docuimus in Gloſſ. med. Lat. Joannes Phocas in Deſcript. T. S. num. 4. καὶ γὰρ ἐκ τοῦ Λιβάνου λεπτὸν ῥαχίον καθερχόμενον γλωσσοειδῶς ἐμφέρεται.

ΓΛΩΣΣΑ'Σ, *Adoleſchus*, *futilis*, linguax, Ἀδόλεσχος, λάλος, &c.

ΓΝΕ'ΦΕΙΝ, *Annuere*, *Innuere*, ἐπινεύειν, κατανεύειν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Μαγιάτον Ἀπολλώνιον ἔγνεφε ναρωτήσειν.

Γνέμα, *Nutus*, Νεῦσις, Νεῦμα. Aliud eſt

Γνέμα, *Filum*, νῆμα, in Turcogræcia Cruſij, pag. 188.

ΓΝΕΟ'ΝΥΦΟΣ, pro Νεόνυμφος. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2. initio:

Ὅταν αὐτὸς ἐκάθετον με τὸν γνέονυφόν του.

ΓΝΕ'ΦΟΣ, *Nubes*, *Caligo*, Γνόφος, Νέφος. Γνεφιάζειν, *Obnubilare*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

Στοὺς οὐρανοὺς ἀνήβαινεν, τὸν τόπον συννεφιάζει.

ΓΝΗ'ΣΙΩΣ, *Suus*, *Legitimus*. Γνησιότης, *Suitas*, in Nov. Juſtiniani quæ inſcribitur περὶ τρόπων Γνησιότητος, *de modis faciendi ſui & legitimi*. Gloſſæ Baſil. σῦον, γνήσιον. Gloſſæ Gr. Lat. Γνησία θυγάτηρ, *Gnata*. Γνήσιος ἀδελφὸς, *Germanus*. Vide Cujac. lib. 6. obſerv. cap. 6.

ΓΝΙ'ΦΟΝ. Nicetas in Man. lib. 1. num. 3. κίμβιξ δὲ ὢν εἰς ἄκρον, καὶ γνίφων, καὶ δυσγρίπιστος, οὐδ' ἄνω ἆραι τὰ βλέφαρα πειρώμενος. Fortè pro νήφων, *Sobrius*, *Parcus*.

ΓΝΩ'ΘΕΙΝ, *Noſſe*. Gloſſæ Græcobarb. μηδὲ αἰσθάνεται, μηδὲ γνώθει, ἢ νώθει.

ΓΝΩ'ΘΟΥΡΙΣ, Γνωτέρα, *Marrubium nigrum*, apud Interpol. Dioſcorid. c. 523.

ΓΝΩΣΙΜΑ'ΧΟΙ, Hæretici, ſic dicti, quòd aſſererent ὅτι περιττόν τι οἱ γνώσεις τινὰς ἐκζητοῦντες ἐν ταῖς θείαις γραφαῖς, cùm nihil aliud quærat Deus niſi bonas actiones, proindéque meliùs eſſe ut ſimpliciùs, quis incedat, nullúmque dogma ad ſcientiarum quæſtiones pertinens inquirat. Ita Auctor de initiis hæreſeon, n. 88.

ΓΝΩΣΤΙΚΟΙ', qui ita ſeſe propter excellentiam ſcientiæ appellabant, ut eſt apud S. Auguſtinum, de quibus Theodorit. contra Hæretic. ſerm. 1. ubi de Prodico, Auctor de initiis Hæreſeon, num. 26. Nicetas lib. 4. Theſauri Orthodoxæ fidei, cap. 2. & alij laudati à Gaſparo Suicero. Vide Henr. Valeſium ad Socrat. lib. 4. c. 23. &c.

ΓΟ'ΒΑ, *Crepida*, κρηπίς, ἐμβάς, Portio: *Crepida nocturna*, Germano, ſeu *Pantofolo*.

ΓΟΓΓΙ'ΛΙΟΝ. Anonymus MS. de Matulis, ſeu de Urinis: ἐὰν ἔστιν κλονίον ἀφράστου ἐρυθρὸν πολλὰ, ἐσθίειν γογγίλια ἐξ ἐλαίου, &c. Græcis γογγύλιον eſt *Bolus*.

ΓΟΓΓΥ'ΖΕΙΝ, *arguere*, *increpare*, ἐλέγχειν, μέμφεσθαι.

ΓΟ'ΖΕΣΘΑΙ, *Conclamare*, Κραυγάζειν.

ΓΟΊΔ, Afris, *Coriandrum*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 476.

ΓΟΛΓΟ'ΣΙΟΝ, *Rapa*, Γογγύλη. Interpolator Dioſcorid. cap. 320.

ΓΟΜΑ'ΡΙ, *Onus*, *Pondus*, φορτίον, ἄχθος, Γόμος. &c. Gloſſæ Græcobarb. Ἀδογίμων, φορτίων, γομαρίων. Joannes Moſchus in Limonar. cap. 24. Edit. Cotelerianæ: καὶ ἄπελθε εὗρεν τινα ἀτονήσαντα, ἐβάσταζεν τὸ γομάριον αὐτοῦ. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

Πρῶ περίαλλα βαρύτερον γομάρι νάλθη ὀμπρός μου.

Idem lib. 9.

Ἐκεῖσε γὰρ ἐκόντευε τὸ δολερὸν γομάρι.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Μοῦ κάμνη καὶ νὰ ποδεκτῇς γομάριν ἀπομένα.

Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani, cap. 146. τὸ ἄνθρωπος φορτόμενος ξύλα, ἢ ἕτερον τίποτε γομάριν, &c. Beſſarion in Epiſt. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: αὐτὰ οὖν ὅλα φρόντισέ τα, καλὰ ἡ εὐγένειά σου, μετὰ καὶ τοῦ Κελτοπούλου, ἐπειδὴ τὸ γομάριον ἀπάνω σας εἶναι. Γομάρι etiam Græci interdum dicunt.

ΓΟ'ΜΟΣ, ſpecies panni. Achmes Onirocrit. cap. 244. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι ἐρυθρὰ ἦν τὰ τύβια, ἔσται ἡ χαρὰ δαψιλεστέρα· εἰ δὲ ἀπὸ ἐρίου, καὶ ὁ γόμος αὐτοῦ ἐστιν, εὑρήσει πλοῦτον ἀκόπως ἀπὸ ἄρχοντος· εἰ δὲ ἀπὸ βάμβακος καὶ τοῦ γόμου, ὁμοίως πλουτήσει ἀπὸ ἀνθρώπου παρὰ οἰκοδεσπότου. Hinc fortè in Diplomate Andronici jun. pro Monembaſiotis: μεταξωτοῦ, ζυγαστικοῦ, μετζιατικοῦ, παχιατικοῦ, γομαρατικοῦ, ὀψωνίου, σκαλιατικοῦ, &c. Illud eſſe pro Glomis lanæ cenſet Salmaſius ad Hiſt. Auguſt. p. 412. ubi γομάριον, & γομάριον recentioribus Græcis dici obſervat. Fides penes eum ſit.

ΓΟ'ΜΦΟΣ, γομφάριον, piſcis, Ἀμία Græcis dictus. Schol. Oppiani lib. 1. Hal. v. 112. ἀμίαι, γόμφοι, τὰ γομφάρια, & lib. 3. v. 339. ubi de Cantharis: τὸ δὲ ἕτερον (Cantharorum genus) γομφαρίοις ὅμοιον.

ΓΟΜΦΥ'ΤΙΣ, in Cod. MS. Reg. Myrepſi ſect. 16. cap. 33. Γομφίτις in Cod. Fuchſij, cui vox ignota, ibidem, & ſect. 1. cap. 257. Aetio Γομφίτη. Apud Matth. Silvaticum, *Gonficis*, eſt *Storax*.

ΓΟΝΑ'ΡΙΝ, *Genu*, apud Dorotheum, p. 792.

ΓΟΝΑΤΙ'ΖΕΙΝ, *Genua flectere*, *Adgeniculari*, Gallis, *faire la reverence*. Epiſtola Beſſarionis ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: νὰ μάθουν νὰ γονατίζουν τοὺς ὑπερέχοντας, καὶ Πάπα, καὶ Καρδιναλέας, καὶ τοὺς ἄλλους αὐθέντας. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Εἰς μίαν σὸν κυρτζένταστε, καὶ ὀμπρός του γονατίζει.

Alibi:

Καὶ πάγει ὀμπρὸς εἰς τοῦ ῥηγὸς, ὀμπρὸς καὶ γονατίζει.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 5.

Ὁ καλὸς δὲ ὁ Αἰνείας ἐκ τοῦ κρούσματος τοῦ λίθου

Ἐγονάτισε αὐτίκα.

Utitur præterea Codinus, cap. 14. n. 11. 13. ut & alij è Græcis Scriptoribus.

Γονατιστὰ, *Flexis genibus*. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Καὶ τότες ἐδιέβηκε ὀμπρὸς εἰς τὸν Θήσεον,

Καὶ λέγει του γονατιστὰ, γονατιστὰ, Ευγενικέ μ' αὐθέντη.

ΓΟΝΑ'ΤΙΟΝ, Ἐπιγονάτιον, Ἐπὶ τῶν γονάτων. Vide in Ἐπιγονάτιον, & Ὑπογονάτιον.

ΓΟΝΑ'ΧΙΟΝ, *Pulvinus qui genubus ſubſternitur*. Achmes in Introduct. in Aſtrologiam: Μορφὴ ὡς αἰετοῦ, κρατοῦσα γονάχιον, τάπης, καὶ πάλιον, μεριμνᾷ εἰς πράγματα. Anonymus MS. ex Cod. Colberteo, τὰ γονάχια καὶ οἱ ταπῆτες ἐπὶ αὐτοῦ μαῦρον. Infrà: μορφὴ αὐτοῦ δύο ἀετοῦ, ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ γονάχιον, καὶ τάπης, καὶ πάλιον.

ΓΟΓΓΙΑ'ΡΙΟΝ, *Congiarium*. Georgius Syncellus in Chr. ubi de Numa: ὁ αὐτὸς γογγιάριον ἔδωκεν ἀσσάρια ξύλινα, καὶ σκύτινα, καὶ ὀστράκινα.

ΓΟΝΙ'Α, *Focus*, Πυρᾶον, in Corona pretioſa.

ΓΟΝΙΚΟ'Ν, *Patrimonium*, *poſſeſſio paterna*. Ὑποστατικὰ γονικὰ, apud Nicetam Choniatem. Epiphanius Hagiopolita de locis Sanctis, p. 52. καὶ εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας εἰσὶ τὰ γονικὰ τοῦ Δαβίδ. Infrà: καὶ ἐπὶ τὸ Καρμήλιον ὄρος τὰ γονικὰ τοῦ Προδρόμου. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Δι' ἣ ἐκεῖ ἐξγῆλθεν, καὶ εἶχεν τὸ γονικόν τυ.

Nomocanon Cotelerianus, num. 105. ἱερεὺς ἂν ἐξέλθῃ, ἢ ἐξορίσειν αὐτ̃, καὶ ἔχῃ γονικὸν ἢ πατρικὸν, ἤτε ψυχικὸν, ἤτε ἀπὸ πνευματικῦ παιδὶν, &c. Ubi conſulendus Doctiſſimus Interpres. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Εἶχαν Θελήματα πολλὰ ἀπὸ τὰ γονικάτως.

Idem lib. 6.

Δώχνεν ὅτι δὲν τάσωσι τίποτε νὰ γραφέση
Ὀπίσω εἰς τ̃ τόπον τως, ἐκεῖ γὰ γονικά τως.

Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

Αὐτὸς ἐξ ἐξεώθηκεν ἀπὸ τὰ γονικά τυ.

ΓΟΝΙΚΑΡΧΗΣ, *Dominus poſſeſſionis*, ſeu *rei alicujus*. Nomocanon laudatus: num. 105. καὶ ἐκβάλωσιν αὐτ̃, ἐξ κυριεύσει ὁ γονικάρχης, poſſeſſionis ſcilicet. num. 106. ἐὰν δ' ἔνα ὕφασμα, καὶ ἀγοράσειν αὐτὰ, διδέτω τὸ τίμημα, ἐὰν ὡς ἠξεύρας ὅτι ζῇ ὁ γονικάρχης. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea 1

Καὶ ἦλθεν πρὸς τὸ συνήθως, τὸ ἔχυσιν οἱ Φράγκοι,
Ὡς γονικάρχης συγχρῶς, νὰ ἔχει το γονικόν τυ.

Γονικεύειν, *prædia avita poſſidere*. Georgius Pachymeres lib. 2. cap. 33. quo loco ait Michaëlem Imp. recepta urbe, in hanc incolas primùm inducere ſtatuiſſe, deinde agros circumvicinos ad colendos aſſignaſſe, ἐξῃρημένης τ̃ εἰς χάριν γονικευθείσης τοῖς Θελυματαρίοις, τοῖς ἐκείνων σπυδῆς καὶ εὐνοίας ἕνεκα, γῆς ἀγαθῆς εἰς καρποδοσίαν ἐξ ἀφθόνως εἰς πᾶν τὸ καταβαλλόμενον.

ΓΟΝΟΓΕΩΝΕΣ, Prophetis, *Mandragora*, apud Interpolator. Dioſcorid. cap. 658.

ΓΟΝΟΑΗΤΑ, Dacis, *Milium ſolis*: Interpol. Dioſcorid. cap. 564.

ΓΟΝΟΣ, Prophetis ſeu Chymicis, *Sideritis*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 615.

Γόνος Ἑρμῦ, vel Κυνοκεφάλυ, iiſdem, *Anethum*, cap. 472.

Γόνος Ἥρωος, iiſdem, *Polygonum mas*, cap. 586. & apud Apuleium, cap. 18.

Γόνος αἰλύρυ, iiſdem, *Bugloſſum*, c. 710. & apud Apul. cap. 41.

Γόνος Ἡρακλέως, iiſdem, *Ruſcus*, c. 729.

Γόνος Ἡρακλέος, iiſdem, *Veratrum album*, c. 732.

Γόνος Ἡφαίςυ, iiſdem, *Artemiſia*, apud Apul. cap. 10.

Γόνος Ὥρυ, *Marrubium*, apud Apul. c. 45. Interpol. legit ταύρυ.

Γόνος Κρόνυ, iiſdem, *Heliotropium*, apud Apul. cap. 49.

Γόνος Ἀπόλλωνος, iiſdem, *Mentaſtrum*, apud Apul. cap. 90.

Γόνος Ἄμμωνος, *Nepeta montana*, iiſdem apud Apul. c. 93.

Γόνος Ἄρεως, *Tithymallus*, apud Apul. c. 108.

ΓΟΝΥΚΑΛΙΟΝ, *Genicularium*, vel *Geniculare*, Gallis *Genoüilliere*, & *Cuiſſard*. Gloſſ. Lat. Gr. *Genuale*, γονάδεσμος. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 16. φύλκω πεζικαλῶσιν, ὅτ' ἂν παραγγέλλωσιν τ̃ παραλάξεων τ̃ τε ἡμετέρας, ἐξ τ̃ ἐναντίων μέλλει ἄρχεσθαι ἡ τοξεία γίνεσθαι, καὶ ἢ φορῶσιν οἱ ἐν τοῖς μετώποις ἱσταμένοις ζάβας ἢ γονυκάλια παραγγέλλει, Ασφάλισον. Suprà dixit ζάβας ἢ περικνημίδας, pro qua voce Leo habet χαλκότυβα, ſeu *tibialia ænea*.

ΓΟΝΥΚΛΙΝΕΣ, ſtatua captivi, vel alterius Provinciam exhibentis figuræ, in genua procumbentis ad pedes Imperatoris: cujuſmodi paſſim habentur in Imperatorum nummis, à qua quidem captivi figurâ tota utriuſque ſtatuæ compages nomen deinceps eſt ſortita. Gloſſæ MSS. Colbertex: Γονυκλινὴς, ἐπὶ γονὺ πεσών. Epiſtola Conſtantini M. apud Theodoritum lib. 1. Hiſt. Eccl. cap. 25. τῦτον (Θεὸν) ἐπικαλῦμαι γονυκλινής. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 49. καὶ τὸ ἔμπροσθεν ἀνθρωποειδὲς χαλκύργημα βραχὺ παντελῶς, καὶ διδομένον γονυκλινὲς ἔχει. Anonymus in Collectan. antiquit. Conſtantinopol. pag. 92. τὸ ἐν τῇ Βασιλικῇ στερεᾷ τ̃ χρυσόροφα ἀνδρεικέλον ἄγαλμα ὑπάρχον, ἔνθα τὸ Ἑξάμον Ἡρακλείυ τ̃ Βασιλέως καθέσκευάσθη, τὸ γονυκλινές. Ἰυςινιανῦ ἐςὶ μετὰ τὸ δεύτερον τ̃ πόλιν Κωνςαντινύπολιν τυραννήσαντος. Perperam his locis γονυκλινὲς, *pulvinar quod pedibus ſubſternitur*, interpretatur Meurſius, quod & ab Holſtenio obſervatum. Vide Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 2. p. 149.

ΓΟΝΥ ΚΛΙΝΟΝΤΕΣ, *Catechumeni*, quibus in Eccleſia genu flectere fas erat, cùm *Audientes*, ἀκροώμενοι, duntaxat ſtarent. Concil. Neocæſar. cap. 5. κατηχύμενος ἐὰν εἰσερχόμενος εἰς κυριακὸν, ἐν τῇ τ̃ κατηχυμένων τάξει ςήκῃ ὗτος δ' ἁμαρτάνων, ἐὰν μὲν γόνυ κλίνων, ἀκροάσθω μηκέτι ἁμαρτάνων· ἐὰν δ' ἐξ ἀκροώμενος ἔτι ἁμαρτάνῃ, ἐξωθείσθω. Ubi Scholiaſtes: δύο τ̃ κατηχυμένων ἦσαν τάξεις, ἡ μὲν τ̃ γόνυ κλινόντων, ἡ τελειοτέρα· ἡ δ' τ̃ ἀκροωμένων, ἡ ἀτελεςέρα. Conſulendi prætereà in hunc Canonem Alexius Ariſtænus, Matthæus Blaſtarius, & alij.

ΓΟΝΥΚΛΙΣΙΑΙ. Ita dicuntur Græcis *Genuflexiones* quas ſibi interdum indicebant ac imponebant, qui vitæ ſtudebant ſtrictiori, veluti Monachi & Eremitæ: de quibus agunt paſſim Scriptores. Evagrius lib. 1. cap. 21. de Monachis Palæſtinæ: ἀεὶ δ' γονάτων αὐτοῖς εὐχαὶ ἐξ ἀδιάκοποι κλίσεις. Γονυκλισιῶν πυκνότης, apud Theodorum Studitam Orat. in S. Platonem num. 16. Vita MS. S. Anatolij Patr. Conſtantinopol. ὡς ἔτως παννύχως ψαλμῳδίας τε καὶ γονυκλισίας, ἐξ τοῖς ἄλλοις, εἰς τὸ Θεῖον ἐξιλεῶσθαι. S. Ephræm in Vita S. Abramij, num. 37. πῦ ἡ χαμοκοιτία, καὶ ἡ συνεχὴς γονυκλισία; Vita MS. S. Symeonis Stylitæ: πολλοὶ δ' καὶ ἀριθμῆσαι τὰς προσκυνήσεις ἐπεχείρησαν ταύτας ἅπαξ δ' τις τ̃ ἀπὸ τ̃ φιλαρέτῳ Θεοδωρήτῳ χιλίας καὶ διακοσίας ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρσιν ἀριθμήσας. Vita MS. S. Pauli Latrenſis: ὧν ἀγρυπνίαν ἀπόρρητον, ἀσιτίαν ἰσόρροπον, γονάτων κλίσεις οὐδεὶς ἀριθμῷ ῥαδίως ἤνεγκε, &c. Agunt prætereà de ejuſmodi crebris Monachorum genuflexionibus Nilus Monachus lib. 3. Epiſt. 98. 243. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ, num. 6. 9. Gregorius in Vita S. Baſilij jun. num. 9. 54. Vita S. Germani Hegumeni, num. 6. Joannes Diaconus in Vita S. Joſephi Hymnographi, num. 9. Joannes Moſchus in Limon. cap. 80. Euſtathius in Vita S. Eutychetis Patr. Conſtantinopol. num. 38. Vita S. Nili jun. pag. 28. 32. 42. &c.

Aliæ ſunt Γονυκλισίαι, quæ in ἐπιτίμιον ſeu in pœnitentiam, vel pœnam, delinquentibus imponebantur à Patribus ſpiritualibus, vel ab Epiſcopis, &c. Concilium Oecumenicum VIII. Act. 2. ἔςω τὸ ἐπιτίμιον — ποιῶν τὰς γονυκλισίας καθ' ἡμέραν ν' καὶ τὸ, Κύριε συγχώρησόν μοι, κράζων ὁ. Joannes Jejunator in Canonario: ὁ γονυκλισιῶν ἀριθμὸς ὡρίσθω τοῖς ἁμαρτάνυσι. Methodius de his qui abnegarunt: δύο τεσσαρακοςὰς σχολάζοντες εἰς προσευχὰς, ἐξ ἐκτελῦντες γονυκλισίας, καὶ ἐκτενὴς δεήσεις. Nicephorus Gregoras lib. 3. Hiſt. pag. 119. 1. Edit. ἵνα καθαρτικῷ τινι κατυποβληθῶσιν, ἐπιτιμίῳ τὰ ἅγια τ̃ ἱερέων ὁ ἁγίων δηλονότι τ̃ ἱερυργίας ἐφ' ἡμέρας τεσσαράκοντα·

τρίτον ἵνα νυστάξ ἐπὶ φορᾶς καὶ ὁ κοινὸς ἅπας λαὸς καθαρθῶσι.

Aliæ denique ſunt Γονυκλισίαι, quæ in Eccleſia in ſacris Liturgiis ex præſcripto fieri ſolent. Triodium: καὶ ἡμῶν ἀνισταμένων, ποιοῦμεν γονυκλισίας ἀπὸ γῆς. Occurrit ibi non ſemel. Concilium Florentinum ſect. pag. 469. Edit. Labbei: ἅπαξ δὲ μετὰ τὸ ἑσπερινὸν καὶ τὸ γονυκλισίαν, &c. Ejuſmodi verò γονυκλισίας βαλεῖν, Sabbato & Dominicâ, & in diebus Pentecoſtes apud Græcos vetitum. Canones MSS. S. Nicephori Patr. Conſtantinopolit. οὐ χρὴ χωρὶς ἀσπασμοῦ προσκυνεῖν ἐν τῇ κυριακῇ καὶ πεντηκοστῇ, οὐ μὴν δὲ γονυκλισίας ποιεῖν. Similia habentur in Nomocanone Coteleriano, n. 36. 290. 298. ex Canone Nicæno 20.

Γονυκλισίας ἀκολουθία, in die ſacro Pentecoſtes, ſic dicta quòd ad ſingulas orationes ab Sacerdote ἐκφωνηθείσας, Monachi genua flectant. Pentecoſtarium, in Veſperis S. Pentecoſtes: τῇ αὐτῇ κυριακῇ ἑσπέρας τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, σημαίνει ταχύτερον διὰ τὴν γονυκλισίας ἀκολουθίαν. Infrà: εἶτα λέγει ὁ διάκονος, Ἔτι καὶ ἔτι κλίναντες τὰ γόνατα, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν· καὶ ἡμῶν κλινόντων τὰ γόνατα ἐπὶ γῆς, καὶ ἀκινήτων ὄντων, ἀναγινώσκει ὁ ἱερεὺς τὰς εὐχὰς ἀπὸ τοῦ βήματος μεγαλοφώνως, εἰς ἐπήκοον πάντων, &c. Sic ad ſingulas Lectiones vel Orationes, Sacerdos verò in Synapte, quam poſt εὐλογητὸν pronuntiat, hæc inter alia præfatur: ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν, mox: ὑπὲρ τῶν κλινόντων τὰς καρδίας αὐτῶν ἐνώπιον κυρίου, καὶ τὰ γόνατα, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Infrà: ὑπὲρ τοῦ δεχθῆναι τὴν γονυκλισίαν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα, ἐνώπιον αὐτοῦ, κυρίου δεηθῶμεν. Nomocanon Cotelerianus, num. 39. τὴν δὲ κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς κρεῖττον μὴ ἀπελθεῖν, ἕως οὗ τὴν γονυκλισίαν ψάλλειν· μετὰ δὲ τὴν γονυκλισίαν, ἀκωλύτως ἐσθίειν. Vide Goarum ad Euchologium pag. 764. Docet porrò Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 32. quid ſit γονυκλισία, apud Monachos, ac illa maximè quam δυνατωτέραν & ἀπὸ γῆς ἄνευ προσευχαδίου vocat, ubi hæc ſubduntur: ἔστι δὲ ἡ γονυκλισία μετάνοια δεκάπεντε, ὧν αἱ μὲν πρῶται τρεῖς ὀφείλουσι γίνεσθαι σχολαιότερον ἔν τι τῇ ἐνστάσει, καὶ τῇ τῶν γονάτων κλίσει, ὥστε δύνασθαι ἑκάστην ὑμῶν ἱσταμένην μὲν, καὶ τὰς χεῖρας ἐκτεταμένας ἔχουσαν, λέγειν καθ' ἑκάστην ἐκ τρίτου τὸ, Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῇ ἁμαρτωλῷ, εἶτα κλίνασαν τὰ γόνατα, καὶ τὴν κεφαλὴν ἕως γῆς τρίτον λέγειν ὁμοίως τὸ, Ἥμαρτόν σοι, Κύριε, συγχώρησόν μοι· καὶ τὰς μὲν τρεῖς γονυκλισίας οὕτως ὑμῖν ποιεῖτε· τὰς δὲ λοιπὰς δώδεκα συντομώτερον, ὡς ἐφάπαξ λέγειν ἑκάστην ἐν τῇ τῶν γονάτων κλίσει καὶ τῇ στάσει ἅπαξ τὰ προειρημένα τῆς ἱκεσίας ῥήματα, &c. Vide Ἀνάκλισις.

ΓΟΡΑΖΕΙΝ, pro Ἀγοράζειν. Corona pretioſa: νὰ γοράσῃ, *Emere*, ὠνεῖσθαι.

ΓΟΡΑΝΤΖΙΝΑ, Γορατζίνα, *Cornix, Graculus*, Κορώνη, κολοιός.

ΓΟΡΑΣΙ, *Puella*, Κοράσιον, κορασόπουλον.

ΓΟΡΓΑ, *Velociter*, ὠκέως.

ΓΟΡΓΙΑΟΣ, τὸ σέσελι, in Gloſſis Jatricis MS. Neophyti. *Seſeli*, de quo Botanici.

ΓΟΡΓΥΝΙΟΝ, *Eryngium*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 429.

ΓΟΡΓΩΝΙΟΝ, *Milium Solis*, λιθόσπερμον, apud Interpol. Dioſcorid. c. 564.

ΓΟΡΓΩΡ. Paulus Monach. lib. 1. Collectan. ἔφερε δὲ ὁ διὰ τὴν ὑπακοὴν μανιάκην χρυσοῦν, καὶ γοργῶρα, καὶ πλεῖστα τῶν ἄλλων δόξαν ἔχειν. Eadem habentur in Apophthegm. Patrum in Rufo, num. 2. niſi quòd γοργόνα præferunt, ubi Vir Doctiſſimus Clypeum vertit, ex Heſychio, qui Γοργόνας, αἰγίδας interpretatur, vel τὰ ἐπὶ τῆς αἰγίδος πρόσωπα.

ΓΟΡΙΝΟΣ, ὁ μικρὸς βάτραχος, in Gloſſis Botanicis MSS. in Cod. Reg. 848. *Minor rana, Ranula.*

ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ, menſis ſic dictus apud Macedones ὃν Σεπτέμβριον Ῥωμαῖοι προσαγορεύουσι, inquit Evagrius lib. 2. cap. 12. paſſim. Vide Theophanem Cerameum Homil. 1. initio.

ΓΟΣΜΑ, *Clamor*, Κραυγὴ, Ἀλάλαγμα.

ΓΟΤΘΙΑΝΟΙ. Vide in Ψαθυριανοί.

ΓΟΤΘΙΚΟΝ, ὁ τοῦ Γοτθικοῦ Ταμίας, *Procurator Stipendij Gotthici*, apud Malchum in excerptis de Legat. pag. 83.

ΓΟΥΒΙΟΝ, *Sagum.* Σισύρα, Γουβία, apud Eudemum MS. Oecumenius in Acta Apoſtol. τὰ δὲ σιμικίνθια ἐν τῇ χειρὶ κατέχουσιν οἱ μὴ δυνάμενοι ὠράρια φορέσαι, οἷοί εἰσιν οἱ φοροῦντες ὑπαλικὰς στολάς, ἢ γουβία. Neſcio an huc referri debeant Gloſſæ Iſidori: *Bigera, veſtis, Guſa, Villata.*

ΓΟΥΛΑ, *Gula*, Φάρυγξ, λαιμός. Erotianus in Lexico Hippocrat. Οἶσος στόμα. Γοῦλαν προβάτου. Paulus Mon. lib. 1. Collectan. ἀλλ' ἴδιον δαίμονα ἔχει, καὶ ἴδιον πόλεμον ἐκ τῆς γούλας αὐτοῦ. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij, cap. 115. πρὸς πεφυσιωμένην ἔχοντα τὴν γοῦλαν. cap. 128. ἐὰν διαμένωσιν αἱ τροφαὶ ἐν τῷ στομάχῳ ἱέρακος ἄπεπτοι, ὃ καὶ γοῦλα ὀνομάζεται, καὶ ταῦτα ἐκ ἐμέσῃ, ἄχρι δεκάτης ὥρας τῆς ἡμέρας μηδὲν λαβέτω. & cap. 186. pag. 165. ἡ μὲν ἐναπολειφθεῖσα τροφὴ τῇ γούλᾳ. Adde Orneoſophium, pag. 239. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

Ὡς νὰ χορτάσῃ γοῦλα του, κ' ἡ ἐπιθυμία ὁπόχει.

Emmanuel Georgillas MS. de Mortalitate Rhodi:

Ἡ γούλα καὶ τὸ πόρνευμα τὸ ἕνα σύρνει τ' ἄλλο.

Agapius in Geoponico, cap. 62. de aceto: ἐκβαίνει τὴν καῦσιν τῆς χολῆς, στερεώνει τὰ γέλη.

Γοῦλος, idem quod Γοῦλα. Idem Agapius, cap. 106. καὶ χαλᾷ τὸ γοῦλος, καὶ τὰ ὀδόντια.

Γουλία, *Buccea*, Ψωμός. Item *Hauſtus per Gulam*, Gallis *Goulée*. Idem Agapius, cap. 59. ἀναπαυτικὰ πίνεται ἀπ' αὐτὸ καὶ ἡ γουλίαις μικραῖς, διὰ νὰ ἀνατύπονται.

ΓΟΥΛΑ, *Caulis*, *Truncus*, στέλεχος, κορμός.

ΓΟΥΛΑ, *Turris*. Anonymus de Bellis Peloponneſiacis Francor.

Καὶ ὁ Καστελάνος παρευθὺς ὥρισεν ἴδεκάν τον,
Ἐσέβη ἀπέσω σὲ γουλὰν, καὶ ἐκατεσόχαξέν τον.

Hinc Pentapyrgium Urbis Conſtantinopolitanæ, de quo egimus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 1. hodie ἐπτὰ γουλάδες appellatur, voce mixobarbarâ, inquit Leunclavius in Pandecte Turcico, num. 139. & 200. ex quo, inquit, intelligi poteſt, quod Africanæ *Guleta* ſit Etymon. Vide Κουλᾶ.

ΓΟΥΛΙΑ, *Vaſculum rei liquidæ.*

ΓΟΥΛΑΙΝ. Vide in Ἄγχαρα.

ΓΟΥΜΑ, Γοῦμμα, *Gummi*, Κόμμι, βρύον.

ΓΟΥΝΑ, Γοῦνα, *Veſtis pellicea*, *Guna*, *Gunna*, de qua voce multa in Gloſſ. med. Latin. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Σισύρα γοῦνα πέφυκε, Σισύρρα κύριόν τι.

Iſaacius

Iſaacius Tzetzes in Schol. ad Lycophronem: Σισύρα, τὸ ἐκ δέρματος ἔνστιχον, ὅπερ καὶ γοῦνον καλοῦσι. Gloſſæ MSS. ad Ariſtophanis Nubes: διφθέραν, γοῦναν. Vita MS. S. Joannis Eleemoſynarij: καὶ λάβε γοῦναν μίαν σεαυτῷ. Conſtantinus de Adm. Imp. c. 32. καὶ ἐκεῖνοι ἀπέστειλαν αὐτῷ χάριν ξένιον ψυχαρια δύο, φαλκόνια δύο, σκυλλία δύο, καὶ γοῦνας ἐπιλύκους, ἅπερ λέγουσιν οἱ Βούλγαροι εἶναι πάλλον. Achmes Onirocrit. cap. 158. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐφόρει γοῦναν νέαν, ἐὰν ἔστι χειμών, δρέψει πλοῦτον ἀπὸ μεγιστάνων, ἀνάλογον τῆς πλήθους τῆς ἐρίων. Rurſum: ἐὰν ἴδῃ ὁ Βασιλεὺς ὅτι ἔβαλε γοῦναν ἐξ ἀλωπέκων, ἢ θηρῶν, &c. Occurrit ibi pluries. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

Γοῦνον λαλινικόκοπτον ἐφόρει ἀπὸ κάτω,
Χρυσασφιγγὲν ὁ ἶχα ζόσματος ἐπάνω ἀπὸ γοῦνος.

Γούνιον. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. Χρὴ γουνία, ἢ γουνοβερενίκια ἀπὸ κιλίκλων, πλατέα πάνυ, ἔχοντα μανίκια φαρδέα ἐπιτεθῆναι αὐτούς, ἵνα ἐν τῷ ὁπλισθῆναι αὐτούς, καὶ φορεῖν καὶ τὰς ζάβας, καὶ τὰ τόξα, ἐὰν, ὡς εἰκὸς, συμβῇ βροχὴν γενέσθαι, ἢ ὑγρότερον τὸν ἀέρα ἐκ τῆς δρόσου, φέροντες ταῦτα ἐπάνω τῶν ζαβῶν, καὶ τῶν τοξαρίων φυλάττωσι τὸ ἅρμα αὐτῶν, quo loco pro γουνοβερενίκια, editum ἤγουν ροβερονίκια, ſed ita emendandum ex ingenio putat Schefferus, vocémque conflatam ex γοῦνα, & βίρρος, *Birrhus*. At Rigaltius in φαρδέα, ſic hunc locum rectiùs expreſſit: Χρὴ γουνία, ἤγουν ροβερονίκια ἀπὸ κιλίκλων, &c.

Γουνιατζίτζης neſcio quis Theodorus cognominatus legitur apud Anonymum Combefiſianum in Leone Philoſopho, num. 7.

Γουνέλα, *Gunella*. Stephanus Sachlecces in Narrat. MSS.

Ἐκεῖ καλὴ χαμμένη φορῇ γουνέλα μαύρη.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Κ' ἔπαρ καὶ τὴν γουνέλαν μου, καὶ βλέπε μὴ τῇ χάσῃς.

Alibi:

Καὶ πιάνει ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ ἀρχίζει τὴν δάντζαν,
Με τὴν γουνέλα τὴν ψαρά, γδυμνὸς με δίχως κάλτζαν.

Hinc.

Παλαιογούνελον, *Vetus Gunella*. Idem Sachlecces:

Καὶ φόρεν παλαιογούνελον ἀπὸ πολλὰ καπύτζια.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ τὴν παλαιογουνέλα τὴν ἐκείνης τὴν πεζοσόρη.

Γουνάριος, Γουνάρης, *Gunarum artifex, venditor*. Chronicon Alexandrin. an. 5. Juſtiniani: ἦλθον αὐτοὶ εἰς μέσον Ὀχλάζοντος τῆς ὄντα εἰς μέσον τῆς βασιλικῆς τῶν γουναρίων. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 24. οἱ δὲ ἦσαν ῥάπται, γουνάριοι, σωττέλομοι. Stephanus Sachlecces in Narrat. MSS.

Κ' ἡ χήρα Μαρτζαμούδενα τῆς Αιλώνη τῆς Γουνάρη.

Eſaïas Cyprius de Proceſſione S. Spiritus, pag. 398. ταῦτα γὰρ πρὸς τοὺς χαλκέας, καὶ βεστιαρίους, καὶ γουνάρεις, καὶ βαναύσους ἀνθρώπους λέγει.

Γουνάρια, locus in foro, ubi conſiſtebant *Gunarum* artifices, & venditores. Anonymus Combefiſianus in Lacapeno, num. 30. ὥστε καλαφατῆναι τά τε κηροπωλεῖα καὶ τὰ γουνάρια τὴν φόρον μέχρι τῶν Ψυχῶν. Adde noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 2. pag. 155.

ΓΟΥΝΔΑΙ, *Sagæ, Preſtigiatrices*. Saracenica Sylburgij, pag. 30. ex Euthymij Panoplia, cap. 28. τὸν δὲ Δαβὶδ καὶ τὸν Σολομῶντα δαίμοσι καὶ ὀρνέοις προσδιαλέγεσθαι, δαίμονάς τε συνηγορῆσαι τῷ Σολομῶντι, καὶ γοῦνδας τινας, καὶ τῶν ἀνέμων ἄρχειν αὐτὸν, &c. Acta SS. XLII. Martyr. num. 21. ὄντος ἀποδείξεως ὅτι ἡ τοιαύτη νομοθεσία τῆς κάκεινα τὸ τοιοῦτον περὶ τὸν Σαλομῶντος γράψαι, ὅτι οὐχὶ Θεὸν, ἀλλά τινα ἄγγελον ἀλέκτορα, καὶ γοῦνδας οὐκ εἶχεν διδασκάλους τῆς αὐτοῦ σοφίας. Neſcio an huc referendus Suidas: Γοῦνδας, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον γουνδίον.

ΓΟΥΠΠΟΣΑΝΙΔΟΝ, *Abacus, Aſſer in quo cuppæ reponuntur*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀβάκιον, Κῶαξ, Γουπποσάνιδον, ἢ ὁ μὴ βάσιν ἔχων. Vide in Κοῦπα. Alij pro Γυψοσάνιδον dici volunt, ut ſit *pluteus*. Scholiaſtes Lycophronis: Τράφηξ, ἡ γυψόπλαστος σανίς.

ΓΟΥΡΓΟΣ, pro Γοργὸς, *Terribilis, Acer*. Anonymus de Nuptiis Theſei: lib. 3.

Ἂν μ' ἀδικᾷς, ὦ φίλη μου, ὅλα γοργοῦ σημάδια,
Ὅτι θαρρῶ μετ' ἀληθείας, πολλά σε θέλ' ἀρέσει.

Idem lib. 7.

Νὰ εἶναι πλήρεις ἑκατὸν, ὅλοι διαλεγμένοι,
Γοργά τὸ ἐπληρώσασι, ὅλοι τοὺς ἐδιάλεξαν.

Eodem lib.

Μετὰ λόγια τὰ σκληρὰ, μετὰ γοργὰ κουρσάρια.

Lib. 8.

Ὁ Γίδας ὁ γοργότατος μετὰ τὸν Πειρίθουν.

Occurrit ibi pluries.

Γουργιάζειν, *Strepere, Clangere*. Γοργοῦται, Græcis *Ferocire, efferri*. Gloſſæ Græcobarb. χωρὶς σκανδάλου εὐλάβεια φωνάζει καὶ γουργιάζει:

Γουργίασμα, *Clangor, Strepitus*. Eædem Gloſſæ: σκάνδαλον, φωνὴ, γλάγκισμα, γουργίασμα.

Γούργουθα, vox ex γουργὸς fortè præter ea formata; Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀπὸ τόσον, Χιονιτὸν κάτισε λαβωμένος,
Ἀπέσω σίνα γούργουθα, ὡς σὰν ἀποθαμένος.

Infrà:

Πόσι τὸ χρῶμα τόμορφον, ὁπόσον μαθημένος,
Καὶ δὰ εἰς τὸ να γούργουθα, κάτισε ζαρωμένος.

ΓΟΥΡΓΟΥΡΟΣ, *Jugulum, Iugulus, Gurgulio*, δέρη, σφαγή. Vox deducta à γαργύρα, quæ Heſychio exponitur ὑπόνομος δι' οὗ τὰ ὕδατα ὑπέξεισι. Vide eundem Heſychium in Ἀρδάλια, & Harpocrationem, pag. 70. Nicetas Græcobarb. in Alexio lib. 1. διὰ τὸν γουργοῦρα αὐτοῦ κράζεις καὶ ἐρεμοὺς ἐποίει, ἀπὸ τὸν στόμαχον αὐτοῦ. Anonymus in Canonio Mathematico: ὁ γούργουρος, ἀγαθὰ καλά. Prochoprodromus MS. in Hegumenum:

Εἰς τὸν χορὸν που ψάλλομαι φοβούμενος πολλάκις,
Ἐπόνεσα τὸν γούργουρον ἐκ τῆς πολυφωνίας.

Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. περὶ σαφυλῆς πνιγομένης γουργούρου.

Μακρογούργουρος, *qui collum oblongum habet*. Bartholomæus Monach. in Elencho Agareni: ὅτε μάλλον ἐξέλθῃ, λάβε μακρογούργουρον κεράμιον σὺν ὕδατι.

Πετρογούργουρος, dictus neſcio quis apud Cantacuz. lib. 3. cap. 97. extr. cui jugulum quodammodo *petrinum* vel *lapideum* erat.

ΓΟΥΡΖΕΡΙΟΝ, *Collare, Mamillare*, Gallis *Gorgiere*, Italis *Gorziere*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ ἀπάνω εἰς τὰ τραχήλια τῆς εἰς τὰ τορνεύματά των,
Χρυσὰ να ἔχουν γουρζέρια μέχρι καὶ τὰ βυζιάτων.

Γουριάζειν, Phyſiologus de Natura animalium, MS. ubi de Struthocamelo: ἂν γένηται κλέπτος ἡ φωνὴ, καὶ σπεύσουσιν ὀπίσω, νὰ δοῦν τί εἶναι ἡ φωνὴ, ὁ κρύπτος καὶ ὁ κλέπτος, ἢ τύχῃ καὶ ἀποκοιμηθοῦν, ὅταν τὰ γουριάζουν, εὐθὺς γουρμάζουσιν, καὶ χάνουν τὰ πουλιάτους.

ΓΟΥΡΝΑ, *Urna, Concha*, στάμνος, ὑδρία, κάδος, Portio. Gloſſæ Græcobarb. ἄμη, σκάφη, γοῦρνα. Alio loco: λάκκος ἐκδίδειον, σκάφη, ἡ γοῦρνα.

ΓΟΥΡΟΥΝΙ, Γουρούνιν, *Grunnius, Porcus, Sus*, χοῖρος, ὗς, γρύλλος. Gallis *Goret*, & *Groüin*. Cyrillus in Lexico: δελφάκιον, τὸ τῆς χοίρου βρέφος, ἢ τὸ γουροῦνιν. Joannes Tzetzes Chil. 12. cap. 418.

Μῦς τῆς περιδίπνος φέρεται χοῖρος λέγων,
Ἄλλος μὲν ἔχων δαίμονα ἠγόρασε γουροῦνα.

R 2 Γουρούνιον

Γουρούνιον. Gloſſæ MSS. ad Ariſtophanis Plutum: ὑμᾶς δὲ γρυλλίζοντες ὡς τὰ γουρούνια. Orneoſophium, cap. 73. pag. 231. ἀπὸ σκυλοπούλου μικροῦ, ἢ ἀπὸ γουρουνίου διὰ τριῶν ἡμερῶν αὐτὸ θρέψεις.

Γουρουνάκι, & Γουρουνόπουλον, *Porcellus*, *Nefrens*, *Suſcula*, χοιρίδιον, δελφάκιον, &c. Γουρουνίζειν, *Grunnire*. Γρύζειν, Γρυλλίζειν. Γρουνισμὸς, *Grunnitus*. Γρυλλισμός. Γουρουνιστικὰ, *Suatim*, ὑικῶς, χοίρων δίκην. Αγριογούρουνον, *Porcus ſilveſtris*, apud Agapium in Geoponico, cap. 79. 173.

ΓΟΥ͂ΣΟΥΡΑ, *Arthritis*, ἀρθρῖτις.

ΓΟΥΣΤΕΙ͂ΟΝ, *Forum cupedinarium*. Joannes Lydus lib. de Menſibus, & ex eo Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 32. ἐχόρευον οἱ ῥεφερενδάρχαι ἐν τῷ γουστείῳ, ἤγουν τῷ ὀψοπωλείῳ. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſt. lib. 1. pag. 71.

ΓΟΥΣΤΕΡΙ͂ΤΖΑ, *Talpa*. Vide in Καλιτσαύρα.

ΓΟΥΤΑ͂ΛΙ, *Frons*, in Turco-Græcia Cruſij, pag. 188.

ΓΟΥ͂ΤΤΟΣ, *Guttus*, λυκύθου εἶδος, in Etymolog. Suidæ.

ΓΡΑΔΕ͂ΛΛΑ, *Craticula*. Vox Italica: *Graticula*, ἐσχάρα, in Gloſſis Græcolat. Gallis, *Gril*. Gloſſæ Græcobarb. Αδία, Εσχάρα, Βωμὸς, Θυσιαστήριον Γραδέλλα. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Gradella*.

ΓΡΑ͂ΔΩΣΙΣ, *Gradus*, ſeu *graduum ſeries*, *ordo*. Continuator Theophanis lib. 3. num. 42. ὅ τι γὰρ Καριανὸς, ὃς οὕτω φέρει τὴν κλῆσιν, διὰ τὸ ἀπὸ τῆς γραδώσεως ἔχειν ἀπὸ λίθου Καριανοῦ, ἐστί τινα παλαιὸν ποταμὸν, ὃ καὶ χρηματίζει σήμερον Βεστιάριον τῶν ἀποθησαυριζομένων πέπλων ἐκ σηρικῶν, τῆς ἐκείνου προνοίας ἔργον ὑπάρχον.

ΓΡΑΙΚΑ͂ΛΗΣ, *Ventus Græcus*, *Aquilo*.

ΓΡΑΙΚΟΙ͂, primitus dicti, qui poſtea Ἕλληνες, uti ſcribunt Ariſtoteles lib. 1. Meteor. cap. ult. Apollodorus lib. 1. Biblioth. & aliquot alij, Heſychius: Γραικὸς, Ἕλλην. Cedrenus pag. 170. Λατῖνοι τοὺς ἐπιχωριάζοντας Γραικοὺς δὲ τοὺς Ἑλληνίζοντας καλοῦσιν. Id præ cæteris indicatum à Nicolao Alemanno ad Procopij Hiſt. arcanam, pag. 102. 1. Edit. & à Salmaſio lib. de lingua Helleniſtica, pag. 292. à quibus præterea obſervatum *Græcorum* & *Græciæ* nomine rarò, vel numquam Autores Græcos, Romanos non alio uſos fuiſſe: tametſi poſterioribus ſæculis, univerſæ quæ Græcè loqueretur genti id nomenclaturæ attributum, ut à Juliano Apoſtata, Athenæo, Theodoro Studita in Epiſt. Procopio, Conſtantino de Adm. Imp. cap. 49. & aliquot aliis. At poſtquam Romani, ſeu Occidentales, Græcorum Gentis dominationem & faſtum averſari cœpere, ſeu etiam quòd Romanos ſeſe appellari velle Græcos indignarentur, vel etiam ut ab iis diſcernerentur, Græcorum nomen ſenſim inductum à Latinis: quod in contemptum gentis ab iis uſurpari exiſtimatum à Græcis, quod jam ſub Juſtiniano obtinuiſſe tradit idem Procopius in eadem Hiſt. pag. 105. ſcribens *Græcum nomen ut probrum interdum objectum, quaſi nullum Græcia ferret ſtrenuum militem*: ἐπικαλοῦντες τοῖς μὲν ὡς Γραικοὶ εἶεν, ὥσπερ οὐκ ἐξὸν τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος τὸ παράπαν τινὶ γενναίῳ γενέσθαι. Immo etiam ſtante Romanorum Rep. Zonaras to. 2. pag. 59. 1. Edit. ubi de Attilio Regulo: μέγα γὰρ φρονοῦντες τῇ νίκῃ, καὶ τὸν Ξάνθιππον (Lacedæmonium) ὡς Γραικὸν ὑπεροφρονοῦντες, οὕτω γὰρ καλοῦσι τοὺς Ἕλληνας, καὶ εἰς ὄνειδος δυσγενείας τῷ προσρήματι κατ᾽ αὐτῶν χρῶνται, &c. Sed maximè ſequioribus ſæculis Γραικοὺς ſeſe Orientales à Latinis appellari vix patiebantur. Sguropulus in Hiſtoria Concilij Florentini ſect. 2. cap. 20. τότε λέγει καὶ ὁ Μηδείας κῦρος Στέφανος, Κείσθω γὰρ καὶ τοῦτο ὡς ἐνθυμήματι, ὅτι ὑβρίζει ἡμᾶς καλῶν γὰρ ἡμᾶς Γραικοὺς, καὶ τοῦτό ἐστιν ὕβρις. Quippe Ῥωμαίους appellari debere contendebant. Pachymeres lib. 5. cap. 8. τὸ γὰρ καὶ Ῥωμαίους, οὓς αὐτοὶ (Latini) Γραικοὺς ὀνομάζουσι, τοῦ αὐτοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας τοῖς Ἰταλοῖς.

Γραικολωνὸς, Linguæ Græcæ peritus, quo exteri utebantur Conſtantinopolim venientes ad rem domeſticam procurandam neceſſariáque coëmenda. Luitprandus in Legatione: *Græcolonum meum, id eſt Græca lingua gnarum, qui non ſignorum ſignis, ſed digitorum ſeu capitis nutibus cum venditore emptor loquebatur: tantique nummis emebat quatuor, quanti Græcolonus obſonium uno*. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Græcolatio*, *Græcolonus*.

ΓΡΑΙΟΠΟΥ͂ΛΑ, *Anicula*, *vetula*, Γραΐδιον.

ΓΡΑ͂ΜΜΑ, in Gloſſis Græcolat. *Scrupulum*, τέταρτον τῆς χρύσινου Cleopatras: τὸ δηνάριον ἔχει γράμματα δ΄. Paſſim.

Εξάγραμμος, *Nummus ſex ſcrupulorum*. Chronicon Alexandrin an. 22. Heraclij: τούτῳ τῷ ἔτει γέγονεν ἀπὸ νόμου νόμισμα ἑξάγραμμον ἀργυροῦν. Gloſſæ Lat. Gr. *Semuncia*, γράμματα δώδεκα. Vide Scriptores de re Nummaria.

ΓΡΑ͂ΜΜΑ, *Limbus veſtis*. Heſychius: τρίβων, στολὴ ἔχουσα σημεῖα ὡς γράμματα. Veteres Gloſſæ: Τριβωνοφόρος, ὁ φορῶν στολὴν ἔχουσαν σημεῖα, ὡς γράμματα. Suidas habet γραμμάτια. Sunt autem σημεῖα, quæ Latini *Clavos* appellant, qui ſcilicet ad oras veſtium aſſui ſolebant, τὰ ἐν τῇ ὤᾳ τῶν ἱματίων παράσημα, ut eſt apud Heſychium in Σημεῖα. Neque aliter vocem *Gramata*, ſeu γράμματα, uſurpant Scriptores mediæ Latinitatis, uti in Gloſſario docuimus, ubi *Gramata* & *friſia*, idem ſonant. Scylitzes in Michaele Stratiotico, pag. 793. καὶ τὰς τῶν πολιτῶν κεφαλὰς σκέπεσθαι μὴ διὰ γραμμάτων, ὡς νῦν, ἀλλὰ διὰ μεγαλογράμμων ὀθονίων, ἐκ βυσσοῦ πορφύρας ἐξυφασμένων. Quo loco perperam Meurſius, licèt ei aſſentiantur Gretzerus ad Codinum, & Salmaſius ad Vopiſcum, pag. 406. μαργελογράμμων emendat. Caput autem tegebant Conſtantinopolitani, faſciis vel tæniis cum majoribus fimbriis & laciniis purpurâ contextis: poſtea verò tæniis cum minori limbo vel fimbria. Balſamon ad Synod. Trullan. Can. 27. ἀλλὰ τὰ πολυτελῆ χρυσοΰφαντα ἐπιβλήματα, τὰ δημοτικῶς λεγόμενα μαργίλλια, γράμματα, καὶ αὐλίπαρα, καὶ τὰ ἐκ κογχύλης πορφυρίζοντα ἱμάτια. Et ad Can. 16. Synodi VII. οὐ μόνον ἐπιρόχρυσα αὐλίπαρα, ἀλλὰ καὶ χρυσόπαστα, πρὸς δὲ καὶ γράμματα πολυτελῆ χρυσᾶ. Per limbum porrò ſeu γράμμα, intelligitur apud Scylitzem pars inferior tegminis capitis, ubi capiti ipſi jungitur, cùm ſuperior, ſeu apex ex velo ſericeo aut linteo conſtaret. Inſpice, ſi lubet, in libris Hiſtoriæ Byzantinæ Edit. Regiæ imaginem in qua exhibetur Joannis Palæologi Imp. Venetias appulſus, & ut ab Eugenio IV. Pap. Romæ exceptus fuerit, ubi videre licet formam Calyptræ procerum Byzantinorum. Neque enim amplector ſententiam Goari qui γράμματα, colorum, florum, ſtellarum & figurarum varietatem hîc auguratur.

ΓΡΑ͂ΜΜΑ ΠΕΖΟ͂Ν, *Juſſio Imperatoris*. Gloſſæ Gr. MSS. Γράμμα πεζὸν, ἡ βασιλικὴ κέλευσις· οὕτως ὁ Θεολόγος, εἰς ἐμὲ οὐ τὸ γράμμα τὸ πεζόν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙ͂ΟΝ, *Chirographum*, *cautio*, *inſtrumentum*, in Gloſſ. Gr. Lat. Heſychius: χειρόγραφον, Γραμματεῖον, Συμβόλαιον. Concil. Conſtantin. ſub Mena act. 5. ἀπῃτήθη παρ᾽ αὐτοῦ γραμματεῖον νομισμάτων πεντήκοντα. Baſilius Seleucienſis Epiſcop. Homil. in Cain & Abel: ἵνα τὸ σκῆπτρον ὑποβάλλει τῷ θανάτῳ θεμέλιον, καὶ τὸ τοῦ θανάτου γραμματεῖον ἀσφαλὲς γένηται.

Γραμμάτιον,

Digitized by Google

γραμματέων, apud Joan. Moſchum in Limon. cap. 193. 195. Occurrit apud Aſterium Homil. 1. in Pſalm. 5. Scylitzem, pag. 631. Harmenopul. lib. 9. tit. 9. §. 7. lib. 2. tit. 9. §. 6. lib. 3. tit. 5. §. 27. 64. 74. in lib. 9. Baſilic. tit. 3. §. 15. 81. & alibi paſſim. Hinc γραμματεῖς, γραμματογράφοι, *Tabularij publici, Tabelliones, Notarij.*

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ'Σ, *Litteris, & Diſciplinis liberalioribus inſtructus, eruditus.* Vita S. Nili junioris, pag. 82. ἄνδρες γραμματικώτατοι καὶ σοφώτατοι. Verſus adſcripti ad calcem Conſtantini Manaſſis:

Πόνημα καὶ γὰρ πανσόφου Κωνσταντίνου
Πέλει Μανασσῆ τοῦ γραμματικωτάτου.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ἄνθρωπος ἦτον φρόνιμος καλὰ γραματισμένος.

Galenus in Protreptico ad artes, in prima nobiliorum & liberalium artium cultorum claſſe γραμματικοὺς collocat, ut γραμματιστάς, de quibus Baſilius Seleuc. in S. Thecla lib. 2. cap. 24. 25. in ſecunda. Neque aliter Georgius Acropolita, cap. 29. τῆς ἐγκυκλίου ἐκπαιδεύσεως, ἣν γραμματικὴν κατονομάζουσιν οἱ πολλοί. *Grammaticus* dicitur *Literarum Profeſſor*, in Actis purgationis Cæciliani, initio. Vide Gloſſ. med. Lat. in V. *Grammaticus.*

Γραμματικὸς, *Scriba, Notarius.* Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 75. de Protonotario: δῆλος καὶ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος πρῶτος γὰρ τῶν Νοταρίων, ἤτοι Γραμματικῶν. Theophanes an. 12. Theodoſij M. τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Εὐγένιος ὁ ἀπὸ Γραμματικῶν ἐτυράννησεν, ἀντίγραφεὺς ὤν, &c. Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

Γοργὸν προστάσσει φέρνουσι γραμματικὸν νοτάριν,
Καὶ γράφει προικοσύμφωνον κόρης τοῦ Φαρδρινάζας.

Laudatur ab Allatio Michaelis Pſelli oratio πρὸς τὸν οἰκεῖον γραμματικόν. Pachymeres lib. 3. cap. 11. τότε δὲ καὶ αἰτίας πλασάμενος τῷ Ὀλοβώλῳ Μανουὴλ, παιδίῳ γε ὄντι, καὶ εἰς τοὺς οἰκείους τότε τελοῦντι γραμματικοὺς, &c. Idem lib. 1. cap. 19. pag. 33. ἣν ὢν τῷ Πρωτοβεστιαρίῳ γραμματικὸς οἰκεῖος, &c. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 2. cap. 16. ὁ δὲ βασιλεὺς ἠβουλήθη καὶ αὖθις στεῖλαι πρέσβεις εἰς τὸν Πάπαν, — καὶ τὸν ἴδιον Γραμματικὸν κῦρον Δημήτριον Ἀγγελον τὸν Κλειδᾶν. Ita cap. 24. 29. 36. 37. ſect. 5. cap. 4. ſect. 16. cap. 16. & alibi. Idem Concil. Florent. pag. 63. Edit. ult. &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Grammaticus.*

ΓΡΑΜΜΑΤΟΦΥ'ΛΑΞ, *Tabularius*, in Gloſſ. Gr. Lat. Γραμματοφυλακεῖον, *Repoſitio literarum*, in Gloſſ. Lat. Gr.

ΓΡΑΜΜΙΣΤΗ'Σ. Apud Theophanem an. 5. Phocæ, idem Phocas iratus quòd Priſci & Domentiæ λαμπάδα, Factionum Principes in Circo erexiſſent, ἠρώτα αὐτοὺς τινὸς ἐπιτρέψαντος τοῦτο πεποιήκασι; οἱ δὲ εἶπον, ὅτι κατὰ τὴν συνήθειαν οἱ γραμμισταὶ τοῦτο πεποίηκαν. Ubi *Lineatores* vertit Anaſtaſius: qui ſcilicet γραμμὰς ſeu *Lineas* in Circo curabant, eſt enim γραμμὴ Scholiaſtæ Ariſtophanis in Acharn. ἀρχὴ σταδίου ἡ λεγομένη βαλβίς. Vide Bulingerum lib. de Circo Rom. cap. 22. Goarus *Pictores* interpretatur: nam *Lineam* pro pictura quidam dixere. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Linea.* Huic ſententiæ adſtipulatur Euſtathius: σὺν ἐκείνοις δὲ καὶ ὁ ζωγράφος, ὃν ὡς ἡ κοινὴ ὁμιλία λαλεῖ, γραμμιστής.

ΓΡΑΝΑ'ΤΖΑ, *Veſtis Imperatoria*, quam ſic deſcribit Codinus de Offic. cap. 7. num. 35. ἔτι καὶ ἀπὸ τῶν Ἀσσυρίων βασιλείας κατῆλθε τὸ φόρεμα μέχρι καὶ νῦν τῶν Βασιλέων, Γρανάτζα λεγόμενον ὅπερ φορεῖ ὁ Βασιλεὺς ἄνευ ζώνης, οὗ κρεμάμενα τὰ μανίκια φθάνουσι μέχρι τῶν ἀστραγάλων ὃ δὴ φόρεμα καὶ τῶν ἀρχόντων ἕκαστοι ἔχουσιν ἐκ αἰδίας φορεῖν, πλὴν διαφέρον, τῶν μανικίων ἀναπεπτυγμένων ὄντων πρὸς τὴν ζώνην ὄπισθεν, καὶ ὁ μὲν ὁ Βασιλεὺς φορεῖ, καλεῖται Γρανάτζα, ὡς εἴρηται· τὸ δὲ τῶν Ἀρχόντων, Λαπατζᾶς· ὅπως δὲ, ἄδηλόν ἐστι.

ΓΡΑ'ΝΑΤΟΝ, *malum Granatum.* Anonymus in Rhetoricam Ariſtotelis, pag. 25. v. ἐστὶ ἀδιαίρετον ἀρπάζεσθαι ὕδωρ ἱμάτιον· ῥᾷον γὰρ ἀναλίσκεται ταῦτα, ἐστὶ γρανάτα.

ΓΡΑΝΟΣΟ'ΛΟΝ, *Granum ſolis*, ſeu ſemen Lithoſpermi, quod Officinis *Milium ſolis* dicitur. Occurrit apud Myrepſum de Antidot. c. 27.

ΓΡΑΠΤΟΙ', dicti, SS. Theodorus & Theophanes fratres, quòd in eorum frontibus verſus Jambicos inſcribi juſſerit Theophilus Imperator, punctim cæſâ cute ad carnem, ac inſperſo atramento. Vide eorundem Epiſtolam deſcriptam ab Allatio in Creyghtonum, & in Vita S. Theodori Grapti, pag. 204. Anonymum in Orat. in Feſtum Reſtitut. Imag. pag. 734. præter Scriptores rerum Byzantinarum, apud quos, ut eſt in prædicta Epiſtola, verſus ij deſcribuntur, ut eorundem Sanctorum alij ad Methodium, in quibus γραπτοὺς ſe ſemet indigitant:

Τῷ ζῶντι νεκρῷ, καὶ νεκρῷ ζωηφόρῳ,
Καθεικότι τὴν γῆν, καὶ πολοῦντι τὸν πόλον,
Γραπτοὶ γράφουσι, δέσμιοι οἱ δεσμίῳ.

Sed & ejuſmodi γραπτοὺς ad duo millia recenſent Menæa. Nicephorus Xanthopulus in Synopſi Sanctorum anni, in Decemb.

Προσέφερεν, σὺν γραπτοῖς δισμυρίοις.

ΓΡΑ'ΣΑ, ὑοσκύαμος, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MS. *Hyoſcyamus.*

ΓΡΑΣΙ'ΔΙ, *Ocymum*, ὤκιμον.

ΓΡΑΣΤΙ'ΖΕΙΝ, *Gramen edere.* Vita MS. S. Symeonis Sali: νομίζω γὰρ ὅτι χόρτον θέλει ἐνέγκαι ἡμῖν ὁ ἀββᾶς Συμεὼν ἵνα γραστίζωμεν. Vide Grammaticos in γράστις.

ΓΡΑΥ'ΚΙΟΣ, pro γλαῦκος. Occurrit apud Myrepſum de Paſtillis, cap. 69.

ΓΡΑΦΙΚΟ'Ν, *Locus S. Scripturæ laudatus ac citatus.* Vita S. Syncleticæ, num. 9. τὸ γραφικὸν λέγουσα, ἰδὲ ὅδε τῷ ἀδελφιδῷ μου, καὶ ὁ ἀδελφιδός μου ἐμοί. (Cantic. 11. 16.) ita n. 34. & 70.

ΓΡΑΦΟΠΟΥ'ΛΑ, *Epiſtolium*, Ἐπιστόλιον.

ΓΡΗΑ', ΓΡΑΙΑ', *Anus*, γραῦς.

ΓΡΙΒΑ'ΔΙ, Piſcis ſpecies, cujus meminit Petrus Bellon. lib. 1. obſerv. cap. 53.

ΓΡΙΚΕΙ~Ν, γροικᾶν, γρικᾶν, *Audire, Intelligere, Percipere*, ξυνιέναι, αἰσθάνεσθαι, καταλαμβάνειν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

Ἀφ' οὗ γὰρ τὸ ἐγρίκησε Αρκίτας εἰς τὰ νέα.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 38. καὶ ὁ μάγειρος γρικῶντας τὴν κακίαν τους, εἶπεν, &c. pag. 49. καὶ ἡ ἀλεποῦ γυρεύοντας τὸ περιστέριν, ὁ σκύλλος τὸ ἐγρίκησε, καὶ ἐδίωξε, καὶ τὴν ἐκατάφαγε. Agapius in Geoponico, cap. 164. βάλε ἐκεῖ ὅπου γρικᾶς τὸν πόνον.

Γρίκημα, *Intellectus*, Νόημα, in Corona pretioſa.

Γροικᾶν. Epiſtola Sultani Ægyptij apud Cantacuzen. lib. 4. Hiſt. cap. 14. πάλιν ἐζήτησεν ὁ ἀποκρισιάριος νὰ ἔναι ἀσφάλεια εἰς τοὺς ἐρχομένους ἐδῶ ἀπ' αὐτοῦ πραγματευτὰς, καὶ ἐγροικήσαμεν το, καὶ ἐγίνετο ὁρισμός. Utitur ruſum infrà. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἐδιάβασεν καὶ γροίκισε ὡς ἐσὰν χαμομένα.

Phortius περὶ στρατ. στρατ.

Φωτισόν μου τὴν καρδίαν,
Τοῦ πολέμου νὰ γροικήσω,
Τὰ ἀναγκαῖα νὰ ξεχύσω.

Γρυκᾶν. Anonymus de locis SS. cap. 6. pag. 88. καὶ βάνουσι — Ταύτῃ τοὺς οἱ ἄνθρωποι, καὶ γρυκοῦσι τὸν χαλκὸν ὅπου ἔκαμεν τοὺς ἥλους, καὶ ἔλυσε εἰς τὸ ἀμόλυν, &c. Demetrius Zenus in Batrochom.

Τὸν γάτα ὅπου τὴν εἶδα, καὶ κάτου τὴν γροικῶ.

Anonymi Doctrinæ MSS. doctr. 1. εἰς τὸν καιρὸν τοῦ

ἔμορος πολλὴν εὐωδίαν χρυσὰ ἀπὸ τὰ ἄνθη ἐκείνου τοῦ φυτοῦ.

ΓΡΙΠΙΖΕΙΝ, Græcis eſt *Piſcari*. Vita MS. S. Symeonis propter Chriſtum Sali: ὁ δὲ κύψας καὶ ἐπάρας χῶμα, ἔῤῥιψε, καὶ ἐσκότησε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, οὕτως ὑ γριπίζεις με, id eſt *ſic mihi adularis*, vel *ſic me venaris*; Nicetas in Manuele lib. 1. num. 3. Κίμβιξ δὲ ὢν εἰς ἄκρον, καὶ γρίφων, καὶ δυσγρίπιστος, οὐδ' ἄνω ἆραι τὰ βλέφαρα πειρώμενος.

ΓΡΙΠΠΙΩΝΕΙΝ. Stephanus Sachleces in Narrat. MS.

> Μιμίαν ταλαρομάτζωτην ὅπι συντροφιασμένην,
> Χαὶ μετὰ ὑγριππιότησαν ὅπῶνι μαθημένην.

Idem videtur quod γριπίζειν.

ΓΡΙΣΙΟΝ, *Hamus*, in Gloſſis Servij. Fortè Γριπίον, à Γρίπος, *Rete*. Vel ut alij volunt, γρίσιον, dictum pro γίσριον, αἰχίσριον.

ΓΡΟΘΟΣ, Γροθιὰ, Γρόθθος, pro Γρόνθος, *Pugnus*, πυγμὴ, κόνδυλος, δράξ. Γροθόπυλον, *Pugillus*, δράκιον. Gloſſæ Græcobarb. τὸ πυδμαῖς, ἤγουν γροθθίαις. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Πυχμαχίαν, τὸ γροθιαῖς. Corona pretioſa: Γρόθος, *Pugnum*, Κόνδυλος. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani, cap. 115. τὸ δίκαιον ὁρίζει τὸ νὰ κόψουν τὸ γρόθον του, καὶ ὕστερα νὰ τον κιβεντίσουν τὴν χώρα, καὶ νὰ τὸ ἐξορίσουν ἔξω τῆς χώρας.

ΓΡΟΝΙΖΕΙΝ, pro Γνωρίζειν, in Gloſſis Græcobarb. ἐπῆῖτα, ἰδνώρισεν, ἐγρόνισεν, ἔμαθεν.

Καλογρόνιστος, *Notu facilis*. Gloſſæ Græcobarbaræ ἀφίγνωστος, ὁ εὐδιάγνωστος, ἐκεῖνος ὅπου εἶναι καλογνώριστος.

ΓΡΟΥΓΝΑ, Afris, *Geranium*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 538.

ΓΡΟΥΤΑ, Γροῦτα, *Hordeum ſiccatum*, quod Latini inferioris ætatis *Grutum* vocant. Gloſſar. MS. Αθάρα, ἄλευρον ἑψήμενον, λέγω δὲ τὸ γρύταν, ὡς οἶμαι. Gloſſæ Græcobarb. ἀναστρίς, μάζα, σημιδία, γροῦται, πανάδα. Ubi leg. ἀναστρίς, ex Heſychio. Rurſum: ἰδία σημιδίας, ἡ γρύτας. Joannes Jatroſophiſtæ MS. cap. 134. εἰς τὸ ποιεῖν δὲ καὶ τὴν λειομένην γροῦταν, &c. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. ποίησον στρογγύλον ὥσπερ κυκία, καὶ ποίησον γρούταν σιμιδαλλιακὴν, καὶ ἐμπάζων εἰς τὴν γρούταν κυκία ἡ, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Grutum*.

ΓΡΥΓΟΡΟΣ. Vide in Γλήγορος.

ΓΡΥΚΕΙΝ. Vide in Γρεκεῖν.

ΓΡΥΝΟΝ, *Cucumis ſilveſtris*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 736.

ΓΡΥΝΟΣ, Michaëli Pſello de Grammatica, τραχεῖα ῥάβδος.

ΓΡΥΨΟΣ, *Vultur*, Γρύψ, ſeu potiùs *Gryphus*. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

> Γςαστο γρύψος λαξευτὸς, ἰξύπλωνε πτερόν του,
> Καὶ τὸ ὑρὰν ἐγύριζεν ὡς πρὸς τὸ κεφαλήν του.

ΓΡΩΣΙ, *Velamen muliebre argenteum, ſub quo manus occultant*, in Turcogræcia Cruſij.

ΓΥΑΛΙ, *Vitrum*, *hyalus*, ὕαλος. Γυαλιὰ, *Perſpicillum*, *ſpeculare*, διόπτρον, ἔσοπτρον. Γυαλιὰς, *Vitriarius*, *ſpecularius*, ὑαλουργὸς, κατοπτροποιός. Γυαλίζειν, *Compellucere*, *reſplendere*, ἀποστίλβειν, διαφαίνεσθαι. Γυαλιστικὸς, Γυαλένιος, *Vitreus*, ὑάλινος. Portius.

ΓΥΒΕΝΤΙΖΕΙΝ, *Proclamare*, quidpiam edicere ſub pœna *Gibeti*, ſeu patibuli, à voce Gallica *Gibet*. Cruſius lib. 2. Turcogr. *Fuſtuario afficere*, interpretatur, quod non improbem, cùm ita vocem κιβεντίζειν interpretentur Gloſſæ Græcobarb. Nicetas de reb. poſt excid. urb. num. 6. de Balduino I. Imperat. Conſtantinopol. ex Cod. Græcobarb. ἐγυβέντιζε, μὴ τολμῆσαί τινα ἐν τῷ παλατίῳ γυναικὶ πλησιάσαι. Ubi Cod. alter, δὶς εἶχεν ἑκάστης ἑβδομάδος τὸ ἐπιβοᾶς ἐπεμβοῶντα μήδενα τῶν οἰκείων, ἀρχόντων ἐντὸς, καὶ δυνάζεσθαι μὴ νομίμῳ γυναικὶ πλησιάζοντα.

Κιβεντίζειν, *Fuſtuario afficere*. Gloſſæ Græcobarb. ἀλλοιᾶ, ἔτυπτεν, ἔδερνεν, ἐκιβέντισεν. Iterum: τύπτει, δέρει, δέρνει, κιβεντίζει. Alibi: ἄλυτος, ἄνευ μάστιγος, χωρὶς φραγγελλίου, ἤτοι δαρμοῦ, ἢ κιβεντισμοῦ. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. 225. καὶ πρὶν τὸ κρεμάσουν, πρέπει νὰ τὸ κιβεντίσουν εἰς τὴν χώραν, ἔχοντα μίαν κηφύραν εἰς τὰς χεῖρας του. Paſſim in hoc libro.

Γυβέντισμα. Proverbia Græcobarb. MSS. εἰς τοῦ ἄλλου τὸ γυβέντισμα, ἐξέβη τοῦ ἀχ.. τὸ ἄλογον.

Γεβεντίζειν, eâdem notione. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Ἴδότης τὰς πολιτικαῖς, καὶ νὰ τὰς γεβεντίσουν,
> Ὅλαις ὡσὰν τὸ κουλουμποῦν τὰ ῥοῦχαν πωλαλήσουν.

Infrà:

> Πιστεῦκονα τὰ χέρια της ὀπίσω να γυρίσης,
> Χαὶ ὁλόδυμνα τὴν ῥοῦγα μου σα τὴν ἐγεβεντίσης.

Ibidem:

> Ὅλλαις τὰς χώρας σὰν αὐτὴ, καὶ νὰ τὰς γεβεντίσης.

ΓΥΛΑΣ, nomen dignitatis apud Turcos veteres. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 40. ἰστέον ὅτι ὁ Γυλᾶς, καὶ ὁ Καρχᾶν οὐκ εἰσὶν ὀνόματα κύρια, ἀλλὰ ἀξιώματα. Infrà: ὁ ἅγιος ἀνελθὼν φίλος μετὰ τοῦ Βουλτζοῦ τοῦ τρίτου ἄρχοντος καὶ Καρχὰ Τουρκίας· Ἰστέον ὅτι ὁ Βουλτζοῦς ὁ Καρχᾶς υἱός ἐστι τοῦ Καλῆ τοῦ Καρχᾶ· καὶ ὅτι τὸ μὲν Καλῆ ἐστὶν ὄνομα κύριον, τὸ δὲ Καρχᾶς ἐστιν ἀξίωμα, ὥσπερ καὶ τὸ Γύλας, ὃ ἐστι μεῖζον τοῦ Καρχᾶ.

ΓΥΛΑΡΙΟΝ, *Mugil*, Piſcis, κεστρεὺς, Græcis Γυλλάρι, Petro Bellonio lib. 1. Obſerv. cap. 53. Scholiaſt. Oppiani lib. 1 Hal. v. 111. κεστρεῖς, γυλάρια.

ΓΥΛΛΙΟΝ, *Gillo*, vaſis ſpecies. Lexicon Cyrilli MS. γυλλίον, ἀγγεῖον, πλεκτὸν κανίσκιον. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Gillo*.

ΓΥΛΟΥ. Vide Γιλλοῦ.

ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ, *Balneum publicum, in quo nudantur corpora*. Chronicon Alexandr. an. 11. Valentiniani: ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐνεκαινίσθη τὸ γυμνάσιον Καρωσιανά. *Thermas Caroſianas* vocat Marcellinus Comes. Vide noſtram Conſtantinopolim lib. 1.

ΓΥΜΝΟΚΡΙΘΗ, *Hordeum decorticatum*, apud Myrepſum de Antidotis, cap. 449.

ΓΥΜΝΩΝΝΕΙΝ, pro Γυμνοῦν. Gloſſæ Græcobarb. ἀναδέραν, γυμνοῦν, νὰ γυμνώνει.

ΓΥΝΑΙΚΑ, *Mulier*, Γυνὴ, in Corona pretioſa, & in Gloſſis Græcobarb. Joannes Cananus de Bello Conſtantinopolit. ἡ γυναῖκα ἐκείνη ἡ ὀξέα φέρουσα, καὶ περιπατοῦσα τὸ κάστρου, &c.

ΓΥΝΑΙΚΑΔΕΛΦΟΣ, Γυναικοάδελφος, *Frater uxoris*. Thomas Magiſter: Γυναικὸς ἀδελφὸς, οὐ Γυναικάδελφος, κοινὸν γάρ. Chronicon Alexandrinum an. 1. Theodoſij: ἐπήρθη Θεοδόσιος Αὔγουστος ἐν Σιρμίῳ ὑπὸ Γρατιανοῦ τοῦ αὐτοῦ γυναικαδέλφου. Demetrius Triclinius in Oedipum Sophoclis: τῇ μὲν ἀληθείᾳ θεῖος ἂν Οἰδίποδος, τῷ δὲ φαινομένῳ γυναικάδελφος. Utuntur Anonymus Combefiſian. in Porphyrog. num. 11. Codin. de Orig. Conſtantinopol. num. 158. de Offic. cap. 19. §. 1. Concilij Florentini ſect. 3. cap. 2. &c. Γυναικοάδελφος in Nomocanone Coteleriano, num. 209. 210. 277. 502. &c. Γυναικαδέλφη, *Soror uxoris*, apud Harmenopul. lib. 4. tit. 6. §. 17. Codin. in Orig. Conſtantinopol. num. 58. &c. Γυναικοαδέλφη, in Nomocanone laudato, num. 188.

ΓΥΝΑΙΚΙΣΙΜΟΣ, *Muliebris*. Gloſſæ Græcobarb. ἄβρωμα, στολῆς γυναικείας εἶδος, θωρία, ἡ θεωρία ῥούχου γυναικισίμου. Alibi: ἱμάτιον γυναικεῖον, ῥοῦχον γυναικίσιμον.

Γυναικοῦλα, *Uxorcula*, *Muliercula*, Γυναικάριον.

Γυναικούλης, Γυναικωδὸς, *Mulierarius*, *Effeminatus*, Θηλυδρίας.

Γυναικικῶς, *Effeminatè*, Θηλυδρίως.

ΓΥΝΑΙΚΟΠΑΙΔΑ, *Mulieres ac pueri*. Theophanes an. 1. Theodoſij Atramytteni: ὁ δὲ ϛρατηγὸς Νικαίας τῆς Τυρμάρχης μετὰ τῆς ϛρατιωτῶν αὐτῶν εἰσελθόντων εἰς τὸ Ἀμόριον, ἐκβαλὼν, τὰ πλεῖϛα γυναικόπαιδα, καὶ ἀπήρχετο αὐτὸς εἰς Πισιδίαν. Symeon Logotheta in Leone Armenio, num. 9. & Auctor incertus poſt eundem Theophanem, pag. 433. αἰχμαλωτεύσαντες ἀπέϛειλαν εἰς Βουλγαρίαν, καὶ γυναικόπαιδα πολλά.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΡΙΟΙ, *Gynæciarij*, de quibus egimus in Gloſſ. med. Lat. Baſil. lib. 54. tit. 16.

ΓΥΝΑΙΚΙΤΙΣ, Γυναικωνῖτις, *Gynæceum*, ſeu locus ubi ſtabant mulieres in ædibus ſacris, *Catechumenium*, ſeu Porticus ſuperior. Codinus in Orig. num. 140. σκεπάσαντες δὲ ἐπάνω τὰς ἀψῖδας ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τῶν ἐμβόλων τῆς γυναικίτου, &c. Utitur non ſemel. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam, lib. 3. cap. 38.

ΓΥΝΟΣ, *Salix Equina*, apud Interpolat. Dioſcor. c. 619.

ΓΥΝΣΟΣ, *Gaſum*. Gloſſæ Baſilic. Πελυμπιλάριον, ὅπλον τῶν ἀκοντιϛῶν, ἀρχαίων τῶν δορυφόρων, πίλυμ γὰρ ὁ ὑσσὸς, ἤτοι γυῦσος, τὸ σιδηροῦν ἐμβόλιον, τὸ ἀκόντιον, τὸ δόρυ. Vide Henric. Steph. in Ὑσσός.

ΓΥΟΦΥΡΙΟΝ. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

> Ὀφρύδια καλάμαθρα ἐφύσησεν ἡ τέχνη,
> Γυοφύρια κάλεσκεύασεν ἀπὸ πολλῆς σοφίας.

ΓΥΠΑΣ, *Vultur*, Γυψ.

ΓΥΠΝΑΠΙΟΝ. Nonus de Morbor. Curat. cap. 185. ἡ δὲ δίαιτα λεπτὴ καὶ χυλοὶ αὐτοφυῶν θριδάκων, συκαμινῶν, καὶ νιτριωδῶν, καὶ γυπνάπια. Ubi Interpres Hieremias Martius vocem poſtremam omiſit, quia depravata: legendum enim γυμνάσια, *Exercitatio*, vel γυμνάσια, *Therma*, quomodo appellari ſupra judicavimus. Meurſius Pyri genus eſſe putat, quia ἄπιον *Pyrum* ſonat Græcis: ſed repugnat locus ipſe.

ΓΥΡΕΥΕΙΝ, *Vagari*. Præſertim hodie, *Quærere*, *Scrutari*, *Inveſtigare*, *Indagare*, ἐξιχνεύειν, ἰχνηλατεῖν, ἐπιζητεῖν, &c. Corona pretioſa: Γυρεύειν, *Petere*, Αἰτεῖν. Gloſſæ Græcobarb. Ἐξετάζει, Γυρεύει, ἢ γυρεύγει. Theophanes an. 7. Juſtini Thracis, de quadam Ciliſſa gigante: γυρεύουσα τὰς πόλεις, ἐλάμβανεν κατὰ ἐργαϛήριον φόλλιν μίαν. Vita S. Nili Jun. pag. 62. ἐγὼ γὰρ πολλὰ πλεύσας, καὶ πολλὰς χώρας γυρεύσας, πολλῶν καλῶν καὶ κακῶν ἐπειράθην. Nicetas in Alexio lib. 1. ex Cod. Barbarogr. καὶ ὥσπερ τὰ ζαγάρια ἀνιχνεύοντα τὴν ὁρμὴν τῆς πέρδικος γυρεύουσιν. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 6.

> —— Ἀλλά τι ἐρωτᾶς ποῖος εἶμαι,
> Καὶ τὸ γένος μου γυρεύεις, καὶ πολλοὶ γὰρ γινώσκουσιν.

Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Χώρας πολλὰς ἐγύρευε, καὶ τοπαρχίας καὶ κάϛρα.

Mox:

> Τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς γυρεύει, καὶ Τουρκίας.

Alexius Comnenus in Verſibus Politicis ad Spaneam Nepotem:

> Ἐὰν δὲ τίποτε κρυφὸν καὶ συμβουλὴν γυρεύεις.

Ἀναγυρεύειν. Catalogus Offic. Eccl. Conſtantinopolit. de Exarcho: ἀναγυρεύει δὲ καὶ τῆς ἀνθρωπίνων τὰ κωλύματα. Suprà: γυρεύει δὲ καὶ πᾶν σκεῦος καὶ ἀλλαγὰς τῆς περιοχῆς τῆς ἐπισκοπῆς.

Καλογυρεύειν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Θέλω νὰ καλογυρεύσω ϛεράτα να πάγω.

Infrà;

> Μὰ βούλομαι γιατρευτικὴν, καὶ ϛράτα νὰ γυρεύω
> Νὰ παρακάλω τὸν ϛαυρὸν, καὶ νὰ καλογυρεύω.

Ἀγύρευτος, *Inexploratus*, Ἀνεξέταϛος.

Γύραι, *Circulationes*, *Circuitiones*. Eclogæ Leonis & Conſtantini Impp. κελεύομεν μηδενὶ τῶν ἀρχόντων ἐξεῖναι, χωρὶς ἀναγκαίας χρείας ἀποδημίας ποιεῖσθαι, ἢ τὰς λεγομένας γύρας. Vide Balſamon. ad Synod. VII. p. 95.

Γυρίζειν, Γυριζεῖν, idem quod Γυρεύειν. Corona pretioſa: Γυρίζειν, *inveſtigare*, Μαϛεύειν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

> Λοιπὸν εἰς εἰσιμάσομεν ἀφῆ τις μας γυρεύγει.

Γυρίζειν, *Vertere*, *Volvere*, *Circumire*, *Circumdare*, Στρέφειν, Ἀποϛρέφειν, κυκλοῦν. Chronicon Veneto-Byzantinum, an. 1388. ἦλθεν ὁ Βραΐζης θέλοντας τὸ ϛεφάνι, καὶ ἐγύρισε τὸν Μωρέαν. Ita an. 1514. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

> Ἐπίγνωμέν σε πέτρα ϛὸν, γυρίζουσιν γυρίζωμέν σε.

Γυρίζειν, *Redire*. Epiſtola Sultani Ægyptij, apud Cantacuzenum lib. 4. Hiſt. cap. 14. ἐδώκαμεν ἀρχοντα μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθασιν τὸν ἐκεῖ, καὶ προσεκύνησεν (τὴν ἁγίαν Ἀνάϛασιν) ὡς ἤθελε, καὶ ἐγύρισε μετ' εὐχαριϛίας. Marcus Hieromonach. de Dubiis typicis, cap. 100. εἰς δὲ τὸ τέλος πάλιν ποιήσας μετάνοιαν, γυρίζει κατὰ δυσμὰς, σκεπάζων τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

Γύρισμα, *Reditus*; Ἐπάνοδος, in Corona pretioſa & apud Portium.

Τριγυρίζειν, *Circumire*, *Circumdare*, περιϊϛασθαι, περικυκλεῖν, περιελαῦν. Gloſſæ Græcobarb. Ἀγραφεύεις, περιέρχῃ, τριγυρίζεις. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Καὶ οὕτως ἐτριγύρισαν τὸ κάϛρο τῆς Ἀρακλόβου.

Alter Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Καὶ μὲ ζαγάρια καὶ σκυλία τὸ δάσος τριγυρίζει.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ γιατατὸν ἐθαύμαζες, ὅλοι τὸν τριγυρίζουν.

Rurſum:

> Νὰ τὸν τριγυρίζουσι, νὰ τὸν μοιρολογοῦσι.

Τριγύρισμα, *Ambitus*, *Circumferentia*, περιφορά, κύκλωσις.

Τριγύρου, *Circum*, *Circiter*; *Circa*, ἀμφὶ, περὶ; πέριξ. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

> Εἰς γῦρ τὸ λιθαδόϛρωτον ἐν τῇ αὐλῇ ἐκείνῃ
> Ἐμειναν πάντες μετ' αὐτὸν τριγύρου καὶ ἐβλεπάν τον.

Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Τὰς ἀρχοντίας ἐγύρευε, τριγύρου γύρου γυρίζει.

Περιτριγυρίζειν, *Circumducere*, περιάγειν, περιέρχεσθαι. Nicetas in Joanne, num. 8. τῷ ἐκεῖσε περιτριγυριζόμενον ποταμὸν διαβάντες. Ubi Codex alius, περικυκλούμενον. & in Manuele lib. 2. καὶ τὴν Κερκύραν πᾶσαν περιτριγυρίζων.

Περιτρίγυρον, *Circumitus*, *Ambitus*, περίοδος.

ΓΥΡΙΝ, in Gloſſis Botanicis MSS. ex Cod. Reg. 848. ἐξ ἀλεύρου καὶ ὕδατος ἕψημα, ἤτοι παςπάλη. *Edulium ex farina & aqua*, vel *farina minutior*.

ΓΥΡΙΝΙΑΣ, Bœotis; *Ruſcus*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 728.

ΓΥΡΙΟΝ, in Gloſſis Botanicis ex Cod. Reg. MS. 848. ἰὸς χαλκοῦ, ἰάειν. *Ærugo*.

ΓΥΤΕΥΤΗΣ, & Γυτεύτρια, pro Γοητὴς; in Pandect. Canon. ad Can. 61. Trullan. & Ancyranum 24. Γυτεῖαι, & Γυτεία, pro Γοητεῖαι, in titulo Sermonis 47. Niconis in Cod. Reg. 2423. uti monet eruditus Cotelerius ad to. 1. Monument. Eccl. Gr. Vide Γυτεία.

ΓΥΨΑΡΕΙΟΝ, Γυψοκοπεῖον, *Gypſarium*, Locus ubi Gypſus exciditur, vel ſubigitur. Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 17. Γυψοπλάςαι, *Gypſarij*, lib. 3. tit. 8. §. 48.

ΓΥΨΕΛΑΙ, *Alvearium*, Κυψέλαι, σμῆνος.

ΓΥΨΟΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ὕδωρ ἡ παγεῖσα ὑδράργυρος.

ΓΩΝΙΑΡΟΣ; *Angulatus*, Heſychius: Κεφαλαῖος, γωνίαρος λίθος.

ΓΩΤΑ, *Gutta*, *dolor* vel *infirmitas in nervis*. *Podagra*. Myrepſus MS. ſect. 3. cap. 81. καὶ εἰς πᾶσαν νευρικὴν καὶ ἀσθένειαν καὶ νόσον τοῦ σώματος καλεῖται δὲ αὕτη παρ' Ἰταλοῖς Γῶτα. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Guta*.

Δ k

Digitized by Google

Δ.

ΔΑ, *Age*, *Agedum*, *Eia*, *Iam*, ἄγε, φέρε δὴ, ἤδη.

ΔΑΒΛΟΣ, pro Δαλὸς, *Torris*, *Titio*. Nicetas Barbarogr. MS. in Iſaacio & Alexio, num. 2. οὐχ' ὅπως ὅτι ἠγανάκτουν, ἢ ἐλυποῦντο, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅλον ἀφανισθῆναι ηὔχοντο, οἱ δαβλοὶ τὴν ὄψιν, καὶ τῆς πατρίδος, οἱ φλογεροὶ πάλιν τὴν ὄψιν. Ubi Edit. ὁ τῆς πατρίδος δαλὸς, καὶ τὴν ὄψιν φλογερός. Vide Δαυλός.

ΔΑΓΑ, *Sica*, κοπὶς, Portio, ex Italico & Gallico *Daga*. Vide Gloſſ.med. Lat.in *Daga*.

ΔΑΓΚΑΝΕΙΝ, Δακκάνειν, *Mordere*, Δάκνειν. Gloſſæ Græcobarbaræ, τοῦ δάκνοντος τρόπον, τὸ ἦθος ὅπου δακκαίνεται ἀφ' ἑαυτοῦ τι. Demetrius Zenus in Batrachom.

Δαγκάνω τὸν ϛὸ δακτύλο, καὶ δὲν ἀνανοῦται.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. καὶ ἡ ὄχενδρα παρευθὺς ἐδάγκασι. Adde pag. 57.

Δαγκαματιὰ, Δακκαματιὰ, *Morſus*, Δηγμός. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

Καὶ σὰν ἠξεύρης πάντοτες τὸ δόντι τοῦ φιδίου,
Πρῶτα δαγκάνει κάτινας μικρὰ δαγκαματία,
Καὶ τοτ' ἀπλώνει δυνατὰ, καὶ παρευθὺς φυσκόνει.

Gloſſæ Græcobarb. Ἰατρεύει καὶ ὑγιαίνει τοὺς σκύλλους ἀπὸ τὰς δακκαματιὰς τῶν θηρίων.

Δάκαμα, eâdem notione. Liber Botanicus MS. ex Cod. Reg. 1673. τὸ ζουμὶ αὐτοῦ βάλε εἰς δάκαμαν σκύλου. Agapius Cretenſis in Geoponico, cap. 116. καὶ μάλιϛα ὁ σπόρος εἶναι ἀντιφάρμακος, καὶ εἰς δάκαμα σκορπίου, —— καὶ εἰς ἄλλα ἰοβόλων θηρίων δακάματα.

ΔΑΔΙ, *Fax*, *Teda*, Δαὶς, Δάδιον.

ΔΑΔΟΥΞ, καὶ μάκερ, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. Aliæ ex Cod. Reg. 190. δαδοῦξι, τὸ μάκερ. Aliæ: Δαμδοῦξαι, Μάτζης. *Macer*, de quo Ruellius, & alij.

ΔΑΙΜΟΝΑ δῦναι, *Pavorem incutere*. Euſtathius ad illud Homeri, πόρος τοι δαίμονα δώσω. ἐντεῦθεν δὲ ἴσως οἱ πολλοὶ τὸ θροήσαντά τινας ἐπὶ ἐκπλήξει, δαίμονα δῦναι τοῖς τεθαμβημένοις φασί.

ΔΑΙΜΟΝΙΑΡΕΑ, ἡ ἱερὰ βοτάνη, in Gloſſis MSS. Jatricis ex Cod. Reg. 190. Alibi Ὑοσκύαμος exponitur. Neophytus in Gloſſ. Jatric. MSS. ὑοσκύαμος, ἡ παρὰ τοῖς ἰδιώταις λεγομένη δαιμοναρία, παρ' ἄλλοις δὲ ἱερὰ βοτάνη. Matthæus Silvaticus: *Demonia eſt herba Demoniaca*, *Miliandrum*, *Inſquiamus*.

ΔΑΙΜΟΝΑΡΙΟΣ, *Demoniacus*. Conciliabulum adverſus Chryſoſtomum §. 6. ὅτι τὸν ἅγιον Ἐπιφάνιον λῆρον ἐκάλει, καὶ δαιμονάριον. Nicetas in Iſaacio lib. 1. δαιμοναρίους ἀπεκάλουν αὐτούς. Ubi alius Codex: μαίνεσθαι φοντο ἀτέχνως. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 9. cap. 6. ἔφη, περιττὸν ποιῶ καὶ φιλονεικῶ μετὰ ἀνθρώπου δαιμονιαρίου, αὐτὸς γὰρ ἐστὶ μαινόμενος. Vide Gloſſ. med.Lat. in *Demon*.

Δαιμονιζόμενος, *qui Comitiali morbo vexatur*, in Baſilic. lib. 19. tit. 10. §. 13.

Δαιταλευταὶ, *Coci*, *Dapum & Conviviorum inſtructores*. Pachymeres lib. 2. Hiſt. cap. 31. ἔγεμε γὰρ καπνοῦ καὶ λιγνύος Ἰταλικῆς, ἣν οἱ τοῦ Βαλδουίνου δαιταλευταὶ ἐκ πολλῆς τῆς ἰδιωτείας ἐκείνης, τοῖς τῶν ἀνακτόρων τοίχοις προσίτατον. Ubi Codex Vaticanus habet μάγειροι.

ΔΑΚΑΜΑ, Δακκαματιά. Vide in Δαγκάνειν.

ΔΑΚΙΝΑ, Dacis, *Limonium*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 598.

ΔΑΚΡΥΑ τῆς κυρᾶς, *Lacryma Domina*, ſeu *Domicella*. *Stœchas*, de quo Ruellius lib. 3. cap. 24. Gloſſæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 848. Στιχάδος, ἤτοι ἄνθος πρασινοειδὲς, ὅπερ τινὲς λέγουσι τὰ δάκρυα τῆς κυρᾶς.

ΔΑΚΤΥΛΙΔΙ, *Annulus*, Δακτύλιος. Δακτυλιδάκι, *Anellus*, Δακτυλίδιον.

ΔΑΚΤΥΛΟ, *Digitus*, Δάκτυλος. Δάκτυλον χοντρὸ, *Pollex*, Ἀντίχειρ. Δάκτυλο δεύτερον, *Index*, Δεικτικός. Δάκτυλο μεσινὸν, *Medius*, Δάκτυλος μέσος. Δάκτυλο τοῦ δακτυλιδίου, *Annularis*, Δακτυλιώτης. Δάκτυλο πεμπτὸν, *Auricularis*, Ὠτίτης. In Corona pretioſa.

ΔΑΚΤΥΛΟΦΟΡΕΙΝ dicuntur Epiſcopi Latini à Græcis, εἰς σύμβολον τοῦ περὶ τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας νυμφεύσεως, ut eſt in Epiſtola Petri Antiocheni Patr. ad Michaëlem Cerularium Patr. Conſtantinopol. num. 6. Idem Michaël in Epiſt. ad eundem Petrum, num. 13. καὶ δακτυλίους φοροῦντες ἐν ταῖς χερσὶν οἱ Ἐπίσκοποι, ὡς δῆθεν γυναῖκας τὰς ἐκκλησίας λαμβάνοντες, τὸν ἀῤῥαβῶνα φορεῖν λέγουσι. Vide præterea Joan. Citrium, & Demetrium Chomatenum in Reſp. pag. 318. & 321. in Jure Græco-Rom. & Gloſſ.med.Lat. in *Annulus*.

ΔΑΛΜΑΤΙΚΗ, *Dalmatica*, veſtis Sacerdotalis. Epiphanius: ἐπὶ ϛολὰς, εἴτουν ἀμπεχόνας, οἱ τοιοῦτοι ἀναβάλλοντο, καὶ δαλματικὰς, ἤγουν κολοβίωνας, ἐκ πλατυσήμων διὰ πορφύρας ἀληθοῦς καλῶς κατεσκευασμένας. Auctor Vitæ S. Silveſtri Pap. ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ τῶν βραχιόνων γυμνὸν ἐψέγετο, Δαλματικὰ μανίκλεια μᾶλλον συνέβη ὀνομασθῆναι ὥσπερ κολόβια.

Δελματικὴ, in Gloſſis Græco-Lat. *Delmatica*.

Δελματίκιον, apud Zachariam Pap. lib. 4. dialog. cap. 41. ubi de Paſchaſio Diacono: ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ κηδείᾳ, τοῦ δελματικίου αὐτοῦ τῇ κλίνῃ ἐπιτεθέντος, &c. Auctor de initiis Hæreſeon, num. 15. καὶ σχήματα ἐθελοθρησκευτικὰ τῆς ἐνδυσίας, διά τε τῆς ἀμπεχόνης, καὶ τοῦ Δελματικίου, ἤτουν κολοβίου. Vide Gloſſ.med.Lat.in *Dalmatica*, & in *Colobium*.

ΔΑΜΑΖΕΙΝ, *Maturare*, apud Hieron. Germanum, pag. 295.

ΔΑΜΑΚΗ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Καὶ μόλις νὰ μᾶς φοροῦσιν θυμόκομαν δαμάκην.

Infrà:

Καὶ παρηγόρημα μικρὸν εὑρίσκομεν δαμάκην.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ὡς εἶδεν τὴν ἀγάπην της, ἐλάφρωσε δαμάκη,
Ὀποῦ εἶνε τὸ ϛόμα της γεμάτο τὸ φαρμάκη.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Ἄρχοντες νὰ γροικήσετε, ἀδέλφια δαμάκη,
Ὁ λύκος μὲ τὴν ἀλωποῦ πῶς ἔπιαν τὸ φαρμάκη.

ΔΑΜΑΣΚΗΝΑΠΙΔΟΜΗΛΟΝ, *Pyrum Damaſcenum*. Ptochoprodromus de ſua paupertate ex Cod. Reg.

Σικύτζια, ῥοδάκινα, ῥοδίτζια, ἀμυγδαλίτζια,
Δαμασκηναπιδόμηλα, δαμάσκηνα κρεμάτα,
Τὰ λέγουν ἀνατολικὰ, τὰ λέγουν λαγηνάτα,
Καὶ ἄλλα τὰ τῶν κηπουρῶν σκόρδια, καὶ κρομμυδίτζια.

ΔΑΜΒΑΚ, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.

Digitized by Google

Reg. 190. τὸ ὑακμίλαιον. Matthæus Silvaticus, *Dabach*, & *Dabalch*, Arabibus, *viſcus*. Lexicon Medicum Hiſpanicum: *Dabachi*, y *Dabk*, *Las entragnas*.

ΔΑΜΝΑΜΕΝΗ, *Leontopodium*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 713. Δαμναμίτη, *Catanance*, c. 716.

ΔΑΝ, Dignitas apud Perſas. Gloſſæ Baſilic. Δὰν, ὄνομα μεγάλης ἀρχῆς κατὰ Πέρσας· οὕτως εὗρον ἐν τῷ Μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας Σιρλῶ.

ΔΑΝΑΓΣ, *Coniza major*, apud Interpolat. Dioſcor. c. 541.

ΔΑΝΕΙΟΝ, *Mutuum*, *Debitum*. Δανειστής, *Creditor*, apud IC. Græc.

ΔΑΝΤΖΑ, *Chorea*, *Saltatio*, ex Gall. *Danſe*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ πιάνει ὁ Απολλώνιος, κὴ ἀρχίζουσι τὴ δάντζα.

ΔΑΟΝ. Anonymus MS. de Amorib. Lybiſtri & Rhodamnes: ubi de mercatore exponente ſuas merces:

Μαργαριτάριν κὴ βλαττιν, χρυσάφιν καὶ λιθάριν.
Τὸ δάον ἡ κόρη ἐρίχθω, τὸ νὰ καβαλικεύσει.

Alibi:

Εἶχεν καὶ δάον, ξένε μου, παράξενον, κὴ ἴδ' εἶξέ το.

Rurſum:

Φέρνει τὸ δάον βλέποντα, κὴ πιστεύσέ μοι, φίλε.

ΔΑΠΑΝΕΙΣΤΑΙ, *Creditores*, in Baſil. to. 1. pag. 544. Sed videtur legendum δανεισταὶ, ut pag. ſeq. & alibi.

ΔΑΠΑΝΗΘΕΝΤΑ πράγματα, *In rem verſa*, in Gloſſ. Baſilic.

ΔΑΡΔΑΝΟΝ, *Ariſtolochia Sarmentaria*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 411. & Apul. c. 19.

ΔΑΡΔΟΥΝΙ, *Venabulum*, *Iaculum*, Ακόντιον. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Dardum*.

ΔΑΡΕΙΑ. In Euchologio Allatiano apud Goarum, p. 640. de Confectione ſacri unguenti, ritulus ſic concipitur: ταῦτά ἐστι τὰ δάρεια τῆς κατασκευῆς. An expreſſit noſtram *Denrée* ex *Denarata*, quâ voce quaſvis res intelligimus.

ΔΑΡΜΟΣ. Vide in Δέρμον.

ΔΑΣΚΑΛΟΣ, pro Διδάσκαλος, *Magiſter*, in Corona pretioſa, & apud Portium. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ο δάσκαλος τῆς ἰατρικῆς ἀνοίξει τὴν κασέλα.

Alibi:

Αὐτὸς ὁποῦτον δάσκαλος ἄκουσε τῆ σκόπον του.

Δασκαλεύειν, *Docere*. Eadem Hiſtoria:

Καὶ πέμπει τὴν εἰς τὸ σκολιὸ νὰ τὴν δασκαλέψη.

Alibi:

Στὴν στράταν που τῆ ἴδωκα νὰ τὴν δασκαλεύγη.

ΔΑΣΣΟ, *Silva*, Δάσος, apud Cruſium in Turco-Græc. pag. 208.

ΔΑΣΜΟΦΩΝ, Herba quæ Dioſcoridi Θλάσπι, apud ejus Interpolat. cap. 373.

ΔΑΣΠΙΣ, *Chryſogonum*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 638.

ΔΑΣΥΚΛΩΝΟΣ, *Filix*, Πτέρις, apud Interpolator. Dioſcorid. cap. 765.

ΔΑΤΙΟΝ. Gloſſæ Baſilic. Δάτιον, χειρὸς. Δάτιο, χειρὸς. Leg. utrobique χεῖος.

ΔΑΤΙΣΚΑ, σπέρμα ἄγνου κάτω, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Semen Agni Caſti*.

ΔΑΤΟΝ, *Datum*, *Adſcriptio diei*, *menſis*, & *anni* in Literis ac Diplomatibus. Gloſſæ Baſilic. & Suidas: Δατὸν, σημασία τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ χρόνου, ὅτε τις ἐκ πόλεως, ἢ ἔκ τινος τόπου ἀποσταλῇ. Anonymus apud eundem Suidam: μή ποτε τοῦτό ἐστιν, ὃ καὶ νῦν συνήθως λέγεται, τὶ δάτον ἔχεις. Vide Gloſſar. med. Lat. in *Datum*.

ΔΑΥΛΟΣ, *Titio*, *Torris*, δαλὸς, Portio. Anonymus de locis Hieroſol. cap. 11. ἐκεῖ ὁ τόπος ὅπου ἐφύτευσεν τοὺς τρεῖς δαυλοὺς ὁ Λὼτ, κὴ ἐγίνησαν δένδρα. Vide Δαβλός.

ΔΑΥΝΗ, *Laurus*, Δάφνη. Anonymus de Nuptiis Theſei in prologo:

Ὁπὖν τὰ δένδρη τάμορφα, κὴ τῆ δαυνῶν τὰ φύλλα.

Δαύνινον ἔλαιον, apud Myrepſum ſect. 3. de Unguentis, cap. 40. ex Cod. Fuchſij: at in Regio legitur δάφνινον.

ΔΑΦΝΟΚΟΚΚΑ, δαφνίδες, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Daphnides*, *Lauri fructus*. Vide Ruellium.

ΔΑΦΝΟΙΝΗΣ, Ægyptiis, *Leontopodium*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 713.

ΔΑΦΝΟΣ, *Laurus*, Δάφνη, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 729.

ΔΑΦΝΟΠΟΥΛΑ, *Chamadaphne*, Χαμαιδάφνη.

ΔΑΨΙΛΕΙΑ. Vide Τρίμμα.

ΔΕΒΗΤΗΣΙΟΝ. Vide Διβητήσιον.

ΔΕΑΝΟΙΑ, pro Διανοία. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Νοῶ, τῇ διανοίᾳ μου καταλαμβάνω.

ΔΕΔ, δαδῆ, ἡ δὲ κὴ δρίλεον λέγεται, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. Matthæus Silvaticus: *Dadi*, *dicit Avicenna*, *quod eſt Granum ſimile ordeo*, *Longius & ſtrictius*, *& ſolidius*, *amarúmque*. *Scribitur autem Dethui*, *ſed corruptè*.

ΔΕΔΟΛΙΣΜΕΝΟΣ, *Adulterinus*, *adaratus*. Thomas Magiſter in Scholiis MSS. ad Ariſtophanis Ranas: Κίβδηλον, ἐπὶ νομίσματος λέγεται, ὅπερ λέγομεν δεδολισμένον.

ΔΕΗΣΕΙΣ, *Libelli ſupplices*. Gloſſæ Baſilic. Παραβλήτιο, ὁ λίβελλος, εἴτ' οὖν τὸ τῆς εἰσαγωγῆς ἔγγραφον, ὃ δέησις λέγεται, δι' οὗ παραβάλλεται, τουτέστι προβάλλεται, ἢ παραδίδοται τῷ Ἄρχοντι ἡ κατά τινος ἔγκλησις. At Δεήσεις propriè dicuntur *Libelli ſupplices* qui Principi offeruntur. Aſterius Homil. 1. in Pſalm. 5. δέησιν δὲ ἔγγραφον οὐδεὶς Ἄρχοντι ἐπιδίδωσι, ἀλλὰ Βασιλεῦσι μόνον. Idem Homil. 4. in eundem Pſalmum: ὥσπερ οὖν τῷ Βασιλεῖ ἡ δέησις, καὶ τὰ τῆς δεήσεως γράμματα ἄνευ χάρτης οὐ προσφέρονται, &c. Georgius Alexandrinus in vita Chryſoſtomi: δοὺς τὰς δεήσεις τῷ Βασιλεῖ.

Δεητήριον, eâdem notione. Zonaras in Alexio, p. 241. καὶ οἱ τοιοῦτον ἐπιτετήδευτο, τεταγμένας ἡμέρας ὁρίσαντος, καθ' ἃς ἑκάστοτε δημοσίᾳ προκάθηται, ἀφορῶν πρὸς πεδιάδα πλατεῖαν τῷ βουλομένῳ δὲ ἡ εἰς ἐκεῖνον πάροδος συγχωρῆται, κὴ ἕκαστος τῶν δεομένων ἐπαναλέγοιτο δεητήριον διδασκαλικὸν ὅπου δέοιτο, &c.

Ὁ ἐπὶ τῶν δεήσεων, ſeu ὁ τῶν δεήσεων, uti ſcribitur apud Conſtantinum de Adm. Imp. cap. 51. pag. 192. ὁ ἐπὶ δεήσεων, ut à Scylitze, pag. 842. *A ſupplicibus libellis*, Dignitas Palatina. Anonymus ex Cod. Mazarino:

Ἰδοὺ Βασιλεῖ τὰς δεήσεις προσφέρει,
Λαλῶν τὴ τιμὴν ἐκ τῶν ἔργων πρεπόντως.

Nicetas in Alexio Manuëlis F. num. 18. εἰς τὸ τῶν Ἐπὶ τῶν δεήσεων ὀφφίκιον ἀναβάς. Michaël Cerularius Patr. Conſtantinopol. in Edicto de Projecto pittacio: διὰ ἀποκρίσεως τοῦ περιβλέπτου Μαγίστρου, καὶ Ἐπὶ τῶν δεήσεων, καὶ τοῦ Θεοφιλεστάτου χαρτοφύλακος. Pachymeres lib. 8. cap. 20. κὴ τῶν Ἐπὶ τῶν δεήσεων Γλυκὺν Ἰωάννην. Adde lib. 9. cap. 5. Theophylactum Bulgariæ Archiep. Epiſt. 54. Novellam Nicephori Phocæ de Militib. Conſtantinum Manaſſem in Chron. pag. 162. Edit. Reg. & alios paſſim. Zonaras in Claudio Calliſto Liberto, ὃς ἐπὶ τοῖς βίβλοις τῶν ἀξιώσεων ἐτέτακτο.

Ὁ Ἐπὶ τῶν δεήσεων, Dignitas Eccleſiaſtic. apud Codinum, cap. 1. num. 15. ubi ejus munus ita deſcribit: ὁ Ἐπὶ τῶν δεήσεων, ἀπέρχεται εἰς τὸν Βασιλέα ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων. Paulò aliter Codex Regius: ὁ Ἐπὶ τῶν δεήσεων ἀναφέρων τῷ Πατριάρχῃ τὰς τῶν δεομένων ἀναφοράς,

φορὰς, τιμωρούμενος πρὸς τῷ Βασιλέα μετὰ τῷ Ραιφερενδαρίῳ. In Pſeudoſynodo Palamitarum ſub Joanne Cantacuzeno, p.171. ſubſcribit Theodorus Diaconus Perdices Ἐπὶ τῆς δεήσεως τῆς ἁγιωτάτης τῆς Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας.

ΔΕΙ͂ΓΜΑ, inſigne armorum quod in clypeis effingitur. Vide notas ad Joan. Cinnamum, p.451. & Cujacium ad Nov. 17.

ΔΕΙ'ΚΤΕΙΝ, Δείχνειν, *Docere, Monſtrare*, Δεικνύειν, ἐμφανίζειν, παιδεύειν.

ΔΕΙΚΤΗ'ΡΙΟΝ, *Ambo, Pulpitum, Suggeſtum, unde conciones habebantur ad Populum*, unde & ubi populus docetur, ex δεῖκνυ *docere*, recentioribus Græcis. Baſilius Seleucen. lib.2. de S.Thecla, cap.27. ὃ καὶ λιθοκολλητόν ἐκ τῆς σκολιῶν καὶ ἀδύτων, ὡς εἰπεῖν, πόρων, ἀφθὲν ἐπὶ τῷ δεικτηρίῳ λέγεται δὲ οὕτως ὁ τόπος ἐν ᾧ ἐπιδείκνυνται οἱ λέγοντες, τοῦτό ἐστιν ὁ Ἀμβὼν, ἤτοι τὸ ἀκροατήριον.

ΔΕΙΛΙΚΑ'ΤΟΣ, *Delicatus*, laudatur ab Allatio ad calcem Συμμίκτων Liber Joannis Damaſceni de Mortuis in fide, in Cypriorum linguam verſus, hoc initio, ἡ γλυκόμενος τροφαῖς, τὰ δειλικάτα καὶ τίμια φαγία, &c. ubi Damaſcenus, τὰ τῶν βρωμάτων ἡδέα καὶ τίμια, &c.

ΔΕΙ'ΝΟΣΜΟΣ, *Coniza*, apud Interpol. Dioſcorid. c.541.

ΔΕΙΠΝΑ'ΡΙΟΝ, *Cœnula*, in Gloſſ. Gr.Lat.

ΔΕΙΠΝΟΚΛΗΤΩ'ΡΙΟΝ. Vide in Κλητώριον.

ΔΕΙΡΟΠΕ'ΖΗΣ, apud Moſchopulum, ὁ τῷ τραχήλῳ δεσμός.

ΔΕΚΑ'ΔΑ, *Decima*, Δεκάτη. Sigillum ſeu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ, apud Ughellum to. 1. Italiæ Sacræ: ἐκ παντὸς καρποφορίας τῶν ἀκινήτων πραγμάτων, ὅσων τῶν χρημάτων τῶν ζώων εὕρω τὴν δεκάδαν, κατά τι ὁ παράδεθ Θεὸς ἐδόθη. Vide Notas noſtras ad Cinnamum. pag.487.

ΔΕΚΑΕΤΗΡΙ'ΔΕΣ, *Decennia*, quæ Imperatores celebrabant, ex inſtituto Auguſti, ut obſervatum à Dione, Zonara, & aliis. Vide Diſſertat. de Numiſmatibus Impp. Conſtantinopolit.

ΔΕΚΑΚΕ'ΡΑΤΟΙ, Hæretici à S. Sophronio Patr. Hieroſol. excommunicati, quorum mentio eſt in Præfat. ad S.Dorothei Doctrin.

ΔΕΚΑΝΙ'Α, *Decuria*, δεκάς, in Gloſſis Græcolat. Aſclepiodotus Philoſophus in Arte Tactica MS. ἐκαλεῖτο δὲ ὁ λόχος πάλαι καὶ στίχος, καὶ συνωμοτία, καὶ δεκανία. Vide Gloſſ.med.Lat.in *Decania*.

ΔΕΚΑΝΟΙ', *Decani*, Lictores, Ραβδοῦχοι, Cedreno, de quibus pluribus egimus in Gloſſ.med.Lat. Gloſſæ Baſilic. Δεκανοὶ, οἱ συναγόμενοι. Δεκανοὶ, κολλητίωνες συναγόμενοι. Δεκανοὶ, ἀρχὴ τῶν δέκα ὀνομάτων, συναγόμενοι. Habentur apud Nilum Monachum Epiſtolæ aliquot Δεκανῷ inſcriptæ lib.2. Epiſt. 277. 293. Vide Juſtinianum in Nov.43. cap. 1. Nov. 59. cap.2. &c.

Δεκανὸς, *Decanus*, recenſetur ex Cod. Allatiano, inter Eccleſiæ minores Officiales, in Choro ſiniſtro. Hujus officium ita deſcribitur: ὁ Δεκανὸς τάσσει τοὺς ἱερεῖς ἐν τοῖς ἐρχομένοις αὐτῷ δικαιώμασι. Rurſum: ὁ Δεκανὸς, ἵνα καλῇ τοὺς ἱερεῖς εἰς τὰ αὐτῷ δικαιώματα, καὶ προσφέρηματα. Illius igitur munus eſt, ut Sacerdotes nominatim advocet, cùm μηνιαῖα, ſeu ſportulas ſuas accepturi ſunt.

Δεκανοὶ, *Decani*, θεοὶ ὡροσκόποι, triginta, ſeu qui naſcentiæ præſunt, de quibus Manilius, Firmicus lib. 4. cap.16. & Mathematici Genethliaci, quam vocem à Latinis acceptam contendit Scaliger, contra quàm Salmaſius ad Plinium, qui à Græco δέκα, δεκανὸς factum vult.

ΔΕΚΑΝΙ'ΚΙΟΝ. Vide Δεκανίκιον.

ΔΕΚΑ'ΞΗ, pro ἑκκαίδεκα, *Sexdecim*. Δεκάξη φοραῖς, *Sexdecies*.

ΔΕΚΑ'ΠΛΗΓΟΣ, Decem plagæ Ægypti, de quibus Clemens lib.2. Conſtit.cap.25. ἄκουε, ἱερὰ ἐκκλησία, ἡ τὴν δεκάπληγον ἐκπεφευγυῖα, καὶ τὸν δεκάλογον εἰληφυῖα. Utitur præterea lib.6.cap.3.20. lib.8. cap. 10.

ΔΕΚΑ'ΠΡΩΤΟΙ, *Decemprimi*, in Gloſſ.Gr.Lat. *Decuriones, Decemviri*. Δεκαπρωτεία, *Decemviratus*, in l.1. 3. ult. D. de Munerib. Aſtrampſychus in Theoria aſtrorum MS. ἡ δεκαπρωτείας ἄρτι. Vide Gloſſ. med.Lat. in *Decemprimus*.

ΔΕΚΑ'ΡΓΥΡΟΝ, Monetæ minutioris ſpecies, de qua in Gloſſ.med.Lat. in *Decargyrum*.

ΔΕΚΑΡΙΑ', *Decas*, Δεκάς. Portius.

ΔΕ'ΚΑΡΧΟΣ, *Decanus*, in Gloſſ. Gr.Lat. qui præeſt decem militibus: *Decurio*. Evagrius lib. 6. cap. 14. τῷ ἐν Μαρτυροπόλει δεκάρχων. Ubi Codd. alij δεκαδάρχων præferunt, ut monet Henric. Valeſius. Conſtantinus in Tacticis, pag. 22. τυπτέσθω καὶ ὁ δέκαρχος καὶ ὁ στρατιώτης. Georgius Trapezuntius de una Eccleſia, pag. 560. ὥσπερ γὰρ ἐν στρατῷ οἱ δέκα στρατιῶται τῷ δεκάρχῳ ἑνοῦνται εἰς ἕν, &c. Sed & ita videtur legendum apud Simocattam lib.7. cap. 6. ὁ μὲν οὖν Γεννάδιος τὸ τηνικαῦτα δέκαρ, ἡ Στρατηγὸς ἐτύγχανεν ὢν τῆς Λιβύης. Scribendum enim δέκαρχος.

Δεκαρχία, *Manipulus decem militum, cui præeſt Decanus*. Leo in Tactic. cap. 6. §.27. & Conſtantinus in Tacticis, pag. 19. ποιεῖν ἁμάξας ἐν ἀγρὰς καὶ γεργάς κατὰ δεκαρχίαν, ἤγουν κατὰ κοντουβέρνιον. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Decanus*.

Δεκαδάρχης, idem qui Δέκαρχος. Theophylactus Bulgar.Archiep. Epiſt.18. ἡμῖν δὲ ἀπόχρη μόνον ἐφ' ἧς ποίε ἡμῶν τάξεως, δεκαδάρχαι τελούμενοι, ἢ τὴν χεῖρα, Τριακοντάρχαι, χιλιαρχίας δὲ καὶ στρατηγίας κλῆρος ὅτῳ ἀξιούμεθα. Polybius: οἱ δὲ δύο δεκαδάρχαι ἔχουσι τάξιν, καλοῦνται δὲ παρ' αὐτοῖς Δεκυρίωνες. Vide Vitã S.Pachomij, n.47.

ΔΕΚΑΤΑ'ΡΙΔΕΣ. Gloſſæ Græcobarb. Ἀγαθοποιοὶ, οἱ τοὺς τελώνας μισθοῦντες τὰ τέλη ὅπου κάμνουσιν νῦν τοὺς τελώνας, ἤτοι μαρτζάδες, ἢ δεκατάριδες, διὰ τὰ τέλη. Ἀτέλεια δεκατώσεως, apud Theophylactum Bulgar. Archiep. Epiſt. 41.

Δεκατευτήριον, *Teloneum*, Τελωνεῖον, in Gloſſis Baſilic. Agathias lib.5. καὶ ὡς εἶδεν τὸ Ἄβυδον λυμαίνεται, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ πάλαι δεκατευτήριον. Vide Notas ad Cinnamum, pag.487.

ΔΕΚΑΦΤΑ', *Septemdecim*, Δεκαεπτά.

ΔΕΚΕ'ΜΒΡΙΟΣ, *December*. Procopius lib. 2. de Bello Vandal. cap.3.extr. μεσοῦντος μάλιστα τῆς τελευταίου μηνὸς, ὃν Δεκέμβριον Ρωμαῖοι καλοῦσι. Δεκέβριος, apud Acropolitam in Chron.num.67.

ΔΕΚΕΜΠΡΙ'ΜΟΣ, *Decemprimus*, *Decemvir*. De qua voce in Gloſſ. med. Lat. Habentur variæ Epiſtolæ inſcriptæ ejuſmodi Δεκεμπρίμοις, apud Nilum Monach. lib. 1. Epiſt.265. lib.2.Epiſt.168.169.228. 299.& lib.3. Epiſt.18. ex quibus emendandæ videntur, quæ Δεκεμβρίῳ præferunt, lib.2.Epiſt.16. & lib. 3. Epiſt. 71. Vide ſuprà Δεκαπρῶτοι.

ΔΕΚΚΕΣΙΩ'Ν, *Deciſio*, Διάταξις, Ψῆφος, in Gloſſ. Baſilic.

ΔΕΚΟ'ΚΤΩ, *Coccyx*, avis ita dicta Cretenſibus. Petr. Bellonius lib.1. obſerv.cap.9.

ΔΕΚΟΚΤΩΡΕΥ'ΕΙΝ, *Bona decoquere*, apud Scholiaſtem Baſilic. ad lib.14.pag.179. Gloſſæ Nomicæ Vaticanæ MSS. Δεκόκτωρ, ὁ χρεωκόπος.

ΔΕΚΟΥΡΙ'ΩΝ, *Decurio*; Δεκαδάρχης, Polybio. Concil.Calchedon. Act. 5. ἐδήλωσεν αὐτοῖς διὰ ἐμοῦ καὶ τοῦ κύρου Ἰωάννου τοῦ Δεκουρίωνος. Titulus MS. Anthologiæ Gr. Ἀγαθίου Σχολαστικοῦ Ἀσιανοῦ Μυριναίου ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς Θεόδωρον Δεκουρίωνα τοῦ Κοσμᾶ. Occurrit non ſemel.

ΔΕ'ΚΡΕΤΟΝ, *Decretum*. Codex Canon. Eccl. Afric. cap.56. & 93. Αὐρήλιος ἐπίσκοπος — τῷ παρόντι δεκρέτῳ

Digitized by Google

διαιρέτῳ συνελόντα. Utuntur Juſtinianus Nov.38. Harmenopul. lib.1. tit.12. §.13. lib.4. tit.2. §.7. Synod. Florent. Sguropulus in Hiſt. ejuſdem Concilij ſect.2. cap.23. 26. &c.

ΔΕΚΤΟ'Σ, *Ratus*. Δεκτὸν πρᾶγμα, *Res rata*, in Baſilic.

ΔΕΛΕΓΑΤΕΥ'ΕΙΝ, *Delegare*. Gloſſæ Baſilic. Ἐδελεγάτευον, Μετετιθέμην. Occurrit in Juſtiniani Nov.38.

Δηλεγατίων, *Delegatio*. Gloſſar. MS. δηλεγατίων, κατὰ Ῥωμαίους ἡ ἐκλογὴ τῆς σιτοπομπίας, καὶ ἡ αἰτήσεων μετακομιδή. Ita etiam Suidas. Vide Cujac. ad leg.4. Cod. de Annonis lib.10.

ΔΕΛΗ'ΤΙΟΝ, in Gloſſis Seguerianis MSS. δέλεαρ, *Eſca*, *Illecebra*.

ΔΕ'ΛΕΤΡΟΝ. Vide Τέλετρον.

ΔΕΛΜΑΤΙ'ΚΙΟΝ. Vide in Δαλματίκιον.

ΔΕΛΦΙ'ΝΑΣ, *Delphin*, Δελφὶν, in Corona pretioſa.

ΔΕ'ΛΦΙΞ, *Delphica*, *Abacus*. Δελφὶς Luciano: σκεύη πολυτελῆ κείμενα ἐπὶ δελφίδος τραπέζης. Ita emendat Vir doctus pro δελφινίδος. Phavorinus: ex Procopio lib.1. Vandal. cap.21. Δέλφικα, τὸν τρίποδα Ῥωμαῖοι, ἐπεὶ πρῶτον ἐν Δελφοῖς γέγονεν· deinde, ὁ τρίποδα τὸν Διόνυσον, διὸ ἀδελφικὸν, καὶ δελφικόν. Heſychius Δελφικὸν τρίποδα, τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τὸν ἐν Δελφοῖς. Adde Auctorem Etymologici, & quæ de hac voce annotamus ad Alexiadem, & in Gloſſ. med. Lat. in *Delphica*.

ΔΕΛΦΟ'Σ, pro Ἀδελφὸς, *Frater*. Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Πῶς τὸν ζωλώτου πήραξέ μου τὸν μεγάλλου ῥύκλον,
> Τῶν δύο δελφῶν τὸν βασίλειαν μετὰ καμόματά της.

ΔΕΜΑ'ΤΙ, *Faſciculus*, *Faſcis*, *Vinculum*, Δέσμιον φάκελος. Δεματάκι, *Faſciculus*. Δεματικὸν, apud Agapium in Geoponico, cap.202.

Δεματοδίμμαν, *Funis*, *Vinculum*. Gloſſæ Græcobarb. Σχοινίον, σχοινὶν, δεματικὸν, δεματοδίμμαν. Ubi fortè leg. δίμα, τὸ δίμμαν.

Δέματα ὁδοῦ, *Concades*, *Viarum impedimenta*. Euſtathius Odyſſ. ε. καὶ ὅρα τὸ Κατέδησε κελεύθους, ὅθεν ἡ κοινὴ γλῶσσα ὁδοῦ δέματα λέγει, ἔνθα ὕλη τεθεῖσα κωλύει τοὺς ὁδεύοντας.

ΔΕ'Ν, vel δὶ, deductum fortaſsè ab οὐδὲν, ablatâ diphthongo οὐ. Dicitur autem δὲν, cùm ponitur ante vocales & diphthongos, immò & ante aliquas conſonantes, videlicet ante β, γ, δ, θ, κ, π, τ, φ, χ: δὲ verò ante reliquas conſonantes. Regit Indicativum tantùm, quia in reliquis modis non utuntur Græculi δὲν, ſed μὴν, vel μὴ, ut μὴν κάμης, *Ne facias*. Ita Portius. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. num.14. καὶ ἀπέθαναν εἰς τὸν ἀφορισμὸν καὶ δὲν ἐδιορθώθησαν νὰ λάβουν συγχώρησιν, &c. Occurrit ibi pluries.

ΔΕΝΑΙ'ΔΑ, *Serpyllum*, Ἕρπυλλον. Vide Petr. Bellon. lib.1. Obſerv. cap.18.

ΔΕΝΔΡΙ'ΤΗΣ λίθος, *Corallium*, κοράλλιον, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ.

ΔΕ'ΝΔΡΟ, *Arbor*, Δένδρον, in Corona pretioſa. Δενδράκι, Δενδρυλάκι, *Virgultum*, *Arbuſtum*, φρύγανον. δενδρίον.

Δενδρόλιβανον, & Δεντρόλιβανον, *Roſmarinus*. Actuario & Myrepſo. Vide Agapium in Geoponico, c.52.

Δενδρόκολλα, *Gummi*, βρύον, κόμμι.

Δενδρομαλόχας. Gloſſæ Botanicæ ex Cod. Reg.848. Ἀλθαία, ἤτοι ὁ δενδρομαλόχας, ἄγριος.

ΔΕ'ΝΕΙΝ, Δένειν, Δίνειν, *Ligare*, Δέειν. Gloſſæ Græcobarb. Σχοινίον εἰς τὸ ὁποῖον δένουσιν ἢ δίνουσιν τὰ χερβόλια. Clemens lib.2. Conſtit. Apoſt. cap.20. τὸ καλινδούμενον ἐν ἁμαρτίαις εἰς χώλειαν οὐδὲ ἐπιδέειν δεῖ παρακλητικῆς νουθεσίας. Vita S. Pachomij, num.13. καὶ πάλιν εἰς μέσον φέρουσι φύλλον δένδρου, καὶ σχοινία παχέα, καὶ δένουσιν αὐτὸ μετὰ ἀσφαλείας. Nicetas Choniates: ἔδενε τὰ μόρια τοῦ Κασαμονίτου, &c.

ΔΕΝΚΑΛΟΠΑΡΟΜΟΙΑ'ΖΕΙΝ, *Diſſentire*, Ἀπᾴδειν, ἀσυνάζεσθαι.

ΔΕ'ΝΙΚ, λέγεται Χαρούβας δ'. in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Siliquæ quatuor*. Matthæus Silvaticus: *Danich*, *Danic*, eſt *nomen ponderis octo granorum ordei, ſecundum aliquos ſex granorum: & aliqui dicunt quod eſt auri, & alij quod eſt pondus trium granorum ordei, & veriùs.* Rurſum: *Danici, eſt pondus medietatis trium granorum ordei.* Vide χαρούβα.

ΔΕΝΤΟΚΑ'ΡΑ, *Gena*, apud Hieronymum Germanum.

ΔΕ'ΝΤΡΟΝ, *Arbor*, Δένδρον. Gloſſæ Græcobarb. Ἄλιζα, ἡ λεύκη τῶν δένδρων, ὁ αἶθος τῶν δεντρῶν. Ibidem: εἰς θεωρίαν τῶν δεντρῶν, ἤγουν δένδρων. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ὅσαν ὁ κύκλος ἔκαμεν ἀνατολὴ καὶ δύσι,
> Ἀνθρώπους, ζῶα, καὶ δέντρα κίβαλεν εἰς τὸν κλίσιν.

Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap.242. de ave venatica: καὶ γίνεται μετὰ ταῦτα τὸ ἐκεῖνον τὸ ὄρνιον κρῦ εἰς ῥάχιν κανένα ὀρνίν, καὶ πίανει τὸ κανὶς ἄνθρωπος, ὁ εὑρίσκεται κρεμάμενον εἰς κανένα δέντρον, &c.

Δεντρούτζικον, *Arbuſcula*. Anonymus de Amor. Callimachi & Chryſorrhoes:

> Ἡ κόρη κατὰ τὸν καιρὸν, καὶ τὸν συνήθη θρῆνον,
> Ἦλθεν εἰς τὸ δεντρούτζικον, ἔκατζεν ὑποκάτω.

Δεντρυλάκι, eâdem notione.

ΔΕΞΙΑΙ'. Heſychio, αἱ γινόμεναι κατὰ συνθήκας ἐπαφαὶ τῶν δεξιῶν χειρῶν, εἰς σύμβολον τοῦ βέβαια ἔσεσθαι. Pactum Boëmundi cum Alexio Comneno apud Annam Comnenam lib.13. p.415. ὑπὲρ τῶν σῶν ἐχθρῶν θωρακιζόμεθα, καὶ αἴρομεν ὅπλα καὶ δόρατα, καὶ τοῖς σοῖς φίλοις ἐμβαλοῦμεν τὰς δεξιὰς, &c. Vide Notas noſtras ad Alexiadem, pag.228. & Gloſſ. med. Latin. in *Dextra*.

ΔΕ'ΞΙΜΟΝ, *Exceptio Imperatoris in Urbem venientis*, cùm peregrè profectus in Urbem redibat. Continuator Theophanis lib.3. num.43. ἡ δὲ δὴ φιάλη κατὰ τὸν καιρὸν τῶν δεξίμων, πιστακίων καὶ ἀμυγδάλων, ἀλλὰ μὴν καὶ κυναρίων, πεπληρωμένη κονδίτου ἐκ στροβιλίου ἐνδιδομένου, πᾶσιν ἐκίρνα, καὶ παρεῖχε τρυφήν. Antiquitat. Conſtantinopol. ὁ Πιττάκης ὁ λεγόμενος, Λεὼν ὁ Μέγας ἐστὶν, ὁ παρὰ πολλοῖς Μακελλάριος λεγόμενος· καθ' ὃν τὰ δεξήματα τῶν Βασιλέων ἐκεῖσε ἐγίνοντο, ἀλλὰ καὶ Παλάτιον ὃν ποτὲ συνιστάμενον. Neque aliud eſt

Σαξιμοδέξιμον. Theophanes an.9. Rhinotmeti, pag.307. θέλων ἐν τῷ τόπῳ ποιῆσαι φιάλην, καὶ βάθρα κτίσαι τοῦ δήμου τῶν Βενέτων, ὅπως ἐκεῖ δέχονται τὸν βασιλέα. Leo Grammaticus in Theophilo, pag.455. καὶ τὰς ἀναβάθρας ἔνθα οἱ δῆμοι ἵστανται, στήσας καὶ φιάλην ἐν τῷ ... τὸ σαξιμοδέξιμον λεγόμενον, τῶν ἵππων ἀμφοτέρων τῶν μερῶν διερχομένων μετὰ χρυσῶν σαγισμάτων. Eadem habet Symeon Logotheta in eod. Theophilo, n.21. Vide Conſtantinopolim Chriſtianam lib.2. pag.161.

ΔΕΞΙΟΛΑ'ΒΟΣ, *Lancearius* redditur in Actis Apoſtol. cap.23. Eraſmus verò dextrum & peritum funditorem aut jaculatorem intelligi putat. Suidas & Auctor Etymologici παραφύλακα interpretantur. Theophylactus Simocatta lib.4. Hiſt. προσέταττε δὲ καὶ δεξιολάβοις δυνάμεσιν ἰχνηλατεῖν, καὶ τὰς ἀτραποὺς πάσας κατασφαλίσασθαι. Conſtantinus lib.1. de Themat. cap.1. ex Joanne Lydo Philadelphienſi, οἱ δὲ λεγόμενοι τουρμάρχαι εἰς ὑπουργίαν τῶν στρατηγῶν ἐτάχθησαν· σημαίνει δὲ τὸ τοιοῦτον ἀξίωμα τὸν ἔχοντα ὑφ' ἑαυτὸν στρατιώτας τοξοφόρους πεντακοσίους, καὶ πελταστὰς τριακοσίους, καὶ δεξιολάβους ἑκατόν.

ΔΕ'ΞΙΟΣ ἵππος, *Equus dextrarius*, de qua voce Vide Gloſſ.med.Lat. in *Dextrarius*. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 469. ἀπέστειλε δὲ καὶ Παῦλον Καλωνίτην τοῦ ἐνεδρεῦσαι Μιχαήλ, καὶ ἀπελθὼν εὗρεν αὐτὸν ἐντυλιγμένον ἐν τῷ σαγίσματι τοῦ δεξιοῦ ἵππου. Eadem habet Symeon Logotheta in eod. Michaële, num.47. Calliſthenes in Vita MS. Alexandri: μετὰ δὲ δύο καμπτῆρας σκενδυλίζει ὁ δέξιος ἵππος τοῦ Νικολάου.

ΔΕΞΤΡΑ'ΛΙΟΝ, *Dextralis*, *Securis*. Vetus Interpres Homeri: ἡμιπέλεκυς, τὸ ἥμισυ τοῦ πελέκεως, τὸ ἐκ τοῦ ἑνὸς μόνου μέρους ἔχον ἀκμήν, ὁ καὶ δεξτράλιον καλοῦσι. Vide infrà in Δέστρια, & Gloſſ. med.Latin. in *Dextralis*.

ΔΕΞΤΡΟΧΕ'ΡΙΟΝ, *Dextrocherium*, Armilla in dextra, vel dextro brachio geſtari ſolita. Occurrit tantùm Latinè ſcripta hæc vox, tametſi partim Latina, ac partim ſit Græca. Vide Gloſſ.med. Latin.

ΔΕΠΟΡΤΑΤΕΥ'ΕΙΝ, *Deportare*, *in exilium agere*. Gloſſæ Baſilic. Δεπορτατευθήσεται, Ἐξορισθήσεται. Lib.48. Baſilic. ὁ δὲ πρὸς καιρὸν ἐξορισθεὶς, εἰ μὲν ἐκουσίως στρατεύσηται, εἰς νῆσον δεπορτατεύεται. Rufus in Legibus militarib. §. 1. δεπορτατευόμενος ἐὰν ἐκφυγὼν τὴν τιμωρίαν αὐτὸς ἐσπούδασε στρατεύσασθαι. Occurrit non ſemel apud I C.

Δεπορτατίων, *Deportatio*. Pachymeres in Epiſt.10. Dionyſij Areopagitæ: ἡ ἐπί τὴν νῆσον ἐξορία παρὰ Ῥωμαίοις, κεφαλικὴν τιμωρίαν ἐμιμεῖτο, καὶ λέγεται Δεπορτατίων. Utitur etiam Photius in Nomocan. tit. 9. cap. 26.

Δηπορτάτος, *Deportatus*, ἐξορισμαῖος, Heſychio & Phavorino. Idem Pachymeres loco laudato: ὁ γοῦν ἁγιώτατος Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος δηπορτάτος ἐγένετο, ἤγουν εἰς νῆσον ἐξόριστος. Aliæ editiones habent δεπορτάτος.

ΔΕΠΟΣΙΤΟ'Ν, *Depoſitum*. S.Ignatius in Epiſt. ad Polycarp. n.6. ἡ ἀγάπη, ὡς δόρυ ἡ ὑπομονὴ, ὡς πανοπλία· τὰ δεπόσιτα ὑμῶν, τὰ ἔργα ὑμῶν.

Δεποσιτάριος, *Depoſitarius*, Καθαιρεθεὶς, in Gloſſis Baſilic.

ΔΕΠΟΤΑ'ΤΟΣ, Δεποτάτος, Δηποτάτος, *Deputatus*. Gloſſæ Baſilic. Λειτουργοὶ, Δεποτάτοι, ἀφωρισμένοι. Concilium Calchedonenſe act. 3. pag. 395. δεποτάτον με ἔσχε, καὶ μάλιστα ἐν τῷ καιρῷ τοῦ κατὰ τὴν Ἔφεσον γενομένης ἐπ' αὐτοῦ συνόδου.

Δεποτατεύειν, *Deputare*. Mauricius lib. 9. Strateg. cap. 3. τούτοις κατὰ ἰλάρχας καὶ δεκάρχας δεποτατευθῆναι. Infrà: τὸ γὰρ ὀλίγους φροντίδας ἀπὸ τάγματος ἐπαίρεσθαι πρὸς κάματον ἐπισφαλές ἐστιν· ὅτι γὰρ οἱ δεποτατευόμενοι χρησιμεύειν δοκοῦνται, &c.

Δεποτάτοι, *Deputati militares*, qui militibus ſauciis curandis ac reficiendis præfecti erant, lapſos ab equis erigebant, laborantes è certamine aſportabant, & pro ſingulis militibus ſervatis, ſingulos nummos accipiebant. Leo in Tactic. cap. 4. §. 6. ἰατροὶ οἱ καὶ δεποτάτοι, & §. 15. δεποτάτοι δὲ προσηγορεύοντο τὸ παλαιὸν οἱ νῦν λεγόμενοι Σκρίβωνες, οἵτινες παρακολουθοῦντες τῇ παρατάξει τοὺς ἐν τῇ μάχῃ τραυματίας ἀναλαμβάνονται ὡς ἰατροὶ, καὶ περιποιοῦνται. Horum meminit præterea, cap.12. §.51. 53.119. ut & Mauricius lib.1.Strateg. cap.3. lib.3.cap.8. ubi eorum officium pluribus deſcribitur.

Δεποτάτοι, *Deputati*, *Fabri armorum*, *Fabricenſes*, *Fabricis & aliis operibus publicis deputati*, in l.8. Cod. de ſervis fugit. De quibus in Gloſſ.med. Lat. in *Deputati*. Juſtiniani Nov. 85. cap.2. ἀλλ' οὐδὲ τοὺς ἐν τοῖς ἀριθμοῖς καταλεγομένους, οὓς Ὁπλοποιοὺς καὶ Δεποτάτους καλοῦσι, τοὺς παρὰ τοῦ δημοσίου κομιζομένους σιτήσεις, συγχωροῦμεν ἐργάζεσθαι, ἢ τινι πιπράσκειν ὅπλα. Græca Inſcriptio apud Virum eruditum Jacob. Sponium in Itinerario to. 3. pag. 105. ΑΥΡ. ΦΛΑΒΩΝΗΝ ΡΟΥΦΕΙΝΟΝ ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΝ ΔΕΣΠΟΤΑΤΟΝ ΠΡΕΙΜΟΠΕΙΛΑΡΙΟΝ. Ubi leg. ΔΕΠΟΤΑ'ΤΟΝ..

Δεποτάτος, *Deputatus*, διακονία, ſeu Miniſterium eſt in Eccleſia, non verò Officium: ſed quale illud ſit, non omnino conſtat. Deſcripſit Goarus in Euchol. pag. 237. ex Cod. Cryptoferratenſi, εὐχὴν ἐπὶ χειροτονίᾳ Δεποτάτου καὶ Κηροφόρου. Ubi hæc verba habentur: αὐτὸς καὶ τὸν δοῦλόν σου τόνδε προτρέχειν λαμπαδηφόρον τῶν ἁγίων σου μυστηρίων αἱρετισάμενος καταξίωσον τῶν ἀμολώτων σου καὶ ἀχράντων στολαῖς. Ex quibus volunt viri docti idem eſſe munus Ceroferarij & Deputati. Quod ſi ita eſt, duplici nomine ij appellati fuerint, quod vix credam: alia enim videtur functio Ceroferarij, alia Deputati, tametſi ejuſdem eſſent ordinis & gradus, id eſt poſt Lectores. Symeon Theſſalonicenſis lib. de Sacrament. εἰσὶ δὲ ἄλλαι ὀφφικίων διακονίαι, καὶ ἡ τοῦ Δεποτάτου, καὶ τοῦ Κηροφόρου εἰπεῖν, πρὸ τῶν Ἀναγνωστῶν γινομένη, &c. Joannes Epiſcopus Citri in Reſponſis, pag. 328. Θεωροῖ δὲ καὶ Δεποτάτοι, καὶ Καμισάτοι, οὐκ εἰσιν ὀφφίκια, ἀλλὰ διακονίαι περὶ τὸ ἅγιον Βῆμα ἁρμόζουσαι. Verùm fatendum eundem Citrium ſcribere Deputatos geſtare lampades in ſacris Liturgiis, cùm ſacra dona deferuntur in Bema, & cùm Evangelium defertur ad Ambonem, quod peculiare munus eſt Ceroferariorum: οἱ Δεποτάτοι μανδυοφοροῦντες μετὰ λαμπάδων προπορεύονται τοῦ τε τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου, ὁπότε ἀναφέρεται εἰς τὸν Ἄμβωνα πρὸς ἀνάγνωσιν, καὶ τῶν ἁγίων δώρων ἔν τε τῇ εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν εἰσόδῳ, καὶ ἐν τῇ εἰς τὴν πρόθεσιν ἐπανόδῳ αὐτῶν, &c. At cùm ab aliis Ferula in manibus iis tribuatur in ejuſmodi ceremoniis, videntur haud potuiſſe unà ac ſimul deferre lampadas ſeu Cereos, & ferulam, quam omnino iis attribuit Joannes Cantacuzenus lib.1. Hiſt. cap.41. pag.125. & ex eo Codinus de Offic. cap.18. num. 34. ubi de Imperatore: τῇ δὲ ἀριστερᾷ κατέχει νάρθηκα, ἐπέχει τότε τάξιν ἐκκλησιαστικὴν, ἣν καλοῦσι Δεποτάτου. Quæ quidem verba malè cepit Meurſius, ſcribens Deputatum in Coronatione Imperatoris, quæ hîc deſcribitur, geſtaſſe manu ferulam: immò aiunt Cantacuzenus & Codinus, Imperatorem, acceptâ ferulâ, munus obire Eccleſiaſticum Deputati: quippe ejus miniſterium erat, ut progrediente Pontifice plebem circumſtantem in via amoveret, inceſſúmque liberum præſtaret. Catalogus Offic. Eccl. Conſtantinopol. ex Cod. Allatiano, num. 52. ὁ Δεποτάτος περιπατῶν ἔμπροσθεν τοῦ Ἀρχιερέως καθαρίζει τὸν λαὸν ἀπὸ τὴν στράταν. Atque hinc percipimus, cur apud Nicetam Epiſcopum Theſſalonicenſem, pag. 346. 347. in Jure Græco-Rom. quæratur an ὁ δευτερεύσας Δεποτάτος ὀφείλει ἐν τῷ καιρῷ τῆς εἰσόδου συμπαραθεῖν τῷ Ἀρχιερεῖ. Ubi obſervandum in introitu Patriarchæ in Bema ad ſacram Liturgiam peragendam, Deputatum cum ferula præceſſiſſe. Eniinverò quod Cantacuzenus & Codinus ſcribunt Imperatorem obiiſſe munus Deputati, id etiam obſervat Symeon Theſſalonicenſis, quo loco ait Imperatorem Sanctum Panem de manu Patriarchæ recipere, prout ſolent Diaconi, vivificúmque ſanguinem deguſtare ex Calice ab eis præparato, ubi hæc ſubdit: καὶ τοῦτο ἦν νενομισμένον ἄνωθεν· καὶ ταύτην εἴληφε τὴν τιμὴν διὰ τὸ χρίσμα τῆς βασιλείας, ὡς καὶ Δεποτάτου τῆς ἐκκλησίας τόπον λαβὼν, καὶ ὡς Δεφένσωρ αὐτῆς κληθεὶς, &c.

ΔΕ'ΡΒΑΣ, appellatum apud Perſos *Sellariorum Prætorium*. Vide in Καβαλλάριος.

ΔΕΡΕΚΤΑ'ΡΙΟΙ, *Derectarij*, in Baſilic. lib.60. tit.28. §.1. ubi Scholiaſt. οἱ εὔθικτοι κλέπται, οἱ λεγόμενοι Περσικάριοι. Gloſſæ Baſilic. in φρακτορίβους καὶ οἱ

τοιχώρυχοι

Digitized by Google

τοιχώρυχοι, καὶ οἱ σάκκους ἀνασχίζοντες, καὶ οἱ δερκλάρεις, ὧν κλέπτονται εὐθυκτοι, ἢ εὐκόλως θέλοντες, καὶ ὑπαφαιρούμενοι, καὶ φυλάττοντες τὰ κλέμματα, &c. Vide Περσικάριος, & Gloſſ. med. Lat. in *Derettarius*.

ΔΕΡΜΑ, *Pellis Pergamena, Membrana*. Joannes Lydus ait Cratetem Grammaticum Attalo Pergami Regi ſuggeſſiſſe membranarum inventionem: δέρματα γὰρ τὰ ἐκ τῶν προβάτων ἀποξύσας εἰς λεπτὸν, ἔστειλε τοῖς Ῥωμαίοις, τὰ λεγόμενα παρ' αὐτοῖς μέμβρανα, εἰς μνήμην δὲ τοῦ ἀποστείλαντος μέχρι τῦν Περγαμηνὰ τὰς μεμβράνας καλοῦσι. Germanus Patr. Conſtantinopol. Homil. in primam jejunior. Dominicam, pag. 1727. ἄρ' οὖν καὶ σὺ τὸ βιβλίον τῶν εὐαγγελικῶν προσκυνῶν, καὶ ἀσπαζόμενος, τὰς σανίδας, καὶ τὸ μέλαν, καὶ τὰ δέρματα προσκυνεῖς καὶ ἀσπάζῃ, ἢ τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ τοὺς ἐγγεγραμμένους τῇ βίβλῳ; Infrà: ὅτι πρὸς τῶν εὐαγγελικῶν ῥημάτων ἀναγραφὴν ἀναλαμβάνονται τὸ μέλαν.

Τετράδερμον, *Quaternio ex Pergameno*. Martyrium S. Petri Archiepiſc. Alexandr. pag. 212. ἐν τῷ μέλλειν τὸν ἅγιον τελειοῦσθαι, κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν. ὡς ἐκ τινὸς ἀποστολῆς, γυνή τις παρθένος καὶ πρεσβύτις, ἅμα τῶν πόλιν εἰσῆεσαν, ὁ μὲν πωλῆσαι τὸ τετράδερμον, ἡ δὲ σινδόνας, &c. Infrà, δέρματα nudè appellat. Vide in Τετράδιον.

ΔΕΡΜΑΤΙ, *Pellis*, Δέρμα, σκῦτος.

ΔΕΡΜΟΚΟΥΚΟΥΛΛΙΟΝ, *Cuculla pellicea*. Nilus Monach. lib. 2. Epiſt. 178. extr. καὶ τότε λοιπὸν ὁ τοῦ Διὸς πατὴρ Κρόνος λιγυρῶς σε θρηνήσει, καὶ κόψεται ἡδέως, διότι μάλιστα καὶ σὺ μετὰ τοὺς ἄλλους θεοὺς τοῦτον εἶδεν ἐν τῇ εὐημερίᾳ, θρηνοῦσι παραμυθούμενοι καθ' ἑορτὴν πλειστάκις, ἅτε τῶν αἰδοίων ἐκτετμημένον ἐλεεινῶς, καὶ δεδεμένον σκληρῶς ὑπὸ οἰκείου παιδὸς, καὶ τῷ δερμοκουκουλλίῳ καλακεκαλυμμένον, καὶ τὸ σκότος οἰκοῦντα διηνεκῶς. Scitum autem Saturnum *velato capite* fingi, *quòd*, ut ait Fulgentius lib. 1. Mythol. *omnes fructus foliorum obnupti tegantur umbraculo*.

ΔΕΡΝΕΙΝ, *Verberare, Percutere*, αἰκίζειν, τύπτειν, πλήττειν. Gloſſæ Græc. Lat. δέρω, τύπτω, *Vapulo, Caſtigo*. Vide Suidam. Epiſtola Sultani Ægyptij apud Cantacuzenum lib. 4. cap. 14. τὰ καταφρονοῦν, καὶ τὰ δέρνων, καὶ τὰ ὀχλοῦσι τοὺς κατὰ καιρὸν ἐρχομένους εἰς τὸ αὐτὸ ἅγιον προσκύνημα. Alexius Rharturus Doctr. 5. καὶ ἰατρεύει χωλοὺς, τυφλοὺς, δαιμονιζομένους, παραλύτους· ἠλέησε πιστὰ καὶ καλὰ τὸν ἄνθρωπον, δερνόμενον, μαστιζόμενον. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ μετὰ κλαύματα ἔστεκεν, καὶ δέρνετο στασῆθη.

Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. Ἀλλὰ τὸ δέρνειν δυσκολὸν, καὶ δὲν τὸ δέρει ὁ νοῦς τις.

Προσωποδέρνειν, *Opprobrare*, Ὀνειδίζειν.

Παραδέρνειν, *Affligere, Torquere, Opprimere*, Βασανίζειν, πιέζειν. Gloſſæ Græcobarb. ταλαιπώρους, παραδαρμάδες, ὅπου παραδέρνουν ἡμέραν καὶ νύκτα. Spachanes in Epiſt. ad Meletium Mon. in Turcogr. Cruſij: ἐχάνωσαν τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας, καὶ παραδέρνουν, καὶ ἔπεσον εἰς νόσημα ἀνίατον.

Δαρμὸς, *Ictus inflictus*. Vita MS. S. Andreæ Sali: ἔτυψεν τοιούτῳ δαρμῷ, &c.

Παραδαρμὸς, *Tormentum*, Βάσανος.

Παραδαρμάδες, *Miſeri*. Gloſſæ Græcobarb. ταλαίπωροι, ὅπου κοπιάζουν πολλὰ, παραδαρμάδες.

ΔΕΣΕΡΤΩΡ, Δησέρτωρ, *Deſertor*. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. Δησέρτωρ, λειποτάκτης, κατὰ Λατίνους. S. Ignatius in Epiſt. ad Polycarp. num. 6. μή τις ὑμῶν δεσέρτωρ εὑρεθῇ, τὸ βάπτισμα ὑμῶν μενέτω, &c. S. Baſilius Epiſt. 9. διὰ τοῦτο ἀκοῦσαι πάντα λῃστῶν καὶ δεσερτόρων πεπληρῶσθαι τὰ τῆς ὁδοῦ. Ita legi in Regio Cod. monet Combefiſius, cùm in aliis legatur δεκατόρων. At Hœſchelius ad Photium δισεκτόρων legendum putat, ut ij ſint *diſſectores*.

ΔΙΣΕΡΤΩΡΙΟΝ, *Deſertio*, Martyrium MSS. S. Euſignij Antiocheni: ἑξήκοντα γὰρ ἔτη ἐστρατευσάμην, καὶ ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου Βασιλέως, καὶ ἐπὶ Κωνσταντίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐδαμοῦ εὑρέθην μὴ ἀρίσας, ἢ δισεκτώρια πράξας, ἀλλὰ καὶ ἀρίσας ἀπεδείχθην. Ita Cod. Cæſareus: ſed legendum indubiè δισερτώρια.

ΔΕΣΙΓΝΑΤΟΣ, *Deſignatus*. Concil. Calchedonenſe, part. 3. cap. 4. Βικομάλῳ Μαγίστρῳ τῶν θείων ὀφφικίων, καὶ ὑπάτῳ δεσιγνάτῳ. Occurrit rurſum, cap. 11. Δεσιγνάτος habet Olympiodorus apud Photium, pag. 185.

Δεσιγνατεύειν, *Deſignare*. Gloſſæ Baſilic. Δεσιγνατεύεσθαι, ἀποδείκνυσθαι.

ΔΕΣΙΜΟ, *Ligamen*, Δεσμὸς, in Corona pretioſa.

ΔΕΣΜΕΥΕΙΝ. Nomocanon Cotelerianus, num. 113. εἴ τις ἱερεὺς δεσμεύσει στρατιώτην ἀξιωματικὸν, καὶ ὁ στρατιώτης περιζωσάμενος τὰ ὅπλα αὐτοῦ, ἀντιδεσμεύσῃ αὐτὸν τὸν ἱερέα, μηδεὶς παρασαλεύσει τὸν δεσμὸν ἕως οὗ διαλλάξωσιν ἀμφότεροι. num. 114. ἐὰν δεσμευθῇ γυνὴ ὑπὸ ἱερέως, καὶ ἀντιδεσμεύσει αὐτὴ αὐτὸν, ἀνάθεμα ἔστω. n. 115. ἐὰν διάκων δεσμεύσῃ τὸν ἱερέα, μὴ εἰσακούσηται.

ΔΕΣΜΟΤΡΙΧΟΝ, *Tænia vel vincula quibus mulierum capilli innodantur, ac continentur, vel etiam exornantur*. Gloſſæ Græcobarb. Κεκρύφαλον, κόσμον γυναικῶν. σαβανάθιον, κεφαλοδέσμιον, δεσμότριχον, σουδάριον.

ΔΕΣΠΟΖΕΣΘΑΙ διὰ νομῆς, *Uſucapere*. Δεσποτεία διὰ νομῆς, &c. *Uſucapio*. Voces IC. Gr.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ, *Domina, Imperatrix*. Oppiani Scholiaſtes lib. 1. Halieut. v. 391. βασίλειαν, δέσποιναν. Sacra Marciani Imp. in Concilio Calchedon. parte 3. cap. 9. ἔτυχον τὸ ἡμέτερον κράτος τῆς δεήσεως, ἃς πρὸς τὴν εὐσεβεστάτην καὶ θεοφιλεστάτην Δέσποιναν, τὴν ὁμόζυγον τῆς ἡμετέρας γαληνότητος ἐξέπεμψατε. Zonaras in Monomacho de Sclerena ejus Concubina: τετίμητο δὲ ἡ γυνὴ Σεβαστὴ, αὐτὴ πρώτη τὸ πρῶτον βασιλικῆς ἀπονεμηθείσης καὶ ἀξίας καὶ κλήσεως, καὶ ὠνομάζετο Δέσποινα, & Georgius Acropolita in Chron. cap. 52. de Marceſina Joannis Vatatzæ Concubina: καὶ εἰς τοσοῦτον τῆς ἀγάπης αὐτῆς ἐξεκρέματο, ὡς καὶ πεδιλὰ ὑποδεδέσθαι δοῦναι ταύτῃ κοκκοβαφῆ, καὶ ἐφεστρίδας τοιαύτας, καὶ χαλινὰ, ἐπειδὴ τι αὐτῇ πλέους, ἢ τῇ κυρίως Δεσποίνῃ, &c. Ita Theophilus Anteceſſ. lib. 2. tit. 6. §. 24. Id multis probavit Fabrotus ad Theophilum Anteceſſ. Sed & Imperatorum matres interdum à filiis hac donatæ leguntur nomenclatura. Chronicon Alexandrinum an. 14. Gratiani: ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Γρατιανὸς Αὔγουστος ἐκάλεσε τὴν οἰκείαν μητέρα Μαρίναν τὴν Δέσποιναν. Exemplo Conſtantini M. qui matrem Helenam *Dominam*, Δέσποιναν etiam appellavit: ut & poſtmodum Alexius Comnenus Annæ matri. Sic Codinus de Offic. cap. 5. num. 27. Δέσποιναν τὴν μητέρα Imperatoris vocat: αὐθεντρίαν, Theophylactus Epiſt. 29. ut Imperatricem ἁγίαν δέσποιναν. Vide Notas noſtras ad Alexiadem, pag. 268.

ΔΕΣΠΟΣΥΝΟΣ, in Gloſſ. Gr. Lat. *Herilis filius, Domicellus*. Lexicon MS. Cyrilli: Δεσπόσυνος, παῖς τοῦ δεσπότου. Conſtantinus Porph. in Baſilio, num. 110. Edit. Combef. de Leone filio Baſilij Imp. in carcere detenti: ἦμεν δὲ τρυφῶντες λήθην τοῦ μὴ αἰδεσθέντος δεσποσύνου ἐλάβομεν. Pachymeres lib. 8. cap. 26. Extr. de Conſtantino fratre Andronici Senioris: κἀντεῦθεν ἀγέραστος ἦν, ὅθεν ἐξ ὀφφικίου καὶ ἀξιώματος μόνῳ δὲ τῷ Βασιλέως εἶναι ἀδελφὸς, εἶναί τι καὶ κεκλῆσθαι, καὶ τῶν Ῥωμαίων Δεσπόσυνος ἐκαλεῖτο. Vox veteribus nota. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Domicellus*.

Δεσπόσυνοι appellati Propinqui Servatoris noſtri, & ex illis orti, ex vico Nazaris & Cochaba oriundi,

διὰ τὸ πρὸς σωτήριον γένος συνάφειαν, ut Auctor eſt Africanus Hiſt. apud Euſebium lib. 1. cap. 7. & Nicephor. lib. 1. cap. 11.

Δεσπόσυνος ἑορτὴ, apud eundem Pachymerem lib. 12. cap. 21. *Dies Dominicus.* καὶ μονοφαγίαν δι' ἔτους ἐξακριβούμενος, ὡς καὶ ἐναντιάζειν ἀεὶ, κἂν ἐφιστῶτο δεσπόσυνος ἑορτὴ, καὶ τῆς πασχαλίου.

ΔΕΣΠΟΤΗΣ, *Dominus*, titulus Imperatoribus peculiaris, quem Auguſtum repudiaſſe ſcribit Zonaras to. 2. pag. 167. 1. Edit. ut & alij. In Concilio Epheſino Act. 6. ἐπωμοσάμην — τὴν νίκην καὶ σωτηρίαν Δεσπότου τῆς οἰκουμένης. In Concilio Calchedon. Act. 4. γῆς καὶ θαλάττης καὶ πάντων ἀνθρώπων ἐθνῶν δεσπότης.

Δεσπότου titulus exinde affinibus, ac præcipuis interdum proceribus ab iiſdem Auguſtis conceſſus eſt, ita ut in aulicam dignitatem tranſierit: quod videtur primò inductum à Michaële Calaphate, qui, ut ſcribit Zonaras, avunculum Δεσπότην renuntiavit. Georgius Acropolita in Chron. cap. 21. Βασιλεὺς ὢν ἀναγορευθεὶς ὁ Θεόδωρος βασιλικῶς ἐχρᾶτο τοῖς πράγμασι, Δεσπότας τε προεβάλλετο, καὶ Σεβαστοκράτορας, μεγάλους τε Δομεστίκους, Πρωτοβεστιαρίους, καὶ τὴν λοιπὴν πᾶσαν τάξιν βασιλικήν. Senſim deinde ab aliis Imperatoribus crebriùs ea dignitas, affinibus præſertim, conceſſa legitur, adeo ut extremâ Græciâ, ſcilicet ſub Palæologis, Regionum ſeu Provinciarum vel Urbium, quas in hæredij ſortem obtinuerant, ſeſe Deſpotas inſcriberent. Vide Codinum de Offic. cap. 2. num. 1. & Notas noſtras ad Alexiadem, pag. 468. & Gloſſ. med. Lat. in *Deſpota*.

Δεσποτάτον, *Deſpotatus*, *Dominium Deſpotæ*. Leunclavius in Onomaſt. ad Hiſt. Muſulman. *Deſpotatus jam dicitur, & vulgò*, Deſpotato, *ea Regio quæ Græcis olim erat Ætolia. Nominis recentioris origo ducitur à Deſpotis, quâ voce Principes ejus appellabantur.* Cantacuzen. lib. 3. Hiſt. cap. 53. περιποιήσεται δὲ καὶ τὰ σύνορα τῆς Βλαχίας καὶ τοῦ Δεσποτάτου, ὡς τὸ πρότερον διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον, &c. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ἦτον αὐθέντης τῆς Βλαχίας, καὶ ὅλης τῆς Ἑλλάδος,
> Τῆς Ἄρτης, τῶν Ἰωαννίνων, καὶ ὅλου τοῦ Δεσποτάτου.

Alibi:

> Τῆς Ἄρτας, τῶν Ἰωαννίνων, καὶ ὅλου Δεσποτάτου.

Threnus MS. de capta à Turcis Conſtantinopoli:

> Ἄρτα καὶ τὰ Γιαννίνα, ὅλον τὸ Δεσποτάτον.

ΔΕΝΣΙΟΣ, aliis Δέσιος, *Iunius* Menſis Macedonibus. Paſſim.

ΔΕΥΤΕΡΑΡΙΟΣ, Δευτεράριος, *Qui ſecundas partes in Monaſterio poſt Abbatem obtinebat.* Concilium Conſtantinopol. ſub Mena Act. 1. φλαβιανὸς πρεσβύτερος καὶ δευτεράριος τῆς Μονῆς τῶν Λυκαόνων. Infrà: Ἀναστάσιος πρεσβύτερος καὶ δευτεράριος τοῦ ἁγίου Φιλίππου ἐν τῷ Βρεφοτροφείῳ. Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. cap. 1. μοναστηρίου δευτεράριος ὑπῆρχεν. Ubi Gregorius M. ut & cap. 3. 7. *Præpoſitum*, cap. verò 2. *Abbatem* habet. Idem qui apud Nilum Monach. lib. 3. Epiſt. 241.

Δεύτερος ἐν τῇ πνευματικῇ μάνδρᾳ dicitur. Vita S. Pachomij num. 19. ἀπόντος δὲ τοῦ πατρὸς τῆς μονῆς, ὁ δεύτερος ἱκανός ἐστιν πρὸς πᾶσαν διαταγὴν, ἕως ἂν ἔλθῃ. Paulò ante: ἐν μέσῳ οἰκονόμον πάσης τῆς χρείας τῆς σωματικῆς καὶ δεύτερον ὑπ' αὐτῷ συνεργόν. Sed & alij Monaſterij obedientiarij ſeu διακονηταὶ, ſuos habebant δευτέρους, quos Regulæ Monaſticæ *Adjutores*, vel *Solatia* interdum vocant. Eodem cap. καὶ ἔταξεν οἰκιακὸν καθ' ἑκάστην οἰκίαν, καὶ δεύτερον αὐτῷ εἰς συνεργίαν. Occurrunt rurſum infrà iidem οἰκιακοὶ, & eorum δεύτεροι, ut & num. 35. 38. 78. 86. 94. 95. & apud Ammonem Epiſcop. in Epiſt. de Vita & converſatione ejuſdem Pachomij & Theodori, n. 4. 11. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Solatium*, & in *Secundarius*.

ΔΕΥΤΕΡΕΥΩΝ, *Secundicerius*, exponitur in Baſilic. lib. 6. tit. 25. Δευτερεύων τῶν Δεφενσόρων, apud Zachariam Pap. lib. 4. cap. 31. qui *ſecundus defenſor* Gregorio M. In ſententia lata in Niphonem Bogomilum ſub Michaële Comneno Imp. apud Allatium lib. 2. de Conſenſ. utr. Eccl. cap. 12. Occurrunt Γεώργιος Σικριτικὸς ὁ τοῦ Δευτερεύοντος, καὶ Ἰωάννης Σακελλικὸς ὁ τοῦ Οἰνοχόου.

Δευτερεύων τῶν ἱερέων, qui δεύτερος ἱερεὺς dicitur in Euchologio pag. 292. ubi de ordinatione Presbyteri, reſpectu illius qui πρωτοϊερεὺς, ſeu πρωτοπαπᾶς dicitur. Codinus de Offic. Palat. cap. 1. num. 31. ὁ Δευτερεύων τῶν ἱερέων εἰσοδεύων τοὺς ἱερεῖς, καὶ φέρων τὰ δευτερεῖα τοῦ Πρωτοπαπᾶ. Alter Catalogus Offic. ex Cod. Reg. ὁ Δευτερεύων εἰσάγει τοὺς ἱερεῖς, ἐὰν οὐκ ἔνι Πρωτοπαπᾶς, καὶ ἄρχει τῶν ἱερέων ἀπὸ τοῦ Πρωτοπαπᾶ. Denique Codex Allatianus: ὁ Δευτερεύων λειτουργεῖ καὶ αὐτὸς μετὰ τοῦ Ἀρχιερέως· ὅταν λείπει ὁ Πρωτοπαπᾶς, ἔχει ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὰ πρωτεῖα πάντα. Petrus Antiochenus Patr. in Epiſt. ad Michaëlem Cerularium Patr. Conſtantinopol. ἔνθεν κἀκεῖθεν ὁ Ἀρχιδιάκονος καὶ ὁ Δευτερεύων τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ποτήριον αἴροντες, λέγουσι, Πλήρωμα Δέσποτα.

Δευτερεύων τῶν Διακόνων. De cujus officio idem Codinus, cap. 1. num. 4. ὁ Δευτερεύων τῶν Διακόνων, πρῶτος τῶν κοινῶν Διακόνων, καὶ εἰσοδεύων τοὺς Διακόνους. Adde cap. 17. num. 38. 40. & Catalogum Allatianum, pag. 271. Joannes Epiſcopus Citri in Reſp. ad Cabaſilam pag. 327. & ex eo Cod. Allatianus apud Goarum ad Euchol. pag. 273. ἡ προχείρισις δὲ τοῦ Δευτερεύοντος τῶν διακόνων οὐχ ἁπλῶς γίνεται, ἀλλὰ κατ' ἐκλογήν· δεῖται γὰρ τὸ τοιοῦτον ὀφφίκιον ἀνδρὸς ἱκανοῦ καὶ ἐπιτηδείου εἰς τὸ ἐκπληροῦν ἀμέμπτως τὰς ἁρμοζούσας διακονίας· αὐτοῦ γάρ ἐστιν ἡ μετὰ τὴν εἴσοδον εὐφημία τῶν βασιλέων καὶ τῶν ἀρχιερέων· τὸ ἐν ταῖς λιταῖς βαστάζειν τὸ εὐαγγέλιον, καὶ τὰς ἐν αὐτῷ συναπτὰς καὶ αἰτήσεις ποιεῖν· τὸ ἀπόντος τοῦ Ἀρχιδιακόνου διδόναι καιροὺς τοῖς ἐν τῷ ἄμβωνι διακόνοις, καὶ ἄλλα τινὰ τότε ὑστερήματα ἐκπληροῦν· κατὰ τοῦτο γοῦν καὶ λέγεται Δευτερεύων, οὐχ ὅτι δευτερεύει ἐν τῇ τάξει τῶν διακόνων. Vide Cruſium in Turco-Græcia, p. 217. & infrà in Σωλέα.

ΔΕΥΤΕΡΙΑ, *Secundæ*, *Secundinæ*, Membranæ quæ fœtum ſequuntur, apud Paulum Æginetam lib. 6. cap. 75. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Secundæ*.

ΔΕΥΤΕΡΟΕΛΑΤΗΣ. Vide in Πρωτοελάτης.

ΔΕΥΤΕΡΟΟΥΛΗΣ μηνὸς, *Iulius menſis*, ἰούλιος. Portius.

ΔΕΥΤΕΡΟΠΡΩΤΗ κυριακὴ, *Dominica in Albis*, ſive Dominica prima poſt Paſcha. Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num. 95. ἐῤῥωμένος τὸ νῦν μέχρις ἑβδόμης ὥρας τῆς δευτεροπρώτης Κυριακῆς, (ἐχρῆν γὰρ τὴν ἑβδόμην ἐνεργῆσαι τὸ παλαιωθὲν ὑμῖν τὰ ἴδια) πάντας εὐλογήσας, — εἰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ παρέθετο.

Δευτερόπρωτον σάββατον. Gloſſarium MSS. δευτερόπρωτον σάββατον, ὅταν διπλῆ ἡ ἀργία ἐστί. Ex S. Chryſoſtomo. Lexicon ex Cod. Colbert. 2199. hæc ſubdit: ἡ καὶ τοῦ σαββάτου τοῦ κυρίου καὶ ἑτέρας ἑορτῆς διαδεχομένης· σάββατον γὰρ ἑκάστην ἀργίαν καλοῦσιν. Vide Iſidorum Peluſiotam lib. 3. Epiſt. 110. & Scaligeri Canones Iſagogicos, pag. 224. 2. Edit.

ΔΕΥΤΕΡΟΤΕΤΡΑΔΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, *Secunda, quarta, & ſexta Feria hebdomadis.* Canonarium Joannis Monachi, pag. 114. τὰς δὲ δευτεροτετραδοπαρασκευὰς μηδὲ ὁρμᾶσθαι εἰς.

ΔΕΥΤΕΡΩΤΑΙ, qui poſt utrumque Teſtamentum ſecundas δευτερώσεις, *Traditionibus* tribuentes,

eas

eas glorioſè jactabant. Procopius in Eſaïam : δύο δὲ τείχη τῆς κατὰ Θεὸν πολιτείας, ἤτοι παλαιὰ καὶ καινὴ Διαθήκη, ὧν ὑδέτερας οἱ τῶν πρεσβυτέρων μετέχουσι παραδόσεις, ἐφ' ἃς οἱ Δευτερωταὶ λεγόμενοι παρ' ἐκείνοις ἀλαζονεύονται. Vide Cujacium ad Nov. 146.

ΔΕΦΕΝΔΕΥΕΙΝ, *Defendere*, *Tueri*. Gloſſæ Baſilic. Δεφενδεύεται, ἐξκυσεύεται, ἐκδικεῖται. Nicetas de Urbis excidio, num. 2. ex Cod. Barbarogr. εἶχον τινα συνήθη γνώσιμον, ἐν τῷ οἴκῳ μου ἐρχόμενον πάντοτε μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν παίδων, καὶ λαμβάνοντα τὰ χαμούδη, καὶ δεφενδευόμενον ὑπ' ἐμοῦ. Pachymeres lib. 8. cap. 23. ἀλλ' ἤδη μᾶλλον οἱ πυλῶς ἐξελαυνόμενοι τὴν ὁδὸν δεφενδεύοντες ἀπεστέλλοντο. Utitur præterea lib. 9. cap. 19. extr. Ducas Hiſt. cap. 21. ἐξῆλθε καὶ ἐξ αὐτῆς ἑτέρα τετάρτη, δεφενδεῦσαι θέλων αὐτό. cap. 34. καὶ δὴ πέμψας ἀποκρισιαρίους ἐζήτει τινας δεφένσορας τοῦ δεφενδεύειν τους εἰς τὰς κώμας τῆς πόλεως Ῥωμαίους. Utitur præterea Alexander IV. Pap. in Conſtit. pro Cypriis. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 7. cap. 8. ſect. 8. cap. 18. ſect. 9. cap. 10. Cantacuzen. lib. 4. cap. 14. pag. 757. Harmenopul. lib. 1. tit. 9. §. 21. &c.

Δεφένδευσις, *Defenſio*, apud eundem Cantacuzenum lib. 4. cap. 14. pag. 757. Sguropulum ſect. 11. cap. 6. ſect. 12. cap. 11. in Synodo contra Barlaamum & Acyndinum initio, apud Allat. de Conſenſ. utr. Eccl. lib. 2. cap. 17. num. 2. in Diplomate Andronici jun. pro Monembaſiotis, pag. 304. 305. 306. &c.

Ἀδεφένδευτος, *Indefenſus*, Ἀνεκδίκητος, in Gloſſ. Baſilic. & in Nov. 155. Juſtiniani.

Δεφενδάριος χίου, ſeu *Defenſor*, quidam Sacerdos inſcribitur apud Cruſium, p. 284.

Δεφένσωρ, *Defenſor*. Lexicon Cyrilli MS. Δεφενσίων, καὶ Δεφένσωρ, ὁ ἔκδικος χάρτης. Gloſſæ Baſilic. Δεφένσωρ, ὁ ἐκδικητὴς, Ἔκδικος. Heſychius : Δεφένσωρ, βασανιστὴς, κριτής. Michaël Pſellus in Synopſi Legum v. 382.

Δεφένσωρ ἐπιτήδειος ὑδαὶς χωρὶς ὕλης.

Simeon Theſſalonic. Dial. de Hæreſib. ὁ βασιλεὺς δὲ τὰ συνόδου ὑπηρετεῖ, ὡς Χριστοῦ κυρίου καὶ δεφένσωρ. Utuntur præterea Balſamon de Privileg. Patr. pag. 145. idem Symeon Theſſalonic. de Sacris Ordinat. cap. 9. pag. 174. Sguropul. in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 3. cap. 4. ſect. 5. cap. 3. ſect. 6. cap. 15. Codin. de Offic. cap. 5. num. 17. cap. 16. num. 5. &c.

Δεφένσωρ, Eccleſiarum ſcilicet, apud Zachariam lib. 1. Dialog. Gregorij M. cap. 4. 10. lib. 4. capite 13.

Δεφένσωρες, Διφένσωρες, Δηφένσωρες, in re militari, qui dicantur, docent Gloſſæ Baſilic. Δηφένσωρες, οἱ μετὰ τοὺς Κύρσωρας, ἤτοι προμάχους ἐπακολουθοῦντες πρὸς ἐκδίκησιν αὐτῶν. Præterea Leo in Tacticis, cap. 4. §. 21. & Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. Δεφενσόρες δὲ, οἱ τούτοις (*Curſoribus*) μετὰ ἐπακολουθοῦντες, μὴ ἐκτρέχοντες δὲ καὶ λύοντες τὴν τάξιν, ἀλλὰ συντεταγμένως περιπατοῦντες πρὸς ἐκδίκησιν τῶν κυρσόρων, ὅπερ αὐτοὺς, ὡς εἰκὸς, τραπῆναι συμβῇ, ὥσπερ δικαίως ἄν τις καλέσειεν ἐκδίκους. Ejuſmodi Defenſorum meminit præterea idem Leo, c. 7. num. 36. 37. 40. 43. 44. 45. cap. 12. §. 27. 38. 78. 79. 81. cap. 18. §. 145. & Mauricius lib. 1. cap. 8. lib. 2. cap. 3. lib. 3. cap. 5. pag. 86. 87. lib. 6. cap. 2. lib. 7. cap. 16.

Δηφενδεύειν, idem quod Δεφενδεύειν. Gloſſæ Baſilic. Δηφενδεύεται, ἐξκυσεύεται, ἐκδικεῖται. Mauricius lib. 2. c. 1. καὶ μηδενὸς ὄντος τοῦ δηφενδεύοντος αὐτὴν βοηθεῖν δυναμένου. Nicetas Græcobarb. de Reb. Geſt. poſt excid. Urb. καὶ λαμβάνοντα τὰ χαμούδη, καὶ δηφενδευόμενον ὑπ' ἐμοῦ. Occurrit præterea in Nov. 2. Conſtantini Porphyr. &c.

Δηφένσωρ, *Defenſor*, ὁ ἔκδικος χαρτῶν, καὶ Δεφένσωρ, ὁ ἔκδικος, in Gloſſis Reg. & in aliis legitur ὁ ἔκδικος χάρτης. Ex quibus emendandus Suidas : Δηφενσίων, ὁ ἔκδικος χάρτης. Legendum enim δηφένσωρ.

Δηφενσίων, *Defenſio*. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 14. κἂν ἰ. ἢ κ'. ἄνδρας ἀφορίσαι ἐπὶ τῇ ἑκάστου αὐτῶν φυλακῇ καὶ δηφενσίωνι.

Διαφενδεύειν, Διαφεντεύειν, idem quod Δεφενδεύειν. Διαφέντεψις, Διαφέντευσις, *Defenſio*, ἀντίληψις. Διαφεντευτὴς, *Defenſor*, *Patronus*, ὑπερασπιστὴς, συνήγορος, &c. Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 149. ὕστερον εἰς ἀπόδοσιν, καὶ διαφέντευεν εἰς τὸν ἑαυτόν του ὅτι καλῶς ἔκαμε. Anonymus de Nuptiis Theſei & Æmiliæ lib. 5.

Τὸ δίκαιόν σου διαφέντευσεν με τ' ἄρματα, ὡς χρῄζεις.

Idem lib. 8.

Κακὰ τοῦ ἐλαβόσασι, πολλὰ διαφέντεψέ τον.

Occurrit ibi pluties. Phortius περὶ στρατηγ. πραγμ.

Τὰ τείχη δὲ ν' ἀρματώνῃς,
Καλῶς νὰ διαφεντεύσῃς.

Georgius Contares lib. 1. Hiſt. Athenarum : καὶ μὴ ὄντος τινος τοῦ ἐκδικοῦντος καὶ διαφεντεύοντος, &c.

ΔΕΧΆΡΤΑ, *Charta Pergamena*, Germano : παλίμψηστος, Portio.

ΔΈΧΕΣΘΑΙ, *Suſcipere*, quomodo dicuntur Patrini baptizandos excipere. Chronicon Alexandrinum an. 4. Juſtini Senioris, de Rege Lazorum : καὶ δεχθεὶς ὁ Τζάθιος παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστίνου, ἐφωτίσθη, καὶ Χριστιανὸς γενόμενος, &c. Theophanes an 1. Juſtiniani, de Hunnorum Rege : καὶ ἐγένετο Χριστιανὸς, καὶ ἐφωτίσθη, καὶ ἐδέξατο αὐτὸν ὁ Βασιλεύς. Eod. anno : ὁ δὲ βασιλεὺς βαπτίσας αὐτὸν ἐν τοῖς Θεοφανίοις, ἐδέξατο αὐτὸν ἐκ τοῦ βαπτίσματος. Ita an. 12. & an. 2. Leonis Chazari. Leo Grammaticus, pag. 483. ἐβαπτίσθη δὲ τὰ ἅγια φῶτα ὑπὸ Νικολάου Πατριάρχου ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, δεξαμένων αὐτὸν Ἀλεξάνδρου βασιλέως, καὶ Σαμωνᾶ Πατρικίου. Scholion in Epitome Canon. ἀνέκδοτον φησὶ μοναχὸν δέχεσθαι παιδία ἀπὸ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, &c.

ΔΗΓΜΑ, *Panis buccea*, Tzetzes ad illud Heſiodi, τετράτρυφον ὀκτάβλωμον. Ὀκτάβλωμον, ὀκτὼ δήγματα ἔχοντα.

ΔΗΛΑΤΙΏΝ, *Dilatio*, in Baſilic. lib. 7. tit. 34. §. 6. ἐξαιτεῖται τὴν λεγομένην διαπόντιον δηλατίωνα.

ΔΗΛΆΤΩΡ, *Delator*, *Accuſator*. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. Gloſſæ Baſilic. Suidas, & Heſychius : Δηλάτωρ, ὁ κατήγορος. Cedrenus in Julio: δηλάτορας τοὺς διαβόλους καὶ συκοφάντας καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Ulpianus in Demoſth. Orat. in Timocrat. τὴν προσαγγελίαν, δηλάτωρα interpretatur. Theodoritus Epiſt. 43. καὶ δηλάτωρος ἔργον δεξάμενος. Auctor incertus poſt Theophanem, pag. 442. κατασκόπους καὶ δηλάτωρας ἀνθρώπους ἀσεβεῖς, &c. Utitur præterea Balſamon ad Nomocan. Photij tit. 2. cap. 1.

Δηλάτωρ, *Explorator*. Martyrium S. Anaſtaſij Perſæ MS. δηλάτωρ οὗτός ἐστιν, ἔφησαν. Infrà : καὶ πικρὸν ἐμβλέψας, οὐ δηλάτωρ ἐγώγε, εἶπε, λῆρος καὶ φλυαρία, &c. Gregorius in Vita S. Baſilij Junioris, num. 3. καλῶς ἄρα λέγουσι περὶ σοῦ, ὅτι δηλάτωρ εἶ, καὶ ἦλθες κατασχάζειν τὸ τῶν Ῥωμαίων πολίτευμα. Idem num. 16. ἄγε μοι, δηλάτορι, τίς σε πονηρὸς δαίμων ἐπὶ τοσοῦτον ἤλασε θράσος.

Δηλατορεύειν, *Deferre*, *Accuſare*. Palladius in Vita S. Joannis Chryſoſt. pag. 163. & ex eo Georgius Alexandrinus : ἔτυχεν δὲ κατά τινα φθόνον σατανικὸν δηλατορευθῆναι ταύτης τὴν ἄκρον χήρειαν εἰς τὰς ἀκοὰς Θεοδοσίου βασιλέως, &c. Hegeſippus apud Euſebium lib. 3. Hiſt. Eccl. cap. 20. ἔτι δὲ περιῆσαν οἱ ἀπὸ γένους τοῦ κυρίου υἱωνοὶ Ἰούδα, τοῦ κατὰ σάρκα λεγομένου αὐτοῦ ἀδελφοῦ, οὓς ἐδηλατόρευσαν, ὡς ἐκ γένους ὄντας Δαβίδ. Auctor incertus poſt Theophanem, pag. 442. τοὺς μὲν ἐφόνευσαν

την ἀπὸ δαρμῶ, καθαιρέσας τὰς δηλάτορας, ἀνθρώπους ἀσεβεῖς, &c. Gloſſæ Baſilic. οἱ δοῦλοι δηλατορεύοντες τοὺς δεσπότας οὐκ ἀκούονται, ἀλλὰ τιμωροῦνται.

Δηλατόρευσις, *Accuſatio*, *Delatio*. Leontius Preſbyter Conſtantinopolit. Orat. in Mediam Pentecoſten, pag. 729. τί τὰ χείλη πρὸς συκοφαντίαν κινεῖς; τί τὴν γλῶσσαν πρὸς δηλατόρευσιν ὀξύνεις.

Δηλατωρίαι, *Delatoria*, *Delatura*, *Accuſationes*. Gloſſæ MSS. Gloſſæ Baſilic. & Suidas: δηλατωρίαι, αἱ τῆς καθαιρέσεως τῆς δημοσίου φόρου ἀποδείξεις, παρὰ Ῥωμαίοις, αἱ εἰσαγγελίαι. Idem Suidas: εἰσαγγελία, δηλατορία. Anonymus apud eundem, Ἀναστάσιος ὁ Βασιλεὺς Ῥωμαίων τὸ τῆς δηλατωρίας πάθος τιμωρεῖται πρὸ τῶν ἄλλων ἔργων. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Delatura*.

ΔΗΛΙΚΙΑ, *Deliciæ*, *Delicioſus*, *Familiaris*, *qui in deliciis Domini eſt*. Plutarchus in Antonio: ὁ δὲ Σάρμεντος ἦν τῶν Καίσαρος παιγνίων παιδάριον, ἃ δηλίκια Ῥωμαῖοι καλοῦσιν. Dorotheus Doctr. 18. ἦν δὲ αὐτὸς δηλίκιν τινὸς στρατιώτου, διάγων ἐν πολλῇ τρυφῇ. ἀεὶ γὰρ ἐν πολλῇ βλακείᾳ εἰσὶ τὰ δηλίκια τῶν τοιούτων. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Delicatus*.

ΔΗΜΕΥΕΣΘΑΙ, *Proſcribi*, in Baſilic. lib. 7. tit. 18. cap. 20. Item *Publicari*, *Confiſcari*, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 2. §. 36. 56. & alibi.

ΔΗΜΟΙ, *Factiones Agitatorum*, quæ primò quatuor fuere, *Veneta*, *Praſina*, *Albata*, & *Ruſſata*. Deinde ad duas redactæ, *Venetam & Praſinam*, τῶν δήμων ἐκ παλαιοῦ ἐς μοίρας δύο διῃρημένων, ut eſt apud Procopium in Hiſt. arcanâ, pag. 30. 1. Edit. Chronicon. Alexandrin. an. 7. Anaſtaſij: ἱππικοῦ ἀγομένου, — ἐγένετο ἀταξία μεγάλη, καὶ κατῆλθον οἱ δῆμοι κατὰ τῶν ἐξκουβιτόρων. Idem an. 5. Juſtiniani. ἀπελθόντα τὰ μέρη ἐν τῷ ἱππικῷ, ἔκραξαν οἱ δῆμοι τῶν Πρασίνων, &c. Theophanes an. 18. Mauricij: οἱ δὲ δῆμοι τὴν πόλιν ἐφύλαττον. an. 20. ὁ δῆμος τῶν Πρασίνων ἔκραξεν, &c. Occurrit apud alios non ſemel.

Δήμαρχος, *Factionum Princeps*. Theophylactus Simocatta lib. 8. cap. 7. τοὺς δημάρχους αὐτοκράτωρ ἀνακαλεσάμενος εἰς τὰ βασίλεια, ὡς διοικητὰς τῶν δήμων ἔνθεν τὸ πλῆθος ἀποκαλεῖν. Theophanes an. 20. Mauricij: ὁ δὲ Ἀλέξανδρος Κοσμᾶ τῷ τῶν Βενέτων δημάρχῳ χεῖρας ἐπιβαλών, ὕβρεις τε καὶ ὕβρεσιν. Ibid. Σέργιος δήμαρχος τῶν Πρασίνων μέρους. Idem an. 4. Phocæ: ὁ δὲ Γερμανὸς τῷ δημάρχῳ τῶν Πρασίνων τάλαντον χρυσίου ἀπέστειλεν, &c. & an. 5. οἱ δήμαρχοι τῶν δύο μερῶν. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 466. καὶ οἱ Δήμαρχοι ἅμα τοῖς δήμοις. Adde Continuat. Theophanis lib. 3. num. 43. Codinum de Offic. cap. 6. num. 27. &c.

Δῆμοι, Gradus Hippodromi in quibus ſedere conſueverant δῆμοι ſeu *Factiones*. Theophanes an. 27. Copronymi: καὶ ἐξελάσαντες διὰ τῆς Δαφνης εἰς τὸ ἱππόδρομον, — ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ ἐν τοῖς δήμοις, κατῆλθον, καὶ ἐνέπτυσαν καὶ κόνιν ἀνέρριπτον ἐπ' αὐτόν. Ubi Miſcella, *cúmque veniſſet ad vulgus*. Infrà: καὶ καθίσαντες αὐτὸν ἀπέναντι τῶν δήμων, &c. Leo Grammaticus in Porphyrog. pag. 507. οἱ λεγόμενοι ἐν τῷ ἱππικῷ δῆμοι κατέναντι, οἱ ἀπ' ἐναντίας τοῦ βασιλικοῦ θρόνου ἐτύγχανον. Scylitzes in cod. Auguſto, pag. 631. ἐγένετο δὲ καὶ βίαιος ἄνεμος μηνὶ Δεκεμβρίῳ, καὶ καταπεσόντες οἱ λεγόμενοι δῆμοι συνέτριψαν τὰ κάτωθεν αὐτῶν βάθρα καὶ τὰ στῆθα.

Δημότης, Δημώτης, *Factioſus*, *qui ex factione aliqua eſt*. Theophanes an. 5. Juſtiniani, pag. 156. ubi de ſeditione Victoriatorum: κρατήσας ὁ Ὕπαρχος τρεῖς δημότας τῶν ἀτακτούντων, ἐφώρκισεν αὐτούς. Infrà: ἀπέθανον δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ χιλιάδες λ. ἀνδρῶν, καὶ οὐκ ἔτι ἐφαίνετο δημότης παντελῶς. Nicephorus Conſtantinopolit. in Brev. καὶ τοῖς ἐκ τῶν λεγομένων χρωμάτων δημώτας, &c.

Δημοθετεῖν, *Ex Factionibus* vel *Factioſis exercitum conſcribere*. Theophanes an. 32. Juſtiniani: καὶ πάντες ἔφυγον ἐν τῇ πόλει μετὰ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν· τοῦτο δὲ γνοὺς ὁ βασιλεὺς ἐδημότευσε πολλούς, καὶ ἔπεμψεν εἰς μακρὸν τάχος.

Δημογερεύειν, apud Nicetam Græcobarb. ubi Cod. al. habet διαστασιάζειν. Gloſſæ vet. δημηγέρτης, *Seditionarius*.

Δημοκρατεῖν, dicitur Circenſis Factio quæ in ſeditionibus prævalet. Theophanes an. 2. Juſtini Thracis: τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐδημοκράτησεν τὸ Βενετὸν μέρος ἐν πάσαις πόλεσι ταραχὰς ἐγείροντες.

Δημοκρατία. Idem Theophanes an. 4. Juſtiniani: ubi de Cometa: καὶ ἐγένοντο κοσμικαὶ δημοκρατίαι, καὶ φόνοι. Ubi Miſcella, *ubique obtinentes factiones*.

ΔΗΜΟΠΟΛΕΜΟΣ, *Prælium apertum*, Latinis Scriptoribus ſequioris ætatis, *Bellum publicum*, uti pluribus in ea voce docuimus in Gloſſ. med. Lat. Mauricius lib. 7. Strateg. cap. 4. σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ δημοπόλεμοι πρὸς τὰ φανερὰ καὶ τακτικὰ ἁρμόζουσι, καὶ πρὸς τὰ θρασέα ἔθνη ἀσφαλεῖς εἰσί. cap. verò 51. 11. 13. ejuſdem libri δημόσιος πόλεμος dicitur.

ΔΗΜΟΣΙΑΡΙΟΣ, *Municeps*. Conſtantinus in Tacticis, pag. 22. ἐὰν ζημιώσῃ τις στρατιώτην, ἢ δημοσιάριον, ἵνα ἀναστρέψῃ αὐτὸ εἰς τὸ διπλοῦν. Vide in Gloſſ. med. Lat. in *Dimoſſarium*.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ, *Balneum Publicum*. Socrates lib. 2. cap. 16. ubi de Zeuxippo Conſtantinopol. καὶ γὰρ πολλοὶ συνηλαθέντες ἐκ φήμης ἀπόστολοι, περὶ τὸ δημόσιον. Infrà: ἐκ τοῦ δημοσίου ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν ἐπανῄει. Et lib. 7. cap. 39. τὸ δημόσιον, ᾧ ἐπώνυμόν ἐστιν Ἀχιλλεύς. Chronicon Alexandr. an. 3. Hadriani: καὶ καθελὼν τὸν ναὸν τῶν Ἰουδαίων τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, ἔκτισε τὰ δύο δημόσια, καὶ θέατρον, &c. an. 25. Conſtantini: τὸ δημόσιον λουτρὸν Ζεύξιππον. an. 7. Conſtantij: Κωνσταντιανὰ δημόσιον ἐν ΚΠ.—ἤρξαντο κτίζεσθαι. an. 1. Valentiniani: καὶ κτίζει δύο δημόσια ἐν ΚΠ. πρὸς τὰ αὐτῶν ὀνόματα Ἀναστασιανὰς καὶ Καρωσιανάς. Ita an. 19. 25. 35. Theodoſij, & an. 7. Anaſtaſij. Δημόσιον λουτρόν, ferè ſemper apud Theophanem, pag. 129. 150. 206. 211. 212. 220. Extat in Anthologia lib. 4. pag. 354. Edit. Henr. Stephani, Leontij Scholaſtici Epigramma εἰς ἕτερον (βαλανεῖον) παρακείμενον τῷ δημοσίῳ ἐν Βυζαντίῳ, Zeuxippo ſcilicet.

ΔΗΜΟΣΙΟΣ, Δημόσιον, *Fiſcus publicus*. Gloſſæ Baſilic. φίσκος, δημόσιος. φίσκος, δημόσιον ταμεῖον. lib. 22. Baſilic. tit. 1. cap. 31. οὐκ ἀπὸ ἰδιωτῶν, ἢ ἐνδίκων, ἀλλ' ἐκ τῶν αὐθεντικῶν ὁ δημόσιος ἐνάγει. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 27. καὶ ἐτέλουν κατ' ἔτος τῷ βασιλεῖ τὰ νενομισμένα τῷ δημοσίῳ. Infrà: καὶ ἐξοδίασεν ὁ Πατρίκιος Ναρσῆς εἰς τὸν στρατὸν τὰ εἰσκομιζόμενα πάντα τῷ δημοσίῳ. Anna Comnena lib. 6. Alexiad. pag. 157. καὶ παραχρῆμα τῷ μὲν Σικρίτῃ τῷ ἀλιτηρίῳ χρυσίου ποσότητα ἱκανὴν ἐλογίσατο κατ' ἔτος εἰσκομιζομένην τοῖς τοῦ δημοσίου φροντισταῖς. Vide Nomocanonem Cotelerianum, num. 357. & Gloſſ. med. Lat. in *Publicum*.

Δημόσια, *Tributa publica*, *Fiſcalia*, ſeu *quæ in Fiſcum publicum inferuntur*. Juſtinianus in Nov. 8. init. καὶ μηδὲ τὰ συνήθη καὶ νενομισμένα τῶν δημοσίων καὶ τῆς ἀληθείας εἰσιδεῖν φέρειν κατὰ τὴν δημοσίων ἀποτροφὴν δυνάσθαι χωρὶς μεγάλης ἀνάγκης τιθέναι. Ita cap. 8. 10. 12. & alibi paſſim in aliis Novell. & apud IC. Gr. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ, cap. 73. κελεύσαι χίλια νομίσματα ὑπὲρ οἰκοδομῆς κάστρου τῷ Ἀββᾷ Σάβᾳ δοθῆναι ἐκ τῶν Παλαιστίνης δημοσίων. Mox: ἐκ τοῦ δημοσίου λόγου.

Δημοσιώνης, τελώνης, *Publicanus*, in Gloſſ. Latin. Græc.

Δημοσιονεῖν, *Publicas rationes tractare*, in Baſil.

lib. 56

lib.56.tit.8.c.4. Δημοσιεύων, *Procurator fiſci, qui fiſcalibus praeeſt functionibus*, apud Harmen. lib.2.tit.3.§.13.

Δημόσια κινεῖν, *Publicam accuſationem inſtituere*, apud eundem Harmenopul. lib.1. tit.2. §. 42. Δημόσιαι ἀγωγαὶ, *Populares actiones*, in Baſilic. to.1.p.420.

ΔΗΜΟ'ΤΑΙ, *Factiones Circenſium*. Nicephorus Conſtantinopol. in Brev. καὶ τοῖς ἐν τῷ λεγομένων χρωμάτων δημόταις, &c. Vide Δῆμοι.

ΔΗΝΑΔΗΊΠΤΑ, Δηναδίπτα. Gloſſæ MSS. Colberteæ: δηναδίπτα, κατὰ Ῥωμαίους, δωρεὰ βασιλική. Suidas habet δηναδίπτρα, κατὰ Ῥωμαίους, δωρεὰ βασιλικὴ τοῖς στρατιώταις διδομένη. Ita etiam legit Phavorinus. Hîc hærent viri docti.

ΔΗΝΑ'ΡΙΟΝ, Δηνάριον, *Denarius, Moneta*. Gloſſæ Græco-Lat. Δηνάριον, *Sextertium*. Δηνάριον λεπτὸν, *Aſſarium*. Lexicon MS. Cyrilli: δηνάριον, νόμισμα. Addit Heſychius, ἢ εἶδος ἀργυρίου. Gloſſæ Baſilic. ταλάρια, δηνάρια. Inſcriptio Thyatirenſis apud Virum Eruditum J. Sponium tom.3. Itiner. pag.120. ΜΗΔΕΝΟΣ ΕΧΟΝΤΟΣ ΕΤΕΡΟΥ ΕΞΟΥΣΙΑΝ ΘΕΙΝΑΙ ΤΙΝΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΟΡΟΝ ΤΑΥΤΗΝ ΟΣ Δ ΑΝ ΤΟΛΜΗΣΗ Η ΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑ ΤΑΥΤΑ ΔΩΣΕΙ ΕΙΣ ΜΕΝ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΤΗΝ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΔΗΝΑΡΙΑ ΧΙΛΙΑ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΑ. &c. Joannes Chronographus in Cod. Reg. MS. 1027. λιμὸς κατεῖχε τὴν Ῥώμην ἰσχυρὸς, ὥστε πολλῶν δηναρίων τὸ μόδιον τοῦ σίτου πραθῆναι. Martyrium S. Arethæ & Socior. MS. ὑποσχόμενος ὅλην δηναρίων τρισχιλίων δόσιν. Alexius Comnenus in verſib. Politic. ad Spaneam:

> Καλὸν εἶναι ἔσαι, τέκνον μου, κ' αὐτὸ να τὸ ξεδιάζῃς
> Τὸ πράγμα, τὰ δηνάριά σου, &c.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ μιὰ κασίλα τζικαλὴ νὰ βάνει τὰ δηνάρια.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Δηνάρια εἶχε πολλὰ, δῶτε τοῦ ταβερνάρη.

Alibi:

> Ὅτι ποταπὸς μὲ εὕρης εἶδες διὰ δηνάρια.

Utuntur non ſemel Scriptores, Hegeſippus, Epiphanius, &c.

ΔΗΠΟΤΑ'ΤΟΣ. Vide in Δεσπότατος.

ΔΗΤΕΥΈΙΝ, *Ditare*. Gloſſæ Baſilic. ἰσχύειν, πλουτεῖν, αὐξάνει πλοῦτον.

ΔΗΡΙΓΕΥΈΙΝ, non tam *Comitari*, quàm *Anteire* ac *Precedere*, in pompis ſolemnibus, προοδοποιεῖσθαι, προπορεύεσθαι, προπομπεύεσθαι. Ea enim vis eſt vocis ὁδηγεῖν, quæ idem valet quod δηριγεύειν, tametſi Latinam *Dirigere* vix hoc ſignificatu reperias. Gloſſæ MSS. Suidas & Phavorinus: δηριγευόμενος, ὁδηγούμενος, ἔστι δὲ ἡ λέξις Ῥωμαϊκή. Chronicon Alexandrin. an.25. Conſtantini: κελεύσας κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν τὸ γενέθλιακὸν ἱππικὸν εἰσιέναι τὴν αὐτὴν τῇ ξοάνῳ στήλην δηριγευομένην ὑπὸ τῶν στρατευμάτων μετὰ χλαμυδίων καὶ καμπαγίων, &c. Ex his evaneſcit Meurſij emendatio.

ΔΗΞΈΡΤΩΡ. Vide in Δεσέρτωρ.

ΔΗΦΕΝΔΕΥΈΙΝ, Δεφένσωρ. Vide Δεφενδεύειν & Δεφένσωρ.

ΔΙΑ'ΒΑ, *Via, Tranſitus*, διάβασις. Gloſſæ Græcobarb. Ἄπορος, ὅπου δὲν ἔχει στράταν ἤγουν δρόμον, μηδὲ μονοπάτιον, μηδὲ διάβαν.

Διάβαλα, *quævis Via, Tranſitus*. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Ὅπου ἐξεύρασι τοὺς τόπους καὶ διάβαλα τινα.

Item *Viæ mœnium*, apud Harmenopulum lib.2.tit.4. §.59. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Ambulatorium*.

ΔΙΑΒΑΤΙΚΌΝ, *Tributum pro mercium tranſitu penſitari ſolitum*, in Diplomate Andronici Junioris pro Monembaſiotis, apud Phranzem lib.3.c.24. ἀπό τε τοῦ ἀπαιτήσεως τοῦ κομερκίου, τοῦ διαβατικοῦ, καὶ τοῦ περατικοῦ. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. c.297. τὸ λέγει τὸ Εγκλημα —τὸ δίκαιον νὰ δώσῃ διαβατικὸν κατὰ καμηλοζόμον, &c.

Διαβατικὸν, *Tranſitus ſeu via de æde in aliam*: noſtris, *Galerie*. Gloſſæ Baſilic. Βαστέρνιον, παροδικὸν, ἤτοι διαβατικὸν, ὃ λέγεται πάροδος. Anonymus de Templo S. Sophiæ: τότε γὰρ καὶ τὰ διαβατικὰ ἀπὸ τοῦ παλατίου μέχρι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἔκτισεν, ἵνα διέρχηται ὁσάκις ἂν θέλῃ, καὶ μὴ ὁρᾶσθαι παρά τινος. Vide Βαστέρνιον.

Διαβάτης, *Peregrinus*, παρεπίδημος, ὁδοιπόρος.

ΔΙΑΒΆΖΕΙΝ, *Dictare, Legere, Recitare*, ὑπαγορεύειν, λέγειν, ἀποστοματίζειν, ἀναγινώσκειν. Chron. MS. Manuëlis Malaxi, p.454. ἐδιάβαζε αὐτὸ πυλαχρία ἀνάδιζεν αὐτὸ πάντοτε νὰ μὴν τὸ ὑπογράψῃ, χωρὶς νὰ διαβάζῃ τὸ γράμμα. Infrà: καὶ τότε τὸ ἔδωκε τὸ γράμμα, καὶ τὸ διάβασεν.

Διαβαστὴς, *Lector*, dictus recentioribus Græcis, qui ſcilicet Patrum Homilias, Sanctorum Vitas, & devota quæque opera in Eccleſia legit. Ita Goarus ad Euchologium, pag.239.

Διαβαστήρι, *Lectorium, Pluteus*, ἀναλογεῖον.

ΔΙΆΒΑΤΡΟΙ, *Stationarij ex Cohortalibus*. Cohortales autem Officiales Præſidū, vel Conſularium, vel Correctorū. Ita Cujacius ad l.1. Cod. de Cohortal. l.12.

ΔΙΑ'ΒΙΝ, pro διὰ ἴων, *per violas*, apud Myrepſum de Antidot. cap.37. & de Paſtillis, cap.48.

ΔΙΑΒΟΥΛΟΝ & Διαβούλιον, apud Heſychium διαλογισμὸς exponitur. Nicetas: οὕτω τὰ τῶν Λατίνων διαπεπλέκασι διαβούλια, *Conſilia*.

ΔΙΑΓΕ'ΛΑΣΤΟΣ. Codinus de Offic. cap.4. num.13. ἔχει δὲ καὶ τὸ τοιοῦτο σκαράνικον τοῦ Βασιλέως εἰκονικῶς, ἔμπροσθεν μὲν ἱστάμενον ὑπὸ ὑελίου διαγελάστου, ὄπισθεν δὲ καθήμενον ἐπὶ θρόνου, & n.20. τὸ δὲ σκαράνικον — ἔχον ἔμπροσθεν τι καὶ ὄπισθεν τὴν τοῦ βασιλέως εἰκόνα διαγέλαστον. Ubi Gretzerus, *ſub vitri ſpecie pellucidi, & utrimque tralucentis*, Goarus verò, *liquato ad pigmentum metallo pictam imaginem*, interpretantur. Neuter, ni ipſe fallor, bene: intelligit enim imaginem Imperatoris ſtantis depictam, ac vitro pellucido tectam.

ΔΙΑΓΝΏΜΩΝ, *Cognitor, Diſceptator, Arbiter*, in Gloſſ. Gr. Lat. Ita uſurpant Baſilica to.2. pag.14. Harmenopulus lib.1. tit.4. §. 57. & alij.

ΔΙΑΓΟΥΜΊΖΕΙΝ, *Prædari, Vaſtare, Rapere*, Πορθεῖν. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Πορθουμένους, Διαγουμισμένους. Manuël Malaxus in Chron. MS. p.718. τὸ δὲ Τούρκοι ὁ φουσάτα διαγουμίσασιν εἰς τὸ Μωρέαν ἵνα κάμουν ὅπου τὸ λέγουν Ταυρομέτιον. Anonymus de Nuptiis lib.2.

> Ἐκ τὰς ναῦς ἐξέβηκε, καὶ βλέπει τὸν λαόν του,
> Τὸ πῶς διαγούμιζαν τὴν πόλιν γὰρ ἐκείνην.

Διάγουμα, *Præda, Direptio*. Joannes Cananus de Bello Conſtantinopolit. p.191. ὡς γὰρ ἐξεχύθη ὁ φήμη εἰς τὰ ἔθνη τῶν Μουσουλμάνων πῶς ὑποτασσόμενη ἡ πόλις εἰς διαγουμόν, καὶ αἰχμαλωσίαν, &c. Paulò ſuprà ſcriptum, εἰς διαγουμόν.

ΔΙΑΓΡΑΦΗ, *Deſcriptio, Indictio*, in Nov. Juſtiniani n.119. in Nov. Juſtini de ſacris domibus cap.6. lib.54. Baſilic. tit.7. &c. Διαγραφάριος, *Publicanus*, ὁ ἀπαιτῶν δημόσια, apud Heſychium. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Diagraphum*, & in *Deſcriptor*.

ΔΙΆΔΕΣΜΑ, *Malva*, Zoroaſtri, apud Interpol. Dioſcor. cap.332.

ΔΙΑ'ΔΗΜΑ, ſequioribus ſæculis aliud fuit à faſcia illa regali, quâ caput cingebant Imperatores. Codinus de Offic. cap.6. num. 34. ubi de veſtibus Imperatoris: ὃ δὲ νῦν καλεῖται διάδημα, ἐλέγετο πάλαι ζώνη στρατιωτικὴ, δηλοῦσα τιμήν. ὅθεν καὶ οἱ τύραννοι πρῶτον ἀφῄρουν τὴν ζώνης, τοὺς τῶν Μαρτύρων ἐπίμως τῇ Χριστοῦ ὁμολογίας, ἔπειτα παρεδίδουν τούτους βασανισταῖς, & num. 37. ex Cod. Reg. καὶ τὸ μετὰ σαγίον ὁ Βασιλεὺς φέρων, διὰ αὐτοῦ δεικνύων τὴν εἰς Χριστὸν αὐτοῦ πίστιν διὰ τοῦ σύμβολος τὴν τιμὴν διὰ τῆς ζώνης, ἢ νῦν, ὡς εἴρηται, καλεῖται διάδημα, τὸ στρατιώτην εἶναι αὐτὸν, &c. Adde cap.17. num.14. Eſt igitur *Diadema*, faſcia illa latior, qua Imperatoris pectus

cingitur

cingitur in imaginibus à nobis delineatis in Familiis Auguſtis Byzantinis, pag. 233. 242. & quam primitus Λῶρον appellatam diximus.

ΔΙΑΔΙΚΟΣ, Διαδικαζόμενος, *Litigator*, *Adverſarius*, in Baſilic. Διαδικασία, *Iurgium*, *Diſceptatio*, in Gloſſ.

ΔΙΑΔΟΣΙΣ. Chronicon Alexandrinum an. 14. Heraclij: μετὰ τὸ ἐκ τῆς παρατραπεζίου καὶ τὴν διάδοσιν ἀποτεθῆναι πάντα (τὰ ἱερὰ σκεύη) εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ ψαλθῆναι τὸν τελευταῖον στίχον τοῦ κοινωνικοῦ, &c.

ΔΙΑΔΟΤΑΙ, *Diviſores*, *Diribitores*. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Diadota*.

ΔΙΑΖΥΓΙΟΝ, Διάζευξις γάμου, *Repudium*. Vide Διαίσιον.

ΔΙΑΘΕΣΙΣ, *Caritas*, *dilectio*, titulus compellatorius. Vide Henr. Stephanum ad Euſeb. lib. 3. de Vita Conſtant. cap. 20.

ΔΙΑΘΗΚΗ ἄγραφος, *Nuncupatio*. Διαθηκογράφος, *Teſtamentarius*, in Gloſſis Gr. Lat.

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ φαμιλίας, & Ἀγωγὴ ἡ διαιροῦσα τὴν κλῆρον τῇ φαμιλίᾳ, *Iudicium familiæ Erciſcundæ*, Διαίρεσις τῶν ἐπικοίνων, *Communi dividundo*, Διαιρέσεως τῶν ἐπικοίνων δικαστήριον, ἀγωγὴ, *Communi dividundo judicium*, vel *actio*, τὸ διαιρεῖν τὰ ἐπίκοινα δικαστήριον, &c. Vide Baſilic. tom. 1. pag. 421. tom. 2. pag. 46. 48. 50. 63. &c. Gloſſæ Lat. Gr. *Erciſcunda*, Διαιρέσεως. Gloſſæ Gr. Lat. Διαιρετέας οὐσίας, *Familia Herciſcundæ*. Διαίρεσις ὑπαρχόντων, *Hercicitus*. Malim *Herciſcitus*. Perperam alij emendant *hercitus*, *citus*.

ΔΙΑΙΣΙΟΝ, *Divortium*. Διαίσιον καὶ Διαζύγιον διαφέρει· Διαίσιον μὲν μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γαμετῆς γίνεσθαι λέγεται· Διαζύγιον δὲ καὶ μονοστὶ πέμπεσθαι δοκεῖ, ὅπερ καὶ εἰς πρόσωπον τῆς γαμετῆς ἐκ αὐθὲς πίπτει. Ita Gloſſæ Baſilic. Gloſſæ Græco-Lat. Διαίσις, *Divortium*, *Diſcidium*, *Repudium*. Δίαισιν γάμου ποιοῦμαι, *Repudio*.

Διίσιον, habet eâdem notione Photius in Nomocan. & ibi Balſamon tit. 13. cap. 30. pag. 159. 1. Edit. ἐὰν ὁ εἷς τῶν συνοικούντων μανῇ, αὐτὸς μὲν οὐ δύναται στέλλειν διίσιον. Heſychius: Δίισιον. διαχωρισμός.

ΔΙΑΙΤΑΡΙΟΣ, *Atrienſis*, in Gloſſ. Lat. Græc. Διαιτάρχης. Vita MS. S. Sebaſtiani: πορευθεῖσα ἡ τοῦ διαιταρίου σύζυγος ἐπὶ τὸ πεδίον, &c. Theophanes an. 8. Anaſtaſij: Εὐτυχιανὸς δέ τις πρῶτος τῶν Διαιταρίων, &c. & pag. 268. ἐκράτησαν δὲ καὶ ἐκ τῶν Διαιταρίων τοῦ Παλατίου πολλοί. Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 46. τοῖς ἐν τῷ παλατίῳ κατὰ τὸ ἡλιακὸν τοῦ Φάρου διαιταρίοις ἀφωρισμένοις, &c. Menologium 30. Julij: ὑπὸ τῶν διαιταρίων τοῦ μεγάλου Παλατίου ἀποκομίζεται. Adde Sozomenum, lib. 7. cap. 19. & Continuatorem Theophanis lib. 4. num. 35. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Dietarius*, & in *Zetarius*.

ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ, *Iudex Pedaneus*, *Arbiter*, in Nov. 82. Juſt. cap. 3. 5. &c. Θετοὶ διαιτηταὶ, *dati à Principe arbitri*, in Baſilic. lib. 9. Gloſſæ Gr. Lat. Διαιτητὴς, *Diſceptator*, *Arbiter*, *Interventor*. Διαίτητον, ἡ ἀπόφασις, *Arbitratum*. Gloſſæ Lat. Gr. *Arbiter*, Μεσίτης, Διαιτητής.

ΔΙΑΚΑΤΟΧΗ, *Bonorum poſſeſſio*. Gloſſæ Baſilic. διακατοχὴ, λέγεται ἡ κληρονομία. Gloſſæ Gr. Lat. διακατέχω, *Obtineo*, *Poſſideo*, *Retineo*, *Detineo*. Διακατοχὴ, *Poſſeſſio*. Διακάτοχος, *Poſſeſſor*, *Detentator*, *Retentator*.

ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΣ ἑβδομὰς, & Ἑβδομὰς Διακαινησίμου, *Septimana renovationis*, ea ſcilicet quæ diem Paſchatis ſubſequitur: nam Græci recentiores διακαινήσιμον, pro διακαίνησις, uſurpare ſolent. Sic autem appellatur, quòd renovetur genus humanum per Chriſti reſurrectionem. Maximus Margunius: Διακαινίσιμος, σημαίνεται παρ' ἡμῖν διὰ τούτου τοῦ ὀνόματος ὅλη ἡ πρώτη ἑβδομὰς τῆς Ἀναστασίμου τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἑορτῆς. Pachymeres lib. 7. cap. 17. τῇ γὰρ δευτέρᾳ ἑβδομάδι μετὰ τὴν Ἀναστάσιμον, ἣν δὴ καὶ Διακαινήσιμον λέγουσιν, &c. Alexander Monachus de Invent. Sanct. Crucis, pag. 1125. ubi de Conſtantino M. πρῶτον νόμον ἔγραψε, ἀπράκτους εἶναι τήν τε τοῦ σωτηρίου πάθους ἑβδομάδα, καὶ τὴν τῆς Διακαινησίμου. Nomicæ Conſtitutiones de Jejunio, poſt Typicum, pag. 131. ἡ μὲν Διακαινησίμου πᾶσα, ὡς μία ἡμέρα λογίζεται, ἅτε ὡς αὐτὴ μεγάλη κυριακή· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἑωθινὰ ἀναστάσιμα εὐαγγέλια ἐν ταύτῃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀναγινώσκονται. S. Nicephori Homologetæ Canones: οὐ δεῖ ἐργάζεσθαι τὴν ἑβδομάδα τῆς Διακαινησίμου, οὐδὲ ἐν σαββάτῳ τῆς Ἀπολυσίμου ψάλλειν τὸν Ἄμωμον, οὐδὲ τὰς πέμπτας φυλάττειν. Canon Pœnitentialis MS. S. Joannis Chryſoſtomi nomen præferens: εἴ τις λαμπροφόρου Ἀναστάσεως ἑβδομάδα, ἤγουν τὴν διακαινίσιμον σμικρύνει μίαν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, καὶ οὐ μίαν ὅλην τὴν ἑβδομάδα ἡμέραν ἑορτάζειν θεϊκῶς καὶ οὐ πανηγυρικῶς, ἢ ἐργάζηται καμάτῳ, ἔχει τὴν μερίδα μετὰ προδότου Ἰούδα, &c. Balſamon in Reſponſo 51. κατὰ δὲ τὴν ἑβδομάδα τῆς Διακαινησίμου ἀκινδύνως, κρεωφαγήσομεν κατὰ τὴν αὐτῆς τετράδα καὶ παρασκευήν. Vide Germanum Patr. Conſtantinopol. in Myſtagogia, pag. 149. Ducam Hiſt. cap. 37. pag. 147. & alios Scriptores laudatos à Meurſio, Gretzero ad lib. de Cruce, pag. 2707. 2708. & ad Codin. de Offic. cap. 14. num. 19. Goarum ad eundem Codin. Allatium de Hebdom. Græcor. num. 23. Morinum de Ordinat. pag. 245. Gaſparum Suicerum, & al.

Ἀνακαινήσιμοι ἡμέραι, apud Chriſtophorum Angelum de hodierno Græcorum ſtatu, cap. 18. eâdem notione. Vide Κυριακὴ νέα, & Καινή.

ΔΙΑΚΑΚΙΟΥ, vernaculâ Græcorum linguâ Lectores, quaſi *Diaconulos* appellari, obſervat Goarus ad EuchＯlog. pag 239.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ, *Licitatio*. Διακηρυκτικὸς, *Licitator*, in Gloſſis Gr. Lat.

ΔΙΑΚΙΝΕΙΝ, *Proficiſci*, quomodo Latini *Movere* interdum dicunt. Apophthegmata Patrum in Antonio, num. 34. ὁ δὲ εἶπε, Γενώμεθα ὥραν ἑπτὰ, καὶ ἐξέλθωμεν, καὶ διακινήσωμεν τὴν ἔρημον. & in Joanne Curto, num. 40. οὗτοι οἱ μοναχοὶ ἀεὶ διακινοῦσι περὶ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, καὶ εὑρίσκουσι μαργαρίτας.

ΔΙΑΚΙΤΡΙΟΝ, *Cortex citri melle conditus*. Simeon Sethi de Cibor. facult. τὸ δὲ σὺν μέλιτι καὶ ἀρτύματος σκευαζόμενον, διακιτρίον ὀνομαζόμενον, θερμαίνει τὴν γαστέρα. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Diacitrinus*.

ΔΙΑΚΛΥΕΙΝ, pro διακλύζειν, *Os colluere*, *diluere*, maximè uſurpatur de aquæ potu, quo interdum reficiuntur Monachi. Typicum Sanct. Sabæ cap. 19. εἰ δὲ οὐκ ἔστι νηστεία, πρωῒ μὲν λειτουργοῦμεν ὡς καθ' ἑκάστην, καὶ διακλυόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Eadem habet Marcus Hieromon. de Dubiis Typicis cap. 11. Idem Typicum, cap. 41. διακλυόμεθα δὲ οἱ μεταλαμβάνοντες ὕδωρ, ὡς ἐν τῇ τετάρτῃ, ποιοῦντες οὕτως καθ' ὅλην τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστὴν ἐν τοῖς προηγιασμένοις. Triodium Feriâ 2. primæ Heb. jejun. μεταδίδοται ἡμῖν τὸ κατακλαστὸν καὶ ἀπόλυσις· οἱ δὲ μεταλαμβάνοντες διακλύονται ὕδατος. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης. ἐν δὲ τῷ ἁγίῳ σαββάτῳ ἀπίστω πᾶσα μέριμνα περισπασμὸν ἐμποιοῦσα, μόνος δὲ διακλυσμὸς γενέσθω κατὰ τὸ ἔθος, &c. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ, cap. 58. καὶ ὁ μὲν γέρων ὠνείδιζε τὸν οἰκονόμον, λέγων, Τί λέγεις, κύριε ὁ οἰκονόμος, κωλυόμεθα τὸ κρᾶσμα, ὅτι οὐκ ἔχουσι διάκλυσμα οἱ πατέρες.

ΔΙΑΚΟΜΑ. Vide in Διαγυμνίζειν.

ΔΙΑΚΟΝΕΙΝ, Διακονεῖσθαι, *Æruſcare*, *Emendicare*, ἀγυρτίζειν, ἐρανίζειν, ἐπαιτεῖν.

Διακονιάρης, *Æruſcator*, *Mendicus*, ἀγύρτης, αὐτολήκυθος. Hiſtoria MS. Beliſarij:

Καὶ

Digitized by Google

Καὶ σὺ οὐδὲν αἰσχύνεσαι, οὐδὲ ἐντροπὴν τὸ ἔχεις,
Νὰ περδυρίζεις, να ζυλᾷς ὡς ἕνας διακονάρης.

Infrà :

Βλέπεις με πῶς εἶμαι εἰσαυτὸ, ζητῶ σὰν διακονάρης.

Vide mox in Διακονητής.

ΔΙΑΚΟΝΙ´ΑΙ, *Miniſteria* quibus occupabantur Monachi, ac iis incumbebant, vel quibus præficiebantur ab Hegumeno, ſeu Abbate, eáque annua. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Joannis Solitarij, num. 6. τῆς δὲ καιρῷ τῆς ἀλλαγῆς τῶν διακονικῶν φθάσαντος, — ὁ προβληθεὶς Οἰκονόμος τοῦτον τῷ μέγα φροντίῳ Ξενοδόχον προβάλλεται καὶ Μάγειρον, καὶ ταύτην μετὰ προθυμίας καὶ χαρᾶς τὴν διακονίαν δεξάμενος, πάντας τοὺς πατέρας τῇ ὑπουργείᾳ ἐθεράπευσεν, & num. 7. τοῦ δὲ ἐνιαυτοῦ τῆς τοιαύτης πληρωθείσης διακονίας, &c. Vita S. Pachomij num. 29. de quodam Fratre qui Oeconomi munus ambiebat : ᾐτεῖτο ἡμᾶς ὅπως διακονίαν ὑπὲρ τὴν ἑαυτοῦ ἀξίαν. Adde n. 49. & Paralipomena de eodem S. Pachomio, num. 23. &c.

Διακονηταὶ, Monachi, qui in Monaſteriis in officinis, operi ſibi præſtituto incumbunt : vel etiam Monaſteriorum famuli. Joan. Moſchus in Limon. cap. 158. κῆπον δὲ ἔχουσιν διεστηκότα ἀπ᾽ αὐτοῦ σημείοις ἓξ περὶ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ὡς ἐπὶ λαγκάδα· ἔχουσι δὲ διακονητὴν ἐξ αὐτῶν ἐκεῖ. Typicum S. Sabæ, cap. 5. extremo : ἀλλ᾽ οἱ μὲν ἀσχολοῦνται εἰς ἐργόχειρον, οἱ δὲ εἰς ἀνάγνωσιν, ἕτεροι δὲ εἰς ψαλμῳδίας, εἰδήσει τοῦ προεστῶτος· οἱ δὲ διακονηταὶ σχολάζουσιν ἐν ταῖς διακονίαις αὐτῶν. cap. 57. extr. ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἑτέρῳ παραχωρεῖσθαι τῶν ἀδελφῶν κατὰ ταύτας τὰς ἁγίας τεσσαρακοστὰς τῆς μονῆς ὅλως ἐξέρχεσθαι, παρεκτὸς τῶν διακονητῶν μόνον. Balſamon in Meditato de Chartophylace & Protecdico : καὶ ἀναθεῖναι τὴν τούτων διοίκησιν τοῖς διακονηταῖς. Vide Apophthegmata Patrum in Arſenio, num. 32. 37. At in Diurno Romano, cap. 7. tit. 17. *Diaconitæ* appellantur pauperes qui in *Diaconiis* alebantur. Vide in Διακονῆιο.

Διακονήτριαι, dictæ in Sanctimonialium Monaſteriis, quæ officio aliquo funguntur, in Typico MS. Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 10. 18. & alibi non ſemel.

ΔΙΑΚΟ´ΡΕΥΣΙΣ, *Stuprum*. Διακορεύειν, *Stuprare*, in Gloſſis Gr. Lat. *Devirginare*.

ΔΙΑΚΡΙΝΟ´ΜΕΝΟΙ, Hæretici, qui *Diſcernentes* videntur appellari in lege Vviſigotthorum lib. 12. tit. 2. §. 21. Qui ſcilicet Concilium Calchedonenſe impugnabant. Quippe poſt peractum iſtud Concilium, totus Oriens in partes ſciſſus eſt. Nam Concilij definitionem alij omnino rejecerunt, ut Eutychiani: alij omnino receperunt, ut Catholici, qui inde dicti ſunt Συνοδῖται: nonnulli denique partim rejecerunt, partim receperunt, ut Διακρινόμενοι, quos apud Leontium, & ex eo alij, *Haſitantes* : Joannes verò Langus in lib. 18. Nicephori Calliſti, cap. 45. & Henricus Valeſius *Segregatos* vertunt, ut qui ſe ab aliis divulſerant : quâ quidem voce eâdem ſignificatione utitur Sozomenus lib. 7. cap. 2. ubi de quibuſdam Hæreticis : ἐκ τούτου δὲ οἱ μὲν διακριθέντες, ἰδίᾳ ἐκκλησίαζον. At Joannes Moſchus, cap. 96. διακρίνειν & διακρίνεσθαι, pro *haſitare* uſurpat : οὗτος ὁ ἀββᾶς Ἰουλιανὸς ἐσκανδαλίσθη ποτὲ εἰς Μακάριον τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἱεροσολύμων, καὶ διέκρινε τοῦ κοινωνῆσαι αὐτῷ. Infrà : καὶ κοινωνῆσαι Μακαρίῳ διακρίνομαι. Ita etiam alij quos laudat Suicerus. Verùm Valeſij interpretationem tuetur inprimis Nicetas Choniates in Theſauro Catholicæ fidei lib. 9. ex Cod. Cæſareo : χρὴ δὲ εἰδέναι ὡς τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου καθαιρέσει Διόσκορον ὑποβαλούσης τὸν γενόμενον Ἀντιοχείας Ἐπίσκοπον, οἱ τούτῳ ἀντιλαβόμενοι τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἀπέστησαν, καὶ Διακρινομένους ἑαυτοὺς, ἐκ τοῦ μὴ συντίθεσθαι τοῖς δογματισθεῖσι παρὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνελθόντων πατέρων, καὶ εἰς δώδεκα διαιρέθησαν θρησκεύματα, ὧν οἱ μὲν Εὐτυχιανισταὶ λεγόμενοι, &c. Vide Timotheum Presbyt. de Hæretic. pag. 122. 1. Edit. Leontius lib. 5. de Sectis, pag. 460. καλεῖται οὖν ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ Τόμος Λέοντος, περὶ οὗ ἀμφιβάλλουσιν οἱ Διακρινόμενοι.

Laudatur in Concilio Nicæno II. Act. 5. Joannis τοῦ Διακρινομένου Hiſtoria Eccleſiaſtica, ut & à Theodoro Lectore lib. 2. Nicephoro Calliſto lib. 16. cap. 29. Anonymo in Antiquitat. Conſtantinopol. pag. 79. Edit. Reg. & à Codino in Orig. num. 34. & 49. ubi nudè Διακρινόμενος indigitatur. Hunc eſſe Joannem exiſtimat idem Valeſius, qui Hiſtoriam Eccleſiaſticam ſcripſiſſe dicitur libris decem, in quibus, ut refert Photius Cod. 41. Calchedonenſem Synodum proſcindit, unde Διακρινομένου cognomen meruit. Adde eundem Photium Cod. 24. Laudatur præterea ab Hœſchelio ex Bibliotheca Auguſtana Tractatus περὶ τῶν σχισμάτων τῶν καλουμένων Διακρινομένων. Occurrit etiam hæc vox διακρινόμενος generaliter ſumpta apud Scylitzen pag. 702. Conſule Virum doctiſſimum Cotelerium ad tom. 2. Monumentor. Eccleſiæ Gr. pag. 668.

ΔΙΑ´ΚΩΝ, *Diaconus*. Euchologium Goari, pag. 489. ὁ διάκων λέγει τὸ, Κύριε δεηθῶμεν. Malaxus in Hiſt. Patriarch. ὁποῖος εἶναι ἀρχιερεὺς, ἢ ἱερεὺς, ἢ διάκων.

Διάκονος. Symeon Theſſalonicenſis de Templo : τοῦ διακόνου δὲ λειτουργικοῦ λεγομένου ὡς ὑπηρέτου τάξιν ὑπέχοντος, καὶ μὴ δυναμένου χωρὶς ἱερέως τι πράττειν, ὃ δὴ τῆς ἐσχάτης ἀγγελικῆς ἐστὶ τάξεως.

Ἱεροδιάκονοι, Græcis hodiernis præſertim, dicuntur *Diaconi Monachi*, ut ἱερομόναχοι, *Monachi Preſbyteri*, ut qui Sacris votorum obſequiis dicati, miniſteriis Sacris inſerviant, inquit Goarus, tum etiam ut diſtinguantur Diaconi Eccleſiaſtici, à quibuſvis miniſtris. Hinc in Euchologio, διάταξις τῆς ἱεροδιακονίας, ἤγουν πῶς ὑπηρετεῖ ὁ διάκονος μετὰ τοῦ ἱερέως, &c. Catalogus offic. M. Eccl. Allatianus : ὁ μέγας Οἰκονόμος τῶν κτημάτων ὀφείλει εἶναι ἱεροδιάκονος.

Ἀρχιδιάκονος, *Archidiaconus*, *Primus Diaconorum*, Ἀέτιος Ἀρχιδιάκονος τῆς ΚΠ. ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, in Concilio Calchedonenſi : Ἀρχιδιάκονος καὶ Χαρτοφύλαξ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, in Sancito Lucæ Patr. Conſtantinopolit. in jure Græco-Rom. pag. 220. Photius Cod. 182. de Eulogio Archiep. Alexandrino : λέγει δὲ τὸν Ναυάτον ὑπὸ Κορνηλίου Πάπα Ῥώμης Ἀρχιδιάκονον τῆς Ῥωμαίων καθεσθάναι ἐκκλησίας, εἰς ὃν τηνικάδε τότε κρατοῦντος τελευτήσαντος τοῦ Πάπα τὸν ἀρχιερατικὸν κλῆρον ἔφερε. Scribit Sozomenus lib. 7. cap. 19. apud Alexandrinos Evangelium ſolum legere Archidiaconum conſuevisſe, apud alios verò Diaconum : ταύτην δὲ τὴν ἱερὰν βίβλον ἀναγινώσκει ἐνθάδε μόνος ὁ Ἀρχιδιάκονος, &c. Id etiam obtinuit in Eccleſia Conſtantinopolitana. Catalogus Allatianus Offic. M. Eccleſiæ : ὁ μέγας Ἀρχιδιάκονος, ὅταν λειτουργεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς, λέγει τὸ Εὐαγγέλιον. Catalogus alter Allatianus : ὁ μέγας Ἀρχιδιάκων, καὶ ὁ Δεύτερος τῶν Διακόνων, οὐ τάσσονται μετὰ τῶν ἀρχοντικίων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἀλλ᾽ ὀφφίκιά εἰσι καὶ μόνα. Deſcribitur porrò à Goaro Ordo ad benedicendum Archidiaconum M. Eccleſiæ in Euchologio pag. 284. Alia vide in Gloſſ. med. Lat.

Ἀρχιδιάκονος τοῦ βασιλικοῦ κλήρου, apud Nicephorum Gregoram lib. 5. & Pachymerem lib. 5. cap. 9. Ephræmius in Chron. de Nicephoro Epheſino Patr. Conſtantinopolit.

Ὅς Ἀρχιλευΐτης πρὶν τοῦ παλατίου.

Anonymus ex Cod. Reg. deſcribens dignitates Palatij :

Παρέσιν ἄρχων ἱερῶν Διακόνων.

Scribit Codinus, cap. 17. num. 38. olim Magnam Eccleſiam habuiſſe ſuum Archidiaconum, ſed ſuâ tempeſtate eo caruiſſe, penéſque duntaxat Clerum Palatinum extitiſſe, tametſi, inquit, ratio incerta ſit. De illius verò Dignitate ac prærogativa agit, cap. 9. num. 2. 6.

Πρωτοδιάκονος, *Primus Diaconus*, vel *Primicerius Diaconorum*, in Monaſteriis, qui in Eccleſiis Cathedralibus ἀρχιδιάκονος dicebatur; & τοῦ χοροῦ τῶν διακόνων ἡγούμενος, apud Theodoritum lib. 1. Hiſt. Eccl. cap. 26. Concilium Conſtantinopol. ſub Mena Act. 3. καὶ εἰσελθόντων ἐν τῷ εὐκτηρίῳ οἴκῳ τῆς εὐαγοῦς μοναστηρίου, εὕρομεν ἐκεῖσε εὐλαβεστάτους μοναχοὺς αὐτοῦ, ἐν οἷς ἦν καὶ Προκόπιος ὁ εὐλαβέστατος μόναχος, καὶ Πρωτοδιάκονος. In Actis Synodi ad Quercum quidam Martyrius dicitur etiam Πρωτοδιάκονος. Novella Alexij Comneni de Electionibus §. 22. ὥσπερ ὁ Ἀρχιερεὺς μείζων ἐστὶ τοῦ ἱερέως, οὕτω καὶ ὁ ἱερεὺς τοῦ διακόνου, κἂν πρωτοδιακονός τις εἴη, πρῶτος μὲν τῶν Διακόνων ἐστὶ, ἔσχατος δὲ τοῦ ἐσχάτου τῶν ἱερέων.

Διακονεῖν, *Diaconi munus ſuſcipere, exercere*. In Apophthegm. Patrum in Theodoro, n. 25.

Διακονία, *Diaconatus*, *Miniſterium Diaconi*: Clemens lib. 8. Conſtit. Apoſt. cap. ult. ὁ διάκονος φαίνεται τοῖς μὴ ἀνήκουσι τῇ διακονίᾳ χρησάμενος, ἢ θυσίαν ἀνενέγκων, ἢ χεῖρας ἐπιθεὶς τινι, ἀλλὰ τὸ τῆς διακονίας τάγμα φυλάξας μέχρι τέλους. Ita in Liturgia Chryſoſtomi pag. 62. in Nov. 6. Juſtin. cap. 6. &c. In Vitis Patrum in Elia, num. 2. εἶπεν ὁ ἀββᾶς Ἠλίας ὁ τῆς διακονίας, &c. In Joanne Perſa, num. 2. ἀνέστη ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Ἀββᾶν Ἰάκωβον τὸν τῆς διακονίας, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Diaconia*.

ΔΙΑΚΟΝΊΚΙΟΝ, *Diaconi munus*. Balſamon in Concil. VI. Can. 7. ἀπὸ τοῦ παρόντος κανόνος παρίσταται τὰ ἐκκλησιαστικὰ ὀφφίκια, ἤτοι ἀξιώματα, βαθμοὺς εἶναι ἐκκλησιαστικοὺς, ὡς τὰ διακονίκια, καὶ τὰ λοιπά.

Διακονικὸν, *Liber Eccleſiaſticus* Græcorum, continens omnia quæ ad *Diaconi* munus obeundum requiruntur in agenda re divina, & ſingulis Officiis, de quo, inquit Allatius, videtur intelligendus Joannes Euchaitorum Metropolitanus carm. εἰς τὸ βιβλίον τῆς διακονίας τοῦ Τροπαιοφόρου, qui quidem titulus abeſt ab edito, pag. 51.

Διακονικὸν, *Collecta*, ita dicta, quòd à Diacono pronuntietur, inquit Goarus ad Euchology. pag. 30. 46. 130. εὐχὴ Διακόνου, in Euchology. pag. 296. 343. Typicum S. Sabæ, cap. 30. extremo, & Triodium 2. Fer. 1. Hebd. jejunior. in Lychnico: δεῖ εἰδέναι ὅτι τὰ διακονικὰ τῶν φωτιζομένων, καὶ ἡ εὐχὴ ἀπὸ τῆς δ'. ἄρχονται τῆς μεσονηστίμου, καὶ λέγονται μέχρι τῆς μεγάλης δ'. οὐ μόνον ἐν ταῖς προηγιασμέναις, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς σάββασι, καὶ ταῖς κυριακαῖς, &c. Euchologium, pag. 250. καὶ μετὰ τὸ Ἀμὴν, λέγει ὁ Ἀρχιδιάκονος λεπτῇ φωνῇ, ὅσον ἀκούειν τοὺς συμπαρόντας διακόνους, καὶ ἀποκρίνεσθαι, τὰ διακονικὰ ταῦτα, &c. Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν, ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης, καὶ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, &c. pag. 251. de Diacono: καὶ λέγει τὰ διακονικὰ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, ἤγουν τὸ, Ὀρθοὶ μεταλαβόντες, &c. Idem Euchologium, pag. 305. καὶ μετὰ τὸ Ἀμὴν, ποιεῖ εὐχὴν διακόνου εἷς παρεστώτων ἐπισκόπων, οὕτως, Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Ubi Codex alius, pag. 303. habet διακονικὰ ταῦτα. Leontius Epiſcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: δηλοῖ τῷ τὴν διακονικὴν εὐχὴν ποιοῦντι διακόνῳ ἀναλαμβάνεσθαι ἐξ ἀρχῆς, &c. Ita apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 75. καὶ μετὰ τὸ Ἀμὴν γίνεται εὐχὴ διακονικὴ ὑπὸ τοῦ πρώτου τῶν τριῶν Ἐπισκόπων, οὕτως, &c. Adde pag. 77. Eædem Collectæ εἰρηνικὰ prætereà dicuntur, ut infrà in hac voce obſervamus. Deſcribuntur etiam varia διακονικὰ apud Morinum, p. 94. & in Euchologio, ubi de ordinatione Presbyterorum, ut διακονικὰ τῶν φωτιζομένων, in Euchologio, pag. 195. 350. 359. 361. 464. 466. Vide Εἰρηνικόν.

Διακονικόν. Variè hæc vox ſumitur apud Græcos Scriptores: interdum enim pro loco in Eccleſia ubi conſiſtunt Diaconi, dum peragitur ſacra Liturgia: interdum pro æde ab Eccleſia ſecluſa, quæ Diaconorum propria erat. Gloſſæ MSS. παραπέτασμα, τὸ διακονικὸν, τὸ παρακάλυμμα. Quippe in ſacra Liturgia ſoli Presbyteri erant in Bemate: Diaconi in ſolea conſiſtebant, & ad Cancellos Bematis, qui hîc παραπέτασμα & παρακάλυμμα appellantur.

Sed crebriùs hæc vox uſurpatur pro æde in qua conſiſtere ſolebant Diaconi, adjuncta Eccleſiæ. Concilium Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 5. οὐκ ἔστι δὲ μόνος οἶκος, εἰ μὴ τὸ τίμιον διακονικόν. Apophthegmata Patrum in Gelaſio, num. 3. ἐκέλευσεν αὐτῷ μετὰ τὸ πάντας ἡσυχάσαι ἑσπέρας, εἰσενέγκαι αὐτὸ εἰς τὸ διακονικὸν, καὶ θεῖναι ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἀναχωρῆσαι. Joannes Moſchus in Limon. cap. 25. εἰσῆλθον ἐν τῷ διακονικῷ κλαίων καὶ ῥίπτων ἑαυτὸν εἰς τὸ πρόσωπον. Philoſtorgius lib. 7. cap. 3. τὸν δὲ ἀνδριάντα μεταστησάμενοι ἐν τῷ τῆς ἐκκλησίας διακονικῷ. Cyrillus Scythopolitanus in S. Euthymio, num. 106. τοὺς πρεσβυτέρους ἐν τῷ διακονικῷ παραλαβὼν, &c. Adde num. 130. 131. 138. & eundem Cyrillum in Vita S. Sabæ MS. cap. 17. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum, num. 47. κατὰ δὲ τὸ βόρειον μέρος καταδύσεις ἐστὶν καὶ χάσμα ἐνδόμυχον, ὅπερ ἀποτειχισάμενοι οἱ πρῶτοι πατέρες διακονικὸν πεποιήκασιν. δεύτερον δὲ τοῦ διακονικοῦ κειμηλιαρχεῖον, ἤτοι σκευοφυλάκιον. Theoſterictus in Vita S. Nicetæ Confeſſ. num. 18. καὶ τῆς ἁγίας συνάξεως γινομένης, μετὰ τὸ τελεσθῆναι τὴν ἁγίαν λειτουργίαν, λαβὼν τὸν ἀδελφὸν εἰς τὸ διακονικὸν ὁ ἅγιος, καὶ ἐπευξάμενος, &c. Martyrium MS. S. Anaſtaſij Perſæ: τῷ τετάρτῳ εἰς τὴν σύναξιν ἀπαντήσας, καὶ τὸν οἰκεῖον διδάσκαλον ἀπολαβὼν, καὶ μόνος σὺν αὐτῷ πρὸς τὸ καλούμενον διακονικὸν εἰσελθὼν, &c. Euchologium, pag. 234. ἔρχεται ὁ Διάκονος ἐν τῷ διακονικῷ. Pentecoſtarium: ὁ δὲ ἱερεὺς ἐν τῷ διακονικῷ ἀλλάσσει ἅπασαν τὴν στολὴν λευκήν. Typicum S. Sabæ, cap. 2. καὶ εἰσελθόντες ἀλλάσσουσι τὴν ἱερατικὴν στολὴν ἐν τῷ διακονικῷ. Adde cap. 46. Ordo in Promotione Lectoris apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 104. ἄρχεται ὁ διάκονος ἐν τῷ διακονικῷ, Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Sanè in hoc extremo allato loco, & pleriſque ex aliis deſcriptis, διακονικὸν videtur ſumi pro ea parte Eccleſiæ in qua conſiſtebant Diaconi.

Utcunque ſit, in exteriori Diaconico, quod vicem *Sacriſtariæ* noſtræ obtinuit, eſt menſa, in qua reponuntur Panis & Vinum ad Conſecrationem, unde & ἅγια dicitur. Euchologium Goari, pag. 245. τοῦ Ἀρχιερέως ἱσταμένου πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης τῆς ἐν τῷ διακονικῷ, &c. Ibidem: εἰσερχομένου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἐν τῷ διακονικῷ, καὶ ἱσταμένου ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης, &c. Vide in Πρόθεσις.

Διακόνιον, eâdem notione. Gregorius II. Pap. in Epiſt. 2. ad Leonem Iſaurum de Clericis delinquentibus: ἀντὶ τῆς ἀγχόνης καὶ τοῦ ἀποκεφαλισμοῦ, περιτιθέασιν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸν σταυρὸν, καὶ φυλακίζουσιν αὐτὸν εἰς τὰ κειμηλιαρχεῖα, καὶ εἰς τὰ διακόνια τῆς ἐκκλησίας ἐξορίζουσιν αὐτόν.

Διακόνισσα, *Diaconiſſa*: Διάκονος θηλεία, Palladio in Vita Chryſoſtomi, pag. 162. Διάκονος, nudè, Sozomeno lib. 8. cap. 2. & Cyrillo Scythopolitano in Vita S. Joannis Solitarij, num. 23. S. Baſilius in Epiſt. 1. ad Amphilochium, cap. 24. Χήραν τὴν καταλεγεῖσαν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν Χηρῶν, τουτέστιν τὴν διακονουμένην

Digitized by Google

μένlω ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, ἐκεῖνον ὁ Ἀπόςολος γαμουμένlω παραιτεῖται. Theophanes an. 13. Theodoſij M. de eodem Auguſto: νόμον ἔγραψεν γυναῖκα εἰς διακόνισσαν μὴ προσβαίνειν, εἰ μὴ ὑπερβῇ τὰ ἑξήκοντα ἔτη, κατὰ τὸν Ἀπόςολον. Quæ hauſit à Sozomeno lib. 7. cap. 26. Diaconiſſarum verò in Eccleſia Conſtantinopol. miniſterium ſic deſcribit Balſamon in Reſp. 35. πάλαι ἦσαν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τοῦ θρόνου τῆς Κωνςαντινουπόλεως διακόνισσαι προχειριζόμεναι, μίαν μετὰ μυςηρίαν μὴ ἔχουσαι ἐν τῷ βήματι, ἐκκλησιάζουσαι δὲ τὰ πολλὰ, καὶ τὴν γυναικωνῖτιν ἐκκλησιαςικῶς διορθούμεναι. Diaconiſſarum ordinationem deſcribit Euchologium, pag. 262. ubi conſulendus Goarus. De iis multa Henr. Valeſius ad Sozomen. lib. 8. cap. 9. & alij. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Diaconiſſa*.

Διακόνισσαι deinde dictæ ætate provectiores in Monaſteriis ex Sanctimonialibus, licèt non eſſent ex iis quæ propriè Diaconiſſæ appellabantur. Balſamon ad Canon. 15. Calchedon. διακόνισσα γὰρ σήμερον οὐ χειροτονεῖται, κἂν καλαχρηςικῶς τινὲς τῶν ἀσκητριῶν διακόνισσαι λέγονται. Nempe Monaſteriorum Præfectæ, uti attigimus in Gloſſ. med. Lat. Vita MS. S. Xenes: εἰσελθὼν οὖν ἐν τῷ ἀσκητηρίῳ ὁ κύριος Παῦλος, πάνθεν τὴν κυρίαν Ξένlω, καὶ χειροτονεῖ αὐτὴν διάκονον. Id eſt *Abbatiſſam*. Vita MS. S. Cypriani, de Juſta: καὶ τὰς διακόνους ἠλλάξας, τὴν προςασίαν αὐτῇ τῶν κατὰ τὸ ἀσκητήριον ἐγχειρίζει, καὶ ὡς μητέρα ταύτας ἐπιςεῖσι. Ita τὴν Διάκονον, Sanctimonialium Præfectam ferè ſemper appellat Auctor Vitæ S. Eupraxiæ, ut & Vitæ S. Nili Junioris, pag. 135. Synaxaria in S. Suſanna 15. Decemb. καὶ θαύματι ληφθεὶς, κεχειροτόνηκεν αὐτὴν διακόνισσαν, καὶ τῶν λοιπῶν ἡγεῖσθαι προςέταξεν. Vide Theodoritum lib. 3. Hiſt. Eccl. cap. 14.

Διακονία, *Præfectura Monaſterij Sanctimonialium*. Martyrium MS. S. Febroniæ: ἐγὼ δὲ Θωμαῒς μετὰ τὴν κοίμησιν τῆς κυρίας Βρυένης, διεδεξάμlω τὴν διακονίαν. Id eſt *Præfecturam Monaſterij*.

ΔΙΑΛΑΛΙΆ, πρόςαξις, in Gloſſ. Baſil. Item *Interlocutio*. Διαλαλεῖν, *Interloqui*, in iiſdem Baſilicis lib. 1. pag. 521. &c. Gloſſæ Gr. Lat. Διαλαλιά, *Interlocutio*, Διαλαλῶ, *Interloquor*.

ΔΙΑΛΕ´ΓΕΣΘΑΙ, *Concionari*, *Homiliam habere ad populum in Eccleſia*, apud Euſebium lib. 6. Hiſt. cap. 19. Διαλέξεις, *Homiliæ*, cap. 36. ejuſdem libri, & apud Baſilium in lib. de Spiritu ſancto, cap. ult.

ΔΙΆΛΕΜΑ, Διαλέξιμον, *Delectus*, *Diſcrimen*, *Selectio*. Gloſſæ Græcobarb. ἐξαίρεσιν ποιῆσαι, νὰ κάμουσιν ἐπίλεξιν, ἤγουν διάλεξιν, ἢ διάλεμα, ἢ διαλέξιμον.

Διαλεγμένος, *Selectus*, *Egregius*. Eædem Gloſſæ: Ἐκλεκτοὶ, διαλεκτοὶ, διαλεγμένοι.

ΔΙΑΛΑΪΖΕΙΝ, ξεδιαλύζειν, *Declarare*, Διαλύειν, ἐκδηλοῦν, ἐμφανίζειν.

ΔΙΆΛΙΘΟΣ, *Lapidibus pretioſis ornatus*, *diſtinctus*. Concil. Calchedon. Act. 10. ποτήριον διάλιθον πολλοῦ ἄξιον, ubi vetus Interpres, *Calicem gemmatum magni pretij* vertit. Joan. Moſchus in Limon. cap. 200. ἐπιθάσσει οὖν αὐτῷ τις τῶν Πατρικίων ποιῆσαι ςαυρὸν διάλιθον. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 8. αὐτός τε τῇ διαλίθῳ ςολῇ ἠμφιάσαλο.

ΔΙΚΑΙΟΝ, *Heliotropium*, apud Interpol. Dioſcorid. c. 772.

ΔΙΆΛΟΓΟΣ, perperam cognominatus à Græcis, Gregorius II. *Junior* Summus Pontifex, ac præſertim à Cedreno ad an. 10. Leonis Iſauri: nam Gregorij illius Magni hoc eſſe cognomen apud Græcos, ex quo Zacharias Pontifex ejus Dialogos in Græcum ſermonem convertit, conſtat ex Græcis, Damaſceno in Orat. de Fidelibus defunct. Euthymio, Georgio Corcyrenſi, Symone Theſſalon. de Templo, Michaële Glyca in Epiſt. ad Nilum Monachum apud Allatium lib. 3. de Conſenſ. cap. 15. num. 8. Euchologio, &c. ut nimirum à Thaumaturgo, Nazianzeno, Nyſſenóque Gregoriis diſtingueretur. Ita Fronto Ducæus, adde Goarum ad Euchológ. pag. 210. & Lambecium lib. 8. Bibl. Cæſar. pag. 425.

ΔΙΑΛΥ´ΣΑΣΘΑΙ, *Tranſigere*. Διάλυσις, & Διαλυτήριον, *Tranſactio*. Gloſſæ Gr. Lat. Διαλύω, *Tranſigo*. Διάλυσις, *Tranſactio*, *Deciſio*. Gloſſæ Lat. Gr. *Pactum*, ὁμόλογον, σύμφωνον, διάλυσις. Gloſſæ Baſil. τί διαφέρει διάλυσις συγχωρήσεως; ὁ μὲν διαλυσάμενος ἐστιν ἐπὶ πράγματος ἀμφιβόλου, καὶ δίκης ἀδήλου καὶ ἀπληρώτου διαλύεται· ὁ δὲ συγχωρῶν, κατὰ δωρεὰν πρᾶγμα δῆλον καὶ ἀναμφίβολον συγχωρεῖ. Jus Græco-Rom. p. 223. περὶ τοῦ μὴ βλάπτεσθαι ἐκκλησίαν διαλύσει Ἐπισκόπου.

ΔΙΑΜΆΝΤΕ, *Adamas*, ἀδάμας, in Corona pretioſa: ex Ital. *Diamante*, & Gall. *Diamant*. Anonymus MS. de Lapidibus, ex Cod. Reg. 945. διαμάντι ἔχει χλοερὸν τὸ εἶδος, καὶ ἔνι καθαρὸν καὶ φωτεινὸν, &c. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Ἀπὸ διαμάντι πόρλες τε ἦσαν, καὶ τὰ καρφία.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Diamantes*.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΕΣΘΑΙ, *Proteſtari*, in Baſilic. lib. 23. tit. 1. τὸ παραγγεῖλαι τῷ ἀπολιμπανομένῳ, καὶ τὸ ἐπιμαρτύρων παραγγεῖλαι, in Gloſſis Baſil. Gloſſæ Gr. Lat. Διαμαρτύρομαι, *Conteſtor*, *Obteſtor*, *Proteſtor*, *Teſtificor*. Διαμαρτυρία, *Conteſtatio*, *Teſtificatio*, *Teſtatio*, & apud Harmenopul. lib. 3. tit. 3. §. 117.

ΔΙΑΝΆ, *Ut*, *Uti*, ἵνα, ὅπως, ὡς.

ΔΙ´ΑΞΙΣ, *Mos*, ἔθος.

ΔΙΆΞΥΛΟΝ, Syris, ἀσπάλαθος, apud Interpol. Dioſcor. cap. 19.

ΔΙΑΠΙΣΦΑΚ, πολυπόδιον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Polypodium*.

ΔΙΑΠΟ´ΝΤΙΟΝ δάνειον, *Trajectitia pecunia*, apud Scholiaſt. Baſilic. ad lib. 17. pag. 323. Harmenopul. lib. 3. tit. 7. §. 28. & in Gloſſ. in τραπεζίτικα χρήματα. Gloſſæ Gr. Lat. Διαπόντιος, *Tranſmarinus*. Vide Scholiaſtem Synopſeos Baſilic. apud Carol. Labbeum, pag. 68.

ΔΙΑΠΡΆΣΙΟΝ, Malagmatis ſpecies, de qua in Gloſſ. med. Lat. in *Diapraſium*.

ΔΙΑΠΥ´ΛΙΟΝ, *Portorium*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ΔΙΑΡΗ´ΜΑΤΑ, *Minores Lembi*, Alexandrinis. Procopius lib. 5. de ædif. cap. 1. ἐπὶ ταύτης δὲ διώρυχος μεγάλας μὲν ναυσὶ πλοῖμα ὕδατα οὐκ ἐς λέμβους δὲ τὸν Αἰγύπτιον σῖτον ἐκ τοῦ χωρίου μετεμβιβάσαντες, ὅπερ καλεῖν Διαρήματα νενομίκασιν, ἐς τε τὴν πόλιν διακομίζουσιν.

ΔΙΆΡΙΟΝ, *Diarium*, *Diurnum cibarium*. Novella Juſtiniani 123. cap. 16. μόνας δὲ παρέχειν αὐτὸν τὰς συνηθείας τοῖς τῷ χειροτονοῦντι ὑπηρετουμένοις, καὶ ἐξ ἔθους κομιζομένοις, ἕως ἐνιαυτοῦ διαίτα μὴ ὑπερβαινούσας. Heraclius Imp. in Nov. 3. ὡς ἐντεῦθεν εἰς πλῆθος ἐκταθῆναι τὴν ἐπιδιδομένlω αὐτοῖς τῶν διαρίων ποσότητα. Idem Nov. 4. καὶ τὰς λεγομένας τῶν διαρίων κομίζεσθαι ῥογας εἴτε διανομάς. Infrà: τῶν διαρίων ἐπίδοσιν ποιεῖται. Novella 4 Manuelis Comneni de Eccleſiarum immobilib. κἂν ἀπὸ κλασμάτων ὦσι, κἂν ἀπὸ συμπαθειῶν, ἢ ἀπὸ κεκινημένων, ἢ ὁλοκλήρων, ἢ ἀπὸ ταπεινῶν τελουμένων διαρίων, ἢ ἀπὸ ταπεινῶν κλασματισθέντων, &c. Occurrit præterea apud Balſamonem ad Synod. VII. Can. 12. Neſcio an eâdem notione vocem hanc uſurpet Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: καὶ ὑπὸ τοῦ γέροντος προτραπεὶς αὐτόθι καλαταγῆναι, ὡς ἐκεῖσε ὁμοίως ὑπὸ πολλῶν εἰς διαφόρους τόπους ταγμάτων τι καὶ διαρίων ἑλκόμενος, φιλόψυχος ὢν ἐκ παιδὸς, καὶ τῷ Θεῷ

Θεῷ ἀνακείμενος, ὐδενὶ παντελῶς συγχωρεῖται. Vide Gloſſ. med.Lat.in *Diarium*.

ΔΙΑΡΤΙΑ', *Forma, Species*, Διάπλασις. Vide Gauminum ad Theodorum Prodromum de Amorib. Rhodant. & Doſiclis, cap.5.

ΔΙΑΡΤΩ'ΝΕΙΝ, *Accingere*, *Ordinare*, Διαζώννυσθαι. Διαρτωτὴς, *Emendator*, Διορθωτής.

ΔΙΑ'ΣΕΙΣΙΣ, *Crimen concuſſionis*. Gloſſæ Gr. Latin. Διασεισμὸς, *Concuſſio*. Vide lib. 60. Baſil. tit. 24.

ΔΙΑΣΗ'ΔΗ, *Tela araneæ*. Agapius in Geoponico, cap.210. ἐπαρε διασήδη τῆς ἀράχνης, &c.

ΔΙΑΣΗΜΟ'ΤΑΤΟΣ, *Perfectiſſimus*, in Gloſſis Græc. Lat. titulus honorarius aliquot magiſtratibus adſcriptus, ut in Baſilic. lib. 60. tit.50. §. 33. Vide Henric. Valeſium ad Euſebij lib. 9. Hiſt. Eccl. capite 9.

ΔΙΑ'ΣΚΕΨΙΣ, Διασκέψεως δίκαιον, *Ius deliberandi*, apud Harmenopulum & IC. Græcos. Gloſſæ Gr.Lat. Διασκέπτομαι, *Delibero*.

ΔΙΑΣΤΙ'ΖΕΙΝ, Gloſſæ Baſilic. τί διαφέρει τὸ Διαστίζειν τοῦ Γινώσκειν δικαιώματα; τὸ μὲν γινώσκειν λέγεται ἀναγινώσκειν καὶ καταγινώσκειν· τὸ δὲ Διαστίζειν, τὸ ἀντεξετάζειν τὰς λήψεις καὶ τὰς δόσεις. Gloſſæ Gr.Lat. Διαστίζω, *Diſpungo*, *Diſtinguo*. Διαστικτὴς, *Diſtinctor*.

ΔΙΑ'ΣΤΥΛΑ, *Cancelli quibus βῆμα, à Nao diſparatur*. Symeon Theſſalonic. de Templo, pag. 215. διὰ δὲ τῶν κιγκλίδων, ἤτοι τῶν διαστύλων, τὴν διαφορὰν τῶν ὁρατῶν πρὸς τὰ νοητά. Ubi perperam, ut opinor, Edit. διαστολῶν. Liturgia Præſanctificatorum Cryptoferratenſis: καὶ ἀνιστάμενος, ὁ ἱερεὺς μετὰ κηροῦ καὶ θυμιάματος, εἰς τὰ διάστυλα, λέγων, Σοφία, φῶς Χριστοῦ φαίνει. Vide Euchologium, pag.708.

ΔΙΑΣΩ'ΖΕΙΝ; *Conducere*, *ſalvum & incolumem præſtare*. Chronicon Alexandrinum in Heraclio, pag. 912. συνεῖδεν τοῦ ἀπολῦσαι πρὸς ἡμᾶς τοὺς προειρημένους δύο ἄνδρας ἐπὶ τῷ πεμφθῆναί τινας τοὺς ὀφείλοντας ἀβλαβεῖς διασῶσαι αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. Infrà: μετὰ νεωτέρων κ'. ἵππων ἀδιστράτων σελλαρίων ὀφειλόντων ἀποσταλῆναι καὶ διασῶσαι αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς. Theophanes an. 1. Leonis Iſauri: ἀπῆλθεν πρὸς τὸν Σπαθάριον, λέγων, ὅτι ἐγώ σε διασώζω ἕως τῆς παραθαλασσίας. Vide Annam Comnen. pag. 287. 405.

Αποσώζειν, eâdem notione apud Cantacuzenum lib.4. cap.14. pag.757. Hinc vox

Διασώζειν nudè uſurpata pro *Deducere*. Geſta S. Epiphanij: εἷς τῶν διακόνων ἐπιλαβόμενος τῆς κεφαλῆς τοῦ Επιφανίου, ἦγεν αὐτὸν πρὸς Πάππον ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου μετὰ βίας, ὥστε συνελθεῖν καὶ ἄλλους πλείστους, ὅπως διασώσωσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· χειροτονεῖ οὖν αὐτὸν διάκονον, καὶ πάλιν δίδωσιν εἰρήνην. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap.22. καὶ οὕτω κατελθόντες τοῦ παλατίου, καὶ ἐπιβάντες τῶν ἵππων, διεσώσαμεν τὸν Πατριάρχην εἰς τὴν ἑτοιμασθεῖσαν αὐτῷ οἰκίαν. Adde ſect.11. cap.2. initio. Item pro *Ire*, *Proficiſci*, *Pervenire*, Auctor Vitæ S. Germani Hegumeni, num.23. πρὸς τὴν εὐδαίμονα πόλιν ἔπλεον, εἰς ἣν διασωθέντες, καὶ τὰ τῆς πρεσβείας τετελεκότες, &c. Ita Αποσωθῆναι, apud Codin. de Offic. Palat. cap.22. num.1. Vide Σώζειν.

Διάσωσις, *Conductus*. Epiſtola Conſtantini Pogonati Imp.ante Act.1.VI.Synodi: καὶ καστελλάτους καραβοὺς παρασχεθῆναι εἰς διάσωσιν αὐτῶν, πρὸς τὸ πάντη ἀβλαβεῖς καὶ ἀκινδύνως — ἀποκατασταθῆναι πρὸς ὑμᾶς. Adde Conſtantin. Porphyrog. lib. de Adminiſtr. Imper. cap.32. pag.104.

Διασώστης, *Ductor*, *Conductor*. Διασῶσαι & διασώζοντες τὸ στράτευμα, in Nov. 130. Juſtin. cap.1.6.7. Chronicon Alexandrinum, pag. 912. καὶ ἐκ τούτου δειλιάσας ἐφοβήθη, χωρὶς τῶν διασωστῶν καταλαβεῖν πρὸς ἡμᾶς, &c. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum num.30. τὸν δὲ ἕτερον διασώστην ὥσπερ τῆς ὁδοῦ, καὶ ὁδηγὸν ἐφέρετο. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 7. καὶ ἐπιζητεῖν ὀψίδας παρ' αὐτῶν καὶ διασώστας. Αποσώσται, ibidem. Occurrit præterea apud Pachymer. lib.10.cap.16.lib.11.cap.24. Vide Notas ad Alexiadem,pag.352.Gloſſ.med. Lat.in *Conducere*, & *Diaſoſtes*, & Suicerum in Διασώζειν.

ΔΙΑ'ΤΑΓΜΑ, *Edictum*, in Gloſſ. Gr. Lat. in Baſil. &c. Διάταξις, *Conſtitutio*, in iiſd. Gloſſ.

Διατάξεις. Ita Codicis Juſtinianei libri laudantur à Scholiaſte Baſilic. to. 2. pag. 57. 76. &c. quòd ex Imperatorum conſtitutionibus confecti ſint. Unde ibidem quidam Theodorus τῶν Διατάξεων ἐξηγητὴς indigitatur.

ΔΙΑΤΙΜΗΤΑΙ', in Nov.64. Juſtiniani, cap.1. *Pretiorum æſtimatores*, veteri Interpreti.

ΔΙΑΤΟΜΗ̃ΤΑΙ, dicti Hæretici *Ariani*, apud Auctorem de initiis Hæreſeon, num. 69. quem conſule.

ΔΙΑ'ΤΟΝΟΣ, *Intentiva*, in Gloſſ.Gr.Lat. διατόνοις ἀσφαλίζεσθαι τὰς δοκοὺς, ἢ μεσοτοίχους, apud Harmenopul. lib.2. tit.4. §.52. Vide Bernardinum Baldum ad Vitruvium.

ΔΙΑ'ΤΡΗΤΟΣ, *Feneſtra cancellata*. Procopius Gazæus in lib.4. Reg. cap.1. εἰς τὸ δικτυωτὸν ὑπερῷον. Οἶκος ἦν θερινὸς, πολλὰς ἔχων θυρίδας δικτυωτάς, ἃς διατρήτους ὀνομάζουσιν οἱ πολλοί.

Διατρητάριοι, *Diatretarij*, de qua vox conſule Gloſſ.med.Lat.

ΔΙΑΤΥΠΩ'ΜΑΤΑ, *Digeſta*, in Gloſſ. Baſilic. Διατύπωσις, *Diſpoſitio*, in Gloſſ. Græco-Lat.

ΔΙΑΦΑΝΕ'Σ, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. τὸ θεῖον ἄπυρον.

ΔΙΑΦΑΤΕΥ'ΕΙΝ, *Exponere*, *Declarare*, in Antiquitatib. Conſtantinopol.

ΔΙΑΦΕΝΤΕΥ'ΕΙΝ, Διαφενδεύειν. Vide in Αφενδεύειν.

ΔΙΑΦΕ'ΡΟΝ, τὸ διάφορον, *Id quod intereſt*, in libris Baſilic.

ΔΙΑ'ΧΥΣΙΣ, Διάχυτος, *Delphinium*, apud Interpol.Dioſcor. c.489.

ΔΙΑ'ΨΑΛΜΑ. Phavorinus: Διάψαλμα, μέλους ἐναλλαγή. Heſychius: Διάψαλμα, μουσικοῦ μέλους ἢ ῥυθμοῦ, τροπῆς γινομένης, ἢ διανοίας καὶ δυνάμεως λόγου ἐναλλαγή. Chronicon Alexandrin. pag.202. αὕτη ἡ διαδοχὴ τοῦ ῥυθμοῦ ἐκαλεῖτο διάψαλμα, &c. S. Maximus quæſt. 18. τί ἐστι διάψαλμα; οἶμαι ὅτι ἡ ἀπὸ νοήματος εἰς νόημα μεταβολὴ, ἢ καὶ τρόπου διδασκαλίας εἰς ἕτερον τρόπον. Germanus Patr. Conſtantinopolit. Homil. in primam Dominicam Jejun. p.1733. μηδὲ τὸ βραχυσύλλαβον τοῦτο διάψαλμα καταδέξασθαι. Vide Gloſſ.med.Lat. in *Diapſalma*.

ΔΙΑΨΗΦΙΣΤΗ'Σ, *Calculator*. Modeſtinus lib.6. in l.14. §. 1. D. de excuſat. Καλκουλάτορας, οὓς διαψηφιστὰς λέγομεν. S. Baſilius Epiſt. 250. τῷ διαψηφιστῇ τῆς τάξεως τῶν Επάρχων ἔδωκα τὴν ἐπιστολήν.

ΔΙΒΑ'ΜΒΟΥΛΟΝ, Διβάμπουλον, Μονοβάμβουλον, & Μονάμπουλον, uti interdum hæ voces ſcribuntur, quid ſit apud Recentiores Græcos, anxiè diſquiſitum à Codini Interpretibus, Junio, Gretzero, & Goaro; præterea à Meurſio, Poſſino, & aliis. Unicus porrò Μοναμπούλου, vel μονοβαμβούλου meminit idem Codinus, cap. 1. num.29. ὁ δεύτερος Οστιάριος κρατῶν τὸ μονάμπουλον. Ubi Codex Regius μονοβάμβουλον præfert, quomodo & διβάμβουλον habetur apud eundem Codinum, & alios mox laudandos Scriptores: à quibus docemur prælatum fuiſſe Imperatoribus & Patriarchis Conſtantinopolitanis διβάμβουλον, Patriarchis etiam interdum μονοβάμβουλον, prius quidem à Lampadario, tum

Imperatoris,

Digitized by Google

Imperatoris, tum Patriarchæ: alterum à ſecundo Oſtiario Eccleſiaſtico ſoli Patriarchæ, ut ex Codini allato loco obſervavimus. Utrumque porrò quidpiam ſolidum fuit: utpote aureum vel argenteum: nec quid ſolidum duntaxat, ſed etiam candelabri ſpeciem præferens lampadem ſuſtinentis. Codinus, cap. 6. num. 4. ubi de Imperatore: ὁ λαμπαδάριος δὲ κρατεῖ τὸ χρυσοῦν διβάμβουλον. Infrà num. 7. τοῦ λαμπαδαρίου κάτωθεν τοῦ μεγάλου Δομεστίκου τὸ διβάμβουλον μεθ' ἡμμένης λαμπάδος φέροντος, &c. Denique num. 31. λαμπαδάριος μετὰ τοῦ διβαμβούλου καὶ τῆς λαμπάδος. Ubi etiam obſervandum διβάμβουλον aureum, ſeu ὁλόχρυσον fuiſſe, illúdque diſtingui à lampade, quæ ei inſerta erat, & quam ſic idem Codinus deſcribit: ἧς δὴ λαμπάδος τὰ μὲν ἄκρα εἰσὶ διὰ κινναβάρεως βεβαμμένα, τὸ δὲ μέσον διὰ πετάλου κεχρυσωμένον ἔχοντος σταυροὺς ὕλης κοκκίνης.

Sed & ſolidi quidpiam fuiſſe διβάμβουλον ſatis præterea declarat Sguropulus in Hiſtoria Concilij Florentini ſect. 3. cap. 17. ubi ait muſcaria, quæ ad uſum ſacræ Liturgiæ erant, conflata à Patriarcha in διβάμβουλον fuiſſe commutata: τὰ δὲ ῥιπίδια εἰς διβάμβουλον μετεκλιάσθησαν. Et Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 170. ἔκαμε δὲ καὶ σκεύη τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, διβάμβουλον ἀργυρὸν, λεκάνιον ἀργυρὸν, καὶ μανουάλια δύο ἀργυρά. Præferri verò ſolitum Patriarchis διβάμβουλον, docet pariter Pachymeres lib. 8. cap. 28. ubi Coſmæ Patriarchæ electionem deſcribit: ἀλλ' ἐκεῖνος τὴν ποιμαντικὴν βακτηρίαν λαβὼν παρὰ τοῦ κρατοῦντος, ὡς εἴθιστο, τιμᾶται καὶ διβαμβούλῳ. Et idem Sguropulus ſect. 4. cap. 14. ubi de Patriarcha conveniente Summum Pontificem; ἐπέταξε δὴ ἵνα κατέχωσι καὶ τὸ διβάμβουλον, καὶ τὸ δικανίκιον ἔμπροσθεν αὐτοῦ. Infra: ὅμως ἀφῆκε τὸ διβάμβουλον. Denique Georgius Phranzes lib. 3. cap. 19. pag. 197. *Secundum hæc Patriarcha cum lampadibus ad diababula ſive atrium deſcendebat.* Græca haud dubiè habuerunt μετὰ λαμπάδων καὶ διβαμβούλου, quæ non intellexit Interpres Pontanus, vel certè legit ἐν διβαμβούλῳ, quam vocem *atrium* perperam vertit.

Ex præallatis igitur, præſertim ex Codino, ubi de Lampadario, ſatis patet διβάμβουλον, cereum ſeu lampadem geſtaſſe: unde λαμπαδοῦχος dicitur Pachymeri lib. 12. cap. 15. Nam cùm præcipua ſint Patriarchicæ dignitatis inſignia, baculus ſeu pedum, & lampas, ut idem Pachymeres lib. 8. & Sguropulus locis laudatis omnino teſtantur, ſequitur per λαμπαδοῦχον intellexiſſe Pachymerem, quod alij μονοβάμβουλον & διβάμβουλον appellant, proindéque has voces nihil aliud ſignificare, quàm vaſa quædam, ut ſunt candelabra, ſuſtinentia lampades: tametſi admodum probabile videtur haſtam fuiſſe auream aut argenteam, cui infixa erat lampas ſeu cereus major & ſpiſſior. Nam his locis lampas, non olearia intelligenda eſt, ut docuimus in Gloſſ. med. Lat. ſed tæda aut facula.

Haſtam porrò fuiſſe, aut quidpiam ſimile, prorſus innuit Balſamon in Meditat. pag. 444. & 445. juris Græco-Rom. ubi lampades Imperatoris, (quas κηροὺς βασιλικοὺς videtur appellare Auctor Narrationis de Feſto reſtitut. imaginum, à Combefiſio editus, pag. 737.) ζωννυμένας ἀργυροῖς καὶ διαχρύσοις, ὡς εἰπεῖν, στεφανώμασιν repræſentat: quod infrà aliter exponit, ſcribens, λαμπάδας μετὰ τῶν Βασιλέων διπλοῖς διαχρύσοις περιεζωννυμένας στεφανώμασι, τῶν δὲ Πατριαρχῶν καὶ τῆς βασιλίσσης ἐπὶ κυκλοειδοῦς σχήματι. Quæ quidem Codinum illuſtrant, ubi lampadem Imperatoris deſcribit, loco ſuprà allato. Sed ex Balſamonis verbis non ſolùm Patriarchæ & Imperatori, ſed & Imperatrici prælatum fuiſſe διβάμβουλον planè docemur: quod paulò ante dixerat idem Balſamon: ἀλλὰ μὴν καὶ ταύτας (αὐτοκρατορίσσας) ὁρῶμεν οὕτω δοξαζομένας κατὰ τοὺς Βασιλεῖς. Ex his proinde colligere eſt, quod λαμπαδοῦχον vocat Pachymeres, fuiſſe haſtam auro vel argento veſtitam, in cujus ſummitate erat lampas cerea, ut ſunt ferè tædæ noſtrates longiori haſtæ circumadfixæ. Sed an lampas ſeu tæda illa alibi quàm in Eccleſia ante Imperatorem Conſtantinopolitanum præferri ſoleret, quemadmodum ante Romanos Auguſtos ignem prælatum in proceſſibus pridem annotatum à viris doctis, haud bene conſtat, tametſi id innuere videatur Theophylactus Bulgariæ Archiepiſcopus in Inſtitutione Regia parte 2. cap. 27. ad Conſtantinum Ducam Porphyrogenitum ſcribens: φωτίζει μὲν συνεχέστερον, καίει δὲ ἀργότερον. τοῦτο καὶ ἡ λαμπὰς ἡ προπορευομένη τοῦ Αὐτοκράτορος βούλεται, ἡ πρὸς τὸ φωτίζειν μόνον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ πρὸς τὸ καίειν προσκέχρηται. Vix enim hæc intelligenda de lampade in Eccleſia præferri ſolita.

Jam verò διβάμβουλον præferebatur Patriarchis in ſolemnioribus ceremoniis: in minoribus, μονοβάμβουλον. Sed & id juris ac prærogativæ non unici Patriarchæ Conſtantinopolitani fuit, cùm & cæteri Patriarchæ eodem privilegio intra Provinciæ ac Juriſdictionis ſuæ limites gauderent, immò & aliquot Epiſcopi αὐτοκέφαλοι & Metropolitæ illud ſibi arrogarent, ex Imperatorum ſcilicet conceſſione, ut ſcribit Balſamon: ἄνευ μόνων τῶν αὐτοκεφάλων Ἀρχιεπισκόπων, τῆς Βουλγαρίας φημὶ, καὶ τῆς Κύπρου, καὶ τινων ὀλίγων Μητροπολιτῶν, λαβόντων ἀπὸ τῆς φιλοτιμίας βασιλικῆς τοῦτο δίκαιον. Apud Cruſium lib. 4. Turcogr. Epiſt. 8. mentio fit λαμπαδαρίου Eccleſiæ Metrorum & Arhyrorum: ut Eccleſiæ Chij lib. 3. Epiſt. 1. pag. 217. 292. Quid autem per Patriarchæ lampadem deſignaretur, docet idem Balſamon: ἡ γὰρ λαμπὰς τοῦ διδασκαλικοῦ, φασὶν, ἐστὶν ἀξιώματος. At cùm extrà Diœceſim non liceat Epiſcopo docere, vel Juriſdictionem exercere, inde concludit non licuiſſe Patriarchis μετὰ λαμπάδος Πατριαρχικῆς τὰς ὁδοιπορίας ποιεῖν εἰς τὴν τῆς πόλεως βασιλεύουσαν, ἢ εἰς ἑτέραν διοίκησιν.

Ex præallatis igitur patet, ut opinor, voces has ab ampullis non poſſe deduci, quod quidam ex viris doctis volunt, etſi unde hauriri debeat Etymon haud proclive ſit divinare. Sed cùm voces διβάμβουλον & μονοβάμβουλον ſcribantur apud laudatos Auctores, formatæ prorſus videntur ex βάμβουλον, vel βάμπουλον, & δὶς, vel μόνον. Unde ferè exiſtimaverim id vocabuli mutuatos Græcos ab Italis, quibus *Vampa*, & *Vampola*, eſt flamma, vel flammula: Nam & eam faculam, λαμπρὸν, quod idem ſonat quod flamma, appellari obſervat Goarus ad Codinum, pag. 14. num. 41. niſi quis malit Salmaſij ſententiam ad Plinium amplecti, βάμβουλον hîc dici pro βάμμυλον, ſcribentis, quâ voce, inquit, Catinus intelligitur, in cujus medio eſt uncinus cui infigitur cereus: qui *Uncus* & *Cuneus* dicitur Donato. Eſt autem βάμμα, uti vult idem Salmaſius, quod alij ὀξύβαφον vocant.

ΔΙΒΆΝΗ, *Divanum*; ſeu Conſiſtorium Turcicum. Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſt. Turc. *Divan, Concilium publicum, Curia Regis, hoc eſt ſolemnis Conventus ordinum ad Regem vel Principem. Item Audientia Principis publica quam vocant, & Concilij vel Audientiæ locus.* Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 143. καὶ δὲν ἦτον μόνον ἄξιος νὰ τὸ ἀναθέσῃ, ἀμὴ καὶ, νὰ τὸ ἐλθοβολήσουν, καὶ ἐσυκώθη τοῦτος, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ διβάνι τοῦ Σουλτάνου, &c. Occurrit ibi non ſemel.

ΔΙΒΑΠΤΙΣΤΗΣ, Nicetas Paphlago in Vitâ

Ignatij Patr. Conſtantin. ἐφ' οἷς καὶ τοὺς λοιποὺς ἀφ' ἑκάστου βαθμοῦ καὶ τῆς καταστάσεως πάντων συλλεξάμενοι, οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν λεγομένων Διβαπλιστῶν, καὶ ἀπὸ παντὸς, ὡς εἰπεῖν, τοὺς αἰσχίστους καὶ μιαρωτάτους τῶν ἀνθρώπων χρυσοῦ τε καὶ ἀξιωμάτων ἐξαγοράσαμενοι, &c.

ΔΙΒΑ'ΡΙΟΝ. Conſtantinus de Admin. Imperio cap. 28. τελοῦσι γὰρ οἱ Βενέτικοι τῷ κατέχοντι ῥηγάτον Ἰταλίας, ἤτοι Παπίας, διβάρια ἀσίμιν λίτρας λϛ'. Ubi Meurſius emendat διάρια, quod vix probem: neque enim Veneti, Regi Italiæ 36. argenti Libras in Diaria Regum penſitaſſe veriſimile: tametſi fateor quid hæc vox ſonet me penitus ignorare.

ΔΙΒΕ'ΛΛΙΟΝ, quid ſit, videtur indicare Conſtantinus in Tacticis, pag. 14. ἐχέτωσαν δὲ μικρὰ τυφία, ἤγουν διβίλλια εἰς τὰς ὀπισθελίνας τῶν ἱππαρίων, καὶ εἰς τοὺς ὤμους αὐτῶν ἐπάνω τῶν λωρικίων φλάμουλα μικρά. Idem igitur valet διβίλλιον, quod τοῦφα. Leo in Tact. cap. 6. §. 3. ubi eadem recitat: ἔχειν δὲ καὶ μικρὰ καρτία, καὶ τὰ τῶν ὀπισθελίνων τῶν ἵππων, καὶ φλάμουλα μικρὰ ἐπάνω τῶν ζαβῶν κατὰ τῶν νώμων. Ubi legendum ex Checo: καὶ μικρὰ τουφία κατὰ τῶν ὀπισθελίνων, &c. & pro νώμων leg. ὤμων. Meminit præterea διβελλίου. Codinus de Offic. cap. 5. num. 63. ὁ Σκουτέριος βαστάζει τὸ διβίλλιον, καὶ τὸ τοῦ Βασιλέως σκουτάριον οὐ μόνον εἰς τὰς προκύψεις, ἀλλὰ καὶ ὅπου ὁ Βασιλεὺς ἀπέρχεται. εὑρίσκονται δὲ μετὰ τοῦ διβελλίου καὶ πάντες οἱ Βάραγγοι, εἴτε οὖν εἰς τὸ φοσσάτον ὁ Βασιλεὺς εὑρίσκεται, εἴτε καὶ ἀλλαχοῦ, τὸ διβίλλιον ἔμπροσθεν αὐτοῦ φέρεται. Idem cap. 15. num. 20. ἔθος δὲ ἐστι κατὰ τὰς γινομένας ἐν τοῖς μοναστηρίοις ἑορτὰς, καθὼς εἴρηται, τὸν τοῦ Βασιλέως Τζάγκαν φέροντα τὸ διβίλλιον, πλὴν σκουταρίου, ἐπὶ τῶν ὤμων, πλάγιον ἀκολουθοῦντα καὶ τίνων τῶν τῆς αὐλῆς, προαπέρχεσθαι εἰς τὸ τῆς οὔσης ἑορτῆς μοναστήριον, καὶ ἀναμένειν τὸν Βασιλέα, — ὁ δὲ λόγος περὶ τοῦ πῶς ὁ τζάγκας φέρει τὸ διβίλλιον, καὶ τὰ ἄλλα, ἀγνοεῖται. Hîc hærent viri docti, quorum ſententias non expendimus.

ΔΙΒΙΝΙΤΑ'ΤΟΝ, Divinitas, τὸ Θεῖον, in Gloſſis Baſilic.

ΔΙΒΙΤΙ'ΣΙΟΝ. Leo Grammaticus, p. 466. αὐτὸς δὲ (Patr. Conſtantinopolit.) ἐποίησεν εὐχὴν ἐπ' αὐτῷ, καὶ οἱ πραιπόσιτοι ἐνέγκαντες διβιτίσιον καὶ τζαγγία, ἐνέδυσαν Βασίλειον, ὅστις βαλὼν τὴν χλαμύδα, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Βασιλέως. Interpres legit διβιτίσιον. Ita etiam Suidas & ex eo Phavorinus: Διβιτίσια, Διαβίκια. Sed quid per διαβίκια intelligat, non planè percipio.

Δικιτήσιον legit Leunclavius in Pand. Turcico, num. 199. ubi hæc habet: *quod paludamentum dixi, Symeoni* (Magiſtro) *δικιτήσιον adpellatur*. Mox: *Δικιτήσιον verò ſic mihi interpretati ſunt Græci, ut eo ſignificari dicerent ἐπιμάνδυον, ſive ſupramantellum, quale ſuperinjici Patriarchis in Solium Patriarchale collocandis ſolet: ut intelligatur, hoc indutos, jam factos eſſe Pontifices.*

ΔΙΒΟ'ΛΕΟΣ, Δίβολος, *Duplicis coloris.* Heſychius, & ex eo Phavorinus: Διβόλους χλαίνας, οἱ μὲν διμίτους, οἱ δὲ διπλᾶς. Nicetas in Joanne Comn. n. 8. καὶ ἵππους λειαυχένας εὐηθεῖς, καὶ νήματα σειρὰ διαπλεχθέντα χρυσῷ, &c. Ubi Cod. Barbarogr. βλάττια διβόλεα, καὶ τριβόλεα. Codinus de Offic. cap. 3. num. 6. τὰ δὲ ὑποδήματα αὐτοῦ διβόλεα, χρώματος ὀξέως καὶ λευκοῦ, ἔχοντα αἐτοὺς μαργαριταρένους. Idem cap. 4. num. 3. τὸ καββάδιον αὐτοῦ διβόλεον. Et cap. 18. n. 1. τά τε διβόλεα πέδιλα, καὶ καββάδιον ὀξύ.

ΔΙ'ΒΟΣ, *Divus*, locus in latere Tabulæ Luſoriæ ſic appellatus: nam in Tabula lineæ ſeu loci ſua habebant nomina. Agathias Epigram. in Tabulam Zenonis lib. 1. Anthol. pag. 86. Edit. Henr. Stephani:

Ὃς δὲ πέλε μετὰ σῦμμον, ἔχων δύο' μουνάδα δ' ἄλλην
Ψῆφον τὴν πυμάτην ἀμφιέπεσκε Δίβος.

Vide Salmaſium ad Vopiſcum.

ΔΙ'ΓΕΣΤΑ, *Digeſta, Pandectæ Iuris.* Gloſſæ Baſilic. διγέστων, διατυπωμάτων. Juſtinianus Nov. 13. καθάπερ αὐτὴν ἡμεῖς ἐν τοῖς ἡμετέροις Ἰνστιτούτοις, καὶ Διγέστοις, καὶ τῷ τῶν διατάξεων ὀνομοθετήσαμεν βιβλίῳ.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΥ'ΕΙΝ, *Catechizare, Initiari, Imbuere*, κατηχίζειν, παιδεύειν, &c.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟ'Ν, *Documentum, Narratio rei Geſtæ.* Concilium Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 1. οἱ εὐλαβέστατοι μοναχοὶ διὰ Μαριανοῦ τοῦ θεοσεβεστάτου Ἐξάρχου, ἐπιδεδώκασιν διδασκαλικὸν, &c. Item Act. 5. τὸ ἐπιδιδόμενον διδασκαλικὸν ἀναγνωσθήτω.

ΔΙΔΑ'ΣΚΑΛΟΣ οἰκουμενικὸς, dicebatur apud Conſtantinopolitanos præcipuus inter Doctores, ſeu qui XII. Doctoribus præerat, ſtipendiis è publico donatis, iiſque in omni ſcientiarum genere inſignibus & quorum conſiliis in rebus arduis utebantur Auguſti. Eorum domicilium erat prope Chalcen, ſeu magnum Palatium, & haud procul à magna Eccleſia, ut pluribus docuimus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 2. cap. 9. num. 3. quibus nihil habeo ferè quod addam, niſi quod cùm Codinus in Orig. num. 89. dicat Doctores illos, ſedecim numero, profeſſione Monachos, impietati ſuæ aſſentiri nolentes, præ irâ cum ipſo ædificio, ubi manebant, combuſſiſſe Leonem Iſaurum an. 10. cùm, inquit, duraſſet iſta Doctorum ſucceſſio 140. annos: inde videri conficit tum primùm inſtitutos, (ſi quidem fides aliqua adhibēda Græculis iſtis Scriptoribus) à Mauricio circa an. 587. Neſcio porrò an hoſce Oecumenicos Doctores reſpexerit Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ, pag. 857. quem, inter cætera Elogia, οἰκουμενικὸν διδάσκαλον vocat, & Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. οἱ δὲ κατὰ τὸ Σίγμα περίδρομον ἐγκολαφθέντες, τοῦ Οἰκουμενικοῦ διδασκάλου, Ἰγνάτιος οὗτος ἐκαλεῖτο, τυγχάνουσιν. Laudantur etiam ab Allatio in lib. de Georgiis, pag. 321. ex Bibl. Reg. Cod. 1385. προλεγόμενα τῶν Θεολογικῶν κανόνων ἀπὸ φωνῆς Γεωργίου διακόνου οἰκουμενικοῦ διδασκάλου. Ut & à Lambecio lib. 8. Bibl. Cæſar. Georgij Archiep. Alexandriæ ἐξήγησις, ἤτοι βίος καὶ πολιτεία, καὶ θαύματα τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ οἰκουμενικοῦ διδασκάλου, καὶ Ἀρχιεπισκόπου ΚΠ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ex quibus ſaltem colligitur id Epitheti aliis tributum, quàm Oecumenico illi Doctori, cujus ſuprà meminimus. Sed & ab eodem Allatio in Diatriba de Symeonum ſcriptis, pag. 168. deſcribitur Diſtichon Ἀλεξίου Φιλοσόφου γεγονότος μεγάλου Διδασκάλου, qui fortè alius non fuerit ab Oecumenico. Nec ſcio an alius ſit ab eo qui Ὕπατος τῶν φιλοσόφων, de qua dignitate agimus ſuo loco: nam Joannes Italus in Codd. MSS. apud Lambecium lib. 7. de Bibl. Cæſar. pag. 148. inſcribitur Ὕπατος καὶ διδάσκαλος τῶν φιλοσόφων. In indice Bibliothecæ ex Cod. Colberteo 2276. laudatur Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας τέχνης τῆς τοῦ χρυσοῦ ποιήσεως πράξεις β.

ΔΙΔΑ'ΣΚΕΙΝ, propriè eſt *Concionem habere ad populum in Eccleſia*, quod *Prædicare* vulgo dicimus, ídque Epiſcopos duntaxat ſpectabat, διαλέγεσθαι τάς τε θείας ἑρμηνεύειν γραφὰς ἐπὶ τοῦ κοινοῦ τῆς ἐκκλησίας, ut eſt apud Euſebium lib. 6. Hiſt. Eccl. cap. 19. Joannes Hieroſolymitanus in Epiſt. ad Theophilum Alexandr. *De fide & omnibus Eccleſiaſticis dogmatibus hæc locuti ſumus, quæ & ſemper gratiâ Dei indeficienter in Eccleſia docemus, & in Catecheſibus.* Sozomenus lib. 4. cap. 26. de Eudoxio Epiſcopo Conſtantinopolit. ἐπὶ τὸ τῆς ἱερέως ἀναβὰς βῆμα, οἷα δὴ καὶ τὸν λαὸν διδάσκων, &c. Idem lib. 7. cap. 19. ſcribit Romæ, nec Epiſcopum, nec alium quemque in Eccleſia διδάσκειν· παρὰ δὲ Ἀλεξανδρεῦσι, μόνον

τὸν

τὸν τῆς πόλεως ἐπίσκοπον. Eundem vide lib. 7. cap. 19. lib. 8. cap. 10. In Sinodo VII. jubentur eligi Epiſcopi, qui διδάσκειν τὸν αὐτῶν λαὸν ſciant. In Synodo Quiniſexta Can. 19. jubentur pariter Epiſcopi Dominicis præſertim diebus plebem Sacras literas docere, eáſque juxta ſanctos Patres interpretari. Hinc Macarius Antiochenus Patr. ob hæreſim damnatus in Concilio III. Conſtantinopolitano, Act. 12. pag. 938. indignus dicitur qui in ambonem docendi gratia aſcendat: ὑδαμῶς ὁ θεῷ κανὼν παραδίχεται τῷ λοιπῷ εἰς διδασκαλικὸν καθίσαι θρόνον.

Verùm inductum poſtea, ut eſſent Concionatores, qui vice Præſulum Conciones haberent ad populum & Sacras literas interpretarentur: de quibus intelligendus fortè Ibas Edeſſenus Epiſcopus, in Epiſtola deſcripta in Concilio Calchedonenſi Act. 10. ὧν εἷς ἐστιν ὁ μακάριος Θεόδωρος, ὁ κήρυξ τῆς ἀληθείας, καὶ διδάσκαλος τῆς ἐκκλησίας, ὃς ὐ μόνον ἐν τῇ ζωῇ αὐτῦ τὺς αἱρετικὺς ἐκολάσεν εἰς τὴν ἀληθινὴν αὐτῦ πίστιν, &c. Sed & Sanctus Baſilius in Epiſt. 62. λόγοι δὲ μυστικοὶ τῆς ἐξηγητικῆς ἀναμνήσεων, οἱ παῖδες τῆς πατέρα, οἱ πρεσβύτεροι τῆς ἡλικιώτην, &c. Idem Epiſt. 70. καὶ ἔτι διδασκάλων προεδρίαι, ὐ διδάγματα σωτήρια, &c. Erant porrò ij Concionatores ab Epiſcopo ſelecti ex ordine Preſbyterorum. Baſilius Seleucienſis lib. 2. de Vita S. Theclæ cap. 27. καὶ τῆς ἱερατικῆς δὲ μοι καταξιωθέντι γερουσίας, καὶ τῆς καταλόγυ τῶν διδασκάλων καὶ ἱερέων συμπεσῶν καὶ πολλά. Habentur editæ ejuſdem Baſilij Homiliæ. Neque fas erat cuiquam in Eccleſia concionari niſi indulto Epiſcopi: Ruffinus lib. 6. Hiſt. Eccl. cap. 3. *Catechizandi ei, id eſt, docendi, magiſterium in Eccleſia tribuit.* Balſamon in Jure Græco-Rom. lib. 2. pag. 143. τὸ διδάσκειν τὸν λαὸν μόνοις ἐνδέδοται τοῖς Ἐπισκόποις· καὶ οἱ διδάσκαλοι μεγάλης ἐκκλησίας δικαίῳ τῷ Πατριάρχυ διδάσκουσι. Edita eſt pronuper à ſummæ Eruditionis Viro, & amico noſtro Joanne Baptiſta Coteler̃io Novella Alexij Comneni Imp. *de Electionibus*, in qua multa præſcribuntur de Didaſcalis Eccleſiaſticis, ſeu Concionatoribus, quibus & *rogas*, ſeu ſtipendia annua aſſignari præcipit: ita tamen ut qui ad Sacerdotium proveherentur, & qui ſuis muniis rectè fungerentur, ad Dignitates Eccleſiæ & Officia proveherentur, n. 19. 20. 21. 22. 23. Cujus quidem Novellæ meminit Balſamon ad Synod. VI. Can. 19.

Fiebant porrò Conciones iſtæ Eccleſiaſticæ & Sacræ Scripturæ enarrationes ante ſacram Liturgiam. Socrates lib. 5. Hiſtor. cap. 22. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ τετράδι καὶ τῇ λεγομένῃ παρασκευῇ γραφαὶ τε ἀναγινώσκονται, καὶ οἱ διδάσκαλοι ταύτας ἑρμηνεύουσι, μετὰ ταῦτα δὲ τὰ συνάξεως γίνεται, δίχα τῆς τῶν μυστηρίων τελετῆς.

Ex hinc inductum ut alij Evangelia, alij Epiſtolas Canonicas, & Pſalterium, & Sacras alias Scripturas interpretarentur, diviſis ſenſim ac diſpertitis muniis & officiis: ita ut eſſent qui Evangelia, alij qui Apoſtolum, alij denique qui Pſalterium explicarent. Atque id cauſæ eſſe rectè animadvertunt Viri Docti, cur tot extent Patrum enarrationes in Evangelia, in Epiſtolas S. Pauli, & in Pſalmos Davidicos.

Διδάσκαλος τῆς Εὐαγγελίυ, *Doctor Evangelij*, cujus munus eſt ἑρμηνεύειν αὐτό, ut eſt apud Codinum de Offic. cap. 1. ubi collocatur ſecundus in Quinta Pentade. Codex Allatianus: ὁ διδάσκαλος, ἑρμηνεύει τὸ εὐαγγέλιον, ὅταν λειτυργεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ εἰ δυνατόν ἐστι, καὶ τὸ ψαλτήριον. Codex alter Allatianus: ὁ διδάσκαλος ἑρμηνεύει τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, εἰ δυνατός ἐστιν, ὁμοίως καὶ τὸ ψαλτήριον, κρατεῖ καὶ τὰ σχόλια τῆς ἐπισκοπῆς. Joannes Cinnamus lib. 4. num. 16. καὶ δὴ καὶ Μιχαὴλ τὰ ἱερὰ ἐπὶ τῆς τῆς Σοφίας ἱερῷ διεξηγεῖτο τῆς Εὐαγγελίυ ῥητά, ubi de Michaële Theſſalonicenſi, qui apud Allatium lib. 2. de utriuſque Eccleſiæ Conſenſione cap. 12. §. 5. appellatur Μαΐστωρ τῶν ῥητόρων, διδάσκαλος τῆς εὐαγγελίυ, καὶ Πρωτέκδικος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ΚΠ. Apud Theophylactum Bulgariæ Archiep. Epiſtola 46. inſcribitur τῷ διδασκάλῳ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας: ut Epiſtola 19. διδασκάλῳ τῶν Σερρῶν.

Διδάσκαλος τῶν ἐπιστολῶν τῆς Ἀποστόλυ, *Interpres Epiſtolarum S. Pauli*, Dignitas Eccleſiaſtica. Codinus de Offic. cap. 1. ubi collocatur in quinta Pentade poſt Doctorem Evangelij: ὁ διδάσκαλος τῆς Ἀποστόλυ, ἑρμηνεύων αὐτῆ. Vide Cruſij Turcogræciam, pag. 284. Nicetas in Iſaacio lib. 1. num. 4. ὁ Βασίλειος Νικηφόρος τὰς τῆς Παύλυ ἀναπτύσσων ἐπ' ἐκκλησίας ἐπιστολὰς, καὶ διαλευκαίνων τῷ τῆς καλλιρρημοσύνης φωτὶ, ὅσαι τῶν Ἀποστολικῶν ῥήσεων τῇ ἀσαφείᾳ ὑπομελαίνονται, καὶ τῷ βάθει τῆς πνεύματος ἐπισφίγγονται. Auctor MS. apud Allatium de Conſenſ. utriuſque Eccl. cap. 12. §. 15. Νικηφόρος ὁ Βασιλάκης διδάσκαλος τῶν ἐπιστολῶν. Ephræmius in Chronico, de eodem Baſilace:

> Καὶ Βασιλάκης τῶν σοφῶν Παύλυ λόγων
> Διδάσκαλος τυγχάνων τι καὶ Λευίτης.

Διδάσκαλος τῆς ψαλτηρίυ, εἰς τὸ ἑρμηνεύειν αὐτὸ, apud Codinum de Offic. cap. 1. ubi collocatur quartus in quinta Pentade poſt διδάσκαλον τῆς Ἀποστόλυ.

Διδάσκαλος, *Cleri Palatini*, cujus meminit Anonymus ex Cod. Mazarino, ubi Clerum Imperatorium deſcribit:

> Ἀποστολικῶν ὁ Κήρυξ διδαγμάτων.

Vide in Κλῆρος. Jam verò ejuſmodi Homiliæ & Conciones Eccleſiaſticæ

Διδασκαλίαι appellantur à Socrate lib. 6. Hiſt. Eccl. cap. 17. Ἰωάννης δὲ τῆς διδασκαλίαις ἐσχόλαζε, quæ ſic ita vertit Eruditus Valeſius: *Joannes interim Concionibus Eccleſiaſticis operam dabat.* At recentioribus

ΔΙΔΑΧΑΙ, dicuntur: cujuſmodi inſcribuntur Alexij Rharturi Presbyteri & Chartophylacis Corcyræ, editæ Venetiis an. 1560. quo & vixit, & aliæ neſcio cujus Anonymi ex Cod. Colberteo 4634. In præcipua anni feſta, quæ ferè ſemper diſtinguuntur in proœmium & duas στάσεις, quas Concionatores noſtri vulgo *Puncta*, ſeu *Pauſationes* appellant. Portius: διδαχὴ, *Concio*, δημηγορία, ἐκκλησία. Διδακτὴς, *Concionator*, *Eccleſiaſtes*, *Prædicator*, δημηγόρος, &c. Διδάχνειν, *Concionari*, *Prædicare*, *Concionem habere*, δημηγορεῖν, ἐκκλησιάζειν, ἀγορεύειν.

Διδασκαλικιον, *Eccleſiaſtici Doctoris munus.* Novella Alexij Comneni ſuperiùs laudata: οἱ δὲ ἀξιόλογοι κατά τι λόγον καὶ πρᾶξιν εἰσαγέσθωσαν εἰς τῆς τῆς διδασκαλίας διακονίαν, καὶ διὰ τῶν διδασκαλικίων προβαινέτωσαν εἰς τὰ ὀφφίκια.

ΔΙΔΑΣΚΑ'ΛΙΣΣΑ, *Magiſtra.* Gloſſæ Græcobarb. τότε ἡ Ἀσπασία ἦτον σοφίστρια καὶ διδασκάλισσα τὺς λόγυς τῶν ῥητόρων.

ΔΙ'ΔΕΙΝ, *Dare*, διδόναι, παρέχειν, in Corora pretioſa, & apud Portium. Euchologium Goari, pag. 491. καὶ παραδίδει αὐτῷ τὴν βακτηρίαν, λέγων, &c. Theophanes an. 24. Leonis Iſauri: ἐντεῦθεν ὖν ἐκράτησεν ἡ συνήθεια δίδειν δύο κέρατα τοῖς δυσματαῖς. Occurrit paſſim.

ΔΙΔΟ'ΝΑΙ, *Ferire*, *Ictum impingere*, quomodo Galli ferè *Donner* interdum uſurpant. Vita S. Pachomij, num. 43. αὐτὸς ἔχων ξύλον μέγα, θέλων δῦναι κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτῦ. Theophanes an. 19. Mauricij: δὸς αὐτῷ κατὰ κρανίυ, ἵνα μὴ ὑπεραίρηται. Ita uſurpat an. 17. Heraclij, an. 25. & 27. Conſtantis. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 465.

ὑπισθεν ἢ ἴσως ὁ Βασίλειος διδωκεν αὐτῷ μετὰ τὸ ξίφος, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μετ' αὐτοῦ μιλιώδην κάλικοψαν αὐτ. Et pag. 469. Γιαίτης δὲ ὁ Χαλδος παρελθὼ μετὰ ξίφος δὺς αὐτῷ, ἀπέκοψαν τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Adde eundem in Leone Philoſopho, pag. 481. Symeonem Logothetam in eodem Michaële n. 42. Conſtantinum de Adm. Imp. cap. 26. & 53. pag. 213. Nicetam Barbarogr. in Manuële lib. 3. num. 3. in Iſaacio lib. 2. num. 7. Achmetem Onirocrit. cap. 119. 221. Codinum in Orig. num. 114 Hiſtoriam Politicam pag. 10. & alios paſſim, quibus hæc addo ex Anonymo de Nuptiis Theſei lib. 8.

Μίνως ὁ μέγας ἔδωκεν μετὰ τὸ Αγαμέμνων,
Μετὰ σπαθία κόπτοντες, ἐκ ἔσωσαν παιδία.

ΔΙΔΥΜΆΡΙΟΣ, *Gemellus*, Δίδυμος. Vide in Γίφος.

ΔΙΈΚΓΟΝΟΣ, *Pronepos*, in Nomocanone Coteleriano, num. 457. Διέκγονος.

ΔΙΕΚΔΙΚΕΓΝ, *Defendere*. Gloſſæ Baſilic. Διεκδικεῖται πάντες οἱ ἐκδικοῦντες καὶ φροντίζοντες, εἴτε διοικηταὶ, εἴτε ἐπίτροποι, εἴτε κουράτωρες, εἴτε πρωκουράτωρες εἴτε ἐντολεῖς εἰσι διεκδικεῖν γάρ ἐστι τὸ τὰ αὐτὰ ποιεῖν ἅπερ καὶ ὁ πρωτότυπος ἐποίει παρὼν, &c. Item pro *Condicere*, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 13. §. 17. Gloſſæ Lat. Gr. *Condico*, συντάσσομαι μετὰ παραγγελίας.

ΔΙΈΛΕΙΑ, Dacis, *Hyoſcyamus*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 651.

ΔΙΕΡΜΗΝΕΥΤΗΣ Μέγας, *Magnus Interpres*, recenſetur inter Officiales Aulæ Conſtantinopolit. ab Codino, cap. 2. num. 50. cujus veſtes peculiares deſcribit cap. 4. num. 53. officium verò, hiſce verbis, cap. 5. num. 70. ὁ μέγας Διερμηνευτὴς, ἐστὶ πρῶτος τῶν Ἑρμηνέων, ὡς κοινῶς ὀνομάζουσι Δραγουμάνος. Anonymus ex Cod. Mazarino:

Διερμηνευτὴς ὁ μέγας πρωτιστεύει.

Pachymeres lib. 5. cap. 17. καὶ τὸ συγκλητικῶν ὁ Μέγας Λογοθέτης Ἀκροπολίτης, Πρωκαθήμενος τοῦ Βεστιαρίου Πανάρετος, καὶ ὁ μέγας Διερμηνευτὴς Βερροιώτης. Habebat etiam Eccleſia Conſtantinopolitana ſuum Μέγαν Διερμηνευτήν. Methodius Metropolitanus Melenici in Epiſt. τὸν ἐρασμιώτατον καὶ λογιώτατόν μοι Μέγαν Διερμηνευτὴν τῆς Μεγάλης Χριστοῦ ἐκκλησίας ἀσπάζομαι ἐν Χριστῷ.

ΔΙΘΙΆΜΒΡΙΟΝ, *Hyoſcyamus*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 151. Διθυράμβιον, rectiùs apud Apul. cap. 4.

ΔΙΗΝΗΚΊΖΕΙΝ, *Continuare*, *Perpetuare*, utitur Balſamon in Epiſt. de jejun. num. 15.

ΔΙΚΆΒΑΛΛΟΙ. Vide in Κάβαλλος.

ΔΊΚΑΙΑ, *Iura quæ quis habet in rem aliquam, Poſſeſſiones, Prædia, Facultates:* quomodo *droits* & *droitures* Galli dicunt. Nicetas in Andronico lib. 2. ex Cod. Græcobarb. καὶ τοὺς βασιλικοὺς τόμους, τοὺς τὰ δίκαια τῆς πολιτείας περὶ τὸ πρώην βασιλέων ἔχοντας ὑπογεγραμμένους ἥρπαξαν καὶ ἠφάνισαν. Vide Δικαίωμα.

ΔΙΚΑΙΕΝΈΧΥΡΟΝ Πραιτώριον, *Honorarium jus, vel Pignus*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΗΣ, *Iuridicus* in utroque Gloſſ. lib. 6. Baſilic. tit. 24. περὶ τάξεως δικαιοδότου, καὶ οἷοις ἐπιτέτραπται ἡ δικαιοδοσία. Erat etiam Dignitas Palatina. Meminit Metaphraſtes in S. Demetrio 26. Octob. πανσεβάστου Σεβάστου καὶ Δικαιοδότου τοῦ Ταρωνίτου, ſub Manuële Imper. Novella ejuſdem Manuëlis de Diverſ. Cauſ. καὶ οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, ὅτε Πρωτασηκρήτης, καὶ ὁ Δικαιοδότης. Adde Harmenopul. lib. 1. tit. 4. §. 62. & quæ obſervamus in Conſtantinopol. Chriſtiana lib. 2. cap. 13. num. 5.

Δικαιοδοτεῖν, *Iudicare*, *Iudicis munus exercere*, apud Scholiaſt. Baſil. lib. 7. tit. 2. δικαιοδότημα, ἰδικῶς, in Gloſſis Baſilic.

Δικαιοδοσία, *Iuriſdictio*, in Gloſſ. Gr. Lat. Gloſſæ Baſil. ὁικεῖα, δικαιοδοσία. Scholiaſtes Theophili Anteceſſ. lib. 2. tit. 23. §. 2. Γινέσθω μίσθωσις, εἰς δικαιοδοσίαν, τουτέστιν εἰς τύπον, τουτέστι νόμον. Scholiaſtes Baſilic. lib. 7. tit. 1. ἀρχοῦσας δὲ νόει τοὺς ἔχοντας δικαιοδοσίαν. Vide lib. 6. Baſil. loco mox laudato, & lib. 7. tit. 3. §. 1. &c.

ΔΙΚΑΙΟΚΡΙ'ΤΗΣ, *Iudex*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ὅτι ἦτονε πολιτικὸς εἰς ἄλλους δικαιοκρίτας.

Alibi:

Καλὰ τὸ θεὸν εὐχαριστῶ τὸν μέγαν δικαιοκρίτην.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΊΑ, *Perſecutio*, *Allegatio*, *Diſſentio*, in Gloſſ. Gr. Lat. Δικαιολόγος, *Cauſidicus*. Δικαιολογῶ, *Ius dico*, Δικαιολογούμενος, *Perſecutor*, in iiſdem Gloſſis: *Reus*, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 8.

ΔΊΚΑΙΟΣ, *Vicarius*, *qui alterius vices obit*. Joannes Epiſcopus Citri in Reſponſ. lib. 5. Jur. Græco-Rom. p. 329. de Chartophylace: παρόντος δὲ αὐτοῦ οὐκ ἔξον ἐστὶν τῷ Ἀρχιερεῖ, ἑτέρῳ ἀναθεῖναι σημείωσιν οἱανδήτινα, εἰ μὴ πολὺ ἀνάγκη ἐπείγει διὰ μακρᾶς ὁδοῦ ἀφυλακτεῖ σημείωσιν, διά τινα κατὰ τόπον ἀναφυεῖσαν ὑπόθεσιν, τηνικαῦτα γὰρ ἂν ἐκλέξηται ὁ Ἀρχιερεὺς, ἀποστέλλει δικαίῳ αὐτοῦ τιμήσιμα, καὶ σημειωσάμενον τὴν ὑπόθεσιν, &c. Catalogus Offic. Eccl. Conſtantinopolit. ex Cod. Reg. ὁ Λογοθέτης ποιῶν λόγους κατηχητικοὺς πρὸς τὸν λαὸν, Δίκαιος τοῦ Πατριάρχου. Codex Allatianus, de Magno Chartophylace: ἐστιν ἐπισκοπικῶν δικαίων φροντιστὴς, καὶ οἱονεὶ δίκαιος (Leg. δίκαιος) τὸ ἀποστόλων τοῦ Πατριάρχου. Vide in Παναγία.

ΔΊΚΑΙΟΙ. Obſervat Goarus ad Euchologium, pag. 402. & 719. & ad Codin. de Offic. cap. 15. num. 18. Sanctos Confeſſores, ſi Monachi fuerint, ὁσίους, ſi ſæculares, δικαίους vulgo indigitari.

ΔΊΚΑΙΑ μοναστήρια, Græci vocant *regularis vitæ rigore conſpicua*, ut cætera διόρθιμα, *mitigatorum* nomine infamata, & ob diſpenſationem receptam decidua. Ita Goarus ad Euchologium, pag. 120.

ΔΙΚΑΙΟΦΥΛΑΞ, *Iudex*, Dignitas apud Imperatores Conſtantinopolitanos. Matthæus Monachus in Catalogo Offic. Palatij:

Λογοθέτης ἀγελῶν, ὅτε Δικαιοφύλαξ.

Alter Anonymus:

Δικαιοφύλαξ, σὺν αὐτῷ Νομοφύλαξ.

Recenſetur etiam in Catal. MS. Reg. 5. eâdem ſerie. Georgius Pachymeres lib. 1. cap. 1. de ſe loquens; ὅτι δὲ καὶ ἐν ἀνακτόρων εἰς Δικαιοφύλακα τιμητὴς, ταῦτα ξυνέγραψεν. Cujus Officij munus ita deſcribit Manuël Phile in Carminibus, in Obitum ejuſdem Pachymeris Diceophylacis:

Δικαιοφύλαξ, εἰ μέτρει βι πάλιν,
Θεσμῶν φυλακὴ, καὶ βραβεύεις τὸ δίκας,
Θέσπιζε, δογμάτιζε, τὰς στάσεις λύε,
Τὴν ἀπροσωπόληπτον ἐξάγων κρίσιν.

Hujuſce Dignitatis mentio præterea occurrit in Nov. Alexij Comneni de Teſtib. apud Cantacuzenum lib. 1. Hiſt. cap. 44. & Cruſium in Turcogr. pag. 284.

ΔΙΚΑΙΏΜΑΤΑ, Græcis, dicuntur *Firmamenta cauſæ*, *juſtificationes*. Gloſſæ MSS. δικαιώματα, συμβολαῖα, κρίσεις ἀληθιναί. Rurſum: δικαιώματα, συμβολὰ, θεσμὸν ἔχειν ὧν ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώματα λατρείας, ἤτοι θεσμοὺς λατρείας καὶ εὐχῶν. Suidas: Δικαιώματα, νόμοι, ἐντολαὶ, κρίματα. Cantacuzenus lib. 2. Hiſt. c. 2. ἀλλ' ὅρα, ἔφη, μὴ σὺ καὶ δικαστὴς καὶ κατήγορος ὢν, τὰ τὸ δικαζομένου δικαίωμα παρίδῃς.

Δικαιώματα,

Δικαιώματα, Recentioribus Græcis, & in Baſilicis, appellantur *Privilegia*, *Chartæ*, *Diplomata*, & *inſtrumenta quibus jura in res aſſeruntur*. Gloſſæ Lat. Gr. *Inſtrumenta*, γραμμάτια, ἀσφαλίσματα, δικαιώματα. Scylitzes in Iſaacio Comneno, pag. 809. ὁ τῆς Μαγγάνων προνοίας, καὶ τῶν δικαιωμάτων φύλαξ περὶ τὴν εἰρήνην Βασιλείας καταληφθείς. Sigillum ſeu Diploma Rogerij Siciliæ Comitis apud Ughellum to. 1. Italiæ Sacræ: διακρατήματα, ὑποστάσεις, βουλλάς, καὶ ὅσα ἄλλα δικαιώματα ἐκράτουν. Occurrit ibi non ſemel. Codinus de Offic. cap. 1. n. 5. ὁ Χαρτοφύλαξ, κρατεῖ τὰ ἐκκλησιαστικὰ χαρτῶα δικαιώματα. Zonaras in Iſaacio Comneno, quæ ἔγγραφα περὶ τῆς ἐλευθερίας Monaſterij Manganorum appellavit, mox ea δικαιώματα vocat. Vide to. 1. Baſilic. p. 508. 522. &c. Harmenopulum lib. 1. tit. 2. & IC.

ΔΙΚΑΝΙ΄ΚΙΟΝ, Δικανίκιον, pro *Baculo*, ſeu *Sceptro Magiſtratûs & Dignitatis inſigni*, vox eſt poſtremi ævi. Aſterius Orat. In Oeconomum iniquitatis pag. 25. Edit. Combefiſij: τί δὲ τῆς ὑπαρχικῆς ἀξίας ἡ σκηνὴ, τὸ ἀργυροῦν ὄχημα, ἡ καλαμὶς ἡ χρυσῆ; Senator lib. 7. Epiſt. 5. *Aureâ virgâ decoratum* inceſſiſſe Curam Palatij ſcribit. Porro *in Virga poteſtatem intelligi convenit*, inquit S. Hilarius in Pſal. 124. *inſigne enim poteſtatis eſt*. Unde apud Byzantios, *inſignes faciebant virga dextris aptata*, ut loquitur Ammianus lib. 14.

Variè autem pro cujuſque Gradu ornabantur ejuſmodi δικανίκια. Verbi enim gratiâ, apud Codinum de Offic. cap. 4. num. 1. Magni Domeſtici τὸ δικανίκιον, μετὰ τῶν κόμβων ἐνοκοπητῶν deſcribitur: Magni Ducis, τὸ δικανίκιον habebat κόμπους χρυσοῦς ἐξόπλους, καὶ κονδύλους ὡσαύτως χρυσοῦς, κεκλωσμένους δὲ διὰ σχοινοπλοκίου ἀργυροῦ, n. 9. Ita diverſimodè κόμβους & κονδύλους, ſeu *nodis* & *calamis*, inſignita legere eſt δικανίκια dignitatum, apud eundem, n. 10. 12. 18. 19. 21. 23. 26. 36. 61. &c. Quorundam δικανίκιον, erat λεῖον ξύλον, ut n. 39. 41. 57. 62. 72. 79. & 83. Quorundam erat argenteum, ut num. 49. 53. 77.

Imperatoris verò, & Magni Primicerij, τὸ δικανίκιον erat ξύλον κεχρυσωμένον, ſed leve & molle, inquit Symeon Theſſalonicenſis, ubi de Imp. καὶ ὅτι ῥάβδον λαμβάνει, οὐ βαρεῖαν τινὰ καὶ σκληρὰν, ἀλλ' ἐλαφρὰν καὶ μαλακὴν, διὰ τὸ παιδευτικὸν ἐν πραότητι, καὶ μὴ ὀργίλον, &c.

Imperatricis verò δικανίκιον aureum, vel auratum pariter fuit, ἔχον τι ἀπὸ τῆς κορυφῆς καὶ κάτωθεν ὥσπερ σπιθαμιαῖον μῆκος μαργαριτάρια καὶ λιθάρια ἐμπεπηγμένα κυκλόθεν, ut eſt apud eundem Codinum cap. 17. n. 24. cujuſmodi videre eſt in imagine Manuëlis Palæologi Imp. à nobis delineata in Familiis Byzantinis.

Neque tamen omnes Aulæ Officiales deferebant δικανίκια; nam complures recenſet ibidem Codinus, qui eo carebant. Vide Κόνδυλος, & Gloſſ. med. Lat. in *Virga*.

Δικανίκιον etiam appellant *Pedum Patriarchale*, idem Codinus, cap. 20. num. 7. & 16. & Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 24. ubi de Patriarcha Conſtantinopol. ἐπέταξε δὴ ἵνα καλέσωσι καὶ τὸ δισάμβουλον, καὶ τὸ δικανίκιον quæ ſcilicet eunti illi præferrentur. Mox: καὶ λαβὼν τὸ δικανίκιον, εἰσῆλθεν εἰς κελλίον, ἐν ᾧ συνεισήλθομεν καὶ ἡμεῖς. Et ſect. 9. cap. 9. οἶδα γὰρ ὅτι ἡμεῖς παρέχομεν τῷ ἡγουμένῳ τὸ δικανίκιον, καὶ εὐθὺς ἦν παντελῶς ἡγούμενος. Occurrit rurſum mox. Hiſtoria Politica pag. 15. ἰδίαις χερσὶ δίδωσιν αὐτῷ (Patriarchæ Conſtantinop.) δικανίκιον πολλοῦ ἄξιον, ἤτοι ῥάβδον ἀργυρᾶν πεπαιχνισμένην, ὡραίαν. Malaxus in Hiſt. Patriarch. in Gennadio Scholario: καὶ ἔτζη ἔλαβεν ὁ Συλτάνος μὲ τὸ χέρι τοῦ τὸ δικανίκι, καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τὸ χέρι τοῦ Πατριάρχου. Vide Leunclav. in Pand. Turc. num. 173. 199.

Δικανίκι, Portio; *Baculus*, *Fuſtis*, *Ligo*, Βάκτρον ῥόπαλον, κορύνη, δίκελλα.

ΔΙΚΑΝΙΚΟ΄Ν, *Carcer*. Vita S. Joannis Jejunatoris Patr. Conſtantinopol. καὶ Δικανικὸς ἐκάλουν, καὶ πρὸς τὸ δικανικὸν ἁρπάζεσθαι τὴν ἀνοσίαν ἐπέλθοιεν. Supplicatio Baſilij Diaconi & Monachorum in Concilio Epheſino part. 1. cap. 30. §. 3. καὶ τέως μὲν ἀνεκδίκητον ἔμεινε τὸ τοῦ λαοῦ παιραιτήριον, τοῦ συλληφθέντος ἐκ μέρους αὐτοῦ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ ἐν τῷ δικανικῷ τυπτέντος διαφόρως ἐν πόλει βασιλευούσῃ, & §. 3. κἀκεῖθεν τυπτόμενοι παρὰ τοῦ ὄχλου τῶν Δικανῶν, ἀπηγόμεθα ἐν τῷ δικανικῷ, κἀκεῖ γυμνοὺς ἡμᾶς δεσμίους ὡς καὶ ὑπευθύνους ἐν τιμωρίᾳ ἐσύλησαν, ἐκριβάτισαν, ἐπέρνησαν. Rurſum: καὶ σιδηρωθέντες ἀπήχθημεν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ μετὰ ταῦτα ἀνήχθημεν ἐν τῷ Πραιτωρίῳ τῷ αὐτῷ τρόπῳ μετὰ τῶν δεσμῶν· καὶ ἐπειδὴ μηδεὶς ἦν ὁ κατηγορῶν, ἐν τῷ δικανικῷ πάλιν διὰ τῆς τάξεως ἤχθημεν, καὶ οὕτω πάλιν ἐκόλασεν ἡμᾶς, κατὰ πρόσωπον τυπτήσας. Lib. 1. Baſilic. tit. 1. §. 22. ex l. 3. Cod. de Hæretic. πάντες οἱ αἱρετικοὶ ἀναμφιβόλως γινωσκέτωσαν ὡς πάντες αὐτῶν οἱ τόποι ἀφαιρεθήσονται, εἴτε ἐκκλησίας αὐτοὺς ὀνομάζουσιν, εἴτε διακονικὰ προσαγορεύουσιν, εἴτε δικανικὰ, εἴτε ἐν ἰδίοις τόποις τὰς αὐτῶν συνόδους ποιοῦνται.

Δικανικὴ, *Quivis Carcer*. Palladius in Hiſtoria Bragmanum M S. τῇ αἰχμαλωσίᾳ περιπεσόντος οὗτος, ὡς ἔλεγεν, ἀφνεὶς ἐγεγόνει ἐν τῇ δικανικῇ, καὶ ἀπολυθεὶς ληφθεὶς, ἐκίνησεν οὗτος τὴν τῶν Ἰνδῶν ἱστορῆσαι χώραν. Vide Διακονικόν.

ΔΙΚΑΝΙΚΟ΄Σ, *Advocatus*, *qui in litibus verſatur*, apud Sanctum Marcum Eremitam: τὶς τῶν ἐν λόγοις δικανικῶν, qui in titulo diſputationis σχολαστικὸς appellatur. Et infrà: τὰ ῥήματα τοῦ δικανικοῦ, &c.

ΔΙΚΑ΄ΠΙΟΝ, Δικέφαλον, in Gloſſis Baſilic. *Biceps*.

ΔΙΚΕ΄ΡΑΤΟΝ. Vide in Κεράτιον.

ΔΙΚΗ΄ΡΙΟΝ. Vide in Κηρός.

ΔΙ΄ΚΙΟΝ. Suidas in Etymologico: λίτρα, μία, καὶ δίκιον ἀργυρίου, καὶ πολλοὶ τύποι, fortè, inquit Meurſius, Leg. λίτρα, μνᾶ, καυκίον. Mallem, βίκιον, de qua voce ſuprà.

ΔΙΚΗΤΗ΄ΣΙΟΝ. Vide in Διβητήσιον.

ΔΙΚΟ΄ΚΤΑ, *Decocta*. Athenæus lib. 3. ἐπὶ τούτοις λεχθεῖσιν ὁ κύνουλκος πιεῖν ᾔτησε δικόκταν, δεῖν λέγων ἁλμυροὺς λόγους γλυκέσιν ἀποκλύζεσθαι νάμασιν.

ΔΙΚΟΛΟ΄ΓΟΣ, *Cauſidicus*, *Patronus*, *Advocatus*. Δικολογία, *Cauſidicatus*, *Cauſidicatio*. Δικολογῶ, *Cauſidicor*. Gloſſ. Gr. Lat.

ΔΙΚΟ΄Σ. Vide in Ἐδικός.

ΔΙΚΟΥΡΙ΄Α, *Decuria*. Doſitheus lib. 3. Sentent. διὰ βιβλιδίου λέγοντός τινος, πατέρα ἴδιον ἀποπεφισκεῦσθαι, καὶ αὐτῷ δικουρίαν ἀφῃρεῖσθαι, ἣν ἀπαιτεῖ, &c.

ΔΙΚΤΑ΄ΤΩΡ, *Dictator*. Scholiaſtes Gregorij Nazianzeni Orat. 1. in Julian. ἡνίκα δὲ (οἱ Ῥωμαῖοι) μετὰ τῶν ὑπάτων ἐν τοῖς πολέμοις ἐδυστύχουν, Δικτάτορα προέβαλλον, ὃς μείζονας εἶχεν ἐξ. Gloſſæ MSS. δικτάτωρ, ὁ διπλασίαν τὴν ἀρχὴν ἔχων, ὁ παρὰ Ῥωμαίοις Δισύπατος καλούμενος. Eadem fermè Suidas & Heſychius. Neſcio an per Δικτάτορα, Δισύπατον intelligat Anonymus in Catalogo Offic. Aulæ Conſtantinopolit.

Ὕπατοι, Δικτάτωρες, σὺν τοῖς Ταμίαις.

Δικτατωρία, *Dictatura*. Gloſſæ aliæ MSS. Reg. Cod. 2062. δικτατωρία, ἀρχὴ ἀνεύθυνος. Suidas, ἀνυ-

πιδίων. Pæanius in Metaphraſi Eutropij lib. 2. ὡς ἀφῃρεῖτο Παπίριος Κύρσωρ, τῆς τῆς Δικτατωρίας ἔχων ἐξουσίαν. Occurrit præterea apud Dionem lib. 41. Zonaram tom. 1. pag. 4. 1 Edit. & to. 2. pag. 21. &c.

Δικτατωρεύειν, *Dictatorem agere*, apud Zonaram to. 2. pag. 50. 1. Edit. Vide Δικτάτωρ.

ΔΙΑΛΑΒΙΟΝ, *Forceps*, quòd duo manubria habeat. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. πυράγρα, τὸ διλάβιον.

ΔΙΑΗΓΑΤΩΡ, *Delegator*. Habetur apud Nilum Monach. lib. 2. Epiſt. 243. inſcripta Cypriano Διλεγάτορι.

ΔΙΑΙΓΕΝΤΙΟΝ. Theophilus Anteceſſor. lib. 1. tit. 6. §. 5. ὅτι παιδαγωγός μου ἐστὶν, ἢ τροφὸς, ἢ τροφεὺς, ἢ ἄλυμνος, ἢ ἀλῶμνα, τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγόμενον, *Collactaneos*, τουτέστιν ὁμογάλακτος. Ubi Cod. Reg. habet, λεγόμενον διληγέντιον, ἢ κολλακτάνεος, τουτέστιν, &c. vox incertæ notionis.

ΔΙΑΤΤΑΙΑ, Animal incognitum Fuchſio apud Myrepſum ſect. de Unguentis, cap. 12.

ΔΙΜΜΑΝ, *Vinculum*. Gloſſæ Græcobarb. Δεσμὸς, δίσμα ῥάμματος, δίμμαν τῆς ῥαμάτε, καὶ τῆς σύρμος.

Διμμένος, *Vinctus*. Eædem Gloſſæ: Δεδεμένος, ἀλύσει δεδεμένος, ὅπου ἐστὶ διμμένος, ἢ διμμένος. Vide Δίμμαν.

ΔΙΜΟΙΡΙΤΑΙ, dicti Apollinarij Hæretici Sectatores, quòd μὴ τελείαν τὴν τῆς Χριστοῦ παρουσίαν, ἤγουν ἐνανθρώπησιν, aſſererent. Ita Auctor de Initiis Hæreſeon, num. 77. In Concilij Calchedonenſis Acclamationibus, Act. 1. Ἀνάθεμα τῷ μερίζοντι, ἀνάθεμα τῷ διαιροῦντι τὰς δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν.

ΔΙΜΟΙΧΟΝ, *Dimidia pœna* τῆς μοιχείας, quâ punitur qui cum conjugata volente mœchatus eſt. In Nomocanone Coteleriano, num. 474. ἀλλὰ διὰ τοῦτο τὸ διμοιχὸν ἐπιτιμάσθωσαν ἀμφότεροι χρόνους ς' μεταβολάς φ'. ubi qui reluctantem corrupit, χρόνους ιβ' ἐξιλάζεται ſuprà num. 473.

ΔΙΜΟΡΟΝ, *Oſthani*, *Pulegium*, apud Apul. cap. 92.

ΔΙΝΕΙΝ, *Dare*, Δίδειν, διδόναι.

ΔΙΝΟΥΜΜΟΝ, *Binio, Denarius*. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Dinumium*.

ΔΙΞΕΣΤΟΝ, *Biſextum*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ΔΙΩΓΜΙΤΑΙ, ſeu potiùs Διωγμῖται, *qui hoſtibus, vel Latronibus conſequendis præficiuntur*. Epiſtola Eccleſiæ Smyrnenſis de Martyrio S. Polycarpi n. 7. ἔχοντες οὖν τὸ παιδάριον, τῇ παρασκευῇ, δείπνου ὥραν, ἐξῆλθον διωγμῖται καὶ ἱππεῖς, μετὰ τῶν συνήθων αὐτοῖς ὅπλων, ὡς ἐπὶ λῃστὴν τρέχοντες. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Diocmita*, Salmaſium ad Hiſt. Aug. pag. 92. & Henric. Valeſium ad lib. 27. Ammiani, pag. 343. 1. Edit.

Διωγμιτικὰ, quæ pendebantur Διωγμίταις, vel pro conſecutione Latronum. In Baſilic. lib. 56. tit. 10.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ, *Diœceſis*. Sic autem Veteres Romani vocabant certum numerum Provinciarum, quæ ſimul collectæ parebant Vicario Præfecturæ Prætorianæ. Nam Præfectus quidem Prætorio ſub diſpoſitione ſua plures habebat Diœceſes: Vicarij autem ſingulas. Porrò hæc vox eo ſenſu uſurpari cœpta eſt circa tempora Conſtantini, ut diſcimus tum ex ejuſdem Conſtantini ab Euſebio relatis, tum ex legibus aliquot Codicis Theodoſiani. Hæc Henric. Valeſius ad Euſebij lib. 4. de Vita Conſtant. cap. 36.

Διοίκησις, apud Scriptores Eccleſiaſticos ſumitur pro Provincia vel Parœcia Epiſcopi. Macarius Ancyranus contra Barlaamum & Acyndinum, c. 19. διοίκησις δὲ ἐστὶν ἡ πολλὰς ἐπαρχίας περιέχουσα, τουτέστιν ἡ ἑκάστου Πατριάρχου ὁροθεσία· καὶ σύνοδος ταύτης οἱ ἐν αὐτῇ Μητροπολῖται, καὶ Ἀρχιεπίσκοποι ὑπὸ τὸν Πατριάρχην, καὶ οὗτοι ὅλης ἑκάστης διοικήσεως. Vide Morinum in Obſervat. Eccl. eundem Valeſium ad lib. 5. Socrat. cap. 8. & alios paſſim, præterea Gloſſ. med. Lat.

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ, *Procurator, Negotiorum Geſtor*, in Baſilic. to. 1. pag. 410. 411. &c. apud Harmenopul. &c. Vide Gloſſas Baſilic.

Διοικηταὶ, *Collectores Tributorum ac Vectigalium*. τῶν δημοσίων φόρων διοικηταὶ, apud Cantacuzen. Hiſt. lib. 3. cap. 12. Leo Nov. 61. τοὺς ἐπὶ συλλογῇ τῶν δημοσίων φόρων καθισταμένους, (Διοικητὰς δὲ αὐτοὺς ἡ συνήθης ὁμιλία καλεῖν οἶδε) τολμῶντας ὑπερπλεῖστον πλέον τῶν νενομισμένων τὰ τέλη. In Concilio VI. Oecumenico Act. 1. Paulus ἀπὸ ὑπάτων, καὶ διοικητὴς τῶν ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν dicitur. Theophanes, pag. 307. de quodam Theodoto: καὶ αὐτὸν δεινότατον καὶ ἀτίθασον λίαν ὑπάρχοντα, ὅστις πλείστας τῆς πολιτείας ἄρχοντας καὶ ἐμφανεῖς ἄνδρας, οὐκ ἐκ τῶν διοικητῶν μόνον, ἀλλὰ ἐκ τῶν τῆς πόλεως οἰκητόρων εἰκῇ καὶ μάτην ἀπροφασίστως ἀπαιτήσεις καὶ ἐνταγὰς, καὶ δημεύσεις ποιούμενος. Ubi Miſcella, *non tantum ex ordinatoribus, ſed ex Urbis quoque habitatoribus &c.* & pag. 345. διελάλησε τῷ λαῷ, λέγων, ὅτι ὑμεῖς οὐκ ἐκπονεῖτε τὰ τείχη κτίσαι, ἀλλ᾽ ἡμεῖς διετάξαμεν τοῖς διοικηταῖς. Mox: ἐντεῦθεν οὖν ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια δίδοσθαι τὰ δύο κεράτια τοῖς διοικηταῖς. Addit Cedrenus τῶν δημάτων. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. ἰδίδοντο δὲ ἐκ τούτων αἱ ἐκδόσεις τῶν Σεκρετικῶν κατὰ τὴν ἔκθεσιν ἑκάστης τῆς διοικήσεως, ὡς ὑπὲρ ὀφειλείας τοῦ Διοικητοῦ, καὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ. Vide Nov. 128. Juſtin. cap. 16.

Διοικηταὶ τῶν ἁγίων οἴκων, in Nov. 120. Juſtin. cap. 6. §. 2. *venerabilium locorum Ordinatores*, Veteri Interpreti.

Μέγας Διοικητὴς, Dignitas in Aula Conſtantinopolitana, cujus meminit præter Codinum de Offic. cap. 2. num. 55. Cantacuzenus lib. 3. cap. 14. pag. 393. Habetur in Codice Colberteo inter Epiſtolas Chumni Paracœmomeni, una inſcripta τῷ μεγάλῳ Διοικητῇ τῷ Καβάσιλᾳ. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Diœceta*.

Ἐπὶ διοικήσεων, Dignitas in Aula Conſtantinopolitana *Diſpenſator*. Idem videtur qui Διοικητής. Joannes Tzetzes Chil. 9. v. 290.

Τῷ Ἐπὶ διοικήσεων τελοῦντι τῆς Αὐγούστης.

Et verſu 367.

Ὅπερ οὖν πρὸς εἴρηκα, Διοικητὰ Δεσπότης.

ΔΙΟΜΑ, pro Ἰδίωμα, *Converſatio, Confabulatio*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

Στὴν ὁμιλία τις ἄγριος, καὶ ταπεινὸς τὸ διόμα.

Occurrit ibi non ſemel. Prochoprodromus in verſibus polit. MSS. de ſua paupertate lib. 1.

Ὅλως χωρεῖ ἡ ἐκκλησία, καὶ μετ' οὐδὲν χωρεῖ,
Καὶ ἀπὸ τὸ σίσμαν τὸ πολλὺ, καὶ τὸ πολλὺ τὸ διόμαν.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Να πορπατοῦν, να χαίρουνται με διόμα καὶ καιτάκη.

ΔΙΟΝΥΣΙΑ, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. ἡ ἄμπελος. *Vitis*.

Διονύσιον, *Hedera*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 398. quòd Bacchus Hederâ caput cinxerit.

ΔΙΟΡΙΑ, *Occaſio, Opportunitas*. Theophanes, pag. 398. εὑροῦσα δὲ διορίαν ἡ τούτου μήτηρ, προσελάλησεν καὶ ὑπέσχετο δωρεαῖς καὶ ὑποσχέσεσι τοὺς τῶν ταγμάτων ἄρχοντας, &c.

ΔΙΟΡΘΙΜΟΙ, Monachi laxioris vitæ, quos vulgo *Mitigatos* diximus. Ita Goarus ad Euchologium, pag. 120. 902. Vide Δίκαιος.

ΔΙΟΣ

ΔΙ'ΟΣ, *November* menſis apud Macedones. Suidas, & alij paſſim.

ΔΙΟ'Σ ἠλακάτη, *Polycnemum*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 514. *Verbena*, apud Apuleium, capite 3.

ΔΙΟ'ΣΠΟΡΟΝ, *Milium Solis*, λιθόσπερμον, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 564.

ΔΙΟ'ΧΝΕΙΝ, *Trudere, Impellere*. Gloſſæ Græcobarb. ἀνασικόνω, ὠθῶ, διώχνω. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Δὲν ξεύρεις ὅτι διώχνει τοῦ λυκ'αἰλιοπάσ[illegible].

Vide Διώχνειν.

ΔΙΟΥ'ΓΓΙΟΝ, *Duplex uncia*, *Unciæ duæ*, ut τριούγγιον, *Terna uncia*. Pachymeres lib. 11. cap. 21. pag. 290. καὶ τοὺς μετὰ Ἰταλοὺς διούγγια χρυσοῦ καὶ τριούγγια μίλους ἑκάστῳ ἐπλήρου. Vide Gloſſ. med. Lat. in V. *Uncia auri*.

ΔΙΠΑ'ΓΙΝΟΣ, διπάγινος, *In duas paginas diſtinctus*. Vide in Παγίνα.

ΔΙ'ΠΑΤΟΝ. Vide in Πάτος.

ΔΙ'ΠΑΑ, διπλωμάδα, *Ruga, Plica veſtis*. Gloſſæ Græcobarb. ἄδιπας, συστροφαί, διπλωμάδες εἰς τὴν ῥάχιν, βυθῶντες.

ΔΙ'ΠΛΑΡΟΙ, *Gemini*. Gloſſæ Græcobarb. διδύμοι, ἀδελφοί, δίδυμοι, δίπλαροι.

ΔΙΠΛΗ', *Biduana*. διπλὰς νηστεύειν, *Biduanas jejunare*. Apophthegmata Patrum in Agathone, num. 20. ἔστι δὲ ἄλλος, νηστεύειν θέλων δύο δύο, καὶ χορτάζεσθαί σοι δὲ διπλὰς νηστεύων, ὁ χορτάζει. Epiphanius in expoſit. fidei n. 22. οἱ δὲ σπουδαῖοι διπλὰς καὶ τριπλὰς, καὶ τετραπλὰς ὑπερτίθενται, &c. Id aliis verbis expreſſit Nomocanon Cotelerianus, num 270. τὸ δὲ νηστεύειν διπλὰς καὶ τριπλᾶς, τοῦτο καλὸν ἐστὶν διπλότης λογίζεται, ὥσπερ Μωϋσῆς ἐνήστευσεν. Vide Gloſſar. med. Lat. in *Biduana*, & *Superpoſitio*.

ΔΙΠΛΑΙ', *Flagella duplicia*. Synaxarium Vitæ S. Joannis τοῦ νέου, 18. April. in Anthol. τῇ δὲ ἑξῆς ἐξαγαγόντες αὐτὸν, καὶ πυθόμενοι, ὡς εὑρίσκειν οὐδὲν ἐνδόσιμον ἔχοντα, τραχεῖαν αὖθις ῥάβδοις τῆς παρ' αὐτοῖς διπλαῖς ἤτοι λεγομέναις μαστίζειν προσέταττον οἱ ἀνηλεεῖς, ἐπιμόνως αὐτὸν τιμωρούμενοι.

ΔΙΠΛΑΡΙΑ, Hieron. Germano, *Piattonata*, *Ictus lato gladio*.

ΔΙΠΛΟΚΑΤΗΧΟΥ'ΜΕΝΟΝ. Typicum S. Sabæ cap. 34. ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς ἡμέρας ἀπάρχεται ὁ ἱερεὺς τὸ διπλοκατηχούμενον μετὰ τῆς εὐχῆς.

ΔΙΠΛΟΜΑ'ΔΕΣ. Vide in Δίπλα.

ΔΙΠΛΟΜΑ'ΝΤΙΝ, *Mantum*, ſeu *Pallium duplicatum*. Gloſſæ Græcobarb. ἀμφιάστηρ, χιτὼν διπλοῦς, διπλὸν ῥοῦχον, ἢ διπλομάντιν. Vide in Μανδύας.

ΔΙΠΛΑΣΙ'ΝΕΙΝ, pro διπλοῦν, *Duplicare*, *Plicare*, in Salutation. Epiſtol. Pontific. pag. 416. διπλώνουσιν τὸ γράμμα τετράγωνον, καὶ γράφουσιν ἐπιγραφὴν, Πατριαρχικὸν εἰς τὸ δεῖνα.

ΔΙΠΟΔΑ'Ν, *Veredis iter facere*, ταχυδρομεῖν. *Correre il cavallo*, apud Hieron. Germanum.

ΔΙΠΟΤΑ'ΤΟΣ, διποτατεύειν. Vide in Διποτάτος.

ΔΙΠΟΥ'ΝΤΖΑ, *Ligamenta*, *vel pedica*, *quæ animalium pedibus aptantur*. διπουντζώνειν, *Ligare*.

ΔΙΠΟΥ'ΝΤΙΟΝ, *Dupondium*. Cleopatras in Coſmeticis. ὁ στατὴρ ἔχει δραχμὰς δʹ. καλοῦσι δὲ αὐτὸ τετράδραχμον καὶ τὸ διπούντιον δὲ ὁμοίως ἄγει δραχμὰς δʹ.

ΔΙΠΡΟ'ΣΩΠΟΣ, διπρόσωποι σάγοι, ἀμφίμαλλοι, quod vulgò *dicimus à deux envers*, vel *à deux faces*. Euſtathius: ὥσπερ ἐστὶν ὁ τάπης ἀμφίταπος, ἐναντίος ὢν τῷ ψιλοτάπιδι, καθότι ἀμφίμαλλος αὐτὸς ἐστιν ἤτοι κατὰ τοὺς ὡς ἄν τις εἴποι διπροσώπους σάγους.

ΔΙ'ΠΤΥΧΑ, *Diptycha Eccleſiaſtica*, de quibus fusè ſatis egimus in Gloſſ. med. Lat. Concilium Calchedonenſe Act. 11. καὶ ἐν τοῖς διπτύχοις ἔταξεν αὐτοῦ ὄνομα. Concilium Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 5. ἀντεβλήθη δὲ καὶ τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις τῆς ταύτης προεδρίας, &c. Occurrit ibi pluries: ubi & interdum ἅγιαι δέλτοι appellantur, ut & apud Evagrium lib. 3. cap. 20. ἱεραὶ δέλτοι, apud Pachymer. in Paraphr. S. Dionyſij de Eccl. Hierarch. cap. 2. Adde Concil. VI. Oecumen. parte 1. cap. 1. Theophanes an. 12. Theodoſij Jun. τὸ ὄνομα Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐν τοῖς διπτύχοις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μνημονεύεσθαι προσέταξεν. An. 14. Zenonis: καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ (Felicis Pap.) ἐξῆρεν τῶν διπτύχων. An. 3. Juſtini Thracis: Εὐφράσιος δὲ Ἀντιοχείας τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἐξέβαλε τῶν διπτύχων, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Πάπα Ῥώμης. Adde an. 15. Zenonis, an. 23. Juſtiniani M. Michaël Cerularius Patr. Conſtantinopolit. in Epiſt. ad Petrum Patr. Antiochenum, num. 9. ἡ ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἀναφορὰ τῆς καθ' ἡμᾶς δηλαδὴ ἐκκλησίας ἐξεκόπη τοῦ Πάπα. Pachymeres lib. 7. cap. 17. ὁ δὴ καὶ τίνες μετὰ οἱ ἐνταῦθα δεξάμενοι ἐπὶ τῶν ἱερῶν ἐκεισώνειν ἐκείνω τῆς μνήμης διπτύχων. lib. 11. cap. 20. Πατριάρχην μετὰ αὐτοῦ μὴ λειτουργεῖν ὅλως, ὡς ἂν μὴ συλλειτουργησάντων κατὰ τὸ εἰκὸς διακόνων, ὁ Ἀλεξανδρείας ἐπὶ διπτύχων συμμνημονεύοιτο. Occurrit paſſim in Conciliis, & præſertim tom. 5. pag. Edit. Labbei 121. cap. 184. a. 202. a. 220. a. 239. e. & to. 6. pag. 738. cap. 828. c. 1007. a.

ΔΙΡΙΒΙΤΩ'ΡΙΟΝ, *Diribitorium*. Xiphilinus in Caligula: καὶ εἶχε πολὺ εἰς ὑπερβολὴν ὑπέφλεξε, τῷ διριβιτωρίῳ ἀντὶ τοῦ θεάτρου ἐχρώμενος ἐχρῶντο. Idem in Tito pag. 214. καὶ τὸ Πάνθειον, τότε Διριβιτώριον, καὶ τὸ τοῦ Βάλβου θέατρον.

ΔΙ'ΡΚΑΙΟΝ, *Halicacabus*, Interpolatori Dioſcorid.

ΔΙ'ΡΚΙΟΝ, *Solanum ſomniferum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 655.

ΔΙΣΑ'ΚΙΟΝ, *Vulga*, *Mantica*, *Pera*, δισάκκι, Portio, πήρα, ἀσκοπήρα, &c. Zacharias Pap. lib. 1. dialog. cap. 4. τὰς δὲ ἱερὰς βίβλους ἐν δερματίνῳ δισακκίῳ ἐβάσταζε. Ubi Gregorius M. *in pelliceis ſacculis* habet. Nicetas de Reb. poſt excid. urb. a. 5. ταρκῶν δὲ ὑμῖν ὁ οἰκουμενικὸς ἀρχιποίμην, μὴ δισάκκιον φέρων, μὴ χρυσὸν ἐπὶ τὴν ὀσφύν, ἀραβδος καὶ ἀσάνδαλος. Acacius Metropol. Barnæ in Epiſt. ad Theodoſium Zygomalam, lib. 4. Turcogr. στέλνω σε μὲ τὸ Λιβέρτι Ῥώζη εἰς τὸ δισάκι ῥαμμένο ἵνα καλλὰ φαγὶ, καὶ ἵνα καλλὰ κυκία. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Νάχῃ καὶ βολὴ ἀρίθμητα δισάκια κρεμασμένα.

Id eſt, *habet innumeros Globos in ſacco qui ad latus pendet*. Neque enim eſt teli genus, quod vult Meurſius.

ΔΙ'ΣΕΚΤΟΣ, *Biſſextus*, vox frequens apud Compotiſtas Græcos. Georgius Chryſococcas de Aſtronomia Perſarum MS. Ἐπακταὶ, τελεῖσιν ὁ δίσεκτος χρόνος, γίνονται κατὰ ἔτη δʹ. διότι καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν περιττεύουσιν ὧραι ςʹ. αἱ δὲ ἓξ ὧραι αὗται κατὰ δʹ ἔτη ποιοῦσι νυχθήμερον ἕν, ὁ λέγεται δίσεκτον ἐστὶ δὲ ἡ λέξις Ῥωμαϊκή. Theodorus Gaza de Menſib. cap. 14. δίσεκτον, οὕτω καλοῦνται, ἐν τῷ δὶς τὴν αὐτὴν ἡμέραν προσγράφειν ἕκτην πρὸ Καλανδῶν Μαρτίων.

ΔΙΣΕ'ΝΤΑΚΤΟΝ, *Biſextum*, in Gloſſ. Gr. Latin.

ΔΙΣΙΓΝΑ'ΤΟΣ. Vide in Δισιγνάτος.

ΔΙΣΚΕ'ΛΛΙΟΝ, *Bipes*. Leo in Tactic. cap. 11. §. 26. ἕτερον δὲ κανόνιον ὁμοίως ἔχον σπιθαμὰς πέντε, ἢ καὶ ἕξ, τάξιν μέσαιλου, ἐν τῷ συμμίξει τῆς δισκελλίου ἐκείνου ἐπιθεὶς τρισκέλλιον ἐποίησεν ἰσάριθμον ἰσχυρῶς δι' ἧς τὸ ὑπ' ἀλλήλων τῶν σκαλῶν συγκρατήσεως.

ΔΙΣΚΕΨΙ'Α, *Viſitatio loci de quo controvertitur*

titur. Gallis, *Monſtrée.* Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani, cap. 142. ἐὰν ἔχουσι τὸ δύο ἄνθρωποι ἴχουν διακοπὴν μέσιτας, ὥσπερ εἶπε τιχὶ κοινὸν, ἢ (vel) εἶπε πεζουλίου ἔμπροσ τοῦ σπιτίου, &c. τὸ δίκαιον ὁρίζει τὸ ὁ Βισκώντης νὰ στίλει κερτάδες νὰ παν νὰ δοῦν τοῦτον· ὅπου ἔνι αὐτὴ ἡ διακοψία, &c. Vide cap. 137. Edit. Venetæ.

ΔΙ'ΣΚΟΣ ἱερὸς, ἅγιος, *Sacer Diſcus*, in quo Græci inter Miſſæ ſolemnia Sanctum panem reponunt, cujus figuram exhibuit Goarus in Euchologio pag. 117. Δίσκος ἡγιασμένος, apud Joan. Moſchum in Limon. cap. 130. Germanus Patr. Conſtantinopolit. in Myſtagog. ὁ Δίσκος ἡ κλίνη ἐστιν, ἐν ᾗ τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ διακόνου καταστιλάζεται, οἵτινες εἰσὶν ὁ Ἰωσὴφ, καὶ ὁ Νικόδημος. Infrà: ἑρμηνεύεται δὲ Δίσκος, ἔνθα ὁ Χριστὸς ἐπιφέρεται, κύκλος οὐρανοῦ, ἐμφαίνων ἐν μικρᾷ περιγραφῇ τὸν νοητὸν ἥλιον, Χριστὸν ἐν τῷ ἄρτῳ ὁρώμενον. Liturgia Chryſoſtomi: ὁ δὲ διάκονος εὐτρεπίζει τὰ ἱερὰ, τὸν μὲν ἅγιον Δίσκον ἐν τῷ μέρει τῷ ἀριστερῷ, τὸ δὲ ποτήριον ἐν δεξιῷ. Rurſum: εἶτα τὸν ἅγιον Δίσκον ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ μετὰ προσοχῆς λαμβάνει. S. Athanaſius Orat. in Deſcriptionem Deiparæ: ἀναβόλαιον ἡ ἐνανθρώπησις· ῥιπιδῆρες, τὰ χερουβίμ· Δίσκος, τὸ ἅγιον πνεῦμα· ὁ πατὴρ, τὸ δισκοκάλυμμα. Joannes Damaſcenus in Synodica pag. 141. ubi de Theodoſio M. ἐρευνῶντες καὶ ἴδε τὰ ἱερὰ αὐτοῦ ἀναθήματα, καὶ ἱερὰς ἐνδυτὰς, καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη φυλάττοντες καὶ ἴδε τὸν μέγιστον αὐτοῦ Δίσκον, εἰς ὅνπερ ἐγκαυστικοῖς καλλιεργήμασιν ὁ μυστικὸς τοῦ Χριστοῦ δεῖπνος μετὰ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων ἐγκεκόλαπτο. Georgius Decapolita de Viſione Saraceni in æde ſacra S. Georgij num. 45. ὡς δὲ ἤγγισεν ἡ ὥρα τῆς ἁγίας εἰσόδου, ὁ Σαρακηνὸς εἶδεν αὖθις σφαγιάζοντας τὸ παιδίον ἐν τῷ δίσκῳ μεμελισμένον εἰς τέσσαρα, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐν τῷ ποτηρίῳ, &c. Prima & Secunda Synodus Conſtantinopol. Act. 10. & Can. 10. τὸ ἅγιον ποτήριον, ἢ τὸν δίσκον, ἢ τὴν λαβίδα — ἐξαρπάζοντας, &c. Vide Joannem Moſchum in Limon. cap. 25. Evagrium lib. 6. cap. 21. Extr. Theophylactum Simocattam lib. 5. Hiſt. cap. 14. Euchologium, pag. 832. & pag. 852. ubi de Diſci Conſecratione, &c. Præterea Gloſſ. med. Latin. in *Diſcum.*

Δισκάριον, eâdem notione. Chronicon Alexandrinum an. 14. Heraclij: ἐν τῷ μέλλειν τοὺς κληρικοὺς ἐπὶ τὸ σκευοφυλάκιον ἀποκαθιστᾶναι τὰ τίμια ῥιπίδια, δισκάρια, καὶ ποτήρια, καὶ ἄλλα ἱερὰ σκεύη. In Euchologio p. 624. κομίζει ὁ Σκευοφύλαξ μύστας τε καὶ τὰ δισκάρια, τὰ κοινῶς λεγόμενα τίστα.

Δισκοποτήριον, Portio, δισκοπότηρον, *Calix*, *Plinthium*, κύλιξ, ποτήριον, πλινθίον. Ita etiam appellatur Sacer Calix cum ſuo diſco ſeu patena, uti uterque deſcribitur à Continuatore Theophanis lib. 4. num. 45. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἐπισίως δίδοσθαι λόγῳ τῶν πτωχῶν, ἅμα καὶ δισκοποτηρίου διαχρύσου. Vita S. Nili Junioris, pag. 140. οὗτος ὁδεύων ποτὲ μετὰ ἀδελφῶν, καὶ ἀργυροῦν βαστάζων δισκοποτήριον, ἐντυχὼν διαυγεστάτῃ πηγῇ· βουληθέντων τούτων πιεῖν ἐκ τοῦ ὕδατος, αὐτὸς ἐκβαλὼν τὸ ἅγιον ποτήριον, καὶ λιμβισθεὶς τῇ τοῦ μετάλλου καθαρότητι, ἔπιον μετ᾽ αὐτοῦ πάντες, &c. Anonymus in Lacapeno, num. 44. ἀλλὰ καὶ ἐνδύτας χρυσοϋφάντους καὶ δισκοποτήρια ἀπεχαρίσατο. Nicetas in Murtzuphlo num. 3. τὸ θεῖον αἷμα καὶ σῶμα Χριστοῦ κατὰ γῆς χεόμενον καὶ ῥιπτόμενον. οἱ δὲ τὰ τιμαλφῆ δοχεῖα τούτων διαρπάζοντες, τὰ μὲν διέθραυον, &c. Ubi Cod. al. habet δισκοποτήρια, Idem de reb. poſt. excid. Urb. στατῆρας ἤγουν δισκοποτήρια. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 16. de Patr. Conſtantinopol. ἐπρίατο δισκοποτήριον ἀργυροδιάχρυσον, θαυμασίᾳ τέχνῃ ἐξειργασμένον.

Δισκοκάλυμμα, alterum è tribus velis, quibus Sacra contegunt Græci. Totidem enim velis ea operiuntur: primo, quod δισκοκάλυμμα dicunt, Sacer diſcus, in quo Sacræ ad ſacrificium particulæ repoſitæ ſunt: ſecundo Calix, tertio, eóque majori, utrumque ſimul. Ultimum hoc Νεφέλη, quibuſdam, ἀὴρ verò in Liturgia Chryſoſtomi appellatur. S. Athanaſius Orat. in Deſcript. S. Mariæ: δίσκος, τὸ ἅγιον πνεῦμα· ὁ πατὴρ δισκοκάλυμμα. Germanus Patr. Conſtantinopolit. ἡ ἐπάνω κάλυψις τοῦ δίσκου, ἐμφαίνει τὴν σινδόνα, ἣν εἵλιξαν τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. τὸ δὲ δισκοκάλυμμά ἐστιν ἀντὶ τοῦ σουδαρίου τοῦ ὄντος ἐπὶ προσώπου περικαλύπτοντος αὐτὸ ἐν τῷ τάφῳ· τὸ καταπέτασμα, ἤτοι ὁ ἀήρ ἐστι, καὶ λέγεται ἀντὶ τοῦ λίθου, οὗ ἠσφαλίσατο τὸ μνημεῖον ὁ Ἰωσὴφ, ὅπερ ἐσφράγισεν ἡ πλὰξ τῆς κουστωδίας. Rurſum: τὸ δισκοκάλυμμά ἐστιν ἀντὶ τοῦ σουδαρίου, ὃ ἦν ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, περικαλύπτον αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ. Nicolaus Cabaſilas cap. 11. καὶ καλύπτει τὰ δῶρα, τὸν ἄρτον δηλονότι, καὶ τὸ ποτήριον, πέπλοις τιμίοις, καὶ θυμιᾷ πανταχόθεν. Anonymus in Deſcript. S. Sophiæ, δισκοκαλύμματα ὁλόχρυσα διὰ μαργαριταρίων καὶ λίθων τιμίων χιλιάδος μιᾶς. Euchologium, pag. 628. βαστάζοντος τοῦ Πρωτοιερέως τὸ μῦρον μετὰ τοῦ ἀλαβάστρου κεκαλυμμένον μετὰ τοῦ δισκοκαλύμματος ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων μυστηρίων. *Corporalia* in Concilio Lateranenſi an. 1215. cap. 19. καλύμματα vertit Græcus Interpres.

ΔΙ'ΣΚΟΣ Βρεττανικὸς, apud Myrepſum ſect. 18. cap. 1. ubi Fuchſius.

ΔΙΣΚΟΥ'ΣΣΩΡ, *Diſcuſſor*. Gloſſæ Baſilic. Δισκούσσωρ, πράκτωρ, στρατιώτης, leg. Δισκούσσωρ. Rurſum: Δισκούσσωρ, πράκτωρ στρατιωτῶν.

Δισκουσσίων, *Diſcuſſio*. Nilus Monach. lib. 2. Epiſt. 22. καὶ πολλὴν δίκην ὀφέξει τῶν δοθέντων χρημάτων ὁ πλούσιος, καὶ ἀκριβῆς λογοθέσιον, καὶ φρικτὴν δισκουσσίωνα, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Diſcuſſor.*

ΔΙΣΠΕ'ΝΣΑ, *Penarium*, *Promptuarium*, ταμεῖον, ἀποθήκη.

Δισπενσάτωρ, *Diſpenſator*: ὁ οἰκονόμος, in Etymologico Suidæ, & in Gloſſ. Baſilic. Rurſum: in iiſdem Gloſſ. Δισπενσάτωρ, ὁ δικαστής. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Diſpenſa*, & *Diſpenſator.*

ΔΙΣΤΑΜΟ'Σ, *Dubietas*. Gloſſæ Græcobarb. χωρὶς ἀμφιβολίαν καὶ διστασμόν. Occurrit illic mox iterum.

ΔΙ'ΣΤΡΑΤΟΝ. Vide in Στράτα.

ΔΙ'ΣΤΡΙΑ, *Clava ferrea*. Theophylactus Simocatta lib. 8. cap. 4. ὁ μὲν οὖν Μαυρίκιος κελεύει τοῖς σωματοφύλαξιν ἀπελαύνειν τῆς σιδηραῖς κατὰ τῶν ἐπιόντων κορύναις· ταῦτα δὲ ἄρα τῇ Ῥωμαίων φωνῇ δίστρια λέγεται. Malim: δεξτράλια, nam *Dextralia*, ſeu *Dextrales*, Secures vocant Latini ævi inferioris. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Dextralis.*

ΔΙΣΥ'ΠΑΤΟΣ, *Diſhypatus*, Dignitas in Aula Conſtantinopolitana, de qua quædam attigimus in Gloſſ. med. Lat. in *Diſſipatus*. Vox formata ab Ὕπατος, quæ non Conſulem ordinarium, ſed aliam hac nomenclaturâ donatam dignitatem denotat: Ita ut διϋπάτων dignitas illuſtrior fuerit. Auctor incertus poſt Theophanem pag. 440. καί τις Θωμᾶς Πατρίκιος ἀπὸ δισυπάτων χρηματίζων. Ubi perperam emendat Combefiſius ἀπὸ εἰς ὑπάτων. Innuitur enim functum antea fuiſſe Δισυπάτου dignitate, apud Suidam Δυπλάτωρ, ὁ διπλασίαν τὴν ἀρχὴν ἔχων, ὁ παρὰ Ῥωμαίοις καὶ Δισύπατος καλεῖται, dicitur, ſed unde hæc hauſerit, non planè video: tametſi idem habeat Michaël Pſellus in Grammatica MS.

Δυπλάτωρ, ὁ δισύπατος, Διπλὸ διπλῆ χλαῖνα. Occurrit neſcio quis τρισύπατος, in Paſſione S. Glyceriæ, num. 2. Γλυκερία δὲ τις Ῥωμαία θυγάτηρ Μακαρίου τρισυπάτου οὖσα ἐπὶ τῆς πόλεως ἐκείνης. Vide in Ὕπατος.

ΔΙΤΑ'ΡΙΟΣ, in Gloſſis Baſilic. πλοιοποιός. *Ditarius.*

ΔΙΤΖΕΡΙΟΝ. *Biremis*. Nicetas in Alexio Angelo lib. 2. num. 1. Γενωΐτης γάρ τις, Καφόρης τ' ὄνομα, κάτεργα διτζέρια καὶ τριτζέρια πηξάμενος, καὶ πλοίοις στρογγύλοις φραξάμενος, τὰς παραθαλαττίους ἔκειρε πόλεις. Ubi Cod. Edit. νῆας διήρεις & τριήρεις profert.

ΔΙΦΕΝΣΟΡ. Vide in Δεφενδεύειν.

ΔΙΦΘΕΡΑ. Vide Μεμβράνα.

ΔΙΦΡΑΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. θεῖον ὕδωρ ὑδραργύρου.

ΔΙΦΥΣΙΤΑΙ, Hæretici, de quibus agunt Apophthegmata Patrum in Phoca, num. 1.

ΔΙΧΑΣ, ſpecies menſuræ, ſpatium inter duos digitos apertos. Heronis Iſagogæ περὶ εὐθυμετρικῶν, MS. ἐλάχιστον δὲ τούτων ἐστὶ δάκτυλος, καὶ πάντα τὰ ἐλάττονα Μόρια καλεῖται· ὁ μὲν οὖν παλαιστὴς ἔχει δακτύλους δ'. ἡ δὲ Διχὰς παλαιστὰς β. δακτύλους η'. Idem in Geodeſia MS. διχὰς δὲ λέγεται τὸ τῶν β'. δακτύλων ἄνοιγμα τοῦ ἀντίχειρος, λέγω καὶ λιχανοῦ.

ΔΙΧΕΡΟΝΙ, *Fuſcina, Tridens*, τρίαινα, ἁρπάγη, τριόνυχον.

ΔΙΨΑΚΟΣ, *Spina fullonia*. Nicomedes in Lexico Jatrico MS. Δίψακος, ἀκανθόχοιρον, ὅπερ ξέουν τὰ καμαλαύκια. Alibi: Δίψακον, οἱ καὶ κροκυδίαινον. Sunt autem κροκύδες, *flocci veſtium*.

ΔΙΩΔΙΟΝ. Vide Τριώδιον.

ΔΙΩΧΝΕΙΝ, pro διώκειν, *Perſequi*. Germanus & Portius habent διώχνειν. Vide Διώχνειν.

Διωξήματον, *Perſecutio*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀνατροπῆς, ἢ τοῦ διωγμοῦ, καὶ τοῦ διωξηματου.

ΔΟΓΓΕΜΑ, *Pruina*, Πάχνη.

ΔΟΓΗ. Theophanes an. 3. Rhinotmeti, pag. 317. τοῦ δὲ Τουδούνου κατὰ τὴν ὁδὸν τεθνηκότος, οἱ Χάζαροι δογὴν αὐτοῦ ἀπέκτειναν τὸν Τουρμάρχην, σὺν τοῖς τριακοσίοις στρατιώταις. Ita præferre Codd. Vatic. & Reg. monet Fabrotus. Occiderunt nempe Chazari Chriſtophorum Turmarchem, & 300. milites, quibus Tudunum ad Chazaros deducendum tradiderat Rhinotmetus. Ubi quod de *convivio funereo* hîc ingerit Goarus, à nemine probabitur rem propiùs expendente. Sanè Auctor Miſcellæ videtur legiſſe εἰς δοχὴν αὐτοῦ, hæc ſic vertens: *Tudano autem in itinere mortuo, Chazari in ſuſceptione ejus, occiderunt Turmarchen cum 300. militibus*. Anaſtaſius verò ita habet: *Chazari in ſuſpicionem eum (f. ejus) occiderunt Turmarchem*, ubi ad marg. *ſuſceptionem*. Vide infrà in δόχια.

ΔΟΓΜΑ, *Conſultum*, in Gloſſ. Gr. Lat. Δόγμα κοινὸν, *Generale Edictum, Senatuſconſultum*, in Baſilic. to. 1. p. 450. apud Harmenopul. lib. 1, tit. 13. §. 18. tit. 12. §. 59. &c.

ΔΟΓΜΑΤΙΚΟΝ, Cantus Eccleſiaſtici ſpecies. Pentecoſtarium: ζήτει εἰς τὸν μέγαν ἑσπερινὸν, Καὶ νῦν, Θεοτόκιον τὸ πρῶτον δογματικόν. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typicis, cap. 3. εἰς τὴν λιτὴν, τὸ στιχηρὸν τοῦ ἁγίου τῆς μονῆς, καὶ δογματικὸν τῆς Θεοτόκου, Δόξα τῶν ἁγίων πατέρων, ἦχος γ. Paracleticus pag. 1. & 27. δευτεροῦντες τὸ α'. Δόξα καὶ νῦν, Θεοτόκιον τὸ δογματικὸν, ἦχος α'. Ubi deinde deſcribitur, concipitúrque in laudem Deiparæ: adeò ut illud fortè ſit cujus meminit idem Marcus. Alia porrò Dogmatica habentur in eodem Paracletico, pag. 27. 51. 64. 149. 169. quæ quidem omnia ſunt de Myſterio divinæ Incarnationis.

ΔΟΚΑΝΟΝ, *Trabs*, Δοκὸς. Nicetas Græcobarb. MS. in Murtzuphlo, num. 1. τάτε περὶ τὴν θάλασσαν τείχη τῆς πόλεως διὰ δοκάνων ὕψωσε. Idem in Manuele lib. 5. num. 6. τὰ δὲ τῶν πύργων δοκανώματα, καὶ ἡ τούτων ἁρμογὴ καὶ ἀπάρτισις ἐξεπεραίνετο ὕδατι. Ubi Edit. habet δοκανώματα. Vide Δοκάριον.

ΔΟΔΟΡΟΣ, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. τὸ ἐρύσιμον. *Eryſimum*, de quo Ruellius lib. 2. cap. 90. Matthæus Silvaticus: *Doda, Dodra, id eſt Papaver. Dodera, id eſt Papaver ortenſe.*

ΔΟΚΑΡΙΟΝ, pro Δοκὸς, *Trabs*. Nicetas in Bald. num. 5. ex Cod. Barbarogr. ξύλα μεγάλα κείμενα δοκάρια, καὶ ἔξωθεν κατὰ πολὺ κρεμάμενα. Vide Δόκανον.

ΔΟΚΙΜΙΝΟΝ, *Marmor*, ſic appellatum à Δοκιμείῳ, Urbe Phrygiæ. Stephanus: Δοκίμειον, πόλις Φρυγίας, ὡς Εὐδαίμων· τὸ ἐθνικὸν, Δοκιμεὺς, κατὰ τέχνην, κατὰ δὲ τὴν συνήθειαν, Δοκιμηνὸς, ἀφ' οὗ τὰ μάρμαρα οὕτω φασί. Continuator Theophanis lib. 3. n. 42. πεντεκαίδεκα κίοσιν ἑδρασθεὶς ἐκ λίθου Δοκιμίνου. Num. 43. καὶ ὑπὸ τεσσάρων κιόνων ἐστηριγμένον Δοκιμίνων.

ΔΟΚΗΤΑΙ, Hæretici, qui Chriſtum non verè ſed opinione tantùm incarnatum, paſſúmque; eſſe aſſerebant. De quibus præ cæteris Clemens Alexandr. lib. 7. Stromat. Euſebius lib. 6. Hiſt. Eccl. cap. 12. Methodius in Convivio, pag. 100. &c. Vide Eruditum Cotelerium in Epiſt. Ignatij ad Trallianos & ad Smyrnæos.

ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ, *Probatio*: Vox monaſtica, Δοκιμασίας χρόνος, *Tempus probationis* ſeu τριετία, ἣν οἱ ἅγιοι πατέρες εἰς πεῖραν καὶ δοκιμασίαν τῶν ἄλλως ἐχόντων κατὰ τὸν βίον κανονικῶς ἀφωρίσαντο, ut eſt in Typico MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 20.

ΔΟΚΙΜΟΣ, *Novitius*, Portius: δόκιμος, *Tyro*; *Tyrunculus*, *Neotericus*, *Neophytus*, *Novitius*, πρωτόπειρος, εἰσαγόμενος, νεόφυτος, &c. Cedrenus an. 18. Conſtantij: ὅπερ μαθών τις τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, καὶ θαυμάσας, ἐπανελθὼν διένειμε τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ πάντα πένησι, καὶ ἀπῆλθε πρὸς τὸν γέροντα, καὶ γενόμενος δόκιμος μοναχὸς, πᾶσαν εἶλε τὴν ἰσχὺν τῶν μοναζόντων, ἣν ἔλαβεν κατὰ τῶν σκοτεινομόρφων δαιμόνων.

ΔΟΛΙΑ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 661.

ΔΟΛΩΝΕΣ, *Vela Minora* in navibus quæ *Dolones* dicuntur Livio lib. 4. & 6. μικροὶ ἱστοὶ ἐν τοῖς πλοίοις, Heſychio. Procopius lib. 1. de Bello Vandal. cap. 17. χαλάσαντας τὰ μεγάλα ἱστία τοῖς μικροῖς (ἃ δὴ δόλωνας καλοῦσιν) ἐπεχρῶντο. Ita Pollux. lib. 1. τὸν ἐλάττονα ἱστὸν, δόλωνα appellari ait.

ΔΟΛΩΝΕΙΝ, *Fallere*, δελεάζειν, ἐξαπατᾶν.

ΔΟΜΑΛΙΣΑΙ, pro καταπαῦσαι, in Indice Nicetæ.

ΔΟΜΕΣΤΙΚΟΣ, *Domeſticus*, *Familiaris*, οἰκειακὸς, in Gloſſis Baſilic. Procopius lib. 1. de Bello Vandal. cap. 4. ἐπυνθάνετο αὐτοῦ ὅστις ποτὲ εἴη· ὁ δὲ τῶν ἀπορρήτων Ἄσπαρι ἔφη κοινωνὸς εἶναι· Δομέστικον δὲ τοῦτον τῇ σφετέρᾳ γλώσσῃ καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Chronicon Alexandrin. an. 1. Juſtini Thracis: ἀνεῖλεν Ἀμάντιον τὸν Πραιπόσιτον αὐτοῦ, καὶ Ἀνδρέαν τὸν Κουβικουλάριον, τὸν τοῦ ῥηθέντος Ἀμαντίου δομέστικον, ὃν ἠβούλετο ποιῆσαι Βασιλέα ὁ αὐτὸς Ἀμάντιος. Theophylactus Simocatta lib. 8. Hiſt. cap. 13. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ Πραισεντῖνος, ὁ τὰς τοῦ Πέτρου πεπιστευμένος φροντίδας, ὃν Δομέστικον εἰώθασιν οἱ Ῥωμαῖοι ἀποκαλεῖν. Vita S. Maximi Confeſſ. num. 31. καὶ θεωρήσας τις τῶν Δομεστίκων τοῦ Στρατηγοῦ, ὅτι πολὺς ἐπισωρεύεται στρατός. Δομέστικοι τῶν ἀρχόντων, in Nov. 161. cap. 1. apud Iſidorum Peluſiotam lib. 1. Epiſtola 300. inſcribitur Δομεστίκῳ τοῦ Ἐπάρχου. Neque alij videntur Δομέστικοι, apud Nilum Monach. lib. 2. Epiſt. 32. 158. 278. 312. lib. 3. Epiſt. 272. ut & apud Palladium in Hiſt. Lauſiaca, cap. 103. Vide Gloſſ. med. Lat.

Ἰδιοδομέστικος. *Proprius ac peculiaris Domeſticus*. Codinus de Offic. Aula Conſtantinopol. ὁ ἰδιοδομέστικος τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου χοροῦ.

Δομεστικοὶ, *Equites Protectores*, ſeu *Palatini Equites*. Suidas & Gloſſæ Baſilic. Δομέστικοι, οἱ τῶν

Ῥωμαίων

Digitized by Google

Ῥωμαίων ἱππεῖς, ἢ κα Ῥωμαίοις οἰκιακοὶ ςρατιῶται. Olympiodorus: Μάξιμον τ ἐκείνου παῖδα, εἰς τὴν τ Δομεστίκων τάξιν τελοῦντα. Βασιλεία ἀναγορεύει. Sozomenus lib. 9. cap. 8. ἡγεμὼν τ ἱππέων, Δομεςικῶν καλουμένων. Zonaras Annal. part. 2. pag. 243. Κόμητα Δομέςικον αὐτ τρόπος φασι· Δομεςίκους ᾗ τινὰς τοὺς ἱππέας νομίζουσιν. Procopius in Hiſt. arcana, pag. 108. 1. Edit. εἰσὶ ᾗ κὴ ἕτεροι τ ἐν παλατίῳ πολλοὶ ἀξιώτεροι, ἐπεὶ κὴ πλεῖον τὸ δημόσιον αὐτοῖς χορηγεῖν εἴωθεν, ἅτε κὴ μείζω καταϑεῖσι τ τ ςρατείας ὀνόματος τὰ τιμήματα· οἱ δὴ Δομέςικοί τε κὴ Προτίκτορες ἐπικαλοῦνται, ἀνέκαθεν ἀμέλετοι εἰσι πολεμίων ἔργων· τάξεως γδ κὴ προσώπου ἕνεκα μόνον ἐν παλατίῳ εἰώθασι καταλέγεσθαι, pag. 117. εἶτε γδ Σιλεντιάριοι καλοῦνται, κὴ Δομέςικοι, ἢ Σχολάριοι ἐν αὐτοῖς ἦσαν. Vide Edictum 8. Juſtin. cap. 3. §. 3.

Μέγας Δομέςικος, *Magnus Domeſticus*, ita dictus Supremus copiarum ſeu exercituum Dux: quæ quidem appellatio nata videtur, ſub Heraclio. Chronicon Alexandrinum an. ejuſdem Auguſti 14. συνόντος αὐτοῖς κὴ Ἀνιανᾶ Δομεςικοῦ τ μεγίςου. Apud Theophanem in Michaële Rhangabe Summus exercitus Dux Μεγάλου Δομεςίκου Dignitate donatus legitur, ut apud Cedrenum in Theophilo quidam Manuël. Exinde Magni Domeſtici paſſim occurrunt, apud Scriptores, de quorum dignitate, functione, veſtibus, multa habet Codinus, quæ non exſcribo. Illud duntaxat obſervare ex eo licet Magnum Domeſticum tuliſſe enſem Imperatoris, & eo abſente M. Protoſtratorem: unde an alterutrâ dignitate donatus fuerit Theophanes Theodoſiæ, uxoris Leonis Armenij Imp. frater, quem Ignatius Diaconus in Vita S. Nicephori Patr. Conſtantinopol. num. 61. Enſis Imperatorij portitorem fuiſſe ait: ᾧ κὴ τὸ βασιλικὸν περιῆπτο ξίφος. Georgius Acropolita in Chron. cap. 40. Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος, ὃς τὴν τ μεγάλου Δομεςίκου περιεζώννυτο δύναμιν, τὰς τ ςρατευμάτων διεξάγων πραγματείας. Idem cap. 77. μέγαν ςρατοπεδάρχης Δομέςικον, κὴ τὰ Ῥωμαϊκὰ τούτῳ παραδοὺς ςρατεύματα εἰς τὰ δυτικὰ μέρη.

Μεγαδομέςικος, unicâ voce. Scriptoribus Latinis aliquot inferioris ætatis *Megadomeſticus*, uti in voce *Domeſticus* docuimus. Ducas Hiſt. cap. 30. exercitus Regis Hungariæ Ducem μεγαδομέςικον τ φωσάτου vocat. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ποιεῖ ςὴν ἡλίαν ἔρχονται ἐκεῖ ἔβλεπαν τὸ σκῆπτρον,
> Τοῦ βασιλέως ἀδελφοῦ τ Μεγαδομεςίκου.

Δομεςίκισσα, *Uxor Magni Domeſtici*, apud Cantacuzenum lib. 1. Hiſt. cap. 22. pag. 69.

Δομεςικάτον, *Domeſticatus*, Dignitas *Domeſtici*. Anonymus Combefiſianus in Conſtantino Porphyr. num. 41. τ Δομεςικάτου ὑποκινᾶ, κὴ ἀντ' αὐτ προβάλλεται Δομέςικον Νικηφόρον Πατρίκιον. Anna Comnena lib. 6. Alexiad. pag. 157. ἐπλουτίζετο ὁ αὐτοκράτωρ εἰς τὴν τ Δομεςικάτου ἀξίαν ... Νικηφόρου Βολανίου ἀνλωίχθη, &c. Adde pag. 168. 304. & Balſamonem ad Can. Apoſtol. 17.

Δομέςικος τ Ἐξκουβίτων, *Domeſticus Excubitorum:* Palatinis Excubitoribus Præfectus: ὁ τὴν τ ἐξκουβίτων τάγματος ἀρχὴν διέπων, apud Leonem Grammaticum in Leone Armenio: ἔξαρχος τ βασιλικοῦ τάγματος τ καλουμένων ἐξκουβίτων, Conſtantino lib. 1. de Themat. cap. 12. Occurrit ejuſmodi Dignitas apud Scriptores non ſemel, Theophanem an. 25. Copronymi, an. 1. Conſtanrini filij Irenes, Anonymum Combefiſianum in Porphyrog. num. 47. Nicetam Paphlagon. in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. p. 1184. & in Concilio VIII. Act. 1. pag. 1279. Edit. Labbei.

Δομέςικος τ Θεμάτων, in Catalogo Offic. Aulæ Conſtantinopol. ex Cod. Reg. num. 7. alius à Magno Domeſtico, & à Domeſticis Orientalium & Occidentalium Thematum, quos ille antecedit, cùm ij numerum 74. & 75. obtineant. Hic omnium Thematum Domeſticus appellatur in Catalogo Matthæi Monachi:

> Καὶ μετ' αὐτ Δομέςικος ἁπάντων τ Θεμάτων.

Ejus munus ita deſcribitur à Codino, cap. 5. n. 91. τ Θεμάτων Δομέςικος, ὃν πάλαι φροντίζων κὴ ἐπιμελούμενος τ τ δημοσίου πραγμάτων· κὴ οἱ Δομεςικοὶ τ Ἀνατολικῶν κὴ Δυτικῶν Θεμάτων φροντιςαὶ ὡσαύτως, κὴ ἐπιμεληταὶ τ ἑκάςου δημοσίων πραγμάτων. Vide eundem cap. 4. n. 74.

Δομέςικος τ Ἀνατολικῶν Θεμάτων, Δομέςικος τ Δυτικῶν Θεμάτων, apud Codinum de Offic. cap. 2. num. 71. 72. cap. 4. num. 86. cap. 5. num. 91. Anonymus in Catalogo Offic. Aulæ Conſtantinopol.

> Ὁ τ ἑῴων Δομέςικος Θεμάτων,
> Τούτῳ δυτικῶν ὁμότιμος ἐκρίθη.

Neſcio an idem qui Δομέςικος τ ἑσπερίων ςρατευμάτων, apud Annam lib. 2. pag. 44. τ ἑσπέρας, lib. 6. pag. 182. τ δύσεως, lib. 7. pag. 189. Ἀνατολικῶν κὴ Δυτικῶν Δομέςικος, apud Cinnamum lib. 2. n. 7. Ἀνατολικῶν κὴ ἑσπερίων Δομέςικος, lib. 3. num. 6.

Δομέςικος τ Θέματος, *Domeſticus Thematis*. Gloſſæ Baſilic. Δομέςικος τ Θέματος, ὃς μετὰ Κόμητος κόρτης εἰς τ προέλευσιν τ ςρατηγοῦ τέτακται. Leo in Tacticis, cap. 4. §. 30. ἐςι ᾗ ὁ τ ςρατηγοῦ προέλευσις ἔκ τινας ἄρχοντας διαιρουμένη ἤγ τοῦτο Κόμητα τ κόρτης αὐτ, κὴ τ τ Θέματος Δομέςικον, κὴ ἁπλῶς εἰπεῖν, εἰς τοὺς λοιποὺς ἐξ ἰδίας τ προελεύσεως αὐτ ὑπηρέτας, ὡς περαιτέρω ἡγούμεθα καλεσθαι. Ejuſmodi eſt is Domeſticus Ducis exercitus, qualis apud nos *le Capitaine des Gardes du General*, qui Ducem cùm incedit, cum protectorum Caterva ſeu Themate præcedere ſolet.

Δομέςικος τ Ἱκανάτων. Vide Ἱκανάτος.

Δομέςικος τ Νουμέρων, apud Nicetam Paphlagon. in Vita S. Ignatij Patr. Conſtantinopol. p. 1201. Vide Νούμερα.

Δομέςικος τ Σκριβώνων. Vide in Σκριβώνες.

Δομέςικος τ Στρατόρων, *Domeſticus Stratorum*. Theophanes, pag. 325. τῇ ᾗ ἑπταίδιον πέμπει τ Δομέςικον τ Στρατόρων αὐτ. Vide Στράτωρ.

Δομέςικος τ σχολῶν, *Domeſticus Scholarum* ſeu militiæ Palatinæ Præfectus: cujus Dignitas dicitur ἡ τ σχολῶν ἀρχὴ, Conſtantino in Baſilio num. 50. Edit. Combefiſij. Malchus Rhetor in Excerpt. de Legat. pag. 80. Edit. Reg. ἀνέβη ᾗ ὃν οὗτος Ἀδαύγου, Γηράτης ᾗ μάλιςα ὄντος οἰκειοτάτου, κὴ τ λεγομένων Δομεςίκων ἀρχὴν ἄρχοντος, μεγάλην τινὰ ὥσαν τ ἀεὶ βασιλεία. Scylitzes pag. 524. τέλος ἔκλιναν αἱ σχολαὶ μετὰ τ Δομεςίκου. Conſtantinus Manaſſes pag. 114. Edit. Reg.

> Οὗτος τ Βάρδαν τ Φωκᾶν ςρατάρχην καθιςάνει,
> Ὃν τ σχολῶν Δομέςικον ἔποιην ἂν Ῥωμαῖοι.

Hujuſce dignitatis meminerunt præterea Theophan. an. 27. Copronymi, an. 6. Conſtantini filij Irenes, an. 2. Irenes, an. 9. Nicephori General. Leo Grammatic. pag. 453. 474. 475. 478. Codinus de Offic. cap. 2. cap. 4. num. 43. cap. 5. num. 42. Ubi ita olim appellatus qui poſtea *Magnus Domeſticus* dictus eſt, ſuâ verò ætate nullam functionem habuiſſe ſcribit.

Δομέςικος τ τειχέων, *Domeſticus murorum*, apud Codinum de Offic. cap. 2. num. 59. Anonymi Catalog.

> Ἰδοὺ κὴ Δομέςικον τειχέων σκόπει.

Ejus Officium ſic recenſet idem Codinus, cap. 5. num. 79.

num. 79. ὁ Δομέστικος τειχέων, ἔχει τοῦτο τὸ ὑπηρέτημα, ὅτι εἰ τινὸς τὰ κάστρα περιποιήσεως δέονται, ἐπιμελεῖσθαι τούτο εἰς τὸ ἀνακτίζεσθαι. Ejus veſtes deſcribit, c. 4. n. 63. Idem fortè qui Ἄρχων τῶν τειχῶν, de quo ſuprà.

Δομέστικος τῆς τραπέζης, *Domeſticus menſæ*, ſeu Δομέστικος τῆς Βασιλικῆς τραπέζης, *Præfectus Regiæ menſæ*, ut eſt in Catalogo Medonij. Recenſetur viceſimus inter Officiales Aulæ Conſtantinopolitanæ à Codino, c. 2. In Concilio VI. Oecumenico Act. 1. 2. &c. Leontius ἀπὸ ὑπάτων, καὶ Δομέστικος τῆς βασιλικῆς τραπέζης dicitur. Georgius Pachymeres lib. 4. cap. 31. συνωπτίμηται δ' ἐκείνῳ καὶ ἄλλους πλείους τῶν λοχαγῶν, κἀκ μειζόνων, ὧν εἷς μὲν ἦν ἄρχει δομέστικος τῆς τραπέζης, ὁ δ' ἦν ὁ Καβαλλάριος Ἀλέξιος. Nicephorus Gregoras lib. 8. ſect. 7. ὁ τῆς Δομεστίκου τῆς τραπέζης τῆς βασιλικῆς σεμνυνόμενος ἐπιλήσει. Meminit etiam Cantacuzenus lib. 1. cap. 51. ejuſdem Dignitatis. Huic ſuberat ὁ ἐπὶ τῆς τραπέζης, ut notat idem Codinus c. 7. n. 22. 23. Ubi utriuſque Officium circa menſam Imperatoris deſcribitur, verbis mox recitandis.

Δομεστίκιον, *Cellarium, Penuarium Domeſtici menſæ*. Codinus de Offic. c. 7. n. 22. Ubi de Domeſtico menſæ: διακομίζοντος δὲ μόνους τοῦ Δομεστίκου τοῦ Δομεστικίου, ὡς μέλλει φαγεῖν ὁ βασιλεὺς, καὶ διδόντος τῷ ἐπὶ τῆς τραπέζης, τοῦ δὲ τῷ τῆς τραπέζης Δομεστίκῳ· τούτου δὲ αὖ πρὸς τὸν Μέγαν Δομέστικον, ὁ Μέγας Δομέστικος τίθησιν αὐτοὺς ἔμπροσθεν τοῦ Βασιλέως. Et n. 22. οἱ τοῦ Δομεστικίου τοίνυν Δομέστικοι τοὺς μόνους ἅπαντας φέροντες, τιθέασιν ἐπ' ἐδάφους. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 6. c. 2. τότε δὲ ἀπαγαγόντες τὸν Πατριάρχην εἰς ἴδιον κελλίον, ἑτοίμασαν τὸ ἄριστον τοῦ Πάπα, καὶ διεκόμιζον τὰς μόνους ἐκ τοῦ δομεστικίου μετὰ κιβωτιδίων χαλκῶν κεκλεισμένων, ὡσαύτως καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ὕδωρ. Vide in Μεσαστίκιον.

Δομέστικος τῆς ὑπουργίας, *Domeſticus inferiorum Miniſtrorum Aulæ Conſtantinopolitanæ*. Vide in Ὑπουργία.

Δομέστικος, præterea dictus qui certis Turmis aut Cohortibus præerat, eóque nomine στρατηγοῖς & majoribus Ducibus militaribus ac civilibus ſuberat. Id præ cæteris indicat Conſtantinus lib. 1. de Themat. c. 5. ubi de Optimatibus agit, tanquam vilioribus in militia Græcanica: διὸ οὐδὲ εἰς θέματος τάξιν λογίζεται, οὐδὲ ὁ στρατηγὸς ὁ τούτου ἄρχων καλεῖται, ἀλλὰ Δομέστικος, ὁ ὑπὸ χεῖρα ὢν στρατηγοῦ, καὶ τὴν ἀξίαν καλαδεέστερος.

Δομέστικος, *Domeſticus*, Dignitas Eccleſiaſtica, qui curat ut rectè canatur, cantum imponit ſeu inchoat, qui denique ἐξουσιάζει τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας, ut eſt apud Balſamonem in Quæſitis. Anonymus in Catalogo Offic. Eccl. Conſtantinopol.

Δομέστικός τε καὶ Μαΐστωρ τοῦ κλήρου.

Ejus munus præterea deſcribit Joannes Epiſc. Citri in Reſp. ad Cabaſilam, p. 330. ἡ τοῦ Δομεστίκου δὲ προσηγορία, κατὰ Λατίνους, τὸν ἐξάρχοντα τῆς προσευχομένων, τὸν ἐπιστάτην δηλοῖ. κατὰ δὲ καὶ ὡς τῆς βασιλικαῖς ταξιαρχίαις λέγεται Δομέστικος ἀνὰ μέρος, καὶ ἀνατολῆς, καὶ δύσεως, καὶ σχολῶν, κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ λόγον κἀν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς τάξεσι Δομέστικος λέγεται, εἴτ' οὖν ἀρχηγὸς, καὶ ἐπιστάτης τῶν μελῳδιῶν τε καὶ τῶν μελῳδῶν, ὅπως εἰς ῥυθμὸν καὶ τάξιν καθιστῶν αὐτούς τε καὶ τὰ μελῳδήματα. ἐνέργειαν δὲ ἔχει καὶ αὐτὸ τοῦτο, καὶ τὸ ἐν ταῖς καθολικαῖς παννυχίσι τὰς ἐνάρξεις ποιεῖν, ἐν τῷ ἐκφωνεῖν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, ἢ τὸν παρόντα ἱερέα, Εὐλόγησον, Δέσποτα. Joaſaphus Patr. Conſtantinopol. in Epiſt. ad Theodoſium Zygomalam, apud Cruſium lib. 4. Turcogr. Δομέστικος, ἐπιμελοῦ τῆς ἀκολουθίας, καὶ τῆς σπουδῆς σου, καὶ μὴ ἀμέλει. Scylitzes pag. 639. de Theophylacto Patriarcha: καὶ ἐξάρχων αὐτοῖς ἐπιστήσας Εὐθύμιόν τινα Κασνίτην λεγόμενον, ὃν αὐτὸς Δομέστικον τῆς ἐκκλησίας προβάλλεται, καὶ τὰς σατανικὰς ὀρχήσεις, καὶ τὰς ἀσήμους κραυγὰς, καὶ τὰ ἐκ τριόδων καὶ χαμαιτυπείων ἠρανισμένα ᾄσματα τελεῖσθαι ἐδίδαξεν. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 50. ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου καὶ ἀοιδίμου βασιλέως ἦν ὁ Κτένας ἐκεῖνος γέρων πλούσιος, ψάλτης μὲν καὶ Δομέστικος εἰς τὴν Νέαν ἐκκλησίαν, ὑπῆρχε δὲ τεχνίτης εἰς τὸ ᾆσμα, οἷος τῷ τότε καιρῷ ἕτερος οὐκ ἦν. Triodium 2. Fer. 1. hebdom. jejunior. in Lychnico: ἐξάρχει ὁ Δομέστικος μετὰ τὸν στίχον στιχηροῦ α. Κύριε ἐκέκραξα. Mox: ὅταν δὲ ψάλλει ὁ Δομέστικος, ἡμεῖς ἐπὶ γόνυ κείμεθα εὐχόμενοι· ὅταν δὲ ἡμεῖς ἀνιστῶμεν, κλίνει αὐτὸς τὸ γόνυ. Similia habet Typicum S. Sabæ c. 30. Extr. Neque opinor alius eſt is qui nudè in Eccleſia Domeſticus appellatur Protopſalta, ut ſcribit Joannes Epiſcopus Citri p. 328. Δομέστικος τῶν ψαλτῶν, ὁ παρά τισιν λεγόμενος Πρωτοψάλτης, additque ex ordine Ἀναγνωστῶν fuiſſe. Sed & præterea bini alij erant in Eccleſia Domeſtici, quorum alter primo, alter ſecundo Choro præerat: uterque ex ordine ἀναγνωστῶν, ut ſcribit idem Citrius. Codinus de Offic. cap. 1. n. 34. οἱ δύο Δομέστικοι, τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου χοροῦ. Atque hi in ſeptima Pentade recenſentur. Horum munus ſic deſcribit Catalogus Allatianus: οἱ δύο Δομέστικοι ἵστανται ἐν τοῖς δύο χοροῖς μετὰ τοῦ Πρωτοψάλτου, καὶ ψάλλοντες φοροῦσι σφαιρία, ὡς Πρωτοψάλτης. Et Codinus, c. 6. n. 3. ait Protopſaltem & Domeſticum λευκὰ καμίσια ἐπάνω τῶν ἱματίων deferre. Apud Pachymerem lib. 6. c. 22. Δομέστικος τῆς ἐκκλησίας, ſtatim poſtea πρωτοψάλτης τῆς ἐκκλησίας appellatur. Vide Euchol. p. 728.

Δομέστικος τοῦ Δεσποινικοῦ κλήρου, *Domeſticus Cleri Imperatricis*, apud Codinum de Off. cap. 17. n. 39. in capellis ſcilicet Palatinis: in quibus, qui Cantoribus præerat, ſi quidem in Clero Palatino, *Protopſaltes*: ſi verò in Clero Imperatricis, *Domeſticus*, dicebatur: utriuſque meminit, cap. 7. num. 24. Vide in Κλῆρος.

Δομέστικοι οἱ λεγόμενοι Πατριαρχικοὶ, *Domeſtici Patriarchales*, ex Lectorum ordine: horum miniſterium ſeu διακονία fuit, τὸ ἐν τῇ προόδῳ τοῦ Πατριάρχου λέγειν τὸ, Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

Δομέστικος τοῦ Ἄμβωνος, *Domeſticus Ambonis*, penes quem ejus cura incumbit, recenſetur ultimus in Catalogo Offic Eccl. Conſtantinopolit. in Cod. Reg.

Δομέστικος τῶν Θυρῶν, *Domeſticus oſtiorum*, in nona pentade Officiorum Eccleſiæ recenſetur à Codino, p. 1. n. 43. Eccleſiæ foribus omnibus præpoſitus.

ΔΟΜΝΑ, *Domna*, Auguſta. Oppianus lib. 1. Cyneget.

Αὔξοιο Ζηνὸς γλυκερὸν θάλος, Ἀντωνῖνε,
Τὸν μεγάλη μεγάλῳ φυτεύσατο Δόμνα Σεβήρῳ.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Domna*.

ΔΟΝΑΡΙΟΝ, *Donarium*. Lexicon MS. Cyrilli: Δωναρίοις, εὐτελέσι δόμασιν. Ubi legendum δώμασιν.

ΔΟΝΙΚΟΣ, pro Ἡδονικὸς, *Suavis*, *Iucundus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

Καὶ τὰ πολλὰ τὰ ἔμορφα τοῦ πόθου τοὺς ἀρχίζαν,
Ὅλα νὰ κελαδίζουσι μὲ δονικοὺ λαλίτζαν.

Infrà:

Καὶ μὲ τραγούδια δονικὰ εἰς ἦχον τῆς ἀγάπης.

lib. 4.

Ὀλίγλυκος κελαϊδισμὸς τις φαίνεται ἐκεῖνα.

ΔΟΝΤΙΟΝ, *Dens*, ὀδοὺς, Portio. Gloſſæ Græcobarb. ἦχος ὀδόντων, κλύσμα τῶν δοντίων. Corona pretioſa: δόντια, *Dentes*, ὀδόντες. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Τὸ φῶς μας ἀδυνατίζει, τὰ δόντια μας ἔπεσαν.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. ὡς ἀγριόχοιρος ἔσυρε εἰς ἕνα δένδρον κάτωθεν, καὶ ἔτροχα τὰ δόντιά του. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

Οἱ πρόσω μας οἱ καλοὶ πῶς ἔγιναν κτὰ δόντια.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 5.

Ἦλθε, κ' ἔκρουσε τὰ δόντια, &c.

Δόντια, *Pinna murorum*, quòd dentium formam referant. Anon. MS. de Amor. Lyb. & Rhodamnes:

Καὶ ἐπάνω εἰς τοῦ πυργόμαλος τὸ δόντι τὸ πρὸς ἕνα.

Δοντιάζειν, *Dentire*, ὀδοντιᾷν. Δοντάρης, Δοντᾶς, *Dentatus*, ὀδοντώδης.

Δοντοκάρα, *Mola* exponitur, Μυλόπετρα, Μύλος, Μύσχλης.

ΔΟ΄ΞΑ, Vox ſolitariè poſita in Libris Eccleſiaſticis Græcorum minorem δοξολογίαν ſignificat, nempe, Δόξα Πατρὶ, καὶ Υἱῷ, καὶ ἁγίῳ Πνεύματι. Liturgia Chryſoſtomi: ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ χορὸς εἰς τὸ, Δόξα Πατρὶ, ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης ποιοῦσι προσκυνήματα τρία. Occurrit paſſim in Libris Eccleſiaſticis Græcorum. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Gloria*, & infrà in Δοξολογία.

Δοξάζειν, *Gloriam cantare*. Typicum S. Sabæ cap. 19. ὑποστρέφοντες δὲ εἰσερχόμεθα ἐν τῷ ναῷ, καὶ δοξάζοντες, ψάλλομεν τὸ τροπάριον, &c.

Δοξάζειν, dicitur Pontifex, cùm Gloriam Deo reddit, & dum ait δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, ſeu quamvis ſimilem orationem. Euchologium, pag. 614. εἶτα δοξάζουσι ἐν τῷ ξίεσθαι τὴν κηρομάστιχον, &c. pag. 648. καὶ δοξάζων, λέγει, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, &c. Eadem pag. καὶ δοξάζοντες, λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς, Δόξα σοι ἁγία τριας, &c. pag. 838. εἶτα δοξάζουσι, καὶ αὐτός φησι, Δόξα σοι ἁγία τριάς, &c. Adde pag. 845. 848.

Δοξάζεσθαι. Antiquit. Conſtantinopolit. παρελθὼν οὖν ἀνεγείρουσι τὸν αὐτὸν ναὸν οἱ Ἀρειανοὶ, καὶ δοξάζεται παρ' αὐτῶν ὁ ναὸς ἔτη ζ΄. Id eſt in eo ſacræ Liturgiæ peractæ ſunt: nam δοξολογία, id ſonat, ut mox docemus.

ΔΟΞΑ΄ΡΙ, Δοξάρη, δοξάριον, pro τοξάριον, *Arcus*, *Camera*, τόξον, καμάρα, Portio, & in Corona pretioſa. Gloſſæ Græcobarb. ἄβιοι, ἐκεῖνοι ὅπου δὲν ἔχουν δοξάρια, ἤγουν τόξα. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri:

Καὶ δίδω τὸ ἱεράκιν μου, καὶ ἐμβάζω τὸ δοξάριν.

Alibi:

Καὶ ἐφάνη μοι ὅτι διασωτόμως ἐγέμωσε τὸ δοξάριν.

Threnus MS. de capta Conſtantinopol.

ὅλος καὶ κάμπος ἔγεμεν ἄρματα καὶ δοξάρια.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

Ὀπίσω στὰ πλατάμια της ἔκρεμε τὸ δοξάρι.

Lib. 6.

Ἤτον δοξάρι βασιλικὸν ἀπὸ τιμὴν μεγάλη.

Lib. 11.

Ἐκεῖ δοξάρια ἔφεραν, ταρκάσια καὶ σαΐτας.

Dorotheus Monembaſienſis in Synopſi Hiſtor. de Davide Trapezuntino Imp. εἰς τὸ δοξάρι θαυμαστός.

Δοξαριάζειν, *Arcuare*, *Fornicare*, κάμπτειν, καμαροῦν, &c. Portio. Δοξαριασμὸς, *Curvatio*, Καμπυλότης.

Δοξεύειν, pro τοξεύειν, in Fabulis Æſopi Græcobarb. pag. 78. καὶ βλέποντας τὸ λάφι, παρευθὺς ἐδόξευψεν. Ita p. 81. 136. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Μόνον με τὰ δοξάρια τους ἀπομακρὰ ἐδόξευαν.

Anonymus MS. de Amorib. Lybiſtri & Rhodamnes:

Καὶ πῶς αὐτὸς ἐδόξευσεν πάλιν τὴν Ἀφροδίτην.

Δοξαράτορας, *Sagittarius*, Τοξότης. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Κύρος ὁ δοξαράτορας, Σίλων ὁ καβαλάρης.

Δοξαράτος. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ ἐκαλὸ σκουταράτους, καὶ δοξαράτους τριακοσίους.

Δοξόβολον, *Sagittatio*, *Sagittarum ex arcubus emiſſio*.

Idem Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἕναν καλὸν δοξόβολον τον κατηφόρου ἀπῆλθαν.

Infrà:

Ἕνα δοξόβολον καλὸν, με ἀληθινὰ σε λέγω.

ΔΟΞΑ΄ΡΙΟΝ, *Gloriola*, *Levis gloria*, Palladius in Vita Chryſoſtomi, pag. 149. τοὺς περὶ τι δοξάρια κεχηνότας. Et pag. 212. χαίρων ἀμέτρως ἐπὶ αὐξήσει ἀργυρίου ἢ δοξαρίου μιαροῦ. Balſamon de Privileg. Patriarch. pag. 446. κοσμικοῦ δοξαρίου χαρίσματα.

ΔΟΞΑ΄ΡΙΟΙ, dicti Hæretici Ἀποσχίσται, quia τὴν ἰδίαν δόξαν ζητοῦντες, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσονται, ὥστε τοῦ ἱερεῦσιν αὐτοῦ. Ita Auctor de Initiis Hæreſeon, num. 103.

ΔΟΞΑΣΤΙΚΟ΄Ν. Pentecoſtarium: εἰς τοὺς αἴνους, Πᾶσα πνοὴ, ἱστῶμεν στίχους δ΄. ζήτει εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ὁμοίως καὶ τὸ δοξαστικόν· δοξολογία μεγάλη, καὶ ἀπόλυσις.

ΔΟΞΟΛΟΓΙ΄Α, vox eſt generica, pro *Sacris Officiis* in Eccleſia decantari ſolitis, in quibus laudes Deo concinuntur, ejúſque *Gloria* prædicatur. S. Athanaſius de Virginitate: φύλασσε δὲ καὶ ποίει καὶ τὰς δοξολογίας τὰς ἐπὶ τῆς τραπέζης, &c. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Conſtantinop. καὶ πρὸς τῷ ναῷ τῆς τοῦ Θεοῦ μεγάλης Σοφίας πρῶτον καλατεθὲν (Corpus ejuſdem ſancti) τῆς προσηκούσης δοξολογίας τε καὶ προσκυνήσεως καταξιοῦται. Nicephorus Gregoras lib. 4. Hiſt. καὶ ἦν ἡ λαληθεῖσα κατηγορία, ὅτι ὁ Σουλτὰν Ἀζατίνης τῆς ἱερᾶς τελουμένης δοξολογίας πολλάκις συμπαρῆν, καὶ ὡμίλει τῷ Πατριάρχῃ ἔνδον τοῦ ναοῦ. Et lib. 8. περὶ δὲ μέσας νύκτας ἅμα αὐτῷ, συνεστάμεθα ἡμῶν, καὶ τῆς δοξολογίας ἀκουόντων, ἧκεν τις ἐκ Βασιλέως καρδιῶν τινα αὐτῷ κομίζων ἀγγελίαν. Sed præſertim

Δοξολογία ſumitur pro *Glorificatione*. Duplex porrò illa eſt, Magna ſcilicet & Parva. Per μεγάλην δοξολογίαν, intelligitur Hymnus Angelicus, *Gloria in excelſis Deo*: per μικρὰν, S. Trinitatis glorificatio in fine Pſalmorum recitari ſolita, *Gloria Patri & Filio & Spiritui ſancto*. Priorem, δοξολογίαν τῆς τρισαγίου vocat Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij, num. 78. Typicum, S. Sabæ cap. 2. μετὰ δὲ τὸ Ὑπερευλογημένη, ὑπάρχει δοξολογία μεγάλη. Et cap. 11. καὶ μετὰ δοξολογία μεγάλη, δίδοται καὶ ἅγιον ἔλαιον παρὰ τοῦ ἱερέως, καὶ μετὰ ἀπόλυσις. Philotheus Patr. Conſtantinop. in Ordine ſacri miniſterij: ὁμοίως καὶ τοὺς ὄρθρους καθ' οὓς ψάλλεται ἡ μεγάλη δοξολογία. Horologium: εἰ οὖν ἐστι κυριακὴ, ἢ δεσποτικὴ ἑορτὴ, ἢ ἅγιος ἔχων μεγάλην δοξολογίαν, ψάλλεται οὕτως τὸ, Πᾶσα πνοή. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 10. c. 10. εἶτα ἔψαλλον καὶ οἱ ἡμέτεροι ψάλλοντες τὴν μεγάλην δοξολογίαν. Alia eſt

Δοξολογία, *Minor*: de qua ſic S. Baſilius Epiſt. 325. οὐδὲν δυνάμεθα τῇ κατὰ Νικαίαν πίστει προστιθέναι ἡμεῖς, οὐδὲ τὸ βραχύτατον, πλὴν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον δοξολογίας, διὰ τὸ ἐν παραδρομῇ τοὺς πατέρας ἡμῶν τούτου τοῦ μέρους ἐπιμνησθῆναι, οὔπω τοῦ κατ' αὐτὸ ζητήματος τότε κινουμένου. Adde Epiſt. 324. Extr. Germanus Patr. Conſtantinopolit. in Myſtagog. ὁ ἱερεὺς, Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. οὕτω τὴν πρώτην ἔχει τάξιν τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἐντεύξεως ἡ δοξολογία. Nicolaus Cabaſilas in expoſitione Miſſæ, cap. 12. καὶ πρῶτον ἁπάσης ἱερολογίας ἐστὶν ἀρχὴ τῆς δοξολογίας, Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ πατρὸς, υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Philoſtorgius lib. 3. cap. 13. ait Flavianum Antiochenum Epiſcopum collectâ Monachorum multitudine, primum omnium acclamaſſe, Δόξα πατρὶ καὶ υἱῷ, καὶ ἁγίῳ πνεύματι. Τῶν γὰρ πρὸ αὐτοῦ, τοὺς μὲν, Δόξα πατρὶ διὰ υἱοῦ ἐν ἁγίῳ πνεύματι, λέγειν· καὶ ταύτην μᾶλλον τὴν ἐκφώνησιν ἐπιπολάζειν· τοὺς δὲ, Δόξα πατρὶ ἐν υἱῷ καὶ ἁγίῳ πνεύματι. De priori hac Doxologia, vide Euſebium in fine ſermonis habiti in dedicatione Eccleſiæ Tyri, in ejus Hiſt. Eccleſ. lib 10. Ejuſdem Euſebij opuſcula edita à Sirmondo, & Nicephorum Calliſt. lib. 18. cap. 51. præterea Suicerum in Theſauro Eccleſiaſt.

Δοξολογούμεναι ἑορταὶ, quævis ſolemnitates aliæ à Dominicis & feſtis, quæ Δεσποτικὰ vocant. Allatius Diſſert. 1. de Libr. Eccl. Græcor. p. 13.

ΔΟΡΑΧΗ΄Ν. Myrepſus MS. ſect. 3. cap. 89. ὑαλὴν δοράχην λευκὸν, &c. Ubi Codex Fuchſij, ὑαλίου habet.

ΔΟ΄ΡΚΗ. Conſtantinus de Adm. Imp. c. 51. δοὺς αὐτοῖς ἐξόπλισιν πολλὴν καὶ ἀναγκαίαν, διὰ σκουτάρια δόρκας, κλιβάνια κάλλιστα, καὶ ἄλλα ὅσα ἐπιδέονται πλώϊμοι στρατιῶται ἐπιφερόμενα. Ubi Meurſius vertit *Pelles*, quaſi legiſſet δορὰς. Heſychius: Δορά, δέρμα. Apud eundem lego, Δόρκαι, κόνιδες. Fortè κονοσδὶς, ut *Caſſis* intelligatur: tametſi ita etiam ſcribitur apud Phavorinum.

ΔΟ΄ΡΚΩΝ

ΔΟ'ΡΚΩΝ. Leontius Epiſcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ὡς δὲ τοῦτον συνὸν καὶ ἄπρακτον ἀπέλυσεν, μέλλει ἐπιγνωσθῆναι αὐτὰ δύο δόρκονας τῆς ἐκκλησίας χαλάσαι, ἐξ ὧν ἓν πέμψας ἐν Σικελίᾳ διὰ σῖτον. Videtur legendum δρόμωνας. Vide Δρόμων. Apud Suidam δόρκων, ἔλαφος exponitur, *Cervus* vel *Caprea*.

ΔΟ'ΡΥ, *Poteſtas*. Pactum Boëmundi cum Alexio Comneno Imp. apud Annam Comnenam lib. 13. Alexiad. pag. 406. τῷ δόρατι τῷ σῷ νενικηκότος γεγονώς. Infrà: τοὺς δὲ ἄλλους βαρβάρους ἐθέλοντας δὲ ὅμως ὑπὸ τὸ ἐμὸν δόρυ γενέσθαι, δεξαίμην μὲν, ἀλλ᾽ ἐκ ἰδίῳ προσώπῳ. Denique: εἰ μήπω ἄρα διὰ τοῦ ἐμοῦ δόρατος καταδουλωθὲν τὸ μέρος ἐκεῖνο, &c.

ΔΟΡΥΔΡΕ'ΠΑΝΑ, *Haſtæ falcatæ*, quibus Turres ſubvertebantur. Hero in Παρεκβολαῖς. Τῶν δὲ κριῶν τυπτόντων ἐνεργῶς τὰ τείχη, καὶ τῶν δορυδρεπάνων ἀποσυρόντων τὰς ἐπάλξεις, &c.

ΔΟΡΥ'ΚΝΙΟΝ, *Halicacabus*, apud Interpol. Dioſcorid. & Apul. cap. 22.

ΔΟΡΥ'ΚΥΤΟΝ, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. ἡ ἀλυπία, ἢ ὁ στρῦχνος. *Alypia, Strychnon*. Vide Botanicos.

ΔΟΡΥ'ΠΟΜΠΟΙ, qui ſpicula emittunt, ῥιπταστραὶ, Tacticis. Ducas Hiſt. cap. 27. τζαγγράτορες καὶ δορύπομποι.

ΔΟΡΥΣΑΣΤΡΟ'Ν, Ægyptiis, *Biſacutum*, σίγυδιον, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 355.

ΔΟ'ΣΕΙΣ, *Intervalla, Iterata* vel *repetita vices*, quomodo hâc voce utuntur Medici in propinandis remediis: Gallis, *Priſes*, *Repriſes*. Triodium in Dominico τῆς ἀποκρέω. Ἀναγινώσκομεν δὲ καὶ τὸν περὶ φιλοπτωχίας λόγον τοῦ Θεολόγου εἰς δόσεις γ΄. In Sabbato Tyrophagi: ἀναγινώσκομεν — τοὺς λόγους τοὺς εἰς τοὺς πατέρας τελεσθέντας εἰς δόσεις γ΄. Feria 5. quintæ hebd. εἶτα λέγομεν τὸ κάθισμα τῆς ὀκτωήχου, καὶ ἀναγινώσκομεν τὸν βίον τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας δόσεις δύο. Sabbato ejuſdem hebdom. ἀναγινώσκομεν ἐκ τοῦ λόγου τοῦ Ἀκαθίστου δόσιν μίαν. Typicum S. Sabæ cap. 11. καὶ ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Συμεὼν δόσιν α΄. καὶ ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ανθίμου δόσεις δύο. Occurrit ibi pluries & cap. 12. & alibi, ubi δώσεις ſemper ſcribitur cum Ω. Ut & interdum δώσαις, pro δόσεις, ut & apud Marcum Hieromonach. de Dubiis Typicis cap. 9.

ΔΟ'ΣΙΜΟΝ, pro δόσις, *Tributum*. Chriſtophorus Angelus de Hodierno Græcor. ſtatu cap. 2. τοῦτο δὲ τὸ δόσιμον ἐκ ἐπίσης δίδοται.

ΔΟΣΜΕ'ΝΟΣ. Georgius Contares lib. 7. Hiſt. Athenar. pag. 176. de Gorgia Leontino: ὅστις ἦτον εἰς ὅλον τὸ βάθος τῶν γραμμάτων δοσμένος, καὶ εἰς πᾶσαν ἐπιστήμην ἔμπειρος. Fortè, *Deditus*.

ΔΟΣΟΛΗΨΙ'Α, *Ratio dati & Expenſi*. Baſilica lib. 7. tit. 18. §. 3. λογισμοί εἰσιν οἱ δοσοληψίαν ἔχοντες τῆς αὐτῆς πραγματείας, *rationes ſunt quæ data & accepta negotiationis ejus continent*. Ex l. 6. §. 3. D. de Edendo.

ΔΟΥΒΑ'Θ, Afris, *Iovis barba*, χρυσόκομη, apud Interpol. Dioſcor. cap. 638.

ΔΟΥΚΑ'ΝΗ, inſtrumentum quo fruges triturantur. Manuël Moſchopulus in Lexico Philoſtrati, & ex eo Phavorinus: τυκάνη, ἀπὸ τοῦ τύκω. παράγωγον τυκάνη, ᾗ ἀλοῶσι τοὺς ἀστακύας, ἣν κατὰ παραφορὰν οἱ κοινοὶ δουκάνην φασίν. Vide Δόκανον.

ΔΟΥ'ΚΑΝΟΝ, pro δόκανον, *Trabs*, δόκος. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. ult. τὸ δικαίωμα τοῦ δουκάνου τὸ δέκατον τὸ κυστεύει. Vide Δόκανον.

ΔΟΥ'ΚΑΣ. Vide in Δούξ.

ΔΟΥΚΑ'ΤΩΡ, *Dux*, *Ductor*, Gloſſ. Lat. Gr. *Ducator*, ἀγὸς, προηγούμενος. Conſtantinus in Tacticis pag. 26. ἂν δὲ εὑρίσκηται εἰς τοὺς τόπους ἢ ὁδοὺς τοὺς οὔτε εὖ γινώσκεις, οὔτε ἄλλος ἐκ τοῦ στρατοῦ, καὶ ἐκ ἔχεις ἐντοπίους τινὰς δουκάτορας, &c. Eadem ferè habet Leo in Tact. cap. 9. §. 7. Anonymus apud Rigaltium: οἱ δὲ Δουκάτορες μετὰ τοῦ Προξίμου ἔστωσαν, ἢ μεθ᾽ ἑτέρου τινὸς, εἰς ὃν ὁ Βασιλεὺς ὁ ἅγιος πληροφορίαν ἔχει.

ΔΟΥΚΗΝΑ'ΡΙΟΙ, *Ducenarij*, de quibus in Gloſſ. med. Lat. Epiſtola Synodi Antiochenæ apud Euſebium lib. 7. Hiſt. Eccl. cap. 30. καὶ Δουκηνάριος μᾶλλον ἢ Ἐπίσκοπος θέλων καλεῖσθαι, καὶ σοβῶν κατὰ τὰς ἀγορὰς, καὶ ἐπιστολὰς ἀναγινώσκων, καὶ ὑπαγορεύων ἅμα καὶ δορυφορούμενος. Photius in Bibliotheca Cod. 182. Βασιλεύοντος Ῥωμαίων Δεκίου καὶ Οὐαλεριανοῦ Περέννιος Δουκηνάριος πρόσταγμα λαβὼν παρ᾽ αὐτῶν πάντας τοὺς ἀνὰ τὴν Ῥώμην, καὶ τὰς πέριξ ἐπαρχίας Χριστιανοὺς βαρυτάταις βασάνοις καὶ πικραῖς τιμωρίαις εἰ ἀπολατρεῦσαι ἐβιάσατο. Extat apud S. Athanaſium in Apol. 2. de Fuga, p. 784. ejuſdem Epiſtola inſcripta Φλαβίῳ Φιλαγρίῳ καὶ Φλαβίῳ Παλλαδίῳ Δουκηναρίῳ Παλατίνῳ Κυριώσῳ, &c.

ΔΟΥΚΩΝΕ', Gallis, *Ebulus*, apud Interpol. Dioſcor. c. 755.

ΔΟΥΛΑΓΩΓΕΙ'Ν, *In ſervitutem redigere, revocare*. In Gloſſis Gr. Lat. & in Baſilicis.

ΔΟΥΛΑΜΑ', *Veſtis interior*, apud Cruſium in Turco-Græcia, pag. 188.

ΔΟΥΛΑ'ΠΠΙΝ, *Colus*. Gloſſæ Græcobarb. τὴν ἠλακάτην, ἤγουν τὸ δουλάππιν, ἢ τὴν ῥόκκαν.

ΔΟΥΛΕΙ'Α, *Res*, *Factum*, *Negotium*, *Servitium*, ἔργον, πρᾶγμα, οἰκεῖον. Nicetas in Alexio lib. 2. n. 2. καὶ τὸ μὲν ἔργον τοῦτο βαρέως καὶ δυσφόρως ἅπας ἐδέδεκτο ὁ στρατός. Ubi Cod. Barbarogr. δουλείαν præfert. Conſtantinus de Adm. Imp. ubi de Canalitis: ἐπειδὴ διὰ τὸ εἶναι τὸν τόπον ἐπίπεδον πάσας αὐτῶν τὰς δουλείας διὰ ἁμαξῶν ἐκτελοῦσι.

Δουλεῖαι, *Servitutes prædiorum*, J. C. paſſim in Baſilicis. Vide Προδουλεία.

ΔΟΥΛΕΙΑΝΟΙ', Hæretici Arianorum Sectatores qui Chriſtum δοῦλον τοῦ Πατρὸς eſſe dicebant. Vide Theodoritum lib. 4. Hæreticor. fabul.

ΔΟΥΛΕ'ΥΕΙΝ, *Laborare*, Gall. *Travailler*. Agapius Cretenſis in Geoponico, cap. 75. τὸ κρέας (τοῦ βοδίου,) ὁποῦ δουλεύει, εἶναι καλὸν, καὶ γεννᾷ πολλὺ αἷμα. Adde cap. 76. 79. &c.

Δουλεύεσθαι, *Pœnitentiæ ſubdi*, *Subjici*. Nomocanon Cotelerianus, n. 45. εἰ δὲ ἀποκήρυκτον τυχὸν ἀποθάνῃ, μεταλαβέτω, καὶ δουλευσάτωσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ χρόνον α΄. Ita n. 278. 323. 337. 481. & alibi paſſim.

Δουλευτάδες, *Famuli*, *Servi*, Gloſſæ Græcobarb. Διακόνοι, δοῦλοι, δουλευτάδες. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Κρατόντας τὰ κτὰ ῥέτινα οἱ δουλευτάδες ὅλοι.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἄτυχε Ἀπολλώνιε, καὶ ποῦ 'ναι οἱ δουλευτάδες,
Κ' οἱ ἄρχοντες τῆς χώρας μας, οἱ ἀκριβεῖς ὁμάδες.

Occurrit alibi, ut & apud Agapium in Geoponico, cap. 79.

Δουλεύτρια, *Famula*, *Ancilla*, θεράπαινα, ὑπηρέτις, δούλη. Δουλεύτρα, in Fabul. Æſopi Barbarogr. pag. 97. Δουλευτροποῦλα, *Ancillula*, θεραπαινίδιον. Δουλευτοπροποῦλι, *Servulus*, δουλάριον.

Δουλεύειν ἑορτὴν, *Feſtum obſervare*. Chron. MS. Manuëlis Malaxi, pag. 462. πολλοὶ δὲ τῶν Χριστιανῶν τὴν κυριακὴν ἐδούλευσαν, ἄλλοι δὲ ἔπιασαν καὶ πραγματεῖα διάφορα, &c.

ΔΟΥΛΕ'ΨΗ, *Servitium*, *Servitus*, Gloſſæ Græcobarb. βασιλικαῖς ὑπηρεσίαις, ἢ τοῦ δουλεψαῖς τοῦ ἀφεντικαῖς. Portius ſcribit δούλεψις, eodem ſignificatu.

ΔΟΥΛΙ'ΚΙΟΝ, *Cœna*, vel *Ciborum apparatus*, noſtris, *Service de Table*. Conſtantinus Porph. in Baſilio, num. 13. Edit. Allat. 15. Combef. εἶτα δουλικοῦ καλλίστου εὐτρεπισθέντος, καὶ τοῦ βασιλέως ἐπὶ τραπέζης μετὰ Θεοδώρας καθεσθέντος τῆς οἰκείας μητρὸς, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Servitium*.

ΔΟΥΛΙ'ΡΙΟΝ. Joannes Moſchus in Limon. cap.107. ὁ δὲ λέων γνωρίσας τὸν ὄνον, ὥρμησεν ἐπ' αὐτὸν, καὶ τὸ στόμιον δακὼν αὐτοῦ, ὡς εἴωθεν, τὸ δουλίριον, ἔσυρεν αὐτόν. Ubi Interpres, *ejus capiſtrum mordens*.

ΔΟΥΛΟΓΡΑ'ΦΙΟΝ, *Aſſertio in ſervitutem*, in Baſilicis lib. 46. tit.20.

ΔΟΥΜΑ'ΚΙ, Δυμάκη, *Cauda*. Achmes Onirocrit. cap.242. εἰ δὲ ἴδῃ, ὅτι τρώγει οὐρὰν, ἤτοι δυμάκην, εὑρήσει χρυσίον ἀνάλογον τῆς βρώσεως. Et cap. 281. εἰ δὲ ἴδῃ ὁ Βασιλεὺς, ἢ ἐξουσιαστὴς, ὅταν ἤνεγκαν αὐτῷ χοῖρον ἔχοντα δίκλην κρεῶ δυμάκην, εὑρήσει ἐχθρὸν πολύπλουτον, δυνατὸν, ᾧ ἀκολουθεῖ ὁ πλοῦτος αὐτοῦ. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Δαυμάκι ἀκροστυλόφορα, ἀνάγη καὶ τὸ φῶς του,
Καὶ τὴν ψαρὰν στοχάζεται, καὶ κάθεται ἔμπροσθέ του.

Pag. ſeq.

Ἐπίασεν δίχως τὸ ψωμὴ, καὶ φάγαν τὸ ψαράκι,
Καὶ τ' ἦρε σὰν παρηγορία, καὶ ἀνάπαψη δυμάκη.

ΔΟΥ'Ξ, *Dux*, ἡγεμὼν, ἄρχων, Heſychio. Auctor Etymologici, Δοὺξ δὲ πρῶτον ὑπὸ Ῥωμαίων δηλαδὴ κατὰ τὸν Μιθριδατικὸν πόλεμον. Euſebius lib.9.Hiſt. Eccl. cap.5. στρατοπεδάρχης, ὃν Δοῦκα Ῥωμαῖοι προσαγορεύουσι. Procopius lib. 1. de Bello Perſico cap. 17. extr. οὓς δὴ ὅτι Ῥωμαίων στρατιωτῶν, ὡς Δοῦκας καλοῦσιν, &c. S. Athanaſius ad Solitarios: καὶ ἐντολὰς δὲ διὰ Ἀστερίου Κόμητος καὶ Παλλαδίου ἔπεμψε Φιλικισσίμῳ τῷ τότε Δουκὶ, καὶ Νεστορίῳ τῷ Ἐπάρχῳ. S. Chryſoſtomus Epiſt.12. καὶ τὸν κύριόν μου τὸν Δοῦκα τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ περὶ ἡμᾶς διακεῖσθαι. Apud Juſtinianum in Novella 152. μεγαλοπρεπέστατος Δοὺξ. In ejuſdem Edicto 13. cap.2. Δουκικὴ τάξις. Occurrunt præterea ejuſmodi Duces apud Iſidorum Peluſiotam lib. 1. Epiſt. 99. 133. & Nilum Monach. lib.2. Epiſt. 261.

Jam verò Δοῦκας appellabant Tactici, quos alij Μοιράρχας, Præfectos qui ſcilicet μοίρας, quæ mille militibus conſtabant, ut eſt apud Leonem in Tacticis, cap. 4. §. 42. præerant. Mauricius lib. 2. Strateg. cap.3. Μοιράρχης, ὁ τῆς μοίρας ἄρχων, ὁ λεγόμενος Δοὺξ. Et cap. 4. καὶ ἐπιστῆσαι αὐταῖς Μοιράρχας χρησίμους, τοὺς λεγομένους Δοῦκας, ἤτοι χιλιάρχους φρονίμους καὶ πεπειραμένους. Conſtantinus Porphyr. lib. 1. de Themat. cap. 1. ἀλλὰ πρώην, καὶ κατ' ἀρχὰς, τάγματά τινα καὶ λεγεῶνες ὑπῆρχον ἀναγεγραμμένα κατ' ἔθνος ὡς ἡ λεγεὼν ἡ τῶν μ'. Μαρτύρων, καὶ ἄλλη Πισιδικὴ, καὶ ἑτέρα Θετταλικὴ, καὶ ἄλλη ἄλλως ὀνομασθεῖσα ὑπὸ Δοῦκα καὶ ἡγεμόνα τυγχάνουσα, πολλάκις δὲ Πραιποσίτου.

Hinc Duces Provinciarum paſſim legimus, qui ſcilicet in iis præſidio erant, eóque nomine earundem Rectoribus ſuberant, ut *Palæſtinæ* apud Joan. Moſchum, cap. 49. & Theophanem an. 22. Anaſtaſij: *Phœnices Libaniſiæ*, apud eundem Theophanem an. 1. Juſtiniani: *Armeniæ*, apud Procopium lib. 3. de ædif. cap.1. & Theophanem an. 2. Juſtiniani: *Phœnices*, *Arabiæ*, *& Meſopotamiæ*, apud eundem Theophanem an.2. Juſtiniani: *Siciliæ*, apud Leonem Grammaticum, pag.450. *Scythiæ*, in Martyrio S. Sabæ Gothi, num.8. *Ciliciæ*, apud Cinnamum lib.5. num. 9. *Charſiani*, apud Conſtantinum de Adm. Imp. cap. 50. *Lyciæ*, in Martyrio MS. S. Licinij; *Italiæ*, apud Petrum Antiochenum Patr. in Epiſt. ad Dominicum Gradenſem Patr. num. 26. τῆς Παριστρίων, apud Zonaram in Michaële Duca, &c.

Ita pariter Civitatum Duces legimus, *Antiochiæ*, quorum Catalogum contexuimus, etiam cùm noſtris pareret, apud Bryennium lib.2. num.8. *Sardicæ*, apud Zonaram tom. 3. pag.219. *Dyrrachij*, *Attaliæ*, & *Berrhææ*, apud Theophylactum Bulgariæ Archiep. Epiſt. 49. 50. 68. *Branizobæ*, apud Nicetam in Man. lib. 3. num. 1. *Theſſalonicæ*, in Synaxario de S. Demetrio, *Corinthi*, in Menologio Baſilij 28. Maij, &c.

Mittebantur autem Duces in Provincias & majores Civitates cum ſuis *Mœris*, ut in iis ſtativa haberent. Procopius lib. 1. de Ædific. cap.1. Extr. ubi de Armenia: Δοῦκας δὲ τοὺς καλουμένους δύο τοῖς ἔθνεσιν ἐπέστησε τούτοις, οἷς δὴ ξυνεστήσατο μετὰ Ῥωμαίων στρατιωτῶν καταλόγους παμπληθεῖς, ἐφ' ᾧ τὰ Ῥωμαίων ξυμφυλάξειν αὐτοῖς ὅρια. Et lib.3. cap. 3. φρούριόν τι ἀμάχητον ἐξειργάσατο, καὶ στρατιωτικοὺς καταλόγους τῇδε ἱδρύσατο, οἷς δὴ καὶ ἄρχοντα εἰσαεὶ ἐφεστάναι διώρισεν, ὅνπερ Δοῦκα Ῥωμαῖοι τῇ Λατίνων καλοῦσι φωνῇ. Et cap.6. οὗ δὴ καὶ ἄρχοντα καταστήσατο, ὃν Δοῦκα καλοῦσιν. Theophanes an. 1. Juſtiniani: προεβάλετο Κόμητα Ἀνατολῆς τὸν Πατρίκιον τὸν Ἀρμένιον, — κελεύσας αὐτὸν ἀπελθεῖν, καὶ ἀνανεῶσαι πόλιν τῆς φοινίκης Λιβανισίας εἰς τὸ λιμιτὸν τὸ ἐσώτερον τὴν καλουμένην Παλμύραν, κελεύσας τὸν καθίζεσθαι ἐν αὐτῇ τὸν Δοῦκα. Infrà, eodem an. προεβάλετο δὲ ὁ βασιλεὺς στρατηλάτην Ἀρμενίας Τζίταν, — οὐ γὰρ εἶχεν ἡ Ἀρμενία στρατηλάτην, ἀλλὰ Δοῦκας καὶ Κόμητας. Ex Procopio lib. 3. de Ædific. cap. 1. Idem Theophanes an. 6. Zenonis: ἐποίησεν αὐτὸν στρατηγὸν τῆς Ἑῴας πάσης, δοὺς αὐτῷ ἐξουσίαν πᾶσαν, ὥστε καὶ Δοῦκας ποιεῖν.

Δουκάτον, *Dignitas*, ſeu potiùs *Præfectura Ducis*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ c.56. ὁ Βασιλεὺς ἀπέστειλεν Ὀλύμπιόν τινα Καισαρέα τὸ δουκάτον ἔχοντα Παλαιστίνης. Martyrium S. Procopij MS. δίδωσιν αὐτῷ τὸ τῆς Ἀλεξανδρείας δουκάτον. Conſtantinus lib. 1. de Thematib. cap. 1. ὑπὸ δὲ τῶν Ῥωμαίων βασιλέων ἀγόμενοι, εἰς ἐπαρχίας διῃρέθησαν. Idem lib. de Adm. Imp. cap. 28. Extr. ἦν δὲ τῷ τότε καιρῷ τὸ δουκάτον εἰς τόπον λεγόμενον Τζίτλα νόβα. Et cap.50. ὁ Καλαβρίας στρατηγὸς δουκάτον ἦν τὸ παλαιὸν τοῦ στρατηγίδος Σικελίας. Anna Comnena lib.13. p.414. ἐκ τῆς Αὐλωνίτικης ἀρχῆς, καὶ τοῦ δουκάτου τῆς πόλεως. Occurrit rurſum infrà. Nilus Doxopatrius de quinque Patriarchatibus: ἐπεὶ γὰρ τὸ δουκάτον πάσης Λογγιβαρδίας τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος ὅσης ἦν ὑπὸ τὸν Βασιλέα Κωνσταντινουπόλεως.

Μέγας Δοὺξ, *Magnus Dux*: ita appellatus apud Byzantios Imperatores *Claſſis præfectus*. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 4. ὁ Μέγας δοὺξ, ὥσπερ ὁ Μέγας δομέστικος εὑρίσκεται εἰς φοσσάτον ἅπαν κεφαλὴ, οὕτω καὶ κατὰ θάλατταν οὗτος.—ἔχει δὲ ὑπ' αὐτὸν τόν τε Μέγαν δρουγγάριον τοῦ στόλου, τὸν Ἀμηράλιον, τὸν Πρωτοκόμητα, τοὺς Δρουγγαρίους καὶ τοὺς Κόμητας. Eundem rurſum vide in cap. 2. num. 7. cap. 4. num. 6. Joannes Cinnamus lib.4. cap. 12. Μέγας τῷ τηνικαῦτα Δοὺξ χρηματίζων. Ita lib. 5. cap. 7. Δοὺξ, nudè, apud Annam Comnenam lib.6. pag.172. καὶ παραχρῆμα τοὺς παραφυλάξαντας δήρεις τε καὶ τετρήρεις, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ναυτικῶν ἐξοπλίσας, Μανουὴλ τῷ Βουτουμίτῃ Δοῦκα προβαλλόμενος, &c. Edidit Allatius Joannis Argyropuli librum de Proceſſione Spiritûs Sancti dicatum τῷ λαμπροτάτῳ καὶ περιφανεστάτῳ Μεγάλῳ Δουκί. Sed de hac Dignitate multa congeſſimus in Notis ad Villharduinum, & ad Alexiadem, & in Gloſſ. med.Lat. Idem &

Μεγαδοῦκας, unico vocabulo, ut *Megedux* apud eundem Villharduinum, appellatur à Duca Hiſt. cap. 37. & 40.

Δοὺξ Δουκῶν, dicitur fuiſſe S. Andaoctus Epheſius, καὶ ἔπαρχος Μαξιμίνου in Synaxariis 4.Octob. Fit etiam mentio Vindiciani *Ducis Ducum*, in Paſſione SS. Seraphiæ & Sabinæ, num. 10.

Δοὺξ & Βιοκωλύτης, dictus Lycaoniæ & Lydiæ Militaris Magiſtratus. Vide Nov. Juſt. 145.

Δοὺξ, *Dux*, Dignitas apud Latinos. Cantacuzenus lib.4. Hiſt. de Duce Genuæ: πρὸς τὸν ἄρχοντα αὐτῶν, Δοῦκα ἐγχωρίως προσαγορευόμενον, ὁ Βασιλεὺς ἔπεμψε.

Δουκικὸς,

Δουκικὸς, *Ducalis*. Anna Comnena lib. 5. pag. 132. καὶ ὀξέως εἰς τὸ Σαλερνὸν ἐκεῖθεν παραγίνεται, ὅπερ πάλαι ποτὲ εἰς κατοικίαν τῶν τῆς Δουκικῆς ἀξίας ἀξιουμένων ἀφώριστο. Nicetas in Man. lib. 3. num. 1. ἐπεὶ γὰρ παρελύθη τῆς δουκικῆς ἀρχῆς Βρανιτζόβης, &c. Δουκικαὶ ἀρχαὶ, in Nov. ejuſdem Manuëlis. Auctor Etymologici: Στρατιάρχος, τῆς Δουκικῆς ὑπάρχων τάξεως, Λατίνων φωνῇ.

Δούκας, idem quod Δοὺξ, *Dux*. Corona pretioſa: Δούκας, *Dux*, Ἡγεμών. Nicephorus Bryennius lib. 2. num. 28. Δοῦκαν Ἀντιοχείας προχειρίσασθαι. Synodus Florentina: καὶ οἱ μεγάλοι αὐθέντες, καὶ Ῥηγάδες, καὶ Δουκάδες, καὶ ἕτεροι αὐθέντες. Ducas Hiſt. cap. 14. οἱ Ῥηγάδες, καὶ Δοῦκαι, καὶ Κόντιδες. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

Τόμου τοὺς εἶδε θαύμαστε ὁ δούκας τῆς Ἀθηνῶν.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ὡσαύτως καὶ οἱ εὐγενεῖς Δουκάδες καὶ Κοντάδες.

Δουκάτον, *Ducatus*, Moneta aurea Venetorum, de qua egimus in Gloſſ. med. Lat. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 28. συνέθεντο ἵνα διδῶσι Δουκάτα. Ita ſect. 5. cap. 11. Joannicius Cartanus ſerm. 5. τὸ λοιπὸν θέλεις νὰ μοῦ δώσεις πέντε φοραῖς σαράντα καὶ νὰ διακόσια ἄσπρα, ὅπου εἶναι τέσσαρα δουκάτα. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Νάχει ἐκατὸ ὁλόχρυσα δουκάτα εἰς τὸ χαίρη.

Rurſum:

Εἶτονε μάλαμα χρυσὸν, καὶ διαλιλογιασμένα,
Ἡ ποῖα ἐτιμάτικεν δουκάτα πενηκόσια.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Αὐτὸ νὰ θέλουν σιμότροφον, καὶ τὰ δουκάτα φίλον.

Emmanuël Georgillas MS.

Νὰ μὴ τοὺς δώσουσιν παρὰ φλωρὶν ἢ καὶ δουκάτο.

ΔΟΥ͂ΠΛΑ, *Dupla*. Scholiaſtes Baſilic. lib. 2. pag. 37. εἰσί τινες ἀγωγαὶ, αἵ τινες ἔχουσί τινα φυσικῶς ταύτας ἑπόμενα· οἷον ἡ πρᾶσις, καὶ ἡ ἀγοραςία φυσικῶς ἔχει τὸ ἐπερωτᾶσθαι τὴν δούπλαν. Adde eundem ad lib. 25. pag. 21. Scholiaſtes Harmenopuli lib. 1. tit. 9. καὶ ἀνάγκη εἰσὶ ταύτας ἀναγκάζουσαν τὴν πρᾶσιν διαφυλάσσειν, καὶ ἐπερωτᾶσθαι τὴν δούπλαν. Vox Juriſconſult. *Duplum ſtipulari*, hoc eſt, ut pretium in duplo reddatur, ſi res fuerit evicta, l. 2. D. de Contrah. Empt. &c.

ΔΟΥΡΆΣ, πετεινὸν ἐστιν, in Gloſſis Iatricis Græcobarb. MSS. Vide in Ζορά.

ΔΟΥΡΕΙ͂Ν, *Durare*, *Perſtare*. Joannicius Cartanus in Flore, cap. 142. καὶ τοῦτο ἐδούρησε πολλοὺς καιρούς. Georgius Contares lib. 7. Hiſt. Athenar. pag. 176. ἀμὴ δὲν θέλει δουρήση πλέον ἀπὸ γ΄. ἡμέρας μόνον, ἐκεῖνος δὲ ὅπου εἰς γ΄. ἡμέρας ἔκαμε γ΄. θέλει δουρήση εἰς ἅπαντας τοὺς αἰῶνας.

ΔΟΧΕΙ͂ΟΝ, *Receptaculum*, ſeu *Arca* in qua Monaſterij pecuniæ reponuntur, cui quæ Præfecta eſt,

Δοχειαρία appellatur ab Irene Ducæna Alexij Comneni Imp. Conjuge, in Typico MS. Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης ab ea ædificati, cap. 24. ex quo ſequentia excerpſimus: δύο γὰρ Δοχειαρίας τυποῦμεν εἶναι ἐν τῇ μονῇ, ὧν τὴν μὲν μίαν κρατεῖν τὸ κιβώτιον τῶν τῆς εἰσόδου ἐξόδου νομισμάτων· τὴν δὲ ἑτέραν κρατεῖν τὸ βέστιον τῶν ἐνδυμάτων, καὶ αὕτη γὰρ ἡ Δοχειαρία ὀνομασθήσεται, ἤγουν Δοχειαρία τῆς εἰσόδου τῶν νομισμάτων ἅμα τῇ ἑτέρᾳ Δοχειαρίᾳ τῇ ἐπὶ τοῦ βεστίου, &c. Infrà: καὶ ἀπογραφαὶ τῶν τοιουτοτρόπως ἐξοδιαζομένων νομισμάτων ἐν ἰδιάζοντι κοντακίῳ καταστρωννύμεναι εἰς τὸ δοχεῖον κεῖσθαι ὀφείλουσιν.

Δοχειαρίας τοῦ βεστίου munus ita deſcribitur cap. 28. αἱ δὲ Δοχειαρίαι τοῦ βεστίου τῶν ἐνδυμάτων τῶν μοναζουσῶν· καὶ αὗται γὰρ Δοχειαρίαι ὀνομασθήσονται, ὀφείλουσι πάντα εἰς ἐνδυμασίαν τῶν μοναζουσῶν χρησιμεύειν ὀφείλοντα μετὰ προσγραφῆς, &c. Habebant etiam virorum monaſteria ſuos Δοχειαρίους. Prochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ἐκεῖνος δὲ Λογαριαστὴς, σὺ δὲ ἦσαι θερμοδότης,
Ἐκεῖνος δοχειάριος, σὺ δὲ κρομμυδοφύλαξ.

Infrà:

Τὸν δὲ δοχειάριον ἡσύχως παρήγγειλεν.

ΔΟΧΕΛΑ͂, Dacis *Ajuga*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 581.

ΔΟ'ΧΙΑ, quæ in Juſtis mortuorum obſervari ſolent vocabant Veteres Turci, occiſis captivis in eorum funeribus. Menander Protector lib. 8. in Excerpt. de legat. pag. 164. Edit. Rég. δόχια δὲ τῇ οἰκείᾳ γλώττῃ προσαγορεύουσι τὰ ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσι νόμιμα.

ΔΡΑΓΆΤΗΣ, *Cuſtos*. Lexicon Stephani: Τηρητὰς, φύλακας, δραγάτας, ἢ μεσίτας, ἤτοι παροίκους. Anonymus de Amorib. Callimachi & Chryſorrhoes:

Ὃς καὶ τοῦ κάστρου Βασιλεὺς, καὶ τῆς δεσποίνης δοῦλος,
Καὶ τῶν χαρίτων κύπουρος, τοῦ καλλιοῦς δραγάτης.

Δραγατεύειν, *Cuſtodire*. Idem Anonymus:

Βλαστολογήσει τὸ καλὰ, καὶ δραγατεύσει τοῦτο.

ΔΡΑΓΓΑΙ'Α, Compoſitio Medica ex pluribus rebus, ἀντίδοτος ἤτοι δραγγαία, apud Myrepſum MS. ſect. 1. cap. 75. 76. Δραγγαία λασατίβα, cap. 82. Ita infrà non ſemel.

ΔΡΑΓΟΥ'ΜΑΝΟΙ, Δραγούμανοι, *Interpretes variarum Gentium ac linguarum*, olim ſub Diſpoſitione Magiſtri Officiorum, ut docet Notitia Imperij Romani: Μεθερμηνευταὶ, apud Euſebium lib. 4. de Vita Conſt. cap. 32. Διερμηνευταὶ, aliis, de qua voce, ſuprà. Georgius Contares lib. 5. Hiſt. Athenar. μὴν ἠξεύροντας ὅτι ὁ Ξέρξης νὰ κρίνη Ἑλληνικὰ, ὅτι ὁ Θεμιστοκλῆς Περσικὰ, ἤτον χρεία νὰ συνομιλοῦν μὲ δραγούμανον, &c. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi, pag. 56. τὰ λόγια αὐτὰ τὰ ἐσυντύχαιναν με δραγουμάνου. Idem in Hiſt. Patr. pag. 130. καὶ ὁμίλει Σερβικὰ, καὶ Ρωμαϊκὰ τελείως δὲν ἐγρίκα, μόνον εἶχε δραγουμάνον, ὅπου ὁμίλει. Vide Epiſtolam Beſſarionis poſt Phranzem, pag. 310.

Δραγουμανίζειν, *Interpretem agere*. Nicetas in Manuële lib. 4. num. 6. αἰχμάλωτος καὶ τοῖς ἐκ τῆς διαλέκτου ταύτης τῷ βασιλεῖ ἐντυγχάνουσι δραγουμανίζων τηνικαῦτα γενόμενος. Ubi Edit. καὶ τοῖς ἐκ τῆς διαλέκτου ταύτης τῷ βασιλεῖ ἐντυγχάνουσιν ὑποβολεὺς τηνικαῦτα γενόμενος. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Dragumanus*.

ΔΡΆΚΑΝΟΣ, *Rubia Tinctorum*; Ἐρυθρόδανον apud Interpolat. Dioſcor. cap. 566.

ΔΡΑΚΟΝΆΡΙΟΣ, Δρακοντοφόρος, in Gloſſ. Gr. Lat. Moſchus in Limon. cap. 20. δρακονάριος διηγεῖτο μοι λέγων, ὅτι πόλεμον ἔχομεν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀφρικῆς, &c. Leo c. 3. & Mauricius lib. 12. Strateg. c. 7. βανδοφόρους, ἤτοι δρακοναρίους. Theodoritus Epiſt. 59. κομίζει δὲ ταύτην Πατρωῖνος Δρακονάριος. Adde Epiſt. 133. Scythica porrò ſigna fuiſſe Dracones teſtatur Ælianus in Tacticis num. 51. à quo ita deſcribuntur: ποιοῦνται δὲ ξυῤῥαπτοι ἐκ ῥακῶν βεβαμμένων, τάς τε κεφαλὰς καὶ τὸ σῶμα πᾶν ἕως ἐπὶ τὰς οὐρὰς εἰκασμένοι ὄφεσιν, ὡς φοβερώτατα οἷόν τε εἰκασθῆναι· καὶ τὰ σοφίσματα ταῦτα ἀτρεμούντων μὲν τῶν ἵππων οὐδὲν πλέον ἢ ῥάκη ἂν ἴδοις πεποικιλμένα εἰς τὸ κάτω ἀποκρεμάμενα· ἐλαυνομένων δὲ ἐμπνεόμενα ἐξογκοῦνται τίως μάλιστα τοῖς θηρίοις ἐπιεικέναι, καί τι ἐπισυρίζειν πρὸς τὴν ἄγαν κίνησιν ὑπὸ τῇ πνοῇ βιαίᾳ διερχομένῃ. Quæ quidem non minimùm illuſtrant quæ de ejuſmodi ſignis militaribus obſervavimus in Gloſſ. med. Lat. in *Draco*. Vide Auctorem Etymologici in Σημαῖα.

ΔΡΑΚΟΝΤΙ'ΔΕΣ, apud Pſellum MS. de Morborum

Morborum nominibus, φλέβες αἱ περὶ τὴν καρδίαν, *Venæ circa cor.*

ΔΡΑΚΟΝΤΙΆΛΟΣ, βοτάνη, *Fel terræ*, in Gloſſ. Gr. Lat. *Centaurium minus.* Vide Ruellium & Botanicos.

ΔΡΑΚΟΝΤΟΣ, Dacis, *Roſmarinus*, apud Apul. c.79.

ΔΡΑΚΟΝΤΟΣ χολὴ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶν ὑδράργυρος, ἡ ἀπὸ κασσιτέρου, ἤγουν ἀπὸ....

ΔΡΑΚΟΣ, *Draco*, Δράκων, in Corona pretioſa.

ΔΡΑΜΗ, Ponderis ſpecies apud Medicos. Oribaſius MS. δραμὴ, ἔχει κεράτια α. At δραχμὴ ἔχει κεράτια ιη. Confundit tamen Fuchſius apud Myrepſum. Agapius in Geoponico, cap. 145. ἔπαρε δύο δράμια τζιντζίβερον, &c.

Τράμιον, idem quod δράμιον. Anonymus Medicus MS. Ex Cod. Reg. 945. βράσον αὐτὸ καλὰ, μέχρι ὅταν καταστῇ τὸ νερὸν τράμιον α. Occurrit ibi pluries.

ΔΡΑΞΗΣ, pro Δραστὴρ, *Strenuus*, videtur uſurpari in Vita MS. S. Andreæ Sali.

ΔΡΑΠΑΝΗ, *Falx*, Δρεπάνη, in Corona pretioſa.

ΔΡΙΜΥΤΑΤΗ, Herbæ Genus, ſic appellatæ ob acritatem. Demetrius Conſtantinopolitanus lib. 1. Hieracoſophij, cap. 45. κυπήρου, καὶ μόσχου, καὶ βοτάνης Δριμυτάτης καλουμένης, καὶ οἰνάνθης ὑγρᾶς.

ΔΡΙΦΟΣ, pro Δίφρος, *Currus*. Theodorus Gaza lib. 4. Introduct. Grammat. βαρβαρίζων τις ἐλέγχεται, —μεταθέσει, κρόταφον, κόταφρον, δίφρον, δρίφον. Sed Syracuſanos ita olim dixiſſe teſtatur Auctor Etymologici, Heſychius verò Dorienſibus tribuit. Hinc τοιχοδρίφος, apud Anonymum de Reb. Bell.

ΔΡΟΓΓΕΜΑ, *Pruina*, Στίβη, Πάχνη, Πάγος.

ΔΡΟΜΑΞ, *Currax*, in Gloſſ. Græc. Lat.

ΔΡΟΜΙΚΑ, *Templa*, dicuntur à forma ſtructuræ: quòd ſcilicet in longitudinem procurrant, contra quàm aliæ ædes ſacræ quæ quadratæ erant apud Græcos, lateribus paribus vel imparibus, ut eſt Sophiana Conſtantinopolitana. Id potiſſimum diſcere eſt ex Theodoſio Zygomala, apud Cruſium in Turcogr. ubi ait Νάρθηκα dici τὸ ἔξω τοῦ ναοῦ δρομικὸν δηλαδὴ Νάρθηκος. Deinde addit, πᾶν δρομικὸν Νάρθηξ λέγεται. Quæ autem ſit forma Narthecis ſeu ferulæ, pluribus expoſuimus in Deſcript. Ædis Sophianæ lib. 3. Conſtantinopoleos Chriſtianæ, num. 18. Unde neſcio an Allatij in Diſſert. 2. de Recentiorum Græcorum templis ſententia non reſpuenda ſit, ſcribentis δρομικὰ appellari, quæ formâ quadratâ lateribus paribus vel imparibus ſubſtructa ſunt, quorum in culmine aſſeres ſeu trabes canthetiis colligantur, & tegulis ſuperpoſitis conteguntur: adeò ut Templi parietes projecturis aſſerum tegantur. Leunclavius in Pand. Turc. num. 210. ait Templa in longum porrecta & tectis cooperta Græcos ναοὺς δρομικοὺς appellare. Nicephor. Calliſt. in Prœmio Hiſt. pag. 18. τοῖς ἔνδον δρόμοις καὶ περιδρόμοις ædis Sophianæ, Porticus utrinque procurrentes, videtur appellare: unde δρομικοὶ ναοὶ dicti fortè fuerint, quòd procurrant inſtar Porticus. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 29. ὁ δὲ ναὸς τῆς ἁγίας Ἀναστασίας ἐστὶ δρομικὸς, ὅμοιος τῷ Χαλκοπρατείων ναῷ. Joannes Phocas in Deſcript. Terræ Sanctæ, num. 29. ὁ δὲ ναὸς ἐστὶ δρομικός. Anonymus de S. Sophia: ἡ μεγάλη ἐκκλησία ἡ Ἁγία Σοφία πρῶτον μὲν ἀνήγειρεν αὐτὴν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος δρομικὴν, ὁμοίαν τοῦ ἁγίου Ἀνδρονίκου καὶ τοῦ ἁγίου Ἀκακίου. Codinus in Orig. Conſtantinop. n. 72. ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ δρομικῇ τὸ πρότερον οὔσῃ, &c. Idem num. 80. τοὺς δὲ ἁγίους Ἀποστόλους ἔκτισεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ σὺν αὐτῷ, δρομικὸν ξυλόστεγον ποιήσασα. Adde num. 149. Idem Codinus num. 133. de Eccleſia Conſtantiniana: καὶ ὁ μὲν μέγας Κωνσταντῖνος πρῶτον αὐτὴν ἀνήγειρε δρομικήν. Adde Glycam, pag. 267.

ΔΡΟΜΟΝΙ, Δρομόνι, *Cribrum*, Κόσκινον, γυρμῶδες.

ΔΡΟΜΟΣ, *Via*, *Platea*. Portius: Δρόμος, *Via*, *Trames*, ὁδὸς, κέλευθος. Corona pretioſa: Στράτα, *Curſus*, Δρόμος. S. Aſterius Homil. in S. Euphemiam: τὸν ὑποστέγιον δρόμον ἐβάδιζον. Diploma Rogerij Siciliæ Comitis apud Ughellum to. 1. Italiæ Sacræ: δίδωμί σοι τὴν καλλιέργειαν τὴν λεγομένην τοῦ Πεύκας, — ἴσχυς τοῦ δημοσίου δρόμου, καὶ τοῦ ποταμοῦ, &c. Occurrit ibi pluries. Anonymus de Locis Sanct. cap. 6. ἀπ' αὐτοῦ πάλιν ὁ δρόμος εἰς τὴν Ἱεριχὼ κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου. cap. 11. καὶ ἀπάνω μέσα εἰς τὸν δρόμον εἶναι ἡ πέτρα, ὅπου ἐκάθισεν ἡ Θεοτόκος. cap. 13. καὶ μέσα εἰς τὸν δρόμον εἶναι ἡ βρύσις τῶν Ἀποστόλων.

Δρόμος, *Curſus Eccleſiaſticus*, *Officium Eccleſiaſticum*, Triodium: προκείμενον τοῦ δρόμου τοῦ ἤχου εἰς τὸν ἀπόστολον. Alibi: καὶ ψάλλεται τὸ ὀκτώηχον στιχηρὰ μαρτυρικὰ τοῦ δρόμου γ'. τοῦ ἑορδίνου ἤχου. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Curſus*.

ΔΡΟΜΟΣ δημόσιος, *Curſus publicus*, Euſebius lib. 4. de Vita Conſtant. c. 43. δημοσίοις δρόμοις ἐλαυνον ἐπὶ τὰ προκείμενα. Theodorito, lib. 2. Hiſt. Eccl. cap. 16. ὁ δρόμος τῶν δημοσίων. Procopius lib. 1. de Bello Vandal. cap. 16. ὁ τοῦ δημοσίου δρόμου ἐπιμελούμενος. Theophanes an. 1. Juliani: ex Socrate lib. 3. cap. 1. Extr. τοῦ δὲ δημοσίου δρόμου τάς τε καμήλους καὶ ὄνους, βόας τε καὶ ἡμιόνους ἐξέβαλεν, μόνους ἵππους συγχωρήσας ὑπουργεῖν, διὰ φυλαρχίαν, ὡς δῆλος ἦν. Idem an. 14. Juſtiniani: ὁ δὲ ἵπποις τοῖς τοῦ δημοσίου ὀχούμενος, τάχει πολλῷ εἰς Εὐφράτειαν ἀφίκετο. Idem an. 7. p. 162. καὶ ὁ τοῦ δημοσίου δρόμου ἐπιμελούμενος. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Curſus publicus*.

ΔΡΟΜΩΝ, *Dromon*. Navis oblonga, πλοῖον μακρὸν, Procopio lib. 1. Vandal. cap. 11. ἦσαν δὲ καὶ αὐτοῖς καὶ πλοῖα μακρὰ, ὡς ἐς ναυμαχίαν παρεσκευασμένα, ἐνενήκοντα δύο, μονήρη μέν τοι, καὶ ὀροφὰς ὕπερθεν ἔχοντα, ὅπως οἱ ταῦτα, ἐρέσσοντες πρὸς τῶν πολεμίων ὡς ἥκιστα βάλλοιντο. Δρόμωνας καλοῦσι τὰ πλοῖα ταῦτα οἱ νῦν ἄνθρωποι· πλεῖν γὰρ κατὰ τάχος δύνανται μάλιστα. Theophanes an. 16. Mauricij: τοῦτο μαθὼν ὁ Πρίσκος, παραγίνεται εἰς τὴν νῆσον τοῦ Ἴστρου, καὶ παραλαβὼν δρόμωνας, παραγίνεται πρὸς τὸν Χαγάνον εἰς Κωνσταντίολαν. Idem an. 20. εἰς δρόμωνάς τε εἰσελθὼν μετὰ τῆς γυναικὸς, &c. Vide Leonem in Tactic. c. 18. §. 141. c. 19. §. 3. 9. Mauricij Strategica pag. 345. Achmetem, cap. 181. & alios à nobis laudatos Scriptores in Gloſſ. med. Lat. in *Dromon*. Scribit Philippus Pigafetta in Not. ad eundem Leonem, pag. 292. etiamnum navigia quibus Conſtantinopoli & Theſſalonicæ utuntur in fluminibus *Dromognia* appellari.

ΔΡΟΣΑΤΟΝ. Vide Ὑδροσατον.

ΔΡΟΣΑΤΟΣ, *Roſeus*, *Roſcidus*, Δροσερός. Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Χαριτωμένας κ' ἔμορφας κυρίτσας, καὶ δροσάτας.

Alibi:

> ——— Ἐλάβω τὴν δροσάτην,
>
> Ὅπου τὸ ἔκλεψα ἐγὼ τὴν ἐμορφία γεμάτην.

Κοκκινοδροσάτος. Idem Anonymus:

> Κ' ἐκ τὴν Ἐμηλίαν τὴν λαμπρὰν τὴν κοκκινοδροσάτην.

ΔΡΟΣΙΟΒΟΤΑΝΟΝ, *Betonica*. Scholiaſtes Myrepſi: δροσιοβότανον, ἡ βετονίκη. Alibi: λαυρέολα κάμπρι, (Laureolæ campi) ἤτοι δροσιοβότανον. Vide eundem Myrepſum ſect. de Antidot. cap. 27.

ΔΡΟΣΟΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶν ἡ ἀπὸ ἀρσενίκου ἄργυρος.

ΔΡΟΥΓΓΟΣ, *Caterva militum*. Leunclavius in

in Onomaſtico Turcico ita Græcis appellari ait *Baculum Tribuni*, quem inſtar Scepτri gerit, & quem Itali *Baculum regiminis* vocant, à *Trunco*, fortè. Leo in Tacticis, cap. 14. §. 9. & ex eo Gloſſæ Baſilic. μοῖρα δέ ἐστιν, ἤτοι δροῦγγος τὸ ἐκ ταγμάτων, ἤτοι ἀνδρῶν τῶν λεγομένων Κομήτων συγκείμενον πλῆθος. & §. 42. μοίρας τὰς λεγομένας δρούγγους. Adde n. 47. cap. 16. num. 6. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. καὶ μέρος ἐστὶ τὸ ἐκ τριῶν μοιρῶν συγκείμενον ἄθροισμα, ἤγουν δροῦγγος. lib. 2. cap. 2. εἰς μοίρας καὶ μέρη, ἤτοι τοὺς λεγομένους δρούγγους. Conſtantinus in Tactic. pag. 20. τὰ δὲ βάνδα ταῦτα ὀφείλεις συνάξει, καὶ ποιῆσαι εἰς δρούγγους, καὶ ἐπιστῆσαι αὐτοῖς καὶ Δρουγγαρίους χρησίμους καὶ ἀνδρείους. Adde pag. 16. 17. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 94. Δροῦγγα, ποσότης τοσούτων τινῶν ἑρμηνεύεται. S. Chryſoſtomus Epiſt. 14. δροῦγγος μοναζόντων, οὕτω γὰρ δεῖ εἰπεῖν, καὶ τῇ λέξει τὴν μανίαν αὐτῶν ἐνδείξασθαι. Theophanes an. 12. Juſtiniani: τούτῳ τῷ ἔτει ἐκίνησαν οἱ Βούλγαροι δύο ῥῆγες μετὰ πλήθους Βουλγάρων, καὶ δρούγγου, εἰς τὴν Λυσίαν καὶ Μυσίαν. De hac voce & ſequentibus, vide Gloſſ. med. Lat.

Δρουγγιστὶ, *Per Drungos*, *Confertim*, *Glomeratim*, Mauricius, lib. 3. cap. 5. ὅτι δὲ ἐν τῷ μεταξὺ αὐτοῦ ἐξειλίσσεσθαι, καὶ ἅμα δρουγγιστὶ ὁρμᾶν κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Eadem habet Leo, cap. 7. §. 37. Vide eundem Leonem ibid. num. 40. 42. 47. cap. 12. §. 82. cap. 14. §. 57. 58. Philippum Pigafettam ad eundem, pag. 206. & Scheffſerum ad Mauricium, pag. 436.

ΔΡΟΥΓΓΆΡΙΟΣ, *Drungarius*, qui *Drungo*, ſeu Turmæ militari præeſt. Gloſſæ Baſilic. Δρουγγάριον οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν τὸν μιᾶς μοίρας, ἤτοι τούρμας ἄρχοντα. Rurſum: Δρουγγάριος, ὁ χιλίαρχος. Leo in Tacticis cap. 4. §. 6. πρῶτα κεφαλὴ ὁ στρατηγὸς, καὶ μετ' αὐτὸν οἱ Μεράρχαι εἶτα Δρουγγάριοι, εἶτα Κόμητες, ἤγουν οἱ λεγόμενοι βάνδων ἄρχοντες, εἶτα οἱ Κένταρχοι, ἐφεξῆς οἱ Δέκαρχοι, ἤγουν οἱ πρῶτοι τῶν λεγομένων Ἀκιῶν. Et n. 9. Δρουγγάριος δὲ λέγεται ὁ μιᾶς μοίρας ἄρχων, ητις ὑπὸ τοῦ μέρους τοῦ Τουρμάρχου τάσσεται· μέρος γάρ ἐστιν ἡ τοῦρμα. Nicephorus Conſtantinopol. in Breviario, pag. 120. 1. Edit. ψηφίζονται δὲ Ἀψίμαρον ὄνομα, στρατοῦ ἄρχοντα, τῶν Κιβυρραιωτῶν τυγχάνοντα τῆς ὑπὸ Κιβυρραιωτῶν χώρας, ὃν Δρουγγάριον Ῥωμαίοις καλεῖν ἔθος, Τιβέριον αὐτὸν ἐπονομάζοντες. Chronicon Alexandrinum in Heraclio, pag. 912. καὶ Θεόδωρον τὸν μεγαλοπρεπέστατον Δρουγγάριον. Inſcriptio Maſtichepenſis apud Gruterum 1061. ΥΠ ΕΜΟΥ ΤΑΠΕΙΝΟΥ ΚΑΙ ΑΜΑΡΤΩΛΟΥ ΓΡΗΓΟΡΑ ΒΑCΙΛΙΚΟΥ CΤΡΑΤΩΡΟC ΚΑΙ ΔΡΟΥΓΓΑΡΙΟΥ ΓΕΓΟΝΟΤΟC, &c. Δρουγγάριος, apud Myrepſum de Antidot. cap. 44. ubi de Antidot. Leonis Δρουγγαρίου.

Δρουγγάριος τοῦ στόλου, *Drungarius Claſſis*, Δρουγγάριος τοῦ στόλου apud Annam Comnenam lib. 12. pag. 369. Δρουγγάριος τοῦ βασιλικοῦ στόλου, apud Nicetam Paphlagonem in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. pag. 1204. 1224. 1226. ult. Edit. Μέγας Δρουγγάριος τοῦ στόλου, apud Codinum de Offic. cap. 4. num. 33. cap. 5. num. 43. ubi ejus munus deſcribitur, dicitúrque ſubeſſe Magno Duci. Idem.

Δρουγγάριος τῶν πλοΐμων, apud Leonem Imp. in Tactic. cap. 19. §. 23. οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι περ κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ βασιλικοῦ πλοΐμου, καὶ οἱ τῶν ἄλλων Θεμάτων πλοΐμοι στρατηγοὶ ἐκαλοῦντο πολλοῖς τοῖς ἄνω χρόνοις, καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς Κόμητες μόνον, καὶ Κένταρχοι ἀλλὰ νῦν εἰς στρατηγίδα ἑκάστου τῶν Δρουγγαρίων ἀρχὴ ἀναβέβηκε, καὶ καλουμένη τῆς στρατηγικῆς καταμερίζεται τάξεσιν. Quæ quidem minùs rectè vertit Interpres. Ita Δρουγγάριοι τῶν πλοΐμων, occurrunt apud Conſtantinum de Adm. Imp. cap. 29. 46. 51. in Vita Baſilij, num. 52. & Anonymum in eodem Conſtantino, num. 10. 13. &c. qui Δρουγγάριοι τῶν πλοΐμων dicuntur in Vita MS. S. Sampſonis, apud Leonem Grammaticum in Leone Philoſopho, pag. 477. 481. 482. 499. Anonymum in Lacapeno, num. 8. 14. &c. Conſtantinus Manaſſes in Chron. pag. 211. 1. Edit.

Τοῦ ναυτικοῦ Δρουγκάριον ὄντα τηνικαῦτα.

Ubi obſervandum vocem ſcribi cum γκ. non verò cum duplici γ. Quippe notat Leunclavius in Pandecte Turcico, n. 173. *Druncum*, & *Druncarinus* Græcos hodiernos pronuntiare.

Δρουγγάριος τῆς βίγλης, *Drungarius Vigiliæ*, ſeu qui turmæ militari ad vigilias circa caſtra deſtinatæ præeſt. Δρουγγάριος τῆς βασιλικῆς βίγλας, apud Theophanem, pag. 416. Conſtantinus Manaſſes, pag. 187. 1. Edit. & 98. Reg.

Βίγλας γὰρ ἦν Δρουγγάριος, εἴποιεν ἂν Ῥωμαῖοι.

Occurrunt ejuſmodi Drungarij Vigiliarum paſſim apud Scriptores, Nicetam Paphlagonem in Vita S. Ignatij Patr. Conſtantinopolit. pag. 1255. Theophanem pag. 393. Conſtantinum de Adm. Imp. cap. 51. & in Baſilio, num 44. Leonem Grammatic. in Theophilo, pag. 450. 468. in Baſilio, pag. 471. in Leone Philoſopho, pag. 479 480. 509. Continuator. Theophanis lib. 4. num. 91. Anonymum in Leone Philoſ. num. 11. 15. Zonaram qui hâc dignitate vulgò indigitatur, Joannem Veccum in Refutat. Andronici Camateri, Phranzem lib. 2. cap. 18. &c. Is poſterioribus ſæculis

Μέγας Δρουγγάριος τῆς βίγλης deinceps appellatus præſertim apud Codinum, cap. 2. num. 24. qui ejus munus circa Vigilias Diurnas & Nocturnas in exercitu & caſtris extitiſſe indicat cap. 16. num. 4. 5. 6. 7. ubi & nudè interdum Μέγας Δρουγγάριος appellatur. Ejus verò veſtes & inſignia deſcribit cap. 4. num. 6. Proinde de Drungario Vigiliæ videtur intelligendus Joannes Tzetzes Chil. 5.

Ἀφ' ἧς ὁ περιώνυμος ὁ μέγας Κωνσταντῖνος
Ὁ μέγας Δρουγγάριος, εἰς Σίβαστος ἐν βίῳ.

Neque tamen nupera hæc *Magni* in Drungario nomenclatura: Extat enim apud Theophylactum Bulgariæ Archiep. Epiſtola 7. inſcripta Gregorio Pacuviano τῷ γαμβρῷ τοῦ μεγάλου Δρουγγαρίου. Ejuſdem meminit etiam Scholiaſtes Baſilic lib. 22. pag. 202. Sed & interdum

Δρουγγαράτος τῆς βίγλης appellatur, apud Theodorum Hermopolitem lib. 7. tit. 12. & Anonymum Combefiſianum in Leone Philoſopho, num. 27. Eundem Vide in Porphyrog. num. 12. & in Romano Jun. n. 1.

Δρουγγαρικὸν δικαστήριον, in Jure Græco-Rom. to. 2. p. 183. de quo egimus in noſtra Conſtantinopoli lib. 2. ſect. 13. num. 1.

ΔΡΟΥΠΆΤΑ, *Druppa*. Suidas: τὴν ἐν δένδρῳ πεπανθεῖσαν ἐλαίαν γεγέριμον ἔλεγον, παρ' ἡμῖν, δρυπάταν. Ubi emendat Meurſius, γεργέριμον ἔλεγον, παρ' ἡμῖν δρύπαν. Ex Gloſſis Græco-Lat. *Druppa*, Γεργέριμος, ἐλαία μέλαινα. Phavorinus: Γεργέριμος, ἡ ἐν τῷ δένδρῳ πεπανθεῖσα ἐλαία. Adde Heſychium.

ΔΡΟΧΙΆ. Gloſſæ Græcobarb. Ἀναπνοὴ, πνοὴ, ὀπτὴ, δροχιά. Rurſum: Δροσία, δροσοβόλισμα, δροσοβολία, δροχιά.

ΔΡΥΜΌΝΑΣ, *Querceium*, Δρυμὼν, in Corona pretioſa.

ΔΡΥΌΚΑΡΠΟΝ, *Glans*, βάλανος, apud Nicetam in Alexio lib. 2. num. 5. ἦσαν δ' οἱ χθὲς τι καὶ πρώην διαμασσόμενα τὰ δρυόκαρπα.

ΔΡΩΝΕΙΝ, *Sudare*, *Deſudare*, ἐξιδροῦν, &c.

ΔΥΑΝΔΡΙΚΌΣ, *Duumviralis*, in Gloſſis Gr. Lat.

ΔΥΈΙΡΜΟΝ. Vide in Εἱρμός.

ΔΎΚΤΗ, *Rete*, Δίκτυον, in Corona pretioſa.

ΔΥΝΑΜΆΡΙΟΝ,

ΔΥΝΑΜΑΡΙΟΝ, *Caſtrum*, *Fortalitium*, *Locus munitus*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Λαμπρὸν κάστρι τὸ ἔπικεν, καὶ μέγαν δυναμάριον.

Infrà:

> Ἀρχήσασιν να πολεμοῦν κάστροι καὶ δυναμάρια.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

> Τὰ δυναμάρια γύρωθε τῆς βιγλικῆς καστέλλι.

Rurſum:

> Καὶ ὅλαις γὰρ ὁρμήσασι καὶ πᾶν στὰ δυναμάρια.

ΔΥΝΑΜΕΡΟΝ, *Vis*, *Virtus*, δύναμις. Nicolaus Myrepſus, ſect. 1. cap. 326. ex Cod. MS. ex Edito verò 332. Ἀντίδοτος ἡ διὰ ἀκόρου συντεθεῖσα ἐκ διαφορῶν δυναμερῶν καὶ ποιοτήτων, &c. In Cod.Reg.1177. habetur ejuſdem Myrepſi Codex optimæ notæ, hoc titulo, literâ tamen recentiori ſcripto, Νικολάου τὸ μέγα δυνάμερον, ὃ περιέχει ἐν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ὕλην καὶ τὴν κατασκευὴν τῆς μυρεψικῆς τέχνης ἐν βιβλίοις κδʹ κατ' ἀλφάβητον.

ΔΥΝΑΜΙΣΙΣ, *Augmentum*, Αὔξησις, in Corona pretioſa.

ΔΥΝΑΜΩΝΕΙΝ, *Valere*, *Poſſe*. Gloſſæ Græcobarb. ὀξυνεῖται, δυναμοῦται, δυναμώνεται. Δυνάμωμα, *Statumen*, *Firmamentum*, ἀσφάλεια, στερέωμα, in iiſdem Gloſſis.

ΔΥΝΑΣΤΕΙΑΙ, *Poteſtates*, *Summi magiſtratus*, *Proceres primi ordinis*. οἱ ἐν ἐξουσίαις, οἱ ἐν δυναστείαις, apud Joan. Moſchum in Limon.cap.79. Adde Harmenop. Vide Ἐξουσίαι.

ΔΥΝΑΤΩΝΕΙΝ, *Vegetare*, *Roborare*, *Oppidum munire*, ῥώννυσθαι, ὀχυροῦν. Δυνάτωμα, *Oppidi munitio*. Δυνατουτζικὸς, *Forticulus*, Ὑπίσχυρος, κραταιότερος. Δυνατὰ, *Validè*, *Durè*, καρτερῶς, &c.

ΔΥΟ ΔΥΟ, *Bini*. Regula S. Pachomij n. 21. μηδεὶς ἀποστελῇ μόνος εἰς τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ δύο δύο συνοδεύσωσιν. Michaël Glycas Annal.part.2. pag.126. ubi de Arca Noë: κατὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἑπτὰ ἐκέλευσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τῶν καθαρῶν (ζώων) εἰσαχθῆναι ἐν τῇ κιβωτῷ, δύο δὲ ἀπὸ τῶν ἀκαθάρτων. Ubi monet Editor. in Cod. Fontelbrenſi haberi ἑπτὰ ἑπτὰ, & δύο δύο, id eſt, *ſeptem & duo paria animalium*. Atque inde percipimus quid ſit

Δύο δύο νηστεύειν, in Apophthegmatis Patrum in Agathone, num. 20. in Are, in Eulogio, in Loto num. 2. in Megetho, num. 2. in Pœmene, num. 31. in Pambo, num. 2. Id enim ſonat, jejunare duobus diebus continuis, quod Latini Scriptores inferioris ætatis *Biduanas facere* dicunt, tertio refici. Formula quæ paſſim reperitur, tametſi variè interdum concepta: διὰ δύο δύο ἡμέρας νηστεύειν, apud Joannem Moſchum in Limon. cap.67. eadem Apophthegmata in Ammona, num. 4. & in Serapione, num. 1. διὰ δύο ἐσθίειν. Paralipomena de S. Pachomio, num. 36. ἐνιαυτὸν ὁλόκληρον ἐπένθει ἑαυτὸν ὑπὲρ τοῦ πράγματος τούτου, καὶ διὰ δύο ἡμερῶν ἤσθιεν. Vita ejuſdem S. Pachomij, num. 4. τῷ μὲν θέρει νηστεύω καθ' ἡμέραν· τῷ δὲ χειμῶνι διὰ δύο τρέφομαι, καὶ οὐδὲν ἐσθίω χάριτι Θεοῦ, εἰ μὴ ἄρτον καὶ ἅλας. Ubi Interpres: Alternis diebus veſcor in Hyeme. Immò *poſt biduum*. Adde num. 93. Vita MS. S. Epiphanij Archiep. Conſtantiæ Cypri: νηστεύει διὰ δύο καὶ τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἑβδομάδος ἅλατι καὶ ἄρτῳ καὶ ὕδατι τρεφόμενος. Vita S. Martiniani MS. ὅτι ἐγεύσατο — ἕτερόν τι παρεκτὸς ἄρτου καὶ ὕδατος, καὶ αὐτοῦ οὐ κατὰ πλησμονὴν μεταλαμβάνουσα, ἐσθίει καὶ διὰ δύο. Vita MS. S. Cyriaci Anachoretæ: διὰ παντὸς ἄρτῳ καὶ ὕδατι μόνοις, καὶ ταῦτα διὰ δύο ἡμέρας τρεφόμενος. Paradiſus ſeu liber SS. Senum MS. νηστεύων δύο δύο ἡμέρας, πολλάκις καὶ ἑβδομάδας ἕλκων ἄρτου μόνου καὶ ἅλας ἐσθίων. Rurſum: ἵνα ἀνακλείσω ἐμαυτὸν εἰς κελλίον διὰ δύο ἐσθίων. De ejuſmodi *Biduanis*, ſic Irenæus apud Euſebium lib. 5. cap. 24. agens de Paſchali Jejunio: οἱ μὲν οἴονται μίαν ἡμέραν δεῖν αὐτοὺς νηστεύειν, οἱ δὲ δύο, οἱ δὲ πλείονας. Et infrà: τελουταίας δύο ἡμέρας ὑπερτιθέντες, τήν τε παρασκευὴν καὶ τὸ σάββατον. Hæc porro Jejunia duorum dierum διπλᾶς, ut duorum aut trium, τριπλᾶς καὶ τετραπλᾶς vocat Epiphanius in Expoſ. fidei Cathol. num. 22. Quales verò fuerint iſtæ *Biduanæ* indicant hi verſus in Typico:

> Μᾶλλον μὲν οὖν, εἰ δυνάσαι, τὰς δύο μοι συνάψας,
> Παρασκευὴν καὶ σάββατον, ἄσιτος διαμένειν.

Et Paulus Monachus lib. 1. Collectan. εἶπεν αὐτῷ ὁ γέρων, κάθισον μεθ' ἡμῶν εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ νήστευσον τρεῖς ἑβδομάδας ζευγάρια, ἤτοι ἀνὰ δύο ἡμέρας, καὶ τῇ τρίτῃ κατάλυε.

ΔΥΟΣΜΟΣ, *Mentha*, ἡδύοσμος.

ΔΥΠΡΙΝΙΟΝ, *Vetonica*, apud Anton. Muſam cap. 1.

ΔΥΣΠΥΡΓΙΑΝ, *Ægrè ferre*, *Offendi*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀφορμίζει, ἢ μανίζει, ἢ δυσπυργιᾷ.

ΔΥΣΤΡΟΣ, *Martius* menſis, ſecundùm Macedones. Paſſim.

ΔΥΣΦΑΡΙΖΕΙΝ, *Dividere*, *Separare*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Ἐμπῆκες μὲς τὴν φαμιλίαις, τὰ σπίτια δυσφαρίζεις.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Phariſeare*.

ΔΥΣΩΜΙΑ, pro Δισωμία, *uterque humerus*, in Orneoſophio, pag. 243. 245. 246.

ΔΩ, pro Ἐδῶ, illic. Vide Ἐδῶ.

ΔΩΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ, *Dies duodecim à Natali Chriſti ad Epiphaniam*, qui ab omni jejunio ſolent eſſe liberi. Interrogationes de Jejunio, poſt Typicum, pag. 131. ὑπεξαιροῦνται δὲ τῶν νηστειῶν αἱ τετράδες, παρασκευαὶ, αἵτε δηλαδὴ τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος, καὶ αἱ τῆς Τυροφάγου, ἐν ταύταις γὰρ οὐδαμῶς νηστεύομεν. Mox: τὸ Δωδεκαήμερον δὲ νηστείαν ἔχει τῶν Ἀρμενίων· οὗτοι γὰρ τὰς τρεῖς ἑορτὰς, ἤγουν τὸν Εὐαγγελισμὸν, καὶ τὴν Γέννησιν, καὶ τὰ Θεοφάνεια συναπτῶς ἐκτελοῦσι κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων δώδεκα ἡμέρας νηστεύουσι. Anonymus de Jejunio Monachor. poſt Typicum, pag. 136. de Armeniis: οὗτοι γὰρ τὸ πρὸ τῶν ἁγίων Θεοφανείων δωδεκαήμερον νηστεύοντες οὕτως· τὰς τρεῖς γὰρ ἑορτὰς τῇ πέμπτῃ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς συνημμένως ἐπιτελοῦσι, τὸν εὐαγγελισμὸν, φημὶ, τὴν Χριστοῦ γέννησιν, καὶ τὴν βάπτισιν, &c. Apud Anaſtaſium Epiſcopum Cæſarienſem de Artziburio, hebdomada quam Græci δωδεκαήμερον vocant, una è ſex hebdomadis quæ à jejunio λελυμέναι ſunt, recenſetur. Adde Typicum S. Sabæ, pag. 131. Cedrenus in Juſtiniano: καὶ τὰ ἐξ ἔτους κλήρια τοῦ Δωδεκαημέρου οὐκ ἐποίησεν. Vide præterea Joannem Jejunatorem in Pœnitentiali, pag. 88. & alibi non ſemel, Canonarium Joannis Monachi, p. 113. Nomocanonem Cotelerianum, num. 291. 299. 417. eundem Cotelerium in Not. ad Clement. pag. 256. Typicum S. Sabæ c. 46. Menæa 18. April. in S. Anaſtaſia, &c.

ΔΩΔΕΚΑΤΗ ὥρα, *Duodecima*, Officium Eccleſiaſticum. S. Athanaſius de Virginitate pag. 1054. μνημόνευε τὴν Δωδεκάτην ὥραν, ὅταν ἐν αὐτῇ κατέβη ὁ Κύριος ἡμῶν εἰς τὸν ᾅδην, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ὁ ᾅδης ἔφριξε, &c. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Duodecima*.

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΣ, *Inſulæ Cyclades duodecim Ægei Pelagi*, ſeu *Ægeopelagi*, corruptè hodie *Archipelagi* dicti, uti alibi monuimus: totidem enim recenſentur à Strabone lib. 10. pag. 485. quibus aliæ poſtmodum acceſſere. At Chronicon Alexandrinum, p. 76. undecim duntaxat recenſet. Theophanes an. 12. Nicephori: καὶ τοὺς ὠνησαμένους ἔξω τῆς Ἀβύδου σώματα οἰκετικὰ, ἀνὰ δύο νομίσματα τελέσαι προσέταξεν, μάλιστα τοὺς κατὰ τὴν Δωδεκάνησον. Eadem

habet

habet Cedrenus, pag. 479. Idem Theophanes an 1. Conſtantini & Irenes: Θεοφύλακτος ὁ τοῦ Ραγγαβὲ Δρουγγάριος τῆς Δωδεκανήσου. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

> Πρῶτον δὲ δὴ ὁ βασιλεὺς διὰ δωρεὰν καὶ ὁρίκαν,
> Ὅλην τὴν Δωδεκάνησον νὰ τὴν κράτῃ ἁπάντων.

ΔΩΔΕΚΆΠΥΛΟΝ, *Ædificium in quod 12. portis aditus patebat*, Hieroſolymis ab Hadriano Imp. exædificatum. Vide in τετράνυμφον.

ΔΩΔΕΚΆΦΩΤΑ, Duodecim luminaria, quæ in Eccleſia accenduntur propter XII. Apoſtolorum Chorum, in quorum medio eminet aliud ſublimius, in magni luminis Jeſu Chriſti ſignum. Ita Symeon Theſſalonic. de Templo: τὰ δὲ δωδεκάφωτα, διὰ τὴν τῶν Ἀποστόλων χορείαν· καὶ ὧν μέσον ἐν ἵσταται ὑπέρτερον φῶς, εἰς τύπον τοῦ μεγάλου φωτὸς τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ.

ΔΏΚΑΝΟΝ, *Decipula*, in Turcogræcia Cruſij.

ΔΩΜΑΤΕΡΌΣ, *In modum domatis extructus.* Nicetas Choniates, ἐπάνω τῶν δωματερῶν ὀσπιτίων, pro ἐπάνω τῶν δωμάτων.

ΔΩΝΑΤΙΚΉ, *Donativum*, *Auguſtaticum.* Suidas: Δωνατική, διάδοσις ἡ διδομένη παρὰ τοῦ Βασιλέως τοῖς στρατεύμασιν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Donatica*.

ΔΩΡΑΚΙΝΌΝ, *Duracinum*, in Gloſſis Græco-Lat. ubi perperam Edit. δωρασινόν. Florentinus Geopon. lib. 10. τὰ δωρακινὰ χαίρει ὑδρηλοῖς χωρίοις. Δορακινά, cum ο. ſcribitur apud Alexandrum Trallianum lib. 1. cap. 13. τῆς ὀπώρας δὲ λαμβανέτωσαν, δοράκινα, περσικῶν δὲ καὶ κερασίων, καὶ μήλων, καὶ ῥοιῶν, ὀλιγάκις.

ΔΩΡΕΑΣΤΙΚΌΝ, *Donatio*. lib. 5. Baſilic. tit. 1. §. 7. ὁ συστησάμενος δωρεαστικὸν, ἐπὶ τῷ εὐκτήριον οἶκον κτισθῆναι, &c.

ΔΏΡΙΑΝΆ, *Gratis*, *Fruſtra*, Δωρεὰν, εἰκῆ, μάτην.

ΔΩ̃ΡΟΝ, vel τὰ Δῶρα, *Sacra Euchariſtia*, *Sacrificium*, *Hoſtia Sacra*, *Oblatio.* Baſilius Seleucienſis Homiliâ in Caïn & Abel pag. 36. ubi de utriuſque ſacrificio, ad illud Scripturæ Sacræ, Ἐπεῖδεν ὁ Θεὸς ἐπὶ Ἄβελ, καὶ ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ, ἐπὶ δὲ Κάϊν, καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις αὐτοῦ οὐ προσέσχεν. Ὁρᾷς τὸν τρόπον, τὴν θυσίαν βδελλύττεται· πρῶτον ὁρᾷ τὴν προσφέρουσαν χεῖρα· διὰ τοῦτο τὰ μὲν τοῦ Ἄβελ δῶρα καλεῖ, τὰ δὲ τοῦ Κάϊν θυσίαν ἐπονομάζει· ἃ γὰρ μισεῖ τὴν θυσίαν ἀποστρεφόμενος· ἃ δὲ προσίεται Θεὸς, ταῦτα κέκληκε δῶρα, ἐνήλλαξε τὴν κλῆσιν παρὰ τὴν φύσιν, &c. Gregorius Nazianzenus in Definit. Jambo 15.

> Θεῷ δὲ δῶρον, θυσίαι καθάρσιοι.

Clemens lib. 8. Conſtitut. Apoſtol. cap. 5. καὶ προσφέρειν σοι τὰ δῶρα τῆς ἁγίας σου ἐκκλησίας. cap. 10. καὶ ἀξιούμενός σε ὅπως εὐμενῶς ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα ἐνώπιόν σου. Concilium Calchedon. Act. 10. τὰ ἅγια δῶρα ἄνω ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ ἐκοινώνησαν μετ' ἀλλήλων. S. Cyrillus contra Anthropomorphitas cap. 12. τὸ δὲ γε δῶρον, ἤτοι τὴν προσφορὰν τὴν τελουμένην μυστικῶς, ἐν ἁγίαις ἐκκλησίαις τῶν ὀρθοδόξων χρὴ προσφέρεσθαι μόναις, καὶ οὐχ ἑτέρωθί που. Infrà: τοίνυν τὰς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις δωροφορίας ἁγιάζεσθαι πιστεύομεν καὶ εὐλογεῖσθαι τελειοῦσθαι παρὰ Χριστοῦ. Palladius in Hiſt. Lauſiaca, cap. 75. ἐν τῷ προσφέρειν τῷ Θεῷ τὰ δῶρα. Pachymeres lib. 7. Hiſt. cap. 6. εἰ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν θείων δώρων μέλοχο ἐπιλαμβανόμενος τοῖς μείζοσιν. Τὰ θεῖα δῶρα, in Euchologio Goari, pag. 295. ἅγια δωρεά, apud Theophanem an. 6. Leonis Iſauri.

Δῶρα προηγιασμένα, in Chronico Alexandrino an. 5. Heraclij. Vide in Προηγιασμένα.

Sed & antequam Hoſtia conſecretur, δῶρον dicitur, cùm ſcilicet in Protheſi deponitur, priuſquam deferatur ad altare. Palladius in Vita S. Chryſoſtomi: καὶ μετὰ τὰ ἀναγνώσματα τῶν θείων λογίων, παρακαλέσας Πανσόφιον τὸν Πισιδίας προαγαγεῖν τὰ δῶρα, αὐτὸς συνεξῆλθεν τοῖς λοιποῖς ἐπισκόποις. Theodoritus lib. 4. Hiſt. Eccl. c. 19. de Valente Imp. καὶ τῷ θυσιαστηρίῳ τὰ εἰωθότα προσενήνοχε δῶρα. Et lib. 5. cap. 19. de Theodoſio M. ὁ καιρὸς ἐκάλει τῇ ἱερᾷ τραπέζῃ τὰ δῶρα προσενεγκεῖν. Nicolaus Cabaſilas de Sacra Liturgia MS. πρότερον δὲ ἀνατίθεται καὶ δῶρα τίμια τῷ Θεῷ, καὶ διὰ τοῦτο καλεῖται· οὕτως ὁ Χριστὸς ἐποίησεν· ὅτε γὰρ ἄρτον καὶ οἶνον ταῖς χερσὶ λαβὼν, ἀνεδείκνυ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ, ὡς δῶρα ταῦτα προσάγων αὐτῷ καὶ ἀναθεὶς ἀνεδείκνυ· καὶ πόθεν δῆλον ἐξ ὧν ἡ ἐκκλησία τοῦτο ποιεῖ; καὶ δῶρα ταῦτα καλεῖ· οὐ γὰρ ἂν ἐποίει, εἰ μὴ τὸν Χριστὸν ἔγνω τοῦτο ποιήσαντα, ἤκουσε γὰρ αὐτοῦ κελεύοντος, τοῦτο ποιεῖτε, καὶ οὐκ ἂν ἀνόμως αὐτοῦ ἐμιμήσατο, ἀλλὰ τὸ σχῆμα τῶν δώρων. Adde Euchologium, pag. 630. 631.

Ἅγια, nudè, id eſt, ἅγια δῶρα, *Sacra Euchariſtia.* Concil. Laodic. cap. 14. περὶ τοῦ μὴ τὰ ἅγια εἰς λόγον εὐλογιῶν κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα εἰς ἑτέρας παροικίας πέμπεσθαι. S. Chryſoſtomus apud Palladium in ejus Vita, pag. 18. ἀλλ' ἔνθα τὰ ἅγια ἀπέκειτο ἐλθόντες οἱ στρατιῶται, &c. Liturgia ejuſdem Chryſoſtomi: καὶ αὖθις ὁ διάκονος δεικνύων μετὰ ὀραρίου ἀμφότερα τὰ ἅγια, λέγει, &c. Etiam ante conſecrationem ἅγια dicuntur, ut ſuprà Δῶρα uſurpari diximus, in Euchologio pag. 684. apud Codinum, cap. 17. num. 36. &c.

Ἀντίδωρον, *Panis Benedictus*, qui à Sacerdote ἀντὶ τῶν ἁγίων δώρων, ſeu vice divinæ Euchariſtiæ ac Sacræ Communionis, datur iis qui ad ſacra Myſteria recipienda ſunt imparati, poſt Sacram Liturgiam, ut eſt apud Balſamonem, qui illius primam inſtitutionem Synodo Antiochenæ adſcribit, ad Can. 2. quod jure in dubium vocant alij: Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ παρὸν ἐπενοήθη, ὡς ἔοικεν, ἡ τοῦ Ἀντιδώρου διάδοσις, ὥστε πᾶσαν ἀνάγκην ἔχειν, καὶ αὐτοὺς μὴ δυναμένους μεταλαβεῖν τῶν ἁγίων καὶ ζωοποιῶν μυστηρίων, προσκαρτερεῖν μέχρι τέλους τῆς ἱερᾶς τελεστίας, καὶ ἐκ χειρὸς ἱερατικῆς λαμβάνειν αὐτὸ εἰς ἁγιασμόν. Portius: *Antidorum*; χάρισμα, καινίσκι καμώμενον εἰς μνήμην ἄλλου χαρίσματος, Ἀντίδωρον. Chriſtophorus Angelus de Hodierno Græcorum Statu cap. 14. καλοῦσι δὲ τὸν ἄρτον ἐκεῖνον Ἀντίδωρον, ὅτι δίδωσιν ὁ ἱερεὺς ἐκεῖνον τὸν ἄρτον πᾶσι τοῖς μεταλαμβάνουσι, καὶ μὴ μεταλαμβάνουσιν, ὡς δῶρον θεῖόν τι. Liturgia S. Chryſoſtomi: μετὰ τὴν εὐχὴν ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ δίδωσι τὸ ἀντίδωρον, εἶτα ποιεῖ ἀπόλυσιν, &c. Ita etiam Liturgia S. Baſilij Morelliana, & Liturgia Præſanctificatorum. Gregorius Decapolita de viſione Saraceni in æde Sacra S. Georgij Mart. num. 46. μετὰ οὖν τὴν συμπλήρωσιν τῆς θείας λειτουργίας, μετεδίδωσε τὸ ἀντίδωρον ὁ ἱερεὺς πᾶσι τοῖς Χριστιανοῖς. Vita S. Nili Junioris pag. 31. τὴν δὲ ἁγίαν Τεσσαρακοστὴν διήρχετο πᾶσαν μηδενὸς ἄλλου μετέχων, εἰ μὴ τοῦ ἀντιδώρου καὶ μόνον. Nomocanon Cotelerianus, num. 132. ἐὰν διδῶται ὁ ἱερεὺς τὸ ἀντίδωρον ἔξωθεν τῆς ἐκκλησίας, λέγοντός τινος, ὅτι Πέμψαι μοι ἀντίδωρον ἔξωθεν τῆς ἐκκλησίας, ἔχει ὁ ἱερεὺς ἁμαρτίαν μεγάλην, εἰ μὴ ἂν εἰς ἀσθενῆς διδῶται. Concilium Florentin. ἐν δὲ τῷ τέλει ἔλαβον πάντες ἀντίδωρον παρὰ τῶν χειρῶν τοῦ Πατριάρχου. Pachymeres lib. 5. cap. 8. ἐν μεταλήψει τοῦ θείου ἄρτου, ὃν Ἀντίδωρον λέγουσιν. Adde Codinum de Offic. Palat. cap. 6. num. 28. Conficitur autem Ἀντίδωρον ex ſacro pane unde deſumitur particula ad Sacrificium, reliquo quibuſdam precibus conſecrato, vel benedicto, quod plebi quæ Sacrorum Donorum particeps non fuit, à Sacerdote, exactâ Liturgiâ, diſtribuitur paulò ante dimiſſionem: Benedicitur porrò in Protheſi. Id pluribus

explicat

explicat Symeon Theſſalonic. de Templo pag. 230. ἐπεὶ μὲν τὸν Χριστὸν, ὡς ἄπομεν, ὁ ἀρχιερεὺς εἰκονίζει, αὐτὸς δὲ καὶ ἱερούργησε καὶ μετέσχε, καὶ τοῖς ἱερωμένοις μετέδωκεν, ἁγιασμοῦ δὲ χρεία μετασχεῖν καὶ τὸν λαὸν, ὅπως μὲν ἀπὸ τῶν προσευχῶν ὁ ἁγιασμὸς, καὶ τῆς φρικτῆς ἱερουργίας, τοῖς πιστοῖς μεταδόθῃ. ἐπεὶ δὲ καὶ διά τινων αἰσθητῶν ὡς σῶμα περικειμένους, τὸν ἁγιασμὸν ἔδει λαβεῖν, διὰ τὸ ἀντίδωρον· τοῦτο γὰρ ἡγιασμένος ἐστὶν ἄρτος ἐν τῇ Προθέσει προσευχθεὶς, ἐξ οὗ τὸ μεσαίτατον ἐκβληθὲν, καὶ ἱερουργηθὲν προσευχθὲν, οὗτος ὕστερον ὡς καὶ τῇ λόγχῃ σφραγισθεὶς, καὶ θεῖα δεξάμενος ῥήματα ἀντὶ τοῦ δώρου τοῦ φρικτοῦ, δηλαδὴ μυστηρίου τοῖς μὴ μετασχοῦσι τούτου παρέχεται· τοῦτο πειάσας, καὶ εὐλογίαν ἐπιδεξάμενος τοῦ λαοῦ ὁ Ἀρχιερεὺς, τέλος ἐπιτίθησι τῇ ἱερᾷ τελετῇ. Sed de Antidoro ſeu pane Benedicto apud Græcos, egêre præ cæteris Goarus ad Euchologium, pag. 154. & Leo Allatius lib. 3. de utriuſque Eccleſiæ conſenſione, cap. 9. §. 1. Vide ſuprà in Ἁγιασμός. De alia verò hujus vocis Ἀντίδωρον, conſulendus Cujacius ad Novellam 7. Juſtiniani.

ΔΩΡΆ. Vide in Ζωρά.

ΔΩΡΕΑΣΤΙΚΌΝ, *Donationis inſtrumentum*, in Baſilicis to. 3. pag. 10. 66. &c.

E.

ΕΥΓΑ, Εὔγα, *Ortus*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀνατολὰς, ἀναφαντὴν, εὔγα, βλάστημα. Alibi: Ἀνατολὴ, εὔγα τοῦ ἡλίου. Vide Εὐγάλειν.

ΕΥΓΑΡΜΑΝ. Vide in Εὔγαρμαν.

ἙΒΔΟΜΆΔΑ, *Hebdomada*, Ἑβδομάς. Typicum S. Sabæ c. 46. δεῖ γινώσκειν, ὅτι οὕτως γίνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου κατὰ πᾶσαν τὴν ἑβδομάδαν τῆς Διακαινησίμου. Anaſtaſius Epiſcop. Cæſarienſis de Artziburio: ἔστω γινώσκων ἀσφαλῶς πᾶς Χριστιανὸς ὅτι λελυμέναι ἀπὸ τῶν κανόνων ἓξ ἑβδομάδαι εἰσὶν ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ.

Ἑβδομὰς μεγάλη, quæ præcedit Paſcha. Clemens lib. 1. Conſtit. Apoſtol. cap. 23. τὴν δὲ μεγάλην ἑβδομάδα πᾶσαν, καὶ τὴν μετ' αὐτὴν ἀργήτωσαν. Μεγάλη, nudè, apud Joan. Cantacuzenum lib. 1. cap. 18. τῆς μεγάλης δὲ καταλαβούσης δευτέρας, &c. Infrà: τῇ τετάρτῃ τῆς μεγάλης ἑβδομάδος. Vide Allatium de Dominicis & Hebdomadibus Græcor. num. 21. & Henric. Valeſium ad Euſeb. hiſt. Eccl. lib. 5. cap. 24. Ubi obſervat hanc ſeptimanam à S. Cyrillo & aliis ſemper diſtingui à reliqua Quadrageſima: quod etiam attigimus in V. Τεσσαρακοστή.

ΕΒΔΟΜΑΔΆΡΙΟΣ, *Hebdomadarius*, dictus in Monaſteriis præſertim, cui per ſeptimanam integram quidpiam Officij mandatur: τὴν λειτουργίαν ἑβδομάδος ποιῶν, in Vita S. Pachomij, num. 55. Interpres Gr. Caſſiani de Regul. Cœnobit. Ægypt. μετὰ τούτοις καὶ ἑβδομάδας ἐκ διαδοχῆς οἱ ἀδελφοὶ ποιοῦσιν ἐν τοῖς μαγειρείοις, καὶ τοῖς ἄλλοις καθήκουσιν. Concil. Conſtantinopol. ſub Mena Act. 5. τότε διάκονος τυγχάνων, μετεδίδετο εἰς τὸ ἅγιον φυλακτήριον τοῦ εὐκτηρίου οἴκου τῆς ἁγίας Μαρίας, ἑβδομαδάριος ὢν, καὶ ἦλθεν ὁ παραμονάριος, &c. Ἑβδομάδιοι ὑποδιάκονοι, in Epiſtola Michaëlis Cerularij Patr. Conſtantinop. ad Petrum Antioch. Patr. num. 5. Vide Allatium de Templis Græcor. p. 177. 1. Edit. & Gloſſ. med. Lat. in *Hebdomadarius*.

Ἀρχιεβδομάδιος, *qui omnibus in quovis munere ordinatis Hebdomadariis praeſt*. Concil. Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 7. ἐγὼ γὰρ ἀρχιεβδομαδάριος αὐτοῦ ἤμην. Loquitur de Epiſcopo Baptiſmi munia obeunte. Vetus Pœnitential. Græc. εἴ τις ὀχλεῖ τῷ ἀρχιμανδρίτῃ προφάσει τῆς ἐφημερίας, πλὴν τοῦ Κελλαρίου, ἢ τοῦ Ἀρχιεβδομαρίου, γινέσθω ἀπολογίας. Rurſum: ἵνα ἑκάστης ἐφημερίας ὁ Ἀρχιεβδομάριος καὶ ὁ φροντιστὴς περὶ πάσης χρείας φροντίζωσιν ἐπιμελῶς, ἵνα μὴ τῷ κρίματι τῆς ἀμελείας συμπέσωσιν.

Παρεβδομαρεύειν. Vide in Ἐφημέριος.

ἙΒΔΟΜΆΡΙΟΙ, dicti *Selecti nobiles adoleſcentes, qui per vices, ſingulis hebdomadibus cubiculum Principis obſervabant*: quibus, ut & Κοιτωνίτας, ſeu *Cubiculariis*, præerat ὁ Παρακοιμώμενος τοῦ κοιτῶνος: is enim, ut eſt apud Codinum de Offic. Aulæ Conſtantinop. c. 5. num. 28. εὑρίσκεται κεφαλὴ τῶν ἐν τῷ κοιτῶνι παιδοπούλων, (hoc eſt Ἑβδομαρίων) καὶ τῶν Κοιτωναρίων, ἔχων ὑπ' αὐτὸν καὶ τὸν προκαθήμενον τοῦ Κοιτῶνος. Atque hi videntur eſſe qui πρόκοιτοι, dicuntur Zonaræ in Theophilo, & Nicetæ in Joanne Comneno, num. 3. πρόκοιτοι καὶ προφύλακες, in Andronico lib. 2. num. 2. & in Alexio lib. 3. num. 1. ἐτύγχανον τοῦ Βασιλέως πρόκοιτοι, καὶ τὰ ἐπὶ θεραπείας λειτουργοῦντα μειράκια: quibus verbis, & eorum ætatem, & ut ab Eunuchis cubiculariis diſtinguantur, virilitatem ſatis declarat. Denique προκοιτῶνες, Pachymeri lib. 1. cap. 13. Leontius Epiſcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. Sanct. Joannis Eleemonis: ἀπέστειλεν εὐθέως καὶ εἴκοσι ἑβδομαρίους ἐπιζητοῦντας τὸν εἰρημένον κακότροπον κληρικόν. Novella Baſilij Porphyrog. de Præſcript. 40. annor. ἀφ' οὗ δὲ τοῦτον εἰς τιμὴν ὁ Θεὸς ἀνήγαγεν Ἑβδομαρίου, εἶτα Κοιτωνίτου, καὶ μετὰ ταῦτα Πρωτοβεστιαρίου, &c. in quibuſdam Codd. legitur Ἑβδομαδαρίου, apud Leunclavium in Jure Græco-Rom. Leo Grammaticus in Porphyrogenito, pag. 497. ὡς Δούλα τὸν τοῦ Ἀρμενίου ἐποίησεν Ἑβδομάριον, τῷ βασιλεῖ τοῦτον προσοικειώσας. Eadem habet Anonymus Combefiſianus in Lacapeno, num. 3. Eundem vide in Romano Juniore, num. 4. Anonymus de Caſtrametat. ὄπισθεν δὲ τοῦ Ἀβεστιαρίου, ἢ τοῦ φύλακος, καὶ καθεξῆς Κοιτωνιτῶν καὶ Ἑβδομαρίων, καὶ λοιπῶν διακονούντων οἰκείως τῇ βασιλικῇ ὑπηρεσίᾳ. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 40. ὅτε δὲ ἦν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ παλατίῳ, καθ' ἑκάστην πρωίαν ἔπεμπε ἑβδομάριον τινὰ, καὶ ἀνελαμβάνετο ἀπὸ τῶν ταξιωτῶν τὰ ῥιπτόμενα δηλωτικὰ πιττάκια. Infrà: καὶ ἐδίδου κατ' ἑκάστην ὁ Βασιλεὺς τὰς λύσεις καὶ τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν διὰ τῶν πιττακίων τοῖς Ἑβδομαρίοις ἢ Κοιτωνίταις αὐτοῦ, &c.

ἙΒΔΟΜΑΡΙΣΤΑΙ͂ΟΣ ἄρτος, *Panis qui in ſingulas ſeptimanas datur*, in Vita S. Nili Junioris. Locum Vide in Gloſſ. med. Lat. in *Panis hebdomadarius*.

ἙΒΔΟΜΆΣ. Michaël Cerularius Patr. Conſtantinopol. in Edicto de projecto Pittacio, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ὑποδιακόνων τῆς δευτέρας ἑβδομάδος. Nempe Subdiaconi dividebantur in Septenarios, ut Eccleſiæ ἄρχοντες & majores Officiales in Pentades.

ἙΒΔΟΜΑΤΊΖΕΙΝ, *Septennalia matrimonij celebrare*. Amphilochius in Homil. in Ὑπαπαντῆς Feſtum:

Feſtum: ἑπτὰ ἔτη τῷ ἀνδρὶ συνέζησεν, ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς τὴν ἑβδομάδα πληρώσασα, καὶ ἐν τῷ ἑβδόμῳ ἔτει τὴν ἀνδρικὴν ὁμιλίαν καταπαύσασα, καλῶς ἑβδομαδίσθη, καλῶς ἐσαββάτιζεν, καλῶς τὴν κυριακὴν τῆς χάριτος κατέλυσεν.

ΕΒΔΟΜΗΝΤΑ, pro ἑβδομήκοντα, *Septuaginta.*

ΕΒΕΛΛΙΝΟΣ, *Ex Ebeno.* Calliſthenes MS. Spurius Scriptor de Pſammeticho; καὶ ἐστολισμένος ἑαυτὸν στολὴν προφήτου, κατέχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ῥάβδον ἐβέλλινον. Ubi Æſopus ejuſdem Calliſthenis Interpres, qui & verſionem ſuam Conſtantio Conſtantini M. filio dicavit, *Tamariſci Virgam* vertit.

ΕΒΕΝΙΤΙΣ, *Polium montanum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 530.

ΕΒΕΝΟΤΡΙΧΟΝ, *Polytrichum*, *Supercilium terræ*, apud Apuleium de Virtut. Herb. cap. 51.

ΕΒΙΣΚΗ, *Ibiſcus*, *Althæa.* Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij, cap. 140. βοτάνην τὴν καλουμένην Ἐβίσκην, ἤγουν Ἀλθίαν, ἑψήσας μεθ' ὕδατος. Vide Ruellium lib. 3. de Natura Stirp. cap. 72. initio.

ΕΒΙΩΝΑΙΟΙ, Hæretici qui dicebant Chriſtum non ab æterno fuiſſe, ſed ultimis temporibus natum. Chronicon Alexandrinum, pag. 596. ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων ἡ τῶν Ἐβιωναίων αἵρεσις ἐγνωρίζετο, πτωχὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ δοξάζουσα, μὴ εἶναι λέγουσα τὸν Χριστὸν πρὸ αἰώνων, ἀλλ' ἐπ' ἐσχάτων, ἀξίαν τῆς αἱρέσεως αὐτῆς ὀνομασίαν εἰληφότες, Ἐβιωναῖοι γὰρ πτωχοὶ ἑρμηνεύονται.

ΕΒΟΔΙΑ, pro Εὐωδία, *Suavis odor.* Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ἄλλα τὴν φύσιν ἔχουσι τάχιον τὴν μυρωδίαν,
> Ἄλλα τὴν γεύσιν ἰμνόστη, τάχιον τὴν ἐβοδίαν.

ΕΒΟΥ. Gregorius Decapolita, ſeu Anonymus de Miraculo imaginis S. Georgij, num. 53. αἱ δὲ εἶπον, Καὶ καλὸν ἐβοῦ ποιῆσαι ὅτι ταξιδεῦσαι, ἐβύλησας τὴν τοῦ ἁγίου Μάρτυρος εἰκόνα; pro ἐβούλευσας. Ita augurantur viri docti.

ΕΒΡΑΙΝΟΝ, Ἐβραϊνὸν χαρτίον, *Membrana.* Agapius in Geoponico, cap. 176. καὶ μετ' αὐτὸ τρίψε ἐλαφρὰ τὴν εἰκόνα, ἢ κάστρον, ἢ γραφὴν παλαιὰν εἰς ἐβραϊνόν, ὅπως δὲν ἀναστραφθοῦνται τὰ γράμματα. Idem c. 229. βάλε εἰς τὸ νερὸν τὴν ἄκραν τοῦ ἐβραϊνοῦ χαρτίου, ἤγουν ἐκεῖνα ὅπου ῥίπτουν οἱ σταχολάδες τῶν βιβλίων, &c. Vide Μεμβράνα.

ΕΓΓΑΣΤΡΩΝΕΙΝ, *Gravidare*, ἔγκυον, ἢ ἐγκύμονα ποιεῖν. Ἐγγάστρι, Ἐγγάστρωσις, *Pregnatio*, *Graviditas*, σύλληψις, κύησις. Vita MS. S. Symeonis propter Chriſtum Sali: ἐν μιᾷ τινὸς δημότου ἐγγαστρώσαντος μίαν δούλην, &c. Georgius Contares lib. 1. Hiſt. Athenarum, ἥτις ὡς ἔγνω ἑαυτὴν ἐγγαστρωμένην παρὰ τοῦ Αἰγέως, &c.

Ἐγκαστρώνειν etiam dicunt. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Κ' εἰς ὀλιγούτζικον καιρὸν εὑρέθη γκαστρωμένη.

Alibi:

> Σὰν ἐγκαστρώθη, ὁ διάβολος ἄπλωσε στὴν κοιλία της.

Rurſum:

> Λοιπὸν σαυτλιώον τὸν καιρὸν ἦτον ἐγκαστρωμένη.

Ἐγκαστρωμένη ἀγελάδα, *Forda*, *Horda*, Βοῦς ἐγκύμων, κυοφοροῦσα. Ἔγγαστρος γυνή, *Pragnans mulier*, apud Harmenopulum lib. 4. tit. 1. §. 127. quæ vulgò ἐν γαστρὶ ἔχειν dicitur apud Scriptores. Theodorus Paphenſis Epiſc. in Vita MS. S. Spiridonis: καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸν ἴδιον οἶκον πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, εὗρεν αὐτὴν ἐν γαστρὶ ἔχουσαν ἐκ παραπτώματος παρανόμου. Zonaras in Caligula ἔτυχεν ἐν γαστρὶ ἴσχειν, &c. Vita MS. Sanct. Theodori Syceotæ: καὶ ἐν γαστρὶ λαβοῦσα, ὁρᾷ κατ' ὄναρ, &c. Alia Vide in Ἔχειν.

ΕΓΓΕΡΟΣ, *Recens*, Πρόσφατος, in Corona pretioſa. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

> Ἀλήθεια με μικρὰς ξανθὰς γυαλὶ οἱ πλαγαὶς κινόνεις
> Ἔγγερες ἐφαρμοζόντεσαν ἀλησμονεῖς μόνι.

Idem lib. 10.

> Αἷμα καὶ γάλα ἔγγερον, καὶ διδυμάρια ζῶα.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Καὶ να τον δώσει τζάμπραν τε, να κόψη ἐκεῖσε,
> Ὡς διαναπίνη τὸ νερὸν ἔγγερον τῆς γυστέρνας.

ΕΓΓΡΑΥΛΙΣ, *Apua*, Piſcis. Suidas: Ἀφύη, ἡ παρὰ πολλῶν λεγομένη ἐγγραυλίς.

ΕΓΓΡΑΦΟΝ, *Pactum in chartas redactum*, vel *Securitas ſcripto data.* Theophanes an. 33. Copronymi: ἐποίησεν εἰρήνην; — καὶ ἐποίησαν ἔγγραφα ὑπὸ τούτου πρὸς ἀλλήλους. An. 1. Leonis Chazari: καὶ εἰσελθὼν πᾶς ὁ λαὸς ἀπέθεντο τὰ ἔγγραφα αὐτῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ. Et an. 8. Nicephori: Νικηφόρος δὲ ὁ Πατριάρχης ἔγγραφον ἐξ ἰδιοχείρου παρὰ Μιχαὴλ ἀπῄτησε περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως. Auctor incertus poſt eundem Theophanem, pag. 439. ποιήσαντες σταυροὺς καὶ ἔγγραφα εἰς ἀλλήλους.

Propriè verò ita appellabant *Profeſſiones fidei* quas Imperatores Coronam ſuſcepturi in manus Patriarchæ deponebant. Ignatius Diaconus in Vita S. Nicephori Patr. Conſtantinopol. num. 32. de Leone Armenio: τὴν ἐξ ἔθους ἐγγράφως τῆς πίστεως ἐπαγαγεῖν αὐτοῦ ὁμολογίας ἐζήτει, καὶ δὴ τόμον συντάξας, τὸ τῆς ἀμωμήτου λατρείας ἡμῶν περιέχοντα σύμβολον, ὑποσημαίνεσθαι χειρὶ οἰκείᾳ διά τινων Ἀρχιερέων τὸν Βασιλέα προέτρεπεν. Leo Grammaticus in eodem: στεφθεὶς ὑπὸ Νικηφόρου Πατριάρχου, βεβαιώσας αὐτοῦ ἐγγράφως περὶ τῆς αὐτοῦ ὀρθοδοξίας. Adde eundem, pag. 451. 452. 467. Zonaram in Iſaacio Comneno, & Conſtantin. de Adm. Imp. cap. 21. ἔγγραφος ἀσφάλεια, apud eundem, cap. 22. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 2. εἰσελθὼν δὲ τὸ τῆς Θεοῦ Λόγου Σοφίας περίπυστον καὶ μέγιστον τέμενος, ὅπως κατὰ τὸ ἔθιμον ἐς Βασιλέα χρισθῇ, καὶ περιβάληται τὰ τοῦ κράτους σύμβολα, πρῶτα μὲν ὀφειλέτερον τὸ τῆς πίστεως ἐγγράφει σύμβολον βαφῇ τῇ βασιλικῇ, &c. Ita Catalogus Officior. Eccl: Conſtantinop. ὁ ἱερομνήμων, κρατῶν τὸ κοντάκιον τὸ Πατριαρχικὸν ἐν τῇ λειτουργίᾳ, δεχόμενος καὶ τὰς ἐγγράφους τῶν ἀρχιερέων. Ubi Viri Docti *Profeſſiones fidei* interpretantur. Apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 2. cap. 37. ἔγγραφον οἰκειόχειρον. Vide Ἰδιόχειρον.

ΕΓΓΥΤΟΜΕΙΝ, *Appropinquare.* Auctor incertus poſt Theophanem, pag. 429. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐγγυτόμενος ἕως τοῦ κλεισουρίου.

ΕΓΓΩΝ, pro Ἔγγονος, *Ex filio aut filia nepos.* Martyrium SS. Alphij, Philadelphi & Cyrini n. 4. Ἔρασμος δὲ ἦν ἔγγονος τοῦ Βιταλίου ἐκ τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς γεννηθείς. Conſtantinus de Admin. Imp. κατὰ διαδοχὴν ἦρξεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ πάλιν ὁ ἔγγων, καὶ οὕτως ἐκ τῆς γενεᾶς αὐτοῦ οἱ καθεξῆς ἄρχοντες.

ΕΓΕΝΤΙΖΑ, *Aloë*, in Officinis *Sempervivа.* Gloſſ. Botanicæ ex Cod. Reg. 848. Ἀλόην βοτάνην Ἐγεντίζαν λεγομένην. Vide Ruellium lib. 3. cap. 19.

ΕΓΕΡΝΕΙΝ, pro Ἐγείρειν, *Excitare*, in Fabulis Æſopi Græcobarb. p. 155.

ΕΓΕΣΤΑ, in Lexico MS. Cyrilli, πολεμικὸν μηχάνημα ἐκ λίθων καὶ ξύλων, καὶ χοὸς ἐγειρόμενον. Vide Ἄκεστα.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ, *Encænia*, *Dedicationes*, tum ædium ſacratum, tum Urbium, atque adeò ædificiorum publicorum, & ſtatuarum, de quarum ritibus diximus in Gloſſ. med. Lat. in VV. *Encænia*, & *Dedicatio.* Lexicon MS. Cyrilli: Ἐγκαίνια, ἑορτὴ κατ' ἣν ἐκαινουργήθη τι. Ac de Ædium quidem ſacrarum Encæniis, Joannes Evang. cap. 10. ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. S. Athanaſius in Apolog. ad Conſtantium: ὡς ἐγκαινίων ἡμέραν ἐπιτελέσαι μὲν, θεοσεβέστατε Αὔγουστε, τοῦτο γὰρ ἀθέμιτον ἦν ἀληθῶς πρὸ τῆς σῆς προστάξεως ποιῆσαι. Infrà: ἐποίη-

σαν τὰ ἐγκαίνια, καὶ προσλαβόντων εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν, καὶ πάντες ἑορτάσαν ἐπὶ τελεσιουργίᾳ. Chronicon Alexandr. an. 14. Conſtantini M. φωτὸς ὑψωθέντος κατὰ τὴν οἰκουμένην ἅπασαν τοῦ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ καλλωπίσαντος ἐκκλησίας ἐκ πάντων τόπων τῶν πρὸς τὸν τύραννον ἐρειπομένων οἴκων, ἐκ βάθρων εἰς ὕψος ἄπειρον τελεσθεῖσαν, οὐ μόνον ἐγκαίνια ἐχρήσαντο, ἀλλὰ καὶ Βασιλεῦσι συνεχῶς τῶν ὑπὲρ Χριστιανῶν νομοθεσίας ἐχρήσατο. Theophanes an.31. Ejuſdem Conſtantini: κελεύσας λυθῆναι τὰς κατὰ Ἀθανασίου διαβολὰς, καὶ ἔπεμψεν σὺν Ἀθανασίῳ εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν ἐγκαινίων γενέσθαι. Eumdem Vide in Conſtantio an. 5. Anonymum in Leone Philoſopho, num. 20. & alios paſſim.

De Urbium Dedicationibus & Encæniis, multis egimus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 1. quorum anniverſarij dies quotannis celebrabantur. Theophylactus Simocatta lib. 1. cap. 12. ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ τῶν ἐγκαινίων ἡμέρᾳ τῆς πόλεως, &c. Sed hæc paſſim obvia.

Neque ædes duntaxat Sacræ & Urbes dicabantur, ſed & quævis ædificia publica, atque adeò ipſæ etiam ſtatuæ. Lactantius de Mortib. perſecutor.n.17. *Prolatus eſt tamen, ut Circum, quem fecerat, dedicaret, anno poſt Vicennalia repleto.* Sed & apud Chriſtianos Sacro adhibito ritu, ac precibus in eum finem conceptis. Chronicon Alexandrinum, pag.308. ἐλθὼν εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς εἰκόνος τῆς χρυσῆς, ἧς ἔστησεν Ναβουχοδονόσορ ὁ Βασιλεύς. An.9. Commodi: Θέρμαι Κομμοδιαναὶ ἐν Ῥώμῃ ἀφιερώθησαν. An. 19. Theodoſij: Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐνεκαινίσθη τὸ δημόσιον τὸ πρὶν μὲν Κωνσταντινιαναὶ, νῦν δὲ Θεοδοσιαναί. An.35. ejuſdem Theodoſij, ἐνεκαινίσθη τὸ δημόσιον λουτρὸν ὁ Ἀχιλλεύς. Et an.13. ejuſdem Auguſti: τούτῳ τῷ ἔτει ἀφιερώθη ἀνδριὰς Ἀρκαδίου, &c. Lactantius de Mortibus Perſequutor. num. 17. *quocunque ſe premi videret, prolatus eſt tamen, ut Circum quem fecerat dedicaret, anno poſt vicennalia repleto.*

Ἐγκαινίζειν, *Dedicare.* Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap.29. de Epiſcopo Ariano: καὶ τόπον ἐκεῖσε μὴ ἔχων, ἐν ᾧ τὴν ἑορτὴν αὐτοῦ ἐπιτελέσοι, ἤρξατο τῷ τῆς πόλεως ἐπισκόπῳ ἐκκλησίαν ἐπιζητεῖν, ὥσπερ ὤφειλε κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πλάνην ἐγκαινίσαι. Ubi Gregorius M. *cœpit ab ejus Civitatis Epiſcopo Eccleſiam petere, quam ſuo errori dedicaret.* Anaſtaſius Antiochenus Patr.Homil.in Annuntiat. Deiparæ: γνῶμεν τῆς ἡμέρας τὴν δύναμιν, καὶ ἐγκαινίσωμεν σήμερον τὴν ἡμῶν φύσιν, &c.

ΕΓΚΑΡΔΙΩΝΕΙΝ, *Animare*, *Animum addere*, *Adhortari*, καταθαρσύνειν, προθυμίαν ἐμβάλλειν, &c. ἐγκαρδίωσις, *Animatio*, *Adhortatio*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

> Καὶ μετ' ἔργα τὰ καλὰ ὅλους τοὺς ἐγκαρδίωνε.

Ἐγκαρδιοῦνειν, eâdem notione. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Λέγοντας τοὺς ἐγκαρδιώνεις ἀρίστησεν κ' ἔβγῆκα.

Ἐγκαρδιακὸς, *Animoſus*, ἔμψυχος, θυμοειδής. Eadem Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ἐγὼ πολλὰ τὸ χαίρομαι νάχω τὴν συντροφία σου,
> Καὶ ὡς ἀδελφὸν ἐγκαρδιακὸν νάχω τὴν φιλία σου.

ΕΓΓΩΝΑΣ, Ἐγκὰς, *Cubitus*, ἀγκών. Georgius Sanginatius de Partibus corporis, MS.

> Κύβιτ, ἀγκώνα, καὶ ἐγκὰς, ὠλὼν, ἐγγῶνάς λέγετ.

ΕΓΚΑΤΗΡΟΝ, Ἐγκατηρὸν, *Cibus multo ſale conditus*, uti cenſet Jacobus Goupylus. Alexander Trallianus lib. 1. cap.12. καὶ σκόροδον δὲ πολλάκις χρονίας ἔλυσεν ὀδύνας, ὥσπερ καὶ τάριχος, καὶ ἐγκατηρὰ λεγόμενα, καὶ κορίαξ. Et lib.12. cap.7. θαρρῶν γοῦν ἐγὼ ποτε καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπὶ παροξυνομένῳ καὶ ἐμοῦντι φλέγμα, ἁλμυροῦ χρῆσθαι, ὅτι τῷ τε καλουμένῳ ἐγκατηρῷ, καὶ ὑδρογάρῳ, &c.

ΕΓΚΑΥΣΜΑ, ἡ τοῦ ἀργύρου σκωρία, ἥτις καὶ Ἔλκυσμα λέγεται, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Scoria argenti.*

ΕΓΚΑΥΤΗ, *Sacrum Encautum.* lib.2. Baſil.tit.5. §.26. ἀνίσχυρος ἐστω βασιλικὴ χειρὶ ὑπογραφὴ ὑπογραφεῖς χειρὸς βασιλικῆς, τῆς ἐξ ἐγκαυστοῦ ἐσχηματισμένης κόκλω. Vide Gloſſ.med. Lat. in *Encautum*.

ΕΓΚΑΨΗΝ, quomodo conficiatur, habetur in Cod.Reg. MS. 618. fol.281.

ΕΓΚΕΙΩ, *Vadimonium*, ἐγγύα.

ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. λίθος ἄσβεστος τῶν ὠῶν τῶν φλεγμῶν.

ΕΓΚΗΣΤΗΡ, *Effuſorium*, *Amphora*, pro ἐγχυστήρ. Nomocanon Cotelerianus, num. 279. ἢ εἰς τὸν τάφον αὐτοῦ νὰ χύνουν μὲ ἐγκηστῆρας ὕδωρ.

ΕΓΚΛΕΙΣΤΗ, *Dies ſepulti Salvatoris.* Joannes Metropolit. Naupacti in Confeſſ. Ἐξέβαλε καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου μου, τῆς τῆς ἐγκλειστῆς, καὶ τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως.

ΕΓΚΛΕΙΣΤΟΙ, *Monachi qui in ſingularibus Cellis vitam ducebant*, & ut ait Anonymus Combefiſianus in Lacapeno, num.27. οἱ διὰ Θεὸν ἔγκλειστοι, καὶ στενωτάτοις οἰκίσκοις κατείρξαντες ἑαυτούς. Adde num.44. Habetur apud Nilum Monachum lib.2. Epiſtola 96. inſcripta Philumeno ἐγκλείστῳ, in qua τῷ οἰκιδίῳ κατακλεισθέντα, furentem Monachum præclarè deſcribit. Theophanes an.17. Copronymi: Ἀδελφὰς τῆς φορολογίαν ἐπέτεινεν Χριστιανοῖς, ὥστε ἀπαιτεῖν μοναχοὺς τε, καὶ ἐγκλείστους, καὶ Κιονίτας τῷ Θεῷ εὐαρεστοῦντας φορολογοῦσαι. Adde eundem an. 25. ejuſdem Auguſti. Meminit præterea ejuſmodi incluſorum non ſemel, pag.319. 363. 367. 373. 397. 409. Suidas in Rhinotmeto: καὶ Θεόδωρόν τινα ἔγκλειστον γεγονότα κατὰ τὰ Θρακῷα μέρη τῆς Στενοῦ. Narratio in Feſtum Reſtitut. Imagin.pag.719. Ἡσαΐας φημὶ ὁ θαυμαστότατος ἐν Νικομηδείᾳ ἔγκλειστος. Joannes Tzetzes Chil.9. v.330.

> Μὴ διὰ θύρας βαίνειν δὲ λέγω τοὺς κλεπταβάδας,
> Χωρὶς, Ἐγκλείστους, ἔχοντας θύρια, φιλοβάτας,
> Πάντας δὲ τοὺς παρὰ τὰ νόμιμα δρῶσι τὸν βίον,
> Καὶ τοὺς μονοτρόπους δὲ, πλὴν ἐν ἐρήμῳ τρόπον.

Vide præterea Joannem Moſchum in Limon.cap.45. & alibi, Leonem Grammaticum in Baſilio p. 474. S. Maximum tom.2. pag. 364. Joannem Phocam in Deſcript. T. S. num.16. & quæ de ejuſmodi incluſis obſervamus in Gloſſ. med. Lat.in V. *Incluſi*.

Ἐγκλάστρα, *Ædicula ejuſmodi Incluſorum*: *Incluſoria*, *Incluſorium*, de quibus vocibus egimus in eod.Gloſſario. Synodus Trullana Can.41. τοὺς ἐν πόλεσιν ἢ χωρίοις ἐν ἐγκλείστραις βουλομένους ἀναχωρεῖν, καὶ ἑαυτοὺς κατὰ μόνας προσέχειν, πρότερον ἐν μοναστηρίῳ εἰσιέναι δεῖ, καὶ τὴν ἀναχωρητικὴν παιδοτριβεῖσθαι διαγωγήν. Theophanes an. 25. Copronymi: αἰδέσιμος γὰρ ὁ ἀνὴρ ὑπῆρχεν, διὰ τὸ ἐξ ἱκανοῦ χρόνου αὐτὸν ποιῆσαι ἐν τῇ ἐγκλείστρᾳ καὶ ἀρετῇ πολλαῖς διαλάμπειν. Ubi Nicephorus Conſtantinop. in Breviario, ἐν οἰκιδίῳ στενωτάτῳ πάνυ. Idem Theophanes an.6. Conſtantini Filij Irenes: καὶ συνάγαγεν τῆς Πλάτωνα εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπέκλεισεν εἰς ἐγκλείστραν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἐν τῷ Παλατίῳ.

Ἐγκλειστήριον, ſimili ſignificatu. Joan. Moſchus in Limon. cap.69. ἐποίησεν ἐν τῷ ἐγκλειστηρίῳ αὐτοῦ τὰ ἑβδομήκοντα ἔτη. Cyrillus Scythopolit. in Vita MS. S. Sabæ, cap. 87. Ἰωάννης ὁ Ἐπίσκοπος καὶ ἡσυχαστὴς, διὰ πολλῶν χρόνων ἐξελθὼν ἑαυτοῦ ἐγκλειστηρίου, &c. Balſamon ad Can.41. Concil. Trull. χωρὶς ἐπισκοπικῆς ἐπιτροπῆς μὴ ἔξεστιν ἐγκλείστῳ ἐξιέναι ἀπὸ τοῦ ἐγκλειστηρίου.

Ἐγκλειστικὸς στύλος, ſcilicet Columna in qua Stylitæ appellati Monachi ſeſe includebant. Vita MS. S. Stephani Junioris: στυλοειδῆς μικρὸν ἔγκλειστρον ἐν τῷ τόπῳ οἰκοδομήσας. Joannes Phocas in Deſcript. T. S. num. 23. καὶ ἐγκλειστικὸς στύλος, ἐν ᾧ μέγας γέρων ἴδρυτο ἔγκλειστος

ἐγκέκλεισται. Infrà: ἐν τούτοις λεόντων φῦλα ἐν ὕδασι κατοικεῖν. τούτων δύο τῷ γέροντι ἐγκλειστηρίῳ τῆς ἑβδομάδος εἰσπαρεχθέντο, καὶ τῷ γύλῳ τὰς κεφαλὰς προσερείδοντες τῇ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπινοίᾳ τροφὴν ᾔτουν, &c. Denique n. 34. ὡς ἄποθεν ὡσεὶ τόξου βολῆς ἐγκλειστήριος ἵσταται στῦλος.

ἘΓΚΛΕΙΣΤΡΑ, *Cavea*, οἰκίσκος Falconis. Demetrius Conſtantinopol. lib. 1. Hieracoſophij, cap. 15. ἐσθίειν δὲ ἐν τῇ ἐγκλείστρᾳ κρέας θερμόν. Mox: ἐν τῇ ἐγκλείστρᾳ γὰρ ὀφείλει τὸ χοίρειον. Rurſum: λαμβανόμενον γὰρ ἀπὸ τῆς ἐγκλείστρας, &c.

ἘΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ζήτησις, *Criminalis Quæſtio*. Ἐγκληματικὸν δικαστήριον, ἐν ᾧ ἐγκλήματα, τουτέστι φόνοι, ἀναισχυντίαι, κόνδυλοι, καὶ τὰ ὅμοια ἐκκαλοῦνται. Baſilic. & Gloſſæ.

ἘΓΚΛΗΤΕΥΕΙΝ, *Accuſare, Criminari*. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 8. cap. 6. ὁ δὲ μέγας Σακελλάριος ἦλθεν εἰς τὸν Πατριάρχην, ἵνα ἐγκλητεύσῃ καὶ κριθῇ συνοδικῶς μετὰ τοῦ μεγάλου Πρωτοσυγκέλλου ὑπὲρ τῆς ἐπιβουλῆς ταύτης. Occurrit paſſim in Aſſiſis Regni Hieroſol. MSS.

Ἐκκλητεύειν, eâdem notione. Ducas Hiſt. cap. 43. ἕνεκα ὑποθέσεώς τινος νομισμάτων χιλιάδων τεσσαράκοντα, ἣν ἐνεκλήτευσεν Φραντζίσκος Δραπιέρος ἐκ τοῦ ἄρχοντος τοῦ Γαλατᾶ, ἕνεκα τιμῆς στυπτηρίας. Ubi Interpres, *ob 40. nummorum millia quæ aluminis venditi pretium numerari ſibi ac ſolvi petebat.* Latini Practici *Calumniare* dicunt.

ἘΓΚΑΥΣΤΡΙΣ, *Portulaca*, dicta Byzantiis. Neophytus: Ἀνδράχνη, Βυζάντιοι ἐγκαυστρίδα. Gloſſæ Jatricæ MSS. Ἀνδράχνη, τὸ σπέρμα τῆς ἐγκαυστρίδος, ἤτοι τῆς ἀντράκλας.

ἘΓΚΟΛΠΙΟΝ, Græcis dicitur *Theca Sanctorum reliquias, aut vivificæ Crucis particulas continens.* Vita S. Nili Junioris, pag. 108. ἐκβαλὼν δὲ ἀπὸ κόλπου ὅπερ ἀεὶ ἐβάσταζε φυλακτήριον, τοῦτο δὲ ἦν πυξίον τῆς νέας διαθήκης τυγχάνον θησαύρισμα. Auctor incertus poſt Theophanem, pag. 439. καὶ ἐκβαλὼν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ σταυρὸν ἔχοντα εἰκόνα, προσεκύνησεν ἐνώπιον πάντων. Nicetas in Iſaacio Angelo lib. 3. num. 8. ἐξενεγκὼν δὲ ὃ εἶχεν ἐγκόλπιον τῆς Θεομήτορος μόρφωμα, πυκνῶς περιεπτύσσετο. Ubi Cod. al. ἐνστήθιον præfert. Synaxaria in S. Mena, 11. Novembr. ἐπεὶ ὁ ὑποδοχεὺς εἶχεν τὸ ὑποδεχθέντα ἐγκόλπιον φέρειν χρυσοῦν, &c. Σταυρὸς ἐγκόλπιος, apud Achmetem Onirocrit. capite 125.

Ejuſmodi verò Encolpia tanto cultu venerabantur, tantíque faciebant, ut in rebus arduis, fidei firmandæ, ac ſecuritatis gratiâ ea tranſmitterent. Continuator Theophanis lib. 1. num. 3. καὶ τὸ χρυσοῦν σταυρίδιον, τὸ παρὰ τοῦ Νικηφόρου φορούμενον αὐτῷ ἀπέστελλε. Et lib. 3. num. 26. τοῦ Βασιλέως ἐγκολπίου meminit. Pachymeres lib. 4. cap. 6. ἀξιῶν στέλλει οἱ τῶν ἐκείνου διαφερόντων τὰ ἱερὰ περιάμματα, ἃ δὴ καὶ Ἐγκόλπια ὁ κοινὸς ὀνομάζει λόγος. lib. 9. cap. 10. Extr. καὶ πίστεις λαβόντες ἅμα καὶ δόντες ἐξ ὅρκων φρικτῶν μεστῶν, καί γε ἀντιδόσεσιν ἱερῶν ἐγκολπίων, &c. Joannes Cantacuzenus lib. 3. Hiſt. cap. 17. συμβάσεις δὲ θέμενοι περὶ γάμου, καὶ κατὰ τὸ Ῥωμαίων ἔθος δι' ἐγκολπίων ἐμπεδώσαντες τὴν πρᾶξιν. Nimirum ſua invicem Encolpia commutabant. Quinetiam ij, quibus ea tranſmittebantur, majoris ſecuritatis gratiâ collis ſuis aptabant, cùm in illius, Principis fortè, à quo evocabantur, conſpectum veniebant. Oratio in Feſtum Reſtitut. Imagin. p. 723. περιεβάλλετο δὲ διὰ τὸν φόβον τοῦ Βασιλέως ὃ εἶχεν ἐγκεκρυμμένον ἐγκόλπιον. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. ὁ δὲ τοῦ Αὐτοκράτορος θεῖος πρὸς μητρὸς ὤν, τοῦ Βασιλέως ἄρας ἐγκόλπιον, εἰς ἐνέχυρον φέρων, δίδωσι τῷ Πατριάρχῃ· ὁ δὲ τοῦτο τοῦ τραχήλου ἀπαιωρήσας, καὶ πρὸς τὸν Βάρδαν ἐναχθεὶς, ἔφη, &c.

Ἐγκόλπιον verò maximè Epiſcoporum erat: obſervat enim Goarus ad Euchologium, pag. 313. Epiſcopo poſt acceptum Pallium, ἐγκόλπιον ei pariter aptari, adjectâ gratulatione vocis ἄξιος. Id prætereà teſtatur Andreas à S. Cruce in Collationibus Concilij Florentini; ubi de habitu Patriarchæ Conſtantinopolit. & Epiſcoporum, ſcribens *Sacrarium quoddam Crucis venerabilis ſignum, certáſque Sanctorum reliquias continens in pectore geſſiſſe*: quod etiam in uſu eſt in Eccleſia præſertim Gallicana, tametſi Italica ejuſmodi crucibus Encolpiis non utatur. Atque illud quidem ἐγκόλπιον in aquam immergere dicitur Epiſcopus, cùm aquam benedicit, in Euchologio, pag. 466. ex Cod. Barberino, ubi Edit. habet. σταυρόν. Quippe ferè ſemper ejuſmodi ἐγκόλπια in formam Crucis compacta erant, ut ſunt hodie, quemadmodum attigimus, in Gallia Epiſcoporum Encolpia. Myſticam porrò Encolpij in Epiſcopis ſignificationem tradit Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap. 8. ubi de Enthroniſmo Epiſcopi: καὶ ἀπὸ τὸ ἐγκόλπιον ὡς ἔνθεον ἀρραβῶνα, ὅτι καὶ τὸ πρόσωπον φέρει τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐν Χριστῷ τοῦ πρώτου Ἀρχιερέως, &c. Et cap. 9. ubi de inauguratione Patriarchæ Conſtantinopolit. καὶ μάνδυον μετὰ ποταμῶν ἀποστέλλει (Imperator) καὶ τὸ τῆς ἐκκλησίας ἐγκόλπιον, ὅπερ ὡς ἀρραβὼν ἐστι, καὶ ὡς ὑπηρέτης καὶ φύλαξ αὐτὸς φυλάσσει. Alia de Encolpiis pridem à nobis obſervata; tum in Notis ad Alexiadem, pag. 248. tum in Gloſſ. med. Lat. in V. *Encolpium*.

ἘΓΚΟΠΕΙΣΑ δίκη, *Lis interrupta*, in Baſilic. Gloſſæ Gr. Lat. ἐγκόπτω, *Incidere, Impedire*.

ἘΓΚΟΡΦΙΟΝ. Vide in Κόρφος.

ἘΓΚΟΥΣΗΤΟΣ, Ἐξυπνατός. Nicetas in Manuële lib. 5. num. 1. de Venetis agens: ἄνδρες θαλάττης τρόφιμοι, κατὰ Φοίνικας ἀγύρται, πανοῦργοι τὸ φρόνημα. Ubi Codex Barbarogr. θαλασσομάχοι, καὶ ὀρθοὶ ὡς φοίνικες, πραγματείας ποιοῦντες, καὶ ἐγκουσῆτοι ὄντες. Rurſum de Anconitanis, lib. 7. num. 1. πλεονεξίας κέρδους ὄντες, καὶ ἀγυρτεύοντες, καὶ πρὸς τὸ λαβεῖν χεῖρα προτείνοντες. Ubi idem Codex mixobarbarus, πλέοντες καὶ πραγματείας ποιοῦντες, καὶ εἰς τὴν χώραν τῆς βασιλείας ἐξυπνατοὶ ὄντες, καὶ ἐκ τούτων κερδαίνοντες. Meurſius *onuſtos* ita dici cenſet: atqui contrarium evincit Nicetas, qui ita appellatos innuit *callidis præditos ingeniis; & ad turpia lucra, ſordidóſve quæſtus proclives.* At unde hujus vocis Etymon, haud proclive eſt divinare. Neſcio an huc referri poſſit Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ τὰ στέρξιν δέσποιναν εἰς πᾶσα μίαν γκουσάτην

ἘΓΚΡΑΤΕΙΑ, *Jejunium*, ſeu *Tempus jejunij*. Libellus Mariani Archimandritæ Monaſterij Dalmati in Synodo Conſtantinopolit. ſub Mena, Act. 1. de Anthymo Epiſcopo: τὴν ἐκκλησίαν καταλιπὼν, καὶ πεπλασμένον βίον ἐγκρατείας ἀναλαβών. Anonymus Combefiſianus in Leone Philoſopho, num. 31. κοιλιακῷ δὲ νοσήματι περιπεπτωκὼς Λέων ὁ Βασιλεὺς, εἰς ἀδυναμίαν ἦλθεν ἐσχάτην, ὥστε μέλλειν διαιτηθῆναι αὐτὸν κατὰ τὸν βασιλικὸν τύπον ἐν τῷ τῆς ἐγκρατείας δημηγορήσαντα, &c. Ita etiam Scylitzes pag. 606. At Leo Grammaticus, ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν νηστειῶν habet.

ἘΓΚΡΑΤΕΙΝ, *Continentiam profiteri; continentiæ ſtudere.* Ita vocem hanc vertunt Iſidorus Mercator & Dionyſius Exiguus in Synodo Gangrenſi Can. 9. εἴτις παρθενεύει, ἢ ἐγκρατεύοιτο, &c. In Cod. Canon. Eccl. Afric. cap. 25. Epiſcopi & qui τὰ ἅγια μυστήρια ψηλαφῶσι, jubentur ἀπὸ γυναικῶν ἐγκρατεύεσθαι, *ab uxoribus continere*, ut eſt in Concil. Carthag. V. cap. 3. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Continentes*; & Suicerum in Ἐγκράτεια.

ΕΓΚΡΑΤΗΤΑΙ, Hæretici, Tatiani ſectarij, ſic dicti, quòd τ̃ γάμον ἀποβάλλονται, τ̃ Σατανᾶ φάσκοντες τοῦτον εἶναι. Ita Auctor de Initiis Hæreſeon, num. 47. De his agunt præterea Clemens Alexandr. lib. 7. Stromat. Euſebius lib. 4. Hiſt. cap. 28. 29. Theodoritus ſerm. 1. Hæret. fabul. ubi de Severo, S. Baſilius Epiſt. 1. ad Amphiloch. VI. Synodus Act. 11. Synodus Nicæna II. Act. 1. pag. 69. Chronicon Alexandrin. an. 22. Severi, Nicetas in Theſauro Orthodoxæ fidei lib. 4. pag. 192. Balſamon ad Baſil. Can. 1. Nicephorus Calliſt. lib. 4. cap. 4. &c.

ΕΓΚΡΕΜΟΣ, Ἔγκρημνος. *Præceps, Rupes, Præcipitium*, Ἀπόκρημνον, Κρημνώδης. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 10.

Τοὺς ἀθλίους, τοὺς ἐγκρεμνούς, καὶ τοὺς θυμοὺς τὰ σώστη.

Ἐγκρεμνίζειν, *Præcipitem agere*, Καλακρημνίζειν.

ΕΓΚΡΥΜΜΑΤΑ, *Inſidiæ*. Lexicon MS. Cyrilli: ἐνέδρα, ἔγκρυμμα, ὑποκάθισμα. Theophanes an. 15. Heraclij: ὁ δὲ Σάρβαρος ποιήσας ἐγκρύμματα, καὶ δείξας ἑαυτὸν ὡς φεύγοντα, &c. Utitur præterea an. 2. Mauricij. Nicetas in Balduino num. 2. περὶ τὰς Θερμοπύλας λόχον ὁ Σγουρὸς Λέων ὑποκαθίσας. Ubi Cod. al. ἔγκρυμμα. Leo in Tactic. cap. 12. §. 34. ἵνα εἰσὶν οἱ μὲν κωλύοντες τὰ ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐγχειρούμενα ἐγκρύμματα. Idem §. 38. εἰς ἐνέδρας, ἤγουν ἐγκρύμματα. Ita cap. 4. §. 27. 46. cap. 7. num. 42. cap. 12. §. 34. 38. 45. 56. & alibi paſſim: & Conſtantinus in Tact. pag. 21. 30. & lib. de Adm. Imp. pag. 74. 203. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Celata*.

ΕΓΚΥΚΛΙΑ, *Literæ Circulares*. Lexicon MS. Adeſpoton: ἐγκύκλιον, ἁπανταχοῦ καθολικόν. Euſebius lib. 6. Hiſt. Eccl. cap. 18. πολλοὺς δὲ καὶ τῶν ἐπιστημόνων ἐσπουδακότων ἐπὶ τὰ ἐγκύκλια γράμματα. Evagrius lib. 2. c. 8. ἐγκυκλίοις δὲ χρῆται γράμμασι Λέων τὴν ἀνὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν πολιτείαν Ἐπισκόπων πυνθανόμενος. cap. 9. σύγκειται δὲ τὰ ἐγκύκλια τούτοις τοῖς ῥήμασιν. Denique c. 10. πρὸς ὃν ἀντιγράφει Τιμόθεος, μεμφόμενος καὶ ἐν Καλχηδόνι σύνοδον, καὶ τὴν Λέοντος ἐπιστολήν· ὧν τὰ ἀντίγραφα σώζεται ἐν τοῖς καλουμένοις Ἐγκυκλίοις. Ad quem locum poſtremum conſulendus Henricus Valeſius. Idem lib. 3. cap. 4. πάνθ' ὁ Βασιλίσκου ἐγκυκλίοις χρήσασθαι συλλαβαῖς πρὸς τὰς ἑκασταχοῦ ἱερέας. Ejuſdem Baſiliſci ἐγκυκλίου meminit præterea Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij, num. 113. præter Scriptores Lat. Martinus Pap. in Epiſt. ad Electum Carthaginenſem: μετὰ τῆς ἐγκυκλίου ἡμῶν ἐπιστολῆς πρὸς ὑμᾶς ἀποσταλείσης, &c.

Ἀντεγκύκλια, *Literæ circulares, quibus prioribus ἐγκυκλίοις contraria mandantur*. Idem Evagrius lib. 3. cap. 7. ἐκεῖνον τ' ἂν ἐξαρνήσασθαι τὰ ἐγκύκλια, καὶ διάταξιν γράψαι τὰ ἐκ συναρπαγῆς γινόμενα τέλεον ἀργεῖν, ἀντεγκύκλιά τι διαπέμπεσθαι συνιστῶντα τὴν ἐν Καλχηδόνι σύνοδον.

ΕΓΚΩΛΟΝ. Heſychius: δαῖμα, σπιθαμήν, καὶ τὸ ἔγκωλον τοῦ σχοινίου.

ΕΓΛΑΜΠΡΙΖΕΙΝ. Vide Λαμπρόν.

ΕΓΛΑΙΣΤΡΑΝ, *Labi*. Nicetas Græcobarb. ἐγλιστρῶντα, ubi Cod. al. διωλισθηκότα præfert. Vide ἐκλιστρᾶν.

ΕΓΛΥΓΟΡΟΣ. Vide Γλήγορος.

ΕΓΝΕΙΑ, Ἔννοια, Ἔννοια, *Cura, Studium*, φροντὶς, μελέτημα, ἐπιμέλεια. Ἔννοια. Δίδω τὴν ἐγνείαν ἐσοῦ, *Committo*, ἐπιτρέπω σοι, ἐνδίδωμι. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

Καὶ μὲ ταυτὴν δένδρα ἔννοιας μετὰ φυλα
Κιαπάνω σάντα κιλαδοῦν μ' ἀγάπη τὰ πουλία.

Lib. 3.

Οὐδὲν ἐμένους ἀπικᾶ χωρὶς μεγάλην ἔγνια
Ἐκ τὸ ναὶ πὼ ἤκουσι, καλὰ κιανήτοι νία.

Infrà:

Κιαφ' ὧν ὀλίγο σάθησαν ἔννοιας ἐκόπον ἐβάσταν.

Idem lib. 9.

Κ' αὐτὴν ἔννοιας τὴν ἐκεῖνα πολλὰ εἰς τὴν καρδίαν.

ΕΓΟΥΣΙΑΣ, *Canis Seguſius*, apud Xenophont. Juniorem, ſeu Arrianum lib. de Venatione, cap. 3. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Canis Seguſius*.

ΕΓΡΗΓΟΡΟΣ. Vide in Γλήγορος.

ΕΓΥΡΩΣ, ὀξύγαρος, in Gloſſis Iatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261.

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ, *Manuale, Orarium, Mappula ori & naſo tergendo, & emungendo*. Vita MS. S. Theodori Pergenſis Epiſcopi Anaſtaſiopoleos: ἐκβαλοῦσα ἐκ τοῦ ἐγχειριδίου αὐτῆς ὡς χολόκοκκα τρία, ἔδωκεν αὐτῷ, & Georgius Alexandrinus in Vita Chryſoſtomi, cap. 41. ἐκρότει αὐτὸν, ὑψοῦντες εἰς τὸν ἀέρα, οἱ μὲν τὰς χλανίδας ἑαυτῶν, οἱ δὲ τὰ πτερύγια τῶν κυκλάδων, ἕτεροι δὲ ἐγχειρίδια, καὶ ἄλλοι τὰ φακιόλια. Vita MS. S. Stephani Junioris: καὶ τὰς πρώην προσκυνηθείσας ἁγίας εἰκόνας, ἐκ τῆς ἁγίας εἰλήφεια, ἐγχειριδίῳ τε ἀλείξασα διὰ τὸν φόβον τῶν ἀθέων εἰκονομάχων, &c.

Ἐγχείριον, eâdem notione, Euchologium pag. 624. ἐπιδίδονται δὲ παρὰ τοῦ Πατριάρχου τοῖς Μητροπολίταις καὶ Ἀρχιεπισκόποις, καὶ Πρεσβυτέροις ἐγχείρια λινᾶ, καὶ μετὰ τούτων τρίβουσι τὴν ἁγίαν τράπεζαν. Zacharias Pap. lib. 2. Dialog. cap. 19. ὑπὸ τῆς αειπαρθένου γυναικῶν ἐγχείρια ἔλαβε. Ubi Gregorius M. *Mappulas* habet. Miracula S. Menæ in Synaxario Colberteo MS. 11. Novembr. δειπνήσθη δὲ αὐτοῖς, μόνου τοῦ ἐγχειρίου αὐτοῦ ἀπολειφθέντος, συμπλυνθέντι καὶ βαλλαντιδίῳ χρυσίων ἐνδον.

Præſertim verò ita appellatur *Mappula Zonæ Sacerdotis appenſa*. S. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagogia: τὸ δὲ ἐγχείριον τὸ ἐπὶ τῆς ζώνης, (Sacerdotis) ἐστὶ τὸ ἀπομάξαν τὰς χεῖρας αὐτοῦ λέντιον, καὶ πέφυκε τὸ ἐγχείριον ἔχειν ἐπὶ τῆς ζώνης, ἀντίτυπον τοῦ ἀπομάξαντος τὰς χεῖρας, καὶ τὸ, Ἀθῷός εἰμι, ἐπιφωνήσαντος. Petrus Antioch. Patr. in Epiſt. ad Michaëlem Cerularium Patr. Conſtantinopolit. χρυσοφοροῦμεν καὶ αὐτοὶ ἐγχείρια, καὶ ἐπιμανίκια καὶ ἐπιτραχήλια περιβεβλημένοι χρυσόπαστα. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Manuariolum*.

ΕΓΧΕΙΡΙΖΕΙΝ κληρονομίαν, *Pro hærede ſe gerere, Agnoſcere hæreditatem*, in Baſilic. & apud Harmenopul.

ΕΓΧΡΟΝΕΙΑ. Vide in Χρόνος.

ΕΓΧΟΡΗΓΟΣ, & Ἐγχώρηγος, ita enim variè editum ac ſcriptum reperitur, tametſi ſæpius cum o. Sed quid hæc vox ſignificet, non omnino planum. Quapropter Scriptorum locos adducam, ut videat Lector an quidpiam certi ex his expiſcari poſſit. Mauricius lib. 10. Stategic. cap. 4. δυνατὸν δὲ ἔστι καὶ σανίδας παρασκευάσαι παχυτέρας, καὶ ἐν κατορύγμασι συμπῆξαι αὐτὰς ὡς ἐπὶ σαρπίν,—καὶ ἐν τάξει ξυλίνης κινστέρνης συμμέτρως κατασκευάσαι, εἴτε μιᾶς, εἴτε πλείνς ἐχούσας κ'. ἐπὶ δέκα πόδας μῆκος, καὶ ὕψος ή. ἢ δέκα, μίξεις ὡς οἱ ἐγχόρηγοι κινστέρναι γίνονται. Eadem habet Leo Imp. in Tactic. cap. 15. §. 77. Cedrenus an. 14. Mauricij: ἔκλεισε δὲ καὶ τὸ τῶν λωβῶν γηροκομεῖον εἰς τὰ Ἥριυ, τὸ λεγόμενον τοῦ Ζωτικοῦ, ἐγχόρηγον. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 73. τοῖχον ἐγχόρηγον ὁ Βασιλεία μου ῳκοδόμησε, τόπον ἀναπαύσεως καὶ παρηγορίας αὐτῆς ἀφορίζουσα διὰ τούτου. Et cap. 74. ἀλλ' οὐ δὴ ἐπὶ τοῦ διαιρέτου ἐγχορήγου τοίχου τῆς ἔξω αὐλῆς, &c. Auctor innominatus apud Suidam, de Semiramide: ἡ αὐτὴ ἐκτίσασα τὸν πόλεμον, καὶ ἐντὸς τῆς κοίτης κλίσασα παλάτια ἐπὶ ὑψωμάτων ἐγχορήγων ἠσφαλισμένων, αὖθις ἀπέλυσεν εἰς τὴν κοίτην. Joannes Phocas in Deſcript. Terræ Sanctæ num. 24. καὶ ὁ ναὸς μέσος αὐτοῦ ἐγχόρηγος, τρουλλωτὸς ἵδρυται ὡς κυλινδρωτοῖς θόλοις ἐπικαθήμενος. Codinus

Codinus in Orig. Conſtantinopolit. num. 12. ἐπόιησε δὲ καὶ γάβους ἐγχορήγους ἐπὶ πᾶσαν τὴν πόλιν βαθεῖς τῷ ὕψει ὄντας τῶν ἐμβόλων. Ubi Cod. Vaticanus habet, καὶ ἐπὶ πάντα ἄλλον τόπον τῆς πόλεως ἔκτισε καμάρας θολωτάς. Ibidem: ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς καὶ τέσσαρας ἐμβόλους ἀπὸ τοῦ Παλατίου μέχρι τῶν χερσαίων τειχῶν ἐγχορήγους θόλους. Ubi idem Codex Vaticanus θολωτὰς etiam hîc præfert. Denique Harmenopulus lib. 4. tit. 8. §. 45. οἱ τοίχους ἐργαζόμενοι, καὶ θόλους ἐγχορήγους, ἢ καμάρας, &c. Quibus in omnibus locis per vocem ἐγχόρηγος, vel ἐγχώριγος, quidpiam capax & amplum plerique Interpretum augurantur. Sed ſi ſingulorum Scriptorum verba ſcrupuloſiùs expendantur, longè aliud ſonat: quidpiam ſcilicet in χορῦ vel Circuli, aut potius Hemicycli, id eſt in fornicis ſpeciem supernè convexum ac orbiculatum: quod ſanè omnino indicant verba Mauricij, μέχρις οὗ οἱ ἐγχόρηγοι κινστέρναι γένωνται, id eſt donec Ciſternæ in fornicem ſupernè coeant. In loco verò Cedreni ἐγχόρηγον, *Cameratum* ædificium ſignificat. In Typico τοῖχος ἐγχόρηγος dicitur τόπος ἀναπαύσεως καὶ παρηγορίας, ita ut fuerit porticus ſpecies deambulationi idonea, ac fortè Clauſtrorum Monachalium porticus. Apud Suidam ὑψώματα ἐγχόρηγα nihil aliud ſunt quàm altiores fornices, quibus inædificata erant palatia. In locis denique allatis ex Phoca, Codino & Harmenopulo, ἐγχόρηγος idem omnino ſonat quod θολωτὸς, proinde ubique ſcribenda hæc vox cum ο. non cum ω. nam longè aliud fuit, niſi ipſe fallar,

Ἐγχώρηγον, quædam ſcilicet materia exſtructionibus & muris ædificandis idonea, ut ex Scriptoribus docemur. Conſtantinus Porphyr. de Adm. Imp. cap. 29. pag. 86. τὸ αὐτὸ κάστρον οὔτε ἀπὸ βησάλου ἐστὶν ἐκτισμένον, οὔτε ἀπὸ ἐγχωρήγου, ἀλλ' ἀπὸ λίθων τετραγώνων, &c. Anna Comnena lib. 3. Alexiad. pag. 72. καὶ γὰρ αἱ χεῖ τῶν τούτου τειχῶν λιμένι διὰ ἐγχωρήγου καὶ μαρμάρων πάλαι τῶν χρόνων ᾠκοδόμητο. Achmes Onirocrit. cap. 142. εἰ δὲ ἴδῃ τις ὅτι ἔκτισεν ἐγχωρήγῳ κτίσιν, καὶ ξύλου, &c. Mox: εἰ δὲ τὸ κτίσμα ἐστὶν ἐκ πλίνθου, &c. Et cap. 145. ubi de Ædificiis: καὶ εἰ μὲν ἐστὶ τὸ κτίσμα ἀπὸ πηλοῦ, πλίνθου, καὶ ξύλου, &c. εἰ δὲ ἀπὸ μαρμάρου, ἢ λίθου, &c. εἰ δὲ τὸ κτίσμα ἀπὸ βησάλου ἐγχωρήγους, εὑρήσει οὗτος χάραν καὶ δόξαν, ἀλλὰ μετὰ κόπου, διὰ τὴν ἐκ τοῦ πυρὸς τῶν ὑλῶν ὄπτησιν. Leo in Tacticis, cap. 15. §. 73. ἀποτειχίζειν χρὴ τὸ προσπεσὸν οἰκοδόμημα, καὶ ἐγχορήγῳ ἰσχυρῷ κτίζειν αὐτὸ, καὶ ὀχυροποιεῖν, &c. Ubi apud Mauricium lib. 10. cap. 4. ἐγχωρήγῳ editum. Neque aliâ notione videtur uſurpaſſe hanc vocem Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 92. χρὴ ποιεῖν εἰς τὰ αὐτὰ ἑαυτοῦ μέρη τοῦ ἐπικοίνου τοίχου πρὸς τοῖς γινομένοις χειστερνίοις τοῖχον ἐγχώρηγον, οὗ τὸ πάχος οὐκ ἔλαττον πήχεως καὶ διμοίρου.

Sanè ex his allatis locis nemo, opinor, inficiabitur quin per vocem ἐγχώρηγον, materia ædificationi apta intelligatur: neque tamen lapis quadratus, aut marmor, aut later, uti vult Salmaſius ad Plinium, pag. 1031. 1032. & 1033. ubi multa de hocce vocabulo commentatur; ſed aliud ab hiſce quidpiam diverſum, ac fortaſſe in ipſo χώρῳ, ſeu loco erutum, cujuſmodi ſunt lapides quos *nativos, naturales, ex ipſo ſolo erutos*, denique *Incores*, quaſi ἐγχώρους, vocant Agrimenſores, ut à nobis obſervatum ad Alexiadem Annæam, pag. 266. Unde iſti ἔγχωροι lapides, videntur eſſe rudes ij ac diverſæ magnitudinis, quos unà cum cemento miſtim compingunt Structores. Nos *Moilon* vulgò appellamus, voce ex *Medulla*, ſeu ex Gallica *Moëlle*, ortâ, quòd ejuſmodi materiæ lapideæ informes, in mediam murorum vel ſtructionum partem injectæ, medullæ, quæ in homine & animantibus oſſibus tegitur, iis vicem præſtent. Suidas: ξηρὸς λίθος, ἄνευ πηλοῦ κτισμένος· ἦν γὰρ λίθῳ ξηρῷ διεσκευασμένον τὸ φρούριον, ἐκ μεγάλων λίθων συνηρμοσμένων.

ἘΓΧΥΛΙΑΖΕΙΝ, *Infundere*. Conſtantinus de Adm. Imp. πάντες δὲ οἱ μοχλοὶ ἀπὸ σιδηρῶν κατέχονται ἐγχυλιασμένων μολύβδῳ.

ἘΓΧΩΡΙΟΙ, *Milites indigenæ*, ex locis ipſis, ſeu regionibus, ubi eorum operâ opus eſt delecti; nos *Milices* vulgò appellamus. Gloſſæ vett. ἐγχώριος, *Gentilis*. Syneſius Epiſt. ad Anyſium 78. οὐδὲν ἂν γένοιτο Πενταπόλει λυσιτελέστερον τούτους ἀγαθοὺς ἄνδρας καὶ στρατιώτας Οὐννιγάρδους προτετιμῆσθαι πάντων στρατιωτῶν, οὐ τῶν ἐγχωρίων λεγομένων μόνων, ἀλλὰ καὶ ὅσοι πώποτε κατὰ συμμαχίαν εἰς τοὺς δὲ τούτους ἀφίκοντο. Infrà, ut ἀρχαίοις ἐκείνοις καὶ ἄλλοις, hos deſcribit, quibúſque ideo ab Imperatore exiguum præberi ſolebat ſtipendium.

ἘΔΑΝΑ', *Modò, Impræſentiarum*, νῦν, ἐν τῷ παρόντι, &c.

ἘΔΕΚΕΙ̃, Ἐδικεῖ, *Ibi, Illò; Inibi*, αὐτόθι ἐνταυθοῖ. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

Κόσκηρος ἦτον ἐδεκεῖ τοῦ Κύρου ἀνέψιος.

ἘΔΕΠΑ', *Hîc, Hâc, Eodem loci, Horſum*; ἐνταῦθα, εἰς ταῦτο, ἐνθάδε, ἐνθαδὶ, δεῦρο.

ἘΔΕΠΟΊΟΣ, *Talis*, τοιοῦτος, τοῖος.

Ἔ́ΔΕΣΜΑ, *Pulmentum*, quomodo hæc vox uſurpatur in Regulis Monaſticis. Typicum Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 46. ἡ δὲ τροφὴ ὑμῶν ἔσται ἐν ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις κατὰ τὸ ἄριστον, τρίτῃ μὲν, καὶ πέμπτῃ, καὶ σαββάτῳ καὶ Κυριακῇ ἐδέσματα δύο ἢ τρία, &c. cap. 47. ἐδέσματα μαγειρευτὰ μετέχοντα ἐλαίου.

ἘΔΙΚΟ΄Σ, *Proprius, Specialis*; ἰδικὸς, ἰδιακός: Corona pretioſa: ἐδικός μας, *Noſter*, Ἡμέτερος. Ita ἐδικός σας, *Veſter*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Κ' ἤθελε νὰ παρεύηται μὲ νόμον ἐδικόν του.

Rurſum:

Ἐδέτης ξάφνου νὰ στέκω στὴν ἐδική μου χώρα.

Alibi:

Πολλὴν λογάριν τ' ἄφηκεν γιατρείαν ἐδική σου

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ εἶπε τοὺς εἰς πληροφορίαν ἐκ μέρος ἐδικό μου

Ἐδικόνειν, *Rem ſibi aſſerere*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Ἐκεῖνος ἐδικόνησεν εἰς τὴν μονὴν πολλάκις

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Proprietarius*.

Δικὸς, idem quod Ἐδικός. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Λέγει του εἰς τὸ θέλημα ἀφέντη τὸ δικόν σου.

Alibi:

Ἀφέντησα μεγάλη γραφὴ ἀφέντης ὁ δικός μου.

Rurſum:

Νάρθουν νὰ τὸ ἰδοῦν ψυχῆ ὅλοι δικοὶ καὶ φίλοι.

Ibidem:

Ἤξευρε τὸ λοιπὸν ὅτι καὶ ὁ κύρις ὁ δικός σου.

ἘΔΙΚΤΟΝ, *Edictum*. Gloſſ. MSS. ἔδικτα, διατάγματα. Gloſſæ Baſilic. ἔδικτον, δικαιοδότημα, διάταξις, τὸ παράγγελμα, νόμος λεγόμενος ἀπὸ προστάξεως. Vide Ἴδικτον.

Ἔ́ΔΝΑ, *Donatio propter nuptias*, ἐπιγαμβρία, in Gloſſis Baſilic. *Sponſalia*, in Gloſſis Gr. Lat. Vide Cujac. lib. 6. obſerv. cap. 6.

ἘΔΧΊΡ, ἐκεῖ ἄνω, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. alibi: ἔδχηρ, ἐκεῖ ἀνόπιν.

ἘΔΩ, *Hîc*, ἐνθάδε, in Corona pretioſa: ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, *Ultro citróque, Hinc, Inde, Huc*, &c. pro ὧδε. Paulus Epiſt. ad Coloſſ. πάντα ὑμῖν γνωρίσουσι τὰ ὧδε, *quæ hîc aguntur*. Demetrius Raules Cabaces in Epiſt. ad Manuëlem filium: ἄρχοντες, φαίνεται σας καλοὶ, νὰ στέλνωμεν πρὸς τὸν μέγαν Λογοθέτην εἰς τὸ νὰ τὸν φέρουν ἐδῶ, &c. Græculus apud Allat. de Opinationibus Græcor. pag. 126. ἴδες ἐδῶ τὴν μιαρὰν Γυλοῦν. Vide Fabul. Æſopi Græcobarb.

Græcobarb. pag. 29. Georgium Contarem in Hiſt. Athenar. pag. 114. &c.

Δώ, truncatè, pro ἰδώ. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Καὶ δὼ καὶ κεῖ γυρίζοντας ἀπάνω κάτω βλέπει.

ΕἘΣ, *Heus*. Acclamationes in Concilio Conſtantinopolitano ſub Mena Act. 5. ἐὲς ἄνελθε εἰς τὸ ἄμβωνα, ἐὲς πεῖσον τὸν λαόν σου, &c. Occurrit ibi pluries.

ΕΖΕΛΕΜ, τὰ κουκουνάρια, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Nux pinea*.

ΕΖΟΥΛΑ, *Eſula*, quæ duplex eſt, alia enim *Pityuſa*, Ruellio lib. 3. cap. 132. 146. alia *Eſula rotunda* appellatur, eidem Ruellio, c. 147. De hac poſteriori copioſè agit Interpres Matthæi Silvatici cap. 371. Occurrit apud Myrepſum ſect. de Antidot. cap. 25. ubi Gloſſæ τὴν Χαμαίπιτυν Interpretantur. Aliæ MSS. ex Cod. Reg. 190. ἐζοῦλα, τὸ ὀξύπτερον.

ΕΗΚΟΣ, ἡ πεικουτίδα, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΕΗΟΥ φαρικοῦ, λέγεται τὸ κεδρέλαιον. Ita Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. *Cedrelaum*, de quo Ruellius lib. 1. cap. 52.

ΕΘΕΝΧΙΣ, Ægyptiis, *Fontalis*, ποταμογείτων, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 683.

ΕΘΙΜΟΝ, *Mos*, *Conſuetudo*. Gloſſæ Gr. Lat. ἔθιμον, *Conſuetum*, *Solemne*, ἔθιμα Ἰουδαϊκὰ, apud Clementem lib. 6. Conſtit. Apoſt. cap. 28. Nicetas de Conſtantinopolit. ſtatu num. 5. καὶ τὰ μὲν πρῶτα καλά τι πάτριον ἔθιμον, &c. Utitur Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopolit. cap. 6. num. 46. 49. cap. 14. num. 12. cap. 16. num. 4. &c.

Ἔθιμα, *Menſtrua*. Nicephorus Patr. Conſtantinopol. in Jure Græco-Rom. pag 70. ἐὰν τελεία γυνὴ γενομένη Χριστιανὴ, μετὰ μίαν, ἢ δύο, ἢ ὅσας δήποτε ἡμέρας μέχρι τῶν ἑπτὰ, ἴδῃ τὰ ἔθιμα αὐτῆς, &c.

ΕΘΜΕΤ, ὁ κόχλος, in Gloſſis MSS. Jatricis ex Cod. Gr. 190. In aliis Græcobarb. MSS. χόκλον λεγόμενον.

ΕΘΝΑΡΧΗΣ, *Ethnarcha*, Dignitas, qua donatus Nicephorus Bryennius à Conſtantino Monomacho, *Præfectus militaribus Copiis* ἐξ ἐθνῶν, *in Romanorum auxilium contractis*. Scylitzes, pag. 787. καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἡγεμόνα καταστήσας τὸν Πατρίκιον Νικηφόρον τὸν Βρυέννιον, καὶ Ἐθνάρχην τοῦτον κατονομάσας, τὰς ἐκδρομὰς ἐκπέμπει κωλύειν καὶ ἐπέχειν τῶν Πατζινάκων. Eâdem dignitate donatus etiam à Botaniata quidam Borilas Scytha, ſive Myſus, apud Bryennium lib. 4. cap. 16. ὁ δὲ ἀχθεὶς τῷ ἀκούσματι, ὃν εἶχε πιστότατον καὶ οἰκειότατον ἄνδρα, εἴτε Σκύθην, εἴτε Μυσὸν, Βορίλας ἦν τούτῳ τ᾽ ὄνομα, ὃν Πρωτοπρόεδρον τιμήσας Ἐθνάρχην, ἐκπέμπει παραληψόμενον τὸν Βρυέννιον, &c.

De Ethnarchis Judæorum, &c. copioſè alij, & in iis Valeſius ad Euſebij Hiſt. Eccl. lib. 2. cap. 5. Apud Theodorit. ſerm. 10. ad Græcos, ἐθναρχίαι καὶ μικραὶ βασιλεῖαι.

ΕΘΝΗ, *Gentes*, *Gentiles*. Concil. Laodic. c. 39. οὐ δεῖ τοῖς ἔθνεσι συνεορτάζειν, καὶ κοινωνεῖν τῇ ἀθεότητι αὐτῶν. Ἐθνικὸς βίος, in Concilio Nicæno I. c. 2. Lactantius de Mortib. Perſecutor. num. 11. *Et illa cum gentibus epulante, jejuniis hi & orationibus inſiſtebant*. Paſſim. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Gentes*.

Ἔθνη, *Provinciæ populi Romani*, apud Euſeb. lib. 1. de Vita Conſtant. cap. 25. Zonaras in Antonino Philoſopho, ex Dione: ἐνομοθέτει τότε μηδένα τοῦ ἔθνους ἄρχειν ὅθεν ἐγεγόνει. Et in Severo: ἄπληστος δὲ ὢν, πάντα ὑπὲρ ἦτει, καὶ οὔτε ἔθνος οὔτε πόλιν ἀφῆκεν ἀσύλητον. Ita alibi non ſemel.

ΕΘΝΟΦΡΟΝΕΣ, Hæretici, ſic appellati, quòd licet Chriſtiani, Gentilium ritus & ſuperſtitiones ſectarentur. De iis agunt Nicetas in Theſauro Orthodoxæ fidei lib. 4. pag. 252. 253. Auctor de Initiis Hæreſeon, num. 94. &c.

ΕΘΡΕΚΙΚΗ, Ægyptiis, *Eruca*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 358.

ΕΙΔΗ, *Res quævis aromatica*; *Species*, recentioribus Latinis, de qua voce nos in Gloſſ. med. Lat. Theophanes an. 17. Heraclij: εὗρον δὲ καὶ εἴδη ἀπομείναντα ἀλόην πολλὴν, καὶ ξύλα μεγάλης ἀλόης ἀπὸ δέκα καὶ ὀκτὼ λιτρῶν, καὶ μέταξαν πολλὴν, πίπερ, καὶ καρβάσια καμίσια πολλὰ ὑπὲρ τὸ μέτρον, ζάχαρ τι καὶ γιγγίβερ, καὶ ἄλλα εἴδη πολλά.

ΕΙΔΙΚΟΝ. Vide in ἰδικόν.

ΕΙΔΟΙ, *Idus*. Moſchopulus: εἰδοὶ, παρὰ Ῥωμαίοις, αἱ κατὰ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς ἡμέραι. Balſamon ad Can. 62. Concil. VI. Καλάνδαι λέγονται αἱ πρῶται δέκα ἡμέραι τοῦ μηνὸς, Νόνναι αἱ δεύτεραι, καὶ Εἰδοὶ αἱ τρίται. ἐκλήθησαν δὲ οὕτως ἀπὸ τριῶν Ῥωμαίων μεγιστάνων ἀνδρῶν ἐν καιρῷ λιμοῦ τὸ περὶ τὴν Ῥώμην ἀποθρεψάντων. Similes ineptias ineptit Joannes Tzetzes Chil. 3. verſ. 869. lib. 7. Baſilic. tit. 2. cap. 19. ὀφείλει δὲ ἐκκλάλησε Καλάνδας παραφυλάξαι, καὶ ὕστερον διελάλησε τὰς εἰδοῦς.

ΕΙΔΩΛΕΙΟΝ, in Gloſſis MSS. ὁ ναὸς τῶν εἰδώλων· Εἰδώλιον δὲ, τὸ ὁμοίωμα. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Idolium*.

ΕΙΚΕΟΝΑ, τὰ ἐπὶ τῶν κηρύκων, καὶ πορφύρων, καὶ πιννῶν μέσα, εἰς ἃ ἡ ἕλιξις ἐστὶ τοῦ ὀστράκου. εἰσὶ δὲ αἱ κροκύδες αὐτῶν. Ita Neophytus in Gloſſ. Jatric. MSS. *Flocci Purpuræ*, ſeu *Conchylij*.

ΕΙΚΟΝΑ, pro εἰκών. Gloſſæ Græcobarbaræ: ἀβιλύκη, εἰκόνα. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Icona*.

ΕΙΚΟΝΙΚΩΣ, *In imagine*. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap. 4. num. 2. τὸ σκαράνικον αὐτοῦ Χρυσοκόκκινον, συρμαλωτὸν, ἔχον ἔμπροσθεν εἰκονικῶς τὸν Βασιλέα ἱστάμενον, ἱστάμενον, ἱστάμενον. Ita n. 7.

ΕΙΚΟΝΙΟΝ, ita diem quendam appellabant Alexandrini ob Victoriam Theodoſij contra Barbaros, cum quibus Epomide S. Senuphij Eremitæ & Baculo armatus conflixit. Vita MS. SS. Abba, Cyri & Joannis: τὴν δὲ τὴν ἡμέραν καὶ νῦν πάνδημος Ἀλεξανδρέων αὐτὴ καὶ πολυτελὴς διάγουσα χορεία, Εἰκόνιον οὕτω παρ᾽ αὐτῶν ὀνομαζομένην πεποίηται γὰρ δή τις τοῦ Βασιλέως αὐτοῖς καὶ εἰκὼν ὁπλισμένη τὸν τότε τρόπον· καὶ τῇ μὲν κεφαλῇ τὴν ἐπωμίδα περικειμένη, τῇ δεξιᾷ δὲ τὴν βακτηρίαν προΐσχουσα.

ΕΙΚΟΝΙΣΜΑΤΑΚΙΑ, *Chamætera*, Χαμαιτηρίδες.

ΕΙΚΟΝΟΣΤΑΣΙΟΝ. Portius: εἰκόνα, Εἰκονοστάσι, *Figura*, *Imago*, εἰκὼν, εἶδος, σχῆμα, &c. Sed aliud quidpiam ſonat apud Codinum de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap. 6. num. 2. φέρουσι μετὰ τὴν ἀπόλυσιν οἱ Κανονάρχαι, καὶ ἱστῶσιν εἰκονοστάσιον, εἰς ὃ κρέμανται ἅγιαι εἰκόνες, ἥ τε Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἕτεραι τρεῖς ἢ τέσσαρες· ἔμπροσθεν δὲ τούτου, ἀναλόγιον, ἐφ᾽ οὗ ἐπίκειται ἅγιον εὐαγγέλιον· καὶ οἱ μὲν ἱερεῖς ἵστανται πλησίον τῶν ἁγίων εἰκόνων μετὰ τῶν ἱερατικῶν στολῶν. Ubi Meurſius: *Videre facile eſt*, inquit, *quid fuerit*. Gretzerus verò Iconoſtaſion dici ait, *omne illud in quo vel ſtant, vel ex quo pendent ſacræ Imagines, ut ex iſto pendebant Imagines Nativitatis Chriſti, aliaque tres aut quatuor*, *Germanis vocari* Ein gilder Itelle. Denique Goarus *Sacris Imaginibus circumpoſita ornamenta, quibus illæ ſunt affixa*, εἰκονοστάσιον eſſe ſcribit: & *Toreumatici operis quadratum tabellæ marginem aliis vocari*.

Quidquid dicant ij, hæc mihi non plana ſunt; nec rem omnino expediunt. εἰκονοστάσιον igitur ut ſententiam meam proferam, *Capella* fuit, ſeu ubi Sacræ Imagines reponebantur, & quod unuſquiſque domi habebat; in quo privatim orare & Deo preces fundere

Digitized by Google

ſundere liceret : Id, ni fallor indicat Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 18. cap. 18. ubi narrat colloquium Imperatoris cum Heracleenſi Metropolitano, qui unioni Eccleſiarum adverſabatur, & querebatur quòd factum ab Imperatore de tuenda acriùs de Spiritus Sancti Proceſſione adverſus Latinos Græcorum ſententiâ decretum ab eo ipſomet Auguſto dimitteretur. Tum enim, liberum illi eſſe illud ſervare ironicè reſpondit Imperator, ac, ſi luberet, in ſuum Iconoſtaſium reponere : ἔφη δὲ ὁ Βασιλεὺς, Καὶ ἔχε αὐτὸ εἰς τὸ εἰκονοστάσιόν σου. Proinde apud Codinum εἰκονοστάσιον, videtur fuiſſe quidpiam capellæ ſeu oratorio ſimile, in quo ſacræ quædam Hiſtoriæ opere ſculptorio repræſentabantur, baculo aut haſtæ impoſitum, & quod ante analogium, ubi ſacrum Evangelium impoſitum erat, ſiſteretur: cujuſmodi ſunt ſculptæ Sanctorum Imagines in ædiculis quodammodo incluſæ, quæ in publicis Proceſſibus ac Litaniis interdum, & in quibuſdam Eccleſiis deferri ſolent. Sed & hanc vocem pro Capella, uti appellamus, Eccleſiæ videtur uſurpare Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo : οἱ δὲ τρίγαμοι ἵνα εὐλογῶνται ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ἐν εἰκονοστασίῳ αὐτῶν στεφάνων, ut & Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 80. ſub fin. πάλιν κάμπτει πρὸς ἄρκτον, διαβὰν ἀριστερὰ τὸ εἰκονοστάσιον τῆς Βασιλείας μου.

ΕἸΚΟΣΤΗ, *Viceſima*. Εἰκοστώνης, ὁ τὰς εἰκοστὰς ἀπαιτῶν, *Viceſimarius*, in Gloſſis Gr. Lat.

ΕἸΛΗΜΑΤΙΚΌΣ, *Volubilis*, *Cameratus*, *Rotundus*. Vita Conſtantini M. & Helenæ matris : καὶ καταλαβοῦσα ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ τελευτᾷ, καὶ κατάκειται ἔξω τῆς πόλεως ἐν στρογγυλοειδεῖ εἰλημματικῷ ναῷ, ἐν λάρνακι πορφυρῷ. Ubi perperam Edit. κλιμακωτῷ. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 29. pag. 87. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος ναὸς πλησίον αὐτοῦ εἰλημματικός, ἡ ἁγία Τεκλα· καὶ ἐπάνω τοῦ ναοῦ αὐτοῦ πάλιν ἕτερος ναὸς ὅμοιος κατηχούμενον, καὶ αὐτὸς εἰλημματικός, εἰς ὃν καὶ ἀνέρχονται διὰ κοχλίας. Ibidem : ἐν οἷς (κλοιοῖς) ἔμελλεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Διοκλητιανὸς εἰλημματικὰς ἐγεῖραι καμάρας, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Monubilis*, & in *Volutio*.

ΕἸΛΗΤΑΡΙΟΝ, *Volumen*, *Codex*. Gloſſæ Baſilic. Σεκώνδυμ Κυάρλας, ἢ ἐκ χαρτῶν, ἤγουν τῆς ἐν εἰλεταρίῳ διαθήκης διατάξεως. Heſychius : Φαιρόλης, εἰλητάριον μεμβράϊνον, ἢ γλωσσόκομον. Sexta Synod. Conſtantinopol. Act. 14. προσεπεχθῆναι καὶ τὸ χαρτῷον αὐθεντικὸν εἰλητάριον τῆς ἑβδόμης πράξεως τῆς ἁγίας πέμπτης συνόδου. Infrà : τὸ μετὰ χαρτῷον φαλσευθὲν εἰλητάριον ὁρίζομεν χειρωθῆναι κατὰ τοὺς τόπους, ἐν οἷς αἱ προσθῆκαι γεγόνασι. Andreas Cæſarienſis ad Apocalypſ. cap. 18. ἠνίγματα δὲ καὶ τῇ ἀρχαίᾳ συνηθείᾳ χρήσασθαι τὸν Ἀπόστολον, εἰλητάριον γὰρ οἱ Ἑβραῖοι ἀντὶ τῆς παρ' ἡμῖν βιβλίων ἐκέχρηντο.

ΕἸΛΗΤΌΝ, εἰλητὸν, *Corporale*, linteum cui nullo interjecto diſcus & calix ſuperponuntur, ſic dictum ἀπὸ τοῦ ἐνειλιχθῆναι, à Chriſti corpore involvendo. Germanus Patr. Conſtantinopol. τὸ εἰλητὸν σημαίνει τὴν σινδόνα ἐν ᾗ ἐνειλίχθη τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἐκ τοῦ σταυροῦ καταβὰν, καὶ ἐν τῷ μνημείῳ τεθέν. Symeon Theſſalonic. de Sacramentis deſcribens ſacri Altaris ἐνδυτὰς, quarum prima eſt κατάσαρκα, altera τραπεζόφορον, dicta, quibus enarratis, ſubdit : εἶτα τίθεται τὸ εἰλητὸν, καὶ αὐτὸ εἰς δήλωσιν τῆς νεκρώσεως ἅμα Χριστοῦ, καὶ τῆς ἀναστάσεως, ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἔγερσιν οἱ Ἀπόστολοι τοῦτον μετὰ τῶν ἐνταφίων εἶδον ἐνειλιγμένον εἰς ἕνα τόπον μετὰ τὸ ἐντάφιον διὰ καὶ τοῦτο εἰλιγμένον ἐστι, καὶ Εἰλητὸν λέγεται, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸ ἱερὸν ἐπ' αὐτῷ εὐαγγέλιον ἀντὶ τοῦ Σωτῆρος τίθεται. Euchologium, pag. 838. τίθησι δὲ τὸ εἰλητὸν, καὶ μετὰ ταῦτα τὸ εὐαγγέλιον, &c. pag. 131. εὐχὴ τῶν πιστῶν πρώτη μετὰ τὸ ἀπλωθῆναι τὸ εἰλητόν. Demetrius Gemiſtus de Ordinationibus, MS. ταῦτα δὲ λέγοντος τοῦ Διακόνου, οἱ ἐν τῷ Βήματι Διάκονοι ὑφαπλοῦσι τὸ εἰλητόν. Infrà : αἴρει ὁ δ' Αντιφώνων τοῦ Διακόνου, τὸν ἀστερίσκον ἀπὸ τοῦ ἁγίου δίσκου, καὶ σπογγίσας αὐτὸν ἐπὶ τοῦ εἰλητοῦ εἰς μέρος τι. Liturgiâ Chryſoſtomi, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ εἰλητὸν, καὶ κατὰ τὸ σύνηθες ἐξαπλοῖ. Rurſum, ὁ Διάκονος δὲ λαμβάνει τὸν ἀστερίσκον, καὶ ποιεῖ σταυροειδῶς ἐπὶ τοῦ ἁγίου δίσκου, καὶ σπογγίσας αὐτὸν ἐπὶ εἰλητοῦ, καὶ ἀσπασάμενος, τίθησιν αὐτὸν μετὰ τοῦ ἀέρος. Alia ejuſdem Chryſoſtomi Liturgia apud Goarum p. 101. εἶτα θυμιῶν τὸ μέγα εἰλημμένον, καὶ τιθέμενος ἐπίμονος, λέγει, &c. Adde Liturgiam Baſilij ibid. pag. 162.

ΕἸΝΑΙ, pro ἐστὶ, *Eſt*, occurrit paſſim apud Anonymum de locis SS. p. 81. 82. & ſeqq.

ΕἸΠΑ. Vide in Εἶπα.

ΕἸΡΗΝΆΡΧΗΣ, *Pacator*, *Irenarcha*, in Gloſſis Gr. Lat. Dignitas, cujus munus erat ſeditioſos homines & pacis publicæ turbatores comprehendere, & præmiſsâ notoriâ ad tribunalia Judicum perducere, ut docet Auguſtinus Epiſt. 140. 159. *Præpoſiti pacis* dicuntur in l. 49. Cod. Th. de Decurion. ἄρχοντες τῆς εἰρήνης, Libanio. Aboliti porrò Irenarchæ à Theodoſio Juniore in Oriente. Interpretes Græci, apud Cujacium ad leg 9. Cod. de Jure Fiſci lib. 10. εἰρηνάρχαι, οἱ τῆς τοῦ δήμου εὐταξίας ἐπιστάται. Habetur Nili Epiſtola inſcripta Geraſimo Εἰρηνάρχῳ, 276. lib. 2. Vide Euſeb. lib 4. Hiſt. Eccl. cap. 15. Palladium in Hiſt. Lauſiaca cap. 116. Acta S. Polycarpi, &c. præterea Cujacium lib. 1. Obſervat. cap. 33. & Gloſſ. med. Lat. in *Irenarcha*.

ΕἸΡΉΝΗ, Εἰρήνην διδόναι, *Pax*, *Pacem dare*, *Oſculum*, *Oſculum dare*. Vetus Pœnitential. Græcor. εἴ τις συντυχὼν ὁμιλήσῃ τῷ ἀποστραφέντι ξένον, πλὴν τοῦ δοῦναι τὴν εἰρήνην, ἐκ τῆς ἐντεύξεως μένων, φυλάσσω ἀπ' εὐλογίας.

Εἰρήνη, Εἰρήνην διδόναι, *Pax*, *Pacem dare*, voces Liturgicæ, ſeu Eccleſiaſticæ. Variè autem *Pax dari* dicitur : nam εἰρήνην δοῦναι ſibi invicem dicebantur Fideles cùm inter Miſſæ ſolemnia ſeſe oſculabantur, dum Sacerdos poſt hoſtiæ confractionem hæc verba profert, *Pax Domini ſit ſemper vobiſcum*, de quo ritu egimus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Oſculum Pacis* : Concilium Laodicenum Can. 19. οὕτως τὰς τῶν πιστῶν τὰς εὐχὰς γίνεσθαι τρεῖς, μίαν μὲν τὴν πρώτην, διὰ σιωπῆς, τὴν δὲ δευτέραν καὶ τρίτην διὰ προσφωνήσεως πληροῦσθαι εἶθ' οὕτως τὴν εἰρήνην δίδοσθαι, καὶ μετὰ τὸ, πρεσβυτέρους δοῦναι τῷ ἐπισκόπῳ τὴν εἰρήνην, τότε τοὺς λαϊκοὺς τὴν εἰρήνην δοῦναι, καὶ οὕτω τὴν ἁγίαν προσφορὰν ἐπιτελεῖσθαι. Vita MS. S. Matronæ : πρὸς ἣν αὖθις ὁ Βασιανὸς ἀποκρίνατο, Πῶς δὲ καὶ γυνὴ τυγχάνουσα τοῖς θείοις μυστηρίοις γυμνῇ προσέρχῃ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἐν τῷ πρὸς εἰρήνην ἀσπασμῷ, τὸ στόμα τοῖς ἀδελφοῖς ὑπέχεις. Ab iis tamen oſculis abſtinebant fideles in die Cœnæ Chriſti, tertio ante celebritatem, ob mœſtitiam Chriſti Paſſionis : Procopius in Hiſt. Arcana : παρέλαβον τοίνυν τὴν βασιλείαν Ἰουστινιανός τε καὶ Θεοδώρα πρότερον τῆς ἑορτῆς ἡμέραις τρισὶν, ὅτε οὔτε ἀσπάσασθαί τινα, οὔτε εἰρηναῖα προσειπεῖν ἔξεστιν.

Εἰρήνην διδόναι, in ordinationibus variè etiam accipitur. Nam in Lectore, ſumitur tantùm pro χειροθεσίᾳ, ſeu nudâ manus impoſitione. Euchologium, p. 233. ubi de Ordinatione Lectoris : καὶ ὁ ἐλλογεῖ ἀναγινώσκειν, λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως εἰρήνην. Et pag. 234. καὶ ἀναγινώσκει ὀλίγον, καὶ δίδωσιν αὐτῷ εἰρήνην. Hâc ſcilicet formulâ hócque ritu, qui habetur pag. 235. καὶ ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα, καὶ εὔχεται οὕτως, Εἰρήνη πᾶσι, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. In ordinatione Subdiaconi non εἰρήνη, ſed Εὐλογία confertur : Diaconus verò εἰρήνην & ἀσπασμὸν ab ordinatore accipit. Geſta Sanct. Epiphanij : χειροτονεῖ οὖν αὐτὸν Διάκονον, καὶ πάλιν δίδωσιν εἰρήνην. Vide Goarum ad Euchologium pag. 161.

Εἰρήνην διδόναι, & Εἰρηνεύειν denique dicitur Pontifex, cùm pacem plebi ἐκκλησιαζούσῃ adprecatur, inter Sacræ Liturgiæ Officia. Palladius in Vita Chryſoſtomi pag. 128. δοὺς δὲ τῷ λαῷ τὴν συνήθη τῆς εἰρήνης προσηγορίαν, ἐκάθισεν σὺν τοῖς λοιποῖς ἐπισκόποις. Socrates lib.6. cap.16. de eodem Chryſoſtomo: καὶ καθίσας ὁ Ἰωάννης εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον, συνήθως μὲν τὴν εἰρήνην λαῷ ἐπηύξατο. Theodorus Paphenſis Epiſc. in Vita MS. S. Spiridonis: καὶ στὰς κατὰ τὸ πρόσωπον τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, δέδωκεν εἰρήνην· καὶ μὴ ὄντος λαοῦ ὀφείλοντος ἀποκριθῆναι ὑπακοῦσαι τῷ δικαίῳ, Καὶ τῷ πνεύματί σου, &c. De hoc ritu præclarè Iſidorus Peluſiota lib. 1. Epiſt. 122. εἰρήνην ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καθέδρας ἐπιφθέγγεται, τὸν κύριον τῆς καθέδρας μιμούμενος ἀναλαμβανόμενον, εἰρήνην τὴν οἰκείαν ἀφέντα καὶ διδόντα. τὸ δὲ καὶ τῷ πνεύματί σου, παρὰ τοῦ λαοῦ ἀποκρινόμενον, τοῦτο δηλοῖ, Εἰρήνην μὲν ἡμῖν παρέσχες, Κύριε, τὴν ἐν ἀλλήλοις ὁμόνοιαν. εἰρήνην δὲ δὸς ἡμῖν τὴν πρὸς σὲ ἀδιαίρετον ἕνωσιν, ἵνα τῷ πνεύματί σου εἰρηνεύοντες ὃ ἡμῖν ἐν ἀρχῇ τῆς δημιουργίας ἐνέθηκας, ἀχώριστοι τῆς σῆς ἀγάπης τυγχάνωμεν. Queritur porrò Symeon Theſſalonicenſis quòd ſuâ ætate plebs reſpondere deſierit, καὶ τῷ πνεύματί σου.

Sed præſertim pax datur, cùm Antiſtitis juſſu ſingulæ Lectiones fiunt: tum enim qui lecturus eſt εἰρήνην populo adprecatur. S.Maximus in Myſtagogia, cap.12. διὰ δὲ τῶν γινομένων ἔνδοθεν ἐκ τοῦ ἱερατείου κελεύσει τοῦ Ἀρχιερέως, ἐφ᾽ ἑκάστῳ ἀναγνώσματι τῆς εἰρήνης ἐπιφωνήσεων, τὰς διὰ τῶν ἁγίων ἀγγέλων διακομιζομένας θείας ἀποδοχὰς δηλοῦσθαι ὁ σοφὸς διωρίζετο, &c. Et Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap. 7. pag.166. πάντων δὲ ἀρχιερέων καὶ ἱερέων καθεζομένων ἐν τῷ μέλλειν ἀναγινώσκεσθαι τὰ ἀποστολικὰ ῥήματα, ἀπελθὼν, λαμβάνει εὐλογίαν ἀπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὡς ἂν Εἰρήνην δῷ τῷ ἀναγινώσκοντι. τοῦτο δὲ τελετή ἐστι τὸ Εἰρηνεῦσαι, καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ διδόμενον. καὶ οὐκ ἔξεστιν αὐτὸ πράττειν ἄνευ γνώμης τοῦ γνησίου ἀρχιερέως, καὶ ἐν τῇ αὐτοῦ ἐκκλησίᾳ, καὶ ταῦτα αὐτοῦ παρόντος, καὶ πρώτου ὄντος καὶ ἀρχιποιμένος· λαμβάνει τοίνυν διὰ εὐλογίας τὴν ἔνδοσιν. De præſtantia verò ejuſce Benedictionis multa & præclara habet cap.9. pag. 176. 177. Euchologium. pag.304. Ubi de Ordinatione Epiſcopi: καὶ καθεζόμενος πρῶτος ὁ χειροτονηθεὶς, εἰρηνεύει τὸν ἀπόστολον, &c. Lectâ ſcilicet Epiſtolâ, dicit εἰρήνη σοι. Adde Morinum de Sacris Ordinat. pag. 96. Eo ſenſu intelligendus Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 5. cap. 1. extr. οὐ γινομένης, καὶ δεξαμένου αὐτοῦ τὸ γράμμα, εἰρήνευσε καὶ ὁ Κυζίκου. Ubi cæcutiit Interpres.

ΕἸΡΗΝΙΚᾺ, dicuntur *Collectæ*, ſeu συναπταί, quia primò pacem poſtulant, inquit Goarus ad Euchólog. pag.30. 46. 66. 123. 130. quippe Diaconus in Sacris Liturgiis ait, ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν, & deinde, ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Vide Cabaſilam cap.12.& Euſebium in Vita S. Philippi Presbyt. num.7. Liturgia Chryſoſtomi apud eundem Goarum pag. 65. τοῦ ἱερέως λέγοντος τὴν εὐχὴν μυστικῶς ἐν τῷ βήματι, ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ ὁ διάκονος λέγει ἔξω τοῦ βήματος τὰ εἰρηνικά: quæ ibi deſcribuntur, ut & pag.71. Euchologium p.251. & Ordinatio Diaconi apud Morinum, p.109. καὶ ἕτερος διάκονος ἵσταται ἔξω τοῦ βήματος, εἰς τὸν τόπον ἐν ᾧ ἀναγινώσκονται τὰ Εἰρηνικά, καὶ λέγει, Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν, καὶ τὰ λοιπά. Locus porro ille in quo ejuſmodi preces concinuntur non alius eſt à Diaconico. Ordo in promotione Cantoris apud eundem Morinum pag. 104. ἄρχεται ὁ διάκονος ἐν τῷ διακονικῷ, Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Vide idem Euchólog.p.512.Codinus de Offic.Aulæ Conſtantinop. c. 14.n.3. καὶ μετὰ ταῦτα τοῦ Ἀρχιδιακόνου τὰ Εἰρηνικὰ, ὡς ἔθος εἰπόντος, &c.Atque inde eæ preces dictæ διακονικὰ, uti in hâc voce obſervavimus.

ΕἸΡΗΝΙΚΑΊ, *Epiſtolæ pacificæ*. Scholion ad Harmenopuli Epitom. Canon. in Jure Græco-Rom. pag.38. εἰρηνικαί εἰσιν ἐπιστολαὶ αἱ παρὰ τῶν ἐπισκόπων διδόμεναι τοῖς κληρικοῖς, θέλουσι διά τινα χρείαν εἰς ἑτέραν ἀπελθεῖν πόλιν, καὶ τῷ ἐκεῖ κλήρῳ καταλεγῆναι· ἢ καὶ αἱ τοῖς ἐπισκόποις παρὰ τῶν Ἀρχιεπισκόπων διδόμεναι πρὸς βασιλέα διά τινα χρείαν ἀπερχομένοις. Gloſſæ MSS. εἰρηνικαὶ ἐπιστολαὶ, αἱ λεγόμεναι ἀπολυτικαὶ, οἷαί εἰσιν αἱ διδόμεναι τοῖς ἐπισκόποις παρὰ τῶν μητροπολιτῶν, οἷς ὑπόκεινται, καὶ τοῖς μητροπολίταις παρὰ πατριάρχων ὑφ᾽ ὧν προχειρίζονται. Adde Matthæum Blaſtarem in Syntagmate Juris Canonici. Synodus Antiochena Can.7. μηδένα ἄνευ εἰρηνικῶν δέχεσθαι τῶν ξένων. Adde Can.8. Epiſtola Arſenij Hypſilitenſis Epiſcopi apud S.Athanaſium Apol. 2. de fuga ſua pag. 787. μηδὲ γράμματα εἰρηνικὰ ἀποστέλλειν, μηδὲ δέχεσθαι παρ᾽ αὐτῶν. Idem Athanas. in Epiſt. ad Solitar. pag.826. ταῦτα γράψαντες, ὑπέγραψαν καὶ τοῖς εἰρηνικοῖς. Τύπος εἰρηνικὸς, apud eundem in Epiſt. ad Orthodoxos, pag.950. S.Baſilius Epiſt.77. ἐπὶ τοῖς παρελθοῦσι παρακαλέσαντι ὑμᾶς γράμμασιν εἰρηνικοῖς, &c. Vide ejuſdem Epiſt. 239. 325. In Epiſtola εἰρηνικῇ ad eundem S. Athanaſium apud Sozomenum lib. 3. cap. 24. nominis ratio indicatur, hiſce verbis: γίνωσκε γάρ ἡμᾶς εἰρήνην ἔχειν μετὰ σοῦ καὶ κοινωνίαν ἐκκλησιαστικὴν, καὶ τούτου γνώρισμα, ἡ διὰ τούτων τῶν γραμμάτων προσηγορία. Vide Concilium Calchedon. Can.11. Nomocanon Coteleriánum, num.455. & quæ Cujacius ad Nov. 6. & alij obſervarunt de ejuſmodi Pacificis.

ΕἹΡΜΌΣ, dicitur *Hymnus*, ſive *Troparium*, *à quo reliquorum Tropariorum quæ in ea Ode canuntur conſequentia & ſeries ducitur*, qui ideo Canon & regula eſt modulationis ſubſequentis, proinde longè aliud à *Tractu* Eccleſiæ Latinæ, ſic dicto quòd tractim canatur, uti hanc vocem reddunt Meurſius & Goarus in Euchologio pag. 10. & 434. quod etiam obſervatum à Gretzero tom.3. de Cruce pag. 2328. & ab Allatio in Diſſert. 1. de libris Eccl. Græcor. cùm enim Græci, ut ait idem Goarus, libros notis muſicis exaratos inter cantandum rariſſimè habeant, vel, ſi habent, conſpiciant, ſi quando hymnos canant, eos ad certam modulationem ex octo tonis in Eccleſia Græcanica receptis, componunt, quæ aliis canticis poſtea concinendis regulam præſcribant, doceántque eâdem vocis inflexione decantanda: quæ quidem impoſita vocis inflexio, εἱρμὸς appellatur: ſic etiam Arcudius: Εἱρμὸς λέγεται ὅτι κατὰ τάξιν τινὰ, καὶ συνθέσει καὶ μελουργίᾳ εἰρόμενος, καὶ πλεκόμενος καὶ ἁρμοζόμενος πρόσεισι καὶ οὐχ ὡς ἔτυχε. Et Zonaras ad Canones Anaſtaſimos Joannis Damaſceni: εἱρμὸς δὲ λέγεται ὡς ἀκολουθίαν τινὰ, καὶ τάξιν μέλους καὶ ἁρμονίας διδοὺς τοῖς μετ᾽ αὐτὸν τροπαρίοις· πρὸς γὰρ τὸ τοῦ εἱρμοῦ μέλος κἀκεῖνα ῥυθμίζονται, καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἀναφερόμενα ἁρμόζονταί τε καὶ ψάλλονται, καὶ τῇ ἁρμονίᾳ τοῦ μελοδήματος ἐκείνου ἀκολουθοῦσιν· ἢ ὅτι συνείρει καὶ συμπλέκει ἑαυτῷ κατὰ τὸ μέλος ὁ εἱρμὸς τὸ τροπάριον. Atque inde τροπάρια appellantur, quòd ad εἱρμῶν modum τρέπονται, vertuntur & inflectuntur. Idem Zonaras: τροπάρια λέγονται ὡς πρὸς τοὺς εἱρμοὺς τρεπόμενα, καὶ τὴν ἀναφορὰν τοῦ μέλους πρὸς ἐκείνους ποιούμενα, ἢ καὶ ὡς τρέποντα τὴν φωνὴν τῶν ᾀδόντων πρὸς τὸ μέλος καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν εἱρμῶν. εἰ μὴ γὰρ πρὸς ἐκείνους ὁ τῶν αὐτὰ ψαλλόντων φθόγγος εὐθύνοιτο, οὐκ εὔρυθμον ἔσται τὸ μέλος, οὐδὲ ἐναρμόνιον, οὐδὲ μέλος ἂν λέγοιτο, ἀλλ᾽ ἀπηχὲς καὶ ἀνάρμοστον φώνημα. Triodium Fer. 2. Hebdom.1. Jejunior. καὶ εὐθὺς τῷ Κυρίῳ ᾄδομεν εἰς τὸν ἦχον τοῦ κανόνος, τοῦ μηναίου τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἀγίου. ψάλλομεν δὲ αὐτὸν μετὰ τοῦ εἱρμοῦ εἰς ς´. Cedrenus τῆς ἑβδόμης ᾠδῆς κατήρχετο τοῦ εἱρμοῦ τοῦ λέγοντος, &c. Occurrit paſſim in libris Eccleſiaſticis Græcorum.

Δύειρμος, *Troparium duobus* εἱρμοῖς *conſtans*. Triodium

dium Feria 3. τῆς τυροφάγου. εἰ δὲ ὑπάρχει ὅτι τὸ τριώδιον, καταλιμπάνονται (αἱ ᾠδαί.) Rurſum: ἐν αἷς δὲ ᾠδαῖς ψάλλομεν τὰ τριώδια, καταλιμπάνονται αἱ τελευταῖαι ᾠδαὶ τῆς ὀκτωήχου καὶ τῆς μηναίου, ἐπεὶ ὑπάρχει ὅτι τὸ τετρώδιον. Typicum S. Sabæ: εἰ δὲ ὑπάρχει ὅτι τριώδιον, καταλιμπάνομεν καὶ τῶν δύο κανόνων τῆς Ὀκτωήχου τὰς ᾠδάς.

Εἱρμολόγιον, liber ſic dictus, quòd ejuſmodi εἱρμοὺς contineat, ſeu ut præfert illius titulus, περιέχον πάντας τοὺς εἱρμοὺς τῆς ὀκτωήχου τῆς τε δεσποτικῶν, καὶ θεομητορικῶν, καὶ ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ. Is quem legi editus eſt Venetiis an. 1643.

ΕἸΣΔΕΚΤΙΚΌΝ, *Renovationis pretium*. Nov. 13. Leonis Imp. τῶν γὰρ ἐκδιδομένων ὕφασιν οἰκημάτων, ἤδη τῆς συμπεφωνημένης χρόνου ἐκμετρηθέντος, καὶ περιόδου ἐνστάσης ἀρχῆς, καὶ ἀνανεώσεως τῆς τούτων διαδοχῆς, ὁ γίνεσθαι τὴν καταβολὴν εἰωθυῖαν τινα, ἣν καὶ ἰδίως Εἰσδεκτικὸν καλοῦσιν, ἀλλ' ὡς ἂν παράσχῃ τῇ πλεονεξίᾳ τῆς λαχόντων τὴν προστασίαν, &c. Alexius Patr. Conſtantinopol. in Jure Græco-Rom. lib. 4. pag. 258. καὶ μάλιστα εἰ μὲν προφανὴς καὶ δῆλον, ὅτι εἰς χειροδοσίας ἢ ἀναλώσεις ἐξόδους τῶν φροντιστηρίων προχωροῦσιν τὰ εἰσδεκτικά.

ΕἸΣΕΒΑΊΝΕΙΝ, *Ingredi*, pro εἰσβαίνειν. Maximus Cytherenſis 8. Sept. ἀνοίξειν πύλας ὅπου ἦσαν κλεισμένας, καὶ εἰσεβαίνοντας εἰς τὸν ναόν.

ΕἸΣΗΛΎΣΙΟΝ, *Introitum*, in Gloſſ. Gr. Lat. ex quibus emendandæ Gloſſæ Lat. Gr. *Introitum*, ἐπιβαλλέσιον, εἰσελύσιον, & Heſychius: Εἰσηλύσιον, τίμημα εἰσόδου, ἢ τέλος. Legendum enim εἰσηλύσιον.

ΕἸΣΚΙΟΣ, *Umbra*, Σκιά. Εἰσκιόπυλον, *Umbella*, Σκιαδίσκη, σκιάδιον.

ΕἸΣΚΥΡΣΙΣ, *Incurſus*. Iſidorus Peluſiota lib. 1. Epiſt. 452. ὅθεν ἀγέλαι χειρὶ τὴν νίκην εἰργάσαντο, εἰς βίαν μὲν οὐ χωρῶν, οὐδὲ εἰσκύρσεις ποιῶν, εἰς δεήσεις δὲ καὶ λιτὰς τὰς πρὸς τὸν θεὸν ἀγρυπνῶν. Ita emendat Chatardus, ubi MS. prætulit οὐδὲ εἰς κύρσεις πονῶν. Vide Κύρσος.

ΕἸΣ ΝΈΩΤΑ, pro εἰς αὔριον, apud Moſchopulum, Nicetam, & alios.

ΕἸΣΌΔΙΑ τῆς Θεοτόκου, *Feſtum Præſentationis Deiparæ*, quod 21. Novembris celebrat utraque Eccleſia: quando ſcilicet Templum ingreſſa eſt. ἑορτὴ τῆς εἰς ἅγια τῶν ἁγίων εἰσόδου τῆς Θεοτόκου, in Typico MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 48. Nov. Manuëlis Comneni Imp. de Feriis ad 21. Novembr. ὅτι τὰ εἰς τὸν ναὸν Εἰσόδια τῆς Θεομήτορος ἐν ταύτῃ πανηγυρίζεται. Typicum S. Sabæ, cap. 3. μηνὶ Νοεμβρίῳ ἐν τῇ κά, τὰ Εἰσόδια τῆς ἁγίας Θεοτόκου. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopolit. cap. 15. numero 6. μετὰ τὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου μνήμην, &c. Interdum nudè Εἴσοδος τῆς Θεοτόκου dicitur, ut apud Marcum Hieromon. de dubiis Typic. cap. 6. vel Εἴσοδος ἐν τῷ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ut in eodem Typico ad 20. & 21. Novembr. in Menæis, Synaxariis, &c. Proſtat Georgij Chartophylacis Homilia, εἰς τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου, ὅτε προσηνέχθη ἐν τῷ ναῷ τετραετίζουσα. Laudatur etiam Leonis ſermo eodem titulo: ut & Nicephori Gregoræ, Λόγος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, διαλαμβάνων τὴν γέννησιν, καὶ τὴν εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων εἴσοδον καὶ ἀνατροφήν, in indice MS. Libror. Gr. Bibliothecæ Vaticanæ: præterea in eodem indice Gregorij Archiep. Theſſalonicenſis, Λόγος εἰς τὴν πρὸς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων εἴσοδον, καὶ τὸν ἐν αὐτῇ Θεοειδῆ βίον τῆς πανυπεράγνου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, & altera ejuſdem ὁμιλία ἐκφωνηθεῖσα κατὰ τὴν αὐτὴν εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων εἰσόδιον ἑορτὴν τῆς Θεοτόκου. Vide Ἀπόδοσις.

ΕἼΣΟΔΟΣ, *Reditus*, ut ἔξοδος, *Impenſa*, vox veteribus haud incognita, tametſi Græci politiores πρόσοδος voce utuntur, ut obſervatum à Budæo. Gloſſ. Gr. Lat. εἴσοδος, ἡ λῆψις, *acceptus*, *obuentio*. In Concilio Ancyrano Can. 15. διὰ τὸ πολλάκις τὴν εἴσοδον τῶν πεπραμένων ἀποδεδωκέναι αὐτοῖς τούτοις πλείονα τῆς τιμῆς. Ita vertit Dionyſius Exiguus; *ut pote quòd eorum quæ ſunt vendita reditus eis ipſis majus pretium reddiderit*. Literæ Pontificiæ apud Haberrum in Archierat. pag. 560. πρὸς δὲ καὶ τὰς τυπικὰς ἐξόδους καὶ τὰς μὲν εἰσόδους ἀποδίδοσθαι ἐφ' οἷς ἴσος ἦν.

Εἰσοδέξοδος, quod Galli dicimus, *recepte & depenſe*. Vide Δοχεῖον.

Εἰσοδιάζειν, *Reditus percipere*. Joannes Antiochenus Patr. de Chariſticariis, pag. 180. ἀεὶ εἰς τὸ εἰσοδιάζειν αὐτοῦ βλέποντος μόνον, οὐχὶ καὶ εἰς τὸ ἐξοδιάζειν. Vide Apophthegmata Patrum in Euchariſto, & Codinum de Offic. cap. 1. num. 2. Εἰσοδίασμα, *Reditus* in Epiſtola Coreſij Medici apud Cruſium.

Εἰσοδικά, *Redituum Imperij inventarium*, quod Baſilius Bulgaroctonus Imp. confici juſſit anno Chr. 995. Catalogus Imperatorum Conſtantinopolit. Codino de Orig. ſubjunctus, in eodem Baſilio: καὶ προστάξας γενέσθαι τὰ ἰσοδικά (Leg. εἰσοδικά) ἐτελειώθη ταῦτα ἐν ἔτει τῷ ϛφγ'. τὴν δὲ παρὰ αὐτοῖς τὴν μεγάλην ἐκδιδόμενος, ἐξεφώνησε ταύτην μηνὶ Ἰανουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος θ'. ἔτους ϛφδ'. Extat hæc Novella in Jure Græco-Rom. tom. 2. pag. 172. quâ Inter cætera ſtatuit Baſilius, ἵνα μὴ ὁ χρόνος κατὰ τοῦ δημοσίου δυνάμενος ἀποκλείειν τὸ δίκαιον τούτου, ἀλλὰ ἵνα ὁ ἐνδεὴς δημόσιος ἀνακαλῆται τὸ ἴδιον δίκαιον ἀπὸ Αὐγούστου Καίσαρος, καὶ δικαιοῦται περὶ τὴν τούτου ἀνάληψιν. Hujus Novellæ meminit Scylitzes p. 702.

ΕἼΣΟΔΟΣ, *Ingreſſus Sacerdotis ad altare*, ſeu *Evangelij*, vel *Sacrorum Donorum delatio ſolemni quodam ritu ac ceremoniâ*. Duplex enim eſt εἴσοδος, μικρὰ & μεγάλη, *Parva & Magna*. Utriuſque meminit Anonymus de Ruſſorum ad Chriſtianiſmum converſione, MS. ἐπεὶ οἱ ἐθνικοὶ καὶ βάρβαροι ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐν τῷ τρισμεγίστῳ ναῷ εἰσῆλθον, ὡς εἴρηται, κἀκεῖσε ἱστάμενοι τὰ δρώμενα πάντα ἐν τῷ ναῷ ἑωρακότες, καὶ ἀκριβῶς κατεμάνθανον, πῶς πρότερον ἡ λεγομένη μικρὰ εἴσοδος γίγνεται, εἶτα καὶ μεγάλη ἐκπρεπίζεται, καὶ οἱ ὑποδιάκονοι καὶ διάκονοι ἐξεπορεύοντο μετὰ λαμπάδων καὶ ῥιπιδίων, &c.

Εἴσοδος μικρά, ſeu *Ingreſſus minor*, qui & πρώτη εἴσοδος dicitur in Euchologio, pag. 305. & apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 11. cap. 4. eſt introductio libri Evangeliorum, quo Diacono à Sacerdote tradito, egreditur ille è porta Protheſeos, & elevatum ante faciem deferens, ſubſequente Sacerdote, viam quandam ſinuoſam tenet, quâ peragratâ, ante Sacras fores ſiſtunt, ut Sacerdos τὴν εἰσόδου εὐχὴν recitet. De hoc ingreſſu intelligendum fortè Concilium Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 5. εἰσόδου γενομένης κατὰ τὸ σύνηθες ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἡμῶν μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ. Hanc εἴσοδον τοῦ εὐαγγελίου vocat Germanus Patr. Conſtantinop. in Myſtagogia, εἰσαγωγὴν τοῦ εὐαγγελίου Nicolaus Cabaſilas, cap. 1. Sanctus verò Maximus, cap. 8. πρώτην εἰς τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν κατὰ τὴν ἱερὰν σύναξιν εἴσοδον, qui cap. 9. innuit unà cum Antiſtite rum primum ingreſſum populum: τὴν δὲ τοῦ λαοῦ σὺν τῷ ἱεράρχῃ γενομένην εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἴσοδον. Quo verò ritu, & quâ ceremoniâ, deferatur Sanctum Evangelium, pluribus deſcribit Symeon Theſſalonicenſis in lib. de Templo, pag. 222. Liturgia Chryſoſtomi, pag. 67. καὶ ποιοῦσι τὴν μικρὰν εἴσοδον. De ea etiam intelligendus, Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag 465. καὶ τῆς εἰσόδου γενομένης, καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τελεσθέντος, &c.

Εἴσοδος μεγάλη, quæ ἡ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν μυστηρίων εἴσοδος S. Maximo cap. 16. dicitur, majori longè fit apparatu, poſt lectum Evangelium, Sacerdote Sacra dona nondum conſecrata ad altare deferente, præcedentibus ac deducentibus Lectoribus, Diaconis, & Sacerdotibus, cum cereis. Quam quidem pompam & apparatum deſcribit præ cæteris Nicolaus Cabaſilas in expoſit. Miſſæ cap. 24. ὁ δὲ ἱερεὺς βοῇ τὸν Θεὸν δοξολογήσας, ἔρχεται ἐπὶ τὰ δῶρα, καὶ ἀνελόμενος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μάλα κοσμίως, ἔξεισι· καὶ οὕτως αὐτὰ κομίζων, ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον εἰσάγει, περιιὼν ἐπιτηδὲς ἐν τῷ ναῷ σχολῇ καὶ βάδην, καὶ αὐτοὶ ᾄδουσι, καὶ προσπίπτουσιν αὐτῷ, σὺν αἰδοῖ πάσῃ καὶ εὐλαβείᾳ, δεόμενοι μνήμης παρ' αὐτοῦ τυχεῖν ἐν τῇ τῶν δώρων προσαγωγῇ· καὶ αὐτὸς χωρεῖ, πεμπόμενος ὑπὸ λαμπάσι καὶ θυμιάμασι, καὶ οὕτως ἔχων, τὸ θυσιαστήριον εἰσέρχεται. Hanc ſolemnem Magni Introitus pompam attigere etiam Germanus Patr. Conſtantinopolit. in Myſtagogia, Symeon Theſſalonic. lib. de Templo, & de Sacris Ordinat. cap. 3. præterea Allatius de Miſſa Præſanctificat. num. 7. & Jacobus Goarus ad Euchologium, pag. 131. 132. Sed quod idem Cabaſilas, & & alij addunt univerſam plebem coram Sacerdote dona ſolemni cum pompa deferente humi procumbere, improbatum à Latinis, & Græcis objectum in Concilio Florentino: quòd ſcilicet ἐν μεγάλῃ εἰσόδῳ τὰς κεφαλὰς κλίνουσι, μὴ ὄντων τετελεσμένων τῶν ἁγίων δώρων, qua de re conſulendus Allatius loco laudato. Vide præterea Liturgiam Chryſoſtomi, pag. 73. Euchológ. pag. 245. 684. &c. Cantacuzenum lib. 1. cap. 41. Codinum cap. 17. num. 33. & ſeqq. & Nomocanonem Coteleriannum, n. 25.

Habebant & alia Officia ſuas εἰσόδους. Philotheus Patr. Conſtantinopol. in Ordine ſacri Miniſterij καὶ ἁπαξαπλῶς εἰς πάντας τοὺς ἑσπερινοὺς τοὺς ἔχοντας εἰσόδους. & pag. 3. ὅτι θυμιᾷ μόνον ὁ ἱερεὺς εἰς τὰς εἰσόδους πάσας, ἤγουν τοῦ ἑσπερινοῦ, καὶ τῆς λειτουργίας, τοῦ εὐαγγελίου. Adde pag. 4. Εἰσόδου τοῦ Λυχνικοῦ meminit Euchologium, pag. 357.

Εἰσοδικὸν, *Oratio quæ in ingreſſu S. Evangelij canitur*, quæ deſcribitur in Liturgia S. Chryſoſtomi, pag. 67. apud Goarum, cum hoc Lemmate, εὐχὴ τῆς εἰσόδου τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου, quæ & μυστικῶς, *Secretò*, dicitur. Aliæ deinde ſubſequuntur preces quæ altiori voce concinuntur tum à Diacono, tum à Sacerdote. Pentecoſtarium: εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα, μετὰ δὲ τὴν εἴσοδον, καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα τὸ πρῶτον, Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεὸν, Rurſum: καὶ γίνεται εἴσοδος, καὶ ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος, εἴ ἐστιν, εἰ δ' οὖν, ὁ ἱερεὺς, Σοφία ὀρθοί· καὶ ἡμεῖς τὸ εἰσοδικὸν, Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεὸν, &c. Quæ quidem orationes pertinent ad Minorem εἴσοδον: quæ verò ad Majorem, ὕμνος ἐν μεγάλῃ εἰσόδῳ dicitur Codino de Off. cap. 17. num. 33. cujuſmodi porrò ſic habetur in Liturgia S. Chryſoſtomi pag. 73. Edit. Goari. Vide Typicum cap. 52. 54. Marcum Hieromonachum in Dubiis Typic. cap. 13. 43. 44. 46. &c.

ΕΙΣΟΠΕΔΙΟΝ, pro Συπέδιον, haberi in Cod. Reg. Codini de Offic. cap. 7. num. 32. obſervat Goarus.

ΕἸΣΦΟΡΆ, in Gloſſ. Lat. Gr. *Penſum*, *Tributum*, *Inlatum*, *Inlatio*. Rurſum: Εἰσφοραὶ, *Fuſiones*. Εἰσφορῶν, *Functionum*. Ita alibi non ſemel. Vide Henric. Valeſium ad Theodorit. lib. 1. capite 11.

ΕἸΤΆΝΙΟΝ. Vide in Σιτάνιον.

ἘΚΆΖΟΘΕΝ, *Procul*, ἔκαθεν. Occurrit apud Joannem Cananum de bello Conſtantinop. p. 195.

ἙΚΑΤΟΝΤΆΡΧΑΙ, Divinatores neſcio qui, de quibus agit Canon 61. Synodi Trullanæ: οἱ μάντεσιν ἑαυτοὺς ἐπιδιδόντες, ἢ τοῖς λεγομένοις Ἑκατοντάρχαις ἢ τισι τοιούτοις, &c.

ἙΚΑΤΟΣΤΗ, *Uſura centeſima*. ἑκατοστιαῖος τόκος, in Baſilic. lib. 9. tit. 3. §. 87. apud ejus Interpretem ad lib. 25. pag. 26. ἑκατοστιαῖος τόκος ἐστὶν νομίσματα ιβ'. τοῦτο ἀπαιτοῦσιν οἱ ἐν θαλάσσῃ πραγματευόμενοι. Concilium Nicænum I. Can. 17. δανείζοντες ἑκατοστάς. Concil. Quiniſextum Can. 10. ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, τόκους ἢ τὰς λεγομένας ἑκατοστὰς λαμβάνων, ἢ παυσάσθω, ἢ καθαιρείσθω. Vide Juſtinianum in Nov. 88. cap. 1.

ἘΚΒΑΣΙΣ δίκης, *Exitus litis*. Vox Juriſconſultorum in Baſilicis.

ἘΚΒΙΒΑΣΤΗΣ, *Viator*, in Gloſſ. Gr. Lat. Aliæ Lat. Gr. *Apparitores*; εἰσὶν δὲ ὑπηρέται τοῖς ἄρχουσιν προσεδρεύοντες, Ἐκβιβασταί. Baſilica lib. 9. tit. 3. cap. 84. Ἐκβιβαστής ἐστιν ὁ μετὰ τὴν ἀπόφασιν παρεχόμενος ἐπὶ τῷ ἐκβιβάσαι τὰ ἀποφανθέντα. Gloſſæ Baſilic. Ἐξικούτωρ, ἐκβιβαστής. Alibi: Σπόρτουλα, τὰ διδόμενα τοῖς ἐκβιβασταῖς, Σαλάρια δὲ τὰ διδόμενα τοῖς συνηγόροις. Codex Canon. Eccl. Afric. cap. 96. ἤρεσε πρὸς τούτοις ὥστε ἐκβιβαστὰς ἐν πᾶσι τοῖς τῆς ἐκκλησίας χρείαις πέντε ἐπιλεγῆναι αἰτηθῆναι, εἴ τινες ἐν ταῖς διαφόροις ἐπιμερισθῶσιν ἐπαρχίαις. Concilium Calchedonenſe Act. 3. τῆς δὲ ἐκ τῆς μεγίστης τάξεως ἀπονεμηθέντα μοι ἐκβιβαστὴν ἄπρακτον ἐκδιῶξαι. Zacharias Pap. lib. 1. Dial. cap. 4. καὶ τὸν ἐκβιβαστὴν αὐτοῦ ἤρξατο ἐπιστεύειν, ἵνα εὐθέως περιπατήσωσι. Ubi Gregorius M. habet *Executorem*. Vide Novell. 8. Juſtiniani cap. 6. Nov. 96. 112. lib. 7. Baſilic. tit. 4. περὶ ἐκβιβαστῶν, lib. 9. tit. 3. c. 69. Harmenopulum lib. 1. tit. 4. §. 55. præterea Gloſſ. med. Lat. in *Executor*.

Ἐκβιβάζειν τὴν ψῆφον, *Exequi ſententiam*. Ἐκβιβασμὸς, *Iudicati actio*, in iiſdem Baſilic. tom. 1. pag. 517. Gloſſæ Gr. Lat. Ἐκβιβασμὸς, *Effectus*, *Executio*. Ἐκβιβάζω, *Exequor*, *Efficio*. Ἐκβιβασμὸς τῆς ἀποφάσεως, *Apparitio*, *Executio rei judicatæ*, in iiſdem Baſilic.

Ἐκβιβαστικὰ, *Sportulæ Executorum*. Gloſſæ Baſilic. Σπόρτουλα, ἐκβιβαστικὰ, ἐφόδια, συνήθειαι.

ἘΚΒΟΛΗ, *Aquæ calidæ in ſancta infuſio*. Nicolaus Cabaſilas in Expoſit. Miſſæ cap. 16. εἰσὶ δὲ καὶ τῶν ἐν τῇ μυσταγωγίᾳ τελουμένων ἔνια, χρείαν μὲν οὐδεμίαν πληροῦντα, σημασίας δὲ ἕνεκα μόνον τελούμενα, ὡς ἡ λόγχη, καὶ ἡ τοῦ ἄρτου κέντησις, καὶ ἡ ἐν αὐτῷ γραφὴ τοῦ σταυροῦ, καὶ τὸ τελευταῖον ἡ εἰς τὰ ἅγια ἐκβολή. Vide Ζέον.

Ἐκβολή. Diploma Andronici Jun. pro Monembaſiotis: δίδωσιν εἰς τὸ κομμέρκιον τῆς Θεοδόξης ΚΠόλεως ὑπὲρ ἐκβολῆς ποσότητος νομισμάτων ἑκατὸν νόμισμα ἕν· καὶ ὑπὲρ ἐκβολῆς ἀγορᾶς ἑτέρας πραγματείας ποσότητος νομισμάτων ἑκατὸν νόμισμα ἕν.

ἘΚΒΌΛΙΟΝ, Ἔκτρωμα, *Abortum*, in Gloſſis Lat. Gr.

ἘΚΔΗΜΕΪΝ, *Mori*. Triodium: ἐὰν γένηται ἀδελφὸν ἐκδημῆσαι πρὸς κύριον ἐν τῆς ἁγίαις ταύταις ἡμέραις. &c. Ita Typicum cap. 30.

ἘΚΔΙΚΗΤΗΣ, *Defenſor*, in Baſilicis. περὶ ἐκδικήσεως ἀγωγὴ, *Actio in rem*, in Gloſſ.

ἜΚΔΙΚΟΙ τῶν πόλεων, *Defenſores Civitatum*, qui τῶν πραγματευταὶ τῆς πόλεων dicuntur in Nov. Juſtiniani 8. cap. 15. Vide præterea ejuſdem Auguſti Nov. 15. quæ eſt περὶ Ἐκδίκων: Ubi de ejuſmodi Defenſorum Civitatum muniis multa, Nov. 128. &c. Sacra Valentiniani & Marciani Impp. in Concilio Calchedonenſi part. 3. cap. 12. εἰδότων τῶν ἐν Ἐπαρχίαις ἀρχόντων, καὶ τῆς τάξεων τούτων, καὶ τῶν ἐκδικούντων τὰς πόλεις, &c.

Ἔκδικοι, apud Tacticos, dicuntur qui voce Græcobarbarâ Διφένσωρες, (de quibus ſuo loco egimus) apud Leonem Imp. in Tacticis cap. 7. ὡς Διαφένσωρας, οὓς ἡμεῖς καλοῦμεν Ἐκδίκους. Adde n. 40.

Ἔκδικος, *Defenſor Eccleſiæ*, Dignitas in Æde Sophiana, & aliis Eccleſiis. Concilium Calchedonenſe Can. 1. ἢ προβάλλοιτο ἐπὶ χρήμασιν, ἢ Οἰκονόμον, ἢ Ἔκδικον, ἢ Προσμονάριον, &c. Adde Can. 23. Concilium Carthaginenſe Can. 75. & ibi Balſamonem, pag. 702. Ἔκδικος τοῦ Ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, in Concilio Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 1. Erant autem hâc Dignitate plures in Eccleſia Sophiana, quorum numerum ad decem redegit Heraclius Imp. Novella 2. Quatuor tantùm recenſet Joannes Epiſcopus Citri, & ex Ordine Presbyterorum fuiſſe innuit, pag. 328. Duodecim habet Catalogus Allatianus. Ἐκδίκων Eccleſiæ mentio præterea occurrit in Codice Canonum Eccleſiæ Africanæ Can. 75. Juſtinianus in Nov. 74. cap. 4. §. 1. apud Theophanem an. 4. Anaſtaſij, & an. 12. Zenonis, Nilum Monachum lib. 1. Epiſt. 288. 317. 318. lib. 2. Epiſt. 164. 210. 309. 325. lib. 3. Epiſt. 132. & alios. in Synaxariis 18. Octob. S. Sebaſtianus dicitur fuiſſe Ἔκδικος τῆς ἐκκλησίας.

Ἐκκλησιέκδικος, *Defenſor Eccleſiæ*, idem qui nudè Ἔκδικος. Concilium Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 2. Ἰωάννης ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος καὶ Ἐκκλησιέκδικος τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας. Ita Photius quidam indigitatur in Concilio Nicæno II. Act. 4. pag. 271. Edit. Labbei. Apud Nilum Monachum habentur nonnullæ Epiſtolæ variis inſcriptæ cum titulo ἐκκλησιεκδίκῳ, lib. 2. Epiſt. 240. 242. lib. 3. Epiſt. 6. Ἐκκλησιεκδίκων mentio eſt præterea in Novella Juſtiniani 56. cap. 1. Novella 133. cap. 4. & in Edicto 13. apud Photium in Nomocanone tit. 8. cap. 13. Leontium Epiſcopum Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis, Balſamonem, & alios.

Πρωτέκδικος, *Primus Defenſor*, nam plures extitiſſe in Eccleſia obſervavimus. Gloſſæ Baſilic. ἦτοι δὲ, οὕτω δοκεῖ, ὁ Πρωτέκδικος. Iſtius porro dignitatis munus ſic deſcribit Codinus cap. 1. num. 7. ὁ Πρωτέκδικος, εἰς τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι τοὺς αἰχμαλώτους, καὶ κριτὴς τῶν ἐγκληματικῶν ὑποθέσεων. Catalogus alius Regius: ὁ Πρωτέκδικος τοὺς πρόσφυγας ἀναδεχόμενος, καὶ κρίνων τὰς ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις. Catalogus Allatianus: ὁ Πρωτέκδικος, κριτὴς μετὰ δώδεκα ἐκδίκων, μικρὰς ὑποθέσεις, καὶ εἰσερχομένας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ (ἐφεντᾷ) ἀναφέρει δὲ ταύτας τῷ ἀρχιερεῖ. Catalogus alius Reg. ὁ Πρωτέκδικος ἔχει τὴν οἰκονομίαν τῶν Ἐκδίκων, καὶ τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ζητούντων τὴν ἐκκλησιαστικὴν βοήθειαν, χάριν ἐλευθερίας, καὶ τῶν λοιπῶν προσφύγων, εἴτε ἀντιποιεῖσθαι, καὶ ἐκδικεῖν ἀπὸ τῶν ἐπηρεαζόντων αὐτούς. Denique Symeon Theſſalonicenſis, de Sacris Ordinat. cap. 13. ubi de Officiis M. Eccleſiæ: ἕτερος δὲ πάλιν τοὺς ἐπιστρέφοντας ἐξ ἀρνήσεως δέχεσθαι τάξιν ἔχει καὶ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς ἐκδικεῖν νόμους, τοὺς φόνῳ, ἢ ἄλλῳ τινὶ ἁμαρτήματι περιπίπτοντας ἐξετάζων, καὶ ὅσα ὑπὲρ βοηθείας αὐτῶν καὶ σωτηρίας διενεργεῖ, οἱ καὶ ἐξαιρέτως χειροτονοῦνται κριταὶ, τὸ θεῖον λαμβάνοντες εὐαγγέλιον, ὃ τὸ μεῖζον ἐγχείρημα. Adde c. 4. pag. 134. Hâc Dignitate donatus olim Georgius Pachymeres, quod ipſemet teſtatur lib. 1. Hiſt. cap. 1. de ſe ſcribens: τηνικα δὲ καὶ τῷ κλήρῳ σωθεὶς θείῳ, καὶ ἀξιώμασιν ἐκκλησιαστικοῖς διαπρέψας, καὶ ἕως καὶ ἐς Πρωτεκδίκου φθάσας τιμήν.

Protecdici Dignitatem olim minoribus annumeratam, majoribus ſeu Ἐξωκατακοίλων adſcripſit Xiphilinus Patriarcha Conſtantinopolit. Imperante Michaële Duca, factúmque ſuo approbavit ſuffragio Euſtathius Metropolita Theſſalonicenſis, cùm non deeſſent qui illud impugnarent, quod imprimis docet Balſamonis Μελέτη χάριν τῶν δύο ὀφφικίων τοῦ χαρτοφύλακος καὶ τοῦ Πρωτεκδίκου, deſcripta in Jure Græco-Rom. lib. 7. pag. 459. Joannes Epiſcopus Citri in Reſponſis ad Conſtant. Cabaſilam Dyrrachij Archiep. τὸ τοῦ Πρωτεκδίκου δὲ ὀφφίκιον ἐν τοῖς ὑποβεβηκόσιν ὂν ἔκπαλαι, ὕστερον τοῖς ὑπερέχουσι συνετάχθη παρὰ τοῦ τῆς μακαρίας λήξεως Πατριάρχου ΚΠ. Γεωργίου τοῦ Ξιφιλίνου τῇ τάξει δὲ ταύτῃ ἐπηκολούθησε καὶ γνώμη γενναία τοῦ ἐν ἁγίοις Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Εὐσταθίου, ἐπαινοῦσα καὶ ἐξαίρουσα τὸ γεγονὸς, ὡς εὐλόγως καὶ ἀμέμπτως πραχθὲν, οἷα τηνικαῦτα τινῶν ἀντιπεσόντων, ὡς μὴ ἀποδεξαμένων τὴν πρᾶξιν. Et Anonymus de Offic. M. Eccl. Conſtantinop. τὸ δὲ τοῦ Πρωτεκδίκου ὀφφίκιον ἐν τοῖς ὑποβεβηκόσι πρότερον ὂν τοῖς ὑπερέχουσιν ὕστερον συνετέθη παρὰ τοῦ Πατριάρχου Γεωργίου τοῦ Ξιφιλίνου.

Πρωτεκδικεῖον, *Tribunal*, ſeu *Secretum Protecdici*, apud Nicetam in Alexio Man. F. num. 7. de quo pluribus egimus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 2. ſect. 14. n. 6.

Ἐκδικεῖον, Idem nudè appellat Balſamon in Meditat. de Patr. pag. 454. τισὶ ῥήμασι τῶν ἀποκειμένων βιβλίων ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἱεροῦ ἐκδικείου. Iſtius Tribunalis meminit vel certè Ecdici Juriſdictionis, Vita MS. S. Epiphanij Archiep. Conſtantiæ Cypri: ἐποίησεν αὐτὸν ὁ μακάριος Ἔκδικον τῆς ἐκκλησίας· καὶ ποτὲ ἰδὼν αὐτὸν ἐν κρίσει καθεζόμενον, καὶ τινὰς δικάζοντα, &c. Ejuſmodi.

ἘΚΔΌΣΙΜΟΝ, *Locatitium*, in Gloſſ. Græc. Latin.

ἘΚΔΟΥ͂ΝΑΙ, τὸ ὑπαγορεῦσαι, ἢ ἐν χάρτῃ δοῦναι, ἢ ἀπεκομίσαι τὸ πυκτίον. Gloſſæ Baſilic. ex lib. 7. tit. 18. Scholiaſtes Synopſ. Baſilic. ad lib. 2. apud Carol. Labeum: ἕτερόν ἐστιν ἐκδοῦναι λόγους, καὶ ἕτερον ἀποδοῦναι λογισμούς. ὁ γὰρ κελευσθεὶς ἐκδοῦναι τοὺς ἑαυτοῦ λόγους, οὐ χρεωστεῖ τὰς ἀπὸ τῶν λόγων λοιπάδας καταβάλλειν, &c.

ἜΚΘΕΣΙΣ, *Formula quavis Confeſſionis fidei.* Vita MS. S. Pauli Patr. Conſtantinopolit. ἅμα δὲ καὶ τῆς πίστεως ἔγγραφον ἔκθεσιν διακομίζεται πρὸς αὐτόν. Sed præſertim ita appellata fidei formula ab Heraclio Imp. Sergio Patriarcha inſtigante, edita, & à Joanne IV. Pap. damnata. Vide Acta S. Maximi Confeſſ. pag. 35. 38. eundem S. Maximum to. 2. pag. 38. & Theophanem an. 20. Heraclij.

Ita etiam appellatus Tomus Unionis factæ in Eccleſia ſub Conſtantino & Romano Impp. deſcriptus in lib. 2. Juris Græco Rom. pag. 104.

Ἐκθέσεις, *Exemplaria publici cenſus*, Scholiaſti Juliani Antec. in Nov. 17. cap. 8. πρότερον ἀναγκαζομένων τῶν κληρονόμων τὰς καλουμένας Ἐκθέσεις ἀκριβῶς διδόναι, ὥστε ἐκεῖθεν γίνεσθαι τὴν τοῦ πράγματος διάκρισιν. Vide ibi Cujacium.

Ἐκθέσιμον, *Expoſititium*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ἘΚΘΈΤΗΣ, *Protectum*, *Suggrunda*, *Menianum*, in utroque Gloſſ. Vide Ἐξώστης.

ἘΚΘΥ´ΜΩΣ, *Ex animo*. Euſtathius: τὸ δὲ ἐκθυμοῦ φιλέειν — ἀντὶ τοῦ ἐνδιαθέτως, καὶ ὡς οἱ νεώτεροι φασὶν, ἐκθύμως.

ἘΚΘΥΡΊΖΕΙΝ. Euſtathius ad Iliad. ό. ἔστι δὲ ἀθύρειν, τὸ ἄνετα βαίνειν, ἐκτρέχοντα τοῦ καθήκοντος, ὡς οἷα παρὰ θύρας ὃ φασὶν ἥκοντα, ἢ μὴ εἰδότα θύραν, ὅπερ ἡ κοινὴ γλῶσσα ἐκθυρίζειν φησί.

ἘΚΚΗ´ΡΥΚΤΟΣ, *Excommunicatus*, in Concilio Ancyrano Can. 18. ἀπόβλητος, Heſychio. S. Baſilius Epiſt. 244. καὶ αὐτὸν δὲ ἐκεῖνον ἐξόριστον τῶν εὐχῶν, καὶ ἐκκήρυκτον ποίησον. Et Epiſt. 246. ἅπαξ ἐκλήθη ἐπὶ ἑνὸς, καὶ δεύτερον διελέχθη, τρίτον ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας· ἐπεὶ οὖν διεμαρτυράμεθα αὐτῷ, καὶ οὐ καταδέξατο, λοιπὸν ἔστω ἐκκήρυκτος. καὶ διαγγελλέτω πάσῃ τῇ κώμῃ ἀπρόσδεκτον αὐτὸν εἶναι πρὸς πᾶσαν κοινωνίαν πάσης χρήσεως βιωτικῆς, ὡς ἐκ τοῦ μὴ συναναμίγνυσθαι ἡμᾶς αὐτῷ γένηται παντελῶς κατάβρωμα τοῦ διαβόλου. Utuntur præterea Gregorius Thaumaturg. cap. 4. Syneſius non ſemel, & alij.

ἘΚΚΊΛΕΑ ΜΈΛΕΚ, δενδρολίβανον, in Gloſſis Jatricis MSS. *Arbor thuris*.

ἘΚΚΛΗΣΊΑ, *Chriſtianorum Conventus, collectio.* Ita paſſim uſurpant SS. Patres.

Ἐκκλησία, *Ædes in quam conveniunt Fideles*, & in qua ſacræ peraguntur Liturgiæ. Obſervat Procopius lib. 2. de Bello Perſico, cap. 9. & 10. Antiochiæ, ſuâ ætate, Majorem Eccleſiam, κατ' ἐξοχὴν, & nudè, ἐκκλησίαν appellatam. Interdum

Ἐκκλησίαι μεγάλαι dictæ præcipuæ & Cathedrales quævis Civitatum ædes Sacræ. Idem Procopius lib. 1. de Ædific. Juſtin. cap. 1. τὰ μὲν οὖν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας, ἥνπερ Μεγάλην καλεῖν νενομίκασι, &c. Theophylactus Simocatta lib. 8. cap. 8. de eodem Templo: τοῦτο καλοῦσιν ἐκκλησίαν μεγάλην οἱ Βυζάντιοι.

Sed & ſi quando eorum quibus dicatæ erant Eccleſiæ iſtæ majores nomina recitarentur, ſuppreſsâ Sanctitatis appellatione, id ſæpè factum legimus: verbi gratiâ, in Codice Canonum Eccleſiæ Africanæ, Synodus acta dicitur Carthagine εἰς τὸ σέκρετον τῆς ἐκκλησίας Φαύστου. Alia ἐν Ἱππῶνι εἰς τὸ σέκρετον τῆς ἁγίας Πάκης. Alia rurſum Carthagine εἰς τὸ σέκρετον τῆς ἐκκλησίας Ῥεστιτούτης. At quæ in eadem urbe εἰς τὴν ἐκκλησίαν Σεκούνδου acta ſcribitur, id intelligendum de Baſilica regionis ſecundæ: quod firmant quæ infrà leguntur, εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δευτέρου κλίματος. Ita apud Socratem lib. 2. cap. 16. 43. Sozomenum lib. 4. cap. 26. Concilium Epheſinum actum dicitur ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τῆς πόλεως, ἥτις καλεῖται Μαρία Θεοτόκος. In Relatione Synodi ad Celeſtinum Pap. ἐν τῇ μεγάλῃ τῇ κατὰ Ἔφεσον ἐκκλησίᾳ, τῇ ἐπίκλην Μαρίᾳ. Sic porrò etiam nudè Σοφίαν vocabant Templum Conſtantinopolitanum. Idem Socrates lib. 2. cap. 17. de Conſtantio: κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον καὶ ὁ βασιλεὺς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἔκτισεν, ἥτις Σοφία μὲν προσαγορεύεται νῦν. Ita cap. 43. & lib. 6. cap. 18. Sozomenus lib. 4. cap. 26. Procopius lib. 1. de Ædific. cap. 1. Σοφίαν καλοῦσιν οἱ Βυζάντιοι τὸν νεὼν ἐπικαιριώτατα τῷ Θεῷ τὴν ἐπωνυμίαν ἀπεργασάμενοι. & cap. 2. τῆς Σοφίας τὸν νεὼν rurſum vocat, ut & lib. 1. Perſicor. cap. 24. ubi de Seditione Victoriatorum, & lib. 1. Vandalic. cap. 6. Denique Concilium Nicænum II. ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐπωνύμῳ Σοφίᾳ coactum legimus. Poſtea tamen ægrè tulere Conſtantinopolitani ſi Sanctitatis nomen omitteretur in Eccleſiis nominandis, quod teſtatur ſatis Auctor Orationis Hiſtoricæ in Feſtum τῆς Ἀκαθίστου, pag. 817. ubi ait Saracenum, ex eo quòd nudè Sophiam nominaſſet, præcipitem cum equo in foveam decidiſſe, ac interiiſſe. Id porro inde factum putem, quòd hæc omiſſio ſanctitatis hæreſim Iconomachorum ſaperet. Tradit quippe Theoſterictus in Vita S. Nicetæ Confeſſ. num. 28. vetuiſſe Copronymum ne cùm de ædibus ſacris loquerentur Sanctitatem adderent τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα γὰρ μόνη τῇ τῶν ἁγίων εἰκόνων ὕβρει, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἁγίους μάρτυρας, τὸ θεῖον εἰς ἑαυτὸν ἐπίμωσεν, παραγγείλας μὴ λέγειν Ἅγιον, ἀλλὰ Εἰς τοὺς Ἀποστόλους, Εἰς τοὺς Τεσσαράκοντα, Εἰς Θεόδωρον, εἰς Γεώργιον, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἐκκλησία καθολική. Vide Καθολικὴ ἐκκλησία.

ἘΚΚΛΗΣΊΑΖΕΙΝ, *Collectas facere, Colligere*, Συνάγειν, Συνάξεις ποιεῖν, quod faciunt Fideles, cùm in Eccleſiam coëunt, & ſacris Liturgiis interſunt, & colliguntur. Synodus Gangrenſis Can. 6. εἴτις παρὰ τὴν ἐκκλησίαν ἰδίᾳ ἐκκλησιάζοι, καὶ καταφρονῶν τῆς ἐκκλησίας, τὰ τῆς ἐκκλησίας ἐθέλοι πράττειν, μὴ συνόντος τοῦ πρεσβυτέρου, κατὰ γνώμην τοῦ ἐπισκόπου, ἀνάθεμα ἔστω. Ubi Iſidorus Mercator, *ſi quis extra Eccleſiam privatim populos congregans*, &c. Dionyſius Exiguus: *ſi quis extra Eccleſiam ſeorſim conventus celebrat*, &c. S. Baſilius Epiſt. 61. εἰσελεύσονται δὲ λύκοι βαρεῖς, διασπῶντες τὸ ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ, οἶκοι εὐκτήριοι ἔρημοι τῶν ἐκκλησιαζόντων, αἱ ἐρημίαι πλήρεις τῶν ὀδυρομένων. & Epiſt. 72. ἐπήχθησαν δὲ πειρατικῶς εἰς τὴν πόλιν ἐκκλησιάσαντες μετ' αὐθεντίας. Ἐκκλησιαζόμενοι, in Nomocanone Coteleriano num. 304. quibus ſcilicet in Eccleſiam convenire licet. In Euchologio, pag. 324. mulier quadrageſimo poſt partum die προσάγεται τῷ ναῷ ἐπὶ τῷ ἐκκλησιασθῆναι, εἴτ' οὖν ἀρχὴν λαβεῖν τοῦ εἰσάγεσθαι εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ubi hic ritus obſervatur: ut offeratur puer Sacerdoti ante fores Templi, quo Cruce ſignato, ab eo in Templum inducitur, tum in mediam Templi partem: deinde ad Sanctuarij portas, denique ſi maſculus ſit, uſque ad ipſum altare: ſi verò femina, uſque duntaxat ad ſpecioſas portas, præviis ad ſingulas ſtationes Orationibus, quæ in eodem Euchologio indicantur. Ita vocem hanc uſurpant Sozomenus lib. 1. Hiſt. Eccl. cap. 2. lib. 2. c. 6. 24. 26. 32. lib. 3. c. 6. 14. 20. lib. 5. c. 15. lib. 6. cap. 8. 9. 23. & alibi non ſemel, Clement. Epitome de Geſt. S. Petri cap. 140. &c. Vide Henr. Valeſium ad eundem Sozomen. lib. 6. cap. 11.

Ἐκκλησιαστήριον, Iſidoro Peluſiotæ lib. 2. Epiſt. 246. dicitur Ædes Sacra in quam ἐκκλησία, ſeu fidelium Conventus convenit.

ἘΚΚΛΗΣΙΆΡΧΗΣ, Dignitas in Eccleſia Conſtantinopolitana ſeu Græcanica, ex octava Pentade, apud Codinum. Is porrò Goaro ad Euchologium pag. 209. dicitur, Qui Eccleſiæ curam habet, & ei ad inſtar Sacriſtæ præficitur: cujus promotionis Ordinem deſcripſit Morinus in lib. de Sacris Ordinat. pag. 116. Idem qui *Princeps Eccleſiæ* appellatur in Ordine Romano. Ait præterea idem Goarus pag. 239. Ἐκκλησιάρχην præpoſitum eſſe Eccleſiæ σημαντρίοις, crotalis atque campanis, aliquibus in locis, & populum ad Synaxin convocare, eique in miniſterio ſuppoſita eſſe alia duo officia minora, τοῦ Διαβάστου, ſeu *Lectoris*, & Κανδηλάπτου. Ejus verò ſedes erat in dextro Choro, ut Epiſtemonarchæ in Siniſtro. Vide Ἐπιστημονάρχης. Pachymeres lib. 8. cap. 37. de Coſma Patr. Conſtantinopol. ἐν τῇ τοῦ Ἀρχιστρατήγου τοῦ Βασιλέως μονῇ ἄλλας τε διακονίας ἐξῄνυε, καὶ αὐτὴν δὴ τὴν τοῦ Ἐκκλησιάρχου. Ita in Jure Græco-Rom. lib. 4. pag. 302. Alexius Patriarcha Conſtantinop. dicitur antea obiiſſe munus ἐκκλησιάρχου τῆς μονῆς τοῦ Στουδίου. Varia ejus in Eccleſia miniſteria deſcribunt libri Eccleſiaſtici Græcorum. Euchologium pag. 190. ὁ δὲ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ, Εὐλογημένη ἡ βασιλεία σου· καὶ εὐθὺς ὁ Ἐκκλησιάρχης τό, Δεῦτε προσκυνήσωμεν. Adde pag. 236. 471. 746. Pentecoſtarium: ἀναγινώσκεται ὁ κατηχητικὸς τοῦ Χρυσοστόμου παρὰ τοῦ ἡγουμένου, ἢ τοῦ Ἐκκλησιάρχου. Alibi: ὁ Ἐκκλησιάρχης διανέμει τὰ κηρία. Triodium Feria 5. Tyrophagi: ψάλλεται ἐν ταῖς ἀποδείπνοις, ἢ ὅταν ὁ Ἐκκλησιάρχης βούλεται. Feria 2. Hebd. 1. Jejunior. καὶ ἀναγινώσκονται αἱ κατηχήσεις Θεοδώρου Στουδίτου ὑπὸ τοῦ προεστῶτος, ἢ ὑπὸ τοῦ Ἐκκλησιάρχου. Rurſum: δεῖ δὲ τὸν Ἐκκλησιάρχην καὶ τοῦτο σκοπεῖν ἀκριβῶς, ἵνα ὅταν τὰ ἀπόδειπνα ἀπόλυσιν ὑπάρχειν ἀκμὴν ἡμέρας. Feria 6. ejuſdem Hebdom. τοὺς δὲ κανόνας τοῦ μηναίου —— ψαλλόμενα ὅταν δόξῃ τῷ Ἐκκλησιάρχῃ. Typicum S. Sabæ, cap. 1. περὶ μικροῦ ἑσπερινοῦ. πρὸ τοῦ δύσαι τὸν ἥλιον, ἤγουν περὶ ὥραν δεκάτην τῆς ἡμέρας, ἀπέρχεται ὁ Κανδηλάπτης, καὶ ποιεῖ μετάνοιαν τῷ προεστῶτι, καὶ κατελθὼν, σημαίνει τὸ μικρὸν καὶ συναχθέντων τῶν ἀδελφῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἄρχεται ὁ ἱερεὺς, λέγων, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν. εἶτα ἄρχεται ὁ Ἐκκλησιάρχης, Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ ψάλλει τὸν παροιμιακὸν ψαλμὸν, τό, Εὐλόγει ἡ ψυχή μου, &c. Ubi obſervandum in Officiis Eccleſiaſticis tres perſonas nominari quæ in iis obeundis præcipuum obtinent locum, ἱερέα, ſeu Sacerdotem, Sacerdotalibus ſcilicet indutum veſtibus, Ἐκκλησιάρχην, ſeu qui

qui Choro Canentium præeſt, & πρωτοψάλτα, qui alibi non ſemel ἡγούμενος appellatur, ut cap.2. ὁ δὲ ἱερεὺς ἀναστὰς ποιεῖ μετάνοιαν ἡγουμένῳ, ἢ εἰς τόπον αὐτοῦ, δῆλον ὅτι μὴ ἐνδημοῦντος. Sed & Κανδηλάπτης ſæpe in iis Officiis cantum inchoat. cap.2. ὁ δὲ Κανδηλάπτης ἐκφωνεῖ, Κελεύσατε, &c. Ibid. ψάλλων καὶ τὸν Ἄμωμον.

Παρεκκλησιάρχης, *Parecclesiarcha Vicarius*. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Ἐκεῖνος μετὰ Δομέστικος, καὶ σὺ παρεκκλησιάρχης.

Μέγας Ἐκκλησιάρχης, ita appellatur in magna Eccleſia qui ἐκκλησιάρχου Dignitate fungitur, quíque recenſetur à Sguropulo in Hiſtoria Concilij Florentitini ſect. 2. cap. 27. extr. inter σταυροφόρους, unà cum Chartophylace. Illius meminit prætereà ſect.3. c.10. ut & Malaxus in Hiſt. Patr. Sed & in eadem Synodo Florentina ſubſcribunt ὁ μέγας Ἐκκλησιάρχης καὶ Δικαιοφύλαξ Διάκονος Σίλβεστρος ὁ Συρόπυλος, cujus habetur laudata Hiſtoria: ut & alius ὁ ἐκκλησιάρχης τῆς τιμίας μονῆς ἁγίας καὶ βασιλικῆς τοῦ ἁγίου ὄρους τῆς μεγάλης Λαύρας.

Ἐκκλησιάρχισσα, in Sanctimonialium Monaſteriis, quarum munus multis proſequitur Typicum Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης MS.c.20.ex quo hæc ſelegimus: αὕτη φροντιεῖ τῆς συνήθους κόσμου τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς ἀφορισμένης ἐν τῷ παρόντι τυπικῷ ἑκάστοτε φωταψίας, τὰ τετυπωμένα κηρία εἰργασμένα παραλαμβάνουσα ἀπὸ τῆς Σκευοφυλακίσσης, τά τε εἰς καθημερινὴν χρείαν, καὶ τὰ εἰς ἑκάστην ἑορτὴν ἀναλίσκεσθαι τυπωθέντα· ποιεῖσθαι δὲ φροντίδα καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐν τῇ ψαλμῳδίᾳ καταστάσεως, καθὼς ἴδιόν ἐστι τῆς Ἐκκλησιαρχίσσης.

Παρεκκλησιάρχισσα, *Eccleſiarchiſſa vicaria, & adjutrix*. Ibid. ὀφείλει δὲ ἔχειν ἡ κατὰ καιρὸς Ἐκκλησιάρχισσα καὶ Παρεκκλησιάρχισσαν συμπονοῦσαν αὐτῇ, καὶ καθυπηρετοῦσαν, καὶ συνεργοῦσαν εἰς τὴν ἀνακειμένην αὐτῇ διακονίαν.

ἘΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ'Σ, *Eccleſiaſticus*. Henricus Valeſius ad lib. 2. Hiſt. Euſebij cap. 25. triplici ſignificatione hanc vocem uſurpari apud Scriptores Chriſtianos obſervat: ac primò quidem pro *Chriſtiano*, ita ut *Gentili* opponatur. S. Cyrillus in Catecheſi 15. σημεῖον ἐκκλησιαστικὸν ζητοῦμεν οἱ ἐκκλησιαστικοί. Atque hâc quidem notione Alexander Lycopolita de Manichæorum placitis, pag. 18. τοὺς ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν videtur appellare. Vide S. Hieronymum in Præfat. ad lib.de Scriptorib.Eccleſiaſt.

Rurſum ἐκκλησιαστικὸς opponitur Hæretico, ut apud Sozomenum lib. 6. cap. 14. καὶ ἐκκλησιαστικοὺς ἐνδόξους ἄνδρας ἐπὶ τοῦτο ἑλόντα, &c. Apophthegmata Patrum in Phoca num. 1. ἠγαπᾶτο παρὰ πάντων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, καὶ τῶν ἀποσχιστῶν. Ita etiam uſurpat Gregorius Nyſſenus lib.1. contra Eunomium, p.330. & Orat.2. contra eundem, pag. 481. nempe ſoli Orthodoxi dicuntur ἐκκλησιάζειν. Denique

Ἐκκλησιαστικὸς dicitur qui in Clero eſt conſtitutus: Idem Cyrillus Catecheſi 17. καθὼς μέχρι σήμερον βλέπομεν ἄρχοντας κοσμικοὺς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν αἰδουμένους καὶ διδασκομένους. S. Baſilius in Epiſt. ad Monachum lapſum: ποῖος ἐκκλησιαστικὸς οὐ κόπτεται; ποῖος λαϊκὸς οὐ σκυθρωπάζει; ποῖος ἀσκητὴς οὐ πενθεῖ. Alia vide apud eundem Valeſium, & in Gloſſ. med. Lat. in V. *Eccleſiaſticus*.

ἘΚΚΛΗΣΙΕ'ΚΔΙΚΟΣ. Vide in Ἔκδικος.

ἜΚΚΛΗΤΟΣ, ἡ, *Appellatio, Provocatio*, in Gloſſis Gr. Lat. quæ ſic definitur à Scholiaſte Baſilic. lib.9. tit.1. Extr. Ἔκκλητος δέ ἐστιν αἰτίασις καὶ μέμψις ἀποφάσεως· Ἄλλως. Ἔκκλητός ἐστιν ἀπὸ δικαστηρίου οἱουδήποτε ἐφ' ἕτερον μεῖζον δικαστήριον ἀγωγή. Lexicon MS. Cyrilli: ἔκκλητος, ἡ ἐπὶ συνόδου παραίτησις. Vide Gloſſas. Sed præſertim, Græcis recentioribus,

Ἔκκλητος, dicitur ad Sedem Apoſtolicam appellatio, cùm de utriuſque Eccleſiæ diſſenſione agunt Nicephorus Gregoras lib. 5. ait tria potiſſimum capita à Græcis expetiiſſe Summum Pontificem, quo utraque Eccleſia ad Unionem perveniret: ἧκον οὖν, καὶ γένοιτο ἡ κοινωνία ἐφ' ὅρῳ τριῶν κεφαλαίων, ἕως μὲν τοῦ ἐν ταῖς ἱεραῖς ὑμνῳδίαις τὸν Πάπαν εἰς τὰ δίπτυχα μνημονεύεσθαι ὁμοῦ τοῖς τετράσι Πατριάρχαις· δεύτερον δὲ τῆς ἐκκλήτου. τοῦτο δέ ἐστιν, ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ, καθάπερ εἰς μεῖζον καὶ ἐντελέστερον ἀνατρέχειν δικαστήριον, τὸ τῆς παλαιᾶς Ῥώμης· καὶ τὸ τρίτον, τὸ πρωτεύειν ἅπασι. Vide Codicem Canonum Eccleſiæ Africanæ, cap.28.96. Pachymerem lib.5.Hiſt.c.12.Sguropulum, & alios ejuſmodi Scriptores infimæ ætatis.

Ἐκκλητὴς, ὁ ἐκκαλούμενος, *Appellator*, in Gloſſis.

Ἐκκλητεύειν, Ἐκκλητεύειν, *Appellare*. Germanus Patr. Conſtantinopolit. in Epiſt.ad Cyprios pag.17. καὶ τὸ μὴ κωλύεσθαι τοὺς Ῥωμαίους—ἐγκλητεύειν πρὸς Λατίνους. Interpres Concilij Lateranenſis c.36. μὴ ἀνθισταμένου ἐὰν ἀπὸ ταύτης τῆς ἀπειλῆς ἢ μεταλλαγῆς ἐκκλητεύσῃ, &c. Vide Ἐκκλητεύειν.

Sed placet hoc loco deſcribere ex Anonymo MS. de Judiciis Imperialibus, Patriarchalibus, & aliis, quæ apud Orientales tribunalia appellationi ſubjacuerint, vel non, cùm hæc ad Hiſtoriæ Byzantinæ illuſtrationem quodammodo pertineant.

Τὸ αὐτοκρατορικὸν καὶ Βασιλικὸν κριτήριον ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται, οὐδὲ ἀναψηλαφᾶται ὑπὸ ἑτέρου, ἀλλ' ὑφ' ἑαυτοῦ ἀεὶ ἐπανακρίνεται, καθὰ καὶ ὁ θεόπτης Μωϋσῆς τὸ ἐπανακρίνειν τὰς κρίσεις νόμον ἔθετο.

Τὸ τοῦ Πατριάρχου κριτήριον ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται, οὐδὲ ἀναψηλαφᾶται ὑφ' ἑτέρου, ὡς ἀρχὴ ὂν αὐτὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κριτηρίων, καὶ εἰς αὐτὸ ἀναλύει καὶ ἀναστρέφεται· αὐτὸ δὲ οὐ πρὸς ἕτερον, τοιοῦτον γὰρ ἡ ἀρχή· ἐπανακρίνεται δὲ πνευματικῶς, καὶ αὐτὸ ὑφ' ἑαυτοῦ.

Ἡ τοῦ Ἐπάρχου ψῆφος ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται, πλὴν ὑπὸ μόνου τοῦ Βασιλέως· ἀλλ' οὐδ' ἡ τοῦ Κοιαίστωρος, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως μόνον σκοπεῖται, καὶ τῇ τάξει πρότερον τὸ τοῦ Ἐπάρχου κριτήριον· ἀλλ' οὐδὲν ἄτοπον τὰ ἐκ μιᾶς ἀρχῆς προερχόμενα τάξει μὲν ἀλλήλων προέχειν, μηδὲ δὲ ἕτερον ἑτέρου πρὸς διόρθωσιν.

Τὰ Ἀρχοντικὰ κριτήρια ἐκκλήτῳ ὑπόκειται καὶ ἀναψηλαφᾶται ὑπό τε τοῦ Βασιλέως, ὑπό τε τοῦ Πατριάρχου, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ Ἐπάρχου, καὶ ὑπὸ τοῦ Κοιαίστωρος· ὅσον γὰρ πόῤῥω ἀφίσταται τῆς ἀρχῆς, τοσοῦτον πλείονος καὶ τῆς βοηθείας, καὶ πλειόνων τῶν διορθουμένων καὶ ἀναψηλαφώντων δέονται.

ἘΚΚΟΥ'ΒΙΤΟΣ. Vide in Ἐξκούβιτος.

ἘΚΛΕΙ'ΩΣΙΣ, in Gloſſis Chymicis MS. καὶ λεύκωσις, καὶ ἐκστροφή, καὶ ὑδραργύρωσις τῶν εἰδῶν.

ἜΚΛΕΚΤΟΙ, *Electi*, Hæretici ex ſecta Manichæorum, de quibus in Anathematiſmo Hæreſis Manichæor.apud Coteleriũ in Notis ad Recognit. Clement. pag. 373. & in Gloſſ. med. Latin. in *Electi*.

ἘΚΛΗ'ΠΤΩΡ, *Suſceptor, Conductor, publicorum tributorum Exceptor*, in Nov. Juſtiniani 130. c.3. Nov. 134. cap. 1. Nov. 149. cap. 2. 3. Codex Canonum Eccl. Africanæ Can.16. ὁμοίως ἤρεσεν ἵνα ἐπίσκοποι, καὶ πρεσβύτεροι, καὶ διάκονοι ἐκλήπτορες μὴ γίνωνται, ἢ προκουράτορες. Ἔκληψις, *Conductio*, in Baſilic. lib. 3. tit. 1. Vide Salmaſium de Modo Uſurar. paginâ 829.

ἘΚΛΙΣΤΡΑ͂Ν. Euſtathius: Ἐπιλίσθην, ἀντὶ τοῦ ξεστικῶς καὶ ἐπιπολῆς, καὶ ἔοικεν ἀπὸ τοῦ λίζειν ὀνοματοποιούμενον ῥήματος παρῆχθαι, ἀφ' οὗ καὶ λίστρον τὸ ξύστρον ἐν Ὀδύσσει, καὶ παρὰ τῇ χυδαίᾳ τε τῇ ὁμιλίᾳ, ἐκλιστρᾶν. Hinc ἐγλιστρᾶν pro ὀλισθαίνειν, apud Nicetam, quòd in locis lævibus & complanatis facilis ſit lapſus. *Gliſſer* dicimus. Vide ἐγλιστρᾶν.

ἘΚΛΟΓΑΔΗΝ

ἘΚΛΟΓΑ'ΔΙΝ, pro ἐκλογή. Codex MS. Evangeliorum Bibliothecæ Barberinæ apud Allatium in Diſſert. 1. de libris Eccleſiaſticis Græcor. ἐκλογάδιν τῶν τεσσάρων εὐαγγελιστῶν, &c. Niſi legendum ſit Ἐκλογάδιν, pro ἐκλογάδιον, ut in alio Codice MS. Bibliothecæ Barberinæ, apud eundem Allatium legitur: ἐκλογάριν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ τῶν καθημερινῶν κατὰ διαφόρους περικοπάς, &c.

ἘΚΛΥΣΤΗΡΙΟΝ, Κλυστήρ, in Fabulis Æſopi Græcobarb.

ἘΚΛΥΤΑ'ΝΕΙΝ, *Abſolvere*, in Vita MS. S. Theodori Syceotæ.

ἘΚΛΩΖΕΙΝ, *Excludere ova*, ἐκκολάπτειν, Gall. *Eclorre*. Fabulæ Æſopicæ Græcobarb. pag. 122. ὀρνίθια εὗρεν αὐγὰ τῆς ὀφίδιν, καὶ μὲ ἐπιμέλειαν ἐθέρμανεν, καὶ τὰ ἐκλώσει. Ubi Gr. Cod. ἐπιμελῶς ἐκθερμαίνουσα ἐξεκόλαψε.

ἘΚΝΙ'ΚΗΣΙΣ, *Evictio*, in Baſilicis. Vox JC.

ἘΚΠΕΛΑ'ΤΩΡ, Ἐκπελάτωρ. Gloſſæ Baſilic. Ἐκπελάτωρ, πᾶς ὁ αὐτοκράτωρ διοικῶν λαχὼν τὸ πόλεμον. Videtur legendum Ἰμπεράτωρ. Nicephorus περὶ παραδρ. πολ. cap. 5. αἱ χῶραι δι' αὐτῶν τε καὶ τῶν ἐκπηλατόρων μιαινόμεναι. Niſi illic legendum ſit ἐκπλορατόρων, inquit Meurſius.

ἘΚΠΕΛΛΕΥΤΗΣ. Vide Ἐξπελλευτής.

ἘΚΠΙΓΓΑ'ΤΟΣ. Conciliabulum ad Quercum coactum adverſus Chryſoſtomum, apud Photium, ὅτι ὑβρίζει τοὺς ἐπισκόπους, καὶ ἐκπιγγάτους κελεύει ἐκβληθῆναι τῆς οἰκίας αὐτοῦ. Idem Conciliabulum in Jure Græco-Rom. p. 556. ἐπιγγάτους præfert.

ἘΚΠΛΟΡΑ'ΤΟΣ. Vide in Ἐξπλωράτωρ.

ἘΚΠΛΥΣΙΣ τῆς ἁγίας τραπέζης, *Ablutio altaris, quæ fit in Magna Feria quinta*, in Euchologio, pag. 623. Vide Gloſſ. med. Lat. in V. *Altare*.

ἘΚΣΙΚΕΤΑ'ΡΙΟΣ. Gloſſæ Baſilic. Ἐκσικετάριοι, ὑποδέχονται τὸ σῖτον. Ubi Meurſius legendum putat δικεττάριοι. Malim, Ἐξσκεπτάριοι, *Exceptores*.

ἘΚΠΡΟΘΕΣΜῆΣΑΙ, *Moram facere*, in Baſil. vox JC.

ἘΚΣΚΕ'ΠΤΩΡ, *Exceptor*, Concil. Calchedon. Act. 1. ὁ καθωσιωμένος Ἐκσκέπτωρ τοῦ θείου σκρινίου. Utuntur etiam S. Epiphanius pag. 829. & Nilus Mon. lib. 1. Epiſt. 150. lib. 2. Epiſt. 34. 148. 197. 269. ubi interdum ſcribitur ἐξκέπτωρ, ut eſt in Baſilic. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Exceptor*.

ἘΚΣΚΟΥ'ΒΙΤΟΣ. Vide Ἐξκούβιτος.

ἘΚΣΤΑ'ΣΙΟΝ, *Stationis deſertio*. Harmenopul. lib. 1. tit. 16. §. 8. ubi de milite: εἰ δ' ἑτέρων αὐτοὺς ἐξελασάντων ἐκ τῶν οἰκείων, ἢ αὐτῶν ἢ ἐκείνων ἐκστασίῳ χρησαμένων, ἄλλοι τούτους καλεπτοτέρους ἐδέξαντο, &c.

ἘΚΣΤΑΣΙΣ ὑπαρχόντων, *Ceſſio bonorum*. Ἐξιστᾶναι, *Bonis Cedere*. Ἐκστάς, *qui bonis ceſſit*, in Baſilic. tom. 1. pag. 524. Ἐκστάσιον, *Ceſſio bonorum*, in Nov. 135.

ἘΚΣΤΗΘΙ'ΖΕΙΝ. Vide in Στῆθος.

ἘΚΣΤΡΑΜΒΟΤΑΙ'ΖΕΙΝ. Vide in Στραμπαλίζειν.

ἘΚΤΑΓΙΑΤΙΚΑ'. Vide in Ταγή.

ἘΚΤΕΝΗ', Ἐκτενής, vox Liturgica, quâ certa precum ſeries intelligitur, quòd *Extenſa*, longiuſcula, & prolixior ſit: (vel quòd lentâ voce dicatur: quomodo, ἐκτενῶς, in Lexico MS. Cyrilli, eſt ἐπιμόνως.) Subauditur enim εὐχή, vel δέησις, aut ἱκεσία, quemadmodum εὐχὴν ἐκτενῆ dixit Lucas Act. 2. & ex eo Nilus Monach. lib. 3. Epiſt. 41. lib. 4. Epiſt. 61. Theorianus in Legat. ſub finem, Sophronius in Vita S. Mariæ Ægyptiacæ, & alij: ἐκτενοῦς δεήσεις Methodius de iis qui abnegarunt, & Symeon Theſſalonicenſis de ſacris Ordinat. cap. 9. pag. 176. καὶ προσθήκης τοῦ Τρισαγίου γινομένης, ὁ Διάκονος τὰ τῆς ἐκτενοῦς ἐπὶ τοῦ Ἄμβωνος ποιεῖται δεήσεως. Mox: ἱκεσίαν ἐκτενῆ vocat: ὁ δὲ Πατριάρχης τὴν εὐχὴν εἰπὼν καθ' ἑαυτὸν τῆς ἐκτενοῦς ἱκεσίας, ἐκφωνεῖ, Ὅτι ἐλεήμων, &c. à Liturgia S. Baſilij ex Cod. Reg. ὁ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν εὐχὴν ἐκτενοῦς ἱκεσίας, ubi Cod. Barberinus εὐχὴν τῆς ἐκτενοῦς habet. His porrò verbis ἐκτενοῦς εὐχῆς ſeu ἱκεσίας, in Liturgicis, intelliguntur precationes quæ pro plebe, quæ adeſt, vel etiam abeſt, fiunt: in quibus ſcilicet recenſentur ij pro quibus Eccleſia ſupplicat: verbi gratiâ pro plebe circonſtanti, pro Principibus, Antiſtibus, Monachis, Eccleſiarum fundatoribus & Benefactoribus, Catechumenis, &c. Eæ autem incipiuntur à Diacono, qui populum circonſtantem ad ejuſmodi preces invitat, hâcce ut plurimùm formulâ, Ἐκτενῶς δεηθῶμεν, vel δεόμεθα ὑπὲρ, &c. Cui reſpondet Chorus: quibus exactis, has Oratione concludit Sacerdos, quam ſecretò dicit, ut eſt illa quæ habetur in Miſſa S. Joan. Chryſoſtomi poſt lectum Evangelium: Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν δούλων σου, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου, καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου, &c. Euchologium Goari, pag. 54. εἶτα λέγει ὁ Διάκονος, εἴπερ τύχῃ, τὴν ἐκτενῆ Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων κτιτόρων, &c. Paracleticus: μετὰ δὲ τὴν εἴσοδον, βαλὼν ὁ ταχθεὶς μοναχὸς τὴν συνήθη μετάνοιαν τῷ προεστῶτι ψάλλει τὸ τῆς ἡμέρας προκείμενον, — εἶτα ἡ συνήθης ἐκτενή, τὸ Καταξίωσον. Typicum cap. 2. καὶ ποιεῖ τὴν συνήθη ἐκτενῆ. Pentecoſtarium: εἶτα λέγεται τροπάριον τοῦ ἁγίου, — ἐκτενὴς παρὰ τοῦ ἱερέως καὶ ἀπόλυσις. Alibi: ὁ ἀσπασμὸς, ἡ πολυχρονία τοῦ Χρυσοστόμου, ἡ ἐκτενὴς παρὰ τοῦ ἱερέως, καὶ ἀπόλυσις. Rurſum: προκείμενον τῆς ἑορτῆς, ἡ ἐκτενή, καὶ ἀπόλυσις. Ibid. ἐκτενὴ μετὰ τὸ, Καταξίωσον κύριε, &c. Triodium 2. Fer. 1. Hebd. Jejun. in Lychnico: εἶτα λέγει ὁ διάκων τὰς αἰτήσεις τῆς ἐκτενῆς, ἡμεῖς δὲ ποιοῦμεν μετανοίας γ'. Occurrit paſſim in libris Eccleſiaſticis Græcorum. Sed & hanc vocem ἐκτενῆ nudè uſurpavit Georgius Syncellus in Chronogr. pag. 107. pro quibuſvis precationibus: ταύτης παρὰ τὸ πρέμνον βωμὸς ἦν, ὥς φησιν Ἀφρικανὸς, τῆς τερεβίνθου, ἐφ' ὃν τὰς ἐκτενὰς ἀνέφερον ἐν τῇ πανηγύρεσι τῆς χώρας οἰκοι. Cujus quidem vocis notionem ſe ignorare fatetur Scaliger.

Ejuſmodi verò ſupplicationum aliæ ſunt μεγάλαι, quæ in plures precunculas diffunduntur; aliæ μικραί, quæ in pauciores. De Majoribus, ita Euchologium, p. 7. ἐν τῷ μεσονυκτικῷ, ἔξω τῶν ἁγίων θυρῶν, λέγει ἡ μεγάλη ἐκτενή, καὶ ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, ποιεῖ ἐκτενῆ μεγάλην, ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν πόλιν ταύτην, &c.

ἘΚΤΙΘΕ'ΜΕΝΟΝ βρέφος, *Expoſitum*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ἘΚΤΟΣ. Vide in Ἔξω.

ἘΚΤΡΑΟΡΔΙΝΑ'ΡΙΟΣ, *Extraordinarius*. Suidas & Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. ἐκτραορδινάριος, ῥωμαϊκὴ λέξις, δηλοῖ δὲ ἐπιλέκτους. Auctor innominatus apud eundem Suidam in V. Πραίφεκτος, qui eſt Polybius: ἐκ τῶν παραγινομένων συμμάχων ἱππεῖς τε καὶ πεζοὺς ἐξέλεγον τοὺς λεγομένους Ἐκτραορδιναρίους, ὃ μεθερμηνεύεται ἐπιλέκτους. In Baſilic. lib. 54. ἀπὸ διαγραφῶν, καὶ ῥυπαρῶν λειτουργιῶν, καὶ ἐκτραορδιναρίων, καθ' ὑποφέρονται, οἱ κληρικοὶ μετὰ παίδων καὶ γαμετῶν ἴσωσαν ἀτελεῖς. Occurrit non ſemel in libr. Juriſconſultorum, ſed crebriùs cum ξ. pro κ. Ἐξτραορδινάριος.

Ἐκστραορδίνως, *Extraordinariè*, ἔξω τεταγμένου, in Gloſſis Baſilic. Alibi: Ἐξτραορδίνως, ἔξω τοῦ νόμου, ἔξω τῶν τεταγμένων, ἢ τῶν νόμων.

Ἐκστραορδινεύεσθαι, *Indicis Decreto flagellari, puniri*. Eædem Gloſſæ: ἐκστραορδινεύονται, σφραγίζεται. Legen-
du-

dum, ut lineâ ſeq. ἐκςραορδιναίεται, φραγγελίζεται. Rem alibi explicant: ἐξτραόρδινον κόλασις, ἡ ὑπὸ τοῦ δικαςοῦ τυπωθησομένη. Mox: ἐξτραόρδινεμα, ἔξω τῶν πεπραγμένων, ἢ τὴν παρὰ τοῦ δικαςοῦ τυπωθεῖσαν τιμωρίαν. Ibidem: ἐξτραορδινεύεται, φραγγελίζεται.

ἘΚΥΤΙΟΝ, *Salix Equina*, apud Interpol. Dioſcorid. c. 629.

ἘΚΦΟΡΙΑ, *Sordes, quæ ex loco aliquo emittuntur*, ἐκφέρεται. Saracenica Sylburgij pag. 62. de Mahumeto: τούς τε Ἰουδαίους καὶ Χριςιανούς, ξύλα τοῦ πυρὸς γενομένους, ὑπολήψεσθαι τοὺς Σαμαρείτας ἔφη πρὸς τὰ ἐκφόρεια καὶ τὴν κόπρον αὐτοὺς τοῦ παραδείσου ἐκβάλλειν.

Ἐκφόρια, *Fructus terræ*. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 3. ἕκαςος γὰρ, κατὰ τὸ προφητικὸν παράγγελμα, ἐπὶ τὴν σκιὰν τῶν δένδρων αὐτοῦ ἀνεκλίνετο, καὶ τὸν τῆς ἀμπέλου καρπὸν κομίζων, καὶ γῆς εἰσοικιζόμενος τὰ ἐκφόρεια, ἀσμένως ἔσθιε καὶ ἡδέως ἐκάθευδε. & num. 5. ἥτε γῆ τὰ ἐκφόρεια κατὰ καιρὸς ὥρας ἀνεδίδου.

ἘΚΦΩΝΕΙΝ. Vide in Φωνή.

ἜΛΑ, Ἐλαδά, Ἐλάτε, Ἐλαδοῦ, *Adeſdum, Agite, Agite dum, Eia*, Δεῦρ' ἴθι, δεῦτε, ἄγετε, εἶα, apud Portium. Corona pretioſa: ἔλα μετ' ἐμένα, *Veni mecum*. Alibi: ἐλάτε, *Venite*, ἔρχεσθε. Gloſſæ Græcobarb. ἔλθετε, ἀπέλθετε, ἐλάτε, ἀμέτε, ἤγουν πορεύθητε. Leo in Tactic. cap. 7. §. 37. πάλιν κράζει, Στρέψε; Ἔλα. Ita Codex Choeri, ubi in Meurſiano poſtrema vox abeſt. Apud Suidam, ἄπιλα, ἀντὶ τοῦ ἀπίλαυνε, eſſe dicitur.

ἜΛΑΙΟΝ ἅγιον, *Oleum ſacrum*, quod & Εὐχέλαιον appellatur, quaſi *Oleum cum oratione conſecratum*, apud Græcos, dicitur præſertim oleum illud quod ad Chriſma infirmorum ſeptem Sacerdotum benedictione conficitur: Septimum apud illos Sacramentum, tametſi, inquit Goarus, ab oleo Sancto Extremæ unctionis materia ſit remota, ſed ejus uſus fere diverſus à Latinorum Chriſmatis uſu, cùm non modò infirmis, ſed & ſanis ſæpe conferatur. Profeſſio fidei Joannis Palæologi Imp. Conſtantinopolit. ἄλλο τὸ τελευταῖον σχῆμα ἤγουν τὸ εὐχέλαιον. ὃ κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μακαρίου Ἰακώβου τοῖς ἀσθενοῦσι παρέχεται. Vocis porrò εὐχελαίου rationem indicat Ordo ipſe ad illud conficiendum, in Euchologio, pag. 413. εἶτα λέγει ὁ πρῶτος τῶν ἱερέων τὴν εὐχὴν τοῦ ἐλαίου. Deinde ſequitur illa Oratio: Κύριε ὁ ἐν τῷ ἐλέει καὶ τοῖς οἰκτιρμοῖς σου ἰώμενος τὰ συντρίμματα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, αὐτὸς, Δέσποτα, ἁγίασον τὸ ἔλαιον τοῦτο, &c. Gabriel Philadelphienſis; εὐχέλαιόν ἐστι χρίσμα διὰ ἐλαίου καθαροῦ κατασκευασμένον ὑπὲρ τῶν ἐν ἀσθενείᾳ κατακειμένων. Metrophanes Critopulus in Confeſſ. Eccleſiæ Orient. cap. 13. εὐχέλαιόν ἐστι τελετὴ μυστικὴ διὰ ἐλαίου καὶ προσευχῶν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας ἱερουργουμένη ὑπὲρ πιςῶν νοσούντων. Mox: καλεῖται δὲ τοῦτο Εὐχέλαιον, ὡς ἐσχάτου χρίσεως· οὐ γὰρ μένομεν τὰ λοίσθια τοῦ κάμνοντος, ἀλλ' ἔτι ἐλπίδας ἀγαθὰς ἔχοντες ὑπὲρ τῆς ὑγιείας ἐκείνου, χρώμεθα τούτῳ τῷ μυςηρίῳ, &c. Joannes Nathanael in Epiſt. ad Epiſcop. Anagninum: περὶ δὲ τοῦ ἁγίου ἐλαίου ἤδη δηλώσομεν· ἔςι δὲ καὶ λέγεται τὸ ἡγιασμένον ὑπὸ ἑπτὰ ἱερέων ἔλαιον, ὅπερ Εὐχέλαιον ὑπὸ πλεῖςον καλεῖται, μυςήριον ἕβδομον, ὅπερ ἐν τῇ τελευταίᾳ ὥρᾳ τοῦ ἀνθρώπου δίδοται γίνεσθαι, εἰς ἐξαλειφὴν μετὰ τῶν ἁμαρτημάτων αὐτοῦ, καὶ ἄφεσιν τῶν πλημμελημάτων. Gregorius Hieromonachus in Synopſi Dogmatum Eccleſiaſticor. capite 4. τὸ εὐχέλαιον τὸ ἐδιάταξεν ὁ Χριςὸς, ὅταν ἔςειλε τοὺς Ἀποςόλους του νὰ διδάσκουσι καὶ ἀλείφουσι τοὺς ἀῤῥωςημένους με τὸ λάδι. Extat in Euchologio, pag. 408. ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἐλαίου, ψαλλομένη ὑπὸ ἑπτὰ ἱερέων, συναχθέντων ἐν ἐκκλησίᾳ, ἢ ἐν οἴκῳ. Olim etiam apud Latinos ſeptem Sacerdotes conveniſſe ad conficiendum Chriſma docet Hugo Menardus in Notis ad librum Sacrament. Gregorij M. Illius verò Septenarij numeri rationem quærit Symeon Theſſalonicenſis lib. de Sacramentis. Meminit præterea Septenarij iſtius Sacerdotum numeri, & ritus ſat inſolentis in conferendo ejuſmodi Chriſmate Pachymeres lib. 6. cap. 32. εἶτα δὲ ἅμ' ἐν Πατριάρχῃ τι καὶ σὺν αὐτῷ ἐξ ἄλλους τῶν προεχόντων Ἀρχιερέων τὰς ἱερὰς ςολὰς ἐνδυθέντας, τῶν λοιπῶν ἑκάςου θεοκλυτούντων, ἐπιτελεῖν Εὐχέλαιον· φακέλλους δὲ παπύρων ποιήσαντας, τῷ καθαγιασθέντι ἐλαίῳ βάπτειν, καὶ οὕτω δίδοσθαι τοῖς ταῦτ' ἀπάξουσι πρὸς τὸ ςράτευμα, ὡς ἀποχρῆν τ' εἶναι τῷ τῶν ςρατιωτῶν πλήθει, ἐφ' ᾧ ἓν καὶ ἕκαςον τῶν παπύρων ἵνα κρατοῦντα ὁμόσε χωρεῖν τοῖς ἐχθροῖς. Ταῦτ' ἐπετέτακτο καὶ τὴν ταχίςην ἐπέπρακτο, καὶ οἱ θεῖοι φάκελλοι τῶν παπύρων σκεύεσιν ὑαλίνοις ἐμβεβλημένοι, ἅμα μὲν μετ' εὐχῆς, ἅμα δὲ καὶ μετ' ἀσφαλείας ἐπέμποντο.

Εὐχέλαιον ποιεῖν, *Sumptus in ſacrum oleum facere*: ſpecies ἐπιτιμίου, in Canonibus Pœnitentialibus. Canon pœnitentialis MS. S. Joannis Chryſoſtomi nomen præferens: γυνὴ δὲ ἀποβάλλουσα δι' ἀσθένειαν τῆς φύσεως, εὐχέλαιον ποιήσει, μετανοίας ρ. &c. Infrà: εὐχέλαιον ποιήσει καὶ ἐλεημοσύνην, &c. Ita non ſemel. Qui porrò plura ſcire volet de hoc Græcorum ſacro oleo, conſulat Arcudium, Goarum, & Franciſcum Richardum in Relat. de Inſula S. Irenes.

ἜΛΑΙΟΝ ἅγιον, *Oleum Sacrum*, benedictione Sacerdotis conſecratum, antequam infundatur in lampades, quæ ante Sanctorum Imagines in ædibus Sacris appenduntur: cujus quidem benedictionis apparatum ſic deſcribit Philotheus Patr. Conſtantinop. in Ordine Sacri Miniſterij, p. 5. προπορευομένων τῶν λαμπάδων, εἰσέρχονται πάντες ἐν τῷ ναῷ, καὶ τὰ μὲν μανουάλια τίθενται παρ' ἑκάτερα τῆς προκειμένης τετραποδίου, ἐν ᾧ κεῖται μετὰ σίτου, καὶ πέντε ἄρτων, δίσκος, ὧν ἔχομεν ἔθος προσφέρειν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· παρ' ἑκάτερα δὲ τοῦ δίσκου, ἀγγεῖα δύο, μεςὰ τὸ μὲν οἴνου, τὸ δὲ ἐλαίου κεῖται· ὁ μὲν οἶνος ἐξ ἀριςερῶν, τὸ δὲ ἔλαιον ἐκ δεξιῶν. Ut verò benedicantur panes, vinum, & oleum, quæ in menſa repoſita hîc dicuntur, pluribus refert Typicum S. Sabæ cap. 2. ὁ καὶ Κελλαρίτης προτίθησιν ἐν τῷ ἀναλογίῳ ἄρτους ε. ἐξ ὧν ἐσθίομεν ἐν τῇ τραπέζῃ· ὡσαύτως καὶ ςάμνον μεςὴν οἴνου τοῦ καλλίςου, καὶ ὀλίγον ἔλαιον εἰς ἄγγος τι. Ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν ἄρτον ἕνα ἐπὶ τὰς χεῖρας, καὶ τυπώσας ἐν αὐτῷ ςαυρὸν, ἐπεύχεται τὴν εὐχὴν ταύτην, ἐκφώνως, Κύριε Ἰησοῦ Χριςὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐλογήσας τοὺς πέντε ἄρτους, καὶ πεντακισχιλίους χορτάσας, αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τοὺς ἄρτους τούτους, καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ πλήθυνον αὐτὰ ἐν τῇ ἁγίᾳ μονῇ ταύτῃ, καὶ εἰς κόσμον σου ἅπαντα, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνοντας πιςοὺς ἁγίασον, &c. Exactis deinde aliquot precibus: ὁ δὲ Κελλαρίτης διακλάσας τοὺς ἄρτους, ἐπιδίδωσι τοῖς ἀδελφοῖς, ὡσαύτως καὶ ἀπὸ ἑνὸς ποτηρίου οἴνου, διὰ τὸν κόπον τῆς ἀγρυπνίας, ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς παρελάβομεν ἀπὸ τῶν ἁγίων πατέρων. Οἱ οὖν διακονοῦντες ποιήσαντες τὴν συνήθη μετάνοιαν ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ εἰς τοὺς χοροὺς πρὸς μίαν, ἐξέρχονται· ἀπὸ δὲ τῆς ὥρας ἐκείνης, οὐκ ἔχει τις ἐξουσίαν πιεῖν ὕδωρ, διὰ τὴν μετάληψιν τῶν ἀχράντων μυςηρίων. Ὁ δὲ εὐλογητὸς ἄρτος ἐςὶν ἀλεξιτήριος παντοίων κακῶν, εἰ μετὰ πίςεως λαμβάνοιτο. Quoad autem oleum reponitur, ut diximus, in lychnis ſeu lampadibus ante Sanctorum Imagines appenſis, ex quo, ſtatis diebus, qui ab Allatio indicantur in lib. de quorundam Græcorum opinationibus n. 4. Monachi in fine Liturgiæ inunguntur à Sacerdote, utpote benedicto, cujus virtutem ſæpe experiuntur Græci ad ſanitatem corporis conſequendam. Ritum omnem exequitur Philotheus Patr. Conſtantinopol. in Ordine ſacri miniſterij: p. 10. ἐν μὲν ἐςι δεσποτικὴ ἑορτὴ, ἢ μεγάλου ἁγίου μνήμη, δίδοται καὶ τὸ ἅγιον ἔλαιον, οὕτως· πάντων συναγομένων πλησίον τῆς εἰκόνος τοῦ προσκυνήματος, καὶ ψαλλόντων, ὁ μὲν διάκονος θυμιᾷ κύκλῳ, ἀπὸ τοῦ προεςῶτος ἀρξάμενος, πρῶτον θυμιάσας τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου· ὁ δὲ ἱερεὺς ἱςάμενος πλαγίως τῆς εἰκόνος, κατέχων

Digitized by Google

ἀλειπτῆρον, χρίει τοὺς προσιόντας ἐν τῷ μετώπῳ, καὶ εὐλογεῖ· ὅταν δὲ χρισῶσι πάντες, ἐκφωνεῖ, Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεὸς σωτὴρ ἡμῶν, &c. Vide ibi Goarum pag. 34. Typicum S. Sabæ cap. 12. ad 26. Septemb. ὁ δὲ ἱερεὺς προπορευομένης αὐτοῦ λαμπάδος, ἀπέρχεται, καὶ θυμιᾷ τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου· εἶθ' οὕτως ἐπιδίδωσιν ἅγιον ἔλαιον ἐκ κανδήλας τοῦ ἁγίου τοῖς ἀδελφοῖς· εἰ δὲ καὶ ὁ προεστὼς ἠξίωται τῆς ἱερωσύνης, αὐτὸς ἐπιχρίει τοὺς ἀδελφοὺς ἀπὸ τῆς τοιαύτης εὐλογίας, ἐμβάπτων τοὺς ἑαυτοῦ δακτύλους τοὺς δύο, καὶ οὐχὶ τὸ ὄνυχα· μετὰ δὲ τὸ δοῦναι τὸ ἅγιον ἔλαιον, γίνεται τελεία ἀπόλυσις. Mox hæc adduntur: ἐκ τούτου οὖν σημείου σημείωσαι καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἑορταῖς τῶν ἁγίων, ἐν αἷς δίδοται τὸ ἅγιον ἔλαιον, καὶ οὕτως ἑορτάζομεν πάσας τὰς ἑορτὰς τῶν ἁγίων, ἐν αἷς γίνονται ἀγρυπνίαι. Idem Typicum cap. 11. καὶ γίνεται δοξολογία μεγάλη, καὶ, καὶ γίνεται ἀπόλυσις. Et cap. 19. ad 16. Jan. δίδοται δὲ καὶ ἅγιον ἔλαιον τοῖς ἀδελφοῖς ἐκ τῆς κανδήλας τοῦ ἁγίου. Ita 6. Decembr. & 23. April. in Anthologio.

Cæterùm is ritus ſat antiquus deprehenditur ex Scriptoribus. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij num. 147. καὶ καθ' ἑσπέραν λαμβάνουσα ἁγίασμα ἀπὸ τῆς τοῦ ἁγίου θήκης, καὶ τὸ ὕδωρ τῆς ἀσβέστου κανδήλας, πίνουσα οὕτως ἠλευθερώθη ἀπὸ τοῦ δαίμονος. Ubi ὕδωρ pro ἔλαιον ponitur. Eundem vide in Vita S. Joannis Solitarij, num. 21. Vita MS. S.Eudocimi: καὶ ἤρκεσεν αὐτῇ πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ τὸν παῖδα θλίβοντος πάθους ἔλαιον τὸ φωταγωγοῦ τοῦ μακαρίου τάφου ληφθὲν, οὗ τὰς χεῖρας ἐκείνη τοῦ παιδὸς χρίσασα, &c. Occurrit rurſum infrà. Sophronius Patr. Hieroſol. in Vita SS. Cyri & Joannis: ἄπελθε νῦν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐν τῷ μεγάλῳ τετραπύλῳ νήστεις καθεύδησον, καὶ μικρὸν τοῦ τῆς κανδήλας ἐλαίου τῆς ἄνω πρὸ τῆς τοῦ Σωτῆρος εἰκόνος ἁπτομένης, λαβὼν εἰς ληκύθιον, πάλιν ἄγγελος τὰ ἐνθάδε καταλάβε, καὶ τούτῳ τοὺς πόδας ἀλειψάμενος τῆς ὑγείας ἕξεις τὸ δώρημα, &c. Vita S.Pachomij, n. 30. καὶ ποιήσας εὐχὴν, ἐν ᾗ ἦν μεμιγμένος ὁ ἄρτος, ἐψώμισεν αὐτὸν ἀλείψας ἐλαίῳ ἁγίῳ. Vita S. Nili Junioris pag. 110. κελεύει αὐτὸν ἀπελθεῖν ἐν τῷ εὐκτηρίῳ, καὶ ἐπεύξασθαι τῷ νοσοῦντι, ἀλεῖψαί τε αὐτὸν ἐλαίῳ τῆς κανδήλας, καὶ ἀπολῦσαι. Miracula S. Georgij Mart. num. 55. εἰ κελεύεις ἐνέγκειν τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου μάρτυρος Γεωργίου ἐνθάδε, καὶ τεθήτω ὕπερθεν τῆς σῆς στρωμνῆς, ὑφαπτέτω δὲ καὶ κανδήλα ἔμπροσθεν αὐτῆς διὰ ὅλης νυκτός· πρωΐας δὲ γενομένης, ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑφαπτείσης κανδήλας ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας εἰκόνος τοῦ ἁγίου μάρτυρος, ἀλειψάμενος τὴν σὴν χεῖρα, εὑρήσεις τὴν ἴασιν. Ita in Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 7. in Vita S. Artemij in Synaxar. in Vita S.Lucæ Junioris pag. 1012. & apud Baſilium lib. 2. de Vita S. Theclæ cap. 26. Pachymeres lib. 11. cap. 32. καὶ τῷ τοῦ φωταγωγοῦ ἐλαίῳ χρισθεὶς, πεσὼν ὑπὸ πόδας κατὰ τὸ σύνηθες, ἱκέτης τῷ μάρτυρι γίνεται. Adde cap. 10. ejuſdem libri. Meminit denique iſtius unctionis olei, ejúſque ritum pluribus deſcribit Anonymus in Vita S.Bacchi Junioris, p. 67. καὶ λαθραίως τῆς Χριστιανῶν ἐκκλησίας προσεδρεύουσα, ἱκέτευεν τῆς μυσαρᾶς χωρισθῆναι ἀνδρὸς ἐπιμιξίας, καὶ τῇ τῶν Χριστιανῶν συναφθῆναι ἐκκλησίᾳ· ὃ δὴ καὶ τὰ ἀπόμυρα τῶν ἐκκλησιῶν τὰ κατὰ συνήθειαν διδόμενα καταδεχομένη, τὰ ἑαυτῆς περιέχειν τέκνα, ἀῤῥαβῶνα αὐτοῖς προκαταβάλλουσα τοῦ μέλλοντος αὐτοῖς δίδοσθαι θείου βαπτίσματος μύρου· καὶ γὰρ ἐν τῷ τῆς Ἑώας τοιοῦτόν τι παραδίδοται ἔθος. ἐν γὰρ ἡμέρᾳ τῆς Κυριακῆς περὶ τὰς ἑσπεραίας ὥρας τῆς λυχνικῆς ὑμνολογίας ἐπιτελουμένης, ἐν ὑαλίνῳ σκεύει, ἢ καὶ ἐξ ἑτέρας ὕλης, ὁ ἱερεὺς ἔλαιον ἐμβαλὼν, καὶ ἔσω τῆς ἱερᾶς κιγκλίδος τοῦ μυστικοῦ θυσιαστηρίου τῷ τῆς δεξιᾶς χειρὸς δακτύλῳ βραχεῖαν σταγόνα τοῦ ἡγιασμένου ἐλαίου ἀνιμώμενος, τοῖς προσιοῦσι μεταδίδωσιν. τὸ δὲ πλῆθος ἅπαν τῶν πιστῶν προσιὸν, τῷ κοίλῳ τῆς παλάμης τὴν ἀποσταζομένην ψεκάδα ὑποδεχόμενον, καὶ τῇ τῶν οἰκείων δακτύλων συστολῇ τὸν τοῦ ἱερέως ἐκμάσσον δάκτυλον. αὖθις τῷ τε προσώπῳ καὶ τῇ κάρᾳ, τὸν τοῦ ἐλαίου ἁγιασμὸν περιχρίουσιν. οὗτος ὁ τρόπος προδιδομένου αὐτοῖς θείου ἀῤῥαβῶνος. Ubi obſervãdum ἀπόμυρον iſtud oleum appellari.

Sed & eodem oleo ex Lychnuchis utebantur ad depellenda inſecta agros aut vineas depaſcentia. Euchologium pag. 696. χρὴ γίνεσθαι λειτουργίαν, καὶ ἅπτειν κανδήλας τοῦ ἁγίου Τρύφωνος, ἢ τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου, ἢ τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ τοῦ Λίβυος, ἢ καὶ ἀμφοτέρων· καὶ μετὰ τὴν λειτουργίαν, λαβεῖν τὸ ἔλαιον ἐκ τῶν κανδήλων, καὶ ὕδωρ τῶν ἁγίων Θεοφανείων, καὶ ἐπιῤῥαίνων σταυροειδῶς ὁ ἱερεὺς τὸ χωράφιον, ἢ τὸ ἀμπέλιον, ἢ τὸ κῆπον, λέγει τὰς εὐχὰς ταύτας, &c. Vide Typicum, cap. 14. ad 13. Novemb. ubi de panis & vini benedictione: præterea Paulum Venetum lib. 1. cap. 4. & quæ obſervamus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Oleum*.

Ἔλαιον τοῦ ἁγίου σταυροῦ, *Oleum ſanctæ Crucis*, quo curabantur infirmi. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ: τὸν ὕψιστον θέμενος καταφυγὴν ἑαυτοῦ, καὶ ἐκ τοῦ ἐλαίου τοῦ πανσέπτου σταυροῦ ἐπιῤῥάνας τὸν τόπον, ἔμεινεν αὐτόθι τὰς ἡμέρας τῆς τεσσαρακοστῆς. Et cap. 44. ἐλαίῳ τοῦ ἁγίου σταυροῦ αὐτὸν ὑγιῆ ἀπεκατέστησεν. Sic cap. 63. uncta oleo Crucis per totum corpus liberatur à dæmone. Vita MS. S. Cyriaci Anachoretæ: εὐχήν τε τῷ νεανίσκῳ ἐπιλέγει, καὶ τῷ τοῦ σταυροῦ χρίσας ἐλαίῳ, τῆς πικρᾶς ἐκείνης ἀπαλλάττεται μανίας. De Oleo Crucis innumera ſunt, inquit Allatius lib. de Græcorum opination. num. 4. quæ apud Auctores recenſentur. Quod, ut id quoque obiter adnotem, ſubdit ille, vel fuerit ſigno Crucis ſignatum, vel ab ipſa ante Crucem ardente lampade, non tantùm Hieroſolymis, ſed alibi quoque locorum, acceptum, vel, quòd ex ipſa Cruce, quemadmodum ex aliis Sanctorum corporibus, vel ſemel, vel perenni fluxu emanabat. Quibus addere potuiſſet, quòd fortè Sancta Crux, quam vulgo *veram Crucem* dicimus, vel certè illius particula in oleum immiſſa fuerit, ut in Gloſſ. med. Lat. innuimus, in V. *Oleum S. Crucis*: tametſi in eam potius ſententiam ierim oleum illud quod in Lychnis ante S. Crucem erat, intelligi debere; illúdque accepiſſe initium à Lychnis, qui in Sacræ Reſurrectionis Hieroſolymitano templo pendebant ante veram ac Sanctam Crucem, quæ in eo aſſervabatur; cujus quidem olei tanta erat veneratio, ut in aureis, vel argenteis, ac alterius pretioſæ materiæ vaſculis ad collum, veluti inſigne φυλακτήριον deferrent. Ritum hunc præclarè illuſtrat ac docet Theodorus Epiſcopus Paphenſis in Vita MS. S.Spiridonis: οὗτος ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς μετὰ Τριφυλλίου εὐτελῆ ἐσθῆτα περιβεβλημένος, καὶ τὴν ἑαυτοῦ βαΐνην ῥάβδον κατέχων, ἀγγείδιον ὀστράκινον ἔχων ἐν τῷ τραχήλῳ ἠρτημένον· ὅπερ ἀγγείδιον ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει γίνεται σημεῖον πάνυ, ἐν αὐτῷ γὰρ τὸ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ ἐλαίου ἔλαιον βάλλουσιν· τινὲς δὲ καὶ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ποιοῦσι ταῦτα, οὕτως γὰρ ἐδείχθη τῷ Βασιλεῖ ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου βαστάζων τὴν βαΐνην ῥάβδον, καὶ τὸ ὀστράκινον σκεῦος ἔχων περὶ τὸν τράχηλον. σταθὲν ἐπινοῦσι ὑγιῆ τῆς ἀῤῥωστίας ἐποίησεν, καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ δυνάμει ἐν μιᾷ καιροῦ ῥοπῇ ἐῤῥωμένος ἐν ἅπασιν ὤφθη ὁ Βασιλεύς: nempe Conſtantinus M.

Ἔλαιον ἅγιον, *Sacrum Oleum*, à viris ſanctitate conſpicuis ſacris precibus adhibitis benedictum, quo Fideles ad depellendos morbos utebantur: ἔλαιος, ſeu ἔλαιον εὐχῆς in Vita S.Pachomij num. 30. Euſtathius in Vita S.Eutychij Patr. Conſtantinopol. n. 47. ποιήσας δὲ ἐπ' αὐτῷ τὴν εὐχὴν, χρίσας τε πάντα αἰσθητήρια αὐτοῦ τῷ ἁγίῳ ἐλαίῳ, &c. Mitto locos alios & Auctores laudatos in Gloſſ. med. Lat. in V. *Oleum benedictum*.

Ἔλαιον, *Oleum* quo in hominibus ſepeliendis utebantur Græci. Laudantur à Lambecio lib. 8. Commentar. de Bibl. Cæſar. Excerpta τοῦ Χρυσοστόμου ἐκ τοῦ λόγου εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον, καὶ περὶ ὑπομονῆς, καὶ τοῦ μὴ πικρῶς κλαίειν τοὺς τελευτῶντας, ὅτι δεῖ ἐπὶ τῶν τεθνεώτων ἐπιχέειν ἔλαιον ἐν τῷ ἐνταφιάζειν αὐτοὺς, καὶ διά τι πρὸς ἀνατολὰς τὴν ταφὴν σχηματίζομεν.

Ἔλαιον, in Gloſſ. Chymic. MSS. τὰ ἄνθη τῶν βαφῶν εἰσίν.

ἘΛΑΙΟΤΟΠΟΣ,

ΕʼΛΑΙΟΤΟΠΟΣ, *Olivetum*, Ἐλαιὼν in Corona pretioſa.

ΕʼΛΑΙΟΦΟΡΟΣ, Accipitris genus. Demetrius Conſtantinopolitanus lib. 1. Hieracoſophij; cap. 2. ἢ καλέμϑῳ ὑπὸ τῶν πολλῶν Ἐλαιοφόρῳ, ὀλιγοχρόνιῳ.

ΕʼΛΑΙΠΡΙΝΟΣ, *Alaternus*, *Philira*; arbor. Vide Bellon. lib. 1. obſerv. cap. 42.

ΕʼΛΑΙΩΝΑΙ, *Curatores olei emendi gratia creati.* Vide Anton. Auguſtinum ad Modeſtinum.

ΕʼΛΑΠΡΟΣ, pro ἔκλαμπρος. Anonymus Græcobarbarus MS. de Lapidibus: Γρανάτα, ὅτι κόκκινι, ἢ καθάρια, ἢ ἔλαπρον χλορί. Rurſum: τοπάτζι ὅτι πέτρα πετζίνο εἰς τὸ χλορὶν τοῦ ἀλεφασλίνε, ἔλαμπρι εἶδε τὴν θωριάν.

ΕʼΛΑΣ, *Oleum*, Ἔλαιον. Vita S. Pachomij, n. 30. τότε ἀπέστειλεν αὐτῇ ἔλας εὐχῆς, καὶ ἤλειφεν αὐτὴν ἐν πίστει, καὶ ἰάθη.

ΕʼΛΑΣΙΑΙ, *Ordines remigum* qui ἐλάται dicuntur, *in navibus.* Leo in Tact. cap. 19. num. 7. ἕκαστος δὲ τῶν δρομώνων εὐμήκης ἔστω καὶ σύμμετρος, ἔχων μὲν τὰς λεγομένας ἐλασίας δύο, τὴν δὲ κάτω, καὶ τὴν ἄνω. Idem num. 8. ἑκάστη δὲ ἐλασία ἐχέτω ζυγοὺς τὸ ἐλάχιστον πέντε καὶ εἴκοσι, ἐν οἷς οἱ κωπηλάται καθεσθήσονται. Denique num. 19. εἰ δὲ τινας τῶν στρατιωτῶν ἀνάνδρους ἐπιγνῷς, τούτους εἰς τὴν κάτω ἐλασίαν τίας παράπεμπε.

Ἐλασία, *Volatus.* Orneoſophium: pag. 244. αἱ δυσοσμίαι αὐτοῦ (τῶν φαλκωνίων) πλατεῖαι, μακρὰ ἡ ἐλασία αὐτῶν. Sic Virgilius dixit *Remigium alarum.* Sed & Ἐλάται, *Alarum pennæ*, dicuntur in eodem Orneoſophio, pag. 245. αἱ ἐλάται αὐτῶν ἀποσκελωδεῖς, ἵνα μήτε εἰσὶ σμικτοί, μήτε σταυρωτοί. pag. 246. αἱ ἐλάται αὐτῶν στενοί, πλὴν ἀποσκελωδοί, καὶ ἵνα καθίζονται ὀλίρθοι. Demetrius Conſtantinopol. lib. 1. Hieracoſophij, pag. 137. τῶν συνεργούντων τῇ πτήσει τῶν ἄλλων μάλιστα πτερῶν, ὡς ἐλάτας παρωνύμως καλοῦσι, διὰ τὸ δι' αὐτῶν ἐλαύνεσθαι, καὶ κώπης δίκην διατέμνεσθαι τὸ αἰθέριον πέλαγος, &c. Alibi: ἐὰν ῥομφαιωθῇ ὁ ἱέραξ τὰς ἀγκῶνας, ῥίπτει αὐτοῦ τὰς ἐλάτας. Adde cap. 113.

Πρωτελάται, *Primæ alarum pennæ.* Idem Demetrius lib. 1. cap. 4. pag. 12. καὶ ἐὰν τὰ βασιλικώτερα μακρὰ ἔχῃ ἴσα τῶν πρωτελάτων, &c. Ubi perperam Editum πρωτελλάτων.

Ἐλατῆρες, idem quod ἐλάται. Idem Demetrius lib. 1. cap. 101. εἰς τὸ ἀποβάλλοντα τὰς ἐλάτας. Ὅταν ἴδῃς ὅτι ἀγαγῇ τοὺς ἐλατῆρας αὐτοῦ τὸ ζῶον, &c. Vide paginas 134. 135.

Ἀνελαλεῖν, *Alas extendere.* Idem Demetrius lib. 1. cap. 155. p. 133. τίλλειν αὐτῶν τὰς μασχάλας χρὴ, καὶ βελόνῃ χαλκείᾳ κάλακιστᾶν αὐτὰς, καὶ οὕτως αὐτὸ ἐλατήσει.

ΕʼΛΑΤΙΚΟΝ, *Merces quæ datur homini equitanti, ſeu equo vecti*: Eſt enim ἐλαύνειν Græcis *equo vehi, Equitare.* Occurrit non ſemel in Rationali peræquatorum MSS. præter locum deſcriptum vide in προσθεσίμιον: en alius: ἐὰν δὲ αὐξανομένης τῆς τῶν νομισμάτων ἀπαιτήσεως, αὔξεται καὶ ἡ συνήθεια σὺν τῷ ἐλατικῷ περιγραμμένη εἰς νο. δέκα, ἢ οὕτως ἴσαται, πλεῖον γὰρ τῶν δέκα νομισμάτων, οὐκ ἀναβιβάζεται ἡ συνήθεια σὺν ἐλατικῷ, &c. Extat ibidem titulus, περὶ τῶν συνηθειῶν ἢ ἐλατικῶν.

ΕʼΛΑΤΤΩΣΙΣ τῆς πρώτης, τῆς δευτέρας, τῆς τρίτης κεφαλαιώσεως, *Maxima*, *Minor*, *& Minima capitis diminutio*, in Baſilic. lib. 16. tit. 8. §. 39.

ΕʼΛΑΦΙΚΟΝ, *Elaphoboſcum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 485.

ΕʼΛΑΦΙΝΕ, Ægyptiis, *Veratrum nigrum*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 733.

ΕʼΛΑΦΟΣΚΟΡΔΟΝ, *Braſſica Canina*, Κυνόκραμβον, apud Interpol. Dioſcor. c. 663.

ΕʼΛΑΦΡΟΝ, unus è 19. tonis Muſicæ Græcanicæ. Vide in φωνή.

ΕʼΛΒΑΧΑΡ. Anonymus de Oxymelite: καὶ κύραλλον ῥυσιον, καὶ ζυπὴτ, ἐλβάχαρ, καὶ ἅλας ἀμμωνιακὸν, &c.

ΕΛΒΟΥΝΙΟΝ, *Dictamnum*, apud Interpolat. Dioſcor. c. 442.

ΕʼΛΕΒΟΡΙΖΕΙΝ, τὸ ἐλλέβορον πιάζειν, *Elleborum potare*, in Scheda Baſilica.

ΕʼΛΕΙΤΙΣ, *Helxine*, apud Interpolator. Dioſcorid. cap. 621. 668.

ΕʼΛΕΝΟΣ, Λεινὸς, pro Ἐλεεινός. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3. Extr.

Οὕτως μὲ δάκρυα ὁ λεινὸς γιάναξε τιλασίαν.

Paulò antè.

Καὶ μὲ τὰ μάτια τὰ λεινὰ μπορῇ νὰ τὴν ἰδῶ ἄπως.

Lib. 4.

Καὶ τόρα βρίσκομ' ἔλεινὸς εἰς τόσην πινίκαν.

ΕʼΛΕΚΤΟΥΑΡΙΟΝ, *Electuarium.* Occurrit apud Agapium Cretenſem in Geoponico, c. 131.

Λεκτουάριον, voce truncatâ, apud Myrepſum de Antidotis cap. 73. in Cod. MS. ταῦτα πάντα κόψας, ἢ σείσας καλῶς, ἕως συστάσεως τοῦ λεκτουαρίου. Adde cap. 497.

Εἰλεκτάριον, apud Joannem Jatroſophiſtam MS. cap. 270. &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Electuarium.*

ΕʼΛΕΤΧΕΡ, in Gloſſis MSS. Jatricis ex Cod. Reg. 190. τοῦ σχοίνου τὰ ἄνθη, *Flores Schœni.* In aliis Saracenicis Ἐλὲτχαρ ſcribitur.

ΕʼΛΕΥΘΕΡΙΑΖΕΙΝ, *Gaudere*, *Hilarem ſe præbere.* Moſchopulus: Εἰς τροφωνίου μεμάντευται, ἐπὶ τῶν σκυθρωπαζόντων ἢ οὐδέποτε ἐλευθεριαζόντων. Apud Nicetam de Manuële Imp. νέος γὰρ ὢν ὁ Μανουὴλ ἢ ἐρωτικὸς τῶν τ' ἀνειμένων ἢ πεφυρμένων προσανέκειτο. Ubi Cod. Barbarogr. καὶ ἐλεύθερος, pro ἐρωτικὸς præfert.

ΕʼΛΕΥΘΕΡΙΚΟΝ, ſeu ἐλευθερικὰ χωρία, *Libera*, *& immunia ab exactionibus*; in Nov. Juſtini de Sacris Domibus c. 4. ubi opponuntur ἐξαλειμμένοις. Vide in ταμιακόν.

ΕʼΛΕΥΘΕΡΟΒΟΑΝ, more liberorum loqui, verba facere, ſeu potius teſtimonium dicere, quod non licebat ſervis adverſus Dominos. Demetrius Chomatenus in Reſponſis pag. 332. τί σημαίνει τὸ, μὴ ἐλευθεροβοᾷν τὸν δοῦλον ὅπερ τοῖς δουλικοῖς ὠνητηρίοις οἱ ταβελλίωνες ἐγγράφειν εἰώθασι; nempe in inſtrumentis emptionum ſervorum addere ſolebant Tabelliones, ſervis ejuſmodi emptitiis non licere, μὴ μόνον ἐν αὐτοῖς μίσθοις τῆς δουλείας φωνὴν αἴρειν προσήκουσαν εὐγενέσι καὶ ἐλευθερίοις κατὰ τῶν δεσποτῶν, ἀλλ' οὐδ' ἂν, εἰ ἢ ἐλευθερίας ἀξιωθεῖεν, τὴν τοιαύτην ἀναλαβεῖν παῤῥησίαν. ὅθεν ἢ ἐπιτίμιον τῆς ἐλευθεροφωνίας ταύτης οἱ ἀπελεύθεροι τὴν ἀναδούλωσιν ἐκληρώσαντο. Deinde de vocis ſignificatu hæc ſubdit: ὡς ἐν κεφαλαίῳ δὲ εἰπεῖν, ὁ δοῦλος ἢ ἀπελεύθερος τοῦ βοᾷν ἐλεύθερα παντάπασιν ἀπεστέρηται. Vide Gloſſ. med. Lat. in V. *Vox.*

ΕʼΛΕΥΘΕΡΩΝΕΙΝ, *Manumittere*, Ἀπολύειν in Gloſſis Græcobarb.

ΕʼΛΕΥΘΕΡΟΥΜΕΝΟΣ ὑπὸ ὅρον, *Statu liber*, in Baſilic. to. 4. p. 378. 379. 397. 408. ἐλευθερία ἐπὶ ἀρχοντος δοθεῖσα, *Vindicta.* Ἐλευθερίας ἐκδικίαι, *Vindiciæ.* Ἐλεύθερος τῆς ὑπεξουσιότητος, *Emancipatus.* Gloſſæ Gr. Lat.

ΕʼΛΕΦΑΝΤΙΝΟΝ, *Ebur*, Ἐλέφας. Ἀπὸ ἐλεφαντινὸν, *Eburneus*, Ἐλεφάντινος.

ΕʼΛΘΙΜΟΝ, *Adventus*, *Reditus.* Malaxus in Hiſt. Patr. p. 154. ἔμαθον τινὲς τῶν ἀρχηγῶν τὸ ἐλθιμὸν αὐτῶν, &c.

ΕʼΛΙΑ, *Oliva*, Ἐλαία.

ΕʼΛΙΔΙ, *Smilax aſpera*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 776.

ΕʼΛΙΘΟΣ, *Groſſus*, Ὄλυνθος.

ἘΛΙΟΣΑΚΤΗ, *Ebulus*, apud Interpol. Dioſcor. c. 755.

ἘΛΧΑΡΑ, Ἀκακία, in Gloſſis Jatricis MSS. *Acacia.*

ΕʼΛΙΚΙ͂Α, Ἑλικία, pro ἡλικία, *Ætas*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ὁμοῦ μὲ ἕν αὐτοῦ παιδὶ ἴσον τῆς ἡλικίας τους.

Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Καὶ ποῦ ἔναι ἡ σαρκός τους, ποῦ διέβη ἡ ἑλικία τους.

ΕʼΛΚΙΣΜΑ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶν ὁ ἀνακαυθεὶς κασίτερος.

ΕʼΛΚΟΣ, *Pus*. Euſtathius Iliad. δ. ἕλκος, οὐ κατὰ τοὺς ὕστερον ἰδιωτικοὺς, τὸ πύον, ὃ οὐδὲ ὁ Ποιητὴς οἶδεν, &c.

ΕʼΛΙΛΕʼΛ ΜΥʼΛΙΚ, Μελίλωτον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. in aliis, ἐλχὶλ, τὸ μελίλωτον. Matthæus Silvaticus: *Elmelich*, *Melilotum*. Zoſimus Panopolitanus MS. de Chymia: καὶ λαβὼν φλοιὸν φοινικοβαλάνου τῶν λεγομένων ἐλιλὶγ, ἐν Ἀραβίᾳ. At hoc loco *Myrobalanum* interpretatur Salmaſius. Gloſſæ Græco-Arabicæ: χαλιλὲν, τὰ ξανθὰ μυροβάλανα.

ΕʼΛΛΕΒΟΡΟΣΗΜΑΤΑ, *Limonium*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 598.

ΕʼΛΛΗΝΕΣ, *Pagani*, *Gentiles*. Gloſſæ Gr.Lat. Ἕλλην τὴν θρησκείαν, *Paganus*. Philoſtorgius lib.11. cap. 2. Εὐγένιόν τινα Μάγιστρον τὴν ἀξίαν, Ἕλληνα δὲ τὸ σέβας, βασιλέα Ῥωμαίων καθιστῶσι. Socrates lib.7.c.14. καὶ προσελθόντες ἀπεκάλουν Θύτην καὶ Ἕλληνα, καὶ ἄλλα πολλὰ περιύβριζον. Martyrium S. Niconis, num.1. ἦν δὲ ὁ αὐτὸς ὁ Ἕλλην, μητρὸς μὲν Χριστιανῆς. Acta S. Euſtachij: Ἕλλην δὲ ὑπῆρχε τὴν θρησκείαν. Theophanes an. 8. Valentis, de eod. Auguſto: τοῖς Ἕλλησι ἄδειαν ἔδωκεν θυσίας καὶ πανηγύρεις ἐπιτελεῖν, an. 10. Leonis M. Ἰσοκάσιος ὁ Κοιαίστωρ Ἀντιοχείας ὁ καὶ φιλόσοφος, διεβλήθη τῷ βασιλεῖ ὡς Ἕλλην. An.3. Juſtiniani: καὶ ἐθέσπισεν ὁ βασιλεὺς ὥστε μὴ πολιτεύεσθαι τοὺς Ἑλληνίζοντας, μηδὲ τοὺς αἱρετικοὺς, εἰ μὴ μόνους τοὺς ὀρθοδόξους Χριστιανούς. Uſurpat etiam S. Paulus.

Ἑλληνισμὸς, *Paganiſmus*, *Paganitas*. Baſilius Seleucienſis Epiſc. Homil. in Olympia: ἑλληνισμὸς Χριστιανισμοῦ προσωπείῳ κρυπτόμενος. Theophanes an. 1. Juliani. πρὸ τοῦ Κωνσταντίου τελευτῆς εἰς Ἑλληνισμὸν ἀναιδῶς ἐξετράπη.

Ἑλληνίζειν, *Paganiſmum profiteri*. Sozomenus, lib.6. cap. 34. πρὸς οἰκεῖον ἐπηγάγοντο σέβας, καὶ ἑλληνίζειν ἔπαυσαν. Ἑλληνίζοντες, *Pagani*, apud Harmenopulum lib.6. tit. 4. §.4.6. Ἑλληνόφρων, apud Theophanem an. 37. Theodoſij Jun. 26. Juſtiniani.

Ἑλληνισταὶ, apud Philoſtorgium, lib.7. c.4. τῶν ἑλληνιστῶν τὰ ἀτιμότατα κατὰ τῶν Χριστιανῶν πανταχοῦ παλαμωμένων, &c. Sozomenus lib.6. cap. 35. ἄνδρα τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις ἐπισήμως στρατευόμενον, ἑλληνιστὴν καὶ ἐλλόγιμον. Utitur paulò ante.

ΕʼΛΛΗΝΙΣΤΑʼΡΙΟΙ, qui linguâ Græcâ utuntur: Ἑλληνισταὶ, uti appellantur in Epiſtola Ammonis Epiſcopi de Vita SS. Pachomij & Theodori num.4. 19. Theodorus Petreorum Epiſcopus in Vita Sanct. Theodoſij Archimandritæ: οὕτως ἅπαντες, πλὴν τῶν δαιμονώντων ἀδελφῶν, κατὰ τὴν μεγάλην τῶν Ἑλληνισταρίων συναθροίζονται ἐκκλησίαν. Suprà dixit, ἐν ᾗ τῇ Ἑλληνίδι φωνῇ Liturgia celebratur. Eadem fermè habet Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ: παρεγγυήσας αὐτοῖς τὸ μεγαλεῖον, καὶ τὴν λοιπὴν ἀκολουθίαν ἐν τῇ συνάξει Ἀρμενιστὶ καθ' ἑαυτοὺς λέγειν, ἐν τῷ καιρῷ τῆς θείας προσκομιδῆς ἔρχεσθαι μετὰ τῶν Ἑλληνισταρίων, καὶ τῶν θείων μεταλαμβάνειν μυστηρίων. Vide Salmaſium lib. de Helleniſtica.

ΕʼΛΜΙΓΓΟΒΟʼΤΑΝΟΝ, Herbæ genus, cujus uſus adverſus Lumbricos. Orneoſophium: τὸ ἑλμιγγοβότανον ὡσαύτως δὸς μετὰ κρέατος. Trallianus habet ἑλμινθοβότανον, quam Interpres *Corallinam* vertit.

ΕʼΛΜΟΣ, *Caſſis*, *Galea*, Ital. *Elmo*, noſtris olim *Elme*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.5.

Ἐξέβαλε τὸ ἕλμον του ἀπὸ τὴν κεφαλήν του.

Idem lib.7.

Τὸ ἕλμον στὸ κεφαλίν του ἔμορφα φορεμένον.

Lib. 8.

Δίδοντα κόλπους δυνατοὺς στὰ ἕλμα τους ἀπάνω.

Rurſum:

Ἀπάνω του κατέβηκε, στὸ ἕλμον του κτυπόν.

Vide ſuprà in Βιζηίρα, & Gloſſ. med. Latin. in *Helmus*.

ΕʼΛΜΟΥ͂, μουμία, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Mumia*.

ΕʼΛΠΗΛΟΝ, ζυγὶς ἀγρία, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Serpyllum*, *Zygis Silveſtris*.

ΕʼΛΠΙ͂ΔΑ, *Spes*, Ἐλπίς. Beſſarion in Epiſt. ad filios Thomæ Palæologi: καὶ ἐκαλυγόρων τὸ, ὅτι εἰς ξενιτείαν νὰ θρέφη τόσους μὲ ξένα δύναμα καὶ ξένας ἐλπίδας.

ΕʼΛΠΙ͂ΖΕΙΝ, *Timere*, *Vereri*. Zonaras to. 1. p.138. ὡς καὶ θάνατον ἐκεῖνον ἐλπίζειν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Sperare*.

ΕʼΛΤΖΗΖΗ, ναρκίσσου ἔλαιον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Oleum ex Narciſſis*.

ΕʼΛΥʼΤΕΡΟΣ, *Effuſus*.

ΕʼΛΧΑΡΚΟʼΣ. Anonymus de Oxymelite, ſub fin. ῥίνισμα χαλκοῦ, καὶ κασσιτέρου, καὶ αἰθέρος, καὶ χάτλες ἐλχαρκοῦ, καὶ λευκὰς ἀλευρα, καὶ τοῦ γεράνιον. Apud Matthæum Silvaticum, *Elkinska*, eſt *Radix Gladioli*, vel *Gladiolus*.

ΕʼΛΧΙ͂Α, τὸ μελίλωτον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. Matthæus Silvaticus: *Elchil*, *Melilotum*. Ἐλχὶβ, ſcribitur in Gloſſis Saracenicis MSS. eâdem notione. Vide Ἐλιλὲλ μύλικ.

ΕʼΛΧΟΥ͂Κ, τρόχισκος τῆς λαχὰ, in Gloſſis Græcobarb. MSS.

ΕʼΛΩΝΙΑʼΣ, *Hyacynthus*, apud Interpol. Dioſcorid. cap.645.

ΕʼΜΑΓΚΙΠΑΤΙʼΩΝ, *Emancipatio*. Codex Canon. Eccleſ. Afric. cap. 35. ὥστε τοὺς ἐπισκόπους καὶ τοὺς κληρικοὺς τὰ τέκνα αὐτῶν μὴ ἐᾶν αὐτεξουσίους διὰ ἐμαγκιπατίωνος. Balſamon ad Nomocan. Photij tit. 7. cap. 1. ἐπιτρέπεται ἐν ταῖς αὐταῖς ἡμέραις ἐλευθερίας καὶ ἐμαγκιπατίωνας πράττεσθαι. Occurrit paſſim in libris JC.

ΕʼΜΑʼΝΣΩΡ, *Emanſor*, ἀπόκοιτος. Scholiaſtes Baſilic. ad lib.60. pag. 854. ὁ χρόνος διακρίνει τὸν ἐμάνσωρα στρατιώτην ἐκ τοῦ φυγάδος ἢ δεσέρτορος. Ex l.17. §.2. De Re militari. Vide Cujac. lib. 6. Obſerv. cap.26. & Gloſſ.med.Lat.

ΕʼΜΑʼΤΟΣ, in Gloſſis Baſilic. τὰ ἀτυχήματα.

ΕʼΜΒΑ, in Concilio Conſtantinopol. ſub Mena Act.5. volunt quidam idem valere quod Ναὶ, quod eſt, inquiunt, vehementer obteſtantis. Verùm indubiè falluntur, ni ipſe fallar. En ipſa verba: ὁ ἐπίσκοπος ὁ σύνοδος, ἔμβα ποίησον. Et paulò poſt: ἔμβα ἀναθεμάτισον Σέβηρον, καὶ τὸν Μανδρίτην. Deinde ſequitur: καὶ ἀνελθόντος τοῦ ἁγιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἐν τῷ ἄμβωνι, &c. Ita paſſim in ea acclamatione, quâ plebs urget Patriarcham ut ambonem conſcendat, & Severum, cæteróſque Hæreticos excommunicet. Proinde ἔμβα, idem valet quod ἀνάβηθι, *Aſcende*, in ambonem ſcilicet, ut eſt in alia acclamatione paulò antè ad eundem Patriarcham: ὡς ἄνελθε εἰς τὸν ἄμβωνα, ὡς πείθει τὸν λαόν σε, &c. Sic infrà: ἔσβα, καὶ καθάρισον τὸν οἶκον τοῦ ἅγιον. Ubi vetus Interpres: *Intra*, rectè exponit. Portius in Grammatica Linguæ Græcæ vulgaris: Ἐμπαίνω, *Ingredior*. Perf. ἔμπα, vel ἐμπῆκα, *Ingreſſus ſum*. Imp. ἔμπα, *Ingredere*. ubi ἔμπα dicitur pro ἔμβα, ut ἐμπαίνειν, pro Ἐμβαίνειν. Vide in hac voce.

ΕʼΜΒΑΔΟʼΝ. Vide in Ἐμβάτης.

ΕʼΜΒΑΘΜΟΣ δικαστὴς, *Iudex ordinarius*: Ἔμβαθμον δικαστήριον, *Iudicium ordinarium*. Ἐμβάθμιον καὶ κύριον δικαστήριον, *Iudicium ſupremum ordinarium*

rium. ἔμβαθμοι ὕπατοι, *Conſules ordinarij*, in Baſilicis paſſim.

ἘΜΒΑΛΆΝΤΙΟΝ. Catalogus Offic. Eccl. Conſtantinopolit. ex Cod. Allatiano: ἱερομνήμων κρατεῖ ἐν τῇ παραδόσει αὐτοῦ τὰ κώδικα τῆς ἐκκλησίας βυλλωθέντα παρὰ τῶν Κληρικῶν, καὶ τοῦ Ἀρχιερέως ἐμβαλάντιον. Ubi Goarus: *Breve Patriarchicum columnis altaris vel tumulo, reliquiarum Sacrarum immittendum*, ἀπὸ τοῦ ἐμβάλλειν. Malim hanc vocem hîc uſurpari pro ἐν βαλαντίῳ, *in Pera*.

ἘΜΒΑΣ, *Paſſus*. Nicetas de Statu Urb. pag. 1. ἐμβάδι ἀψόφῳ, καὶ χερσὶν ἀψοφήτοις, πολύπους καὶ πολύχειρ τῇ πόλει καὶ ἡμῖν ἡ δίκη ἐπεισπεσοῦσα, &c. Ariſtophani ἐμβὰς, ut aliis ἐμβάδιον, eſt *Calceus*. Vide Salmaſium de Modo Uſurar. pag. 692.

ἘΜΒΑΣΙΆ, *Ingreſſus*, *Introitus*, εἴσοδος. Vide Ἔμπασμα, Ἐμπαίνειν.

Ἔμβασις, *Solium*, in Gloſſ. Græc. Latin. *Cortina*, in Gloſſ. S. Bened.

ἘΜΒΆΣΑΝΟΣ ζήτησις, *Quæſtio tormentis facta*, apud Scholiaſtem Baſilic. lib. 19. tit. 10.

ἘΜΒΑΤΕΎΕΙΝ, pro *Ingredi*, *Accedere*, uſurpant Græci: Codinus verò pro *Immittere in mentem alicujus*, dixit cap. 20. num. 1. καὶ ὁ Βασιλεὺς ἐκλεῖσθη ἀπὸ τούτου, ὃν ὁ Θεὸς ἐμβατεύσει εἰς τὴν γνῶσιν αὐτοῦ. Occurrit in Onomaſtico Vulcanij.

ἘΜΒΆΤΗ, Ἐμβάτης, *Solium*, in Gloſſ. Lat. Gr. *Labrum Balnei*; πύελος, in vet. Lexico; maximè *Labrum Baptiſterij*, apud Scriptores inferioris ætatis. Theophanes an. 8. Valentis: τούτῳ λουομένῳ, καὶ τὸν λαὸν συλλέγεσθαι προβρεπομένους, εἰ μὴ τὸ ὕδωρ τῆς ἐμβάτης ἐν ᾗ εἰσῆλθεν ὁ Εὐνόμιος, ἐκίνησαν, καὶ ἄλλω ἐπλήρωσαν, ἵνα λοιπὸν χωρίσαι λύσασθαι. Extat in Euchologio, pag. 449. εὐχὴ τῆς διακονίας ἐν τῇ ἐμβάτῃ, inter Theophaniorum Officia, quâ labri ſive Crateris aqua benedicitur, διὰ τὸ πόσιν, νίψιν, ἢ ῥάνσιν.

Ἐμβαδὸν, *Solium Balnei*. Conſtantinus Porph. in Baſilio, num. 84. ἀφ' ὧν ἀτάκτων κρουνῶν τὸ ὕδωρ κατὰ τὸ ἐμβαδὸν καὶ τὰ πιθμένα τῆς φιάλης ἄνωθεν ἔρρει καὶ καλύμματα τὰ ὑποκείμενα. Chartophylax Bulgariæ: ἀντὶ δὲ ἐπιφανείας τὸ ἐπίπεδον, ἤτοι τὸ χωρίς ἐμβάδον.

Ἔμβασις, eâdem notione. Conciliabulum contra Joan. Chryſoſtom. §. 23. ὅτι αὐτῷ μόνῳ λυτρὸν ὑποκαίεται, καὶ μετὰ τὸ λύσασθαι αὐτὸν, Σαραπίων ἀποκλείει τὴν ἔμβασιν, ὥστε ἄλλον τινὰ μὴ λύσασθαι.

Ἐμβάσιον, ſimili ſignificatu. Pſeudo-Dioſcorides MS. de Pharmacis Simplicib. ſect. 5. cap. 31. καὶ μετὰ τοῦτο εἰσάγαγε ἐν βαλανίῳ, — καὶ ἀνάγκαζον εἰσελθεῖν τὸν πάσχοντα ἐν τῷ ἐμβασίῳ τοῦ θερμοῦ. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſoph. pag. 125. εἰς βαλανεῖον εἰσαγέτω αὐτὸ, καὶ ἐν τῇ θερμῇ κρατείτω εἰς τὸ ἔμβασιν, καὶ μὴ βρεχέτω, ἀλλὰ δονείτω τὸ θερμὸν, ἵνα ὑπὸ τοῦ ἀτμοῦ θερμαίνηται.

ἘΜΒΑΤΊΚΙΟΝ. Vide in Ἐμπαίνειν.

ἘΜΒΑΤΙΚΌΝ δίκαιον, ſeu *Ius*, apud Ulpianum in l. 3. §. 3. D. de Reb. cor. qui ſub tut. idem eſſe quod ἐμφύτευτικὸν, cui ibidem adjungitur, exiſtimat Salmaſius de Modo Uſurar. p. 575. Vide JC.

ἘΜΒΆΦΙΟΝ, *Acetabulum*, Polluci. Heſychius: Παροψὶς, ὀξυβάφιον, ἢ ἐμβάφιον. Vita S. Pachomij, num. 4. καὶ αὐτοῦ παρακαλοῦντος αὐτὸν μετὰ φόβου, μόγις ἐνίσχυσε, ἐκκενώσαντος δὲ εἶχεν τὸ ἐμβάφιον, καθεσθῆναι φαγεῖν, ὡς συνήθεια ἦν αὐτοῖς.

ἘΜΒΕΖΙ, apud Actuarium de Medicam. Compoſ. dicuntur fructus ab exoticis deportati, pag. 32. Edit. Lat. Ruellij.

ἘΜΒΛΙΚΙΝ, *Emblicus*, Myrobolani ſpecies apud Myrepſum ſect. 1. cap. 30. alias 31. & alibi. Vide Matth. Silvaticum.

ἘΜΒΟΛΗ, Αἰσία ἐμβολὴ, *Felix Embola, Tranſvectio mercium*, quæ in navim injiciuntur, in Edicto 13. Juſtin. cap. 4. §. 1. cap. 22. §. 1. &c. Leges Rhodiorum: ἐὰν πλεῖον ἐν τῇ ἐμβολῇ ἀποδειχθῇ ὑπὸ τοῦ ἐμπόρου, ἢ κοινωνοῦ πλήρης τῆς προθεσμίας, &c. αἰσία σιτοπομπεία c. 8.

Ἐμβολὴ, *Captura*, in Gloſſ. Gr. Lat. ut & in Lat. Gr. alibi: ἐμπολὴ, *Captura*. Vide quæ notamus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Embola*. Meminit Nicephorus Conſtantinopol. in Brev. pag. 127. 1. Edit. loci quem ἐμβολὴν Βερεγάνων vocat.

ἘΜΒΌΛΙΟΝ. Gloſſæ Baſilic. πῖλυμ ὁ ὑσσὸς, ἤτοι γαῖσος, τὸ σιδηροῦν ἐμβόλιον, τὸ ἀκόντιον, τὸ δόρυ.

ἘΜΒΟΛΟΙ, Græcis recentioribus, dicuntur quævis *Porticus*, vel ab ἐμβάλλειν, quòd homines intro ſe mittant, vel παρὰ τὸ τὸν λαὸν ἐμβαίνειν, ut eſt in Etymologico. Gloſſæ MSS. Colberteæ: Ῥύμη, ὁρμὴ, ἔμβολας, λαυρά. Scribit Leo Allatius in libro de Græcorum recentiorum Templis, pag. 168. alios velle ſic dictos porticus, quia *Subvolumina* ſunt, vel quia ſub illis ambulant. Nicolaus Alemannus in Notis ad Procopij Hiſt. arcanam hinc dictas putat *Mulieres Embolarias* apud Plinium lib. 7. cap. 48. quas alij eâdem ratione *Fornicarias* vocant. Aliter cenſet Salmaſius ad eundem Plinium, pag. 384. quem conſulet qui volet. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ MS. de quadam hæmorrhoiſſa agens: αὕτη ἔκειτο ἐν τῷ δυτικῷ ἐμβόλῳ τῆς αὐτῆς πλατείας. Ibidem: ὁ δὲ τὰς κραυγὰς ἔξας, ἀπέρχεται πρὸς αὐτὴν εἰς τὸ ἔμβολον. Alexander Monachus in Encomio S. Barnabæ MS. de æde ejuſdem Sancti: ἐμβόλοις ἔξωθεν περιεσφιγμένον. Joan. Moſchus cap. 92. ὑπόδειξα μνημεῖον κάλλιστον εἰς τὸ δεξιὸν ἔμβολον, κἀκεῖ αὐτὸν κατέθηκα. Chronicon Alexandrinum an. 12. Leonis: ἐξῆλθεν πέραν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαν, καὶ ἐπόησεν ἐκεῖ λιμένα καὶ ἔμβολον, ὅστις καλεῖται ὁ τόπος Νέος ἔμβολος. Adde eundem an. 7. Anaſtaſij, an. 5. Juſtiniani, Theophanem, an. 3. Arcadij, an. 17. Anaſtaſij, an. 17. Heraclij, Leonem Grammaticum in Porphyrogenito, Nicetam Paphlagonem in Vita Ignatij Patr. Annam Comnenam lib. 11. pag. 312. & alios Scriptores à nobis laudatos in Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 1. ubi de Urbis Porticibus, & alibi, & Gloſſarium mediæ Lat. in *Embolus*. In Euchologio pag. 625. ἔμβολοι ædium Sacrarum dicuntur *Porticus Interiores*, quas alij πρῶτα κατηχούμενα vocant. Vide Κατηχούμενα.

Συρίμβολος. Συεσγιγμένον, *Canalis ſubterraneus*, in ſpeciem ἐμβόλου, ſeu Porticus arcuata, quâ aqua in Caſtella ducitur, quæ res inventa maximè in uſum obſeſſorum. Euſtathius ad Iliad. τ. ἰστέον δὲ ὅτι (σύριγξ) ὁ ῥηθεὶς ὑπόνομος, ὁ καὶ ἔμβολος, σωληνὰς, παρὰ δὲ συριγγέμβολον, συνθετικὴ δὲ διὰ τὸ δύσφωνον, λέγεται τοῖς κοινολεκτοῦσι Συρίμβολος.

Τζιρίμβολος. Idem Euſtathius: Συριγγέμβολος, διὰ οὗ ὡς ἐπὶ πολὺ ὕδωρ πορίζονται οἱ πολιορκούμενοι, ὃν ἡ παρακοπος ὁμιλία τζιρίμβολον παραλαλεῖ.

Ζυρίμβολος, eâdem notione. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1464. ἀπῆλθεν εἰς τὸ Ἑξαμίλιον, καὶ ἤρξατο κτίζειν καὶ τειχεῖν αὐτὸ ξηρίμβολον. Quaſi *ſiccus canalis ſubterraneus*.

Τζερίμπουλον, eâdem notione dixit Joannes Anagnoſta de Exciſa Theſſalonica num. 13. οἱ καὶ διὰ τὸ κατὰ θάλατταν προβεβλημένον διατείχισμα, Τζερίμπουλον τοῦτο καλεῖν πάντες εἰώθαμεν, ὡς τὰς τριήρεις ἀφιέναι.

ἘΜΒΡΊΜΙΟΝ, *Matta ex groſſa papyro tenuiter pectinata*, ut eſt in Vett. Gloſſis. Apophthegmata Patrum in Daniele, num. 7. ἦλθον τῇ κυριακῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἱ τρεῖς μόνοι ἐπὶ ἓν ἐμβρίμιν, μέσος δὲ ἦν ὁ γέρων. In Joſepho Panephio, num. 1. καὶ ἔθηκεν ὁ γέρων δύο ἐμβρίμια, ἓν ἐκ δεξιῶν, καὶ

 ἓν

ἐν ἐξ ἀμφιέρων αὐτοῦ, καὶ ἅπαξ, καθίσας. Et in Macario, num. 13. ἦσαν δὲ ἐκεῖ σκηνώματα Ἑλλήνων παλαιά· καὶ λαβὼν ἓν, ὑπέθηκε τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ, ὡς ἐμβρίμιον. Cyrillus Scythopolitanus ſeu Metaphraſtes in Vita S. Euthymij, num. 90. ἡ στρωμνὴ δὲ τὸ ἔτερον, ἡ ψιάθος, καὶ ὁ κειλώνιον καὶ ἐμβρύμιον συνήθως καλοῦσι. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Embrymium*.

ἘΜΒΟΥΛΟΥΚΛΟΝ, *Inburuclum*, in Gloſſ. Gr. Lat. in MS. *Inbruclum*. Synopſis Legum Juris Civilis MS. tit. 12. de Furto: ἐὰν τίλκόν τις ἐν βύρυκλον, ἢ ἕτερόν τι ὅπερ οὐ δύναται βαστάσαι ἀνοίξῃ, κλέψῃ τι πάντα τὰ ἐν αὐτῷ κλέπτῃ, ἀλλ' ὅσα ἀφίληται, εἰ δὲ τὸ ἐν βόρυκλον δύναται βαστάσαι, πάντων τῶν ἐν αὐτῷ κλέπτης ἐστίν. Sic in MS. diſtinctis vocibus. *Involucrum* reſtituit Cujacius, ex lib. 60. Baſilic. ubi ἐνβόλυκρον legitur.

ἘΜΒΡΑΣΙ, *Lactuca*, Ægyptiis, apud Interpol. Dioſcorid cap. 353.

ἘΜΕΪΣ, *Nos*, Ἡμεῖς, in Corona pretioſa. Vide Grammaticam Portij.

ἘΜΕΑΖ, τὸ δαμασώνιον λέγεται, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Damaſonium*. Vide Ἐμλάχ.

ἘΜΕΝΑ, *Me*. Sic enim declinant Ἐγώ, μοῦ, ἐμένα vel μέ. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Χαρὰς ὁσάκις κάμνει χιλιά, νὰ ἔχῃς ἀπ' ἐμένα.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 3.

Ἄκουε καὶ νοῦ ἐμένα, πλέον γὰρ ἐγὼ λυποῦμαι.

Anonymus de Amorib. Callimachi:

Καὶ τότε πάντες δράμετε, ἔλθετε πρὸς ἐμένα.

Vide Grammaticam Portij.

ἘΜΙΝΙΟΝ, Ægyptiis, *Dracontea*, apud Apuleium de Virtut. Herb. c. 13.

ἘΜΛΑΧ, τὸ δαμαζώνιον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Vide Ἐμέλζ.

ἘΜΜΑΝΕΣ, *Hyoſcyamus*, apud Interpolat. Dioſcor. c. 651. & Apul. c. 4.

ἘΜΝΟΣΤΟΣ, *Celebris*: ex ὑμνεῖν, *Celebrare, Laudare*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Υἱὸς ἦτον τῆς ἔμνοστης Ἐμονίας τῆς κυρτίζας.

Idem lib. 4.

Οἱ βρύσαις οἱ πανέμνοστις, καὶ τὰ πολλὰ ποτάμια.

Ἐμνοστία, *Modulatio*, Ὕμνησις. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ τραγουδίτε ἡ ἄτυχος με τέλειαν μελωδίαν,
Ὅπ' ὅλοι ἐξενίζονται εἰς τετίαν ἐμνοστία.

Γλυκόμνοστος, *Suavis*. Liber Joannis Damaſceni de Mortuis in fide, in linguam Cypriam verſus: ἡ γλυκόμνοστις τροφαῖς, τὰ δειλινάτα καὶ τίμια φαγία, &c. Ubi Græc. Edit. τὰ τῶν βρωμάτων ἡδέα καὶ τίμια, &c.

ἘΜΟΡΦΟΣ, pro εὔμορφος, *Pulcher, Formoſus*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Εἶτον κ' εἰς τὰ σπίτια ἔμορφα κανονισμένος.

Anonymus de Nuptiis Theſei:

Αὐτίνοι ἦσαν ἔμορφοι ἀπὸ ψιλὴν γενεάν.

Lib. 6.

Ἦλθεν Κρομᾶς Θηρικὸς ἔμορφα στολισμένος.

Ἐμορφία, pro εὐμορφία, *Pulchritudo*. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Ποῦ ἐγίνεσαν τὰ κάλλη σας, ποῦ δείξα ἐμορφία σας.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Εἶχεν περίσσαν ἐμορφίαν πολλὰ χαριτωμένη.

Ὅμορφος, *Pulcher, Decorus*, εὔμορφος. Corona pretioſa: ἔτι πρᾶγμα ὅμορφον, *Res pulchra*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἕνα μνημοῦρι ὅμορφο πλιὸ μαρμαρένο.

Mox:

Κ' εἰς τὸ κιβοῦρι τ' ὅμορφον τότες τὸν θάψαν.

Ὁμορφία, *Pulchritudo*, εὐμορφία. Gloſſæ Græcobarb. ἀγλάϊσμα, καλλονή, ὁμορφία, κόσμος, καλλώπισμα. Rurſum: ἀγλαΐα, τὸ κάλλος, εἰς τὴν ὁμορφίαν.

Ὁμορφάδα, eâdem notione.

Ὁμορφαίνειν. Ὁμορφίζειν, *Ornare*. Gloſſæ Græcobarb. ποικίλλων, καλλωπίζοντας, ὁμορφίζοντας.

Ὁμορφομάλλειν, *Pulchros crines habere*, Gloſſæ Græcobarb. ποικιλόθριξ, ὁμορφομαλλοῦσα, ξανθομαλλοῦσα.

Μορφιάμαξον, *Currus præclarus*, ἅμαξα εὔμορφος. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Ἀπάνω στὸ μορφιάμαξον τὴν ἔσυρναν οἱ ταῦροι.

Μορφοκάμωτος, *Pulchrè elaboratus*. Idem Anonymus de Nuptiis Theſei:

Εἰς τὸ ζερβὸν τοῦ τὸ πλευρὸν ἐκρέμετον σκουτάρι
Μεγάλο καὶ μορφοκάμωτον μετὰ πολλῆς τῆς τέχνης.

Μορφοπροσωπάτος, *Pulchram faciem habens*. Prochoprodromus, ex Cod. Reg. 1334.

Παραδομιστοτράχηλος, καὶ μορφοπροσωπάτος.

ἘΜΟΥΡΑΛΑΜΙΟΙ, *Signiferi Turcici*. Laonicus lib. 5. pag. 122. σημειοφόροι οἱ λεγόμενοι Ἐμουραλαμιοι.

ἘΜΠΑΙΝΕΙΝ, Ἐμπεῖν, Ἐμπῆκεν, pro Ἐμβαίνειν, *Ingredi, Inire, Subire, Introire*, ἐπιβαίνειν, εἰσέρχεσθαι. Gloſſæ Græcobarbaræ: μία ἀπάνω τῆς ἄλλης ἐμβαίνει, μία ἀπάνω εἰς τὴν ἄλλην ἐμπαίνει. Alibi: Ἀναβαίνομαι, Ἐπανελεύσομαι, Θέλω ἐμπεῖν. Gloſſæ ad Iliad. Barbarogr. Nicolaï Lucani: Ἐμβαίνουσα, Ἐμπαίνοντας μέσα. Anonymus de Locis Hieroſol. num. 1. καὶ ἐμπαίνοντας τὸ πόρτο τοῦ ἁγίου τάφου, κεῖται ὁ λίθος ὁ ἀποκυλισθεὶς ἐκ τοῦ μνήματος, &c. Idem n. 5. ἀπὸ τοῦ τοίχου ἐμπαίνοντας ὁ ἄνθρωπος δεξιὰ πεσάνει. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Λοιπὸν ἐμπῆκαν ς' ὀρθὴν στία, καὶ κάθισαν νὰ φάσι.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 4.

Ἀποδίωξε τὸ βέλος ἵνα μὴ βαθέως ἔμπη.

Idem lib. 19.

Καὶ αἱ νύμφαι μετὰ αὐτίκα εἰς τὴν θάλασσαν ἐμπῆκαν.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 136. καὶ τὸ μετὰ ξιφάρι ἐμπῆκε μέσα εἰς τὸ σῶμα. Ubi Cod. Gr. καὶ τὸ βέλος εἰς αὐτὸ εἰσῆλθε. & pag. 139. λοιπὸν ἐμπῆγε εἰς σπήλαιον. Ubi Gr. παραγενόμενος ἐν σπηλαίῳ. Infrà: θεωρῶ πολλῶν πατήματα ὅπου ἐμπήκασιν, ἀμὴ ὀλίγων ὅπου εὐγήκασιν. Ubi Gr. ὁρῶ ἴχνη πολλῶν εἰσιόντων, ὀλίγων δὲ ἐξιόντων. Adde pag. 140.

Ἔμπα, *Ingredere, Intra*, imperat. verbi ἐμπαίνειν. Vide Ἔμβα.

Ἔμπα, *Gradus, Aſcenſus*, Gloſſæ Græcobarb. Ἄνοδος, ἀνάβασις, ἀνάβασμα, ἔμπασμα, ἔμπα. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Τὸ ἔμπα του ὁλοσίδηρον, καὶ τὰ στενώματά του.

Eodem lib.

Καὶ εἰς τὸ ἔμπα τοῦ ναοῦ κοντὰ εἰς ἕνα μέρος, &c.

Rurſum:

Τὸ ἔμπα ἀπὸ δύο μεριαῖς ἦτονε ὀρθωμένο.

Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ πρόσεξε ὡς φρόνιμος νὰ εἶδε εἰς τὸ κάστρο,
Πῶς στέκει καὶ τὰ ἔμπατα, καὶ πόσοι τὸ φυλάττουν.

Occurrit alibi apud hunc Scriptorem

Ἔμπασμα, *Aditus, Admiſſio, Ingreſſus, Veſtibulum, Gradus*, εἴσοδος, πρόθυρον. Gloſſæ Græcobarb. Ἀναβασμοί, ἀναβαθμοί, ἐμπάσματα.

Ἐμπατίκιον, Ἐμβατίκιον, *Honorarium quod à Preſbyteris cæteriſque Clericalis ordinis, pro adepto Gradu, ac initâ & obtentâ dignitate præſulibus penditur*, in quod invehitur Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 175. 179. 180. ut Simoniacum, ubi & promiſcuè ἐμβατίκιον. & ἐμπατίκιον vocat: idem ferè quod ἐνθρονιστικόν. Quale porrò illud fuerit indicat hiſce verbis: λοιπὸν τοὺς ἀρχιερεῖς ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τούτου (Metrophanis) δὲν ἔπερναν φλωρία, νὰ καμοῦν ἱερεῖς, μόνον

μόνον τὸ ἰμπατίκιον τῷ ἐπιρρί, ὡσὰν ἤθελε, τῇ κάμῃ ἱερέα, καὶ τῇ ἰδίᾳ ἐκκλησίᾳ καὶ ἀκούσῃ, τὶ ἰμπατίκι ἐπίρραν τινὲς ἀρχιερεῖς, &c. Mox ſubdit, cùm in ipſa ordinatione nullos acciperent aut exigerent nummos, ne Sacros Canones violare viderentur, τὸ ἰμπαλίκιον διπλὸν, id eſt inſtallationis aut ingreſſus in dignitatem nomine exigere ſolitos ipſos Præſules. Et infrà: τοιουτοτρόπως καὶ τὰ λαμβανόμενα ἀργύρια παρὰ τῶν πωλούντων τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ αἱ ἐνορίαι, καὶ αἱ χῶραι, τουτέστι τὰ χωρία, ὅπου ἔχουν τὰς ἐνορίας, τὰς ὁποίας ἀγοράζουν οἱ χειροτονούμενοι ἱερεῖς ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ δίδουν φλωρία, ἤγουν ἰμβατίκια, τιμὴν αἵματος θέλουν εἶναι, καὶ θέλουν ὀνομάζεσθαι. Deinde ait in Synodo ſub Hieremia Patr. Conſtantinopol. vetitum fuiſſe: καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι ἐξεσπάσθη καὶ ἐξειρίζωθη τὸ συμωνιακὸν, καὶ τὸ ἰμβαλίκιον, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ συμωνιακὸν ἦτον ἀσεβέστατον.

ἘΜΠΑΛΙΣ, Ἐμπαλίδες, *Bajulus*, *Bajuli*, ex Gallico, *Bailli*, Domus & rerum Domini Præfectus. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 3. ὁ ἔμπαλις τῆς χώρας, &c. cap. 206. ἐὰν γένηται ὅτι κανεὶς ἄνθρωπος πλούσιος ἔχει ἐμπαλίδες, ἢ (*vel*) ἕνα σενέσκαρδον, ἢ μία σινεσκαρδίαν εἰς τὸ ἴδιόν του, &c. Infrà, ἐμπαλία, *Bajulia*, Gall. *Baillie*, *adminiſtratio*. Paſſim ibi.

ἘΜΠΑΛΩΜΑ, *Taccone*, *Pezza*, Hieronymo Germano.

ἘΜΠΕΝΟ, *Ebenus*, Ἔβενος.

ἘΜΠΑΡΟΥΣΙΑΣΜΟΣ, *Repræſentatio*, in Gloſſ. Gr. Lat. vox Juriſconſultorum: id eſt præſens & præmatura ſolutio. Occurrit apud Theophilum Anteceſſ. lib. 2. tit. 20. §. 14. Ubi legendus Fabrotus.

ἘΜΠΕΝΝΕΙΝ. Vide in Ἐμπαίνειν.

ἘΜΠΕΡΔΕΥΕΙΝ, *Illaqueare*, *Implicare*, ἐμπαγίζειν, ἐμπεριβάλλειν. Ἐμπέρδευσις, Ἐμπέρδευμα τῆς γλώσσης, *Heſitatio*, Ἀπορία, Ἰσχνοφωνία, Διαπόρησις.

ἘΜΠΕΡΙΟΝ, *Imperium*, Cinnamus lib. 5. num. 10. de Friderico I. Imp. τοῖς δὲ ἐκ ἀπόχρη μόνον, εἰ τῆς βασιλείας οὐδὲν προσῆκον ἐπιβαλοῦσι ὕψος, ἐμπέριον ἑαυτοῖς περιθέντες κράτος. βούλεται δὲ τοῦτο τὸ ὄνομα τὸν ἡγεμονίαν ἑρμηνεύειν. leg. ἐμπερίω. Gloſſæ Baſilic. ἰντέριον, διοικητήριον, ἐντερίω, βασιλεία.

ἘΜΠΕΤΟΣ, *Impetus*. Urbicij fragmentum de Re militari: ἡ πρώτη τῶν βαρβάρων προσβολὴ, ἣν νῦν ἔμπετον καλοῦσιν. Mauricius lib. 11. Strateg. cap. 4. χαίρουσι δὲ τῇ πεζομαχίᾳ, καὶ τοῖς μετ' ἐλασίας ἐμπέτοις.

ἘΜΠΕΤΡΑΤΕΥΕΙΝ, *Impetrare*, Gloſſæ Baſilic. ἐμπετρατεύθεῖσα, ἡ μετ' ἐξουσίας ἄρχοντος ἐπιτραπεῖσα.

ἘΜΠΗΣΤΙΚΟΣ. Acta S. Philippi Apoſtoli, num. 8. παραβαλὼν ὧν ἦτον ὁ μέγας Ἀπόστολος, ὥστε κἂν ταύτῃ κηρύξαι τὸ εὐαγγέλιον, ἐπὶ ξοάνοις ἦσαν ταύτην, καὶ τῶν ἐμπηστικῶν τοὺς ἰοβόλους, ἐχίδνη τινι τεράστιος τὸ σέβας, οἶμαι προστίμωσαν, &c. Ubi Interpres hanc vocem *Peſtiferum* interpretatur, uti *Empeſté* Galli dicunt. Quid ſi legas ἐμπνευστικῶν?

ἘΜΠΙΜΕΝΟΣ, *Firmus*, *Stabilis*. Gloſſæ Græcobarb. βέβαιος, πιστωμένος, ἡ ἐμπιμένος, ἡ στερεός.

ἘΜΠΙΟΣ, *Impius*. Anna Comnena pag. 160. Edit. Hoeſchelij: καὶ ὁ ἔμπιος οὗτος νεκρὸς, &c. Sed rectiùs editio Poſſini hoc loco ἔμπνους præfert.

ἘΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ, *Fidelitas*.

ἘΜΠΛΙΤΖΟΝ, *Myrobalanus*, de quo conſulendus Gorræus, ubi ἐμπλίλιξ ab Actuario, & *Emblica*, & *Bellitica*, à vulgo vocari obſervat. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. μυροβάλανα, ἤγουν τὰ λόγων, τὰ λεγόμενα κοινῶς μέλανα καὶ ξανθὰ καὶ στιγμὰ ἔμπλιτζα λέγονται, ἔμπλιτζι, apud Myrepſum de Antidotis c. 23. 181.

ἘΜΠΑΟΥΜΟΣ. Vide in Πλυμί.

ἘΜΠΌΔΙΑ, *Impedimenta*. Vox Tacticorum. Gloſſæ Veteres, cap. de Militia: *Impedimenta*, ἐμπόδια.

ἘΜΠΟΛΙΆ, *Sertum*. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Καλύπτραν, τὴν ἐμπόλιαν, τὸ σκέπασμα τῆς κεφαλῆς. Ἐμπολιάζειν, *Serio redimire*.

ἘΜΠΌΝΗΜΑΤΑ, *Sumptus culturæ*, *agricolationis*, apud Harmenopulum lib. 3. tit. 3. §. 12. καλλιεργίαι ædificiorum, in Nov. Juſtin. 64. cap. 1. Nov. 120. cap. 7. in Novella Romani Lacapeni de Potentibus, &c. pag. 161. tom. 2. Juris Græco-Rom. &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Melioratio*, & J C.

ἘΜΠΟΡΕΪΝ, *Poſſe*, Δύνασθαι, ἰσχύειν pro εὐπορεῖν, uti *paſſim* hâc ſignificatione uſurpant libri Baſilic. quemadmodum εὐπορία, pro, id *quod quis facere poteſt*. Anonymus de locis Hieroſol. cap. 5. καὶ χωρὶς νὰ ξομολογηθῇ ὡσὰν τῆς ἁμαρτίας, οὐδὲν ἠμπορεῖ νὰ εὐγῇ ἀπεκεῖ. cap. 12. ὅμως δι' ἐσὺ τοὺς Ἀγαρηνοὺς οὐδὲν ἠμπορεῖ τινας νὰ σέβῃ ἔσω. Demetrius Raules Cabaces in Epiſt. ad Manuëlem filium, ubi Imperatorem ſic loquentem inducit: ἄρχοντες, φαίνεταί σας καλὸν νὰ στείλωμεν πρὸς τὸν Μέγαν Αὐθέντην εἰς τὸ νὰ τὸν φέρει ἐδῶ, καὶ τὸν ἀποπεράσωμεν, καὶ τώρα ἠμπορεῖ, &c. Corona pretioſa: νὰ ἠμπορῇ, *Poſſe*, Δύνασθαι. Alibi: ἠμπορεῖ εἶναι, *Poteſt eſſe*, Δυνατὸν ἐστί. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ δὲν ἠμπόρεσα ποτὲ νὰ μάθω τὰ γραμμάτα.

Rurſum:

> Τίς ἠμπορεῖ νὰ διηγηθῇ ἐκεῖνα τὰ παιγνίδια.

Ἐμπορετὸς, *Poſſibilis*, Δυνατός.

Μπορεῖν, idem quod Ἐμπορεῖν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ἦν τὰ καλῶ μπορῶ να δῶ δίχως τὴν συντροφίαν τους.

Alibi:

> Καὶ ἂν κάμῃς τὸ σοῦ θέλω πῶ μπορῶ νὰ σε σκοτώσω.

Μπορετὸ, *Poſſibile*, Δυνατὸν, in Corona pretioſa.

Ἠμπορετὸς, *Poſſibilis*. Gloſſæ Græcobarb. ἣν οὐκ οἶδέν τι ἐξιλάσασθαι τὴν ὁποίαν δὲν εἶναι ἠμπορετὸν νὰ τὴν εὑρίσκουν.

Ἀνέμπορος, Ἀνεμπόρετος, Ἀνήμπορος, *Impotens*, *Impoſſibilis*, Ἀναλκὴς, Ἀδύνατος. Gloſſæ Gr. Lat. ἀσθενὴς, ἀδύνατος, ἄῤῥωστος, ἀνήμπορος.

ἘΜΠΌΡΙΟΝ, *Burgum adjunctum Caſtro*, *ſeu Caſtello*. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

> Ἔσωσαν στὴν Βελίγοστην, ἐκεῖσε ἀπεζέψασιν,
> Ἐκάψαν τὸ ἐμπόριον, τὸ κάστρο μόνον ἀφῆκαν.

ἘΜΠΟΥΚΌΝΕΙΝ, *In buccam*, ſeu, *os immittere*, *Manducare*. Ptochoprodromus in Verſib. Politic. de ſua paupertate, MS.

> Ταῦτα δὲ λέγων, Βασιλεῦ, τὴν μάχαιραν κρατήσας,
> Ἠρξάμην ἐμπουκόνεσθαι, μέχρις εἰς κόρον ἦλθον.

ἘΜΠΟΤΌΠΟΥΛΟΝ, *Poculum*. Ptochoprodromus de ſua paupertate, ex Cod. Reg. MS.

> Ἀλλὰ καὶ τὸ μποτόπουλον νὰ γέμιζα κρασίτζιν.

Infrà:

> Καὶ τὸ βραδὺ νὰ με δίδουν μεγάλην κοματίτζιν,
> Τὸ ἄσπρον ἐμποτόπουλον, γέμιζον κραβοβόλιν.

Idem contra Hegumenum:

> Καὶ κἂν ὡς ἐγεμίζασιν τὸ ἐμποτόπουλόν μου.

ἘΜΠΟΥΛΟΝ, *Ebulus*, pro ἔβουλον, apud Myrepſum ſect. de Antidotis cap. 29. ubi μπ. idem valet quod B. Latinum.

ἘΜΠΡΑΚΤΟΣ, *Novus*, in Gloſſ. Lat. Græc. *Qui aliquid molitur*, *Actuoſus*, uti hanc vocem interpretatur Budæus. Theophanes in Rhinotmeto, pag. 313. ἀποστείλας δὲ εἰς τὰ μισούμενα ἅπαντα, πλείους ἐξ αὐτῶν ἄνδρας ἐμπράκτους τε καὶ ἀπράκτους, πάντας ἀπέκτεινεν. Ubi Miſcella rectè vertit, *tam eos qui in dignitate erant*, *quàm privatos*. Contra quàm Goarus,

tam

tam eos qui pro ipſo aliquid moliebantur, quàm qui quietem agerent. Sunt enim ἔμπρακτοι, *qui in actu ſunt*, ut eſt in Codice Canonum African. Can.97. id eſt qui munus vel dignitatem aliquam exercent. Juſtinianus in Novella 70. εἰ μή τις αὐτὴν (τιμὴν) ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ διοικοίη. Ubi in Lemmate, ὅτε ἔμπρακτον ταύτην λάβοιεν. In Baſilicis lib. 7. titulus 1. ita concipitur: περὶ δικαστῶν ἐμπράκτων, *de judicibus ordinariis*, ubi Scholiaſtes: Ἔμπρακτοι δικασταὶ, οἱ ἔχοντες ὀφφίκιον τοῦ δικάζειν. Gloſſæ Baſilic. Ὀρδινάριος, τῇ τάξει ἔμπρακτος, ἢ στρατηλάτης, &c. *Conſularis ordinarius*, ex l.2. Cod. ubi Senat. Ἔμπρακτος ἡμέρα, *Dies Iuridicus*, in iiſdem Baſilicis. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 461. ἀνῆλθεν εἰς τὸ Λαυσιακὸν, καὶ περιβλέψας εἶδεν Βάρδαν καθεζόμενον ἔμπρακτον, id eſt *in actu*, *judicantem*, vel *negotiis occupatum*, non verò *ſumptuosè veſtitum*, ut vult Interpres. Vita S. Syncleticæ, num.79. τὴν δὲ ἔμπρακτον διδασκαλίαν οὐδ' ὁ πᾶς αἰὼν διαλῦσαι δυνήσεται. Id eſt, *vividam doctrinam*, quomodo Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr.Conſtantinopol. pag. 1241. Edit.Labbei, τὰς ἐμπράκτους ὁμιλίας dixit. Germanus Patr. Conſtantinopolit. in Myſtagog. ubi de Evangeliſtis: τὸ μὲν γὰρ πρῶτον τῷ ζώῳ ὅμοιον λέοντι, τὸ ἔμπρακτον αὐτοῦ, καὶ ἡγεμονικὸν, καὶ βασιλικὸν χαρακτηρίζον, id eſt, *activitatem*, ut ita loquar.

Ἐμπράκτως, *Solenni pompa & obſequio.* Idem Theophanes in Leone Iſauro an. 3. de Maria Conjuge: καὶ προῆλθεν ἐμπράκτως μόνη χωρὶς τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, &c. Ubi Miſcella: *& proceſſit ſola cum ſolenni obſequio ſine viro, &c.* Mox: μετὰ δὲ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐμπράκτως ἡ Αὐγούστα Μαρία ἀνέκαμψε σὺν τῷ υἱῷ βασιλιζομένῳ, ἐν παλατίῳ δῦσα, &c. Ubi Miſcella, *cum ſolenni rurſus obſequio.* Denique an. 33. Copronymi: καὶ μετὰ λαφύρων καὶ αἰχμαλώτων ὑπέστρεψεν, θριαμβεύσας ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐμπράκτως εἰσελθὼν, τὸν πόλεμον τοῦτον ἐπονόμασεν Εὐγενῆ. Ubi Miſcella, *& obſtipatus obſiciis incedens.*

ἘΜΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ἡμέρα, *Fatalis dies*, *Finita dies*, in Gloſſ. Gr. Lat. Ἐμπρόθεσμος κυρία, eâdem notione apud Græcos JC. Ἐμπροθέσμως, *Intra præſtitutum diem.* Ἐμπρόθεσμος, *Temporalis.* Vide tom.1. Baſilic. pag.462. 468.

ἘΜΠΡΟΛΑΛΟΣ, *Advocatus*, *Patronus*, qui pro altero in jure loquitur, ex veteri Gallico *Emparlier*, *& Avantparlier*, de quibus vocibus egimus in Gloſſ. med. Lat. in *Prælocutor.* Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 212. ἐὰν γένηται ὅτι ἔλθει ὁ ἐμπρόλαλος, καὶ εἴπει, Κύρι, &c.

ἘΝΑΓΩΝ, *Actor.* Ἐναγόμενος, *Reus.* Ἐναγωγὴ, *Actio.* Ἐνάγειν, *Convenire.* Ἐνάγεσθαι, *Conveniri*, in Baſilicis paſſim.

ἘΜΠΡΟΣ, *Antè*, Ἔμπροσθεν. Mauricij Strategica lib.3. cap.11. ἐπὶ τὰ ἔμπρος, ἢ ἐπὶ τὰ ὀπίσω, *vel antè, vel retro.* Anonymus de Locis Sanctis, pag.88. ἔμπροσθεν δέ ἐστιν ὁ τόπος, ὅπου ἐποίησαν τοὺς ἥλους καὶ ἐπροσήλωσαν τὸν κύριον ἐν τῷ σταυρῷ· αὐτοῦ ἔμπρος εἰς τὸ παρακλήσιον τῶν Ἰταλῶν τὸ ἔδαφος ἔχει μάρμαρον λευκὸν, &c. Utitur præterea Paulus Ægineta, ut & Zacharias Pap. lib.1. cap.9. Dialog. Gregorij M. &c. Laudatur à Duca Hiſt.cap.20. quo loco deſcribit deformitatem Sophiæ Palæologinæ Joannis Palæologi Imp. uxoris, (licet ironicè formâ elegantem fuiſſe dicat,) Proverbium vulgare, ἀφ' ἔμπρος τεσσαρακοστὴ, ὄπισθεν πάσχα, ita ut, contra quàm pulchræ, macra & exſicca facie fuerit, atque ita anteriùs Quadrageſimam, ponè verò pinguior, Paſcha exhibuerit, nullâ decenti corporis proportione.

ἘΜΠΡΟΣΘΟΚΟΥΡΒΙΟΝ. Vide Κούρβιν.

ἘΜΦΑΝΙΣΙΣ, *Inſinuatio*, in Novell.15. Juſtiniani cap.3. vox JC.

Ἐμφανιστικά, & ἐμφανίσιμα, dicuntur præſtationes ab in Clerum allectis datæ cæteris Clericis pro *inſinuatione*, id eſt relatione in Catalogum miniſtrorum Eccleſiæ. Vide Nov. 56. Juſtiniani, & Julianum Anteceſſor. Galli dicunt *droit de bienvenuë.*

ἘΜΦΥΛΛΙΖΕΙΝ, idem quod ἐγκεντρίζειν, *Inſerere.* Euſtathius Odyſſ. α. τότε τοιοῦτον ἐπεμβάλλειν, ἐμφυλλίζειν, καὶ ἐγκεντρίζειν, ἡ κοινὴ γλῶσσα καλεῖ. Hinc

Ἐμφύλλιον, *Inſitio.* Idem Euſtathius ibidem: λέγεται δὲ καὶ ὁ ἐπὶ δένδρων ἔνθεμα τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον Ἐμφύλλιον.

ἘΜΦΥΤΕΥΤΙΚΑΡΙΟΣ, *Emphyteuticarius*, lib.55. Baſilic.tit. eſt, περὶ ἀγρῶν λιμιταρίων, καὶ λιμιτοτρόφων, καὶ ἐμφυτευτικαρίων.

ἘΜΦΩΤΙΟΝ. Vide in Φῶτα.

ἘΜΦΩΤΟΝ, *Vacuum intervallum*, *ſcilicet quod conſpici poteſt.* Mauricius lib.4. Strateg.cap.3. μετὰ δὲ κατὰ τὸ ὅμοιον τρόπον, καὶ ἄνευ περιβόλων, στρογγύλων ὀρυγμάτων τῶν λεγομένων ἱπποκλαστῶν, ὀρυσσομένων στιχηδὸν, ἀπὸ ἑνὸς ποδὸς τὸ ἔμφωτον ἐχόντων, καὶ βάθος ἢ δύο, ἢ τριῶν, &c. ubi Leo in Tactic. cap.14. §.47. habet ἀπὸ ἑνὸς ποδὸς διάστημα ἔχοντα. Neſcio an ita hæc vox capienda ſit apud Evagrium lib.4. Hiſt.cap. 31. ubi Eccleſiam Sophianam deſcribit: καὶ τῶν ψαλίδων, τὸ μὲν ἑκάστης εὖρος ποδῶν .... τὸ δέ γε μῆκος ἀπὸ ἀνατολῶν εἰς δύσιν πόδες οξ. τὸ δὲ πλάτος τοῦ ἐμφώτου αὐτῆς, ποδῶν οἱ. Ubi Valeſius *Latitudinem illuminationis* vertit: ita ut intelligatur ſummus ille murus inter utramque pilam, qui 26. feneſtris illuminatur, de quo egimus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib.3. n.47.

ἘΜΨΕΙΝ, *Coquere*, ἑψᾶν, vel ἑψεῖν. Ἐμψιλόμενον, pro ἑψητήριον. ἔμψησις, & ἔμψημα, pro ἕψησις & ἕψημα, in Euchologio, pag. 640. 641. 642.

ἘΜΨΥΧΟΝ, ὠὸν ὁλόκληρον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. *Ovum integrum.*

ἘΝΑΙ. *Eſt.* Anonymus de Locis Sanctis num.1. αὐτοῦ ἔναι λίθος, ὅπου, &c. Paſſim.

ἘΝΑΚΡΑΤΟΝ, pro ἀνέκραστον, *Merum*, in Gloſſis Græco-Lat. ſine interpretatione.

ἘΝΑΛΛΑΓΗ, *Ignorantia*, in Baſilic. Ita Cujacius in Præfat.ad lib. 60. eorund.Baſil. Item *Capitis diminutio*, in to.2. pag. 36.

ἘΝΑΝΤΙΟΜΑΤΙΚΟΣ, *Contentioſus.* Gloſſæ Græcobarb. φιλόνεικος, ἀσύμφωνος, ἐναντιωματικός.

ἘΝΑΝΤΙΩΣΙΣ κατὰ διαθήκης, *Bonorum poſſeſſio contra tabulas*, in Baſilicis.

ἘΝΑΠΟΓΡΑΦΟΣ, *Adſcriptitius*, in Baſilic. & in Gloſſ. Gr.Lat. Juſtinianus in Nov. 22. cap.17. ἐναπογράφῳ δὲ ἀλλοτρίῳ γαμεῖν ἐλευθέραν οὐκ ἔξεστιν, &c.

ἘΝΑΡΕΤΑ, *Fortiter*, Ἐῤῥωμένως, γενναίως.

ἘΝΑΡΞΙΣ, *Exordium.* Gloſſ. Gr. Lat. ἐναρκτικὸν, *Inchoativum.* Concilium Nicænum II. Act. 1. πρὸς ἔναρξιν τῶν μελλόντων ἐξετάζεσθαι κεφαλαίων, &c. Theophanes an. 20. Mauricij, ubi de Phocæ inauguratione: καὶ κύριος τῶν σκήπτρων ὁ τύραννος προχειρίζεται, —— καὶ λαμβάνει τὴν ἔναρξιν τὰ μεγάλα τῶν Ῥωμαίων ἀτυχήματα. Pentecoſtarium: εἰς δὲ τὴν ἔναρξιν τοῦ κανόνος, ἐξέρχεται καὶ θυμιᾷ τὸν ναόν. Triodium 2. Feria 1. Hebdom. Jejun. καὶ συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ποιοῦντες πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ καθ' ἑνὸς ἡμέρου ἐνώπιον τῶν ἁγίων θυρῶν μετανοίας γ'. Et alibi paſſim. Germanus Patr.Conſtantinopol. in Myſtagog. ἱερεὺς ὁ τὴν ἔναρξιν τῆς θείας λειτουργίας ποιούμενος. Sguropulus ſect.10. cap.11. μετὰ πρῶτον ἡ προσκομιδὴ, εἶτα ἡ ἔναρξις τῆς λειτουργίας. Utitur etiam Codinus de Offic. cap.6. num. 8. Euchotog. pag. 753. 809. & alij.

ἘΝΑΣ, *Unus*, pro εἷς. Gloſſæ Græcobarbaræ

μάχη

μάχη ἑνὸς πρὸς ἕνα, ἤγουν ὅταν μάχηται ἕνας μὲ ἕνα, ἢ ἕνας κὴ ἕνας. Anonymus de Nuptiis Theſei in prologo:

Τὸν εὔγαλε κτλὼ φυλακλὼ μὲ ταῦτον ἕνας φίλος.

Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Ἐθλίπω τι ὅλοι μοιάζου ὁ ἕνας μὲ τ ἄλλον.

Ἕναν, Ἑνάν, *Viritim, Sigillatim*, καθ' ἕνα. Eſt etiam accuſativus ἕνας.

ἜΝΔΕΙΓΜΑ, *Spectrum.* Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 4. ὁ δὲ πονηρὸς δαίμων — εἰς τ οἶκον ἐκεῖνον, πρὸς ποιεῖν ἐνδείγματα, τ λοιπῦ ἐκ εἰσῆλθεν. Ubi Gregorius M. *eandem domum ad exhibenda monſtra quæ conſueverat, ulteriùs non intravit.*

ἘΝΔΙΑΘΕΤΩΣ, *Ex animo.* Euſtathius: τὸ δὲ Ἐκ θυμῦ φιλίων, κἀνταῦτα ὡς κὴ πρὸ ὀλίγων, ἀντὶ τ ἐνδιαθέτως, καὶ ὡς οἱ νεώτεροί φασιν, ἐκθύμως.

ἘΝΔΙΚΟΣ ὅρκος, *Iuramentum in litem*, in Baſil. Gloſſæ: ἐν λίτεμ, ὅρκος ἀπαιτούμενος παρὰ τ δανειστῶν ἐν τοῖς πράγμασι τ ἀποθανόντων αὐτῶν χειροφιλέτεν ἐκ τ κληρονόμων. Item, ἔνδικος ὅρκος, ἤγουν ὁ μονομερής. Adde Scholiaſtem Synopſeos apud Carol. Labeum pag. 64.

ἘΝΔΟΜΑΤΙΚΑ', dicuntur *quæ dat Collator Exactori, in hoc, ut aliquid de exigendi ſeveritate inſtantiáque remittat.* Ita Cujac. ad l. 8. Cod. de Exactionibus Tribut. lib. 10. Conſtitutio Anaſtaſij Imp. in l. 9. Cod. de Annon. & Tribut. ἐνδοματικὰ δὲ μηδεὶς λαμβανέτω, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα παντελῶς ἀπαλειφέσθω. Juſtinianus Edicto 13. cap. 7. τ δὲ ναύλων ἀποδέκτων βουλόμεθα μὴ ἄδειαν ἔχειν πᾶσιν ἑαυτ ἐπεμβάλλειν τοῖς δημοσίοις τέλεσι, καὶ τισι μετὰ τ ὑπελθόντων ἐνδιδόναι, καὶ τὰ καλούμενα ἐνδοματικὰ κομίζεσθαι, κὴ ἐντεῦθεν τ δημοσίου ῥαθυμεῖν ἑτέρους δὲ παρὰ τὸ προσῆκον εἰσπράττειν.

ἘΝΔΟΞΟ'ΤΑΤΟΣ, *Glorioſiſſimus*, titulus honorarius ſummarum Dignitatum, quæ inter illuſtres habebantur. Τάξις τ ἐνδοξοτάτων Ὑπάρχων, in Notitia conſuetudinum ſubjecta Nov. 8. Juſtiniani, & in Nov. 30. ἐνδοξότατος Κυαίστωρ, in Nov. 21. 50. ἐνδοξότατοι στρατηλάται, in Nov. 30. cap. 7. Vide Μεγαλοπρεπέστατος.

Ἐνδοξότης, titulus compellatorius earundem ſummarum Dignitatum, in VI. Synodo Conſtantinop. non ſemel, ubi vetus Interpres, *Gloria*, vertit, ut & Interpres Nov. 50. de qua voce quædam attigimus in Gloſſ. med. Latin.

ἘΝΔΡΟΠΙΑΣΜΕ'ΝΟΣ, *Inclytus*, Παράκλυτος.

ἘΝΔΥ'ΝΑΜΟΝ, *Vis, robur.* Pactum Boemundi cum Alexio Comneno Imp. apud Annam Comnen. lib. 13. Alex. p. 407. δέχομαι μετὰ τὰς δοθείσας χώρας ὡς ἀπὸ τ βασιλείας ὑμῶν δεδωρημένας, καὶ τὸ ἐνδύναμον ἔχειν τ δωρεᾶς ἐκ τ χρυσοβούλλου γραφῆς.

ἘΝΔΥ'ΝΕΙΝ, *Induere*, pro ἐνδύειν, apud Codinum de Offic. Palat. cap. 14. num. 25.

ἘΝΔΥΤΟΜΕ'ΝΙΑ, pro ἐνδυμάτια, τὰ ἔπιπλα, apud Suidam.

ἘΝΔΥΤΗ', *Quævis veſtis.* Theophanes an. 1. Leonis Chazari: καὶ ὑπαλλάξας τ ἐνδυτὴν, ὡς ἔθος ἐστὶ τοῖς Βασιλεῦσι, ἐπανῆλθεν ἐν τῷ ἄμβωνι, &c.

Præſertim verò uſurpatur hæc vox pro *Inſtratis altarium*, vel pro *ædium ſacrarum aulæis*, quæ ἐνδύματα appellantur à Theodoro Lectore Eccl. 1. Ἀνάκιος δὲ καὶ ἑαυτ, κὴ τ θρόνον, καὶ τὸ θυσιαστήριον μελανοῖς ἐνδύμασιν ἠμφίεσεν. Et in Vita S. Nili Junioris p. 123. ἀφες με ἀμφιάσαι θυσιαστήριον ἐνδύμασι πολυτίμοις. Synodus VIII. Oecumenica Act. 5. ἅτε ἐν σκεύεσιν ἱεροῖς καὶ ἐνδυτ θυσιαστηρίων. Pſeudo-Synodus contra Sacras Imagines: μήτε μλὼ εἰς ἑτέρας ἐνδυτὰς, ἢ ἕτερα βῆλα, ἢ εἰς ἕτερόν τι ἀφιερώμενον εἰς ἱερὰν ὑπουργίαν, &c. Anonymus in Orat. in Feſtum reſtitutionis Imag. pag. 735. καὶ οὕτω σφραγίσας μετὰ πάσης ἀσφαλείας ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ τ μεγάλης τ Θεῦ ἐκκλησίας ἐναπέθηκεν ὑποκάτω τ ἐνδυτ. Typicum S. Sabæ cap. 41. Εἰσέρχεται ὁ πρεσβύτερος, οἱ ἱερεῖς, καὶ ὁ Ἐκκλησιάρχης ἐν τῷ βήματι, καὶ αἴρουσι τλὼ ἐνδυτλὼ τ ἁγίας τραπέζης, ὡσαύτως καὶ τὰ λοιπὰ ἔπιπλα τὰ ἐπικείμενα αὐτῇ, κὴ αὐτὸ τὸ κατάσαρκα, &c. Joannes Damaſcenus in Synodica: ἴδε τὰ ἱερὰ αὐτῦ ἀναθήματα, κὴ ἱερὰς ἐνδυτὰς, τὰ ἱερὰ σκεύη, &c. Auctor incertus poſt Theophanem, pag. 439. καὶ προσκυνήσαντες τλὼ ἐνδυτλὼ τ ἔχουσαν τλὼ ἁγίαν εἰκόνα τ κυρίου. Georgius Pachymeres lib. 5. Hiſt. cap. 17. πρὸς δὲ καὶ τλὼ τ ἐκκλησίας ἐνδυτλὼ ἐκ χρυσόπαστα ὀξείας ἐξ μαργάρων, &c. Occurrit paſſim. Vide Leonem Grammaticum in Alexandro, Anonymum Combefiſianum in Lacapeno, n. 44. Ducam Hiſt. cap. 39. Primam & ſecundam Synodum Conſtantinop. Act. 10. (locum dedimus in V. Ἄμφ) Euchologium, pag. 931. Præfat. ad S. Dorothei Doctrinam, Codinum in Orig. Conſtantinopol. n. 145. &c. Præterea quæ notamus in VV. Ἄπλωμα & Τραπεζόφορον.

ἘΝΕ'ΓΚΕΙΝ, *Adducere.* Vide in Φέρειν.

ἘΝΕΔΡΟΙ, *Inſidiatores*, οἱ πρὸς τὰ ἐγκρύμματα κατὰ τ παρατάξεως τ ἐχθρῶν ἑτοιμαζόμενοι, Leoni in Tactic. cap. 4. num. 27. Vide Mauricium lib. 2. c. 4.

ἘΝΕΚΑ, *Pro.* Conſtantinus de Adm. Imp. ὀλίγους δὲ τίνας παρ' ἑαυτῷ καστρινῶν ὁ Φάρναξ γεωργῶν ἕνεκα, ἄλλους ἅπαντας ἀπέλυσε. Id eſt *pro agricolis retinuit.* Alibi: καὶ δότε ὑμῖν εἰς νύμφλω τλὼ θυγατέρα τ Λαμάχου ἕνεκα τ υἱῦ Ἀσάνδρου τ Βασιλέως ἡμῶν.

ἘΝΕΡΓΟΥ'ΜΕΝΟΣ, dictus Scriptoribus Eccleſiaſticis, ὁ ἔχων δαίμονα, ὁ ἔνοικον τ διάβολον ἔχων, ὁ δαιμονόληπτος, apud Chryſoſtomum & alios. Ἐνεργούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, apud Clementem lib. 8. Conſtit. Apoſtol. cap. 6. paſſim: Ipſa verò obſeſſio ἐνέργεια, ut ſagitari à Dæmone, ἐνεργεῖσθαι eidem Chryſoſtomo dicitur. Vide eundem Homil. 4. περὶ ἀκαταλήπτου. Item *Dæmonis operatio / impulſus.* Apophthegmata Patrum in Gelaſio, num. 3. ἐξ ἐνεργείας δὲ τινος κατὰ καιρὸν κρυφθεὶς λειποθυμήσας ἀπέθανεν. In Pœmene num. 6. καὶ ἰδὲ τὶς τ τ ἀββᾶ Ποιμένος ἀχε παιδίον, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῦ κατ' ἐνέργειαν ἐστράφη ὀπίσω. In Epiſt. S. Barnabæ, num. 19. τὰ συμβαίνοντά σοι ἐνεργήματα, ὡς ἀγαθὰ προσδέξῃ. Ὁ ἐνεργῶν διάβολος, apud Clement. in Conſtit. Apoſtol. lib. 3. cap. 12. Vide Hœſchelium ad Athanas. in Vita Sanct. Antonij, pag. 140. & Gloſſ. med. Latin. in *Energima.*

ἘΝΕΧΟ'ΜΕΝΟΣ. Vide in Ἔνοχος.

ἘΝΕΧΥΡΙΑΣΜΟ'Σ, Ἀρπαγὴ, *Clarigatio.* Ἐνεχυρασία, Ὁμηρία, *Clarigatio*, in Gloſſ. Lat. Gr. Vide Salmaſium de Modo Uſurar. pag. 551. ubi multa de hac voce commentatur.

ἘΝΖΩΔΟΣ. Vide in ζώδιον.

ἘΝΘΑ'ΔΙΟΣ, *Qui illic eſt*, ab ἔνθα. Nicephorus Chartophylax in Jure Græco-Rom. pag. 341. ἀλλὰ παρὰ ἐνθαδίου ἀρχιερέως μανθάνειν τὰ δέοντα, *ſed ea à Regionis antiſtite diſcere quæ oportet.* Ita Leunclavius.

ἘΝΘΗΚΑΙ, *Dotes prædiorum*, apud Ulpianum J C. *Merces* exponunt Leges Rhodiorum cap. 11. lib. 53. Baſilic. καὶ οὕτως ἐπιβαλλέτωσαν τὰς ἐνθήκας. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Entheca.*

ἘΝΘΟΥΣΙΑΣΤΑΙ', dicti Maſſaliani Hæretici, eò quòd Dæmonis cujuſdam impulſu agantur, Spiritus Sancti præſentiam eſſe exiſtimantes. Horum mentionem agunt l. 5. Cod. de Hæretic. Theodoritus lib. 4. Hiſt. Eccl. cap. 11. & lib. 4. Hæretic. Fabul. Theophanes an. 1. Valentis, Anna Comnena lib. 10. pag. 270. & alij paſſim.

ἘΝΘΡΟΝΙ'ΖΕΙΝ, Ἐνθρονιάζειν. Vide in Θρόνος.

ἘΝΘΥΜΙ'ΖΕΙΝ, *Admonere, In memoriam revocare*

vocare quæ agenda ſunt. Codinus de Offic. cap. 1. ὁ Ὑπομιμνήσκων, εἰς τὸ ἐνθυμίζειν τὴν ἀρχιερέα μυστικῶς. Ubi Cod. Reg. εἰς τὸ ῥυθμίζειν, &c.

ἘΝΗΛΙΚΟΣ, *Major*, *Iuſtæ ætatis*: cui opponitur Ἀνήλικος, Ἀφῆλιξ, *Minor*. Paſſim apud JC. Gr.

ἘΝΙΑ, *Novem*. Gloſſæ Græcobarb. Ἐννία κόραις, ἐννιὰ κοράσια.

Ἐνιάς, *Nona*, *Nona pars*. Diploma Andronici Jun. pro Monembaſiotis, apud Phranzem: δεκαλίας, ἁλιαλιευτικῆς τεσσαρακοστῆς, ξυλαχύρου ὁρμιῶν τῆς ἐνιάδος, &c.

ἘΝΙΑΥΣΙΑ, *Anniverſaria pro Defunctis*, apud Clementem lib. 8. Conſtit. Apoſtol. cap. 42.

ἘΝΚΙΤΗΣ, pro ἐνοικίτης, *Locator*, *Conductor domus*. Aſſiſiæ MSS. Regni Hieroſolymitani, c. 70. ἐὰν ἐγὼ εἶμαι ἐνκίτης τῆς Μπουργέσης διὰ τὴν φᾶσι, καὶ ὁ Μπουργέσει ζῆτα μου τὸ ἀμαχὶ, &c. Paſſim ibi.

Ἐνοικίδιον, *Locarium*. Eædem Aſſiſæ cap. 76. περὶ τὴν ἐνοικίδια τῆς τιθνεώτου, ἥτινες ἐτελεύτησαν πρὶν πληρωθῶσαι τὸ ἐνοίκιον, &c.

ἘΝΝΑΤΑ, *Novendialia*, ἐπὶ νεκρῶν ἀγόμενα, in Gloſſ. Lat. Gr. Apud Chriſtianos *Officium Eccleſiaſticum quod pro Defuncto aliquo nono poſt obitum die peragitur*. Clemens lib. 8. Conſtit. Apoſt. c. 42. ἐπιτελείσθω δὲ Τρίτα τῶν κεκοιμημένων ἐν ψαλμοῖς καὶ ἀναγνώσεσι, καὶ προσευχαῖς διὰ τὸν τριῶν ἡμερῶν ἐγερθέντα, καὶ Ἔννατα εἰς ὑπόμνησιν τῶν περιόντων καὶ τῶν κεκοιμημένων, &c. Juſtinianus in Nov. 133. cap. 3. καὶ προφάσει τῶν περὶ τὴν ὁσίαν πραττομένων, ὡς δὴ Μνήμας καλοῦσιν, εἰς τρίτην καὶ ἐννάτην ποιοῦντες ἡμέραν, καὶ ἡνίκα τεσσαράκοντα ἐξήκοισιν, ἢ καὶ ἐνιαυτός. Gregoras lib. 3. ἐννάτη μὲν ἡμέρα παρῆν μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ βασιλέως, καὶ ἅπασαι τῶν ἐνδόξων συνῆλθον γυναικῶν τὸ νενομισμένον τελέσουσαι πένθος, καὶ τὰ μνημόσυνα. Concilium Florentinum pag. 500. Edit. ult. ἀπέλθομεν ἐν τῷ τάφῳ τοῦ Πατριάρχου, καὶ ἐψάλαμεν τὰ ἔννατα αὐτοῦ. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ἀπέθανεν ἡ Τάρσια, κ' ἔκαψεν τὴν καρδίαν μας.

Mox:

> Ὀγλιγωρα κλίει τὴν ἐννάτην νύκτα καὶ τὴν ἡμέρα.

Ἐννάδες, eâdem notione habet Codinus de Offic. cap. 21. num. 4. μέχρι καὶ τῶν νενομισμένων ἐννάδων. Niſi legendum ſit ἐννάτων. Vide Nomocanonem Cotelerianum, n. 286. Cujacium ad Nov. 60. & infrà in Τρίτα.

ἘΝΝΑΤΗ, *Nona Hora*, *Synaxis ſeu Officium Eccleſiaſticum*, *quæ Horâ nonâ cantari ſolet*. Concilium Laodicenum Can. 18. περὶ τοῦ, τὴν αὐτὴν λειτουργίαν τῶν εὐχῶν πάντοτε, καὶ ἐν ταῖς ἐννάταις καὶ ἐν ταῖς ἑσπέραις ὀφείλειν γίνεσθαι. Palladius in Hiſt. Lauſiaca, cap. 38. εὐχόμενοι δὲ διὰ πάσης τῆς ἡμέρας ποιεῖν αὐτοὺς εὐχὰς δώδεκα, καὶ ἐν τῷ λυχνικῷ δώδεκα, καὶ ἐν ταῖς παννυχίσι δώδεκα, καὶ ἐννάτῃ ὥρᾳ τρεῖς. Vide Achmetem in Onirocrit. c. 72. & Gloſſ. med. Lat. in V. *Hora*.

ἘΝΝΑΤΙΖΕΙΝ, *Iejunium producere uſque ad nonam*, à ſolis ortu, quæ eſt à meridie tertia. Pachymeres lib. 12. cap. 21. de Athanaſio Patr. Conſtantinopol. βαρὺς μετὰ τὴν μοναχοῖς, —— καὶ μονοφαγίαν δι' ἔτους ἐξασκηθεὶς ὢν, ὡς καὶ ἐννατίζειν ἀεί, κἂν ἐφιστῶτο δεσπόσυνος ἑορτή, καὶ τῶν Πασχαλίων. Et cap. 23. ait eum coegiſſe Monachos μονοφαγίαν κατ' ἐννάτας δι' ἔτους ἀσκεῖν. Jejunantes quippe Monachi comedebant duntaxat horâ nonâ. S. Athanaſius de Virginitate p. 1049. νήστευε δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, χωρὶς πάσης ἀνάγκης· ὥρα δὲ ἐννάτη τῆς ἡμέρας ἐν ὕμνοις καὶ προσευχαῖς διατελέσασα, μεταλάμβανε τὸν ἄρτον σου ἐν λαχάνῳ ἀναπεποιημένῳ ἐλαίῳ. Et pag. 1051. καὶ μετὰ τὴν σύναξιν τῆς ἐννάτης, ἔσθιε τὸν ἄρτον σου. Typicum S. Sabæ, ὁ εὐτυχὴς καὶ βασιλικὴ τῆς καθαρᾶς καὶ ἁγίας τῶν νηστείας ὁδός, ἐστὶ αὕτη, τὸ ἐν ταῖς νηστίμοις ἡμέραις μετὰ τὴν ἐννάτην ὥραν, τὰς συνήθεις προσευχὰς καὶ ὑμνῳδίας ἀποδιδόντας ἡμᾶς, ἀποτρέφεσθαι ἄρτῳ μόνῳ, καὶ ἰσχάσι, καὶ φοίνιξι, καὶ λαχάνοις, καὶ ἀντὶ ποτοῦ, ὕδατι κεχρημένους εἰς παραμυθίαν τοῦ σώματος. Cap. ult. ὅτι ἐὰν ἔστι, Θεὸς κύριος, ἐσθιομεν δὶς τῆς ἡμέρας· ὅτε ἐστι, δηλονότι γ. καὶ ἕ. δευτέρα γ', καὶ δ'. καὶ παρασκευῇ, εἰ καὶ Θεὸς κύριος, τύχῃ, ἐννάτην ποιοῦμεν, εἰ μήτε ἐστιν δοξολογία. Nicolaus Patr. Conſtantinopolit. ad Anaſtaſium Hegumenum:

> Ἀλλὰ νηστείαν ἀκριβῆ, ὡς οἱ πατέρες φασιν,
> Ἰχθύων τε ἀπέχεσθαι, ἐλαίου τε καὶ οἴνου,
> Ξηροφαγίαν λέγοντες, ἅπαξ ἐν τῇ ἐννάτῃ.

Interrogationes de Jejunio poſt Typicum p. 131. ἀλλὰ μὲν γὰρ τὴν ἑορτὴν τὸ τῆς ἐννάτης νήσιμον καταλύομεν, καὶ ἔλαιον καὶ ἰχθύας προσιέμεθα. Vide Chriſtophorum Angelum de Hodierno Græcorum Statu c. 13. & Henricum Valeſium ad Euſebij lib. 5. cap. 24.

ἘΝΝΟΙΑΣΤΗΣ, *Curator*, Ἐπιτηρητής.

ἘΝΟΙΚΟΛΟΓΟΣ, *Cœnaculariam exercens*, in Baſilic. lib. 60. tit. 4. §. 5. ex Ulpiano lib. 5. §. 1. D. de his qui effud. Gloſſ. Gr. Lat. Ἐνοίκιον, *Penſio*, *obventio*. Ἔνοικος, *Inquilinus*, *Habitator*, *Incola*. Ἐνοικολόγος, *Inſularius*. Gloſſæ Lat. Gr. *Vilicus*, οἰκονόμος, Ἐνοικολόγος, καὶ ὁ μετὰ ἀγρὸν οἰκονομῶν.

ἘΝΟΜΕΑΙ, pro οἰνομέλι, apud Myrepſum ſect. de Antidot. cap. 3.

ἘΝΟΡΔΙΝΟΣ. Vide in Ὀρδινος.

ἘΝΟΡΙΑ, *Diœceſis*, ſeu *Diſtrictus Epiſcopi*. Gloſſæ Gr. Lat. *Territorium*, Ἐνορία. Occurrit paſſim, in Concil. Calchedon. Act. 14. p. 723 & alia Concilia, Innocentius IV. Pap. in Conſtitut. pro Cypriis, Interpres Gr. Concilij Lateran. c. 3. 9. 10. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epiſt. 27. Pachymeres lib. 6. Hiſt. cap. 11. Sguropulus in Hiſt Concilij Florentini cap. 14. &c.

ἘΝΟΡΙΤΑΙ πρεσβύτεροι, ἱερεῖς, *Sacerdotes Parochiales*: Ἐνορίτης, Ἐνοριακή, & Ἐνοριακὴ ἐκκλησία, *Parochialis Eccleſia*, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranenſis an. 1215. cap. 22. 55.

ἘΝΟΡΟΝ, *Solanum furioſum*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 656.

ἘΝΟΥΛΑ, *Inula*, Herba, Ἑλένιον.

ἘΝΟΧΟΣ, *Obnoxius*, *Reus*, *Obligatus*. Ἐνεχόμενος, *Obligatus*. Ἐνοχή, *Obligatus*, *Obligatio*. Ἐνοχοποιὸν, *Obligatorium*, in Gloſſ. Gr. Lat. Ἐνοχοποιεῖν, *Obligare*, in Baſil. Voces JC.

Ἔνοχος, *Præfectus*, *Cui rei alicujus cura incumbit*. Aſtrampſychus in Theoria Aſtrorum MS. αἱ τῶν ἐνόχων καὶ μεσαζόντων καρδίαι τεθλιμμέναι, καὶ τῶν γραμματικῶν ψεῦδη πολλά. Ibidem: ἐξέτασις τῶν κεφαλῶν εἰς τοὺς ἐνόχους καὶ μεσάζοντας. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinop. c. 5. n. 50. εἰσὶ καὶ Κορτινάριοι, ἔχοντες καὶ αὐτοὶ ἐνοχὴν, ὡς Κόμης καλεῖται. Et n. 71. ὁ Ἀκόλουθος ὀνομάζεται μετὰ ἐνοχὴν τῶν Βαράγγων. Apomaſar in Myſteriis: ζήτησον περὶ μεγιστάνων, ἐνόχων, γραμματικῶν, &c.

Ἐνοχή, *Cura*, *Præfectura*, *Magiſtratus*. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. ταύτης τῆς ὑπογραφῆς τῷ Βασιλεῖ πεμφθείσης, ἀφίεται μὲν ὁ μακάριος τῆς ἐνοχῆς. Nicetas Choniates in Andronico lib. 2. num. 3. τὸ δὲ δὴ μεῖζον, καὶ ἄνδρας ἐθνικοὺς ἐνιαχοῦ ἐπεστάζων τοὺς τὰς δημοσίας αναζωννυμένους ἀρχάς. Ubi Cod. Græcobarb. κεφαλάδας τῶν δημοσίων ἐνοχῶν. Idem in Alexio lib. 2. num. 2. ex Cod. Barbarogr. ἀνεκήρυξε τὰς ἐνοχὰς εἰς πάντα διδόναι. Ubi Cod. al. μὴ χρημάτων ὠνεῖς τὰς ἀρχὰς ἀναδίδοσθαι, ἀλλ' ἀριστίνδην καὶ δῶρον αὐτὰς βραβεύεσθαι. Idem Codinus cap. 1. num. 23. ὁ Ἄρχων τῶν μοναστηρίων ἔχων μετὰ τοῦ μεγάλου Σακελλαρίου τὴν τῶν μοναστηρίων ἐνοχήν.

Ἐνοχή, JC. Gr. eſt *Noxalis actio*, *Noxale judicium*.

Ἐνέχεσθαι, *Occupari circa rem aliquam*, *Rei alicujus curam ſuſcipere*. Catalogus Offic. Eccl. Conſtantinop. ex Cod. Reg. ὁ Μέγας Σακελλάριος ἐνεχόμενος εἰς τὰ ἀνδρῷα καὶ γυναικεῖα μοναστήρια. Ubi Codinus, κρατεῖ τὰ ἀνδρῷα, &c.

ἘΝΣΟΡΙΑΣ

ΕΝΣΟΡΙΑΣΜΟΣ, *Depoſitio ſacrarum Reliquiarum in σορὸν, ſeu Thecam.* Leonis Imp. Novella: ἱερουργήσας, ἢ βασιλέας, εἰς εὐκτήριον οἶκον μὴ καθιερωθέντα διὰ ἐγκαινίων, ἀνοιξίων, καὶ τῆς συνήθους ἐνσοριασμοῦ, καὶ μὴν καὶ διὰ λειψάνων, καὶ ἁγίων ἐνσοριασμοῦ, &c.

ΕΝΣΤΑΣΙΣ, *Heredis inſtitutio.* Ἐνστατ͂Θ, *Heres inſtitutus*, in Baſilicis. Gloſſæ: ἔνστασις ἐστὶν ὁ φύσει πρῶτΘ βαθμὸς τῆς κληρονόμου.

ΕΝΣΤΑΤΙΚΩΣ, *Inſtanter*, in Baſilicis to. 1. pag. 450.

ΕΝΤΑΓΙΣΤΡΑΤΟΙ. Vide in ταγή.

ΕΝΤΑΛΘΕΙΣ, *Mandatarius*, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 3. §. 10.

ΕΝΤΑΛΩΝΕΙΝ, *Allucinari*, *Obumbrare.* Ἐνταλωμένος, *Allucinatus*, *Obumbratus.* Ἐντάλωσις, *Obumbratio*, *Allucinatio.*

ΕΝΤΑΡΑ. Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Ταῦτα λέγει ὁ δυστυχὴς μὲ πόνους καὶ μὲ δάκρυα,
> Καὶ ἐκ τῆς πόνου τῆς καρδίας ἐξέβαλεν ἔνταρα.

ΕΝΤΕΡΙΩΝΗ, apud Heſychium, τὸ ἐντὸς τῆς ἀγρίας σικυοῦ, ἢ τὰ ἔνδον. Rurſum: Ἐντερόνια, ἐντεριόνη, τὸ μεσαίτατον τῆς νεὼς, ἤτοι τὸ μέσον τῆς ξύλου, καρδία, οἱ δὲ μυελός. Phavorinus: ἐντεριῶναι, καρπῶν καὶ δένδρων λέγονται, τὰ ἐντὸς τῆς στερεοῦ ὄντα, ἤγουν αἱ λεγόμεναι ψύχαι. Mox: Ἐντεριώνη, τὸ ἐντὸς ἢ τὸ εὐθὺς, ἢ ὁ φλοιὸς ἢ ἀετὸς βελόνης. Vide Suidam. Michaël Pſellus de Grammatica, ex MS.

> Ἐντεριώνη, τὸ εἶδος, Ἐνώπια, εἰδέα.

Nicolaus Myrepſus ſect. 1. cap. 295. ex Cod. MS. & cap. 301. Edit. στάχυ, μόρα, ὀπὸς, ἐντεριώνην πιβάπυρι, καρδαμώμου, &c. Idem cap. 326. ex eodem MS. καστορίου, ναρδίκου χλωροῦ τῆς ἐντεριώνη, ῥοδοδάφνης, &c. Vide eundem Fuchſium ad ſect. 3. cap. 35. ſect. 19. cap. 14. *Semen* interpretantur Gloſſæ Botanicæ ex Cod. Reg. 1177. ἐντεριώνην, ἤτοι τῆς κολοκυνθίδος τὸ σπέρμα. Infrà: καλῆς, ἤτοι κολοκυνθίδας ἐντεριώνην. Pſeudo-Dioſcorides de Pharmacis Simplicib. MS. ſect. 5. c. 38. χυλὸν ἐκβαλῶν τὸ ἐντεριώνιον αὐτῆς τῆς βοτάνης, &c.

ΕΝΤΕΥΞΙΣ, vox Liturgica: ſunt autem ἐντεύξεις, ait Goarus ad Euchologium pag. 133. αἰτήσεις, à dictione, αἰτησώμεθα, ſæpiùs repetitâ dictæ: quâ quidem voce utitur S. Paulus pro *Precibus*, vel *Poſtulatione*, 1. ad Timoth. cap. 2. 1. cap. 4. 5. Apud Euſebium lib. 4. Hiſt. Eccl. cap. 22. προσφώνησιν καὶ ἔντευξιν ποιῆσαι, *Poſtulatum facere* vertit Rufinus. Et apud Artemidorum lib. 5. cap. 16. ἐντυχεῖν τῷ Βασιλεῖ, eſt libellum Imperatori offerre. Ita preces Arianorum apud Athanaſium to. 2. dicuntur ἐντυχίαι. Vide Suicerum in Ἔντευξις.

ΕΝΤΕΧΕΣΘΑΙ, *Teneri*, *Obligari.* Hinc formula frequens in Aſſiſis MSS. Regni Hieroſolymitani, ἐντέχεται, *Tenetur quis*, &c.

ΕΝΤΙΜΕΝΟΣ, *Indutus*, *Amictus.* Gloſſæ Græcobarb. ἀμπεχόμενος, περιβαλλόμενος, ἐνδεδυμένος, ἐντιμένος.

ΕΝΤΟΛΑΙ, *Mandata Principum*, quæ ab Epiſtolis diſtinguuntur, ut obſervat Henr. Valeſius ad Euſeb. lib. 9.

Ἐντολαὶ, *Commendationes Defunctorum*, de quibus in Gloſſ. med. Lat. Extat apud Clementem lib. 8. Conſtit. Apoſt. caput 43. hoc titulo: ὅτι τὰς ἀσθενεῖς τελευτήσαντας ὑμῖν ὀφείλουσι μνεῖαι, ἐντολαί.

Ἐντολὴ, *Commiſſum*, *mandatum*, in Gloſſis Gr. Lat. Ἐντολεὺς, *Mandator*, *Procurator*, in Baſilicis.

ΕΝΤΟΛΙΚΟΝ, *Mandatum.* Codex Canonum Eccleſiæ Afric. cap. 92. τὸ διὰ τῆς ὑμετέρας τιμιότητος πρὸς τοὺς Δοναλιστὰς ὀφείλον ἀποστελῆναι ἐντολικόν. Luitprandus in Legat. ἐντόλινα, *id eſt præceptum conſcripſit.* Sed legendum ἐντολικά, vel certè ἐντάλμα, ut monuimus ad Alexiadem, pag. 475. Obſervat Henr. Valeſius ad Euſebij lib. 9. Hiſt. Eccl. cap. 9. ἐντολὰς, ſeu *Mandata*, ab Epiſtolis diſtingui: ac mandata quidem præſentibus data à Principe antequam in Provincias mitterentur, Epiſtolas verò ad abſentes miſſas.

Ἐντάλματα & ἐνταλτήρια γράμματα vocant hodierni Græci literas quibus Sacerdotibus ac præſertim Monachis licentiam excipiendi fidelium confeſſiones conferunt Epiſcopi, quorum quidem ἐνταλμάτων formulæ deſcribuntur in Jure Græco-Rom. lib. 6. pag. 417. & apud Goarum in Euchologio pag. 300. Habentur præterea in eodem Jure Græco-Rom. ἐντάλματα alia, quæ dari ſolent Metropolitanis & Archiepiſcopis, cùm ordinantur.

Ἐντολικάριος, *Mandatarius*, *cui res aliqua perferenda vel peragenda demandatur.* Concil. Epheſinum: δοθέντων ἐπὶ τούτοις λιβέλλων ἀντιγράφων παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ τῶν μνημονευθέντων ἀποσταλέντων ἐντολικαρίων, ἀπήεσαν καὶ τὸ ἕτερον μέρος τῆς Ἰωάννου ἐντολικαρίοις ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει. Idem Epiſcopus qui ἐντολικάριος dicitur, ſic ſubſcribit: Βερινιανὸς Ἐπίσκοπος Πέργης ἐντεταλμένος ὑπέγραψα. Ipſum verò mandatum, quod ibi refertur, ἐντολὴ appellatur. Theophanes an. 18. Mauricij: ὁ δὲ στρατὸς Ἐντολικαρίους ἔπεμψεν πρὸς τὸν βασιλέα κατὰ Κομεντιόλου, ὡς προδοσίαν ἐν τῷ πολέμῳ πεποίηκεν. Et an. 20. ejuſdem Mauricij: ἵνα γινώσκῃ, ὅστις πρὸ χαιροῦ ὀλίγου πεμφθεὶς ἐντολικάριος ἐκ τῆς στρατοῦ, ἀντέλεγεν τῷ κράτει σου. Ubi Miſcella vertit *Procurator*, pag. 512. & 518.

ΕΝΤΟΙΜΑΣΙΑ, *Veſtimentum*, Ἔνδυμα.

ΕΝΤΡΙΜΩΝΕΙΝ, *Turbam conficere*, Ital. *Far calca.* Ἐντρίμωσις, *Multitudo*, Πλῆθος.

ΕΝΤΡΙΤΟΣ, *Sequeſter*, Μεσίτης, συνθηκοφύλαξ, in Gloſſ. Gr. Lat. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Intertiare.*

ΕΝΤΡΟΠΙΑΡΗΣ, *Pudibundus*, Αἰδήμων, αἰδήμων.

ΕΝΤΥΒΙΟΝ, *Intubus.* Gloſſæ Lat. Gr. *Intubus*, *Intubuſina*, ἐντύβιον. Gloſſ. Gr. Lat. Ἔντυβον, *Intuba.*

ΕΝΤΥΜΕΝΟΣ, pro ἐνθυμούμενος, *Cogitabundus.* Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Ὅταν πιστεύσῃ χάριτας, καὶ κάτζῃ ἐντυμένος,
> Ἐγέρθηκεν ὀλόγυμνος, καὶ πάλι παραμονημένος.

ΕΝΥΠΝΙΑΖΟΜΕΝΟΙ dicuntur in Eccleſia Græca, non quivis in ſomnis deluſi, ſed ij maximè qui viſæ interdiu mulieris phantaſmate inter dormiendum objecto, & libidinem provocante, voluptuoſâ σπέρματος ἐκροῇ inquinantur: qui quidem à Sacris tangendis arcentur, donec decreto in ejuſmodi infirmitatem ἐπιτιμίῳ, ſeſe idoneos exhibuerint. Habetur in Euchologio, pag. 663. εὐχὴ λεγομένη πρὸ τῆς ὑπνῶσαι, καὶ εἰς ejuſmodi ὑπνιαζόμενον, & pag. 892. ἀκολουθία εἰς ἱερέα ἐνυπνιασθέντα.

ΕΝΩΣΙΣ, ſic appellatus *Tomus Unionis*, quo imperante Conſtantino Porphyrogenito ſopitum eſt ſchiſma ortum ſub Leone Philoſopho ob quæſtionem de trigamia, exaratus indict. 8. an. mundi juxta Græcos 6428. Chriſti 920. ex hincque ἑνώσεως ἐπ' ἄμβωνος κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα legebatur, ut eſt in Novella ejuſdem Conſtantini 13. quæ ex hoc Tomo decerpta dicitur. Matthæus Monach. de Quæſtion. Matrim. in Jure Græco-Rom. τηνικαῦτα ἐξεδόθη Τόμος ὁ λεγόμενος τῆς ἑνώσεως, διαλαμβάνων πότε καὶ τισὶ τὸν τρίτον δεῖ γάμον παραχωρεῖν, τῆς ἀνομίας τῶν ἐραστῶν ἐπιθυμίας ἐκ πολλοῦ τῆς περιόντος ἐπιθεὶς χαλινὸν, ὃς καὶ κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα ἑνώσεως ἐπ' ἄμβωνος ἀναγινώσκεται.

ΕΝΩΤΙΚΟΝ, *Tomus unionis Eccleſiarum*, ſub Zenone, de quo paſſim Hiſtorici. Sexta Synodus Conſtantinopolit. Act. 10. ἀποδεχόμεθα δὲ, καὶ ἐν ἐπαίνῳ ποιούμεθα, καὶ τὴν ὀρθὴν ὁμολογίαν τῆς ἑνωτικοῦ γράμματος, ὅπερ ὁ τῆς γαληνοτάτης λήξεως βασιλεὺς ἐξέθετο Ζήνων. Theophanes an. 10. Zenonis: τότε καὶ ἑνωτικὸν

τικὸν ἐποίησε Ζήνων, καὶ πανταχοῦ ἐξέπεμψεν, &c. Eundem vide an. 16. ejuſdem Zenonis, an. 8. & 18. Anaſtaſij, Cedrenum pag. 353. Leontium de Sectis pag. 467. &c. Deſcribitur verò ab Evagrio lib. 3. cap. 14. Liberatus Diacon. cap. 17. *Henoticum verò Zenonis, quod Latinè dicere poſſis Unitivum, hujuſmodi eſt*, &c. Profertur etiam illud cap. ſeq. Κυνωτικὸν, appellatur in laudata Synodo Act. 11. pag. 88. quòd à Catholicis non receptum fuerit: Πέτρος ὁ Μογγὸς καὶ Ἀκάκιος, οἱ τὸ Κυνωτικὸν τεχνησάμενοι Ζήνωνος. Vide pag. 1006.

Ita etiam appellabant Græci unionem utriuſque Eccleſiæ factam in Concilio Florentino, ut eſt apud Ducam cap. 36.

ἘΝΩ΄ΤΙΑ, *Vitta diadematis, ſeu coronæ*. Nicephorus Conſtantinopolit. pag. 47. 1. Edit. ὁ δὲ ἐν περιλαιμίῳ στέφανον τῆς κεφαλῆς λαβὼν, τῇ τοῦ Τιβερίου κεφαλῇ περιέθετο, — ἅμα καὶ στολὴν βασιλικὴν, καὶ ἐνωτίοις ἐκ μαργάρων κεκοσμημένοις δωρεῖται αὐτῷ.

ἘΝΩΤΡΟΝ, Ægyptiis, *Quinquefolium*, apud Interpol. Dioſcor. c. 624.

ἘΞΑ΄ΒΙΒΛΟΣ, ita Græcis recentioribus appellantur libri βασιλικῶν, quòd ſint diviſi in τεύχη ſex, non quatuor, ut plerique putant, & in libros ſexaginta ſubdiviſi, indéque Ἑξηκοντάβιβλος nuncupati: quorum Auctor eſt Leo Philoſophus, ut Harmenopulus lib. 1. tit. 1. §. 11. ſcribit, & Theodorus Balſamon in verſibus Heroicis apertè teſtatur. Baſilius Macedo cum filiis Conſtantino & Leone Philoſopho ediderat jam ante πρόχειρον diſtinctum titulis ſexaginta, eodémque tempore Photius Patriarcha Conſtantinop. Νομοκανόνα ſcripſit, de quo ſuo loco. At idem Balſamon Conſtantinum Porphyrogenitum videtur quaſi Auctorem Baſilicωn ſcribere, ſiquidem ἀνακαθάρσεως nomine intelligantur Baſilica. Vide Præfat. Leonis ad libros Baſilicωn, Cujacium lib. 6. Obſervat. cap. 9. & Suareſium in Notitia Baſilic.

ἘΞΑΓΓΕΛΙ΄Α, *Confeſſio Sacramentalis*. Canon. Pœnitentialis MS. S. Joannis Chryſoſtomi nomen præferens: οἱ ζητοῦντες ξένα μοναχοὶ, ἢ πρεσβύτεροι εἰς ἐξαγγελίαν, καὶ ὁ Ἐπίσκοπος εἰς χειροτονίαν, καὶ ἐνθρονιασμὸν, καθαιρείσθωσαν.

ἘΞΑ΄ΓΙΟΝ, *Sextula*, ponderis ſpecies. Suidas: στατὴρ, τετράγωνον νόμισμα, καὶ τὸ ἐξάγιον, καὶ τὸ ζύγιον. Zonaras pag. 162. ἦν δὲ πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ χρημάτων ἥττων, ὡς ἔοικε. μέχρι γὰρ ἐκείνου παντὸς νομίσματος ἐξαγίου σταθμὸν ἕλκοντος, ἐκεῖνος τὸ τεταρτηρὸν ἐπενόησε, κολοβώσας αὐτὸ κατὰ τὸν σταθμόν. Vide Balſamon. ad Can. 17. Concil. Nicæni I. Cujacium ad l. 2. Cod. de Suariis lib. 11. Joſephum Scaliger. de Re Nummaria pag. 54. Fuchſium ad Myrepſum Sect. 1. num. 5. Gronovium de Seſtertiis p. 809. & quæ notamus in Gloſſ. med. Lat. in *Exagima*; & in Diſſert. de Impp. Conſtantinop. nomiſmatibus num. 88.

ἘΞΑΓΟΡΕΥ΄ΕΙΝ, *Confiteri, Confeſſionem peccatorum edere*. Synodus VIII. Act. 9. διὸ καὶ προσῆλθον μοναχῷ μ΄ ἔτη εἰς στύλον πεποιηκότι, καὶ ἐξηγόρευσα τὸ ἁμάρτημα, καὶ ἔλαβον ἐπιτίμιον, &c. Epiphanius Hagiopolita, pag. 53. εἰς τὸν αὐτὸν κίονα ἐστὶ μάρμαρον τετρυπημένον, ποιοῦν σημεῖα, ἐὰν ἐξαγορεύσωσι, διαβάσας διελθεῖν ἀκολύτως καὶ εὐκόλως· ἐὰν δὲ οὐκ ἐξαγορεύσωσι, διελθεῖν οὐ δύνασαι.

Ἐξαγορεία, *Confeſſio*. Balſamon in Reſponſo 19. κατὰ κρίσιν γοῦν ἐπισκοπικὴν τοῖς λαϊκοῖς ἱερεῦσιν ἐνδυναμίας ἐπιστεύθησαν τῆς ἐξαγορείας τὸ δίκαιον. Et in Reſp. 48. quæritur, πῶς ἀπαιτεῖ ἀνὴρ ἢ γυνὴ δεχθεῖν εἰς ἐξαγορείαν. Georgius Acropolita in Chron. cap. 74. ὁ τῆς Μιτυλήνης ἀρχιεπίσκοπος προϊστάμενος εἰς τὴν τῶν αὐτοῦ σφαλμάτων ἐξαγορείαν μεταχαλεσάμενος, ἔμπροσθεν τοῦ αὐτοῦ πίπτει πρὸς τοὔδαφος, &c.

Ξαγορευτάδες, *Confeſſores*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ θέλουν τὸν πίσκοπον, καὶ κόψε τοὺς παπάδες
> Διακόνους καὶ κλησιαστικοὺς, καὶ τοὺς ξαγορευτάδες.

Infrà:

> Ὁμοίως καὶ λογιὰ μάρτη τως καλὰ ξαγορευμένους.

ἘΞΑΓΡΕΥ΄ΕΣΘΑΙ, *Evigilare*, ἐξεγείρειν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Λοιπὸν ὁ Ἀπολλώνιος μία νύκτα ὀνειρεύθη,
> Καὶ εἰς αὐτὴν φαντασίαν τὴν ὥραν ἐξαγρεύτη.

ἘΞΑΓΩ΄ΓΙΟΝ, *Quidquid rei aut mercis exportatur*. Edictum 13. Juſtiniani cap. 15. ὁ δὲ πυκτῇ ἀπογράψατο τὸν τῆς ἐξαγωγῆς τίτλον, ἐκφέροντα διαφόρους αἰτίας χιλίους χρυσοῦς, οὕτως, &c.

ἘΞΑΓΩΓΙ΄Σ, *Eductio*. Philon in Belopœecis MSS. πρὸς δὲ τὰ ἐνιέμενα ὕδατα ἐξαγωγίδας ὀρύσσειν.

ἘΞΑ΄ΔΕΛΦΟΣ, *Patruelis*. Phrynicus: Ἐξάδελφος, ἀποδιοπομπητέον, Ἀνεψιὸς δὲ ῥητέον. Joannes Tzetzes Chil. 6. v. 378.

> Ἀνεψιοὶ ἀλλήλοις δὲ τῶν ἀδελφῶν οἱ παῖδες,
> Τοὺς ὥσπερ ἡ συνήθεια νῦν ἐξαδέλφους λέγει.

Zonaras tom. 1. Edit. 1. pag. 181. τὰς γὰρ ἐξαδέλφας ἀνεψιὰς ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ, &c. Adde tom. 2. pag. 111. 124. Sancitum Siſinnij Patr. Conſtantinopol. in Jure Græco-Rom. lib. 3. pag. 199. ἀπὸ μὲν γὰρ ἀδελφῶν, ἡ τοῦ δευτέρου βαθμοῦ ἁρμόσει προσηγορία, Ἐξαδέλφους προσαγορεύεσθαι. Matthæus Monachus de Quæſtion. Matrimonialib. pag. 479. poſtquam dixit ἑκάστην γέννησιν βαθμὸν ἀποτελεῖν, Subdit: ταύτητοι καὶ τοὺς δὲ μόνους ἐκ τῶν ἀδελφῶν θεωροῦντες, δευτέρου φαμὲν εἶναι βαθμοῦ, κατὰ τὴν πάντως αὐτῶν γέννησιν· ὡσαύτως οἱ ἀνέψιοι τὸν τρίτον ἐπέχουσιν, καὶ οἱ Πρωτεξάδελφοι τὸν τέταρτον, καὶ τὸν ἑξῆς οἱ Δευτεξάδελφοι, καὶ ἐφεξῆς ἀναλόγως. Eoſdem gradus verbis Atticis ſic explicat: πατὴρ, υἱὸς, ἀδελφὸς, ἀνεψιὸς, ἐξανέψιος, ὁ ἐκ τοῦ ἀνεψιοῦ γεννηθείς. Ἐξαδέλφων paſſim occurrit mentio. Nicephorus Bryennius lib. 2. cap. 25. τῷ γὰρ ἀδελφῷ τοῦ πατρὸς ἐκείνου παῖς ἦν οὗτος. Mox idem ἐξάδελφος compellatur. Anna Comnena lib. 1. p. 8. Δοκειανὸς ἐκεῖνος ὁ τοῦ Πρωτοσεβάστου Ἰσαακίου Κομνηνοῦ ἀδελφιδοῦς, καὶ τούτου ἐξάδελφος.

Πρωτεξάδελφος igitur eſt qui Græcis ἐξανέψιος dicitur, *Patruelis filius*. Harmenopulus lib. 4. tit. 6. §. 12. καὶ πάλιν ἀριθμοῦνται οἱ βαθμοὶ οὕτως· ὁ υἱὸς, ἢ ἡ θυγάτηρ πρὸς τὸν πατέρα, ἢ τὴν μητέρα, πρώτου ἐστὶ βαθμοῦ. ὁ γὰρ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ βαθμὸν οὐκ εἰσάγουσιν, ἀλλ᾽ ὡς ἕν εἰσι πρόσωπον. ὁ ἔγγονος ἢ ἡ ἐγγόνη πρὸς τὸν πάππον, ἢ τὴν μάμμην, δευτέρου· ὁ δισέγγονος, ἢ ἡ δισέγγονη πρὸς τὸν πρόπαππον, ἢ τὴν προμάμμην τρίτου καὶ καθεξῆς οὕτως· οἱ αὐτάδελφοι ὅθεν καὶ ἐὰν ὦσι, δευτέρου βαθμοῦ εἰσὶ πρὸς ἀλλήλους· οἱ πρωτεξάδελφοι τετάρτου· οἱ δευτεξάδελφοι ἕκτου, οἱ τρισεξάδελφοι ὀγδόου, οὓς καὶ συναπτέον εἰς γάμον ἀκολύτως. Vox πρωτεξάδελφος occurrit paſſim apud I C. præterea apud Georgium Acropolitam in Chron. cap. 73. 23. ut δευτεράδελφος cap. 50. Extr.

ἘΞΑ΄ΕΡΟΝ, *Locus ſubdivus, Atrium*. Theophanes an. 10. Conſtantini & Irenes, ubi de terræ motu: ὥστε μὴ τολμῆσαί τινας ἐν οἴκῳ καθευδῆσαι, ἀλλὰ πάντα εἰς τοὺς κήπους καὶ τὰ ἐξάερα σκηνὰς ποιήσαντας διάγειν. Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 56. τὰ ἀλλότρια ἐδάφη, ἐν οἷς οὐκ εἰσὶν οἰκίαι, καὶ τὰ τῶν γειτόνων ἐξάερα ἔξ μόνον ἀφ᾽ ἑαυτῶν τοὺς πλησίον κτίζειν βουλομένους ἀποδιώκουσιν. Codinus in Orig. Conſtantinop. num. 132. λιθοξόοι, ὡς ἂν κλίσωσι τοὺς ἐμβόλους καὶ τὰ ἐξάερα, ἔκοπτον τὰς κορυφὰς τῶν πετρῶν καὶ ὀρέων, &c. Chronicon Conſtantinop. καὶ μέλλοντος αὐτοῦ ἐξιέναι πρὸς τὸ κτίζειν τούς τε ἐμβόλους, καὶ τὸ ἐξάερον, κάμψαντες οἱ λιθοξόοι τὰς κορυφὰς τῶν πετρῶν, κατεκύλιον τοὺς κειμένους ἔξω τῶν τειχῶν.

ἘΞΑ΄ΖΕΙΝ, *Aperire*, Gall. *Deſcouvrir*. Vita MS.

MS. S. Symeonis Sali: καὶ πάλιν, ὅτι εἰ ἐξάξει αὐτὸ, βασάνῳ μεγάλῳ μετὰ τ μέλλοντος περιπεσεῖται αἰῶνα.

Ε'ΞΑΪ́ΤΟΝ, *Porticus*, ſeu potiùs *Mœnianum*, Ἐξώστης. Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: ὁ δὲ κατὰ τῶν πολλῶν κοινῇ ὀφέλει ἐστὶ περιπλεῖκὸς λέγεται δὲ καὶ παςὰς ὁ μετὰ πρόδομον δόμος, ἅτα τὰ αἴθουσαι τὰ κοινῶς ἐξαῖτα, ἅτα αὐλὴ, καὶ ἕρκειον αὐλῆς.

Ἔξαϊον, eâdem notione. Gloſſæ Baſilic. Σωλάριον, ἐξοχὴ τ ἐξάτε. Concilium Florentin. ſect.16. καὶ οἱ μὲν ἐν τῷ ἱερῷ, οἱ δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἄλλοι ἐν τοῖς τείχεσιν, ἕτεροι δὲ ἀπὸ τ θυρίδων, καὶ ἀπὸ τ ἐξάτων, καὶ ὁμοῦ ἑωρᾶτο πᾶσα ἡ πόλις, &c.

Ε'ΞΑΚΑΝΘΙ'ΛΟΤΟΝ. Codinus in Orig. Conſtantinopolit. num 110. ἵςατο δὲ ἐν τῷ αὐτῷ λιμένι σύλη μαρμάρεος Ἐλευθερίε, φέρουσα πλίον καὶ κόφινον. Ubi pro κόφινον, in tribus Codd. Vaticanis diversè legitur, ἐξακάνθινον, ἐξακάνθινον, & ἐξακανθίλωτον, uti monet Lambecius, ſeu potiùs Holſtenius, qui quid ſibi iſta velint fatetur ſe ignorare. Gyllius lib. 4. de Topogr. Conſtantinopol. cap. 8. agens de hac ſtatua Eleutherij, ait *marmoreum calathum tuliſſe humeris*; tenuiſſe verò manu *palam* etiam *marmoream*: ut pala iſta fuerit ad ἀκάνθας, *ſpinas*, ſeu vepreta evellenda, dictáque fuerit ἐξακανθίλωτον.

Ε'ΞΑΚΕ'ΡΤΑ. Gloſſæ Baſilic. τοῖς ἐξακέρτα, τὰς ἐξαγώνας μοιρὰς.

Ε'ΞΑΚΟΥΣΤΟ'Σ, Ξακυςὸς, *Potens*, Ἐξουσιαςὴς. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Πολλοὶ ἄρχοντες ἐξακυςοὶ, ἐπῆγαν γία τιμὴν τους.

Suprà:

> Καὶ ἀπ' ἀφιλάδες ξακυςὰς ἅτεν ἐξελεγμένα.

Ε'ΞΑ'ΚΤΩΡ, *Exactor*, qui ἐκλήπτωρ τ δημοσίων φόρων, apud Theophanem pag. 323. appellatur. Gloſſæ Baſilic. Ἐξάκτωρ, ἀπαιτητὴς. Joannes Euchaitorum Metropolita pag.50.

> Μισογράφος χθὲς εὐτελὴς νεανίας,
> Καὶ σήμερον πάρεστιν ἐξάκτωρ νέος.

Joannes Tzetzes Chil.5. verſ. 608.

> Ἐφ' ᾧ γαμβρὸν Ἐξάκτορα γεωργῶν ἐσχήκει,
> Πολλὰς ἀρχὰς ἀνύσαντα πρακτορικὰς θεμάτων.

Vide Juſtiniani Nov.128. cap.5. & Gloſſ.med.Lat. in *Exactor*.

Ἐξακτωρικὰ χωρία, *Loca exactionibus obnoxia*, quibus opponuntur ἐλεύθερικὰ, in Nov. Juſtini de Divinis Domibus cap.4.

Ε'ΞΑΜΗΝΑΪ́ΟΝ, *Officium pro defuncto aliquo, quod ſexto poſt obitum menſe peragitur*, ut anniverſarium poſt annum: in Nomocanone Coteleriano, num. 286.

Ε'ΞΑ'ΜΙΤΟΝ, *Examitum*. Nicetas in Man. lib.2. num.8. καὶ νῦν ἐξῆςιν ἰδεῖν τὰς ἐν Σικελίᾳ καλαϊςρίας Θηβαίων παῖδας καὶ Κορινθίων ἰσῶ προσανέχοντας τ ἐξαμίτων καὶ χρυσοπαςῶν ςολῶν, &c. Lib. 3. num. 6. ex Cod. Barbarogr. βλατία χρυσᾶ καὶ ἐξάμιτα, καὶ ἕτερα βλάτια ποικίλα καὶ κεντητά. Idem lib.5.n.3. χρυσοῖς καὶ βλατίοις καὶ ἐξαμίτοις. Balſamon ad Synod. VII. Can. 16. τ λαμπροφορουμένων κληρικῶν διὰ ἱματίων λεγομένων ἐξαμίτων, ἐχομένων οὐ μόνον ἐπιτρόχρεα ἀντίπερα, ἀλλὰ καὶ χρυσόπαςα.

Καλαξάμιτος. Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Χρυσοζώνας καὶ βύσσινα ῥοῦχα καλοξαμύτα.

Ἐξαμιτοποιὸς, *Examitorum artifex*. Gloſſæ MSS. ταλασιουργὸς, ὁ ἐξαμιτοποιὸς, ὁ βλατᾶς, ὁ ἐριουργὸς.

Ξάμιτος truncatè prò Ἐξάμιτος. Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Ὁπῦ πολλάτων κοιλὰ ςλὴν τζάμπραν τ ἐκάνης,
> Με φυσάνα καὶ ξαμιτον, &c.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Examitum*.

Ε'ΞΑΜΟΝ, *Examen*. Codinus in Orig. Conſtantinop. num. 44. ἔνθα ἦν τὸ Ἔξαμον Ἡρακλείε τ βασιλέως. Idem num. 51. τὸ λεγόμενον Μόδιον, ὅπερ ἦν, (ſic enim legendum, pro ὡρολόγιον) ἤγουν τὸ ἔξαμον τ μοδίε, &c. Rurſum, num. 74. ἔνθα τ αὐτῷ Βαλεντινιανῷ σύλη ἵςατο εἰς τὴν ἀψίδα, ἔξαμον ἀργυρῶν τῇ δεξιᾷ κατέχουσα. Vide Notas noſtras ad Alexiadem, pag.384.

Ε'ΞΑΠΛΟ'ΝΝΕΙΝ, *Explicare*, ἐξαπλοῦν. Gloſſæ Græcobarb. τείνω, ἐξαπλῶ, ἐξαπλώνω. Liturgia S. Chryſoſtomi: μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λαμβάνει τὸ ἱερεὺς τὸ εἰλητὸ, καὶ μετὰ τὸ σύνηθες ἐξαπλώνει.

Ε'ΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑ'ΡΙΑ, Hymni ſic dicti in Eccleſia Græca, de quorum appellatione incertæ ſunt ipſorum Græcorum ſententiæ. Sic enim Goarus ad Euchologium pag. 57. *Num ille Hymnus eſt, ad quem concinendum ad chori Gremium mittitur aliquis? an talis alius qui in Sancti vel Myſterij alicujus memoriam* ἐξαποςέλλεται *emittatur? Nam potius is eſt qui mittendam Spiritus Sancti gratiam advocet? vel denique, qui juxta Docti Logaridij ſenſum, fere ſemper de Apoſtolorum in orbem diſperſione & prædicatione, vel apertè vel obſcurè, memoriam habent?* Certè longè videtur probabilius ita appellatos ejuſmodi hymnos à voce ἐξαπόςειλον, quæ in iis fere ſemper occurrit, ut eſt εὐχὴ illa in Liturgia Præſanctificatorum, apud eundem Goarum, pag.201. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐξαπόςειλον ἡμῖν δύναμιν ἐξ ὕψους ἁγίου σου, καὶ ἐνίσχυσον ἡμᾶς προσφέρειν σοι θυσίαν ἀναιμάκτων, &c. Et alia in Horologio: τὸ φῶς σου ἐξαπόςειλον Χριςὲ ὁ Θεὸς, καὶ φώτισον τ καρδίαν μου. Rurſum ibi φιλόδοτα κύριε ἐξαπόςειλον τὸ φῶς σου, &c. S. Cyrillus Catech. 5. ad Neophyt. ἵνα ἀγνίσαντες ἑαυτοὺς διὰ τ πνευματικῶν τέτων ὕμνων παρακαλῶμεν τ φιλάνθρωπον Θεὸν τὸ ἅγιον πνεῦμα ἐξαποςεῖλαι ἐπὶ τὰ προκείμενα, ἵνα ποιήσαι τ μὲν ἄρτον σῶμα Χριςοῦ, τ δὲ οἶνον αἷμα Χριςοῦ. Martyrium S.Bonifacij pag. 320. Κύριε παντοκράτωρ, ὁ πατὴρ τ κυρίε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριςοῦ, ἐλθὲ εἰς τὴν βοήθειαν τ δούλου σου, καὶ ἐξαπόςειλον τ ἄγγελόν σου, καὶ προσδέξαι ἐν εἰρήνῃ τὴν ψυχήν μου, &c. Deſcribuntur ſub finem Paracletici, p. 155. Ἀναςάσιμα, ἐξαποςειλάρια, & ἑωθινὰ ἰδιόμελα τ ιά. Mox additur: εἰσὶ δὲ τὰ μὲν ἑωθινὰ Λέοντος τ σοφωτάτε βασιλέως· τὰ δὲ Ἐξαποςειλάρια τ υἱοῦ αὐτοῦ Κωνςαντίνε βασιλέως. Undecim igitur numero utraque ſunt, quæ eo ordine diſponuntur, ut ἐξαποςειλάριον primum præcedat, mox ſubſequatur primum Θεοτόκιον, ac deinde primum ἑωθινὸν, & ſic deinceps. Hiſce ſubduntur alia ἐξαποςειλάρια τ ὅλης ἑβδομάδος, cum ſingulis ſuis Theotociis. Alia habentur paſſim in Anthologio 136. 139. 141. 162. 165. 168. 195. in Euchologio pag.412.435.436. ut & in aliis libris Eccleſiaſticis Græcorum.

Ε'ΞΑ'ΡΤΙΟΝ, *Navalia inſtrumenta*, *Apparatus nauticus*. Zacharias Pap. lib.4. Dialog. cap.31. ἐν ὅσῳ δὲ οἱ ναῦται τὰ ἐξάρτια τ πλοίου περιεποιοῦντο. Ubi Gregorius M. *Navis armamenta*.

Ξάρτιον, pro Ἐξάρτιον. Gloſſæ Græcobarb. ἀκροςόλια, τὰ ἄκρα τ νηὸς, τὰ ξάρτια. Vide Gloſſ.med.Lat. in *Sarcia*.

Ἐξαρτία, apud Harmenopulum: Ἐξάρτησις, ἣν καὶ ἐξαρτίαν νόμος καλεῖ. lib. 53. Baſilic. tit. 2. §. 29. ἐὰν ἀγοράσω πλοῖον μετὰ τ ἐξαρτίας, &c. Gloſſæ Gr. Latin. Ἐξαρτία παντὸς πράγματος, *Hoc inſtrumentum*. Ἐξαρτίζω, *Inſtruo*.

Ἐξάρτισις, eâdem notione. Theophanes an. 2. Artemij: καὶ ἀπελθεῖν εἰς τὴν Φοίνικα, πρὸς τὸ κομίσαι τὴν ξυλικὴν καὶ τὴν εὑρισκομένην ἐξάρτισιν τῶν Ἀγαρηνῶν. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 9. εἰς τ αὐτ ποταμὸν εἰσέρχονται εἰς τὴν Κιόβα, καὶ σύρουσιν εἰς τὴν ἐξάρτησιν, καὶ ἀπεμπολῶσιν αὐτὰ εἰς τὰς Ῥῶς. Idem

 cap.22.

cap. 22. ἐξαρτύειν στόλον dixit. Vide Harmenopulum lib. 2. tit. 1. §. 9. 13. ἐξαρτισμὸς τοῦ πλοίου, in Baſilic. lib. 15. tit. 1. cap. 3. *Inſtrumenta navis.*

Ἐξάρτησις, ſeu Ἐξάρτυσις, locus ita dictus Conſtantinopoli, in quo conficiebantur & fabricabantur triremes, & earum armamenta & ſupellex. Leo Grammaticus in Conſtantino Leonis F. pag. 493. ἐν τῇ ἐξαρτήσει δὲ ὄντος τοῦ Ῥωμανοῦ, καὶ τὰ πλοῖα εὐτρεπίζοντος, &c. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 11. cap. 10. καὶ περὶ δευτέραν ὥραν τῆς νυκτὸς, κατελάβομεν τὴν χρυσείαν πύλην, καὶ ἔστημεν εἰς τὴν λεγομένην Ἐξάρτησιν. Alios locos laudamus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 2. cap. 10. num. 19.

ἜΞΑΡΧΟΙ, *Principes*, *Proceres*, ita Gloſſ. Gr. Lat. Sed Exarchi nomen primariam cum Imperio Dignitatem & Principatum præſertim ſignificat, ut apud Juſtinianum in Nov. 130. cap. 1. §. 6. Ἔξαρχος γαζοφυλακίου, *Præfectus ærarij*, in Gloſſ. Lat. Græc. Theophanes an. 12. Leonis M. στρατηγὸν δὲ καὶ Ἔξαρχον τοῦ στόλου κατέστησεν Βασιλίσκον. Idem an. 25. Juſtiniani Narſem Cubicularium Ἔξαρχον Ῥωμαίων vocat. Ἔξαρχος τῶν Μαυρίλων, an. 36. ejuſdem Auguſti. Et an. 20. Mauricij: τὰ δὲ πλήθη συναθροισθέντα προβάλλονται Ἔξαρχον Φωκᾶν τὸν Κένταρχον, καὶ ἐπὶ ἀσπίδα αὐτὸν ὑψώσαντες, εὐφήμισαν Ἔξαρχον. Theophylact. Simocatta lib. 8. cap. 7. ἔξαρχον τὸν ἑκατόνταρχον Φωκᾶν προεστήσαντο. Ita etiam Cedrenus, pag. 403.

Ἔξαρχοι Ἰταλίας, *Exarchi Italiæ*, quorum ea erat poteſtas, ut *miniſterium Imperialis faſtigij peregiſſe* dicantur in Diurno Romano cap. 2. tit. 4. Sacra Conſtantini Pogonati ad Agathonem Pap. in Concil. VI. Oecumen. part. 1. cap. 1. Extr. πᾶσαν δὲ συνδρομὴν ἐκελεύσαμεν τοῖς ἐρχομένοις παρασχεῖν Θεόδωρον τὸν ἐνδοξότατον Πατρίκιον καὶ Ἔξαρχον τῆς Ἰταλῶν ἡμῶν φιλοχρίστου χώρας.

ἘΞΆΡΧΟΥ Dignitas & nomenclatura, in rebus Eccleſiaſticis variè accipitur. Alius enim eſt Ἔξαρχος τῆς Διοικήσεως, alius Ἔξαρχος τῆς Ἐπαρχίας, ac Exarchus quidem Diœceſeos dicitur Patriarcha: Exarchus verò Provinciæ, Metropolita: ſub Patriarcha, plures ſunt Provinciæ, ut ſub Metropolita plures Epiſcopatus. Macarius Ancyranus contra Barlaamum & Acyndinum, poſtquam dixit quid ſit Diœceſis & quid Provincia, hæc ſubdit: ἄρα γε καὶ Ἔξαρχος ἑκάστης Διοικήσεως ὁ Πατριάρχης, ὥσπερ· ἄρα καὶ ὁ ἑκάστης Ἐπαρχίας Μητροπολίτης Ἔξαρχος αὐτῆς, ὡς ὁ Ἡρακλείας πάσης Θράκης καλεῖται Ἔξαρχος, καὶ ὁ Ἀγκύρας πάσης Γαλατίας, καὶ ὁ Θεσσαλονίκης πάσης Θετταλίας. De ejuſmodi poſtremis Exarchis intelligendus Ibas Edeſſenus Epiſcopus in Concilio Calchedonenſi Act. 10. εἴτε καὶ ἐκάλεσα αὐτὸν, ὅτι ἡ ἀνατολικὴ σύνοδος ὡς αἱρετικὸν ἀναθεματίσειεν, ἐξηκολούθησα τῷ Ἐξάρχῳ μου. Et Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. ubi de Photio: καὶ ἤδη πρὸς τοῖς βασιλείοις ἐπὶ τῇ καλουμένῃ Μαγναύρᾳ καθήμενον, Ἐξάρχους τε προεβάλλετο, καὶ χειροτονίας ἐπετέλει. In Concilio Conſtantinopol. IV. Act. 2. Thomas Μητροπολίτης Τύρου Πρωτόθρονος καὶ Ἔξαρχος inſcribitur. Petrus Antiochenus Patr. in Epiſt. ad Dominicum Gradenſem: τοὺς δὲ πρωτεύοντας ἐν ἑκάστῃ συνόδῳ Ἐξάρχους καὶ Πρωτοθρόνους εἰώθειν ὀνομάζειν.

Et ſanè longè antea uſus invaluerat, ut Metropolitani, vel primarum Sedium Epiſcopi *Exarchos* ſeſe inſcriberent, maximè in Africa, quod poſtea vetitum in Concil. Afric. Can. 6. Codex Canon. Eccl. Afric. Can. 39. ὥστε τὸν τῆς πρώτης καθέδρας ἐπίσκοπον μὴ λέγεσθαι ἔξαρχον τῶν ἱερέων, ἢ ἄκρον ἱερέα, ἢ τοιουτότροπόν τι, ἀλλὰ μόνον ἐπίσκοπον τῆς πρώτης καθέδρας. Atque hæc quidem rectè ſe habent. Patriarcha eſt Exarchus ſuæ Diœceſeos, & Metropolita eſt Exarchus ſuæ Provinciæ, quomodo dicitur in Synodo Sardicenſi Can. 6. & apud Evagrium lib. 1. cap. 9. Sed præter hos Exarchos, alterius videtur meminiſſe Synodus Calchedonenſis in Can. 9. ubi, ſi Clericus controverſiam habeat cum alio Clerico, Epiſcopum convenire jubetur ut eam dirimat ac dijudicet: ſi verò cum proprio vel alio Epiſcopo, judicari jubetur à Synodo & Conventu Provinciæ: εἰ δὲ πρὸς τὸν τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας Μητροπολίτην Ἐπίσκοπος, ἢ κληρικὸς ἀμφισβητοίη, καταλαμβανέτω ἢ τὸν Ἔξαρχον τῆς διοικήσεως, ἢ τὸν τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως θρόνον, καὶ ἐπ' αὐτῷ δικαζέσθω. Idem repetitur in Canone 17. εἰ δέ τις ἀδικοῖτο παρὰ τοῦ ἰδίου Ἐπισκόπου ἢ Μητροπολίτου, παρὰ τῷ Ἐξάρχῳ τῆς διοικήσεως, ἢ τῷ Κωνσταντινουπόλεως θρόνῳ δικαζέσθω, καθὰ προείρηται. Ex quibus omnino patet, Exarchum alium eſſe à Metropolita & Patriarcha: unde quidam ex hoc Canone confecere quatuor Epiſcoporum Gradus, Epiſcopi ſcilicet, Metropolitæ, Exarchi, & Patriarchæ: quod alij Jure rejiciunt, cùm Exarchi tanquam peculiaris Eccleſiaſticæ ſeu potiùs Epiſcopalis Dignitatis nullibi aliàs fiat mentio.

Ad hos Canones nihil certi proferunt Interpretes. Ac Zonaras quidem, quoſdam, ait, Exarchos Diœceſeon eſſe Patriarchas, alios verò Metropolitas exiſtimare. Balſamon verò, Exarchos Diœceſeos, non eſſe ſingulos Provinciæ Metropolitas, ſed totius Diœceſeos Metropolitas: Diœceſim autem dici quæ multas ſub ſe habet Provincias, ac ejuſmodi denique Exarchorum (quorum in iis Canonibus fit mentio) privilegium ſuâ ætate exoleviſſe ſcribit; cùm qui hâc Dignitate aut hoc titulo donabantur Metropolitani, alios Metropolitanos ſibi ſubjectos minimè haberent, quod ſecus erat tempore Concilij Calchedonenſis.

Nilus Doxapatrius ait Patriarchas diviſiſſe ſuas Diœceſes in Exarchos, Metropolitas, Archiepiſcopos & Epiſcopos cùm vix fieri poſſet ut ipſi per ſe ipſos Parochiis ſuis omnibus modum imponerent, & ſeligerent Epiſcopos, & conſecrarent, & res quærerent, & jure dicerent, & perveſtigarent, propter itinerum longa intervalla. Propterea in eminentioribus Provinciis & Regionibus Exarchos conſtituiſſe: in aliis verò Provinciis unum in ſingulis Metropolitam in earum Urbe præcipua, & quæ Mater Urbium diceretur: in iis denique vilioribus Urbibus creaſſe Epiſcopos.

Sed hæc nodum haud ſolvunt: an enim hi Exarchi gradum Epiſcopatus à Patriarchæ, aut Metropolitæ gradibus diverſum confecerint, haud indicat, neque an hi Exarchi in Metropolitas jus aut juriſdictionem habuerint. Quamobrem, ut rem paucis conficiam, longè probabilius videtur, Synodi Calchedonenſis ævo, Exarchos dictos Metropolitas, quibus id Juris concedere ſolebat Patriarcha, ut in tota ſua Diœceſi vices ſuas obiret, ſeu Vicarius eſſet, eadémque, in ea quâ ille poteſtate, uteretur, ita ut ſi quæpiam controverſia inter Clericos, Sacerdotes, Epiſcopos, atque adeò Metropolitas emergeret, ea ab Metropolita Exarcho dirimeretur, appellatione ad Patriarcham reſervatâ. Nam ea ætate Exarchi propriè dicebantur, non tantùm qui aliis imperabant, ſed qui alterius in Imperio vices agerent, quemadmodum Italiæ ſeu Ravennæ Exarchi, qui in Italia vices Imperatoris obibant, cujuſmodi ſunt quos *Vicereges* appellamus, Delegati ſcilicet & Viſitatores alicujus Diœceſeos à Patriarcha miſſi, quâ certè notione etiamnum apud Græcos Exarchi appellantur uti mox dicemus.

Hinc

Hinc factum, ut & ejuſmodi Exarchi, Patriarchæ dicerentur, quòd Patriarchæ eſſent Vicarij, eandémque ferè poteſtatem haberent in ſua Provincia, quam in tota Diœceſi Patriarchæ primarij. Atque ita intelligendum Socratem lib. 5. cap. 8. volunt plerique, dum ſcribit in ſecunda Synodo Conſtantinopolitana, multa decreta fuiſſe, & inter alia ab eadem conſtitutos eſſe Patriarchas: Ac Nectarium quidem Regiam Urbem & Thraciæ Provincias ſortitum: Helladium Cæſareæ Cappadociæ Epiſcopum Ponticæ Diœceſeos πατριαρχίαν obtinuiſſe, & unà cum illo Gregorium Nyſſæ in eadem Cappadociæ Epiſcopum, & Otreium Melitinæ in Armenia Epiſcopum: Aſianæ autem Diœceſeos Patriarchatum ſortitum Amphilochium Iconij, & Optimum Antiochiæ Piſidiæ Epiſcopum, &c. Quæ quidem verba Henr. Valeſius ita intelligenda cenſet, ut ij non revera Patriarchæ fuerint, ſed extraordinarij Legati ad fidem ſtabiliendam per Provincias delegati; quod vel inde evincitur, quòd in una eadémque Provincia aut Diœceſi plures Epiſcopi Patriarchiam obtinuiſſe dicantur, id eſt jus Patriarchicum, immò & Patriarchæ nomen. Ac de ejuſmodi Delegatis Patriarchæ nomenclaturam habentibus videtur intelligendus Juſtinianus in l. 29. §. 5. Cod. de Epiſc. aud. ἐπεὶ δὲ τινες τῶν θεοφιλεστάτων πατριαρχῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐν αἷς εἰσὶ, καὶ μητροπολιτικὸν ἔχουσι σχῆμα· τινὲς δὲ καθ' ὅλην τὴν διοίκησιν τὰς χειροτονίας ποιοῦνται τῶν ὑπ' αὐτοὺς θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, εἴτε μητροπολιτῶν, εἴτε τῶν ἄλλων ἐπ' αὐτοῖς, ἐκεῖνα θεσπίζομεν, ἅπερ ἐπὶ τῶν θεοφιλεστάτων μητροπολιτῶν ἤδη διελέξαμεν. Quæ quidem ita fortean accipienda, ut iis quos diximus Patriarchis, ſeu Viſitatoribus, vel Patriarchæ Legatis ac Vicariis, quidam Metropoliticâ Dignitate donati fuerint, in iis Provinciis in quibus Vicariâ ſuâ fungebantur, alij verò fuerint qui (aliunde putà delecti Epiſcopi aut Metropolitæ) in tota Diœceſi Ordinationes Epiſcoporum & Metropolitanorum ſibi ſubjectorum (ratione Vicariæ poteſtatis) facerent. Quam quidem interpretationem amplectitur Petrus de Marca in Diſſertat. ad Concilium Claromontanum, num. 19. ubi ait ejuſmodi Patriarchas defunctos munere in Eccleſia Græcanica, qua *Primates* in Latina de quibus multis agit in eo Opuſculo pereruditè, ut ſolet.

Hæc quidem obtinuere prioribus ſæculis; at Poſterioribus, Ἐξάρχου Dignitas in eadem Patriarchali Diœceſi attributa non uni aut duobus, ſed longè pluribus, vel Metropolitanis, vel Epiſcopis, addito quibuſdam Ὑπερτίμου titulo. Subjunguntur Codino de Offic. Aulæ Conſtantinopolit. Notitiæ Græcorum Epiſcopatuum, unáque Ordo Thronorum Metropolitanorum, & qui ex iis dicantur Ἔξαρχοι καὶ Ὑπέρτιμοι, & qui ſolùm Ὑπέρτιμοι. Ex iis Metropolitanus Cæſareæ Capadociæ Ὑπέρτιμος τῶν Ὑπερτίμων, καὶ Ἔξαρχος πάσης ἀνατολῆς. Epheſinus Ὑπέρτιμος καὶ Ἔξαρχος πάσης Ἀσίας. Heracleenſis denique Πρόεδρος τῶν Ὑπερτίμων, καὶ Ἔξαρχος πάσης Θράκης καὶ Μακεδονίας. Sequuntur deinde Metropolitani alij, qui pariter Ἔξαρχοι & Ὑπέρτιμοι inſcribuntur; Exarchi ſcilicet ſuæ Provinciæ, verbi gratiâ, Ancyranus Exarchus totius Galatiæ, Cyzicenus totius Helleſponti, & alij numero 33. Cæteri Metropolitæ omnes Ὑπερτίμου tantùm titulo donantur, non verò Ἐξάρχου. Archiepiſcopi denique Ὑπερτίμου titulo non donantur.

Ἐξαρχία, *Dignitas Exarchi*, in Ordine Thronor. pag. 407.

ΕΞΑΡΧΟΣ τῶν Μοναστηρίων, Dignitas Dalmato ſeu Dalmatio, Hegumeno Monaſterij Conſtantinopoli, quod ab ejus nomine Δαλμάτου appellationem deinceps ſumpſit, & ejus Succeſſoribus, à Patribus Concilij Epheſini primùm collata, ut ſcilicet Urbis Regiæ Monaſteriorum Diſciplinæ invigilarent. Unde poſtmodum πατέρες, ἀρχοντες, & Ἔξαρχοι τῶν Μοναστηρίων, appellati, uti à nobis obſervatum in Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 4. ſect. 8. n. 32. Is porrò Dalmatus, in ejus Vita MS. Ἀρχιμανδρίτης καὶ ἔξαρχος, πρωτοπρεσβύτερος, καὶ ἄρχων, ab Epheſino Concilio conſtitutus dicitur. Et in Epiſtola S. Cyrilli ad eundem Dalmatum, ibidem, Ἀρχιμανδρίτης τῶν μοναστηρίων τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως indigitatur: Ut & Fauſtus filius, Patre defuncto, πρεσβύτερος, Ἀρχιμανδρίτης, καὶ ἡγούμενος, καὶ ἄρχων πάντων τῶν τῆς βασιλίδος μοναστηρίων. Ita etiam Marianus Abbas Monaſterij ejuſdem Dalmati, in Concilio Conſtantinopolit. ſub Mena, primus inter Abbates ſubſcribit, cum hoc titulo: ἡγούμενος Μονῆς τῆς ἐπικαλουμένης Δαλματίου τῆς θεοφιλοῦς μνήμης, καὶ Ἔξαρχος τῶν ἐπὶ βασιλευούσης πόλεως διακειμένων εὐαγῶν Μοναστηρίων, καὶ τῶν λοιπῶν Ἡγουμένων τῶν κατὰ τὴν φιλόχριστον πόλιν καθεστώτων εὐαγῶν Μοναστηρίων. Ex hinc apud Theophanem an. 22. Anaſtaſij occurrit ὅσιος Θεοδόσιος Ἄρχων τῶν Μοναστηρίων, Urbis Regiæ, ut opinor: deinde apud eundem an. 30. Juſtiniani, Timotheus Ἔξαρχος τῶν Μοναστηρίων, καὶ ἡγούμενος τῆς Δαλμάτου Μονῆς, cui ſuffectus Anthymus ἔγκλειστος τοῦ αὐτοῦ Μοναστηρίου. De Hegumeno Dalmatici Monaſterij intelligendus prætereà Juſtinianus in Nov. 133. cap. 4. ubi ſatis innuit, id muneris poſtea in alias Provincias propagatum, qualéque illud fuerit hiſce verbis indicat: ὁ δὲ τῶν Μοναστηρίων Ἔξαρχος, εἴγε ἂν κατὰ τὸν τόπον, ὥσπερ ἐπὶ ταύτης ἐστὶ τῆς εὐδαίμονος πόλεως, ταῦτα περιεργαζέσθω, καὶ στελλέτω τοὺς καλουμένους ἀποκρισιαρίους αὐτοῦ κατὰ τὰ Μοναστήρια, καὶ πυνθανέσθω καὶ ἐκ τῶν γειτόνων μήπου τι πονηρὸν ἐπί τινος τῶν Μοναστηρίων τῶν ὑπ' αὐτὸν γίνεται, καὶ ταῦτα ἅπαντα σωφρονιζέτω, καὶ τῆς προσηκούσης ἀξιούτω προνοίας. Adde cap. 6. Ex quibus ſanè colligitur non nuperam eſſe omnino in Religioſorum ordinibus ſupremam Superioris Abbatis auctoritatem; tametſi in Occidente ſeriùs cognita fuerit, niſi fortè interdum Viſitatoris generalis titulo, quo S. Benedictum Anianenſem Abbatem ornatum ſcribit Auctor illius Vitæ. De Exarchis porrò Monaſteriorum in Provinciis videtur intelligendus Theoſterictus in Vita S. Nicetæ Confeſſoris, num. 44. τοῦτον οὖν διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν αὐτοῦ κακίαν Ἔξαρχον τῶν ἐκεῖ Μοναστηρίων ἐποίουν οἱ ἄθεοι. Ut & Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij, num. 9. de eodem Sancto: ὑπὸ τοῦ τηνικαῦτα τῆς Μελιτινῆς Ἐπισκόπου πρεσβύτερος ἄκροιτος τῆς ἀρετῆς αὐτὸν ἐγχειρίζεσθαι, χειροτονεῖται, καὶ τὴν φροντίδα τῶν περὶ τὴν πόλιν Μοναστηρίων τε καὶ ἀσκητηρίων πιστεύεται. Denique Theophylactus Bulgariæ Epiſcop. Epiſt. 27. διά τινος δὲ καὶ τὰ σφάλματα τῶν Μοναχῶν τὰ κατὰ γνώμην αὐτοῦ συστάσης τηρηθήσονται, καὶ διορθωθήσονται; διὰ τοῦ τὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ ἄλλων Μοναχῶν ἐπισκεπτόμενος καὶ διευθύνοντος, ὃν Ἔξαρχον ὀνομάζομεν. Vide Theoſterictum in Vita S. Nicetæ Confeſſ. num. 43. & noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam, lib. 4. ſect. 6. num. 34.

Atque hæc quidem prioribus ſæculis videntur obtinuiſſe: nam poſterioribus dicti præſertim Ἔξαρχοι τῶν Μοναστηρίων, qui Patriarchalium Monaſteriorum Diſciplinæ invigilabant, eorúmque Viſitatores ab ipſo Patriarcha delegabantur: id eſt cœnobiorum quæ ἀμέσως, *immediatè*, Patriarchæ, jure τοῦ σταυροπηγίου, de quo ſuo loco agimus, ſubdita erant, quod innuit omnino Sancitum 2. Germani Patr. Conſtantinopolit. lib. 3. Juris Græco Rom. pag. 236. ubi τῶν Πατριαρχικῶν δικαίων Ἔξαρχος appellatur, quòd in ſuis Viſitationibus προνοίας τῶν κανονικῶν ad Patriarcham

Patriarcham pertinentium exigerent : καὶ τοῖς τῶν Πατριαρχικῶν δικαίων Εξάρχοις ὑποκέοιντο, καὶ τὰ συνήθη κανονικὰ πρὸς αὐτοὺς ἀποτίσουσι. At in alio quod ſubſequitur Sanciro, Πατριαρχικὸς Ἔξαρχος, & ἀπὸ τῆς Πατριαρχικῆς ἐξουσίας ἀποστελλόμενος indigitatur. Et ſanè ejuſmodi Exarchi Legatorum à latere Patriarchæ vicem etiamnum obtinent : cui ille Exarchicam Epiſtolam ad Metropolitas & alias Eccleſiaſticas perſonas in manus dat, ut ab iis admittatur ac recipiatur tanquam Miſſus Patriarchicus, hacce formulâ, in Hieremiæ Patr. Conſtantinopolit. Diplomate exaratâ, apud Cruſium lib. 3. Turcogr. Ἀνθρώπους οἰκείους καὶ γνησίους πρὸς ὑμᾶς ἀποστέλλομεν, Ἐξάρχους δηλονότι καθολικοὺς καὶ τὸ ὑμέτερον πρόσωπον ἐπιφέροντας, δυναμένους καὶ διὰ στόματος ἀναγγεῖλαι ὑμῖν τὰ καθ' ἡμέραν ἐπερχόμενα δυσχερῆ, καὶ παρ' ἡμῶν εὐχὴν καὶ εὐλογίαν κομίσαι πρὸς ὑμᾶς τοὺς φιλοθέους καὶ εὐσεβεῖς· τόνδε τιμιώτατον Νομοφύλακα τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας πρεσβύτερον κύριον Σαββατιανὸν, καὶ τὸν τιμιώτατον καὶ σπουδαιότατον Πρωτονοτάριον τῆς αὐτῆς μεγάλης ἐκκλησίας κύριον Θεοδόσιον, τοὺς κατὰ πνεῦμα υἱοὺς ἀγαπητοὺς τῆς ἡμῶν μετριότητος. Datur ei præterea ἔνταλμα, ſeu Mandatum continens varia ſibi injuncti muneris præcepta : verbi gratiâ, ἀνεπαχθῶς τε καὶ ἀβαρῶς τὴν περίοδον ποιεῖσθαι, monaſteria immodicis comitum & ſumptuum detrimentis, non gravare : purum & impollutum ſe ab omni munerum captatione ſervare : eorum qui Monaſteriis præfecti ſunt in ſubditos proterviam coërcere, Monachorum ſecuritati ac quieti invigilare, inobedientes Monachos caſtigare, ne extra Monaſteria oberrent præcipere, & ſimilia quæ prolixiori verborum ſerie continentur in eo *Entalmate*, quod habetur in Jure Græco-Romano lib.6. pag. 433. unde Habertus in Archieratico, pag. 471. exſcripſit. Ejuſmodi ἐντάλματος meminit etiam Nicephorus Chartophylax in Epiſt. ad Theodos. Incluſum : συντεκνίας γὰρ ἢ ἀδελφοποιήσεις ποιεῖν μοναχοὺς κεκωλυμένον ἐστὶ καὶ ἐνταλματικῶς τοῦτο τοῖς ἡγουμένοις, ἢ τοῖς ἐξάρχοις τῶν μοναστηρίων ἡ ἐκκλησία παρακελεύεται. Sed hæc quidem Exarchos ſeu Viſitatores Monaſteriorum à Patriarcha jure Stauropegij nudè pendentium duntaxat ſpectant. Nam alij ſunt

Ἔξαρχοι, ſeu Viſitatores, qui ab ipſo etiam Patriarcha in Provincias cum ſupremo Jure mittuntur, & in Epiſcoporum vitam & facta inquirunt, & ab iis debitum Canonem exigunt : unde Ἔξαρχοι τῶν Πατριαρχικῶν δικαίων dicuntur. Id præ cæteris obſervat Allatius lib. 1. de Conſenſu utriuſque Eccl. cap. 8. num. 4. *Cùm autem his temporibus à Patriarchis Exarchi in Metropolim aut Epiſcopatum mittuntur, cum ſuprema poteſtate, illius Metropolis Epiſcopus Iura omnia deponit, arbitrium in ſolo Exarcho eſt. Ille manus impoſitum obit, Eccleſias vel Monaſteria viſitat, cauſas perſcrutatur, controverſias dirimit, querelas, ſi quæ ſunt adverſus Metropolitam, audit, acta diſponit, & cùm tempus eſt, Patriarchæ refert. Item menſæ Patriarchali providet, & novas impoſitiones, ſi quæ ſunt, exigit. Metropolitano autem, ſive Epiſcopo, jure cedente, nec hiſcere audente, & multoties ſeſe abſentante.* Et ante Allatium Cruſius in Turco-Græcia lib.7.ex Epiſt. Gerlachij : *Officium*, inquit, ἐξάρχου, *eſt legatum eſſe Patriarchæ, aut alicujus Antiſtitis. Id quotannis mutabile eſt : nec uni commendatur ſemper, pluréſve ad annos : ſed quia lucroſum, pluribus, & quibus Patriarcha bene vult, mandatur. Cùm enim quotannis plures mittantur Exarchi, (duo in inſulas, duo in Macedoniam & in Peloponneſum : duo in Pontum Euxinum) quiſque 300. aut ampliùs Ducatos pro fertilitate anni colligere poteſt. Tenentur enim Metropolitæ non tantum Sultano tributum perſolvere, ſed etiam Patriarchæ, tanquam capiti ſpirituali, ſummam non exiguam pendere, ipſos deinde Exarchos, eorúmque miniſtros (quatuordecim circiter) quemque pro Dignitate perſonæ, & facultate Metropoleos, aliquot honorare Ducatis. Hanc ſummam Metropolita ab Epiſcopis, ſuæque Diœceſis ſubjectis, exigens, ſui quoque rationem habere novit. Quinto etiam quoque anno, (quanquam nunc anticipando quadriennium incidit) ipſe Patriarcha cum triginta aut pluribus comitibus, circumit Metropoleis. Ubi non tantùm Patriarcham ampliſſimo munere, quòd* φιλότιμον *nominant, honorare tenentur, propterea quòd ad ipſos accedere dignatus ſit, lites dirimere, & benedictionem ſuam impertiri, ſed eleemoſynam quoque contribuere : ſingulóſque ipſius miniſtros dono non contemnendo afficere.* Atque inde percipimus cur ejuſmodi Legati dicantur ἔξαρχοι τῶν πατριαρχικῶν δικαίων, quòd ſcilicet non ſolùm Jura Patriarchæ in Diœceſibus de ſubjectis tueantur, ſed etiam debitum ab iis Canonem exigant, & ad illum referant. Horum Ἐξάρχων Dignitas magna cenſetur, ut quæ Epiſcopalem adæquet. Nam de ea videtur intelligendus Balſamon ad Canon. 53. Laodicenum, ubi περιοδευτὰς ait eodem munere functos quo ſuâ ætate Ἔξαρχοι. Joannes Cameniates n.30. quo loco narrat expugnatâ à Turcis Urbe Theſſalonicâ illius Patrem in Sultani conſpectum adductum eſſe, rogatum ab eo an illius Civitatis eſſet Epiſcopus, quod ex habitu ac veſtibus conjiciebat, illum verò reſpondiſſe, minimè ſe eſſe Epiſcopum, ſed Clericum : tum ex exercitus ducibus quempiam aſtantem dixiſſe, Ἐπίσκοπος μὲν οὐκ ἔστιν οὗτος, κατ' οὐδὲν γὰρ διαφέροντα βαθμὸν ἐκείνοις κεκλήρωται· Ἔξαρχον γὰρ αὐτὸν ἴσμεν τῆς Ἑλλάδος ἁπάσης, οὐδὲν τῆς τιμῆς ἐκείνων ὑστερίζοντα. Vide præterea Cruſium pag. 219.

Ἔξαρχοι dicti præterea Chorepiſcopi, non quòd ut ait Meurſius, ex principatu dependerent aliorum: ſed quia Viſitatorum Officio in Epiſcoporum Parœciis fungerentur. Scholiaſtes ad tit. 9. Epitomes Canon. Harmenopuli : Χωρεπίσκοποι. οἱ νῦν λεγόμενοι Ἔξαρχοι, εἴτε Πατριάρχου εἰσὶν, εἴτε Μητροπολίτου. Eodem Viſitatoris officio functus videtur apud S. Athanaſium Apol. 2. pag. 803. Himerius quidam Ἔξαρχος Μαρεώτου inſcriptus : quæ quidem Μαρεῶτις, χώρα τις Ἀλεξανδρείας dicitur, quæ nec Epiſcopum, nec Chorepiſcopum habebat, ut indicatur paginâ 802.

Ἔξαρχος, nudè, Dignitas in Eccl. Conſtantinopolit. ex Choro ſiniſtro, in Catalogo Allatiano: cujus munus ita deſcribitur : ὁ Ἔξαρχος ἵσταται πλησίον τῶν Δευτερευόντων (τῶν ἱερέων) ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ· γυρεύει γὰρ καὶ πᾶν σκεῦος, καὶ ἀλλαγὰς τῆς περιοχῆς τῆς ἐπισκοπῆς· ἀναθεωρεῖ γὰρ καὶ τὰς κρίσεις τῆς ἁγίας ἐκκλησίας, ἂν ἐκρίθησαν δικαίως, καὶ γράφει τὰ ἀντιμίνσια· ἀναγυρεύει γὰρ καὶ τῶν ἀνδρογυναίων τὰ κωλύματα. Neſcio an idem qui dicitur Ἔξαρχος τοῦ τελετοῦ, apud Pachymerem lib. 7. cap. 7. initio.

Ἐξάρχους & Ἡγουμένους ſuos etiam Sacerdotes appellaſſe quoſdam Hæreticos, docet liber 1. Baſilic. §.30. De omnibus his Exarchis quædam attigimus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Exarchus*.

ἘΞΑΣΠΈΡΕΙΝ. Nomocanon Coteleriauus, n. 547. παραυλακίζων, ὁ παραθερίζων, ὁ παρακαμπανίζων, ὁ ἐξασπέρων ἑτέρου χωράφιον, καὶ ὁ μαυλίζων, ἐπιτιμάσθωσαν χρόνους ή. Ubi Vir doctiſſimus ἐξασπέρων emendat, vel ἐξασπέρνων, ut ſit *Extrà ſerere :* Nam σπέρνειν pro σπείρειν dicunt Græci hodierni. At ferè malim hîc legere ξασπέρνων, quod eſt *tranſſere*

ſire, ut ſit *qui per agrum alterius tranſit*. Vide in hac voce.

ἘΞΑΣΠΡΟΣ. Vide in Ἄσπρος.

ἘΞΑΣΤΑΚΕΝΑΙ, *Mirari*, *Percelli*. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Ἐξαςακέναι δέ ἐστιν, θαυμάσαι, καταπλῆξαι.

ἘΞΑΣΤΕΡΙΝ, *Pleiades*. Euſtathius: ὡς τὰς πάσας ἓξ κατ' ἀριθμὸν τῆς οὐρανίας πλειάδος, περὶ ἧς Ἄρατος φησίν, Ἑπτὰ δ' ἐκεῖναι ἐπίῤῥηδον καλέονται ἓξ οἶαί περ ἐοῦσαι, ὅθεν καὶ ἡ κοινοτέρα γλῶσσα Ἐξάστερον αὐτὰς ὀνομάζει. Ita alij. Ovidius 4 Faſtor. v. 167.

Pleiades incipiunt humeros relevare paternos,
Quæ ſeptem dici, ſex tamen eſſe ſolent.

ἘΞΑΣΤΡΙΑ, *Locus aſtris, & aëri expoſitus*. Gloſſæ Græcobarb. ἄγραυλος, ὕπαιθρος, ὅτου μένουσι ἀσκέπαστοι εἰς τὸν αἶρα, ἡ νύχιαν, ἡ ἐξαστριάν. Vide ἐξάστρον.

ἘΞΑΤΖΑ, idem Græcis hodiernis, quod *Hexagium*, ſeu *Exagium*, ut ſcribit Scaliger lib. de Re Nummaria pag. 54. ubi ait in veteribus ponduſculis, quæ Romæ reperiuntur, legi O. O. EXADSA, ultimis illis temporibus Latinitate purâ cum pronuntiatione exoleſcente.

ἘΞΑΤΟΝ. Vide in Ἐξάϊτον.

ἘΞΑΤΩΡΕΙΑ, *Exauctoratio*, pro ἐξαυτωρεία. Gloſſæ MSS. ἐξατωρεία, ἐλευθερία ἀπὸ στρατείας. Ita etiam Suidas & Phavorinus. Leo in Tacticis, cap. 20. §. 71. ἀγγαρείας ἁπάσης ἰδιωτικῆς καὶ ἀδικίας ἐλεύθερον φύλαττε τὸν ὑπό σε τεταγμένον λαὸν, ἴδιον τῶν στρατιωτῶν, καὶ ἴδιον τῶν λεγομένων ἐξατωρίας· ἀρκεῖ γὰρ αὐτοῖς τελεῖν τούς τε δημοσίους φόρους, καὶ τὰ ἐπικείμενα αὐτοῖς ἀΐδεικά, &c. Hic porrò explicandus locus apud Pachymerem lib. 1. Hiſt. cap. 32. non quòd huc omnino pertineat, ſed quòd perperam intellectus fucum fecerit docto Interpreti, ubi neſcio quem ἐξ αὐτωρειανῶν Πατριάρχην, diverſum à Patriarcha Arſenio hîc nominato, facit, cùm unus idémque ſit. Ait quippe Pachymeres Proceres Græcos, cùm de Junioris Theodori Imperatoris tutela invicem deliberarent, abſque Eccleſiæ, & Arſenij qui ei præerat, conſenſu neutiquam rem peragendam cenſuiſſe; ea propter πρὸς μὲν τὸν ἐξ Αὐτωρειανῶν Πατριάρχην miſiſſe, τὴν ταχίστην μεταλκαλουμένους Νικαίηθεν τοῦτον. Quæ verba ſic intelligenda ſunt, de eodem Arſenio qui genus & natales ab Autorianis arceſſebat. Nam Ἀρσένιος ὁ Αὐτωρειανὸς appellatur in Catalogo Patr. Conſtantinopol. in Jure Græco Rom. pag. 304.

ἘΞΑΦΝΑ pro ἐξαίφνης, apud Georgium Contarem in Hiſt. Athenar. pag 301.

ἘΞΑΦΟΛΛΟΝ. Vide in φόλα.

ἘΞΑΨΑΛΜΟΣ, *Sex Pſalmi*, qui ut plurimùm canebantur in Matutinis, vel potiùs initio ὄρθρου, ſeu *Laudum*, eràntque 3. 37. 62. 87. 102. 142. uti deſcribuntur in Horologio: interdum etiam in Apodipnis, ut obſervant Leo Allatius in Diſſert. 1. de Libris Eccleſiaſt. Græcor. pag. 58. & Goarus ad Euchohg. pag. 34. Triodium 2. Feria 1. Hebdom. Jejunior, καὶ ψάλλεται ὁ ἑξάψαλμος χωρὶς μετανοιῶν μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ φόβου Θεοῦ. Feria 5. quintæ Hebd. μετὰ εὐλογητὸς παρὰ τοῦ ἱερέως, ὡς συνήθως καὶ λεγομένου ἑξάψαλμον. Feria 4. M. Hebdomad. εἰς τὸν ὄρθρον, ἐν τῇ πρώτῃ, στιχολογία τοῦ ἑξαψάλμου. Typicum cap. 5. καὶ ψάλλουσιν ἀμφότεροι τὸν ἑξάψαλμον ἡσύχῳ φωνῇ. Infrà: σημειωτέον δὲ ὅτι ἄδειαν οὐκ ἔχει τὶς βῆξαι ἢ πτύσαι, μέχρις ἂν τελεσθῇ ὁ ἑξάψαλμος. Vide Philotheum Patr. Conſtantinopol. in Ordine ſacri Miniſterij, pag. 7. Geronticum, apud Niconem Monachum in Pandecte MS. ſerm. 29. καὶ μετὰ τὸ δειπνῆσαι ἠρξάμεθα τοῦ κανόνος, καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸ ἑξάψαλμον, καὶ εἰπεῖν τὸ Πάτερ ἡμῶν, ἠρξάμεθα τοὺς ψαλμοὺς ἀσιγῶς. Prochoprodromus in verſibus Politicis MSS. contra Hegumenum:

Οὐ φέρειν ὅλως δύναμαι τὰς προσταγὰς ἐκείνου,
Τὸ πῶς ἦτον εἰς τὸν Ἑξάψαλμον ψωμὶν μηδὲν τὸν δόσειν.

Pachymeres lib. 1. Hiſt. cap. 13. ἐπὶ τὸ τοῦ κλήρου σχολαιότερον τὸ προκαταρκτικὸν τοῦ ὄρθρου μονολογοῦντος ἑξάψαλμον κανόνα πλατῦναι τῷ μνημονευομένῳ ἐς ὅτι μάλιστα ἄριστον.

ἘΞΕΜΟΝΑΧΙΑΖΕΙΝ. Vide in Μοναχιάζειν.

ἘΞΕΜΠΛΑΡΙΟΝ, *Exemplarium*, *Exemplar*. S. Ignatius in Epiſt. ad Trallianos: τὸ γὰρ ἐξεμπλάριον τῆς ἀγάπης ἔλαβον καὶ ἔχω μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ ἐπισκόπῳ ὑμῶν. Utitur & in Epiſtolis ad Heronem & ad Epheſios, ut & S. Maximus Mon. Centur. 4. cap. 86. cent. 5. cap. 59. Methodius in Ramiſpalm. pag. 433. &c.

ἘΞΕΜΠΛΩΤΟΣ, *Exemplis*, ſeu *figuris variegatus*. Euſtathius ad Odyſſ. β'. ἔστι δὲ αὐτὴ (παρυφὴ) κατὰ τὸν Ἀθηναίων κόσμον εἶδος ἐν ἱματίῳ, οὐκ οἶδ' εἰ ἀρθρούμενος πάνυ σαφῶς, ὁποῖα ἴσως τὰ λεγόμενα ἐξεμπλωτὰ καὶ πλουμιστά. Nicetas in Manuële lib. 2. num. 4. ex Cod. Barbarogr. μετὰ βλαττίων χρυσῶν, καὶ πολυκίων ἐξωμπλωτῶν. Sic utraque Editio. Ubi Cod. alter, πέπλοις χρυσοϋφέσι καὶ ἀληργοῖς τάπησι. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Exemplum*.

ἘΞΕΡΕΔΑΤΟΣ, *Exhæredatus*, in Nov. 1. Juſtiniani: ἐξερεδάτους δὲ παῖδας; οὐ κωλύομεν, οὐδὲ προσιέμεθα, κἂν εἰ μυριάκις βουληθῶσιν. Ἐξερεδατεύειν, *Exhæredare*, in Gloſſis Baſilic. ἄκληρον ποιεῖν.

ἘΞΕΡΚΕΤΟΝ, *Exercitus*. Gloſſæ MSS. Reg. & Suidas: Reg. ἐξέρκετον, κατὰ Ῥωμαίους, τὸ στρατόπεδον. Scholiaſtes Theophili Anteceſſ. lib. 2. tit. 13. §. 6. ἐν τῷ πολέμῳ, ἤγουν ἐν τῷ ἐξερκίτῳ. Chronicon Alexandrin. an. 1. Arcadij: καὶ ἀνῃρέθη Ῥουφῖνος Ἔπαρχος πραιτωρίων ὑπὸ τοῦ ἐξερκίτου. an. 7. Marciani: ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐτελεύτησεν Μαρκιανὸς, — καὶ ἐστέφθη Λέων ὁ μέγας βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ ἐξερκίτου. Theophanes an. 32. Juſtiniani, & ex eo Cedrenus: καὶ ἐκέλευσεν κοπῆναι δένδρα, καὶ εὑρεθῆναι ὄπισθεν τοῦ ἐξερκίτου αὐτῶν. Et an. 36. ejuſdem Juſtiniani: ἀπέστειλεν πρὸς βοήθειαν τῆς Ἀφρικῆς Μαρκιανὸν τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ μετὰ ἐξερκίτου. Antiquitates Conſtantinopol. p. 99. προσεκύνηθη παρὰ πάντων ἐν οἷς καὶ τὰ ἐξέρκιτα.

ἘΞΕΣΤΙΚΟΣ, *Attonitus*. Gloſſæ Græcobarb. Ἐκπλαγεῖς, μυλλωτοὶ, καὶ θαυμαστικοὶ, ἤγουν ἐξιστικοί.

ἘΞΕΦΑΝΤΩΝΕΙΝ, *Modulari*, *Canere*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 150. de Cicada: ὁ δὲ τζίτζικας εἶπεν, ὅτι δὲν εἶχα ἄδειαν, ἀμὴ ἐτραγούδουν, καὶ ἐξεφάντωνα. Ubi Cod. Gr. οὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ' ᾖδον μουσικῶς. Infrà: ἂν τὸ καλοκαίρι ἐτραγούδης καὶ ἐξεφάντωνες.

ἘΞΗΚΟΝΤΑΒΙΒΛΟΣ. Vide in Ἐξάβιβλος.

ἘΞΗΝΤΑ, *Sexaginta*, ἑξήκοντα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἐξῆντα κάτεργα ἦλθασιν, καράβια καὶ ταρίτας.

Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 1.

Ἀγαμέμνων οὖν ὁ Ἀτρείδης ἑκατὸν νηῶν ἦν ἄρχων,
Ὁ Μενέλαος ἐξῆντα, &c.

ἘΞΗΦΟΡΑΙΣ, *Sexies*, Ἐξάκις.

ἘΞΗΧΟΣ, *Amens*, *Stultus*. Vita MS. S. Symeonis Sali: διότι πάντες ἐπληροφοροῦντο ὅτι ἔξηχός ἐστιν. Infrà: ποιήσας οὖν ἑαυτὸν ὁ ἀββᾶς Συμεὼν κατὰ τὴν συνήθειαν τὸν ἔξηχον, ἀφῆκε τὸν εἰπόντα, &c. Ita ibi paſſim Symeon promiſcuè σαλὸς & ἔξηχος appellatur. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 9. cap. 12: ἑαυτὸν δὲ ἐποίησεν ἔξηχον, καὶ μονοχίτων περιήρχετο μέχρι τινὸς ὡς παράφρων καὶ πλανώμενος.

ἘΞΙΔΙΑΖΟΝΤΩΣ, *Propriè*. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopolit. cap. 2. n. 5. Σεβαστοὶ γὰρ ἀντὶ

 καλεῖν

καθεν ἐπιθετικῶς οἱ Βασιλεῖς ὠνομάζοντο, καὶ τὴν ἐξιδιαζόντως εἰς Βασιλέα λεγόμενον τὸ τοῦ Σεβαστοῦ ὄνομα.

Ε'ΞΙΟΣΙΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. τὸ ἐν ἀστέψαι μετὰ ζωμοῦ, τουτέστι μεταβαλεῖν.

Ε'ΞΙΣΑΣΜΟΣ. Vide Euchologium Goari, pag. 689.

Ε'ΞΙΣΩΤΗΣ, *Peræquator*, *Deſcriptor*, de quibus vocabulis diximus in Gloſſ. med. Latin. Gloſſæ Baſilic. ῥεκηπεράτορες, ἐξισωταὶ, ἀνάληψιν διὰ ἑαυτῶν ποιούμενοι, ὀρθωταὶ τοῦ δήμου. Gloſſæ MSS. ἐξισωτὴς, ἐπόπτης, ἀναγραφεύς. Euſebius lib. 4. de Vita Conſt. cap. 3. πάλιν κατ' αὐτῶν θεσμῷ δικαιοσύνης ἄνδρας ἐξισωτὰς κατέπεμπε, τοὺς τὸ ἀζήμιον τοῖς δεηθεῖσι παρέξοντας. Gregorius Nazianzenus Orat. 9. pag. mihi 156. Julianum ἐξισωτὴν quemdam γραφέα appellat: οὐ γὰρ ἀπογραφεῖ δικαίως ἡμᾶς, ὁ τῶν ἡμετέρων γραφεύς. Apud S. Baſilium Epiſt. 259. διὰ τοῦ αἰδεσιμωτάτου ἀδελφοῦ Ἑλλαδίου ἐξισωτοῦ Ναζιανζοῦ. Et Epiſt. 263. τῷ αἰδεσιμωτάτῳ ἀδελφῷ Λεοντίῳ τῷ ἐξισώτῃ τῆς Νικαίας. Conſtantinus in Baſilio num. 98. Edit. Combefiſij ἀποστελλῶναι εἰς τὰ ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐξουσίαν ἅπαντα τὰ θέματα τοὺς λεγομένους ἐπόπτας τούτους καὶ ἐξισωτάς, &c. Novella 2. Manuëlis Comneni lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 153. ἀναγραφέων, ἢ ἐποπτῶν, ἢ ἐξισωτῶν. Vide Scylitzem, pag. 591. Joannes Cantacuzenus lib. 3. cap. 8. ὅπερ γὰρ ἐστὶ τοῖς πολιτικοῖς πράγμασιν ὁ Κριτὴς, τοῦτο τοῖς δημοσίοις δύναιτ' ἂν ὁ Ἐξισωτής, &c.

Ε'ΞΙΤΗΡΙΑ, *Quæ pro mercibus quæ exportantur penduntur: Ius exituræ.* Gloſſæ MSS. & Phavorinus: ἐξιτήρια καὶ ἐξαγώγια, κατὰ Ῥωμαίους, τὰ ὑπὲρ τῆς ἐξόδου παρεχόμενα. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Exitura*.

Ε'ΞΙΤΗΡΙΟΣ τόμος, ſeu παραίτησις τοῦ Ἐπισκόπου, *Renuntiatio* vel *Abdicatio Epiſcopi*, cujuſmodi eſt *Tomus* ille quem deſcripſit Habertus in Archieratico, pag. 721. & Theodoro Critopulo Heracleenſi Metropolitæ Græculo recentioris ævi adſcribit. Apud Heſychium, ἐξιτήρια, ἡμέρα ἐν ᾗ τὰς ἀρχὰς ἀποτίθενται Ἀθηναῖοι. Alia vide apud Suicerum in Theſauro Eccleſiaſtico.

Ε'ΞΚΟΥΒΙ'ΤΩΡ, Ἐξκουβίτωρ, *Excubitor*. Gloſſæ Baſilic. Ἐξκουβίτωρες, τῶν παρεξόδων τοῦ Παλατίου ὑπάρχοντες φύλακες. Procopius lib. 2. Vandal. cap. 12. ὃς τῶν ἐξκουβιτώρων ἡγεῖτο, οὕτω γὰρ τοὺς φύλακας Ῥωμαῖοι καλοῦσι. Theophylactus Simocatta lib. 3. Hiſt. Mauric. cap. 11. ἡγεμὼν δὲ οὗτος ἐτύγχανεν ὢν τῶν τῆς Βασιλείας σωματοφυλάκων καὶ ὑπασπιστῶν, ὃν Κόμητα τῶν Ἐξκουβιτώρων τῇ συνήθει φωνῇ τοῖς Ῥωμαίοις καλεῖν. Et lib. 7. cap. 15. τοὺς σωματοφύλακας ἀναλαβὼν, οὓς Ἐξκουβίτωρας Ῥωμαῖοι ἀναγορεύουσι. Occurrit paſſim, apud Evagrium lib. 4. cap. 2. in Chron. Alexandrino an. 10. Leonis M. an. 1. Juſtini, an. 7. Anaſtaſij, apud Theophanem an. 16. Zenonis, an. 20. Juſtiniani, an. 20. Mauricij, Balſamon de Chartophylace pag. 462. & alios laudatos in V. Κόμης ἐξκουβιτώρων, & in Gloſſ. med. Lat.

Σκουβίτορες, in Gloſſis Baſil. οἱονεὶ φύλακες ἄγρυπνοι, οὓς πρῶτον κατὰ Ῥωμύλου Τιβέριος Καῖσαρ ἐξεῦρε.

Ἐξκουβιτάριος, *Excubitor*, in Concilio Nicæno II. cap. 6. καὶ τοῦ λαοῦ τῶν ταγμάτων, Σχολαρίων, Ἐξκουβιταρίων τε καὶ τῶν λοιπῶν στρατευμάτων τῶν στρατευομένων ἐν τῇ βασιλίδι πόλει.

Ἐξκούβιτος, idem qui Ἐξκουβιτώρων τάγματος ἀρχηγὸς, δηλονότι, Leoni Grammatico in Leone Armenio, ubi de Michaële ejus Succeſſore, qui nudè Ἐξκούβιτος dicitur in Vita S. Nicolai Studitæ, pag. 916. Μιχαὴλ γὰρ ὁ Ἐκσκούβιτος τὰ τῶν Ῥωμαίων σκῆπτρα δραξάμενος, &c. Symeon Logotheta in Leone Armenio, num. 7. Πατρίκιον καὶ ἐκσκούβιτον ἐποίησεν.

Ἐξκούβιτον, Ἐκσκούβιτον, Ἐσκούβιτον, (variè enim hæc vox ſcribitur) ſignificátque interdum Cohortes Prætorias, ſeu *Excubitores* qui ad Palatium excubabant, interdum locum ipſum circa Palatium, ubi ſtationes agebant. Ac priori quidem notione uſurpat Conſtantinus Porphyrog. lib. 1. Themat. 12. τὴν γὰρ ἐξάρχων τοῦ βασιλικοῦ τάγματος τοῦ καλουμένου Ἐξκουβίτων. Anna Comnena lib. 4. pag. 109. ἐξῆρχε μὲν ὢν τοῦ τῶν Ἐξκουβίτων τάγματος. Atque is Κόμης τῶν Ἐξκουβίτων dictus, uti ſuo loco docuimus.

Ἐξκούβιτα, *Stationes militum Prætorianorum*. Rufus in legibus Militaribus §. 37. & Liber 49. Baſilic. ὁ ἀφοσιωθεὶς εἰς παραφυλακὴν τοῦ Παλατίου, καὶ καταλιπὼν τὰς παρ' αὐτῶν ἀγρυπνίας, καὶ ἐσκούβιτα καὶ ἐσχάτως τιμωρεῖται. Continuator Theophanis lib. 3. n. 43. πλησίον δὲ τοῦ ἐσκουβίτου τῶν Πρασίνων. Acta S. Maximi Confeſſ. ἐλθόντες δύο Μανδάτωρες μετὰ δέκα ἐκσκουβιτόρων, ἐπῆραν αὐτοὺς ἐκ τοῦ πλοίου γυμνοὺς καὶ ἀνυποδέτους, καὶ μερίσαντες αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ἐφύλαξαν εἰς διάφορα ἐκσκούβιτα. Leo Grammaticus in Porphyrog. pag. 489. καὶ διὰ τῆς σιδηρᾶς πόρτας εἰσεληλυθὼς μέχρι τῶν ἐξκουβίτων παρεγένετο. Adde pag. 491. Zonaras in Alexio: οἱ Βάραγγοι τὴν ἐν τοῖς Ἐξκουβίτοις διειληφότες φυλακὴν, ἔνθα πρὸ τούτοις ἡ καθείρξεις, &c. Vide quæ de his *Excubitis* adnotamus in Conſtantinopoli Chriſt. & in Gloſſario med. Lat. Vide Κόμης, & Πριμμικήριος τῶν ἐξκουβίτων.

Ε'ΞΚΟΥΛΚΑ'ΤΩΡ, Ἐξκουλκεύειν. Vide in Κοῦλκα.

Ε'ΞΚΟΥΣΣΕΥ'ΕΙΝ, *Excuſare*. Gloſſæ Nomicæ MSS. ἐξκουσεύεται, ἐκδικεῖται. Chronicon Alexandrinum an. 36. Theodoſij Jun. προϊόντος τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου εἰς ἐκκλησίαν τῇ ἑορτῇ τῶν ἁγίων Θεοφανίων, συνέβη τὸν Μάγιστρον Παυλῖνον ἀρρωστῆσαι ἐκ τοῦ ποδὸς, καὶ μεῖναι ἄπρακτον, καὶ ἐξκουσεῦσαι, &c. Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epiſt. 41. ὅτι οὐδὲ πρότερον παρ' ἡμῶν ἐκερδαίνοντο, ἀλλ' ἐν ζευγαρίοις ἕκαστος ἐξκουσευόμενος, τὰ ἐπέκεινα τούτων ἐπετέλει τῷ δημοσίῳ. Michaël Attaliates Pragm. tit. 16. ἐξκουσεύονται δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ Πρωτοσπαθάριος, καὶ οἱ τοῦ μείζονος ἀξιώματος. Utuntur præterea Leo in Tactic. cap. 8. §. 26. cap. 18. §. 1. Nov. 3. Conſtantini Porph. Joannes Antioch. Patr. de Chariſticariis, pag. 177. & Juriſconſulti paſſim.

Ἐξκουσατεύειν, eâdem notione. Gloſſæ Baſilic. ἐξκουσατεύει, παραιτεῖται. Liber 3. Baſilic. tit. 1. cap. 52. ἀλλὰ μηδὲ τὰ ἴδια κτήματα ἐκσκουσατευέσθωσαν τῶν συντελειῶν. Ita lib. 5. tit. 1. §. 6. lib. 7. tit. 2. §. 16. & alibi non ſemel. Vide tit. Nov. 43. Juſtiniani.

Ἐξκουσάτος, *Excuſatus*, παρῃτημένος, in Gloſſ. Baſilic. Juſtinian. Nov. 59. cap. 2. ἢ κομίζεσθαι προφάσει τῶν καλουμένων ἐξκουσάτων χρήματα ὑπὲρ πάντων, ἢ ὑπὲρ τινῶν ἐργαστηρίων.

Ἐξκουσεία, *Excuſatio*. Conſtantinus Porphyrog. Nov. 9. pag. 229. Edit. Meurſij: ὁ προτελεσιμαῖοι καθυπουργοῦντες τοῖς κριταῖς μετὰ τῶν ἄλλων, ὧν ἀπολαύουσι, φυλαττέτωσαν τε ἐξκουσείας, καὶ πολέμων ἀπηλλαγμένοι, ἐχέτωσαν καὶ τὰ τῶν ὀψωνιατικῶν. Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epiſt. 41. ὅτι τῆς ἐκκλησίας τῶν ζώων ἐξκουσείαν ἀέρων τε καὶ λοιπῶν ἐχούσης ἐκ δωρεᾶς βασιλικῆς, οἱ ῥηθέντες ἄνθρωποι ταῦτα ἐδεκατεύθησαν, &c. Novella 2. Manuëlis Comneni in lib. 2. Juris Græco-Rom. καὶ ἐξκουσεία πλοίων χωρήσεως χιλιάδων τριάκοντα.

Ε'ΞΟΔΟΣ, *Sumptus*, *Expenſa*, *Reditus*. Gloſſæ Veteres: ἔξοδος, ἀνάλωμα, *Erogatio*, *Expenſus*. Ita etiam Heſychius. S. Maximus Serm. 13. pag. 575. εἰπόντος αὐτῷ τινὸς τῶν δοκούντων εὐνοεῖν, ὅτι δέονται αἱ πόλεις σου πλεῖον παρέχειν ἐξόδους, &c. Codinus in

Orig.

Digitized by Google

Orig. Conſtantinop. τὴν δὲ ἔξοδον καθεῖχε Σπαθάριος ὁ ἀδελφοποιητὸς τοῦ Βασιλέως, ὁ καὶ φύλαξ τῶν βασιλικῶν χρημάτων. Rurſum: εἰς δὲ τὸν ἄμβωνα καὶ τὸν σωλέαν ἐγένετο ἔξοδος χρόνου παντὸς τῆς Αἰγύπτου κεντηνάρια τξέ. Adde Interpretem Gr. Concilij Lateranenſis Can. 11. 23. Jus Græco-Rom. p.438. &c. πολύεξοδος περὶ τὰς στολάς, apud Proclum in Plotino pag.96. Ἀνέξοδος, *Pauper*, apud S. Athanaſium. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Exitus*.

Ἐξοδιάζειν, & Ἐξοδιᾶν, *Expendere*, *Profundere*, in Bibliis non ſemel. Nicetas in Manuële lib.2. n.8. ex Cod. Barbarogr. ἔγνως γὰρ πῶς κεντηνάρια τριακοσίων χρυσίου ἐξοδιάσε χρήματα. Idem in Alexio Ang. lib.1. c.7. ex eodem Cod. Barbarogr. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐνέδωκε, καὶ τὴν ἅπασαν οὗτος ἔξοδον τοῦ ἀποκρισιαρίου ἐκ τοῦ οἰκείου ἐξοδίασε πράγματος. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 5. cap.11. ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐκ τῆς Πελοποννήσου· ἐξωδίασα δ' ἐκεῖσε καὶ τὰ ὀναπολειφθέντα, καὶ ἃ εἶχον δυκάτα. Adde ſect.2. cap.13. Codinus in Orig. Conſtantinop. ἐξοδιάσαντες χρυσίου κεντηνάρια υηβ.

Ξοδιάζειν, truncatè. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἤκουσι πέντε στὸ δλδὶ ὕστερα τὰ ξοδιάζειν.

Ἐξοδιαστὴς, *Diſpenſator*, Ἀναλωτὴς, in Corona pretioſa. Laonicus lib.9. p.247. ἔχων καὶ τὸν Μαυροκώσταν λεγόμενον ζῶντα, Κελλιώτην ὄντα καὶ Ἐξοδιαστὴν τοῦ Βασιλέως, &c.

Κακοξοδιαστὴς, *Prodigus*, Ἄσωτος; in eadem Corona pretioſa.

Πολύξοδος, *Sumptuoſus*, *Multi pretij*. Emmanuël Georgillas de Mortalit. Rhodi, MS.

Πολύξοδα, πολύτιμα, ἀμὴ ἰμβῆκα πάθη.

ἜΞΟΔΟΣ, *Mors*, ſeu *Animæ exitus*, apud Symeonem Logothetam in Michaële Theophili F. Vita Sanct. Heſychij Thaumaturgi num. 5. τὰ ἐξόδια προεφθέγξατο ῥήματα, quæ proferuntur in exitu animæ.

Ἔξοδος, *Exequiæ*, *Pompa funebris*. Anonymus Combefiſianus in Conſtantino Porphyrog. n.52. Παρευθὺς ἄραντες τὸν Ἄνακτα, ἐξήγαγον ἀπὸ Βασιλικῶν δόμων ἐπὶ τὴν λεωφόρον, καὶ πρὸς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἔφερον, τῆς Συγκλήτου πάσης προπεμπούσης, καὶ ᾄσμασι προπομποῖοις τὴν ἔξοδον μεγαλυνόντος.

Ἐξόδιον, eâdem notione. Gloſſæ Gr. Lat. ἐξόδιον, *Exequiæ*. Ita rectè emendant Viri Docti, pro *Equies*. Joan. Moſchus, cap. 77. καὶ θεωρῶ νεκρὸν ἐξοδιζόμενον καλῶς φερόντα· ἀκολουθῶ οὖν ὀπίσω τοῦ ἐξοδίου, ἵνα θεωρήσω ποῦ μέλλουσιν αὐτὸν θάπτειν. Paralipomena de S. Pachomio num. 5 ἦσαν δὲ πάντες οἱ ἀδελφοὶ τῆς μονῆς ἐκείνης ἀκολουθοῦντες τοῦ ἐξοδίου, καὶ ψάλλοντες. Vita MS. S. Danielis Stylitæ: δαδούχους ἐξ ἑκατέρων τοῦ σύρακος περιέστησε τοῦ χερσὶ λαμπάδας κατέχοντας, καὶ ᾄδοντας τὰ ἐξόδια, καὶ οὕτω τὸν νεκρὸν, ἐκείνη κατευοδοῦσα, &c. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis pag. 50. κάτωθεν δὲ τοῦ οἴκου ἐστὶ τετρακιόνιν, ἐν ᾧ ὑπήντησεν ἡ ἁγία Ἑλένη τὸ ἐξόδιον τῆς κόρης, &c. Nicephorus qui & Nathanael Chumnus Opuſc. 20. MS. γέμουσι καὶ ναοὶ οὐκ ἐξοδίων μόνον καὶ ἐπιταφίων ᾀσμάτων, ἀλλά τι καὶ τῶν θερμῶς ὀλολυζόντων, καὶ γοερὰς ἀφιέντων φωνάς. In Pompis porrò funebribus Mortui cadaver præceſſiſſe agnatos colligimus ex Philoſtorgio lib.6. c.6. & aliquot aliis, ab Henrico Valeſio notatis ad lib. 29. Ammiani pag.387. 1. Edit. De voce ἐξόδιον, vide Salmaſium ad Vopiſcum p.384. & eundem Valeſium ad lib. 28. Ammiani.

Ἐξοδιάζειν, *Funus deducere*, in loco Moſchi laudato. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Σαβανωμένοι, καὶ καλὰ ψαλμοὶ ἐξοδιασμένοι.

Ἐξοδιαστικὸν, *Exequiæ*. Ἀκολουθία τοῦ ἐξοδιαστικοῦ, in Euchologio p.525. Ἀκολουθία τοῦ ἐξοδιαστικοῦ τῶν μοναχῶν pag.556.

ἘΞΩΚΑΡΠΟΣ. Vide in Καρπόχειρ.

ἘΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ, *Confeſſio Sacramentalis*. Gloſſæ MSS. ἐξομολόγησις, ἡ τῶν πεπονθότων, μετ' εὐχαριστίας τῶν θείων εὐεργεσιῶν ἀπαρίθμησις, καὶ ἡ τῶν κακῶς πεπραγμένων παρὰ τῶν ἁμαρτανόντων ἐξαγόρευσις· ἀμφότερα γὰρ ταπεινώσεως ὑπάρχει ποιητικά.

Ἐξομολογήσεως ψαλμὸς, apud S. Baſilium Epiſt.63. fortè Pſalmus 9. aut 110. Davidicus, qui ab his verbis initium ducit à voce Ἐξομολογήσομαί σοι.

ἘΞΟΜΠΛΙΑΣΜΑ. Vide in ξομπλίασμα.

ἘΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, *Inſtructum*, *Inſtrumentum ruſticum*, in Baſilicis lib.20. tit. 1. c.3.

ἘΞΟΡΙΑ, *Relegatio*. Ἐξωρισθεὶς, *Relegatus*. In Baſilic. Δεπορτάτος, Ἐξόριστος, in Gloſſ. Gloſſæ Gr. Lat. Ἐξορία, *Hoc exilium*. Ἐξορισμὸς, Ἐξορία ἐν νήσῳ, *Deportatio*. Ἐξοριστὸς, *Extorris*, *Exul*, *Relegatus*.

Ἐξορίας τοῦ Ἀδὰμ memoria, celebratur in Eccleſia Græcanica, Dominicâ τῆς Τυροφάγου. Triodium inſtituti rationem reddit in Synaxario. Adde Chriſtophorum Angelum de Hodierno Græcorum Statu cap. 11.

ἘΞΟΡΚΙΣΤΗΣ, *Exorciſta*, Gradus Eccleſiaſticus: vox paſſim obvia. Gregorius Nazianzenus in Definit.

Ἐξόρκισιν δὲ δαιμόνων ἐξαίρεσιν.

Ἐπορκιστὴς, eâdem notione, apud Clementem lib.8. Conſtit. Apoſtol. cap.26. & in Concilio Laodiceno cap. 24. qui Ἐφορκιστὴς in Antiocheno Can. 10. Euſebius de Martyribus Palæſtinæ cap. 2. Διάκονός τε καὶ ἐπορκιστὴς τῆς ἐν Καισαρείᾳ παροικίας. Adde eundem in Hiſt. Eccl. lib. 6. cap. 42. Ἐπορκίζειν, *Exorcizare*, in eodem Concilio Laodiceno Can. 26. Concilium Conſtantinop. ſub Mena Act. 5. ἐν τῷ φωτιστηρίῳ ὄντας εἰς κατήχησιν τῶν νεοφωτίστων — ἐπορκιζόντων αὐτοὺς τῶν Διακόνων, &c. Ita Ἐπορκισμὸς apud Cyrillum in Procatecheſi ad illuminandos. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Exorcizare*.

ἘΞΟΥΚΟΝΤΙΟΙ, dicti *Ariani*, *quòd Chriſtum*, ἐξ οὐκ ὄντων *eſſe dicerent*. S. Athanaſius de Synodo Arimin. pag.907. ἐξ ὧν γοῦν τὴν πολλὴν ἀναίδειαν τῆς βλασφημίας αὐτῶν Ἀνόμοιοι παρὰ πᾶσιν ἐκλήθησαν, — ἔχοντες καὶ τὴν Ἐξουκοντίων ἐπωνυμίαν. Ab Athanaſio hauſit Socrates lib.2. Hiſt. c.45. διόπερ μετὰ τοῦ ἔχειν τὴν Ἀρειανῶν προσωνυμίαν, ὅτι καὶ Ἀνόμοιοι καὶ Ἐξουκόντιοι ἐκλήθησαν ὑπὸ τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ φρονούντων τὸ ὁμοούσιον. Fides apud Nicæam conſcripta, in fragment. S. Hilarij pag. 31. *Eos autem qui dicunt, Erat quando non erat, & priuſquam naſceretur non erat, & Quia ex nullis extantibus factus eſt, quod Græci Exuconton dicunt*, &c. Et pag. 35. *Anathema autem in eos qui ex nihilo factum dicunt; quod Exuconton Græci dicunt*. Vide Nicetam lib.4. Theſ. Orthod. Fid. cap.22. Alexander Alexandriæ Patr. in Epiſt. ad Alexandrum Patr. Conſtantinop. apud Theodoritum lib. 1. cap. 4. ὧν τῆς ἀσεβείας τὴν τρύγα ἐρροφηκότες, νῦν ἡμῖν οἱ Ἐξ οὐκ ὄντων ἐπεφύησαν. Epiſtola Arij, apud eundem Theodoritum cap. 5. διωκόμεθα, ὅτι εἴπομεν, ἀρχὴν ἔχει ὁ υἱὸς, — ὅτι ἐξ οὐκ ὄντων ἐστί. Adde S. Cyrillum Catech. 11.

ἘΞΟΥΣΙΑΖΟΜΕΝΑ, *Mancipia*, in Gloſſis Baſilic. alibi: Μαγκίπιον, ὑποχείριον, ὑποτεταγμένον; ὑπεξούσιον.

ἘΞΟΥΣΙΑΙ. *Poteſtates*, *Proceres*, *Summi Magiſtratus*. Gloſſæ Gr. Lat. Ἐξουσία, *Maieſtas*, *Diſtio-*

tio, *poteſtas*. Concilium Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 5. καὶ ὑπὲρ σωτηρίας, νίκης, καὶ διαμονῆς τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως, — καὶ τῶν μειζόνων ἐξουσιῶν. Occurrunt eadem verba infrà pag. 233. Edit. Labbei. Οἱ ἐν ἐξουσίαις, οἱ ἐν δυνάσταις, apud Joan. Moſchum in Limon. cap. 79. τῆς πόλεως ἐξουσίαι, πολιτικαὶ ἐξουσίαι, & Ἄρχοντες ἐπ᾽ ἐξουσίας, apud Euſebium lib. 1. de Vita Conſtantini cap. 1. & 16. S. Athanaſius in Epiſt. ad Solitarios: ὁ μὲν στρατηλάτης Σεβαστιανὸς ἔγραψε τοῖς κατὰ τόπον πραιποσίτοις, καὶ στρατιωτικαῖς ἐξουσίαις. Martyrium MS. S. Procopij: καὶ ἐξουσίαι μοι παρακέλευσον, &c. εἰς ὀφίκιον τῆς ἐξουσίας πραιτωρίων, apud Zachariam Pap. lib. 3. Dialog. cap. 7. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Poteſtas*.

ἘΞΟΥΣΙΟΚΡΆΤΩΡ, Ἐξουσιαστὴς, ita appellatus à Græcis *Abaſgiæ & Alaniæ Princeps*: Conſtantinus Porphyr. de Adm. Imp. cap. 10. ὁμοίως καὶ ὁ Ἐξουσιοκράτωρ Ἀλανίας. Sic cap. 11. qui Nicephoro Bryennio lib. 2. cap. 1. Ἀλανίας ἐξουσιάζων appellatur, Ἐξουσιαστὴς Ἀβασγίας, apud eundem Conſtantinum, cap. 45. 46. Nam idem Alaniæ & Abaſgiæ imperavit. Hinc

Ἐξουσιοκράτωρ, Dignitas Palatina, quâ nomenclaturâ *Alanorum fœderatorum, qui Byzantinis Auguſtis merebant*, *Dux* donabatur. Anna Comnena lib. 13. Alexiad. pag. 393. ὁ δὲ Καντακουζηνὸς ἐντεθυμημένος ἀπάρτι τούτους ὁρῶν, τὸν Ἐξουσιοκράτορα Ῥωμίσκον τὸ δεξιὸν ἐπέχοντα κέρας μετὰ τῶν ὑπ᾽ αὐτόν. Ἀλανοὶ δὲ ἦσαν καὶ ἄνδρες μαχιμώτατοι. Vide Notas noſtras ad hunc locum.

ἘΞΟΥΣΙΑΣΤΌΝ, *Dominium, quod quis poſſidet, in quo quis poteſtatem habet*. Sigillum ſeu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ, apud Ughellum to. 1. Italiæ ſacræ: μετὰ πάντων τῶν πραγμάτων καὶ διακρατημάτων αὐτῶν ἐκτὸς πάσης δουλώσεως καὶ τέλους, τούτων ἡμετέρων καὶ τῶν ἡμετέρων ἐξουσιαστῶν, τῶν Βαρώνων καὶ βουργησίων, καὶ τὸ ἐξουσιαστὸν αὐτῶν εἶναι ἐλεύθερον καὶ ἀτελῆ.

ἘΞΟΧΏΤΑΤΟΙ, *Eminentiſſimi*, in Gloſſ. Lat. Gr. Ἐξοχώτατοι ἄρχοντες, *Eminentiſſimi*, vel *Excellentiſſimi Iudices* in Concilio Calchedon. Act. 3. pag. 379. μεγάλοι καὶ ἐξοχώτατοι ἔπαρχοι, pag. 414. Edit. Labbei. Gloſſæ Græc. Lat. Ἔξοχος, *Amplus*, *Celſus*, *Egregius*, *Eximius*, *Excelſus*, *Summus*, *Eminens*, *Præſtans*. Ἐξοχώτατον, *Ampliſſimum*. Ἐξοχὴ, ἡ Ὑπεροχὴ, *Excellentia*, *Eximietas*, *Eminentia*, Tituli Honorarij. Vide præterea lib. 60. Baſilic. tit. 50. §. 33.

ἘΞΠΈΔΙΤΟΝ, *Expeditio*, *Exercitus*, *Caſtra*. Suidas: Ἐξπέδιτα, τὰ στρατιωτικὰ πλήθη. Gloſſæ Baſilic. Ἐξπεδίτους, ἔξοδος στρατιωτική. Ubi leg. ἐξπέδιτον. Suprà: Ἐξπέδιτα, τὰ δημόσια κατασκευάσματα. Ἐξπέδιτόν ἐστιν ἔνθα διάγει τὸ στρατόπεδον, ἢ ἐν δημοσίῳ κατασκευάσματι. Juſtinianus in Novella 117. cap. 11. περὶ τῶν ἐν ἐξπεδίτῳ ὄντων, καὶ ἐν στρατείαις καταλεγομένων. Chronicon Alexandrinum an. 35. Theodoſij M. Καὶ εἰσῆλθεν Θεοδόσιος ὁ Αὔγουστος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ τοῦ ἐξπεδίτου τῆς Ἀσίας. Et an. 1. Juſtiniani: καὶ λαβόντος τὰ ἐξπέδιτα παρ᾽ αὐτῶν, καὶ συμβάλλοντος τοῖς Πέρσαις μετὰ τῶν Λαζῶν, πολλοὺς κατέκοψεν Πέρσας. Leo in Tactic. cap. 4. §. 1. ἐν τῷ ἐξπεδίτῳ, ἤγουν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῦ φοσσάτου. Et cap. 11. §. 6. καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἐξπεδίτῳ, ἤγουν κατὰ καιρὸν τῆς τοῦ ὅλου στρατοῦ συναγωγῆς. Eclogæ ejuſdem Leonis & Conſtantini tit. 28. §. 39. ὁ κλέπτων ἐν φοσσάτῳ, ἤτοι τῷ ἐξπεδίτῳ, &c. Matthæus Monachus de Quæſtion. Matrimon. Ἐὰν στρατιώτης ἐν ἐξπεδίτῳ διάγῃ, ἤγουν ἐν δημοσίῳ κατασκευάσματι, &c. Ducas Hiſt. cap. 13. ὑπέστατο φόρους διδόναι, καὶ ἐν ἐξπεδίτοις ἵνα τὸν υἱὸν αὐτοῦ πέμπειν σὺν στρατιώταις ἑκατόν. Occurrit præterea in libro 7. Baſilic. tit. 3. cap. 43. apud Harmenopulum lib. 4. tit. 12. & Scholiaſtem Theophili lib. 2. tit. 11. §. 3.

ἘΞΠΕΛΛΕΥΤΗΣ, *Compulſor*. Conſtitutio Anaſtaſij Imp. Ἐξπελλευτὴς μέντοι μὴ πεμπέσθω ἢ μετὰ παραδρομὴν τῆς ὡρισμένης προθεσμίας καὶ ἑτέρου μηνὸς τούτου δὲ τοῦ χρόνου διατρέχοντος, πεμπέσθω ὁ Ἐξπελλευτὴς προεστιμωμένος, καὶ τοῦ Ἄρχοντος, καὶ τῆς τάξεως αὐτοῦ καὶ τοῦ Κανονικαρίου πρὸς τὸ οἰκεῖον τῶν μὴ ἀπαιτηθέντων χρημάτων, καὶ πρὸς τὴν τῆς ῥαθυμίας ποιότητα, ὥστε τὸν Ἐξπελλευτὴν καὶ τὰ λειπόμενα δημόσια, καὶ τὸ πρόστιμον μεθοδεύειν. Juſtinianus in Nov. 128. cap. 6. εἰ δὲ ἀνεπιτήδειος εὑρεθῇ ὁ Κανονικάριος, μὴ Ἐξπελλευτὴς πεμπέσθω, ἀλλ᾽ ἐκείνου ἀποκινουμένου ἄλλος στελλέσθω Κανονικάριος. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: καὶ ἐπληρώθη ἡ περὶ αὐτοῦ πρὸς Ἰωάννην τὸν τοῦ Ἐκπελλευτοῦ ῥηθεῖσα ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ Προφητεία αὐτοῦ.

ἘΞΠΛΗΚΤΟΣ, *Explicatus*, *Expeditus*, quomodo *Velociores atque expeditos* dixit Vegetius lib. 3. cap. 16. ἐξπλήκτος καὶ παρασκευασμένος στρατός, apud Leonem in Tactic. cap. 17. §. 23. ἄρχων ἐξπλήκτος, §. 52. ἐξπλήκτος καὶ ἐνδυνάμος ὑποστράτηγος, §. 53. & §. 63. οἱ δὲ ἐξπλήκτοι, ἢ οἱ εὔπληκτοι ἀντὶ βάρους περιπατοῦντες πάντες, &c. Quæ quidem vox εὔπληκτος rurſum habetur §. 65. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 12. ἀλλὰ πρότερον ἀσφαλῶς ἐπιτηδεύειν πρὸ τῆς ἡμέρας τοῦ πολέμου μετὰ ἐξπλήκτων καὶ χρησίμων ἀνδρῶν λεληθότως καὶ μὴ φανερῶς ἐπέρχεσθαι μέρη αὐτῶν. Eadem habet Leo cap. 13. Idem Mauricius lib. 9. cap. 3. χρὴ — ἡ πάροδον ποιεῖσθαι ἵνα τὸν ἀρχόντων μετὰ ἐξπλήκτων ἀνδρῶν συστῆσαι εἰς τὰς ἐξόδους τοῦ ὀχυρώματος. Infrà: καὶ ἐν τάξει τὰ ὀρύγματα γίνεσθαι δεόντως τοῦ τάφρου, καὶ τοὺς ἐξπλήκτους πάντας ἀπὸ ὀλίγου διαστήματος ἑτοίμους ἵστασθαι, &c. Lib. 11. cap. 5. Χρὴ καὶ οὕτως τὸν στρατὸν διανεμηθῆναι, καὶ τὸ μὲν δίμοιρον αὐτοῦ, ἢ καὶ πλεῖον ἐξπλήκτων καὶ ἐνδυνάμων λαμβάνειν τὸν ὑποστράτηγον δίχα τούλδου, &c.

ἘΞΠΛΟΡΆΤΩΡ, *Explorator*, *Speculator*, κατάσκοπος, in Gloſſis Baſilic. Vetus Inſcriptio 458. 1. ΠΡΑΙΦ. ΕΞΠΛΩΡΑΤ. ΓΕΡΜΑΝΙΚ. Ruffus in Legib. Militarib. ἐὰν οἱ ἐξπλοράτορες τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατεύματος ἀπαγγείλωσι τοῖς πολεμίοις τὰ Ῥωμαίων ἀπόκρυφα βουλεύματα, κεφαλικῶς τιμωρεῖται. Mauricius lib. 7. Strateg. cap. 4. διὰ κατασκόπων, ἤτοι ἐξπλορατόρων. Occurrit præterea lib. 6. cap. 1. lib. 9. cap. 5. & apud Leonem in Tactic. cap. 17. §. 97. Ἐκπλοράτωρ, apud eundem Mauricium, pag. 201. & 353. ſcribitur.

Ἐξπλοράτος, eâdem notione. Gloſſæ Baſilic. Ἐξπλοράτοι, πρέσβεις, ἀποκρισιάριοι, καὶ ἐξπλοράτορες. Anonymus apud Suidam: οὗτοι οἱ ἐξπλοράτοι τῶν βασιλέων πόλεις τε καὶ κώμας, καὶ τῶν ἄλλων τόπους, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν χωρίων καὶ τῶν ὁδῶν διαστήματα, καὶ τὰς θέσεις, &c.

ἘΞΠΛΩΤΗ͂ΡΕΣ, in Gloſſis Juris MSS. κατάσκοποι. *Exploratores*.

ἘΞΣΤΡΆΝΕΟΣ, *Extraneus*, apud Theophilum Anteceſſ. lib. 2. tit. 19.

ἘΞΣΤΡΑΟΡΔΙΝΕΎΕΙΝ. Vide in Ὀρδινεύειν.

ἘΞΏΒΙΓΛΑ. Vide in Βίγλα.

ἘΞΥΠΝΙΣΤΗ͂Σ, *Excitator*, *Monachus qui cæteros Monachos in Sacris Liturgiis dormitantes excitat, & evigilat*. Typicum S. Sabæ cap. 5. extremo: τῇ δὲ μεγάλῃ μ΄. σφραγίζει ὁ προεστὼς Ἐξυπνιστὴν ἐν ἐκκλησίᾳ. Deinde illius Officium ita deſcribitur: ὃς ἐν ἑκάστῃ ἀναγνώσει, μετὰ τὸ ἀναγνῶναι μικρὸν, ἀνίσταται τοῦ ἰδίου τόπου, καὶ ποιεῖ τρεῖς μετανοίας εἰς τὸ μέσον, ἔπειτα διέρχεται τοὺς ἀδελφοὺς ἡσυχῇ, καὶ ἐὰν εὕρῃ καθεύδοντα, ἢ κοιμώμενον, νύσσει αὐτὸν ἠρεμαίως· ὁ δὲ ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὸ μέσον, καὶ ποιεῖ γονυκλισίας τρεῖς, καὶ εἰς τοὺς χοροὺς πρὸς μίαν. Ὁ δὲ τοιοῦτος Ἐξυπνιστὴς καὶ τὸν ὅλον χρόνον οὐ συνάγει τοὺς ἀδελφοὺς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

ἘΞΥΠΤΈΡΙΟΝ,

ΕʹΞΥΠΤΕΡΙΟΝ, Avis venaticæ ſpecies. Orneoſophium juſſu Michaëlis Imp. ſcriptum, pag. 246. τὰ ἐξυπτέρια ὀφθαλμὸν ἔχουσι κατωτέρα, αἱ δυσωμίαι αὐτῶν πλατεῖαι, οἱ ὄνυχες αὐτῶν στενοὶ, &c. Mox: κρείττονα δὲ ἐξυπτέρια τὰ ἀπὸ τῆς Διδυμοτείχου, καὶ τὰ Μοραχριδινά.

ΕʹΞΩ, οἱ ἔξω, οἱ ἔξωθεν, οἱ ἐκτὸς, *Gentiles*, ſic appellati à Chriſtianis, quòd eſſent ἔξω τῆς ἐκκλησίας, apud S. Paulum. Euſebius lib. 1. de Vita Conſtantini, cap. 43. Τούτων δ' ἐντὸς καὶ τοῖς ἔξωθεν αὐτῷ προσιοῦσι φιλάνθρωπον καὶ εὐεργέτικον παρέχων ἑαυτόν. Ita lib. 2. cap. 21. οἱ δῆμοι ἐκτός. Chryſoſtomus Homil. 1. ad Antiochenos, pag. 3. ἡ μὲν ἔξωθεν παίδευσις πολλοὺ ἀνελιττόντα λῆρον, &c. Idem lib. 5. de Sacerdotio, pag. 88. οἱ τοὺς λόγους ἀσκοῦντες ἐν τιμῇ οὐ παρὰ τοῖς ἔξωθεν μόνον, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς τῆς πίστεως οἰκείοις. Iſidorus Peluſiota lib. 3. Epiſt. 101. εἴρηται καλῶς τινὶ τῶν ἔξωθεν οὐ τὸ πίνειν ἐπονείδιστον, ἀλλὰ τὸ μὴ φέρειν εὐσχημόνως τὴν πόσιν. Ubi minùs bene Billius: *Rectè à quodam Externorum hominum dictum eſt*, &c. Ἔξωθεν φιλόσοφοι, apud Baſilium M. Epiſt. 167. Extat editus Ἑρμείου φιλοσόφου διασυρμὸς τῶν ἔξω φιλοσόφων. Ἡ ἔξωθεν φιλοσοφία, apud Theophanem Cerameum Homil. 57. ἡ ἔξω σοφία, apud Zachariam Papam lib. 4. Dial. 9. ubi Gregorius M. *Exteriora ſtudia*: τῶν ἔξω σοφῶν μαθήματα, in Menologio Baſilij 14. Maij in S. Achillio: οἱ ἔξω σοφοὶ, apud Theorianum in Legat. ἡ ἐκτὸς σοφία; apud Conſtantinum Acropolitam in Encomio S. Joannis Damaſceni num. 11. ἡ ἔξωθεν καλουμένη παίδευσις, apud Suidam in Apollinario, ex Philoſtorgio: ἡ ἔξω παιδεία, apud Joannem Hieroſol. in Vita ejuſdem Damaſceni num. 25. οἱ ἔξω νόμοι, *Leges Civiles*, in Synodo Calchedon. Can. 18. id eſt πολιτικοὶ, ut interpretatur Balſamon. Heſychius: Ἐγκύκλια μαθήματα, τὰ ἔξω. Habetur in Cod. Colberteo 1229. liber hoc titulo: Ποίημα ἐν συνόψει περὶ φύσεως ἀνθρώπου ἐξερανισθὲν καὶ συντεθὲν παρὰ Μελετίου μοναχοῦ ἐκ τῶν τῆς ἐκκλησίας ἐνδόξων τε καὶ τῶν ἔξω λογάδων φιλοσόφων. Apud Joannem Climacum, τοὺς ἐκτὸς, τοὺς μοναχοὺς, ut τοὺς ἐν μέσῳ, τοὺς κοσμικοὺς, interpretatur ejus Scholiaſtes MS.

ΕʹΞΩΚΑΣΤΡΟΝ. Vide in Κάστρον.

ΕʹΞΩΚΑΤΑΚΟΙΛΟΙ, ſeu Ἐξωκατάκηλοι, (nam hæc vox variè ſcripta reperitur, in Codd. MSS. tametſi ſæpius cum οι.) appellantur in Eccleſia Conſtantinopolitana majores præcipuique in Eccleſia Officiales, ſeu Ἄρχοντες, ac perpetui Patriarchæ Aſſeſſores, & qui ratione Dignitatis in Eccleſia & in quibuſvis publicis conſeſſibus, Epiſcopos, ipſóſque Metropolitas præcedunt, quantumvis ex ordine duntaxat Diaconorum. Quod quidem ſeriùs obtinuit: nam primitus ex ordine Presbyterorum interdum ſelectos legimus: ij autem quinque fuerunt, ita ut πέντε αἰσθήσεων τοῦ Πατριάρχου vice eſſent, ait Balſamon: ſcilicet *Magnus Oeconomus*, *Magnus Sacellarius*, *Magnus Chartophylax*, *Chartophylax*, *& Sacellarius*: quibus ſextus poſtea additus à Xiphilino Patriarcha *Protecdicus*. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopolit. cap. 9. num. 4. κατὰ τὸ πρῶτον οἱ Ἐξωκατάκοιλοι ἱερεῖς εὑρίσκοντο, ἔχοντες ἕκαστοι ἐκκλησίας, καὶ ὑπ' αὐτοὺς κλῆρον· διὰ τοῦτο κατὰ τὰς μεγάλας καὶ ἐπισήμους τῶν ἑορτῶν ἡμέρας, ὄντων ἑκάστου εἰς τὴν ἰδίαν ἐκκλησίαν, ὁ Πατριάρχης ὡς εἶχεν ὑπηρέτας ἐντίμους μεθ' ἑαυτοῦ· τῶν Πατριαρχῶν οὖν τις ἠθέλησεν αὐτοὺς Διακόνους εἶναι, πρὸς τὸ ὑπηρετεῖν αὐτῷ ἐν ταῖς τοιαύταις τῶν ἑορτῶν ἡμέραις, ὃ δὴ καὶ πεποίηκεν. Et certè ex ordine Presbyterorum ejuſmodi Dignitates non ſemel receuſeri obſervamus, ubi de iis ſingulatim agimus. Poſtea verò, ut ait Codinus, ex Diaconis ij ſelecti, atque adeo, ut loquitur Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap. 4. ὑπερέχοντες τῶν Διακόνων habiti, quòd eſſent οἱ Διάκονοι ἔχοντες τὰ ἀρχοντικὰ ὀφφίκια, ut ait Cabaſilas. Zonaras in Alexio, Πατριαρχικοὺς Ἄρχοντας τοῦ τῶν διακόνων βαθμοῦ, hos vocat. Unde cùm de iis ſermo ſit apud Scriptores, Diaconi ferè ſemper indigitantur. Ephræmius in Catalogo Patr. Conſtantinopol. de Joanne Camatero & Theodoro:

> Ἐκκλησίας ὢν λευΐτης, Χαρτοφύλαξ.

Idem de Michaële Autoriano:

> Πρῶτος Μιχαὴλ Αὐτωρειανὸς θύτει,
> Σακελλάριος, λευΐτης ἐκκλησίας.

At licèt ex Diaconorum ſint catalogo, non modò Sacerdotum, ſed & Antiſtitum juribus gaudent ac privilegiis: nam & φελώνιον, quemadmodum ij, induunt: neque tamen ἐπιτραχήλιον, ſed ὠράριον duntaxat. Codinus cap. laudato num. 5. ὅταν οὖν ὁ Πατριάρχης σφραγίζῃ τοὺς τοιούτους Ἐξωκατακοίλους, ἤγουν, ἢ Μέγαν Οἰκονόμον, ἢ Μέγαν Σακελλάριον ἤ τινα ἕτερον ἐξ αὐτῶν, ποιεῖ αὐτὸν φορεῖν φελώνιον, ὡς καὶ πρότερον, καθὸ ἱερεὺς ἐφόρει, οὐ μὴν καὶ ἐπιτραχήλιον, ἀλλ' ὠράριον. Ferunt præterea, (Exocatacœlorum quippe Dignitates adhuc ſervare Eccleſiam Conſtantinopol. auctor eſt Allatius lib. 3. de Conſenſ. utr. Eccl. cap. 11. pag. 6510) cruces in Capite, indéque σταυροφόροι appellantur, ut in hac voce docemus. Ex Ordine Epiſcoporum cenſentur, judicúmque funguntur Officio, ſua ſinguli habentes Σέκρετα, ſeu Tribunalia, de quibus egimus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 2. Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap. 4. de iis verba faciens: ἔκκριτοι τῶν διακόνων, καὶ εἰς ἐπισκόπων τάξιν τιθέμενοι, καὶ σταυροὺς μὲν ἔχουσιν ἐπὶ κεφαλῆς, κριταί τε τελοῦσι, καὶ ἁπλῶς ἡ τοιαύτη τάξις καὶ τοῖς μεγάλοις ἐγκρίνεται. Et cap. 13. de iiſdem: οἱ καὶ ἐξαιρέτως χειροτονοῦνται κεῖται, τὸ Θεῖον εἰς χεῖρας λαμβάνοντες εὐαγγέλιον ὃ τὸ μεῖζον ἐγχείρημα, καὶ ἐγγίζουσι τῷ Ἀρχιερεῖ καὶ πρῶτοι αὐτῷ τυγχάνουσιν ὑπουργοί. Atque inde in ſalutat. Epiſtol. Pontif. Patriarcha Conſtantinopol. ſic Exocatacœlos compellare dicitur: τιμιώτατε Μέγα Χαρτοφύλαξ τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, υἱὲ ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὲ καὶ ποθεινότατε μοι ἀδελφὲ καὶ διάκονε κυρί. Ubi obſervandum *Fratres* appellari, cæteros verò ἄρχοντας ejuſdem Eccleſiæ, *Filios*, υἱοὺς, ut qui pari haberentur dignitate cum Epiſcopis, imò eos in conſeſſibus præcederent.

Enimvero quando ejuſmodi Exocatacœlorum prærogativæ cœperint, haud facilè eſt expiſcari: id duntaxat docemur ex Novella 10. Alexij Comneni Imp. quæ etiam refertur à Theodoro Balſamone Patr. Antiocheno in Medit. de Chartophylace, longo jam antea temporis ſpatio ad hancce ætatem obtinuiſſe, ut ſaltem Chartophylax, ac proinde cæteri Exocatacœli, Antiſtites in Conſeſſibus præcederent, licèt Hypertimi eſſent, vel Protoſyncelli, quod etiam hâc conſtitutione ab Alexio deinceps firmatum: licèt iidem Antiſtites ex Concilij Nicæni primi Canone 18. inauditum contenderent, ut Diaconus ante Sacerdotes, atque adeo Epiſcopos ſederet: cùm Canon ſeptimus VI. Synodi decernat, ut is qui perſonam Patriarchæ, vel ſimpliciter Epiſcopi gerit, ante Sacerdotes ſedeat: quâ quidem potiſſimùm ratione hanc Ἐξωκατακοίλων prærogativam, ἀπὸ μακρᾶς συνηθείας quæ legis vim habere debet, invaluerat, tueri conatur Balſamon.

Atque ij primùm quinque numero fuere, ut Autor eſt idem Scriptor: ἔκτοτε γοῦν καὶ μέχρι τοῦ νῦν παρὰ πέντε προκαθημένων, τῶν Ἐξωκατακοίλων ἀρχόντων φημὶ, ὡς ὑπὸ πέντε αἰσθήσεων ταῦτα διεξάγονται· ἤγουν τοῦ μεγάλου Οἰκονόμου, τοῦ μεγάλου Σακελλαρίου, τοῦ μεγάλου Σκευοφύλακος, τοῦ Χαρτοφύλακος, καὶ τοῦ Σακελλαρίου. Atque

ut

ut hi Exocatacœli πένταδα, ſeu quinarium confecere, hinc deinceps manavit ut cæteri Eccleſiæ ἄρχοντες ſeu Officiales, in Quinarios ſeu Πεντάδας pariter diſtribuerentur, quas ad novem uſque recenſet Codinus, quarum primam conficit Πεντὰς τῶν Ἐξωκατακοίλων. Matthæus Monachus de Offic. Eccl. Conſtantinopolit.

Πεντάδος πρώτης πέφυκεν ὁ Μέγας Οἰκονόμος.

Mox:

Ὁ δὲ πρωτονοτάριος πεντάδος τῆς δευτέρας.

Ubi obſervandum primam Pentadem nomen ſuum ſervaſſe, licèt in ea ſex eſſent, poſtquam Ἐξωκατακοίλοις additus Protecdicus:

Ἀλλὰ καὶ Πρωτέκδικος συναριθμεῖται τούτοις,
Οἵσπερ Ἐξωκατακοίλοις πᾶσι προσωνυμία.

Protecdicum verò in hanc claſſem eſſe allectum à Georgio Xiphilino Patr. Conſtantinop. Alexio Angelo imperante, idque approbante Euſtathio Theſſalonicenſi Metropolitano, autor eſt Joannes Epiſcopus Citri in Reſponſis pag. 327. τὸ τοῦ Πρωτεκδίκου δὲ ὀφφίκιον ἐν τοῖς ὑποβεβηκόσιν ὂν ἔκπαλαι ὕστερον τοῖς ὑπερέχουσι συνετάγη παρὰ τοῦ τῆς μακαρίας λήξεως Πατριάρχου ΚΠ. Γεωργίου τοῦ Ξιφιλίνου. τῇ πράξει δὲ ταύτῃ ἐπηκολούθησε καὶ γνώμη γενναία τοῦ ἐν ἁγίοις Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Εὐσταθίου, ἐπαινοῦσα καὶ ἐξαίρουσα τὸ γεγονὸς, ὡς εὐλόγως καὶ ἀμέμπτως πραχθέν.

De nominis & appellationis ratione ac etymo, multæ ſunt Scriptorum ſententiæ, quas expenderunt Viri ſummæ Eruditionis, Joannes Morinus de Sacris Ordinat. part. 3. Exercit. 16. cap. 4. num. 5. Habertus in Archieratico pag. 32. Gretzetus ad Codinum de Offic. lib. 1. cap. 2. num. 6. & ſeqq. Goarus ad Euchologium, pag. 291. & ad ejuſdem Codini cap. 9. de Offic. quarum nulla, ut verum fatear, arridet: quo fit ut vix meam audeam promere: dicam tamen abſque aliorum præjudicio, ita ut liberum cuique ſit de ea ſtatuere. Exiſtimem igitur, Ἐξωκατακοίλους appellatos, quòd cum in Synodis Patriarchæ ſemper aſſiderent, quod teſtatur Codinus cap. 1. num. 7. ἤτοι κάθηνται ἐν τῇ θείᾳ καὶ ἱερᾷ συνόδῳ μετὰ τοῦ Ἀρχιερέως, in ſublimioribus ſedilibus ac loco eminentiori ij conſiſterent ac conſiderent, cùm cæteri quantævis in Eccleſia Dignitatis, id eſt ſeu Epiſcopi, ſeu Metropolitæ fuerint, in loco depreſſiori, quem quidem κατάκοιλι vocarint, ſedes ſuas haberent: (Καταικηλᾶν neſcio quem memorat Scylitzes, pag. 306.) Nam etiamnum *locum depreſſum* ita appellari auctor eſt Goarus ad Euchologium. Qui igitur extra κατάκοιλι ſedebant, ij ἐξωκατάκοιλοι dicti ſunt. Et verò in excelſiori tabulato cum Patriarcha ſediſſe Ἐξωκατακοίλους, tum in Synodis, tum in aliis quibuſvis Cleri Conventibus, cùm Metropolitæ & Epiſcopi in Scamnis in modum Throni excavatis (*Formas* Latini dicunt) duntaxat ſederent, exertè docet Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 30. quo loco ait Ἐξωκατακοίλους, à quorum numero erat, eandem conſeſſus prærogativam ſibi ſervari in eo Concilio fruſtrà à Patriarcha poſtulaſſe ſcribit: οἱ πρῶτοι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, οἱ σταυροφόροι, οἱ καὶ Ἐξωκατάκοιλοι ὀνομαζόμενοι, εἶχον τάξιν καὶ ἐν καθέδραις, εἴτε συνοδικαῖς, εἴτε κελλικαῖς, καὶ ἐν στάσεσι, καὶ ἐν συλλόγοις, ἵνα ἀεὶ πλησίον τοῦ Πατριάρχου εὑρίσκονται· ἦσαν δὲ πέντε, καὶ ὁμοταγεῖς τεττόμενοι, ὡς αἱ πέντε αἰσθήσεις τοῦ Πατριάρχου, διὸ καὶ πρὸ τῶν Ἀρχιερέων ἐκάθηντο, καὶ προκαθήμενοι τῆς συνόδου ἐπεφημίζοντο· ἐν σκιμποδίοις ἴσως καθήμενοι, τῶν Ἀρχιερέων μόνων (f. μόνον) ἐν σκάμνοις θρονοειδέσι καθημένων, μᾶλλον δὲ τῶν Μητροπολιτῶν. Adde ſect. 6. cap. 19.

Rationem verò eorum conſeſſus cum Patriarcha ſat bene deſcribit Demetrius Gemiſtus*) MS. de Patriarchæ Liturgia, & de Ordinationibus: μετὰ τοῦτο, προσκαλεῖ (ὁ Ἐπὶ τῆς εὐταξίας) τοὺς ἄρχοντας τῆς ἐκκλησίας, οἱ καὶ ἐρχόμενοι κατὰ τάξιν, καὶ κατὰ συζυγίαν, προσκυνοῦντες, οἱ μὲν Ἔξω κατακοιλοι κάθηνται ἐν τοῖς βαθμίσι τῆς ἀναβάθρας. ὁ δὲ Πρωτονοτάριος καὶ ὁ Λογοθέτης ἀνέρχονται καὶ ἵστανται ἑκατέρωθεν τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου. οἱ δὲ λοιποὶ ἵστανται κάτω μετὰ τὴν ἀναβάθραν ἐξ ἑκατέρου μέρους· εἶτα προσκαλεῖ τοὺς Ἀρχιερεῖς, οἱ καὶ ἐρχόμενοι μετὰ φαινολίων λευκῶν, καὶ προσκυνοῦντες κατὰ συζυγίαν, κάθηνται ἐν τοῖς προευτρεπισμένοις θρόνοις· καὶ τελευταῖον προσκαλεῖ τὸν ὑποψήφιον, &c.

*) Demetrios Magistros. Hs. in Paris

ἘΞΩΚΙΟΝΙ͂ΤΑΙ, Ἐξακιονῖται, appellati Ariani quòd in Exocionium, locum ita appellatum Conſtantinopoli unà cum Demophilo Patriarcha à Theodoſio M. exacti ſeſe recepiſſent. Theodoritus lib. 4. Hæretic. Fabul. ubi de Eunomianis, ſeu Arianis: οἱ αὐτοὶ δὲ καὶ ἐξακιονῖται προσαγορεύονται, ἀπὸ τοῦ τόπου τὴν ὀνομασίαν δεξάμενοι, ἐν ᾧ ποιεῖσθαι εἰώθασι τὴν συνέλευσιν. Ubi perperam Suicerus emendat ἐξωπόντιοι. Chronicon Alexandrinum an. 1. Theodoſij M. ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς ἔδωκε τὰς ἐκκλησίας τοῖς ὀρθοδόξοις, πανταχοῦ ποιήσας σάκρας, καὶ διώξας ἐξ αὐτῶν τοὺς λεγομένους Ἀρειανοὺς ἐξωκιονίτας. Sic legendum pro ἀριθμοῖς. Ita an. 10. Leonis M. ὁ αὐτὸς Λέων βασιλεὺς διωγμὸν μέγαν ἐποίησε τοῖς τοῦ δόγματος τῶν Ἀρειανῶν ἐξακιονιτῶν. Et an. 11. Zenonis, de Aralaricho: ἦν δὲ Ἀρειανὸς τῷ δόγματι, ὅ ἐστιν ἐξωκιονίτης. Theophanes an. 1. Juſtiniani: ὁ δὲ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἀπέσπασεν πάσας τὰς ἐκκλησίας ἐκ τῶν αἱρετικῶν, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὰς τοῖς ὀρθοδόξοις, δίχα τῶν Ἐξακιονιτῶν τῶν Ἀρειανῶν. Apud eundem an. 2. Michaëlis Curopalatæ pag. 421. quidam Nicolaus ψευδερημίτης, ἐξακιονίτης appellatur. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 2. pag. 171. 172.

ἘΞΩ͂ΛΗΣ, *Extorris*, in Gloſſ. Græco-Latin. *Exul.*

ἘΞΩ͂ΜΑΚΡΑ, *Eminus*. Gloſſæ Græcobarb. Μακρόθεν, ἀπόμακρα, ἐξώμακρα.

ἘΞΩΜΑ͂ΝΤΙΟΝ. Vide in Μανδύας.

ἘΞΩΜΑΤΖΟΚΟ͂ΝΝΕΙΝ. Vide in Ματζόκ.

ἘΞΩΜΟΝΙ͂ΤΑΙ, *Monachi ex alio Monaſterio*, μοναχοὶ ἐξ ὧν ἀπεκάρησαν μοναστηρίων πρὸς ἕτερα μοναστήρια μεταβαίνοντες, apud Balſamon. Reſp. 20. Vide eundem ad Synod. VII. Can. 19. Joannes Antiochenus Patr. de Chariſticariis, pag. 183. ἰσάριθμοι γάρ εἰσι σχεδὸν τοῖς μοναχοῖς οἱ ἐντεταγμένοι παρὰ τῶν βασιλέων καὶ χαριστικαρίων κοσμικοὶ ἀδελφοὶ ἐσωμονῖται, καὶ ἐξωμονῖται.

Ἐξωμονιτάτον, *Prebenda quæ datur Monacho alterius Monaſterij*, ut Ἀδελφάτον, *quæ Monacho Monaſterij proprij*. Novella 8. Alexij Comneni lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 142. πλὴν εἰ κελεύει ὁ ἁγιώτατός μου δεσπότης λαμβάνειν χήραν ἀδελφάτου τινὰ κοσμικὸν ὄντα, ἢ καὶ μοναχὸν, ἢ ἀπὸ ἑτέρου μοναστηρίου διαφέροντος αὐτῷ, ἵνα μὴ δίδωσι κοσμικῷ, ἢ μοναχῷ ἐξωμονιτάτον, ὡς ἂν βαρυνῆται ἡ Μονὴ ἀπὸ τοῦ ἀδελφάτου.

ἘΞΩΜΟΣΙ͂Α, *Iuratoria Cautio*, in Baſilic. & Gloſſ. ἐνόμοτος ὁμολογία, in Nov. 112. c. 2.

ἘΞΩΝΑ͂ΡΘΗΞ. Vide in Νάρθηξ.

ἘΞΩ͂ΠΑΣΧΑ, & Ἐσώπασχα, *Tempus quod extra, vel intra Paſcha eſt*, reſpectu Dominicarum poſt Epiphaniam, quæ modò plures, modò pauciores ſunt, ſi tempus ipſius Paſchatis, pro cujus norma iſtæ diriguntur, conſideretur. Idque ſpectat Evangelia quæ in Dominicis dicuntur: ac præſertim ultimum Evangelium Matthæi, quod, ſi ejus Hebdomada decima ſeptima inter tempus Paſchale occurrat, legitur, ſin minùs, omittitur. Typicum S. Sabæ pag. 138. ἐν δὲ τοῖς σάββασι, καὶ τῇ κυριακῇ, ἀναγινώσκεται πάλιν ὁ Ματθαῖος, ἄχρι τε τῆς ιζ. ἑβδομάδος.

ἑβδομάδων· ἡ δὲ ιζ´ ἑβδομὰς τοῦ Ματθαίου, ἥπερ λέγεται ἰσώπασχα, εἰ δὲ ἐξώπασχα, ἑβδομάς. (ἀναγινώσκεται) nempe Matthæi Evangelium. Vide Allatium de Dominic. & Hebdomad. Græcor. cap. 33. & quæ infrà annotamus in Verbo Εὐαγγέλιον.

Ἐξωπάσχιον. Horologium: τὰ ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια τοῦ τριωδίου, καὶ ἐξωπασχίου ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ τελώνου καὶ Φαρισαίου, μέχρι τῶν ἁγίων πάντων.

Ἀπόπασχα, idem fortè quod ἐξώπασχα. Vita MS. S. Symeonis Sali: ἦν γὰρ ἀπόπασχα, καὶ ἦν ποιήσας ἀσίτους τὰς ἁγίας νηστείας πάσας.

ΕʼΞΩΠΙΆΣΤΟΣ, de ave Venatica, quæ ut cenſet Salmaſius ad Plinium pag. 773. extra nidum & foris capitur, πιάζεται, ex Heſychio, qui πιέσαι & πιάσαι confundit. Gloſſæ Gr. Lat. πιάζω, *Prehendo*, *Preſſo*. Orneoſophium p. 244. τὰ φαλκώνια τὰ ἐξωπίαστα κρείττονα, παρ' ὃ τὰ πυλότροφα.

ΕʼΞΩΌΠΟΛΟΝ, idem quod ἐξώκαστρον, *Antemurale*, *Barbecana*, *Propugnaculum quod Urbi objacet*. Anna Comnena lib. 6. pag. 180. ἐξ δὲ ἡμερῶν μετ' ἐν τοῖς τῆς τειχομαχίας ὅλως ἀφισταμένου, κατέσχε τὸ ἔξωθεν τοῦ κάστρου κύκλον, ὅπερ ἐξώπολον ἡ συνήθεια νῦν καλεῖν εἴωθεν. Vbi Interpres legendum putat ἐξώπυλον. Vide ibi notas noſtras, pag. 326. & infrà in Ἐξώπυλον.

ΕʼΞΏΠΟΡΤΟΝ. Vide in Πόρτα.

ΕʼΞΩΠΡΑΣΊΑ, *Tributum pro mercibus quæ apud exteros diſtrahuntur*. Diploma Andronici Jun. pro Monembaſiotis: μαγγιπίας, ἀβιγλαίου, ἐξεμπρασίας, κοσμιατικοῦ, καπηλιατικοῦ, &c. Ubi leg. ἐξωπρασίας.

ΕʼΞΏΠΡΟΙΚΑ, *Parapherna*, *quidquid extra dotem datur*. Lexic. MS. ex Cod. Reg. 1708. μάλια, τὰ ἐξώπροικα. Gloſſæ MSS. ἴδια, τὰ πρὸ γάμου διδόμενα τῇ νύμφῃ δῶρα, ἅτινα καὶ ἐξώπροικα λέγονται. Rurſum: ἐπιμάλιον, τὸ ἐξώπροικον. Gloſſæ aliæ: Μάλια, τὰ προικῷα πράγματα. ἐπιμάλια, τὰ ἐξώπροικα. Gloſſæ Baſil. παράφερνα, ἐξώπροικα, οὕτω φασὶ καθ' Ἕλληνας. Occurrit non ſemel apud JC. in Baſilic. apud Harmenopulum lib. 1. tit. 13. §. 27. lib. 4. tit. 9. §. 21. & ſeqq. 29. &c.

ΕΞΏΠΥΛΟΝ, *Antemurale*, *Barbecana*, *Propugnaculum portæ Urbis objectum*. Anna Comnena lib. 6. Alexiad. pag. 180. κατέσχε τὸ ἔξωθεν τοῦ κάστρου κύκλον, ὅπερ ἐξώπολον ἡ συνήθεια νῦν καλεῖν εἴωθεν. Sed legendum ἐξώπυλον. Anonymus in Paraphraſi Oraculorum Leonis Imp. pag. 277. τὸ δὲ σχῆμα ἔχων ἑνούμενον ἐξωπυλῶν. Ubi perperam editum ἐξοπυλῶν. Intelligit porrò propugnacula Portis aureæ & Xylocirci ad Urbis extremitates ſiti, adjuncta.

ΕʼΞΏΣΤΗΣ, *Projectus*, *Mænianum*, in Gloſſis Gr. Lat. Eædem Gloſſæ: Ἐκθέτης, ὁ ἐξώστης, *Protectus*, *Aggrunda*. Ubi leg. *Projectus*. Gloſſæ Baſilic. Προβέβλημα, τὸ ἐξέχον, ὥστε ἐπιβλέπεσθαι αὐτοῦ ἐξώστην. ἐξώστην ποιεῖν, in Baſilicis lib. 58. tit. 2. cap. 1. tit. 11. cap. 11. & apud Theophilum Anteceſſ. lib. 4. cap. 6. Michaël Attaliates in Synopſi tit. 53. Ἐὰν ἐξώστην τὸν λεγόμενον ἡλιακὸν ποιῇ τις, &c.

Ἐξώστρα, *Menianum*, in Gloſſ. Lat. Gr. ubi Viri Docti emendant, ἐξώστης, vel ἐξωστάριον. Theodorus Hermopolites ad l. 90. D. de Verborum ſign. ex Cod. Reg. ἐξωλάριον, ἤτοι ἡλιακὸν habet, ſed legendum ἐξωστάριον, ut eſt in Nov. 113. Leonis Imp. ἐν δὲ τοῖς προσκειμένοις ἔργοις, ἢ ὡς ἂν οἱ πολλοὶ φαῖεν, ἐξωσταρίοις. Vide Cujacium lib. 1. obſerv. cap. 30.

ΕʼΞΏΣΤΩΟΝ, & Πρόστωον. Moſchopulus: Στέαι μόνον μικρὸν, τὰ δὲ παρ' αὐτῶν μεγάλα, ὡς στοαί, ἐξώστωα, πρόστωα.

ΕʼΞΩΧΕΙΡΙΟΣ, *Emancipatus*. Ἐξωχειριστὴς, *Emancipator*. Ἐξωχείριον ποιῶ, *Emancipo*. Gloſſæ Gr. Lat.

ΕʼΟΡΤΗ, nudè, *Feſtum Paſchatis*: ſic etiam appellata *majora anni feſta*, quæ *Annualia* noſtris olim dicta. Ἡ πρωτίστη καὶ κυριώνυμος ἀναστάσιμος ἑορτὴ, apud Nicetam in Iſaacio lib. 3. num. 8. Procopius in Hiſt. Arcana, pag. 45. 1. Edit. παρέλαβον τοίνυν τὴν βασιλείαν Ἰουστινιανός τε καὶ Θεοδώρα πρότερον τῆς ἑορτῆς ἡμέραις τρισὶν, ὅτε δὴ οὔτε ἀσπάσασθαί τινα, οὔτε εἰρηναῖα προσειπεῖν ἔξεστιν. Juſtiniano in Nov. 8. Paſcha μεγάλη καὶ κοινοτάτη ἑορτὴ dicitur. Auctor incertus poſt Theophanem, p. 439. ταῦτα ἐπράχθη πρὸ τῆς ἑορτῆς. Id eſt, ante Feſta Nativitatis Chriſti, ut infrà innuitur. Hippolytus Metropolita Chij in Epiſt. apud Cruſium lib. 4. Turcogr. εἰ μὴ τὰς Πάσχα ἡγοῦμαι τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῶν ἑορτῶν, καὶ πανήγυριν πανηγύρεων. Apud Pachymerem lib. 7. cap. 15. κυρία ἑορτῶν. Vide Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 31. initio.

Ἑορτὴν ποιῆσαι, *Aliquem convivio excipere*, de qua loquendi formula egimus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Feſtum*. Paradiſus, ſeu liber SS. Senum MS. καθ' ἡμέραν ἐσθίειν ἔθος οὐκ ἔχομεν, δι' ὑμᾶς δὲ γεγεύμεθα μικρόν· καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς ἄρτους καὶ ἅλας ξηρὸν, ὅτι χρεία ἐστὶ δι' ὑμᾶς ἑορτὴν ποιῆσαι· καὶ ἔφαγον ὀλίγον ἅλας εἰς ὄξος, καὶ ἔφαγον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 58. καὶ πληροῖ τὸ οἰκονομεῖον παντοίων ἀγαθῶν, καὶ ποιεῖ ἑορτὴν μεγάλην τοῖς πατράσι.

Ἑορταστικὸς κύκλος, *Cyclus Paſchalis*. Chronicon Alexandrinum an. 35. Juſtiniani: τούτῳ τῷ ἔτει — ἐπληρώθη τὰ φλβ´. ἔτη τοῦ ἑορταστικοῦ κύκλου τοῦ ἁγίου καὶ ἑορταστικοῦ σταυροῦ, ἀφ' οὗ τὸ ὑπὲρ ἡμῶν ἑκούσιον καὶ ζωοποιὸν κατεδέξατο θάνατον Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς Χριστιανοὶ ἑορτάζειν ἠρξάμεθα τὴν ἁγίαν αὐτοῦ ἀνάστασιν, καὶ ἄρχεται ἡ δευτέρα περίοδος τοῦ ἑορταστικοῦ κύκλου ἀπὸ εἰκοστῆς πρώτης, καὶ αὐτῆς τοῦ Μαρτίου μηνὸς τῆς ἐνισταμένης ἐπινεμήσεως, καθ' ἣν ἡ ἰσημερία γνωρίζεται. Vide in Κύκλος.

Δεσποτικαὶ ἑορταὶ, *Feſta Dominica*, quæ ſcilicet Chriſti Domini ſunt. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 13. ὅτε δημοτελὴς καὶ μεγάλη τυγχάνει δεσποτικὴ ἑορτή. Nomocanon Coteleriani, num. 291. καὶ εἰς πᾶσαν ἑορτὴν δεσποτικὴν τοῦ Χριστοῦ γίνεται, καὶ τὸ Δωδεκαήμερον, &c. Ea porrò feſta ſeptem primitus fuere, ut Georgius Hamartolus in Juſtiniano ex Chryſoſtomo annotat, ſcilicet Chriſti nativitas, Epiphania, Dies Paſſionis Chriſti, Reſurrectio, Aſſumptio, Pentecoſte, & univerſæ mortuorum Reſurrectionis dies. Ea verò feſta poſtea numero XI. circumcluſa ea ſunt Annuntiatio Virginis, Chriſti Nativitas, Hypapante, Baptiſmus Chriſti, Transfiguratio, Reſurrectio Lazari, Feſtum Palmarum, Lignum Crucis, Reſurrectio, Aſcenſio, Spiritus Sancti adventus, quæ quidem ita complexus eſt Joannes Euchaïtorum Metropolita Carm. εἰς τὰς δεσποτικὰς ἑορτάς, pag. 72.

> Εὐαγγελισμὸς, γέννα, κλήσεως θέσις,
> Χεὶρ Συμεὼν, βάπτισμα, φῶς Θαβωρίου,
> Λάζαρος ἐκ γῆς, Βαΐα, σταυροῦ ξύλον,
> Ἔγερσις, ἄρσις, Πνεύματος παρουσία.

His poſtmodum additum Feſtum Aſſumptionis Deiparæ. Nicephorus Xanthopulus:

> Τὸ χαῖρε, καὶ γέννησις, ἅμα πρεσβύτης
> Βάπτισμα, Θαβὼρ, καὶ Λάζαρος ἐξ ᾅδου,
> Βαΐα, σταυρὸς, γηγενῶν ἄνω στάσις,
> Ἄρσις, τὸ Πνεῦμα, καὶ Θεοῦ μητρὸς μόρος.

Extant ejuſdem ſimiles verſus εἰς τὰ ιβ´ ἑορτάς. Vide Chriſtophorum Angelum de Hodierno Græcor. ſtatu cap. 46. Allatium de Dominic. & Hebdom. Græc.

Græc. num. 2. εἰκόναι τῶν δώδεκα δεσποτικῶν ἑορτῶν, in Hiſt. Politica ſub finem. Emmanuël Georgillas MS.

Δεσποτικαῖς τὲ ἑορταῖς τὲ ποίας μίζων οἱ νόμοι.

Ἑορταὶ Θεομητορικαὶ, *Deiparæ Virginis Feſta*, in Euchologio, pag. 1. &c.

Ἑορτὴ μεγάλη. Vide Codinum de Offic. cap. 12. num. 10.

Ἑορτὴν ἐκκόπτειν, apud Leonem Grammaticum in Leone Philoſopho, pag. 482. noſtris, *Retrancher une Feſte.*

Ἑορταστικαὶ ἐπιστολαὶ, & ὁμιλίαι, *Epiſtolæ & Homiliæ feſtivæ*, quibus futurum Paſcha prænuntiatur: unde & Paſchales dictæ. Euſebius lib. 7. Hiſt. Eccl. cap. 20. ἔτι μὴν Διονύσιος πρὸς ταῖς δηλωθείσαις ἐπιστολαῖς αὐτοῦ, ἔτι καὶ τὰς φερομένας ἑορταστικὰς τότε τηνικαῦτα συντάττει, πανηγυρικωτέρους ἐν αὐταῖς περὶ τὴν τοῦ πάσχα ἑορτὴν ἀνακινῶν λόγους. Ita inſcribitur S. Athanaſij Epiſt. 39 Syneſius Epiſt 13. τὴν δὲ διακομιστὴν τῶν πανηγυρικῶν γραμμάτων, ἃ καταγγέλλει τὴν κυρίαν τῆς ἑορτῆς ἡμέραν. Laudantur in Concilio Epheſino Act. 1. aliquot ejuſmodi Theophili Epiſcopi Alexandriæ ἐπιστολαὶ ἑορταστικαί: ut & aliorum in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 2. pag. 139. quibus Epiſcopi ſeſe invitabant ad unà exigendas præcipuas anni feſtivitates: quo ſpectant iſta ex Theophylacti Bulgar. Archiep. Epiſt. 23. ἀπιόντι γὰρ πρὸς τὸν μέγαν Ἀχίλλιον, ὡς ἂν τῇ πανηγύρει συνεορτάσαιμι, κατὰ τὴν ὁδὸν ἐνεχειρίσθη τὸ γράμμά σου. Ejuſmodi etiam eſt Epiſtola 233. S. Baſilij ſcripta ἐπὶ φίλῳ συμπασχάσαι, & altera, quæ eſt 404. Vide Henricum Valeſium ad laudatum locum Euſebij.

Ἑορταστικὰ, *Dona quæ fiunt Eccleſiis*, aut *Presbyteris.* Gloſſæ Baſilic. Σολέμνια, ἑορταστικά. Rurſum: Σολέμνια, τὰ ὑπὸ βασιλέως ἐν ἐκκλησίαις διδόμενα χάριν μνήμης, ἤτοι ἑορταστικά. Concilium Laodicenum Can. 37. ὅτι οὐ δεῖ παρὰ τῶν Ἰουδαίων ἢ αἱρετικῶν τὰ πεμπόμενα ἑορταστικὰ λαμβάνειν, μήτε συνεορτάζειν αὐτοῖς: ubi *Feriatica*, Iſidorus Mercator: *Munera feſtiva*, Dionyſius Exiguus vertunt. Concilium Calchedonenſe Act. 10. Σαμουῆλος εἶπεν, ἔθος ἐστὶν ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ ἡμέρᾳ τοῦ Πάσχα, ἢ πρὸ τῆς ἡμέρας, διδόναι αὐτὸν ἐκ χειρὸς τοῖς Κληρικοῖς φανερά τινα ἑορταστικά. Ταῦτα μέλλων διδόναι, ὡμολόγει πρότερον, καὶ οὕτως δίδωσιν. Ubi ſermo eſt de Iba Epiſcopo Edeſſeno. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Feriatica*, & in *Presbyrium.*

Ἑορτασίμως, *Feſtivè*, *Solemniter.* Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 2. cap. 23. εἰς ἅπερ πάλιν κἀκεῖνοι δεκρέτον μετὰ βούλλης μολιβδίνης πεποιήκασι, καὶ ἑορτασίμως ἔλαβον τὰ παρὰ τῶν ἡμετέρων, καὶ δεδώκασι τὰ ἴδια γράμματα. Et ſect. 4. cap. 13. οὕτως οὖν μετὰ κρότων καὶ παιάνων τὸν βασιλέα προπέμποντες, ἑορτασίμως εἰς τὴν ἑτοιμασθεῖσαν ἤγαγον οἰκίαν.

ΕΠΑ̃, *Ecce.* Symeon Cabaſilas in Epiſt. de Athenienſibus hodiernis apud Cruſium, pag. 461. βουλόμενοι γὰρ εἰπεῖν, Ἰδοὺ πιστὶς, ὑπὲρ ἐμῶν, καὶ Ἑλλήνων διηγορσιῶν, λέγουσιν ἀντὶ τούτων, Ἐπᾶ πίσι, ἐπᾶ σολὴ, ἐπᾶ Ρωμαϊκὴ κρίσι.

Εἶπα, eâdem notione. Carmen plebeium apud Annam Comnenam lib. 2. τὸ σάββατον τῆς τυρινῆς χαρεῖς Ἀλέξιε, ἐνόησές το, καὶ τὴν δευτέραν τὸ πρωῒ εἶπα γεράκιν μου.

Ἔπαρ, eodem fortè aut ſimili ſignificatu, vel certè pro *Aufer.* Theodoſius Zygomalas apud Cruſium pag. 99. ait Peloponneſios hodiernos dicere, ἔπαρ, pro ἆρον, verbi gratia, ἔπαρ τὴν τσιμάντα σου. Sponius putat ἔπαρ dictum per contractionem pro ἔπαρε, ex ἐπαίρω. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Κ' ἔπαρ καὶ τὴν γυναῖκα μου, καὶ βλέπει μὴν τὴ χάσῃς.

Infrà:

Ἔπαρ τὴν στράταν τῆς θυρῆς περπάτη ἀγάλι, ἀγάλι.

ΕΠΑΓΓΕΛΙ΄Α, *Promiſſum*, *Pollicitatio*, *Promiſſio*, *Repromiſſio.* Ἐπαγγέλλομαι, *Promitto*, *Spondeo*, Ἐπαγγελτὴς, *Promiſſor*, in Gloſſis Gr. Lat. ἐπαγγελλόμενος ἐπιτήδειος, *Expromiſſor idoneus*, in Baſilic. & in Gloſſ.

ΕΠΑΚΟΥΜΒΙ΄ΖΕΙΝ. Vide in Ἀκούμβα.

ΕΠΑΜΦΟΤΕΡΙΣΜΟ΄Σ, *Alternata conditio*, in Baſilicis to. 1. pag. 619.

ΕΠΑΝΑ΄ΛΗΨΙΣ προθέσμιας καταστάσεως, *Poſtliminium*, in Gloſſ. Baſilic.

ΕΠΑΝΟΙ΄ΚΙΟΝ, *Tributum.* Propriè *Locarium.* Nicetas in Manuële lib. 4. num. 1. σχοίη ἂν τὰ πρῶτα κλέος αὐτὸς, ὑπεὶ ἡ βασιλεία Ρωμαίων μέρος ἴσως ἐκεῖθεν ἐπανοικίου. Ubi Cod. al. δασμοῦ.

ΕΠΑΙΤΙ΄ΤΙΣ, *Caprifolium*, apud Interpol. Dioſcor. c. 596.

ΕΠΑ΄ΝΩ τινὸς, *In*, *Adverſus aliquem*, ſcilicet *incurrere.* Quomodo dicimus, *Courir ſus*, *Courir ſur quelqu'un.* Apophthegm. Patrum in Theodoro num. 29. ἦλθον ποτὲ ἐπάνω αὐτοῦ τρεῖς λῃσταὶ, καὶ οἱ δύο ἐκράτουν αὐτὸν, &c. In Paphnutio num. 2. ὁδεύων δὲ ποτὲ, εὗρεν ἐπάνω κολλήγιον λῃστῶν.

Καταπάνω, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

Καὶ καταπάνω τῆς Μιλωὸς Πηλέως ἐκαθέσθη.

In argumento lib. 1. ὁ Θησεὺς — ἐδιέβη καταπάνω τῆς βασιλίσσης τῶν γυναικῶν Ἀμαζόνων. Georgius Contares lib 1. Hiſt. Athenar. νὰ τὸν δέσῃ — βοήθειαν διὰ νὰ πηγαίνῃ καταπάνω τῶν ἐναντίων του. Vide Καταπάνω.

ΕΠΑΝΩΓΡΑΦΗ΄, *Inſcriptio*, Ἐπιγραφή.

ΕΠΑΝΩΕ΄ΝΔΥΜΑ, idem quod Ἐπενδύτης. *Veſtis quæ cæteris inſternitur*, apud Codinum de Offic. Palat cap. 6. num. 18. ἀλλάσσει ῥοῦχον, ὅπως ἐπανωένδυμα μαργαριταρένιον.

ΕΠΑΝΩΚΛΙ΄ΒΑΝΟΝ. Vide in Κλίβανον.

ΕΠΑΝΩΣΚΕ΄ΠΙΟΝ, *Superum tegumentum.* Codinus de Offic. Palat. cap. 3. num. 10. τὸ δὲ τῆς ἀλλας ἐπανωσκέπιον, λευκὸς κάμπος, ἤγουν πεδίον μετὰ αἰτῶν κοκκίνων μικρῶν. Ita n. 18. cap. 5. num. 10.

ΕΠΑΝΩΦΟ΄ΡΙΟΝ, *Theca.* Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 24. de Patriarcha: κἀκεῖσε ἐφ' ἵππου καθίσας, ἔφη, Εἴπατε τοῖς κατέχουσι τὸ δικανίκιον, ἵνα καλύπτῃ αὐτὸ εἰς τὸ ἐπανωφόριον, ὥστε μὴ φαίνεσθαι.

ΕΠΑΡΧΟΣ, & Ὕπαρχος, promiſcuè pro *Præfectis Prætorio*, & *Urbis*, à Scriptoribus uſurpari, pridem obſervatum à Nicolao Alemanno ad Procopij Anecdota pag. 94. 1. Edit. Fabroto ad Conſtant. Manaſſem pag. 193. & Henrico Valeſio ad lib. 4. Euſebij de Vita Conſt. cap. 1. Gloſſæ Gr. Lat. Ἔπαρχος, *Præfectus.*

Ἔπαρχος vel Ὕπαρχος τοῦ Πραιτωρίου, *Præfectus Prætorio*, de qua Dignitate paſſim Scriptores. Ὕπαρχος τοῦ πραιτωρίου, Ἔπαρχος Ρώμης τῆς πόλεως, in Gloſſ. Gr. Lat. Gloſſæ MSS. Ἔπαρχος τοῦ πραιτωρίου, ὁ τῶν ἰδίων τῆς φορολογίας τὴν ἐπίστασιν ἔχων, παρὰ Ρωμαίοις. Theophylactus Simocatta lib. 8. Hiſt. Mauric. cap. 9. τὴν ἡγεμονίαν τῶν φόρων τῆς ἑώας πρό τινος χρόνου ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος ἀπειλήφει. Apud Philoſtorgium lib. 3. cap. 28. Ἔπαρχος τῶν καλουμένων Πραιτωρίων.

Ἔπαρχος, vel Ὕπαρχος τῆς πόλεως, *Præfectus Urbi*, apud Euſtathium in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinop. n. 76. idem n. 96. ἐξαιρέτως δὲ ὁ τοῦ δήμου τὴν εὐταξίαν πεπιστευμένος Ἔπαρχος.

Ἀντέπαρχος, *Subpræfectus*, in Gloſſ. Gr. Lat.

Ἐπαρχότης, & Ὑπαρχότης, *Præfectoria dignitas*, *Præfectura*, in Gloſſ. Gr. Lat. Ἐπαρχικὴ ἐξουσία, apud Xiphilinum in Severo. Macarius Homil. 16. ὡς οἱ ἐγκεχειρισμένοι ἀρχὰς Ἐπαρχότητος.

Ἐπαρχία, eâdem notione. Martyrium MS. SS. Martiani

ciani & Martyrij Notariorum : Εὐσταθίῳ μάλιστα καὶ Φιλίππῳ, ὧν ὁ μὲν τῇ τῆς Πραιποσίτου τετίμητο δόξῃ· ὁ δὲ τὰ τῆς Ἐπαρχίας διῴκει ὁ Φίλιππος.

Ἐπαρχικοὶ, *Præfectorij*, vel *Præfectiani*, οἱ τῆς ἐπαρχικῆς τάξεως, apud Euſeb. lib. 2. de Vita Conſt. cap. 46. & Socratem lib. 1. cap. 9. id eſt Apparitores Præfecti Prætorio, vel Urbis, quomodo hanc vocem uſurpat Palladius in Vita S. Joannis Chryſoſtomi p. 198. διηγήσατο δὲ ὁ ἀναλύσας διάκονος ἀπὸ τῆς ἐπισκόπου, ὡς οἱ Ἐπαρχικοὶ οἱ διάγοντες αὐτοὺς, ἐπὶ τοσοῦτον ἔθλιψαν καθ' ὁδὸν ὡς ὀλοκαύτους τινὰς, ὡς εὔχεσθαι αὐτοὺς θάνατον ἐπελθεῖν, καὶ τὸ ζῆν παραιτεῖσθαι. Adde pag. 200. & eundem Chriſoſt. Epiſt. 14. 112. 205. Concilium Conſtantinopol. ſub Flaviano Act. 7. μεμαθηκέναι δὲ μετὰ πολλῆς βοηθείας στρατιωτῶν, καὶ μοναχῶν, καὶ Ἐπαρχικῶν μέλλειν αὐτὸν παραγίνεσθαι. Ubi vetus Interpres, *Cum magna multitudine militum & Monachorum, & Præfectianorum Apparitorum*. Hi infrà, ταξεῶται appellantur: μετὰ πολλοῦ πλήθους στρατιωτῶν, καὶ μοναχῶν, καὶ ταξεωτῶν τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου Ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων. In Nov. 86. Juſtin. c. 9. εἴ τις Μαγιστριανὸς ἢ ἐπαρχικὸς, &c. Ita in Nov. 124. cap. 3. Horum Præfectianorum Cohorti τὴν Ἐπάρχοις ὑπηρετουμένην στρατείαν vocat Baſilius Seleuc-ienſis lib. 2. de S. Thecla cap. 14. ἐπαρχικοῦ verò munere vel Officio complures donantur apud Chryſoſtom. Epiſt. 14. 112. 205. apud Nilum Monach. lib. 1. Epiſt. 103. lib. 2. Epiſt. 5. 6. 7. 235. 297. Vide Concil. Calchedon. Act. 1. p. 217. lib. 8. Baſilic. tit. 1. §. 18. & Gloſſ. med. Lat. in *Præfectianus*.

Ἐπαρχικὰ Libri qui continent generales formas, ſive Edicta Præfectorum Prætorio, *quæ conſtat legis vim habere*, ut eſt in l. 2. C. de Offic. Præf. Præt. & l. *Apertiſſimi* C. de Judic. l. pen. C. de Fidejuſſ. Ex iis ἐπαρχικῶν libris nonnulla ſumpſit Harmenopulus, ut obſervatum à Cujacio lib. 6. obſerv. c. 10. ubi plura.

Ἐπαρχιώτης, *Provincialis*, in utroque Gloſſ. Gloſſæ Baſilic. ex lib. 2. Baſil. tit. de ſign. verb. ex Ulpiano : ἐπαρχιῶταί εἰσιν οἱ τὴν οἴκησιν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἔχοντες, οὐ μὴν οἱ ἐν αὐτῇ τεχθέντες. Eædem Gloſſæ : Ἐπαρχιώτης, ὁ ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τὸ συνάλλαγμα ποιῶν. Scholiaſtes Theophili Anteceſſ. lib. 2. tit. 1. §. 40. Ἐπαρχιώτας λέγει τοὺς ὑποτελεῖς. Nicetas in Iſaacio lib. 2. n. 3. καὶ τὴν ἐξ ἐπιτάγματος ὑπὸ τῶν ἐπαρχιωτῶν αὐτίκα μετακομιζομένην.

Ἔπαρχος, Dignitas in Aula Conſtantinopolitana, quæ vigeſima tertia recenſetur à Codino cap. 2. ubi Cod. Reg. habet Ὕπαρχος. Suâ verò tempeſtate nullam functionem habuiſſe teſtatur cap. 5. n. 35. Huic Calyptrâ κλαπωτοῦ uti conceſſum erat, ut aliquot aliis, ut teſtatur Matthæus Mon. in Catal. Offic. Aulæ Conſtantinopol. ubi nudè Ἔπαρχος abſque adjuncto πόλεως appellatur.

Ὁ μέγας δὲ Παππίας τε καὶ Ἔπαρχος σὺν τούτοις.

Item alius Anonymus :

Σὺν τούτοις τὸν Ἔπαρχον καλύπτρα ξίνη.

Idem firmat Codinus cap. 4. num. 25. qui ait τὰ τοῦ Ἐπάρχου, nempe φορέματα, fuiſſe, οἷα τὰ τοῦ μεγάλου Παππίου, ἄνευ δικανικίου. Ejus etiam παράσημα, ſeu inſignia deſcribit Pachymeres lib. 12. cap. 20. Frequens eſt apud Scriptores Byzantinos mentio Ἐπάρχου τῆς πόλεως ΚΠ. qui interdum nudè Ἔπαρχος appellatur, ut apud Annam Comnenam lib. 3. ſtatim initio, ut alios omittam : unde nullus dubito quin idem fuerit extremis Sæculis, qui ſuperioribus ; cùm plerique ex Officialibus Palatij nullam deinceps functionem habuerint, & ſolo Dignitatis titulo gauderent.

Ἐπαρχία, *Provincia*. Juſtinianus in Nov. 29. c. 2. ὁ δὲ τὴν ἀρχὴν ἔχων τῆς ἐπαρχίας πάσης, — τάς τε πόλεις περινοστείτω, &c.

Ἐπαρχία, *Provincia*, *Diſtrictus Metropolitani*, ut *Diœceſis*, Diſtrictus Patriarchæ : *Parœcia*, Diſtrictus Epiſcopi. Macarius Ancyranus contra Barlaamum & Acyndinum cap. 19. δεῖν οἶμαι πρῶτον μὲν δεῖξαι τί ἐστιν Ἐπαρχία, καὶ τί Διοίκησις, τίς δ' ἂν ὁ τῆς Ἐπαρχίας καὶ ὁ τῆς Διοικήσεως κυρίως Ἔξαρχος. Ἐπαρχία μὲν οὖν λέγεται ἡ ἑκάστης Μητροπόλεως ἐνορία, ὡς φέρε εἰπεῖν τῆς μὲν Ἡρακλείας ἡ πᾶσα Θρᾴκη, τῆς Ἀγκύρας ἡ Γαλατία ὅλη, τῆς Θεσσαλονίκης πᾶσα Θετταλία. σύνοδος δὲ ἑκάστης, οἱ αὐτῆς μὲν Ἐπίσκοποι, οὗτοι δὲ τελοῦντες ὑπὸ τὸν τῆς Ἐπαρχίας Μητροπολίτην. Διοίκησις δὲ, ἡ πολλὰς Ἐπαρχίας περιέχουσα, τουτέστιν ἡ ἑκάστου Πατριάρχου ἐνορία· καὶ σύνοδος ταύτης, οἱ ἐν αὐτῇ Μητροπολῖται καὶ Ἀρχιεπίσκοποι ὑπὸ τὸν Πατριάρχην, καὶ οὗτος ὅλης ἑκάστης διοικήσεως. Aurea Bulla Joannis Comneni Imp. lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 148. διορίζεται διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν θεσπίσματος, μηδένα τῶν λοιπῶν τῶν ἀρχόντων ἑκάστης ἐπαρχίας, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἐπαρχεύοντος μητροπολίτου, ἢ ἀρχιεπισκόπου, ἢ ἐπισκόπου, ἀναλαμβάνεσθαι ἀπὸ τῶν ὄντων ἐν τῇ μητροπόλει, — ἢ νομίσματα, ἢ εἴδη τινὰ &c. Sancitum Germani Patr. Conſtantinopol. ibid. lib. 3. p. 233. ἐξιδιάσατο δὲ τὴν μονὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου, καὶ τὴν ἐν ᾗ ἐδεικνύμεθα καὶ ἀπεκαλύφθη ἡ κατ' ἐμὲ ἐκκλησία, πράξει συνοδικῇ ἐπαρχιώτιδι τοῦ ἁγίου Δημητρίου μονήν. Sancitum Nectarij Patr. Conſtantinopol. ibid. p. 248. εἰ μὲν τοίνυν περὶ τῶν μελλόντων διασκοπεῖν τις τῶν ὀφειλόντων καθελεῖν, φαίνεταί μοι μὴ μόνον τρεῖς παρεῖναι προσήκειν, ἀλλὰ καὶ (εἰ δυνατὸν) τοὺς πάντας Ἐπαρχιώτας, ἵνα τῇ τῶν πολλῶν ψήφῳ ἀκριβεστέρα ἡ καταδίκη τοῦ ἀξίου τῆς καθαιρέσεως δεικνύηται, παρόντος καὶ κρινομένου. Vide ſuprà in Ἔξαρχος, & Gloſſ. med. Lat. in V. *Provincia*.

ἘΠΆΣΤΡΕΒΑ. Fabulæ Æſopi Græcobarb. p. 72. γαΐδαρος ἐπαινᾷ τὸ ἄλογον, ὅπου ἐτρώγει πολλὰ φαγία, καὶ τὸ ἐπάστρεβαν, καὶ αὐτὸς οὐδὲ κἂν ἄχυρα δὲν ἐχόρταινε. Ubi C. Gr. ὄνος ἵππον ἐμακάριζεν, ὡς ἀφθόνως τρεφόμενον, καὶ ἐπιμελῶς, αὐτὸς μηδ' ἀχύρων ἅλις ἔχων. Videtur derivatũ à πασρεύω.

ἘΠΑΦΟΥΜΗΔΙΟΝ, Ægyptiis, *Medium*, apud Interpol. Dioſcor. c. 600.

ἘΠΑΥ͂ΚΑΙΑ, *Tragemata*. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Ἐπαύκλεια, τραγήματα, Ἔλαιον τραπεζά τις.

Huc fortè reſpexit Phavorinus : Ἐπαύκλεια, τραγήματα τῶν ψυλλῶν.

ἘΠΕΙ͂ΚΤΗΣ, *Qui urget operas* : ἐργεπιστάτης, Nicetæ in Balduino Flandro : num. 9. Gloſſæ Seguerianæ MSS. ἐπείκτης, ὁ σπουδαῖος. Theophanes in Rhinotmeto, pag. 306. καὶ ἔκτισε τὸ Ἰουστινιανοῦ τρικλίνιον λεγόμενον, καὶ τὰ τοῦ παλατίου περιτειχίσματα, καὶ ἐπέστησεν ἐπάνω τὸν Στέφανον τὸν Πέρσην, Σακελλάριον αὐτοῦ, καὶ Πρωτοβεστιάριον, καὶ ἐξουσιαστήν. Ubi Cedrenus nudè habet ἐξουσιαστήν. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho pag. 479. Βασίλειος Ἐπείκτης, ὁ υἱὸς Νικολάου Ἐταιρειάρχου, qui quidem Baſilius Cedreno p. 598. Ἐπείκτης τοῦ Βασιλέως dicitur: unde ſpeciem quandam dignitatis fuiſſe tunc temporis licet augurari, cujuſmodi fuit in Regum noſtrorum Aula, *Operarij*, de qua in Gloſſ. med. Lat. meminit Sozomenus lib. 2. cap. 11. cujuſdam Puſicæ, qui apud Perſas πάντων ἦρχε τῶν τοῦ βασιλέως τεχνιτῶν. Hoſce ἐπείκτας ſequior Græcia Πρωτομαΐστορας vocat, ut teſtatur Goarus ad Theophanem : atque ita appellantur à Niceta. Ubi enim ἐργεπιστάτης habet, Codex alius præfert, Πρωτομαΐστωρ καὶ ἐργάτας τῶν μηχανῶν. Alij ſunt ἐπείκται, & ἐκβιβασταὶ in Baſilic. lib. 9. *Compulſores*.

ἘΠΕΙ͂ΣΑΚΤΟΙ, in Nov. 123. Juſtin. c. 29. eædem quæ συνείσακτοι aliis dicuntur : τοῖς δὲ πρεσβυτέροις — ἀπαγορεύομεν καὶ ἡμεῖς κατὰ τὴν τῶν ἁγίων κανόνων γυναῖκά τινα ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ἐπείσακτον ἔχειν.

Ἐπείσακτοι aliàs *Milites Evocati* dicuntur. Vide l. 2. Cod. ut Nemini liceat à Coëmpt. &c. & quæ hîc annotanr. J C.

ἘΠΈΝ, Μολίβου σκωρία, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Scoria plumbi*.

ἘΠΕΝΔΥ͂ΤΗΣ, *Inſlita*, *Superarie*, in Gloſſ. Gr. Lat. *Tunica quæ internula ſeu ὑποδύτῃ injicitur*;

χιτών. Gloſſæ MSS. ἐπενδύτης, τὸ ἐξώτερον ἱμάτιον, ὃ καὶ ἐπωκάμισον λέγεται. Eadem habet Suidas. Exterior ſcilicet veſtis ratione interulæ. Mœris Atticiſta MS. χιτωνίσκος καὶ χιτών, Ἀττικά, ὑποδύτης καὶ ἐπενδύτης, Ἑλληνικά. S. Athanaſius de Virginitate p. 1050. ὁ ἐπενδύτης σου μέλας μὴ βεβαμμένος ἐν βαφῇ, ἀλλ' αὐτοφυὴς ἐρίου χρῶμα, ἢ ὄνυχίζον. Vide eundem to. 2. in Vita S. Antonij pag. 479. Baſilius Seleucienſis de Vita S. Theclæ lib. 1. pag. 62. καὶ λαβόντες αὐτοῦ τὸν ἐπενδύτην, ἀπῆλθον. Zacharias lib. 1. Dialog. cap. 9. ἐν τῷ ἐπενδύτῃ δὲ ὅσα νομίσματα εὗρεν. Ubi Gregorius M. *In ſinu ſuo.* Nicetas in Manuële lib. 2. n. 3. ὡς καὶ τὸν ἐπενδύτην αὐτοῦ καὶ τὸν χιτῶνα ἑαυτοῦ τοῦ σώματος, &c. Ubi Codex alter, χιτῶνα τέ τινα ἴδιον, καὶ τὸν ἐκεῖ ἐπενδιδόναι πτωχοῖς. Vide Franc. Scorſum ad Theophan. Ceramei Homil. 36. & Gloſſ. med. Lat. in *Epidecen.*

ΕΠΕΞΕΛΕΥΣΙΣ, *Pœna, Punitio.* lib. 60. Baſilic. tit. 1. §. 10. κατὰ τρεῖς τρόπους ἡ συκοφαντία γίνεται, καὶ τριπλῆς ἡ ἐπεξέλευσις. Ex Marciano: *Calumnia tribus modis fit, & tripliciter punitur.*

ΕΠΕΡΩΤΑΝ, *Stipulari.* Ἐπερώτησις, *Stipulatio,* vox JC. paſſim obvia in Baſil. Ἀντεπερώτησις, *Reſtipulatio,* Ἀντεπερωτῶ, *Reſtipulo,* in Gloſſ. Gr. Lat. Προσεπερωτητής, *Adſtipulator,* in Lat. Gr.

ΕΠΕΥΧΗ, Ἐπεύχιον, *Tapes, qui* εὐχάς, *ſeu Orationes in Eccleſia & alibi ad Deum fundentibus inſterni ſolet:* exinde *Quivis tapes villoſus qui humi inſterni ſolet:* nam ἐπεύχεσθαι, pro εὔχεσθαι, ferè ſemper uſurpant recentiores Græci. Ἐπεύχιον, apud Joan. Phocam in Deſcript. Terræ Sanctæ cap. 23. Euchologium de Dedicatione Templi p. 832. μανδύλια, τοῦτ' ἔστι χειρόμακτρα τρία, ζώνας τρεῖς, ταπήτια, ἤγουν ἐπεύχια.

Ἐπεύχιον. Lexicon MS. Cyrilli: τάπης, τὸ ἐπεύχιον. Gloſſæ MSS. ad Ariſtophanis Plutum: ὑπ' ἐν τάπησι, ἐπεύχιοις. Idem Cyrilli Lexicon: Δάπιδας, τὰ ἐπεύχια τὰ ψιλά, ἢ τὰ μαλλωτά. Euſtathius ad Iliad. Ψ. οἱ δὲ τάπητες πολλαχοῦ φαίνονται ἀποκείμενοι κατὰ τὸ εἶδος χρωμάτων, ὁποῖα ἴσως καὶ τὰ καλύμματα ἐπεύχια. Et ad Iliad. Π. ψιλοὶ τάπητες, ἢ οἱ δασεῖς καὶ τριχωτοί, ὁποῖα τὰ κοινῶς λεγόμενα ἐπεύχια, τὰ ἀπὸ τῶν δύο μερῶν μεμαλλωμένα, &c. Rurſum: Δαπίδια, τὰ ἐπεύχια. Gloſſæ MSS. ἀμφιτάπησι, τάπησιν, ἤγουν ἐπεύχια. Occurrit in Vita MS. S. Andreæ Sali c. 8.

Πεύκια, voce contractâ ex ἐπεύχια. Corona precioſa & Portius Πεύκια, *Aulea,* τάπητες. Nicetas Barbarogr. in Man. lib. 2. n. 5. μετὰ βλαττίων χρυσῶν, καὶ πεύκιων ἐξαμιτινῶν. lib. 3. n. 3. μετὰ βλαττίων χρυσῶν, καὶ πεύκιων ἐξαμίτων καλλικόσμων τι καὶ ἐκαλλώπιζον. Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Εὗρον, ἰδίως ὅλοι πεύκια καὶ χαμουχάδες,
>
> ἵνα τὰ ξαπλώσουν εἰς τὴν γῆν, καὶ πάνωμα πατήσῃ.

Sic porrò ejuſmodi tapetum etymon attigit Conſtantinus Porph. in Baſilio n. 53. apud Allatium, Edit. verò Combefiſij 76. καὶ ἀπίστευτα νακοτάπητας μεγάλους τοὺς παρ' ἡμῖν ἀπὸ τῆς εὐχῆς τὸ ἐπώνυμον φέροντας, ἐφ' ὧν πᾶν τὸ ἔδαφος, ἐκ διαφόρων ἐσθίμων λίθων, ψηφίδων δίκην, συμπεπηγμένων πρὸς ἀλλήλους συντεθειμένων, ποικιλίαν καὶ κάλλος ταώνων μεμιμημένων, καλύπτεσθαι ἔμελλε, θαύματος ἀξίως μεγέθει καὶ ὡραιότητι.

Ἀπευχή, Ἀπευκιά, eâdem notione. Gloſſa Græcobarb. ἱμάτιον, ἢ ῥοῦχον, ἢ ἀπευχλίν. Mox: Ἀπευχόπουλον, μικρὸν ἀπευκίον.

Ὑπεύκιν, Ὑπεύκιον. Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Ὁ βασιλεὺς ἐστόλισεν ὅλα τὰ παλάτια,
>
> Παπία χρυσόφαντα ἐκρέμασαν εἰς τοίχους,
>
> Ὑπεύκια καθέστρωσε πολλὰ ἐν τῷ ἐδάφει.

ΕΠΙΑΓΟΥΡΟΣ. Vide in Ἄγουρος.

ΕΠΙΒΑΛΤΑΡΗΝ, *Veſtis quæ cæteris injicitur.* Ptochoprodromus in verſibus polit. MSS. de ſua paupertate.

> Ἐσώναν καὶ ποκάμισον, ἐσὼ καὶ ἐπιβαλτάρην.

Coſmas Hieromonachus MS. de Chymia: καὶ γλωσσίδας τὸ μίγμα ποιήσας, εἰς καθαρὸν ἔμβαλε ὕελον, τοῦτο ἔσται ἐπιβαλλείων.

ΕΠΙΒΑΤΗΡΙΑ, *Auſpicia, Initia omnia.* Gloſſæ Lat. Gr. *Introitum,* Ἐπιβατήριον, Ἐπέλευσιν. Syneſius Epiſt. 57. ὅτω πικροῖς ἡμᾶς ἡ πόλις ἐπιβατηρίοις ἐξένισε. Scylitzes pag. 861. συνελθόντες εἰς τὸν περίπυστον τοῦ Θεοῦ λόγου Σοφίας ναόν, ἄρτι τὸ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεομήτορος ἐπιβατήριον ἑορτασμένον. Apud Cedren. ἐπιβατήριος εὐχή, dicitur, quâ Imperatori primùm inaugurato adprecari ſolebant.

ΕΠΙΒΑΤΗΣ, *Digitus Index.* Nicolaus Malaxa de Significatione digitorum manus unitorum Sacerdotis in benedictionibus: ὁ δὲ τῆς ἀντίχειρος, καὶ τῆς πυραμίου, τοῦ καὶ ἐπιβάτου καλουμένου, πρὸς ἀλλήλους πλαγίως ἐπίκεις, καὶ αὖθις τὸ ἔγγιστα τούτων καμπύλων τοῦ μέσου, τὸ Χειστὸς ὄνομα σημαίνουσι ἀμφότερα. ὁ γὰρ πλαγιότης τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ ἐπιβάτου, τὸ Χ, στοιχεῖον ἀποτελοῦσι. Vide Σφάκελος.

ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΣ, *Per vim,* apud Harmenopulum lib. 6. tit. 7. §. 5.

ΕΠΙΒΛΗΣΙΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. Ἡ συλλήψεως καταστροφή.

ΕΠΙΒΟΛΗ, *Superindictionis* ſpecies, cùm ſcilicet defecti agri, ſeu à poſſeſſoribus relicti, onus, fertili vel vicino imponitur: quæ quidem ſic definitur in lib. 56. Baſil. tit. 18. περὶ ἐπιβολῆς ἐστὶ δὲ ἐπιβολή, ἐπίδοσις ἀπόρου κλήσεως πρὸς συγκληρονόμους, ἢ συντελεστάς, καὶ ὁμοχώρους, καὶ ὁμοκήνσους. *Eſt autem Adjectio, tranſlatio poſſeſſionis ſterilis ad Cohæredes, vel ſub eodem tributo tributum pendentes, & habentes communia prædia, & ejuſdem cenſus onera ſuſtinentes.* Procopius in Anecdotis, & ex eo Suidas: τὸ δὲ τῆς Ἐπιβολῆς ὄνομα ὄλεθρός τις ἦν ἀπροσδόκητος, ἐξαπιναίως τοῖς τὰ χωρία κεκτημένοις ἐπιγενόμενος, πρόῤῥιζόν τε αὐτοῖς ἐκτρίβων τὴν τοῦ βίου ἐλπίδα· χωρίων γὰρ τὸ τέλος τῶν ἐρήμων τε καὶ ἀπόρων γεγενημένων, ὧν δὴ τοῖς κυρίοις καὶ τοῖς γεωργοῖς ἤδη τετύχηκεν ἢ παντάπασιν ἀπολωλέναι, ἢ γῆν πατρῴαν ἀπολιποῦσι τοῖς ἐγκειμένοις σφίσι διὰ ταῦτα κακοῖς κρύπτεσθαι, οὐκ ἀπαξιοῦσιν ἐπιφέρειν τοῖς ὑπὸ διεφθαρμένοις παντάπασι· τοιοῦτο μὲν καὶ τὸ τῆς Ἐπιβολῆς ὄνομά ἦν, ἐπιπολάσαν εἰς τὸ εἰκὸς ἐπὶ τὸν χρόνον μάλιστα τοῦτον. Hujuſce ἐπιβολῆς meminit Juſtinianus in Nov. 17. & 128. cap. 7. De qua conſulendi omnino Cujacius ad hanc Nov. 128. & ad Nov. 166. & lib. 4. Obſerv. cap. 50. lib. 6. cap. 10. Nicolaus Alemannus ad laudatum locum Procopij, & Dionyſius Gotofredus ad Harmenopulum. Vide præterea Novellam Juſtini de Sacris domibus cap. 6. & ſuprà in Ἀλληλέγγυον.

ΕΠΙΓΑΜΒΡΙΑ, *Adfinitas,* in Gloſſ. Gr. Lat. Vide in Γαμβρός.

ΕΠΙΓΓΑΤΟΣ. Vide Ἐκπιγγάτος.

ΕΠΙΓΗΤΙΣ, *Clematidis* ſpecies, apud Interpolat. Dioſcor. c. 589. 761. qui Latinis *Ambuxum* appellari ait.

ΕΠΙ ΓΟΝΑΤΩΝ. Ἐπὶ τῆς εὐταξίας. Ἐπὶ Κανικλείου. Ἐπὶ κρίσεων. Ἐπὶ τραπέζης. Ἐπὶ στρατοῦ, &c. Vide in Γονάτιον, Εὐταξία, Κανίκλειον, &c.

ΕΠΙΓΟΝΑΤΙΟΝ, Vide Ὑπογονάτιον.

ΕΠΙΓΩΛΗ, pro ἐπιγωλή, *Studium, Feſtinatio,* Σπουδή. Vox non intellecta apud Nicetam: καὶ τὸν πολεμιστήριον ἵππον πρῶτος ἀναβὰς καὶ θυρεωσάμενος κατ' ἐπιγωλὴν οὐχὶ βάσιν τὸ δόρυ κατὰ τῶν ἀντιπάλων, &c.

ΕΠΙΔΗΜΕΙΝ, *Vitam traducere, Vivere.* Vetus Inſcriptio apud Gualterum in Tabulis Siculis num. 258. Μ. ΒΙΑΜΑΣΙΛΑ ΕΠΕΔΗΜΗΣΕΝ ΕΤΗ ΞΕ. Alia à nobis relata lib. 2. Conſtantinopolis Chriſtianæ pag. 175. ΒΙΖΖΟϹ ΠΑΡΔΟ ΕΠΙΔΗΜΗϹΑ ΚΑΛωϹ ΗΛΘΑ ΚΑΛωϹ ΚΑΙ ΚΙΜ ΚΑΛωϹ ΚΥΞΗΤΑΙ ΥΠΕΡ ΗΜΟΥ.

Ἐπιδημῶν

Ἐκδημεῖν, *è Vita excedere.* Zacharias Pap. lib. 2. Dialog. cap. 37. ἐκ ταύτης τῆς προσκαίρου ζωῆς ἐκδημεῖν. Ita lib. 3. cap. 1. lib. 4. cap. 14 Conſtantinus in Baſilio num. 76. Edit. Combef. αἰσθόμενος Δανιὴλ τῆς ἐγγόνου αὐτοῦ τὴν πρὸς τὸν ἐκεῖθεν βίον ἐκδημίαν αὐτοῦ.

ἘΠΙΔΗΜΙΤΙΚΆ, *Pretia quibus ſe Provinciales ab onere hoſpitum ſuſcipiendorum redimunt.* Juſtinianus in Nov. 134. cap. 1. μήτε δὲ ἀγγαρείας, ἢ τοὺς καλουμένους ἐπιδημητικούς, ἢ ἑτέρα οἱαδήποτε ζημία βαρυνέτω τοὺς ὑμετέρους ὑποτελεῖς. Vide l. ult. C. de Metal. & Epidemir. lib. 12.

ἘΠΙΔΙΚΑ, *Litigioſa,* ὧν ἡ δεσποτεία φιλονεικεῖται, in Baſilic. lib. 27.

ἘΠΙΔΙΚΟΝ, in Cod. Reg. MSS. 2023. λέγεται καὶ τοῦτο πρᾶγμα κινητὸν καὶ ἀκίνητον, ἢ αὐτοκίνητον, ὃ περὶ τῆς δεσποτείας ζήτησις μεταξὺ τῶν ἐναγόντων καὶ τῶν ἐναγομένων κινεῖται.

ἘΠΙΔΙΦΡΙΟΙ, *Viles, Abjecti, & quaſi Carrucarij,* in Nov. 90. & apud Harmenopul. lib. 1. tit. 6. §. 1.

ἘΠΙΔΟΣΙΣ, *Beneficium, Commenda,* vel *Penſio.* Pachymeres lib. 4. cap. 16. ὁ Μοσχᾶτος, προεδρεύων τότε τῆς ἐκκλησίας Προκοννήσου, κατὰ λόγον ἐπιδόσεως. & lib. 5. cap. 8. ait cuidam Latino quondam Crotonæ Epiſcopo, voluiſſe Imperatorem καὶ ἐκκλησίαν διδόναι, τῷ λόγῳ τῆς ἐπιδόσεως, ὡς σχολάζοντι τῷ λαχόντι.

ἘΠΙΘΥΜΙΆΡΗΣ, *Cupidus,* Ἐρωτικός.

ἘΠΙΈΡ, Ægyptiis, *Adiantum,* apud Interpol. Dioſcorid. cap. 718.

ἘΠΙΘΑΝΆΤΙΟΣ δωρεὰ, *Donatio mortis causâ,* in Baſilic. & in Gloſſ.

ἘΠΙΘΈΤΗΣ, *Impoſtor, Stellionator,* Ἐπίθεσις, ἡ χλεύη, *Impoſtura, Stellionatus,* in Gloſſ. Gr. Lat. Gloſſæ Nomicæ Vaticanæ: Στελλιονάτος, Ἐπίθεσις, Κακουργία. Vide Κακοῦργος, & Suicerum in hac voce.

ἘΠΙΚΆΜΙΣΟΝ. Vide in Κάμισον.

ἘΠΙΚΆΡΙΟΝ, *Pallium, Chlamys.* Homilia Scholaſtica vetus: καλύμματόν μοι τὴν κεφαλὴν, καὶ τοὺς πόδας, δὸς σανδάλια, ὑπόδυσόν με, ἐπίδος ἐπικάριον. In Gloſſis veterib. *Auriculum,* ἐπικάριον exponitur.

ἘΠΙΚΑΡΠΊΑ, *Uſusfructus,* in Gloſſ. Gr. Lat. & apud Theophilum Anteceſſ. de Rerum diviſione.

ἘΠΙΚΈΡΝΗΣ. Vide in Πιγκέρνης.

ἘΠΙΚΕΦΆΛΑΙΟΝ, *Capitatio, Cenſus Capitis.* Apophthegmata Patrum in Ammonatha: ἦλθε ποτὲ τις ἄρχων εἰς τὸ Πηλούσιον, καὶ ἤθελεν ἀπαιτῆσαι ἐπικεφάλαια τοὺς μοναχοὺς, καθάπερ καὶ τοὺς κοσμικοὺς, &c. Vide Κεφαλήτιον.

ἘΠΊΚΛΗΣΙΣ, Ἐπίκλησις Θεοῦ, *Invocatio,* in Gloſſ. Gr. Lat. Vox Liturgica, in Ordinationibus præſertim, *Unius ſcilicet perſonæ Sanctæ Trinitatis invocatio.* Euchologium ubi de Ordinatione Lectoris, pag. 233. Καὶ ποιεῖται παρ' αὐτοῦ σταυροειδῶς, λέγοντος, Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἐπιφωνοῦντων καθ' ἑκάστην ἐπίκλησιν τῶν συμπαρόντων τὸ, Ἀμήν. Ita pag. 240. & apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 83. Ἐπίκλησις μετὰ τὴν μετάληψιν, apud Clementem lib. 8. Conſtitut. Apoſtol. cap. 15. Ἐπίκλησις χειροτονίας Διακόνου, c. 18. 20. S. Cyrillus in Catecheſi 3. ad Neophytos: ὥσπερ γὰρ καὶ ὁ ἄρτος τῆς εὐχαριστίας μετὰ τὴν ἐπίκλησιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, οὐκ ἔτι ἄρτος λιτὸς, ἀλλὰ σῶμα Χριστοῦ, &c. Similia habent Theodoritus Dial. 2. & Nilus Monach. lib. 1. Epiſt. 44. Hiſtoria MS. Miraculi S. Michaëlis in Chonis: ἐπιχυθέντος τοῦ παρόντος ὕδατος κατὰ τὴν ἐπίκλησιν, καὶ τίποτε ἄρα τὸ τοῦ ὕδατος ὅπερ ἐπεδόθη ... τοῦ ὕδατι. Infrà: θερμότερον ἔχει τῇ ἐπικλήσει καὶ Θεῶν ἐκάλει κατὰ τῶν πάθεις προσώποις ... Theoſterictus in Vita S. Nicetæ Confeſſ. n. 24. παρακαλοῦμεν δὲ αὐτὸν πᾶσα ἡ ἀδελφότης τὴν χειροτονίαν ἀναλαβεῖν τῆς ἡγουμενίας, ἅμα καὶ τὴν ἐπίκλησιν. Concilium Conſtantinopolit. ſub Mena, Act. 5. συντιθέμενος τὰς ἀπὸ νεκρᾶς χειρὸς ἐπιθέσεις τῷ βδελυκτῷ ... ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἀρχιερεῖς, καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ ζῶντος ἔτι τοῖς χειροτονουμένοις ῥήματα ἐπικλήσεως προφέρειν, οὐκ ἐκ θείας χάριτος, ἀλλ' ἐκ κοιλίας κενολογοῦντας, καὶ ἀπὸ γῆς φθεγγομένους. Cedrenus an. 23. Conſtantij, de Petro Cnaphæo Antiochiæ Epiſc. Πρῶτον ἐπενόησε τὸ μύρον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἁγιάζεσθαι, καὶ τὴν ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῶν ἁγίων ἐπιφανείων ἐπίκλησιν ἐν ἑσπέρᾳ γίνεσθαι, καὶ τὸν Θεοτόκον ὀνομάζεσθαι. Marcus Epheſi Archiepiſcopus de Sacra Liturgia: ἡ εὐχὴ τυχὸν ἐκ τούτου καὶ τὸ βάπτισμα ὑποπίπτουσι, δι' εὐχῶν ὁμοίως, καὶ ἐπικλήσεων τελουμένων, &c. In Nov. 72. Leonis Imp. τῆς θεαρχικῆς Τελετῆς αἱ κλήσεις. Ἐπίκλησις πανσθενοῦς ὀνόματος Θεοῦ, in Baſilic. to. 1. pag. 801: Ἐπίκλησις εὐχῆς, apud Ignatium Diac. in Vita S. Nicephori Patr. Conſtantinopol. n. 33. Contrà, Ἐπίκλησις δαιμόνων, apud Theophanem an. 20. Leonis Iſauri, & an. 35. Copronymi. χάριν τῶν γοητικῶν ἐπικλήσεων, in Concilio Calchedon. Act. 10. Gloſſæ MSS. Μαγεία, ἐπίκλησις τῶν δαιμόνων.

ἘΠΙΚΑΙΝΊΑΙ. Vide in Βράχα.

ἘΠΊΚΑΙΟΝ, *Cognomen.* Manuël Malaxus Nauplius in Canon. cap. 306. καὶ ἱερεὺς τίμιος καὶ θεοσεβὴς, Μακρῆς τούτων τὸ ἐπίκλιον, καὶ ἡ πατρὶς αὐτοῦ ἡ θεοφύλακτος πόλις Ζακύνθου.

ἘΠΊΚΑΙΣΙΣ, & Ἀνάκλισις, voces uſurpatæ in *Metanœis* majoribus, cùm ſcilicet Monachus toto corpore, ſine tamen genuum flexione, ſe fere ad terram uſque antrorſum inclinat, & rurſum ſeſe erigit. Ἐπίκλισις ἱερὰ, apud Naucratium in Encyclica de Obitu S. Theodori Studitæ pag. 88. Marcus Hieromonachus de dubiis Typic. cap. 96. ἔθος καὶ συνήθεια ἔχει βάλλειν αὐτὸν τὴν μελάνειαν, εἰ δ' ἔχει γὰρ τὸ ἐναρχθῆναι τῆς ἐκπληρώσεως, ἢ οὕτως κοινῶς ἐκλελῦσθαι τὴν μελάνειαν, πρὸς τὸ μὴ συχνοτέρως ποιεῖσθαι τὰς ἐν ταῖς χερσὶ τὰς ἐπικλίσεις καὶ ἀνακλίσεις. Id *Antè & retrò* vocant Monachi Occidentales. Udalricus lib. 3. conſuetud. Cluniac. cap. 2. *Quilibet novitius eſt inſtruendus, ut regulariter ſciat caput inclinare, ſcilicet non dorſo arcuato, ut quibuſdam negligentibus eſt familiare; ſed ita ut dorſum ſit ſubmiſſius quàm lumbi, & caput ſubmiſſius quam dorſum: quam inclinationem nos per uſum Antè & retrò appellamus, quia incipit contra Orientem, & finit contra Occidentem.* Hinc formula frequens apud eundem, & Bernardum Monachum in Conſuetud. MSS. ejuſdem Monaſterij, *Facere antè & retrò,* vel *Facto antè & retrò,* nudè. Quò videntur referenda iſta ex S. Eadmero in lib. de Similitud. S. Anſelmi cap. 90. ubi Monachum denario comparat: *illius autem moneta, habitus eſt monachalis, atque tonſura, antè & retrò, & his conſimilia. Sicut enim denarius à moneta dignoſcitur, cujus ſit Regionis, ſic ab iſtis Monachus cujus ſit Ordinis. Is autem Monachus qui adeo eſt Senex ut antè & retrò jam nequeat inclinare, denario illi eſt ſimilis, cujus monetam temporis antiquitas jam delevit.*

ἘΠΊΚΑΥΣΙΣ, *Immerſio in Fontem Baptiſmatis.* Germanus Patr. Conſtantinop. in Myſtagog. διὰ γὰρ τῆς ἐν τῷ ὕδατι καθ' ὕδατος τε καὶ ἀναδύσεως, τριπλῆς τε ἐπικαύσεως, τὴν τριήμερον ταφὴν καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ ἐξεικονίζομεν, &c.

ἘΠΙΚΌΜΒΙΑ. Vide in Κόμβος.

ἘΠΙΚΌΡΜΙΟΝ. Vide in Κόρμι.

ἘΠΙΚΟΥΡΊΣ, dicitur *Tonſura Clericorum,* ut ἀποκαρσις, *Monachorum.* Balſamon ad Photij Nomocan. tit. 1. c. 31. & in Can. 33. Synodi Trullanæ: σημειώσαι ὅτι ἅμα δέξασθαι τινα σφραγῖδα ἐπικουρίδος ἀπὸ χειρὸς ἀρχιερατικῆς, Κληρικὸν ἔχει τοῦτον ἔχει ὁ κανών.

ἘΠΙΚΟΎΤΖΟΥΛΟΝ. Vide in Κούτζουλον.

ἘΠΙΛΗΨΙΜΩΣ, *Vitioſè*, in Baſilicis. Ἐπὶ λήμμασι ῥυπαρωθεῖσα μαρτυρία, *Teſtimonium per ſordes dictum*, apud Harmenop. lib. 1. tit. 6. § 35.

ἘΠΙΛΟΧΙΑ τῆς Θεοτόκου, *Decubitus Deiparæ Puerperæ*, Feſtum Græcis notum, ut & Theatinis Italicis: *Les Couches de N. D.* Ἐπιλόχια τῇ παναγίᾳ Θεοτόκῳ ἐπιτελεῖν, apud Arſenium in Synopſi Canonum pag. 754.

ἘΠΙΛΑΔΡΙΚΟΝ. Vide in Λαυρίκιν.

ἘΠΙΜΑΛΟΣ, Vermiculi genus in Euchologio pag. 697. in Orat. pro Hortis, vineis & agris: βροῦχος, ἀκρίς, ἐπίμαλος, καλιγάρις, μακρόπους, μύρμηξ. Niſi legendum ſit ἀκρὶς ἐπίμαλος, *Locuſta villoſa*. Vide Μαλη.

ἘΠΙΜΑΝΙΚΟΝ. Vide in Μανίκιον.

ἘΠΙΜΕΛΙΔΑ, λέγεται μέσπιλον. Ita Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. *Meſpilus*, *Epimelis*.

ἘΠΙΜΙΜΝΗΣΚΩΝ. Vide in Ὑπομιμνήσκων.

ἘΠΙΜΟΔΙΟΝ. Biton in Mechanicis: Χρήσιμον δὲ ἐστὶ καὶ φυτεύειν ἐν τῇ πόλει, καὶ κύκλῳ περὶ τὸ τεῖχος, ἵνα κατασκευασμένων τῶν ἐπιμοδίων φαρμάκων μηδὲν ὑμῶν πάσχωσιν οἱ πολῖται.

ἘΠΙΝΕΜΗΣΙΣ, *Indictio*, in Gloſſ. Gr. Lat. *Tributum*. Juſtinianus in Nov. 149. cap. 2. τὸν ὅμοιον τε τρόπον, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς λαβόντας τῶν ἡμετέρων συντελῶν χρυσίον, ἢ ἕτερόν τι ἐκ τῶν εἰρημένων ἡμῖν ἐπινεμήσεων. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Indictio*.

Ἐπινέμησις, *Indictio quindecim annis conſtans*. S. Maximus in Computo c. 33. τὴν ἐπινέμησιν, ἣν ἰνδικτιῶνα οἱ Ῥωμαῖοι προσαγορεύουσι. Computus Græcus editus à Petavio: ἡ ἴνδικτος, ἥτις καὶ ἰνδικτιὼν, καὶ ἐπινέμησις λέγεται, &c. Alter ex Cod. Reg. 1024. ἰστέον ὅτι ἡ ἴνδικτος, ἥτις καλεῖται καὶ Ἐπινέμησις ἄρχεται, ἀεὶ ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ σεπτεβρίου μηνός. Gloſſæ MSS. ἐπινέμησις, ὁ τοῦ Χρόνου μερισμός. Evagrius lib. 4. cap. 29. ἐν ταῖς περιόδοις τῶν κύκλων τῶν καλουμένων ἐπινεμήσεων. Chronicon Alexandrinum an. 6. Heraclij: πάλιν τὰς τοῦ ιθ΄ ἐτηρίδος ζητοῦντες ἐπινεμήσεις, εὑρίσκομεν, &c. an. 1. Heraclij: καὶ ἀπὸ ιδ΄ καὶ αὐτὸ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐγράφη εἰς τὸ ἑξῆς χρόνον τὸ μέχρι δηλονότι Δεκεμβρίου πληρουμένου τῆς ιε. ἐπινεμήσεως καὶ ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου. Vide Nov. Juſtin. 21. cap. 2. &c. Occurrit paſſim.

Νέμησις, pro Ἐπινέμησις, *Indictio*. Occurrit in Chronico Veneto-Byzant. an. 1443.

ἘΠΙΝΙΚΙΑ, *Epiſtolæ victoriæ nuntium ferentes*. S. Athanaſius in Epiſt. ad Solitarios pag. 819. ἄλλῃ προφάσει χρησάμενοι, ὡς βασιλεὺς αὐτοῖς ἐπινίκια κατὰ Περσῶν γράψαντος, ἐπιχειρήσαντες φυγεῖν. Hieronymus Dalmata in Hiſt. MS. Sanctorum Ægypti, pag. 159. & ex eo Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 46. εἰπὼν ἡμῖν καὶ προφητεύσας, ὅτι σήμερον τὰ ἐπινίκια τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως Θεοδοσίου εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἰσεληλύθασιν κατὰ τοῦ τυράννου Εὐγενίου ἀναιρέσεως. Vide Zonaram tom. 1. pag. 5. tom. 2. pag. 28. 29. 31. 41. 1. Edit. ubi ἐπινίκια & νικητήρια πέμπειν, pro triumphare uſurpat.

ἘΠΙΞΕΝΟΥΜΕΝΟΣ ἐπίσκοπος, *Interventor*. Codex Canon. Eccleſiæ Afric. cap. 74. in titulo: περὶ τοῦ μὴ ὀφείλειν ἐπίσκοπον ἐπιξενούμενον καθέζεσθαι ἐν ᾗ καθέδρᾳ ἐπιξενοῦται. In ipſo verò contextu μεσίτης appellatur. Vide Gloſſ. med. Lat. in V. *Interventor*.

ἘΠΙΟΥΡΟΣ, *Epiurus*, *Subſcus*. Gloſſæ Gr. Lat. γόμφος, ἐπίουρος, *Compages*. Alibi: ἐπίουρος, *Compages*. Heſychius: ἐπίουροι, ἐπίσκοποι, καὶ ἧλοι ξύλινοι. Etymolog. Βλῶτρον, σημαίνει τοὺς κατὰ ἁρμονίαν γόμφους, τοὺς ἐπιούρους. Sic leg. pro πιούρους. Palladius in Hiſt. Bragmanum MS. ἔστι δὲ ἰδικῶς τὰ διαπερῶντα πλοῖα εἰς ἐκείνην τὴν μεγάλην νῆσον ἄνευ σιδήρου, ἐπιούροις ξυλίνοις κατεσκευασμένα. Sotion lib. 10. Geopon. ἐὰν ἀποῤῥίπτει τὸν καρπὸν τὰ φυλὰ, ἐὰν τὴν ῥίζαν περιορύξας καὶ τρυπήσας κρανίνας ἐπίουρον ἐμβάλλεις, καὶ γλῶν ἐπισωρεύσεις. *Epiurus*: apud Palladium lib. 11. cap. 8. & S. Auguſtin lib. 5. de Civit. Dei.

ἘΠΙΠΑΠΠΟΣ, *Abavus*, Polluci, & in Novella Baſilij Porphyrogeniti de Struendis Eccleſiis.

ἘΞ ἘΠΙΠΕΔΟΥ, *De Plano*, Ἐξ ἐπιπολῆς, *De Plano*, in Gloſſ. Gr. Lat. Vide Χαμαιδικαστής.

ἘΠΙΠΛΑ, Græcis Scriptoribus quamvis *Supellectilem* ſignificat: recentioribus verò, κυρίως ita appellantur ἱμάτια τὰ ἐπὶ τοῖς ναοῖς ἐξηπλωμένα βλαττία, ut eſt in Lexico MS. Cyrilli, ſeu *Aulæa in domorum vel ædium ſacrarum parietibus expanſa*. Atque eâ notione habet Nicetas in Manuële lib. 3. num. 2. & alibi non ſemel. Ἔπιπλον pro velo quo conteguntur *Sacra dona* uſurpat Symeon Theſſalon. καὶ οἱ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ ἱερὸν κατέχοντες ἔπιπλον, &c. In Magno Sacræ Liturgiæ introitu. Vide quæ de hac voce commentatur Salmaſius de Modo uſurarum pag. 84.

ἘΠΙΠΟΜΠΗ, *Dæmonum Immiſſio*, Joanni Sarisber. lib. 2. Policrat. cap. 17. Verſus Botanici poſt Dioſcoridem Editionis Aldinæ in Rhamno:

Πρὸς δὲ πόνον κεφαλῆς, καὶ δαίμονας, ἠδ' ἐπιπομπάς.

Similia in Pæonia. Infrà: in Polio:

Οἱ δὲ σπλήνεσσιν συμφέρει δ' ἐπιπομπαῖς.

Occurrit præterea apud Interpolatorem ejuſdem Dioſcoridis, pag. 223. καὶ ὠφελεῖ πρὸς φάρμακα, καὶ βασκοσύνας, καὶ φόβους, καὶ δαίμονας, καὶ ἐπιπομπάς.

ἘΠΙΠΤΕΡΟΝ, *Viperalis*, *Lens Paluſtris*, apud Interpolat. Dioſcor. c. 670.

ἘΠΙΡΡΙΠΤΑΡΙΟΝ, *Veſtis quæ humeris injicitur*: ſeu Calyptræ ſpecies quæ caput & humeros tegit, cujuſmodi eſt Canonicorum Regularium *Froccus* Hyemali tempore. Joannes Moſchus in Limonar. cap. 92. ex Edit. Coteleriana: μοναχός τις πάνυ ἀσκητὴς, φορῶν ἀπὸ σπυρίδος κολόβιον, καὶ μικρὸν εἰς τοὺς ὤμους αὐτοῦ ἐπιῤῥιπτάριον ἀπὸ ψιαθίου. Vita MS. S. Pauli Latrenſis: ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ κατάθεσις τοῦ τιμίου γέγονε σώματος ἐν αὐτῇ δήπου τῇ ναοῦ κατασκευασθείσῃ θήκῃ, ὁ χριστὸς Δημήτριος τὸ συνήθως οὕτω κεκλημένον ἐπιῤῥιπτάριον ἔχων καιρὸν, δῶρον ἑνὸς τῶν ἐπιφανεστέρων γενόμενον, ὑφαπλοῖ τοῦτο τῆς μιᾶς ἄνωθεν ὄψεως, ἄχρι γοῦν καὶ τῶν ποδῶν καθιχνούμενον. Leo Grammaticus in Porphyrogenito, p. 490. εὐχὴν οὖν ὁ Πατριάρχης ποιήσας, ἀντὶ στέμματος, τὸ ἑαυτοῦ ἐπιῤῥιπτάριον τῇ ἑαυτοῦ ἐπέθηκεν κεφαλῇ. Scylitzes pag. 611. in eodem Conſtantino: τοῦ Συμεὼν ὑποκλίναντος τῷ Πατριάρχῃ τὴν κεφαλὴν, καὶ εὐχὴν δεξαμένου παρ' αὐτοῦ, ἐπέθηκεν, ὥς φασι, τῇ βαρβάρου κεφαλῇ ἀντὶ στεφάνου τὸ ἴδιον ἐπιῤῥιπτάριον, &c. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopolit. cap. 6. num. 3. οἱ δ' ἀναγνῶσται μέσον τοῦ τρικλίνου κατὰ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως μετὰ τῶν ἱματίων καὶ ἐπιῤῥιπταρίων αὐτῶν φοροῦντες καὶ καμίσια ἐπάνω τῶν ἱματίων. Num. verò ſeq. Κανονάρχαι μετὰ ἱματίων μόνον καὶ ἀσκεπεῖς, Liturgiæ interceſſe dicuntur. Et cap. 7. num. 23. ἔπειτα εἰσέρχονται καὶ οἱ ψάλται μετὰ τῶν ἐπιῤῥιπταρίων καὶ καμισίων αὐτῶν, καὶ ψάλλουσιν ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς. Adde cap. 20. n. 16.

ἘΠΙΡΡΙΠΤΕΙΝ ἑαυτὸν, *Immiſcere ſe rei alicui*, apud Modeſtinum lib. 1. in l. 21. § 6. D. de Tutorib. & Curat.

ἘΠΙΣΕΛΛΙΟΝ. Vide in Σέλλα.

ἘΠΙΣΚΕΠΤΙΤΑΙ, *Viſitatores*, apud Interpretem Græc. Concilij Lateran. Can. 11.

ἘΠΙΣΚΟΠΟΣ, *Epiſcopus*, *qui Eccleſiæ & Parochiæ præeſt*. Paſſim.

Ἐπίσκοπος σχολάζων, *Epiſcopus vacans*, *ſine Civitate*.

vitate. Concilium Epheſinum Act.4. de quibuſdam Epiſcopis: ὧν οἱ μέν εἰσι πάλαι καθῃρημένοι, οἱ δὲ οὐδὲ πόλεις ἔχουσιν, ἀλλ' εἰσὶν ὀνόματι μόνῳ ἐπίσκοποι. Et Act. 5. καὶ συλλέξας ὥσπερ κολλύγιον ἑαυτῷ τριάκοντά που τὸν ἀριθμὸν, ἀνθρώπων ἐπισκόπων ἐχόντων ὄνομα, ὧν οἱ μέν εἰσιν ἀπόλιδες, σχολάζοντες δὲ, καὶ μὴ ἐκκλησίας ἔχοντες, &c. Apud Sozomenum lib. 6. cap.34. legimus Barſem & Eulogium Monachos Edeſſenos Epiſcopos creatos: non alicujus Urbis, ſed honoris duntaxat cauſâ, tanquam ad recompenſanda ipſorum præclara facinora, ἐν τοῖς ἰδίοις μοναστηρίοις Ordinatos: quod longè poſtea videtur factitatum, ut colligere licet ex iis quæ annotavimus in Gloſſ. med. Lat. in *Epiſcopus vacans*.

Συνεπίσκοπος, *Coëpiſcopus*. Capreolus in Epiſt. ad Synodum Epheſinam: τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης ἀδελφοῦ ἡμετέρου καὶ συνεπισκόπου Αὐγουστίνου τὴν παρουσίαν ἰδικῶς ἀπῄτει.

Ἐπισκοπεῖν, *Epiſcopatu fungi*. Theophanes an. 10. Juſtiniani: τούτῳ τῷ ἔτει Εὐφρασίου Ἐπισκόπου τελευτήσαντος μηνὶ Ἰουνίῳ ἐ. ἰνδ. ιδ. ἐπισκοπήσαντος ἔτη ις'. &c. Zonaras in Commodo: ἐν δὲ τῇ Ἀντιοχέων ἐκκλησίᾳ μετὰ Μαξιμῖνον Σαραπίων ἐπεσκόπει τοὺς Χριστιανούς. Vide Epiſt. S.Ignatij ad Roman.n.9.

Ἐπισκοπεῖον, *Epiſcopatus*, *Epiſcopalis Dignitas*, apud Conſtantin. Porph. in Nov. περὶ δυνατῶν, &c.

Ἐπισκοπεῖον, *Ædes ſacra Epiſcopalis*: ἐπισκοπικὸς οἶκος, Sozomeno lib.8.cap.21.22. Concilium Epheſinum Act. 1. εἰς τὸ ἐπισκοπεῖον ἀπελθόντες ἡμέρᾳ κυριακῇ, συνάξεως ἐπιτελουμένης, παρόντος παντὸς κλήρου, καὶ τῶν ἰλλουστρίων σχεδὸν πάντων, ταῦτα ἀποδεδώκαμεν Νεστορίῳ τὰ γράμματα. Ubi Interpres perperam *Palatium Epiſcopale* vertit. Et Concilium Conſtantinop. ſub Flaviano Act. 7. ἀπελθόντες οἱ προειρημένοι διάκονοι, ἐπιζητήσουσι τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ περὶ τὸ ἐπισκοπεῖον, ἄγε κατὰ τὰς ἰδίας ὑποσχέσεις ἀπηλεύσονται, &c. Mox: ἀπελθόντες ἐζητήσαμεν αὐτὸν περὶ τὴν ἐκκλησίαν, &c. Concil. Calchedonenſe Act. 10. τὰ ἅγια δῶρα ἄνω ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ ἐκοινώνησαν μετ' ἀλλήλων αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. Conſtantinus de Adm. Imp. cap.29. pag. 85. καὶ παλάτια, ἐξ ὧν τὰ πλείονα καταλύθησαν· σώζεται δὲ μέχρι τοῦ νῦν ὀλίγα, ἐξ ὧν ἐστὶ ἐπισκοπεῖον, τοῦ κάστρου, καὶ ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Δόμνου.

Ἐπισκοπεῖον, *Domus Epiſcopalis*. Concil.Conſtantinopolit. Act. 1. ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἐπισκοπείου καθεζομένου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Φλαβιανοῦ. Ita in Libello Iſchyrionis Diaconi Alexandrini in Concilio Calchedon. Act. 3. Synodus Berytenſis, in eod. Concil. Calchedon. Act. 10. dicitur inita ἐν τῷ νέῳ ἐπισκοπείῳ τῆς ἐν Βηρυτῷ ἁγιωτάτης νέας ἐκκλησίας. Palladius in Vita Chryſoſtomi, pag. 67. καθεζόμενοι σὺν τῷ ἐπισκόπῳ Ἰωάννῃ ἐν τῷ τρικλινίῳ τοῦ ἐπισκοπείου. Occurrit præterea pag.82. apud S. Baſilium Epiſt. 371. Euſtathium in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. n. 57.93. in Apophthegmat. Patrum in Baſilio, apud Zachariam Pap. lib.3. Dialog. cap.7. &c.

Ἐπισκοπεῖον, *Epiſcopatus*, *Epiſcopi Parœcia*, in ſupplicatione Baſilij Diaconi in Concilio Epheſino 1. part. cap.30. §. 4. εἰς ἕτερον ἐπισκοπεῖον; ἢ εἰς ἑτέραν ἐκκλησίαν, &c.

Ἐπισκοπὴ, *Epiſcopalis Dignitas*, *Epiſcopatus*. Julianus in Epiſt. ad Alexandrinos: Ἀθανάσιον δὲ πυνθάνομαι τὸν τολμηρότατον ὑπὸ τοῦ συνήθους ἐπαρθέντα θράσους, ἀντιλαβέσθαι τοῦ λεγομένου παρ' αὐτοῖς Ἐπισκοπῆς θρόνου. Socrates lib. 5. cap. 8. ὃς ἁρπασθεὶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ, εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν προεβλήθη. Ita paſſim Scriptores, Canones Apoſtol. cap.67. Clemens lib. 8. Conſtit. Apoſt. cap.10. 12. Concil. Nicænum 1. cap.2. Calchedonenſe Act. 3. pag. 461. Codex Canon. Afric. cap. 87. Palladius in Vita Chryſoſtomi pag. 202. Theophanes an. 3. & 15. Zenonis, an. 14. Juſtiniani, an. 5. Juſtini Jun. &c.

Ἐπισκοπὴ, *Domus Epiſcopalis*. Anna Comnena lib. 14. pag. 425. ἅπερ ἐπεφέροντο χρήματα εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Τριπόλεως ἐναπέθεντο. Infrà: Ταῦτα εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Τριπόλεως ἐναπέθεντο ὥσπερ εἴρηται.

Ἐπισκοπὴ, *Eccleſia Epiſcopalis*. Homilia 4. Theophanis Cerámei dicta dicitur ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς ἐπισκοπῆς.

Ἐπισκοπάτον, *Dignitas Epiſcopalis*, *Epiſcopatus*. Vide in Κληρικάτον.

Ἐπισκοπαλεῖν, pro Ἐπισκοπεῖν, *Epiſcopatum agere*, niſi mendum ſubſit, uſurpat Martyrium S. Aretæ & Socior. quod factum dicitur ἐπισκοπαλοῦντος τοῦ Ἱερουσαλὴμ Ἰωάννου, &c.

ἘΠΙΣΚΟΠΕΙΑΝΟΙ, ita dicti quidam *Officiales Chartophylacis*, qui in Quinta Pentade Officiorum M. Eccleſiæ recenſentur in Catalogo eorund. Offic. ex Cod. Reg. apud Goarum ad Codinum p.6. Balſamon in Meditat. de Chartophylace, pag. 459. quærit, τινὸς χάριν παρὰ τοὺς ἄλλους προκαθήμενος ὁ Χαρτοφύλαξ καὶ μόνος δισσοῖς ἐκκλησιαστικοῖς μεγαλύνεται τάγμασιν, Ἐπισκοπειανοῖς δηλαδὴ, καὶ Σεκρετικοῖς. Deinde infrà, pag. 462. ait Chartophylacis munus in animi & corporis delictis emendandis & dijudicandis verſatum: ac ſi quidem Patriarchalium Notariorum judicia, τὰς πατριαρχικῶν νοταρίων κρίσεις, examinaret, Σεκρετικῶν διαλαλιαῖς, Secreticorum miniſtrorum collocutionibus ac conſiliis uti ſolitum: præſertim cùm judicium rebus in ſolis conſiſteret: quòd ſi ægritudinibus animi curandis vacaret, & putridorum vulnerum fœditatem inſpiceret, iiſque adhiberet medicamenta, tum ἐπισκοπειανῶν Ordine ac Miniſterio uſum. Atque ex his quidem ratio nominis haud innoteſcit, quam tamen ſuprà pag. 455. videtur innuere, ubi de Protecdico: ζητεῖται δὲ καὶ τοὺς Ἐπισκοπειανοὺς σφετερίσασθαι, ὡς ἐπισκόπου κληρωσάμενος λογοθέσιον. Unde colligitur ἐπισκοπειανοὺς ſic appellatos, quòd Epiſcoporum ratiociniis vacarent; ſed quæ fuere illa τῶν ἐπισκόπων λογοθέσια, ex his non liquet, niſi fortè Chartophylax Epiſcoporum judicia de rebus ad animæ ſalutem ſpectantibus examinaverit cum ipſis Epiſcopianis, qui ejus aſſeſſores in iis judiciis quodammodo fuerint, ut Σεκρετικοὶ, in litibus ſeu rebus Laïcis. Certè ἐπισκοπειανοὺς Epiſcoporum inaugurationibus interfuiſſe teſtatur Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap.8. ubi de Enthroniſmo Epiſcopi: καὶ προτεθέντος θρόνου ἐν ᾧ κάθηται ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, καὶ πάλιν συνήθως, ὑπὸ ἱερέως εὐχῆς γινομένης, καὶ τρισάγιον τῶν ἐπισκοπειανῶν παρόντων, καὶ λαμπαδηφορούντων ἁπάντων, κύκλωθεν καὶ τοῦ λαοῦ, ἐνθρονίζεται παρὰ τοῦ πρώτου τῶν ἱερέων, &c. Sed & ex Novella Iſaacij Comneni de Electionibus Epiſcopor. lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 171. colligitur in iiſdem Epiſcoporum electionibus Epiſcopianos, Chartophilacis mandato, citaſſe qui in Urbe erant Epiſcopos, ut viduarum Eccleſiarum electionibus intereſſent: δέον τὸ περὶ τούτων μηνυθῆναι αὐτῷ διαφόρως καὶ παρὰ τοῦ εὐλαβοῦς ἐπισκοπειανοῦ κυροῦ Κωνσταντίνου Χοιρομάχου, &c. Quæ quidem citationes infrà, factæ dicuntur ab iis quos Chartophylax mittebat. In ejuſmodi Ordinationibus Polychronion Patriarchæ acclamaſſe Epiſcopianos teſtatur Demetrius Gemiſtus MS. de Ordinationibus: ὁ δὲ διάκονος στὰς εἰς τὸ μέσον ἀντικρὺ τοῦ ἄμβωνος, ἀνυψοῖ τὰς χεῖρας μικρὸν, καὶ δείκνυται τὸ εὐαγγέλιον, λέγων, Σοφία ὀρθοί, καὶ οὕτω μετὰ τὸ ἀσπάσασθαι ... ἢ ἀδελφός οὕτω δὲ ὡς εἴποι ὁ διάκονος Σοφία ὀρθοί, ἐκφωνοῦσιν οἱ Ἐπισκοπειανοὶ, Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

ἘΠΙΣΤΑΘΜΊΑ, *Hoſpitum receptio*, in lib. 38. Baſil. tit. 1. cap. 6. Gloſſæ Gr. Lat. Ἐπίσταθμος, ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς, *Stationarius*, *Manceps*. Ἐπίσταθμος, ὁ τοῦ σταθμοῦ ἡγούμενος, *Manceps*.

ἘΠΙΣΤΆΤΗΣ, *Magiſter*, in Gloſſ. Gr. Lat. Leo Imp. in Tacticis, cap. 4. §. 18. Σεκοῦνδος δὲ λέγεται, ὁ δεύτερος τῆς ἀξίας, ὁ λεγόμενος Ἐπιστάτης. Adde §. 71. Theophanes pag. 306. de quodam præfecto operis: ὅστις αἰκλεῶς τοὺς μὲν ὀπίσω αἰκίζειν οὐκ ἤρκετο, ἀλλὰ καὶ λιθοβολεῖν αὐτούς τε, καὶ τούτων ἐπιστάτας. Vide in Ἐργοδιώκτης.

Ἐπιστάτης τῶν μελῳδιῶν, Officium Eccleſiaſt. in Catalogo Allatiano, pag. 273. Ἐπιστάτης, τῶν μελῳδιῶν δηλονότι.

ἘΠΙΣΤΉΘΙΟΣ, Epitheton S. Joanni Evangeliſtæ unicè attributum à Græcis quòd recubuerit ἐν τῷ κόλπῳ, ſeu στήθει Jeſu-Chriſti. Hirmologium: τῆς θεολογίας τὸν ἀρχηγὸν τὸν ἠγαπημένον Ἰωάννην καὶ μαθητὴν, τὸν ἐπὶ τὸ στῆθος Χριστοῦ ἀναπεσόντα, τὸν μέγαν Θεολόγον, πάντες ὑμνήσωμεν. Typicum S. Sabæ cap. 23. τοῦ ἁγίου ἐνδόξου, πανευφήμου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ ἐπιστηθίου φίλου, ἠγαπημένου, παρθένου, Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Occurrit apud Pſellum de Operat. Dæmon. Petrum Antioch. Patr. in Epiſt. ad Petrum Gradenſem Epiſc. num. 10. Pachymerem in cap. 2. Dionyſij Areopag. de Hierarch. & alios. Hinc

Ἐπιστήθιος, *Intimus*, uti Miſcella vertit hunc locum ex Theophane an. 1. Conſtantini filij Irenes: ἐξώρισεν δὲ καὶ Ἀέτιον τὸν εὐνοῦχον καὶ Πρωτοσπαθάριον καὶ ἐπιστήθιον αὐτοῦ, καὶ τοὺς οἰκειακοὺς αὐτοῦ εὐνούχους. Idem an. 1. ejuſdem Irenes: ὅτε Σταυράκιος καὶ Ἀέτιος ἐπιστήθιοι ὄντες τῆς βασιλίσσης. & pag. 415. Βυζάντιος ὁ τούτου ἐπιστήθιος οἰκέτης. Ἐπιστήθιος φίλος, apud Georgium Mitylenæum Homil. in Paſſionem Chriſti pag. 1661.

ἘΠΙΣΤΗΜΟΝΆΡΧΗΣ, titulus quem ſibi adſcribebant Imperatores Conſtantinopolitani, tanquam eſſent *Doctrinæ ac Diſciplinæ Eccleſiaſticæ Præſides*, quemadmodum hodie Angliæ Rex *Caput Eccleſiæ* ſeſe indigitat. Novella Iſaacij Angeli, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 169. ὡς καὶ τὴν τοῦ Ἐπιστημονάρχου τῆς ἐκκλησίας τάξιν λαχούσης τῆς βασιλείας μου. παρὰ τῆς ταύτην χρίσαντος τε καὶ βασιλεύσαντος, καὶ ἐφειμένον ἐχούσης διορθοῦσθαι τὰ παρὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας ἴσως γινόμενα. Pachymeres lib. 4. cap. 4. τοὺς δ' ἀντεπιστέλλειν ἐκείνῳ ὡς Ἐπιστημονάρχου τοῦ βασιλέως ὄντος δικαιουμένου ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασι. Diſtinctiùs vim vocis declarat Demetrius Chomatenus Archiep. Bulgariæ in Reſponſis ad Conſtantinum Cabaſilam pag. 317. ὁ Βασιλεὺς γὰρ οἷα κοινὸς τῶν ἐκκλησιῶν Ἐπιστημονάρχης καὶ ὢν καὶ ὀνομαζόμενος, καὶ συνοδικαῖς γνώμαις ἐπιστατεῖ, καὶ τὸ κῦρος ταύταις χαρίζεται· ἐκκλησιαστικὰς τάξεις ῥυθμίζει, καὶ νομοθετεῖ βίῳ καὶ πολιτείᾳ τῶν τοῦ βήματος, καὶ μὲν δίκας ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν, καὶ πρός γε χηρευόντων ψήφους ἐκκλησιῶν, &c. Hinc ἐπιστημοναρχικὴν σοφίαν adſcribit Manuëli Comneno Imp. Sententia lata in Coſmam Patr. Conſtantinopolit. apud Allatium lib. 2. de Conſenſ. utriuſque Eccl. cap. 12.

Ἐπιστημονάρχης fuit etiam dignitas in Eccleſia. Typicum S. Sabæ cap. 5. extremo: ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἀκολουθίᾳ εἰς μὲν τὸν δεξιὸν χορὸν τάττει ὁ Ἐκκλησιάρχης, εἰς δὲ ἀριστερὸν ὁ Ἐπιστημονάρχης. Illius munus fuiſſe videtur ut unumquemque in Eccleſia in Officio ſuo contineret: χρὴ γὰρ ἐν ἐκκλησίᾳ ἐπιστημόνως καὶ νηφαλίως, καὶ ἐγρηγορότως ἑστάναι, ut eſt apud Clementem lib. 2. Conſtitut. Apoſtol. cap. 57.

Ἐπιστημονάρχισσα, in Puellarum Monaſteriis, cujus Officium ſic deſcribitur in Typico MS. Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap. 26. ἡ Καθηγουμένη μέν τινα καὶ Ἐπιστημονάρχισσαν προβαλεῖται, ἣν κατ' οἰκείαν ἐπιλογὴν τῆς τοιαύτης διακονίας λογίζεται ἀξίαν, ὀφείλουσαν τῆς μοναδικῆς καταστάσεως καὶ εὐκοσμίας φροντίζειν, ἔν τε ταῖς συνελεύσεσι καὶ ὑμνῳδίαις διϊχθρῶν, μήπου τινὲς τῶν ἀδελφῶν τῆς ὑμνῳδίας ἀφέμεναι ἀλλήλαις διομιλῶσι, καὶ τῆς πρὸς Θεὸν ἐντεύξεως καταλιγωροῦσαι ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ συντυγχάνωσιν· ἔν τε ταῖς κοιναῖς πρὸς τὴν ἑστίασιν ἐλεύσεσι ταύτας ἐπισκοπεῖν, ὡς ἂν ἐν τῇ πρεπούσῃ μοναχαῖς διαμένωσιν ἡσυχίᾳ καὶ κοσμιότητι, &c.

ἘΠΙΣΤΟΥΛΆΡΙΟΙ, *Epiſtolares*, de quibus Gratianus, Valentinianus & Theodoſius in l. 7. Cod. de Palatin. Sacrar. largit. lib. 12. & Juſtinianus in l. ult. Cod. de Temp. appellat. lib. 9. Baſil. tit. 1. c. 121. καὶ ὑπηρετοῦντα ἐν τῇ συνελεύσει τῶν Ἐπιστουλαρίων, οἵτινες ἐν τάξει τῶν ὑπομνηματων εἰσίν. & cap. 126. ἵνα δύο ὦσι δικασταὶ, ἐπιστουλαρίων ὑπηρετούντων.

ἘΠΙΣΤΟΛΕΎΣ, *Qui ſecundas poſt Navarchum tenet*. Baſilius in Naumachis: Ναύαρχος, καὶ Ἐπιστολεύς. λέγεται δὲ ὁ ἐπὶ τοῦ στόλου διάδοχος τοῦ Ναυάρχου.

ἘΠΙΣΤΌΛΙΑ, *Epiſtolæ Formatæ*, de quibus diximus in Gloſſ. med. Lat. Concilium Calchedonenſe Can. 11. πάντας τοὺς πένητας καὶ δεομένους τῆς ἐπικουρίας μετὰ δοκιμασίας, ἐπιστολίοις, ἤτοι εἰρηνικοῖς ἐκκλησιαστικοῖς μόνοις ὁρίσαμεν ὁδεύειν, &c. Ubi Dionyſius Exiguus, & Iſidorus Mercator, *Epiſtoliis vel Eccleſiaſticis Pacificis*, &c. Synodica Concilij Sardicenſis in Fragment. S. Hilarij pag. 17. *Et ne ignorantes eorum accipiant Literas communicatorias, id eſt Epiſtolia, quos juſtâ ſententiâ degradavit.* Infrà: *omnes Fratres & Coëpiſcopos noſtros literis tuis admonere digneris, ne Epiſtolia, id eſt literas communicatorias eorum accipiant.* Adde Concil. Turon. II. cap. 10. ἐπιστολαὶ nudè dicuntur in Nomocanone Coteleriano num. 455. οἱ δὲ πρεσβύτεροι ἐν ταῖς χώραις μὴ δόντα καλὸν ἐπιστολὰς ἐκπέμπειν· τοὺς δὲ ἀνεπιλήπτους χωρὶς ἐπισκόπου διδόναι εἰρηνικάς.

ἘΠΊΣΧΕΣΙΣ, *Suſpenſio à functione Sacerdotij*. Species Eccleſiaſticæ Cenſuræ, Excommunicatione minor. Pachymeres lib. 3. cap. 24. ὡς πρόστιμον ἐν ἐκείνῳ ἡ τῆς ἱερωσύνης ἐπίσχεσις ἦν. Ubi ejus Paraphraſtes: ἐσχόλασεν τῆς ἱερωσύνης παρὰ τοῦ Πατριάρχου πρὸς καιρόν.

ἘΠΙΣΩΖΟΜΕΝΗ, ita Cappadocibus appellatum *Feſtum Aſcenſionis Chriſti*. Laudatur ex Bibl. Auguſtana Codex Homiliarum S. Joannis Chryſoſtomi, in quo 19. inſcribitur, τῇ κυριακῇ τῇ Ἐπισωζομένης, nempe dicta. Ubi Hœſchelius ad marginem ſequentia adſcripſit: τῷ ἐπιχωρίῳ τῶν Καππαδόκων ἔθει, Ἐπισωζομένη λέγεται ἡ Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. *Legitur Cod. MS. Greg. Nyſſeni.*

ἘΠΊΣΩΤΡΟΝ, *Ferrum cingens rotas*, Polluci. Euſtathius: ὕπερθε δὲ τὰ ῥαβδία ἐπίσωτρα, ἤγουν οἱ ἔξω περιέχοντες κύκλοι, ἤτοι οἱ κάνθοι. Infrà: σωστικοὶ γὰρ τῆς ἔξω περιφερείας εἰσὶν οἱ κανθοί.

ἘΠΙΤΆΓΜΑΤΑ. Novella 2. Heraclij in Jure Græco-Rom. καὶ τῶν λεγομένων δὲ Ἐπιταγμάτων εἰς ἀόριστον χωρησάντων τὸ πλῆθος, δεῖν ἡγήσασθαι καὶ τοῦτο μηδαμῶς καταλιπεῖν ἀδιόρθωτον, — ὅθεν καὶ τῶν ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐπιτάγμασι προσώπων, ἐφ' ὅπερ εἰσὶν ἀριθμοῦ μενόντων, ἕτερον μὲν αὐτοῖς ἐξ οὐδεμιᾶς ἀφορμῆς ἢ ἐπινοίας προσγίνεσθαι διακωλύσαι. Ubi Leunclavius Ἐπιτάγματα, *Superiores Ordines* interpretatur, *quibus nimirum officia ſeu Dignitates continentur.* Quod ſequentia ſanè ſatis declarant, cùm hac voce comprehendantur Syncelli, Cancellarij, Referendarij, Notarij, Sceuophylaces, &c. Rurſum: τοὺς δὲ γε ἐν διαφόροις ὀφφικίοις, ἢ τοῖς λεγομένοις Ἐπιτάγμασι τελοῦντας, &c.

Ἐπιτάδε, *Ad hoc uſque tempus*. Michaël Cerularius Patr. Conſtantinop. in Epiſt. ad Petrum Patr. Alexandr. εἴδας γὰρ ὅτι ἀπὸ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς ἕκτης συνόδου, καὶ ἐπιτάδε ἡ ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἀναφορὰ

φορᾷ τῆς καθ' ἡμᾶς δηλαδὴ ἁγίας ἐκκλησίας ἐξεκόπη τοῦ Πάπα, διὰ τὸ, &c. quam vocem ἐπιθάδες, ut barbaram ſuggillat idem Petrus Patr. Alexandrinus ad eundem Cerularium: εἰδότα ὅτι ἀπὸ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς ἕκτης συνόδου, καὶ ἐπιθάδες, ἵνα τοῖς σοῖς χρήσωμαι ῥήμασιν, ἡ ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἀναφορὰ ἐξεκόπη τοῦ Πάπα. Cotelerius habet ἐπιτάδε, Allatius verò ἐπιτάδες.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΝ, ut ait Goarus, vocant Græci hodierni *Chriſti in ſepulchro jacentis Imaginem*, quam ἐν μεγάλῃ εἰσόδῳ Sacræ Liturgiæ, à Paſchatis ſcilicet ſolemnibus ad Aſcenſionis uſque celebritatem pleriſque in Monaſteriis, & in proceſſione Nocturna, & Vigiliis magnæ Paraſceves, inter ejuſdem ingreſſus pompam deferre ſolent, de qua quidem Imagine ita Symeon Theſſalonicenſis lib. de Templo, ubi de Magno Ingreſſu: καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τὸ ἱερὸν ἐπέχοντας ἐπιτάφιον, ὃ γυμνὸν ἔχει καὶ νεκρὸν εἰκονισμὸν τοῦ Ἰησοῦ.

ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑ, *Profeſſio*, in Baſilicis.

ΕΠΙΤΗΡΗΤΗΣ, *Obſervator*, in Monaſteriis appellatur is qui Diſciplinæ Monaſticæ obſervationi invigilat, in cujus miniſterium hi extant jambi MSS. ex Cod. Thuaneo:

Εἰς τοὺς Ἐπιτηρητάς.
Τάξιν τιθέντες ὀμμάτων τοῖς συζύγοις,
Ὁρᾶτε καὶ τηρεῖτε πάντας εὐσκόπως,
Ἐν ἡμέραις, ἐν νυξὶν, ἐν μεσημβρίαις,
Μήπου προσώπῳ πατρὸς νέων εἶεν δύο,
Μήπου γίνωνται φρατρίαι, συσκευίαι,
Παῤῥησιῶν ὄλεθρος, ἔργα τοῦ σκότους,
Στρῆνοι, γέλωτες, ὕβρεις, ἀταξίαι.
Καὶ πᾶν πονηρὸν τοῦ Θεοῦ πόῤῥω φέρον.
Ταῦτ' ἐκλαλοῦντες πυκνὰ τοῖς πρωτοστάταις,
Ἀπροσπαθείᾳ τῆς ἀληθείας λόγῳ
Τυχοῖτε θείας ἀτρεκοῦς ἐποψίας,
Τὴν ἀντάμειψιν τῶν καλῶν ἐσχηκότες.

ΕΠΙΤΙΘΕΙΝ, pro Ἐπιτιθέναι, *Imponere*, uſurpat Theophanes an. 6. Copronymi.

ΕΠΙΤΙΜΙΟΝ, *Quævis mulcta*, vel *Pœna delicto debita & impoſita*. Gloſſæ MSS. Ἐπιτίμιον, ἡ τιμή· καὶ ὁ Θεολόγος, ἵν' ἔχω τὸ ἐπιτίμιον. Leo Imp. in Tactic. in Procemio: καὶ τὰ κείμενα ὑπαναστρεφθῆναι τὰ ἐπιτίμια. Et c. 8. §. 17. ἐν καιρῷ γυμνασίας ὑμῶν συμβαινόντων τῶν στρατιωτῶν ὑπαναστρεφέσθω τὰ ἐπιτίμια, &c. Adde §. 18. & 27. cap. 9. §. 10. cap. 14. §. 93. cap. 19. §. 32.

Ἐπιτίμιον, maximè apud Græcos ſumitur pro *Pœna Eccleſiaſtica*, quæ reis, aut confitentibus peccata imponitur, quam vulgò *Pœnitentiam* appellamus, non verò excommunicatio, ut obſervat Morinus lib. 1. de Pœnit. cap. 1. §. 14. Ἐκκλησιαστικὸν ἐπιτίμιον, in Concilio Epheſino pag. 596. Edit. Labbei: Ἐπιτίμιον κανονικὸν, apud Euſtathium in Vita S. Eutychii Patr. Conſtantinopol. num. 39. & in Jure Græco-Rom. pag. 84. Chryſoſtomus in Epiſtola de exilio ſuo, apud Palladium pag. 21. τοὺς τε τὰ τοιαῦτα παρανομήσαντας τῷ ἐπιτιμίῳ ὑποβάλλεσθαι τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νόμου. Concilium Calchedonenſe Act. 16. καὶ ἐλύθησαν ἅμα ὑμῖν τοῦ ἐπιτιμίου τῆς ἀκοινωνίας ἐπὶ ὅρῳ τοιούτῳ. Ubi obſervandum interdum uſurpari hanc vocem in Excommunicatione, tametſi rariùs. Naucratius de Obitu S. Theodori Studitæ pag. 876. ἐρωτηθεὶς παρὰ τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν περὶ τῶν ἐν ἐπιτιμίοις ὄντων ἀδελφῶν, ἢ ξένων. Joannes Antiochenus de Chariſticariis pag. 162. οἱ γὰρ ἅγιοι πατέρες ἡμῶν μετανοίας τρόπους ἐκθέμενοι, καὶ ἐπιτίμιον ἰδίας ἀναλόγως τοῖς τῶν ἀνθρώπων ἁμαρτήμασιν, ἔσπευδον δι' αὐτῶν καθαίρειν τὸ σῶμα τῆς ἐκκλησίας, καὶ τὴν ὑπὸ τῶν ἁμαρτιῶν συγχυθεῖσαν χάριν τοῦ ἁγίου βαπτίσματος τοῖς πλείστοις ἀνακαλεῖσθαι πάλιν. Apud Theodoritum Serm. 11. ad Græcos: τῶν τὰ σμικρὰ ἡμαρτηκότων τὰ ξύμμετρα ἐπιτίμια. Vide Theophanem an. 20. Juſtiniani, Theophanem Cerameum Homil. 55. Pachymerem lib. 7. cap. 6. 22. lib. 9. cap. 24. & alios paſſim, & Gloſſ. med. Lat. in *Epitimium*.

Ἐπιτιμία, femin. gen. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 41. καὶ παρεκάλεσε τὸν γέροντα δέξασθαι αὐτὸν μετὰ τῆς προσηκούσης ἐπιτιμίας. Vita MS. S. Pauli Latrenſis: ἀλλὰ καὶ ἐπιτίμια τὴν ἀποστροφὴν ἀναγκάσαντος.

ΕΠΙΤΡΑΧΗΛΙΟΝ, *Stola Sacerdotis*, ſeu quomodo Stolam deferre ſolent Sacerdotes, utrâque nempe illius parte ante & verſus pectus dependente; contrà quàm Diaconi, qui Stolam in ſiniſtro humero deferunt. Sic porrò dicta, quòd circa collum convolvatur. Symeon Theſſalonicenſis lib. de Sacris Ordinat. ubi de Ordinatione Sacerdotis pag. 145. πρῶτον μὲν οὖν ἀναγορεύει τοῦτον ὁ ἱεράρχης ἐν τῷ τὸ ὠράριον λαμβάνειν, ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου ὄπισθεν, καὶ εἰς τὸ δεξιὸν ἐπιθεῖναι τῶν δύο μερῶν ἑνουμένων ἔμπροσθεν, ὅπερ τότε ἐστὶν Ἐπιτραχήλιον· δηλοῖ δὲ τὴν ἄνωθεν κατιοῦσαν ἀπὸ κεφαλῆς χάριν, ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς, φησὶν ὁ Δαβὶδ, &c. Adde cap. 6. pag. 151. Idem lib. de Templo pag. 219. τὸ δὲ γε Ἐπιτραχήλιον τὴν τελεστικὴν ἄνωθεν κατερχομένην παρίστησι χάριν· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ ὁ Ἱερεὺς ἀπὸ κεφαλῆς τοῦτο περιβαλλόμενος, Εὐλογητὸς, φησὶν, &c. Liturgia S. Joan. Chryſoſtomi: εἶτα λαβὼν ἐπιτραχήλιον, καὶ εὐλογήσας ἀσπάζεται, καὶ τιθέμενος ἐπὶ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ, λέγει, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, &c. Philotheus Patr. Conſtantinopol. in Ordine Sacri Miniſterij: καὶ ὁ ἱερεὺς μόνος ἐνδύεται ἐπιτραχήλιον καὶ φαιλόνιον. Adde pag. 8. Euchologium pag. 545. 607. 609. & Codinum de Offic. cap. 1. num. 1. 5. Nomocanon Cotelerianus num. 139. ἱερεὺς λειτουργῶν χωρὶς ἐπιτραχηλίου, αἱρετικός ἐστιν. Quod & ait idem Theſſalonicenſis: Διὰ γὰρ τοῦτο πᾶς ἱερεὺς εἰς χρῆσιν ἔχει ἐπὶ πάσῃ ἱερᾷ τελετῇ. In TurcoGræcia Cruſij lib. 4. Epiſt. 45. τὶς ἄνθρωπος ἀῤῥαβωνίσατο μετὰ ἱερολογίας καὶ ἐπιτραχηλίου, Presbyteri ſcilicet *Stolam* induti.

Porrò auro & gemmis, adornantur ἐπιτραχήλια: Petrus Antiochenus Patr. in Epiſtola ad Michaëlem Cerularium: χρυσοφοροῦμεν καὶ αὐτοὶ ἐγχείρια, καὶ ἐπιμανίκια, καὶ ἐπιτραχήλια περιβεβλημένοι χρυσόπαστα. Joannes Cantacuzenus lib. 3. cap. 81. τήβεννον ἔχοντα καὶ χιτῶνα περιπόρφυρα, καὶ ἱερατικὸν περιτραχήλιον χρυσοῦν. Ducas Hiſt. cap. 42. initio: καὶ ἦν ἰδεῖν ἐν μέσῳ τῶν βαρβάρων ἕνα φοροῦντα σάκκον ἀρχιερατικὸν, καὶ ἕτερον ζωννύμενον ἐπιτραχήλιον χρυσοῦν, &c.

Myſticam ejus ſignificationem, præter laudatum Symeonem, profert etiam Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagog. τὸ τοῦ ἐπιτραχηλίου δεξιὸν μέρος τύπον φέρει ὁ κάλαμος ὃν οἱ Ἰουδαῖοι ἐμπαίζοντες τῇ δεξιᾷ τοῦ Χριστοῦ. τὸ δὲ ἐξ εὐωνύμου μέρος, ἡ τοῦ σταυροῦ βασταγὴ ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ. Et Balſamon in Meditat. de Patriarchalib. Privileg. pag. 447. Τὰ ἐπιτραχήλια, (δοξάζουσιν) τὸ φραγέλλιον ἑλκύσαν τὴν ζωὴν πρὸς τὸν θάνατον. Cæterùm Ἐπιτραχήλιον prærogativam habent etiam *Exocatacœli*, ut ex Symeone Theſſalonicenſi obſervamus in Σταυροφόροι.

ΕΠΙΤΡΟΠΙΚΗ γραφὴ, *Epiſtola Commendatitia*. Æruſius pag. 208.

ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΝ, Pachymeres lib. 7. cap. 23. ὅτε καὶ ὁ Λαρίσσης Νίκανδρος τῆς Ἰωάννου χειροτονίας ὢν, καὶ διὰ τοῦτο παρ' ἐκείνου καθαιρεθεὶς, ἐκεῖσε παρὼν, καὶ γ' ἀτίμως ἐκεῖνον ἐκπρεσβεύοντα θεώμενος, λαβὼν μοναχικὸν ἐπιτύμβιον, μεθ' ὅσου μυκτῆρος καὶ χλευασμοῦ ἐπιτίθησι. Ubi videtur innui cucullа Monachorum, qui hoc induti

induta ſæculo nuntium dicunt, ac veluti civilem mortem obeunt.

ἘΠΙΦΑ΄ΝΕΙΑ, & Ἐπιφάνια, *Feſtum Natalis Chriſti*, quia tum primùm naſcendo apparuit Chriſtus. Ἡ κατὰ σάρκα ἐπιφάνεια τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, in Chronico Alexandrino pag.481. Menander Protector in Legat. pag.143. Ἤταρ ὁ Πέτρος ἔμαθεν αὐτοῦ, ἐπιδειάσειν τῇ γενεθλίᾳ ἑορτῇ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ. ἤδη προσεπέλαζε τῆς ἡμέρας τὸ σέβας· ἔτι δὲ καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ ἐπιφανείᾳ τὰ νόμιμα ἁγιστεύσας, μετὰ ταῦτα ἐπίβη τῶν Περσῶν. Gloſſæ MSS. Colberteæ & Suidas: Ἐπιφάνια, ἡ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔνσαρκος οἰκονομία. Ita apud Theodoritum ſerm.6. & 10. ad Græcos, Ἐπιφάνεια τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν ſumitur pro Chriſti in terris apparitione, Zonaram to.2.pag. 171. 1. Edit. & alios laudatos à Viro ſingularis Eruditionis Joanne Bapt. Cotelerio ad Conſtitut. Apoſtol. pag. 232. Gretzero ad Codinum, & aliis. Vide præterea quæ obſervamus in Gloſſ. med. Lat. in *Epiphania*, ubi de utraque vocis ſignificatione egimus, & Suicerum in Theſauro Eccleſiaſtico.

ἘΠΙΦΑΝΕ΄ΣΤΑΤΟΣ, *Nobiliſſimus*, in Gloſſ. Gr. Lat. titulus Cæſaribus & Imperatorum liberis vulgò conceſſus. Vetus Inſcriptio apud Seldenum in Marmorib. Arundel. ΑΓΑΘΗ. ΤΥΧΗ. ΦΛΑΟΥΙΟΝ. ΟΥΑΛΕΡΙΟΝ ΚωΝΣΤΑΝΤΙΟΝ ΤΟΝ ΕΠΙΦΑΝΕΣΤΑΤΟΝ ΚΑΙΣΑΡΑ Η ΠΟΛΙΣ Η ΑΣΩΠΕΙΤΩΝ. Philoſtorgius lib. 12. cap.12. de Valentiniano: ᾧ καὶ τὴν τοῦ Ἐπιφανεστάτου περιῆψεν ὁ Γενόμενος ἀξίαν. Chronicon Alexandrinum an. 3. Arcadij: ἐπὶ τῶν ὑπάτων ἐγεννήθη Φλακίλλα ἐπιφανεστάτη νέα μηνὶ Δυστρῳ, &c. An. 6. ejuſdem Arcadij: ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἡ ἐπιφανεστάτη Εὐδοξία ἐπέρθη αὐγοῦστα, &c. An.7. καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐγεννήθη ἐπιφανέστατος υἱὸς Ἀρκαδίου αὐγούστου, Theodoſius Junior. An. 9. ἐγεννήθη Μαρίνα ἐπιφανεστάτη. An. 6. Theodoſij Jun. Πουλχερία ἀδελφὴ Θεοδοσίου νέου αὐγούστου ἐπιφανεστάτη ἀνηγορεύθη αὐγοῦστα. An.1. Leonis Junioris: οὗτος Λέων ἀπολέλυται ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ μητρὸς τῆς ἐπιφανεστάτης Ἀριάδνης, &c. Theophanes an.7. Theodoſij M. de eod. Ὀνόριον υἱὸν αὐτοῦ γεννηθέντα ἐκ Πλακίλλης τῆς εὐσεβεστάτης Ἐπιφανέστατον καὶ Καίσαρα ἀνέδειξεν. Idem de Joviano pag. 46. καὶ ἐλθὼν ἐν Ἀγκύρᾳ τῆς Γαλατίας, Ὕπατος προῆλθεν σὺν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Οὐαρωνιανῷ, Ἐπιφανέστατον αὐτὸν ἀναγορεύσας, ὄντα τῆς ἐνδύσαι αὐτὸν πορφύραν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Nobiliſſimus*.

ἘΠΙΧΥ΄ΤΗΣ, *Situla*, *vas quo aqua funditur*: *Infundibulum*. Euchologium in Dedicatione Templi: χύτραν, θερμαντὸν ἀγγεῖον, καὶ σίτλαν, ἢ ἐπιχύτην χαλκᾶ ἀπὸ κεράμου. Vide Σίτλα.

ἘΠΛΟΥ΄Α, σαβίνα, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Sabina*, de qua Ruellius, & alij.

ἘΠΝΟΥΒΟΥ΄, Ægyptiis, *Ruta*, πήγανον, apud Interpol.Dioſcorid. cap.457.

ἘΠΟΙ΄ΚΙΟΝ, *Villa*, cap.19. Joſue, & in Baſilic. lib.19.tit.8. c.7.lib. 60. tit.3. §.27. pag.52.

ἘΠΟΠΑΣ, *Upupa*, Ἔποψ.

ἘΠΟ΄ΠΤΑΙ, *Inſpectores*, de quibus in Gloſſario med. Lat. Gloſſæ Baſilic. Ἐπόπτης λέγεται ὁ Ἐξισωτής. Conſtantinus Porph. in Baſilio num. 98. Ed. Combef. τοὺς λεγομένους Ἐπόπτας τούτους καὶ Ἐξισωτάς. Novella 2. Manuëlis Comneni, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 153. ἀναγραφέων, ἢ ἐποπτῶν, ἢ ἐξισωτῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἀπερδυνόντων τὰ δημοσιακὰ τῶν δηλωθέντων περιορισμῶν. Vide Novellam Nicephori Phocæ de Fundis Armenicis §. 2. & Salmaſium ad Spartianum p. 32. 33. 34.

Ἐποψία, *Inſpectio*, *Manus inſpectoris*, in Baſilic. lib.56. tit.8. cap.13. & apud Theophanem an.9. Nicephori General. pag.413.

ἘΠΟ΄ΠΤΟΣ, *Upupa*, Ἔποψ. Phyſiologus MS. de Natura animalium, ἔστι γὰρ τοίνυν πετεινὸν λεγόμενον ἔποπτος, καὶ ἦν φιλοπάτορον παρ' ὅλα τὰ ὄρνεα.

ἘΠΟΡΚΙΣΤΗ΄Σ. Vide Ἐξορκιστής.

ἘΠΟΧΗ΄, *Locus ubi mare colligitur*, in Novellis Leonis Imp.57. & 104. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Trana*, & Cujac. lib. 14. Obſerv. cap.1.

ἘΠΡΟΚΟΜΕ΄ΝΟ, *Præſtans vir*, apud Cruſium in Turco-Græcia pag. 208.

ἘΠΤΑ΄ ἈΣΤΕ΄ΡΕΣ, *Pleiades*, quas alij, Ἑξάστερον vocant. Lexicon MS. Colberteum: πούλια, ἑπτὰ ἀστέρες, δημωδῶς, καὶ οὐχὶ ἕξ, ὡς τινες εἰκάζουσι· κεῖνται ἐν περιπτοειδῆ (leg. πτεροειδῆ) σχήματι. Συστροφὴ πολλῶν ἀνέμων. Ovidius lib.4. Faſtor. v. 167.

Pleiades incipiunt humeros relevare paternos,
Quæ ſeptem dici, ſex tamen eſſe ſolent.

Vide Philippi Ceſij Cœlum Aſtronomicum.

ἘΠΤΑ΄ΛΥΧΝΑ, Lychni ſeptuplices, qui in ædium Sacrarum laquearibus pendent, quibus τῶν χαρισμάτων ἀριθμὸς deſignatur, inquit Symeon Theſſalonicenſis de Templo.

ἘΠΤΑ΄ΝΕΥΡΟΝ, Πολύνευρον, *Plantago*, *Arnogloſſum*, apud Apuleium de Virtut. herb. cap.1.

ἘΠΤΑΠΑ΄ΠΑΔΟ΄Ν. Vide in Παπᾶς.

ἘΠΤΑ΄ΣΚΑΛΟΝ. Vide in Σκάλα.

ἘΠΤΥΣΤΡΙ΄Σ, *Catinus*, ſeu *Crater Lychni*. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Ἐπτυστρὶς τρύβλιον δὲ τὸ σχάριον τοῦ λυχνάριον.

ἘΠΤΩΧΟ΄Σ, pro Πτωχὸς, *Pauper*. Non ſemel apud Joannicium Cartanum in ſerm.5. de Avaritia. Locum Vide in σάμβρα & in ταυρίζειν.

ἘΠΧΕ΄Α, φύλλον ἰτέινον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS.

ἘΠΩΜΙ΄Σ, Ἐπωμάδιον, *Stola quæ Humeris Presbyteri imponitur*. Apophthegmata Patrum in Moſe num. 4. ἐλέγον περὶ τοῦ ἀββᾶ Μωϋσέως, ὅτι ἐγένετο κληρικὸς, καὶ ἐπέθηκαν αὐτῷ τὴν ἐπωμίδα, καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἴδε γέγονας ὁλόλευκος, Ἀββᾶ Μωϋσῆ, &c. Clerici verò vocabulo Presbyterum indicari ſequentia ſatis declarant. Epiſtola Patr. Hieroſolymitani, in Concilio VIII. Act. 1. στελλόμενος τὸ ποδῆρες, καὶ τὴν ἐπωμίδα, σὺν τῇ μίτρᾳ, &c.

Ἐπώμιον, eâdem notione. Synaxaria & Menæa 26. Octobr. ubi de Templo S. Demetrij Theſſalonicæ à quodam Leontio ædificato, τῷ παρ' αὐτῷ καταρτυνθέντι ναῷ Μάρτυρι δίδωσι τὴν χλαμύδα τοῦ Μάρτυρος σπιλοῦς αἵμασιν τοῖς ἐκείνου πεφοινιγμένην, καί τι τοῦ ἐπωμίου λαβὼν, ὃ συνήθως ὠράριον ὀνομάζειν, καὶ κιβωτῷ τίμια τὰ ἀληθῶς τίμια καταθέμενος, &c.

Ἐπωμὶς, Ἐπώμιον, Ἐπωμάδιον, *Scapulare Monachicum*. Damaſcenus in Synodica ad Theophilum Imp. pag.141. ὁ δὲ ἁγιώτατος καὶ θεοφόρος μοναχὸς θεόθεν προειδὼς τὸ μέλλον, ἀποστέλλει αὐτῷ τῷ Βασιλεῖ τὸ τρίχινον αὐτοῦ χιτῶνα, καὶ τὸ ἐπώμιον, καὶ τὸ κουκούλιον, καὶ τὴν βακτηρίαν αὐτοῦ. Vita MS. S. Stephani Junioris: ὃ δὲ χιτῶνα εἶχεν δερμάτινον καὶ μόνον, τότε ἄγκων κουκούλιον, καὶ τὸ σταυροφόρον ἀνάλαβον, ὁμοίως καὶ τὸ ἱερὰν ἐπωμίδα τοῦ μοναχικοῦ σχήματος. Infrà: αἱ δὲ τίμιαι ἐκεῖναι γυναῖκες τὰς ἐπωμίδας φέρομεναι, καὶ τὸ σῶμα μελάνιον λαβοῦσαι, &c. Anonymus in Vita Arſenij: μονώτατος καὶ ἄσκευος, μόνον τὸ ἐπωμάδιον, ὃ τὸ Χριστοῦ σταυρὸν φέρον. Macarius Chryſocephalus de Exaltat. S. Crucis: τὸ σταυρὸν, ὡς ἐπωμάδιον ἔχων τὸ ἀοίδιμον ἐκουσίως ὑπὲρ ἡμῶν θάνατον. Vide Athanaſium de Virginitate.

ἘΡΑΝΑ΄ΡΙΟΙ, in Concilio Calchedonenſi, qui revera fuerint, video ignorari: ubi ita Libellus Baſſiani Epiſcopi de Epheſino Epiſcopo: Συναγαγὼν ὄχλον ἄτακτον μετὰ ξιφῶν, καὶ ἄλλων τινῶν ἐραναρίων, ἐπεισῆλθε, &c. Infrà: Ἐπειδὴ αὐτὸς ἐπεισῆλθε τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ μετὰ ξιφῶν καὶ ἐραναρίων, καὶ ἔδωκεν τινῶν, καὶ ἐκαθίσθη ἐπὶ τὸν θρόνον. Ubi vetus Interpres, cum

cum gladiis & arenariis. Unde non deſunt qui emendandum cenſent ἀρμαρίων, uti legiſſe videtur Interpres, ut intelligantur *Arenarij*, ſeu *Gladiatores*, cujuſmodi ſunt ij *Arenarij*, de quibus in Præfatione ad libellum precum Marcelliani & Fauſtini, ubi viris facinoroſis adjunguntur. Verùm cùm in hiſce Concilij verbis, ἐρανισμάτων vox jungatur cum enſibus & facibus, nullâ ibi hominum aut factioſorum factâ mentione, videretur hocce vocabulo indicari genus aliquod armorum: unde ἁρμαρίων legendum quidam cenſebant. At cùm conſtans ſit lectio apud Binium & Ducæum, nihil temerè mutandum: ita ut ſi hominum factioſorum genus aliquod hîc intelligatur, ij ſint qui ἐρανιζόμενοι dicuntur in Concilio Conſtantinopol. ſub Mena, Act. 5. Ἑταίρας, καὶ ἐγχειρίδας παραστάζων, καὶ πλῆθος ἐρανιζομένων, καὶ μηδὲν εἶδος παραλελοιπὼς πρὸς καθαίρεσιν καὶ ἀναίρεσιν τῶν ἀσκύλτων αὐτόθι. Quo loco vetus Interpres, *& multitudinem eorum qui quæſtum faciebant.* Ego verò malim, *qui ex ſtipe publica nutriebantur*, ut erant ij de quibus Concilium Conſtantinopolit. ſub Hormiſda, ubi de Severo Antiocheno Epiſcopo: Δεύτερον ὅτι τοὺς ἐκ τῶν ἐράνων σιτιζομένους ἐπέταττο πᾶσαν ἐξανιστᾶν ταραχὴν, καὶ παντὸς θόρυβον διασκευάζειν ἐν ταῖς τῶν πόλεων ἐκκλησίαις, &c. Ex quibus locis ſatis apparet ejuſmodi ἐρανιζομένων colluviem ad ſeditiones concitandas in hiſce tumultibus adhibitam.

Jam verò ἐρανάριοι iſti ſic videntur appellati, ſaltem in Ægypto, qui ſtipem ab Imperatore accipiebant, ex veteri inſtituto. Dioclerianus enim magnam frumenti copiam quotannis in egenos diſtribui populo Alexandrino jubebat, ut eſt apud Procopium in Hiſtoria Arcana. Unde Iſchyrion Diaconus Alexandrinus in Concilio Calchedonenſi Act. 3. Dioſcorum Patriarcham accuſavit, quòd τὸν παρεχόμενον παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων Βασιλέων σῖτον τῆς ἐκκλησίας τῆς Λιβύης, διὰ τὸ τὴν χώραν ξηροτάτην εἶναι, καὶ μηδὲ ὅλως σῖτον ἐν αὐτῇ γεωργεῖσθαι, πρὸς τὸ ἐν πρώτοις μὲν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν ἐπιτελεῖσθαι οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ τοὺς παρεπιδημοῦντας, ἔτι δὲ καὶ ἐντοπίους πένητας παραμυθεῖσθαι, ut frumentum, inquam, illud egenis deſtinatum diſtraheret, coactáſque inde pecunias in ſuos uſus converteret. Libellus Sophronij in eâdem Actione: καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ Ἀλεξανδρείᾳ οὐ παρῃτήσατο ἔρανα διανεῖμαι πλείστοις διὰ Ἀγοραίου καὶ Τιμοθέου, καὶ ἑτέρων τινῶν, καὶ ταῦτα παρασκευάσαι διωχθῆναι. Hinc in Concilio Conſtantinopol. ſub Hormiſda plebs exclamat, Ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ Σευῆρος καὶ Πέτρος ἔρανον Ὅλα εἰς ἔρανον ἔδωκαν. Ubi vetus Interpres: Omnia in ſymbolam *ſodalium tradiderunt.* Immò, in ἐρανιζομένων *Cœtum* vel *Colluviem.* Mox: Ὅλας τὰς ἐκκλησίας ἐπραίδευσαν, εἰς ἔρανον ὅλα ἔδωκαν. Ubi idem Interpres, *in ſtipem ſodalium.* Meminit præterea Sozomenus lib. 3. c. 9. & Evagrius lib. 2. cap. 5. τῆς σιτηρεσίου χορηγίας Alexandrinis præbitæ ab Imperatoribus, ut & Edictum 13. Juſtiniani cap. 24. §. 2. 3. de qua conſulendus Jacobus Gotthofredus ad Cod. Theodoſianum tit. de Frumento Alexandrino. Notum porrò vocem ἔρανος ſumi pro *Stipe* in vet. Gloſſ. ut & apud Pollucem lib. 8. cap. 13. & Theophilum lib. 1. Inſtitut. tit. de Rerum diviſione: & apud Harpocrationem Ἐρανιστὴς dicitur ὁ τοῦ ἐράνου μετέχων, quæ vis eſt vocis Ἐρανάρχος.

ἘΡΒΑΊΑΘΟΣ, *Capparis*, Afris, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 392.

ἘΡΓΑΛΕΙ͂ΟΝ, *Ferramentum*, in Gloſſis Gr. Lat. Vide Ἀργαλεῖον.

ἘΡΓΑΣΤΉΡΙΟΝ, Cretenſibus, ἐργαστῆρες, inſtrumentum quo Ladanum ij conficiunt, ut ſcribit Petrus Bellonius libro primo, cap. 7.

ἘΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΊ, *Opifices.* Gloſſæ Baſilic. ἰνστίτορες, οἱ κάπηλοι, ἐργαστηριακοί. Chronicon Alexandrinum an. 11. Heraclij: μετά τινων ἀρχόντων καὶ τινων οὐ μόνον κτητόρων καὶ κληρικῶν, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἐργαστηριακῶν καὶ δημοτῶν ἐξ ἑκατέρου μέρους, &c. Theophanes in Rhinotmeto, pag. 316. ἀπὸ διαταγῆς τῶν εἰκόνων τὴν πόλιν, συγκλητικῶν τε καὶ ἐργαστηριακῶν, καὶ δημοτῶν, καὶ παντὸς ὀμφικίου. Novella 2. Manuelis Comneni Imp. lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 152. κἂν ὦνιοι, πραγματευταὶ, ἢ ἐργαστηριακοὶ, &c.

Ἐργαστηριακὸν, *Tributum quod ab inſtitoribus vel opificibus pendebatur*, ſeu *pro officinis*, ut alij volunt. Diploma Andronici Junior. pro Monembaſiotis apud Phranzem: ἐξωπρασίας, κοσμιατικοῦ, καπηλιατικοῦ, μιτατικοῦ, ἐργαστηριακοῦ, μεταξιατικοῦ, &c.

ἘΡΓΆΤΗΣ, *Operarius*, in Gloſſis Gr. Lat. etiamnum hodie Ἐργάται dicuntur viliores Albani, qui victûs quærendi gratia in Provincias exteras proficiſcuntur, & operas ſuas locant. Vide Bellon. in Obſerv.

Ἐργατεία, *Opus* ἐργάτου, *Opera*, apud Joan. Moſchum in Limon. cap. 37.

ἘΡΓΊΔΙΟΝ, *Opuſculum*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ἘΡΓΟΔΙΔΆΣΚΑΛΟΙ, in Baſilic. Synopſi p. 216. ubi in Cod. Juſtin. *Diverſorum operum Profeſſores.* καὶ οἱ τῶν οἰκημάτων ὁμοίως τεχνῖται, ἢ ἐργολάβοι, ἢ τῶν ἄλλων ἐργοδιδάσκαλοι. In aliquot Codd. legitur, ἢ τῶν ἄλλων ἔργων διδάσκαλοι. Carolus Labbeus hîc intelligi putat, quos Galli *Maiſtres jurez* vocant, qui in eodem Cod. dicuntur *Cæterarum profeſſionum primates.*

ἘΡΓΟΔΙΏΚΤΗΣ, *Inſtitor*, *Opifex*, in Gloſſ. Gr. Lat. *Operarum præfectus.* Ἐργεπιστάτης, apud Artemidorum lib. 4. Onirocrit. cap. 33. Ἐργεκδιώκτης, apud S. Cyrillum in cap. 61. Iſaïæ pag. 854. Macarius Homil. 47. καὶ ἐπίστησιν αὐτοῖς τοὺς ἐργεπιστάτας καὶ ἐργοδιώκτας, &c. Theophanes an. 27. Copronymi: ἤγαγεν μετὰ ἀπὸ Ἀσίας οἰκοδόμους χιλίους, καὶ χριστιανοὺς διακοσίους, καὶ — ἐπίστησιν αὐτοῖς ἄρχοντας ἐργοδιώκτας, καὶ ἕνα τῶν Πατρικίων. Vide Ἐπάκτης.

ἘΡΓΟΔΌΣΙΟΝ, ἐργοστάσιον. *Officina fabrilis.* Theophanes an. 3. Conſtantini Filij Irenes: βροντῆς καὶ ἀστραπῆς γενομένης, ἀνήφθη μέρος τοῦ βασιλικοῦ ἐργοδοσίου τῶν Χρυσοβαλαντίων κατὰ τὸν χειμῶνα. Codinus in Orig. Conſtantinop. n. 21. ὁ Πρόβος ἀνήγειρε τὸν ναὸν τοῦ Προδρόμου, ὅπερ ὁ Καβαλλῖνος ἐποίησεν ἐργοδόσιον, τὸ λεγόμενον Πρόβου. Ubi Codex Vaticanus habet ἐργοστάσιον. Occurrit ruſum n. 123. Apud Scylitzem pag. 734. memoratur quidam Eunuchus ἐργοδότης.

ἘΡΓΟΔΌΤΗΣ, *Adventor*, in utroque Gloſſ. Locator, qui opus locat, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 8. §. 42.

ἘΡΓΟΔΌΤΡΙΑ, in Puellarum Cœnobiis, *Sanctimonialium operibus præfecta.* Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 27. καὶ ἐπὶ τῶν ἔργων δὲ ἡ καθηγουμένη, δύο τινὰς τῶν μοναχῶν καταστήσει ἃς ἂν τῶν λοιπῶν προκρίνῃ ὠφελούσας τῆς χρείας τοῦ ἐργοχείρου τῶν μοναζουσῶν ὕλην λαμβάνειν μετὰ προσγραφῆς κατὰ καιρὸν ἀπὸ τοῦ Δοχείου, καὶ ἐργοδοτεῖν ταῖς ἐργαζομέναις προστάξει καὶ τῆς Καθηγουμένης, &c. Titulus capitis eſt περὶ τῶν ἐργοδοτριῶν.

ἘΡΓΟΛΆΒΟΣ, Græcis, atque adeo Demoſtheni, ſed & apud Harmenopulum lib. 3. tit. 8. n. 43. eſt *Redemptor operis*, *qui opus faciendum ſuſcipit.* Gloſſæ Gr. Lat. Ἐργολάβος, *Redemptor.* Ἐκλήμπτωρ, in Lat. Gr. Ita in Concilio Conſtantinopol. ſub Mena Act. 3. Σισίννιος τὴν τέχνην ἐργολάβος. At Recentioribus, ac Juriſconſultis præſertim, ἐργολάβος ἐστὶν ὁ χρήματα διδοὺς ἐπὶ τῷ ἐγχειρισθῆναι ἀγωγήν. Ut eſt in Gloſſis Baſilic. in aliis verò, ὁ ἐπὶ μισθῷ κακουργῶν, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐργολαβεῖσθαι: qui ſcilicet alienas actio-

nes ſuſcipit, & intendit quaſi ſuas, præſtátque hoc modo cauſis alienis patrocinium ſuum nomen adcommodans, vel gratiâ vel mercede. Hunc ἐργολάβον τῆς συκοφαντίας, vocant Baſilica lib.7. tit.10. Et ita

Ἐργολαβεῖν, Zonaræ in Can.2. Synodi Calchedon. ἔστι τὸ ἀλλοτρίας ὑποθέσεις, ἢ πράγματα ὑπεισέρχεσθαί τινας διὰ κέρδους. Dicitur igitur ἐργολαβεῖν, qui alienam litem agendam ſuſcipit quaſi ſuam ſub pactione mercedis. Ita in Novella Tiberij de Divinis Domibus, γεωργοὺς ἀλλοτρίους ἐργολαβεῖν, καὶ προστασίαν αὐτοῖς ἀπονέμειν. Et in Nov. Juſtiniani 17. cap. 13. τοὺς ἑτέρων βίους ἐργολαβεῖν, id eſt, *aliorum bona patrocinio ſuo defendenda redimere*: & in Nov. Heraclij de Epiſcop. &c. παραλόγως ἐργολαβεῖν. Adde Scholiaſtem Baſilic. ad lib.14. p.193. Vide Cujacium lib.8. Obſerv. cap.31. & Gloſſ. med. Lat. in *Ergolabus*.

Ἐργολαβία. Sancitum 3. Joannis Xyphilini Patr. Conſtantinopol. lib. 3. Juris Græco Rom. διορίζόμεθα μηκέτι τοῦ λοιποῦ μήτε μοναχὸν, μήτε τῶν τινα ἐκκλησιαστικῶν ἀλλοτρίας αἰτίας ὑπεισερχόμενον, ἐν δικαστηρίοις συμπεριφέρειν· ἐργολαβία γὰρ ἄντικρυς τοῦτο.

ἘΡΓΟΧΕΙΡΟΝ, *Opus manuum*, quod Monachis præſertim præcipiunt regulæ Monaſticæ: Scholæ MSS. In Prometheum Æſchyli: χειρωναξία, ἡ διὰ χειρῶν ἐργασία. Theodorus Studita Orat. in S. Platonem num. 16. χειρῶν ἐργασία διὰ σπουδῆς· τοῦτο γὰρ τῶν ἐκείνου κατορθωμάτων παρὰ τοὺς πολλοὺς, ἵνα μὴ λέγω τοὺς πάντας, τὸ ἐπίσημον. Juſtinianus in Nov. 133. c.6. δεῖ γὰρ διπλοῦν τοῦτο ἔργον τοῖς μοναχοῖς καθεστάναι, ἢ τῆς θείας ἐνασχολεῖσθαι γραφαῖς, ἢ τὰ μοναχοῖς πρέποντα. (ἅπερ καλεῖν εἰώθασιν Ἐργόχειρα) μελετᾶν καὶ ἐργάζεσθαι. Vita S. Euphroſynes MS. ἰδοὺ τὶς γέρων μέγας ἐκ τῆς Κύπρου ἐλθὼν τὸ ἐργόχειρον αὐτοῦ ποιῆσαι. Ammonius Monach. de SS. Monachis Sinaitis pag.100. φέροντες γὰρ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου σῖτον ἀπὸ Αἰγύπτου, ἐχορήγουν αὐτοῖς ὀλίγους ἄρτους, ἀντιλαμβάνοντες καὶ αὐτοὶ τὸ παρ' αὐτῶν ἐργόχειρον, καὶ ἐκ τῶν καρπῶν τῶν φοινίκων. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ num.5. ψαλμῳδία γὰρ ἦν ἀκατάπαυστος, στάσιν ἔχουσα παννύχιον· καὶ ἐν χερσὶν εἶχον ἀεὶ τὸ ἐργόχειρον, καὶ οἱ ψαλμοὶ ἐπὶ τοῦ στόματος, Naucratius de Obitu S. Theodori Studitæ pag. 880. τοῦτο γὰρ ἦν αὐτῷ ἀποστολικῶς, καὶ μετὰ διωκτικὴν κάκωσιν καὶ γήρας, ἐργόχειρον. Menologium Baſilij Jmp. 16. Martij in SS. Menigno & Romano: κναφεὺς γὰρ ὢν, καὶ ἐκ τῶν ἐργοχείρων αὐτοῦ τροφὰς πορίζόμενος. Occurrit præterea apud Joan. Moſchum in Limon. cap. 73. 114. 160. 161. 194. Caſſian. de Diſcretione, Scholiaſt. Baſilic. lib.4. pag 157. Balſamonem ad Can. 19. Concil. VI. in Apophthegmat. Patrum, in Antonio num. 18. in Pœmene num. 41. in Lucio, in Chæremone, & alibi paſſim: in Typico S. Sabæ cap.5. in Narrat. de S. Pambone apud Lambecium lib.3. Bibl. Cæſar. p.34. &c. Vide in Καλοσκοπίζειν.

ἘΡΔΙΚΟΥΣΙΝ, in Gloſſis Saracenicis MSS. τὸ σάμψυχον.

ἘΡΕΙΧΗ, *Erice*, Ἐρείκη. Euſtathius Iliad. V. καὶ τὸ αὐτοῦ θέμα τὸ ἐρείκω, ἐξ οὗ φυτόν τι, τὰ ἐρείκη δὲ παραφθείροντες οἱ χυδαῖοι ἐρείχην φασί.

ἘΡΕΥΝΑΔΕΣ, *Inquiſitores*, Quos *Quæſtores* vocari præcepit Juſtinianus in Nov.75. cap.1.

ἘΡΕΥΝΗΡΙΣ, *Eryngium*, apud Interpol. Dioſcorid. cap.429.

ἘΡΕΧΘΙΤΗΣ, *Senecio*, apud Interp. Dioſc. c.679.

ἘΡΗΜΟΝΝΕΙΝ, *Vaſtare*, *Deſolari*. Gloſſæ Græcobarb. ἀλαπάζοντα, πορθοῦντα, λαμβάνοντα, ἁρπάζοντα, ἐρημόννοντα.

Ἐρημόκαστρον. Vide in Κάστρον.

ἘΡΗΜΟΔΙΚΙΟΝ, *Eremodicium* in Nov. 63. cap.3. ἐρήμη δίκη, μὴ παρόντων ἑκατέρων μερῶν. In Baſilic. lib. 10. ἐρημοδίκαιοι dicuntur οἱ ἐκ μονομεροῦς εἰσηγήσεως τὴν καταδίκην ἔχοντες.

ἘΡΙΝ, *Heres*, ex veteri Gallico *Here*, Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 193. τὸ δίκαιον κελεύει νὰ λάβει τὸ τῆς ἔρεν της. Infrà: εἰ δὲ ἡ γύναικα νὰ ἔχῃ πάντα τῆς ἔριν, διὰ τὸ οὐδέ ποτε ἔδωκεν τῆς ἄνδρας της, ἀμὴ ἐπῆρεν τὸ διὰ τὴν ψυχήν της, καὶ διὰ τὸν Θεὸν, &c.

ἘΡΙΝΕΟΣ, *Epimedium*, apud Interpol. Dioſcor. cap.601.

ἘΡΕΤΙΚΙΑ, *Hæreſis*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. 270. ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι καμία γυναῖκα ἔγκαλε ἕνα ἄνθρωπον διὰ ἐρετικίαν, &c.

ἘΡΙΦΙ, *Capreolus*, *Hœdus*, Ἔριφος, in Nomocanone Coteleriano num. 448. Ἐρύφι, apud Agapium Cretenſem in Geopon. cap.76. &c. ἐριφάκι, *Capella*, *Hœdulus*, Ἐρίφιον, δορκάδιον.

ἘΡΜΑΦΡΟΔΙΤΟΣ, in Gloſſis Baſilic. ὁ αἰσχρῶς καὶ ποιῶν καὶ πάσχων. *Mollis*. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Hermaphroditare*.

ἘΡΜΗΤΑΡΙΑ, *Stolones*, *ad quos appendebantur rei flagellandi*. Gloſſ. Lat. Gr. *Armentarium*, ξύλον, ἑρμηντάριον. Ubi fortè leg. *Ermetarium*, aut *Hermetarium*. S. Athanaſius in Apol. ad Conſtantium, de Virginibus Deo Sacratis: ταύτας γυμνώσαντες ἐποίησαν ἐπὶ τῶν ἑρμητηρίων κρεμασθῆναι, καὶ τοσοῦτον αὐτῶν τρίτον ἔξεσαν τὰς πλευρὰς, ὅσον οὐδὲ οἱ ἀληθῶς κακοῦργοι πώποτε πεπόνθασι. Ubi Interpres, *& ab Hermetariis ſuſpenderunt*. At Apol. 1. de fuga ſua, hanc vocem omittit: ὡς δὲ νικώσας αὐτὰς ἔβλεπε, καὶ μὴ φροντιζούσας τοῦ πυρὸς, γυμνώσας λοιπὸν, οὕτως κατέκοψεν εἰς τὰ πρόσωπα, ὡς μετὰ χρόνον μόγις αὐτὰς ἐπιγνωσθῆναι. De iiſdem, ad Solit. οὕτω κόψαντες πληγαῖς τῶν ἀπὸ φοινίκων ῥάβδοις, &c. Vox formata ex Ἑρμαῖ, voce quæ *Mercuriales ſtatuas* ſignificat, quas pro Templis, & in Vicorum introitu collocari ſolebant: unde apud Porphyrium Socrates dicitur fuiſſe accuſatus, ὅτι εἰς τοὺς ὄχλους εἰσεδύετο, καὶ τὰς διατριβὰς ἐποιεῖτο πρὸς τὰς τραπέζας, καὶ πρὸς τοῖς Ἑρμαῖς. Hâc aut ſimili notione hanc vocem uſurpat Martyrium S. Romani apud Metaphraſtem 18. Sept. ex Cod. Colberteo 505. pag.117. ὁ Ἀσκληπιάδης χαλέσας ἐκέλευσεν αὐτὸν κρεμασθῆναι ἡ δὲ τάξις ὑπέβαλεν πρεσβύτερον αὐτὸν εἶναι· Ἀσκληπιάδης δὲ ἐκέλευσεν αὐτὸν καθελκυσθῆναι ἀπὸ τοῦ ἑρμᾶ, καὶ λῦσαι αὐτὸν, &c.

ἘΡΜΙΓΓΟΒΟΟΣ, κενταύριον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. In aliis ex Cod. 190. ἑρμιδρόβος ſcribitur. *Centaurium*.

ἘΡΜΟΥ βαῖν, *Filicem* Prophetas appellare obſervat Interpolat. Dioſcorid. capite 765. Vide Βαῖον.

Ἑρμοῦ βάσκ, *Alimus*, iiſdem c. 122.

Ἑρμοῦ δάκτυλος, & Ἑρμοῦ βοτάνη, iiſdem *Quinquefolium*, apud Apul. c. 2.

Ἑρμοῦ βασίλειον, iiſdem *Herba Mercurialis*, apud Apul. c.82.

Ἑρμοῦ βοτάνη, eadem herba, ibid.

ἘΡΜΠΑΓΑΣΑΡ, ἡ ὑοσκύαμος, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ἘΡΞΩΗ, Ægyptiis, *Bunium*, apud Interpol. Dioſcor. c.330. & 706.

ἘΡΠΥΞΗ, *Elaphoboſcum*, apud Interpol. Dioſcor. c.485.

ἘΡΡΙΝΟΙ, apud Actuarium de Spiritu animal. τῶν καταῤῥεῖν μετοχετεύειν τοῖς ἐῤῥίνοις.

ἘΡΥΘΡΟΔΑΝΟΣ, *Rubeus*, *Purpureus*, ἐρυθροδάνῳ, ſeu *Rubiâ tinctus*. Heſychius: ἐρυθροδανωμένα, πυῤῥὰ, πυροειδῆ, κόκκινα. Phavorinus: ἐρυθροδανωμένον, κόκκινον, πυῤῥὸν, ἢ μέλαν· τοιοῦτον γὰρ ἡ ῥίζα τῆς ἐρυθροδάνου. Nicetas in Man. lib.1. n. 1. γράμμα ἐρυθροσήμαντον, ſeu *Bulla aurea*, ubi Cod. Barbarogr. ἐρυθροδανωμένον præfert. Idem in Andronico libro 2. ἐρυθρόδανον βασιλικὸν, *Regia purpura*.

ἘΡΥΜΑ, pro ἔρυσμα, apud Cyrillum Scythopolit. in S. Euthymio num. 107.

ἘΡΥΜΟΝ, ἄλιμος, Interpolatori Dioſcoridis cap. 121.

ἘΡΥΣΙΣΚΗΠΤΡΟΝ, Prophetis, *Verbenaca*; apud Apul. c. 3. Vide eundem c. 109.

ἘΡΧΟΜΟΣ, *Adventus*. Georgius Contares lib. 1. Hiſt. Athenarum: καὶ ὁ Θησεὺς εἰς τὰς Ἀθήνας τὸ ὁποῖο τὸ ἔρχεμον μαθοῦσα με τὴν μαγείαν τῆς ἡ ἀκόλαστος Μηδεία, ἔπεισε τὸν Αἰγέα διὰ νὰ τὸν θανατώσῃ φαρμακώνοντάς τον.

ἘΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ, *Interrogationes & reſponſiones*. Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Μὲ ἀποκεισιαρίους ἐκλεκτοὺς πάνυ ὡραιωμένους,
> Δεινούς, καλούς, φρονίμους τε εἰς ἐρωταποκρίσεις.

Occurrit præterea in Nomocanone Coteleriano num. 254. Vide Lambecium lib. 5. Comment. de Bibl. Cæſar. p. 20.

ἘΣΑΣ, Σᾶς, *Veſtrum*, *Vos*, *Vobis*.

ἘΣΕΝΑ, *Te*, Σὲ. Cyrillus Nuperus Patr. Conſtantinopol. in Homil. τώρα εἰς ἐσένα στέκει, νὰ κάμῃς τὴν παραγγελίαν τοῦ Θεοῦ. Anonymus de Amorib. Lybiſtri:

> Τὸ πόσων χρόνων διάστημα παρέδραμον δι' ἐσένα.

Vide Grammaticam Porrij.

ἘΣΘΗΣ, *Palla altaris*, vel *aulæum quo ædium ſacrarum parietes exornantur*. Synodus VII. Act. 6. ἀλλὰ καὶ ἐν ἱεραῖς ἐσθῆσι, καὶ ἐν κειμηλίοις αἱ εἰκόνες παρά τε τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ εὐσεβῶν ἀνδρῶν ἀνεζωγράφηνται. Vide Anonymum Combefiſianum in Romano Lacapeno, n. 44. Theophanem Cerameum Homil. 55. & quæ obſervamus ſuprà in Ἐνδυτὴ, & in Gloſſ. med. Lat. in V. *Veſtis*.

ἘΣΘΙΑ, *Ignis*, Πῦρ, ἑστία, in Gloſſis ad Iliadem Græcobarb.

ἘΣΚΕ, *Marrubium nigrum*, Ægyptiis, apud Interpolat. Dioſcor. c. 523.

ἘΣΚΟΥΒΙΤΟΝ. Vide Ἐξκούβιτον.

ἘΣΚΟΥΠΟΝΔΙΑΙ. Vide Σεσκουπόνδια.

ἘΣΠΕΡΑΙ, Ἑσπερινὸν, *Totum Officium veſpertinum*, cujus pars prior λυχνικὸν dicitur: ἑσπερινὴ σύναξις, apud Theophilum Alexandrin. in Edicto de Paſchate. Concilium Laodicenum Can. 18. περὶ τοῦ, τὴν αὐτὴν λειτουργίαν τῶν εὐχῶν πάντοτε, καὶ ἐν ταῖς ἐννάταις, καὶ ἐν ταῖς ἑσπέραις ὀφείλει γίνεσθαι. Vita Sanct. Nili Jun. p. 166. τότε δὲ γινομένου, καὶ τοῦ ἑσπερινοῦ ὕμνου τέλος λαβόντος, &c. Triodium: μετὰ δὲ τὸ ἑσπερινὸν ἐν ταῖς δυσὶ ταύταις ἡμέραις ἐσθίομεν τυρὸν καὶ ὠά. Gennadius Scholarius in Hiſt. Concilij Florentini: ἔψαλλον δὲ τότε οἱ Μοναχοὶ ἑσπερινὸν πολλὴν καὶ φιλότιμον. Synaxarium in Nicephoro 23. Octobr. δεῦτε, ποιήσωμεν μετ', ἀδελφοὶ, ἑσπερινὸν ὕμνον. Extra Eccleſiam Armenios veſperas decantaſſe Auctor eſt Theorianus in Legat. Armen. τούτων οὖν ῥηθέντων, ἤρξαντο οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ ψάλλειν τοῦ ἑσπερινοῦ τὴν ἀκολουθίαν ἔξω τῆς ἐκκλησίας κατὰ τὴν αὐτῶν συνήθειαν. De hoc Officio intelligendus Pachymeres lib. 7. cap. 15. ἅμα γοῦν τὰ τῶν ἑσπερινῶν ὕμνων ὑπὸ σκότῳ τελέσαντες, παριδόντες τὴν λειτουργίαν, ὡς οἶδα διὰ τὸ καιρὸν μὴ ἐκχωροῦντα, &c. Ita apud Achmetem cap. 72. Cantacuzenum lib. 1. cap. 58. Sguropulum in Hiſt. Concil. Florentini ſect. 4. cap. 23. &c. Duplex autem eſt ἑσπερινὸν apud Græcos, μικρὸν & μέγα.

Ἑσπερινὸν μικρὸν, incipitur ante ſolis occaſum, πρὸ τοῦ δῦναι τὸν ἥλιον, ἤγουν περὶ ὥραν δεκάτην τῆς ἡμέρας, ut eſt in Typico S. Sabæ cap. 1. cujus lemma eſt, εἴδησις τοῦ μικροῦ ἑσπερινοῦ. In eo Officio τὸ μικρὸν pulſatur, decantatúrque ἡσύχῳ φωνῇ καὶ ἠρεμαίᾳ.

Ἑσπερινὸν verò μέγα, ſtatim poſt ſolis occaſum μετὰ τὸ δῦναι τὸν ἥλιον μικρὸν, longéque majoribus ceremoniis aliiſque precibus, μεγαλοφώνως, καὶ μετὰ μέλους, ferè ſemper peragitur, ut pluribus videre eſt in eodem Typico cap. 2. Philotheus Patr. Conſtantinopol. τοῦ καιροῦ ἐπιστάντος τοῦ μεγάλου ἑσπερινοῦ, &c.

ἘΣΠΙΝΙΗ, *Papilio*, in Gloſſis Benedicti.

ἘΣΠΛΑΓΧΝΟΣ, *Pius*, *Miſericors*, Εὔσπλαγχνος. Ἐσπλαγχνία, *Pietas*, *Compaſſio*, *Miſericordia*.

ἘΣΤΗΚΕΙΝ, *Stare*, *Exiſtere*, Ὑπάρχειν. Vide Στήκειν.

ἘΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ, *Triclinium*, τρικλίνιον. *Refectorium*. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 44. καὶ οὐδὲ μία ἔσται πρόφασις ἱκανὴ πρὸς παραίτησιν τῆς εἰς τὸ κοινὸν ἑστιατόριον ἑστιάσεως. Pro *Convivio* uſurpat Germanus Patr. Conſtantinopol. Homil. in Primam Dominicam Jejunior. λιπαρώτερον τὸ ἑστιατόριον ἔχοντας, φύρδην ὁμοῦ ἰχθύας, λάχανα, ὄσπρια ἐλαίῳ λιπαινόμενα, &c.

ἘΣΤΙΟΥΧΟΣ, *Veſtalis*, in Gloſſ. Gr. Lat. Ἑστιὰς, apud Suidam in Αὔγουστος.

ἘΣΤΟΝΤΑΣ καὶ, *Quandoquidem*, Ἐπειδὴ.

ἘΣΥ, Ἐσοῦ, *Tu*. Gloſſæ Græcobarb. σαυτὸν οὐ τρέφεις, κύνας τρέφεις, ἤγουν ἐσὺ ὁ ἐσοῦ ὁποῦ δὲν δύνεσαι μηδὲ ἠμπορεῖς νὰ θρέψῃς τὸν ἑαυτόν σου, ἀναθρέφεις σκύλλους. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

> Ἀλλὰ καὶ γῆν καὶ θάλασσαν ἐσὺ ὅλην τὴν ἠξεύρεις.

Ἐσεῖς, *Vos*, ipſi, αὐτοὶ, ὑμεῖς, in Gloſſis ad Iliadem Græcobarb. Vide Grammaticam Simonis Portij.

ἘΣΧΑΡΑΔΙΝ, *Landica*, in Gloſſ. S. Benedicti. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Andena*.

ἘΣΧΑΣΜΕΝΗ, *Onobrychis*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 576.

ἘΣΧΑΝΩ. Vita MS. Sanct. Symeonis propter Chriſtum Sali: ἔστι γὰρ ὅτι καὶ τοῦτο ἔλεγε πρὸς μίαν τῶν ἑταιρίδων, θέλεις ἐσχάνω σε φίλην, καὶ δίδω σοι ρ'. νομίσματα. I. *vis ut te habeam in amicam*.

ἘΣΩΒΙΓΛΑ. Vide in Βίγλα.

ἘΣΩΔΙΑ, Ἔσοδα, *Vectigal*, *Proventus*, ἀποφορά. Joannes Glycas de Vanit. Vitæ:

> Ποῦ ἐγίνη ὁ βίος τους ὁ πολύς, ποῦ ἐδιέβη ἡ ἐσωδιά τους;

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Ταῖς ἐσωδίαις καὶ πραγματείαις ὅσες καὶ ἀν ἔχῃ,
> Καὶ τὰ παιδία τοῦ πιάνουσι τῶν Χριστιανῶν τὸ πόρτες

ἘΣΩΜΟΝΙΤΑΙ. Vide in Ἐξωμονῖται.

ἘΣΩΝΑΡΘΗΞ. Vide in Νάρθηξ.

ἘΣΩΠΑΝΙ. Vide in Πανίον.

ἘΣΩΠΑΣΧΑ. Vide in Ἐξώπασχα.

ἘΣΩΤΕΡΙΟΝ, *Interula*. Vide Salmaſium ad Tertullianum de Pallio p. 52. 358.

ἘΣΩΦΟΡΙΟΝ, *Interula*, apud Leontium Epiſc. in Vita S. Joannis Eleemoſynarij.

ἙΤΑΙΡΕΙΑΙ, *Auxiliares Copiæ, & à Sociis ac fœderatis Imperij acceptæ, ad Imperatoris & Palatij cuſtodiam*. Scylitzes: Βασίλειος οὗτος ἐτύγχανεν, ὁ Πετεινὸς τὴν προσηγορίαν, ἐν τῷ τάγματι τῆς Ἑταιρείας κατειλεγμένος. Alibi: ὅπερ πυθόμενος ὁ Βασιλεὺς, ἀπέστειλε τὸν τῆς Ἑταιρείας ἄρχοντα μετά τινων στρατιωτῶν. In Michaële Rhangabe: ὁ δὲ Βασιλεὺς ἔν τινι ὑπερδεξίῳ τόπῳ ἑστὼς κατὰ τῆς περὶ αὐτὸν Ἑταιρείας καθεωρᾶτο τὰ δρώμενα. Denique pag. 506. αὐτός τε τὰς φυλαττούσας ἐν τῷ Παλατίῳ Σχολὰς, καὶ τὰς Ἑταιρείας, ἐξέωσε κατὰ τῶν τυράννων. Zonaras in Conſtantino Leonis F. pag. 147. ἐκ τῶν Ἑταιρειῶν καὶ τῶν πλωΐμων συλλέξας τινὰς, &c. Ubi Symeon Logotheta in eod. Conſtantino num. 2. & Leo Grammat. pag. 489. ἐκλογὴν τῶν τε τῆς Ἑταιρείας καὶ τῶν ἐλατῶν ποιησάμενος, &c. Idem Leo pag. 498. ἔχοντας μεθ' ἑαυτῶν πλῆθος ἐκ τῶν βασιλικῶν καὶ τῶν τῆς Ἑταιρείας, καὶ τῶν ταγματικῶν, &c. Idem Zonaras in Michaële Stratiotico pag. 212. εἷς καὶ οἱ τῶν Ἑταιρειῶν συνῄεσαν ἄρχοντες. Nicephorus Bryennius lib. 4. cap. 6. ἔτι γε καὶ τῶν ἀπὸ τῶν Ἑταιρειῶν λεγομένων μοῖρα οὐκ ἐλαχίστη. Anna Comnena lib. 1. Alexiad. pag. 11. Ἰταλοί τε καὶ τῶν τοῦ Μανιάκου ἐκείνου ἀποσπάδος, καὶ μὴν καὶ ἐκ Θετταλίας ἄνδρες ἱππεῖς, καὶ μοῖρα τις τῶν ἀπὸ τῆς Ἑταιρείας οὐκ ἀγεννής, &c. Cinnamus lib. 5. num. 8. ὃς Ἑταιρείας

Ee ij

Digitized by Google

τῷ τότε ἤγετο τῆς Βασιλικῆς Ἑταιρικὸν, apud Nicetam in Iſaacio lib. 2. num. 5. Extr.

Duplex autem erat τῶν Ἑταιρειῶν Cohors, quarum altera Μεγάλη, altera Μικρὰ dicebatur. Prioris meminit Anonymus περὶ Καλαστάς. ἀπληκτ᾽· ἡ μεγάλη Ἑταιρεία πρὸς ἀπληκευέτω. Alibi: κατὰ δὲ βόρειον μέρος, ὁ τῆς Μεγάλης Ἑταιρείας, id eſt *majoris fœderatorum cohortis præfectus*: qui apud Scylitzem 635. p. ὁ τῆς μεγάλης Ἑταιρείας ἄρχων, nuncupatur: & à quibuſdam idem fuiſſe exiſtimatur cum eo qui

Μέγας Ἑταιρειάρχης, dicebatur: cujus Dignitatis mentio paſſim occurrit apud Scriptores Byzantinos, Zonaram in Conſtantino Leonis F. pag. 150. in Nicephoro Botaniata pag. 233. Conſtantin. Manaſſem pag. 113. Edit. Reg. & 214. Edit. Meurſij, Annam Comnenam lib. 8. Alexiad. pag. 237. Nicetam in Alexio Man. F. num. 7. Vvillelm. Tyrium lib. 21. cap. 16. Acropolitam cap. 23. 40. Joan. Cantacuzenum lib. 1. cap. 55. lib. 2. cap. 6. & Codinum de Offic. Aulæ Conſtantinopolit. à quo ea dignitas 25. ſtatuitur cap. 1. Illius verò munia varia deſcribit cap. 5. num. 30. 32. & præſertim num. 38. ubi ſic ait: δέχεται δὲ οὗτος καὶ τοὺς προσερχομένους πανταχόθεν φυγάδας· διὸ καὶ Ἑταιρειάρχης λέγεται, ὡς τοὺς ἑταίρους, ἤτοι φίλους, δεχόμενος. & cap. 6. num. 5. addit Magnum Hetæriarcham, ut & cæteros Hetæriarchas, Protoveſtiaritam, & Primicerium Aulæ, & quotquot δικανίκιον ferunt, τοὺς ἄρχοντας εἰσάγειν εἰς Βασιλέως παράστασιν, donec domus impleatur. Quod repetit cap. 7. num. 3. & 32. Sanè ex verbis Codini colligitur Magnum Hetæriarcham, cæteróſque Hetæriarchas, (nam præter Codinum plures fuiſſe docet alicubi Cedrenus) *Admiſſionalium* Officio functos: quod aliàs exertè docet Pachymeres lib. 4. cap. 29. τὴν γὰρ ἀρχὴν ἐνεχειρέτο τούτῳ, μὴ ὅτι Βαρδαριώτας καὶ Κορτιναρίους μόνον, καὶ τοὺς ἐπὶ τοῦ Κοιτῶνος ἔχειν, καί γε τοὺς ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς, οὓς δὴ καὶ Ἑταιρειάρχας λέγουσιν, ἀλλά τι καὶ πλέον τῶν τῆς βασιλικῆς θεραπείας συνεπιφέρεσθαι. Quibus verbis deſcribit munus Magni Hetæriarchæ, ut qui non modò Bardariotis, Cortinariis & Veſtiaritis, ſed & Hetæriarchis præfectus fuerit. Veſtes denique Magni Hetæriarchæ deſcribit idem Codinus cap. 4. numero 28.

Cùm igitur plures eſſent Hetæriarchæ, ex iis unus Magni titulo eſt donatus; qui tum primùm occurrit ſub Conſtantino Porphyrogenito à quo Romanus Lacapenus poſtmodum Imperator, ejúſque ſocer, Magnus Hetæriarcha renuntiatus eſt. Leo Grammaticus pag. 494. καὶ πίστεις αὐτῷ δοὺς, παραυτίκα προχειρίζεται παρ᾽ αὐτοῦ Μάγιστρος καὶ Μέγας Ἑταιρειάρχης. Similia habent Zonaras & Manaſſes. Ipſe prætereà Conſtantinus lib. de Adm. Imp. cap. 51. pag. 192. Hetæriarcham nudè Lacapenum nominat, omiſſâ Magni nomenclaturâ. Neque aliter idem Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 458. 459. & in eodem Conſtantino pag. 490. tametſi nolim omnino contendere hanc Dignitatem non fuiſſe notam ante Porphyrogenitum, cùm alter occurrat ſub Baſilio Porphyrogeniti avo, Zautzas ſcilicet Stylianus Μικρὸς Ἑταιρειάρχης indigitatus, apud eundem Leonem Grammaticum: pag. 473. ὁ δὲ Βασιλεὺς Λέοντα καθείρξας ἐν τῷ Τειχιολίῳ τοῦ Μαργαρίτη ἐβούλετο ἐκτυφλῶσαι αὐτὸν, εἰ μὴ Φώτιος ὁ Πατριάρχης διὰ πολλῶν παρακλήσεων τοῦτο διεκώλυσεν ἅμα Ζαυτζᾷ Στυλιανῷ μικρῷ Ἑταιρειάρχῃ. Unde videtur ſequi aliam tum extitiſſe Dignitatem Μεγάλου Ἑταιρειάρχου, qui fortean ſcilicet præfectus fuerit Majori Ἑταιρειῶν Cohorti, de qua egimus, ut Minori Minor Hetæriarcha, qui à Codino nudè Ἑταιρειάρχης appellatur recenſetúrque 63. inter Aulæ Officiales, cap. 1. cujúſque Officium haud abſimile fuiſſe ab Officiis Magni Hetæriarchæ, cui tamen in omnibus ſuberat, innuit cap. 5. num. 32. 83. cap. 6. n. 5. cùm Admiſſionalis munere pariter functum fuiſſe ſcribat. Μεγαλεταιρειάρχης, occurrit apud Joan. Tzetzem. Chil. 9. v. 623. 661.

ἙΤΑΙΡΙΑΣΤΑΙ, appellati Chriſtiani à Mahumetanis, quòd Socium Deo adjungant. Nicetas Choniates in Confutatione MS. Legis Mahumeticæ. καλοῦσι δὲ ἡμᾶς Ἑταιριαστὰς, ὅτι φασὶν ἑταῖρον τῷ Θεῷ προσεισάγομεν, λέγοντες εἶναι τὸν Χριστὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ Θεόν. Vide Auctorem de Initiis Hæreſeon n. 101.

ἙΤΑΙΡΕΙ͂Ν, & Ἑταιρίζειν, dicuntur *qui muliebria patiuntur*, apud Evagrium lib. 3. Hiſt. cap. 39. initio, & in Baſilicis lib. 8. tit. 1. cap. 1.

ἘΤΑΣΑΡΜΗΣΗΡ, δίκταμνος, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS.

ἘΤΕΑ, *Salix*, ἰτέα, in Corona pretioſa.

ἚΤΖΗ, Ἔτζι, *Sic, ita, Hoc pacto*, οὕτως. Ἔτζι ἀκόμη, *Item*, *Eodem modo*, *Pariter*, ὁμοίως, ὡσαύτως. Ἔτζι πολλὰ, *Tamdiu*, *Tantopere*, Τέως, &c. Damaſcenus Theſſalonicenſis Concione in Dominicam Thomæ: διότι ὁρίζει καὶ ὁ κύριος ἔτζη εἰς τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, &c. Malaxus in Hiſt. Patr. καὶ ἔτζη ηὕγηκε ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου διωγμένος. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 40. ἡ δὲ γάτα ἐβουλήθη νὰ τοὺς ἐξαπατήσῃ, καὶ ἔτζι ἐκρεμάσθη ἀπὸ ἕνα παλοῦκι. Paſſim.

ἘΤΗΣΙΟΣ, *Chryſolithus*. Gloſſæ Chymicæ MSS. Ἐτήσιος, ὁ χρυσόλιθος. Ita etiam in Lexico Chymico Rulandi. Pelagius Philoſophus de Sacra arte MS. ἐτήσιον δὲ τὸν χρυσόλιθον ἀπέπλυνον, ἕως οὗ φησὶν ὁ ἰὸς αὐτοῦ ἐξέλθῃ. Infrà: καὶ ὁ ἐτήσιος ὁ καλεῖται χρυσόλιθος. Coſmas Hieromonachus MS. de Chymia: νικῶν ὁ αἰτήσιος λίθος διὰ τὸ λιτὸν τῆς αὐτοῦ περιουσίας, λίθος λέγεται. Infrà: καὶ ὁμοίως τὸ ἀργυρίτης τὸ ἐξυδραργύρωσεν ἐξυδραργυρωμένος γὰρ ὁ χαλκὸς ἀργυρίτης ἐστὶ, καλεῖται δὲ αἰτησία, ἥτις ἐστὶν ὑδράργυρος. Occurrit paſſim apud Chymicos.

ἘΤΙΕΙΚΕΑΤΑ, Ægyptiis, *Sempervivum minus*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 672.

ἘΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΟΙ, *Ad cædes & mortem inferendam parati*, *idonei*. Clemens lib. 2. Conſtitut. Apoſtol. cap. 14. οὐ χρὴ οὖν τοῖς ἑτοιμοθανάτοις, καὶ μισανθρώποις, καὶ φιλεγκλήμασι, καὶ μετὰ προφάσεως θανατοποιοῖς προσέχειν. Theophanes an. 5. Juſtiniani: Μανδάτωρ, Ἑτοιμοθάνατοι, οὐδὲ ψυχῶν ὑμῶν φείδεσθε. Apud Ducam Hiſt. cap. 43. Ἰταλοὶ ὀξύθυμοι, καὶ εἰς σφαγὰς ἕτοιμοι.

ἜΤΟΣ, τὸ. Ἔτη, τὰ, *Seculum*.

ἘΤΟΥ͂ΤΟΣ, η, ο, *Hic*, *Hæc*, *Hoc*, pro αὐτὸς, αὐτὴ, τοῦτο.

Ἐτότες, *Hic*, *Tum*, *Tunc*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Εἰς τοῦ Τρωάδος τριγύρα ἐτότες εὑρεθήκαν.

ἘΥΑΓΓΕΛΙΟΝ, *Evangelium*, *Novum Chriſti Teſtamentum*, Procopius lib. 2. de Bello Vandal. cap. 21. τὰ Χριστιανῶν λόγια, ἅπερ καλοῦν Εὐαγγέλιον νενομίκασιν.

Εὐαγγέλιον, Liber Eccleſiaſticus Græcorum, in quo deſcripta ſunt Evangelia, quæ primum locum Dignitate & Officio inter Lectiones Miſſarum occupant. Atque hic liber non continuatam Hiſtoriæ ſeriem, nec interruptam continet, ſed ea omnia habet quatuor Evangeliorum Codex, ſed in certas partes & ſectiones diviſa, quas illi τμήματα, μέρη, περικοπὰς, ἀναγνώσεις, Latini *Lectiones* indigitant, ad uſum ſingulorum dierum & feſtivitatum, modò unius, modò alterius Evangeliſtæ textu, quandoque etiam pluribus in locis, ut ut opus fuerit, interpoſito: non ita tamen ut ſeriem Evangelicam

prorſus

prorſus interrumpant: Exceptis enim ſolemnitatibus, quæ peculiare ſibi poſcunt Evangelium, in reliquis anni diebus ita diſpertiuntur, ut unius priùs Evangeliſtæ textum in tmemata dividant, & diebus applicent, donec finiat, poſtmodum alterius continuent, donec omnia ad exitum perduxerint, & diebus Dominicis à Scriptore Evangelij nomen imponant: dicunt enim, ἡ πρώτη κυριακὴ τοῦ Ματθαίου, ἡ δευτέρα τοῦ Ματθαίου, & ſic de aliis.

Id ut meliùs comprehendatur, obſervandum Joannis Evangelij textum univerſum ſeptem integris hebdomadibus legi, quæ à magna Paſchæ Dominica, tribus diebus exceptis, numerantur. Matthæi à Feria ſecunda poſt Dominicam Pentecoſtes, ad ſubſequentem Paraſceven Exaltationis diem feſtum, abſolvitúrque hebdomadibus XVII. Harum undecim ſingulis diebus Matthæi lectionem continuant. A duodecima quinque tantùm diebus Marci Lectio aſſumitur, Sabbatis & Dominicis Matthæi reſtituitur, uſque ad hebdomadem decimam, & ſeptimam, dummodo hæc poſtrema inter tempus Paſchale occurrat, ſin minùs, non legitur. Lucæ Evangelium à Feria 2. quæ Dominicam poſt exaltationem excipit, & integris hebdomadibus XI. continuatur, ab initio decimæ tertiæ Marci percurritur, in reliquis diebus, ſed Sabbatis & Dominicis Lucæ aſſumitur. Marci tandem inter Matthæi & Lucæ aſſumitur: quod verò ſupererit, Sabbatis & Dominicis Quadrageſimæ abſolvitur. Hæc Allatius lib. de Libris Eccleſiaſt. Græcor. ex Typico S. Sabæ, cujus verba hîc dare præſtat ex cap. 8. & pag. 138. ubi deſcribitur Δήλωσις διαλαμβάνουσα τὴν τῶν εὐαγγελίων ἀνάγνωσιν, καὶ τὴν τῶν εὐαγγελιστῶν διαδοχὴν, πόθεν τε ἄρχονται, καί που καταλήγουσιν. Deinde: ἰστέον ὅτι τὸ ὕφος τοῦ κατὰ Ἰωάννην τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου ἀναγινώσκεται ἐν ὅλαις ἑβδομάσιν ἑπτὰ, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς ἁγίας Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, καὶ λῆγον ἄχρι τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, χωρὶς ἡμερῶν τριῶν.

Τὸ δὲ κατὰ Ματθαῖον ἅγιον εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεται ἀπὸ τῆς δευτέρας τῆς μετὰ τὴν Πεντηκοστὴν, ἤγουν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἄχρι τῆς μετὰ τὴν Ὕψωσιν παρασκευῆς κυκλοῦν ἑβδόμασι, ιζ. ὧν αἱ μὲν α. ἔχουσι τὸ κατὰ Ματθαῖον ἀναγινωσκόμενον ἀπὸ δὲ τῆς ιβ. ἑβδομάδος ἀναγινώσκεται τὸ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον ἐν ταῖς πέντε ἡμέραις. ἐν δὲ τοῖς σάββασι καὶ ταῖς κυριακαῖς, πάλιν ὁ Ματθαῖος, ἄχρι τῶν ιζ ἑβδομάδων· ἡ δὲ ιζ ἑβδομὰς οὐκ ἔχει διὰ τὸ σπανίως ἀναγινώσκεσθαι αὐτῆς· εἰ δὲ μέλλει ἀναγινώσκεσθαι, καὶ ἡ αὐτὴ ἑβδομὰς ἀναποδίζειν δεῖ ὄπισθεν, καὶ ἀναγινώσκειν ὅταν θέλει.

Τὸ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγέλιον ἄρχεται ἀπὸ τῆς μετὰ τὴν Ὕψωσιν δευτέρας, ἄχρι τῆς κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου, ἔχον ὁλοκλήρους τὰς ιβ' ἑβδομάδας. ἀπὸ δὲ τῆς δευτέρας τῆς ιγ' ἑβδομάδος ἀναγινώσκεται ἐν ταῖς πέντε ἡμέραις τῆς ἑβδομάδος τὸ κατὰ Μάρκον· ἐν δὲ τοῖς σάββασι καὶ ταῖς κυριακαῖς πάλιν τὸ κατὰ Λουκᾶν.

Τὸ δὲ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον, ὅσον μὲν ἀναγινώσκεται ἀνὰ μεταξὺ τοῦ Ματθαίου, καὶ τοῦ Λουκᾶ. τὸ δὲ ἐπίλοιπον κατὰ τὴν μεγάλην τεσσαρακοστὴν ἐν ἑβδόμασι πέντε, ἤγουν ἐν πέντε σάββασι, καὶ πέντε κυριακαῖς. Quæ ſequuntur, habentur in Evangeliſtario:

Ἰστέον ὅτι τὰ εὐαγγέλια τῶν κυριακῶν, ἅτινα καταλιμπάνονται, ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἕως οὗ πληρωθῶσιν· ὁμοίως καὶ οἱ Ἀπόστολοι αὐτῶν.

Ἰστέον ὅτι εἰς τὰς ια' τοῦ Ὀκτωβρίου ἀναγινώσκεται ἡ δ'. κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ, ἐὰν τύχῃ κυριακὴ εἰ δ' οὖν, μετὰ τὴν ια. τῇ πρώτῃ κυριακῇ. πρὸ τῆς ἐξόδου τοῦ Νοεμβρίου ἀναγινώσκεται ἡ πεμπτη κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ. τῇ κυριακῇ τῶν Προπατόρων, ἀναγινώσκεται ἡ ια. τοῦ Λουκᾶ, ἤγουν τοῦ δείπνου.

Denique in Cod. Colberteo 4078. continente quatuor Evangelia, hæc leguntur. Συναξάριον σὺν Θεῷ ἐν ἐπιτομῇ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ εὐαγγελίου, ἤγουν ἐκλογαδίου, πρὸς τὸ συντόμως εὑρίσκειν ἑκάστης ἡμέρας τὸ εὐαγγέλιον· ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς μεγάλης κυριακῆς ἕως τῆς πεντηκοστῆς εὐαγγελιζόμενος ὁ ἅγιος Ἰωάννης καὶ ἀπὸ τῆς Πεντηκοστῆς ἕως πρώτης Σεπτεμβρίου ὁ ἅγιος Ματθαῖος· καὶ ἀπὸ τῆς πρώτης Σεπτεμβρίου ἕως τῆς ἀποκρέω ὁ ἅγιος Λουκᾶς· καὶ ἀπὸ τοῦ σαββάτου τῆς Τυροφάγου ἕως τοῦ σαββάτου τῆς βαϊοφόρου, ἤτοι τοῦ Λαζάρου, ὁ ἅγιος Μάρκος· τὰς δὲ δεσποτικὰς ἑορτὰς, καὶ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας τῶν ἁγίων, οἱ ἀμφότεροι.

Εὐαγγέλια ἑωθινὰ, *Evangelia quæ leguntur in Matutinis*, diebus Dominicis; in Anthologio 8. Septemb. Triodium: Δεῖ εἰδέναι, ὅτι τὰ ια ἑωθινὰ στιχηρὰ τῶν εὐαγγελίων ἀπὸ τῆς παρούσης κυριακῆς, καὶ μέχρι τῶν ἁγίων πάντων ἐν τῷ λιτῇ τοῦ ὄρθρου ψάλλονται. Euchologium in Officio ὄρθρου, ſed Laudum: καὶ λέγει τὸ ἑωθινὸν εὐαγγέλιον, εἴπερ τύχῃ κυριακή. Neque alia ſunt ab iis quæ

Εὐαγγέλια ἑωθινὰ ἀναστάσιμα dicuntur, quæ, ut ſuprà ex Triodio innuimus, numero ſunt undecim, ac I. quidem ex Matthæi cap. 116. Alterum ex Marci cap. 70. III. Ex Marci cap. 71. IV. Ex Lucæ c. 112. V. Ex Lucæ cap. 116. VI. Ex Lucæ c. 114. VII. Ex Joannis cap. 63. VIII. Ex Joannis c. 64. IX. Ex Joannis cap. 65. X. Ex Joannis cap. 66. XI. Ex Joannis cap 67. Ea verò deſcribuntur in Evangeliſtario. Horum etiam meminit Euchologium Goari pag. 666. Quibus verò Hebdomadibus ac diebus ea legantur, docet idem Typicum cap. 8. Extr. & Canonium quod habetur in Prolegomenis Evangeliſtarij. In ea undecim Evangelia matutina tot extant Homiliæ Theophanis Ceramei, ab Homilia 28. Deſcribuntur denique in eodem Codice

Εὐαγγέλια, ὁσιακὰ appellata, in Anthologio 1. Sept. & in Typico S. Sabæ cap. 12. quòd legantur in Feſtis Sanctorum, quæ ſecundùm menſes ſingulos ibi recenſentur: præterea Εὐαγγέλια τῶν ὡρῶν τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης Παρασκευῆς.

Iamverò, ut eſt in Catalogo Official. Magnæ Eccleſiæ Allatiano, Evangelium legit Protonotarius die Palmarum; Magnâ Feriâ 2. Hieromnemon; Magnâ Feriâ 3. Sacellio præpoſitus; Magnâ Feriâ 4. Magnus Scevophylax: Magnâ Feriâ 5. Canſtrenſis; Magno Sabbato, Magnus Oeconomus; Magnâ Dominicâ Magnus Chartophylax. Denique in eodem Catalogo annotatur Magnum Archidiaconum, cùm celebrat Pontifex, legere Evangelium, vel ſi non adſit, alium quem elegerit.

Μικρὰ Εὐαγγέλια dicuntur quæ à mulieribus vice φυλακτηρίων, geſtata ait Iſidorus Peluſiota lib. 2. Epiſt. 150. ἴσθι ὅτι (τὰ φυλακτήρια) δέλτια ἦν μικρὰ, ἴσα τὸν νόμον ᾄδοντα, ἅπερ ἐφόρουν οἱ τῶν Ἰουδαίων καθηγηταὶ, ὥσπερ νῦν αἱ γυναῖκες τὰ Εὐαγγέλια μικρά. Vita S. Nili Junioris pag. 108. ἐκβαλὼν δὲ ἀπὸ τοῦ κόλπου αὐτοῦ ὅπερ ἀεὶ ἐβάσταζε φυλακτήριον, τοῦτο δὲ ἦν πυκτίον τῆς νέας διαθήκης τυγχάνον θησαύρισμα.

Εὐαγγελιστάριον, Liber Eccleſiaſticus Græcorum, cujus titulus ita concipitur: εὐαγγελιστάριον περιέχον τὴν τῶν εὐαγγελιστῶν διαδοχὴν, πόθεν ἄρχονται, καὶ που καταλήγουσιν, ἔτι δὲ καὶ κανόνια λι. ἐν οἷς εὑρίσκεται ἀεὶ πότε τὸ εὐαγγέλιον τῶν κυριακῶν τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ· ὁμοίως καὶ τὸ ἑωθινὸν, καὶ ποῖος ἦχος ψάλλεται ἐν ἑκάστῃ κυριακῇ, καὶ ἕτερα ἀναγκαῖα περὶ τοῦ εὑρεῖν τὴν ἡμέραν τοῦ ἁγίου πάσχα, καὶ πασχάλιον διεξοδικὸς συντεθὲν παρὰ Ἐμμανουὴλ τοῦ Γλυτζωνίου. Aſſuuntur præterea Canones Evangelici Euſebij ad Carpianum.

Τετραευαγγέλιον, *Codex quatuor Evangeliorum* εἰς τμήματα ac περικοπὰς, *ſeu ſectiones diſtributorum ad uſum ſingulorum dierum & feſtivitatum, ut in*

voce εὐαγγέλιον obſervatum. Triodium Feria 2. Magnæ hebdom. ὁ δὲ περίβιλος στιχολογεῖται· ἀναγινώσκεται δὲ καὶ τὸ τετραευαγγέλιον. Infrà: αἱ ὧραι κατὰ τὴν συνήθως στιχολογίας, καὶ τὴν ἀναγνώσεως τοῦ εὐαγγελίου. Typicum S. Sabæ cap. 38. ἐντεῦθεν τίθεται τῆς ἀναλογίου μετὰ βλαττίου, καὶ τίθεται ἐν αὐτῷ τὸ τετραευαγγέλιον, &c. Infrà: καὶ γίνεται ἀνάγνωσις εἰς τὸ τετραευαγγέλιον. Marcus Hieromon. de Dubiis typicis cap. 38. τελειωθείσης δὲ ταύτης, ψάλλονται αἱ ὧραι μετὰ τῆς στιχολογίας αὐτῶν, καὶ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ τετραευαγγέλου.

Εὐαγγελιστὴς, Diaconus qui legit Evangelium in ſacra Liturgia, qui antequam legat, ait ad Sacerdotem, Εὐλόγησον δέσποτα τὸν εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ, ut eſt in Liturgia Chryſoſtomi. Vide aliam ejuſdem Chryſoſtomi Liturgiam apud Goarum ad Euchologium, pag. 102.

ΕΥ'ΑΓΓΕΛΙΣΜΟ'Σ, *Dies Feſtus Annuntiationis Deiparæ*, 25. Martij: nudè, in Synodo Trullana Can. 52. apud Nicephor. Homologetam in Canon. Zonaram in Michaële Duca, Codinum de Offic. cap. 9. §. 7. cap. 12. §. 10. &c. Chronicon Alexandrinum pag. 470. ἐν ταύτῃ τοίνυν τῇ ἡμέρᾳ, λέγω δὲ δὴ κε. τῇ κατὰ Ῥωμαίους Μαρτίου μηνὸς, παραλαβοῦσα ἀπὸ τῶν θεοφόρων διδασκάλων ἑορτάζει τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς ἁγίας δεσποίνης ἡμῶν ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας ἡ τοῦ Θεοῦ καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ ἐκκλησία. Occurrit paſſim.

ΕΥ'ΑΓΓΕΛΙΣΤΑΙ'. Scribit Symeon Theſſalonicenſis lib. de Sacramentis, ubi de Dedicatione Templi, menſam ſacram lotam & abſterſam operiri quatuor linteaminibus: ac primò quidem, eo in quo deſcripta quatuor Evangeliſtarum nomina; tum illo quod Καλάσαρκα vocant, tum τραπεζοφόρῳ ſeu ἀπλώματι, ac denique eo quod εἰλητὸν dicunt. Ac de priori, ſic ille: πρῶτον τὰ τέσσαρα ὑφάσματα τίθενται κατὰ τέσσαρας γωνίας τῆς ἁγίας τραπέζης, τὰ ὀνόματα τῶν εὐαγγελιστῶν ἐνέχοντα, ὅτι τὴν ἐκκλησίαν ἅπασαν ἡ ἐκκλησία ἐκάλυψε, &c. Deinde ſubdit: μετὰ δὲ τοὺς Εὐαγγελιστὰς λεγομένους τὰ τέσσαρα ταῦτα, τὸ κατάσαρκα τίθεται, &c. Ubi evidens eſt primam iſtam altaris veſtem τέσσαρα ὑφάσματα appellari, à quatuor Evangeliſtis ad ſingulos angulos depictis, vel eorum nominibus deſcriptis, quod non cepit Goarus. Quod verò hic quatuor ὑφάσματα, in libro de Templo pag. 215. quatuor duntaxat partes ὑφάσματος vocat, idem Symeon: τέσσαρα δὲ μέρη ὑφάσματος τὰ τέτταρσι ἔχει γωνίαις ἡ ἱερὰ τράπεζα, ὅτι ἐκ τῶν περάτων συνηθροίσθη τῆς ἐκκλησίας τὸ πλήρωμα, καὶ τὰ ὀνόματα δὲ τῶν τεσσάρων ἐν τοῖς τέσσαρσιν εὐαγγελιστῶν, ὅτι δι' αὐτῶν συνίστη ἡ ἐκκλησία, &c. Deinde addit κατάσαρκα τὸ λεγόμενον εὐθὺς, καὶ μετ' αὐτὸ τραπεζόφορον inſterni.

ΕΥ'ΒΟΥΛΟΣ, *Ebulus*. Orneoſophium cap. 29. βοτάνην τὴν λεγομένην εὔβουλον, ἥτις εἰς τὸν κῆπον τὸν θερμὸν τοῦ Μαξιμιανοῦ φύεται, τρίψον, καὶ μετὰ καθαροῦ πανίου ἄλειψον.

ΕΥ'ΓΑΙ'ΝΕΙΝ, Εὐγαίνειν, *Egredi, Exire, Prodire*, ἐκβαίνειν, ἐξέρχεσθαι, &c. Corona pretioſa: νὰ εὐγῆ, *Exire*, Ἐξελθεῖν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ὁρίζει τοὺς συντρόφους τοῦ εὐγάνουν τὴν ὥρα.

Rurſum:

Κ' εὐγῆκεν εἰς τὸ πέλαγος σὰν φλομομένο ψάρι.

Ibidem:

Καὶ ἀφήνεις του εὐγῆ ἔξω τοῦ καστελίου του.

Alio loco:

Τὴν ὥραν ὡσπαίθησαν, στὸ πέλαγος εὐγῆκαν.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

Στίχους ἐβγίται κ' ἔλεγαν τραγούδια γιατὶ κόρη.

Anonymus de Amorib. Lybiſtri & Rhodamnes:

Ἐπλήρωσα τὰ γράμματα, καὶ εὐγῆκα ἀπὸ τὴν τέντα.

Alio loco:

Εὐγῆκα νὰ σεργιανῶ, να κόσμου ἀναβλέπω.

Anonymus de Locis Sanctis cap. 5. καὶ χωρὶς νὰ ξομολογηθῇ ὅλαις τὰς τοῦ ἁμαρτίας, οὐδὲν ἠμπορεῖ νὰ εὐγῇ ἀπὸ ἐκεῖ, *Et ni priùs delicta ſua omnia confeſſus fuerit, nunquam excedet*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. καὶ ὁ ἀλεποῦ γυρεύοντας τὸ πορτάρι, ὁ σκύλος τὴν ηὕρηκεν, καὶ τὸ ἐκαλάφαγεν. Alibi: καὶ μετ' ὀλίγον εὐγῆκεν ἀπὸ τὸ λιμνίου ὁ βαθρακὸς, &c. Adde p. 114.

Εὔγη, Εὔγασμα, *Exitus*, *Egreſſus*, ἔκβασις. Εὔγασις eâdem notione, in Corona pretioſa. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ὁπότονε κακὴ εὔγασις γιαλοῦ καΐκι.

Παρεύγασις, *Tranſitus*, Anonymus de Arte Perſica: ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ, ἐλπίδας, παρεύγασιν, ἢ διάκελσιν.

Εὔγα, Ἔβγα, *Ortus*, in Gloſſis Græcobarb. Ἀνατολὴ, εὔγα τοῦ ἡλίου. Alibi: Ἀνατολὴ, Ἀναφανὴ, ἔβγα, βλάστημα.

Βγάνειν, *Ejicere*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀμπόθηλον ὁ ἄνεμος, κ' ἡ θάλασσα τὸν βγάνει.

Alibi:

Βγάνει τὸν ἐκ τὴν σέλα του, καὶ χάμαι τὸν ἐρύχνει.

Id eſt, *Ejicit illum ex ſella & humi proſternit*. Vide Βγά, & Εὐγάλειν.

ΕΥ'ΓΑ'ΛΕΙΝ, Εὐγάλλειν, *Ejicere, Auferre, Abſtrahere*, ἐξάγειν, ἀφαιρεῖν, ἐκκομίζειν. Gloſſæ Græcobarb. χέω, ἡ χύνω, ἡ εὐγάλλω τὸ νερὸν ἔξω. Alibi: Ἀφελὼν, ἐκεῖνος ὅπου σηκώνει καὶ εὐγάλλει τὸ ἴδιον τοῦ ἄλλου. Nomocanon laudatus ab Allatio in lib. de Opinationibus Græcor. num. 14. ἐὰν ἔχῃ ἔννοιαν τοῦτο, καὶ ἀμφιβολίαν, ἡ ἐὰν ἀσυνείδητος, ἡ οὐχί. ὅμως πάντα χρεία νὰ εὐγάλειν τὸ λείψανον ἐκεῖνο ἔξω ἀπὸ τὸν τάφον ἐκεῖνον, ὅπου εὑρίσκεται, &c. Hiſtoria MS. Beliſarij:

Καὶ κάτεβα ὁ βασιλεὺς εὔγαλεν εὐθομήκοντα.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Τάζω καὶ νὰ σ' εὐγάλω ἐγὼ κάλαχέρια του ρυφιάνου.

Fabulæ Æſopicæ Græcobarb. pag. 145. ἂν ἐσὺ μὲν εὐγάλεις τὸ κόκαλον ἀπὸ τὸ λαιμὸν, νὰ σοῦ δώσω πληρωμήν. Agapius in Geoponico cap. 159. ἔπειτα εὔγαλε τὴν φύσα, καὶ πλυῖνε τὴν κεφαλὴν, &c. Ἀπευγάλλειν, Ἐξευγάλλειν, eâdem notione in Nomocanone Coteleriano num. 521. ut &

Βγάλειν, in Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Στὴν Ταρσίαν ὅπου βγάλε, καὶ χαρίσι το σπαθί.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

Γιατὶ ἀπὸ σου τὸν θάνατον ἀπίδω νὰ σὲ βγάλω.

Et lib. 6.

Τόσα ἀρίσκοντα λαφρὸς ὅτι κανία σαῖτα

Βγαλμένη ἀπὸ σπαθίτσιν, &c.

Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarogr. lib. 5.

Ἐβγάλασι κατ' ἀκρίβειαν, ἵνα φανερῶς γνωρίσει.

Georgius Conrares in Hiſt. Athenarum lib. 2. καὶ ὅπου ὁρκιζόμενος ἔβγαλε τὰ βασιλικὰ του φορέματα, &c.

Εὐγάζειν, eâdem notione, Εὔγασμα, *Ademptio*, *Ablatio*, apud Portium.

ΕΥ'ΓΑΡΜΑΝ, *Caſus*. Gloſſæ Græcobarb. ἀγὰς, ἡ πλῶσις τοῦ ἀστραγάλου, τὸ πέσιμον, ἡ τὸ εὔγαρμαν τοῦ κοκκίου. Scribitur & ἔβγαρμαν in iiſdem Gloſſis: ἔκβαλμα, ἔβγαρμαν, Προσπέλασμα.

ΕΥ'ΓΑΤΑ', apud Myrepſum, ſect. 23. num. 23. καὶ εἴ τινες ἐμβάλλουσι εἴδεα μικρὰ λευκὰ ἐν ὅλῳ σώματι, ἅπερ λέγουσι οἱ Λατῖνοι ἀορίγα. Vide ſuprà in Αὐγά.

ΕΥ'ΓΕ'ΝΕΙΝ. Vide Εὐγαίνειν.

ΕΥ'ΓΕΝΗ'Σ, Εὐγένεια, *Ingenuitas*, in utroque Gloſſ. & in Baſilic. Vide in Gloſſ. med. Lat. *Benenatus*.

tus. Eſt etiam εὐγένεια titulus compellatorius, apud S. Baſilium in Epiſtolis, & alios, *Nobilitas*, *Generoſitas*.

ΕΥΓΕΝΙΚΟΣ, *Nobilis*, Εὐγενής, in Corona pretioſa. Monita MSS. Alexij Comneni ad Spaneam nepotem:

> Τὰ ἂν ἦσαι διαλάντης εὐγενικοῦ ἀνθρώπου.

Georgius Contares lib. 7. Hiſt. Athen. οὗτος ὁ Περικλῆς ἦτον ἀπὸ γένος εὐγενικὸν, καὶ δεξιᾶς φύσεως. Εὐγενικὰ, *Nobiliter*. Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Ὁ Βασιλεὺς ἐξέβηκε, μεγάλως τοὺς ἐδέχθην,
> Εὐγενικὰ, τιμητικὰ, ὡς πρέπει κατ᾽ ἀξίαν.

ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑ, *Beneficium Eccleſiaſticum*, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranenſis an. 1215. cap. 25. 29. 30. 31.

ΕΥΘΡΑΓΓΑΙ. Myrepſus MS. ſect. 10. cap. 183. ἀλλὰ καὶ χοιράδας καὶ εὐθράγγας, καὶ πᾶσαν νεφριτικὴν νόσον ἰᾶται. Vox ignota Fuchſio.

ΕΥΘΥΧΑΛΚΑ, *Præſens pecunia*. lib. 9. Baſilic. tit. 3. l. 15. §. 7. ὅτε δεῖ τὰ λαμβανόμενα διὰ ἐμβιβασμὸν ἐνέχυρα εὐθύχαλκα πιπράσκεσθαι. Ubi Digeſt. *Si quidem res captæ pignori, præſenti pecunia diſtrahi debent.*

ΕΥΙΣΚΟΣ, ἡ Αἰθάλη, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Fuligo*.

ΕΥΚΑΙΡΟΣ, Εὔκαιρος, *Vanus*, *Caſſus*, *Inanis*, *Supervacuus*, Ἀνέμαιος, εἰκαῖος, κενὸς, μάταιος, &c. Gloſſæ Gr. Lat. *Vacivus*, Εὔκαιρος. Nicetas in Man. lib. 3. num. 18. τὰ δὲ κιβώτια καταλείπει τούτων κενά, &c. Ubi Cod. Barbarogr. εὔκαιρα. Εὔκαιρον, *Cenotaphium*, Κενοτάφιον. Εὔκαιρα, *Inaniter*, *Supervacuò*, κενῶς, μάτην. Εὐκαιρότητα, Εὐκαιριὰ *Vanitas*, *Inanitas*, *Futilitas*, Ματαιότης, κενότης.

Εὐκαιρεῖν, *Otiari*. Auctor Etymologici, ait σχολὴν à Græcis appellari, quam οἱ πολλοὶ ἀκύρως καλοῦσιν εὐκαιρίαν· τὸ δὲ Εὐκαιρεῖν, βάρβαρον: ſcilicet pro σχολὴν ἄγειν, vel σχολάζειν. Vide Suidam in Σχολὴ & Σχολάζειν. Sed & εὐκαιρῆσαι & εὐκαιρώνειν pro *Vacuare*, *Vacuefacere* uſurpant, ſeu κενοῦν ἐξαντλεῖν, idem Nicetas de Urbis ſtatu num. 5. initio: ταῦτ᾽ ἐξ ὑπεράντλου τῆς ἀχθηδόνος ψυχῆς κενώσαντες, &c. Ubi Cod. Barbarogr. εὐκαιρίσαντες. Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Κοπία τε καὶ ἄρματα, καὶ ἄρματα παντοῖα,
> Ὅλα νὰ τὰ ξεβάλλουσιν, καὶ νὰ τὰ εὐκαιρίσουν.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

> Τὰ ῥέλευ ἀπολύσασι, τὸν κάμπον εὐκαιρίνουν.

Idem lib. 8.

> Καὶ πόλλοι ἐξευκαιράσασι τὴν σέλαν ἀπ᾽ ἐκείνους,
> Καὶ πλέον οὐ καβαλίκευσαν ἀλύμονον σκείνους.

Item uſurpari videtur pro *Egredi*, *Exire*, quia qui domo egreditur hanc evacuat. Apophthegmata Patrum in Arſenio num. 28. καὶ ὡς ἔφθασε περὶ τὴν κέλλαν τοῦ γέροντος, κατ᾽ οἰκονομίαν Θεοῦ εὐκαίρησεν ὁ γέρων ἔξω τῆς κέλλης. &c. In Joanne Cellarum: μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν εὐκαίρησεν ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἠθέλησεν εἰσελθεῖν ἔσω. Ita in Joanne Colobo n. 7. in Antonio n. 29. & alibi non ſemel.

ΕΥΚΛΕΙΑ, *Claritas*, titulus Compellatorius, in Synodo VII. Act. 1. pag. 161.

ΕΥΚΡΑΤΟΝ, Εὐκράτιον, Latinis ſequioris ætatis, *Mixtum*, *Ientaculum*. Vita MS. S. Arſenij: δίψης αὐτῷ παρενοχλούσης, ᾔτησεν εὔκρατον παρ᾽ ἑνὸς τῶν ὑπηρετῶν. Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 18. μετὰ δὲ τὸ ἀπολῦσαι αὐτὰς τὰς ἑσπερινὰς εὐχὰς, διὰ ἑαυτῆς τὴν ὑπηρεσίαν ἐποιεῖτο, τὴν παράθεσιν ποιουμένη, καὶ τὸ εὐκράτιον ἐπιδιδοῦσα. Joan. Moſchus c. 184. συνετάξατο οὖν ὁ νεώτερος μὴ πίειν μήτε εὐκρὰς, μήτε ὕδωρ, μήτε οἶνον ἕως τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Infrà: παρεκαλεῖτο ὑπὸ πάντων ἵνα μικρὸν εὐκράτου μεταλάβῃ. Rurſum: καὶ πολλὰ παρακαλέσας αὐτὸν εἰς τὸ μικρὸν μεταλαβεῖν εὐκράτου. Cyrillus Scythopolit. in Vita S. Joannis Solitarij num. 19. θελήσας ἐγὼ τὸ εὐκράτιον δοῦναι αὐτῷ, ἀψάμενος τοῦ θυρίδος, ἀνοίγει, &c. Occurrit præterea in Vita S. Auxentij num. 3. apud Bolandum εὔκρατον, eâdem notione. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Mixtum*.

ΕΥΚΤΗΡΙΟΝ, *Ædes ſacra*, *Oratorium*, εὐκτήριος οἶκος, οἶκος προσευχῆς S. Baſilio Epiſt. 70. & Homil. in S. Gordium, Gregorio Presbytero in Vita S. Gregorij Nazianzeni, & aliis. *Locus ubi Orationes celebrare conſueverant Chriſtiani*, in Geſt. Purgat. Felicis Epiſcopi Aptungitani. Theoſterictus in S. Niceta Conf. num. 41. ἀνήλθομεν ὁμοῦ πάντες εἰς τὰ λεγόμενα εὐκτήρια. Paſſim. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Oratorium*.

ΕΥΛΑΒΕΙΣ, *Viri pij*, ſeu, voto peculiari pietati Chriſtianæ obſtricti, Monachi. Achmes Onirocrit. cap. 136. εὐλαβεῖς καὶ ἡσυχασταί. cap. 210. εὐλαβεῖς καὶ ἀναχωρηταί.

Εὐλαβέστατος, Titulus datus Epiſcopis, & Archimandritis, in Concilio Calchedon. Act. 1. ubi vetus Interpres, *Religioſiſſimus*, vertit. Alibi *Venerandiſſimus*, ut pag. 104. Edit. Labbei. pag. 198. *Reverendus*. pag. 105. *Reverendiſſimus*.

ΕΥΛΟΓΕΙΝ, *Matrimonio conjungere*, *Uxorem ducere*, vel *viro nubere*. Manuëlis Charitopuli Patr. Conſtantinopol. Solutiones lib. 3. Juris Græco-Rom. τινὲς ἱερεῖς λανθανόντως ἐποίησαν τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ εὐλογήσεις πότερον ἄρα ὁ γάμος οὗτος, καὶ ποίοις ἐπιτιμίοις ἁλίσκονται οἱ οὕτως ἱερολογήσαντες ἱερεῖς. Michaëlis Cerularij Patr. Conſtantinopol. Sancitum, ibid. lib. 4. ἱερεὺς τινὰς περὶ γάμου τῶν γονέων συναπτομένους εὐλόγησεν, &c. Georgius Phranzes lib. 2. cap. 17. εὐλογήθην ἐγὼ τὴν θυγατέρα τοῦ ἐπὶ Κανικλείου Ἀλεξίου Παλαιολόγου τοῦ Τζαμπλάκωνος, καὶ ἐγεννήθη μοι υἱὸς Ἰωάννης, &c. Nomocanon. Cotelerianus num. 212. ἐὰν δὲ κόρη συκοφαντήσῃ ἄνδραν, καὶ εἴπῃ, ὅτι ἐγάμησέ με, καὶ εὐλογήσεν αὐτὴν δυναστικῶς, καὶ εὑρέθη παρθένος, &c. Joannes Sachleces in Narrat. MSS. de Meretricibus:

> Τότε γυρεύουν ἀφορμὴν νὰ τοὺς εὐλογηθοῦσιν.

Anonymus de Bellis Francor. Peloponneſiacis:

> Ἐπῆρεν τὴν θυγάτηρ του εὐλογητικὴν γυναῖκαν.

Infrà:

> Μετὰ συμβίβασιν καλὴν ὁ Κόντος εὐλογήθην.

Ibidem:

> Ἐκείνην τὴν Πριγκηπίσσαν ὅπου ἦτον τοῦ Μορέως,
> Γυναῖκα τοῦ εὐλογητικὴν εὐθὺς τὴν ἐβλογήθην.

Joannes Cantacuzenus lib. 2. cap. 34. καὶ εὐλογίαι μὲν καὶ ὅσα ἱερῶς νενόμισται ἐπὶ τοῖς γάμοις ἔνδον ἐτελοῦντο τῆς πόλεως Ἀδριανοῦ. Vide Nov. Leonis Imp. 74. 89. Addam hiſce Apophthegma Iſidori Philoſophi ex Damaſcio in illius vita: οὐκ ἦν δὲ γνήσιος ὁ γάμος, εἰ μὴ ὁ ἱερεὺς, ὁ τοῦ Θεοῦ, ἐν τοῖς γαμικοῖς συμβολαίοις ὑπεσημήνατο χειρὶ τῇ ἑαυτοῦ.

Εὐλογητικὸς, *Filius legitimus*, *in Matrimonio natus*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS. ubi de Rheno:

> Ὁσὰν τὰ ῥίπτουσιν ἐκεῖ τὰ βρέφη ὅπου γεννοῦνται,
> Καὶ πλέον τὰ εὐλογητικὰ, καὶ τὰ μπαστάρδια εὑρίσκει.

Item *Connubio junctus*, ut in ſuprà allatis ex Anonymo de Bellis Francor. in Morea.

Βλογεῖν, pro Εὐλογεῖν, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 9. Extr.

> Τὴν ὅποιαν σου τὴν ζητῶ αἰτὶν καὶ ὁρισμός σου,
> Ἂν ἦν καιρὸς νὰ βλογηθῶ νὰ βλογηθοῦμε μπρός σου.

Mox:

> Οἱ πρῶτοι μας ἐνλάθελαν νὰ βλογηθοῦν γυναῖκες.

In Lemmate ſectionis: Πῶς ὁ Ἀρκίτας εὐλογήθη τὴν κόρην τὴν Ἐμηλία.

βλαςτικὴ, *Sponſa*, *Nupta*. Idem Anonymus lib. 12. init.

Ἐμιλίαν τὴν πανίμνοςον, λέγω βλαςτικὴν τε.

ΕΥ'ΛΟΓΗΤΟ'Σ, *Antiphona Benedictionis*, à qua apud Græcos Officia quævis initium ducunt. Euchologium in Officio ὄρθρυ ſeu laudum: εὐλογήσαντος τ̃ ἱερέως, ἀρχόμεθα τ̃ Τρισαγίυ, &c. Typicum S. Sabæ cap. 1. καὶ συναχθέντων τ̃ ἀδελφῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἄρχεται ὁ ἱερεὺς, λέγων, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν· εἶτα ἄρχεται ὁ Ἐκκλησιάρχης, Δεῦτε, προσκυνήσωμεν. Quæ quidem Oratio ſic deſcribitur apud Philotheum Patr. Conſtantinopol. in Ordine Sacri Miniſterij pag. 2. & 3. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τ̃ αἰώνων. Erant & aliæ Benedictionum formulæ, ut apud Joan. Moſchum in Limon. cap. 118. & in Nomocanone Coteleriano, num. 408. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, Εὐλογητὸς ὁ Κύριος. Hinc Εὐλογητὸν ποιεῖν dicitur Sacerdos, cùm à Benedictione Officium Eccleſiaſticum auſpicatur. Idem Euchologium pag. 233. ubi de Ordinatione Lectoris: ποιεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλογητόν. Triodium Fer. 2. Hebdom. 1. Jejun. Καὶ ποιήσας τὴν συνήθη μετάνοιαν τῷ Ἡγυμένῳ, ποιεῖ τὸ εὐλογητὸν, καὶ ἡμεῖς ἀρχόμεθα τ̃ Τρισαγίυ. Et Feria 5. quintæ hebdom. τῇ πέμπτῃ τ̃ πέμπτης ἑβδομάδος σημαίνει ὥρᾳ δ. τ̃ κύκλου, ἐπισυναχθέντων ἡμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, γίνεται Εὐλογητὸς παρὰ τ̃ ἱερέως, ὡς συνήθως. Pachymeres in Paraphr. S. Dionyſij lib. de Cœleſti Hierarch. cap. 5. ὁ μὲν ἱεράρχης εὐχὴν ἱερὰν ἐντὸς τ̃ θυσιαςηρίυ ποιησάμενος, αὕτη δὲ εἶμαι τ̃ Εὐλογητόν. Ita in Nomocanone Coteleriano num. 458. apud Codinum de Offic. cap. 12. num. 2. &c. in eodem Nomocanone num. 135. Sacerdos ἀπόζυγος, ἢ ἐξαπόλυτος, ἀπόλυσιν ἢ εὐλογίαν facere vetatur. At priuſquam is Benedictionem populo adprecetur, & εὐλογητὸν faciat, Diaconus altiori voce inclamat, Εὐλόγησον. Idem Pachymeres lib. 4. Hiſt. cap. 5. ὡς δὲ πρὸς τ̃ ὕδατι ἐπέβη, καὶ ὁ Διάκονος τὸ Εὐλόγησον ἐξεβόα, καὶ εὐθὺς ἡ ἐκ τ̃ ἱερέως εὐλόγησις, &c. Ejuſmodi porro Benedictionales preces

Εὐλογηταρία appellantur. Euchologium pag. 53. μετὰ τ̃ Ἄμωμον, τὰ εὐλογητάρια. p. 546. 561. εἶτα τὰ εὐλογητάρια. Εὐλογητάρια τροπάρια, in Typico S. Sabæ p. 62. 65. 73. 92. Typicum S. Sabæ cap. 25. ψάλλεται καὶ ὁ Ἄμωμος εἰς ςάσεις δύο, σὺν τοῖς εὐλογηταρίοις τροπαρίοις νεκρωσίμοις. Triodium Sabbato 2. hebdom. Jejun. ὡς δὲ τὸ τέλος τ̃ Ἀμώμυ, ψάλλομεν τὰ εὐλογητάρια, τ̃ ἁγίων ὁ χορὸς, καὶ ἕτερα. Sabbato S. Lazari: εἶτα ςιχολογοῦμεν τ̃ Ἄμωμον, καὶ λέγομεν καὶ τὰ ἀναςάσιμα εὐλογητάρια.

ΕΥ'ΛΟΓΙ'Α, *Oblata*, *Hoſtia non conſecrata*, panis qui ad Sacrificium à populo offertur, ex quo pars quædam ad illud conficiendum decerpitur. Nomocanon Cotelerianus, num. 11. τὰς προσφερομένας εὐλογίας τῇ ἐκκλησίᾳ τ̃ Θεῦ, ὐ μόνον τοῖς ἱερεῦσιν προσάπτομεν ἐᾶ, ἀλλὰ καὶ τοῖς διακόνοις, πᾶσι τοῖς κοινῦσιν ἐν τῷ ἁγίῳ ἔργῳ τ̃ Θεῦ· εἰς τρεῖς μοίρας μοιράζειν αὐτὰς· δύο τ̃ ἱερέως, καὶ ἡ ἑτέρα τ̃ καθ' ἐχῆς, ὑπὲρ ψυχῆς καὶ σώματος. Joannes Moſchus in Prato Spirit. cap. 20. ἦν τις ἀδελφὸς ἐν τῷ κοινοβίῳ τ̃ Κυζικᾶ, ὃς ἦν μαθὼν τὴν προσκομιδὴν τ̃ ἁγίας ἀναφορᾶς. ἐν μιᾷ ἦν ἐπέμφθη ἐνέγκαι εὐλογίας ἀπὸ ἱερέων βαςάζων τὰς εὐλογίας, ἐρχόμενος ἐν τῷ μοναςηρίῳ, εἶπεν τὴν προσκομιδὴν, ὡς ἐν τάξει τ̃ ςιχολογίας· καὶ τὰς αὐτὰς εὐλογίας προέθηκαν ἐν τῷ δίσκῳ ἐν ἁγίῳ θυσιαςηρίῳ οἱ διάκονοι, &c. In laudato Nomocanone num. 284. ejus qui in quarto vixit Matrimonio εὐλογία προσκομίζεσθαι vetatur. De Eulogiis verò, quæ in partem Sacerdotum cedunt, videtur intelligendus Socrates lib. 7. cap. 12. de Chryſantho Epiſcopo Novatiano: ἀπὸ τ̃ ἐκκλησιῶν ὐδὲν ἐδέξατο, πλὴν μετὰ κυριακὴν δύο ἄρτους τ̃ εὐλογιῶν ἐλάμβανεν.

Εὐλογίαι, *Panes*, aut *alia Edulia Sacerdotis benedictione conſecrata*. Theophanes an. 40. Theodoſij Jun. de Chryſaphio Eunucho: ὑπέθετο τῷ βασιλεῖ ἀκαίρῳ ὄντι, καὶ εἰς Χαλκηδόνα διάγοντι δηλῶσαι τῷ Πατριάρχῃ ἀποςεῖλαι τὰς ὑπὲρ τ̃ χειροτονίας εὐλογίας· ὁ δὲ Φλαβιανὸς καθαρὺς ἄρτους ἀπέςειλεν εὐλογίαν. ὁ δὲ Χρυσάφιος ἀποςρέψας ταύτας, ἐδήλωσε χρυσᾶς εὐλογίας ζητεῖν τ̃ βασιλέα, &c. Vide Apophthegmata Patrum in Arſenio num. 16. & in Iſaacio Thebæo num. 2.

Εὐλογία, *Panis benedictus*, qui & ἀντίδωρον. Nicephorus Homologeta Patr. Conſtantinopol. in Canonib. τὰς ὄντας ἐν ἐπιτιμίοις μοναχὺς χρὴ συνεσθίειν καὶ συνεύχεσθαι μέτιχεν δὲ καὶ εὐλογίας, ἤγουν κατάκλασμα, ἅμα τῇ αὐτῶν ἐξομολογήσει. Pachymeres lib. 5. cap. 4. ἐφ' ᾧ τι μεταχεῖν ἀντιδώρου, καὶ εὐλογίαν παρὰ τ̃ λειτουργήσαντος δέξασθαι. Εὐλογίαι λειτουργηθεῖσαι, quæ à Sacerdote Sacra faciente benedictione conſecratæ ſunt, in Nomocanone Coteleriano, num. 112. Quæ quidem Eulogiæ dabantur etiam interdum pœnitentibus, priuſquam ad Sacram Communionem admitterentur, ut eſt in eodem Nomocanone n. 224. 231.

Εὐλογία, *Benedictio Epiſcoporum vel Sacerdotum, cui capita ſubmittebant Chriſtiani*. Philoſtorgius apud Suidam in Λεόντιος, ubi idem Leontius Epiſcopus Tripolis Urbis Lyciæ, ſic ad Euſebiam Auguſtam Conſtantij Imp. uxorem: εἰ δὲ θελήσειας ἀφικέσθαι πρός με, ὡς τ̃ τοῖς ἐπισκόποις πρεπούσης φυλαχθησομένης αἰδοῦς, ἵν' εἰσέλθοιμι μὲν ἐγὼ, σὺ δ' αὐτίκα τ̃ θρόνου τ̃ ὑψηλοῦ καταβᾶσα, μετ' αἰδοῦς ὑπαντήσειας ἐμοὶ, καὶ τὴν κεφαλὴν ὑπόσχοις ταῖς ἐμαῖς χερσὶν, εὐλογιῶν ἀξιουμένη. Valentinianus Imp. apud Theodoritum lib. 4 Hiſt. Eccl. cap. 6. καὶ ἡμεῖς οἱ τὴν βασιλείαν ἰθύνοντες εἰλικρινῶς αὐτῷ (Ἐπισκόπῳ) τὰς ἡμετέρας ὑποκλίνομεν κεφαλὰς, καὶ τοὺς παρ' ἐκείνου γινομένους ἐλέγχους. Vide Henric. Valeſium ad hunc locum, & ad Evagrium lib. 4. cap. 24.

Εὐλογία, *Benedictio Monachi*. Nilus Monachus lib. 1. Epiſt. 96. ad incluſum: πεῖσον δὲ Ἀββᾶς τὴν χεῖρα τ̃ εὐλογίας ἐπιθεῖναι.

Εὐλογίαν λαμβάνειν μετ' εὐχῶν, dicuntur præſertim Monachi, cùm rei cujuſpiam agendæ licentiam ab Abbate petunt. Pœnitential. Græc. ὅτις ἐξέλθοι τ̃ μοναςηρίυ, μὴ λαβὼν εὐλογίαν, ἢ ἀπολειφθεὶς ἀπὸ τ̃ ἀρχιμανδρίτυ μετ' εὐχῆς, ἔςω ἀκοινώνητος. Rurſum: ὅτις μὴ λάβῃ εὐλογίαν εἰς τ̃ ὄρθρον αὐτῦ, γινέσθω ἀπὸ εὐλογίας. Paulò ante: ὅτις μὴ λάβοι εὐλογίαν ἐξ ἰδίας αὐτῦ παρ' ἑδρας ὤν, ἀφοριζέσθω. Εὐλογίαι εὐχῶν, apud Anonymum Combefiſianum in Romano Lacapeno. n. 27.

Εὐλογία, *Eleemoſyna*. Joannes Moſchus in Limon. cap. 85. κατ' ἣν τὴν συνήθειαν ὐ δίδωσιν τὴν εὐλογίαν τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ, καὶ τῇ ἁγίᾳ παρασκευῇ. Continuator Theophanis lib. 4. num. 22. ἑκάςῳ τ̃ φρυρυμένων εὐλογίαν ἐπιχορηγῦσα ὐ μικρὰν, καὶ ἐλεημοσύνην.

ΕΥ'ΛΟΓΙ'Α, *Benedictio quæ in fine Liturgiæ datur à Presbytero aut Epiſcopo*. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 22. καὶ ἐν αὐτῇ Βασιλεία πασῶν τ̃ ἀκολυθιῶν καὶ τ̃ λειτυργιῶν τελυμένων, ἵνα ἐδίδυ τὴν συνήθη εὐλογίαν, ἐν τῷ τέλει τ̃ ὕμνων τε καὶ τοῖς ἐκεῖσε Ἀρχιερεῦσι. Mox: γινομένης ὖν τ̃ ὑμνῳδίας τ̃ ἑσπερινῦ περιςατικῶς ἔτι τε τῇ ἐπιύσῃ καὶ τ̃ λειτυργίας, εὐλόγησε τὰς ἀρχιερέας.

ΕΥ'ΛΟΓΙ'Α, *Peſtis ſpecies*. Rhazis de Peſte c. 2. τὰ δὲ ἰσχνὰ σώματα, τὰ χολώδη καὶ ξηρὰ καὶ θερμὰ, ἐπιτήδεια εἰσὶ πρὸς τ̃ εὐλογίαν. Εὐλογίαν δ' ὠνόμασαν οἱ παλαιοί, τὸ ἓν εἶδος μοχθηρότερον τ̃ δύο, κατὰ καὶ παρὰ πολλῶν οὕτως ὀνομάζεσθαι ταύτην ἀκύω. ἐν γὰρ τ̃ Ἑλληνικῇ διαλέξει κλῆσις ταύτης ὐχ εὕρηται. ὁ δὲ Βρὺς ὑπὸ αἰτίᾳ τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ Χασπὶ ὠνόμασι· δηλοῖ δὲ ἡ λέξις τὸ

κατ

κατ' αὐτό. οἶμαι ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν λοιμικὴν ὁ λόγος βούλεται· αἱ δὲ καὶ διαφέρουσιν ἀλλήλων ἐν τῇ διαθέσει, ἀλλ' οὖν καὶ κοινότητα ἔχουσι, καὶ οὐδὲν ἄτοπον. Apud Portium, ἡ εὐλογιαῖς, dicuntur *Vari in facie*, Ἐφήλιδες, ἴονθοι, ἀκναί.

ΕΥ'ΝΟΣΤΟΣ, *Limpidus.* Georgius Contares lib.6. Hiſt. Athenar. καὶ ἔφερεν ἀπὸ ἔξω νερὸν πολὺ καὶ εὔνοστον μὲ σωλινάρια, ὅσον τὸ ἐδίκασι, καὶ ἔκαμε διάφοραις βρύσαις μέσα εἰς τὴν χώραν.

Ε'ΥΝΟΥΧΟ'ΠΟΥΛΟΙ, *Eunuchi adoleſcentes.* Ducas Hiſt. cap.34. ὅτι ἐν τοῖς εὑρεθεῖσι τούρκοις ὑπῆρχον ἐκ τοῦ Παλατίου τοῦ ἡγεμόνος εὐνουχόπουλοι, &c. Vide Ἀρχιευνοῦχος.

Ε'ΥΡΕΙ͂Ν. Euſtathius Iliad. ψ. ἣν οὖν σκοπὸς τοῖς ὁπλίταις μικρόν τι ψαῦσαι οὕτω εἰς ἔνδειξιν ἐπιδεξιότητος τῆς εἰς μάχην, ὃ δὴ καὶ εἰσέτι νῦν πολλοὶ μεμυημένοι σπεύδουσιν, ὡς αὐτοὶ φασὶν, μόνον ἀλλήλοις εὑρεῖν.

ΕΥ'ΡΕΜΑ. Myrepſus MS. ſect.2.c.6. καὶ ὑλῶν ἀποτοιίας εὕρεμα. Ubi Fuchſius ſumi pro ἔρεσμα putat.

ΕΥ'ΡΕΧΝΕΥ'ΜΟΝΟΣ, *Plantago minor*, Prophetis ſeu Chymicis, apud Interpol.Dioſcor. c.140.

ΕΥ'ΡΙΑ'ΤΙΚΟΝ, *Damnum.* Sigillum ſeu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum to. 1. Italiæ Sacræ pag. 1029. ὅτι ἵνα λαμβάνῃ τὸ χόρτον τῆς ἄγρας ἐκτὸς εὐριατίκου, καὶ πλέκειν τὰ σχοινία, καὶ τὴν ἄγραν ἐκεῖ ἐλευθέρως. Quæ ſic vertit Nicol. Alemannus: *Item poſſit agri fœno uti abſque ſuo damno, funes texere liberè*, &c.

ΕΥ'ΞΙ'ΝΗ, *Helxine*, apud Interpol. Dioſc. c.621.

ΕΥ'ΤΑ'ΚΤΕΙ͂Ν, *Componere*, *In ordinem diſponere.* Codinus de Offic. c.5.n.54. φέροντες ἀεὶ δικανίκια ὅτε καβαλλικεύσῃ ὁ βασιλεὺς, προηγοῦνται καὶ φέροντες αὐτὰ ὄρθια, εὐτακτοῦσι τὸν λαόν. Galli dicerent, *ils rangent le peuple.* Hinc

Ὁ Εὐταξίας, vel ὁ Ἐπὶ τῆς εὐταξίας. Officium Eccleſiaſticum, *Qui ſcilicet unumquemque in Officio ſuo continet.* Ita apud Juriſconſultos, Εἰρηνάρχαι dicuntur, οἱ τῆς δήμου εὐταξίᾳ ἐπιστατοῦντες. Id porrò in Eccleſia muneris Lectori potiſſimum adſcribitur. Philotheus Patr. Conſtantinopolit. in Ordine Sacri Miniſterij: Ἀναγνώστου ἢ Εὐτάξου τὴν λαμπάδα κατέχοντος, καὶ τὸ, Κελεύσατε, ἐκφωνήσαντος, &c. Adde pag. 9. Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap.8. καὶ τῶν εὐόσμων προσφέρεταί τι, οἷον ῥοδόσταγμα καὶ θυμίαμα διὰ τοῦ Ἐπὶ εὐταξίας. Ordo Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ: ὁ τῆς Εὐταξίας ἵσταται καὶ δέχεται τοὺς ἄρχοντας, καὶ στένει αὐτοὺς κατὰ τὴν τάξιν· μᾶλλον δὲ καὶ νὰ καθίσουν. Codinus cap. 1. n.17. Ὁ Ἐπὶ τῆς ἱερᾶς καταστάσεως, εἰς τὸ ποιεῖν εὐταξίαν ἐκτὸς τοῦ Βήματος. Catalogus Medonianus & Allatianus: ὁ Ἐπὶ τῆς Εὐταξίας ἵνα ὁρίζῃ, ἵνα φιλοκαλῇ, καὶ νὰ πλιώνει τὰς κανδήλας. Vetus Pœnitentialis: Εἴ τις ἀκαίρως ἔρχεται εἰς τὸ ἱψιτήριον, ἢ εἰς τὸ κελλάριον, ἐκτὸς τῶν ἐπιτετραμμένων, ἢ καὶ τῶν φροντιζόντων τῆς εὐταξίας, γινέσθω ἀπολογίας. Dorotheus Monembaſienſis in Synopſi Hiſtoriarum: καὶ ὁ ὑποδιάκων ἵστατο ἔμπροσθεν μετὰ λαμπάδος μεγάλης ἀψαμμένης, βαστῶντας αὐτὴν ὁ Εὐταξίας, &c. Apud Clementem lib. 2. Conſtit. Apoſt. cap. 57. Diaconi munus eſſe dicitur, ἐπισκοπεῖν τὸν λαὸν, ὅπως μήτις ψιθυρίσῃ, ἢ νυστάξῃ, ἢ γελάσῃ, ἢ νεύσῃ. Deinde additur: Χρὴ γὰρ ἐν ἐκκλησίᾳ ἐπιστημόνως καὶ νηφαλίως, καὶ ἐγρηγορότως ἑστάναι. Id præterea de Diacono teſtatur S.Chryſoſtomus Homil.24.in Acta Apoſtol. & Homil. 36. in I. ad Corinth. ex quo etiam diſcimus tantam olim obſervatam in ædibus ſacris reverentiã, ut in iis non liceret amicum à longo licèt tempore non viſum ſalutare. S.Baſilius Epiſt.417. de Furibus: συνελάβοντο μὲν αὐτοὺς οἱ τῆς εὐταξίας ἐπιμελούμενοι τῆς ἐκκλησιαστικῆς. Illius verò Officium ejuſmodi eſt quale in Eccleſiis Latinis *Magiſtri ceremoniarum*: unde ſemper ille agmen ſacrum præcedit: Demetrius Gemiſtus de Liturgia Patriarchæ, MS. ὁ δὲ Πατριάρχης μετὰ τῆς δοξολογίας, προπορευομένου ἔμπροσθεν τοῦ Ἐπὶ τῆς εὐταξίας, καὶ τῶν διακόνων κατὰ συζυγίαν καὶ τάξιν, ἀνέρχεται ἐν τῇ ἀναβάθρᾳ. Sic alibi. Vide in Αὐτὸς, & vide Goarum ad Euchologium pag.29. & Morinum de Sacris Ordinat.pag.244.

ΕΥ'ΤΕΛΕΙ͂Σ, *Cohortales.* Ita hâc voce in libris Baſilic. & apud Harmenopulum hos intelligi notat Cujacius lib.6. Obſerv.cap.6. ἐὰν εὐτελὴς τελευτήσῃ ἀδιάθετος, ὑπὸ τῶν ἄλλων εὐτελῶν κληρονομεῖται.

ΕΥ'ΤΥΧΕΙ͂ΟΝ, dictum *Prætorium Præfecti* Auguſtalis, Alexandriæ. Vide Gloſſ. med. Lat.in *Eutycheum.*

ΕΥ'ΦΗΜΕΙ͂Ν, *Laudes Imperatori acclamare.* Πολυχρονίζειν, ſeu πολλὰ ἔτη adprecari. Lexicon MS.Cyrilli: εὐφημία, εὐλογία καὶ ἔπαινος. Dio, ubi de ingreſſu Severi in Urbem: καὶ γανύμενοι πολλὰ ἐπευφήμουν. Quo loco Zonaras: καὶ οἱ ἄνθρωποι λευχειμονοῦντες εὐφήμουν αὐτόν. Conſtantinus de Adm. Imp.cap.46. καὶ τὸ φλάμουλον ἐπιστήσας ἄνωθεν τοῦ τείχους, καὶ τοὺς βασιλεῖς τῶν Ῥωμαίων κατὰ τὸ εἰωθὸς εὐφημήσας, &c. Leo Grammaticus in Michaele Theophili F. p. 467. ἔστεψεν ὁ Μιχαὴλ τὸν Βασίλειον, καὶ εὐφήμησαν πάντες, Μιχαὴλ καὶ Βασιλείου πολλὰ ἔτη. In Porphyrogenito p.489. τὴν τοῦ ἱπποδρομίου πύλην καταλαμβάνουσι Κωνσταντῖνον εὐφημοῦντες ὡς βασιλέα. Zonaras to.1. Annal.p.168. 1.Edit. φωναῖς εὐφήμοις ἠφίειν εὐχαῖς μεμιγμένας. Nicephorus Gregoras lib.4.Hiſt.de Strategopulo Cæſare: προστετάχει δὲ ἐπὶ τούτοις ὁ Βασιλεὺς διὰ μνήμης καὶ τὸ τοῦ Καίσαρος ὄνομα ἄγεσθαι ὁμοῦ τοῖς τῶν Βασιλέων, ἐν τοῖς ὑμνητηρίοις καὶ εὐφήμοις ἅπασι, πανταχοῦ τῆς τῶν Ῥωμαίων ἐπικρατείας ἄχρις ἐνιαυτοῦ. Pachymeres lib.2. Hiſt. c.4. de Michaële Palæologo: ἀνακτορικοῖς παιᾶσι καὶ κρότοις παρὰ πάντων ἐμεγαλύνετό τε καὶ εὐφημίζετο. Lib.9.cap.1. de Michaëlis Andronici Filij Coronatione: χρίεται δ' ὁ ἱεράρχης τῷ θείῳ μύρῳ τῆς βασιλείας συμμετάσχοντα, καὶ παιᾶνες ἐντεῦθεν, καὶ εὐφημίαι, &c. cap.2. πολὺς δ' ἐξ ἁπάντων κρότος, καὶ συμμιγὴς ἤρετο εὐφημία καὶ μεγαλυνόντων τοὺς βασιλεῖς. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri:

> Εἰς ὕψος ἀνέβαζεν με, καὶ πρῶτον με ἐφημίζεν,
> Χρυσοῦν τὸν αὐτοκράτορα, καὶ δεύτερον ἐμένα
> Πολλὰ τὰ ἔτη λέγουσι Λυβίστρου Βασιλέως.

Cùm verò *Laudes* dicerentur in ædibus Sacris inter Sacræ Liturgiæ officia, eas incipiebant Pſaltæ, ut Auctor eſt Codinus de Offic.cap.6. n.5. interdum & Proceres, ut cap.6. n.5. Symeon Theſſalonic. de Sacris Ordinat.c.7. καὶ οὕτως οἱ ψάλται μετὰ ἐρχόμενοι πρῶτον τὸν μέγαν προσκυνοῦσιν ὡς τὸν σωτῆρα Χριστὸν ἀρχιερέα, καὶ εὐφημοῦσι τρὶς, Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα, λέγοντες. Ejuſmod. Pſaltas intelligit Anna Comnena l.6. Alexiad.p.167. Κωνσταντῖνον καὶ Κύναν ἐν ταύτῃ ἐξεφώνουν ἐν τοῖς εὐφημίας καιροῖς, οἱ τῆς εὐφημίας προεξάρχοντες. Vide Cantacuzenum lib.3.c.27. initio, Codinum de Offic.c.11 14. & alibi non uno loco, & infrà in Πολυχρονίζειν: præterea Notas ad Alexiad.p.252.& Gloſſ.med.Lat.in V. *Laudes.*

Εὐφημία præterea uſurpatur in Rebus Sacris. Nam cùm Sacramenta, verbi gratiâ, ſacra Chriſmata, confecta ſunt, tum εὐφημία peragitur; id eſt de re confecta gratiæ Deo aguntur, & acclamantur. Euchologium p. 633. ubi de Sacri Chriſmatis confectione, quâ peractâ, μετὰ τοῦτο εἰς τῶν Ἀρχόντων ἄρχεται τῆς εὐφημίας, Ἐστεφανώθης ἔργον, ἤδη ἐτελειώθης, καὶ μετὰ τὴν εὐφημίαν, κειμένου τοῦ μύρου ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ, &c. Adde p.642.

ΕΥ'ΦΗΜΗ͂ΤΑΙ, Hæretici iidem qui Maſſaliani, ſic dicti, inquit Nicetas lib.4. Theſ. Orthodoxæ fidei pag. 237. quia cæteris orando & benedicendo Deum exercitatiores eſſe videntur: unde & εὐχῖται etiam appellantur.

ΕΥ'ΧΑΡΙΣΤΙ'Α, *Sacrum Euchariſtiæ Sacramentum.* Μέτεχειν εὐχαριστίας, in Concilio Nicæno 1. Can.13. 17. &c. Paſſim.

ΕΥ'ΧΕΈΛΑΙΟΝ. Vide in Ἔλαιον ἅγιον.

ΕΥ'ΧΗ. Quinque εὐχῶν ſpecies in Sacra Liturgia obſervare eſt ex Concilio Laodiceno Can. 19. nam poſt Homilias Epiſcoporum, fiebat τῆς Κατηχουμένων εὐχὴ, deinde εὐχὴ τῶν ἐν μετανοίᾳ, quibus ab Eccleſia recedentibus, tres τῶν πιστῶν εὐχαὶ fiebant: ac prima quidem μετὰ σιωπῆς, cum ſilentio: ſecunda verò & tertia, διὰ προσφωνήσεως, quam poſtremam vocem, per *Vocis pronuntiationem* Iſidorus Mercator: rectiùs verò Dionyſius Exiguus, per *Exclamationes ſolitas* verterunt, id eſt altâ voce.

Κοινωνία τῆς Εὐχῆς. Vide in Κοινωνία.

Εὐχὴ, *Ordinatio, abſque manus impoſitione.* S. Nicephori Confeſſoris Canones, cap. 6. ὁ ἔχων εὐχὴν ἡγουμένου, Πρεσβύτερος ὢν, χειροτονεῖ ἀναγνώστην καὶ ὑποδιάκονον ἐν τῇ ἰδίᾳ μονῇ.

Εὐχαὶ διὰ χειρὸς, vel Εὐχαὶ χειρῶν, Manus impoſitio cum precatione: nam præcedebat oratio manuum impoſitionem, ut liquet ex Poſſidio in Vita S. Auguſtini cap. 29. *Manum illi imponens oratione præmiſſâ.* Ita uſurpare Theodotum apud Clementem Alexandrinum, Euſebium lib. 1. Hiſt. Eccl. cap. 13. & Sanctos Patres obſervat Henricus Valeſius.

Εὐχὴ μέση, *Oratio quæ in medio Canonis recitatur*, inquit Goarus ad Euchólog. pag. 635. Euchologium Barberinum apud eundem, p. 630. εἶτα ὁ Διάκονος ἄρχεται ὁ ἀπελθὼν ἐν τῷ ἄμβωνι ποιῆσαι τὴν μέσην εὐχήν.

Εὐχὴν αἰτεῖν καὶ λαμβάνειν, *Benedictionem petere, & accipere.* Vita S. Mariæ Ægyptiacæ, n. 4. ὁ δὲ τοῦτον δεξάμενος, σχῆμά τε καὶ ἦθος εὐλαβείας θεασάμενος, βαλόντα τὴν συνήθη τοῖς μοναχοῖς μετάνοιαν, καὶ λαβόντα εὐχὴν, ἠρώτησε αὐτὸν, πόθεν, ἄδελφε, παραγέγονας, &c. Infrà: ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἡγουμένου τοῦ Ζωσιμᾶ βαλὼν αὖθις μετάνοιαν, καὶ αἰτήσας εὐχὴν, καὶ εἰπὼν Ἀμὴν, ἔμεινεν εἰς ἐκεῖνο τὸ μοναστήριον. Ibidem n. 6. βάλλων μετάνοιαν, ἵνα τοῦτο λαβεῖν εὐχὴν, καὶ ἔχων πρὸς τὸν προκείμενον ἀγῶνα συναγωνιστὴν καὶ ἔμπορον. Et n. 11. Zoſimus ad S. Mariam Ægypt. hâc conſpectâ, στῆθι, καὶ μετάδος εὐχῆς καὶ εὐλογίας τῷ γέροντι. Rurſum num. 13. ὁ δὲ εἰς γῆν κλίνας τὰ γόνατα, ᾔτει λαβεῖν εὐχὴν, κατὰ τὸ σύνηθες· ἡ δὲ καὶ αὐτὴ βάλλει μετάνοιαν, καὶ ἔκειντο ἀμφότεροι ἐπὶ τὴν γῆν ἕκαστος ἐξαιτῶν εὐλογῆσαι τὸν ἕτερον, καὶ οὐδὲν ἦν ἀκοῦσαι παρ' ἀμφοτέρων λεγόμενον, εἰ μὴ τὸ, Εὐλόγησον, &c. Denique cujuſmodi fuerit hæc oratio ſeu benedictio, ſic aperitur in eadem Vita num. 14. τῇ ἐν στάσει τούτου παραχωρούσα τοῦ γέροντος, ἔφησεν ἡ γυνὴ, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, ὁ τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων κηδόμενος· τοῦ δὲ Ζωσιμᾶ εἰπόντος Ἀμὴν, ἀνέστησαν ἐκ τῆς γονυκλισίας. Adde Cyrillum Scythopolit. in Vita S. Joannis Solitarij num. 21. 22. Eſt igitur εὐχὴν διδόναι, idem quod εὐλογεῖν. Philo lib. de Mutat. Nominum pag. 40. 1. Edit. τὸ δέ γε εὔχεσθαι καὶ εὐλογεῖν οὐκ ἔστι τοῦ τυχόντος, &c. Vita MS. S. Dalmati Archimandritæ: καὶ λαβόντος εὐχὴν παρ' αὐτοῦ, ἐξῆλθεν. Mox: καὶ αἰτήσας εὐχὴν παρ' αὐτοῦ, ἔμεινεν ἐκεῖ. Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num. 70. εὐλογήσας τὸ μοναστήριον, καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ, ἔτι γε μὴν καὶ πᾶσαν τὴν πόλιν, — ἀπήρξατο τῆς ὁδοῦ. Scylitzes in Porphyrogen. pag. 611. τοῦ Συμεὼν ὑποκλίναντος τῷ Πατριάρχῃ τὴν κεφαλὴν, καὶ εὐχὴν δεξαμένου παρ' αὐτοῦ, &c. Vetus Pœnitential. Græc. εἴτις ἐξέλθοι τοῦ μοναστηρίου, μὴ λαβὼν εὐλογίαν, ἢ ἀπολυθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀρχιμανδρίτου μετὰ εὐχῆς, ἔστω ἀκοινώνητος. Vide Zachariam Pap. lib. 2. Dialog. cap. 13. & Gloſſ. med. Lat. in V. *Oratio.*

ΕΥ'ΧΙ'ΤΑΙ, Sic dicti *Maſſaliani* Hæretici, quòd id vox *Maſſaliani* ſonet, ut eſt apud Harmenopulum de Sectis & alios; vel ut Chronologus ineditus de Hæreſib. ἀπὸ τῆς εὐχῆς, ἢ ἀπὸ τῆς ἐπωνύμου χώρας τῆς Περσίδος. De iis agunt Theodoritus lib. 4. Hæretic. Fabul. & lib. 4. Hiſt. Eccl. cap. 11. Apophthegmata Patrum in Lucio, Concil. Epheſin. part. 2. Act. 2. Euthymius Zygabenus in Panopl. part. 2. tit. 22. Auctor de Initiis Hæreſeon num. 80. 103. Photius Cod. 52. Nicetas in Theſauro Catholicæ fidei lib. 4. p. 237. Pſellus de Operat. Dæmon. p. 10. Theophanes an. 1. Valentis, Nicephor. Calliſt. lib. 11. c. 14. &c.

ΕΥ'ΧΟΛΟΓΕΙ͂Ν, *Orationes dicere, pronuntiare.* Nomocanon Cotelerianus num. 126. ὁ δὲ κατὰ βίας βαπτίσει αὐτὸ, ναὶ εὐχολογήσει αὐτῷ καὶ μόνον· τὸ δὲ εἰς τὸ ὕδωρ βαλέσθω ἀναγνώστης ἢ διάκων.

Ε'ΦΑΠΛΩ'ΜΑΤΑ, *Tapetes qui inſterni ſolent.* Euſtathius Il. Ψ. εἰ δέ τις μάθοι ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ δέμνια θεῖναι, καὶ ῥήγεα ἐμβαλεῖν στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας, ἕτερον τὸ νοήσει τοὺς τάπητας, οὓς οἱ παλαιοὶ μεταβαλόντες τὴν λέξιν, ἢ πρὸς τὸ φράζοντες ἐφαπλώματα ἑρμηνεύουσιν, συγκρατούμενοι ἐκ τοῦ ἐφύπερθε.

Ε'ΦΕΣΙ'Α, *Artemiſia*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 534. & Apul. cap 19.

Ε'ΦΕ'ΤΗΣ, *Qui appellatur, Iudex appellationis.* ὁ Ἐφέσιμος, Ἔφεσις, *Appellatio*, in Baſilic. Gloſſ. Ἔφεσις λέγεται ἡ ἔκκλητος. Gloſſæ Gr. Lat. Ἔφεσις, *Appellatio, Provocatio.* Ἐφέσιμος δίκη, apud Zonaram to. 2. Annal. p. 27. 1. Edit.

Ε'ΦΗΜΕΡΙ'Α, *Onus quod cuique ſingulis diebus ſecundùm ſtatas vices incumbit.* Gloſſæ MSS. Ἐξ ἐφημερίας, ἐκ συνεχοῦς λειτουργίας. Ἐφημερία δὲ, κυρίως, τὸ παρεβδομαρεύειν. Alio loco: Ἐφημερὶς, ἡ τῆς ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας συμπιπτόντων ἀπογραφή. Lexicon MS. Cyrilli: Ἐφημερία, ἡ πατριὰ καὶ ἡ τῆς ἡμέρας λειτουργία, καὶ ἡ τῆς ἑβδομάδος. Eſt igitur *Ephemerius*, idem qui *Hebdomadarius.* Vetus Pœnitentialis: Εἴτις ἐχθροῦ τῷ Ἀρχιμανδρίτῃ προφάσει τῆς ἐφημερίας, πλὴν τοῦ Κελλάριου, ἢ Ἀρχιεβδομαρίου, ἔστω ἀπολογίας. Mox: ἵνα ἑκάστης ἐφημερίας ὁ Ἀρχιεβδομάριος, καὶ ὁ φροντιστὴς δὲ πάσης χρείας φροντίζωσιν ἐπιμελῶς, ἵνα μὴ τῷ κρίματι τῆς ἀμελείας ἐμπέσωσιν. Typicum S. Sabæ cap. 5. ἄρχεται δὲ ὁ τὴν ἐφημερίαν ἔχων ὁ Ἱερεὺς, &c. Anaſtaſius Patr. Antiochenus Homil. 1. in Annuntiat. Deiparæ, de S. Zacharia: μεθ' ἣν πληρώσας ἐφημερίαν αὐτοῦ, ἀπεχώρησεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

Ἐφημερευτὴς. *Qui ſuas vices ſtato die obit.* S. Athanaſius Orat. in Deſcript. Beatæ Mariæ: καλὸν γὰρ λοιπὸν σπουδάζειν, καὶ τὸν Ἰωσὴφ πληρούμενον, καὶ τὸ οἰκίσκον ἔνθα ἡ παρθένος ἀπεκύησεν, τῆς ἐκκλησίας τύπον δεχόμενον· ὅπου θυσιαστήριον μὲν ἡ φάτνη, ἐφημερευτὴς δὲ Ἰωσὴφ, διάκονοι δὲ ποιμένες, ἱερεῖς οἱ ἄγγελοι, Ἀρχιερεὺς δὲ ὁ Κύριος, &c.

Ἐφημέριος, idem qui ἐφημερευτής. Habent verò Monachi Græcanici ſuos Ἐφημερίους, quorum munia videtur indicare Joaſaphus Patr. Conſtantinopol. in Epiſtola ad Theodoſium Zygomalam lib. 4. Turco-Græciæ Cruſij: Σὺ δὲ Ἐφημέριε, βλέπε τῆς ἐκκλησίας ἀκολουθίαν, καὶ τὸ κελλαῖον, καὶ ἅπαντα τὰ παιδία ἐπιμελῶς σπουδασάτωσαν· ἤδη γὰρ ἀποστελῶ ὑμῖν τούτων βιβλία κάλλιστα. Curabat igitur *Ephemerius* ut Eccleſiaſticum Officium ritè diceretur, & ut Monachi & pueri ſeu novitij rectè in Eccleſia canerent. Maximus Planudes in verſibus MSS. in Ædem S. Andreæ ſacram, conditam à Theodora Protoveſtiaria:

Δόγματος ὀρθοτόμοιο χάριν πάθεν ἄλγεα πολλὰ,
Τιμᾷ καὶ φιλίην ὥς τις Ἐφημερίου.

Ephemerij amicitiam præ cæteris fortè coluiſſe dicuntur, quòd ita appellarentur Magnatum domeſtici *Capellani*, Dominorum *ſervitio impenſius* addicti: ita enim *Ephemerios* appellat Romanus Nicephorus in Grammatica MS. ὁ ἐφημέριός τε δὲν κατέπεσε ποτὲ *Capellanus ſuus non reddidit ſe humilem.* Certè ſic dictos Patriarchæ & Epiſcoporum concellaneos Clericos vel Presbyteros videtur innuere

Chriſto

Chriſtophorus Angelus de Hodierno Græcorum ſtatu, cap. 43. ubi de Patr. Conſtantinopol. Ἔχει μετ' δύο Ἐφημερίους, δύο ἱεροδιακόνους, Οἰκονόμον, Σακελλάριον, τέλος φύλακα τῶν ἱερῶν ἐνδυμάτων, — καὶ ἐκ τῶν Ἐφημερίων, ὁ εἷς καὶ μέγας Πρωτοσύγκελλος, καὶ δεύτερος τελεστιν, οἵτινες φυλάττουσι τὴν σφραγῖδα τοῦ Πατριάρχου. Ubi *Ephemerij* iſti non alij ſunt à Clericis domeſticis, quorum alter munus ſubit Protoſyncelli, non quòd hâc dignitate in Eccleſia fungatur, ſi bene concipio. De iis fortè intelligendus Sguropulus in Hiſtoria Concilij Florentini ſect. 12. cap. 1. Καὶ ἐν τῇ Κυριακῇ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως ἐλείτουργησαν ὁ Μέγας Χαρτοφύλαξ μετὰ καὶ ἑτέρων τῶν ὄντων μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ συνόδῳ· καὶ ὅτι Ἐφημέριος, ὅτι ἄλλος τις τῶν δοξάντων πεισθῆναι λειτουργοῦσι. In Synodo Hieroſolymitana adverſus Calviniſtas ſubſcribunt, Συμεὼν ἱερεὺς Ἐφημέριος τοῦ ἐν τῷ Καρμηλίῳ ἁγίου Ἡλίου, & Γεώργιος ἱερεὺς καὶ Ἐφημέριος τοῦ ἁγίου Σπηλαίου, pag. 353. 354.

Ἐφημέριος, Græcis hodiernis, inquit Leo Allatius in Diſſertat. 1. de libris Eccleſ. Græcor. pag. 100. dicitur Monachus ille, qui antequam cæteri in menſam procedant, in diſco ſeu ſcutella acceptum panem ad inſtar Crucis in quatuor partes æquales dividit, quem Παναγίαν vocant, uti pluribus docemus in hac voce.

ΕΦΗΡ, Ἐφθόσιχιν, Ægyptiis, *Chamaleon albus*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 415.

ΕΦΗΣΥΧΑΖΕΙΝ τῇ ἀποφάσει, *Acquieſcere ſententiæ*, in Baſilic.

ΕΦΙΤΟΝ, *Cenſus*, ex *Affictus*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 97. ἐὰν εἷς ἄνθρωπος δώσῃ ὁσπίτι του εἰς ἔφιτον, ἢ (*vel*) τὸ περιβόλιόν του, καὶ εἰς καιρὸν ὀνοματισμένον, ζητᾷ τὸν πακτωνάρην, ἢ τις πακτονάρης τὸ ἔφιτόν του, &c. Adde, cap. 99.

ΕΦΟΔΙΟΝ, *Sacra Euchariſtia quæ infirmis & morituris datur in* ἐφόδιον τῆς σωτηρίας, ut eſt in Euchologio p. 682. τελευταίου καὶ ἀναγκαίου ἐφοδίου, in Concilio Nicæno 1. Can. 13. Vide quæ obſervamus in Gloſſ. med. Lat. in *Viaticum*. & Henr. Valeſium ad lib. 6. Hiſt. Euſebij cap. 44.

ΕΦΟΛΒΙΟΝ, φόλβιον, *Euphorbium*. Εὐφόρβιον. dicebant & φόρβιον. Gloſſæ MSS. Nicomedis, Εὐφόρβιον, φόρβιον. Hinc igitur ἐφόλβιον, & φόλβιον, ρ. in λ. mutato, more Græcis recentioribus ſat frequenti. Georgius Acropolita in Chron. οἱ δὲ ἰατροὶ ἀμυχὰς τοῖς ποσὶν ἐποίουν, καὶ ἐφόλβιον ταῖς ἀμυχαῖς ἐνέβαλλον. Et ſic legendum in Orneoſophio cap. 5. ἐφόλβιον, πέπερι, λίβανον ἀρρενικὸν, κόστον, &c. Ubi perperam Edit. φιλέλβιον. At cap. 1. ejuſdem libri φόλβιον habet: φολβίου βαλάνης, κόστου, σμύρνης, &c. Ubi Gyllius legit φολίου. Vide Salmaſium de Homonymis Hyles Jatricæ pag. 15. & ſeqq.

ΕΦΟΡΟΣ, *Inſpector*. Heſychius: ἔφορος, ἐπίσκοπος, ἐπιστάτης. θεατής, θεὸς, ἐπόπτης. Dicebantur autem apud Lacedæmonios ἔφοροι, οἱ τὰ τῶν πόλεων ὤνια ἐπισκεπτόμενοι. Neque aliud fuit τῶν Ἐφόρων munus ſub Imperatoribus Conſtantinopolitanis. Habetur Epiſtola Nili Monachi inſcripta Hypatio Ἐφόρῳ, quæ eſt 20. lib. 2. ſed & Nicetas Choniates inſcribitur in Cod. Reg. μέγας Λογοθέτης καὶ ἐπὶ κρίσεων Γενικοῦ, καὶ ἔφορος. In edito verò, Ἔφορος, καὶ Κριτὴς τοῦ βήλου.

Ἐφορικὸν, *Munus* ſeu *Functio Inſpectoris*. Scholiaſtes Theophili Anteceſſ. lib. 1. tit. 25. §. 1. λειτούργημα γάρ ἐστι δημόσιον πρᾶγμα διδόμενόν τινι, οἷον σιτωνικὸν, ἐφορικόν.

ΕΦΤΑ, pro ἑπτὰ, *Septem*. Ἐφταγωνος, *Septangulus*, ἑπτάγωνος. Ἐφτακόσιοι, *Septingenti*, &c.

ΕΦΥΙΑ, *Mergus*, avis, Αἴθυια. Vide Μέννοια.

ΕΦΥΔΡΟΣ, *Equiſetum*, ἵππουρις, apud Interpol. Dioſcor. c. 628.

ΕΦΥΜΝΙΟΝ. Vide in Ὕμνος.

ΕΧΕΙΝ, *Debere*. Apophthegmata Patrum in Ammona n. 8. Καὶ τί ἔχω ἐγὼ ποιῆσαι. Occurrit alibi non ſemel. Joan. Moſchus in Limon. cap. 112. πιστεύσατέ μοι, τέκνα, βασιλεῦσαι ἔχω. Infrà: καὶ φονεῦσαι αὐτοὺς ἔχετε, *& interficietis eos*. cap. 150. καὶ αὐτὸς ἔχει προσκομίσαι. cap. 210. ἀναμείνατε, καὶ ἔχετε ἰδεῖν. Infrà: ἀκολουθήσατέ μοι, καὶ ἔχομεν νικῆσαι. Rurſum: τί ἄρα ἔχω ποιῆσαι. Sic alibi paſſim. Macarius Homil. 12. ὅταν συλληφθῇ λῃστὴς εἰς δικαστήριον, καὶ ἄρχηται κρίνεσθαι, λέγει αὐτῷ ὁ ἄρχων, ὅτι ἐποίεις τὰ κακὰ, οὐκ ᾔδεις ὅτι συλληφθῆναι ἔχεις καὶ ἀποθανεῖν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Habere*.

Ἔχειν, ἔχειν ἐν γαστρὶ, *Gravidam eſſe*, de muliere quæ concepit. Phraſis veteribus haud incognita. Joan. Moſchus cap. 114. καὶ ἐποίησεν εὐχὴν τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ τοῦ Θεοῦ θελήσαντος, ἔσχεν ἡ γυνὴ κατὰ γαστρός. Infrà: τινὲς δὲ ἄνδρες μὴ φοβούμενοι τὸν Θεὸν ἤρξαντο διαβάλλειν τὸν γέροντα, καὶ λέγειν, ὅτι ἀληθῶς ὁ πρεσβύτερος ἄγονός ἐστιν, ἀλλ' ἐκ τοῦ Ἀββᾶ Δανιὴλ ἐσχὲν ἡ γυνή. Apophthegmata Patrum in Antonio n. 8. προσελθοῦσαν αὐτῷ παρθένον λαβοῦσαν ἐν γαστρί. Simocatta lib. 5. Hiſt. cap. 14. ἀλλὰ διὰ τὴν σὴν ἀγαθότητα ἐφάνης μοι ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς, καὶ εἶπον αὐτῇ μοι, ὅτι ἡ Σιρὴ ἐν γαστρὶ ἔχει. Suprà: ἐὰν ἐν γαστρὶ συλλάβῃ Σιρή.

Ἐχομένη, ἡ γαμουμένη, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. Vide Ἐγγαστρώνειν.

ΕΧΕΑΙΟΝ, vox incertæ notionis apud Myrepſum cap. de Droſatis num. 56.

ΕΧΕΝΤΡΑ. Vide in ὄχεντρα.

ΕΧΕΤΑΙΟΝ. *Vivarium*. Scholiaſtes Nicandri ad Alexipharmaca: ὁ ζωγρεῖος, καὶ τὸ βιβάριον, ἐχέταιον λέγεται.

ΕΧΕΩΝΥΜΟΝ, *Polycnemum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 514.

ΕΧΘΕΣ, pro χθὲς, *Heri*. Ἐχθεσινὸς, *Heſternus*, χθεσινός.

ΕΧΡΑ, *Inimicitia*, Ἔχθρα, in Corona pretioſa.

ΕΧΘΡΟΣ, *Diabolus*, quomodo Latinis Scriptoribus *Inimicus* dicitur, uti in hac voce docuimus in Gloſſ med. Lat. Vita S. Syncleticæ num. 35. καὶ ὁ ἐχθρὸς δὲ πλέον ἐπὶ τῶν ἀκτημόνων ὑπλίζεται, &c. Occurrit paſſim apud Patres Gr.

Ἔχθρα, eâdem notione. Apophthegmata Patrum in Iſidoro num. 6. ὅτι δὲ ἡ ἔχθρα ἐπόθει αὐτὸν ὀλιγοψυχῆσαι, &c.

ΕΨΗΣΙΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶ σκόρπισις, καὶ λείωσις, καὶ ὄπτησις. οἱ τεχνῖται τῆς ἑψήσεως, apud Olympiodorum Alexandrinum in Zoſimum MS. *Alchimiſtam*.

ΕΨΗΤΗΡΙΟΝ, *Refectorium Monachorum*, ἀριστήριον. Vetus Pœnitential. Gr. εἴ τις ἀκαίρως ἔρχεται εἰς τὸ ἑψητήριον, ἢ εἰς τὸ Κελλάριον, ἐκτὸς τῶν ἐντελλομένων ἢ καὶ τῶν φροντιζόντων τῆς εὐταξίας, γινέσθω ἀπολογίας. Vide Ἐστιατόριον.

ΕΨΙΚΕΥΕΙΝ. Vide in Ὀψίκιον.

ΕΨΥΝΕΙΝ, *Coquere*. Fabulæ Æſopi Græcobarbaræ pag. 98. Γεωργοῦ παιδὶ ἔψειν κοχλαίους. Ubi Cod. Gr. γεωργοῦ παῖς ὤπτα κοχλίας.

Z.

ZA, pro Ζῶα, *Animalia*, apud Anonymum de Nuptiis Theſei: Vide in Μυζομύτης.

ΖΑ΄ΒΑ, *Zaba*, *Lorica*. Gloſſæ MSS. ζάβα, τὸ λωρίκιον. Juſtinianus in Nov. 85. c. 3. καὶ τὰς λεγομένας ζάβας, ἤτοι λωρίκια. Chronicon Alexandrinum an. 5. ejuſdem Juſtiniani: ἦλθον δὲ ἀπὸ Κωνςαντιανῶν (ſic leg.) νεώτεροι πράσινοι φοροῦντες ζάβας σύ. αἵτινες νεώτεροι ἦλθον ὡπλισμένοι. Leo in Tactic. cap. 6. num. 2. ζάβας τελείας μέχρι τῶν ἀςραγάλων ἀνασυρομένας διὰ λωρίων καὶ κρικελλίων. Adde n. 13. 17. 22. 25. cap. 7. n. 73. 76. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. ζάβας σὺν καπλίοις τελείας μέχρι τῶν ἀςραγάλων ἀνασυρομένας λωρίοις καὶ κρικελλίοις. Infrà: φλαμμουλα μικρὰ ἐπάνω τῶν ζαβῶν κατὰ τῶν ὤμων. Occurrit rurſum ibi pluries, & lib. 7. cap. 15. lib. 11. cap. 2. lib. 12. cap. 4. Anonymus Aſtronomus MS. μορφὴ γραπτὸς ἐςράνωσε τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· περὶ αὐτὸν ζάβα καὶ ἐπικράνιον μετ' αὐτοῦ.

Ζαβάτοι, *Loricati*. Chronicon Alexandrinum in Heraclio: pag. 898. δευτέραν τάξιν πεζῶν ζαβάτων. Mauricius lib. 10. Strateg. cap. 1. καλὸν δὲ ἐςὶν, ἵνα πολλοὶ ζαβάτοι φαίνονται τοῖς πολιορκουμένοις, καὶ τοὺς μὴ ἔχοντας ζάβας, τὰ σκαπλία τῶν ζαβῶν φορεῖν, ὡς τὸ καὶ αὐτοὺς ἀπὸ διαςήματος ζαβάτους ὁρᾶσθαι.

Ζαβαρεῖον, *Zabarum armarium*, *Repoſitorium*, vel *Theca*. Suidas: Ζαβαρεῖον, ἐν ᾧ αἱ ζάβαι, αἵ εἰσιν ὅπλα πολεμικὰ, ἀπόκεινται· ζάβα γὰρ τὸ λώρικον. Leoni in Tact. Θήκη & Θησαύριον τῶν ζαβῶν. Joannes Tzetz. Chil. 4. verſ. 467.

> Τῷ κυρίῳ Ἰωάννῃ τῷ Λαχανᾷ τῷ Γραμματικῷ
> Τοῦ ζαβαρείου ὑπάρχοντι, &c.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Zaba*, & Philippum Pigafettam ad lib. 5. Leonis Tactic. p. 65. 81.

ΖΑΒΑΚΟ΄Ν. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἀμπέλαιον, τα ζαβακοῦ ὕλη τῶν λακῶν ἰῶν. Vide Ζάμβαξ.

ΖΑΒΟ΄Σ, *Curvus*, *Uncus*. Gloſſæ Græcobarb. ἀγκύλον, ζαβὸν, ςρεβλόν. Ζαβόνειν, *Inclinare*. Eædem Gloſſæ: Κλινίσκει, ζαβόνει. Occurrit ibi non ſemel.

Ζάβωμα, *Curvatura*, *Inflexio*, in iiſdem Gloſſis: ἀγκών, ζάβομαν τοῦ τοίχου.

ΖΑΒΡΟ΄Σ, *Vorax*, πολυφάγος, in Gloſſis MSS. apud Suidam, & Phavorinum.

ΖΑΓΑ΄ΝΟΣ, Avis venaticæ genus. Orneoſophium Michaëlis Ducæ Imp. juſſu conſcriptum: pag. 243. ὁ ζαγάνος ὀφείλει εἶναι μακρόλαιμος. Infrà: ὀφείλεις δὲ διδόναι συχνότερον πρὸς τοὺς ζαγάνους ἀγελοπουλία, ἤτοι περιςέρια. Vide Τζυρίκιον.

ΖΑΓΑ΄ΡΙΟΝ, *Canis venaticus*, *Hiſpanicus*, *Accipitrarius*, qui cum accipitre venatur. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 2. ὥσπερ τὰ ζαγάρεια τὰ ἀνιχνεύοντα τὴν ὀσμὴν τῶν περδίκων. Ubi Cod. al. δίκην προσκνιζομένων κυνιδίων. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij cap. 126. pag. 167. καὶ οὕτω τὸ ὀςῶδες ἀνελόμενος εὐφυῶς τῶν ὀνύχων, πάρεχε τοῦ ζαγαρίου εἰς τὸ φαγεῖν, καὶ προθυμοποιηθήσεται. Et pag. 169. εἰ οὖν τοῦτο γένηται, ἢ διὰ δυσχερίαν τόπου, ἢ διὰ ςάσιν ἀνεπιτήδειον, ἢ διὰ τὸ μὴ ἐνεργῆσαι τὸ ζαγάρειον, &c. Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Ζαγάρεια καὶ λαγωνικὰ τῶν ἀλιάταις δεμένα.

Alter Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Καὶ μὲ ζαγάρεια καὶ σκυλία τὸ δάσος περιγυρίζει.

Ζαγαρομμάτης, *Oculos caninos habens*. Ita cognominatus quidam Georgius Protoveſtiarita, apud Acropolitam in Chron. cap. 75.

ΖΑΓΓΡΑ΄ΤΟΡΕΣ, Ζάγγραι. Vide in Τζάγγρα.

ΖΑΓΛΟΣ, *Mutilus*, *Mancus*. Ζαγλίζειν, *Colaphizare*, *alapâ cædere*, κολαφίζειν, ῥαπίζειν. Ζαγκλίκι, *Colaphus*, ῥάπισμα, κόνδυλος.

ΖΑΓΡΟΣ, *Diſcalceatus*, in Gloſſis MSS. Colberteis, & apud Heſychium.

ΖΑΔΟ΄ΑΡ, Radix teres, Ariſtolochiæ non abſimilis, ſapore & colore Gingiberis, quæ ex India ad nos defertur, inquit Gorræus. Ζαδόαρ, Neophyto in Gloſſis Jatricis MSS. τὸ ἀνακάρδιον· ἔοικε δὲ ξηρᾷ καὶ μέλανι μικρῷ καςάνῳ. ὡς δὲ τινές φασιν, ἐλαίῳ εἰσὶν ἐλεφάντων περὶ τὰ ὑπογάςρια γινόμενα· ἕτεροι δὲ κρότωνας ἐλεφάντων αὐτὰ φασί. *Zedoar*, de quo Ruellius lib 1. cap. 29. de Natura ſtirpium.

ΖΑΘΗ΄ΣΙΕΝ, Prophetis, *Artemiſia*, apud Apul. c. 10.

ΖΑ΄ΚΑΝΟΝ, *Lex*, *Mos receptus*. Vox barbarica. Conſtantin. Porph. de Adm. Imp. cap. 8. καὶ ὅτε περάσουσιν οἱ Πατζινακῖται πρὸς τὴν βασιλείαν τοὺς ὅρκους κατὰ τὰ ζάκανα αὐτῶν, ἀποδίδωσιν αὐτοῖς τὰς βασιλικὰς δωρεάς. Et cap. 38. ὃν καὶ ἄρχοντα, κατὰ τὸ τῶν Χαζάρων ἔθος καὶ ζάκανον, πεποιήκασι, συνκόσαντες αὐτὸν εἰς σκουτάριον.

Ζάκανον, *Adſcriptio anni, diei & menſis*. Suidas: δάτον, παρὰ Ῥωμαίοις, σημασία τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ καιροῦ, ὅτε τις ἢ ἐκ πόλεως, ἢ ἐκ τινος τόπου ἀποςαλῇ· οἱ δὲ ζάκανον. A Suida exſcripſit Phavorinus, omiſſis tribus poſtremis vocibus, quas fortè huc pertinere non putavit. Vide Ζακόνιν.

ΖΑΚΙ΄ΖΕΙΝ, Ζάκισμα. Vide in Τζακίζειν, & in Καργάς.

ΖΑΚΟ΄ΝΙΝ. Damaſcenus Studita Homil. 27. de S. Maria Ægyptiaca: ἀπὸ χρόνου νὰ μὴν περάσῃς τὸν Ἰορδάνην, κατὰ πῶς ἔχεται ζακόνιν. Ubi Vita edita n. 32. εἰς τὰς νηςείας τὰς ἱερὰς τοῦ ἔτους τοῦ ἐπερχομένου μὴ περάσῃς τὸν Ἰορδάνην, ὥσπερ εἰώθατε ποιεῖν εἰς τὸ μοναςήριον. Infrà: ὁ δὲ γέρων ἐθαύμαζε πῶς τὸ εἶπε τὸ ζακόνιν τοῦ μοναςηρίου, καὶ πῶς ἤξευρε τὰ σφάλματα τοῦ μοναςηρίου. Idem videtur quod ζάκανον. Mirabatur nempe Zoſimus quòd S. Maria noſſet quæ in ſuo Monaſterio gerebantur, hoc ipſo tempore.

ΖΑ΄ΚΛΟΝ, *Falx*, ζάγκλη, vox Siculorum à Nicandro uſurpata. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

> Ζάκλον ἐςὶ τὸ δρέπανον, Ζάκορος, νεωκόρος.

Lexicon MS. Cyrilli: ζάκλον, τὸ δρέπανον. Heſychius, & ex eo Phavorinus habet ζαΐκλον. Salmaſius emendat ζάγκλον, quâ voce uſus Callimachus.

ΖΑΛΜΩ΄ΔΗΣ, ὁ δοῦλος, in Gloſſis MSS. Reg. ex Cod. 2062. *Servus*.

ΖΑΜΑ΄ΤΙΟΝ, *Catinus*: τρυβλίον, in Gloſſis MSS. Regiis Cod. 2062. & apud Suidam & Phavorinum. Heſychius habet ζαλμάτιον.

ΖΑ΄ΜΒΑΞ, *Sambacum*, Avicennæ: Italis & Gallis, *Iaſminum*, de quo Ruellius lib. 1. de Natura Stirp. cap. 84. Extr. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb.

barb. MS. Ζαμβὰκ, τὰ ἴα, ἢ εὐσκελλεῖος, ἢ χαμαιμηλαῖον, ἢ μετά τινων τ θερμὸν ἀλειμμυτόν. Matthæus Silvaticus: *Zambach*, id eſt *Sambucum* vel *Iaſeminu*. Dioſcorides, ſeu ejus Interpolator lib. 1. Parabil. poſt cap. 170. πύρεθρον καὶ γαλάγγαν ἀνὰ L. γ' τρίψας, ἕνωσον μετὰ ζάμβακος, &c.

Ζαμβακέλαιον, *Oleum Iaſmini*, *Oleum Zambacinum*. Matthæus Silvaticus: *Zambaca*, vel *Raja domeſtica*, id eſt, *Sambucus*, *unde oleum fit*. Lexicon MS. Nicomedis: ζάμμακος, καὶ ζαμβακέλαιον. Simeon Sethi de Alimentis, de Gruibus: φασὶ δὲ ὡς ὁ τούτων μυελὸς καὶ ἡ χολὴ ἅμα ζαμβακελαίῳ ἐρανιζόμενα, πρὸς μνήμης ἀπώλειαν λυσιτελεῖ. Vide Ζάβακον.

Ζάμβαξ, alia notione. Cedrenus in Zenone pag. 355. ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ τῷ πρὸς Βοῤῥᾶν κειμένῳ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, τρέφονται μαργαρῖται ὑπὸ κηνῶν, ὡς τινες Ζάμβακας ὀνομάζουσι, &c.

ΖΑ΄ΜΒΥΞ. Vide in Ζάμυξ.

ΖΑΜΒΥ΄ΚΗ, *Sambuca*, μουσικὸν ὄργανον, apud Heſychium & Phavorinum. Vide in Gloſſ. med. Lat. in *Sambuca*.

ΖΑ΄ΜΠΑ, *Bufo*, *Rubeta*, Μύωξος, Φρῦνος.

ΖΑ΄ΜΥΞ, Ζάμβυξ, *Lapidis pretioſi ſpecies.* Andreas Hieroſol. Cretenſis Archiep. de Vita Humana pag. 77. καὶ κοχλίας μετὰ αἷμα βάπτει πορφύραν, καὶ μαργαρίτην ἐκτρέφει ζάμυξ θαλάττιος. Ubi Meurſius emendat, σάλπιγξ, ut intelligatur Concha marina. Sed nihil mutandum, eſt enim quod vulgò *Nacre de perles* appellamus.

Ζάμβυξ dicitur Anonymo de Templo S Sophiæ, ubi de ſacra menſa: λίθους παντοίους, καὶ μαργαρίτας, καὶ ζάμβυκας, χαλκὸν, ἤλεκτρον, μόλυβδον, &c. Neque aliud eſt

Ζαμπιλάμπι, apud Anonymum MS. Græcobarbarum de Lapidibus: λίθος Ζαμπίλαμπης πινόμενος παρὰ γυναικὸς στείρας, εὐθὺς παιδοῦλακιν ποιεῖ, &c. Ubi diſtinguenda verba, Ζάμπι, λάμπη, id eſt *Zampi*, *Lapis*.

ΖΑ΄ΜΦΥΡΟΣ, *Sapphyrus*. Liber Jatricus ex Cod. Reg. 190. ubi de Lapidibus: ζάμφυρος, λίθος πᾶσιν γνωστός. οὗτος φορούμενος ὠφελεῖ πρὸς πᾶσαν ἀποψίαν, καὶ ὕστασιν ποιεῖ, καὶ ἐρωτικὰς ἐπιθυμίας.

Ζίμφυρος, Ζίφυρος, eâdem notione, apud Nicolaum Myrepſum ſect. 1. cap. 109. in Cod. Reg. ἀντίδοτος ἡ διὰ λίθου ζιμφύρου. Ubi Codex Fuchſij prætulit λεμφύρου, unde reſtituit λαμπύρου, *Radiantis*, ut intelligatur *Lapis Lazurius*, quod potiſſimum colligit ex Meſue. Infrà: αὖθις οὕτως πάλιν ἔμβαλε σὺν αὐτῷ λίθον μπαλάξι ζεφύρου. Ubi Cod. Fuchſij: λίθον ἀπίλαξιν ζίφυρον prætulit, & cap. 449. in MS. & 455. in edito occurrit rurſum ἀντίδοτος ἡ διὰ ζεφύρου. Ubi rectè Idem Fuchſius *è Saphyro* vertit. Ζέμφυρος habetur in Cod. MS. cap. 459.

ΖΑΝΒΑΝΙ΄, apud Myrepſum ſect. 16. cap. 33. vox ignota Fuchſio.

ΖΑΝΖΑΠΗ΄Α, τὸ ζιζίβερι, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Gingiber*.

ΖΑΝΖΑΛΑ΄. *Supellex.*

ΖΑ΄Ξ, *Latibulum*, *Latebra*. Theophanes an. 8. Juſtini Jun. ὁ δὲ Βαδουάριος ἰδὼν τὸν βασιλέα ἔφυγεν ἀπὸ ζακὸς εἰς ζάκαν, φόβῳ τοῦ βασιλέως. Ubi Goarus *de præſepe in præſepem*: ſed neſcio unde id hauſit: noſtrates dicerent, *de cache en cache*: quæ quidem vox Gallica, neſcio an non à *Sacco* venerit, ita ut primitus *Sache* uſurpatum fuerit: voxque deducta fuerit à puerulis qui in *Saccis* ſeſe occulunt, cum unà ludunt.

ΖΑΟΥΤΖΑ͂Σ. Vide in Τζαοῦσος.

ΖΑΠΕ΄ΤΙΟΝ, Aromatis genus, quod vulgò *Sivettam* vocant, de quo audiendus in primis Joannes Ruellius lib. 1. de Natura Stirp. cap. 27. Extr. *Simile quidpiam eruitur è genitalibus locis feræ animantis, quod Zibettum recentiores Græci nominant peregrino ſermone. Ea autem feli qui veteribus ædificiorum ruinis oberrat, non abſimilis: è cujus natura ſordes manat odoratiſſima*, &c. Mox: *Nonnulli è recentioribus Græcis, qui hoc animalis genus, ex quo odoratum id recrementum elicitur, Zapetion appellant, vulgus noſtrum hodie Sivettam nominat.* Nicetas in Iſaacio lib. 3. n. 5. ex Cod. Græcobarb. καὶ ἠλείφετο μυρίσματα ῥοδοσταμμάτων παντοῖα, μόσχους, ζαπέτια, ἄμπαρ, &c.

Ντζεφίτιν, eâdem notione. Idem Nicetas in Iſaacio lib. 1. num. 10. ex Cod. Gr. Barb. Φραγκικὰ ῥοῦχα φορέσαντες, καὶ ντζεφέτια καὶ τοὺς ἔχοντας σημεῖα κορυφώσαντες. Ubi Cod. alius: μετὰ τὴν τῶν περιβλημάτων ἀφαίρεσιν δείξαντες ἐν χρῷ κουρίας, &c. Vide Salmaſium ad Solinum, pag. 329. 335.

ΖΑΡΑ΄ΔΕΟΙ εὐχαὶ, Manichæorum, de quibus in Anathematiſmo hæreſis eorundem: σὺν αὐτῷ δὲ καὶ τὰς Ζαραδέους ὀνομαζομένας εὐχάς.

ΖΑΡΒΟ΄Σ. Vide Ζερβός.

ΖΑΡΓΑ΄ΝΗ, ζαργάνα, piſcis Ταινία Græcis dictus, *Tænia* Plinio lib. 2. cap. 7. Vide Petr. Bellon. lib. 1. de Piſcib. pag. 162. Scoliaſtes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 100. Ταινίαι, ζαργάναι. Idem v. 172. σφύραιναι, ζαργάναι. Alius, αἱ ζαργάναι καλούμεναι. Ita lib. 3. v. 117. Agapius in Geoponico cap. 143. ἔπαρε τὴν χολὴν ἑνὸς ὀψαρίου, ὁποῦ λέγουσι Λοῦτζο, καὶ εἶναι ὡσὰν τὴν ζαργάναν, ἤγουν βελονίδα, μακρὺς, ἀμὴ χοντρὸς εἰς τὸ κέφαλον.

ΖΑ΄ΡΓΙΑ, *Teſſera*, (dez) κυβευτικὸς βόλος. Ζαργιοπαιγνίδι, *Ludus talorum*. Vide Ζάρι.

ΖΑΡΖΑΛΟΥ͂. Vide in Ζαρζαλῦ.

ΖΑΡΙ΄ΟΝ, Ζαριστής. Vide in Ἀζάριον.

ΖΑΡΙΘΕ΄Α, *Polygonum mas*, apud Interpol. Dioſcor. c. 586.

ΖΑΡΚΑ΄ΔΙ, *Dama*, Δορκὰς, Πρόξ. Corona pretioſa: Ζαρκάδι, *Capreolus*, Δορκάς. Vide Petr. Bellon. lib. 1. Obſerv. cap. 54.

ΖΑΡΚΕΤΙ΄ΔΕΣ, Κολοκυνθίδες, Γογγυλίδες, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1673. *Colocynthides*, ſeu *Cucurbita ſilvatica*, de quibus Ruellius lib. 3. cap. 151.

ΖΑΡΚΟΥ΄ΛΑΣ, *Circulus*, ſeu facia capiti aptata, in modum circuli convoluta, vulgò *Turban*. Ducas cap. 21. ἐξέθετο δόγμα τοῦ μὴ ἐνδύσασθαι τὴν κεφαλὴν πῖλον, ὃ καλοῦσι Ζαρκόλαν. Idem cap. 23. de Genitzerorum pileis: τὸ γνωριστικὸν δὲ σημάδιον τούτων τὸ τῆς κεφαλῆς κάλυμμα, ὃ κατὰ τὴν κοινὴν γλῶτταν Ῥωμαίων Ζαρκολὰν λέγουσι. Ubi Bullialdus: *Capitis eſt tegumentum è lana alba, quo utuntur Genitzeri. Fimbriâ aureâ circundata eſt Zarcula, in parte ejus anteriore adſurgit Cylindroides argentea vel ænea fiſtula: & à vertice in dorſum Syrma trium Spithamarum longitudine demittitur. Genitzeris eſt album, quibuſdam aliis rubrum id capitis tegumentum.* Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſt. Muſulman. *Tulipant*, *Faſcia linea quâ Turci caput involvunt. Hac in Divano proceres olim utebantur, ut albâ Zerculâ belli tempore.* Alibi: *Zercula*, *Pileus aut tegumentum capitis è filtro, quali ſolent uti Genitzari.* Vide eundem lib. 18. Hiſt. Muſulman. pag. 763. infrà in φακιόλιον.

ΖΑΡΚΟΥ΄Ν, τὸ Συρικὸν. in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Aliæ habent Ζαρκοῦ. *Syricum*, de quo Gorræus in Definit. Med.

ΖΑΡΝΑΒΑ͂, vox ignota Fuchſio ad Myrepſum ſect. 21. cap. 1. quem docere poterat Matthæus Silvaticus: *Zarnab, ſunt folia arboris magna non facientis*

tis fructum, ſimilis ſalici, habens odorem, ut odor Citri.

ΖΑΡΟΒΟΤΑ'ΝΑΙ. Vide in Βοτάνη.

ΖΑΡΟΥ'ΡΙΟΝ, *Meſpilum.* Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. ult. ἀπὸ τὰ ζαρούρια, τὸ τέταρτον. Gloſſæ Saracenicæ MSS. Ζάρερ, τὰ μέσπιλα. Matthæus Silvaticus: *Zaror, Arab. vel Zarora,* Gr. *Trionum, Trigonum, vel Tricoccum, l. Meſpilum, vel Anzarola, Zaurur, Azarola, Zarurum. Quidam fructus ſimilis piro in figura, & parvus: in Sicilia oritur.*

ΖΑΡΤΑΛΟΥ', τὰ Βερίκοκκα, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1334. Neophytus in Gloſſ. MSS. Ζαρταλοῦ, τὰ βερίκοκκα. τὰ αὐτὰ καὶ βερικόκια, καὶ ἀρμενιακὰ καλοῦνται. Ζαρζαλοῦ ſcribitur apud Anonymum Medicum ex Cod. Reg. 1237. Βράσον ζαρζαλοῦ καὶ ξηρὰ δαμάσκηνα, &c. Vide Βερίκοκκον.

ΖΑΡΩ'ΝΕΙΝ, *Rugas ducere, Contrahere, Corrugare,* συνάγειν, συστέλλειν, ῥυτιδοῦν, &c. Ζαρωμένος, *Contractus, Rugoſus,* συνεσταλμένος, ῥυτιδώδης. Nicetas in Iſaacio lib. 1. num 9. τὴν τοῦ Βρανᾶ παρεστάχθαι κεκέλευκε κεφαλὴν· ἡ δὲ εἰς ἐστήκετο, ἐπ' ἐδάφους ἄρ-ριπτο ζαρωμένη καὶ κεκαμμυμένη τοὺς ὀφθαλμούς. Ubi Cod. Edit. σεσηρυῖα καὶ μεμυκυῖα τὼ ὀφθαλμώ. Orneoſophium pag. 212. καὶ εἰς κοντάριον πλατὺ καθίζουσιν, ἵνα οἱ δάκτυλοι αὐτοῦ μὴ ζαρωθῶσι. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Ἡ τρίχες μας ἀσπρίζασιν, τὸ δέρμα μας ζαρώνει.

Ptochoprodromus contra Hegumenum:

Καὶ ἡ κοιλία μου ἐζάρωσεν ἀπὸ τῆς ἀφαγίας.

Idem de ſua paupertate:

Οἱ δὲ λαπάραν ὁμίαζον τὴν καταζαρωμένην.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Ὁ βόθρακας ἀρχίνησε ναπλώνῃ να ζαρώνῃ.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ δὰ εἰς τὸ ναγύργυδα κάτω σε ζαρωμένος.

Codex MS. ex Eccleſia S. Sophiæ Theſſalonic. laudatus à Franc. Richardo in Sancta Irene Inſula, cap. 15. Extr. ἐκεῖνος ὅπου ἔχει ἀνάθεμα, φαίνεται κιτρινὸς, καὶ ζαρωμένα τὰ δακτύλιά του. Eundem Codicem laudat Nomocanon citatus ab Allatio in Diſſert. de Quorundam Græcorum opinat. cap. 14. Extr. ubi perperam ſcriptum καὶ λαζαρωμένος τὰ δάκτυλά του, tametſi idem Allatius Ζαρωμένα legiſſe videatur, qui *digitos contractos.* vertit.

Ζαρομάδα, *Ruga,* Ῥύμη.

ΖΑΡΟΥ'ΠΙΟΝ, *Ruga, Platea, Vicus.* Gloſſæ Græcobarb. ἀγυιάς, ἄμφοδα, δίοδα, δίστρατα, ζαρόπια, ῥύμας. Occurrit ibi pluries.

ΖΑΤΡΕΙ'ΟΝ, ζητρεῖον, *Cippus.* Heſychius: ζητρεῖον, τὸ τῶν δούλων κολαστήριον. Moſchopulus: ζατρεῖον, κοινῶς ὁ κύσπος ἐστι δὲ εἶδος κολαστηρίου, ᾧ οἱ δοῦλοι ἐδεσμοῦντο. Etymolog. ζατρεύω, ἐν μύλωνι βασανίζω. Vide Pollucem lib. 3. cap. 8. Cujacium lib. 9. Obſerv. cap. 37. Salmaſium ad Vopiſcum, & ad Tertullian. de Pallio, &c.

ΖΑΤΡΙ'ΚΙΟΝ, *Ludus Scacchorum.* Scholiaſtes Theocriti Id 6. v. 17. ἡ δὲ λέξις μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν παιζόντων τὸ κοινολεκτούμενον ζατρίκιον. Anna Comnena lib. 12. Alexiad. pag. 360. εἶχε τῶν συγγενῶν τινὰς παίζων τὸ ξατρίκιον. παιδιὰ δὲ τοῦτο ἐκ τῆς τῶν Ἀσσυρίων τρυφῆς ἐξευρημένον, καὶ εἰς ἡμᾶς ἐληλυθός. Achmes Onirocrit. cap. 241. ὁ βασιλεὺς, ἢ μέγιστος, ἢ ἄρχων πολέμου, ἐὰν ἴδῃ ὅτι τὸ ζατρίκιον αὐτοῦ ἀπώλετο, ἢ ἐκλάσθη, ἢ ἐκλάπη, ἀπολέσῃ τὸν στρατὸν αὐτοῦ, καὶ εἰς θλῖψιν μεγίστην ἥξει. Aſtrampſychus ἐν τῷ Πυθαγ. λαξευτ. MS. Ἔχει κοινωνίαν πρὸς γυναῖκα καὶ παῖδας ἀγγενεῖς πρὸς εὐνοῦχους, καὶ παίγνια, καὶ ζατρίκια, καὶ ταυλία. Idem: καὶ ζατρίκιον καὶ ταυλίον. Anonymus de Arte Perſica: δηλοῖ δὲ καὶ παίγνια βόλγων, καὶ ζατρικίων, καὶ ἀγάπας γυναικῶν. Ducas Hiſt. cap. 16. ἐκάθητο μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ὥδεν τῆς σκηνῆς παίζων ζατρίκιον ὃ οἱ Πέρσαι Σαντρατζ καλοῦσιν, οἱ δὲ Λατῖνοι Σκάκον.

Ζατρικίζειν, *Scacchis ludere.* Achmes loco laudato: ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι παίζων συζατρικίζει ἑτέρῳ γνωρίμῳ χάριν κέρδους τροπαιοῦχον ἀλλήλοις, καὶ ὁ νικήσας ἀποκερδήσει, καὶ ἀνύσει τὸ σπουδαζόμενον, &c. Rurſum: ὁ Βασιλεὺς μέγιστος, ἢ ἄρχων πολέμου, ἐὰν ἴδῃ ὅτι ζατρικίζει τόπον πολέμου, μετ' ἐχθρῶν ἐναντίον διαμαχήσεται.

Ζατρίκιον, in Gloſſis MSS. Reg. ὁ κύσπος, τὸ τῶν δούλων κολαστήριον. In Gloſſis aliis legitur ζητρεῖον. Vide in Ζατρεῖον Κύσπος. Et Salmaſium ad Hiſt. Aug. & ad Plinium, ubi de vocis Etymo commentatur.

ΖΑΦΗ'ΡΗ, *Sapphirus,* Σάπφειρος, in Corona pretioſa. Pſeudo-Triſmegiſtus de Herbis Sacris 12. Signor. Zodiaci, ex Cod. Cæſareo: Κρόνου λίθος, ζαφῆριν, &c. Vide in Ζάμφυρος.

ΖΑΦΡΑ͂Σ, *Atractylis, Cnecus, Crocus,* ἀτρακτυλὶς, κνῆκος, κρόκος. Gallis, *Safran.* Cod. MS. Reg. 945. fol. 943. γράψον καὶ κρεμάτω ὥσπερ φυλακτὸν μετὰ ζαφαράδος, καὶ μόσχου, καὶ ῥοδοσάμαλος.

Ζαφορά, eâdem notione in Corona pretioſa. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 151. καὶ κρόκου, ἤγουν ζαφοράν δράγμην ἥμισυ. Occurrit non ſemel apud Conſtantinum Aſecretis in Viatico, MS.

ΖΑ'ΧΑΡΙ, *Saccharum,* in Corona pretioſa. Symeon Sethi: τὸ ζάχαριν θερμόν ἐστι καὶ ὑγρὸν κατὰ τὴν πρώτην ἀπόστασιν. Σάχαρι, apud Achmet. Onirocrit. cap. 243. εἰ δὲ τρύγει γλύκισμα, σάχαρι κλωνικὸν, τὸ λεγόμενον παλοῦδιν, &c. Ζάχαρ, apud Theophanem an. 17. Heraclij: Ζάχαρ δὲ καὶ γιγγίβερ, καὶ ἄλλα εἴδη πολλά.

ΖΕΚΧΕ'ΤΗΣ, *Solitarius,* ſeu *Monachus Turcicus.* Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: μίαν οὖν τῶν ἡμερῶν ἦλθεν Ζεκχέτης τις, τουτέστιν ἡσυχαστὴς, εἰς τὴν ῥοῦγαν τινὶ τῶν χαλκοτύπων, καὶ λέγει αὐτῷ, &c. Sic videntur appellati ob paupertatem quam profitentur. Apud Leunclavium in Onomaſtico ad Hiſt. Muſulman. *Zekiat, eleemoſyna ſive liberalitas in egentes, ſic à peccatis expiandis & purgandis dicta.*

ΖΕ'ΜΑ, *Ius, Iuſculum,* Ζωμός. Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 25. πάλιν οὖν ὁ ἐχθρὸς θέλων αὐτὴν ἀποκτεῖναι, ἐπάρασαν τὸ χαλκίον τοῦ ζέματος, ἐν ᾧ τὸ λάχανον ἧψε, ὥστε χαλάσαι τὸ ζέμα εἰς καλάγοντα, συνέθλασε τοὺς πόδας ὑπὸ διαβόλου, καὶ πεσοῦσα ὑπτία φέρει τὸ χαλκίον τοῦ ζέματος κατὰ τῆς ὄψεως αὐτῆς. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Ζητῶ σαπίτλιν νὰ λυστῶ, καὶ λέγουν μὴ τὸ ζέμαν.

Ita uſurpat Leontius in Vita S. Joannis Eleemoſ.

Ζέμα exponitur etiam τὸ δάκρυον τῆς πεύκης, in Gloſſis MSS. Reg. Cod. 1261. Lexicon Nicomedis Jatroſophiſtæ: ζεῦμα πεύκης, ὀπὸς πεύκης.

Ζέματα, *Therma, Aqua calida.* Martyrium S. Patricij Epiſc. Pruſæ num. 1. ἐλθὼν οὗτος ἐν τοῖς θερμοῖς, ἔθυσεν τῷ Ἀσκληπίῳ καὶ τῇ Ὑγείᾳ· καὶ τερφθεὶς ἐν τῇ πηγαῖς τῶν ζεμάτων, ἐκέλευσεν τεθῆναι αὐτῷ θρόνον. Adde n. 2. 5. 7. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Zema.*

Ζεματίζειν, *Ferveſacere,* ζέειν, Βράζειν. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 129. de Ceraſis: ὕστερα τὰ ζεματίζουν μὲ τὴν θάλασσαν, καὶ οὕτω φυλάγονται ἄσπρα ὅλον τὸν χρόνον.

ΖΕΜΕ'ΝΟ. *Iunctus.* ζευγμένος. Gloſſæ Græcobarb. ὅνι τὰ βόδια εἰς τὸν ζυγὸν, ἤτοι ζεμένα.

ΖΕ'ΜΦΥΡΟΣ. Vide in Ζάμφυρος.

ΖΕ'ΝΝΕΙΝ, *Fervere,* Ζέειν. Gloſſæ Græcobarb. ἀνέζεννεν, ἀνέβραζεν, ἐχόχλαζεν.

ΖΕΝΤΖΙΑ'ΝΕ, *Gentiana,* Herba, apud Myrepſum.

ZENTONI', Ἀτλάζι, *Raſum*, Panni ſpecies.

ZE'ON, nempe ὕδωρ, *Aqua calida ſeu fervida*, quam Græci adhibent in Sacris Liturgiis de quo more copioſè egit Goarus ad Euchologium p. 148. Liturgia Chryſoſtomi: καὶ δεχόμενος (Diaconus) τὸ ζέον, λέγει πρὸς τὸν ἱερέα, Εὐλόγησον δέσποτα τὴν ἁγίαν ζέσιν ταύτην· ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογεῖ λέγων, Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν ἁγίων σου, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν. Liturgia Præſanctificatorum pag. 190. καὶ τίθησι τὴν μερίδα ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ, καὶ ἐγχέει καὶ τὸ ζέον, ὡς ἔθος. Symeon Theſſalon. de Templo pag. 229. ὅτι δὲ τὸ ζέον ὕδωρ ἐκχέει τῷ ποτηρίῳ, &c. Et lib. de Sacris Ordinat. cap. 2. ubi de Lectore: καὶ προπορεύεται λαμπαδηφορῶν τῶν ἁγίων, καὶ τὰς προσφορὰς, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ ζέον φέρει. Quæſivere Latini à Græcis in Concilio Florentino, διά τι χέουσι ζέον ὕδωρ ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ: quibus reſpondere licet verbis ejuſdem Symeonis Theſſalonic. Reſp. 60. καὶ τοῦτο τὸ θερμὸν ἐκτυποῖ, ὅτι ζωοποιὸν τὸ πνεῦμα καὶ ζωοποιοῦ τοῦ πνεύματος τοῦ Χριστοῦ μὴ ἀποστάντος, οὐδὲ ἡ θεότης αὐτοῦ κεχώρισται ἀλλὰ ἵν' καὶ τὸ ὕδωρ τὸ πνεῦμα εἰκονίζει, ὕδωρ καλούμενον, καὶ τὸ θερμὸν, ὡς τοῦ πυρὸς τὴν θεότητα, ὅτι ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον φησὶ, διὸ καὶ ἐπιλέγει, Ζέσις πνεύματος ἁγίου, Ἀμήν. Rationem aliam affert Balſamon in Reſp. 18. βάλλεται δὲ εἰς πληροφορίαν τοῦ τὰ ζωοποιὰ τὰ ῥεύσαντα ἀπὸ τῆς ἁγίας πλευρᾶς τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸ αἷμα δηλονότι, καὶ τὸ ὕδωρ ἅτινα ἐξερρύησαν ζέοντα ἐκ ζωοποιοῦ τεθνεωμένου σώματος ζωοποιά. Vide Matth. Blaſtarem Lit. K. cap. 8. Nicolaum Cabaſilam c. 37. &c. Prætereа Petrum Arcudium lib. 3. de Concord. cap. 39. Scribit Balſamon ad Can. 32. Synodi Trull. Iberos Sacerdotes aquam ferventem in ſanctum Calicem non injicere, quòd nemo hactenus ex Iberis aquâ calidâ uſus ſit ad vini potionem, ex longa regionis conſuetudine: ſed myſterij facultatem edoctos uſum Græcorum obſervaſſe.

ZEOYΣH'P, in Gloſſis Saracenis MSS. ὁ ὀποπάναξ.

ZEPAΦOΓ'Σ, Aſtris, λίνον. Interpolat. Dioſcor. cap. 313.

ZEPBO'Σ, Ζερβοχερὸς, *Siniſter*, *Levus*, λαιὸς, ἀριστερός. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ὁ διάβολος τοὺς ἔπιασεν με τὴν ζερβὴν τὴν χέρα.

Anonymus de Nuptiis Theſei:

Εἰς τὸ ζερβόν του πλευρὸν ἔκρεμε τὸ σκουτάρι.

Vide Damaſcenum Studitam Serm. 24. 25. 33.

Ζερβὰ, *Siniſtrè*, *Siniſtrorſum*, Ἐπ' ἀριστερᾶς. Anonymus de Bellis Francor. in Morea, MS.

Καὶ αὐτοὶ νὰ θέλουσιν ζερβὰ, καὶ ὁ πατήρ του ἴσου.

Damaſcenus Studita Serm. 27. ἐκύταξε δεξιὰ καὶ ζερβὰ μὴ νὰ τὸν ἰδῇ. Malaxus in Hiſt. Patr. Conſtantinopol. pag. 128. καὶ ἴδαξε τὴν σάρκαν αὐτοῦ εἰς ὅλον τὸν λαὸν, ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο, δεξιὰ καὶ ζερβά. Adde Agapium in Geoponico cap. 58.

Ζεβία, *Siniſtra*, Ἀριστερὰ, in Gloſſis Græcobarb.

Ζερμπὸς, in Corona pretioſa, *Siniſter*, εὐώνυμος. Ubi μπ, ponitur pro β.

ZEPI'BΔ, πετεινὸν ὀρνιθόπουλον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Pullus Gallinaceus*.

ZE'PNA, *Cyperus*. Democrit. Geoponic. lib. 2. καὶ κύπειρον, ὃν τινες ζέρναν καλοῦσι. Mox: κύπειρον, ὃν τινες ζέρναν καλοῦσι, φύλλα ἔχει ὅμοια κάρτῳ. Vide Ruellium lib. 2. de Natura Stirp. cap. 4. init. & Salmaſium ad Solinum p. 1000.

At *Zerna*, ævi inferioris Latinis, dicuntur impetigines feræ, quæ etiam Lichenes appellantur. Macer lib. 2. cap. 7. de Lolio:

Zernas & Lepras curâ compeſcis eâdem.

ZEΣTA, Ζέστη, *Calor*, *Æſtuatio*, θέρμη, ζέσις, καυσών. Cyrillus nuperus Patr. Conſtantinop. Homil. in Domin. poſt Exaltat. S. Crucis: πρέπει καὶ ἡ φύσις ὅσα πράγματα εἶδεν ὁ Θεὸς, —— σὰν νὰ βλαστήσουν φυτὰ, νὰ φυτεύσουν δένδρα, νὰ ζῇ ψυχὰ, ζέστη, χειμῶν, ἔαρ, τῆς φύσεως ἰδιώματα.

Ζεστὸς, *Calidus*. Georgius Contares lib. 3. Hiſt. Athenar. καὶ λαβωμένος, ἕως οὗ ἦτον ζεστὸς, ἔσυρεν ἀπάνω εἰς τοὺς πόδας του. Ζεστὰ, *Fervidè*, *Flagranter*, θερμῶς.

Ζεσταίνειν, & Ζεσταίνειν, *Calefacere*, Ζέννυσθαι, θερμαίνειν. Gloſſæ Græcobarb. νὰ ζεσταίνεται, ἢ νὰ βράζῃ. Alibi: ἔναι ζέον, ἢ ζεσταίνει, ἢ βράζει πολλά. Stephanus Sachleces MS.

Νὰ πίνω νὰ ζεσταίνομαι τὴν μαύρην τὴν Γενναίαν.

Ζέον, idem quod Ζέστα. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Οὔτε τὴν ζέστη γνώρισεν τῆς ἐρωτοπλασίας.

ZEYΓAΛA'THΣ, pro ζευγηλάτης, *Agricola*: γηπόνος, Heſychio. Gloſſæ Græcobarb. ἐργάτης, ἀργάτης, δρεπανεύς, ζευγηλάτης, ζευγαλάτης.

Ζευγαλάτεια, ſeu Ζευγηλατεῖα, ut Nicetæ dicuntur in Manuële lib. 7. (ubi Cod. al. ἄρουραι,) *Arva*, *Agri ſati*. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Arura*. Pachymeres lib. 1. cap. 23. εἰς τοῦτο καὶ γὰρ ὁ μὲν Ἰωάννης προμηθευτικῶς τοῖς ἅπασιν εἶχεν, ὥστε καὶ ἰδίαν πρόνοιαν τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας τὰ λεγόμενα ζευγηλατεῖα ἡγούμενος, παρ' ἕκαστον κάστρον καὶ φρούριον, κώμας ἐπὶ τούτοις καθίστη. Diploma Andronici Junior. apud Phranzem pag. 306. καὶ πάντες ὅσοι ἐπικρατοῦσι κτήματα, ἢ ζευγαλάτεια, ἢ κάστρα ὁρισμῷ τῆς βασιλείας μου, &c. Theophylactus Hierodiac. Homil. 12. ἔτζι ἐκαθῶνται ἀφρόντιστοι, καὶ ἔκτιζαν σπίτια καὶ ζευγαλατεῖα εἰς τὰ παράπολλα.

ZEYΓA'PION, Ζευγάρι, Ζευγάρι, *Iugum*, *Par*, ζυγὸς, ζεῦγος. Vita S. Symeonis Montis Mirabilis: καὶ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ ναοῦ, ἔτυχε τὸ ζευγάριον αὐτοῦ τῷ βουκόλῳ. Suprà, ζεῦγος dixit: ἐλαύνων τὸ ζεῦγος αὐτοῦ. Theophylactus Bulgariæ Archiep. Epiſt. 41. pag. 70. ὅτι οὐδὲ πρότερον παρ' ἡμῶν ἐκερδαίνοντο, ἀλλ' ἐν ζευγαρίοις ἕκαστος ἐξεκουσσεύοντες, τὰ ἐπίκοινα τούτων ἐπιτελοῦν τῷ δημοσίῳ. Infrà pag. 71. τῶν ζευγῶν ἐκκουσσείαν vocat. Rurſum: οὐδενὸς ἄλλου ὅτι μὴ ζευγαρίου μόνου παρακεχωρήσει τῇ ἐκκλησίᾳ. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Αὐτῶν τὸ χαρίκασιν ὁμάδι τὸ ζευγάρι.

Alibi:

Ὁ ῥήγας με τὴν κόρην του ἐκάμασι ζευγάρι,
Καὶ αὐτοὶ ἀδιαφόρετα στέκει καὶ περδικάρι.

Anonymus de Amor. Callimachi & Chryſorrhoes.

Καὶ δὴ πρὸς ὥραν τέταρτον ἅπαξ τῆς ἡμέρας,
Κυττάζουν εὗρε κάμνοντα τὴν γῆν μὲ τὸ ζευγάριν.

Damaſcenus Studita Serm. 29. χαμήλια τρεῖς χιλιάδες, ζευγάρια πεντακόσια, φοράδες πεντακόσιες, &c. Apud Eruditum J. Sponium to. 2. Itiner. pag. 305. ζευγάριον, *Prædium ruſticum* exponitur.

Ζευγαριάζειν, *Iugare*, *Copulare*, *Conjungere*. ζυγοῦν.

Ζευγᾶς, *Arator*, *Sulcator*, ἀροτήρ.

Ζευγήσιον, τὸ τοῦ ζευγήτου τέλος, Phavorino. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Ζευγήσιον τὸ τέλεσμα τυγχάνει τοῦ ζευγήτου.

Ζευγολόγιον, *Iugatio*. τῶν Ζευγολογίων ἀτέλεια, *Iugationum immunitas*, apud Balſamonem ad Can. 3. Synodi VII. Nov. Manuëlis Comneni.

ZEYΓA'PIA, *Biduanæ*, ſeu Jejunia duorum dierum. Vita S. Euphroſynes MS. ποιήσατε ἀγάπην, ἀδελφοὶ, καὶ κοπιάσατε μίαν ἑβδομάδα, καὶ νηστεύσατε ζευγάρια. Paulus Monachus lib. 1. Collectan. εἶπεν αὐτῷ ὁ γέρων, Κάθισον μεθ' ἐμοῦ εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ νήστευσον τρεῖς ἑβδομάδας

ἑβδομάδας ζ᾽ἀγάπεια, ἤτοι ἀνὰ δύο ἡμέρας, καὶ τῇ τρίτῃ καλάκι. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Biduane*.

ΖΕΥΓΜΑ, ὀπὸς πεύκης, ἡ ῥητίνη ξηρά, in Gloſſis Jatricis Neophyti. *Succus Piceæ*, vel *Reſina ſicca*.

ΖΕΥΓΟΣ, *Iugerum*: in Baſilic. lib. 19. tit.8. cap.3. 8.

ΖΕΥΚΤΟΝ, *Turma militum qui bini incedunt*. Vox Tacticorum. Anonymus MS. de Caſtramet. ὁ δὲ Τυρμάρχης τινὶ κατὰ καιρὸν τῶν πολεμίων ἀποκτείνει τρία ζευκτὰ, ἱππέας καὶ ἐπιλέκτους ἄνδρας ἀναλαμβανόμενος. Occurrit illic pluries.

ΖΕΥΛΕΣ, *Iungulæ*, ζεύγλαι. Gloſſæ Græcobarb. ζεύγλη, ἡ ζεύλες τοῦ ζυγοῦ τῶν βοδίων.

ΖΕΥΞΙΣ, *Articulus*, apud Moſchionem de Morbis Mulierum cap.90.

ΖΕΥΤΗΣ, *Arator*, ζευκτὴς, qui boves jungit. Nomocanon Coteletianus num. 482. ὅτε τὸ ζεῦγ αὐτοῦ τὸ βὸν σκοτώσει. *Iunctores*, qui jungunt Mulas ad Rhædam, Muliones, in l. 203. D. de Verb. Signif.

Σύζευγος, *Socij aratores, Qui ſimul arant*. Idem Nomocanon n. 520. ἐὰν τυχὸν σύζευγοι σπέρνουν σπόρον, καὶ τυχὸν ἀποσχίσῃ τὸ ἑνὸς ὁ σπόρος, &c. Vide Ζευγάς.

ΖΕΥΣΗΡ. Anonymus de Oxymelite: δαφνόκοκκα, ζευσὴρ, ἀριστολοχία, &c.

ΖΕΥΤΟΝ, *Tigillum*, δοκίδιον.

ΖΕΦΕΛΟΥΡΟΝ, Herba *Alypon* dicta medicis, *Alypia* Actuario, ut obſervat Ruellius lib. 3. c.151. Gloſſ. Jatricæ & Botanicæ MSS. ex Cod.Reg.1334. ἀλύπιον, τὸ ζεφέλουρον. φύλλα ἔχει κομάρας ὅμοια. Gloſſæ aliæ Neophyti MSS. Ἀλυπία, τὸ ζεφίλουρον.

ΖΕΦΥΡΟΣ. Vide in Ζάμφυρος.

ΖΗΒΥΝΗ, Ζίβυνος, Ζιβυνὴ, Συβίνη, *Iaculum* ſeu *Spiculum ferreum*. Heſychius: Σιβυνὴ, ὅπλον δόρατι παραπλήσιον. Gloſſæ MSS.Reg.Cod.1673. Ζιβύνη, ὁλοσίδηρον ἀκόντιον, λόγχη, ἡ σπάθη. Iſaias, c.2. v.4. Συγκόψουσι τὰς μαχαίρας αὐτῶν εἰς ἄροτρα, καὶ τὰς ζιβύνας εἰς δρέπανα. Ubi Tertullianus, *concident macheras ſuas in aratra, ſibynas in falces*: Hieronymus verò, *conflabunt gladios ſuos in vomeres, & lanceas ſuas in falces*. Juſtinianus in Nov. 85. cap. 4. καὶ τούς τε καλουμένους ζιβυνὰς, ἤτοι μενεβίλια. Hiſtoria Politica p. 26. ὅπου ἦσαν ζιβύναι, δόρατα, καὶ πᾶν εἶδος ὅμοιον ξίφους.

Ζιβυνὴ, *Venabulum*, in Gloſſ. Gr. Lat. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Ἐχῖνος, ὁ ἀσφαλὴς, ἡ λόγχη δὲ ζιβυνή.

Philon lib. 5. Βελοποιικῶν. Καὶ ἐκ τῶν πλαγίων τοίχων ὀπὰς ποιητέον, δι᾽ ὧν ἀκοντίοις καὶ ταῖς ζιβυναῖς, καὶ τοῖς θυρεοῖς ὀβελίσκοις ἔσται τύπτειν εἰς τὰ πλάγια τοὺς εἰς τὰ ἄμφοδα βιαζομένους. S. Chryſoſt. Homil. in illud, *Quæcunque alligaveritis*, to.7. Savill. p.268. ζιβυνὰς ἐξέτειν ἐλοχεβέλλοντα αὐτόν. Ducas cap. 38. καὶ βασιλεῖς πολλοὶ ἐξεγερθέντες ἀπ᾽ ἐσχάτου τῆς γῆς, τόξον καὶ ζιβυνὴν κατήσεσιν.

ΖΗΓΩΝΕΙΝ, *Expellere*, Ἐκβάλλειν.

ΖΗΖΗΡΟΣ, *Cicada*, Τέττιξ, in Gloſſis Græcobarb. Alibi: ἀκανθίας, τέττιγος εἶδος θηρία τοῦ ζηζήρου.

Ζήζηγας, eadem notione apud Portium.

ΖΗΛΑ, *Invidia*, Gloſſæ Græcobarb. φθόνον, ζήλον, πόρθησιν, χαλασμόν. Ζηλία, idem quod ζήλα, apud Portium. Ζηλεύγειν, *Invidere*, *Æmulari*, ζηλοῦν, φθονεῖν.

Ζηλιάρης, *Invidus*, *Invidioſus*, *Æmulus*, *Rivalis*, ζηλωτὴς, ζηλότυπος, &c. Port. & Corona pretioſa. Gloſſæ Græcobarb. ἀγαστὴς, βάσκανος, ζηλιάρης, φθονηρός. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.8. Extr.

Αὐτὸς γὰρ ἤτονε πολλὰ ζηλιάρης παραφύσι.

ΖΗΛΕΑ, ἀλόη, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ. Ζηλαία, ἡ ἀλόη, in Gloſſis MSS. Neophyti, *Aloë*.

ΖΗΛΕΥΤΗΣ, *Zelotypus*. Euſtathius Odyſſ. ε. ὥστε καὶ ζηλήμονες οἱ φθονεροί, καὶ ὡς μὲν ὁ χυδαῖος φασὶν ἄνθρωπος, οἱ ζηλευταὶ, ὡς δὲ ὁ λόγιος, οἱ ζηλότυποι.

ΖΗΛΑΓΥΡΟΣ, *Anagallis*, apud Interpol. Dioſcorid. cap.397.

ΖΗΛΙΟΣ, *Lilium*, Κρίνον, ex Ital. *Giglio*.

ΖΗΛΩΤΑΙ, dicti apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 37. & alibi non ſemel, qui Palæologi partes impenſiori ſtudio ac ζήλῳ, amplectebantur contra eundem Cantacuzenum. Apud Gregoram lib.5.p.77. 1. Edit. ζηλωταὶ dicuntur qui alterius partes amplectuntur. Zelotarum non ſemel meminit Joſephus. Vide præterea Theophanem an. 26. Copronymi. Et Synodicon adverſus Tragœdiam Irenæi, cap. 151.209.

ΖΗΜΩΝΝΕΙΝ, *Miſcere*. Gloſſæ Græcobarb. ἄλφιτον, τὸ ἀπὸ νέας κριθῆς ἢ σίτου πεφυρμένον ἄλευρον. τὸ ἀλεύριν ὁποῦ ζημώνεται, ἡ ταράσσεται, ἡ μαλάσσεται ἀπὸ νωπὸν κριθάριν, ἡ σιτάρι. Alibi: ἀμαλίζει, ἀναφυρᾷ, ἀξαναζημώνετε.

ΖΗΝΙΧΙΟΝ. *Vide* Ζινίχιον.

ΖΗΝΤΖΑΝΑ, *Helenium*, de quo Ruellius & alij. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἑλένιον, ζολομόνιον, ἡ δὲ ζηντζάνα. Aliæ Gloſſæ Græcobarb. Jatricæ MSS. Σολεμονίον, ζιντζάνα, καὶ ἑλαίνιον.

ΖΗΟΥΝ, pro ζῆν, βιοῦν, *Vivere*. Vide infrà ζίειν.

ΖΗΡΥΝΘΙΟΝ, in Lexico MS. ex Schedis Combefiſij, σπήλαιον exponitur.

ΖΗΤΗ, *Collecta quæ fit petendo*, ζήτησις. Hieron. Gennan. p.152. Ζητιάρης, *Mendicus*. Hiſtoria MS. Beliſarij:

Οὐ γὰρ ὑπάρχεις ἐνδεὴς ὡς ξένος καὶ ζητιάρης.

ΖΗΤΟΝΟΥΜΙΟΣ, *Qui Numos quærit, inveſtigat, Avarus*. Simocatta lib. 2. cap.3. ἐστέλλετο καὶ Θεόδωρος, ὃν Ζητονούμιον ἐκάλουν Βυζάντιοι, ὁ καὶ τὴν περὶ Ῥωμαίων μαγιστρίαν διανύσας ἀρχὴν, &c.

ΖΙΒΥΝΗ. Vide in Ζιβυνή.

ΖΙΓΑΡ, Afris, *Bunium*, apud Interpol. Dioſc. cap.706.

ΖΙΓΓΙΠΗΑ, τὸ Ζιγγίβερ, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ΖΙΕΙΝ, *Vivere*. Gloſſæ Græcobarb. ἐπὶ τῶν ἐξ ἀλλοτρίων βιούντων, εἰς ἐκείνους ὁποῦ ζοῦσιν ἀπὸ τὰ ξένα. Rurſum: ἀγγαριδιάδες ζοῦσιν ἀπὸ τὰ ἀγγαρίματα. Vide ζῆν.

ΖΙΖΗ. Conſtantinus Aſecretis MS. ὡς τὸ ἡμέμερον τὸ λεγόμενον ζίζη. Videtur leg. ἡμέρον, de quo Dioſcorides, Galenus, & alij. Vide Ζίτζη.

ΖΙΖΙΜΙΑ, *Acetaria*, Ὀξύβαφα, Portio: Ζιζάμια, Germano.

ΖΙΖΟΥΛΑΝ. Alexander Trallianus lib. 7. c.2. τὸ ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας μικρὸν φασίολον, ἡ τὸ λεγόμενον ζιζουλᾶν, ἡ ἔλυμον.

ΖΙΚΙΟΝ. Moſchus in Limonar. cap. 203. καὶ ἄρχεται λέγειν αὐτοῖς, φέρετε τὰ μου ζίκια καὶ ἰδόντες, καὶ ἀνοίξας, ἤρξατο ἁπλοῦν τὰ λιθάρια, &c. *Capſulas* vertit Interpres.

ΖΙΛΛΟΣ, Piſcis, qui ἴλλης Græcis dicitur, de quo Petr.Bellon. lib.1. de Piſcibus pag.250.

ΖΙΝΖΙΦΑ, pro ζίζυφα, *Serica*, vulgò noſtris *Injube*. Occurrit apud Myrepſum ſect.5. num.28. & Agapium in Geoponico cap.132.

Ζίτζιφα, apud Symeon. Sethi de Facult. Cibor. τὰ ζίτζιφα σύμμετρά ἐστι τῇ ὑγρότητι καὶ τῇ θερμότητι. Ζιντζίφιον, in Turco-Græcia Cruſij, paginâ 218.

ΖΙΝΙΧΙΟΝ

ZΙΝΙ'ΧΙΟΝ, ζζινίχιον, *Lorum*, *Corrigia*. Suidas & ex eo Phavorinus: ζινίχιον, τὸ λωρίον τοῦ ὑποδήματος. Gloſſæ MSS. ad S. Athanaſium: Σφαιρωτὴρ, σανδαλίου ζζινίχιν, κόμμα λωρίου. Gloſſæ Græcobarb. καὶ ταβάλλει παραμπρὸς τοῦ κόλπου τοῦ ἀπὸ τοῦ τράχηλόν της, ἢ τοῦ κόλφου, ἢ τοῦ κόρπου, ἀπὸ τὸ ζζινίχιν, καὶ λαιμόν της.

ΖΙΝΟ'ΦΥΛΛΟΝ, *Zena folium.* Nonus de Morbor. Curat. cap.173. δίδου καὶ τὴν δι' ἧς τοῦ τραγείου αἵματος ἀντίδοτον, καὶ τὴν διὰ τεττίγων, καὶ τοῦ ζινοφύλλου.

ΖΙ'ΠΟΡΑ, *Vinacea*, in Turco-Græcia Cruſij.

ΖΙΠΡΑΓΟ'Σ, *Tergeminus*. Synaxarium Maximi Cythær. 16. Jan. ἤτοι ἦσαν ἀπὸ τὴν Καππαδοκίαν τρίδυμοι, ἤτοι τρεῖς ζιπραγοὶ, ὁποῖοι ἠξεύρασι καλώτατα νὰ δαμάζουσι τὰ πουλάρια.

ΖΙ'ΤΖΗ, ἡ ἀναγαλλὶς, in Gloſſis Jatricis ex Cod. MS. Reg. 190. *Anagallis*, ſeu *Morgellina*, de qua Ruellius lib. 2. cap.109. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Καὶ φόρει τὰς ἐμπότες τις, καὶ στέκει με τὸ ζίτζη.

Vide Ζίζη.

ΖΙ'ΤΖΙΝΦΑ. Vide Ζίτζιφα.

ΖΙΖΟΥ'ΝΙΟΝ, ἀκόλουθον ὀλοσίδηρον, in Epimeriſmis MSS. Herodiani. Videtur legendum Ζιβούνιον. Vide in hac voce.

ΖΙ'ΦΕΙΝ, *Exprimere*, ἐκπιέζειν, ἀποματίζειν.

ΖΙ'ΧΙΔΕΣ. Vide in Ζύχιδες.

ΖΜΙ'ΛΑΞ, & Ζμύρνιον, pro Σμίλαξ, & Σμύρνιον, ſcribi apud Neophytum in Lexico & apud Harpocrationem Alexandrinum in Lexico MS. περὶ φυσικῶν δυνάμεων, obſervat Salmaſius ad Solinum p. 1130. 1273. Gloſſæ Gr. Lat. Ζμύρνα, *Murra*. Vide Henr. Stephan. in indice Theſ. in Ζμυρός.

ΖΟΓΧΟ'Σ. Pſeudo-Dioſcorides MS. de Pharmacis Simplicib. ſect. 17. cap.6. ζόγχος ἥμερος ἐσθιόμενος καὶ πινόμενος ὠφελεῖ.

ΖΟ'ΜΠΟΣ, Ζόμβος, *Gibbus*, *Gibboſus*, κυφὸς, κυρτός. Ζόμπα, *Gibbus*, κύρτωσις, κύφωσις. Hinc Ζόμπου dictum Juſtinianeum Pontem ad Sangarim fluvium, ſcribit Goarus ad Scylitzen pag 836.

ΖΟΡΑ̃, ἔρπετον, ἡ περδίκιον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Perdix*. Matthæus Silvaticus: *Zorag*, *Alauda avis*.

Ζωρὰ, τὰ μικρὰ ἀλεκτόρια, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod.Reg.190.Suprà in iiſdem Gloſſis legitur δωρὰ, τὰ μικρὰ ἀλεκτορίδια. In aliis Græcobarb. MSS. δυρὰξ, πετεινόν ἐστιν.

ΖΟΡΑ'ΦΙΣ, *Camelopardalis*, animal quod hodie *Giraffam* vocant. Vide Salmaſium ad Plin. pag.389.

ΖΟ'ΣΗ, *Lumbus*, ὀσφὺς, in Corona pretioſa.

ΖΟΥΓΚΑΟ'Σ, *Mutilus*, *Mancus*. Ζουγκλώνειν, *Demutilare*, κατακόπτειν, περικόπτειν.

ΖΟΥΔΑ'ΚΙ, *Beſtiola*, ζωΐδιον, θηρίδιον. Ζούδιον, eâdem notione, ζώδιον. Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Τότε στὴν μέσην τυραννῶν εἶχ' ἀνίβη ὁ Φοῖβος
> Στὸ ζούδιον ὅπου κράτησεν, &c.

Vide Ζούδιον.

ΖΟΥΛΑ'ΠΙΟΝ, Ζουλάπιν, *Iulapum*, *Iulepum*, potio medicinalis. Aqua ſcilicet cui Saccharum incoxit, cui interdum res aliæ injiciuntur: & tunc rei nomen accipit, ut ἰοζούλαπον, *Iuleppum violaceum*, apud Symeonem Sethi de Alimentis, ubi de *Violis*. Vox Barbara, inquit Actuarius lib. de Medicament.Compoſit.initio. Symeon Sethi de Buglosso: σκευάζεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἄνθους ζουλάπιον, καὶ ἔστι χρήσιμον. Alibi: τὸ ζουλάπιον σύμμετρόν ἐστι τῇ κράσει, ῥέπει δὲ ἐπὶ τὴν ψυχρότητα, λυσιτελεῖ τι ἐπὶ πυρετοῦ καύσους. Rhaſes de Peſte cap.5. ὑφελεῖται ἄρχης ἂν εἰς σύγκρισιν ἀφίκηται ζουλαπίου. cap.13. ἢ ἐν χυλῷ ῥόας, ἢ ἐν ζουλαπίῳ. Adde cap.14. Anonymus de Oxymelite: λαβὼν δὲ ζουλάπιον γο. β. ἢ τοῦ δαμασκηνῶν, ἢ τοῦ ἴων, &c. Achmes cap.196. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι ἔπιεν οἶνον ἐκ τοῦ σαχάρεως τὸ λεγόμενον ζουλάπιν, εἰ μὲν ἐμεθύσθη, εὑρήσει πλοῦτον καὶ ἐξουσίαν, &c.

Ζουλάβιν, non ſemel ſcribitur apud Conſtantinum Aſecretis in Viatico MS.

ΖΟΥΛΙ'Α, *Zelotypia*, ζῆλος, ζηλοτυπία. Vide ζῆλα.

ΖΟΥΛΙ'ΖΕΙΝ, *Siccare*.Liber de Antidotis MS. ex Cod. Reg. 1673. λάβε δαμασκηνὰ ὥριμα, ζούλιζον αὐτὰ, καὶ συρίσας τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, &c. Agapius in Geoponico, cap. 142. κοπάνιζον ὀλίγον, ὕγεν ζούλισε μίαν σκελίδα σκόρδου. Idem cap.110. ἐὰν δὲ τρέχει τὸ αἷμα ἀπὸ τὴν πληγὴν, μάσησον καλὰ σιτάρι, καὶ βάλετο νὰ σαμαλήσῃ· εἰ δὲ καὶ τὸ ζουλισμένη καὶ σκληρωμένη ἡ σάρκα ἀπὸ λίθον ἢ ξύλον, &c.

ΖΟΥ'ΜΙ, *Ius*, *Iuſculum*, *Succus*, ζωμὸς, φλέμος, χυλὸς, χυμός. Occurrit in Turco-Græcia Cruſij. Ζωμάκι, *Offula*, *Iuſculum*, ζωμίδιον. Ζουμίτζη, eâdem notione. Ptochoprodromus MS.

> Νὰ ἔφαγα τὰ χρήματα, καὶ νάπια τὸ ζουμίτζιν.

Ζουμιάζειν, *Influere*, Εἰσρέειν.

Ζουμερὸς, *Succum habens*. Agapius Mon.in Geoponico cap.16. ὅσα δένδρα λοιπὸν ἔχουσι τὴν φλοῦδα παχέαν καὶ ζουμερὴν, ὡσὰν ἡ συκία, κερασία, &c.

ΖΟΥΝΤΟΝΠΑ'Σ, Aromatis Genus. Euchologium de Confectione ſacri unguenti: τζιντζιβέριως λίτρας δ'. ζουντονπᾶ λίτρας β'. Editio Goari habet Ζουτωμπᾶ pag. 637. Sed legendum contendit Ζηρουμπᾶ, aitque eſſe Perſarum & Turcorum *Zerumba*, Arabum *Zerombet*, plantam flagrantiſſimam omni aromaticæ compoſitioni accommodam, quam noſtri *Zedoariam* vocitant. Matth. Silvaticus: *Zurumbet, id eſt Zedoaria, cujus herba eſt ſimili Cypero, ſed major & minus odorifera*, &c. Vide Dalechampium lib.18. cap.54. Matthiol. in Dioſcorid.lib.2. cap.54. & Ruellium lib.1. cap.29.

ΖΟΥΟΡΙΝΟΥ'ΠΕΤ, Afris, Ἀρκευθὶς, *Iuniperus*. Interpol. Dioſcorid. cap.86.

ΖΟΥ'ΠΑ, *Sagum*, *Tunica*, Gallis, *Iuppe*. Achmes Onirocrit.cap.228. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐνεδύσατο ζοῦπαν, εἰ μὲν ἔστιν ἐξουσιάζων, ὄνομα καὶ φήμην καλὴν εὑρήσει, διὰ τὸ ἐπάνω φορεῖσθαι τὴν ζοῦπαν ἀεί. Mox: ἐὰν δὲ εἰ ἴδῃ ὅτι ἔβαλε ζοῦπαν χάσδιον, — εἰ δὲ λινῆν ζοῦπα ἀπὸ λίνου καὶ βάμβακος, &c. Paſſim ibi.

Ζουπόνι, *Tunicula*, ex Gal. *Iupon*, & Ital.*Giupone*. Agapius in Geoponico cap. 202. κάμε ἕνα ζουπόνι, μὲ καναβάτζα, &c. Ζιπούνι, in Turco-Gr. Cruſij. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Zuppa*.

ΖΟΥΠΑ'ΝΟΣ, *Iupanus*, Dignitas apud Servios, Hungaros, & univerſim apud Sclavos: *Præfectus Provinciæ vel Civitatis*. Conſtantinus de Adm. Imp.cap.29. ἄρχοντας δὲ, ὥς φασι, ταῦτα τὰ ἔθνη μὴ ἔχει, πλὴν ζουπάνους γέροντας, καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ Σκλαβινίαι ἔχουσι τύπον. cap.32. οἱ δὲ Βούλγαροι μηνύσαντες τοῖς ζουπάνοις ἐλθεῖν πρὸς αὐτούς, καὶ παραλαβὼν ἄρχοντα Τζεισθλάβον, &c. Adde c.34. Pactum Boëmundi cum Alexio Imp. apud Annam lib.13. ſubſcribit Ζουπάνος ὁ Πέρης, alter è Legatis Regis Hungariæ.Μέγας ζουπάνος,in Salutat. Epiſtol. Pontif. qui

Ἀρχιζούπανος, apud Nicetam in Manuële lib.2. n.7. & Joannem Cinnamum l.3.n.7.qui *Magnus Iupanus* dicitur Innocentio III. Pap. lib.1.& 2. Epiſt. & in Actis ejuſdem.Ita porro ſic præſertim appellatus Serviæ Princeps, ut in Gloſſ. med. Lat. & in Notis ad Alexiadem pag. 347. docuimus.

Ζουπανία, *Diſtrictus Zupani*.Conſtantinus de Adm. Imp.cap.29. διαμερίσθη οὖν ἡ χώρα αὐτοῦ εἰς ζουπανίας ια'. Occurrit ibi pluries.

ΖΟΥΠΗ'Τ. Anonymus de Oxymelite p. 884. κόραλλον φύσιον, καὶ ζουπὴτ, ἰλβάχαρ, καὶ ἄλας ἀμμωνιακόν, &c.

ΖΟΥ'ΡΑ, *Sordes*. Gloſſæ Græcobarb. ἀθόλωτον, καθαρὸν, ὅπου δὲν ἔχει θόλωμαν, ἤτοι ζοῦραν. Ibidem: ἄση, ῥύπος, μολυσμὸς, ζοῦρα.

ΖΟΥΡΑ'. *Chlamys*. Lexicon MS. ex Schedis Combefiſij: ζουρὰς τὰς χλαμύδας λέγουσί τινες, ἢ χιτῶνας ἀνακεκολαμμένας.

ΖΟΥ'ΡΑ, *Uſura*. Τόκος, in Corona pretioſa & apud Portium. Demetrius Zenus in Batrachom. p. 379.

Καὶ κεῖνη, πουτὸ δάνειοι, θέλημα τὸ δοσει,
Ἐπτὰ μου καὶ περισσότερο ζουρὰ να τὸ πληρώσω.

Georgius Contares lib. 2. Hiſt. Athenar. οἱ πλούσιοι τοὺς ἰδανείζαν μικρὰ χρήματα, τοὺς ἐπέρναν σχεδὸν καὶ τὰ δἰκάτως διὰ ζοῦραν.

Ζουράρης, Ζουράριος, *uſurarius*, τοκιστὴς, in eadem Corona pretioſa, & apud Portium.

ΖΟΥΡΛΟ'Σ, *Veſanus*, *Amens*, *Fatuus*, ἄφρων, μωρὸς, εὐήθης, &c. Ζουρλάδα, *Veſania*, *Amentia*, *Stultitia*, ἀφροσύνη, μανία, ἄνοια, &c. Ζουρλαίνεσθαι, *Inſanire*, παραφρονεῖν. Georgius Contares in Hiſt. Athenar. lib. 4. ἀπάνω γοῦν εἰς τὰς ἀμέτρας ζουρλάδας ὅπου ἔκαμαν, δὲν μοι φαίνεται ἄλλη πλέον γελοιώδης ὅσον αὐτὴ, ὅπου ἐθέλησε νὰ ἀγαπήσῃ ἕναν πλάτανον, &c. Infrà: τοιαῦτα λοιπὸν ἔργα καὶ ἄλλα παρόμοια κάμνουσιν οἱ ζουρλοὶ καὶ ἀνόητοι ἄνθρωποι. Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. p. 6.

ΖΟΥ'ΡΡΑ, Avis ſpecies. Conſtantinus Aſecretis in Viatico MS. lib. 1. c. 16. τροφέσθω πέρδικος ἢ ζούρρας.

ΖΟΥ'ΦΑ, *Hyſſopus*, ὁ ὕσσωπος, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. Occurrit apud Actuarium de Medicam. Compoſit. pag. 18. Edit. Lat. Matth. Silvaticus: *Zuffe, Suffe, Arab. Zuffore, eſt planta habens folia ſimilia rutæ, & Yſopus ratab humida. Tabes ſicca. Steph. Zufa.*

ΖΟΥΦΗΡΙ'Α. Joannes Euchaitorum Metropolita p. 73. de Chriſto in die Reſurrectionis:

Ἐξῆξας Ἀδὰμ παλαιὸν ζουφηρίας,
Ἔσωξεν ἀστίβαστον εἶμον εἰς τέλος.

Ubi Matthæus Buſtius emendat ζοφερίας, ut *Limbus* intelligatur, quaſi ἔρος ζόφου, *Limbus inferni*.

ΖΟΥ'ΦΙΟΝ, *Animalculum*, Ζωΐφιον. Scholiaſtes Ariſtophanis ad Nubes: τινὲς δὲ λέγουσιν, ὅτι ζούφιόν ἐστι χρυσίζον, κανθάρῳ ὅμοιον. Codinus de Offic. cap. 6. n. 32. ἔχει δὲ καὶ τοῦτο ἴδιον καὶ ἐξαίρετον, ὅτι ἐὰν τι ζούφιον ἴδῃ, ἢ ἄλλο τι περὶ τὸ ἱμάτιον τοῦ βασιλέως, &c. Ita Editio Junij, ubi alia ζωΐφιον præfert.

Ζωφαφορία, *Belluarum multitudo*. Gregorius Theolog. in Epiſt. ad S. Baſilium, inter Epiſt. ejuſdem Baſilij 23. ἐγὼ δὲ σου τὸν Πόντον θαυμάσομαι, καὶ τὴν Ποντικὴν ζωφαφορίαν, καὶ τῆς φυγῆς ἀξίαν μονήν.

ΖΟΧΑ'ΔΕΣ, *Teſticuli*, Δίδυμοι, Ζυγάδες. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 99. de Cappari: φθείρει τοὺς σκώληκας, ἰατρεύει τὰς ζυγάδας, αὐξαίνει τὸ σπέρμα. c. 104. βλάπτει τὰς γυναῖκας ὅπου βυζάνουν, καὶ εἰς τὰς ζοχάδας. Et cap. 105. de Cepe: ἀνοίγει τὰς ζοχάδες, καὶ παρακινεῖ εἰς τὴν πορνείαν. Adde cap. 131.

ΖΟΧΗ'. Vide in Ζοχός.

ΖΟΧΙ'ΟΝ, quidpiam fungoſum, ut *Spongia*. Euſtathius ad Iliad. ξ. τὸ δ' ἐστὶ λογίως, ζομφὸν, ὁποῖόν τι καὶ ὁ σπόγγος, καὶ τὰ ἰδιωτικῶς λεγόμενα Ζοχία.

ΖΟ'ΧΟΣ. Gloſſæ Jatricæ MSS. Cod. Reg. 1047. Κομπιαστή, ἡ λεγομένη ζόχος. Eadem fortè herba quam ζοχὴν vocat Moſchion de Morbis Mulierum c. 156. Vide Bellon. lib. 1. Obſ. cap. 18.

ΖΟΧΟ'Σ, *Remiſſus*, *Inefficax*. Euſtathius ad Iliad. ξ. λέγεται σομφὸς ὁ ῥάθυμος, καὶ ὡς ἀνενεργὴς καὶ οἱ ἀπαντηθέντες ἐμμελέστερον τὸ ζομφοῦ, φασὶ τοιοῦτον εἶναι τὸ ὡς ἐκεῖνοι μὲν φασὶ ζοφὸν, κατὰ δὲ ἄλλους χυδαίως ζοχόν.

ΖΥΓΑΡΑ', Ζυγαρία, *Trutina*, *Bilanx*, *Statera*, τρυτάνη, ζυγὸς, πλάστιγξ. Corona pretioſa: Ζυγαρία, *Lanx*, Ζυγός. Rurſum: Ζυγαρία, *Libra*, Ζυγός. Synaxarium Maximi Cythær. 25. Jan. καὶ αὐτὸ τὸ ἄρτον ἐκαμπάνιζε μὲ τὴν ζυγαράν.

Ζυγαριάζειν, ζυγιάζειν, *Trutinare*, *Librare*, *Pendere*. σταθμίζειν, ζυγοστατεῖν. Ζυγαριαστὴς, *Libripens*, ζυγοστάτης, σταθμοῦχος. Concilium Conſtantinopolit. III. Act. 11. p. 889. ubi quidam Hæretici recenſentur: καὶ ὁ ἀπὸ ζυγάριος Ἀναστάσιος, qui *Libripens* antea extiterat.

ΖΥΓΗ', *Par*, *Copula*. Conſtantinus de Adm. Imp. c. 50. Extr. ταῦτα προσέθηκεν εἰς τὰς τεσσαράκοντα λίτρας, καὶ σχολαρίκια ζυγὴν μίαν ἐκτιμηθεῖσαν λίτρας δέκα. Infrà: καὶ τὴν ζυγὴν τὰ σχολαρίκια.

ΖΥΓΗΡΑ'. Synaxarium Maximi Cythær. 3. Decemb. in S. Theodulo: ἤρχισε νὰ παιδεύῃ ζυγώνοντας ὡς πλαχὴν, ζυγιάζοντας τὰς ὡσὰν εἰς ζυγηρὰν τὴν ψυχὴν της.

ΖΥΓΙ'ΟΝ, *Trutina*, Τρυτάνη, apud Moſchopulum.

ΖΥΓΟΚΕ'ΦΑΛΟΝ, *Collatio* ſeu *Tributum*, *pro modo* ſeu *numero jugorum & capitum*, ut eſt in l. ult. Cod. de Immunit. nem. conced. Novella 17. Juſtiniani, c. 8. ἀναγκάσεις δὲ τοὺς δημοσίους πράκτορας, ἤτοι τὰς ἀπαιτητὰς, ἐν τῇ ἰδίας αὐτῶν ἐπαρχίας φανερὰ ποιεῖν ἅπαντα, ἐφ' οἷς αὐτὰς διδόασιν. τότε πόσον τοῦ ζυγοκεφάλου, ἢ ἰούγων, ἢ ἰουγαλίων, ἢ ὅπως δήποτε ἂν αὐτὰ κατὰ χώραν καλεῖν, καὶ ὑπὲρ τινῶν αὐτὰ, καὶ ποίων χρειῶν ἀπαιτοῦσι. Vide Cujac. ad l. 3. Cod. ut nemini liceat in Coempt. lib. 10. & Gloſſ. med. Lat. in *Iugaticum*.

ΖΥΓΟ'Ν, *Bilanx*: unde θανάτου ζυγά. Euſtathius Iliad. χ. ἰστέον δὲ καὶ ὡς ἐκ τῆς αὐτῆς ταλάντου καὶ ἡ καθωμιλημένη γλῶσσα τὸ θανεῖν κινδυνεύοντα εἰς τὰ τοῦ θανάτου ζυγὰ λέγει.

ΖΥΓΟΠΑΛΑ'ΣΤΗΣ, apud Suidam in V. Βασιλικὴ, *Falſus libripens*, qui πλαστοῖς ζυγοῖς, hoc eſt *Lancibus adulterinis* in librando utitur, ut loquitur idem Suidas in voce ψευδοζυγοκόπος, ubi Codinus in Orig. Conſtantinop. n. 44. habet ἐναντίοις ζυγοῖς, *Lancibus imparibus*, quibus opponuntur ἴσοι ζυγοί. Hos Ζυγοκρύστας vocat Clemens lib. 4. Conſtit. Apoſtol. cap. 6.

ΖΥΓΟ'Σ, ſeu Ζυγὸς τοῦ Εὐαγγελίου, *Iugum Evangelij*: ita nempe vocant Græci ritum illum, quo eorum qui conſecrantur, ſeu χειροτονοῦνται Epiſcopi, Evangelium capiti imponitur: quo aperto, ex prima paginæ inſpectione ac primorum verborum lectione, conjectabant, quales ij in adminiſtratione futuri eſſent. Pachymeres lib. 8. c. 15. ὡς δ' ὁ Χαράκαλος Νικομηδείας τὸ ζυγὸν τοῦ εὐαγγελίου ἐτίθει, καὶ ἰδὼν τὸ θεῖον θεάματος χρησμὸν ἔμελλον, (φέρουσι γὰρ κἂν τοῦτο ἐπὶ τοῖς τελουμένοις οἱ πολλοὶ πίστεις, κἂν ὡς ἀναγκαῖα ἡ ἐπισήμαντις) τὸ εἰς κόλασιν ἀπόφημον ἐν τῷ ἱερῷ εὐαγγελίῳ ἐνεφανίζετο τὸ δ' ἦν, Τῷ διαβόλῳ καὶ ἀγγέλοις αὐτοῦ. Paulò ſuprà σημεῖον συνήθως vocat, quod Latini ævi inferioris Scriptores *Prognoſticum*. Sguropulus in Hiſtor. Concilij Florentini ſect. 12. c. 4. ἀφ' οὗ ἐψηφίσθη Πατριάρχης αὐτὸς ὁ Κυζίκου, ὅτι πρῶτος ἐχειροτονήθη μητροπολίτης, ὁ Χερσῶνος δὲ οὕτως ἦν, εὑρέθη ὁ ζυγὸς, Τυφλὸς τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι ἐμπεσοῦνται. Vide Balſamon. ad Can. 12. Concilij Ancyrani, & Gloſſ. med. Lat. in VV. *Prognoſticum*, & *Sortes Sanctorum*.

ΖΥΓΟΣΤΑ'ΤΑΙ, *Ponderatores*, *Libripendes*, apud Juſtinian. in Edict. 11. Extat in Baſil. lib. 56. tit. 5. περὶ ζυγοστατῶν τὰς ἀσκομιδὰς ἐπιδεχομένων. Vide eorumdem Scholiaſtem ad lib. 13. pag. 80. & lib. 38. tit. 1. §. 15.

Ζυγοστάσιον, *Librarium*, in Gloſſ. Vett. Sic appellabatur munus ejus qui Alexandriæ admetiendo frumento præerat. Vide JC.

ΖΥΓΡΟ'Σ. pro ὑγρός, *Humidus*, *Uliginoſus*. ζύγρα, ὑγρὸς, apud Euſtathium in Iliad. β.

ΖΥΖΥΦΙΑ'. Agapius Mon. in Geoponico c. 30. ἡ ζυζυφιαὶ πρὶν τοῦ χειμῶνος φυτεύονται. Vide ζίτζιφα.

ΖΥΜΑ'ΡΙΟΝ, Ζυμάριν, *Fermentum*, Ζύμη. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Ζύμη

Ζύμη δὲ ζυμάειον, τὸ ζῦ ψιλὸν τὸ γράφε.

Joannes Jatroſophiſta MS. εἶτα ἄμιξαι τὰ μετὰ ὀξίδιν καὶ ῥοδίλαιον, καὶ ποίησον αὐτὰ ζυμάειν μὴ πολλὰ σκληρόν. Orneoſophium pag. 235. ἄλειψον ζυμάειν μετὰ τῶν προειρημένων. Agapius in Geoponico, cap. 235. ἤγουν μὲ ζυμάειν σιδήρου ῥίνισμα Matthæus Silvaticus: *Zimaria, Viride, ut arugo æris.* Gloſſæ Chymicæ MSS. Ζυμάειόν, ἤτοι θεῖον.

ΖΥ´ΜΗ σωμάτων σὺν αἰθάλῃ χυμευμένων, ἤγουν κινναβάριθ. Ita Gloſſæ Chymicæ MSS.

ΖΥ´ΧΙΔΕΣ, Ζίχιδες, Monachi Turcici. Laonicus lib. 7. pag. 186. Edit. Reg. τὴν μὲν οὖν ἀρχὴν ἀποδεχόμενος, μετὰ Ζιχίδων, τῶν παρ' αὐτοῖς Ναζηραίων, καὶ Σεττίδων, καὶ τῶν τὸ γένος βοῶν πολλὰ διατρίβων. Ubi Cod. Reg. habet Ζυχίδων. & lib. 8. pag. 208. καὶ Ζύχιδες δὴ ἐς τὸ στρατόπεδον πεμπόντες, ὑπομιμνήσκοντες τὴν νενομισμένην σφίσιν ἐπὶ τῇ τελευτῇ δόξαν, &c. Agit Leunclavius in Pand. Turc. num. 171. de variis ordinibus Religioſorum apud Turcos, ſed horum non meminit, ut nec Menavinus. Ac idem Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſt. Turc. *Iſic*, Turcis ait eſſe *Monachum* aut *Eremitem* ſive *Solitarium*, & Laonico genus hoc Turcicorum Monachorum *Zichides* appellari.

ΖΩΑΓΡΕΙ´ΟΝ, *Sportæ ſpecies*, εἶδος σπυρίδος, in Lexico MS. ex Schedis Combefiſij.

ΖΩΒΟ´ΤΑΝΟΝ, τὸ λυβόριν, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Elleborus.*

ΖΩΓΡΑΦΟ´ΠΟΥΛΛΟΝ, *Penicillus Pictorius.* Gloſſæ Græcobarb. ἀλειπτήριον, γραφεῖον, ζωγραφόπουλλον, ὁ τύπος ὅπου ζωγραφοῦσιν.

ΖΩ´ΔΙΟΝ, *Sigillum, Signum*, in Gloſſis Gr. Lat. *Statua quævis.* Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 1679. ξόανον, ἄγαλμα, εἴδωλον, ζώδιον, ἀνδριάς. Gloſſæ aliæ MSS. Ζώδιον, τὸ μικρὸν ζῶον. Lexicon MS. Cyrilli: Δίκηλον, ἐκτύπωμα ὅμοιον ἀνδριαζώδιον. Ubi fortè legéndum, ἀνδρὶ, ζώδιον. Macarius Homil. 16. οἱ γὰρ θέλοντες σκεύη κατασκευάσαι, καὶ ἐνυφάναι ζώδια, πρῶτον χειροπαστοῦσι, καὶ οὕτως ἐκχέουσι καθ' ὁμοιότητα ἐκείνου. Epiphanius in Hæreſi Phariſæorum: τὰ ματαίως νομιζόμενα εἰς ἀριθμὸν στοιχείων τοῖς πεπλανημένοις, ἃ ζώδια καλοῦσιν. Zacharias lib. 2. Dialog. cap. 9. Ζώδιον χαλκοῦν vocat in Lemmate, quod in textu εἴδωλον dicitur. Leontius Epiſcopus Neapoleos Cypri in Apolog. pro Chriſtianis: πῶς τιμῶ καὶ προσκυνῶ τοὺς Μάρτυρας καὶ ἀποστόλους, τοὺς σαυτρίψαντας καὶ ἀπολέσαντας τὰ λίθινα ζώδια; Epiſtola Hadriani I. Pap. ad Conſtantinum & Irenem Impp. in Synodo VII Act. 1. ἄλλο γάρ ἐστιν εἰκὼν, καὶ ἄλλο ἄγαλμα, τουτέστι ζώδιον. Joannes Antiochenus in Archæologia: τὸ ἐν Τροίᾳ Παλλάδιον ζώδιον ἦν μικρὸν ὑπό τινος φιλοσόφου κατασκευασθέν. Ita paſſim alij, Theophanes an. 16. Anaſtaſij, Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 9. Anonymus poſt eundem Theophanem pag. 433. Anonymus Combefiſianus in Porphyrog. num. 15. Concilium Nicænum II. pag. 236. ult. Edit. Baſilica lib. 44. tit. 15. Achmes Onirocrit. cap. 258. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 36. 65. 70. 113. 125. &c.

Hinc Zodiaco nomen inditum in 12. ſectiones diviſo, quas vulgus Ζώδια, ſeu *Signa* vocat, inquit Nicetas lib. 1. Theſauri Orthod. fideī cap. 15. Ζωοφόρος κύκλος, Gregorio Nyſſeno dicitur. Scholiaſtes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 48. ἄστρον δὲ τὸ ἐκ πολλῶν ἀστέρων, οἷον ὁ Ταῦρος, καὶ ἕτερα, ἃ καὶ Ζώδια παρὰ τοῖς Ἀστρονόμοις λέγεται. Scholiaſtes Homeri Il. δ. τὸ δὲ ἄστρον ἐκ πολλῶν συνέστηκεν ἀστέρων, ζώδιον ὄν, ὃ καὶ ἀστροθέτημα καλεῖται. Theodorus Epiſcopus Tarſenſis: διά τι γὰρ τὰ ζώδια οἴκους τῶν πλανητῶν καλοῦσι; Balſamon in verſibus præfixis Nomocanoni Photij.

> Ὡς δύο καὶ δέκα δὲ ψυχοστερεῖς ἂν ἀστέρας,
> Ζώδια τοὺς καλοῦσιν ἀμύμονας οὐρανοφάνται.

Ζῶδον. Synodus VII. Act. 6. καὶ ζῶδα, καὶ αἰσχρᾶς καὶ διαβολικῆς μεθοδείας εὕρημα τὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων θέαν ἐνδιαβάλλουσι. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 458. ἔπεμψεν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα ἀφελόμενος τὰ ἐκεῖσε χαλκᾶ ζῶδα. Idem in Baſilio p. 470. ἐπεσέ τι τότε καὶ ἡ σφαῖρα τοῦ ζώδου τοῦ φόρου. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 18. ἐν ζῶδον δὲ ὑπῆρχε. Sed legendum ἔνζωδον. Joannes Tzetzes Chil. 1. cap. 29. de veſtibus Antiſthenis:

> Ἦν οὖσα ἁλουργὶς πεντεκαιδεκαπηχυαῖον
> Ἔχον μὲν ζῶδα, καὶ θεοὺς, καὶ Περσικὰ δὲ οὖσα.

Ζωδικὸς, *Belluinus*, Θηριώδης. Ζωδικοσύνη, *Beſtialitas.*

Ἔνζωδον, quidquid *Hiſtorias figuris expreſſas* continebat, vocat non ſemel Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 51. ἐποίει δὲ καὶ τὸν κίονα ἐκεῖνον, ἱστορίας ἔχοντα ἐν αὐτῷ ἐνζώδους, καὶ γράμματα Ῥωμαίοις τὰ ἔσχατα σημαίνοντα. Idem num. 68. ἐκεῖσε δὲ ἔνζωδοι ἵστησαν ἐστηλώθησαν εἰς τοὺς δύο κίονας ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα. Rurſum num. 77. συστημάτια δὲ ἵστανται μέσον τοῦ φόρου ἔνζωδα ἐπὶ κιόνων, ἐν οἷς δηλοῦνται ἐν ἱστορίαις τὰ μέλλοντα γενέσθαι ἐν τῇ πόλει. Idem num. 94. τοὺς δὲ κίονας τοὺς δέκα, τοὺς ἐνζώδους γλυπτοὺς ἔφερεν ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς τὸν ναόν. Eò fortè reſpiciebant Iconoclaſtæ dum imagines ἔνζωδα & εἴδωλα appellabant. Synodus VII. Oecumenica Act. 6. διαβάλλοντες καὶ ὁρίζοντες κακῶς δέχεσθαι τὰς εἰκονικὰς ἀναζωγραφήσεις τὴν ἁγίαν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν, αἰσχρά τε καὶ εἴδωλα, καὶ ἔνζωδα ταύτας ἀποκαλοῦντες.

ΖΩΔΟΝΑ´ΡΑ, σμίλαξ, λευκάνθεμον, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ, *Taxus*, arbor.

ΖΩΗ´ΤΖΑ, *Vita*, Ζωή. Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Γιὰ ταῦτό σε παρακαλῶ ἀνακρισῶ τὴν ἔχεις,
> Ἐμένα τὴν ζωήτζα μου ἐκεῖνο τὸ γυρίζεις.

Vide Symeon. Logoth. in Leone Philoſopho n. 25.

ΖΩ´ΚΑΡΟΣ, Herbæ ſpecies. Zoſimus Panopolita de Rotundandis Margaritis: ἀρδεύσας τῷ λευκῷ ζωμῷ βοτάνης τῆς ἐπιλεγομένης Ζωκάρου. Alibi: μετὰ ταῦτα λαβὼν ζωκάρους, ἔμβαλον ἐν τρυβλίῳ καθαρῷ.

ΖΩΜΑΡΙ´ΤΙΟΝ, Prophetis, *Veratrum nigrum*, Interpolat. Dioſcor. cap. 733.

ΖΩΜΟ´Σ βαφικὸς, in Gloſſis Chymicis MSS. ἤτοι καλακάνθη, ἡ χάλκανθος οἰκονομηθεῖσα κατὰ τὴν τέχνην.

ΖΩΝΑ´ΡΗ, *Cingulum.* Portius: ζῶνα, ζωνάει, ζῶστρα, *Zona*, ζώνη. Anonymus de Locis Hieroſol. num. 1. ἡ δὲ ἄλλη στῦλλα εἶναι σκεπασμένη μετὰ μολίβδου, καὶ ἔσωθεν ἐνδυμένη μετὰ σανίδων ξυλίνων ἕως τὰ ζωνάρια τοῦ τοίχου. ζώνην mox appellat. Perperam ſcriptum ζωντάεια, pro ζωνάεια, apud Conſtantinum in Tacticis pag. 15. Idem Conſtantinus in Baſil. num. 83. Edit. Combefiſij: καὶ τῆς πολυειδείας τῆς ταύτας περικλειουσῶν ψηφίδων ζώνας.

Ζωναράκι, *Cincticulus*, *Faſciola.*

ΖΩ´ΝΕΙΝ, *Cingere*, ζωννύειν.

ΖΩ´ΝΗ, *Regio.* Palladius in Vita S. Chryſoſtomi pag. 194. εἰς ἐξορίαν ὑπερόριον ἀπεστάλησαν, ἐν ταῖς Βαρβαρικαῖς ζώναις ὑπὸ δημίων ἔτι καὶ νῦν φρουρούμενοι.

Ζώνη, *Zona pellicea Monachorum*: qualis verò illa fuerit, ſic indicat Baſilius in Epiſt. ad Monachum lapſum, σάκκος δὲ τραχὺς τὸ σῶμά σου διανύττων, καὶ ζώνη σκληρὰ τὴν ὀσφύν σου περισφίγγων, καρτερικῶς τὰ ἔσω σου διέθλιβε. Et Epiſt. 1. τὸ μέντοι ζῶσμα μήτε ἄνω τῶν λαγόνων, γυναικῶδες γὰρ, μήτε χαῦνον, ὥστε διαρρεῖν τὸν χιτῶνα, βλακικὸν γάρ. Gregorius Nazianzenus Orat. 12. ubi de Monachorum veſtibus: ζώνη τῇ ἀκόσμῳ κοσμία, μικρόν τι τοῦ χιτῶνος ἀναστέλλουσα, καὶ

ἔσον

ϐν μὴ ἀναςέλλειν. Alia Vide in Gloſſ.med.Lat.in V. *Zona.*

ΖΩΝΤΑΝΟΣ, *Vivus*, ἔμψυχος, ἔμπνοος. Gloſſæ Græcobarb. ἀποίμαξόν με τὸ ζωντανὸ, ἀπόκλαυσέ με τὸ ζωντανόν. Nomocanon laudatus ab Allatio lib.de Opinat. Græcor. num.12. ὁ ἀποθαμμένος περιπατεῖ, καὶ θανατώσει ζωντανούς. Fabulæ Æſopi Barbarogr. p.26. ἔπαρε ὀλίγον ἀπὸ τὸ φόρτωμά μου, ἂν θέλεις νὰ εἶμαι ζωντανός. Agapius in Geoponico, cap.150. βάλε εἰς ἕνα τζουκάλι τρυγόνα ζωντανήν, &c. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ δὲν γροικά τε ζωντανὸς, ἀλλ' οὐδ' ἀποθαμμένος.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

Νὰ δῶ ἂν εἶναι ζωντανὸς τὸ γλυκοσωύτροφόν του.

Occurrit præterea apud Alexium Rharturum Doctr. 4.8. & alios paſſim. Ζωντανοσιώνη, Ζωντανομάδα, *Vivacitas.* Μισοζωντανὸς, *Semivivus.*

ΖΩΝΤΊΜΙΟΝ, *Iumentum*, κτῆνος, ὑποζύγιον.

ΖΩΝΤΌΒΟΛΟΝ. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag 804. ἀφήρωσε δὲ καὶ πράγματα, ζωντόβολα, καὶ κατίνα π ιελατὴ

ΖΩΌΝΥΧΟΝ, τὸ λιθόσπερμα, in Gloſſis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Lithoſpermum*, Herba de qua Ruellius & alij. *Leontopodion*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 713.

ΖΩΟΤΡΟΦΉ, *Commeatus*, *Viaticum*, *Penus*, δίοδος, ἐφόδιον, βίος, ταμιεῖον.

ΖΩΌΦΘΟΡΟΣ, σαλαμάνδρα, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ. *Salamandra*, quæ in igne vivit.

ΖΏΠΗΣΣΑ, ἡ ἐκ τῶν πλοίων ξυομένη ῥητίνη μετὰ τοῦ κηροῦ, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1334. *Pix craſa è navibus*, *& Cera mixta.* Vide Dioſcoridem lib.1. & Plin.16. cap.12.

ΖΩΠΎΡΙΑ, apud Suidam, φυσητήρια. Eſt φυσητήριον, *Tibia*, αὐλή.

ΖΩΡΤΕΝΊΚΙΑ, τὰ ἀγριομάρουλα, Neophyto in Gloſſis Jatricis MSS. alibi: Κίχωρα, ἤγουν ζωρτενίκια, τὰ ἄγρια ἴντυβα, ἢ τὰ πικρομάρουλα. *Lactuca Silveſtres.* Vide Μάρουλα.

ΖΩΣΤΆΡΙΟΝ, *Veſtis militaris* ſuccincta, & ad genua pertingens, eáque tegens in equitando. Mauricius lib. 2. Strateg. cap.2. χρὴ τὰ ἱμάτια αὐτῶν πλατέα, καὶ τέλεια εἶναι, κατὰ τὸ σχῆμα τῶν Ἀβάρων κεκομμένα, τουτέστι ζωςάρια, εἴτε λινά εἰσιν, εἴτε αἴγια, εἴτε ῥάσια, ἐφ' ᾧ καβαλλικεύοντας αὐτοὺς σκέπειν διὰ αὐτῶν τὰ γόνατα. Idem lib.12. pag.303. ἔτι ζωςάρια Γοτθικὰ, ἔτι ἁρμελαύσια ἔχουσι κονδὰ μέχρι τῶν γονάτων αὐτῶν δεῖ φορεῖν αὐτούς.

ΖΩΣΤΉ, Dignitas Feminarum, in Palatio, cujus munus erat Auguſtam ſuccingere, vel veſtire: *Ornatrix*, Κοσμήτρια: non verò *cingulo donata*, ut cenſet Combefiſius. Gregorius in Vita S.Baſilij Jun. n.21. Ἀναςασία οὖν πανεύφημος Πατρικία, ἡ καὶ Ζωςὴ, &c. Ita n.25. initio. Continuator Theophanis lib.3. num.5. καὶ ἡ αὐτοῦ μήτηρ Θεοκλίςη Ζωςή τε καὶ Πατρικία τετίμητο. Eadem habet Zonaras p.116. Scylitzes pag. 703. καὶ δι' αὐτῶν εἰς τὰ Βασίλεια ἀνασώζεται, τιμηθεὶς Μάγιςρος, καὶ ἡ τούτου σύζυγος Ζωςή· & pag.716. τὴν δὲ Μαρίαν τῷ τῆς Ζωςῆς ἀξιώματι τιμήσας. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 114. de Antonina Beliſarij uxore: ἥτις ζωςὴ ἦν Θεοδώρας τῆς γυναικὸς Ἰουςινιανοῦ τοῦ μεγάλου. Idem num. 130. καὶ οἱ μὲν Πατρίκιοι καὶ Πραιπόσιτοι ἕκαςοι ἤλασαν, καὶ ἔζωννυον τὸν βασιλέα· ὁμοίως καὶ αἱ Ζωςαὶ ἔζωννυον τὴν δέσποιναν. Vide Gloſſ. med. Lat.in *Ornatrix.*

ΖΩΣΤΗΡ, morbi ſpecies, apud Myrepſum ſect. 38.cap.120. in MS. & 122. in Edito. *Zonam* appellant Latini. Vide Gloſſ.med.Lat. in *Zona.*

ΖΩΣΤῆΡΕΣ, in Re navali, dicti aſſeres, quibus à prore ad puppim continetur navis; maximè qui extra aquam eminent, ita ut πρῶτος ζωςὴρ, ſit qui ſtatim ab undis conſpicitur, deinde δεύτερος, denique τρίτος, qui & ἔσχατος ζωςὴρ appellatur. Conſtantinus Manaſſes in Chron. pag. 99.

Ἐπὶ γὰρ τρίτον τῆς νηὸς τοῦ φορτηγοῦ ζωςῆρα
Τὴν θάλασσαν ἀνέθλιβε τῶν ἀγωγίμων βάρος.

Vide Notas noſtras ad Alexiadem p.310. & 600.

ΖΏΣΤΡΕΣ, *Zona.* Gloſſæ Græcobarb. ἀθρομίτρας, λαμπροζώνους, ὅπου ἔχουσιν ὁλολαμπρες ζώςρες.

ΖΩΧΊΝ, *Sonchus*, *Cicerbita*, *Lactuca leporina.* Neophytus in Gloſſ. Jatric. MSS. Σόγκος, τὸ ζωχίν. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. Σόγκος, τὸ Ζωχίν. Liber de Antidotis MS. ex Cod. Reg. 1674. τρία κάςανα ξηρὰ, καὶ τὴν βάλανον τὴν ζωχὸν, &c.

H.

ἩΒΡΙΣΙ΄Α, *Injuria*, Ὕβρις, in Corona pretioſa.

ἩΓΕΜΏΝ, *Præſes*, *Iudex.* ἡγεμὼν Λιβύης, apud S. Baſil. Epiſt.47.& Epiſt.164. 179. 204. 389. 396. qui in Inſcriptione ἡγεμὼν appellatur, in contextu ἄρχων dicitur. ἡγεμὼν Νεοκαισαρείας, Epiſt. 371. ἡγεμὼν Καρίας, apud Sozomen. l.5. cap.20. Vide Apophthegmata Patrum in Ammona num.1. Macarius Homil.15. εἶτα ὅταν γένηται σχολαςικὸς, ὅλων τῶν σχολαςικῶν ἀρχάριος καὶ ἔσχατός ἐςι· πάλιν ὅταν ἐκεῖ γένηται πρῶτος, τότε γίνεται ἡγεμὼν· καὶ ὅταν γένηται ἄρχων, λαμβάνει ἑαυτῷ βοηθὸν τὸν συνκάθεδρον. Et Homil. 16. ἄλλος ἐςὶν ὁ ςρατηλάτης ἔχων παῤῥησίαν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ὁ ἄλλος ἐςὶν ὁ ἡγεμών. Syneſius Epiſt.38. ὥς τις ἐκ προγόνων λαμπρότατος ὢν, καὶ τὴν πατρῴαν βουλὴν ἀποτελῶν τῇ συγκλήτῳ διαδεξάμενος, ἐπεὶ γέγονεν ἡγεμὼν, ἀξιοῦται συντελεῖν, ὥσπερ οἱ πόλιτες, καὶ γεγένηται διπλοῦς λειτουργὸς, τὸ μὲν τι διὰ τὴν οὐσίαν, τὸ δὲ δι' ἣν ἦρξεν ἀρχήν. Nov. 8. Juſtin. cap.1. μήτε οἱανοῦν ἄλλην ἀρχὴν, μήτε ὑπατικὴν, μήτε ἡγεμονικὴν, ἃς δὴ Κονσουλαρίους καὶ Κοῤῥεκτορίας καλοῦσιν. Ubi vetus Interpres, *Neque Proconſularem*, *neque præſidalem*, &c. ἡγεμονικὸν δικαςήριον, in Concilio Conſtantinopol. ſub Mena Act. 5. p.225.

ἩΓΟΎΜΕΝΟΣ, *Præſes*, Ἄρχων. In Nov. 8. Juſt. cap.5.

Ἡγούμενος, *Abbas*, *Præfectus Monaſterio.* Ἀσκητῶν ἡγεμόνες, apud Sozomenum lib.6. cap.20. Theodorus Presbyter de Incarnat. Dom. de Eutychete, qui in Concilio Calchedonenſi dicitur Archimandrita, ὃς ἦν ἡγούμενος μοναςηρίου τινὸς τῶν περὶ Βυζάντιον. Vide

Codic.

Codic. Canon. Eccl. Afric. Can. 80. Juſtinian. Nov. 5. 123. &c. Concil. Nicænum II. Can. 14. & in ſeſſ. 2. Harmenopul lib. 1. tit. 44. lib. 3. tit. 3. §. 12. Occurrit paſſim.

Ἡγουμενία, Dignitas Abbatis, apud Theoſterictum in S. Niceta Confeſſ. n. 18. 24. ἡγουμενεία, apud Balſamon. ad Can. VII. Synodi, in Jure Græco-Rom. pag. 138. in Conſtitut. Alexij Comneni, in Typico S. Sabæ pag. 57. v. apud Balſam. ad Can. 3. Apoſtol. &c.

Ἡγουμενεύειν, *Abbatem agere*, in Typico MS. Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης, paſſim.

Ἡγουμένιον, in Martyrio SS. XX. Martyrum Sabaïtarum num. 33. 43. 47. 51.

Ἡγουμενιάρχης, *Hoſpitalarius*, qui peregrinos in Monaſterium admittit: Iſidoro Pelusiotæ lib. 1. Epiſt. 150. ὁ τὴν μοναχῶν φιλοξενίαν πεπιστευμένος. Adde Epiſt. 392. ξενοδόχος Dorotheo Doctr. 11. pag. mihi 815. Martyr. SS. XX. Patrum Sabaïtarum num. 33. τὸν ὄντα ἡγουμενιάρχην, ἤτοι τὸν εἰς ὑποδοχὴν τεταγμένον τῶν εἰς τὸ ἡγουμένιον καταλυόντων ξένων.

ἩΓΟΥΜΈΝΗ, Ἡγουμένισσα, *Monaſterij puellarum præfecta*, in Nov. 7. Juſtiniani cap. 1. Nov. 133. cap. 3. &c. Habetur Epiſtola S. Maximi to. 2. pag. 255. πρὸς ἡγουμένην, περὶ ἀσκητρίας ἐξελθούσης τῆς μονῆς, καὶ μετανοησάσης. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἐμπῆκεν καὶ ἐκάθησε σιμὰ μὲ τὰν γουμένην.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Κ' ἔδραμεν ὁ διδάσκαλος, κ' ηὗρε τὴν ἡγουμένην.

Infrà:

Κ' εἶχε πρὸς τὴν γουμένισσα, καὶ τὴν ὑποταγή της.

Vide Photij Epiſt. 245.

Ἡγούμενος, *Plebanus*, in Corona pretioſa, *Piovano*, Ital. *Curio*.

Ἡγουμένους & Ἐξάρχους appellabant etiam Hæretici ſuos Sacerdotes, qui eorum baptiſmata celebrabant, vide lib. 1. Baſilic. §. 30.

Καθηγούμενος, idem qui ἡγούμενος, *Præfectus Monaſterij*. Apud Nilum Monach. lib. 3. Epiſt. 241. inſcribitur Ἀφθονίῳ Καθηγουμένῳ. Καθηγουμένῳ τῶν μοναζόντων, lib. 3. Epiſt. 108. Καθηγούμενοι τῶν ἐντίμων μοναστηρίων, apud Codin. de Off. Pal. cap. 20. num. 16. Vita S. Nili Junioris pag. 47. ὑπέβαλε τὸν καταδέξασθαι αὐτὸν αὐτοῖς ποιμένα καὶ καθηγούμενον. Conſtantinus in Baſilio num. 9. Edit. Combefiſij: ὄναρ τῷ τῆς μονῆς Καθηγουμένῳ ὁ μάρτυς Διομήδης ἐφίσταται. Mox: ἡγούμενος nudè appellatur. Anna Comnena lib. 13. p. 415. ὁ εὐλαβέστατος καθηγούμενος τῆς ἐν Λογγιβαρδίᾳ σεβασμίας μονῆς τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου. Laudatur ab Allatio ἐγκώμιον εἰς τινὰ Νικόλαον Μοναχὸν γενόμενον Καθηγούμενον τῆς ἐν Ὀλύμπῳ μονῆς. Scribit Goarus ad Scylitzem p. 58. ἡγουμένους dici quoſvis Monaſteriorum Præfectos: Καθηγουμένους, qui ſimul ſacris Ordinibus initiati ſunt: προηγουμένους denique, qui Expræfecti. Sed hæc quoad Καθηγουμένους aliquo vate indigent. Vide S. Maximum in Epiſt. πρὸς τὸν ὁσιώτατον πρεσβύτερον καὶ ἡγούμενον pag. 343. & in alia πρὸς Κόνωνα πρεσβύτερον καὶ ἡγούμενον, pag. 357. Symeonem Theſſalonic de ſacris Ordinat. cap. 13. initio: & ſuprà in Καθηγητής.

Προηγούμενος, Monachus qui antea Præfectus cùm eſſet, ſive Hegumenus & Abbas, depoſitâ Dignitate aliorum ſe dominationi ac ditioni ſubmittit. Ita Allatius in Creyghtonum p. 101. At pag. 386. eandem vocem apud Anonymum Scriptorem de Azymis contra Latinos, Abbatem nudè interpretatur.

ἩΔΕΜΊΑ, Prophetis, Coniza, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 541.

ἩΔΙΚΤΟΝ. Vide ἴδικτον.

ἩΔΎΡΑΒΔΟΝ, Heſychio, κινάμωμον, quòd ferat virgas ſuaviſſimi odoris.

ἩΕΡΆΝΕΟΣ, *Color aërius*, quomodo ἀέριον χρῶμα dicunt Græcis: unde ἀερόχροος ἴασπις, ἀερίνη ἐσθὴς, Polluci lib. 4. 18. *Aërina oves*, Tertulliano. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Codic. Reg. 190. Βένετον, τὸ χρῶμα ἠεράνεον, *Venetum*. Orneoſophium pag. 255. ῥίπτει θολὰ, καὶ πότε μὲν κίτρινα, πότε δὲ ἠεράνεα. Joannes Cantacuzenus lib. 3. Hiſt. cap. 36. de Patr. Conſtantinopol. καὶ ἐν τῆς ὑπογραφαῖς ἠερανέῳ χρώματι ἐχρῆτο. Ignatij Patr. Antiocheni Tomus contra Iſidorum Patr. Conſtantinopol. ſic clauditur: εἶχε καὶ διὰ γραμμάτων ἠερανέων τῆς Πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ, Μηνὶ Νοεμβρίῳ, ἰνδικτ. ιγ΄. Ἰγνάτιος ἐλέῳ Θεοῦ Πατριάρχης Θεουπόλεως μεγάλης Ἀντιοχείας καὶ πάσης Ἀνατολῆς. Codinus de Offic. cap. 3. n. 16. αἱ κάλτζαι ἠεράνεαι. num. 17. τὰ ὑποδήματα αὐτοῦ ἠεράνεα, ἔχοντα ἀετοὺς συρματένους εἰς αἷμα κόκκινον. Occurrit in eo capite pluries, ut & cap. 19. num. 2. cap. 20. num. 4. cap. 21. num. 3. 4. Ubi Goarus tradit ἠεράνεον colorem non tam eſſe cæruleum, quàm inter cæruleum & viridem medium, qualis eſt quem noſtri *Verd de mer*, alij Thalaſſium vocant: cui ſententiæ videtur favere locus mox laudandus, ubi de ratione vitreandi vaſculum. At quod ἠεράνεον in calceis vocat Codinus, Georgius Acropolita in Chron. cap. 72. & Gregoras lib. 4. initio κυανοῦν vocant. Nec abludit Montanerius in Chronico Catalonico cap. 212. ubi Rogerio Cæſari pileum & veſtes cæruleas adſcribit, ut eidem dignitati tibialia & calceamenta ἠεράνεα Codinus cap. 3. num. 23. *e el Ceſar porta capel blau, & totes ſes robes blaues ab fres d'or eſtres*. Χρυσοηεράνεος, *aureus ſimul ac cæſius color*, apud eundem Codinum cap. 4. n. 28. 36. 66.

Γεράνεος, Γεράνιος, eâdem notione. Portius: Γεράνεος, *Cæſius*, *Cyaneus*, *Venetus color*, Κυάνεος, γλαυκός, μπλάβος. *Turchinus*, Hieronymo Germano. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 6. ἐκ γερανίτης βαφῆς φοροῦντα ῥοῦχον σχιστὸν μέχρι καὶ τῶν γονάτων. Idem in Alexio lib. 1. num. 10. ἠρπάγησαν παρὰ τῶν βαρβάρων αἱ κατοῦναι πᾶσαι, καὶ τὰ χρυσοϋφῆ ῥοῦχα Καίσαρος, τὰ μετὰ τῶν γερανίων χρωμάτων σεσημασμένα. Auctor de Oxymelit. ſub fin. πρὸς τὸ γανῶσαι σκεῦος. Ῥίνισμα χαλκοῦ καὶ κασσιτέρου, καὶ ἀντίμονος ἐλχαρκοῦς, καὶ λευκῶσαι ἄλειφε, καὶ γίνεται γεράνιον.

Γεράνεον, *Color cæruleus* exponitur in Turco-Græcia Cruſij pag. 188.

ἨΘΙΚΟΠΡΟΣΚΌΠΤΑΙ, Hæretici, οἱ ἐν τῇ ἠθικῇ, ἤγουν πρακτικῇ, προσκόπτοντες, cùm Ethices ſeu Diſciplinæ moralis quædam laudanda reſpuant, alia damnanda ſectentur. Auctor de Initiis Hæreſeon num. 96.

ἮΘΟΣ, *Modus*, *Ratio*. Gallis, *Maniere*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

Δυρόμενος μὲ τὸν κλαυθμὸν, καὶ μὲ θλιμμένον ἦθος.

Eod. lib.

Ἔχοντα πάντα τήρησιν τὸ ἦθος πρὸς ἐκείνας.

Rurſum:

Σκληρὰ τοῦ ἀποκρίθηκε μὲ ἀγριωμένον ἦθος.

Ibidem:

Ἐγνώρισαν ὅτι ἀρχοντες κι ἀπὸ μεγάλον γένος,
Τυχαίνει νά 'ναι γὰρ αὐτοὶ, καὶ ἀληθῶς τὸ βλέπειν,
Ἐκ τάρματα τὰ ἔλαμπρα, τὸ ἦθος τ' ἀνδρειωμένον.

Lib. 3.

Εἶχε μὲ ἦθος ταπεινὸν, καὶ ὡς πτωχὸς στρατιώτης,

ἩΘΟΥΣΑ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 661.

ἩΚΊΓΟΝΟΣ ἴσως, Prophetis, *Sampſuchum*, apud Interpol. Dioſcor. c. 452.

ἩΛΑΚΆΤΗ, Machina bellica verſatilis: ſic di-

cta fortè, quòd ἠλακάτης ſeu *Coli* ſpeciem referret. Hero in παρεκβολ. οἱ δὲ μηχανοποιοὶ περὶ τὰς μηχανὰς κινοῦντα ἔργα, ὅσα τετραρίας μαγγανικὰς, καὶ τὰς λεγομένας ἠλακάτας, καὶ χειρομάγγανα. Uſurpatur etiam pro ſagitta.

Ἠλακάτιον, idem quod Ἀλακάτιον, de qua voce, ſuprà. Leo in Tactic. cap.5. §.7. ἑτέρας ἁμάξας ἐχούσας τοξοβαλλίστρας, μαγγανικὰ, ἠλακάτια ἑκατέρωθεν στρεφόμενα, τοξοβαλλίστας ἐμπείρους, &c.

ΗΛΑΡΙΟΝ, *Clavus*, ἧλος. Conſtantinus in Tactic. pag. 11. τριβόλια ἀποδεδεμένα μετὰ σφηκωμάτων, εἰς ἠλάρια ἀποδεδεμένα, καὶ περιπατεῖν.

ΗΛΕΚΤΡΟΝ in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶ τὸ τέλειον ξηρίον.

ΗΛΙΑΚΟΝ, *Solarium*, Gloſſæ Baſilic. Σολάριον, ἠλιακόν. Euſtathius in Iliad. ζ. ὅτι περικαλλέα λέγει τὸν Πριάμου οἶκον ξεσταῖς αἰθούσαις τετυγμένον, ἤτοι λιθίναις ὑπαίθροις στοαῖς αἰθομέναις ἡλίῳ. καταδηλοῖ τοὔνομα τῆς αἰθούσης, ὅθεν τῇ δημώδει γλώσσῃ παρεποιήθη τὰ ἠλιακά. Leo Imp. in Nov. 113. τὰ δὲ περὶ τῶν ὑπαίθρων, καὶ ὡς ἄρτι ἅπερ προσκλινίων θεατηρίων, ἃ καὶ πρὸς μόνην καὶ ὕπαιθρον ἀπόλαυσιν ἐπινενόηται, καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἐκ τοῦ ἡλίου εἴληφεν, ἠλιακὰ προσαγορευόμενα. Michaël Attaliates in Synopſi tit. 33. ἐὰν ἐξώστην τὸ λεγόμενον ἠλιακὸν ποιῇ τις. Apud Theodor. Hermopolitem, ἐξωστάειον ἤτοι ἠλιακόν. Concil. Conſtantinopolit. III. Act. 15. p. 995. καὶ στάντος μου εἰς τὸ ἠλιακὸν, &c. Adde Achmerem cap. 147. 262. & Continuatorem Theophanis lib. 3. num. 4. præterea noſtram Conſtantinopolim Chriſt. lib. 1. ſect. 24. num. 3.

Ἡλιαστήριον, eâdem notione, in Gloſſ. S. Bened. cap. de Habitatione, & in Gloſſ. Gr. Lat.

ΗΛΙΖΙΣ, Ἡλῖσις, *Squama quæ ex ære Cyprio, ſeu ex clavis æreis decutitur*, quaſi ἡλῖτις. Neophytus Monachus: ἥλιζις, ἡ αὐτὴ καὶ ἡλῖσις λέγεται, ἡ ἐκ τοῦ κύπρου λεπὶς τοῦ χαλκοῦ.

ΗΛΙΚΙΑ, τὸ μῆκος, *Statura*, in Gloſſ. Gr. Lat. *Magnitudo corporis*, quomodo *ætatem ædificiorum* dixit L. *Domus D. de Legat.* 1. ut notavit Cujacius lib. 7. Obſerv. cap. 3. Euſebius lib. 4. de Vita Conſtantini: σωμάτων θ' ἡλικίας τὸ πλεῖον ὑπερβάλλοντα μεγέθη. & alio loco, μέτρον ἀνδρὸς ἡλικίας. Zacharias lib. 3. Dialog. cap. 25. ἐὰν παρ' αὐτοῦ ἀποστάλης, ἀνάστα, καὶ κρατήσας τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ταύτην ἐν τῇ ἡλικίᾳ αὐτοῦ παραυτὰ ἀνύψωσεν. Ubi Gregorius M. *& eam in ſtatum ſuum protinus erexit*. Nicetas in Manuële lib. 5. num. 8. ex Cod. Barb. τὴν ἡλικίαν ὄρθιον. In Andronico: ὁ γηραιὸς καὶ τὴν ἡλικίαν ὑψηλός. Rurſum: σάγισμα ἀλόγου φορῶν, καὶ τὰ περιαστότερα τῶν μελῶν ἀνάρμοστα ἔχον πρὸς τὴν ἡλικίαν τοῦ σώματος, γελοιαστικὸν, &c. In Alexio lib. 2. τὴν ἡλικίαν συνεσταλμένος. Jo. Chryſoſtom. Homil. εἰς ἐξορίαν τοῦ Ἀδὰμ, &c. καθάπερ γὰρ θυγάτηρ μητρὸς μορφὴν εἰκονίζει, εἴτε διὰ ὀφθαλμοῦ, εἴτε διὰ προσώπου, εἴτε διὰ ἡλικίας, &c. Narratio de Imagine Deiparæ à S. Luca pictæ, quam Ῥωμαίαν appellabant, de eadem Deipara: τὴν ἡλικίαν τοῦ μέσου μέτρου μικρὰν ἔχουσαν, &c. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ τὰ μαλλία χρυσαφωτὰ, ἴσα τῆς ἡλικιαῖς των.

Alibi:

> Ἡ ἡλικία τῆς στράβωσε, καὶ περπατεῖ περβάντα.

Occurrit apud Matthæum, cap. 6. Theophan. in Mauricio an. 9. ejus Continuat. lib. 4. num. 42. & alios paſſim.

Εὐῆλιξ, *Præclara ac præſtantis ſtaturæ*. S. Joannes Damaſcenus in Synodica ad Theophil. Imp. pag. 114. de Chriſto: εὐήλικα, συνόφρυν, εὐόφθαλμον, &c. Vide Gauminum ad Theodorum Prodromum de Amoribus Rhodantes cap. 12.

ΗΛΙΟΡΑΤΟΣ, *Radians*, *Pulcher*. Damaſcenus Studita Hom. 17. de S. Theodoro Stratelata: ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπεκρίθη, Χαίροις καὶ σὺ Θεόδωρε ἡλιόρατε καὶ ὡραιότατε.

ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΟΝ, *Solſtitium*, in Gloſſ. Gr. Latin.

ΗΛΙΟΤΡΟΠΙΤΑΙ, Hæretici, qui herbas Heliotropia dictas, quæ Solis radios comitantur, aſſerunt vi quâdam Divinâ eſſe præditas, operante in ipſis ejuſmodi converſiones, ideoque eas venerantur. Auctor de Initiis Hæreſeon n. 89.

ΗΛΙΟΥ ΔΙΣΚΟΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶν ὑδράργυρος ἀπὸ χρυσοῦ.

ΗΛΙΟΥΣΤΡΟΣ, *Ammoniacum*, apud Interpol. Dioſcor. c. 504.

ΗΛΙΟΧΟΡΤΑ, *Heliotropium*. Petr. Bellon. lib. 1. Obſerv. cap. 18.

ΗΛΟΣ ἅγιος, *Cuſpis* ſeu ferrum Lanceæ quo Chriſti latus perforatum, quod diu aſſervatum Conſtantinopoli tradunt Scriptores. Anna Comnena lib. 8. Alexiad. Extr. πείθεται τούτοις ὁ Γαβρᾶς, καὶ εἰσελθὼν ἀναλαμβάνεται λαθραίως τὸν ἅγιον ἧλον. εἷς δὲ τις τῶν προκαλαγγελλάντων τῷ αὐτοκράτορι τὴν βουλὴν, δρομαίως εἰσελθὼν, ἔφη, ὡς ἴδε καὶ ὁ Γαβρᾶς, καὶ ὁ ἧλος ἐγκόλπιος αὐτῷ. Et Boemundus apud eandem Annam lib. 13. p. 415. καὶ τοὺς ἥλους, καὶ τὴν λόγχην ἐκείνην τὴν διαπερήσασαν τὴν δεσποτικὴν καὶ ζωοποιὸν πλευράν. Ubi per λόγχην, ipſum ferrum lanceæ intelligit: nam ipſa lancea Conſtantinopoli ea tempeſtate non erat. At lib. 11. pag. 326. ἧλος capitur pro ipſa lancea, ubi agit de lancea Dominica, quam Antiochiæ Petrus quidam Clericus, cognomento Bartholomæus, S. Andreâ revelante invenit, cùm noſtri Urbem hanc obtinerent in prima noſtrorum Hieroſolymitana expeditione. Georgius Corcyrenſis in tract. de Communione, de Francis poſt captam Conſtantinopolim: καὶ ἐν τῷ σκευοφυλακείῳ τοῦ μεγάλου παλατίου λῃστρικῶς εἰσφρησάντων ἐν οἷς τὰ ἅγια ἀπέκειντο, ἤγουν τὰ τίμια ξύλα, ὁ ἀκάνθινος στέφανος, τὰ τοῦ σωτῆρος σανδάλια, ὁ ἧλος, καὶ σπάργανα, ἅτινα καὶ ἡμεῖς ὕστερον ἀντιφθῆ ἐθεασάμεθα, &c. Joannes de Mandevilla in Itinerario, *& la banſte de la lance (de N. S.) à l'Empereur d'Alemagne, mais le fer eſt à Paris, & meſmes l'Empereur de Conſtantinople dit qu'il a le fer de la lance, je l'ay veu, & eſt plus larges aſſez que celuy de Paris.* Vide quæ de Lancea Dominica obſervamus in Notis ad Alexiadem.

ΗΛΥΘΡΟΣ, pro Ἐρυθρός. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

> Ἄνθρωποι ἀπὸ χαλκώματος ἐστήκεισαν ἥλυθρος,
> Τοὺς μὲν ἐν ὅπλοις ἔστησεν ὁ κεῖνος ὁ τεχνίτης.

ΗΛΥΣΤΕΦΑΝΟΣ, Ἅλιμος. Interpolat. Dioſcorid. c. 121.

ΗΛΩΤΑΡΙΟΝ. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 86. κλειδὸς ἀπολομένης τῆς ἐκκλησίας, σφραγίσας τὸ πρόσωπον τοῦ ἡλωταρίου, καὶ τῇ χειρὶ ὤσας, ἤνοιξεν. Ubi Interpres, *cùm periiſſet clavis Eccleſiæ, ferrâ cruce ſignatâ, manu trudens eam aperuit.* Sed malim hîc intelligi per πρόσωπον, faciei expreſſam ferro imaginem, ex qua prodit circulus ferreus, quo apprehenſo fores clauduntur: vice cujus προσώπου, interdum & ſæpe etiamnum *Clavus major*, ſeu ἧλος iis affigi ſolet, unde fortè uterque ἡλωταρίου nomine donatus fuerit.

ΗΜΑΝΤΩΡΙΟΝ, pro σημαντήριον, *Domus monetaria*. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 930. ἡμαντήριον, τινὲς δὲ ἀργυροκοπεῖον. Aliæ Gloſſæ MSS. ἡμαντήριον, τινὲς τὸ ἀργυροκοπεῖον καλοῦσιν, ἐν ᾧ κόπτεται τὸ νόμισμα. Suidas iiſdem penè verbis: ἀργυροκοπεῖον, ἐν ᾧ κόπτεται τὸ νόμισμα, ὃ νῦν ἡμαντήριον καλοῦσι. Ita etiam Gloſſæ Græcobarbaræ.

ΗΜΕΡΑ

ἩΜΈΡΑ, *Dies Paſchatis* κατ' ἐξοχὴν dictus: μεγάλη ἡμέρα, Joanni Evang. Κυρία ἡμέρα, Chryſoſtomo. κυρία τῶν ἡμερῶν, Gregorio Cæſarienſi Preſbytero in Nicænos Patres p.355. Continuatori Theophanis lib.4.num.23.& Joanni Anagnoſtæ de Excidio Theſſalon. cap.6. & in Nomocanone Coteleriano n.416. Ἡμέρα λαμπροφόρος, Joanni Chryſoſtomo Orat.in Feſtum Paſchat. & Nicolao Patr. Conſtantinopol. in Typico S. Sabæ: λαμπροφανὴς ἡμέρα Joanni Euchaitorum Metropol.pag 72. ἁγία ἡμέρα, S.Baſilio Epiſt. 239. ἡμέρα ἀναστάσεως, Theophylacto Simocattæ lib. 3. cap.1. Synodus Berythenſis, in Concil. Calchedon. Act.10. καὶ μετὰ τεσσαρακοστὴν, ἐκέλευσε μετὰ τὴν ἡμέραν ἀπαντῆσαι ἡμῖν. Et ſtatim addit: διὰ τὴν ἱερὰν ἀπόλυσιν αὐτῆς τῆς ἀκοινωνησίας. *Sancti dies*, in Synodico adverſus tragœdiam Irenæi cap. 132. Ita ἡμέραι, nudè, dies Hebdomadis Paſchalis. Nicetas in Alexio lib.3. ὡς δὲ ἦσαν τῶν ἡμερῶν αἱ ἀναργοὶ πρὸς μέθην κ.τ.λ., καὶ μάλιστα τῷ βαθέως ὄρθρῳ μεθυσθέντων, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Dies magnus*.

Ἡμέρα δυνάμεως, in Lexico MS. Cyrilli, ἡ δευτέρα τῆς χειρὸς ἐπιφάνεια.

Ἡμέραι ἐλεύθεραι, *Dies Dominici*, in quibus jejunium ſolvitur. Epiſt. Concilij Gangrenſis, de Euſtathianis: νηστείας δὲ ἐν κυριακαῖς ποιουμένους, καὶ τὴν ἁγιότητα τῆς ἐλευθέρας ἡμέρας καταφρονοῦντας.

ἩΜΕΡΝΕΙ͂Ν, pro ἡμερεύειν, *Diem ducere*, Gallis, *Sejourner*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.2.

> Ἀρχόντισσαι οἱ Ἀθηναῖοι ὅλας στὴν συντροφίαν τους,
> Καθ' ἡμέρνησαν μετ' αὐτοῦ διὰ παρηγορία τους.

Idem lib.3.

> Ἐξάνασι καθ' ἡμερνὸ μὲ πόνους καὶ με θλῖψες.

ἩΜΕΡΟΒΑΠΤΙΣΤΑΙ͂, Hæretici, ſic dicti, qui & βαπτισταὶ Juſtino Mart. in Dialog. pag. 307. quòd ſingulis diebus ſe baptizarent, ne qua ipſis ulla peccati labes adhæreſceret. In Gloſſis MSS. Reg. Cod.2062. ἡμεροβαπτισταὶ οἱ τὰ αὐτὰ φρονοῦσι τοῖς Γραμματεῦσι καὶ Φαρισαίοις, τοῦτο δὲ περιττὸν κέκληνται τὸ καθήμερον βαπτίζεσθαι λέγουσι γὰρ μὴ εἶναι ζωὴν ἀνθρώπῳ, εἰ μή τις ἄρα καθεκάστην βαπτίζοιτο τις ἐν ὕδατι ἀπολουόμενος καὶ ἁγνιζόμενος ἀπὸ πάσης αἰτίας. De his agunt, Clementina Homil. 2. num. 23. & Epitome de geſt. S.Petri num.26. Euſebius lib.4. Hiſt. c.22. Epiphanius Hæreſi 17. Joannes Nicænus in Epiſt. ad Zachariam tom.2. auctarij Combefiſiani p.300. &c.

ἩΜΕΡΟΒΙ͂ΓΑΙΟΝ. Vide in Βίγλα.

ἩΜΕΡΟΔΡΌΜΟΣ, *Iter unius diei*, in Nomocanone Coteleriano, num. 196. ἡ ποιὸς δὲ ἀπέχει ὁ πνευματικὸς πατὴρ, ἡμεροδρόμον ποιεῖτο δεύτερον. Porrò apud Procopium lib.1. Vandal. cap.1. μιᾶς ἡμέρας ὁδὸς, ἐς δέκα καὶ διακοσίους δήκει σταδίους, ὅσον Ἀθηνῶθεν Μεγαράδε ἰέναι.

Ἡμεροδρόμος, idem qui *Mandator*. Vide in Μανδάτωρ.

ἩΜΕΡΟΕΥΡΈΣΙΟΝ, *Ratio Feriæ inveſtigandæ*, apud Computiſtas Gr. Vide Iſaacij Argyri Computum, cap. 4. 11. & Joannem Chryſococcem, apud Scaliger. in Canonib. Iſagogic. pag. 172. 2. Edit.

ἩΜΕΡΟΚΆΜΑΤΟΝ, *Opus unius diei*, Gall. *Iournée d'ouvrier*.

ἩΜΕΡΟΚΑΤΆΛΛΑΚΤΟΝ, *Lilium Silveſtre*, Ἡμεροκαλλὶς, apud Interpol. Dioſcorid.cap. 543.

ἩΜΕΡΟΛΌΓΙΟΝ, *Diurnum*, in Gloſſ.Gr.Lat. *Faſtus*, in Gloſſis Lat. Gr. & Baſilic.ſeu *Faſti*. Vide Henr. Steph. in ἡμερολογεῖον.

ἩΜΕΡΌΝΥΚΤΟΝ, *Diei & noctis ſpatium*: ἡμερονύκτιον, S. Baſilio. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

> Καὶ εἰς ἕναν ἡμερόνυκτον εἰς Αἴγυπτον ὑπῆγα.

Manuël Malaxus in Chron. MS. ἐχωνεύετο τὰ παρὰ ὥσπερ θαλάσσας ἡμερόνυκτα σάρκας.

ἩΜΕΡΌΤΗΣ, *Serenitas*, *Clementia*, titulus compellatorius Impp. in Synodo Calchedon. part.1. Epiſt. 29. 30. &c. & in Epiſtolis S. Baſilij.

ἩΜΕΡΏΝΝΕΙΝ, *Miteſcere*, Πραΰνειν, in Corona pretioſa.

ἩΜΙ͂ΖΑΡΟΝ. Euſtathius: ζῶρα σημαίνει ζώνην, καὶ χιτῶνα, καὶ χλαμύδα, ἣν μέχρι νῦν ἰσάρτι παραφθείροντες οἱ Λυκιακοὶ καλοῦσιν ἡμίζαρον.

ἩΜΊΚΕΡΚΟΣ, *Aſinus*. Nicetas in Andronico lib.2. num. 10. μετασρέψας τὴν ἡμίονον ὁ ἐποχος ἦν. Ubi Cod. Barbarogr. habet ἡμίκερκον. Et in Alexio lib.1. num.2. μὴ γὰρ τις διαδράξαιτο τὴν κόλουρον ἡμίονον, idem Cod. ἡμίκερκον præfert.

ἩΜΙΚΟΣ, *Repia*, in Gloſſ.Lat.Gr.

ἩΜΙΛΟΧΙ͂ΤΑΙ, apud Annam Comnen. in Alexiade. lib.10.pag.301. dicuntur qui in medio λόχου conſiſtunt, inter λοχαγὸν & οὐραγόν. Eſt autem λόχος Arriano in Tactic. pag. 8. '& 9. ἀριθμὸς ἀνδρῶν ἀπὸ τοῦ ἡγεμόνος καὶ τοῦ μετὰ τοῦτον κατόπιν τεταγμένων, ἐπὶ τὸν τελευταῖον κατὰ βάθος, ὃς δὴ Οὐραγὸς καλεῖται. Κεῖσθαι δὲ τὸν λόχον οἱ μὲν ἑκκαίδεκα ἀνδρῶν ἐποίησαν, οἱ δὲ δέκα, οἱ δὲ δύο ἐπὶ τοῖς δέκα, οἱ δὲ ἑκκαίδεκα. Plura deinde addit de ejuſmodi militia.

ἩΜΙ͂ΝΑ, *Hemina*. Paulus Ægineta lib.8. ubi de Ponderibus & Menſuris: ὁ δὲ ξέστης ἡμιξ. β. ἃ δὴ καὶ ἡμίνας προσαγορεύομεν· ἡ δὲ ἡμίνα ἔχει κύαθους ς. Utitur Athenæus lib.11. Vide Grammaticos.

ἩΜΙΟΛΙ͂ΑΙ, *Sexquicenteſima* uſuræ, de quibus copiosè Salmaſius de Modo Uſurar. variis locis. Matth. Blaſtares Lit. T. cap.7. ἡμιόλιαι δὲ εἰσιν αἱ ἡμίσεις τῶν ὅλων τόκων τῶν ιβ'. νομισμάτων, ἤτοι τὰ ς'. Concilium Laodicenum Can. 4. περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἱερατικοὺς, καὶ τὰς λεγομένας ἡμιολίας λαμβάνειν. Ubi Dionyſius Exiguus & Iſidorus Mercator *Seſcupla*, interpretantur. Adde Concil. Nicæn. Can.17.

ἩΜΙΌΝΑΤΟΣ, *Mulio*, in Gloſſ.Gr.Lat.

ἩΜΙ͂ΟΝΟΙ, Prophetis, *Mandragora*, apud Interpol.Dioſcor.c.658.

ἩΜΙΟΝΌΚΟΤΡΟΣ, *Mulicurius*, in Gloſſ. S.Benedicti.

ἩΜΙΠΈΛΕΚΑ, Suidæ, αἱ μετέωροι ἀξίναι. Euſtathio, ἡμιπέλεκκα.

ἩΜΙΣΕΙΑΣΤΗ͂Σ, *Partiarius colonus*, qui & μορτίτης, apud Harmenopulum lib.6. tit.1. §. 24.

ἩΜΙΣΥΜΕΡΊΤΗΣ, *Partiarius*, vox JC. idem qui ἡμισειαστής. Scholiaſtes Theophili Anteceſſ. lib. 2. tit.23. §.5. λεγάταριν παρτιάριν. τουτέστιν ἡμισυμερίτην, ἤγουν ἡμισυ μέρος λαμβάνοντα.

ἩΜΙΣΏΜΑΤΑ, in Gloſſis Chymicis MSS. εἰσὶν αἰθάλαι.

ἩΜΙΤΎΒΙΟΝ. Vide in Τυβίον.

ἩΜΙΦΌΡΙΟΝ, Veſtis ſpecies, eadem fortè, quæ ὠμοφόριον, quis enim dicat aliquem *dimidiam veſtem* induiſſe, quod volunt Meurſius & Suicerus. Epiphanius: contra Ariomanitas ἡμιφόριον γὰρ ὁ τοιοῦτος ἐστὶ, καὶ κολοβώνα ἐνδιδυσκόμενος, γλυκὺς ἦν τῇ προσηγορίᾳ. Palladius in Hiſt. Lauſiaca, in Melania Juniore: πάντα τὰ αὐτῆς σηρικὰ ἡμιφόρια, καλύμματα τοῖς θυσιαστηρίοις ἱδρύσατο.

ἩΜΠΟΡΕΤΟΣ. Vide in Ἐμπορᾶν.

ἩΝΈΜΙΟΝ, *Anemone*, apud Interpol. Dioſcor. cap.395.

ἩΝΙΌΧΟΣ. Vide in Λευδιμιτίστης.

ἩΝΙΤΑΙ͂ΟΝ, vox incertæ notionis Fuchſio, apud Myrepſum de Antidotis cap.332.

ἩΝΤΡΆΔΕΣ, *Reditus*, εἴσοδος. Gloſſæ Græcobarb. ἄλλοι μέρος, ἕτεροι ἐντράδες. Theonas Paronaxiæ Metropolitanus in Epiſt. in Turco-Gr. Cruſij

ſij pag.268. καὶ μηδέποτε ἔτυχέ μοι φολία μία, ἐξ ὧν ἠκούσα τῶν μεγάλων ἐκείνων εἰσοδημάτων, ἢ τὰς λωτρίδας, (κατὰ τὴν αὐτοῦ βαρβαρικὴν φωνὴν) τὰς μεγάλας τοῦ μοναστηρίου.

ΗΞΕΥΡΕΙΝ, ἠξεύρειν, *Scire*, *Noſſe*, εἰδέναι, ἐπίστασθαι, γινώσκειν. Gloſſæ Græcobarb. θέλω μαθεῖν, θέλει ἠξεύρειν. Nomocanon Coteleriànus num.46. ἱερεὺς ἐὰν βαπτίσει παιδίον δύο φορὰς καθαιρέσθω τῆς λειτουργίας χρόνους ς'. ἐὰν ἠξεύρας αὐτοῦ ὅτι βαπτισμένον ἐστὶν, νηστευσάτω χρόνους ι'. Idem num. 102. ἱερεὺς ὁ ἠξεύρων χορεστικίας, κἂν τε ῥάπτης, κἂν τε σαγγάριος, ὅταν θέλει λειτουργῆσαι, μὴ ἅπτεσθαί τι καὶ μετὰ τὸ λειτουργῆσαι ποιεῖν αὐτὴν, ἵνα καθαρὸς ἅπτεσθαι τὸ θεῖον τῇ ψυχῇ, καὶ τῷ σώματι, καὶ τὰς χεῖρας. Adde num. 106. Joannicius Cartanus in Flore cap.144. καὶ λέγει τε, Ω, ϐφόρτατι βασιλέα, ἠξεύρει, ὅτι εἰς τοῦτο τὸ ξύλον θέλεις ἰδῇ μεγάλα θαύματα.

ΗΟΝΑΚΑΤΟΣ. Vide in Ἰωνακάτος.

ΗΠΑΤΟΠΝΕΥΜΩΝ, *Iecur & Pulmo*, apud Achmetem in Onirocrit. cap.239.

ΗΡΑ, *Lolium*, Αἶρα, ζιζάνιον.

ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ ἄλφιτον, herba quæ Dioſcoridi Θλάσπι dicitur: apud ejus Interpol. cap.373.

ΗΡΑΣ δάκρυον, Prophetis, *Verbenaca recta*, Περιστερεών, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 640. & Apul. c.3. 65.

ΗΡΩΔΙΑΝΟΙ, *Herodiani*, Hæretici. In Gloſſis MSS. Reg. Cod. 930. οὗτοι τὸν Χριστὸν Ἡρώδην ἐνόμιζον, ἢ αὐτὸν τὸν Ἡρώδην Χριστὸν εἶναι, καὶ ὡσαύτως ἐσημειοῦντο.

ΗΡΩΟΝ appellare Byzantinos Scriptores Porticum Eccleſiæ Apoſtolorum Conſtantinopoli, in qua humabantur Imperatores, pluribus docuimus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib.4. pag. 108. 109. Cedrenus de Conſtantio Imp. ἀπετέθη πλησίον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ Ἡρώῳ, μετὰ Εὐσεβίας τῆς αὐτοῦ πρώτης γυναικός. Idem de Leone M. καὶ ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν λάρνακι πρασίνῳ, ἐν τῷ ἡρώῳ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. Et in Juſtino Jun. an. 12. καὶ ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν τῷ ἡρώῳ Ἰουστινιανοῦ ἐν λάρνακι Προκοννησίῳ. Adde pag.430. Vox veteribus notiſſima, ſed & paulo recentioribus. Inſcriptio Arundelliana apud Seldenum: ΤΟΥΤΟΥ ΤΟΥ ΗΡΩΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝ ΑΥΤΩ ΑΠΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΣΟΡΟΥ ΠΡΟΚΟΝΝΗΣΙΑΣ, &c. Vita S. Syncleticæ, num.11. καὶ τὸ μὲν πατρῷον οἶκον χωρίζεται, εἰς δὲ τινος συγγενοῦς αὐτῆς ἡρῷον ἀπῳκισμένον τῆς πόλεως καλάγεται. Vide Nicetam in Manuële lib.7. num. 7. ſub finem. Gruteri Inſcript. pag. 216. 581. 9. &c. In Epimeriſmis MSS. Herodiani, ἡρῷον, τὸ μνημεῖον eſſe dicitur.

ΗΣΚΙΟΣ, *Umbra*, Σκιά, in Corona pretioſa.

ΗΣΥΧΑΣΤΑΙ, dicti Monachi *Solitarij*, qui in ſolitudines ſecedebant, & cum ſilentio & quiete animi, à curis ſecularibus vacui, Deum colendo vitam tranſigebant: Ἀναχωρηταὶ ſeu οἱ ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις ἡσυχάζοντες Μοναχοὶ, Nilo Monacho in cap.1. Tractatus, ὅτι διαφέρουσι τῶν ἐν πόλεσιν ᾠκισμένων οἱ ἐν ἐρήμοις ἡσυχάζοντες. Idem lib.4. Epiſt. 17. μέγας ἡσυχαστὴς Ῥουφῖνος. Ita Epiſt. 54. ἡσυχίας ἐρῶντες, apud Sozomenum lib.6. cap.20. ubi de Monachis Ægyptiis. Nicephorus Gregoras lib.3.Hiſt. de Nicephoro Blemmyde: ὃς ἐτύγχανε πρὸ πολλοῦ τὴν ἑαυτοῦ μονὴν ἀθόρυβον ποιούμενος τὴν τότε δίαιταν. Symeon S.Mamantis Hegumenus in Orat. MS. περὶ ἡσυχίας· Γινέσθω τοιγαροῦν ὁ ἡσυχάζων, καὶ ἐν κελλίῳ μόνος καθήμενος, ὡς ἡ πρωτομάρτυς Θέκλα· αὐτὴ γὰρ ἐπὶ θυρίδος παρακαθήμενη, &c. Paradiſus, ſeu Liber SS. Senum MS. ἀδελφὸς ἠρώτησε γέροντα, λέγων, Τί ἐστιν ἡσυχία, καὶ τίς ὠφέλεια αὐτῆς; ὁ δὲ γέρων λέγει αὐτῷ, Ἡσυχία ἐστὶ τὸ καθέζεσθαι ἐν τῷ κελλίῳ μετὰ γνώσεως καὶ φόβου Θεοῦ, ἀπεχόμενον κακίας καὶ ὑψηλοφροσύνης. ἡ τοιαύτη ἡσυχία γεννήτρια ἐστι πασῶν τῶν ἀρετῶν φυλάσσει τὸν Μοναχὸν ἀπὸ τῶν πεπυρωμένων βελῶν τοῦ ἐχθροῦ, μὴ ἐάσα αὐτὸν τιτρώσκεσθαι ὑπ' αὐτῶν. Alia præterea de ea ibidem habentur. Juſtinianus in Nov.5. cap.3. εἰ μὲν τινὲς αὐτῶν τῇ ἐν θεωρίᾳ τε καὶ τελειότητι διαζῶντες βίον, ἰδιάζον ἔχοιεν οἰκημάτιον, ὡς δὴ καλοῦσιν Ἀναχωρητάς τε καὶ Ἡσυχαστὰς εἰώθασιν, ὡς τῆς κοινότητος ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἐξῃρημένους. Theodorus Studita in Orat. in S.Platonem n.44. μετὰ ἡσυχαστῶν ἡσυχαστὴς ἐγνωσμένος, μετὰ Καθηγητῶν καθηγητὴς ἔνθεσμος. In Concilio Nicæno II. Act.3. τῆς ἁγιωτάτης ἡσυχίας ἐρασταί. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaïtarum num.71. γέρων τις τῶν πατέρων ἡσυχαστὴς, καὶ πολλοὺς χρόνους ἐν τῇ ἐρήμῳ τῷ Θεῷ εὐαρεστήσας. Vita S. Marci Athenienſis num. 17. καὶ ἰδοὺ οἱ δύο ἡσυχασταὶ ἐκεῖνοι, &c. De utraque Monachorum Vita, Anachoretarum & Cœnobitarum, ſic Auctor MS. Vitæ S.Theodoſij Archimandritæ: πῶς ἄρα τῆς φιλοσοφίας ἄρξαιτο, καὶ πότερον τῶν ἀγωγῶν ἕλοιτο, τὴν ἐσχάτως μοναδικὴν καὶ ἄμικτον, ἢ τὴν μεθ' ἑτέρων εὐλαβῶν καὶ τῇ ἴσῃ σκοπῷ μεταπεμπομένων. Ejuſmodi porro ἡσυχασταὶ paſſim occurrunt apud Scriptores, Joan. Moſchum in Limon. cap.66. in Apophthegmat. Patrum in Elia num.8. in Phoca num.1. in Vita S Nili Junioris pag.34. in Menologio Baſilij in Maio die 4. 6. 9. apud Achmetem Onirocrit. cap.136. Simeonem Logothetam in Michaële Theophili F. num.34. Scholiaſtem Joan.Climaci, Grad.27. Photium Epiſt. 117. 149. Cantacuzenum lib. 2. Hiſt. cap. 39. &c. Vide præterea Nicol. Fullerum lib. 4. Miſcell. Sacr. cap.3. Leonem Allatium de utriuſque Eccl.Conſenſ. lib.2. cap.17. num.2. & in Diatriba de Symeonibus pag. 173. ubi de quibuſdam Hæreticis qui ſe ἡσυχασταὶ appellabant, quorum etiam meminit Demetrius Cydonius adverſus Palamam ſub initium.

Ἡσυχάστρια, *Solitaria*, apud Joan. Moſchum in Limon. c. 127.

Ἡσυχαστήριον, *Cella ſolitarij*. Continuator Theophanis lib.3.num.10.& Cedrenus pag.518. εἰργάσατο τούτων τὰ μοναστήρια καὶ ἡσυχαστήρια περιφανῶς, πολυάνδρια καὶ κοσμικὰ παλάτια. Novella 4. Manuëlis Comneni, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 156. μοναστηρίων, ἢ καὶ ἡσυχαστηρίων, ἢ καὶ ἀναχωρητικῶν κελλίων, ἢ λαυρῶν, καὶ ἁπλῶς καταγωγίων μοναχικῶν. Gregorius Protoſyncellus contra Marcum Epheſium: καὶ γὰρ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ἐν τῇ ψαλμῳδίᾳ ἄλλην τάξιν ἔχει, καὶ ἄλλην αἱ μεγάλαι μοναὶ, καὶ ἄλλην τὰ ἡσυχαστήρια, καὶ ἄλλην αἱ κοσμικαὶ ἐκκλησίαι. Laudatur ab Allatio Nicephori Blemmidæ μοναστοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ κατὰ τὰ Ἠμάθεια ἡσυχαστηρίου Epiſtola Encyclica.

Ἡσυχάζειν, porro & ἡσυχίαν ſectari & amplecti dicuntur ij Monachi. Concil Calchedon. Act.6. & Can.4. τοὺς δὲ καθ' ἑκάστην πόλιν καὶ χώραν μονάζοντας ὑποτετάχθαι τῷ Ἐπισκόπῳ, καὶ ἡσυχίαν ἀσπάζεσθαι, καὶ προσέχειν μόνῃ τῇ νηστείᾳ, καὶ τῇ προσευχῇ, μήτε δὲ ἐκκλησιαστικοῖς ἢ δημοσίοις παρενοχλεῖν πράγμασιν. Synodus VII. Can. 22. οἷς δὲ ὁ βίος ἐστὶν ἡσύχιος καὶ μονότροπος, ὡς συνταξαμένοις κυρίῳ τῷ Θεῷ ζυγὸν μοναχὸν ἆραι, καθῆσθαί τε καὶ σιωπῆσαι. S.Baſilius in Epiſt. ad Monachum lapſum: καὶ τὰς τῶν ἀνθρώπων συντυχίας λέγων προσπταίειν ὑποφεύγειν, ἡσυχίαν δὲ καὶ μονοτροπίαν ἑαυτῷ ἐφαρμόσας. Cyrillus Scytopolitanus in Vita S. Joannis Solitarij num.4. θεάρεστον βούλεται βουλὴν, ἐπὶ τὴν ἁγίαν πόλιν ἀναχωρῆσαι, καὶ καθ' ἑαυτὸν ἡσυχάσαι ἀπὸ τῶν τοῦ βίου πραγμάτων. & num.7. δίδωσιν αὐτῷ ὁ Πατὴρ ἡμῶν Σάβας κελλίον πρὸς τὸ ἡσυχάσαι. Symeon Abbas S. Mamantis περὶ ἡσυχίας· Γινέσθω τοιγαροῦν ὁ ἡσυχάζων, καὶ ἐν κελλίῳ μόνος καθήμενος, ὡς ἡ πρωτομάρτυς Θέκλα, &c. Vita S. Pachomij num. 22. κελλίον οἰκοδομήσουσιν οἱ ἀδελφοὶ πρὸς τὸ δύνασθαί σε καθ' ἑαυτὸν ἡσυχάζειν. Ephræmius in Chronolog.

Ἐνθ'

Ἔνθ' ἡσύχαζεν, καὶ Θεῷ προσανεῖχεν
Ἐν Ἀπολλωνιάδος ἀσκητηρίοις.

Hiſtoria Politica pag. 23. ἀφεὶς τοὺς γονεῖς, ἐν ὄρει τοῦ Ἄθωνος, τῷ Ἁγίῳ λεγομένῳ, ἀπῆλθε, καὶ ἡσύχασεν ἐκεῖ. Theodorus Prodromus Carm. εἰς Βαρέα.

Τὸν Μάξιμον τὸ θαῦμα τῆς ἡσυχίας.

Nicephorus Calliſt. in Catalogo Patr. Conſtantinopolit.

Πάλιν Ἀθανάσιος ἐξ ἡσυχίας.

Infrà :

Κάλλιστος ὁ κράτιστος ἐξ ἡσυχίας.

Καθ' ἡσυχίαν βιῶναι. in Vita S. Maximi Confeſſ. num. 5. Gregorius in Vita S. Baſilij Jun. 38. γέγονε μοναχὸς, καὶ περιελθὼν ἐν ὄρει τινὶ δυσβάτῳ πλησίον Νικομηδείας, κἀκεῖσε ἐν στενοτάτῃ καλύβῃ ἡσυχαστικῶς τὸν βίον αὐτοῦ διήνυσεν. Adde Nov. 133. Juſtiniani cap. 1.

Qui verò in ſolitudines ſecedere volebant, non ſtatim includebantur, ſed antea in cœnobia amandabantur, ut vitæ Monaſticæ regulas, tanquam ἀρχάριοι, ſeu *Novitij*, addiſcerent. Cyrillus Scythopolitanus in S. Joanne Solitario, num. 6. καὶ ταύτης αὐτοῦ ἐπιτελοῦντος τὴν διακονίαν, συνέβη κτίζεσθαι τὸ κατὰ βοῤῥᾶν, ἔξω τῆς Λαύρας, κοινόβιον, πρὸς τὸ ἐκεῖσε τοὺς ἀποταττομένους τῷ βίῳ, τὴν μοναχικὴν πρότερον εἰς αὐτὸ παιδεύεσθαι ἀκρίβειαν, εἶθ' οὕτως εἰς τὴν Λαύραν εἰσιέναι τὸν κοινοβιακὸν κανόνα ἀκριβῶς διδαχθέντας, τοῦ μακαρίου Σάβα διαβεβαιουμένου καὶ λέγοντος, ὅτι ὥσπερ ἄνθος προηγεῖται καρποφορίας, οὕτως ὁ κοινοβιακὸς βίος τοῦ ἀναχωρητικοῦ προηγεῖται, quippe ἡσυχία ἐπιπονώτερόν ἐστι χρῆμα, καὶ αὐλότερον, ut eſt apud Scholiaſtem Joannis Climaci ad cap. 75.

Ἡσυχαστὴς, aliâ notione, *Monachus qui ſilentium imponit*, ſeu qui curat ut Monachi ſilentium obſervent : Ἡσυχοποιός. Vetus Pœnitential. Græc. ὅστις εὑρεθῇ λαλῶν εἰς τὰ κελλία, ἐκτὸς τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτά, ἢ τοῦ ἡσυχαστοῦ, στερείσθω ἀπολογίας. Rurſum : ὅστις περισσῶς, μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τὴν μετὰ τὰ ὀρθρινά, εἰσέρχεται εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ἐκτὸς τοῦ ἡσυχαστοῦ, καὶ τοῦ τὰ φροντίδα ἐγκεχειρισμένου, στερείσθω ἀπολογίας.

Ἡσυχάζειν, *Privatam vitam agere*, apud Theophanem p. 85.

Ἡσυχάζειν, Juriſconſultis Græcis, eſt *Connivere*.

ἩΤΖΟΥ. Vide in Ἔτζι.

ἮΧΟΣ, In cantu Eccleſiaſtico, idem eſt quod *Tonus* in Latino. Moſchopulus in Lexico Philoſtrati : Λύδιος τόνος ἐν μουσικῇ, ὃ νῦν λεγόμενος ἦχος. Dividitur verò cantus Eccleſiaſticus in octo tonos, à quibus libellus ὀκτώηχος dicitur : Græcorum quippe muſica octo tonis conſtat, quos ἤχους vocant : quatuor ſimplicibus, & quatuor obliquis. Quatuor toni priores ſimplicem appellationem habent ἦχος α´ *Tonus primus* ; ἦχος β´. *Tonus ſecundus* : ἦχος γ´. *Tonus tertius* : ἦχος δ´. *Tonus quartus*. Quatuor poſteriores varias ſortiuntur appellationes : *Quintus* enim dicitur ἦχος πλάγιος πρώτου, ſcribitúrque ἦχος πλ. α´, *Tonus obliquus primus*. Sextus eſt ἦχος πλ. β´. ſive πλάγιος δευτέρου, *Tonus obliquus ſecundus*. Tertius dicitur ἦχος βαρὺς, *Tonus gravis*, propter moram & vocis gravitatem inter illum canendum. Poſtremus denique eſt ἦχος πλ. δ´. *Tonus obliquus quartus*. Eſt igitur ἦχος ad quem canuntur Cantica, nec Liturgia duntaxat, ſed & in omnibus aliis Officiis : nihil enim in illis concinitur, quod non ſub aliquo echo ſeu tono decantetur. Singulæ porrò Hebdomades habent ſuos ἤχους, id eſt vel primum, vel ſecundum, aut tertium, &c. Prout deſcribuntur in Canonio quod præfigitur Evangeliſtario. Hæc ferè ex Goaro ad Euchologium p. 206. 433. & Allatio in Diſſert. 1. de Libr. Græc. pag. 62. 66. Typicum S. Sabæ cap. 2. ὁ δὲ ταχθεὶς μοναχὸς Κανονάρχης μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς συνήθους στιχολογίας, λέγει τὸν ἦχον. Joannes Diac. de Joſepho Hymnographo, in ejus Vita num. 27. μυρία δὲ ταῦτα τούτῳ συντίθενται ἐν διαφόροις ἐναλλαγαῖς, καὶ ἤχων κατατομαῖς, καὶ ῥυθμῶν ποικίλων διαφοραῖς, &c. Auctor incertus poſt Theophanem pag. 428. καὶ οἱ δῆμοι ἐμέλιζον ποιήματα καθ' ἕκαστον ἦχον πρὸς εὐφημίαν αὐτῶν, πᾶσαν ἡδονὴν κολακείας παρέχοντα, Cedrenus in Theophilo : ἐφιλοτιμεῖτο καὶ μελῳδὸς εἶναι· διὸ καὶ ὕμνους ποιῶν τινας, καὶ στιχηρὰ μελίζων ᾄδειν προετρέπετο· μεθ' ὧν καὶ τὸ τοῦ τετάρτου ἤχου, Εὐλογεῖτε, ἐκ τοῦ κατὰ τὴν ὀγδόην ᾠδὴν, Ἄνυε, κόρη, μεθαρμοσάμενος, ἕτερον παρασχὼν ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ εἰς ὑπήκοον ᾄδεσθαι διωρίσατο. Eadem habet Continuator Theophanis lib. 3. num. 16. Gennadius de Igne Purgatorio cap. 3. ὁμοίως καὶ εἰς παρακλητικὸν τῷ σαββάτῳ εἰς τὸν ὄρθρον τοῦ δευτέρου ἤχου εἰς τὴν ἑβδόμην ᾠδὴν τοῦ νεκρωσίμου κανόνος τὸ τρίτον τροπάριον ἔχει. Laudatur in Indice MS. Librorum MS. Bibliothecæ Vaticanæ Nicetæ Serrarum (Epiſcopi) πόνημα, ἤγουν κανόνες κατ' ἦχον.

Ὀκτώηχος, *Octo tonus*, ſeu liber Eccleſiaſticus continens *Octo tonos* à S. Joanne Damaſceno compoſitos : in quo Canones, ſeu troparia, & quæcunque aliæ cantiones in hoc libello contentæ ita diſpoſitæ ſunt, ut quæ primo tono concinuntur, omnia ſibi primum locum occupent, quæ ſecundo ſecundum, quæ tertio tertium, & ſic de ſingulis, donec ad obliquum quarti perveniatur, qui inter tonos ultimum quoque ſibi locum vendicat, & cantiones eo tono modulatæ ac commenſuratæ ultimo quoque loco reponantur. Continet tantùm troparia, & Canones, qui à primis Veſperis Dominicæ ad finem uſque Miſſæ canuntur ; & octo Dominicis pro tonorum numero finitur. Primum ἀναστάσιμον, qui in Reſurrectionis Dominicæ : Secundum σταυροαναστάσιμον, qui in Crucis & Reſurrectionis : Tertium in Mariæ Virginis laudibus verſatur. Et hæc in Octoëchis antiquis habebantur : in recentioribus modò additur pro ſingulis tonis Canon, qui in μεσονύκτιον, vel μεσονυκτικοῦ, mediæ ſcilicet noctis Officio cani ſuevit, & quod de Trinitate pertractet, Τριαδικὸς dicitur. Et Canones hi dierum Dominicorum numerum non excedunt cùm octo etiam illi ſint. Hæc Allatius. Veteris Octoëchi titulus ita concipitur in Edit. Veneta an. 1610. Ὀκτώηχος, Βίβλος κατ' ἦχον ψαλλομένη ἐν ταῖς κυριακαῖς τῶν ἡμερῶν, εἰς αἶνον καὶ δόξαν τῆς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως, ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Recentior Editio veneta eſt anni 1624. Octoëchi meminit Geronticum, apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. Serm. 29. ἐγὼ, ἀββᾶ, ἐξ οὗ ἐμόνασα, τὴν ἀκολουθίαν τοῦ κανόνος, καὶ τὰς ὥρας κατὰ τὸ ὀκτωήχου ψάλλω. Et Typicum S. Sabæ : δεῖ γινώσκειν ὅτι πάσας τὰς κυριακὰς, ἐν αἷς ψάλλεται ἡ ὀκτώηχος. Ut & Triodium in Dominica τῆς ἀποκρέω. εἰς δὲ τὸ στίχον καταλιμπάνεται ἡ ὀκτώηχος, καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας. Rurſum : εἰδέναι δὲ χρὴ ὅτι ἐν τῇ ἑβδομάδι τῆς Τυρινῆς ψάλλομεν ἐν τοῖς ὄρθροις τοὺς κανόνας τῆς ὀκτωήχου, ὡς συνήθως, &c. ὀκταήχος ſcribitur in Nomocanone Coteleriano num. 120. Anonymus de locis Hieroſ. c. 14. αὐτοῦ ἐστι καὶ τὸ κελλίον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ ὅπου ἔγραψε τὸ, Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, ὁμοίως καὶ τὴν ὀκτώηχον.

Præallatis lubet addere quæ de quatuor hiſce toni habet Georgius Pachymeres in lib. MS. de Harmonica ſeu Muſica ſub fin. ubi de tribus antiquis tonis in Muſica, Phrygio, Dorio, & Lydio : καὶ λέγεται τὸ πρῶτον καὶ ἐξώλατον τῆς μελῳδίας εἶδος ὃ ἐπέχει τὸν ὑπερμιξολύδιον τόνον, ὁ πρῶτος ἦχος· ὃ δὲ ἐπέχει τὸν μιξολύδιον, ὁ δεύτερος· τρίτος ὁ ἐπέχει τὸν λύδιον τόνον· τέταρτος, ὁ ἐπέχει τὸν λύδιον τόνον. Πλάγιος πρώτου ὁ ἐπέχει

 ἐπέχει

ἐπίχει τὸ ὑπόφρυγιον τόνον. Καὶ Πλάγιος δεύτερος, ὁ ἐπίχει τὸ ὑπολύδιον. Vide Πλάγιος. Sunt præterea in *Echis*,

Ἐνηχήματα, & Ἐπηχήματα, de quibus ſic Hagiopolites, ſeu Liber MS. de Muſica Eccleſiaſtica Græcor. καὶ Ἐνηχήματα μὲν εἰσὶ αἱ τῶν ἤχων ἐπιβολαί. Ἐπηχήματα δὲ ἡ προσθήκη τῶν ἐνηχημάτων, ἢ καλῶς καὶ συναρμοζομένη τῷ φθόγγῳ τοῦ μέλλοντος προεκχεῖσθαι τὴν ψαλμῳδίαν. Rurſum: Ἐνήχημα δὲ ἐστιν ἡ τῶν ἤχων ἐπιβολὴ, οἷον τι λέξω, ἄνα, ναὶ, ἄνες ὅπερ ἐστὶν ἄναξ, ἄνες. πᾶν γὰρ τὸ ἀρχόμενον ἀπὸ Θεοῦ ὀφείλει ἔχειν τὴν ἀρχὴν, καὶ ὡς τὸν Θεὸν καλεῖσθαι.

Ἤ ΩΣ, *Sive*, *Vel*, ἤ. In Typico S. Sabæ pag. 124. 125. 134. apud Codin. de Offic. cap. 3. num. 3. 10. 12. 23. cap. 5. num. 54. cap. 17. num. 22. 53. &c.

Θ.

Litera, inquit Simon Portius, à ſolis ferè Græcis proferenda, characteribus aliarum linguarum, vel vocibus exprimi ſcriptis minimè poteſt: videtur tamen accedere ad prolationem ſ, balbutientium. Quò ſpectat quod ſcribit Theodoſius Zygomalas apud Cruſium pag. 99. ubi de Athenienſibus hodiernis: οὐ γὰρ δύνανται ὅλως λέγειν τὸ, Κα, ὡς τινες Λατῖνοι ἀντὶ τοῦ θ, τὸ τ. πῶς, ἀλλὰ Θεὸς, προφέρουσιν, εἰ καὶ ἐν γραφῇ ἄλλως. Vide eundem Cruſium pag. 208.

Θ Α Β Ω Ρ, Θαβώριον, *Transfiguratio Chriſti*, Μεταμόρφωσις. Verſus in 12. Feſta.

Βάπτισμα, Θαβὼρ, καὶ Λάζαρος ἐξ ἅδου.

Alij:

Θαβώριον, Λάζαρος, Βαΐα, ξύλον.

Nicolaus Patr. Conſtantinopol. ad Anaſtaſium Hegumenum:

Σοῦ ταύτας ὁ ἐν Θαβὼρ ἐνάψας τοῦ προσώπου,
Θεοῦ γὰρ οὕτως λεγομένη Μεταμόρφωσιν θέαν.

Meminit Symeon Logotheta in Leone Armenio n. 5. miraculoſæ cujuſdam imaginis Transfigurationis Chriſti, Romæ etiam ſuâ ætate aſſervatæ, quam S. Petrus fieri præceperat: cujus quidem neſcio an alij meminerint: ὅτι ἐν Ῥώμῃ μέχρι νῦν τηρουμένη τῆς Μεταμορφώσεως, (εἰκὼν) καὶ ἀνεφάνη ὁ Χριστὸς μετὰ Μωσέως καὶ Ἠλία ἐν Θαβὼρ, ἥτις προστάξει Πέτρου τοῦ κορυφαίου γέγονεν.

Θαβωρῖται, dicti qui Thaborium lumen quod reſplenduit in Transfigurato Domino in monte Thabor non eſſe quidem eſſentiam Divinam, eſſe tamen quid increatum temerè affirmabant, cujus Opinionis præcipuus propugnator extitit Gregorius Palamas Archiepiſcopus Theſſalonicenſis, cùm contra Barlaamus Italus negaret eſſe quid increatum, cùm uni ſoli Deo illud eſſe increatum congruat. De qua controverſia conſulendi Demetrius Cydonius adverſus Palamam edit. à Petro Arcudio, Nilus Metropolita Rhodi de Synodis ſub finem, & alij Scriptores laudati à Gretzero ad Cantacuzeni Hiſt. lib. 2. cap. 40. Allatio in Diatriba de Symeonibus pag. 173. & Fr. Richardo in Clypeo Fidei part. 1. cap. 4. §. 9. part. 2. cap. 9. §. 1.

Θ Α Λ Α΄ Μ Α Ι, apud Pſellum MS. de Morborum Nominibus, αἱ περὶ τὰ ἄρθρα κοιλότητες. *Cavitates circa membra.*

Θ Α΄ Λ Α Σ Σ Α, ſeu Θαλασσίδιον, τῆς ἁγίας τραπέζης, *Mare Sacræ menſæ*, in Euchologio pag. 481. 499. & apud Anonymum in Deſcript. S. Sophiæ, *Cavus menſæ receſſus*, Goaro. Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: ψάλλειν ὀλίγα τροπάρια, καὶ τὰς δύο εὐχὰς εἰς ἔχει τὰ εὐχολόγια μετανοίας, μηδὲν ἐκφωνῶν, ἀλλ' ἡσύχως καὶ ἐνδύει αὐτὸ ὁ ἱερώμενος ἐν τῷ θαλάσσῃ· ἐπειδὴ ἔχει γὰρ τοῦτο τὸ σχῆμα ἐν τῷ θαλασσίδι, τὰ δὲ ἐπίτιμια λέγει οἰκονομικῶς. Vide Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 3. num. 56.

Θ Α΄ Λ Α Σ Σ Α, Sagum militare, quod & Λαῖς appellabatur. Vide in hac Voce.

Θαλασσοφίρεζι, *Veſtis Zanſchi Exterior*, in Turco-Græcia Cruſij pag. 188.

Θ Α Λ Α Σ Σ Ι Α, *Androſaces*, Herba hodie ignota, apud Interpol. Dioſcor. c. 556.

Θ Α Λ Α΄ Σ Σ Ι Ο Ν μέτρον. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 70. εἶτα ἀνὰ μέτρα θαλάσσια δεκαοκτώ, οἶνο ἀνὰ μέτρα θαλάσσια δώδεκα, τυροῦ ἀνὰ λίτρας πεντήκοντα, &c. Infrà: ἐλαίου μέτρα θαλάσσια δύο.

Θ Α Λ Α Σ Σ Ο Δ Ο΄ Μ Ε Τ Ρ Ο Ν, *Pyxis nautica, quæ Maris vias* & metitur, & indicat. Joan. Tzetzes Chil. 15. cap. 458.

Ἐξ ὧν Ἥρων, Ἀνθέμιος, καὶ πᾶς μηχανογράφος,
Τὰ Ἑρμικά τε ἔγραψαν, καὶ τὰ Πνευματικὰ δὲ,
Βαρουλκά τε σύμπαντα, καὶ θαλασσοδομέτρας.

Θ Α Λ Α Σ Σ Ο΄ Κ Ρ Α Μ Β Ο Ν, *Holus marinum*, in Gloſſ. Benedicti.

Θ Α Λ Α Σ Σ Ο Υ΄ Ν, *In mare demergere*. Anonymus poſt Theophanem pag. 442. καὶ μοναχοὺς συλλαβὼν ἀπέκτεινεν, καὶ ἐθαλάσσωσεν, τοὺς ἐξορίστους ἐπισκόπους καὶ μοναχοὺς ἀνακαλέσατο. Ubi malè interpunxit Interpres.

Θ Α Λ Α Σ Σ Ο Κ Ρ Α΄ Τ Ω Ρ, *Claſſium Præfectus*, *Magnus Dux*. Anna Comnena lib. 8. pag. 134. 1. Edit. μεμαθηκὼς δὲ ταῦτα ὁ Αὐτοκράτωρ, τὸν Δαλασσηνὸν Κωνσταντῖνον Θαλασσοκράτορα προχειρισάμενος, ἐξέπεμψε κατὰ τοῦ Τζαχᾶ. Aliter in Edit. Poſſini lib. 7. pag. 206. ἕτερον ἐξοπλίζει στόλον, ἐπιστήσας Δοῦκα τούτου Κωνσταντῖνον τὸν Δαλασσηνόν. Vide Δοὺξ μέγας.

Θ Α΄ Λ Α Σ Σ Ο Ν, pro θάλασσα, in Gloſſis Græcobarb. ἀλίπετρα, εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ πόταμοῦ, ἢ τῆς θαλάσσης, ἢ θαλάσσου. Occurrit illic pluries.

Θ Α΄ Λ Ι Α, in Lexico MS. Nicomedis, τὰ φύλλα τῶν φοινίκων. Pollux: Θαλὸς, τὸ φύλλον τοῦ φοίνικος. Lexicon MS. ex Schedis Combefiſij: θαλλοὶ, τὰ εἰς σπυρίδια ἐπιτήδεια. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. Serm. 46. Extr. ἐλέγετο περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ὤρ, ὅτι ἦλθε ποτὲ Παῦλος ὁ μαθητὴς αὐτοῦ ἀγοράσαι θαλλία, &c. Paradiſus ſeu Liber SS. Senum MS. συγχώρησόν μοι, ἀββᾶ, ὅτι θαλλία ἔκοψα.

Θάλη φοινίκων, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶ θεῖον λευκὸν, ὃ καὶ θεῖον ἄκαυστον, ἤγουν τὸ ἀπὸ φοινίκων, καὶ σανδαράχης ὕδωρ μιχθὲν καὶ λευκανθὲν, ὃ καὶ... Zoſimus Panopolita in Chymicis: καὶ ἡ σποδιὰ τῶν θαλῶν τῶν φοινίκων. Infrà: τὰ θάλια τῶν φοινίκων. Ita non ſemel uſurpatur in Apophthegm. Patrum, ubi cum duplici λ vox ſcribitur. Heſychio, θαλλὸς μάρτυρος μακρὸς exponitur, ex foliis ſcilicet palmæ.

Θαλλὸν,

θαλλὶν, Menſura aliqua, apud Ægyptios, ex foliis palmeis confecta. Apophthegmata Patrum in Arſenio num. 17. τοσαῦτα ἔτη ἔμενε μεθ' ἡμῶν, καὶ μόνον θαλλὶν εἶτε ἐποιοῦμεν αὐτῷ τοῦ ἐνιαυτοῦ, &c.

ΘΑΛΠΕΙΝ, *Fovere*, ſeu potius *Favere alicui*. Vox JC. Græcor. Gloſſæ Baſilic. θάλπεται, ὁ συγχωρεῖται ἡ ἐλευθερία ἀναπτερωθῆναι παρὰ τοῦ ἄρχοντος. Rurſum: θάλπεται, ἤγουν βοηθεῖται, καὶ συγκροτεῖται. Harmenopulus lib. 1. tit. 2. §. 66. θάλπεται μᾶλλον οἱ ἐναγόμενοι, ἤπερ οἱ ἐνάγοντες· ἤγουν βοηθεῖται ἢ συγκροτεῖται. Adde §. 67. & tit. 18. §. 12. 13.

ΘΑΜΑΣΜΑ, *Miraculum*, θαῦμα, θαύμασμα. Corona pretioſa: θάμασμα, *Mirum*, θαῦμα. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Καπνοφορία πανέμορφα, ἄρμα τοῦ πολέμου,
Μεγάλα πάντι θάμασμα τινὰς κατὰ ἐβλέπη.

ΘΑΜΠΩΝΕΙΝ, *Fuſcare*, *Oculos perſtringere*, τὰς ὄψεις ἀμβλυώσειν, ἀμαυροῦν. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ θάμπλωναν τὰ μάτια μου ἀπὸ τὸ πῦ καὶ κλάψε.

Stephanus Sachlecees in Narrationib. MSS.

Νάχαν ἀνάβλεμμα καλὸν, τοῦ ἥλιου καθαρώτερον,
Να μηδὲν ἐθαμπόνεται, ναξεύρωμεν τὸ ποῖοι εἶναι.

ΘΑΝΑΤΙΚΟΝ, *Mortalitas*, *Strages*: præſertim *Peſtis*, λοιμὸς, ut eſt in Corona pretioſa. Vita S.Theodori Archimandritæ Syceorum: ἐγένετο θανατικὸν ἐκ τοῦ βουβῶνος ἐν τῷ χωρίῳ ἐκείνῳ. Theophanes an. 34. Juſtiniani: γέγονε δὲ καὶ θανατικὸν μέγα ἐν τῇ Κιλικίᾳ, &c. Ita an. 15. ejuſdem Imp. an. 6. Phocæ. an. 4. Conſtantini filij Heraclij, an. 16. Pogonati, an. 2. Apſimari, an. 10. 16. Leonis Iſauri. Cedrenus an. 31. Juſtiniani, &c. Nicephori Xanthopuli Synaxarium in Triodio, ὅτι οἱ πάντες οἱ κρημνοῖς περιπίπτοντες, καὶ πυρὶ, καὶ θαλάσσῃ, καὶ τοῖς λοιμώδεσι θανατικοῖς ἐναπεσβέμενοι. Occurrit paſſim in Chronico Veneto-Byzantino, præterea apud Joan. Moſchum in Limon. cap. 131. Zachariam in Dialog. S.Gregorij M. lib. 4. cap. 28. 37. 40. in Martyrio SS. XX. Patrum Sabaitarum, num. 72. apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 6. cap. 3. ſect. 7. cap. 14. &c.

Θανατηρὸς, *Peſtilentialis*.

Θανατικώνειν, *Peſte laborare*.

ΘΑΝΑΤΩΝΕΙΝ, *Occidere*, *Interficere*, θανατοῦν, φονεύειν. Gloſſæ Græcobarb. φονεύεται, καὶ σφάζεται, ἢ σκοτώνεται, καὶ θανατώνεται. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Συχνὰ τὰς ἐθανάτωνε, καὶ σκότωνε τὰς ὅλας.

ΘΑΝΗ, *Mors*, θάνατος. Laudatur à Lambecio lib. 8. Comment. de Bibl. Cæſarea, Διήγησις περὶ τοῦ θανῆς τοῦ Ἀβραὰμ, ὅτι ἀπέστειλεν κύριος ὁ Θεὸς τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἦρεν αὐτὸν σωματικῶς εἰς τὰ ἐπουράνια. Habetur in Bibl. Colbertea ſub titulo, *Teſtamentum Abrae*. Anonymus de Bellis Francor. in Morea:

Ὅστις γὰρ μετὰ τὴν θανὴν ἐκείνου τοῦ πατρός του
Ἔζησεν καὶ ἐγέννετον τῶν Ἀθηνῶν ὁ Δοῦκας.

ΘΑΡΑΠΑΜΟΣ, *Curatio*, *Medela*, Gloſſæ Græcobarb. θεραπείαν, ἢ θεράπευμα, ἢ γιάτρευμα, ἢ θαραπαμόν.

ΘΑΡΟΣ, θάῤῥος, *Fiducia*, *Fidentia*, *Spes*, *Audacia*, θράσος, εὐτολμία. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

Η τύχη μου ἡ βαριόμοιρη σκιάνου ἔχω θάρος.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Αὐτὸς ὁποῦ τα γράμματα, ὅχι μεγάλα θάρη.

Hiſtoria Politica: καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἄδειαν, καὶ ὅρκους, καὶ θάρος λέγειν καὶ διαλέγεσθαι, φόβου χωρίς. Vide in Στημαρίζεσθαι.

Θαρητὰ, θαῤῥαλετικὰ, *Confidenter*, *Fidenter*, θαρσαλέως. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

Στὸ πεσιβόλη θαρητὰ σεβένει μοναχή της.

Θαρῶν, *Confidere*, θαῤῥεῖν. Idem Anonymus lib. 5.

Ἂν ποιῆς γὰρ τὸ σε ζητῶ, ὁσὰν θαρῶ σκοῖναι.

Θαρητὸς, *Fidens*. Idem Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 4.

Τόσον πῶ γάμε θαρητὸς με τὴν βοήθειάν σου
Τὴν κόρη Ἐμηλία βλέποντας νὰ μὲ στεφθῇ πάντα.

Θαῤῥητὰ, *Fidenter*.

ΘΑΡΡΕΙΝ, *Arbitrari*, *Putare*, *Autumare*, ἡγεῖσθαι, ὑπολαμβάνειν.

ΘΑΥΓΕΙΝ, *Tumulare*, *Sepelire*, θάπτειν, ἐνταφιάζειν.

ΘΑΥΜΑΣΙΩΤΑΤΟΣ, *Spectabilis*; *Praſtantiſſimus*, titulus vulgò attributus Silentiariis, Tribunis, Notariis, Magiſtrianis, Judicibus, &c. In Concil. Epheſino, Calchedon. apud S. Baſilium Epiſt. 353. in Martyrio S. Acacij num. 19. & S. Iſidori num. 2. &c. Sed & Comitibus & Præfectis Prætorio, apud eundem Baſilium Epiſt. 250. 267. Marcum Diacon. Gazenſem in Vita S.Porphyrij, &c. Photius in Epiſtola ad Archiepiſcopum & Metropolitam Aquileiæ, à Combefiſio editâ, θαυμασιώτατον compellat. Synodicon adverſus tragœdiam Irenæi cap. 50. *Qui me vocavit ad Conſtantinopolim, jam in Ianuis eſt Mirandiſſimus Tribunus Ariſtoteles*. Ita Ep. 55. &c. Sed & extremâ Græciâ, Æni Principem, ex Gente Gateluſia Genuenſi, θαυμασιώτατον compellabat Patr. Conſtantinopolit. ut eſt in ſalutat. Epiſtolar. Pontif. pag. 415. 416. Hinc

Θαυμασιότης, *Spectabilitas*. Idem Concil. Calched. Act. 10. de Tribuno & Notario Prætorianorum: εἰδότες τὴν πρόθεσιν τῆς σῆς θαυμασιότητος, &c. Epiſtola Alexandri Epiſcopi in perſonam Magiſtriani, in Synodico adverſus tragœdiam Irenæi cap. 127. *Epiſtolam mihi reddebat Admirabilitas tua Antiocheni, quam ſuſcepi propter aliquas Eccleſiaſticas quæſtiones*. Ita cap. 15. 127. & alibi.

ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ, *Iris*, Flos notus. Interpolator Dioſcoridis lib. 1. cap. 1. οἱ δὲ ἴεις, οἱ δὲ θελπίδη, οἱ δὲ οὐρανία, οἱ δὲ καθαίρων, οἱ δὲ θαυμαστὸς, Ρωμαῖοι, ῥάδιξ μαρῖκα, &c. Occurrit etiam in Gloſſis Botanicis MSS. θαύμαστος, ἶρις. Vide Ruellium lib. 1. cap. 20. p. 73.

ΘΕΑΝΔΡΙΚΗ εἰκὼν, *Imago Chriſti*. Baanes Præpoſitus, in Concilio VIII. Act. 7. ad Photium: εἰ τὴν εἰκόνα τοῦ θνητοῦ βασιλέως οὐκ ἀτιμάζεις, πῶς τὴν θεανδρικὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν — τολμᾷς ἀτιμάζειν. Θεανδρικὴ μορφὴ, apud Theophanem pag. 216. 254. ubi Miſcella lib. 18. vertit *Dei figuram virilem*. Θεανδρικὴ εἰκὼν, apud Codin. in Orig. Conſtantinopol. num. 68. Interpres Græc. Concilij Lateran. pag. 186. Θεανδρικὴ φωνή. Ubi Lat. *Deivirilis vox*. Anonymus in Paraphraſi Oraculor. Leonis pag. 277. ἀντικρὺ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, ἵδρυμα θεανδρικὸν θυόμενον. Utuntur Anonymus in Vita S. Theophanis Confeſſ. num. 9. & in Paſſione SS. XLII. Martyr. num. 4. & alij. Η τοῦ Χριστοῦ θεανδρικὴ πρὸς ἡμᾶς ἐπιδημία, apud Nicetam Paphlag. in S. Chryſoſt. Θεανδρικὴ ἐνεργεία, in Concil. VI. Oecumen. Act. 2. Θεανδρικὰ μυστήρια, apud Simocattam lib. 1. Hiſt. cap. 10. Vide Suiceri Theſaurum Eccleſiaſt.

ΘΕΑΤΡΟΚΥΝΗΓΙΟΝ. Vide in Κυνηγοί.

ΘΕΑΦΗ. Vide in Τιάφη.

ΘΕΓΙΛΑΘ, παραυθὰ, in Lexico MS. *Continuò*, *ſtatim*.

ΘΕΙΟΝ λευκὸν, in Gloſſis Chymicis MSS. ἔστιν ὑδράργυρος παγεῖσα μετὰ λευκοῦ συνθέματος.

Θεῖον λευκὸν, ἔστιν χρυσίτης λίθος αἱματίτης.

Θεῖον ὑγρὸν ἐϛὶ τά.... ϛίμμι καὶ λιθάργυρος.
Θεῖον ἄκαυϛον, ἐϛὶν αἰθάλη., καὶ ὑδράργυρος.
Θεῖον ὕδωρ, ἐϛὶ τὰ λευκὰ τῆς ὠῶν, καὶ μάρμαρον τὸ διοργανιζόμενον.
Θεῖον ὕδωρ, ἄθικτόν ἐϛιν ἐν τοῖς ζωμοῖς ὁ κρόκος καὶ Θεῖον ὕδωρ ἐϛὶ τὸ ἀπολελυμένον τὸ δι' ἀσβέϛου καὶ ἀλαβάϛρου. Vide in Ὕδωρ.
Θεῖον κρεμαϛόν, ἐϛιν ὕδωρ.
Θειώδη, ἐϛὶ τὰ μεταλλικά.
Θεῖον ὕδωρ, ἐϛὶ τὸ ἐκ μολίβδου ἑψόμενον.
Θεῖον ὕδωρ, ἐϛὶν ξάνθωσις τῆς... ὅτι οἶνος ἀμυλῶος μετ' ὑδρίου.
Θεῖον ϛχιϛὸν, ἐϛιν....
Θεῖον λευκὸν, ἐϛὶν μόλιβδος οἰκονομηθείς.

Θειότης, *Divinitas*, titulus quo compellantur Imperatores, in Synodo Calchedon. part. 1. Epiſt. 37. Act. 1. pag. 246. Vide Fileſacum de Idololatria politica.

ΘΕΛΗΜΑΤΆΡΙΟΙ, *Voluntarij*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Οἱ Ἀλαμάνοι ἀυρίσκονται σήμερον εἰς τὸν κόσμον
> Ἕνας λαὸς ἀκέφαλος, ὅλοι θεληματάροι,
> Καὶ ὅταν ἔλθουν εἰς πόλεμον, νὰ ἔχουν πολεμήσει,
> Καμμίαν ὁρμὴν ὡς ἔχουσιν τάξιν καλὴν ϛρατιωτῶν.

Pachymeres lib. 2. cap. 14. ἦσαν γοῦν μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Ἰταλῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐκέκλυντο καὶ Θεληματάριοι, ἣ ἔξω τῆς πόλεως γῆν καρπιζόμενοι διαζῶντες ἐκεῖθεν.

ΘΕΛΗΜΑΤΙΚΟΣ, *Voluntarius*, *Spontaneus*, αὐθαίρετος, ἐθελοντής. Θεληματικά, *Ultrò*, *Libenter*. Gloſſæ Baſil. Βολουντάριος, Θεληματικός. Vide Balſamonem ad Nomocanon. Photij.

ΘΕΛΙΆ, *Laqueus*, Βρόχος.

ΘΕΛΠΊΔΗ, ἶρις, ſeu ἴρις in Gloſſ. Jatricis Græcobarb. MSS. & apud Interpolator. Dioſcoridis cap. 1. *Iris*.

ΘΈΜΑ, *Legio*. Gloſſæ Lat. Gr. *Legio*, Τάξις, Θέμα. Sic porro appellatæ Legiones ſeu Copiæ militares, quòd in Præſidiis in Provinciis conſtituerentur. Nam ut ait Porphyrogenitus, Θέμα ἀπὸ τῆς θέσεως dictum eſt. Idem Conſtantinus lib. 1. Them. 1. ἡ κατὰ τὴν τῶν πολλῶν ὑπόληψιν, ὡς ἐμοὶ καταφαίνεται, ἡ τῶν θεμάτων ἐπωνυμία προσηγορία· οὐδὲ γὰρ παλαιά τίς ἐϛιν, οὐδέ τις τῶν ἱϛορίας γραψάντων ἐμνήσθη τῆς τοιαύτης ὀνομασίας, ὡς λέγονται· ἀλλὰ πρώην καὶ κατ' ἀρχὰς τάγματά τινα καὶ λεγιῶνες ὑπῆρχον ἀναγεγραμμένα κατ' ἔθνος. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 2. Χρὴ τὰ φλάμουλα ἑκάϛης μοίρας ἰδιόχροα εἶναι, ἵνα καὶ τὸ ἕκαϛον θέμα εὐκόλως ἐπιγινώσκει τὸ ἴδιον βάνδον. Leo in Tactic. cap. 18. §. 150. καὶ οὕτως μὲν ἐπὶ τοῦ ἑνὸς θέματος ἐπιλεγέσθωσαν ἄνδρες ϛρατιῶται, καὶ πληρούτωσαν τὸ λεγόμενον ϛρατιωτικὸν θέμα, ἤτοι τῶν δ'. τὸν ἀριθμὸν ἐπιλέκτων καὶ ἐνόπλων καβαλλαρίων καὶ πεζῶν τῶν αὐτῶν. Adde cap. 1. §. 14. θεματικὰ βάνδα, eidem cap. 6. §. 3. Ignatius Diac. in Vita S. Nicephori Patriarchæ Conſtantinopol. num. 31. καὶ γὰρ ὑπ' αὐτοῦ (αὐτοκράτορος) δημαγωγὸς τῶν πρώτου καταλόγου τῆς ϛρατιωτικῆς τῶν λεγομένων θεμάτων καθίϛατο φάλαγγος. Theophanes an. 2. Heraclij: ἐρευνήσας γὰρ τὸν ϛρατὸν, εἰ ἄρα ἐσώζοντο ἐκ τῶν μετὰ Φωκᾶ κατὰ Μαυρικίου ϛρατευσάντων ἐπὶ τῇ τούτου τυραννίδος, δύο μόνους εὗρεν ἐν πᾶσι τοῖς θέμασι. Et an. 12. ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὰς τῶν θεμάτων χώρας ἀφικόμενος, An. 11. Pogonati: καὶ κελεύει περάσαι πάντα τὰ θέματα ἐν Θράκῃ. an. 2. Rhinotmeti: καὶ κελεύει περάσαι ἐπὶ τὴν Θράκην τὰ καβαλλαρικὰ θέματα. Et an. 3. Leontij de Heraclio Fratre: μονοϛράτηγον τῶν ἔξω καβαλαρικῶν θεμάτων προβαλόμενος. Adde pag. 314. 378. & Auctorem incertum poſt eundem pag. 429. 430. &c.

Θέματα deinde appellatæ *Provinciæ*, in quibus Legiones in Præſidiis locatæ erant: quarum quædam ab ipſis Legionibus nomen ſumpſerunt. In Baſilic. lib. 56. tit. 10. περὶ ἀναγραφέων, ἤτοι λογοθετῶν τῶν ἐν τοῖς θέμασιν ἀποϛελλομένων. Joannes Tzetzes Chil. 5. v. 608.

> Πολλὰς ἀρχὰς ἀνύσαντα ϛρατηγικὰς θεμάτων.

Imperij verò Themata bifariam erant diviſa: alia enim erant in Oriente, alia in Occidente. Horum deſcriptionem libris duobus complexus eſt Porphyrogenitus. Orientis primum Thema Ἀνατολικὸν appellabatur, quod χώρα Ἀνατολικῶν καλουμένη, dicitur Nicephoro Conſtantinopol. in Breviario pag. 184. 1. Edit. Sed & Orientalia iſta Themata περατικὰ reſpectu Byzantij, dicuntur Theophani pag. 397. 405. quæ alibi τὰ ἔξω vocat, & Georgio Hamartolo in Nicephoro Generali. Horum porrò Thematum mentio paſſim occurrit apud Scriptores Byzantinos, cum ſuis appellationibus.

Deinceps verò Θέμα non tam pro Provincia, quàm pro diſtrictu Urbis, vel quavis regione uſurpari cœpit, ut in pacto inito inter Alexium Comnenum Imp. & Boëmundum, apud Annam lib. 13. Alexiad. pag. 412. τὸ ϛρατηγάτον Παλατζᾶ τὸ θέμα τῆς Ζῆμα, καὶ τὰ ὑπὸ ταῦτα πάντα τὰ κάϛρα καὶ πολίχνια. pag. 413. τό τε θέμα τὸ Ποδανδὸν, καὶ πρὸς τούτοις τὸ ϛρατηγάτον τῆς Ταρσοῦ. Ita paſſim hâc pag. & pag. 414. Adde eandem Annam pag. 84. Georgius Acropolita in Chron. cap. 15. κώμη δὲ ἐϛὶν ὁ Κάλαμος, ἐξ οὗ τὸ τῆς Νεοκάϛρου ἄρχεται θέμα.

Θεματικοὶ, *Provinciales*. Codinus in Orig. Conſtantinop. n. 40. καὶ πάντες οἱ ἀδικούμενοι, ἤτε πολῖται, ἤτε οἱ θεματικοὶ, καὶ ἀπὸ πάσης τῆς οἰκουμένης. Conſtitutio Alexij Comneni Imp. καθὼς καὶ ἐν τοῖς σιγιλλίοις τῆς παλαιῶν πρακτικῶν ἀναγράφεται, καὶ ἡ σύμφωνος κατάθεσις τῆς ὅλων θεματικῶν παρίϛησι τῇ βασιλείᾳ μου. Θεματικοὶ ἄρχοντες, *Provinciarum Præſides*, in Nov. 1. Romani Senior. & apud Harmenopul. lib. 3. tit. 3. §. 12. Θεματικὸς ϛόλος, apud Continuator. Theophanis lib. 2. num. 13.

Θέματα, *Themata* præterea appellantur Juriſdictiones, à quibus provocatio erat ad ſuperiorem. Bulla autea Alexij Comneni Imp. apud Annam filiam lib. 3. pag. 84. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ προβολῶν καὶ διαδοχῶν τῶν Σεκρέτων καὶ τῶν Θεμάτων, &c. Mox: ἀλλὰ καὶ εἴ τινες προβληθῶσιν εἰς τὰ Σέκρετα, ἢ καὶ εἰς Θέματα, &c. Ubi Σέκρετα ſunt Tribunalia ad quæ provocabatur. Hinc

Θεματικοὶ κριταὶ, *Pedanei judices*, apud Porphyrogenitum in Novella 9. & Harmenopulum lib. 1. tit. 4. §. 5. De his intelligendus Iſaacius Comnenus in Nov. apud Balſamon. ad Nomocan. Photij tit. 1. cap. 34. καὶ ἡ σύμφωνος κατάθεσις τῶν ὅλων θεματικῶν παρίϛησι τῇ Βασιλείᾳ μου.

Ὑπερθεματίζειν, *è Provincia excedere*, vel *extra Provinciam degere*. Novella 5. Conſtantini Porph. de Mancipiis fugitivis: ὑπὲρ ἀπολωλότος ψυχαρίου, ἐὰν ἐν τῷ αὐτῷ θέματι εὑρεθέντος, παρέχῃ ὁ δεσπότης νομισμα ἓν, μίλια δ'. εἰ δὲ ὑπερθεματίσαν εὑρέθη, νομίσματα δύο, μίλια δ'.

ΘΈΜΑ, *Poſitus ſtellarum*, *& Conſtellatio genitura*. Gloſſæ Græco-Lat. Θέμα ἀνθρώπου, *Conſtellatio*. Suetonius in Auguſto: *Tantam mox fiduciam ſui habuit, ut thema ſuum vulgaverit.* Inde figura Geneſeos dicitur etiam Θέμα. Manilius lib. 3.

> *Cùm tibi naſcentis percepto tempore forma*
> *Conſtiterit, Cæli ſtellis ad ſigna locatis.*

Glycas in Conſtantino M. τηνικαῦτα κληθεὶς ὁ τῶν ἀϛρονόμων ἐκεῖθεν ἀκριβέϛατος Οὐάλης, ποιεῖ θέμα τι, δι' οὗ εἰς χξϛ'. ἐνιαυτοὺς διαλῆξαι τὴν πόλιν ταύτην ἐσοίβασεν. Zonaras in Conſtante: λέγεται ἄρτι συμβάντος αὐτοῦ ἐπιτρέψαι τοῖς ἀϛρολόγοις τὸν πατέρα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ τούτου συμβόλου

-γυθλίῳ ποιῆσαι Θεμάτιον. Laudatur in Indice MS. Librorum Palatij, Στεφάνου φιλοσόφου Ἀλεξανδρέως ἐν τῇ ἡμέραις Ἡρακλείου, ὃς εἰς ἑλληνικὸν πρόχειρον διασαφήσας οἰκείοις δόγμασι ὃ καὶ τὸ περὶ Μωάμεθ συστησάμενος Θεμάτιον, καὶ προειπὼν τοσούτοις ἔμπροσθεν χρόνοις περὶ τῆς αὐτοῦ δυναστείας.

Θεμάτιον, *Statua magico ritu conſecrata.* Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 35. ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Προκοπίου, ἐν τῇ Χελώνῃ, στήλη ἵσταται εὐνούχου τινὸς, ἐν ᾗ ἐγράφη, Ὁ μεταθεὶς θεμάτια, τῷ βρόχῳ παραδιδέσθω. Ita uſurpatur Θέμα apud Euſtachium in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num. 55. ubi de ſtatua Veneris: ὅτε οὖν ἐξώρυξεν ὁ αὐτὸς μυστικὸς τὸ θέμα τῆς ἀκαθάρτου Ἀφροδίτης, &c.

Θεμάτιον, eâdem notione. Cedrenus an. 12. Heraclij: ἐν τῷ ιβ'. ἔτει — ἐγένετο θεμάτιον τῶν Σαρακηνῶν παρὰ Στεφάνου Ἀλεξανδρέως, &c.

Θεματίζειν, *Futura prænuntiare ex aſtris.* Conſtantin. Porph. de Adm. Imp. cap. 16. ἐκ τοῦ κανόνος ἐν ἐθεμάτισεν Στέφανος ὁ Μαθηματικὸς περὶ τῆς τῶν Σαρακηνῶν ἐξόδου. Vetus Scheda à Seldeno edita lib. 3. de Jure Gentium cap. 20. ἐθεματίσθη ἡ Κωνσταντίνου πόλις παρὰ Οὐάλεντος Ἀστρολόγου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν ἐγκαινίων αὐτῆς, &c. Eadem habet Cedrenus pag. 284. Vide eundem Cedrenum an. 20. Heraclij & Conſtantinopolim Chriſt. lib. 1. pag. 36.

Θέμα, Juriſconſultis, *Cauſa.* Scholiaſtes Baſilic. tom. 1. εὕρομεν λέγειν ἐν πολλοῖς θέμασιν, &c.

ΘΕΜΕΛΙΟΣ, pro θεμέλιον. Moſchopulus: Θεμέλιον ἐστι, ὃ καὶ θεμέλιος λέγεται παρὰ τοῖς κοινοῖς, ἀρσενικῶς.

ΘΕΜΨΩ, *Bunium*, apud Interpolat. Dioſcorid. poſt c. 330. Θεψὼ, c. 706.

ΘΕΞΙΜΟΣ, *Ariſtolochia*, Gallis, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 411. *Teuxinos*, apud Apul. cap. 19.

ΘΕΟΒΡΟΤΙΟΝ, *Sempervivum minus*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 672.

ΘΕΟΓΕΝΕΣΙΟΝ, τὸ βάπτισμα, in Gloſſis MS. quo ſcilicet quis Deo naſcitur, vel renaſcitur: παλιγγενεσία.

ΘΕΟΓΡΑΦΟΙ πλάκες, Tabulæ à Deo conſcriptæ, Moſaïcæ ſcilicet, *Decalogus.* Vita MS S. S. Pauli Latrenſis: οἷα γάρ τινες πλάκες εἰσὶ θεόγραφοι. Occurrit præterea apud Balſamonem in Epiſt. de Jejuniis num. 7. & ad Nomocanonem Photij tit. 1. cap. 9.

ΘΕΟΔΟΧΟΣ, Epitheton attributum à Græcis S. Symeoni, ob ſuſceptum Chriſtum in Templo, in Novella Manuëlis Comneni de Feriis. Laudatur præterea Symeonis Humilis ἐγκώμιον εἰς τὸν Θεοδόχον Συμεών.

ΘΕΟΚΑΠΗΛΟΙ, dicuntur in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. & in Lexico Cyrilli MS. οἱ αἱρετικοὶ, ὡς παραμιγνῦντες τὰς ἑαυτῶν διδασκαλίας τοῖς ὀρθοδόξοις δόγμασιν, ὡς καὶ οἰνοκάπηλοι τὸν οἶνον τῷ ὕδατι. ſeu potius ut eſt apud S. Paulum in 2. ad Corinth. οἱ καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. S. Ignatij Epiſt. Interpolata ad Magneſianos: num. 9. μόρφωσιν εὐσεβείας ἔχοντες, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι οἱ χριστέμποροι τὸν λόγον καπηλεύοντες, καὶ τὸν Ἰησοῦν πωλοῦντες. S. Gregorius Nazianzenus Orat. in S. Athanaſium: καθαιρεῖ μετὰ γὰρ τὸ ἱερὸν τῶν θεοκαπήλων καὶ χριστεμπόρων, ἵνα καὶ τούτῳ τὸν Χριστὸν μιμήσηται. Nicetas in Alexio Man. F. n. 15. οἱ δὲ θρασύτεροι τῶν δικαστῶν, καὶ ψηφοφαγεῖν εἰωθότες, καὶ κατὰ τοὺς περιφανεῖς ἀγυρτεύοντες οἴκους, καὶ οἱ φιλόχρυσοι τῶν ἐκ τῆς συνόδου, καὶ θεοκάπηλοι, &c. Symeon Theſſalonicenſis de Græcorum Ordinat. cap. 12. τὰ τοῦ ὑποδιακόνου τε καὶ διακόνου ἐνήργησεν ὑποτασσόμενος τοῖς γονεῦσι, καὶ ἐξυπηρετούμενος αὐτοῖς, καὶ κατὰ ἑορτὴν εἰς τὸ ἱερὸν ἀνερχόμενος σὺν αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τοὺς θεοκαπήλους ἐκβάλλων τοῦ ἱεροῦ, ὅτε ὑποδιακόνου ἦν, &c. Perperam editum θεοκαμπήλους, quod non advertit Morinus.

ΘΕΟΚΑΤΑΓΝΩΣΤΑΙ qui & βλάσφημοι, Hæretici qui nonnulla verba & facta Dei, ipſíque conſecratarum perſonarum, nec non Sacrarum Scripturarum reprehendebant. Ita Auctor de Initiis Hæreſeon num. 92.

ΘΕΟΛΟΓΙΑ, apud Græcos Patres, interdum minùs latè patet, quàm apud Latinos, ut obſervat Jac. Billius in Scholiis ad Orat. 7. Gregorij Nazianz. Nam apud Latinos Theologiæ operam dare dicuntur, qui in Sacrarum Literarum ſtudio verſantur, quam quidem Θεολογικὴν vocat S Hieronymus: apud Græcos autem Θεολογεῖν dicuntur, qui Divinitatis doctrinam ſermone vel ſcripto proſequuntur. Ita idem S. Gregorius Orationes, in quibus ex profeſſo de Patris & Filij & Spiritus Sancti Divinitate verba facit, de Theologia inſcripſit. Sic etiam S. Baſilius in Hexaëm. Θεολογίας δόγμα vocat doctrinam de duabus Trinitatis Perſonis. In Nomocanone Photij titulus primus eſt περὶ Θεολογίας καὶ περὶ πίστεως. Sed & Θεολογεῖν, nihil aliud ſonat quam Θεὸν λέγειν καὶ ὁμολογεῖν, ut in Epiſt. ejuſdem Baſilij 61. τεχνολογοῦσιν, οὐ θεολογοῦσιν οἱ ἄνθρωποι. Vide Henricum Valeſium ad Euſebij Hiſt. Eccl. lib. 1. cap. 1. lib. 10. c. 3. & de Laudib. Conſtant. c. 10.

ΘΕΟΛΟΓΟΙ, dicti κατ' ἐξοχὴν S. Joannes Evangeliſta, & S. Gregorius Nazianzenus. Gregorius in Vita ejuſdem S. Gregorij, μόνον τοῦτον μετὰ τὸν Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην Θεολόγον ἀναφανῆναι obſervat. Georgius Syncellus in Chron. pag. 3. & Zonaras in Juliano: ὁ μέγας ἐν Θεολογίᾳ Γρηγόριος. Balſamon in Verſibus præfixis Nomocanoni Photij:

> Ἔστων δ' οὗτοι κυδάλιμοι Γρηγόριοι δύο,
> Νυσσέων ὁ πρόεδρος, καὶ ὃς ἀνὰ πᾶσαν γῆν
> Λάμψε θεηγορίῃ, διδάγμασί τε θείοις.

Taraſius Patr. Conſtantinopol. in Epiſt. ad Sacerdotes Antiochiæ & Alexandriæ in Act. 3. Concilij Nicæni II. κατὰ τὸν τῆς Θεολογίας ἐπώνυμον Γρηγόριον.

Idem Epitheton attributum Symeoni S. Mamantis Hegumeno, quem ob multa Theologica & Aſcetica ſcripta νέον Θεολόγον vocarunt, ad differentiam Gregorij Nazianzeni. Vixit is circa an. 1050. ut obſervat Demetrius Cydonius adverſus Palamam, initio, & Allatius in Diatriba de Symeonibus. Quem quidem Symeonem cum Symeone Metaphraſte perperam confundit Joſephus Methonenſis Epiſc. adverſus libellum Marci Epheſij pag. 706. Συμεὼν δὲ ὁ νέος Θεολόγος, ὁ καὶ Μεταφράστης καλούμενος, &c. Sed & Moſem Θεολόγον vocat Euſebius lib. 4. de Præparat. Evangel. pag. 98. Edit. Rob. Stephani, ἐξ οὗ τοῦ προφήτου καὶ Θεολόγου Μωϋσέως πρωκήρυξε τοῖς πᾶσι, &c.

ΘΕΟΜΗΝΙΑ, *Vis major*, apud Scholiaſtem Baſilic. ad lib. 20. pag. 468. ἡ παρὰ μὲν τοῖς Ῥωμαίοις λεγομένη *Vis Major*, παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησι θεομηνία.

ΘΕΟΜΗΤΩΡ, *Deipara*, Epitheton B. Mariæ Virginis. Θεομήτωρ παρθένος, apud Gregor. Nyſſenum de Occurſu Dom. πάναγνος θεομήτωρ, apud Pachymerem in Dionyſij Hierarch. & al.

Θεομητορικαὶ ἑορταὶ, *Feſta S. Mariæ Dei matris.* Philotheus Patr. Conſtantinopolit. in Ordine Sacri Miniſterij pag. 1. ὡσαύτως ἐνδύεται καὶ τοῖς ὄρθροις τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ Θεομητορικῶν. Adde pag. 6. Vide Ἑορτή.

ΘΕΟΝΙΣΙΝ, Prophetis, *Arthemiſia*, apud Apul. c. 10.

ΘΕΟΠΑΣΧΙΤΑΙ, *Patripaſſiani*, Hæretici, qui τὸ τῇ θεότητι τὸ μονογενοῦς προσάπτουσιν τὸ πάθος, ut

eſt apud Theodoritum lib.5.Hiſt.Eccl.cap.3. οἱ τῆς ἀλμυρὰν τῆς θεοπασχίας καθιδρύσαντες αἵρεσιν, apud Damaſcenum in Synodica ad Theophilum Imp.p.119. *Deopaſſiana Hæreſis*, in Synodico adverſus Tragœdiam Irenæi cap. 147. 201. De iis Hæreticis agunt, Iſidorus Peluſiota lib.1. Epiſt.102. Synodus Nicæna II. Act.5. Theophanes an. 7. Leonis M. an. 10. Juſtiniani, Cedrenus eod. an. Harmenopulus de ſectis, Euthymius Zigabenus part.2. Panopliæ tit.17. Anonymus de Hæreſi Jacobitarum pag.263. Georgius Hamartolus MS. in Copronymo, Niceph. Call. lib.18. cap.45. Georgius Metochita contra Manuëlem Cretenſ. pag.966. &c. Vide præterea Henric. Valeſium ad lib.5. Theodoriti cap. 3. & Gloſſ. med. Lat. in *Patripaſſiani.*

ΘΕΟΠΝΟΗ, Zoroaſtri, *Roſmarinum*, apud Apuleium c.79.

ΘΕΟΠΤΗΣ, Moyſis Epitheton. Germanus Patr. Conſtantinopolit. in Myſtagog. ὁ μέγας θεόπτης ἐκεῖνος Μωϋσῆς. Michaël Glycas part.1. Annal. τῷ θεόπτῃ παθούμενον Μωσῇ, λέγοντι, &c. Ita etiam apud Photium in Laudatione novæ Eccleſiæ. ὁ θεοπτικώτατος ἐκεῖνος Μωσῆς, apud Balſamonem in Epiſt. de Jejuniis num. 7. Occurrit non ſemel apud Græcos Scriptores.

ΘΕΟΣΕΒΕΣΤΑΤΟΣ, Titulus datus Epiſcopis, Archimandritis, &c. In Concilio Calchedon. Act.1. pag.105. 109. ubi vetus Interpres, *Religioſiſſimus*, vertit. Hinc Θεοσέβεια *Pietas*, titulus compellatorius, in Epiſtolis S. Baſilij, Syneſij 67. &c.

ΘΕΟΣΩΣΤΟΣ, Epitheton quod fere ſemper Urbibus & Civitatibus adſcribunt Libri Eccleſiaſtici Græcorum, cùm de eorum Præſulibus agunt. Vide Eucholog. Goari pag.305. 310. &c.

ΘΕΟΤΟΚΟΣ, Deipara tum primùm diſtinctis verbis appellata à Leone I. Pap. Ephremius Patr. Antiochenus apud Photium Cod. 228. καὶ ὅτι πρῶτος ὁ ἐν ἁγίοις Λέων ἰδικῶς εἶπεν αὐτοῖς λέξεσιν, ὡς μήτηρ Θεοῦ ἐστὶν ἡ ἁγία Θεοτόκος, τὸ πρὸ αὐτοῦ πατέρων ὑπὸ διαφορίοις ῥήμασι μὴ τοῦτο φαμένων. Et Infrà: σαφέστερον δὲ τῶν ἄλλων μετὰ ταῦτα τὴν λέξιν πρῶτος ὁ ὅσιος Λέων ὁ Πάπας προσλαλήκει ἐν γὰρ τῇ πρὸς τὸν Λέοντα τὸν Βασιλέα ἐπιστολῇ, ῥήμασιν αὐτοῖς οὕτως γράφει· Ἀναθεματιζέσθω Νεστόριος, ὁ τὴν μακαρίαν καὶ Θεοτόκον Μαρίαν οὐχὶ τοῦ Θεοῦ, ἀνθρώπου δὲ μόνον πιστεύων εἶναι μητέρα. Synodicon adverſus Tragœdiam Irenæi cap.15. *Scito tamen quia hoc à nobis ſæpius ad ipſos dictum eſt, & bene ſe habere, & ab ipſis, & à nobis eſt creditum Dei particen & hominis Sanctam Virginem nominare, Dei particen non ita, quaſi ex ipſa Deus Verbum ſumpſerit exiſtendi principium.* Ubi nemo non videt legendum unicâ voce *Deipartricem*, ut & cap. 85. Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Leone M. οὗ τινος ἀναχωρήσαντος Πέτρος ὁ Κναφεὺς τοῦ θρόνου θυραττικῶς ἐπιπήδησιν, ὃς καὶ πρῶτος, ἤγουν ὁ Μαρτύριος ἐπινόησεν τὸ μύρον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἁγιάζεσθαι καὶ τὴν ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἐν ταῖς θεοφανίοις ἐπίκλησιν ἐν ἑσπέρᾳ γίνεσθαι, καὶ ἐν ἑκάστῃ εὐχῇ τὴν Θεοτόκον ὀνομάζειν. Adde Nicetam Byzantium pro Concilio Calchedonenſi, pag.704. Alia apud alios vide, præſertim apud Allatium in Diſſertat. de Liturgia S. Jacobi, Suicerum in Theſauro Eccleſiaſt. &c.

Θεοτόκιον, nempe τροπάριον, in honorem Deiparæ concini tum cœptum poſt damnatam hæreſimNeſtorij: hac notâ Θ. in libris Eccleſiaſticis Græcorum notari ſolitum: quo ſcilicet quaternæ odæ ſeu cantica concludi ſolent. Triodium Fer.6. Hebdom. 1. Jejunior. λεγόμενα καθίσματα σταυρώσιμα τῆς ὀκτωήχου, καὶ θεοτόκιον. Domin.1. Hebd. Jejun. καὶ μετὰ τὴν πλήρωσιν τῆς μελῳδίας τὰ προσόμοια αὐτοῦ, καὶ θεοτόκιον ὅμοιον· λέγεται δὲ κανόνες τῆς Θεοτόκου. Feria 4. Hebd.5. λεγόμενα καθίσματα σταυρώσιμα τῆς ὀκτωήχου δύο, μετὰ καὶ Θεοτοκίου. Typicum S. Sabæ cap.2. τὸ ἔθιμον, Εἰς τὸ καὶ νῦν, καὶ θεοτόκιον. Marcus Hieromon. cap.36. ἐν τῇ ὥρᾳ, τροπάριον τοῦ ἱεροῦ, Δόξα, τῆς Βαΐων, Καὶ νῦν, τὰ θεοτόκια τῶν ὡρῶν, κοντάκιον τοῦ ἱεροῦ. Complura ejuſmodi Θεοτόκια deſcribuntur in Anthologio pag. 287. & ſeqq. ut & in Euchologio, & in aliis libris Eccleſiaſticis Græcorum.

Θεοτοκάριον, liber Θεοτόκια continens. Laudatur in Indice MS. Bibliothecæ Monaſterij S.Trinitatis inſulæ Chalces.

ΘΕΟΦΑΝΙΑ, Θεοφάνεια, ſic appellatus Græcis dies Feſtus Baptiſmatis Chriſti, qui ſexto Januarij die celebratur, qui & ἐπιφάνεια, & dies φώτων dicitur. Cedrenus an.23. Conſtantij, de Petro Cnaphæo Antiochiæ Epiſcopo: πρῶτον τὸ μύρον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπινόησεν ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἁγιάζεσθαι, καὶ τὴν ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἐν τοῖς ἁγίοις Θεοφανίοις ἐπίκλησιν ἐν ἑσπέρᾳ γίνεσθαι. Vide Allatium de Hebdomad. Græcor. p.1469. & Gloſſ. med. Lat. in *Epiphania*, ubi ratio nominis exponitur.

ΘΕΟΦΙΛΕΣΤΣ, Θεοφιλέστατοι, compellati Epiſcopi paſſim in Actionibus Conciliorum, &c. Vide Goarum ad Euchologium pag.144.

Θεοφίλεια, Titulus compellatorius eorundem Præſulum, in Concilio Calchedon. Act. 1. pag. 251. ubi vetus Interpres, *Venerabilitas* vertit. pag. verò 379. *Reverentia.* Obſervat Hoëſchelius ad Vitam S.Antonij ab Athanaſio ſcriptam, diſcrimen eſſe inter φιλόθεον (qui & θεόφιλος dicitur) & θεοφιλῆ, ex Philone: illum τὸν ἀγαπήσαντα τὸν ἀληθῆ Θεόν. Hunc ἀντιαγαπηθέντα πρὸς Θεοῦ appellari.

ΘΕΟΦΟΡΟΣ, *Vir Deo plenus, Sanctitate conſpicuus*, apud Theodorit. Serm.10. Græcar. affect. de Iſaïa Propheta. Id etiam Epitheton tributum à Græcis variis Sanctis, ſed κατ' ἐξοχήν, S. Ignatio Martyri. Locos Autorum & rationem nomenclaturæ, pluribus deſcripſit Vir diffuſæ lectionis Joan. Bapt. Cotelerius in Notis ad Epiſt. ejuſdem Ignatij pag.442. Θεοφόροι Ἀπόστολοι in Act 5. Concilij Conſtantinopol. ſub Mena pag.221. Ita in Epiſtola Ludovici II. Imp. ad Baſilium Imp. Conſtantinopol. *Deiferi Apoſtoli.* Κύριλλος ὁ θεοφόρος τῆς Ἀλεξανδρέων Ἀρχιεπίσκοπος, apud Cyrillum Scythopolit. in Vita MS. S.Sabæ cap.56. Θεοφόροι etiam appellantur Patres qui Nicæno Concilio interfuerunt ab eodem Theodorito in Hiſt. Eccl. Vide præterea Henr. Valeſium lib. 1. cap. 16. & Suicerum in Theſauro Eccleſiaſt.

ΘΕΟΧΑΡΙΤΩΤΟΣ, *Deo acceptus, gratus*, apud Theophanem an. 26. Copronymi.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ, *Pœnitentia Eccleſiaſtica*, quæ à Sacerdote in delicti expiationem & medelam imponitur. Apud Pachymerem lib.3. cap.19. orat Imperator Michaël Palæologus, τῆς θεραπείας τῆς λύσεως ἀνάστας, καὶ μηδὲν κωλύοντι τὴν θεραπείαν ἐπάγειν ἣν ἐκεῖνος βούληται. Infrà: θεραπείαν πράττειν προσέταττε. Rurſum Patriarcha ad Imperatorem, θεραπείαν ποίει, καὶ δέξομαι. Ibidem ἀντίποινος θεραπεία.

ΘΕΡΑΠΕΥΤΑΙ, *Diaconi.* Matthæus Blaſtares cap.4. τε Γ. στοιχεῖο. ἐν δὲ καὶ τοῦτο τῶν τῆς ἐκκλησίας ταγμάτων, τὸ τῶν Ὑπηρετῶν φημί, τῶν καὶ θεραπευτῶν λεγομένων, καὶ Ὑποδιακόνων, περὶ τούτων τῶν λαϊκῶν πληρούμενος ὑψηλότερον, παρ' ἔσω τῶν τοῦ βήματος ταπεινότερον.

ΘΕΡΑΠΙΔΗΝ, τὸ πυλάριον, in Gloſſis MSS. Neophyti.

ΘΕΡΙΟ, Θηριό, *Bellua, Fera, Coluber*, θηρίον, ὄφις, δράκων. Θηριακή, Theriaca.

ΘΕΡΙΣΤΗΣ

ΘΕΡΙΣΤΗΣ, *Iulius* menſis, ἰούλιος, in Corona pretioſa: quo ſcilicet ſegetes metuntur. *Menſis meſſor*. Θέρος, *Meſſis*. Conſtantinus Porph. καὶ τὰ θέρη αὐτῶν καταχύσας.

Θεριστάδες, *Meſſores*. Gloſſæ Græcobarb. ἀμάστορες, θεριστάδες, θεριστάδες.

ΘΕΡΜΑΡΙΟΝ, *Vas in quo reponitur aqua fervens*. Euchologium pag. 624. ὕστερον φέρει ὁ χαρτουλάριος ὁμοίως, τὸ κοινῶς λεγόμενον Θερμάριον. Θερμαρὸν ἅγιον, pag. 832. 837.

ΘΕΡΜΗ, *Æſtus*. Eleutherius de Significat. Eclipſ. εὔκρατον θέρμην, καὶ καλοκαίριν καιρῶν. Etymologicum: in voce Ἀλέα, μεταφορικῶς δὲ καὶ πάντα τόπον θέρμην ἔχοντα. Item *Febris*, πυρετὸς, Θερμολὴ. Θερμοπύλα, *Febricula*, Πυρέτιον.

ΘΕΡΜΙΟΝ, Morbus accipitris ſic dictus. Demetrius Conſtantinopol. lib. 1. Hieracoſoph. c. 90. ἔστι πάθος θέρμιον καλουμαζόμενον, ὅπερ τοῦ στόματος αὐτοῦ τὸ χεῖλος τοῦ ἱέρακος γινόμενον.

ΘΕΡΜΟΒΡΟΧΟΣ, *Infector*, *Fullo*. Θερμοβρόχων καὶ βαφέων ἐργασία, apud Harmenopulum lib. 2. tit. 4. §. 29.

Θερμὸν, *Aqua calida*, quæ calici ad Sacrificium infunditur, aliàs ζέον. Germanus Patr. Conſtantinop. in Myſtagog. τὸ δὲ ὕδωρ πίπλων τὸ ῥεῦσαν ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τὴν θερμότητα, δηλοῖ τὴν ζέσιν τοῦ ἁγίου πνεύματος. Nomocanon Coteleriauus, num. 130. ἱερεὺς λειτουργῶν χωρὶς θερμοῦ, εἰ μὲν ἐὰν τύχῃ ἐν ἐρήμῳ τόπῳ, κατὰ βίαν, ἐπιτίμιον ἔχει χρόνους γ΄. μετανοίας σ΄. Adde n. 426. & Canon. 13. Nicephori Homologetæ.

Θερμοδότης, *Qui aquam calidam Sacerdoti porrigit ad Sacrificium*. Prochoptodromus contra Hegumenum, MS.

Ἐκεῖνος μὲν Δομέστικος, καὶ σὺ Παρακλησιάρχης,
Ἐκεῖνος δὲ Λογαριαστὴς, σὺ δὲ ἦσο Θερμοδότης.

Vide Ζέον, Λεβητάριον.

Θερμὸν ὕδωρ κυμίνῳ σκευαστημένον, *Aqua calida Cymino parata*, pro potu Sanctimonialium, in Typico MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 47. Infrà, Κυμινάτον θερμὸν πόμα.

ΘΕΡΜΟΣ, Ponderis ſpecies. Oribaſius de Ponderib. & Menſuris, MS. ὁ θερμὸς ἔχει κέρατον α΄. καὶ ἥμισυ.

ΘΕΡΜΟΥΤΙΝ, *Ocimaſtrum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 610.

ΘΕΣΑΝ, Oathani, *Κάσαρον*, *Aſarum*, apud Interpolat. Dioſcorid. c. 9.

ΘΕΣΚΕ, Ægyptiis, *Cyclaminus*, apud Interpolat. Dioſcorid. c. 382.

ΘΕΣΜΟΝ, pro conſuetudine non ſcripta, ſeu τύπῳ ἀγράφῳ, νόμον verò pro lege ſcripta, uſurpari in Concil. Conſtantinop. habito in æde Sophiana ſub Photio Can. 3. obſervat Zonaras.

ΘΕΤΟΣ πατὴρ, *Pater Adoptivus*. Θετὸς υἱὸς, *Filius adoptivus*. Θέσις, *Adoptio*. In Baſil. Philemon in Lexico Technologico MS. Σκότιος, ὁ μὴ φυσικὸς υἱὸς, ἄγει ὁ νόθος, ᾧ ἐναντίον ὁ γνήσιος, ὑγιὴς ὁ ἐκ γαμετῆς. υἱοθετὴς δὲ, ὁ θετὸς υἱός. Lexicon MS. Adeſpoton: εἰσποιητὸν, θετὸν, οὐ κατὰ φύσιν. Zonaras to. 1. pag. 5. de Auguſto: τὰς φωνὰς τοῦ θετοῦ μιμῆσθαι πατρὸς, &c. Joannes Tzetzes Chil. 5. v. 604.

Ἥσπερ καὶ ἡ Βασίλισσα τούτων θέσει μήτηρ.

ΘΕΤΤΕΙΝ, *Ponere*, τιθέναι. Gloſſæ Græcobarb. ὅπου θέτη, ἢ βάλλει τὰ ἀμάνι. Alibi: τοὺς τόπους ὅπου θέτουσιν ἢ βάλλουσιν τὰ ἀμάνια. Euchologium Cryptoferrat. apud Goarum pag. 461. ἀφ' οὗ τοῦ θέτει αὐτὸ εἰς κολυμβήθραν, λέγων, &c. Andreas Hieroſol. de Rat. inveniendi Circ. Sol. κράτει τὰ κατὰ τῆς χιλιοντάδων καὶ ἑκατοντάδων τῆς ἀπὸ κτίσεως κόσμου, καὶ πρόσθετι καὶ ἕτερα κδ΄.

ΘΕΦΙΝ, Στιμμὶν, Ægyptiis, *Polygonum mas*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 586. & Apul. c. 18.

ΘΕΩΡΕΙΝ. Balſamon in præfat. ad Nomocan. Photij, ὡσαύτως καὶ τὰ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἐκείνου Πατριάρχου κυρίου Φωτίου συγγραφέντα, καὶ εἰς δέκα πρὸς τοῖς τέσσαρσι τίτλοις θεωρούμενα. Id eſt *diviſa*.

ΘΕΩΡΗΤΡΟΝ, Θεώρητρον, Quidquid ſponſus ſponſæ dat ἀνακαλυπτηρίων die, cùm ſponſa ſe vidēdam præbet & in publicum prodit. Vox veteribus nota, ſed quæ & ſub infima Græciæ tēpora etiam obtinuit. Ὀπτήρια dicuntur Callimacho Hymno in Dianam, Ἀθρήματα, in Gloſſ. Græcobarb. Ἀθρήματα, δῶρα πεμπόμενα παρὰ τῆς συζύγου τῆς γαμουμένης παρθένοις. Euſtathius ad Iliad. λ΄. πρέλεια, ἡ πρὸ τοῦ γάμου θέα, ἴσως τὰ λεγόμενα θεώρητρα. Manuël Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: ἀνακαλυπτήρια, τὰ διδόμενα δῶρα τῆς νύμφαις, ὅταν τὸ πρῶτον ἀνακαλύπτωνται, ὥστε ὁραθῆναι τοῖς ἀνδράσιν, ἤγουν τὰ κοινῶς θεώρητρα. Harmenopulus lib. 4. tit. 7. §. 28. ἡ διαπερσαμένασα γυνὴ τὸ μετὰ τῆς ὑποβόλου δεσποτείας ἐκπίπτει, παίδων ὄντων αὐτῇ, τῆς θεωρήτρου δὲ οὐδαμῶς. Adde tit. 10. §. 7. 8. 9. lib. 6. tit. 6. §. 3. Novella 3. Conſtantini Porphyr. lib. 2. Juris Græco-Rom. φ. 111. εἰ τύχῃ δὲ καὶ θεώρητρον ὑποσχεθῆναι, ἢ ἄλλο τι, καὶ τοῦτο πάντως ἔχειν τὴν ἀνάληψιν καὶ τὴν κυριότητα, παίδων μὴ ὑπόντων. Symeon Theſſalonic. de Sacris Ordinat. cap. 7. pag. 157. διὸ καὶ τὰ γινόμενα ἐπὶ τοῦτο λαμπρὰ καὶ τὰ συμβόλαια μεγαλοπρεπῆ, καὶ τὰ προγαμιαῖα, καὶ δῶρά τε θεώρητρα, &c.

Ὑποβολοθεώρητρον, in Libro MS. inſcripto, Μικρὸν κατὰ στοιχεῖον, apud Salmaſium de Modo uſurar. p. 151. ubi obſervat, viduas ὑπόβολον, quod idem eſt cum donatione ante nuptias, accipere: Virgines verò ὑπόβολον & Θεώρητρον, quod ultimum ob pretium Virginitatis ipſis competebat.

ΘΕΩΡΙΑ, *Similitudo*, *Species*. Vide Salmaſium ad Solinum p. 750.

ΘΕΩΡΙΑ, *Spectacula*, *Circenſes*. Codex Canon. Eccleſiæ Afric. c. 15. καὶ ὥστε τὰ τέκνα τῶν ἱερέων θεώρια κοσμικὰ μὴ ἐκτελεῖν, μηδὲ θεωρεῖν, ubi conſulendi Zonaras & Balſamon. Κυνηγίων θεωρία, in Synodo Trullana Can. 51. Theophanes an. 29. Juſtiniani: καὶ ἀνίσχασθαι τὸν Ὕπαρχον ἐν γενεθλιακῷ θεωρίῳ, *in Circenſibus circa Chriſti Natalitium celebrari ſolitis*. Θεωρίαι ἱππικαὶ, apud eundem an. 6. Mauricij. Θεωρικὰ, apud Photium in Nomocan. tit. 13. cap. 23.

ΘΕΩΡΟΙ, *Inſpectores*, quibus ſacrorum vaſorum cuſtodia concreditur, ac eorum maximè quæ lapillis & margaritis exornantur. Joannes Epiſcopus Citri in Reſponſ. pag. 328. Θεωροὶ δὲ καὶ Δεσπότατοι, καὶ Καμπανοὶ, οὐκ εἰσιν ὀφφίκια, ἀλλὰ διακονίαι περὶ τὸ ἅγιον βῆμα τούτοις ἁρμόζουσαι· εἰ μὲν γὰρ Θεωροὶ τὴν φυλακὴν καὶ τήρησιν πιστεύονται τῶν ἱερῶν σκευῶν, καὶ τῶν καλυμμάτων αὐτῶν, εἰ μάλα εὑρίσκονται ταῦτα λίθοις καὶ μαργάροις κοσμούμενα. Balſamon ad Can. 51. Epiſt. S. Baſilij ad Amphilochium: κἄν τι διὰ μόνης σφραγῖδος ἐνέργειαν ἔχουσιν ἱερατικὴν, ὡς οἱ ἀναγνῶσται, καὶ ψάλται, οἱ θεωροὶ, καὶ οἱ ὅμοιοι. Adde Ariſtænum ad eundem Can. Catalogus Officiorum Magnæ Eccl. Medonianus: οἱ Θεωροὶ τὰ θεωρεῖν καὶ τὰ σκεπεύειν, ἵνα καθαρίζωνται, καὶ ἀσφαλῶς ὦσιν τεταγμένοι. Suberant ij Chartulariis Magni Scevophylacis. Euchologium Goari pag. 641. Σκευοφύλαξ μετὰ τῶν αὐτοῦ Χαρτουλαρίων καὶ οἱ Χαρτουλάριοι μετὰ τῶν ὑπ' αὐτοὺς Θεωρῶν, ἀπέρχονται ἐν τῷ ἐμφυτηρίῳ. pag. ſeq. καὶ οἱ Χαρτουλάριοι, καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς Θεωροί. Vide Arcudium de Concord. p. 471.

ΘΗΒΑΪΚΟΝ μάρμαρον, in Gloſſis Chymicis MSS.

MSS. ἐςὶν ἄσβεςος τῶν ὠῶν, καὶ τίτανος, καὶ σχιςὴ ςυπτηρία, καὶ ἀπὸ μήλου, ὅ ἐςι Θεῖον.

ΘΗΚΑΡΑ. Vide Στιχάειον.

ΘΗΚΑΡΙΟΝ, *Theca arcus*, *Gorytos*, uti habet Interpres Statij ad 9. Thebaid. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 1. καὶ ἀποτίθεσθαι τὸ τόξον τεταμένον ἐν τῷ ἰδίῳ θηκαρίῳ. Cap. 2. ζάβας σὺν καπλίοις τελείας μέχρι τῶν ἀςραγάλων, ἀνασυρομένας λωρίοις καὶ κρικελλίοις, μετὰ θηκαρίων αὐτῶν. Infrà: μᾶλλον δὲ καὶ ἁπλότερα ἔχοντα θηκάρια πλατέα, &c. Rurſum ibid. καὶ ἔξωθεν τῶν βοειῶν θηκαρίων τῶν ζαβῶν ἀπὸ βέτζας ἐλαφρᾶς ἔχειν, &c. Ex quibus patet ejuſmodi Thecas ex viminibus contextas fuiſſe, contra Schefferi mentem: nam βέτζα, *Vimen* ſonat. Occurrit præterea eod. lib 2. c. 9. & alibi non ſemel, ut & apud Leonem c. 5. §. 3. 4. c. 6. n. 2. 11. 22. 25. 27. cap. 12. n. 56. Conſtantinum in Tact. pag. 10. 11. 13. 17. &c.

Ἡμιθηκάριον, *Theca dimidiata*, quæ ſcilicet arcus partem dimidiam concluderet, alterâ dimidiâ foras prominente. Idem Mauricius lib. 1. cap. 1. καὶ ἀποτίθεσθαι τὸ τόξον τεταμένος ἐν τῷ ἰδίῳ θηκαρίῳ, ἐὰν πλατὺ ἐςιν, ἢ ἐν ἄλλῳ ἡμιθηκαρίῳ ἐπὶ τούτῳ γινομένῳ. Ubi Leonis Tactica habent ἡμιθηκίῳ.

ΘΗΛΕΑ. Euſtathius Iliad. α. Γλωχῖνα δὲ κάμψαι φησὶ, τὸ μετὰ δεσμὸν ὑποβαλεῖν τῇ καμπῇ τοῦ δεσμοῦ τὸ τοῦ ἱμάντος ἄκρον, καὶ γωνιῶσαι αὐτὸ, ὡς ἂν εἴη εὔλυτον διὰ τῶν χυδαίως λεγομένων θηλέας.

ΘΗΛΥΓΟΝΙΑ, *Per feminas cognatio*. Οἱ ἀπὸ θηλυγονίας, *qui ex feminis nati ſunt*, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 5. §. 10. 11. quibus opponuntur οἱ ἐξ ἀρρενογονίας. Vide Gloſſ. Gr. Lat. in Συγγενής.

ΘΗΛΥΚΩΝΕΙΝ, *Fibulare*, Ἐκπορπᾶν, περονᾶν.

Θηλυκονδάκιον, *Fibula*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ ἄλλες ἀργυρόχρυσα ψιλὰ ἀλυσιδάκια,
Νὰ τὰ κρεμοῦσιν οἱ πλουχὲς, καὶ τὰ θηλυκονδάκια.

ΘΗΛΥΤΕΡΙΣ, *Ferulago*, *Ferula Silveſtris*, *Thapſia*, apud Interpol. Dioſcor. c. 739.

ΘΗΛΥΦΘΟΡΙΟΝ, *Abrotonum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 434.

ΘΥΜΒΡΗ, Zoroaſtri, *Cucurbita ſilvatica*, Κολοκυνθίς, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 757.

ΘΗΜΩΝΙΑ, pro Θημὼν, τῶν ἀςαχύων πλῆθος, apud Moſchopulum. *Manipulus ſpicarum*.

ΘΗΡΑΦΙΟΝ, *Fericula*, in Gloſſ. Gr. Lat. Damocrates, apud Galenum lib. 1. de Antidotis:

Καὶ τῶν τε λεπτῶν λεγομένων θηραφίων.

Vide Θύραφος.

ΘΗΡΙΟΦΟΝΟΝ, Oſthani & Zoroaſtri, *Dracontea*, apud Apul. c. 14.

ΘΗΡΙΟΔΕΙΚΤΑΙ, *Circulatores*, *qui ſerpentes circumferunt & proponunt*, (de quibus Paulus JC. in l. 11. D. de Extraord. crimin.) exponuntur in Baſil. lib. 60. tit. 22. §. 11.

ΘΗΡΙΟΜΑΧΟΙ. Vide Κυνηγοί.

ΘΗΡΟΚΟΜΕΙΝ, pro κολακεύειν, apud Nicetam in Alexio lib. 2. num. 3. Extr.

ΘΗΡΟΛΕΚΤΗΣ, *Cavillator*, in Novella Manuëlis Comneni de Monaſteriis quæ ſunt ad Urbem, apud Balſamon. ad Can. 12. VII. Synodi.

ΘΗΣΑΡΙΚΑ, Hiſpanis, *Plantago minor*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 340.

ΘΙΣΕ, ἡ λεγομένη τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Lilia agri*.

ΘΛΑΣΣΙΔΙΟΝ, Herba quæ Dioſcoridi Θλάσπι dicitur, apud ejus Interpolat. cap. 373.

ΘΝΗΣΚΟΓΕΝΑ, *Parvuli moribundi ſtatim poſt nativitatem*. Michaël Cerularius in Edicto de projecto pittacio: ὥςε τὰ βρέφη τὰ θνησκόγενα πρὸ τῆς ὀγδόης ἡμέρας ἀπὸ τῆς γεννήσεως βαπτίζεσθαι ἀντιλέγειν.

ΘΝΗΤΟΨΥΧΙΤΑΙ, Hæretici, qui animam hominum, ut pecudum, mortalem aſſerebant. De iis agunt Auctor de Initiis Hæreſeon n. 90. Nicetas lib. 4. Theſ. Orth. fid. p. 251. &c.

ΘΟΛΟΣ, *Tholus*, *Teſtudo*, Heſychio, οἶκος εἰς ὀξὺ ἀπολήγουσαν ἔχων τὴν ςέγην, Suidæ, οἶκος περιφερής; Cyrillo in Lexico MS. οἴκημα ςρογγυλοειδές. Harmenopulus lib. 4. tit. 8. §. 45. οἱ τοίχους ἐργαζόμενοι, καὶ θόλους ἐγχέοντες, ἢ καμάρας, &c. Eâdem notione uſurpat Nicetas in Man. lib. 3. num. 2. ἐξαναδὺς γὰρ οὗτος τοῦ θόλου, καὶ τὸν ὑπόνομον ἐκλελοιπώς. Ubi Codex al. ὑπονόμου. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Καὶ εἰς κολόνας ὑψηλαῖς ὁ θόλος ἱςαμένος.

Vox nota. Θολοσκέπαςον σπίτι, in Fabul. Æſopi Græcobarb. pag. 105. *In modum tholi ædes tecta*.

Θολία, *Sciadium*, *Pileus in acutum deſinens*, Heſychius, Θολία, πέταςος εἰς ὀξὺ συνηγμένος, σκιάδιον. Vide Πυραμίς.

ΘΟΡΑ, *Ianua*, Θύρα. Roman. Nicephor. in Grammat. MS.

ΘΟΡΙΑ. Vide in Θωρεῖν.

ΘΟΡΥΒΗΤΡΟΝ, *Leontopetalum*, apud Interpol. Dioſc. c. 516.

ΘΟΡΥΜΒΕΙΝ, pro Θορυβεῖν. Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

Ἵςατο τοίνυν ἐκεῖνος μέγα θορυμβημένος.

ΘΟΡΦΑΤ, & Θορφαλσάδι, Afris, *Raphanus*, Ραφανίς, apud Interpol. Dioſcor. cap. 325. *Apium*, *Radix Silveſtris*, cap. 755.

ΘΟΥΘΡΙΞ, apud Myrepſum ſect. de Antidot. cap. 68. vox incertæ notionis.

ΘΡΑΚΟΥΝΙΑ, fortè pro Ἀνθρακωνία, *Carbones*. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. καὶ χύσον αὐτὰ μετὰ τοῦ κραμποφύλλου εἰς τὴν Θρακουνίαν, καὶ ἂς βράσῃ καλλά.

ΘΡΑΜΒΕΣ, Pythagoræ, *Sampſychum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 452.

ΘΡΑΨΑΛΟΣ. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 139. ὁμοίως τρώγεται καὶ ὁ θράψαλος, τουτέςι τὸ καλαμάριν. Vide Καλαμάριον.

ΘΡΕΤΤΑΝΕΛΩ, *Sonus Cytharæ*, ἦχος τῆς κιθάρας, in Lexico MS. Cyrilli.

ΘΡΕΦΕΙΝ, *Nutrire*, Τρέφειν. Θρέφεσθαι, *Nutriri*, *Victitare*. Θροφὴ, *Alimentum*. Θρεφαλέος, *Alimentarius*, σιτικὸς, τρόφιμος.

ΘΡΙΑΜΒΕΥΕΙΝ, *Inſultare*, *Exſufflare*, *Damnare*. Euchologium p. 344. in Ordino ad Hebræum ad Chriſtianam fidem recipiendum: ἐξαγορεύειν αὐτὸν, καὶ θριαμβεύειν πᾶν ἔθος Ἑβραϊκὸν, &c. Et pag. 682. καθαρῶς ἐξομολογησαμένη, καὶ θριαμβεύουσα τὰς ἁμαρτίας σου, &c. Vide Clement. lib. 1. Conſtit. Apoſt. cap. 8.

Item *Traducere cum ignominia*. Symeon Logotheta in Porphyrog. Κωνςαντῖνον δὲ τὸν Ἑλλαδικὸν βασιλέως τύψαντες, μετὰ ῥάσου καὶ ὄνου ἐθριάμβευσαν. Occurrit non ſemel apud Scriptores Byzantinos.

ΘΡΙΒΑΝ, ὑρίγανον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Origanum*.

ΘΡΙΝΑΚΙ, *Tridens*, Τρίαινα.

ΘΡΟΙΑ, pro Θρία, τὰ φύλλα τῆς συκῆς, *Folia ficus*, Grammaticis: ex quibus ſcilicet Monachi ſtoreas conficiebant. Vita S. Pachomij num. 15. καὶ μετὰ ταῦτα ἐν νήσῳ μετὰ ἀδελφῶν θρύα κοπτόντων εἰς ψιάθους, &c. Et N. 33. καὶ πολλοὶ τῶν ἀδελφῶν ἐν νήσῳ ἦσαν θερίσαι θρύα, &c. Adde n. 45. 48. Paralipomena de eod. S. Pachomio num. 35.

ΘΡΟΝΟΣ, *Solium*, *Sedes Rectoris Provinciæ*: à qua mitti dicuntur Officiales in Provinciam, in Edicto

Edicto 13. Juſtin. cap. 11. ἡμεῖς δὲ θεσπίζομεν ἀνάγκην ἔχειν τὸν περίβλεπτον Αὐγουστάλιον, καὶ ἐπαμύνειν τοῖς τε ἀπὸ τοῦ ἐν θρόνου συλλεγομένοις εἰς τοῦτο, &c. Adde c. 12. &c. Concilium Conſtantinopol. ſub Mena Act. 5. pag. 236. κατεμηνύσαμεν δὲ τῷ τε πρώτῳ καὶ ἀνέχοντι θρόνῳ, καὶ τῷ πανευφήμῳ Μαγίστρῳ τῶν θείων ὀφφικίων, &c.

ΘΡΌΝΟΣ, *Cathedra, Sedes Epiſcopi in Eccleſia, quæ retro altare eſſe ſolebat* tum apud Græcos, tum apud Latinos: Liber 1. Sacramentorum Eccleſiæ Romanæ cap. 42. *Deinde ſurgens Sacerdos ab Oratione, vadit retro altare ſedens in ſede ſua.* Suprà verò Patriarchicum vel Epiſcopale ſolium exprimi ſolitum fuiſſe Chriſtum manibus in menſam appoſitam in Crucis formam decuſſatis, dextrâ panem, ſiniſtrâ Crucem apprehendentem unà cum 12. Apoſtolis, ex Goaro obſervavimus: quod etiam firmatur ex Epiphanio Hagiopolita ſcribente in Eccleſia Hieroſolymitana, εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ θυσιαστηρίου, τὸ ὑπερῷον ὅπου ἐδείπνησεν ὁ Χριστὸς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ depictum fuiſſe. Θρόνος τῆς ἐπισκοπῆς, apud Euſebium lib. 6. Hiſt. Eccl. cap. 29. Adde lib. 7. cap. 19. & Nicephor. Calliſt. lib. 6. cap. 16. S. Cyrillus in Epiſt. ad Cæleſtinum Pap. ὃς ἐν συνάξει καθεζόμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς ἐκκλησίας τοῦ τῆς ΚΠόλεως εὐλαβεστάτου Νεστορίου, &c. Theorianus in Legat. pag. 192. καὶ ἀναβλέψαι ἐπὶ τὸν ἄμβωνα, ἢ ἐπὶ τὸν θεῖον καὶ ἱερὸν θρόνον τὸν ὄπισθεν τῆς ἁγίας τραπέζης, &c. Adde Theophanem an. 11. Conſtantij.

Θρονίον, *Minor Sedes Patriarchæ in Eccleſia portatilis.* Euchologium de Ordinat. Presbyteri: p. 292. κάθηται ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς θρονίον. Ubi obſervat Goarus Codices alios addere μικρόν. Euchologia Veneta, de Ordinat. Subdiaconi: ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς ἵσταται εἰς τὸ ἔξω θρονίον τοῦ νάρθηκος. Vide Allatium de Templis Græcor.

Θρόνος, *Epiſcopatus*, Dignitas Epiſcopi, Latinis *Sedes*. Nam Epiſcoporum in Eccleſia ſedes, non modò βήματα vocabant, ut Iſidorus Peluſiota lib. 1. Epiſt. 121. 250. vel καθέδρας, ut Gregorius Nazianzenus Orat. Renuntiat. cap. 32. Sed & θρόνους, ut S. Athanaſius in Epiſt. ad Solitar. Euſebius lib. 7. Hiſt. cap. 18. lib. 10. cap. 4. Codex Canon. Eccl. Afric. c. 117. & alij paſſim. Idem S. Athanaſius in Apol. 2. de Fuga ſua p. 736. πῶς δὲ οἱ τὸν θρόνον τὸν ἐστολισμένον ἐπισκοπικῶς ὀδυρόμενοι, τὸν ἐν αὐτῷ καθήμενον ἐπίσκοπον ἀναιρεῖν ζητοῦσιν. Concilium Calchedonenſe Act. 4. πάντες παρακαλοῦμεν ἀποδοθῆναι αὐτοῖς καὶ τὴν ἐπιτιμίαν, καὶ τὴν ἐπισκοπὴν, καὶ τὸν θρόνον αὐτῶν. Et Act. 11. οὗτος γὰρ τὸν θρόνον μου κατέχει καὶ τὰ πράγματα. Syneſius Epiſt. 67. καὶ ἀνάγκη μοι θεία, νόμον ἡγεῖσθαι, πᾶν ὅτι ἂν ἐκεῖνος ὁ θρόνος θεσπίσῃ. Infrà: Ἀρχιερατικὸς θρόνος. Theophanes an. 21. Conſtantij: Κωνστάντιος δὲ ἰδὼν Ἀθανάσιον καὶ Παῦλον ἐντίμως ἐδέξατο· καὶ τοὺς ἰδίους θρόνους ἀποδίδωσιν.

Θρόνος Ἀποστολικὸς, dicta Sedes Antiochena, ut Romana, ob S. Petrum qui in ea primùm ſedit. Periodus S. Barnabæ MS. ubi idem Sanctus ad Epiſcopum Cypri: καὶ ἐπειδὴ οἱ ἀντίδικοί σου δικαιολογοῦνται ἄνω καὶ κάτω λέγοντες, ὅτι Ἀποστολικός ἐστιν ὁ Θρόνος Ἀντιοχείας, ἀντιδικαιολόγησον καὶ σὺ πρὸς αὐτοὺς, ὅτι καὶ ὁ ἐμὸς θρόνος Ἀποστολικός ἐστιν, καὶ Ἀπόστολον ἔχω ἐν τῇ πατρίδι μου. Hinc Sedes Cypri, Apoſtolica pariter dicta, & libera facta ob inventas in ea S. Barnabæ reliquias: idem Liber: καὶ τὸν ἐξαρχῆς καὶ ἄνωθεν ἁγιώτατον καὶ ἐλεύθερον καὶ ἀποστολικὸν θρόνον τῆς Κύπρου, &c.

Θρόνος εὐαγγελικὸς appellata Sedes Alexandrina in Libello ſupplici Iſchyrionis in Concilio Calchedon. Act. 3. *Evangeliſta* Sedes apud Liberatum cap. 15. ſcilicet S. Marci. In Concilio Trullano Act. 18. Ἀποστολικὸς θρόνος τοῦ ἁγίου Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου.

Θρόνος, Titulus compellatorius Epiſcoporum. Syneſius in Epiſt. 67. laudata: ἂν καὶ τῷ σεμνοτάτῳ σου θρόνῳ συνδοκῇ.

Θρόνος πρωτότυπος, apud Zonatam ad Can. 74. Concilij Carthag. *Prima ſedes.*

Πρωτόθρονος, *Epiſcopus primæ Sedis, Primas.* Theodorus Studita in Epiſt. ad Leonem Sacellarium: ὁ τῆς Ῥώμης νῦν πρωτόθρονος, ὁ τῆς Κωνσταντινουπόλεως δευτερεύων, Ἀλεξανδρείας, καὶ Ἀντιοχείας, καὶ ὁ Ἱεροσολύμων. In Concilio Conſtantinopol. IV. Act. 1. Thomas Μητροπολίτης Τύρου Πρωτόθρονος καὶ Ἔξαρχος inſcribitur. Epanagnoſticum Baſilij Imp. in ead Act. 1. pag. 979. *Ab Oriente verò Protothronum Antiochiæ, id eſt Sanctiſſimum Metropolitam Tyri*, &c. Infrà: *Definitio Thomæ Metropolitæ Tyri primi Seſſoris, & Primatis Sedis Theopoleos Antiochiæ.* Theophanes an. 7. Zenonis: ὃν ὁ Καλανδίων εἰς Τύρου πρωτόθρονον Ἀντιοχείας μετεθρονίασεν. Adde quæ ex VVil. Tyrio annotamus in Gloſſ. med. Lat. de eodem Metropolita Tyrio, qui à *Secunda Cathedra, id eſt conſeſſu*, eſſe nudè dicitur, in Synodico adverſus tragœdias Irenæi cap. 197. ut obſervant Viri docti. Petrus Antiochenus in Epiſt. ad Epiſcopum Gradenſem num. 5. τοὺς δὲ προεδρεύοντας ἐν ἑκάστῃ συνόδῳ Ἐξάρχους, καὶ Πρωτοθρόνους, καὶ Προέδρους εἰώθεν ὀνομάζειν. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho pag. 475. Anonymus Combefiſianus num. 2. Symeon Logoth. num. 1. χειροτονεῖται Πατριάρχης ὑπὸ Θεοφάνους τοῦ πρωτοθρόνου τῶν λοιπῶν ἀρχιερέων. Ita etiam Zonaras & Scylitzes. Georgius Hamartolus MS. Στέφανον δὲ σύγκελον τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν Πατριάρχην προβάλλεται, ὑπὸ Θεοφάνους χειροτονηθέντα τοῦ Πρωτοθρόνου. Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 18. Πρωτόθρονος ὁ Κολωνείας. Ubi Conſtantinus Porph. in Baſilio num. 21. Edit. Combef. Κολωνείας Ἀρχιεπίσκοπον habet. Vide Jus Græco-Rom. pag. 173. Scylitzem pag. 629. Zonaram pag. 141. & Gloſſ. med. Latin. in *Protothronus.*

Θρόνος δεύτερος, *Sacerdotum Ordo ſecundus.* Gregorius Nazianzenus in Carm. de Vita ſua, dum ut Presbyter factus ſit, Patris monitu, enarrat;

> Κάμπτει βιαίως εἰς θρόνους τοὺς δευτέρους.

Idem in jambo 23.

> Πρῶτον μὲν οἱ τὰ δεύτερα θρόνων λελογχότες,
> Λαοῦ πρόεδροι πρεσβύται σεμνὴ γερουσία,

Apud Euſebium lib. 10. Hiſt. Eccl. cap. 4. Sacerdotes οἱ μετὰ τοὺς ἐπισκόπους δευτερεύοντες dicuntur: τῶν δευτέρων θρόνων, ibidem cap. 5. ubi conſulendus Valeſius. Vide præterea Gloſſ. med. Lat. in *Sacerdos ſecundi Ordinis.* Et infrà in Καθέδρα.

Σύνθρονον, Sacerdorum & Eccleſiæ Miniſtrorum Sacra facientium ſubſellia mediam in Bematis concha Sacram menſam ambientia, in quorum medio, retro ipſum altare, eminet Patriarchæ vel Epiſcopi ſedes ac Thronus Excelſior, quemadmodum σύνθρονον deſcribit Euſebius lib. 10. Hiſt. cap. 4. pag. 312. ἀλλὰ γὰρ ὧδε καὶ τὸν νεὼν ἐπιτελέσας, θρόνοις τε τοῖς ἀνωτάτω εἰς τὴν τῶν προέδρων τιμὴν, καὶ προσέτι βάθροις ἐν τάξει τοῖς καθ' ὅλου κατὰ τὸ πρέπον κοσμήσας, ἐφ' ἅπασί τε τὸ τῶν ἁγίων ἅγιον θυσιαστήριον ἐν μέσῳ θεὶς, αὖθις καὶ τάδε, ὡς ἂν εἴη τοῖς πολλοῖς ἄβατα, τοῖς ἀπὸ ξύλου περιέφραττε δικτύοις. Et Conſtantinus in Baſilio n. 83. Edit. Combef. ὄπισθεν τοῦ (θυσιαστηρίου) θῶκοι, καὶ αἱ πρὸ τούτων βαθμίδες. Georgius Hamartolus in Chr. MS. De Euthymio Patr. Conſtantinopol. ὃς ἅμα τῇ χειροτονίᾳ, πρὶν ἢ ἐλθεῖν εἰς τὸ σύνθρονον, &c. Martyrium S. Petri Archiepiſc. Alexandr. pag. 217. καὶ οὐ πρότερον ἀνῆκε ταφῇ τὸ τοῦ ἁγίου παραδοθῆναι λείψανον, ἕως εἰσενεγκόντες εἰς τὸ θυσιαστήριον, τῷ ἀρχιερατικῷ συνθρόνῳ ἐνίδρυσαν, καὶ ἐπὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ καθέδραν, οἷα ζῶντά τε καὶ τὰ θεῖα ἱερουργοῦντα καθήμενον θεασάμενοι,

μένου, &c. Synaxaria Colbertea in S. Joanne Epiſc. Polyboti 4. Decembr. καὶ τῷ συνθρόνῳ προσαναβιβάζουσιν. Liturgia Baſilij apud Goarum ad Euchôlog. pag.181. καὶ ἀναβαίνει ὁ ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν ἱερέων εἰς τὸ σύνθρονον. Mox: καὶ καταβαίνει ὁ ἀρχιερεὺς ἐκ τοῦ συνθρόνου, καὶ τῷ διακόνῳ ἐπεύχεται. Euchologium ubi de Ordinatione Presbyteri: καὶ τῆς συνήθους εὐφημίας τελειωθείσης, ἀνέρχονται εἰς τὸ σύνθρονον. Symeon Theſſalon. de Sacris Ordinat. cap.7. pag.158. καὶ τοῦ ἀρχιερέως εἰσελθόντος εἰς τὸ θυσιαστήριον, ὡς εἰς τοὺς οὐρανούς, μετὰ τῶν λοιπῶν, πρὸ τοῦ ἀναβῆναι τὸ σύνθρονον, ὡς τὸν ὑπερκόσμιον θρόνον, ὁ χειροτονούμενος ἄγεται, καὶ τελεῖται, καὶ οὕτω σύνθρονος γίνεται. Vide eundem lib. de Templo pag. 216. 223. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. ἄφνω δὲ περιβλεψάμενος, ὁρῶ ἐν τῷ συνθρόνῳ τοῦ Ἀδύτου καθήμενον ἄνδρα γηραλέον, &c. Novella 2. Heraclij Imp. lib.2. Juris Græco-Rom. p.78. ὥστε τὸν μὲν πρεσβυτέρων τὰς συνθρόνους στενοχωρεῖσθαι καθέδρας. Nicetas, in Murtzuphlo num.4. κατασπιλώσας τὰ χείλη, ἐπὶ τοῦ συνθρόνου ἵζησαν, κεκλασμένον ἀφῆκε μέλος, &c. Achmes cap.225. ἐὰν ἴδῃ ὅτι σύνθρονον ἐν τῷ ναῷ τέθεικεν, &c. Malaxus in Hiſt. Patr. pag.148. ἐλειτούργησε μετὰ ἱεροῦ συνθρόνου, ὡς Μητροπολίτης. Ubi Zygomalas, (neſcio an bene) μετὰ ἱεροῦ μανδυλίου, exponit. Vide Theophanem an.27. Copronymi Euchôlog. p.304.357.832.842. & noſtram Conſtantinopolim Chriſtian. lib.3. cap.66. præterea tabellam 1. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

Ἐνθρονίζειν, ἐνθρονιάζειν, *In thronum inducere Epiſcopum*, *Inthronizare*, *Inſtallare*. Clemens lib. 8. Conſtit. Apoſt. cap.5. ubi de Epiſcopi Ordinatione: καὶ τῇ ἕωθεν ἐνθρονιζέσθω εἰς τὸν αὐτῷ διαφέροντα τόπον παρὰ τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων. Concil. Calchedon. Act.11. πρὸ τριῶν δὲ ἡμερῶν τοῦ μέλλειν εἰσιέναι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦτον, καὶ ἐνθρονίζεσθαι. Ibidem: καὶ ἐκαθέσθη ἐπὶ τὸν θρόνον. Theodoritus lib.4. Hiſt. Eccl. cap.6. τοῦτον δὴ οὖν καὶ νεῶ τοῖς ἀρχιερατικοῖς ἐγκαθιδρύσαντο θώκοις. Leontius Epiſcop. Neapoleos in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ἐνθρονιάζεται ψήφῳ θείᾳ. Chronicon Alexandrinum de S. Petro pag.542. καὶ τὴν χειροτονίαν τῆς ἐπισκοπῆς δεξάμενος, ἐκεῖσε (Antiochiæ) ἑαυτὸν ἐνθρονίσειν. Idem an.23. Conſtantij: καὶ καθίστη ἀντὶ αὐτοῦ Εὐδόξιος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ἐπίσκοπος, ἐνθρονισθεὶς μηνὶ Αὐδυναίῳ κζ΄ παρουσίᾳ ἐπισκόπων ιη΄. Infrà: οὐ μετὰ πολλὰς ἡμέρας τοῦ ἐνθρονισθῆναι τὸν Εὐδόξιον ἐπίσκοπον, &c. Theophanes an.21. ejuſd. Conſtantij: καὶ τὸν Παῦλον τοῦ θρόνου ἐκβαλὼν, Μακεδόνιον τέως ὡς ἐνεθρόνισεν, τότε ὀργιζόμενος διὰ τὸν Ἑρμογένους φόνον. Eundem vide An.26. Anaſtaſij, & an.38. Juſtiniani. Socratem lib.5. cap.5. lib.6. cap.2. lib.7. c.7. 36. Anonymum Combefiſianum in Alexandro n. 1. Scylitzem p.719. &c. Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap.8. initio, ubi de Enthroniſmo Epiſcopi: εἶτα καὶ ἐν ἑνὶ μέρει τοῦ ναοῦ περὶ τὴν Πρόθεσιν γινόμενος ἐνθρονίζεται τῷ ἀρχιερατικῷ εὐτρεπισθέντι ἐκεῖσε θρόνῳ, εἰς τύπον τοῦ ἐνθρονισμοῦ τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ. Quo loco Epiſcopi Enthroniſmi Ceremonias ritúſque deſcribit.

Ἐνθρονιάζεσθαι etiam dicuntur Abbates. Ordo ſervandus in promotione Abbatis, apud Morinum de Sacris Ordin. pag.118. καὶ ἐνθρονιάζει αὐτὸν μέσον τῆς ἐκκλησίας ἐπὶ δίφρου, καὶ ἐπαίρων τὸ παλλίον αὐτοῦ, καὶ φορεῖ αὐτῷ ἄλλο κοινὸν, καὶ λέγει, Ἐνθρονιάζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ Δ. ὁ ἱερομόναχος εἰς ἡγούμενον καὶ ποιμένα τῆς σεβασμίας μονῆς Δ. &c. Adde Euchologium Goari p.490. 491.

Θρονισταὶ apud Syneſium Epiſtola 67. dicuntur Epiſcopi coacti ad Electionem & *Inthronizationem* Epiſcopi, qui ſcilicet jus habebant ſuffragij ad eandem Electionem; tréſque numero eſſe debebant: cùm populus non eligeret, ſed rogaretur an Electioni conſenſum præberet, haberétque quidpiam quod Electionem impediret: καὶ τούτῳ δὴ μάλιστα πάντων ἐοίκατε, τῷ μὴ δεῖν ἀθετεῖσθαι τὸν παρά σου θρονισμόν. Γράμματα μὲν οὖν, ἤτησα γὰρ, ὡς εἶχον ἀποδεικνύναι ἐπισκόπους δὲ τοὺς συνέδρους ἀνίστασαν μάρτυρας. οὗτοι δὲ ἔφασαν, ἐπιστολῆς πεθαρχοῦντες ἐκείνης, πεῦσιν περὶ Παύλου προλαβεῖν τῷ δήμῳ, καὶ δόξαν ἅπασιν ἐπίσκοπον ἔχειν, ἀντειπεῖν περὶ αὐτοῦ· τοὺς δὲ θρονιστὰς ἑτέρους γενέσθαι.

Θρονισμὸς igitur, in loco laudato, eſt *Miſſio Epiſcopi in Sedem*, ſeu *Incathedratio*, quæ &

Ἐνθρονιασμὸς, dicitur in Concilio Calchedonenſi Act.10. παρεγένετο εἰς Ἱεράπολιν εἰς τὸν ἐνθρονιασμὸν τοῦ κυροῦ Στεφάνου τοῦ θεοσεβεστάτου Ἐπισκόπου. Ubi vetus Interpres: *ut Dom. Stephanum inthroniſaret Epiſcopum*. Et Act.11. καὶ ἐμὲ καὶ αὐτὸν ἀνήγαγον εἰς τὸν θρόνον, καὶ ἐγένετο ἐνθρονιασμός. Vita MS. S. Stephani Junioris: τούτου οὖν πρὸς τὴν ἐνθρονίασιν πάσης τῆς ἡλικίας συνδραμούσης, καὶ πάσης ἡλικίας, &c. de S. Germano Patr. Conſtantin. Vide Scaligeri Canones Iſagogicos p.253.2. Edit.

Ἐνθρονιστικὸν, idem quod Καθεδρατικὸν, *Certa pecunia quantitas quæ dabatur ab Epiſcopo Epiſcopis à quibus ordinabatur*, in Nov.123. Juſtiniani cap.3. Vide Καθεδρατικόν.

Ἐνθρονισμὸς, eâdem fere notione: Ita enim dicta Sportula quæ pendebatur Epiſcopo, cùm in ſolio collocabatur. Mandatum quod datur Metropolitano cùm ordinatur, in Jure Græco-Rom. pag.431. διὸ καὶ τὸν λεγόμενον ἐνθρονισμὸν οὐ τῷ χειροτονοῦντι, (μὴ γένοιτο) ἀλλὰ τοῖς ἐνδοτέροις τῶν κληρικῶν, οἳ καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἄλλας ὑπηρεσίας τελοῦσι, κατὰ ἀναλογίαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐπορίας διορίζόμεθα δίδοσθαι.

Ἐνθρονιασμὸς, aliud ſonat apud Codinum de Offic. cap.1. num.13. ὁ Ἱερομνήμων, εἰς τὸ βλέπειν τὰς εὐχὰς ὄπισθεν τοῦ Ἀρχιερέως, κρατεῖ τὸν ἐνθρονιασμὸν, καὶ τὸ κατάστιχον τῆς χειροτονίας. Ubi hæc vox ſumi videtur pro Ceremoniali ſeu Rituali libro, in quo Epiſcoporum ἐνθρονιασμοὶ deſcribuntur.

Μετενθρονιάζειν, *Epiſcopum ab Epiſcopatu ad alium Epiſcopatum transferre*. Μετενθρονιασμὸς, *tranſlatio*. Theophanes an. 7. Zenonis de Joanne Codonato Antiocheno Patriarcha: ὃν Καλανδίων εἰς Τύρον πρωτόθρονον Ἀντιοχείας μετενεθρονίασεν.

Ἐνθρονιστικαὶ, *Epiſtola Synodica*, *quas Epiſcopi recèns creati ac incathedrati, de fide ſua ad Patriarcham, & alios Epiſcopos mittebant*. Evagrius lib.4. c.4. τὸν δὲ Σεβῆρον, ὃς τῆς Ἀντιόχου πρόεδρος ἐκεχειροτόνητο, ὅτι τὴν ἐν Καλχηδόνι σύνοδον ἐφ᾽ ἑκάστης ἀναθέμασι περιβάλλων οὐκ ἐπαύσατο, καὶ μάλιστά γε ἐν ταῖς καλουμέναις ἐνθρονιστικαῖς συλλαβαῖς, καὶ ταῖς τούτων ἀμοιβαίαις, ἃς διεπέμψατο τοῖς ἑκασταχοῦ Πατριάρχαις, &c.

Θρονίζειν, *In Throno ſedere*, apud Symeon. Logothet. in Michaële Theoph. F. n.41.

Ἐνθρονίζειν, Ἐνθρονιάζειν, *Eccleſiam dedicare*, *ejus Encania celebrare*: quòd in ea θρόνος, ſeu Cathedra Epiſcopi collocetur, júſque habeat in Eccleſia à ſe dedicata, quoties voluerit, *Cathedram collocare*. Vide Gloſſ. med. Lat. in V. *Cathedra*. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagogia: ἐκκλησία ἐστὶν ἐπίγειος οὐρανὸς, — ἐν Προφήταις προκηρυχθεῖσα, ἐν Ἱεράρχαις κατακοσμηθεῖσα, καὶ ἐν Μάρτυσι τελειωθεῖσα, καὶ ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτῆς λειψάνοις ἐνθρονιασθεῖσα. Leo Grammaticus in Baſilio pag.472. & Symeon Logotheta num.16. Μαΐῳ δὲ πρώτῃ ἐνθρονίζεται καὶ ἐγκαινίζεται ἡ ἐκκλησία, ἣν ἔκτισεν ὁ βασιλεύς. Vide eundem Logoth. in Leone Philoſopho num.25. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis: κάτωθεν τοῦ πατριαρχείου ἐστὶν ἐκκλησία ἀνενθρονίαστος, ἡ μέλλουσα ἐνθρονιάζεσθαι ὑπὸ συνόδου εἰς τὸν διωγμὸν Σαρακηνῶν. Habetur in Cod. Reg.1598. f.5. προστάγμα εἰς τὸ ἐνθρονιάσαι τράπεζαν ἱεράν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Thronus*.

Ἐνθρονίασις,

Ἐγκαινίασις, Ἐγκαινιασμὸς, *Dedicatio Eccleſiæ*. Joan. Damaſcenus in Synodica ad Theophilum Imp. pag. 115. καὶ ταύτην παραγενέσθαι εἰς τὴν τοῦ ναοῦ ἐγκαινίασιν ἐκλιπαροῦντες. Balſamon ad Can. 7. Synodi VII. ἡ κατάθεσις τῶν μετὰ τὸν ἀπαρτισμὸν τοῦ ναοῦ, ὅτε τελοῦνται τὰ ἐγκαίνια, τὰ ἀνοίξια, καὶ ὁ ἅγιος ἐγκαινιασμὸς, καὶ ὁ ἅπας τούτου ἀπαρτισμὸς, τοῦ ἁγίου μύρου χρισμένου, καὶ λείψανα Μαρτυρικὰ ὑποδεχομένου. Scholion ad Epitomen Canonum pag. 29. ex Leonis Nov. ἱερουργήσας εἰς εὐκτήριον οἶκον μὴ καθιερωθέντα διὰ ὑπακοήν, ἀναξίων, καὶ τοῦ συνήθους ἐγκαινιασμοῦ. Codinus in Orig. Conſtantinop. num. 150. τελειώσασα δὲ τὸν ναὸν, ἔμελλεν κρεμάσαι τὰς χαλκᾶς ἁλύσεις, καὶ τὰς λυχνίας, ὅπως ἐγκαινίσῃ τὸν ναὸν, καὶ ὑπακοήν αὐτόν. Adde n. 151. In Euchologio pag. 614. τὰ τοῦ ἐγκαινιασμοῦ χαρτία dicuntur, quæ ſub ſacram Menſam ut Eccleſiæ dedicationis teſtes deponuntur.

ΘΡΟΥ'ΒΑΛΟΝ, *Fragmen, Fragmentum*, θραῦσμα. Θρυβαλίζειν, *Illidere, Collidere, Infringere*, προσρίπτειν, προσβάλλειν.

ΘΡΟΥΛΛΙ'ΖΕΙΝ, *Comminuere*, θρυλλίζειν.

ΘΡΥΆΣ, *Epimedium, Vindicta*, apud Interpol. Dioſcorid. c. 601.

ΘΡΥ'ΛΛΙΟΝ. In Vita MS. S. Andreæ Sali c. 6. dicitur hæc interrogatio Arianum Philoſophum confudiſſe, θρύλλιον πληρωθὲν εὑρηθὲν ἔξω θέσιν, ἢ οὐχ εὑρηθὲν; putabam legendum θηρίκλειον, ut Auctor intellexerit *Vas anſatum*: eſt autem Θηρίκλειον, in Lexico Reg. MS. Cod. 1708. ποτήριον ὑάλινον. Moëris Atticiſta MS. Θηρίκλειον, ἀπὸ τοῦ τεχνίτου προσαγορευθὲν, ὡς Εὔβουλος· καθαρότερον γὰρ τὸ κέραμον εἰργασάμενος ἢ θηρίκλεια, τὰ ἐκπώματα. Vox Scriptoribus obvia. Sed interrogationis argutiam non percipio.

ΘΡΥ'ΜΒΗ, *Thymus*, θύμβρος, apud Myrepſum de Antidotis cap. 98. in Cod. MS. in Edito verò cap. 100. de Salibus c. 4. Θρύβη, ſcribitur apud Portium.

ΘΡΥ'ΣΙΟΣ, *Ulua, Herba Paluſtris*. Etymolog. mag. Θρύον, εἶδος πόας, ὁ λεγόμενος θρύσιος.

ΘΡΩΚΟΥ'ΝΙΑ, *Vaſis ſpecies*. Vide in Κραμπή.

ΘΥΒΟ'ΛΟΣ, Apollodorus in Poliorceticis MSS. καὶ αἰχμῶνα μέσον μακρὸν εἰσὶν οἱ θυβόλοι μονάγκωνες οὓς τινες σφενδόνας καλοῦσιν. Fortè, legendum λιθοβόλοι.

ΘΥΓΑΤΈΡΑ, pro Θυγάτηρ. Nicetas in Alexio lib. 3. τῷ βασιλεῖ δὲ τῷδε καὶ τρίτη θυγατέρα, ᾗ Εὐδοκία τοὔνομα.

ΘΥ'ΜΑ, *Caro animalis occiſi*. Apophthegmata Patrum in S. Epiphanio num. 1. ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, ἐνηνέχθη πτηνὸν· καὶ λαβὼν ὁ Ἐπίσκοπος ἔδωκε τῷ ἀββᾷ Ἱλαρίωνι· καὶ λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, Συγχώρησόν μοι, ὅτι ἐξ οὗ ἔλαβον τὸ σχῆμα, οὐκ ἔφαγον θύμα.

ΘΥΜΑΡΝΟ'ΛΙΟΝ, Prophetis, *Fœniculum erraticum*, ἱππομάραθρον, apud Interpol. Dioſcor. cap. 487.

ΘΥΜΗΤΉΡΙΟΝ, *Memoriale*, Μνημεῖον.

ΘΥΜΙ'ΑΜΑ, pro ipſo *Thymiaterio*. Pachymeres lib. 5. cap. 17. ἐπιφερόμενοι καὶ πολλὰ τῶν ἱερῶν δώρων, στολὰς λέγω καὶ κατάχρυσα εἰκονίσματα, καὶ σὺν τούτοις πολύτιμα θυμιάματα.

ΘΥΜΙΑΤΟ'Ν, *Thuribulum, Acerra*. Θυμιατήριον, ἐσχάριον, in Gloſſis MSS. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Τὸ δὲ θυμιατήριον ἐσχάριόν μοι κάλει.

Bartholomæus Mon. in Vita S. Nili Junior. ὁ δὲ μακάριος κελεύσας θυμιατὸν γενέσθαι, ὑπήντησεν αὐτῷ σὺν πάσῃ ἀδελφότητι. Triodium: καὶ λαβὼν θυμιατὸν, ἵσταται ἐνώπιον τῆς ἁγίας τραπέζης, καὶ θυμιῶν σταυροειδῶς, λέγει, &c. Pentecoſtarium: βαλὼν δὲ εἰς θυμιατὸν θυμίαμα πολὺ, ἀπαιωρεῖ τοῦτον ἐντὸς τοῦ βήματος. Philotheus Patr. Conſtantinopolit. in Ordine Sacri Miniſterij: λαβὼν ὁ Διάκονος τὸ θυμιατὸν, καὶ θυμίαμα βαλὼν; πρόσεισι τῷ ἱερεῖ, &c. Occurrit ibi non ſemel. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopol. c. 14. §. 21. θυμιᾷ τοίνυν ὁ Πατριάρχης τὸν βασιλέα, εἶτα τὸ μὲν θυμιατὸν δίδωσι τῷ Ἀρχιδιακόνῳ. Utitur præterea cap. 17. §. 38. 42. ut & Typicum c. 2. & alibi paſſim, Cedrenus anno S. Leonis M. Symeon Theſſalonic. de Sacris Ordinat. c. 8. pag. 169. &c.

ΘΥΜΟΛΕ'ΟΝΤΕΣ dicti *Iconoclaſtæ* Hæretici, quòd Leonino quodam furore in Imagines ſævirent, ut ſcribit Auctor de Initiis Hæreſeon n. 102.

ΘΥΜΟΤΙΆΡΗΣ, *Animoſus, Ferox, Iracundus*. Gloſſæ Græcobarb. Κυμόθυμος, ἀγριόψυχος, θυμώδης, θυμοτιάρης. Alibi: θυμοτιάριδες, καρδιείμοι.

ΘΥΜΟΣ, pro χυμὸς, uſurpari à Myrepſo ſect. 1. cap. 300. (in MS. verò Cod. cap. 294.) obſervat Fuchſius: δίδοται δὲ καὶ εἰς παντοίας βῆχας, καὶ εἰς θυμὸν τοῦ κατερχόμενον εἰς θώρακα.

ΘΥ'ΡΑ, *Aula Turcica*, vulgò etiamnum *Porta*, ſeu potius Janiſſariorum Schola militaris, ad Sultani cuſtodiam. Laonicus lib. 1. pag 9. Edit. Genev. de Otomano Sultano Orthogulis F. τοῦτον δὲ ἴσμεν ἡμεῖς τοῦ γένους, οὐδὲ τἆλλα ὡς ἀεί τι ἄριστα καταστάντα, καὶ τὴν ἀρχὴν εἰς τὸ ἐπιτηδειότατον αὐτῷ καταστησάμενον, τάξιν τε πρώτην ἀποδείξασθαι ἀμφ' αὐτὸν, ἣν Θύρας Βασιλέως καλοῦσι, καὶ ταύτῃ γε τῇ δυνάμει τὸ ἀπὸ τοῦ δὲ διαδιτεταγμένον δέον τῷ ἀμφ' αὐτὸν κατέχειν τοὺς ὑπὸ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ ξύμπαντας ἐν τάχει παραγενομένους, ὅποι ἂν αὐτῷ δοκοίη &c. & lib. 5. p. 150. αἱ μὲν οὖν Θύραι ὧδέ πῃ ἔχουσαι, πεζοὶ πάρεισι τῷ Βασιλεῖ ἀμφὶ τοὺς ἑξακισχιλίους, καὶ ἔνιοι ἀμφὶ τοὺς μυρίους. Et pag. 151. Θυρῶν πυλαιωρὸς, Βεζύρεδες οὕτω καλούμενοι. Vide Πόρτα.

Ἀρχίθυρα. Lexicon MS. Cyrilli: Ἀφετηρία, ἀρχίθυρα τοῦ ἱπποδρόμου.

Οἱ ΘΥ'ΡΑΘΕΝ, οἱ θύραζε, *Qui ſunt extra Eccleſiam, Pagani, Gentiles*: ut Græcis dicuntur οἱ θύραζε, οἱ θύραθεν, *Externi, Alieni*. Michaël Pſellus de Operat. Dæmon. pag. 30. καὶ τοῖς ἡμετέροις, καὶ τοῖς θύραζε, καὶ τοῖς ἀποτέρω· καὶ θύραθεν σοφοὺς εἶναι, τὰ παχύτερα τῶν σωμάτων, σωματοειδῆ λέγειν. Hinc Literæ prophanæ dictæ θυραῖαι, apud Nicetam in Balduino num. 2. ἀνὴρ ἥκων διὰ πάσης σοφίας, καὶ παντοίαν μάθησιν λογικὴν, ὡς οὐδεμίαν ἕτερος ἐπιών, ὅσαι τε θυραῖαι, καὶ ὅσαι ἡμέτεραι. Sic apud Joannem Hieroſol. Patr. in Vita S. Joannis Damaſc. pag. 238. Edit. Rom. οἱ θύραθεν σοφοί. Et antè, ἡ θύραθεν σοφία, & infrà, ἡ παιδεία καὶ φιλοσοφία θύραθεν. Vita S. Euthymij n. 6. καὶ παιδείας ἱερᾶς καὶ τῆς θύραθεν οὐκ ἀμελῶς ἔχων. Et num. 162. μηδὲ παιδείᾳ τῇ θύραθεν ἐντυχὼν ὤν. Vita S. Lucæ Junioris pag. 989. Θεοφύλακτος οὗτος ἦν ὁ σοφὸς, ὃς τῆς θύραθεν σοφίας διδάσκαλος ὤν, &c. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. ἐπιστήμην τῆς θύραθεν. Zonaras in Alexio: λόγοις ἐντεθραμμένος τοῖς τε θύραθεν καὶ τοῖς καθ' ἡμᾶς. Nicephorus Gregoras Orat. in Conſtantinum M. ὥστε τῶν θύραθεν σοφῶν, Ἑλλήνων δηλαδὴ καὶ Αἰγυπτίων, &c. Manuël Magnæ Eccleſiæ Rhetor adverſus Plethonem: Γεννάδιος ὁ καὶ Σχολάριος, ὁ τά τε θύραθεν, καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς θεοσοφίας ἄκρα περιουσίᾳ τεφθακὼς ἐν τέλει ἀγχινοίας. Adde Symeonem Logothetam in Michaële Theophili F. num. 31. Vide Ἔξω.

Ἀπὸ τῶν θυρῶν, Formula de iis qui ex aliquo miniſterio emittuntur. Nomocanon Coteleriánus n. 136. ὁ ἀνὴρ ἕως τῶν κ'. χρόνων συλλειτουργῶν τῷ ἱερεῖ, ἐπέκεινα δὲ ἀπὸ τῶν θυρῶν.

ΘΥ'ΡΑΦΟΣ, ἡ ἀράχνη, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Aranea*. Vide ſuprà Θηράφιον.

ΘΥΡΕΟ'Σ, *Major Clypeus*. Aſclepiodotus in Arte Tactica MS. θυρεοφόρον, ὅταν ἀσπίδας ἔτι φέρωσι

παραμήκεις διὰ τὸ συνεπισκέπτεσθαι καὶ τὸν ἵππον. Leo in Tacticis cap.6.num.25. ὁπλίσεις μετὰ τὸν πεζὸν σκουτάτον, τὸν πάλαι καλούμενον ὁπλίτην, σκουτάριον, ὅτε μὲν χρεία καλεῖ, ἐπίμηκες μέγα, ὃ καλεῖται θυρεός. Et num.35. καὶ γὰρ σκουτάρια ἐποίουν αὐτοῖς στρογγύλα παραμήκη μεγάλα, ἃ ἔλεγον θυρεούς. Adde num.32. Idem cap.14. ἔχοντες σκουτάρια μεγάλα ἐπιμήκη, ἅπερ λέγουσι θυρεούς, ὥστε σκέπτειν ὅλα τὰ σώματα, ἀνδρὸς ἔχοντα μῆκος. Vide rurſum cap.19. §.183. & Notas ad Alexiad. pag.395.

ΘΥΡΕΠΑΝΟΊΞΙΑ, *Ædium Sacrarum Encænia.* Vide Menæa 22.Decemb. & ſupra in Ἀνοίξια.

ΘΥΡΊΔΑ, *Feneſtra*, Σαλάμβη, in Corona pretioſa: pro θυρίς.

ΘΥΡΟΚΆΡΦΙΑ, *Cardo, Cardines*, Στρόφιγξ, γίγγλυμος. Vide Κάρφος.

ΘΥΡΟΚΎΚΛΙΟΝ, Coſmas Hieromonachus MS. de Chymia: εἰς καθαρὸν ἔβαλε ὕελον· τοῦτο εἶναι ἐπιβαλτίελον· ἔστω οὖν τὸ στόμα αὐτοῦ στενότερον τῆς κοιλίας αὐτοῦ, ὁποῖα δῆτα εἰσὶ τὰ θυροκύκλια, καὶ τὸ στόμα ἐμφράξαι μετὰ πηλοῦ, &c. Puto hanc vocem corruptam eſſe, atque intelligi θηρίκλεια, vaſa ſcilicet de quibus conſulendus Lazarus Bayſius lib.de Vaſculis p.133. & quorum etiam mentionem agunt Anna Comnena pag.293. & Nicetas in Man. lib.3. num. 6. vix enim putem hâc voce intelligi annulos ſeu circulos forium. Vide Θρύλαιον.

ΘΥΡΣΊΝΗ, Cypriis, *Orobanche*, apud Interpolat.Dioſcorid.c.360.

ΘΎΡΣΙΟΝ, *Thymus*, apud Interpol. Dioſcor. cap.439.

ΘΥΡΣΊΤΗΣ, *Ocimaſtrum*, apud Interpolat. Dioſc. c.610.

ΘΥΡΩΡΌΣ, *Oſtiarius*, primus gradus Ordinis Eccleſiaſtici: in Concilio Laodic. Can.24. apud S. Epiphanium in Expoſit. fidei Cathol. in Concil. Quiniſexto Can.4. &c. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Oſtiarius.*

Θυρωρὸς, *Oſtiaria Monaſterij*, in Nov.133.Juſtin. cap. 3.

ΘΩΛΌΣ, pro Θολὸς, τεταραγμένος, Heſychio. Agapius in Geopon. c.172. μόνον εἰς τὸ καμπόδιν θωλὰ τὰ νερὰ ἢ νύκτα, νὰ μὴ φαίνεται.

ΘΏΝ, *Chelidonium magnum*, apud Interpolat. Dioſcor. c.399.

ΘΩΡΑΚΗΣΙΟΝ, Θωρακίδιον, pars Caſſidis, quæ demiſſa faciem tegit, & θωρακίζει ſeu tuetur, unde nomen: Gallis *Viſiere.* Anna Comnena lib.1. Alexiad. pag. 13. τοῦτο δὲ θεασάμενος καλύπτει μετὰ τὸ πρόσωπον τῷ θωρακιδίῳ, ὃ τῆς κόρυθος κύκλῳ ἐξήρτητο. Ubi Editio Hoeſchelij habet θωρακησίῳ. Nicephorus Bryennius id ipſum enarrans, καλύψας τὸ πρόσωπον τῷ ἀπῃωρημένῳ θωρακίδι. Vide Not. ad Alexiad. pag. 228.

ΘΩΡΑΚΕΪΟΝ, Θωράκιον, *Lorica, Munimentum Muri, Propugnaculum, Murus ipſe.* Scholiaſtes Æſchyli ineditus in Septem ad Thebas: Θωρακεῖα δὲ τὰ τείχη λέγονται, διὰ τὸ τὴν πόλιν δίκην θώρακος αὐτὰ ὑπενδεδύσθαι γύρωθεν. Gloſſæ MSS.Reg. Θωρακεῖον, τὸ τεῖχος· Θωρακίοις, προμαχῶσι, δρυφάκτοις, ἢ λωρικίοις. Aliæ: Θωράκιον, τὸ τεῖχος. Nicetas in Joanne num.8. καὶ πρὸς γῆν τὰ τείχη, καὶ τὰ τούτων καθῃρεῖτο θωράκια. Vide præter Suidam & Lexicographos, Salmaſium ad Hiſt. Aug.pag.483.

ΘΩΡΕΪΝ, *Videre, Aſpicere*, pro Θεωρεῖν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ ὅλοι παραξενίζονται, καὶ στέκουν, καὶ θωροῦσι, &c.

Paſſim ibi.

Θωρία, vel Θωριὰ, vel Θοργιὰ, *Viſus, Aſpectus, Obtutus, Species, Facies*, ὄψις, θέαμα, ὅραμα, βλέμμα. Gloſſæ Græcobarb. ἄβρωμα, στολὴ γυναικὸς ἄδος, θωρία ἢ θεωρία ῥάχη γυναικείου. Rurſum: ἄσχημος, ἄνοστος, ὁπού δὲν ἔχει καλὴν θωρίαν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

> Ἔμορφος καὶ περιχαρὸς, εὔθυμης θωρίας.

Idem lib.4.

> Νὰ ἔβλεπα καμμία φορὰ τὴν ἔμορφην θωρία σου,

Item *Feneſtra.* Idem Anonymus lib.7.

> Τὸ ἵνα θύρη ἀνατολικὸς, ὅθεν βγαίνει ὁ ἥλιος.

Ὀξύθωρος, *Lynceus.*

Θωριακὸς, *Aſpectu jucundus, ſuavis.* Idem Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

> Ἔμορφος ἦτον, θωριακὸς, ὅλος τῆς κοσμικίας.

Θωρετὸς, *Spectabilis.* ἀξιοθέατος.

Ἀγριοθωρεῖν, *Torvum videre, Torvo vultu eſſe.* Gloſſæ Græcobarbaræ: ἀγρίως βλέπειν, νὰ ἀγριοθωρῇ.

Κακοθώρητος, *Deformis viſu.* Eædem Gloſſæ: δυσειδὴς, κακόμορφον, κακοθεώρητον, κακοθώρητον.

I.

ἸΆΜΑΣ, *Iuridicus*, in Gloſſ. S. Benedicti, Cap. de Magiſtratibus.

ἸΑΝΙΤΖΆΡΟΙ, Ἰανιτζάριοι. Vide in Γενιτζάροι.

ἸΑΟΥΡΤΊ, *Lac Acidum*, Conſtantinopoli.

ἸΆΡΙΝ, Ἰάριον, *Ærugo.* Ἰάριν, χαλκοῦ ἄνθος, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. in aliis ex Cod.1673. Ἰάριν, ὁ ἰὸς χαλκοῦ. Gloſſæ aliæ Græcobarb. Ἄνθος χαλκοῦ, τὸ ἰάριν, τὸ βέρδε ῥάμε. Neophytus MS. ἰὸς, τὸ ἰάριν. Gloſſæ Botanicæ MSS. ἰὸς, τὸ ἰάριον. Lexicon Chymicum Joannis Garlandij, pag. 66. *Iarim, id eſt viride rame*, ſeu æris. Matthæus Sylvaticus: *Iarin, id eſt ærugo campana, vel Viride.* Id nempe quod noſtri *Verd de gris* vocant. Myrepſus ſect.3. cap.62. ex Cod. MS. βερδεράμιον, ἤτοι ἰάριν.

ἸΑΡΌΧΡΕΙΑ, *Poples*, Gallis *Iaret.* Heſychius: ἱερόχρεια, τὴν ὀσφύν, Ἰταλοί. Fortè Leg. ἰαροχρέας, poplitis pars carnoſa.

ἸΆΣΜΗ, Perſis, *Iaſminum*, ἰάσμινον, apud Interpolat. Dioſcorid. ubi ejus confectio deſcribitur.

ἸΑΤΗΡ, ſic appellata Manuëlis Comneni Imp. Novella ſeu Χρυσόβουλλος λόγος, περὶ δικαιωμάτων τῶν ἁπανταχοῦ ἐκκλησιῶν, ὡς ἰώμενος τὰ χωλεύοντα ἴσως δικαιώματα τῶν ἁπανταχοῦ ἐκκλησιῶν, ἐπισκοπῶν δηλονότι, καὶ μητροπόλεων καὶ αὐτῆς μεγάλης ἐκκλησίας. lib.2. Juris Græco-Rom. pag. 149. & apud Balſamon. ad Can. 12. VII. Synodi pag.311. Edit. Oxon.

ἸΑΤΡΊΝΗ, *Medica, Obſtetrix*, Gloſſæ Biblicæ MSS. μαῖαι, αἱ ἰατρίναι, αἱ βοηθοῦσαι τὰς γυναιξὶν ἐν τῷ τίκτειν. Ita appellantur apud Alexandrum Aphrodiſ. in Problem. Michaëlem Attaliatam in Synopſi

nopſi tit.49. & in lib.54. Baſilic. tit. 14. §.1. lib.60. tit.3. §.9. Vide Gloſſ. med.Lat.in *Medica*.

ἸΑΤΡΟΣΟΦΙΣΤΗ͂Σ, *Medicus ſimul & Medicinæ Profeſſor*: nam ἰατρικὴν dividebant Veteres in διδασκαλικὴν & ἐργάτιδα, ut eſt apud Damaſcium in vita Iſidori, id eſt in Theoricen & Practicen. Unde Eunapius in Zenone, ejuſmodi Medicos vocat ἐξησκημένους λέγειν τε καὶ ποιεῖν ἰατρικήν. Apud Suidam in Agapio, ἰατρικῶν μαθημάτων ἐξηγητής. Calliſthenes in Vita Alexandri M. MS. καὶ ἐκαθέζετο ἐκεῖ ἐν ἑνὶ τόπῳ, ὡς ἰατρὸς σοφιστὴς πολλοὺς ἀστρολογούμενος, ὡς Προφήτης Αἰγύπτιος. Socrates lib.7. cap.13. de Adamantio: ἰατρικῶν λόγων σοφιστής. Apud Stephanum Byzantium in Γάζα, de Geſio, qui vixit ſub Zenone Aug. ὁ περιφανὴς τῶν ἰατρῶν σοφιστὴς, qui quidem ἰατροσοφιστὴς dicitur Suidæ, & Zachariæ Scholaſtico de Opificio mundi pag. 458. 481. Theophanes an. 1. Philippici, de quodam Nicolao: σοφιστὴν γεγονότα τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης. Apud Theophilum Protoſpatharium de Urinis, laudatur Μάγνος ὁ ἰατροσοφιστής. Cedrenus, ἀφ' ὧν οἱ τῶν Ἑλλήνων ἰατροσοφισταὶ σφετερισάμενοι, καὶ τὰς ἀφορμὰς εἰληφότες, τὰς οἰκείας συνεστήσαντο τέχνας. Vide Geſnerum in Scholiis ad Caſſij Problem. p.57.

Ἰατροσόφιον, *Liber de Medicina*: quo nomine recentiorum Græcorum Medicorum opera complura laudantur à Petro Lambecio lib.6. Commentar. de Bibl. Cæſar. p.101.154.157.& 159. Laudatur etiam in Indice MS. Bibliothecæ Monaſt. S. Trinitatis Inſulæ Chalces ἰατροσόφιον περιέχον διάφορα, μῆκος β'.

ἸΒΑΓΚΟ͂Σ, pro *Ioannes*, dixiſſe Bulgaros obſervat Nicetas in Alexio lib.1. num. 5. Ἰβαγκὸς ὄνομα τοῦ ἦν, σημαίνει δὲ ἡ λέξις τὸν Ἰωάννην. Adde num.6. lib.3. num.2. &c. Sic Joannis Caſtriotæ, Georgij ſeu Scanderbegi Patris, ditiones, τὴν Ἰβάνου χώραν vocat Laonicus lib.5. pag.164. Edit. Genev. Paulus Oderbonius de Ruſſorum Religione & Moribus, ait Κὺρ βελικὶ Ἰβὰν, Ruſſorum linguâ ſonare, *Princeps magnus Ioannes*. Vide Leunclav. in Pand. Turc. num. 121. 142.

ἼΒΕΝΤΟΝ. Vide ἰνβεντάριον.

ἼΒΗΡΙΣ, *Naſturtium*, apud Interpol. Dioſcor. c.373. & Apul.c.20.

ἸΒΡΥ͂ΚΑΛΟΣ, ὁ χοῖρος, in Gloſſis MSS. Reg. Cod. 2062. Heſychius & Phavorinus legunt ἰβρίκαλος.

Ἴ͂ΓΓΛΑ, *Cingulum ſub ventre equi*, apud Cruſium pag.188. pro σίγγλα, *Cingulum*, quomodo Galli dicunt *La cengle du Cheval*, Ital. *Cinghia*. Proinde evaneſcit Meurſij conjectura, qui vocem detortam putat ex *Iungla*, quæ ὁπλαὶ ζωτικαὶ redduntur in Gloſſ. Gr. Lat. longéque aliud ſunt à cingulo equi.

Ἴ͂ΓΓΡΟΣ, *Cerebrum*. Heſychius: ἴγγρος, ὁ ἐγκέφαλος. Georgius Sanginatius de Partibus corporis humani:

Καὶ ἴγγρος ὁ ἐγκέφαλος, λαιμὸς, ὁ βρόγχος ἐστίν.

Ἴ͂ΓΔΙΟΝ, *Mortarium*, ἴγδη. Suidas in Etymolog. ὅλμος, μυρεψικὸν σκεῦος, τὸ ἴγδιον λεγόμενον παρ' Ἰταλοῖς. Moſchopulus: ὅλμος, τὸ κοινῶς ἴγδιον.

ἸΓΔΟΚΟ͂ΠΑΝΟΝ, *Piſtillum*. Eſt enim ἴγδη & ἴγδις, ἔνθα μίσγονται τὰ ἀρτύματα, ut eſt apud Phavorinum: *Mortarium*. Gloſſæ MSS. Reg. ex Cod. 2062. & Colbert. 2218. ὅλμος ἐστὶ κοῖλος λίθος εἰς ὃν κόπτουσιν ὄσπρια καὶ ἄλλα τινὰ ἢ ἐν ᾧ πτίσουσι τὰς κριθὰς, καὶ τὰ παχύτερα τῶν μυρεψικῶν καταλεαίνουσι· τὸ δὲ τύπτον τὰς κριθὰς, ὕπερον λέγεται, ὅ ἐστιν ἰγδοκόπανον. Gloſſæ aliæ ex Cod.930. ὕπερον, τὸ ἰγδοκόπανον.

ἸΓΚΛΙΚΟ͂Σ, *Anglicus*. Euſtathius Iliad. γ. ὅτι δὲ καὶ βόρειοι πυγμαῖοι περί που τὰ τῆς Θούλης ἀντίπερα ἔνθα τὰ Ἰγκλικά.

ἸΓΚΟ͂ΛΑΣ, ἴγκολος, *Incola*. Gloſſæ Baſilic. ἴγκολος ὁ πάροικος, ὃς καὶ ἀλλαχοῦ ἐν πόλει ἢ ἐν χωρίῳ τὴν οἴκησιν ἐκτήσατο. Modeſtinus JC. lib.1. Excuſat. εἰδέναι χρὴ, ὅτι ὁ ἐν ἀγρῷ καταμένων, ἰγκόλας οὐ νομίζεται· ὁ γὰρ ἐκείνης τῆς πόλεως ἐξαιρέτοις μὴ χρώμενος, οὗτος οὐ νομίζεται ἰγκόλας.

ἸΔΙΑ͂ΡΙΟΝ, *Beneficium Eccleſiaſticum*. Græcus Interpres Concilij Lateranenſis an.1215. cap.3. εἰ δὲ κληρικὸς εἴη, ἀπὸ παντὸς ὀφφικίου καὶ ἰδιαρίου καθαιρείσθω. Ubi Lat. *Ab omni Officio & Beneficio deponatur*: cap.11. de Magiſtris Schólaſticis: ἵνα παρ' ἑκάστης Καθεδρικῆς ἐκκλησίας διδασκάλῳ τῷ τοὺς Κληρικοὺς τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας καὶ τοὺς λοιποὺς φοιτητὰς πτωχοὺς δωρεὰν παιδεύοντι, ἁρμόζον ἰδιάριόν τι παρασχεθῇ, ubi Lat. *Aliquod competens Beneficium præberetur*. Ita denique cap.32.

ἸΔΙΚΟ͂Ν, *Privatum Patrimonium*, *Res privatæ Principis*. Balſamon in tit. Photij de Fide cap.5. Πριβάτον λέγεται κατὰ Λατίνους τὸ ἰδικόν. Lib.6. Baſilic. tit.1. cap.15. & 59. Κόμης τῆς ἰδικῆς περιουσίας, *Comes privatarum*. Lib.7. tit.5. cap.98. ἐὰν ὁ μισθωτὴς ἢ δοῦλος τῶν ἰδικῶν κτημάτων τῆς βασιλείας ἡμαρτηκέναι τι λέγεται, &c. cap.99. ἐὰν ἀδικηθῶσι παρὰ τοῦ διοικοῦντος τὰ ἰδικὰ τῆς βασιλείας. Et tit. 18. cap.20. ὁ βασιλεὺς ἀντέγραψεν οὕτως· ὁ πραιπόσιτος τοῦ ἰδικοῦ μου λόγου, &c. Qui porro πραικυράτωρ τοῦ ἰδικοῦ hîc dicitur, Ἐπὶ τοῦ ἰδικοῦ appellatur in inſcriptione Epiſt. 240. ex Photianis. Ita etiam appellabatur Conſtantinopoli ædes in qua recondebantur *Privata* Principis, de qua diximus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib.2. ſect.9. num.10. pag.154. Alexij Comneni Monita ad Spaneam Nepotem, MSS.

Καὶ ἵνα καλῶς στοιχείτη σου φυλάγῃ τὸ ἰδικόν σου.

Infrà:

Εἰσὰν τὸ λύψει τίποτες, ἢ ὡσὰν χάσῃς τὸ ἰδικό σου.

ἸΔΙΚΟ͂Σ δικαστὴς, *Specialis Iudex datus*, in Baſilicis.

Ἴ͂ΔΙΚΤΟΝ, *Edictum*. Lexicon MS. Colberteum Cod. 6076. & Gloſſæ Baſilic. ἴδικτον, προσφώνησις. Perperam in Gloſſis ſcript. ἴνδικτον. Theodorus Lector Ecl.1. Extr. δι' ἑτέρου ἰδίκτου καταλύσας τὰ πρότερα. Evagrius, lib.4. cap.39. τὸ καλούμενον παρὰ Ῥωμαίοις ἴδικτον γράφει. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.74. διάτι τῶν ὑπ' αὐτοῦ γενομένων ἰδίκτων. Adde cap. 85. Theophanes an. 10. Valentiniani M. ἴδικτον δὲ Οὐαλεντινιανὸς ἔγραψεν τοῖς ἐν Ἀσίᾳ, &c. Idem an.38. Juſtiniani: τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἰουστινιανὸς ὁ Βασιλεὺς τὸ περὶ φθαρτοῦ καὶ ἀφθάρτου κινήσας δόγμα, καὶ ἴδικτον πανταχοῦ καταπέμψας ἀλλότριον εὐσεβείας, &c. Idem an.20. Heraclij: τότε δὴ ὡς μέγα τι νομίζων ποιεῖν, ἐκτίθεται τὸ λεγόμενον ἴδικτον, περιέχον. &c. Vita S. Maximi Confeſſ. num.12. de eod. Heraclio: καὶ ἐγγράφοις τύποις, καὶ τῷ λεγομένῳ ἰδίκτῳ τὸ ἄτοπον βεβαιοῖ. Lib.1. Baſilic. cap.55. ὅπερ δείκνυται ἐκ τῶν παρ' ἡμῶν γραφέντων διαφόρως λόγων τε καὶ ἰδίκτων. Vide Cedrenum, p.312. 388.

Ἤδικτον. Synodus Conſtantinopol. VI. Act. 4. Ἀπολλιναρίου αἱρετικοῦ κατὰ Διοδώρου πρός τε κείμενον ἐν τῷ ἠδίκτῳ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τοῦ ἐν εὐσεβεῖ τῇ μνήμῃ Ἰουστινιανοῦ τοῦ Βασιλέως. Occurrit rurſum in eadem Synodo pag.1110. Pæanius ſeu Capito Lycius in Paraphraſi Eutropij lib. 8. *compoſuit edictum*, addit, ὃ μέχρι νῦν Ἀδριάνειον καλεῖται κατὰ τὴν τῶν Ἰταλῶν φωνὴν ἤδικτον περπέτουον. Nicephor. Calliſt. lib.17. cap.29. τὸ Ῥωμαϊστὶ ὀνομαζόμενον ἤδικτον γράφει. Vide Ἔδικτον.

ἸΔΙΟΔΟΜΕ͂ΣΤΙΚΟΣ. Vide in Δομεστικός.

ἸΔΙΟΚΑ͂ΒΑΛΛΟΣ. Vide in Καβαλλος.

ἸΔΙΟΚΑ͂ΣΤΡΟΝ. Vide in Κάστρον.

ἸΔΙΟΚΤΗΤΟΝ, *Peculium*, in Baſilicis. Gloſſæ: ἐμαδικιπάτων, ἰδιοκτήτων. Ἐμαδικιπατίωνι, αὐτεξουσιότητι, ἰδιοκτήτῳ. Gloſſæ Lat. Gr. *Peculiaris*, ἰδιόκτητος. *Peculium*, περιουσία, Περίκτησις, ἴδιον, &c.

ἸΔΙΟΜΕΛΟΝ, ſcilicet τροπάριον, ſic dictum, quòd ἴδιον μέλος habeat, ſeu peculiari ſibi, (gravi nempe & concinnâ,) voce recitetur, cùm contrà εἱρμὸς aliâ, ad ſui normam, decantetur. Ita Goarus ad Euchologium pag. 206. ex Ligaridio. Triodium in Dominica τῆς ἀποκρέω. ἀναστάσιμα τῆς ὀκτωήχου δ'. καὶ ἀνατολικὸν ἕν, καὶ τῆς ἀποκρέω ἰδιόμελα τρία. Infrà: καὶ λέγομεν ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας. Rurſum: ἰδιόμελον ἑωθινόν. Alibi: καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, δίς. Euchologium Goari pag.187. 517. στιχηρὰ ἰδιόμελα. pag.201. μετὰ δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ψάλλει τὸ ἰδιόμελον τοῦ τριῳδίου τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ μαρτυρικὰ, καὶ τὸ μηναῖον. Adde pag. 556. Symeon Theſſalonicenſis Reſponſo 57. καὶ τριῴδια ψάλλειν καὶ ἰδιόμελα, κατὰ τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστὴν διετύπωσαν. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap.7. num. 23. καὶ ψάλλουσιν ἰδιόμελον τὸ τῆς ἑορτῆς. Adde cap.10. num.5. ἰδιόμελα καὶ τροπάρια τοῦ Κανόνος, apud Joannem Pluſiadenum pro Concil. Florent. pag.643.

Ἰδιόμελα ἑωθινὰ, *Quæ ſub ortum ſolis canuntur*, & deſcribuntur ſub finem Paracletici pag.185. ubi dicuntur ab Imp. Leone Philoſopho fuiſſe compoſita. Vide in Ἐξαποστειλάριον.

ἸΔΙΟΡΡΥΘΜΟΙ. Allatius lib. 3. de utriuſque Eccl. conſenſ. cap.8. §. 8. obſervat apud Græcos, Monachorum alios dici κοινοβιακοὺς, alios ἰδιορρύθμους; ac *Cœnobiacos* quidem, non tantùm qui ſimul habitant, ſed communi habitatione ex uno veſtiario veſtiuntur, & ex uno Cellario paſcuntur, & eadem officia & exercitia funguntur: ἰδιορρύθμους verò, qui ſuo more vivunt, & ut illis collubitum eſt. Nam antequam habitum induant, certâ pecuniâ corrogatâ, ad ſui neceſſarios uſus, ſibi per Monaſterium ſubminiſtrandos, cellam obtinent, & quotidie panem ac vinum, quæ aliis etiam tradi ſolent à Cellario, ad victum accipiunt; reliqua ſibi ipſi provident, & ſic ab oneribus Monaſterij immunes, ſua peragunt, & negotiis operam dant, & cùm placet, ad Officia celebranda cum aliis in Eccleſiam conveniunt: ac eorum denique bona cùm moriuntur Monaſterio cedunt.

ἸΔΙΟΡΡΥΤΟΝ, *Leontopodium*, apud Interpol. Dioſcor. cap.713.

ἸΔΙΟΤΕΙΧΟΣ. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis, pag.50. καὶ ὁ ναὸς τοῦ Σολομῶντος ἰδιότειχα.

ἸΔΙΟΧΕΙΡΟΝ, *Scriptum manu propriâ exaratum*, *Syngraphum*, *Chirographum*. Novella Conſtantini Porph. περὶ ἀναδόσεως, &c. Καὶ ἰδιόχειρα ἀμοιβαῖα ἀσφαλιζομένων ἑκατέρων. Diſputatio Gregentij pag. 203. καὶ πᾶσαν πονηρὰν ψῆφον ἀναιρῶν, καὶ ἰδιόχειρα ἀσφαλείας παρὰ τῶν μεγιστάνων ἀπαιτῶν πρὸς τὸ μὴ ἀδικεῖν πένητας, &c. Conſtantinus de Adm. Imp. cap.31. συνθήκας καὶ ἰδιόχειρα ἐποιήσαντο. Utuntur alij, Nicephorus Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. pag.1255. & 1267. Edit. Labbei, Harmenopulus lib.1. tit.8. §.10. &c. Vide Salmaſium de Modo uſurarum, cap.10. Extr.

Ita porrò præſertim appellant Scriptores Byzantini, *Fidei profeſſionem*, quam ab Imperatoribus recèns creatis aut evectis, & priuſquam Coronâ donarentur, exigebant Patriarchæ Conſtantinopolitani, ſeu περὶ ὀρθοδοξίας, ut loquitur Leo Grammaticus in Leone Armenio, initio; ὁμολογία ἰδίας χειρὶ ἐγγράφως παραδοθεῖσα, ut ait Codinus de Offic. palat. cap.17. num. 1. ubi ea deſcribitur num. 3. & 4. Theophanes an.17. Zenonis: βιαζόμενος δὲ αὐτὸς ὑπὸ τῆς Βασιλίδος Ἀριάδνης, καὶ τῆς συγκλήτου, ἔλαβεν αὐτοῦ τὸ ἰδιόχειρον, πῶς ἀποδέχεται εἰς ὅρον πίστεως τὰ δόγματα τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου. Suprà, ἔγγραφον vocat, ut & an.9. Nicephori: Νικηφόρος δὲ ὁ Πατριάρχης ἔγγραφον ἐξ ἰδιοχείρου παρὰ Μιχαὴλ ἀπῄτησεν περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως. Adde pag.405. Auctor incertus poſt eundem Theophanem pag.431. πρότερον ποιήσας ἰδιόχειρον μετὰ τὴν στέψιν αὐτοῦ, μηδέποτε κατὰ τῆς ἐκκλησίας γενέσθαι, ἢ παρασαλεῦσαι τι καλῶς εἰς αὐτὴν ὁρισθέντων ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων ἱερῶν δογμάτων. Adde pag. 435. & Vide ſuprà in Ἔγγραφον, & οἰκειόχειρον.

ἸΔΙΩΣΥΝΗ, *Affinitas*. Canonarium Joannis Monachi pag.112. καὶ ὅταν ἀπαίτων τούτων ἐξείπωσι τὰς διαφορὰς, πάλιν ἐρωτᾶν αὐτοὺς περὶ τῶν αἱμομιξιῶν, μήπως εἰς συγγενείας τινὰς ἢ ἰδιωσύνας ἔπεσαν.

ἸΔΙΩΤΑΙ, *Plebeij*, *Pagani*, in Nov. Juſtin.8. cap.6. Nov.22. cap.47. Nov.30. cap.1. Nov.31. &c. Item *Rudes*, *Indocti*, ut apud Joannem Cananum de Bello Conſtantinopol. initio, &c. Macarius Homil. 26. εἰς χωρίον ἐὰν τις ἀπέλθῃ, ὀλίγα γράμματα εἰδὼς, ὅπου εἰσὶν ἰδιῶται, δοξάζεται ὑπ' αὐτῶν σχολαστικὸς, ἐπειδὴ χωρικοί εἰσιν, ὁλοτελῶς μὴ εἰδότες δοκιμάσαι.

Ἰδιῶται, *Monachi Laïci*, vel *qui nullo Eccleſiaſtico gradu donati ſunt*. Euchologium in Officio Funeris Monachi: καὶ εἰ μὲν ἱερεὺς ἐστὶν ὁ ἐκδημήσας ἀδελφὸς, τίθεται τὸ τούτου λείψανον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ· εἰ δὲ ἰδιώτης, ἐν τῷ νάρθηκι. Symeon Theſſalon. Opuſc. contra Hæreſes: καὶ τοὺς μὲν καθιδρυμένους καὶ ἱερωμένους ψάλλουσιν ἔνδον τοῦ ναοῦ, τοὺς ἰδιώτας δὲ μοναχοὺς, ἢ καὶ τοὺς λαϊκοὺς ἐν τῷ νάρθηκι. Vide Goarum ad idem Eucholog. pag. 19. 23. & Gloſſ. med. Lat. in *Idiota*.

Ἰδιωτία, *Ruſticitas*, *Simplicitas*, apud Theophanem an.10 Leonis Iſauri.

ἸΔΡΙΩΜΕΝΟΣ, pro ἐνιδρωμένος. Conſtantinus de Adm. Imp. ἐπεὶ εὐγενὴς καὶ φρόνιμος, καὶ ἰδρωμένος ὑπάρχει. Alibi vocat ἐνιδρωμένους καὶ πιστούς.

ἸΔΡΟΜΑΧΙΟΝ, *Stragulum equi ſellæ ſubſtratum, quo illius ſudor cavetur, & à ſeſſore vitatur*. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap.3. n.8. ἡ σέλα τοῦ ἵππου αὐτοῦ διβολέα· ὡσαύτως μετὰ αὐτῆς μαργαριταρένων ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν, καὶ εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ ἰδρομαχίου, ἔχουσα καὶ μαργέλλιον ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν, ὡς καὶ ἡ βασιλική. Formam verò ejuſmodi ἰδρομαχίου inſpicere licet in Bulla aurea Balduini II. Imp. Conſtantinopol. à nobis delineata in Familiis Byzantinis p.216.

ἸΔΡΥΣ, *Quercus*. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Δρυῶ, Ἰδρυῶ, τὸ δένδρον.

ἸΔΡΩΤΑΣ, *Sudor*, ἱδρὼς, in Corona pretioſa.

ἸΕΒΑΑ, Afris, *Gramen*, apud Interpol. Dioſcorid. cap.610.

ἸΕΝΕΙΑ, *Barba*, γένειον, in Turco-Græc. Cruſij.

ἹΕΡΑ, *Ordo Sacer*, *Eccleſiaſticus*. Nomocanon Cotelerianus num.287. τὸ δὲ ψαλτήριον ὑπὸ μεγάλης σωτηρίας γέγονεν τῇ ἱερᾷ.

ἹΕΡΑ βοτάνη, ἡ ὀρθὴ περιστερὰ, καὶ ὑοσκύαμος, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Periſtereon rectus*, vel *Hyoſcyamus* ſeu *Apollinaris*. Item *Vetonica*, apud Anton. Muſam de Vetonica cap.1. *Verbenaca*, apud Apul. c. 3.

ἹΕΡΑΙ πυλαὶ, *Portæ Sanctæ*, quibus à ναῷ in Sacrum Βῆμα aditus patebat. Paſſim occurrunt in Libris Eccleſiaſticis Græcorum. Symeon Theſſalon. de Sacris Ordinat. cap.3. de Subdiacono: καὶ φυλάσσει μὲν τὰς πυλὰς τὰς ἱερὰς ἵνα μή τις τῶν ἀναξίων ἔνδον εἰσέλθῃ τοῦ βήματος. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſt. lib.3. n.7.

ἹΕΡΑΚΑΡΙ,

ἹΕΡΑΚΑ΄ΡΙ, *Falconarius*, *Auceps*, apud Petr. Bellonium lib. 1. Obſervat. cap. 11.

ἹΕΡΑΚΟΠΟ΄ΔΙΟΝ, *Lychnis ſilveſtris*, apud Interpol. Dioſc. c. 521.

ἹΕΡΑΚΙ΄ΤΑΙ. Theophanes an. 24. Leonis Iſauri: ἐκάησαν ἀγοραὶ ἐν Δαμασκῷ ὑπὸ Ἱερακιτῶν, καὶ ἐφυγαδεύθησαν.

ἹΕΡΑ΄ΝΘΕΜΙΣ, *Chamæmelon*, apud Apul. de Virtut. Herb. c. 23.

ἹΕΡΑΤΕΙ͂ΟΝ, quæ pars ſit Eccleſiæ, video controverti. Dionyſius Areopag. de Hierarch. c. 3. diſertè diſtinguit θυσιαστήριον ἀπὸ τοῦ ἱερατείου, ita ut θυσιαστήριον ſit quod Græci vulgo Βῆμα, Latini *Preſbyterium*, vocant: ἱερατεῖον verò, *Navis Eccleſiæ*, nam prima ſæcula *Chorum*, qualis eſt hodie, non agnovere, ut obſervavimus in noſtra Conſtantinop. Chriſt. lib. 3. num. 77. Dionyſius igitur loco laudato, ubi duos ſtatuit demortuorum ordines, ſic ait: συναγαγὼν ὁ θεῖος ἱεράρχης τὸν ἱερὸν χορὸν, εἰ μὲν ἱερατικῆς ἐτύγχανε τάξεως ὁ κεκοιμημένος, ἔμπροσθεν τοῦ θείου θυσιαστηρίου κατακλίνας αὐτὸν, ἀπάρχεται τῆς πρὸς Θεὸν εὐχῆς καὶ εὐχαριστίας· εἰ δὲ τοῖς εὐαγέσι μοναχοῖς, ἢ τῷ ἱερῷ λαῷ καταλέγοιτο, παρὰ τὸ τίμιον ἱερατεῖον αὐτὸν κατακλίνει πρὸ τῆς ἱερᾶς εἰσελεύσεως. Quæ poſtrema verba de Portis Templi intelligenda ſunt. Nam Pachymeres in Paraphraſi non omninò ſenſum Dionyſij percepit, ut nec Allatius in Diſſert. De Narthece: is enim eſt, ut dicat cadaver Monachi aut Fidelis in inferiori ναοῦ parte versùs Portas Templi collocari: ut Presbyteri ante portas Bematis. Eâ notione fortè ἱερατεῖον uſurpavit Theophanes an. 14. Zenonis: οἱ δὲ τοῦ Δίου μοναχοὶ τῇ κυριακῇ εἰς τὸ ἱερατεῖον ἐπέδωκαν Ἀκακίῳ τὴν ἐπιστολήν. Tametſi fatendum ἱερατεῖον interdum pro ipſo Bemate accipi. Cùm igitur ἱερατεῖον ſit propriè ναὸς ipſe, in quo ἱερὸς λαὸς conſiſtebat, inde

Ἱερατεῖον, dicta *Plebs*, ſeu *Populus Epiſcopo ſubditus*, qui ſcilicet ἐν ἱερατείῳ Eccleſiæ conſiſtit: quomodo fortè *Sanctuarios*, tenentes Eccleſiæ dixit inferior Latinitas, uti docuimus in Gloſſario. S. Baſilius Epiſt. 263. καὶ γὰρ εἰ καὶ πολυάνθρωπον πῶς εἶναι δοκεῖ τὸ ἱερατεῖον ὑμῶν, ἀλλὰ ἀνθρώπων ἀμελετήτως ἐχόντων πρὸς τὰς ὁδοιπορίας, διὰ τὸ μήτε ἐμπορεύεσθαι, μήτε τὴν ἔξω διατριβὴν αἱρεῖσθαι, τὰς δὲ ἱερατείας μεταχειρίζεσθαι τοὺς πολλοὺς, &c. Idem Epiſtol. 412. θορύβων δὲ ἀεὶ καὶ ταραχῶν πληροῦν τὴν πόλιν, καὶ σύμπαν τὸ ἱερατεῖον. At

Ἱερατεῖον, in Actis Conſtantinopoli de Agapio & Bagadio ſumitur pro cœtu ac conſeſſu Presbyterorum: καὶ ἑτέρων διαφόρων Ἐπισκόπων, καὶ παντὸς τοῦ ἱερατείου.

ἹΕΡΑΤΙΚΟΙ΄, *Sacerdotes*, in Concilio Laodic. Can. 19. 24. 27. 41. 42. 54. 55. in Synodo VII. Can. 15. in Synodo Trullana Can. 77. &c. ἱερατικὸν ἀξίωμα, apud Clementem lib. 8. Conſtitut. Apoſtol. c. 47. Zachariam Pap. lib. 1 Dialog. cap. 4. lib. 2. cap. 16. &c. ἱερατικὸς κατάλογος, in Canonib. Apoſtol. Can. 6. apud eundem Clement. lib. 3. cap. 15. ἱερατικὸν συνέδριον, in Cod. Can. Eccl. Africanæ Can. 53. ἱερατικαὶ λειτουργίαι, in Concilio Ancyrano Can. 1. ἱερατικὴ τάξις, apud S. Dionyſium de Hierarch. cap. 2. ἱερατικὸν τάγμα, in Concilio Laodiceno Can. 2. S. Baſilius Epiſt. 264. καὶ πάντας μὲν μιᾷ φωνῇ τοὺς ἱερατικοὺς τοὺς ἐν Καισαρείᾳ ἐκκλησίας παρεῖναι τῇ βουλῇ. Ita ἱερωμένους, Sacerdotes non ſemel vocat Euſebius in Hiſt. Eccl. ut obſervatum ab Henrico Valeſio ad lib. 1. de Vita Conſtant. cap. 51. Hiſce addo quæ habet Lexicon MS. Cyrilli: Βασίλειον ἱεράτευμα, τοὺς ὀρθοδόξους ἱερεῖς λέγει.

ἹΕΡΙ΄ΦΙΟΝ, *Sacellum*. Gloſſæ Baſilic. Σάκελλον, (ita leg. pro σακέλλου) ἀφίδρυμα, ἤτοι ἱερίφιον.

ἹΕΡΟΒΡΥ΄ΓΚΑΣ, *Geranium*, Prophetis, apud Interpol. Dioſcor. cap. 538.

ἹΕΡΟΔΙΑ΄ΚΟΝΟΣ. Vide in Διάκονος.

ἹΕΡΟΚΗ΄ΡΥΞ cognominatur S. Paulus Apoſtolus à Græcis. Vide Porphyrogenitum in Vita Baſilij Imp. cap. 57. Edit. Allatij, & 87. Combefiſij. Photius Epiſt. 117. Παῦλος ὁ μέγας καὶ λαμπρὸς τῆς οἰκουμένης κήρυξ. Pro Lectore uſurpat Martyrium S. Clementis Ancyrani MS. διὰ τοῦτο ψήφῳ τε Θεοῦ ἄνωθεν, καὶ κοινῇ πάντων ὁμοῦ τῇ ἐν Γαλατίᾳ γνώμῃ, πρῶτα μὲν ἱεροκήρυξ τῆς ἁγίας αὐλῆς, εἶτα διάκονος, ἐν ὀλίγῳ δὲ ὕστερον καὶ πρεσβύτερος ἀναδείκνυται.

ἹΕΡΟΚΥ΄ΚΛΙΟΝ. Manuël Malaxus in Chron. MS. 799. τοῦτος ἐβεβαίωσε διὰ βασιλικὸν ὁρισμὸν τὰ ἱεροκύκλια τῆς Μονεμβασίας, ὅπου ἔδωκεν Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος.

ἹΕΡΟΛΟΓΕΙ͂Ν, *Benedicere*, vox propriè uſurpata in nuptiarum benedictionibus. Concil. Neocæſarienſe Can. 6. apud Matthæum Blaſtarem: περὶ τοῦ μὴ συνεστιᾶσθαι τῷ διγαμοῦντι τὸν ἱερολογήσαντα. Scylitzes pag. 722. ἱερολογεῖται τῇ Ζωῇ, καὶ αὐτοκράτωρ ἀναγορεύεται Βασιλεὺς, & pag. 733. τοῦ Χρυσοτρικλίνου δὲ κοσμηθέντος, ἐπὶ βήματος καθίσασα ἡ Ζωὴ, ἐξάγει τὸν Μιχαὴλ, καὶ τὸν Πατριάρχην καταναγκάζει ἱερολογῆσαι τούτους αὐτοῖς. ὁ δὲ τῷ λόγῳ ἐνθαμβηθεὶς, ἵστατο ἄπνους, καὶ πρὸς τὴν ἱερολογίαν ἐνεδοίαζεν. Ita præterea uſurpat pag. 864. ἄγεται τοίνυν τὴν Μαρίαν ἀπηρυθριασμένως ὁ Βασιλεὺς, καὶ ἱερολογεῖται αὐτῇ. Nicephorus Bryennius lib. 3. Extr. de Sacerdote qui Botaniatæ & Mariæ uxoris Michaëlis Ducæ Imp. Nuptiarum ceremoniam peregerat: ὃς καὶ τὴν ἱερολογίαν ἐτέλεσεν. Infrà voce εὐλογεῖν utitur. Zonaras in Conſtantino Porphyrog. πέπρακτο τὰ γαμήλια τοῦ Πατριάρχου Νικολάου τὴν ἱερολογίαν ποιήσαντος. In Nicephoro Phoca: ἐν τῇ κατὰ τὰ βασίλεια Νέᾳ ἐκκλησίᾳ τῆς ἱερολογίας τῆς γαμικῆς τελουμένης, &c. Et in Nicephoro Botaniata: διὸ καὶ ὁ τὴν ἱερολογίαν τελέσας, &c. Georgius Acropolita in Chron. cap. 33. καὶ πληροῦσι τὴν τῶν παίδων συνάφειαν, τοῦ Πατριάρχου Γερμανοῦ τὰ τῆς ἱερολογίας τελέσαντος. Adde Balſamonem ad Can. 38. Epiſt. 1. S. Baſilij ad Amphilochium, & ad Nomocan. pag. 138. 140. 1. Edit. Pachymeres lib. 3. cap. 24. ait προνόμιον eſſe Chartophylacis, τὸ προστάσσειν ἑκάστοτε τὰς ἱερολογίας γίνεσθαι, quæ poſtea declarat: ἐπεί τις ἱερεὺς —— νυμφίους ἱερολογεῖ δίχα τῆς τοῦ Χαρτοφύλακος προτροπῆς. Hinc in Catalogo Officiorum Eccleſiæ Conſtantinopol. dicitur ἔχειν τὰς ἱερολογίας τῶν μνηστειῶν, & ἱερολογεῖν αὐτάς, id eſt *Penes eum eſſe Benedictiones nuptiarum, eaſque benedicere.* Ubi jure Goarum carpit Poſſinus, qui ἱερολογίας hoc loco, *Regiſtra nuptiarum* interpretatus eſt in Euchologio. Verùm ipſemet fallitur: neque enim nuptiarum benedictionem impertiebatur, ſed licentiam dabat διὰ πιττακίου nuptias celebrandi. Balſamon ad Can. 9. VII. Synodi, ubi de Chartophylace: τὰ τῶν ἱερολογιῶν πιττάκια ἐκδίδοται. Clariùs ad Can. 7. Concilij Neocæſarienſis ubi de ſecundis nuptiis: μήτε τοιαύτην ἱερολογίαν ἐμποδίζεσθαι, μᾶλλον δὲ οὐδὲ ὅτε ἐπιτελεῖται διὰ πιττακίου Χαρτοφύλακος. Ubi Πιττάκιον, eſt quod *Diſpenſationem* in Re nuptiali appellamus. ἱερολογίας porrò voce hac notione utitur rurſum idem Balſamon ad Nomocan. Photij, tit. 13. cap. 2. εἰ δὲ καὶ ἔφθασε γενέσθαι τελεία ἱερολογία, ἀλλὰ μόνον μνηστεία παρηκολούθησε, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Benedictio*.

ἹΕΡΟΜΑ΄ΡΤΥΡ. Vide in Μάρτυρ.

ἹΕΡΟΜΝΗ΄ΜΩΝ, *Hieromnemon*, Dignitas in Eccleſia Græcanica, quæ duodecima recenſetur à Codino cap. 1. ubi ejus munus ſic deſcribitur: ὁ Ἱερομνήμων, εἰς τὸ βλέπειν τὰς εὐχὰς ὄπισθεν τοῦ Ἀρχιερέως· Κρατεῖ τὸ ἐνθρονιασμὸν, καὶ τὸ κοντάκιον τῆς χειροτονίας

τονίας. Codex Reg. pro κοιλάκιον, habet τὸν κώδικα, omiſſis vocibus, κρατῶν τὸ ἐνθρονιασμόν. Codex Allatianus: ὁ ἱερομνήμων, κρατῶν ἐν τῇ παραδόσει αὐτῷ τὸν κώδικα τῆς ἐκκλησίας βυλλωθέντα παρὰ τῶν Κληρικῶν, καὶ τῆς Ἀρχιερέως ἐμβαλαίων· καὶ εἰ μὲν οὐκ ἔστι ἐπίσκοπος, μᾶλλον ἵσκανίζει ἐκκλησίαν νέαν· σφραγίζει δὲ καὶ Ἀναστάσεως. Ex Ordine Diaconorum eſt. Joannes Epiſcopus Citri in Reſponſ. pag. 329. τὸ τοῦ Ἱερομνήμονος δὲ ὀφφίκιον διακόνῳ ἐξ ἀνάγκης προσήκει· ἐπεὶ συμπεργὸς οὗτος ἐστὶ τῷ Κατηχητῷ εἰς τὸ περιβάλλεσθαι τὴν ἱερὰν στολὴν τῷ ἀρχιερεῖ μέλλοντι ἱεροπρακτεῖν, εἰ δὲ ἱερεὺς ἐστὶν ὁ Ἱερομνήμων, κατὰ ὄνομα, ὡς οὕτως εἰπεῖν, ἱερομνημονεῖ· οὐδὲ γὰρ ἐξὸν αὐτῷ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν ἀρχιερατικῶν στολισμάτων, διακόνου τάξιν τηρεῖν. At extremâ Græciâ admiſſi etiam ad eam Dignitatem Presbyteri. Laudatur enim ab Allatio in Diſſert. de Georgiis pag. 411. ποίημα τοῦ εὐτελοῦς καὶ ἀχρείου Ἱερομνήμονος ἱερέως Γεωργίου πνευματικοῦ πατρὸς &c. Ejuſdem Dignitatis meminit præterea Demetrius Gemiſtus MS. de Liturgia Patriarchæ: ὁ δὲ μέγας χαρτοφύλαξ ἀπέρχεται μετὰ τοῦ Ὑπομνηματογράφου καὶ τοῦ Ἱερομνήμονος ὑπομένων αὐτῷ, &c. Et Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 3. cap. 15. καὶ οἱ ἑξῆς ὀφφικιάλιοι ἄρχοντες πάντες σχεδὸν, πλὴν τοῦ Ἱερομνήμονος, &c. Id Officij obierat Joannes Patr. Conſtantinopol. ſub Alexio Comneno, ut eſt in Catal. Patr. Conſtantinopol. Obiit etiam Georgius Pachymeres. Vide Euchologium pag 623. 832. Allat. de Georgiis pag. 365. & 411. & Epiſtolam Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ ad Bohemos.

At Græci veteres ἱερομνήμονας vocabant, qui ſacrificia in Commentarios regerebant, quæ à quocunque facta eſſent, & Ordinem ritúmque faciendorum monebant ex jam factis. Heſychius: Μνάμων, ἱερομνήμων, ἢ Μνήμονες οἱ τὰς θυσίας ἀπομνημονεύοντες. Meminit præterea Harpocration ἱερομνημόνων, qui ex ſingulis Urbibus mittebantur ad conſeſſum Amphyctionum, qui ſunt ij ἱερομνήμονες, quos Heſychius εἰς Πυλαίαν πεμπομένους ὑπογραμματέας interpretatur. In Gloſſ. S. Benedicti, cap. de Templis, & in Lat. Gr. *Pontifex*, ἱερομνήμων exponitur, in aliis *Flamen*. Adde Etymolog. magn.

ἹΕΡΟΜΟΝΑΧΟΙ, dicuntur Græcis potiſſimum *Presbyteri Monachi*, ut obſervat Goarus ad Euchològ. pag. 11. & 298. Salutationes Epiſtolar. Pontific. pag. 416. εἰ μή τις ἐστὶν Ἀρχιμανδρίτης, ἢ ἔντιμος ἱερομόναχος, ἢ μοναχὸς, ἢ κοσμικός. Vide Philotheum Patriarcham Conſtantinopolit. in Ordine ſacri Miniſterij pag. 5. Pachymer. lib. 7. cap. 28. lib. 9. cap. 5. initio, Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 3. cap. 3. 15. & aliis locis, Phranzem lib. 2. cap. 5. Morinum de ſacris Ordinat. p. 117. &c. Et infrà in Πνευματικὸς πατήρ.

ἹΕΡΟΜΥΡΤΟΣ, *Ruſcus*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 728.

ἹΕΡΟΝ, *Calyptra* Alexandrino Patriarchæ peculiaris, qua κατὰ παράδοσιν ἀρχαίαν, caput tectus, ſacra operari ſolet, cùm cæteri Patriarchæ & Antiſtites ἀπερικαλύπτῳ κεφαλῇ Sacras Liturgias peragant: quam quidem Calyptram ἱερὸν propriâ nomenclaturâ appellari ſcribit Symeon Theſſalonicenſis lib. de Templo pag. 221. eámque deferre ad inſtar veteris legis Sacerdotum qui Κίδαριν, quam & μίτραν vocabant deferre ſolebant: quo eodem, inquit, nomine Pontifices eas geſtantes appellare conſueverunt. Vide Λῶρος.

ἹΕΡΟΣ ΚΑΥΛΟΣ, Ἄλιμος, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 121.

ἹΕΡΟΤΕΛΕΣΤΙΑ. Vide in Ἱερολογεῖν.

ἹΕΡΟΥΛΙΖΕΙΝ, *Senium*, *Vetuſtatem olere*, γεροντιᾷν, γεροντίζειν, quomodo fortè legendum apud Alexandrum Trallianum lib. 8. cap. 3. εἶναι δὲ προσφερέσθωσαν τὸν Τύριον, ἢ Ἀσκαλῶνα, καὶ παλαιὸν, καὶ ἱερουλίζοντα. Vide Γερουλίζειν.

ἹΕΡΟΥΡΓΙΑ, *Sacrum Miſſæ Officium*, *Sacra λειτουργία*, Μυστικὴ ἱερουργία, apud Euſebium lib. 4. de Vita Conſtant. c. 45. Ita appellatur in Miſſa S. Joannis Chryſoſtomi, apud Symeonem Theſſal. lib. de Sacramentis, & SS. Patres, paſſim. Ἱερουργεῖν, *Miſſam celebrare*, apud Pachymerem lib. 11. cap. 20. Lexicon MS. Cyrilli: ἱερᾶται, ἱερουργεῖ. Vide Henric. Valeſium ad Philoſtorgium lib. 9. cap. 4.

ἹΕΡΟΦΥΛΑΞ, *Cimeliarcha*. Lib. 33. Baſilic. tit. 1. cap. 8. ἐὰν ληγατεύσῃ τοῖς ἱεροφύλαξι δέκα νομίσματα δίδοσθαι τῷ καιρῷ τῆς ἑορτῆς αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ, &c.

ἹΕΡΟΨΑΛΤΗΣ, David Rex appellatur in Vita S. Syncleticæ num. 47.

ἹΕΣΚΕ, Afris, *Geranium*, apud Interpolat. Dioſcot. c. 537.

ἹΖΗΜΑΤΙΑΙ. Vide in Βράσαι.

ἹΘΥΤΗΡΙΟΝ, *Hedera*, apud Interpolat. Dioſcorid. c. 398.

ΙΙ. Seu duplex Ι. cum accentu gravi, νόμισμα ſeu *Aureum* vel *Solidum* ſignificat: occurrit paſſim in Libris Græcorum. Vide in ſpecimen, V. Ποσοκόπιον, & Notam 167. Xylandri ad Cedrenum.

ἹΚΑΝΑ δοῦναι, ἱκανὸν ποιεῖν, παρασχεῖν, *Satiſdare*, *Satisfacere*. Ἱκανοδοσία, *Satiſdatio* in Baſil. ἱκανοδότης, *Satiſdator*: ἱκανοδοσία, *Stipulatio*, in Gloſſ. Lat. Gr. Scholiaſtes Synopſeos Legum MS. ἡ τῆς ἱκανοῦ ποίησις ἀντὶ καταβολῆς ἐστιν ἱκανοδοσία λέγεται πᾶσα ἀσφάλεια χρέους ὅπως δήποτε γινομένης.

Ἱκανοποιία, *Satisfactio* exponitur apud Interpretem Gr. Concilij Lateran. Can. 3. ſemel ac iterum.

ἹΚΑΝΑΤΟΙ, Milites Selecti ad Cuſtodiam Imperatoris, vel Palatij, ita appellati. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 50. καὶ τὸν μὲν Πετρωνᾶν Βασιλεὺς Ἱκανάτον πεποίηκε, καὶ μετὰ τοῦτο στρατηγὸν εἰς τὰς Βουκελλαρίους. Idem lib. 1. de Themat. cap. 5. ἐδει γὰρ ἐν ταῖς σχολαῖς, καὶ τοῖς Ἱκανάτοις, καὶ τοῖς λοιποῖς τάγμασιν ἐστρατεύοντο, εἰς ὑπηρεσίαν ὡς ἕκαστος αὐτῶν ὁπλισμάτων ἐκέκτητο. Leo Grammaticus in Conſtantino Leonis F. pag. 491. ἦρχον δὲ τὸν μὲν τάγματος τῶν Ἐξκουβίτων Ἰωάννης ὁ Γράφων, Ἱκανάτων ὁ τοῦ Μαρίνου υἱός. Ita Anonymus Combefiſianus in eodem Conſtantino num. 10. Symeon Logotheta num. 10. & Cedrenus. Idem Anonymus num. 19. πρῶτος οὖν ὁ τοῦ Βραχυμιχαὴλ υἱὸς Κωνσταντῖνος τοῦ τάγματος ἄρχων τῶν Ἱκανάτων. Qui verò hîc ἄρχων, aliis peculiari nomenclaturâ Δομέστικος appellatur. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. Νικήτας δὲ πρῶτον μὲν δεκαετῆ τυγχάνοντα, τῶν λεγομένων Ἱκανάτων Δομέστικον παρὰ Νικηφόρου φασὶ τοῦ πάππου προβεβλῆσθαι, δι' ὃν ἐκεῖνοι τὸ τάγμα πρῶτον καλεῖσθαι. Ex quibus poſtremis verbis, vel Icanatorum Scholam, vel Dignitatem Domeſtici τῶν Ἱκανάτων, tum primùm inſtitutam à Nicephoro Generali Imp. pro Niceta ex filia nepote, poſtmodum Patr. Conſtantinopol. videtur innuere idem Paphlago. Et certè ante hæc tempora Ἱκανάτων mentionem fieri non advertimus, præterquam in Synaxariis 17. Febr. in S. Mena Callicelada: ὁ μακάριος Μηνᾶς μιᾷ τῶν νυκτῶν ἐπιστὰς ἀνδρί τινι Φιλοβάτῃ λεγομένῳ, καὶ τῇ Ἱκανάτων καταλεγομένῳ σχολῇ, quæ quidem referunt ad tempora Conſtantini M. ſed hæc ſunt ſubleſtæ fidei. In Synodo VIII. Conſtantinopol. Act. 1. occurrit Oreſtes Πρωτοσπαθάριος, καὶ Δομέστικος τῶν Ἱκανάτων. Continuator Theophanis lib. 1. num. 10. de eodem S. Ignatio: καὶ Νικήτας, ὃς πρότερον μὲν παῖς ὤν, τὴν τῶν Ἱκανάτων δῆθεν ἀρχὴν, ἅτε δὴ φίλος τοὺς στρατιώτας καὶ ἐν ὑπαίθρῳ διάγουσιν εἶναί τι θέλων. Unde conjicere licet Icanatos milites fuiſſe ex Palatina

tina militia, qui ſub dio agebant, contrà quàm Excubitores. Apud Symeonem Logothetam in Baſilio Maced. & Leonem Grammat. pag. 474. Joannes Curcuas Δομέστικος τῶν Ἱκανάτων indigitatur. In depoſitione Coſmæ Patr. Conſtantinopol. ſub Manuële Comneno, apud Allatium lib. 2. de Conſenſ. utriuſque Eccleſ. cap. 12. habetur quidam Leo πανευτυχέστατος Πρωτασηκρήτης τῶν Ἱκανάτων. Meminit denique Anonymus Barenſis in Chron. an. 1040. & 1045. *Ioannis Icanati*. Sed unde id nominis fluxerit, nemo opinor, nos docuit.

ἹΚΑΝΟΣ, *Strenuus*, quomodo *Idoneus* uſurpatur à Scriptoribus infimæ Latinitatis. Theophanes an. 9. Conſtantini & Irenes: καὶ ὁ Διογένης ὁ τῶν Ἀνατολικῶν Τουρμάρχης ἱκανός. Et an. 10. ῥωμαλέος ἀνὴρ καὶ ἱκανώτατος. Cedrenus pag. 341. Κῦρος Ἔπαρχος τῆς πόλεως, ἀνὴρ ἐμπειρότατος καὶ ἱκανός. Et an. 1. Juſtiniani: ἄνδρα πολεμικὸν καὶ ἱκανώτατον. An. 1. Artemij: ἱκανώτατος στρατηγὸς εἰς τὰ καβαλλαρικά.

ἹΚΕΟΣΜΙΓΔΟΝΟΣ, *Viperalis*, *Lens paluſtris*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 670.

ἹΚΕΤΑΙ, *Supplices*, Hæretici ex Aſcetis ſeu Monachis, Orthodoxi in omnibus: congregati autem unà cum Aſcetriis ſeu ſanctimonialibus, Hymnos Deo offerunt cum tripudio & Saltatione, veluti imitantes Chorum illum qui ſub Moſe conflatus eſt ob Ægyptiorum in mari Rubro interitum. *Exod.* 5. Ita Auctor de initiis Hæreſ.

ἹΚΜΑΔΑ, *Uligo*, ἰκμάς. Gloſſæ Græcobarb. ἄνικμος, ξηρὰ, ἐκείνη ὅπου δὲν ἔχει ἰκμάδαν καὶ ὑγρασίαν.

ἹΚΡΙΑΙ, *Tabulatum*, ἴκριον. Suidas: πολλοὶ τῶν ἰδιωτῶν ἰκρίας καλοῦσι τὰς ἐκ τῶν μακρῶν ξύλων συντιθεμένας στέγας ὑπὸ στέγαις ἑτέραις.

ἹΛΑΡΙΑ, *Muſtela*. Artemidorus lib. 3. cap. 28. de Muſtela: καλεῖται γὰρ πρός τινων κερδὼ καὶ ἱλαρία.

ἹΛΑΡΧΗΣ, apud Mauricium in Strateg. lib. 1. cap. 3. προσαγορεύεται ὁ πρῶτος μὲν τῶν ἱκατοντάρχων, δευτερεύων δὲ τοῦ Κόμητος, ἤτοι Τριβούνου.

ἹΛΑΣΤΗΡΙΟΝ, ipſum *Bema* cancellis incluſum. Typicum S. Sabæ cap. 1. θυμιάσας δὲ ὁ ἱερεὺς σταυροειδῶς τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ ὅλον τὸ θυσιαστήριον, ἐξέρχεται διὰ τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ ποιήσας σταυρὸν μετὰ τοῦ θυμιατοῦ κατενώπιον τοῦ ἱλαστηρίου, ἐπέρχεται καὶ θυμιᾷ τὰς εἰκόνας τοῦ ἁγίου. Et cap. 5. θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν σταυροειδῶς, ὡσαύτως καὶ τὸ ἱλαστήριον ἅπαν.

ἹΛΕΚΡΕΒΑ, ἡ ἀνδράχνη ἡ ἀγρία, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Illecebra, Andrachne agria*, de qua Ruellius lib. 2. p. 111. Vide Galenum in Lexico Hippocrat. in τηλέφιον.

ἼΛΗ, pro ἴλη, *Manipulus militum*. Laonicus lib. 7. pag. 176. Edit. Reg. καὶ τὸ Ἀσίας στράτευμα ἐτάττετο κατὰ ἴλας, ἐπὶ μέτωπον ἰσαρίθμους ξυμπάσας, ὥστε ἀλλήλαις ἐπιβοηθεῖν. Utitur rurſum mox.

ἹΛΛΟΥΣΤΡΙΟΣ, *Illuſtris*, *Vir Inluſtris*, *Illuſtratus Dignitate inſignis*. Gloſſæ Baſilic. Ἰλλούστριος, ἐνδοξος. Ἰλλυστρίων, ἀξιωματικῶν, ἢ ἐνδοξοτάτων. Illuſtrium porrò titulo donabantur *Dignitatum ſumma faſtigia*, ut loquitur Lex 14. Cod. Th. de Metatis: Μεγάλα ἀξιώματα, ut Juſtinianus in Nov. 117. c. 4. ſcilicet Præfecti Prætorio, Urbis, Annonæ, Sacri cubiculi, Magiſtri Officiorum, militum, Comites Sacrarum Largitionum, Rerum privatarum, Quæſtores, &c. Diodorus Siculus, apud Photium. pag. 1189. ait τῶν ἰλλουστρίων ἀξίωμα τετίμηκεν ἀπὸ τῆς Πατρικίων τάξιν ἐπέχων. Quæ quidem viri docti Diodoro abjudicant, cùm hæc videantur poſteriotis ſæculi. Μεγαλοπρεπεστάτων prævio præterea titulo donabantur. Μεγαλοπρεπεστάτων Ἰλλουστρίων ἀξία, in Nov. 15. cap. 1. Nov. 43. cap. 1. §. 1. Nov. 73. cap. 4. §. 1. S. Maximus tom. 2. pag. 377. παρακαλῶ δεχόμενόν με τὸν δεσπότην τὸν μεγαλοπρεπέστατον ἰλλούστριον. Hinc ἰλλουστρίων paſſim mentio, nullâ adjectâ Dignitate, quâ ij inſigniti erant. Concilium Epheſinum part. 2. Act. 1. παρόντος παντὸς κλήρου, καὶ τῶν ἰλλουστρίων πάντων, ταῦτα ἀπιδεδώκαμεν Νεστορίῳ τὰ γράμματα. Cyrillus Scythopolitanus in Vita M S. S. Sabæ cap. 70. Ἀρσένιός τις Ἰλλουστρίου ἀξίωμα ἔχων. Synaxaria 16. Decembr. in S. Nicolao Patr. Conſtantinopol. θυγάτηρ Κωνσταντίνου τὴν ἀξίαν ἰλλουστρίου. Chronicon Alexandrinum an. 3. Phocæ: Ἀθανάσιος Κόμης Λαργιτιόνων, Ἀνδρέας Ἰλλούστριος, ὁ ἐπίκλην τοῦ Σκόμβρου. Theophanes an. 5. Juſtiniani: Πατρικίων καὶ Ἰλλουστρίων, καὶ Ὑπατικῶν πάντων διαμενόντων. Anonymus in Paraphr. oraculor. Leonis Imp. καὶ αὐτῇ τῇ τάξει πέφυκεν Ἰλλούστριος. Denique Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 89. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐδωρήσατο αὐτῷ κτήματα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν Ἰλλούστριον. Quibus certè Autorum allatis locis videtur *Illuſtratus* fuiſſe peculiaris titulus, quo qui donabantur, *Summarum Dignitatum* gradum, licèt nullâ ex iis ornarentur, obtinebant. Complures leguntur Nili Monachi Epiſtolæ ejuſmodi Viris *Illuſtribus* hac formulâ inſcriptæ: N. ἰλλουστρίῳ, lib. 1. Epiſt. 54. 138. 144. 229. 278. &c. Vide præterea to. 2. operum S. Maximi pag. 291. Arrianum ad Epictetum lib. 3. cap. ult. Zachariam Pap. lib. 2. Dialog. cap. 26. lib. 3. cap. 16. lib. 4. cap. 37. Scylitzem pag. 704. Pſellum in Synopſi Juris v. 1255. in Martyrio Apocrypho SS. Petri & Pauli MS. &c. Adde etiam quæ obſervamus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Illuſtris*. Interdum tamen hac voce intelligebantur *Protoſpatharij*, quòd poſtremi eſſent ex Illuſtribus, uti in hac V. notamus. Metaphraſtes in Synaxario 26. Octob. in Sancto Demetrio: Ἰλλούστριος δέ τις, κατὰ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν Πρωτοσπαθάριος. Gloſſæ Baſilic. Ἰλλούστριοι, Πρωτοσπαθάριοι.

Ἰλλουστρία, *Fœmina Illuſtris*, vel *Viri Illuſtris uxor*. Habetur apud eundem Nilum lib. 2. Epiſtola 170. inſcripta Helenæ ἰλλουστρίᾳ.

ἹΛΥΜΑ, pro εἴλυμα, *Fornix*, noſtris *Voute*; quòd circumvolvatur. Anonymus in Deſcript. S. Sophiæ: ἀναδύων εἰσπορεύεσθαι ἐν τῷ ἰλύματι τοῦ καλυμμένου κυκλίου. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Volutio*.

ἹΜΑΝΤΗΡΙΟΝ, *Officina monetaria*, in qua ſignatur moneta. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. ἀργυροκοπεῖον, ἐν ᾧ κόπτεται τὸ νόμισμα, ὃ τινες ἱμαντήριον καλοῦσι. Gloſſæ aliæ MSS. habent ἵμαντρον. Paulò rectiùs Lexicon MS. Cyrilli & Suidæ, ἡμαντήριον, in littera η. vox enim formata ex σημαντήριον, & σήμαντρον.

ἹΜΑΝΤΩΜΑ, *Loramentum*, in Gloſſ. Gr. Lat. Lexicon MS. ex Schedis Combefiſij: ἱμάντωσις, συνδεσμὸς ξύλων ἐμβαλλομένων ἐν ταῖς οἰκοδομαῖς. Sic emendandus Suidas. Harmenopulus lib 2. tit. 4. §. 40. εἰ δὲ ὁ ἐπικείμενος πιστὸν ἔχει, βουληθῇ δὲ ἀντὶ πιστοῦ ἐπιθεῖναι κίονα, ἐξεῖναι αὐτῷ τοῦτο ποιεῖν ὑποτιθέντι τῷ κίονι ἱμάντωμα, οὐκ ἔλαττον τὸ πάχος δακτύλων δ. Ἱμάντωμα τοῦ τείχους, apud Nicetam in Andronico lib. 1. num. 4.

ἹΜΑΡΕΤΙΟΝ, Ἱμαρέτη, Turcis, *Templum grandius* appellatur. Theodoſius Zygomalas in Epiſt. ἱμαρέτιον, καὶ μετζίτιον, ναοὶ Ἀγαρηνῶν εἰσίν· ὧν ἐκεῖνο μὲν μέγα, τοῦτο δὲ μικρόν. Hiſtoria politica pag. 38. καὶ ἔφερον τὸ νεκρὸν αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει, καὶ ἔθαψαν ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ ἀνεγερθέντι ναῷ, ὃ λέγουσιν Ἱμαρέτιον. Malaxus in Hiſtoria Patr. in Gennadio Scholario: ὁ δὲ ναὸς αὐτὸς τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ὅπου ἐκαθέζετο πρότερον ὁ Πατριάρχης, τὸν ἔκαμαν ἱμαρέτιον τοῦ αὐτοῦ Σουλτὰν Μαχουμέτ. Idem in

Chron. MS. pag. 884. καὶ ἦρε τὸ λείψανον τοῦ πατρὸς, καὶ ἔθαψεν αὐτὸ εἰς τὸ ἰμαρέτιον του. At Leunclavius in Pandecte Turcico num. 20. *Imaretia* ſcribit eſſe publica Xenodochia, ſuis diſtincta cubiculis, in quæ non modò Turci divertunt, ſed etiam quivis homines addicti aliis de Religione ſententiis. Ubi de ejuſmodi Xenodochiis & eorum uſu plura congerit, aitque tot Meſſitis, tot adjuncta eſſe *Imaretia*: unde colligitur cur *Meſſita* & *Imaretium*, ſæpe apud Scriptores confundantur.

Μάραἴον, eâdem notione. Concilium Conſtantinopol. ſub Mena Act. 5. κἀγὼ δὲ Στέφανος οἶδα καὶ τὸ τῆς σολῆς γνώμενον ἐν τῷ μαράτῳ Ζαβδάλης. Edit. Binij habet εἰς τὸ μαραλοζαβάλης. Rurſum infrà: ἐν τῷ μαράτῳ Ζαβδάλης occurrit.

Μαράτη. Theodoſius Zygomalas: ἰσμαγίδιόν ἐστιν ἱερὸν ἀγαρηνῶν μικρὸν, μέγα μαράτη λέγεται.

ΙΜΑΤΙΖΕΙΝ, *Monachicam veſtem dare Monaſteria ingredienti*, in Nov. 123. Juſtin. c. 35. Ita nos dicimus, *Recevoir l'habit.*

ΙΜΑΤΙΟΝ, ita propriè dicta *Viduarum Auguſtarum veſtis: Ricinium*, Latinis, ἱμάτιον, nudè, in Legibus Solonis apud Plutarchum. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap. 17. num. 26. de Imperatrice: εἰ δὲ τύχοι οὖσα χήρα, τὸ μὲν βαῖον κάτεχει, καὶ ἱσαμένη καὶ καθημένη φορεῖ δὲ ἔνδυμα μέλαν, τὸ λεγόμενον ἱμάτιον, καὶ μανδύαν ἔξωθεν. Eâ notione vocem hanc uſurpat Anna in Alexiade lib. 15. Extr. ubi de uxore Alexij Imp. recèns demortui: ἀλλάξασθαι δὲ ... τὴν πορφυρίδα βουλομένη μελαίνης ἐσθῆτος, προχείρως ἱμάτιον οὐχ εὑρίσκετο.

Ἱμάτιον, Veſtis ſpecies Senatoribus olim propria, Clericis poſtea ex privilegio Imperatoris conceſſa, ampla, & cui ſuperinduci poteſt pallium. Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap. 5. pag. 148. ubi de Ordinatione Presbyteri: εἰ δὲ τῶν κοσμικῶν εἴη, περιβάλλεται ἄμφια ἃ καὶ ὁ διάκονος ἀμφιέννυται, σημαντικὰ τῆς ἱερωσύνης, καὶ διὰ τὴν εὐλάβειαν, ὄξεια ἢ μέλανα, καὶ κατὰ τὸ λεγόμενον ἱμάτιον ἐρραμένα· τὸ μὲν γὰρ ἱμάτιον. καὶ ἀναβιῶσαι, καὶ ψάλλεται, καὶ πάντες ἐνδιδύσκονται ἱερεῖς, διὰ τὴν θείαν ὑπηρεσίαν, ὥστε μετὰ ἀπλοῦται τινος τῆς ἱερέων, ἢ τοῖς τῆς ἱερωσύνης ἀμφίοις εὐθὺς χρῆσθαι μετὰ τῆς ἐνδυμάτων ἀμέσως τῆς κοσμικῶν, δι' ὧν ἀπέχεται καὶ τῆς τοῦ σώματος χρειωδῶν· ὅθεν καὶ εὐθὺς πρὸ τῆς σφραγῖδος ὁ ἀναβιώσας τοῦτο εὐλογούμενος ἀμφιέννυται μέλαν, ὃν διὰ τὴν ταπείνωσιν, ὡς εἰρήκαμέν τι καὶ συστολὴν· τοιαῦτα γὰρ τὰ τῆς πένθους, καὶ ἄχρι ποδῶν, καὶ εὐρύχωρον διὰ τὴν εὐλάβειαν, μετὰ τῆς θείας ἀγάπης, καὶ περιζώννυται διὰ τὸ ἀσφαλὲς ὑπηρεσίαν· σαυρῷ δὲ τύπον ἐπέχει τῷ μήκει καὶ τοῖς μανικίοις· ταῦτα μετὰ ὧν τὰ ἱμάτια κοινὰ πᾶσι, καὶ ὥς φασιν, ἐκ βασιλικῆς δωρεᾶς εἰς τιμὴν τῆς ἱερωσύνης, ὅτι καὶ συγκλητικοὶ ταῦτα ἐνδύονται, καὶ τὰ σκιάδια καὶ αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς. Euchol. ubi de Ordinat. Lectoris: προσαγόμενος τῷ ἀρχιερεῖ ὁ τοιοῦτος, εἰ μὲν κοσμικός ἐστι, μεθ' ἱματίου, ἀσκητὴς εἰ δὲ μοναχὸς, μετὰ μανδύου. Codinus de Offic. Palat. cap. 20. num. 16. καὶ οἱ μὲν Ἀρχιερεῖς εἰς προσκύνησιν τοῦ Βασιλέως, ὡς εἴρηται, ἐρχόμενοι μετὰ τῆς ἐχόντων μανδύων αὐτῶν πολαμὲς προσκυνοῦσι αὐτὸν· οἱ δὲ γε τῆς ἐκκλησίας ἄρχοντες μετὰ τῆς ἐπιρριπταρίων καὶ ἱματίων. Ita cap. 6. num. 3. 4.

ΙΠΠΕΚΕΜΠΕΟΥΜΠΕΙ, ὁ χυλὸς τοῦ σίτου, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Succus frumenti*, apud Matth. Sylvaticum, *Impice, Semen, id eſt Betonicæ ſemen.*

ΙΜΠΕΡΑΤΩΡ, *Imperator*. Chronicon Alexandrinũ pag. 458. ἰμπεράτωρ, ὅ ἐστιν αὐτοκράτωρ. Pæanius ſeu Capito Lycius in Paraphraſi Eutropij lib. 9. Ἰμπεράτωρ, ὁ νῦν μὲν τῆς Βασιλέων ἐστὶν ὄνομα, τότε δὲ ἡρμοσε τοῖς ἄρχουσα σρατηγοῦσι. Cinnamus lib. 5. num. 9. ὁ δὲ Ἰμπεράτορα τοῦτον εἰς ταὐτὸν ἄγων βασιλεῖ ὀνομάζει.

ΙΜΦΑΣ, *Infans*, νήπιον, in Gloſſ. Baſilic. Alibi: ἰμφάντα, παῖδα. Ἱμφὰς γὰρ λέγεται ὁ παῖς. Novella Anaſtaſij Imp. ὑπὸ ὁ ἴμφας, τουτέστιν ὁ ἐπίτροπος, &c. Ita etiam in Baſilic. lib. 60. tit. 3. §. 4. & apud Harmenopul. lib. 6. tit. 6. §. 7. & Michaëlem Pſellum in Synopſi Legum v. 729. Nicetas in Alexio Manuëlis F. num. 18. ὡς φασι τῶν ἴμφαντα, καὶ εἰς μέτρον ὥσπερ ἡλικίας ἰούμενον, λεγόμενον, προσαγορεύεσθαι τοῦ πολυτρίχου ἀνδρείου.

ΙΝΒΕΝΤΑΡΙΟΝ, *Inventarium*, lib. 35. Baſil. ἐὰν εὐλόγου αἰτίας ὁ ἐπίτροπος μὴ ποιήσῃ ἰνβεντάρειον, ἤτοι καταγραφὴν, &c.

Ἰνβεντὸν, eâdem notione. Gloſſæ Baſil. ἰμβέντα, καταγραφὴν. Perperam Edit. ἰμμβύτα. Melius infrà ἰνβέντα, καταγραφή. Rurſum: ἴνβεντον, καταγραφήν. Nov. 2. Leonis & Conſtantini: καὶ αὐτὴν τῆς πάσαν τῆς οἰκίας ποιῆσαι φροντίδα τε καὶ διοίκησιν, προδήλως δημοσίαν ἀναγραφὴν ποιουμένης αὐτῆς, ἤτοι ἴνβεντον, πάσης τῆς καταλιμπανομένης ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς παντοίας ὑπάρξεώς τε καὶ περιουσίας. Scholiaſtes Harmenopuli lib. 1. tit. 13. §. 38. εἰ δὲ ἴβεντον οὐ ποιήσει ἐμπροθέσμως, ζημιοῦται οἱ δ' ἀναγ... Ita Editum. Gloſſæ Baſilic. ἴβεντον, ἀποτίλεσμα.

ΙΝΒΟΛΟΥΚΡΟΥΜ, *Involucrum Thymi*, quod ἐπίθυμον alij vocant: ἰμβόλουκρουμ, apud Interpolator. Dioſcor. c. 758. Neophytus: ἐπίθυμον, οἱ δὲ κίσσις, Ῥωμαῖοι ἰνβολούκρουμ, ἔοικε θύμῳ, ὃν καὶ ματζουκόζουμβον οἱ πολλοὶ καλοῦσι, πλὴν μικροτέρους τοὺς κορύμβους ἔχει. Vide Salmaſium ad Solin. pag. 1289. & Meurſium in Auctario ad lib. de Gloria cap. 32. & ſuprà in Ἐμβόλουκρον.

ΙΝΓΡΟΥΣΙΑ. Suidas, & Gloſſæ Baſilic. ἰνγρουσία, παρὰ Ῥωμαίοις, τὸ τοῖς ἀσθενέσι διδόμενον σιτίον, ὅπερ οὔτε ζῆν, οὔτε ἀποθνήσκειν ποιεῖ. Ubi Meurſius vocem à *Gruſo* deducit: eſt autem *Gruſum, Bolunda*, Gr. Ὀλυνθος, ut eſt in Gloſſ. Græco-Lat. Ficus autem inquinabant veneno ita temperato, ut quibus illas edendas porrigerent, & vivere & mori nequeuntes, longâ tabe conficerentur. Lampridius in Commodo: *Motilenum Præfectum Prætorio per ficus veneno interemit.* Atque ejuſmodi ficus, &, ſumptâ inde metaphorâ, omnis cibus venenatus *Ingruſia* dicebatur.

ΙΝΔΙΚΙΟΝ, *Indicium*, μήνυμα, in Gloſſis Baſilic.

ΙΝΔΙΚΟΠΛΑΣΤΗΣ, vel ἰνδικοβάπτης, *Colorator* exponitur in vett. Gloſſ. Quid porrò ſit ἰνδικόν, pluribus docet Salmaſius ad Plinium pag. 1152. ubi ſic ait: *Græci Recentiores* λαχὰν & λαχίον *vocarunt, genus coloris purpurei & obſcuri, quod fit apud Infectores ex flore nigro vel ſpuma purpuræ, quæ ſupernatat cortinis tinctoriis. Indicum veteres appellabant.* Vide Galenum in Lexico Hippocrat. in Στρεγγύλη. Hinc

Ἰνδικοβάφος, apud Chriſtianum Chymicum MS. οὕτω γὰρ δεικνὰ τῶν τῆς χρωμάτων, ὥσπερ δὲ χοστοιβὰς ὅ ἐστι λάχιον, ὃ καλοῦσι λαχὰν, οἱ λαχωταὶ, τουτέστιν ἰνδικοβάφοι, &c. Neque fortè alius eſt

Ἰνδικοπλεύστης, quo nomine indigitatur quidam Coſmas, in indice Librorum Palatij, MS. & in Cod. MS. Colberteo 1476. Auctor Commentariorum & Paraphraſeos in Apollinarij Pſalmos, hoc titulo: Κοσμᾶ ἰνδικοπλεύστου ἐξήγησις εἰς τοὺς ψαλμοὺς ἱστορικῶς γε καὶ ἀναγωγικῶς, οὐ μὴν κατὰ συνέχειαν ἐπὶ πάντων τῶν τῆς βίβλου χωρίων, ἀλλ' ἐπὶ τὰ χαλεπώτερα ἐξερανιθεῖσα ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐνδόξων, ὧν καὶ τὰ ὀνόματα ἐν τόποις ἐπιδεδεῖς ἐπιγραφὰ καὶ πρῶτον Πρεθεωρία τις καὶ ἐξέτασις τοῦ αὐτοῦ περὶ συνθέσεως ψαλμῶν, καὶ ἄλλων τινῶν τῆς εἰς αὐτοὺς ἀναγκαίων θεωρημάτων.

ΙΝΔΙΚΤΙΟΝ, Ἰνδικτος, *Indictio*. S. Maximus in Computo Eccl. cap. 33. τὴν ἐπινέμησιν, ἣν ἰνδικτιῶνα Ῥωμαῖοι καλοῦσι. Gloſſæ MSS. Reg. ἰνδικτίων, λέγεται καὶ ἴνδικτος. Nicephorus Gregoras in Paſchalio MS.

MS. ἴνδικτος, ἥτις καὶ ἰνδικτίων, καὶ ἐπινέμησις λέγεται. ἔχει ἀρχόμενον τὸ ἑαυτοῦ Θ. ἀπὸ τῆς α. τοῦ Σεπτεμβρίου, ἥτις τοῦ χρόνου ἀρχή. Heſychius Vir Illuſtris, apud Porphyrog. lib.2. de Themat. lib.2. cap.8. Ἰνδικτίων, τουτέστιν Ἰκαλίων, ἡ περὶ τὸ ἥλιον νίκη· διὰ τοῦτο ἄρχεται μετὰ ἰνδικτίων ἀπὸ πρώτης, καὶ καταλήγει μέχρι ιε. καὶ πάλιν ὑποστρέφει καὶ ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης, διὰ τὸ τὸν Ἀντώνιον συνάρχοντα γενέσθαι Αὐγούστῳ τῷ Καίσαρι μέχρι τῆς ιε. χρόνου· μετὰ ταῦτα ἐκράτησεν Αὔγουστος. Ab Heſychio hauſit Cedrenus pag. 327. Chronicon Alexandrinum p. 438. χρηματίζει οὖν ἡ μεγάλη Ἀντιοχείας εἰς τιμὴν αὐτοῦ α΄, καὶ πρῶτον ἔτος τῆς ε. καὶ δεκαετηρίδος τῶν ἰνδικτίων, ἀπὸ πρώτου ἔτους Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος. pag. 448. καὶ αἱ ἰνδίκτοι δὲ χρηματίζειν ἤρξαντο ἀπὸ πρώτης καὶ αὐτοῦ τοῦ Γορπιαίου μηνός. Nicolaus Patr. Conſtantinopol.

Σεπτέμβριος εἰσέρχεται, πρῶτος μὴν τῆς ἰνδίκτου.

Collectio Hiſtoriar. Scaligeriana, in Auguſto: τούτου τῷ δευτέρῳ ἔτει αἱ ἰνδίκτοι ἐπενοήθησαν, καὶ τὸ Βίσεξτον. Vide Codinum in Orig. Conſtantinopol. num. 63.

Ἰνδικτιῶνος porrò ſeu νέου ἔτους Feſtivitatem 1. Sept. celebrant Græci. Synaxarium hujus diei in Anthologio: τὴν ἰνδικτιῶνα ἑορτάζει ἡ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία, ἀπὸ τῶν ἀρχαίων παραλαβοῦσα, διὰ τὸ νομίζεσθαι παρὰ Ῥωμαίοις ἀρχὴν εἶναι τοῦ ἔτους ἀπὸ ταύτης τῆς ἰνδικτιῶνος, ἰνδικτίων γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις, ὁ ὁρισμός· καὶ προσέτι διὰ τὸ κατ' αὐτὴν ἡμέραν εἰσελθεῖν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων. Chriſtophorus Patricius in Menologio:

Ἴνδικτον ἡμῖν εὐλόγει νέου χρόνου.

Extat Theophanis Ceramei Homilia εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰνδίκτου, ἤτοι τοῦ νέου ἔτους. Vide Νέον ἔτος, & Gloſſ. med. Lat. in *Indictio*.

ἼΝΔΙΞ, *Index*, ἑρμηνεία, ὑπόμνημα, in Gloſſis Baſil. ex Scholiaſte Baſilic. ad lib.22. p.51.

ἸΝΔΟΥΛΚΕΝΤΊΑΙ, *Indulgentiæ*. Theophanes an.35. Juſtiniani: ἤρξαντο δὲ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ αἱ μητέρες κράζειν εἰς τὰς ἐκκλησίας τῷ βασιλεῖ, ἵνα παράσχῃ τοῖς Πρασίνοις Ἰνδουλγεντίας. Nov. Tiberij Imp. τῶν ἤδη πεποιεισμένων τῶν αὐτοῦ θείαις οἰκίαις προνομίων καὶ ἐπὶ τούτοις, ἐπί γε τοῖς τῶν δικῶν δαπανήμασι φυλαττομένων, ὑπέρ τε τῶν λεγομένων ἰνδουλκεντίων. Sic emendat Meurſius pro ἰνδουκτίων. At Cujacius exponit *pro inducenda cognitione*, l.12. Cod. de Proxim. Scrinior. l. 4. de Caſtrenſian. & Miniſterian. *Inducendarum ſane nomine & cognitionum exercendarum, præſtandæque perſonæ gratiâ.*

ἽΝΕΣ, *Venæ in ligno*, κλιδόνες, διαφύσεις. Euſtathius Iliad. φ. Ἀρίσταρχος δὲ, φασὶν, ἰθυτίονα γράφει, τουτέστιν ἐπ' εὐθείας ἔχουσαν τὰς κλιδόνας, ἤγουν τὰς ἐν τοῖς ξύλοις διαφύσεις, ἃς οἱ ἰδιῶται ἶνα φασίν· ἡ δὲ χρῆσις τῶν κλιδόνων δηλοῦται, καὶ ἐν τῇ περὶ λίθων γραφῇ.

ἸΝΊΟΝ, apud Cleopatram in Coſmetico, καλεῖται παρ' Αἰγυπτίοις ὁ ξίστης. Vide in hac voce.

ἸΝΚΌΛΑΣ, *Incola*, apud Modeſtinum in l.13. §.12. D. de Excuſat. Vide Ἰγκόλας.

ἼΝΝΟΥΛΑ, *Inula*. Sotion Geopon. 9. εἰς ἔλαιον ὀμφάκιον, ἢ ἄλλως καλὸν ἔμβαλε ἴνουλαν ξηράν, καὶ δάφνης φύλλα. Gloſſæ Gr. Lat. *Inula*, λαμψάνη καὶ Ἑλένιον.

ἸΝΟΚΟΠΗΤΌΣ. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap.4. n.1. τὸ διβαμβάκιον αὐτοῦ μετὰ τῶν κόμβων ἰνοκοπητῶν. *Nodos fibratos* vertit Interpres, à voce ἶνες, quæ νεῦρα ſignificat, ut eſt apud Heſychium, qua uſus Theocritus: Phavorinus: ἶνες τὰ παρακολουθοῦντα νεῦρα τῇ φλεψίν, παρὰ Θεοκρίτῳ.

ἸΝΡΟΣΑΣΊΑ. Gloſſæ Græco-Lat. *Portulaca*, Ἀνδράχνη, Ἰνροσασία. In MS. Puteani legitur *Impocacla* Latinis literis. Vide Salmaſium ad Plin. pag. 510. 829. & infrà in Προκασία.

ἸΝΣΤΙΤΟΥ͂ΤΑ, *Inſtituta*, libri Inſtitutionum Juris à Juſtiniano, ſeu ejus juſſu, editi. Gloſſæ Baſil. Ἰνστιτούτοις ἐν τοῖς διατυπώμασιν, ἤτοι εἰσαγωγικοῖς νόμοις. Rurſum: ἰνστιτούτων, εἰσαγωγὴν νόμων. Leonis Imp. Præfat. ad libr. Baſilic. & Harmenopulus lib.1. tit.1. §.8. ubi de Juſtiniano: αὐτὸς καὶ τὰ Ἰνστιτοῦτα, τουτέστι τῶν νόμων εἰσαγωγὴν, ὡς πρῶτα στοιχεῖα τοῖς τοὺς παιδευομένοις, ἐξέδοτο. Michaël Pſellus in Synopſi Legum:

Ἔστι καὶ μέρος ἕτερον, ὅπερ ὄψις τῶν νόμων,
Ὡς εἰσαγωγικωτέρων τῶν ἄλλων δεδειγμένη,
Τῶν νόμων ἔχων ἅπασαν τὴν γενεαλογίαν,
Ἢ μᾶλλον οὕτως εἴποιμι τὴν ἀρχαιολογίαν,
Τῷ δὲ βίβλῳ τούτῳ δὴ ἡ κλῆσις Ἰνστιτοῦτα.

Ita Theophili Anteceſſoris Liber inſcribitur, Ἰνστιτοῦτα Θεοφίλου Ἀντικένσωρος. In Baſilicis apud Scholiaſtem promiſcuè ἰνστιτοῦτα & ἰνστιτουτιῶνες dicuntur, in Scholiis ad Julian. Anteceſſ. cap.83. *In ſecunda Inſtitutione tit.* 6. Ita cap.110.

ἸΝΣΤΡΟΥ͂ΚΤΟΝ, *Inſtructum*, τραπεζογράββατον, in Gloſſ. Baſil. Occurrit in Nov. Juſtin. 128. §.8.

ἸΝΤΈΜ, Σπέρμα ἀντιβίου, χαρίζα, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS.

ἸΝΤΕΡΚΕΔΕΥ͂ΕΙΝ, *Intercedere*, *Intervenire*, ἐγγυᾶσθαι. in Gloſſ. Baſil. Occurrit apud Harmenopulum. lib.3. tit.6. §.12.

Ἰντερκέσιον, *Interceſſio*, in iiſdem Gloſſis Baſilic. ἐμπόδιον, ἀντίστασις. Item, τὸ ὑπὲρ ἄλλου καταβαλεῖν ἐνέχυρον. Item, Ἀντιφώνησις, &c. In iiſdem Gloſſ. Vide Eclog. 26. Baſil. tit.3.

Ἰντερκέσσωρ, *Interceſſor*, Ἐκβιβαστὴς, in iiſdem Gloſſis. Vide Gloſſ. med. Lat.

ἸΝΤΡΟΪ́ΤΟΝ, *Introitus*. Clemens lib.2. Conſtit. Apoſt. cap.57. ἔσω δὲ τῶν τόπων προνοείτω ὁ Διάκονος, ἵν' ἕκαστος τῶν εἰσερχομένων εἰς τὸν ἴδιον τόπον ὁρμᾷ, καὶ μὴ παρὰ τὸ ἰντροῖτον καθίζωνται.

ἸΞΕΥΜΈΝΑ, *Aucupia*, in Baſil. lib.16. tit.1. §.9. Gloſſæ Gr. Lat. Ἰξευτὴς, *Aucupator*, *Auceps*, *Viſcarius*. Ἰξευτήριον, ἴξευμα, *Aucupium*. Ἰξεύει, *Aucupatur*, in Lat. Gr. Heſychius, ἰξευτὴς, Στρουθοπιαστής.

ἸΞΟΒΈΡΓΟΝ. Vide in Βέργα.

ἸΟΥΖΟΥ͂ΛΑΠΟΝ. Vide in Ζουλάπιον.

ἸΟΝΘΟΝΆΡΙΟΝ, *Lanugo*. Euſtathius ad Odyſſ. ξ. τὰ ἐχίνης ἴονθους, ὅ ἐστιν ἐξανθήματα σώματος φησὶν ἀκμάζοντος, ἅπερ οἱ νῦν χνοάζοντας ἰονθονάρια φασι.

ἸΟΝΤΊΤΙΣ, *Ariſtolochia*, apud Interpolat. Dioſc. c.411. & Apul. c.19.

ἸΟΣΆΚΧΑΡΟΝ, Saccharum violaceâ aquâ conditũ, apud Symeon. Sethi. Locum vide in ζούλαπον.

ἸΟΥΆΚΑΤΟΣ, *Evocatus*, Dignitas de qua quædam attigimus in Gloſſ. med. Lat. Miles ſcilicet qui confectis jam ſtipendiis dimiſſus, ad militiam honoratiorem evocabatur à Principe. Euſebius lib.3. Hiſt. Eccl. cap.20. ex Hegeſippo: τούτους δ' ὁ Ἰουάκατος ἤγαγε πρὸς Δομετιανὸν Καίσαρα. Ubi Nicephorus lib.4. cap.10. habet ἠουάκατος.

ἸΟΥΒΑΡΟΣ, Gallis, *Limonium*, apud Interpol. Dioſcor. c.598.

ΙΟΥΓΆΛΙΑ, *Iugalia*, *Tributa quæ pro jugis exigebantur*. Alij enim metiebantur jugis, alij jugeris, ut ait Varro. Juſtiniani Nov.17. cap.7. ἀναγκάσεις δὲ τοὺς δημοσίους πράκτορας, ἤτοι τοὺς ἀπαιτητὰς, ἐν τοῖς ἑαυτῶν ἀποχαῖς φανερὰ ποιεῖν ἅπαντα, ἀφ' ὧν αὐτὰς διδόασιν, τουτέστι τότε πόσον τῶν ζυγοκεφάλων, ἢ ἰούγων, ἢ ἰουγαλίων, ἢ ὅπως δήποτε ἂν αὐτὰ κατὰ χώραν καλῶσιν.

ἸΟΥ͂ΓΕΡΟΝ, *Iugerum*. Heronis Iſagogæ MSS. τὸ ἰούγερον ἔχει πλέθρα β. ἀκαίνας κ. πήχεις ρλγ. πόδας σιδηλαιρίους μήκους μὲν σ΄. πλάτους δὲ ρ. Ἰταλικὸν δὲ τὸ μὲν μῆκος ποδῶν σμ΄. τὸ δὲ πλάτος ρκ. ὡς γίνεσθαι ἐμβαδοὺς ἐν τετραγώνῳ βαινει.

Ἰυγεράτιον, *Tributum pro numero jugerum*, ζυγάτιον, in Gloſſ. Lat. Gr. Lexic. Stephani: Ἰυγεράτιον, πλέθρον. Vide I C.

ἸΟΥΓΟΝ, *Iugum*; exactionis ſpecies, pro ſingulis *Boum* jugis; *Iugaticum*, & *Bovaticum*, de quibus vocibus egimus in Gloſſ. med. Lat. Juſtinian. Nov. 17. λέγοντες μὴ δύνασθαι τὴν τῶν ἰούγων ἐκλεῖψαι ποσότητα. Nov. 128. cap. 3. ὑπὲρ ἑκάστου ἰούγου, ἢ ἰουγαλίου. Ex his Meurſius emendat Achmetem Onirocr. cap. 138. εἰ δὲ ἴδῃ ὁ βασιλεὺς ὅτι ἄγελα καὶ ἀνυπότακτα ἔζευξεν αὐτῷ· εἰ μὲν ἦσαν δεδεμένα, δεσμίους ἀλλοφύλους ἄρχοντας, καὶ χαρὰν μεγίστην δέξεται· εἰ δὲ ἀγελαῖον, καὶ ἄγεται ὑπὸ ἰούγον, μέγιστον ἐθνῶν καταχυριεύσει. Edit. λόγον cum aſteriſco, mendi notâ. Hîc autem opponuntur τὰ ἀνυπότακτα τοῖς ἀγομένοις ὑπὸ ἰούγον. Vide ſuprà in Ἰκγάλιον.

ἸΟΥΝΙΏΡ, *Iunior*. Chronicon Alexandrinum pag. 630. Φίλιππος ὁ Ἰουνίωρ πολλοὺς συμβαλὼν πολέμους εὐτυχῶς ἔπραξεν. Paulò antè, ait Philippum cum Philippo Juniore filio ſuo inſtituiſſe Cohortem ἀπὸ τῶν Σχολαρίων ſelectam, εἰς τὸ ἐπώνυμον Φιλίππου τοῦ πατρὸς (leg. fortè υἱοῦ) Ἰουνιώρων. Mox addit hanc fuiſſe τῆς ἑβδόμης σχολῆς. Adde Cedrenum pag. 257. Vide Allatium de Symeonibus pag. 153.

ἸΟΥΠΕΚΈΛΛΟΥΣΟΝ, Gallis: *Iuniperus*. apud Interpol. Dioſcor. cap. 86.

ἸΟΥΡΊΔΙΚΟΣ, *Iuridicus*, qui δικαιοδότης dicitur in Libris Baſilic. Theophilus Anteceſſor lib. 1. tit. 20. §. 5. τυΐτσι στρατηγῶν, ἢ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τοῦ ἰουριδίκου. Ubi Scholiaſtes: τουτέστιν ἐκδίκου αὐτῆς τῆς πόλεως.

ἸΟΥΡΙΣΓΕΝΤΊΑ, *Ius Gentium*. Gloſſæ Baſilic. Ἰουρισγεντίοις, νομίμοις ἐθνικοῖς, ἢ φυσικοῖς. Anonymus in Reſponſ. de Nudis pactis, to. 2. Juris Græco-Rom. pag. 193. τὰ δὲ ἰδικὰς ἔχουσι προσηγορίας, εἰσὶ πράσεως, μισθώσεως, κοινωνίας, χρήσεως, παρακαταθήκης, ἅτινα τῆς Ἰουρισγεντίας εἰσὶ κομβέντιονες.

ἸΟΥΡΙΣΔΙΚΤΊΩΝ, *Iuriſdictio*; Δικαιοδοσία, in Gloſſis Baſil. Balſamon de Chartophylace p. 453. καὶ τὴν σπουδαστικὴν Ἰουρισδικτίωνα.

ἸΟΥΣΤΙΝΙΆΝΕΙΟΝ, *Calyptra Imperatoria ſpecies, qualem detuliſſe Iuſtinianum fama erat*. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap. 6. num. 36. de Imp. ἐπὶ δὲ κεφαλῆς φορέματα διάφορα, ποτὲ δὲ ὀνομαζόμενον Τροπαιουχίαν, ποτὲ δὲ Ἰουστινιάνειον, ἐν ἄλλοις δὲ Ὑπέρπυρον, ὧν τὰ σχήματα ἑκάστων ὡς οὐδὲ νῦν κατὰ μέρος λέγειν. Alia verò non fuit Calyptra, ab ea quæ deſcribitur in illius nummis à nobis delineatis in Famil. Aug. Byzant. p. 88. & cujuſmodi habuit illius ſtatua Equeſtris in Auguſtæo, Camelaucium ſcilicet cum *Tufa*, ſeu quodam apice: unde & τροπαιουχία appellabatur, quòd hac Calyptrâ caput tecti Imperatores triumphos agerent: Cedrenus in Baſilio: στεφάνῳ χρυσῷ λόφον ὕπερθεν ἔχοντι ἐθριάμβευσεν ἐστεφανωμένος. Nam ex hiſce verbis Codini, interdum Ἰουστινιάνειον, interdum Τροπαιουχίαν appellatam licet colligere. Vide Diſſertat. 24. ad Joinvillam.

ἸΠΙΛΑΣΤΙΏΝΑΙ. Myrepſus ſect. 8. cap. 73. de Droſato ad Jecinoris obſtructionem, quod καλεῖται Ἰταλικῇ γλώσσῃ ἐπιλαστιῶναι.

ἸΠΝΌΣ ἅγιος. Pachymeres lib. 7. cap. 38. ἐκεῖνος δὲ πότε (ἄρτον ἅγιον σεσηπότα) ὁ τοῖς τοιούτοις ἀφωρισμένος τόπος, ὃς δὴ καὶ ἰπνὸς ἅγιος λέγεται, ὁσίως ἐπιρριφέντα, ὁσίως δέχεται. Ita vocat *Piſcinam ſacram* in ædibus Sacris, in quam res Sacræ putredine inutiles conſumendæ projiciuntur. Eſt autem ἰπνὸς Græcis non modò *Furnus*, ſed & *Fimetum*, vel certè τὰ σποκαθάρματα τοῦ ἰπνοῦ, ut eſt apud Phavorinum.

ἸΠΠΆΒΗ, *Caſeus Equinus*, τυρὸς ἵππειος, Pſello in opuſculo MS. de Morborum nominibus.

ἸΠΠΑΚΟΝΤΙΣΤΑΊ, *Equites conto armati*. Leo in Tacticis cap. 6. §. 33. Ἀκροβολιστὰς δὲ τῶν καβαλλαρίων ἐκάλουν, ἤγουν τοὺς μακρόθεν βάλλοντάς τε καὶ μαχομένους. Τούτων δὲ οἱ μὲν δορατίοις, ἤγουν ῥιπταρίοις ἐκέχρηντο, οἱ δὲ τόξοις· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν μακρόθεν ἔρριπτον τὰ ῥιπτάρια, ἢ ἐπ' εὐθείας ἐρχόμενοι, ἢ κύκλῳ περιτρέχοντες, οὓς ἐκάλουν Ἱππακοντιστάς· οἱ δὲ τόξοις ἔβαλλον, οὓς ἔλεγον Ἱπποτοξότας. Ex eo ſimilia habet Conſtantinus filius in Tactic.

ἸΠΠΆΡΙΟΝ, pro ἵππος, & quovis *Equo*, etiam militari. Moeris Attitiſta MS. ἱππίδιον, οὐ μόνον ἱππάριον. Arrianus in Tacticis n. 28. οὗτοι γὰρ σαυρώσιον τὸ πολὺ ἔχοντο ἵππων καὶ σμικρῶν, καὶ πονηρῶν· οἱ δίφροι δὲ αὐτοῖς ἐπιτήδειοί εἰσιν ἐς τὸ ἐλαύνεσθαι κατὰ χωρίον πάντων, καὶ τὰ ἱππάρια ἐς τὸ ταλαιπωρεῖσθαι. Conſtantinus Porphyrog. in Tacticis pag. 11. μαλώπια ἱππαρίων, στηθάρια ἱππαρίων, &c. Ubi Leo cap. 5. §. 4. προμετώπια ἵππων, στηθάρια ἵππων. Vide eundem Conſtantinum pag. 3. 7. & in lib. de Adm. Imp. cap. 51. Extr. & 52. Anonymum Combefiſianum in eod. Porphyrog. n. 18. Leonem in Tactic. cap. 18. §. 53. ejuſdem Eclogas & Conſtantini tit. 17. §. 4. Georg. Lecapenum in Syntaxi p. 107. &c.

Ἀππάριον, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. οἱ τέλειοι ἵπποι, τὰ τελειώμενα ἀππάρια. Ita ibi non ſemel.

ἸΠΠΆΡΙΣΟΝ, *Verbenaca Supina*, apud Interpol. Dioſcorid. c. 640.

ἸΠΠΗΛΆΣΙΟΝ, *Equeſtris decurſio*, *Torneamentum*. Anna Comnena lib. 15. pag. 466. μηδ' εἰς θύραν, μηδ' εἰς ἱππηλάσιον τὸ παράπαν ἐξιέναι. Ἱππήλατοι ἀγῶνες, Circenſes, apud Zonaram in Michaële Theophili F. p. 130.

ἹΠΠΙΚΉ ἀντὶ τέχνης καὶ ἐπινοίας. Vide Nomocanon. Photij tit. 13. cap. 29. p. 158. 1. Edit.

ἹΠΠΙΚΌΝ ξύλινον, Ludicri ſpecies, interdicta in l. 3. Cod. de Aleatoribus, & in lib. 60. Baſilic. tit. 8. §. 6. Cujuſmodi verò illa fuerit, inquirit Balſamon ad Nomocan. Photij tit. 13. cap. 29. περὶ δὲ τοῦ ξυλίνου ἱππικοῦ πότε γέγονεν ἀμφιβολία παρὰ τῷ βασιλικῷ βήματι· τινὲς μὲν γὰρ εἶπον εἶναι τὸ συνήθως παρὰ τῶν παίδων γινόμενον παίγνιον, ἔξωθεν τοῦ ἱππικοῦ, ἀντὶ ἵππων χρωμένων ἀνθρώποις εἰς διφρηλασίαν. τινὲς δὲ εἶπον εἶναι τὸ ξύλινόν τι κατασκεύασμα, διὰ κλιμάκων ξυλίνων ἀνυψούμενον, ἔχουσῶν διὰ μέσου ὀπὰς διαφόρους. οἱ γὰρ συμπαίζοντες ἐπὶ τοῦ τοιούτου παιγνίου βώλους τέσσαρας ἑτεροβαφεῖς ἄνωθεν τῶν κλιμάκων τιθέμενοι πρὸς τὸ κάταντες ἀπολύουσι καὶ ὁ πρῶτος ἀπὸ τῶν βώλων ἐξερχόμενος διὰ τῶν ὀπῶν, ἐκ τῆς τελευταίας ὀπῆς τὴν νικῶσαν δίδωσι τῷ ἔχοντι αὐτόν. Adde Notata ex eodem Balſamone in Cod. & ad Can. 24. Concilij in Trullo, & infrà in ξυλάλογον.

ἹΠΠΙΟΝ, *Lappago*, *Lappula*, ἱπποφαὲς, apud Interpol. Dioſcor. cap. 744.

ἹΠΠΟΚΛΆΣΤΗ, Foſſula latitudinis unius pedis, altitudinis verò duorum aut trium; in quam ſi equus cadat, ejus pedes, veluti pedicis interceptos, frangi neceſſe eſt. Sophiſmatis militaris genus. Mauricius lib. 4. Strateg. cap. 3. γίνονται δὲ κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον, καὶ ἀντὶ τριβόλων, στρογγύλων ὀρυγμάτων, τῶν λεγομένων ἱπποκλαστῶν, ἐρειδομένων σποράδην, ἀπὸ ἑνὸς ποδὸς τὸ ἔμφυτον ἐχόντων, καὶ βάθος ἢ δύο ἢ τριῶν, καὶ πάλων ὀξέων καταπειρομένων ἐν αὐτοῖς. Leo cap. 14. §. 46. ſimilia habet: στρογγύλα ὀρύγματα, ἃ ἔλεγον οἱ παλαιότεροι ἱπποκλάστας, &c. Julius Africanus lib. de Bellico apparatu: γυρόθεν δὲ τοῦ τοιούτου (τόπου) δεῖ ὀρύσσειν τάφρον, τὸ μὲν βάθος ποδῶν ι· τὸ δὲ πλάτος ποδῶν ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ, καὶ τὸ χῶμα παρατιθέναι ἐν τῇ ἐσωτέρᾳ ὄψει, ὡς πρὸς τὸ στρατόπεδον· ἔξωθεν δὲ τοῦ τοιούτου τάφρου καταστρέφειν τριβόλους συνδεδεμένους, ἢ φόσσας μικρὰς ἐχούσας ἔνδοθεν σκόλοπας, ποδάγρας, ἢ ποδοκλάστας λεγομένας. Nilus Monach. lib. 2. Epiſt.

Epiſt.205. καὶ ὅταν βούλονται ἢ γυναῖκα ποιῆσαι μοιχευθῆναι, ἢ ἄνδρα θανατῶσαι, ἢ ἵππους κλάσαι, &c. Ubi Allatius *Equos enervare* vertit.

ἹΠΠΟΠΟΡΝΟΙ, *Qui cum Equabus coeunt*, ἀλογοβάμονες. Palamas declar. 2. οἱ ἱπποβόσκοι, καὶ οἱ εἰς τὰς παρὰ φύσιν χρήσεις ἐκκαίονται.

ἹΠΠΟΣΤΑΣΙΣ, Ἱπποστάσιον, *Equile ſtabulum*, in Gloſſ. Lat. Gr. & S. Benedicti. Occurrit vox poſtrema apud Conſtantinum in Baſilio n. 13. Edit. Combefiſij, ſed præſertim apud Symmachum in Daniele cap.11. 45. ubi τὰς σκηνὰς ἱπποστασίου, *Papiliones Equitatus ſui* vertit Hieronymus: alij rectiùs, *Equiles*. Georgius Hamartolus in Chron.MS. in Copronymo: τὰ δὲ εἰς δόξαν τοῦ Θεοῦ ἱδρυμένα μοναστήρια, στρατιωτῶν οἰκητήρια, καὶ ἱπποστάσια, καὶ κοπρῶνας πεποίηκεν.

ἹΠΠΟΤΟΞΟΤΑΙ, *Equites ſagittarij*. Vide in Ἱππακοντισταί.

ἽΡΑ, *Lolium*, Αἶρα. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 83. σπερμένον εἰσὶ καλὸν χωράφιον, παστρικὸν, νὰ μὴν ἔχῃ ἶρα, οὔτε ἄλλα χορτάρια. Adde cap.84.

ἹΡΑΝΗ, *Muſcus Marinus*, apud Interpol. Dioſcor. cap.681.

ἹΡΔΙΟΝ. Suidas in Etymologico: λαμπήνη, ἅμαξα βασιλικὴ, ἴρδιον περιφανὲς, ὃ ἔστιν ἅρμα σκεπαστόν. Ubi legendum ῥίδιον non advertit Vir doctus.

ἹΡΙΣ ἀγρία, τὸ ἀκόριτον, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti, ἴρις ἰλλυρικὴ, ἡ ῥίζα τοῦ πορφύρα κρίνα, in iiſd. Gloſſ. Vide Auctor. Etymolog.

ἸΣΑΓΓΕΛΟΙ, dicti *Antiſtites* ac *Epiſcopi*, *Coangelici*. Vide Theodori Studitæ Epiſt. ad Leonem Pap. III. apud Baronium an.809. num.24. Theognoſtum Archimandritam de cauſa Ignatij Patr. Conſtantinopol. p.1276. 1284 & Gloſſ.med.Lat.in *Angelus*.

ἸΣΑΙΆ, Ægyptiis, *Veratrum nigrum*, apud Interpol. Dioſc. c.733.

ἸΣΆΚΗ. Leo in Tacticis cap.6.num.4. σφενδοβόλα, σωληνάγια μεγάλα, πυριόβολα, καὶ ἰσάκας λωρίσκια, &c. Ubi Interpres, *Iſcas* vertit aut legit. Vide infrà ἴσκαι.

ἸΣΆΛΗ, *Veſtis è pellibus*, διφθέρα, ποιμενικὸν περιβόλαιον, ut vult Gauminus ad Euſtathij Iſmeniam. Vide Caſaubonum ad Theophraſti Characteres pag. mihi 144.

ἸΣΑΠΟΣΤΟΛΟΙ, *Pares Apoſtolis*, dicti Græcis, quidam è Sanctis; ac præſertim Conſtantinus M. qui Euſebio lib.4. de Vita ejuſdem Auguſti cap.60. & 71. dicitur κοινωνὸς τῶν Ἀποστόλων προσρήσεως, ex quo alij τὸν ἐν Βασιλεῦσι ἀπόστολον vocant. Quæ quidem ἰσαποστόλου nomenclatura eidem Auguſto tributa legitur, in Menæis, in Euchologio, apud Annam Comnenam pag.453. Zonaram to.1. pag.5. tom.3.pag.9.1.Edit. Balſamonem ad Nomocan. tit.1. cap. 36. in Homil. Anonymi in Exaltat. S. Crucis, in Manuelis Comneni Novella de Fetiis, apud Balſamon. in Meditato de Chartophyl. &c. in Synaxario MS. Colberteo 3. Sept. τὸν ἐν ἁγίοις βασιλέως Κωνσταντίνου τὸν νέον ἐν τοῖς ἁγίοις Ἀποστόλοις. Sed & attributa S.Theclæ, quæ nudè Ἀπόστολος dicitur Baſilio Seleucienſi in ejus Vita pag.3. S. Helenæ ejuſdem Auguſti matri, S.Mariæ Magdalenæ, in iiſdem Menæis, S.Albercio Hierapolitano Epiſcopo, in Typico S.Sabæ cap.13. & aliquot aliis. Vide Henric. Valeſium ad dict. cap.60. Euſebij, Notas noſtras ad Alexiad. pag.412.& Gloſſ.med.Lat.in *Par Apoſtolis*. Quinetiam cuivis Imperatori ſuperſtiti videtur tribui apud Theorianum in Legat.pag.192. εἰσῆλθον καὶ αὐτὸς εἰς τὴν βασιλεύουσαν, προσκυνήσων τὰ ἅγια ἐκεῖσε προσκυνήματα, καὶ τὸν ἰσαπόστολον καὶ ἅγιον βασιλέα, καὶ τὸν ἁγιώτατον Πατριάρχην. In Canonatio Joannis Monachi pag.106. S.Baſilius τρισκαιδέκατος ἀπόστολος indigitatur. Petrus Patr. Antiochenus in Epiſt. ad Dominicum Gradenſem Patr. num. 3. ait ejus ſe literas recepiſſe non modò ut Patriarchæ, ſed & ὡς ἰσαποστόλου καὶ μεγάλου Ἀρχιερέως. Georgius Corcyrenſis Metropolita, apud Baronium an. 1178. Alexandrum III. Pap. Ἰσαποστόλου titulo etiam donat.

ἸΣΆΤΗ, *Glaſtum*, ἰσάτις. Chronicon Alexandr. pag.1900. καὶ δὴ ἐξῆλθον πρὸς αὐτὸν Γεώργιος ὁ ἐνδοξότατος Πατρίκιος, καὶ Θεόδωρος ὁ ἐνδοξότατος Κομμερκιάριος ὁ τὴν ἰσάτην, καὶ Θεόδωρος, &c.

ἸΣΑΥΡΙΚΆ, dicta *Tributa* quæ Iſauris in Romanorum Socios ab Imperatoribus admiſſis quotannis pendebantur, ſeu potiùs ut eorum excurſus cohiberentur. Gloſſæ Baſil. Ἴσαυροι, οἱ ἅρπαγες, οἱ φονεῖς, οἱ χοσιάριοι. Ubi emendant Viri docti, κουρσάριοι, tametſi ita appellentur ab Harmenopulo. Atque ea fortè notione intelliguntur in libello Monachor. Apamenſium in Concil. Hieroſolymit. pag.245. ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἐμπεπήγασι βίαν, τῷ ὑπομένειν καὶ ἰσαρίθμοις αὐτοῖς Ἰσαύροις. Synodicon adverſus Tragœdiam Irenæi cap. 45. *Et quia magnificentiſſimus Comes Longras Iſauros ad auxilium ſanctiſſimi Epiſcopi Eutherij deſtinavit*, &c. Evagrius lib.3.Hiſt. cap.35. εἰσῆχθη καὶ τὰ καλούμενα πρώην Ἰσαυρικὰ, τοῖς βασιλικοῖς εἰσκομισθὲν θησαυροῖς· ἦν δὲ ἄρα τοῦτο χρυσίον ἐς ἕκαστον ἔτος τοῖς βαρβάροις (Ἰσαύροις) χορηγούμενον, πεντακισχιλίας ὅλον λίτρας.

Ἰσαυρικὸν ἀκόντιον, apud Procopium lib. 1. de Bello Goth. cap.29.

ἼΣΗ, unus è decem & novem tonis Muſicæ Græcanicæ, quos recenſuimus in V. φωνή. Hagiopolites MS. εἰ δὲ καὶ αὐτὴν βούλει τις σημεῖον εἰπεῖν, οὐχ ἁμαρτήσει· κίνημα γὰρ μόνον μὴ ἔχουσα ἀπολελύσθαι ἴση. Rurſum: ἡ δὲ ἴση φέρει ἀπόστροφον, ὅτε ἄνω, ὅτε κάτω, Βαρεῖα λέγεται· εἰ δὲ ἔχει δύο κινήματα, λέγεται σεῖσμα. Infrà: Ἴσιον ὡς ἡ ἴση φωνὴν ἵνα ἔχει, οὔτε ἀνιοῦσα, οὔτε κατιοῦσα, ἀλλ᾽ ἔστι τοῖς τόνοις ἅπασι ταπεινουμένη &c.

ἼΣΙΟΣ, pro ἴσος, *Planus*, *Rectus*, *Æquus*. Ἰσιάζω, Ἰσιώνω, *Adæquo*, complano, ἰσάζειν, ὁμαλύνειν. Ἰσωμάδα, *Planities*, πεδιάς, ἰσόπεδον. Ἰσιὰ, directè, *Directò*, ἴσια πρὸς ἴσια, *Proportionaliter*, ἀναλογικῶς.

ἼΣΚΑΙ. Alexander Trallianus lib. 11. cap.1. καὶ τὸ δὲ σκόρδον τι ἄλλως ὠφέλησεν. ἐπιτιθέναι καὶ αὐτὰ μόνα τὰ σκόρδα, καὶ ἄλλως δὲ αἱ παρὰ τοῖς βαρβάροις ἴσκαι καλούμεναι. Quidam, inquit Jacob. Goupylus, *Canteria* hac voce ſignificari putant, quæ *Eſca*, ab edendo & conſumendo, dicuntur. Vide ἴσκα, & Salmaſium ad Plinium pag. 181.

ἼΣΚΙΟΣ, *Umbra*, σκιά, in Corona pretioſa. Alexius Rharturus Doctr.6. εἰς ποῖον ἦλθες πιάσῃ εἰς τὸ δένδρον, ἢ εἰς τὸ ἴσκιον τοῦ δένδρου. Fabulæ Æſopi Græcobarb. σκύλος ἐβάσταζε κρέας εἰς τὸ στόμα, καὶ ἀπέρνα γεφύρι, καὶ εἶδε τὸ ἴσκιον του εἰς τὸ νερὸν, &c. Demetrius Zenus in Batrachom.

Κισσὸν τὸ λέγει παροιμία, τὸν ἴσκιόν σου φοβᾶσαι.

Georgius Contares lib. 6. Hiſt. Athenar. καὶ ἐφύτευσαν δένδρα καρπερὰ καὶ πολύφυλλα, καὶ μάλιστα πλατάνους ὅπου κάμνουν τὸν πολὺν ἴσκιον.

ἸΣΜΑΓΊΔΙΟΝ. Vide in Μαγίδιον.

ἸΣΜΊΟ, *Protinus*, εὐθὺς, in Corona pretioſa. Σμίο, in Turco-Græcia Cruſij.

ἸΣΜΙΤ, *Spira*, genus panificij, in Turco-Græcia Cruſij.

ἸΣΟΝΝΕΙΝ, *Æquare*, ἰσοῦν. Gloſſæ Græcobarb. Ὁμαλίζειν. Ἰσάζειν, νὰ σάζῃ, νὰ ἰσώνῃ.

ἸΣΟΠΟΣΟΝ, *Ejuſdem quantitatis*. Orneoſophium.

phium, καὶ μετὰ ὥραν ἱκανὴν, χανίασον πάλιν αὐτὸ, καὶ βάλλε κάστιον ἰσόπεδον τῶν ἄλλων.

ΙΣΟΠΕΔΙΟΝ. Vide in Συμπέδιον.

ΙΣΟΦΑΓΟΣ, *Stomachus.* Euſtathius Iliad. υ. δηλοῖ δὲ ὁ ἐρυγὼν ταῦρος τὸ τὸ αἷμα ἀνερυγγάνοντα τῇ διακοπῇ τῆς τραχείας ἀρτηρίας, καὶ διαιρέσει τοῦ στομάχου, ἤτοι ἰσοφάγου.

ΙΣΟΧΡΙΣΤΟΙ. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 89. de quibuſdam Monachis, qui Origenis errores tuebantur, tametſi invicem diſſiderent: ῥᾴδιον δὲ ἐπὶ πᾶσι βουλομένῳ καταμαθεῖν τῶν αὐτῶν ἀσέβειαν ἐξ αὐτῶν τῶν προσηγοριῶν, ὥσπερ αὐτοὶ ἀλλήλους ἐπονομάζουσι· τῶν μὲν Νεολαυριτῶν τοὺς ἀπὸ τοῦ Φιρμίνου Πρωτοκτίστας, ἤγουν Τετραδίτας καλούντων· τῶν δ' αὖ πάλιν Φιρμινιτῶν, τοὺς Νεολαυρίτας Ἰσοχρίστους ὀνομαζόντων. ἐκ τῶν γὰρ οἰκείων τῆς ἀσεβείας ὀνομάτων τὰς ὀνομασίας ἐκληρώσαντο ἕκαστοι.

ΙΣΤΑΡΙΟΝ, *Tela*, *Penſum.* Gloſſæ MSS. Reg. ἱστὸς, τὸ ἱστάριον. Epimeriſmi MSS. Herodiani part. 2. ἱστὸς, τὸ κατάρτιον, καὶ τὸ ἱστάριον. Joan. Moſchus in Limonar. cap. 60. ἡ δὲ μονάστρια καθέζετο εἰς τὸ ἱστάριον αὐτῆς. Ubi perperam Interpres, *Sanctimonialis ſedebat in cubili ſuo.* Meliùs, *ad penſum ſedebat.*

ΙΣΤΑΝ, ut ait Goarus ad Euchólog. pag. 765. eſt *Recitare*, & *quaſi ordine ſucceſſivo componere* στίχους, ſic dictos quaſi στάσιν ἔχοντας. Typicum S. Sabæ cap. 1. εἶθ' οὕτως λέγομεν τὸ, Κύριε ἐκέκραξα, εἰς τὸν ἦχον κυριακῆς, ἱστῶμεν δὲ στίχους δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα. cap. 2. εἰς δὲ τὸν κανόνα τοῦ ἁγίου, ἱστῶμεν στίχους ς'. cap. 5. ἱστάμεθα δὲ ἀναμέσον τῆς ἐκκλησίας στιχηρὸν ἐπὶ ψιαθίου ἐστρωμένους, ἀπάντων ἐν τῷ ἅμα κλινόντων τὸ γόνυ καὶ κεφαλὴν, καὶ ἀνισταμένων. cap. 15. ἱστῶμεν στίχος ς'. Mox: ἱστῶμεν στίχον ς' cap. 19 κανόνες τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου, ἐν οἷς ἱστῶμεν στίχους σὺν τοῖς εἱρμοῖς ιβ'. cap. 10. δεῖ εἰδέναι ὅτι εἰς τὸν ὄρθρον τὸ, Θεὸς κύριος, ἱστάμενοι ψάλλομεν. cap. 30. Extr. εἰσερχομένων δὲ ἐν τῇ τραπέζῃ, ἐσθίομεν ξηροφαγίαν, πίνομεν καὶ ζωμὸν μετὰ μέλιτος, τῇ τετάρτῃ δηλονότι· τῇ δὲ πέμπτῃ τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος, τράπεζαν οὐχ ἱστῶμεν, ἀλλὰ μένομεν νηστεύοντες ἄχρι τῆς παρασκευῆς. Triodium in Feria 2. primæ hebdomadis Jejuniorum: ὅταν δὲ ἱστῶμεν τράπεζαν, λέγομεν τὸν ψαλμὸν ρμδ'. Feriâ 5. magnæ hebdomadis, ſub finem: δεῖ εἰδέναι ὅτι παρελάβομεν ἐν Παλαιστίνῃ κατὰ ταύτην τὴν ἁγίαν ἡμέραν τῆς μεγάλης παρασκευῆς μὴ ποιεῖν λειτουργίαν τελείαν, μήτε προηγιασμένην, ἀλλ' οὔτε τράπεζαν ἱστῶμεν, οὔτε ἐσθίομεν κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν τῆς σταυρώσεως. Euchologium pag. 753. καὶ λέγομεν τὸν παροιμιακὸν ψαλμὸν, Εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν στιχηρὰ στίχους, καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα. Denique in Typico Caſulenſi caput 9. ita inſcribitur: περὶ τοῦ πόσους στίχους ἱστῶμεν τῷ σαββάτῳ τῆς ἑσπέρας.

ΙΣΤΕΚΕΙΝ. Vide in Στέκειν.

ΙΣΤΙΑ, pro Ἑστία, *Focus*, *Ignis.* Nicol. Myrepſus MS. ſect. 3. cap. 58. καπνίαν τῆς ἱστίας καθαράν. Perperam ἰσθίαν ſcriptum. Stephanus Sachlecces in Monitis MSS.

Τὸν βάνουσι τὴν ζαρίστην εἰς τὴν ἱστίαν καὶ λαῦρα.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 4.

Πᾶν πρᾶγμα κατεχόνευσε ἡ πύρα τῆς ἱστίας.

Lib. 3.

Στοὺς στολισμένους κράββατες ἱστία καὶ κλασίν τους.

Lib. 4.

Καὶ κάθε ὥρα με ἱστία τὰ μέλημου φλογίζης.

Vita MS. S. Symeonis propter Chriſtum Sali: καὶ μὴ εὑρὼν ὄστρακον, ἔβαλε τὴν χεῖρα εἰς τὴν ἱστίαν, καὶ ἐγέμισεν αὐτὴν λαμπρὰ, καὶ ἐθυμίασεν.

Στία. Idem Anonymus lib. 4.

Μὲ ἐντροπὴ ἐβάλασι τὴν πρώτη στίαν γυναῖκες.

ΙΣΤΟΡΕΙΝ, *Pingere*, Ζωγραφεῖν. Gregorius II. Pap. in Epiſt. 1. ad Leonem Iſaurum Imp. καὶ Θεοῦ φύσιν ἀΐδιον ἱστορῆσαι καὶ ζωγραφῆσαι. Anonymus in invectiva in Iconomachos num. 2. παραστησάμενοι τὰς αὐτῶν φωνὰς καὶ μαρτυρίας περὶ τῆς ἐνσάρκου καὶ ἀνθρωπίνης αὐτοῦ μορφώσεως χαρακτῆρος ἱστορηθείσας εἰκόνας, ἅσπερ ἡμᾶς τρανῶς σέβειν καὶ προσκυνεῖν ἐδίδαξαν. Michaël Monachus in Vita S. Theodori Studitæ: καὶ Λουκᾶς δὲ ὁ ἱερὸν ἀναλέξας εὐαγγέλιον, τὴν τοῦ Κυρίου ἱστορήσας εἰκόνα, ἔργον πολλοῦ ἄξιον τοῖς μετ' αὐτὸν καταλέλοιπε. Joannes Damaſcenus Orat. In Cabalinum pag. 688. θέλεις εἰπεῖν, ὅτι ἄγγελον οὐδεὶς εἶδε, καὶ πῶς καὶ ἄγγελον ἱστοροῦσι; Joannes Phocas in Deſcript. Terræ Sanctæ num. 14. καμάραι δύο, ἐπ' αἷς ἱστόρηται ἐν μὲν μιᾷ ἡ ὑπαπαντὴ τοῦ Δεσπότου. Anonymus de locis Hieroſol. num. 1. ἔστι καὶ ἱστορημένη ἡ λαζάρωσις τοῦ Χριστοῦ. Adde num. 9. 12. Codinum in Orig. Conſtantinopol. num. 84. & alios paſſim.

Στορεῖν, pro ἱστορεῖν. Idem Anonymus: καὶ εἶναι στορισμένη μετὰ μουσίου ἡ Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Alibi: καὶ ἀπὸ τὴν κάτω εἶναι στορισμένη μετὰ μουσίου χρυσοῦ ὅλοι οἱ Προφῆται.

Ἀνιστορεῖν. Joannes Damaſcenus in Synodica Orientalium ad Theophilum Imp. pag. 113. καὶ πρότερον ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀνιστορεῖσθαι ἐνομοθέτησε, καὶ ταῦτα ἐν ζωγραφικοῖς χρώμασι διαχαράττων, τὴν ἐν Βηθλεὲμ γέννησιν, &c. Et in laudata Orat. in Cabalinum pag. 670. αὐτὰς ἀνιστοροῦσι πρὸς ὑπόμνησιν αὐτῶν. Joannes Euchaitorum Metropolita pag. 55. εἰς τοὺς ἁγίους Πατέρας ἱστορημένους, ἐν οἷς ἦν καὶ Θεοδώρητος.

Ἀνιστορήσας τοὺς σοφοὺς διδασκάλους.

Et pag. 52. ubi de Angelis pictis:

Καὶ πῶς ἀνιστόρησεν ἄγνωστον θέαν;

Ita apud S. Baſilium Epiſt. 205. Anonymum in Miracul. S. Georgij Mart. n. 54. Andream Cretenſem Archiep. in jambis ad Agathonem, Germanum Patr. Conſtantinopol. in Epiſt. ad Joannem Epiſcopum Synadenſem, &c.

Καθιστορεῖν, apud Theodorum Lector. Ecl. 1. p. 552. & Nicephorum Calliſt. lib. 15. cap. 14.

Ἱστορία, *Pictura*, *Tabella.* Nilus Monachus lib. 4. Epiſt. 61. καὶ ἐν τῷ κοινῷ οἴκῳ χιλίους σταυροὺς πῆξαι, καὶ ἱστορίας πτηνῶν καὶ ἑρπετῶν, καὶ βλαστημάτων παντοδαπῶν. Germanus Patr. Conſtantinopol. Homil. in 1. Dominic. Jejun. ταῦτα πάντα ἐν χρώμασι καὶ ἐν ἱστορίαις. Joannes Damaſcenus in Cabalinum p. 703. καὶ ἐκ τῆς ὑλικῆς ταύτης ἱστορίας ἐπὶ τὸ πρωτότυπον τὴν τιμὴν ἀνάγει. Adde Epiſt. Hadriani Pap. *deſcriptam* Græcè in Concil. Nicæno II. Act. 2. Martyrium S. Anaſtaſij Perſæ, &c.

Ἱστοριογράφος, *Pictor*, Ζωγράφος. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Hiſtoriographus.*

Ἱστορίτης, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 11.

Ἐκ τὴν παροῦσαν τὴν ζωὴν ἐλέποικεν ὁ ἱστορίτας.

ΙΣΧΥΡΩΝΝΕΙΝ, *Roborare*, *Munire.* Phortius περὶ στρατηγικῆς πραγματείας

Ὡς πρέπει καθ' ἕνα τόπον
Ἰσχυρώννοντας με κόπον.

ΙΣΧΥΣ, *Valor & pretium monetæ.* Suidas: δηνάριον, εἶδος ἀργυρίου ὁλοκοτίνου ἴσον ἔχον ἰσχύν.

ΙΣΧΥΣ, *Coniza major*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 541.

ΙΤΑΛΙΑΝΟΙ, *Itali*, Ἰταλοὶ, ex Italico, in Gloſſis Græcobarb.

ΙΤΑΛΙΚΟΣ, Menſura liquidorum, *Sextarius.* Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 22. καὶ εἰς οἶνον διαπολύσας τὰ κώδια, σαῖτην πιὼν ὡς Ἰταλικῶν δεκαοκτώ. Ubi Heraclides: *Decem & octo Italicos vini ſolus exhauſit.* Vetus Interpres: *Bibitque decem & octo calices.*

ΙΤΕΑ

ἸΤΕΑ᾽. Vide in Αἰτιά.

ἸΤΕΡΥ, *Par*, *Similis*, *Æqualis*, ἴσος, ὅμοιος.

ἼΤΖΟΥ. Vide in Ἔτζι.

ἸΤΡΙΌΝ, *Iterum*, *Iteratum*, in Gloſſis Græco-Lat. at in MSS. legitur *Itrium*, *Tractum*: ἴτριον emendat Salmaſius ad Hiſt. Aug. pag. 155. & *Pergulam* interpretatur. Vide Heſychium in ἴτριον, & Phavorinum in ἴτρον.

ἸΧΘΗΡΕΥΤΗΣ, *Piſcator*. Gloſſæ Græcobarbaræ ἁλιεῦσι, θαλαττουργοῖς, ἰχθυηρῶν.

ἸΧΘΥΌΚΕΝΤΡΟΝ, in Lexico MS. ex Schedis Combefiſij, ἡ τρίαινα, ἤτοι τὸ καμάκιον. *Tridens*. Vide Suidam in Τρίαινα.

ἼΧΟΣ, ἴχιος, *Æqualis*. Gloſſæ Græcobarb. ἰσοδύναμος, ὅπου ἔχει ἴσην, ἢ ἰσχύην δύναμιν. Alibi: ὁμαλοί, ἤγουν ἴσοι, ἢ ἴχοι.

Ἰχιώνειν, *Æquare*. Eædem Gloſſæ: ὁμαλίζει, ἰσάζει, νὰ σάζει, νὰ ἰσώνει, νὰ ἰχιώνει.

K.

ΚΑΒΑΔΑΓΙΆΔΑ, *Coma*, Κόμη. Καβαδαγιάτος, *Comatus*, *Crinitus*, Κομήτης.

ΚΑΒΑ΄ΔΗΣ, Καβάδιον, Καββάδιν, veſtimenti virilis ſpecies. Portius: καβάδι, *toga*, *ſupparum*, *ſagum*, τήβεννα, σάγος. Codinus de Offic. cap. 3. num. 13. duplicem togam dat Deſpotæ feſtis diebus, alteram quam Σκαράνικον vocat, alteram quam Καββάδιον, hiſce verbis: Τὸ δὲ καββάδιον αὐτοῦ ἐξὺ, ἢ ἐρυθρὸν μαργαριταρένιον. Idem cap. 6. num. 18. Ἐπενδύτου, ſeu *Superulæ* ſpeciem fuiſſe innuit: Οἱ δὲ ἄρχοντες (φοροῦσι) σκαράνικα, φακιόλια, καὶ καββάδια, ἕως ἐνδύματα ἐπιλόρικα ἕκαστος κατὰ τὴν τάξιν αὐτοῦ. Aliud tamen cabbadium fuiſſe ab epiloricio videtur ſcribere eodem cap. num. 35. Ὅτι γοῦν ὁ βασιλεὺς τὸ στέμμα φορεῖ, ἕτερόν τι ἔνδυμα οὐ φορεῖ, εἰ μὴ τὸ σάκκον ἢ τὸ διάδημα, καὶ ὅτε μὲν ταῦτα, ὅτε δὲ ἐπιλωρίκιον καὶ φακιολίδα φορεῖ· ἄλλοτε καββάδιον καὶ φακιόλιν. Ex quibus ſaltem colligitur καββάδιον veſtem fuiſſe communem Imperatoribus, & nobilibus Palatinis, ſed & quibuſvis. Achmes cap. 131. Εἰ δὲ ἴδωκεν αὐτοῦ καβάδιν, ἤτοι σκαραμάγγιον, ταχὺ ἀποθανεῖται ἡ γυνὴ αὐτοῦ. Et cap. 268. Γυνὴ ἐὰν ἴδῃ ὅτι ἐφόρει καββάδιον, σκαραμάγγιον, ἢ φακιόλιον ἀνδρὸς, χαρίσεται ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. Ptochoprodromus MS.

Καβάδιν εἶχεν στύπινον τζαντζαλοφορεμένον.

Vocem formatam ex κάπα, *capa*, putat Salmaſius ad Tertullianum pag. 30. & ad Vopiſcum pag. 390. cujus ſententiam ſuggillat Goarus ad Codinum. A Cabade Perſarum Rege etymon accerſit Joan. Tzetzes. chil. 12. v. 792.

Ἔνδυμα ἐνυάλιον, στρατιωτικὸν τοῦ αἵματος,

Ὅπερ Καβάδης λέγεται, ἀπὸ Καβάδου Πέρσου.

Codinus cap. 6. num. 50. ſcribit Imperatores id genus veſtimenti accepiſſe ab Aſſyriis: Καὶ ἀπὸ μὲν τῆς τῶν Μήδων ἀρχῆς ἔλαβε πότε φακιόλιον, καὶ τὸ ἐπιλώρικον· ἀπὸ δὲ τῆς τῶν Ἀσσυρίων, τὸ Σκαράνικον, τότε καββάδιον, καὶ τὸ δρακόντειον φλάμουλον.

ΚΑΒΑ΄ΚΑ, *Larus*, Κέπφος. Anonymus de vulpe & lupo.

Ἐγὼ δὲ ἐκολέσουρνα ἐκείνην τὴν καβάκα,

Καὶ κείνη εὐτυρογιάσει, καὶ κράζει κάκα κάκα.

ΚΑΒΑ΄ΛΛΗΣ, *Equus*, *Caballus*. Gloſſ. Lat. Gr. *Cantherius*, καβάλλης μηχανικός. Heſychius: Καβάλλης, ἐργάτης ἵππος. Alibi: Γίννον, τὸν καβάλλην ἵππον. Plutarchus de Non fœner. ὅτῳ τινὶ τῷ τυχόντι, καὶ καβάλλῃ χρώμενος, φεῦγε πολέμιον καὶ τύραννον δανειστήν. Antipater lib. 1. Anthol. cap. 41.

Βουκόλος ἔπλεο, Φοῖβε, Ποσειδάων δὲ καβάλλης.

Μονοκάβαλλος, *Equus deſultorius*, ſic dictus ad differentiam eorum qui junguntur ad currum. Gloſſæ Lat. Gr. MSS. apud Meurſium: *Singulator*, ἱππαστὴς, κέλης, μονοκάβαλλος. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. Κέλης, ὁ μόνος ἵππος, ὁ γυμνὸς, ἢ καὶ ὁ Σελλάριος, ὁ μονοκάβαλλος. Catalogus Offic. Palatij MS. in Bibl. Reg. Cod. 558. Στρατοπεδάρχης τῶν μονοκαβάλλων. Ubi Codinus cap. 5. §. 86. τῶν μονοκαβάλλων habet. Vide Salmaſium ad Vopiſcum pag. 505.

Μονοκάβαλλοι, Δικάβαλλοι, Τρικάβαλλοι, *Equites qui uno*, *duobus*, *aut tribus equis inſtructi in bellicas expeditiones pergebant*. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap. 5. num. 75. ἦσαν ἐν τοῖς κατὰ θέματα τόποις, φωσάτου τάγματα, οἱ μὲν μεγαλοαλογῖται ὀνομαζόμενοι, οἱ δὲ Τρικάβαλλοι, οἱ δὲ Δικάβαλλοι, καὶ ἕτεροι Μονοκάβαλλοι. Deinde addit στρατοπεδάρχην τῶν Μονοκαβάλλων, iis qui unico utuntur equo præeſſe. Vide ibi Goarum. Græci hodierni, ut Auctor eſt Hieron. Germanus, δικάβαλον & τρικάβαλον dicunt, *cùm duo vel tres uni equo inſident*. Proinde neſcio an ea notione capienda ſint verba Codini, adeo ut fuerint qui majoribus equis utebantur, ſeu μεγαλοαλογῖται, alij qui equo ſingulari veherentur, alij denique qui bini vel terni equum unicum inſiderent.

Ἰδιοκάβαλλος, *Proprius equus*. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 53. ἀπέχουσι δὲ οἱ τοιοῦτοι τόποι ἀπὸ τῆς θαλάσσης ὁδὸν ἰδιοκαβάλλου ἡμέρας μιᾶς.

Καβαλλικεύειν, *Equitare*. Gloſſæ MSS. Καβαλλικεύω, ἐπιβαίνει τὸν ἵππον. Lexicon Cyrilli & Gloſſæ aliæ MSS. ὀχούμενος καὶ ἐποχούμενος, ὁ ἐπιβαίνων καὶ καβαλλικεύων. Herodiani Epimeriſmi MSS. & Moſchopulus: Κελητίζω, καβαλλικεύω. Theophanes an. 1. Theodoſij III. ἐστι ἔμπροσθεν λέγων, ὅτι δοῦλος ἐφεύγεν κλέψας χρήματα πολλὰ, καὶ δι᾽ ἐκείνου ἐκαβαλλικεύσαμεν. Anonymus poſt eundem Theophanem pag. 432. καὶ ἔχων ἕτοιμον τὸν ἵππον, συνιστάντες αὐτῷ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ, ἐκαβαλλίκευσαν. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 15. οὐ καβαλλικεύουσι δὲ ἵππους, ἀλλὰ καμήλους. Nicetas Græcobarb. MS. de Statu Urb. ὡραῖον πολεμικὸν καβαλλικεύων. Nomocanon Cotelerianus num. 99. ἱερεὺς ἐὰν καβαλλικεύσει εἰς ἄστρατον ἄλογον, ἀφοριζέσθω τῆς ἐκκλησίας. Judæorum Jusjurandum lib. 2. Juris Græco Rom. pag. 119. ἵνα ζώσηται τὸν βατὸν, καὶ καβαλλικεύσῃ τὸν ἀσκὸν, καὶ ἐμβῇ εἰς τὴν θάλασσαν. Utuntur præterea Actuarius lib. περὶ συνθέσεως φαρμάκων, Leo in Tactic. cap. 6. num. 12. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. Balſamon in Explic. Concil. Achmes Onirocrit. cap. 234. 235. 242. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap. 3. n. 12. cap. 5. n. 8. &c.

Ἀποκαβαλλικεύειν, *Equo deſilire*. Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 8. & Auctor incertus poſt Theophanem pag. 432. καὶ ἀποκαβαλλικεύσας ὁ Κρέμος, ἐκάθισεν ἐπὶ ἐδάφους.

Καβαλλάριος, *Caballarius*, *Eques*. Lexicon Cyrilli MS. & Gloſſæ Baſilic. Καβαλλάριος, ἱππότης, ὁ

ἐν

ἐν ἵππῳ καθήμενος Κάβαλλος γὰρ ὁ ἵππος. Epimeriſmi Herodiani MSS. & Baſilius de Exercitat. Grammatica: Κέλης, ὁ Καβαλλάριος. Joannes Diaconus ad Heſiodi Scutum pag. 213. Ἀναβεβηκότες δέ τινες ἡνίοχοι, ἤγουν καβαλλάριοι ἐπάνω δίφρων ἐσκαλασκευασμένων, ἀπέλυσαν τοὺς ταχεῖς ἵππους. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Ἡνίοχος ὀνόμασται αὐτὸς ὁ καβαλλάρης.

Joannes Moſchus in Limon. cap.72. ἰδοὺ καβαλλάριος πεμφθεὶς ἀπὸ τοῦ Αὐγουσταλίου. Chronicon Alexandrinum an.8. Phocæ: καὶ ἔρχεται καβαλλάρις εἰς τὸ παλάτιν τῆς πόλεως. Anonymus de diſſidio Græcorum & Latinor. Ἐμμανὴς δὲ γενόμενος εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν Λατίνων καβαλλαρίων ἀκοντίσας κατ' αὐτοῦ ῥόπαλόν τι, &c. Miracula S. Georgij: καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ κρότος ἐγένετο μέγας, καὶ εὐθέως ἔφθασαν τριάκοντα καβαλλάριοι, &c. Prochoprodromus contra Hegumenum:

Αὐτὸς δὲ καβαλλάριος δελικατῶς ὁδεύει.

Utuntur paſſim alij, Evagrius lib.6. cap.21. Theophylactus Simocatta lib. 5. cap.13. Theophanes an. 17. Heraclij, an.2. Philippici, Conſtantinus in Tacticis, Nicetas ex Cod.Barbarogr. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopol. &c.

Καβαλλάριοι, Latinis, *Milites*, ſeu *Militari cingulo donati*, noſtris, *Chevaliers*. Anna Comnena lib.13. pag.411. in pacto inito inter Alexium Imp.& Boëmundum: ὄντες δὲ ἀπὸ τῶν ἡμετέρων ἱππέων καὶ ὁπλιτῶν, ὡς Καβαλλαρίους συνήθως καλοῦμεν. Georgius Pachymeres lib.1. cap.30. παρὰ μὲν τοῦ Μαφρὲ τρισχιλίους, ὡς αὐτοὶ λέγουσιν Καβαλλαρίους, λαμβάνει ἀνδρείους ἐκ Γερμανῶν. Et cap.31. λέγεται γὰρ τοὺς περὶ τὸν Πρίγκιπα μεγιστᾶνας, οὓς ἐκεῖνοι Καβαλλαρίους λέγουσι, τούτων τινὰς ὑποφθαλμίζειν. Idem lib.4. cap.31. τότε τριάκοντα Καβαλλαρίους δοὺς αὐτῷ. Ibidem: Καβαλλάριος Ἀλέξιος, ἀνὴρ γενναῖος καὶ ἀνδρεῖος. Hinc apud eundem lib. 12. Καβαλλαρικῇ τιμῇ τιμᾶν, *Militari cingulo donare*. Cantacuzenus lib.3. Hiſt. cap.25. καί τισι τοῖς ἐκ τῶν Λατίνων στρατιᾶς τὴν Καβαλαρίων παρεῖχε τιμὴν, πάντα ἐπ' αὐτοῖς ἐθισμένα πράττων. Concil. Florentin. pag. 34. ἐκαθίζοντο δὲ καβαλλάριοί τε καὶ Μαρκέσιοι, Κόντοι, καὶ Δουκάδες. Hiſt.MS. Florij & Platziafloræ, ex Cod. Cæſareo:

Εἷς καβαλλάρης εὐγενὴς ὁρμώμενος ἐκ Ῥώμης.

Hiſtoria MS. Beliſarij:

Καὶ τῶν καβίναν ἔζωσε χρυσὸν σπάθην στὴν μέσιν,
Καβαλλαρίους τοὺς ἔκαμεν προσκυνητὰς αὐθέντας.

Καβαλλάριος, recenſetur 87. inter Dignitates Palatinas in Catalogo Offic. Palat. ex MS. Reg. ſed quale illius fuerit munus, non liquet.

Καβαλλάριοι, apud Perſas. Martyrium S. Anaſtaſij Perſæ MS. Ἰδόντες τινὲς τὸν ἄνδρα τῶν συνήθως παρὰ Πέρσαις λεγομένων Καβαλλαρίων, πρὸ τῆς θύρας καθημένους, ὥσπερ οὖν καὶ εἰώθασι· τοῦτο δέ ἐστι πραιτώριον τὸ καλουμένον παρ' αὐτοῖς Σελλαρίου.

Καβαλλαρικὸν, *Equitatus*: Καβαλλερία, ex Gall. *Cavalerie*, apud Georgium Contarem lib.5.Hiſt.Arhenar. pag. 119. & alibi. Theophanes an.11.Pogonati: οἱ δὲ τοῦ καβαλλαρικοῦ τὰ βασίλεια φεύγειν διαφημίσαντες, &c. Et an. 2. 7. Rhinotmeti, & an.3. Leontij an.1. Artemij, an. 31. Copronymi, τὰ καβαλλαρικὰ θέματα. Rurſum an. 34. ejuſdem Copronymi: αὐτὸς δὲ φοβηθεὶς ἔμεινεν εἰς τὸ καβαλλαρικόν. Leo in Tacticis cap.1. §.7. πολεμικοῦ στρατοῦ, τὸ μέν ἐστι πεζικὸν, τὸ δὲ καβαλλαρικόν. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 31. ἡ βαπτισμένη Χρωβατία ἐκβάλλει καβαλλαρικὸν ἕως ξ. πεζικὸν δὲ ἕως χιλιάδας ρ. Apud Nicetam in Joanne n.7. εὔοπλος καὶ εὔιππος στρατιὰ, Cod. Barbarogr. habet Καβαλλαρικὸν στράτευμα.

Καβαλλαράτζη, *Equitatus*, ex Gall. *Cavalerie*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εἰς τὸ χλουμούτζη ἀπέστειλεν δὲ Μουστικὸν τὸν μέγαν
Καὶ τοὺς αὐτοῦ τὴν συντροφίαν, καὶ τὴν καβαλλαράτζην.

Καβαλλαρίκιον, *Equile*, ſeu potiùs locus in quo domantur vel exercentur equi, *Maneggio*. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap.5. num.7. ὁ μέντοι δηλωθεὶς Κόμης ἐπ' ἀδείας ἔχει ὅσους ἂν ἐκ τῶν βασιλικῶν ἵππων βούλοιτο καβαλλικεύειν εἰς τὸ καβαλλαρίκιον τοῦ Βασιλέως, ἄγειν τε καὶ φέρειν, ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ ἐφίζειν, πεζεύειν δὴ αὖ εἰς τὸ καβαλλαρίκιον.

Καβάλλητον, apud Heſychium, exponitur καβάλλης, καὶ ἡ πρώτη τοῦ τρικλίνου τομὴ διὰ τὸ ἀνάκλιτον. Ita emendant Viri docti pro καβάλλιον. Suprà: Καβάλλης, ἐργάτης ἵππος.

Καβαλλὶς, *Stercus equinum*. Euſtathius ad Odyſſ. α. τὸ δὲ καταβαλεῖν, καταῤῥίψαι ἐστίν· ὃ δὴ συσκεπτὸν ποιεῖ τὸ καββαλεῖν· ἴσως δὲ καὶ τὴν κοινῶς λεγομένην καβαλλῖνα, καθ' ἣν ὁ Κοπρώνυμος Καβαλῖνος ἐσκώπτετο· περὶ ἧς φέρεται ὅτι καβαλὶς δικατάληκτον ἔγκειται δὲ, φησὶν, ἡ κάπη, καὶ τὸ ἅλις, ἤγουν αὐτάρκως· περίττωμα γάρ ἐστι τῶν ἀπὸ κάπης ἐσθιόντων ἀλόγων. Similia ferè habet Suidas in Καββαλίς. Theophanes an. 24. Leonis Iſauri: μαγείαις καὶ ἀσελγείαις, καὶ αἱμοχυσίαις, καβαλλίαις τε κόπροις καὶ οὔροις ἀπατώμενος, ubi Miſcella, *Caballinis ſtercoribus atque lotio delectatus*.

Καβαλλῖνα, eâdem notione. Idem Theophanes an.6. Conſtantini filij Irenes: ὁ δὲ βασιλεὺς βαλὼν καβαλλίνας ἀλόγων εἰς μανδύλιν, ἔπεμψεν αὐτῷ, εἰπών, &c. Michaël Glycas in Copronymo: γίνωσκε δὲ, ἀγαπητὲ, ὅτι πολλὰ καὶ πολλάκις ζητήσαντες ὅθεν ἐκεῖνος ἐκλήθη Κοπρώνυμος, οὐδὲν ἄλλο τοῦτο μόνον εὑρομεν· χώρα τίς ἐστι Κάβαλα οὕτω λεγομένη, οἱ οὖν ἐκεῖθεν ὁρμώμενοι, Καβαλῖνοι πάντως ἐλέγοντο· ἐκεῖθεν οὖν καὶ αὐτὸς τὴν γέννησιν ἔσχηκε, καὶ ἐπεὶ κατά τινα συνήθειαν Καβαλῖνα ἡ κοπρία λέγεται, δικαίως ὁ κάκιστος ἐκεῖνος ἐπεκλήθη Κοπρώνυμος, ὡς ὄνομα κοπρίας ἐν ἑαυτῷ δῆθεν ἐπιφερόμενος. Nugæ ſunt quæ de Cabala Urbe commentatur Glycas.Porrò.

Καβαλλῖνος & Κοπρώνυμος dictus Conſtantinus, quòd, ut ait Theophanes an.3. Leonis Iſauri, idem Conſtantinus, dum à Germano Patr. baptizaretur, in Luſtrali unda alvum egeſſerit: cùm καβαλλίνας, ſtercus quodvis tunc appellarent. Hinc igitur *Caballinus* vocatur à Cedreno pag.457. τῷ γ'. ἔτει ἐτέχθη τῷ βασιλεῖ Λέοντι υἱὸς δυσσεβέστατος, καὶ τοῦ Ἀντιχρίστου πρόδρομος Κωνσταντῖνος ὁ Καβαλῖνος. Adde p.463.

Καβαλλῖνος, *Caballinus*, apud Myrepſum de Antidotis cap.99. in MS. 97. Edit. ὄνυχα καβαλίνα, *Ungula caballina*, de qua Fuchſius lib.1. de Stirpib. & Ruellius lib.3. de Natura Stirp. cap.60.123.

Καβαλλέτον, *Fulcrum*, Ital. *Cavalleto*, Gall. *Chevalet*. Phortius de Re militari:

Προμαχόντας καβαλλέτα
Πᾶσαι, καὶ μεντζολουνέτα,
Ὡς πρέπει καθ' ἕνα τόπον.

Καβάλλια, Notæ Muſicæ Græcanicæ. Hagiopolites, ſeu Liber de Muſica Eccleſiaſtica MS. τὰ δὲ ὀνόματα τῶν δεκαπέντε τῆς μουσικῆς καβαλλίων, εἰσὶ ταῦτα, προσλαμβανόμενος ζῆτα ἐλλιπὲς καὶ τὸ πλάγιον. Ὑπάτη ὑπάτων γ. ἀντεστραμμένον, καὶ γ. ὀρθόν. Παρυπάτη ὑπάτων β. ἐλλιπὲς, καὶ γ. ὕπτιον. Ὑπάτων διάτονος, Φ. καὶ δίγαμμα. Ὑπάτη μέση Σ. καὶ Σ. Παρυπάτη μέσων, ρ̄ καὶ Ξ. Μέσων διάτονος, μ. καὶ π. καθειλκυσμένον. Μέση ι. καὶ λ. πλάγιον. Τρίτη συνημμένων θ. καὶ λ. ἀνεστραμμένον. Συνημμένων διάτονος, γ. καὶ ν. Συνημμένων, ω. τετράγωνον ὕπτιον καὶ ζ. Παραμέση, ζ. καὶ Π. πλάγιον. Τρίτη διεζευγμένων, καὶ τετράγωνον καὶ π. ἀνεστραμμένον. Διεζευγμένων διάτονος, ω τετράγωνον ὕπτιον, καὶ ζ. Νήτη διεζευγμένων Φ. καὶ πλάγιον κ. Τρίτη ὑπερβολαίων υ. κεκλινωμένον, καὶ ἡμίαλφα ἀρίστερον, ἀνεστραμμένον. Ὑπερβολαίων διάτονος, μ. καὶ π. καθειλκυσμένον ἐπὶ τὴν ὀξύτητα.

Νήτη

Νήτη ὑπερβολαίων, ι. καὶ λ. πλάγιον ἐπὶ τὴν ὀξύτητα. Hæc etſi prolixiora deſcribenda viſa ſunt, ut quindecim Græcanicæ Muſicæ tonos & eorum notas, quæ vulgò verbis ſuperponuntur in libris Eccleſiaſticis, & unde ea Καβαλλία dicantur, quivis percipere poſſit. Hiſce ſubjiciuntur ſequentia literis miniatis: σημάνσεις ὧδε περὶ τόνων ἁπλῶν καὶ συνθέτων, καὶ οἷα δή ἐστι τὰ κυρίως σημάδια κατὰ μίμησιν τῆς μουσικῆς καβαλλίων. Deinde iſta: τῆς δεκαπέντε ταυτῶ τόνων συναριθμουμένων, &c.

ΚΑΒΑΡΟΠΟΥΛΗ, fortè *Ancilla cauponaria:* noſtris, *ſervante de cabaret.* Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ μέσα εἰς τοῦτο φθάνουσιν οἱ τρεῖς καβαροπούλες
Ἔχων αὐλάμα με ταύταις καὶ ἄλλαις παιδοπούλες.

ΚΑΒΑΣΤΙΩΝ. Biton in Mechanicis: δεῖ δὲ καὶ βάλλειν ἐκ τῶν καβαστιώνων λίθους ὡς μεγίστους τοὺς πλησιάζοντας τῷ τείχει. Propugnaculum, ſeu aggerem, quem vulgò *Baſtion* appellant, hîc interpretatur Meurſius, ſed cur adjunctæ literæ Κα, non indicat. Eadem verba habet Philo lib. 5. Belopœec. Sed καρβατιώνων, non verò καβαστιώνων, præfert MS. Codex Regius, quem etiam laudat Rigaltius.

ΚΑΒΑΤΩΡ, *Cavator.* Zoſimus Panopolita, vel alius Anonymus Græculus MS. de Ratione rotundandarum margaritarum: ὥσπερ στίλβωσον αὐτὸ καθὼς καὶ οἱ λίθοι στιλβοῦνται παρὰ τῶν καβατόρων. Vide Καβιδάριοι.

ΚΑΒΕΡΤΑ. *Tegumentum equi poſterius*, in Turco-Græcia Cruſij p.118. pro κοβέρτα, ex Ital. *Coverta.*

ΚΑΒΙΓΕΣ, *Claviculæ teſtudinis*, ſeu *Cythara*, apud Hieron. Germanum.

ΚΑΒΙΔΑΚΑΝΘΙΟΝ, *Inſtrumenti Muſici ſpecies.* Vide Χειρόργανον.

ΚΑΒΙΔΑΡΙΟΙ, *Lapidarij*, *Lapillorum cavatores.* Gloſſæ Græco-Lat. Καβιδάριος, *Cabidarius.* Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 5. ἦν γὰρ ἐν νεότητι αὐτοῦ λιθουργὸς, ὃν λέγουσι Καβιδάριον, καὶ ἀπελθὼν, λέγει αὐτῷ, λίθοι ἀναγκαῖοι σμάραγδοι, καὶ ὑάκινθοι ἐμπεπτώκασί μοι, &c. Moſchus cap. 203. λιθουργός τις, ὃν καλοῦσι καβιδάριον ἔχων λίθους πολυτίμους καὶ μαργαρίτας, &c. Vide ſuprà in Καβάτωρ, & Gloſſ. med. Lat. in *Cabidarius.*

ΚΑΒΙΟΘΥΡΟΝ. Apollodorus MS. in Poliorcetic. ἐν ᾧ τὸ ἄκρον διείρχεται τῆς περικραδίου σχοινίου κατὰ κορυφῆς τὰ τῆς Κόρακος καβιόθυρα. Infrà: ἐπιδίδοται πάντα χαύνως τὰ λεγόμενα καβιόθυρα διὰ τῆς Κόρακος ζεῦγλα ιϛ'. Occurrit ibi pluries.

ΚΑΒΟΣ, in Gloſſis Græco-Lat. *Congiarium* exponitur apud Suidam μέτρον σιτικόν; κάβασος, ἄπληστος, (κάβος γὰρ μέτρον σιτικὸν) καὶ τὸ μέθυσος ἡμᾶς. Ubi non κάβος, ſed κάβασος Suidæ, *Ebrius* dicitur, quod non advertit Vir doctus.

ΚΑΒΟΣ, *Caput, Promontorium*, ex Ital. *Cabo.* Itinerarium MS. Theodoſij Zygomalæ: ὥσπερ κάβος λεγόμενος Κριός. Alibi: ἤτα φαίνεται ἐξοχὴ λεγομένη καβοχελιδόνι. Portolanus MS. ἀπὸ τὸ κάβο Μαλέα, ἔστι βελανίδια ἕνα μίλια πέντε.

ΚΑΒΟΥΛΙΟΝ, apud Zachariam Pap. lib. 3. Dialog. c.1. ubi Gregorius M. *Cubiculum* habet.

ΚΑΒΟΥΡ, Καβοῦρις, Turcis, dicti *Infideles*; ſic nempe Chriſtianos ij appellabant, fortè quòd inſtar cancri, quem Καβοῦρι vocabant, à recta fide recederent. Moſes Sultanus apud Ducam Hiſt. c.19. ἀλλὰ μᾶλλον, εἰ χρὴ λέγειν, καὶ ἐφ' ἡμῖν ὡς Καβοὺρ ὑπῆρχε. In c.21. Bajazetes ita loquitur: ὁ δὲ Ἀδουλᾶς πρώην μὲν Καβοὺρ ὑπῆρχεν, νῦν δὲ Μουσουλμάνος. Adulas porrò Albanus erat, fuerátque Chriſtianus. Cap.23. idem Bajazet: οὐκ ἔστι καλὸν, καὶ τοῖς τοῦ Προφήτου θεσπίσμασι συνᾶδον, Μουσουλμάνων παῖδας τρέφεσθαι παρὰ καβουρίδων: à Chriſtianis nempe. Cap.34. καὶ τὸ τῶν Μουσουλμάνων γένος ἐδυσφόρει, καὶ οἱ Καβουρίδες ἐχαίροντο. Adde cap.35. Scribit Leunclavius *Giaour*, voce diſſyllabâ, Turcis eſſe quod alij Καβοὺρ dicunt, verbúmque eſſe contumelioſum, quod *Infidelem* ſignificat.

ΚΑΒΟΥΡΟΣ, *Cancer*, in Corona pretioſa, καρκῖνος, & Portio. Joannes Jatroſophiſta MS. cap. 189. καβούρους ποταμίους καῦσον εἰς καρβούνια, καὶ ἐπὶ στάκτην τῶν καβούρων πότιζε μετὰ ὕδατος. Agapius in Geoponico cap. 230. βάλε δέκα καβούρους ποταμίους, ἢ τῆς θαλάσσης εἰς αἰγύπτον, &c. Occurrit præterea apud Myrepſum ſect. 8. cap. 23. Κάβουρας, in Fabulis Æſopi Barbatogr. pag. 88. 93. 186. Heſychius: Κάβαροι, καρκῖνοι. Legendum fortè κάβουροι. Euſtathius Od. α. ὅτι δὲ καὶ κάμμορος, ὅπερ ἐστὶ κακόμοιρος, ἢ κακοθάνατος, ὡς δὲ Καρίδας, ἔστι δὲ ἣν ἡ τοιαύτη λέξις σημαίνει, δηλοῖ Ἀθηναίοις ἐν τῷ κάμμοροι, καὶ τὸ γένος καρίδων ὑπὸ Ῥωμαίων οὕτω καλούμενον· καὶ ἴδοις ἐνταῦθα οἱ χυδαῖοι τοὺς καβούρους παρέφθειραν.

Καβρὸς, eâdem notione.

ΚΑΒΩΝ, *Cabo, Equus.* Iſidorus in Gloſſis: *Cabo, Caballus grandis.* Rurſum: *Cabo, Caballus, Sonipes Equus.* Hinc

Κριασοκάβων. *Equus varicoſus.* Apſyrtus lib. 1. Hippiatr. c.14. καὶ ἴδιον δὲ κατὰ τῶν διδύμων κριασοὺς ἔχειν, οἱ λέγονται κριασοκάβονες, ἀθεράπευτοι εἰσι.

ΚΑΓΚΕΛΟΣ, Κάγκελλον, *Cancellus.* Lexicon MS. Cyrilli: βαλβῖδες, τὰ Κάγκελλα. Alibi: Δρυφάκτους, ξυλίνους θώρακας, ἢ κάγκελλα, ἢ περιφραγίσματα ἀπὸ ξύλων. Ita ferè Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Herodiani Epimeriſmi MSS. ὕσπληξ, τὸ κάγκελον. Gloſſæ aliæ MSS. Colbertæ: Ἀφετηρία, ἀρχὴ, θύρα τῆς ἱπποδρομίας, τὸ κάγκελλον. Rurſum: Δρυφάκτους, ξυλίνους θώρακας, ἢ τοὺς νῦν καγκέλλους καλουμένους. Iſaacius Tzetzes in Lycophronem pag.13. τὴν πρώτην βαλβῖδα, τὴν ἀφετηρίαν, τὸ κάγκελον στάσας. Scholiaſtes Theocriti Idyll. 8. ὕσπληξ, ἡ τῆς δρόμου ἀφετηρία, κάγκελον ἡμεῖς φαμέν. Adde Euſtathium ad Dionyſij Perieg. pag.21. Calliſthenes MS. in Vita Alexandri: ἐξῆλθον αἱ ταυλώσεις τῶν ἵππων, ἐκινήσαν δὲ ἀετῆρες τῶν καγκέλλων. Extat in Antholog. lib 4. p.378. Epigramma Juliani εἰς κάγκελον τῆς οἰκίας. Utuntur præterea Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 63. Auctor. Etymolog. in Σηκὸς Codinus in Orig. Conſtant. n.19.61.68.87. & alij paſſim.

Ita porrò maximè appellabant *Cancellos* quibus ædium ſacrarum Βήματα clauduntur. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagog. κάγκελλά εἰσι τῆς προσευχῆς τόπον δηλοῦντα, ἐν οἷς σημαίνει, τὴν μὲν ἔξωθεν τοῦ λαοῦ εἴσοδον, τὴν δὲ ἔσωθεν τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ὑπάρχουσαν καὶ μόνοις τοῖς ἱερεῦσιν οὖσαν ἐπιβάσιμον, ἔστι δὲ καὶ ἀληθῶς εἰς τὸ ἅγιον μνῆμα κάγκελλα χαλκᾶ, διὰ τὸ μηδένα εἰσιέναι ἐν αὐτῷ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν. S. Athanaſius in Epiſt. ad Orthodoxos: ἔλαιον ἥρπαζον, τὰς θύρας καὶ τοὺς καγκέλλους ὡς σκύβαλα ἕκαστος ἐβάσταζε, &c. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij: τῆς τοίνυν ἀναφορᾶς ἐπιτελουμένης, Τερέβων ὁ Σαρακηνὸς πλησίον ἱστάμενος τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων τὰς χεῖρας ἐπεστηριγμένας τῷ καγκέλλῳ τοῦ ἱερατείου, θεωρεῖ αἰφνίδιον, ὅτι πῦρ οὐρανόθεν κατῆλθεν ἐπάνω ἐπεκτείνων τοῦ θυσιαστηρίου. Et in Vita S. Sabæ: καὶ ἔμεινα νυκτὸς καὶ ἡμέρας κλαίων ἐπὶ τῶν καγκέλλων τοῦ θυσιαστηρίου. Georgius Hamartolus in Chr. MS. in Leone Iſauro: καὶ περικρατὴς γενόμενος τῶν ἱερῶν καγκέλλων τοῦ θυσιαστηρίου, &c. Vita S. Bacchi Junioris Mart. pag. 68. ἔσω τῆς ἱερᾶς κιγκλίδος τοῦ μυστικοῦ θυσιαστηρίου ἱστώς. Adde Euchœolog. Goari pag.684. Cancellos illos, quibus Bema à Nao diſparabatur, præclarè deſcribit Theophanes Cerameus in Homil. 55. quo loco agit de æde Sacra Sanctis Apoſtolis Petro & Paulo dicata in Palatio Conſtantinopolitano: τὸ δὲ τῆς ἀφάτου τελετῆς χωρίον, μαρμάρων θώραξ τοῖς ἱερεῦσι περικλείει τὸν χῶρον, ἐφ' ᾧ ἐστιν ἐπαναπαύεσθαί τι καὶ μετὰ ἀσφαλείας ἑστάναι, καὶ τέρπειν τῇ θέᾳ τὴν ὄψιν. κάλυμμα δὲ τοῦτο τῶν, ὅτις προπετὴς

καὶ ἀνίερος ἔσω τῶν ἀδύτων ὑπερβλέψαι φιλονεικεῖ. Et Conſtantinus in Baſilio num.83. Edit. Baſilij : καὶ αἱ τῶν ἐκτὸς διείργουσαι τὰ θυσιαστήρια κιγκλίδες, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ περίστυλα, καὶ τὰ ἄνωθεν ἐπὶ ὑπέρθυρα χρηματίζοντα. Ejuſmodi Cancelli adornati ſunt Chriſti, Deiparæ, & Sanctorum Imaginibus, uti deſcribuntur à Paulo Silentiario in Deſcript. ædis Sophianæ, & à Theophylacto Hierodiac. Homil. 14. ἀναμέσον γοῦν τῶν δύο τούτων μερῶν, ἤτοι βημόθυρον μέσα ἀπλωμένον, καὶ ἐχώριζε τὸν ἐπίλοιπον ναὸν, ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ βήματος, καθὼς ἔχομεν καὶ ἡμεῖς τὰς εἰκόνας Χριστοῦ καὶ τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν ἁγίων πρὸς χωρισμὸν τοῦ βήματος· ἐκεῖνο γοῦν τὸ βημόθυρον τὸ μέγα ὀνομάζεται καταπέτασμα. Scholion ad Concilium Nicænum II. Act. 4. οἱ Γραικοὶ τὸ ἅγιον θυσιαστήριον, ἵνα μὴ πᾶσιν ἔκδηλα ᾖ τὰ θεῖα, καγκέλλοις περικλείουσιν, ἐν οἷς τὰς σεπτὰς ἀναστηλοῦσιν εἰκόνας, δι' ὧν καὶ τὰ ἄδυτα περιφράττεται, καὶ τῶν ἁγίων οἱ τύποι προσκυνοῦνται. Vide Tabellam I. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

Νεοκάγκελος, *Cancellus ædis Sacræ*. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. δρυφάκτους, ξύλινον θυράκιον, ἢ τοὺς νεοκαγκέλλους καλουμένους, καὶ τὰ διαφράγματα.

Καγκελωτὸς, *Cancellatus*. Gloſſæ MSS. Reg. δικτυωτὴ, καγκελωτὴ, πολύπλοκος. Heſychius ; κιγκλίδες θύραι, ἃς ἡμεῖς καγκελωτὰς λέγομεν. Auctor Etymologici : ὅμοιον δέ ἐστι καὶ τὸ κιγκλὶς οὕτω δὲ λέγεται ἡ καγκελωτὴ θύρα. Scholiaſtes Ariſtophanis ad Veſpas : κιγκλὶς, ἡ θύρα τοῦ δικαστηρίου, ἣν καὶ καγκελωτὴν καλοῦσι. Eadem habet Julius Pollux libro 8.

Καγκελόθυρις, *Ianua cancellata*. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. κιγκλὶς, ἥτις ἐστὶ καγκελόθυρις. Auctor Etymologici : κιγκλὶς, ἡ καγκελόθυρις. θύρα δικτυωτὴ, μάλιστα δὲ ἐπὶ τῶν δικαστηρίων αἱ τοιαῦται ἦσαν, ἵνα ταχέως ἀνοίγωνται, καὶ κλείωνται· συνεχῶς γὰρ εἰσῄεσαν καὶ ἐξῄεσαν.

Καγκελοθύριον. Codinus in Orig. Conſtantinopol. n.134 κίονάς τε, καὶ στηματία, στῆθεά τε καὶ ἀξβάκια, καὶ καγκελοθύρια.

Καγκελλάριος, *Cancellarius*, *Notarius*. Gloſſæ Baſilic. Κάγκελλον, ἀντὶ τοῦ, δικτύισκον, ὑποκοριστικῶς, ὅτι κάγκελλους Ῥωμαῖοι τὰ δίκτυα λέγουσι, καὶ ὑποκοριστικῶς, Κάγκελλον. ὅθεν Καγκελλάριοι ἐν αὐτῷ ἑστηκότες δύο δὲ οὗτοι μόνοι. Ita Cancellariorum nomen & munus præcipuum præclarè deſcribit Agathias lib.1. pag. 31. ὅδε τῆς ἀρχῆς αὐτῷ ὑπηρέτης ἐτύγχανεν ὤν, οἷς δὴ τὰ ἀρχεῖα ἐπιφρόντιστο τῆς ἄλλης εὐκοσμίας πέρι, καὶ ὅπως μὴ χύδην ἅπασι τοῖς βουλομένοις ἐς αὐτὸν εἰσιτητέα εἴη· τούτους δὲ ἔθος Ῥωμαίοις ἐκ τῶν κιγκλίδων ἐπονομάζειν, καὶ τῆς τούτοις ἐπιμελείας. In Concil. VI. Oecumenico Act. 8. Διονύσιος Διάκονος καὶ Καγκελλάριος. Nov. 10. Conſtantini Porph. de Teſtamentis aperiendis, ἐπειδὴ αἱ διαθῆκαι παρὰ τῷ Κοιαίστωρι ἀνοίγονται, τοῖς ὑπουργοῦσιν ἐν τῇ ἀνοίξει καγκελλαρίοις, ἐπί τε τῇ συναγωγῇ τῶν μαρτύρων, &c. Nicetas in Man. lib. 7. num. 1. τὸ οἰκεῖον, ὡς ἡ Λατινικὴ βούλεται φωνὴ, Καγκελλάριον, ὡς δ' Ἕλληνες εἴποιεν, Λογοθέτην πέμψας. Habentur Nili Monachi complures Epiſtolæ inſcriptæ ejuſmodi Καγκελλαρίοις, lib.1. Epiſt. 59 226. lib. 2. Epiſt. 161. 189. 234. 316. Meminit etiam S.Maximus to.2. pag.259. Theodori cujuſdam, Καγκελλαρίου. Vide Nov. Juſtin. 161. cap.1. De Politicis Cancellariis egit etiam Leontius Epiſcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis : ἀποστείλας κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν Καγκελλαρίους, καὶ λοιποὺς τοὺς τὴν διοίκησιν τὴν τῆς πόλεως πεπιστευμένους, ἵνα εἴπωσιν μέτρον ἐπὶ δύναται, οὔτε στάθμιον, ἢ μικρὸν οὔτε μέγα ἐν ὅλῃ τῇ πόλει.

Καγκελλάριος, *Cancellarius*, Dignitas Eccleſiaſtica in æde Sophiana. Καγκελλάριός τε καὶ Πρωτονοτάριος τοῦ εὐαγοῦς σεκρέτου (τοῦ Πατριάρχου) dicitur Leontius Diaconus Magnæ Eccl. in Synodo VI. Oecumen. Act.11. ut alio loco, Agatho Diaconus & Chartophylax Magnæ Eccleſiæ, τοῦ πατριαρχικοῦ σεκρέτου Πρωτονοτάριος καὶ Καγκελλάριος δεύτερος: erant enim plures. Nam in Act.9. ſimul nominantur Dionyſius & Georgius διάκονοι καὶ Καγκελλάριοι. Verùm horum numerum ad 12. redegit Heraclius in Nov.2.

Πρωτοκαγκελλάριος, *Primicerius Cancellariorum*. Novella 10. Conſtantini Porph. de Teſtamentis aperiendis : παρέχεται N. ἓν τῷ Πρωτοκαγκελλαρίῳ, ἕτερον N. α. καὶ τοῖς δυσὶ νοταρίοις ἀνὰ ἥμισυ τοῦ N. qui verò hîc *Notarij*, pauld ante *Cancellarij* appellantur. Anonymus Combefiſianus in eodem Porphyrog. n.8. ὁ δὲ Πρωτοκαγκελλάριος αὐτοῦ σὺν τῷ λεγομένῳ Ζωναρᾷ προσδιορισάμενος, &c.

ΚΑΓΝΙΌΡΟΣ, *Luſcioſus*, Μύωψ.

ΚΑΔΕΛΈΤΟΝ, *Feretrum*, ex Ital. *Cadeletto*, & Gr. Κατάλεκτον.

ΚΑΔΔΗΝΆΛΙΟΣ, *Cardinalis* : Dignitas in Eccleſia Latina notiſſima. Georgius Pachymeres lib.3. cap.18 συχναῖς οὖν πρεσβείαις καὶ δεξιώσεσι οὐ μόνον τὸν Πάπαν, ἀλλὰ πολλοὺς τῶν Καρδηναλίων ἐξεμειλίσσετο. Ducas Hiſt. cap.31. ἀπὸ δὲ τοῦ μέρους τῶν Ἰταλῶν ὁ Καρδηνάλιος τοῦ τιμίου σταυροῦ Ἰουλιανός. cap.36. Καρδηνάλιος Πολωνίας. Occurrit etiam apud Joan. Veccum Patr. Conſtantinopol. adverſus Camaterum ſub fin.

Καρδηνάριος. Anonymus de Diſſidio Græcorum & Latinorum : ἐδίωξεν τοὺς ὀρθοδόξους ἀρχιερεῖς, καὶ ἀντ' ἐκείνων ἐποίει Καρδηναρίους ὁμόφρονας αὐτῷ.

ΚΆΔΔΙΟΝ, *Cadus*, pro κάδιον. Joan. Phocas in Deſcript. Terræ Sanctæ c.22. οὗ πρόσεγγυς ἐκεῖνο τὸ φρέαρ ἐστιν, ἐξ οὗ αἰσθητῶς καὶ νοητῶς ὁ προπάτωρ Δαβὶδ πιεῖν ἐπεθύμησεν, οὗ ὕδατος οἱ παραδυναστεύοντες ἐκείνῳ ἄνδρες δύο τὰς τῶν ἀλλοφύλων διατεμόντες παρεμβολὰς, καὶ διὰ τοῦ καδδίου ἀρυσάμενοι, &c. Theophanes an.27. Conſtantis : λαβὼν Ἀνδρέας τὸ κάδιον, δίδωσι κατὰ τῆς κορυφῆς τοῦ Βασιλέως. Ubi Cedrenus, μετὰ τοῦ κάδδου. Utitur etiam Theophylactus Hierodiac. Homil.17. p.333.

ΚΑΔΈΝΑ, *Catena*, Ἅλυσις. Vide in Κατῆνα.

ΚΆΔΗ, *Cadus*, *Vas*. Κάδος, in Hiſt. Lauſiaca cap.3.20. & al. Heſychius : ξυστρολήκυθον, κάδη καὶ βέσσα ἐλαίου λυτρικά.

ΚΑΔΊΣ, Καδὴς, *Iudex*, apud Turcos, qui de cauſis litigantium aliquo in oppido vel Urbe, vel Provincia cognoſcit, ut eſt apud Leunclavium in Pand. Turc. num.29. Sic autem appellati ejuſmodi Judices, quòd ex viris piis ac probis ſeligerentur. Id enim ſonat vox κάδης. Conſtantinus Porphyr. de Adm. Imp. cap 21. ὁ μὲν Ἀλῆμ ὁ γέρων ὑπῆρχε κατὰ τὸ τῶν Σαρακηνῶν ἔθος εὐλαβὴς, οἵους ἐκεῖνοι λέγουσι Καδῆς, τοῦτ' ἐστὶ πιστοὺς καὶ ἡγιασμένους. Ducas Hiſt. cap.13. καὶ διαμένειν ἐντὸς τῆς πόλεως ἵνα τῶν αὐτοῦ κριτὴν καὶ νομιμάριον, ὃν αὐτοὶ καλοῦσι Καδὴν. Rurſum cap.34 καὶ ἰδοὺ ἰδὼν συρρέοντα τὰ πλήθη ἐκ τῶν ἁπάντων τῆς γῆς μερῶν σὺν τοῖς Καδδίσι, ἤγουν τοῖς κριταῖς. Hiſtoria Politica p.13. καταστήσας δὲ μεγαλοπόλει φύλακας, καὶ κάδην, καὶ πᾶν τῆς διοικήσεως, &c.

Κατὴς, in Epiſtola Stamatij, lib.2. Turco-Græciæ Cruſij, ep.29.

Καδηλεσκέρης, *Iudex ſupremus*, qui in cæteros *Cadios*, ſeu Judices, imperium habet ; Turcis *Cadileſcher*. Hujus meminit Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 157. Καδηλεσκέρη appellatur in Hiſtoria Politica pag. 42 Vide eundem Leunclavium loco laudato : Gloſſar. med. Latin. in *Cadius*, & infrà in Καΐτος.

ΚΑΔΜΊΑ, in Gloſſis Chymicis MS. ἐστὶ μαγνησία.

ΚΆΔΡΟΝ, *Tabella quadrata*. Nos *Quadre* dicimus. Agapius in Geoponico cap. 176. καὶ μετ' αὐτὸ

τρίψε

τρίψε ἐλαφρὰ τὴν εἰκόνα, ἢ κάδρον, ἢ γραφὴν παλαιὰν, &c.

ΚΑΘΑΙ'ΡΝΕΙΝ, Καθέρνειν, pro Καθαίρειν, *Purgare*. Liber Botanicus MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀκόμη ἂν τασπᾶ μὲ τὸ μέλλιν, καθέρνει τὴν κεφαλήν.

ΚΑΘΑ'ΡΓΙΟΣ, *Evidens*, Σαφής. Καθαργιὰ, *Evidenter*.

ΚΑΘΑΙΡΕΙ͂ΣΘΑΙ, ſeu *deponi* dicuntur Clerici delinquentes, in Canonibus Apoſtol. & in Conciliis non ſemel: quod ἐκπίπτειν τῆς ὑπηρεσίας exponit S. Baſilius in Epiſt. ad Amphil. c. 51. τῆς βαθμῦ καθαιρεῖσθαι c. 32. ἐκπίπτειν τῆς οἰκείας βαθμῦ, Concil. Calched. c. 27. Trullan. c. 92. Vide Cujac. ad Nov. Juſtin. 5. 42. & quæ obſervat Gaſpar Suicerus in Theſauro Eccleſ.

ΚΑΘΑΙ'ΡΩΝ, ἶρις, *Iris*, apud Interpolat. Dioſcor. c. 1.

ΚΑΘΑΡΑ'. Moſchus in Limon. cap. 221. δὸς μοι ὀλίγα ὠὰ, καὶ ὀλίγα καθαρά. Infrà: εἰσῆλθον ποιῆσαί σοι παράκλησιν, καὶ ἰδοὺ ἴδε τὰ καθαρὰ, καὶ τὰ ὠά. *Bellaria* interpretantur viri docti: malim *aquam puram*. Vide infrà in Καθαροπόται.

ΚΑΘΑΡΙ'ΖΕΣΘΑΙ dicuntur *Qui ab immundis ſpiritibus purgantur, liberantur*. Euſebius lib. 5. Hiſt. Eccl. cap. 7. ὥστε πολλάκις καὶ πιστεύειν αὐτοὺς ἐκείνους καθαρισθέντας ἀπὸ τῶν πονηρῶν πνευμάτων, καὶ εἶναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Athanaſius in Vita S. Antonij, καὶ ἐπικαλεσάμενος τὸν Χριστὸν ἀπῆλθεν, ἔχων τὴν θυγατέρα καθαρισθεῖσαν ἀπὸ τῆς δαίμονος. Infrà: πιστεύοντες καὶ εὐχόμενοι γνησίως, ἐκαθαρίζοντο. Gregorius Nyſſenus in Vita S. Macrinæ: δαιμονώντων καθάρσεις. Ita *Purgare* uſurpant Scriptores Latini. Vide Gloſſ. med. Lat.

ΚΑΘΑ'ΡΙΟΣ, pro Καθαρός. Alexander Trallianus lib. 8. cap. 9. νῦν δὲ μέλλομεν εἰς τὸ σωφρονέστερον καὶ καθάριον. Anonymus MS. de Lapidibus: κάμνει καθάριον πρόσωπον. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Moreα:

> Καὶ νὰ ἦτο διὰ πόλεμον κάμπος πλωτῆς καθάριος.

ΚΑΘΑ'ΡΙΑ, *Apertè*, *Planè*, Τρανῶς, Ἀκριβῶς, ἐμφανῶς. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Τὴν Διονύσα μάνα μου καθαρία τὴν γνωρίζω.

Infrà:

> Ἀπήτης ἐστοχάστηκεν, καθάρια ὁ χωριάτης.

Demetrius Zenus in Batrachom.

> Καὶ μόνα με ἀπέστειλαν τὰ σᾶς εἴπω καθάρια.

ΚΑΘΑΡΟΙ', Hæretici Novatiani. Collectio Hiſtoriar. Scaligeriana, in Decio: τότε καὶ Ναυάτος ὁ κατὰ Ῥώμην ἐκκλησίας πρεσβύτερος, αἱρεσιάρχης ἐγένετο καὶ τὸς καλέσας ἑαυτὸς Καθαρὸς ἀρχηγὸς, &c. Agunt etiam de iis Concil. Nicænum I. Can. 8. Epiphanius Hæreſi 59. Photius Cod. 182. Auctor de Initiis Hæreſeon n. 59. apud Cotelerium, Nova Collectio Conciliorum Baluziana to. 1. pag. 651. &c.

ΚΑΘΑΡΟΠΟ'ΤΑΙ, *Caupones*, qui vinum purum propinant. Gregorius in Vita S. Baſilij Jun. n. 35. καθαροπότης τις γνωστὸς τῷ ἁγίῳ, ὁρῶν τὸ ἑαυτῆ ἐργαστήριον ἀναποδίζον, ἦλθε πρὸς τὸν ὅσιον ἐκλιπαρῶν αὐτὸν καὶ ἱκετεύων παραγενέσθαι ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῦ, &c. Infrà: τῷ δὲ ἐπαύριον φησὶ πρὸς τὸν μακάριον, Πάτερ ἅγιε, μὴ ἀπαξιώσατο ἡ σὴ ἁγιοσύνη ἐλθεῖν καὶ εἰς τὸ τῆς παιδός σου ἀποθήκην, ὅπως εὐλογήσης τὰ ἐν αὐτῇ ἀγγεῖα σὺν τῷ οἴνῳ, &c. Vide ſuprà in Καθαρά.

ΚΑ'ΘΑΡΣΙΣ, *Saponaria*, *Struthium*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 381.

ΚΑ'ΘΕ. Vide in Καθεὶς.

ΚΑΘ' ἑαυτὸν, Galli *à part ſoy* vulgò dicunt. Typicum S. Sabæ cap. 2. εἰσελθὼν δὲ καὶ εἰς τὸ ἅγιον βῆμα, λέγει τὴν εὐχὴν τῆς θυμιάματος καθ' ἑαυτ. Occurrit non ſemel in Euchologio. Vide in φωτὸς.

ΚΑΘΕ'ΔΡΑ, *Sedes Epiſcopalis*. Joannes Veccus Patr. Conſtantinopol. de injuſta ſui depoſit. num. 7. ὁ Πατριαρχικὸς θρόνος ἀλλ' οὗτος προσαφηρέθη, ἄλλος ἐπ' αὐτῷ κεῖται· τῷ γὰρ πρεσβυτέρῳ τὴν Καθέδραν ταύτην καλυμένῳ ὀνόματι. Πρώτης καθέδρας ἐπίσκοπος, *Prima Sedis Epiſcopus*, in Cod. Canon. Eccl. Afric. cap. 23. 39. 85. &c. Syneſius Epiſt. 67. Extr. τὸ δὲ λῦσαι τὴν αἰδέσιμον εἰς τὸ ἱερώτατον καθέδραν ἀπέτιμήσατο. Vita MS. S. Theodoſij Cœnobiarchæ: τόπος δὲ τῦτο τῆς καθέδρας ἐστίν. Φιλοκαθεδρία, apud Palladium in Vita Chryſoſtomi.

Dicitur etiam Sacerdotum *Cathedra*. Balſamon ad Can. 58. Apoſt. καὶ οἱ πρεσβύτεροι δὲ τοιοῦτοι ὀφείλουσιν εἶναι, ὅτι καὶ πλησίον τῆς ἐπισκόπου ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ καθέδρᾳ κάθηνται. Et Zonaras ad eundem Can. καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνιστάναι ἐκεῖ τῷ ἐπισκόπῳ, καὶ συγκαθῆσθαι ἐτάχθησαν, ἵνα καὶ οὗτοι διὰ τῆς ἀφ' ὑψηλῆς καθέδρας ἐνάγωνται εἰς τὸ ἐφορᾷν τὸν λαὸν, καὶ καταρτίζειν αὐτὸν, ὥσπερ σύμπονοι δοθέντες τῷ Ἐπισκόπῳ. Ariſtænus ad Can. 21. Concil. in Trullo: ὁ μὲν τῆς ἀξίας μεταπεσὼν Πρεσβύτερος ἢ διάκονος, τῆς δὲ τιμῆς μετέχων καὶ τῆς καθέδρας, &c. Concil. Quiniſextum Can. 26. πρεσβύτερον τὸν κατ' ἄγνοιαν ἀθέσμῳ γάμῳ περιπαρέντα, καθέδρας μὲν μετέχειν, &c. Joan. Hieroſol. Patr. in Vita S. Joannis Damaſc. n. 35. τὸν Ἰωάννην δὲ ὁ τῆς τῶν Ἱεροσολύμων ἰθύνων οἴακας θεοπνευστίας μεταστειλάμενος, ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων αὐτὸν τὸν κύριον, τοῦτον χειροτονεῖ.

Καθέδραι δημόσιαι, apud eundem Syneſium in laudata Epiſt. ubi de Epiſcopis qui ſedes ſuas deſerunt: καὶ πρὶν ἂν ἀπελθόντες ἐκεῖ καταστῆναι, μηδένα διχοθῇ θυσιαστηρίῳ μηδ' εἰς προεδρίαν καλεῖν, ἀλλὰ πεσεῖν ἀγελαίους ἐν τῆς δημοτικαῖς καθέδραις, ὅταν εἰς ἐκκλησίαν ἐμβάλωσι. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Cathedra*, & in V. *Regradatio*.

Πρωτοκαθεδρία, *Primi inter Epiſcopos conſeſſus honos*. Gloſſæ MSS. προεδρία, ἡ πρωτίμησις, ἡ πρωτοκαθεδρία. Palladius in Vita S. Joannis Chryſoſt. pag. 222. καὶ γεωργὸς τῆς κακίστης ἐπιθυμίας ὄφις ἐξοίστρισεν τοὺς προεστῶτας τῆς ἐκκλησίας εἰς ἀλληλοφθονίαν, φιλοκαθεδρίας καὶ πρωτοκαθεδρίας πάθει, δι' ὧν εἰργάσαντο τὸ σχίσμα. Theodotus Lector lib. 2. & ex eo Theophanes & Cedrenus an. 26. Anaſtaſij; τούτῳ Καβάδης καταπλαγεὶς τῷ σημείῳ, πρωτοκαθεδρίαν τὸν ἐπίσκοπον ἐτίμησεν.

Καθέδρα, *Seſſio*, in Conciliis. Concil. Nicænum II. Act. 3. pag. 160. ἐν τῇ πρώτῃ καθέδρᾳ τῆς ἁγίας ταύτης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, &c. Theophanes an. 8. Conſtantini & Irenes, de eod. Concilio: ἐγένετο δὲ πρώτη συνέλευσις καὶ καθέδρα τῶν Ἐπισκόπων ἐν τῇ καθολικῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ τῆς Νικαίας μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ιά. Paulò aliâ notione Euchologium Goari pag. 357. μετὰ τὸ ψάλαι τὸ εἶδος τῆς Λυχνικῆ, καὶ τὴν πρώτην καθέδραν, ἐξάρχεται τὸ ἁγίῳ Ἀναγνώστῃ, τὸ, Φωτίζε, &c.

Καθεδρατικὸν, idem quod ἐνθρονιστικὸν, *Certa pecuniæ quantitas quam Epiſcopi recèns ordinati dabant partim Epiſcopis, à quibus ordinati erant, partim Clericis & Notariis*, &c. In Nov. Juſtiniani cap. 3. in tit. καὶ τί ὑπὲρ τῆς καθεδρατικῆ διδόναι προσήκει. In contextu, ὑπὲρ ἐνθρονιστικῶν διδόναι. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Cathedraticum*.

ΚΑΘΕ'ΔΡΑΙ, *Latrina*, *Sella publica*. Theodoritus lib. 1. Hiſt. Eccl. cap. 14. de Ario, ex S. Athanaſio: πολλὰ δὲ φλυαρῶν, εἰσῆλθεν εἰς καθέδρας, ὡς διὰ χρείαν τῆς γαστρός. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Sella*.

ΚΑΘΕΕΙ͂Σ, Καθεῖς, *Unuſquiſque*, *Quivis*, *Singulus*, ἕκαστος. Gloſſæ Græcobarb. Ἕκαστος, ὁ Καθεὶς, ὁ Καθεῖς. Euſebius lib. 10. Hiſt. Eccl. cap. 4. καὶ μὴ μόνον γε ὁ καθεὶς, ἀλλὰ καὶ οἱ πάντες ἀθρόως ἑνὶ πνεύματι καὶ μιᾷ ψυχῇ γεραίροντες ἀνυμνῶμεν. Beſſarion in Epiſt. edita à Meurſio: ἐξάπαντα ὡς μαθεῖν ὁ καθεὶς ἀπ' αὐτῆς ἐκ στήθους ἓνα προσφώνημα. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

Ὁ τινὰ πράττει καθεὶς ὅσον τὸ δυνατόν του, &c.

Καθεμία, *Unaquæque.* Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Τρεῖς ἀδελφάδες ὕπανδρες, κ' ἡ καθεμία παιδία.

Καθένας, eâdem notione. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ὅπου κ' ἐστέθελε βρέθη καθένας ἐπροσκύνα.

Alio loco:

Καθένας ἔδραμε νὰ δῇ τὸ θάμασμα νασιώσει.

Καθένα, & per Syncopem Καθε, *Unumquodque*, ἕκαστον.

Καθένα, eâdem notione. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Πρέπει νὰ γράψωμεν καὶ αὐτὴν μετ' ἄλλα τὰ γράμματα,
Τὴν ἄλωσιν τὴν ἄγγυραν τῆς μέσης τὴν καθένα.

Καθελογῆς, *Omnigenus*, Παντοῖος, ποικίλος. Vide Λόγης.

ΚΆΘΕΣΘΑΙ, *Sedere*, *Aſſidere*, καθίζεσθαι, Demetrius Gemiſtus MS. de Sacra Patriarchæ Liturgia: καὶ καθηνται περιμένοντες τὸν καιρὸν, &c. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 65. ὅτι ἂν μὴ λάχῃ κίνδυνος, νὰ μὴν κάθομαι τότε, νὰ τὰ προχῶ μάλιστα, νὰ τὰ ἔχω παρίτωμα.

Κάθησμα, *Sedes.* Prochoprodromus in verſib. Politicis MSS. in Hegumenum:

Τὸ πῶς ἦτον εἰς τὸ κάθησμαν κρασὶν μηδὲν τῆς δόσιν.

ΚΆΘΕΜΑ, *Monile*, apud Ezechiëlem. Lexicon MS. ex Cod. Colberteo: Κάθεμα, κόσμος τις περιτραχήλιος, ἐπικαταβαίνων ἄχρι τοῦ στήθους χαλαστόν.

ΚΑΘΕΈΦΤΡΙ, Καθρέπτης, *Speculum*, Κάτοπτρον.

ΚΑΘΗΓΗΤΉΣ, idem qui ἡγούμενος, *Præfectus monaſterij*, *Abbas.* Gloſſæ MSS. καθηγητὴς, ἡγούμενος, διδάσκαλος. Ita utuntur Theodorus Studita in Orat. funebri in S. Platonem Monachum, Zonaras to. 3. pag. 97. Menæa & Synaxaria in S. Theodoro 11. Januar. in S. Maximo, & 26. April. in S. Joanne Hegumeno Catharorum, &c. Vide Cod. Canon. Eccl. Afric. pag. 1048. Edit. Labbei, Notas noſtras ad Cinnamum pag. 460. Gloſſ. med. Lat. in *Cathegeta*, & infrà in V. Ὕπατος τῶν φιλοσόφων. Occurrit apud Galenum lib. 2. de Theriaca quidam Marcus ὁ Καθηγητής.

ΚΑΘΉΓΑΑ, *Cathedra*, *Sedes*, Ἕδρα, καθέδρα.

ΚΑΘΗΓΟΎΜΕΝΟΣ. Vide in Ἡγούμενος.

ΚΆΘΗΜΑ, *Sedes*, *Cathedra Epiſcopalis.* Sigillum ſeu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum to. 1. Italiæ ſacræ: ἠθέλησα αὐτὰ τὰ δύο καθήματα εἰς μίαν ἐκκλησίαν ἀνεγείρειν τοῦ Μιλίτου, καὶ αὐτὴ ἡ μία οὔτε τῆς Βιβώνης, οὔτε τῆς Ταυριανῆς ὀνοματίζεσθαι, ἀλλὰ τοῦ Μιλίτου.

ΚΑΘΗΜΕΡΝΆ, Κάθε ἡμέραν, *Quotidie.*

ΚΑΘΙΈΡΩΣΙΣ τῶν κορῶν, *Conſecratio puellarum*, in Codice Canon. Eccl. Afric. Can. 6. ubi Zonaras & Balſamon Διακονισσῶν χειροτονίαν interpretantur.

ΚΑΘΊΣΗ, *Sedes*, *Scamnum*, Κάθισις. Gloſſæ Græcobarb. Καθέδραν, καθίσιν, κάθισμα, σκαμνίν.

ΚΆΘΙΣΜΑ, *Thronus Imperatoris in Hippodromo.* Βασιλικὸς θρόνος, apud Anonymum in Lacapeno num. 47. Κάθισμα τοῦ ἱπποδρομίου, apud Theophan. in Leone Jun. an. 17. Zenonis & an. 5. Juſtiniani. Leo Grammaticus in Theophilo pag. 449. τοῦ ἱππικοῦ δὲ τελεσθέντος, προσεκαλέσατο πᾶσαν τὴν σύγκλητον ἐν τῷ λεγομένῳ καθίσματι, &c. Adde Symeonem Logoth. num. 2. & Georgium Hamartolum in Chronico MS Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 2. pag 104.

ΚΆΘΙΣΜΑ. Novella Baſilij Porphyrog. de præſcript. 40. annor. εἰ δὲ εἴς τινα τῶν αὐτῶν εὐκτηρίων ἐλέμνια παρὰ βασιλέως, ἢ φωταψίαι γεγόνασιν, ἔχουσι δὲ τὰ τοιαῦτα εὐκτήρια καὶ καθίσματα, εἰ τάχα καὶ δίκαιον ἦν ἴσα, ἀλλ' οὖν ἐπὶ προνοίας βασιλικῆς ἔφθασαν ἀξιωθῆναι, ἵνα καὶ διακείνωσι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, εἴτε ὑπὸ Μητροπολιτῶν, εἴτε ὑπὸ ἐπισκόπων, ὑφ' ὧν καὶ νῦν εἰσιν, ἔχοντα καὶ πάλιν τὰ αὐτὰ καθίσματα, πλὴν ἵνα μὴ παραπίπτωνται εἰς ἕτερα πρόσωπα. Ubi κάθισμα *Seſſionem* vertit Leunclavius: nos diceremus *une place de Moine*; propriè eſt cellula Monachi. Ita enim

Καθισμάτιον, *Cellulam Monachi vocat* Regula Gr. S. Pachomij num. 31. μηδεὶς κοιμηθῇ ἐκτὸς τοῦ καθισματίου αὐτοῦ. Ejuſdem Vita num. 92. καὶ περιελθὼν ἐν τῷ μοναστηρίῳ τὴν συνάξιν, τὸν τόπον τοῦ φαγεῖν, ἑκάστης οἰκίας τὰ κελλία, ἕως καθισματίων, &c. Aliàs,

Κάθισμα, pro ſedili ſumitur, ut apud Clementem lib. 6. Recognit. cap. 6. Κάθισμα πάτριον, exponitur ὄχημα πατρῷον in indice ad Nicetam.

ΚΑΘΊΣΜΑΤΑ vocantur *Diviſiones*, ſeu *Sectiones* totius Pſalterij: eáque numero viginti. Ac Primum quidem Κάθισμα continet Pſalmos 8. à 1. ad 8. Secundum à 9. ad 16. Tertium à 17. ad 23. Quartum à 24. ad 31. Quintum à 32. ad 36. Sextum à 37. ad 45. Septimum à 46. ad 54. Octavum à 55. ad 63. Nonum à 64. ad 69. Decimum à 70. ad 76. Undecimum à 77. ad 84. Duodecimum à 85. ad 90. Decimum tertium à 91. ad 100. Decimum quartum à. 101. ad 104. Decimum quintum à 105. ad 108. Decimum ſextum à 109. ad 17. Decimum ſeptimum 118. qui eſt Pſalmus *Beati Immaculati*, quo unico completur iſtud Κάθισμα, propter prolixitatem. Decimum octavum à 119. ad 131. Decimum nonum à. 132. ad 142. Viceſimum reliquos ad 150.

Jam verò ſingula iſta Καθίσματα dividuntur in tres partes, quo Hymno illo, *Gloria Patri & Filio, &c.* terminantur, aliter ac fit in Eccleſia Latina, quæ dictum Hymnum poſt ſingulos Pſalmos recitat. Dividitur pariter Decimum ſeptimum Cathiſma in tres partes, & eodem Hymno. Diviſiones ejuſmodi Cathiſmatum στάσεις vocantur, uti in hac voce docemus.

Scribit Balſamon ad Can. 17. Synodi Laodic. Pſalmos uno contextu ex antiqua traditione legi ſolitos. Cùm verò populus moleſtiâ afficeretur, & labore confectus nullam eorum curam gereret, ſtatuiſſe Patres Concilij non eſſe unâ ſerie legendos, ſed per intervalla, ut aliquantulum populus quieſceret. Hinc in diverſas ſectiones, quas Καθίσματα vocant, Sacrum eſſe diſtributum Pſalterium. Triodium: ἐκκόπτομεν δὲ καὶ ἓν κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου διὰ ὄρθρου, καὶ λέγομεν αὐτὸ εἰς τὸ ἑσπερινόν. Alibi: ἐν τῷ ὄρθρῳ μετὰ τὴν συνήθως στιχολογίαν τοῦ πρώτου καθίσματος τοῦ ψαλτηρίου, ψάλλομεν &c. Ita paſſim in libris Eccleſiaſticis Græcorum. Habetur in Typico S. Sabæ cap. 4. ἔκφρασις ἐν ἐπιτομῇ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διατάξεως τῶν ἱεροσολύμων, ὅπως ὀφείλει στιχολογεῖσθαι τὸ ψαλτήριον ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ: ſecundùm ſcilicet illius καθίσματα. Extat etiam in Anthologio Arcudij τάξις τῆς στιχολογίας τοῦ ψαλτηρίου τηρουμένη ὑπὸ τῶν μοναχῶν τοῦ ἁγίου μεγάλου Βασιλείου ἐν τοῖς ὄρθροις ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ κατὰ τὸ τυπικὸν τῆς Κρυπτοφέρρης.

Καθίσματα præterea dicuntur Cantica quæ ſedendo perſolvuntur, ut Cantoribus levamen concedatur, inquit Goarus ad Eucholog. pag. 34. & 435. Quæ quidem ſecundùm materiæ diſcrimina, Ἀναπαύσιμα, Ἀναστάσιμα, Ἀποστολικά, Θεοτόκια, κατανυκτικὰ, Μαρτυρικὰ, τοῦ Μηναίου, & Σταυρώσιμα dicuntur, ut obſervat Leo Allatius in Diſſert. 1. de libris Eccleſiaſt. Græcor. pag. 56. Typicum S. Sabæ cap. 2. καὶ λέγομεν κάθισμα ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου τοῦ α'. καὶ εἰ μὲν εἰσιν καθίσματα πλείονα, λέγει στίχον, Ἀνάστα, κύριε,

[illegible]

βαθμὸν ἡμῶν, καὶ ψάλλομεν καὶ ἕτερον, εἶδ᾽ οὕν, Δόξα καὶ νῦν, &c. Geronticon, apud Niconem in Pandecte MS. lib.1. ſerm. 29. οὔτε εἰς στιχολογίαν τῶν ψαλμῶν καθίσματα ἀναστάσιμα. Philotheus Patr. Conſtantinopol. in Ordine ſacri Miniſterij: εἰς ἑνὸς δὲ ἑκάστου συμπλήρωσιν καθίσματος, ποιεῖ ὁ ἱερεὺς μικρὰν συναπτὴν, καὶ ἐκφωνεῖ εἰς μὲν τὸ πρῶτον κάθισμα, Ὅτι σὸν τὸ κράτος, &c. Vita MS. S. Stephani Junioris: ἐν τῷ καιρῷ τῶν καθισμάτων τῆς ἀναγνώσεως τελουμένης, πρὸ τῆς ἱερᾶς κιγκλίδος ἱστάμενος, &c.

ΚΑΘΟΛΙΚΑ' μηνῶν vocant Computiſtæ Græci, quæ per fiunt per perpetuam regulam, ut Maximus Monachus in Computo. Vide Scaligerum in Canonib. Iſagogicis pag.276.

ΚΑΘΟΛΙΚΗ ἐκκλησία, *Eccleſia Catholica, univerſalis*. S. Cyrillus Catech.18. Καθολικὴ ἐκκλησία καλεῖται διὰ τὸ κατὰ πάσης εἶναι τῆς οἰκουμένης, &c. Sozomenus lib.7. cap.4. ait Theodoſium præcepiſſe, μόνην τὴν ἰσότιμον Τριάδα θείαν θρησκευόντων Καθολικὴν τὴν ἐκκλησίαν ὀνομάζεσθαι. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Catholica Eccleſia*.

Καθολικὴ ἐκκλησία, *Eccleſia Cathedralis, Epiſcopalis*: ἡ καθ᾽ ὅλου ἐκκλησία, apud Nicephorum Calliſt. lib.15. cap. 22. Teſtamentum S. Gregorij Nazianzeni: οὕτω μέν τοι, ὥστε αὐτὴν πᾶσαν μου τὴν οὐσίαν, κινητήν τε καὶ ἀκίνητον, ἀποκατασταθῆναι τῇ ἁγίᾳ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐν Ναζιανζῷ. Et in ſubſcriptione: Γρηγόριος ἐπίσκοπος τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει, &c. Ἀμφιλόχιος ἐπίσκοπος τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἰκονίῳ, &c. Et ſic cæteri qui huic Teſtamento ſubſcribunt Epiſcopi. Epiphanius in Hæreſi Arianorum, Majorem Eccleſiam Alexandriæ Καθολικὴν vocat. Nicephorus Conſtantinopol. in Breviario ſub fin. προσόδου κατὰ τὸ εἴωθος ἐπὶ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας γενομένης, ὑπάτειαν ἐποίησεν, &c. Ita Eccleſiam Sophianam Conſtantinopolitanam καθολικὸν ναὸν vocat Concilium Florentinum pag. 528. Edit Labbei. Vide Zonaram to.3. pag.30. 1.Edit. Concilium Nicænum II. pag.123. Edit. Labbei: καὶ ἀπελθόντες ἐν τῷ λουτῆρι τῆς ἁγίας καθολικῆς ἐκκλησίας, &c. Theophanes an. 8. Conſtantini & Irenes, de eod. Concilio: ἐγένετο δὲ καὶ πρώτη συνέλευσις καὶ καθέδρα τῶν Ἐπισκόπων ἐν τῇ καθολικῇ τῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ τῆς Νικαίας. Vide eundem in Rhinotmeto pag.314. & an. 22. Copronymi. Vita S.Nili Jun. pag.72. de terræ motu: καλύψαντός τε οἴκους καὶ ἐκκλησίας, καὶ μὴ αἰδεσθέντος, εἰ μὴ μόνον τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν, καὶ τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Εἰρήνης, in Urbe Roſſanenſi in Calabria, quæ infrà μεγάλη ἐκκλησία appellatur. Adde pag.123. Ita Symeon Theſſalonic. in Reſp.17. καθολικὴν τῶν Θεσσαλονικέων ἐκκλησίαν vocat. Gregorius Protoſyncellus contra Marcum Epheſium: καὶ γὰρ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ἐν τῇ ψαλμῳδίᾳ ἄλλην τάξιν ἔχει, καὶ ἄλλην αἱ μεγάλαι μοναὶ, καὶ ἄλλην τὰ ἡσυχαστήρια, καὶ ἄλλην αἱ κοσμικαὶ ἐκκλησίαι.

Καθολικὸν, apud Anonymum de locis Hieroſol. num.1. εἰσὶ παρακλήσια τῶν αἱρετικῶν, Ἀρμενίων, Ἰακωβιτῶν, Ἰνδιανῶν, Νεστοριανῶν τε· οἱ δὲ ἡμεῖς ἔχομεν τὸ καθολικὸν τοῦ ναοῦ. Et num.9. αὐτοῦ ἔχει ἕτερα παρακλήσια εἰς τὸ καθολικὸν ϛ΄.

Καθολικαὶ ἐκκλησίαι præterea dicuntur *Eccleſiæ plebales*, ſeu *Parœciales*, in quibus ſunt Baptiſteria, ut eſt in Canone 59. Synodi Trullanæ. Nilus Monachus lib.2. Ep.290. εἰ δὲ ὄντως βούλει καλῶς ψυχαγωγεῖσθαι, σπεῦδε εἰς ἐκκλησίαν καθολικὴν, τρέχε εἰς τὰ ἀσκητήρια τῶν μοναχῶν, καὶ ἀληθῶς πολλὴν ἀγαθῶν εὑρήσεις παρηγορίαν. Leo Grammaticus pag. 459. & Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num.11. εἰσελθὼν δὲ κεκοπιασμένος ἀπὸ τῆς ὁδοιπορίας, ἀνεκλίθη ἐν τῷ πεζουλίῳ τοῦ ἁγίου Διομήδους· καθολικὴ γὰρ ἦν τότε ἡ ἐκκλησία, &c.

Idem Leo pag. 472. Τελευτήσαντος Φωτίου Πατριάρχου, ἀπετέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν τῇ μονῇ τῇ λεγομένῃ τῆς Ἐρημίας, ἐν τῷ Μερδοσαγάρῃ, οὔσης πρότερον καθολικῆς ἐκκλησίας. Novella 4. Leonis Imp. τοῖς μὲν ἀρχαιοτέροις ἔδοξε τὰς κατ᾽ οἴκους ἱερατείας καὶ συνάξεις ὑπὸ μόνων ἐκτελεῖσθαι τῶν ταῖς καθολικαῖς διαφερόντων ἱερέων. Novella Alexij Imp. de Electionib. num. 29. δεῖ δὲ καὶ ἀξιολόγους ἐγκαθιδρυνθῆναι τῶν τε χωρίων καθολικαῖς ἐκκλησίαις. Sancitum Germani Patr. Conſtantinopol. lib.3. Juris Græco-Rom. pag.235. κἂν μοναστήρια ὦσι, κἂν ἐκκλησίαι καθολικαὶ, κἂν εὐκτήριοι οἶκοι. Joannes Anagnoſta de excidio Theſſalonicæ num.20. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν οἰκιῶν, ὅσαι δὴ καλλίους ἦσαν τῶν ἄλλων, εἴς τε κάλλος καὶ μέγεθος· μόνους ἡμῖν τοὺς τέσσαρας ναοὺς, οἱ καὶ καθολικοὶ λέγονται, καταλελοιπώς, πολλὴν τὴν σπουδὴν ὑπὲρ τούτων τοῦ ποιμένος ὑπερπεποιηκότος. Atque hanc vocem uſurpant præterea hac notione Demetrius Chomatenus in Reſponſ. pag.321. 322. Theodorus Balſamon in Reſp. 15. Codinus de Offic. cap.1. num.6. & alij. Vide Gloſſ.med.Lat.in *Catholica*.

Obſervat Goarus ad Euchologium pag.19. aliam eſſe Monachalium Eccleſiarum formam ac diſpoſitionem, aliam earum quas καθολικάς vocant. In Monachalibus enim totum ſpatium in tres partes dividitur, in Bema Cancellis ſuis ſeparatum, in Chorum ubi conſiſtunt Monachi, ſuis pariter Cancellis occluſum, & in eam partem quam νάρθηκα vocant paſſim libri Eccleſiaſtici Græcorum. At in *Catholicis* Canentium ſedilia ſupra mediam ædis regionem conſpiciuntur, nullo à plebe diſparata diſcrimine. Unde apparet cur à nobis obſervatum nuper in Deſcriptione ædis Sophianæ, Græcorum ædes Sacras in duas duntaxat partes fuiſſe diviſas, in Βῆμα ſcilicet, & ναὸν, cùm νάρθηξ extra Eccleſiam fuerit. Cantores igitur in ναῷ erant cum cætera plebe, tametſi locis peculiaribus diſcreti.

ΚΑΘΟΛΙΚΑΙ' ἐπιστολαὶ, dictæ quòd non ad certas perſonas, aut Urbes, aut Provincias ſcriptæ ſint, ſed pleraque ad Gentes integras, & ad univerſam Eccleſiam Dei. Oecumenius in cap.1. Jacobi pag.115. καθολικαὶ λέγονται αὗται, οἱονεὶ ἐγκύκλιοι· οὐ γὰρ ἀφωρισμένως ἔθνει ἑνὶ ἢ πόλει, ἀλλὰ καθόλου τοῖς πιστοῖς. Vide Henric. Valeſium ad lib.6. Eccl. Hiſt. Euſebij cap.14.

ΚΑΘΟΛΙΚΟ'Σ, *Catholicus*; *Rationalis*, in Gloſſ. Lat.Gr.Lat. nempe λογοθέτης. Procurator fiſci, in lib. 6. Baſil. tit.23. περὶ προκουράτορος, ἤτοι καθολικοῦ, νῦν δὲ λογοθέτου. Lib.7. tit.5. §.95. 97. πάσης τῆς δεσποτικῆς οὐσίας καθολικός. Adde lib 8. tit.1. §. 40. lib.9. tit.1. §.147. lib.38. tit. 18. §.44. lib 42. tit. 4. §. 22. &c. Epiſtola Conſtantini M. apud Socrat. lib.1. cap.9. & Theodoritum lib. 1. Hiſt. Eccl. cap. 16. ἀπεστάλη δὲ γράμματα παρὰ τῆς ἡμετέρας ἡμερότητος πρὸς τὸν τῆς διοικήσεως Καθολικὸν, ὅπως ἂν πάντα τὰ πρὸς τὴν ἐπισκευὴν αὐτῶν ἐπιτήδεια παρασχεῖν φροντίσειεν. S. Athanaſius in Apolog. ad Conſtantium: καὶ Ῥουφῖνος καὶ Στέφανος, ὧν ὁ μὲν Καθολικὸς, ὁ δὲ Μάγιστρος. Et Apol.2. de fuga ſua p. 803. ἐπιστολὴ τοῦ Καθολικοῦ, Φλαυΐος Γμίερος ἔξαρχος Μαρεώτου. Et ad Solit. pag 847. καὶ Φαυστῖνον τὸν Καθολικὸν τοῦτον Βιθυνὸν αἱρετικόν. Adde pag 849. Colloquium Joviani Imp. cum Arianis, to. 2. operum ejuſdem S. Athanaſij pag. 29. καί τις Σχολαστικὸς τῶν Κυνικῶν ἐνέτυχε τῷ βασιλεῖ, Δέομαι τοῦ κράτους βασιλείας σου, προφάσει Ἀθανασίου τοῦ Ἐπισκόπου, ὁ Καθολικὸς τὰς οἰκίας μου ἦρεν. Ὁ βασιλεὺς εἶπεν, Εἰ ὁ Καθολικὸς τὰς οἰκίας σου ἦρε, τί κοινὸν Ἀθανασίῳ. Extat Juliani Imp. Epiſt. 54. inſcripta Γεωργίῳ Καθολικῷ. Dionyſius Alexandrinus apud Euſebium lib.7. Hiſt. Eccl. cap.10. κατὰ γοῦν αὐτοῖς Μακριανὸς τῆς ἐλπιζομένης βασιλείας προσδεύσας χαριστήρια· ὃς πρότερον μὲν ἐπὶ τῶν καθόλου λόγων λεγόμενος

τῷ βασιλέως, ὡς ἂν εἴλεξον, ὡς ὁ καθολικὸν ἱερόνεσιν. Idem Euſebius lib.8. cap.11. τὰς καθόλου διοικήσεις obire, dixit: & lib.9. cap.11. τῆ καθόλου λόγων ἔπαρχος. Idem lib.4. de Vita Conſt. cap.36. ἀπεστάλη ἢ γράμματα περὶ τῆ ἡμετέρας ἡμερότητος πρὸς τὸν τῆ διοικήσεως καθολικὸν, &c. Dio in Excerptis Valeſianis pag.769. τῆς καθόλου λόγου ἐπιτεταγμένος. Martyrium S. Acacij, num.19. τῷ κατὰ πάντα θαυμασιωτάτῳ καὶ μεγίστῳ δικαστῇ Φλακκίνῳ λαμπροτάτῳ, Βιβιανὸς ὁ αἰδεσιμώτατος Καθολικός. Idem Vivianus num.2. τὴν καθόλου τῆ στρατῆ δίαιταν ἀξίαν dicitur.

Καθολικὸς *Conſularis* exponitur in Gloſſ. S. Bened. cap. de Magiſtratib. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Catholicus*.

Καθολικότης, *Dignitas & munus Catholici*, ſeu *Rationalis*. Idem Euſebius lib.8. Hiſt. Eccl. cap.11. διὰ πάσης διελθὼν ἀνὴρ τῆ παρὰ βασιλεῦσι τιμῆς, ὡς καὶ τὰς καθόλου διοικήσεις τῆ παρ' αὐτοῖς καλουμένης Μαγιστρότητός τε καὶ Καθολικότητος ἀμέμπτως διελθεῖν.

Καθολικιανοὶ, *Catholiciani*, *Officiales Catholicorum* ſeu *Rationalium*. De quibus egimus in Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ Baſil. Ῥατιωναλίους, τοὺς μαγκίπας, τοὺς αὐτοὺς καὶ Καθολικιανοὺς, καὶ στάτωρας, καθ' Ἕλληνας. Lib.1. Baſil. tit.3. ἐὰν οἱ ταξεῶται, ἢ οἱ Καθολικιανοὶ καταλιπόντες τὴν ὑπουργίαν τῆ δρόμου καὶ τῆ Πριμιπίλου, &c.

ΚΑΘΟΛΙΚΟ΄Σ, *Catholicus*, Dignitas Eccleſiaſtica, de qua multa nos in Gloſſ. med. Lat. Procopius lib.2. de Bello Perſico cap.25. de Perſmeniorum Catholico: τούτῳ Χριστιανῶν ἱερέα Καθολικὸν καλοῦσι τῇ Ἑλλήνων φωνῇ, ὅτι δὴ ἐφέστηκεν εἰς ὢν ἅπασι τοῖς ταύτῃ χωρίοις. Petrus Patr. Antiochenus in Epiſt. ad Epiſcop. Gradenſem.: ἀναλόγησαι γὰρ ὅσῳ μείζων τῆ κατὰ σὲ χώρας ἡ Βουλγαρία, ὅσῳ τι ταύτης πάλιν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ Ῥωμανίς ἤτοι τὸ Χορασὰν, καὶ λοιπαὶ τῆ ἀνατολῆς ἐπαρχίαι, ἐν αἷς Ἀρχιεπίσκοποι παρ' ἡμῶν πέμπονται, καὶ Καθολικοὶ χειροτονοῦνται, ἐν ἐκείνοις τοῖς μέρεσιν μητροπολῖται, ἔχοντες ὑπ' αὐτοὺς ἐπισκόπους πολλούς. Apud Zonaram pag.69. Καθολικὸς τῆ Ἰακωβιτῶν. In Salutationib. Epiſtol. Pontific. pag.416. 419. Καθολικοὶ Ἀρχιεπίσκοποι.

ΚΑΘΟΛΙΚΟ΄Σ, *Dux, Copiarum Præfectus*, quomodo *General d'Armée* dicimus. Ducas Hiſt. cap.18. pag.45. ἀποβάλλεται ἐνόρκως τὴν πρὸς τὸν Μουσουλμαν εὐπείθειαν, καὶ Ἀτλώνης καθολικὸς ἀναδείκνυται.

Καθολικὸς, inquit Goarus ad Euchologium p.613. *Perfectum* modernâ linguâ, antiquâ *Univerſale* denotat.

ΚΑΘΟΣΙΟΥ΄Ν, *Condemnare*, in Concilio Sardic. Can.18. Georgius Acropolita in Chron. cap.75. ὁ Τορνίκης τε Κωνσταντῖνος, ὃν μέγαν Πριμμικήριον ὁ Βασιλεὺς Ἰωάννης εἶχεν, καὶ πρὸς τῆ Βασιλέως ἐν καθωσίωσε. Mox de alio: ὃν πρὸ βραχέως ἐπὶ τῆ Κανικλείου τετιμηκὼς, ὕστερον τὴν γλῶτταν ἐπ' οὐδεμιᾷ αἰτίᾳ ὁ Βασιλεὺς ἐκτεμὼν καθωσίωσεν.

Καθοσίωσις, *Crimen læſæ Majeſtatis*, in Gloſſ. Lat. Gr. Vox paſſim obvia apud IC. Græc. Michaël Pſellus in Synopſi legum:

> Καθοσιώσεως ἐστὶν ἔγκλημα τοῦτο μέγα,
> Καὶ παίδων ὄντων δήμευσιν ἔχει τῆ κολασθέντος.

Euſtathius: καὶ ἡ καθοσίωσις, καὶ ἡ καθωσιωμένη. ὁσιότητες ἢ παρὰ τοῖς παλαιοῖς δηλοῦσι καὶ πίστιν καὶ ἀλήθειαν ἢ παρὰ τοῖς ὕστερον κατὰ τὸ ὅσιον τῷ Θεῷ βασιλεῖ. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. καθοσιώσεως τοῦτον ὁ Βάρδας ἐγράψατο γραφήν. Typicum MS. Monaſterij τῆ Κεχαριτωμένης, ſub fin. μεταμελητέον γὰρ καὶ αὖθις τὸ περὶ αὐτῶν λόγον· ἐνοχῇ τινὶ καθυποβληθῇ δημοσιακῇ, ἢ ἰδιωτικῇ, ἐξ οἱουδή τινος τρόπου χρηματικῇ, ἢ ἐγκληματικῇ, ἢ καθοσιώσει ὑποπέσῃ, &c. Utuntur etiam alij paſſim, atque in iis Continuator Theophanis lib.3. num. 24. 26. lib.4. num.8. Et Pachymeres in Hiſt. lib.4. cap.15. lib.5. cap.19. lib 6. cap.24.

ΚΑΘΟΣΙ΄ΩΣΙΣ, *Devotio*, in Concilio Calchedon. part.1. cap.25.

Καθωσιωμένος, *Devotus*, in Gloſſ. Gr. Lat. titulus datus Tribunis, Secretariis ſacri Conſiſtorij, Magiſtrianis, &c. In Concil. Epheſino Act.1. Conſtantinopol. ſub Flaviano, Calchedonenſi, &c. Sed & Militibus, in Edicto 13. Juſtiniani cap.11. §.4. & alibi, Libellenſibus, in Nov. 20. cap.9.

ΚΑΘΟΥ΄ΡΗ, *Pluvia*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.4. init.

> Βροντῆ μεγάλαις, κιαστραπαῖς, καθούρη, καὶ χαλάζα,
> Εσκότασεν ὁ ἥλιος, ἐφύσησαν ἄνεμοι.

Καθουρεύειν, *Pluere*. Idem Anonymus lib.7.

> Πῶς χαλαζώνονται συχνὰ ἐκ τὰ πολλὰ καθύεσε,
> Παύονται καθαρίβουσι ἐκ τοὺς πολλοὺς ἀνέμους.

ΚΑΘΡΕΥ΄ΤΗΣ, *Speculum*, κάτοπτρον, in Corona pretioſa. Καθρέπτας, apud Hieron. Germanum, & Fr. Richardum in Scuto fidei part.2. pag.207.

Καθρέπτης, eâdem notione. Manuël Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: κάτοπτρον, ὁ Λατινικῶς λεγόμενος καθρέπτης, ἔσοπτρον ἢ τὸ κοινῶς φανάριον. Georgius Contares lib.3. Hiſt. Athenar. Ῥώμη καὶ ἡ Ἀθήνα, τὰ δύο ὄμματα τῆ οἰκουμένης ὅλης, οἱ δύο καθρέπται πάντων τῶν ἀνθρωπίνων ἐκλεκτῶν πραγμάτων. Idem lib.4. Ἀριστείδης, ὅστις ἦτον ἕνας καθρέπτης τῆ δικαιοσύνης. Καθόρπτης, eodem pariter ſignificatu. Anonymus de Amoribus Callymachi & Chryſorhoes:

> Εἰς τὴν καθόρπτην ἔβλεπεν, καὶ τὸ λυπηρὸν θέαμα.

Occurrit illic pluries.

ΚΑΘΟΥ΄ΚΙ, Καδίκιν, *Vas*, Ἀγγεῖον.

ΚΑΙ΄ΓΕΙΝ, καίγειν, *Urere*, *Comburere*, *Cremare*, καίειν. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. num. 12. καὶ μαζώνει ξύλα, καὶ βάνει φωτιὰ, καὶ καίγει ἐκεῖνο τὸ σῶμα, καὶ τὸ ἀφανίζει παντελῶς.

ΚΕ΄ΓΕΙΝ, eâdem notione. Joannicius Cartanus in Flore cap.142. ἔρχεται μία γυναῖκα, καὶ ἐπῆρεν ἀπὸ τὸν ναὸν, σιμὰ ἀπὸ τοῦτο τὸ ξύλον, καὶ παρευθὺς ἄναψεν, καὶ ἐκέγοσαν τὰ ῥοῦχά της, &c.

ΚΑΙ΄ΘΗΣ, Dignitas apud Saracenos. Vide Anonymum Combefiſianum in Porphyrog. num.30. Vide Καΐτος.

ΚΑΙΚΕ΄ΝΖ, ἀλικάκαβος, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΚΑΙ΄ΚΗ, Græcis recentioribus, navis Turcicæ ſpecies, quam *Caïque* dicimus, *Chelandium* olim appellata, uti cenſet Goarus ad Euchologium pag. 871. Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſt. Turcic. *Caica, navigii ſpecies apud Turcos. Biremem vertit Verantianus Interpres, hoc eſt Fuſtam, voce Italicâ.*

ΚΑΥ΄ΜΑ, *Æſtus*, Καῦσων.

ΚΑΥ΄ΛΟΙ, *Cœli*. Heſychius. Καίλους, οὐρανοὺς, Ῥωμαῖοι.

ΚΑΥ΄ΜΟ΄Σ, *Combuſtio*, *Conflagratio*, ἐμπρησμός.

Καϊμάδα, eâdem notione. Agapius Cretenſis in Geoponico c.133. τὰ ἢ φύλλα τῆ δένδρου κοπανισμένα ἰατρεύουσι τὴν καϊμάδα, νὰ τὰ βάνῃς μὲ λάδι εἰς τὴν πληγήν. Adde cap.158.

ΚΑΙΝΑΙΜΜΕ΄Κ, τὸ στιβεῖον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙ΄Α, *Nuntiatio novi operis*. Καινοτομεῖν, *Novum opus facere*, in Baſilicis, apud Harmenopul. Matth. Blaſtarem lit. K. cap.3. & alios.

ΚΑΙΝΟΥ΄ΡΓΙΟΣ, *Novus*: *Novè factus*, καινὸς, in Corona pretioſa. Gloſſæ Græcobarb. ἄβαπτα, καινά

καινὰ, νεαρὰ, καινούργια. Καινουργίαν, pro *Innovatione* dixit etiam S. Cyrillus in Iſaïæ cap. 54. Theophanes an. 28. Copronymi: καὶ οὕτω προσῆλθον ῥίπτοντες οἱ βασιλεῖς ὑπατείαν τριμίσια καὶ ἡμίσεια καινούργια ἕως τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Aëtius lib. 8. cap. 6. apud Oroſium: καὶ μετὰ ταῦτα βαλὼν εἰς χύτραν καινουργίαν τὴν σάπωνα, &c. Demetrius Conſtantinopolitan. Hieracoſophij lib. 2. cap. 9. καὶ ταῦτα ἔμβαλον εἰς χαλκοῦν τι καινούργιον καὶ θέρμανον. cap. 10. ἐν καινουργίῳ κακαβίῳ. cap. 18. βάλλε αὐτὰ εἰς κακκαβον καινουργάτον. cap. 31. καὶ τρίψον ὁμοῦ εἰς ἰγδίον καινουργίον. Sic variè hæc vox in hoc Scriptore edita. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ὁ ψυχρὸς τὸ ῥοῦχο του τρεῖς φοραῖς τὸ χαίρει καὶ καινούργειο καὶ παλαιό, καὶ καινουργῆ ὀμπάλω το.

Κινουργόας, *De novo*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. ἐπεριδύδει συχνὰ εἰς ἕνα σπίτι θολοσκέπαστον, καὶ κινουργόας βρισκόμενον.

Ἀξανακαινουργίαμαν, *Renovatio*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀναβίωσις, ἀνανέωσις ζωῆς, ἀξανακαινουργίαμαν τῆς ζωῆς, ἢ ἀνακαίνωσις.

Ἀξανακαινουργιάζειν, *Renovare*, in iiſdem Gloſſis.

Καινούριος, idem quod Καινούργιος. Euchologium Barberin. apud Goatum pag. 845. καὶ μετὰ τοῦτο λαμβάνειν σάβανον καινούριον, καὶ ἐπιτίθησιν ἐπάνω τῆς τραπέζης. Alexius Rharturus Doctr. 6. ἡμεῖς ἐσμὲν ἐκεῖνοι οἱ νέοι, ἤγουν οἱ καινούριοι διὰ τοῦ καινουργοποιήσαντος ἡμᾶς τοῦ ἁγίου πνεύματος.

Καινούρια, *Nuper*, ἀρτίως.

Κινούριος, ſcribitur apud Myrepſum ſect. 12. cap. 28. ubi Codex MS. habet κινούργιον μαχαῖρι, ut & lib. 2. Hierocoſophij pag. 182. καινούργιος p. 183. 192.

Καινουριοσύνη, *Novitas*, καινότης, νέωσις, &c.

Καινουριάζειν, *Novare*, *Innovare*, νεοῦν, νεοποιεῖν.

Κινοῦργιος. Martyrium S. Acepſima & Socior. MS. ἐκέλευσε ἐνεχθῆναι ἑπτὰ ζυγὰ βουνεύρων ὠμῶν κινουργίων, &c. Κινοῦργιος, apud Continuat. Theophanis num 43. Extr.

Κινουργᾶν. Lexicon adeſpoton MS. καινοτομεῖ, κινουργᾷ, pro καινουργεῖ.

ΚΑΙΡΆΜΕ. Vide in Σῦκ.

ΚΑΙΡΊ, *Cera*, κηρός. Stephanus Sachleces MS.

Ὁμοίως καὶ τὸ σῶμα του ὡσὰν καιρὶν τὸ κάμπτει.

Alibi:

Φέρνει λαμπάδες καὶ καιρία, κ' εἰς μέσον ἔμπροσθεν ἐφέξαν.

Damaſcenus Studita Hom. 14. Θέλομεν ἀγοράσει λάδιν καὶ καιρία νὰ φέρωμεν. Agapius in Geoponico c. 175. ἔπαρε καιρὶ καινούργιον φλωρὸν ὡσὰν μαχαῖρι, καὶ γράψε ἀπάνω εἰς αὐτὸ τὸ καιρὶ ὅτι θέλεις μὲ ἕνα μυτερὸ σίδηρον.

ΚΑΙΡΟΛΟΥΣΊΑ, *Tempus lotionis*. Clemens lib. 1. Conſtit. Apoſt. cap. 9. ὥρα δὲ ἔστω σοι τῆς καιρολουσίας δεκάτη, δεῖ γάρ σε πιστὴν οὖσαν ἐκ παντὸς καὶ πάντοτε τὴν πολυόφθαλμον περιεργίαν φεύγειν.

ΚΑΙΡΟΠΌΛΕΜΟΣ, *Tempus prælij, quo illud initur*. Conſtantinus in Tacticis pag. 12. πρὸς δὲ καιροπολέμους ἔχει μαγγανικὰ διάφορα, καὶ σκάλας ξυλίνας συμβάλτας, καὶ ἄλλα μηχανικὰ ἔργα, ὅσα ἐπινοήσεις. Alibi, non ſemel disjunctis vocibus, καιρὸς πολέμου. Vide πόλεμος.

ΚΑΙΡΟΣ, *Aër*; ἀήρ, quomodo Galli uſurpant vocem, *le Temps*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ σκοτεινίασεν ὁ καιρὸς, τ' ἄστρα καὶ τὸ φεγγάρι.

ΚΑΙ͂ΣΑΡ, *Cæſar*. Manuël Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: Καῖσαρ, ὄνομά ἐστιν, ὃ καὶ Ῥωμαϊκῶς ἑρμηνεύεται ἀνατομὴν ἀντὶ τομὴν γὰρ τὴν αὐτοῦ μητέρα, καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἐγένετο οὖν καὶ αὐτὸς ὕπατος τοῦ στρατοῦ, καὶ ἰδιοποιησάμενος τοὺς ὑφ' αὐτοῦ, ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς, καὶ ἐντεῦθεν τετίμηται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ μεταδέδοται τοῖς μετὰ ταῦτα εἰς σύμβολον τιμῆς· καὶ ἔστι νῦν ὀφφίκιον. Vide Suidam in ἀλόχευτος, Manaſſem pag. 37. & Porphyrog. lib. 1. de Themat. cap. 11. Juſtinianus in Nov. 30. initio; δι' ὃν ἐν ἅπασι τοῖς τῆς γῆς ἔθνεσιν ὀνομαστότατόν ἐστι τὸ τοῦ Καίσαρος ὄνομα, καὶ ὥσπερ ἡμεῖς ἀντ' ἄλλου τινὸς τῶν τῆς βασιλείας συμβόλων σεμνυνόμεθα. Vita S. Melanæ Romanæ MS. de Cæſarea Dignitate: τοῦτο δὲ (Καίσαρος ἀξίωμα) ὁ λαβὼν, ἕτερός ἐστιν, ὡς ἂν ἔτις εἴποι ὑποβασιλεύς· ἁλουργίς τε γὰρ αὐτῷ καταχρυσος, καὶ τ' ἄλλα τῆς βασιλείας παράσημα, ὅτι μὴ μόνη τῆς χρυσῆς στεφάνης, οὐ πάντα ἰσχύσης τὰ τῆς βασιλείας σύμβολα.

Cæſares primitus appellatos Imperij deſignatos Succeſſores palam eſt: ita enim, ut altiùs rem non repetam, Conſtantius Chlorus, Galerius & Maximianus à Diocletiano & Maximiano: Licinius à Galerio: Conſtantinus M. à Conſtantio: Conſtantinus Junior, Conſtantius & Conſtans à Patre Conſtantino, Delmatius ab eodem Conſtantino, Junius Gallus & Julianus à Conſtantio Cæſares renuntiati leguntur. Sed & omnes Imperatorum filij fere ſemper *Cæſares* appellati, & deſignari, adeo ut qui hâc Dignitate donarentur extranei, filiorum loco haberentur, ut eſt apud Lactantium de Mortib. Perſecutor. num. 20. *Sed eum Cæſarem facere noluit, ne filium nominaret.* Adde n. 32. Theophanes an. 10. Juſtini Jun. τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστῖνος ὁ Βασιλεὺς Τιβέριον Κόμητα τῶν Ἐξκουβιτόρων ἐσποιησάμενος Καίσαρα ἀνηγόρευσεν. Quinetiam poſterioribus longè ſæculis Imperatorum filij Cæſares pariter appellati ſunt, ut obſervare eſt in Heraclij filiis, Heraclio, Conſtantino, Heracleona, Davide, & Marino: & in Copronymi filiis, Chriſtophoro & Nicephoro. Senſim deinde aliis quàm Imperatorum liberis collata Cæſaris Dignitas: nam Alexium Moſelem nobilem Armenium, cui filiam Mariam in uxorem dederat, Cæſarem dixit Theophilus Imp. Bardam Michaël Porphyrogenitus: Romanum Lacapenum, Conſtantinus Porphyrogenitus: Bardam Phocam idem Porphyrogenitus: Nicephorum Meliſſenum, Sororis maritum, & Nicephorum Bryennium Annæ filiæ conjugem, Alexius Comnenus. Mitto cæteros deinceps Cæſareâ Dignitate donatos proceres, quorum ſparſim fere meminimus in Familiis Auguſtis Byzantinis. Illa verò demùm prima inter Palatinas Dignitates habita, adeo ut cùm idem Alexius Nicephorum Meliſſenum ex pacto Cæſarem dixiſſet, Iſaacium verò natu majorem fratrem altiori aliquo honoris titulo decorari par eſſet, Sebaſtocratorem eum appellavit, decrevitque ut ſecundo, Cæſar autem Meliſſenus tertio loco in acclamationibus nominarentur, ac Coronâ uterque, ſed quæ ab imperatoria, ſumptuoſitate ac magnificentiâ longè differret, uteretur. Id pluribus narrant Anna Comnena lib. 3. Alexiad. pag. 78. & ex eo Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap. 1. num. 1. Idem Codinus cap. 3. num. 16. & 21. Sebaſtocratoris & Cæſaris σκιάδια ſimilia fuiſſe ait, eáque deſcribit: coronas verò cap. 19. num. 1.

Hâc tamen donati Cæſareâ Dignitate, ſaltem paulò ante Alexiana tempora, Imperij Succeſſores, vel certè participes futuri intelligebantur. Nicephorus Bryennius lib. 3. cap. 2. τούτων οὕτως γινομένων, Μιχαὴλ εἰς δέος ἐμπέπτωκε μέγα, καὶ ἐσκέπτετο κοινωνόν τινα προσλαβέσθαι, καὶ τὴν δευτέραν αὐτῷ ἀπονεῖμαι τιμὴν, φημὶ δὲ τὴν τοῦ Καίσαρος. Et lib. 4. c. 3. ubi de Botaniatæ Legatis ad Nicephorum Bryennium, qui ab eo defecerat, & Imperij inſignia aſſumpſerat: καὶ νῦν μὲν τὴν μετὰ βασιλείαν δευτέραν τιμὴν λάμβανε, φημὶ δὴ τὴν τοῦ Καίσαρος, μεθ' οὐ πολὺ δὲ καὶ διάδοχος ἡμῶν χρηματίσεις τῆς βασιλείας Ῥωμαίων. At poſt inventam ab Alexio Sebaſtocratoricam Dignitatem,

Cæſarea deinceps nudus titulus honoris fuit. Sed & utraque Deſpotica inferior tandem extitit. Georgius Acropol. ſt cap.32. Extr. καὶ τὸν αὐτάδελφον αὐτοῦ Κωνςαντῖνον ἐκ Καισάρων Σεβαςοκράτορα καλωνόμασεν.

Καισαρίσσα, *Uxor Cæſaris*, ita præſertim hâc notione innotuit eadem Anna Comnena Nicephori Bryennij uxor. Nicetas in Joanne lib.1. num.1. τῷ Ἀλεξίῳ ἡ θυγάτηρ Ἄννα καθωσίωτο, ἥτις εἰς λέχος τῷ Βρυεννίῳ Νικηφόρῳ συνεζεύχθη, τιμηθεῖσα Καισαρίσσα. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap. 22. n. 5. ἀπὸ δὲ εἰρημένων ἀρχοντισσῶν, ὑποδῦσιν αὐτὴν τὰ ἐρυθρά, ἢ Βασίλισσαι, ἐὰν ὦσι, ἢ Σεβαςοκρατόρισσαι, ἢ Καισαρίσσαι, ἢ αἱ ἐγγυτέραι τῶν λοιπῶν.

Καισάρειον, Καισάρειον, locus ſic appellatus Alexandriæ, fortè *Palatium*, aut *Templum Cæſaris*. S. Athanaſius in Epiſt. ad Solitar. pag.848. καὶ γὰρ βούδιον ἐπαπολλῦν τοὺς κατεσκευασμένους ἐν τῷ Καισαρίῳ τόπους, ἐπιχείρισαν θῦσαι, &c. pag. 860. ὅτι ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, τῇ ἐν τῷ Καισαρείῳ γινομένας θυσίας καὶ κατὰ Χριςοῦ βλασφημίας ὡς ἐξ ἐντολῆς αὐτοῦ πεποιήκασιν Ἀρειανοί τε καὶ Ἕλληνες; Vide Theophanem an.15. Conſtantis, & Henric. Valeſium ad Evagrium lib.2. cap.8.

Καισάρειος, *Cæſarianus*, ſeu *Cæſaris Libertus*. Dio lib.56. καὶ μετὰ τοῦτο τὰς διαθήκας αὐτοῦ Πολύβιός τις Καισάρειος ἀνέγνω: & alibi non ſemel, ex quo Xiphilinus & Zonaras in Claudio: φροντιςικὸν καὶ τὰς ἄλλας φαγὰς ἐχρήσατο· αἴτιοι δὲ τούτου οἵ τε Καισάρειοι, καὶ ἡ Μεσσαλίνα ἐγίνοντο. Infrà de Libertis ejuſdem Claudij: ἕως μὲν γὰρ οἱ Καισάρειοι πάντες ὁμονόουν αὐτῇ, Meſſalinæ. Vide eoſdem in Commodo, & in Pertinace.

Καισαριανὸς, *Cæſarianus*. Arrianus in Epictetum lib.3. cap.24. ὅτι σοι τύραννος ἐςαι τις, ἢ δορυφόρος, ἢ Καισαριανός, ἢ ὀρδινάριον δέξεταί σε. Vide Petrum Fabrum lib.3. Semeſtr. cap.23. p.364. & Gloſſ. med. Lat. in hac voce.

Καισαρήσιος, *Cæſarienſis*. Scholion ad Synod. Carthag. ἐπειδὴ Μαυριτανίαι τρεῖς, Καισαρηνσία, ἡ καὶ Καισαρεισιανή, &c.

ΚΑΙΣΑΡΗΣ, *Cæſaries*. Heſychius: καισάραι, περικεφάλαιαι. Inde *Cæſaries*. Conſtantinus Manaſſes in Julio Cæſare:

> Ἄλλοι δὲ πάλιν λέγουσι τῆς κεφαλῆς τὴν κόμην,
> Ῥωμαίους λέγειν καισάρην· Καῖσαρ γοῦν ἐπεκλήθη
> Γάϊος ὡς εὐπλόκαμος.

ΚΑΙΤΖΗ, pro Καὶ ἔτζη, *Atque ita*. Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Καίτζη τὸ ἐβουλεύθηκεν ἡ τύχη νὰ τὸ κάμῃ.

ΚΑΙΤΟΣ, nomen Dignitatis apud Saracenos. Anonymus Combefiſianus in Porphyrogenito n. 29. τῶν ἡγεμόνων, καὶ ἀρχόντων, καὶ καΐτων ζωγρηθέντων. Idem videtur qui Κάδης, *Iudex*, de qua voce, ſuprà egimus. Ejuſmodi verò *Caytorum* Saracenicorum non ſemel meminit Lupus Protoſpatha an. 998. 1003. 1009. &c. Vide Καΐθος.

ΚΑΙΤΡΕΑΙ, *Cetræ*. Heſychius: Καιτρέαι, ὅπλα Ἰβηρικά, οἱ δὲ κυρτίας.

ΚΑΙΩΝΙΔΕΣ, vox ignota Fuchſio apud Myrepſum ſect.38. cap. 168. in Cod. Reg. & 170. in Edito, ubi Cod. Fuchſij prætulit Κωνίδες.

ΚΑΚΑΒΙΑ, *Lotus* arbor, Cretenſibus. Vide Petr. Bellon. lib.1. Obſerv. cap.18.

ΚΑΚΑΒΙΟΝ, *Cacabus*, Κάκαβος. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. λέβητας, τὰ βατζίλια, καὶ κακάβια. Lexicon MS. ex Cod. Colberteo: Κακκάβη δεῖ λέγειν, οὐχὶ κάκκαβος.

Κακκαβοπυρφόρος, *Navis igne Græco inſtructa*, quam nos vulgò *Brulot* appellamus. Sic dicta quòd Cacabi figuram & ſpeciem haberet. Theophanes pag.294. καὶ κατεσκεύασεν καὶ αὐτὸς δρόμωνας εὐμεγέθεις κακκαβοπυρφόρους, καὶ δρόμωνας σιφωνοφόρους. Et pag. 352. κατασκευάσας δὲ Ἀρτάβασδος κακκαβοπυρφόρους, ἀπέςειλεν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα κατὰ τοῦ ςόλου τῶν Κιβυῤῥαιωτῶν, &c.

ΚΑΚΑΒΟΣ, Afris, *Solanum ſomniferum*, apud Interpolat. Dioſcor. c.655.

ΚΑΚΑΜΠΡΙ, *Betonica*, Myrepſus ſect.1. c.26. in MS. Cod.27. apud Fuchſium: λαυρίολε, ἤτοι κακαμπρι, ἤτοι δροσοβότανον. Codex Fuchſij habuit κάμπρι. Hunc conſule, apud Matthæum Silvaticum, *Cambri*, *Cambria*, *Cambris*, *I. Braſſica*, *Caulis*.

ΚΑΚΑΝΙΣΜΑ, *Riſus effuſus*, Καγχασμός, γέλασμος.

ΚΑΚΑΡΕΣΤΟΣ, *Injucundus*, ἀηδής, ἀτερπής.

ΚΑΚΑΡΙΝΟΣ, *Phalaris*, avis quæ in aqua verſatur. Symeon Magiſter de Avibus, MS. Φαλαρίς, πλωτὸν ἐςι ζῷον, παρά τισι Λαλκομίτωπος λεγόμενος. Ubi ad marginem manu recentiori, τὸ κοινῶς λεγόμενον κακαρῖνος.

ΚΑΚΑΤΡΟΠΙΖΕΙ, *Malus evadit*, apud Cruſium pag. 208.

ΚΑΚΗΤΑ, *Peccatum*, *Malitia*, *Depravatio*: Κακία, Scriptoribus Eccleſiaſt. Gloſſæ Græcobarb. ἁμαρτία, σφάλμα, φαλιά, κάκωσις, κάκητα. Theophylactus Hierodiac. Homil.5. ἀλλὰ παρελθὼν μοι κακίταν πολλήν, εἶπε πρὸς τοὺς ςρατιώτας, &c.

ΚΑΚΙΩΝΕΙΝ, *Contriſtare*, *Triſtitiam inferre*, Λυπεῖν.

ΚΑΚΚΑΒΙΟΝ, *Cacabus*. Euſtathius Iliad. ψ. ὅτι δὲ κακκάβη καὶ σκεῦος ἐςι χαλκοῦν, ὅπερ κοινῶς κακκάβιον λέγεται.

ΚΑΚΚΑΡΙΖΕΙΝ, *Canere*, ᾄδειν. Κακάρισμα, *Cantilena*, ᾆσμα.

ΚΑΚΟΓΗ, *Parva terra*, γῆ λεπτὴ, cui opponitur Καλογὴ, *Terra fœcunda*.

ΚΑΚΟΓΛΩΣΣΟΣ, *Obtrectator*, Λοίδορος. Κακογλωσσεῖν, *Obtrectare*, Καληγορεῖν, καταλαλεῖν.

ΚΑΚΟΘΩΡΗΤΟΣ. Vide in Θωρεῖν.

ΚΑΚΚΑΡΙΖΕΙΝ, *Cacabare*, Κακαβίζειν.

ΚΑΚΟΚΑΡΔΙΖΕΙΝ, *Contriſtari*, λυπεῖν, ἀνιᾶν· κακοκαρδισμένος, *Triſtis*. Gloſſæ Græcobarb. ἐλύπει, ἐπίκραινε, ἐκακοκάρδιζεν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ὁ ῥήγας ὡς κατακαρά νὰ μὴν κακοκαρδίσῃ.

Anonymus de Nuptiis Theſei & Æmiliæ lib.5.

> Πολλὰ τὴν ἐπαρηγορεῖ, νὰ μὴν κακοκαρδίζῃ.

Alexius Comnenus in verſib. Politicis MSS. ad Spaneam Nepotem:

> Καὶ θυμωθεὶς καὶ θλίψεις τον, μὴ τον κακοκαρδίσῃς.

Κακὴ καρδία, *Triſtitia*, Λύπη.

ΚΑΚΟΚΟΥΣΤΟΥΜΟΣ, *Malè moratus*. Gloſſæ Græcobar. ἀπροσήγορος, κακοήθης, κακοκούςυμος.

ΚΑΚΟΛΟΓΑΝ, *Maledicere*. Gloſſæ Goæcobarb. Ἀγλωσσεῖ, δυσφημεῖ, κακοφημίζει, κακολογᾷ.

ΚΑΚΟΜΑΖΑΛΟΣ, *Ærumnoſus*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Πτωχὸν καὶ κακομάζαλον, πολλὰ δυςυχημένον.

ΚΑΚΟΜΑΛΑ. Vide in Μάλη.

ΚΑΚΟΜΕΤΑΒΑΛΤΟΣ, *Difficilis mutatu*. Gloſſæ Græcobarb. σκληρὸν, δυσμετάβλητον, κακομετάβαλτον.

ΚΑΚΟΜΥΡΓΙΑ, *Calamitas*, Δυςυχία. Κακομυργιασμένος, *Calamitoſus*, Δύςηνος. Κακομοιργιάζειν, *Infortunatum reddere*.

ΚΑΚΟΝΟΥΣΗΣ, *Difficilis intellectu*, Δυσκατάληπτος.

ΚΑΚΟΝΤΙΜΜΕΝΟΣ, *Malè veſtitus*, Κακοείμων.

ΚΑΚΟΞΟΔΙΑΣΤΗΣ. Vide in Ἔξοδος.

ΚΑΚΟΠΑΘΗΧΙΑ, *Infirmitas*, ἀσθένεια, ἀῤῥωστία, in Gloſſis Græcobarb.

ΚΑΚΟΠΟΔΑΡΟΣ, *Infelix*. Gloſſæ Græcobarb. ἄθλιος, τοὺς κακοριζίκους, καὶ κακοποδάρους, καὶ δυστυχεῖς.

ΚΑΚΟΠΟΔΙΝΟΣ, pro κακόπους, *Qui infirmis eſt pedibus*, vel *Qui pedibus laborat*. Auctor Anonymus de Nævis corporis: ἐὰν εἰς τὸ πλάγιον τοῦ μηρὸς τοῦ ἀνδρὸς, ξενιτεύσει ἀπὸ χώρας εἰς χώραν· ἐπὶ δὲ γυναικὸς, κακοποδίνα γενήσεται, ὅτι καὶ εἰς κρυπτὸν ἐλαῖον ἔχει.

ΚΑΚΟΡΙΖΙΚΟΣ. Vide in Ῥίζικον.

ΚΑΚΟΣ, *Spatula fœtida*, ξίρις, apud Interpol. Dioſcor. c.604.

ΚΑΚΟΣΚΛΑΒΩΤΟΣ. Vide in Σκλάβος.

ΚΑΚΟΣΚΟΠΟΣ, Munus Eccleſiaſticum, *qui quamlibet in choro inſolentiam corripit*, ait Goarus ad Euchologium pag. 29. qui aliàs ὁ τῆς Εὐταξίας appellabatur. Palamas in Orat. de Eccleſiaſtica devotione: τοῦ βασιλέως τῶν βασιλέων Θεοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὑπεροφώμεθα, καὶ αὐτὸν τὸν κακοσκόπον καταγελώμεθα· οἵτινες ἐπὶ τούτῳ τάττονται, ὅπως τὰ αἰσχρῶς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ γινόμενα ἐπισκοπῶσι. Hinc κακόσκοποι dicti etiam *pueri* ipſi qui κακοσκόπων *monita parvi pendunt*, pravis ipſi moribus. In Euchologio pag.722. Officium, deſcribitur ſeu ἀκολουθία εἰς παῖδας κακοσκόπους.

ΚΑΚΟΣΟΥΡΟΣ, *Miſer*, *Infelix*, Ἄθλιος, δύστηνος.

ΚΑΚΟΤΑΡΙΑ, pro κακότης. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.3.

Καλὰ κινεῖται ὁ κιρὸς κακοταρία μεγάλη.

ΚΑΚΟΥΒΑΙ, *Uniones*, in Gloſſis veterib. cap. de Holeribus. Sed hîc Μονόκοκκα, emendat Salmaſius. Vide in hac voce.

ΚΑΚΟΥΒΙΟΝ. Epiphanius hær. 30. quæ eſt Ebionitarum: καὶ ὕδωρ κελεύσας ἐνεχθῆναι ἐν ἄγγει, ἐν καμψάκῃ φημὶ, κακούβιον δὲ ἐπιχωρίως καλοῦσι: perperam Meurſius κακάβιον, alij κάκαβον legendum contendunt: idem enim eſt quod καμψάκη, *Capſa*, *Ciſta*. Vox eſt indigenarum.

ΚΑΚΟΥΡΓΟΣ, *Maleficus*, *Stellionator*, in Gloſſ. Gr. Lat. Κακουργία, *Stellionatus*, ἐπίθεσις, in Gloſſis Baſilic. Gloſſæ Nomicæ Vaticanæ: Στέλλιο, ὁ Κακοῦργος. Vide Περίεργοι.

ΚΑΚΟΥΛΕ, τὸ λεγόμενον κάχριον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. Aliæ ex Cod. Reg. 190. Κακουλὰν, τὸ κάγχριον. Κάχρυς fortè, de quo Botanici. Aliter tamen Matthæus Silvaticus: *Caeula*, *vel Pirati*, *I. ſtercus Caprinum*. Charito Medicus: καὶ κασίας τὸ διπλοῦν, καὶ καρυόφυλλον, καὶ κάκουλαν, καὶ κόστον γλυκὺ, καὶ μακροπίπερι. Salmaſius ait eſſe Cardamomum vulgare. Ita etiam Matth. Silvaticus in *Cacolla*. Vide eundem in *Cacreos* & *Cacrios*.

ΚΑΚΟΤΡΟΠΟΙ, *Stelliones*, Vide in Κακοῦργος & in περίεργοι.

ΚΑΚΟΦΑΙΝΕΣΘΑΙ, *Indignari*, *Ægrè ferre*. Gloſſæ Græcobarb. ἀγανακτεῖ, βαρέως φέρει, δυσφορεῖ, κακοφαίνεται. Damaſcenus Studita Hom. 13. ὅτι ὁ ὁρισμὸς τοῦ Βασιλέως ἐκακοφάνη τῷ Θεῷ. Joannicius Cartanus in Homilia de Tentatione: ἀδημονεῖ καὶ κακοφαίνεται.

ΚΑΚΟΦΟΡΑΣΑΙ, *Malè ſuſpicari*, *malè judicare*, ὑποπτεῦσαι, ὑφορᾶσθαι, ὑποκρίνειν. Κακοφορασιά. *Iudicium temerarium*, κακία ὑπόψις. Κακοφόρατος, *Malè ſuſpicans*, *ſuſpicioſus*, κακύποπτος.

ΚΑΚΟΦΧΑΡΙΣΤΟΣ, Κακὰ εὐχαριστημένος, *Offenſus*. *Mal contento*.

ΚΑΚΟΨΗΤΟΣ, *Malè coctus*. Gloſſæ Græcobarb. τὰ μὴ ἑψόμενα τῶν ὀσπρίων, ἤγουν τὰ ὄσπρια ὅπου εἶναι κακόψητα.

ΚΑΚΡΑ. Nicolaus Cabaſilas Archiep. Theſſalon. in Vita S. Theodoræ Theſſalon. num. 16. τίς δὲ οὕτως αὐτοῦ τοῦτον ἀνώτερον ὕλης τιθεῖσα, Θεῷ μόνῳ προσέχειν παρέχει, καὶ τοῦτο κάκρας ἀντιποιεῖσθαι, καὶ τὸ ἐκεῖθεν ἀκτῖσιν ἐκπεφυκὸς; fortè leg. εἰς ἄκρας. Vide ibi conjecturas virorum doctorum.

ΚΑΛΑ, *Bene*. Καλὰ καὶ, *quanquam*, Ital. *Ben che*, Gallis, *Bien que*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καλὰ καὶ ἂν τὴν ἐστόλιζε πολὺ μαργαριτάρι.

Occurrit in Batrachomyomachia, & alibi.

ΚΑΛΑ. Vide Κῶλα.

ΚΑΛΑΒΡΙΚΑ, *Faſcia*, aut *Lori genus*. Pelagonius lib.1. Hippiatr. cap.38. καὶ ἀναπατοῦντος αὐτοῦ καλαβρικοῖς τὰ σκέλη ποιεῖ καταδεσμεῖσθαι.

ΚΑΛΑΒΩΤΙΣ, Prophetis ſeu Chymicis, *Allium*, apud Interpolat. Dioſcor. c. 370.

ΚΑΛΑΘΩΣΙΣ. Continuator Theophanis lib.3. num. 44. πρὸς ἔτι δὲ μὴν καὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐκεῖνος τοὺς χρυσοειδεῖς ψήφους ἐκόσμησε· καὶ τὴν καλάθωσιν ἐκ τοῦ Βασιλίσκου τοῦ τυράννου παλατίου μεταγαγὼν, τῷ Λαυσιακῷ πεποίηκεν. Ubi Interpres καλάθωσιν *Capitula* perperam vertit. Ecce clarè docet Theophanes Cerameus Homil. 55. in qua deſcribit ædem S. Petri in Palatio à Baſilio excitatam, ubi de tecti laquearibus: γλυφαῖς τισι λεπτοτέραις εἰς καλαθίσκων σχῆμα ποικιλλομέναις ὡραϊζόμενος. Sic porrò vocabant tenues illas picturas, vel minutiora illa muſiva, quæ floſculos tanquam è Calathiſcis prodeuntes effingebant.

ΚΑΛΑΚΑΝΘΗ, pro Χαλκάνθη. Scoliaſtes Nicandri ad Theriaca: ἄνθεσι δὲ χαλκοῦ ἀντὶ τοῦ χαλκάνθῃ, ἣν νῦν φασὶ καλακάνθην. Occurrit apud Myrepſum ſect. 32. cap. 110. & in Hippiatricis ex Cod. Reg. cap.254. 261.

ΚΑΛΑΪΝΟΝ, in Gloſſis Chymicis MSS. θεῖον ὕδωρ ἄσβεστον. Vide Καλλάϊνος.

ΚΑΛΑΜΑΙΑ, *Stipula*, *Calamus*, καλάμη. Euſtathius Iliad. ε. καλεῖ δὲ τὴν καλάμην ὁ πολὺς ἄνθρωπος καλαμαίαν, ὡς καὶ ἡ στλεγγὶς στλεγγαρία λέγεται.

ΚΑΛΑΜΑΡΙΟΝ, *Calamarium*, *Theca calamorum*. Gloſſæ Gr. Lat. Καλαμάριον, *Atramentarium*. Cyrillus in Lexico: πυξίον, καλαμάριον, καὶ πυξίδιον. Concil. Calchedonenſe Act.1. ἀπήλειψαν αὐτῶν τὰς δέλτους, καὶ τοὺς δακτύλους αὐτῶν παρὰ τὸ ἔκλασαν, θέλοντες λαβεῖν καὶ τὰ καλαμάρια αὐτῶν. Nicetas Græcobarb. in Iſaacio lib.1. num.3. καὶ προβείαν μετὰ καλαμαρίου, &c. Ubi Editus: πινακίδιον δὲ καὶ γραφεῖον ἀνὰ χεῖρα, ἔχοντα. Idem de ſtatu Urbis poſt ejus excidium num. 5. οἱ δὲ γραφίδας δόνακας καὶ δοχεῖα μέλανος φέροντες, &c. Ubi Cod. Barbarogr. MS. ἕτεροι δὲ καλαμάρια καὶ κονδύλια κρατοῦντες, καὶ χάρτας εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, &c. Catalogus Offic. Eccl. Conſtantinopol. de Protonotario: καὶ κρατεῖ τὸ καλαμάριον αὐτοῦ (Patriarchæ Conſtantinop.) παρίσταται ἔμπροσθεν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ γράφει ὁ τοιοῦτος, εἴ τις χρεία ἐστίν. Vide Morinum de Ordinat. pag.254.

Καλαμάρη, *Atramentarium*, Μελανοδοχεῖον, in Corona pretioſa. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Τὸ καλαμάρην ἔδωκεν, ὁ γιατὰ διορθώσῃ.

Καλαμαροθήκη, *Calamotheca*. Port.

Καλαμαράτος, *Calamothecâ* ſeu *Pennis ſcriptoriis inſtructus*. Prochoprodromus in verſibus politicis MSS. de ſua paupertate lib.1.

Γραμματικὸν σὲ βλέπομεν τετρακαλαμαράτον.

Eodem lib.

Καθὼς ἀφέντη, κάθησε γραμματικὴ τολάρη,

Γραμματικὲ φιλόσοφε διπλοκαλαμαράτε.

ΚΑΛΑΜΑΡΙΟΝ, Καλαμάρι, *Loligo* Piſcis, τευθίς. Scholiaſtes Oppiani lib.1. Halieut. v.428. 432. & lib. 3. v.166. τευθίδες εἰσὶ τὰ κοινῶς λεγόμενα καλαμάρια. Occurrit præterea apud Agapium in Geoponico c.139.

Idem in Præfat. τὰ καλαμάεια πηδῶσι, καὶ συνάγονται ἀἴλάμα ἀμίσητα. Vide Salmaſium ad Solinum p.374.

ΚΑΛΑΜΟΥ͂Ν, *Nudare, Spoliare.* Conſtantinus in Baſilij Vita num.54. Edit. Combefiſij: οὐ γὰρ ὥνίως ἐκεῖνος τὰς εἰς τὴν ἐπιςασίαν αὐτῶν ἔχειν ἀρχὰς, ἵν' ἐντεῦθεν τοὺς πλεῖον διδόντας, καὶ καλαμωμένους αὐτοῦ τὸ ὑπήκοον, εἰς τὸ τούτων κατεξουσιάζειν προβάλληται, &c. Nicetas in Iſaacio & Alexio n.3. ἀμέλει καὶ τὰς Θρακίας πόλεις περιελθὼν, καὶ ταύτας καταςησάμενος, εἰπεῖν δὲ καλαμησάμενος. Ubi Cod. alter, ἀποδυμνώσας.

ΚΑΛΑΜΙΟΝ, *Culmus Segetis.* In Euchologio pag.657. habetur εὐχὴ ἐπὶ θέρους κοινοῦ καὶ καλαμίου, uti præferre quoſdam Codices monet Goarus; in Oratione verò hæc verba deſcribuntur: μεταλαβεῖν τῶν γεννημάτων τοῦ καλαμίου τούτου. Vide Καλαμαία.

Καλάμιον, *Teſſera*, uti κάλαμος exponitur in Gloſſis Philoxeni. Chronicon Alexandr. an.3. Commodi: ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων κλήτωρ τις ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὀνόματι Ἀρτάβανος φιλότιμος ἔρριψεν ἐν τῇ καλουμένῃ Δάφνῃ τοῖς δήμοις καλάμια σιτωνικὰ διαμονιζόντων, καὶ ἐκέλευσεν τοὺς ἄρτους πολιτικοὺς τῇ ἰδίᾳ πόλει τούτους δωρήσασθαι, &c. Vide quæ adnotamus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Pacis Gradilis*, & in Conſtantinopoli Chriſtiana lib.2. pag.158.

Καλάμιον, *Ligula calcei.* Euſtathius Iliad. ξ. ὡς γὰρ ἀνάγειν, καὶ ἀναφέρειν ταὐτά ἐστιν, ἐξ οὗ ἀνάγειν καὶ ἡ ἀναγωγὴ, οὕτως ἂν καὶ ἀναφορεὺς καὶ ἀναγωγεύς· λέγει δὲ ἱςορία βλαυτῶν ἀναγωγὰς, τὰ ἰδιωτικῶς λεγόμενα καλάμια τῶν ὑποδήσεων.

ΚΑΛΑΜΙ͂ΤΑ, πέτρα, *Magnes.* Μαγνησία, Ἡράκλειος λίθος, Μαγνήτης, σιδηρίτης. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1047. λάπις μαγῖς, τὸ καλαμιτάρις, ἢ νόντια. *Lapis magia* dicitur *Magnes.*

ΚΑΛΑΜΙΩ͂ΝΑΣ, *Arundinetum*, Δονακῶν.

ΚΑΛΑΜΟ΄ΚΡΙΝΟΝ, *Iris Silveſtris, Gladiolus.* Gloſſæ Jatricæ: Ἴρις, τὸ καλαμόκρινον. Aliæ: Ἴρις Ἰλλυρικὴ, τὸ καλαμόκρινον, τὸ λευκόν· ἴρις κοινὴ, τὸ καλαμόκρινον τὸ ὀξύ.

ΚΑ΄ΛΑΜΟΣ, *Columna ſpiſſior, eáque unica, qua totum altare ſuſtinetur.* Symeon Theſſalonicenſis lib. de Sacrament. ἐντὸς τοῦ Βήματος, τοῦ ἱεροῦ Κιβωρίου, καὶ τῶν κιόνων τῶν μελλόντων τὴν ἱερὰν τράπεζαν βαςάζειν καλῶς ἱδρυμένων, ἢ καὶ ἑνὸς, ἐπεὶ καὶ εἷς ἱδρύεται κίων, ὃς καὶ Κάλαμος λέγεται· ἢ ἀντὶ κιόνων τετραγώνου ἐνδομηθέντος πίνου, Βωμοῦ λεγομένου.

Κάλαμος, in Gloſſis Chymicis MSS. τὸ θεῖον exponitur.

ΚΑΛΑΜΟΣΙΤΑ΄ΡΙ, *Culmus*, Καλάμη.

ΚΑΛΑΜΩΤΗ΄, *Navis ſeptum circa extrema.* Euſtathius Odyſſ. ι. ῥῖπες δὲ πλέγμα φασὶ καλάμου πλατὺ, ὡς ψίαθος, καὶ ἔοικεν ἐντεῦθεν τοῖς ναυτικοῖς καλαμωτὴ λέγεσθαι ὁ ἐκτείνεται περὶ τὰ χείλη τῶν πλοίων φραγμός.

ΚΑΛΑΝΑ΄ΡΧΟΣ, *Pulpitum*, in Turco-Græcia Cruſij, pag.208.

ΚΑΛΑ΄ΝΔΑΙ, *Kalendæ*, in Gloſſis Gr. Lat. Gloſſæ Baſilic. Κάλανδα, αἱ πρῶται ἑνὸς ἑκάςου μηνὸς ἡμέραι. Gloſſæ aliæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Κάλανδα, ἡμέραι, ἢ μηνῶν ἀρχαὶ, κατὰ Ῥωμαίους. Georgius Chryſococcas MS. de Diebus: καὶ τὴν μὲν πρώτην τοῦ μηνὸς καλοῦσι Κάλανδα, ὡς καλοῦντος ἐν αὐτῇ τοῦ ἱερέως καὶ ὑποδεικνύντος τοῖς λαοῖς τὴν τῶν Νόννων ἡμέραν. Ita etiam Cedrenus in Julio pag.169. Vetus Inſcriptio apud Reineſium: Ε. ΚΑΛΑΝΔ. ΝΟΕΜΒ. ΕΚΟΙΜΗΘΗ. ΓΟΡΓΟΝΙΟϹ. ΠΑϹΙ. ΦΙΛΟϹ. ΚΕ. ΟΥΔΕΝΙ ΕΧΘΡΟϹ.

Καλανδῶν ἑορτὴ, apud Paganos, *Calendæ Ianuariæ.* Cujuſmodi autem feſtum extiterit, & cum quibus ludicris celebratum fuerit, eleganter deſcribunt præ cæteris Libanius in ἐκφράσει 7. apud Allatium, & Sanctus Aſterius in Homil. Illud porrò proſcripſit Synodus Trullana Can. 62. τὰς οὕτω λεγομένας Καλάνδας, καὶ τὰ λεγόμενα Βότα, καὶ τὰ λεγόμενα Βρουμάλια, &c. Kalendas verò Januarias intelligi ſatis prodit idem Aſterius, ut & Libanius qui hâc die creatos novos Conſules hiſce verbis indicat: κόσμος δὲ αὐτῇ (τῇ ἑορτῇ) καὶ τὸ τῶν Ὑπάτων καὶ ὄνομα, καὶ σχῆμα, καὶ ἔργον, ὧν τοὺς μὲν ἀφίησι, τοὺς δὲ ἀντικαθίςησι, διὰ τοὺς πορευομένους. Vide Joannem Tzetzem Chil.3. v.869. & Gloſſ. med. Lat. in *Kalendæ.*

Καλανδικὰ, *Penſitationes exſolvi ſolitæ ſingulis Ianuarij Kalendis.* Juſtinianus in edicto 13. cap.3. ὅτως ἑκάςου λαμβάνειν ὑπὲρ σιτήσεων βουλόμεθα, καὶ ὑπὲρ συνηθειῶν, καὶ Καλανδικῶν. Vide idem Gloſſ. med. Lat. in *Kalendaticum.*

ΚΑΛΑΝΔΟΛΟ΄ΓΙΑ, Libri Paganici de quibuſdam obſervationibus in Kalendis menſium, vetiti à Chriſtianis. S.Nicephorus Patr. Conſtantinopol. in Canonibus MSS. & Gregorius Homologeta in Canonib. in Jure Græco-Rom. pag.196. τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Παύλου, καὶ τὰ λεγόμενα Βροντολόγια, καὶ Καλανδολόγια, οὐ χρὴ δέχεσθαι· βίβλα γὰρ πάντα. Habetur ejuſmodi Kalendologium in Cod.Reg.945. quod hîc cum ſuis nævis & Barbaricâ ſcriptione exhibemus.

ΚΑΛΑΝΔΟΛΟ΄ΓΙΟΝ σὺν Θεῷ τῆς ἑβδομάδος ὅλης.

Εἰς τὸ α΄. ἐν ἡμέρᾳ κυρίᾳ ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, ἔςαι χιμὼν ἐπαχθὴς, ἔαρ ὑγρὸν, θέρος ξηρὸν, μεθόπωρον ἀνεμῶδες, καρποὶ χρήσιμοι, προβάτων ἀπώλεια, νόσοι ἔφνειδοι.

Εἰς β΄. ἐν ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, ἔςαι χιμὼν χρήσιμος, ἔαρ καλὸν, μεθόπωρον. θέρος ἐπειδὴς ξηρὸν, ἐν δὲ τῷ θέει ὑετοὶ μεγάλοι ἔσονται, τρυγὸς πολὺ, νόσοι ἐφνίδιοι μετά τινος νίψης.

Τῷ Γ΄. ἐν ἡμέρᾳ τρίτῃ ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, ἔςαι χιμὼν κάλιςος καὶ καιριμένος, καὶ χλονώδης, ἔαρ ὑγρὸν, θέρος ξηρὸν, μεθόπωρον καλὸν, καρπὸν σπάνιν, γυναικῶν ἀπώλεια, πλεόντων ναυάγια,

Τῷ Δ΄. ἐν ἡμέρᾳ δ΄. ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, ἔςιν χιμὼν ἴσος, ἔαρ ὑγρὸν, θέρος ξηρὸν, μεθόπωρον καλὸν, σίτου σπάνις, τρυγὸς δαψιλὸν, ὀπώρα πολλὺ, καὶ πολλὰ πράγματα περιχθήσονται, δυναςῶν ἀπόλεια.

Τῷ Ε΄. ἐν ἡμέρᾳ ε΄. ἐὰν γένωνται κάλανδαι, χιμὼν οὐκ ἐπαχθὴς, ἔαρ ἀνεμῶδες, θέρος καλὸν, μεμαιςομένον μεθόπωρον καὶ ἀφασμένην, καὶ μάλιςα νίψας.

Τῷ Στ΄. ἡμέρᾳ ς΄. ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, χιμὼν οὐκ ἐπαχθὴς, ἔαρ καλὸν, θέρος ὑγρὸν, μεθόπωρον ξηρὸν, καρπῶν σιμέτρων, τρυγὸς πολλοῦ, ὀμμάτων ἐπικρατία, δυναςῶν ἀπολία.

Τῷ Ζ΄. ἐν ἡμέρᾳ ζ΄. ἐὰν γένωνται Κάλανδαι, ἔςιν χιμὼν, ἔαρ καλὸν, θέρος ἀνεμῶδες, μεθόπωρον ξηρὸν, καρπὸν σπάνιν, προβάτων ἀπόλεια, τριτέα ψύχη, διάφοροι νόσοι, ἔμπρησμοι, πολλὴ γερόντων ἀπολεία.

ΚΑΛΑΝΤΡΙ͂ΝΟ, *Novus*, *Recens*, ex Ital. *Calandrino.* Agapius in Geoponico cap.209. φέρε ἕνα πουλὶ, ὅπου λέγουν καλαντρῖνο, σιμὰ εἰς τὸν ἄρρωςον, &c.

ΚΑΛΑΠΟ΄ΔΙ, pro Καλοπόδιον, *Forma ſutoria, calcearia.* Prochoprodromus ex Cod. Reg. de Sutore:

Ῥίπτει τὸ καλαπόδιν του, ῥίπτει καὶ τὸ σανίδιν.

ΚΑΛΑΣΤΡΟΥ͂ΘΙΝ, *Struthium*, ſeu *Lanaria herba*, &c. *Radicula*, de quo Ruellius & alij. Neophytus in Gloſſ. Jatric. MSS. ςρουθίον, τὸ καλαςρούθιν. Ita etiam in Gloſſis aliis ex Cod. Reg. 1334.

ΚΑΛΑΦΑ΄ΤΗΣ, *Sartor navis*, vel *Picator.* Parecbolæ Hieronis: κωποποιοὺς, οἰκοδόμους, ναύτας καλαφάτας,

καλαφάτας, ἀρχιτέκτονας, μυλοχαράκτας. MS. Tacticus de Urbe obſeſſa : δεῖ ἁρματοποιοὺς, μηχανοποιοὺς, καλαφάτας, τζαγγαρίους, ῥάπτας, μυλοχαράκτας, ἀστρονόμους, &c. Hinc Michaëli Imp. Καλαφάτου cognomen inditum, quòd filius eſſet cujuſdam Καλαφάτου. Zonaras pag. 193. ὅ γὰρ τὰς νῆας καταπιττοῦντων ἦν αὐτῷ ὁ πατήρ.

Καλαφατεῖν, Καλαφατίζειν, *Navim reſarcire, Pice illinere*. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 9. ἤρξατο τοίνυν κατασκευάζειν τὰ τῶν σκαφιδίων ὑπόσαθρά τε καὶ διερρηγμένα. Ubi Cod. Barbarogr. ἤρξατο τοίνυν καλαφατίζειν τὰ σεσαθρωμένα καὶ παλαιὰ κάτεργα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea :

Νὰ ἀλαφρώσῃ τὸ κάτεργον, νὰ τὸ καλαφατήσῃ.

Rurſum :

Καὶ χρήζομεν νὰ εὐθειάσῃ, νὰ το καλαφατήσῃ.

Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Καί τις ἂν λέγω με ςυπὶ τὴν ἐκαλαφάτησαν.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

Οὐδ᾽ ἐκαλάφατησεν ἐκεῖ, σιμὰ εἰς τὸ λιμένα, &c.

ΚΑΛΑ'ΦΗ, *Sporta*, in Turco Græcia Cruſij.

ΚΑΛΕΙ̃Ν, *Convivari*, Εὐωχεῖν. Κάλεσμα, *Convivium, Epulum, Compotatio*, εὐωχία, συμπόσια. Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Καθημερὸν τὸ κάλεσμα ἦτον εἰς τὸ παλάτι.

Κλῆσις, eâdem fortè notione. Cedrenus pag. 322. καὶ ξενοδοχεῖά τινα, ὅπου ἡ φιλόξενος ἐχορήγει τὸ ὕδωρ, ἔνθα ἔσχε τὴν κλῆσιν. Verterat Xylander, *unde habebat nomen*. Sed in notis, ſcribendum putat, *ubi Convivia celebrabat*. Καλεσμένος, *Conviva, Comeſſator*, Εὐωχίτης, σύνδειπνος. Καλεστής, *Convivator*, Epulo, δαιταλεὺς, συμποσιαστής, δαιτυμών. Vide Κλητόριον.

Καλεῖν, *In Ius vocare*. Baſilic.

ΚΑΛΕΝΤΆΡΙΟΝ, *Kalendarium*.

ΚΑΛΕΝΔΊΑ. Antiquitates Conſtantinopolit. ſpectac. 4. τοσούτους ἱππικούς ἐπ᾽ ἐνιαυτὸν καὶ βολίδας ὑπέμενεν, ὥστε μέχρι τέλους τὸ πέρας ἐν τῇ αὐτῇ ἀγλοπωλίᾳ καλενδίᾳ, ἐν αὐτοῖς τοῖς ζωδιακοῖς τετραπόδοις καὶ πετεινοῖς, σελήνης ὑπάρχοντος, ξίφει ἀποκεφαλισθῆναι.

ΚΑΛΕΣΤΌΣ, κλητὸς, *Vocatus, Invitatus*. Gloſſæ Oppiani : κλητοὶ, καλεστοί. Inde αὐτοκάλεστος, pro αὐτόκλητος.

ΚΑΛΗΚΙΟΝ, *Lapis*, Gallis *Caillou*. Emmanuël Georgillas de Calamitate Rhodi, MS.

Ὅλην τὴν μέσην ζώνεται, καὶ φθάνει ἕως κάτω,

Καὶ ξιλοκιῶν ἀκράδες σὲ καλήκια τὸ πάτον.

Rurſum :

Ἴδα καὶ μοίραν ἀπ᾽ αὐτὰς πὺ βάλασιν καλήκια,

Τρίαντα ῥαξίζουσι φλωρία να τὰ ςημάδης δίκια.

ΚΑΛΗ'ΤΕΡΑ, *Potiùs, Meliùs, Citiùs*, Μᾶλλον, θᾶττον.

ΚΑΛΙΆ. Myrepſus ſect. 10. cap. 80. καλιὰν χελιδόνος ὁλόκληρον λαβὼν, τρίψον καὶ δεῦσον. &c. Ubi Fuchſius pro κοιλίαν ſcribi putat. Certè ſect. 17. cap. 46. ita ὄρνιθος κοιλίαν habet. At ſect. 45. cap. 16. apud Fuchſium, & in MS. legitur rurſum καλιὰ χελιδόνος.

ΚΑΛΙ'Α, *Ocrea feminarum*, in Turco-Græcia Cruſij pag. 188.

ΚΑΛΙ'ΓΑ, Καλλίγα, *Caliga*. Suidas : ἀπὸ τῶν καλλίγων ὧν Καλλιγύλαν αὐτὸν ὠνόμασαν. Dio lib. 48. & ex eo Xiphilinus : διάσκοπον γοῦν σφᾶς ἄλλα τε καὶ Βελλὴν καλλίγων ἀπὸ τοῦ τῶν στρατιωτικῶν ὑποδημάτων χρήσεως ἀποκαλῶσι. Ita emendat Meurſius pro Βελλὴν καλλίγων.

Κάλιξ, *Caliga*, in Gloſſis Græco-Lat. Vide Salmaſium ad Hiſt. Aug. p. 290.

Καλίγιον, *Caliga, Caligula*. Cedrenus pag. 355. καὶ τὰ καλίγια ἃ ἐφόρει διὰ τὸ συχνῶς τῷ καλόχῳ νομίμαλι πραῦνειν. Anonymus in Rhetoricam Ariſtotelis pag. 40. v. Κεφαλὴ, ἡ τραχηλαία καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν καλιγίων πρόσχισμα τὸ κοῖλον, κεφαλὶς δὲ τὸ καίκαλον. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Καὶ χρήζω καὶ καλίγια καὶ τόρα γίαπυ φθάνει.

Joël in Chron. in Anaſtaſio : εὑρέθη φαίων τὰς βραχίονας αὐτοῦ, καὶ τα καλίγια ἄπερ ἐπεδίδυτο.

Καλίγιον, Corona pretioſa : καλίγια, *Crepida*, ἐμβάδες. Gloſſæ MSS. ad Plutum Ariſtophanis : τὰ δὲ ἐμβάδια· τουτέστιν καλίγια. Zacharias Pap. lib. 3. Dial. cap. 20. παραχρῆμα ἤρξατο ἀφ᾽ ἑαυτοῦ τὰ τῶν καλιγίων αὐτοῦ λωρία μετὰ πολλῆς σπουδῆς λύειν. Paulus Monachus lib. 1. Collectan. ὁ μὲν κύδιον αὐτοῦ ἐπέρριπτεν, ὁ δὲ καλίγιν εἰς τὸ ὑποδήσασθαι.

Καλλιγώνειν, *Equum calceare*, pro Καλλιγώνειν. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 224. ἐὰν γένηται τὸ ἄπυ κανέναν αἴδιξιον τὸ κανὲς ἄνθρωπος ὑγιος, καὶ ἂν ἔνι ἢ (*vel*) καβαλλάρις, ἢ βυργέσις, σίλη τὸ ἄλογον τοῦ νὰ τὸ καλλιγώσῃ, ἢ νὰ τὸ γιατρεύσουν κανένα κάλλικα, κανένος γιατρεῦτο, ὅτος κακὰ τὸ λαβόνιτο, ἢ ψοφᾶ, &c.

Καλλίκας, *Solarius faber*, in eodem cap. non ſemel.

Καλλίγιον. Gloſſæ MSS. Reg. καλλίκια τὰ καλλίγια. Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. cap. 2. τὸ καλλίγιον αὐτοῦ ἐν τῷ ἑαυτοῦ κόλπῳ βαστάζειν εἰώθει. Ubi Gregorius M. *caligulam* habet. Euchologium pag. 503. ἀποβάλλει ὁ μέλλων λαμβάνειν τὸ ἅγιον σχῆμα τὸ ἐκ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ κάλυμμα, καὶ τὰ ἐν τοῖς ποσὶ καλλίγια.

Καλιγάριος, *Caligarius, Sutor*. Heſychius : Σκυτεὺς, σαγγάριος καὶ καλιγάριος. Proſtat Epiſtola Nili Monachi, quæ eſt 203. lib. 2. inſcripta Zoſimo καλιγαρίῳ, quem pauperem fuiſſe ſatis inſinuat. Meminit Phranzes lib. 3. cap. Portæ καλιγαρίας in Urbe Conſtantinopolitana, ſic appellatæ à Caligariis juxta habitantibus, de qua egimus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 1. ſect. 15. num. 8.

Καλιγάτος, *Caligatus*. Juſtinianus in Nov. 74. c. 4. §. 3. οὐδὲ γεωργοὺς, ἢ στρατιώτας ἐνόπλους, οὓς ὁ νόμος Καλιγάτους καλεῖ, τουτέστιν εὐτελεστέρους καὶ ἀφανεστέρους, περιεργαζόμεθα. Scholiaſtes Baſilic. ad lib. 21. pag. 602. καί φησιν ὁ Οὐλπιανὸς ὅτι τὸν καλλιγάτον τὸν πεζὸν στρατιώτην λέγει καὶ ... ἤτοι τῶν εὐτελῶν στρατιωτῶν καλλίγα γάρ ἐστιν ὑπόδημα. Et ad lib. 60. pag. 592. καὶ τὸ κολάζειν τοὺς καλιγάτους, ἤτοι τοὺς εὐτελεῖς στρατιώτας δίκαιον ἔχει. Erat autem Caliga inſigne militiæ, unde ei qui exauctorabatur cingulum & Caliga detrahebantur. Idem Scholiaſtes pag. 603. εἰ δὲ καὶ μηδὲν εἴπῃ ὁ ἀποκτεῖναι τὸ στρατιώτην, περιελεῖ δὲ τὰ ἐπίσημα τῆς στρατείας, διὰ ἀποζώσει αὐτὸν, τὴν φίβλαν περιελὼν, καὶ τὰ ὑποδήματα λύσας, ἐξ ὧν ὁ στρατιώτης γνωρίζεται, &c. Vide Anton. Auguſtin. ad Modeſtinum pag. 348.

Ἀπεκάλιγος, *Miles caligatus*, apud Modeſtinum in l. 10. §. 1. D. de Excuſat. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Apocaligus* : & Synodum Photianam apud Beveregium pag. 281.

Ξυλοκαλίγα, *Calopodium, Lignea caliga*, Καλοπόδιον.

ΚΑΛΙΓΆΡΙΣ, *Vermiculi agros depaſcentis ſpecies*. Vide in Ἐπίκαλος.

ΚΑΛΙΚΆΝΤΖΑΡΟΙ, κάποια ὅπου πάσι τὴν νύκτα νὰ ξυπάζουν τὰ μικρὰ παιδία, *Lemures*, οἱ Μορμῶνες, Μορμολύκεια. Ita Græculis appellantur Dæmones qui octiduo Chriſti Natalium homines aggrediuntur. Exiſtimant quippe ij eum qui per octo dies illos editur, ita arripi à Dæmone, ut non niſi ad aliorum noxam & ſuam natus eſſe videatur. Tum enim per illud octiduum è domo propria prorumpens, extráque ſe factus, per noctem vagatur, nullum certum locum habens, ſed ſemper ac ſi quiſpiam eum perſequeretur, concito gradu vadit, nec un-

quam quieſcit, incultus atque horridus, &c. Mitto cætera quæ in hanc rem habet Leo Allatius de Opinat. Græcor. num. 10. & 11. ubi obſervat ab ejuſmodi Callicantzaris manaſſe apud Græculos proverbium, qui cùm aliquem vident eodem ſemper habitu veſtitum, dicunt, Βάλλε τίποτε καινούριον διὰ τοὺς Καλλικαντζάρους, *Sume ſupra te aliquid novi propter Callicantzaros.*

ΚΑΛΙΚΕΡΕΑ. Gloſſæ Botanicæ Colberteæ MSS. ὁ φλιὸς, καλικερέα.

ΚΑΛΙΚΑΤΕΚΖΟΥ, *Mergi ſpecies*, Αἴθυια, Ariſtoteli, dicta, apud Cretenſes, ut ſcribit Petr. Bellonus lib. 1. Obſerv. c. 11. qui & βουτλαμαρίαν appellatam ſcribit.

ΚΑΛΙΚΙΟΝ, pro Καλίγιον, *Caliga.* Theodorus Studita in Catecheſi MS. σφίγγει με τὸ καλίκιον, καὶ οὐ πάρεστί μοι ἀλλαγὴ ὀρτζερίων, &c.

ΚΑΛΙΝΩΡΙΖΕΙΝ, *Beatificare*, Εὐδαιμονεῖν.

ΚΑΛΙΞΕΝΙΚΟΝ, ὁ τίτανος, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Calx peregrina*, *Gypſum.*

ΚΑΛΙΣΚΟΠΟΣ, *Induſtrius*, Εὐφυὴς, in Corona pretioſa.

ΚΑΛΙΤΖΑ. Vide in Καλύσα.

ΚΑΛΙΤΕΡΕΥΕΙΝ, *Pulcrum reddere.* Liber Botanicus Græcobarbarus, MS. ex Cod. Reg. 1673. καὶ ἂν εἶναι τὸ παιδὶν ἀκόλουθον μὲ τὸ τῆς γυναικὸς ἐξεβάνει τὸ ὄξω, καὶ καλιτερεύει τὸ ὕρος.

ΚΑΛΚΑ, Calyptra recentiorum Græcorum.

ΚΑΛΚΑΝΙ, *Scutum*, *Clypeus.* Vox Turcica. Georgius Contares lib. 11. Hiſt. Athenar. pag. 293. καθὼς ἐσυνήθιζαν πρῶτον νὰ φοροῦν δηλαδὴ οἱ στρατιῶται μίαν ἀσπίδα μεγάλην, ἤγουν σκουτάρι, ἢ νὰ εἰποῦμεν τουρκικώτερα, καλκάνι, καὶ ἕνα θώρακα, τουτέστι σιδηροποκάμισον, καὶ ἕνα κοντάρι μακρύ.

ΚΑΛΚΑΤΟΥΡΑ, *Calcatura*, *veſtigium.* Mauricius lib. 9. Strateg. cap. 5. pag. 233. ὁ ἐν πείρᾳ σκουλκάτωρ δύναται ἐκ τινων σημείων καὶ πρὶν ἢ τοὺς πολεμίους θεάσηται, κατανοῆσαι τὸ μέτρον τοῦ πλήθους αὐτῶν ἐκ τῶν τῶν ἵππων καταπατήσεως, καὶ ἐκ τῶν ἀπλήκτων αὐτῶν· δύναται δὲ καὶ τὸν σκόπον στοιχάσασθαι πόσοι διὰ τοῦ τόπου παρῆλθον, καὶ τῶν ἀνθρώπων κόπρου, καὶ τῆς καλκατούρας αὐτῶν.

ΚΑΛΚΟΚΡΙ, *Fumaria*, apud Interpol. Dioſcor. c. 692.

ΚΑΛΚΟΥΛΑΤΩΡ, *Calculator.* Modeſtinus lib. 1. Excuſat. μηδὲ λιβραρίους, μηδὲ καλκουλάτορας, οὓς διαψηφιστὰς λέγομεν, ἔχειν ἀλειτουργησίαν λέγουσιν αἱ θεῖαι διατάξεις.

ΚΑΛΚΤΙΚΙΟΝ, *Calceus.* Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. καλκτίκια, τὰ καλλίγια.

ΚΑΛΛΑΪΝΟΣ, *Ceruleus*, *Venetus.* Gloſſæ Græco-Lat. καλλάϊνον, *Venetum.* Auctor Etymologici in κάλλαια: ἔνθα καὶ τὸ καλλάϊνον· ἔστι δὲ τὸ χρῶμα ἀνθηρὸν, ἢ τὸ Βένετον οὕτω λεγόμενον. Rurſum: κάλλη, τὰ ἄνθη, ἢ τὰ πορφυρᾶ ἱμάτια, ἢ τὰ βαπτὰ ἔρια, ἐξ οὗ καὶ κέραμος καλλάϊνος. Arethas ad Apocalypſin cap. 20. οὕτως τοῦ καλαΐνου χρώματος καλουμένου, ὃ τινες Βένετόν φασι. Καλαϊνὸς, cum unico λ. ſcribitur apud Pappum Chymicum MS. In Gloſſis Chymicis MSS. καλάϊνον, exponitur ὕδωρ ἄσβεστον.

Κάλαινος, eâdem notione. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 6. οὐ ἐσταλμένον βασιλικῶς, οὐδὲ χρυσοφοροῦντα ὡς ἄνακτα, ἀλλά τινα πολύτλαον ἐργατικὸν ἐκ καλαΐνου βαφῆς ἐνδεδυμένον ἀμπεχόνην. Ubi Cod. alius: ἀλλ' ὡς ἐργάτην τοῦ θέρους ἐκ γεράνου βαφῆς φοροῦντα ῥοῦχον σχιστὸν μέχρι καὶ τῶν γονάτων.

Γαλάζιος, eodem perinde ſignificatu. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 588. καὶ ἐπάνω ἐφόρει φόρεμα πορφυρὸν, καὶ ἀπὸ κάτω γαλάζιον. Agapius Cretenſis in Geoponico c. 94. de Intybo: κάμνει τὰ ἄνθη μπλάβα, ἤγουν γαλάζια.

Γαλαζοπράσινος, *Ceruleoviridis*, apud Georgium Contarem lib. 10. Hiſt. Athenar. pag. 274.

Γαλαΐζειν, *Ceruleum colorem referre*, Demophilus in Ptolemæi Apotelesm. ὁ Κρόνος (κυανέα) βαφῆς κατασεισθέντος· ἡ Ἀφροδίτη λευκῆς χροιᾶς· ὁ Ζεὺς γαλαΐζουσα, ἐπὶ τὸ λευκὸν ῥεπούσης. Achmes Onirocrit. c. 220. εἰ δὲ ὑσίον γαλάϊζον, ἢ Βένετον, εὑρήσει πλοῦτον διὰ χαράγματος ἀργυρίου, ἀνάλογον τοῦ πλήθους.

ΚΑΛΛΑΙΣ, *Halicacabus*, apud Interpol. Dioſcorid.

ΚΑΛΛΙΑΣ, *Solanum ſomniferum*, apud Interpol. Dioſcorid. c. 655.

ΚΑΛΛΥΒΙΟΝ, *Tugurium*, καλύβη, καλύβιον. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 28. ἤρξαντο δὲ φεύγειν πάντες οἱ Φράγγοι ἀπὸ Ἀκυλεγίας, καὶ ἀπὸ τῶν ἑτέρων τῆς Φραγγίας κάστρων, ἤρχοντο δὲ πρὸς τὰς ἀοικήτους νήσους τῆς Βενετίας, καὶ ποιεῖν ἐκεῖσε καλλύβια διὰ τὸν τοῦ Βασιλέως Ἀτίλα φόβον.

ΚΑΛΛΙΓΑΡΙΑ, Arboris ſpecies. Anonymus de Remediis, ſubjectus Moſchioni: ἐκ τῆς καρίας δὲ τῶν φλοιῶν κεκαυμένον καὶ λελειωμένον μετ᾽ οἴνου ἐπιχέουσι φύλλα δένδρου, ὅπερ καλλιγάρεια καλεῖται, &c.

ΚΑΛΛΙΓΡΑΦΟΣ, *Egregius ſcriptor.* Gloſſ. Lat. Gr. *Antiquarius*, ἀρχαιογράφος, καλλιγράφος. *Antiquare*, καλλιγραφῆσαι. Phrynichus: καλλιγράφον, οὐ διαλελυμένως λέγουσιν ἐκεῖνοι, σὺ δὲ εἰς κάλλος γράφε. Atque hi Calligraphi diſtinguuntur à Ταχυγράφοις, quos alij ὀξυγράφους vocant, in Nov. 42. Juſtiniani cap. 1. §. 2. γραφέσθω δὲ παρὰ μηδενὸς τὸ λοιπὸν, μήτε τῶν εἰς κάλλος, μήτε τῶν εἰς τάχος γραφόντων. Suidas de S. Ambroſio: Ταχυγράφους αὐτῷ παραστήσας ἑπτὰ, πλὴν δὲ καλλιγράφους. In Baſilicis lib. 15. tit. 1. §. 28. & lib. 48. tit. 8. §. 43. *Librarius*, καλλιγράφος exponitur. Vetus Interpres Concilij VI. Oecumenici, ἐργαστήριον τοῦ καλλιγράφου, *Stationem Librarij* vertit. Theophylactus Simocatta lib. 8. cap. 13. ἰδεῖν γὰρ ἄνδρα τινα τῶν εἰς κάλλος γραφόντων, ὃν ἐν συνηθείᾳ φωνῆς Καλλιγράφον ὀνομάζει τὰ πλήθη. Vita S. Blaſij MS. καὶ μὴν καὶ καλλιγραφῶν ἄριστα πόθῳ πολλῷ, καὶ ταύτην τὴν αἴσθησιν προσλαμβανόμενος. Vita MS. S. Epiphanij Cyprij: ἦν τε διάκονος ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ ὀνόματι Σαβῖνος, ἔργον ἐπιτηδευόμενος τὸ τοῦ Καλλιγράφου. Eadem habet Nicon in Pandecte MS. lib. 1. ſerm. 15. Cedrenus an. 1. Phocæ: ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καλλιγράφος εὐλαβὴς, &c. Synodus Trullana Act. 14. ἐνέβαλεν ἐν τῷ αὐτῷ Ῥωμαϊκῷ βιβλίῳ Θεόδωρος ὁ Καλλιγράφος, ὅστις εἶχε τὸ ἐργαστήριον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωαννοφωκᾶν. Suprà: λάβε τὸν διάκονον Σέργιον μετὰ σοῦ, ἐπειδὴ καλῶς καλλιγραφεῖ. Theodoſium Juniorem Imp. Καλλιγράφον appellatum Auctor eſt Georgius Hamartolus in Chron. MS. & Joeles: de quo ita Cedrenus pag. 327. ἓν μόνον ἔχων πλεονέκτημα, τὸ καλῶς γράφειν, ὃ παρὰ τοῦ μεγάλου Ἀρσενίου ἐξεπαιδεύθη. Vide Vitam MS. Sanct. Sabæ, cap. 84.

Καλλιγραφία, *Ars* Καλλιγράφου. Καλλιγραφίας δυσδιόρθωτος τέχνη, in Vita Nili Junioris pag. 37. Moſchus in Prato Spirit. cap. 171. ex Cotelerij Edit. ἐσχόλαζεν δὲ εἰς τὰ καλλιγράφια. Ea porrò Καλλιγράφων ars inter Monachorum ἐργόχειρα, ſeu *Manuum opera*, cenſebatur, uti à nobis obſervatum in Gloſſ. med. Lat. in V. Scriptor. In Gerontico apud Niconem in Pandecte MS. ſerm. 45. γέρων, ſeu Abbas Monachus, Monachos ſuos interrogans de manuum opere, alius reſpondet, σειρὰν πλέκω, alius ψιάθια, alius κόσκινα, alius τὰ λινυφικὰ ſe facere aiunt: alius denique Καλλιγράφος εἰμι. Cui poſtremò ait Abbas: ὁ δὲ Καλλιγράφος χρείαν ἔχει ταπεινὴν τὴν καρδίαν· ἔχει γὰρ τὸ πρᾶγμα ὑψηλοφρόσυνον. Idem Gerontici Scriptor:

ptor: ἐν τούτῳ μοναστηρίῳ ἐν ᾧ ὁ Παχώμιος ᾤκει γεγόνασι διὰ τὸ μέτριον τῆς χώρας, καὶ πλὴν τῶν μοναχῶν πληθυὺ τέχναι διάφοροι ῥάπτονται ιε. χαλκεῖς ζ. τέκτονες τέσσαρες, γναφεῖς ιε. σκυλοτόμοι ιε. βυρσεῖς εἴκοσι, κηπουροὶ κ'. ζυγήμονες μετὰ τῶν ἀροτήρων ν'. καλλιγράφοι ι. καμηλάριοι ιβ. πλέκοντες τὰς σπυρίδας τὰς μεγάλας κ'. ἄλλοι πλέκοντες τὰ λεγόμενα μαλάκια τὰ σπυρίδια ὡσαύτως κ'. καὶ τὸ ἔργον τῶν ψιαθίων, καὶ φύλακας δὲ εὑρίσκει δέκα, καὶ ἁπλῶς πᾶσαν τέχνην ἐργαζόντες, ἀποστηθίζουσι δὲ καὶ πᾶσαν θείαν γραφήν. Hæc deſcribere operæ-pretium duxi, ut cujuſmodi fuerint olim Monachorum ἐργόχειρα quivis percipere queat. Idem Geronticon apud eundem ſerm. 29. μὴ γράφωσιν οἱ ἐν τῇ ἐρήμῳ ὄντες καλλιγράφοι τοὺς βίους καὶ λόγους τῶν πατέρων ἐν μεμβράναις, ἀλλ' ἐν χαρτίοις: Vita MS. S. Marcelli Monachi Accœmetenſis: ὑπῆρχε αὐτῷ καὶ τὸ γράφειν εἰς κάλλος· ἔγραφεν οὖν τῇ χειρὶ, καὶ ἐπωνεῖτο, καὶ τὸν ἐκεῖθεν αὐτῷ ποριζόμενον μισθοῦ μέρος τι πρὸς τὰς τοῦ σώματος ἀνήλωσε χρείας. Et in Vita S. Stephani junioris, apud eundem Niconem: ἔμαθε δὲ —— καὶ τὴν καλλιγραφικήν. Synaxarium Maximi Cythærenſis 3. April. in S. Joſepho Hymnographo: τὸ ἐργόχειρόν του καλλιγραφίαν, &c.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥ͂ΝΤΕΣ, *Qui bona opera faciunt*, id eſt qui in Eccleſias vel in pauperes ſuas eleemoſynas conferunt, pro quibus orat Eccleſia. Liturgia S. Baſilij, μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἁγίαις ἐκκλησίαις σου.

Καλλιεργήματα, *Sumptus & impenſæ utiles*. Vox I C. Gr.

ΚΑΛΛΙΚΑΙ͂ΡΙΟΝ, Καλλικαιρίζειν. Vide Καλικίριν.

ΚΑΛΛΙΜΑ´ΡΤΥΡΑΣ Græci Sanctas feminas quæ Martyrium pertulerunt vocare ſolent, ut obſervare eſt ex Nov. Manuëlis Comneni de Feriis, ubi S. Barbara, S. Euphemia & aliæ ſic indigitantur.

ΚΑ´ΛΛΙΞ. Vide in Καλίγα.

ΚΑΛΛΙΌΝΕΣ. Conſtantinus Porph. in Tactic. pag. 35. ἵνα ἔχῃς καὶ ἄλλους ἐπὶ τοῦτο αὐτὸ ἐλαφρούς, καὶ μηδὲν βάρος βαστάζοντας τοὺς καλλίονας καὶ περισσοτέρους, καὶ ποιῇς αὐτοὺς ἀκολουθεῖν ἐκ περιττοῦ ἔξωθεν τῶν δύο παραταγῶν εἰς τὰ τέσσαρα μέρη. Scribendum κάλλωνας cenſet Meurſius, ut *Calones* intelligantur. Sed hîc καλλίονες videntur appellari *Meliores*, ſeu *Expeditiores*.

ΚΑΛΛΙΌΤΕΡΟΣ, pro καλλίων. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Τοὺς πρώτους καὶ καλλιοτέρους οἱ πλεῖον δόξαν ἔχουν.

Καλλιοτερίζειν, *Immeliorare*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 203. τὸ δίκαιον κρίνει καὶ κελεύει τὸ ἐκεῖνος ὅνι κρατούμενος ὁλοπροτήτερα νὰ μὴ στρέψῃ ἐκεῖνον τὸ τῆς ἴδωκα, διὰ νὰ μοῦ πίσι τὴν δουλείαν μου. ὅπιλα ὅνι κρατίμενος νὰ καλλιοτερίσει πᾶσα ζημίαν τοῦ τὴν μοῦ ἐγλίωντον τὸ τὰ ἀμπέλιά μου, &c.

Καλλιοτέρωσις, Καλλιοτέρισμα, *Emphyteuſis*, Ἐμφύτευσις.

Καλλίτερα, *Magis*, *Satius*, Μᾶλλον, Βέλτιον.

Καλλοτερεύειν, *Tranquillare*, Γαληνιᾶν, Εὐδιάζειν, Πραΰνειν. Καλλοτερία, *Tranquillitas*.

ΚΑΛΛΙΠΑ´ΡΘΕΝΟΣ, Epitheton S. Theclæ: ἡ πρωτόμαρτυς καὶ καλλιπάρθενος Θέκλη, apud Nicetam Paphlag. in S. Anaſtaſiam Virg.

ΚΑΛΛΙΠΈΤΑΛΟΝ, *Quinquefolium*, apud Apuleium cap. 2.

ΚΑΛΛΙΎΧΡΟΥΝ, in Gloſſis Iatricis MSS. τὸ κιννάβαρι. *Cinnabari*.

ΚΑ´ΛΛΩΣΟΣ, *Calloſus*. Florentinus lib. 19. Geopon. λοφιὰν δὲ καλοῦμεν τὰς κατὰ τὸν αὐχένος ἱσταμένας τρίχας, καὶ ὅταν ἔχουσι τὸ λεγόμενον κάλλοπα πολιὸν κάλλοπα δὲ καλοῦμεν τὸ ἐν τῇ χρόσει λεγόμενον κάλλωσον.

ΚΑΛΛΩ´ΤΑΤΟΣ, *Optimus*, Κάλλιστος, in Corona pretioſa.

ΚΑΛΟΓΕΝΝΗ´ΤΡΙΑ, *Fœcunda*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 84. σκρόφα καὶ σκύλλος ἐφιλονεικοῦσαν ποῖα εἶναι καλογεννήτρια. Ubi Cod. Gr. περὶ εὐτεκνίας ἤριζον.

ΚΑΛΟΓΗΡΟΣ, *Monachus*, quaſi *Bellus Senex*: nam & γέροντας ſeſe ipſos appellabant Monachi, vel certè Anachoretæ, ut colligitur ex Vita S. Mariæ Ægyptiacæ num. 4. Herodianus in Epimeriſmis MS. Ναζωραῖος, καὶ Ναζιραῖος, ὁ Καλόγηρος. Ammonius de Monachis Sinaitis pag. 101. οὐδὲ πρὸς ὀλίγον ὥρας ἴσχυσα ἐμποδίσαι τὸν καλόγηρον ἀπὸ τοῦ κανόνος αὐτοῦ. Vita S. Nili Junior. pag. 88. μέγας ἐστὶ ὁ καλόγηρος οὗτος. Utuntur paſſim Scriptores, Palladius in Vita Chryſoſtomi, Palladius alter in Hiſt. Lauſiaca cap. 20. pag. 829: cap. 103. &c. Moſchus in Limon. cap. 27. 114. 123. 163. Gregorius in Vita S. Baſilij Jun. num. 20. Dorotheus Doctr. 7. Nov. Baſilij Porphyr. de Præſcript. Anonymus de Locis SS. cap. 14. Ducas Hiſt. cap. 29. &c.

Καλογηρίτζιν, *Monachulus*. Vita S. Jun. pag. 95: καθὼς δὲ ἴσως περὶ τοῦ μὴ ἀποκουρεῦσαί σε, οὕτως καλογηρίτζιν εἰμὶ ἐγώ. Prochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Καλογερίτζην ταπεινὸν ὑπάρχεις ἐκ τὸ μῆλιν.

Καλογήρειον, in eadem Vita S. Nili p. 166.

Καλόγηρος, *Monachus*, Μοναχὸς, in Corona pretioſa. Euchologium apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 199. καὶ ἀσπάζεται ὁ Ἐπίσκοπος τὸν ἡγούμενον, καὶ πάντες οἱ καλόγεροι. Idem Prochoprodromus MS.

Ἐξάφνης τὰ συχνὰ λουτρὰ, καλόγερος ὑπάρχεις.

Anonymus de Locis Hieroſol. cap. 3. καὶ ἐκεῖ θάπτουσι τοὺς καλογήρους μέχρι τοῦ νῦν.

Καλογηρικὸς, *Monachalis*. Nicetas in Man. lib. 4. num. 6. τοῖς θείοις κουφίζεται ἔρωσι. Ubi Cod. Gr. Barb. καλογερικὴν μετέρχεται. Et lib. 7. num. 4. διὰ ταῦτα τοίνυν ἅτε τὴν μοναδικὴν ὑπερβὰς σεμνότητα. Ubi Cod. al. καλογερικήν. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 388. διότι ἦτον καλογερικὸς καὶ φρόνιμος ἄνθρωπος.

Καλογερικὴ, *Monachatus*. Nicetas Græcobarb. in Man. lib. 4. num. 6. καὶ Ἀλέξιος μετὰ τὸ μέλαν ἀσπασάμενος ἄμφιον, καλογερικὴν μετέρχεται. Ubi Cod. Edit. τοῖς θείοις ἐκουφίζετο ἔρωσι. lib. 7. n. 3. τὴν καλογερικὴν ὑπερβαίνων σεμνότητα οὐδ' ἀφαιρουμένην, &c. Ubi Cod. Edit. Μοναδικήν. Damaſcenus Hieromonachus Serm. in Epiphaniam Domini: ἡ καλογερικὴ, ἤγουν τὸ μέγα σχῆμα.

Καλογηρεύειν, & Καλογερεύειν, *Monachiſmum profiteri*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Θέλεις γυναῖκαν ἔπαρε, θέλεις καλογερέψου.

Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. p. 228.

Καλογραῖα, *Monialis*, quaſi *Bella vetula*, apud Joannem Cananum de Bello Conſtantinopol. οἱ δὲ Τουρκοκαλογέροι τὰς καλογραίας ἤθελαν κέρδος, καὶ κῦρος εὐεργεσίαν νὰ ἔχουν παρὰ τοῦ δεσπότου τῶν Τούρκων. Rurſum: καὶ τὰς καλογραίας σας μὲ τοὺς Τουρκοκαλογήρους νὰ παντρέψωμεν. Adde pag. 194. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Εἶτονε κάντην πλὴν μερίαν ἔμορφο μοναστήρι,

Μὲ καλογράδες ἄξιαις, εἶτον ἁγιαστήρι.

Eâdem pag.

Καὶ κονομάτην καλογριὰ, καὶ κόβει τα μάλλια της.

Καλογρία, *Monialis*, Μονάστρια, in Corona pretioſa. Καλλογρία. Anonymus de Locis SS. cap. 6. καὶ πέραν εἶναι ἡ Ὁδηγήτρια, καὶ κάθουνται καλλογρίαις.

Τουρκοκαλόγεροι, Τουρκοκαλόγηροι, *Dervisſij*, apud Turcos, qui Calogeris Græcorum, & Monachis noſtris

 reſpon

reſpondent, inquit Leunclavius in Pandecte Turcico num. 34. Joannes Cananus de Bello Conſtantinopolit. καὶ οἱ μὲν τὰς γυναῖκας, ἄλλοι τοὺς ἄνδρας, ἄλλοι τὰ βρέφη, καὶ ἄλλοι τὰ ζῶα, καὶ ἄλλοι τὰ πράγματα· οἱ δὲ Τουρκοκαλόγεροι τὰς καλογραίας ἐμπρὸς κῦρος καὶ κύριος εὐεργεσίαν νὰ ἔχουν παρὰ τοῦ δεσπότου τῶν Τούρκων. Infrà: ἦλθεν ὁ Μυρσαίτης καὶ Παῖμάρχης τῶν Τούρκων μετὰ πεντακοσίους Τουρκοκαλογέρους ἐπὶ ἡμιόνου καθήμενος, &c. Occurrit rurſum pag. 193. 194. τουρκοκαλόγεροι, apud Ducam Hiſt. cap. 21. pag. 63. cap. 42. pag. 179.

ΚΑΛΟΓΙΑΤΡΕΥΤΟΣ. Vide Γιατρός.

ΚΑΛΟΓΝΩΜΙΑ, *Opportunitas*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ἐνταῦθα ἐφορίσεξαν καιρὸν, νὰ εὕρουσιν τὸ Ῥίζαν
Εἰς ὥραν τῆς καλογνωμίας, ὅπως νὰ τοὺς σιλήχουν,
Καὶ ὅταν εὕρεν τὸν καιρὸν, ἐσμίγασιν ἀλλήλοις.

ΚΑΛΟΓΝΩΝΗΣ, Oſtrei ſpecies, quam Græci βάλανον vocant. Petr. Bellon. lib. 2. de Piſcib. pag. 400.

ΚΑΛΟΘΕΚΕΙΝ, *Collocare*, *Statuere*, *Ponere*, ἐγκαθιδρύειν, ἱδρύζειν, καθιστᾶσθαι.

ΚΑΛΟΘΕΛΗΣ, *Benevolus*, *Benignus*, δεξιὸς, εὐμενής. Καλοθέλεια, *Benignitas*. Beſſarion in Epiſt. ad Pædagog. &c. εἰς αὐτὸν Πάπας διὰ παρακλήσεως φίλων τινῶν, καὶ εἰπὼν καλοθελείας, ἔταξεν ἵνα δίδονται κατὰ μῆνα τοῖς αὐθεντοπούλοις δουκάτα τριακόσια.

ΚΑΛΟΙΠΠΑΡΑΤΟΙ, *Probis Equis inſtructi*. Nicephorus περὶ παραδρομῆς πολέμου cap. 9. προαποστέλλειν Τουρμάρχην, ἢ ἕτερον ἄρχοντα τῶν ἐμπειροτάτων καὶ χρησίμων μετὰ ἐκλεκτῶν ἀρχόντων καὶ καλοϊππαράτων τῶν προϋπαντῆσαι.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ, Καλοκαίριον, *Æſtas*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. καὶ τὸ καλοκαίρι ἐξηράνθη ἡ λίμνη. Καλοκαίρι, pag. 69.

Καλοκαίρι, *Ver*, ἔαρ, in Corona pretioſa. Anonymus de Nupriis Theſei lib. 3.

Ἔτζη ἤλθασιν οἱ λαοὶ τὸ καλοκαίρι καιροῦ.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Χειμῶνα δὲν ἐξεύρετον, οὐδὲ τὸ καλοκαίρι.

Prochoprodromus MS.

Καὶ φορῶ το μοναλλαγὸς χειμῶν καὶ καλοκαίρι.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Τὸ καλοκαίρι ἀπέρασεν, ἐσέβη ὁ χειμώνας.

Theophanes pag. 326. βουλὴν γὰρ εἶχεν διὰ καλοκαιρίου λαβεῖν αὐτὸ, Amorium ſcilicet. Ubi Miſcella: *Conſilium quippe habebat æſtate capere illud*. pag. 390. καὶ διὰ τοῦ καλοκαιρίου ὅλοι συνήχθησαν πάντες ἐν Νικαίᾳ. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 29. pag. 87. ἔχει καὶ τὸ τοιοῦτον κάστρον κύκλον αὐτοῦ ὄρη ὑψηλὰ, ὥστε τῷ μόνῳ καλοκαιρίῳ βλέπειν τὸν ἥλιον διὰ τὸ μεσουρανεῖν, τῷ δὲ χειμῶνι οὐδαμῶς, apud Myrepſum ſect. 19. cap. 3. ἐν καιρῷ καλοκαιρίου, cùm cælum ſudum eſt, Gall. *Lors qu'il fait beau temps*.

Καλοκαιρινὸς, *Æſtivus*, θερινός. Καλοκαιρινά, *Æſtiva*, τὰ θερινά· οἱ τόποι εἰς τοὺς ὁποίους ἀποσύρονται τὰ ζῶα διὰ τὴν κάψαν.

Καλοκαιρίζειν, *Æſtatem tranſigere*. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 8. καὶ οἱ Πατζινακῖται ἐκεῖθεν τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ μετὰ ἔαρ διέρχονται, καὶ ἀεὶ ἐκεῖσε καλοκαιρίζουσι.

ΚΑΛΟΚΑΡΔΟΣ, Καλοκάρδιος, *Hilaris*, *Lætus*, φαιδρὸς, ἐπιχαρής. Galli dicunt, *Qui a le cœur gay*.

Καλοκαρδία, *Lætitia*, εὐθυμία, in Corona pretioſa. Achmes in Introduct. in Aſtrolog. δηλοῖ σημεῖον τι ἀπὸ αἰθρίας, καλοκαρδίας παντοίας, καὶ εὐφροσύνην αὐτῶν.

Καλοκαρδιάζειν, *Lætari*, *Lætificare*. Damaſcenus Studita Homil. 23. πάντες ἠκούσαμεν ὅτι ἦτον ὁ μέγας βασιλεὺς, καὶ καλοκαρδίζεις τοὺς δούλους σου. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ τότες σὰν ἐπέρασιν, ἦσαν ἀναπαμένοι,
Ὁ λόχαμοι στὴν ἄρμπιά, καὶ καλοκαρδιασμένοι.

Alibi:

Μὲ τὴν κιθάραν ἐν πορῇ να τὸν καλοκαρδίσῃ.

ΚΑΛΟΚΟΥΣΤΟΥΜΟΣ. Vide in Κουστούμιον.

ΚΑΛΟΛΕΩΝ. Vide in Κυβαλίζειν.

ΚΑΛΟΛΟΓΑΝ, *Bene loqui*. Gloſſæ Græcobar. ἀγαθιζομένη, ἡ ἀγαθὰ λέγουσα, ἡ γυναῖκα ἡ καλολογᾶ.

Καλολόγημαν, *Bona fama*. Eædem Gloſſæ: ἔπαινος, καλολόγημαν.

ΚΑΛΟΜΑΝΤΑΤΟ, *Evangelium*, Εὐαγγέλιον. Vide Μαντᾶτον, in Μανδᾶτον.

ΚΑΛΟΠΕΡΔΙΚΙΑ, τὸ κυκλάμινον, in Gloſſis MSS. ex Cod. Reg. 848.

ΚΑΛΟΠΙΧΕΡΟΣ, Καλοπήχερος, *Commodus*, *Utilis*, *Idoneus*, πρόσφορος, ἐπιτήδειος. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. 269. ἐὰν ἀγοράσῃ τὸ ἄπου κανένα σύμπαμον, ἢ διὰ κανένα κακὸν διώριμαν τε, ἢ κατλείας ἄνθρωποι, ὅπου ἔχει τὴν σύμβιον τε τὴν ὁρμαστικὴν, καὶ κράτι (*credit*) τὸ ἕνι καλὴ γυναῖκα, ἰδὲ ἐκεῖνα ὡς δέον ποτέ, καὶ ἀγοράσῃ μετὰ ταῦτα μίαν ἡμέραν, ἢ μιαν ἑσπέραν τὸ ὁ καλοπίχερος, καὶ ἕνι συνιδισμένος ἔρχεται καὶ ἐμπαίνει εἰς τὸ σπίτιν τε, καὶ ἐβρίσκει ἕτερον ἄνθρωπον κειμένον μὲ τὴν σύμβιόν τε, καὶ ὁ καλοπίχερος εὔγαλεν μαχαίριν εἰς ἕνα μαχαίριν, &c. Ubi verſio Veneta c. 248. *L'homo da ben com' è uſo vienne à caſa ſua*.

ΚΑΛΟΠΟΥΛΗΤΟΣ, *Vendibilis*. Gloſſæ Græcobarb. εὔωνον, ἡ εὐπώλητον, ἡ εὐαγόραστον, ἤγουν καλοπούλητον, ὅπου πουλεῖται καλά.

ΚΑΛΟΡΙΖΙΚΟΣ. Vide in Ῥίζικον.

ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΖΕΙΝ, *Introſpicere*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Λέγω ἂν ἔτυχε κανὰς νατὰ καλοσκοπίσῃ.
Ταρχόχειρα τὰ κάμνασιν πολλὰ νάχει φημίσῃ.

ΚΑΛΟΣΤΡΙΜΕΝΟΣ. Phortius de Re militari:

Εἰς χόντρους βραχίαν ἕνα,
Νὰ εἶσαι καλοστριμμένα.

ΚΑΛΟΣΤΡΟΥΘΙΟΝ, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. αἰγύλωψ. Fortè αἰγίλωψ.

ΚΑΛΟΣΥΝΕΥΕΙΝ, *Tranquillare*, *Mitigare*, καταπραΰνειν, ἡπιᾶν, ex Καλοσυνὴ. Καλοσυνημένα, *Placidè*, *Tranquillè*, Πράως, Ηρέμα.

ΚΑΛΟΣΥΝΗΘΙΖΕΙΝ, *Aſſueſcere*.

ΚΑΛΟΤΙΜΑΝ, *Honorare*, *Venerari*. Gloſſæ Græcobarb. ἄζω, ἐντρέπω, σέβω, καλότιμα, εὐλαβῶ, ἔχε εὐλάβειαν.

Καλότιμαν, *Honor*, *Veneratio*. Anonymus MS. de Lapididibus: καὶ χαρίζει πλουσιότητες, καὶ πλαθεῖν τὰ καλὰ, καὶ δίδει μεγάλην καλοτίμαν ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

ΚΑΛΟΤΕΡΙΑ, *Tranquillitas*, *Serenitas*, γαλήνη, νηνεμία, εὐδία. Aſſiſæ Regni Hieroſolymitani MSS. cap. 48. καὶ ἐὰν τὸ καράβιν πέσει εἰς τὴν γῆν, καὶ τζακίζεται διὰ κακὸν καιρὸν, ἢ μὲ καλοτεριά, ἢ μὲ ἄλλην ὅπλην, &c. Ubi ἢ, ſignificat *vel*, ex Gallico *ou*.

Καλοτερίζειν, Καλιοτερίζειν, Καλοτερεύειν, *Tranquillare*, *Serenare*, *Mitigare*, *Lenire*, γαληνιᾶν, πραΰνειν, εὐδιάζειν.

ΚΑΛΟΥΡΓΙΖΕΙΝ, *Terram colere*, *Arare*, *Villicare*, ἀγραυλεῖν, γεωργεῖν. Καλούργισμα, Καλουργία, *Agricultura*, *Villicatio*.

ΚΑΛΟΥΤΖΙΚΟΣ, *Pulcellus*. Anonymus de Amorib. Callimachi:

Καλλίμαχο

Καλλίμαχε καλτζίκια, πῶς ἐν κινδύνῳ κεῖσαι.

Alter de Nuptiis Theſei:

Ὁ ὑψηλότατος Θησεὺς, ὁ Δούκας τῆς Ἀθήνης,
Μὴ ἄνεμον καλτζάκιν ἐφόρησεν ὑπάγει.

ΚΑΛΟΦΡΕΝΕΣΤΟΣ, *Urbanus*. Gloſſæ Græcobarb. ἀςεῖος, εὐσυνετος, χαρίεις, καλοφρένεςος.

ΚΑΛΟΦΥΡΕΤΟΣ. Nicetas in Iſaacio lib. 3. num. 2. ἄλλον ἀποδειμίζει μαχαίρα διὰ γυναικὸς, καὶ ταύτης καλλιπαρέου καὶ λευκωλένου. Ubi Cod. Barbarogr. καλοφυρέτου.

ΚΑΛΟΧΑΡΑΓΟΣ, *Bene formatus*. Anonymus de Amoribus Lybiſtri MS.

Εὔμορφος, καλοχάραγος, ἀςείπαςος ὡραία.

ΚΑΛΟΧΕΡΙ, *Strena*, *Xenium*, *Munus*, ξένιον, ἐπινομίς.

ΚΑΛΟΨΟΝΝΙΣΤΗΣ. Vide in Ὀψόνιον.

ΚΑΛΠΗ, *Inceſſus equi vehementior*, noſtris inde *Galop*. Heſychius: Κάλπις, βαδιςὴς ἵππος, καὶ εἶδος δρόμου. Leo in Tacticis cap. 7. §. 35. ἐπεὶ νῦν εὐτάκτως περιπάτῳ μόνῳ, ἤγουν κινήματι συμμέτρῳ τῷ λεγομένῳ κάλπα, καὶ μὴ βιαίως τρέχειν.

Καλπάζειν, noſtris *Galoper*. Gloſſæ MSS. & Suidas: καλπάζειν, τὸ ἀκρῶς βαδίζειν. Euſtathius: Καλπάζειν ὅτι δὲ σκιρτᾶν, οὐ τὸ ἁπλῶς θέειν, ἀλλὰ τὸ ἀνέτως καὶ δίχα ἐπιταγῆς καὶ πηδητικῶς, καὶ οἷον ὀρχηςικῶς κατὰ τοὺς καλπάζοντας. Zonaras Annal. parte 1. pag. 132. 1. Edit. βραχὺ δὲ καταψήσας αὐτὸν, (ἵππον) ἀνέθορε καὶ ἐπέβη αὐτοῦ, καὶ παρακαλπάσας μικρὸν, ἀφῆκε πρὸς δρόμον. Vide Hippiatrica pag. 120. 128. & Salmaſium ad Capitolinum pag. 245.

ΚΑΛΠΤΟΝ. Anonymus Aſtronomus MS. ex Cod. Colberteo: ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τόξον γέμον βολίδος· εἰς δὲ τὸν ὦμον βαςάζει κάλπτον ἔχουσαν ὑακίνθους, καὶ σμαράγδους, καὶ ἀπὸ ἄλλων μετάλλων. Fortè pro Κάλπιν, vel Καλπὶς, *Urna*.

ΚΑΛΤΖΑ, *Tibiale*. Lexicon Gr. MS. ex Cod. Reg. 2062. Κνημὶς, τὸ ὑπόδημα, ἢ ἡ κάλτζα. Ubi differunt ὑπόδημα & κάλτζα, tametſi κάλτζαν etiam ὑπόδημα vertant Gloſſæ Baſilic. in quibus perperam Editum κάτα. At apud Codinum cap. 3. aliud eſt Κάλτζα à calceo, licèt Salmaſius ad Pollionem pag. 290. & Goarus ad eundem Codinum κάλτζαν *Caligam* interpretentur: cùm utrumque prorſus diſtinguat idem Codinus num. 5. & 6. Deſcribens enim veſtimenta Deſpotæ, ait ejus κάλτζας eſſe κοκκίνας, τὰ δὲ ὑποδήματα αὐτοῦ διβολία, id eſt duplicis coloris, χρώματος nempe ὀξέος καὶ λευκοῦ. Ita etiam clarè diſtinguit num. 16. 23. & cap. 5. num. 52. Proinde cùm diverſa ſint colore κάλτζαι & ὑποδήματα, neceſſariò conſequitur utrumque inter ſe differre. Adde quòd Κάλτζα pro tibiali etiamnum uſurpant, quod Galli *Chauce* vocant. Conſtantinus in Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Μὴ τὴν γωνίλα τῆς ψαρᾶ, γυμνὸς μὲ δίχως κάλτζα.

Galli dicerent, *ſans chauces & ſans ſouliers*. Vide Κάρτζα.

Κλάτζες pro Κάλτζες. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. 255. καὶ νὰ του δίδει ἡ αὐλὴ τὸ ἔντιμον κόκινον, καὶ αἱ κλάτζες κόκκιναι, καὶ τὸ τάργας, καὶ τὸ ῥαβδὶν, &c. Ubi editio Veneta cap. 236. *& la corte li deve dar li veſtimenti vermigli, & le calce roſſe, & le targe & baſtoni*. Et cap. 46. ἄρματα, καὶ μπαρπούτες, καὶ κλάτζες ἀλυσιδωτὰς, &c. Vide locum integrum in Μπαρβοῦτα.

ΚΑΛΤΙΚΙΑ, τὰ καλίγια, in Lexico MS. ex Schedis Combefiſij, *Caligæ*. Vide Καλίγιον.

ΚΑΛΤΙΟΝ, *Calceus*, apud Pollucem. Zonaras to. 2. pag. 121. 1. Edit. καὶ οἱ μὲν ὑπέδυον αὐτὸν καλτία, οἱ δὲ τήβεννον περιέβαλον, &c.

ΚΑΛΥΒΙΖΕΙΝ, *Aliquem hoſpitio excipere*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ σποίτιν καὶ ἀπανοχὴ να καλυβιςοῦν τὰ πίσω,
Εἶναι τινὲς αἰχμάλωτα, καὶ ῥοῦχα διανοβίσουν.

Καλυβῖται dicti *Monachi quidam*, quòd in *Tuguriolis vitam exigerent*. lib. 2. Baſil. tit. de verbor. ſignif. §. 180. καλύβη καλεῖται πᾶν ἀγροικικὸν οἴκημα. Palladius in Vita Chryſoſtomi pag. 156. οἱ ἄνδρες οὗτοι ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων, καὶ Χριςιανῶν γονέων, Θεῷ ὑποταγέντες, ὡς ἠνέσχοντο οὐδὲ κομιδῇ νέοι, τῇ μαλακότητι δουλεῦσαι, οὐδὲ τοῖς ὄχλοις συναναςραφῆναι, ἀλλὰ καταλαμβάνοντες τὴν ἐκ μεσημβρίας ἀοίκητον πόῤῥω που κειμένην τῆς οἰκουμένης, συνεςήσαντο καλύβας, ὥςτε διαφυγεῖν τὴν ἐπάχθειαν τῆς ἡλιακῆς λαμπάδος, καὶ τὴν δρόσον ἐκ τοῦ ἀέρος ἐν αἷς διάγοντες εὐχαῖς καὶ ἀναγνώσμασι τὸν ἑαυτῶν κατηνάλωσαν χρόνον, τοσοῦτον τριβέντες τοὺς καρποὺς τῶν χειρῶν ἐν ἔργοις σωματικοῖς, ὥςτε εἰς τροφὴν εὐτελῆ ἐπαρκέσαι· ἄμεινον ἡγησάμενοι συναγελάζεσθαι δορκάσι, καὶ ςρουθοῖς, ἢ βουβάλοις, ἢ συνδιαχεῖσθαι τοῖς Θεὸν ἀγνοοῦσιν ἀνθρώποις. Gregorius Diaconus in Vita S. Baſilij Junioris num. 38. ἐκεῖσε ἐν ςενωτάτῃ καλύβῃ ἡσυχαςικῶς τὸν βίον αὐτοῦ διελύνουν. Vita S. Lucæ Junioris pag. 1005. εἰς τὸν τοῦ Σωτηρίου καλίβαλε χῶρον, καὶ τὴν ἀσκητικὴν ἐν τούτῳ καλύβην ἐπήξατο, &c. Vide Theophanem an. 21. Copronymi, & Gloſſ. med. Lat. in *Calybita*.

ΚΑΛΥΜΜΑ. Vide παρακάλυμμα, & Tabellam XII. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

ΚΑΛΥΠΤΕΙΝ παρθένον, *Velare Virginem*, in Cod. Canon. Eccl. Afric. cap. 126. cujus titulus eſt, περὶ παρθένων μικρῶν ἔτι μὴ καλυπτέων.

ΚΑΛΥΖΑ, Καλίτζα, *Calix*, ex Ital. & Gallico *Calice*. Gloſſæ Græcobarb. ἄσχυς, ἡ κάλυξ, ἡ καλύζα. Pachomius Epiſcop. Ganni in Epiſt. ad Theodoſ. Zygomalam, lib. 4. Turcogr. ςέλλομέν σοι καὶ τῷ ἐντιμοτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ ἁγίῳ μεγάλῳ Λογοθέτῃ μία καλίτζα ἔξω.

ΚΑΛΥΚΑΝΘΕΜΟΝ, *Caprifolium*, apud Interpol. Dioſcorid. c. 596.

ΚΑΛΥΠΤΗΡΕΣ, *Pennæ alarum avium rapacium, quæ cooperiunt latera*: Has *coopertoria* & *coopercula* vocat Fridericus Imp. lib. 2. de Arte venandi cum avibus cap. 24. 48. Adde lib. 1. cap. 52. Demetrius Conſtantinopol. lib. 1. Hieracoſophij cap. 17. μετὰ κόρον τῶν περδίκων, δὸς αὐτῷ κρέας χοίρειον, μέχρις ἂν γένηται λιπαρὸς πάνυ, καὶ ἄρξηται ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ῥίπτειν τοὺς καλυπτῆρας· καὶ τότε λοιπὸν μάδιζε ὅλα τὰ πτερὰ τῶν ἐλαττόνων πάρεξ, τῶν ὀλίγων καλυπτήρων ἴσως τῶν ἐλαττόνων.

ΚΑΛΥΞ καρδιακὸς, Prophetis, *Chamæleon*, herba, apud Apul. c. 25.

ΚΑΛΧΑΝΑ, τὰ φύλλα τοῦ πρέμνου, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. an *Folia ſtipitis*, *Caudicis, quæ in Ramis truncorum extant?*

ΚΑΜΑΓΖΕ, *Nux indica*, *Nux muſcata*. Gloſſæ Jatricæ MSS. Ex Cod. Reg. 1047. τοὺς ἰντικὰ, ἤγουν κάμαγζι, ἤγουν νοῦτζι μοσχάτο.

ΚΑΜΑΚΗ, Καμάκιον, *Tridens*, *Fuſcina*. Lexicon Cyrilli MS. & Lexicon MS. Reg. Cod. 2062. ἰχθυόκεντρον, ἡ τρίαινα, ἤτοι τὸ καμάκιον. Gloſſæ aliæ MSS. κάμαξ, χάραξ, ἡ ξύλον ὀρθόν. Portius: Καμάκι, *Sudes*, κάμαξ. Corona pretioſa, Καμάκη, *Fuſcina*, τρίαινα. Leo Imp. in Tactic. cap. 19. n. 26. οὐ γὰρ ἀεὶ τὸ διὰ καμακῶν σιδηρῶν δεσμεῖν ἀλλήλους τοὺς ἀντιπολεμοῦντας χρήσιμον διὰ τοὺς ἀφύκτους ἀναδεχομένους κινδύνους.

ΚΑΜΑΛΑΥΚΑ. Vide in Καμηλαύκιον.

ΚΑΜΑΡΑ, *Fornix*. Vox Græcis nota. Lexicon MS. Cyrilli: Ἀψὶς, καμάρα. Nicetas in Iſaacio & Alexio

Alexio F. num.4. περὶ τὸ λεγόμενον πρωτοτὸν λίθον, καὶ τὴν ἐκεῖσε περιαγομένην καμάραν. Ubi Cod. al. ἀψῖδα.

Καμάραι, apud Codinum cap.18. num. 4. dicuntur circuli qui Coronam ἐπανακυκλοῦσιν ambiunt: ὁ Βασιλεὺς περιλίθωσιν εἰκοσχέρας τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ στέφανον διὰ λίθων καὶ μαργάρων, ἔχοντα καμάρας μικρὰς τέσσαρας ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν καὶ ἐκ πλαγίων. Ita effingitur Theodori Porphyrogeniti Deſpotæ Corona in Familiis noſtris Auguſtis Byzantinis p.242.

ΚΑΜΑΡΈΡΙΟΣ, *Camerarius*. Καμαριέρης, *Cubicularius*, apud Portium. Occurrit apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini ſect.8. cap. 9. & alibi non ſemel. Vide in Καμάρα.

ΚΑΜΆΡΔΑ, *Tentorium*, *Tabernaculum*, *Camerata*, ſeu *Camera*: Eſt enim dicta *Camera*, *quia Camera*, *id eſt Curva*, ut eſt apud Papiam. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Camara*, & *Camera*. Leo in Tactic. cap.10. §.13. τὸ δὲ ἕτερον εἰς τένταν, ἢ τὸ λεγόμενον καμάρδαν ἔχειν. cap.20. §. 194. κονοπεῖα, τὰ κοντουβέρνια, καὶ εἰς μίαν καμάρδαν λεγομένην τὰ δύο ποιήσεις ἀναπαύεσθαι. Mauricius lib. 5. Strateg. cap. 3. τὸ δὲ ἕτερον εἰς τὸ τένταν, ἤτοι καμάρδαν ἔχειν, καὶ δαπάνην βουκελάτου, ἢ πίστου, &c. Ex altero Leonis loco abundè patet vocem *Camarades* apud noſtros uſitatam inde ortam, qua milites qui ſub eodem tentorio degunt appellantur.

ΚΑΜΆΡΙΑ. Occurrit hæc vox in Hiſtoria Apollonij Tyrij: ſed aliâ notione, ubi pro *Cura* ac *Sollicitudine* ſumi videtur.

> Ὡς εἶδεν Ἀπολλώνιος, καὶ γνώρισεν καθάρια,
> Πῶς εἶτον ἡ γυναῖκά τις, εἶχε πολλὰ καμάρια.

Et in Threno MS. de capta à Turcis Conſtantinopoli:

> Τὰ αἵματα τῶν Χριστιανῶν πίνει ὡσὰν λεοντάρι,
> Διὰ τοῦτο οἱ Χριστιανοὶ ἂς πᾶν με τὸ καμάριν,
> Νατὸν ἐξεβίζωσιν τὸ σκύλον τὸ λυσιάρην.

ΚΑΜΆΡΙΟΝ, Machinæ bellicæ ſpecies. Hero de Chirobaliſtra pag.65. γενέσθω δὲ καὶ τὸ καλούμενον καμάριον τῷ σχήματι ὡς ὑπογέγραπται.

ΚΆΜΑΡΟΣ, *Delphinium*, apud Interpol. Dioſcor. cap.489.

ΚΑΜΑΡῺΝΕΙΝ. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Νὰ καμαρώνῃ στ' ἅρματα, ν' ἄσκηται εἰς πολέμους.

Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

> Καὶ τάχα ἐκαλλιόδονα, καὶ ὑποκαμάρωνά την.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Εἶτον ὁ Ἀπολλώνιος κλιστὸς ὡς ἂν κολῶνα,
> Θωρόντα τὰ παλικαρίαις ὅλοι τὸ καμαρῶνα.

Eadem pag.

> Στέκει, καὶ καμαρώνεται, καὶ δὲν τὸ ἰχορτένει.

Vide Καμάρια.

ΚΆΜΑΣΟΣ, *Camaſus*, *Amphimallus*, in Gloſſis Iſidori. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. κάμασος καὶ κάμασον, τὸ πικούτζουλον. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

> Κάμασον τὸ πικούτζουλον· Κέλυφος, εἶδος ὄρνεις.

Gloſſæ Græcobarb. ῥοῦχον κόκκινον, ἢ μάνδυσμα, ἢ μάλλισμα χειμωνιάτικον, ἢ θεωρία τοῦ καμάσου. Teſtamentum S. Gregorij Nazianzeni: βούλομαι αὐτῷ δοθῆναι κάμασον α. στιχάριον α, παλλία β. Occurrit ibi rurſum: Acta S. Maximi Conf. pag. 59. δεδωκότος τοῦ ἐπισκόπου τῷ ἀββᾷ Μαξίμῳ πεμφθὲν αὐτῷ ποσὸν μικρὰν, καὶ στιχάριν, καὶ κάμασον. Nicon. in Pandecte MS. lib.1. ſerm.55. ἀδελφὸς ὢν τοῦ μοναστηρίου, εἶχεν ἀδελφὴν κοσμικὴν, καὶ ᾔτησεν αὐτὴν, λέγων, Καμάσιν οὐκ ἔχω, ποίησον ἀγάπην, καὶ ἀγόρασόν μοι. Apophthegmata Patrum in Daniële num.42. κατέλιπε δέ μοι τὸν χιτῶνα αὐτοῦ δερμάτινον, καὶ τρίχινον καμάσιν λευκὸν, καὶ σανδάλια σπάθινα.

Καμάσιον, Καμμάσιον. Moſchus in Limon. c. 126. ἐν μιᾷ κυριακῇ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν στρέψας τὸ καμμάσιον αὐτοῦ, καὶ ἔξω φορέσας τὰ τούτου μαλλία. Infrà: Καμάσιον ſcribitur. Gloſſæ Lat. Gr. *Cuſa*, Καμαρια. Ubi Salmaſius ad Hiſt. Aug. emendat Καμάσια.

ΚΑΜΑΤΕΡΌΣ, *Actiuus*, *Laborioſus*, pro Καματηρός. Proverbia Græcobarb. MSS. κάμνει ὁ πίθος, καὶ ὁ ῥογὸς, καὶ ἀκόμη ἡ κυρὰ καματερή. Conſtantinus de Adm. Imp. cap.42. τὸν δὲ λαὸν εἰσαγαγὼν εἰς καματερὰ καράβια, ἀπῆλθεν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ Ταναΐδος ποταμοῦ, &c. Anonymus Combefiſianus in Romano num. 10. δρόμωνες χίλιοι, καράβια καματηρὰ ἑπτακόσια ἔχοντα καὶ ὅπλα πολεμικὰ τριακόσια ὀκτώ: *navigia oneraria*.

ΚΆΜΑΤΟΝ, Καματικὸν, *Opera*, *Factura*, *Manupretium*, ἐργασία, ἔργον, ὑπηρεσία. Port. εἰς τὸν κάματον ἐξέρχεσθαι, apud Theophanem pag.330. *Exire ad laborem*, ſeu ad agros colendos. Κάματοι δούλων, *Servorum opera* apud Harmenopulum lib. 3. tit.5. §.4.

ΚΆΜΒΑ, *Scaramangium ſericum*. Achmes Onirocrit. cap.158. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐφόρει κάμβα, τὸ λεγόμενον σκαραμάγγιον σηρικὸν, εὑρήσει ἐξουσίαν τὸ ἀξίωμα ἀνάλογον τοῦ κάλλους, καὶ τοῦ τέχνους αὐτοῦ. Vide Καββάδιον.

ΚΑΜΒΈΣΤΡΙΟΝ, *Campeſtre*, Machinæ bellicæ genus. Hero de Chirobaliſtra pag. 65. κατασκευαζέσθωσαν δὲ καὶ τὰ καλούμενα καμβέστρια τρόπῳ τοιῷδε.

ΚΑΜΒἨΛ, σπέρμα δρακόντιον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. Neſcio an ſemen *Dracontij*, de quo Ruellius lib.2. cap.97. intelligatur. In aliis Gloſſis Jatricis ex Cod. Reg.190. lego, καμίλαιμα, δρακόντιον. At Καμβὴλ aliud ſonat apud Arabes. Joannes Garlandius in Synonymis Chymicis: *Cambil*, *id eſt terra rubea*. Matthæus Silvaticus: *Cambil*, *id eſt terra rubea minuta*, *qua affertur de Mecha*, *ut arena*, *& eſt Cambil*. Vide Καμίλαιμα.

ΚΆΜΒΟΙ, *Bacca Myrti*, apud Aëtium de Medic. compoſit. Aliud ſonat vox *Cambi*, apud Matth. Silvatic.

ΚΑΜΈΔᾺ, *Eia*, *Age*.

ΚΑΜΕΛΑΎΚΙΟΝ, Καμηλαύκιον, Καμαλαύκιον, & Καλυμαύχιον, (variè enim hæc vox ſcribitur) *Capitis tegumentum*, ſic appellatum.

Καμελαύκιον. Lexicon MS. Cyrilli: Κίδαρις, εἶδος καμελαυκίου. Heſychius: Τιάρα, λόφος τῆς περικεφαλαίας περιθέμενος κεφαλῇ, καμελαύκιον. Suidas: Καμελαύκιον, Ῥωμαίων ἡ λέξις, ἐνθένδ' ἂν καὶ Ἑλληνιστὶ, παρὰ τὸ καῦμα ἐλαύνειν, Καυμελαύκιον. Eadem habent Lexicon Cyrilli & Gloſſæ Baſilic. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κίδαρις, περίθεμα κεφαλῆς εὔκοσμον, δι' οὗ ἱερεῖς τὸ παλαιὸν ἐκοσμοῦντο, ἢ ἐκ τριχῶν καμελαύκιον. Adde Auctorem Etymologici in Καυσία, Πῖλος, Κίδαρις. Cedrenus in Julio, ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα κατασκευὴ τῆς σπυρίδος, ἀντὶ πίλου τῇ κεφαλῇ τιθεμένη, καλεῖται δὲ παρ' Ἰταλοῖς Καμέλα, ἐξ οὗ καὶ Καμελαύκια. Iſaac invectivâ 2. in Armenios p. 403. καὶ οἱ ἐπίσκοποι αὐτῶν, καὶ ἡγούμενοι, οὐ μόνον ὅτι σκεπαζόμενοι λειτουργοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς λειτουργίας καὶ ἕτερα καμελαύκια βάλλουσι, καὶ μετὰ δύο καμελαύκια λειτουργοῦσιν. Leo in Tacticis cap.19. §. 42. ἐν γὰρ πολέμου καιρῷ σημεῖον ἄγχον τῆς συμβολῆς, αἴροντες τὴν λεγομένην Φοινικίδα, ἣν δὲ τὸ λεγόμενον Καμελαύκιον ἐπὶ κονταρίου ὑψούμενον, ἐρυθρὸν τὴν χροιὰν, καὶ ἄλλα τινὰ ὁμοιοτρόπως ἐπιδεικνύμενα. Conſtantinus Porphyr. de Adm. Imp. cap.13. καὶ τὰ στέμματα, ἃ παρ' ἡμῶν Καμελαύκια ὀνομάζεται. Mox ait, ſeu potiùs fingit, *Camelaucia* ab Angelo ad Conſtantinum M. delata, eáque reponi ſolita in Magna Eccleſia ſupra altare ad illius

lius ornatum : neque quotidie iis uti ſolitos Imperatores, ſed in majoribus duntaxat feſtis. Neque aliud fuit capitis tegumentum ejuſdem Conſtantini M. quod ab eo inventum tradit Polemeus Silvius, *quo conſtringeret refluentes de fronte capillos*, uti docuimus in Diſſertat. 24. ad Joinvillam. De eo etiam intelligendus videtur Julius Pollux in Chron. ubi de Conſtantino : καὶ ὅτι πάντα ἐπλήρωσεν, ἐπετέλεσεν ἱππικὸν, ἐν πρώτοις θεωρήσας, ἐκεῖ φορέσας ἐν τῇ αὐτοῦ κορυφῇ διάδημα διὰ μαργαριτῶν καὶ λίθων τιμίων, βουλόμενος πληρῶσαι τὴν προφητικὴν φωνὴν τὴν λέγουσαν, Ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου· οὐδεὶς γὰρ τῶν πρὸ αὐτοῦ Βασιλέων τοιοῦτό τι πώποτε ἐφόρεσεν.

Καμηλαύκιον, Καμιλαύχιον, Gloſſæ MSS. Κίδαρις, περίθεμα κεφαλῆς εὔκοσμον, ἢ ἐκ τριχῶν καμηλαύκιον. Similia habet Suidas, quem etiam Conſule in Σκιάδιον, & in Πιλίδιον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Καυμάσια, καμηλαύκιον, ἢ καυμελαύκιον, διὰ τὸ πρὸς τὸ καῦμα ἐπιτήδειον. Euchologium Goari pag. 469. καὶ ἐνδύει αὐτὸν χιτῶνα καὶ καμιλαύχιον. Adde pag. 471. Theophanes an. 6. Zenonis : ἰαθεὶς δὲ τὴν πληγὴν, ἐφόρει καμηλαύκιν. Ita an. 25. Juſtiniani, & 29. Copronymi. Καμιλαυκὶν loci ita dicti Conſtantinopoli meminit Codinus in Orig. num. 129.

Καμιλάχιον. Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 167. καὶ τινες ἐβάσταζαν ἡμᾶς ἀπὸ τὰ ποδάρια· ἄλλοι ἀπὸ τὰ χέρια, καὶ ἄλλοι ἀπὸ τὴν μέσην· καὶ τὰ καμιλάχια ἡμῶν, καὶ τὰ σκαμίλαυχα ἔρριξαν κατὰ γῆς. Ubi Theodoſius Zygomalas : Καμιλαύχιον, κάλυμμα αὐχένος· Σοχαμιλαύχιον, ἐνδοτέρω τίθεται, ἕως αὐχένος.

Καμαλαύκιον. S. Ephrem in Actis S Abramij num. 31. ἐνδυσάμενος δὲ τὸ στρατιωτικὸν σχῆμα, καὶ καμαλαύκιον βαθὺ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, κατακαλύπτον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Et num. 37. καὶ ἐπάρας τὸ καμαλαύκιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Lexicon MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ : δίφακος, ἀκανθόκτονον, ὅπερ εἶναι τὰ καμαλαύκια. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obſeſſa ruenda : καὶ ῥάπτεται διὰ τὰ ἐπιλώρικα, καὶ καμαλαύκια παχέα· apud Nicetam in Alexio Ang. l. 1. num. 6. pro ἐρέα τῆς κεφαλῆς, Codex Barbarogr. habet καμάλαυκα.

Καλυμαύχιον pluries ſcribitur apud Achmet. in Onirocrit. cap. 219. & 131.

Σοκαμίλαυχον. Vide ſuprà ex Malaxo.

Ἀνωκαμηλαύχιον, *Interius*, ut Κατωκαμηλαύχιον, *Exterius Camelaucium* vocant Græci, duplex ſcilicet capitis Monaſticum tegumentum, ut obſervat Goarus ad Euchologium pag. 156. ubi præterea ſcribit Calyptram Patriarchæ Conſtantinopol. καμηλαύχιον, dici, illúdque eſſe Monachicum capitis tegumentum. Unde obſervare hoc loco operæpretium videtur id rectè annotari de Patriarchis ex Monachico Ordine deſumptis : nam eorum qui ex ſæculari depromebantur, alia fuit Calyptra, ut ex Cantacuzeno docemur lib. 3. cap. 36. ubi de faſtu Patriarchæ Joannis Glycis : καὶ ἔν τε ταῖς ὑπογραφαῖς ἐρυθροῖς γράμμασιν ἐχρῆτο, καὶ τὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καλύπτραν, ἣν τοὺς Πατριάρχας ἔθος φέρειν, ἂν μὴ τοῦ τάγματος ὦσι τῶν μοναζόντων, ὀθόνῃ λευκῇ περιειλημμένην πρότερον, αὐτὸς καλλικόσμησε χρυσῷ, εἰκόνας αὐτῇ τοῦ τε Σωτῆρος ἡμῶν ἐγγράψας Χριστοῦ Ἰησοῦ, καὶ τῆς τεκούσης αὐτὸν Θεοτόκου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Camelaucij Monachici formam exhibet idem Goarus pag. 156. Sed de Camelaucio Vide Gloſſ. med. Lat. & laudatam Diſſert. ad Joinvillam, ubi plura de ejuſmodi capitis tegumento congeſſimus, prætereà Tabellam IV. & IX. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

ΚΑΜΕΝΟΣ, *Aduſtus*. Gloſſæ Græcobarb. ἐπὶ πολὺ κεκαυμένος, πολλὰ καμένος. Rurſum : κεκαυμένον, λαμπρὸν, καμένον, ἔκλαμπρον.

ΚΑΜΕΡΑ, *Camera*, *Cubiculum*, *Domus*, Δωμάτιον, κοιτὼν, &c. Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Ἐπῆρεν την μὲ τὴν χαρὰν, στὴν κάμεραν ἀπέσω.

Rurſum :

Μίαν κάμερα τὴν ἴδωσασιν, ἀπέσω στοπαλάτιν.

Καμεράριος, *Camerarius*, *Præfectus cubiculi*. Synodus Florentina : ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Πάπα, ὁ Καμεράριος κύριος Φραγκίσκος, καρδινάλις τοῦ ἁγίου Κλήμεντος. Vide Καμαμέριος.

ΚΑΜΗΛΑ. Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Καὶ πέμπει τὴν στὴν Τάρσιαν ταφέντι που κιθάρος,
Νὰ κάμηλα καλὸς γαμβὸς, μὲ αὐτὸς ἐβρέθη χαρός.

Vide Χαμηλά.

ΚΑΜΗΛΑ, Καμήλι, *Camelus*, Κάμηλος. Καμηλάριος, *Camelarius*, Καμηλοκόμος, Scylitzæ p. 742. Καμήλων φροντιστὴς, apud Euſeb. lib. de Martyribus Palæſtinæ cap. 12. Ubi videndus Henr. Valeſius. Dorotheus Doctr. 11. καὶ πάλιν καμηλάριοι καὶ ἐποίουν τὴν χρείαν αὐτῶν. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 39. ἐν τούτῳ τῷ μοναστηρίῳ ἑώρακα ῥάπτας δεκαπέντε, χαλκεῖς ἑπτὰ, τέκτονας τέσσαρας, καμηλαρίους δώδεκα, &c. Joan. Moſchus in Limon. cap. 105. καὶ ἰδοὺ καμηλάριοι ἐρχόμενοι ἀπὸ Ἀραβίας, &c. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 93. ἐὰν εἷς καμηλάρης ἀγοράζῃ τὰ καμίλιά του, εἰς κρασὶ, ἢ εἰς λάδιν, &c.

Καμηλοβάτης, *Camelarius*, *qui Camelum inſilit*. Vita S. Theodori Syceotæ MS. ἔτυχεν δὲ Κοσμᾶν τινα διαπρέψαντα ἐν ἱπποδρομίαις ἐν τῇ τῶν Καμηλοπιδῶν τάξει, ἀποκομίζοντα ἀποκρίσεις τοῦ Βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἐπὶ ἀνατολὴν παρερχόμενον καταμεῖναι ἐν τῷ πανδοχείῳ ἐκείνῳ.

Καμιλογόμαρον, & Καμιλογόμος, *Onus Cameli*, in Aſſiſis MSS. Regni Hieroſol. cap. 298. & alibi.

Καμηλεύειν, *Cum camelis negotiari*. Theophanes anno 21. Heraclij, Cedrenus pag. 422. & Saracenica Sylburgij pag. 57. εἰσῆλθε πρός τινα γυναῖκα πλουσίαν, μισθωθεῖσαι αὐτῇ συγγενίδα αὐτοῦ οὖσαν καλουμένην Χαδδιγῆ, πρὸς τὸ καμηλεῦσαι καὶ πραγματεύεσθαι μετὰ τῶν ὁμοφύλων αὐτοῦ.

Καμιλίτης, *Camelarius*. Apophthegmata Patrum in Macario num. 31. Ἀββᾶ, ἄρα ὅταν ἦς Καμιλίτης, καὶ ἔκλεπτες νίτρον, καὶ ἐπώλεις αὐτὸ, οὐκ ἔδερόν σε οἱ τηρηταί.

ΚΑΜΙΑ βολὰ, ἢ φορὰ, *Interdum*, *Aliquando*, ἐνίοτε, ἄλλοτε, ἔστιν ὅτε.

ΚΑΜΙΖΟΛΑ, *Laneum indumentum*, εἶρνος χιτωνίσκος. Gall. *Camiſole*. Vide Καμίσιον.

ΚΑΜΙΛΑΥΧΙΟΝ. Vide Καμηλαύχιον.

ΚΑΜΙΛΑΒΑ. Retinacula illa quæ à pileo Patriarchæ per collum & pectus ad brachia ipſa propendent. Ita Allatius in Creygtonum pag. 676. & Rigalt. in Gloſſ. Exhibentur illa à Goaro ad Euchologp. p. 156.

ΚΑΜΙΛΑΙΜΑ, δρακόντιον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Vide Καμβήλ.

ΚΑΜΙΛΑΣ, Triclinij nomen Conſtantinopoli. Vide Continuat. Theophan. lib. 3. num. 43.

ΚΑΜΙΝΑ, *Aula*, Αὐλή. ex Ital. *Camino*.

ΚΑΜΙΝΗ, *Caminus*, *Fornax*, Κάμινος, in Corona pretioſa.

Καμίνιον, eâdem notione. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 42. καμίνιά τινα ποιησάμενος, καὶ βήσαλον ἐν αὐτοῖς ἐκκαύσας, &c. Nicon Monachus in Pandecte MS. lib. 1. ſerm. 32. fol. 115. εἶπεν ὁ ἅγιος Ἐφραὶμ, ὅτι ἐοίκασι τὰ κοινόβια διδασκαλείοις· οἱ μὲν γὰρ ἐν τῷ Πραιτωρίῳ ἀπέρχονται, οἱ δὲ ἐν τοῖς καμινίοις.

Καμινιὰ, *Fuligo*, Καπνία, Ἀσβολὴ, Αἰθάλη.

Καμινιαία. Michaël Glycas p. 152. καὶ ἔλαβε Μωσῆς τὴν αἰθάλην τῆς καμινιαίας ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἔπασεν αὐτὴν εἰς τὸν οὐρανόν. Ubi Cod. al. legit καμίνου.

Καμινογραφία, *Diſtillationis ars.* Ita inſcribitur cujuſdam Mariæ liber Chymicus. Olympiodorus Alexandrinus in Zoſimum, MS. ἀμέλει γοῦν εὑρίσκομεν Θεόφιλον τὸν Θεογένους γράψαντα ὅλα τὰ τῆς χωρογραφίας χρυσωρυχεῖα, καὶ Μαρίας τὴν καμινογραφίαν.

ΚΑΜΙΝΟΣ, *Via*, ex Ital. *Camino.* Vide Gloſſ. med. Lat. in *Caminus.* Hinc

Καμινοβίγλιον, *Excubiæ in itinere diſpoſitæ ad ſpeculandum.* Extat apud Anonymum περὶ κατασκ. ἀπλήκτ. titulus, περὶ καμινοβιγλίων καὶ κατασκόπων. Itidem apud Nicephorum περὶ παραδρ. πολ. Et in eodem capite, καὶ ἐν ἐπιδήλοις τόποις καθιστᾶν τὰ καμινοβίγλια. Iterum cap.9. τῶν ὂν στρατηγοῦ παρά τε τῶν καμινοβιγλίων καὶ τῶν βιγλατόρων τὴν τούτων ἐξέλευσιν ἀναμανθάνοντος, σπουδῇ πολλῇ τὰ ἐν τοῖς ἄκραις καταλαμβανέτω χωρία.

Καμινοβιγλάτορες, *Excubitores in viis & itineribus conſtituti.* Idem Nicephorus cap.5. ἀναγκαία καὶ ἡ τῶν καμινοβιγλατόρων ὑπάρχει ὠφέλεια, καὶ χρὴ τὸν στρατηγὸν καὶ τούτων πολλὴν ποιεῖσθαι τὴν ἐπιμέλειαν.

ΚΑΜΙΣΙΟΝ, *Subucula*, *Camiſia.* Gloſſæ Baſilic. Καμίσιον, ὁ ἐπὶ καμάτων χιτών. Cap.68. ὅτι ὁ ἔχει ἱμάτιον ἐν τῷ χειμῶνι φορέσαι, ἠγόρασεν αὐτῷ καμίσιον. Et cap.186. καὶ δίδωσί με εἰς τὸ δεσμωτήριον, καὶ ποιῶ ἱκανὸν χρόνον μετὰ τοῦ παλαιοῦ καμισίου. Palladius in Hiſt. Lauſiaca, in Magiſtriano: τῇ ἑαυτοῦ ἐσθῆτι μεταμφιάσας αὐτὴν, τοῖς τε καμισίοις, καὶ τῇ χλαμύδι, καὶ τοῖς ἀνδρείοις πᾶσιν. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag. 902. ἐὰν οὖ θέλῃ λαβεῖν ἕκαστος τῶν ἐν τῇ πόλει πρὸς σάγιν καὶ κάμισιν, ποιοῦμεν σύγιλιν πρὸς Σάλβαρον. Theophanes an.17. ejuſd. Heraclij: εὗρον— καὶ μέταξαν πολλὴν, πίπερ, καὶ χαρβάσια καμίσια ὑπὲρ τὸ μέτρον. Ita Cedrenus p.418.

In Liturgicis Καμίσιον eſt *Exterior veſtis Clericorum & in Eccleſia ferri ſolita*: ὑποκαμίσιον verò *Interula*, ſeu *interior.* *Albam* vocant noſtri. Hanc ſic deſcribit Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap.5. pag.148. ἀναγνώστης κέκληται ἔνδυμα τὸ καλούμενον καμίσιον, ὅπερ ἡ κατὰ τύπον φελωνίου ἐστὶ μικροῦ, ἢ στιχαρίου ἐκ λίνου, τὴν ἀπαρχὴν τῆς ἱερωσύνης δηλοῦν, δι' ὃ καὶ μικρόν ἐστι, καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ σκέπην σημαίνει, καὶ ἢ πορφυροῦν, διὰ τὸ πορφυροῦν τοῦ Χριστοῦ ἱμάτιον, ἢ λευκὸν διὰ τὸ καθαρὸν τῆς ἱερωσύνης, καὶ τὸν ἀπὸ Θεοῦ φωτισμόν. Rurſum cap. 3. προσάγεται ὁ τὴν χειροθεσίαν τοῦ ὑποδιακόνου λαμβάνειν μετὰ τοῦ μέλανος ἱματίου καὶ τοῦ λευκοῦ, καὶ πορφυροῦ καμισίου. Paulò ſuprà cap.2. καμίσιον & φαινόλιον idem eſſe docet, ubi de Lectore: προσάγεται πάλιν ἤδη ἀναλαβὼν δι' αὐτοῦ κυρᾶς (?) καὶ φαινόλιον εὐλογημένον, ἤτοι (al. τὸ) Καμίσιν ὅπερ τῶν ἱερῶν ἐνδυμάτων ἐστὶν ἀπαρχή. Idem: τὸ πορφυροῦν μὲν ὁ χειροτονούμενος ἀποδυθεὶς καμίσιον, ὃ παθητικόν ἐστι, τοὺς κολάσας (?) ὅτι τοὺς αἱματώδεις δηλοῦν, τὸ λευκὸν δὲ στιχάριον τὴν καθαρότητα (?) τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ περιβολὴν ἀπαθῆ ἐμφαῖνον, ἐνδύεται. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.6. cap.22. ἐτέτακτο δὲ καὶ ἅς ἐκ τῶν Λατίνων καμίσιον λευκὸν ἐνδεδυμένος. Codinus de Offic. cap.6. num.3. οἱ δὲ ἀναβῶσαι μέσον τῶν τζικλίνη κατὰ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως μετὰ τῶν ἱματίων καὶ ἐπιρριπταρίων αὐτῶν, φοροῦντες καὶ καμίσια ἐπάνω τῶν ἱματίων, ὁ μέντοι Πρωτοψάλτης καὶ ὁ Δομέστικος λευκά.

Ὑποκάμισον, *Subucula*, ὑποχίτων. Lexicon MS. Cyrilli, & Suidas: ἐπενδύτης, τὸ ἐσώτερον ἱμάτιον, ὃ καὶ ὑποκάμισον λέγεται. Gloſſæ ad Iliadem Græcobarb. Χιτῶνα, τὸ ἱμάτι, τὸ ὑποκάμισον. Theophylactus in in Matth. cap.5. χιτὼν, κυρίως, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον ὑποκάμισον. Nicetas in Alexio lib.3. num.7. τὸ ἔσχατον αὐτῷ καὶ λεπταλέον χιτῶνα μόνον καταλιπών. Ubi Cod. Barbarogr. ὑποκάμισον præfert. Scholiaſtes Ariſtotelis in Rhetor. pag.40. πρόσχισμα λέγεται τὸ ἔμπροσθεν τοῦ τραχηλαίας τοῦ ὑποκαμίσου. Achmes cap.131. ἐὰν δὲ ἴδῃ ὅτι ἰδίου αὐτῷ ἔνδυμα, ἢ ὑποκάμισον, ἀποβαίνει ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ. Utitur præterea cap.158. 218. & 230. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Καὶ σύλβες (?) ἀνυπόδετος, καὶ δίχα ὑποκαμίσου.

Codinus de Offic. cap.12. num.2. προσδιορμάζουσι πτωχοὺς δώδεκα, καὶ ἐνδύουσι τούτους ὑποκάμισα, ἤγουν χιτῶνας, κυρτοβράκια, καὶ παπούτζια. Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

Τὸ ὑποκάμισόν της ἔδωκεν τὸ εἶχεν ἀπὸ παρθενίας.

Cyrillus Patr. Conſtantinopol. contra Judæos: διὰ νὰ λάβῃ τὰ ῥοῦχά σου, δὸς τὸ καὶ τὸ ὑποκάμισόν σου. Occurrit præterea apud Leontium in Vita S. Joannis Eleemoſynarij, Contarem in Hiſt. Athenar. pag.196. Theophylactum Hierodiac. pag.250. &c.

Ποκάμισον, eâdem notione. Corona pretioſa: Ποκάμισον, *Interula*, χιτών. Gloſſæ ad Iliadem Græcobarb. Θώρακα, τὸ σιδηρένιον ποκάμισον. Prochoprodromus in verſibus Politicis MSS. de ſua paupertate lib.1.

Ἐσέναν (?) καὶ ποκάμισον, ἰδὲν καὶ ἐπιβαλλόμενον.

Threnus MS. de Capta à Turcis Conſtantinopoli:

Γυμνοὶ χωρὶς ποκάμισον, ἐξάγγονα δεμένοι.

Vide in Gloſſ. med. Lat. in *Hypocamiſum.*

Σιδηροποκάμισον, *Lorica*, *Thorax*, noſtris *Chemiſe de mailles.* Vide in Καλκάνι.

Ὑποκαμισοβράκιον, *Bracca lineæ* quæ ſubuculæ lineæ ſub veſtibus aptantur, noſtris, *Calleçon.* Codinus in Orig. Conſtantinopol. num.148. καὶ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὑποκαμισοβράκιον, καὶ τὸ σφιγκτήριον, καὶ τὸ φακιόλιον αὐτοῦ λαβὼν, συνέδησεν αὐτά.

Ἐπικάμισον, *Tunica quæ camiſiæ inſternitur.* Joannes Tzetzes ad Heſiodi ἔργα lib.2. χιτὼν δὲ ἐστὶ κατὰ τοῦτον νῦν, καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν τὸ λεγόμενον ἐπικάμισον.

Σιδηροπουκάμισον, *Lorica ferrea anellis contexta.* Damaſcenus Studita Homil. 26. ἰδὼν τὸ δίδει σιδηροπουκάμισον, μήτε σπαθίν, μήτε σκουτάριν, &c.

Καμισάτος, *Camiſatus*, *Camiſiâ indutus.* Prochoprodromus, ex Cod. Reg. MS.

Καὶ τώρα βλέπεις, γέγονε λαμπρότης καμισάτος.

Καμισάτοι, dicuntur Miniſtri Eccleſiaſtici, qui in Eccleſia calefaciendis Sacris Lebetibus occupantur, pro aqua ſcilicet calida ſubminiſtranda in ſacrificiis. Joannes Epiſcopus Citri in Reſponſis: οἱ καμισάτοι ἐνασχολοῦνται πρὸς διακονίαν ἀνθράκων πυρὸς εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ περὶ τὴν τῶν θείων λεβήτων ἐκπύρωσιν, ἵνα ἐκεῖθεν συνήθως ζέον ὕδωρ τοῖς ἁγίοις ποτηρίοις κατὰ καιρὸν ἐγχέῃ, καὶ περὶ ἄλλας ὁμοίας τούτοις ὑπηρεσίας.

ΚΑΜΟΣ, *Cereviſia*, apud Gotthos. Priſcus Rhetor in Gotthicis: ἐχορήγουν δὲ καὶ οἱ ἑπόμενοι ἡμῶν ὑπηρέται κέγχρον, καὶ τὸ ἐκ κριθῶν χορηγούμενοι πόμα, κάμον οἱ βάρβαροι καλοῦσιν αὐτό.

ΚΑΜΟΣ. Antiquitates Conſtantinopolit. p.31. Edit. Combefiſij: καὶ Σιλβανὸς ὁρῶν τὸ μεσημβρίαν ζώδιον, ὡς τὸ ἄνω τὸ γόνυ κάμου δίκην κεκμηκότος, &c. Videtur legendum Καμήλου, nam & ſic genu flectit Camelus præ pondere feſſus.

ΚΑΜΟΥΡΑ, *Tinea*, *Termes*, *Teredo*, ἕλμινς, σὴς, τερηδών. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 1. pag.315. ἀπὸ τὰ κάρβουνα δίδουν οἱ σπινθαῖς, ἀπὸ τὸ σίδερον γεννᾶται ἡ σκουριά, ἀπὸ τὰ ῥοῦχα ἡ κάμουρα καὶ σής.

ΚΑΜΟΥΧΑΣ, Χαμουχᾶς, *Pannus ſericus*, *ſive ex bombyce confectus*, & *more Damaſceno contextus*, Italis *Damaſco*, noſtris olim *Camocas*, de qua voce diximus in Gloſſ. Mediæ Latinit. hodie etiamnum, *Mocade.* Codex Reg.1299. ad calcem: χαμουχάδες δύο, ἀφ' ὧν ὁ εἷς νεραντζής. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Βελοῦδα ἢ καὶ τζατουλὴν, ἢ καμουχὰ αὐτὴν μπλίζουν.

Hiſtoria MS. Beliſarij:

Εἶπεν

Εἶπεν ἰδίως ὅτι εἴσι πούκια καὶ χαμουχάδες,
νὰ τὰ ξάπλωσιν εἰς τὴν γῆν, &c.

Et alibi:

Τετράποδα ἄλογα ςῦλε μετὰ κουτέρων πλήρεις χρυσαφίου
ἀμπρὸς ὀνὲ ῥὶ καὶ χαμουχάδες μὲ ὑποκεισμένας ἐκλεκτάς.

Malaxus in Hiſt. Patriarch. in Gennadio Scholario: ἐχάριζε καπάσιον ἐνδύμιον μὲ τὸ καμουχᾶν, καὶ μανδὶ μὲ τὰς ποταμάς.

Καμουχᾶνος. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 25. ἐν δὲ τῷ δεξιῷ μέρει κείμενον τὸ ἐπηρμένον θρόνον, ὑπερθεν μὲν οὐρανὸν καμουχᾶνον εἰς ὕψος αἰωρούμενον. ſect. 7. cap. 15. Extr. ἐπήρχετο δὲ ὁ βασιλεὺς τὴν πόλιν ὅτω καταδιωκόμενος, ἔχων ἱππεύοντας δύο Καρδινάλεις συνοδοιπορῦντας· ὑπερθεν δὲ οὐρανὸν καμουχᾶνον βρέχοντα καὶ αὐτ. Vide Allatium contra Creychtonum p.675.

ΚΑΜΠΑΓΙΟΝ, *Campagus*, genus calceamenti de quo egimus in Gloſſ. med. Lat. Lexicon Adeſpoton MS. ξυρίδες, καμπάγια. Chronicon Alexandrin. an.25. Conſtantini: τὴν αὐτὴν τῆς ξοάνης ςήλην διηγλισμένην ὑπὸ τῶν ςρατευμάτων μετὰ χλανιδίων καὶ καμπαγίων, &c.

Καμπάκιον. Suidas: ξυρίδες, καμπάκια, ἢ ἄλλοτι ὑπόδημα διάφορον.

Καππάγια. Joannes Gazenſis lib. περὶ ἀρχαιολογίας, Νυμᾶς βασιλεὺς ἐν τοῖς ὑποδήμασι Ῥωμαίων τῶν Πατρικίων τυπῶσαι τὸ Ῥωμαϊκὸν κάππα, ὃ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ὅτι τὸ Ῥῶ, οἱ διὰ τὸ τῶν κοινῶν ἐπιμελεῖσθαι πατέρων ἔχον ἐπωνυμίαν, ἐφόρουν οἱ Πατρίκιοι τὰ καππάγια, ὡς ἐκ ἐξὸν ἄλλως ὁρᾶσθαι τῷ βασιλεῖ, quæ omnia falſa eſſe pridem obſervatum à Viris doctis: tametſi lunatos Romanorum calceos reſpexerit, quibus ſcilicet adſuta erat Luna, quæ C. Latinum exhibet.

ΚΑΜΠΑΝΑ, *Campana*, *Tintinnabulum*. Balſamon de Convocatione ad ædes ſacras Monaſteriorum per tria ſigna: ἐπὶ γὰρ κίγκλων σημαίνεται, τῇ καμπάνᾳ, φημὶ, ἢ τις ἐκ τοῦ κάμπου μετονομάζεται. ὡς γὰρ ὁ κάμπος, φασὶ, βουλομένοις εἰς ὁδοιπορίαν ἀνεμπόδιστος φαίνεται, ὅτω καὶ τὸ χαλκοςόμου κώδωνος ἢ μετέωρος διαλαλιὰ, τοῖς πᾶσιν εὐπρόσιτος δηλοῦται. Chron. Veneto-Byzant. an. 1420. καὶ ἐχάλασε ὁ νάρθηκας τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, — καὶ ἡ καμπάνα ἔπεσεν. Stephanus Sachleces in verſib.Politic. MSS.

Καὶ ἀφ' ὅ ψοφήσει ἄτυχος, καὶ ἀφ' ὧν ἐξεψυχήσει,
Κρῦν οἱ καμπάνες δυνατὰ, μαζώνονται παπάδες
Καὶ ψάλλουν ἕως τὸ οὐρανὸν, &c.

Occurrit apud Græcum Interpretem Concilij Lateranenſis an.1215. cap.58.

Καμπανάκι, *Tintinnabulum*, πλαταγή.

Καμπανάριον, *Campanarium*, Καμπαναριὸ, Portio. ὅπου ἦσαν κώδωνες, ut eſt apud Zygomalam. Aſtrampſychus in Cælo Pythagorico MS. pag. 106. δηλοῖ εἰς ἰδεῖν ἢ μακρὸν καὶ ὑψηλόν τι ὅμοιον πύργῳ, ςύλῳ, καμπαναρίῳ, μιναρὰ ἢ δένδρῳ ὑψηλῷ. Anonymus de Locis Sanctis: ἔχει καὶ καμπανάριον ὡραιότατον κινούμενον μετὰ τὸ ἅγιον ναόν. Malaxus in Hiſt.Patr. pag.168. ὅπῦ ἦτον ἀπάνω εἰς τὸ καμπανάριον. Idem in Chron.MS. p.453. καὶ ἀπὸ τῶν πύργων τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ἀπὸ τὰ καμπανάρια ἐχάλασαν πολλά.

ΚΑΜΠΑΝΟΣ, Καμπανὸν, *Campana*, *Statera*. Gloſſæ Græco-Lat. Καμπανὸς, *Stater*. Julianus Imp. in Epiſt.ad S.Baſilium: τὸ ὂν ἐξονομασθὲν χρυσίον ἐξ ἀριθμοῦ καμπανῷ τρυτάνισας ἐκπέμψον δι' οἰκείου σοῦ πιςοῦ, δακτυλίῳ τῷ σῷ ἐπισφραγισάμενος, &c. Leontius Epiſcopus Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ὡς ἔσεσθαι μέτρον ἢ λίτραν, ὅπεν ςάθμον ἢ μικρὸν ἢτε μέγα ἐν ὅλῃ τῇ πόλει, ἀλλὰ πάντα ἐν ἑνὶ καμπανῷ, ἢ ζύγῳ, ἢ μοδίῳ, ἢ ἀγορασθῇ πωλεῖν ἢ ἀγοράζειν διαμαρτύρασθαι, γράψας ἐνυπόγραφον πρόθεμα κατὰ πᾶσαν γειτονίαν. Achmes Onirocrit.c.15. ἐάν τις ἴδῃ κατ' ὄναρ ζυγὸν ἢ τὸ λεγόμενον καμπανὸν, ἐν τόπῳ τινὶ ςαθμίζομενα ταῦτα, ὡς πρέπει τῷ κριτῇ. Myrepſus ſect.8.c.116.de Rheubarbaro: ὅσον καμπανὸν τυρπηνὸν ἀ. Proverbia Græcobarb.MSS. κλέπτης κλέπτην φυσκώναν μάνικα πιολὰ καμπανῷ καὶ ὅσα θέλεις.

Καμπανίζειν, *Librare*, *Ponderare*. Corona pretioſa: νὰ καμπανίσῃ, *Ponderare*, Σταθμίζειν. Palladius in Hiſt. Lauſiaca, in Dorotheo: βυλλεῖς τὸ φορτίον ὅπερ μόγις ὁ χρεὼν ἀμφοτέραις ἐκαμπάνισα. S. Joannes Damaſcenus Orat. in Cabalinum p.691. πῶς διατέμνει τὸ οἶνον, πῶς καμπανίζουσι τὸ ἔλαιον, πῶς πραγματεύονται τὸ ἔριον καὶ τὸ μέταξον. Nicetas in Alexio lib.3. n.7. ὁ δὲ τὴν ἐχέτην τῆς Πρωτοςράτορος ἐν πλάςιγξι μιᾷ τῷ τῶν φρενὸς ζυγοῦ καθεῖκε, ἐν δὲ θατέρᾳ τὰ τούτου χρήματα, καὶ ταλαντεύων ἀμφότερα, &c. Ubi Codex Barbarogr. καμπανίζων. Myrepſus ſect.34. cap.21. ex Cod. MS. καὶ ἔμβαλε ἐν τῷ τοιούτῳ ζωμῷ σάχαρ ὅσον καμπανίζῃ ὁ ζωμός. Hiſtoria MS. Beliſarij:

Νάχῃ ψωμὶν καμπανιςὸν, καὶ ὕδωρ με τὸ μέτρον.

Vide in Ζυγαρά.

Καμπανιςὴς, *Ponderator*. Joannes Jejunator Orat. de Confeſſ. & Pœnit. περὶ μυθεν μυθοῦ, περὶ καμπανιςοῦ, περὶ τῶν λογάτων βιβασιῶν.

Καμπαισάρης, eâdem fortè notione, quomodo appellatus neſcio quis apud Scylitzem pag.753.

Παρακαμπανιςὴς, *Qui falſâ menſurâ vendit*. In Nomocanone Coteleriano num.547.

Παρακαμπάνισμα, *Injuſta*, *haud recta ponderatio*. Nicetas in Andronico lib.2. n.3. ἔπαυσε τὰς ἁρπαγὰς τῶν πτόλεων, καὶ τὰς ἀδικίας, καὶ τὰ παρακαμπανίσματα.

Καμπανιςικὸν, *Tributum pro ponderatione*. Diploma Andronici Junioris pro Monembaſiotis apud Phranzem lib.3. cap.24. ἢ καθελκόμενοι εἰς ἀπαιτήσεις καμπανιςικοῦ, μιτάτου, μετζιατικοῦ, &c.

ΚΑΜΠΕΣ, *Locuſtæ*, Βροῦχοι, in Corona pretioſa. Portius, Κάμπαις, *Eruca*, *Centipeda*, *Campe*, κάμπαι Καμπίαι, apud Agapium in Geoponico cap.200.

ΚΑΜΠΙΔΟΥΚΤΩΡ, *Campiductor*. S. Joan. Chryſoſtomus in Epiſt.de exilio ſuo apud Palladium pag.19. καὶ ταῦτα ἐτόλμητο παρὰ γνώμην τῶν εὐσεβεστάτων βασιλέων, ἐπισκόπων αὐτὰ κατασκευαζόντων, οἱ ἐκ ἐσχύνοντο Καμπιδούκτορας ἀντὶ τῶν διακόνων ἔχοντες. Leo in Tactic. c.7. §.54. ἔμπροσθεν δὲ τῶν μέλλοντων περιπατοῦσιν, ὁ Μανδάτωρ, καὶ ὁ Καμπιδούκτωρ, ἤγουν ὁ ὁδηγός. Et §.55. καὶ εἰ μὲν τάγμα ἐςὶ τὸ γυμναζόμενον, τὸ τοῦ τάγματος ἀρχοντα ἔμπροσθεν περιπατεῖν μετὰ μανδάτορος καὶ καμπιδούκτορος. Denique cap.14. §.67. ὁ καμπιδούκτωρ, ἤγουν ὁ τοὺς τόπους ἐρευνῶν, καὶ ὁ μανδάτωρ, ὁ μὲν ἐπὶ τοὺς τόπους ὁδηγῶν, ὁ δὲ τὰ μανδάτα γνώμῃ τοῦ ἄρχοντος διδούς. Eadem verba habet Mauricius lib.12.cap.11.Idem c.8. ὅπου δεῖ τριβῶνες ὑπάρχειν καὶ φρόνιμοι, καὶ κατὰ χώραν μάχιμοι δυνάμενοι, ὅπου δὲ βικάριοι καὶ καμπιδούκτορα. Vide Gloſſ.med.Lat.

ΚΑΜΠΙΟ, *Fœnus*, *Uſura*, Δάνειον, τόκος, ex Lat. *Cambium*, de qua voce conſule Gloſſ. med. Lat.

ΚΑΜΠΙΟΥΖΑ, *Tuſſilago*, Myrepſo ſect. de Antidot.cap.505.

ΚΑΜΠΙΤΗΣ, *Campio*, Μονομάχος. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap.138. ἐὰν εἰς ἄνθρωπος κράζων τὸ διὰ φόνον, καὶ ἐὰν ἄνθρωπος, ὅπου ἦν λαβόμενος, τὸ δίκαιον ὁρίζη τὸ ἂν ἠμπορέσει νὰ ἀλλάξῃ μὲ ἄλλον ἄνθρωπον γερὸν ὅπου νὰ πολεμήσει διὰ λόγου του, καὶ ἂν ὁ καμπίτης του νικῇ, ἐκεῖνος ὅπου τὸ ἔβαλεν τὸ καμπίτην, ἐντέχεται νὰ τὸ φουρκίσει, &c. Ita etiam cap.257. Vide Gloſſ.med. Lat. in *Campitor*.

Κάμπος, *Campus*, *Planities*, Πεδίον. Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 2062. & Suidas: ὡσπερ ἀναπεπταμένη χώρα, πεδία, κάμποι. Euſtathius ad Dionyſij Perieg. pag.50. οἱ Καμπανοὶ, ὧν τὸ πεδίον λιπαρὸν διὰ τὴν εὐκαρπίαν λέγει, ἀπὸ τῶν ὑποκαθημένων ἐκεῖ κάμπων ὠνομάσθησαν, &c. Vide Auctor. Etymolog. in Καμπανοί. Chryſoſtomus Orat. de Circo: ἐκ εὕρητε καὶ

ἀκάμπτων κύκλους τρέχειν, &c. Acta S. Platonis Ancyrani: τὸ δὲ τίμιον καὶ ἅγιον λείψανον τοῦ μακαρίου Πλάτωνος λαβόντες οἱ Χριστιανοὶ, κατέθεντο ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, τῷ ἐπιλεγομένῳ κάμπῳ. Quintianus Epiſcop. Arcullianarum in Epiſt. ad Petrum Arcullianarum, ubi de Proclo Patr. Conſtantinopol. πῶς ἐν τῷ κάμπῳ καταδραμὼν σὺν παντὶ τῷ λαῷ, κυμαινομένης τῆς αὐτῆς πόλεως, &c. Theophanes an. 17. Heraclij: καὶ τοὺς ἐμβόλους ὡς ἔστησεν, ὅτε ἐν κάμπῳ ἀπλήκευσεν. Vide eundem pag. 314. 351. Auctor incertus poſt eundem Theophanem pag. 429. εἰσελθόντες ἐν τόποις δυσβάτοις ἐκυρίευσαν ἡμᾶς, ἔξωθεν δὲ ἐπὶ κάμπου νικῆσαι αὐτοὺς ἔχομεν. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 29. ἠξάμενοι προπαιδεύειν τοὺς Ῥωμαίους τοὺς εἰς τοὺς κάμπους, καὶ εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη καταικοῦντας ἠφάνισαν. Alexander Monachus de Invent. S. Crucis pag. 1121. ὤφθη αὐτῷ ἐν κάμπῳ διάγοντι, &c. Threnus de capta Conſtantinopoli, MS.

Ὅλος ὁ κάμπος ἔγεμεν ἅρματα καὶ δοξάρια.

Vide Mauricium lib. 7. Strateg. cap. 1. Leonem in Tactic. c. 7. §. 30. cap. 12. §. 108. Zachariam Pap. lib. 3. Dialog. c. 6. Euchologium Goari p. 812. Pachymerem lib. 10. cap. 18. Ducam Hiſt. pag. 44. 114. 127. & Scriptores alios Byzantinos, ubi de campo Hebdomi, quorum locos congeſſimus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 2. ſect. 6. num. 3. & in Gloſſ. med. Lat. ubi fusè egimus de Campis ad Urbes majores ſitis, in quibus fiebant exercitationes militares, quæ πεδία τὰ τοῦ πολέμου δεχόμενα μελέτας dicuntur Libanio in Presbeutico ad Julianum Imp.

Κάμπος, *Caſtra*, quomodo Galli *Campum* uſurpant. Colloquium Joviani Imp. cum Arianis to. 2. operum S. Athanaſij pag. 27. ἐπερχομένου τοῦ Βασιλέως εἰς κάμπον ἐν τῇ ῥωμανησίᾳ πύλῃ. Ibidem: ἀκούσας ὁ Βασιλεὺς ἐπέζευσε τὸν ἵππον, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν κάμπον. Acropolita in Chron. cap 85. πῦρ ταῖς οἰκίαις τῶν Λατίνων ἐνέβαλον περὶ τὸν αἰγιαλὸν κειμέναις, καὶ ἐνέπρησαν ταύτας, πρῶτα Βιγλικῶν, εἶτα τῶν ἄλλων γειτόνων, ἃς Κάμπους ὀνόμαζον.

Κάμπος, *Rei cujuſvis ſuperficies*, quomodo *Champ* dicimus. Codinus de Offic. Palat. cap. 3. num. 10. τὸ δὲ τῆς σέλας ἐπανωσκέπιον, λευκὸς κάμπος, ὡς πεδίον, μετὰ αετῶν κοκκίνων μικρῶν.

Ἰσόκαμπος, *Planus*, *Æqualis*. Gloſſæ Græcobarb. ὁμαλὸν, ἰσόπεδον, ἐπίπεδον, ἴσον, ἰσόκαμπον.

Καμπόσος, *Pauculus*, *Parvulus*, *Aliquantulus*, ὀλίγος, μικρός. Paſſim occurrit.

Καμπόσο, Καμποσάκι, *Pauliſper*, *Aliquantulum*, διὶ ὀλίγου, μικρόν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

Καὶ τὴν πολλὴν τ' ἀλαζονία ἐγέλασε καμπόσο.

Glycas de Vanitate vitæ.

Ὅπου καμπόσος φαίνεται, καὶ ἀπ' ἐκεῖ συμφιάζει.

ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ, *Curvus*, Κάμπυλος.

Στραβοκάμπουρος, *Qui & ſtrabo, vel diſtortus, & curvus eſt.* Rhuzanus in Paraphr. Vaticinior. Conſtantinopol.

Ἦλθε δὲ καὶ ἡ μάμη του ἡ στραβοκαμπούρα πάλι.

ΚΑΜΠΤΟΣ. Etymologicum: βαλβὶς, ἡ ἀφετηρία καὶ ὁ καμπτὸς, ἤγουν ἡ ἄφεσις· νύσσα ὁ καμπτός. Eſt autem Βαλβὶς, locus in amphitheatris unde emittuntur Equi ad curſum. Cedrenus in Romulo pag. 147. ſcribit τὸν ἐπὶ τὰς θύρας καμπτὸν τὴν ἀνατολὴν, καὶ τὸν ἐπὶ τῇ σφενδόνῃ τὴν δύσιν denotare. Eſt igitur καμπτὸς pars illa amphitheatri quæ in ſemicirculum flectitur. Scholiaſtes Æſchyli in Perſ. τοὺς δὲ οὕτω φασὶ γενναίους ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τῆς νυκτὸς ἐν τῷ καμπτῷ φοράδα στήσας δεῖξαι τὸν ἵππον. Occurrit præterea in Chronico Alexandrino.

ΚΑΜΥΛΑ. Stephanus Sachleces in verſib. Politic. MSS.

Καμύλας, λέγω, πέτασε, καὶ γύριζε στὰ ὕψη,
Καὶ τὸ φεγγάριν τοῦ οὐρανοῦ χαμαὶ στὴν γῆν να κύψῃ.

Vide ſuprà Καμιλά.

ΚΑΜΥΛΑΥΚΑΔΕΣ, οἱ κοχλοὶ οἱ μεγάλοι, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΚΑΜΨΑ, *Capſa*. Heſychius: Κάμψα, θήκη, γλωσσόκομον.

Καμψάκης, eâdem notione. Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num. 61. ὡς καὶ εὐξάμενος χάριν ταύτῃ ἀντιδέδωκεν, τὸ μὴ ἐκλίπειν ἐκ τῆς ὑδρίας τὸ ἄλευρον, καὶ ἐκ τοῦ καμψάκου τὸ ἔλαιον. Miracula S. Georgij Marr. num. 29. ἡ τοῦ ἀλεύρου δρὰξ, καὶ ὁ καμψάκης τοῦ ἐλαίου ἐπληθύνθη. Epiphanius Hær. 30. contra Ebionitas: ὕδωρ κελεύσας ἐνεχθῆναι ἐν ἀγγεῖ, ἐν καμψάκῃ φημί. Occurrit præterea in Menæis 23. Januarij in S. Mayſima.

Καμψάριος, *Capſarius*, ſeu qui in Balneis mercede veſtimenta ſervanda ſuſcipit, ut eſt apud Paulum JC. in l. 3. §. ult. D. de Offic. Præf. vigil. Scholiaſt. Baſilic. ad lib. 13. pag. 109. ὅπερ ἐξεφώνησε περὶ τῶν ἐν τοῖς λουτροῖς καμψαρίων. Et ad lib. 21. pag. 610. εἴτε βαλανεὺς ᾖ, εἴτε καμψάριος, ὡς ἔν τισι τῶν ἐπαρχιῶν, πρὸς τὸ φυλάττειν τὴν ἐσθῆτα τῶν λουομένων, &c. Epiphanius lib. 2. Panarij, Hæreſi 52. ubi de Adamianis Hæreticis: πρῶτον γὰρ φασὶ τοὺς τοιούτους, τὰς αὐτῶν ἐκκλησίας, ἤτοι φωλεοὺς καὶ σπήλαια ἐν ὑποκαύστοις οἰκοδομοῦντας, ἐν δὲ τῷ εἰσιέναι, ἱματοφύλακες εἰσί τινες πρὸς τὴν θύραν, δίκην καμψαρίων, ὑπ' αὐτῶν ἐπιτεταγμένοι.

Καμψαρικὰ, vox ejuſdem originis. Mauricius lib. 9. Strateg. cap. 4. Extr. δυνατὸν δὲ ἐστὶ σανίδας προπαρασκευάσαι παχυτέρας, καὶ ἐν καταρτίσμασι συμπῆξαι αὐτὰς ὡς ἐπὶ σαρπίου, καὶ διὰ πίστης καὶ στυππίου, ἢ καμψαρικῶν κατασφαλίσασθαι τὰς ζεύξεις. Eadem habentur apud Leonem in Tact. cap. 15. §. 77. præterquam quòd ἢ καμψαρικῶν abeſt: quam vocem *Glutinum* Meurſius: Schefferus verò *Circulos ligneos* interpretatur. Alij idem notare quod καρφία, ſeu *Clavos*, volunt.

Κάμπτρα, Κάμπστρα, *Arca*, *Capſa*. Lexicon MS. Colberteum: Κάρδοπος, κάμπστρα, ἐν ᾗ τὰ ἄλευρα μαλάσσουσιν. Gloſſæ Græco-Lat. κάμπτρα, *Campſa*. Καμπτροποιὸς, *Campſarius*. Occurrit etiam in Gloſſis Latin. Gr. & apud Heſychium, uti obſervatum in Gloſſ. med. Lat. in *Campſa*. Vita S. Eudociæ Mart. num. 24. ἦν οὖν ἡ ποσότης τῶν ἐνεχθέντων αὐτῆς χρημάτων, χρυσίου λίτραι ὁλόκληροι δυσμυρίαι, — κοσμίων ἐξαιρέτων καὶ διαφόρων ὁλκὴ ἀναρίθμητος, — ἐσθῆτος σηρικῆς κάμπστραι ο΄. ἐσθῆτος λινῆς ἐντίμου κάμπτραι υο΄. ἐσθῆτος χρυσοελάτου κάμπτραι ρξ΄. ἑτέρας ἐσθῆτος ὑπὸ λίθων τιμίων κεκοσμημένης κάμπστραι μεγάλαι ρκγ΄, &c. Apophthegmata Patrum in Pœmene num. 20. κάμπτρα μεστὴ ἱματίων.

Κάμπτριον, eâdem notione, ibidem num. 44. Gloſſæ S. Benedicti: *Capſa*, Κάμπτρια, & in cap. de Laneis: *Capſa*, Κάπτρον. *Capſarium*, Καπτροφόρον.

ΚΑΜΨΑΝΕΜΑ, *Roſmarinus*, apud Apul. cap. 79.

ΚΑΜΩΝΝΕΙΝ, *Laborare*, *Conficere*. Κάμνειν. Gloſſæ Græcobarb. ἐκεῖνον ὅπου ἀγγαρεύεται, ἢ καμώνεται. Corona pretioſa: νὰ κάμω, *Operari*, Ποιεῖν. Vide Auctor. Etymologici. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. πρὶν νὰ ἴδῃς τὸν διάβολον, κάμνεις τὸν σταυρόν σου. Rurſum: μηδ' ὁ διάβολος σ' ἀπαντήξῃ, μηδὲ τὸν σταυρόν σου κάμῃς. Ibid. ἤθελε νὰ κάμῃ τὸν σταυρόν του, καὶ εὔγαλε τὸ μάτι του.

Κάμωμα, Καμώματα, *Geſta*, *Facta*, *Res*, *opus*, πράξις, τὰ πεπραγμένα, πρᾶγμα. Gloſſæ Græcobarb.

Καλὰ

Καλὰ ἔργα, καλὰ καμώματα. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

Ἴδα θέλεις, ἀφίνε μας, μὲ τὰ καμώματα μας.

Stephanus Sachleces MS.

Καὶ πάλιν δοῦτε κάμωμα τὸ καμνοῦν εἰς τὸ πλούσιον.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 24. οἱ ἄνθρωποι ὅπου λέγουν τὴν ἀλήθειαν ξεσυγοῦνται ἀπὸ τὰ καμώματα. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. τῆς νύκτας τὰ καμώματα τὰ βλέπει μέρα καὶ γελᾷ.

Καμωτικὸν, *Manufactum opus.*

Καμώνομα, *Confictio*, Πλάσμα.

Λιθοκαμωμένος, *Lapillis elaboratus*, *diſtinctus.* Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Οὐ φλέκος εἰς τὸ κύτιλον ὁ λιθοκαμωμένος.

Ψιλοκαμωμένος, *Tenuiter elaboratus*, *Tenuis.* Gloſſæ Græcobarb. λεπτοῦφῆ ἐνδύματα, ἱμάτια λεπτοσκευασμένα, ῥοῦχα ψιλοκαμωμένα.

Ἀκάμωτος, *Infectus*, *Infabricatus*, Ἄτευκτος, ἀνέργαστος, apud Agapium in Geopon. cap. 115.

Καλοκάμωτος, *Bene elaboratus*, *confectus.* Eædem Gloſſæ: Μάντιλμα παχιὼ καὶ καλοκάμωτον.

Καμῖνον, *Officina fabri ferrarij.* Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij cap. 11. περιπλέξας τὸ ἱέρακα ἐθονίοις, ἄπαγε εἰς καμῖνον, καὶ κρεμάσας αὐτὸν ἔασον ἀπὸ τοῦ ψόφου ἡμιφαθλῶναι.

ΚΑΜΩΠΙΣΤΡΙΑ, *Sarcinatrix*, ἀκέστρια, in Gloſſis Gr. Lat.

ΚΑΝΑΑΝΖΗΡ, ὁ ἡδύοσμος, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Mentha.*

Καναβάτζο, *Linteum*, *Tela*, ὀθόνη, λίνδιον, σάβανον Cannabina tela.

ΚΑΝΑΒΗΝΑΙΑ. Nicolaus Myrepſus ſect. 1. cap. 298. Cod. MS. βελόνικα, καναβηναίαν, ἐλελίσφακον, &c. Ubi Codex Fuchſij cap. 304. καραβηνίαν prætulit.

ΚΑΝΑΒΟΣΙΣΑΜΑΤΟΣ. Prochoprodromus de ſua paupertate, ex Cod. Reg. MS.

Καὶ θρίξ καὶ τὸ κηπουρὸν καὶ μοιχθηρὸν ὁ κῆπος,
Παστελοπούλας κασιδὰς, καναβοσισαμάτος.

ΚΑΝΑΚΑΡΑ. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ὁ ῥήγας ὡς κανακαρὰ νὰ μὴν κακοκαρδίζῃ.

Vide Ἀνάκαρα.

ΚΑΝΑΚΗ, & Κανάκια, Κανάκεμα, *Blanditiæ*, *Illecebra*, *Adulatio*, Θωπεία, κολακεία. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Να περπατοῦν ταχαίρονται με δίωμα καὶ κανάκη.

Κανακεύειν, *Blandiri*, *Mulcere*, αἰκάλλειν, σαίνειν, μειλίσσειν.

Κανάκιος, *Blandus.* Idem Georgillas:

Καὶ στῆθος ὥσπερ μάρμαρα λευκὰ, βυζία κανάκια.

ΚΑΝΑΛΗΣ, Κανάλος, *Alveus*, *Canalis*, *Tubus*, Gloſſæ Græco-Lat. Κανάλης, *Canalis.* Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. & Gloſſæ Baſilic. Κανάλης, ἀγωγὸς ὕδατος λέγεται, ἡ λέξις Ῥωμαϊκή. Alibi: ὑπόνομος, ἀγωγὸς, ὀχετὸς, διῶρυξ, κανάλος. Zonaras ad Can. 21. Concilij Sardic. Κανάλης ἀγωγὸς λέγεται, ἡ δὲ λέξις Ῥωμαϊκή. Cedrenus pag. 283. ὁ μέντοι Εὐφράτας τοὺς κανάλους, ὑπονόμους κατασκευάσας, καὶ πάσας πηγὰς ὑδάτων ἀναστομώσας, τῶν τειχῶν ἤρξατο. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 22. ex Cod. Vaticano: καὶ ἐπὶ πάντα ἄλλον τόπον τῆς πόλεως ἔκτισε κανάλους θαλασσίους. Ubi edit. γάβους ὑδρορόγους. Occurrit præterea in Baſilicis lib. 16. pag. 256. lib. 19. pag. 391. lib. 58. tit. 22.

Κανάλιον, *Via publica*, in Concilio Sardicenſi Can. 21. & apud S. Athanaſium. Vide annotata in Gloſſ. med. Lat. in *Canalis*, quibus addo ſcribere Porphyrogenitum in lib. de Adm. Imp. cap. 34. Regionem in Dalmatia Κανάλην appellatam, ſic dictam Sclavorum linguâ à voce quæ ἁμαξικὴν, ſeu *Viam plauſtralem* ſonat, quia, inquit, διὰ τὸ εἶναι τὸν τόπον ἐπίπεδον, πάσας αὐτῶν τὰς δουλείας διὰ ἁμαξῶν ἐκτελοῦσιν. Sed vim vocis Latinæ non percepit eruditus Princeps.

Κασαλίσκος, *Cloax*, in Gloſſis Græco-Lat.

ΚΑΝΑΡΙΑ, ἡ τρίβολος, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Canaria*, herba de qua vide Ruellium lib. 2. de Natura Stirp. cap. 130. lib. 3. cap. 84.

ΚΑΝΑΤΑ, *Cadus*, Κάδος, *Cannata*, *Canna*, Corona pretioſa: κανάτα, *Amphora*, λάγυνος. Κανάτι, apud Cruſium in Turcogr. pag. 255. Myrepſus ſect. 1. cap. 494. ex Cod. MS. & 500. ex Edito: ἀπὸ τὰ ϛʹ. κανάτια τοῦ οἴνου, &c. Occurrit ibi pluries. Agapius in Geoponico, cap. 230. βάλε δέκα καβούρους ποταμίους, ἢ τῆς θαλάσσης, εἰς αὐγεῖον, καὶ σκέπασέ το καλὰ, κἂν στάμνι εἶναι, κἂν κανάτι, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Canna.*

ΚΑΝΑΤΑ, καὶ Ἀντίνα τοῦ καραβίου, *Carcheſium*, Καρχήσιον, Portio.

ΚΑΝΑΤΙΒΑΡΔΗΣ. Dignitatis nomen apud Conſtantinopolitanos. Scholiaſtes Baſilic. ad lib. 60. pag. 695. ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, Βαράγγου συντελεστικοῦ τὸν ἕτερον Βάραγγον συντελεστικὸν φονεύσαντος, Κανατιβάρδης καὶ Πρωτοασηκρῆτης τοῦ δημοσίου τὴν τοῦ φονεύσαντος οὐσίαν προσεκύρωσαν.

ΚΑΝΔΕΚΑΝΙΚΗ. Theophylactus Hieromon. Serm. 4. pag. 41. οὐδὲ κανδεκανίκη εἰς τὸ στράτον νὰ κρατῶν, ἢ σακκέλλιον, κατὰ τὴν εὐαγγελικὴν παραγγελίαν. Sed vox diſtinguenda κανδεκανίκη. Vide in hac voce.

ΚΑΝΔΕΧΡΟΝΟΣ, Theophylactus Hieromon. Serm. 1. pag. 4. καὶ ἔτζι ἤτοι τὰ σακκία ἐκεῖνα κανδέχρονα, καὶ σκέπασμα, καὶ φόρεμα τοῦ Ἀρχιερέως.

ΚΑΝΔΗΛΑ, *Candela*, *Lucerna olearia.* Sophronius Patr. Hieroſol. in Vita SS. Cyri & Joannis: καὶ μικρὸν τοῦ τῆς κανδήλας ἐλαίου τῆς ἄνω πρὸ τῆς τοῦ Σωτῆρος εἰκόνος ἁπτομένης, λαβὼν εἰς λεκίδιον, &c. Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 7. ἵνα δὲ μὴ σε λυπήσω, ἔλαιον ὀλίγον εἰς τὰς κανδήλας, καὶ θυμιάματα, παράσχου ἐν τῷ εὐκτηρίῳ. Acta S. Eliæ Junioris pag. 194. οἱ μὲν κανδήλας πάμφωτον ἔλεγον βλέπειν ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτοῦ λάμπουσαν. Cyrillus in Vita S. Euthymij: καὶ καθ' ἑσπέραν λαμβάνουσα ἁγίασμα ἀπὸ τῆς τοῦ ἁγίου θήκης, καὶ τὸ ὕδωρ τῆς ἀσβέστου κανδήλας, &c. Chronicon Alexandrinum an. 16. Domitiani: αἵτινες ἐποίησαν τὴν ἱερὰν χλαμύδα πορφυρᾶν κρεμασθῆναι εἰς μίαν ἅλυσιν τῶν ἐν τῷ ἱερῷ κανδηλῶν. Et an. 1. Juliani: τὸ δὲ κράνιον ἐνυβρίστως κρεμάσαντες ἐν σχήματι κανδήλας ἐνέπηξαν. Nicolaus Patriarcha in Epit. Canon. οἱ μοναχοὶ διὰ τὸ σχῆμα εἰς τὸ θυσιαστήριον εἰσίτωσαν ἐφάψεως χάριν κηροῦ καὶ κανδήλας. Nicephorus Patr. Ibid. δεῖ τὰς μοναζούσας εἰσιέναι εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον, καὶ ἅπτειν κηρὸν καὶ κανδήλας. Ubi obſervandum Cereum à candela diſtingui, ut alibi paſſim. Pentecoſtarium: ὁ κανδηλάπτης ἅπτει τὰ κηρία πάντα καὶ κανδήλας. Occurrunt eadem verba alibi non ſemel. Typicum S. Sabæ cap. 19. ad 16. Januarij: δίδοται δὲ καὶ ἅγιον ἔλαιον τοῖς ἀδελφοῖς ἐκ τῆς κανδήλας τοῦ ἁγίου. Ita Anthologium 6. Decemb. in fine. Ἑπτάφωτος κανδήλα, in Synodo Hieroſol. an. 1672. pag. 334. Κανδήλα ὑαλίνη, apud Codinum in Orig. Conſtantinopol. num. 41. Utuntur paſſim Scriptores, Epiphanius contra Meletianos ſemel ac iterum, Theoſterictus in S. Niceta num. 45. Anonymus in Miraculis S. Georgij num. 55. Symeon Logotheta in Theophilo n. 20. Joannes Moſchus in Limonario cap. 105. Zacharias Papa lib. 1. Dialog. cap. 5. 7. lib. 3. cap. 24. 29. 30. Scholiaſtes Baſilic. lib. 48. tit. 3. Euchocolog. pag. 428. 560. 699. Euſtathius ad Odyſſ. η. Anonymus de Lo-

cis Hieroſol.num. 1. 4. 6. 7. Malaxus in Hiſt. Patr. pag.181. 183. 184. &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in V. *Candela*.

Κανδήλα τῆς εὐχελαίου, *Lampas* coram Chriſti imagine appenſa & ardens, in qua, in majoribus Eccleſiis, oleum infirmis ungendis aſſervari ſolet. Euchologium in Officio S. Olei, ex Cod. Barberino: πλυνέται ἡ κανδήλα, καὶ γεμίζεται ἔλαιον κανδήλα μεγάλη χωροῦσα λίτρας ἑπτὰ, &c. Euchololog. Edit. pag.413. ἰστέον ὅτι ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἀντὶ ὕδατος οἶνον εἰς τὴν κανδήλαν τῆς εὐχελαίου βάλλουσιν. Vide Symeonem Theſſalonic. apud Goarum paginâ 436. & ſuprà in Ἔλαιον.

Κανδῆλαι ἀκοίμητοι, in Vita MS. S. Theodoti Siceotæ, *Lychni in Eccleſiis diu & noctu ardentes*. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.66. κανδῆλαι ἀκοίμητοι τυπούμεναι διατηρείσθωσαν, ἐν μὲν τῷ μύακι μία ἔμπροσθεν τῆς Κεχαριτωμένης Θεοτόκου, μία ἐν τῷ τέμπλῳ, μία ἐν τῷ ἄρθακι. Vide Ἀκοίμητος.

Κανδήλιον. Anonymus de Locis Hieroſ. num. 7. ἔχει καὶ τράπεζαν ὅπου λειτουργοῦν· ἔχει κανδήλια δ'.

Κανδήλαβρον, *Candelabrum*, in Baſilicis. lib. 15. tit. 3. §.6. Κανδηλάβρα, in lib.44. tit.13. §.3. nam & fœminino genere efferebant. Gloſſæ Gr.Lat. Λαμπὰς, *Candelabra*, *Fax*.

Κανδηλάπτης, *Qui candelas accendit in Eccleſia: Accenſor*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Manethon Apoteleſmaticus MS. κανδηλάπτας, λαμπαδαρίους, &c. Damaſcenus Studita Hom. 18. καὶ τὸ ταχὺ ἡσυχάσθη ὁ Κανδηλάπτης καὶ ὑπῆγε νὰ ἀνάψη τὰ κανδήλια τῆς ἐκκλησίας, &c. Ariſtænus ad Can. 51. Epiſt. S. Baſilij ad Amphilochium: εἴτε καὶ ἀχειροτόνητοί εἰσιν, ὡς θυρωροὶ, κανδηλάπται, καὶ οἱ τὴν φυλακὴν ἐμπεπιστευμένοι τῶν ἁγίων θυρῶν τοῦ θυσιαστηρίου. Pentecoſtarium: ἀναπαυομένας δὲ ἐκτὸς τοῦ ναοῦ μόνος ὁ Κανδηλάπτης, ἅπτει τὰ κηρία πάντα καὶ τὰς κανδήλας. Alibi: ὁ δὲ Κανδηλάπτης σημαίνει τὸ μέγα καὶ τὸ σιδηροῦν. Illius etiam id fuiſſe muneris docet Triodium Fer.2.Hebd. 1. Jejunior. περὶ δὲ ὥραν γ'. κρούει τὸ σιδηροῦν ὁ Κανδηλάπτης καὶ συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Rurſum: ὁ δὲ Κανδηλάπτης, βαλὼν τὴν συνήθως μετάνοιαν τῷ προεστῶτι, ἀπέρχεται καὶ κρούει τὸ σήμαντρον. Mox: περὶ δὲ ὥραν ἐνάτην κρούει ὁ Κανδηλάπτης τὴν θ'. καὶ συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. In Officio Veſpertino Sabbati Sancti: ἅπτει ὁ Κανδηλάπτης πάσας τὰς κανδήλας, καὶ ἐξερχόμενος κρούει τὸ σήμαντρον. Typicum cap.1. ἀπέρχεται ὁ Κανδηλάπτης, — καὶ κατελθὼν σημαίνει τὸ μικρόν. cap.2. de eodem: ἀπέρχεται καὶ κρούει τὰς βαρέας σχολίους, ψάλλων καὶ τὸν Ἄμωμον. μετὰ δὲ τὸ πλήρωμα τούτων, ἀπέρχεται καὶ ἅπτει τὰς κανδήλας. Ita paſſim in hoc libro & in Euchologio pag.545.560. Vide Allatium de Recentiorum Græcorum Templis pag. 101.

Κανδηλάριος, idem qui Κανδηλάπτης, vel qui Cereorum & lampadum in Eccleſia curam habet. Theodorus Studita in Catech.2. lib. 1. περὶ τῆς μερίμνης τοῦ Κανονάρχου, Κανδηλαρίου, καὶ Νοσοκόμου.

Κανδηλάριον, *Candelabrum*. Lib 49.Eclog. Baſilic. ἐὰν δὲ εἰς τὸν ἀργυρὸν ὠνήσηται, καὶ ἀργυρᾶ κανδηλάρια τῷ ἀργυρῷ περιέχεται.

Κανδηλαύρα, eodem ſignificatu in ead. Ecloga: σκεύη ὑδρηλὰ, χερνιβόξεστα, κανδηλαῦραι, λύχνοι, τρῦλλαι. Rurſum: ὅτε αἱ ἀργυραῖ κανδηλαῦραι, ἡ λυχνία, ἡ ζώδια ἀργυρᾶ ἐν τῷ οἴκῳ κείμενα.

Κανδηλοσβέστρα, exponitur πυραύστης, apud Euſtathium. Scholiaſtes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 404. φάλαινα, εἶδος ἰχθύος, καὶ κατὰ νύκτας εἰς τὸ φῶς ἀλλομένη, ἡ κοινῶς κανδηλοσβέστρα. Joannes Tzetzes Chil. 9. v. 965.

> Φάλαινα, ψυχὰ, ψύχη, καὶ πυραυστόμορφός τι,
> Ὅπερ φασὶ κοινότερόν τινες Κανδηλοσβέστραν.

Scholiaſtes Lycophronis: περὶ μὲν τῆς φαλαίνης τῆς χερσαίου ζωυφίου, ὃ καὶ Κανδηλοσβέστριαν ἰδιωτικῶς φασὶν, ἀπέπεμψα.

Κανδηλοσβέστης appellatur à Scholiaſte Nicandri in Theriaca: τὸ γὰρ ἔστι σποδώδη εἰσὶ τὰ πτιλὰ Κανδηλοσβέστου.

Καντήλα. Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

> Καὶ για τὸ λάδι κόπτουσι καὶ φτέρνουν τὴν καντήλαν.

Manuël Malaxus in Chron. MS. pag.334. καὶ ἐπάνω τοῦ ἁγίου τάφου κρέμαται καντήλια λ'.

Καντηλιέρη, *Candelabrum*, Κηροπήγιον, in Corona pretioſa.

Καντηλίστρα, Hieronymo Germano, *Piombarolo della lampada, dove accende il bombace*.

Πολυκάνδηλον, *Machina à Templi fornice pendens Lychnis compluribus inſtructa*. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.59. ἐν αὐτῇ τῇ πρώτῃ τῇ Κοιμήσει τῆς Κεχαριτωμένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, αἰρομένων τῶν κρατήρων, κρεμάσθωσαν ἀργυρὰ πολυκάνδηλα τὰ πολυφώτια, καὶ αἱ ἀργυραὶ χυτροκανδῆλαι, καὶ οἱ ἀργυροὶ κρατῆρες, &c. Adde cap.72. Theophanes an. 12. Heraclij: ἔλαβεν καὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας πολυκάνδηλά τε, καὶ ἕτερα σκεύη ὑπουργικὰ, χαράξας νομίσματα, &c. Leo Grammaticus in Theophilo pag. 449. & Symeon Logotheta num.2. καὶ προσέταξε τῷ Χαμοδράκοντι Λέοντι τῷ Πρωτοβεστιαρίῳ αὐτοῦ ἀγαγεῖν τὸ πολυκάνδηλον τὸ ἐν τῇ σφαγῇ τοῦ Ἀρμενίου Λέοντος ξίφει διακοπέν. Idem in Leone Philoſopho pag. 481. καὶ εἰ μὴ ἡ φορὰ τῆς ῥάβδου εἰς πολυκάνδηλον ἐμποδισθεῖσα διηχαυνώθη, &c. Et in Alexandro: τὰς τῶν ἐκκλησιῶν ἐνδύτας, καὶ τὰ πολυκάνδηλα ἄρας, &c. Continuator Theophanis lib.4. num.44. ὁ εἰς φωταγωγίαν κατασκευασθεὶς αὐτῷ κύκλος, ὅπερ φασὶ πολυκάνδηλον. Acta S. Eliæ Junioris pag.199. καὶ ἔβλεπον ὅτι ἐκρέμασαν οἱ Χριστιανοὶ πολυκάνδηλον μέγα ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐσταυρωμένου ἐξαπτέν, &c. Anonymus de Locis Hieroſol. cap.1. καὶ κρέμαται πολυκάνδηλον. Adde Cedrenum pag. 537. & quæ annotamus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib.3. n. 48. & in Gloſſ.med.Lat.

Χαλκοκάνδηλον, *Candelabrum æreum*. Ita appellari Laonicum, cujus extat Turcorum Hiſtoria, *in Regio Codice* monet Fabrotus. Typicum MS. ſuprà laudatum cap.72. τῶν χαλκῶν πολυκανδήλων ἐν αὐτῷ (τῷ νάρθηκι) κρεμαμένων.

Κυκυμοκάνδηλον, Vas Chymicum. Codex Reg.618. fol.83. δὶς ὀπτᾶσθαι ἐν ἰπνῷ κόπρῳ, ἢ ὀγίᾳ, ἢ πρισματοκαύστῳ, ἢ κυκυμοκανδήλῳ.

Χυτροκανδῆλα, in Typico MS. loco ſuprà allato, *Lychnus Olearius*, *Olla Lucernaria*. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

> Αὐτὸς τὸν βλέπεις ἔδωκεν εἰς τὴν μονὴν εἰκόνα,
> Καὶ σαρανταπῆχον βλαττὴν, καὶ δύο κηθροκανδήλας.

ΚΑΝΔΙΔΑ, *Candida*, de qua voce egimus in Gloſſario med. Látin. Martyrium S. Bonifacij, de Aglaë: αὕτη δὲ τρίτον κάνδιδα ἔπραξεν ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ ὑπαρχότητα, ἔχουσα ὑφ' ἑαυτὴν ἑβδομήκοντα τρεῖς φροντιστὰς εἰς τὴν κτῆσιν αὐτῆς.

ΚΑΝΔΙΔΑΤΟΙ, *Candidati*, de quibus in Gloſſ. med. Lat. Procopius lib. 3. de Bello Gotth. cap.38. ἦν δὲ οὗτος ἀνὴρ Βασιλέως μὲν Ἰουστινιανοῦ δορυφόρος, ἐπεὶ ἐς τοὺς Κανδιδάτους καλουμένους τελῶν ἔτυχε. Chronicon Alexandrin. an.3. Gordiani: Γορδιανὸς Αὔγουστος ἐποίησε ἀριθμὸν τῶν λεγομένων Κανδιδάτων. Mox addit ex ſuo nomine Σενιώρες appellaſſe. Idem Chron. an.5. Juſtiniani: καὶ ἐκαύθη τὸ μετὰ τοῦ πορτίκου τῶν Σχολαρίων, καὶ τῶν Προτικτόρων, καὶ τῶν Κανδιδάτων. Eundem vide an. 3. Phocæ. Theophanes an. 25. Copronymi: Θεοφύλακτος Κανδιδάτος ὁ κατὰ τὸν Μαρινάκην. Conſtantinus de Adm. Imp. cap.51. τιμηθεὶς κατὰ διαφόρους

καιροὺς

χωρὶς Κανδιδάτος, ϛράτωρ, Σπαθάριος, Σπαθαροκανδιδάτος. Nicephorus Conſtantinopol. in Hiſt. pag.20. 1. Edit. τὴν δὲ ἀξίαν, ἣν Κανδιδάτον Ῥωμαῖοι καλεῖν ἔθος, (ἐτύγχανε.) Vide Nilum Monach.lib.1. Epiſt.207. lib.2.Epiſt.184.220.329. Joan. Moſchum in Limon. cap.185. Acta S.Maximi Confeſſ. p.31. Edit. Combefiſij, Antholog. Arcudij 31. Junij, Gruter. in Inſcript. 425. 2. Cedrenum, &c.

ΚΆΝΕ, *Saltem*, τὐλάχιϛον.

ΚΑΝΕΒΆΤΖΑ, *Cannabinum*, ex Italico *Canevaccio*. Vide in Ζῦπα.

ΚΑΝΕΪΣ, Κανένας, *Nemo, Nullus*, Μηδεὶς, ὐδείς. Sic legendum in Corona pretioſa pro Κανὶς. Alexius Comnenus in verſib. Polit. MSS. ad Spaneam Nepotem:

Εἰς κρίμα μέγα ἢ μικρὸν κανένα κάλακρίνης.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib.4.

——— Χωρὶς κανέναν φόβον.

Eodem lib.

Ὅτι πολὺ τις κανεὶς να ἔδειξεν ἐκεῖνον.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Νανοίζω ταργαϛήρι μου, γιαδιάφορον κανένα.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. ὁ μῦθος δηλοῖ πῶς δὲν πρέπει να καταφρονῇ τινὰς κανένα ἄνθρωπον, ἂν καλλὰ καὶ να ἦναι ὁ μικρότερος, &c.

ΚΑΝΈΛΑ, Κανέλλα, *Caſia*, Κασία. Corona pretioſa: Κανέλλα, *Cinnamonum*, Κινναμώμον. Gloſſæ Botanicæ ex Cod.848. ξυλοκινάμμωμον, ἤτοι κανέλα. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. Κυλυρὶς δρόσον τικοιαύτας. ἡ ἴση τζιμαμώμον, τὸ λέγων κανέλαν, ῥωμέικα τζιφύδλιν. Gloſſæ aliæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 1177. κινναμώμου ἀρωματικοῦ, ἤτοι κανέλα. Nicolaus Myrepſus MS. ſect.1. cap.77. κανέλαν καλλὴν ἐξάγιον γ. Vide Fuchſium.

ΚΑΝΈΝΕΙΝ, *Scopum aſſequi, Collineare, Collimare*, εὐϛοχεῖν, ἐπὶ σκοποῦ τοξεύειν, ϛοχάζεσθαι.

ΚΆΝΗΣ, Κάνις, *Canis*, *Can*, ita appellatus Tartarorum Princeps. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Caganus*: & infrà in Κάνις & in Κεῖζης.

ΚΆΝΘΑΡΟΣ. Vide in Ἀμπελοκάνθαρος.

ΚΑΝΘΉΛΙΟΣ, *Corbis*. Conſtantinus Porphyrog. (ſeu ut Nicolao Guiberto in Aſſertione de Murrhinis pag. 23. placet, Dionyſius Uticenſis) lib.6. de Agricultr. cap.11. *Qui majoribus corbibus, Canthelis appellatis, præfecti ſunt, folia eligant, & ſi quis acerbus aut aridus racemus afferatur*. Joan. Moſchus Limon. cap.107. *Portabat canthelium capientem amphoras quatuor, ferebátque aquam in Monaſterium*.

Τετρακάνθηλος, vox deducta à Κανθήλιος. Theophanes an.6. Copronymi, pag.355. ἐκ πολλῆς οὖν περιϛάσεως ἐπενοήθη διὰ ζώων σαγματωμένων ὑπὸ τετρακανθήλου σανίδας ἐπιτίθεν, καὶ οὕτως ἐκφέρειν τοὺς νεκρούς. Ubi monet Editor: quoſdam Codd. unicâ voce, τετρακανθηλοσανίδας, alios ὑπὸ τετρακανθήλους σανίδας, alios denique τετρακανθήλου σανίδας præferre. Sic autem is hæc vertit, *Animalibus in quadrum ad invicem junctis, ac ſuis Clitellis inſtructis, trabeculas, quibus affixi aſſeres, ſuperponere, ac ita (peſte) mortuorum cadavera in tumulum efferre excogitatum eſt*. Rectiùs: ni fallor, Miſcella lib.22. pag.684. *Ex neceſſitate itaque multâ excogitatum eſt, quòd ſuper animalia tabulæ ſternerentur, & ita ſuper has impoſiti mortui deferrentur*. Quam interpretationem firmat Nicephorus Conſtantinopol. διὸ μηχανὰς ἔκ τινος πειρασίας κατεσκεύαζον, τοῖς ἀχθοφόροις ζώοις σανίδας ἐπιϛρώννυντες, &c. Nempe quatuor Corbes unicuique equo dati, bini ſcilicet à dextris & ſiniſtris, iiſque ſuperſtrati aſſeres quibus mortui impoſiti efferebantur.

ΚΑΝΘΗΡΆ. Orneoſophium Michaëlis Imp. juſſu ſcriptum pag. 250. σχίσον τὰ κανθηρὰ τοῦ ὀρνέου, καὶ βάλε θηριακὴν, εἶτα καῦσον αὐτὸ εἰς τὸ ἀντικέφαλον μετὰ μεγάλης προσοχῆς διὰ τὸ μυαλόν.

ΚΑΝΘΌΣ, idem quod ἐπίκωτρον. Vide in hac voce.

ΚΑΝΘΟΌΧΗΡΟΣ, in Nomocanone Coteleriano num.317. recenſetur inter animalia, quorum carnis eſus interdicitur, loco in Καρακάξα deſcripto, ubi Vir Eruditiſſimus ἀκανθόχοιρος ſcribendum opinatur.

ΚΑΝΊΚΛΕΙΟΝ, *Caniculus*, ſeu *Atramentarium Imperatoris*, ex quo, inquit Anaſtaſius ad Act.10. VIII. Synodi, *Imperator Phœniceas literas ſcribebat*: cui qui præeſt, ὁ Ἐπὶ τοῦ Κανικλείου paſſim appellatur à Scriptoribus Byzantinis. Eadem Synodus: τὸ δὲ τῆς γραφῆς ὑπόλοιπον γεγραφότος Χριϛοφόρου Πρωτασηκρήτου καὶ Ἐπὶ τοῦ Κανικλείου. Ita ab aliis indigitatur, Scylitze, Zonara, Leone Grammatico, Anonymo Combefiſiano in Leone num.13. Niceta, Acropolita num.75. 79. Pachymere lib.8. cap.32. lib.9. cap.24. Cantacuzeno lib.1. cap.14. lib.4. cap.40. &c. Interdum Κανίκλειος nudè dicitur, ut apud eundem Leonem Grammaticum p.457. 485. Continuatorem Theophanis lib.1. num. 25. lib.5. num.1. 39. Anonymum Combefiſianum in Leone Philoſ. num. 29. Symeonem Logothetam in Michaële & Theodora num.1. & Anonym. de Reſtitut. imag. pag.723. Κανίκλης, apud eundem Leonem pag 461. 491. Κανικλείων, apud Gregentium, *Caniclinus*, apud Radevicum lib.3. de Geſt. Friderici Imp. Jamverò *Caniculum* id vas appellatum vult Alemannus ad Procopij Hiſt. arcanam, quod caniculi formam referret, ſeu potiùs quòd à caniculis fictitiis ſuſtentaretur, ut hodie etiam fieri ſolet. Salmaſius verò ad Plinium à κανοῦν & κανὸν, *Caniſtrum* deducit. Sed de hac voce & de Dignitate τοῦ Ἐπὶ κανικλείου, vide quæ olim congeſſimus ad Alexiadem Annæam pag. 258. & 378.

Κανίκλωμα, *Subſcriptio Imperatoria per cinnabarim*, ſeu ex encauſto cinnabatico hauſto ex *Caniculo Imperatorio*. Extat Novella Manuëlis Comneni in Cod. Reg. ſign.2023. in qua hæc habentur: ἐν ᾧ τὸ ἥμερον, εὐσεβὲς, θεοπρόβλητον ὑπεσήμαινε κράτος· εἶχε δὲ τὸ συνήθες κανίκλωμα, καὶ ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως ταύτην· Μανουὴλ ἐν Χριϛῷ τῷ Θεῷ πιϛὸς Βασιλεὺς, Πορφυρογέννητος, καὶ Αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Κομνηνός· καὶ κάτω μὲν ἀπηωρημένην βοῦλλαν διὰ μετάξης ὀξείας· καὶ ἔξωθεν τὸ, Διὰ τοῦ Ἐπὶ κανικλείου καὶ Δικαιοδότου Θεοδώρου τοῦ Στυπειώτου τοῦ μεγάλου Λογαριαϛοῦ κατὰ μῆνα Ἰαννουάριον, μηνὸς ζ.

ΚΑΝΊΟΝ, *Caniſtrum*, Apomaſar in Myſteriis: ὀλιγότητα τῶν κανίων καὶ μεγαράδων, καὶ μεταλλικῶν, μάλιϛα τοῦ ἀργυρίου. Eleutherius Zebelenus de ſignificat. Eclipſ. εὔκρατον θερμὴν, καὶ καλοσύνην κανίων. Idem de Conſtitut. & forma Corp. οἱ Πέρσαι τὸν ἥλιον μόνον λέγουσι δηλοῦν τοὺς μεταλλικοὺς τοὺς ἐργαζομένους τὰ κανία καὶ μεγαράδια.

Κανικόν. Achmes in Introd. in Aſtrolog. ὁ Ζεὺς θερμὴν ποιεῖ, καὶ ἠρέμα ξηραίνει, καὶ ἡ χροιὰ αὐτοῦ κίτρινος, καὶ δηλοῖ μέταλλα πολυειδῆ, καὶ χρυσίον καὶ ἅπαν μεταλλικὸν, καὶ κανικὸν, καὶ ἐργαϛήρια μεταλλικά· λέγεται δὲ μεγαράδιον, τὸ πλεῖον δ᾽ εἰς κίτρινον.

ΚΆΝΙΣ, vel Κάνης, dictus Tartarorum Princeps Georgio Pachymeri non ſemel, & in locis laudatis in Gloſſ. med. Lat. in V. *Caganus*: vulgò *Magnus Can*, ſeu *Chan*.

ΚΑΝΊΣΚΙΟΝ, Κανίσκι *Caniſtrum*. Didymus Schol. Homeri Od. α. κανέοισι, κανισκίοις. Apophthegmata Patrum in Sara num. 8. ὁ δὲ παρέθηκεν αὐτοῖς κανίσκιν. Martyrium MS. S. Blaſij: ἐν ἐβάσταζε τὴν κεφαλὴν,

κεφαλὴν, καὶ τοὺς πόδας, καὶ λαβοῦσα ἐν κανισκίῳ καὶ ἐκ τῶν σπερμάτων γῆς, &c.

Sumitur porrò hæc vox apud Recentiores Græculos pro *Sportula*, *honorario*, *dono*: quia dona in Caniſtris deferri ſolent. Gloſſæ Græcobarb. Ἀῤῥήματα, δῶρα πεμπόμενα παρὰ τῶν συγγενῶν τῶν γαμουμένων παρθένοις· κανίσκια ὁποῦ πέμπονται ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς εἰς τὰς παρθένους ὁποῦ ὑπανδρεύθησαν. Rurſum: Ἀδωροδόκητος, ὁποῦ δὲν λαμβάνει δῶρα, ὁποῦ δὲν δέχεται κανίσκια. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 46. διὰ τὸ καὶ τὸ πρῶτον ἄνθρωπον ἀποστεῖλαι μετὰ μεγάλου κανισκίου τὸν Κυρκίνιον πρὸς τὸν Βασιλέα. Et lib. 1. de Themat. cap. 12. προσεκύνησε δὲ τῷ Ἰουστινιανῷ δῶρον ἐν τάξει κανισκίου θαυμασιώτατον καὶ γραφῆς ἄξιον, μυριάδα προβάτων τῶν χειῶν διαλλάττουσαν, &c. Nicetas in Alexio lib. 2. n. 1. ex Cod. Barbarogr. κατακλύσας εἰς λεπτὰ, ὥσπερ κανίσκιον, ἀπὸ τούτου τὰ μέλη ἔπεμπε πρὸς τοὺς αὐτοῦ συγγενεῖς. Ubi Cod. Edit. καὶ θεὶς ἐπὶ κανοῦ, καθάπερ σῖτον ἐκπέμπομαι τοῖς οἰκείοις. Balſamon ad Canonem 4. Apoſtol. τὰ ἐπὶ τῶν μνήμαις τῶν ἁγίων, καὶ τῶν κατοικουμένων προσφερόμενα, καὶ κανίσκια λεγόμενα, διὰ πολυειδῶν ὀπωρῶν κοσμούμενα τῷ θυσιαστηρίῳ προσφέρονται. Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 182. ὁ δὲ Πατριάρχης λαβὼν τὸ διατεταγμένον πεσκέσιον, ἤτοι κανίσκιον, τὰς δύο χιλιάδας τὰ φλωρία, &c. Idem in Chron. MS. ἔπεμψε τὸν Βασιλέα κανίσκι ἕναν ἄλογον. Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

> Κ' εἰς τόσσα τάχος χάρισμα, καὶ ἔμορφα κανίσκια.

Hiſt. MS. Beliſarij:

> Ἀποκρισιαρίους ἔστειλαν, κανίσκια καὶ δῶρα.

Alibi:

> Τέτκιν κανίσκιν ἔπεμψεν μέγα καὶ θαυμαστόν.

Vide Symeonem Logothetam in Leone Philoſopho num. 14. Euchologium Goari pag. 715. Joan. Moſchum Limon. cap. 160. Sguropulum in Hiſt. Concil. Florent. ſect. 3. cap. 2. Georgium Contarem in Hiſt. Athenar. p. 13. &c.

Κανίσγειον habet eâdem notione Nicetas in Alexio lib. 3. num. 2. in Cod. Barbarogr. ubi Cod. alter σύλον ἀφαίρεμα.

Κανισκεύειν, *Donare*, *Munerari*, δωρεὰν διδόναι, χαρίζεσθαι. Anonymus de Nuptiis Theſei ad calcem lib. 12. λόγοι ὅπου ὁ ποιητὴς παρακαλεῖ τὰς Μούσαις ὅτι τὸ παρὸν βιβλίον νὰ τὸ κανισκεύσουν τὰς κύρας του, &c. Gloſſæ Græcobarb. ἀπὸ τοὺς ὁποίους μηδένας ἔδωκε δίκαιον ὁποῦ δὲν κανισκεύουν. Alibi: Θεοῖς ἀνακείμενον ἀφιερωμένον τοῖς Θεοῖς, κανισκευμένον εἰς τοὺς Θεούς. Stephanus Sachleces in Narrat. MS.

> Καὶ δόσουν τον ὑπέρπυρα, καὶ φράξουν τὸν λαιμόν του,
> Καὶ κανισκέψουν τὰ πολλὰ, διαβαίνει ἡ μανίτα του.

Κανισκαποδοῦχος, *Muneribus corruptus*.

Κανίκιον. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi fol. 1056. ἐπῆραν γοῦν εὐαγγέλια κεκοσμημένα, θυμιατά, εἰκονίσματα, — ἱερά τε κανίκια.

ΚΆΝΙΣΤΡΟΝ, *Caniſtrum*: Κανίστρι hodie. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 1673. κάνιστρον, κανίσκιον.

ΚΆΝΝΑ, *Canna*, *Vaſculum*. Euchologium Barberinum ubi de Dedicatione Templi: καὶ μετὰ τοῦτο λαμβάνει κάνναν κολλάθου, καὶ ἐπιχέει αὐτῷ τρὶς σταυροειδῶς. Ubi Goarus perperam vertit: *His peractis, anſâ Colathi acceptâ*. Debuerat vertere, *vaſe*.

Καννίον. Gloſſæ Baſilic. Καννία, οἱ κόνδυλοι τῶν καλάμων, καὶ οἱ σωλῆνες, καὶ ἐκ τούτου πάντα τὰ σωληνοειδῆ ἀγγεῖα. Græcobarb. Ἀλάβαστρον, φακάδιον, μυρεθήκη, καννίον, καννίν.

ΚΑΝΝΑΒΆΡΙΟΣ, *Stupparius*, in Gloſſis Græco-Latin.

ΚΑΝΝΎΖΕΙΝ, *Claudere oculos*, Καμμύειν τοὺς ὀφθαλμούς.

ΚΆΝΟ, Piſcis aliis Κάνα dictus, Maſſilienſibus *Seran*: Genuenſibus *Bolaſſo*. Petr. Bellon. lib. 1. Obſerv. cap. 30.

ΚΑΝΟΝΊΖΕΙΝ. Vide in Κανών.

ΚΑΝΟΚΕΡΣΆΙΑ, *Helxine*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 621. 668.

ΚΑΝΟΝΆΡΙΝ, *Canonarium*, *Regula*. Codex MS. Bibliothecæ Barberinæ apud Allatium. in Diſſert. 1. de Libris Eccleſiaſt. Græc. Κανονάριν σὺν Θεῷ ἀρχόμενον ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου, &c. Alter, Κανονάριν τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ εὐαγγελίου, &c.

ΚΑΝΟΝΆΡΧΗΣ. Vide in Κανών.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΊ, Κανονικὴ, Κανονικόν. Vide in Κανών.

ΚΆΝΟΥΛΑ, *Canalis doliarius*, *fiſtula doliaria*, *Cannula*, Gallis, *Canule*.

Κανούλιον, *Fiſtula*, *Canalis*. Conſtantinus Aſecretis in Viarico MS. lib. 1. cap. 48. ἕλκων τὸν καπνὸν διὰ κανουλίου διὰ στόματος.

ΚΑΝΣΤΡΆΤΟΣ, *Caſtratus*. Gloſſæ Baſilic. Κανστράτος, εὐνοῦχος. Perperam ſcriptum Κανστράτωρ. Balſamon ad Canon. Apoſt. 21. πρὸς δὲ καὶ εἰς κανστράτους, τοὺς διὰ σιδήρου ἀκρωτηριασθέντας· κάστρον γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις σίδηρος. Sic ineptiunt Græculi in Latinarum vocum etymis inquirendis.

ΚΑΝΣΤΡΊΟΝ, *Caniſtrum*, pro κανίστριον, de qua voce ſuprà egimus. Euchologium in Dedicat. Eccleſiæ pag. 832. καὶ ταύτας τὰς τρεῖς μερίδας (Reliquiarum Sacrarum) βαλὼν ἐν γλωσσοκόμῳ, ὅμοιον κανστρίῳ, &c. Vide mox in Κανστρίσιος.

ΚΑΝΣΤΡΊΣΙΟΣ, *Caſtrenſis*, Dignitas Eccleſiaſtica, cujus munus erat εἰς τὸ κανστρίον, καὶ εἰς τὸ ἀλλάσσειν τὸν Ἀρχιερέα, ut eſt apud Codinum cap. 1. num. 10. ubi Codd. Regij Κανστρήσιος præferunt. Joannes Epiſcopus Citri in Reſp. ad Conſtantinum Cabaſilam pag. 329. de Hieromnemone M. Eccleſiæ: συνύπεργος οὗτός ἐστι τῷ Καστρισίῳ εἰς τὸ προσεπιδιδόναι τὴν ἱερὰν στολὴν τῷ Ἀρχιερεῖ μέλλοντι ἱεροπρακτεῖν. Demetrius Gemiſtus MS. de Sacta Patriarchæ Liturgia: εἶτα ἄρχεται ὁ Πατριάρχης ἐνδύεσθαι τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν, ἀλλάσσοντος αὐτοῦ τοῦ Κανστρισίου. Infrà: ἀσπαζόμενος δὲ καὶ τὸ ὠμοφόριον, ἐπιτίθησιν αὐτὸ ὁ Κανστρήσιος τῷ ὤμῳ τοῦ Πατριάρχου, λέγων, &c. Alia ejus munia recenſet Catalogus Allatianus Officiorum M. Eccleſiæ: ὁ Κανστρήσιος ἀλλάσσων τὸν Ἀρχιερέα, καὶ κρατῶν τὸ θυμιατὸν, καὶ τὸν ἀέρα ἐν ὕμνῳ Τριαδικῷ, ῥαντίζων καὶ τὸν λαὸν τοῦ δρόσου· φυλάσσων οὖν καὶ τὰ ἀξιώματα τοῦ Ἀρχιερέως. Codex alter Allatianus: κρατεῖ δὲ καὶ τὸ θυμιατὸν ἐν τῇ λειτουργίᾳ, καὶ τὸν ἀέρα ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ, ῥαντίζει καὶ τὸ ὕδωρ τὸν λαὸν ἐν τῷ Τριαδικῷ ὕμνῳ, κρατεῖ δὲ καὶ τὸ κιβώτιον τῶν ἀρωμάτων, &c. Caſtrenſis munus circa thymiama attigit etiam idem Gemiſtus, ubi de Ordinationibus: ἅμα δὲ τὸ εἰσελθεῖν τὸν Πατριάρχην, ὁ Κανστρίσιος ἔχων προητοιμασμένον τὸ θυμιατὸν, βαλὼν ἐν αὐτῷ θυμίαμα, λέγει, Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ θυμιατόν. ὁ δὲ εὐλογῶν αὐτὸ, λέγει τὴν εὐχὴν τοῦ θυμιάματος καθ' ἑαυτὸν, καὶ λαβὼν τὸ θυμιατὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, θυμιᾷ κύκλῳ σταυροειδῶς τὴν ἁγίαν τράπεζαν. Goarus Κανστρίον pro *acerra* uſurpari putat, indéque dictum Κανστρίσιον. Alij volunt ſic appellatum, quòd veſtes ſacras Patriarchæ in Caniſtro afferret, cùm eas induturus erat. Meminit Demetrius Chomatenus in Reſp. ad Cabaſilam pag. 318. Nicolai Diaconi & Κανστρισίου, poſtmodum Epiſcopi Meleſobæ: alterius verò Κανστρισίου Χίου, Turco-Græcia Cruſij p. 284. & 285. vbi eſſe dicitur qui Κάνστριον Eccleſiæ tenet. Vide Καστρήσιος.

ΚΑΝΤΑΡΕΤΟ, *Statera*, ζυγὸς, σταθμός. Port. Ex Ital. *Cantaro*, *Cantaretto*.

ΚΑΝΤΆΤΩΡ, *Cantator*. Sic appellabant eos qui Milites ad ſtrenuè ſe gerendum in præliis adhor-

rabantur

tabantur & excitabant. Leo in Tacticis cap.12.§.71. ἁρμόδιον δὲ ἡμῖν καταφαίνεται ἐν τῷ τῆς συμπλοκῆς καιρῷ καὶ τὸ τῶν λεγομένων Καντατόρων ἔργον. οὗτοι δέ εἰσιν οἱ τὸ στρατὸν διὰ λόγων παροτρύνοντες, καὶ συμβουλεύοντες, καὶ καθιστάνοντες, καὶ παρακαλοῦντες πρὸς τοὺς ἀγῶνας. De ejuſmodi cantatoribus rurſum plura ingerit §.72. 121. ut & Mauricius lib.2. Strateg. cap.18. Huc reſpexit Nicephorus Xanthopulus in Synaxario Dominicæ τῆς Τελώνου in Triodio: πολλάκις δὲ καὶ πρὸ τῆς συμβολῆς καὶ λόγους καὶ ἱστορίας, καὶ παραδείγματα αὐτοῖς ὑπεφώνουν, εἰς ζῆλον ὑπερεθίζοντες τὰς ἐκείνων ψυχὰς, τοῦτ᾽ ἔστιν ὄκνον, καὶ δειλίαν, καὶ ῥᾳθυμίαν, καὶ ἄλλο εἴτι κινδυνῶδες ἀποτρεπόμενοι. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Cantilena Rollandi*.

Καντάρειν, *Cantare*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Να τραγουδοῦν Λατινικὰ, καὶ να μου τοὺς καντάρουν.

ΚΑ΄ΝΤΖΑΡΟΣ, *Arceuthos*, *Iuniperus* vel *Cedrus*. Gloſſæ Botanicæ ex Cod. Reg. 848. ἄρκευθον, ἢ καντζάρου, ἢ κέδρος.

ΚΑΝΤΖΕ΄ΤΟΝΗ, Lapidis pretioſi ſpecies. Anonymus MS. Græcobarbarus de Lapidibus: Καντζέτονη, ἶνε πέτρα ἀβεράδη εἰς πολλὰ χλωρὴ, καὶ πολλαῖς καντετζηνοῖς, καὶ δέτο εἰς τὸ λαιμὸ ὁσὰν τὸ σαφύειν, καὶ ἔχει τίαν βερτοῦδεν, καὶ χαρίζει πλουσιότητες, &c.

ΚΑΝΤΖΙΑΛΕ΄ΡΙΟΣ, Καντζιλλιέρης, *Cancellarius*, apud Cinnamum lib.4. n.4. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Τὸν καντζιλιέρην ἐσήκωσεν, τὸν ἔφερε μετ᾽ αὐτόν.

ΚΑΝΤΖΙ΄ΑΙ, *Tibia*, Κνήμη.

ΚΑΝΤΗΛΑ. Vide in Κανδήλα.

ΚΑΝΤΙΑΕΣΚΕ΄ΡΗ. Vide in Κάδις.

ΚΑΝΤΙ΄ΝΑ, *Cella Vinaria*, οἰνοθήκη, οἰνὼν, πιθεών. Vox Italica.

ΚΑΝΤΙ΄ΟΝ, *Saccharum*, quod vulgo *Sucre candi* Galli vocant, ſeu *Candidum*, uti vult Fuchſius ad Myrepſum ſect.1.c.35. & 94. ubi vox hæc occurrit. In MS. Cod. cap.35.95.419. legitur κάντιον. At Salmaſius ad Plinium ita dictum Saccharum factitium contendit, quòd anguloſum ſit, & cùm frangitur, in partes ſemper diſſiliat angulatas. Orneoſophium pag.247. κάθισον αὐτὸ ἵνα πίῃ νερὸν, καὶ ἔπειτα χαλάσον αὐτὸ, καὶ βάλλε κάντιον κομμάτια δύο. Et p.248. καὶ μετὰ ὥραν ἱκανὴν χαλάσον πάλιν αὐτὸ, καὶ βάλλε κάντιον ἰσόποσον τοῦ ἄλλου. Excerpta Jatrica Meletij Cocini MSS. ἄνοιξον τὸ νεράντζιν, καὶ γέμωσε τὸ κάντιον, καὶ ἂς ἔχει τὸν καρπὸν σου μέσα, &c. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap.ult. τὸ δικαίωμαν τοῦ καντίου κελεύει τὸ δίκαιον νὰ λάβουν δικαίωμαν βεστίον. Agapius Cretenſis in Geoponico c.143. καὶ ὅταν ἔχῃς χρείαν, ζέσταινέ το καὶ βάνε το εἰς τὸ πονεμένον ὀμμάτι μίαν πρὸς μίαν ῥανίδα· καὶ τότε ἔχε κάντιον στυπισμένον ψιλὸν ὡς ἄλευρι, καὶ ἀπὸ τὴν σκόνιν αὐτήν.

ΚΑΝΤΟΥ΄ΝΙ, *Angulus*, γωνία. Ex Italico *Cantone*, & Gall. *Canton*. Καντουνάκι, *Angellus*, γωνίδιον. Καντουνατὸς, *Angulatus*, *Acutus*. Gloſſæ Græcobarb. συγκλωτὸς λίθος, ἤγουν συγκλωτὴ πέτρα, ἢ καντουνωτὴ, ἤτοι ξιφαρωτὴ, αὐτὴ ἔχει τὰς ἄκρας ἀκιδωτὰς καὶ ἠκονισμένας.

Καντουνιέρα. Ex Ital. *Cantonera*, *Angulus*. Phortius de Re bellica:

Καντουνιέραις καὶ κλαδία
Ποίησον μὲ ὀρδινία.

Καντουνιεροκλαδίον, unicâ voce, ubi ſuprà utramque disjunxit idem Phortius lib.1.

Γίνονται καὶ προμαχῶνες,
Τετραγώνιοι μὲν ὄντες
Μὲ καντουνιεροκλαδία

Et mox:

Μετὰ κασαμάτων δύο,
Μὲ καντουνιεροκλαδία.

Καντοκάλαμος, *Calamus acutus*. Demetrius Conſtantinopolit. lib.1. Hieracoſophij c.3. καὶ ἐν τῇ ῥινὶ τῆς ἐλαίας μελαίνας, εἰς τὰ ὑγρὰ πολλὰ δηλαδὴ τρία, ἢ ἕνδεκα τοῖς ποσὶ καντοκάλαμον.

Τριγάντονος, *Trigonus*, Τρίγωνος. Τετραγάντονον, *Triangulum*, Τρίγωνον.

ΚΑΝΩΝ, Præſtatio, *Tributum*, *Functio publica*, vox JC. familiaris.

Κανονικὸν, idem quod κανὼν, penſitatio, *Canonicus titulus* Aſconio in 3. Verrinam. Duplex autem fuit apud Græcos recentiores κανονικὸν: nam illud propriè vocabant, quod pro ordinationibus ſeu promotionibus ad gradus Eccleſiaſticos, Archiepiſcopis, Metropolitanis, & Epiſcopis alimenti nomine, ſemel præſtabatur; cujus quidem præſtationis ratio deſcribitur in Novella Juſtiniani 123. c.3. ubi ad 20. libras auri illa reducitur: in Novella verò Iſaaci Comneni ad ſeptem aureos: καὶ μηδὲν ἐπὶ χειροτονίᾳ λαμβάνειν πλέον τὸν χειροτονοῦντα τοὺς ἐπισκόπους, ἢ τὸν ἀρχιεπίσκοπον, ἀλλ᾽ ἢ μόνα τὰ ἑπτὰ χρυσᾶ νομίσματα τῆς προσῃμειωμένης χαραγῆς τῆς βασιλείας μου· ἤγουν ἓν μὲν, ὅτε ποιεῖ τοῦτον λιτὸν παπᾶν, ἤτοι ἀναγνώστην· τρία δὲ ὅτε χειροτονεῖ αὐτὸν διάκονον· καὶ ἕτερα τρία, ὅτε ποιεῖ αὐτὸν ἱερέα ἤτοι πρεσβύτερον. Eadem habet Novella 1. Alexij Comneni Imp. ubi hæc penſitatio non κανονικοῦ, ſed συνηθείας nomine donatur, cùm κανονικὸν ibi dicatur quod à Laïcis primitiarum nomine Epiſcopis præſtabatur & Canonicum diſertè appellatur. Sed & aliam Iſaacij Comneni Novellam laudat Matthæus Blaſtares Lit. X. cap.28. ſecundùm quam Canonicum ſolvi jubet Sancitum Nicolai Patriarchæ, quod integrum deſcribitur in Jure Græco-Rom. lib.4. pag. 269. παρὸν τὸ μὲν συνοδικὸν ὑπὲρ κανονικοῦ νόμισμα μὲν ἓν χρυσοῦν ἐκ μόνου τοῦ ἱερέως εἰσπράττεσθαι διορίζεται, τῶν διακόνων καὶ ὑποδιακόνων μηδὲν παρεχομένων· καὶ ἀφ᾽ ἑκάστου τῶν χειροτονουμένων, εἰ μὲν ἀναγνώστης εἴη, νόμισμα ἓν χρυσοῦν· εἰ δὲ διάκονος, νομίσματα τρία ὅμοια· εἰ δὲ πρεσβύτερος, ἕτερα νομίσματα τρία ὅμοια, τὸν χειροτονοῦντα ὑπὲρ διατροφῆς λαμβάνειν διατάττεται· ὅτι μηδὲ ἀδάπανον καὶ ἄμισθόν ἐστι τὸ εὐαγγέλιον. Habetur Epiſtola Baſilij M. qua invehitur in Epiſcopos qui pecunias ab iis, quos ordinabant extorquebant, eam exactionem ἐπισκιάζοντας ὀνόματι τῆς εὐσεβείας, νομίζοντας μὴ ἁμαρτάνειν τῷ μὴ προλαμβάνειν, ἀλλὰ μετὰ τὴν χειροτονίαν λαμβάνειν. Cùm λαβεῖν ſit, ὅτε δήποτε τὸ λαβεῖν.

Κανονικὸν præterea Græci appellabant primitias, quæ à Laïcis præſtabantur Sacerdotibus. Novella Alexij Comneni de Electionibus num. 30. ἀλλὰ καὶ τὸ Κανονικὸν διὰ τοῦτο ἀφωρίσθη τοῖς Ἀρχιερεῦσιν, ἵνα διερχόμενος ἕκαστος καὶ διδάσκων, ἐξ αὐτοῦ διατρέφηται. Idem Sancitum Nicolai Patr. Conſtantinopol. προσθήκην δὲ τινὰ τοῖς παρὰ τῶν χειροτονουμένων παρεχομένοις, ἐξεῦρον μετέπειτα καὶ τὰς ἀπὸ τῶν λαϊκῶν ἀπαρχὰς Κανονικὸν ὀνομάσαντες, ὥρισαντο παρ᾽ ἑκάστου τούτων ἀναλόγως τῇ αὐτῶν εὐπορίᾳ εἰσπράττεσθαι, καὶ τοῖς εὐλαβεστάτοις ἱερεῦσι παρέχεσθαι. Illud verò Canonicum penſitabatur per vicos, pro modo agrorum, ſeu potiùs ſecundùm numerum τῶν καπνῶν, ſeu focorum, διὰ τῆς ἀναλόγου ποσότητος τῆς ἐν τοῖς βασιλικοῖς τυπικοῖς ἀνατεταγμένων, ſcilicet in Novella Iſaacij Comneni, & in Novella I. Alexij Comneni, quæ habentur in Jure Græco-Romano lib.4. pag. 121. 123. Theonas Paronaxiæ Metropol. in Epiſt. ad Theodoſium Zygomalam: κατὰ ταυτὸν ἦλθέ μοι γράμματα ἀπὸ Μακίνου, δηλοῦντά μοι τὴν τοῦ κανονικοῦ πᾶσαν εἴσοδον, ἥτις ἐστίν. Apud Balſamon. in Reſp. 57. quæritur, τινὰ καὶ ποῖά εἰσι τὰ ἐτησίως διδόμενα τοῖς ἱερεῦσι καὶ ἀρχιερεῦσι κανονικά. Vide eundem ad Nomocan. Photij tit.1. cap.34. Neque alia eſt κανονικοῦ ζήτησις, in Baſilicis lib.5. tit. 1. §.5. & ἡ τῶν κανονικῶν εἰσφορῶν ἀπαίτησις, in Sancito Germani Patr. Conſtantinopol. lib.3. Juris Græco-Rom. pag.236.

Κανονικάριοι, *Canonicarij*, *Qui Canones exigunt*: de quibus in Gloſſ. med. Lat. Conſtitutio Anaſtaſij Imp. ἵνα μὴ πολλῶν ἀπαιτούντων τὰ δημόσια, καὶ οἱ συντελεῖς βλάπτωνται, καὶ αὐτὸς ὁ δημόσιος λόγος εἷς μόνος Κανονικάριος εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν ἐκ τῆς προσφόρου πεμπέσθω σκρινίου ὀφείλων καταπαύειν τὴν ἐξάνυσιν τῶν κεχωρισμένων τόπων τῷ ἰδίῳ σκρινίῳ. Lib.6.Baſilic.tit.1.c.58. οἱ κανονικάριοι παλατῖνοι, ὡς ὀφφίκιον χαρίζοντες, μὴ συναλλαττέτωσαν τοῖς ἐπαρχιώταις. Ex l. 10.Cod.de Offic. Rect.Prov. Vide Nov.30. Juſtiniani cap.7. §.1. Nov.128.cap.5. & JC. &c.

ΚΑΝΩΝ, *Canon*, *Lex Eccleſiaſtica*, maximè *in Conciliis exarata*. Κανὼν ἐκκλησιαστικὸς, in Concilio Nicæno I. Can.2. Michaël Pſellus in Synopſi legum:

Κανὼν δ' ἐστὶ τοῦ πράγματος συντετμημένος λόγος,
Ὅσπερ ὡς ὑποκείμενον τυγχάνει τῷ κανόνι.

Socrates lib.1. cap.13. τότε οἱ ἐν τῇ συνόδῳ ἐπίσκοποι καὶ ἄλλά τινα ἐγγράψαντες, ἃ Κανόνας ὀνομάζειν εἰώθασιν, αὖθις κατὰ πόλιν τὴν ἑαυτοῦ ἐχώρησαν. Sozomenus lib.1. cap.23. ἡ δὲ σύνοδος ἐπανορθῶσαι τὸν βίον σπουδάζουσα τῶν περὶ τὰς ἐκκλησίας διατριβόντων, ἔθετο νόμους, οὓς Κανόνας ὀνομάζουσιν. S. Baſilius in Epiſt.69. ἠμαύρωται κανόνων ἀκρίβεια, ἐξουσία τοῦ ἁμαρτάνειν πολλή. Idem Epiſt. 319. πρεσβύτερον τῆς ἐκκλησίας ἐκ πολλῶν ἤδη ἐτῶν, εὐσταθῆ τὸν τρόπον, ἔμπειρον κανόνων, ἀκριβῆ τὴν πίστιν, &c. Epiſt.321. οὐ γὰρ μεθ' ἡμῶν ἐδιώχθησαν καὶ οἱ κανόνες. Balſamon ad Nomocanonem Photij tit.1. cap. 2. λέγει τοὺς κανόνας ἰσχύειν πλέον τῶν νόμων· οἱ μὲν γὰρ ἤγουν κανόνες παρὰ Βασιλείων καὶ ἁγίων πατέρων ἐκτεθέντες, καὶ στηριχθέντες ὡς αἱ θεῖαι γραφαὶ δέχονται· οἱ δὲ νόμοι παρὰ Βασιλέων μόνον ἐδέχθησαν, ἢ συνετέθησαν, καὶ διὰ τοῦτο οὐ καθισχύουσι τῶν θείων γραφῶν, οὐδὲ τῶν κανόνων.

Κανονίζειν, *Sancire*, *Canones vel leges Eccleſiaſticas edere*. Epiſtola Theodoriti Cyrenſis Epiſcopi præfixa Collectioni Canonum: πρὸς τούτοις δ' αὖ καὶ Βασίλειος ὁ μέγας περὶ πολλῶν ἐκανόνιζεν. Socrates lib.2. Hiſt. Eccl. cap.17. τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κανόνος κελεύοντος, μὴ δεῖν παρὰ γνώμην τοῦ Ἐπισκόπου Ῥώμης κανονίζειν τὰς ἐκκλησίας. Vita MS. S. Stephani Junioris: καί περ κανόνος προκειμένου μὴ δεῖν τὰ ἐκκλησιαστικὰ δίχα τοῦ Πάπα Ῥώμης κανονίζεσθαι: Utuntur alij.

Κανονίζειν, *In Canonem referre*, *Auctoritatem conferre*. Κανονίζειν τὸ βιβλίον, apud Theodor. in Præfat. in Cantic. κεκανονισμένα βιβλία, apud Athanaſium in Synopſi Script. & in Epiſt. ad Rufin. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Canonizare*.

Ἀντικανονίζειν, *Contra Canones agere*, in Libello Synodico deſcripto in Biblioth. Juris Canonici cap. 42. pag.1179.

Κανονικαὶ ἐπιστολαὶ, *Epiſtolæ Canonicæ*, in Concilio Antiocheno Can.8. Κανονικὰ γράμματα, in Concilio Laodiceno Can. 41. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Canonica Epiſtola*.

ΚΑΝΩΝ τῆς ἐκκλησίας, dicitur, ſecundùm quoſdam, *Matricula Eccleſiæ*, *in quam referuntur Clerici*, vel juxta alios, *Sportula* quæ *iis dabatur*. Unde ij dicuntur οἱ ὑπὸ τοῦ κανόνος, apud Epiphanium in Hæreſi Melitianorum c.6. Synodus Antiochena Can.2. εἰ δὲ φανείη τις τῶν ἐπισκόπων, πρεσβυτέρων, ἢ διακόνων, ἢ τις τοῦ κανόνος, τοῖς ἀκοινωνήτοις κοινωνῶν, &c. Ubi Dionyſius Exiguus, *vel quilibet ex Clero*: Iſidorus Mercator, *qui in Canone detinentur*. Adde Can.6. 11. Similia habet Concilium Calchedon. Can.2. Ita etiam uſurpat Concilium Nicænum I. Can. 19. Synodus Trullana Can.5. &c. S. Athanaſius in Vita S. Antonij: τοιοῦτος γὰρ ὢν τόντε κανόνα τῆς ἐκκλησίας ὑπερφυῶς ἐτίμα, καὶ πάντα κληρικὸν τῇ τιμῇ προηγεῖσθαι ἤθελεν ἑαυτοῦ. Socrates lib. 1. Hiſt. Eccl. cap. 17. καὶ τὰς παρθένους τὰς ἀναγεγραμμένας ἐν τῷ τῶν ἐκκλησιῶν κανόνι, &c. Idem lib. 5. cap. 19. οἱ ἐπίσκοποι τῷ ἐκκλησιαστικῷ κανόνι τὸν πρεσβύτερον τὸν ἐπὶ τῆς μετανοίας προσέθεσαν. Chronicon Alexandrin. an. 23. Conſtantij: φιλοτίμως τότε παντὶ κλήρῳ, καὶ τῷ κανόνι τῶν παρθένων, καὶ τοῖς ξενοδοχείοις — σιτομέτριον προσέθηκεν, &c.

Κανονικοὶ, *Canonici*, qui ἐκ τοῦ κανόνος τῆς ἐκκλησίας ſunt, *Clerici addicti Eccleſiæ*. S. Cyrillus in præfat. ad Catecheſes: βλέπεις μὲν τὸ σεμνὸν τοῦτο τῆς ἐκκλησίας κατάστημα; θεωρεῖς μοι τάξιν καὶ ἐπιστήμην, γραφῶν ἀνάγνωσιν, κανονικῶν παρουσίαν, &c. S.Baſilius Can.6. ad Amphiloch. τῶν Κανονικῶν τὰς πορνείας εἰς γάμον μὴ καταλογίζεσθαι, &c. Ubi Zonaras & Balſamon τοὺς ἐν τῷ κανόνι ἐξεταζομένους, ſeu κληρικοὺς, interpretantur. Κανονικοὶ ψάλται, in Can.15. Laodic. Κανονικὴ γυνὴ, apud Athanaſium quæſt. 96. &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Canonicus*.

Κανονικαὶ, *Canonicæ*, quæ ἐν τῷ κανόνι παρθένων, ſcilicet τῶν ἐκκλησιαζουσῶν, erant, ut eſt in Chronico Alexandrino: ἀναγεγραμμέναι ἐν τῷ τῶν ἐκκλησιῶν κανόνι, ut apud Socratem loco pariter laudato. Concilium Conſtantinop. ſub Mena Act.5. ἐλθὼν ὁ λεγόμενος ἡμῶν ἐπίσκοπος Πέτρος, ἔβαλεν ἡμᾶς ἔξω, (τοῦ φωτιστηρίου) μετὰ καὶ τῶν νεοφωτίστων, καὶ εἰσήγαγε τὰς κανονικὰς, καὶ ἐδίαζεν αὐτὰς ἐπὶ πολλὰς ὥρας. Ubi vetus Interpres, *& introduxit Canonicas*. Occurrit ibi ſemel ac iterum. S.Antiochus Homil.18. ὁμοίως δὲ καὶ κανονικαῖς ἀνάρμοστόν ἐστι συνδιάγειν μετὰ ἀνδρῶν. Macarius Homil.27. pag. 380. εἶτα ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν ὑπηρέτη ὢν αὐτῷ κατὰ πίστιν κανονική τις, καὶ ποιήσας συνήθειαν μετ' αὐτῆς, ὢν ἐν τῇ φυλακῇ, ἐξέπεσεν εἰς πορνείαν. Extant aliquot Epiſtolæ S. Baſilij ſcriptæ κανονικαῖς, 300. 302. Vide Nov.59. Juſtin. cap.2.3.5. & ibi Cujacium; & Synaxaria in S. Ignatio Hegumeno 27. Sept. & 22. Martij.

ΚΑΝΩΝ, *Officium Eccleſiaſticum*, cujus nomenclaturæ rationem reddit Antiochus Monach. in Pandecte Homil.105. ἡ ψαλμῳδία ἡμῶν Κανὼν λέγεται· ὥσπερ γὰρ ὁ γεωργὸς ἐὰν μὴ δώῃ πλήρη καὶ καλὸν τὸν κανόνα αὐτοῦ, εἰς φυλακὴν ἐμβάλλεται, καὶ κρεμνᾶται, καὶ δέρεται, ἕως οὗ ἀποδῷ πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν αὐτοῦ, οὕτω καὶ ὁ μοναχὸς ὅταν ἀμελήσῃ τοῦ κανόνος αὐτοῦ, εὐθέως ἐγκαταλιμπάνεται ὑπὸ τῆς χάριτος, καὶ παραδίδοται τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ. Nicon Monachus in Pandecte MS. lib.1. ſerm.28. σπούδαζε οὖν ποιεῖν τὸν κανόνα, καὶ τὰς ὥρας, Τρίτην, Ἕκτην, Ἐννάτην, &c. Adde quæ idem habet ex Gerontico ſerm. 29. Apophthegmata Patrum in Epiphanio Cypri Epiſcopo num.3. ἐδήλωσε τῷ μακαρίῳ Ἐπιφανίῳ Ἐπισκόπῳ Κύπρου, — ὅτι εὐχαῖς σου οὐκ ἠμελήσαμεν τοῦ κανόνος ἡμῶν, ἀλλὰ μετὰ σπουδῆς καὶ τὴν Τρίτην, καὶ τὴν Ἕκτην, καὶ τὴν Ἐννάτην ἐπιτελοῦμεν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.42. μετὰ ὁ κανὼν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, &c. Vita MS. S.Theodoſij Cœnobiarchæ, μηχανώμενος ἐκεῖνος δὲ τὸν κανόνα τῆς συνδυαστικῆς λειτουργίας ἀμέμπτως τελεῖσθαι. Vita S.Lucæ Jun. pag.100. πρὸς δὲ καὶ τὸν μετὰ δεῖπνον συνήθη κανόνα διατελέσαντες, πρὸς ὕπνον ἐχώρουν. Vita S.Nili Jun. pag.126. παρεκάλεσαν δὲ αὐτὸν ὅτε ἡγούμενος καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ συνελθεῖν πάσῃ τῇ ἀδελφότητι ἐλθεῖν ἐν τῷ μεγίστῳ μοναστηρίῳ, καὶ τῇ Ἑλλάδι φωνῇ ἐν τῇ αὐτοῦ ἐκκλησίᾳ τὸν κανόνα πληρῶσαι, ἵνα γένηται, φησὶν, ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. In Vita MS. S. Theodori Syceotæ, μὴ ἀμελῶν τοῦ κανόνος. Paſſim occurrit. Vide Dorotheum Doctr.11. Palladium in Hiſt. Lauſiaca cap.104. Moſchum c.5. 22. 24. 27. 40.43.105.127.136.137.170. &c. Præterea Gloſſ. med. Lat. in V. *Canon*.

ΚΑΝΩΝ, *Regula monaſtica*. Κανὼν τῆς μοναχικῆς πολιτείας, apud Cyrillum Scythopolit. in Vita S. Joannis Silentiarij num.3. S. Antiochus in Epiſt. ad Euſtachium Presb. ἔστι τις θεοσεβέστατος Ἰουστῖνος πολλὴν σπουδὴν ἐν τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ τῷ τοῦ Χριστοῦ χάριτι

πιςαποιή

περιεποιήσατο, κρατῶν τὸν κανόνα ἀπαραλλάκτως τῆς Λαύρας, καὶ τὴν λοιπὴν κατάστασιν. Joannes Moſchus in Limon. c.192. ἀφώρισεν αὐτὸν κοινωνίας, ὡς παραλύσαντα τοὺς κανόνας τοῦ μοναστηρίου. Idem Cyrillus n.17. καὶ τὸν κοινὸν λύειν κανόνα τῶν ἀδελφῶν, ἰδίῳ θελήματι καὶ νόμῳ στοιχοῦντας. Idem num.89. de quodam Geraſimo: δεῖ δὲ καὶ τὰ κατὰ τὸν μέγαν Γεράσιμον, καὶ οἵους αὐτὸς ἐξετίθει κανόνας φημὶ, καὶ τύπους τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ἀσκουμένοις διαλαβεῖν. Ex quo quidem loco colligitur Archimandritas ſubditis Monachis peculiares regulas indixiſſe. Idem in Vita MS. S. Sabæ: καὶ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τότε ψαλτήριον ἐκμανθάνει, καὶ τὴν λοιπὴν τοῦ κοινοβιακοῦ κανόνος κατάστασιν. Et cap.74. παραδοὺς αὐτοῖς τοὺς τῆς μεγίστης Λαύρας κανόνας.

ΚΑΝΩΝ. *Liber Pœnitentialis in quo continentur peccantium* ἐπιτίμια, quòd ſit Regula rectè vivendi. Synodus Trullana Can.54. ὑπὸ τὸν ἐπταετίας πίπτετω κανόνι. Occurrit alibi eadem formula ſemel ac iterum. Methodius Patr. Conſtantinopol. de his qui abnegarunt, ex Cod. Reg. εἰ δὲ τινες ὑπολογήσωσιν ἀπὸ προαιρέσεως εἰς τὴν ἄρνησιν, οἱ τοιοῦτοι κανόνα μὲν φοβερὸν ἔχουσιν. Ubi Κανὼν ſumitur pro ipſa impoſita Pœnitentia. Ita non ſemel in Chronico MS. Manuëlis Malaxi pag.741. ἀμὴν τὸ ἄπε, Ἐὰν δὲν λάβῃς τὸν κανόνα σου, διατὶ ἐπῆρες τὴν δευτέραν γυναῖκαν, εἰς τὸ βῆμα δὲν ἐμπαίνῃς. Pag. ſeq. καὶ ἔδωκε μόνον κανόνα διὰ δευτέραν γυναῖκαν. Et pag.747. ὁ δὲ Βασιλεὺς ἐπροσκυνήσε καὶ ἔπαξε τὰ κάμη τὸν κανόνα, πλὴν αὐτοῦ, &c.

Κανονικὸν, eâdem notione: *Liber Pœnitentialis*: ſeu ut eſt apud Aithonem Epiſcopum Baſileenſem, & alios, *Canon Pœnitentialis.* Anonymus ex Bibl. Cæſarea apud Lambecium obſervat illum qui Joannis Jejunatoris nomen præfert, in quibuſdam exemplaribus hoc titulo donari: Κανονικὸν Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ διακόνου μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Βασιλείου, οὗ ἐπωνυμία, Τέκνον ὑπακοῆς, in aliis verò Νομοκάνων Ἰωάννου Πατριάρχου ΚΠ. τοῦ Νηστευτοῦ. Vide eundem lib.7. pag.166. Laudatur ex eadem Bibl. Matthæi Hieromonachi Synopſis verſibus politicis exarata, ejuſdem Pœnitentialis, hoc titulo:

Ἐκ τοῦ Κανονικοῦ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ
Ἤμειψα ταυτὶ πρὸς σύνοψιν Ματθαῖος.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Pœnitentiale*, initio.

Κανονίζειν, *Pœnitentia ſubdere, emendare, corrigere, Canoni ſeu libri pœnitentialis* ἐπιτιμίοις *aliquem ſubjicere. ſubdere.* Zonaras ad Can.79. Epiſt. S. Baſilij ad Amphiloch. οἱ δὲ πατέρες, φασὶν, ἡμῶν ἐκανόνισαν τοὺς τοιούτους ἐν ἑπταετίᾳ ἐπιτιμᾶσθαι. Nov. I. Alexij Comneni Imp. lib.2. Juris Græco-Rom. pag.128. εἰ μὲν γένηται πταῖσμα παρὰ δύο ἱερωμένων, ἢ κληρικοπαροίκων, ἵνα κανονίζωνται καὶ σωφρονίζωνται παρὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου αὐτῶν, ἢ τοῦ ἐπισκόπου, κατὰ τὸν ἱερὸν κανόνα. Chriſtophorus Angelus de Hodierno Græcor. ſtatu cap.4. τοῖς δὲ μοναχοῖς οὐδαμῶς ἔξεστιν ἐσθίειν ἔλαιον, καὶ πίνειν οἶνον ἐν ταύταις τὰς πέντε ἡμέραις, ἀλλὰ ὅταν ἐξομολογοῦνται, κανονίζονται, εἰ μὴ ἐκ νόσου τινὸς, ἢ ἑτέρας ἀνάγκης. Occurrit etiam hâc notione in Nomocanone Coteleriano n.328. 527. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Canonem incidere.*

Κανονίζειν, vox Grammaticorum recentiorum, pro eo quod vulgò *Formare* dicitur, quum videlicet aliquod verbum ad ſuum thema reducitur, & percurruntur tempora per ſingulos modos, donec ad illud quod nobis propoſitum fuit tempus deveniatur. Ita uſurpare Moſchopulum obſervat Henricus Stephanus in Dialogo de bene inſtituendis linguæ Græcæ ſtudiis pag.34.

ΚΑΝΟΝΕΣ præterea appellantur conſonantiæ Evangeliorum, ut ſunt Euſebij Cæſarienſis Canones, qui iis præmitti ſolent, ut in Edit. Henrici Stephani, & aliis, & in Codice Cæſareo apud Lambecium lib.3. qui obſervat intra crucem auream aureis literis hæc verba exarari: Κανόνες δὲ προσηγορεύθησαν, διὰ τὸ εὐθὺς αὐτῶν καὶ ἀκριβές· ὥσπερ γὰρ ἰθυντῆσι τισὶ γραμμαῖς τῆς ἰδίας εὐθύτησι χρώμενοι, οὐκ ἐῶσι τὸν νοῦν περιπλανᾶσθαι τοῦ ἀκροατοῦ, ἀλλὰ πρὸς τὴν ὁμοφωνίαν ἄγουσιν αὐτὸν τῶν ἐκτεθεισῶν φωνῶν τοῖς Εὐαγγελισταῖς.

ΚΑΝΟΝΕΣ, denique in Eccleſia Græca dicuntur Hymni, (ex perpetuo Odarum ac Tropariorum ordine ac ſerie ita appellati) qui poſt Pſalmos Davidicos, precéſque, aliáque Troparia, antequam finiantur divina Officia, quæ nocturno tempore domi, aut in Eccleſiis exiguntur, cani aut recitari ſolent. Zonaras ad Canones Anaſtaſimos Damaſceni: Κανὼν λέγεται, ὅτι ὡρισμένον καὶ τετυπωμένον ἔχει τὸ μέτρον ἐννέα ᾠδαῖς συντελούμενον. Canones igitur dividuntur in novem Odas, inter quas tamen ſecunda nullibi apparet, ſed componentis in pectore remanet. Poſt quartam Odam, Canon interrumpitur τῇ ἀναγνώσει. Tum enim Lectiones de Vitis Sanctorum, quorum eo die commemoratio celebratur, aut de diei Hiſtoria, altiori voce ab Sacerdote vel ab alio leguntur: quibus finitis reliquæ Canonis Odæ percurruntur. Neque unus Canon in uno Officio ſemper dicitur, ſed interdum duo vel tres, raró quatuor, pro illius diei plurium feſtivitatum concurſu intermiſcentur. Quamvis verò Canonibus Odæ tribuantur novem, non ita tamen illud perpetuum eſt, ut aliquando numerus earum non imminuatur. Quandoque enim quatuor tantùm Odis intercluditur: unde Canonibus nomen Τριῳδίου & Τετραῳδίου, de quibus ſuis locis agimus.

Canones præterea ex materia quam tractant nomina ſumpſere. Alij enim Ἀναστάσιμοι dicuntur, quòd de Chriſti reſurrectione agant. Σταυρώσιμοι, qui de Cruce. Νεκρώσιμοι, & Ἀναπαύσιμοι, qui de Mortuis, ut in Euchol. pag.592. Σταυρονεκρώσιμοι, qui de Cruce & mortuis. Παρακλητικοὶ, qui de Solamine animarum: ut in Euchol. pag.724. & cujuſmodi extat alter in Cod. Reg.791. hoc titulo: Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν ἡμῶν δέσποιναν Θεοτόκον, ὑπὲρ νεῶν περιστάσεων. Et in Horologio: Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ποίημα Θεοστηρίκτου Μοναχοῦ. Vide Lambecium de Bibl. Cæſar lib.5. pag.266. 267. Ἱκετήριοι, ſupplicatorij, ut in Euchol. pag.772. Τριαδικοὶ, qui de Trinitate. Δογματικοὶ, qui de Dogmatibus agunt, &c. De quibus ſingulis in his vocibus agimus. Canuntur deinde ſecundùm malorum quibus premimur occaſiones: verbi gratiâ deſcribuntur ejuſmodi Canones in Euchol. p.786. εἰς φόβον σεισμοῦ. p.792. εἰς ἀπειλὴν λοιμικῆς ἀσθενείας. p.813. ἐπὶ προσδοκίᾳ πολέμου. p.871. ἐν ἐξομολογήσει ἁμαρτωλοῦ, &c. Canones itaque in *Odas* dividuntur: Odæ in *Troparia*, ex quibus componuntur. In Typico Caſulenſi cap.20. deſcribuntur Canones qui decantantur ſingulis Feriis ſeptimanæ. Vita Sancti Nili Junioris pag.63. οὗτε ἔψαλλε τὴν ὑμνῳδίαν ἔντε ψαλμοῖς καὶ κανόσιν. Cedrenus: εἰώθει γὰρ κἀν τῇ ψαλμῳδίᾳ ἐξάρχειν τῶν αἴνων, καὶ μᾶλλον ὅτε ἐν τῇ τοῦ Χριστοῦ γεννήσει οἱ τῆς ἑορτῆς κανόνες ἐψάλλοντο.

Canonum porrò Confectores recenſentur aliquot in Typico S. Sabæ cap.6. Coſmas, Joannes, Theophanes, Joſeph, & alij quorum nomina iis præfigi ſolent, tametſi interdum eorum Auctores taceantur.

Canones verò primus expoſuit Theodorus Prodromus, qui Nicephoro Blemmidæ in Orat. 1. de Proceſſ. S.Spirit. dicitur ὁ τῶν ἱερῶν Κανόνων πρῶτος σαφηνιστής. Illius liber ita laudatur in indice MS.Codd. Græc. Bibl. Vaticanæ: Θεοδώρου τοῦ Προδρόμου ἐξήγησις εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἱεραῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς ἐκτεθέντας κανόνας παρὰ τῶν ἁγίων καὶ σοφῶν ποιητῶν Κοσμᾶ καὶ Ἰωάννου. At inter hoſce Canones de quibus egimus inprimis celeberrimus eſt

Μέγας κανὼν, *Magnus Canon*, cujus auctor fuit Andreas Hieroſolymitanus, ex Damaſco oriundus, Cretæ Archiepiſcopus, qui collectâ universâ veteris & novi Teſtamenti Hiſtoriâ Canticum compoſuit, cohortans omnes, ut quæ videant in Hiſtoria eſſe bona & laudabilia, pro viribus ſectentur, mala fugiant & execrentur. Triodium Fer.2. Hebd. 1. jejun. εἶθ' οὕτως ἀρχόμεθα τοῦ μεγάλου κανόνος, ποιοῦντες αὐτοῦ τμήματα δ', καθ' εἱρμὸν, ὡς πληρωθῆναι τοῦτον τῇ ε. ἑσπέρας. Ead. Fer. εἰς ἀπόδειπνον. Ψάλλομεν τὸν παρόντα μέγαν κανόνα, ποίημα τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου. Hîc porrò Canon ille integer deſcribitur, ut & Feriâ 3. 4. 5. prætereà Feriâ 5. quintæ Hebdomadis, quæ Græcis peculiari appellatione dicitur Feſtum τοῦ μεγάλου κανόνος, interdum πέμπτη τοῦ κανόνος. Marcus Hieromon. de Dubiis Typicis cap.33. ἐὰν τύχῃ ὁ Εὐαγγελισμὸς τῇ πέμπτῃ τοῦ μεγάλου κανόνος, &c. Meminit μεγάλου κανόνος ἀκολουθίας Cantacuzenus lib.1. cap.13. pag.43. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap.12. num.10. &c. Quo verò tempore Canon hic compoſitus fuerit, quare *Magnus* nuncupetur, & hac Hebdomadâ quintâ legatur, pluribus recitat Synaxarium Calliſti.

Κανονάρχης, *Canonarcha*, Munus Eccleſiaſticum: is ſcilicet qui in ſacris Eccleſiæ miniſteriis, ſeu Liturgiis, Canonum qui ab utroque choro concini debent, cantum imponit, vel qui Canones incipit; de quo S. Baſilius in Epiſt. 63. ubi de ratione concinendi Pſalmos antiphonatim, ſeu alternis choris: ἔπειτα πάλιν ἐπιτρέψαντες ἑνὶ κατάρχειν τοῦ μέλους, οἱ λοιποὶ ὑπηχοῦσι. Nilus Mon. lib. 3. Epiſt. 241. ὁ δεύτερος ἐν τῇ πνευματικῇ σου μάνδρᾳ — οὐ βούλεται συγχωρῆσαι ἄλλον διαδέξασθαι Κανονάρχου τὸ φρόντισμα. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: πέμψας ὁ Κανονάρχης καμήλιον ἢ ἱμάτιον διὰ τοῦ Προσφοραρίου εἰς τὴν πόλιν, &c. S. Dorotheus Doctr. 11. ἄρα εἶπέ μοι ὁ Κανονάρχης ῥῆμα, ἢ ἄλλος τῶν ἀδελφῶν, καὶ οὐκ ἐβάστασα, &c. Triodium Fer.2. Hebd.1. Jejun. in Lychnico: εἶτα ποιεῖ ὁ Κανονάρχης τὴν συνήθως μετάνοιαν εἰς τοὺς χορούς. Typicum S.Sabæ cap.2. ὁ δὲ ταχθεὶς μοναχὸς Κανονάρχης, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς συνήθους στιχολογίας, λέγει τὸν ἦχον, καὶ ψάλλομεν τὸ, Κύριε ἐκέκραξα. Adde cap.5. pag. 5. Philotheus Patr. Conſtantinopol. in Ordine Sacri Miniſterij: ἐξέρχεται μετὰ τοῦ Κανονάρχου, καὶ ποιοῦσι μετάνοιαν, &c. Mox: καὶ οὕτως ἀπέρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς τὸν ἴδιον τόπον· ὁ δὲ Κανονάρχης λέγει τοὺς στίχους, ἱστάμενος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ. Vide Codinum de Offic. cap. 6. num. 24. & Goarum ad Euchologium pag.29.

Canonarchæ præterea munus erat *lignum* pulſare ad convocandos fratres in Eccleſiam, eóſque è ſomno excitare. Dorotheus Doctr.11. ἐν τοσούτῳ οὖν ἔφθασεν ἡ ὥρα τῆς ἀγρυπνίας, καὶ ὡς μόνον ἥρπαζον μικρὸν, ἰδοὺ ὁ Κανονάρχης ἐξυπνίζει με. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.42. ἐξυπνίσει τὸν Κανονάρχην, καὶ ποιεῖ αὐτὸν κροῦσαι. Adde cap.58. Vita MS. S.Blaſij: καθυπέργησε δὲ καὶ τὰς περὶ ταύτας διακονίας, ξένων τοῦ πνεύματι, τήν τε τοῦ Κανονάρχου, καὶ τὴν τῶν βιβλίων ἀλλαγὴν, καὶ τὴν τοῦ Ἐκκλησιάρχου. Joannes Moſchus in Limonar. cap.11. καὶ κρατεῖ τοῦ Κανονάρχου τὸ ξύλον, ἐφ' ᾧ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς συναχθῆναι, καὶ προπέμψαι τὸν τελευτήσαντα, &c. Et cap.50. λέγων, ὅτι ἐν μιᾷ νυκτὶ ἠγέρθην, ἐφ' ᾧ κροῦσαι τὸ ξύλον, (ἤμην γὰρ Κανόναρχος,) &c. Meminit præterea eorum quibus cura incumbebat excitandi Monachos qui inter ſacra Officia dormitabant, Typicum S.Sabæ cap.30. pag.67. ἄρχεται δὲ ἀπὸ τοῦ ναοῦ ὁ ταχθεὶς μοναχὸς ἀφυπνίζειν τοὺς ἀδελφοὺς καθ' ὅλην τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστὴν· διέρχεται δὲ ἠρέμα, καὶ ἐπιβλέπει τοὺς ὑπνοῦντας, καὶ διεγείρει πρὸς τὴν ἀκρόασιν κατὰ τὸν παρακολουθοῦντα τύπον. Eadem habet Triodium ζ. 2. v. Vide Ἀφυπνιστής. Extant porrò in Canonarchæ miniſterium Jambi iſti MSS. ſat elegantes, hoc titulo:

Εἰς τὸν Κανονάρχην.
Ἀρχηγὸς ἴσθι τῆς λύρας τῶν ᾀσμάτων,
Ψαλτὴς φραινόδεις τῇ μελουργίᾳ ξένῃ,
Σάλπιζε καιρῷ τὸ ξύλον κάθως δέοι
Κίνει δὲ σου τὴν γλῶτταν ὡς πλῆκτρον φέρων
Ἀεὶ πρεπόντως τὸν στίχον συναγάγων
Ἀσύγχυτον κάλλιχον ὀργάνου δίκην,
Τὸ τῆς ἀδελφότητος εὐρυθμῶν στόμα,
Τάσσεις ἅπαντα πᾶσιν ἀξιοχρέως,
Μὴ πρὸς χάριν, μὴ μῖσον, ἢ λύπης δόσιν,
Ἀλλ' ἐν δικαίῳ τῷ λόγῳ καὶ τῷ τρόπῳ,
Πάντες γάρ εἰσι τοῦ Θεοῦ, καί σου μέλη
Οὕτως φρονῶν γοῦν ἐκ Θεοῦ λήψῃ στέφος.

Plures verò erant *Canonarchæ*, quorum primus Πρωτοκανονάρχης dicitur Joanni Epiſcopo Citri in Reſponſ. pag.318. & Codino de Offic. cap.1. n.40. ex Ordine Lectorum.

Κανοναρχεῖν, *Cantum incipere, imponere*. Symeon Theſſalonicenſis de Græcor. Ordinat. cap. 2. ubi de Lectoris Officio: καὶ τοὺς θείους προλέγει τοῖς ψάλλουσιν ὕμνους, ἤτοι κανονάρχει. Malaxus in Hiſt. Patr. p.168. ἔκαμε δὲ καὶ δύο ἀναλόγια, ὁποῦ κανοναρχοῦν, εἰς τὸ δεξιὸν χορὸν, καὶ εἰς τὸ ἀριστερὸν, καὶ ἄλλα τινὰ σκεύη.

ΚΑΠΑ, Κάππα, *Capa*, vel *Cappa*, de qua voce multa congeſſimus in Gloſſ. med. Lat. Mauricius lib.12. cap.11. ἐν τῷ τῆς παρατάξεως τόπῳ ἵσταται ὁ ἄρχων, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Βανδοφόρος ὄπισθεν δὲ αὐτοῦ ὁ τὴν κάππαν βαστάζων, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ τὴν τοῦβαν. De hac cappa militari diximus in eodem Gloſſ. Græcus Interpres Concilij Lateranenſis an.1215. cap.16. κάππας μετὰ μανικίων εἰς τὸ θεῖον ὀφφίκιον ἔσω τῆς ἐκκλησίας μὴ τινὲς φορέτωσαν. Ubi Lat. *Cappas manicatas*. Ptochoprodromus in verſibus politic. de ſua paupertate lib.1.

Κάπα μου, πάλιν κάπα μου παλαιοχαρβαλωμένη.

Rhuzanus in Paraphraſi Vaticin. Conſtantinopol. νὰ τὴν ἐνδύσουν κάππαν, νὰ κρατῇ βροχὴν καὶ κρυάδαν. Symeon Hieromonachus in Epiſt. apud Cruſium: πλὴν διὰ μικρὰν ἐνθύμησιν στέλνω τὴν αὐθεντίαν σου μίαν κάππαν νεαρὰ, καὶ δέχλισε τὴν διὰ πολὺ, τὴν ὁποῖαν τὴν φορέσῃς τὸν χειμῶνα κάθισε ἀπάνω.

Καππάτος, *Cappâ indutus*. Idem Rhuzanus loco citato: καὶ κρατεῖ πολλὰ καρίδια, καὶ ἀνιμθέν οἱ καππάτοι, καὶ τιάσσει τὰ καρίδια.

Καπποφορεμένος, eâdem notione χλαμυδωτός.

Καπηλάνος, *Capellanus*: Portio, *Sacrarij Cuſtos*, ἱεροφύλαξ. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ὀρθωσεν, ἐπροσίασεν τέσσαρες καπελάνες,
Να στέκουν ἀδιάλειπτα ἐκεῖσε να μελῶσιν.
Να ψάλουν καὶ να λειτουργοῦν ὡς διὰ ταῖς ψυχαῖς τῶν.

ΚΑΠΑΣΙΟΝ, Καππάσιον, *Capitium*, *Pileus quo caput tegitur*: Portius: καπάσι, *Galeus*, *Cauſia*, *Pileus*, καυσία, κυνῆ, πῖλος, πίλημα, σκιάδιον. Nicetas in Manuële lib.4. num.2. καὶ τῇ μὲν χλαμύδι τὸ σῶμα περιστείλας τὴν λευκὴν, τὸ δὲ ἐπὶ κρατὸς καππάσιον ἐπίθεσαν ἄνωθεν. Ubi Cod. al. habet πῖλον.

Idem

Idem de excidio Urbis num. 5. καὶ τὰ καπάσια, καὶ τὰς χρυσᾶς σκέπας εἰς τὰς τῶν ἀλόγων χαίτας συνδήσαντες, &c. Ubi Cod. Edit. καὶ τὰς ἰδονοσκεπᾶς περιπορφυρίους καλύπτρας τῶν κορυφαῖς τῶν ὀχημάτων περιτιθέντες, καὶ τὰ κατὰ νώτου κεχυμένα λευκόλινα τῶν ἱππέων γλῶσσιν αὐτῶν περιδιόντες. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopolit. cap.5. num.48. αἱ μὲν παραμοναὶ μετὰ σκιαδίων, οἱ Τζάκωνες δὲ μετὰ καπασίων. Et num.52. ἐξ ὧν καὶ ἐπὶ κεφαλῆς σκυφίας μόνον ἐρυθρὰς ὅλος μὲν τῆς αὐλῆς, οὐ μὴν δὲ καὶ καπάσια. Malaxus in Hiſt.Patr. in Gennadio: ἐχάριζε καπάσιον ἐνδύμιον μὲ τῆς καμουχᾶς. Philippus Cyprius in eodem Gennadio Scholario: τὴν πατριαρχικὴν πατερίτζαν, ἤτοι τὸ δεκανίκιον, καὶ τὸ καπάσιον ἰδίᾳ χειρὶ δίδωκε. Beſſarion in Epiſt. ad Pædagog. filiorum Thomæ Palæologi: ὡς ἀποσκεπάζωνται καὶ αὐτοὶ τὸ καπάσιον τῶν. Καπασίου Monaſtici formam exhibet Goarus ad Euchologium pag.156. Vide Morinum de Ordinat. p.247.

Καπάσιον, *Operculum vaſis Chymici* in modum Capitij. Nicephorus Blemydes MS. de Chymia: σκεύη δύο ὀστράκινα κλοκια μετὰ καπασίων ὑαλίνων.

ΚΑΠΕΙΓΥΡΙΑ, in Lexico MS. Colberteo, κάμπτοντα τὰ μέλη. *Inflexa membra.*

ΚΑΠΕΤΆΝΟΣ. Vide in Καπιτάνος.

ΚΑΠΕΤΩΑΙΤΗΣ. Ita cognominatus dicitur neſcio quis Stephanus, apud Continuator.Theophanis lib.3. num.43. & Symeonem Logoth. in Leone Armenio num.7.

ΚΑΠΕΤΩΛΙΟΝ, Καπιτώλιον, Καπιτώλειον, *Capitolium.* Lexicon MS. Cyrilli: Καπιτώλιον, ἱερὸν, ἢ Παλάτιον, ἢ ἀγορά. Etymologic. magn. Καπιτώλιον, κεφαλὴ τῆς πόλεως, &c. Chron. Alexandr. pag.275. ubi de Remo & Romulo: ἔκτισαν δὲ καὶ ναὸν μέγαν τῷ Διὶ, ὅν τινα ἐκάλεσαν Καπιτώλιον Ῥωμαϊστὶ, ὅ ἐστι κεφαλὴ τῆς πόλεως. Vide idem Chronicon A. 13. Arcadij, & quæ adnotamus de Capitolio Conſtantinopolitano, in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib.2. ſect.9. num.2. Inſcriptio Romæ, apud Gruter. 316. 1. Ἐκέλευσα ὑμῖν ἀποδειχθῆναι χωρίον ἐν ᾧ καὶ τὰ ἱερὰ καταθήσεσθε, καὶ τὰ γράμματα πρὸς αὐτῶν τῶν θερμῶν τῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πάππου μου γεγενημένας, ὅπου καὶ μάλιστα τοῖς καπιτωλείοις συνέρχεσθε. Ubi τὰ καπιτώλεια, *Ludos Capitolinos* interpretatur Gruterus, unde vox Καπιτωλειονίκης, horum ludorum victor, in vet. Inſcriptione apud Thomam Reineſium p. 313. ſed potiùs debere videntur intelligi *Capitolia*, ſeu domus publicæ in quibus Civitatum Decuriones conveniebant. Hinc etiam fortè

Καπιτώλιον, *Dictus locus ubi congregantur Monachi*, quem poſtea *Capitulum* appellarunt. Hieronymus Dalmata in Hiſt. MS. Sanctorum Ægypti fol. 161. & ex eo Palladius in Hiſt. Lauſiaca, in Oxyryncho: ἔγεμον καὶ τῆς πόλεως οἱ ναοὶ, καὶ τὰ καπιτώλια τῶν μοναχῶν, καὶ κατὰ πᾶν μέρος τῆς πόλεως ᾤκουν οἱ μοναχοί. Vide Gloſſ.med. Lat. in *Capitolium.*

ΚΑΠΗΛΕΙ'Α, *Depeculatio*, in Novella Juſtiniani 13. ubi conſulendus Cujacius.

ΚΑΠΗΛΙΑΤΙΚΌΝ, Mulcta, quâ tenentur *Tabernarij* & Caupones qui ſtatuta Principis de Tabernis transgrediuntur, maximè in vini aut cujuſvis potus pretio: noſtris *Tabernagium*, de qua voce egimus in Gloſſ.med. Lat. Diploma Andronici Palæologi Junioris pro Monembaſiotis, apud Phranzem lib.3.cap.24. κομμερκίου, καπηλιατικοῦ, μιτατικοῦ, &c.

ΚΑΠΗ'ΤΟΥΛΟΝ, *Capitulum* Canonicorum, vel Monachorum. Apud Græcum Interpretem Concilij Lateranenſis an. 1215. cap.7. 11. 12. 23.

ΚΑΠΙΚΛΑ'ΡΙΟΣ, *Clavicularius*, *Cuſtos carceris.* Martyrium MS. S.Procopij: Τερέντιος ὢν ὁ καπικλάριος φίλος αὐτοῦ ὑπάρχων, &c. Martyrium SS. XL. Martyrum Sebaſteorum, MS. παραγγείλας Ἀγλαΐῳ τῷ καπικλαρίῳ ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς. Rurſum: παρακατέθησαν δὲ αὐτοῖς φύλακας στρατιώτας, καὶ ὁ καπικλάριος. Martyrium MS. S. Marini: Σιμπλίκιος δὲ καπικλάριος εἶπεν, &c. Menologium Baſilij 9. Martij: ὁ φυλάττων αὐτοὺς καπικλάριος, &c. Martyrium S. Baſilei num. 9. ὑπὸ οὗ παρεκέκλητο ὁ καπικλάριος, θᾶττον αὐτοὺς εἰσκαλέσασθαι. Occurrit præterea in Martyrio SS. Alexandri & Antoninæ num. 3. in Martyrio S. Acacij num.15. in Martyrio S. Glyceriæ n.12. in Menæis in S. Cæcilia 22. Nov. &c. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Clavicularius*: & infrà in Κλαβικλάριος.

ΚΆΠΙΟΣ, *Aliquis.* Gloſſæ Græcobarb. Ἄγριος, γένος τι τῆς ἀγρίας ἐλαίας, γένος κάπιον τῆς ἀγρελαίας. Rurſum: ἀγριόθειρα, βοτάνη τις, κάπιον χόρτον. Scribitur etiam

Κάποιος. Fabulæ Æſopi Græcobarb. ὁ αἶλος τὸ λοιπὸν ἔκαμε τὴν φωλέαν του εἰς ἕνα ὑψηλὸν δένδρον, καὶ ἡ ἀλωποῦ ὁμοίως εἰς κάποια χαμοδένδρια, ὅπου ἦτον ἐκεῖ σιμά. Occurrit paſſim.

Κάπου, *Alicubi*, Ἐνιαχοῦ.

ΚΑΠΙΣΆ, *Kebiſa*, vox Arabica, quæ *Biſextum* ſonat. Georgius Chryſococces in Canonibus Aſtronomicis MSS. Κάπισα, ἤτοι δίσεκτον. Infrà: ὁπηνίκα γὰρ γένηται ὁ χρόνος καπισά, μία ἡμέρα προστίθεται.

ΚΑΠΙ'ΣΙ, *Navis Cavea*, Italis *Gabbia di nave*, Hieron. German.

ΚΑΠΙ'ΣΤΡΙΟΝ, *Capiſtrum.* Gloſſæ Biblicæ MS. περιστόμιον, καπίστριον. Rurſum: φορβαίαν. περιστόμιον, καπίστριον. Eadem habent Gloſſæ Baſil. Heſychius, Suidas, Etymolog. &c. Portius: καπίστρι, *Capiſtrum*, *Rete*, *Laqueus*, ἐλκυστὴρ, ἱπποφόρβιον, &c. Zacharias lib.1. Dial. cap. 4. καπιστρίῳ δὲ ἀντὶ χαλινοῦ, καὶ ἀντὶ σέλλας δέρματι προβάτων ἐχρῆτο.

ΚΑΠΙΤΆΝΟΣ, *Capitaneus.* Occurrit apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini ſect.3.c.11. ſect.4. cap 4.6. ſect.11. cap.8.

Καπιτάνος. Gloſſæ Græcobarb. Ἄγοντα, ἡγούμενον, προσδοποιῶν, καπιτάνον. Alibi: φιλοῦσι δὲ καὶ καπιτανίδες τες, ἤγουν ὁδηγοὺς, ἤγουν κυρίους. Anonymus MS. de Bellis Peloponneſiacis Francor.

Καὶ ἔκλεξάν τον διὰ κεφαλὴν, καὶ μέγαν καπιτάνιον.

Alibi:

Νὰ εἶναι.... ἐπάνω τοὺς Μπαῖλος καπιτάνιος.

Acta Concilij Florentini: ἔστειλε γὰρ κατὰ τὸν καιρὸν καπιτάνιον ἐν τῇ Βενετίᾳ ἑτοιμάσαι κάτεργα.

Hiſtoria MS. Beliſarij:

Καὶ καπιτάνον ποιήσω σε ἐφ' ὅλην τὴν ἁρμάδαν.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ὁ ῥῆγας ἀπόπισω του ἀπέστειλεν ἄρχον,
Καὶ καπιτάνιον φημιστὸν ἀπ' ὅλους πολεμάρχον.

Hiſtoria politica pag.31. Καπιτάνιος ὁ Μουσταφᾶ Πασίας, Mox: ηὑρέθη τῶν Βενετίκων καπιτάνιος ὁ Λαυρδᾶς. Vide Epiſtolam Eccleſiæ Conſtantinopol. ad Bohemos & Cruſij Turcogræc. lib. 4. Epiſt. 12. initio. Ducas Hiſt. cap. 43. τοὺς δὲ δύο ἄρχοντας τοῦ καπιτάνου παρέστησαν.

Καπιτανεύειν, *Capitaneum agere.* Gloſſæ Græcobarb. ἡγεῖται, καπιτανεύει. Alibi: ἀνδρολογεῖ, στρατολογεῖ, καπιτανεύει.

Καπιτανίκιον τοῦ κάστρου, in Chryſobullo ex Cod.Reg. 1598. f.1.

Καπιτανίκιον, *Navis Capitanea.* Sguropulus ſect.11. c.5. ἐγένετο κλύδων μέγας, — καὶ ὅλος ὁ λιμὴν ἐταράχθη κάτεργα τέσσαρα, ὧν ἦν καὶ τὸ καπιτανίκιον, οὗ ἡμεῖς ἐσώχθημεν. cap.9. ἀκούσας δὲ ὁ τοῦ καπιτανικίου γραμματικὸς, &c. Infrà: καπιτανικὴ ναῦς. Vide Καλεπάνω.

ΚΑΠΙΤΑΤΙ'ΩΝ, *Capitatio*. Gloſſæ Juris MSS. Καπιτατίων, ἀρχὴ, ἐπικεφαλαίωσις. Juſtinianus in Nov. 8. cap. 2. προφάσει ἀγρύων καὶ καπιταλίων, ἤτοι κεφαλαίων. lib. 6. Baſilic. tit. 3. cap. 21. ὁ μὴ ἀποκαθιςῶν τὸ ἀλλότριον γεωργὸν, δίδωσι τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ καπιτατίωνα, καὶ ἄλλον γεωργόν. Vide Κεφαλιτίκιον.

ΚΑΠΙΤΕΥΕΙΝ, *Capere*. Gloſſæ Baſilic. ὁ καπιτεύει, ὁ ἀναλαμβάνει.

ΚΑ'ΠΙΤΟΝ, *Caput annonæ*. Juſtinianus in Nov. 24. Extr. δεῖ παρέχεσθαι τῷ Πραίτωρι Πισιδίας, αὐτῷ μὲν ὑπὲρ ἀννόνων, καὶ καπίτων, καὶ λοιπῆς παραψυχῆς *Sol.* 300. &c. Adde ejuſdem Edict. 13. cap. 3. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Caput annonæ*.

ΚΑΠΙ'ΩΝ, *Capio*, pro *Captio*. Vox JC. Lat. μοῤῥης καύσα καπίων, apud Scholiaſt. Baſilic. ad lib. 41. pag. 407. quæ θανάτου αἰτίᾳ λῆψις dicitur lib. 47. tit. 3. capite 31. 38. Vide ibi Schol. paginâ 246. 253.

ΚΑΠΝΕ'Α, *Fuligo*. Myrepſus ſect. 3. cap. 58. καπνίαν τῆς ἰσθίας καθαράν. Sic in Cod. MS. ſed legendum ἑςίας, *Foci*. Perperam etiam cap. ſeq. τῆς ἰσθίας. Vide ἑςία.

ΚΑΠΝΙΚΟ'Ν. Vide in Καπνός.

ΚΑΠΝΟΓΟ'ΡΓΙΟΣ, *Fumaria*, Κάπνος, apud Interpolat. Dioſcor. c. 692.

ΚΑΠΝΟΔΟ'ΧΟ, *Fumarium*, in Turcogr. Cruſij. Καπνοδοχεῖον, in Gloſſ. S. Bened. Καπνοδόχη, in aliis. Καπνοδόχον βαλανείου, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 131.

ΚΑΠΝΟ'Σ, *Focus*, *Ædes quæ focum habet*. Novella Iſaacij Comneni lib. 2. Juris Græco-Rom. Scholion pag. 121. in Epitom. Canon. ibidem p. 7. ὡσαύτως ὑπὲρ τοῦ κανονικοῦ ἀπὸ τοῦ ἔχοντος χωρίου λ΄. καπνούς, νόμισμα χρυσοῦν ἕν. Novella 1. Alexij Comneni, ibid. ἀπὸ μὲν τῆς χώρας τῆς ἐχούσης καπνοὺς λ΄. νόμισμα. ἓν χρυσοῦν, &c. Infrà: ἀπὸ δὲ τοῦ ἔχοντος κ΄. καπνούς, τὸ δίμοιρον τοῦ νομίσματος. Rurſum: ἀπὸ δὲ ἔχοντος δέκα καπνοὺς χωρίου, ἀργυροῦ ἤ. ἀσπρον ἕν, &c.

Καπνικὸν, *Tributum, quod ſingula κάπναι ſive καπνοδοχεῖα præſtare cogebantur*. Theophanes in Nicephoro Generali an. 8. pag. 411. τῶν ἐκκλησιῶν καὶ μοναςηρίων βασιλικῶν τὰ καπνικὰ ἀπαιτεῖσθαι ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἑαυτοῦ τυραννίδος, (προσέταττεν.) Continuator ejuſdem Theophanis lib. 2. num. 11. & ex eo Scylitzes pag. 500. τὸ εἰς τὸ βασιλικὸν τελούμενον ταμιεῖον δημόσιον Καπνικὸν οὕτω λεγόμενον, Μιλιαρίσιον ἓν συνιςάμενον. Novella 2. Manuëlis Comneni, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 154. πλὴν τῇ τοιαύτῃ προφάσει μὴ ἐξεῖναι τοῖς δηλωθεῖσιν ἀπογραφεῦσι ἢ καπνικὸν ἀπαιτῆσαι, ἢ μιτρατικὸν, ἢ χοιρῶν δόσιν, ἢ ἑτέραν ὁποίαν δὴ ἀπραξιν.

Καπνολογεῖν, *Capnicum exigere*. Novella 6. Manuëlis Comneni lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 159. μὴ ἐξεῖναι οὖν ὅτι ἀναγραφῇ, ἢ προκαθημένῳ οὐδέ τινος σεκρέτου, ἢ ἐξισωτῇ, ἢ ἐνεργοῦντι, ἢ ἑτέρῳ τινὶ προσώπῳ τοῦ δημοσίου τὰ τῶν μοναςηρίων ἀκίνητα ἀναγράφεσθαι, ἢ καπνολογεῖν, ἢ ἀναζητεῖν μέτρα γῆς, ἢ παροίκων ποσότητα, &c.

Καπνὸς κοβαθίων, in Gloſſis Chymicis MSS. ἀπὸ αἰθάλαις ἀρσενικοῦ.

ΚΑΠΝΟΥ'ΧΟΣ, *Tubulus*, in Gloſſ. Græc. Lat. ſcilicet *Fumarius*, lib. 58. Baſilic. tit. 2. cap. 13. Καπνοδοχεῖον, *Fumarium*, in iiſdem Gloſſis. Aliæ MSS. in Ariſtophanis Plutum: ὀπαῖς, ἢ ὁ καπνοδοῦχος.

ΚΑ'ΠΟΙΟΣ, Κῆπος. Vide in Κάπος.

ΚΑ'ΠΟΣ, in Lexico MS. Colberteo, & apud Scholiaſtem Oppiani lib. 3. v. 114. τὸ πνεῦμα exponitur. Sed aliâ notione hanc vocem uſurpat Ptochoprodromus ex Cod. Reg. MS.

Καὶ τίνος ὁ κάπος ἤκουσα, κἂν τεσσαράκοντα κάπους,
Καὶ δίδοται, καὶ ἀγόρασα συβλοὺς ἀπὸ τζαγγάρη.

ΚΑΠΟΤΕ'ΣΤΝΟΣ, *Capitaneus*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ὡς ςόμαθεν ὁ φίλος του ὁ καποτέσουκός του,
Αὐτλῶς ὁ Στραγκύλος, &c.

ΚΑΠΟΥ'ΛΑ, *Scapula*, *Humerus*. Stephanus Sachleces in Narration. MSS.

Ἦλθε δὲ αὐτὴ εἰς τὴν βουλὴν καλὴ ἡ ἀρχοντοπούλα,
Ὁποῦ ἔχει χίλιες βουκεντρὲς ἐπάνω ςὴν καπούλα.

Καπούλιον. Pſeudo-Dioſcorides MS. de Pharmacis ſimplicib. ſect. 5. cap. 30. καὶ ταῦτα ἔμβαλον εἰς καπούλιον, καὶ ἐπιθύσας ὄξος, κάθισον ἐν τῷ καπουλίῳ τῆς καμπούλας κοιλιακῆς. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 945. περὶ πόνου καπουλίου ἀνθρώπου. Mox: ὠμοπλάτο καπούλιν. Vide Σκαπούλιον.

Πισθοκάπουλον, *Pars averſa humeri*, pro ὀπισωμοπλάτον. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

Ἄπιτον ἔπεσεν του γυργὰ κάτω ςὴν γῆν πιζίθω,
Καὶ εἰς τὰ πισθοκάπουλα τ' Ἀρκίτα ἁρμαλωμένος.

ΚΑΠΟΥ'ΛΑΙ. Agapius in Geoponico c. 174. ὁ ἔχισε τὴν ὄρνιθα εἰς τὸ καπούλλι ἀποκάτω. Idem fortè quod καπούλα.

ΚΑΠΟΥ'ΡΙΟΝ. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. 298. ἀπὸ τὰ δοξάρια, &c. ἀπὸ τὸ πίλος, &c. ἀπὸ τὰ καπούρια τὸ δ΄. καὶ τὸ ζῶν ὅπου τὸ βάςα. Rurſum: ἀπὸ τὰ καπούρια ἀπὸ τὴν καπούριν τὸ δ΄. καὶ τὸ ζῶν ὅπου βάςα νὰ ἔνι ἐλεύθερα. I. *Ex arcubus*, *ex arcubaliſtarum jaculis*, *& ex capuriis quarta pars pretij penditur, & ex animali quod ſupra dicta defert.* Sed quid ſit καπούριον, alij fortè docebunt ex Cod. Gallico necdum Edito, quem non vidi.

ΚΑΠΟΥΤ, *Caput*. Scholiaſtes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 114. καπούτ, ἡ κεφαλὴ παρὰ Ῥωμαίοις, καὶ κάπος τὸ πνεῦμα. Procopius lib. 1. de Bello Vandal. cap. 14. τὰς ναῦς ἐς τὴν Λιβύης ἀκτὴν ὥρμισεν ἐς χωρίον ὃ δὴ κεφαλὴν βραχὺς τῇ σφετέρᾳ γλώσσῃ καλοῦσι Ῥωμαῖοι Καπούτβαδα γὰρ ὁ τόπος προσαγορεύεται.

ΚΑΠΟΥ'ΤΖΙΟΝ, *Capitium*, quo caput tegitur. Nicetas Barbarogr. MS. in Iſaacio & Alexio num. 3. τὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ φόριμα τὸ ἐκ λίθων καὶ μαργάρων λαμπρῶν χρυσοκόλλητον ἐπαίρεται, ἐφόρει ἐκεῖνο αὐτὸ ἐφόρειν τὸ τῆς Λατινικῆς τάξεως φόριμα, ὅπερ Καπούτζιν καλεῖν ὀνομάζεται. Ubi Cod. Edit. ſic *Caputium* deſcribit: τὸ δὲ Ἀλέξιον περιβάλλον τὸ λαχοῦν καὶ ἐρεοῦς, καὶ τῆς Λατινικῆς ταλασίας περίβλημα. Codinus de Offic. Palat. cap. 14. num. 11. de Genuenſibus: ἐρχόμενοι δὲ καθ' ἡμέραν εἰς προσκύνησιν αὐτοῦ, ἀφαιροῦντες τὰ ἑαυτῶν καπούτζια, γονατίζουσι δεύτερον. Adde num. 13. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ φόρειν παλαιογύνιλον ἀπὸ πολλὰ καπούτζια.

ΚΑ'ΠΠΑ. Vide Κάπα.

ΚΑΠΠΑΡΟ'ΡΙΖΟΝ, *Radix Cappareos*. Orneoſophium: ἢ καππαρόριζον ῥίζας δὸς μετὰ κρέατος.

ΚΑΠΠΑ'ΣΙΟΝ. Vide in Καπάσιον.

ΚΑΠΠΑΤΙ'Α, Puerorum παίγνιον, qui dum ludunt ſibi invicem auferunt Capucia, ſi bene auguror. Gloſſæ MSS. ad Nubes Ariſtophan. εἶτ' ἐξεκόπη τὴν πρότερον τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ ἀφηλιθίω, παρὰ τὴν καππατίαν παίζει. Vide Gloſſ. med. ætat. in *Capeus*.

ΚΑΠΡΙ'ΟΛΟΣ, *Capreolus*, *Fulcrum tecti*. Gloſſæ Græco-Lat. Καπρίολος, ἔρεισμα τῆς ςέγης, *Furcilla*. Alibi: Πρότονος, *Capriolus*. Apollodorus in Poliorceticis MSS. γίνονται ἐκ δύο παραλλήλων ῥάβδων χλωρῶν ἐν σχήματι καπριολίων. Vide Ubaldinum Baldum ad Vitruvium.

ΚΑΠΤΟ'Σ, pro καυςὸς, uſurpari à Myrepſo ſect. 1. cap. 155. ſeu 153. Cod. MS. obſervat Fuchſius:

ῥυβαρβάρου

ῥυμβαρβάρῳ καπῖλον ἐξάγια β'. Ubi Codex Fuchſij κάπηλον prætulit. Ita etiam ſect. 32. cap. 125.

ΚΑΠΥ'ΡΙΟΝ, Placentæ Genus. Gloſſ. Gr. Lat. Κάπυρον, *Cruſtum*. Phavorinus: Καπύρια, εἶδος πλακοῦντος, τὰ παρ' ἡμῖν καπύρια. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Λάγανον, τὸ καπύριον, Λοργὸν, συγκεκαυμένον.

Perperam ibi ſcriptum λάγονον. Eſt autem λάγανον, εἶδος πλακουνταρικοῦ ὡς πυρώδη, ἀπὸ σεμιδάλεως, ἐν ἐλαίῳ τηγανιζόμενον, καὶ ἀρτιβραχῆ ἐλαίῳ, apud Heſychium.

ΚΑ'ΠΩΝ, *Capo*, Gloſſæ Græco-Lat. Κάπων, *Gallus Caſtratus*. Καπόνι hodie dicunt Græci. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Capo*.

ΚΑΡΑΒΙΣ, *Carabus*, Piſcis. Maximus Planudes de Urinis, MS. ἀδίαυτον, ἄσταχον, καρίδας, καρκίνους, καραβίδας, &c.

Καραβιδίτζα. Prochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg. ubi de Xerophagia Monachorum:

Καραβιδίτζας ἐνζεστὰς τυγάνιε, καριδιτζίας,
Καὶ λαχανίτζιν, καὶ φακλὴν, μὴ ὀσπριδομηδίτζια.

Matthæus Silvaticus: *Carabis, I. cùm multa placenta de paſta parva in oleo frixa ponuntur in patellam unam, ſuper aliam locando, mel inter omnes duas ponendo, atque ſic ſimul coquendo.*

ΚΑ'ΡΑΒΟΣ, *Cloaca*, ὀχετός.

ΚΑ'ΡΑΒΟΣ, *Carabus*, *Navicula*, *Scapha ex vimine & corio*, in Gloſſis Iſidori. Gloſſæ MSS. Κάραβος, παρὰ τὸ κάραν βαίνειν τῆς κεφαλῆς προεχούσης, ἢ καὶ τὴν ναῦν ὡσαύτως, κάρα γὰρ ἡ πρῶτις. Adde Etymologicum in Κάραβος, & in Ἄκατος. Sacra Conſtantini Pogonati Imp. ad Agathonem Pap. in Concilio VI. Oecumen. part. 1. cap. 1. καὶ καστελλάτους καράβους παρασχεθῆναι εἰς διάσωσιν αὐτῶν. Chronicon Alexandr. an. 3. Phocæ: καὶ ἐξορυχθέντων τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, εἰς καράβιον ἐκαύθη. an. 8. ejuſdem Phocæ: καὶ ἐλθὼν μετὰ καράβου εἰς τὸν Ἰουλιανοῦ λιμένα κατὰ τὰ λεγόμενα Μαύρου, &c. Occurrit non ſemel apud alios, Methodium Patr. Conſtantinopol. in Miraculis S. Nicolai, ex Cod. MS. Conſtantinum de Adm. Imp. cap. 53. Epiphanium Hagiopolitam de Locis ſanctis pag. 55. Pachymerem lib. 9. cap. 9. in Martyrio S. Baſilei num. 17. &c.

Καράβιον. Suidas: Καράβια, ὀφόλκια μικρὰ, παρὰ τὸ ἕλκεσθαι ὑπὸ τῶν κωπηλατῶν, ἢ τῶν μεγάλων πλοίων. Vox etiam obvia apud Scriptores, Zachariam Pap. lib. 4. Dialog. cap. 59. Auctorem Chronici Alexandr. an. 16. Heraclij, Conſtantinum de Admin. Imp. cap. 42. 53. Leonem Grammat. in Leone Philoſ. pag. 484. Anonymum Combefiſianum in Porphyrogenito num. 29. in Romano Jun. num. 7. 10. Symeonem Logothetam in Leone Armenio num. 8. in Leone Philoſ. num. 21. Conſtantinum Manaſſem pag. 77. Edit. Reg. Nicetam in Man. lib. 1. num. 6. ex Cod. Barbarogr. Auctorem Etymologici, in Baſilic. lib. 53. pag. 670. in Diplomate Andronici Junioris pro Monembaſiotis, &c.

Καράβι, hodie. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ωπόφυγε πολλὰ πτωχὸς μέσονα τὸ καράβι.

Καραβίτζιν, Ædes Deiparæ, ſic dicta Conſtantinopoli à muliere quæ Κομπαρίαν, ſeu navicellam habebat, &c. Apud Codinum in Orig. Conſtantinopol. num. 86. καὶ δὴ καραβίτζιν ἀγαγόντες μετὰ ὀρμένου, καὶ ἐπάνω τῶν τροχῶν τῆς ἁμάξης θέντες, &c.

Καραβοπόλα, *Navicula*, in Fabul. Æſopi Barbarogr. p. 131.

Καραβοκυμπάρης, vox formata ex κάραβος, & κυμπάριον, quod idem ſonat. Codinus in Orig. Conſtantinopol. n. 87. ex Cod. Vaticano: καὶ εἶχε καραβοκυμπάρης παμμεγεστάτης.

Καραβιάς, *Nauclerus*. Moſchus in Limonario c. 76. ex Edit. Cotelerij: φωνεῖ τὸν καραβιάν, λέγων, Ἔσω τὸ κάραβον ὡς οὖν κατῆλθεν εἰς κάραβον, &c.

Καραβοκύρης, *Navarchus*, ναύαρχος, Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 46. ἐὰν γένηται τὸ ναύτης συμπάθειαν μὴ τὸ καραβοκύρη νὰ πίσω ἕνα ταξίδιν, &c. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi pag. 651. ἔκραξεν ὁ Βασιλεὺς τὸν καραβοκύρειον, καὶ τὸν Γραμματικὸν, &c. Damaſcenus Hieromon. Serm. 35. καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν λιμένα, καὶ λέγει τὸν καραβοκύρην, &c. Occurrit præterea apud Stamatium in Epiſt. ad Theodoſium Zygomalam. In Turco-Græc. Cruſij p. 226.

Καραβοποιΐα, *Caraborum confectio*, cui obnoxij erant συλλεκταὶ, *Collatores*, apud Leonem in Tactic. cap. 14. §. 18. cap. 20. §. 71. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Navaticum*.

Ξυλοκαράβης appellatus Marcus Adrianopolitanus Archiepiſcopus octavus à capta ab Agarenis Urbe Patriarcha. Catalogus Patr. Conſtantinop. ex Cod. Colberteo:

Τῆς τ' Ἀδριανουπόλεως Μάρκος ξυλοκαράβης.

Πρωτοκάραβος, *Gubernator navis*. Baſilius in Naumachicis: Ναύαρχος δ' ἂν ὀνομάζοιτο ὁ παρ' ἡμῖν Πρωτοκάραβος. Leo in Tacticis cap. 19. §. 8. ἔξω δὲ τούτων τὸν τὸν Κένταρχον, καὶ τοὺς δύο κυβερνήτας τῶν τοῦ δρομωνος αὐχένων, οὓς καλοῦσι καὶ Πρωτοκαράβους, &c. Zonaras in Conſtantino Duca pag. 216. προφανησόμενος δ' αὐτοῖς, μὴ εἶναι τὴν βασιλικὴν τριήρη, ἐπεὶ καὶ τοὺς ἐκείνου οἰακοστρόφους, οὓς Πρωτοκαράβους ἡ δημώδης λέγει φωνή. Vita S. Nili Junioris pag. 103. τά τε πλοῖα κατέκαυσαν, καὶ τοὺς πρωτοκαράβους ἐκεφαλαίωσαν. Anonymus Combefiſianus in Lacapeno num. 7. meminit cujuſdam Theodori πρωτοκαράβου. Occurrit præterea hæc vox non ſemel apud Conſtantinum de Adminiſtr. Imp. cap. 51. pag. 194. 196. 198. 199. 200.

ΚΑΡΑΒΟΥΡΕ'Α, vox incertæ notionis Fuchſio, apud Myrepſum de Antidotis cap. 304. niſi, inquit, ſit *Carvi* ſpecies, quæ Hiſpanis *Caroveia*, & *Caraveia* hodie dicitur.

ΚΑΡΑ'ΓΙΟΣ. Vide in Κυτρύλης.

ΚΑΡΑΓΟ'Σ, *Carrago*; propriè *Caſtrorum munimenta ex carris & curribus militaribus*. Leo in Tact. cap. 4. §. 53. καραγὸς δὲ λέγεται ὁ διὰ τῶν ἁμαξῶν, καὶ τριβόλων, καὶ τῶν ἄλλων μηχανῶν γινόμενος περιορισμὸς εἰς ἀσφάλειαν τοῦ στρατοῦ. Idem cap. 11. §. 43. εἰ δὲ δυνατός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἀνώμαλος, τὸν μὲν καραγὸν, ἤτοι τὰς ἁμάξας, καὶ τὰ ὅμοια, καὶ τὸ λοιπὸν τοῦλδον καταλιμπάνειν, &c. Et §. 47. καραγὸν δὲ λέγομεν τὰς ἁμάξας καὶ τὸν δι' αὐτῶν περιτειχισμόν. Adde cap. 14. §. 82. 86. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 7. δεῖ ὡς ἐπὶ τοῦλδου τοῦ καβαλλαρικοῦ, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν προβληθῆναι τινας, οἳ ὠφελοῦσι πάθειν τοῦ καραγοῦ. Et cap. 18. cujus Lemma eſt, πῶς δεῖ τὰς ἁμάξας καὶ τὸ τοῦλδον τάττειν. Ὥστε ἐὰν ἔδοξε τὸν καραγὸν ἀκολουθῆσαι ἀπὸ ἑνὸς πλαγίου σαγιττοβόλου, &c.

ΚΑΡΑΓΩΓΟ'Σ, *Chamædaphne*, apud Apul. cap. 27.

ΚΑΡΑΚΑ'ΛΛΙΟΝ, *Caracalla*, *Cuculla*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Scholia in vetuſta Epigrammata Græca: κύπασσιν, εἶδος ἱματίου, ἀναβολαία, καρακάλλιν, ἢ ἄλλο τι. Vita S. Eudociæ Mart. n. 27. στιχάριον κιλίκινον ἐνεδύετο, καὶ ὁμοῖον ἐκείνου καρακάλλιον. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 117. de Melania: αὐτὴ ἡ ἀνδρεία παιδαρίου καρακάλλιον λαμβάνουσα, καθ' ἑσπέραν εἰσέφερεν αὐτοῖς τὰ πρὸς τὰς χρείας.

Καράκαλλον. Martyrolog. in Paſſione S. Chriſtophori: ἐκέλευσε γενέσθαι χαλκοῦν καράκαλλον, καὶ πυρώσας, ἐνέδυσεν αὐτόν.

Καραάλη,

Καρκάλι, Truncatè pro καρακάλλιον. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chryſorhoes:

Καὶ τὸ καρκάλιν τὸ λαμπρὸν τὸ μεμαργαρωμένον,
Ὅπερ ἐστὶς ἐρίθωμεν τ͂ δράκοντος τοῖς οἴκοις.

ΚΑΡΑΚΑ´ΖΑ, Καρακάξα, *Cornix*, *Sicedula*, Συκαλὶς, Κορώνη. Nomocanon Cotelerianus n.317. οἱ ἐσθίοντες κρέατος ἀετ͂, ἢ γεράνου, ἢ νυκτερίδος; ἢ κορώνης, ἢ ἱερακὸς, ἢ γαλῆδας, ἢ καρακάξας, ἢ κύκυ, ἢ κυκυφακ͂, ἢ χελιδόνος, ἢ πέρτικϋ, ἢ κανθοχήρυ, ἢ παιλαχος, ἐπιτιμάσθωσαν χρόνους δύο, &c. Theodoſius Zygomalas apud Cruſium pag.99. de Athenienſibus hodiernis: καὶ, ὡς τοὺς Αἰγυπτίους γνωρίζουσιν οἱ Γραικοὶ, ἐκ τ͂ καρακάξας, ἤτοι κορώνης, οἵ τινες ἀντὶ καρακάξας, χαρακάζα λέγουσιν.

Καρακαζ͂δι, apud Roman. Nicephorum in Grammatica MS. χαίνω ὡσὰν τὸ καρακαζ͂δι, *Hiſco ſicut pullus picæ.*

ΚΑ´ΡΑΜΕ, τὸ ἤλεκτρον, in Gloſſis Iatricis MSS. Vox Arabica, *Succinum*, vel *Electrum*. Κάραβε emendat Salmaſius. Matthæus Silvaticus: *Caraba*, *I. Karabe*, *Electrum.*

ΚΑΡΒΑ´ΝΙΟΝ, *Carvania*, multitudo Mercatorum & aliorum Peregrinantium, quæ ſe conjungit ob ſecuritatem itineris: de qua voce egimus in Gloſſ.med. Lat. Conſtantinus de Adm.Imp. c.45. καὶ ἐπὶ πολλαὶ εἰσιν ὁδοὶ αἱ εἰσάγουσαι εἰς τὸ κάστρον Θεοδοσιουπόλεως, ὃ δύναν) ἀπὸ τ͂ κάστρυ βλέπειν τὰ εἰσερχόμενα καρβάνια εἰς τὸ κάστρον Θεοδοσιουπόλεως· δύναν) ῥ͂ εἰσέρχεσθαι καρβάνια ἐν Θεοδοσιουπόλει τῇ νυκτὶ, ἐκεῖνον μὴ νοεῖν. Aſtrampſychus in Cælo Pythagorico MS. p.107. τῦτο τὸ ἄστρον δηλοῖ πλῆθος καρβανίυ ξένον ἀπὸ τ͂ ἔξωθεν. Vide Καρβώνιον.

Καρβαζάρης, *Diverſorium*, *Hoſpitium*: vox Turcica, *Caravanſerai*, *Palatium ſeu ædificium capax, in quod divertere Caravannæ ſolent.* Ita Leunclavius in Onomaſt. Romanus Nicephor. in Grammat. MS. μένω εἰς τὴν καρβαζάρην, *Maneo in diverſorio.*

ΚΑΡΒΑΤΙ´ΩΝ. Vide in Καβαςίων.

ΚΑ´ΡΒΩΝ, *Carbo*. Liber 44. Baſil. καὶ τὰ ὄσπρια, καὶ ὁ σῖτος, καὶ ἡ κριθὴ, καὶ τὰ ξύλα, καὶ οἱ κάρβωνες. Pappus Philoſophus Chymicus MS. ἔμβαλλε εἰς ἀκμάδα, καὶ θὲς ἐπὶ καρβώνων, ἕως ἐνθερμανθῇ. Joannes Phocas in deſcript. Terræ Sanctæ c.17. ἐν τῇ χειρὶ αὐτῦ ἐσβεσμένα ἀνέφθησαν κάρβωνα.

Κάρβωνον, eâdem notione. Anonymus de Oxymelite: λαβὼν τὴν καδμίαν, θὲς αὐτὴν εἰς κάρβωνα πεπυρωμένα· ἀφὲς αὐτὴν ἐκεῖ πυρῶσαι ἄχρις ἂν γένητ) εἰς κάρβωνον. Ducas Hiſt.cap.30. σκευασία ἐκ νίτρυ, τιάφης, καὶ καρβώνων ἰτέας πλήρης. Demetrius Pepagomenus MS. de Podagra cap.41. καὶ καλῶς ταῦτα σκεπάσας, ἐπίθες εἰς ἀπτέμενα κάρβωνα. Occurrit apud Demetrium Conſtantinopol. lib. 2. Hieracoſophij, & alios.

Καρβωνάριος, *Carbonarius*. Helladius apud Photium p.1579. ἀνθρακεὺς, ὁ ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγόμενος Καρβωνάριος.

Καρβωνιάρης, eâdem notione in Fabulis Æſopi Græcobarb. ubi Cod. alius habet ἀνθρακεύς.

Καρβωναρεία, *Carbonaria*, Locus ſic appellatus olim Conſtantinopoli, de quo pluribus egimus in in Conſtantinopoli Chriſtiana lib.2. p.169. n.19. & lib.4. p.139. n.100.

Καρβώνιον, *Scintilla*. Auctor Etymologici: σημαίνει ῥ͂ τὰ καρβώνια, ἤγουν τὰς σπινθῆρας ἀπὸ τ͂ λύχνου ἀναπεμπομένας. Hinc emendandæ Gloſſæ Lat. Gr. *Carrnonum*, ἄρβολή. Ubi leg. *Carvonium*, pro *Carbonium*: fruſtra enim Meurſius ad *Carvannas* Turcicas hanc vocem ſpectare cenſuit.

Καρβωνιάζειν, *Nigrum reddere inſtar carbonis.* Gloſſæ Græcobarb. κεκαπνισμένον, καρβωνιασμένον, μαυρισμένον.

Καρβωνίζειν, *In carbonem redire.* Narrationes MSS. de Monachis: ἐπειδὴ ἀποσβεσθῆναι ἔμελλεν ἔχουσαι τὸ σημεῖον τ͂ καύσεως καρβωνιζούσας ὡς ἀπὸ πυρός.

Καρβωνόψινος, Nomen familiæ Conſtantinopolitanæ, è qua erat *Carbonopſina*, Uxor Leonis Philoſophi Imp. *qui faciem nigram habet inſtar carbonis.*

Ἀνδρακάρβωνες, *Carbones ex ligno* vel *Arboribus*, apud Scholiaſt. Baſilic. lib.15. pag.243.

Παλοκάρβωνον, *Prunarum reliquiæ ardentes.* Zoſimus Panopolita ſeu Anonymus MS. de Margaritis: καὶ φιμῶσαι τὸ στόμα αὐτῦ μετὰ πυριμάχυ παλοκαρβώνε ἔχοντος πάχος ὡσεὶ δακτύλους γ'. καὶ ἐμβαλεῖν αὐτὸ εἰς αὐτοματίζαν πῦρ.

ΚΑΡΓΑ´ΡΤΙΑ, *Vela*. Scholiaſtes Oppiani lib.1. Halieut. v.352. ἱστία, τὰ καργάρτια. Sed videtur legendum καταρτία.

ΚΑΡΓΑ´Σ, *Tumultus*. Romanus Nicephorus in Grammatica MS. ἐκεῖ ὅπου ἐγίνετον ὁ καργάς, vel τὸ μάλωμα, vel τὸ ζάκοσμα, ἔτυχεν καὶ ὁ Πέτρος ἀναμέσα τους, *Illic ubi factus eſt tumultus vel rixa, interfuit & Petrus per accidens.*

ΚΑΡΔΑΜΙΝΑΚΑ´, *Naſturtium*, Κάρδαμον, apud Interpolat.Dioſcor. c.373. *Cardamantice*, Botanicis: *Cardamina*, Apuleio c.20.

ΚΑΡΔΑΜΙ´ΤΖΗ, *Melilotum*. Gloſſæ Botanicæ Colberteæ MSS. Μελίλωτον, τὸ καρδαμίτζη.

ΚΑΡΔΑ´ΡΑ, *Solium*, in Turco-Græcia Cruſij p.255. At apud Theophylactum Hierodiac. Homil. 12. pag.235. ubi Hiſtoriam Gedeonis tangit: ὅτε καὶ τ͂ Γεδεὼν τ͂ ἁρμάτωσε μὲ καρδάρες καὶ λαμπάδες. Unde colligitur Καρδάρας hoc loco *Lagenas* intelligi ex cap.7. Judic. Ita pro ſitula uſurpat Damaſcenus Studita Serm.30. λέγει τὴν γυναῖκα, Αἰθίοπα, μηδὲ σχοινὶν, μηδὲ καρδάραν ἔχεις.

ΚΑΡΔΑΡΗ´ΓΑΣ, Dignitas ſumma apud Perſas. Theophan. an.1. & 6. Mauricij.

ΚΑΡΔΑ´ΡΑΡΙΟΙ appellantur in Baſilicis, qui *Cavidarij* dicuntur in Cod. Juſt.de Excuſat. artific. uti monet Cujacius. Sed Salmaſius ad Vopiſcum σαρδαράριοι reſtituendum putat, ut *Sardararij* fuerint *Sardarum*, atque adeo cæterorum lapillorum pretioſorum *Cavatores.*

ΚΑΡΔΕ´ΛΙ, Καδιερνά, *Carduelis*, *Acanthus*, Θραπὶς, ἀκανθίς.

ΚΑΡΔΙ´Α λύκυ, *Capparis*, apud Interpol.Dioſcor.cap.392.

ΚΑΡΔΙΝΑ´ΛΙΟΣ, *Cardinalis*, Dignitas Eccleſiaſtica notiſſima, apud Cantacuzenum lib.4. cap. ubi de Cardinali Convenenſi, ſeu de *Cominges*, & Nilum Metropolitam Rhodi de Synodis, in Synodo 8. &c.

Καρδινάλιος, Nicetas in Balduino: ἀντιβαλλόμενος πρός τι Καρδιναρίυ Μαρτίνυ, &c. Balſamon in Medit. de Chartophylace pag.461. καὶ τοὺς δώδεκα ῥ͂ Καρδιναρίυς τ͂ Πάπα παρομοίως βλέπομεν κεκοσμημένυς χρυσοῖς ἐπιβλήμασιν, ὡς ἀντιπροσωπῦντας τὸν Πάπα, καὶ τὰ τύτυ στηρίζοντας δίκαια· Καρδινάλιος, παρὰ Ῥωμαίοις, αἱ φλιαὶ τ͂ θυρῶν ὀνομάζοντ). Nicolaus Hydruntinus non ſemel meminit τ͂ κυρῦ Βενεδίκτυ καρδιναρίυ καὶ τοποτηρητ͂ τότε καθεστηκότος τ͂ Ῥώμης προέδρυ Ἰννοκεντίυ τ͂ τρίτυ. Ita idem Benedictus Καρδινάλιος indigitatur apud Georgium Corcyrenſem in Tractatu de Commun.

Καδδινάλιος, apud Pachymerem lib.5. cap.8. καὶ χρυσὸν πέμπων Καδδιναλίοις.

Καλδινάλιος, apud Balſamonem ad Nomocan. Photij tit.8. cap.1.

ΚΑΡΔΙΟΆΛΑΚΑΣ, *Morbus cordis*, Italis *Anticuore*.

ΚΑΡΔΊΣΙΜΟΣ, *Animoſus*, *Iracundus*. Gloſſæ Græcobarb. θυμῶδης, ἡ καρδίσιμος.

ΚΑΡΔΊΤΖΑ, *Cor*, *Corculum*, θυμίδιον. Anonymus de Nuptiis Theſei :

Πῶ τὴν καρδίτζα μου σφάζει μὲ τὴν χρυσὴν σαΐτα.

Καρδοῦλα, eâdem notione, apud Phortium. Idem Anonymus de Nuptiis Theſei lib.4.

Μὲ πόνους ἀλγεινότερους γρικοῦντα κύρα μου,
Νὰ κόψουν ἡ καρδοῦλα σου ἴσιαν ἐμὲ ὁρμίαν μου.

& lib.9. initio :

Εἰπόριεί το παράδοξ τὸ σύμβαμα τὸ δόλιον,
Αἴτιον ἡ καρδοῦλα της, πολλὰ γὰρ τὸν ἠγάπα,
Εἶχέντα δόλ⊕ ἀπ' αὐτὸ, ἦτον φοβισμένη.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ θλίβουν τὴν καρδοῦλα μου πολλὰ μικρὰ τὸ καίγουν.

Hiſtoria MS. Beliſarij :

Ἐτρεμεν ἡ καρδοῦλα του μήτι δεινὸν συμφέρει.

ΚΆΡΔΟΝ, *Saponaria*, *Struthium*, apud Interpolat.Dioſcor. c. 381.

ΚΑΡΈΑ, Herbæ ignotæ ſpecies apud Myrepſum ſect.8. cap.82. Vide Matth. Silvaticum.

ΚΑΡΕΓΑ, Καρέγλα, *Sedes*, *Cathedra*, *Sella*, Ἕδρα, καθέδρα, θρόν⊕.

ΚΑΡΕΟΦΛΙΑ. *Nucis cortex*. Anonymus MS. de Matellis ſeu de Urinis : καὶ δὸς αὐτὸ καρεοφλιὰς τὸ πρωὶ οὐγ. γ'.

ΚΑΡΕΛΛΑΡΕΙΝ, *Queri*, *Querelam inſtituere*, *Accuſare* : ex Ital. *Querelarſi*, & Gall. *Quereller*. Gloſſæ Græcobarb. ἀγωγὴ, ὁ δικάζων, ὁ ἐνάγων τὸ δίκην, ὅτε καρελλάρει, ὅτε ἐγκαλεῖ.

ΚΑΡΘΜΟΣ, ὁ πῦς. Καρθμοὶ, κινήσεις, in Lexico MS. Vide Heſych.

ΚΑΡΊΔΙ, *Nux*, Κάρυον, in Corona pretioſa. Vide infrà in Χρυσόμηλον.

Καριδίτζια, *Nucula*. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καραβιδίτζας ἐκζητᾶς τυλάνε, καριδίτζιας.

ΚΑΡΙΚΌΞΥΛΟΝ, *Lignum ficulneum*, ἐκ καρύκης. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap.73. μεταπλάσασα καὶ αὐτὴ τὸ ἐν τούτῳ θεῖον ναὸν, προσπεποιηκυῖα δὲ καὶ ἄρθεκα περικαλλῆ, καὶ ἐξεικονισθεῖσα προσθεμένη διὰ καρικοξύλου, &c. cap. 80. δεξιᾷ δὲ τὰ εἰκόνισμα τῆς βασιλείας μου ἀπὸ τοῦ τοίχου ἐπίκειται ὁ Ομφαιτ⊕ τῆς βισιαρίου τῆς βασιλείας μου, καὶ ὁ διὰ καρικοξύλου ἐλικὸς ὁ καλῶν τῆς ἀσκητῶς ὑλικοῦ ἔχει μῆκ⊕ πήχεις κδ'.

Τετρακαρικόξυλον. Infrà : ſub fin. πάλιν κάμπτει πρὸς δύσιν, διαμῶν ἀριστερὰ τὸ παράπληρον τῆς ἐκκλησίας τῆς μονῆς, δεξιᾷ δὲ το τετρακαρικόξυλον τῆς βασιλείας μου. Occurrit rurſum mox.

ΚΑΡΊΠΙΔΕΣ, *Advena*, Turcis. Laonicus lib.5. Hiſt. μετὰ δὲ τούτους καρίπιδες, οἱ ἐπήλυδες καλούμενοι, ἀπό τε Ἀσίας καὶ Αἰγύπτου. Occurrit rurſum ſub finem lib.8.

ΚΑΡΙΣΤΙΝΌΣ. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.4. cap.19. καὶ πρὶν ἐξέλθειν πρώτην ὥραν τῆς ἡμέρας, ὁρῶμεν ἐρχόμενον τὸν καριστινὸν σταλέντα παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ δρόμῳ πρὸς ἡμᾶς θέοντα. Ubi *Angarium publicum* vertit Interpres, neſcio quo fundamento.

ΚΑΡΚΆΛΙΟΝ. Vide Καρκανάλλιον.

ΚΑΡΚΕΑΊΝΑ, *Tugurium*, Καλύβη.

ΚΑΡΚΈΣΙ, *Pileus*, Σκιάδιον.

ΚΑΡΚΊΝΗΤΡΟΝ, *Polygonum mas*, apud Interpolat.Dioſcor.c.586. & Apul. cap.18.

ΚΆΡΚΙΝΟΣ. Leontius Mechanicus de Sphæra Arati p.129.Edit.Morellianæ, γράψομεν δὲ διὰ τοῦ διαβήτου, τοῦ λεγομένου καρκίνου, τὸν ζωδιακὸν κύκλον, &c. Ubi nemo non videt legendum κίρκινον. Eſt enim Græcis διαβήτης, *Circinus*. Quod advertit Interpres in Edit.Sanctandreana.

Καρκίνοι, verſus retrogrados vocant Græci, cujuſmodi ſunt Leonis Philoſophi, quos edidit Leo Allatius an. 1641. Horum etiam meminit Joſephus Scaliger, ſub nomine Ivonis Villiomari, adverſus Robert. Titium lib.3. num.22.

ΚΑΡΜΠΟΛΆΧΑΝΟΝ, *Carbolachanum*. Vox confecta ex Lat. *Carbo*, & Gr. λάχανον. Agapius in Geoponico cap.186. τὰ κράμβια, ἤγουν φυλάδες, καὶ καρμπολάχανα κάμνουσιν εἰς τὸ ἄγιον ὄρ⊕.

ΚΑΡΝΑΒΆΔΙ, Καρναβάδιον. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod.Reg.1673. Κάρωον, τὸ καρναβάδιον. Matthæus Silvaticus : *Carnabadi*, *vel Carna*, *radix*, *I. Carvi*, *Gr. Carnaudbi*. *Cuminum Æthiopicum*, Fuchſio, apud Myrepſum ſect.1. num.1. 380. 429. ubi idem Fuchſius, & ſect. 19. cap. 20. conſulendus, Καρναβάδιν Αἰθυπικὸν, cap.87. in MS.Cod. Κύμινον τὸ λεγόμενον καρναβάδιν, apud Pſeudo-Dioſcoridem MS. de Pharmacis ſimplicibus ſect.7.cap.3. Symeon Sethi de Facultat. cibor. Καρναβαδιν θερμόν ἐστι καὶ ξηρὸν κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν. Florentinus in lib.9. Geopon. τινὲς δὲ καὶ μαράθου σπέρμα καὶ καρναβαδιν καὶ σελινοσπέρμου, καὶ ἀνήθου μιγνύουσι. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Καὶ κίταφρ⊕ ἐπέτζει⊕ ἀκέρα⊕ μὲ τὸ γάρ⊕,
Τὸ καρναβάδιν ἄνηθον, ὡς κάτω πεπασμέν⊕.

ΚΆΡΟΙΝΟΝ, *Carœnum*, vox Latina, quæ Græcis ἕψημα & σιραῖον, Muſtum decoctum, in quo tertia pars per decoctionem abſumitur. Utitur Nicolaus Myrepſus ſect.1. de Antidot. num. 5. ubi Fuchſius.

ΚΆΡΟΙΟΝ, *Viride putamen juglandis*. Gloſſæ Lat. Gr. *Cullioca*, κάρυα μακρὰ παρὰ Ἀπολλίῳ. Ita legunt Viri docti pro *Cutillioca*.

Κάροια, *Cornua antennarum*, κέραία. Inter inſtrumenta navalia & navis apparatum recenſetur à Leone Imp. in Tactic. cap.19. §.5. οἷον αὐχένας, κώπας, σκαρμοὺς, σχοινία, κάροια, καὶ καλάρτια, &c. Moſchopulus : Κεροίαξ, ἀρτεμῶς, καὶ κλίνεται κεροίακ⊕ τὸ κατὰ τοῦ κάρουον. Hinc emendandus Suidas : κεροίαξ, τὰ κατὰ τοῦ καθόουν, ubi leg. κάροιον.

ΚΆΡΟΣ, *Nux Moſcata*, apud Actuarium de Medicam. Compoſ. pag.61. Edit Lat. Ruellij. Vide Paul.Æginetam lib.1. cap.76. & ejus Interpretes.

ΚΑΡΟΥ̃ΚΑ. Καροῦχα, *Carruca*. Gloſſæ MSS. Reg. Cod 930. καρῦκα, ἅρμα πολεμικόν. Alibi : σκιάδιον, καρύκα. Lexicon Cyrilli MS. τέτρωρον, ἡ ἅμαξα, τὸ ἅρμα, ἡ καρύχα. Heſychius : ἅρμα, ὄχημα, καροῦχα, δίφρ⊕. Alibi : ῥέδιον, καροῦχον, ῥαιδιον. Gloſſæ Baſilic. ῥέδα, ἅρμα, καροῦχα. Epiſtola Eccleſiæ Smyrnenſis de Martyrio S. Polycarpi : οἱ δὲ μετέθηκαν αὐτὸν ἐπὶ τὴν καροῦχαν, &c. Chronicon Alexandrinum an.13. Arcadij : καὶ ἐσύρη ἡ καροῦχα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς πρώτης μεγάλου ἕως τῆς Δομνίνου ἐμβόλου. An.42. Theodoſij Jun. καὶ προπεμπομέν⊕ Ἐπάρχ⊕ τὸ πραιτώριον ὡς τὴν καροῦχαν τοῦ Ἐπάρχου τῆς πόλεως, &c. Codinus in Orig. Conſtantinopol. n.49. ἐκεῖ δὲ ἵσατο ἡ στήλη τοῦ φόρου, ἣν εἰς καροῦχαν ἔστησαν ἀπὸ τοῦ φιλαδελφίου. Adde num.72.Antiquitates Conſtantinop. pag.87. αἱ δὲ καροῦχαι ἐν τοῖς σιλάμασι καθεζόμεναι. Occurrit præterea apud Theophilum de Rerum diviſione ſemel ac iterum.

Καροῦχ⊕. Prochoprodromus contra Hegumenum :

Καὶ μᾶλλον ὅταν τρέχουσιν σὺν δύο οἱ καροῦχοι.

Καρούχιον, Rheda, in Gloſſis Græco-Lat. Suidas : σκιαδεῖον, καρουχίον.

Καρουχάρι⊕, *Mulociſiarius*, *Carrucarius*, in Gloſſis Græco-Lat.

ΚΑΡΟΥ̃ΛΗ, *Tolleno*, in Turco-Græcia Cruſij.

ΚΑΡΦΟΥ'ΦΟΥΛ, καρυόφυλλον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Caryophillum.*

ΚΑ'ΡΠΑΘΟΣ, *Caprifolium*, *Periclymenum*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 596.

ΚΑ'ΡΠΕΝΤΟΝ, *Carpentum.* Dio: καὶ τῇ Μεσσαλίνῃ τὴν προεδρίαν, ἣν καὶ ἡ Λιουία ἐσχήκει καὶ τῷ καρπέντῳ χρῆσθαι ἔδωσαν. Utitur rurſum alio loco.

ΚΑΡΠΕΤΙΑ', *Veſtis ſtragula.* Gloſſæ Græcobarb. ἱμάτιον, ῥάχνην, ἀπλώμην, ἢ καρπετιά, ἢ σκλαβίνα. Rurſum: μικρῶν ἀπλωμῶν, ἢ καρπετιῶν.

ΚΑΡΠΗΣΣΕΡΟ'Σ, *Fructifer*, *Fœcundus*, Καρποφόρος, Εὔκαρπος. Καρπησερώνειν, *Fœcundare*, Εὐφορεῖν. Καρπησεροσύνη, *Fœcunditas.*

ΚΑΡΠΙ'ΖΕΣΘΑΙ, Καρποῦσθαι, *Re frui*, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 10. §. 17. Καρπιςής, *Adſertor*, in Gloſſ. Lat. Gr.

Καρπιςικὸν, *Liberale judicium.* Καρπίζομαι ἐπ' ἐλευθερίᾳ, *Adſeror.* Καρπισμὸς, Καρπιςία, *Vindicta.* Καρπιςής. *Adſertor*, *Vindex*, in Gloſſ. Gr. Lat. Voces Juriſconſultorum.

ΚΑΡΠΙ'Ν, ὁ μέλας ἐλλέβορος, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Elleborus niger*, de quo Ruellius lib. 3. cap. 139. in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1334. nudè ὁ ἐλλέβορος exponitur. Lexicon MS. Cyrilli: Ἐλλέβορον, τὸ λεγόμενον καρπίν. Aliud Lexicon MS. adeſpoton: Ἐλλέβορος, βοτάνη, ἣν ἐσθίουσιν αἱ ὄρθυγες, ἤγουν κάρπη. Aliud eſt *Carpinus* arbor, de qua variis locis idem Ruellius.

ΚΑΡΠΟΦΟΡΟΥ'ΝΤΕΣ, in libris Eccleſiaſticis Græcorum, dicuntur qui vulgò apud nos, *Ædium ſacrarum vel Monaſteriorum benefactores.* Eſt enim Græcis Καρποφορεῖν, προσφέρειν, *Offerre*, ut eſt in Gloſſis MSS. in aliis Gloſſis Biblicis MSS. Δωροφορία, καρποφορία exponitur: quæ quidem vox hac notione uſurpatur in Synodo Gangrenſi Can. 7. εἴ τις καρποφορίας ἐκκλησιαςικὰς ἐθέλοι λαμβάνειν, &c. Ubi Dionyſius Exiguus, *Oblationes Eccleſiæ:* & Iſidorus Mercator, *Oblationes fructuum* vertunt. Adde Can. ſeq. Concilium Calchedon. Act. 1. pag. 650. ὅτι τὰς κληρονομίας καὶ τὰς καρποφορίας, καὶ τὰ ἑκασταχόθεν συνεισφερόμενα καὶ ἀνατιθέμενα —— καταβάλλεται ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν. Liturgia Chryſoſtomi & Baſilij ex Cod. Cryptoferrat. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν τῇ ἁγίᾳ σου ἐκκλησίᾳ. Adde Euchelog. pag. 39. Officium Ambroſianum: *Pro iis qui in Sancta tua Eccleſia fructus miſericordia largiuntur precamur te. Reſp. Miſerere.* Joannes Damaſcenus lib. 4. de Orthod. fide, cap. 92. ναὸς τιμῶντες ναοὺς ἐγείροντας τῷ Θεῷ, ἐπὶ τῷ τούτῳ ὀνόματι καρποφορίας προσάγοντας, &c. Mandatum Archimandritis & Exarchis datum in Jure Græco-Rom. & apud Habertum in Archieratico pag. 573. ταῦτα ἀκίνητα πάντα ἀνεκποίητα τηρεῖν· καὶ τὰ καρποφορούμενα δῆλα καθιςᾷν ἅπασι, &c. Diploma Rogerij Comitis Siciliæ pro Melphienſi Epiſcopatu, apud Ughellum: καὶ ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν ὄντων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γραικῶν καὶ Λατίνων ἐκ παντὸς καρποφορᾶς, &c. Vide Apophthegmata Patrum in Agathone n. 7. Matth. Blaſtarem lit. K. cap. 8. & Goarum ad Euchelog. pag. 248.

ΚΑΡΠΟ'ΧΕΙΡ, Καρπόχειρον, *Palma manus.* Euſtathius Od. η. κάρπος γὰρ καὶ μέρος, ἤτοι ἄρθρον χειρὸς μεταξὺ βραχίονος καὶ θέναρος, ἀφ' οὗ παράγεται τὸ μετακάρπιον, καὶ ὁ κοινῶς λεγόμενον καρπόχειρ, καὶ ἡ παρὰ τοῖς ἰδιώταις ἐξέκαρπος πάλη. Codinus de Offic. cap. 6. num. 30. ὁμοίως καὶ οἱ Βάραγγοι, καὶ ἵςανται καὶ οὗτοι ἐν τῇ αὐτῇ αὐλῇ πλησίον τῆς τοῦ προκύψεως κιονίου, φέροντας τὰς πελίκας αὐτῶν ἐπὶ τῶν καρποχείρων αὐτῶν.

ΚΑΡΡΕ'ΡΑ, *Curſus*; Hiſpanis *Carrera*; vel *Via.* Gloſſæ Græcobarb. ἀλινδὸν, δρόμον, καρρέραν, τζίξιμον, ἢ κυλίςραν.

ΚΑ'ΡΡΟΝ, *Rheda*, in Gloſſis Græco-Lat. Κάῤῥιον καθεδρωτὸν, *Covinnus*, in Gloſſis Lat. Gr.

Καῤῥέττα, *Carrum*, ex Ital. *Carretta.* Gloſſæ Græcobarb. Ἄξονες, ξύλον τῶν ἁρμάτων, ἢ τοῦ καῤῥέττας, ἢ τῆς ἁμαξῶν. Alibi: Ἄξονας, ἅρμα, ἅμαξα, ἁμάξιν, καῤῥέτα.

ΚΑΡΣΕ'ΝΑΙ, τὸ ὀροβάλευρον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. In eodem Codice: καρσενὴ, τὸ ὀροβάλευρον. *Farina ervi.*

ΚΑΡΤΑΛΑ'ΜΙΟΝ, *Cartalamia*, in Gloſſis Græco-Lat. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 101. καὶ ζήτα τὴν χάριεν τὸ λέειν του, καὶ ἐκεῖνος ςρέφει τοῦτο καὶ ὀρνάτ ἐγλίζη το λέειν του, σκίβος του, ἢ τὸ χαρταλάμιν του τζακιςλὴν, &c. Ubi ἢ ſignificat *vel.*

ΚΑΡΤΑ'ΝΑ, *Quartana febris*, τεταρταῖος ῥῖγος, apud Agapium Cretenſem in Geoponico, capite 82.

ΚΑΡΤΕΛΟΥ'ΡΑ, Καρτεροῦλα, *Vas concavum*, vel menſuræ ſpecies. Gloſſæ MSS. ad Plutum Ariſtophanis: τῆς κοτύλης, Καρτερούλας. Nicephorus Blemydes MS. de Chymia: ὁμοίως καὶ ὀςτρακινὰ τρία (σκάφη) ἵνα χωρῇ τὸ ἓν καρτελοῦραν. Occurrit ibi pluries.

ΚΑΡΤΗΡΕΙ'Ν, *Expectare*, *Suſtinere.* Paſſim in Turco-Gr. Cruſij.

ΚΑΡΤΖΑ', *Pecunia.* Gloſſæ Græcobarb. τὰ φυλαγμένα πράγματα, τὰ ἀποθεμμένα σάμενα, ἢ καρτζὰ, ὁ καὶ ἄλλα χρήματα τῶν χεριῶν. Rurſum: χρήματα ἢ στάμενα, ἢ τορνέσια, ἢ καρτζά. Ibidem: λαμβάνουσι τὰ ςάμενα, ἢ καρτζὰ, ἢ σόλδια, ἤγουν χρήματα. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Κάρτζες πασύλογκ, καὶ αὐτοῦ νάσι καλοκομένες.

Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 46. ἐὰν γὰρ τὸ ναύτης εἶναι πάνθυν μὲ τοὺς καραβοκύρες νὰ πίσουν ἵνα ταξίδιν, καὶ λαβάννουν τὸ ἅμισθον τὴν κάρτζα του, &c. Adde cap. 206. Huc porro referunt viri Docti iſtud Heſychij: Κίςσα, Ἀσιανὸν νόμισμα.

Καρτίσιον, idem quod Κάρτζα, *Pecunia*, *Pretium.* Eædem Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitami c. 27. καὶ κατὰ τὴν ἀσίζαν ὁ πουλήτης νὰ δόσι ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα τοῦ ἀγοραςοῦ, καὶ ἐκεῖνος ὅνι κρατούμενος νὰ πληρόσι τὰ ἐνεπομένοντα τὸ καρτίσιον τῆς πούλησις χρέος ἂν ἔχαν ἔτιςον ςίχομαν μέσον τους. Adde cap. 126.

ΚΑ'ΡΤΖΑ, *Tibia*, *Tibialia*, *Pero*, Κνημὶς, περικνημίς. Καρτζιζώνειν, *Tibialia induere.* Καρτζοδέτα, *Periſcelis*, *Genuale*, Γονατόδεσμος, Gallis *Jarretiere.* Καρτζόνια, *Calceamentum*, *Calcette*, Italis. Vide Κάλτζα.

Καρτζικᾶον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. ποδοκάκη, τὸ ἐν εἱρκτῇ ξύλον, ὅπερ κλέπα λέγεται, καὶ καρτζικᾶον, καὶ κύσπος. Eadem ferè in Lexico MS. Cyrilli. Vox deducta à Κάρτζα, quòd lignum quo conſtringuntur reorum pedes, vicem *Tibialium* quodammodo præſtare dicantur.

Καρτζιμάδες, *Eunuchi*, *Spadones.* Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. τὸ τούτου γὰρ ὑποβεβλημένος (κουβούκλειον,) ὃ καὶ Μεσόπατος λέγεται, εἰς οἴκησιν τῶν τὴν γυναικωνῖτιν πεπιςευμένων καρτζιμάδων ὑπῆρ. *Carſamatium*, eâdem notione dixit Luithprandus lib. 3. de Reb. per Europ. Geſt. c. 3. ubi ſic ait, *Carſamatium autem Græci vocant amputatis virilibus & virgâ eunuchum.* Unde verò vox deducta, nemo hactenus aperuit. Sed & neſcio an ab hac voce nomen acceperit Μοροχαρζαμίων familia Conſtantinopolitana, de qua Continuator Theophanis lib. 4. n. 6.

ΚΑΡΤΖΙ'ΟΝ, Ponderis ſpecies. Cod. MS. Reg.

Reg.945. μοσχοκαρύδων οὐγγία ά. πίσαν καρτζίων γ΄. καὶ ἀσπρον κρομύδιον, &c. Vide Κάρτζα.

ΚΑΡΥΔΙ, *Nux*, fructus, Κάρυον. Καρύδι, apud Agapium in Geoponico c.123. καρυδέα, *Nux*, arbor, ἡ καρύα.

Καρυδίζειν, *Nuces projicere, Nucibus aliquem impetere.* Vita MS. Symeonis propter Chriſtum Sali: τῇ δὲ ἐπαύριον κυριακῆς οὔσης ἔλαβε κάρυα, καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς λειτουργίας καρυδίζων καὶ σβεννύων τὰς κανδήλας, &c.

Καρυδόφλουδον, Καρυδότζυφλον, *Cortex nucis.* Idem Agapius c.217. τότε βάλε ἀπὸ τὴν στάκτην ἀπὸ τὸ ἄνωθεν καρυδότζυφλα, καὶ παλιόχαρτα, καὶ ἰαθῇ. Vide Τζύφλι.

ΚΑΡΥΚΚΙΝΟΣ, Coloris ſpecies, apud Zonaram tom.1. pag.119. 1. Edit. οὔτε πορφυρίδων φοροῦμενος, οὔτε ὀρφνινον, οὔτε φοινικοῦν, οὔτε καρυκκινον ἱμάτιον. Ubi Vvolphius conſultis Lexicis fatetur vocem ſibi eſſe incognitam. Verùm Phavorinum non conſuluerat, qui ſanguineum colorem eſſe videtur judicare: Καρύκη, ἔδεσμά τι ἐκ πολυτελοῦς σκευασίας συγκείμενον· ἐγὼ δὲ δι' αἵματος καὶ ἀρτυμάτων πεποίηκεν. ὁ δὲ Δίδυμος Λύδιον βρῶμά φησιν ἐκ πολυτελοῦς· ἐγὼ δὲ εἶμαι καρύκην αὐτὸ λέγειν, ὅτι μέλαν ἐστί. φησὶ γὰρ ἐν τῷ Κωμικῷ, λέγων οὕτω, Καρύκιον, καρυκοβαφῆ· καὶ καρυκόεις ὁ μέλανος ῥύπος. ἐκεῖνο ἐκ τούτου εἶμαι λέγειν καρύκην. Eſt igitur καρύκκινος color, ſanguineus intentior & ſubnigricans, qualis eſt καρύκης, ſeu ἄρτυμα Λυδίου ex ſanguine confect, quale eſt quod *Boudin* vulgò dicimus.

ΚΑΡΥΟΒΑΦΟΣ, ejuſdem coloris quem Καρύκκινον appellatum mox diximus. Nicolaus Notaras Meſaſon in Epiſtola ad Theodorum Caryſtenum MS. de equo: ὁ δὲ τὴν τρίχα βεβαμμένος τῇ φύσει ὑπάρχει, οἷα κατὰ τὸ μοναζουσῶν εἰθίσθαι τὰ ἱερὰ χλωρῶν ἀκροδρύοις ἐλύτροις βάπτεσθαι, καὶ τοῦτο ὁ δημώδης λόγος ὀνομάζειν εἴωθε τῶν ἵππων καρυόβαφον. Phavorinus loco ſuprà laudato: Καρύκιον, καρυοβαφές. Infrà: καρυκχῶς, καρυοβαφῶς. Fortè καρυοβαφές.

ΚΑΡΥΧΟΝ. Nicolaus Myrepſus ſect.1. c. 290. ex Cod. MS. ναρδοστάχυν, μαστίχην, καρύχου, ἀλωνιάδος, δακρύδιον, &c. Ubi Fuchſio vox incognita, ad cap.295. in quo perperam *Antidotus Angeli* editum, cum in MS. Cod. Reg. Μιχαὴλ τοῦ Συγκέλλου dicatur, ſeu *Syncelli*.

ΚΑΡΦΕΛΙΟΝ, *Panis cibarius*, in Turco-Græcia Cruſij.

ΚΑΡΦΗ, Καρφὶ, Καρφίον, *Clavus*, γόμφος, ἧλος, in Corona pretioſa, & apud Portium Heſychius: Ἧλος, λόγχας, Καρφία, κέντρα. Item, ἧλοι, καρφία σιδηρᾶ. Herodiani Epimeriſmi MSS. ἧλος, τὸ καρφίον. Anonymus in Lexico MS. ad Schedographiæ cap.1.

Ἡλάσιον τὸ κάρφος τι· ἢ λόγχη καὶ ἡ νύξ τι.

Infrà:

Θεὸς γὰρ ἧκε ἐκθιμᾶν. Ἧλός ἐστι καρφίον.

Scholiaſtes Oppiani lib.1. Halieut. v.194. εὐγόμφοισι, εὐκαρφώτοις. lib.5. v.292. γόμφοις, καρφίοις. Gloſſæ MSS. in Ariſtophan. Plutum: σφηνίον, καρφίον. Denique Lexicon MS. Cyrilli: γόμφοι, καρφία, σφῆνες, αἱ μύλαι δισμά. Leo in Tactic.cap.6. §.3. ἔχειν δὲ μικρὰ καρφία, καὶ τὰ τῶν ὀπισθελίνων τῶν ἵππων. Ubi Checus & Pigafetta τυφία legunt. Et §. 26. τὰ δὲ ὑποδήματα αὐτῶν μὴ ἔχειν ὀξέας ἔμπροσθεν, ἀναγκαίοις δὲ καὶ ὀλίγοις μικροῖς ἥλοις καθηλοῦσθαι αὐτά, ἤγουν καρφία, πρὸς πλείονα ὑπουργίαν. Idem Leo cap.5. §.4. & ex eo Conſtantinus filius in Tactic. pag.11. πέδιλα σελλωτὰ σιδηρᾶ μετὰ καρφίων αὐτῶν. Idem Conſtantinus pag.19. καλὸν δὲ ἐστιν ἵνα καὶ διὰ μικρῶν καρφίων ὀλίγων καθηλῶνται. Adde eundem Leonem cap.6. §.26. Chronicon MS. Malaxi pag.324. ἔβαλαν ἐκεῖ τὰ ἅγια λείψανα, καὶ τὰ καρφία τοῦ κιβωτοῦ. Et pag.332. περὶ δὲ τῶν ἥλων, ἤγουν τὰ καρφία ὅπου ἐκάρφωσαν τὸν Χριστὸν εἰς τὸν σταυρόν. Codinus in Orig. Conſtantinopol. n.97. ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος τὰ λεγόμενα Κινδίλια, ἀπὸ τοῦ κάμνειν τὰ μικρὰ καρφία τὰ βαζαλαρικά. Sed videtur legendum καβαλαρικά. Phyſiologus Barbarogr. MS. de Natura animal. de Struthocamelo: Τρώγει τὸ σίδερον, ἐσθίει τὰ καρφία. Martyrium MS. S.Theodori Magiſtri militum: ἐκέλευσε τὸ ἀσεβὴς ἵνα κάρφος βαλῶν ἐν τοῖς μέρεσι τοῖς κρυφίοις τοῦ μάρτυρος. Orneoſophium cap.18. ἐὰν ὁ ἱέραξ ἔχῃ ἥλους, ἤτοι καρφία. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.7.

Ἀπὸ διαμάντι πόρτες τὸ ἦσαν καὶ τὰ καρφία.

Καρφώνειν, *Clavo configere, Clavum infigere*, ἐμπηγνύειν, καθηλοῦν. Scholia MSS. in Æſchyli Prometheum vinctum: Προσπίλους, ἀντὶ θερμῶν ποιῶντας ἐν χαμαὶ, ἐν δὲ τῷ θέρει τοῦ θερμοῦ καὶ τοῦ ἡλίου κωλύοντος γράφεται καὶ π. ἢ ὁ κεκαρφωμένους. Georgius Mitylenæus Orat. in Paſſionem Chriſti: πῶς οὐ διελύθη θεωρῶν τοὺς ἥλους καρφουμένους εἰς τὰς ἁγίας χεῖρας τοῦ Ἰησοῦ πλάστου τοὺς ἀνθρώπους; Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 5.

Κ' ἐκαρφώθηκε τὸ δόρυ, κ' ἔπεσε καὶ αὐτὸς μὲ τοῦτο.
Εἰς τὴν γῆν ἀποθανόμενος Τελαμώνιος ὁ Αἴας.

Et lib. 7.

Μὲ πολλὴν βίαν τὸ κρύσι, κ' ἐκαρφώθηκε τὸ δόρυ.

Infrà:

Ἐκρούστο εἰς τὸ μέσον, καὶ ὁ σίδηρος περνάει
Αὐτὴν ὅλην τὴν ἀσπίδα, καὶ εἰς τὸν θώρακα ἐκαρφώθη.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ μερονύκτην κάθηται γάτες ὅτι ἦν δεμένος,
Νάπες ὅτι ἐκάρφωσάν τον, καὶ στέκει καρφωμένος.

Herodiani Epimeriſmi MSS. ἡλῶ, τὸ προσκαρφῶ.

Καρφοβελόνας, Καρφοβελόνι, *Acicula*, ακεστήριον, ἐπιπήριον, βελόνη.

Καρφολασία, *Clavorum fixio.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Τὸ παραπόταμον τοῦ Ἀλφαίου ἐβγάλθη να ὑπάη,
Καὶ ὡς εἶδεν τὴν καρφολασίαν ἐκλωὴ τοῦ φοσάτου,
Ἐσύβλην ἐξοπίσω τοὺς γυρίση να τοὺς εὕρη.

ΚΑΡΦΙΟΝ, *Cyrrus Polypi.* Ovidio *Flagellum.* Scholiaſtes Oppiani lib.2. Halieut. v. 312. κοτυληδόνες, φολίδες, πλόκαμοι, τὰ καρφία, αἱ κοιλότητες τῶν πλοκάμων τοῦ πολύποδος, τὰ λεγόμενα καρφία. Et v.395. κοτυληδόσι, πλεκτάναις, καρφίοις. Vide Κάρφος.

ΚΑΡΦΙΟΝ, Κάρφωμα, *Pegma, Tabulatum.* Gloſſæ Græcobarb. αὐλίσταμα, ἐσωτικὸν καὶ καλάσιμον κάρφωμα. Manuël Malaxus in Chron. MS. p. 1054. καὶ οἱ Τοῦρκοι εἶδον τὰ τείχη ἔρημα, καὶ ἔβαλον σκάλας καὶ καρφία, καὶ ἀφῆκαν τὰ τείχη, &c.

ΚΑΡΧΑΡΟΣ, Canis ſpecies. Nicetas in Andronico lib. 2. num.2. τελευτῇ δὲ καὶ κυνὶ κάρχαρον, ὃ καὶ λέοντι ἀντιπαλαίει, καὶ ἄνδρα ἐφιππον ὁπλίτην κατενεγκεῖν ἴσχυσε, συνῴκει ἑαυτῷ πεποίηκε. — ὁ δὲ κύων πρὸς τὴν θύραν ἐδίδετο, χαλκιόφιμος ὤν, καὶ πρὸς βραχεῖαν διαπερατιζόμενος ψῆφον, καὶ γνωρίμοις ὑλακτούμενος. Cod. alius habet, κυνὶ κάρχαρον τοὔνομα. Conſtantinus Manaſſes p.91.

Οὐκ οὕτως ἀγριαίνεται κατὰ τῶν σκυλακίων,
Οὐ τίγρις, οὐδὲ κάρχαρος, οὐδὲ λυσσώδης κύων.

Ubi Leunclavius *Aprum* vertit.

ΚΑΡΧΑΣ. Vide in Γύλας.

ΚΑΣΑ, *Caſa, Domus.* Heſychius: Κάσα, οἰκία, καλύβη, οἴκησις, παρὰ Ῥωμαίοις. Athenæus in Mechanicis: ἔχει δὲ καὶ παραδείγματα ἐξ ἑκατέρου μέρους ἐπὶ διστάσεις κάσας παραπλήσια.

ΚΆΣΑ, *Sordes*, *Spurcitia*, ῥυπαρία, ῥύπος. Κασάζειν, Κασάζεσθαι, *Sordeſcere*, *Deturpari*, Agapius in Geoponico cap.176. τὰ λαμπρόνεις εἰκόνα, ὁπῦ νὰ εἶναι παλαιὰ, κασασμένα, καὶ δὲν φαίνονται τὰ πρόσωπα.

ΚΑΣΑΒΕΔΔΗΡΊΝΑΙ, καλάμι ἀρωματικὸν, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. Κασεβειρδε, τὰ καλάμια τὰ ἀρωματικὰ, in aliis Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. Matthæus Silvaticus: *Caſabelderire, vel Caſabderire, I. Calamus aromaticus.*

ΚΑΣΑΜΆΤΟΝ, ex Ital. *Caſamatta*, & Gall. *Caſemate*. Phortius de Re militari:

Μετὰ κασαμάτων δύο,
Νὰ ἔχουσι ςὸ πλευρία.

Rurſum:

Μιὰ κασαμάτων δύο,
Μὲ καντυνεροκλειδία.

ΚΆΣΑΠΟΝ, τὸ καρποβάλσαμον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. ἡ κυκλάμινος, *Cyclaminus*, apud Scholiaſtem Myrepſi de Antidotis cap.412. Vide eundem Myrepſum de Unguentis cap.37. & de Propomatis cap.52. & infrà in Κασσάμην.

ΚΑΣΔΗΝΌΣ. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epiſt. 20. οἶδα τὰ καθ' ἡμᾶς ἀῤῥωςήματα, καὶ μᾶλλον τὰ νῦν, ὅτε ὁ κύριος ἡμῖν ἐπαφῆκεν, ὁ δεινὸς κασδηνὸς, ὃς σφοδρὸν ἡμῖν ἐπιβαλὼν καύσωνα, πᾶσαν ἰκμάδα ζωόγονον ἐξῄτηξεν.

ΚΑΣΈΛΑ, Κασέλλα, *Capſa*, *Arca*, *Capſella*, κάψα, θύλαξ. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Κασέλα νὰ τὴν βάλλομεν, καὶ ἄσιν συμπαθημένη.

Alibi:

Τότες ἐκείνην τὴν φόρα ξανοίγει τὴν κασέλα.

Nicanor Athenarum Epiſcop. in Epiſt. ad Zygomalam, apud Cruſium lib.4. Turco Græc. καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν θέλομαι ἀποςέλλειν καὶ τὴν κασέλλαν. Agapius Cretenſis in Geoponico cap.111. βάλε εἰς σὲ κάσελλαν, ἤγουν σεντοῦκι, χῶμα παχὺ, &c. Apud Maximum Cythæreum in S.Coſma 5. Septemb. χρυσαὶ κασέλαι. Vide eundem 15. Octobr. 14.Decemb. 28. Jul. &c.

Κασελοπύλα, *Capſella*. Eadem Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ςάμνα τὸ ἔβαλε εἰς τὴν κασελοπύλα.

Idem Nicanor: νῦν δὲ γνώρισον ὅπως ἡ κασελοπῦλα, ἣν ἔγραψας ἡμῖν, etc.

Νεκροκασέλα, *Locellus*, *Capſa mortui*, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part.1. p.372. 373.

ΚΑΣΙΑΛΊΝΑ, *Caſia lignea*, apud Nicolaum Myrepſum de Antidot. cap.117.

ΚΑΣΊΔΑ, *Porrigo*, πιτυρίασις. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. περὶ κασίδας καὶ λέπρας.— καὶ ποίησε τὸ ἔμπλαςρον, καὶ θέτε εἰς τὴν κασίδαν καὶ τὴν λέπραν. Agapius in Geoponico cap.159. διὰ τὴν κασίδα ἰατρεία. Κασιδιάζειν, *Porrigine infeſtari*, πιτυριᾶσθαι. Κασιδιάρης, *Porrigine affectus*. Idem Agapius: ὕστερα εὔγαλε τὴν φοῦσκαν, καὶ πλῦνε τὴν κεφαλὴν τοῦ κασιδιάρη μὲ τὸ κατουρόν του τρεῖς φοραῖς τὴν ἡμέραν.

ΚΑΣΊΝ. Vide in Κλαυδιανός.

ΚΑΣΙΝΗ, ὀπὸς Κυρηναϊκός, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod Reg. 1237. *Succus Cyrenaicus*.

ΚΆΣΙΣ, Κασσὶς, *Caſſis*, *Galea*. Lexicon Cyrilli MS. περικεφαλαία, κράνος, κασσίς. Heſychius: περικεφαλαία, ἡ ἐκ τριχῶν γεγονυῖα, περιθετικὸν μέρος τι νεὼς, ἡ κάσσις. Chryſoſtomus Orat. de Circo: λάβε καὶ τὴν κασσίδα τοῦ σωτηρίου, καὶ τὸ φραγέλλιον ἐν τῇ χειρί σου. Juſtinianus in Nov.86. cap.4. περικεφαλαίας, ἤτοι κασσίδας. Utuntur paſſim Scriptores, Theophanes an. 17. Heraclij, Leo in Tactic. cap.5. §.4. cap.6. §.2. 35. cap.14. cap.38. cap.17. & §.116. Conſtantinus in Tactic. pag. 4. 11. 18. Mauricius lib. 1. Strateg. cap.2. lib.7. cap.15. lib.12. cap.23. Nicetas in Murtzuphlo num.2. Synaxaria 1. Septemb. 7. Januar. in Sanct. Carterio, 26. Julij in S. Paraſceve, &c.

Κασίδιον, Κόρυς, apud Laonicum Cretenſem ad Batrachom. Nicetas in Man. lib.2. num.7. καὶ διαθλᾷ τὸ ἐκ τοῦ κασιδίου παρακεχυμένον τῆς ὄψεως ἐκείνου σιδήρεον παραπέτασμα. Ubi Cod. al. τοῦ κράνους. Utitur rurſum in Murtzuphlo num. 4. ut Mauricius lib. 2. Julius Africanus, & alij. *Caſſidarius*, Caſſidum artifex, in Vet. Inſcript. apud Reineſium pag.541. Hinc fortè Κασσιδερᾶς cognominatus Theodotus Meliſſenus Patr. Conſtantinopol. apud Nicetam Paphlag. in Vita S. Ignatij Patr. Conſtantinop. Zonaram, & alios.

ΚΑΣΚΊΟΝ. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: καὶ μὴ φέρων τὴν λύπην τοῦ κυνὸς ὁ ἀμπελάς, λαβὼν κασκίον, ἀπῆλθεν εἰς τὸν Κυρίου μετὰ ὀργῆς καὶ οἱ Ἄραβες ἔχων τὴν ὀργὴν, ὡς μέγα τι πρᾶγμα καὶ ἰδόντες οἱ Κορασῖται αὐτὸν ἐρχόμενον μετὰ τοῦ κασκίου, καὶ δόντα αὐτοῖς τὴν ὀργὴν, ἀπεμερίμνησαν αὐτοῦ, ὅτι οὗτος οὐκ ἐθυμήθη τι κακόν.

ΚΆΣΚΟΣ. Vide Κάσος.

ΚΆΣΚΟΥΣΑ, in Lexico MS. Jatrico ex Cod. Reg. 190. ἀνδαλλίς.

ΚΆΣΟΣ, Κάσσος, *Caſus*. Gloſſæ Baſilic. κάβον, μοῖρα νόμιμος, μέρος τέταρτον, κέρδος. Ibid. κάσος, μέρος ἢ συμφορά. Rurſum: Κασὼ, τὰ ἐκπίπτοντα. Gloſſæ Lat. Gr. *Caſibus*, θέμασι, κανόσι. Emendat Meurſius κάβοισι. At κανὼν hoc loco idem valet quod *Caſus* in nominum declinationibus: eſt enim κανονίζειν, *Declinare per caſus*. Juſtinianus Nov. 123. cap.40. εἰ δὲ γυνὴ εἴη, ἡ εἰς τὸ μοναςήριον εἰσελθοῦσα, τὸν ὅμοιον τρόπον παρακρατείτω ὁ ἀνὴρ τὴν γαμικὴν δωρεὰν, καὶ τὸ κάσσον τῆς προικὸς τὸ ἀπὸ τῆς τελευτῆς γυναικὸς συμφωνηθέντα. Laudatur ab Allatio Georgij Phorbeni Theſſalonicæ Dicæophylacis tractatulus περὶ κάσσου, cujus initium eſt, ἡ τοῦ κάσσου σημασία Ῥωμαϊκὴν ἀποτυχίαν δηλοῖ.

ΚΆΣΟΣ, κάσσος. Cedrenus pag. 125. de Palamede: οὗτος δὲ ὁ Παλαμήδης ὁ καὶ τὴν ταῦλαν ἐφευρὼν πρὸς μίμησιν τοῦ ςρατοῦ, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ σύνθεσιν σὺν φιλοσοφίᾳ πολλῇ καταςήσας· ὥρισε γὰρ εἶναι τὴν ταῦλαν τὸν γήϊνον κόσμον, τοὺς δὲ δώδεκα κάσους τὸν ζωδιακὸν ἀριθμόν. Ex eo hauſit Iſaacius Porphyrogenitus in Characteribus Græcorum & Trojanor. in eodem Palamede: ὥρισατο τὴν ταῦλαν, ἤτοι τὸν πίνακα τῆς παιδιᾶς, τὸν γήϊνον κόσμον· τοὺς δὲ δώδεκα κάσους, ἤτοι τὰ χαρακώματα τούτου τὸν ζωδιακὸν ἀριθμόν. Ita Allatius, & Rutgerſius qui hæc ita vertit: *Tabellam delineavit in qua luditur, quæ terrenum hunc referret mundum: duodecim autem ductus, quorum ſinguli ad inſtar valli cujuſdam ſunt, numerum referunt Zodiaci.* At Meurſius & Salmaſius qui hunc locum laudant, κάσσους ediderunt, rectéque monet idem Meurſius hanc vocem abeſſe à Suida in voce τάβλα. *Ductus* Rutgerſius, Xylander apud Cedrenum *Caſus* vertit. Sed credo per hanc vocem κάσος, vel κάσσος, intelligi *Caſas*, ſeu *Caſulas*, uti etiamnum dicimus, loculamenta ſcilicet calculorum in tabula, ſive vox Græca à Latina *Caſa* deducta ſit, ſive à καψὸς, quæ Heſychio τεῖχος eſſe dicitur, quaſi ſeptum fuerit in quo calculi collocabantur, detortáque fuerit in κάσσος, uti vult Salmaſius ad Vopiſcum p.463.

ΚΑΣΟΎΛΑ, *Caſula*, veſtis nomen. Procopius lib.2. Vandal. cap.26. Ἀρεόβινδος δὲ οὐδέν τι μελλήσας αὐτῷ εἶπε· ἱμάτιον ἀμπεχόμενος, οὔτε ςρατηγῷ, οὔτε ἄλλῳ ςρατευομένῳ ἀνδρὶ, ἐπιτήδειον ἔχων, ἀλλὰ δούλῳ ἢ ἰδιώτῃ παντάπασι πρέπον, κασοῦλαν αὐτὸ τῇ Λατίνων φωνῇ καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Caſula*.

ΚΆΣΣΑ, *Capſa*, *Arca*, κιβωτὸς, noſtris *Caiſſe*. Κασσετύλα, *Arcella*, Κιβώτιον. Vide Κασέλλα.

ΚΑΣΣΆΜΗΝ, τὴν καρποβάλσαμον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. Vide Κάσαμον.

ΚΑΣΣΊΑΛΑ, *Hyſſopus*, apud Interpolat. Dioſcor. c.435.

ΚΑΣΤΆΛΔΟΣ, *Caſtaldus*, de qua Dignitate egimus in Gloſſ. med. Lat. Theophanes an. 9. Pogonati: ταῦτα μαθόντες οἱ τὰ ἑσπέρια οἰκοῦντες μέρη, ὅτε Χαγάνος τῶν Ἀβάρων, καὶ οἱ ἐπέκεινα Ῥῆγες, Ἔξαρχοί τε καὶ Καστάλδοι, καὶ οἱ ἐξοχώτατοι τῶν πρὸς τὴν δύσιν ἐθνῶν, &c.

ΚΑΣΤΑΝΌΣ, *Caſtaneus calor*, apud Hieron. Vlaccum. Φαινόλιον καστανὸν, in Actis Concilij Epheſini. *Penula caſtanea inconſutilis*, in Epiſt. Nicephori Patr. Conſtantinop. ad Leonem III. Pap. apud Baron. an.811. num.58. Orneoſophium juſſu Michaëlis Imp. ſcriptum pag. 243. χαῦνον γάρ ἐστι τὸ τοιοῦτον ὄρνεον, ὥσπερ τὸ κατὰ πολὺ μαῦρον, ἢ τὸ λεγόμενον καστανὸν, ἢ καὶ κιχλατον. pag.244. χρῶμα δὲ τὸ μαῦρον καὶ καστανὸν κρεῖττον τῶν ἄλλων.

Καστανάτος, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. μέλανα οἶνον, κράσιν μαῦρον, ἤγουν καστανάτον.

Καστανοῦχον. Anonymus de Amorib. Lybiſtri & Rhodamnes:

Τὸ χρῶμα τῶν μαλλίων της ἦτον ὡς καστανοῦχον.
Εἰς δύο πλεγμένα χαμηλὰ, καὶ εἰς τόπους νὰ σγουρίζουν.

ΚΑΣΤΕΙ͂Α, *Caſtus*, quomodo *in Caſto Cereris* eſſe dicebant matronas ejus Deæ ſacris operantes. Marinus in Vita Procli: τὰς δὲ μητρωακὰς παρὰ Ῥωμαίοις, ἢ καὶ πρότερον παρὰ Φρυξὶ, σπουδασθείσας καστείας ἑκάστου μηνὸς ἥγνευε. Ita rectè legitur hic locus apud Suidam in Μητρωακαί.

ΚΆΣΤΕΛΛΟΣ, Καστέλλιον, Καστέλιν, *Caſtellum*. Ordericus Vitalis lib.4. pag. 511. *Munitiones quas Caſtella Galli nuncupant*. Procopius lib.2. de Ædific. Juſtin. c.5. Καστέλλους τὰ φρούρια τῇ Ῥωμαίων καλοῦσι φωνῇ. Theophanes an.7. Conſtantis II. καὶ καθορμίσας τὴν ἑαυτοῦ ναυστολίαν, τὴν πολίχνην τῆς νήσου τὸ κάστελλον ἐπειρᾶτο παραλαβεῖν. Pro *Dividiculis aquarum* uſurpat Heſychius, quomodo etiam Latini: Κάστελλος, ὄνομα τόπου, ἄνω καὶ κάτω φέροντος, καὶ μερίζοντος τὸ ὕδωρ. Et Scylitzes in Conſtantino: ὁ δὲ βασιλεὺς τούς τε τῶν ὑδάτων ὄγκους ἐπεποιήσατο τοὺς τὸ ὕδωρ τῇ πόλει εἰσάγοντας, καὶ τοὺς δεχομένους τοῦτο καστέλλους.

Καστέλλιον. Concil. Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 5. κήρυξον τὴν συνάξιν, καστέλλιον ἐγένετο, &c. Chronicon Alexandr. an.18. Heraclij: καὶ συσχεθεὶς δέσμιος ἐβλήθη ἐν τῷ νέῳ καστελλίῳ τῷ κτισθέντι παρ' αὐτοῦ. Theophan. an.17. ejuſdem Heraclij: καὶ εὑρὼν ἐν τοῖς καστελλίοις Πέρσας, &c. Vide eundem pag.111. 114. 320. 331. Anna Comnena lib. 11. Alexiad. pag.313. τὸ τοῦ κυροῦ Γεωργίου καστέλλιον καταλαβόντες. Illud ipſum φρούριον vocat lib. 15. pag.464. Nicetas in Manuële lib.5. ex Cod. Barbarogr. καστέλλια μικρὰ καὶ ἄπορα. Ubi Cod. alter, καμμύδρια habet. Idem in Balduino, ex Cod. MS. εἰς τὸ Ἀκροκόρινθον ὤχετο καὶ τὸ καστέλλιον. Utuntur paſſim Scriptores, Cyrillus Scythopolitanus in S. Joanne Solitario num.6. 9. in S. Saba cap.27. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 19. pag.94. cap.53. pag.203. Vita S. Nili Junior. pag.39. 54. Leo Grammatic. pag.499. Anonymus Combefiſianus in Lacapeno num. 12. Joannes Phocas num. 3. 10. 21. Epiphanius Hagiopolita pag. 59. & alij.

Καστέλλιν, pro Καστέλλιον. Martyrium Apocryphum SS. Petri & Pauli MS. εἰσῆλθον εἰς καστέλλιν λεγόμενον ταρακίνας. Theophanes an.7. Zenonis: παραγίνεται εἰς τὸ Παπυρίου καστέλλιν. An.10. εἰς τὸ Παπύριον καστέλλιν προσέφυγον. Ita rurſum an. 11. ejuſdem Zenonis. At an.14. ἐν τῷ Παπυρίῳ καστελλίῳ. Rurſum an.7. Phocæ: εἰς τὸ καστέλλιν τῶν Θεοδοσιανῶν. Καστέλλιν, in Chronico Alexandrino an.8. Phocæ: ἀναφαίνονται πλοῖα ἱκανὰ κατὰ τὸ στρογγυλὸν καστέλλιν.

Ξυλοκαστέλλιον, *Caſtellum ligneum*. Apollodorus in Poliorceticis MSS. ὑπὲρ κεφαλῆς δὲ τοῦ ῥύσακος ὑπέρκειται ξυλοκαστέλλιον μικρὸν, ἔσω χωρῶν ἄνδρας γ'.

Πυργοκάστελλον, *Turris inſtar Caſtelli*, vel *Caſtellum cum turre*. Procopius de Ædificiis Juſtiniani lib.1. cap.5. ἀλλὰ καὶ ἀνόδους τοῖς πύργοις κεκαλυμμένας πεποιημένος, τεσσαράρους τε αὐτοὺς λίθων ἐπιβολαῖς τεκτηνάμενος κυρτώμασι γεγονυίαις θόλων, πυργοκάστελλον αὐτῶν ἕκαστον εἶναί τε καὶ καλεῖσθαι πεποίηκε· καστέλλους γὰρ τὰ φρούρια τῇ Ῥωμαίων καλοῦσι φωνῇ. Chronicon Alexandrinum in Heraclio p.900. παρεσκεύασαν δὲ εἰς τὸ διάστημα τὸ ἀπὸ τῆς Πολυανδρίου πόρτας, ἕως τῆς πόρτας τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ στῆναι ιβ'. πυργοκαστέλλους ὑψηλοὺς φθάνοντας σχεδὸν ἕως τῶν προμαχεώνων, καὶ ἐβύρσωσαν αὐτούς. Occurrit rurſum mox, & pag.906.

Ψευδοκάστελλον, *Locus munitus inſtar Caſtelli*. Fulcherius Carnotenſis lib.3. Hiſt. Hieroſol. cap.55. *Antequam autem illuc Rex perveniſſet, jam Turci quoddam Pſeudo-Caſtellum obſederant, & vi ceperant.*

Καστελλοῦν, *Caſtellare*, *inſtar caſtelli locum munire*. Theophanes an.1. Heraclij: ἧκεν Ἡράκλειος ἀπὸ Ἀφρικῆς φέρων πλοῖα καστελλούμενα ἔχοντα ἐν τοῖς κατάρτιοις κιβώτια, &c. Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 346. χρησίμους δὲ τοξότας ἐν αὐτοῖς βάλλειν καὶ γυναίκας, καὶ καστελλῶσαι αὐτούς. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num.120. ἐκεῖσε γὰρ τὰ πλοῖα ἦγαγε, καστελλώσας καὶ ὀχυρώσας αὐτὰ ἐκεῖσε.

Καστελλάτος κάραβος, in Sacra Conſtantini Pogonati Imp. præfixa Concilio Trullano. Vide Κάραβος, Gloſſ. med. Lat. in V. *Incaſtellare*.

Καστέλλωμα, *Caſtellamentum*, pars navis ubi Clypeos ſuſpendebant milites. *Paveſade* noſtri vocabant, ut pluribus docuimus ad Villharduinum. Baſilius in Naumachicis: ἐκεῖσε που καὶ τὸ καστέλλωμα γίνεται, ἔνθα καὶ τὰς ἀσπίδας οἱ στρατιῶται κρεμῶσι. Paulò aliâ notione uſurpat Apollodorus in Poliorceticis MSS. πήγνυται δὲ ἄνωθεν τῶν τοῦ κόρακος μηρῶν ὑπερανεστηκότα ἀσσὶδ σπιθαμὰς β'. τὰ παρὰ τῶν παλαιῶν δρύφακτα λεγόμενα, Καστελλώματα δὲ ταῦτα καλοῦσιν.

Καστελλάνος, *Caſtellanus*, *Caſtelli præfectus*. Nicetas in Manuële lib.2. num.5. ἐνῆγε δὲ πρὸς τὸ τοιοῦτο μάλιστα ἔργον ὁ καστελλανὸς Θεόδωρος, ὁ ἄρχων τῆς φυλάξεως. Ubi editus habet Καπελάνος, ὃς τῆς φρουραρχίας προΐστατο. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Τοὺς προθεδώρους τῶν καστρῶν, τοὺς καστελάνους ὅλλους.

Occurrit apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini ſect.4. cap.4.

Καστελλιανοὶ, *Caſtelliani*, *Milites Caſtellis impoſiti*, lib.57. Baſilic. ubi titul. Περὶ στρατιωτῶν λιμιτανέων, καὶ καστελλιανῶν.

Καστελλανία, *Caſtellania*, *Caſtellani dominium*, *Diſtrictus*. Chronic. Veneto-Byzant. an.1404. παρέλαβεν ὁ Δεσπότης Πορφυρογέννητος τὴν Κόρινθον, καὶ τὴν καστελλανίαν αὐτῆς ἀπὸ τοὺς φρερίους Ῥόδου.

Καστελλανίκιον, eâdem notione. Anonymus de Bellis Francorum in Morea, MS.

Μὲ ὅλης τῆς περιοχῆς τοῦ καστελλανικίου.

Rurſum:

Ὁσαύτως στὸ καστελλανίκιον αὐτὸ τῆς Καλαμάτας.

Hæc omnia vocabula pluribus illuſtramus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Caſtellum*.

ΚΑΣΤΗΚΌΛΑ, *Nux Indica*, *Caryon Indicum*,

Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. ex Cod. Reg. 1047. νῦς βομικᾶ, ἡ ἤγουν καστηκόλια ἐωτίκια, λουτοκάστελα.

ΚΑΣΤΙΡΙΑΖΕΙΝ, *Stigma imprimere latroni.* Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. 280. ἐὰν εἷς κλέπτης ἔνι τινιασμένος εἰς τὴν αὐλὴν περὶ κλεψίας, καὶ εὑρίσκεται ἐκεῖνος ὁ κλέπτης καστιριασμένος, ἢ κανένα τοῦ μέρος κόμμενον, &c. Ubi verſio Veneta cap. 159. *Sel avien che un ladro ſia convinto in corte de furto, & ſi trova quel ladro bollato, ò che habbia qualche membro mozzo*, &c.

ΚΑΣΤΟΡΧΙ, *Caſtor.* Κάστωρας, & Καστόρι, Portio. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 25. τὸ καστόρχι εἶναι ζῶον τετράποδον, &c.

ΚΑΣΤΡΟΝ, *Caſtrum.* Κάστρα, *Caſtra.* Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 1673. φρούριον, ὀχύρωμα, κάστρον, ἡ σωματοφυλάκιον. Lexicon MS. Cyrilli: ὀχύρωμα, κάστρον, ἀσφάλισμα, φρούριον. Suidas: Κάστρον, παρεμβολὴ ἡ ἀσφαλής. Leo in Tactic. cap. 17. §. 57. ἐὰν δὲ πόλει εὐαλωτῆς φρούριον ἤτοι κάστρον, ἢ ἄκραν τινὰ παραλαβεῖν, &c. Martyrium S. Doſæ Presbyteri & S. Iæ Virg. ἀνῆλθεν ὁ αὐτὸς Σαβώριος εἰς τὰ κάστρα, καὶ εἰς τὰ μεθόρια τῶν Ῥωμαίων, &c. Utuntur paſſim Scriptores, Juſtinianus Novella 128. Theophanes an. 3. Juſtiniani, & pag. 309. 315. 316. Anna Comnena p. 173. 314. 323. 411. 412. Harmenopulus lib. 1. tit. 3. §. 80. tit. 16. §. 13. Pachymeres lib. 4. cap. 22. Codinus, & alij ſine numero. Hodie verò Græci quaſvis Urbes Κάστρα vocant, πόλιν verò ſolam Conſtantinopolim. Theophylactus Hierodiac. Hom. 7. ἀλλὰ πῶς εἶναι τινὲς ἄνθρωποι, ὁποῦ καυχῶνται πῶς εἶναι ἀπὸ μεγάλα κάστρη, καὶ ἀπὸ μεγάλαις πατρίδαις. Damaſcenus Studita Homil. 11. Σόδομα καὶ Γόμοῤῥα ἦταν κάστρη μεγάλα, &c. Vide Πόλις & χώρα.

Κάστρον. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

> Ἀνδροφημίσθην βασιλεὺς ἐγὼ τοῦ Ἀργυροκάστρου.

Ita alibi non ſemel.

Ἐξώκαστρον, *Antemurale, Barbecana:* Portio, *Suburbium, Propolis*, προάστειον, πρόπολις. Laonicus lib. 9. pag. 307. φοβηθεῖσα μήποτε ὁ Ζύχης ἐπιλάβηται τὸ ἐξώκαστρον. Joannes Cananus de Bello Conſtantinopol. καὶ ἐπεὶ ὁ τόπος οὐδὲν ἵνα ἔχῃ τοὺς Τούρκους νὰ ἐμποδίσῃ, ἀκολύτως εἰς τὸ ἐξώκαστρον θέλουσι φθάσῃ. Infrà: καὶ πλησίον τῆς σούδας φέρουσιν, καὶ ἐξ ἐκείνου τὸ ἐξώκαστρον πολεμοῦσι. Occurrit rurſum pag. 197. 198. & in Hiſtoria Politica pag. 10.

Ἐρημόκαστρον, *Caſtrum deſertum.* Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 29. Extr. τὰ δὲ λοιπά εἰσι ἀοίκητα ἔχοντα ἐρημόκαστρα. Cap. 30. ἐρημόκαστρα ἔχουσα καὶ ἐλαίωνας πολλούς. Et c. 37. εἰς τὰ περάματα τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ εἰσὶ ἐρημόκαστρα. His opponit κάστρα οἰκούμενα, cap. 34. 35. 36.

Ξυλόκαστρον, *Caſtellum*, ſeu *Propugnaculum ligneum.* Cujuſmodi præſertim ſunt quæ in ſummitate mali navis extrui ſolebant. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. Μοσύν, ξυλίνην οἰκίαν, ἤτοι ξυλόκαστρον. Alio loco: Πύλην, ξυλόκαστρον. Ita Auctor Etymologici in eadem voce, Lexicon MS. Cyrilli, & Phavorinus. Apud Nicetam in Manuële lib. 1. num. 4. πυργόβαρις, in Cod. Barbarogr. exponitur ξυλόκαστρον. Baſilius in Naumachicis: ἐὰν γὰρ καὶ μειζόνων πλῆθος δρομώνων, καὶ νῦν εἰσὶ χρὴ, οἷς ἐπιστῶσι τὰ λεγόμενα πάντως ξυλόκαστρα. Leo Imp. in Tacticis cap. 19. §. 7. ἀλλὰ καὶ τὰ λεγόμενα ξυλόκαστρα περὶ τὸ μέσον τοῦ καταρτίου ἐν τοῖς μεγίστοις δρόμωσιν ἐπιστήσουσι περιτειχισμένα σανίσιν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

> Καὶ παρευθὺς γὰρ ὥρισε ξυλόκαστρα νὰ ποιήσουν.

Vide Notas ad Alexiadem pag. 282.

Ἰδιόκαστρον. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis, pag. 55. ἔχει δὲ ἡ αὐτοῦ μονὴ ἀββάδας χιλίους, καὶ χίλια κελλία· ἔστι δὲ ἰδιόκαστρον. Id eſt Monaſterium munitum inſtar caſtelli.

Νεόκαστρον, *Nova Civitas*, Italis *Citta nuova.* Conſtantinus de Adm. cap. 27. ἐξ οὗ ὀνομάζεται Τζίτανόβα, τουτέστι νεόκαστρον. Vide Nicetam in Man. lib. 4. num. 7. Extr. & Theophylactum Hierodiac. Hom. 8. pag. 149.

Παλαιόκαστρον, *Caſtrum vetuſtate collapſum.* Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 37. Extr. ἐν δὲ τοῖς τῶν παλαιοκάστρων κτίσμασιν εὑρίσκονται καὶ ἐκκλησιῶν γνωρίσματά τινα, &c. Suprà, ἐρημόκαστρα appellavit.

Παλαιοκαστρίτης. Cantacuzenus lib. 1. Hiſt. 41. πρὸς τὸν ναὸν τοῦ μεγαλομάρτυρος ἐνδόξου Γεωργίου τοῦ Παλαιοκαστρίτου προσαγορευομένου, καὶ τὴν προσκύνησιν ἀπεδίδου.

Τειχόκαστρον, *Mœnia, Muri Urbis*, Περίβολον, τὰ Τείχη. Anonymus de Locis Hieroſol. cap. 11. καὶ κατὰ εἰς τὸ τειχόκαστρον εἰς στάδια ϛʹ. ἐστὶν ὁ ἀγρὸς τοῦ Ἀγρίππα. Georgius Contares lib. 4. Hiſt. Athenar. ἀπεκρίθη τους τὸ μαντεῖον λέγοντας, ὅτι ἡ ὑγεία καὶ ἐλευθερία τῶν Ἀθηναίων δὲν θέλῃ τοὺς δοθῇ ἀπὸ ἄλλο τίποτας, παρὰ ἀπὸ τὰ τειχόκαστρα τῶν ξύλων. Notum oraculum. Infrà: εὐθέως ἄρχισαν νὰ κτίσουν ἕνα τειχόκαστρον εἰς τὸν ἰσθμὸν, καὶ νὰ κλείσουν τὸ τόπου ἐκείνου στόμα. Occurrit rurſum lib. 5. pag. 117. & alibi non ſemel, ut & apud Theophylactum Hierodiac. Serm. 3. p. 27. Serm. 12. pag. 239.

Ψευδόκαστρον. Aſtrampſychus in Cælo Pythagorico MS. καὶ δουλείαν γυναικῶν, καὶ εὐνοῦχον, καὶ ψευδόκαστρον καὶ λιθάριον ἄσχημον. Vide ſuprà ψευδοκάστελλον, in Κάστελλος.

Προκάστριον, *Procaſtrium, Locus ante caſtrum.* Gloſſæ vett. *Procaſtria*, οἰκήματα πρὸ παρεμβολῆς. Ita etiam Gloſſæ Baſilic. Προκάστεια, οἰκήματα ἐκ τῶν παρεμβολῶν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Procaſtria.*

Καστροκτίστης, *Caſtri conditor, ædificator, Qui Caſtro ædificando præeſt.* Theophylactus Epiſt. 19. καὶ νῦν μὲν ὁ καστροκτίστης καθῄρει τὰ τῶν ἐλεεινῶν, νῦν δὲ καὶ ὁ Καλεσιάνος καὶ τῶν χῶν ἐκλικμᾶται.

Καστροκτισία, *Caſtri ædificatio*, quæ inter publica onera recenſetur à Leone in Tacticis cap. 20. §. 71. Diploma Andronici Junioris Imp. pro Monembaſiotis: καστροκτισίας, κατεργοκτισίας, μαγκιπίας, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Caſtellum*, & in V. *Auxilium pro Caſtello ædificando.*

Καστροκώμιον. Vide Scylitzem pag. 774.

Καστρομάχια, *Caſtri expugnatio*, Theophanes pag. 317. ἀποστέλλει Μαῦρον τὸν Πατρίκιον, τὸν ἐπίκλην Βησῆρ, παραδεδωκὼς αὐτῷ πρὸς καστρομαχίαν, κριούς, μαγγανικά τε, καὶ πᾶσαν ἑλέπολιν.

Καστροφύλαξ, *Caſtri cuſtos.* Pachymeres lib. 11. cap. 15. ὡς γοῦν τὸ πόλισμα καστροφύλακι ἐπιτέτραπτο. Codinus in Orig. Conſtantinopolit. num. 69. ubi editus τοῦ φρουράρχου, Codex Vaticanus καστροφύλακι præfert. Idem de Offic. Aulæ Conſtantinopolit. cap. 5. n. 95. οἱ προκαθήμενοι, καὶ οἱ καστροφύλακες ὑπηρέται, ἑκάστης κατ' ἀξίαν τῶν πόλεων. Occurrit præterea in Cod. Reg. 1598. f. 2.

Καστρινὸς, *Urbanus*, Ἀστεῖος, Ἀστικός.

Καστρήσιον, *Caſtrenſe peculium*, Στρατιωτικὸν πεκούλιον, in Ecl. 57. Baſilic. tit. 2. Harmenopulus lib. 3. tit. 3. §. 28. ὁ ὑπεξούσιος ἐκ τοῦ καστρησίου πεκουλίου, ἐνέχεται ὡς αὐτεξούσιος. Gloſſæ Baſilic. Καστρήσιον, πεκούλιον ἰδιόκτητον. Suprà: Καστρίσιον ſcribitur. Vide eaſdem Gloſſas in Πεκούλιον. Gloſſæ Juris MSS. Καστρέσια, ἰδιόκτητα, παρασπόρια.

Καστρίσιοι, Καστρήσιοι, Καστρένσιοι, *Caſtrenſes, Miniſtri Caſtrorum*, ſeu *Aulæ Regiæ*, de quibus in Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ Baſilic. Καστρίσιος, παρεμβολεύς,

λεὺς, ἄρχων, ὁ τομεὺς, ὁ πιρίτης. Ubi fortè leg. ὑπηρέτης. S. Athanaſius in Epiſt. ad Solitarios pag. 818. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς ὑπήγετο μεθ' ἑαυτοῦ παιδαγωγὸς καὶ συμψήφους Μουσωνιανὸν Κόμητα, καὶ Ἡσύχιον τὸν Καστρίσιον. Chronicon Alexandrinum an.2. Heraclij: ἐστέφθη τὸ παιδίον Ἐπιφάνεια ἡ καὶ Εὐδοκία, εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον εἰς τὸ παλάτιν· καὶ καθεσθεῖσα εἰς δίφρον, παρακολουθούντων Φιλαρίτου Κουβικουλαρίου καὶ Χαρτουλαρίου, καὶ Σεκοῦν τοῦ Καστρισίου, ἀπῆλθε πρὸς συνήθειαν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν. Habetur inter Epiſtolas Nili Monachi 281. lib.2. inſcripta *Secundo* Καστρισίῳ.

Καστρίσιοι dicuntur lib.6. Baſilic. tit.32. περὶ Στρατόρων, Καστρισίων, καὶ ὑπηρεσιῶν, *De Stratoribus, Caſtrenſianis, & Miniſterianis.*

Καστρίσιος ἄρτος, *Panis Caſtrenſis*, qui aliis Scriptoribus, *Gradilis & Palatinus*, de quo egimus pluribus in Conſtantinopoli Chriſt.& in Gloſſ.med. Lat. Chron. Alexandrin. an.18. Diocletiani: τούτῳ τῷ ἔτει ὁ καστρίσιος ἄρτος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ Διοκλητιανοῦ ἐδωρήθη. Eadem habentur in excerptis Chronologicis editis à Scaligero poſt Euſebium pag.83. 2. Edit. *In eodem anno Caſtritius in Alexandria donatus eſt.* Hinc fortè

Καστρίσιον, pro *Præbenda avena* quæ Equo datur. Abſyrtus Hippiatr. lib. 2. cap.129. δίδου ἡμιμόδιον καστρίσιον ἑσπέρας, καὶ ἡμιμόδιον ἕωθεν, ἵνα καθ' ἡμέραν μόδιον καστρίσιον ἐσθίῃ τὸ κτῆνος.

Καστρίσιος, Dignitas Eccleſiaſtica. Vide in Κάστρον.

Καστρεύειν. Anonymus Auctor apud Suidam: καστρεύσαντες δὲ ἑαυτοὺς περὶ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον, διὰ παρακλήσεως πάθειν ἐνόμιζον.

ΚΆΣΤΩΡ, *Crocus*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 25.

ΚΑΣΏΝΕΙΝ, *Cancellare, Maculare*, Ἐξαλείφειν, μολύνειν, μιαίνειν.

ΚΆΤΑ, Κάττα. Vide in Κάττος.

ΚΑΤΑΒΆΖΕΙΝ, καταβάλλειν, *Convincere, Coarguere*, Κατακρατεῖν, καταδαμάζειν. Pro *Deponere* videtur uſurpare Auctor incertus poſt Theophanem p.438. καὶ φησὶν ὁ τύραννος πρὸς τὸν λαόν, Καταβάσωμεν ἐκεῖθεν τὴν εἰκόνα, ἵνα μὴ ὁ στρατὸς ἀτιμάζῃ αὐτήν. Suprà p.437. Συγκατάβα, φησὶ, τί μικρὸν, &c. *Condeſcende*, &c. Infrà 440. ὅπερ μαθὼν ὁ χαμαιλέων παρασκευάζει λάθρα διά τινων τοὺς στρατιώτας ἀνελθεῖν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, καὶ συρῆναι καταβάσαι αὐτόν.

ΚΑΤΑΒΑΛΕΙ͂Ν, *Solvere*. Καταβολὴ, *Solutio*, in Gloſſis Baſil. ἡ λύσις δι' ἧς πᾶσα ἐνοχὴ διαλύεται. Gloſſæ Gr. Lat. Καταβολὴ, Ἀπόδοσις, *Solutio, Penſio*. Gloſſæ MSS. in Ariſtophanis Nubes: ἐν αἷς θέσεις γίνονται τῇ τραπεζίτῃ· αἱ καταβολαὶ τῶν τόκων.

ΚΑΤΑΒΆΛΛΕΙΝ, *Accuſare*. Synaxar. Maximi Cythæreſis 12. Febr. καταβάλλεται ὅτι πῶς ἐδιώξαντο τὴν θυγατέρα τοῦ ταβερναρίου.

Καταβαλμὸς, κατάβαλμα, *Accuſatio, Criminatio, Calumnia*. Georgius Contares lib.3. Hiſt. Athenar. ὅστις ἐὰν ἦτον ὑγιὴς, ἴσως ἤθελε φανερώσει τοὺς καταβαλμοὺς τῶν Σαρδίνων, ἐλέγχοντάς τους ὡς ψεύδεις, &c. Infrà: διὰ τὴν πολλὴν λύπην τῶν καταβαλμάτων τῶν Σαρδίνων. Adde lib.7. pag.181. Vide Καταβάζειν.

Καταβαλτὴς, *Accuſator, Delator*. Idem Maximus Cythæreus in Synax. 13. Octob. in Sanct. Niceta: ἔπειτα δὲ τοὺς καταβαλτάδες, κάμνοντες χάριν τοῦ Θεομάχου, &c.

ΚΑΤΑΒΑΠΤΊΖΕΙΝ, *Pravum Baptiſmum impertiri*. Gregor. Nazianzenus Orat.40. De eo qui S. Trinitatem confiteri renuit: εἰ μὴ καταδέχῃ τὸ τέλειον τῆς Θεότητος, ζήτει τὸν βαπτίζοντα, ἢ καταβαπτίζοντα. Et Concil. ſub Mena Act. 5. ἀληθῶς ἀντίχριστοι τοῖς οἴκοις ἐπεισῆλθον, καὶ ἀλλότριοι ἤγειραν θυσιαστήρια, καὶ καταβαπτιστήρια ᾠκοδόμησαν ἐξεναντίας τοῦ ἀληθινοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τῆς ἁγίας κολυμβήθρας.

ΚΑΤΑΒΆΣΙΑ, Καταβασία, Nomocanon Coteleriani num.3. τὸ σάββατον τῆς ἀναστάσεως τοῦ δικαίου Λαζάρου ἐστὶ τῆς ἀναστάσεως προοίμιον φέρουσα· διὸ καὶ καταβάσια ψάλλομεν τοῦ Πάσχα. Triodium in Dom. τοῦ Ἀσώτου καταβασίας δὲ λέγομεν τοὺς εἱρμοὺς τοῦ κανόνος, in Dom. Tyrophagi: καταβασίας δὲ λέγομεν τοὺς εἱρμοὺς τοῦ παρόντος κανόνος. Feriâ 2. Hebdom. 1. Jejunior. ἐπεὶ γὰρ ἀνὰ δ. τροπάρια ἔχει κ'. ᾠδὰς, ὕστερον δὲ λέγομεν καταβασίαν τὸν εἱρμὸν τοῦ δευτέρου κανόνος. Feriâ 5. magnæ Hebd. ἔσχατον πάλιν λέγομεν οἱ δύο χοροὶ ὁμοῦ καταβασίαν τοὺς εἱρμούς. Adde Typicum S. Sabæ pag.9.11.92. Marcus Hieromon. de Dubiis Typicis cap.9. μετὰ τὸν εἱρμὸν, καταβασία, Χριστὸς γεννᾶται, ὁμοῦ οἱ δύο χοροί· μὴ οὖν θαυμάσῃς ὅτι λέγεται ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς ὕστερον, διὰ γὰρ καταβασίαν τοῦτο ἐγένετο, &c. Idem cap.51. ἰδοὺ τὸ ἀναστάσιμον, ψάλλομεν, εἰ μὴ μόνον τὸ στιχολογεῖν τῶν τριῶν καθισμάτων, οὔτε καταβασίαν, οὔτε ἀναβαθμοὺς τοῦ ἤχου λέγομεν, οὔτε ἄμωμον, &c. Infrà: ἐν αὐτῇ γὰρ καταβασίαν λέγομεν. Deſcribuntur porrò in Hirmologio, ſub finem, καταβασίαι ψαλλόμεναι ἐν ὅλῳ τῷ χρόνῳ, vel certè earum ἀκροστιχίδες. Sed quid hac voce Græci intelligant nondum ſum aſſecutus, niſi ut ἀναβαθμοί, de quibus ſuprà, fuerint ἀναβάσεις καρδίας, ſeu εὐσεβεῖς περὶ Θεοῦ λογισμοί, ut loquitur Suidas: ita Καταβάσεις fuerint quaſi *Deſcenſus*, ſeu de humana fragilitate cogitationes. Vide ſuprà in Ἀναβαθμοί.

ΚΑΤΑΒΆΣΙΟΝ, pro Κατάβασις, *Deſcenſus, Locus depreſſior*. Gloſſæ: Κατάβασις, *Deſcenſus, Deſcenſum*. Damaſcius in Iſidori Philoſophi Vita, apud Photium: καταβάσιον ὑπέκειτο θαυμασίμως πνοὰς παρεχόμενον. Καταβάσιον τοῦ τζυκανιστηρίου, apud Leonem Grammaticum pag.480. Synaxar. Maximi Cythær. 23. April. in S. Georgio: κεῖται εἰς ἕνα κάμπον ὅπου ἦτον καταβάσια.

Καταβάσιον, Κατάβασις, *Confeſſio*, locus ſub altari, in quo collocabantur SS. Reliquiæ, ſic dictus quòd ad eam deſcenderetur. Sozomenus lib. 9. cap.2. εἰς δὲ τὸ προφανὲς, οἴκημα ὑπεράνω πλίνθοις ἐπιπλακὲς τὸ ἔδαφος ἠμφιεσμένον, καὶ καταβάσιον ἐκ τούτου λανθάνον ἐπὶ τοὺς μάρτυρας. Theophanes an.10. Copronymi, de Capite S. Joannis B. μετετέθη ἡ κάρα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου—εἰς τὸν ναὸν αὐτοῦ κατὰ τὴν Ἐμεσηνῶν πόλιν περιφανῆ ὄντα, καὶ ἡ κατάβασις ἐκλήθη, ἔνθα μέχρι τῆς σήμερον ὑπὸ τῶν πιστῶν προσκυνουμένη εὐωδίᾳ σωματικῇ τε καὶ πνευματικῇ τιμᾶται. Idem: καὶ ἡ κατάβασις ἐκλήθη, ἔνθα μέχρι τῆς σήμερον ὑπὸ τῶν πιστῶν προσκυνουμένη, εὐωδίᾳ σωματικῇ τε καὶ πνευματικῇ τιμᾶται, βλύζουσα τοῖς πίστει προσιοῦσιν ἰάματα. Ubi κατάβασιν *Deſcenſum* vertit Anaſtaſius. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Confeſſio, Deſcenſus*.

ΚΑΤΆΒΑΣΙΣ, *Anus, Podex*. Orneoſophion ἢ λαρδίου μέρος ποιήσας, ὥσπερ ὑποθέτον, βάλε τοῦτο ὑποκάτω τῆς καταβάσεως τοῦ ὀρνέου· ἢ ἀγριασταφίδος ῥίζαν πελεκήσας, ποίησον ὥσπερ ὑπόθετον, καὶ βάλε αὐτὸ εἰς τὴν κατάβασιν ὡσαύτως ὀρνέου. Alibi: ψηφίζει τὴν κατάβασιν αὐτοῦ συχνά.

ΚΑΤΑΒΆΣΜΑ, Unus è 19. tonis Muſicæ Græcanicæ. Vide in Φωνή.

ΚΑΤΆΒΑΤΟΝ, *Pagina*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Σελὶς, πτυχίον, ἢ κατάβατον βιβλίου. Epimeriſmi MSS. Herodiani: Σελὶς, τὸ κατάβατον τοῦ βιβλίου. Ibid.part.2. σὺ γοῦν εἰ ζητῇς περί τινος ἀντιστοίχου, βλέπε ἔξωθεν ἐν τοῖς μετώποις τῶν δὲ τῶν καταβάτων τὰ σημεῖα τῶν ἐντὸς ἐπιμεριζομένων. Portius: Κατάβατον & Κατάβατον, *Pagella, Pagina*, Σελὶς, Σελίδιον. Balſamon ad Nomocan. Photij tit. 2. cap.1. μέρος ὂν τῆς βασιλ. Ἰουστινιανείου νεαρᾶς τὰ αὐτὰ σχεδὸν νομοθετοῦν, καὶ κατασπαρὲν εἰς τὸ ἑπτὸν κατάβατον. Infrà: εἰς τὸ παρελθὸν κατάβατον.

ΚΑΤΑ'ΒΕΙΑΙ, *Balliſta*, in Gloſſis Lat. Gr. Meurſius Καζαπέλῃ emendandum putat.

ΚΑΤΑΒΟΛΑ'ΡΙ, *Deſcenſus*, ut ἀναβολάρι, *Aſcenſus*, *Scala maritima*. Portolanus MS. καὶ εἶναι καλὸς λιμένας διαναβολάει, καὶ καλαβολάρει, καὶ ἱμπῆκες ἀπὸ τὸ νασὸ μακρὰ εἰς βῆμις ἀπολάλο.

ΚΑΤΑΒΟΛΕΤΕ'ΙΝ, *Propagare*, Ἀποφύειν. Καταβολάδα, *Propago*, Παραφυάς.

ΚΑΤΑΒΟ'ΛΙΑ, apud Tzetzem in Schol. ad Heſiodum ſunt ἔρανοι, vel *Symbola*.

ΚΑΤΑ'ΒΟΛΟΣ, *Navale*, *Emporium*. Suidas: Ἐπίνειον, παραθαλάσσιον χωρίον, ἢ προσορμιστήριον, ὁ λεγόμενος καταβολος. Mox: δύναται δὲ καὶ ἐπὶ παντὸς ἐμπορίου καὶ παραθαλασσίου χρῆσθαι τῷ ὀνόματι τούτῳ, ὃν νῦν οἱ πολλοὶ καλάβολον καλοῦσι. Adde Scholiaſtem Thucydidis, & Auctorem Etymologici in Ἔμπορος. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Catabolum*, & *Catabulum*.

Καζαβόλιον. Cedrenus pag. 476. καὶ ἀπελθὼν ἐν τῷ Καζαβολίῳ εἰς τὴν τοῦ Ἡρακλέους μονὴν, &c.

ΚΑΤΑΒΟΥΤΤΙΣΤΗ'Σ. Vide in Βουτίζειν.

ΚΑΤΑ'ΓΓΕΛΟΣ, *Ruſcus*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 728.

ΚΑΤΑ'ΓΝΑΝΤΑ, pro καλίαντι. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

Ἀπάνω σε βυκόπυλον ἀνέβηκε, καὶ ςάθη
Κάλαγναντα τ᾽ κασιλίου ὀπούσαν τὰ κοράσια.

ΚΑΤΑΓΝΩ'ΝΕΙΝ, pro Καλαγινώσκειν. Gloſſæ Græcobarb. Καλαγνώσκω, ἤγουν καλαγινώσκει, ὑβρίζει, καὶ γελᾷ.

ΚΑΤΑΓΡΑ'ΦΕΙΝ, Proſcribere, in Gloſſ. Gr. Latin.

Καλαγραφὴ, *Mancipatio*, in Gloſſis Baſilic.

Καλάγραφα, *Tabula vectigales*, apud Cedrenum an. 9. Anaſtaſij.

ΚΑΤΑΓΡΕΜΝΙ'ΖΕΙΝ, pro Καλακρημνίζειν, *Evertere*. Georgius Contares lib. 8. Hiſt. Athenar. pag. 218. καὶ τὰ μὲν τειχόκαςρα τις εἰς τὴν γῆν τὰ ἐκαταγρέμνισεν, &c.

ΚΑΤΑ'ΓΧΟΥΣΑ, *Anchuſa*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 605.

ΚΑΤΑΓΩ'ΓΙΟΝ, Feſtum Paganorum apud Epheſios: Martyrium S. Timothei MS. τῶν δὲ Ἐφεσίων λείψανα ἔτι τῆς φαύλης εἰδωλολατρείας ἐν τοῖς τὸ τηνικαῦτα ταύτην οἰκοῦσιν ἰσχύσης, Καταγωγίων οὕτω καλουμένων, ὡς αὐτοὶ τότε ἐκάλουν ἑορτὴν ἐν ἡμέραις τισὶ ἐπιλυόντων, προσχήματα μὲν ἀπρεπῆ ἑαυτοῖς περιθέντες, πρὸς δὲ τῷ μὴ γινώσκεσθαι προσωπίοις καλακαλύπτοντες τὰ ἑαυτῶν πρόσωπα, ῥόπαλά τι ἐπιφερόμενοι, καὶ εἰκόνας εἰδώλων, καί τινα ᾄσματα ἀποκαλύπτοντες, ἐπιόντες τε ἀτάκτως ἐλευθέροις ἀνδράσιν καὶ σεμναῖς γυναιξὶν, φόνους οὐ τοὺς τυχόντας ἐργαζόμενοι καὶ πλῆθος αἱμάτων ἐκχέοντες ἐν τοῖς ἐπισήμοις τῆς πόλεως τόποις. Celebrabantur ejuſmodi Feſta Ludicra circa 22. Januarij ut ibidem innuitur. Vide præterea Menæa 25. Jan. in eod. S. Timotheo. Hæc porrò annotare pluribus viſum eſt, quòd iſtius Feſti non meminerint Meurſius & Caſtellanus qui de Græcorum Feſtis ſcripſerunt. Vide Photium Cod. 254.

ΚΑΤΑ'ΔΙΚΑ, *Contrà*. Gloſſæ Græcobarb. ἀντιφωνεῖ, ἀντιλέγουσι, ἢ ἀντιλέξουσι, ἐναντίον λέξουσι, θέλουσι εἰπεῖν κατάδικα. Occurrit illic pluries.

Κατάδικος, *Damnatus*, *Damnaticius*, Καλαδίκη, *Multa*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ΚΑΤΑΔΟ'ΤΗΣ, *Proditor*, Προδότης.

ΚΑΤΑΔΟΧΗ', *Aditio*, *cui opponitur* Ἔμμιξις, *Immiſtio*, apud Theophil. §. 5. inſtitut. de Hæred. qualitate.

ΚΑΤΑ'ΔΥΣΙΣ, & Ἀνάδυσις, voces uſitatæ de Baptiſmo, in quo qui baptizantur ter immerguntur, & emergunt. Clemens lib. 3. Conſtit. Apoſt. cap. 17. ἡ κατάδυσις τὸ συναποθανεῖν· ἡ ἀνάδυσις τὸ συναναςῆναι, ſignificat. Theophanes an. 11. Valentiniani: ἐτόλμησε τὸ βάπτισμα ἐν μιᾷ καταδύσει τελεῖν. Hieremias Patr. Conſtantinopol. in Reſponſo ſuæ cenſuræ cap. de Sacramentis: περὶ καλαδύειν, ἀλλὰ μὴ ἐπιχεῖν περὶ τοῦ χρώμενοι ἐβάπτιζον. Alios ab aliis obſervatos locos omittimus.

ΚΑΤΑ'ΘΕΜΑ, vox quæ Ἀναθέματι ſæpè adjungitur. Conteſtatio S. Clementis num. 4. πρὸς τούτοις δὲ ἅπασιν, ὃ ψεύσωμαι, κατάθεμα ἔσομαι ζῶν καὶ θανών. Concil. Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 5. ἐξωσαν Σεβῆρος ὁ ἀκέφαλος, καὶ Ἰωάννης ὁ μανδρίτης, καὶ τὸ δυσσεβὲς αὐτῶν φρόντισμα μετὰ τῆς κοινωνίας αὐτοῖς ἀνάθεμα καὶ κατάθεμα ἀπὸ πατρὸς, καὶ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, καὶ τῷ μέλλοντι, Ἀμὴν, Ἀμὴν, Ἀμήν. Similia ferè habentur in Actis S. Maximi Confeſſ. num. 31. Concil. VI. Oecumen. Act. 11. pag. 892. μεθ' ὧν καὶ οἱ αὐτῆς τῆς ἀσεβείας διάδοχοι ἀνάθεμα ἴσωσαν καὶ κατάθεμα. Infrà: Ἀναθεματίζω δὲ καὶ καταθεματίζω καὶ πάντας τοὺς αὐτῆς ὁμόφρονας. Auctor Quæſt. ad Orthodox. inter opera Juſtini quæſt. 121. τὸ κατάθεμα, τὸ συνθέσθαι τῷ ἀναθεματίζειν. Ubi everſionem & depoſitionem ultimam, depoſitæ ac deploratæ ſortis ſtatum ſignificare ait Habertus in Archierat. pag. 748. Ἀναθεματίζειν & καταθεματίζειν, in confeſſione Michaëlis Theſſalonicenſis, apud Allatium lib. 2. de Conſenſ. utr. Eccl. cap. 12. §. 5.

ΚΑΤΑΘΕ'ΣΙΑ, *Depoſitio Reliquiarum*. Palladius Hiſt. Lauſiaca cap. 12. Extr. καὶ ἀπ᾽ αὐτοῦ τοῦ ἱερέως συναχθέντων εἰς τὰ καταθέσια τῶν ἁγίων, ὑπὲρ αὐτὸς ἐκλήθη μαρτυρίου, ἐν αὐτοῖς τοῖς καταθεσίοις ἀποδείκνυται τοῦ Ῥωμαίων ὁ ἅγιος ἀπὸ τοῦ ἀχράντου βαπτίσματος παρὰ τοῦ ἐπισκόπου. In Menologio, menſe Julio: καταθέσια τῆς τιμίας ἐσθῆτος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐν Βλαχέρναις. Menſe Aug. τὰ καταθέσια τῆς τιμίας ζώνης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

ΚΑΤΑ'ΘΕΣΙΣ, *Tributi exactio*, φορολογίαν κατάθεσιν ποιῆσαι, pro φορολογεῖν, apud Nicetam. Aliâ notione uſurpatur in Concilio Trullano Act. 13. pag. 967.

ΚΑΤΑΚΕ'ΡΑΜΑ, *Sarta tecta*, in Gloſſ. Gr. Lat. Ubi perperam Edit. *Strata*. Vide Ἀνακέραμα.

ΚΑΤΑΚΕ'ΦΑΛΑ, *Pronus*. Synaxar. Maximi Cythær. 25. Nov. καὶ κρημνᾶται κατακέφαλα, κρεμασθέντος μετὰ λίθου βαρέως εἰς τὸν τράχηλον. Vide eund. in S. Euſtratio, menſe Decemb. & in S. Bonifacio 19. ejuſdem menſis.

ΚΑΤΑΚΛΑΣΤΟ'Ν. Vide in Κλαςόν.

ΚΑΤΑΚΛΕΙ'ΔΙΑ, idem quod κατακλεῖδες, apud Ariſtophanem in Veſpis, τὰ κλεῖστρα τὰς θύρας, Polluci. Anonymus MS. de Bellis Francor. Peloponneſiacis:

Καὶ τὴν πορτάρην πιάσιν, καὶ ῥίχτει τον ἔξω,
Καταλείδια ἐπάρει, καὶ κλείσει τὴν πόρταν.

ΚΑΤΑ'ΚΛΕΙΣΤΑ, *Cataclista*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Lexicon MS. ex Cod. Colberteo 6076. θέριςρα, καλάκλειςα, ἐνδύματα, διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς κατακλείεσθαι. Legendum κατακλείσθαι.

ΚΑΤΑ'ΚΑΙΤΑ, in Lexico MS. Colberteo, τὰ εἰς ἀνάκλισιν ἐπιτήδεια, ἢ κλῖναι, ἢ θρόνοι.

ΚΑΤΑΚΝΙ'Α. Vide Κατάχνα.

ΚΑΤΑΚΟΙ'ΛΙ, *Montis iter defluxum*, Græcis recentioribus, dici obſervat Goarus ad Euchologium pag. 291. Vide ἐξωκατακοίλοι, & Κατςακύλι.

ΚΑΤΑΚΡΑ'ΖΕΙΝ, *Accuſare*, in Baſilic. lib. 20. tit. 1. cap. 96. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Clamare*.

ΚΑΤΑ'ΚΡΑΣ, *Omnino*, *Penitus*. Phavorinus ex Heſychio: κατ᾽ ἄκρας ὅλον, τὸ ἐξ ἐφόδου, καὶ τὸ αἰφνίδιον· καὶ κατάκρας, ἐπίῤῥημα, δῆλον, παντελῶς. Idem: Καλακρατὸς, ἰσχυρῶς. Nicetas in Man. lib. 6.

num. 3

num.3. καὶ ἡ λοιπὴ πόλις ὡς κατάκρας ἁλοῦσα, τὰ ἔσχατα πέπονθε. Utuntur alij, atque in iis Thucydides lib. 4. Procopius, Theophylactus Epiſt. 43. Joelus in Chron. p.164. Cantacuzenus lib.4.Hiſt. cap.19.&c. Κατακρατὼς vulgò Græci dicunt. Dexippus 10.Cherronico: Καὶ Μακεδόνων Ἐπίδαμνον ἰσυσέρεν Δυῤῥάχιον μετονομασθεῖσαν, πόλιν τῆς Μακεδονίας μεγάλην καὶ εὐδαίμονα κατακράτως αἱρεσιν.

ΚΑΤΑ΄ΚΡΙΟΣ, *Frigidus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.4.

> Καὶ βρύσες ὁλοκάθαρες ἔμορφες ὑπὲρ μέτρου,
> Ὀπότρεχαν τὸ γύρωθεν ἀπάνω κλὶ χερβάκια,
> Καλάκριες ὁλοκάθαρες, ἰσχυρὲς καὶ τῆς καμάτων.

ΚΑΤΑΛΑΛΗΤΑ΄ΔΕΣ, *Accuſatores*, Κατήγοροι, in Gloſſis Græcobarb.

ΚΑΤΑΛΕ΄ΚΤΙΟΝ. *Inſtratum lecti*. Chronicon Alexandrin. pag.902. καὶ ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν Περσῶν εὑρὼν βαλὼν ἑαυτὸν εἰς καράβιον, λεγόμενον σάνδαλον, ἐπὶ ὄψιν, καὶ ἐπάνω τὰ καταλέκτια, καὶ οὕτως ἀντιπέραν ἐπὶ Χρυσόπολιν· ὃ δὲ ναύτης ὁ ὢν ἐν τῷ καραβίῳ, καὶ ἰδαίνων ὄντα σου εὐφυὴς τῷ Ὀρφανοτροφεῖῳ, καὶ ἐπανάξαντες, καὶ ἐπαίροντες τὰ καταλέκτια, καὶ εὑρόντες τὸν Πέρσην τίλειον ὄντα, καὶ κόψαντες ἐπὶ ὄψιν, ἔσφαξαν, καὶ ἐπῆραν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

ΚΑΤΑΛΕΠΤΑ', *Dilucidè*, Καθαρῶς.

ΚΑΤΑΛΛΑΓΗ' μετανοούντων, *Reconciliatio pœnitentium*, quæ à ſolis Epiſcopis fit. Καταλλάσσεσθαι, *Reconciliari*, in Cod. Canonum Eccleſiæ Africanæ Can.6 43. ubi Zonaras & Balſamon λύσιν τῆς ἐπιτιμίων interpretantur. Photius in Nomocan. tit.9.cap.39. περὶ μετανοίας, καὶ τινὰ ἔχει ἄδειαν διδόναι μετανοοῦσι καταλλαγὴν, &c. Vide Suicerum.

ΚΑΤΑΛΛΑ΄ΚΤΗΣ, *Collybiſta*, *Cambitor*, noſtris, *Changeur*. Lexicon MS. Cyrilli: τραπεζίτης, ὁ καταλλάκτης. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 1727. Ἀργυραμοιβὸς, ὁ καταλλάκτης, ἢ καὶ ὁ χρυσοχόος. Gloſſæ aliæ: Τελῶναι, οἱ ἄδικοι, οἱ καταλλάκται. Thomas Magiſter: Ἀργυραμοιβὸς, ὁ κολλυβιστής· δηλοῖ δὲ τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον καταλλάκτην, ὃν καὶ ἀργυρογνώμονα λέγουσιν, ἤγουν τὸ τὸ ἀργύριον συνιέντα καὶ δοκιμάζοντα. Nicetas in Man. lib. 3. num 5. ex Cod. Barbarogr. τὰς λίτρας αὐτῶν οἱ καταλλάκται ἐπὶ τὰς τραπέζας κτυποῦντες. Ubi Cod. Edit. κολλυβιστάς. Idem in Alexio lib.2. num. 2. οἱ ἐν τριόδοις καὶ ἀγοραῖς, καὶ καταλλάκται, καὶ πανοπρᾶται, &c. Balſamon in Reſp.24. ἀκηδεύων τῶν ἱερέως, ἢ διάκονος καταλλάκτης, ἢ κομμερκιάριος, ἢ ἰατρὸς, &c. Joan.Cananus de Bello Conſtantinopolit.p.191. πραγματευταὶ, καταλλάκται, μυρεψοὶ, καὶ τζαγκάριοι. Vide Scholiaſt. Baſilic. ad lib.25. pag.26.

ΚΑΤΑ΄ΛΟΓΟΙ, *Milites in laterculum relati*, tum in Palatio ad cuſtodiam Imperatoris, tum in exercitu. Κατάλογος στρατιωτῶν νομιζομένων, apud Dionem in Excerptis Valleſianis p.661. *qui in numeris ſunt*, in l.42. D. de Teſtam. milit. ubi qui in numeros nondum relati ſunt, etiamſi lecti ſint Tyrones, milites nondum eſſe dicuntur. De Palatinis Catalogis, Menander Protector lib.2. Θεόδωρος τῷ Πέτρῳ, ὃς τῷ ἐν τῇ αὐλῇ καταλόγων πρὸ τούτου ἡγούμενος ἡγεμών. Et in legatione Juſtini ad Perſas: ἀλλ' αἱ μὲν πενταετηρίδες σπονδαὶ ἦσαν, ἃς ἰδίως Πέτρος ὁ τῶν περὶ τὰ Βασίλεια καταλόγων ἡγεμών. De iis autem qui in exercitu, idem Menander: Δεπατός τις Ῥωμαῖος ἀνὴρ τῶν ἐκεῖσε Ῥωμαϊκῶν καταλόγων ἐτύγχανε προεστώς. Agathias lib.V. de Scholariis: οὗτοι δὲ στρατιῶται μὲν ὀνομάζονται, καὶ ἐγγεγράφαται τοῖς τῶν καταλόγων βιβλίοις. Theophanes an.7. Juſtiniani pag.178. Γοτθάριός τις τῶν ἐν Νουμιδίᾳ καταλόγων ἡγούμενος. Στρατιωτικοὶ κατάλογοι in Nov.Juſt.149. cap.1. apud Procopium Sophiſtam in Eſaïam, Zonaram in Baſilio Porphyrogenito, & in Stratiotico, Nicetam in Iſaacio Angelo lib.3. num.5. &c.

Τοῖς καταλόγοις ἐγγράφεσθαι, apud eundem Nicetam in Man. lib.7. n.4. init. Vide Κώδιξ.

ΚΑΤΑ΄ΛΟΓΟΣ ἱερὸς, ἐκκλησιαστικὸς, *Clerus*, *Ordo Eccleſiaſticus*. Epiſtola Conſtantij Imp. apud S. Athanaſium in Apol. de Fuga ſua pag.772. ὥστε πάντας τοὺς τῷ ἱερῷ καταλόγῳ γνῶναι. Ita ἱερὸς κατάλογος, apud Annam Comnenam pag.485. Nicetam in Man. lib.7. n.6. Gregoram lib.10. pag.228. 1. Edit. Acropolit. in Chron. cap.76. Cantacuzen. lib. 3. Hiſt. cap.1. & al. Κατάλογος ἱερατικὸς, in Canonibus Apoſtol. cap.63. in Synodo VII. Can.13. in Synodo Trullana Can.3. Ἐν κλήρῳ καταλεγόμενοι, Can.27. & in Concil.Calchedon.Can.7. Ἐκκλησιαστικὸς κατάλογος, in Vita S. Euthymij n.5. apud Theodoritum lib.4. Hæretic. Fabul. in Audianis, Theophanem an. 9. Nicephori, &c. Τῷ καταλόγῳ τῶν πρεσβυτέρων ἐντεταγμένος, in Concilio Calched. Act.3. pag.407. Ἱερατικὸν τάγμα, in Conciliabulo Epheſino pag.592. & apud Theophanem an.25. Theodoſij Jun.

Κατάλογος συγκλητικὸς, *Senatus*, in Bulla aurea Alexij Comneni Imp. apud Annam filiam lib 3. pag.83.

ΚΑΤΑΜΙΤΟΤΑ΄ΔΕΣ, *Catamiti*, *Aulici*, noſtris, *Courtiſans*. Hiſtoria Beliſarij MS.

> Καὶ πότε ὅν οἱ ἄρχοντες, οἱ καταμιτοτάδες
> Προσέρχονται τῷ βασιλεῖ, &c.

Alibi:

> Ἀλλ' ὅμως ἐκ ἠμπόρεσαν οἱ καταμιτοτάδες.

Rurſum:

> Καὶ τὰς ἰσχυρὰς σου εἴπασας τοὺς καταμιτοτάδες.

Καταμιτεῖν, Καταμιτεύειν, *More catamitorum belluari*. Monita MSS. Alexij Comneni ad Spaneam nepotem:

> Υἱέ μου ἂν σεμπισθῇς κανένας τι ἐκ τὸ ἰδικόν του,
> Καὶ φᾶς το καὶ ξοδιάσῃς το κατὰ καταμιτέψῃς,
> Καὶ ἔλθει καὶ ζητήσει, καὶ ἐκ ἔχεις νὰ τὸ δώσῃς, &c.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Δίδει τῇ ῥοῦχα καὶ φελὰς, δίκαιοφιά ναξοδιάζει,
> Κλέπτει καταμιτεύεται καὶ τῷ ἑαυτῷ του βιάζει.

ΚΑΤΑΜΟ'ΛΟΣ. Vide in Μῶλος.

ΚΑΤΑΜΠΛΕ'ΞΑΣΘΑΙ, *Malè audire*. Aſſiſæ MSS. Hieroſolymitanæ cap.127. ubi de iis qui teſtimonium edere vetantur: ὁ ἐὰν τις ὑπόλογος, τὸ ὅτι εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς πατρὸς του, καὶ ἂν ἔνι καταμπλεξάμενος, τουτέστιν ἔχει κακὸν ἀκοὴν τι, &c.

ΚΑΤΑΝΟ'ΧΙΟΝ. Vide Κατανύτιον.

ΚΑΤΑΝΤΑ͂Ν, *Occurrere*, Venire. Concil.Conſtantinopol. ſub Mena' Act.5. pag.212. τῇ δὲ αὐτῇ ἁγίᾳ κυριακῇ ἔωθεν ἐν τῷ συνερχόμεθα, ἡ ἐν τῷ μετὰ ψαλμῳδιῶν, καὶ κηρῶν, καὶ θυμιαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ ἁγίῳ οἴκῳ καταντήσαντες, τὴν λοιπὴν καὶ τὴν ἁγίαν σύναξιν πληρώσαμεν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Occurrere*.

ΚΑΤΑ'ΝΤΙΚΡΥΣ, Καταντικρὺ pro ἄντικρυς, *ex adverſo*. Philotheus Patriarcha Conſtantinopolit. in Ordine Sacri Miniſterij: ὁ δὲ ἱερεὺς ἵσταται καταντικρὺ τῶν ἁγίων θυρῶν. Codinus de Offic. Palat. cap.6. n.19. τὸ προκύψεως ἱστᾶσι καταντικρύ. Ita num.26.

ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΑ' στιχηρὰ, *Quæ pro peccatorum remiſſione cum affectu grandi & compunctione* ut eſt in Concilio Vaſenſi, recitantur in Eccleſia, vel potiùs quæ compunctionis verba præferunt. Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: καὶ ψάλλουσι κατανυκτικὸν κανόνα, &c. Triodium Feriâ 6. Tyrophagi: ἱστῶσι τῆς ι. ἀπὸ τῆς Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχήν μου, καὶ λέγομεν τὰ κατανυκτικὰ τὰ δ' τῆς ἤχου τῆς ὀκτωήχου. Feriâ 2. Hebd.1. Jejun. εἰς τὸ πρῶτον κάθισμα κατανυκτικὰ τῆς ὀκτωήχου. Rurſum: ἀφ' ἑκάστης ὥρας, καθίσματα κατανυκτικὰ εἰς ἦχον, &c. Habentur in eodem Triodio ejuſmodi complura στιχηρὰ κατανυκτικὰ σὺν τοῖς καθίσμασι καὶ μαρτυρικοῖς κατ' ἦχον, decantari

 ſolita

ſolita in Officio Veſpertino Sabbati Sancti, quorum primum verſum hîc damus ut horum formula percipiatur: ὅτι τὸ πλῆθος πολὺ τῶν παραπτωμάτων μου, Σῶτερ, καὶ δεινῶς βεβύθισμαι τῶν πλημμελειῶν μου, δός μοι χεῖρα, σῶσόν με, ὡς τὸν Πέτρον ὁ Θεὸς, ἐλέησόν με, &c. Habentur etiam in Paracletico pag. 7. 8. Vetus diploma è Græca lingua in Latinam verſum, apud Rocchum Pirrhum in Archimandritatu Meſſanenſi pag. 56. *Codices juris Canonici tres, Martyrologia duo totius anni, catanyſtica, Menæa totius anni.*

ΚΑΤΑΝΏΤΙΟΝ, *Pallium quod dorſo imponitur.* Paulus Monach. in Collectaneis: μὴ θέλει δὲ θελήσας ἐξελθεῖν τοῦ κελλίου αὐτοῦ κατανώτιον, ἤγουν μανδύαν. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. ſerm. 45. Extr. ἔδωκα οὖν αὐτῷ τὸ σακκομάχιον, καὶ ἓν κατανωτ. καὶ ἀπῆλθε. Locum integrum habes in Σακκομάχιν. Hinc emendandus Joann. Moſchus in Limon. c. 134. λέγει μοι οὕτως, ἀλλὰ δός μοι σακκομάχιον, ἵνα φορέσω, ἐπεὶ γὰρ γυμνός· ἔδωκα οὖν αὐτῷ τὸ σακκομάχιον καὶ κατανόχιον παλαιὸν, καὶ ἀπῆλθεν. Legendum enim κατανώτιον, *Saccum & Palliolum* vertit Interpres.

ΚΑΤΑΝΩΤΊΣΑΣΘΑΙ, καταφρονεῖν, ὀπίσω ῥίπτειν, *Contemnere.* Vide Suidam.

ΚΑΤΑΠΆΝΩ. Vide in Κατεπάνω.

ΚΑΤΑΠΆΤΗΣ, *Explorator*, Κατάσκοπος. Apud Portium. Καταπαλτὴς, in Corona pretioſa. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Κατάσκοπος, Καταπαλτής. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

> Πολλοὺς ἀνθρώπους ἔστειλε γιακαταπαλτάδες
> Ναύρουσι τόπον εὔχολον τὸ πῶς γιακατασκαλώσουν.

Alter Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Μὲ πονηρίαν, ἀπέστειλεν τοὺς καταπαλτάδες,
> Νὰ μανθάνουσιν διὰ λεπτὰ ἃ πράττουσιν οἱ Φράγγοι.

Georgius Contares lib. 2. Hiſt. Athenarum: καὶ φοβούμενοι μήπως καὶ ἦτον καταπαλτάδων, &c.

ΚΑΤΑΠΈΛΤΗΣ, Inſtrumentum tortorium. Suidæ, εἶδος κολαστηρίου. Vita MS. S. Stephani junioris: πρόκειται τὸ δὲ πρὸς γλῶσσαν ἡ τοῦ Χριστοῦ εἰκὼν καθὼς ὑπὲρ ἡμῶν ἐστρώθη, καὶ τὸ τῶν βασάνων ὄργανον, τὸ λεγόμενον παρ' Ἑλλήνων καταπέλτης, &c. Infrà: θυμωθεὶς δὲ ὁ στρατηγὸς τοῦτον ἐκδιδῶναι προσέταξε, αὖθις οὕτως ἀπλωθῆναι πρὸς τοὺς καταπέλτας, καὶ περισφίγξαντες οἱ ὑπηρέται τὸν ἅγιον πρὸς τὰς δυσὶ σανίσιν, ἀπό τε τραχήλου ἕως ἀστραγάλων, καὶ διὰ σιδήρων τούτου τὰ μέλη καθηλώσαντες, πυρκαϊὰν ἀφάψαντες παμμεγέθη, οὕτως ὁλοκάρπωμα διὰ πυρὸς τὸν ἅγιον πεποιήκασιν. Idem Suidas Metaphraſtem laudans: ὁ δὲ λογοθέτης λέγει ἐν τῷ τοῦ ἁγίου Θύρσου μαρτυρίῳ, δεσμοῖς χειρῶν, καταπέλταις ποδῶν.

ΚΑΤΑΠΕΤΆΣΜΑΤΑ, *Vela quæ ciborij partes* quatuor ambiunt, vel quæ Bema à Nao ſeparant. Lexicon MS. Ἔρανος τῶν λέξεων· Ἅγια, τὰ ἐκτὸς καταπετάσματος ἁγίων, τῶν ἐντὸς τοῦ καταπετάσματος. S. Cyrillus ad 24. cap. Joan. μανθανέτωσαν τοίνυν διὰ τούτων οἱ τῶν τοῦ Σωτῆρος ταμίαι, μὴ πρόσωπον τῶν ἱερῶν καταπετασμάτων ἔσω ποιεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον, μήτε νεοφύτους τῆς θείας προσιέναι τραπέζαις. Syneſius Epiſt. 67. τοῦτο δὲ, εἰ διὰ τῶν κατηγορημάτων τὰ ἐναγίσματα κρίνοιτο, εὐχὴ, καὶ τράπεζα, καὶ καταπέτασμα μυστικὸν, ἐφόδια βιαίας ὄργανα. Joannes Moſchus in Limon. cap. 150. ἀλλὰ καὶ τὸ καταπέτασμα κείμενον ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου αὐτομάτως ἐπήρθη, καὶ ἐσκέπασεν καὶ τὸν Πάπαν, καὶ τὸν Ἐπίσκοπον, καὶ ὅλους τοὺς παρεστάμενους τοὺς διακόνους σὺν τῷ θυσιαστηρίῳ.

At in Monaſteriis hæc vela quæ altaris viſum arcent, Cancellis Bematis appendi ſolebant. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagog. p. 166. Edit. Morellianæ: ἡ δὲ τῶν θυρῶν κλεῖσις, καὶ ἡ ἐπάνωθεν τούτων ἐξάπλωσις τοῦ καταπετάσματος, ὡς οἱ ἐν τοῖς μοναστηρίοις εἰώθασι, καὶ ἡ διὰ τοῦ λεγομένου ἀέρος τῶν θείων ἐγκάλυψις, &c. Infrà: αἰρομένου δὲ τοῦ ἀέρος, καὶ τοῦ καταπετάσματος συστελλομένου, τῶν θυρῶν τε ἀνοιγομένων, &c. Mox: καὶ ὕψωσιν καταπέτασμα, φωνεῖ ὁ Διάκονος, Στῶμεν καλῶς. Sed de velis Ciborij pridem egimus in Conſtantinopoli Chriſt. ſect. 65. Vide præterea Suiceri Theſaurum Eccleſiaſticum.

Καταπέτασμα, appellant etiam Græci *Velum quo teguntur Sacra Dona*, quódque peculiari nomenclaturâ Ἀὴρ dicitur. Idem Germanus Patr. Conſtantinop. τὸ δὲ καταπέτασμα, ἤγουν ὁ ἀὴρ, &c. Euchologium p. 195. ὅτι δὲ ἤρθη τὸ καταπέτασμα ἐκ τῶν ἁγίων δώρων, &c. Vide Ἀήρ.

ΚΑΤΆΠΕΤΡΑ. Proverbia Græcobarb. MSS. ἀλλῆ τὰ σάγματα εἰς τὰ κατάπετρα.

ΚΑΤΑΠΙΝΆΡΙ, *Guttur*, Λάρυγξ.

ΚΑΤΑΠΛΑΚΏΝΕΙΝ, *Opprimere*, καταθλίβειν. Vide πλακώνειν.

ΚΑΤΆΠΛΩΜΑ. Commentarius MS. Apocryphus de Actis Pilati, qui in quibuſdam Codd. S. Joannis Theologi nomen falsò præfert: ἐμβὰς δὲ ὁ κένσωρ καὶ γνωρίσας αὐτὸν, προσεκύνησεν αὐτὸν, καὶ ἔλαβεν τὸ κατάπλωμα τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἥπλωσεν αὐτὸ χαμαί.

ΚΑΤΑΠΟΝΕΙ͂Ν, *Profligare, vincere*, Ἐκπολεμεῖν, νικᾶν.

ΚΑΤΑΠΟΝΤΕΙ͂Ν, *Confundere*, Αἰσχύνειν, ἐπιταράττειν. Καταποντᾶν, *Mergere*, apud Conſtantinum in Baſilio num. 61. Ed. Combefiſij. Καταποντίζειν, apud Cedrenum pag. 314. & al.

ΚΑΤΑΠΟΎΤΖΙΟΝ, pro Καταπότιον. Gloſſæ Jatricæ MSS. Græcobarb. ex Cod. Reg. 1047. Λεκτικὰς ἐστὶ καταπούτζια, τὸ λέγων κάθαρσιν.

ΚΑΤΆΡΣΙΣ, σκηνὴ, τέντα, κατασκηνωτόπιον, *Tentorium.*

ΚΑΤΆΡΤΙΟΝ, *Malus navis.* Lexicon MS. Cyrilli: ἱστὸς, τὸ κατάρτιον. Heſychius: Καρχήσια, τὰ κέρατα τὰ ἐπάνω τοῦ καταρτίου τοῦ πλοίου, καὶ τὰ ἄκρα τῶν ἱστῶν. Joan. Moſchus Limon cap. 190. ποίησον ἀγάπην, δός μοι μικρὸν ξύλον, ἵνα στεγάσω τὴν οἰκίαν μου· ὁ δὲ μελαγχολήσας, λέγει αὐτῷ, ἰδοὺ ξύλον, ἔπαρον, καὶ ἄπελθε. δείξας αὐτῷ μεγάλην κατάρτην, ἐπεὶ εἶχεν ἔμπροσθεν τοῦ οἴκου αὐτοῦ κειμένην, ἥ τις εἰς πλοῖον ἐποίει μυριάδων ι. Infrà, κατάρτιον appellatur: ubi Interpres *Trabem* vertit. Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 36. καὶ τῶν κυμάτων αὐξανομένων, τὰ τοῦ πλοίου ἡλώματα ἀπεσπάσθησαν, τὸ κατάρτιν ἐκλάσθη, τὰ ἄρμενα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐρρίφησαν. Ubi Gregorius M. *Ex navi clavis perditis arbor abſciſſa eſt, vela in undis projecta.* Joannes Cameniata de Excidio Theſſalonicæ cap. 20. ἐξείλκυσαν διὰ τῶν κατὰ πρύμναν ἀπῃωρημένων ἐξαρτιῶν, τὰ διὰ μέσου προσβεβλημένα ξύλα, ἃ τοῖς ναυτιλλομένοις κατάρτια καλεῖν ἔθος. Occurrit etiam apud Theophan. an. 1. Heraclij, Leonem in Tactic. cap. 19. §. 5. 7. Conſtantinum de Adm. Imp. cap. 9. & Nicetam in Man. lib. 2. & in Alexio lib. 3. num. 10. ex Cod. Barbarogr.

Καταρτία. Chronicon Alexandr. p. 900. καὶ εὑρεθέντες δὲ ναῦται ἐν τῇ πόλει, καὶ αὐτοὶ ἐξῆλθον εἰς συμμαχίαν τοῖς πολίταις, καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν ναυτῶν ἐμηχανήσατο καταρτίαν, καὶ ἐκρέμασεν εἰς αὐτὴν κάραβον. Ita feminino genere hanc vocem uſurpant Leges navales Rhodiorum cap. 35. 43.

Καταρτίδιον. Martyrium S. Arethæ & Socior. MS. καὶ συναγαγόντες τὰ πλοῖα, λύσαντες τὰ καταρτίδια καὶ τὰς κεραίας, καὶ τοὺς αὐχένας, &c.

ΚΑΤΑΣΆΡΚΑ Græci vocant *Primum Sacræ menſæ inſtratum*, quòd eidem, ut proximæ carni Camiſium, adhæreat: ita enim hanc vocem uſurpare ſolent. Liber MS. de Phylacteriis in Cod. Reg. 945. ἑρμηνεία περὶ λύματος ἀνδρογυναίου, νὰ κοιμηθῇ τὴν γυναῖκαν του εἰς ζωστῆ ἡ γυνὴ τοῦ ἀνδρός της τὸ ζωνάριον ὀμπρὸς ὀπίσω, καὶ ὁ ἄνδρας της ὁμοίως τῆς γυναῖκας κατάσαρκα, καὶ εὐθὺς θέλει τὴν κοιμηθῇ. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 154. ἔπαρε κομάτι δερμάτι ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ γαδάρου, κάμετο ὡσὰν λουρὶ,

τὰ

Digitized by Google

κα τὰ ζῶντι) ὁ ἀθηνὰς καλάσαρκα. Gloſſæ Baſil. τῆ πρωτίων, τῆ κτ̃ σάρκα, ubi mendum in priori voce, ex qua tamen elicitur id ſignificari quod propius eſt. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 2. pag. 336. αἱ γυναῖκες πάλιν ἐφορῦσαν μίαν πλωχικὴν φορεσίαν καὶ δυλικὴν, σὰν τὸ ῥάζον τῆ γραμοκαλογριῶν, καὶ καλάσαρκα ἵνα κιλίκιον. Adde pag. 340.

Quod verò ad Sacræ Menſæ inſtratum pertinet, ita Symeon Theſſalonicenſis lib. de Templo pag. 216. Κατασάρκα δὲ τὸ λεγόμενον εὐθὺς καὶ μετ' αὐτὸ τραπεζοφόρον κλίνη), ὅτι τάφος ἐστὶ καὶ θρόνος τῆ Ἰησῦ, καὶ τὸ μὲν ἐστιν ὡς σινδὼν ἧ περιειλήθη νεκρὸς, τὸ δὲ ὡς δόξης περιβολή. Typicum S. Sabæ cap. 41. καὶ αἴρωσι τῆ ἐνδύτην τῆ ἁγίας τραπέζης, ὡσαύτως καὶ τὰ λοιπὰ ἔπιπλα ἐπικείμενα αὐτῇ, καὶ αὐτὸ τὸ καλασάρκα. Euchologium pag. 624. ubi de ablutione altaris, Feriâ Quintâ majoris Hebdomadis: καὶ μετὰ τῆ σπόγγου ἐκμάσσυσιν αὐτῆ, (ῥοδόσαλμα) εἶτα τίθη) τὸ καλασάρκα, καὶ μετὰ τῦτο ἐνδύτας ἐνδύνει. Ut porrò explicetur in menſa, docet idem Euchologium pag. 838. ubi de dedicatione Templi: ἐκμασσομένης δὲ τῆ τραπέζης ἔξω τῆ ἀντιμινσίων, αὐτὰ μὲν παρ' αὐτοῖς τῆ ἱερέων αὖθις μεταδίδοντα). Λαμβάνει δὲ ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ λεγόμενον Καλασάρκα, ὃ ἐστι σάβανον χαιὸν, ἢ λιτὸν ὕφασμα, περιβεβλημένως ἔχον εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα σχοίνους λεπλὲς ἐν δὴ τραπέζῃ ἐφαπλωμένω, δεσμῦν) σχοίνοι, ἢ σαυροειδῶς ὑποκάτωθεν τῆ τραπέζης, ἢ κτ̃ τὰς κίονας, καὶ οὕτω πάλιν ἐπάνωθεν τῆ Καταςάρκα τίθεν) τὰ ἁγιασθέντα Ἀντιμίνσια. Ex quibus docemur Ἀντιμίνσια ſuprà καλασάρκα poni: quod & innuit, dum mox ait, Ἀντιμινσίῳ, ἄπλωμα, ἤτοι ἔνδυσιν τῆ ἁγίας τραπέζης, ſtatim explicari. Et pag. 844. ἀντιμίνσια dicuntur eſſe ὑποκείμενα τῷ τῆ ἁγίας τραπέζης ἀπλώματι. Nam tribus veſtibus veſtitur altare apud Græcos, (ſi Evangeliſtas excipias de quibus ſuo loco) ac prima eo quod Καλασάρκα, altero quod ἄπλωμα, ἐνδύτην, & τραπεζοφόρον, tertio denique quod εἰλητὸν vocant. Unde neſcio cur ἀντιμίνσιον menſam priùs contigiſſe, quàm *Cataſarca* dicat Typicum S. Sabæ loco laudato: καὶ μετὰ τῦτο πάλιν ἀμφιάζυσι τὴν ἁγίαν τράπεζαν, ἀλλάσσοντες τὸ καλασάρκα, καὶ τὸ ὑποκάτω τύτυ μέγα ἀντιμίνσιον, ἐπιθέντες ἀντὶ τύτων ἕτερα.

ΚΑΤΑΣΙΓΙΛΟΝ. Vide in Σίγλα.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΑΙ. Juſtinianus in Nov. 30. cap. 7. §. 1. μὴ δυναμένων τῆ κτ̃ καιρὸν ἐκπεμπομένων Κανονικαρίων ἕνεκα τῆ ἐνδοξοτάτε Πραιποσίτυ μέχρι ὀβολῦ γῦν ἐνὸς κομίζεσθαί τι, ἢ ἐσόμενοι συνιδεῖν, ἢ ἑτέρας τῆ οἰασῦν αἰτίας ἕνεκα τῆ κτ̃ καιρὸν Συμμαχίυ, ἢ τῆ τὰς δημοσίας εἰσπράξεις ποιυμένων, ἢ τῆ περιβλέπτυ Ἀνθυπάτυ, ἢ τῆ τάξεως τῆ αὐτῦ, ἢ τῆ καλυμένων Κατασκευαςῶν, ἢ Πραιποσίτυ, &c. Ubi vetus Interpres, *quaſi Inſtructores vocantur.* An qui tributarios præparabant & monebant ad exſolvendum conſuetum Canonem? Certè καλασκευάζειν πρόσοδον dixit Nov. 43. ubi idem Interpres *Reditum comparare* vertit.

ΚΑΤΑΣΤΑΛΑΚΤΗ. Vide in Στακτή.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ, *Creatio*, *Ordinatio Epiſcopi.* Sanct. Athanaſius Apol. 2. de Fuga ſua pag. 726. ἀλλ' Εὐσέβιος τὴν κατάστασιν μέμφε) Ἀθανασίυ, ἄνθρωπος τάχα μηδὲ κατάστασιν ὅλως ἐσχηκὼς, εἰδί πε καὶ ἔσχεν, αὐτὸς ἀκυρώσας αὐτήν. Ita pag. 747. & in Epiſt. ad Solit. pag. 617. 860. 861. ubi, καταστῆσαι δίδων ἐπίσκοπον ἐν τῷ Παλατίῳ φιλικά τινα ἄξιον ἑαυτῷ. Sic in Epiſt. ad Orthodoxos pag. 944. & 945. & in Epiſt. ad Dracontium pag. 957. in Can. 19. Concil. Antioch. apud Palladium in Vita Chryſoſtomi p. 141. &c.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ, *Ordo Legitimus.* Concil. Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 1. pag. 41. Act. 5. pag. 165. ἐκκλησιαστικὴ τε εὐκοσμία καὶ κατάστασις. Et pag. 44. τὴν κρατῦσαν εὐκοσμίαν ἐκκλησιαστικὴν φυλάξαι καὶ κατάστασιν βεβαιῶσαι. Act. 5. pag. 225. ἱερὰ κατάστασις. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: ἔχων μετ' αὐτῦ δυλιερμένην τὸ τῆ κοινοβιακῶν καταστάσεως ἐργολίδων. Rurſum: τῆ Βασιλείας Ἀναστασίυ ἐσφοδρῶς ἀγανακτῦντος, καὶ πᾶσαν τὴν κτ̃ Παλαιστίνην κατάστασιν ἀνατρέψαι καὶ συγχέειν πειρωμένε. Hinc apud eundem non ſemel ἀκαταστασία, pro *incondito tumultu.* Τῆς πολιτείας κατάστασις, apud Theophanem pag. 155. Conſtantinus Porph. in Baſilio num. 72. Edit. Combefiſij: καὶ ἐδόκει αὖθις ὁ βίος ἐπὶ τῆ ἀρχαίας ἦν ὁδῶ εὐταξίας καὶ καταστάσεως. Leo Grammaticus & Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 6. μὴ παρασάλευε, Βασιλεῦ, κατάστασιν ἐκκλησιαστικήν. Mandatum ad Archimandritas in Jure Græco-Rom. & apud Habertum in Archieratico pag. 574. καὶ πᾶν μὲν σκάνδαλον ἐκ μέσυ ποιῆσαι, πᾶσαν δὲ εἰσενεγκεῖν εἰρηναίαν κατάστασιν· Κατάστασις τῆ φουσάτυ, apud Codinum de Offic. cap. 16. num. 1. Μοναδικὴ κατάστασις, in Typico MS. Deiparæ τῆ Κεχαριτωμένης, cap 26. & alibi. Vide Theophanem & Zonaram in Phoca initio.

Καταστασία, eâdem notione. Hypotypoſis Studij: Ὑποτύπωσις σιωὶ Θεῷ καταστασίας τῆ Μονῆς τῆ Στυδίυ.

Ὁ ἐπὶ τῆ ἱερᾶς καταστάσεως, Dignitas Eccleſiaſtica ad hoc inſtituta, inquit Codinus cap. 1. num. 17. εἰς τὸ ποιεῖν εὐταξίαν ἔνδον τῆ Βήματος. Anonymi Catalogus ex Bibl. Reg. Ὁ Ἐπὶ τῆ καταστάσεως, λέγων λειτυργῦντος τῆ Πατριάρχυ, τὸ, Στῶμεν καλῶς. Eadem Dignitas quæ ὁ Ἐπὶ εὐταξίας, de qua ſuo loco egimus. Anonymus Combefiſianus in Conſtantino Porph. num. 52. ubi ejus funus deſcribit: καὶ ὁ τῆς καταστάσεως, ὡς ἔθος, ἦν ἀνακράξας, Ἔξελθε, Βασιλεῦ, καλεῖ σε ὁ Βασιλεὺς τῆ Βασιλευόντων, καὶ κύριος τῆ κυριευόντων. Euchologium pag. 932. εἶτα ἐπαίρει τὸ ἐπιτραχήλιον ὁ Πατριάρχης κείμενον εἰς τὸ ἀντιμίνσιον, καὶ δίδωσι τῷ τῆ καταστάσεως, &c. In Pſeudo-Synodo Palamitarum ſub Joanne Cantacuzeno, ſubſcribit Michaël Diaconus Maniaces ὁ Ἐπὶ τῆ ἱερᾶς καταστάσεως τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης τῆ Θεῦ ἐκκλησίας.

Κατάστασις, Juriſconſultis Græcis, eſt *Status*, *conditio.* Καταστατικὸν δικαστήριον, *Status controverſia.* Καταστάσεως ἐναλλαγὴ, *Capitis minutio.*

ΚΑΤΑΣΤΑΤΟΝ, apud Myrepſum ſect. 17. cap. 46. quid ſit docet Scholiaſtes Theocriti Idyll. 9. Ἄμυλον δὲ λέγε) τὸ κοινῶς λεγόμενον κατάστατον· ἐςι δὲ γαλακτῶδες τῆ σίτυ βεβρεγμένυ καὶ σεσημμένυ, καὶ ἀποπιεσμένυ, εἶτα τῷ ἡλίῳ ξηρανόμενον. Et Gloſſæ Botanicæ ex Cod. Reg. 848. Ἄμυλον, ἤτοι κατάστατον, ἐκ τῆ σίτυ σκευαζόμενον. Gloſſæ MSS. Neophyti: Ἄμυλον, ὁ κατάστατος. Vide Ἀμυλάτον, & Ἀνίστασα.

ΚΑΤΑΣΤΕΝΕΙΝ, *Redigere*, *In anguſtias redigere*, Portio. Euchologium pag. 428. πλυνῦν) ἢ κανδῆλα, καὶ γεμίζε) ἔλαιον κανδῆλα μεγάλη χωρῦσα λίτρας ἑπλὰ, καὶ ἕκαστος καταστένει τὸ ἴδιον μελισίδιν μετὰ ἀπίρης. Ubi Goarus, *& unuſquiſque privatim ſibi cum Ellychnio accendendo præparat.*

Καταστένειν, eâdem notione habent Gloſſæ Græcobarb. συντίθη) ποιεῖν, ἢ ἁρμόζει καὶ καταστένη) ποιήματα. Id eſt præparat.

ΚΑΤΑΣΤΙΧΟΝ. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. ἐπιθῶντο καὶ εἰς τὸ παρ' αὐτῦ (τελεστῦ) διδόμενον κατάστιχον πρὸς τὸ Σέκρετον τῆ Γενικῦ. Rurſum: ἐπιθῶντο δὲ εἰς τὸ κατάστιχον αὐτῦ, ὡς εἰς τὴν ἀπόδειξιν τῆ τελῦντος τὴν ἐζημιωμένην αὐτῷ ἕνεκα τῆ Διοικητῦ. Vide Ἀκρόστιχον.

ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ, ut ſcribit Zonaras ad Concil. Conſtantinopol. in Æde Sophiana coactum ſub Photio, Can. 3. dicitur τὸ μέτριον καὶ κατεσταλμένον τῆ ἤθυς.

ΚΑΤΑΣΤΡΩΝΝΥΕΙΝ, *Inſinuare*, *Actis ſeu monumentis publicis inſcribere.* Novella Alexij

 Comne

Comneni de eorum ætate qui Officia conſequuntur: ὀφείλει δὲ προσκεῖσθαι εἰς τὸ πιτλάκιον τῆς ἀμίσεως τιμωμένου, τὸ, ΚΑΤΑΣΤΡΩΘΗΤΩ. Ejuſdem Rationale Peræquatorum MS. φοβερὰ λύσις τῆς βασιλείας μου διὰ τῆς μελαγχυσίρας αὐτῆς προστάξεως ἐσχόλασε· τῷ δὲ μηνὶ Ἰουνίῳ.... δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς βασιλείας ἡμῶν τῆς ἁγίας, καὶ ἡ διὰ κηροῦ συνήθης σφραγὶς, εἶχε καὶ τὸ, Καταστρώθη τῆς Λεσβίτου ἐκ τῆς μεγάλου Λογαριαστοῦ. Novella 4. Manuëlis Comneni de Eccleſ. τὰ μέν τοι γινόμενα πρακτικὰ καὶ περιορισμοὶ παρ' ὧν ἂν ὁρίσῃ ἡ βασιλεία μου εἰς παράστασιν τῶν σήμερον παρὰ τῶν μοναστηρίων νεμομένων τοῖς προσφόροις Σεκρέτοις δι' εἴδησιν ἐγκαταστρωθήσονται. Sancitum Germani Patr. Conſtantinopolit. lib. 3. Juris Gr. Rom. pag. 235. Σιγίλλιον—γεγονὸς κατὰ μῆνα Ἰούνιον τῆς ἰ. ἐπινεμήσεως, καὶ καταστρωθὲν τῷ σεκρέτῳ τῆς ἱεροῦ Χαρτοφυλακίου. Alibi: γίνωσκε ὅτι τῷ σεκρέτῳ τῆς Χαρτοφυλακίου σημείωμα καταστρωθη τῆς ἁγιωτάτου ἐκείνου Πατριάρχου κυρίου Νικολάου. Balſamon in Medit. de Patr. πρόσταξις τῆς ἀοιδίμου βασιλέως Κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ κατὰ τὸν Νοέμβριον μῆνα τῆς δευτέρας ἐπινεμήσεως ἀπολυθεῖσα, καὶ τοῖς δημοσιακοῖς καὶ ἐκκλησιαστικοῖς σεκρέτοις καταστρωθεῖσα. Occurrit non ſemel. Ad hanc formulam alludens Joannes Tzetzes in Poëmate in Rhetores Fanaticos.

> Ταῦτα δ' ἐφιλμέθησαν ἰσχύι λόγων,
> Τζέτζου καταστρώθησαν ἐν τῷ σεκρέτῳ,
> Ὑπογραφὴν δ' ἔσχηκεν ἥντινα βλέπεις,
> Τζέτζης λογιστὴς τῶν παλαιῶν καὶ νέων.

Euſtathius: καὶ ἔστιν ὁ αὐτὸς ἐξηπλωμένη παροιμία, καὶ οὕτω μὲν καὶ τοῦτο καταστρωμένον οὕτω ῥητῶς ἐν τοῖς Ἑρεννίου φίλωνος. Vide Balſamon. ad Can. 55. Epiſt. S. Baſilij ad Amphilochium, ad Can. 7. & 37. Synodi in Trullo.

ΚΑΤΑΤΑ΄ΖΕΙΝ, *Mitigare*, *Placare*, Ἐκμαλάσσειν, εἰρηνεύειν. Vide τάζειν.

ΚΑΤΑΤΟΞΕΥ΄ΕΣΘΑΙ, *Sagittis* aut *Telis* damnari; noſtris, *Paſſer par les armes*: vox Tacticorum. Conſtantinus Porphyrog. in Tactic. p. 23. κελευόμενον ἵνα οἱ στρατιῶται τοῦ φυγόντος πρῶτον τάγματος, καὶ καταλιπόντος τὸ μέρος αὐτῶν εἰς ὃ ἐτάγησαν, χωρίζωνται τῶν δέκα εἷς, καὶ κατατοξεύωνται ὑπὸ τῶν λοιπῶν ταγμάτων, ὡς καταλύσαντες τὴν τάξιν, καὶ αἴτιοι τῆς τροπῆς γινόμενοι. Eadem habent Mauricius lib. 1. cap. 8. & Leo Imp. cap. 8. num. 21. Anonymus Combefiſianus in Romano Lacapeno num. 39. τοὺς μὲν ἐσταύρουν, τοὺς δὲ τῇ γῇ προσεπατταλευον, τοὺς δὲ ὥσπερ σκοποὺς ἱστάντες βέλεσι κατετόξευον.

ΚΑΤΑΤΟ΄ΠΙΟΝ, *Locus deſignatus*, *Statio*, Conſtantinus in Tacticis p. 50. καὶ τότε ἵνα σταθῶσιν αἱ λοιπαὶ τένδαι εἰς τὰ κατατόπια αὐτῶν. Nicephorus περὶ παραδρ. πολεμ. cap. 4. ἀποστέλλειν τε πιστοὺς καὶ ἐμπειροτάτους τῆς ἐφορᾷν αὐτοὺς, εἴγε καλῶς καὶ ἀγρύπνως τὰ κατατόπια αὐτῶν διαφυλάττωσι. Anonymus περὶ καταστάσ. ἀπλ. χρὴ δὲ τῶν λοιπῶν ταξιαρχῶν τὰ μεγάλα φλάμουλα ἐν τοῖς κατατοπίοις αὐτῶν τοῖς ἐν τῷ χάρακι ἵστασθαι. Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Ἀφ' ὧν ἐκίνταστ σιμὰ σαυλὸ τὸ κατατόπη.

ΚΑΤΑΤΡΑ΄ΦΕΙΝ, in Gloſſis Baſilic. τὸ δικαδικεῖν ἀπὸ δίκης.

ΚΑΤΑ΄ΦΡΑΚΤΟΝ, *Ferreum tegumentum quo Eques aut vir militaris munitur, dum in prælium proficiſcitur.* Macarius Homil. 23. de Equo: εἶτα γυμνάζεται ὑπὸ ἐμπείρου καθιστοῦ, ἵνα καὶ εἰς πόλεμον εὔχρηστος γένηται, εἶτα ἐνδύουσιν αὐτῷ ὅπλα, τὸν θώρακα λέγω, καὶ τὰ κατάφρακτα, &c. Theophanes an. 1. Theodoſij Atramytteni: ἰδόντες δὲ αὐτῷ οἱ Ἀγαρηνοὶ φορέσαντες τὰ λωρίκια καὶ κατάφρακτα αὐτῶν.

Καταφρακταριακὸν, eâdem notione. Idem Theophanes an. 17. Heraclij: πολλὰς δὲ καὶ σπαθέας ἐν τῇ ὄψει αὐτοῦ ἔλαβεν· ἀλλὰ φορῶν κατεφρακταρικὰ, οὐκ ἐβλάπτετο. Ubi alij Codd. κατάφρακτα νευρικὰ, & ita legit Miſcella: *Sed ferens tegimen ex nervis contextum, plagam mortiferam non accepit.* Cæterùm ab ejuſmodi Cataphractis, ſeu pleniori illa armatura, Francos appellatos, quaſi φρακτοὺς, ſcribit Libanius in Baſilico: ἔστι γένος Κελτικὸν ὑπὲρ Ῥήνου ποταμὸν ἐπ' αὐτὸν ὠκεανὸν καθῆκον, οὕτως εὖ πεφραγμένον πρὸς τὰ πολέμιον ἔργα, ὥστε τὴν προσηγορίαν ἀπ' αὐτῶν εἰράμενοι τῶν πράξεων, ὀνομάζονται Φρακτοί· οἱ δὲ ὑπὸ τῶν πολλῶν καλοῦνται Φραγκοὶ, τοῦτ' ἔστι τῆς προσηγορίας τῇ τῶν πολλῶν ἀμαθίᾳ διεφθαρμένης. Quo ſpectant iſta ex Epiſtola Theophylacti Bulgariæ Archiep. 26. ὁ δὲ Φραγγὸς, ὁ τὸν τράχηλον τέως σιδήρεος. De Cataphractis, præter Tacticos, Zonaras in Nicephoro Phoca: ἀλλὰ τούτους μὲν δρομικαῖς στρατιαῖς ἐγγράφοντες, τοὺς δὲ πρώην ταύταις ὑποκειμένους εἰς τὰς πλουσιωτέρας μεταγράφοντες, τοὺς δὲ πλωΐμους μετατιθέντες εἰς στρατιώτας πεζοὺς, τοὺς δὲ πρὸ τούτους τοῖς ἱππόταις ἐγκαταλέγοντες, καὶ τοὺς ἱππότας εἰς Καταφράκτους ἀμείβοντες, καὶ ἑκάστῳ βαρύτερον στρατιωτικὸν ἐπιτιθέντες λειτούργημα.

ΚΑΤΑΦΡΟ΄ΝΕΙΟΝ, Καταφρόνεσις, *Contemptus*, Καταφρόνησις.

ΚΑΤΑΦΥ΄ΓΙΟΝ, Speluncæ in quas ſeſe recipiunt hoſtes. Zonaras in Alexio: ἀλλὰ μέν τοι καί τινα φρούρια καὶ σπήλαια, ἃ Καταφύγια τοῖς ἐγχωρίοις ὠνόμασται, παρὰ τῶν κατεχόντων αὐτὰ τῷ Βασιλεῖ παρεδόθησαν. Galli *Refuges* vocant. Theophanes an. 7. Juſtiniani an. 175. ἦν δὲ τις πέτρα ἀπότομος πάνυ, ἐν ᾗ πύργον οἰκοδομήσαντες οἱ Μαυρούσιοι, ὀχυρὰν ταύτην ἐποίησαν καταφυγὴν, ἰσχυράν τε καὶ ἀμαχώτατον.

ΚΑΤΑΦΟ΄ΡΤΙΟΝ. Apud Myrepſum ſect. de Droſatis cap. 98. καταφόρτιον λιβάνου occurrit, incertâ notione: niſi ſit *Pugillata*. Certè

Κατάφορτος, pro *Oneratus* ſumi videtur apud Nicetam Choniat. τὰ κάτεργα κατάφορτα καὶ γέμοντα μέχρι σκαρμῶν. Conſtantinus Manaſſes in Chron. pag. 99.

> Πλοῖον ὁρᾷ κατάφορτον τῇ χρεῷ πλουσιάζον.

ΚΑΤΑΦΥ΄ΓΙΟΝ, *Refugium*, apud Theophanem an. 27. Copronymi, Monaſteria dicuntur καταφύγια τῶν σωζομένων. Vide Προσφύγιον.

ΚΑΤΑ΄ΦΥΣΙΣ, *Pſyllium*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 652.

ΚΑΤΑΧΑΛΝΑ͂Ν. Vide in Χαλάζειν.

ΚΑΤΑΧΕ΄ΡΝΕΙΝ, *Incipere*, Κατάρχεσθαι.

ΚΑΤΑΧΝΙ΄Α, *Caligo*, *Nebula*, ἀχλὺς, ζόφος. Corona pretioſa: Καταχνία, *Pruina*, Πάχνη. Gloſſæ Græcobarb. Ὀμίχλη, Νεφοβολία, Καταχνιά. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

> Μόνον σὰν νάτον καταχνία στοὺς κάμπους τοὺς μεγάλους.

ΚΑΤΑ΄ΧΡΕΟΣ, *Ære alieno obrutus*, tom. 1. Baſilic. pag. 559.

ΚΑΤΕ΄ΒΑΣΜΑ, *Spaſmus*. Agapius in Geoponico c. 212. διὰ νὰ θεραπεύσῃς σπάσμα, ἤγουν κατέβασμα. At aliâ notione uſurpat Synaxar. Maximi Cythærenſis Epiſc. 23. Nov. ἔπειτα ἐφάνη ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ τράχηλος ἐκόπη μὲ τὸ κατέβασμα τῆς μαχαίρας, &c.

ΚΑΤΕ΄ΒΑΤΟΝ, Κατήβατον. Vide in Κατάβατον.

ΚΑΤΕΓΓΥΑ͂Ν, *Spondere*. Κατεγγυᾶν πρὸς γάμον, *Deſpondere*. Κατεγγυητικὰ, *Sponſalia*. Κατεγγυᾶσθαι ἐν πράγματι, *Vadari*. Gloſſ. Gr. Lat.

ΚΑΤΕΚΝΙ΄Α. Georgius Contares lib. 4. Hiſt. Athenar. καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, ὁποῦ σχεδὸν ἐφαίνετο νὰ ἦτον νύκτα, χωρὶς νὰ εἶναι σύγνεφα νὰ τὸν ἐμποδίζουσι, χωρὶς νὰ εἶναι κατεκνίαις νὰ τὸν σκοτεινιάσουν, &c. Vide Καταχνία.

ΚΑΤΕΠΑ΄ΝΩ, *Capitaneus*. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 27. ἰστέον ὅτι ὁ Μαστρομήλης ἑρμηνεύεται τῇ Ῥωμαίων διαλέκτῳ Κατεπάνω τῆς στρατοῦ. cap. 45. καὶ ἀνήγαγον ἐν αὐτῷ Πατζινακῶν τῶν Βοϊλάδων, τὸν τότε ὄντα

κατεπάνω

Digitized by Google

καλεπάνω Νικοπόλεως. Cap. 150. τοῦ καλεπάνω Μαρδαϊτῶν Ἀτταλείας περὶ τοῦ βασιλέως προβαλλομένου. Mox: καλεπάνω προεβλήθη Σταυράκιος ὁ Πλατὺς ἐπονομαζόμενος. Ibidem: δέδωκε τὴν τοῦ τοιούτου κατεπάνω ἐξουσίαν τῷ Εὐσταθίῳ. Hinc emendandus, ni fallor, Continuator Theophanis lib. 3. num. 28. ubi pro καπετάνω τῆς Παφλαγονίας, legendum καλεπάνω. Nam ſic ſcribere ſolebant Græci. Anonymus Combefiſianus in Romano Juniore num. 15. καὶ κατεπάνω ὄντος τῆς δύσεως. Apud Scylitzem: Καλεπάνω τῆς κάτω Μηδίας. Καλεπάνω Ἰβηρίας· ὁ τῆς Ἐδέσσης καλεπάνω. Vide Notas ad Alexiadem pag. 275. & Gloſſar. med. Lat. in *Catapanus*.

Καλεπάνω τῶν ἀξιωμάτων, Dignitas in Palatio Conſtantinopolit. cujus mentio eſt in Bulla Alexij Comneni, apud Annam filiam lib. 3. p. 94. τοῦ Πρωτοπροέδρου Κωνσταντίνου καὶ Καλεπάνω τῶν ἀξιωμάτων.

Καλεπάνος, apud Theophylactum Bulgariæ Archiepiſcop. Epiſt. 19.

Καπεπάνω. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 474. καπεπάνω τοῦ Βασιλέως Περσῶν ὀνόματι Γελίμερ.

Κατεπανικὸς, *Qui ad Capitaneum ſpectat.* Novella Alexij Comneni II. lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 168. ἀργήσει δὲ καὶ ἡ μέχρι τοῦ νῦν ἐπισκιασμάσασα τοῖς ὑπὸ τὰς καθ' ἡμᾶς μονὰς ἀκινήτοις, τοῖς κατὰ τὸ θέμα Θράκης καὶ Μακεδονίας διακειμένοις, ἀπαίτησις τῆς τε πρακτορικῆς καὶ κατεπανικῆς χρείας, ἡ καὶ συνήθει καὶ ἀξιώσει ἐξαίτησις, ἡ ἀπαίτησις· ὡς διὰ τῆς παρούσης λύσεως ἐκκοπτόμεναι καὶ ῥιζοτομούμεναι, καὶ εἰς τὸ ἀνύπαρκτον καὶ ἀπονόμαστον ἀποκαθιστάμεναι τῶν Πραιτόρων, καὶ Πρακτόρων, καὶ Κατεπάνων, καὶ τῶν τὴν ἐξώνησιν ἡ ἀπαίτησιν τῆς συνηθείας καὶ τῆς ἀξιώσεως κατὰ καιροὺς ποιουμένων, καὶ τῶν ἐξυπηρετούντων αὐτοῖς, ὅτω παρατηρεῖν. Ubi exactiones *Capitaneorum*, & præſtationes intelliguntur quæ iis fieri ſolebant: non quòd Capitanei eſſent redemptores tributorum, uti vult Meurſius.

Κατεπανίκιον, ſeu potiùs, Κατεπανίκιον, *Capitaneatus, Præfectura Capitanei diſtrictus.* Nicetas in Manuële lib. 2. num. 7. καὶ τῷ Φραγγοχωρίῳ ἐμβαλὼν, ἔστι δὲ τόδε τὸ τμῆμα τῆς Οὐγγρίας οὐ τὸ ἐλάχιστον, ἀλλ' ἱκανῶς πολυάνθρωπον, ubi Cod. Barbaro-Græcus habet κατεπανοίκιον, quomodo etiam non ſemel ſcribitur in Formulario MS. Notariorum fol. 165. 166. ex Cod. Reg. 1904.

ΚΑΤΕΡΑΒΩΝ, μηλοκόκκον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΚΑΤΕΡΓΑ͂Ν, *Maledicere.* De Dæmonio.

ΚΑ΄ΤΕΡΓΟΝ, *Triremis.* Gloſſæ MSS. ad Plutum Ariſtophanis: τριήρεις, κάτεργα. Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſt. Turcic. *Caterga, tam Turcis quàm Græcis hodiernis ſunt Triremes & Galeæ: quâ etiam voce nunc Græci utuntur,* γαλέας *nominantes, quæ majoribus ipſorum quondam* τριήρεις *erant.* Anna Comnena lib. 10. pag. 290. καὶ ἀπέστειλε τὸν καλούμενον δεύτερον Κόμητα μετὰ τοῦ ἰδίου κατέργου, ἐξοπλισάτω περὶ τοῖς ναυτικοῖς καλουμένοις. Nicetas in Man. lib. 1. num. 3. ex Cod. Barbarogr. καὶ εἰς ἔξοδον πάλαι, καὶ ῥόγαν τῶν ἐν τοῖς κατέργοις στρατιωτῶν τεταγμένων. Alibi: τὰ κάτεργα κατάφορτα καὶ γέμοντα μέχρι σκαρμῶν. Ducas Hiſt. cap. 11. οἱ παρακαθήμενοι ἔνοπλοι ἐκ τῶν κατέργων ὡς πεντακόσιοι ὑπῆρχον. Sguropul. in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 2. cap. 12. καὶ εἶπον ὅτι ἦν χρεία τζαγγρατόρων τετρακοσίων, καὶ κατέργων τριῶν διὰ φυλακὴν τῆς πόλεως. Adde cap. 23. Chronicon Veneto-Byzantinum: ἐπέρασεν ὁ Κυρτέζης μετὰ κατέργων καὶ φύστων τὸ μέρος τῆς Πυλίας. Conſtantinus in Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Στὸ κάτεργον ἐμπήκασι καὶ διαβαίνουν τὴν ὥρα.

Et alibi ſæpe.

Κατεργάρης, *Nauta.* Chronicon MS. Manuëlis Malaxi pag. 709. ἦτον δὲ τοῦτος ὁ Βασιλεὺς παιδεμένος ἄτυχα ὡς κατεργάρης.

Κατεργοκύρος, *Navis Dominus, Patronus.* Narratio MS. de Beliſario: κατεργοκύρειοι ἦτα ὀφφικιάλιοι.

Κατεργοδοσία, *Navium fabricatio, ſeu Tributum pro fabricandis navibus,* in Diplomate Andronici apud Phranzem lib. 3. cap. 30.

Μεσοκάτεργον, *Galio, ſeu Major Galea.* Acta Synodi Florentinæ initio: ἦλθον δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ ἕτερα μεσοκάτεργα, ἃ ὀνομάζουσι γαλιόνια, ὡσεὶ δώδεκα. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Galiones.*

ΚΑΤΕΡΙ΄ΑΚΟΝ, ἡ ἐστὶ ῥαζοῦρα κέρμου τζιέρμπου, ἐλάφειον στέατον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. *Pinguedo Cervina.*

ΚΑΤΕΥΑ΄ΖΕΙΝ. Vide Παρακατιάζειν.

ΚΑΤΕΥ΄ΕΙΝ, *Deſcendere.* Ex κάτω. Martyrium Apocryphum S. Theodori Tyronis MS. καὶ κρατῶν καὶ κάδον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ κατεύει ἐν τῇ πηγῇ τοῦ πολίσαι αὐτοῦ, (ἴσως.) Infrà: κατεύλω εἰς γῆν ὡς οἱ μοχλοὶ κάτοχοι αἰώνιοι.

Ἐξκαλεύειν. Canon Pœnitentialis MS. Joannis Chryſoſtomi nomen præferens: πρεσβύτερος ἐκκατεβασάμενος ἀπὸ τῆς συμβίου αὐτοῦ, καὶ κατὰ φθόνον τοῦ διαβόλου ἐν τῷ ὕπνῳ αὐτοῦ πεσὼν εἰς ῥύσιν, ποιείτω μετανοίας κδ'.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙ΄Α, *Amuſſis, Perpendiculum.* Scholiaſtes Homeri. Iliad. ό. σταθμὴ, ἐργαλεῖον τεκτονικὸν, ἡ καὶ Κατευθυντηρία λεγομένη. Auctor Etymologici: ἡ κατευθυντηρία, κάθετος.

ΚΑΤΕΥΟ΄ΔΙΟΝ, *Salvus conductus.*

ΚΑΤΕΥΤΡΟΠΙΏΛΗΝ. Liber MS. de Antidotis ex Cod. Reg. 1673. ἡ σκεύαζε κατευτροπιόλιν, &c. Κάτοπτρον, Græcis recentioribus eſt ſpeculum, ita Κατοπτρόπυλον erit *Specillum,* inſtrumentum Chirurgicum.

ΚΑΤΕΧΟΜΕ΄ΝΙΟΝ, *Cicuta,* apud Interpol. Dioſcor. cap. 661.

ΚΑΤΕΏΝ. Moſchion de Morbis mulierum cap. 126. Extr. τῷ κατεῶνι θεραπευόμενον. Ubi vetus Interpres, *Cydo.*

ΚΑΤΖΑΡΑΙ΄Α. Gloſſæ Jatricæ MSS. Neophyti. ἡ χαμαίκεδρος, λέγεται καὶ κατζαραία. *Cedrus humilis.*

ΚΑΤΖΑΡΟ΄Σ, *Criſpus,* οὖλος, in Corona pretioſa. Κατζαρὸ, *Cæſaries,* Κόμη.

ΚΑ΄ΤΖΕΙΝ, *Sedere,* Canonium Mathematicum adeſpotum: ἡ κατὰ ἂν κάτζῃ εἰς γόνατά τινος. Ptochoprodromus de Paupertate ſua, MS.

> Ἀφ' οὗ δὲ παραβίασεν, καὶ νίφη, καὶ κάτζω.

Idem contra Hegumenum:

> Ἴδε τὸ λέγουσιν τινὲς, Ἐὰν σπουδάζεις, κάτζε.

Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponneſiacis.

> Ἐδιέβη στὴν κατοῦναν του καὶ ἐκάτζεν καταμόνας.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

> Τότες τον ἐξαρμάτωσαν, καὶ στέλνουν τὸ νὰ κάτζῃ.

Idem lib. 9.

> Ἐγέρθη ἀπάνω καὶ κάτζει, καὶ τότ' ἀναθυμήθη.

Et lib. 12.

> Ἐκάτζεν ὁ καθ' εἷς τους στὸν τόπον που τοῦ πρέπει.

Anonymus de Amoribus Callimachi:

> Ἤκουσεν τὸ παιδόπουλον, λέγει, Μανίτζα, κάτζε.

Ἀξανακάτζειν. Gloſſæ Græcobarb. ἀνακαθίσαντες, ὅταν ἐξανακάτζασιν.

ΚΑΤΖΙ΄, *Felis catulus, Æluri catulus,* ὑποτίτθιος γαλῆ, ἐπιμάζιος αἴλουρος. Vide Κάτα.

ΚΑ΄ΤΖΙ, *Capſula,* ex Ital. *Cazza, Vas.* Anonymus in Paſſion. Dom. ὡς προφθάσωσιν αἱ Μυροφόροι μετὰ σιγῆς καὶ φόβου, βαστάζουσαι κάτζιν καὶ θυμιάματα. Obſervat Goarus ad Euchologi. pag. 152. κάτζι

 Acerram

Acerram hodiernos Græcos vocare : ac proinde de ea intelligendum Breviarium ἀδίαστον, quo loco recenſet vaſa Sacra : δίσκος, κρατὴρ, μυάκια τὸ λαβὶδος, ἀστερίσκος, ἀλμὸς, θυμιατὸν, κάτζιν. Itali *Cazza*, etiamnum dicunt, pro *Acerra*, vel *Thuribulo*. Occurrit apud Anonymum Combefiſianum in Leone Phil. num.20. neſcio quis Leo cognomento Κατζιλάκιος. Sed & à Κάτζι deducta fortè vox,

Κατζίβελα, τὰ, *Supellex, vaſa*, τὰ σκεύη, ἔπιπλα, κατζεκελὴ, apud Portium. Italis *Cazzuola*, eſt *Cochlear majus, area*.

ΚΑΤΖΙ'Η. Agapius in Geoponico cap.192. ἔπαρε τὸ χαρτὶ, καὶ μὲν ἔναι ἐργασμένον μὴ ἀσκίστην, ἀλλὰ ὡς ἔναι ἀπὸ κατζίης, ἤγουν ῥυφικὸν, καὶ ξύσαιτο λεπτὰ, &c.

ΚΑΤΖΙΤΖΑ'ΡΙΟΙ, Hæretici, ſic appellati ἀπὸ τῆς τοῦ σταυροῦ ὀνομασίας· τὸν δὲ σταυρὸν προσκυνοῦσι καὶ σέβονται. Κατζὶ δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ σταυρωθεὶς ὀνομάζεται· ἕκαστον δὲ τῶν σταυρῶν ἥλῳ διαπειρῶσιν, ὡς δὴ παθεῖν ἐν τῷ σταυρῷ τὴν θεότητα δογματίζοντες· προσκυνοῦσι δὲ τὸν σταυρὸν, οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς, ὅπλον αὐτοῦ εἰδότες κατὰ τῶν δαιμόνων καὶ τοῦ θανάτου, ἀλλ', ὡς αὐτοὶ ληροῦσιν, ὅτι δυνατώτερος ὤφθη τοῦ Χριστοῦ ὁ σταυρὸς, καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν. Ita Anonymus de Hæreſi Jacobitarum & Catzizariorum. De iis agit præterea Auctor de initiis Hæreſeon num. 300. apud Cotelerium.

ΚΑΤΖΙ'ΟΝ. Leonicus Cretenſis ad Batrachomyomachiam : τόμος ἐκ πέρνης, τὸ λεγόμενον κατζίον, *Fruſtum Pernæ*.

ΚΑΤΖΟΥ'ΝΙΟΝ, *Cucumer*. Vide Franciſcum Richardum de Inſula S.Irenes pag.36.

ΚΑΤΗΒΑ'ΖΕΙΝ, *Deducere*, Καταβιβάζειν. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ἄλω πῶ τὸ χεῖς ἢ ῥάχη του, νὰ κατεβάζει ψεῖραις.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ'ΡΗΣ, Dignitas Eccleſiaſtica, quâ qui donatus erat ſedem habebat in Choro ſiniſtro. Hujus munus ſic deſcribitur in Catalago Allatiano : ὁ Κατηγοριάρης, φιλοκαλῶν τὴν ἐκκλησίαν ἅπτει δὲ καὶ τὰς Κανδήλας· φέρει δὲ καὶ λαμπρόν. Catalogus Medonianus : ὁ Κατηγοριάρης νὰ ὑπνίζῃ τὰς ἐπισήμους ἑορτὰς τοῦ λαοῦ ἵνα σχολάζωσιν. Rectiùs Cod. Allatij, ὑπομνίζει præfert. Quod quidem poſtremum munus, nominis rationem videtur indicare, ut ſic appellatus fuerit, quòd feſta *accuſaret*, ſeu *annunciaret*, vulgari loquendi ratione. In eodem Catal. apud Goarum ad Euchologi. pag.268. legitur Καταγυριάρης, & *Circator* vertitur ; pag. verò 274. dicitur Καταδοσιάρης. Vide Morinum de Ordinat.pag.255. & Goarum ad Euchologi. pag.290.

ΚΑΤΗ'ΝΑ, Κάτινα, Κατήνιον, *Catena*. Gloſſæ Græc. Lat. Κατήνα, *Catella*. Martyrium Sanct. Acacij num.17. εἶπολε δὲ ἀνοίξας τὴν κατήναν, εἰσελθεῖν ἠθελήθην, &c. Ubi ſumitur pro carceris cuſtodia interiore, quam vulgo *Cachot* appellamus : niſi ſumatur pro *Catenatio*, quod *Cadenat vulgo* appellamus, ut in Concilio Conſtantinopolitan. ſub Mena Act.4. κατήναν εὕρομεν τῆς θύρας ἐμβεβλημένην. Occurrit rurſum infrà. Menologium 10. Aug. ἔκραξε δὲ καὶ ὁ Βαλεριανὸς, πυρίναις με κατήναις οὗτος ἕλκεις. Theodoret. lib.2. Hiſt. Eccl. cap.8. ὁ μὲν τὰ σιδηρὰ καὶ τὰς κατήνας προσέφερεν, μὴ δὴ αὐτοὺς ἐφόρεσαν. Acta S. Silveſtri Pap. ἐλαύσεις πρὸς ἑαυτὸν τὰς πύλας, καὶ ἐν τοῖς κελλίοις αὐτῶν εἰσαγάγοις τὴν ἅλυσιν τῆς κατίνας, καὶ κλείσας ἐρεῖς, &c. Adde Iſidor. Peluſiot. lib.1. Epiſt. 485.

Κατήνιον, in Chron. Conſtantinop. non ſemel, & apud Codinum in Orig. Conſtantinop. n.39.

Κατηνοῦν, *Catenoun*, apud Anonym. de Oxymelite. Locum vide in Βενίτον.

ΚΑ'ΤΗΣ. Vide in Κάδης.

ΚΑΤΗ'ΦΟΡΟΝ, *Proclive*, τὸ κατάντες. Κατωφερὲς, *Deorſum*, apud Cruſium pag.208. Turco-Græc.

ΚΑΤΗΧΕΙ͂Ν, *Catechizare*, *Inſtituere*, vox frequens in novo Teſtamento, apud S. Lucam c.1. v.4. Act. cap.18. v.25. cap.21. v.24. S. Paulum in Epiſt. ad Rom. cap.2. verſ.18. 1. ad Corinth. c.14. v.19. ad Gal. cap.6. v.6. tametſi, inquit Salmaſius de Helleniſtica pag.103. vox inſolens veteribus Græcis, excepto Auctore operis de Fluminibus, quod tribuitur Plutarcho. S. Athanaſius de Synodo Arimin. pag.907. ποίᾳ θαῤῥήσαντες αὐτοὶ κατηχήσουσι τοὺς ἐρχομένους πρὸς αὐτούς. S. Chryſoſtomus ſerm. 6. de S. Paulo : Παῦλος τοὺς δεσμώτας κατήχησε. Socrates lib. 7. cap.7. κατηχήσας οὖν αὐτὸν, καὶ τὴν εἰς Χριστὸν ἐλπίδα εὐαγγελισάμενος, κομισθῆναι σὺν τῇ κλίνῃ κελεύει ἐπὶ τὸ φωτιστήριον. Paſſim.

Κατηχούμενος, *Catechumenus*, *qui ad Baptiſmum inſtituitur*. Balſamon ad Can. 17. Concil. Laodiceni : Κατηχούμενοι μὲν λέγονται, οἱ πρὸς τὸ βάπτισμα ἑτοιμαζόμενοι. Gloſſæ Biblicæ MSS. κατηχούμενος, διδασκόμενος. Synodus Conſtantinopolitana I. Can.7. ἐπειδὴ πολλοί εἰσιν ἐνταῦθα, μάλιστα οἱ ἀπὸ τῆς Γαλατῶν χώρας ἐρχόμενοι, πάντας τοὺς ἀπ' αὐτῶν θέλοντας προστίθεσθαι τῇ ὀρθοδοξίᾳ, ὡς Ἕλληνας δεχόμεθα. Καὶ τὴν πρώτην ἡμέραν ποιοῦμεν Χριστιανούς· τὴν δὲ δευτέραν Κατηχουμένους· εἶτα τὴν τρίτην ἐξορκίζομεν αὐτοὺς μετὰ τοῦ ἐμφυσᾷν τρίτον εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ οὕτως κατηχοῦμεν αὐτοὺς, καὶ ποιοῦμεν αὐτοὺς χρονίζειν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἀκροᾶσθαι τῶν ἁγίων γραφῶν, καὶ τότε αὐτοὺς βαπτίζομεν. Nicolaus Cabaſilas in Expoſit. Miſſæ cap.23. μέλλων δὲ ἐπὶ τὴν θυσίαν ἤδη χωρεῖν, ἢ παρεῖναι τοὺς ἀμυήτους οὐ θέμις, οὓς Κατηχουμένους ἔτι καλοῦμεν, ὅτι μέχρις ἀκοῆς, καὶ ὅσον διδασκαλία δύναται μόνον, τὸν Χριστιανισμὸν ὑπεδέξαντο, τούτους ἐκβάλλει τοῦ χοροῦ τῶν Χριστιανῶν πιστῶν εὐχὴν ὑπὲρ αὐτῶν ἀναγνοὺς πρότερον· ἡ δὲ εὐχὴ, τελειωθῆναι αὐτοὺς τοῦ βαπτίσματος ἀξιωθέντας κατὰ καιρόν. Occurrit paſſim. Habetur in Euchologio εὐχὴ εἰς τὸ ποιῆσαι κατηχούμενον, pag. 334. Duæ porrò erant τῶν κατηχουμένων τάξεις : altera τῶν γόνυ κλινόντων, eáque τελειοτέρα. Altera τῶν ἀκροωμένων, ἡ ἀτελεστέρα, ut obſervant Ariſtænus ad Can.14. Nicæn. Balſamon ad Can.5. Concilij Neocæſarienſis, & Scholiaſtes Harmenopuli in Epit. Can. ſect.5. tit. 3. De utraque copioſè egit Allatius in Diſſert. de Narthece pag.31. & ſeqq.

Κατήχησις, *Inſtitutio Catechumenorum*. Lexicon MS. Cyrilli : Θεοῤῥημοσύνη, ἡ θεία διδασκαλία, ἡ κατήχησις. Hinc S. Cyrilli & Sanctorum Patrum Catecheſes, quæ quidem an in Eccleſia, an verò in Baptiſterio fierent, diſquirit Valeſius ad Euſebij lib.6. cap.19. Theodorus Lector Ecl.2. ἐν τῇ ἁγίᾳ παρασκευῇ τοῦ θείου πάθους, τῷ καιρῷ τῶν γινομένων ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου κατηχήσεων. Theophanes an.19. Conſtantij de S. Cyrillo : ἐν τῇ κατηχήσεσιν, αἷς ἐξέθετο ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἀπείρων λαῶν τῶν τῷ θείῳ προσελθόντων βαπτίσματι.

Κατηχήσεως ἡμέραι, apud Balſamonem opuſc. de incenſo Patriarchæ, *Dies Catecheſeos*, pag.470. 471. dicuntur dies ij à Dominica τοῦ τελώνου καὶ Φαρισαίου, in quibus leguntur in Eccleſia à Rectore poſt preces in Narthece abſolutas, ſi adfuerit, ſin minùs, ab Eccleſiarcha, Theodori Studitæ Catecheſes, καὶ ζητητέον τὴν αἰτίαν, δι' ἣν θυμιάματα μὲν δίδονται κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς κατηχήσεως, καὶ κατὰ τὴν μεγάλην τετράδα κηρία καὶ θυμιάματα.

Προκατήχησις, quod præcedit Catecheſin. Extat Cyrilli Hieroſol. προκατήχησις.

Κατηχητὴς, *Catechiſta*, idem cum *Exorciſta*. Balſamon ad Can.10. Concilij Antiocheni, ἀναγνώστας, ὑποδιακόνους, καὶ ἐφορκιστὰς, ἤτοι Κατηχητὰς, &c. Idem

Idem ad Can. 26. Concil. Laodiceni: τινὲς ἐπιχείρουν ἀφορίζειν, τοῖς ἔτι κατηχοῦν ἀπίστους, &c.

Κατηχητὴς, Dignitas Eccleſiaſtica, *Qui Baptizandos inſtituit*, *Catechizat*. Catalogus Offic. Eccl. Allatianus: ὁ Κατηχητὴς, κατηχίζει πάντας τοὺς εἰσερχομένους εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ἵνα τὸ ἅγιον βάπτισμα δέχονται. Erant ij duo. Ordo Officior. Eccl. ex Cod. Reg. οἱ δύο Κατηχηταὶ, εἰς τὸ κατηχίζειν τοὺς βαπτιζομένους. Ejuſce Dignitatis meminit præ cæteris Theophanes an.6. Conſtantini filij Irenes: Πλάτων ὁ τῆς Σακκουδίωνος ἡγούμενος ἀπέστησεν τῆς κοινωνίας Ταρασίου τοῦ Πατριάρχου, ὡς δεξαμένου τὸν βασιλέα εἰς κοινωνίαν, καὶ ἐπιτρέψαντος τῷ Κατηχητῇ τοῦ κυρῶσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Μαρίαν. Idem videtur qui

Ὁ Ἐπὶ τῶν Κατηχήσεων, dicitur Joanni Epiſcop. Citri in Reſp. pag.328. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτερα ὀφφίκια, ἅπερ μάλιστα τοῖς ἱερεῦσιν ἁρμόζουσιν, ὁ ἐπὶ τῶν Κατηχήσεων, ὁ Ὀρφανοτρόφος, οἱ τέσσαρες Ἔκδικοι, ὁ Ἄρχων τῶν φώτων, &c. Collectio Hiſtoriar. Scaligeriana in Severo, Πάνταινον Κλήμης διαδεξάμενος, τῆς κατ᾽ Ἀλεξάνδρειαν κατηχήσεως εἰς ἐκεῖνο τοῦ καιροῦ καθηγεῖτο. Et in Alexandro: τὴν ἀπ᾽ Ἀλεξανδρείας μετανάστασιν ἐπὶ τὴν Καισάρειαν ὁ Ὠριγένης ποιησάμενος, τὸ τῆς κατηχήσεως τῆς αὐτόθι διδασκαλεῖον καταλείπει.

Κατηχητὴς præterea dicitur, qui Monachum attondendum ſubinde interrogat, inſtruit & hortatur. Officium parvi habitus in Euch≀olog. Cryptoferrat. ἀπάρχεται ὁ κατηχητὴς, Ἑκουσίᾳ γνώμῃ προσῆλθες τῷ Χριστῷ, καὶ τὰ λοιπά. Euchol≀og. Goari pag.474. καὶ ἀναστάντα κατηχίζει αὐτὸν ὁ ἡγούμενος, οὕτως, &c.

ΚΑΤΗΧΟΥ΄ΜΕΝΑ, Κατηχουμενεῖα, *Porticus Superiores*, totam Ædis Sacræ fabricam ambientes, in quibus conſiſtebant mulieres dum Sacra Liturgia peragebatur, atque ita diſcretæ à viris, qui in ipſo *Nao* erant. Sic autem dictæ hæ porticus, quòd in iis Homilias atque adeo divinas preces auditu ex exciperent, ut obſervatum à nobis in Conſtantinopoli Chriſtiana lib.2. num.37. 38. Has Anonymus de Tranſlat. Corporis S. Gregorij Nazianzeni num.4. ubi de Æde Apoſtolorum Conſtantinopoli, τοὺς ἄνωθεν περιδρόμους vocat: ὑπερῷα, alij. Leo in Nov.73. ἐν τοῖς τῶν ἐκκλησιῶν ὑπερῴοις, ἃ πολὺς ἄνθρωπος Κατηχούμενα καλεῖν ἔγνω. Στοὰς nudè vocant Procopius, Evagrius, & Baſilius Seleucienſis lib.2. de Miracul. S. Theclæ: ac inferiora quidem Catechumenia cap.15. ſuperiora verò cap.18. nam & inferiores porticus interdum Κατηχουμένων nomine donatas teſtatur Codinus in Deſcript. S. Sophiæ, ubi τὰ πρῶτα κατηχούμενα appellatas Auctor eſt, ut ſuperiores τὰ δεύτερα. Synodus Trullana Can. 97. καὶ ἐκ τῶν ἐν τοῖς σεβασμίοις ναοῖς κατηχουμένων ἐξωθεῖσθαι προστάσσομεν. Ubi conſulendi Zonaras & Balſamon. Ignatius Diaconus in Vita S. Nicephori Patr. Conſtantinopol. num. 69. φθάσας δὲ εἰς τὸ τοῦ μεγίστου ναοῦ περίαυστον κατηχούμενον, ἐν ᾧ πολλάκις παννύχοις ἐλιπάρει τὸ θεῖον ἐντεύξεσι. Theophanes an.1. Copronymi: συνορίσας τὸν λαὸν ἐν τοῖς κατηχουμένοις τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. An.1. Leonis Chazari: καὶ ἀνῆλθεν διὰ τῆς ἀναβάσεως τῆς χαλκῆς εἰς τὰ κατηχούμενα τῆς ἐκκλησίας. An. 6. Conſtantini & Irenei: ἤρξαντο τὰς ἁγίας γραφὰς ὑπαναγινώσκειν, καὶ ἀμφιβάλλειν πρὸς ἀλλήλους, τῶν βασιλέων ἐν τοῖς κατηχουμένοις ὁρώντων. Ita Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag.465. & Symeon Logoth. in eod. Michaële num.40. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 29. pag.87. καὶ ἐπάνω αὐτοῦ (ναοῦ) πάλιν ἕτερος ναὸς, δίκην κατηχουμένων, καὶ αὐτὸς εἰλημματικὸς, εἰς ὃν καὶ ἀνέρχονται διὰ κοχλίας. Acta S. Maximi Conf. p.60. καὶ ἀνέρχονται πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ κατηχουμενείῳ τῆς ἐκκλησίας τῆς αὐτοῦ μονῆς. Sancitum Alexij Patr. Conſtantinopol. lib.3. Juris Græco-Rom. pag.204. προκαθημένου ἐν τῷ δεξιῷ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσι τῶν κατηχουμένων. Ita in Sancitis Xiphilini, Lucæ, Michaëlis Anchiali, Patr. Conſtantinopol. pag. 211. 217. 227. 282. Pachymeres lib.7. cap.15: ἄνω δὲ που τῶν κατηχουμενείων παραθυόμενοι, &c. Lib. 8. cap.22. κατὰ τὰ ἀριστερὰ εἰσιοῦσι κατηχουμενεῖα τῆς μεγάλης ναοῦ. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.2. cap.25. ἦλθε δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐκάθισε μετὰ τοῦ Πατριάρχου ἐν τοῖς δεξιοῖς κατηχουμενείοις, &c. Anonymus de Locis Hieroſol. num.1. καὶ γύρωθεν εἰσὶ τὰ κατηχούμενα τοῦ ἁγίου Τάφου. Adde Codinum de Off. cap.17. num. num.44. 46. & Euchologium Goari p.931.

ΚΑΤΙ΄ΝΑ, Navigij ſpecies. Theophanes an.1. Leonis Iſauri: ἀνέλαβεν ὁ Χειρομάχος Σουλαιμὰν μετὰ τοῦ στόλου καὶ τῶν Ἀμηραίων αὐτοῦ ἔχων παμμεγέθεις καὶ πολεμικὰς κατίνας καὶ δρόμωνας τὸν ἀριθμὸν αὐ. Infrà: τῷ δὲ ἐαρινῷ καιρῷ κατέλαβεν Σουφιὰμ μετὰ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ κληθέντος στόλου, ἔχων κατίνας σιτοφόρους υ. καὶ δρόμωνας. Rurſum: ἔχων καὶ αὐτὸς κατίνας τξ. ὡπλισμένας τε καὶ δαπάνας. Mox: τοὺς τῶν κατίνων σανδάλους ἅραντες. Quibus locis *Scaphas* vertit Hiſtoria Miſcella lib. 21. pag. 648. 649. At pag.650. *navim ferentem frumentum*, ſeu onerariam.

ΚΑ΄ΤΙΝΟΣ, *Aliquis*, Κάτινας, *Quædam*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.4.

> Γιατὴν ἀγάπη κάτινος, γιατὶ τὴν ἀγαπάει.

Alibi:

> Καὶ σὰν ἐξεύρης πάντοτε τὸ δόντι τοῦ φιδίου,
> Πρῶτα δαγκάνει κατίναν μικρὴν δαγματία.

ΚΑΤΙΟ΄ΝΤΕΣ, *Deſcendentes*, *Liberi*, *Poſteri*, in Baſilicis lib.8. tit.1. cap.33. Gloſſæ eorund. Baſilic. οἱ κατιόντες, ἤτοι παῖδες.

ΚΑΤΟΠΗ΄ΓΙΟΝ, *Obex*. Scholiaſtes Theocriti Idyll.2. v.124. καὶ ἡ θύρα ἠσφαλισμένη ἔσω τῷ μοχλῷ, τῷ κοινῶς λεγομένῳ κατοπηγίῳ. Sed videtur legendum κατοχίῳ. Ita enim

Κατόχιον, eâdem notione uſurpat Cyrillus Scythopolit. in Vita Sancti Joannis Solitarij, num. 19. ἔλαβεν ἅπαξ δοῦναι τὸ κατόχιον τοῦ θυρείδιου αὐτοῦ. Et Vita MS. S. Epiphanij Archiep. Conſtantiæ Cypri: τούτῳ ἐπιτιμήσας ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος λαβεῖν κατόχιον ἐποίησεν παραχρῆμα ἄλαλον.

ΚΑΤΟΠΤΕΙ΄Α, *Proſpectus in alienas ædes*, apud Harmenopul. lib.2. tit.4. §.63.

ΚΑ΄ΤΟΣ, Κάττος, *Catus*, *Felis*. Scholiaſtes Callimachi Hymno in Cererem: τὸν αἴλουρον, τὸν ἰδιωτικῶς λεγόμενον κάττον. Achmes Onirocrit. cap.280. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐπολέμησεν, ἢ ἐφόνευσεν κάτον, κλέπτην δεσμεύσει καὶ ἀπολέσει. Rurſum: καθόλου ὁ κάτος ἐπὶ πάντων εἰς πρόσωπον κλέπτου, ἢ κλέπτας κρίνεται. Λίπος κάτου, apud Myrepſum ſect. 3. cap. 12. Ubi Cod. Fuchſij perperam prætulit νίπος, pro λίπος, *Pinguedo*.

Κάτα, *Cata*, Gloſſæ MSS. in Gabriæ Fabul. αἴλουρος γαλῆν γυναῖκα, &c. Κάταν. Aliæ in Ariſtoph. Nubes: γαλιώτης, κάτα. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Γαλῆ, ἡ κάτα. Canonium Mathematicum adeſpotum: ἡ κάτα ἂν κάτζῃ εἰς γόνατά τινος. Methodius de conſummat. temp. ἐσθίειν γὰρ πᾶν ἀκανθῶδες, καὶ ἕτερα ζωΰφια μυσαρά τε καὶ κίβδηλα, κύνας τε καὶ μύας, κάτας, καὶ ὄφεις. Proverbia Græcobarb. MSS. ποντικοῦ βουλαῖς κόψει κάτα.

Κατοῦδιν, diminutivum ex Κάτος, *Felis*. Prochoprodromus in verſibus Politic. MSS. de ſua paupertate:

> Πρότερον κατοῦδιν μας στήσας εἰς τὸ τζαπίζιν
> Διὰ νὰ ποιεῖν ὅτι ἔποισεν ἡ κάτα τὴν ζημίαν,
> Ἅπαντες δὲ μετὰ μικρὸν τῇ κέλλῃ ἐλθόντες,
> Καὶ τὸ κατοῦδιν ἰδόντες εἰς τζαπίζιν,

Ἔστησαν

Ἔϐεψαν λίθους κατ' αὐτῆ, λέγοντες, φονευθήτω,
Ὅτι ἔφαγε τὸ θαμαςὸν ἀκρόπαςον ἀπάτην.

Infrà:

Καὶ ἡμᾶς αἰδιωύσαμδρ τὸ ταπεινὸν κατεῦδιν.

Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: δέρμα κατεδιν, ἢ ἀνάθεμα παραδείσῳ μιαινομδρον ἀπὸ χοίρου καὶ ὄνε. Iterum ſub finem: μετὰ δαϊλωδίν χρυσᾶ, ἢ γῦνα καλωδίν φερᾶν μὴ εὔχε).

Κάτλα, *Catta*, in Gloſſis Græco-Lat. & Lat. Gr. Cæſarius Dial. 2. pag. 100. ἀλώπεκας καὶ τὰς ὀνδρόμους κάτλας, καὶ μονιὸς ἀγρίους. *Silveſtres Catta.* Evagrius lib. 6. cap. 23. ὁ δὲ ἔφη αἴλουρον εἶναι, ἣν κάτλαν ἡ συνήθεια λέγει.

ΚΑΤΟΠΙΝ, vox Græcis uſurpata eâdem notione quâ *Retro*, Latinis, quâ res præterita ſignificatur. Juſtinianus in Nov. 59. cap. 3. εἰ δὲ κάτοπιν γένοιντο περὶ τὴν τοιαύτην καταβολὴν, &c. Ubi Interpres: *Si verò retro fecerint talem ſolutionem Deo amabiles œconomi*, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Retro*.

ΚΆΤΟΥ, *Subter*, Κάτω, in Corona pretioſa.

ΚΑΤΟΥ͂ΔΙΝ, Κάλυδος. Vide in Κάτεργ.

ΚΑΤΟΥ͂ΝΑ, *Supellex*, *Impedimenta*, *Sarcina militares*, *Tentoria*, *Caſtra*: Interdum *Domus*, *ædes in qua quis habitat.* Manuël Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: Ἀποσκευὴ δὲ ἐστιν ἡ κοινῶς λεγομένη κατοῦνα, ἤτοι τὰ πρὸς ὁδὸν χρησιμεύοντα σκεύη. Gloſſæ Baſilic. Κάςρον, τάξεις φόσσαον, ἣν ἡμεῖς καλοῦμδρ κατοῦναν. Nicetas in Manuële lib. 1. num. 5. ἀπάγει τῆ παρεμβολῆς τῆ Ἀλαμανῶν ὅπλα, &c. Ubi Cod. Barbarogr. ἐκ τῆ κατουνῶν. Idem lib. 3. num. 6. ex eod. Cod. τοὺς ἐξερχομδρους Τούρκους μετὰ τῆ κατουνῶν αὐτῶν, ἢ βόσκοντας τὰ ζῶα αὐτῶν. Et lib. 6. num. 2. τὰ σαγμάρια καὶ κατοῦναι, καὶ οἱ ὑποζύγιοι, αἱ ἅμαξαι, &c. Denique in Iſaacio lib. 2. num. 1. τὴν δ' ἀποσκευὴν πᾶσαν καὶ τὸν ὑπηρετικὸν ὄχλον εἰς Ἀδριανούπολιν ἐπιεῦς διϊάχει. Ubi Cod. alter κατοῦνας. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ἐκαθισε ἐδιώξασαν εἰς τὴν αὐτῆ κατοῦνα.

Alio loco:

Ἐδιώξασιν εἰς τὴν κατοῦναν τε, ἢ ἔκατζεν μετὰ μόνας.

Occurrit paſſim apud hunc Scriptorem. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

Καὶ θέτει τὴν κατοῦνα τε μόνος ἐκεῖ ἢ πίνει.

Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 2. cap. 26. καὶ ἐπὶ τέτοις παρέπεμψαν ἡμᾶς εἰς τὴν κατοῦναν, ἢ ἀνεπαυόμεθα. Sect. 4. cap. 20. ἐκτότε δὴ κάθηνται μόνον εἰς κατοῦναν ἣν ἔδωκαν αὐτοῖς ὁ ἐρασμιώτατος τῆ Μαρκίου. Utitur præterea ſect. 5. cap. 12. & ſect. 6. cap. 7. Occurrit etiam apud Rocchum Pirrhum in Chartis Rogerij Regis Siciliæ *Catuna Maniari*.

Κατουνοτόπιον, *Locus Caſtrorum*, *Caſtra*, *Domicilium*, *locus in quo quis habitat.* Idem Nicetas in Alexio lib. 3. num. 2. ἐκ τῆ Βατραχοκάςρου ἀπάρας, ἔνθα ἦν σκηνούμδρος. Ubi Cod. Barbarogr. ἔνθα ἦν τὸ ἐκείνε κατουνοτόπιον. Codinus de Offic. cap. 16. num. 3. ὅτι ἡνίκα δέησει ὁ Ἐπὶ τῆ ςρατ, καὶ ἐκλέγε) ὃ ἂν αὐτὸς διακρίνοι κατουνοτόπιον. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chryſorrhoes:

Τὸ πᾶν ἀποσωρευσάγων εἰς τὸ κατουνοτόπιν.

Alius Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri:

Ἴδεν τὸ τόπον πληθυσμὸν, ἢ τὸ κατουνοτόπιν.

Κατουνιάζειν, *Tentoria*, vel *Domicilium figere*. Idem Anonymus de Amoribus Lybiſtri:

Καὶ ταῦτα ἐκατουνιάσαμδρ, ἵνα ἀναπαυθῶμδρ.

Alter Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Ἦλθεν τῆ Καρίτενα, ἐκεῖσε ἐκατουνίασαν.

Κατούνιασμα, *Habitatio*, *Domicilium.* Idem Anonymus de Amoribus Lybiſtri:

Τὸ νὰ σκεπῶν τὸ πίσιμον, ἢ τὸ κατούνιασμά μας.

ΚΆΤΟΥΡΟΝ, *Urina*, οὖρον. Agapius in Geoponico 159. ἢ πλῦναι κεφαλὴν τῆ κασιδιάρη μετὰ τὸ κάτουρόν τε.

Κατουρολαίνον, *Matula*, *Vas urinarium*. ἀμὶς, οὐροδόχον, σκαφίον.

Κατεροςουάλι, *Matula vitrea.*

Κατουρᾶν, *Urinari*, οὐρᾶν, κολυμβᾶν. Κατούρημα, *Urina.* Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 164. ἐὰν μετὰ τὸ εἰς ἄνθρωπος ἐπέρεν γυναῖκαν ἢ ὅρμησε κείνης, καὶ ἐκεῖνε μετὰ ταῦτα νὰ χωλαίνῃ, ἢ (*vel*) ποτὲ εἶπε κακὰ πολλὰ κακὰ, ἢ βρόμει πολλὰ τὸ ςόμαν τις ἢ εἰ μάτι τις, ἢ κατέει κατὰ νύκτα τις, ἢ παιδίζων ὅλα τοὺς τὰ ῥοῦχα, &c.

Κατουρὸν, aliâ notione. Anonymus Tacticus MS. de Tuenda Urbe obſeſſa: ὑπερ' ἄνεμον τυρώσαντες, ὡς ἐπὶ τὸ χῶμα ἐπιφέρεσθαι, ἐξάπτωσι σχοίνοις τὴν ναῦν, κατουρὸν ἄλλον.

ΚΑΤΌΦΛΙΝ, pro κατώφλιον, *Limen inferius.* Prochoprodromus de ſua paupertate, MS.

Αὐτὸς μικρὸς ὅδιν ἰδεν τῆ λυπεῖ τὸ κατόφλιν.

ΚΑΤΟΧΆΡΟΣ, *Faber ferrarius.* Maximus Cythæreus in Synax. 28. Sept. βάναυσοι εἰς τὴν τέχνην, καὶ καταχάροι, ἢ ἐπιτήδειοι νὰ ἐργάζονται τὸ σίδηρον.

ΚΑΤΟΧΗ͂ΤΑΙ. Vita S. Euphroſynes MS. εὐθὺς ἦν ἐπιπὰς κατὰ τὴν Αἴγυπτον καὶ Λιβύην ἀπελύοντο, ἢ κατοχῆται πλοίων, ἢ ζήτησις πολλὴ, ἢ ἐρευνῶντο, &c. *Poſſeſſores navium.*

ΚΑΤΌΧΙΟΝ. Vide in Κατοπήγιον.

ΚΑΤΡΑΚΗ͂ΛΙ, Κατρακύλι, *Proclive*, τὸ κάταντες. Vide Καταρκύλι.

ΚΑΤΡΕΠΤΗΣ. Vide in Κατροπτής.

ΚΑΤΡΙΝΊΑ, ſpecies minoris monetæ, ex Ital. *Quadrino.* Apud Portium, Lego, Treſſis, Triobolaris, τρεῶν κατρινιῶν, ὀβολοτίνιος.

ΚΑΤΤΗΚΙΑ. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. τήκια ἢ τήκιννα, τὰ κατίκια.

ΚΑΤΩΚΑΜΗΛΑΥΚΙΟΝ. Vide Καμηλαύχιον.

ΚΑΤΩΚΈΛΙ, *Antrum*, ὑπόγαιον. Vide Κατακοῖλον.

ΚΑΤΩΜΆΓΟΥΛΟΝ. Vide in Μάγουλον.

ΚΑΤΩΤΙΚΌΣ, *Inferior.* Euſtathius: Τὸ δὲ ἀνάγαγε ὕψους ἐπὶ θαλάσσιον, ἢ καλῶς εἴρη), ὡς τῆ εἰς Τροίαν ἐκ τῆ ἐλλίου πλόε ἀναγωγῆς τινος, ἤτοι ἀναβάσεως, ἢ ὡς ἀπὸ ἀνάπλε ὄντος, ὅπερ ἢ ὁ ἐκεῖθεν ἀναφέρος Ἑλλήσποντος κατάρρεῖ θαλαῖ, διὸ καὶ κατωτικὰ Ἑλλάδα ὁ κοινὸς λόγος φησὶν, ὡς κάτω κειμδρων τῆ ἐκεῖ πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς.

ΚΑΥ͂ΓΕΙΝ, *Cremare*, *Conflagrare*, Καίειν, συμφλέγεσθαι. Gloſſæ Græcobarb. Καυςικὸς, ὁπᾶ καιει, ὁπᾶ καίγει.

ΚΑΥ͂ΚΑ. Vide in Καῦκος.

ΚΑΥ͂ΚΑΛΟΝ, *Cerebrum*, Ἐγκέφαλον, μυαλὸς. Καυκαλάκι, *Cerebellum*, Ἐγκεφάλιον. Vide in Καῦκος.

ΚΑΥ͂ΚΟΣ, *Cancus*, *Calix*, *Patera.* Gloſſæ Baſilic. Καῦκος, Γάβαθα. Theophanes in Phoca: πάλιν εἰς τὸ καύκιν ἔπεσες, πάλιν τὸ νῦν ἀπώλεσες. Ubi Cedrenus, πάλιν τὸ οἶνον ἔπιες. Eſt etiam

Καῦκος, Herba quam Καύκαλιν vocat Dioſcorides: apud ejus Interpolator. cap. 357.

Καῦκα, *Patera*, in Gloſſis Gr. Lat. Myrepſus ſect. 10. cap. 90. ex Cod. MS. κριθίνε ἀλεύρε, μέλιτος Ἀττικοῦ καύκαν ά.

Καυκίον, ſimili notione. Gloſſæ MSS. Κισσύβιον, καυκίον. Suidas: καυκίον, παρ' ἡμῖν, κάλυξ δὲ ςροφὰς. Scholiaſtes Nicandri in Theriacis: Καρδόπῳ ἐντρίψας, ἤγουν κοίλῳ ἀγγείῳ, ἢ καυκίῳ. Scholiaſtes Theocriti Idyll. 1. v. 27. Κισσύβιον, καυκίον ξύλινον ποιμενικόν. Καυκίον σαρδόνυχον, apud Annam Comnenam lib. 3. Alexiad. Liber MS. de Antidotis ex Cod.

Cod. Reg. 1673. ἐὰν δὲ τις ποιήσῃ καυκίον ἐκ μυρσίνου ξύλου, &c. Occurrit præterea in Vita S. Abramij ab Ephræmio conſcripta num.4. in Vita S. Eudociæ Samaritanæ num.2. in Vita S.Eupraxiæ Virg. num.26.28.30.apud Joan.Moſchum in Limon.c.196. & ex Edit. Coteleriana c.16. 51. & alios.

Καυκίον, genus nummi, ſic dictum quòd cavus eſſet inſtar Cauci, in Nov.105. Juſtin. ubi tamen Vir Doctiſſimus legendum putabat κοκκίους, ex κοκκίον, quod eſt ſiliquæ genus, de qua voce ſuprà egimus. Vide Diſſertat. noſtram de Nummis Impp. Conſtantinopolit. n.98. 99.

Καῦχος, idem quod Καῦκος. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ πίνει καὶ μεθύσκεται, καὶ πνίγεται στὸ κρασί,
Καὶ μέτρησον τοὺς καύχους τις, κ' ηὗρεν τοὺς κοντουλιάρην

Καυχίον, apud Cyrillum Scythopolitanum vel Metaphraſtem, in Vita S. Joannis Solitarij num.19. Arithmetica Adeſpota: καυχίον ἔχει τις ἐξάγια ν'. ἀφ' ὧν τὸ χρυσάφιν ἐξάγια κ'. ἄσημον ἐξάγια λ', &c. Hiſtoria MS. Beliſarij:

Σιβαίνει εἰς τὸ μέσον τῆς ἐκείνου τὸ ἀρχόντων
Τὸ νὰ τοῦ χύσουν τὰ κρασὶν καυχὶν ἐλεημοσύνης.

Καύκαλον, apud Nicetam in Manuële lib.4. num.7. καὶ πρὸς τοῦτο χελώνης καύκαλον, ἔνδον ἔχον τὸ χελώνης ἀνθρωπόμορφον εἴκασμα. Ubi Codex alter, χελώνης ὕπτιον μίμημα. Sic autem appellata *Teſtudinis teſta*, quòd *Caucalij*, ſeu Cauci formam referat, ut vult Salmaſius ad Spartianum. Sed de hac notione ut dubitem, facit Scholiaſtes Ariſtotelis Rhetor. lib. 2. pag. 40. v. Κεφαλὶς δὲ ἡ τραχηλαία· καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς καλλιγίου πρόσχισμα, τὸ κοῖλον· κεφαλὶς δὲ τὸ καύκαλον. Ubi Κεφαλίδα, *Capiticum veſtis* interpretantur Grammatici. Eſt etiam καυκαλὶς herba (de qua Dioſcorid. & Galenus de ſimplic.medic.lib.7.) Scholiaſtæ Nicandri, πιστακίου λοπίς.

Καυκάλιον, Vox pariter deducta ex καῦκος, eâdem notione. Apophthegmata Patrum in Joanne Colobo num.7. καὶ ἀνέστη τις πρεσβύτερος μέγας δοῦναι τὸ καυκάλιον τοῦ νεροῦ. Vita S. Marci Athenienſis num.11. καὶ φοίνικας, καὶ ἄλας, καὶ καυκάλιον πλῆρες ὕδατος γλυκέως ὑπὲρ μέλι. Palladius in Hiſt. Lauſiaca in Macario Alexandrino, καθαρὰν ὀθόνην φέρουσα, καλύψασα καυκάλιον ὕδατος στάζον. Nicon Monachus in Pandecte MS. lib.1. οὐ δύνασαι εἰς κοινόβιον ἐργάσασθαι, τὸ γὰρ καυκαλίου μόνου ἔχεις ἐξουσίαν. Paradiſus ſeu liber SS. Senum MS. καὶ διὰ τὸ καῦμα, ἔλαβον οἱ μαθηταὶ Εὐλογίου τὸ καυκάλιον τοῦ ὕδατος. Colloquium Theodoſij Imp. cum quodam Eremita, ex Cod. MS. ὁ δὲ γέρων ἀναστὰς ἔβαλεν εἰς τὸ καυκάλιον ὕδωρ, &c. Achmes cap. 187. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι καυκαλίῳ ὑελίνῳ ὑδροχοεῖ τῷ λαῷ, ἀγαθοποιήσει καὶ μισθοκομηθήσεται. Vide Moſchum in Limon. cap 51. ex Edit. Cotelerij.

Καυκοδιάκονος. Theophanes an. 1. Philippici: Νικόλαόν τε τὸν ἀπὸ Καυκοδιακόνων σοφιστὴν γεγονότα τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης, Κυίστορα τότε ὑπάρχοντα, &c. Ubi Miſcella: *Nicolaúmque Diaconum Calicum effecit, qui cùm medicinali eſſet diſciplinâ Sophiſta, tunc Quæſtor erat.* Rectiùs Goarus: *à Calicibus olim Miniſtrum.*

Καυκύλος, *Vitium in pedibus accipitrum.* Orneoſophium c.63.p.223. ὁ ἱέραξ καυκῦλον ἐὰν ἔχει, εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ ποίησον κουδουνίσκον μακρὰν, καθὼς ὁ καυκῦλος, καὶ πύρωσον αὐτὸ ἰσχυρῶς, καὶ ἐπιθήσεις τὸ καυκῦλον ἀκριβῶς ἵνα μὴ εἰς ἄλλην σάρκα ἐγγίσῃ, ἕως οὗ καθέλθῃ εἰς τὴν ῥίζαν. Infrà: εἰς καυκύλους καὶ σύκεγγας. Rurſum: εἰς πλησμονὴν τῶν καυκύλων.

ΚΑΥΛΑΚΟΥ'ΑΝ, vox Baſilidianorum Hæreticorum qua Σωτῆρα, ſeu Chriſtum donabant, apud Theodoritum contra Hæretic. Serm.1.

ΚΑΥΛΙ'ΟΝ, *Caulis*. Gloſſ. Lat. Gr. *Coliculus* Κράμβια, καυλία.

Καυλοκόπος, Vermiculus qui *Caules* rodere ſolet. Euchologium in Orat. Tryphonis pro hortis, vineis & arvis; μύρμηξ, φθεῖρα, ῥυζίτης, ψυλλίτης, καυλοκόπος, ἐρυσίβη. Eadem Oratio ex Cod. Colberteo 6041. κόρις, ψιλλὶς, κόντις, ῥιζοφυλάττης, καυλοκόπος ὁ ἀνερχόμενος ἐπὶ τῶν φύλλων τῶν λαχάνων.

ΚΑΥ'ΜΟ'Σ, Καταναυμὸς, *Conflagratio*, Ἐμπρησμός.

ΚΑΥΜΑΣΙ'Α, καὶ Καμελαύκιον, διὰ πρὸς τὸ καῦμα ἐπιτήδειον εἶναι, in Gloſſis MSS. *Pileus, latus ad æſtum ſolis arcendum.* Vide in Καμελαύκιον.

ΚΑΥ'ΣΑΝΘΑ, ita appellatus *Dæmon Balnearis*, ſeu qui balnea infeſtabat, cujuſmodi fuit ille, de quo Gregorius Nyſſenus in Vita S.Gregorij Thaumaturgi: & alij de quibus Nicetas in Manuële lib. 4. n. 7. Eunapius in Porphyrio pag. 17. φασὶ δὲ καὶ δαιμόνιόν τινα φύσιν ἀπὸ λουτροῦ τινος διώξαι καὶ ἐκβαλεῖν, Καύσανθα τοῦτον ἔλεγον οἱ ἐπιχώριοι. Vide Pſellum de Operat.dæmon. pag.54.

ΚΑΥΣΑ'ΡΙΝ, *Cauſarius qui morbo aliquo laborat.* Vox JC. διὰ νόσον καλυμμένην καυσαρίαν ἄφεσιν λαβὼν, apud Modeſtinum in l. 8. §. 5. de Excuſat. Scholiaſtes Theophili Anteceſſ. lib. 2. tit. 11. §.2. ὑπόθου δὲ αὐτοῦ μὴ ὄντα καυσάριον παντελῶς, τουτέστι κωφὸν ἐκ γενετῆς, καὶ ἄλαλον, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Cauſarius*.

ΚΑΥ'ΣΟΝ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶ τὸ ἀλκαῖον.

ΚΑΥΤΕΡΟΣ, *Ardens*, *Ignitus*, Ἔμπυρος, καυστικός. Καυτερὸς, apud Fr. Richardum in Scuto fidei, part.1. pag.36.

ΚΑΥΧΙ'ΤΑΙ, Hæretici quorum mentio habetur in teſtamento S.Ephræmi, ubi Εὐχίταις junguntur.

ΚΑΥ'ΧΟΣ, *Amicus*, *Amaſius*. Ita uſurpare videtur Nicetas in Alexio lib.2. num.2. τὸν δ' ἐραστὴν αὐτῆς, ὃν αὐτὸς μὲν ἐς παῖδας ἐνέγραψας, ἡ δὲ ἀθεμίτως ἑαυτῆς πεποίηκεν ἐπιβήτορα. Ubi Codex Barbarogr. habet καῦχον καὶ φίλον αὐτῆς. Hinc

Καύχα, Καύκα, *Amica*, *Concubina*, *Abra*. Gloſſæ Græcobarb. Ἅβρα, δούλη, παλλακὴ, καῦκα. Aſtrampſychus: ἐξ αἰτίας τῶν παίδων καὶ τῆς καύκας. Rurſum: εἰς τὸ ι'. ὁσπίτιον δηλοῖ εἰς παῖδας, καὶ εἴσοδον, καὶ εὐτυχίαν, καὶ καῦκαν, καὶ ῥοῦχα πολλά. Stephanus Sachleces in Narrationibus MSS.

Καὶ τότε ἡ καῦκα πίπτουσι τοῦ Κὺρ Γεωργίου Ῥώσου.

Alibi:

Καὶ ἀπάνω εἰς τοῦτο ἔφθασε καὶ ἡ καῦχα τοῦ Βερζίτζη.

Idem in Monitis MSS. ubi de Meretricum amaſiis:

Ἡ πολυτικὴ τῆς καύχου τις καλὰ τὸ ἐξανοίγη.

Occurrit ibi non ſemel.

Καυχοδίας, *Iuvenis*. Hiſtoria MS. Apollonij Tyrij: τὴν δὲ ἡ κορη εὐγενὴς, ἔμορφη ὑπὲρ πάσας τας, νεανίδα καὶ καυχοδίας, εἰς τὰ μέρη τῆς Συρίας.

Καυχίτζα, eâdem notione qua Καύχα. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

Καὶ ναχορίσῃς ἀπ' ἐμοῦ, καυχίτζα μου, οἰκεῖαν.

Anonymus de Amoribus Callimachi & Chryſorhoes:

——— Καὶ δουλευτὰς ὀλίγους,
Ἢ μᾶλλον μηδὲ δουλευτὰς, ἀλλὰ καυχίτζας μόνον.

Alius de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

Καὶ περιπατεῖ ὁ παράξενος τὰ πέρζομα τοῦ κάστρου,
Μὲ τὰς καυχίτζας μοναχὴ, καὶ μὲ τὸ εὐνουχόπουλόν της.

Rurſum:

Εἶδα τὴν καυχίτζαν μου, καὶ τοιαῦτα ἐλάλει.

Infrà:

Οὐκ ἔνι διὰ καυχίτζαν σου δὲ ἀνθρωπος ἔνι κόρη.

Καυχοπῦλα, eâdem notione. Idem Anonymus de Amorib. Lybiſtri & Rhodamnes:

Ἔμπρός τις εὐτυχόπουλος, καὶ ὀπίσω καυχοπῦλα.

Ex his ſaltem docemur vocis *Canculus* notionem in Hiſtoria de exilio S. Martini Pap. & Mart. Vide Gloſſ. med. Lat.

ΚΑΦΑΓΟΥΪ́ΝΑ, *Lychnis Silveſtris*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 121.

ΚΑΦΑΛΛΑΡΙΟΣ. Epiſtola Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ ad Bohemos, Edita à Davide Chytræo in lib. de Statu Eccleſiar. Orient. inſcribitur τοῖς ἄρχουσι, καὶ καπιτάνοις, καὶ Δουξὶ, καὶ Βαρωνίοις, καὶ Καφαλλαρίοις ἐκλάμπροις, &c. Sed legendum Καβαλλαρίοις, ut patet ex verſione. Vide in hac voce.

ΚΑΦΑ͂Σ, *Occipitium*, Ἰνία.

ΚΑΦΆΣΙΑ, *Cancelli*, Κάγκελλος.

ΚΑΦΟΡΌΖΑΙ, *Hippagines*, vel *Naves onerariæ*. Malaxus in Hiſt. Patr. p. 137. ὁ δὲ Πασιᾶς, ὁποῦ ἦτον εἰς τὴν Πυλίαν, ἐφοβήθη, καὶ ἐν τῷ ἅμα ἔκαμε καφορόζαις, καὶ ἐπέρασε μὲ τὸ ὅλον τὸ φουσάτον, &c. Ubi Theodoſius Zygomalas exponit, πλοιάρια φεργαδία, ἵππων διαβατήρια καὶ ἀνδρῶν. Vox formata videtur ex σκάφη.

ΚΑΦΟΥΡᾺ, *Camphora*. Symeon Sethi de Alimentis: ξηραίνει δὲ τὴν γονὴν καθάπερ ἡ καφουρά. Alibi: Καφουρὰ ξηρά ἐστι καὶ ξηρὰ κατὰ τὴν γʹ. ἀπόστασιν.

Καφούριον. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. ult. ἀπὸ τὴν ῥίζαν τοῦ καφουρίου, &c.

Καφουρέλαιον, *Oleum Camphoræ*. Idem Symeon ubi de Balſamo: τινὲς μὲν τοῦτο δοκιμάζουσι τῷ τὸν σίδηρον ἀνάπτεσθαι δι' αὐτοῦ ἀλειφόμενον, καὶ πυρὶ προσφερόμενον, ὃ καὶ τῷ καφουρελαίῳ λεγομένῳ καὶ ἑτέροις ὑπάρχει.

ΚΑΧΙΑΝΊΖΕΙΝ, *Torrere*. Gloſſæ Græcobarb. φρυγόμενον, καχιανισμένον.

ΚΑΧΟΥ͂ΕΝ, ἔλαιον μακάβιον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΚΆΨΑ, *Ardor*, *Æſtus*, *Calor*, *Incendium*, καύσων, καῦμα, πυρκαϊά, &c. Anonymus de Nuptiis Theſei, initio:

Γιατὶ ἐκεῖσον στὴν ἱστία τὴν κάψαν τοῦ ἐρώτου.

Κάψις, pro καῦσις. Idem Anonymus:

Εἰς τὸν καιρὸν ὁπού ἐσασι οἱ κάψις οἱ μεγάλες.

Occurrit etiam in Turco-Græcia Cruſij.

Καψαλίζειν, *Torrere*, κεδομολεῖν, ὀπτᾶν.

Καψᾶν, eâdem notione. Idem Anonymus in Præfat.

Κὰς τὸν ναὸν τὸν θαυμαστὸν ἐκεῖ που τὸν ἐθάψαν,
Καὶ τὸ κόρμιν του σταχτὴ κατὰ τὴν τάξιν κάψαν.

Et lib. 1.

Αὐταῖς ἐρίχτασι φωτίαις συχνὰ πρὸς τὰ καράβια,
Κταρμαλωμένα κάτεργα πόλλα ἐκάψαν τότε.

Lib. 2.

Ὅλην τὴν πόλιν ἔκαψαν, τίποτε δὲν ἀφῆκαν.

Lib. 3.

Ὁπόσφαξε καὶ φλόγησε, καὶ ἐκαῖε καὶ ἐκάψεν τους.

Καψερὸς, *Calidus*, *Torridus*.

ΚΆΨΑ, *Capſa*, κίστη καὶ θήκη, apud Suidam. Auctor Etymolog. Κάψα, κάπτω, ῥῆμα δηλοῦν τὸ χωρῶ, &c. Gloſſæ Baſilic. κάψας καὶ ἀρμάρια, τὰ μὴ ἔχοντα βίβλων, ἢ ἐσθῆτος, ἢ ὅπλων εὐτρεπισθέντα. Lexicon MS. ex Cod. Colberteo 6076. θήκη, καψίον, ἤτοι γλωσσόκομον. Occurrit in Baſilic. lib. 44. tit. 13. §. 3.

Καψάκιον, γλωσσόκομον, Heſychio. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Capſaces*.

Ἐμπροκαψᾶν, *In capſam* vel *Carcerem includere*. Stephanus Sachleces in Narrationib. MSS. ubi de Carcerariorum ſævitia:

Καὶ οὐδὲν ἀνοίγουν κανενὸς ἀμ' ὅλους ἀπηλογιάζουσιν,
Καὶ τοῦτο ὅλον γίνεται ὡς διαβατοὺς ἐμπροκάψουν.

Infrà:

Κὰς μίαν ὁ φυλακάτωρας ὅταν τὸν ἐμπροκάψουν,
Καὶ δόσουν τὸ ὑπέρπυρα, καὶ φράξουν τὸ λαιμόν του,
Καὶ κανισκέψουν τὰ πολλὰ, &c.

ΚΑΨΙΚῸΝ, recentioribus Græcis, *Cardamomum* appellatur, inquit Ruellius lib. 2. cap. 5. quòd Semina in ordinem digeſta quibuſlibet thecis involventibus quaſi capſis congerantur. Gloſſæ Jatricæ MSS. Σεντζερατζάναχ, τὸ καψικὸν ἰνδικόν. Vide Σιντζαράχες.

ΚΈΒΟΥΛΕ, *Myrobalanus major*, apud Interpolat. Dioſcor. c. 740. Vide Κέπουλον.

ΚΈΓΕΙΝ. Vide in Καίγειν.

ΚΕΔΟΪ́Σ, *Epithymum*, apud Interpol. Dioſc. c. 758.

ΚΕΔΡΌΜΗΛΟΝ, τὸ κίτρον, in Lexico MS. Neophyti Monachi, *Malum Medicum*, quod Κιτρόμηλον appellatur Dioſcoridi, uti haberi in MSS. Codd. obſervat Salmaſius.

ΚΕΓΓΟΣ. Scholiaſtes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 342. φυτὸν γὰρ ἡ σπάρτη, χρήσιμον εἰς κέγγυ πλοκήν: ubi editor, f. κανυ.

ΚΕΊΜΕΝΟΝ, *Locus ex quovis Scriptore laudatus*, vel *textus*, ad diſcrimen Scholiorum, ut in Nomocanone Photij, & alibi paſſim. Vide Προκείμενον.

ΚΕΙΜΗΛΙΆΡΧΗΣ, *Cimeliarcha*, *Qui cimeliis Eccleſiaſticis preeſt*. Didymus ſeu Schol. Homeri Od. αʹ. Κειμήλιον, ἀπόθετον χρῆμα. Maximus Mazari in Canone MS. κειμήλιον δὲ κτῆμα πεφυλαγμένον. Πρεσβύτερος καὶ Κειμηλιάρχης τῆς κατὰ τὴν βασιλίδα πόλιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, in Nov. 40. Juſtiniani. Vide Joan. Moſchum in Limonario c. 48. 195. Extr. Collationem Catholicorum cum Severianis habitam ſub eodem Juſtiniano, &c. Præterea Gloſſ. med. Latin.

Κειμηλιοφύλαξ, in Concilio Calchedonenſi Act. 10. p. 647. *Cuſtos Sacrorum Miniſteriorũ*, veteri Interpreti: καὶ ὄντων παρὰ τῷ Κειμηλιοφύλακι ἕως νομισμάτων ἑξακισχιλίων, &c. Mox: ἐν τοῖς κειμηλίοις τῆς ἐκκλησίας ἀπέθετο.

Κειμηλιαρχεῖον, *Ædes in qua reponuntur cimelia*. Juſtinianus in Nov. c. 4. §. 2. ἐν τοῖς αὐτῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας ἀρχείοις, τουτέστιν ἐν τῷ εὐαγεῖ κειμηλιαρχείῳ. Gregorius II. Pap. in Epiſt. ad Leonem Iſaurum Imp. de Sacerdote delinquente: περιτιθέασιν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ, τὸ εὐαγγέλιον καὶ τὸν σταυρὸν, καὶ φυλακίζουσιν αὐτὸν εἰς κειμηλιαρχεῖα, καὶ εἰς τὰ Διακόνια τῆς ἐκκλησίας ἐξορίζουσιν αὐτόν.

ΚΕΓΡΑ, *Ætas*: Heſychio, γενεὰ, ἡ ἡλικία. Balſamoni ad Can. 84. Synodi Trull. ἡ ἀτελὴς ἡλικία. Hac poſtremâ notione non ſemel uſurpat Codex Canon. Eccl. Afric. c. 76. ὁμοίως ἤρεσεν, ἵνα ὁσάκις δήποτε σύνοδον δεῖ συναχθῆναι, οἱ ἐπίσκοποι οἵτινες οὔτε κέρα, οὔτε ἀσθενείᾳ, οὔτε τινὶ βαρυτέρᾳ ἀνάγκῃ ἐμποδίζονται, ἁρμοδίως ἀπαντῶσι. Ita Can. 126. 131.

Κέρα, eodem ſignificatu. Zacharias Pap. l. 3. Dialog. c. 18. ἀδελφός τις ἐν τῷ μοναστηρίῳ μου ὑπῆρχε, γνησίως μοι συναναστρεφόμενος, πάνυ τὴν ἱερὰν γραφὴν ἐξησκημένος, ὅστις τὴν ἐμὴν κέραν ὑπερέβαινεν: ubi Gregorius M. *qui me ætate præibat*. Utitur lib. 4. c. 49. ſemel ac iterum, ut Arſenius in Synopſi pag. 770.

Μεσοκαιρίτης, Μεσοκερίτης, *Homo mediæ ætatis*, μέσης κέρας. Cedreno, τὴν τοῦ σώματος ἀναδρομὴν μέσος. Myrepſus ſect. 19. cap. 3. ex Cod. MS. ὠφελεῖ τοὺς παῖδας καὶ τοὺς μεσοκαιρίτας ἐν καιρῷ τοῦ θέρους πινόμενον. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Μεσοκερίτης ἄνθρωπος, περίχαρος στὸ δίομα.

Phædrus Fab. 33.

Ætatis mediæ cuidam mulier non rudis
Tegebat annos celans elegantia.

ΚΕΊΤΕΣΘΑΙ, pro Κεῖσθαι, *Iacere*, *Subjacere*.

ΚΕΚΟΥ͂ΝΤΖ, ἀλικάκαβος, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. In aliis legitur Κεκὶνζ, & Κεκὶντζ, *Alicacabus*, Genus Solani, apud Dioſcorid.

ΚΕΚΡΑΓΆΡΙΟΝ, quaſi dicamus *Clamatorium*, appellatur à Græcis Pſalmus 141. qui incipit, Κύριε ἐκέκραξα πρός σε, εἰσάκουσόν μου. Habetur in

Digitized by Google

in Bibliotheca Colbertea Cod.6465. hoc titulo, ἀρχὴ σὺν Θεῷ τῆς ὀκταήχου, ἅπαντα φρῦτον τῆς καπραγαρίου. Incipit porrò ab eodem Pſalmo, cum notis Muſicis. Vide Allatium in Diſſertat. 1. de libris Eccl. Græc. pag. 103. & Lambecium lib.5. Commentar. de Biblioth. Cæſarea p.272.

ΚΕΛΕΦΟ'Σ, *Leproſus.* Apophthegmata Patrum in Agathone num. 26. ἔλεγεν ὁ ἀββᾶς Ἀγάθων, ὅτι εἰ δυνατὸν ἦν μοι εὑρεῖν κελεφὸν, καὶ δοῦναι αὐτῷ τὸ ἐμὸν σῶμα, καὶ λαβεῖν τὸ αὐτοῦ, ἡδέως εἶχον· αὕτη γάρ ἐστιν ἡ τελεία ἀγάπη. Nicon in Pandecte MS. lib.2. fol. 149. ὁρᾷ δὲ τινα κελεφὸν ἀντλοῦντα καὶ μεταβάλλοντα, καὶ βουλόμενον πιεῖν, ὡς εἶπε, διὰ τὸ κελεφὸν εἶναι τὸν ἀντλοῦντα. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 164. ἐὰν γένῃ τὸ ὡς ἄνθρωπος ἐπίσσον γυναῖκα, καὶ ὁρμᾶσι κινῶς, καὶ ἔχει μετὰ ταῦτα γίνεται κελεφὴ, &c. Cap.166. εἶδε ἡ μήτηρ ἕνα δοῦλον ἀπὸ κελίφιον, οὐ καλῆς φορίας, &c.

ΚΕΛΙΚΟ'ΛΑΙ, *Cælicolæ*, de quibus in Gloſſ. med.Lat. & alij paſſim. Collectio Conſtitut.Eccl.ex lib. 1. Cod. in Paratit. ad tit.5. οἱ κοιλικόλαι ἐὰν μὴ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν μεταδιώξωσιν, ὡς αἱρετικοὶ τιμωρείσθωσαν.

ΚΕΛΙΟ'Σ, *Stolidus*, *Ineptus*, *Vanus.* Gloſſæ Græcobarb. ἠλίθιον, μάταιον, κελιὸν, ἐλαφρόν.

ΚΕ'ΛΛΑ, Κέλλη, Κελλίον, *Cella*, præſertim *Cella monaſtica.* Nilus Mon. lib.2. Epiſt. 96. καὶ τύρβης καὶ ἀκαταστασίας πληροῦν τὴν ἡσυχίαν κέλλαν. Adde Epiſt.132. & lib.de Vitiis cap.4. S.Ephrem in Actis SS. Abramij & Mariæ num.20. ἤρξατο καταστρέφειν τὴν κέλλαν αὐτοῦ. Ita num. 21. 22. 29. Gregorius in Vita S. Baſilij Junioris num 20. ἐν τῇ κέλλῃ τῆς γραὸς συνεχῶς καθιών. Symeon S.Mamantis Hegumenus in Carminibus MS.

Πόθεν ἔρχῃ, πῶς εἰσέρχῃ ἔνδοθεν τῆς κέλλης λέγε.

Anna Comnena lib.15. pag 489. τοῦ δὲ μοναχοῦ τὴν κέλλαν ἐνδυομένου περὶ μέσας νύκτας, &c. Utuntur paſſim Scriptores. Theodorus Studita Orat. in S.Platonem num. 33. Palladius in Vita Chryſoſtomi p.57. Palladius Cappadox in Hiſt. Lauſiaca cap.1. 7. 10. 11. Naucratius de obitu S.Theodori Studitæ, pag 873. Martyrium SS. Patr. Sabaïtarum num. 24. Martyrium S. Petri Archiep. Alexandrini pag.196. Vita S. Nili Junior. pag. 101. Vita S. Nicolai Studitæ pag. 932. Anonymus in Porphyrogen. num.49. 50. Pachymeres lib.3. cap.19. lib.9. cap.29.lib.10. c.10. 28. Ducas Hiſt.cap.36. & alij ſine numero.

Propriè verò Κέλλαι dicuntur apud aliquot è laudatis & mox laudandis Scriptoribus, ædiculæ τῶν Ἀναχωρητῶν, in quas ſcilicet traducebantur qui ad eximiam vitæ Monaſticæ perfectionem pervenerant, cùm cæteri, qui nondum hanc attigerant, in Cœnobio manerent. Conſtabant enim Lauræ Cœnobio, & diverſis Cellis, ut pluribus docet Cyrillus Scythopolitanus in Vita S.Euthymij num.89. cujus Græca hîc adducam: Λαύραν ἐκεῖσε μεγίστην, ὡς ἐλάττους ἢ ἑβδομήκοντα τοὺς ἀναχωρητὰς ἔχουσαν συστησάμενος· πρὸς δὲ καὶ κοινόβιον μέσον αὐτῆς ὡς ἄριστα καθιδρύσας· τοὺς μὲν εἰσαγομένους τῶν μοναχῶν ἐν τῷ κοινοβίῳ μένειν, ἐν αὐτῷ τε τὴν μοναχικὴν ἐξασκεῖσθαι διαγωγὴν παρεσκεύαζεν· ὅσοι δὲ συχνοῖς ἔτι καὶ μακροῖς πόνοις ἐνεγυμνάσαντο, καὶ τῆς τελειότητος ἤδη μέτρων ἐπέβησαν, τούτους δὲ τὰς καλουμένας Κέλλας ἐγκαθιδρύειν, ὑπὸ τοιούτῳ ζῆν ἐκέλευε τῷ κανόνι. Atque ita Κελλίον uſurpat Juſtinianus in Nov. 133. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Laura.*

Κελλίον. Lexicon MS. Cyrilli: Δωμάτιον, οἶκος, κελλίον. Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: Θάλαμος, ὁ τοὺς νυμφίους περιέχων οἶκος, γάμου τελουμένου, ὁ τοὺς νυμφίους περιέχων οἶκος, γάμου τελουμένου, ὁ κοινῶς λεγόμενος παστὸς, ἤτοι κελλίον, καὶ Ἀττικῶς δωμάτιον.

Epiſtola Concilij Sardicenſis: Μακάριον ἐληλυθέναι εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ διαβεβαιοῦνται. Martyrium S. Eupli ex Metaphraſte: καὶ διαδραμόντες τὰς πλατείας τῆς πόλεως, εὗρον αὐτὸν ἐν κελλίῳ διάγοντα. Utuntur paſſim Scriptores. S. Athanaſius Apol. 2. de Fuga ſua pag. 747. 764. 781. Idem de Imag. Berytenſi pag. 627. Sozomen. lib.6. cap.31. Theodorus Lector Ecl. 1. Theodoritus lib 2.Hiſt.Eccl.cap.8.pag.77.Theophanes an. 7. Marciani. Leo Grammaticus pag.479. 480. Anonymus Combefiſianus in Leone Phil. num. 11. 15. Anna Comnena pag. 138. Nicetas in Alexio lib.3. num. 1. Martyrium SS. XL. Patrum Sabaitarum num. 12. 25. 42. Gregorius in Vita S. Baſilij Jun. num. 54. Nilus Monach. lib. 2. Epiſt. 130. Antiochus Homil. 84. 102. Joannes Moſchus in Prato Spirit. cap. 19. Dorotheus Doctr. 1. 4. 16. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ num.16. Palladius in Vita Chryſoſtomi pag. 54. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap.20. S. Ephrem in Actis SS. Abramij & Mariæ num. 17. 25. 27. Vita S. Lucæ Jun. pag. 993. 1008. Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ pag. 873. Joann. Hieroſol. in Vita S. Joannis Damaſceni pag.256. 261. Gregorius Decapolita de Viſione Saraceni num.48. Acta MSS. S. Aquilæ unius è 70. Apoſtol. Vita S. Nili Jun. pag. 22. 70. 90. Acta S. Maximi Confeſſ. pag. 31. 37. Apophthegmata Patrum paſſim. Juſtinian. Nov. 133. cap. 1. Jus Græco-Rom. pag.155. 171. 178. Joannes Phocas in Deſcript. T. S. pag.20. 30 55. Sguropulus in Hiſt. Concil. Florent. Sect.6. cap. 15. Codinus & alij ſine numero.

Κελλαῖον, apud Ammonium de SS. Monachis Sinaïtis pag. 89.

Παρακέλλιον, Παράκελλον, *Minor Cella majori adjuncta*, ſeu potiùs *Cellario.* Typicum MS. Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap.4. ἐν τῷ δεδωρημένῳ αὐτῇ κελλίῳ, ἤγουν τῷ ὄπισθεν τοῦ μύακος τῆς τραπέζης τῶν μοναζουσῶν ἐχομένως τοῦ περιβόλου αὐτῶν ἀναπαρθέντι μικρᾷ τροπικῇ μετὰ τοῦ παρακελλίου, καὶ τῆς λοιπῆς ἄλλης ἀκολουθίας, &c. Cap.80. παρακέλλιον τοῦ νοσοκομείου τῆς μονῆς. Balſamon ad Can. 97. VI. Synodi: καὶ διὰ κατασκευῆς παρακελλίων, ἤγουν μαγειρείων, ἢ ἄλλων τοιούτων.

Παρακελλάριος, Vide Gloſſ. med. Lat. in *Paracellarius.*

Κελλύδριον, *Cellula Monaſtica.* Georgius Pachymeres lib.4. cap.8. ἐφ' ᾧ καταλαβεῖν τὸ ἐν τῇ Βαρβαρᾷ κελλύδριον τοῦ θαυματουργοῦ Νικολάου. Εὐκτήριον dicitur Scylitzæ. Perdiccas Epheſius:

Ἐν τούτῳ καὶ κελλίδριον τῆς παναμώμου κόρης.

Κελλικοὶ, ita *Cubicularij* Papæ appellantur apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini ſect.4.c.22. πάντας ἡμᾶς εἰσήγαγον, ἀνοιξάντων τῶν τοῦ Πάπα κελλικῶν κλειδούχων τὴν τοῦ παλατίου τούτου πύλην, καὶ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν ἡμᾶς, κλειδὶ πάλιν ἀσφαλισάντων· οὕτω γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἔθος ἀεὶ, καὶ εἰσιοῦσι καὶ ἐξιοῦσι κλειδὶ τὰς τῶν κελλίων ἀσφαλίζεσθαι πύλας ἔνδοθέν τε καὶ ἔξωθεν.

Κελλικῶς, *In Camera*, *Seorſim.* Idem Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.2.c.10. ἦλθεν ὁ Ἀντώνιος εἰς Πατριάρχην, καὶ ὡμίλησεν αὐτῷ κελλικῶς καὶ ἰδιαιτέρως.

Κελλιῶται, *Monachi in Cellulis recluſi*, qui *Cellulani* dicuntur Sidonio lib.9. Epiſt.3. Dorotheus Doctrinam 16. πρὸς κελλιώτας inſcripſit, qui ſcilicet καθίζουσι εἰς τὸ κελλίον.

Κελλιῶται, Græcis hodiernis dicuntur *Anachoretæ*, qui cùm ſunt ad labores ineptiſſimi, & oneribus Monaſterij impares, quietè tamen vivere exoptent; extra Monaſteria, quæ muris undique cinguntur, cellam collatâ pecuniâ cui Templum, vinea & campus annexa ſunt, quorum fructibus vivere poſſunt,

 coëmunt,

coëmunt, ibique cum nonnullis ſociis vivunt: cùm dies feſtus agitur, ad Monaſterium procedunt, & Officiis celebrandis aſſiſtunt: quibus finitis, ad cellam regrediuntur, & domeſtica negotia obeunt, & cùm libuerit, precibus operam dant. Ita Allatius lib.3. de Conſenſ.utr. Eccl. cap.8. num.8.

Κελλιῶται, *Camerarij*, *Cambellani*: iidem qui Κελλιῶται. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 6. cap.15. καὶ μετ' οὐ πολὺ ὁρῶμεν τοὺς κελλιώτας τὸν Δερμοκαΐτην καὶ τὸν Μανουὴλ κατέχοντας αὐτὸν (τὸν βασιλέα) ἐκ τῶν ἀγκαλῶν. Adde ſect.2. cap.20. Laonicus lib.9. ἐξάγρησε δὲ πολλοὺς ὁ Ζύχης, ὥς τινας φονεύσας ἐξ αὐτῶν, ἔχων καὶ τὸν Μαυροκόνσταν λεγόμενον ζῶντα, Κελλιώτην ὄντα καὶ ἐξουσιαστὴν τοῦ Βασιλέως, ὃν καὶ ἀπέκτανεν ὁ Ζύχης ἔμπροσθεν τῆς πόλεως. Agit præterea de ejuſmodi Celliotis Phranzes lib.2. Chron. cap.1.

Κελλιωτικοὶ, *Monachi Celliotæ*. Balſamon ad Synod. 45. τοῦτο καὶ νῦν γίνεται παρὰ τοῖς κελλιωτικοῖς, καὶ μάλιστα Μοναστηρίοις. Κελλιωτικὴ μονὴ, apud eumdem ad Nomocan. Photij tit.1. cap.24.

ΚΕΛΛΑ'ΡΙΟΝ, *Penarium*, *Cellarium*, ταμεῖον, in Gloſſ.Gr. Lat. Gloſſæ Baſilic. Ταμιεῖον, κουτζίνα, ἢ κελλάριον. Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num. 62. οἱ τὴν διακονίαν ἐκπληροῦντες τοῦ κελλαρίου. Zacharias Pap. lib.2. Dialogor. cap.28. καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν ὑπολειφθὲν ἐν τῷ κελλαρίῳ τῆς μονῆς, εἰμὴ βραχύ τι ἐλαίου ἐν ὑαλίνῳ σκεύει. Utitur ruſum lib.4. cap.23. Vetus Pœnitentialis Græc. ὅστις ἀκαίρως ἔρχεται εἰς τὸ κελλάριον, &c. Malaxus in Hiſt. Patr. ἔκαμε κριτήριον μετὰ ὡραιότατου θρόνου Πατριαρχικοῦ, καὶ ἄλλα πολλὰ κελλία ἄντικρυς τοῦ κελλαρίου.

Κελλαρικὸν, *Penus*, in Gloſſ. Lat.Gr. ex MS. Sangermanenſi: Gloſſæ Baſil. Κελλαρικὸν, κεκρυμμένον. Ita etiam in Gloſſis Juris MSS. non agnoſco hanc poſtremam vocem. Vide lib. 44. Baſilic.tit.13. §.4.

Κελλαρικὰ, *Cellarienſes ſpecies*, de quibus in Gloſſ. med. Lat. Chronicon Alexandrinum an. 13. Conſtantij: ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐν πόλει Προυσιάδι τῆς Βιθυνίας, λαμβάνοντα ἀννώνας καὶ κελλαρικὰ δαψιλῶς. Palladius in Hiſtoria Lauſiaca cap. 14. ἐκ τῶν ἰδίων χρημάτων καὶ τῶν οἰκείων πόνων παντοῖα ἰατρικὰ καὶ κελλαρικὰ ἀγοράζων ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ πάσῃ τῇ ἀδελφότητι. Lib.16. Baſil. tit.2. §.15. ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀγρῷ γινομένων κελλαρικῶν ὁ τὴν χρῆσιν μόνην ἔχων, &c. Item lib.44. Κελλαρικοῦ λεγατευομένου πάντα τὰ βρώσιμα καὶ τὰ πόσιμα περιέχεται. Mox: Κελλαρικοῦ δὲ καθόλου λεγατευομένου, καὶ ὄξος περιέχεται, &c. Harmenopulus lib.2. tit.10. ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀγρῷ γινομένων Κελλαρικῶν τὴν χρῆσιν μόνην ἔχων τὸ πρὸς ἐνιαυτὸν ἀρκοῦν αὐτῷ λαμβανέτω.

Κελλάριος, *Cellarius*, *qui Cellario praeeſt*. Gloſſæ Gr. Lat. Κελλάριος, *Pennarius*. Gloſſæ MSS. ταμίας, ὁ κελλάριος. Conſtantinus lib.1. de Themat. cap.6. κελλάριος, ὁ φύλαξ τοῦ ἄρτου. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: καὶ λαῶν πολλῶν τῷ μοναστηρίῳ καταντησάντων, ὁ κελλάριος λέγει τῷ ὁσίῳ, οὔτε ἄλευρον, οὔτε σῖτος ἐστίν. Pœnitential. Græc. ὅστις ὀχλεῖ τῷ ἀρχιμανδρίτῃ προφάσει τῆς ἐφημερίας, πλὴν τοῦ Κελλαρίου, ἢ τοῦ ἀρχιμανδρίτου, γινέσθω ἀπολογίας. Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num.62. οἱ τὴν διακονίαν ἐκπληροῦντες τοῦ κελλαρίου εὐλαβέστατοι μοναχοὶ, &c. Κελλαρίου in Monaſteriis Promorionis Ordinem deſcripſit Morinus lib. de Sacris Ordinat. pag.116. Vide Dorotheum Doctr. 18.

Κελλαρία, *Cellaria*, *Mulier quæ Cellario* præeſt, ut eſt *Celleraria* in Monaſteriis Feminarum apud Abelardum pag. 157. & in Synodo Aquiſgran. Heſychius: ταμίη, ἡ προστάτις τοῦ οἴκου, διοικήτρια, ἡ κελλαρία πιστή.

Κελάρης, Idem qui Κελλάριος. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Καθάρισε στὴν τράπεζαν, καὶ βίβα τὸν Κελάρην.

Κελλαράριος, *Cellararius*, de qua voce nos in Gloſſ. med. Lat. Zacharias Pap. lib.2. dialog. cap.28. ἐπερώτησεν ὁ πατὴρ τὸν κελλαράριον. &c. Suprà dixit, ὁ τὴν τοῦ κελλαρίου διακονίαν ἐγκεχειρισμένος.

Κελλαρίτης, idem qui Κελλάριος. Lexicon MS. Cyrilli: ταμίας, ὁ Κελλαρίτης. Apophthegmata Patrum in Gelaſio num.3. ὅτι ποτὲ ὀψαρίου ἐνεχθέντος αὐτοῖς, τοῦτο τηγανίσας ὁ μάγειρος, εἰσήνεγκε τῷ κελλαρίτῃ, χρείας δὲ ἐπειγούσης τὸν κελλαρίτην, ἐξῆλθε τοῦ κελλαρίου, &c. Vita S. Nili Junioris pag.69. ἐκέλευσεν ἑτοιμάσαι τῷ κελλαρίτῃ, ἵνα φησὶ τῶν ἀδελφῶν φθασάντων ἀπὸ τοῦ μύλου γευσώμεθα ἄρτου. Dorotheus Doctr. 4. εἴτε πρὸς τὸν κηπουρὸν, εἴτε πρὸς τὸν κελλαρίτην, εἴτε πρὸς τὸν μάγειρον, &c. Doctr. 11. ἄρα ᾔτησα τὸν κελλαρίτην πρᾶγμα, καὶ οὐ δίδωσί μοι. Occurrit rurſum infrà. Triodium in Sabbato Sancto: καὶ εἰσέρχεται ὁ κελλαρίτης καὶ ἐπιδίδωσι τοῖς ἀδελφοῖς ἀνάκλασμα τοῦ ἄρτου, &c. Typicum S. Sabæ c.2. ὁ δὲ κελλαρίτης προτίθησιν ἐν τῷ ἀναλογίῳ ἄρτους, ἐξ ὧν ἐσθιομεν ἐν τῇ τραπέζῃ. Eadem habet Euchologium Goari pag. 43. Κελλαρίτου porrò officium ac miniſterium pulchrè deſcribunt Jambi MSS. ex Cod. Thuanæo:

Εἰς τὸν Κελλαρίτην.

Τίς ὡς σὺ, τέκνον, ἐργάτης Θεοῦ πέλει;
Ἔχεις γὰρ ἔργον σφόδρα τῶν ἄλλων πλέον,
Τῆς τῆς ἀδελφότητος ἄρχων βρωμάτων,
Ὅλος πρόσελθε πανσθενῶς τῇ φροντίδι,
Διδοὺς ἑκάστῳ τὸ προσῆκον ἐν κρίσει,
Πυρὰς δέχοιο τῆς πολυζητησίας
Ἐκεῖνον οὕτως ἄλλον ἀλλοίως φέρων,
Πράως, γαληνῶς, συμπαθῶς, οἰκτιρμόνως,
Οὕτως γὰρ ἕξεις σὺν στεφάνῳ τὸ στέφος.

Κελλαρεύειν, *Cellario praeeſſe*. Lexicon Cyrilli: Ταμιεύεσθαι, Κελλαρεύεσθαι.

ΚΕ'ΛΛΗΣ, pro Κέλης, *Equus celer*, *qui ab uno ſeſſore agitur*. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. ἱππάζεται, οὐχ ἁπλῶς τὸ ἀεὶ ἱππικὴν ἔχειν, ἀλλ' ἐφ' ἑνὸς ἵππου ὀχεῖσθαι, ὃ νῦν κέλλητα καλοῦσιν.

ΚΕΜΕΛΕ'Γ, Ægyptiis, *Veratrum nigrum*, apud Interpol. Dioſcor. cap.733.

ΚΑΜΕΦΗΤΟΥ'Σ, Χαμαιπίτυς, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Chamapitys*.

ΚΕΜΜΩΝΑΡΙ'ΔΙ, τὸ Πλατοκοίμοιτον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. Πλατυκύμινον.

ΚΕΝΑΚΟΥΛΑ'ΡΙΟΣ, *Cœnacularius*, apud Scholiaſtem Baſilic. ad lib.25. pag.27.

ΚΕΝΔΗ'Σ, τὸ πύρεθρον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. In aliis Κενδὶς ſcribitur. *Pyrethrum* de quo Ruellius lib.3. cap.49.

ΚΕ'ΝΔΟΥΚΛΟΝ. Vide in Κένδουκλον.

ΚΕ'ΝΔΡΟΣ, pro Κέδρος, *Cedrus*. Phyſiologus MS. de Natura animalium ὑπάγουσι εἰς τὰς κένδρους, μίζει τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐκεῖ ἀρωμάτων, &c. Ita ν. interponere vocibus Græculos non ſemel hîc obſervamus.

ΚΕΤΗ'ΝΗΖ, σαγάπηνον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΚΕΝΗ'ΡΙΟΝ, pro Κενοτάφιον, in Cod. Barbarogr. Nicetæ.

ΚΕΝΟ'ΞΥΛΟΝ, *Chamaleon niger*, apud Interpol. Dioſcorid. cap.416.

ΚΕΝΟΥ', *Supervacuò*, apud Moſchionem de Morbis Mulierum cap.21. vertit vetus illius Interpres.

ΚΕΝΟΥ'ΡΙΟΣ, Κενούργιος. Vide in Καινούριος.

ΚΕΝΟΥ'ΧΟΣ, *Crumena*, pro Κωνοῦχος, quæ vox Heſychio exponitur τὸ θυλάκιον, βαλάντιον, καὶ μαρσίππιον. Theophraſtus in characteriſmo diffidétis:

ω

οἱ κύκλεσι τὴν κεφαλὴν, καὶ οἱ σφίγγοντες τὸ κυνάγχιον. Ita emendat Salmaſius, ubi Cod. Edit. τὸ κυλλήγχιον præfert. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Κυνάγχιον, τὸ βαλάντιον· κύρβεις, ἄξονες νόμων.

Pollux Κυνοῦχον, *Lorum quo canis alligatur*, interpretatur.

ΚΕΝΤΑΡΧΟΣ, *Centurio*. Leo in Tacticis cap.4. §.6. πρῶτη κεφαλὴ ὁ στρατηγὸς, καὶ μετ' αὐτὸν οἱ Μεράρχαι, εἶτα Δρουγγάριοι, εἶτα οἱ Κόμητες, ἤγουν οἱ τῶν λεγομένων βάνδων ἄρχοντες, εἶτα οἱ Κένταρχοι, ἐφεξῆς οἱ Δέκαρχοι, ἤγουν οἱ πρῶτοι τῶν λεγομένων ἀκιῶν. Et §. 11. Κένταρχος δὲ ἐστὶν ὁ ἑκατὸν ἀνδρῶν ἄρχων, ἤτοι ἑκατόνταρχος. Adde cap.12. §.74. cap.16. §.4. cap.18. §. 50. cap.19. §.8. 13. Baſilius in Naumachicis, apud Rigaltium: ἑκατοντάρχης ὁ ἐπὶ μιᾶς ναὸς ἑκατὸν ἀνδρῶν ἡγούμενος, ὅστις καὶ τριήραρχος καλεῖται. ἔστι δὲ ὁ λεγόμενος Κένταρχος κέντον γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις ὁ ἑκατὸν ἀριθμός. Προσαγορεύεται δὲ καὶ Κένταρχος ὁ ἑκατὸν ἀνδρῶν ἡγούμενος. Theophanes an.20. Mauricij: προβάλλεται Ἔξαρχον φωκᾶν τὸν Κένταρχον. Cedrenus an. 1. Phocæ: ὑπὸ Κεντυρίων, ἤτοι Κένταρχον.

Πρωτοκένταρχος, *Primus Centurio*. Novella Baſilij Porphyrog. de præſcript. 40. annor. ὑπὸ γὰρ καὶ αὐτοὺς σχολαρίους δυνατοὺς ὀνόμασαν· ἡμᾶς δὲ λέγομεν καὶ τούτους δυνατοὺς, προστιθέμεν δὲ καὶ πρωτοκενταρχους· καὶ γὰρ τούτους δυνατοὺς, εἴ τι πραγματικῶς διηγούμεθα.

ΚΕΝΤΗΚΑΛ. Ptochoprodromus ex Cod.MS. Reg. 1334.

φρουκύφαλε βιλαρικὰς, ἐπάρετε κεντήκλας.

Infrà:

Καὶ τὰς κεντίκλας να περνῶ καὶ τοὺς πυπιροτζίφλας

Paulò antè:

Κεντίκλας ἂν ἐμάθαινα, καὶ τοὺς πιπιροτζίφλας.

Idem videtur quod Κέντυκλον. Vide in hac voce.

ΚΕΝΤΗΛΙΩΝ. Vide in Γονάτιος.

ΚΕΝΤΗΜΑ, unus è novemdecim tonis Muſicæ Græcanicæ, quos recenſemus in V. φωνή. Vide Ἴσον, & Rutgerſium lib. 2. variar. Lection. cap. 11. Extr.

ΚΕΝΤΗΜΑΤΙΑ, *Punctura*, Κέντημα, in Corona pretioſa.

ΚΕΝΤΗΝΑΡΙΟΝ, *Centenarium*, *Libra centum*. Suidas: Κεντηνάριον, λίτραι ρ'. κέντον γὰρ Ῥωμαῖοι τὰ ρ' φασί. Hauſerunt à Procopio lib.1. de Bello Perſico cap.25. ἦλθε δὲ λίτρας τὸ κεντηνάριον ἑκατὸν, ἀφ' οὗ δὴ καὶ ὀνόμασται· κέντον γὰρ τὰ ἑκατὸν καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Idem in Hiſt. arcana: λέγουσι γὰρ αὐτὸν ἐκ Χερσονήσου τι καὶ Ῥαβέννης ἐς ἑκατὸν κεντηνάρια ἐξ ἀμφοῖν παλαίων συλλέγοντα ἔχειν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.73. δώδεκα κεντηνάρια συγχώρησιν ἐποιήσατο δημοσίων. Utuntur paſſim Scriptores, Olympiodorus, apud Photium pag. 197. Joan.Moſchus in Limon. cap. 195. Acta SS XL. Martyr. Theophanes an.12. Leonis M. An.8. & 9. Juſtini Thracis. An. 2. Juſtiniani pag.152. An.3. Leonis Iſauri. Ejuſdem Continuator lib.3. num.9.34. lib.4. num. 21. Anonymus Combefiſian. in Lacapeno num. 44. in Porphyr. num. 4. Symeon Logoth. in Theophilo num.18. in Michaële Theophili F. num.14. 15. Nicetas in Manuele lib.2.n.7. lib.5.n.9. Cinnamus lib. 2. num. 2. Conſtantinus Porph. in Nov. περὶ συνωνῶν, lib. de Adm. Imp. pag. 201. & in Baſilio num.22. Edit.Allat. Ducas cap.19. pag.51. Codin. in Orig.Conſtantinopol. num. 19. 22. 119. 139. 142. &c. Et alij: veteres præterea Inſcript. apud Gruter 1160. 17. 1161.1. Vide Notas noſtras ad Cinnamum pag.455. Scribit Joan. Stiernhookus lib.1. de Jure Suevorum vetuſto cap.11. pag.150. Germanos, præſertim Superiores, ad *Centenarios* pondera exigere, *Centener*, quorum unus centum markas ſeu libras continet.

ΚΕΝΤΗΝΑΡΙΟΣ, *Centenarius*, ἑκατόνταρχος, *Centurio*. Apud S. Athanaſium in Apol.2. de Fuga ſua quidam Antonius Βίαρχος Κεντηνάριος τῶν λαμπροτάτων Ἐπάρχων τῶν ἱερῶν πραιτωρίων inſcribitur. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Centenarius*.

ΚΕΝΤΗΡΙΟΝ. Vide in Κεντυρίων.

ΚΕΝΤΗΤΟΝ, *Opus acupictile*, *Phrygium*. Theophanes an. 5. Juſtini Thracis: φορέσας στίχαριν καὶ χλαμύδα βασιλικὴν ἄσπρην, ἔχουσαν ταυλὴν χρυσῆν, ἐν ᾧ ἦν κεντητῶς ἐγκεχάρακτο ἡ εἰκὼν τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου. Nicetas in Manuële lib.3. num.6. ex Cod.Barbarogr. βλαττία χρυσᾶ καὶ ἐξάμιτα, καὶ ἕτερα βλάττια ποίκιλα καὶ κεντητά. Vbi Cod. alter: καὶ ἐσθῆτας τῶν ἐξ ὑπερηφάνου ὕφης, &c. Alia notione uſurpat nempe pro *inuſtus*, vel *graphio impreſſus*. Idem Theophanes an.7. Mauricij: τὸ δὲ Τούρκων ἐν ταῖς μετώποις τὸν τύπον τοῦ σταυροῦ κεντητὸν διὰ μέλανος ἐχόντων, &c. Rurſum an. 2. Conſtantini filij Irenes, & ex eo Cedrenus: ἐπιγράψας εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μέλανι κεντητῷ, Ἀριθμιακὸς ἐπίβουλος, &c. Huc fortè referri poſſunt quæ habet Galenus in Lexico Hippocrat. Ῥαφίῳ, τῷ κεντηρίῳ ᾧ διακεντῶσιν οἱ τεχνῖται τὰ τοιαῦτα ἐπιδέσμους ὅπως τὰ δέρμα ῥάπτειν παρασκευάζουσι. Vide Μέλαν.

ΚΕΝΤΟΚΟΥΡΑ, πόλιον λέγεται. Ita Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. *Polium*, de quo Ruellius lib.3. cap.60. Aliæ ex Cod. Reg. 1237. Κεντοκούρου, ἀλιπία λευκά. Conſtantinus Aſecretis in Viatico MS. lib. 1. cap.54. τοῦ λαβεῖν ἀπὸ τοῦ κεντοκούρου μίαν δράχμαν.

ΚΕΝΤΟΝΙΟΝ, Κέντο ἀριον. Vide in Κεντών.

ΚΕΝΤΟΥΚΛΑ, *Centunculi*. Epimeriſmi MSS. Herodiani parte 2. & Lexicon MS. ex Cod.Reg.1708. πῖλος, τὸ κέντυκλον. Suidas: πιλία, κέντυκλα. πῖλος, τὸ κέντυκλον. Ita etiam Moſchopulus & Lexicon MS. Cyrilli. Gloſſæ aliæ: Πίλον, καὶ πιλίδιον, τὸ κένδυκλον. Joannes Tzetzes ad Heſiodi ἔργ. β'. Πίλους, κυρίως, τοὺς ἐξ ἐρίων πεπιλημένους, καὶ συμπατηθέντας καὶ συστραφθέντα ὑφάσματα, ἃ οἱ ἰδιῶται νῦν κέντυκλα φασί. Apollodorus MS. in Poliorcetic. in Κόρακος deſcriptione: καὶ γὰρ ἐκ τῶν ἐμπροσθίων μερῶν σκεπέσθω ὀφείλει βύρσαις καὶ κεντούκλοις. Idem: σκέπεται δὲ ὅλος ὁ κόραξ διὰ βυρσῶν καὶ κεντούκλων. Quod porrò hic Κέντυκλον Apollodorus, Κέντρωσιν appellat Biton de Machin. bellic. ἐπιγράψαι τὸ μὲν πρῶτον ὕλῃ ξυλικῇ, εἶτα ἐπάνω κέντρωσιν, ὅτι ἱμάτισμεν ὡς ὅτι μάλιστα. Leo Imp. in Tactic. cap. 5. num.4. ποδόψελλα σιδηρᾶ, ἢ καὶ ἐξ ἑτέρας ὕλης, διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας περιβραχιόνια σιδηρᾶ, ἀλυσίδια, ὀνδυμάτια, ἔσωθεν μὲν ἀπὸ κεντούκλου, ἔξωθεν δὲ ἀπὸ λινοῦ, τελητικά τὰ ἀπὸ κεντούκλων διπλῶν γινόμενα. Occurrit paſſim ea notione apud Tacticos, eundem Leonem cap. 6. num.8. cap.18. num.51. cap.19. num.13. Conſtantinum pag.11. 15. & Mauricium lib.1. cap.2. lib.11. cap.3. apud quos promiſcuè, κέντουκλον & κένδουκλον ſcribitur. Orneoſophium juſſu Michaëlis Imp. ſcriptum, pag. 249. τρίχας αἰγὸς τρίψον, καὶ ποίησον αὐτὰς ὥσπερ κένδουκλον, &c. Conſtantinus Aſecretis in Viatico peregrinantium τέτρων ἀπὸ κενδούκλου κεκαυμένον μετ' ὄξους καὶ ἐλαίου. Ita MS. Reg. Joan. Cananus de Bello Conſtantinop. pag.193. καὶ ἐσῆλθεν εἰς τὴν τάφρον τὴν ἐσκεπασμένην ἀπὸ κεντούκλων. Vide Philipp. Pigafettam ad Leonis Tact. lib.5. pag.66.

Κέντυκλον, *Centunculum*, herba quæ Dioſcoridi Γναφάλιον dicitur. Ita legendum apud ejus Interpol. cap.538. pro κέντουλον.

ΚΕΝΤΟΥΡΙΑ, *Centuria*. Juſtinianus Nov.128. cap.3. ὑπὲρ ἑκάστου ἰούγου, ἢ ἰούλια, κεντουρίαν, ἢ ἄλλῳ οἱῳδήποτε ὀνόματι.

ΚΕΝΤΟΥΡΙΩΝ, Κεντυρίων, *Centurio*. Heſychius: Κεντύριον, Ἑκατόνταρχος. Conſtantinus lib. 1.

 de

de Themat. cap. 1. Λογγῖνος γὰρ ἔλεγεν τοὺς χιλιάρχους, τοὺς δὲ Κεντυρίωνας τοὺς ἑκατοντάρχους. Suidas in Σημαία: οἱ δὲ ἡγεμόνες τούτων Κεντυρίωνες καὶ Ταξίαρχοι.

Κεντυρίων, apud Marcum cap. 15. v. 39. 44. 45. Epiſtola Smyrnenſis Eccleſiæ de Martyrio S. Polycarpi: ἰδὼν οὖν ὁ ἑκατόνταρχος, Κεντυρίων, &c. Martyrium S. Iſidori num. 1. ὡς δέ τις τῶν στρατιωτῶν Κεντυρίωνος τόπον ἐπέχων. Anonymus MS. in Homil. in Sabbatum Lazari: καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα, τουτέστι ἑκατόνταρχον, &c. Gloſſæ Baſilic. Κεντυρίωνες, Μανδάτορες. Calliſtus Patr. Conſtantinopol. Homil. in Exaltat. S. Crucis: αὕτη ἡ φωνὴ κεντυρίωνα κατέπληξε. Adde to. 1. Baſilic. p. 686. &c.

Κεντηρίων. Lexicon MS. Cyrilli: Κεντηρίων, ἑκατόνταρχος. Addunt Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. ἤτοι ταγματάρχης ἑκατοντάδος· κέντον γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις, τὸ ἑκατόν. Et Gloſſæ Baſilic. Κεντηρίωνες, Μανδάτορες. Cedrenus: Κεντηρίων, ἤτοι Κένταρχος, τὴν τοῦ σώματος ἀναδρομὴν μισῶ. Victor Presbyter in Marcum: καὶ ὅτι Κεντηρίων διὰ τοῦτο μάλιστα ἐπίστευσεν, ὅτι μετ' ἐξουσίας ἀπέθανεν. Chriſtophorus Patricius in Menologio:

> Ὁ Κεντηρίων πῦρ πόθῳ θεοῦ πνέων,
> Ψυχὴν προθύμως, εἰς τὸ πῦρ ἀποπνέει.

Ἰταλικὸς Κεντηρίων, apud Laonicum lib. 5.

ΚΕΝΤΡΙ'ΖΕΙΝ, Ἐγκεντρίζειν, Κεντρώνειν, *Inſerere*, *Surculum inſerere*, ἐμπέρειν, ἐμβιβάζειν. Lib. 16. Baſilic. tit. 1. §. 7. καὶ ἀνανεοῖ, ὥσπερ καὶ κεντρίζει τὰ δένδρα. Cyrillus nuperus Patr. Conſtantinopolit. in Homilia de Publicano: τὰ ξύσκαρπα (δένδρα) τὰ κεντρίζει, τὰ ἄκαρπα ἄλλα καίει, ἄλλα κοπρίζει εἰς ἐλπίδα, &c. de Hortulano. Anonymus MS. περὶ γεωργικῶν· Τρεῖς τρόποι εἰσὶν ἐγκεντρισμοῦ· καὶ ὁ μὲν ὡς κυρίως καλεῖται ἐγκεντρισμὸς, ὁ δὲ δεύτερος ἐμφυλισμὸς, ὁ δὲ τρίτος ἐνοφθαλμισμὸς, &c. Adde Agapium Monach. in Geopon. cap. 15. 16. & alibi paſſim. Κέντρον pro clavo uſurpat Heſychius: ἧλος, καρφία, κέντρα. Vide Ἐμφυλιάζειν.

ΚΕ'ΝΤΡΟΣ, *Cedrus*, Κέδρος, in Corona pretioſa. Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Κέντρους ὀπυραχλιασμὸς ποτὲ οὐ εἴβησάν τινες.

ΚΕΝΤΡΟΥ'ΝΙΟΝ, *Stimulus*, Κέντρον. Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Μέγα κακὸν, μέγα θηρίον ὁ φθόνος ἔνι, φίλοι,
> Σκορπίον ἀπεικάζεται με μυρία κεντρούνια.

Rurſum:

> Καὶ τὰ πικρὰ χολόκοκκα τὰ δίδεις καθ' ἡμέραν,
> Σκόρπει φθόνε δολερὲ με μυρία κεντρούνια.

ΚΕΝΤΩ'Ν, *Cento*. Suidas: Κεντὼν, κεντωνάριος, Ῥωμαϊστὶ, καὶ κεντώνιον.

Κεντώνιον, *Veſtis ex centonibus confecta*, cujuſmodi fuit Monachorum ῥάκος, vel ſtorea. Apophthegmata Patrum in Simone num. 2. φορέσας οὖν τὸ κεντώνιον αὐτοῦ, καὶ λαβὼν ἄρτον καὶ τυρὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ἀναστὰς εἰς τὸν πυλῶνα, ἐκάθισεν ἐσθίων. S. Dorotheus Doctr. 3. Extr. δύναταί τις ἀρκεσθῆναι ἐπὶ κεντωνίῳ, καὶ ζητεῖ λεβίτωνα, ἴσως καὶ φιλονεικεῖ, ἐὰν μὴ λάβῃ. Cyrillus Scythopolitanus, ſeu Metaphraſtes, in Vita S. Euthymij num. 90. ἡ στρωμνὴ δὲ τί ἕτερον, ἢ ψίαθος, καὶ ἃ Κεντώνιον καὶ Ἐμβρύμιον συνήθως καλοῦσι. Idem Cyrillus in Vita MS. S. Sabæ cap. 33. καὶ λαβόμενος τὸ κεντώνιν αὐτοῦ τῷ στόματι, ἄλλον αὐτὸ ἔξωσαι τὸ σπήλαιον. Et cap. 44. ἐκ ἐπώλησε δύο χιλόνια, ἀλλ' ἐν στιβαδίῳ μὲν ἐκάθευδεν ἐπὶ ψιαθίου καὶ κεντωνίου. Cap. 51. κεντωνάρια ῥυπαρὰ καὶ πολύραφα φοροῦντα, &c. Nilus Monach. lib. 3. Epiſt. 137. καὶ τῷ αἰσχίστῳ, καὶ τῷ κακοσιάτως ἀμφιέννυται κεντωνίῳ. Idem de Captivitate filij pag. 46. καὶ ἀποδύσαντες τὸ κεντώνιον γυμνοὺς πρὸς σφαγὴν στοιχηδὸν διατάξαντες τοὺς ἡλικίᾳ προέχοντας. Et Oratione in in Albianum pag. 143. κεντώνιον πολυετὲς τὸ ἔνδυμα συνακμάσαν αὐτῷ τῷ ἐκεῖ βίῳ. Vide in φασκίδιον.

Κεντονάριον, ſimili notione. Eadem Apophthegmata Patrum in Marco num. 3. ἦν δὲ φορῶν κεντωνάριον, καὶ ἐμβολημένος ἀπὸ τοῦ μαγειρίου.

ΚΕ'ΠΟΛΑ, *Blennus*, Piſcis, Ital. *Cepola*. Vide Petr. Bellon. lib. 1. de Piſcib. p. 216.

ΚΕΠΟΥ'ΛΟΝ, *Myrobalanus major*, *Cepula*, Actuario. Interpolator Dioſcoridis pag. 226. Edit. Venetæ, de Myrobolano: τὸ μέγα τὸ λεγόμενον Κέπουλε, παρ' ἐνίων δὲ Κέβουλε μέσης κράσεως ἐστὶν ὀλίγον. Myrepſus ſect. 9. cap. 83. λαβὼν τὸ μέγαν ἐλέβορον, ἤτοι τὸ λεγόμενον κεπούλον. Ubi Fuchſius. Vide etiam Ruellium lib. 1. cap. 42.

ΚΕΡΑΒΕ', τὸ ἤλεκτρον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg 190. Vide infrà in Κέραμε. Joannes Garlandius in Synonymis Chymicis: *Karabe, id eſt gumma ſicut Sopharasa.* Matthæus Silvaticus: *Kerbes, id eſt, Mirabolani.* Suprà: *Karbes, Karbech, id eſt Elleborus.*

ΚΕΡΑΙ'Α. Machinæ Bellicæ jaculatoriæ ſpecies. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obſeſſa: καὶ χειρομάγγανα, ἔτι καὶ κεραίας δυναμένας λίθους βαρεῖς πρὸ τῶν τειχῶν ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων ῥιπτεῖν. Aliàs Κεραία eſt *Antenna*. Phavorinus: ἰκρίον, οἱ μὲν μέρος τῆς ἱστοῦ λέγουσι, βέλτιον δὲ νοεῖν ἰκρίον τὴν καλουμένην κεραίαν, ἧς τὰ ἄκρα ἀκρότερα λέγονται.

ΚΕΡΑΜΑΡΕΙ'ΟΝ, *Figulina*. Balſamon ad Synod. VII. Can. 12. αἱ ἁλυκαὶ, οἱ ἀμπελῶνες, οἱ λιβαδιαῖοι τόποι, οἱ ὑδρόμυλοι, τὰ κεραμαρεῖα, καὶ τὰ λοιπὰ τὰ τοιαῦτα. Alij *Figlinos Canales*, per quos aquæ fluunt, interpretantur.

Κεραμάειος, *Figulinus*. Orneoſophium cap. 10. p. 183. κόνιν κεραμαρίαν ἔχουσα δακτύλους ἕξ, πρὶν τὸ ἱέρακα καλέσεις, ἐπιστρώσεις αὐτῷ.

Κεραμίδα, Κεραμίδι, *Tegula lateritia*, κέραμος, πλίνθος.

Κεραμιδάειον, & Κεραμιδιζάριον, *Figulina*, apud Cruſium in Turcogr. p. 256.

Κεραμιδᾶς, Κεραμιδάες, *Tegularius*, *Laterarij operis artifex*, Πλινθουργός. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 890. καὶ ἔπαρε μίαν δύναμιν ἀπὸ κεραμιδάες.

Κεραμιδώνειν, *Tegulis tectum operire*.

Κεραμικὸν, *Vas fictile*. Luithprandus in Legat. *Et quaſi Keramicum, id eſt vas fictile, quod confractum reformari nequit, confringemus.*

ΚΕ'ΡΑΜΕ, in Gloſſis Saracenicis MSS. τὸ ἤλεκτρον. *Electrum.*

ΚΕΡΑΜΕ'ΝΗ, πλατυκύμινον, in Aliis Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. Matth. Silvaticus: *Platocyminum, eſt dictum latum Cyminum, & eſt pſilium montanum, vel ſiſeleos, vel ſiler montanum.*

ΚΕΡΑΣΙ'Α, menſura liquidorum apud Myrepſum de unguentis c. 54. Κερασιὰ verò, eſt *Ceraſus* arbor.

ΚΕΡΑΣΚΟ'ΜΙΟΝ, *Oenanthe*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 541.

ΚΕΡΑΣΤΗ'Σ, *Pincerna*, *Pocillator*, Οἰνοχόος.

ΚΕΡΑΣΦΟ'ΡΟΣ, *Cornutus*, *cujus uxor mœchatur*. Euſtathius: δῆλον δὲ ὅτι σκῶμμά ἐστιν ὅτι ὡς ὁ ἐλαφρὸς, καὶ ὁ κοῦφος, καὶ ὁ κενὸς, δριμύτερον δὲ τούτων ὁ δειλὸς, ἔτι δὲ καὶ ὁ λαμπρὸς κερασφόρος. Vide Καρατᾶς.

ΚΕΡΑΤΑ'ΡΙΟΝ, *Cornu*, Κέρας Leges Longobardorum Græcè verſæ, ex Bibl. Reg. ὁ ὑβρίζων κερατάριον δείξει, λαμβάνει ἀλλαγὴν ἕξ. Galli dicunt, *qui montre les cornes à quelqu'un*. Ideò autem hujuſmodi corniculorum oſtenſio contumelioſa cenſebatur,

ſcebatur, quia κερασφόρυς vulgò vocabant, qui uxores impudicas habebant. Vide in Κερατίας.

Κεραϊάρια, *Antenna*, Græcis κέρατα, ut apud Heſychium: & κεραία, ſcilicet τὸ ἐπάνω τοῦ ἱστοῦ δεδεμένον πλάγιον ξύλον, ᾧ ἐξάπτεται ἡ ὀθόνη, ut eſt apud Scholiaſtem Homeri Iliad. Σ. Scholiaſtes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 228. κεραίη, τὸ κεραϊάριον· κερύχη. Moſchopulus: κέρας, καὶ ἡ ἰσχὺς, καὶ τὸ πτερύγιον ἐν παραλλάξει, καὶ τὸ κοινῶς κεραϊάριον. Baſilius de Grammat. κεροίαξ, τὸ κερατάριον. Lexicon MS. ad Schedographiam:

> Κεραία, κεραϊάριον, Κίλλιξ, ὁ καβαλλάρης.

Leo in Tacticis cap. 19. §. 5. ἐχέτω δὲ καὶ πάντα τὰ πρὸς ἐξαρτισμὸν δρόμωνος ἀπαραλείπτως καὶ διπλᾶ, οἷον αὐχένας, κώπας, σκαρμοὺς, σχοινία, κάρσια, καὶ τὰ ἄρμενα δὲ αὐτῶν, καὶ κεραϊάρια, καὶ καλάρτια, &c. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 28. βαλόντες κεραϊάρια, ἅπαν τὸ πέραμα ἐναπέφραξαν. Infrà: καὶ ἵστατο ὄπισθεν τοῦ παρ' αὐτῶν ῥιφθέντος τῶν κεραϊαρίων. Apud Euſtathium, Κεραϊάριον, τὸ κέρας τοῦ ἱστοῦ etiam exponitur.

ΚΕΡΑΤΑ͂Σ, Κερατίας, *Cornutus*, qui uxorem habet adulteram. Laudatur Michaëlis Pſelli opuſculum πόθεν τὸ τοῦ Κερατᾶ ὄνομα. Κερατίας, apud Codin. in Orig. Conſtantinopol. num. 125. Artemidorus lib. 2. cap. 12. ἡ γυνή σου πορνεύσει, καὶ κατὰ τὸ λεγόμενον, κέρατα ποιήσει. Vide in Κερασφόρος, & in Κερατάριον.

ΚΕΡΑΤΖΟΥ͂ΝΙ, *Pediculus*, Φθεὶρ, σάθραξ.

ΚΕΡΆΤΙΟΝ, *Siliqua*: Ponderis & nummi ſpecies. Oribaſius de Menſuris & Ponderib. ex MS. τὸ κεράτιον ἔχει σιλίκια δ'. Scholiaſtes Baſilic. Ecl. 23. χρὴ γινώσκειν, ὅτι τὸ ἓν κεράτιον φόλλεις εἰσὶ δώδεκα, ἤτοι μιλιαρίσιον τὸ ἥμισυ· τὰ οὖν δώδεκα κεράτιά εἰσιν νομίσματος ἥμισυ· τὸ γοῦν ἀκέραιον νόμισμα ἔχει μιλιαρίσια ιβ'. κεράτια κδ'. Gloſſæ veteres: ἔχει δὲ ἕκαστον τῶν τοιούτων λεπτῶν ἀργυρίων, μιλιαρησίων καλουμένων, κεράτιον ἓν ἥμισυ τέταρτον. Gloſſæ MSS. ad Ariſtophanis Nubes: τὸ ἔλαττον ἢ δραχμήν· Κεράτια ιη. οὐγγίας. Joan. Moſchus in Limon. cap. 184. καὶ βάλε τριάκοντα μετανοίας, καὶ τάξω σοι ἓν κεράτιον. Infrà: ὅταν οὖν ἐπλήρωσεν τὰ κδ'. κεράτια, ὅ ἐστιν νόμισμα. Chronicon Alexandrinum an. 20. Mauricij: καὶ πάλιν ὁ Χαγάνος ᾐτήσατο αὐτοῦ τὸ ἥμισυ νόμισμα ἑκάστης ψυχῆς λαβεῖν· τοῦ δὲ μηδὲ τέσσαρα κεράτια λαβεῖν τοὺς αἰχμαλώτους ἀπολογησαμένου. Ita Theophanes eod. an. pag. 235. Vide Nov. Juſtin. 32. cap. 1. Nov. 59. cap. 5. Nov. 106. Nov. 123. cap. 27. &c.

Δικέρατον, *Duæ* ſeu *binæ ſiliquæ*, tributum ita appellatum Byzantiis impoſitum à Leone Iſauro Imp. pro reparandis Urbis muris, uti narrat Theophanes anno ejuſdem Leonis 24. ubi hæc addit: ἐντεῦθεν οὖν ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια διδόναι τὰ δύο κεράτια τοὺς διοικητάς. Similia habent Cedrenus pag. 458. & Zonaras pag. 86. At Nicephoro Generali Imp. id adſcribit Conſtantinus Manaſſes:

> Οὗτος ἐπέθηκε βαρὺ τοῖς Βυζαντίοις ἄχθος,
> Οὐ κοῦφον, οὐδ' ἀνάγκαλον, οὐδ' ἐλαφρὸν βαστάσαι,
> Ἀνανεώσεως τειχῶν χάριν τῶν γηρασάντων,
> Ὃ λέγουσι Δικέρατον οἱ τούτου τελωνάρχαι.

A Manaſſe hauſit Michaël Glycas pag. 286. in eodem Nicephoro: ἀλλὰ καὶ βαρὺ τοῖς Βυζαντίοις ἄχθος ἐπέθηκε, χάριν τῶν γηρασάντων τειχῶν ἀπαιτεῖσθαι τὸ λεγόμενον Δικέρατον ἐκέλευσε. Vide Gyllium lib. 1. Topogr. Conſtantinopol. cap. 19. Sed hæc ita videntur concilianda: Leo Iſaurus Ἑξάφολλον invenit, ut in hac voce docemus, Nicephorus verò δικέρατον ἐξαφόλλῳ addidit: inde ejuſmodi tributum deinceps appellatum Δικερατοεξάφολλον, *Diceratum cum ſex Follibus*: ſeu potiùs *Præſtatio* utriuſque tributi, *Hexapholli*, *& Dicerati*. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. ex Cod. Reg. MS. καὶ τὸ μὲν χάραγμα, ἤτοι τὸ ἓν ιἱ. (νόμισμα) μετὰ τοῦ δικερατοεξαφόλλου ἐστὶ τοῦ δημοσίου, αἱ δὲ λς'. φόλλεις εἰσὶ τοῦ πράκτορος. Cùm autem Ceratium conficiat 12. folles: ſequitur Δικερατοεξάφολλον confeciſſe 30. folles. Rurſum: δικερατοεξάφολλον, ἤτοι φόλλεις τριάκοντα.

Τετρακέρατον, *Pondus trium Siliquarum*. Theophanes in Nicephoro Generali an. 8. pag. 412. δίδωκεν ἐπὶ τόκῳ τετρακεράτῳ τὸ νόμισμα ἀνὰ χρυσίου λιτρῶν δώδεκα. Zonaras in eodem Auguſto: τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπισήμους ναυκλήρους συναγαγὼν, δίδωκεν ἐπὶ τόκῳ τετρακέρατον νόμισμα.

ΚΈΡΑΤΟ, Κέρατον, *Cornu*. Corona pretioſa: Κέρατο, *Cornu*, Κέρας. Conſtantinus in Tacticis pag. 38. ὀφείλουσι δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα τέσσαρα μέρη περιπατεῖν ἐπὶ κέρας, καὶ τὸ ἓν κέρατον, ὅ ἐστι τὸ ἄκρον τῆς παρατάξεως, ἔμπροσθεν ἔχον ὡς μέτωπον.

ΚΕΡΑΤΟΦΌΡΟΝ, τὸ καρδάμωμον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΚΕΡΑΥΝΟΚΌΚΚΙΝΟΣ. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 12. ἔξωθεν δὲ τῶν παρατειχίδων κλάδοις γλυπτοῖς, καὶ ἑτέροις τισὶ λεπτοῖς χρυσοπάστοις καὶ κεραυνοκοκκίνοις διακεκόσμηνται. Ubi Interpres *è rufo candicantes* vertit, à colore fulguris.

ΚΕΡΑΦΡΩ͂Ν, Dacis, *Anagallis*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 397.

ΚΕΡΒΙΚΆΡΙΟΝ, *Cervicarium*, *Cervical*, *Pulvinus*. Herodianus de Solœciſmo & Barbariſmo, MS. λέγομεν δὲ βαρβαρίζειν καὶ τὸ ἀλλοφύλοις χρώμενον· ὡς ὅτις τὸ μὲν ὑπαυχένιον κερβικάριον λέγει, τὸ δὲ χειρόμακτρον μάππαν. S. Dorotheus Doctr. 3. Extr. ὁμοίως καὶ ἐν στρώματι πολλάκις δύναταί τις ποιῆσαι τὴν χρείαν αὐτοῦ εἰς ἓν κερβικάριον, καὶ ζητεῖ μέγα στρῶμα. Apophthegmata Patrum in Poemene num. 131. καὶ τὸ κερβικάριον ἐτίθουν πρὸς κεφαλὴν αὐτοῦ. Paulus Monachus Collect. lib. 1. ἀναστὰς εἷς ἐξ αὐτῶν λαβὼν τὸ μικρὸν κερβικάριον, τὸ ἐπικείμενον τῷ καθίσματι αὐτοῦ, ἔλαβεν ἐπάνω τῶν ὤμων αὐτοῦ. Utitur rurſum infrà.

ΚΕΡΒΊΟΝ. Zoſimus Panopolita ſive alius Anonymus MS. de Rotundandis margaritis: ἀνάπλασον ταύτην εἰς σκαφίδιον, ἢ εἰς κόφινον, καὶ ὑπόθες κερβίον, καὶ δὸς αὐτὸ λελυμένον. — καὶ εὑρήσεις ἐν τῷ κερβίῳ ἐκκριθὲν λεῖον μαργαρίτιον.

ΚΕΡΒΟΎΚΟΛΟΣ, *Cerviculus*, *Cervulus*, Ludicri ſpecies, de quâ copioſè egimus in Gloſſ. med. Lat. in hac voce. Nilus Monach. lib. 3. Epiſt. 252. οὐ γὰρ εἶδα ὅτι οὐδέποτε δημοτελῆ πανήγυριν ἑορτάζων ἀνέχῃ, οὐδὲ σπουδάζεις παιγνίοις δαιμόνων, καὶ κερβουκόλοις, καὶ ταῖς ἄλλαις μυρίαις ὀφθαλμοπλανίαις, καὶ ταῖς ἱπποδρομίαις, &c. Videtur legendum κερβύλοις.

ΚΕΡΔᾺ, Afris, *Eryngium*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 429.

ΚΕΡΈΕΡΑ, Ægyptiis, *Aſarum*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 9.

ΚΕΡΈΛΛΑ, *Querela*, *Iurgium*, *Rixa*, ex Gall. *Querele*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 139. καὶ ὁ νικητὴς τοῦ πολέμου πρέπει νὰ ἔχει νικημένην τὴν κερέλλα, &c.

ΚΕΡΗ, *Cera*, Κηρὸς, in Corona pretioſa. Rurſum: Κερὴ, *Candela*, Κηρός. Κερὶ, apud Agapium in Geoponico cap. 209. καὶ πέντε οὐγκίας κερὶ, &c. Emmanuël Georgillas MS. de Mortalitate Rhodi:

> Ρὰ ἡ νηστεία τὸ ὀρίγανον, καὶ τὸ κερὶν σὰν ἄπτει.

Vide Fr Richardum in Clypeo fidei part. 1. paginâ 411.

Κερόπιττα, *Favus*, Μελικηρίς.

Κερίων, *Cereus*. S. Athanaſius in Epiſt. ad Orthodoxos pag. 946. τὰς λυχνίας παρ' αὐτὰ ἐν τῷ τοι-

χίῳ

χίῳ ἀπιτίθεισαν, τὰς κηρίωνας τῆς ἐκκλησίας τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν.

Κηριὰ, *Favi*. Gloſſæ Græcobarb. τὰ κηρία τῶν μελισσῶν τὰ κηριὰ τῶν μελισσιῶν. Anonymus in Narrat. de quodam Taxeota in Ægypto mortuo ac ſepulto, apud Combefiſium to. 2. Auctar. Bibl. Patr. p. 324. ἦλθον ἐν τῷ τάφῳ, καὶ ἀνοίξαντες, εὗρον τὸ Ταξεώτου τὸ βοῦνα καὶ συντόμως ἀνοίξαντες, καὶ τὰ κηρίας διαλύσαντες, ηὕρον αὐτὸ, &c. Qua voce *Mumia* videntur intelligi, Favi ſcilicet aromatibus conditi.

Ἁγιοκήρια, & Ἁγιοκηρωτικαὶ εἰκόνες, imagines ex cera, quas vulgò *Agnos Dei* nuncupamus. Vide Fr. Richardum in Clypeo fidei cap. 11. ubi ex profeſſo de iis agit.

ΚΕΡΙΧΙ'Α, *Myrtus*, Μυῤῥίνη. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. Μυρίνη, ἡ κεριχία.

ΚΕΡΚΕ'ΛΛΗ. Vide in Κίρκελλος.

ΚΕΡΚΕ'ΣΙΟΝ, *Circus*, *Hippodromus*. Chronicon Alexandrinum de Romulo pag. 260. ἔκτισεν κερκέσιον ἐν τῇ Ῥώμῃ, ὅπερ ἱππικὸν ὠνόμασεν. Quo loco perperam editum Κερκίδιον. Rectiùs Cedrenus, qui eadem habet, Κερκέσιον præfert. Idem Chronicon Alexandrin. an. 42. Theodoſij Jun. καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐπήρθη Μαρκιανὸς αὔγουστος ἀπὸ τοῦ κιρκεσίου ἐν τῷ ἑβδόμῳ. Ubi Interpres reponit ἐξερκέτου, ut an. 7. Marciani. An potius à *Factionibus*, quas *Circenſes* appellaverit hic Auctor, levatum Marcianum in Hebdomo dixerit?

ΚΕ'ΡΚΕΤΑ, Κίρκετα, *Circitationes*, *Circa*, *Excubiæ*, *Vigiliæ*. Παρακέρκετα, *Excubiæ poſt priores*. Anonymus MS. de Caſtrametatione: Δεῖ τὰς ἔνδον τοῦ χάρακος ἐν νυκτὶ φυλακὰς, ἤτοι κέρκετα ἐπιμελῶς γίνεσθαι ἐν τῷ κοινῷ χωρίῳ. Alibi: ὁ δὲ ὁπλιτάρχης μὴ μόνον δι' ὅλου ποιείτω τὰ κίρκετα. Anonymus Tacticus MS. de tuenda Urbe obſeſſa: οὐδέποτε γὰρ ἅμα πάντες ὁμονοοῦσι πρὸς προδοσίαν οἱ φύλακες, οὐδὲ πάλιν ἐν ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ καιρῷ πρὸς βαθὺν ὕπνον κατενεχθῶσι· καὶ μάλιστα ἐὰν κίρκετα καὶ παρακίρκετα ἐπινοηθῇ, ἀλλὰ μὲν περὶ πρώτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς, ἄλλα δὲ περὶ δευτέραν, καὶ ἕτερα περὶ τρίτην. Eadem habet Hero in Parecbol. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Circa*.

Κιρκιτεύειν, *Circare*, *Circitare*, κυκλεύειν, in Gloſſ. Lat. Gr. Idem Anonymus MS. de Caſtrametatione: Ἐχέτωσαν δὲ καὶ ἀρχηγοὺς τῶν χωσίμων, ἵνα καὶ παρ' αὐτῶν δέοντας αἱ βίγλαι τὰς στάσεις λαμβάνωσι, καὶ κιρκιτεύωνται.

Κιρκίτορες, *Circitores*, de quibus in Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ Baſilic. Κιρκίτορες, οἱ περὶ τοὺς μαχομένους περιιόντες, καὶ χορηγοῦντες ὅπλα αὐτοῖς, μήπω ἐπιστάμενοι μάχεσθαι. Ubi Rigaltius habet αὐτοί. Malim αὐτοῖς. Vetus Inſcriptio apud Pignorium de Servis pag. 273. LOCVS OPORTVNI CIRCITORIS CONIVGISQVE EIVS, &c.

ΚΕ'ΡΚΙΟΣ, *Circius*, Venti nomen. Joannes Damaſcenus de Fide Orthodoxa lib. 2. cap. 26. μέσος δὲ ἀπαρκτίου καὶ ἀργέστου θρασκίας, ὅπερ κέρκιος ὑπὸ τῶν περιοίκων ὀνομαζόμενος.

ΚΕΡΝΕΙ͂Ν, *Vinum fundere*, *Miniſtrare*, οἰνοχοεῖν, πότιζειν, οἶνον ἐγχέειν. Portio. Miracula S. Georgij Mart. ex Bibl. Ambroſiana num. 10. ὁ δὲ θεόπιστος λέγει τοῖς νεανίσκοις, ἰδέτε τὰ σκεύη τοῦ οἴνου, καὶ ὅταν πληρωθῶσιν οἱ δὲ λαβόντες λαγήνια μικρὰ, ἐκίρνων, καὶ ὅσον ἐκίρνων, τοσοῦτον ἐπληθύνετο ὁ οἶνος.

Κιρνάτωρ, *Pocillator*. Georgius Contates in Hiſt. Athenarum lib. 1. pag. 10. διὰ τοῦτο τὸ μὲν ποτήριον μὲ τὸ φαρμάκι ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ κιρνάτορος ῥίπτοντας εἰς τὴν γῆν, &c.

Κιρνάτορος, *Scyphus*, *Cuppula*, Græcis Inſulanis, ut habet Romanus Nicephorus in Grammatica MS. Hinc ὁ ἐπὶ κέρνης, & πιγκέρνης, *Pincerna*.

ΚΕΡΟ'Σ, *Tempus*, Καιρός. Anonymus de Nuptiis Theſei in Prologo:

Καὶ στέκοντας ἐκεῖ κερὸν, εἰσε καράβιν ἐσέβη.

Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Διαβάντα ὀλίγος κερὸς ἀπέθανεν ὁ Κοντέσα.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ τῆς ζωῆς τὸ πλέον κερὸν πέρνουσιν μὲ τὰ μαῦρα.

Vide Καλόκαιρος.

ΚΕ'ΡΟΥΤΡΑ, *Matula*, *Vas urinarium*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 225. τὰ ἀγγορίσι τὴν κερούραν του, οὐδὲ τὰ τὸ ἀγγορίσι κανένα τοῦ ἀσθενοῦ γυρίζῃ τὸ βήχας, &c. Infrà: καὶ πρὶν τὸ κρεμάσειν, πρέπει τὰ τὸ κιβεντίσιν εἰς τὴν χέραν ἔχοντα μίαν κερούραν εἰς τὰς χέρας του. Ubi Verſio Veneta cap. 218. *Deve eſſer menato fruſtandolo per la terra, con uno urinal in man*, &c.

ΚΕ'ΡΣΑ, apud Heſychium, eſt ἀσιατικὸν νόμισμα. Ab Arabico *Kers*, uſura, inquit Salmaſius lib. de Uſuris p. 581.

ΚΕΡΦΟΥ'ΛΦΟΥΛ, τὸ καρυόφυλλον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237. *Caryophyllum*, de quo Botanici.

ΚΕ'ΣΤΡΟΝ, *Lonchitis*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 367.

ΚΕ'ΤΙ, Ægyptiis, Coniza *Major*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 541.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΓΡΑΦΟΝ, *Scriptum diſtinctum per Capitula*, quomodo *Capitulare* Scriptores mediæ ætatis dixere. Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 300. πρὸς εἴδησιν δὲ αὐτῶν ἀκριβεστέραν ὡς ἐν κεφαλαιογράφῳ τῇ πάντα σκοπὸν συναγόμενα, οὐ φράσεως, ἀλλὰ πραγμάτων, καὶ συντομίας πανταχοῦ ποιησάμενοι λόγον.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, *Sors* pecuniæ ad uſuram conſtitutæ: apud Scholiaſt. Baſilic. to. 1. pag. 752. Gloſſæ Gr. Lat. Κεφάλαιον, ἐπὶ δανείου, *Sors*, *Summa*. Gloſſ. Lat. Gr. *Sortes*, αἱ κεφαλαὶ δανεισμάτων. Gloſſæ MSS. ad Ariſtophanis Nubes: καὶ τ' ἀρχαῖα τόκοι τόκων τὰ κεφάλαια. Ubi Thomas Magiſter in Scholiis MSS. ὅτι οἱ πρῶτοι τόκοι παραλαβόντος τοῦ δανείου κεφάλαια γενόμενοι τόκους ἄλλους τίκτουσι. Artemidorus lib. 1. cap. 18. τὰ χρήματα κεφάλαια καλεῖται. Ubi conſulendus Rigaltius pag. 8. Michaël Pſellus in Synopſi legum:

Τόκος μὴ χρεωστούμενος ἐκ πρώτου κεφαλαίου.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, *Cenſus capitis*, *Capitatio*. Κεφαλικὸς φόρος Theophani an. 16. Leonis Iſauri. Gloſſæ Latin. Gr. *Tributum capitis*, Ἐπικεφάλαιον, φόρος. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epiſt. 41. καὶ ἐπὶ τοῦ τοπαρχου λιμναίων ἰχθύων ἄγραν διδόντι πίνασαν τρισκαίδεκα κεφαλαίων ὅλων καταβάλλεσθαι ἐξεβιάσατο. Infrà: τῶν δὲ ἄλλων πάντων κεφαλαίων αὐτὸς ἀντέξεσθαι ἀπειλεῖ. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 2. διὰ τὸ ἐπιλιπεῖν παρ' αὐτοῦ κεφάλαιον εἰς τοὺς ναύτας, τὸ νῦν λεγόμενον Ἀλίταυλον.

Κεφαλίτιον, eâdem notione. Juſtinianus Nov. 8. cap. 2. προφάσει ἀννόνων τι καὶ καπιτατιώνων, ἤτοι κεφαλιτιώνων καὶ συντελειῶν. Lib. 6. Baſilic. tit. 1. cap. 54. ἐξ αὐτῆς τῆς κώμης ἐν ᾗ ἐστὶν ἡ ἐκκλησία κατὰ ἀναλογίαν τῶν τόπων, κληρικοὶ κρίσει τοῦ ἐπισκόπου χειροτονείσθωσαν, καὶ τὴν οἰκείαν ἐπιγινωσκέτωσαν κεφαλιτίωνα. Adde lib. 56. tit. 8. cap. 1. Theophanes an. 3. Nicephori General. ἐστοίχησαν εἰρήνην, ἵνα τὸ κατ' ἔτος τελῆται αὐτοῖς ἀνὰ τριάκοντα χιλιάδας νομίσματα κεφαλιτίων αὐτοῦ τῆς βασιλείας, καὶ τρία τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Addit Cod. Barberinus, καὶ γ'. νομίσματα κεφαλιτίων αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. Ubi Miſcella: *Ut per unum quemque annum tribueret illis tricena millia numiſmatum, & tria numiſmata in tributum capitis Imperatoris, & tria filij ejus.* Adde Cedrenum pag. 478. Ex quibus patet κεφαλίτιον, idem eſſe quod *Capitalitium* Latinis Scriptoribus ævi inferioris, de qua voce nos plura in Gloſſario

ſario med. Lat. Cedrenus pag.457. ἀποπλεύσεντι (προσέταξε) καὶ ἀναγράφεσθαι τὰ τιθέμενα βρέφη πρὸς τὸ ἀπαιτεῖσθαι τὸ λεγόμενον κεφαλιτίωνα. Zonaras: τοὺς τε Καλαβροὺς καὶ Σικελοὺς φόροις νέοις ἐβάρυνε· κεφαλιτίωνα κατὰ τοὺς Ἰουδαίους δογματίσας αὐτοὺς, καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς τικτόμενα ἄῤῥενα ἀπογράφεσθαι.

Κεφαλαίτικιον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1708. Κεφαλίτικιον κατὰ λατῖνους, τὸ κανόνικον. Manuël Malaxus in Chron. MS. τοῦτο ἔδειξε καὶ τὸ χαράτζι τὸ κεφαλιτίκιον, &c.

Κεφαλαλικεύειν, *Capite cenſere*. Nicetas Barbarogr. in Man. lib. 2. num. 1. γυμνοὶ τὴν ἐπίκλησιν, καὶ ὁ τούτους κεφαλαλικεύων Γυμνὸς τοὔνομα. Ubi Edit. τὸ δ' αἴτιον οἱ τῆς χώρας οἰκήτορες, καὶ τούτων μάλιστα οἱ τὴν συνοικίαν ὑπέρεφιλώτεροι, Γυμνοὶ τὴν ἐπίκλησιν ἦτοι γὰρ βαρυνοί, ὡς ἔφασκον, καὶ δυσύποιστον φορολόγον μὴ φέροντες, &c. Ex quibus ſatis apparet κεφαλαλικεύειν hîc eſſe κεφαλίτικιον *exigere*, non verò *Capitaneum agere*, uti volunt Viri Docti. Neque fortè aliâ notione uſurpavit Apomaſar in Myſteriis: οἱ κεφαλαλικεύοντες πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἀγαθοί, καὶ αἱ πράξεις τούτων καλαί. Rurſum: οἱ ἄνθρωποι τῆς πόλεων μετὰ τῆς κεφαλαλικευόντων καὶ στρατευομένων ἰσχὺν ἔχουσι.

ΚΕΦΑΛΑΡΕ'Α, *Frontale*, προμετώπιον, & προμετωπίδιον, quo equi militaris caput adverſus tela munitur: Gallis, *Teſtiere*. Libanius in Baſilico: οὐ γὰρ ὅσον εἰς κράνος καὶ θώρακα, καὶ κνημῖδας τῷ παλαιῷ τρόπῳ τὴν ὅπλισιν ὥρισεν· οὐδ' ὅσον μέτωπα καὶ στέρνων ἱππικῶν προβαλέσθαι χαλκόν, &c. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 3. ex Cod. Barbarogr. ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλογα αὐτῶν ἀρματωμένα μετὰ κεφαλαρέων καὶ σαγισμάτων λωρικαίων· ἀλλ' ἦν ὁρᾶν τῶν ἵππων αὐτῶν διαδήματα μαργαριταρίνους προφανέντων, καὶ προκειμένων προμετωπίδια καὶ προστερνίδια τῶν βλημάτων ἐρύματα. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopolit. cap. 3. num. 9. ἐπὶ τῷ μετώπῳ τῆς κεφαλαρίας τῶν χαλιναρίων, διβελίας καὶ αὐτῶν ὡς, ἀπήωρηται τοῦφα (al. φοῦντα) μετὰ φοινικίων, εἶτα καὶ ἐπὶ τῶν βασιλικῶν. Ex his emendat Meurſius Simocattam lib. 3. cap. 14. καὶ κοσμεῖται μὲν ἵππος καπραλάροις τε καὶ θώρηξι, &c. reſtituitque κεφαλάροις.

ΚΕΦΑΛΑ'ΡΗΣ, *Capitoſus*, *Cerebroſus*, αὐθάδης.

ΚΕΦΑΛΗ', *Dux exercitus*, vel *Cohortis*, Noſtris *Chef*, Caput. Leo in Tactic. cap. 3. §. 6. πρώτη κεφαλή, ὁ στρατηγός. Conſtantinus in Tactic. pag. 8. ὅτι δὲ ἄχρι ποιῆσαι φάλαγγα, ἄχρι ἡ φάλαγξ αὐτῶν πεζοὺς ἄνδρας ιϛ'. καὶ ἐποίουν κεφαλὴν εἰς αὐτούς, καὶ ἔλεγον τὴν μὲν κεφαλὴν στρατηγόν. Idem de Adm. Imp. cap. 26. Θεασάμενοι οὖν τοῦτο αἱ προειρημέναι τρεῖς κεφαλαί, &c. Et cap. 51. τοῦτον ἔπρεπεν ὀνομάζεσθαι Πατρίκιον, καὶ εἶναι κεφαλὴν τῶν πλωΐμων. Theophanes an. 1. Conſtantini Irenes F. ἐπιστήσασα αὐτοῖς κεφαλὴν Ἰωάννην Σακελλάριον. Adde p. 322. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 459. ἀποστείλαντες οὖν οἱ Μακεδόνες ἐποίησαν κεφαλὴν τόντε Τζαούτζην καὶ τὸν Κορδύλην, καὶ συμβαλόντες πόλεμον, ἀπέκτειναν πολλούς. Vide eundem pag. 477. 482. 484. Κεφαλαὶ τῶν βάνδων apud Leonem in Tactic. cap. 6. §. 18. Nicetas in Manuële lib. 4. num. 7. Extr. οἰκεῖόν τι ἁρμοστὴν ἐκ Βυζαντίου στελλόμενον ἔχουσι. Ubi Cod. Barbarogr. habet Κεφαλήν. Et in Balduino n. 5. ex eod. Cod. MS. Reg. Βλάχον τινά, Ἐτζιγμένον τὸ ὄνομα, κεφαλὴν ὄντα περὶ τὸ Πρόσακον. Κεφαλὴ τῶν κάστρων Βλαχίας, apud Cantacuzenum lib. 3. cap. 53. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

> Καὶ ἐκλέξαντο διὰ κεφαλὴν καὶ μέγαν καπετάνιον
> Ὅπου ἦτον πρῶτος κεφαλὴ εἰς ὅλον τὸ φοσᾶτο,
> Ἔναν λαλεῖς ἐκ τοὺς Ῥωμαίους, καὶ γράφει τὸ πιτάκιν,
> Στοῦ βασιλέως τὴν κεφαλήν, τὸ ἀπίστευτον μανδάτον,
> Γράφοντα οὕτως πρὸς αὐτόν, &c.

Vide Leonem Grammaticum pag. 482. Teſtamentum Arſenij Patr. Conſtantinopol. n. 4. Codinum de Offic. cap. 5. n. 23. 27. cap. 6. n. 4. cap. 16. num. 12. &c. Ita porrò *Capita contuberniorum*, Vegetius; *Scholarum*, Ammianus dixere: ſed & κεφαλὰς ὁδοὺς, majores & præcipuas urbium plateas vocat Concilium Epheſinum, in Epiſtolis Catholicor. pag. 753.

Κεφαλάδες, eâdem notione, *Capitanei*, *Præcipui exercitus*. Nicetas in Man. lib. 2. num. 7. κεφαλάδες, ubi Cod. alter στρατηγοί. Idem in Andronico lib. 2. num. 3. οἱ τὰς δημοσίας ἀναζωννύμενοι ἀρχάς: ubi Cod. Græcobarb. κεφαλάδαι. Et in Alexio lib. 3. num. 5. ἀρχικῶς προεδρεύοντες. Cod. alter, κεφαλάδες. Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Καὶ πῆρε καὶ τοὺς ἄρχοντας πασῶν τῶν καστελλίων,
> Καὶ κεφαλάδας ἃς εἶχεν ὅλη ἡ Ἐγκλίτρα.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ὅτι ἐπίσκοποι καὶ πρωταιστεῖ ὅλοι οἱ κεφαλάδες;
> Φλάμπουρα νὰ βαστάνουν εἰς ἀφορμὴν τῆς μάχης.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 11.

> Κλαπετοὺς πρῶτοι βασιλεῖς ἦσαν οἱ κεφαλάδες.

Achmes in Introduct. in Aſtrolog. τὰ περὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν κεφαλάδων ἐκ τοῦ Ἄρεως. Apomaſar in Myſteriis: βλάβην κεφαλάδων, καὶ περὶ Βασιλέως συναγωγὴν πραγμάτων. Occurrit præterea apud Aſtrampſychum MS. pag. 87. & Codinum de Offic. cap. 16. num. 10.

Κεφαλοῦται, *Capitanei*, *Præcipui*, *Magnates*. Olympiodorus: τῶν Ῥοδογαίσου Γότθων οἱ κεφαλοῦται Ὀπτιμάτοι ἐκαλοῦντο, εἰς δώδεκα συμποσούντες χιλιάδας.

Κεφαλαίτικιον, *Capitaneatus*, *Præfectura*, apud Nicetam Barbarogr. ubi Cod. al. ἡγεμονίαν præfert. Cantacuzenus lib. 3. cap. 53. Extr. περιποιεῖται δὲ καὶ τὰ συνόρα τῆς Βλαχίας καὶ τοῦ Δεσπότου εἰς τὸ πρότερον διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον, ἵνα ἐὰν παραλάβῃ τὰ ἐν τῷ περιορισμῷ τῆς Βλαχίας κάστρα, ἔχει καὶ ταῦτα εἰς κεφαλαίτικιον αὐτοῦ, ὡς καὶ τῆς λοιπῆς Βλαχίας. Suprà dixit, εἰς κεφαλὴν τῶν χωρῶν καὶ κάστρων τῆς Βλαχίας. Aſtrampſychus in Cœlo Pythagorico MS. καὶ τόπον μεγαλεῖον, καὶ δυνάστην, καὶ κεφαλάτικον καὶ περιβιβασμὸν εἰς τέχνας, &c.

Κεφαλαλικεύειν, *Capitaneum agere*. Nicetas Barbarogr. MS. in Balduino num. 6. Βλάχον τινά, — Κεφαλὴν ὄντα περὶ τὸ Πρόσακον, καὶ τὰ ἐκεῖσε τῷ Ἰωάννῃ ὑποκύψαντα κεφαλαλικεύοντα.

Κεφαλή, titulus compellatorius. Μακαριωτάτη σου κεφαλή, apud Syneſium Epiſt. 67. Σεβασμία κεφαλή, ibid. Ἱερὰ κεφαλή, & ſic alibi pluries.

ΚΕΦΑΛΗΤΙΟΝ. Vide in Κεφάλαιον.

ΚΕΦΑΛΙΚΟ'Ν, Medicamenti genus apud Demetrium Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij, cap. 163. ubi deſcribitur.

ΚΕΦΑΛΟΔΕ'ΣΜΙΟΝ. Gloſſ. Gr. Lat. κεφαλόδεσμος, *Frontale*, *Capitale*. Scholiaſtes Æſchyli in Supplic. pag. 312. Καλύπτρα, τῷ κεφαλοδέσμῳ. Gloſſæ MSS. Cod Reg. 2062. κεκρύφαλον, σουδάριον, κεφαλοδέσμιον. S. Athanaſius de Virginitate pag. 1050. τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς περικεκομμένας, καὶ κεφαλοδέσμιον ἐρίου περισφίγγον τὴν κεφαλήν, καὶ κουκούλιον, καὶ ἐπώμιον ἄχρωστον. Hanc vocem apud Ducam Hiſt. cap. ult. p. 162. *Mitrarum redimiculum* vertit Bulialdus, Turcicum nempe, quod *Turbantum* vocant.

ΚΕΦΑΛΟΚΙΌΝΙΟΝ, *Columnæ capitellum*, apud Codinum in Originib. Conſtantinopol. num. 146.

ΚΕΦΑΛΟΚΛΑ'ΣΙΟΝ, *Capitis minutio*. Vita S Nili Junioris p. 105. τὸ δὲ τῆς ἀρχόντων κεφαλοκλάσιον, καὶ τὸ ἄτιμον σύντριμμα παρὰ δὲ ἂν τὰ εὔλογον οὐδὲ δίκαιον.

ΚΕΦΑΛΟΚΛΙΣΙ'Α, *Capitis inclinatio*, cujus habetur Oratio in Officio τοῦ λυχνικοῦ in Euchologio pag. 40. & in Cod. Colberteo 6041. quâ, & aliis exactis, Sacerdos dicit, εἰρήνη πᾶσι. Deinde Diaconus, τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ κυρίῳ κλίνωμεν, & omnibus capita inflectentibus, vultu ad terram demiſſo, Sacerdos Oratione aliâ adprecatur. Adde pag. 811. Demetrius Gemiſtus MS. de Patriarchæ Li-

turgia : ἀνιρχέμϐρ@ ἐν τῷ ἄμβωνι, ποιεῖ τὴν ἐκτενῆ, καὶ τὰς αἰτήσεις, καὶ ᾗ ἡ ἀσφαλοχλισία.

ΚΕΦΑΛΟΠΟΛΑ, *Mulli*, Piſces, Τρίγλαι, apud Petrum Bellonium lib. 1. Obſerv. cap. 53.

ΚΕΧΡΙ, *Milium*, Κέγχρ@, apud Agapium in Geoponico cap. 171. Κέγχριν@ ἄρτ@, apud Maximum Cythær 17. Jan.

ΚΗΒΑΡΟΣ ἄρ]@, *Panis cibarius*, vel *Ceparius*: χυδαῖ@ ἄρτ@, ut eſt in vet. Gloſſ. Symeon Sethi de Cibor. facultat. οἱ μὲν (ἄρτοι) ῥυπαροί τι καὶ κηβαροὶ ὀνομαζόμενοι, ὀλιγότροφοί εἰσι.

ΚΗΒΗΤΑΝΟΣ, *Capitaneus*, ex Gallico *Chevetaine*, de qua voce egimus in Gloſſ. ad Villharduinum, & alibi. Anonymus de Bellis Francorum Peloponneſiacis:

Ο Καςελλάν@ παρευθὺς, Φιλέκαλον τὸ λέγων,
Στὸν κηβητάνον ἔςειλεν μανδατοφόρους δύο.

Occurrit ibi ſemel ac iterum. Alibi:

Τὸν κιβιτάτον ὤρισεν τῆς χώρας Ἀνδραβίδας.

Ita in MS. Sed ſcribendum κηβητάνον, ut paulò antè:

Καλοὶ τὸ κηβητάνον τυ, αὐτὸ τῆς Ἀντραβίδας.

ΚΗΒΟΥΡΙ, *Tumba*, Τύμβ@. Vide Κιβώριον.

ΚΗΔΕΜΩΝ, *Tutor*, in Baſilicis. Gloſſæ Gr. Lat. Κηδεμὼν, *Curator*.

ΚΗΚΑΠΡΕ ἴςη καὶ τὰ μὴ ὄνος βερονίκη, ita in Gloſſis Jatricis MSS. Græcobarb. ex Cod. Reg. 1047.

ΚΗΚΙΔΙΟΝ, Κηκὶς, ex qua atramentum fiebat. Euſtathius: ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ κηκὶς παρὰ Σοφοκλεῖ ὁμωνομοῦσα κηκίδι κατὰ τὸ Γεωργίαν εἰς τὸ τίχλην συντελοῦσιν μέλαν, ἣν κηκίδιον ἡ κοινολεξία λέγει.

ΚΗΛΑΔΕΙΝ, *Garrire*, *Nugari*, Κελαδεῖν, Ἀδολεσχεῖν, φλυαρεῖν, Μωρολογεῖν. Vide Κειλαδεῖν.

ΚΗΛΗΤΗΣ, *Herinioſus*, apud Syneſium in Epiſt. quomodo cognominatus legitur Athanaſius Patr. Alexandrinus, Petri Moggi ſucceſſor, apud Cedrenum an. 16. Zenonis. Vide Gorræum in Κήλη.

ΚΗΛΛΟΣ, pro Κυλλὸς, *Claudus*, apud Damaſcenum Hieromon. ſerm. 28. & 35.

ΚΗΛΩΝ, Suidæ, θερμὸς εἰς συνουσίαν. Theodorus Lector Ecl. 2. de quodam Timotheo M. Eccleſiæ Scevophylace: ὃν ἐκάλουν Λιτροβούλλην καὶ Κήλωνα, διά τινα ἔργα τῶν ὀνομάτων ἁρμόδια. Ubi Theophanes & alij habent Κήλωνα. Vide quæ de utraque voce commentatur Goarus ad ejuſdem Theophanis p. 133.

Κηλώνιον, *Admiſſarius*, τὸ τρεφόμενον ζῶον ἐπὶ ὀχείᾳ, Moſchopulo.

ΚΗΜΟΣ, *Hedera*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 398.

ΚΗΝΣΟΣ, *Cenſus*. Gloſſæ Baſilic. Κῆνσος, ἡ ἐξέτασις τῶν Ῥωμαϊκῶν πλήθους. Lexicon MS. ex Cod. 1708. κῆνσ@, τὸ νόμισμα. Addit Suidas, τὸ ἐτήσιον τέλ@, &c. Matthæus Evangel. cap. 22. ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τῶ κήνσου. Marcus cap. 12. ἔξεςι Καίσαρι κῆνσον δοῦναι, ἢ ὔ. S. Baſilius Epiſt. 279. τοὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν ἱερωμένους, πρεσβυτέρους καὶ διακόνους ὁ παλαιὸς κῆνσ@ ἀτελεῖς ἀφῆκεν. Joan. Chryſoſt. κῆνσος δὲ καὶ τέλ@ εἰ καὶ τῇ λέξει διαφέρουσιν, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἑρμηνεύονται· κατὰ μὲν τοὺς Ἕλληνας τέλ@, κατὰ δὲ τοὺς Ῥωμαίους κῆνσ@. Conſtantin. Porphyrog. in Nov. de Militibus: πρὸς τὸ μὴ διαπίπτειν τὸ ἐκ τῶ κήνσου φόρον. Michaël Attaliata, in Synopſi tit. 16. ὁ κῆνσ@ καὶ τὰ δημόσια ὑπομνήματα ἐπικρατέςερα τῶν μαρτύρων εἰσίν. Theodorus Prodromus in Tetraſticis:

Ἔκβαλλε τὸν ςατῆρα, τὸν κῆνσον δίδυ.

Ἐπὶ κῆνσον τῶ Σεβαςῶ, *Præfectus cenſui Auguſti*, in Inſcriptione Thyatirenſi apud J. Sponium in Miſcellaneis Eruditæ antiquit. pag. 112. Occurrit præterea in Baſilicis lib. 22. cap. 10. apud Græc. Interpr. Concilij Lateran. cap. 54. & alios paſſim.

Κῆνσος, ὁ δὲ@ νομίσματ@, apud Heſychium. Ita etiam ſcribitur apud Auctorem Etymologici.

Κηνσεύειν, *Cenſere*, *Cenſum imponere*, *Solvere*. Lexicon MS. laudatum: Κηνσεύειν, κῆνσον τελεῖν. Liber 56. Baſilic. tit. 3. initio: ἐν τῷ κηνσεύειν δεῖ καὶ τὰς ἡλικίας ἀπογράφεσθαι τὰς ἐν καιρῷ τῆς ἀπογραφῆς. Theodorus Balſamon in Epiſt. de Jejun. num. 24. εἰ δὲ τὰ κρέατ@ ὤνια συνήθως κατακηνσεύονται, μὴ καλακωλύειν τὴν πανήγυριν, &c.

Κήνσευσις, *Cenſitio*, *Cenſus impoſitio*. Novella Leonis & Alexandri in Jure Græco-Rom. πᾶσα κήνσευσις ἀπὸ Αἰγύπτου Καίσαρ@ ἐκλιποῦσα ὑπολοιπὰς πάντας τοὺς ὁμοζυγοῦς παρασκευάσειν ἔθει καὶ τὰ δημόσια τέλη ἀποφύγοι.

Κήνσωρ, *Cenſor*. Suidas: Κήνσωρ, τιμητὴς, παρὰ Ῥωμαίοις ὀνομαζόμεν@. S. Athanaſius Apol. 2. de Fuga ſua pag. 782. γράφει δὲ εἰς Ἀντιόχειαν Δαλματίῳ τῷ Κήνσωρι ἀκοῦσαι περὶ τὸ τῶ φόνου δίκης. Infrà: ἔπαυσε μὲν τὸ δικαςήριον τῶν Κήνσωρος. Pæanius in Metaphraſi Eutropij lib. 2. κύριοι δὲ ἦσαν οἱ κήνσωρες, καὶ ἔργοις παντὸς κατακοσμεῖν τὴν πόλιν. Vide Socratem lib. 1. c. 27. Extr.

Κηνσίτωρ, *Cenſitor*. Lactantius de Mortib. perſecutor. num. 6. *Ordinabantur jam Cenſitores, qui Romam miſſi deſcriberent plebem*. Habetur S. Baſilij Epiſt. 304. inſcripta Κηνσίτορι, de Immunitate Monachorum, quâ τοὺς πάλαι μὲν ἀποταξαμένους τῷ βίῳ, νεκρώσαντας δὲ ἑαυτῶν σῶμα, ὡς μήτε ἀπὸ χρημάτων, μήτε ἀπὸ τῆς σωματικῆς ὑπηρεσίας δύνασθαί τι παρέχειν τοῖς δημοσίοις χρήσιμον, ἀφεῖναι τῆς συντελείας deprecatur. Sed & aliæ inſcribuntur Κηνσίτορι, 352. 353. In poſtrema: ὁποῖαι γὰρ ἂν ὦσιν αἱ ἀπολήψεις αὐταὶ, τοιαύτη καὶ ἡ ἐπ' αὐταῖς μνήμη παρὰ τῷ ἐπιτρεπομένῳ διασώζεσθαι πέφυκεν. Adde Epiſt. 426. 427. & Novellam Juſtin. 17. c. 8. Heſychio Κηνσίτωρ, eſt ὁ τῶν γῶν μετρῶν, ut Iſidoro, *Cenſitores*, *Agrimenſores*.

Κηνσιτορεία, *Cenſitoris munus*. Iſidorus Peluſiota lib. 1. Epiſt. 275. ὑποψευθυρίσας γὰρ τῇ εὐπιςῶ ἀκοῇ τῶ κρατοῦντ@ συκοφαντίαν, ἔλαβε παρ' αὐτῶ τὴν κηνσιτορείαν.

Κηνσουάλι@, *Cenſualis*. Juſtinianus Nov. 17. ὔ συγχωρήσεις δὲ ἢ βυλλεῖ, ἢ κηνσουαλίοις, ἡνίκα πράσεις γίνονται χωρίων, &c. Adde Nov. 128. c. 13. Vide Κηνσυάλι@.

Κηνσοφύλαξ, *Cuſtos cenſus*. Idem qui Μαγιςρόκηνσος, de qua voce egimus in Μαγίςρ. Habetur Epiſtola Nili Monachi, quæ eſt 146. lib. 2. inſcripta Philoxeno Κηνσοφύλακι.

Ομόκηνσοι, *Contributarij*, in Novella 128. cap. 7. Nov. 168. & lib. 56. Baſilic.

Υπόκηνσ@, *Tributarius*, ὑπὸ τέλ@, apud Auctorem Etymologici. Lexicon MS. Colberteum: ὑπόφορ@, ὑπεύθυν@, ὑπόκηνσ@, ὑποτελής.

ΚΗΟΛΑΣ, *Attamen*, Ὅμως, καὶ μὴν.

ΚΗΠΑΡΙ, *Hortus*, Κῆπ@. Κηπαράκι, *Hortulus*.

ΚΗΠΟΣ Ἀφροδίτης, *Umbilicus Veneris*, Κοτυληδὼν, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 694. & Apul. cap. 43.

ΚΗΠΟΤΑΦΙΟΝ, *Sepulcrum in horto*, apud Palladium in Hiſt. Lauſiaca cap. 20. pag. 926.

ΚΗΡΑ. Vide in Κάρα.

ΚΗΡΕΓΙΝΟΣ, *Cereus*. Georgius Contares lib. 3. Hiſt. Athenar. ὅτι κάμνοντας δύο πλάκας κηρεγίνας, τὸ ἀκόλλησεν ἀποπάνω διὰ νὰ μὴ φαίνονται τὰ γράμματα, καὶ φανερωθῇ ἡ βυλὴ τυ εἰς τοὺς Πέρσας.

ΚΗΡΕΛΑΙΟΝ, *Cera oleo mixta*; vel *Cera & oleum*: ita enim Græci recentiores ſcribere amant. Theophanes an. 31. Copronymi: καὶ τὸ μετὰ τὰς ὑπήνας κηρελαίῳ ἀλείφων, ὑφεὶς τὸ πῦρ, καὶ ὕτω τά τε πρόσωπα αὐτῶν καὶ τὰς κεφαλὰς καταίκαιεν. Ubi Miſcella, *Cerâ & oleo perungens*.

ΚΗΡΙΑ. Euſebius Monach. in Vita S Philippi Preſbyt. n. 12. ὅςις σοι παρ' ἡμῶν, καὶ τῶ Ἀποςόλου Πέτρου τὸ ἐπιθύμιον τῦτο, τὸ εἶναί σε δεδομένον κυρίας σιδηρᾶς, &c. Ita præferre Codic. MS. monet Editor, licet Κηρίοι ediderit.

ΚΗΡΙΘΡΑ,

ΚΗΡΙ´ΘΡΑ, *Favus*, Κηρίον, μελικηρὶς, κῆρος. Vide in Κηρὶ.

ΚΗ´ΡΙΚΕΣ, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti Monachi, οἱ θαλάσσιοι κοχλίες, *Concha marina*.

ΚΗΡΚΗ´ΤΩΡ. Vide in Κέρκιλα.

ΚΗΡΟ´ΒΟΥΛΛΟΝ, *Bulla Cerea*. Vide in Βοῦλλα.

ΚΗΡΟΚΙ´ΣΣΙΡΟΝ, Demetrius Conſtantinopol. lib. 2. Hieracoſophij cap. 66. ἔλαιον ῥόδινον, καὶ κηροκίσσηρον μετὰ μαστίχης ἴσον μέτρον χύτρῳ καινῇ ἑψήσας, idem valet quod ſeorſim κηρος & κισσήριον, ut paulò antè.

ΚΗΡΟΛΑ´ΡΙΟΝ. Vide in Κηρὸς.

ΚΗΡΟΜΑ´ΣΤΙΧΟΣ, Κηρομαστίχη, Cera maſtichi, trito marmori, reliquiarúmque particulis admixta, pretioſum tenáxque altaris & columnarum gluten, inquit Goarus, ne ſcilicet facilè in pulverem abeant reliquiæ ac deperdantur. Euchologium, pag. 614. ubi de Ordine ſervari ſolito, ſi mota fuerit Sacra menſa: κομίζεται ἡ κηρομάστιχος ζέουσα, καὶ ἐπιχεῖται τοῖς κίοσιν, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ χώλωσιν. Alibi, pag. 649. προσαγομένων τῶν λειψάνων καὶ ἐμβαλλομένων τῇ κηρομαστίχῃ, ἐπιχέει τούτοις ὁ Ἀρχιερεὺς μύρον. Et pag. 823. Ubi de Dedicatione Templi: σφόγγωμα δὲ ἐστι σχοινίον λεπτὸν, μαστίχην, κηρὸν, μάρμαρον τετριμμένον. Adde pag. 649. 833.

ΚΗΡΟΜΕ´ΛΙ, Moſchopulo, Scholiaſti Theocriti, & aliis, τὸ κηρίον, *Favus*.

ΚΗΡΟ´Σ, Græcis eſt *Cera*: recentioribus verò Græculis *Cereum* ſonat. Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: Κηρὸς, ὁ κεχωρισμένος τοῦ μέλιτος· λαμπὰς ἡ ἐκ τούτου κατασκευασμένη πρὸς τὸ φαίνειν. Nilus Mon. lib. 2. Epiſt. 205. καὶ κηροὺς καὶ λύχνους ἐξάψαντες γρηγορῶσιν, &c. Theoſterictus in Vita S. Nicetæ Confeſſ. n. 36. ὁ δὲ κατελθὼν ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἅψας κηροὺς, θυμιάσας τε καὶ εὐξάμενος, &c. Acta S. Silveſtri pag. 287. μετὰ κηρῶν καὶ λαμπάδων τῇδε κἀκεῖσε ἀναπτομένων. Chronicon Alexandr. an. 25. Conſtantini, de Fortunæ Urbis ſtatua: δορυφορουμένην ὑπὸ τῶν στρατευμάτων μετὰ χλανιδίων καὶ καμπαγίων, πάντων κατεχόντων κηροὺς λευκούς. Et an. 11. Zenonis: καὶ ἅψασα κηροὺς ἡ Ἰουβεναλία προσῆλθεν αὐτῷ εὐχαριστῆσαι. Nicephorus Conſtantinopol. Patr. in Onirocritico:

> Κηροὺς κρατεῖν ἅπτοντας, εὐχάριστον τόδε.

Utuntur paſſim Scriptores Theophanes an. 20. Mauricij, Leo Grammaticus in Leone, Vita S. Nili Jun. p. 124. Anonymus de Feſto Reſtit. imag. p. 738. Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ pag. 877. Triodium Fer. 2. Hebdom. 2. Jejun. Typicum S. Sabæ cap. 5. Synaxarium in Dominica Orthodoxiæ in eodem Triodio, Codinus de Offic. cap. 12. num. 7. cap. 14. num. 1. &c.

Κηρίον, eâdem notione. Pentecoſtarium: ὁ δὲ ἡγούμενος διανέμει τὰ κηρία τοῖς ἀδελφοῖς. Typicum Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης MS. cap. 19. ὡσαύτως καὶ τὸ εἰσαγόμενον κηρίον ἐν τῇ μονῇ. Et cap. 59. κηρία δὲ πηγνύσθωσαν μετὰ βαμβακηροῦ νήματος. Anonymi Catalogus Offic. M. Eccl. διδοὺς καὶ τὰ κηρία τοῖς κληρικοῖς ἐν τῇ δεσποτικῇ ἑορτῇ.

Κηριάπτης, *Ceriforus*, in Gloſſ. Gr. Lat.

Κηραψία, *Cereorum accenſio*. Chronicon Alexandrinum an. 8. Phocæ: καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἱππικὸν μετὰ καὶ τῆς εἰκόνος Φωκᾶ, ἣν τινα εἶχεν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εἰς τὸ ἱππικὸν μετὰ κηραψίας ἀστροφορῶντες οἱ μάθαιοι τῶν ἀνθρώπων. Naucratius de obitu S. Theodori Studitæ p. 876. προσάγει ὑμῖν κηραψίαν γίνεσθαι.

Δικήριον, *Cereus biſulcus*, cujus uſus in Sacris Liturgiis Græcorum, ſicut τρικήριον, *Triſulcus*, & utrumque manibus frequentibus geſtat Pontifex, & utrâque manu ſimul cum illis populo benedicit, quod eſt δικηρίῳ vel τρικηρίῳ σφραγίζειν. Demetrius Gemiſtus de Ordinat. MS. καὶ ἀποδιδοὺς τὸ θυμιατὸν τῷ Καστρισίῳ, θυμιᾶται παρ' αὐτοῦ· εἶτα λαμβάνει τὸ δικήριον ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀνέρχεται εἰς τὴν κρηπῖδα τῆς ἁγίας τραπέζης, καὶ κρατῶν τὸ δικήριον ἐν τῇ δεξιᾷ, ποιεῖ σταυροὺς τρεῖς ἄνωθεν τοῦ εὐαγγελίου τοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης κειμένου, &c. Symeon Theſſalonicenſis lib. de Templo p. 222. ἀλλὰ καὶ δικηρίῳ τινὶ σφραγίζων ὁ ἱεράρχης τὸ εὐαγγέλιον, &c. Mox addit duplici cereo Chriſti Divinitatem & humanitatem deſignari: ἐπεὶ δὲ τὸ δικήριον τὸ διφυὲς αὐτοῦ (Χριστοῦ) δηλοῖ. Catalogus Offic. Magnæ Eccleſ. Allatianus de Protonotario: καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ὑψώσεως δίδοται νίψιμον τῷ Ἀρχιερεῖ, κρατῶν καὶ τὸ δικήριον. Vide Goarum ad Euchologium p. 125. 126. & IX. Tabellam ex iis quæ initio hujuſce operis delineantur. Neſciò porrò an δικήριον ſpectet, quod de S. Nicephoro Patr. Conſtantinopol. narrat Ignatius Diacon. Conſtantinopol. in ejus Vita n. 69. quem conſule ſi lubet. Sed & Imperatores μετὰ δικηρίου σφραγίζουσι καὶ θυμιῶσιν ὡς ἱερεῖς, ὅταν κατηχητικῶς ὁμιλοῦσι τῷ Χριστωνύμῳ λαῷ, ut eſt apud Balſamonem in Meditato de Patriarchar. Privileg. in Jure Græco-Rom. p. 444.

Τρικήριον, Τρικέριον, *Triplex* ſeu *Triſulcus cereus*, Sanctam Trinitatem repræſentans, quem tenens Sacerdos, populo benedicit: λαμπὰς τρίφωτος, τρισήλιον φῶς, apud Nicetam Paphlagon. πυρσοφόρος λαμπὰς τῆς τρισηλίου θεότητος, apud Pantaleon. Diacon. in encomio S. Michaëlis. Symeon Theſſalonicenſis de Templo, ubi de Lychnis Eccleſiæ: τὰ μὲν τρίλαμπη (φῶτα) διὰ τὴν Τριάδα, ὡς καὶ τρικήρια. Idem pag. 223. κηρύττων δὲ τοῦτο ὁ Ἀρχιερεὺς τρικηρίῳ πάλιν τὸ εὐαγγέλιον σφραγίζει, τῆς Τριάδος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ παραδηλῶν τὸ κήρυγμα, &c. Alibi: τῷ τρικηρίῳ πάλιν ἐν τῷ ὑμνεῖν τὸ τρισάγιον, &c. Idem de Sacris Ordinat. cap. 3. ἀλλ' ἐν τῇ θείᾳ τραπέζῃ λυχνίαν καὶ τρικήριον τοῦ βήματος, καὶ τὰ φῶτα οἱ ὑποδιάκονοι εὐτρεπίζουσι. Rurſum, ubi de Patriarchæ inauguratione: ὃς καὶ ἐκεῖθεν τῷ τρικηρίῳ εὐλογεῖ, ὡς ἀπὸ τοῦ οὐρανίου θρόνου τὴν τῆς Τριάδος παρέχων χάριν. Denique cap. 6. pag. 151. ubi de Epiſcopi electione: ἐλθόντων τοίνυν πάντων σὺν τῷ χαρτοφύλακι ἔνθα ψηφίζεσθαι ἔθος, ἅπτονται μὲν (πρὸ) τῆς θείας εἰκόνος Χριστοῦ τρεῖς κηροὶ, εἰς δόξαν τε καὶ τύπον τῆς ἁγίας Τριάδος· καὶ ὅτι παρ' αὐτοῖς ἡμῖν ἅπας φωτισμὸς, καὶ μᾶλλον οὗτος ὁ θεῖος· διὸ καὶ ἐξελεύσεται ἀρχόμενος τὸ τρικήριον, καὶ ἐν πάσαις τελετῇ τῆς ἀρχιερέως ἐστί· τῆς μὲν ἐν αὐτῷ τέλειον ἀπὸ τῆς τελείας μόνης Τριάδος φωτισμὸν σαφῶς ἐκδηλοῦν. Eundem vide cap. 10. Extr. Demetrius Gemiſtus MS. de Ordinationibus: ὁ δὲ Πατριάρχης λαβὼν τὸ τρικήριον ἀπὸ τοῦ Καστρισίου, ποιεῖ αὖθις σταυροὺς τρεῖς ἄνωθεν τοῦ εὐαγγελίου, &c. Mox: ὁ Πατριάρχης βλέπων πρὸς δυσμὰς, εὐλογεῖ μετὰ τοῦ τρικηρίου τὸν λαὸν τρίς. Quinetiam Imperatores ſignaſſe cum τρικηρίῳ, ſcribit Balſamon ad Can. 67. Synodi Trullanæ: οἱ γὰρ Πατριάρχας προβαλλόμενοι ὀρθόδοξοι Βασιλεῖς διὰ ἐπικλήσεως τῆς ἁγίας Τριάδος, καὶ Χριστοὶ ὄντες κυρίου, ἀκολούθως ὅτι καὶ βούλονται εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον εἰσέρχονται, καὶ θυμιῶσιν, καὶ σφραγίζουσι μετὰ τρικηρίου, καθὼς οἱ ἀρχιερεῖς. Vide Goarum ad Euchologium p. 125. Morinum de Sacris Ordinat. pag. 110. Gretzerum in Horto S. Crucis part. 4. cap. 21. & quæ annotamus in Δικήριον, Τρίφωτον, & Φῶτα. Præterea Tabellam IX. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

Κηρίολος, *Cereolus*, in Synodo Epheſina: ἀπαντῶσι τοῖς λαοῖς μονάζοντες μετὰ κηρίολων ψάλλοντες.

Κηρολάριον, Κηρυλάριον, *Locus ubi reponuntur Cerei*. Gloſſæ Græco-Lat. Κηρολάριον, *Cerolarium*. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho pag. 486. γέγονε δὲ ἐμπρησμὸς εἰς τὰ κηρουλάρια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας,

καίνλων τῶν χαρτοθεσιῶν πάντων, καὶ τὸ σανίδλας. Ita Anonymus Combefiſianus in eod. Leone num.30. & Logotheta num.26. Vetus Inſcriptio : CVM BASI MARMOREA ET CEREOLARIBVS DVOBVS HABENTIBVS EFFIGIEM CVPIDINIS TENENTIS CALATHOS, &c. Alia apud Thomam Reineſium pag.238. SCHOLAM DE SVO RESTITVIT ET SIGN. AENE. D. D. ET CERIOLARI ARG. ALT. PED. I. SEMIS REFECIT. Ubi *Cereolare* candelabrum ſuſtinendo Cereo cùm Sacra Deo fiebant intelligunt Viri Docti.

Κηρυλάειος, *Cereolorum, aut Cereorum venditor,* quaſi κηρυλάειος. Theophanes an. 8. Nicephori Generalis: κηρυλλάριός τις ὢν ἐν τῷ φόρῳ ἐκ τῶν ἰδίων πόνων ἀνενδεὴς, &c. Apud Zonaram, is πράτης κήρων appellatur. Scylitzes pag. 747. ἔξαρχον ἔχοντα Μιχαὴλ τὸν λεγόμενον Κηρυλλάριον. Vide pag.758. Is porrò Μιχαὴλ Κήρυλλος dicitur Balſamoni ad Nomocan. Photij tit. 8. cap.1.

Κηρίαπξον, *Candelabrum.* Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.4. cap.12. καὶ οὖν βιτζία δʹ. ἃ δεδώκαμεν πρότερον, καὶ ἄρτους, ἀρωματικά τε πλεῖστα, λαμπάδιά τε καὶ κηρίαπξα. Fortè leg. κηρίαπτα. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Ceraptum, & Cereaptum.*

Κηροδοσία, *Cùm Cerei Clericis deferendi diſtribuuntur.* Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap.10. μετὰ γὰρ τὸν Τρισάγιον, καὶ τὴν εὐχὴν, κηροδοσία γίνεται, ἀναπτομένων φώτων πολλῶν διὰ τὴν χάριν τοῦ πνεύματος. Eadem habet cap.11. pag.181.

Κηρομανουάλιον, *Candelabrum Cereis inſtructum.* Typicum S. Sabæ cap.2. καὶ εὐτρεπίσας τὸ θυμιατὸν, τίθησι λαμπάδας μετὰ κηρομανουάλια εἰς τὸ μέσον τῆς ἐκκλησίας.

Κηροπώλης, *Cerarius*, in Gloſſ. Gr. Lat. Κηροπωλεῖον, Locus Conſtantinopolit. ubi *Cera* vel *Cerei* vænum exponebantur, apud Leonem Grammaticum p.505. Anonymum Combefiſianum in Lacapeno num. 30. & Symeonem Logoth. in Porphyr. num. 40.

Κηροφόρος, *Acolythus, Ceroſtatarius, qui Candelabra in Eccleſiaſticis Ceremoniis defert.* Pantoleon de Miracul. S. Michaëlis Arch. ἐν τοῖς χρόνοις Μιχαὴλ ἄνακτος καὶ Θεοδώρας τῆς τούτου μητρὸς, ἦν τις ἀνὴρ ὀνόματι Μαρκιανὸς, ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων γενόμενος κηροφόρος τῆς πανσέπτου ναοῦ αὐτοῦ. Deſcripſit Goarus in Euchologio pag.237. εὐχὴν ἐπὶ χειροτονίᾳ Δεποτάτου καὶ κηροφόρου. Vide Δεποτάτος.

Κηροφόρον, *Ceroſtatarium*, in Gloſſ. S.Bened. cap. de vaſis argent. *Candelabrum.*

ΚΗΡΟΤΑΚΊΣ. Vox Chymicorum. Olympiodorus Alexandrinus MS. in Zoſimum: καὶ Μαρία λαβοῦσα πέταλον τὸ μολύβδου, καὶ ἀλλαχοῦ τὸ πέταλον τῆς κηροτακίδος· κηροτακίδα καλέσασα τὴν θάλψιν τὴν διὰ πετάλου, καὶ γὰρ τὸ πέταλον ῥάκκος ἐκ βολαίνης ἐστὶν εἰργασμένον. Idem Zoſimus MS. in Capitib. ad Theodorum: πρὸς γὰρ τὰς οἰκονομίας ἕτερον χρῶμα δείκνυσιν, ἄλλο ἀπὸ κηροτακίδος, καὶ ἄλλο ἀπὸ τῆς ἐλαιώσεως, &c. Alibi: ὥσπερ τῶν ζωγράφων ἡ κηροτακὶς τὰ χρώματα μίγνυσι, &c. Chriſtianus Chymicus MS. ὡς γὰρ ἡ τῶν ζωγράφων ἡ κηροτακὶς τὰ χρώματα δείκνυσι τῆς παντὸς ἀτελῆ ζῶα τῆς τέχνης καὶ τῆς μαγνησίας προστιθεμένης αὐτῇ, τουτέστι τῆς ἀνασπάσεως, καὶ ῥεύσεως, &c. Vide in βολάριον.

ΚΗΡΌΧΥΤΟΣ γραφὴ, *Pictura, quæ fit reſolutis igni ceris, cum penicillo*, ut eſt apud Plinium lib.35. cap.11. *Ceris liquentibus*, ut loquitur Paulinus Epiſt.8. κηρῷ ἐντακεῖσι καὶ διαχυθεῖσι, ut Procopius lib.1. de Ædific. cap. 10. ubi de Chalce: ait quippe idem Plinius lib.21. cap.14. *Ceram varios in colores pigmentis trahi ad reddendas ſimilitudines, & innumeros mortalium uſus.* Atque inde Κηρόχυτος dicta ejuſmodi pictura, recentioribus præſertim Scriptoribus. Euſebius lib.1. de Vita Conſtantini cap.3. καὶ οἱ μὲν σκιαγραφίας κηροχύτου γραφῆς ἄνθεσιν, &c. Ita rurſum κηρόχυτος γραφὴ lib. 3. cap.3. Chryſoſtomus Homil.1. to.6. ἐγὼ καὶ τὴν κηρόχυτον γραφὴν ἠγάπησα εὐσεβείας πεπληρωμένην. Qui quidem Chryſoſtomi locus refertur in ſeptima Synodo Act.4. & à Joanne Damaſceno in Orat. in Copron. pag.671. Idem Chryſoſtomus Homil. εἰς Νιπτῆρα Feriæ quintæ: ὥσπερ γὰρ ὅτε βασιλικοὶ χαρακτῆρες καὶ εἰκόνες εἰς πόλιν εἰσφέρονται, καὶ ὑπαντῶσιν αὐτῶν ἄρχοντες καὶ δῆμοι μετ' εὐφημίας, οὐ σανίδα τιμῶσιν, οὐδὲ τὴν κηρόχυτον γραφὴν, ἀλλὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Βασιλέως, &c. Ex hoc præterea loco Theodoſius Epiſcopus in libello Satisfactionis deſcripſit quæ in hanc habet ſententiam, in Act.1. ejuſdem Synodi. Nicephorus Conſtantinopol. Patr. in Hiſt. τάς τε ἐν τοῖς ἐκεῖσε ἱδρυμένοις τῶν προόδων οἴκοις, οὓς Ῥωμαῖοι Σέκρετα καλοῦσι, τότε μικρὸν δόμημα, καὶ τὸ μέγα, τοῦ Σωτῆρος καὶ τῶν ἁγίων οὔσας διὰ ψηφίδων χρυσῶν καὶ κηροχύτου ὕλης εἰκονογραφίας ἀπέξυσε.

Iſtius κηροχύτου γραφῆς, ſeu *Picturæ cum Cera* non ſemel occurrit mentio apud Scriptores. Anonymus in Commentario Rerum S. Lucæ pag.516. καὶ αὐτὸ τὸ τοῦ προλήμματος τοῦ ἐμοῦ Χριστοῦ τύπον, τότε τῆς αὐτοῦ τεκούσης καὶ δύσης τὸ πρόσλημμα, χαρακτῆρα, πρῶτος οὗτος κηρῷ καὶ χρώμασι γράψας, ἐν εἰκόνι τιμᾶσθαι μέχρι καὶ νῦν παρέδωκεν. Ex eo fortè Theophanes Cerameus Homil. 20. in Dominic. Orthodoxiæ: καὶ Λουκᾶς ὁ γλαφυρὸς Εὐαγγελιστὴς τὴν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος κηρῷ καὶ χρώμασιν ἐξωγράφησεν. Et Menæa 10. Octob. de eadem imagine à S. Luca picta: διὰ ζωγραφικῆς τέχνης ἐκ κηροῦ. Conſtantinus Chartophylax in Homil. in omnes Martyres: οὐ γὰρ τὸ θεῖον ἁπλοῦν ὑπάρχον καὶ ἄληπτον μορφαῖς τισι καὶ σχήμασιν ἀπεικάζομεν, οὔτε κηρῷ καὶ ξύλοις τὴν ὑπερούσιον καὶ προάναρχον οὐσίαν τιμᾶν ἡμεῖς διεγνώκαμεν, &c. Denique Severus Alexandrinus Ethop.4. cujus eſt titulus, *Quid dixerit Pictor depicta à ſe puella amore correptus*: οὐδὲν ἄρα κάλλους ἐστὶ δυνατώτερον, εἴγε καὶ διὰ χρωμάτων θηρᾶν ἐπίσταται, καὶ τοῖς ἀψύχοις ἀλίσκεσθαι παρασκευάζει τὰ ἔμψυχα· συνῆλθε ποικιλλομένη κηρῷ, καὶ τὸ εἰργασμένον ἐρᾶν κατηνάγκασεν. Infrà: φωνὴν παρεῖχον διὰ τῆς τέχνης, ὡς εἰπεῖν, τῷ κηρῷ, καὶ σκιὰν δοκεῖν διαλέγεσθαι παρεσκεύαζον.

Scribit Plinius lib.35. *Encauſto pingendi duo fuiſſe genera, Cerâ*, nempe, *& in ebore ceſtro, donec claſſes pingi cœpere: tum tertium acceſſiſſe, reſolutis igni Ceris penicillo utendi.* Qui quidem locus ita videtur intelligendus, ut primitus Ceræ diverſis coloribus imbutæ abſque penicillo invicem committerentur: quod Encauſtum propriè vocabant; ac inventam deinde aliam pingendi rationem, *reſolutis* ſcilicet *igni ceris penicillo utendi.* Hinc *Ceras inuſtas* dixit Ovidius lib.4. Faſtor.

—*Et picta coloribus uſtis.*

Ut Auſonius Epigr. 26. *Ceras inurere.*

Hos ille Serum veſte contegi jubet,
Hos calat argento gravi,
Ceris inurens januarum limina,
Et atriorum pegmata.

Hanc præterea pingendi rationem attigit Varro lib.3. de Re ruſt. cap.17. *Ut Pauſias & cæteri Pictores ejuſdem generis loculatas magnas habent arculas, ubi diſcolores ſunt ceræ.* Et Seneca lib.22. Epiſt. 122. *Pictor colores, quos ad reddendum ſimilitudinem multos varióſque ante ſe poſuit, celerrimè denotat, & inter ceram opúſque facili vultu ac manu commeat.* Neſcio porrò an utramque pingendi, cujus meminit Plinius, rationem intellexerit

Apuleius

Apuleius, in Apologia, dum vel *Cera inuſtum, vel pigmentis illitum* dixit. Et Nazarius in Panegyrico Conſtantino dicto: *nec commendatione Ceræ, aut Pigmentorum fucis renitet.* Parietes & cameras Picturis, Portas Encauſto interdum adornatas fuiſſe quod ex Auſonio attigimus, indicat præterea vetus Inſcriptio apud Laurentium Pignorium in Explicat. Menſæ Iſiacæ pag. 32. ΤΗΝ ΓΡΑΦΗΝ ΤΩΝ ΤΕ ΤΟΙΧΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΓΚΑΥΣΙΝ ΤΩΝ ΘΥΡΩΝ. Sed & ad Encauſtum & ad picturam pertinent iſta Etymologici: ἐγκεκαυμένη, ἐζωγραφημένη, ἐπεὶ ἐγκαυταὶ λέγονται οἱ ζωγράφοι, οἱ διαγράφοντες τοὺς τοίχους. (Similia habet Lexicon MS. Cyrilli.) & iſtud Martialis lib. 4. Epigr. 47.

Encauſtus Phaeton tabulâ depictus in hac eſt.

In veteri Inſcript. apud Reineſium p. 569. quidam Aphrodiſius Demetrius ἀγαλματοποιὸς ἐγκαυστὴς indigitatur.

Enimverò ita Ceræ colores miſcebantur, ut Cera colorem exciperet pigmenti: quo modo Plinius ait lib. 21. cap. 14. *Ceram nigreſcere addito chartarum cinere*: & Vitruvius lib. 4. cap. 2. *Cera cærulea depingere* dixit. Inficiebantur nempe coloribus Ceræ, quibus in cochleis ſingulatim igni liquatis, penicillo ij excipiebantur. Quarum quidem cochlearum pictoriarum meminit Marcianus IC. in L. 17. D. de inſtruct. vel inſtrum. Leg. *Pictoris inſtrumento legato, Ceræ, colores, ſimulque horum legato cedunt: item peniculi & cauteria, & conchæ*: in quibus ſcilicet Pictores colores ſuos reponebant, liquatos nempe: unde inter Pictorum inſtrumenta *Cauteria* etiam reponit. Hinc ejuſmodi colores cerâ miſti, ἐγκαρωτάτα ſeu potiùs ἐγκήρωτα χρώματα appellantur in Hiſtoria Vitæ & Martyrij S. Pancratij, ubi de imagine Chriſti à Joſepho Pictore delineata: ζωγραφικαὶ μίξεις, in Synodica Damaſceni ad Theophilum Imp. Gloſſ. Gr. Lat. μίξις χρωμάτων, ἢ ἄλλης ὕλης, *Mixtura.* Miſcebantur enim Ceræ liquenti, ut hodie oleo, colores, ſeu *colorum fuci*, ut loquitur Boëthius in Præfat. ad Libr. Arithmet. vel *Pigmentorum fuci*, ut Nazarius in Panegyrico Conſtantino dicto. Pollux lib. 7. c. 28. ubi de Picturæ vocabulis: κηρὸν τῆξαι, μῖξαι, χέασθαι, χρώματα κεράσαι, μίξαι, συμμίξαι, συμμίξασθαι, συγχέαι, συγχέασθαι, quæ quidem pingendi rationem cum Cera ſatis ſuperque illuſtrant. Anaſtaſius Sinaita in Serm. de Sabbato, qui refertur in VII. Synodo Act. 4. τὸ εἰκόνιον οὐδὲν ἕτερον ἐστιν, ἢ ξύλον, καὶ χρώματα κηρῷ μεμιγμένα καὶ κεκραμμένα.

Hanc denique pingendi cum Cera & coloribus rationem κηρογραφίαν vocat Calliſthenes Rhodius, apud Athenæum lib. 5. Dipnoſoph. χρωματουργίαν Theodoſius Epiſcopus in libello Satisfactionis, in Synodo VII. Act. 1. χρωματικὴν ζωγραφίαν, Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtaninopol. Conſtantinus Manaſſes in Copron.

Ἐξέκοψεν ἐκ τῶν ναῶν τὰς ἱερὰς μορφώσεις,
Ἀνθαναχάραξε δ' αὐτοῖς χρώμασι καὶ ψηφῖσι
Τὰ φίλα κυνηγέσια, καὶ τὰς ἱππηλασίας.

Recentiores verò Scriptores ὑλογραφίαν vocant, ut hanc diſtinguant à muſivaria. Duplicem enim picturam ſtatuunt, alteram διὰ κηροχύτου ὕλης, id eſt cum Cera & coloribus in quavis materia; alteram διὰ ψηφίδων, ſeu opere Muſivario, expreſſam. Theodoſius Epiſcopus Amorij in eadem Synodo Act. 4. αἱ ἅγιαι καὶ σεβασμίαι εἰκόνες καὶ ζωγραφίαι, καὶ ὑλογραφίαι, καὶ διὰ μουσείου, &c. Theophanes an. 27. Copron. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Νικήτας ὁ ψευδώνυμος Πατριάρχης τὰς ἐν τῷ Πατριαρχείῳ εἰκόνας τῶν μικρῶν Σεκρέτων διὰ μουσείου οὔσας ἔξεσε, καὶ τοῦ μεγάλου Σεκρέτου τοῦ σωτηρικοῦ ἐξ ὑλογραφίας οὔσας ἔξεσεν. Ubi Nicephorus Conſtantinopol. Loco laudato habet ἐξ κηροχύτου ὕλης. Ita ἀφομοίωμα ὑλογραφημένον dixit Autor Vitæ S. Theodori Syceotæ MS. Scylitzes pag. 729. καθαιρεθέντος δὲ τοῦ χρίσματος, ὤφθη εἰκὼν ὑλογραφικὴ, σανίδιον, ἐπιστήθιον κρατοῦσα τοῦ Θεολόγου τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν. Neque aliter Procopius, loco pariter laudato: ἐναβρύνεται δὲ ταῖς γραφαῖς ἡ ὀροφὴ πᾶσα, οὐ τῷ κηρῷ ἐλλακέντι τε καὶ διαχυθέντι ἐνθένδε παγεῖσα, ἀλλ' ἐναρμοσθεῖσα ψηφῖσι λεπταῖς καὶ χρώμασιν ὡραϊσμένας παντοδαπαῖς. Huc denique referri poſſunt quæ habentur in Epiſtola Anonymi, de voce *Ceroma*, lib. 4. Miſcellaneorum Baluzianorum pag. 419. *Nonnulli ceroma intellexerunt eſſe artificium quoddam juxta morem antiquorum pingendi, cui, ne facies & pulcritudo pictura vetuſtate temporis aboleretur, cera mixtura apponebatur, modico igni huic temperamento adjecto, ut æquâ menſurâ colorum ceraque concordante, nec venuſtas & gratia coloribus, nec cera perſpicuitas deeſſet. Hoc genus pingendi etiam à Boëtio Viro Doctiſſimo commemoratum adhuc ſuo tempore viguiſſe dubium non eſt. Quâdam igitur inflexione nominis adducti ſunt qui hoc ſenſerunt eſſe ceroma, ut verbi gratiâ ſicut Homo ab Humo, ita ceroma à cera originem ducere exiſtimetur. Sed hoc non ſatis prudenter intellectum, etiam ipſe ſenſus manifeſtat.*

Diximus in quavis materia expreſſas ejuſmodi διὰ κηρῶν picturas: nam interdum & ſæpius in ligno: Extat Ethopeia Libanij hoc titulo: τίνας ἂν εἴποι λόγους ζωγράφος, γράφων τὸν Ἀπόλλωνα εἰς δάφνην ξυλίνην, καὶ τοῦ ξύλου μὴ δεχομένου τὰ χρώματα. Synodus VII. Act. 5. pag. 385. ὥστε πάσας ἀνοικτὴν διαζωγραφεῖσθαι, ὅτε ἐν σανίσιν, ὅτε διὰ μουσείων ἐν τοίχοις, &c. Leontius Epiſcopus Neapoleos Cypri in 5. Sermone pro Chriſtianorum Apologia contra Julianum, ac de imaginibus Sanctorum: εἰ γὰρ ὡς Θεὸν προσεκύνουν τὸ ξύλον τῆς εἰκόνος, ἔμελλον πάντως καὶ τὰ λοιπὰ ξύλα προσκυνεῖν. Infrà: οὕτως κἀγὼ τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ προσκυνῶν, οὐ τὴν φύσιν τοῦ ξύλου καὶ χρωμάτων προσκυνῶ. Conſtantinus Chartophylax Homil. in SS. Martyres: ὅτι κηρῷ καὶ ξύλοις τὴν ὑπερώαν καὶ προσάναρχον οὐσίαν τιμᾷν ἡμᾶς ἐγνώκαμεν. Et Chryſoſtomus loco laudato: οὐ σανίδα τιμῶσιν, οὔτε τὴν κηρόχυτον γραφὴν, ἀλλὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Βασιλέως. Germanus Patr. Conſtantinopol. ad Thomam Epiſc. Claudiopoleos: οὐ τὸ ξύλον καὶ τῶν χρωμάτων προσκυνεῖται ἡ μίξις, ἀλλ' ὁ ἀόρατος Θεός. Adrianus Pap. in Epiſt. ad Conſtantinum & Irenem Impp. ὕλη τίς ἐστι παντελῶς ἐν διαφόροις βαφαῖς ἀναπληροῦσα τὴν τῆς ψυχῆς μίμησιν· οὐ γὰρ πρὸς τὴν εἰκόνα θεωρῶν τὴν ἐκ τῆς τέχνης διὰ χρωμάτων ἀναπληρωμένην σανίδα, ἵνα ἐκ τῆς βαφῆς τὴν ὁμοιότητα φέρει, ἀλλὰ πρὸς τὴν θεωρίαν τοῦ πρωτοτύπου ἀνάγεται. Et infrà: διὰ γὰρ τὴν αὐτοῦ μορφὴν, καὶ ἡ ὕλη, ὅπου καὶ γράφεται, οὐ καταβάλλεται, ἀλλ' ἐν αὐτῇ συντηρεῖται. Theodorus Patr. Hieroſolymit. in Synodico: τιμητέον δὲ καὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων—τὰς εἰκόνας, οὐ τῇ ὕλῃ καὶ τοῖς χρώμασι τὸ σέβας προσάγοντες, &c. Nicephorus Conſtantinopolit. Patr. in Diſputat. cum Leone Armenio de Imaginib. pag. 160. τὴν τῆς Θεομήτορος σαρκικὴν δι' ὕλης ἐμφέρειαν. Joannes Patr. Hieroſol. in Vita S. Joannis Damaſceni, ſtatim initio: ὅπως δὲ φιλοτιμότερον τὸ σέβας ἐνδείκνυται, ἡ χεὶρ αὐτοῦ σὺν τῷ πλήθει μεγαλοπρεπῶς περιφανεῖ σταθεῖσα τῆς ὕλης κέχρηται λαμπρῶς, καὶ ταύτης τοὺς τύπους χαρακτῆρας ἐντυποῦσι, μείζω τὴν τιμὴν ἐντεῦθεν ἀφοσιοῦσι τοῖς ἁγίοις οἰόμενοι. Germanus Patr. Conſtantinopol. Homil. in I. Dominicam Jejuniorum: ἀπονέμομεν δὲ τὸ σέβας οὐχ ἁπλῶς τῆς ὕλης, ἀλλὰ τῇ ἐμφαινομένῃ τῆς ὕλης μορφῇ, &c. Ita, ubi de pictura, vocem ὕλη pro ligno uſurpant Scriptores, ſcilicet in quo

 pictura

pictura effingitur. Vita MS. S.Marciani Oeconomi: κιόνων αὐγαὶ καὶ χροιαὶ, καὶ μέγεθος, λίθων τε στιλπνότης, καὶ ὕλης λαμπρότης, χρυσὸς καταλαμβάνων ὀροφὴν, καὶ γραφαὶ πανταχοῦ τέχνης μετὰ ἀκριβείαν φρένας ἐκπλήττουσαι: Zacharias Scholaſticus de Opificio mundi pag.462. de Templo: καταπεποίκιλται γὰρ φασὶν, ἀτεχνῶς ὕλαις παντοδαπαῖς καὶ δαιμονίαις, &c. & Infrà: καὶ τὰ παντοδαπὰ κάλλη τῆς ζωγραφίας, καὶ τῶν ὑλῶν τὸ εὔχαρί τε καὶ γλαφυρὸν, καὶ τὰς εὐχροίας. Ubi ὕλαι pro coloribus tabellarum videntur uſurpari, ut & apud alios Scriptores. Anonymus Combefiſianus in Porphyrog. num.24. καὶ μυθιστικῶν εἰκόνων ἐντέχνων, τῶν ἐκ χρωμάτων, ὑλῶν, καὶ μορφῶν τὸ διάφορον ἐν τοῖς προπυλαίοις τοῦ βασιλικοῦ κοιτῶνος ἐδείματο. De Adm.Imp.cap. 29. ὁ δὲ ναὸς τῆς ἁγίας Ἀναστασίας ἐστὶ δρομικὸς, ὁμοίως τῷ Χαλκοπρατίων ναῷ, μετὰ κιόνων πρασίνων καὶ λευκῶν, ὅλος εἰκονισμένος ἐξ ὑλογραφίας ἀρχαίας. Sic legendum pro ἠλιογραφίας, non verò ξυλογραφίας, ut cenſet Salmaſius ad Plinium pag. 1219. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: ἰδὼν τὸ αὐτοῦ ἅγιον ἀφομοίωμα ὑλογραφημένον, σεμνὸν προσμειδιάσας, εἶπεν, &c. Anonymus MS. de cultu imaginum ex Cod. Reg.1595. ἄλλο γὰρ φύσεως ὑλογραφίας, καὶ ἄλλο τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, καθὸ καὶ περιγράφεται, καὶ ἀρχέτυπον εἰκόνος καθίσταται. Idem Porphyrogenitus, in Baſilio num.85. Edit. Combefiſij ἐνύλους γραφὰς dixit, quâ loquendi formulâ, non tam Tabellas ligneas pictas, quàm in iis pingendi rationem videtur intellexiſſe: ἐξ ἐνύλων γραφῶν καταγλαϊσμένος τὴν ὀροφήν. Quo modo eandem vocem fortaſſe etiam uſurpavit Demetrius Phaleræus, ſeu Dionyſius Halicarnaſſæus lib. περὶ ἑρμηνείας pag. 38. Sed & Evagrius lib.1. Hiſt. Eccl. cap. 18. τὴν καλουμένην Ἀνατολικὴν στοὰν οἰκοδομεῖ, παντοδαπαῖς ὕλαις αὐτὴν διακοσμήσας. Pſeudoſynodus Græcorum contra Imagines, δι' ὑλικῶν χρωμάτων τὴν ἀπερίγραφον τοῦ Θεοῦ λόγου οὐσίαν καὶ ὑπόστασιν περιγράφειν dixit.

Neque duntaxat ac ſemper in ligno, ſed & in quavis alia materia ex cera fiebant picturæ. Theodoſius Epiſcopus in libello Satisfactionis laudato: ἀνιστορεῖσθαι δὲ εὐδοκῶ καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων πρωτοτύπους τὴν εἰκόνα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς ἁγίας Θεοτόκου, ἐκ παντοίας ὕλης, χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ καὶ πάσης χρωματουργίας. In Sindone expreſſam cerâ imaginem habet Aſterius Homil. in S. Euphemiam: ὁ δὲ δὴ ζωγράφος εὐσεβῶς καὶ αὐτὸς διὰ τῆς τέχνης κατὰ δύναμιν πᾶσαν τὴν ἱστορίαν ἐν σινδόνι χαράξας, &c. In Concilio Conſtantinopolit. ſub Mena Act.1. pag.24. de Imperatoris imagine: ὥσπερ ἐξαπορούμενος τὶ ἕτερον πράξει εἰς τὴν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ εἰκόνα ἐπελθὼν ἀτιμότερον, διεσπάραξε τὴν γεγραμμένην σινδόνα, καὶ τὸ παρ' αὐτοῦ διαῤῥαγὲν ἐκ ταύτης πυρὶ παρέδωκεν. Adde pag.41. Scholiaſtes Baſil. ad lib.15. pag. 220. ait picturas in linteo longè pretioſiores habitas iis quæ in tabula fiebant: εἴκει γὰρ τῇ σανίδι ἡ γραφὴ εἰ δὲ ἐν σινδόνι ἐστὶν ἡ γραφὴ, τότε εἴκει τῇ γραφῇ ἡ σανὶς· μάλιστα ὅτι ἐν σινδόνι γραφὴ τιμία ἐστίν. Sed de pictura veterum conſulendi præterea Bulingerus in Opuſculo de Pictura & Plaſtice, ſive Statuaria, lib.1.cap. 6. 7. & Salmaſius ad Solinum pag.231. 232. Ex his etiam colligitur ejuſmodi cum cera expreſſas Imagines, longè diverſas fuiſſe à ſtatuis ex eadem materia confectis, quod quidam perperam exiſtimarunt, ut Scorſus & alij, de quibus cereis Imaginibus agit Auctor Etymologici in Κηροπλάστης. Hæc porrò fuimus paulò fuſiùs proſecuti, quòd Academicos noſtros Pictores veterem hanc pingendi rationem ignorare non ſemel adverterim. Nam cùm Tabellas illas Græcanicas ex Archeio Sangenoueſano depromptas, & noſtra opera in æs inciſas oſtendiſſem, ab iis percunctatus cuiuſmodi ea eſſet pictura, nemo inventus eſt qui hanc veterum Pictorum artem ſeſe aſſecutum omnino affirmarit.

ΚΗΡΡΟΣ, pro ξηρὸς, *Siccus*. Myrepſus ſect.6. cap.14. ἔχει συμπτώσεις ὑγρᾶς μέλιτι λεανθεῖσαι, ὕψαι ταῦτα μίξεις ἂν κηῤῥὰ γένηται. Codex Fuchſij habuit κῦρα.

ΚΗΡΥΚΕΣ, appellantur *Apoſtoli*, *Evangelij* ſcilicet *Prædicatores*, apud Theophanem Cerameum Homil. 55. ubi Κηρύκων ναὸν vocat Templum SS.Petro & Paulo Dicatum in Palatio, Conſtantinopoli.

Κήρυκες, ſimili ratione dicti *Fratres Ordinis Prædicatorum*. Gregorij Pap. Epiſtolam Dogmaticam ad Germanum Patr. Conſtantinop. ſubſcribit ὁ ἀπὸ τάξεως τῶν ἀδελφῶν τῶν κηρύκων Gregorij Pap. Apocriſiarius. Joannes Cantacuzenus lib.4.cap.9. Ἰωάννην ὄνομα τῆς τάξεως ὄντα τῶν Κηρύκων. Georgius Trapezuntius in Epiſt. ad Cretenſes: Σιμὼν Ἱερομόναχος τῆς τῶν Κηρύκων τάξεως. Laudatur Matthæi Quæſtoris liber de Proceſſione Spiritus Sancti in cujus initio S. Thomas de Aquino dicitur τῆς τάξεως τῶν φρακηρύκων. Vide in Πραιδικάτωρ.

ΚΗΡΩΜΑΤΙΤΗΣ, *Medicus* vel *Chirurgus* qui Κηρωτὰ vulneribus applicare ſolet. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.44. τοῦ ἀλόγου ἔκ τινος συμβάντος σκελισθέντος, ἔπεσεν ὁ Γερόντιος, καὶ οὕτως ἐκλάσθη, ὥς τε ἐλθόντα τὸν κηρωματίτην τὸν αὐτοῦ ἀπαυδαθῆναι θεραπείας.

Κηρωτάριον, *Cerotum*, Κηρωτόν. Damocrates apud Galenum lib.8. de Compoſ. Medic.

Κηρωτάριον γινόμενον εὐαφέστερον.

ΚΗΤΑΖΕΙΝ, Κιτάζειν, *Aſpicere*, Καθορᾷν, Βλέπειν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.1.

Μόνον σιχνὰ ἐκήταζε πρόσωπον τὸ ὡραῖον.

Idem lib.2.

Ἐδῶ καὶ κεῖ τὰ μάτια του στρέφει καὶ κηλάζει.

Idem lib. 4.

Καὶ πάντα σιχνοκίταζε τὴν κόρην τοῦ τοιμαρρός του.

Et lib.7.

Καὶ τὰς φωτίας ἐκήταζεν πάντοτες ἡ Ἐμηλία.

Infrà:

Κήταζε μέσα ςαῖς φωτίαις, καὶ θέλεις τὸ νοήσῃ.

Rurſum:

Πρὸς τὰς φωτίας ἐκήταζε ἀπεγνωσμένη θόρη.

Agapius in Geoponico cap.33. καὶ κιτάζειν πρὸς τὴν γλῶτταν ὄμματα. Vide Κοιτάζειν.

ΚΗΤΡΟΚΑΝΔΗΛΑ. Vide in Κανδήλα.

ΚΗΤΡΩΝΕΙΝ, *Inſerere*, Ἐμφυλλίζειν, Κήτρωμα, *Inſitio*. Vide Κεντρώνειν.

ΚΗΦΟΝ, pro τὸ κοῖλον, *Cavitas*, uſurpari apud Myrepſum de unguentis cap.42. obſervat Fuchſius. Vide Κῦφος.

ΚΙ, pro Καὶ, paſſim apud Anonymum de Nuptiis Theſei, ubi ferè ſemper jungitur voci quæ ſequitur, abſque accentu. Verbi gratiâ, καὶ κιασαίχα ἵστεν, pro καὶ καὶ ἀσήχα, ſeu ἡσύχα ἵστεν.

ΚΙΑΟΥΑΙΑΣ, *Nequaquam*, *Haudquaquam*, οὐδαμῶς, μηδαμῶς.

ΚΙΒΕΝΤΙΖΕΙΝ. Vide in Γιβεντίζειν.

ΚΙΒΕΡΤΗΣ, *Vaſculum*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap.240. ubi de Apibus: καὶ φέρει κανένα κιβέρτην κινάργιον ὕπερον ἀλειμμένον μὲ τίποτε θρόφος, διὰ νὰ ἔμπουν τὰ μελίσσια μου, &c. Ubi Editio Veneta cap.215. *Ma ſe alcun viene al mio loco doue tegno le ape, & porta una caſſa onta di dentro di qualche odore*, &c.

ΚΙΒΙΣΣΙΟΝ, τὸ φλασκίον, in Lexico MS. *Vas vino ferendo*.

ΚΙΒΙΤΑΤΟΣ. Vide Κηβιτάτος.

ΚΙΒΟΣ, *Cibus*. Auctor Etymologici in Κιβώτιος,

κίβος, ἤτοι τὸ σημαῖνον τὴν τροφήν. Cedrenus in Julio pag. 168. Ῥωμαῖοι κίβους τὴν τροφὴν ἐκάλουν, &c. Lexicon MS. ex Cod.Reg. 1708. Κίβος, ἡ τροφή.

Κιβάριον, *Cibarium*, *Cibus*. Martyrium S. Zoës num.1. ὅθεν οὐδὲ ἐκ τῆς δαπάνης κιβαρίου, οὗ ἐλάμβανεν, ἤσθιον· ὑπώπτευον γὰρ ἔχειν διὰ τὰ εἰδωλόθυτα. Rurſum num. 2. ἔβαλλον τοῖς κυσὶν ἐκ τοῦ κιβαρίου ὀλίγον. Occurrit præterea apud Scholiaſtem Baſilic. ad lib. 13. pag. 110.

Κιβαρὸς, *Cibarius Panis*. Symeon Sethi de Aliment. οἱ δὲ ῥυπαροὶ ἄρτοι, καὶ κιβαροὶ ὀνομαζόμενοι, ὀλιγότροφοί εἰσι, καὶ ταχέως ὑπέρχονται. Vide Κιβαρός.

Κιβαρίτης, eâdem notione. Ptochoprodromus ex Cod. MS.

Ἵνα χορτάσῃς τὸ ψωμὶν τὸ λέγουν τιφρατίτζιν,
Ἀλλὰ τὸ μεσοκάθαρον τὸ λέγουν κιβαρίτην.

ΚΙΒΥΡΡΑΙΩΤΗΣ, Κιβυρραιώτης. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1708. Κιβυρραιώτης. τόπος. Epimeriſmi Herodiani MSS. Κιβυρραιώτης, τοπικόν. Leo in Tacticis cap. 18. §. 141. ubi de Cilicibus Saracenis: ὅταν δὲ διὰ τῆς γῆς ἐκστρατεύειν μέλλωσι, μένοντος τῷ Κιβυρραιώτῃ τοῦ πλοϊκοῦ στρατηγοῦ, &c. Vicinum nempe erat *Thema* Cibyrræotarum Ciliciæ, ea ſcilicet regio quæ à Seleucia initium ſumit,& deſinit versùs occaſum ad urbem Melitum, &c. ut ſcribit Porphyrogenitus lib.1. Them.14. qui addit Cibyrræotarum nationem pro vili habitam, propter crebras rebelliones: ἔλαβε δὲ τὴν προσωνυμίαν, ὥσπερ ἔφαμεν, τοῦ καλεῖσθαι Κιβυρραιώτης, ἀπὸ Κιβύρρας, εὐτελοῦς τε, καὶ ἀκατονομάστου πολίσματος, πρὸς ὕβριν, οὐ πρὸς ἔπαινον, διὰ τὸ πολλάκις αὐθάδεις τε καὶ ὑβριστὰς γενέσθαι πρὸς τὰς τῶν βασιλέων ἐπιταγάς. Κιβυρραιωτῶν χώρα, apud Nicephorum Conſtantinopol. in Hiſt. pag.120. 1. Edit. Idem infrà pag.199. οὗ ἡγεῖτο ὁ τηνικαῦτα στρατηγῶν τῶν Κιβυρραιωτῶν καλουμένων στρατοῦ. Κιβυρραιωτῶν Δρουγγάριος, apud Theophan. pag.309. in Synaxariis menſe Decemb. S. Arſenius ἐν τῷ Λάτρῳ dicitur fuiſſe μέγας στρατηγὸς καὶ Πατρίκιος, τῆς τάξεως τῶν Κιβυρραιωτῶν. Anonymus Combefiſianus in Leone Philoſopho num. 20. ait Κιβύρραν dictam à Cibyrtho Fratre Marſi & Cydrami: ex quo emendandus Symeon Logotheta numer.13.

ΚΙΒΩΡΙΟΝ, *Ciborium*, de qua voce pluribus egimus in Gloſſ. med. Lat. & in Conſtantinopoli Chriſtiana lib.3. num.57. & ſeqq. *Tegimen*, ſeu *umbraculum altaris*, *quatuor columnis* innixum κατάπετασμα, apud Symeonem Theſſalonic. de Templo pag. 215. Photius Patr. Conſtantinopolit. in laudatione Novæ Eccleſiæ: καὶ αὐτὸς ὁ κωνοειδὴς καὶ τῇ θείᾳ τραπέζῃ ἐπικείμενος σὺν τοῖς ὑπερείδουσι στυλίσκοις, καὶ ἀπορρήξεις ὄροφος. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagogia: τὸ Κιβώριον ἐστὶν ἡ σταύρωσις, ἀντὶ τοῦ τόπου ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Χριστὸς, &c. Chronicon Alexandrinum an.13. Heraclij: καὶ οὐ μόνον ὅτι τὰ κιβώρια καὶ ἄλλα κειμήλια ἀφείλοντο, &c. Theophanes an. 32. Juſtiniani: ἔπεσεν τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς προϋπεστολῆς τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, καὶ συνέτριψεν τὸ κιβώριον, καὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν. Ciborij apicem Cruce inſignitam fuiſſe, in Conſtantinopoli noſtra etiam docuimus, de qua etiam agimus infrà in V. Τέμπλον: &c. De hac intelligendus videtur Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinop. ὅπλαι πολὺ κραδαινόμενος καὶ ὁ ἐπάνω τῆς ἁγίας τραπέζης ἀπαιωρούμενος σταυρὸς, ἠρέμα μὲν πολλάκις σειόμενος ὑφορωμένου τοῦ ἀέρος καθεωρᾶτο, τὴν τοῦ ἁγίου δηλαδὴ πνεύματος ἐπισκίασιν ὑποσημαίνων.

Κιβώριον. Theophanes an.31. Juſtiniani: καὶ τὰ πολλὰ θυσιαστήρια ἐκκλησιῶν καὶ κιβώρια. an.32. καὶ καθεῖλχθησαν τὰ ἀργυρᾶ κιβώρια. Anonymus de Templo S.Sophiæ. pag.256. τὸ κιβώριον ἀργυρέγκαυστον ἐποίησε. Vita S.Baſilij Cæſareæ Archiep. καὶ ἐκ τῶν ὑπολοίπων, ἠμφίασαν τὴν ἐκκλησίαν μετὰ τοῦ κιβωρίου.

Κιβούριον, & κιβούργιον, *Sepulcrale monumentum*. Gloſſæ Græcobarb. Μνῆμα, ἢ τάφος, ἢ κιβούριον. Alibi: ἅγια, τιμημένα, κιβούργια, μνήματα. Mox: ἁγίασι, τιμήμασι, εἰς τὰ κιβούργια. Hiſt. MS. Apollonij Tyrij: ἐκεῖνοι κάμνουν στεκοῦς κιβούριον τοῦ νεκροῦ. Codinus in Orig. Conſtantinop. num.122. Ἥρων palatium ſic appellatum ait, ὅτι τὸ παλαιὸν ἐκεῖ ἐθάπτοντο οἱ πολῖται, καὶ δηλοῖ τοῦτο τὰ πολλὰ κιβούρια. Ita Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Τὸ κιβούριν ὅπου ἐπίασιν, ὅπου ἦτον ὁ πατήρ του.

Alibi:

Καὶ ἂς βάλουσιν τὸ λείψανον ἐκεῖ εἰς τὸ κιβοῦριν.

Et Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Κ' εἰς τὸ κιβούριν τ' ὄμορφον τότες εἰς μίαν τὴν θάψαν.

Vide Maximum Cytherenſem 4. Septemb. pag.5. 22. Oct. pag.58. 14. Nov. 18. Auguſt. Idem 2. Maij & 11. Junij pro *Capſa* uſurpat. Vide Tabellam I. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

ΚΙΘΑΡΓΟΣ, *Piſcis genus*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ κίθαργος ὀπλίτζικος ἀκέριος μὲ τὸ γάρος,
Ἔχουν στῖχος, σιουγυδεν, καριόφυλον τριψίδιον.

ΚΙΘΑΡΟΣ, *Hedera*, apud Interpolat. Dioſcor. cap.398.

ΚΙΘΟΠΤΕΡΙΟΝ, τὸ σκολοπένδριον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190.

ΚΙΚΙΕΣ, καὶ Κρότωνες, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti, τὰ χολόκοκκα, ἐξ οὗ καὶ κίκινον ἔλαιον. *Lathyridis Grana*. Vide Κίκινον.

ΚΙΚΙΜΠΡΙΝ, *Zinziber*, apud Myrepſum ſect. 1. cap.29. Cod. MS. 30. Editi, & alibi non ſemel.

ΚΙΚΙΝΑΤΟΣ, *Cincinnatus*. Zonaras de Quintio Cincinnato Dictatore: καί τοι τὰς κόμας ἐκ πλοκάμους ἀνεῖτο, ὅθεν καὶ Κικινάτος ὠνόμαστο, οἷοι νῦν πολλοὶ περὶ τὰ βασίλεια· ἐκεῖθεν δὲ τοῦ κακοῦ παρεισφθαρέντος εἰς τὸ πολίτευμα, καὶ ἁπανταχοῦ κικινάτους ἐστὶν ὁρᾶν.

ΚΙΚΙΝΟΝ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἔλαιον τὸ ἀπὸ τῶν ἀγρίων συκῶν· πολλοὶ γὰρ τοιοῦτον σκευάζουσι. Vide Κίκεις.

ΚΙΚΩΝΕΙΟΝ, ὄρνεον, Suidæ: *Ciconia*.

ΚΙΚΟΥΤΑ, *Cicuta*, Κώνειον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.1673. in aliis, σπέρμα κωνείου. Vide vocem ſeq.

ΚΙΚΡΥΤΟΣ, in Gloſſis Saracenicis MS. τὸ σπέρμα τοῦ Κωνείου.

ΚΙΛΙΚΙΟΝ, *Cilicium*. Sic appellant Tactici *Centones* ac *Feltra* quæ muris appendebant, ut telorum ac lapidum è Machinis emiſſorum vim retunderent. Gloſſæ Baſilic. Κιλίκια, τράγοι τῆς Κιλικίας οἱ δασεῖς, πάνυ γὰρ ἐκεῖσε ὑπάρχουσιν οἱ τοιοῦτοι τράγοι· ὅθεν καὶ τὰ ἐκ τριχῶν συντιθέμενα Κιλίκια λέγονται. Procopius lib.2. de Bello Perſico cap. 26. προκαλύμματα ἐκ τραγείων τριχῶν, ἃ δὴ καλοῦσι Κιλίκια, πάχους δὲ καὶ μήκους διαρκῶς ἔχοντα, ἀρτήσαντες ἐκ ξύλων μακρῶν ἐπικείσθαι ἀεὶ τῆς ἀγίστης ἐργαζομένα ἐτίθεντο. Leo in Tactic. cap.15. num.48. ἀντίκειται δὲ τῶν τοιούτων βολαῖς κιλίκια κρεμάμενα ἔξωθεν τοῦ τείχους κατὰ τοὺς προμαχῶνας, &c. Adde cap.5. num 6. cap.6. n.27. Ita apud Heronem in Parecbolis: κιλίκια μὲν κρεμαστὰ πρὸς τὸ δέχεσθαι τὰ πεμπόμενα βέλη. Ubi Codex MS. præfert Κιλικίκια.

ΚΙΜΒΡΟΣ, *Cimber*, *Latro*. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod.2062. Κιμβρὸς, ὁ λῃστής. Vide Feſtum.

ΚΙΜΕΝΤΟΝ, apud Anonymum in Epiſt. ad Innocentium III. Pap. Vide conjecturam Eruditi Cotelerij tom. 3. Monument. Eccl. Gr. & infrà in Σύμβολον.

ΚΙΜΙΣΣΙΟΝ

ΚΙΜΙΣΣΙΟΝ, *Lagena*. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 930. Κιμίστιον, φλασκίον καὶ ποιμενικὸν πιθάριον. Vide Κιστίμιον.

ΚΙΜΙΩΤΗΡΙΟΝ, *Cœmeterium*, in Aſſiſis MSS. Regni Hieroſol. cap. 266.

ΚΙΜΠΟΥΛΑΝ, in Gloſſis Saracenicis MSS. ὑάλινον βικίον. Vas vitreum.

ΚΙΝΗ, *Ruſcus*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 728.

ΚΙΝΗΓΕΙΝ, *Conſequi*, *Perſequi*. Georgius Contares lib. 11. Hiſt. Athenar. pag. 371. ἐβγῆκε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν λεμονιόνα μὲ μερικὰ κάτεργα, καὶ ἄρχησε νὰ κινηγᾷ τὸν Ἀντίοχον τὸ καλόπιν. Utitur alibi non ſemel.

ΚΙΝΗΤΟΝ πρᾶγμα, *Res mobilis*, in Baſilicis.

ΚΙΝΗΤΡΩΚΙΝΗΝ. Myrepſus MS. ſect. 3. cap. 80. μετὰ δὲ τὸ ἀποθράσαι καὶ ψυχθῆναι μετρίως, ἐπίβαλε δὲ καὶ τὸ κινητρωκίνην, ἐὰν ὡς πάγει τελείως τὸ ἄλημα. Vide ibi conjecturam Fuchſij.

ΚΙΝΘΑΡΟΝ, in Gloſſis Jatricis ex Cod. Reg. 1047. ἐξ οὗ γεννᾶται τὸ λάδανον.

ΚΙΝΘΗΛΙΟΝ, *Clavus*. Vox formata & compoſita ex ἧλος. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 97. ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος τὰ λεγόμενα Κινθήλια, ἀπὸ τῆς κάμινον ἐκεῖσε τὰ μικρὰ καρφία τὰ βαλαλαρικά, οὕτως ἐκλήθη καὶ γὰρ τὰ τοιαῦτα καρφία λέγεται κινθήλια. Meurſius legit σκινθήλια.

ΚΙΝΝΑΒΑΡΙΣ, *Minium*, in Gloſſ. Lat. Gr. *Cinnabaris*, *Color rubeus*. Lexicon MS. Cyrilli: Κιννάβαρι, χρῶμα κοκκινόν. Heſychius: Κιννάβαρι, εἶδος χρώματος ἀληθινοῦ, ὃ λεγόμενον κόκκινον, καὶ παρὰ τοῖς ζωγράφοις. Moſchopulus: ὤχρα, κιννάβαρι. De quo quidem colore potiſſimum conſulendi Commentator Dioſcoridis Ruelliani lib. 5. cap. 59. & Salmaſius ad Plinium ſeu Solinum pag. 1157. Codinus de Offic. Palat. cap. 6. num. 7. ἧς δὴ λαμπάδος τὰ μὲν ἄκρα εἰσὶ διὰ κινναβάρεως βεβαμμένα. Quomodo verò conficiatur cinnabaris, docet Palladius de Architectura cap. ult.

Sed maximè ita dicitur color rubeus quo diplomata & Epiſtolas ſuas ſubſcribebant Imperatores Conſtantinopoli. Gloſſæ Baſilic. Μονιλόβιον, Κιννάβαρ. Ubi leg. κομμονιλόβιον. Apud Nicetam in Man. lib. 6. ex Cod. MS. τὸ ἐρυθρὸν τῆς βασιλείου βαφῆς. Gregorius II. Pap. in Epiſt. ad Leonem Iſaurum Imp. ὅτι σὰ τὰ γράμματα, καὶ τὰ ἀλλότρια, τῆς βασιλικαῖς σφραγῖσιν ἐσφραγισμένα ἀσφαλῶς, καὶ ἔσωθεν ἀσφαλεῖς ἐπιγραφαὶ διὰ κινναβάρεως ἰδιοχειρόν σου, ὡς ἔθισται τοῖς βασιλεῦσιν ὑπογράφειν. Synodum Quiniſextam ſubſcribit Juſtinianus Imp. διὰ κινναβάρεως. Leo Grammaticus in Leone Phil. συνεβουλεύσαντο δὲ τινες τῷ βασιλεῖ φιλοφρονηθῆναί τινα τῶν πραιτωρίου Σαρακηνῶν, καὶ ἀποσταλῆναι ἐν Συρίᾳ μετὰ λόγου ἐνυπογράφου· τοῦτο δὴ καὶ πεποίηκεν ὁ βασιλεὺς, γράψας διὰ κινναβάρεως. Vide Anonymum Combefiſianum in eodem Leone n. 26. & Symeonem Logothetam in eod. Leone num. 22. Novella Alexij Comneni de Foro Clericor. κἂν διὰ κινναβάρεως ὑποσεσημασμένον τυγχάνῃ· κἂν τὴν κηρόβουλλον σφραγῖδα φέρηται. Reſcriptum Conſtantini Porphyrog. in Jure Græco-Rom. pag. 120. δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς Βασιλικῆς χειρὸς etiam ſubſcriptum legitur. Bulla aurea Nicephori Botaniatæ, ibid. καὶ τὸ παρὸν ἐξέθετο χρυσόβουλλον, εἰς ἐπικύρωσίν τε καὶ στερεώτητα, ὑποσημανάμενον ἐν αὐτῷ δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων, καὶ διὰ τούτων τὴν ἀλήθειαν φανοτέραν ὑπαγορεύουσα, κορωνίδα, ὥσπερ δή τινα χρυσῆν, τὴν ἀληθῶς σφραγῖδα τούτῳ ἀπηωρήσασα. Ita alibi non ſemel, pag. 138. 149. 271. Ἐρυθροβαφὴς ὑπογραφὴ, apud Annam Comnenam lib. 13. pag. 404. Nicephorus Patr. Conſtantinopol. in Onirocritico:

> Δεξάμενος γράμματα κόκκινα, τάχυς
> Λέξιν εὑρεῖν ἢ θάνατον προσδόκα.

Conſtantinus Manaſſes pag. 55. Edit. Reg.

> —— Τούτῳ προσῆξε χάρτην,
> Ἐν ἐρυθραῖς γράμμασιν αὐτοῦ ἐσημειωμένον.

De ejuſmodi Cinnabaricis ſubſcriptionibus agunt paſſim Scriptores, Anonymus Combefiſianus in Porphyrog. num. 49. Acropolita cap. 38. Cantacuzenus lib. 3. cap. 84. lib. 4. cap. 23. & alij.

Κιννάβαρις τῶν φιλοσόφων, Chymicis, quid ſit docent in primis Gloſſæ Chymicæ MSS. Κιννάβαρις, ἔστιν ἡ ἐν λέβησιν ἑψημένη αἰθάλη. Et Pelagius Philoſophus de ſacra arte MS. γλυκάνας οὖν τὸ ξηρίον, καὶ ξηράνας στῆσον καὶ ἐξίσασον τὸ ξηρίον τῆς χαλκάνθου μετὰ Γ. ΜΓ. μετὰ ά. φ. με. ά. ἐξ ἴσου τὸ ξηρίον, με. ά. λείωσον ὁμοῦ πότιζων ἐν ἡλίῳ ἀπὸ τῆς ὄξους τῆς λευκοῦ ἡμέρας ρ. καὶ ὕστερον ξηράνας, κάθου ἐν βολβίτοις, καὶ ἔασον ὀπτᾶσθαι ἡμέρας δύο ἢ τρεῖς, καὶ ἐξενέγκας εὑρήσεις βαφίδα τὸν χρυσὸν πυρὸν ὡς τὸ αἷμα· αὐτή ἐστιν Κιννάβαρις τῶν φιλοσόφων, καὶ χαλκὸς ἄσκιος ξανθός. Vide Lexicon Rulandi.

Κιννάβαρις λευκὴ, apud Democritum Chymicum MS. τὴν κιννάβαριν λευκὴν ποίει δι' ἐλαίου, ἢ ὄξους, ἢ μέλιτος, ἢ ἅλμης, ἢ στυπτηρίας, &c.

ΚΙΝΝΑΡΙΟΣ. Joannes Damaſcenus in Synodica ad Theophilum Imp. pag. 130. Νικηφόρος τις, ὁ παρωνύμως Κιννάριος λεγόμενος, μυεῖται τῷ Λέοντι τὰ τῆς ἐγγαστριμύθου μαντεύματα. Legendum fortè Κιννάρεος.

ΚΗΝΣΟΣ. Vide Κῆνσος.

ΚΙΝΣΤΕΡΝΑ, *Ciſterna*. Heſychius: Κινστέρνα, λάκκος φρέατος, βάραθρον, ἢ βόθος. Mauricius lib. 10. Strateg. καὶ φθάσειν κινστέρνα οἰκοδομηθῆναι, καὶ ὄμβριον ὑποδέξεται ὕδωρ. Occurrit præterea in Nov. Juſt. 159. apud Leonem in Tactic. cap. 15. §. 62. 75. cap. 17. §. 68. Continuat. Theophan. lib. 3. num. 4. & alios paſſim laudatos in noſtra Conſtantinopoli lib. 1. ubi de Urbis Ciſternis.

Στέρνα. Joannes Cananus de Bello Conſtantinop. τοὺς ἀγωγοὺς ἐγύρευον τοὺς ἐκ πάλαι, τὸ νερὸν εἰς τὰς στέρνας τῆς πόλεως ἔφερον. Agapius Cretenſis in Geopon. cap. 61. ὅστις ἔχει στέρνα σπαστρικὴν, &c. Damaſcenus Studita ſerm. 32. εὗρε εἰς τὴν στέρναν τοῦ Σιλωάμ. Ita alibi paſſim.

Κιστέρνα, Chronicon Alexandrinum an. 13. Theodoſij Jun. ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐνεβλήθη τὸ ὕδωρ τῆς Κιστέρνης τῆς δεσποίνης Πουλχερίας αὐγούστης. Idem an. 2. Leonis: ἤρξατο Ἄσπαρ ὁ στρατηλάτης κτίζειν τὴν μεγίστην Κιστέρναν, &c. An. 7. Anaſtaſij: ἐποίησε — καὶ ὡρεῖα εἰς ἀπόθεσιν σίτου, καὶ κιστέρνας ὑδάτων.

Γιστέρνα, Γηστέρνα, pro Κιστέρνα. Gloſſæ Græcobarb. Ἀμάρα, ἡ ἐν τοῖς κήποις ὑδρορρόη, ἡ γηστέρνα. ἡ δεξαμενή. Alibi: φρέατα, λάκκοι, γηστέρνες. Leo Philoſophus de Regno & Principibus MS. cap. 50. πλησίον ἐστὶν ὕδατος ἐκεῖ γηστέρνης φρέατος μυλιαριστασίου καὶ τῶν ὁμοίων. Anonymus MS. de Bellis Peloponneſiacis Francor.

> Ὅτι εἰς τὸ Ἀράκλοβον εἶναι καλὲς γιστέρνες.

Occurrit apud Theophanem an. 17. Anaſtaſij, & an. 6. Copronymi.

Γινστέρνα, hodie, apud Hieron. Germanum.

ΚΙΟΛΑ. Damaſcenus Studita Homil. 12. ἀκόμη δεν τὸ ἔχασιν ἀκούσει, καὶ πῶς τὸ ἤθελαν κιόλα. Et Homil. 15. ſub fin. τὰ ἔργα, κάμετε τὰ κιόλα, ἵνα, &c. Homil. 20. ἄλλο δὲ νὰ ἰδοῦμεν κιόλα. Occurrit paſſim.

ΚΙΟΝΙΟΝ, *Columna*, Κίων, apud Moſchopulum, & Scriptores Byzantinos non ſemel. Hinc Διπλοκιόνιον, Ἑξακιόνιον, &c. De quibus egimus in noſtra Conſtantinopoli.

ΚΙΟΝΙΤΑΙ, iidem qui Στυλῖται, *Monachi qui in Columnis vitam exigebant*, cujus inſtituti primus Author habetur Symeon Stylita. Theodorus Lector:

Συμεὼν

Συμεὼν ἀπὸ κώμης τῆς Σισάν, καὶ πρῶτος τῆς κιόνων ἐπιτήδευμα ἐποίησε. Gregorius Tauromitinanus, ſeu Theophanes Cerameus Orat. de Indict. & Principio anni, de eodem S. Symeone κατελθὼν ἀπολαυστὰς, τῆς κιονίτου βίου πρῶτος πάντων ἐκλήθη. Theophanes an. 17. Copronymi: μοναχούς τε καὶ ἐγκλείστους, καὶ κιονίτας τοὺς τοῦ Θεοῦ εὐαρεστήσαντας. Georgius Hamartolus MS. in Conſtante Filio Conſtantini, de vento vehementi: πολλοὺς δὲ καὶ στύλους Κιονιτῶν μοναχῶν κατέβαλεν. Nicetas in Iſaacio lib. 1. n. 7. ἀμέλει καὶ βασιλεὺς τοὺς γυμνόποδας καὶ χαμεύνας τῶν μοναχῶν ἀζρανεῖς, καὶ ὅσοι κίοσι τῆς γῆς ὑπερῆρθησαν, &c. Ut porro depingantur Sancti iſti Cionitæ, apud Moſchos, habes in Diptycho Moſcovitico ad 24. Maij, ad 1. Septemb. & 26. Novemb. apud Papebrochium. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Cionita*.

ΚΙΟΝΌΚΡΑΝΟΝ, *Capitellum*, *ſeu Capitulum Columnæ*. Photius in Encomio Novæ Eccleſiæ: ἐκ λίθου ἐπικοσμούμενα κιονόκρανα. Scylitzes p. 729. καταλαμπρυνόμενα δὲ καὶ τὰ κιονόκρανα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας— ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ.

ΚΙΌΣΜΙΝ, *Salvia*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 445.

ΚΙΠΗΝΊΤΖ, τὸ σαγαπηνόν, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΚΙΡΚΈΛΛΙΟΝ, *Circellus*. Gloſſæ Græcobarb. ψέλλια, κρίκοι, δακτυλίδια, κρικέλλια, ἢ κιρκέλλια. Rurſum: ψέλλια, κρικέλλια, δακτυλίδια. Κιρκέλλα apud Agapium in Geoponico cap. 172. Κιρκέλλιον, in Synaxario Maximi Cythær. Epiſc. 26. Nov. in S. Jacobo.

ΚΙΡΚΗΤΟΡΕΣ. Vide Κιρκήτορες.

ΚΊΡΚΟΣ, *Circus*. Nilus lib. 2. Epiſt. 205. ὅτι ὁ Θεὸς — καὶ φονεύειν μετὰ ἀνθρώπους, ἀλλὰ δὲ τοὺς ἵππους τρέχοντας ἐν τοῖς κίρκοις. Eod. lib. Epiſt. 290. κρεῖσσον γὰρ ἢ ἑκάστης ἡμέρας σύγκρισις, δεῖξαι σοι τὸ μέγεθος τῆς τε κατὰ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὰ μοναστήρια ὠφελείας, καὶ τοὺς ἐν τοῖς κίρκοις καὶ τοῖς θεάτροις βλάβας.

Κιρκήσια, *Circenſes ludi*. Euſebius lib. 1. Chron. in Macrino: Κιρκησίοις Ἡφαιστείοις, ἐκάη τὸ ἀμφιθέατρον ἐν Ῥώμῃ. Arrianus in Epictetum lib. 4. cap. 10. καὶ τρὶς ἢ τετράκις ἐπὶ βῆμα καθίσαι, καὶ κιρκήσια δοῦναι, καὶ σπυρίσι δειπνίσαι. Apud Eutropium lib. 9. *Circeſſo*, Pæanius habet Κιρκησίῳ.

ΚΊΡΚΟΣ, *Foramen in Circuli ſpeciem in quod immittuntur remi*. Heſychius: κρίκος, κίρκος, ἐν ᾧ κώπη εἰσείργεται.

ΚΙΣΣΑΜΕΘΟΣ, *Helxine*, apud Interpolat. Dioſc. cap. 621.

ΚΙΣΣΊΜΙΟΝ, *Poculum*, Κισσύβιον. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Κύπελον, πιθάκιον μετὰ συρμαυλίου, κισσίμιον. Vide Κιμιάριον.

ΚΙΣΥΝΗΤΖΙ, ὁ κολιάτρος, in Gloſſis Jatricis MS. ex Cod. Reg. 1237. *Coliandrum*, ſeu *Coriandrum*.

ΚΊΣΤΑΡΟΝ, in Gloſſis Botanicis ex Cod. Reg. MS. 848. ἰξὸς ὁ τῶν ὑποκυστίς καὶ τὸ λάδανον. Vide Ruellium lib. 1. cap. 66.

ΚΙΣΤΕΡΝΑ. Vide Κιστέρνα.

ΚΙΤΑΖΕΙΝ. Vide in Κιτάζειν.

ΚΊΤΑΛΟΝ, *Cruſta panis*, ψωμός. Κιταλώνειν, *Cruſtare*, Κονιᾶν, Πλακοῦν, Ξεκιταλώνειν, *Excruſtare*.

ΚΙΤΆΡΗΝ, Κίτιν, ſpecies Caſiæ, de qua Ruellius lib. 1. cap. 23. Gloſſæ Botanicæ MSS. Κίτη, τὸ κιτάρην.

ΚΙΤΑΤΎΡΙΟΝ, Κιλατόριον, *Citatorium*, *Commonitorium*. Theophanes an. 2. Artemij: μαθόντα Γερμανὸς ἀπὸ τῆς μητροπόλεως Κυζίκου εἰς ΚΠ. ἐφ' ᾧ καὶ κιτατόριον μεθαθεῖμεν τὸ ὑποτεταγμένον ἐκπεφώνηται. Ubi Scylitzes habet κοιλατώριον, *Commonitorium* vertit Miſcella. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Citatorium*.

Κιλατόριον, *Citatorium*, *Decretum electionis Epiſcopi vel Presbyteri*, *in Charta deſcriptum*: unde & nudè Χάρτης interdum appellatur. Ordo Officij in Ordinatione Presbyteri, apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 77. προσάγεται δὲ ὑπὸ πρώτου πρεσβυτέρου ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι, καὶ λέγοντος τοῦ ὑπηρετοῦντος ἀρχιδιακόνου, Πρόσχωμεν, ὑπαναγινώσκει τὸ κιλατόριον ὁ Πατριάρχης, λαμβάνων αὐτὸ ἐκ τοῦ Χαρτοφύλακος. Deinde illud palam legit. Cujuſmodi autem ſit *Citatorium*, ſeu Decretum, diſcere licet ex Euchologio Goari p. 292. 302. & ex eodem Morino de Sacris Ordinat. p. 74. ubi deſcribitur.

ΚΙΤΕΣ, *Quietus*, *Liber*, ex Gallico, *Quitte*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 76. καὶ μετὰ ταῦτα ἔνι λετὸς, τουτέστι τὸ λέγεται φραγκικὰ κίτης. c. 176. ἔστησεν τὰ ἔνι ἐλεύθερος, τὸ λέγεται Κίτες, κατὰ τὸ κίρημον καὶ κατὰ ἀσίζαν τῆς βασιλείας τῆς ἱερουσαλήμου. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Quietus*.

ΚΙΤΡΑΓΓΟΥΡΟΣ. Vide in Ἄγγουρος.

ΚΙΤΡΑΤΟΝ, Potionis Medicæ genus, apud Alexandrum Trallianum lib. 10.

ΚΊΤΡΙΝΟΝ, *Color gilvus*. Moſchopulus: Κιρρὸν, εἶδος χρώματος, τὸ κοινῶς λεγόμενον κίτρινον.

Κιτρινιάζειν, *Rubere*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀπιτομίασι, ἀπεχλωρίασιν, ἐκιτρίνιασιν, ἔχασι τὴν ὄψιν.

Κιτρινοπράσινος, *Caſius*, apud Codinum de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap. 4. num. 66. Vide πράσινος.

Κιτρινωτζικὸς, *Subruſus*, ὑπόπυῤῥος, ὑπόξανθος.

Κιτρινάδα, *Color Flavus*, *Rubor*, ξανθότης. Synaxarium Maximi Cythærenſis Epiſc. 1. Jan. συσκιρασμένος μὲ κιτρινάδα εἰς τὸ πρόσωπον.

ΚΙΦΙΡΕ, ſpecies quædam. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. ult. τὸ δίκαιον τῆς κίφιρι, &c. In Pandectario Matthæi Silvatici invenio, *Ciſeberat*, *Ciſelot*, *Triſolium*: & *Ciſorium*, *Amomum*. Neſcio an huc pertineant.

ΚΙΧΛΑΤΟΣ, *Turdi colorem referens*. Orneoſophium juſſu Michaëlis Imp. ſcriptum, pag. 243. τὸ γὰρ κόκκινον καὶ κιχλάτον ἀδόκιμον. Mox: τὸ κατὰ πολὺ μαῦρον, ἢ τὸ λεγόμενον κάστανον, ἢ καὶ κιχλάτον.

ΚΙΧΩΝΑΙ, τὰ μισόκιλα, in Lexico MS.

ΚΛΑΒΙ, *Apex*, *Tuber pilei*, in Turcogr. Cruſij pag. 188.

ΚΛΑΒΙΚΑΡΙΟΣ, *Commentarienſis*, *Cuſtos carceris*. Scholiaſtes Baſilic. ad lib 60. tit. 35. ὁ δεσμοφύλαξ, ὃν λέγομεν Κλαβικάριον. Infrà eod. tit. ὅτι ἐπὶ τοὺς εὐλαβεστέρους προσώποις συγκατασχεθῆ καὶ τῆ Καπικλαρίῳ. Mox: λοιπὸν οὐδὲ καπικλάριοι μαρτυροῦσι. Vide Καπικλάριος.

ΚΛΑΒΙΚΟΥΛΑ Σολομῶντος, *Clavicula Salomonis*, Liber magicus ſic inſcriptus. Vide Turcogr. Cruſij pag. 503.

ΚΛΑΒΙΟΝ, *Clavus veſtium*. Theophanes an. 7. Juſtin. Jun. κατὰ δὲ τῆς γαστρὸς ἐφόρει σχιστὰ διὰ μαργαρίτων τιμίων, καὶ ἐν τοῖς βραχίοσιν ἀνὰ πέντε κλαβίων, καὶ χρυσᾶ ψέλλια εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Ubi Anaſtaſius, *& in brachiis quinos circulos*.

ΚΛΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ, *Clabularis curſus*, de quo quædam in Gloſſ. med. Lat. attigimus. Joannes Lydus lib. de Menſibus: Κλαβουλάριος, ὀχηματικός· κλάβον γὰρ τὸ οἴακα καλοῦσι.

ΚΛΑΔΑΡΑΚΙ, *Dumetum*, Θαμνὸς, βάτος.

ΚΛΑΔΕΥΤΗΡΙ, *Falx*, δρέπανος.

ΚΛΑΔΟΤΖΥΜΒΑΛΟΝ, & Κλαυδοτζύμπαλον, *Cymbalum*, Κύμβαλον.

ΚΛΑΙΓΕΙΝ, Κλαίγειν, *Plorare*, *Lugere*, *Lacrymari*, κλαίειν. Stephanus Sachleces in Narrat.

Πονῶ καὶ κλαίγω, καὶ ἀγανακτῶ, καὶ λέγω τὰ μισόλας

Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 127. καὶ τὸ ἄλογον κλαίγοντας, ἔλεγεν. pag. 128. κόρακας ἀῤῥωστεῖ, καὶ ἡ μάννα τυ ἔκλαγε.

Κλέγειν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ἄτυχος Ἀπολώνιος ἀρχίνησε νὰ κλέγει,
> Τρεμοντας τῆ σμαράγδιον, τὶ συμφορὰ λέγει.

Anonymus de Nupriis Theſei:

> Κλέγω, θρηνῶ, καὶ θλίβομαι, &c.

Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 306. καὶ ὡσὰν τὸ ἔμαθεν, ἔκλεψεν μεγάλως, καὶ ἔτυπτεν τὸ στῆθος αὐτῆς.

Κλάμα, Κλάημα, Κλᾶϊμα, *Fletus*, θρῆνος, γόος. Gloſſæ Græcobarb. διὰ τῆ λύπην, πένθος, ἢ κλάμαν τῆ ἀνδρός τινος. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ μετὰ κλαΐματα ἔστεκεν, ἢ δέρει τον στα στῆθη.

Alibi:

> Μὲ πλέους ἀναστεναγμοὺς καὶ κλαΐματα ἀρχίζει.

Emmanuël Georgillas MS.

> Ἤτον μετὰ κλαΐματα, ἢ πάλιν με τὸ γέλως.

Κλάμα. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 161. τῶρα ἐπ' ἀληθείας κλαίγω, ἀμὴ τὰ ἔμπροσθεν δὲν ἦσαν ἀληθινὰ κλάματα.

Κλαμάτον. Gloſſæ Græcobarb. λυπηθηκὸν, ἄξιον λύπης, ἄξιον κλαματῦ.

Κλαιαμύρης, Κλαυσιάρης, *Plorator*, οἰμώζων, δακρύων.

Κλαμυρίζειν, *Ejulari*, *Plangere*. Gloſſæ Græcobarb. ἔκλαυσε, ἔκλαψεν, ἐκλαμύρισε.

ΚΛΑΙΣΟΣ. Occurrit apud Theophanem an. 6. Rhinotmeti, quidam Patricius, ὁ ἐπίκλην Κλαισός. Ubi Cod. al. Κλαῦσις.

ΚΛΆΝΕΙΝ, Κλάννειν, Κλαννοκοπεῖν, *Frangere*, Κλᾷν. Gloſſæ Græcobarb. Κλαννοκοπεῖ, ἢ κλάννει, ῥίπτει, ἢ ῥίβγει. Vita MS. Symeonis Sali: ἰδὲ καλαπόδιον ὁ ποιεῖ ὁ τεχνίτης; ποιεῖ σταυρὸν, ἢ κλάνεται.

ΚΛΆΠΑ, *Solea* vel *Gallica*, ligneum nempe ſandalium, quod in balneis geſtabant. Dio & Xiphilinus in Caracalla: ὡς ἢ ἐς τὸ παλάτιον κομιῶντες, κλάπας τι ὑποδεδεμένον, (ἐν βαλανείῳ γὰρ ὢν ἔτυχε) καὶ χιτωνίσκον ἐνδεδυμένον, &c. Suidas: Κολοβάθρα, τὰ λεγόμενα κλάπας, παρὰ πολλοῖς. Sunt autem *Colobathra*, Grallæ: unde apud Nonium *Grallatores ſunt collobathrarij: Grallæ enim ſunt fuſtes, quis innituntur*. Vide Salmaſium ad Spartianum p. 163.

Κλάπα & Κλάπος, *Cippus*. Inſtrumentum quo reorum pedes conſtringuntur. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. ποδοκάκη, τὸ ἐν εἱρκτῇ ξύλον, ὅπερ κλάπα λέγεται καρτζαῖον, καὶ κῦπος. Joannes Tzetzes Chil. 13. v. 301.

> Κῦποι δὲ καὶ κλοιόποδες, ὅσπερ φαμὲν ἢ κλάπας.

Anonymus de Locis Hieroſol. cap. 6. αὐτοῦ ἐναι καὶ ἡ κλάπα ὅπου ἔβαλαν τὰς πόδας Ἰησοῦ τῆ Χριστοῦ μαρμαρένιον. Ab eo exſcripſit Manuël Malaxus in Chron. MS. p. 335. Damaſcenus Hierom. Serm. 7. μακάρι ἂν κάμης ὡσὰν κλάππαν τῆ λαιμό σε σφάξειν.

Κλαπώνειν, *Cippo includere*, *conſtringere*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Τὰ πόδιά μυ κλαπώσασιν, τὰ πάντα μυ πιάσαν,
> Εἰς φυλακὴν με βάλασιν, κ' ἦμαι φυλακισμένος.

Κλαπωτὸς, *Squameus*, Leunclavio: *Clavatus*, *Clavis ornatus*, Meurſio. At Goarus κλαπωτὸν opus ait eſſe filum aureum ductile quidem, ſed molis tuſum & preſſum, (ut ſunt pedes Cippo incluſi) ſerica fila circumveſtiens: *Or filé* noſtri dicunt: cùm συρματηρὸν, inquit, illud ſit quod *Or trait* vocamus. Quomodo verò κλαπωτὸν conficiatur, videtur indicare Codex Reg. Chymicus MS. 618. fol. 281. Χρυσόμαλλον κλαπωτόν. Χύσον ἄργυρον ἐν μυλοχύτῃ, ἵνα ὡν λαγαρισμένον ἑπταπλασιῶναι, καὶ ὅτω πύρωσον αὐτὸ εἰς τὸ σπρτίον εἰς πᾶσαν φορὰν β'. ἢ γ'. καὶ ὅτω μένισον αὐτὸ με ῥινάειν δαμασκηνὸν ὑψηλον, καὶ κοπάνισον τὸ χρυσάφι λεπτὸν ἵνα ἔνι μάλαγμα· εἶτα θὲς τὸ πέταλον ἐπάνω εἰς τὸ ἄσημον, καὶ τυλίξας αὐτὸ μετὰ ῥαμματίυ, καὶ θὲς ἐν τῇ πυρᾷ ὥστε ἐρυθριᾶν· καὶ ἆρον αὐτὸ ἐκ τῆ πυρὸς, καὶ σθλίβωσον μετὰ ἐλιάκονον, ἢ ὅτε λίπη χρυσάφι, θὲς με τὸ ἀκόνιον, καὶ πάλιν θὲς μέσον τῆ πυρὸς, ἢ ἆρον σθλίβωσον κατὰ γ. φορὰς, ἢ ὕστερον σύρε νῆμαν ἐν τῷ συρταρίῳ. Ejuſmodi operum artifices intelligit Prochoprodromus MS.

> Ἀπ' αὐτοὺς ὅπου κάμνουν τὰ κλαπωτὰ καὶ ζῶσιν,
> Νὰ μαθα τέχνην κλαπωτὴν τῆ περιδρεμμένην,
> Νὰ ἄνοιγα τὸ ἀρμάριν μυ νὰ τοσηρίσκα γεμάτον.

Infrà:

> Ἀρνῶμαι τὰ γραμματικὰ, τὰ κλαπωτὰ προκρίνω.

Codex Reg. 5. ἰστέον ὅτι τὰ χρυσοκόκκινα σκιάδια φορῶσιν οἱ ἀπὸ τῆ Πρωτοσεβάστου μέχρι τῆ μεγάλου Στρατοπεδάρχου. Τὰ δὲ συρματηρὰ, οἱ ἀπὸ μεγάλου Πριμμικηρίου μέχρις Κεσὲ ἢ Κυροπαλάτου. Τὰ δὲ κλαπωτὰ, οἱ ἀπὸ τῆ Πρωτοβεστιαρίτου μέχρι τέλους. Τὰ δὲ σααρανικὰ φοροῦσιν οἱ ἀπ' ἀρχῆς, μέχρι τῆ Λογοθέτου τῶ ἀγελῶν. Τὰ δὲ κόκκινα, οἱ ἀπὸ τῆ Ἀκολούθου μέχρι τέλους. Edidit etiam Leunclavius lib. 2. Extr. Juris Græco-Rom. ut & Matthæus Monachus de Offic. Palatij.

> Ἀλλὰ καὶ τύτοις ἔξεστι πίλοις τοιούτοις χρῆσθαι,
> Τοῖς δὲ πέμπτοις κλαπωταὶ τοῖς πᾶσιν αἱ καλύπτραι.

Codinus de Offic. Palat. cap. 4. num. 1. τὸ σκιάδιον τῆ μεγάλου Δομεστίκου χρυσοκόκκινον, κλαπωτὸν, μετὰ σύρμα χρυσοκοκκίνυ κλαπωτοῦ καὶ αὐτοῦ. Apud eundem cap. 7. num. 5. οἱ κλαπωτὰ φοροῦντες. Vide Τζαπωτός.

ΚΛΆΠΟΣ, *Clavus*, *Ornamentum veſtis*. Joannes Tzetzes Chil. 13. v. 349.

> Ὅμως γυναῖκες εὔσημοι καί τινες τῶ Ἀρχόντων
> Κλεπτῶν ἀβάδων ἔχουσι κλάπυς τιμιωτέρους.

Ubi perperam Interpres *Furta* vertit.

ΚΛΆΡΙΑ, τὰ ψέλλια, in Lexico Gr. MS. Reg. Cod. 2062. *Armilla*, *Torques*, vel quævis ornamenta. Pſellus de Grammatica:

> Κλάρια δὲ τὰ ψέλλια· κιχλισμὸς μικρὸς γέλως.

At aliud videtur ſonare in Photrij Strategicis lib. 1.

> Ὥσπερ τὰ γυπτονία,
> Ἡ στρώματα, ἢ κλαρία.

Rurſum:

> Μετὰ ταῦτα νὰ κυλάξεις,
> Χώματος νὰ τὰ σοιβάξεις,
> Ἐναν πάτον μ' ὀρδινία,
> Ἄλλον δὲ μετὰ κλαρία.

ΚΛΑΡΊΑ, Piſcis ſpecies, Lugdunenſibus, *Loëte*; Pariſinis, *Barbote*. Petr. Bellon. lib. 1. Obſerv. cap. 53.

ΚΛΑΡΌΝ. Myrepſus MS. ſect. 27. cap. 40. ἔμβαλε δὲ καὶ οἶνον καλὸν, ὅσον τὸ τριπλάσιον τῆ ἀνωθεν ἀποζέματος, ἢ μαλάξας καὶ δεύσας ταῦτα ὁμοῦ, σκεύαζε ὡς τὸ κλαρον. Ubi *Claretum* interpretantur Fuchſius, de qua voce nos in Gloſſario mediæ Lat.

ΚΛΆΡΟΣ, *Clarus*. Martyrium S. Bonifacij, Ἀγλαῒς, θυγάτηρ μὲν ὑπάρχυσα κλάρυ, ἀπὸ Ἀνθυπάτου γενομένη. Ubi vetus verſio: *Aglaë*, *filia quidem Acacij*, *genere autem Clari*, *quondam Proconſulis*.

ΚΛΆΣΜΑ, unus è 19. tonis Muſicæ Græcanicæ, de quibus in V. φωνή. Hagiopolites MS. ὁμοίως ἢ ὁ ἀπόστροφος ἐνεργεῖ διπλασιαζομένη γὰρ τὸ αὐτὸ ἀποτελεῖ· ἢ πάλιν ἡ ἐξεία προσλαμβανομένη ἑτέραν ἐξεῖαν, ἢ τὸ ἡμίτονον, ἢ τὸ κλάσμα.

ΚΛΆΣΜΑΤΑ. *Partes panis ex quo ſacra Euchariſtia conficitur*: *Panis benedictus*. Balſamon ad Reſponſiones Monachor. τὸ μὲν τοι μὴ, λαμβάνειν κλάσμα ὑψωμένυ ἄρτυ τὰς μεταλαμβάνειν κωλυθέντας τῶ ἁγίων ἁγιασμάτων πραγματικῶς γινόμενον βλέπομεν, &c. Nicolaus Patr. Conſtantinop. in Jure Græco-Rom. pag. 27. τὰ δὲ ὑψώσεως τὰ κλάσματα ἐν μόνῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐσθίεσθαι. Pachymeres lib. 7. cap. 6. ἢ ὡς σφίσιν ἰδίᾳ

διδόασι, πολλῶν καὶ ὀλίγων ὄντων τοῖς προσιοῦσιν, εἰ μὴ ἐπὶ μόνῃ ψαλμῳδίᾳ, καὶ ἱεροῦ κλάσματος μεταλήψει τὰ τῆς κοινωνίας ἄχρι μετρίοις. Idem cap. 15. ὡς δὲ τῆς ἱερᾶς καὶ μεγάλης πέμπτης ἐτελεῖτο ἡ λειτουργία, καὶ αὐτοὶ συμπαρῆσαν ἐκεῖνοι, θέλοντες σφᾶς παραλογίσασθαι τὸν ἁγιασμὸν, πέμψαντες κρυφηδὸν, ἐξ ἀγορᾶς λαμβάνουσιν ἄρτον, καὶ κλάσαντες εἰς λεπτὰ, μηδὲν εἰδόσι μετεδίδουν ὡς ἱεροῦ ἄρτου κλασμάτων, &c. Eod. lib. cap. 22. οἱ δὴ καὶ αὐτόθεν προσιόντες, εὐλογίας τε μετελάγχανον, καὶ ἱεροῦ μεταλαμβάνουσι κλάσματος. Lib. 8. cap. 89. τῆς ἐξομολογουμένης μὴ ὁμολογήσαντος, ὡς ἐκοινώνει τοῖς προτέροις, οὐχ ὅπως εὐχῶν καὶ ψαλμῳδιῶν, ὡς ἔλεγεν, ἀλλὰ καὶ ἁγίου κλάσματος ἄρτου, &c. Vide Κλαστόν.

ΚΛΑΣΜΑΤΑ, *Agrorum ſpecies, à tributis & penſitationibus immunis.* Novella 2. Manuëlis Comneni de Immobilibus magnæ Eccleſiæ, lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 153. πᾶσα δὲ πρόσταξις γεγονυῖα, εἴτε περὶ τῶν προσκυρουμένων, εἴτε περὶ κλασμάτων, εἴτε περὶ συμπαθειῶν, εἴτε περὶ τῶν ἀπὸ ταπεινῶν στίχων, εἴτε περὶ τῶν ὑποκειμένων τῆς χαραγαῖς, &c. Novella 4. ejuſdem Manuëlis pag. 157. πάντα γὰρ τὰ παρ' αὐτῆς κατεχόμενα ἐν οἵῳ δή τινι θέματι, κατά τε δύσιν καὶ ἀνατολὴν, κἂν ἐξ αὐτῆς εἰς ἐνδιαίτημα τῆς κατὰ τὴν ἡμέραν βασιλείων, κἂν ἀπὸ κλασμάτων ὦσι, κἂν ἀπὸ συμπαθειῶν, ἢ ἀπὸ κεκινημένων, ἢ ὁλοτελῶν, ἢ ἀπὸ ταπεινῶν τελουμένων διαιρίων, ἢ ἀπὸ ταπεινῶν κλασματισθέντων, ἢ καὶ δυνατοῖς διαπραθέντων, ἢ τ' ὑπαλίων, ἢ ἐξ ἐφθόνων καχῶς γεγονυιῶν διαπράσεων, κἂν ἐν ἄλλοις τόποις ὁρισθεῖσα διαφθείρωσι ἐν ἄλλοις παραδοθεῖσαι, &c.

Κλασματικοὶ τόποι. Conſtantinus Porph. in Novella de Alienatione fundor. εἰ δὲ μὴ τούτων αἱ στάσεις, ἀλλ' ἑτέρων προσώπων εἰσὶ τὰ διαπιπρασκόμενα πράγματα, εἴτε ἐκ τῶν δημοσίων λεγόμενοι οἱ κλασματικοὶ τόποι, ἢ καὶ ἄλλη κτῆσις ἀνήκουσα αὐτοῖς ἐπανειῶται, &c. Ubi Interpres, *Loca quæ tributaria dicuntur*, vertit. Imò *immunia à tributis.* Gloſſæ Baſilic. Κλασματικὴ γῆ, ἤγουν ἐξαλειμματικὴ, delera nempe ex Collectorum inventariis; Galli dicunt, *tiré du rolle des tailles.* Vide Cujac. ad leg. 1. Cod. non licere habit. lib. 11. & Gloſſ. med. Lat. in *Claſma.*

ΚΛΑΣΜΑΤΙΖΕΙΝ, *In fruſta concidere, Delere exercitum*, vel *Vulnerare.* Theophanes p. 332. οἱ ἐν τῇ Λίβῃ καὶ Σόφωνι δίκην Μαρδαϊτῶν κρυπτόμενοι βασιλικοὶ ἄρχοντες, καὶ τὰ πεζικὰ ἐξάπινα τούτοις ἐπιρρίπτοντες καὶ κλασματίζοντες, ἐκεῖθεν ἀποδράσαι ἐποίησαν.

Κλάσμα, *Vulnus.* Leges Militares Rufi cap. 64. ὁ ὑπὸ τῶν πολεμίων αἰχμαλωτιζόμενος οἰκέτης, καὶ κλάσματα ὑπὲρ τῆς πολιτείας εἰς αὐτὰς ἐνδεικνύμενος, καὶ οὕτως ἀνασωθεὶς, παραχρῆμα ἐλευθερούσθω.

ΚΛΑΣΣΕΝΔΙΞ. Priſcianus lib. 5. *Claxendix, eſt concha quâ ſignum tegitur.* Ubi Gloſſæ MSS. S. Germani Pariſ. Κλασσένδιξ, *quaſi* καλασένδιξ, *à* καλῶ, *voco, vel cuſtodia tubæ, id eſt concha qua tegitur tuba.* Vide Gloſſ. med. Lat. in *Claxendix.*

ΚΛΑΣΤΟΝ, idem quod κλάσμα, de qua voce paulò antè: *Panis Benedictus.* Liturgia S. Baſilij ex Cod Cryptoferratenſi: εἶτα ἀπεκδύεται τὴν στολὴν, λέγων, Νῦν ἀπολύεις, Καὶ ἀπολύει, καὶ δίδωσι τὸ κλαστόν. Menologium: καὶ λαμβάνουσιν οἱ ἀδελφοὶ κλαστὸν, καὶ πρὸς ἓν κραββάτιον ἐν τῷ νάρθηκι, καὶ πλέον οὐδέν.

Καλακλαστὸν, eâdem notione. Euchologium pag. 750. εἶτα δίδοται καλακλαστὸν, καὶ γίνεται ἀπόλυσις. Triodium 2, Feria 1 Hebdom. Jejuniorum: ubi de Præſanctificatis: μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, Εἴη τὸ ὄνομα κυρίου εὐλογημένον, μετανοίας γ'. καὶ τὸ, Εὐλογήσω τὸν κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, μεταδίδοται ἡμῖν τὸ καταχλαστὸν, καὶ ἀπόλυσις· οἱ δὲ μεταλαβόντες διαλύονται ὕδατος. Idem Triodium Feria 6. primæ hebdom. Jejun. καὶ γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν κολύβων, — καὶ δίδοται τὸ καλακλαστὸν παρὰ τῶν ἱερέως καὶ ἀπόλυσις. Et Sabbato Sancto: μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν δίδοται τὸ καλακλαστὸν ὑπὸ τῶν ἱερέως, εἶτ' οὖν γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτου καὶ τῶν οἴνου· ὀφείλει δὲ ἔχειν ἀκρίβειαν ὁ Ἐκκλησιάρχης, ἵνα ὅταν ἀπολύσει ἡ ἐκκλησία τῆς λειτουργίας, ὑπάρχει ὥρα β' τῆς νυκτός. μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν οὐκ ἐξερχόμεθα τῆς ἐκκλησίας, ἀλλὰ καθήμεθα ἐν τοῖς τόποις ἡμῶν· καὶ εἰσέρχεται ὁ Κελλαρίτης, καὶ ἀποδίδωσι τοῖς ἀδελφοῖς ἀνάκλασμα τῆς ἄρτου, καὶ ἀνὰ ἐξ ἰσχάδων καὶ φοινίκων, καὶ ἀπὸ ἑνὸς κραββολίου οἴνου. Vide cap. 14. ad 13. Novembr. cap. 19. pag. 35. Idem Triodium cap. 19. pag. 38. εἶτα γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτων, καὶ δίδοται τοῖς ἀδελφοῖς τὸ κατακλαστόν. Nicephorus Confeſſor Patr. Conſtaninopol. in Canonib. cap. 18. τοὺς ἐν ἐπιτιμίοις μοναχοὺς χρὴ συμπαθεῖν καὶ συννύχεσθαι· μετέχειν δὲ καὶ εὐλογίας ἢ κατακλαστοῦ, ἅμα τῇ αὐτῶν ἐξομολογήσει. Demetrius Chomatenus in Reſponſis, de Latinis: p. 321. τῶν ἁγίων γὰρ εἰκόνων εἰσὶ καὶ οὕτοι προσκυνηταὶ, καὶ ἐν ταῖς κατ' αὐτοὺς ναοῖς ἀναστηλοῦσιν αὐτάς, καὶ προθύμως προσερχόμενοι τούτοις μεταδόσει καλακλαστοῦ, ὅταν ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ γένηται. Catalogus Offic. M Eccl. Medonianus & Allatianus: ὁ Λογοθέτης — κρατεῖ καὶ τὸ δίσκον μετὰ τῆς ἁγίου Ἀντιδώρου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, διδομένου τῆς καλακλαστοῦ παρὰ τῆς Ἀρχιερέως.

ΚΛΑΤΖΑ. Vide in Κάλτζα.

ΚΚΑΥΔΙΑΝΟΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶν ἄσβεστος τῶν ὠῶν, καὶ αἴγυπρος, καὶ κασίν.

ΚΛΑΥΔΟΤΖΥΜΠΑΛΟΝ. Vide Κλαδοτζύμβαλον.

ΚΛΑΥΣΙΑΡΗΣ, *Plorator, Gemebundus*, πολύκλαυστος.

ΚΛΑΨΙΜΟ, *Lamentatio*, θρῆνος, in Corona pretioſa. Alibi: τὰ κλάψω, *Flere*, Κλαίειν. Κλάψιμο, *Fletus*, Κλαυθμός. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

> Τὸν ἔθαψε με κλάψιμον, καὶ μὲ μεγάλον θρῆνος.

Idem lib. 7.

> κλαψήματα καὶ στεναγμοὺς, φαρμάκια, δυστυχίας.

ΚΛΕΓΕΙΝ. Vide in Κλαίγειν.

ΚΛΕΙΔΑΡΙΑ, *Clauſtrum*, Κλεῖθρον, Κλειδώσις.

ΚΛΕΙΔΑΣ, *Faber ferrarius*, Σιδηρουργὸς, κλειθροποιὸς, in Turco-Græcia Cruſij.

ΚΛΕΙΔΩΜΑ, *Sera.* Joannes Moſchus in Limon. cap. 28. ὁ δὲ ἀπὸ ἔργου λαβὼν τὰ κλείδια τῆς ὄρου, ἀπῆλθεν, θέλων ἐνέγκαι τῆς χεῖρ ἀνοῖξαι ὧν τὸ κλειδίον, ἤθελεν ἀνοῖξαι τὰς θύρας, καὶ οὐκ ἠδυνήθη. Ubi Cod. al. κλείδωμα præfert.

ΚΛΕΙΔΟΝΙΑ, *Sera*, Κλεῖθρον, in Corona pretioſa.

ΚΛΕΙΔΟΥΧΟΣ τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν dictus S. Petrus Græcis, ut *Cœli claviger* Latinis. Vide Nicetam Paphlagonem in Vita S. Ignatij Patr. Conſtantinopolit. pag. 1221. Edit. Labbei. Κλειδοῦχοι, *Æditui*, apud Theophanem an. 20. Copronymi.

ΚΛΕΥΖΕΙΝ, *Celebrare.* Lexicon MS. ad Schedographiam:

> Κλυτθειον, σπανίζειν. Κληΐζω, τὸ δοξάζω.

Joannes Geometra in Paraphraſi Cantici Deiparæ MS.

> Ἰδὲ κλήζει πᾶν γένος καὶ πᾶν ἔθνος,
> Μέγιστά μοι δέδρακε καὶ κρείττω λόγου.

ΚΛΕΙΝΟΔΙΟΝ, *Clenodium, Cimelium*, res quævis pretioſa. Occurrit apud Nicetam in Theſauro Orthodoxæ fidei lib. 5. cap. 27. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Clenodium.*

ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΙ, *Clauſtra montium, aditus anguſti.* Gloſſæ MSS. ἐμβολὴ, κλεισοῦρα, εἴσοδος στενοτάτη. Lexicon MS. Adeſpoton: ἐμβολὴν, κλεισοῦραν, εἴσοδον, ἐμβολήν. Adde Suidam. Marcus Eremita de lege Spirit. cap. 140. προσβολή ἐστιν ἀνείδωλον κίνημα καρδίας, κλεισούρας δίκην ὑπὸ τῶν ἐμπείρων καλεχόμενον.

ἀμφιλαφῆ χωρία, apud Nicetam in Joanne, ubi Cod. Barbarogr. κλεισούρας καὶ λόγγω. Procopius lib. 2. de Bello Perſico cap. 29. στενωπὸς ἐπὶ μακρότατον ἐστὶ ποιοῦνται κλεισούρας ὀνομάζοντες τὰς τοιαύτας ὁδοὺς Ῥωμαῖοι καλοῦσιν. Theophylactus Simocatta lib. 7. c. 14. ἐπῆλθον οἱ βάρβαροι τὰ ὀχυρώματα τῆς διαβάσεων περικαθῆνται κλεισούρας τῇ πατρίῳ Ῥωμαῖοι φωνῇ ἀποκαλεῖν ταῦτα εἰώθασιν. Utuntur paſſim Scriptores, idem Procopius de Ædif. Juſtin. pag. 32. Edit. 1607. Theophanes an. 14. Heraclij, 26. Conſtantis, 12. Pogonati, præterea pag. 291. 298. 299. 307. 310. 325. 328. 329. 362. 367. 375. 376. 383. Anonymus poſt eundem Theophanem pag. 429. Leo Grammaticus pag. 452. Anonymus Combefiſianus in Romano Jun. num. 10. Georgius Hamartolus & Symeon Logotheta in Theophilo num. 10. Nicephorus de Re militari ſtatim initio, Leo Imp. in Tactic. cap. 9. §. 26. cap. 20. §. 81. Conſtantinus lib. 1. Them. 13. lib. 2. Them. 3. in Tactic. pag. 30. lib. de Adm. Imp. cap. 29. 50. Euſtathius ad Dionyſij Perieg. pag. 42. Anna Comnena pag. 389. 390. 391. 397. 398. Balſamon ad Can. 55. Epiſt. S. Baſilij ad Amphiloch. Nicetas in Manuële lib. 6. num. 2. Conſtantinus Chliarenus in Sancito, in Jure Gr. Rom. pag. 210. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 165. Ducas Hiſt. pag. 47. Vide Notas noſtras ad Alexiadem p. 300. & Gloſſ. med. Lat. in *Clauſura*, & *Cluſa*.

Κλεισουράρχης, *Clauſuræ Præfectus*, apud Theophanem an. 10. Rhinotmeti: Γρηγόριος ὁ Καππαδὸξ, ὁ καὶ Κλεισουριάρχης γενόμενος, ἔπειτα μοναχός. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 50. καὶ ὀνομασθῆναι τὸν μὲν Βασιλάκιον Λαρίσσης Κλεισουριάρχην. Continuator Theophanis lib. 4. num. 25. σὺν τοῖς Σελευκείας καὶ τῷ Χαρσιανοῦ Κλεισουράρχαις. Occurrit rurſum infrà. Adde Cedrenum p. 547.

Κλεισουρότοπος. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

> Εἰς κάμπον κλεισουρότοπον, εἰς διάβαν Τυρκοβούνι.

ΚΛΕΜΑΞΊΔΑ, *Viburnum*. Vide Petr. Bellon. lib. 1. Obſerv. cap. 18.

ΚΛΕΠΤΑΒΒΑΔΕΣ, *Falſi Presbyteri*. Tzetzes Chil. 13. v. 350.

> Κλέπτων ἀββάδων ἔχουσι κλάπας τιμωμένους.

Idem Chil. 9. v. 330.

> Μὴ διὰ θύρας βαίνειν δὲ λέγω τοὺς κλεπταββάδας.

Adde v. 243. 249. 369. Vide Ἀββᾶς.

ΚΛΕΠΤΟΤΕΛΏΝΗΜΑ, *Vectigal omiſſum*, in Baſilicis lib. 56. tit. 1. Κλεπτοτελωνεῖν, ibid. cap. 8. εἰ δὲ εἷς τῶν κληρονόμων τὸ κοινὸν κλεπτοτελωνήσει πρᾶγμα, &c. *Si unus ex heredibus rem communem causâ vectigalis ſubripuerit*, &c.

ΚΛΈΦΤΕΙΝ, *Furari*, κλέπτειν. Κλέφτης, Κλεύτης, *Fur*, κλέπτης. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ὁ ψεύστη, κλεύτη, πνίκιλε ὅπου εἰς ἐμένα.

Κλεφτάτος, *Furtivus*, Κλοπιμαῖος. Κλεφτάτα, *Furtim*, Λάθρα, Κρυφῶς.

ΚΛΕΨΙΆ, Κλεψιμία, Κλεψιμαῖον, *Furtum*, Κλοπή. Occurrit vox κλεψιά, in Nomocanone Coteleriano num. 442. 476. & alibi non ſemel. Κλεψιγαμεῖν, *Furtivum connubium inire*, apud Ariſtænum ad Can. 69. Epiſt. S. Baſilij ad Amphiloch.

ΚΛΕΩΝΙΆ, *Helenium*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 27.

ΚΛΗ͂ΜΑ. Vide in Κλίμα.

ΚΛΗΝΆΡΗΣ, *Lectus*, κλίνη. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Καὶ τότε εἶδε τὴν θεάν, καὶ κοίτονταν μέσα,
> Εἰς σε κλινάρην ἔμορφον ὁλόγυρον κυβίζα.

ΚΛΗΡΟΔΟΣΊΑ, *Succeſſio*. Michaël Pſellus in Synopſi Legum:

> Τούτοις γὰρ ἀπέλαχεν μέχρι καὶ τῆς ἐσχάτου,
> Χωρίσκου ἀγροικικοῦ ὅλως κλείσασθαι κλῆσιν,
> Ἢ τῆς ἀγορᾶς, ἢ δωρεᾶς, ἢ κληροδοσίας.

ΚΛΗ͂ΡΟΣ, *Ordinem*, ſeu *Gradum* ſignificat *Miniſterij Eccleſiaſtici*. Suidas & Auctor Etymologici: λέγεται κλῆρος καὶ σύστημα τῶν διακόνων καὶ πρεσβυτέρων. Ita Κλῆρος πρεσβυτέριος, Κλῆρος ἐπισκοπῆς, apud Euſebium in Hiſt. Eccl. & Irenæum. Epiphanius in Hæreſi Meletianorum: οἱ δὲ ἀπὸ κληρικῶν ὑπάρχοντες διαφόρου κλήρου, πρεσβυτερίου τε, καὶ διακονίας, καὶ ἄλλων. Vide Henric. Valeſium ad eundem Euſeb. lib. 6. cap. 43. pag. 121. ubi obſervat Clerum Eccleſiaſticum dividi in Majorem, quo Presbyteri intelliguntur, & minorem quo Diaconi, & reliqui inferiores Ordines.

Κλῆρος Βασιλικὸς, Clerus Palatinus, Clerici qui in Oratoriis Palatij ſacra munia obibant, apud Codinum de Offic. Palat. cap. 6. num. 28. Joan. Cantacuzenus lib. 2. cap. 21. ὕστερον δὲ οἱ πολλοὶ, τῆς χρείας γενομένης, τοῦ βασιλικοῦ ἐνέγραφε κλήρου. Nicephorus Gregoras lib. 6. de Georgio Cyprio Patr. Conſtantinop. τοῦ βασιλικοῦ συγκαταλεγόμενος κλήρου. Βασιλικὸς κληρικὸς, in Concil. VIII. Oecumenico Act. 7. τῆς βασιλείας κληρικοῖς καταλεγόμενος, apud Symeon. Logoth. in Michaële Theophili F. num. 2. & in Baſilio num. 7. Cæterùm Cleri Palatini Dignitates præcipuas ſic deſcribit Anonymus ex Cod. Mazarino, poſt Dignitates Palatinas, ſcilicet *Protopapam*, *Archidiaconum*, *Protopſaltas duos*, *Lampadiphorum*, *Doctorem*, *Domeſticum & Magiſtrum Cleri*, de quibus ſingulis agimus ſuis locis:

> Καὶ βασιλικῶν τῶν ἱερέων πρῶτος,
> Πάρεστιν ἄρχων ἱερῶν τῶν Διακόνων,
> Καὶ τῶν μελωδῶν οἱ Πρωτοψάλται δύο,
> Κἄν τῆς ἑορτῆς Λαμπαδηφόρος ἄλλος,
> Ἀποστολικῶν ὁ Κήρυξ διδαγμάτων,
> Δομέστικός τε, καὶ Μαΐστωρ τοῦ κλήρου,
> Ταύταις Βασιλεὺς τῆς τιμαῖς ὑπεξαίρει
> Πλήρωμα σεπτὸν εὐαγοῦς ἐκκλησίας.

Vide Codinum cap. 17. num. 38. 39.

Κλῆρος Δεσποτικὸς, *Clerus Imperatoris*, eod. cap. 17. num. 39.

Κληρικοὶ, *Clerici*, *Qui ex Clero ſunt*. Concil. Laodicenum Can. 27. οὐ δεῖ τοὺς ἱερατικοὺς, ἢ κληρικοὺς, ἢ λαϊκοὺς, &c. Adde Can. 30. 43. &c. Julianus Imp. in Epiſt. 52. ad Boſtrenos: τὰ νῦν πλῆθος τὰ περὶ τῶν λεγομένων κληρικῶν ἐξηπατημένα, προδηλον ὅτι ταύτης ἀφαιρεθείσης στασιάζει τῆς ἀδείας. Novella 123. cap. 19. τοὺς δὲ πρεσβυτέρους καὶ διακόνους, καὶ ἀναγνώστας, καὶ ψάλτας, οὓς πάντας Κληρικοὺς καλοῦμεν, &c. Neque tamen Sacerdotes inter Clericos cenſentur, ut eſt in Catalogo Offic. M. Eccleſiæ apud Goarum ad Euch†olog. pag. 275. οὐκ ὀφείλει γὰρ εἶναι τὸ ἱερὸν κληρικὸν διότι τοῖς ἱερεῦσιν ἔταξεν ὁ κανὼν ἱερουργεῖν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν, καὶ οὐκ οἰκέτης εἶναι τῆς Ἀρχιερέως. In Novella Alexij de Ordinat. num. 9. οἱ κληρικοὶ ἔμβαθμοι dicuntur, οἵ τινές εἰσιν ἐναρίθμιοι, καὶ ῥόγας λαμβάνουσιν. Quibus opponuntur οἱ περισσοὶ, οἱ ἀπογεγραμμένοι μὲν ὑπάρχουσι, καὶ δουλεύουσι τῇ ἐκκλησίᾳ, οὐ λαμβάνουσι δέ τι ἀλλ' ἐλπίδι καὶ μόνῃ τρέφονται προκοπῆς. Scribit Balſamon ad Can. 77. Synodi Trull. Monachos σφραγῖδα (id eſt *Tonſuram*) δεξαμένους ἐπισκοπικὴν, κληρικοὺς dici. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Clericus*.

Κληρικοπάροικος. Vide in Πάροικος.

Κληρικοβότος, *Clerici officium in aliqua Eccleſia*, quomodo vulgò nos Galli dicimus, *une place de Clerc*. Michaël Cerularius in Epiſt. ad Petrum Patr. Antiochen. οἷς δὲ καὶ περιεῖχετο περὶ τοῦ εὐλαβοῦς Διακόνου καὶ Βασιλικοῦ Διακόνου Πέτρου, ὅτι τε κατὰ τὰς ἡμετέρας

πρὸς

πρὸς τὴν σὴν ἁγιότητα εἰσηγήσεις, συγίλλιον αὐτοῦ τοῦτο πεποίηκας ἐπὶ τῷ φιλοδημοθέντι αὐτῷ παρὰ τοῦ πρὸ σοῦ Πατριάρχου κληρικάτου. Ubi Cod. al. κληροδοσίᾳ præfert.

Κληρικάτον. Scholion ad Can. 34. Concilij Carthag. κυρίως γὰρ βαθμοὶ τὰ κληρικάτα λέγονται, ἤγουν οἱ ἱερεῖς, διάκονοι, ὑποδιάκονοι, καὶ ἀναγνῶσται. Anathematiſmus Humberti & Legatorum Sedis Apoſtolicæ in Michaëlis Cerularij Patr. Conſtantinopolit. Edito de projecto Pittacio: καὶ ὡς Βαλέσιοι τοὺς παροίκους αὐτῶν εὐνουχίζουσι, καὶ οὐ μόνον πρὸς κληρικάτα, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐπισκοπάτα.

Κληρικάτα præterea dicuntur *Certa in Eccleſia Miniſteria, quæ Clericis adſcribuntur*: id eſt Lectoribus, Subdiaconis, & Diaconis, qui ſoli duntaxat *Clerici* appellantur. Deſcripſit Goarus ad Euchologium pag. 268. ordinem magnæ Eccleſiæ ex Cod. Allatiano, cum hocce Lemmate: τάξις τῆς ἁγίας μεγάλης ἐκκλησίας, ἥνπερ οἱ ἁγιώτατοι Πατριάρχαι καὶ ἀοίδιμοι μακάριστοι πατέρες ἐδογμάτισαν εἰς Ὀφφίκια κληρικάτα. Infrà: ἴδε καὶ διερμηνευόμενα τὰ ὀφφίκια καὶ κληρικάτα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, &c. Rurſum: χρὴ δὲ γινώσκειν τὰ ὅμοια ὀφφίκια καὶ κληρικάτα δίδονται εἰς τρεῖς σφραγῖδας ταύτας. Ubi tres σφραγῖδες, ſunt *Lectoratus, Subdiaconatus, & Diaconatus*, uti monemus in verbo Σφραγίς. Ea verò Officia cùm in Pontificis obſequiùm inventa ſint, Presbyteris non poſſunt imponi, quorum Dignitas longè major, ut quibus, quod mox diximus, ἱερουργεῖν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν incumbat. Idem Catalogus: τὰ γὰρ Ἀρχοντίκια καὶ ὀφφίκια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ Ἀρχιερέως γεγόνασι.

Κληρωθῆναι, *Clero adſcribi*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ MS. cap. 18. ὅτι ἀρχὴ καὶ ῥίζα ἐστὶ τῶν τῆς φιλαρχίας λογισμῶν ἡ τοῦ κληρωθῆναι ἐπιθυμία. Vide Balſamon. ad Nomocan. Photij tit. 1. cap. 36. & Henric. Valeſium ad Evagrium lib. 4. cap. 36.

Κλήρωσις, *Clericatus*. Εἰς κλήρωσιν προσαγαγεῖν, *ad Clericatum promovere*, in Codice Canonum Eccleſiæ Africanæ c. 80. 90. Vide Balſamon. ad Nomocan. Photij tit. 1. c. 36. ſub fin.

ΚΛΗΡΟΨΥΧΟΝ. Joann. Tzetzes Chil. 9. num. 298.

> Πρὸς τὸ αὐτοῦ κληρόψυχον ἔργα ψα τὰ γραφέντα.

Ad ejus arbitrium, vertit Interpres.

ΚΛΗΣΟΥΑΛΙΟΣ. Habetur inter Epiſtolas Nili Monachi, 156. quæ inſcribitur Χρυσογόνῳ Κλησουαλίῳ. Sed an Dignitas, & qualis, mihi non liquet. Putabam legendum Κληνσουαλίῳ, Cenſuali. Vide ſuprà in hac voce.

ΚΛΗΤΟΣ, ſeu potiùs κλῖτος, *Pars*. Gloſſæ MSS. κλῖτος, τὸ πλῆθος· κλίτος δὲ, τὸ μέρος, καὶ κλίμα, καὶ κλίματα, τὰ μέρη. Etymolog. κλῖτος, συνέλευσις, συνάθροισις. Typicum S. Sabæ c. 4. ὡσαύτως θυμιᾷ τὰ ἅγια, τράπεζαν ὡσαύτως καὶ τὸ ἱλαστήριον ἅπαν, κἀκεῖθεν ἐξέρχεται διὰ τοῦ βορείου κλίτους εἰς τὸν ναόν. Eadem fermè Marcus Hieromonachus cap. 96. βόρειον κλίτος, apud Philotheum Patr. Conſtantinopol. in Ordine Sacri Miniſterij pag. 4. 7. 9. ubi conſulendus Goarus pag. 13. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ num. 10. ὁρᾷ ἐκ δεξιῶν κλίτους ἐν ᾧ ἑστὼς τὴν Εἰκόνα προσηύχετο, &c. Andreas Cretenſis Orat. in S. Mariæ Nativitatem pag. 1309. de eadem Deipara: ἡ μυστικὴ καὶ θεοφύτευτος ἄμπελος, ἡ ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς ἐκκλησίας εὐκληματοῦσα, καὶ τὸν πέπειρον βότρυν ἡμῖν τῆς ἀφθαρσίας ἐκ μήτρας κυπρίζουσα.

ΚΛΗΤΩΡΙΟΝ, Κλητώριον, in Epimeriſmis MSS. Herodiani, τράπεζα. Lexicon MS. ad Shedographiam:

> Κλητώριον, τραπέζιον. Κλητίζω, τὸ δοξάζω.

Suidæ, Κλητώριον, eſt Βασιλικὴ τράπεζα, *Convivium Imperatoris*, vel ab Imperatore exhibitum, ad quod evocabantur Magnates per ὀνοματοκλήτορας, ſeu Nomenclatores: unde vocis origo, quam attigit Moſchopulus: Κλητώριον, ἐπὶ τῶν κεκλημένων εἰς ἑστίασιν. Et Synodus Gangrenſis Can. 11. εἴ τις καταφρονοίη τῶν ἐκ πίστεως ἀγάπας ποιούντων, — καὶ μὴ ἐθέλοι κοινωνεῖν τῆς κλήσεσι, &c. Conſtantinus Porphyrog. in Baſilio num. 10. κλητώριον ἐν τῷ βασιλικῷ οἰκίας — ἐσκεύασατο. Cedrenus an. 31. Juſtiniani: διὸ καὶ λυπούμενος ὁ Βασιλεὺς, εἰς τὰ Γενέθλια καὶ Θεοφάνια χωρὶς στέμματος προῆλθε, καὶ τὰ ἐξ ἔθους κλητόρια τοῦ δωδεκαημέρου οὐκ ἐποίησεν, ἀλλὰ τὰς ἐξόδους αὐτῶν δίδωκε πτωχοῖς. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho pag. 481. & Symeon Logotheta num. 7. Λέων δὲ ὁ βασιλεὺς στέφει Ἄνναν θυγατέρα Ζωῆς, τῆς ἀπὸ τοῦ Τζαούτζη, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ποιεῖν τὰ ἐκ τύπου κλητώρια, μὴ οὔσης Αὐγούστης. Cedrenus utrobique perperam habet κλητήρια. Idem Leo Grammaticus in eod. Imp. pag. 484. ἐπὶ πᾶσαι οὐκ ἠδυνήθησαν, ἀπὸ τοῦ κλητορίου, ἐν πλοίῳ μικρῷ ἐμβιβάσαντες, διεπέρασαν ἐν τῇ Ἱερείᾳ. Et pag. 486. καὶ ἐκέρασεν αὐτοῦ κοσμικὰ, καὶ ἐκέρασεν τὸν βασιλέα εἰς τὸ κλητώριον. Adde Anonym. Combefiſianum in eod. Leone num. 15. 24. & Symeonem Logothetam num. 24. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: μετὰ δὲ φονευθῆναι τὴν γραῦν μετὰ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τὸν Ἀπυταλεσπῆ, ἐστράφη ὁ Μουχουμὲτ μετὰ τὸ φοσσάτον αὐτοῦ εἰς τὸ κάστρον Μαδινὰ, καὶ ἐποίησε κλητώριον μέγα. Vide noſtram Conſtantinopolim lib. 2. ſect. 6.

Κλητούριν, eâdem notione. Liber Græcobarbarus MS. inſcriptus Πουλολόγος, ſeu Apologus de avibus:

> Αὐτὸς ὁ μέγας βασιλεὺς ἁπάντων τῶν ὀρνέων,
> Κλητούριν εἶχεν καὶ χαρὰν, καὶ γάμον τοῦ υἱοῦ του.

Κλητωρεύειν, *Convivio excipere*. Theophanes in Rhinotmeto pag. 313. ἄλλως δὲ πρὸς ἀριστόδειπνον κλητορεύων, ἅμα τῷ ἀναστῆναι, οὓς μὲν ἐφόνευσεν, οὓς δὲ ἀπέτεμεν. Ita etiam Georgius Hamartolus MS. in eodem Rhinotmero. Anonymus de Templo S. Sophiæ pag. 262. καὶ μέχρι τῶν ἁγίων Θεοφανίων δι' ἡμερῶν πέντε καὶ δέκα κλητορεύων πάντας καὶ ῥογεύων. Vide Καλεῖν.

Κλητορικὰ, inquit Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſt. Turcor. ſunt *Convivia* vel *invitationes ſolemnes Imperatorum*.

Δειπνοκλήτωρ, in Lexico MS. Cyrilli, exponitur ἑστιάτωρ. Et ἑστιατόριον, δειπνοκλητόριον. Eſt autem ἑστιατόριον, *Locus in quo reficimur*, *Refectorium*: & ἑστιάτωρ, *Refectorarius*. Vide in hac voce. Euſtathius 1. Iliad. δαῖτα δὲ νῦν φησὶ τὴν ἢ φίλων, ἢ ὅλως τὰ κατὰ τὰ ἔξω οἴκου γινόμενα δειπνοκλητόρια.

ΚΛΙΑΡΙΣΟΣ, *Urſus*, ἄρκτος, in Gloſſis Benedicti.

ΚΛΙΒΑΝΟΝ, Κλιβάνιον, *Clibanum*. Philippus Pigafetta ad lib. 5. Leonis Tact. *Il clibano, fu al parer mio, armatura tutta intera di ferro, à guiſa d'un corſaletto.* Macarius Homil. 17. ὥσπερ βέλος ἀποστελλόμενον κατὰ τοῦ φοροῦντος κλίβανον, οὐδὲν ἠδίκησεν ἢ τὸ σίδηρον, ἢ τὸ σῶμα, &c. Achmes Onirocrit. cap. 156. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐνεδύσατο τὸ λεγόμενον κλιβάνιον, &c. Suprà: ὅτι ἐνεδύσατο ἢ εὗρε θώρακα ἤτοι λωρίκιον, &c. Leo in Tactic. cap. 5. §. 4. κλιβάνια σιδηρᾶ, ἢ ἐξ ἑτέρας ὕλης. cap. 6. §. 4. εἰ δυνατὸν δὲ, καὶ θώρακας ἔχειν, οἵτινες καλοῦνται νῦν κλιβάνια, καὶ αὐτὰ λαμπρὰ καὶ στιλπνά. Adde num. 31. 35. cap. 19. §. 13. Conſtantin. Porph. de Adm. Imp. cap. 15. οὐκ ἐνδύονται θώρακας, ὅτι κλιβάνια, ἀλλὰ περιβόλαια ῥαπτά. Idem in Tacticis pag. 3. τὸ δὲ καβαλλάριον ἐξώπλιζον λωρικίοις ἢ κλιβανίοις, ἢ σιδηροῖς, ἢ ἀπὸ κράτων πεπλεγμένοις. Pag. 14. ἐχέτωσαν καὶ κλιβάνια στιλπνὰ καὶ λαμπρὰ, &c. Adde cap. 51. pag. 194.

Κλιβανάριοι, in Gloſſis Baſilic. ὁλοσίδηροι. Κλίβανα γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι τὰ σιδηρᾶ καλύμματα καλοῦσι, αἰτὸ

Digitized by Google

τῶν καταφρακτῶν, *Cataphracti Equites*, de quibus in Gloſſ. med. Lat.

Κλιβανόφοροι, iidem qui Κλιβανάριοι, in Novella Nicephori Phocæ de Militibus, &c. ἐπεὶ τὰ τῶν κλιβανοφόρων καὶ ἐπιλωρικοφόρων κίνησιν ἔλαβε.

Ἐπανωκλίβανον, *Tunica quæ loricis ſuperinduebatur*: Gallis, *Cotte d'Armes*. Nicephorus περὶ παραδρ. πολεμ. Cap. 11. θώρακας ἀμπεχομένων, καὶ τὰ λεγόμενα ἐπανωκλίβανα μὴ λευκὰ ὄντα. Nicetas in Manuële lib. 6. num. 5. ex Cod. Barbarogr. ἰδὼν δὲ καὶ τὸ ἐπανωκλίβανον, ὃ ὁ βασιλεὺς ἐπάνω τῶν ἁρμάτων ἐφόρει, ὁλόχρυσον ὄντα μετὰ σύρματος, &c. Ubi Cod. alter: θυσσάμενος δὲ Γαβρᾶς ἣν εἶχε στολάδα ἐπὶ τοῦ θώρακος βασιλεὺς, &c.

ΚΛΙΒΗΔΙΟΝ, *Helxine*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 621.

ΚΛΙΔΗ', pro κλειδίον. Corona pretioſa: κλιδὴ, *Clavis*, κλεὶς. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 46. καὶ ὑπάρχει κλειδὶν τῆς τε Ἰβηρίας καὶ Ἀβασγίας. Acta MSS. Pilati: καὶ ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἔκθαμβοι ἐγένοντο, ὅτι τὰς σφραγίδας εὗρον καὶ τὰς θύρας ἐσφραγισμένας, καὶ ὅτι τὴν κλίδαν εἶχεν ὁ Καϊάφας.

ΚΛΙ'ΜΑ, *Regio*. Gloſſæ Lat. Gr. *Regionibus*, Κλίμασιν. Gloſſæ MSS. κλίμα, κλίματα, τὰ μέρη. Codex Canon. Eccl. Afric. Can. 107. ἐν Καρχηδόνι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ κλίματος Σεκούνδου. Suprà Can. 94. ἐν Καρχηδόνι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δευτέρου κλίματος. Sozomen. lib. 4. cap. 4. κατὰ τὴν ἑῴαν κλίματος. lib. 6. cap. 38. τὸ Ἀράβιον καλούμενον κλίμα οἰκοῦντων. Adde lib. 7. cap. 15. Juſtinianus in Nov. 43. cap. 1. §. 1. πάντα ἐργαστήρια τῆς εὐδαίμονος τῆς πόλεως (ΚΠ.) δεκατεσσάρων κλιμάτων. Socrates lib. 2. Hiſt. Eccl. cap. 38. Συκαὶ δὲ ὀνομάζονται καὶ ἔστι τρισκαιδέκατον τῆς ΚΠ. κλίμα. Chronicon Alexandrinum pag. 100. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Κίλιξ τὸ ἐπιλαχὸν αὐτῷ κλίμα ἐκάλεσεν Κιλικίαν, εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα. Vide pag. 80. Vita S. Martini Epiſcopi Turonenſis: ὃν ὕστερον πρα[ï]ότατος ἐπίσκοπος κατὰ ἀποκάλυψιν τοῦ Χριστοῦ ἐχειροτόνησαν αὐτὸν Ἐπίσκοπον τοῦ κατὰ Γαλλιῶν κλίματος, πόλεως Κωνσταντιακῆς, &c. Theophanes an. 12. Heraclij: ἀποκλείσας ὁ βασιλεὺς τὸ Πόντιον κλίμα, &c. an. 20. ἐξορίᾳ παρέπεμψεν ἐν χερσωνικοῖς κλίμασιν. Adde pag. 288. 292. 344. 380. Auctorem incertum poſt eundem pag. 442. Conſtantin. de Adm. Imp. cap. 37. pag. 116. cap. 42. pag. 132. Pachymerem lib. 11. cap. 11. Cantacuzen. lib. 1. cap. 4. Baſilic. to. 1. pag. 566. Gloſſ. Baſilic. in προσβογκιαλος.

Κλῆμα, cum η. Codex Canonum Eccleſiæ Afric. cap. 93. 94. 107. ἐν Χαρχηδόνι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δευτέρου κλήματος. Edit. Lat. *in Baſilica Regionis ſecundæ*. Editio Labbei habet κλίματος. Martyrium S. Baſilei num. 5. καὶ ἀπέστειλεν κατὰ τὸ κλῆμα τῆς Ἀρμενίας περιελθεῖν. Conſtantinus de Adminiſtr. Imp. cap. 1. καὶ ληΐζειν αὐτὴν τε Χερσῶνα, καὶ τὰ λεγόμενα κλήματα. c. 10. τὰ ἐννέα κλήματα τῆς Χαζαρίας τῇ Ἀλανίᾳ παράκεινται. Adde cap. 11. Auctor incertus poſt Theophanem pag. 442. τοὺς γὰρ μεταβάντας πλείστους ἐν τισι κλήμασι, καὶ εἰς χώρας τὰς μὴ προσηκούσας αὐτῷ πέμπων, &c.

Κληματαρχης, Κλιματάρχης, Regionis Præfectus. Theophylactus Simocatta lib. 3. cap. 9. ἀνελόντας Συρβαίην Κλιματάρχην ὑπὸ τοῦ Περσῶν Βασιλέως τῆς Ἀρμενίων πολιτείας γενόμενον. Idem lib. 4. cap. 7. ταῦτα ποιήσας, ἦλθε πρὸς ἡμᾶς, καὶ κλιματάρχης τῆς Περσικῆς πολιτείας παραυτίκα γέγονε. Conſtantinus Manaſſes pag. 139. Edit. Meurſij:

Καὶ συνελθόντες εἰς ταυτὸ στρατάρχαι, κλιματάρχαι.

Et pag. 168.

Πρὸς ἑαυτοῦ ἐφέλκεται χωράρχας, κλιματάρχας.

Et alibi ex Cod. Allatiano:

Τοῖς γοῦν χωράρχαις, καὶ τοῖς Κλιματαρχοῦσι.

ΚΛΙ'ΜΑΚΕΣ, *Stapedes*, *Scalæ*, quibus in equum aſcenditur. Pachymeres lib. 5. cap. 27. τὸ γὰρ τῶν ποδῶν ἅλμα οὐ παρεῖχε στερρῶς ἀντιβαίνειν τῇ ἐφ' ἑκάτερα τοῦ ἐφεστρίδος κλίμαξιν. Vide σκάλα.

ΚΛΙ'ΜΑΞ, *Joannis Climaci*, Κλίμακος, *Lectiones in Eccleſia legi ſolitæ*, ex libro quem Κλίμακα appellavit, διὰ τὴν κατὰ τάξιν τῶν ἀρετῶν ἀνάβασιν, ut eſt in Menologio Baſilij Imp. 30. Martij. Triodium, 2. Fer. 1. Hebdom. Jejunior. καὶ οὐδεὶς ἀναγινώσκομεν εἰς τὴν Κλίμακα, id eſt Lectiones ex Joanne Climaco. Rurſum: καὶ γίνεται ἀνάγνωσις εἰς τὴν Κλίμακα. Typicum cap. 5. ποιεῖ δὲ καὶ ἀνάγνωσιν εἰς τὴν Κλίμακα. Synaxarium Sabbati 4. Hebdom. de eodem:

Σύγγραμμα λιπὼν Κλίμακα τῆς ἀνόδου.

Infrà: καὶ τὴν κλίμακα συγγράψας. Sed & interdum Græcis ipſe nudè Κλίμαξ appellatur & Georgio è Coreliano in Præfat. ad verſionem Manipuli Curatorum Joanni Zonaræ Epiſt. 13. ὁ τῆς κλίμακος ἀγαπητὸς Ἰωάννης. Apud Barlaamum Mon. de Igne Purgatorio: ὁ θεοφόρος Ἰωάννης ὁ τῆς ἱερᾶς κλίμακος ἀρχιτέκτων. Ὁ τῆς ἀσκητικῆς κλίμακος συγγραφεὺς, apud Theophanem Cerameum Homil. 14. Epiphanius Hagiopolita de locis Sanctis pag. 56. καὶ εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον κεῖται ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν καὶ διδάσκαλος ὁ Κλίμαξ. Vide Λαυσαϊκόν.

ΚΛΙΜΑΤΕΡΗ', *Vitis arbuſtiva*. Gloſſæ Græcobarb. Ἄγγατος, τὸ εἰς ἀναδενδράδα ξύλον· τὸ ξύλον ὅπου εἶναι εἰς τὴν κλιματαριάν.

ΚΛΙΝΑ'ΡΙΟΝ, *Lectus*, Κλίνη. Teſtamentum MS. Abrahami Patriarchæ: καὶ ἐκαθίσασαν ἀμφότεροι ἐπὶ τὰ κλινάρια. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Deiparæ Dormitionem pag. 107. αἴρουσιν οἱ λοιποὶ τῶν Ἀποστόλων ἐν ὤμοις τὸ κλινάριον.

Κλίνη, *Lectus in quo effertur mortuus*. Anonymus Combefiſianus in Romano juniore num. 6. uti de Helena Auguſta: καὶ ταύτην βασιλικῶς τιμήσας, καὶ ἐν τῇ χρυσοκολλήτῳ καὶ διὰ μαργαριτῶν καὶ λίθων κλίνῃ τεθεῖσαν, τῆς συγκλήτου προπεμπούσης, &c. Ut porrò lecti ij interdum ab honoratioribus ferrentur, indicat Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num. 96. Sed de ejuſmodi lectis, vide noſtram Conſtantinopolim lib. 3. Extr. & Gloſſ. med. Lat. in *Lectus*.

ΚΛΙΝΟΚΑΘΕ'ΔΡΙΟΝ, *Lectulus*, *cum reclinatoriis*. Auctor Etymologici: Κλιντῆρες, εἶδος θρόνου, ἢ κλινίδιον ἔχον ἀνακλίσεις, τὸ νῦν Κλινοκαθέδριον.

ΚΛΙΝΟΠΗ'ΔΙΟΝ, *Polycnemum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 514.

ΚΛΙ'ΤΟΣ. Vide in Κλῆτος.

ΚΛΟΒΟ'Σ, Κλουβός, Κλῶβος, *Cavea*, *Carcer clathratus*. Pachymeres lib. 8. cap. 20. ἐπιφερόμενος καὶ τοὺς κατακρίτους, τὸν μὲν ἀδελφὸν ἐν κλοβῷ, ὥσπερ τι φορτηγὸν τις εἴποι, τὸν δὲ Στρατηγόπουλον δέσμιον.

Κλουβὸς eâdem notione, κλουβὶ, Portio. Philoſtorgius lib. 10. cap. 11. ὁ δὲ Αἰγύπτιος οὕτω κατεβραχύνετο, ὥστε μηδ' ἀχαρίστως τοὺς ἐν τοῖς κλουβοῖς πέρδικας ἐκμεμαθηκέναι, καὶ συναθροίζειν αὐτῷ πρὸς ἔριν ἐκείνους. Vita MS. S. Auxentij: τοῖς ἀσκήσει καὶ ἀρετῇ περιβοήτοις ἐντυγχάνειν, ἐξαιρέτως μάλιστα Ἰωάννῃ τινὶ μοναχῷ πλησίον τοῦ Ἑβδόμου ἐσῶτι ἐν κλουβῷ. Infrà: ἐκέλευσεν αὐτοῖς κελλίον οἰκοδομῆσαι μικρὸν, καὶ κλουβὸν ἔξωθεν τοῦ κελλίου, ἐν ᾧ καὶ ἀπεκλείσθη, χαίρων τῇ καρδίᾳ καὶ ψάλλων, &c. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: κατασκευάζεται δὲ αὐτῷ κλουβὸς σιδηροῦς. Vita MS. S. Stephani Junioris: Τὸν κλουβὸν τῆς αὐτοῦ ἀσκήσεως. Joannes Tzetzes Chil. 5. v. 601. ubi de matris ſororibus:

Ἰσοτιμῶν, καὶ αὐτῷ κλουβῷ συνεμβιβάζων.

Id eſt, *Filias ſuas pari honore dignatus eſt parens*, &

Digitized by Google

& in eadem cavea ſeu domo educavit. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri :

Εἰς τὸ ἴσιον τυ τὸ χαίρειν τὸ πυλὶν μὲ τὸ κλυβὶν ἐκράτει.

Κλῦβος, aliâ notione habetur in Gloſſ. Lat. Gr. *Caldutera*, ἀπὸ κλύβυ κρέας σὺν λίπει.

Κλυβίον. Nicetas in Iſaacio lib. 2. num. 7. in Cod. Barb. Gr. κλυβία, οἰκίσκοι ὀρνίθων in Edito vertuntur. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. ὑποβεβηκὸς δὲ τούτου μεσοπάτιόν ἐστιν, ὃ τὴν μὲν σκοπιὰν ἔχει μαρμαρίνου κλυβίου πρὸς τὸν χρυσοτρίκλινον ἔχον, εἰς βιβλιοθήκην ἀφώρισται. Manuël Malaxus in Chronico MS. p. 721. καὶ αὐτὴ ἐκρέμασεν ἕνα κλυβὶ ἀπὸ τὸ παράθυρον, &c. Damaſcenus Studita ſerm. 33. ὅμως εἶχε μίαν κίσσαν εἰς κλυβίν.

Περικλυβίζειν, *Cancellare*, *Inducere*, *Delere*, metaphora ducta à caveis avium, quæ virgulis ferreis levioribus decuſſatim inter ſe connexis, Cancellorum in morem, cinguntur. Lib. 35. Baſilic. titul. 7. περὶ τῶν ἐν διαθήκῃ χαραχθέντων, ἢ περικλυβιασθέντων, ἢ ἀπαλειφθέντων, *de his quæ in Teſtamento cancellata ſunt, vel inducta, vel deleta.* Ubi Lex. 1. τὰ περιχαραχθέντα, ἢ περισφραγισθέντα, ἢ ἀπαλειφθέντα, &c. Gloſſæ Baſilic. περικεκλυβισμένον, καταχαραχθέντος.

Κλωβὸς, in Gloſſis Gr. Lat. *Cavea.* Scholiaſtes Oppiani lib. 3. Halieutic. ζωγρίοις, κλωβίοις. Rurſum: cap. 341. κυρτῷ, ζωγρείῳ, κλωβίῳ. Zonaras in Baſilio: ἣν δ' ἐν τῷ οἴκῳ καθ' ὃν ἐγένετο τὸ συμπόσιον, ζῶον ἐν κλωβῷ ἠωρημένον τῶν μιμηλῶν, καλούμενον ψιττακός. Ita etiam Scylitzes pag. 593. Τάλαρον πλεκτὸν vocat Symeon Logotheta num. 21. ex Conſtantino in eodem Baſilio num. 100. Edit. Combefiſij. Euſtathius ad Dionyſij περιήγησιν pag. 135. ξυλινὸν δὲ ζωγρεῖον ὄρνιθος, ἤγουν κλωβίον. Laonicus lib. 2. pag. 40. ἐς τι κλωβίον ἐμβαλλόμενον μετέωρον, καὶ καθείρξειν ἄμφω ἐς πύργον τι, καὶ εἱρκτὴν βραχεῖαν συμπλάσας ξυλίνην πεποιημένην ἐντὸς τοῦ πύργου, &c.

ΚΛΟ'ΔΑ, *Panis cruſta.*

ΚΛΟ'ΖΕΙΝ. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 10.

Ἀρκῆτα φίλε ἀκριβὲ, θεοὶ νὰ ἀποβλέπουν,
Ὁ κλόζης ὅπου ἐκλόζησεν στέσιν πολλὰ ὀλίγον.

Hiſtoria MS. Beliſſarij.

Πῶς οὕτως με συνήθειεν ὁ φθόνος πῶς ἐκλόζει.

ΚΛ'ΟΙΟΦΟΡΕΙ͂Ν, *Numellas gerere.* In Baſilic. to. 1. pag. 33. Κλοιὸν περιτίθεσθαι, *Inboiare*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ΚΛΟΙΤΟΒΕΙ͂Ν. Anonymus MS. de Amorib. Lybiſtri & Rhodamnes.

Ἐκεῖ πεζεύει κλοιτοβῶν, ἐκεῖ με ἀναμένει.

ΚΛΟΚΙ'ΟΝ, *Matula.* Obſervat Jacobus Goupilus, quo loco apud Alexandrum Trallianum, lib. 8. cap. 5. hæc verba in Editis habentur, εἰ δὲ ἐκ τῶν κάτωθεν ἐκκρίνοιτο, καὶ τὴν ὑπόστασιν ὑφιστάνουσαν εὑρήσεις ἐν τῷ πυθμένι τῆς ἀμίδος μᾶλλον, in altero Codice, pro ἀμίδος legi κλοκίου, eámque vocem vulgus Græcorum pro *matella* uſurpare : fortè quòd campanæ, quam κλόκαν vocant, figuram quadantenus referat. Nicephorus Blemmides de Chymia, MS. μετὰ δὲ ταῦτα λαβὼν τὸ ἐνδύτερον λευκὸν, θὲς αὐτὸ ἐν κλοκίῳ, καὶ ἐν τῷ στόματι τοῦ κλοκίου, ἐπίθες ἄγγος μασθωτὸν, ὅπερ λέγεται ἄμβυξ. Infrà: κλοκίον ὑελινόν. Occurrit ibi pluries. Sed & hanc vocem pro ipſa *urina* uſurpant recentiores Medici Græci. Extat enim in Bibl. Colbertea Anonymi tractatus περὶ κλοκίων ἀῤῥώστων. Deinde, ἐὰν ἐστὶν κλοκίον ἀῤῥώστου ἐρυθρὸν πολλὰ, &c. Mox: εἰ ἐστὶ τὸ κλοκίον ἐλαιόχρουν, &c. Et in indice MS. Libror. Gr. Bibliothecæ Vaticanæ: Γαληνοῦ — τοῦ αὐτοῦ ἑρμηνεία περὶ τῶν κλοκείων, πῶς δεῖ ἑρμηνεύεσθαι.

Hinc fortè dictus quidam Eunuchus Κλόκας, apud Cedrenum pag. 474.

ΚΛΟΝΑ'ΡΙ, *Ramus*, Κλὼν, Κλώναξ, Κλωνάριον. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Κιαπίσω στὰ κλονάρια τους ὀπίσω τζακισμένα.

Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Εὕτασι ἐκ τους γοναίους τυ ἕνα καλὰ κλονάρι.

Occurrit præterea in Fabulis Æſopi Græcobarb. pag. 55.

ΚΛΟΞΟ'Σ, *Singultus*, λύγξ, λυγμός. Gloſſæ Botanicæ MSS. Colberteæ : λυγμὸς, ὁ κλόξος. Moſchopulus : λύζω, ἀφ' οὗ λυγμὸς, ὁ κοινῶς κλοξός. Theodoſius Grammaticus in Grammatica MS. λύγξ, λυγμός. ἔστι δὲ εἶδος νοσήματος, τὸ παρὰ τοῖς ἀγοραίοις κλοξὸς λεγόμενον. Joannes Jatroſophiſta MS. cap. 188. πρὸς τὸν λεγόμενον λύτζικαν, ἤγουν κλόξον. Vide in Λύτζο.

ΚΛΟΠΟΣΠΟΡΙ'Α, *Furtivus concubitus*, apud Achmetem Onirocrit. cap. 216.

ΚΛΟΣΜΑ, pro κλῶσμα, *Parcarum filum.* Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

Πολλὰ γὰρ εἶναι δυνατὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν κόσμον,
Τὴν εἱμαρμένην ἐκφυγεῖν, καὶ τὸ τῆς τύχης κλόσμα.

ΚΛΟΣΤΑΡΑ'ΧΙΟΝ, *Fibra*, φλέβας, ὁποῦ κρέμονται στὰς ῥίζας τῶν δένδρων. Ἴν, Ἴνιον, χοβός.

ΚΛΟΣΤΗ', *Sutura.* Agapius in Geoponico, cap 216. ῥάψαι ἕνα δερμάτι φασκομηλαίαν, καὶ δύο διπλὰ ὄργυιον ἄψιλον, ὁποῦ κάμνουν τὰς κλοσταῖς, ἤγουν ῥάμματα, &c.

ΚΛΟ'ΣΤΡΑ, *Porcellus.* Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes :

Κλόστρα ἡ μυριοπόδηνος ἐκύλισεν τοῦ χρόνου.

ΚΛΟΤΖΑ͂Ν, Κλοτζίζειν, *Calcibus ferire*, *Calcitrare*, λακτίζειν, πτερνίζειν. Gloſſæ Græcobarb. Αἲξ σκυρία. αἶγα ὁποῦ κλωτζᾷ, ἤγουν λακτίζει. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Ἐδὼ καὶ κεῖ τοὺς πόδας του χάμω στὴν γῆν λακτίζει,
Καὶ κλότζηζε πολλὰ κακὰ, εἴ τι κίνησε ζητῶν.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Κλώτζοντας, σὰν ἡμπόρει, κιαπάνω ἐστρέφετον.

Κλοτζοκοπεῖν, apud Cruſium, eâdem notione, ubi perperam ſcriptum κλοτζοκοπλῶ. Hinc

Κλοτζοκόπος, *Paraſitus*, qui è menſa calcibus ejicitur. Lexicon MS. Cyrilli : παράσιτος, ὁ κόλαξ, φλυαρὸς, κλοτζοκόπος.

Κλοτζαπλοκοπεῖν. Gloſſæ MSS. ad Ariſtophanis nubes.

Τοῦτον δείλαιον κολετρᾶν ἀεὶ καὶ τὴν μητέρα,
Ὅ φασιν ἰδιωτικῶς κλοτζαπλοκοποῦσαν.

Vide Λύτζα.

Κλοτζία, Κλότζος, *Pedis ictus*, Λάκτισμα, πτέρνισμα. Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Ἐντὸς περίσσα ἐμάνησε, καὶ μία κλοτζία τῆς δίδει,
Καὶ ἀπὸ τὸν πόνον ὁ ἄτυχος εἶπε καὶ παραδίδει.

Georgius Contares lib. 5. Hiſt. Athenar. τὸ δὲ ἄλογον, ὡς ἀγριωμένον ὁποῦ ἦτον, ἄρχησε νὰ πηδᾷ εἰς τὰ ὕψη, καὶ νὰ ῥίχνῃ τόσαις κλοτζιαῖς, ὥστε ὁποῦ ἔρριψε κάτω τὸν ἄθλιον Μάσιστον. Fr. Richardus in Scuto fidei part. 2. p. 197. τὴν γ'. βολὰν δίδει τῆς πόρτας μίαν μεγάλην κλωτζιὰν, καὶ τὴν ῥίχνει κάτω.

Κλωζάτον, eâdem notione. Nicetas in Manuele lib. 4. num. 7. ἐξῶσαι αὐτοὺς τοῦ λουτροῦ, παίοντες κατὰ τῆς γλουτῆς τῷ κλωζάτῳ. Ubi Cod. Edit. τῷ πλατεῖ τοῦ ποδός.

Ἀντικλωτζαίνειν, *Recalcitrare.* Ἀντιλακτίζειν, ἀντισφάζειν.

ΚΛΟΥΒΙ', Κλυβός. Vide in Κλωβός.

ΚΛΟΥΘΕΙ͂Ν, pro Ἀκολουθεῖν, *Sequi.* Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Τὸ θέλημα πουλήθηκε πρῶτον τὴν Ἀφροδίτην.

Mox :

Γιάτι

Γιατὶ αὐτὸν, τὸ κάλιο μυ ἐεῖνα νὰ κλυθῶσι.

Et lib. 12.

Οὔτε ναὸς, ὅτι ὅλον, τ κόσμον να κλυθῶσι.

Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Καὶ ὅπε μας ἰδὲγεῖ ὁ καιρὸς ἐκεῖθεν αἰς κλυθῶμεν.

ΚΑΥΣΤΕΡΙ'Α ΒΟΤΑ'ΝΗ, Herba qua in clyſtere uti ſolent, apud Demetrium Conſtantinopolit. lib. 2. Hieracoſophij cap. 28.

ΚΑΥ'ΣΤΡΟΣ, *Inclytus*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἐκάτζαν χορία εἰς τὴν βυλλὴν οἱ κοπελλὶς οἱ κλύςροι,
Καὶ χορία ἐκάτζασι ὅλοις οἱ κεθαρίδες.

ΚΛΩΒΟ'Σ, Κλυβίον. Vide in Κλοβός.

ΚΛΩΕΜΑ'ΤΙΟΝ, *Quidquid collo, manibus, & alibi appenditur ornatus gratiâ.* Vox formata à Κλοιὸς, *Torques*, unde Κλοιῶσαι, Proverb. 6. *Appendere cervici.* Lexicon. Gr. MS. Cod. Reg. 2062. περιάμματα, τὰ κτ̃ τὺς τραχήλυς καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὺς πόδας βεβλημμένα κλωματια, ἅτινες αἱ γυναῖκες περιάπτυσι.

ΚΛΩΖΑ'ΤΟΝ. Vide in Κλοτζᾶν.

ΚΛΩ͂ΖΟΣ, *Ejulatus*, ex voce κλώζειν, de qua Pollux. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 3. ex Cod. Barbarogr. διὰ τ γυργύρε αὐτ κλώζυς καὶ ἰρυσμὺς ἐποίει, καὶ σφυριγμὺς μεγάλυς ἐξέφερεν ἀπὸ τ στόματος αὐτ.

ΚΛΩΝΑ', *Filum*, Κλωςὴρ, in Corona pretioſa.

ΚΛΩ'ΣΙΑ, *Lemniſci aurei à peplo dependentes*, in Turcogræc. Cruſij pag. 188. pro κρόσσια, *Fimbria*.

ΚΛΩΣΣΟΥ', Κλωσσαριὰ, *Matrix gallina*, ἡ τίκτυσα ὄρνις. Κλωσσόπυλον, *Pullaſtra*, *Pullulus*, πόρτιον, ἐβλάςημα. Portius: *Trica*, Μαλιὰ, καὶ τρίχες, ἡ κλωσσαῖς ὅπε δίνοιζη τὰ πεδάκια τ κλωσσοπύλων, καὶ τὰ ἐμποδίζυσι να μὴν περπατῦναι. Agapius Cretenſis in Geopon. cap. 53. ὅτι μὴ τῦτον τ τρόπον τὸ συχνότι περιλαμβάνει τὰ φαγητὰ ὡσὰν ἡ κλωσαρία τὰ πυλία της.

ΚΛΩΤΖΑ'Ν. Vide in Κλοτζᾶν.

ΚΝΕ'ΖΗΣ, *Cneſes*, vel *Knes*. Ita indigatur Græcis Serviæ Toparcha. Κνέζης Σερβίας, in ſalutation. Epiſtol. Pontif. apud Habertum & Goarum: ubi idem Goarus monet in quibuſdam Codd. haberi Κνίνζη, & Κνίντζη. *Kneſos* Serviæ Principes appellat etiam Presbyter Diocleates in Hiſt. Dalmat. Extr. Sed & apud Moſcovitas ea etiamnum obtinet appellatio. Sigiſmundus Herberſtenius de Reb. Moſcovit. *Nomen Ducis apud eos dicitur Knez, nec alium majorem titulum unquam habuerunt, adjuncta illa dictione Magnus: nam omnes alij qui unicum Principatum habent, dicebantur Knes: qui verò plures principatus, atque alios Knez ſubjectos ſuo imperio habebant, Vveliki Kneſi, id eſt Magni Duces appellabantur.* Deinde addit, *in Croatia Primores ſimiliter Knez vocari.* Vide Gloſſ. med. Lat. in *Caganus*.

ΚΝΕ'ΩΡΟΝ, τ χαμαιλέοντος τὸ σπέρμα, in Gloſſis Jatricis MSS. Ex Cod. Reg. 190. *Chamaleo*, apud Apul. cap. 25.

ΚΝΗΚΑ'ΝΘΙΟΝ, *Cneci flos*. Gloſſæ Chymicæ MSS. ἠχομβωμένον, κνηκάνθιον. Zoſimus Chymicus MS. Κρόκος, καὶ κνηκάνθιον.

ΚΝΙ'ΔΑ, *Urtica*, Κνίδη. Anonymus MS. περὶ ἀπλοτομιῶν βοτανῶν ἰατρικῶν. Ἀκαλήφη, Κνίδα.

ΚΝΙ'ΔΙΟΝ, *Vas* vel *Dolium*. Apophthegmata Patrum in Siſoë num. 8. καὶ εὑρέθη ἐκεῖ κνίδιον οἴνυ. Ubi monet Editor alios Codd. præferre κνίδιον. Legendum fortè κάδιον.

ΚΝΙ'ΘΘΕΣ, *Urtica*. Gloſſæ Græcobarb. Κνίδαι, κνίθθις, Σκνίθθις.

ΚΝΙ'ΠΙΟΝ, in Gloſſis Chymicis MSS. ὕδωρ ἐστὶν, ἀλάβαςρον οἰκονομηθέν.

ΚΝΙ'ΠΙΟΝ, *Inopia*, *Defectus*. Theophanes an. 6. Phocæ: ἐγένετο ἢ ἐν τῷ χρόνῳ τύτῳ θανατικὸν, καὶ κνίπια παντὸς εἴδυς. Ubi Miſcella: *Facta eſt etiam mortalitas in illo anno, & inopia omnis ſpeciei.* Alij Codd. habent σκνιπία, & σκνιπία.

ΚΝΙΣΑ'ΡΑ, *Cribrum*, Κόσκινος. Agapius Monach. in Geoponico cap. 4. πάλιν ὅταν θέλεις νὰ τὸ ζυμώσης, ἀπομψία τὸ ἄλας εἰς τὴν κνισάραν, ἤγυν τὴν σῖταν.

ΚΝΙΣΣΑ'ΡΙΟΝ, *Pinguedo*. diminut. à κνίσσα, τὸ λίπος. Lexic. Gr. MS. Reg. 2062. κνισσάριον, τὸ μικρὸν λίπος. Κνισάριον cum unico Σ. ſcribit Auctor Etymologici in Κνίσα. Vide Euſtathium Iliad. α.

ΚΝΟΥΣ, Ægyptiis, *Carduus*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 421.

ΚΝΟΥ'ΦΙΟΝ, in Gloſſis Chymicis MS. ἐστὶν ἄμπυξ.

ΚΝΥ'Ξ, Ægyptiis, *Fumaria*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 692.

ΚΝΩΠΟ'ΔΙΟΝ, *Polygonum*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 586. At Apul. cap. 18. habet Κνωποδιόντες.

ΚΟΒΑ'ΡΙ, *Glomus*, in Turcogr. Cruſij p. 256. Hinc Κοβαρίσκιον, diminutivum, *Glomulus*. Orneoſophium cap. 42. pag. 211. καὶ ὅταν ἀπολύσης, κοβαρίσκια ποίησας ἀπὸ μαλίυ ἀπολύτε ὑποκάτωθεν τ πτέρυγος θήσεις, καὶ βάλας αὐτ λακάτον.

Κοβαρίδες, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. dicti ὄνοι, *Aſelli*, quòd in glomum ſeſe convolvant.

ΚΟ'ΒΓΕΙΝ, *Succindere*, *Amputare*, pro κόπτειν. Gloſſæ Græcobarb. Σικόπτοντας, τὸ ῥομανίσιν τ πόρτας, ὁ κόβγοντάς το. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Νύκτα ἡμέρα κόβγυ ςῦς, καὶ δὲν να σταμάζυσιν.

Cyrillus nuperus Patr. Conſtantinopol. Homil. in Dominicam poſt Exaltat. S. Crucis: ὁ Κύριος μας σήμερον ἐν τῷ εὐαγγελίῳ λέγων, Ὅςις θέλει ὀπίσω μυ ἀκολυθεῖν συ, κόβγει καθε ἀρέφασιν, &c. Hinc ἀποκόβγειν, καταπόβγειν, &c.

ΚΟ'ΒΗ, *Pars aliqua capitis*, vel *Caput* ipſum. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κόβη, ἡ κεφαλή. Georgius Sanginatius de Partibus Corporis humani, MS.

Ὀνόμαζέ μοι κεφαλὴν κάρη, σιώτα καὶ κίβλην,
Κόβη, ἰνίον, κύμβλην τε, κόρσα, τριτά, κράσιν, κόρρη.

ΚΟΒΙ'ΔΙΟΝ, *Cobio*, Piſcis. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Φιλομηλίτζας τρεφεραῖς, κοβίδια, γαλέαις.

ΚΟ'ΒΟΛΟΙ. Joan. Meletius de Religione Boruſſorum: *Eadem gentes colunt Spiritus quoſdam viſibiles, qui lingua Rutenicâ Coltki, Græcâ Coboli, Germanicâ Coboldi, vocantur. Hos ſpiritus credunt habitare in occultis adium locis, vel in congerie lignorum. Nutriúntque eos lautè omni ciborum genere*, &c.

ΚΟΒΥ'ΤΟΥΡΟΝ, *Veredus*. Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 2062. βέρεδον, τὸ κοβύτυρον. In Lexico MS. Cyrilli ſcribitur κοβίτυρον. In alio: Βέρεδον, τὸ κυβίτυρον. Ut pro Κόττυρον, vocem hanc uſurpant. Vide in hac voce.

ΚΟΓΓΙΑ'ΡΙΟΝ, *Congiarium*, *Epulum publicum*. Chronicon Alexandrinum pag. 276. Νυμμᾶς Πομπίλιος κογγιάριον ἔδωκεν ἐν Ῥώμῃ, &c.

Item pro *Congio*. Epiphanius de Ponder. & menſuris: Κογγιάριον ἢ μέτρον ἐστὶν ὑγρῶ, καὶ αὐτὸ παρ' Ἑβραίοις ἐκφωνύμενον. Aliàs Κόγγιον. Dioſcorides de Pond. & menſ. τὸ κόγγιον ἔχει λίτρας θ. τὸ ἡμικόγγιον λ. δ.

ΚΟ'ΓΙΝΟ,

ΚΟΎΓΙΝΟ, *Spadiceus*, Κόκκινος, in Turcogr. Cruſij pag. 188. 210.

ΚΟΎΓΚΙΣΤΑ. Alexander Trallianus lib. 9. γλαῦκον, σκορπίον, καρίδα, κόγκιστα, σηπία, τευθίδα. Ubi Goupylus emendat κοκκύγια.

ΚΟΎΓΚΛΟΣ, *Taxillus*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀστράγαλον, ἀστραγάλι ἐν κύκλῳ, στρογγύλον, καὶ εἰς τὸ γυρὸν ὅλον, καὶ τὰς ὀξὺς· ἢ ὁ γυρὸς, γέμαλος ζάρια, ἢ ὄξυς, ἢ κόγκλους.

ΚΟΥΓΝΙΤΙΌΝ, *Cognitio*, θεῖαι κογνιτιῶνες, *Sacræ Cognitiones*, in Concilio Conſtantinopolit. ſub Flaviano. Vide in Σεκρέτον, & Πρόξιμος.

ΚΟΎΓΧΗ, *Concha*, in Templis, pars illa quæ in Conchæ formam ſupernè ſinuatur, præſertim illa in qua erat Bema, ſeu locus altaris: ἡμικύκλιον τοῦ ἁγίου βήματος, in Synodo Hieroſol. an. 1672. p. 337. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagogia: ἡ Κόγχη ἐστὶ κατὰ τὸ ἐν Βηθλεὲμ σπήλαιον, ὅπου ἐγεννήθη ὁ Χριστὸς, &c. Mox: ἡ Κόγχη τοῦ θυσιαστηρίου, ἡ μετάθεσίς ἐστι τοῦ σταυροῦ. Joan. Moſchus in Limon. cap. 145. καὶ σταθεὶς ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, προσέχων εἰς τὴν κόγχην, ἐκτείνας τὰς χεῖρας, λέγει τῷ μάρτυρι, &c. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis pag. 58. πρὸς ἀνατολὴν δὲ τοῦ κίονος, ὡς ἀπὸ διαστήματος ὀλίγου, ἐστὶ κόγχη, καὶ ἵσταται τράπεζα, ἔνθα λειτουργεῖ ὁ Πατριάρχης εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως. Euchologium pag. 610. ποιοῦσι σταυρὸν ξύλινον, καὶ βάλλουσιν αὐτὸν ἐν τῷ μέσῳ τῆς κόγχης. Vide quæ de Concha Sophiana annotamus in Deſcript. Conſtantinopoleos Chriſtianæ lib. 3. num. 50. & Tabellam I. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

Τρίκογχος, *Ædes triplici Conchâ conſtans*. Vita Theodori Syceotæ: ὡς δὲ ὅσιος Θεόδωρος τὰ γονικὰ αὐτουργήματα, ᾠκοδόμησεν ναὸν μέγα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τρίκογχον, καὶ τὸ μὲν δεξιὸν ὠνόμασεν τοῦ ἁγίου Πλάτωνος, τὸ δὲ ἐξ εὐωνύμων τοῦ ἁγίου Ἀντιόχου. Continuator Theophanis lib. 3. n. 9. τὸ τρίκογχον ναὸν κάλλει τε κάλλιστον, καὶ μεγέθει πολλῶν διαφέροντα. Et n. 42 τετράστερον — τρισὶ καὶ αὐτὸ κόγχαις διειλημμένον κατὰ τὴν εἰκόνα τοῦ ὑπερκειμένου αὐτῷ Τρικόγχου. Leo Grammaticus pag. 497. ἐν τῷ λεγομένῳ τρικόγχῳ παλατίῳ τυφθείς. Vide eandem Conſtantinopolim lib. 2. ſect. 4. num. 11. lib. 4. ſect. 7. num. 1.

Ἑπτάκογχος, ita dictum Triclinium Palatij Conſtantinopoli, de qua collatio quæ facta eſt ſub Juſtiniano: *Primâ itaque die convenimus in eodem Heptaconcho triclinio*. Meminit etiam Liberatus Diacon.

Τετράκογχος, apud Anonymum Combefiſianum in Porphyrog. num. 21.

ΚΟΥΓΧΎΛΗ, *Purpura*, κογχύλιον. Gloſſæ Jatricæ MSS. Neophyti: θαλασσία πορφύρα, ἡ λεγομένη κογχύλη. Ita etiam apud Scholiaſtem Lycophronis, & alios. Cedrenus: Ἡρακλῆς ὁ φιλόσοφος, ὁ λεγόμενος Τύριος, ὅστις ἐφεῦρε τὴν κογχύλην, &c.

Κογχυλευταὶ, *Conchyliarij, Conchylioleguli, Murileguli*, qui Conchas ſeu purpurã conquirunt & piſcantur, cujus piſcationis primam inventionem Heracli Tyrio Philoſopho adſcribit Chronicon Alexandrinum p. 100. Ἡρακλῆς ὁ φιλόσοφος ὁ λεγόμενος Τύριος, ὅστις ἐφεῦρε τὴν κογχύλην, &c. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 52. οἱ δὲ ἔχοντες βασιλικὰ ἀξιώματα, πλούσιοι, κογχυλευταὶ, χαρτοποιοὶ ἱππάρια οὐ δεδώκασιν, κογχυλευτικὴ τύχη in Nov. 128. Juſtiniani c. 6. Adde lib. 54. Baſilic. tit. 16. & Gloſſ. med. Lat. in *Conchylioleguli*.

ΚΟΥΓΧΏΝΑΙ, *Nates*, *Clunis*. Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: γλουτοὶ, καὶ κογχῶναι, τὰ μετὰ τὰ ἰσχία, ἤγουν τὰ περὶ τὴν πυγὴν ὑπερέχοντα.

ΚΟΔΔΙΑΝΟΊ, Hæretici qui aliàs Γνωστικοὶ, de quibus Auctor de initiis Hæreſeon num. 26.

ΚΟΔΊΜΕΝΤΟΝ, *Petroſelinum Macedonicum*. Herba, ſic appellata, quòd ſit præcipui uſus in condimentis. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Μακεδονικὸν, τὸ κοδίμεντον. Aliæ: κηπαίου σπέρμα, ἤτοι πετροσέλινον, ἢ κονδίμεντον. Lexicon Neophyti MS. Πετροσέλινον Μακεδονικὸν, τὸ κοδίμεντον. Anaſtaſius Monachus de Patribus Sinaitis, MS. ἑσπέρας δὲ, φησὶ ὁ γέρων, κοδίμεντα εἰς ἀποτροφὴν αὐτοῦ. Zacharias in Dialog. Gregorij M. lib. 3 c. 1. ὁ δὲ Παυλῖνος εἰς τὴν τούτου τράπεζαν κοδίμεντα καὶ εὔοσμα βότανα ἐχορήγει. Utitur rurſum infrà, ubi Gregorius M. *virentes herbas*, habet. Vide Niconem in Pandecte MS. ubi Hiſtoria S. Paulini refertur pag. 75. 76. ex Zacharia. Geoponica: μηνὶ φεβρουαρίῳ σπείρεται κοδίμεντον μετὰ πρασίου.

ΚΟΔΟΜΑΛΟΝ, arboris ſpecies apud Cretenſes, quam Sabaudi *Malancier* vocant, Græci Κοδύμαλον, de qua Ruellius & alij Botanici. Vide Petr. Bellon. lib. 1. Obſ. cap. 17.

ΚΟΔΡΑ. *Codra, Quadra*, in Gloſſis Græco-Lat.

Κοδρίτης, *Panis quadratus*, ἄρτος τετράγωνος, de quo Athenæus lib. 13. Suidas: Κοδρίτης ἄρτος.

ΚΟΔΡΆΝΤΗΣ, *Quadrans*. Gloſſæ Biblicæ MSS. Κοδράντην, λεπτὸν, ἢ σκολασμόν. Gloſſæ Gr. MSS. Cod. Reg. 2062. Κοδράντης, τὸ πᾶν. (aliæ habent τὸ πανὸν) ἢ τὰ λεπτὰ δύο, ἢ τὸ ἔσχατον τῶν λεπτῶν λέγεται καὶ ἡ πρᾶξις, καὶ αὐτὸ ἐνθύμημα. Heſychius: Κοδράντης, τὸ πᾶν, ἢ τὸ τέταρτον τοῦ φόλεως, τὸ πᾶν, ἢ τὰ λεπτὰ δύο, &c. Moſchopulus: Κοδράντης, τὸ νόμισμα. Heronis Fragmentum: Σίκλος δὲ καλεῖται κοδράντης· ἑρμηνεύεται δὲ ἐκ τοῦ Ἑβραΐδος, ἤγουν ἀπόδεσμος· δύο δὲ δραχμὰς ἔχει. Plutarchus: τὸ λεπτότατον τοῦ χαλκοῦ νομίσματος, Κουαδράντην καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Marcus Evangel. cap. 12. καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ, ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὅ ἐστι κοδράντης. Adde Matthæum cap. 5. Cyrillus in Catena in Matth. ὁ Κοδράντης δὲ σημαίνει τὸ τέταρτον τοῦ μέτρου· οὗτος κατὰ τὴν Ἑβραΐδα, φωνὴν δύο εἰσὶν ὀβολοὶ ὅπερ ὁ Λουκᾶς σαφηνίσας, λεπτὸν ὠνόμασεν. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Κοδράντην καὶ τὸ ἔσχατον καὶ τὸ λεπτὸν ὑπάρχει.

ΚΟΪΆΘΟΣ, pro Κύαθος. Gloſſæ Baſilic. Κοϊάθους, Σκαφίδια. Ita etiam in Lexico MS. Colberteo.

ΚΟΙΑΙΣΙΤΩΡ, Κυαισίτωρ, *Quæſitor*. Moſchopulus: κοιαισίτωρ, ὁ ἐπ' ἐγκλήμασι τιμωρός. ὁ τὴν ἀρχὴν τοῦ κοιαισίτωρος ἔχων, ἤτοι ἐρευνητοῦ, in lib. 6. Baſilic. tit. 6. § 3. Dignitas inventa à Juſtiniano. Procopius in Hiſt. arc. pag. 89. 1. Edit. τῇ δὲ τῇ ἑτέρᾳ (ἀρχῇ) τοὺς τε παιδεραστοῦντας ἐς ἀεὶ τίννυσθαι, καὶ γυναιξὶν οὐ νόμιμα μιγνυμένους ἐπέστελλε, καὶ εἴ τι τὰ ἐς τὸ θεῖον οὐκ ὀρθῶς ὤσχοιτο, ὄνομα ταύτης ἐπιθεὶς Κοαισίτωρα. Vide Novellam ejuſdem Juſtiniani 80. Idem Procop. lib. 1. de Bello Goth. ὃς δὴ Ἀταλαρίχῳ παρήδρευε πρότερον, Κυαισίτωρα τὴν ἀρχὴν ταύτην καλοῦσι Ῥωμαῖοι.

Κοιαιστιονάριοι, βασανισταὶ, in Lexico MS. Colberteo. Martyrium S. Tryphonis MS. τῶν δὲ κοιαιστιοναρίων δημίων τὰ προστασσόμενα αὐτοῖς ἐκτελούντων, καὶ προσφερόντων τὰς λαμπάδας, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Quæſtionarij*.

ΚΟΙΑΊΣΤΩΡ, *Quæſtor*. Gloſſæ Juris MSS. Κοιαίστωρ, βασανιστής. Gloſſæ Baſilic. Κοιαίστωρ, ὁ τῶν βιωτικῶν ἐρευνητής. Moſchopulus: Κοιαίστωρ, ἀξίωμα Ῥωμαϊκόν· ἐστι δὲ ὁ συζητητὴς καὶ ἐρευνῶν ἐπὶ χρήμασι. Κοιαισίτωρ δὲ κατ' ἐπίκτασιν, οἱονεὶ ἐπὶ ἐγκλήμασι τιμωρός. Zonaras tom. 2. pag. 20. 1. Edit. ὅτε πρῶτον οἱ Ταμίαι γίνεσθαι ἤρξαντο· Κοιαίστωρας δ' ἐκάλουν αὐτοὺς οἱ πρῶτοι μὲν τὰς θανασίμους δίκας ἐδίκαζον, ὅθεν καὶ τὴν προσηγορίαν ταύτην διὰ τὰς ἀνακρίσεις ἐσχήκασι, καὶ διὰ τὴν τῆς ἀληθείας τῆς ἐκ τῶν ἀνακρίσεων ζήτησιν· ὕστερον δὲ καὶ τὴν τῶν κοινῶν χρημάτων διοίκησιν ἔλαχον, καὶ Ταμίαι προσωνομάσθησαν· μετὰ ταῦτα δ' ἑτέροις μὲν ἐπετράπη τὰ δικαστήρια, ἐκεῖνοι δὲ τῶν χρημάτων ἦσαν διοικηταί. Liber 6. Baſilic. tit. 5. cap. 1. ἀδιάφορον εἴτε ἐξ ἰδιωτῶν, εἴτε ἀπὸ Πατρικίων Κοιαίστωρες γίνονται. Ἀναγινώσκουσι δὲ τὰς Βασιλέων βίβλους, καὶ βουλεύονται ἐν τῇ συγκλήτῳ, καὶ τὰς βασιλικὰς ἀναγινώσκουσι κελεύσεις. Zoſimus lib. 1. Σάλυιος

λυῖος ὁ τὰ Βασιλεῖ δοκοῦντα τεταγμένος ὑπαγορεύειν, ὃν Κοιαίστωρα καλεῖν οἱ ἀπὸ Κωνσταντίνου δεδώκασι χρόνοι. Procopius in Hiſt. arcana: καὶ τὴν τοῦ Κοιαίστωρος καλουμένην ἀρχὴν δέδοτο οὐδενὶ κόσμῳ. Lib. 1. Vandal. cap. 10. 24. lib. 1. de Bello Gotth. cap. 14. Menander Protector in Legat. στέλλεται μετὰ τῶν Περσῶν χώραν πρεσβεύτης Γαϊανὸς ἐν τοῖς βασιλείοις πατρίκιοις τελῶν, καὶ τὴν λεγομένην τοῦ Κοιαίστωρος διέπων ἀρχὴν, ἣν οἴομαι ἐκ τοῦ ἀναζητεῖν ὧδε λελέχθαι Ῥωμαίοις. Hujuſce vocis occurrit mentio non ſemel apud Scriptores, in Chronico Alexandrino an. 18. Conſtantij, an. 10. Leonis M. an. 15. Juſtiniani, & alibi, apud Evagrium lib. 4. cap. 12. Photium Cod. 231. Theophanem an. 18. Conſtantij, Cedrenum pag. 299. Leonem Grammaticum pag. 497. 498. Manaſſem pag. 111. Edit. Meurſij, Joan. Tzetzem in Chil. 2. v. 89. in Nov. 10. Conſtantini Porphyrog. &c. Extremâ verò Græciâ Quæſtor abſque munere extitit, ut Auctor eſt Codinus. De eo Pachymeres lib. 8. cap. 7. & 20.

Κυαίστωρ. Theophylactus Simocatta apud Photium: Κυαίστωρ, ὃς πρὸς τοῦ δήμου τὴν ἐν τῷ λόγῳ τάξιν ἐτάχθη πληρῶν τοῦ Βασιλέως. Nicephorus Conſtantinopol. in Breviario pag. 36. Edit. 1. τὴν ἀξίαν, ἣν δὴ Κυαίστωρα καλοῦσι.

Κοιαιστώρειον, *Quæſtorium*, Domus Quæſtoris, in qua ſedere pro tribunali ſolebat, apud Cedrenum an. 1. Conſtantini & Irenes, quod Παλάτιον τοῦ Κοιαίστωρος dicitur Codino. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 2 p. 153.

ΚΟΙΛΑΔΕΙ͂Ν, *Canere*, *Cantare*, ᾄδειν, λιγυρίζειν. Κοιλάδισμα, *Cantus*, ᾆσμα, μέλος. Vide Κηλαδεῖν.

ΚΟΙΛΟ͂Ν, Menſuræ ſpecies, apud Conſtantinopolitanos: cujus meminit Theonas Paronaxiæ Metropol. in Epiſt. ad Theodoſium Zygomalam, apud Cruſium in Turcogr. pag. 268.

ΚΟΙΛΗ͂, *Pars concava tabulæ luſoriæ, in quam taxillos jacit aleator*, quod κοιλὴν videtur appellare Stephanus Sacheces in Monitis MSS. ubi de Alea:

> Κοιλόπτα κακορίζικος, καὶ δυνατὰ τὰ πόδη,
> Καὶ μετὰ παντέρημος, κεῖνος δὲν τὸ γνώθη,
> Κοιλὴ τὰ ζάρια ὁ ζαριστὴς, καὶ δρόνη σὰν να σκάπτη,
> Χάνει ψυχὴν καὶ τὸ κορμὴν, καὶ τὰ παιδία του βλέπη.

Infrà:

> Ὁ ζαριστὴς ὀρέγεται να κάτζη στὸ παιγνίδιν,
> Τὰ κοκαλάκια να κοιλὴ στὸ μαλακὸν σανίδιν.

ΚΟΙΛΗ͂ΠΑΤΑ ὄρνιθος, *Gequaria*, in Gloſſis Græco-Lat.

ΚΟΙ͂ΛΟΝ, Menſuræ ſpecies. Georgius Contares lib. 13. Hiſt. Athenar. p. 433. ὅπου ἐχάρισεν ἀπὸ λόγου του τοὺς πτωχοὺς δέκα χιλιάδες κοῖλα σιτάρι, &c.

ΚΟΙΛΟΥ͂ΔΡΑΣ, Κοιλοῦδρας, Κοιλιάρης, *Ventricoſus*, *Ventroſus*, γάστρων, γαστρώδης.

ΚΟΙΛΥΜΟΥΝΤΡΆ. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Ἡ πολυτικὴ ἂν τὸ δόσουσι μετὰ χαρᾶς τὰ πέρνη,
> Καὶ ὡς διὰ τὰ δόσια ἡ πολυτικὴ κοιλυμουντρὰ καὶ γέρνη.

ΚΟΙΜΗΣΙΆΡΗΣ, *Somnolentus*, *Dormitator*, ὑπνηλός.

ΚΟΊΜΗΣΙΣ, *Dormitio*, *Mors*. S. Baſilius Epiſt. 261. μετὰ τὴν ἐπάνοδον μαθόντα τὴν κοίμησιν τοῦ Μακαρίου διακόνου. Theophanes an. 31. Conſtantini M. ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου ἕως κοιμήσεως Ἀλεξάνδρου, ἔτη λζʹ. an. 6. Theodoſij Junioris: κοίμησις Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας, &c. Diſputatio Gregentij, in fine: πολλὰ τέρατα καὶ σημεῖα ἐπιτελέσας εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ ζῶν, καὶ μετὰ κοίμησιν. Nicephorus Xanthopulus in Synopſi Sanctor. anni, in Auguſto, de Aſſumptione Deiparæ:

> Κοίμησιν ἁγνῆς, τὴν μετάστασιν λέγω. Paſſim.

Quin & hoc obſervatu dignum, de hominum piorum obitu S. Paulum τὸ κοιμᾶσθαι: de Chriſti autem morte τὸ ἀποθνήσκειν verbo uti: propter eos ſcilicet qui non dubitarunt dicere, Chriſtum ſolâ opinione (δοκήσει) natum eſſe, non autem verè corpus aſſumpſiſſe, & opinione mortuum, non autem verè paſſum eſſe. Ita Hoeſchelius ad Vitam S. Antonij Athanaſianam. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Dormitio*.

ΚΟΙΜΗΤΗ͂ΡΙΟΝ, *Cœmeterium*, locus humandis corporibus deſtinatus circa ædes ſacras. Clemens lib. 6. Conſtit. Apoſtol. cap. 30. ἀπαραιτήτως δὲ συναθροίζεσθε ἐν τοῖς κοιμητηρίοις, τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἱερῶν βίβλων ποιούμενοι, καὶ ψάλλοντες ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων. Synodus Laodicena Can. 9. ὁ κοιμητηρίοις, ἢ μαρτυρίοις αἱρετικῶν εἰσελθὼν εὐχῆς ἢ θεραπείας ἕνεκεν, ἀκοινώνητος ἔστω. Euſebius lib. 7. Hiſt. Eccl. cap. 11. οὐδαμῶς δὲ ἐξέσται οὔτε ὑμῖν, οὔτε ἄλλοις τισὶν, ἢ συνόδους ποιεῖσθαι, ἢ εἰς τὰ καλούμενα κοιμητήρια εἰσιέναι. Adde cap. 13. Chryſoſtomus Homil. in nomen Cœmeterij: ὅτι ἐνταῦθα τῶν νεκρῶν κεῖται πλῆθος. — διὰ τοῦτο αὐτὸς ὁ τόπος κοιμητήριον ὠνόμασται, ἵνα μάθῃς, ὅτι οἱ τελευτηκότες, καὶ ἐνταῦθα κείμενοι, οὐ τεθνήκασιν, ἀλλὰ κοιμῶνται καὶ καθεύδουσι, &c. Evagrius lib. 1. cap. 16. ἐν τῷ καλουμένῳ κοιμητηρίῳ μετατίθεται. Vetus Inſcriptio apud Gualterum in Tabulis Siculis num. 340. ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΝ ΗΓΟΡΑΣΜΕΝΟΝ ΑΠΟ ΖΟΣΙΜΗΤΙΝΟΣ ΚΑΙΑΝΙΚΕ. Triodium Fer. 6. Hebd. 1. Jejun. ἐν δὲ τοῖς ἀποδείπνοις ψάλλομεν τοὺς ἀναπαυσίμους κανόνας τοῦ ἐνορδίνου ἤχου ἐν τῷ κοιμητηρίῳ. Occurrit paſſim.

Ἐπικοιμητηριάζεσθαι, ὑπηρετικὸν ὄνομα, apud Heſychium.

ΚΟΙΜΊΔΙΟΝ. Teſtamentum MS. Abrahami Patriarchæ: καὶ οὐδὲ οἱ βασιλεῖς ὑπάρχουν ἀθάνατοι, οὐδὲ προπάτορες ἐξέφυγον τὸ τοῦ θανάτου κοιμίδιον, πάντες ἀπέθανον.

ΚΟΙΜΩΜΈΝΑΙ, *Exochades & Eſochades, ſedis tumores externi vel interni.* Habentur in Cod. Reg. 957. anonymi Medici quidam tractatus, quorum unus eſt hoc titulo: περὶ ἐσοχάδων καὶ ἐξοχάδων τῶν λεγομένων τοῖς ἰδιώταις κοιμωμέναι.

ΚΟΙΝΊΣΚΙΟΝ. Balſamon ad Can. 4. Apoſt. ὅπως δὲ τας ἐπὶ τῶν μνήμαις τῶν ἁγίων, καὶ τῶν κατοιχομένων προσφερόμενα, καὶ κοινίσκια λεγόμενα. Ubi leg. Κανίσκια. Vide in hac voce.

ΚΟΙΝΌΒΙΟΝ, *Cœnobium*: Pars *Lauræ*. Conſtabat enim *Laura Cœnobio*, & diverſis *Cellis*. In cœnobiis manebant Monachi recèns facti; in Cellis Anachoretæ, qui ad vitæ Monaſticæ apicem pervenerant. Ij quinque diebus hebdomadæ in ſua cella quieti manebant, nihil ex eſculentis guſtantes, niſi tantùm panem, aquam, & dactylos: Sabbato autem & Dominicâ ad Eccleſiam accedentes poſt perceptam ſacram Euchariſtiam, in Cœnobio utebantur cocto, ſumebántque parum vini. Totam hanc veterum Anachoretarum vitæ rationem præclarè deſcribit Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij num. 89. cujus hæc ſunt de Cœnobiis: πρὸς δὲ καὶ Κοινόβιον μέσον αὐτῆς (Λαύρας) ὡς ἄριστα καθιδρύσας. τοὺς μὲν ἀρχομένους τῶν μοναχῶν ἐν αὐτῷ τε τὴν μοναχικὴν ἐξασκεῖσθαι διαγωγὴν παρεσκεύαζεν. Idem num. 108. ubi ait Euthymius: δεῖ δὲ σε καὶ τοῦτο πρὸ τῶν ἄλλων εἰδέναι ὅτι κοινόβιον γίνεσθαι ταύτην οὐ διὰ μακροῦ τὴν Λαύραν εὐδόκησεν ὁ Θεός. Quæ quidem ita intelligenda ſunt, non quòd Laura ſuum Cœnobium non habuerit, ſed quòd Cellas dirui juſſerit S. Euthymius, & Anachoretas in Cœnobium induxerit, ut ait idem Cyrillus num. 113. 114. Uſum Cœnobij indicat etiam Palladius in Hiſtor. Lauſiaca in Paulo Simplice:

plice: Ἄπελθε, εἰ ἄρα θέλεις μοναχὸς εἶναι, ἄπελθε εἰς κοινόβιον πλειόνων ἀδελφῶν. Juſtinianus in Nov.5. cap. 3. τοὺς ἄλλους ὅσοις εἰς πλῆθος ἡ ἄσκησίς ἐστιν, ἐν τοῖς καλουμένοις κοινοβίοις εἶναι βουλόμεθα. Et in Nov. 123. c.4. ἐν πᾶσι δὲ τοῖς μοναστηρίοις, ἅπερ καλοῦνται κοινόβια, κελεύομεν κατὰ τοὺς μοναχικοὺς κανόνας ἐν ἑνὶ οἴκῳ πάντας οἰκεῖν, καὶ κοινῶς τρέφεσθαι. Theophylactus in Comment.in S. Marcum cap.4. οἱ μὲν εἰσι παρθένοι, καὶ ἐρημικοὶ, ἄλλοι μιγάδες, καὶ ἐν κοινοβίῳ· ἕτεροι λαϊκοὶ, καὶ ἐν γάμῳ. Occurrit non ſemel.

Κοινοβιακὸς, *Monachus in Cænobio degens.* Baſilius M. Aſcet. 18. καὶ τοῖς λόγοις ἐπαίρω τὰ τῶν κοινοβιακῶν κατορθώματα. Idem Theophylactus ad Matthæum cap. 13. κοινοβιακὸς τυχὼν μοναχὸς, καὶ ἔτι πρακτικός.

Κοινοβιάρχης, *Abbas.* Apophthegmata Patrum in Iſaaco num. 2. μὴ γὰρ κοινοβιάρχης εἰμὶ, ἵνα διατάξω αὐτῷ. Joannes Moſchus in Limon. cap. 146. ὄντων ἡμῶν ἐν τῷ Ενατῳ, ἐν τῷ κοινοβίῳ Τυγαρᾶ, διηγήσατο ὁ ἀββᾶς Μηνᾶς ὁ κοινοβιάρχης, &c. Adde cap.147.

ΚΟΙΝΩΘΗ͂ΝΑΙ, *In communes uſus redigi* dicuntur res quæ antea pro Sacris habebantur, apud Balſamon. ad Nomocan. Photij tit.2. cap.1.

ΚΟΙΝΟΛΑΪ͂ΤΑΙ, *Plebs*, κοινὸς λαός. Nos dicimus *Le commun peuple.* Balſamon ad Synod. VI. Can. 23. διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἁγία δωρεὰ κατὰ κοινολαΐτας λέγεται τὰ ἅγια. Idem ad Can. Apoſt.26. σημείωσαι οὖν, πῶς τιμωρεῖται ὁ κλῆρος διὰ τὴν ἀπαιδευσίαν τῶν κοινολαϊτῶν. Vide eundem ad Can. 14. & 15. Concil. Laodic. Georgius Corcyrenſis de Commun. ὅτι κρατηθεῖσης ὑπὸ τῶν Φράγγων τῆς βασιλευούσης τῶν πόλεων, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς, οὐ μόνον τῶν ἀνακτόρων, καὶ τῶν κοινολαϊτῶν, &c.

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙ͂Α, *Societas*, *Communio bonorum.* Gloſſæ Baſilic. τί διαφέρει ἡ Κοινωνία τῆς Κοινοπράξιας; Κοινωνία μέν ἐστιν, ὅταν συμφωνήσωσι δύο πραγματεύεσθαι κοινῶς. Κοινοπραξία δὲ, ὅταν περιέλθῃ εἴς τινας δύο, ἢ καὶ πλείονας, πρᾶγμα ἀδιαιρέτως, ἢ ἀπὸ ληγάτου, ἢ κληρονομίας, ἢ δωρεᾶς, καὶ ὅταν μισθώσωνταί τινες πρᾶγμα δημοσίου τινός. Alibi: τοτόρυμ βονόρυμ, ἐστὶ πάσης περιουσίας, ἣν καλοῦσι κοινοπραξίαν οἱ Ἕλληνες. Vide Theophilum, Harmenopulum, &c.

ΚΟΙΝΟ͂ΣΤΟΜΟΝ. Hero in Geodeſia MS. recenſens varia μέτρων, ſeu menſurarum agrariarum genera: διχὰς δὲ λέγεται τὸ τῶν β. δακτύλων ἄνοιγμα· τοῦ ἀντίχειρος λέγω καὶ τοῦ λιχανοῦ· τοῦτο καὶ κοινόστομον καλοῦσί τινες.

ΚΟΙΝΩΝΙ͂Α, *Communio*, *Sacra Euchariſtia perceptio.* Lexicon MS. Cyrilli: Κοινωνία, ἡ τῶν θείων μυστηρίων μετάληψις, διὰ τὸ τὴν πρὸς Χριστὸν ἡμῖν χαρίζεσθαι ἕνωσιν, καὶ κοινωνοὺς ἡμᾶς τῆς αὐτοῦ βασιλείας ποιεῖν. Quæ quidem hauſit ab Iſidoro Peluſiota lib. 1. Epiſt.228. ubi eadem habentur. S. Baſilius in Epiſt. 70. ὅτι μακάριον ἐκεῖνο τῶν ψυχῶν ἀγαλλίαμα, ὃ ἐπὶ ταῖς συνάξεσι καὶ τῇ κοινωνίᾳ τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων, ταῖς ψυχαῖς ἐγγίνεται τῶν πιστευόντων εἰς Κύριον. Joannes Damaſcenus lib.4. de Orthodoxa fide pag.114. Edit. Veron. Μετάληψις δὲ λέγεται, δι' αὐτοῦ γὰρ τῆς Ἰησοῦ Θεότητος μεταλαμβάνομεν. Κοινωνία λέγεταί τε καὶ ἔστιν ἀληθῶς, διὰ τὸ κοινωνεῖν ἡμᾶς δι' αὐτοῦ τῷ Χριστῷ, καὶ μετέχειν αὐτοῦ τῆς σαρκός τε καὶ τῆς Θεότητος, κοινωνεῖν δὲ καὶ ἑνοῦσθαι ἀλλήλοις, δι' αὐτοῦ, ἐπεὶ γὰρ ἐξ ἑνὸς ἄρτου μεταλαμβάνομεν οἱ πάντες, ἓν σῶμα Χριστοῦ, καὶ ἓν αἷμα, καὶ ἀλλήλων μέλη γινόμεθα, σύσσωμοι Χριστοῦ χρηματίζοντες. Vetus Pœnitential. ἐάν τις ἐν ἡμέρᾳ προσφορᾶς κωλύσει ἑαυτὸν τῆς κοινωνίας παρὰ γνώμην τοῦ ἀρχιμανδρίτου, γενέσθω ἐπιτιμίας. Infrà: ἐάν τις ἐν τῷ καιρῷ τῆς κοινωνίας, λύπην ἔχων πρὸς τὸν ἀδελφὸν, μὴ δῷ αὐτῷ εἰρήνην, ἔσω ἀφωρισμένος. Vide Auctorem de initiis Hæreſeon, num. 80.

Κοινωνεῖν, *Communicare*, *Sacram Euchariſtiam ſumere.* Idem S. Baſilius in Epiſt.289. καὶ τὸ κοινωνεῖν δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ μεταλαμβάνειν τοῦ ἁγίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, καλὸν καὶ ἐπωφελές. Mox: ἡμεῖς μέντοι γε τέταρτον καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα κοινωνοῦμεν· ἐν τῇ κυριακῇ, ἐν τῇ τετράδι, καὶ ἐν τῇ παρασκευῇ, καὶ τῷ σαββάτῳ, καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἡμέραις, ἐὰν ᾖ μνήμη μάρτυρος τινός. Vide Sozomenum lib.7. cap.19. & alios paſſim.

Κοινωνικὸν, *Modulus ad Sacram Communionem prævius, & ante ipſam hoſtiæ fractionem*, ut ait Goarus ad Euchołog. p.146. *cani ſolitus.* Liturgia Chryſoſtomi: εἶτα ψάλλει ὁ χορὸς τὸ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας, ἢ τοῦ ἁγίου, &c. Chronicon Alexandrinum anno Heraclij 14. καὶ ψαλλῆναι τὸν τελευταῖον στίχον τοῦ κοινωνικοῦ· λέγεται καὶ τοῦτο τροπάριον.

Κοινωνεῖν, *Communicare Eccleſiæ, vel etiam Hæreticis.* Codex Canon. Eccl. Afric. cap. 134. ἐὰν δὲ ἀποδειχθῇ τὸ τοιοῦτον ψευσάμενον περὶ τῆς ἐκείνων κοινωνίας, ἐν τῷ λέγειν ἑαυτοὺς κεκοινωνηκέναι, ὡς δείκνυται συναινέσει αὐτοῦ μὴ κοινωνῆσαι, καὶ τὴν ἐπισκοπὴν ἔτι μὴν ἀπολέσει. Et cap.29. 128. ἀπὸ κοινωνίας ὢν, *Excommunicatus.* Στερεῖσθαι τῆς κοινωνίας, Can. 123. Voces paſſim obviæ.

Κοινωνεῖν τοῖς τῶν ἁγίων λειψάνοις: Ideò enim reliquias Martyrum aliquas habere tanto ſtudio optabant Chriſtiani, ut cum iiſdem etiam mortuis communicarent: inde eas honorificè in Cœmeteriis condebant, ibique quotannis convenienter, anniverſarium Martyrij diem celebrabant, hac ratione cum defunctis Martyribus communicantes. Atque hinc origo inductæ venerationis Sanctorum reliquiarum, ex dicto Apoſtoli in Epiſt. ad Rom. cap.12. *Memoriis Sanctorum communicantes.* Euſeb. lib. 4. Hiſt. cap.15. καίπερ πολλῶν ἐπιθυμούντων τοῦτο ποιῆσαι, καὶ κοινωνῆσαι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ σαρκίῳ. Ubi videndus Henricus Valeſius.

Κοινωνικὸς, *Qui alicui communicat, qui ejuſdem eſt fidei & religionis.* Contrà, Hæretici dicuntur apud Photium in Nomocan. tit.12. cap.2. οἱ μὴ ὄντες κοινωνικοί. Et apud Balſamonem πάντες μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν ἁγιασμάτων ἀπὸ ἱερέων κατὰ τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. Concil. Conſtantinopol. ſub Mena Act.5.p.260. ἀναθεματίζων αἱρετικοὺς, ἤγουν Σεβῆρον, —— τούς τε κοινωνικοὺς αὐτῶν. Palladius in Vita Chryſoſtomi pag.27. ὁ ὅλως δεχόμενον ἐν οἰκίᾳ κοινωνικὸν Ἰωάννου, &c. Synodicon adverſus tragœdiam Irenæi cap.149. *Quicunque talis eſt, meus communicator eſſe vel dici non poterit.* Adde cap.184. S.Baſilius in Epiſt. 58. καὶ ἰδοὺ λέλυται παρ' ὑμῶν τυπωθεῖσαν τὴν ἐπιστολὴν, ὑπογραφῆναι δὲ παρὰ πάντων τῶν κοινωνικῶν. Occurrit rurſum infrà. Et in Epiſt. 59. 85. Ibas Edeſſæ Epiſcopus in Concilio Calchedonenſi Act.10. καὶ τὰ γράμματα παρ' αὐτοῦ ἐδεξάμην, καὶ γράμματα αὐτῷ ἔπεμψα καὶ κοινωνικόν με ἔσχε, καὶ κοινωνικὸν αὐτὸν ἔσχον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S.Sabæ MS.cap.56. Ἰωάννην δὲ τὸν Μαρκιανοῦ υἱὸν συνθέμενον, τόν τε Σεβῆρον κοινωνικὸν ἀναδέξασθαι, &c. Infrà, εἰς κοινωνίαν δέξασθαι. Vide Clementem lib.2. Conſtit. Apoſtol.c.58. In Synodo ad Quercum apud Photium Cod.59. objectum Chryſoſtomo, ὅτι τοὺς κοινωνικοὺς τῆς οἰκουμένης κατὰ γνώμην αὐτοῦ ἐξωρισθέντας, καὶ τελευτήσαντας ἐν τῇ φυλακῇ ὑπερεῖδε, &c. Ubi eoſdem eſſe cenſet Schottus, qui in Accuſationibus Iſaacij Epiſcopi §.16. κοινωνικοὶ τῆς ἐκκλησίας, id eſt, Καθολικοὶ dicuntur. Aliter hanc vocem ex Max. Margunij ſententia interpretatur Hoeſchelius.

Κοινωνικαὶ, Κοινωνικά, *Litteræ communicatoriæ*, quæ ab Epiſcopis dabantur lapſis, qui exactâ pœnitentiâ ad communionem recipiebantur: vel etiam fidelibus peregrinantibus, quo à cæteris fidelibus

ad communionem reciperentur : proinde eædem cum Formatis, ut indicavimus in Gloſſ. med. Lat. S.Baſilius in Epiſt.345. εἰ δὲ ἐκ τῶν φαινομένων, καὶ πᾶσι προδήλων, ἐλέγχοι μου τὴν κοινωνίαν, δειξάτωσαν ἢ κοινωνικὰ γράμματα παρ' ἐμοῦ πρὸς αὐτὸν διαπεμπόμενα, ἢ παρ' ἐκείνου πρὸς ἐμέ. Idem Epiſt. 406. Σύμπειθε ἡμῶν ἐπίστειλε θεραπευτικὴν ἐπιστολὴν καὶ κοινωνικὴν, &c. Ejuſmodi literarum meminerunt Euſebius lib. 7. Hiſt. Eccl. cap.30. Acta Concilij Epheſini, Palladius in Vita S.Joan. Chryſoſtomi pag.10.24. Theodoritus lib.4. Hiſt. Eccl. cap.22. Nomocanon Coteleriianus, num.454. & alij, ut Latinos Scriptores præteream.

Κοινωνία τῆς εὐχῆς μόνον, *Communio Orationis*, quæ pœnitentibus poſt certum temporis ſpatium indulgebatur, in Concilio Ancyrano Can. 4. Κοινωνίας τυγχάνειν τῆς εἰς τὰς προσευχὰς, ibid. Can.16. In Concilio Antiocheno 1. Can.2. πάντας τοὺς εἰσιόντας εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τῶν ἱερῶν γραφῶν ἀκούοντας, μὴ κοινωνοῦντας δὲ εὐχῆς ἅμα τῷ λαῷ, &c. Adde Concil. Nicænum I. Can.12. 13. &c. S.Baſilius in Epiſt.1. ad Amphiloch. cap.30. περὶ τῶν ἁρπαζόντων, — τρία ἔτη καὶ αὐτοὺς καὶ τοὺς συναρπάζοντας αὐτοῖς, ἔξω τῶν εὐχῶν γίνεσθαι. Idem in Epiſt. 244. καὶ αὐτὸν δὲ ἐκεῖνον ἐξόρισον τῶν εὐχῶν, καὶ ἐκκήρυκτον ποίησον· καὶ τοὺς συναποδόντας αὐτῷ κατὰ τὸ ἤδη πρόλαβον παρ' ἡμῶν κήρυγμα τριετίαν πανοικεὶ τῶν εὐχῶν ἐξόρισον. Mox : καὶ αὐτὴν ἔξω τῶν εὐχῶν πανδημεὶ ποίησον. Et in Epiſt.246. ὡς τὰ κατὰ ἐπιτίμια οὐ σωφρονίζει, ὅτι τὸ εἰρχθῆναι τῶν εὐχῶν ἄγει εἰς μετάνοιαν, ἀνάγκη τοῖς παρὰ τοῦ κυρίου δεδομένοις κανόσιν ὑποβάλλειν. Sozomen. lib.4. cap.24. καὶ τῶν εὐχῶν ἀπείρισεν. Euſebius lib.6. Hiſt. Eccl. cap.42. καὶ προσευχῶν αὐτοῖς ἐκοινώνησαν. Socrates lib.6. cap.9. καὶ τῶν εὐχῶν μετέχειν ἐᾶ ἐκώλυσε, κοινωνίαν δὲ τῶν μυστηρίων ἐᾶ ἔφη πρὸ διαγνώσεως μεταδοῦναι αὐτοῖς.

Κοινωνία χωρὶς προσφορᾶς, erat τῶν ὑποπεσόντων, de qua in Concilio Ancyrano Can.5. &c.

Κοινωνία τῶν λαϊκῶν, in Synodo Sardicenſi Can. 1. Apud S. Baſilium Epiſt. 1. ad Amphiloch. Can.32. Euſebium lib.6. Hiſt. Eccl. cap.43. &c.

Ἀκοινώνητος, *Excommunicatus* : Ἀφωρισμένος, Zonaræ ad Can. 10. Apoſt. Ἀκοινωνησία, *Excommunicatio*, in Canonibus Apoſtol. cap.8. in Concilio Nicæno I. Can. 5. in Cod. Canon. Afric. cap.29. in Concilio Calchedon. pag.513. 546. 609. & alibi paſſim, apud Michaëlem Pſellum de Nomocanone, Theophylact. Bulgar. Archiep. Epiſt.27. Theophan. an.1. Conſtantini. M. in Nomocanone Coteleriano num.454. 462. Ἀκοινωνησίας ἀπόφασις, *Sententia excommunicationis*, apud Zachariam lib. 2. Dialog. cap.23. Heſychius : Ἀνάθεμα, ἐπάρατος, ἀκοινώνητος. Lexicon MS. Cyrilli : Ἀναθεματισμένοι, ἐπάρατοι, ἢ ἀκοινώνητοι.

Ἀποκοινωνεῖν, *Excommunicare*. Ἀποκοινώνησις, *Excommunicatio*, apud Interpretem Gr. Concilij Lateranenſis an.1215. cap.47.

ΚΟΙΤΑ'ΖΕΙΝ, *Perſpicere*, *Conſpicere*, βλέπειν. Chronicon MS. Malaxi pag. 653. καὶ ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς, διατί ἰδικό σου τὸ μουλάρι, διὰ τί τὸ ἀφῆκες καὶ περπατεῖ τὸ κακὸν καὶ ψωφὸ, καὶ δὲν τὸ κοιτάζεις, ὅσον ὁποῦ σου ἐδούλευε τὸ ἤθελες. Vide Κοιτάζειν.

ΚΟΙΤΑΙ̃Α, *Cubilia ferarum*. Euſtathius in Homer. ὅτι Ὁμήρου παραβολικῶς εἰπόντος, ὡς ἐξ εὐνῆς θορόντα νεβρὸν θηρητὴρ ἔβαλε, περὶ οὗ βραχέων ἐῤῥέθη, λαβεῖν σχόντες, οἱ ὕστερον κοιταῖα καλοῦσι τὰς ἠρεμαίας εὐνὰς τῶν θηρῶν.

ΚΟΙΤΑΤΩ'ΡΙΟΝ. Vide Κοιτατώριον.

ΚΟΙ'ΤΗ, *Amnis alveus*, quomodo *le lit d'une riviere* dicimus. Procopius de Ædific. lib.5.cap.5. τόν τε ποταμὸν αὖθις ἐς τὴν πρόσθεν ὁδὸν ἐπανήγαγε, καὶ τὴν κοίτην καλοῦσι. Infrà : πρῶτα μὲν ἐτέραν πρὸ τῆς πόλεως διεσκευάσατο τῷ ποταμῷ κοίτην. Auctor innominatus apud Suidam, ubi de Semiramide : ἡ αὐτὴ ἐκτρέψασα τὸν ποταμὸν, καὶ ἐντὸς τῆς κοίτης κτίσασα παλάτια, &c. Occurrit præterea in Baſilic. lib.16.tit.2. cap. 24. lib. 50. tit.1. cap. 9. apud Joan. Tzetzem Chil. 9. v.600. Theophanem an. 24. 33. Juſtiniani, &c.

ΚΟΙΤΩ'Ν, locus ubi reponitur theſaurus Principis, *Fiſcus*, *Camera*, *Cubiculum*, eâdem notione apud Scriptores inferioris Latinitatis, de quibus vocibus, nos pluribus in Gloſſ. Lat. Lexicon MS. Cyrilli : ταμεῖον, Κοιτῶνα, Dio lib.61. ταχὺ μὲν τοὺς ἐν τῷ βασιλικῷ κοιτῶνι θησαυροὺς ἐξήντλησε. Conſtantinus Porphyr. de Adm. Imp. cap. 50. ὡς εἶναι τὰ πᾶν πάκτον αὐτῶν νομίσματα χ΄. ἅτινα ἀπῄτησε καὶ εἰσεκόμισεν ὁ αὐτὸς Κρινίτης ἐν τῷ θεοφυλάκτῳ κοιτῶνι. Rationale peræquatorum Alexij Comneni ex Cod.Reg. MS. καὶ ταῦτα μέν εἰσι τὰ λογισθέντα καὶ ἐξισωμένα τῷ δημοσίῳ, καὶ εἰσκομιζόμενα ἐν τῷ βασιλικῷ κοιτῶνι. Vide Notas noſtras ad Alexiadem p. 250.

ΚΟΙΤΩΝΑ'ΡΙΟΝ, *Lectulus*, vel *Ædicula*, *Cubiculum*. Apophthegmata Patrum in Agathone num. 1. οἶδα γὰρ ὅτι ἀγελαῖος ποιήσας χρόνον ἐν τῷ κελλίῳ οἰκῶν, ἔχων τὸ κοιτωνάριον, εἶπεν, ὅτι μετέβην ἐκ τοῦ κελλίου, μὴ γνοὺς αὐτὸ τὸ κοιτωνάριον, εἰ μὴ ἐτόρευσε μοι ἄπιον. Martyrium S.Febroniæ MS. ἀλλ' ἑαυτὴν ἀπέκλεισεν ἐν τῷ κοιτωναρίῳ.

ΚΟΙΤΩΝΙ'ΤΑΙ, *Cubicularij Principis* : Κοιτωνάριοι, Codino in Originib. Conſtantinopol.num. 120. & de Offic. cap.5.num.28. οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος, in Martyrio S. Baſilei num.4. Verſus Leonis Philoſophi Imp.morientis :

Ἔνθεν καὶ θεράποντες τοῦ ἱεροῦ κοιτῶνος.

Concil. Conſtantinopolit. IV. pag. 1404. Νικήτας κοιτωνίτης ὁ ἐπιλεγόμενος Κλαῖσσα. Πρόκοιτοι, in Collect. Hiſtor. Scaliger. & apud Zonaram in Commodo & in Theophilo : παρακοιτοι, Conſtantino Manaſſi, pag.114 Edit. Reg.

Παράκοιτον καὶ φύλακα τῆς Βασιλείου κλίνης.

Nicetas in Joanne num.3. καὶ τῶν οἰκείων καὶ προκείται ὁ προσφιλέστατος. Idem in Andronico lib.2. num.2. καὶ τοὺς προκοίτους δὲ καὶ προφύλακας ἱκανὸν τοσούτων ἀναγαγὼν συνέλεξεν ὁμηγύριον. Atque ij προκοιτῶν τοῦ Βασιλέως dicuntur Pachymeri lib 7. cap.35. Ext. Phavorinus : πρόκοιτος, ὁ ἔμπροσθεν κοιμώμενός τινος. Vita S.Baſilij Junior. pag.110. Εὐνοῦχος ὁ κοιτωνίτης. Conſtantinus de Adm. Imp. cap.51. καὶ ὁ Παρακοιμώμενος, καὶ ὁ πρωτοβεστιάριος, καὶ ἐκ τῶν κοιτωνιτῶν ὡς ἂν ἐκλέξοιεν ὁ Βασιλεύς. Adde Leonem Grammatic. pag.458. 479. *Citoneta*, apud Luithprandum lib.5. cap.2. Vide eundem lib.3. cap.7. lib.6. cap.2. & Gloſſ. med. Lat. in *Chetoniti*.

ΚΟ'ΚΑΤΟΣ. Vide in Λαμπροκόκκατος.

ΚΟ'ΚΑΛΟΝ, *Os*, ὀστοῦν, ὀστέον. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Ὀστέον, τὸ κόκαλον. Codex Reg. MS. 1595. fol.77. ἂν θέλῃς νὰ κάμῃς, κόκαλον ἄσπρον πράσινον, &c. Anonymus de Nuptiis Theſei :

—— Νὰ μετζήσῃς.

Ἀπάνω σόλον τὸ κορμὶ τὰ κόκαλα τὰ ὅλα.

Nomocanon laudatus ab Allatio lib.de Opinat.Græcor. num.14. καὶ ἔθαψαν αὐτοὺς, καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν εὑρέθησαν τὰ σώματα αὐτῶν λελυμένα καὶ κεχωρισμένα κόκαλον ἀπὸ κόκαλον. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag.145. λύκου ἔπεσεν εἰς τὸν λαιμὸν κόκαλον. Ubi Cod. Gr. λύκου λαιμῷ ὀστέον ἐπεπήγει. Agapius in Geoponico c.131. ῥίπτουσι τὰ κόκαλα, καὶ τὸ ψαχνὸν κοπανίζουν μὲ πολυπόδιον καὶ σίνας νερόν. Ubi pro *Nucleis* κόκαλα ſumuntur, ut & cap.132. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Κόκαλον

Κόκαλον δὲ ὁ ςρόβιλος, καὶ τὸ πρόμνον γάδυ.
Eſt autem ςρόβιλος, *Nux pinea*. Galenus lib. 7. de Medicam. ſimplic. κώνου καρπὸς, ὃν δὴ καὶ κόκαλον ὀνομάζουσι καὶ ςρόβιλον, &c. Vide Bartholomæum Stephanum ad Erotianum p.67. Euſtathium ad Odyſſ. ρ. & Malaxum in Hiſt. Patr. pag.136. Κοκαλάκι, *Oſſiculum*, ὀςάριον. Κοκαλῖνος, *Oſſeus*, ὀςεϊνός.

Κόκαλον, cùm ω, apud eundem Agapium cap.40. 135. 190. & alibi.

Ξεκοκκαλίζειν, *Exoſſare*. Gloſſæ Græcobarb. ψῦχος ... βόλα, ὀνόματα βασανιςηρίων, περὶ τὸ ἐξαρθροῦν τὰ ἐμβαλλόμενα, διὰ τι ξεκοκκαλίζειν ἐκεῖνον ὑπὸ ταπείνου εἰς ἐκεῖνα.

Κόκαλα, *Taxilli*, Gallis *Oſſelets*. Stephanus Sachleces in Monitis MSS. ubi de Alea:

> Τρία κοματζύλια κόκαλα τάχων κυκύδια μαῦρα,
> Τὸν βάνασι τὰ ζαρισλῶ εἰς τὴν ἰςίαν καὶ λαῦρα.

Rurſum:

> Ὁ ζαριςὴς ὀρίζεται να κάτζῃ ςὸ παγνίδιν,
> Τὰ κοκαλάκια να κοιλὴ ςὸ μαλακὸν σανίδιν.

Infrà:

> Τὰ κοκαλάκια τὰ μικρὰ ςὸ μεγάλον σανίδιν.

ΚΟΚΑΤΟΣ. Vide Λαμπροκόκατος.

ΚΟΚΙΝΑΔΑ, Κοκινιὰ, *Rubor*, *Rubens color*, ἐρυθρότης. Κοκκινετζικὸς, *Subrubicundus*, ὑπέρυθρος. Pott.

ΚΟΚΙΝΟΔΡΟΣΑΤΟΣ. Vide in Δροσάτος.

ΚΟΚΙΝΙΔΙΝ, *Coccus Cnidius*. Demetrius Conſtantinopolit. lib.2.cap.10. κοκκίδιν λαβὼν, καὶ καθαρίσας αὐτὸ καλῶς, καὶ τὸ ἥμισυ θλάσας, &c. Occurrit ibi ſemel ac iterum.

ΚΟΚΙΤΡΟΥΝ, τὸ λίβανον τὸ ἀρσενικὸν, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Thus maſculum*.

ΚΟΚΚΑΛΙΝ τὸ σῖτο, apud Myrepſum ſect. 1. cap.406. in Cod. MS. *Nigellam quæ in frumentis paſſim provenit*, & *Lolium* dicitur, interpretatur Fuchſius cap.412.

ΚΟΚΚΙΝΑΔΙΟΝ, *Minium*, Fucus rubeus, quo mulieres genas & labia inficiunt. Canon pœnitentialis MS. S. Joannis Chryſoſtomi nomen præferens: γυνὴ ἡ μετὰ ψιμυθίων καὶ κοκκιναδίου νιπτομένη πρὸς ἀπάτην, ἤγουν διαφθεῖραι ὡραίαν, καὶ ἀπατῆσαι τινα, &c.

ΚΟΚΚΙΝΟΓΟΥΛΙΑ, *Beta rubea*, Cretenſibus. Agapius in Geoponico cap.186. βράσε κόκκινα σεῦκλα, ἤγουν παζὰ, τὰ ὁποῖα λέγουν εἰς τὴν Κρήτην κοκκινογούλια.

ΚΟΚΚΙΟΝ, *Siliqua*. Anonymus de Ponderibus & menſuris poſt Nicandrum, κεράτιον, τὸ ἰδιωτικῶς λέγεται κοκκίον. Moſchopulus περὶ σχεδῶν· δραχμὴ δὲ ἴςαται κοκκία ἑκκαίδεκα. Occurrit ſæpe apud Medicos inferioris ætatis. Vide Leonard. Fuchſium ad Myrepſum ſect. 1. de Antidot. num. 6. Apophthegmata Patrum in Siſoë n.31. εὗρεν ὁ γέρων βόλβιτα καμήλων, καὶ κλάσας εὗρε κοκκία κριθῶν· ἔτρωγε δὲ ἓν κόκκιν, &c.

ΚΟΚΚΟΒΑ. Vide Κοκοβαΐα.

ΚΟΚΚΟΒΑΛΣΑΜΟΝ, *Semen interni grani Balſami*, Myrepſo ſect.1. de Antidot. num.6.

ΚΟΚΚΟΔΑΦΝΟΝ, *Bacca lauri*, apud Demetrium Conſtantinopolit. lib.2. Hieracoſophij cap.18.

ΚΟΚΚΟΡΟΒΙΟΣ, Joannes Urbis Præfectus cognominatus, apud Theophan. an. 23. Juſtiniani quod fortè Orobi teſtis delectaretur.

ΚΟΚΚΟΣ. Pachymeres lib. 6. cap. 24. κόκκους δὲ μοναχοὺς καὶ τοὺς κατ' ἐκεῖνον ἴσω. Ubi Poſſinus to.2. p. 490. putat intelligi Monachos qui à Michaële Palæologo Imperatore excœcati fuerant, proindéque legendum cenſet κοίκους, id eſt *Cæcos*. Vide Τζίτζης.

ΚΟΚΚΥΜΗΛΟΝ, *Prunum Damaſcenum*. Vetus Lexicon MS. βράβυλα, τὰ καλούμενα Δαμασκηνὰ, τὰ αὐτὰ καὶ κοκκύμηλα, καὶ μάβρυα. Κοκύμηλα, ἡ φυσαλίδες, in Gloſſis Jatricis MS. ex Cod. Reg. 190. *Veſicaria*, Fruticis ſpecies.

ΚΟΚΛΑΣΤΟΝ, *Verbaſcum*, Planta, Italis *Taſſo Barbaſſo*. Agapius Monach. in Geopon. c.28. τὸ ὅμοιον κάμνει καὶ ὁ φάκλα, τὴν ὁποίαν εἰς ἄλλους τόπους ὀνομάζουσι κόκλαςον, (*Cioe Taſſo Barbaſſo*) Vide Ruellium lib.3. de Nat. Stirp. cap.122.

ΚΟΚΑΙ, *Matula*, Ἀμὶς.

ΚΟΚΟ, *Pulticula*, Πολτάριον.

ΚΟΚΟΒΑΪΑ, *Noctua*. Gloſſæ MSS. Colbertcæ: Γλαὺξ, πτηνὸν τὴν νύκτα πετόμενον, ὃ ἡμεῖς δὲ κοκοβαΐαν λέγομεν. Heſychius, & ex eo Phavorinus: Κοκκοβάη, ἡ γλαὺξ. Ubi Meurſius emendat κικκάβη. Rectiùs alij κικυβαία. Lexicon MS. Cyrilli: γλαὺξ, πτηνὸν νυκτερινὸν, ἡ κικυβαΐα. Κικυβάγια, in Corona pretioſa, *Noctua*, Γλαύκη. Alibi: Κικκυβάγια, *Veſpertilio*, Γλαύκη. Κικυβαῦος, *Glaucus*, *Caſius*, *Noctuinus*. Scholiaſtes Oppiani lib. 1. Halieut. v.170. Γλαυκοὶ, κικυβαΐαι. Κικύβα, Euſtathio Odyſſ. ε. καὶ δοκοῦσι σκώπες εἶναι ἃς κικύβας οἱ Ῥωμαῖοι φασί.

ΚΟΚΟΥΔΟΝ. Vide in Ξυλοκόκυδον.

ΚΟΛΑΪΝΑ, κολάνα, *Torques*, *Monile*, ἁλυσίδιον, περιδέραιον, κλοιὸς, &c. Ex Italico, *Collana*, quod collo aptetur. Vide Statuta Mediolanenſia 2. part. cap.450. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Τὴν κολάιναν ἔπιασε, καὶ τὸ ςολισμόν τε βάνει.

Rurſum:

> Ὀπίσω κερδίσει ὕςερον, βάλεται ἡ ῥηγίνα,
> Νὰ δώσει ὀγιάχαρμα τέτοιαν τὴν κολαΐνα.

ΚΟΛΑΘΟΣ, *Vaſculi* ſeu *menſuræ liquidorum ſpecies, continens* 25. *ſextarios*. Vita S. Bacchi Junioris Matt. pag.83. καὶ ἐνέγκας ςάμνον, τὴν παρ' αὐτοῖς λεγομένην κόλαθον, ἔπλησεν αὐτὴν ὕδατος. Ubi Interpres κάλαθον emendat, ex Heſychio, qui πίθου & ἀγγείου ſpeciem eſſe ait. Sed nihil mutandum colligitur ex Euchologio pag.838. καὶ βύνες δύο, τὸ μὲν οἰνοθὲς, ὁ οἶνος, καὶ κόλαθον μίαν, διότι ὁ κόλαθος μέτρον ἄγει τὸ ἥμισυ τῆς ὑγροναίτου, ὅτι ξέςας κέ, &c.

ΚΟΛΑΚΕΣ, *Ambitus rei*, in Baſilicis lib.60. tit.46. qui concipitur περὶ κολάκων. Κολακεία, *Ambitus*. Gloſſæ Lat. Gr. *Ambit*, Περιέρχεται κολακεύει.

ΚΟΛΑΝΔΙΟΦΩΝΤΟΝ. Navigij barbarici genus. Arrianus in Periplo maris Erythræi: ἕτερα δὲ ἐκ μονοξύλων πλοίων μεγίςων, ἀφὰς ζευγνύμενα λεγόμενα Σάγγαρα· τὰ δὲ εἰς τὴν χρυσῆν καὶ εἰς τὸν Γάγγην διαίροντα κολανδιόφωντα τὰ μέγιςα. Putabam legendum κολάνδια ὄντα, &c. Vide Κολάνδιον.

ΚΟΛΑΡΟΣ, *Collare*. Περιτραχήλιον.

ΚΟΛΑΣΕΣ, *Pœna*, *Labores*, κολάσεις. Hieron. Germano, κόλασις, *Pœna inferni*. Damaſcenus Studita Hom.13. θάνατος δὲ τῆς ψυχῆς λέγεται ἡ κόλασις. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Κ' ἦσαν διπλαῖς ἡ κόλασις, ὁποῦχαν εἰς τὸν δρόμον.

Anonymus de Nuptiis Theſei: lib.10.

> Καλὰ ἐν ἄλλο τίποτε ἀπέθαμεν νὰ ςρέψω,
> Στὲς κόπους καὶ τὴν κόλασιν πυ ἔπαθε γιαγάπη.

Eod. lib.

> Ἀξιώω τὴν ςαῖς κόλασαις πυ πάν πολλὰ καίμεθεν.

Et lib.12.

> Τότε ἀφ' ἂν τὴν κόλασαν τὴν κάψαν τὸ ἔρωτα
> Ἐλάβεν χάρισαν καμίαν τὴν ὄρεξιν ὁποῦχε.

Stephanus Sachleces in verſib. Polit. MSS.

> Ποτὲ κανεὶς ςὰ σκότεινα καλὸν ἴδεν εὑρίσκει,
> Εἰ μὴ ἀῤῥωςίας καὶ κόλασες, &c.

Emmanuël Georgillas MS.

> Εὐγάλες καὶ αὐτὴν τὴν κόλασιν πολλὰς ψυχὰς ἀνθρώπων.

ΚΟΛΕΔΑ'ΤΟΣ, Miles, στρατιώτης, in Gloſſ. Baſilic. MSS. & editis: ubi quidam legunt Σολεδάτος, ex Gallico, *Soldat*. Vide infrà Σολεδάτος, & Gloſſ. med. Lat. in *Solidarius*. Meurſius emendat κολεγιάτος. Liber 49. Baſilic. εἰ δὲ καὶ οἱ ἐκπληρέστεροι τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατεύματος κύψῃ βούλευμα κατὰ Ῥωμαίων, κεφαλικῶς κολάζεται, καὶ ὁ κολεδάτος δὲ στρατιώτης τὸν συστρατιώτην ξίφει τραυματίσας, ἀποκεφαλίζεται. Ita MS.

ΚΟΛΕ'ΝΤΑ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Κανάβιν ἵνα, Δέσποτα, διπλὸν μέτρων τεσσάρων,
Καὶ ἕως ἄνω οἱ μάγειροι γεμόζουσιν τὸ ὕδωρ,
Καὶ βάνουσιν κρομμύδια, κἂν εἴκοσι κολέντας,
Καὶ πῦρ ἐξάπτουσιν πολὺ κατὰ τοῦ κανάβιν.

ΚΟΛΕ'ΩΝ. Manethon Apoteleſmaticus MS. καλέχων ἡνίοχον μέσον, ἢ κολέωνα, ἢ σαρκιναρίωνα, ἢ βυρδωναρίωνα.

ΚΟΛΙ'ΑΝΔΡΟΝ, *Coriandrum*. Gloſſæ Botanicæ Colberteæ MSS. Κορίαννος, τὸ κολιάνδρο. Scholiaſtes Ariſtophanis ad Equites: Κορίαννα, εἶδος βοτάνης, τὸ νῦν κολίανδρον.

ΚΟΛΙ'ΚΙΟΝ, *Panis rotundus, ac in coronæ modum contortus*. Ita Goarus ad Codinum de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap. 7. num. 7. καὶ δίδωσι διὰ χειρὸς τῷ Πριμικηρίῳ κολίκιον, καὶ ἀπέρχεται. Vide Κολλίκιον.

Μελοκόλικον, Μελόλυρον, *Panis ex Farina & melle confectus*, Italis, *Confortina*; Noſtris, *Pain d'eſpice*.

ΚΟΛΙΣΑΥ'ΡΑ. *Talpa*, Ἀσπάλαξ. Portio, *Lacerta*, Συλλιγούδι, Σαῦρα, Κολισαύρα, Βοστρίτζα. Σαῦρα, Ὀφιόμαχος, Ἀσκαλαβώτης, Σαυρός. Agapius in Geoponico cap. 160. ἔπαρε ἕνα ἀχιναῖον, καὶ μίαν κολισαύραν, ὅπου λέγομεν εἰς τὴν στερεὰν Γυστερίτζα, cioè topa, &c.

Κολοσάφρα, eâdem notione. Excerpta Jatrica Melanij Cocini MSS ἐὰν θέλῃς νὰ ποιήσῃς ἀλοιφήν, πίασε τὴν κολοσάφρα, τὴν πρασίνην, καὶ βάλε αὐτὴν εἰς τζυκάλιν, &c.

ΚΟ'ΛΛΑ Ἀττικὴ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἀμυγδάλης δάκρυον exponitur.

ΚΟΛΛΑ'ΘΟΝ, ſeu potiùs Κολάτον, *Vinum colatum, Odoratum*. Euchologium Barberinum, apud Goarum pag. 845. ubi de Dedicatione Templi: καὶ μετὰ τοῦτο λαμβάνει κάνναν κολλάθου, καὶ ἐπιχέει αὐτῷ τρὶς σταυροειδῶς.

ΚΟΛΛΑ'ΡΙΟΝ, *Collarium*, in Gloſſ. Gr. Lat. Heſychius: κλοιὸς μέρος τι τῆς νεώς, ἢ περιτραχήλιος δεσμὸς, κολλάριον, ἤτοι μανιάκης. Scholiaſtes Ariſtophanis ad Veſpas: κλοιὸς ἢ κολλάριον τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον.

Κολλάριον, Herba apud Paulum Æginetam. Vide Ruellium lib. 2. cap. 109.

ΚΟΛΛΕ'ΓΑΣ, Κολλήγας, *Collega*. Conſtantinus A ſecretis in Viatico Peregrin. MS. γοῦν ὁ ἕτερος αὐτοῦ ἄνθρωπος ἤγουν ὁ σύντροφος, ἢ κολλέγας. Euſebius lib. 10. Hiſt. Eccl. cap. 10. ἐν οἷς ἐμφέρεσθαι Καικιλιανὸν τὸν ἐπίσκοπον τῆς Καρχηδονίων πόλεως παρά τινων κολλήγων αὐτοῦ τῶν κατὰ τὴν Ἀφρικὴν καθεστώτων, ἐν πολλοῖς πράγμασιν εὐθύνεσθαι. Infrà: γράμμασιν ἐμοῖς ὑποτάξας, πρὸς τοὺς προειρημένους κολλήγας ὑμῶν ἐξέπεμψα.

ΚΟΛΛΕΚΤΑ'ΡΙΟΣ, *Collectarius*. Suidas & Gloſſæ Baſilic. ἀργυραμοιβὸς, ἤτοι ὁ κέρμα ἀντὶ ἀργύρου ἀλλασσόμενος, ὁ Τραπεζίτης, ὁ ἀργυροπράτης, κολλεκτάριος. Gloſſæ Græcobarb. Ἀργυροπράτης, ὁπου πωλεῖ ἢ ἀλλάσσει τὸ ἀσήμιν, ἤγουν Κολλεκτάριος. Theodorus Paphenſis Epiſcopus in Vita MS. S. Spiridonis: ἀπερχομένης μου διὰ τῆς βάθρας τοῦ δρόμου ἐπὶ τὴν Νέαν πόλιν παράγων δι' ἑνὸς κολλεκταρίου, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Collectarius*.

ΚΟΛΛΗ'ΓΙΟΝ, *Collegium*. Concilium Epheſinum Act. 5. καὶ συλλέξας ὥσπερ κολλήγιον ἑαυτῷ τριάκοντά που τὸν ἀριθμὸν ἀνθρώπων Ἐπισκόπων ἐχόντων ὄνομα, &c. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 22. πεντήκοντα σημεῖα ἀπῆλθεν, ὅπου τὸ κολλήγιον εἶχεν. Apophthegmata Patrum in Paphnutio num. 2. ὁδεύων δέ ποτε, εὑρέθη ἐπάνω κολληγίου (al. κολληγίου) λῃστῶν, καὶ εὗρεν αὐτοὺς πίνοντας οἶνον. Infrà: καὶ ἐκέρδησεν ὁ γέρων ὅλον τὸ κολλήγιον.

ΚΟΛΛΗΤΖΙΑΡΙΚΟ'Σ, *Glutinoſus*, Κολλητικός.

ΚΟΛΛΗΤΖΙ'ΔΑ, & Κολιτζίδα, *Lappa*, Plantæ ſpecies, de qua Ruellius & Gorræus. Gloſſæ Jatricæ MS. ex Cod. Reg. 1334. ξάνθιον, ἡ κοινῶς κολιτζίδα Scholiaſtes Theocriti Idyll. 13. τὴν ἄγρωστιν φασὶν εἶναι βοτάνην τινα πραβειδῆ, ἣν ἰδιωτικῶς φασι κολιτζίδαν.

ΚΟΛΛΙ'ΚΙΟΝ, idem quod κόλλιξ, apud Athenæum, *ſpecies panis rotundi, vel ſubcinericij*. Lexicon MS. ex Schedis Combefiſij: Βουκελλάτον, ἄρτος ἐλαφ, ὡς λέγεται Κολλίκιον.

ΚΟΛΛΟΥΡΙ'Σ, pro κολλυρὶς, in Orneoſophio pag. 234. ut κολλύριον, pro κολλύριον, in altero Orneoſophio Michaëlis Imp. juſſu ſcripto pag. 276. Michaël Pſellus de Grammatica, MS. κολλύριον, ἄρτος μικρὸς, κομψὸς δὲ ὁ πανοῦργος. Ita apud Paulum Æginetam lib. 7. pag. 279. Gloſſæ Lat. Gr. *Torunda*, κολλύρια, ἐγκόλλυρα. Idem Pſellus de Morborum nominibus, MS. κολλύριον, καὶ ἀνακόλλημα, ὀφθαλμικὸν φάρμακον. Moſchion de Morbis mulierum cap. 161. καὶ ποιήσας κολλύρια ἐπιμήκη, &c. Vide Auctorem Etymologici in Κολλύριον.

Κηροκολλύριον, *Ceratum*, apud Anonymum MS. de Avibus, ubi de Ciconia. Ὑγροκολλύριον apud Paulum Æginetam lib. 3. pag. 72. ξηροκολλύριον, lib. 7. paginâ 283.

ΚΟΛΛΥΡΙΔΙΑΝΟΙ', Hæretici, οἱ εἰς ὄνομα τῆς Μαρίας ἐν ἡμέρᾳ τινὶ τοῦ ἔτους ἀποτεταγμένῃ, κολλυρίδα τινὰ προσφέροντες. Ita Auctor de initiis Hæreſeon cap. 79. Nicetas lib. 4. in Theſauro Orthod. fid. pag. 236. &c.

ΚΟΛΟ'ΒΙΟΝ, Κολοβιὸν, *Colobium*, de qua voce diximus in Gloſſ. med. Lat. χιτὼν ἀχειρίδωτος, Sozomeno lib. 3. cap. 14. Dorotheus Doctr. 1. τὸ σχῆμα ὃ φοροῦμεν, κολόβιόν ἐστι, μὴ ἔχον χειρίδια, καὶ ζώνη δερματίνη, καὶ ἀνάλαβος, καὶ κουκούλιον. Infrà: ἔχει δὲ τὸ κολόβιον ἡμῶν καὶ σημεῖόν τι πάνυ πορφυροῦν, &c. Martyrium S. Petri Archiepiſcopi Alexandr. pag. 197. κολόβιόν τε λευκὸν, τῷ φαινομένῳ, τὸ περιβόλαιον. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 42. τὸ δὲ ἔνδυμα ἦν αὐτοῦ ὁ λεβιτὼν, ὅνπερ τινὲς κολόβιον προσαγορεύουσι. Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 2. ἔνθα ἐκδιδύσκεται τὰ ἱμάτια, ἣν ἐπιβάλλετο ῥοδοειδέσι χροιαῖς ἐκλάμπουσαν, καὶ κολόβιον ὃ προσονομάζουσι κατὰ τὸ ἐκ πάλαι τῶν Στρατηλατῶν τηρηθὲν ἔθος. Auctor de initiis Hæreſeon num. 15. διά τε τῆς ἀμπεχόνης, καὶ τῶν δελματικίων, ἤτοι κολοβίων. Menologium Baſilij 9. Maij in S. Heſychio: ἐξέδυσεν αὐτὸν πολυτελῆ ἱμάτια, καὶ ἐνδύσας κολόβιον τρίχινον, μετὰ τῶν γυναικῶν καθείρξε συνδιάγειν. Codinus in Orig. Conſtantinop. num. 140. de Juſtiniano Imp. ἐφόρει λευκὸν κολόβιον, καὶ ῥάβδον λευκὴν κατεῖχε τῇ χειρί. *Dalmaticia, quæ nunc Colobia dicuntur*, apud Nicetam in theſauro Orth. fid. cap. 39. Vide Joannem Moſchum in Limon. cap. 92. 124. Apophthegmata Patrum in Niſtero num. 4. Sanct. Maximum to. 2. pag. 692. &c.

ΚΟΛΟΓΕΑ'ΤΑΙ, *Collegiati*, de quibus in Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ Juris MSS. Δεκανοὶ, κολογέαται, συνηγμένοι. Gloſſæ Labbæi habent κολογιάτοι.

ΚΟΛΟΔΙ'ΔΑ. Codex Reg. MS. 618. f. 285.

ἔπαρον

ἔπαρον κολοδίδαν κόρκομαν, τρῖψον καλῶς, καὶ θὲς εἰς τρυγίαν στερὸν μετὰ ὕδατος, &c.

ΚΟΛΟΚΎΘΗ, *Cucurbita*, Κολόκυνθα, Σικυώνη.

ΚΟΛΌΝΑ, Κολῶνα, *Columna*. Anonymus de locis SS. cap.1. ὑπάρχουν καὶ κολόναις μαρμαρένιαις ὀκτώ. Habetur ibi crebrius, & num.4. 5. 6. 7. 15. Scholarius in explicat. Vaticin. Conſtantinopol. εὑρίθη εἰς τὴν ΚΠ. εἰς μίαν κολόναν μαρμαρίτικην. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.7.

Κολόναις ἦσαν σιδηρὲς πολλὰ χοντρὲς μεγάλαις.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Εἶτον ὁ Ἀπολλώνιος κλιστὸς ὡς ἂν κολῶνα.

Adde Malaxum in Hiſt. Patriarch. pag.181.

Κολῶνα. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.11. cap.8. ἤδη δὲ διαυγαζούσης τῆς ἡμέρας εὑρέθημεν παρ᾽ ἐλπίδα εἰς τὰς περὶ τὰς Ἀθήνας ἱσταμένας κίονας, ὀνομαζομένας κολώνας.

ΚΟΛΟΝΌΣ, ὁ Μισθωτὴς, in Gloſſ. Baſilic. Rurſum: Κολωνὸν, Δουλοπάροικον. Ἐπικολωνία, *Territorium*, in Gloſſ.Lat.Gr.

ΚΟΛΌΠΑΝΔΡΟΣ, *Scolopendra*. Vide in Σκυλόπανδρος.

ΚΟΛΟΠΑΎΕΙΝ, pro ἀνασκολοπίζειν. Maximus Cythærenſis Epiſcop. 4 Auguſt. in S. Eudocia: καὶ ἐξετάζοντες τὴν, καὶ σχίζοντες καλάμια τῆς ἰδίου μάκρους μὲ τὴν ἡλικίαν τῆς, καὶ ἐνδύοντές την, τὴν ἐκολοπαύσαν γυμνὴν μὲ τὰ καλάμια, καὶ συσφίγγοντες τὰ μὲ λεπτοὺς σπάγγους δυνατὰ, τοὺς ἔμπηξαν εἰς ὅλα τὰ μέλη.

ΚΌΛΟΣ, *Podex*, πρωκτὸς, in Corona pretioſa. Alibi: Κόλος, *Nates*, Πυγή. *Culus*. Phavorinus: πρωκτὸς, ὁ κόλος. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: ποῦ δὲ τις ὠφέλεια τῷ ἀνθρώπῳ τὸ κόλον αὐτοῦ πλύνειν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

Πλυνόκολοι, *Qui nates lavant*, ut Turci & Saraceni. Idem Bartholomæus: τὴν ἁγίαν ψυχὴν καλοῦσιν ἐν παραδείσῳ, ἢ λέγουσιν, Ἔλθε, πλυνόκολε, ἐν παραδείσῳ.

ΚΟΛΟΣΆΦΡΑ. Vide in Κολισαύρα.

ΚΟΛΟΣΎΡΝΕΙΝ. Vide in Σύρνειν.

ΚΟΛΟΎΔΙΑ, *Tubera*, in Gloſſ. Lat. Gr. Κολύδεια, in Excerpt. Gloſſar.

ΚΟΛΟΎΡΙ, *Laganum*, Λάγανον, Κολλύρα. Eſt autem Κολλύρα, τὸ ἔλαττον τοῦ ἄρτου· τινὲς δὲ τὴν κολλύραν εἶδος ἄρτου ὃ τοῖς παιδίοις διδόασι. Ita Gloſſæ Veteres. Eædem: Κολλύριον, ἀπὸ τοῦ κόλοβον, κόλλιξ γὰρ ὁ ἄρτος. Maximus Cythær. in S.Luca: ἔβρεξε κολλύρια ἐπάνω ἐν τὸ μνῆμά του.

Eſt etiam idem quod Κολλύριον, quod oculis adhibetur. Joannes Mon. in Canonario pag.108. οἱ δὲ ἅγιοι πατέρες ὥσπερ κολλύριον ὀφθαλμιῶντι τεσσαράκοντα καὶ μόνον ἡμέρας ὡρίσαντο. Demetrius Conſtantinopolit. lib.1. Hieracoſophij pag.82. εἶτα ποιήσας κολλύρια ἐξ αὐτῶν, καὶ ὀπὸν βαλσάμου χρίσας, δίδου ἐν κολλύριον αὐτῷ προσποιήσας εἴσω τῷ στόματι τοῦ ἱέρακος.

Κολυράκι, *Libum*, ψαιστὸς, ἴτριον. Vide Salmaſium ad Plinium, ubi multa de hac voce.

ΚΟΛΟΦΑΊΝΕΣΘΑΙ, *Placere*, *Complacere*, Ἀρέσκειν, εὐδοκεῖν.

ΚΟΛΟΦΩΤΊΑ, *Cicendela*, Λαμπυρίς. Agapius in Geoponico cap.179. κρέμασε εἰς τὸ σπῆτι κολοφωτίαις, *Lucciole*, &c.

ΚΌΛΠΟΣ, *Plaga*, *Vulnus*. Italis *Colpo*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.1.

Καὶ δίδουσι πολλοὺς πικροὺς τοὺς κόλπους τοὺς ἐκείναις.

Idem lib. 8.

Δίδοντα κόλπους δυνατοὺς τὰ ἅλματα τους ἀπάνω.

Paulò antè:

Πολλοὺς κόλπους ἔδιδαν ἄδικα τοῦ δικόντες.

Eodem lib.

Μᾶλλον πολλοῦσιν ἀκριβὰ τοὺς κόλπους τους οἱ δύο.

Occurrit ibi pluries. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Colpus*.

ΚΟΛΠΩΤΌΣ, *Sinuoſus*, cognominatus Joannes Metropolitanus Epheſi, ὁ κατὰ πολαμὸν πρέχων τὰ τῆς φιλοσοφίας νάματα, apud Balſamonem ad Concil. Trull. Can. 20.

ΚΌΛΥΒΟΝ, *Frumentum coctum*. Gloſſæ MSS. Colberteæ & Suidas: Κόλυβα, σῖτος ἑψητός. Pachymeri lib.6. cap. 12. ἑφθὸς σῖτος. Palladius in Vita Chryſoſtomi pag. 195. μὴ γευσάμενος ἄρτου, ψιλῶν λαχάνων, ἢ κολύβων μεταλαμβάνων.

Hæc porrò vox uſurpata potiſſimum in Liturgicis, quod in Eccleſia Græcanica Colybi benedici & diſtribui Fidelibus ſolerent primo Sabbato Jejuniorum. Synaxarium in Triodio: τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ σαββάτῳ πρώτῳ τῶν νηστειῶν, τὸ διὰ κολύβων παράδοξον θαῦμα τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος ἑορτάζομεν, ὅπερ ἔσχε τὴν ἀρχὴν οὕτως. Hiſtoriam deinde ſic narrat) ut & Matth. Blaſtares lit. T, cap.5. Nicephorus Calliſt. lib.10. Hiſt. Eccl. cap.12. Damaſcenus Hieromon ſerm. 36. & alij. Cùm Julianus Apoſtata primâ jejuniorum ſeptimanâ Præfecto Urbis dediſſet in mandatis, ut in foro panes omnes, cæteráque ad victum neceſſaria, ſacrificiorum ſanguine inquinata, vænum exponi curaret, ut Chriſtiani inde inquinarentur: Eudoxius Patriarcha Tyranni fraudem edoctus, per viſum à Sancto Theodoro Tirone, Chriſtianos omnes monuit, nè quicquam in foro ejuſmodi emerent, Colybíſque, ſeu cocto frumento veſcerentur, ex ejuſdem Sancti Theodori monitu: ubi ita Auctor Synaxarij, τοῦ δὲ διαπορουμένου καὶ αἰτοῦντος, καὶ τί ἂν εἴη ταῦτα διαπυνθανομένου τὰ κόλυβα, ὁ μέγας Θεόδωρος φησὶ, τὸν ἑψητὸν σῖτον· οὕτω γὰρ ἡμᾶς ἐν Εὐχαΐταις λέγειν εἰώθαμεν. Quæ quidem hauſerunt ex Narratione Nectarij Archiepiſcopi Conſtantinopolitani, hoc titulo, δι᾽ ἣν αἰτίαν τῷ πρώτῳ σαββάτῳ τῶν ἁγίων νηστειῶν ἑορτάζομεν τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου, in qua hæc hiſtoria fuſiùs narratur. Habetur hæc narratio in Cod. Colberteo 1764. Sed & ea erat Gentilium Imperatorum conſuetudo, ut nihil ſuis menſis apponeretur, *niſi aut delibatum aut ſacrificatum, aut perfuſum mero; ut quiſquis ad cœnam vocatus eſſet, inquinatus inde atque impurus exiret*, ut eſt apud Lactantium in libro de Mortibus perſecutor. c.37. unde Chriſtiani ab hiſce Epulis abſtinebant, jejuniis & orationibus inſiſtentes, ut idem ait num. 11. Triodium cap. 31. Fer.6. Hebdom. 1. Jejum. μετὰ δὲ ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλομεν τὸ παρόντα ἱκετήριον κανόνα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, προστιθέντες καὶ κόλυβα, λέγομεν, Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου. Infrà: καὶ μετὰ τὴν εὐλόγησιν τῶν κολύβων, εἶτα, Εἴη τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, καὶ δίδοται τὸ κατάκλαστον παρὰ τοῦ ἱερέως, καὶ ἀπόλυσις, καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν μεταλαμβάνοντες οἴνου, καὶ ἐλαίου, διὰ τὸν ἅγιον. Nomocanon Cotelerianus n. 36. οἱ ἱερεῖς ἐσθίοντες, ἢ τὰ τίκνα αὐτῶν τῆς προσφορᾶς, ἢ νάματος, ἢ κόλυβον ἄψαλτον, κρυβῆσονται μετὰ Ἡλεὶ τοῦ ἱερέως τῆς καταδίκης. Et num.112. οἱ δὲ ἱερεῖς οἱ ἐπιδίδουσιν τοὺς κυνὰς αὐτῶν, καὶ τὸ μοχθηρὸν, καὶ ἕτερον ζῶον, λειτουργημένας εὐλογίας, ἢ κόλυβον, &c. Cur autem in hoc Sabbato hæc feſtivitas celebretur, rationem hanc affert Blaſtares loco laudato: ἀλλ᾽ ὅτι τῷ τῆς νηστείας σκυθρωπῷ τὸ γινόμενον τῆς ἑορτῆς συνέβαινε τῷ ἐπιόντι πρώτῳ σαββάτῳ τὴν εὐποιΐαν πανηγύρει τιμᾶν, ἄριστα θεσμοῖς πατέρων ἐταμιεύθη.

Nec Sabbato duntaxat primæ Jejuniorum hebdomadis offerebantur Colybi, ſed etiam in quibuſvis Liturgiis pro mortuis. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.71. ubi de Officio mortuorum:

tuorum: προσάγεται δὲ καὶ ἐν τῇ λειτουργίᾳ προσφορὰν ὑπὲρ τῶν κοιμηθέντων, καὶ κόλυβα γίνονται καὶ μνημονεύονται αὐτοῦ ἐν ταῖς ἐκτενέσι δεήσεσι. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. num. 12. καὶ νὰ ὑψώσην Παναγίαν εἰς βοήθειαν πάντων, καὶ νὰ καμοῦν μνημόσυνα μετὰ κολύβων. Officium verò Colybotum deſcribitur in Euchologio Goari pag. 658. ubi duplex habetur oratio Colyborum, altera indefinitè, altera ἐπὶ κολύβοις κοιμηθέντων. Prior in Cod. Colberteo 6052. dicitur εὐχὴ ἐπὶ κολύβων μνήμης ἁγίων, altera verò εὐχὴ ἐπὶ κολύβων νεκρῶν. Extat etiam ejuſmodi oratio apud Allatium lib. 3. de utriuſque Eccleſiæ Conſenſ. cap. 18. num. 11. & in lib. de Dominic. & Hebdomadib. Græc. num. 13. Illius perinde meminit Pachymeres loco laudato, ut Joannes Pluſiadenus pro Concilio Florentino pag. 641.

ΚΟΛΥΜΒΗΘΡΑ, *Fons*, ſeu *Labrum Baptiſterij.* Gloſſæ veteres: Κολυμβήθρα, ὁ κόλυμβος· κόλυμβος δὲ ὁ τοῦ λουτροῦ. S. Athanaſius Orat. in S. Paſcha: φυλάκια γὰρ πρὸς ἀθανασίαν τὸ βάπτισμα, ἐν κολυμβήθρᾳ φυλαττομένη, καὶ ὑράνιον καρποφοροῦσα. S. Cyrillus in Catecheſi 2. ad Neophytos: μετὰ ταῦτα ἐπὶ τὴν ἁγίαν τοῦ θείου βαπτίσματος ἐχειραγωγεῖσθε κολυμβήθραν, ὡς ὁ Χριστὸς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ ἐπὶ τὸ προκείμενον μνῆμα. Samonas Archiepiſcopus Gazæ in Dialogo: ὥσπερ καὶ ἐν τῷ τοῦ βαπτίσματος λουτρῷ οἱ ἀπιστίᾳ κατεχόμενοι ὕδωρ μόνον ἐπὶ κολυμβήθρᾳ ὁρῶσιν. Theodorus Lector Eccl. 1. καὶ τοῦτον ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ τῆς ἐκκλησίας σφαγῆναι παρεσκεύασε. Typicum S. Sabæ cap. 19. μετὰ δὲ τὴν ἐπιθαλάμιον εὐχὴν, ἐξερχόμεθα πάντες ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ προπορευομένης ἱερέως. Πνευματικὴ κολυμβήθρα, apud eundem Athanaſium to. 2. pag. 675. Marianum Abbatem Dalmati in Concil. Conſtantinopol. ſub Mena Act. 1. Eliam Cretenſem in Reſponſis pag. 340. & Symeonem Logothetam in Leone Armenio num. 6. Vox hac notione paſſim obvia, apud Juſtinum quæſt. 136. ad Orthodoxos, Palladium in Vita Chryſoſtomi pag. 18. 85. Joan. Damaſcenum Orat. in Cabalinum, Euſtathium in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinop. num. 14. Socratem lib. 7. c. 17. Theophanem an. 7. Theodoſij Jun. an. 1. Leonis M. an. 7. Zenonis, præterea pag. 335. 372. 380. Cedrenum an. 20. Anaſtaſij, in Concilio Conſtantinopol. ſub Mena Act. 1. pag. 12. Edit. Labbæi, in Euchologio pag. 350. 357. 365. in Nomocanone Coteleriano num. 48. 50. &c. Apud quos Scriptores non ſemel, ut in aliquot ex ſuprà laudatis, pro ipſo Baptiſterio uſurpatur.

ΚΟΛΥΜΒΟΣ, pro Κολυμβήθρα, uſurpat Joannes Damaſcenus Orat. in S. Barbaram. Hinc

Κολύμβιον, *Vas in quo reponitur aqua benedicta, in limine ædis ſacræ*, cujuſmodi effingi videtur in imagine Theodoræ A. Juſtiniani uxoris, quam ex Rubeo deſcripſimus in Familiis Byzantinis. Extat in Euchologio pag. 449. εὐχὴ τοῦ κολυμβίου τῶν Βλαχερνῶν.

ΚΟΛΥΜΠΑΔΕΣ, pro Κολυβάδες. Phavorinus: Κολυβάδες, ἐλαῖαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ ἁλμάδες. Agapius cap. 185. πῶς νὰ φθιάσεις ἐλαῖς κολυμπάδαις, νὰ εὐωδιάζουσιν.

ΚΟΛΥΜΠΟΥΝ, *Natare*, κολυμβᾶν, νήχεσθαι. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Τὸ πῶς ὁ Ζεὺς ἐσὰν ταῦρος ἐκεῖθεν ἐκολύμπα,
Εὐρώπην γὰρ τὴν ἔμορφην ἤτοναι φορτωμένος.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Κιοπόντικος ἐφραίνετον στὸ πρῶτον ὁπουθόσε
Πῶς ἐκολύμπα ἔμορφα, &c.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 159. de Rana: καὶ δεῖξε νὰ μηδὲ ἀγανακτήσῃς κολυμπόντας νὰ σύρεσαι μὲ κομάτι σκοινὶ ἀπὸ τὸ πόδι, &c.

ΚΟΛΥΤΑΒΟΣ. Codin. in Orig. Conſtantinopolit. num. 18. καὶ τὸ μέγα λουτρὸν — καὶ δώδεκα στοαὶ, καὶ κολύταβον εὐμεγέθη. Ubi Interpres *Natabulum* vertit, monétque in Cod. Vaticano, καὶ κολυμβήτραν εὐμεγέθη, haberi.

ΚΟΛΥΤΖΑΝΑ. Vide in Κομμώδι.

ΚΟΛΦΟΣ, *Sinus*, pro κόλπος. Gloſſæ Græco-Lat. *Sinus*, κόλφος. Gloſſæ Græcobarb. νὰ βάλλῃ παραμπρὸς τοῦ κόλπου της, ἢ τοῦ κόλφου της. Alibi: ἀδδηλος. κόλπος, κόλφος, κόρπος. Fabulæ Æſopicæ Græcobarb. ὁ δὲ Ζεὺς συκανόμενος ἀπάνω παρθένος, δεῖξε νὰ τινάξῃ τὴν κόπρον ἀπὸ τοῦ κόλφου σου. Hinc maris *Sinus*, *Golfo* & noſtris *Golfe* dictus.

ΚΟΛΩΝ, *Cynædus*: unde ξυνολωμένος, eâdem notione. Ita Goarus ad Theophanem pag. 484. Vide in Κύλων.

ΚΟΛΩΝΗ, *Colonia*. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 930. κολώνη, πόλις μεγάλη. Κολωνία, ead. not. Concil. Calchedonenſe Act. 9. ἐν κολωνίᾳ Τύρῳ λαμπροτάτῃ μητροπόλει ὑπατικῇ.

ΚΟΛΩΝΟΣ, *Colonus*. Gloſſæ Baſilic. κολωνὸς, ὁ μισθωτός. Κολωνὸν, δουλοπάροικον. Vide Nov. 162. & Jureconſultos Græcos.

ΚΟΛΩΦΙΟΝ. Euchologium Venet. vetus, de Officio parvi habitus: ἀφ' ἑσπέρας εἰσφέρουσι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ τὰ κολώφια, καὶ τιθέασι αὐτὰ ὑποκάτω τῆς ἁγίας τραπέζης, &c. *Capitis tegumentum* vertit Goarus, fortè pro σκουφίον.

ΚΟΜΑΚΤΩΡ, *Argentarius*, *Coactor*, in Gloſſis Lat. Gr. Occurrit eadem vox apud Heſychium, ſed aliâ fortè notione: Κομάκτωρ, ἡ λέξις παρὰ Ῥωμαίοις ἐν Μηδείᾳ. Hanc quidam à κομάζειν vel κωμάζειν deducunt.

ΚΟΜΑΡΙΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. σκυθικὴ, καὶ θεῖον, καὶ ἀρσενικὸν, μετὰ πάντων τῶν αὐτοῦ ὀνομάτων. Zoſimus Panopolita MS. de Lapide Philoſoph. Ζώσιμος, κἀγὼ δὲ κόμαριν μέλλω ἑρμηνεῦσαι ἡμῖν· ἡ κόμαρις μεμιγμένη μαργάροις ἀπὸ τελειῶ, ἐπί γε αὐτοῦ λίθον ἐκάλεσαν, πᾶν δὲ πνεῦμα σὺν τῇ δυνάμει τοῦ ξηρίου. Chriſtianus Chymicus MS. τίς ἡ τῆς κομάρεως σύνθεσις. Ἡ κρᾶσις τοῦ φαρμάκου σύνθεσιν ἔχει ἀπὸ στερεοῦ σώματος καὶ ὑγροῦ, τῇ δὲ τοῦ στερεοῦ κομάρεως ὕδατος μεμιγμένης.

ΚΟΜΑΤΗ, *Fruſtum*, Κλάσμα, in Corona pretioſa. Κομάτι, apud Portium & alios. Agapius in Geoponico cap. 130. Τρῶγε ὕστερα τίποτας πρᾶγμα, ὅπου νὰ ἔχῃ ἅλας, ἢ σπετζερικὰ, ἢ κοματιστρὶ παλαιὸ, pro κόμμα τυροῦ. Orneoſophium pag. 247. καὶ ἐκ τότε χανίασεν αὐτὸ, καὶ βάλλε κάντιον κομμάτια δύο.

Κοματάκι, *Fruſtulum*. Phortius de Re militari:

Εὗρον φελὸν κοματάκι
Καθ' ὅπερ τετραγωνάκι.

Κομάτι, Machina bellica, quam *Canonem* appellamus, apud J. Sponium to. 2. Itinerarij pag. 392.

ΚΟΜΑΤΟΥΚΛΑ, Prochoprodromus de Paupertate ſua, ex Cod. Reg.

Καὶ σικοτῆς να σύκινα τὴν ἅπασαν μου μέραν,
Καὶ τὸ βραδιοῦ νὰ με δίδουν μεγάλας κοματοῦκλας.

Idem fortè quod Κοματάκι, ut &

Κοματζύλιον. Stephanus Sachleces in Monitis MSS. ubi de Alea:

Τρία κοματζύλια κόκαλα τάχυν κυκλόδια μαῦρα,
Τὸν βάνουσι τοῦ ζαριστοῦ εἰς τὴν ἰστίαν καὶ λαῦρα.

ΚΟΜΒΑΡΙΟΝ, Κομπάριον, Κυμβάριον, *Navis longa, quæ remis agitur*, & quam *Galeam*, vel *Galeram* alij vocabant, Saracenis propria. Leo in Tactic. cap. 18. n. 140. de Saracenis Cilicibus: δοκεῖ δὲ τοῖς Κίλιξι Σαρακηνοῖς ὅθεν ἔχουσι πεζικὸν πρὸς ἀμφοτέρους ἐκπαιδεύειν τὰς μάχας, πρός τε τὴν κατὰ γῆν

δεῖ

διὰ τῆς ἐξόδου τῆς διὰ τοῦ Ταύρου ὄρους, καὶ τὴν κατὰ θάλατταν διὰ τῶν παρ' αὐτοῖς πλοίων τῶν λεγομένων κυμβαρίων. Et cap. 19. num. 70. οὐ γὰρ ὁ αὐτός ἐστιν στόλος τῶν πλοίων τῶν τε Σαρακηνῶν βαρβάρων, καὶ τῶν λεγομένων βορείων Σκυθῶν· οἱ μὲν γὰρ κομβαρίοις χρῶνται μείζοσι καὶ ἀργοτέροις οἱ βάρβαροι, &c. Conſtantinus in Baſilio num.42. Edit. Allatij: τριάκοντα πλοίων μεγίστων, ἃ κομβάρια λέγεται. Ita cap.43. & Continuator Theophanis lib.4. num.34. Andreas Dandulus in Chron.MS. an.942. *Naves quas Veneti Gombarias nominant, contra Narentanos Sclavos miſit.* Cedrenus pag.580. ὁ τῆς Ταρσοῦ Ἀμηρᾶς τῇ προηγησαμένῃ ἐπαιρόμενος νίκῃ, τριάκοντα πλεῖα μέγιστα ἐξαρτυσάμενος, (Κυμπάρια ταῦτα καλεῖν εἰώθασιν οἱ Σαρακηνοί) τῇ πόλει ἐπέλθεται Εὐρίπου. Pag. ſeq. κατὰ Ῥωμαίων ἐστέλλετο μετὰ ἑπτὰ καὶ εἴκοσι κυμπαρίων, ἃς δὴ Γαλέας καλονομάζειν εἰώθασι.

Κυμπαρία, fœminino genere, apud Codinum in Orig. Conſtantinopol. num.87. ubi in Codice Vaticano legitur κυμπάρα. Ποιήσαντες δὲ οἱ παιγνιῶται πλοῖον μικρὸν ἐν σχήματι κυμπάρας μετὰ ἀρμένου, &c.

Καραβοκυμπάρα. Idē Codin.in Orig.Conſtant.n 87. ex Cod.Vatic. καὶ εἶχε καραβοκυμπάρας παμμεγεστάτας.

Κομπάριον. Conſtantinus Porphyr. lib.2. de Themat. cap.11. ἀπῆλθε ἀπὸ Ἀφρικῆς λϛ'. κομπαρίων, ἔχων κεφαλὴν τόντε Σολδάνον καὶ τὸν Σάμαν. Zonaras in Baſilio Maced. ὁ τῆς Ταρσοῦ Ἀμηρᾶς Ἐσμὰν μετὰ πλοίων μεγάλων, ἃ Κομπάρια τοῖς ἐκ τῆς Ἄγαρ ὠνόμασται, τῇ πόλει τοῦ Εὐρίπου προσέβαλεν.

Ξυλοκυμβαία. Euſtathius ad Iliad. ι. εἴμι δ' ἂν οὕτως τοιοῦτον πλοῖον, ἡ κοινῶς ὀνομαζομένη παρά τισιν ξυλοκυμβάρα, ὡς δῆθεν ἐκ παραφθορᾶς τοῦ Κύμβη. Vide Gloſſ. med. Lat.in *Cumba*.

ΚΟ'ΜΒΕΝΔΟΣ, *Conventus.* Chronicon Alexandrin. an.10. Leonis: τούτῳ τῷ ἔτει τυραννίδα μελετήσας τις, Ἄσπαρα τὸν πατρίκιον, ὡς πρῶτον τῆς συγκλήτου ἐφόνευσεν ἐν τῷ παλατίῳ ἔσω, καὶ τὸν Ἀρδαβούριον καὶ Πατρίκιον τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν κομβένδῳ, &c.

Κομμέντον eâdem notione ſcribitur apud Theophanem anno 5. Juſtini Thracis: κελεύσας δὲ πάντας τοὺς Μανιχαίους σὺν τῷ ἐπισκόπῳ αὐτῶν, καὶ γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἐν τῷ κομμέντῳ, &c. Et anno 22. Copronymi: τοῦ δὲ Σαβίνου εὐθέως ἀποστείλαντος πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ζητοῦντος ποιῆσαι εἰρήνην, κομμένδον ποιήσαντες οἱ Βούλγαροι, &c. Error proclivis, cùm μ & β. ferè eodem modo ſcribantur in MSS. Græcis Codicibus. Verùm ita etiam præfert Scylitzes p.779. καὶ στάντες ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, συμβουλὴν προετίθεσαν, ἥτις παρ' αὐτοῖς (Patzinacis) Κομέντον ὠνόμασται. Eſt igitur verbum peregrinum.

ΚΟΜΒΙ'ΝΑ, *Combina*, Tractoriæ quæ dantur curſu publico utentibus: ſeu facultas cōbinandi & jungendi animalia publica ad currum. Gloſſæ Baſil. τρακτωρία, κέλευσις Ἐπάρχου, ἢ καὶ κομβίνα, ἤτοι σύνθεμα περὶ τῶν δρομικῶν ζώων. Euſtathius de Temp.intervall. ἐλέγοντο αἱ κελεύσεις αἱ παρὰ τῶν Ἐπάρχων προφάσει ζώων δρομικῶν γινόμεναι, ἃς καὶ κομβίνας ἡ αὐτὴ γλῶσσα καλεῖ Ῥωμαίων, τουτέστι συνθέματα. Synopſis legum MS. ὁ διὰ πλαστοῦ συνθήματος τῷ δρόμῳ χρησάμενος, &c. Ad marginem ſcriptum κομβίνας.

Κομβινεύειν. Chryſoſt. de Circo: μὴ τρεπέτω σε τὰ πρόϊππικὰ κομβινεύματα, ἵνα μὴ καταλάβῃ σε τὰ περὶ κρίσεως κινδυνεύματα, εἰ θέλῃ κομβινεύειν, &c. Ubi Salmaſ. ad Capitol. emendat πρὸ ἱππικοῦ. Sed nihil mutandum. At de vocis notione diſſident Critici. Scaliger ad Maniliū, & Bullengerus lib. de Circo exiſtimant κομβινεύειν dici de Deſultoribus qui ex equo in equum inſiliebant. Salmaſius ait κομβινεύειν propriè eſſe ſignum emittendis quadrigis dare, & κονβίνας mittere, hoc eſt ſignum vel mappam: deinde alio loco ſcribit κομβινεύματα dici de ſponſionibus & compactis, quæ depoſito pignore vel pecuniâ à ſpectatoribus fieri ſolebant in ludis Circenſibus, quum pars hæc agitatorem illum, pars illa iſtum fore victorem contenderent, ut ex Tertulliano docemur. Sed Salmaſij ſententias evertunt omnino verba Chryſoſt. quæ de Deſultoribus accipi debere conſtat. Nam poſt hæc laudata, ſubdit: ζεῦξον κατὰ τῶν θολουμένων ἵππων τοῦ διαβόλου τοὺς εὐσεβεῖς σου λογισμούς, ἀντιδιάταξαι κατ' ἰσχυρῶν μακροθυμίαν, (κρείττων γάρ, φησι, μακρόθυμος ἰσχυροῦ) κατὰ Ἰουδαϊσμοῦ Χριστιανισμόν, &c. Mox: ζεῦξον καθυποτακτάς, τουτέστι κατὰ θυμοῦ καὶ λύπης πραϋθυμίαν, &c. Ubi utramque *Combinationem* ſemper opponit, circenſem ſcilicet & ſpiritualem: atque inde percipimus qui ſint

Κομβινογράφοι, apud Continuatorem Theophanis lib.4. n.36. ἀλλ' ὁ μὲν ἦν Κομβινογράφος τῶν Βενέτων, ὁ δὲ Πρασίνων. Habebat quippe utraque factio ſuos Scribas, qui deſultorum nomina ac equorum colores, in quibus decurrere deberent, deſcribebant.

ΚΟ'ΜΒΟΣ, & Κόμπος, *Nodus.* Portius: *Nodus*, Κόμπος, δέμα, ἁρμός, κλείδωσις, σύνδεσμος. Apollodorus MS. in Poliorceticis: δι' ὧν αἱ κορυφαὶ σφηνάζονται ἐνδεδεμέναι ἑκάστου ζυγοῦ δι' ἑνὸς σχοινίου, κόμβους ἑκατέρωθεν ἔχοντες. Zachar.P. l.2. Dial.c.31. Extr. τὰ λῶρα δὲ καὶ τοὺς τῶν δεσμῶν κόμβους. Ubi Greg.M. *Lora verò nodóſque ligatura.* Gloſſ. Jatricæ MSS. ex Cod.Reg.1673. αἰθιριῶνος, ὁ τοῦ τραχήλου κόμβος. Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinop. c.3. n.2. τὰ στοιχεῖα καὶ τὰ βασιλικὰ πλὴν τοῦ κόμβου τοῦ φοινικοῦ. Ubi Cod. Reg. κόμπου καὶ τῶν, &c. præferre monet Goarus.

Κόμβος, *Locus excelſus*, ὑψηλὸς τόπος, in vett. Gloſſis, & apud Etymologici Autorem in Ἐγκόμβωμα.

ΚΟΜΒΙ'ΟΝ, *Fibula*, quâ ſcilicet quidpiam innodatur. Lexic. Gr.MS.Reg.Cod.1708. & 2062. Πόρπη, & πορπίς, τὸ κομβίον. Euſtat. Iliad. κ. ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο, ὅ ἐστι περόνας, ἤγουν κομβίοις συνέδησε. Lexicon MS. Cyrilli: Περιπόρπημα, συνεχομένη περόνη, καὶ πόρπη, ὅ ἐστι κομβίον. Turco-Græcia Cruſij: Κομβιά, *Fibula.*

Eſt etiam *Fimbria.* Jo. Diacon. ad Ἀσπίδα Heſiodi p.206. θύσανοι δὲ κρόσσωτοί, ἤγουν τὰ ἰδιωτικῶς λεγόμενα κομβία, ἢ κυμβία. Ita Heſych. κόμβον, κόσυμβον interpretatur, quòd ſcilicet nodulis ad ornatū interſtinguatur.

Κομβώνειν, Κομπαίνειν, *Innodare.* Vita S.Nili Junioris p.68. εὐθέως δὲ ὁ γέρων ἀκούσας, καὶ μηδὲ πρὸς ὥραν μελλήσας, ἀνεκομβώσατο τὰς χεῖρας. Vide Suicerum in Ἐγκομβόομαι. Item *Deludere, illudere,* quaſi *invertere, innodare, in laqueos conjicere.* Theoph. an.16. Anaſt. Dicori: ὅτι θησαυρῶν εὗρον γέμοντα ταῦτα, καὶ ἠπάτησεν πολλούς, καὶ ἐκόμβωσεν πολλούς, &c. Mox: ὁ δὲ προσεκόμισεν τῷ βασιλεῖ χαλινὸν ἵππου ὁλόχρυσον διὰ μαργαριτῶν· καὶ τοῦτο λαβὼν ὁ βασιλεύς, λέγει αὐτῷ, Οὕτως ἐμὲ οὐ κομβώνεις, καὶ ἐξώρισεν αὐτόν. Hinc

Κομβωτής, *Impoſtor.* Scholiaſtes Baſilic. ad lib.60. tit.30. Ἐπειδὴ δέ εἰσιν οἱ λεγόμενοι κομβωταί.

Κομβώσασθαι, Heſychio, & ἐγκομβώσασθαι, Cyrillo MS. στολίσασθαι, ut στόλισμα, σκέπασμα: nam veſtis nodulis ſeu fibulis ſtringitur: *Boutons* nos appellamus. Hinc ἐγκομβώσασθαι, apud S.Petrum Epiſt. 5. v.5. pro *Ornare*, quam vocem à veteribus Græcis uſurpatam contendit Photius in Epiſt. 156.

Κομβώματα, Heſychio, τὰ ἐν ταῖς ῥάβδοις μικρὸν τόρνον ἔχοντα, ὑπὸ πετάλων, *Bullæ & nodi ſceptrorum.*

Κομπιαρικός, *Nodoſus.*

Κομβολογεῖν, *Sermones involvere, innodare.* Martyr. S.Patric. Epiſc. Pruſ. n.3. ὁ Ὑπατικὸς εἶπεν, μεγάλα τινὰ κομβολογεῖς.

Κομβολύτης, Heſychio; βαλαντιοτόμος, quia crumena in nodum clauſa compingitur.

Ἐπικόμβια, Ἐπικόμπια, *Miſſilia*, Ὑπατεῖαι, Faſciculi ſcilicet ſegmentis lineis illigatam & innodatam habentes certam nummorum quantitatem, qui in populum in ſtatis aliquot ſolemnitatibus ab Imperatoribus & Patriarchis in populum ſpargebantur. Ac

ab Imperatoribus quidem nummi tum aurei, tum argentei & æræi uno faſciculo innodati ſpargebantur: à Patriarcha verò argentei duntaxat & æræi. Nam ab Imperatoribus ſolummodo aurum ſpargebatur in populum: cùm argentum tantùm Conſulibus, idque in minutioribus nummis ſpargere fas eſſet, ex Nov. Juſtiniani 105. Totum hunc ritum ſpargendi ἐπικόμβια, ſeu ἐπικόμπια, in populum à ſequioris ætatis Imperatoribus, inter coronationis cerimonias, pluribus deſcribit Cantacuzenus lib. 1. Hiſt. cap. 41. pag. 125. quæ licèt prolixiora, integra deſcribi intereſt: τῇ ἡμέρᾳ καθ' ἣν ὁ Βασιλεὺς χρισθεὶς ἔξεισι τοῦ ναοῦ, παρά τινος τῶν συγκλητικῶν, ὃν ἂν Βασιλεὺς ἐθέλοι, εἰς τὸν δῆμον ῥίπτονται, ἃ λέγουσιν Ἐπικόμβια· δηλοῦνται δὲ τοῦτο ἀποδέσμους τινὰς ἐν ὀθονίου τμήμασι, διδεμένους ἔνδον ἔχοντας νομίσματα χρυσᾶ τῶν βασιλικῶν τρία, καὶ ἐξ ἀργύρου τοσαῦτα, εἰ καὶ πλείω, καὶ ὀβολοὺς ἀπὸ χαλκοῦ τοσούτους ῥίπτονται δὲ ἀποδεσμοὶ τοῦτοι χιλιάδων πλάτιον ἢ πλεῖον δέκα ἐν τοῖς ἀμφόδοις μάλιστα τοῦ ναοῦ ἀπὸ δὲ τὴν ἡμέραν, ἐν τοῖς βασιλείοις τοῦ δήμου συναθροισθέντος πανδήμως, περὶ τῆς αὐτοῦ πάλιν συγκλητικῆς, τῆς ἀρίστην ἴσοι ἢ καὶ πλείους ῥίπτονται ἀποδεσμοί· εἰς τὴν ὑστεραίαν δὲ τῶν δημοτικῶν μετὰ πάρεσιν οὐδεὶς τῆς στρατιωτικοῦ δὲ καὶ τῶν περὶ τὴν βασιλικὴν ὑπηρεσίαν τεταγμένων παρόντος παντὸς, ἐν τῇ τῶν βασιλέων αὐλαῖς ἐξερχόμενος ὁ Βασιλεὺς, τῶν Βασιλικῶν ταμίου παρεστῶτος χρημάτων· καὶ τὴν ἄκραν τῆς ἐσθῆτος πλήρη φέροντος νομισμάτων χρυσῶν ἐκ τῶν Βασιλικῶν, δραττόμενος ὁ Βασιλεὺς κύκλῳ διασκεδάζει κατανθίζων δὲ ὁ Ταμίας αὖθις τὴν ἐσθῆτα ἀναπληροῖ· καὶ τοῦτο γίνεται οὐ τρὶς καὶ τετράκις μόνον, ἀλλὰ καὶ πλεονάκις· αἴτιον δὲ τῆς διαδόσεως τοῦ χρυσοῦ, τὸ πάντας βούλεσθαι τὸν Βασιλέα ἐκ τῆς αὐτοῦ δαπανῶντας αὐτῷ συνευφραίνεσθαι καὶ συμπανηγυρίζειν. Idem lib. 3. cap. 92. initio, de ſui ipſius in Imperatorem coronatione: ἀπόδεσμοί τε γὰρ ἐῤῥίπτοντο ἀργύρου καὶ χρυσοῦ, καὶ πότοι καὶ φιλοτησίαι ἐπὶ πλείστας ἡμέρας ἐτελοῦντο. Porrò à Cantacuzeno exſcripſit quæ habet Codinus de Offic. Aulæ Conſtantinopolit. cap. 17. num. 9. 10. de Coronatione Imperatoris, ubi ἐπικόμβια ejuſmodi ἀποδέσμους pariter vocat: ut & Pachymeres lib. 9. cap. 1. quo loco agit de inauguratione Michaëlis filij Andronici Palæologi: ῥιπτοῦνται δὲ περιηρχομένων τῶν βασιλέων καὶ οἱ συνήθεις ἀπόδεσμοι. Et cap. 2. ἐῤῥιπτοῦντο δὲ καὶ αὖθις τοῖς δήμοις ἀπόδεσμοι. Ita in Vita S. Eliæ Junioris pag. 188. καὶ προσαγαγὼν ἔνδεσμον πολλοῦ χρυσίου. S. Joannes Damaſcenus Orat. in Conſtantin. Cabalinum pag. 692. οἱ δὲ ἐπίσκοποι τῆς ἀγυιᾶς ταύτης ἄλλο οὐδὲν μελετῶσιν εἰ μὴ ἵππους, καὶ βουκόλια, καὶ ἀγέλας, καὶ ἀγρούς, καὶ συνδέσμους χρυσίου. Denique Prochorus de geſtis S. Joannis Evangeliſtæ: ὁ δὲ ἀπόδεσμον χρυσίου ἔδωκεν αὐτοῖς. Mox: καὶ πάλιν τὸ ἀπόδεσμον χρυσίου ἐπιδέδωκεν αὐτοῖς.

Jam verò de Patriarchæ Miſſilibus, ita idem Pachymeres lib 4. Hiſt. cap. 18. de Patriarcha Conſtantinop. καὶ τὸ τῶν Βαΐων ἱερὸν ἐπιστάντος, ὅτε καὶ ἡ συνήθης ἐξ ὄρθρου ἡ λιτανεία τελεῖται, αὐτὸς πέμψας πλῆσα ἐξ ἀργύρου καὶ χαλκοῦ νομίσματα πρὸς τὸν κρατοῦντος ἐλάμβανε, καὶ ἀρτιδόσει ἐνδοῦναι παρασκευάσας, τὰ συνήθως ἐπικόμπια καὶ αὐτὸς μέχρι καὶ τῆς Τεσσαρακοντα Μαρτύρων τὴν λιτὴν καταστρέφων, ῥίπτειν ἐκέλευε τῷ λαῷ. Ita Cod. Allatianus, ubi Vaticanus ἐπιγκόπια, ſed perperam. Quinetiam obſervat Scholiaſtes Baſilicωn ad lib. 13. pag. 80. ejuſmodi nummos in vaſis vitreis, in proceſſibus publicis, projectos: τινὲς δὲ καὶ ἐν σκεύεσιν ὑελίνοις νομίσματα βάλλοντες δημοσίᾳ δηλοῖ τὴν τότε γινομένην ἐπίῤῥιψιν.

Κόμπος. Κομπίον, idem quod κόμβος, *Nodus*. Lexicon MS. Cyrilli: Πόρπη τὸ κομπίον. Corona pretioſa Κόμπος, *Nodus*, Κόμβος. Gloſſæ ad Iliadem Græcob. Πορόπαξ, Κομπία. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Δέσε καὶ κόμπους δύο τρεῖς ταχατε κοντίον.

Aliàs Κομπὸς, eſt *Magnificus*. Ita hac notione uſurpavit Mauricius lib. 2. Strateg. καλὸν δὲ ἐστι τίθλας κατὰ τὸ σχῆμα τῶν Ἀβάρων ἢ Τούρκων γίνεσθαι, ὅτι καὶ κομπαὶ καὶ χρειώδεις εἰσίν.

Κομπί, *Adſtrictorius globulus*, *Fibula*, noſtris *Bouton*.

Κομποδαίνειν, Κομποδένειν, Κομπώνειν, Κυμπώνειν, *Nodare*, *nodo implicare*, *involvere*, Δεσμεῖν, συνάπτειν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Δασεὶ πολλὰ καὶ ὑψηλοὶ χορτρὰ κομποδεμένοι.

Damaſcenus Studita Homil. 20. καὶ ἦτον μέσα εἰς τὸ σπῆτιν τε μανδύλιον κομποδεμένον, καὶ ὁ κόμπος ἦτον πειρασμός. Item *Fallere*, *decipere*, apud Cruſium pag. 208. Stephanus Sachleces in verſib. Politic. MSS.

Καὶ κεῖνοι ὅπου κυμπόνουνται, καὶ λέγουν καὶ ἔχουν φίλια.

Ἀνακομπώνειν, apud Nicetam in Manuele lib. 6. ξεκομπιάζειν, *Enodare*, Ἄδεσμον ποιεῖν.

Κόμπωσις, *Nodatio*, *Nodi ſpecies*, *quidquid nodi figuram refert*. Codinus de Offic. Palat. cap. 3. n. 9. ἐπὶ τῆς μελώτης τῆς κεφαλαρίας τῆς χαλιναρίω, διβολίας καὶ αὐτῆς, ἀπηώρηνται τοῦφα μετὰ φοινικίων, οἷα καὶ ἐπὶ τῆς βασιλικοῦ ἐν μέλαν δὲ καὶ κόμπωσιν. Cap. 5. num. 10. τὰς σίλας μετὰ τῆς κομπώσεων.

Κομπιαρικός, *Nodoſus*, πολύπλοκος, πολύοζος.

Κομπολόγι, Κομπόσκοινον, *Precaria Corolla*, *precariorum Corolla*, vulgò *Chappellet*.

Ἀποκόμπιον, *Sacculus*, in Baſilic lib. 16. tit. 1. 25. εἰ δὲ τὰ εἴκοσι νομίσματα ἅμα ἐν ἀποκομπίῳ δίδωσι. Ubi J C. *ſi verò viginti ſimul in ſacculo ſolvit.*

ΚΟΜΕΑ'ΤΟΝ, *Commeatus*, *Facultas exeundi.* Heſychius & Suidas: κομεάτον ἐξαίτησιν λαμβάνειν τῆς ἀφοδεύσεως. Lexicon. MS. Cyrilli habet κομιάτον. Gloſſæ Baſilic. Κομεάτον, οἶμαι, ἐπιστολή, ἢ πιτλάκιον. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 7. ἐν δὲ τῷ καιρῷ εἰρήνης κατὰ τὸ διάστημα, τῆς ἐπαρχίας, τὰ κομιάτα τῷ στρατιώτῃ γινέσθω. Idem Mauricius lib. 1. cap. 6. & Leo in Tactic. cap. 8. §. 4. ἐάν τις τολμήσῃ βραδῦναι ὑπὲρ τὸν χρόνον κομιάτου, ἤγουν τῆς ἀπολύσεως τῆς στρατιωτῶν, εἰς τοὺς ἰδίους οἴκους εἰς διλωρικὴ ταξατίωνα, κατακριθῇ. Adde §. 15. ubi perperam editum δίχα κομμάτου, ἤγουν ἀπολύσεως τῆς στρατ. Euſtathius de Temp. intervall. ἐὰν οἱ σχολάριοι κατὰ κομιάτον ἀπολειφθῶσιν, ἕως πέντε μηνῶν, ἀεὶ χρημάτων οὐκ ἐνάγονται. Palladius in Hiſt Lauſiaca c. 86. Κομιάτου χωρὶς καὶ προθεωρίᾳ ζωῆς. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Commeatus*.

ΚΟΜΕ'ΝΟΝ, *Fractum*, Κεκλασμένον, in Corona pretioſa: κεκομμένον.

ΚΟΜΕΝΤΑ'ΡΙΑ, *Commentaria*. S. Athanaſius in Apol. ad Conſtantium: ἰδοὺ πάλιν τρίτη τις καθίσταται ἀκοή, ὅτι γέγραπται τοῖς ἐν Αὐξούμει Τυράννοις, ὥστε Φρουμέντιον τὸν ἐπίσκοπον τῆς Αὐξούμεως, ἐκεῖθεν ἀχθῆναι, καὶ ἐμὲ μὲν μέχρι τῶν βαρβάρων ζητεῖσθαι, καὶ εἰς τὰ λεγόμενα Κομεντάρια τῶν Ἐπάρχων παραπέμπεσθαι.

. Κομέντον, pro Κομενταρεῖον. Prochorus de Rebus geſtis S. Joannis Evangeliſtæ: Καισαρέως τῆς Παλαιστίνης ἐγὼ ὑπάρχω ὁ ἀδελφὸς Βοηθὸς κομέντων, id eſt *Adjutor Commentariorum*, ut eſt in Collat. 2. Carthagin. vel *Adjutor Commentarienſis*, ut in l. 5. Cod. Th. de cuſtodia reor. Vide Κόμβινος.

Κομεντάρεος, *Commentarienſis*. S. Athanaſius in Apol. 2. de Fuga ſua: πῶς δὲ συνέδον ὀνομάζειν τολμῶσιν, ἧς Κόμης προεκάθητο, καὶ παρῆν Σπεκουλάτωρ καὶ Κομενταρήσιος ἡμᾶς εἰσῆγεν ἀντὶ διακόνων τῆς ἐκκλησίας.

Κομενταρία, *Officium Commentarienſis*. Miracula S. Georgij ex Bibl. Ambroſ. num. 9. ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο, ὅτι ὁ βασιλεὺς ὡς χρήσιμον αὐτοῦ δοῦλον, οὐ μόνον

μόνον τὴν κομμενταρίων αὐτῷ ἐχαρίσατο, ἀλλὰ καὶ πάντα ἐπισκοπεῖν αὐτῷ δίδωσι.

Κομμενταρήσιος, *Commentarienſis*, τὰς ἐγγραφὰς τῶν ἐγκλημάτων ἐκδέχων, ut eſt apud Heſychium. Nos diceremus, *qui reçoit les eſcroües des Criminels.* unde fortè vox iſta deducta. Auctor Etymologici: Κομμενταρίσιοι, τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων πράττοντας ὁ νόμος καλεῖ, καὶ ὑπηρετοῦντας τῇ ἐγκληματικαῖς δίκαις, ὑπασπιζόντων αὐτῷ ἀπληκταρίων, καὶ κουβικουλαρίων μετὰ πλήθους ῥαβδούχων — εἰσὶ δὲ καὶ νῦν οἱ λεγόμενοι Χαρτουλάριοι. Eadem habent Gloſſæ Baſilic. Lexicon MS. ex Cod.Reg.1708. Κομμενταρήσιος, ὁ χαρτουλάριος. Martyrium S. Euſtratij & Socior. MS. Εὐστράτιος κομμενταρήσιος εἶπε, &c. Ubi in margine: τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων, γράφοντας τὰς ἐκκλησιαστικὰς δίκας, Κομμενταρισίους, ὁ νόμος ἐκάλει· λέγονται δὲ οἱ νῦν Χαρτουλάριοι. Ejuſmodi Κομμενταρισίων paſſim mentio occurrit, apud S. Baſilium Epiſt.417. Nilum Monachum lib. 1. Epiſt. 309. Juſtinianum in Nov.13. cap. 1. & in Edicto 13. cap.17. in Martyrio M S. S. Sebaſtiani, in Martyrio MS. S. Platonis, in Martyrio M S. S. Hieronis, in Martyrio S. Bonifacij num. 11. S. Acacij num. 3. SS. Tarachi & Probi num.6. in Synaxariis 23, Septemb. in S. Jeraide, 18. Jan. & 5. Febr. in Sanct. Theodula, in Anthologio ubi de Sanct. Theodoro Magiſtro militum, in Menologio Baſilij 30. Martij in S.Phileta, &c.

ΚΟΜΕΝΤΟΝ. Vide Κόμβεντος, & Κομβεντάριον.

ΚΟΜΗΣ, *Comes*, qui in Palatio Imp. *Comitivam* adeptus eſt: Dignitas de qua pluribus egimus in Gloſſ.med. Lat. ut & de cæteris Comitibus quorum deinceps mentionem agemus. Euſebius lib. 4. de Vita Conſtantini: τῶν παντὸς στρατοῦ καθηγεμόνες, Κόμητές τε, καὶ πᾶν τὸ τῶν ἀρχόντων τάγμα. S.Athanaſius ad Solit. Ἡρακλεῖός τις τῷ ἀξιώματι Κόμης. Epiphanius pag.60. ὃς καὶ παρ' αὐτοῦ Βασιλέως ἀξίωμα Κομήτων ἔτυχε. Philoſtorgius lib.11.cap.8. καὶ κόμητος ἔχον τιμήν. Macarius Homil. 15. καὶ γὰρ Ἔπαρχοι καὶ κόμητες φόρους διδόασι τῷ βασιλεῖ. Syneſius Epiſt. 144. περὶ τοῦ κόμητος ἐγράφεις δὲ Οὐρσικίνου· λέγω δὲ τοὺς τυχόντας ἀρχῆς τῶν ἐν τῇ πατρίδι στρατιωτῶν.

Κόμητες τοῦ πρώτου τάγματος, apud Euſeb. lib. 4. de Vita Conſt. cap.1. qui Latinis Scriptoribus *Comites Ordinis primi.*

Ἀποκομήτων, *Ex Comitibus*, qui Comitis Dignitate antea functus fuerat. Inſcriptio Athenienſis apud J. Sponium tom. 3. Itinerar. part. 2. pag. 18. — ΠΡΟΝΟΙΑ ΦΛΑΒΙΟΥ ΠΟΜ. ΔΑΔΟΥΧΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΣΗΜΟΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΜΗΤΩΝ. In eadem Inſcriptione quæ à Grutero refertur CCCCLXIV. 7. hæc verba aliter deſcribuntur. Alia Gruteriana 430. 6. LICINI ALFIO. LICINIO. V.P. PATRONO. COLONIAE EX. COMITIBVS. Aliæ p.1052.9. FL. FIDETIVS. EX. COMITIBVS. HIC. DEPOSITVS. EST. VIX. ANN. XX.

Κομιτάτος, Κομιτάτον, *Comitatus*, *Aula Imperatoris.* Lib.7. Baſilic. tit.3. §.27. ἐάν τις αἰτήσει βασιλέα, ὥστε ἐλκυσθῆναι ἐν τῷ κομιτάτῳ ἄνηβον, ἢ γυναῖκα χήραν, &c. Ubi Scholiaſt. ὁ τόπος ἔνθα ὁ βασιλεὺς διάγει. Aſtrampſychus in Theoria aſtrorum MS. λαμβάνειν κομιτάτον καμάτων πολλῶν. Epiſtola Conſtantij Imp. apud S. Athanaſium in Apol.2. de Fuga ſua p.769. διὰ προτέρων γραμμάτων ἐδηλώσαμεν, ὅπως ἀμερίμνως εἰς τὸ ἡμέτερον κομιτάτον παραγένῃ. Adde eundem Athanaſium in Epiſt. ad Orthodoxos p.944. Palladius in Vita Chryſoſtomi p. 72. ὅτι ἀπέρχομαι εἰς τὸ κομιτάτον, Ἰωάννην καθελεῖν. Et pag.77. κατέλαβεν ἑαυτοῦ τὴν ἐκκλησίαν, μακρὰν χαίρειν εἰπὼν τῷ Κομιτάτῳ. Synodus Berytenſis in cauſa Ibæ, in Concil. Calchedon. Act.10. ἀνεχώρησαν εἰς τὸ κομιτάτον. Ita in Edicto Valentiniani & Marciani contra Eutychen in eodem Concilio part. 3. cap. 12. in Codice Canon. Eccl. Afric. cap. 93. 94. 97. 106. in Concilio Epheſino p.270. 279. apud Theodoritum lib. 2. Hiſt. Eccl. cap.11. Socratem lib.2. cap.24. in Vita S. Pachomij n.77. in Novella 6. Juſtiniani cap.3. in Baſilic. lib.9. tit.1. cap.121. 153. &c.

Κομιτατήσιος, *Comitatenſis*, qui in ſacro Principis Comitatu militat, vel qui ad ſacrum Comitatum ſpectat. Gloſſæ Nomicæ MSS. Vaticanæ in Παλατῖνοι. Οἱ μὲν ἀεὶ τῷ Παλατίῳ προσεδρεύοντες, ἐλέγοντο κομιτατήσιοι, κομιτάτον γὰρ ὁ τόπος, ἐν ᾧ διάγει ὁ Βασιλεύς. Theodorit. lib.4. Hiſt. Eccl. cap.22. ὁ τῶν κομιτατησίων δὲ, Λαργιτιώνων κόμης, στρατιωτῶν ἐπαγόμενος ἄμετρον πληθύν, &c. Vide Gloſſ.med.Lat.

Κομητιανὸς, *Comitianus*, *Officialis Comitis Orientis*, de quo in Gloſſ. med. Lat. Concil. Calchedon. Act.11. τίς ποτε γυμνώσας παραμήριον — Κομητιανὸς τάχα ὢν, ἦλθε. Ead.Act. initio: εἴκοσιν ἢ καὶ πλείους φυλακὰς ἤμειψα, ὡς εἰ μὴ ἦν φυλακὴ ἐν Ἀντιοχείᾳ ὑπὸ τὴν κομητιανὴν τάξιν. Ubi vetus Interpres: *Tanquam non eſſet carcer in Antiochia in Ordine Comitianorum.* Et Act.11. καὶ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τίς ποτε γυμνώσας παραμήριον Ολοσήρικος, τοῦτο ὄνομα αὐτῷ, κομητιανὸς τάχα ὢν, ἦλθε καὶ αὐτὸς, καὶ τὸ πλῆθος ἅπαν.

Κομητιανὴ, *Apparitio Comitis Provinciæ.* Juſtinianus in Nov.8.c.2. μὴ δύο τάξεσι χρῆσθαι, ἀλλὰ ἀναμιγεῖσαν ἑκατέραν, τήν τε τοῦ Ἄρχοντος, τήν τε τοῦ Βικαρίου, μίαν γενέσθαι κομητιανήν, ὥσπερ τε καὶ ὀνομαζομένην. Et cap.5. τάξεως δὲ μιᾶς Ἄρχοντος κομητιανῆς οὔσης τε καὶ ὀνομαζομένης. Adde Nov.27. cap.1. &c. Nov.30. cap.1 §.1. κομητικὴ τάξις, in Concilio Calched. Act.10. initio.

Κόμης, *Comes Provinciæ.* Procopius lib.3.de ædific. cap.1. κόμητά τε τῆς Ἀρμενίας ἐκάλουν καὶ εἰς ἐμὲ τὸν ἄρχοντα τοῦτον.

Κόμης Ἀνατολῆς, *Comes Orientis.* Vita MS. S.Theodoſij Cœnobiarchæ ὁ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατεύματος ἀρχηγός· Κόμητα τῆς ἀνατολῆς συνήθως ἐκεῖνον καλεῖν. Occurrit apud Moſchum in Limon. cap.37. Photium Cod. 228. in Chron. Alexandrino an.7. Leonis M. apud Theophanem an.9. Juſtini Thracis, an.1. Juſtiniani, initio, & an.34. in lib 8. Baſilic. tit.1. cap.27. 33. &c.

Κόμης τοῦ ὑψηλοῦ βήματος, *Comes Conſiſtorianus*, vel *primi Ordinis*, in Baſilic. lib.57. tit.1. §.8. Vide Cujac. lib.7. Obſerv. cap.10.

Κόμης τῶν βουκίνων, *Qui Buccinatoribus præerat*, apud Anonymum de Caſtrametatione. Locum habes in Μαγκλαβίτης.

Κόμης Δαψιλειῶν, *Comes rerum privatarum*, lib.7. Baſilic. tit.5. §.92.

Κόμης Δομεστίκων, *Comes Domeſticorum.* Zonaras de Diocletiano: ἄλλοι δὲ κόμητα Δομεστίκων γενέσθαι φασί. In Concilio Epheſino part. 1. cap.35. & alibi: μεγαλοπρεπέστατος κόμης τῶν καθοσιωμένων Δομεστίκων, & in Concil.Calchedon.Act.5. Chronicon Alexandrinum in Juliano: ἀπῆλθεν ἐν παπυλεῶνι Ἰοβιανοῦ τοῦ κόμητος δομεστίκων. Philoſtorgius lib.8. cap. 8. τῶν Δομεστίκων οὗτος ἡγεῖτο. Sozianus lib.9. cap.8. ἡγεμὼν τῶν ἱππέων, Δομεστίκων καλουμένων.

Κόμης ἐξκουβιτόρων, vel τῶν ἐξκουβίτων, *Comes Excubitorum.* Nicephorus Conſtantinopol. pag 95. 1. Edit. καὶ ἀξίᾳ αὐτὸν ἐτίμησαν, ἣν Ῥωμαῖοι καλοῦσι Κόμητα Ἐξκουβιτόρων. Occurrit in Chronico Alexandrino an.1. Juſtini Thracis. an.1. Phocæ, an.2. Heraclij, apud Theophan.an.35. Juſtiniani M.an.9.10. Juſtini Jun. an.1. 5.Phocæ, apud Codinum in Orig. Conſtantinopol. num.95. Κόμης τοῦ βασιλικοῦ ἐξκουβίτου, in Concil. VI. Act.1. & alibi.

Κόμης Ἑώας, *Comes Orientis*, in Nov.8. Juſtin. c.6. Nov.25. cap.4. &c.

Κόμης τῶν θησαυρῶν, *Comes ſacrarum Largitionum* apud S.Baſilium Epiſt.84. Palladium in Vita S. Joan. Chryſoſtomi pag. 27. in lib.6. Baſilic. tit.1. cap.46. Ὁ ἐπὶ τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν, apud Socratem lib. 4. cap.21. Ταμίας τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν, apud Sozomenum lib.6. c.19. & Theodoritum lib. 3. Hiſt. Eccl. cap. 12.

Κόμης τῆς ἰδικῆς περιουσίας, vel οὐσίας, *Comes rerum privatarum*, in Baſilic. lib.6. tit. 1. cap.15. & 59. lib.7. tit.1. cap.32. lib.60. tit. 43. cap. 13. Κόμης τῶν ἰδικῶν, lib.7. tit.5. cap. 92. 96. Κόμης τῶν θείων ἰδικῶν, lib.57. tit.1. cap.8. Τῶν ἰδίων τῶν βασιλέως χρημάτων τε καὶ κτημάτων ἡγεμονίαν πεπιστευμένος, Κόμητα δὲ πριβάτων τὸν τοιοῦτον προσαγορεύειν εἰώθασι Ῥωμαῖοι, apud Theodoritum lib.3. Hiſt. Eccl. cap.12. Vide ἰδικόν.

Κόμητες Ἰουστινιανοὶ, dicti à Juſtiniano *Rectores* Provinciarum Phrygiæ Pacatianæ, & Galatiæ primæ, Iſauriæ, tertiæ Armeniæ. Vide Nov.25.27.31.

Κόμης τῶν βασιλικῶν ἵππων, apud Pachymerem lib.1. cap. 11. & Codinum de Offic. Aulæ Conſtantinop. cap. 5. num.5. p. 9. 10. ubi ejus munus deſcribitur. Vita MS. S. Danielis Stylitæ: τοῦ βασιλέως ἱπποκόμος, ὡς δὲ ἡ κοινὴ ἂν εἴποι καὶ συνήθης γλῶττα, τῶν ἵππων ὁ Κόμης. Idem qui κόμης τοῦ βασιλικοῦ ἱπποστασίου, apud Continuatorem Theophanis lib.2. num.22. Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap.9. ubi de inauguratione Patr. Conſtantinopol. καὶ ἵππος παρασήμοις τισὶ κοσμεῖται, καὶ ἐπ' αὐτῷ ὑποψήφιος κάθηται, καὶ ὑπὸ πεζοῦ τοῦ Κόμητος τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου κατέχοντος, αὐτοῦ τοῦ βασιλέως αὐτοῦ, — προπέμπεται διά τε τῆς βασιλικῆς αὐλῆς, &c. Nam munus eſt Comitis Equum Imperatoris adducere, ut eſt apud eundem Codinum in locis indicatis.

Κόμητες Κονσιστωριανοὶ, *Comites Conſiſtoriani*, in Nov. 13. Juſtin. cap.3. lib.8. Baſilic. tit. 1. cap.34. &c. *Comes Conſiſtorianorum*, in Synodico adverſus tragœdiam Irenæi cap.41.

Κόμης κόρτης. Vide in Κόρτις.

Κόμης Κορτιναρίων. Vide in Κορτινάριος.

Κόμης τῶν Κομιτατενσίων λαργιτιόνων, *Comes Largitionum Comitatenſium*. Ita *Magnus* indigitatur apud Theodoritum lib.4. Hiſt. cap. 2. qui ſub finem ejuſdem capitis nudè τῶν λαργιτιόνων Κόμης appellatur.

Κόμης τῶν Λαργιτιόνων, vel τῶν θείων λαργιτιόνων, *Comes Sacrarum Largitionum*: ὁ τοὺς θησαυροὺς ἐπιτετραμμένος, Philoſtorgio lib. 7. cap.10. Occurrit apud Juſtin. in Nov.24. &c. Nilum Monachum lib.2. Epiſt. 304. Autorem Chronici Alexandrini. an.13. Arcadij, an.3. Phocæ, apud Theophanem an.7. Juſtiniani M. an.7. Phocæ, & alios non ſemel. *Comes cunctarum* (al. *univerſarum*) *Largitionum*, in Synodico adverſus tragœdiam Irenæi cap.17. 18. 34.

Κόμης τῶν οἰκιῶν, *Comes domuum*, in Nov. Juſtin. 21. cap.2. & in lib.7. Baſilic. tit.5. cap. 101. malè οἰκείων, Codd. quidam præferunt, ut notat ibi Cujac. & lib.8. Obſ. cap. 40. Scholiaſtes Juliani Anteceſſ. cap.82. *Comes domorum jus ſuum ſuper domos publicas habebat.*

Κόμης τῶν ὀφφικίων, *Comes Officiorum*, in Clementina Epitome de geſtis S.Petri num. 164. Κόμης τῶν θείων ὀφφικίων, in Martyrio S. Clementis num. 15. idem qui *Magiſter Officiorum*, de quo in Μάγιστρος.

Κόμης τοῦ ὀψαρίου, in Chronico Alexandr. an.16. Heraclij. Vide Ὀψάριον.

Κόμης ὀψικίου, *Comes obſequij*. Apud Theophanem pag. 318. Occurrunt Βαρβαχύλος ὁ Πρωτοπατρίκιος καὶ Κόμης τοῦ ὀψικίου, pag.335. Ἰσοὴς Πατρίκιος καὶ Κόμης τοῦ ὀψικίου, pag.347. Ἀρτάβασδος Κουροπαλάτης καὶ Κόμης ὀψικίου. Adde pag.335. 347. 368. 397. 400. & Leonem Grammaticum pag.467. Κόμης τοῦ βασιλικοῦ ὀψικίου, in Concilio Nicæno II. pag. 45. 156. Edit. Labbæi, in Concil. VI. Oecumen. Act. 1. & alibi paſſim. In indice MS. neſcio cujus Bibliothecæ ex Cod. Colberteo, Aetius Medicus Amidenus Κόμης τοῦ ὀψικίου indigitatur: ut in indice MS. Libror. Gr. Bibl. Vaticanæ. Vide ὀψίκιον.

Κόμης Παροχῶν, *Comes Largitionum*, in lib.7. Baſilic. tit.5. cap.92.

Κόμης τῆς Πομπῆς Imperatoris, idem qui Κόμης τοῦ ὀψικίου, in Epiſt.1. Gregorij II. Pap. ad Leonem Iſaurum Imp. ubi de Conſtante Imp. in Sicilia occiſo: Νιζεύξιος γὰρ ὁ τότε Κόμης τῆς πομπῆς αὐτοῦ, πληροφορηθεὶς ἐκ τῶν Σικελίας Ἐπισκόπων, ὅτι αἱρετικός ἐστιν, ἔσω εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ τάφου αὐτοῦ ἐποίησαν. Vide Πομπή.

Κόμης τοῦ Πρεσέντου, *Comes Præſenti*, idem qui Κόμης τοῦ ὀψικίου. Theophanes an.1. Juſtini Thracis: Βιταλιανὸς δὲ ὁ προῤῥηθεὶς μετὰ θάνατον Ἀναστασίου Ἰουστίνῳ τῷ μεγάλῳ σφόδρα ᾠκειώθη, ὥστε στρατηλάτου ἀξίαν παρ' αὐτοῦ δέξασθαι, καὶ ὕπατον ἀναγορευθῆναι, καὶ Κόμητα Πρεσέντου.

Κόμητες τῶν πόλεων, *Comites* ſeu *Rectores Civitatum*, vel *Provinciarum*. Κόμης τῆς Πακατιανῆς Φρυγίας, & Κόμης Γαλατίας πρώτης, qui antea Vicarij duntaxat titulo gaudebant, in Nov.8. Juſtin. cap.2.3. Κόμης τρίτης Ἀρμενίας, in Nov.34. Κόμης Ἀντιοχείας, apud Palladium in Vita S. Joan. Chryſoſtomi pag.43. Κόμης Ἀβύδου, apud Theophanem an. 1. Heraclij.

Κόμης τῶν πριβάτων, *Comes rerum privatarum*, apud S. Baſilium Epiſt.415.423. Malchum in Excerpt. de Legat. pag.96. Theodorit. lib.3. Hiſt. Eccl. cap.12. & in Novella Juſtiniani 123.c.43. Nov.124.c.2. Μεγαλοπρεπέστατος Κόμης τῶν θείων πριβάτων, in Concil. Cachedon. Act.1. & lib.7. Baſil. tit.4. cap.2. in Nov. 24. ſub. fin. & Nov. 112. Κόμης τῶν ἀπαντλήσεων θείων πριβάτων, in inſcript. Nov.12. Juſtin. Philoſtorgius lib.7. cap.10. Ἐλπίδιος ὁ τῆς βασιλικῆς οἰκίας προεστώς. Κόμητα πριβάτων ἡ Ῥωμαίων γλῶττα καλεῖ. Vide Πριβάτα.

Κόμης τῶν Σακρῶν, in Actis contra S. Cyrillum in Concilio Epheſino pag.721. Edit. Labbæi: *Comes Sacrarum Largitionum.*

Κόμης τοῦ στάβλου, *Comes Stabuli*. Apud Procopium lib.1. de Bello Gotthico cap.7. ἐς τῶν βασιλικῶν ἱπποκόμων ἦρχεν. Κόμης τῶν βασιλικῶν στάβλων, apud Theophanem an. 8. Juſtini Jun. Κόμης στάβλου, apud Leonem Grammaticum in Theophilo pag.454. in Conſtantino Leonis F. pag.496. 509. Anonymum Combefiſianum in eod. Conſtantino num.16. Symeon. Logoth. in Theophilo num.17. in Porphyrog. num. 15. Continuat. Theophan. lib.2. num.22. &c. Gregorius Turon. lib. III. cap. 32. *Beliſarium verò Comitem ſtabuli, quaſi pro humilitate quod prius fuerat, poſuit.* Vide Σταυλοκόμης.

Κόμης τοῦ θείου συνεδρίου, *Comes Sacri Conſiſtorij*, in Concilio Cachedon. Act.1.

Κόμης Σχολῶν, apud Theophanem an.2. Anaſtaſij, an.35. Juſtiniani M. pag.200. Κόμης τῶν τῆς τῶν Ἐξκουβίτων σχολῆς, apud Scylitzem pag. 487. *Comes & Præpoſitus quartæ Scholæ*, in Synodico adverſus tragœdiam Irenæi cap.16. Vide Σχολή.

Κόμης τοῦ τείχους, apud Symeonem Logothetam in Michaële Theophili F. num.10. Idem qui Ἄρχων τῶν τειχῶν, de quo ſuprà.

Κόμης Φοιδεράτων, *Comes fœderatorum*, apud Theophanem an.22. Anaſtaſij, an.36. Juſtiniani M. an.10. Juſtini Jun. an.4. Tiberij, an.12. Mauricij, an. Phocæ 1. Cedrenum an.26. Theodoſij Jun. an.4. Tiberij, &c. Vide in Φοιδεράτοι.

Κόμης

Κόμης, *Comes, qui Bando* ſeu *Turmæ militari præerat.* Leo in Tacticis cap.4. §. 10. & Mauricius lib. 1. Strateg. cap.3. κόμης δέ ἐστιν, ἤτοι Τριβοῦνος, ὁ τοῦ τάγματος ἢ βάνδου ἡγούμενος. Adde eundem Mauricium lib.2. cap.19. Ejus verò inter militares Duces ordo ita recenſetur à Leone cap.4. §.6. πρῶτα κεφαλὴ ὁ στρατηγὸς, καὶ μετ' αὐτὸν οἱ μεράρχαι, εἶτα δρουγγάριοι, εἶτα οἱ κόμητες, ἤγουν οἱ τῶν λεγομένων βάνδων ἄρχοντες. Adde §.63. cap.12. §.73. 105. 114.125. cap.13. §.1. cap.18. §.144. 152. Porphyrogenitus lib.1. de Thematib. cap. 1. Λογγῖνος γὰρ ἔλεγον τοὺς χιλιάρχους, καὶ Κεντυρίωνας τοὺς ἑκατοντάρχους, καὶ κόμητας τοὺς νῦν στρατηγούς. Idem in Tacticis pag.9. καὶ ὀφείλει ἕκαστον τάγμα ἴδιον βάνδον ἔχειν, καὶ Κόμητα ἔχειν, φρόνιμον καὶ ἀνδρεῖον, δυνάμενον πολεμεῖν μετὰ τῆς ἰδίας χειρός. Et pag.20. καὶ ὀφείλει δὲ ὅτι βάνδον ὑπὲρ ἐπέχει ὁ Κόμης, πλέον, ὡς εἴρηται, τῶν τετρακοσίων ἀνδρῶν ἔχειν. Zonaras in Conſtantio, de Magnentio: ἐν τοῖς Προτίκτορσι δὲ ἐστρατεύετο, εἶτα καὶ Κόμης ὠνομάσθη ταγμάτων δύο Ῥωμαϊκῶν. Martyrium S. Georgij num. 3. ἐπιδειξάμενος δὲ αὐτοῦ τὴν ἀνδρείαν ἐν τούτῳ τῷ ἀξιώματι (Τριβούνου) κατὰ τοὺς πολεμικοὺς ἀγῶνας, καὶ στρατιώτην ἀληθῆ ἑαυτὸν ἀποδείξας, κόμης ἀπεδείχθη παρὰ τοῦ Διοκλητιανοῦ. Miracula ejuſdem S.Georgij num.9. καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ κρότος ἐγένετο μέγας, καὶ εὐθέως ἔφθασαν τριάκοντα καβαλάριοι, καὶ λέγουσιν, Ὁ Κόμης ἡμῶν ἔρχεται. Vita S. Eudociæ Mart. num.51. Διοδώρου κόμητος τῶν ἐκεῖσε στρατιωτῶν. Synaxaria 4. Januarij, in S.Gordio: Κόμης τὴν τάξιν, στρατιωτῶν ἡγούμενος ἑκατόν. Theophanes an.17. Heraclij: εὗρεν βάνδον τῶν Περσῶν, καὶ φονεύσας αὐτοῦ τὸν Κόμητα, ἤνεγκεν αὐτοῦ τὴν κεφαλήν.

Πρωτοκόμης, *Primus inter eoſdem Comites:* recenſetur inter Officia Palatij Conſtantinopol. in Catalogo Reg. Codic. 5. poſt Domeſticum Thematum.

Κόμης, *Comes*, Dignitas & Officium in re navali: κόμης, hodiernis Græcis, Ital. *Comiti.* Euſtathius ad Iliad. ά. Ναύαρχον τὸν τοιοῦτον φασίν· εἴη δ' ἂν ὁ τοιοῦτος, ὁ καὶ κόμης παρὰ τοῖς ὕστερον. Leo in Tacticis cap.19. §.25. κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ βασιλικοῦ πλωΐμου, καὶ οἱ τῶν ἄλλων θεμάτων πλώϊμοι στρατηγοὶ Δρουγγάριοι ἐκαλοῦντο πάλαι τοῖς ἄνω χρόνοις, καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς κόμητες μόνον καὶ Κένταρχοι. Et num.23. ἐπιστήσεις αὐτοῖς ἄρχοντας ἢ κατὰ έ. ἢ κατὰ γ'. δρόμωνας ἕνα τῶν λεγομένων κόμητα, ὅστις ναύαρχός τε καὶ ἡγεμὼν τῶν ὑπ' αὐτῶν δρομώνων ὑπάρχων φροντίσει προσεχέστερον περὶ πάντων εὐχόλως, καὶ διατάξει πρὸς ἕκαστα. Vita MS. S. Pauli Junioris in Latro: καὶ ἀρχήν τινα κοσμικὴν μετῄει, καὶ κόμης ἦν ἐν πλωΐμῳ στρατῷ. Anna Comnena lib. 11. pag. 336. ἐπικαταλαβόντες δὲ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στόλου κόμης τις Πελοποννήσιος — ναυλοχεῖν ἄριστα ἐπιστάμενος, &c. Nicetas in Iſaacio lib.1. num.6. ex Cod. Græc. Barb. οἱ τοῦ βασιλικοῦ στόλου κόμητες. Pachymeres lib.4. cap. 26. οἱ δ' ὑπ' ἐκείνῳ πολλοί τε ὄντες καὶ μέγιστοι εἰς Λοχαγοὺς, καὶ Τυρμάρχας, καὶ Κόμητας, καὶ Ναυάρχους ἐτάττοντο· ὁ γὰρ στόλος πολὺς καὶ πολλαῖς ναυσὶν ἐξηρτύετο. Ducas Hiſt. cap.20. καὶ καταστήσας Δρουγγαρίους καὶ Κόμητας οἰκείους τοῦ μεγάλου στόλου. Adde Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini ſect.11. cap.9. & Codinum de Offic. Aulæ Conſtantinopol.

Πρωτοκόμης, qui cæteris *Comitibus* navalibus præerat. Codinus de Offic. c.5. n.93. τὸ τοῦ Πρωτοκόμητος ὑπερέτημα θαλάσσιόν ἐστιν· εὑρίσκεται οὗτος τῶν ἐν τῷ βασιλικῷ στόλῳ πάντων Κομήτων πρῶτος. Suberat Magno Duci, ut eſt apud eundem Codinum num.4. Neſcio an non legendum ſit Πρωτοκόμης, pro Προκόμιος, apud S.Cyrillum lib.3. adverſus Julianum pag.104. Μωϋσῆς κοσμοποιὸν ἀπέφηνε τὸν Θεὸν, καὶ τῶν ὅλων Κύριον, ἀπόλεκτον δέ φησι τὸ ἐξ Ἀβραὰμ ποιήσασθαι γένος, καὶ οἷόν τι προκόμιον τῶν ἄλλων ἐθνῶν.

Σοπρακόμης, *Supracomes*, Italis *Supracomiti*, Gubernator navis, in Cruſij Turco-Græcia.

Κόμης, *Comes regionis aut Provinciæ*, uti hæc vox ſumitur apud Latinos inferioris ævi. Κόμης πλέης, *Comes de Blois*, ſeu Bleſenſis, apud Nicetam in Balduino, & Nicephor. Gregoram lib.2. Hiſt. Κόμης τῆς φλάντζας, *Comes Flandriæ.* Ephræmus in Chronico:

Εἰς ἄνακτα χρίουσι τὸν Κωνσταντίνου
Βαλδουῖνον Κόμητα χώρας τῆς Φλάντζας.

Κομήτισσα, *Comitiſſa, Uxor Comitis*, apud Nilum Monachum lib.2. Epiſt.213.218.

Κομητόπουλος, *Filius Comitis*, uti apud Robertum de Monte an. 1141. Scylitzes in Baſilio Porph. pag. 646. οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν Βουλγαρίᾳ ἐπέμφθησαν μετὰ ταῦτα, ἐφ' ᾧ τὰς πατρῴας ἀντισχέσθαι βασιλείας, καὶ τοὺς Κομητοπούλους ἀπείρξουσι τῆς προσφορᾶς. Mox: υἱοὺς ὄντας παῖδας τοῦ μέγα δυνηθέντος ἐν Βουλγαρίᾳ Κομήτου. Zonaras in eod. Baſilio: ὡς γὰρ ἡ τοῦ Τζιμισκῆ κατήγγελτο τελευτὴ, τέσσαρσιν ἀδελφοῖς ἐναλιθίασι τὴν σφετέραν ἀρχὴν, — οἱ Κομητόπουλοι ὠνομάζοντο, ὅτι υἱοὶ γεγόνασιν ἑνὸς τῶν παρ' αὐτοῖς ἐπισήμων, καὶ λεγομένων Κομήτων. Extitit etiam in Aula Conſtantinopolitana familia τῶν Κομητοπούλων, cujus meminit Cantacuzenus lib. 3. Hiſt. cap.46. Extr. Parthenius Patr. Conſtantinopolit. in Epiſt. Edita à Goaro: κῦρος Φίλιππος Ἀρλαῖος Κόμης δὲ Τζίζι μετὰ τοῦ φιλτάτου αὐτοῦ υἱοῦ Κομητοπούλου Ῥογερίου Ἀρλαιου, &c.

Κομητοῦρα, *Diſtrictus & Præfectura vici*, ut *Comitatus*, apud Latinos ſequioris ætatis, uti docuimus in Gloſſ. med. Lat. Novella Conſtantini Porph. περὶ δυνατῶν, &c. Πρὸς τὰ ὑπὸ τὴν αὐτὴν μητροκωμίαν χωρία, ἤτοι ὑπὸ αὐτὴν κομητοῦραν. Aliter hanc vocem ſumi apud Annam in Alexiade pag. 310. docuimus in Notis noſtris pag.366. ubi ſat multa.

ΚΌΜΙ, Κόμμι, in Gloſſis Chymicis MSS. exponitur λέκιθος, *Ovi albumen.* Alter Chymicus MS: τὸ λευκὸν τοῦ ὠοῦ φασὶν κόμμι. Zoſimus MS. de Inſtrumentis & Caminis: καὶ χρῶ μετὰ κόμεως. Rurſum: καὶ μέλι ἢ κίκινον, ἢ γρὺ, καὶ ὕδωρ ἄφθορον, καὶ κόμι. Occurrit paſſim apud Chymicos. Κόμμι, τὸ ψιμμύθιον, exponitur in Gloſſ. MSS.

ΚΟΜΙΆΤΟΝ. Vide in Κομεάτον.

ΚΟΜΊΔΙ, *Gummi Arabicum: Comidi*, apud Joan. Garlandium in Lexico Chymico. Gloſſæ Botanicæ Colberteæ MSS. Κόμι, τὸ κομίδιον. Lexicon MS. ex eadem Bibl. Cod. 2199. Κόμιδιον τὸ τοῦ δένδρου δάκρυον. Simeon Sethi de Facult. cibor. τὸ δὲ κομίδιν μεταλαμβανόμενον μετ' οἴνου λευκῶντας ὀνίνησι. Rhazes de Peſte cap.14. προσθεὶς καὶ κομίδιον Ἀραβικὸν, καὶ σποδίον, &c. Infrà: ῥοῦν Συριακὸν, ὀξυάκανθαν, κομίδιον Ἀραβικὸν, βῶλον, &c. Myrepſus ſect.1. cap.96. in Cod. MS. κομίδιν Ἀραβικὸν οὐγγίας β'. Agapius in Geoponico c.150. ὀλίγον κομίδιν Ἀραπικὸν τρῶγε, &c. Κομμίδι, cap.202.209. Joannes Garlandius in Lexico Chymico: *Comidi, id eſt Gumma Arabica.*

Ὑδροκόμμιον, *Gummi liquidum.* Zoſimus Panopolita MS. φάκινον δεῖ ποιεῖν τὸ πᾶν καὶ ἀναλαμβάνειν ὑδροκομμίῳ. Alibi de Rotundandis margaritis: ἔστωσαν δὲ καὶ τὰ προσπλασθέντα, ἔχοντα ἐν τῇ φυράσει αὐτῶν ὑδρόκομμι λευκόν.

ΚΟΜΊΖΕΙΝ, pro *Adducere*, ut φέρειν, uſurpant non ſemel recentiores Græci. Cinnamus lib.2. num.9. τὸν ἐν τοῖς μάλιστα δρομικὸν εἶναι τῶν ἵππων αὐτῷ κομισθῆναι καραδοκῶν, ὃν καὶ Ἀγρίμιν, τὸ τάχος αἰνιττόμενοι, ἐκάλουν. Codinus de Offic. Conſtantinop. cap.5. num.5. τοῦ Κόμητος τῶν βασιλικῶν ἵππων κομίζοντος ἵππον, καὶ κρατοῦντος ἵππον. Vide φέρειν.

Ἀποκομιστὴς, *Nuntius, Tabellarius*, apud Symeonem Logothetam in Michaële & Theodora n. 1.

ΚΌΜΜΑΝ, *Sciſſio*, *Abſciſſio*. Gloſſæ Græcobarb. ἡ τῆς κάρας ἐκτομὴ, κόμμαν, ἢ κόψιμον τῆς κεφαλῆς.

ΚΟΜΜΆΤΙΟΝ. Vide in Κομάτι.

ΚΟΜΜΈΝΤΟΝ, *Conventus*. Vide Κόμβενδος.

ΚΟΜΜΈΡΚΙΟΝ, *Commercium*, *Negotiatio*. Interpres Concilij Lateran. IV. Can. 16. οἱ κληρικοὶ ὀφφίκια ἢ κομέρκια κοσμικὰ μὴ ἐγχειριζέσθωσαν. Pachymeres lib. 11. Hiſt. cap. 29. Γεννάτας ἦν σύνηθες ἐξ ἀρχαίου κατοικοῦσι τὴν χώραν, ἀπομερίζειν τὰ κέρδη ὧν μετεχείριζον ἐκ κομμερκίου λεγομένου Ῥωμαϊκῶς τοῖς τῆς χώρας ἄρχουσιν.

Κομμέρκιον, *Tributum*, *vectigal pro mercibus exſolvi ſolitum*. Gloſſæ Baſil. Τελώνιον, Κομμέρκιον. Theophanes an. 5. Conſtantini filij Irenes: καὶ κατελθὼν εἰς Ἔφεσον, — τὸ κομέρκιον τῆς πανηγύρεως ἑκατὸν λιτρῶν χρυσίου ὂν, ἐκούφισεν πρὸς θεραπείαν τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου. Idem an. 4. Irenes: καὶ τῆς Ἀβύδου καὶ τοῦ Ἱεροῦ τὰ λεγόμενα κομέρκια ἐκούφισεν. Et in Nicephoro Generali an. 8. τελοῦντας καὶ τὰ συνήθη κομμέρκια. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 46. ἔχει δὲ κομμέρκιον ἐκ τῶν τοιούτων πραγματειῶν ἄπειρον. Diploma Andronici Junior. pro Monembaſiotis: καὶ διδοῦσιν χάριν κομμερκίου εἰς ποσότητα νομισμάτων ἑκατὸν νομίσματα δύο. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 28. ὁ δὲ Μαρκίσης ἐδιπλάσιασεν ὅσα εἶχεν ἐκ συνηθείας κομμέρκια, καὶ συνῆγε πλεῖστον εἰσόδημα. Ducas Hiſt. c. 34. Extr. νῆες, τριήρεις, διήρεις, βάρκαι, ἀκάτια, μὴ πλεύσωσιν πρὶν χαλάσαντες τὰ ἱστία, τὸ κομμέρκιον δίδοται, καὶ οὕτως τὴν ὁδὸν αὐτῶν πορευέσθωσαν. Utitur etiam Laonicus lib. 6. pag. 151. Edit. Reg. Vide Notas noſtras ad Alexiadem pag. 315. & Gloſſar. med. Lat. in *Commercium*.

Κυμέρκιον, eâdem notione. Teſtamentum Arſenij Patr. Conſtantinopol. num. 9. ἤθελον δὲ ἵνα μετάνοιαν ἐνδείξηται, καὶ τὴν πολλὴν βαρύτητα τῶν φόρων καὶ κυμερκίων καὶ ἑτέρων ἀδικιῶν διὰ τὴν τοιαύτην ἁμαρτίαν ἐκκόψηται.

Κομμερκεύειν, *Commercium*, ſeu *Tributum exigere*. Harmenopulus lib. 2. tit. 5. §. 19. ὅτι πάντες ὀφείλουσι κομμερκεύεσθαι. Id eſt *omnes tributa exſolvere tenentur*. Quam explicationem ſuperiora tuentur. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho p. 477. διέστησαν τὴν ἐν τῇ πόλει πραγματείαν τῶν Βουλγάρων ἐν Θεσσαλονίκῃ, κακῶς τοὺς Βουλγάρους διοικοῦντες ἐν τῷ κυμερκεύειν. Anonymus Combefiſianus in Leone num. 9. κακῶς κυμερκεύοντες τοὺς Βουλγάρους. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 5. ἐκ τῆς Ἀντιγόνου μονῆς ἐκεῖσε ἀφίκετο κομμερκεύσων τὴν πανήγυριν. Ubi Cod. Ed. τελωνήσων: & lib. 3. num. 8. καὶ τὰ πλοῖα τούτων ἠργυρολόγουν. Ubi Codex Barbarogr. ἐκομέρκευον.

Κομμερκιάριος, *Commerciorum* ſeu *tributorum Conductor*: *Publicanus*, apud Scholiaſtem Baſilic. ad lib. 20. pag. 479. Joan. Moſchus in Limon. cap. 186. κομερκιάριος ἦν, ὄνομα Μόσχος. Infrà: εἶτα μετὰ χρόνον τινα, λοιδορία κατ' ἐμοῦ πρὸς τὸν βασιλέα γέγονεν, ὅτι τὰ κομερκία ἐσκόρπισα. Martyrium S. Anaſtaſij Perſæ MS. τοῦ κομμερκιαρίου μὴ ἀνιέντος, &c. Chronicon Alexandrinum in Heraclio p. 900. καὶ Θεόδωρος ὁ ἐνδοξότατος Κομμερκιάριος ὁ τὴν ἰσάτιν. Apud Conſtantinum de Adm. Imp. cap. 43. occurrit neſcio quis Michael κομμερκιάριος Χαλδίας. Balſamon in Reſponſo 24. καταλλάκτης, ἢ κομμερκιάριος, ἢ ἰατρὸς, ἢ ἀστρολόγος. Apomaſar in Myſteriis: ζητήτεον περὶ μεγιστάνων, ἐνόχων, γραμματικῶν, κομμερκιαρίων, &c.

Κομερκιάρης, *Mercator*. Damaſcenus Studita Homil. 24. ἦτόν τις Χριστιανὸς κυμερκιάρης, πλούσιος κατὰ πολλὰ καὶ ἀνελεήμων.

ΚΟΜΜΙΤΕΎΕΙΝ, *Committere*. Gloſſæ Baſil. κομμιτεύεται, βεβαιοῦται. Scholiaſtes Baſilic. lib. 7. pag. 265. Μοδεστῖνος φησὶν, ὅτι κἂν μηδὲν ὅλως τῷ νενικηκότι διέφερεν, ἀπαιτεῖται ἡ ἐπερωτηθεῖσα καὶ κομμιτευθεῖσα ποινή. Adde p. 266. Vide Salmaſium de Modo uſurar. pag. 6. 5.

ΚΟΜΜΟΝΗΤΌΡΙΟΝ, ὑπομνηστικὸν, in Concilio Epheſino in Reſcript. Epiſcoporum Conſtantinopoli inventorum. Gloſſæ Baſilic. Suidas & Lexicon MS. Cyrilli: Κομμονιτόριον, ἐπιστολὴ προστακτικὴ ἀποστελλομένη εἰς χώρας. Gloſſæ MSS. κομμονιτόριον, ἐνταλτήριον εἰς ὑπόμνημα, παρὰ Ῥωμαίοις. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κομμονιτόριον ἐστι ἔνταλμα ὑπογεγραμμένον, κατὰ Λατινικὴν λέξιν. Idem Lexicon Cyrilli MS. Κομμονιτόριον, ἐνταλτήριον εἰς ὑπόμνησιν. Utuntur paſſim Scriptores, Codex Canonum Eccleſiæ Afric. cap. 92. 93. Concil. Calchedon. Act. 1. Juſtinianus in Nov. 128. cap. 17. in Edicto 12. Evagrius lib. 2. cap. 17. Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 10. &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Commonitorium*.

ΚΟΜΜΟΠΌΔΑΣ, *Cui inciſa ſunt crura*. Gloſſæ Baſilic. ὅπου ἔχει τὰ πόδια, ἢ ποδάρια, κομμένα, ὁ Κομμοπόδας.

ΚΟΜΜΌΔΙ, *Gumma*, Κόμμι. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 131. τα δαμάσκηνα ἀπὸ τὰ ἄλλα ὅλα εἶναι καλίτερα καὶ ἄλλα δὲ, τὸ κομμίδι, ἤγουν ἡ κολυτζάνα τῆς μύσκλου καὶ δαμασκηνέας, νὰ πίνῃ τινὰς μὲ κρασὶ, σκορπίζει τὴν πέτραν τῆς δυσουρίας.

ΚΌΜΟΔΑ, apud Suidam, & in Gloſſis Baſilic. δόσεις ἐπὶ τοῦ σεισμοῦ παρεχόμεναι. Ubi σιτισμοῦ legunt viri docti. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Commodum*.

ΚΟΜΟΔΡΌΜΟΣ. Vide in Κυμοδρόμος.

ΚΟΜΠΆΡΙΟΝ. Vide in Κομβάριον.

ΚΌΜΠΑΡΟΣ, *Compar*. Suidas: Κόμπαρος ὁ συνεζευγμένος εἰς ὑπηρεσίαν τινὶ ὁμοίαν τὴν αὐτὴν ἐκτελῶν χρείαν.

Κομπάρος, hodiernis Græcis eſt *Compater*, Συντεκνος, *Compere*. Vide Goarum ad Euchologium pag. 385.

ΚΟΜΠΑΣΣΑΤΕΎΕΙΝ, *Compenſare*, apud Scholiaſtem Baſilic. ad lib. 13. pag. 109. Vide mox Κομπενσατεύειν.

ΚΟΜΠΆΣΣΟ, *Circinus*, Διαβήτης, ex Italico *Compaſſo*.

ΚΌΜΠΕΝΔΟΝ, Κόμπενδον. Vide in Κόμβενδος.

ΚΟΜΠΈΠΕΡ, & Κυμπέπερ, Scholiaſtes Nicolai Myrepſi, ad ſect. 1. de Antidotis cap. 22. κυμπέπερ, τὸ καρδάμωμον. In ipſo contextu Legi Κομπέπερ monet Fuchſius, negátque eſſe Cardamonum, ſed eſſe quod Actuario Κομβίβα, vel Κομπίβα, appellatur, vulgò verò in Officinis *Cubeba*. Adde cap. 123. At cap. 21. In Cod. MS. legitur κυμπέπαξ, cap. 97. κυμπέπεις.

ΚΟΜΠΕΣΑΤΕΎΕΙΝ, *Compenſare*. Gloſſæ Baſilic. Κομπεσατεύει, Συλλογίζεται, ψηφίζει.

Κομπεσατίων, *Compenſatio*. Euſtathius de Tempor. intervall. ὁ θέλων ἀντιθεῖναι κομπεσατίονα, ἤτοι αντίλλογον τῷ φίσκῳ, ὀφείλει ἀποδεικνύειν ἔσω δύο μηνῶν, ὅτι κεχρεώστηται αὐτῷ ὅπερ βούλεται ἀντιλογίζεσθαι. Similia ferè habet Scholiaſtes Baſilic. lib. 7.

ΚΌΜΠΙ. Myrepſus MS. ſect. 1. cap. 20. 21. ῥοδοστάγμαν τῶν κομπίων.

ΚΟΜΠΛΑΤΊΩΝ, ſeu Κομπλετίων, *Completio*, cujus vocis vim haurire licet ex Juſtiniano Inſtit. de Empt. & vendit. §. 1. *In iis autem quæ Scripturâ conficiuntur, non aliter perfectam eſſe venditionem & emptionem conſtituimus, niſi & inſtrumenta emptionis fuerint conſcripta, vel manu propriâ contrahentium, vel ab aliis quidem ſcripta, à contrahentibus autem ſubſcripta: & ſi per tabellionem fiunt*,

fiunt, niſi & completiones acceperint, & fuerint partibus abſoluta. Ubi Theophilus, & Schol. Baſil. Ecl. 19. tit. 2. §. 1. εἰ μὴ κομπλεύσεις παρακολουθήσωσιν, ἠγραμμένης τῆς ὑπογραφῆς. Harmenopulus verò lib. 3. tit. 3. κομπλεύσιν παρακολουθήσει. Eſt igitur *Completio, Perfectio inſtrumenti,* quod *ſtipulatione* præſertim completur, ut quæ *firmitatem Chartis omnibus accommodet,* ut eſt in veteribus inſtrumentis laudatis in Gloſſ. med. Lat. in V. *Stipulatio*: atque ita *Completio* definitur in Gloſſis Baſil. κομπλατίονες, συνόδος δύο ἢ τριῶν εἰς τὸ αὐτὸ, καὶ συμφωνία. Neque aliter hanc vocem vertit Ambroſius Camaldulenſis apud Joan. Moſchum in Limonario cap. 193. τότε λέγει αὐτῷ (τῷ νομικῷ, ſeu Tabellioni) ὁ Πάπας Ἀπολλινάριος, Ὕπαγε, ποίησον γραμμάτιον χρεωστικὸν πεντήκοντα χρυσίων λιτρῶν, ὡς ἀπὸ τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας εἰς τὸν Μακάριον τὸν δὲ τὸν πατέρα τὸν δὲ τὸν παιδίου, καὶ βάλε καὶ μάρτυρας, καὶ κομπλατίονα, καὶ φέρε μοι αὐτὸ τὸ πρόσωπον. Ubi Camaldulenſis: *Appone teſtes, & ſtipulationem, & rata.* Scholiaſtes Baſilic. ad lib. 22. pag. 78. εἰ δὲ καὶ διὰ συμβολαιογράφου γένηται τὸ ἔγγραφον, λάβῃ καὶ τὸ τέλεσμα, ἢ κομπλατίονα.

Κόμπλη, eâdem notione. Gloſſæ Baſilic. Κόμπλα, ἡ τελείωσις. Ita leg. pro κόμιπλα. Novella Alexij Comneni de Teſtib. τῶν γὰρ δικαστῶν ἄλλων εἰς ἄλλας στρατευομένων ἐννοίας, καὶ τῶν μὲν τὰ ἔγγραφα, ἐξ ὧν ἡ σύγκρισις γίνεται, μὴ ἄλλως ἀγοραῖα καλουμένων δεῖσθαι, κατὰ τὴν ἐνισταμένην νεαρὰν, εἰ μὴ παρὰ ταβουλλαρίων τελοῖτο, καὶ συνήθους ἐπιτεθέντος κόμπλας, διατεινομένων. Infrà: ἀλλ᾽ ὁ τῇ Ἀγγῇ συνηγορούντων, τῆς κόμπλας τό γε νῦν ἔχον ἀφιεμένου, &c. Gennadius in Explicat. Rhampelij: ἤτοι τζάκωμαν, κόπλην, καὶ πλήρωμα τῆς ζητουμένου ὕλης. Ubi videtur leg. κόμπλην.

Κομπλεύειν, *Complere, Stipulari.* Eadem Novella Alexij de Teſtib. τὰς δὲ ὑπογραφὰς τῶν ταβουλλαρίων ἀρκεῖν λεγόντων, ἀγοραῖα τὰ ἔγγραφα συνιστᾶν, κἂν μὴ κεκομπλευμένα τυγχάνοιεν. *Etiam ſi ſtipulatio non intervenerit.* Adde Scholiaſtem Baſilic. ad lib. 20. pag. 446.

ΚΟΜΠΟΝΕΙΝ, *Componere.* Phyſiologus de Natura animalium MS. ubi de Columba: ἔρχεται ὁ ἀρσενικὸς, βάζει αὐτὴν τὴν βρῶσιν ἄπειτα εἰς τὸ στόμα του, καὶ χωνεύει ἐκεῖνα· ἐπειδὴ γὰρ κομπόνει τα, κακεῖνα ἀναθρέφει.

ΚΟΜΠΟΣ. Vide in Κόμβος.

ΚΟΜΠΟΣΤΑ, *Compoſitum*, ex Ital. *Compoſta.* Extat apud Agapium in Geoponico cap. 186. πῶς κάμνουσι τὴν κομπόσταν. Κομπόστο, apud Myrepſum ſect. 8. cap. 37. 67.

ΚΟΜΠΡΟΜΙΣΟΝ, *Compromiſſum*, πρόστιμον, in Gloſſ. Baſilic. Metrophanes Archiepiſc. Conſtantinopolit. in Epiſt. καθαιρέσει γὰρ ὑπόδικον σεαυτὸν ὑπογράψας ἐν τῷ κομπρομίσῳ καὶ συμφωνητικῷ γράμματι.

Κομπρομισσάριον, eâdem notione, in Gloſſ. Baſil. συνταγὴ, ἢ πρόστιμον.

Κομπρομισσάριος, in iiſdem Gloſſis, ὁ συνδιαιρούμενος τῷ προστίμῳ. Δικαστὴς αἱρετικὸς, διαγνώμων.

ΚΟΜΦΑΚΤΟΡΕΣ, Κομφέκτωρες, *Confectores,* Qui beſtias in Amphitheatro conficiebant: ſi quando enim beſtiæ efferatæ ſtragem populo minarentur, ij immittebantur qui eas *conficerent*, ac occiderent: ἀναιρεταὶ in Gloſſ. Lat. Gr. Κομφέκτωρ, apud Euſebium lib. 4. Hiſt. Eccl. cap. 15. Vide notata in Gloſſ. med. Lat. in *Confector.* Gloſſæ Baſil. Κομφάκτωρ, Καλακευαστής.

ΚΟΜΦΙΡΜΑΤΕΥΕΙΝ, *Confirmare*, βεβαιοῦν in Gloſſis Baſilic.

ΚΟΝΑ, ἡ ὑγρὰ πίσσα, in Gloſſis Jatticis Græcobarbaris, ex Cod. Reg. 190. *Pix liquida.*

ΚΟΝΑΚΙ. Vide in Κοντάρι.

ΚΟΝΑΡΑ. Vide in Κυκνάρι.

ΚΟΝΒΙΤΙΟΝ, *Convitium*, εἰς τὸ φανερὸν ὕβρις, in Gloſſ. Baſilic. ubi perperam Edit. Κομβίτιον.

ΚΟΝΔΑΚΙΟΝ, Κονδακίζειν. Vide in Κόνδαξ.

ΚΟΝΔΑΡΗΣ, Κονδάριον. Vide in Κονδάριον.

ΚΟΝΔΙΤΟΝ, *Conditum*, quod plerique Latini *Mulſum* vocant, inquit Cælius Aurelianus lib. 5. Tard. Paſſ. cap. 1. Κονδῖτος οἶνος, apud S. Athanaſium Dial. 1. de S. Trinit. pag. 183. Macarius Homil. 16. ἡ γὰρ ἀρετὴ διὰ πολλῶν αὐτῶν ἀρτύεται, ὥσπερ ἔστιν μά τι τὸ ἀναβαῖνον διὰ κονδίτου, ἢ ἑτέρου τινὸς, καὶ τοῦτο οὐ μόνον διὰ μέλιτος, ἀλλὰ καὶ πεπέρεως, καὶ οὕτως εὑρίσκεται χρήσιμον. Apophthegmata Patrum in Petro Pionita num. 1. θαρσεῖτε μοι, ὅτι ὡς κονδῖτον αὐτὸ (συζαρασῶν) ἔχω. Paulus Æginetâ lib. 3. cap. 45. ὕπο νεφριτικὰ φύσικα, καὶ τὰ πρὸς τοῦτο συντιθέμενα κονδῖτα. Adde c. 37. Alexander Trallianus lib. 1. cap. 15. λαμβανέτω δὲ διὰ τούτων διὰ διψῶν τινὸς προπόματος, ἢ ἀψινθάτου, ἢ κονδίτου. Lib 7. cap. 5. πίνειν καὶ ὅσα διὰ πεπέρεως σκευάζεται, ὑδρόγαρόν τε καὶ κονδῖτον. Et lib. 9. cap. 1. οἶδα δὲ εἰς κονδῖτον ἔχον πλέον τοῦ πεπέρεως. Occurrit præterea apud Plutarchum in Parallelis, Palladam lib. 1. Anthol. pag. 60. Continuatorem Theophanis lib. 3. num. 43. in Hippiatr. lib. 1. cap. 2. 30. Actuarium de Medicam. compoſ. Nicolaum Myrepſum ſect. 1. cap. 44. 46. in MS. & alibi, Moſchionem de Morbis mulierum cap. 77. 116. &c. Vide Caſaubonum ad Lampridium.

ΚΟΝΔΟΒΑΥΔΙΤΑΙ, Hæretici οἱ λέγοντες ἕνα Θεὸν εἶναι τῷ ἀριθμῷ, καὶ οὐχὶ τῇ ἀπαραλλάκτῳ ἰσότητι, inquit Timotheus Presb. de Hæretic. ubi hæc addit de illorum appellatione: Κονδοβαυδῖται δὲ λέγονται, διὰ τὸ ἐν τοῖς Κονδοβαύδοις λεγομένοις ἔχειν αὐτοὺς συναχθῆναι, κἀκεῖ συνάγεσθαι. Vide Nicephor. Calliſt. lib. 18. cap. 49.

ΚΟΝΔΟΣ, *Curtus*, in Gloſſ. Gr. Lat. Alibi: Κολοβὸς, ὁ Κονδὸς, *Curtus.* Corona pretioſa: *Corto*, Κονδὸς, Μικρός. Leo in Tacticis cap. 6. §. 16. τὰ δὲ ἱμάτια τῶν πεζῶν ἀπάντων ἔστωσαν κονδὰ μέχρι τῶν γονάτων αὐτῶν. Idem cap. 12. εἰ δὲ κονδότερον τὸ αὐτῶν ξίφος. Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 303. εἴτε ζωστάρια Γοτθικὰ, εἴτε καμελαύκια ἔχουσι κονδὰ, &c. Ita pag. 94. Adde pag. 160. ubi aliâ notione videtur ſumi. Anonymus de Caſtrametatione: ξυλοκόντια κελίχοντες πάνυ κονδά. Paſſio S. Bonifacij Romani pag. 321. ubi Cod. Vaticanus habet τετράγωνος, Colberteus præfert κονδός. Myrepſus MS. ſect. 10. cap. 77. λαβὼν ὄρνιθα ψυχρὰ τὰ ἐν τῆς μασχάλαις τοῦ προβάτων διεισκόμενα κονδὰ καὶ ὅλα καὶ μαλακά. Ubi Cod. Fuchſij habuit κοῖλα. Utuntur præterea Adamantius lib. 2. Phyſiogn. Anatolius lib. 10. Geopon. Achmes cap. 223. &c. Vide Κοντός.

Κονδοχέρης, *Qui curtas habet manus*, ita cognominatus neſcio quis Theodorus apud Theophan. an. 35. Juſtiniani.

Κονδεύειν, Κονδύνειν, Κοντίνειν, *Decurtare, Minuere.* Gloſſæ Græcobarb. Κολοβώνειν, τὰ κονδεύει, τὰ κοντύνει. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Δέτε καὶ κόμπους δύο τρεῖς τάχα τι να κοντύνη.

Κονδό. Vita MS. S. Symeonis propter Chriſtum Sali: ἡ δὲ εἶπεν, ὡς μαῦρος ἐπιστατάριος ἦλθε, καὶ ὅλα συνέτριψε· λέγει αὐτῇ, Κονδὸ κονδὸ, ἡ δὲ φησὶ, Ναὶ, ὄντως ναὶ, &c.

ΚΟΝΔΟΥΡΑ. Vide Κολοῦρα.

ΚΟΝΔΥΛΖΕΙΝ, Κόνδυλον διδόναι, in Vita MS. S. Andreæ Sali cap. 1. ubi Codex Mazarinus συμπλέκεσθαι, *Manum conſerere* præfert.

ΚΟΝΔΥΛΑΙ, Κόνδυλος. Portius: Κονδύλι, καλάμι, *Calamus*, δόναξ, κάλαμος. *Calamus ſcriptorius.* Gloſſ.

Gloſſ. Baſilic. Καννία, κονδύλοι τῶν καλάμων, &c. Nicetas de Conſtantinopol. Statu num. 5. οἱ δὲ γραφίας δόνακας, καὶ δοχεῖα μέλανος φέροντες, τόμους τὴν χεῖρα ἐδίδοσαν, ὡς γραμματέας ἡμᾶς τωθάζοντες. Ubi Cod. Barbarogr. κονδύλια præfert. Locum Vide in Καλαμάριον. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

> Λοιπὸν ἐξάφεις τὴν ὀκνηρίαν, καὶ πιάσε τὸ κονδίλη,
> Πασάνα δόσε ἑρμηνείαν, ὡσὰν φαγὴν σὸ δεῖλι.

Threnus MS. de capta à Turcis Conſtantinopoli:

> Καὶ μετανασταγματα ἐκράτουν τὸ κονδύλιν.

Codinus de Offic. Palat. cap. 4. num. 1. τὸ δικανίκιον αὐτοῦ μετὰ τῶν κόμβων ἐνοκοπτετοῦ· ὁ μὲν ἐπάνω κόνδυλος χρυσοῦς, λοιπὸς ὁ μετ' αὐτὸν χρυσοῦς καὶ αὐτὸς, ἐσκεπασμένος δὲ διὰ σχοινοπλοκίου ἀργυροῦ. Adde num. 9. 12. 18. 21. 23. 24. 26. &c. Ubi rectè obſervat Goarus, Procerum δικανίκια, *Nodis* aliquot inſterſtincta fuiſſe: *Nodos*, κόμβους, ſpatium verò inter nodos, κονδύλους, ſeu *Calamos* appellari: ac proinde nodos & calamos, materiâ, formâ & colore diſtinctos fuiſſe ſecundùm dignitatum gradus.

Κόντιλος, eâdem notione. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij cap. 190. καὶ τοῦτο μεστώσας ἀξυγγίῳ χοιρείῳ, περίδησον τὸ κόντιλον τοῦ ὀρνέου.

Κοντίλι, *Penna*, *Calamus*, κάλαμος, γραφεῖον. Theodorus Zygomalas Themeto Epiſt. 5. apud Cruſium: ἀπὸ τόρα πιάνοντας τὸ κοντίλι σὸ χέρι, ἐχίρησα νὰ σοῦ γράψω.

Κονδίλιον, *Penicillus Pictorum*. Codex Reg. MS. 618. f. 283. v. ἐπάνω δὲ τῶν αὐτοῦ κεφαλαίων γράφε μετὰ ζωγραφικοῦ κονδιλίου, ὡς ἔθος ἐστὶ τοῦ κονδιλίου.

Κοντιλενιόν. Vide Maximum Cythær. 10. Junij.

Κοντιλομάχαιρο, *Cultellus ſcriptorius*.

Κοντιλάτος, Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

> Τὰ μάτια κᾶνα τὰ γλυκία, κ' ἡ μύτη κοντιλάτη.

Id eſt, ni fallor, *Naſus inſtar calami, acutus*.

ΚΟΝΔΥΝΕΙΝ. Vide in Κονδός.

ΚΟΝΕΥΕΙΝ, *Diverſari, Divertere ad aliquem, Hoſpitio uti*, ἐπισταθμεύειν, καταλύειν. Damaſcenus Studita Homil. 19. ἐκόνεψεν εἰς τὸ σπῆτιν ἐκεῖνο ὅπου ἦτον ἡ γυναῖκα του. Infrà: ἔκαμαν γοῦν ἐκεῖ κονεμένοι γ'. ἡμέρας. Synaxarium Maximi Cythærenſis Epiſc. 24. Dec. in S. Nicolao milite: καὶ περνῶντας πρὸς τὸ βραδὶ, ἐκόνεψεν εἰς ἕνα καπηλεῖον. Ita 8. Aug.

Κονάκι, *Hoſpitium*, καταγώγιον, πανδοχεῖον.

ΚΟΝΕΩΣ μνήμη, *Pulveris memoria*, quæ 8. Id. Novembr. celebratur, ut pluribus obſervamus in noſtra Conſtantinopoli lib. 4. ſect. 5. num. 2. Theophanes an. 30. Juſtiniani: τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Δεκεμβρίῳ ς'. εἰς τὴν μνήμην τῆς Κόνεως ἐτελεύτησεν ὁ Τιμόθεος Ἔξαρχος τοῦ μοναστηρίου, &c. Sed legendum Νοεμβρίῳ, ex aliis Scriptoribus, ibidem monemus.

ΚΟΝΙΑ, ἡ στακτὴ τοῦ καυθέντος ξύλου, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Cinis ligni uſti*. Moſchopulo, ἡ ἄσβεστος, παρὰ τοῖς κοινοῖς κονία.

ΚΟΝΙΔΕΣ, *Lentes*, *Furfures capitis*. Agapius in Geoponico cap. 178. νὰ ἀφανίσῃς τὰς κονίδας.

ΚΟΝΙΔΙΒΟΤΑΝΟΝ, ἡ ἀγελοσταφίδα, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. ἡ ἀγρία σταφὶς, in Gloſſis Neophyti. *Labruſca*.

ΚΟΝΙΔΙΙΣ, Siculis, *Pſyllium*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 652.

ΚΟΝΙΛΗ, *Myrrhis*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 692.

ΚΟΝΝΙΣ, *Vermis ſpecies*. Vide in Ῥηξιφυλίτης.

ΚΟΝΟΡΤΑ, *Cohors*. Quippe N. pro H. ſeu aſpiratione Latinorum uſurpant Græci. Scholiaſtes Baſilic. ad lib. 21. pag. 602. καὶ ὁ Πραιποσιτος δὲ τῆς κονόρτας, ἤτοι τῆς ἄλας, ἢ τοῦ λεγεῶνος, &c. Infrà: ἐξέρχεται δὲ νόνον μὴ μίαν κονόρταν, μηδὲ μίαν ἄλαν, &c. Vide in N. & in Κόορς.

ΚΟΝΟΣΤΑΥΛΟΣ. Vide in Κοντοσταῦλος.

ΚΟΝΣΕΓΙΑΡΕΙΝ, *Conſulere*, ex Ital. *Conſegliare*. Theodoſius Zygomalas in Epiſt. apud Cruſium: καὶ ἔπαρ τὴν τοιμάτα σου, καὶ ἄμα στὸν ἀβοκάτον σου, καὶ ἄτι σε κονσεγιάρη σάτα κάμετο.

ΚΟΝΣΕΚΡΑΤΡΙΞ, *Conſecratrix*, ita dicta *Iris*, *Gladiolus*. Gloſſæ Baſilic. Κονσεκράτριξ, ἶρις. Occurrit apud Interpolatorem Dioſcoridis lib. 1. cap. 1. ubi ſcribitur Κονσακράτριξ.

ΚΟΝΣΙΛΙΑΡΙΟΣ. *Conſularis*. Conſtantinus Porphyr. lib. 1. de Themat. c. 1. ὑπὸ δὲ τῶν Ῥωμαίων βασιλέως γενόμενοι, εἰς ἐπαρχίας διῃρέθησαν, καὶ ἡγεμονίας, καὶ δύκατα, καὶ τοὺς καλουμένους Κονσιλιαρίους, τουτέστι βουλευτάς. Et c. 45. Ἐπαρχία Κύπρου τῆς νήσου ὑπὸ Κονσιλιάριον, τουτέστι βουλευτὴν, πόλεις δεκαπέντε. Lib. 2. cap. 1. ἐπαρχία δὲ Θράκης ὑφ' ἡγεμόνα ἐτέτακτο, καὶ ὑπὸ τὸν λεγόμενον Κονσιλιάριον, τουτέστι βουλευτήν. Adde pag. 83. & Acta S. Maximi Conf. pag. 65. Vide Κονσουλάριος.

ΚΟΝΣΙΛΙΟΝ, Κονσίλιον, *Conſilium*. Gloſſæ Baſilic. Κονσίλιον, Βουλὴ, καὶ συνέδριον ἐκ φανερῶν ἀνδρῶν. Synodus Florentina pag. 20. Edit. Labbæi: καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ κονσιλίου τῆς βασιλείας.

Κονσιλιάριος, *Conſiliarius*. Acta Concilij Nicæni II. Act. 1. καὶ καθ' ἡμέραν ἀπείλει πρὸς αὐτὸν Βονιφάτιον τὸν κονσιλιάριον αὐτοῦ.

ΚΟΝΣΙΣΤΩΡΙΟΝ, *Conſiſtorium*. Heſychius, & Lexicon MS. Cyrilli: Κονσιστώριον, θεῖον συνέδριον. Suidas: Κονσιστώριον, παρὰ Ῥωμαίοις οὕτω λέγεται τὸ συνέδριον, καὶ τὸ σύστημα, ἔνθα περὶ τῶν ἐπειγόντων βουλεύονται. Gloſſæ Baſilic. Κονσιστώριον, βασιλικὸν σέκρετον. Gloſſæ Juris MSS. Κονσιστόριον συκατάριον Βασιλέως. Facilis emendatio in Σεκρητάριον. Lexicon MS. Colberteum Cod. 6070. θεῖον κονσιστόριον, σεκρετάριον βασιλικόν. Concil. Calchedon. Act. 1. Σεκρεταρίου τοῦ θείου κονσιστορίου. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 51. εὗρον αὐτὸν εἰς γωνίαν παρὰ μέρος ἱστάμενον εἰς τὸν ..... λεγόμενον κονσιστόριν. Suprà: σιλεντιαρίκιον appellavit.

Κονσιστωριανὸς, *Conſiſtorianus*. Κόμης Κονσιστωριανὸς, in Nov. Juſtiniani 13. in Baſilic. lib. 54. &c. Vide Gloſſ. med. Lat.

ΚΟΝΣΟΥΛΟΣ, *Conſul*. Suidas: Κονσούλους Αὐτοκράτορας αὐτοὺς τῆς Ῥωμαίων πολιτείας διοικοῦντας ὠνόμασαν, οἷα προβούλους καὶ προηγόρους τινάς. Eundem vide in Ὕπατος. Conſtantinus M. in Epiſt. ad Silveſtrum Pap. οἱ Πατρίκιοι, καὶ οἱ Κόνσουλοι, ἤγουν ὕπατοι, καὶ τὰ λοιπὰ ἀξιώματα.

Id etiam nominis erat Piſanorum Legatis qui Conſtantinopoli morabantur. Pachymeres lib. 2. cap. 32. Βενετικοῖς δὲ καὶ Πισαίοις τὰ ὅμοια προσεφιλοτιμεῖτο, τοῖς μὲν ὑπὸ Παΐουλον, ὃν Ἑλλὰς ἂν εἴποι Ἐπίτροπον, τοῖς δὲ Πισαίοις Κονσούλῳ, ἐφόροις νόμοις τοῖς αὐτῶν χρωμένοις, πράττειν τε τὰ αὐτῶν ἀκολούθως, ἐλευθέρως διαβιοῦντας. Gregoras lib. 4. οἵ γε μὴν κατὰ χρόνους ταχθεὶς ἄρχειν ἀποστελλόμενοι, ὁ μὲν ἐκ Βενετίας καλεῖται Μπαΐουλος, ὁ δὲ ἐκ Πίσης Κόνσουλος. De Piſanorum Conſule agit præterea Codinus de Offic. Palat. cap. 7. n. 9. ut & de Anconitanorum Conſule num. 10. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Conſul*.

Κονσουλάριος, *Conſularis*. Gloſſæ Gr. MSS. Reg. κονσουλάριος, ὁ ὕπατος. Lexicon MS. Cyrilli & Gloſſæ Baſilic. ὑπατικός. Juſtinianus in Nov. 8. cap. 1. μήτε ἄλλην οἱανοῦν ἀρχὴν, μήτε ὑπατικὴν, μήτε ἡγεμονικὴν, ἃς δὴ κονσουλαρίας τε καὶ κορρεκτορίας καλοῦσιν. Habetur in Concilio Calchedonenſi part. 1. c. 38. Epiſtola Pulcheriæ Auguſtæ miſſa πρὸς τὸν κονσουλάριον Βιθυνίας Στρατήγιον. Martyrium S. Baſſæ Martyris à Filiar. ἀπελθὼν οὖν εἰς Μακεδονίαν, ἀπήγγειλε τῷ Βικαρίῳ

ζωὴν

ζλῶ αὐτλῶ, καὶ μὴ μωνύη) Λεόντιος Κονσυλάριος κρατῆσαι αὐτλῶ. Hierocles in συνεκδήμῳ MS. Ἐπαρχία Δακίας τῆς παραποταμίας ὑπὸ Κονσυλαρίου πόλεις πέντε, &c. Vide Gloſſ.med.Lat.in *Conſularis* & *Conſularius*.

Κονσυλαρία, *Provincia quæ à Conſulari regitur*. In Nov. 28. Juſtin. cap.5. Vide Henric. Valeſium ad Excerpta Dionis p.101.

ΚΟΝΣΟΥΛΤΑΤΙ´ΩΝ, *Conſultatio*. Juſtinianus Nov.28. δίδομεν δὲ καὶ τοῦτο, τὸ τὰς ἐφέσεις τὰς παρ᾽ αὐτοῦ κατὰ τὸ τῶν περιβλέπτων ἀρχόντων σχῆμα, παρά τε τοῖς ἐνδοξοτάτοις Ἐπάρχοις, παρά τε τῶν ἐνδοξοτάτων ἡμῶν κατὰ κονσυλτατίωνα κρίνεσθαι Κοιαίστωρι. Et Nov.29. ὥσπερ κατὰ τάξιν κονσυλτατίωνος αὐτῶν ἀκροάσεται.

ΚΟΝΤΑ`, Κοντήτερα, *Prope*, *Iuxta*, *Apud*, ἐγγὺς, ἐγγύθεν, ἄγχι, ἐγγύτερον. Gloſſæ Græcobarb. Ἀγχέμαχοι, οἱ ἐγγύθεν μαχόμενοι· οἱ ἄνθρωποι ὁποῦ πολεμίζουσιν ἀπὸ κοντά. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Ἀγχοῦ δὲ ἐστὶ τὸ κοντὰ, Ἀγχιτέρμων, ὁ γείτων.

Anonymus de Locis Hieroſol. num.2. καὶ κοντὰ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Δαβὶδ ἔνι ἡ κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος. Utitur præterea num.6. 9. 11. 12. Damaſcenus Hieromonachus ſerm.25. ὁ καθεὶς Χριστιανὸς κοντά του ἔχει τὸν σταυρὸν, &c. Hiſtoria Apollonij Tyrij MS. λέγει αὐτοῦ ὁ ἁλιεὺς, ἡ Τρίπολις κοντά ναι· ἔχει δὲ δύο μίλια, κοπίασε. Hiſtoria Apollonij Tyrij Edita:

Ἀφέντης τὸν ἰδέχθηκε, κοντά του τὸν καθίζει.

Paſſim.

Ἀποκοντὰ, *Cominus*, Συσταδὸν, Ἐγγύθεν.

Κοντεύειν, *Appropinquare*, *Accedere*, *Appellere*, ἐγγίζειν, πλησιάζειν. Gloſſæ Græcobarb. ὁ πλησίον βαίνων, ὁποῦ ἔρχεται σιμὰ, ὁποῦ κοντεύει. Alibi: παραθαλάσσιος ὁποῦ κοντεύει τῆς θαλάσσης. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.9.

Ἐκεῖσε γὰρ ἐκόντευε τὸ δολερὸν γομάρι.

Et lib. 12,

Ἀφ᾽ ὧν ἄλλοι τις ἴδωσι ὅτι κοντέβει μέρα.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Βλέποντα σίμωσ᾽ ὁ καιρὸς, κ᾽ ἡμέρες ἐκόντεψαν.

Ἀσιμοκόντευτος, *Inacceſſus*, vel *Inacceſſibilis*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀπροσπέλαστος εἰς τὴν γῆν, Ἀσιμοκόντευτος εἰς τὴν γῆν.

ΚΟΝΤΑ´ΚΙΟΝ, inquit Arcudius lib.6.de Concord. pag. 433. Presbyteri Græci vocant tenuem membranam, rotundo ligno, quaſi jaculi fragmento (κοντῷ) circumvolvi ab antiquis ſolitam. Epimeriſmi Herodiani MSS. & Moſchopulus: Τόμος, Κοντάκιον. Latini *Scapum* Τόμον, ſeu Chartam vocant, Græci recentiores κοντάκιον: *Scapus* enim & κόνταξ idem ſunt: *Scapus* verò eſt longa fuſtis. Typicum MS. Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap.24. καὶ ἀπογραφαὶ τῶν τοιουτοτρόπως ἐξοδιαζομένων νομισμάτων ἐν ἰδιάζοντι κοντακίῳ καταστρωννύμεναι εἰς τὸ δοχεῖον καθεξῆς ἀσφάλειαν. Pro Miſſali vel certè pro libro Eccleſiaſtico uſurpat Euchologium in Ordinatione Presbyteri: καὶ ἀπερχόμενος ἵσταται μετὰ τῶν πρεσβυτέρων ἀναγινώσκων τὸ κοντάκιον. Ut & Balſamon in Reſp. 5. οἱ γοῦν ὀρθοδοξοῦντες ἐν πᾶσι, κἂν ὦσι τῆς Ἑλληνίδος φωνῆς πάμπαν ἀμέτοχοι, μετὰ τῆς ἰδίας διαλέκτου ἱερουργήσουσιν, ἀντίγραφα ἔχοντες τῶν συνήθων ἁγίων εὐχῶν ἀπαράλλακτα, ὡς μεταγραφέντα ἐκ κοντακίων καλλιγραφηθέντων διὰ γραμμάτων Ἑλληνικῶν. Pro quovis Eccleſiaſtico Codice uſurpat pariter Codinus de Offic. cap.1.n.13. Ὁ Ἱερομνήμων εἰς τὸ βλέπειν τὰς εὐχὰς ὄπισθεν τοῦ Ἀρχιερέως, κρατεῖ τὸ ἐνθρονιασμὸν, καὶ τὸ κοντάκιον τῆς χειροτονίας. Ubi Catalogus Reg. ὁ Ἱερομνήμων κρατεῖ τὸ κοντάκιον τὸ Πατριαρχικὸν ἐν τῇ λειτουργίᾳ, &c. Qui porrò hiſce libris Eccleſiaſticis præerat, & horum curam habebat, dictus inde Ἄρχων τῶν κοντακίων, apud Joannem Epiſcopum Cypri in Reſp. ad Cabaſilam, & in Catalogis Officiorum Magnæ Eccleſiæ, in quibus collocatur in quinta Pentade: tametſi non deſunt qui Contariis (de quibus mox agimus) concinendis præfuiſſe exiſtiment.

Κονδάκιον, *Miſſale Eccleſiæ*. Breviarium adeſpoton, ubi res ſacræ recenſentur: κανδήλα, μανουάλιον, ξυστίον, κονδάκιον τῆς ἐκκλησίας.

ΚΟΝΤΑ´ΚΙΟΝ, *Brevis Hymnus*, ſic dictus à voce Κοντὸς, *Parvus*, eo quòd paucis laudes alicujus Sancti vel feſti complectatur. Ita Goarus ad Euchologium pag.57. 155. ubi aliorum ſententias expendit, additque ejuſmodi Contariorum auctorem haberi Romanum Diaconum Emeſenum, qui ſub Anaſtaſio Dicoro vixit an.500.ex Menæis 1. Octob. Miracula S. Georgij Mart. num. 10. λέγει αὐτοῖς ὁ ἅγιος, ψάλλετε τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου. Codinus c.7. num. 13. εἰσέρχονται καὶ οἱ ψάλται, καὶ πολυχρονίζουσι, ψάλλοντες καὶ μετ᾽ αὐτὸ τὸ κοντάκιον. Habentur in Cod. Colberteo 4113. varia Excerpta ex Sanctis Patribus, & ex Vitis Sanctorum in triginta tria Contacia digeſta, quibus vicem obtinent Commentariorum.

Κονδάκιον, eâdem notione. Synaxarium Colberteum MS. 1. Octob.in S.Romano, cujus ſuprà meminimus: τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου Ῥωμανοῦ καὶ ποιητοῦ τῶν κονδακίων.

Παρακοντάκιον, *Reſponſorium*, Latinis: de quo egimus in Gloſſ. med. Lat. ubi ex Rhabano obſervavimus inter Antiphonas & reſponſoria hoc intereſſe; quòd in Antiphonis unus dicit verſum, in reſponſoriis verò alternant verſibus chori. Goarus ad Euchologium pag.123. aliud eſſe ait apud Græcos ἀντίφωνον, aliud ἀντιφωνὴν: ac Antiphonam dici ſententiam vel modulum cuilibet Pſalmo decantato adjunctum, & quaſi ex oppoſito reſpondentem: Antiphonum verò Pſalmi verſus aliquot, ad quorum ſingulos una & eadem fit ſemper ab altero choro reſponſio. Antiphonæ igitur quodammodo reſpondet Κοντάκιον, Antiphono verò Παρακοντάκιον, quod ita deſcribitur à Philippo Pigafetta ex Græcorum, à quibus accepit, ſententia, *Paracontaci ſono Himni dé Santi, i quali ſono alternamente Cantati in queſta maniera: Sara un choro de quatro Caloieri, che canteranno le Laudi di un Santo; due di loro prima cantano, & poi taccione, & gli altri due poi il canto repigliano, & poi ceſſano, & ricominciano que gli altri due, & in forma tale ſi vanno vincedevolmente cambiando & dando luogo.* Quibus quidem verbis ſatis exprimitur Reſponſorius noſter cantus, in quo à duobus Clericis, primò canitur verſiculus, qui à choro repetitur: rurſum deinde alter ab iiſdem decantatur, quo exacto chorus primum verſiculum repetit. Denique iidem *Gloria Patri* adjungunt: chorus verò ſecundum verſiculum repetit. Ab ejuſmodi repetita ſemel ac iterum in verſiculis canendis retroceſſione, Græci Tactici velitationem militarem

Παρακοντάκιον appellarunt. Leo cap.7.§.11. ex Cod. Reg. γυμνάσεις εἰς τὸ ἐπέρχεσθαι ἀλλήλοις ἄνδρας β´. καὶ ὑποχωρεῖν, καὶ πάλιν ἀπελαύνειν, καὶ ἐξελίσσειν κατὰ τὸν τύπον παρακοντακίου. Hinc emendandus Conſtantinus in Tactic. pag.7. καὶ πάλιν ἀπελαύνειν καὶ γυμνάζεσθαι κατὰ τὸν τύπον τοῦ παρακονταρίου, legendum enim παρακοντακίου, licèt ita præferant Codices Checi & Regius. Jamverò quomodo hæc velitatio perageretur, percipere licet ex eodem Leone cap.7. §.37. Ἑτέρα δὲ κίνησις, ὥστε ὑποχωρεῖν ὀλίγον, καὶ πάλιν ἀντιστρέφειν, &c. Mitto reliqua.

ΚΟ'ΝΤΑΞ, *Telum, jaculum.* Photius in Nomocan. tit. 13. cap. 29. pag. 241. 1. Edit. μόνον δὲ παίζειν ἔξεστι Μονόβολον, καὶ κοντομονόβολον, καὶ κωνταριν κόντακα, χωρὶς τῆς πόρπης. Ubi Balſamon: κωνζαρὶς, κόνταξ χωρὶς τῆς πόρπης, ὁ ἀκοντισμὸς χωρὶς σιδήρου, ἤγουν σιδήρω, ἀπὸ κώνου τινὸς οὕτω κληθείς. Laudat Salmaſius ad Plinium pag. 1032. epigramma Ruffini cujuſdam, in quo κόνδακα παίζειν habetur, ubi jaculationis ſpeciem eſſe oſtendit. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Quintana.*

Κονδακίζειν, Παρακονδακίζειν, *Velitari, Lanceis depugnare.* Theophanes anno. 11. Pogonati: κατέλιπε τοὺς στρατηγοὺς καὶ τὸν λαὸν, κελεύσας παρακονδακίζειν καὶ ἀποστῆναι αὐτοὺς ἐκ τοῦ ὀχυρώματος. Ubi Miſcella lib. 19. *Iubens cum lanceis vibrantibus exercitari.*

ΚΟΝΤΑ'ΡΙΟΝ, *Verutum, Venabulum, Telum, Haſta, Spiculum,* βέλος, δόρυ. Κοντάρι, hodie. Euſtathius ad Odyſſ. ι. κόντον, τὸ παρ' ἡμῖν κοντάριον. Gloſſæ Gr. Lat. κοντὸς, *Pertica, Sudes, Camax.* Gloſſæ MSS Reg. Δόρατα, κοντάρια, λογχάρια. Rurſum: ξυστὸς, ὁ κοντὸς, ὅ ἐστι κοντάριον. Aliæ: Γαισὸς, τὸ κοντάριον. Scholiaſtes Oppiani lib. 2. v. 25. δοῦρα, κοντάρια. Et v. 329. ἔγχεα, κοντάρια. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Δόξα καὶ εὐδοξία, Δόρυ καὶ τὸ κοντάριν.

Chronicon Alexandrinum an. 7. Phocæ: ὁ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐβλήθη εἰς κοντάριν, καὶ οὕτω καὶ ἡ αὐτοῦ περιήχθη. Theophanes eod. an. ὡς τὸ κοντάριν εἰς ὃ γυμνάζονται οἱ Τύρωνες. Nicetas in Joanne: δόρυ διαβασάσας. Ubi Cod. Barbarogr. κοντάριον λαβών. Anonymus in Rhetoricam Ariſtotel. pag. 75. τὰ κοντάρια ἔχουσι τὸ ἄκρον, ἔνθα τὸ ξίφος ἐστὶν παροξυσμένον φύσει. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Κ' εἰς τὴν δεξιὰν τῆς χέρας βάστα καλὸν κοντάριν.

Joannes Cananus: καὶ ἔχοντες ἀντὶ κονταρίων. Occurrit paſſim, præſertim apud Tacticos, Mauricium lib. 1. cap. 1. Leonem cap. 6. §. 2. 6. 22. 23. 37. 39. cap. 7. §. 87. Conſtantin. de Adm. Imp. cap. 9. 46. Aſtrampſychum, Codin. de Offic. cap. 17. num. 31. 53. Demetrium Conſtantinopolit. in Hieracoſophio pag. 33. 34. 36. in Hiſtor. Apollonij Tyrij, &c.

Κονταροθήκη, *Contorum Theca.* Scholiaſtes Oppiani lib. 2. Halieut. δουροδόχη, κονταροθήκη.

Κονταροξίφαρον, *Haſta cum ferro acuminato.* Nicetas in Iſaacio lib. 2. num. 4. ex Cod. Græcobarb. βασιλεὺς κονταροξίφαρα κρατῶν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, &c. Ubi Cod. al. καὶ βέλη νεοχάλκευτα φέρων. Et mox: βλέπεις, ὁ βασιλεῦ, τὰ τοιαῦτα ξίφη. Vide ξίφος.

Κονταρόπυλλον, *Haſtula, Parva haſta.* Gloſſæ Græcobarb. Ακόντιον, δοράτιον, μικρὰ λόγχη, κονταρόπυλλον, μικρὸν κοντάριν.

Μακροκόνταρον, *Longa haſta.* Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib. 7.

Μὲ τοῦ μακροκόνταρου τὰ ἄπαντα τὰ ὅπλα εἰς λάβη.

Κοντάτος, *Haſtatus.* Mauricius lib. 2. Strateg. c. 1. ἐκ τῆς γὰρ ἐπὶ μιᾶς τάξεως τῆς πάντα στρατοῦ γίνεσθαι κατ' ἐξαίρετον κοντάτους λογιζόμεθα πολλὰ ἐσφάλη ἐπακολουθεῖν. Adde. cap. 5. 7. lib. 7. cap. 1.

Κονταράτος, *Contatus, Conto vel Contario armatus.* Leo in Tacticis cap. 12. §. 41. εἰ μὲν γὰρ κονταράτοι οἱ ὄπισθεν τῆς τετάρτης οὐ δύνανται φθάζειν εἰς τὸ ἔμπροσθεν. Et §. 117. τῆς δὲ πρῶτον καὶ δεύτερον τῆς ἀκίας, καὶ τῆς οὐραγὸν, ἤγουν τὸ ὄπισθεν, καὶ τῆς πρὸ αὐτοῦ κονταράτους εἶναι· τῆς δὲ τρίτον καὶ τέταρτον τοξότας. Adde cap. 14. §. 28. cap. 18. §. 37. Julius Africanus MS. cap. 66. μαχόμενοι δὲ, ὅτι ἐπὶ διώκουσιν, ὀφείλουσιν εἶναι ἔμπροσθεν οἱ κονταράτοι, ἔπειτα οἱ σπαθάτοι, καὶ οἱ ῥιπταστοί. Anonymus Tacticus MS. de Tuenda Urbe obſeſſa: καὶ ἐν τῆς πόρτας τοξότας καὶ σφενδονίστας ἐφιστᾶν, καὶ ἀκοντιστάς, καὶ κονταράτους, καὶ συνέδημα πᾶσι δυνατ. Heronis Παρεκβολαὶ MSS. ὁπλίτας ἤτοι κονταράτους. Infrà: τοὺς τοξότας καὶ σφενδονιστὰς, καὶ ἀκοντιστὰς, ἔτι καὶ τοὺς κονταράτους παρατάσσειν, &c.

Κονταρεύειν, Κονταρεύγειν, *Haſtâ percutere, Dimicare.* Gloſſæ Græcobarb. τὰ πολεμίζω, τὰ κονταρεύω. Alibi: ἀκοντίζω, ἀπὸ ῥίπτω, κονταρεύγω. Demetrius Zenus in Batrachom.

Ὅπου τὸν ἐκοντάρευσε Ψιχάρπαργας ὁ νιὸς,

Ὀμπρὸς τε ἐξαπλώθηκε, ἔπεσε, καὶ φονεύθη.

Κονταρέα, *Ictus contarij.* Theophanes an. 17. Heraclij: ἐπληγώθη ὑπὸ τῶν πεζῶν ὁ βασιλέως ἵππος— ὡς τὸ μικρὸν αὐτοῦ λαβὼν κονταρέαν. Ubi Miſcella, *Lancea ictu percuſſus.* Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

πρόσταξε καὶ ὡς καβαλικεύουσι, καὶ ὡς δόσουν κονταρέας.

Κοντάρισμα, *Iaculatio,* Κονταρισμὸς, in Gloſſis Græcobarb.

Κονταρίσμενον, *Telum.* Gloſſæ Græcobarb. Αγωνίσον, ἀκοντισμος, κονταρισμένος.

Κονδάριν, *Haſta,* pro κοντάριον. Corona pretioſa: Κονδάριν, *Haſta,* δόρυ. Mauricius lib: 3. Strateg. c. 14. καὶ ἐὰν μακρότερον τὸ ἀντικείμενον εὑρεθῇ, πρότερον ἐπὶ τὰ μέρας κλίνεσθαι, τυπτειν ἐπὶ κονδάριν, &c.

Κονδάριον, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

Κονδάρια ἵνα ἔχασι οἱ δύο καλοὶ στρατιῶται,

Για τοῦτο ἵνα ἰδώνασι, ὡς τζύσρα στὰ κονδάρια.

Idem lib. 7.

Οὐδὲν ἐπίστευε πολὺ σπαθία ἢ μὴ κονδάρια.

ΚΟ'ΝΤΑΡΧΟΣ, Dignitatis nomen. Theodoſius Monachus de Urbis Syracuſanæ expugnatione, ex verſ. Lat. *cùm igitur, ut dicere inſtitui, nequiſſima Urbs omnium potiretur Contarchum, Imperij nomen id eſt, ſui nominis celebritate neutiquam dignum putavit, donec nos ſub jugum mitteret.* Agit de Panormo à Saracenis tum habitata.

ΚΟΝΤΑ'Σ. Vide in Κόντος.

ΚΟ'ΝΤΖΑ, *Odor, Suffitus,* Ital. *Conza,* & *Concia.* Agapius Cretenſis in Geopon. cap. 49. ἀμὴ δὲν πρέπει (μὴ φαίνηται) τὸ εἶναι, ὅτι οὐκ εἶναι μὴ τὴν κόντζαν αὐτῆς, τὰ βάνη ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν ὕπνον.

ΚΟΝΤΙ'ΚΤΩΡ. Euſebius lib. 10. Hiſt. Eccl. cap. 5. ἵνα λαβὼν παρὰ τοῦ λαμπροτάτου Λατρωνιανοῦ τοῦ Κοντίκτορος Σικελίας δημόσιον ὄχημα. Alij Codd. habent Κοντίκτορος. Sed emendandum in Κορρήκτορος rectè monet Valeſius, maximè ex Inſcriptione Panormitana apud Gualterum in Tabulis Siculis num. 164. ubi idem Latronianus *Correctar Siciliæ* nuncupatur. Ita nihili eſt quod Meurſius *Conteſtor* vertit: cùm hæc vox nuſquam occurrat.

ΚΟ'ΝΤΙΛΟΣ, Κοντιλάτος. Vide in Κονδύλι.

ΚΟΝΤΙ'ΝΙΟΝ, *Continuum,* τὸ συνάπτον, in Gloſſis Baſilic. Κοντινεύειν, συναπτῶς. Ibid.

ΚΟ'ΝΤΙΝΟΝ. Potionis ſeu medicamenti ſpecies pro accipitribus. Orneoſophium cap. 77. p. 232. ποίησον κόντινον, καὶ δὸς αὐτῷ ποτὸν οὕτως· ὦν ἀρτύσεις, πιπέρεως κόκκους ς'. οἶνον παλαιὸν, μέλι, κύμινον, καὶ ᾠοῦ τὸ λευκόν. Τοῦτο ἅπαξ τῆς ἡμέρας δὸς φαγεῖν, καὶ ἰαθήσεται.

ΚΟΝΤΙ'ΟΝ, *Campanula* ex ære fabrefacta, qua in Refectoriis utuntur Monachi. Vide in Παναγία.

ΚΟΝΤΟΒΕΤΕΙΝ. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 9. οἱ δὲ καὶ εἰς τὴν πρύμναν μετὰ κονταρίων κοντοβετοῦμενοι. Ubi Meurſius legit κοντοβολούμενοι. Vide in Κοντάριον.

ΚΟΝΤΟ'ΜΑΞ, *Contumax,* ἀπειθὴς, in Gloſſ. Baſilic.

ΚΟΝΤΟΜΕΛΙ'Α, *Contumelia,* ἡ διὰ λόγων ὕβρις, καταφρόνησις, in Gloſſ. Baſilic.

ΚΟΝΤΟΜΟΝΟ'ΒΟΛΟΝ. Vide in Μονόβολον.

ΚΟΝΤΟΟΣ,

ΚΟΝΤΌΟΣ, *Simus*. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Σιμὸς δὲ ἐστι ὁ πατὸς, ὃν λέγομεν κοντόον.

ΚΟΝΤΟΠΑΊΚΤΗΣ, Exercitationis ludicræ ſpecies, qua Pueruli in ſummo conto luſitabant & invicem luctabantur. Balſamon ad Synod. VI. Can. 51. ἔοικε δὲ διὰ τῶν τοιούτων κανόνων ἐπιτίμια ἐπινοηθῆναι τὰ βασιλικὰ παίγνια, τῶν κοντοπαίκτην δηλαδὴ, τῶν μάρμαρα, &c. Laudatur à Salmaſio ad Plinium pag. 1032. Epigramma Juliani Parabatæ εἰς Κοντοπαίκτην, in modum Ænigmatis, ad cujus explicationem hæc affert ex Chryſoſtomo: τί ἄν τις εἴποι περὶ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οἳ κόντον ἐπὶ μετώπου βαστάζοντες, καθάπερ δένδρον ἐρριζωμένον ἐπὶ τῆς γῆς, οὕτως ἀκίνητον διατηροῦσιν, ὥστε παιδία μικρὰ ἐπ' ἄκρου τοῦ ξύλου παλαίειν ἀλλήλοις· παρασκευάζουσι δὲ τὸ μέτωπον μόνον δεσμοῦ παντὸς ἀσφαλέστερον. Meminit præterea ejuſmodi Κοντοπαικτῶν Diomedes Grammaticus in Scholiis in Dionyſium Thracem.

ΚΟΝΤΌΣ, *Brevis*, *Parvus*. Idem quod Κοντὸς, de qua voce ſuprà egimus. Gloſſæ MSS. Colbertex: πυγμαῖος, ὁ κοντός. Theophanes an. 27. Copronymi: καὶ ἐνδύσαντες αὐτὸν σπεκὸν ἀμανίκωτον κοντὸν, &c. Scylitzes pag. 695. Στέφανος ὁ Δομέστικος τῶν σχολῶν τῆς δύσεως, ὃν διὰ τὸ βραχὺ τῆς ἡλικίας Κοντοστέφανον ἐπωνόμαζον. Symeon Logotheta in Leone Armenio n. 1. ἦν δὲ τὴν ἡλικίαν κοντὸς, *Staturâ puſillus*. Ita ſimiliter dictus alter Κοντολέων, apud eundem Scylitzem pag. 706. Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 302. καὶ τὰς κουρὰς αὐτῶν γίνεσθαι, καὶ μὴ ἀφεῖναι αὐτοὺς τελείας τρίχας χρήσιμόν ἐστιν. Sic paſſim alij, Leo in Tacticis cap. 6. n. 26. 37. cap. 7. n. 48. cap. 12. n. 85. cap. 14. num. 76. cap. 18. num. 83. Conſtantinus in Tactic. pag. 5. 19. Achmes Onirocrit. cap. 232. Orneoſophium pag. 243. &c.

Κοντοκρατεῖν, *Supprimere*, *Comprimere*, *Parcere*, Καταστέλλειν, ἐπέχειν, φείδεσθαι.

Κοντολογία, Κοντολόγιον, *Breviloquium*, βραχυμυθία. Gloſſæ Græcobarb. Συντόμως, εἰς συντομίαν, ἢ εἰς κοντολογίαν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Κοντολογία ἐκάτεχε εἴς τις καλὰ νὰ κάμῃ.

Damaſcenus Hieromon. ſerm 9. κοντολογία, εἰς τὴν ἕκτην ὥραν τῆς νυκτὸς ἀνέστη. Maximus Cythær. 4. Febr. καὶ εἰς κοντολόγιον ἑρμηνεύοντας καὶ ἐξηγούμενος, &c.

Κοντομάχεσθαι. Vide Demetrium Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij pag. 106.

Κοντομύτης, neſcio quis dictus à brevitate naſi, apud Continuatorem Theophanis lib. 3. num. 39. lib. 4. num. 22. & Codinum in Orig. Conſtantinopolit. num. 21.

Κοντοπόδης, Κοντοπόδαρος, *Qui curtos pedes habet*. Orneoſophion pag. 244. ὁ περίτης ὀφείλει εἶναι κοντοπόδης μακροδάκτυλος. Et pag. 246. τὰ ἐξυπλίεια ὀφείλουσι εἶναι κοντοπόδαρα.

Κοντοράβδιν, *Clava*, *Scipio*, *Baculus brevior*. Cyrillus in Lexico: Ῥόπαλον, παλύκιν, ἢ κοντοράβδιν.

Κοντοσκάλιον, *Parva ſcala*, ut fuit illa Conſtantinopoli, de qua pluribus egimus in ejuſdem Urbis deſcriptione.

Κοντοχέρης, *Qui curtas manus habet*, ita quidam appellatus apud Theophanem pag. 200. Vide Alemannum ad Procopij Anecdota p. 82. 1. Edit.

Κοντόψιος, *Qui parvos oculos*, vel *parvam faciem habet*. Orneoſophium pag. 245. τὰ τζυράκια ὀφείλουσιν εἶναι κοντόψια, τετράγωνα, πλατυκέφαλα.

Κονταίνειν, *Stringere*, *Diminuere*, *Abbreviare*, συστέλλειν, συσφίγγειν, συντέμνειν.

Κοντεύγειν, eâdem notione. Threnus MS. de capta à Turcis Conſtantinopoli:

Λοιπὸν κοντεύγω τὰ πολλὰ, στρέφομαι τοὺς Ουγγλέζους.

Κοντινίσκειν, eâdem etiam notione. Gloſſæ Græcobarb. Συντομεύειν, νὰ συντομεύῃ, καὶ νὰ κοντινίσκῃ.

ΚΌΝΤΟΣ, *Comes*, ex Ital. & Gallico *Conte*. Nicetas in Andronico lib. 1. num. 9. ἑαυτὸν τοῖς στρατηγοῖς ἐντάττομενος, ὡς Κόντος εἴποι τις ἂν Λατινικῇ διαλέκτῳ χρώμενος. Georgius Pachymeres lib. 3. cap. 6. Λατίνῳ μεγιστᾶνι, ὃν ἂν ἐκεῖνοι φαῖεν σημαίνοντες Κόντον. Et cap. 8. de Carolo Siciliæ Rege: ἀδελφὸν Ῥηγὸς τῶν Φραντζίσκων ὄντα, καὶ εἰς Κόντας τεταγμένον τὸν Κάρουλον. Et lib. 4. cap. 29. de eodem Carolo: ἤδη γὰρ τὸν Μαφρὲ καταλύσας, ἐμεγαλαύνετο Ῥὴξ, ὁ πρότερον Κόντος. Nicephorus Gregoras lib. 4. τὴν δὲ ἑτέραν ὄνομα Ἑλένην συζεύγνυσι Κόντῳ τινὶ τὴν ἀξίαν, ὄνομα Βιλιελμίνῳ. Utitur præterea lib. 8. initio, & lib. 11. pag. 243. 1. Edit. Cantacuzenus lib. 1. Hiſt. cap. 40. ἐπέμψατο ὡς τὸ τῆς Σαβωΐας ἄρχοντα, ὃν Κόντον ἡ Λατίνων γλῶσσα καλεῖ.

Κοῦντος ſcribitur in Actis Concilij Florentini p. 33. Edit. Labbæi.

Κοντάς, apud Anonymum MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ὡσαύτως καὶ οἱ εὐγενεῖς Δουκάδες καὶ Κοντάδες.

Κοντίδες, *Comites*. Ducas Hiſt. cap. 14. πάντες οἱ Ῥηγάδες, καὶ Δοῦκες, καὶ Κοντίδες. Gloſſæ Græcobarb. Μεγιστᾶνοι, ἄρχοντες, κοντίδες.

Κοῦντος, *Comes*. Κοντίσσα, *Comitiſſa*. Idem Anonymus, ubi de uxoris Brenenſis Comitis morte:

Διαβαίνοντα ὀλίγος καιρὸς ἀπέθανε ἡ Κοντίσσα,

Τοῦ Κόντου τῆς Μπρίνας ἡ γυνή.

Κοντοσταῦλος, Κονοσταῦλος, Dignitas in Aula Conſtantinopolitana, alia à Comite ſtabuli, ſeu equorum Imperatoris præfecto. Is enim præerat copiis Francicis, ſeu Latinis, ad Palatij vel ipſius Principis cuſtodiam evocatis: ſic porrò appellatus, quòd non duntaxat regiarum copiarum Duces, ſed etiam quivis Centuriones ita in Francia dicerentur, ut à nobis obſervatum in Notis ad Villharduinum, & ad Alexiadem Annæam, & in Gloſſ. med. Latin. qua quidem poſtrema notione uſurpat eadem Anna Comnena lib. 13. pag. 389. εἰ χρὴ παραστῆναι τοὺς κονοσταύλους, καὶ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Γίδον ἐξειπεῖν, &c. Mox: πρὸς τούτοις δὲ καὶ τὸ τινὰς αὐτῶν Κονοσταύλους ποιῆσαι. Atque hinc

Κοντοσταβλία, pro Cohorte militari ad oppidi vel caſtri, atque adeo Principis aut Palatij cuſtodiam, ut noſtri olim vocem *Coneſtablie*, uſurpant etiamnum Græci. Gloſſæ Græcobarb. Ἄγημα, τὸ πρῶτον τοῦ Βασιλέως τάγμα, ἡ κοντοσταβλία· ὅπου πάγει παραμπρὸς τοῦ Βασιλέως· οἱ ὁποῖοι πηγαίνουν μετὰ ἐλέφαντας καὶ ἄμπαρια, καὶ ἄλλοι πεζοί. Alibi: Κουστωδία, συντροφία ξένων, ἤγουν κοντοσταβλία.

Jam verò de Magni Κονοσταύλου Dignitate Palatina, ſic Codinus cap. 5. num. 23. ὁ Μέγας Κοντοσταῦλος εὑρίσκεται κεφαλὴ τῶν φραγγόπουλων Φράγγων. Pachymeres lib. 1. cap. 7. ὁ Παλαιολόγος Μιχαὴλ τῷ τοῦ μεγάλου Κονοσταύλου διαπρέπων ἀξιώματι· τὸ δ' ἀξίωμα προνόμιον εἶχεν ἐκ παλαιοῦ εἰς χεῖρας ἄγειν τὸν ἔχοντα τοῦτο ἅπαν τὸ ἐξ Ἰταλῶν στρατιωτικὸν καὶ ὑπήκοον. Eod. lib. cap. 18. τοῖς δὲ τῶν ξενικῶν Ἰταλοῖς, ὡς δὴ καὶ ὑπὸ χεῖρα εἶχεν ὁ Μέγας Κονοσταῦλος, &c. Adde lib. 7. cap. 1. Gregoras lib. 3. τῷ τοῦ μεγάλου τετίμηται ἀξιώματι Κονοσταύλου. Ita Rurſum lib. 6. Acropolita cap. 64. & Ducas Hiſt. cap. 38. Codex MS. Vvheleri Nobilis Angli, in quo effictæ variæ ex familia Comnenica & Palæologa imagines: Ἰω. Κομνηνὸς Δούκας Συναδηνὸς ὁ μέγας Κονοσταῦλος· καὶ υἱὸς τῶν κτητόρων. Εἰρήνη Λασκάρενα Κομνηνὴ Δούκαινα Παλαιολογῖνα ἡ μεγάλη Κονοσταυλίσσα, καὶ νύμφη τῆς κτητορίσσης.

ΚΟΝΤΟΥΒΈΡΝΙΟΝ, *Contubernium*. Gloſſæ Baſilic. Κοντουβέρνιον, ἡ κοινωνία. Vetus Gloſſar. apud Rigaltium: συνοικέσιον, συσκηνίον, σύνοικον στρατιωτῶν. Gloſſæ aliæ MSS. *Contuvernium*, *Scene Stratioti & erotes*. Id eſt Σκηνὴ στρατιωτικὴ. Leo in Tactic:

 cap. 4:

cap.4. §. 2. διαιρείσθω τοίνυν ὁ πᾶς ὑπό σε στρατὸς εἰς τάγματα, ἤγουν τὰ λεγόμενα βάνδα, διάφορα, καὶ ἔτι ὑποδιαιρείσθω εἰς δεκαρχίας, καὶ κατασταθήτωσαν εἰς τὰ λεγόμενα κοντουβέρνια· ταῦτα δὲ γινέσθωσαν καὶ ἀπὸ πέντε πολλάκις, καὶ ἀπὸ δέκα ἀνδρῶν, ἤγουν κατὰ δεκαρχίαν, ἢ ἓν κοντουβέρνιον, ἢ δύο. Idem §. 38. τάξεις δὲ καὶ τὰ κοντουβέρνια, ἢ κατὰ πέντε, ὡς εἴρηται, ἢ δέκα ἄνδρας, ἢ κατὰ τέσσαρας, ἢ κατὰ ὀκτὼ, ἢ δέκα ἓξ, ὡς ἂν γινώσκεις τὸ κατὰ καιρὸν χρήσιμον, ἵνα τῇ συνηθείᾳ δεσμούμενοι, καὶ ὑπὲρ ἀλλήλων ἐν τῇ μάχαις ἀγωνιζόμενοι, χρησιμώτεροι πρὸς ἀνδρείαν γένωνται. Adde cap.12. §. 116. Mauricius lib.1. Strateg. cap.2. χρὴ τέχνας κατὰ κοντουβέρνιον καὶ δρέπανα καὶ ἀξίνας ἔχειν αὐτοὺς διὰ τὸ ἀναγκαῖον τῆς χρείας. Cap. 5. χρὴ τὴν τοιαύτην ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινατίονα ποιεῖσθαι ἐν κοντουβερνίοις. Lib.2. cap.5. τὰ κοντουβέρνια ἀπὸ παλαιῶν καὶ νέων γίνεσθαι ἀναλόγως, ἵνα μὴ οἱ παλαιοὶ καθ' ἑαυτοὺς ταττόμενοι ἀσθενεῖς ὦσι, μὴ δὲ οἱ νεώτεροι ἄτακτοι εὑρεθῶσιν ὡς ἄπειροι. Similia habet Leo c.4.§.40.c.12.§.49. Adde eundem Mauricium lib.7.c.2.17.Hero in Parecbol. ἀπέστελε διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τα ἄπληκτα αὐτῶν καὶ τὰ κοντουβέρνια, &c. Philippus Pigafetta ad ejuſdem Leonis lib.3. *Contubernio, parola Latina, ſignifica l'iſteſſo, quando i ſoldati ſono meſſi in bataglia, ma nel piu s'intende la camerata che allogia inſieme, cioe il Locho, che vive & mangia & albergo ſotto medeſima tenda. Ma quando il contubernio è in bataglia, albora il Capo del contubernio è il Lochago, che ſi puo dire etiandio capo de contubernio: & ſe il contubernio, ò Locho di diece, diraſſi Decano, ò Decurione*, &c.

Κοντουβερνάριος, *Contubernalis*, apud Vegetium lib.2. cap.14. Heſychius: Κοντουβερνάλιος, Συστρατιώτης. Mauricius lib.9. cap.5. pag.235. τοὺς δὲ ὡς εἰκὸς αἰσερχομένους ἐν τῇ τέντα, οἱ τῶν κοντουβερναρίων συσχῶσι καὶ παραδώσουσι τῷ ἰδίῳ ἄρχοντι. Heronis Parecbolæ MSS. ὅτι ὁ ἔχων μηνύει τῷ στρατηγῷ ὅτι ἤκουσέ τι τοιοῦτον, ἢ εἰς κουντουβερνάριον λεγόμενον, ἢ ἄλλος ἄρχοντος οὐ δύναται. Occurrit etiam in Baſilic. lib.13. tit.1. cap.21. & lib.54.tit.10. &c.

ΚΟΝΤΟΥΡΑ, Κονδοῦρα. Genus navigij, apud Chroatos. Conſtantinus de Adm Imp. cap.31. διὰ τοῦτο οὔτε αἱ σάγεναι τῶν τοιούτων Χρωβάτων, οὔτε αἱ κονδοῦραι οὐδέποτε κατά τινος πρὸς πόλεμον ἀπέρχονται. Infrà: ἡ βαπτισμένη Χρωβατία ἐκβάλλει καβαλλαρικὸν ἕως ξ. πεζικὸν δὲ ἕως χιλιάδας ρ. καὶ σαγήνας μέχρι τῶν π. καὶ κοντούρας μέχρι τῶν ρ. Καὶ αἱ μὲν σαγῆναι ἔχουσιν ἀνὰ ἀνδρῶν μ'. αἱ δὲ μικρότεραι κονδοῦραι ἀνὰ ἀνδρῶν ι. Deniquè ſub finem cap. οὐδὲ σαγήνας κέκτηνται, οὔτε κονδούρας, οὔτε ἐμπορευτικὰ πλοῖα.

Οὐδονκόντορος, ναῦς, in Lexico MS. Ex Schedis Combefiſij.

ΚΟΝΤΟΥΡΟΣ. Vide in Κόντουρος.

ΚΟΝΤΟΥΡΟΣ, idem quod Κοντὸς, *Brevis*. Conſtantinus de Adm. Imp. cap.38. τὰ γὰρ ἱμάτια αὐτῶν εἰσὶ κόντουρα μέχρι γονάτων, &c.

Κόνδουρος, eâdem notione. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ἐκεῖ ἐπαρασήρτησαν, τὸ λέγουν Καψικίαν,
> Ὅπου τὸ λέγουν ὄνομα, στὸν κόνδουρον ἐλαιῶνα.

ΚΟΝΤΡΑ, *Plaga*, πληγή.

Κοντζιάζειν, *Plagas infligere*, πληγὰς ἐκτρίβεσθαι.

Κοντζιάρικος, *Plagatus, plagis oppletus*. Prochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg.

> Καλογερίτζην ταπεινὸν ὑπάρχεις ἐκ τὸ μῆλον,
> Ψιψιάρικον, κοντριάρικον. γυμνὸν, ἀπολεσμένον.

ΚΟΝΤΡΟΥΒΙΟΝ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

> Ἐκεῖνοι πάλιν τὸ γλυκὺν μετὰ τὸ κοντρουβίον,
> Ἡμᾶς δὲ τὸ νερούτζικον ἀεὶ μετὰ σισάμιον.

ΚΟΝΤΥΝΕΙΝ. Vide in Κονδός.

ΚΟΝΦΕΤΤΟ, *Salgama*, Italis *Confitto*. Agapius in Geopon. cap 140. καὶ κάμε ματζοῦνι, ἤγουν κονφέτο, καὶ τρῶγε.

ΚΟΞΑ, *Coxa*. Lexicon MS. adeſpoton: Κώληπα, τὸ ὀπίσω τοῦ γόνατος μέρος, ἡ κόξα. Eadem ferè Suidas. Gloſſæ Græcobarb. εἰς τὴν ψόαν, εἰς τὸν γλουτὸν, εἰς τὴν ζώνην ἢ κόξαν. Vita MS. S. Auxentij: ἡ μὲν μία τὴν κόξαν πεπληγμένη ὑπὸ ἀκαθάρτου πνεύματος. Vita MS. S. Epiphanij Archiep. Conſtantiæ Cypri, de equo: ἐν τῷ ἱππεύειν αὐτὸν, καταβάλλει τὸν ἐπιβάτην, ὥστε καὶ τὴν κόξαν αὐτοῦ ἐξελθεῖν. Phæmon Cynoſophij cap.36. εἰς τὴν ἐκτριψάντα κόξαν. Hinc fortè

Κόξης cognominatus neſcio quis Joannes Patricius, apud Nicetam in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopolit. pag.1205. à gravidiori fortè Coxa.

ΚΟΟΡΤΙΣ, *Cohors*. Suidas: Κόορτις, Ῥωμαϊκὴ σπεῖρα ἀθρόως ἄγων ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἐπὶ τέτταρας Κόορτις. Gloſſæ Lat. Gr. *Præfectus Cohortis*, προτεταγμένος τῆς κοόρτις. Vetus Inſcriptio 458. I. ΧΙΛΙΑΡΧΩ. ΚΟΟΡ. ΒΑΤΑΟΝΩΝ.

ΚΟΠΑΔΙ, *Fruſtum*, Κοπάδιον, τέμαχος. Apophthegmata Patrum in Theophilo num.3. λέγων, ἰδοὺ τοῦτο καλὸν κοπάδιν ἐστί, φάγε, Ἀββᾶ. Sermo eſt de carne vitulina. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Copadium*.

Κοπάδι, *Grex, acies, manipulus militum*, σπεῖρα, ἀγέλη, σύστημα. Gloſſæ Græcobarb. Ἀγεληδὸν, κατὰ τὴν ἀγέλην, εἰς τὸ κοπάδιν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

> Δὲν ξεύρεις ὅτι διώχνουν τοῦτον λύκοι ὀκτὼ κοπάδι.

Κοπαδισμός. Eædem Gloſſæ: Ἀγελαίαν, ἄφετον, νεμομένην, κοπαδισμένην, βοσκητικήν.

Κοπαδιαστὰ, *Gregatim*, σωρεμένα, in iiſdem Gloſſ.

ΚΟΠΑΝΙΖΕΙΝ, *Terere, Triturare*, τρίβειν, τρίβειν, ἀλοᾶν. Eſt enim Κόπανον, *Piſtillum*, ὕπερος. Hieracoſophium cap.29. ταῦτα βάλλειν ἐν ὁλμῷ ἰγδίῳ, καὶ κόπτε, καὶ κοπάνιζε, καὶ κοσκίνιζε, &c. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ διὰ ποῦ κατεστάθηκα, ὅλοι νὰ μ' ὀνειδίζουν,
> Στόσα καταφρονέματα καὶ νὰ με κοπανίζουν.

Κοπανιστὴς, *Qui terit*, τριπτήρ.

Κοπανιά, *Ictus*, apud Hieron Germanum.

ΚΟΠΑΤΙΩΝΕΣ, Δίκαι in Gloſſis Juris MSS. Vide Κομπλατίωνες.

ΚΟΠΕΛΗ, Κοπελιάρης, *Iuvenculus, Adoleſcentulus*, ita Leo Allatius in Creygthonum pag.716. & Portius. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.3.

> ἐγίνη δοῦλος ὀλονῶν, καὶ καθ' ἑνὸς κοπέλη.

Et lib.7.

> Αὐτοὺς ἂν τοὺς νικήσατε ὅτου ἦτα ἦν κοπέλια.

Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Να με λαλοῦν οἱ συγγενεῖς οἱ φίλοι καὶ οἱ γειτόνοι,
> Ὅτι ἦλθα εἰς τὴν Μορέαν, καὶ ἔπραξα ὡς κοπέλλιν.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Τὸ εἶχεν εἰς τὸ σπίτι του ἵναν κακὸν κοπέλιν.

Vide Damaſcen. Hieromon. ſerm.3.

Κόπελος, *Spurius*. Scholiaſtes Sophoclis ad Electram: τοῦ γνησίου ἐναντίον ὁ φυσικὸς, ὁ λεγόμενος κόπελος. Manuel Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: σκότιος, ὁ φυσικὸς υἱὸς, ἤγουν ὁ κοινῶς κόπελος, ᾧ ἐναντίον ὁ γνήσιος, ἤγουν ὁ ἐκ γαμετῆς. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.9. cap.6. εἶπε δὲ καὶ ὁ Ἐφέσου, ὅτι σὺ ὑπάρχεις κόπελος, id eſt *Nothus*.

Κοπελετικὸς, *Iuvenilis, Puerilis*, μειρακιώδης. Κοπελίτικα, *Pueriliter*, παιδικῶς, νεανικῶς.

Κοπελίσιμα, *Pueriliter, Stolidè*. Gloſſæ Græcobarb. ἀνοήτως, μωρικὰ, πελλικὰ, κοπελίσιμα, χωρὶς γνῶσιν.

Κοπέλα,

Κοπέλα, *Puella*, Κόρη, in Corona pretioſa. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ μέσα τὴν ἐβάλασιν τὴν ἀκριβὴν κοπέλα.

Rurſum:

Με τὴν κοπέλα νὰ κρατῇ τὴν ἅρπαν εἰς τὴν χέρα.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Σύρνει κοπέλαις περιατταῖς ὅπου τὰ πῦλια της.

Ibidem:

Ἔχατζαν χορία εἰς τὴν βουλὴν οἱ κοπελιαὶς οἱ κλύστρις,
Καὶ χορία ἐκατζασι ὅλες οἱ κρεβαρισταῖς.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 163. ἐστειλε τὴν γυναῖκα εἰς τὸ χωράφι, καὶ ἄρχισε νὰ βιάζῃ τὴν κοπέλα.

Κοπελοῦδα, *Puellula*, *Adoleſcentula*, Κοράσιον, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 346. part. 2. pag. 253.

Κοπελομοσκάρα. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Τοῦ πίεσε ἡ πολιτικὴ, ἡ κοπελομοσκάρα.

Κοπελᾶτα, *Acta juvenilia*. Idem alibi:

Τῶν πελελῶν τὰ πράγματα, τὰ νέων κοπελᾶτα.

ΚΟΠΕΝΔΑΡΙΟΝ, Σύντομος ὁδὸς, in Lexico MS. Cyrilli, *Via Compendiaria*.

ΚΟΠΙΑΖΕΙΝ, *Laborare*, *Sudare*, *Fatigare*, *conficere*, πονεῖν, ταλαιπωρεῖν, κάμνειν.

Κοπιαστάδες, *Miſeri*, *Labore confecti*. Gloſſæ Græcobarb. ταλαιπώρους ὅπου κοπιάζουν πολλὰ, παραδαρμάδες, ὅπου παραδέρνουν ἡμέραν καὶ νύκτα, κοπιαστάδες.

Κοπιαστικὸς, *Laborioſus*, ἔγκοπος, ἐπίμοχθος. Κοπιαστικὰ, *Laborioſè*, *Difficulter*, ἐπιπόνως.

Κοπίτζιν, *Labor*. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chryſorrhoes.

Κρίνεις τοῦτο δίκαιον, ὅπου δραγάτην κινεῖς,
Νὰ φάγῃ τὸ κοπίτζιν του, νὰ φᾶ τὴν ἔξοδόν του.

ΚΟΠΙΑΤΑΙ, *Veſpillones*, qui in Latina Eccleſia *Foſſarij*. Gloſſæ Lat. Gr. *Beſpelliones*, Κοπιαταί. Epiphanius de Fide pag. 465. Κοπιαταὶ, οἱ τὰ σώματα περιστέλλοντες τῶν κοιμωμένων. Juſtinianus Nov. 57. ὥστε μήτε μὴ ἐλάττους εἶναι τοὺς Δεκανοὺς, ἤτοι Κοπιατὰς, τῶν ὀκτακοσίων τῶν ἀποτιμηθέντων τοῖς θεοφιλεστάτοις Ἐκδίκοις. Adde Nov. 59. cap. 2. Κοπιῶντες dicuntur in Euchologio pag. 39. ubi de Officio Lucernatij. Vide Epiſt. Ignatij ad Antiochenos num. 12. & Gloſſ. med. Lat. in *Copiatæ*, *Foſſarij*.

ΚΟΠΡΙΤΟΡΙΟΝ, Κοπριτώριον, *Coopertorium*, promiſcuè apud Codinum de Offic. Aulæ Conſtantinop. cap. 3. num. 8. 18. ubi de equorum ſtragulis ex Cod. Ed. & Reg. Vide Gloſſ. med. Lat.

ΚΟΠΡΟΘΕΣΙΟΝ, *Locus ſtercoribus excipiendis addictus*. Ita porrò magnificum illud Stabulum à Michaële Theophili F. ædificatum appellabat neſcio quis Petrus Prochomagiſter, apud Leonem Grammaticum pag. 463.

ΚΟΠΡΟΠΑΤΑΝ, *Contemnere*, *Ignominiâ afficere*. Gloſſæ Græcobarb. ἀθετίζειν, ἀποδοκιμάζειν, ἀτιμάζειν· νὰ ἀτιμάζῃ, σκυβαλίζειν, νὰ κοπροπατᾷ. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Cenitus*.

ΚΟΠΡΟΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἤτοι χρυσὸς καὶ ἄμμος, ἤτοι χρυσόλιθος.

ΚΟΠΤΕΡΟΝ, *Securis*. Gloſſæ Græcobarb. ἀξίνης κροῦσμα, κτύπημα καὶ κόψιμον τῆς κοπτεροῦ, ἤγουν τῆς κυνίας.

ΚΟΠΤΗ, Placentæ genus. Suidas: Ἄμαξις, εἶδος πλακοῦντος, ἣν νῦν Κοπτὴν φαμέν.

ΚΟΡΑΚΑΣ, *Corvus*, κόραξ, in Corona pretioſa. Habetur in Apollodori Poliorceticis MSS. κατασκευὴ ἑλεπόλεως κόρακος λεγομένης.

Κοράκιον, *Corvus*, apud Euſtathium in Homeri Iliad. α.

ΚΟΡΑΚΟΒΟΤΑΝΟΝ, Herba quam Græci ἱππόγλωσσον vocant. Petr. Bellon. lib. 1. Obſerv. cap. 42.

ΚΟΡΑΝ. Vide in Κυράν.

ΚΟΡΑΣΙ, κορασίδα, *Puella*, κόρη, μειρακίσκη, παρθένος. Nomocanon Cotelerianus num. 331. εἰ δέ τις ἄγαμος μιανθῇ κοράσιν, &c. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Νευτζικώτου τρυφερὴ ἀκόμη κορασίδα.

Κοράσιον dicunt alij. Lexicon MS. Colberteum κόριον, μικρὸν κοράσιον. Chronicon Alexandrinum in Veſpaſiano: καὶ ἄλλας δὲ μυριάδας ι΄. διεπέπρακεν αἰχμαλώτων νεανίσκων καὶ παιδίων ἀρρενικῶν, καὶ παρθένων κορασίων. Theophanes in Heraclio: μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ Βαάνης παρά τινος κορασίου, κυτάβα καλυμμένη, &c. Ita Sylburgius in Saracenicis: & Edit. κορασινοῦ præfert, ita ut ex natione Coraſinorum fuerit. Auctor incertus poſt eundem Theophanem pag. 432. ἤρξατο ζητεῖν πάντα χρυσίον, καὶ ἱματισμὸν πολὺν ἀριθμὸν, καὶ κοράσια ἐπίλεκτα ποσότητά τινα.

Κοραχὶς, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. ἐνίοτε κόρη, ἤγουν κοράχις.

Κορίτζη, Virgo, Παρθένος, in Corona pretioſa. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Παιδία καὶ νέοι, καὶ γέροντες, κορίτζαι, πανδρεμένες.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 42. καὶ εἶπαν εἰς τὸν ἑαυτόν τους τὰ δύο κοράτζα, &c. Et pag. 397. καὶ ἔσχιζαν τὰ ῥοῦχα τῶν κοριτζίων, καὶ ἐγύμνωσαν αὐτά.

ΚΟΡΑΤΖΑ. Vide in Κυράτζα.

ΚΟΡΒΙΗ. Didymus Geopon. lib. 10. εἰ δὲ θέλεις μὴ εἰς ὕψος ἀναδραμεῖν τὸ σῦκον, κορβίζειν κατὰ κεφαλῆς φυτεύων.

ΚΟΡΒΟΣ, *Corvus*. Lexicon MS. Cyrilli, & Gloſſæ Gr. MS. Reg. Cod. 2062. κόρβους, τοὺς κόρακας φασὶν οἱ Ῥωμαῖοι. Similia ferè habet Suidas: κόρβοι, παρὰ Ῥωμαίοις, οἱ κόρακες.

ΚΟΡΔΑ, *Chorda*, *Fides*, pro χορδή. Euſtathius Od. φ. κυρίως γὰρ ἡ χορδὴ ἐντεραφὴς, ἤτοι εὔκλωστον ἔντερον, ὅπερ ὁ παραφθείροντες κόρδαν οἱ χυδαῖοι φασί. Theophanes an. 6. Apſimari: κόρδα τοῦτον ἀπῆγξεν. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 2. τοξάρια ἔχοντα θηκάρια πλατεῖα, ἵνα ἐν καιρῷ δυνατὸν ᾖ τεταμένα χωρεῖν τὰ τόξα ἐν αὐτοῖς, κόρδας ἐκ περισσοῦ ἐν τοῖς πυγίοις αὐτῶν. Conſtantinus in Tacticis: ἐχέτωσαν δὲ καὶ κόρδας ἐκ περισσοῦ εἰς τὰ θηκάρια αὐτῶν. Codinus in Orig. Conſtantinopol. n. P6. ἔσφιγξε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μετὰ κορδας, καὶ ἔπνιξεν αὐτόν.

Κορδίζειν, *Tendere*, *Intendere*, τείνειν, τανύειν.

Κορδίλα, *Minor chorda*. Agapius in Geoponico cap. 202. ἔχει δύο δερματικὰ, ἢ κορδίλας.

Κορδύλη. *Vitta*, *Lemniſcus*. Lexicon Stephani: Κορδύλη, διάδημα βασιλικόν. Vide Grammaticos in Κορδύλη.

ΚΟΡΔΑΨΙΟΣ. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani c. 224. ὁμοίως, ἐὰν στείλῃ τὸ ἄλογόν μου ὅπου καλλικᾶ, διὰ νὰ εὐγάλει τους κορδαψίους του, καὶ ἐκεῖνος εὐγαλεῖ τους, &c.

ΚΟΡΔΕΛΙΑ, *Aluta*, ἐπιγλωττίδες, in Corona pretioſa. Vide in Κόρδα.

ΚΟΡΕΑΙ, *Criſta*, λόφος.

ΚΟΡΕΟΣ, , *Cimex*; Κόρις, apud Agapium in Geoponico cap. 183. Κόρυς, Portio.

ΚΟΡΙΓΙΑ. Vide in Κοργία.

ΚΟΡΙΑΝΟΝ, *Coriandrum*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. κολιανὸν, τὸ κορίανδρον. Occurrit apud Myrepſum ſect. 8. cap. 20. & Phæmonem in Cynoſophio pag. 274.

ΚΟΡΙΣ, *Vermis ſpecies*, in Orat. S. Tryphonis. Vide in Ῥιζοφυλίτης.

ΚΟΡΙΣΣΟΝΑΝ. Procopius Sophiſta in Epiſt. ad Zachariam de duobus lignariam mercaturam exercentibus

centibus: ἦτος τοίνυν τὴν Ῥοδίων οἰκεῖ παρ' ὑμῖν, ὦ Ζεῦ, καὶ ὅμως φησὶ μὴ δίκαια πάσχειν, τ δὲ ἀδικοῦντα Ῥωμαίων γλώττῃ κοκατονᾶν εἶπεν· νομισθεὶς γὰρ μὴ εἰδότα, καὶ καπηλείου κέρδους ἀφορμὴν μηχανᾶσθαι. Ita Editio Aldina 1499. & Cujaciana. Putabam legendum κοκκιονᾶν, ut ſit Latinum *Coccionare*, unde *Coccionatura*, μετάπρασις in Gloſſ. vett. Sunt autem μεταπρᾶται, quos noſtri *Regratarios* vocant, de quibus egimus in Gloſſ.med. Lat. in *Cociones*. Niſi quis legeri malit κυρίασον. Vide infrà in hac voce.

ΚΟΡΙ'ΤΖΗ, Κορίτζιον. Vide in Κοράσι.

ΚΟΡΙ'ΤΖΟΛΕ, vox Francica, ſeu Italica, inquit Myrepſus ſect.8. cap.42. *Corrigiola*, ſeu *Polygonum mas*, Fuchſio.

ΚΟΡΚΟ'ΝΙΛΟΣ, *Crocodilus*, Κροκόδειλος, quaſi *Crocodilus Nili* fluvij accola. Occurrit in Vita S. Pachomij num. 45. niſi legendum ſit Κορκόδιλος, nam ita efferunt Græci recentiores. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag.547. εὑρήκαν δὲ κορκόδειλα, καὶ ἔφαγαν πολλοὺς ἀνθρώπους. Phyſiologus MS. de Natura animalium: de Natrice: ἄλλον θηρίον Ἔνυδρος, τὸ ὄνομα, ἀκούει τ κορκοδίλου εἶναι ἐχθρὸς αὐτοῦ, τ θαλάσσης.

ΚΟΡΥ'ΛΑΞ, vel κορίλαξος, genus τ ταρίχων, quod ægris utendum datur in his morbis, quos humor frigidus, craſſus & viſcidus creavit, apud Alexandrum Trallianum lib.1. cap.12. lib.7. cap.14.

ΚΟΡΙ'ΠΙΟΝ, *Hydria*. Gloſſæ Græcobarb. κεραμικὰ ἀγγεῖα, ἤγουν σταμνιὰ, κορίπια, λαγίνια, πιθάρια.

ΚΟ'ΡΚΟΜΟΝ. Vide in Κούρκυμον.

ΚΟΡΜΗ', Κορμὶ, Κορμὶ, *Corpus*, σῶμα, χνοῦς. Corona pretioſa: κορμὴ τ Χριστοῦ *Corpus Chriſti*. Ita κορμὸν, pro corpore uſurpant Acta S Bonifacij pag. 322. Euſtathius: τὸ ἀπὸ τραχήλου μέχρις αἰδοίων κύτος τ σώματος δίχα τ χειρῶν, ὃ καὶ θώρακά τινες καλοῦσιν, ἕτεροι δὲ κορμὸν, ἰδιωτικῶς. Gloſſæ Gr.Lat. κορμὸς, ἐπὶ ἀνθρώπου, *Truncus*. Joan. Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὸ κορμὴν ἐκεῖνος νὰ χωρίζει.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἐνδυμένα ἦσαν τὰ κορμία τὰ ἀγγελικὰ ἐκεῖνα.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ τότες εἶδε τὰ κορμία πῶσαν ἐκεῖ θαμμένα.

Alio loco:

Νὰ δώσῃ θάνατον κακὸν ἤθελε τ κορμίου του.

Cyrillus nuperus Patr. Conſtantinop. in Homil. τ εἶναι τ πίστεως τ κάμινα ὁ Χριστὸς, ὅτιν ἄμπελος ἀληθινὴ, μὴ τ βάλῃς εἰς τὸ παλαιὸν ἀσκὶ, τουτέστιν ἂς δὲ τὸ κόρμι σου καταργούμενον καὶ καθαρισμένον, &c. Acta Martyrij S. Arethæ & Socior. MSS. καὶ ἀγείρονται τὰ κύματα, καὶ κυφίζονται τὰ πλοῖα μὲ κορμίων, καὶ ἐχάλων ἐπάνω τ ἁλύσεως. Joannicius Cartanus ſerm.7. τὴν θείαν μετάληψιν, ἤγουν τὸ αἷμα καὶ τὸ σῶμα τ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ εἶσαι ἕνα κόρμιν μὲ τ Χριστόν. Vide Agapij Geoponicon cap.140. 159.

Κορμάλι, *Truncus*, κορμὸς, στέλεχος.

Κόρμαλος, *Obeſus*, *Corpulentus*, Πολύσαρκος.

Ἐπικόρμιον, *Menſa coquinaria*, in qua coqui ſecant *corpora*, ſeu *carnes*. Euſtathius ad Odyſſ. γ'. βοῦν ἐπικόψαν, αἰτὶ τ, ἐπάνω τ τραχήλου πλῆξαν· ἔθος καὶ ἐπίκοπον φασὶ τοῖς παλαιοῖς τὸ ἐπίξηνον, ὅπερ ἰδιωτικῶς ἐπικόρμιον λέγεται. Idem ad Odyſſ. β. παρθέμενοι κεφαλὰς, ἀντὶ τ, προθέντες ὡς ἐν ἐπιξήνῳ, ἤτοι ἐπικόπῳ, ἤτοι ἐπικορμίῳ, θέντες ὡς κοπῆναι. Vide κοσματικεῖ.

ΚΟΡΝΙΑΚΤΟ'Σ, *Pulvis*, κονιορτὸς, κόνις. Gloſſæ Græcobarb. Ἄττα, ἄσβολος, κόνις, κονιορτὸς, κορνιακτός. Alibi: κόνις, ἤτοι κορνιακτός. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.8.

Ὁ κορνιακτὸς ἐχάθηκε, καὶ γίνεται ὡς λάσπη.

Eodem lib.

Ὁ κορνιακτὸς ἦτον πολλὺς, ἐσκέπαζε τοὺς πάντας.

Κορνιακτίζειν, *Pulvere deformare*. Idem Anonymus de Nuptiis Theſei lib.7. de Statua Dianæ:

Καὶ μὲ τὰς χεῖρας τὰς λευκὰς ἐκατεσφούγγιζέ την,
Ἀγάπην ἀπὸ τίποτες πόθος κορνιακτισμένη.

Et lib.11.

Τὰ φρύδια του καὶ τὰ μαλλία ὅλα κορνιακτισμένα.

ΚΟ'ΡΝΙΞ. Vide in χαρόγγανον, & Gloſſ. med. Lat. in *Cornu*.

ΚΟΡΝΙΚΟΥΛΑ'ΡΙΟΣ, *Cornicularius*. Acta Martyrij SS. Tarachi, Probi & Andronici cap.3. & 6. Ἀθανάσιος κορνικουλάριος εἶπεν, &c. Vide Gloſſ. med. Lat.

ΚΟ'ΡΝΟΝ. Demetrius Conſtantinopolit. lib.1. Hieracoſophij cap.3. καὶ ἔσωθεν ὡς ὁ ἄρσης τ περδίκων, ἔχει ἧλος ὄπισθεν κόρνον.

ΚΟΡΥΝΤΖΑ'ΡΗΝ, *Cornicula*. Prochoptodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Γαδέριν παλαιόπληγον, ὀρνίθιν κορωντζαρίνν,
Καὶ ψυχικὴν ψωμὴν τρώγεις, καὶ δίδουν σε καὶ ῥάβδον.

ΚΟΡΟ'ΜΗΛΟΝ, apud Myrepſum ſect.1. c.496. ex MS. in Edito verò c.502. κυρόμηλον, ubi Fuchſius ſcribendum putat κοκκίμηλα ψυκτὰ, *Pruna refrigerata*. Verùm ita hanc vocem uſurpat Agapius Cretenſis in Geoponicis. Locum vide in Μούσκλα.

ΚΟ'ΡΟΝ, inter ſpecies quibus ſactum unguentum conficitur, recenſetur in Euchologio pag.657. Κόρου λίτρας β'. Apud Matthæum Silvaticum lego, *Coras*, *eſt ſpecies ypericon*. *Corin* vocat Plinius lib. 2. cap.26. Hypericum, quod odoratum eſſe ait.

ΚΟΡΟ'ΝΑ, Κορώνα, *Corona*. Heſychius: Κορώνη, εἶδος στεφάνου. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Ἄρματα, σκῆπτρα, λόγχευσα ῥῆχα, χρυσαῖς κορώναις.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ τὴν κορώναν τὴν χρυσὴν βάζει της στὸ κεφάλι.

Infrà:

Ἔδειχνεν ἡ κορώνα της ὅπου'χες το κεφάλι.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 696. καὶ τ ἐφόρεσε τὸ χρυσὸν βασιλικὸν φόρεμα, καὶ τὴν κορώνα τ βασιλικήν.

Κυρώνα. Gloſſæ Græcobarb. Ἀνάδημα, στέμμα, κορώνα, ἤγουν μίτρα. Ita v. ſemper geminant hæ Gloſſæ.

Κυρωνιάζειν. *Coronare*. Eædem Gloſſæ: νὰ στεφανωθῇ, καὶ νὰ κυρωνιασθῇ, νὰ στολισθῇ. Mox: Ἀναδήσομαι, στεφανώσω, κυρωνιάσω, θέλω στεφανώσειν, ἢ θέλω κυρωνιάσειν.

Κορωνὶς, eâdem notione in lib. de Antiquit. Conſtantinopolit. num.188. ἡ κορωνὶς Κλεοπάτρας.

Κορώνα, Κορωνίτα, Gallis *Chappellet*.

ΚΟΡΟΥ'ΝΑ, *Cornix*, Κορώνη.

ΚΟ'ΡΠΟΣ, *Vulnus*, *Ictus*. Gloſſæ Græcobarb. ἄγος, κλαῦσμα, τραῦμα, τζάκκισμα, πληγὴ, κόρπος. Viri Docti putant uſurpatum à Græcis pro Italico *Colpo*. Vide Gloſſ.med. Lat. in *Colpus*.

Κορπῶν, Κορπώνειν, *Ferire*, ſæpe in iiſdem Gloſſis. Aſſiſæ Regni Hieroſol. MSS. cap.160. ἐὰν γίνῃ τὸ πῶς ἄνθρωπος ὅπου ἔνι κορπωμένος ἀπὸ θανασίμου, &c. Cap. 162. ἐὰν γίνεται τὸ πῶς ἄνθρωπος ἔρχεται ἔμπροσθεν εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ ἐγκαλεῖ ἕτερον κανέναν ἄνθρωπον τὸ ἐκόρπωσέν το, &c.

Κόρπωμα, *Vulnus*. Eædem Gloſſæ: Ἀξίνη κρούσμα, κλώπωμα, καὶ κόρπωμα τ κοπῆς, ἤγουν τῆς κυνίας.

Κορπομαλιά, ſimili notione. Eædem Gloſſæ: πληγῶν, βασανισμῶν, πληγομαλιῶν, καρπομαλιῶν.

Ἀκόρπωτος, *Non vulneratus*. Eædem Gloſſæ: Ἄβλαπτα, ἀπλήγωτα, ἀκόρπωτα.

ΚΟΡΡΕ'Κ

ΚΟΡΡΈΚΤΩΡ, *Corrector*, Dignitas de qua quædam attigimus in Gloſſ. med. Lat. Occurrit in Martyrio S. Eupli non ſemel apud Coteleriun to. 1. Monumentor. Eccleſiæ Græcæ: in Vita S. Joannis Monachi num. 1. &c.

Κοῤῥίκτωρ. Leguntur complures Epiſtolæ Iſidori Peluſiotæ ſcriptæ Auſonio Κοῤῥίκτορι, lib. 1. Epiſt. 116. 395. lib. 2. Epiſt. 35. 120. lib. 3. Epiſt. 9. 263. 359. ut etiam Serapioni lib. 2. Epiſt. 15. Petro lib. 3. Epiſt. 145. Auxentio lib. 3. Epiſt. 220. in quibus quidem Epiſtolis ſatis indicat Judicis Officio functum Correctorem, maximè lib. 3. Epiſt. 9. 263.

Κοῤῥεκτωρία, *Correctoris diſtrictus*, ſeu *Provincia in quam Corrector mittebatur*. Juſtinianus Nov. 8. cap. 1. μήτε ὑπατικὴν, μήτε ἡγεμονικὴν, ἃς δὴ Κονσυλαρίας καὶ Κοῤῥεκτωρίας καλοῦσι.

ΚΟΡΡΟΎΔΑ, *Aſparagi* ſpecies, de qua Petr. Bellon. lib. 1. Obſerv. cap. 60.

ΚΌΡΤΑΛΟΝ, *Senecio*, herba de qua Ruellius. Myrepſus ſect. 1. cap. 413. in Cod. MS. in Edito verò 419. εἶτα λαβὼν ἠριγέροντος βοτάνης τὴν ῥίζαν, τὸ καὶ παρὰ τῶν ἰδιωτῶν καλούμενον κόρταλον, &c. Idem ſect. 7. cap. 5. ἔχε ἠριγέρον βοτάνην, τὰ φύλλα ταύτης λαβὼν, τὰ καὶ καλούμενα κόρταλα, κόψον καλῶς, &c.

ΚΌΡΤΗ, Κόρτις, *Tentorium*, *Caſtrorum impedimenta*, ut ſunt tentoria. Ita apud Theophanem p. 390. πλανωμένη φωσάτου μέλλειν ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη, ὡς Ἄραβες ἐξελθόντων, ἐξῆλθε πᾶσα ἡ ὑπουργία, καὶ ἡ κόρτις ἕως τῶν Μαλαγίνων. Et pag. 395. ἐπάρας δὲ καὶ τὸ τοῦλδον, χρήματά τε καὶ ἵππους, καὶ τὴν κόρτην μετὰ πάσης τῆς βασιλικῆς ὑπουργίας. Cedrenus pag. 472. ἀποβαλὼν καὶ τὴν κόρτην, καὶ πᾶσαν τὴν ὑπουργίαν, καὶ τοὺς ἵππους, &c. Conſtantinus Porphyrog. in Baſilio num. 15. Edit. Allatij, & 17. Combefiſij: τῆς τοῦ Βασιλέως αὐλαίας, ἤτοι κόρτης, ἐπὶ χθαμαλοῦ καὶ ἐπιπέδου τιθείσης τόπου, &c. Idem in Tacticis pag. 51. ἕκαστος δὲ Τουρμάρχης ἀφοριζέτω ἴδιον Μανδάτορα, πρὸς τὸ μὴ παραμένειν αὐτῷ εἰς τὴν κόρτην τοῦ στρατηγοῦ. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 465. τοῦ ἡλίου δὲ ἀνατέλλοντος ἵππῳ ἐπιβὰς παρεγένετο πρὸς τὴν κόρτην τοῦ βασιλέως μετὰ στολῆς λαμπρᾶς. Eadem habet Symeon Logoth. in Eod. Michaële num. 42. Nicephorus MS. de Caſtrametatione: τῆς βασιλικῆς σκηνῆς κατὰ μέσον πηγνυμένης, κενοὺς ἀφοριζέσθω χῶρος, ἱκανὸς χωρεῖν καὶ τοὺς ἐν νυκτὶ παραμένοντας, καὶ τοὺς ἐν ἡμέρᾳ συνερχομένους εἰς τὴν κόρτην. Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Conſtantino M. κτίσας καὶ ἱππικὸν, καὶ παλάτιον, καὶ τοὺς μεγάλους ἐμβόλους, καὶ τὸν φόρον, ἐν ᾧ τόπῳ ἡ κόρτη αὐτοῦ ἵστηκεν ἐπανελθὼν ἀπὸ Ῥώμης. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 23. ἔκτισε δὲ καὶ τὰ Ἁρματίου, τὴν δὲ κόρτην αὐτοῦ, καὶ τὰ ἅρματα αὐτοῦ ἐκεῖσε ἀπέθετο, ὅτι ὑπέταξε Βυζαντίῳ. Idem num. 46. ὁ δὲ κύκλος τοῦ φόρου διὰ τὸ ἴσον τῆς ποδίας τῆς κόρτης τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐν ᾧ αὐτὸς ἔπηξεν ἐκεῖσε, ὅτι ἀνῆλθεν ἀπὸ Ῥώμης. Idem de Offic. Palat. cap. 5. num. 52. εἰς τὴν τοῦ Βασιλέως σκηνὴν, ἥτις κόρτη ὀνομάζεται.

Κόμης κόρτης, *Comes Cortis*: Cui Tentoriorum cura incumbebat, ſeu potiùs Imperatoris, vel Ducis exercitus in Tentorio verſantis cuſtodia: qui *Cortalinis* præerat. Leo in Tacticis cap. 4. §. 30. ἐστι δὲ ἡ τοῦ στρατηγοῦ προσηλώσεις εἴς τινας ἀρχόντας διαιρουμένη, διὰ τόν τι Κόμητα τῆς κόρτης αὐτοῦ, καὶ τὸν τοῦ θέματος Δομέστικον, &c. Continuator Theophanis lib. 1. num. 3. ὁ δὲ τὴν τῆς κόρτης Κόμητος ἀρχὴν, καὶ τὸ τοῦ Καμινοῦ οἶκον ἀπηνεγκάμενος, &c. Adde num. 4. Cedrenus pag. 476. ὧν ὁ μὲν τῆς τῶν Φοιδεράτων, ὁ δὲ τῆς τοῦ Κόμητος κόρτης τὴν ἀρχὴν ἐγχαρίζοντα. Iſtius Dignitatis meminit præterea Theodorus Studita lib. 2. Epiſt. 38. apud Baron. an. 819. n. 24.

Κορτελῖνοι, Κορταλῖνοι, *Cohortalini*, *Curtalini*. Θυρωροὶ τοῦ Πραιτωρίου, qui Præfecti Prætorio Tentorium, ſeu Aulam ſervabant: ὑπασπισταὶ τῆς κόρτης, in Vita S. Georgij Amaſtreni Epiſcopi num. 29. Edictum Valentiniani & Marciani contra Eutychen, in Concilio Calchedonenſi part. 3. c. 12. ἀλλ᾽ ὑστάτην μιλιτίαν στρατείαν ἀνεχόμεθα, εἰ μή τι ἄρα τῆς τῶν Κορταλίνων ἢ λιμιτανέων. Viles ij ac infimæ ſortis homines habiti. Gloſſæ MSS. Κορτιλῖνοι, τῶν εὐτελῶν. Gloſſæ Baſilic. Κορτελῖνος, Εὐτελὴς, Θυρωρὸς τοῦ Πραιτωρίου. Conſtantinus lib. 1. de Themat. c. 5. ubi de Optimatibus: ἐστι δὲ ὀνομασία τῶν ἀτίμων ἴσην ὕβριν φέρουσα τῶν παρὰ Ῥωμαίοις λεγομένων Κορτιλίνων. Horum conditio tam vilis ac deſpecta habebatur ut vulgò εὐτελῶν ſolâ voce intelligerentur, ut in Baſilic. lib. 45. tit. 1. §. 56. ubi Thaleleus, τινὲς εἰσιν ἐν τῇ τάξει εὐτελεῖς ἀπὸ γένους ἐλκόμενοι, σήμερον διὰ πολλὴν εὐτέλειαν καταφρονούμενοι. ὁ δὲ μακαρίτης Πατρίκιος τοὺς Κορταλίνους καλεῖ μὲν *Beneficiarios*. λέγει δὲ φροντίζειν τῶν ἀλλαγῶν ἵππων. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Cohortales*.

Κορτινάριοι, *Cortinarij*, videntur poſtea dicti, qui antea Κορτελῖνοι. Nam & ij pariter ante tentorium Imperatoris excubias agebant: niſi Κορτελῖνοι Præfecti Prætorio duntaxat tentorium obſervarint. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 52. ἱσταντο δὲ οἱ Κορτινάριοι εἰς τὴν τοῦ Βασιλέως σκηνὴν, ἥτις κόρτης ὀνομάζεται. Horum meminit præterea Pachymeres lib. 4. cap. 29. μὴ ὅτι Βαρδαριώτας καὶ Κορτιναρίους μόνον, καὶ τοὺς ἐπὶ κοιτῶνος ἔχειν, καὶ γε τοὺς ἐπὶ τῆς ἀναγωγῆς, &c. Cortinariorum habitum & veſtes deinde deſcribit idem Codinus loco laudato, ut & eorum Comitis ſeu Præfecti: nam his præerat Κόμης Κορτιναρίων, qui non alius fuit à Comite Κόρτης. Idem Codinus num. 50. εἰσὶ καὶ Κορτινάριοι, ἔχοντες καὶ οὗτοι ἔνοχον, ὃν Κόμης καλοῦσι. Deinde addit, eorum claſſem dignitate cæteris inferiorem fuiſſe, ut Cortelinorum extitit: οἵ τινες δὴ κᾂν ἐλάττων τάξις εὑρίσκονται, ἀλλ᾽ οὖν κάτω ἵστανται τῆς προκύψεως.

ΚΟΡΤΊΝΑ, *Cortina*, *Velum*. Lexicon adeſpoton MS. & Suidas: Καρπάσοι, κορτῖναι. Paſſio S. Irenes: καὶ οὕτω κρυπτόμενος ὑπὸ κορτίνας διδασκέτω γράμματα τὴν θυγατέρα ἡμῶν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 8. γυνή τις ἐκ τῆς καθ᾽ ἡμᾶς μητροπόλεως ὁρμωμένη Γλυκερία καλουμένη, δύο κορτίνας ἐτάξατο ποιῆσαι τῷ τε Κασελλίῳ καὶ τῷ Σπηλαίῳ πάσης δὲ τῆς ὑπουργίας ἑτοιμασθείσης, αἱ συλλεγόμεναι ὑφᾶναι τὰ δόξαντα ἐδίστασαν.

Κυρτῖνα. Codinus in Orig. Conſtantinopol. n. 57. καὶ ἦσαν ἀπόχωροι ἐπὶ τοὺς κίονας μετὰ κρικέλλων καὶ κυρτινῶν. Ubi Codex Meurſij perperam habuit κυρτίων. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

——— Καὶ κρατεῖ στὸ χέρι μία κυρτίνα,
Τὴν μπόρτα ὅλη σκέπαζε λαφρυτζικὰ κρεμάτει.

Κορτίνα, *Murorum Lorica inter duas turres*, quo modo etiam *Courtines* dicimus. Anna Comnena lib. 11. Alexiad. init. τοὺς πύργους καὶ τὰς μεταξὺ κορτίνας στῆσιν αὐτοῖς δυνάμεις. Joannes Phocas in Deſcript. T. S. num. 24. ἀλλὰ καὶ ὁ τοῦ Καλαμῶνος μονὴ, καὶ αὐτὴ ὑπὸ πύργων καὶ κορτινῶν, ἀπὸ τετραγώνου λαξευτοῦ λίθου ἀνῳκοδόμηται.

Κορτινίτζα, *Cortinula*, apud Anonymum de Amoribus Callimachi & Chryſorrhoes. Locum vide in Φρεντζάτον.

ΚΟΡΥΒΆΝΤΙΟΝ, Κορυφάντιον, *Pileus*, qualis fortè fuit, quos Κορύβαντες olim deferebant. Lexicon Stephani: Κορυβάντιον, περίθεμα κεφαλῆς ἐγκόσμιον, καλόν. Alibi: Κίδαρις, κορυφάντιον πῖλος, διὰ ἄλλος καμιλαυκίου ὃ καὶ τιάρα καλεῖται. Ubi quidam legendum putant κορυφάνιον, ex Heſychio in Κορυφαῖος. Idem Heſychius: Κορυφάλους, τοὺς τῶν ἵππων κορυφαστῆρας, καὶ κορυφάλους. Vide eundem in Ἔκτωρ.

ΚΟΡΥΓΓΙΑ, Κορηγία, *Corrigia*. Heſychius: ἱμάντωσις, συνδεσμὸς τῆς κορυγίου τοῦ ὑποδήματος. Lexicon Stephani eadem habet, ſed cum κ.

ΚΟΡΥΔΟΣ. Anaſtaſius Monachus de Patribus Sinaitis MS. de diabolo: ἐπλήρωσεν ὅλον τὸ σπήλαιον κορύδων ἀπὸ ἐδάφους ἕως τῆς στέγης. Infrà: ἰδὼν ὁρᾷ ἀπὸ πρωὶ πλῆθος ἀναρίθμητον μυρμήκων τελείων ἐρχομένων ἐν τῷ σπηλαίῳ ἐπ' ἀπωλείᾳ τῶν κορύδων. Ita variè ſcribitur.

ΚΟΡΥΜΒΗΘΡΑ, *Hedera*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 398.

ΚΟΡΥΦΑΔΙΝ, Κορυφάιον, *Munimentum*, vel *Ornamentum capitis equi*: Gallis *Teſtiere*. Conſtantinus in Tacticis pag. 15. de Equis: ἐχέτωσαν δὲ καὶ τυφία εἰς τὰς ἐπιστηθίνας τέσσαρα, καὶ εἰς τὸ κορυφάδιον τῆς ἱππαρίου τυφίον, καὶ εἰς τὸ ὑπογένειον ὁμοίως. Ubi Leo cap. 6. §. 10. & Mauricius lib. 1. cap. 2. p. 22. κορυφάδιν & τυφὴν habent.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ, *Epiſcopus*. S. Baſilius Epiſt. 371. πλέον εἰ μή τις λέγοι βλάβην τοῖς πράγμασι φέρειν, οἶκον εὐκτήριον μεγαλοπρεπὴς κατεσκευασμένον ἀναστῆσαι τῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ περὶ αὐτὸν οἴκησιν τὴν μὲν ἐλευθέριον ἐξῃρημένην τῷ κορυφαίῳ. Utitur antea in iiſdem Epiſtolis: locus non ſuccurrit.

Κορυφαῖοι τῶν Ἀποστόλων dicti Græcis S. Petrus & S. Paulus, qui Prudentio lib. περὶ στεφάνων, Apoſtolorum Principes vocantur. Georg. Syncellus in Chr. pag. 13. ὁ δὲ κορυφαῖος καὶ Ἀπόστολος Πέτρος. & pag. 351. Πέτρος ὁ Κορυφαῖος. Ita in Chronico Canone Euſebij. Joannes Veccus de injuſta ſui depoſitione: τοῦ κορυφαίου τῶν Ἀποστόλων ὁμώνυμος Πέτρος. Joannes Tzetzes Chil. 13. v. 56.

Τῶν Ἀποστόλων ἡ κρηπὶς ὁ Κορυφαῖος Πέτρος.

Zonaras to. 1. Annal. pag. 95. ἡ κορυφαία τῶν Ἀποστόλων ἀκρότης Πέτρος. Apud Theognoſtum in libello de cauſa Ignatij Patr. Conſtantinopol. Nicolaus Papa dicitur τοῦ Κορυφαίου διάδοχος. Theophanes an. 20. Heraclij: καὶ τὸν τάφον τοῦ Κορυφαίου καταλαμβάνων, &c. Paſſim. Vide Scotſum ad Hom. 55. Theoph. Ceramei. Interdum & Πρωτοκορυφαῖοι dicuntur S. Petrus & S. Paulus, ut apud Theophylact. Hieromon. Homil. 15.

Κορυφαῖος, Τέλειος ἡγεμὼν, apud Heſychium. Thomas Magiſter in Scholiis MSS. in Plutum Ariſtophanis: Κορυφαῖος, ὁ ἐν τῷ χορῷ πρῶτος· ἐκεῖ δὲ κορυφαῖος ὁ ἔμπροσθεν τῆς ὁδοῦ, ἢ τῆς εἰσόδου τοῦ βαλανείου.

ΚΟΡΥΧΙΑ. Vide in Σχελίδα.

ΚΟΡΦΗ, *Cacumen*, *Apex*, κορυφή. Phyſiologus de Natura animalium, MS. de Cervo: τότε ἐκτρέχει, ὡς καλὸς δρομεὺς, πρὸ τὸ πρῶτον τὰς νάπας, καὶ τὰς κύλας τε καὶ φάραγγας διώκει, καὶ τῶν ὡραίων τὰς κορφὰς, καὶ τῶν βουνῶν τὰ ὕψη. Agapius in Geoponico c. 165. ὅταν σπόρον αὐτοῦ, καὶ κορφὰς ἀγκινάρας, &c. Adde c. 174. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Καὶ τῶν κορφαῖς ἰδοὺ καὶ καὶ μιν κλύπον ἀποστρέφη.

Infrà:

Καὶ αἱ κορφαῖς του ἔσβεσαν τότε ἀπὸ δακρύζειν.

Ἀπακορφὴ, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. ἀποκορυφῶσαι, ἀναλθῶσαι, σκεπάζειν τὸ ἀπακορφῆς.

ΚΟΡΦΟΣ, *Gremium*, *Sinus*, Κόλπος. Gloſſæ Græcobarb. Ἀγκάλος, κόλπος, κόλφος, κόρφος. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 10.

Οὔτε μὲν ἀγαπητικὸς σὲν πλάσιν τῆς μητρός μου,
Οὔτε στοὺς κόρφους τῆς αὐτῆς ὀπίσω νὰ τραφῶ.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 38. ὁ δὲ ἵνα κόματι κρέας, καὶ τὸ ἔβαλεν εἰς τὸν κόρφον τοῦ ἄλλου. Ubi Gr. εἰς τὸ θατέρου καθῆκε κόλπον.

Κόρφος, *Sinus maritimus*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Καὶ ὡς ἔφθασεν τὸ κάτεργον εἰς τὸν κόρφον τὸ κάστρο.

Itinerarium MS. Theodoſij Zygomalæ: ἔστι κόρφος λεγόμενος τὸ Μαγαρίσιον, ὅπου χωρία πολλὰ Χριστιανῶν. Vide Leunclavium in Pand. Turc. num. 180.

Ἐγκόρφιον, pro Ἐγκόλπιον. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Ἄμα τὰ γκόρφια τὰ χρυσὰ τοῦ κρέμουνται στὰ στήθη,
Πολύξοδα, πολύτιμα ἀμὴ ἰμάτια πάθη.

ΚΟΡΩΝΙΟΝ, *Seſamoides parvum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 735.

ΚΟΣΑΛΟΝ, *Salvia*, apud Interpolat. Dioſc. cap. 445.

ΚΟΣΜΙΑΤΙΚΟΝ. Diploma Andronici Jun. pro Monembaſiotis: ἀλλὰ δὴ καστρολησίας, κατεργοκτισίας, μαγγανείας, ἀβιναύλου, ἐξωπρασίας, κοσμιατικοῦ, καπελικοῦ, μιτατικοῦ &c. Videant Eruditi an probent Meurſij conjecturam, & an non legendum ſit κορμιατικοῦ, ut ſit tributum à cocis penſitari ſolitum, unde & καπηλιατικῷ jungitur: nam ἐπικόρμιον, menſam coquinariam appellatam obſervamus in Κόρμι.

ΚΟΣΜΙΔΙΟΝ, Κόσμιον, *Mundus muliebris*, κορασκόσμιον, apud Phavotinum in Πλαγγών. Gallis *Bijoux*. Gloſſæ Gr. Lat. Κόσμια γυναικὸς, *Ornamenta*. Ita apud Achmetem cap. 123. Theophanem an. 8. Juſtiniani, in Synodo Trullana Can. 45. &c. Didymus ſeu Schol. Homeri Od. σ. τρίγληνα τρίκορα κόσμια, ἐν ᾧ τὰ περιόφθαλμα τρίκοκκα. Liber Enoch Apocryphus: καὶ τὸ χρυσίον πῶς ἐργάσονται, καὶ ποιήσωσιν αὐτὰ κόσμια τῶν γυναιξὶν, &c. Leontius Epiſcopus Neapoleos Cypri in Apol. 5. pro Chriſtianis: ἆρα οὐ πολλάκις γυναικὸς σοῦ ἢ τέκνου τελευτησάντων χιτῶνα, ἢ κοσμίδιον ἰδὼν ἐν τῷ ταμιείῳ, κρατήσας ἐφίλησας, &c. Vita S. Joannis Eleemoſynarij apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. ſerm. 20. ἐρχομένης ποτέ τινος ἐν τῇ διαδόσει τοῦ ἐν ἁγίοις Ἰωάννου τοῦ ἐλεήμονος φορούσα κοσμίδια, καὶ ζητοῦσα ἐλεημοσύνην, &c. Ejuſdem Vita MS. κόρας τινὰς κοσμία τε καὶ περιδέραια περιβεβλημένας.

Κοσμάριον. Heſych. ἱέρωμα, κοσμάριον παιδικὸν, μονίσκοι.

ΚΟΣΜΙΚΗ, *Vetonica*, apud Anton. Muſam cap. 1.

ΚΟΣΜΙΤΗΣ, juxta Goarum ad Cedrenum & ad Euchologium, Architectis, eſt *tota Epiſtelij compages ex Coronide*, *Zophoro*, *& ei ſubjecta trabe coagmentata*, ſic dicta quòd columnarum ædificium κοσμεῖ, *Ornat*. Scholiaſtes Lycophronis: ἤτοι τὰ γεῖσα, ἤτοι αἱ στεφάναι, ἤτοι κοσμῖται. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagog. κοσμίτης ἐστι κατὰ τὸ νομικὸν καὶ ἅγιον κόσμιον ἐμφαίνων τοῦ σταυρωθέντος Χριστοῦ τὸ ἐκσφράγισμα ἔχει τοῦ σταυροῦ κεκοσμημένον. Symeon Theſſalon. de Sacram. τὰ διάστυλα καὶ ὑπεράνω τῶν στύλων, ὁ κοσμίτης συνέχων τὸν σύνδεσμον, καὶ ὑπεράνω τοῦ κοσμίτου, μέσος μὲν ἔστιν τῶν ἱερῶν εἰκόνων ὁ σωτὴρ, &c. Porphyrog. de Admin. Imp. cap. 29. pag. 86. καὶ κίονες πυκνοὶ ἔχοντες ἐπάνω κοσμίτας, ἐν οἷς ἔμελλεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Διοκλητιανὸς εἰλιματικὰς ἐγεῖραι καμάρας. Scylitzes pag. 628. κατὰ τούτους τοὺς χρόνους ἔπεσε λίθος ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ φόρῳ ἀψῖδος, ὃν Κοσμίτην καλεῖν εἰώθασι, καὶ ἀπέκτεινεν ἄνδρας ἑξήκοντα. Leo Grammat. pag. 505. κοσμίτης ὃς ἐπέκειτο ἐν τῷ φόρῳ ἐν τοῖς ἐκεῖσε κίοσιν, (καὶ) ἀπέκτεινεν ἄνδρας ἑξ. Ubi Continuator Theophanis num. 301. & Symeon Logotheta in Porph. num. 40. κοσμίτης ἔπεσεν ἐκ τῶν ἐν τοῖς στηλίδιν ἰσαμίροις ἐκεῖσε κίοσιν ἐπικειμένων, καὶ ἀπέκτεινεν ἄνδρας ἑξ. Anonymus in S. Sophia: καὶ τὰς κεφαλὰς κιονίων, καὶ τὰ γλύμματα, καὶ τοὺς κοσμίτας τῶν ὑπερῴων, τῶν τε διαφόρων καὶ τριμερῶν. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

Πάλιν ὅταν στέκῃς, πρόσεξον ἐπάνω εἰς τὸν κοσμίτην,
Τῆς πόρτας ἐλεφάντινον, ἂν ἴδῃς πινακίδιν.

Κοσμίτης, pro Κοσμήτης, in Apophthegm. Patr. in Paulo Coſmita num. 2. κοσμῖται ἦσαν ἐν τῇ Σκήτει,—καὶ λέγει

λέγα ὁ Τιμόθεος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, Τὶ θέλομεν τὸ τεῖχος ταύτην, &c. Eſt autẽ Κοσμήτης. Heſych. κυριὸς, Ἐπιλαφιαστής.

ΚΟΣΜΟΣ, *Mundus*, *Sæculum*, quomodo uſurpant Scriptores Eccleſiaſtici. Vita S. Syncleticæ n. 11. ἀπὸ τιμῶν τὰς ἑαυτῆς πλοκάμους, τότε τὴν πᾶσαν κόσμησιν ἀπέθετο· ἔθος γὰρ τῶν γυναικῶν κόσμον καλεῖν τὰς τρίχας. Apophthegm. Patr. in Pœmene n. 76. λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· ὧδε θέλεις ἡμᾶς ἰδεῖν, ἢ εἰς τὸν ἐκεῖ κόσμον; λέγει αὐτῷ, Ἐὰν μὴ ἴδω ὑμᾶς ὧδε, βλέπω ὑμᾶς εἰς τὸν ἐκεῖ κόσμον. Mitto locos alios Patrum.

Κοσμικοί, *Sæculares*, cui opponuntur *Clerici*, ſeu qui è Clero ſunt. Gloſſ. Gr. Lat. Κοσμικὸς, *Secularis*. Canon Apoſt. c. 7. ἐπίσκοπος — κοσμικὰς φροντίδας μὴ λαμβανέτω. Utuntur paſſim Scriptores: Concil. Sardic. c. 7. Concil. Epheſin. part. 1. c. 30. §. 3. Calchedon. Can. 3. 24. Apophthegm. Pat. in Arſenio n. 23. &c. Palladius in Hiſt. Lauſiaca c. 68. Joan. Moſchus c. 65. &c. Xyſtus Pap. in Epiſt. ad Cyrillum. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epiſt. 14. Anna lib. 3. Alexiad. p. 89. 448. Ariſtænus ad Can. 69. Synodi Trull. Harmenopulus lib. 1. tit. 3. §. 12. 13. Scylitzes p. 605. Pachymer. l. 5. Euchology. p. 233. 244. Vita S. Lucæ Jun. p. 1001. & alij ſine numero. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Secularis*.

Κοσμικὸν, *Sæculum*. Theophanes an. 6. Nicephori General. τοὺς δὲ λοιποὺς ἁρμοῖς καὶ δημοσίοις καθυπέβαλεν, οὐ μόνον τοὺς ἐν τῷ κοσμικῷ ἄρχοντας, ἀλλὰ καὶ ἐπισκόπους ἁγίους, &c. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho p. 486. καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν κοσμικὰ, &c.

Κοσμοκράτωρ, *Satanas*, *Diabolus*, *Princeps ſæculi*: *Mundipotens*, *Munditenens*, Tertulliano lib. 1. de Reſurr. cap. 22. ex Epiſt. 6. ad Epheſ. 12. Oecumenius in Epiſt. 1. Joan. τούτου δὲ τοῦ κόσμου πατὴρ ὁ διάβολος, τῆς κοσμικῆς φημὶ ἐμπαθείας καὶ συγχύσεως. Periodus & Martyrium S. Philippi Apoſtoli MS. ἔνδυσόν με τὴν ἐνδοξόν σου στολὴν, τὴν φωτεινήν σου σφραγῖδα τὴν πάντοτε λάμπουσαν, ἕως ἂν παρέλθω πάντας τοὺς κοσμοκράτορας, καὶ τὸν πονηρὸν δράκοντα τὸν ἀντικείμενον ἡμῖν. Damaſcenus & Athanaſius κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τούτου Dæmones vocant. Utuntur paſſim SS. Patres, Theodoret. p. 318. Theophylact. p. 566. Anonymus in Martyrio SS. XX. Patrum Sabaitarum n. 77. Joannes Diac. in Vita S. Joſephi Hymnographi n. 18. &c.

At apud Magos & Manichæos, longè aliâ notione κοσμοκράτορες, dæmones dicuntur: cùm Deum Ἄρχοντα τῶν οὐρανίων, reliquorum incurioſum, Satanam verò & diabolos τὸ ἐγκοσμίων κράτος habere crederent. Vide Gauminum ad Pſellum de Operat. dæmon. pag. 111. 112. 113.

ΚΟΣΣΙ'Α, *Fæniſecium*, in Turcogr. Cruſij.

ΚΌΣΣΟΣ, *Alapa*. Suidas: Κόσσος, τὸ ῥάπισμα. Phavorinus: κόσσος, Ῥωμαϊστὶ, μαξίλλα· Γραικιστὶ δὲ ῥάπισμα. Palladius in Hiſt. Lauſiaca in Pachone: ὑπομανεὶς ὧν ἐγὼ ἔδωκα αὐτῷ κόσσον. Anaſtaſius Monachus de Monachis Sinaitis: κρέας αὐτῷ τῇ παλάμῃ. Mox: ἔφη, Τὶ ἐπταισά σοι, ἀδελφὲ, ὅτι ἔδωκάς μοι χθὲς κόσσον. Vita MS. S. Symeonis propter Chriſtum Sali: δίδει αὐτῷ κόσσον τοιοῦτον ὅτι ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἐφαίνετο. Occurrit illic pluries. Zacharias Pap. lib. 2. Dialog. cap. 30: μόνον αὐτῷ κόσσον δέδωκεν ἐν τῇ σιαγόνι, καὶ παραυτίκα τὸ καθαρτὸν πνεῦμα ἀπ' αὐτοῦ ἐξῆλθε. Pſeudo-Euſtochius in Vita S. Euſignij: καὶ εὑρὼν τὸ παιδίον Κωνσταντῖνον καθήμενον ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ ἐμβριμησάμενος, δίδωσιν αὐτῷ κόσσον, καὶ λέγει αὐτῷ, Μὴ ἄτακτε παιδίον. Apud Scholiaſtem Baſilic. ad lib. 60. p. 71. ὁ μικρὰ τὸν κόσσου πληγὴν θανάτου αἴτιος γενόμενος.

Κοσσίζειν, *Alapam infligere*. Idem Palladius in Philoromo: ὃν ξυλοδοῦναι ἐκέλευσεν, καὶ ὑπὸ παιδαρίων ἐπὶ ὀνόματος κοσσισθῆναι. Joannes Moſchus in Limon. c. 105. θεωρῶ δὲ καὶ δύο κόρακας ἀναιδῶς πετομένους εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τοῖς πτεροῖς κοσσίζοντας αὐτοῦ τὰς ὄψεις. Eadem Vita S. Symeonis Sali: ἐκόσσεν αὐτὸν, καὶ ἐκόνδυλιζεν, καὶ ἐνέπτυεν αὐτόν.

Κοσσοτζάπιζος, *Paraſitus*, qui alapis è menſa ejicitur. Lexicon MS. Cyrilli: παράσιτος, κοσσοτζάπιζος.

ΚΟΣΟΥΘΕ, Ἀλυπία, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Alypia*, Herba quæ in maritimis locis naſcitur, neque in mari neque in ſicco planè, unde *ſpuma maris* vulgò etiam appellatur. Matthæus Silvaticus: *Coſute*, *Coſſute*, *id eſt ſpuma maris*. Ubi Edit. *Coſure* & *Coſſure*. Vide Ruellium lib. 3. c. 132. 151.

ΚΟΣΤΑΡΙ'ΖΕΙΝ. Emmanuel Georgillas de Calamitate Rhodi MS.

Μὰς ὅλως βλέπω καὶ θωρῶ πῶς με τὰς κοσταρίζεις,
Καὶ μπαίνεις κ' εἰς τὰ σπίτια σου, καὶ πίρνεις καὶ θερίζεις.

Infrà:

Οἱ πάντες τρέμουν καὶ δειλιοῦν τοῦ νά σε κοσταρίσουν,
Καὶ φεύγουν, &c.

ΚΌΤΑ, *Gallina*, apud J. Sponium to. 2. Itiner. pag. 409.

ΚΟΤΑ'ΛΙ. Vide in Κόταλλις.

ΚΌΤΣΙΦΑΣ, Κότσιφος, *Merula*, Κόσσυφος.

ΚΟΤΖΙΑ, *Clavus*, *Tuberculum calloſum*, ἧλος. Joannes Jatroſophiſta MS. c. 8. πρὸς ἥλους, ἤγουν τὰ γινόμενα εἰς τὰς χεῖρας καὶ πόδας ἰδίως, ἃ δὲ καλοῦσιν κότζια. Damaſcenus Hieromon. ſerm. 3. καὶ μόνον τίστε περὶ ὑπόμονον, ὧν ἐβράχησαν οἱ ἱερεῖς ἕως τὰ κότζια τῶν ποδαρίων τως. Ubi ſumitur pro pedis claviculis.

ΚΟΤΙ'ΑΤΑ, Dacis, *Gramen*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 610.

ΚΟΤΟΥΡΝΟ, *Perdicis* rubeæ ſpecies, apud Creteuſes, de qua Petr. Bellon. lib. 1. Obſerv. cap. 10.

ΚΟΤΡΑΦΙ'ΖΕΙΝ, pro κροταφίζειν, *Ictibus contundere*, quod vulgo dicimus, *aſſommer*. Coſmas Indicopleuſtes, ubi de Taurelapho: καὶ γάλα ἀμέλγουσιν ἐξ αὐτῶν καὶ βούτυρα· ἅμα δὲ καὶ τὸ κρέας ἐσθίομεν, οἱ μὲν Χριστιανοὶ σφάζοντες, οἱ δὲ Ἕλληνες κροταφίζοντες. Alibi: φώκην τὴν λεγομένην καὶ τὸν δελφῖνα καὶ χελώνην ἐν ἐσθίομεν κατὰ θάλασσαν εἰ τύχοι πιασθῆναι, τὸν μὲν δελφῖνα καὶ τὴν χελώνην σφάζοντες ἐσθίομεν· τὴν δὲ φώκην οὐ σφάζοντες, ἀλλὰ κοτραφίζοντες, ὡς ἐπὶ τῶν ἰχθύων τῶν μεγάλων.

ΚΌΤΤΟΣ, *Alea*, κύβος. Lib. 3. Baſilic. tit. 1. §. 5. ex l. 25. C. de Epiſc. aud. τὸ κυκολευθῆναι τὸ κύβον, ἤτοι τὸ κότλον, τῇ παραφυλακῇ τῶν ἐπισκόπων παραδίδωσιν ἡ διάταξις. Photius in Nomocanon. tit. 29. ὁ κοτλοθεὶς εἰς κότλον, ὡς ἀπαλλάττεται. Vide Balſamonem ad Can. 24. Concilij in Trullo.

Κοτλίζειν, *Aleam ludere*; in Gloſſis Græco-Latin. Κοτλιστὴς, *Aleator*, *Aleo*, in iiſdem Gloſſis. Κοτλισμὸς, *Alea*. Ibid.

Κότζιν, pro κοτλίον. Canonium Mathematicum Adeſpotum: τὸ κότζιν, τὸ μισήσεις ἐν φανῷ. Rurſum: τὸ κότζιν, ὡς εὐτυχίαν.

ΚΟΤΥΛΑ'ΡΙΟΣ, *Piſcator purpuræ*. Scholiaſtes Chryſoſtomi ad Orat. 7. πορφυρεῖς, Κοτυλαρίους παρὰ τὸ ἐν μικροῖς πλοίοις, ἢ ὡς κοτύλαις παρομοίοις πορφυρεύεσθαι. Ita rectè emendat Feder. Morellus, pro Κιλυλαρίους.

ΚΌΤΥΜΒΑ, Navigij Barbarici ſpecies. Arrianus in Periplo maris Erythræi: τούτου χάριν καὶ αὐτὸν τὸν ἔσπλουν βασιλικοὶ ἁλιεῖς ὑπολόγοις πληρώμασι μακρῶν πλοίων, ἃ λέγεται Τράππαγα καὶ Κότυμβα, πρὸς ἀπάντησιν ἐξέρχονται.

ΚΟΥΑΡΤΟΠΑ'ΡΘΩΝ κατάλογος; ſeu *Legio*; apud Simocattam lib. 2. cap. 6. Sic autem appellabantur qui Berrhœæ in Syria morabantur, Mauricio Imperante: ubi Codex Photij Margunianus præfert κουαρτοπαρθῶν. Ut ut ſit, vox videtur deducta à voce Latina *Quartus*, quæ eſt etiam ſententia Jacobi Kimedoncij ad ejuſdem Simocattæ Περιοχὰς, qui tamen

men vocem deductam à *Partibus* exiſtimat, ac proinde legendum κουαρτοπάρτων. Alij malunt ſic appellatos quòd eſſent ex quarto numero Parthorum.

ΚΟΥΒΑΚΑΣ, *Rubeta*, φρῦνος.

ΚΟΥΒΑΛΕΙΝ, *Vehere*, *Vectare*, ἐποχεῖν, διακομίζειν, ἀνάγειν. κουβάλισμα, *Tranſvectio*, *Subvectio*, διακομιδὴ, ἀναγωγή. Apophthegmata Patrum in Theodoro n.29. ἦλθον ποτὲ ἐπάνω αὐτοῦ τρεῖς λῃσταὶ καὶ οἱ δύο ἐκράτουν αὐτὸν· ὁ δὲ εἷς ἐκουβάλει τὰ σκεύη αὐτοῦ. ὡς δὲ ἐξήνεγκε τὰ βιβλία, καὶ τὸ λεβίτωνα, ἤθελε λαβεῖν. Leges Colonariæ tit.1. §.20. ἐὰν γεωργὸς μορτίτης θερίσας ἄνευ γνώμης τοῦ χωροδότου, κουβαλήσῃ τὰ δράγματα αὐτοῦ, ὡς κλέπτης ἀλλοτριωθήσεται πάσης τῆς ἐπικαρπίας αὐτοῦ. Phyſiologus MS. de Natura animalium de Pelecano: ὁ ἀρὴν ὑπάγει καὶ κυνηγᾷ, καὶ κουβαλεῖ, καὶ φέρνει, καὶ τρέφει τὰ πουλία του, &c. Vita MS. S. Symeonis propter Chriſtum Sali: ἔμενεν ὁ ἀββᾶς Συμεὼν κουβαλῶν αὐτῇ σιλίγνια καὶ κρέατα καὶ ὀψάρια. Prochoprodromus in verſib. Politic. MSS. de ſua Paupertate:

> Τὸ κουβαλεῖν γὰρ τὸ ψωμὸν, ὡς φορτικὸν ἡγοῦμαι.

Pro κουβαλεῖν. Fr. Richardus in Scuto Fidei part.2. p.6. κουβαλοῦσι τὰ ψάρια ἀφόβως εἰς τὸ λιμιῶνα. Adde Maximum Cythæreum 24. Sept.

Κουβαλεύειν, in Lexico MS. Cyrilli, exponitur, λῃστεύειν, *Prædari*, *Furari*.

Κουβάλημα, *Vectura*, apud eundē Maxim. 16. Martij.

Κουβάρι, *Glomeramen*, Εἴλημα, σφαίρωμα. κουβαριάζειν, *Glomerare*, Εἰλεῖν, συνειλίττειν. Franc. Richardus in Clypeo fidei part.1. pag.324. πάλιν ὅταν πλάζεται ὁ ἄνθρωπος μέσα στὴν μήτραν στέκει σὰν κουβαριασμένος, ἔχοντας τὰ γόνατα ἀπάνω στὸ πρόσωπον, &c.

ΚΟΥΒΑΡΙΣ. Lexicon MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ: Ἀκατίδες, κουβαρίδες. Gloſſæ aliæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. κουλιλιδὼν, κουβαρίδες. Apud Dioſcoridem lib.2. cap.33. titulus concipitur, περὶ κουβαρίδων, qui in textu dicuntur ὄνοι οἱ ὑπὸ ὑδρίαις, & ζῶα πολύποδα, σφαιρούμενοι κατὰ τὰς ἐπαφὰς τῶν χειρῶν, Latini *Aſellos*, & *Millepedes* vocant, Itali *Porcelleti*, Galli *Cloporte*. Eadem habet Symeon Magiſter de Piſcibus, MS. ubi ad marginem ſcriptum aliâ manu, αἱ λεγόμεναι κουβαρίδες. Anonymus in Cod. Reg. 957. ὀνίσκους τοὺς καὶ κουβαρίδας λεγομένους λαβὼν, φρύξας αὐτοὺς εἰς ὄστρακον, &c. Demetrius Conſtantinop. lib.1, Hieracoſophij cap.134. pag.123. ἐπιψαζούσης ὄρνιθος τὰς λεπίδας τρίψας, καὶ ἀκαλίδας, ἤγουν κουβαρίδας, φρίξας καὶ τρίψας, &c.

ΚΟΥΒΕΑΙ, *Examen*, Σμῆνος.

ΚΟΥΒΕΡΤΑ, *Tegmen*, *Coopertorium*, ex Ital. *Coperta*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.11.

> Ἀκόμη ξεσκεπάζασι καὶ τ' ἄλογά τους ὅλα,
> Ἐκ τὰς κουβέρταις πούχασι, κία πόλα τ' ἄρματά τους.

Eodem lib.

> Τοῦ καθ' ἑνὸς ἕνα φάρη ὁλοκουβερτιασμένο
> Ἀπὸ κουβέρταις ἔμορφαις, ὅλαις ἱστορημέναις.

Phortius de Re militari:

> Τὸ πουγκίον νὰ γεμώσεις,
> Μπούλπερμας χόντρης, καὶ πάλιν
> Ποιῶν κουβέρταν ἄλλην.

Κουβερτιάζειν, *Cooperire*. Idem Anonymus de Nuptiis Theſei lib.7.

> Ἐκεῖ ἔβλεπες νὰ στέκουσι φαρία κουβερτιασμένα
> Μὲ ἀργυραῖς καὶ ὁλοχρύσαις σέλαις ὅλα στρωμένα.

Idem lib. 9. de Equis.

> Κουβερτιασμένα ὅλα τους ξύστροτα χόρις σέλες.

Rurſum:

> Καὶ τοῦτο ἔτεναι φαρὴ μεγάλο καὶ θαυμάσιον
> Κουβερτιασμένον ἔμορφα, ὡς ἔπρεπε νὰ πρέπει.

Occurrit præterea non ſemel lib.11.

ΚΟΥΒΙΖΟΣ, Heſychio, στιβάς. Ita emendant Viri Docti pro στιβεύς, & *ſtramentum in quo cubatur*, interpretantur. Phavorinus habet κούβιζος, στιβάς.

Κυβίζιον. Suidas: κλισία, ἡ καθέδρα. Κλίσια, τὰ κυβίζια. Ubi idem Phavorinus, κλίσια, τὰ κυβίκλεια. Fortè legendum κυβίκλια, pro κυβίσια.

ΚΟΥΒΙΚΟΥΛΙΟΝ, *Cubiculum*. Chronicon Alexandr. an. 12. Theodoſij Jun. καὶ φίλον Παυλῖνον ἔπεισε τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ὡς ἐπ' ἄλλῳ τινὶ εἰσαγαγεῖν τὴν αὐτὴν Ἀθηναΐδα ἐν τῷ αὐτῆς κουβικουλίῳ, &c. Utuntur præterea Vita S. Sylveſt. Pap. p.279. Codin. in Orig. n.142. &c.

Κυβίκλειον. Geronticon apud Niconem MS. lib.2. fol.750. λαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ πρεσβυτέρου, ἦλθεν εἰς τὸ κυβίκλειον αὐτοῦ. Vita S. Eudociæ Samaritanæ n. 14. καὶ ταῦτα εἰπὼν, καὶ εὐξάμενος ἐκτενῶς, καὶ κατασφραγίσας αὐτὴν, ἀπέκλεισεν εἰς ἓν τῶν κυβικλείων. Adde n.15. Continuator Theophanis lib.3. n.43. καὶ τὸ πλησίον ἐκείνου κυβίκλειον ἕτερον. Vide Codini Orig. Conſtantinopol. n.53.

Κυβίκλιον, *Cubicula*, *Conclave*, in Gloſſ. Gr. Lat. Joan. Moſchus in Limon. c.129. ἦλθεν εἰς τὸ κυβίκλιον. Anonymus de Locis Hieroſol. n.1. εἰς τὸ ἔδαφος τῆς γῆς ἔναι κυβίκλιον πέτρινον ὡραιότατον. Occurrit præterea num.4.5. κυβίκλιν, n.7. & 15. Vide Zachariam Pap. Lib.3. c.1. Extr. lib.31. & 44. Baſilic. &c.

Κυβικλεῖον. In Nov.8. Juſtin. χαρτουλάριοι τοῦ θείου κουβικλείου. Macarius Homil. 15. χρὴ οὖν τοῦτο ἀνακαθαρθῆναι, καὶ ἀνοικοδομηθῆναι, καὶ εὐτρεπισθῆναι τὰ ταμεῖα, καὶ τὰ κυβίκλεια. S. Maximus in capit. de Charitate num.84. συνέπεσε τῇ μνήμῃ τοῦ χρυσίου, καὶ ἡ μνήμη τοῦ βαλλαντίου, καὶ τοῦ σκουταρίου, καὶ κυβικλείου, καὶ τῶν ἑξῆς. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho p.480. ἔστησεν Ἰωάννην Γαριδᾶν μετὰ τῶν λοιπῶν τῆς ἑταιρείας ἐν τῷ κυβικλείῳ. Utitur etiam Chryſoſt. in Homil. de Pœnitentia, Cedrenus & alij.

Κυβικλάριος, *Cubicularius*, apud Joan. Moſchum in Limon. cap.146. ἐφώνησεν τὸν κυβικλάριον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, &c. *Cubuclarius*, in vet. Inſcript. apud Reineſium pag.584.

Πενταπυκύβικλον, *Triclinium quinque cubicula complectens*. Ita dictum triclinium M. Palatij Conſtantinopolitani, apud Conſtantinum Porph. in Baſilio n.89. Edit. Combef.

Κουβικουλάριος, *Cubicularius*. Acta contra S. Cyrillum in Concilio Epheſino: μεγαλοπρεπέστατος καὶ φιλόχριστος Κουβικουλάριος. Menander Protector: ἡμεῖς μετὰ Ἰσδιγούσνα τῷ θείῳ κουβικουλαρίῳ ἐκελεύσαμεν, &c. Chronicon Alexandrinum in Juliano: καὶ ἀνέστησαν οἱ κουβικουλάριοι εὐνοῦχοι, καὶ οἱ σπαθάριοι. An.12. Theod. Jun. ἐκέλευσεν αὐτὴν ἅμα τοῦ αὐτοῦ θείας διὰ κουβικουλαρίων φυλαχθῆναι. An.27. Anaſtaſij: προσκαλεσάμενος Ἀμάντιον τὸν κουβικουλάριον καὶ Πραιπόσιτον, εἶπεν αὐτῷ, &c. An.5. Juſtin. Ναρσῆς ὁ κουβικουλάριος καὶ σπαθάριος. Cyrillus Scythopolitan. in Vita MS. S. Sabæ c.51. καὶ θορύβου ὑπὸ τῶν κουβικουλαρίων γεγονότος. Theophan. an.6. Zenonis. Οὐρβίκιος κουβικουλάριος. Adde eundem p.285. 290. 382. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Conſtantinop. ὤφθησαν ὥσπερ κουβικουλάριοι δύο ἀποτόμοι καὶ ἐμβριθεῖς, &c. Vide Nilum Monach. lib.1. Epiſt.37. lib.2. Epiſt.180. 289. 328. & Epiſtolas S. Maximi inſcriptas Joanni Κουβικουλαρίῳ, to.2. p.219. Joelem in Didio Juliano, Juſtino Jun. &c. Anonymum Combefiſianum in Leone Philoſ. n.11.15. &c.

Ἀποκουβικουλάριος, *Excubicularius*. Liber 54. Baſilic. καὶ τοὺς κόμητας τοὺς κονσιστωριανοὺς, καὶ τοὺς Νοταρίους, καὶ τοὺς Κουβικουλαρίους, καὶ τοὺς Ἀποκουβικουλαρίους, &c.

Κουβικουλαρία, *Cubicularia*. Theophanes an.5. Conſtantini filij Irenes: ἔστεψεν ὁ βασιλεὺς τὴν Θεοδότην τὴν κουβικουλαρίαν Αὐγοῦσταν. Conſtanrinus de Adm. Imp. cap.53. μόνον τὰς κουβικλαρίας αὐτοῦ παρήγγειλε τοῦ νῆσαι. Occurrit ibi pluries.

Κυβίκλης, in Catalogo Officior. Eccl. Conſtantinopol. ἵνα βαστᾷ τὸ δικανίκιον τοῦ Ἀρχιερέως, ὅταν περιπατῇ. Idem videtur qui

Κουβικλάσιος,

Κυβικλάσιος, Dignitas, vel functio Eccleſiaſtica de qua quædam congeſſimus in Gloſſ.med.Lat.in V. *Cubicularius*. Hujus certè functio non omnino certa eſt. Balſamon ad Can.7 Concilij in Trullo: πολλάκις γὰρ εἰς τὸ δικαστήριον ἄπειν τινὰς μήτε τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ἄρχοντας, μήτε τοὺς Μητροπολίτας ἐν ἀξιωματικῇ μοίρᾳ συντάττεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο μήτε δυνατοῦ εἶναι τοῦ στίχου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Κυβικλεισίου, ἤτοι τοῦ Ἐπισκόπου, ἀλλὰ ταπεινὸν, ἐμοὶ δὲ τοῦτο οὐ δοκεῖ. Concilium Nicænum II. Act.1. καὶ μετὰ τοῦτο Κοσμᾶς ὁ εὐλαβέστατος Διάκονος καὶ Κυβικλάσιος τοῦ εὐαγοῦς Πατριαρχείου ἀνέγνω. Jus Græco-Rom. pag.204. παρίστη Ἰωάννης Κυβικλάσιος ὁ ἐξ Εὐρίπου ὁρμώμενος. Sguropulus in Hiſt. Concil. Florent. ſect. 9. cap.10. ὥρισε δὲ καὶ πρώτιστα τοὺς Ἄρχοντας, καὶ ἄπειν μέχρι τοῦ ῥυχαρίου, καὶ τοῦ ἰατροῦ, καὶ Κρητικοῦ τοῦ Κυβικλισίου. Habetur Photij Epiſt.104. inſcripta Georgio Diacono & Κυβικλησίῳ. Editus eſt ab Allatio Georgij Trapezuntini tractatus contra Græcos de Proceſſione Spiritus Sancti πρὸς Ἰωάννην τὸν Κυβικλίσιον: & à Lambecio lib.6. de Bibl. Cæſar. pag.141. laudatur Ῥωμανοῦ Κυβικλησίου τῆς τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας liber de Acutis morbis. Vide in Πρωτομανουῆλ.

ΚΟΥΒΙΤΟΥΡΟΝ. Vide Κουβιτοῦρον.

ΚΟΥΓΓΕΣΤΑ, Κουντζέστα, *Conqueſta*: ex Gall. *Conqueſte*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Αὐτὸ γὰρ ἦτον εἴδιον τῆς γονικῆς κουντζέστας.

Alibi:

Τῆς κουγκέστας ὅπου ἔμελλεν ἐκ τῆς στεῖν Συρίαν.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἔπαινε καὶ ὁ πόλεμος τῆς Χάρου ἡ κουγκέστα.

Κουγκεστίζειν, *Conquirere*, *Conqueſtare*. Idem Anonymus:

Ἐκλεύσες ὅπου ἤχασιν, τὸ νὰ τὰς κουγκεστήσῃ.

ΚΟΥΔΕΑ, *Papaver*, vel *caput Papaveris*, Κώδειον. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.190. μήκων, ἡ κωδία. Scholiaſtes Theocriti Id. 11. v.55. μήκων λέγεται ἡ κεφαλὴ, καὶ ἀνθηφόρος βοτάνη, ἡ κοινῶς λεγομένη κουδέα.

ΚΟΥΔΕΛΛΑ, *Ovis*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀμέλγειν, ἐπισπᾶται τὸ γάλα· σύρει τὸ γάλαν ἔξω ἀπὸ τὸ βυζὶν τοῦ σφακτοῦ, ἤγουν τοῦ αἰγὸς, ἡ αἰγαῖς, ἡ προβάτου, ὅγου κουδέλλας.

ΚΟΥΔΙΚΕΛΛΙΟΣ, *Codicillaris*. Antiquitates Conſtantinopolit. καὶ οἱ Σπαθάριοι οἱ κουδικέλλιοι, καὶ μὲν καὶ Σιλεντιάριοι μετὰ κηρῶν ὀψικεύοντες. Vide Κώδιξ.

ΚΟΥΔΟΥΜΕΝΤΟ, *Condimentum*. Vide Κοδιμέντον.

ΚΟΥΔΟΥΝΙ, *Tintinnabulum*, κώδων. Hiſtoria MS. Beliſarij:

Συνάσουσι τὰ φλάμμουρα τοῦ Βασιλέως τότε,
Κατὰ ξαμίτου, ταῦτα δὲ μετὰ τῶν κουδουνίων.

Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap.242. διὰ τὸ καλὰ ἔτον ἀγνοεισμένον πράγμαν πῶς ἔτον ἄλλου ἀπὸ τὰ κεντὰ, οὐ ἀπὸ τὰ κουδούνια. Rhuzanus in Paraphraſi Vaticin. καὶ τοὺς κάτους μὲ κουδούνια, καὶ τὸ μιαρὸ ποντίκιν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.6.

Εὑρὼν τ' ἀπιτὸν ἄνεμον, κ' ἐκ τὰ χρυσὰ κουδούνια.

Κουδουνίζειν, *Tinnire*, κωδωνίζειν. Κουδούνισμα, *Tinnitus*, κωδωνισμὸς, ἦχος. Corona pretioſa: κουδουνίζειν, *Reſonare*, ἠχεῖν.

Κουδουνάτος, *Larvatus*, μορμολύκειον ἐνδεδυμένος. Vide Κωδωνάτος.

ΚΟΥΔΡΙΓΑΡΙΟΝ, *Quadrigarium*. Hippiatrica lib.2.cap.128. προπότισμα τὸ παρὰ Ῥωμαίοις Κουδριγάριον καλούμενον. Et cap.129. κατασκευὴ τετρίππου τοῦ λεγομένου Κουδριγαρίου. Occurrit illic ſemel ac-iterum.

ΚΟΥΕΣΤΙΟΝΑΡΙΟΣ, Κυαιστιονάριος, *Quæſtionarius*, *Tortor*. Martyrium MS. S. Procopij: εὐθέως ἐκέλευσε κρεμασθῆναι αὐτὸν ξέεσθαι, ἕως οὗ ἤλλαξε δεκατέσσαρας κυεστιοναρίους. Infrà: οἱ δὲ κυεστιονάριοι ἐτόνουν ξέοντες αὐτόν. Martyrium S.Baſilij Presbyteri n.7. ἀτονησάντων δὲ τῶν κυεστιοναρίων, καὶ κελεύσας παύσασθαι τοὺς βασανιστὰς, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Quaſtionarius*.

ΚΟΥΕΣΤΕΡΑ, ὕφεσις, in Gloſſ. Juris MSS. *Quaſtura*.

ΚΟΥΖΟΥΛΟΣ, *Stultus*, *amens*, ἄφρων, ἄνοητος. Κουζουλία, *Amentia*, Ἄνοια. Κουζουλαίνεσθαι, *Deſipere*, Παραφρονεῖν.

Κουζουλαμένος. Vide in Κουτζός.

ΚΟΥΖΟΥΠΕΣ. Gloſſæ Græcobarb. τοὺς κορμοὺς, ἢ κλάδους, ἢ ἐλάτες, ἢ κουζοῦτες, ἢ ξύλα τῶν ἀμπελιῶν.

ΚΟΥΚΙ, Κουκίον, *Faba*, κύαμος, in Corona pretioſa. Lexicon MS. ex Schedis Combefiſij: Κύαμος, κουκία. Euchologium pag.658. ex Cod. Barberino: εὐχὴ εἰς νοῦαν ἄγιον. Ubi Edit. habet εὐχὴ τῶν κολύβων. Gennadius in explicat. Rhamplij: τὰ μόνα κουκία τῶν πεντεκαίδεκα οἴκων διαμείβων. Demetrius Zenus in Batrachom.

Κουκία χλωρὰ ἰσχύκασι, καὶ σκέπασαν τὰ τζιάτους.

Dorotheus Doctr.11. καὶ εὑρίσθη ὅτι ἔκλεπτεν ἀδελφὸς ἐκεῖνος κουκκια, φοινίκια, συκίδια. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ὑγειά σου ἰάννη, κουκια σοῦ σπέρνω. Agapius Monachus Cretenſis in Geoponicis: τὰ δὲ κουκία καὶ λαθοῦρια, καὶ τὰ ἄλλα ὄσπρια σπέρνε εἰς τὴν ἀχάμνην γῆν, μὰ νὰ εἶναι βρεμμένα. Adde cap.87. Cruſium lib.4. Turcogr. Epiſt.49. Maximum Cythær.15. Febr. &c.

Γλυκοκούκκιον, *Piſum*, πισός. Gloſſæ Botanicæ MSS. Colbertex: Πισοὶ, τὰ γλυκοκουκκία.

ΚΟΥΚΚΙΣΤΡΑ. Agapius in Geoponico c.207. κόψαι καλαμίαις ξηραῖς ἀπὸ κουκκιστρὰν, κάμε ἀλευσὰν μὲ τὸ αἷμα τους, &c.

ΚΟΥΚΚΟΥΜΙΝ, *Cucumis*. Conſtantinus Aſecretis in Viatico Peregrin. MS. καὶ τοὺς στομαχικοὺς κόκκους, καὶ τὸ κουκκούμιν, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις προστάττων.

ΚΟΥΚΚΟΥΜΟΣ, *Cucuma*, in Gloſſ. Græco-Lat. vaſis genus. Κουκκούμιον. Arrianus in Epictetum lib.3. cap.22. δεῖ αὐτὸν κουκκούμιον ἔχειν, ὅπου τὸ θερμὸν ποιήσει τῷ παιδίῳ. Miracula S.Georgij Mart.n.27. καὶ ἀναλαβὼν τὸ τοῦ θερμοῦ ἀγγεῖον, ὅπερ εἴωθεν ἡ ἐπιχώριος διάλεκτος κουκκούμιον καλεῖν, &c. Demetrius Conſtantinopolit. lib.2. Hieracoſophij, cap.57. ἔψησον εἰς κουκούμιν ὀστράκινον ἕως οὗ ἀποτριβοῦ.

ΚΟΥΚΚΟΥΤΟΠΟΥΛΛΟΝ, *Porcellus*. Gloſſ. Græcobarb. Χοιρίδιον, Γουρουνόπουλλον, ἢ Κουκκουτόπουλλον.

ΚΟΥΚΛΩΝΕΙΝ. Vide in Κουκούλιον.

ΚΟΥΚΟΣ, Κοῦκκος, *Cuculus*, Κόκκυξ. Gloſſæ MS. Reg. Codd.1708. & 2062. κόκκυξ, ὁ κοῦκκος. Aliæ, ὁ κοῦκος, ut habetur in Nomocanone Coteleriano n.317. Suidas: Κόκκυξ, εἶδος ὀρνέου, ὃ παρ' ἡμῖν κοῦκκος.

Κούκυλος, eâdem notione apud Scholiaſt. Lycophronis: Κόκκυξ, ὄρνεον δύσφωνον, ὁ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις Κούκυλος. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Cugus*.

ΚΟΥΚΟΥΒΑΓΙΑ, Κουκουβαΐος. Vide in Κονοβαΐα.

ΚΟΥΚΟΥΔΙ, τὸ, *Peſtis*, apud Epirotas, ut ſcribit Romanus Nicephorus in Grammat. inedita.

ΚΟΥΚΟΥΔΟΝ, *Granum*, *Acinus*, Κόκκος. Agapius in Geoponico cap.152. κουκοῦτζα ἀπὸ νέσπολαις τρεῖς οὐγγίας· αὐτὰ εἶναι ὡσὰν ἀγριοκλάδαις, καὶ εἶναι μέσα γεμάταις κούκουδα. Infrà: κάμε σκόνην τὰ κούκουδα τῆς νέσπολας, καὶ πίνε την.

Κουκούδιον, Κουκούτζον, Κουκούτζιν, *Nucleus*, ἐκεῖνο ὅπου τρώγεται τοῦ καρυδίου, τῆς ἀμυγδαλιᾶς, καὶ παρομοίων δένδρων. Ita Portius. Euchologium p.658. εὐχὴ τῶν κολύβων, ἤγουν τῶν κουκουδίων. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1334 χόνδρος ἐστὶ τὸ κοινῶς λεγόμενον κουκούτζιν. Vide Gorræum in Definit. Medic. in χόνδρος.

Κοκκουδερὸς, *Granatus*, Κοκκώδης.

Ξυλοκόκκυδον. Theophanes an.19. Mauricij: εὗρηκεν τὴν δαμάλιδα ἀπαλὴν, καὶ ὡς τὸ καιρὸν ἀλεκτόριν ταύτῃ πεπήδηκεν, καὶ ἐποίησεν παιδία ὡς τὰ ξυλοκόκυδα. Ubi Goarus vertit, *inſtar ligneorum crepitaculorum*, ex Cedreno, qui hoc loco habet ξυλοκώδωνας,

κώδονας, qui fortè ij fuerint quos *Caſtagnetas* appellamus : nam inſtar ſunt κουκώδων, ſeu nucleorum.

ΚΟΥΚΟΥ΄Λ, *Uva acerba*, ὀμφάκιον. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Κουκὰλ, ἀγουρίδας, ἢ φακίτιδα.

ΚΟΥΚΟΥ΄ΛΛΙΟΝ, *Cuculla*, hodie κουκοῦλα, & κουκοῦλι. Hieronymus Dalmata in Hiſt. MS. Sanctorum Ægypti, in Copre : ὁ δὲ εὐθὺς ἐνδύσας τὸ λεβίτωνα, καὶ κουκούλλιον τῇ κεφαλῇ περιθεὶς, &c. S. Athanaſius de Virginitate pag. 1050. κεφαλοδέσμιον ἐρίων περισφίγγον τὴν κεφαλὴν, καὶ κουκούλιον, καὶ ἐπώμιον ἄκροωσιν. Sozomenus lib. 3. cap. 14. τὸ δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σκέπασμα, ὃ κουκούλιον καλοῦσιν, &c. Vita MS. S. Danielis Stylitæ : τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀποκάλυμμα· κουκούλιον δὲ τοῦτο καλεῖν συνήθης. Evagrius Monachus, de Veſtibus Monachorum Ægypti, ex Cod. MS. τὸ μὲν κουκούλλιον, σύμβολόν ἐστι τῆς χάριτος τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ σκεπαζούσης αὐτῶν τὸ ἡγεμονικὸν, καὶ περιβαλλούσης τῆς ἐν Χριστῷ νηπιότητα. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 38. κουκούλλια δὲ αὐτοῖς ἐτύπωσεν ἄμαλλα, ὡς παισὶν, ἐν οἷς καὶ καυστῆρας τινας σαυροῦ διὰ πορφυρίου ἐκέλευσε τούτοις ἐντιθέσθαι. Et cap. 41. τῶν δὲ ἄλλων παρθένων τὸ σχῆμα ἦν κεκαρμένων, ἐχουσῶν κουκούλια ἐπὶ τῶν κεφαλῶν. Cyrillus Scythopolitanus in S. Euthymio num. 139. ἐφόρει δέ μοι καὶ κουκούλιόν τι μέλαν, καὶ μαλλοῦ πλῆρες ἐπικεῖσθαί μου τῇ κεφαλῇ. Occurrit paſſim, apud Dorotheum Doctr. 1. Joannem Jejunator. in Pœnitentiali, Germanum Patr. Conſtantinopol. in Myſtag. pag. 150. Edit. Morelli, in Vita S. Nili Junioris pag. 90. 96. in Apophthegm. Patr. in Zacharia num. 3. in Theodoro num. 28. in Silvano num. 2. 4. in Phoca num. 1. in Vita S. Pachomij num. 28. in Euchol. pag. 519. 520. 521. 522. 545. &c.

Κουκουλόνειν, *Cucullâ obtegere*. Demetrius Zenus in Batrachom.

> Ἐρχόντας μαῦρα κύματα, καὶ τὸν ἐκουκουλώνεν.

Κουκλώνειν, truncatè, eâdem notione, apud Portium, cui idem eſt quod Καλύπτειν, στεγάζειν : ut Κουκλωμένος, *Coopertus*, ἐπικαλυφθεὶς.

Κουκοῦλλα, *Velum quod recens Baptiſatorum capitibus imponitur*, quódque *Chriſmale* Latini vocant. Euchologium ex Cod. Cryptoferratenſi : καὶ δέχονται αὐτὸ οἱ ἀνάδοχοι, καὶ θέτει τὴν κουκοῦλλαν, καὶ λέγει, λάβε στολὴν λαμπρὰν, καὶ ἄμωμον, &c. Symeon Theſſalonicenſis de Sacrament. κουκούλιον ἐν τῇ κεφαλῇ λαβὼν, ὃ δὴ καὶ περικεφαλαῖα καλεῖται, καὶ τὸ μετὰ τὴν ἀκακίαν, &c.

Ἀποκουκουλίζειν, *Cucullam auferre*, recens ſcilicet Baptizatis. Deſcribitur in Euchologio Goari pag. 602. Εὐχὴ εἰς τὸ ἀποκουκουλίσαι. Vide ſuprà in V. Ἀπολύσια.

ΚΟΥΚΟΥ΄ΛΛΙΟΝ, in Re metrica. Anonymus MS. περὶ μέτρων, de Verſib. Anacreonteis : τὰ ἀνακρεόντεια ἐπιδέχονται μὲν οἶκοι, ἀνάπαιστοι καὶ δύο ἴαμβους, καὶ μίαν περιττὴν συλλαβὴν, ἀδιάφορον, οἷον,

> Ἀπὸ τῆς λίθου τὸ ῥεῖθρον.

Τὸ δὲ τούτου κουκούλιον ἐστὶν ἐξ ἐλάττονος, καὶ μείζονος, τουτέστιν ἀπὸ πυῤῥιχίου καὶ σπονδείου, οἷον,

> Ἀπαλὴν εὐστεφάνου ἄνθεα δρέψας.

Τοῦ Ἀνακρεόντειου ἡ πρώτη χώρα ἐπιδέχεται ἀνάπαιστον· ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη τὸ ἴαμβον· ἡ τετάρτη ἀδιάφορον, οἷον,

> Ἀπὸ τῆς φίλης ἐρήμου.

Καὶ πάλιν,

> Βλέπε πρὸς κόσις τὰ πάντα.

Τὸ δὲ κουκούλιον αὐτῶν, ἐν τῇ πρώτῃ καὶ γ'. καὶ ε'. χώρᾳ, πυῤῥίχιον· ἐν δὲ τῇ β'. καὶ δ'. σπονδεῖον· ἐν δὲ τῇ ϛ'. σπονδεῖον ἢ τροχαῖον, οἷον,

> Ζαχαρίου μεγάλου πάμπλουτε κῦρε.

Similia ferè habet Scholiaſtes Hephæſtionis pag. 88. Alter Anonymus de Metris, in eod. Cod. ubi περὶ Ἀνακρεοντείων· Ὁ δὲ τούτων κουκούλιος, ὁ καὶ ἀνακλώμενος, καὶ αὐτὸς ἐξ χώρας ἔχει· πεσὶ δὲ χρῆται καὶ ἐλάττοσι καὶ μείζοσι, &c. Infrà : παράδειγμα τοῦ κουκουλίου, τοῦ καὶ ἀνακλωμένου,

> Τὰ καθ' ἡμᾶς δακρύων
> Ἄξια παῖδες,
> Καθορῶντες δακρύων
> Ῥεύματα χεῖται.

ΚΟΥΚΟΥΝΑ΄ΡΑ, Κουκουνάει, *Nux pinea*, Κωνάρια, Στρόβιλος. Corona pretioſa : Κουκουναρία, *Pinus*, Πίτυς. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Κόνου, ἢ κουκουναρία. Pſellus MS. de Cibis : τὰ κουκουνάρια, θερμὰ εἰσιν καὶ ξηρά. Nonus de Morborum curat. cap. 125. κουκουναρίων φρυκτῶν, ἀμύλου, γλυκυῤῥίζης ἀνὰ οὐγγίας δύο. Symeon Sethi de Alimentis : οἱ κοκκωνάρεοι, ἤτοι στρόβιλοι· ὁ τοιοῦτος καρπὸς θερμός ἐστι, &c. Myrepſus ſect. 1. cap. 97. in Cod. MS. ἀμύγδαλα, κουκουνάρεια καθαρὰ, &c. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 45. καὶ τὰ τρίβε τὰ ἄκρα τῆς βέργης μὲ φύλλα τῆς πεύκης, ἢ τῆς κουκουναριᾶς. Vide Jac. Sponium in Itinerario to. 2. pag. 255.

Κουνάειον, eâdem notione. Continuatór Theophanis lib. 3. num. 43. ἡ δὲ δὴ φιάλη κατὰ τῆς χειρῶν τῆς δεξιῶν, πιστακίων καὶ ἀμυγδάλων, ἀλλὰ μὴν καὶ κουναρίων, πεπληρωμένη ἐκ χρυσίου ἐκδεδομένης, πᾶσιν ἐκίρνα καὶ παρεῖχε τρυφᾶν. Ubi Interpres κουνάειον *poma eſui apta* minùs aptè vertit.

Κωνάριον. Stephanus Magnes in Empiricis MSS. ἀμύγδαλα, κωνάρια, πεινία. Utitur etiam Myrepſus. Vide Antonium Saracenum in lib. 5. Dioſcorid. cap. 171.

Κόναρα. Michaël Glycas in Chron. pag. 302. de Theophylacto Patr. Conſtantinopol. ἵππους δὲ τοσοῦτον κατεῖχεν αὐτὸς, ὡς ὑπὲρ β'. αὐτοὺς (ἵππους) κεκτῆσθαι, τὸ μὲν τοι κομιδῆς φροντίζων αὐτῶν, οὐ χόρτον παρετίθει, ἀλλὰ κόναρα, πιστάκια, φοίνικας, σταφίδας, καὶ ὅσα τοιαῦτα παραμιγνὺς αὐτοῖς καὶ οἶνον εὐώδη, βάλσαμόν τε καὶ κρόκον. Ubi rectè Leunclavius *Pinorum fructus* vertit, ex Cedreno, qui habet Κώνων καρπούς.

ΚΟΥΚΟΥΡΕΒΥΝΘΙ΄Α. Vide in Ῥέβινθος.

ΚΟΥΚΟΥΡΙΑΚΟ΄Σ. Avis ſpecies, in Nomocanone Coteleriano num. 317. loco deſcripto in Καρακάξα, ubi Vir doctiſſimus *Gallum* Gallinaceum interpretatur, quem pueruli noſtrates vulgò *Cocriaco* vocant. At cùm ii qui ex aliquot ibi recenſitis animalibus quæ in eſum communem non cadunt, guſtaverint, pœnitentiæ ſubdantur, vereor ne aliud ſonet.

ΚΟΥ΄ΚΟΥΡΟΝ, *Theca*, Germanis *Koker*, ſeu *Ein Köcher*. Theophanes an. 7. Rhinotmeti : πέμπει αὐτῷ κούκουρον γέμον νομισμάτων. Ita Codex Peireſkianus, ubi alij perperam κύρκουρον præferunt. Miſcella *Marſupium* vertit. Eadem habet Cedrenus, pag. 441. Conſtantinus in Tacticis pag. 10. Τοξάρια μετὰ θηκαρίων αὐτῶν, σαγίτας μετὰ κουκούρων. pag. 11. σωληνάρια μετὰ μικρῶν σαγιτῶν, καὶ τῶν κουκούρων αὐτῶν. Adde p. 14. 18. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. κούκουρα μετὰ σαγίττων καὶ σκεπασμάτων ἐπιτήδεια χωροῦντα ἀπὸ τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα σαγίττων. Adde lib. 12. cap. 5. & Leonem cap. 5. §. 3. 4. cap. 6. §. 56. Nicetas in Manuele lib. 2. num. 7. ὁπλισμὸς γὰρ αὐτοῖς γόρυτος ἐπὶ τῆς ὀξύος ἐξηρτημένος πλάγιος. Ubi Cod. Barbarogr. habet κούκουρον.

ΚΟΥ΄ΚΟΥΤΖΟΝ, *Vinacea*, οἰνάρις. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 1237. τζάνισον ξυλοκέρατα, κούκουτζα, καὶ κιδωνοκούκουτζα ἐξ ἴσου. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 152. ἔπαρε τοὺς καρποὺς τῶν

τῇ ῥοδανλωῦν λίτςαν μίαν, κακοῦτζα ἀπὸ ἱεπολακ πρὸς ὀγγίας, &c.

ΚΟΥ'ΚΟΥΦΟΣ, *Upupa*, ἔποψ. Anonymus de Avibus & earum virtutibus in Medicina, MS. Ἔποψ ὄρνεον ἐν ἀέρι πετώμενον, ἐπίλαχμαμον, — ὅτος καλεῖται κούκουφος, καὶ πύπος.

ΚΟΥ'ΚΤΛΟΣ. Vide in Κοῦκος.

ΚΟΥΛΑ', *Arx*, *Acropolis*, voce fortè Arabicâ aut Turcicâ: nam & *Guletta* acropoli inde nomen datum exiſtimat Leunclavius in Pand. Turc. num. 139. & Heptapyrgianam Acropolim Conſtantinopoli *Iedi Kola* à Turcis vocari obſervat Thomas Smithus in Epiſtola de Moribus & inſtitutis Græcorum pag. 18. Κουλὰ porrò Acropolim Antiochenam vulgò appellatam tradunt Anna Comnena pag. 320. & Scylitzes in Nicephoro Phoca, pag. 657. ubi Καλα ſcribitur, legendumque κουλὰ monuimus in Notis ad Alexiadem pag. 368. Verùm neſcio an benè, cùm *Turci Cala*, *Gula*, & *Kele*, etiamnum *Caſtrum* & *Arcem* vocent, ut Auctor eſt idem Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſt. Turcic. ita ut promiſcuè κουλὰ & καλὰ dixerint olim. Id porrò κουλὰ nominis quibuſvis arcibus datum ibidem docemus ex eadem Anna pag. 339. 340. Nicetæ in Balduino num. 3. Chronico Veneto-Byzantino an. 1446. Theoriano, & al. Vide γουλὰ, præterea Gloſſar. med. Latin. in *Colax*. An verò Κούλη idem ſit quod κουλὰ, apud Anonymum Combefiſianum in Lacapeno num. 39. nolim omnino aſſerere.

ΚΟΥΛΑ'ΖΡΑΚ, βδέλιον γλαυκὸν, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Bdelium coloris Cœleſtini*, quod *de Meka* vocari obſervat Simon Genuenſis ad Matth. Silvaticum: nam Bdellium Judaïcum eſt ſubnigrum, ſive ſubalbidum.

ΚΟΥΛΑΡΙ'Α, *Cochlear*, Gall. *Cueillere*. Heſychius: Γελζία, πῖνα, σπάθη, κουλαρία.

ΚΟΥΛΙΑ'ΖΕΙΝ, *Colare*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀθιλβάζειν, διυθεῖν, νὰ διυθῆ, ἀφυλίζειν, νὰ κουλιάζη.

ΚΟΥΛΗ'ΤΖΙΑ, *Glycyrrhiza*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ῥίσας, ἢ ἤγουν κουλίτζια, γλυκόριζον.

ΚΟΥ'ΛΚΑ. Vide in Σκύλκα.

ΚΟΥΛΛΟ'Σ, *Claudus*, *Mancus*, Κυλλός. Damaſcenus Studita Homil. 14. ἢ τυφλοὺς ὀμμάτωσεν, ἢ κυλλοὺς ἰάτρευσεν. Et Homil. 30. initio πλῆθος τῶν ἀσθενημένων, τυφλῶν, κουλλῶν, ξιςραμμένων, &c. Infrà: τὴν τύφλωσιν, τὸ κουλλαμὸν, τὸ ξιςραμὸν, &c. Rurſum: ὁ κουλλαμὸς τῶν εἰς τὰ κάτω μέρη, ἤγουν εἰς τὰ ποδάρια, ὁ δὲ ξιςραμὸς τῶν εἰς τὸ μέσον τὸ κορμίον.

ΚΟΥΛΟ'Σ, *Culus*. Lexicon Cyrilli: πρωκτὸς ἡ ἕδρα τὸ κουλοῦ, διλωνικῆς καὶ ἐπίτονος ἀσχολία.

ΚΟΥΛΟΥ'ΚΗΣ, *Catulus*. Portius: Κουλοῦκι, *Catellus*, *Catella*, *Canicula*, κυνάριον, κυνίδιον, σκυλάκιον. Occurrit apud Theophanem an. 31. Conſtantini Copronymi, quidam Leo ἐπιλεγόμενος Κουλούκης.

Κουλούκιον, eâdem notione. Fabulæ Æſopi Barbarogr. pag. 84. ἀλλὰ ἦξευρε πῶς ἀπὸ τὴν ὀλιγοφαμάδα σου ἦλθας καὶ τὰ κολύκια σου τυφλά. Anonymus Interpres MS. ænigmatum Leonis ſapientis: καὶ βάσα πλευρὸν τὸ μύλου, ἢ διπάνλω ἐσπασμένον νὰ ζυμόσου τὰ κουλύκια. Synaxarium Maximi Cythær. 19. Jan. μία ὥρα περιπατοῦσα ὁμάδι μὲ τὸ λόγου τὸ κολύκι της ὅπου ἦτον τυφλὸν, &c. Vide Σκυλάκης.

ΚΟΥΛΟΥ'ΡΕΣ, *Color*, *Colores*. Vide in Σύρα.

ΚΟΥΛΟ'Σ, *Mancus*, *Mannecaptus*, χωλός. Vide Κουλλός.

ΚΟΥΛΟΥ'ΡΙ, Κολίκι, *Collyrium*, *Libum*, *Panis depſtitius*, Ψαμὸς, ἴτριον, μάζα. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. τὰ ἀμφότερα συντρίψας καὶ ζυμώσας καλῶς, ποίησον κουλάρια, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐπίπλαττε, καὶ ἰᾶται. Epiſtola ad Theodoſium Zygomalam in Turcogr. Cruſij: καὶ ἴδωκα αὐτῷ δύο κοῦφαν, ἢ μία κολλυρια, καὶ ἡ ἑτέρα λαιμόνια, καὶ ὁλογνα κοπτά.

Κουλουριάζειν, *In modum Collyrij convoluere*. Phyſiologus de Natura animalium MS. de Baſiliſco: σφυρίζει τὴν οὐρὰν του ὥσπερ τὸ σύρμα ὁ χελόχος, ὅτος τὴν κουλουριάζει, καὶ τότε ξυνεσφίγγεται εἰς ἕνα γύρον.

ΚΟΥ'ΛΑΠΕΤΑ, σανδάλια ξύλινα, apud Nicetam, pro κρούπελα, *Sculpi*, *Sculpones*. Vide Heſychium in Κρούπος.

ΚΟΥΛΤΟΥ'ΡΑ, *Cultura*, *ager cultus*, de qua voce plura nos in Gloſſ. med. Latin. Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum in Italia ſacra tom. 1. δίδωμί σοι καὶ τὴν κουλτοῦραν τὴν λεγομένην τῆς Πέτρας ἐμπρὸς τῆς πόλεως Μιλήτου, ἰσγὶς τῆς κουλτούρας, ἣν δίδωκα εἰς τὴν ἁγίαν Τριάδα Μιλήτου.

ΚΟΥ'ΜΑΡΟΝ, Κούμαρος, *Unedo*, κόμαρον, Pomi ſpecies, de qua videndus Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 134. ut & Ruellius, & Eruditus Sponius to. 2. Itiner. pag. 256. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Μιμίκυλος, τα ἀκράνια, ἢ τὰ κούμαρα. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 11.

Καὶ τοὺς κουμάρους ἔκοψαν, τοὺς δυζεὺς ἐκείνους.

Κουμαρία, *Arbor ferens unedones*. Theophylactus Hierodiac. Homil. 8. pag. 141. ὁ δὲ σχῖνος αὐτὸς, τὸ δένδρον, ὥσπερ κουμαρέαν εἰς τὸ ὕψος. Agapius Monach. in Geoponico cap. 17. ἡ καρία, καὶ λεπτοκαρία κεντρονῦνται εἰς κουμάρεαν ἢ πτελεασυκέα εἰς ἰτέαν.

Κούμαρα, *Fraga*, & *Unedo* exponuntur à Portio.

ΚΟΥΜΒΑ'ΡΙΟΝ. Vide in Κομβάειον.

ΚΟΥΜΒΙ'ΖΕΙΝ. Vide in Ἀκούμβα.

ΚΟΥΜΕ'ΝΤΙΟΝ. Acta Concilij Florentini pag. 493. ult. Edit. ἐμάθομεν ὅτι μετὰ τὸ αὐτοῦ, ὅτι δαπανήσας ἀπῆλθεν ἐν τῷ κουμεντίῳ αὐτοῦ κατὰ τὴν αὐτοῦ συνήθειαν, καὶ λαβὼν χάρτην καὶ κόνδυλον, ἔγραψε, &c. Ubi Ceryophillus *adiculam* vertit, Meurſius, *Commentandi locum*, *Muſeum* interpretatur.

ΚΟΥΜΕ'ΡΚΙΟΝ. Vide Κομμέρκιον.

ΚΟΥΜΕΝΤΟΥ'ΡΙ, *Commendator*, Dignitas in Ordinibus Religioſis Militaribus Templi & Hoſpitalis S. Joannis Hieroſolymitani: vel cui ſcilicet *commendatur* aliquod prædium ordinis. Aſſiſæ Hieroſolymitanæ MSS. c. 119. ἐὰν γένηται τὸ ὡς ἄνθρωπος ὅπου ἔνι τις εὐσεβείας ὅπου ἔνι Μαΐςορος Κουμεντούρης ὡς τόπου, ἢ ἀπὸ ἡμέραν ταχτὴν τὸ ἐκκλησιαστικὸν, &c. Infrà: ὅτι ὁ μέγας τοὺς Μαΐςορος νὰ εἰδῆς τὰ ὅπου τὸ ἐκεῖ τὴν ἡμέρα τὴν ἐπίσερ ἐκεῖ ὁ ἀδελφὸς τοὺς, ὅπου ἦτον Κουμεντούρης τὸ χώρια τοὺς, &c.

ΚΟΥΜΟΥΛΟΝ, Κουμούλιον, *Cumulus*. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 1673. Σάτα, (alibi Βάτα) κουμουλὰ τὰ μόδια. Gloſſæ aliæ in Cod. 1708. & 2062. Σάτον, μόδιος κούμουλος. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 51. ὡρίσθη δὲ τὸ μόδιον κουμούλιον πιπράσκεσθαι. Mox opponitur τῷ μεσίῳ ῥηλίῳ. Idem num. 74. τὸ βασιλέως τὸ κουμούλιον μόδιον νομοθετήσαντος. Malaxus in Hiſt. Patr. 126. καὶ ἔκαμναν κουμούλια μὲ τὸ πέτραις, ἀναθεματίζοντες αὐτόν. Arithmetica adeſpota: ἡ γὰρ σοῦκτα, ἡ κούμουλος, ἡ λεγομένη αἴλωλη, ἴσως λίτρας, &c. Utitur præterea Epiphanius in Catena Matthæi pag. 484.

ΚΟΥΜΟΥ'ΝΙΟΝ, *Commune*, *Communia*, *Urbis univerſitas* ſeu *Collectio civium*. Pachymeres lib. 12. cap. 28. ἀιρετῶν τὸ πραχθὲν εἰς κρίσιν τὸ κουμουνίου, μέλλοντος ἑτέρου κατὰ πίστιν ὄντος ἐκ ἤδη τὴν ἀρχὴν διαδέχεσθαι. Acta Concilij Florentini: ἔμπροσθεν δὲ τὸ Πάπα, — ἐκαβάλλευον Καβαλλάειοι τι καὶ Μαρκέσιοι, Κόντοι καὶ Δουκάδες, καὶ οἱ τεπέληρωταὶ τὸ κουμμουνίου τῆς ἀριστοκρατίας

 κρατίας

κρατίας καὶ τῆ δημοκρατιῶν. Threnus MS. de capta à Turcis Conſtantinopoli :

Καὶ περὶ τῆ αὐθέντου τῆ Φραγγίας, καὶ ὅλλα τὰ κύμινια.

Rurſum :

Παρακαλῶ σας Βασιλεῖς, αὐθέντες καὶ Ῥηγάδες,
Καὶ τὰ κυμμύνια τῆ Φραγκίας, &c.

Vide Gloſſ. med.Lat.in *Communia*.

ΚΟΥΜΟΥΣΙ΄ΟΝ, *Commiſſio, præceptum*. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.11. cap.8. ὁ δὲ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸ κυμμούσιον, ὃ ἔδωκεν αὐτῷ ἐκ τῆ Βενετίας, προςάσσον αὐτ͂ μηδ᾽ ὅλως δέξασθαι τῆ Βασιλέως.

ΚΟΥΜΟΥ΄ΤΖΙΝ, *Cumulatè*. Gloſſæ Græcobarb. ἀθρόα, ὁμοῦ, πάντα, ὁλοντάμα, ὅλα συγκεμένα, ὅλα κυμμοῦτζιν.

ΚΟΥ͂ΜΠΑ. Vide in Κῦπα.

ΚΟΥΜΠΑΝΙ΄Α, *Societas*, ex Gall. *Compagnie*. Nicetas in Alexio lib.1. num.1. φρατρίαν καὶ σύςρεμμα ποιησάμενοι. Ubi Codex Barbarogr. κυμπανία μία γινόμενοι.

Κυμπανάτος, *Socius*, Gall. *Compagnon*. Anonymus Interpres MS. ænigmatum Leonis Sapientis : ἦλθεν δίκλω ἀνδρειωμένη μετὰ σέρβων καὶ κυμπανάτων, καὶ πτερὸν λαζοφαρδάτον μὲ Ἀλαμανικὸν σκουτάριν, ἔχων βίτζαν σφυρισμένην.

ΚΟΥΜΠΑ΄ΡΙ, *Compater*. Anonymus, MS. de forma Baptiſmi : ἂν δὲ γένηται ἀνάδοχος τῆ παιδίου τις, χωρίζεται τὴν ἑαυτῆ γυναῖκα, ἤγουν τὴν μητέρα τῆ παιδίου, διότι ἔγιναν κυμπάροι.

ΚΟΥΜΠΑ΄ΡΙΟΝ. Vide in Κομβάριον.

ΚΟΥΜΠΕ΄ΠΕΡ. Vide in Κομπέπερ.

ΚΟΥΜΠΙ΄, Κυμπώνειν. Vide in Κόμπος.

ΚΟΥ΄ΜΠΙΣΜΑ. Vide in Ἀκύμβα.

ΚΟΥΜΠΟΥ͂ΡΙ, *Pharetra*, Βελοθήκη, γωρυτός.

ΚΟΥ͂ΝΑ, *Cuna*, *Cunabulum*. Moſchion de Morbis Mulierum cap.104. ἡ κῦνα κρεμαςὴ ἔςω ὕτως, ὡς ἐπὶ πλεῖον κύφων κινεῖν ἄρξηται, &c. Ubi vetus Interpres : *Cuna vel penſiles ſint, vel pedibus ſpondiſve ſuis infrà ſupráque fabricatis, ut facillimè in utrumque latus moveantur.*

Κυνίον, eâdem notione. Scholiaſtes Callimachi Hym. in Jovem : λίκνον, τὸ κόσκινον, ἢ τὸ κυνίον, ἐν ᾧ τὰ παιδία τιθέασιν. Theon in Ararum : λίκνον δὲ τὸ κυνίον φησὶ, παρὰ τὸ λίαν κινεῖσθαι. Nicetas in Alexio lib.2. num.5. νήπια ἔτι ἐν γάλαξιν ὄντα καὶ ἐν σπαργάνοις. Ubi Cod. Barbarogr. ἐν κυνίοις. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.11.

Ἔμορφη τεχνὴ ἦτονε εἰς αὐτὰ λεπτολάτη,
Ὁ Ἡρακλῆς ἐφαίνετον ςὴν κύνια ςεριωμένος, &c.

Canon Pœnitentialis MS. Joannis Chryſoſtomi nomen præferens : παιδίον ἐὰν ἀποθάνῃ εἰς τὸ κύνιον αὐτῆ ἀβάπτιςον, &c. Hinc

Κυνεῖν, *Vacillare*, *Titubare*, *Heſitare*, διασείεσθαι, ἀςατεῖν, παραφέρεσθαι. κύνησμα, *Vacillatio*, *heſitatio*, παραφορὰ, δόνησις, συγκλόνησις.

ΚΟΥ͂ΝΑ, *Cuneus militaris*, quomodo deſcribitur à Vegetio lib.3. c.19. & aliis. Mauricius lib.11. Strateg. cap.3. χαίρουσι δὲ τῆ ἀπὸ μήκοθεν μάχαις καὶ ἐνέδραις, καὶ τῆ κυκλώσεσι κατὰ τῶν ἐναντίων, καὶ τῆ ἐσχηματισμέναις ὑποχωρήσεσι καὶ ἀντιςροφαῖς, καὶ τῆ κατὰ κῦναν τάξεσι, τουτέςι τῆ διεσπαρμέναις. Ubi Interpres, *& aciebus per cuneos inſtructis, hoc eſt ſparſis*, ſeu potiùs *diſperſis* : id eſt, ut interpretor, variis in locis locatis.

Κυνίον eâdem notione. Idem Mauricius lib.12.c.1. χρήσιμα δὲ εἰσιν ἐν τῆ τοιαύταις τάξεσιν καὶ τὰ λεγόμενα τῶν πεζῶν κυνία εἰς φυλακὴν νώτου. Gloſſ. Gr. Lat. κύνιον, τὸ σύςημα, *Cuneum. Denſis cuneis ſe quiſque coactis, Agglomerant.*

ΚΟΥΝΑ΄ΔΗ, *Felis*, *Catus*, Αἴλουρος. Fabulæ Æſopi Barbarogr. κουνάδη ἐπίασεν ἀλέκτορα, &c.

ΚΟΥΝΑ΄ΡΙΟΝ. Vide in Κυκνάρεα.

ΚΟΥΝΔΟΥΜΕ΄ΝΤΟΝ. Vide in Κοδιμέντον.

ΚΟΥ΄ΝΔΟΥΡΑ. Proverbia Græcobarb. MSS. ἀπόψε τὰ ἅγια κούντουρα, καὶ αὔριον τῆ Ἀναλήψιμου. Laudatur ab Allatio in Diatriba de Pſellis, Michaëlis Pſelli opuſculum hoc titulo : εἰς τὸ λεγόμενον ἐν τῇ ἑορτῇ τῆ Ἀναλήψεως τῆ Χριςῦ, Σήμερον τὰ ἅγια κούνδουρα, καὶ αὔριον ἡ Ἀνάληψις. Sed quid hæc ſonent, nondum ſum aſſecutus. Vide Κούντουρον.

ΚΟΥ΄ΝΔΟΥΡΟΣ, pro Κόθουρος, *Abſque cauda*, vel *abſcondens caudam*, Epitheton fuci, qui eſt ἄκεντρος & νωθρὸς, ut teſtatur Ariſtoteles. Gloſſæ MS. Reg. Codd. 1708. & 2062. Κόθουρος, ὁ κούνδουρος κηφῆνες μελισσῶν ἴκελος ὀργὴν, ἀπὸ κεύθειν τῆ οὐρὰν, ἢ ὁ κολοβὴν οὐρὰν ἔχων. Κόθουρος καὶ ὁ κλέπτης. Gloſſæ aliæ MSS. κόθουρος, ὁ κούνδουρος, καὶ ὁ κλέπτης. Auctor Etymologici : κόθουρος σημαίνει τὸ κούνδουρον· γένος μελισσῶν, ὁ κηφὴν ἀργότατος καὶ ἄκεντρος.

Κουρτούρροι, κούνδουροι, præterea dicuntur equi, quibus cauda eſt decurtata, quos noſtri *Courtaults* vocant, παρὰ τὸ κοντὴν vel κονδὴν ἔχειν τὴν οὐράν. Gloſſæ MSS. Βερίδοις, ἵπποις, κουντούροις. Eadem habet Suidas in Etymologico, niſi quòd ἱπποκουντούροις præfert. Gloſſæ aliæ : Βερίδος, τὸ κόντουρον. Liber 58. Baſilic. tit.17. περὶ τῆ δημοσίου δρόμου, καὶ τῶν τοῖς κουντούροις χρωμένων. Anonymus περὶ πηλικοτήτων τῶν μέτρων, ex Bibl. Reg. καὶ ἡ παρ᾽ ἡμῖν ἐπινενοημένη εἰς ὑπηρεσίαν τῶν βασιλικῶν προςάξεων ἀλλαγὴ διὰ τῶν κουντούρων μίλια ς΄. ἤγουν ςάδια μέ. Codinus de Orig. Conſtantinopolit. num.42. ἐκεῖσε δὲ ἦν τότε ἡ ἀλλαγὴ τῶν κουντούρων, καθ᾽ ὃν τόπον ἐκοντζοκόπησε τὰ κούντουρα. Mox : ἵςησιν ἐκεῖσε δύο ἵππους κουντούρους ἀντζοκοπημένους. Achmes Onirocrit. cap.152. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι καὶ αὐτὸς ἵππος ἦν κούντουρος, ἢ σπανόουρος, εὑρήσει μέριμναν, καὶ ὑςέρημα τῆ ἐξουσίας αὐτῆ, ἀναλόγως τῆ λείψεως τῶν τριχῶν.

Κουντουριάριος, *Qui equo publico utitur*. Theodorus Hermopolites lib.7.tit. 8.explicans legem 2. D.de in jus voc. *Sed nec eum qui equo publico in cauſa publica tranſvehatur*, οὔτε τὸ δημοσίοις ἵπποις διὰ δημοσίαν χρείαν ἐποχούμενον, ἤτοι τὸ κουντουριάριον.

Ἀποκουντουρίζειν, *De equo dejicere*. Stephanus Sachlecos in Monitis MSS.

Καὶ ἀπήτις φᾶ, καὶ γλύψουσι, τότε ἀποκουντουρίζει.

ΚΟΥΝΕΙ΄Ν. Vide in Κοῦνα, *Cuna*.

ΚΟΥΝΕ΄ΛΗ, *Cuniculus*, κούνικλος, δασύπους. Vide Κούνικλος, δασύπους. Vide Κούνικλος. Agapius Cretenſis in Geoponico cap.71. τὸ κρέας τῆ λαφίου, τῆ λαγοῦ, καὶ κουνελίου, καὶ αἶγας, καὶ τὰ ὅμοια, &c.

ΚΟΥΝΙΑ΄, *Securis*, Gallis *Coignée*, *Cuneata*, Scriptoribus mediæ ætatis, uti obſervatum à nobis in Gloſſ. med.Lat. Gloſſæ Græcobarb. ἀξίνη, πέλεκυς, σφυρὶν, κουνιὰ, κοπτικὸν σίδερον. Alibi : δίςομος πέλεκυς, δίκοπος κουνιά. Rurſum : κόρπωμα τῆ κοπτεροῦ, ἤγουν τῆ κουνίας. Vide Κοῦνα.

ΚΟΥΝΙΑ΄ΔΟΣ, *Affinis*, Συγγενὴς, in Corona pretioſa; *Cognatus*.

ΚΟΥ΄ΝΙΚΛΟΣ, *Cuniculus*. Erotianus in Lexico Hippocratis : φησὶ δυσαγαθονιςοῦ καὶ λοιμοποιοῦ ζώου μικροῦ ὄνομα εἶναι τὴν λεβηρίδα, μικρῷ λαγωῷ ὁμοίου, ὃ Ῥωμαῖοι Κούνικλον καλοῦσι, Μασσαλιῶται δὲ Λεβηρίδα. Occurrit quoque apud Ælianum, & Athenæum. Galenus lib.3. de Cibor. facultatib. pag.337. καθάπερ ἐν Ἰβηρίᾳ τὸ τοῖς λαγωοῖς ὅμοιον ζωΰφιον, ὃ καλοῦσι κουνικοῦν. Ubi legendum fortè κούνικλον.

ΚΟΥ΄ΝΙΟΝ. Vetus Pœnitential. Græc. εἴ τις τῶν Ἀρχιποιμένων εὑρίσκει τινα ταράσσοντα, ἢ διαλεγόμενον ἐν τῷ κουνίῳ, καὶ μὴ ἐκβάλλει αὐτὸν ἔξω τῆ χοροῦ, αὐτὸς γένεσθω ἀπόβλητος. Eſt igitur

Ἀρχικουν

Ἀρχικουνίτης, qui κουνίῳ præeſt. Infrà: ἐάν τις ἔχει πρός τινα λύπην, καὶ καταφρονῶν μὴ διαλλάσσεται πρὸ τῆς ὑπηρεσίας, ἢ λέγει τὴν αἰτίαν τῷ Ἀρχιμανδρίτῃ, ἢ τῷ Ἀρχικουνίτῃ, ἀφοριζέσθω. Sed quid his locis vox κούνιον ſignificet, pauci, ut opinor, ſciunt, & ipſemet ignoro: niſi Latina vox ſit *Cuneus*, hácque intelligantur Monachorum turmæ variæ, quas & *Normas*, & *Cuneos* vocant interdum Scriptores mediæ & inferioris Latinitatis, quemadmodum *Decanias* S. Benedictus in Regula, quibus præerant *Decani*, qui eo caſu iidem fuerint qui Ἀρχικουνῖται. Ethelvvolfus de Abbatib. Lindisfarnenſis Monaſterij cap. 20.

Iura Sacer fratrum cuneus per mœnia cellæ.
Gaudet, &c. Et cap. 21.
Nec ſemel aſtrigeris ſonnuerunt agmina dictis,
Quin potius cuneus mira cum luce coruſcans
Vocibus aurigeris cineres vitare ſategit, &c.

Gloſſæ Gr. Lat. πολεμικὴ τάξις, *Cuneum, Cuneus.*

Κούνια, *Cunæ.* Vide in Κοῦνα.

ΚΟΥΝΟΥΠΙ, Κουνούπιον, Κώνωπας, *Culex*, κώνωψ. Gloſſæ Græcobarb. ἀκρίδων, ἢ ἀγριομελίσσων, καὶ ἄλλοι, κωνώπων, ἤγουν κουνουπίων. Alexius Rharturus Doctr. 7. τρίτον ἔδωσε κουνούπια πολλά, τέταρτον μυίας πολλάς.

Κουνουπίδι, *Conopaum*, κωνωπεῖον. Item *Braſſica*, κράμβη.

ΚΟΥΝΤΕΛΑΣ, Navigioli ſpecies, cujuſmodi ſunt *Gondolæ* Venetæ, quæ inde appellationem ſumpſere, quòd ſint κοντὰ ἐλάδια, id eſt *breves naves*, uti docuimus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Gondola*. Harmenopulus lib. 2. tit. 11. §. 9. καὶ τὴν ἐν τῷ πλοίῳ σκάφην, ἤγουν τὴν κοινῶς λεγομένην βάρκαν ἢ κουντελάδα.

ΚΟΥΝΤΟΣ, κουντίσα. Vide in κόνδος.

ΚΟΥΝΤΟΥΝ, *Trudere*, *Pellere*, *Impellere*, ὠθεῖν, ἐλαύνειν, quaſi *Conto propellere.* Manuel Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: ὠθῶ μὲν ἐνεργητικῶς, τὸ κοινῶς λεγόμενον κουντῶ.

ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ, Portio, *Crepida*, κρηπὶς, ἐμβάς. κουντουράκι, *Crepidula*, κρηπίδιον.

ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ, *Lolium.* Gloſſæ Græcobarb. Αἴρας, ἀγρίας βοτάνας, ἀγριόχορτα, ἡ λεγομένη σήμερον κοντούρα. Rurſum: σείζουν τὸ σιτάρι, καὶ καθαρίζουν το ἀπὸ τὰς αἴρας, ἤγουν ἀπὸ τὴν κουντούραν. Vide κουνδοῦρος.

Κουντοῦρα, *Racemus*, Hieronymo Germano, p. 240.

Κουτουρίδι, *Siliqua*, κεράτιον, Portio.

ΚΟΥΝΤΟΥΡΟΝ. Andreas Hieroſolymitanus Epiſcop. Cretenſis in computo Paſchali, initio, ubi de ratione inveſtigandi Cycli Lunaris: κράτει τὰ αὐτὰ κούντουρα τῶν χιλιοντάδων καὶ ἑκατοντάδων τῶν ἀπὸ κτίσεως κόσμου, πρόσθες καὶ ἕτερα ιζ. &c. Aliis verbis ſuprà in Cyclo ſolari: Κράτει τὰ κάτω τῶν χιλιοντάδων καὶ ἑκατοντάδων τῶν ἀπὸ κτίσεως κόσμου, καὶ πρόσθες, &c. Unde colligitur vis vocis κούντουρον, eâque notari quidquid certum numerum excedit.

ΚΟΥΝΤΟΥΡΟΝ. Vide Κούδουρον.

ΚΟΥΝΤΟΥΡΟΣ, Κούντουρον. Vide in Κούδουρος.

ΚΟΥΝΤΡΑΠΑΝΤΟΝ, ex Italico *Contrabando*, Furtum. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Ἐγὼ, κυρὰ σιωπτικευτά, σιεῖν ἐθάρρουν πάντα,
Νὰ ξεύρης ὅλαις τὰς δουλίαις καὶ ὅλα τὰ κουντραπάντα.

ΚΟΥΝΤΡΑΠΕΖΟΝ, *Æquilibrium*, ex Italico *Contrapeſo*, *Contrapendium*, *Interpendium.* Phortius de Re militari:

Τρεῖς ὀκτὼ νὰ καταβαίνουν,
Κουντραπέζα νὰ ἐβαίνουν.

Iterum:

Εἰς δὲ τῶν κουντραπέζων,
Εἰς τὸ τέλος τῶν παιδίων.

ΚΟΥΠΑ, *Crater*, *Catinus*, κύλιξ, κάλπη. In Cod. Reg. MS. 618. fol. 283. περὶ τοῦ χρυσῶσαι ζῶα εἰς κούπαν, ἢ κλαδίον, ἢ ἄλλον ἕτερον. Infrà, κοῦπα ſcribitur. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 6. cap. 4. καὶ οἶδα ὅτι εἷς ἐξ ἐκείνων διεπράσατο κοῦπαν, καὶ ἕτερος μουλάριον ὅπερ εἶχε, καὶ τρέφονται ἐξ αὐτῶν· ἐκ δὲ τῶν ἡμετέρων οὐδεὶς μέχρι τοῦ νῦν διεπράσατο κοῦπαν.

Κοῦμπα. Idem Cod. MS. εἰς τὸ χρυσῶσαι ζῶα εἰς κάμπον κούμπας.

Κοῦπα, Menſuræ Geometricæ ſpecies. Hero: Κοῦπα, ἧς ἡ κάτω διάμετρος ποδῶν πέντε, ἡ δὲ ἄνω, ποδῶν πεντήκοντα.

ΚΟΥΠΑΝΙΣΤΗΡΙΝ, pro Κοπανιστήριον. Gloſſæ Græcobarb. Ἀληθινὸν, τὸ κοπανιστήριον, κουπανιστήριν.

ΚΟΥΠΗΪΟΝ, Heſychio, eſt καμάρα ἡ ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν γινομένη. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Cuppula.*

ΚΟΥΠΙ, *Remus*, κώπη. Gloſſæ Græcobarb. Κώπας, Κουπία. Rurſum: κώπη, καὶ κουπίον. Hiſtoria Beliſarij MS.

Κούπιά τε καὶ ἄρμενα, καὶ ἄρματα παντοῖα
Ὅλα τα να τὰ ξεβάλλουσιν, καὶ να τὰ εὐκερίσουν.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS. ſub finem:

Καὶ τ' ἄρμενα καὶ τὰ κουπία θέλω να τὰ φκρειάσω.

Nicetas Barbarogr. in Iſaacio lib. 3. num. 9. ἦλθον οὖν εἰς τὴν χαλκηδόνα, τὰ μὲν κάτεργα μετὰ κοπίων, &c. Chronicon MS. Manuelis Malaxi fol. 1023. ἔσυραν τὰ κάτεργα εἰς τὴν γῆν, καὶ εὔγαλαν τὰ κατάρτια τους, καὶ τὰ κουπία τους. Vide Hiſt. Athenar. p. 271.

Κουπίζειν, σύρειν τὸ κουπὶ, *Remigare*, ἐρέσσειν. Κωπηλατεῖν. Acta Concilij Florentini, initio, ubi de Bucentauro Venetico: κάτωθεν γὰρ οἱ ναῦται ἐκούπιζον, περικείμενοι στολὰς χρυσοπετάλους.

ΚΟΥΡΑ μοναχικὴ, *Tonſura Monachica*, in Nov. 5. Juſtiniani cap. 2. §. 1. Κουρὰν δεξάμενοι, *Clerici*, apud Balſamon. ad Can. 14. VII. Synodi. εἰς κληρικοῦ κάρηναι σχῆμα, in Euchologio pag. 233. ubi Lectores & Subdiaconi dicuntur κάρεσθαι σταυροειδῶς à Pontifice, id eſt, extremitates capillorum in quatuor locis abſcinduntur, in fronte, in occipitio, & ad utramque aurem, ut eſt in Pontificali Romano. Ita etiam tondetur Monachus, in Euchologio pag. 510. ubi de Officio magni & Angelici habitus: εἶτα κουρεύει αὐτὸν σταυροειδῶς. Vide Balſamonem ad Can. 2. Concilij Conſtantinopol. ſub Photio, ubi de iis qui tondentur in Monachos, extrema agentes.

Μελλοκουρίτης, *Monachus detondendus*, ὁ μέλλων ἀποκαρῆναι, in Euchologio, pag. 469. 473. 483. Vide ibi Goarum pag. 490. Extat in Typico MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης, caput 30. hoc titulo, περὶ τὸ πόσον χρόνον δεῖ περιμένειν ἐν τῇ μονῇ τὴν ἔξωθεν εἰσιοῦσαν, καὶ μέλλουσαν ἀποκείρεσθαι.

Νεοκουρίτης, *Novitius*, *recens attonſus.* Euchologium ex Edit. Veneta: ὁ ἱερεὺς σφραγίσας τὴν κεφαλὴν τοῦ νεοκουρίτου ἀδελφοῦ τρὶς, &c.

Ξενοκουρίτης, *Monachus qui in altero Monaſterio tonſus eſt*, ſeu *capillos poſuit*, & in eo *ſtabilitatem* vovit. Lucas Patr. Conſtantinopol. in Sancito, quod extat lib. 3. Juris Græco-Rom. pag 222. quo ſtatuitur Abbates ſeu Hegumenos eligi poſſe ex altero Monaſterio, ſi idonei ad hanc Dignitatem non reperiantur alij, κἂν τὰ τυπικὰ τούτων διορίζονται. ξενοκουρίτην μὴ γίνεσθαι καθηγούμενον. Balſamon ad Concil. VII. Can. 21. καὶ μάθης ὅπως οἱ ξενοκουρῖται κολάζονται, καὶ οἱ τούτους δεχόμενοι. Et ad Can. 4. Concilij Conſtantinopol. ſub Photio: In Typico MS. Monaſterij

Monaſterij τ̃ Κιχαρίωμθμης, caput 44. ita inſcribitur: περὶ τ̃ κỳ ἐξωκυριτίδας διαδέχεσθαι ἐναρίτας, εἰ μὴ βασιλικῇ, ἢ ἀρχοντικῇ χρήσαιντο δυναστείᾳ. In textu, περὶ τ̃ ἐξ ἑτέρου μοναστηρίου εἰς ἕτερον μεταβαίνειν.

ΚΟΥΡΑΔΕΝΕΣ, *Tonſtrices.* Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Οἱ περιπαρμένοι ἦλθασι ὅλοι ἀδελφοσυνοι,
Ἔσμιξαν οἱ κουράδισσες με πᾶσα καλοσυνη.

ΚΟΥΡΑΖΕΙΝ, *Defatigare,* Καταπονεῖν, Καταξηρύχειν, Portio. Phyſiologus MS. de Natura animalium, ubi de Lepore: διότι γνώθει ὁ λαγὸς ὅτι οἱ ἄνθρωποι κỳ οἱ κυνὲς πολλὰ γοργὸν κουράζονται, ὅταν τὰ ὄρη τρέχων. Theophanes an. 34. Copronymi: κακοῦργος μαθὼν, ἐκούρασεν παῖδας. Ubi Miſcella, *per medium eos reſcidit.* Maximus Cythærenſis Epiſc. 18. Nov. κỳ εὑρίσκοντες τότε τ̃ πόρτας σφαλισμένας, ἴσωθες τὰ τῆ κουρασμένου, ἀνεπαύθη εἰς τὸ σκάμνι. Ita 8. Aug. Vide Κουρεύειν.

ΚΟΥΡΑΛΙΝ, *Corallium,* quod Κουράλλιον vocat Theophraſtus, Κοράλιον Arrianus in Periplo Maris Erythræi, & alij. Nicolaus Myrepſus MS. ſect. 1. cap. 12. δρακόντιον αἷμα, κουράλιν ἐρυθρὸν, αἷμα ἀνθρώπου τεθνεῶτος, &c. Κουρίλιν, cap. 36. & alibi. Heſychius: κυράλλια, κορακόσμια. Synaxarium Colberteum 30. Octobr. τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ὁ ἅγιος Μάρτυς Παῖς λίθου τὴν κεφαλὴν τρωθεὶς τελειοῦται.

Κουράλλιον ὡς λίθον ὡς δῶρον φέρει,
Παῖς τὴν κεφαλὴν ἡμαγμένην λίθον.

Vide in Δενδρίτης.

ΚΟΥΡΑΝ, Κουράνιον, Κοράν, *Curan*, Leunclavio in Onomaſt. Ad Hiſt. Turc. *Alcoranum Mahumetanorum: Coranum*, apud Phranzem lib. 1. cap. 40. Ita etiam Joan. Cantacuzenus: ἔπειτα συνεγράψατο βιβλίον, θείων προσταγμάτων συναγωγὴν καλέσας αὐτὸ, Ἀραβιστὶ δὲ ὀνομαζόμενον Κοράν. Quæ quidem verbi originem indicant, ut quidam volunt: eſt enim *Alcoranum* collectio præceptorum quæ ab Angelo Gabriële ſibi tradita fuiſſe finxit Mahometus. Demetrius Cydonius: συνέθηκε νόμον, ὃν δὴ κỳ Ἀλκόρανον ὀνόμασε, δηλαδὴ τ̃ θείων προσταγμάτων συναγωγήν. Index MS. librorum Græcor. Bibliothecæ Vaticanæ, ubi de Apologia ejuſdem Cantacuzeni contra Mahumetē: τὰ ἐν τῷ κοράν, τυλίσιν τ̃ ἐκλεκτοῦ περὶ τ̃ Μωαμὲθ νόμου κεφάλαια. Conſtantin. de Adm. Imp. c. 25. κỳ ἀπεκάλεσεν ἑαυτ̃ Ἀμιρμουμνῆν, φορῶν κỳ τὸ κουρὰν διὰ πινακιδίων εἰς τ̃ τράχηλον αὐτ̃, δίκην μανιακῶν. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: ἵσις ἐ πλωνεῖ τὴν καθέδρα τυ, εἶτα τὸ στόμα τυ, εἰς παράδοξον ἵνα εἰσέρχηται, καθὼς διαλαμβάνει τὸ Κουράνιον σε. Occurrit illic pluries. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. 190. ubi de Sacramentis: ὁ Σαρακηνὸς νὰ ὀμόσει ὅμιος εἰς τὴν κοράνιν τ̃ νόμου. Vide cap. 221. Edit. Venetæ, 2. partis.

ΚΟΥΡΑΝΑ, *Cornix*, Κορώνη, in Corona pretioſa.

ΚΟΥΡΑΣΙΟΝ. Vide in Κοράσι.

ΚΟΥΡΑΤΖΑ, *Thorax*, *Lorica*, Θώραξ, χιτών. Gloſſæ Græcobarb. ὕπαστος θώραξ, ἄοπλος, ἄστολος, ὅπου δὲν εἶναι ζωσμένος, κουράτζα ἀξηρμάτωτος. Corona pretioſa: Θώραξ. Anonymus de Nuptiis Theſei libro 11.

Καὶ τὶς ἰθώειες καλεστὴν κουράτζες κỳ λυρίκια.

Occurrit etiam apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 288. Galli *Cuiraſſe* dicunt, quòd olim ex corio, noſtris *Cuir*, Thoraces conficerentur. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Coratium.*

ΚΟΥΡΑΤΩΡ, *Tutor*, *Curator*, ἐπίτροπος. Lexicon MS. Cyrilli: ἀφήλικες, οἱ τὴν μὲν ἥβην ὑπεραναβάντες, ἥττες δὲ τ̃ κε. ἐνιαυτῶν, ὡς προΐσανται οἱ κουράτωρες. Acclamationes in Synodo Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 5. Ἰουστῖνε Αὔγουστε TV VINCAS, Κουράτωρα ἵνα ἔχῃς. Theophanes an. 14. Arcadij, αὐτῷ δὲ τῷ ἔτει Ἀρκάδιος ἐτελεύτησεν, πρὸ ιά. Καλανδῶν Σεπτεμβρίων τ̃ δὲ νέον Θεοδόσιον μικρότατον ὄντα κỳ ἀπερίστατον καταλείψας Ἀρκάδιος ὁ πατὴρ, κỳ δείσας μὴ ὑπό τινος ἐπιβουλευθῇ, βασιλέα αὐτ̃ ἀναγορεύσας, Κουράτωρα αὐτ̃ κατὰ διαθήκας καθίστησιν Ἰσδιγέρδην τ̃ τ̃ Περσῶν βασιλέα. Ita hac notione vocem hanc rurſum uſurpat an. 10. Leonis M. Vide Nov. 23. Juſtiniani, Moſchum in Limon. c. 201. Achmerem c. 295. Scylitzem pag. 718. & J C.

Συγκουράτωρ, *Qui cum alio Curator creatus eſt.* Lib. 17. Baſilic. ἵνα ἀναγκάζηται ὁ κουράτωρ τῷ συγκουράτωρι τὰς λόγους ἀποδοῦναι τ̃ ἰδίας διοικήσεως.

Κουράτωρες præterea appellati qui ἐπίτροποι τ̃ βασιλικῶν οἴκων dicuntur Theoſtericto in Vita S. Nicetæ Confeſſ. num. 43. τ̃ βασιλικῶν οἴκων προεστῶτες, Evagrio lib. 5. cap. 18. Agathias lib. 5. de Anatolio: ἄνδρα τ̃ τι τ̃ Ὑπάτων ἀξίας τετιμημένον, κỳ πρός γε τὸ φροντίδα τίθεσθαι κỳ ἐπιμέλειαν τ̃ βασιλέως οἰκετῶν κỳ κτημάτων ἀρχὴν εἰληχότα· Κουράτωρας δὲ τούτους καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Autor Vitæ S. Pauli Latrenſis MS. ὁ Πρωτοσπαθάριος Μιχαὴλ ἐκεῖνος, ᾧ ἡ τ̃ βασιλικῶν κτημάτων ἐνεχείρηστο πρόνοια. Κουράτωρες τ̃ θείων οἴκων, in Nov. 123. cap. 6. Nov. 149. cap. 1. in Nov. Juſtini de Sacris domibus cap. 1. 2. 5. ubi μεγαλοπρεπέστατοι dicuntur. Κουράτωρ τ̃ βασιλικοῦ οἴκου τ̃ Ὁρμίσδου οἴκου, in Concil. VII. Oecumen. Act. 1. Apud Theophanem an. 5. Mauritij: κουράτωρ τ̃ βασιλικῶν οἴκων. Apud eundem an. 34. Juſtiniani occurrunt Κουράτωρες τ̃ Μαρίνης, τ̃ Ἀντιόχου, τ̃ Καισαρίου, τ̃ Πλακιδίας: apud Anonymum Combefiſianum in Porphyrog. num. 15. & Leonem Grammaticum pag. 496. Κουράτωρ τ̃ Μαγναύρας, apud Euſtathium in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopolit. num. 76. Αἰθέριος τ̃ Ἀντιόχου κουράτωρ. Habentur aliquot Epiſtolæ inſcriptæ variis perſonis cum Dignitate Κουράτωρος, apud Nilum Mon. lib. 2. Epiſt. 179. 222. 295. lib. 3. Epiſt. 177. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſt. & Gloſſ. med. Lat. in *Curator.*

Κουρατωρεύειν, *Curatorem agere.* Lib 7. Baſilic. tit. 5. §. 48. ὅτι ἐνάγει, ὅτι ἐνάγεται ἄρχων, ὅτι περὶ ὧν ἐπιτροπεύει, ἢ κουρατωρεύει, ἢ κρίνει. Κουρατωρευόμενος, *ſub Curatore Conſtitutus*, lib. 10. tit. 3. §. 66.

Κουρατωρεία, *Curatio, curatoris munus*, ἐπιτροπή, in Nov. Juſtiniani 123. cap. 5. Prima & ſecunda Synodus Conſtantinopolit. Can. 11. τὰς πρεσβυτέρας ὁ διακόνους κοσμικὰς ἀρχὰς ἢ φροντίδας ἀναδεχομένους ἢ τὰς ἐν τοῖς οἴκοις ἀρχόντων λεγομένας κουρατωρείας, &c. Balſamon ad Can. 16. Concilij Carthaginenſis: κουρατωρείας κỳ προνοίας οἴκων ἀρχοντικῶν ἢ κτημάτων ἀναλαμβάνοντας, &c. Ad ejuſmodi Magnatum Curatores referendus Theophanes an. 36. Juſtiniani, ubi meminit cujuſdam Pauli quem Κουράτωρα τ̃ Βελισαρίου fuiſſe ait. Scholion ad Harmenopulum in Epitome Canon. ſect. 3. tit. 3. κỳ ὁ πατριάρχης Μιχαὴλ ὁ τ̃ Ἀγχιάλου κοσμικὰ ὀφφίκια, ἢ πρακτορικὰς ἐνεργείας, ἢ κουρατωρείας τὰς κληρικοὺς ἐπισκέπτεσθαι μὴ ἀναδέχεσθαι. Extat hæc Conſtitutio in Jure Græco-Rom. pag. 227. Vide præterea Eclogas Leonis & Conſtantini Impp. tit. 9. §. 2. Michaëlem Attaliatam in Synopſi tit. 3. & Matth. Blaſtarem Lit. K. 32.

Κουρατωρεία, *Fiſcus publicus* cujus cura *Curatori* incumbebat. Theophanes an. 8. Nicephori Generalis: τὰ δὲ κρείττονα τ̃ κτημάτων εἰς τὴν βασιλικὴν κουρατωρείαν αἴρεσθαι juſſit. Simeon Logotheta in Theophilo num. 26. οἶκον μὲν τὰ πρῶτα γεγονότα ἵδρυμα Πατρικίου τ̃ ἀπὸ Ῥώμης μετ̃ Ὀλυβρίου ἀνελθόντος ἐπὶ Κωνσταντίνου τ̃ μεγάλου, μετ̃ δὲ χρόνους ἐκδοθεῖσα Κουρατωρεία. Leo Grammaticus in Porphyrog. pag. 504. ταύτην ὖν Μυλίνην

εἰς

εἰς κυραῖωρίαν ἀποκαλεσάμενος ὁ βασιλεὺς, πολλὰς χιλιάδας χρυσίου καὶ ἀργυρίου ἐκεῖθεν ἀφαρπαγῆναι ἐπεποίηκεν. Eadem habent Scylitzes pag. 627. Symeon Logoth. & Anonymus Combefiſianus n. 24. Hinc Melitinæ Præfectus Κυράτωρ dicebatur. Anna Comnena lib. 7. pag. 205. κἀκεῖθεν ἀποστείλας πρὸς τὸν τῆς ἐπαρχίας Μελιτινῆς ἐμπεπιστευμένον τὴν ἀρχὴν, &c. Sic enim legendum pro Μιτυλήνης.

ΚΟΥΡΒΑ, *Meretrix*. Lexicon MS. Cyrilli: ἑταίρα, ἡ πόρνη, ἡ κύρβα. Gloſſæ Baſilic. Κύρβον, τὸ καμπύλον, καὶ σκαμβὸν· κἀντεῦθεν τὰ ξυλίκια τῆς σέλας Κύρβια λέγονται, ὡς καμπύλα· διότι δὲ πάλαι τὰ τοιαῦτα κυρβία εἰς ὀχέαν ἀεὶ ὑπόκειται τοῖς ἐφίπποις· διὰ τοῦτο μεταφορικῶς καὶ τὴν πόρνην Κύρβαν λέγομεν, διὰ τὸ ἀεὶ ὀχεῖσθαι. Stephanus Sachlecer in Narrationibus MS.

> Καὶ δάπαζες τὴν σάρκαν σου κύρβα χιλίων καὶ μυρίων.

Rurſum:

> Εἰς τὴν φυλακὴν ἐπῆσαν σε ἡ κύρβα ἡ ὀργισμένη,
> Ἐμπῆκεν καὶ ἐκάθησε σιμά μου σὰν γυναῖκα.

Infrà:

> Ὅταν σε λέγει κυρβανὶ λέγει σε πάλιν ὄχι.

Occurrit etiam in Turcogr. Cruſij pag. 208.

ΚΟΥΡΒΗ, Κύρβιον, *Arcus ſella equeſtris incurvus*, quem nos Galli *arçon* vulgò appellamus. Gloſſæ Baſilic. Κυρβίον, τὸ καμπύλον καὶ σκαμβόν· κἀντεῦθεν τὰ ξυλίκια τῆς σέλας κυρβία λέγονται, ὡς καμπύλα. Mauricius lib. 3. Strateg. cap. 8. δεῖ τὰς δύο σκάλας τῶν δεσποτάτων ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τῆς σέλας ποιεῖν, τουτέστι τὴν μίαν πρὸς τῇ κύρβῃ, ὡς ἔθος ἐστὶ, καὶ τὴν ἄλλην πρὸς τῇ ὀπισθοκύρβῃ. Scribit Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſt. Turc. *Curba*, Turcis denotare *utrem Coriaceum minorem, quem aqua repletum unus aliquis imponere iumento poteſt.*

Ἐμπροσθοκύρβιον, *Pars ſellæ anterior*, lignum ſcilicet arcuatum verſus equi caput. Leonis Imp. Tactica cap. 12. §. 53. πρέπον ἐστὶν ἵνα ὁ δεσπότατος τὰς δύο σκάλας εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς σέλας ἔχῃ, τουτέστι τὴν μίαν πρὸς τῷ ἐμπροσθοκυρβίῳ, καὶ τὴν ἑτέραν πρὸς τῷ ὀπισθοκυρβίῳ, &c. Ubi Mauricius loco mox laudato habet πρὸς τῇ κύρβῃ. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 9.

> Καὶ πλάκωσε τὸ στῆθος του κακὰ τὸ μπροσθοκύρβιν.

Rurſum:

> Τόσω τὸ μπροσθοκύρβιν του σφικτὰ τὸ ἄχει στήξη.

Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

> Στοχῶ τὸ ἐμπροσθοκύρβιν του, κρέμω το κονταρία.

Ὀπισθοκούρβιον, *Poſterior ſellæ pars*, ſeu lignum in ſella, quod clunes ambit. Neque enim eſt *Poſtilena*, aut quod Galli *Croupe* vocant. Leo in Tactic. cap. 6. §. 22. ὅπως ἐν καιρῷ πολέμου, ἢ ἐν καιρῷ κύρβου, ὄπισθεν τῶν ὀπισθοκυρβίων κατὰ τὰς ψίας τῶν ἵππων βαστάζονται, &c. Eadem habet Mauricius lib. 2. cap. 2. Extr. Idem Mauricius lib. 2. cap. 8. δεῖ τὰς δύο σκάλας τῶν δεσποτάτων κατὰ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τῆς σέλλας ποιεῖν, τουτέστι τὴν μίαν πρὸς τῇ κύρβῃ, ὡς ἔθος ἐστὶ, καὶ τὴν ἄλλην πρὸς τῇ ὀπισθοκύρβῃ. Ubi cap. 12. §. 53. τουτ' ἐστι τὴν μίαν πρὸς τῷ ἐμπροσθοκυρβίῳ, καὶ τὴν ἑτέραν πρὸς τῷ ὀπισθοκυρβίῳ.

ΚΟΥΡΒΟΥΛΑ. Joannes Cananus de Bello Conſtantinopolit. pag. 189. κατέκαυσε καὶ ἐξέκοψε καὶ πᾶν ξύλον κάρπιμον, καὶ δένδρον εὔκαρπον, καὶ τὰς κουρβούλας τῶν ἀμπελώνων ἐκ ῥίζας ἀπέτεμον. Ubi Interpres Allatius, *& vitium truncos radicitus effodit.*

ΚΟΥΡΓΙΑΖΕΙΝ, *Curare*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀναφροντίζω, δὲν ἔχω ἔννοιαν· δὲν στιμάζω, δὲν κουργιάζω.

ΚΟΥΡΔΕΛΑ, *Tænia, Ligula*, ταινία, σφαιρωτήρ. Occurrit in Turco-Græcia Cruſij. Vide Κόρδα.

ΚΟΥΡΔΟΥΒΑΛΕΒΓΝ, *Volutari*. Κυρδυβαλισ, *Volutatio.*

ΚΟΥΡΔΟΥΒΑΝΙ, *Cordubanarius, Cerdo.*

ΚΟΥΡΕΛΟΣ, *Olla, Patella*, λοπάδιον, in Gloſſis MSS. ad Ariſtophanis Plutum.

ΚΟΥΡΕΥΕΙΝ, *Capillos & barbam detondere, Decalvare*; κουρεύειν, recentioribus Græcis. Theophanes an. 2. Leonis Iſauri: τοὺς δὲ λοιποὺς τύψας καὶ κουρεύσας, τινὰς δὲ μυκτηρίσας ἐξώρισεν. An. 1. Copronymi: τύψας καὶ κουρεύσας, εἰς φυλακὰς ἀπέθετο. Et An. 1. Leonis Chazari: ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς μὲν ταλαιπωρίσας δαρμοῖς τε καὶ κουρεύσας, ἐξώρισεν εἰς Χερσῶνα τὰ κλίματα. Ita an. 5. ejuſdem Auguſti, an. 1. & 10. Conſtantini & Irenes, an. 1. 2. & 6. ejuſdem Conſtantini. Leo Grammaticus in Baſilio pag. 474. τοὺς πάντας τύψας καὶ κουρεύσας, τὰς περιλειφθείσας τρίχας κατέκαυσεν. & in Leone Philoſopho pag. 480. καὶ ἀνακρίνας καὶ τύψας, καὶ τὰς τρίχας αὐτοῦ καλλιεργήσας. Adde pag. 510. Nicetas in Manuele lib. 2. πρότερον κουρεύσας καὶ πομπεύσας αὐτὸν. Ubi Edit. καὶ τὴν σχοινίοις ψυχὴν ἐκλέπτο. Adde Auctorem incertum poſt Theophanem pag. 428. 431. 441. Anonymum in Porphyrog. num. 5. Leonis Imp. Novellam 52. 65. Gloſſ. ad Harmenopulum in Κουρά, & Gloſſ. med. Lat. in *Decalvare.*

Κουρὰ, *Decalvationis pœna*, apud eundem Theophanem an. 7. Nicephori Generalis: δαρμοῖς τε καὶ κουραῖς, καὶ ἐξορίαις τοὺς πλείστους τιμωρησάμενος. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 51. ἀλλὰ καὶ τὴν δαρμοῦ καὶ κουρᾶς ὑπεξῆλθε τιμωρίας. Novella Joannis Comneni lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 148. πρῶτον μὲν ὡς παραβάτης τοῦ ὡρισμένου προστάγματος διὰ δαρμοῦ σωφρονιζέσθω καὶ κουρᾶς.

ΚΟΥΡΙΑΛΙΟΣ, *Curialis*. Κουριάλιος, apud Zachariam Pap. lib. 2. Dialog. cap. 11. Rectiùs Κουριάλιος, lib. 4. cap. 33.

ΚΟΥΡΙΟΣΣΟΣ, *Curioſus*, de qua Dignitate egimus in Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ Baſilic. Κουρίοσος, εἶδος ἀξιώματος. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1703. Κουρίοσος, ὁ τὴν πόλιν ἐπιμελούμενος, καὶ φυλάσσων ἐν πᾶσι ταύτην. *Curioſi*, in Baſil. vertuntur, οἱ φροντισταὶ τοῦ δρόμου. Vide Cujac. lib. 18. Obſ. c. 37. S. Athanaſius Apol. 2. de Fuga ſua: οἱ αὐτοὶ πρὸς Κουριώσους καὶ Φιλάγριον τότε λεγόμενον Ἔπαρχον Αἰγύπτου. Idem in Epiſt. ad Solitar. pag. 867. τόν τε Ἔπαρχον Αἰγύπτου καὶ τοὺς Κουριώσους, &c. Epiſtola S. Joannis Chryſoſtomi ad Innocentium Pap. apud Palladium pag. 15. πρὸς ἑσπέραν βαθεῖαν, τοῦ δήμου παντὸς ἡμῖν συνεπομένου, ἑλκόμενος ὑπὸ τοῦ Κουριώσου τῆς πόλεως ἐν μέσῃ τῇ πόλει, καὶ πρὸς βίαν καλαγόμενος, εἰς πλοῖον ἐνεβαλλόμεθα. Joannes Lydus de Menſibus, de Magiſtri Dignitate: ὑπέθετο δὲ αὐτῷ τάξις τῶν πεντήκοντα τὸν ἀριθμὸν ἀνδρῶν οἱ Φρουμεντάριοι, καὶ Κουρίωσοι προσηγορεύοντο, ὅτι εἰσὶ καὶ περίεργοι· καὶ οἱ μὲν εἰσῆλθαι τῆς αὐθεντίας τῆς ἐν τῷ παλατίῳ αἰτίας χάριν· οἱ δὲ περίεργοι ἦσαν τοῦ δημοσίου δρόμου.

ΚΟΥΡΙΣΚΟΣ, *Tonſor*. Theophanes an. 1. Juliani: μαγείρους (ἐδίωξε) καὶ μαγείρους διὰ τὸ λιτὸν τῆς διαίτης, καὶ κουρίσκους διὰ τὸ ἕνα πολλοῖς ἀρκεῖν, ὡς ἔλεγεν. Ita etiam Cedrenus.

ΚΟΥΡΙΣΣΑ, *Ornatrix*. Lexicon MS. Colberteum: Κοσμήτρια, ἐμπλέκτρια, ἡ κομμοῦσα καὶ ψιλοῦσα τὰς γυναῖκας, ἥτις λέγεται Κούρισσα.

ΚΟΥΡΙΤΙΣ, *Verbenaca ſupina, Quinquinalis*, ἱεροβοτάνη, apud Interpol. Dioſcor. cap. 640 & Apul. c. 3..

ΚΟΥΡΚΟΥΜ, τὸ χελιδόνιον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & in Saracenicis ex Cod. 957.

Κούρκουμον, apud Nicolaum Myrepſum ſect. 1. c. 117. Ἀλίβδιος Γαληνοῦ, ἡ διὰ κούρκουμα. Vide ibi Fuchſium cap. 119.

ΚΟΥΡΚΟΥΜΟΝ, *Capiſtrum, Curcuma*. Lexicon

xicon MS. Cyrilli : Κύρκυμον ; κημός. Heſychius : ἐν κημῷ, ἐν κυρκύμῳ. Achmes Onirocrit. cap.271. εἰ δὲ ἴδοι δεσμοῦ σιδηρῶν, ἤτοι κυρκύμων, οἱ εἰρημένοι οἱ μέγιστοι ὑποταγέντες ἐλεύσονται ἐν αὐτῷ. Vita MS. S. Andreæ Sali cap.1. ὥσπερ ἄρκον τῷ κορκόμῳ σύρει σε. Vide Cujacium lib.11. Obſerv.cap.20.& Gloſſ. med. Lat. in *Curcuma*.

ΚΟΥ῎ΡΚΟΥΡΟΝ. Vide Κύκηρον.

ΚΟΥΡΚΟΥΣΟΥΡΕΥ῎ΕΙΝ, *Obtrectare, probra congerere*. Stephanus Sachleces in Verſib. Politic. MSS.

Καταλαλῶν κουρκουσουρεύων τον, λέγων κακὰ δι᾽ ἐκεῖνον.

ΚΟΥΡΚΟΥ῎ΤΗΝ, *Far, Alica, Puls*, Ἀθήρα, πόλτος. Neophytus in Gloſſ. Jatric. MSS. χόνδρος, τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον κουρκοῦτιν· τὸ ἐκ τῆς ζέας. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. περὶ χόνδρου. Χόνδρος, τὸ λεγόμενον κουρκούτην, τρόφιμόν ἐστι, φλέγμα δὲ γεννᾷ, ἐὰν εἰς κόρον αὐτὰ φάγῃ τις. Agapius in Geoponico cap. 199. καὶ τρίψε μπλακίτο, κάμε τα ὡσὰν κουρκοῦτι.

ΚΟΥ῎ΡΜΙ, *Potus ex hordeo*, apud Dioſcoridem lib.2. cap. 110. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Curmen*.

ΚΟΥΡΜΟΥ῀ΛΛΑ. Agapius Mon. in Geoponico cap.36. ὅταν φθείρουσι τὰ βλαστάρια τῶν ἀμπελιῶν κάποια ζωΰφια, ἢ ψήρας, σκάψε τὴν κουρμοῦλλαν, καὶ βάλε εἰς ῥίζαν της κόπρον χοίρου μὲ λάσπην κρασίου, Adde cap. 38. 39.

ΚΟΥΡΝΙ῎ΤΖΑ, *Cornix*, Κορώνη.

ΚΟΥΡΝΟΥ῎ΤΟΙ, *Cornuti, Cornutorum Cohors*, Philoſtorgius lib.7.cap.7. Κόμης γὰρ ἐχρημάτιζε τῶν λεγομένων Κορνούτων.

ΚΟΥΡΟΠΑΛΑ῎ΤΗΣ, *Curopolata, Cura palatij*, de qua Dignitate multa diximus in Gloſſ. med. Lat. *Comes curiæ*, apud Liuthprandum lib.6.cap.1. Evagrius lib.5. cap.1. τὴν δὲ φυλακὴν τῆς αὐλῆς ἐμπεπιστευμένος, ὃν Κουροπαλάτην ἡ Ῥωμαίων λέγει φωνή. Chronicon Alexandrinum an. 4. Juſtini Thracis : ἔγημε γυναῖκα Ῥωμαίαν ἔκγονον Ὀλύβρου τοῦ Πατρικίου τοῦ ἀπὸ Κουροπαλατῶν Οὐαλεντιανήν. Nicephorus Conſtantinopol. in Chr. Ἡράκλειος δὲ Θεόδωρον τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν τὴν μετὰ Βασιλέα πρώτην ἀρχὴν κεκτημένον, Κουροπαλάτην δὲ αὐτὸν οἱ περὶ τὰ βασίλεια καλεῖν εἰώθασιν. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. καὶ τὰ πρῶτα τῶν ἐν τῷ παλατίῳ τιμωμένων ἐπιφερόμενος, Κουροπαλάτης γὰρ ἦν. Theophanes an.2. Phocæ : καὶ χειροτονεῖ στρατηγὸν Δομεντζίολον τὸν ἴδιον ἀνεψιὸν, ὃν καὶ Κουροπαλάτην ἐποίησεν. Adde eundem p.331. Nicephorus Bryennius lib.1.n.3. Κουροπαλάτην τὸν ἀδελφὸν τιμήσας, &c. Ptochoprodromus contra Heguinenum ex Cod. MS.

Οὐκ εἶσαι Σεβαστοῦ παιδὶν, οὐδὲ Κουροπαλάτου.

Vide Theophylact. Simocatt. lib.3. cap.18. Zonar. pag.82.127. &c.

Curopalatæ Dignitas collata Adranaſæ, Iberiæ Principi à Leone Philoſopho Imp. quæ in Succeſſores poſtea tranſiit, ab Imperatoribus tamen iis ſubinde data, ita ut vulgo Κουροπαλάται Ἰβηρίας indigitarentur. Conſtantinus de Adm. Imp. cap.45. ὁ δὲ προῤῥηθεὶς Δαβὶδ ὁ τοῦ Σπανδιάτου ἀδελφὸς ἐγέννησε Παγκράτιον, καὶ ὁ Παγκράτιος ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Ἀσώτιον, καὶ ὁ Ἀσώτιος ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Ἀδρανασὴν, τὸν καὶ Κουροπαλάτην τιμηθέντα παρὰ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου βασιλέως Ῥωμαίων. Adde cap.43.46. Leo Grammat. in Porphyrog. pag. 498. & Anonymus Combefiſianus in Lacapeno n.9. τηνικαῦτα Κουροπαλάτης Ἴβηρ ἐν τῇ πόλει παρεγένετο. Vide Scylitzem pag.701. & Zonaram to.3.p.178.

Κουροπαλατίσσα, *Uxor Curopalatæ*. Nicephorus Bryennius lib.2 n.1. ὁ δὲ Βασιλεὺς Μιχαὴλ τῆς Διογένους ἀπαλλαγεὶς, τὴν Κουροπαλατίσσαν Ἄνναν, ἣν ὁ λόγος φθάσας ἐδήλωσε μητέρα τῶν Κομνηνῶν, σὺν τοῖς υἱέσι τῆς ὑπερορίας ἀνακαλεῖται. Adde lib.3. n.7.& Codin.in Orig. Conſtantinopol.

Κουροπαλατίκιον, *Curopalatæ Dignitas & munus*. Conſtantinus de Adm.Imp.cap.46. ἐξαιτούμενον τὸ Κουροπαλατίκιον, ἢ τὸ Μαγιστράτον.

ΚΟΥΡΟ῎ΣΥΝΑ, *Feſta propter tonſæ Comæ primitias* : de quibus ſat fusè egimus in Diſſert. 22. ad Joinvillam. Suidas : Κουρόσυνον, τὸ ὑπὲρ τῆς κουρᾶς θυόμενον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κουρόσυνα ἡ ἐν ἀρχῇ κουρείας τοῦ γυναικίδος. Gregorius Nazianzenus Orat. de Baptiſmo : καὶ γὰρ ἔπρεπε χαριστήρια θύειν τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέρας, καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ γαμήλια, καὶ γενέθλια, καὶ ὀνομαστήρια τῆς σαρκὸς φίλοις, κουρόσυνά τε, καὶ καλοκαίρια, καὶ ἐτήσια, ὅσα τε ἄλλα πανηγυρίζουσιν ἄνθρωποι. Vide Auctorem Etymologici. Excerpta ex Joanne Antiocheno pag.813. de Nerone ἐπετέλει δὲ ταύτας τὰς ἐνθέσμους θυσίας ἐπί τε γενείῳ τῷ πρώτῳ ψιλωθέντι.

ΚΟΥΡΟΥ῎ΛΙΟΣ, *Curulis*. Joan. Tzetzes Chil. 13. cap.461.

Τὰ τῶν θριαμβικοῦ πάντα τῶν κουρουλίου δίφρου
Εἶχε τὸ ἐπιστόλιον.

ΚΟΥΡΟΥ῎ΝΑ, *Cornix*, κορώνη, in Fabulis Æſopi Græcobarb.pag.69. & apud Agapium in Geopon. c.172. Κορνίτζα, Portio. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea :

Τοὺς ἄλλους ὅλους ἔχομεν οἱ φάλκωνες κουροῦναις.

Κουροῦνα, *Corona*. Vide in Κορόνα.

ΚΟΥΡΟΥ῎ΠΗ, *Vaſis ſpecies*. Conſtantinus Aſecretis. in Viatico MS. lib.1. cap.57. ὅταν δὲ φυράσῃς τὰ προῤῥηθέντα εἴδη, θὲς εἰς κουρούπην. Agapius in Geoponico cap. 144. τὰ βάνης μέσα εἰς κουρούπα ἀλειφτήν. Cap.184. μερικοὶ ἄνθρωποι τὰ εὐγάνουν ἀπὸ τὴν κουρούπαν, ἀφοῦ ἐργάζουν, &c. Infrà : καὶ τότε πλυνῇ τὰς ἐλαίας, καὶ τὴν κουρούπαν, ἢ βαρέλι, βάλε τὰς μέσα. Cap.186. βάλε εἰς τὴν κουροῦπαν ἕνα πάτωμα σεῦκλα. Ibidem : βάλε τὰς ῥίζας πρῶτον εἰς τὸ κουροῦπι, καὶ τὰ φύλλα ὕστερα. In Gloſſis Baſilic. habetur, κουρούπιον, τοῦ δόλου. Fortè leg. δολίου, ut *dolium* intelligatur.

ΚΟΥΡΠΑ῎Σ, *Far*, Ζία, ζεά.

ΚΟΥ῀ΡΣΟΣ, τὸ, *Curſus*, *Excurſus*, *Præda*. Gloſſæ Græcobarb. τὰ λάφυρα, τουτέστι τὰ κοῦρσα. Lexicon MS. Cyrilli : πραῖδα, ἡ ληστεία, τὸ κοῦρσος, ἡ ζημία. Nicetas in Manuele lib.2. n.7. ex Cod. Barbarogr. τὰ κοῦρσα ἐν τοῖς ἀλόγοις φορτώσαντες. Ubi alter λείαν præfert. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.7.

Ἦσαν τὰ κοῦρσα τῆς νυκτὸς, καὶ κόπια τῆς ἡμέρας.

Joannes Cananus de Bello Conſtantinopolit. καὶ τὸν λαὸν ἅπαντα ὁ Ἀμηρᾶς εἰς διακομὰν παραδίδει, καὶ κοῦρσος τοῖς Μουσουλμάνοις. Infrà : οἱ μὲν στρατιῶται διὰ τὸ κοῦρσος, οἱ δὲ σαρλίδες ἵνα ἀγοράσουν τὰ κουρσιμαῖα, ἤγουν τοὺς αἰχμαλώτους, &c.

Κοῦρσον. Moſchopulus : Σκῦλον, τὸ κοινῶς κοῦρσον. Theophanes an.17. Heraclij : καὶ ἀπέστειλεν Μεζέζιον τὸν στρατηγὸν εἰς κοῦρσον. Idem in Rhinotmeto pag.318. τὸν δὲ Ἡλίαν (ἀποστέλλει) ὁμοίως μετὰ κούρσου κατὰ Ἰουστινιανοῦ εἰς τὴν Δάμματριν. Ubi Miſcella, *cum incurſione militari*. Utitur præterea an.4. & 5. Leonis Chazari, an.9.& 10. Conſtantini & Irenes, an.5. ejuſdem Conſtantini, an.2. Irenes, an.3. & 4. Nicephori Generalis, pag. 427. ut & Continuator ejuſdem Theophanis lib.3. num.26. Anonymus Combefiſianus in Romano Jun. num. 10. Anonymus de Caſtrametatione, Leo Imp. in Tactic. c.10. §.8. Mauricius lib.1. cap.2. Extr. Conſtantinus in Tactic. pag.17.44. Codinus de Offic. cap.5. num.72. cap.16. n.10. &c.

Κουρσιμαῖος, *Prædatus, inter prædam abactus*. Nicetas Barbarogr. MS. de Urbis ſtatu : οἱ μὲν φορτούμενοι τὰ κουρσιμαῖα, οἱ δὲ γυρεύοντες καὶ ἐξετάζοντες τοὺς διερχομένους αἰχμαλώτους. Joannes Cananus de Bello Conſtan

Conſtantinopol. οἱ δὲ Σαρλίδες ἵνα ἀγοράσουν τὰ κουρσι-μαῖα, ἤγουν αἰχμαλώτους, &c.

ΚΟΥΡΣΕΥΕΙΝ, *Curſare*, *Prædari*, πορθεῖν, ληϊλατεῖν. Hero in Parecbol. MSS. ἔπεμψε πλοῖα πολεμικὰ κουρσεῦσαι τὰ παραθαλάσσια, &c. Theophanes an. 16. Heraclij: ὁ δὲ Σάρβαρος τῇ Χαλκηδόνι παρακαθεζόμενος οὐ μετέστη, ἀλλ᾽ αὐτόθι χειμάσας, κουρσεύων καὶ πραιδεύων τὰ περατικὰ μέρη, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν. Vide eundem an. 1. Artemij. & p. 325. 328. Synaxaria Baſilij Imp. in SS. Martyribus in Perſide 6. April. Σαβώριος ὁ δυσσεβὴς βασιλεὺς Περσῶν — κουρσεύσας ἐπὶ Κωνσταντίνου βασιλέως Ῥωμαίων, &c. Nicetas Barbarogr. in Manuele lib. 2. num. 2. περὶ τὴν Ζαγόραν κουρσεύοντες. Utitur paſſim. Codinus de Offic. ὁ πρωτοστράτωρ ἐστὶ καὶ διφένσωρ τῶν κουρσευόντων. Ducas Hiſt. cap. 32. καὶ κουρσεύων πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν τῶν χαραμάν. Adde cap. 37. Hiſt. MS. Beliſarij:

Ληλάτουν, κουρσεύουσιν τὲς χώρες τῶν Ῥωμαίων.

Threnus de Capta Conſtantinopoli: MS.

Καὶ τρέχουν καὶ κουρσεύουντιν πεζοὶ καὶ καβαλλάροι.

Chronicon Veneto-Byzant. an. 1444. ἐπαρέλαβε δὲ αὐτὸς τὰς Θήβας τὰς Ἑπταπύλας, καὶ ἐκούρσευσε μέχρι Λιβαδίας. Utuntur præterea Leo Grammaticus pag. 460. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. c. 1. in Tacticis pag. 52. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea, Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2. Extr. & alij.

Κουρσάριος, Κουρσάρης, *Curſarius*, *Pirata*. Epimeriſmi MS. Herodiani: Πειρατὴς, ὁ κουρσάριος. Lexicon MS. Cyrilli: πειρᾶται, καταποντισταὶ, κουρσάριοι. Gloſſæ Baſilic. Γσαυροι, οἱ ἅρπαγες, οἱ φονεῖς, καὶ οἱ χορσάριοι. Ubi f. leg. κουρσάριοι. Nicetas in Iſaacio lib. 1. num. 5. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ πειρατὴς κουρσάριος. Ubi Cod. alius habet πειρατής. Idem de Conſtantinopol. ſtatu ex Cod. MS. καὶ χυδαῖοι οἱ πλείους, καὶ ἀνώνυμοι πρὸς λῃστρικὴν ἐκπλέουσιν, ὡς κουρσάροι συναχθέντες, &c. Eleutherius Zebelenus de Signif. Eclipſ. ἴουρπατον τὸ θέρος, καὶ εὐνούστατος ἀπὸ δρόμου τε κλεπτῶν καὶ κουρσαρίων. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

Ἀμὴ ὡς κουρσάρης ἄνθρωπος, χωρὶς ἱματισοσιών
Καλὰ τῆς ὥρας ἄρχισες, τὲς χώραις μου νὰ βλάπτῃς.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Κ᾽ ἔτιμος βλέπω ὀπίσω μου, καὶ διώχνει με κουρσάροι.

Κουρσαρικὰ ξύλα, *Naves Curſariæ*. Nicetas Græcobarb. MS. in Balduino num. 5. ἀπὸ μὲν τῆς ξηρᾶς πανταχόθεν γέμοντα τὰ κακὰ, ἐκ δὲ θαλάσσης ξύλα Φραγγικὰ, ἅτινα ἀπὸ τῆς κούρσου ἔχουσι τὴν φωνήν. Ubi Cod. Edit. μονοκρότων δὲ σκαφῶν καθ᾽ ἅλα περιπλεόντων Λατινικῶν συντάγματος λῃστεία τε καὶ πειρατεία κακῶς τιθέντων, &c.

Κουρσάτωρ, idem qui κούρσωρ, *Levis armaturæ miles*. Leo Imp. in Tacticis cap. 12. §. 27. ἐστι ἑκάστου μέρους τὸ τρίτον ποσὸν κουρσάτορας εἶναι, τούτους δὲ εἶναι καὶ τοξότας, τὸ δὲ δίμοιρον τὸ ἐν μέσῳ τοῦ στρατοῦ διφένσορας, ἤγουν ἐκδίκους, τοὺς ὑποδεχομένους τοὺς κουρσάτορας. Paulò ſuprà eoſdem κούρσορας appellavit eod. §. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ὤρθωσαν τὰ φουσσάτα τους, ὀπόταν τοὺς κουρσατόρους.

Κούρσωρ, *Curſor*. Gloſſ. Lat. Gr. *Exercipes*, Ταχυδρόμος, Δρομεὺς καὶ κούρσωρ. S. Joannes Chryſoſtomus Homil. 3. in Job: ἰδὲ ἄδεις καὶ τοὺς παρ᾽ ἡμῖν ἄρχοντας, ὅταν μὲν μετὰ τιμῆς τινα καλῶσι, πῶς ἀποστέλλουσι τοὺς δρομεῖς, κούρσορας καλουμένους Ῥωμαϊστί. Cæſarius Quæſt. 46. νῦν δὲ, ὅπερ ἐπὶ τῶν βασιλέων δρᾶσθαι πέφυκεν, φωνεῖ μὲν καὶ προτρέπεται ὁ Θεὸς κούρσορ ἐπὶ τῶν βασιλέα τινά. Philoſtorgius lib. 2. cap. 4. κατακτείναι δὲ πάλιν φωραθεῖσάν τινι τῶν κουρσώρων μοιχομένην, &c. Cedrenus pag. 389. ἵνα τῶν αὐτοῦ κουρσώρων ὁ Εὔεργος πρὸς τὸν Μάγιστρον ἔπεμψε. S. Joannis Theologi Commentarius apocryphus MS. de J.C. προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Πιλάτος τινὰ κούρσωρα. Apud Nilum Monachum extant Epiſtolæ inſcriptæ Epigono & Simoni, cum κούρσορος adjuncta voce, lib. 1. Epiſt. 118. & lib. 2. Epiſt. 208.

Κούρσωρες, *Curſores*, Tacticis, levis armaturæ equites qui ante acies diſcurrebant, unde προκλάσται & πρόμαχοι appellati: hos διφένσωρες ſubinde tuebantur. Gloſſæ Baſilic. Διφένσωρες, οἱ μετὰ τοὺς κούρσωρας, ἤτοι προμάχους ἐπακολουθοῦντες πρὸς ἐκδίκησιν αὐτῶν. Leo in Tactic. cap. 4. §. 20. κούρσωρες δὲ λέγονται, ἤγουν πρόμαχοι, οἱ προτρέχοντες τῆς παρατάξεως ἐν τῇ συμβολῇ τοῦ πολέμου, καὶ τοῖς φεύγουσιν ἐχθροῖς ὀξέως ἐπιτιθέμενοι, οὓς καλοῦσι προκλάστας. Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 3. συντεταγμένους περιπατοῦντες πρὸς ἐκδίκησιν τῶν κουρσώρων. Lib. 2. cap. 3. ταῦτα δὲ τὰ μέρη ἀπὸ κουρσόρων συνίστασθαι, &c. Adde cap. 5. Curſorum ejuſmodi præterea meminit idem Leo cap. 7. num. 36. 40. 41. 42. 43. cap. 12. §. 27. 38. 78. 79. 103. 107. cap. 18. §. 6. 7. 145. 149. 154. Vide Gloſſ. med. Latin.

Πρωτοκούρσωρ, *Curſorum Princeps*. Theophanes an. 5. Phocæ: πέμψας δὲ τὸν Πρωτοκούρσορα αὐτοῦ, ἠρώτα αὐτὰς, &c.

Πρόκουρσος, Πρόκουρσον, idem quod Κοῦρσος. Scholiaſtes Lycophronis: πρωτόλεια δ᾽ Ἑλλάδος αἰχμῆ φέροντας· καὶ πρόκουρσα ἐκ τῆς Ἑλλάδος φέροντας, &c. Chronicon Alexandrinum an. 16. Heraclij: τῇ ἡμέρᾳ τῆς συνάξεως τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων κορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου κατέλαβε πρόκουρσον τοῦ θεομισήτου Χαγάνου ἄχρι χιλιάδων τριάκοντα, &c.

Προκούρσωρ. Vide Salmaſium de Militia pag. 149.

Κροῦσος, pro Κοῦρσος, *Præda*, & derivativa, de quibus vide Geraſimum Vlacum.

Κούρταλλον, *Crepitaculum*, *Inſtrumentum muſicum*, Κρόταλον. Emmanuel Georgil. de Calamit. Rhodi MS.

Τὰ κούρταλλα να λύπασιν, καὶ πᾶσα ἄλλο κρίμα.

Κουρταλίζειν, pro Κροταλίζειν, *Strepere*, *Iocari*, *Ludere*, quomodo hanc poſtremam vocem interpretatur Euſtathius. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Ἐκεῖ νὰ ἴδῃς τὸ χανδρὸν μετὰ τοῦ καλαβίοντος,
Πῶς κουρταλίζουν ἔμνοστα, καὶ κροῦσιν, καὶ κλωστάτα,
Καὶ πίζουσιν, καὶ λέγουσιν οἱ παῖδες, ἄπα, ἀπίτε,
Καὶ ἀφ᾽ ὅτου κουρταλίζουσιν, καὶ πίζουσιν ὡς θέμις.

ΚΟΥΡΤΕΣΗΣ, Κουρτέσις, *Blandus*, *Humanus*, ex Ital. *Corteſe*, & Gall. *Courtois*. Lexicon MS. Cyrilli: Πέρπερος, προπετὴς, ὁ κουρτέσης. Eſt autem eidem Cyrillo, Περπερεία, ὁ μὴ διὰ χρείαν, ἀλλὰ διὰ καλλωπισμὸν παραλαμβάνεται, ἢ καὶ ἡ κολακεία, καὶ ἡ προπέτεια. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Τίος ἦτον τῆς ἔμνοστης Ἐμονίας τῆς κουρτέσας.

Infrà:

Καὶ μετ᾽ αὐτὸν ὁ ἔμνοστος Διομήδης ὁ κουρτέσης.

Prochoprodromus in Hegumenum, ex Cod. Reg.

Κουρτέσης δ᾽ αὖθις ὑπ᾽ αὐτῶν καλούμενος πολλάκις,
Ὀλόγυμνος ἀπέμεινα διὰ τὴν ἐνενδυσίαν.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 12.

Μέσα στὴν μέσην ἔμορφον λακοῦδι σαντὸ θέρμας,
Πουχαδίντην τὴν ἴδ᾽ εἶχε πολλάκις τὴν κουρτέσαν.

Anonymus MS. de Amoribus Libyſtri.

Καὶ πῶς πρὸς ὥραν δειλινοῦ βλέπουσι τὴν κουρτέσαν.

Alibi:

Ἀπέσω εἰς τὴν κιτρέαν της, τῆς ἐρωτοκουρτέσας.

Κουρτεσικὰ, *Blandè*, *Humaniter*. Idem Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Ἐκάθισεν ὁ Νέστορας κουρτεσικὰ στὴν σέλαν.

Κουρτεσία, *Humanitas*, *Suavitas*. Idem Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Τότε περνόντα σκεῦθαν ἐκεῖ τὴν κουρτεσίαν,
Καὶ τὴν στολὴν που ἔστηκεν μετὰ τὴν πρεπεσοσύνην.

Rurſum:

Χαρίσου τῆς κουρτεσίας καὶ τῆς ταπεινοσύνης.

Idem lib. 3.

Ἔμνοστος ἦτον θεριακὸς ὅλος τῆς κουρτεσίας.

ΚΟΥΡΤΖΟΥΒΡΑΚΙΑ, *Braccæ breviores, curtæ.* Codinus de Offic. Palat. cap. 11. num. 2. προσλοιμάζουσι πλωχοὺς δώδεκα, καὶ ἐνδύουσι τούτους ὑποκάμισα, ἤγουν χιτῶνας, κουρτζουβράκια, καὶ παπούτζια. Vide Gretzerum de Cruce to. 4. p. 332.

ΚΟΥΡΤΗ, *Curtis, Curia, Comitatus.* Anonymus de Nuptiis Theſei & Æmiliæ lib. 5.

> Στὴν κούρτην τοτοὺς ἔβαλε, εἰς ἔμορφον παλάτι.

Alibi:

> Ὀσὰν ἐμὲν ἐδέχθηκεν στὴν κούρτην τοῦ Θησέως.

Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Ὅλους γὰρ τοὺς εὐγενικοὺς ὁπούσεις εἰς τὴν πόλιν,
> Κούρτην μεγάλην ἔποικεν, χαρὲς μεγάλαις εἶχαν.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Κ' ἐκεῖ θωρᾶς τὰ φαγητὰ, καὶ κούρτες πᾶσα μέρα.

Præſertim Curia Papalis. Sguropulus in Hiſtoria Concilij Florentini ſect. 2. cap. 21. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῇ συστολῇ καὶ ὑποτυπώσει τοῦ Πάπα τε καὶ τῆς κούρτης αὐτοῦ. Ita ſect. 5. cap. 4. ſect. 6. cap. 2. 15. 23.

ΚΟΥΡΤΙΝΑ, Κούρτιον. Vide in Κορτίνα.

Κουρτοπάδης, pro κουρτοπάδης. Ita Juſtinum Thracem cognominat Codinus in Orig. Conſtantinopolit. num. 38.

ΚΟΥΡΤΟΥΜΠΙΖΑ. Vide in Μπίζα.

ΚΟΥΣΒΑΡΑΣ, *Coriandrum,* Κορίανδρον.

ΚΟΥΣΙΜΕΖΑΡ, Ægyptiis, *Cucumis agreſtis,* apud Interpolat. Dioſcor. cap. 736.

ΚΟΥΣΟΥΛΕΤΟΝ, *Thoraculus,* Gallis *Corcelet.* Phortius de Re militari:

> Κουσουλέτα καὶ σπαθία,
> Καὶ ὅσα εἰσὶν ὅμοια.

ΚΟΥΣΟΥΛΟΣ, *Conſul mercatorum* in Urbibus maritimis. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 134. καὶ ἐδέχεται ὅμοιος νὰ εἶναι στερεόμενον ὡς νὰ εἶτον προβελίτζιν ἐσφραγισμένον, καὶ νὰ εἶναι κρατούμενος ὁ Κούσουλος ἐκεῖνος τῆς κουμουνίου. Adde cap. ſeq.

ΚΟΥΣΠΙΝ, *Cuſpis.* Gloſſæ Baſilic. ἡ μάχαιρα, ἢ δόρυ, ἢ λόγχη, κουσπὶν, κονταέριν.

ΚΟΥΣΠΟΑ, *Nux muſcata.* Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Κουσποὰ, τὸ μοσχοκάρυδον.

ΚΟΥΣΠΟΣ, *Cuſpus,* de qua voce Vide Gloſſ. med. Lat. Suidas in Etymolog. ποδοκάκη, ποδῶν κάκωσις, ὁ λεγόμενος κοῦσπος. Lexic. MS. Cyrilli: ζυτρεῖον, ὁ κοῦσπος, τὸ τῶν δούλων κολαστήριον. Idem Lexicon & Gloſſæ Baſilic. ποδοκάκη, ξύλον τὸ ἐν εἱρκτῇ ἐν ᾧ τοὺς πόδας ἐμβάλλοντες ἔχουσιν, ὃ παρὰ Ῥωμαίοις καλεῖται κοῦσπος. Ita etiam Suidas, apud quem ſcriptum κύπος, ut apud Phavorinum κῦπος. Moſchopulus: ζυτρεῖον, κοινῶς ὁ κοῦσπος, ἔστι δὲ εἶδος κολαστηρίου, ᾧ οἱ δοῦλοι ἐδεσμοῦντο. Lexicon MS. ad Schedographiam:

> Ζυτρεῖον λέγεται αὐτὸς ὁ κοῦσπος ὃν ἀκούεις.

Joannes Tzetzes Chil. 13. v. 301.

> Κοῦσποι δὲ καὶ κλοιόποδες, ὥσπερ φαμὲν καὶ κλάπους.

Idem Lexicon Cyrilli: Ῥωποῤῥὴξ, ὁ τὸν κοῦσπον ῥηγνύων. Cujuſmodi verò ſupplicium fuerit κοῦσπος, ſeu ποδοκάκη, docet præ cæteris Auctor Vitæ S. Luciani MS. αὐθίξειν δὲ χρόνον ἐπὶ πολὺν κολαζόμενος, καὶ τοῦτο μὲν εἰς τὴν ποδοκάκην· ξύλον δὲ πρόμηκές ἐστι στρεβλωτήριον, ἀμφοτέρους αὐτοῦ τοὺς πόδας ἐνεβίβαζον, ἐπὶ τέσσαρα τρήματα διελκύσαντες, ὅπερ ἐστὶ τῆς τιμωρίας ταύτης βαρύτερον, ὅτι τῆς γλουτῆς ἑκατέρωθεν αὐτοῦ βιαίως ἐξαρθρουμένων. Vide Κλάπα; & ξύλον. Synaxarium Maximi Cythær. 4. Febr. καὶ εἰσεμβαίνοντες εἰς τὴν φυλακὴν, σφαλίζονται εἰς τοὺς κούσπους.

Κουσπάτωρ, *Carceris cuſtos.* Gloſſæ Baſilic. Κουσπάτωρες, φυλακισταί· κούσπους γὰρ ξυλόποδας καλοῦσι. Vide Salmaſium ad Tertulliani Pallium pag. 375. & ad Solin. p. 1130. & infrà in ξύλον.

Κουσπίον. Euſtathius Iliad. ζ. τὸ μὲν τῆς κρίκου, ὡς περιθέει καὶ περιάγεται ἐλάσσον τὸ ξύλον, εἰς ὃ ἐμβιβάλλεται ἡ αἰχμὴ, ὃν ἡ ἀπερίτροπος γλῶσσα κουσπίον φησὶ, ἐκ μεταφορᾶς τοῦ περὶ τοὺς πόδας ξυλίνου δεσμοῦ, πόρκην ὁ Ὅμηρος καλεῖ.

ΚΟΥΣΣΟΥΛΙΟΝ. Vide Κούτζουλον.

ΚΟΥΣΤΕΥΕΙΝ, *Venire,* de pretio: ex Gall. *Couſter.* Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani c. 215. ἐδέχεται νὰ τὸ ἔχει διὰ τὸ ἐπισάν του εἰς ὅσα ἐκούστευσε. Occurrit ibi non ſemel.

ΚΟΥΣΤΟΣ, *Cuſtos,* φύλαξ, apud Suidam & Auctorem Etymologici in Κυρίδας.

ΚΟΥΣΤΟΥΜΙΟΝ, *Conſuetudo, Mos:* ex Gallico *Couſtume.* Gloſſæ Græcobarb. ἔχει φοβερὸν καὶ ἦθος, καὶ τρόπον καὶ κουστούμιν. Aſſiſæ Regni Hieroſolymitani MSS. cap. 25. περὶ τὰ ὅμνει να στερέωσει τὰ καλὰ συνήθεια καὶ τὰ καλὰ κουστούμια τοῦ ῥηγάτου. Occurrit ibi non ſemel.

Καλοκούστουμος, *Bene moratus.* Eædem Gloſſæ: καλοκούστουμοι, καλοήθεις, ἀγαθότροποι, ὅπου ἔχουν καλὰ ἤθη, ἢ τρόπους, ἤγουν κουστούμια.

Κακοκόστουμος, κακοήθης, in iiſdem Gloſſis.

ΚΟΥΣΤΟΥΜΙΝΟΝ, *Cruſtaminum pyrum.* Lexicon MS. Colberteum: ὄχνη, εἶδος κουστουμίνου. Gloſſæ Græcobarb. ἄπιον, ὄχνη, εἶδος κούστου, ἢ κουστουμίνου.

ΚΟΥΣΤΩΔΙΑ, *Cuſtodia.* Lexicon Cyrilli MSS. & Gloſſæ MS. Reg. Cod. 2062. & Baſil. Κουστωδία, τὸ στράτευμα, ὅπερ οἱ Ῥωμαῖοι Βάνδον κικλήσκουσι καὶ καλοῦσι. Lexicon MS. Adeſpoton: Κουστωδία, τὸ τῷ δεσμωτηρίῳ ἐπικείμενον στράτευμα· κοῦστος γὰρ, φύλαξ. Lexicon MS. Κουστωδία, στρατιωτικὸν στῖφος, ὃ Βάνδον Ῥωμαῖοι καλοῦσι. S. Joan. Chryſoſtomus & ex eo Theophylactus ad cap. 27. Matthæi: Κουστωδία δὲ παρὰ Ῥωμαίοις λέγεται ἡ φυλακή· οἱ γὰρ φυλάσσοντες στρατιῶται κουστωδία ὀνομάζονται. Jambi MS. in Cuſtodes Sepulchri Chriſti: εἰς Κουστωδία.

> Μάτην φυλάττεις τὸν λίθον κουστωδία,
> Οὐ γὰρ καθέξει τύμβος αὐτοζωΐαν.

Utuntur paſſim Scriptores, Matthæus cap. 27. Aſterius Homil. 3. in Pſalm. 5. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 86. Heſychius Presbyter Hieroſol. in Martyrio S. Longini num. 2. Vita S. Eudociæ Mart. n. 51. Gregorius in Vita S. Baſilij Jun. num. 11. Synaxarium in Pentecoſtario, Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitar. num. 31. Alexander Monach. de inventione S. Crucis. Diſputatio Gregentij, Nicetas in Manuële lib. 3. num. 2. Extr. in Cod. Barbarogr. Joannes Cameniata de Excidio Theſſal. num. 48. Joannes Tzetzes de Educat. filior. Moſchopulus, περὶ σχεδῶν, &c.

ΚΟΥΤΑΒΙΟΝ, *Catellus,* Σκυλάκιον. Phyſiologus MS. de Natura animalium, ubi de Cane: περιγήρου γῆρος τὸν ἰχθρὸν, τὰς σάρκας οὐ δάκνει ἀνθρώποι καὶ τὰ κουτάβια του ἄλλος τινὰς τὰ δώσει. ἢ νὰ τὰ πνίξῃς, καὶ ἐκεῖνος οὐδὲν τὰ θωρεῖ. Georgius Contares lib. 6. Hiſt. Athenar. pag. 152. εἶπε πρὸς ἐκεῖνον, Πήγαινε, πήγαινε λοιπὸν, εἰς τὴν Ἀσίαν, διατὶ ἔχεις νὰ γένῃς πρῶτον, μετ' ἐμένα φίλος, καὶ δεύτερον μὲ κουτάβιά μου. Ubi Plutarchus in Cimone: φίλος γὰρ ἔσῃ καὶ ἐμοὶ καὶ ἐμοῖς σκυλακίοισιν.

ΚΟΥΤΑΛΙ, Κουτάλα, *Tudicula, Cochlearium,* τορύνη, τρίβαλον, κοτάλης. Ptochoprodromus de ſua Paupertate, ex Cod. Reg.

> Τὸ πῶς ἀνακομπόνεται νὰ πιάσῃ τὸ κουτάλιν.

Emmanuël Georgillas MS.

> Μαθὲ κουτάλης δίνουσι παρὰ τὰς πρώταις κάλια.

Agapius in Geoponico cap. 184. εὐγαλέτα μὲ τρυπημένην κουτάλαν, ἤγουν χουλιάρα.

Κώταλις, Suidæ. Λάκτιν, τὴν λεγομένην κώταλιν, τορύνην, ὅ ἐστι ζωμήρυσιν.

Κουταλεύειν,

Κυτζελεύειν, *Tudicula circumagere cibum in olla.* Gloſſæ Græcobarb. Ἀναδευδυνάζειν, ἀνατζεράσειν, νὰ κύτζελεύσῃ, νὰ ἀνακατώνῃ.

ΚΟΥΤΤΑΛΑΦΑΣ, *Cicada*, ἐρπυλλὶς, κιξός. Ita Portius, cui & *Eruca*, ſeu κάμπη exponitur.

ΚΟΥΤΤΑΡΙΟΝ. Vide in Σκυθάριον.

ΚΟΥΤΕΛΟΝ, *Frons*, μέτωπον. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

> Ὁ φλόκος εἰς τὸ κύτελον ὁ λιθοκαμωμένος,
> Καὶ ὁ μαλοπλέκτης ςέκει κορφὴ ὁ μαργαριταρένος.

Δικύτελος, *Bifrons*, *Biformis*, Διπρόσωπος, διμέτωπος.

Κυτιλίζειν, Κυτιλᾷν, Κυτυλίζειν, *Cornupetere*, *Copiſcere*, Κερατίζειν.

ΚΟΥΤΖΑ, *Latus*, Gallis *Coſté*. Arithmetica adeſpota: ὀφείλει τιθέναι μαγαρικὸν ἐπ' αὐτῆς τῆς πρώτης κούτζας τῆς πρώρας.

ΚΟΥΤΖΟΣ, *Mutilus*, *Claudus*, Hiſpanis, *Coxo.* Corona pretioſa: κυτζὸς, *Claudus*, χωλός. Gloſſæ Græcobarb. λέγεται καὶ εἰς κάποιον κυτζὸν· ὁ ὁποῖος ἐκυμπίζει δύο βακτηρίας, ἤγουν ἀτζιβαςάματα ξύλινα ὑποκάτω εἰς τὴν μασχάλην του. Alibi: Ἀμφιγυήεις, ὁ ἀμφοτέρους τοὺς πόδας χωλοὺς ἔχων, ἐκεῖνος ὅπου ἔχει καὶ τὰ δύο πόδια χωλὰ, ἤγουν κυτζά. Nomocanon Cotelerianus num.94. πρεσβύτερος κυτζὸς, ἢ λωβὸς, ἢ κωφὸς, ἢ πηρὸς, ἢ τυφλὸς, ἢ ἀναμύκτης, παυσάσθω. Georgius Contares in Hiſt. Athenar. lib.6. pag.156. ἐςὶς ἤτον καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα πόδα κυτζός. Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part.2. pag.8.

Κυτζίδιος, diminut. à Κυτζός. Proverbia Græcobarb. MSS. ἡ σκύλα μας σπουδάζουσα τυφλὰ κυτζίδια ἐγέννησε. Hinc voces compoſitæ ex Κυτζός.

Κυτζαγγεῖον, Κυτζαγγεῖον, *Vaſis genus*, ſic appellatum à ſui brevitate. Gloſſæ Græcobarb. Ἀκρώματα, ἀποτεύγματα, καλασκεύη τῶν χειρῶν, ἀγγεῖα, κυτζαγγεῖα. Alibi: λαγήνια, πιθάρια, κυτζαγγεῖα.

Κυτζοδάκτυλος, neſcio quis Λέων ἀπὸ ἀββάδων, apud Theophanem an.31. Copronymi appellatus, qui digitis truncatus erat.

Κυτζοκεφαλισμένος, *Capite truncatus*, apud Georgium Contarem lib.9. Hiſt. Athenar. p.229.

Κυτζομύτης quidam Joannes Publicanus dictus apud Scylitzem pag.747. quòd eſſet *Simus*, vel naſo *truncatus.*

Κυτζομυτίζειν, *Mucronem retundere.*

Κυτζοσθλάνης, appellatus ab Andronico tyranno Chlizoſthlanes Iconienſis Sultanus, quòd corpore eſſet parum integro, apud Nicetam in Manuële lib.3. num.6. αὐτίκα γὰρ αἱ χεῖρες τούτῳ ἐξηρθρωμένου, καὶ τὼ πόδε ὑποσκάζοντε ἦσαν, καὶ τὰ πολλὰ ἐφ' ἁμάμαξης τὴν πορείαν πεποίητο· ὅθεν καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν κατ' αὐτοῦ σκωμμάτων, ἐξ αὐτοῦ δὲ Ἀνδρόνικος ἐνίπεστα πορίζομενος, Κυτζοσθλάνην τοῦτον ὠνόμασε, φιλολοίδορος ὤπερ τις ἄλλος.

Κυζζοχέρης, *Manu truncatus*, vel *qui breves manus habet*, ſic dictus neſcio quis in diplomate Rogerij Siciliæ Comitis apud Ughellum to.1. p.1027. Κυτζοχειρισμένος, apud Georgium Contarem lib.9. Hiſt. Athenar pag. 228.

Κυτζαίνειν, Κυτζίνειν, *Mutilari*, *Claudicare*, σκάζειν. Gloſſæ MS. ad Homeri Batrach. σκάζων, κυτζίνων. Gloſſæ ad Iliadem Græcobarb. χωλεῦντες, Κυτζίνοντες. Gloſſæ Græcobarb. θέλεις τὸ κυτζώσειν, ἤγουν χωλαίνειν. Nomocanon Cotelerianus n.31. ἱερεὺς ἀφ' ὅτου ἱερεὺς γένῃ, καὶ συμβῆσεται αὐτῷ ἀνάγκη, ἢ τυφλωθῇ, ἢ κυτζωθῇ, ἢ τὸ ἀδελφικὸν γένηται αὐτῷ, μὴ παυσάσθω τῆς λειτουργίας. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

> Ἐκεῖνοι να κοτζόνουσιν τὸ χειλικὸν ἐς κόρον.

Κυζυλευμένος, *Claudus:* Alexij Comneni Monita MSS.

> Εἰς ἐκκλησίας, εἰς πτωχὰς, καὶ εἰς τὰ κυζυλευμένα.

Κουτζουλατος, occurrit neſcio quis apud Acropolitam in Chron. cap.45.

Κουτζοκεφαλίζειν, *Decollare*, Ἀποκεφαλίζειν.

Κούτζουρον, *Truncus*, *Caudex*, Κορμός. Κούτζουρα, *Cippus*, ςύλος, ποδοκάκη. Ita Portius.

ΚΟΥΤΖΟΥΒΑΗΝ, *Styrax.* Lexicon MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ: δίψος, ἡ διψάς, ςύραξ, ἤτοι κουτζουβάϊον. An quaſi *Curta* ſeu *brevis Palma*? nam Βαΐν, eſt *Palma*. Neſcio an aliud ſit

Κουτζούβιον, in Stephani Magnetis Empiricis MSS. κράμβης χυλὸς ἐν κοίτῃ πολιζόμενος, πςαγάζεκανθα, καὶ κόμμι λεῖα σὺν μέλιτι λαμβανόμενα ὠφελεῖ, καὶ ἐν κοίτῃ τὸ λεγόμενον κουτζούβιον, σὺν βολβίτοις δυσί.

ΚΟΥΤΖΟΥΛΙΑ, *Stercus Gallinarum*, Hieron. Germano.

ΚΟΥΤΖΟΥΛΙΤΗΣ, *Alauda.* Symeon Magiſter de Avibus MS. Κορύδαλος ὁ καὶ Κόρυδος λεγόμενος, ζῶον πτηνὸν, &c. Ubi ad marginem aliâ manu, τὸ κοινῶς λεγόμενον κουτζουλίτης.

ΚΟΥΤΖΟΥΛΟΝ, *Camaſus*, *Amphimallus.* Georgius Alexandrinus in Vita Chryſoſtomi cap.41. ἐκρότουν αὐτῷ, ὑψοῦντες εἰς τὸν ἀέρα, οἱ μὲν τὰς χλανίδας ἑαυτῶν, οἱ δὲ τὰ πτερύγια τῶν κουτζούλων, ἕτεροι δὲ τὰ χειρίδια, καὶ ἄλλοι τὰ φακιόλια.

Κουκούλιον, eâdem notione. Joannes Moſchus in Limon. cap.68. ἀπῆλθον λῃσταὶ, καὶ ἀπέδυσαν αὐτὸν τὸ κουκούλιον. Et cap.151. παράσχου μοι διὰ χειρὸς νομίσματα τρία, κλίνας δέδωκαί μοι καὶ κουκούλιν, καὶ τὰς χρείας μου πάσας. Apophthegm. Patrum in Pambone num.8. ἦλθέ ποτέ τις τῶν ἀδελφῶν φορῶν μικρὸν κουκούλιον. Ubi Pelagius legit κουκούλιον.

Ἐπικούτζουλον, eâdem notione. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. κάμασος καὶ κάμασον, τὸ ἐπικούτζουλον. Pſellus de Grammatica:

> Κάμασον τὸ ἐπικούτζουλον· κέπφος, εἶδος ὀρνέου.

Conſtantinus de Adm. Imp. cap.50. ὁ δὲ αὐτὸς Κτενὰς ἰδιώτης ὢν τῷ τότε καιρῷ παρακειμαμένου αὐτῷ ὄντος μεσιτεῦσαι αὐτὸν εἰς τὸν βασιλέα τοῦ τιμηθῆναι πρωτοσπαθάριον, καὶ καθίζεσθαι εἰς Πρωτοσπαθάριον, καὶ φορεῖν ἐπικούτζουλον, καὶ προέρχεσθαι εἰς τὸν Λαυσιακὸν, καὶ ῥογεύεσθαι λίτρας μίαν.

ΚΟΥΤΖΟΥΝΑΔΑ, *Anemone*, *Rubrum Papaver.* Gloſſæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. ἀνεμώνη φοινικῆ, ἡ ἐρυθρὰ κουτζουνάδα. Aliæ ex Cod.190. πολυπροκλάςρα, τὰ ἄνθη τῆς κουτζουνουδάδος. Gloſſæ Neophyti MS. Ἀδραχτυλλίς, ἡ κουτζουνάδα. Alibi: Ἀνεμώνη, ἡ κουτζουνάδα. Agapius in Geoponico cap.153. μάζεξε τὸ Μάϊον μέσα τὰ φύλλα τῆς παπαρῦνας, ἤγουν κουτζουνάδας, &c. Ita cap.209. Vide Ruellium lib.2. cap.37. & Bellonium lib.1. Obſerv. cap.26.

ΚΟΥΤΖΟΥΡΟΝ, *Truncus*, Κολοβὸς, ςέλεχος, κορμός. Vide Κουτζός.

ΚΟΥΤΙΑ, *Cauda*, ex Gall. *Queuë.* Demetrius Conſtantinopolit. lib.2. Hieracoſophij cap.15. p.33. ἀποβάλλουν δὲ τὰ πτερὰ, καλῶς γεννῶνται, ὥσπερ κουτίαν ἔχων μεγάλην τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ· καύδα γὰρ, παρὰ Ῥωμαίοις, ἡ οὐρά. Mox: τὴν αὐτὴν ἔχει ἰδέαν τῆς κουτίας, μήτε αὔξων, μήτε μειῶν τὸ σχῆμα τῆς κουτίας.

ΚΟΥΤΙΚΑΣ, Κουτοῦνι, *Sinciput*, Βρέγμα, Βρέχμα.

ΚΟΥΤΝΕ, τὸ σαξίφραγον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Saxifraga*, de qua Ruellius lib.3. cap.85.

ΚΟΥΤΟΥΛΟΙ. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: καὶ οἱ μὲν μουσικοὶ κρούουσι μουσικὰς, οἱ δὲ θηρακίδες ὀρχοῦνται· κουτοῦλοι, καὶ οἱ κοσμικοὶ, καὶ οἱ λαϊκοὶ, μετὰ τῶν παίδων αὐτῶν κρούουσι τὰς ἑαυτῶν χεῖρας, καὶ ἀναιδῶς φωνάζουσι καὶ οἱ κουτοῦλοι ὀρχοῦνται, καὶ οὕτως καλαπίπτουσιν. Vide Κουζουλὸς, & Κουτρούλης.

ΚΟΥΤΟΥΡΝΕ, τὸ ὀρτίκιν, in Gloſſis Iatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΚΟΥΤΟΥΡΟΥ, *Fortuitò*, κατὰ τύχην.

ΚΟΥΤΡΟΥΒΙΟΝ, *Potionis genus*. Iſaacius Tzetzes ad Lycophronem v. 784. λέγεται δὲ βομβύλιος, παρὰ τὸ βομβεῖν, ὥσπερ καὶ τὸ πινόμενον κουτρούβιον.

ΚΟΥΤΡΟΥΚΟΝ, *Machinæ ſpecies*. Hero de Chirobaliſtra: μίμησις τῶν κουτρούκων.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ, *Depilatus*, *Tonſus*, Κεκαρμένος, in Corona pretioſa, & apud Portium. Leonis Sapientis Ænigmata MS. ἀλλὰ καὶ ὁ Κιλικίας ὁ λαμπρὸς ἀπὸ τὴν ῥώμην ὁ Κουτρούλης Ἀλαμάνος, οἱ τῆς δύσεως ἀρχάντες, καὶ ἐλθόντες πολεμίζειν μετὰ Μήδων καὶ Ἰνδῶν. Nicetas in Iſaacio lib. 2. n. 5. ubi de Templo S. Demetrij Theſſalon. εἰς ὃν (ναὸν) πολλοὺς τῶν δαιμονολήπτων συμπεφοιτηκότας ἐξ ἑκατέρου γένους, αἱμωπούς καὶ διεστρόφους τὰς κόρας, λυσιχαίτας, καὶ τ᾽ ἄλλα ἀκριβῶς διασώζοντας, &c. quo loco pro λυσιχαίτας, Codex Barbarogr. κουτρούλους, καραγίους, præfert. Quòd ſi κούτρουλος idem ſonat quod λυσιχαίτης, contrariam habuerit notionem, neque *Tonſum* ſignificaverit. Καράγιοι verò ſunt ſortilegi, & præſtigiatores, quos *Caragios* vocant etiam Latini Scriptores inferioris ævi, uti docuimus in Gloſſ. med. Lat. proinde ſcribendum χαράγιοι. Ut ut ſit, inde fortè Κουτρούλης dictus Demetrius Angelus Comnenus Deſpota Michaëlis Palæologi Imp. Gener, apud Pachymerem, quòd tonſo eſſet capite. Vide Familias noſtras Byzantinas pag. 209. & ſuprà in Κούτουλος.

ΚΟΥΦΑ, Κουφάριον, *Cupa*, ἀγγεῖον. Epiſtola ad Theodoſium Zygomalam, in Turcogr. Cruſij pag. 266. καὶ ἔδωκα αὐτῷ δύο κοῦφαις, ἡ μία κελλάρεια, καὶ ἡ ἑτέρα λαμόνια, καὶ ὀλίγα κουτζά, &c.

Κουφάριον. Alia Epiſt. ad eundem Zygomalam, ibid. pag. 316. ἔδωκα τον τὸ νερὸν, καὶ ἐπέρασεν αὐτὸ ἐκ μέσου τοῦ αὐτοῦ περιβολαίου τῆς γῆς ὑποκάτωθεν μετὰ κουφαρίων εἰς τὸ χύσιμον τὸ αὐτοῦ περιβόλαιον. Rurſum: τὰ νῦν δὲ ἐγέμισαν ῥίζαις τὰ λεγόμενα κουφάρια. Aliâ notione uſurpat Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 127. de Caſtaneis: ἀμὴ ὅποιος τὰ πολυτρώγει, ποιεῖ ἡ κεφαλή του, καὶ σφίγγει τὸ κουφάρι του, διατὶ εἶναι ἠγοχύνδυντα. Adde cap. 150. 222.

ΚΟΥΦΕΤΑ, *Salgama*, ex Ital. *Confetti*, noſtris *Confitures*. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 6. cap. 2. καὶ περὶ δείλην ἐξῆλθε, καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸ δηλωθὲν κελλίον, καὶ ἔφερον ἡμῖν κουφέτα Δαμασκηνά, καὶ οἶνον. Ubi Interpres *Pruna Damaſcena* vertit. Eadem Synodus pag. 504. Edit. ult. καὶ ἐποίησεν ὁ Πάπας διάκρισιν ἡμῶν, κουφέτα καὶ οἶνον κεράσας πᾶσιν ἡμῖν. Ubi Caryophyllus, *bellariis ex ſaccharo vinóque nos refecit*.

ΚΟΥΦΙΑ, *Scuphia*. Euſtathius in Iliad. X. ad illud, ἄμπυκα κεκρύφαλόν τε, ἡ δὲ τοιαύτη φράσις, οἷον τινα κουφίαν τὸ ἄμπυκα διαγράφει. Vide in Σκουφία.

ΚΟΥΦΗΝΟΠΟΥΛΟΝ, *Alveus Apis*, in Fabul. Æſopicis Græcobarb. pag. 166. εἰς ἴδιαν εἰς κουφηνόπουλα μελισσῶν.

ΚΟΥΦΙΟΣ, *Vacuus*, Κενός. Vide Κοῦφος.

ΚΟΥΦΙΣΜΑ, unus è 19. tonis Muſicæ Græcanicæ. Vide in Φωνή.

ΚΟΥΦΙΣΜΟΣ, *Cenſus relevatio*, *Vectigalium remiſſio*, *vel diminutio*, in Nov. Juſtin. 163. Priſcus Rhetor de Legat. pag. 35. δεσμὸν ἀποστρατευομένους, καὶ τοὺς κατὰ χρόνον τινὰ τὴν βαρυτάτην κουφισθέντας τῆς γῆς ἀποτίμησιν, εἴτε δικαστῶν κρίσει, εἴτε βασιλέων φιλοτιμίαις. Theophanes in Nicephoro Generali an. 8. τοὺς κουφισμοὺς πάντας ἀναβιβάζεσθαι προσέταξεν. Ubi Miſcella: *reliquos reditus omnes augmentari præcepit*. Κουφισμὸς τῶν ἐπικειμένων τελῶν, apud Theophylactum Bulg. Archiepiſcop. Epiſt. 43. Gloſſæ Baſilic. Ῥελεβάτους ἀγρ, ἀνακεκουφισμένος, ἀτελὴς ἀγρός. Gloſſæ Gr. Lat. Κουφίζω, *Levo*, *Relevo*. Vide Cedrenum p. 475. Vetus Inſcriptio apud Gruter. pag. 116.

Ἑλλάδος ἄγλαον ἔρνος, ὃς εὐδοκίῃ Κυκλάδων γῆς Κουφίζων πόλιας θῆκεν ἐλαφροτέρας.

Vide Theodoret. Epiſt. 43. 47. Nov. Juſtini περὶ κουφισμοῦ δημοσίων, &c. Eclog. Baſil. 56. tit. 8. §. 13. Harmenopulum lib. 4. tit. 5. §. 7. Theoſterictum in Vita S. Nicetæ Confeſſ. num. 30. Anonymum Combefiſian. in Porphyrog. num. 10. &c.

ΚΟΥΦΟΛΙΘΟΣ, *Selenites*, lapis inanis & levis. Lexicon Chymicum MS. ἀφροσέληνον ἐστι κόμαρις ἢ κουφόλιθος. Pelagius Philoſophus de Sacra Arte, MS. καὶ οὕτως ἐπίβαλλε τὸ κουφολίθου τὸ ἴδιον, καὶ λέαινε ἔξω τοῦ διὰ τοῦ γηραιοῦ. Scriptum perperam κυφολίθω.

ΚΟΥΦΟΞΥΛΟΝ, *Lignum Sambuci*, vel *Lotus*, Arbor, Moſcopulus: Λωτὸν, κοινῶς κουφόξυλον, οὗ τὸ ἄνθος ἐρυθρὸν, καθ᾽ Ὅμηρον, καὶ εἰς τροφὴν χρήσιμον τοῖς ζώοις.

Κουφοξυλιά, *Sambucus*, Ἀκτῆς. Corona pretioſa: Κουφοξυλέα, *Sambucus*, Κουφοξυλέα. Gloſſæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Κάνωπον, τῆς κουφοξυλέας ἄνθος. Gloſſæ MSS. Neophyti: Κάνωπον, τὸ τῆς χαμαιάκτης, ἤγουν κουφοξυλαίας ἄνθος. Lexicon Nicomedis MS. Ἀκτῆ, ἡ κουφοξυλαία, ἡ μεγάλη. Alibi: ἀκτῆ, ἡ κουφοξυλαία, ὁ δενδρίτης. Gloſſæ aliæ ex Cod. 1177. Ἄκτρα, ἤτοι ἡ κυφοξυλαία, καὶ ἄκτα, καὶ χαμαιάκτη. Occurrit apud Anonymum de Remediis, ſubjectum Moſchioni, pag. 47. & Myrepſum ſect. 3. cap. 136. ubi Fuchſius perperam *ligni limaturam* vertit. Vide in Σαμοῦχος.

Κουφοξυλαία μικρά, ἣ καὶ Ἐλλέβορος λέγεται, in Lexico Neophyti. *Ebulum*.

ΚΟΥΦΟΣ, *Cavus*. Κοῦφον, *Cavitas*. Myrepſus ſect. 3. cap. 42. καὶ ἐπίβαλε εἰς τὸ κοῦφον τῆς χύτρας. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 69. ἐν δὲ τῷ ναῷ τῆς ἁγίας Μαυίας, ἐν τοῖς κύφεσι, ἦν τὸ λεγόμενον Τρίζωδον κάτωθεν. Ubi Codex Vaticanus: τότε καὶ τὸ λεγόμενον Τρίζωδον τὸ εἰς τὰ κοῦφα κάτωθεν τῆς ἁγίας Μαυίας ὑπάρχον ἐπήχθη. Ubi Holſtenius ſeu Lambecius, κοῦφα, *Concava*, *ſubterranea*, interpretatur. Idem Codin. num. 93. ὁ δὲ πύργος ἦν κοῦφος καὶ συμηγγωδης. Ubi Cod. Reg. τὸ δὲ τεῖχος ἦν ὑποκάτω κοῦφον.

Κούφωμα, *Cavitas*. Nicetas in Man. lib. 3. num. 2. παλαιτάτην καλαιούσας καμάρας κούφωμα. Ubi Edit. habet ὑπόνομον.

Κουφομάδα, *Cavitas*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. καὶ ὅταν ἐβραδιάσε, ὁ ἀλέκτορας ἀνέβη εἰς δένδρον, καὶ ὁ σκύλος ἔσαθη εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ δένδρου, ὅπου εἶχε κουφομάδα. Ubi Cod. Gr. ὁ δὲ κύων πρὸς τῇ ῥίζῃ τοῦ δένδρου κοίλωμα ἔχοντος.

Κουφοδόντης, *Malè dentatus*, *qui cavos habet dentes*.

ΚΟΥΦΟΣ, *Surdus*, Κωφός. Κουφαίνεσθαι, *Surdeſcere*, Κωφᾶσθαι. Κουφάδα, *Surditas*, Κωφότης.

ΚΟΦΑ, *Sporta*, Σπυρὶς, φορμός.

ΚΟΦΤΕΙΝ, pro Κόπτειν. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Καὶ κόφτε ξύλα καὶ νερὸν, καὶ βάλε 'ς τὸ κανάτιον.

Κοφτερὴ, *Acies cultri*; *Taglio del coltello*, Hieron. Germano.

ΚΟΧΑΡΙΝ. Achmes in Introduct. in Aſtrolog. τὸ κανίον, καὶ τὸ μαγαράδιον, καὶ κοχάριν, ἤτοι μέταλλον.

ΚΟΧΛΑΚΕΣ, *Parvi lapides*. Leo in Tactic. cap. 19. §. 13. καὶ λίθους δὲ χειροπληθεῖς πλείστους ἐχέτωσαν, ἤτοι Κόχλακας, ἐν τοῖς δρομωνίοις, ὥσπερ κατὰ τῶν πολεμίων βάλλοντες, οὐδὲν ἧττον (aliàs ἄττα) τῶν ἄλλων

ὅπλων

ὅπλων. ἀνιάνει. ὅπλα γάρ εἰσιν οἱ λίθοι εὐπόριστα καὶ ἀπήλλακτα. Suidæ κόχλακες dicuntur λίθακες οἱ ἐν τοῖς ὕδασι, qui Galeno & Paulo Æginetæ κάχληκες, Dioſcoridi lib.2. cap.75. κόχλακες appellantur.

ΚΟΧΛΕΑΡΙΟΝ, Κοχλιάριον, *Cochlearium*, in Gloſſis Græco Lat. Phynichus: Κοχλιάριον, τοῦτο λίστρον Ἀριστοφάνης ὁ Κωμῳδοποιὸς λέγει, καὶ σὺ δὲ οὕτω λέγε. Galenus περὶ εὐπορίστων· Ἐμβάλλειν δεῖ αὐτὰ κοχλιαρίῳ, καὶ οὕτως προστιθέναι τῇ κλειτορίδι. Moſchion de Morbis mulierum cap.136. καὶ κοχλιάριον πλῆρες εἰς τὸ προειρημένον χυλὸν ἐπιμίξεις. Damogeron in Geopon. lib.7. ταῦτα πάντα εἰς ὀθόνιον ἐνδύσας, ἑκάστου πίθου μετὰ τὸ ἐμβληθῆναι ἐν αὐτῷ τὸν οἶνον, καὶ καταστῆναι, ἔμβαλε κοχλιάριον ἕν, καὶ κίνει εἰς ῥίζαν καλάμου. Æmilius Hiſpanus, ibid. lib. 1. cap.4. σελινοσπέρμου κοχλιάρια πέντε.

ΚΟΧΛΙΑΣ. *Aſcenſus in modum Cochleæ*. Theophanes an. 3. Zenonis: καὶ ἐσφάγη εἰς τὸν κοχλίαν τοῦ Παλατίου. an. τὸν κοχλίαν τοῦ ἱππικοῦ. Procopius lib.1.de Bello Perſico cap.24. ubi de Seditione Victoriatorum; ἐκ δὲ παλατίου Μοῦνδος μὲν διὰ πύλης ἐξῄει, ἔνθεν δὴ ὁ κοχλίας ἀπὸ τῆς ἰδίας καθόδου κυκλοτερὴς οὕτως ὠνόμασται. Viſio cujuſdam Monachi ſub Romano Jun. Imp. MS. πρὸς δὲ τῷ τέλει τοῦ θαλάμου μικρὸς κοχλίας ἐτύγχανε. Conſtantinus de Adm. Imp. cap.87. καὶ ἐπάνω τοῦ ναοῦ αὐτοῦ πάλιν ἕτερος ναὸς δίχα κατηχουμένων, καὶ αὐτὸς πληρωματικὸς, εἰς ὃν καὶ ἀνέρχονται διὰ κοχλίας. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſt.lib.2.ſect 1.n.5.lib.3. ſect.41.

ΚΟΧΛΟΣ, *Stibium*. Euſtathius: ὅτι κατὰ τὸ στίμμι, ὃ δηλοῖ τὸ καὶ παρὰ τοῖς παλαιοῖς, καὶ παρὰ τοῖς ἄρτι δὲ χολᾶν, ὃν κόχλον ἡ γυναικεία γλῶσσα φιλεῖ καλεῖν.

ΚΟΨΑ, Heſychio. ὑδρία.

ΚΟΨΕΝΑ, eidem Heſychio, πνευστάτης χαλκεύς.

ΚΟΨΙΜΟΝ, *Abſciſſio*, *Diſſectio*. Gloſſæ Græcobarb. ἡ τῆς κάρας ἐκτομὴ, κόμμαν, ἡ κόψιμον τῆς κεφαλῆς. Maximus Cythær. in Synaxario 10. Febr. καὶ κάμνοντας προσευχῇ. καὶ παρακαλοῦντας διὰ τοὺς ὁμοψύχους πιστούς. δέχεται τὸ κόψιμον, παραδιδόντες τὴν ψυχὴν εἰς τὸν Θεόν. Et 20. ejuſdem menſis: ὑπομείναντες ὅλοι τὸ κόψιμον τῆς κεφαλῆς τῆς διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν.

ΚΡΑΒΑ, *Lues quadam pecudum*, præſertim *boum*. Scylitzes in Romano pag.844. ἐπέδωκε δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις καὶ πάλαι τοὺς Ῥωμαίους ἐπιόντα, καὶ λυμαινόμενον, καὶ διαφθεῖρον τοὺς βόας τὸ λοιμικὸν πάθος, ὃ Κράβα κατονομάζεται. Ita etiam Glycas pag.304. Cod.al. Scylitzæ Κράθρα præfert.

ΚΡΑΒΒΑΤΟΣ, *Lectulus*: vox in novo Teſtamento ſat frequens, ſed quam Græci politiores reſpuebant, licèt hac uſum Rhintonem Comicum in Telepho ſcribat Pollux. Phrynichus: Σκίμπους λέγε, ἀλλὰ μὴ κράββατος. Moëris Atticiſta MS. Ἀσκαντος, Ἀττικοί· κράββατος, Ἕλληνες. Polybius MS. de Barbariſmo & Solœciſmo: βαρβαρίζουσι δὲ καὶ οἱ ὅλως ἐκφύλους τὰς λέξεις, καὶ καθόλου ὑπαλλαγμένας χρώμενοι, καὶ λέγοντες σίλλον μὲν τὸ γραφεῖον καὶ κράββατον τὸ σκίμποδα, ἔνι δὲ τὸ ἔστιν. Scribit Sozomenus lib.1. c.11. cùm in quodam Epiſcoporum cœtu Triphyllus Ledrorum Epiſcopus, Vir diſertus, in Collecta concionem habens ad populum, illud Evangelij adduceret, Ἆρον σου τὸν κράββατον, καὶ περιπάτει, pro κράββατον σκίμποδα extuliſſe, Spyridonem Monachum, qui tum aderat, indignantem dixiſſe, οὐ σύ γε ἀμείνων τοῦ κράββατον εἰρηκότος, ὅτι ταῖς αὐτοῦ λέξεσιν ἐπαισχύνη κεχρῆσθαι. In Synodo VI. Act.15. ὁ ἀργυρος ἐξόδιακος κράββατος τῶν νεκρῶν. Vita S. Eudociæ Mart. num. 3. οἷα ἐν ἡσυχίᾳ ἐπὶ τοῦ κραββάτου κειμένην. Theophanes an. 35. Copronymi: ἐπ' ὤμων ἐν κραββάτῳ φερόμενος. Leo Grammaticus pag. 475. & Anonymus Combefiſianus in Leone Philoſopho num. 1. καὶ ἐπὶ κραββάτου θέντες ἀθλίμους καὶ βασιλικῶς περιστείλαντες, ἐν τῇ πόλει εἰσήγαγον. Chronicon MS. Georgij Hamartoli, & ex eo Cedrenus an.31. Juſtiniani: γέγονε θνῆσις ἀνθρώπων καὶ μάλιστα τῶν νέων, ἐν ΚΠόλει, ὥστε μένειν ἀτάφους τοὺς ἀποθνήσκοντας ἐπὶ ἡμέρας πολλὰς, διὰ τὸ μὴ ἐξαρκεῖν τοὺς κραββάτους τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν εὐαγῶν οἴκων πρὸς τὸ ἐκφέρειν τοὺς τελευτῶντας. Vide eundem anno 8. Copronymi. Ex quibus patet præſertim hac voce uſos recentiores de Lectis in quibus mortuos efferebant: de quibus egimus in Conſtantinopoli Chriſt.lib 3. ſect.87. Baſilius in Naumachicis: ἔνθα δὴ καὶ σκηνὴ πήγνυται τῷ στρατηγῷ, ἢ τριηράρχῳ, ἤγουν κράββατος. Vide præterea Leonis Tactica cap.19. §.8.& cap.20. §.80.& S.Germanum Patr.Conſtantinopol. in Deiparæ Dormitionem p.108.

Κραββάτιον. Epimeriſmi MSS. Herodiani: Κλίνη τὸ κραββάτιον. Lexicon MS. Cyrilli: Λέκτρας, κοίτας, κραβάτια. Mox: Λεκτ, κραβάτιον. Aliud Lexicon ex Cod.1708. Λεκτρὸν, κοίτη, κραββάτιον. Libellus Baſſiani Epiſcopi in Concilio Calchedon. Act.11. Πτωχεῖον ἐποίησα, καὶ ἔθηκα εἰς αὐτὸ ἑβδομήκοντα κραββάτια. Nicetas in Man. lib.1. num.6. κραββάτιον ἔχοντες τὴν γλῶ. Ubi Cod. Edit. κλινῆρα præfert.

Κράμβατος, apud Moſchionem de Morbis mulierum cap. 46. alibi, κράββατος.

Κρεβάτι, pro κράββατος. Κρεβατάκι, *Lectulus*. Κρεβατόπουλον, eâdem notione, κλινίδιον in Gloſſis Græcobarb. πλαχὺν κλινίδιον, ἤγουν κρεβατόπουλον. Nicetas in Iſaacio lib.3. num.7. ἀνδρῶν μὲν ἑκατὸν παρέθηκε τράπεζαν, καὶ κρεβάτια ἰσόμετρα. Ubi Cod. al. κλίνας. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Κ' ἦτον γιαγάπη δυνατή, καὶ θέτει στὸ κρεβάτι.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib.1.

Τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐσφάξασι εἰς τὸ κρεβάτι ἀπάνω.

Adde Auctorem Etymologici in Κρεββάτιον.

Κρεβατίνα, *Pergoletta*, Hier. Germano.

Κρεβατοσανίδα, *Geſtatorium*, φορεῖον.

Κρεβατίζειν, *Sternere*. Supplicatio Baſilij Diaconi in Concil. Epheſino Patr. 1. c.30. num.3. καὶ γυμνοὺς ἡμᾶς δεσμίους ὡς καὶ ὑπευθύνους τῇ τιμωρίᾳ, ἐστύλισαν, ἐκρεβάτισαν, καὶ ἐπάτησαν. Ubi vetus Interpres: *denudatique & vincti indignis modis ad palum, & ſtrati vapulamus, calcibúſque impetimur*.

Κραββατάρια, *Ferculum*, cujuſmodi eſt quod Galli *Civiere* vocant. Chronicon Alexandrinum an. 3. Phocæ: οὗτος ἐγλωσσοτομήθη, καὶ ἦρθη αὐτοῦ τὰ δ'. ἄκρα, καὶ εἰς κραββατάριον ἐπόμπευσεν, καὶ κατηνέχθη πρὸς θάλασσαν.

Κραββατοστρώσιον, *Stragulum*, *Lectarium*, *Inſtramentum lecti*. Anonymus Combefiſianus in Lacapeno num 44. καὶ στάβλους ποιήσας, καὶ ὀσπίτια κάλλιστα, καὶ κραββατοστρώσια, διὰ τοὺς εἰσερχομένους πάντας ξένους, καὶ δίκας λαμβάνοντας κατεσκεύασεν. Anonymus MS. de Arte notaria: ὀφείλει ἀποκερδαίνειν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τὸ κραββατοστρώσιον αὐτῆς χάριν λεγάτου αὐτοῦ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Αὐτὸς ἔχει κἂν τέσσαρα λαμπρὰ κραβατοστρώσια,
Καὶ σὺ κοιμᾶσαι στὸ ψάθιν καὶ γέμεις καὶ τὰς ψύρας.

Κραββατοφόριον, *Lectica*, φορεῖον. Vita S. Eudociæ Mart. num.37. βαλόντες οὖν αὐτὴν οἱ στρατιῶται εἰς τινα κραββατοφόριον, ἤγαγον ἐν τῇ πόλει.

Τραπεζοκράββατον, *Menſa & lectus*. Gloſſæ Nomicæ MSS. ex Cod. Reg. 396. Ἱστρωμένον, τραπεζοκράββατον.

ΚΡΑΔΗ, ἡ ἥμερος συκῆ, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Ficus ſativa*.

ΚΡΑΖΕΙΝ, *Vocare*, *Ciere*. Codinus de Offic. Palat. cap.7. num.14. κράζων οὗτος ἕκαστον τῶν Ἀρχόντων κατὰ τὸν τόπον αὐτοῦ. Adde num.28. Fabulæ Æſopi Græcobarb.

cobarb. μία γυναῖκα γραῖα τὴν ἐπονοῦσαν τὰ ὀμμάτια, καὶ ἔκραξεν ἰατρὸν, &c. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Κράζει τὸν Ἀπολλώνιον ἐκείνην τὴν ἡμέρα.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Φυσίγναθον μὲ κράζουσι, &c.

Κράκτης, *Clamator*, *Nomenclator*. Pollux lib.5. cap.13. προσκείσθω δὲ ἀπὸ τοῦ κεκραγμοῦ, καὶ κράκτης, καὶ κηρύκτης. Gloſſæ Baſilic. Νομενκλάτωρ, ὁ ἐξ ὀνόματος τινα φωνῶν, ὁ κατὰ συνήθειαν Κράκτης.

Κράκται, apud Cantucuzenum lib.1. cap.41. & ex eo apud Codinum de Offic. c.18. n.31. appellantur *Cantores*, non verò *Lectores*, uti vult Meurſius, inquit Allatius in Diſſert. 1. de libr. Eccleſ. Gr. Verba Cantacuzeni ſunt: ἐξ ἑκατέρων δὲ τῶν τοῦ ναοῦ μερῶν ἐπὶ ξυλίνων ἀναβαθρῶν εἰς αὐτὸ τοῦτο πεποιημένων, οἱ Πρωτοψάλται ἱστάμενοι καὶ Δομέστικοι λεγόμενοι, καὶ ἕτεροι τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, οὓς ἂν εἰδότες ὡς ἐπὶ τῆς τοιαύτης τελετῆς Κράκτας ἔθος ὀνομάζειν ἐστὶ, μέλη τινὰ ᾄδουσιν ἐξεπίτηδες συντεθειμένα ἁρμόζοντα τῇ ἑορτῇ.

Κράξιμον, *Vocatio*, *Clamor*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀπαράκλητος, αὐτόματος, ὅπου ἔρχεται ἀφ' ἑαυτοῦ χωρὶς κάλεσμα, καὶ παρακάλεσμα, ἢ κράξιμον.

Καλακράζειν, *Succenſere*: quomodo Galli dicimus, *Crier quelqu'un*. Periodus MS. S. Barnabæ: ὁ δὲ Παῦλος κατέκραζεν τοῦ Βαρνάβα, λέγων, Ὅτι ἀδύνατον τοῦτον μεθ' ἡμῶν ἐλθεῖν.

ΚΡΑ΄ΛΗΣ, *Crales*, *Nomen Dignitatis*, quo potiſſimum compellabatur Serviæ Princeps: ex voce *Kiral*, aut contractiùs *Kral*, quæ Hungaris, Bulgaris, & Serviis *Regem*, ut *Cralna*, Reginam, quæ Polonis ſunt *Crol* & *Crolna*. Ita Leunclavius in Pandecte Turcico num. 54. cui adjungendus Herberſtenius in Comment. rerum Moſcoviticar. pag.11. Ducas Hiſt.cap.6. ὅθεν ὁ τῶν Σερβίων ἀρχηγὸς ἐτόλμησεν ἀναδύσασθαι κράτος, καὶ Κράλης ὀνομάζεσθαι· τοῦτο γὰρ τὸ βάρβαρον ὄνομα ἐξελληνιζόμενον Βασιλεὺς ἑρμηνεύεται. Occurrit apud Scriptores Byzantinos non ſemel. Eândem *Cralis* Dignitatem Regi Hungariæ tribuunt Anna Comnena pag.416. & Ducas cap. 13. 30. 32. Threnus de capta à Turcis Conſtantinopoli, MS.

Τὸν Κράλη τὸν πανθαύμαστον Ῥῆγα τῆς Οὐγγρίας.

Sed & Turcorum Principi Scylitzes, pag.745. nam tunc ij in Pannonia ſedes habebant, ut diximus in Notis ad Bryennium.

Κράλαινα, Κραλίτζα, *Uxor Serviæ Principis*, apud Gregoram lib.7.pag.169. & alios.

Κραλεύειν, *Kralis Dignitatem obtinere*. Ducas c. 3. ὁ τότε τὴν Σερβίαν κραλεύων Λάζαρος.

ΚΡΑΜΒΟ΄ΦΥΛΛΟΝ, *Folium Braſſicæ*. Demetrius Zenus in Batrachom.

Κραμβόφυλλα ἰσχίζασι, καὶ κάμασι σκουτάρια.

Vide in Κραμπή.

ΚΡΑ΄ΜΜΑ, *Vinum dilutum*. Nicolaus Myrepſus ſect.1. cap.194. in Cod. MS. σκελάσας καλῶς, δίδου πρωῒ νήστης, καὶ μετὰ δείπνου μετὰ κράμματος, ἢ μετὰ ὕδατος.

ΚΡΑΜΠΗ΄, Κραμπίον, *Braſſica*, κράμβη. Corona pretioſa: Κραμπὴ, *Caulis*, Κράμβη. Laonicus Cretenſis ad Batrachomyomach. κράμβας, κραμπία.

Κραμπόφυλλον, *Folium Braſſicæ*. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg.1673. καὶ τότες βάλλε αὐτὰ μέσα εἰς κραμπόφυλλον, καὶ χῶσε αὐτὰ μετὰ τοῦ κραμποφύλλου εἰς τὴν θρακωνίαν, καὶ ἂς βράσουν καλλά. Vide Κραμβόφυλλον.

ΚΡΑ΄ΝΙΟΝ ἅγιον, *Sacra Ἀναστάσεως Ædes*, *in monte*, *Calvariæ dicto*, *ædificata*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.56. loco etiam in Concilio Nicæno II. deſcripto, Act. 1. τὸ δὲ πλῆθος τῶν Μοναχῶν πάντοθεν συνάξας, ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου Κρανίου μετὰ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν ἔκραζεν, λέγοντες, &c. Menæa 2. Maij: ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ φανέντος σημείου σταυροῦ ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλὴμ περὶ ὥραν γʹ. τῆς ἡμέρας ἐπὶ Κωνσταντίνου Βασιλέως ἀπὸ τοῦ ἁγίου Κρανίου ἐκτεταμένου δι' ἀστέρων, ἕως τοῦ ἁγίου ὄρους τῶν Ἐλαιῶν. Apud Theophan. an.20. Conſtantini M. τὸ τοῦ κρανίου Γολγοθᾶ. An. 21. τόπος κρανίου. Ἅγιον κράνιον, an.20. Theodoſij Jun. Adde Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Conſtantio.

ΚΡΑ΄ΣΗ, Κράσι, Κράσιον, *Vinum*, οἶνος, quaſi *vinum dilutum*, *aquâ miſtum*. Joannes Jatroſophiſta MS. cap.32. βάλλε εἰς τζουκάλην κρασὶν αὐστηρὸν, καὶ κυκίδια τρίμαλα, &c. Joannicius Cartanus ſerm. 5. λογαριάζουν οἱ φιλάργυροι πόσα στατήρια ἔμελλαν νὰ λάβουν, ἢ κράση, ἢ λάδη, καὶ ὅσον πουλήσει τῆς χρόνου ἐκεῖνον. Fabulæ Æſopi Græcobarb. οὗτος ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔπινε κρασὶ, καὶ ἔκαμνε, καὶ ἐκλυστήρια. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

Κρασὶ τοὺς ἤφερε πολλὴ εἰς πλῆθος ὅσο θέλουν,
Ἐπίνασι καὶ χαιρόνταν, καὶ ὁ Πάμφιλος με ταύτους.

Κράσιον. Nicetas in Iſaacio lib.1. num.8. ex Cod. Barbarogr. μὴ φορῶν ἐκ σιδηροῦ ἅρμα τι, παίσιον δὲ χονδρὸν ἀρείφατον ἔχον διπλᾶς τὰς ἐντυλίξας εἰς ὕλην κρασίου καλοῦ μετὰ ἅλατος. Ubi Cod. alter, ἐκ δὲ λίνου πεποιημένον ὕφασμα, οἴνῳ αὐστηρῷ ἱκανῶς ἁλισμένῳ διαβρέχων πολλάκις περιπτυχθὲν δίκην θώρακος ἐνεδύετο. Idem in Iſaacio & Alex. num.3. καὶ τὸ Τριγλιατιὸν καὶ Σάμιον κράσιν πίνοντες μετ' αὐτοῦ ἀκρατῶς. Ubi Cod.al. τὸν ἀνθοσμίαν ζωρότερον προσφερόμενοι.

Κρασίτζιν, *Villum*, οἰνάριον. Proverbia Græcobarb. MSS. ἔπιεν ὁ πτωχὸς κρασίτζιν, καὶ ἐλησμόνησε τὸ χρέος του.

Κρασάκι, eâdem notione.

Κρασοβόλιον, *Poculum vinarium*, *Cyathus*. Menologium: καὶ λαμβάνουσιν οἱ ἀδελφοὶ κλαστὸν, καὶ πρὸς ἓν κρασοβόλιον ἐν τῷ νάρθηκι, καὶ πλέον οὐδέν. Triodium in Sabbato Sancto: καὶ εἰσέρχεται ὁ Κελλαρίτης, καὶ ἐπιδίδωσι τοῖς ἀδελφοῖς ἀνάκλασμα τοῦ ἄρτου, καὶ ἀνὰ ἐξ ἰσχάδων ἢ φοινίκων, καὶ ἀπὸ ἑνὸς κρασοβολίου οἴνου. Eadem habentur in Typico S.Sabæ cap.45. ſub finem. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.47. διδόσθω δὲ καὶ εἰς πόσιν τὸ συνήθες μέγα κρασοβόλιον, &c. Adde cap.48. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Τὸ κρασοβόλιν μου πολλὺν τὸ νεροκοπημένον.

Vide Gloſſ.med.Latin. in *Crucibulum*.

Κρασολάγηνος, *Vas vinarium*, ἀγγεῖον οἰνηρόν.

Κρασόμελον, *Vinum melle dilutum*. Agapius Cretenſis in Geoponico cap.65. de Lacte: καὶ ὅταν τὸ πίῃς, πλένουν ὕστερα μὲ κρασόμελον τὸ στόμα σου.

Κρασοπότης, & Κρασοπιάς, *Bibulus*, οἰνοπότης. Aſtrampſychus in Cœlo Pythagorico MS.pag.62. οἰνοφιλεῖ, καὶ πρὸς μεθυστὰς καὶ κρασοπότας, καὶ πρὸς ζητοῦντας γυναῖκας, καὶ ἐρωτικά.

Κρασοπουλιτὴς, *Vinarius*, οἰνοπώλης.

Κρασοπούλιον, *Forum vinarium*, Taberna. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Κρασοπουλία, ψαροπουλία, ψουνίζειν σίτιον μόδιον.

Κρασοψυχία, *Panis vino dilutus*.

Κεκρασμένος, *Ebrius*, *Vino captus*, κεκαρωμένος. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag.94. καὶ ὅταν τὸν εἶδε κεκρασμένον, &c.

ΚΡΑΣΙ΄ΟΝ, *Menſura liquidorum*. Joannes Moſchus in Limon. cap.113. τὶς τῶν πατέρων τῆς σπηλαίου αὐτοῦ ἐποίησεν, καὶ κρασίον ὄξους ἐζητήθη, εἰς τὰς τέσσαρας λαύρας τῆς Σκήτεως, καὶ οὐκ εὑρέθη, &c.

Κράσις, eâdem notione. Myrepſus ſect.32. cap.87. εὐκρατομίγματος κράσεως μιᾶς.

ΚΡΑΤΑΙΑ΄, *Chelidonium magnum*, apud Interpol.Dioſcorid.cap.399.

ΚΡΑ΄ΤΗΜΑ, *Fructus & commoda ex victoriis*. Galli *Avantage* dicunt. Mauricius lib.4. Strategic. cap.5.

cap. 5. ποῖα μὲν εἰσι τὰ πρὸς βλάβην τῶν ἀντιπάλων ἐπινοούμενα, τινὰ δὲ τὰ φυλάττοντα τὴν ἐξ αὐτῶν ἐγχειρουμένην βλάβην, καὶ πῶς τὰ προκαταλαμβανόμενα κρατήματα ἀνατρέπεσθαι δύναται.

Κράτημα, διακράτημα, *Poſſeſſio*, *Bona*. Sigillum ſeu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ apud Ughellum tom. 1. Italiæ Sacræ: τὸ ἐν διακρατήματα, καὶ ὑποστάσεις, βιλλάνους, καὶ ὅσα ἄλλα δικαιώματα ἐκράτει. Infrà: τὸ τοιοῦδε κράτημα ἔνδον ἐν τῷ ἄστει Μιλίτου, &c. Rurſum: μετὰ πάντων τῶν πραγμάτων καὶ διακρατημάτων αὐτῶν ἐκτὸς πάσης δουλώσεως καὶ τέλους.

ΚΡΆΤΗΜΑ, unus è 19. tonis muſicæ Græcanicæ, de quo ita Hagiopolites MS. τὸ δὲ μέγα κράτημα ἀπὸ δύο ὀξειῶν· καὶ τὸ καρίσμα ποτὲ μὲν ἀπὸ πελαστῆς, ποτὲ δὲ ἀπὸ μεγάλου κρατήματος. Vide in Φωνὴ, & in Φθορά.

Κρατηματάριον, Liber ejuſmodi muſicæ. Index MS. Bibliothecæ Monaſterij S. Trinitatis Inſulæ Chalces: Βιβλίον ψαλτικῆς νεωστὶ γεγραμμένον, τὸ λεγόμενον Κρατηματάριον, μετὰ κοκκίνου ἀτλαζίου ἐνδεδυμένον, πάνυ καλὸν, καὶ χρειῶδες· εἰσὶ καὶ ἄλλα τέσσαρα μουσικῆς, ὧν τὰ δύο εἰσὶ στιχάρια, τρίτον εἱρμολόγιον, τὸ τέταρτον κρατηματάριον.

ΚΡΑΤΗ'Ρ ἅγιος, *Sacer calix*, quo vivificus ſanguis continetur, apud Codinum cap. 17. num. 43. Vide Euſebium lib. 3. de Vita Conſtant. cap. 38.

Κρατῆρες, *Crateres cum Lychnis oleariis*. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 59. αἰρομένων τῶν κρατήρων, κρεμάσθωσαν ἀργυρᾶ πολυκάνδηλα τὰ πολυφώτια, καὶ αἱ ἀργυραῖ χυτροκανδῆλαι, καὶ οἱ ἄψυχοι κρατῆρες, καὶ ἐλαίῳ μετὰ ὕδατος ἀφθονόμενα, ἀπτέσθωσαν πάντα. Vide Conſtantinopolim Chriſtian. lib. 3. ſect. 48.

ΚΡΆΤΗΣ, *Crates*. Conſtantinus in Tacticis: τὸ καβαλλάριον ἐξώπλισεν λωρικίοις καὶ κλιβάνοις, ἢ σιδηροῖς, ἢ ἀπὸ κράτων πεπλεγμένοις. Theophanes an. 17. Heraclij: ἀκούσας τὴν παρουσίαν ὑμῶν, κρύπτως ἐτρύπησεν τὸ τεῖχος τῆς πόλεως πλησίον τοῦ παλατίου, καὶ οὕτως περὶ κρατητὰ διὰ τῶν κήπων ἐξῆλθεν.

Κράτινος, *Ex cratibus confectus*. Idem Conſtantinus pag. 11. ποδόψελλα καὶ χειρόψελλα σιδηρᾶ, ἢ κράτινα, ἢ ἐξ ἄλλης ὕλης.

ΚΡΆΦΑ, Heſychio, ἐργαλεῖον κηπουρικὸν, ᾧ τὰς βώλους ἀπάγουσι.

ΚΡΑΧΙΌΝ, idem quod Κράσιον, *Vinum*. Gloſſæ Græcobarb. οἶνος ἄνθος, ἄνθος τοῦ κρασίου, ἢ κραχιοῦ.

ΚΡΕΒΆΤΙ, Κρεβατίζειν. Vide in Κράββατος.

ΚΡΕΜΑΣΤΕΙ͂Ν, *Pendere*. Gloſſæ Græcobarb. κρυφὰ ἐκρεμάστικεν μὲ τὸ σχοινὶν ἀπὸ τὸ παράπλωμαν τῆς θύρας.

Κρεμαστάρια, *Vitta coronarum* quæ ad aures pendent. Achmes Onirocrit. cap. 248. ἐὰν ἴδῃ τις βασιλεὺς, ὅτι τὰ ἐνώτια, ἤτοι τὰ κρεμαστάρια τοῦ στέμματος αὐτοῦ ἀπεκόπη, τὸ βασίλειον αὐτοῦ ὀλιγόκοσμον καὶ ὀλιγοχρόνιον ἔσται.

Κρεμαστὸς περίβολος, apud Palladium in Vita Chryſoſtomi pag. 123. Κρεμαστὸς κῆπος, apud Manuëlem Chryſoloram in Epiſt. edita poſt Codinum de Orig. Conſtantinopol. p. 127. *Camera pendens*, apud Sidonium lib. 2. Epiſt. 2. Alia vide in Gloſſ. med. Lat. in *Domus penſilis*.

ΚΡΕΜΆΣΤΡΑ, *Furca*, *Patibulum*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. 272. ἄχρι τῆς κρεμάστρας, τὸ λέγεται φούρκα. Locum integrum vide in Πινιλλιάζειν.

ΚΡΕΜΕΔΙ, Κρεμίδι, *Cepa*, Κρομμύδιον. Corona pretioſa: Κρεμίδι, *Cepa*, κρόμμυον. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Πράσα, ῥαπάνια, κάρδαμα, κρεμμύδια, καὶ γογγύλια.

Agapius in Geoponico cap. 176. καὶ τότε κόψε εἰς τὴν μέσην ἕνα κρεμίδι, καὶ τρίψε τὴν εἰκόνα μετ' αὐτοῦ ἀλαφρὰ μὲ λεπτότητα, καὶ τῆς καρφία.

ΚΡΈΣΤΑ, *Criſta*, Λόφος.

ΚΡΕΩΦΆΓΟΣ, *Dominica*, *quæ ſeptimanam τῆς ἀποκρέω præcedit*; ſic appellata quòd hac die poſtremò carne veſcantur Græci, à qua die lunæ ſequenti abſtinere incipiunt, ova, lac, caſeum & butyrum duntaxat comedentes. Chriſtophorus Angelus de Hodierno Græcorum ſtatu cap. 10. καλεῖται ἔτι αὐτὴ ἡ Κυριακὴ καὶ Κρεωφαγοῦσα, ὅτι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος ἄρχονται νηστεύειν ἀπὸ τοῦ κρέατος μόνον, καὶ ἐσθίειν ᾠὰ καὶ γάλα, καὶ τυρὸν καὶ βούτυρον, καὶ ὅσα ἄλλα ἀλείμματα, ἃ παράγονται ἀπὸ κρέατος ὅλην ἑβδομάδα. Apud Codinum de Offic. Palat. cap. 7. num. 20. ubi agitur de Convivio Imp. in Feſto Nativitatis Chriſti, Κρεωφάγος ſumitur pro ea die quâ exactâ Natalium Chriſti quadrageſimâ, edendæ carnis tempus advenit: καὶ ποιοῦν εὐχὴν ἐπὶ τῆς βασιλικῆς τραπέζης, διὰ τὸ τὴν Τεσσαρακοστὴν παρελθεῖν, ἀρχὴν δὲ τὴν κρεωφάγον λαβεῖν, λαμβάνει ἄρτον, καὶ μύρον, καὶ ἀπέρχεται.

ΚΡΗΙ'ΔΙΟΝ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 661.

ΚΡΗΜΝΆΝ, *Appendere*. Catalogus Reg. Offic. Eccl. ὁ Ἐπὶ τῶν γονάτων κρημνᾷ τὸ ἐπιγονάτιον τοῦ ἀρχιερέως.

ΚΡΗΝΙΗΡΟΚΕΦΑΛΟΣ, *Crinitus*, εὐπλόκαμος. Prochoprodromus MS. ex Cod. Reg.

> Ἀνέχω γείτοναν τινὰν κ' ἔχει παιδὶν ἀγόριν,
> Νὰ τὸ εἰπῶ τὶ, μάθε τὸ γραμματικὸν νὰ ζήσῃ;
> Παρὰ κρηνηροκεφάλου, πάντως νὰ μ' ὀνομάσουν.

ΚΡΗΠΊΣ, *Gradus altaris*, *ſacra menſa*. Euchologium de Ordinat. Epiſcopi: μετὰ τὴν τοῦ Τρισαγίου συμπλήρωσιν, ἄνεισιν ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς τὴν κρηπῖδα πρὸ τῆς τραπέζης. Adde pag. 628. 630. & noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 3. n. 51.

ΚΡΗΤΑΜΑ, *Crithmum*, Κρίθμον.

ΚΡΙΆΔΑ, Κριάνη. Vide in Κριός.

ΚΡΙΆΡΗ, *Aries*, Κριὸς, in Corona pretioſa. Damaſcenus Studita Homil. 26. πηγαίνει τὸ πρόβατον εἰς τὴν σφαγὴν, καὶ ὡσὰν τὸ κριάρι στέκεται ἄφωνον μπροστὰ εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ τὸ κουρεύει. Κριαρεῖον, eâdem notione. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 2. Hieracoſophij cap. 1. εἶτα δι' ἄλλων δέκα ἡμερῶν δώσεις κρέας κριαρεῖον, εἶτα ἄλλας δέκα μετὰ περιστεροπούλων.

ΚΡΙΑΤΖΟΥΝΙ, *Pediculus fructuum*, Μίσχος.

ΚΡΙΓΙΑΝΕΙΝ, *Stridere*: ex Κριγὴ, *Stridor*. Agapius in Geoponico cap. 144. καὶ βράσε μὲ ἄσπρο κρασὶ, καὶ ἀφοῦ κριγιάνῃ, ἀποσφογγίασε τὸ δυνατὰ, βάνε τὸ ζουμὸν εἰς τὸ αὐτί σου.

ΚΡΙΘΆΡΙ, Κριθάριν, *Hordeum*, κριθός. Κριθάριον, in Gloſſ. S. Bened. Lexicon MS. Cyrilli, & Epimeriſmi Herodiani MSS. Κρῖ, τὸ κριθάριν. Al. κριθάριον. Myrepſus ſect. 41. cap. 130. ex Cod. MS. μετ' ὕδατος ἀποβρασμένου μετὰ κριθαρίου. Phæmon in Cynoſophio pag. 274. κριθάριν λέανον μετὰ ὄξους, &c. Rurſum: κριθάριν ἢ κεχρύμιθα εἰς ἄργυρον, &c. Ilias Græcobarb. Θ.

> Τὸ λευκὸν κριθάρ' ἐτρῶγαν στέκοντες ἐκεῖ στάμαξίας.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. ἕνα μουλάρι τρώγοντας τὸ κριθάρι, &c. Gloſſæ Græcobarb. νὰ φάγῃ πολλὴν κριθὴν, ἢ κριθάριν.

ΚΡΙΘΑΡΊΖΕΙΝ, Κριθομαντεύειν, *Magiam exercere cum hordeo*. Canon Pœnitentialis MS. S. Joannis Chryſoſtomi nomen præferens: γυνὴ ἡ κριθαρίζουσα, καὶ μαντεύουσα, ἀπὸ στόματος τοῦ ἀποπνίγματος, ἤγουν ἀπὸ χολῆς ποιήσασα τοῦ ἀσχήμου πράγματος τρισάγιον ποιήσει καὶ νηστείαν, &c. Hanc Magiæ ſeu præſtigiarum ſpeciem deſcribit Balſamon ad Can. 61. Synodi Trullanæ: μοναχοὶ δὲ πολλοὶ, καὶ ταῦτα καθηγηταὶ, συνοδικῶς ἐκολάσθησαν, ὅτι προσῆλθον γυναιξί τισι μετὰ κριθαρίων ἀπαγγελλούσαις τὰ παρά τινων ἀγνοούμενα· τοιαῦται εἰσὶ καὶ λεγόμεναι Κριθαρίαι, αἱ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς αὐλῆς

 εἰκόσι

εἰκότι προσεδρεύουσαι καὶ κηρύσσουσαι ἐκ τούτων μανθάνειν τὰ μέλλοντα, καὶ προλέγουσαι ὡσεὶ τινὲς ἔχουσαι Πύθωνος πνεῦμα, τὰ ἀγνοούμενα. Meminit rurſum ad Can.65. idem ad Epiſt. S.Baſilij ad Amphiloch. Can.72. αἱ δὲ μᾶλλον ἀρετὴν καὶ ἁγιασμὸν ὑποκρινόμεναι, μετὰ θείων ψαλμῳδημάτων ἐνίοτε χειρογραφοῦσι τὰ μέλλοντα, καὶ κριθοφοροῦσι τὰ ἄδηλα, καθὼς ποιοῦσι καὶ αἱ λεγόμεναι Κριθριαι, &c. Infrà: τὰ κριθοφόρα καὶ γυλαντολόκα γραΐδια. Zonaras ad eundem Can. καὶ αἱ παρὰ τῶν γυναικῶν γινόμεναι (προρρήσεις) αἱ κριθὰς ἐν χερσὶ τιθεῖσαι, δι' ἐκείνων προλέγουσί τινα.

ΚΡΙΘΗ', quid ſit in accipitre, ſic innuit Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij pag. 133. ἀλεπηλαρία δέ ἐστι τὸ ἐπάνω τοῦ ὀπισθίου τὸ ἐξισάμενον, ὅπερ τινὲς καλοῦσι κριθίον.

Κριθαὶ βίβλιαι, apud Pſellum MS.de Morbor.nominibus, αἱ ἐκ τῆς Θράκης: *Hordeum Thracicum.*

ΚΡΙ'ΚΕΛΛΟΣ, *Circellus*, tranſpoſitione literarum, pro κίρκελλος, ut κρίκος, pro κίρκος, *Circus.* Gloſſæ Gr.Lat. κρίκελλος, *Circulus.* Acta S. Sylveſtri Pap. pag. 27. καὶ δήσας τὸ σπήλαιον καλῖναοῖς, ἔνθα ὁ δράκων κοιλάζεται, ἐν ᾧ εἰσὶ πύλαι χαλκαῖ ἔχουσαι κρικέλλους. Mox: ἐκλείσεις πρὸς ἑαυτὸν τὰς πύλας, καὶ ἐν τοῖς κρικέλλοις αὐτῶν ἐπαγάγοις τὴν ἅλυσιν τῆς καλίνας, &c. Codinus in Orig.Conſtantinop.n.57. καὶ ἦσαν ἀπόχωροι ἐπὶ τοὺς κίονας μετὰ κρικέλλων καὶ κυλίνων.

Κρικελλοειδής. Conſtant. Porphyrog. in Themat. Orient.6. βύκελλος γὰρ τὸ κρικελλοειδὲς ψωμίον καλεῖται.

Κρίκος, κρικέλλιον, eâdem notione in Gloſſ. Græc. Lat. Suidas & Gloſſæ Reg. Cod. 2069. κρίκος, τὸ κρικέλλιον. Moſchopulus περὶ σχεδῶν, pag.156. κρίκος, τὸ κοινῶς κρικέλλιον. Idem in Lexico Philoſtrati: ψάλλιον, Ἀττικῶς, ψέλλιον δὲ κοινῶς· καὶ ἔστι ψάλλιον ὁ κρίκος τοῦ χαλινοῦ, ἢ ἁπλῶς ὁ κρίκος. Etymologicum: κρίκος, τὸ κρικέλλιον, παρὰ τὸ κλείω. Gloſſæ Græcobarb. ψίλλια, κρικέλλια, δακτυλίδια. Alexander Trallianus lib. 9. λαβὼν δακτύλιον σιδηροῦν ποίησον γλυφῆναι τὸ κρικέλλιον αὐτοῦ ὀκτάγωνον. Leo in Tactic. cap.5.§.2.& Mauricius lib.1. Strateg. cap.2. ζάβας σὺν καππλίοις τελείας μέχρι τῶν ἀστραγάλων ἀνασυρομένας λωρίοις καὶ κρικελλίοις. Conſtantinus in Tacticis pag.13. ἵνα δὲ ἀνασύρονται ταῦτα ἀπὸ λωρίων καὶ κρικελλίων. Zenobius cent. 4. Proverb.41. ἵππῳ γηράσκοντι, τὰ μικρὰ κρικέλλια ἐπίβαλε. Sic emendant Viri Docti. Gallicum proverbium, *à vieux cheval, rouge bride.*

ΚΡΙ'ΜΑ, *Peccatum*, ἁμάρτημα. Κριματίζειν, *Peccare*, ἁμαρτάνειν. Κριματισμένος, *Peccator*, ἁμαρτωλός.

ΚΡΙΜΙ'ΖΙΝ, *Coccus*, ex Ital. *Cremeſino*, & Gall.*Cramoiſy*.Vox formata ab Arabica *Kermes*,*Coccus.* Laonicus lib.3. Extr. φέρει δὲ κριμίζιν συχνὸν, οὕτω καλούμενον πορφυρὰν, ἐπὶ τὰ ἱμάτια, τοῦτο ἀπὸ ἐρίων καὶ σηρῶν, βαφὴν ἐνδεικνύμενα ἀξίαν λόγου.

ΚΡΙΝΕ'ΑΙΑ, *Pinna muri*, Gallis, *Creneaux.* Gloſſæ ad Ilſiadem Barbarogr. Ἐπάλξεις, Τὰ κρινέλια τοῦ τοίχου.

ΚΡΙΝΙ'ΣΚΕΙΝ, pro Κρίνειν. Gloſſæ Græcobarb. ἐκεῖνος ὅπου δὲν κρινίσκεται, ἢ ὅπου δὲν εἶναι δίκαιος.

ΚΡΙΝΟ'ΜΕΝΟΙ, *Litigantes.* Catalogus Offic. M. Eccleſiæ ex Cod. Reg. ὁ ἐπὶ τῶν Σεκρέτων καθιστῶν τὸ Πατριαρχικὸν σέκρετον ἀθόρυβον καὶ ἀτάραχον, εἰσάγων τοὺς κρινομένους.

ΚΡΙ'ΝΟΝ, *Lilium*, ornamentum in fabricis inſtar lilij efformatum. Vide Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 3. num.59.

Κρινωνία, genus pilei aut Calyptræ Imperatoris, cum liliorum figuris ſupra circulum, ut ſunt Regum noſtrorum Coronæ. Codinus de Offic. Palat. cap.6. n.18. φορεῖ δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ δοκοῦν αὐτῷ φόρεμα, ἤγουν ἢ κρινωνίαν, ἢ τετράφυλλον, ἢ ἕτερόν τι ὅμοιον τούτοις. Vide Diſſert. 24. ad Joinvillam.

ΚΡΙΟ'ΘΕΟΣ, *Ammoniacum*, apud Interpol.Dioſcorid. cap.504.

ΚΡΙΟ'Σ, Κριότης. Vide in Κρυός.

Ὁ Ἐπὶ τῶν ΚΡΙ'ΣΕΩΝ, Dignitas apud Conſtantinopolitanos. Balſamon de Incenſ. τοῦ βασιλέως κυροῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου τὰ θεσπισθέντα διατάγματα, τὰ τελεσφορήσαντα τὰ ὀφφίκια τοῦ Ἐπὶ τῶν κρίσεων, καὶ τοῦ Νομοφύλακος, καὶ διορίζόμενα τούτους ἐτησίως μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν ἀποφέρεσθαι χάριν ῥόγας ἀνὰ χρυσίου τεσσάρων ποσότητα, καὶ τὰ συνήθη βαΐα. Nicetas Choniates in Cod. Reg. inſcribitur Μέγας Λογοθέτης, καὶ Ἐπὶ κρίσεων Γενικοῦ, καὶ Ἔφορος. In Codice verò edito, Ἔφορος καὶ Κριτὴς τοῦ βήλου καὶ προκαθήμενος τοῦ κοιτῶνος. Unde videtur poſſe colligi eandem Dignitatem fuiſſe τοῦ Ἐπὶ τῶν κρίσεων, cum Dignitate *Iudicis veli.* Meminit præterea ejuſce Magiſtratus Scholiaſtes Baſilic. tom.1. pag. 236. nec ſcio an idem qui κριτὴς τῆς Βασιλικῆς κρίσεως, quâ Dignitate donatus Gennadius antequam Patriarcha Conſtantinopol. dictus fuiſſet, ut eſt in Cod. Cæſareo apud Lambecium lib.5. pag.16.

ΚΡΙ'ΣΙΜΑ, Κρίσιμον, *Lis*, Κρίσις, Δίκη.

Κρισολογᾶσαι, *Litigare*, Δικαιολογεῖσθαι, Διαδικάζεσθαι.

ΚΡΙΣΣΟΚΑ'ΒΩΝ, *Equus varicoſus.* Vide in Κάβων.

ΚΡΙΣΤΑ'ΤΑΙ. Theophanes & ex eo Cedrenus an.8. Leonis Iſauri, de Regibus Franciæ 1. Stemmatis: ἐλέγοντο δὲ ἐκ τῆς γενεᾶς ἐκείνης λεγόμενοι Κριστᾶται, ὃ ἑρμηνεύεται Τριχοραχᾶται· Τρίχας γὰρ ἔχον κατὰ τῆς ῥάχεως ἐκφυομένας, ὡς χοῖροι. Eadem habet Cedrenus p.453. ſed, ni fallor, errat toto cœlo. *Criſtati* enim dicti Franci, quòd pronas in frontem tonſo occipiti comas deferrent, quæ Criſtæ ſpeciem præferrent, vel certè quòd promiſſos crines haberent. Unde dicti Τριχοραᾶται, vel Τριχαράτοι, quam vocem cùm non intelligeret, aut malè legiſſet Theophanes, τριχοραχάτας appellatos perperam putavit. Sidonius Carm.5.

> *Hic quoque monſtra domat rutili quibus arce cerebri*
> *Ad frõtem coma tracta jacet, nudatáque Cervix Setarum per damna nitet.*

Vide Agathiam & alios Scriptores laudatos in Gloſſ.med.Lat. in *Crinitus*, & infrà in Τριχαράτος.

ΚΡΙΤΑ'ΔΕΣ, *Iudices*, plural. vocis κριτής. Vide Grammaticam Portij. Gloſſæ Græcobarb. καὶ οἱ κριτάδες ἀποφάσεις καλάδικά τε. Joannes Glycas de Vanit. vitæ:

> Πλούσιοι, κριτάδες, καὶ ἄρχοντες, καὶ στρατηγοὶ μεγάλοι.

ΚΡΙΤΑ'ΡΙΟΝ, *Creta.* Liber 10. Baſilic.tit.3.§. 34.ex l.34. de Dolo malo: ἐπέτρεψάς μοι λίθον, ἢ ψάμμον, ἢ κριτάριον ἐξορύξαι τοῦ ἀγροῦ σου, &c. Eorundem Scholiaſtes ad lib.15. p.243. *Ruta*, τουτέστι ψάμμος, κριτάριον, ἤτοι λεπτόγειον, καὶ τὰ ὅμοια. Occurrit præterea lib.28. tit.8. §.8. & apud Scholiaſt.ibid. pag.376. & in Gloſſis Baſil. in ῥῦτα.

ΚΡΙΤΗ'Σ τοῦ Βήλου, *Iudex Veli*, in Catalogo MS. Offic.Palatij ex Cod.Reg.5.Jus Græco Rom. lib.2. p.120.ὁ κριτὴς τοῦ Βήλου, καὶ ἐπὶ τοῦ ἱπποδρόμου, Βασίλειος ὁ Πικύλας. Adde pag.288. Sententia lata in Coſmæ Patr. Conſtantinopol. depoſitione apud Allatium lib.2. de Conſenſu utriuſque Eccl.c.12. p.684. τοῦ μεγάλου ἐπιφανεστάτου Κοιαίστωρος καὶ Κριτοῦ τοῦ βήλου κυροῦ Βασιλείου τοῦ Πικύλα, τοῦ Κριτοῦ τοῦ βήλου Ἰωάννου τοῦ Ἀλωπεκᾶ. Cinnamus lib. 6.n.6. Νικηφόρος τε τῆς ἐκ τοῦ βήλου κριτῶν εἷς ὤν. Nicetas in Iſaacio lib.2.n.6. τότε καὶ τῶν κριτῶν βήλου τινὰς ὡς τῆς ῥήσεως κατὰ λόγου ὁμήρων στελλόμενοι. Anonymus Barenſis an.1032. *deſcendit Michael Protoſpatha Criti tu Bilu ke tu Trpodromu*, &c. Ad duodecim,veli & Hippodromi κριτὰς fuiſſe auctor eſt Balſam.de Chartoph.p.459.Vide Notas noſtras ad Cinnam.p.485.& ſuprà in Ἐπὶ τῶν κρίσεων.

Καθολικὸς κριτής. Extat in Cod.Reg.MS.2023.Philothei Patriarchæ Conſtantinop. Sancitum in Anathematiſmos,

thematiſmos, hoc initio: ὁ περὶ τὰ τοιαῦτα σοφὸς Σίβαςι νομοφύλαξ καὶ καθολικὸς κριτὴς Ἀρμενόπουλος, &c. Ex quibus etiam Conſtantini Harmenopuli ætas colligi poteſt. Præterea Καθολικοὶ κριταὶ τῶν Ῥωμαίων ſubſcribunt in Pſeudo-Synodo Palamitarum ſub Joanne Cantacuzeno Macarius Metropolita Philadelphiæ, & Metropolita Melenici. Vide Ὀρκωμοτικόν.

Κριτὴς τῆς οἰκουμένης, titulus quem ſibi arrogat Gerazimus Patriarcha Antiochenus in Epiſtola ſcripta an. 1629. apud Allatium lib.3. de utriuſque Eccleſiæ Conſenſ. cap.8. num.4. & Joachimus Patriarcha Alexandrinus, apud Davidem Chytræum in lib. de Statu Eccleſiar. Oriental. pag.84. ut & Meletius itidem Patriarcha Alexandrinus, apud Georgium Douzam in Itinerario Conſtantinopol. pag. 122. & Joannicius apud Panagiotam in Catechiſmo Ruſſorum.

Κριτὴς τοῦ Σεκρέτου, in Catalogo MS.Offic. Palatij in Cod.Reg 5. poſt Magnum Myrtaïtam. Vide Anonymum Combefiſianum in Lacapeno n.41. Extr.

Κριτὴς τοῦ φοσσάτου, *Iudex exercitus*, Officium Palatinum, in Catalogo MS.Offic.Palatij ex Cod.Reg. 5. Anonymus Mazarin.

Φοσσάτου Κριτὴς, ἐξετάζων τὰς δίκας.

Ejus peculiare munus ita deſcribit Codinus cap.5. n.72. ὁ Κριτὴς τοῦ φοσσάτου, τοῦ Βασιλέως εἰς τὸ φοσσάτον διερχομένου, τὰς παρεμπιπτούσας ὑποθέσεις τοῖς ςρατιώταις, εἴτε περὶ ἀλόγων, εἴτε ἀρμάτων, εἴτε καὶ κούρσων, ἢ περὶ τοιούτου τινὸς καθιςᾷ καὶ ἐξετάζει. Georgius Cyprius Patr. Conſtantinopol. in Epiſt. 175. ad Magnum Logothetam: ἴσασιν ὁ θαυμάσιος τοῦ Φοσσάτου Κριτὴς ὁ πανσέβαςος παλαιάν τινα πρὸς τὸν Τροπαιοφόρον ςέργειν δυσμένειαν, &c.

ΚΡΟΒΥΣΟΣ, Ægyptiis, *Eryngium* apud Interpol. Dioſc. c.429. Κόβουσος, *Sempervivum minus*, cap.672.

ΚΡΟΚΑΤΟ, *Rubens*, in Turcogr. Cruſij.

ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΙΑΡΑ, Demetrius Conſtantinop. lib.1.Hieracoſophij c.48. λαβὼν μέλι Ἀττικὸν, ἄκαπνον, καὶ κροκοδειλιάρας κόπρου λευκῆς, τὰ ἴσα μίξας.

ΚΡΟΚΟΔΙΑΝΟΝ, *Dipſacus*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. Δίψακος, τὸ σεττύκλιν, ὁ καὶ κροκοδιάνιον λέγεται.

ΚΡΟΚΟΔΙΛΛΙΟΝ, Prophetis, *Draconteа*; apud Apuleium c.14.

ΚΡΟΚΟΛΥΚΗΣ, *Lycium*, arbor cujus meminit Plinius, Dioſcorides, &c. Ruellius lib.1. cap. 117. Neophytus in Gloſſis Jatricis MSS. Λύκιον ἰνδικόν, ὁ παρὰ τοῖς ἰδιώταις λέγεται Κροκολύκης. Gloſſ. aliæ MSS. ex Cod.Reg.1334. habent Κροκολύτης. Λύκιον, ὁ παρὰ τοῖς ἰδιώταις Κροκολύτης λέγεται. Κροκολύκιον dicitur Myrepſo *ſuccus Lycij*, coloris crocei vel lutei, quo lanæ tinguntur. Sed & idem Neophytus ita dictam Betonicam ſeu ejus ſuccum ſcribit: Βετονίκη, τὸ παρὰ τοῖς ἰδιώταις, τὸ λεγόμενον Κροκολύκιον. Vide Salmaſium ad Plinium p.1164.

ΚΡΟΚΟΜΕΡΙΟΝ, *Leontopodium*, apud Interpol. Dioſcor. cap.713.

ΚΡΟΚΟΤΤΑ, Indis *Hyæna*, apud Porphyrium lib.3. de Abſtin. p.250.

ΚΡΟΜΙΔΟΦΘΑΛΜΟΝ, *Dictamum*. Vide Bellonium lib.1. Obſervat. cap. 18.

ΚΡΟΝΙΑΣ. Vox ignota Fuchſio apud Myrepſum ſect.19. c.16.

ΚΡΟΝΙΔΑ. Demetrius Conſtantinopolit.lib.1. Hieracoſophij p.92. ὦτα πορφύραν κρονίδαν ἑλίξας δακτύλῳ σου, &c. Sed legendum κροκίδαν nemo non videt.

ΚΡΟΝΙΟΝ, *Delphinium*, apud Interp.Dioſcor.c.489.

ΚΡΟΝΟΣ, Prophetis, *Coniza minor*, apud Interpol.Dioſcor.c.542.

ΚΡΟΝΟΥ πτερὸν, Prophetis, *Equiſetum*, ἵππουρις, apud Interpol. Dioſcorid. cap.628.

ΚΡΟΣΣΑΣ, perperam legi, pro ἐξώςας in l. Meniana, Cod. de ædific. privat. in Codice Haloandri, notat Cujacius lib.1. Obſerv. cap.30.

ΚΡΟΥΓΕΙΝ, pro κρούειν, *Pulſare*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἀπέξω καταχρούγασιν καὶ τότες ἀνοιμένα,
Ἄνοιξαν τε καὶ μπήκασι πρὶν νὰν περιπατοῦμεν.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib.8.

Ἔκρουγαν κόλπους φοβεροὺς, κίους δράκοντας ἐμπνέοντας.

ΚΡΟΥΔΕΛΑΦΟΣ, *Cervus*. Nicetas in Alexio lib.3.Extr. οἱ δ' ἄνα κράτος ἐδραπέτευον, καὶ μάλιςα οἱ ςρατηγοὶ, ὡς κρουδέλαφοι πλέον δειλανδροι.

ΚΡΟΥΚΕΛΙ, *Corona annulus*, *Circulus*, κυκλίσκος τῆς ἁλύσεως. Ex voce κρίκος.

ΚΡΟΥΜΕΝΑ, *Crumena*, μπόρσα, πούγγη, φασκώλιον, in Corona pretioſa.

ΚΡΟΥΣΑΡΟΣ, pro κουρσάρος. Anonymus de Amorib. Callimachi & Chryſorrhoes:

Ἄνθρωποι ξενοὶ ζοῦνται, καὶ δράκοντες, καὶ κρουσάροι.

Vide in κοῦρσος.

ΚΡΟΥΣΜΑ, *Signi in Eccleſia pulſatio*, ſeu *ligni*, vel *ferri*, *apud Græcos*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.42. ἐν μιᾷ νυκτὶ ἀναςὰς ὁ ἅγιος πρὸ δὲ τοῦ κρούσματος ὥρας. Auctor Vitæ S.Niconis: καὶ τῷ τοῦ ξύλου κρούσματι πᾶσαν συγκαλέσας τὴν ἀδελφότητα. Vita Athanaſij Galeſij Patr. Conſtantinopol. καὶ τῷ τοῦ μεσονυκτίου ὕμνου τοῦ ξύλου κρούσματι, πρῶτος πάντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εὑρίσκετο. Theodorus Petreorum Epiſcopus in Vita S.Theodoſij Archimandritæ: ἀναμένων τὸ ξύλου κροῦσιν πρὸ τὴν ἑωθινὴν πάντως ὥραν. Vita Nicolai Studitæ pag. 499. ὑποσημαίνεται τοῖς ἀδελφοῖς τὰ τοῦ ξύλου κρούματα παρακελευσάμενος. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaitarum num.12. κρουσμάτων τε καὶ σημάντρων τούτου ἕνεκα γινομένων, πρὸς τὸ συναχθῆναι πάντας τοὺς πατέρας ἐν τοῖς ἑαυτῶν κελλίοις ὄντας διεσπαρμένους, ὡς θανάτου παρρησίας μεμνύματα τοῦ ξύλου τὰ κρούσματα ἐκρούομεν, &c. Synaxariū Colbert.in S.Euphroſyno 11.Sept. ὡς τὸ ξύλον ἔκρουσε τῆς ἑωθινῆς ὑμνῳδίας, &c. Vita MS. S.Blaſij: παρελθὼν κελεύσας κρουσθῆναι τὸ ξύλον, ἦχος τῆς ἑωθινῆς. Typicum S. Sabæ cap.6. τῶν ἰδίων κελλίων μὴ ἐξέρχεσθαι, ἄχρι τοῦ κρούσματος τῆς ἐκκλησίας. Ordo Monaſterij Caſulorum: μετὰ δὲ τὴν λειτουργίαν τῶν προηγιασμένων κρούει τὸ κροῦσμα, καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 38. κρουσθήσεται τὸ μέγα σημαντήριον. Κρούειν εἰς τὴν σύναξιν, in Vita S.Pachomij num.39. Κρούειν εἰς τὸ φαγεῖν, num. 43. Κρουσμάτων τοῦ ξύλου, in Jambis Theodori Studitæ. Vita S.Euphroſynes & Paphnutij MS. καὶ κελεύει κροῦσαι τὸ ξύλον ἵνα συναχθῶσιν οἱ ἀδελφοί. Paradiſus, ſeu liber SS. Senum MS. καὶ πρὶν αὐτοὺς κροῦσαι, ἤκουσαν αὐτοῦ ψαλλόντων. Leontius Presbyter in Vita MS. S.Gregorij Acrigentini: ἐπέτρεψαν δὲ ἀρχιδιακόνῳ κρουσθῆναι τὸ ξύλον τοῦ ὄρθρου τῆς ἑωθινῆς. Κρούειν τὸ σήμαντρον, τὸ σιδηροῦν, in Triodio & Typico S. Sabæ, non ſemel. Vide Σημαντήριον, & Gloſſ.med.Lat. in *Campana*, & *Pulſare*.

ΚΡΟΥΣΟΣ. Vide in Κοῦρσος.

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΟΣ, *Cryſtallus*. Olympiodorus Philoſophus Alexandrinus in Zoſimum, MS. καὶ χρὴ εἰδέναι, ἐκ τῆς ποιήσεως τῆς σμαράγδου, ἥτις ἔχει οὕτω κρουςάλλου καλοῦ γοδίο χαλκοῦ κεκαυμένου Γ'. πρότερον ποίει τὸ κρούςαλλον ἀκρέτερον, &c.

ΚΡΟΥΣΤΑΝΗ, *Chelidonium magnum*, Dacis, apud Interpol.Dioſcor. c.399.

Κρουφίκι. Zoſimus Panopolita, ſeu Anonymus MS. de Rotundandis margaritis: λεύκωσις ςυγνῶν καὶ ῥυπαρῶν.

ῥῶν. Βάλλε εἰς βολβὸν, ἢ εἰς κρυφίκιν, καὶ περισκέπαζε σίαρ τι ἄρτε, ἢ ὅπλα φύρσω, ἢ κλιβάνῳ, καὶ λευκαίνονται.

ΚΡΟΥΦΟ͂Σ, Κρυφὸς, *Secretus*. Κρυφὰ, Κρυφὰ, *Secretò*.

ΚΡΥΑ΄ΔΑ. Vide in Κρυός.

ΚΡΥΑΜΒΟ΄ΡΟΥΜ, & Κριαμβόρυμ. Myrepſus ſect. 1. cap. 314. Cod. MS. Editi verò 320. ὁ διὰ κρυαμβόρυμ τροχίσκος. At cap. 464. MS. Cod. & 320. Editi, ſcribitur κριαμβόρυμ. Vox Fuchſio incognita.

ΚΡΥ΄ΒΓΕΙΝ, *Abſcondere*. Κρύβεσθαι, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. Κρύπτει, κρύφει, κρύβγει.

Κρυμμένο, *Abſconditum*, κεκρυμμένον, in Corona pretioſa.

ΚΡΥΟ͂Σ, Κρυώμενος, *Frigidus*, *Gelidus*, κρυερὸς, κρυμώδης. Hinc Κρυαὶ πηγαὶ, *Gelidioris & frigidioris aquæ fontes*, hodiernis Græcis. Scylitzes pag. 836. & Zonaras pag. 223. τὴν δὲ Καισαρείαν παρελθὼν, εἰς τὴν λεγομένην κατέλυσε Κρυὰν πηγήν.

Κρυοτζικὸς, *Subfrigidus*, ὑπόψυχρος.

Κρυάδα, Κριάδα, *Frigus*, *Algor*, κρυός. Proverbia Græcobarb. MSS. ὁ Θεὸς μετὰ τὰ ῥοῦχα μοιράζει καὶ τὴν κρυάδην. Gloſſæ Græcobarb. βοηθεῖ καλάδικα τοῦ αἴρος καὶ κρυάδος. Alibi: βοηθεῖ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ἄνεμον, ἤγουν ὅταν εἶναι κρυάδα.

Κρυοδήκειον, *Vas refrigerando potui idoneum*. Codinus de Offic. Palat. c. 22. n. 5. ὡσαύτως καὶ οἱ τὰ κρυοδήκεια φέροντες παροινοχόοι ἔφιπποι καὶ αὐτοὶ ἔσω τοῦ παλατίου εἰσέρχονται.

Κριὸς, Idem quod Κρυὸς, *Frigidus*. Agapius in Geoponico cap. 191. ὅταν βράζει τὸ κρίας, εὐγαλέτο, καὶ βάλετο εἰς κριὸν νερὸν, νὰ σταματήσει ἕνα Πάτερ ἡμῶν, &c.

Κρυερὸς. eâdem notione. Itinerarium MS. Theodoſij Zygomalæ: ὅπου δύο πηγαὶ βρύσεις μεγάλαι καὶ θαυμάσιαι, κρυερὰ κρυερὰ μία, καὶ θερμὴ θερμοτάτη ἑτέρα.

Κριάδα, *Frigus*, ψύχος, in Corona pretioſa.

Κρίοτη, eâdem notione. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

Ὥσπερ τὸ ῥόδον ἀπὸ τῆς τὴν ἄνοιξιν τὴν κρίοτην.

Idem lib. 9.

Ταύτη πάντ᾽ ὀλόκληστα στοὺς κάμπους καὶ λιβάδια

Ἀπὸ τὴν κρίοτην τοῦ καιροῦ, καὶ παρθένους ἀνοίγειν.

Et lib. 10.

Μαυτὸν ὅπου ἐγνώριζε τὴν κρίοτην καὶ τὴν θέρμην.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Εὐγάλῃ καὶ σκεπάζει τον στὴν κρίοτην ὅπου θώρη.

Κρίον, *Gelu*. Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

Ἄσπρον ἤτοι τὸ στῆθος τοῦ, μαρμάρου ὥσπερ κρίον.

Κριάνη. Vide in Νεάκιον.

ΚΡΥ΄ΟΣ, *Cryſtallus*, Scholiaſti Ariſtophanis ad Nubes: διαφανῆ λίθον, ἰδιωτικῶς λεγόμενον κρύος, ἐοικότα δὲ ὑάλῳ. Epiphanius Epiſcopus Cypri de 12. Lapidib. Summi Pontific. MS. λίθος ὁ κρύσταλλος, ὁ καὶ κρύον λεγόμενον, &c. Apud Annam Comnenam pag. 94. ἐμπότης κρύος, *Poculum Cryſtallinum*. Anonymus de S. Sophia: ἐντιθέμενος ἐκ πολυτίμους λίθους, σὺν κιόνων ὁλοχρύσων, καὶ κρύων, καὶ ἀσπίδων, καὶ σαπφείρων.

ΚΡΥ΄ΟΣ, Græcis recentioribus præterea ſignificat *Ciſternæ tectorium*. Zoſimus Panopolita MS. de Rotundandis margaritis: ἐπάνω δὲ τοῦ τοιούτου ζωμοῦ ἐπίῤῥασον κρύον κασσίτερος κεκαυμένης καὶ τετριμμένης καλῶς μέρος ὀλίγον.

ΚΡΥΣΤΑ΄ΛΙΟΝ, *Silvacium*, *Pſyllium*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 652.

ΚΡΥ΄ΣΤΑΛΛΟΣ. Maximus Cythær. in Synax. 28. April. in S. Patricio Pruſ. τὸ δὲ ὑποκάτω τῆς γῆς, καθὼς λέγουσιν, εἶναι κολαστήριον τῶν ἀσεβῶν, καθὼς καὶ τὸ κατώτατον ὕδωρ, τὸ λέγουσιν Κρύσταλλον, καὶ Τάρταρον, εἰς τὸ ὁποῖον οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ θεοὶ τῶν κολάζονται αἰωνίως. At 19. Maij paullò aliter: τὸ δὲ κάτω ὕδωρ πηχθὲν εἰς κρύσταλλον ὀνομάζεται τάρταρος.

ΚΡΥΦΟΓΑ΄ΜΟΣ, *Clandeſtinæ nuptiæ*, *Illicitus Concubitus*, *Stuprum*, apud Balſamonem ad Nomocan. Photij pag. 138. 1. Edit. κρυφογαμία, in Nomocanone Coteleriano num. 326. quomodo fortè legendum apud Logothetam in Michaële Theophili F. num. 4. pro Κρυψιγαμία.

ΚΡΥΦΟΔΙ΄ΔΕΙΝ, *Subminiſtrare*, Ὑποχορηγεῖν, ἐκπορίζειν.

ΚΡΩΜΑ΄ΚΩΤΟΙ τόποι. Vide Euſtathium ad Iliad. β.

ΚΤΕ΄ΝΗ, *Pecten*, τρίχαπτον, in Corona pretioſa. Κτείς.

ΚΤΕ΄ΝΝΕΙΝ, pro κτείνειν, *Occidere*. Hinc ἀποκτέννειν, apud Theophan. anno 21. Heraclij.

ΚΤΗΚΙΟ͂, *Tabes*, *Tabum*, φθίσις. Κτικιάρης, *Tabidus*, φθισικὸς, τακηρός. Κτικιάζειν, Κτικιάζειν, *Tabeſcere*, *Tabe laborare*, τήκεσθαι, φθίνεσθαι.

ΚΤΗ΄ΜΑΤΑ, *Quadrupedes*, *Iumenta*. Euſtathius: ὅτι δὲ καὶ οἱ χυδαιότεροι τῶν ἄρτι κτήματα φασὶ τὰ τετράποδα, οἴδασιν οἱ ὁμιλοῦντες αὐτοῖς. Idem in Iliad. ξ. ad illud, καὶ κτῆσιν ὀπάσσεν. Ὅτι δὲ ἐπιμελῶς ἐκτηνοτρόφουν οἱ παλαιοὶ, καὶ ὡς ἐν τούτῳ ἦκατο αὐτοῖς τὸ περιουσιάζεσθαι, καὶ ὅτι παρώνυμον τῇ κτήσει τὸ κτῆνος, καὶ ὡς μέχρι τοῦ νῦν παρὰ πολλοῖς, ἡ ἐν ζῴοις περιουσία κτήματα λέγεται δῆλόν ἐστι.

Κτηματῖται, *Prædiorum poſſeſſores*. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epiſt. 24. τὶς γὰρ τοῦ λοιποῦ τοῖς μὴ κτηματίταις τὰ περιόντα συνάξει, &c.

ΚΤΗΝΟΒΑ΄ΤΑΙ, *Qui cum jumentis rem habent*. Harmenopulus lib. 6. tit. 4. §. 4. οἱ ἀλογευόμενοι, ἤγουν οἱ κτηνοβάται καυλοκοπείσθωσαν.

ΚΤΗΝΟΜΙ΄ΣΘΙΟΝ, *Iumentorum vectura*. Ita hanc vocem Latinam ex Ulpiano exponit liber 53. Baſilic. tit. 5. §. 6. ἢ ὑπὲρ μισθοῦ τῶν ὠρείων, ἢ τοῦ μεσιαύλου, ἢ ὑπὲρ τῶν κτηνομισθίων. Ubi Gloſſa Interlineatis: τῶν ἀγωγιασθέντων ὑποζυγίων, ἤτοι τῶν τὰ φορτία βασταζόντων.

ΚΤΗ΄ΤΟΡΕΣ, *Municipes*, *qui in Urbe domos poſſident*: *Poſſeſſores* nudè dicti Liberato Diacono cap. 20. & aliis, ut in Gloſſ. med. Lat. à nobis obſervatum. Gloſſ. Gr. Lat. Κτήτωρ, *Poſſeſſor*, *Bonorum poſſeſſor*. Gloſſæ Baſilic. Ποσέσωρ, Κτήτωρ, Κτήτορες ἢ οἰκήτορες, in Nov. 128. cap. 16. Lib. 6. Baſilic. tit. 1. §. 13. τοῖς συγκλητικοῖς, καὶ τοῖς λαμπροτάτοις κτήτορσι πᾶσιν εἰς τὸ πραιτωριανὸν ἔδαφος, — χωρὶς αἰτήσεως διατρίβειν καὶ εἶναι παρέχομεν ἐξουσίαν. Et §. 58. παλαίτερον δὲ ὁ κτήτωρ μὴ εὐλαβείσθω. Vita S. Joannis Eleemoſynarij αἰσθόμενός τε τῶν τὴν πόλιν οἰκούντων κτητόρων τὴν περιέχουσαν τὴν ἁγιωτάτην σύνοδον, καὶ παντελῆ ἀπορίαν, &c. Vita MS. S. Joannis Chryſoſtomi: Τιμώμενος ὑπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ τῶν κτητόρων καὶ ἀρχόντων τῆς πόλεως. Theophanes an. 7. Phocæ, ubi de Seditione Alexandriæ, in qua cæſus Patriarcha: ἐφόνευσαν καὶ πολλοὺς κτήτορας, καὶ ἔκαυσαν αὐτούς. Adde eundem in Nicephoro Generali an. 1. pag. 405. Codicem Canonum Eccl. Afric. cap. 95. Concilium Calchedon. Act. 16. pag. 818. Edit. Labbæi, Joan. Moſchum in Limon. cap. 195. Zachariam Pap. lib. 3. Dialog. cap. 26. Chonicon Alexandrin. pag. p. 614. 890. Juſtinian. in Nov. 8. in Proœm. §. 1. Nov. 149. lib. 54. Baſilic. tit. 11. &c.

Κτήτορες præterea dicuntur vulgò *Monaſteriorum aut Ædium Sacrarum Conditores*, ſeu *Fundatores*, qui & κτίστορες interdum appellantur, uti vocem κτήτορες vertit Heſychius. Liturgia Chryſoſtomi apud Goarum pag. 101. μνημονεύει δὲ καὶ τῶν κτητόρων, καὶ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν, &c. Similia habet Liturgia Baſilij ex Cod.

Digitized by Google

Cod. Cryptoferrat apud eundem Goarum p.177. Euchologium p.39. διόμεθα ὑπὲρ τῶ μακαρίων καὶ ἀειμνήστων κτιτόρων τῆς ἁγίας μονῆς ταύτης. Ita uſurpant Nomocanon Cotelerianus num.12. & Joannes Antiochenus Patr. de Chariſticariis num.8. 11. 14.

Κτητορικὸν τυπικὸν, apud Balſamonem Reſponſo 53. & in Scholio ad ſect.2. tit.6. Sacrorum Canonum Conſtantini Harmenopuli: εἰ δὲ τις καὶ πλεῖον τῶ ἑπτὰ ἡμερῶν κατὰ τὰς ἑορτὰς τούτων, ἢ εἴκοσι, ἢ ἀπὸ κτητορικοῦ συνειθισμένου νηστεύσει, ἢ ξηροφαγεῖν ὑπόκειται: ubi Leunclavius *Fundatoriam regulam* vertit, minùs rectè Allatius *municipale typicum*; eſt enim *Ordinarius*, uti Latini vocant, à fundatoribus *exaratus & deſcriptus*. Vide eundem Balſamonem apud Eruditum Coteleriam ad Conſtitut. Apoſtol. Clement. pag. 254. & infrà in Τυπικόν.

Κτητορικὸν δίκαιον, *Ius Patronatus*, Jus quod Monaſterij Conditor in illud ſibi reſervavit, vel quod illi competit ratione fundationis. Sancitum Manuëlis Charitopuli in Jure Græco-Rom. lib.3. pag. 242. εἰς τὸ κτητορικὸν δίκαιον ἀνακαλούμενος ἐν τῷ ὑπὸ τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ τελοῦντι ἀνέκαθεν μοναστηρίῳ. Infrà: πειρᾶται ἕτερον ἀνεγεῖραι ναὸν ἐπὶ σταυροπηγίῳ Πατριαρχικῷ, καὶ ἀποσπάσαι ἀπὸ τῆς ἐπισκοπικοῦ μοναστηρίου τὰ παρὰ τῶν προγόνων αὐτοῦ, ἢ τινῶν προσηλωθέντα αὐτοῦ φιλοχρίστων, προσκυρωθέντα αὐτῷ κτήματα. Ita Pachymeres lib.8. cap.31. κτητορικὸν δίκαιον, *Ius Patronatus* intelligit: καὶ τὸ ἱερὸν Νικαίας κομιδῶσαι ἐν τῇ Τορνικίου μονῇ, κατά τι κτητορικὸν ἀπὸ τῆς συζύγου δίκαιον, ἐνδημασθησόμενος.

ΚΤΗΤΟ'ΡΙΟΝ. Vide in Κλῆρον.

ΚΤΙΠΑ͂Ν, pro κτυπεῖν, *Sonum edere*, *Obſtrepere*. Gloſſæ Græcobarb. ταράσσεται, ἀνακατόνεται, κτιπᾶ τὰ χεῖρά τι. Canonion Mathematicum: τῆς λυχνάρη τὸ φιτίλιν ἐὰν κτιπᾶ.

ΚΤΙ'ΡΕΙΟΝ, *Structura*, *Fabrica*, Κτίσμα, οἰκοδομή.

ΚΤΙΣΜΑΤΟΛΑ'ΤΡΑΙ, in ſententiis de Imaginib. in Bibl. Patr. tom.11. pag.727. Vide ξυλολάτραι.

ΚΤΙΣΤΑ'ΔΕΣ, *Fabri lignarij*, in Turcogr. Cruſij pag.255.

ΚΤΑΙΣΤΩΡ, Κυαιστωρ, Κυαιστωράριος. Vide in Κοιαίστωρ.

ΚΥΑΡΑΣΕΛΕ'ΝΗ, Κυαρασελήνη, *Iris*, Ἶρις.

ΚΥ'ΒΑΡΟΣ. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ ὡς κύβαροι ἐκλάνι μας διατλῆσαι τὰν κεφάλοι.

ΚΥΒΕ'ΛΛΙΟΝ, *Medium*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 600. Κυβέλιον, *Viola*, apud eundem cap.704.

ΚΥΒΕΡΝΙΤΑ'ΔΕΣ, *Gubernatores*. Gloſſæ Græcobarb. Ἄρχοντες, ἤγουν κυβερνῆται, ἢ κυβερνιτάδες.

Κυβέρνιον, *Gubernium*, in Gloſſ. Lat.Gr.

ΚΥ'ΒΗ, *Caput*, ἡ κεφαλή, in Lexico MS. Cyrilli. Videtur uſurpare pro *Cubito* Georgius Sanginatius de partib. Corpor. MS.

Κύβη, ἀγκώνη, καὶ ἀγκάς, ὠλένη, ἢ ξυλίνας δύο.

Vide Auctorem Etymologici in Κύβος.

ΚΥ'ΒΙΤΟΣ, *Cubitus*. Gloſſæ MSS. Reg. Codd. 1708. & 2062. κύβιτος, ὁ ἀγκών. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Καὶ κίβδλην μετὰ τὴν κεφαλὴν, κύβιτον τὸν ἀγκῶνα.

Similia habet in Opuſculo de Morborum nominibus. Erotianus in Lexico Hippocrat. Κυβιτοῦ. Βακχεῖος φησὶ κυβοειδῆ ὀστάριον, τῇ πλήρει· οἱ δὲ πλεῖους τοῦ ἀγκῶνι. Ubi Henr. Stephanus obſervat apud Galenum legi κυβίτου. Vide Lexicographos.

ΚΥΒΟΚΥ'ΒΟΣ, vox Arithmeticorum. Theophylactus Bulgar. Archiep. Epiſt.71. ἐγὼ καθεύδω, καὶ ἡ καρδία μου ἀγρυπνεῖ, καὶ ἀεί τι ἐμμελετᾶ καὶ ἀντιλογεῖται καὶ ὅπως τὴν μονάδα εἰς μέρη τέμῃ, καὶ ἀμαθὴς δόξῃ τοὺς ἀμέτρῳ λέγοντας· ὁ δὲ καὶ κύβους οἶδεν, καὶ κυβοκύβους, καὶ τοῖς μὴ εἰδόσιν ἑρμηνεύει.

ΚΥΒΟΥ'ΡΗ. Vide in Κιβώριον.

ΚΥΔΟ'ΝΗ, Κυδώνι, *Cotoneum*, *Cydonium*, μῆλον κυδώνιον. Demetrius Conſtantinopol. lib.2. Hieracoſophij cap.35. τὸ ὑγρὸν τῆς κυδώνης ἢ κίτρου ἀποπιέσας μετ' οἴνου παλαιοῦ ἢ μέλιτος.

Κυδωνιάτον, *Cydoniatum*. Simeon Sethi de Facultat. Cibor. τὸ δὲ παρ' αὐτοῦ κυδωνιάτον εὐστόμαχον καὶ ἧπατος ῥωστικόν. Nonus de Morbor. curat. cap. 158. καὶ τὸ, διὰ τριῶν πιπερέων, καὶ τὸ κυδωνιάτον, καὶ τὸ διοσπολίτικον, καὶ τὰ τοιαῦτα. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 121. τὸ κυδωνιάτο κινᾷ τὸ οὖρος, &c. Adde cap.131. In Vita MS. S. Andreæ Sali: ὡς ἄρτος κυδωμάτω, legendum videtur κυδωνιάτω.

ΚΥ'ΘΡΟΝ, *Olla*, χύτρα. Moſchion de Morbis mulierum cap.136. Extr. σπόγγον καθαρὸν πίνῃ ὑγρῷ καθυγραινόμενον ἐν κύθρῳ καθαρῷ βαλὼν, &c.

Κυθροκάνδηλον. Breviarium Adeſpoton: κυθροκάνδηλον, κανδήλα, μανουάλιον, ξύσιον, κονδάκιον τῆς ἐκκλησίας. Ubi Meurſius emendat Κυπροκάνδηλον, ut ſit *candelabrum ex ære Cyprio*. At nihil opinor mutandum, intelligitur enim *Olla*, ſeu *Crater*, cum candela, id eſt Lychno oleario.

ΚΥΪΝΚΕΝΝΑ'ΛΙΑ, *Quinquennalia*. Chronicon Alexandrinum an. 13. Arcadij: ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐπετελέσθη κυϊνκεννάλια Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου ἐν ΚΠ.

ΚΥΠΑ'ΝΙΟΝ, *Veratrum nigrum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap.733.

ΚΥΚΛΑ'ΡΙΟΣ, *Circulator*, *Circumcellio*. Synodica Orientalium ad Theophilum Imp. pag.130. ἄλλος τις κυκλαρίων ψευδερημίτης.

ΚΥΚΛΙ'ΟΝ, *Concha altaris*, de qua egimus in Conſtantinopoli Chriſt. lib.3. ſect. 50. Anonymus in Deſcript. S. Sophiæ pag.256. ἀνάδειον δὲ εἰσπορεύεσθαι ἐν τῷ εἰλύματι, τῷ καλυμμένῳ Κυκλίῳ, ὑπὲρ δύο ὑποκάτω βαθμίδων, τοῦτο ἅγια ἁγίων προσηγόρευσεν.

ΚΥ'ΚΛΙΟΣ, ζῶν, in Lexico MS. ex Schedis Combefiſij.

ΚΥΚΛΟ'ΠΟΔΕΣ, *Calcei circulis ferreis in ſoleis muniti*, quibus nives montium calcare licet. Theophanes an.1. Leonis Iſauri: λαβὼν δὲ ὁ Σπαθάριος πεντήκοντα Ἀλανοὺς, καὶ ὑπερβὰς μετὰ κυκλοπόδων Μαΐω μηνὶ τὰς χιόνας τῶν Καυκασίων, εὗρεν αὐτοὺς, &c. Ubi Miſcella: *tranſivit cum Cyclopedibus menſe Maio Caucaſios montes*, *&c.*

ΚΥ'ΚΛΟΣ, *Cyclus*, annorum quindecim, quot conſtat Indictionum periodus, revolutio, ut eſt apud Cujacium lib. 6. Obſerv. cap. 6. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κύκλος, σφαῖρα, ἐνιαυτὸς, κόσμος. Adde Auctorem Etymologici in Ἐγκύκλιος. Juſtinianus in Nov.149. cap.1. μέχρι τῆς ἐσχάτης ἐπινεμήσεως καὶ αὐτῆς τῆς ἐνεστῶτος κύκλου. In Edicto 13. cap. 15. μέχρι τῆς δευτέρας ἐπινεμήσεως τῆς παρῳχηκότος κύκλου. Concil. Conſtantinopolit. III. Act. 13. pag.947. πρὸ πεντήκοντα ἐξ χρόνων, κατὰ τὴν ιδ' ἐπινέμησιν τῆς παρελθόντος κύκλου. Evagrius lib.2. cap.12. ἀνὰ τὴν ἐνδεκάτην ἐπινέμησιν τῆς κύκλου. Lib.3. cap.33. ἀνὰ τὸν Δῖον μῆνα τῆς ἐπὶ ἐπινεμήσεως τῆς τηνικάδε κύκλου. Lib.4. cap.29. ἐν τῆς περιόδοις τῆς κύκλων τῶν καλουμένων ἐπινεμήσεων. Et infrà: ὅτε δ' ἂν ταῦτα ἔγραφον, ὄγδοον καὶ πεντηκοστὸν τῆς ἡλικίας ἄγων ἔτος, ἢ πρόσω τούτων δύο χρόνων, ἤδη τετράκις ἐπισκήψαντος τῆς πάθους ἀνὰ τὴν Ἀντιόχου, ἐπεὶ τέταρτος ἀπ' ἀρχῆς διῆλθε κύκλος. Ubi Valeſius, *quatuor ſiquidem Indictionum Circuli ab exordio hujus mali præterierunt*. Libellus Monachor. Apameenſium in Synodo Hieroſol. ἐσιγήσαμεν ἐν τοῖς φθάσασιν κύκλοις δυνασθείας τῶν τότε κρατούντων. Ubi vetus Interpres: *Siluimus ſuperioribus annis*, &c.

Κύκλος σεληνιακὸς, *Cyclus Lunaris.* Aſtronomiæ Canones Perſici MSS. εἰ μὴ ἡ διὰ τῶν ιθ΄. Ῥωμαϊκῶν ἐτῶν, ὡς σεληνιακὸς κύκλος καλούμενος.

Κύκλος, *Circulus multa lumina continens*, quem *Coronam* Scriptores Latini vocant, uti docuimus in Gloſſ. med. Lat. Continuator Theophanis lib. 4. n. 45. καὶ ὁ εἰς φυλαγωγίαν κατασκευασθεὶς αὐτῷ κύκλος, ὅπερ φασὶ πολυκάνδηλον.

ΚΥΚΛΟΥ͂Ν, vox Liturgica, de Sacerdotibus qui inter ſacra Officia ſacram menſam thurificando circumeunt: κυκλοῦν τὴν ἱερὰν θυμιῶν τράπεζαν, apud Symeonem Theſſalon. lib. de Templo pag. 222. Euchologium de Ordinatione Diaconi: καὶ εἰσάγουσιν αὐτὸν εἰς ἅγιον βῆμα, κυκλοῦντες τὴν ἁγίαν τράπεζαν τρὶς, ψάλλοντες, &c. Ita in Ordinatione Presbyteri p. 292. & alibi pag. 297. 327. 370. 708. Syneſius in Cataſtaſi: βαδιοῦμαι πρῶτον ἐπὶ τὸν νεὼν τοῦ Θεοῦ· κυκλώσομαι τὸ θυσιαστήριον, δάκρυσι βρέξω τὸ τιμαλφέστατον ἔδαφος, &c. Symeon Theſſalonicenſis de Sacrament. ſeu de Sacris Ordinat. cap. 4. pag. 136. τρὶς μὲν κυκλοῦσι διὰ τὴν τιμὴν τῆς Τριάδος, &c. Quam vocem idem explicat: τῶν ἀρχιδιακόνων καὶ λοιπῶν ἄλλων προηγουμένων κυκλοῦνται, καὶ χορείαν ποιεῖ περὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, συνιστῶν καὶ αὐτὸς χορείαν ἀγγέλων καὶ ἱερέων. Adde cap. 5. p. 143. cap. 7. pag. 159. De hoc ritu conſulendi Franc. Hallerius lib. de Sacris Ordinationibus, & Goarus ad Euchologium.

ΚΥΚΛΟΦΟΙΝΙ΄ΚΙΑ, *Palmulæ circum palmam enaſcentes.* Achmes Onirocrit. cap. 256. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι φοίνικα μακρὸν ἐθεώρει, ἔχοντα μικρὰ κυκλοφοινίκια δένδρα, εὑρήσει εὐσχημοστάτην γυναῖκα μετὰ τῆς φαμιλίας αὐτῆς.

ΚΥΚΥ΄ΔΙ, *Galla*, *Fructus quercus*, Κηκίς. Agapius in Geoponico cap. 105. βάλε μίαν οὐγγίαν καλακάνθι, δύο κομμίδι, καὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας κυκύδι, &c.

ΚΥΚΩΛΙ΄Σ, Dacis, *Solanum ſomniferum*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 655.

ΚΥ΄ΛΑΣ, *Piſcis genus.* Scholiaſtes Oppiani lib. 3. v. 399. λάειμον, τὸ λεγόμενον κύλας, εἶδος ἰχθύος.

ΚΥΛΙΝΔΡΩΤΟΙ΄ dicuntur ναοὶ, ſeu Templa quæ in Cylindri ſpeciem ſupernè interius camerantur. Joan. Phocas in Deſcript. T. S. num. 14. ὁ δὲ τοιοῦτος ναὸς ἐστὶ παμμέγας, κυλινδρωτὸς, ἔχων τὴν ὀροφήν. num. 15. ὁ δὲ τοιοῦτος ναὸς ἐστὶν ὁ πᾶς θολωτὸς, ἐπιμήκης, κυλινδρωτός. Num. 18. μέσον δὲ ταύτης ἵσταται ὁ ναὸς κυλινδρωτὴν καὶ οὗτος ἔχων τὴν ὀροφήν. Denique num. 35. καὶ ναὸς μέσον αὐτοῦ ἐγχώριος τρουλλωτὸς ἵδρυται ἐν κυλινδρωτοῖς θόλοις ἐπικαθήμενος. Vide Allatium de Recentior. Græcor. Templis p. 160.

ΚΥ΄ΛΙΣΜΑ, unus è 19. tonis Muſicæ Græcanicæ. Vide in φωνή.

ΚΥΛΙ΄ΣΤΡΑ. Synodus Trullana Can. 71. τοὺς διδασκομένους τοὺς πολιτικοὺς νόμους μὴ δεῖν τοῖς Ἑλληνικοῖς ἔθεσι κεχρῆσθαι, μήτε μὴν ἐπὶ θέατρον ἀνάγεσθαι, ἢ τὰς λεγομένας κυλίστρας ἐπιτελεῖν. Ubi Balſamon: Κυλίστραι δὲ ἐγίνοντο, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, μεταξὺ τῶν διδασκόντων τῶν μὲν γὰρ ἱσταμένων τῶν δὲ τῶν μαθητῶν, τῶν δὲ ἑτέρωθεν ἀντιπίπτοντος αἱ κυλίστραι ἐπενοήθησαν, καὶ τὸ ἐκ τῆς τύχης ἀποτέλεσμα, ὡς καὶ σήμερον ἐν τῇ ἱπποδρομίᾳ χάριν τῶν καγκέλων.

ΚΥΛΛΩ΄ΝΕΙΝ. Vita MS. S. Symeonis propter Chriſtum Sali: ἵνα ἀποδιώξῃ ἐκ τοῦ τόπου τὸ πνεῦμα (ἀκάθαρτον) πολλοὺς γὰρ ἐκύλλωσε. Suprà: ἄνθρωπός ἐστι παρ᾽ αὐτοῖς, καὶ πάντας κυλλοῖ καὶ μυκίζει, καθεξαίρετον τοὺς μοναχούς.

ΚΥ΄ΜΑ, *Aqua*, *Unda*, *Fluctus.*

Κυματόπουλλον, *Minor fluctus.* Gloſſæ Græcobarb. κύματιον τὸ ἐν τοῖς γείσοις, ἤγουν καὶ κυματόπουλλον ὅπου εἶναι εἰς τοὺς γείσους. —

ΚΥΜΒΑΛΙΚΟΙ΄ ναοὶ, *Ædes in Cymbali vel tympani ſpeciem tecta.* Codinus in Deſcript. S. Sophiæ num. 147. εἶπον δὲ οἱ τεχνῖται, ἵνα γένηται ἐπίπεδος ὁ τροῦλλος, καὶ κυμβαλικὸς, καθὼς ἐστι νῦν. in Cod. MS. legitur καὶ τυμπανοειδής. Δικύμβαλον ἐν τρίτῳ νάρθηκι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, memorat VI. Synodus Act. 18. Ut τρικύμβαλον τοῦ Τζυκανιστηρίου, Anonymus Combefiſianus in Porphyrog. num. 4. & alter Anonymus de S. Sophia, apud Allatium de Recentiorum Græcorum Templis pag. 166. ædes ſcilicet quæ duobus aut tribus tricliniis κυμβαλικῶς tectis conſtabant.

ΚΥ΄ΜΒΗ, *Cymba.* Gloſſæ MSS. Reg. & Suidas: κύμβαι, πλοῖα περιφερῆ Ῥωμαίοις. Auctor Etymologici: Κυμβεῖον, εἶδος ποτηρίου, παραπλήσιον τῷ σχήματι πλοίῳ, ὃ καλεῖται κύμβη. Mox in κύμβαλα. κύμβαι, πλοῖα περιφερῆ παρὰ Ῥωμαίοις. Euſtathius ad Iliad. ε. κυμβαῖον ποτήριον, κυμβίον ἕτεροι γράφουσι, λέγοντες καὶ ὅτι ἔοικε κατὰ σχῆμα πλοίῳ καλουμένῳ κύμβῃ.

ΚΥ΄ΜΗΤΟΣ, *Cubitus*, ex Ital. *Gomito*, inquit Meurſius. Auctor Etymologici, in Κύβιτος. Ῥωμαῖοι τὸν ἀγκῶνα κύμητον λέγουσι. Prima editio malè ἔγκυμα præfert.

ΚΥΜΙΝΑ΄ΤΟΝ. Vide in Θερμόν.

ΚΥ΄ΜΠΑΛΟΝ, *Cymbalum*, Κύμβαλον.

ΚΥΜΠΩ΄ΔΗΣ, pro κυμβώδης, *Curvus in modum Cymbæ.* Phyſiologus MS. de Natura animalium, ubi de Struthocamelo: ἡ κεφαλή του ὡς ὄχεντρα, ἡ ῥάχη του κυμπώδης.

ΚΥΝΑΓΧΙ΄ΤΗΣ, *Abrotonum*, apud Interpol. Dioſcor. c. 434.

ΚΥΝΑ΄ΝΤΗ. Vide in Φύκια.

ΚΥ΄ΝΑΣΤΡΟΝ, *Canicula*, Σείριος, Ἀστροκύων. Apud Scholiaſtem Oppiani lib. 5. Halieut. & Euſtathium ad ζ. Iliad. Lexicon MS. Ἔραν(ος) τῆς λέξεων· ἀστέρι ὀπωρινῷ, ἤγουν τῷ κυνάστρῳ. Vide Philipp. Cæſium in Cœlo Aſtronomico.

ΚΥΝΗΓΟΙ΄, *Arenarij*, οἷς ἡ μάχη πρὸς τὰ θηρία, ut eſt in Epiſtola S. Baſilij ad Julianum Imp. edita à Cotelerio. Scholiaſtes Baſilic. ad lib. 21. pag. 559. κυνηγοὺς γὰρ τοὺς θηριομάχους νόει. Adde pag. 516. Gloſſæ Baſilic. κυνηγοὺς καλεῖ ἐν τῷ νόμῳ τοὺς θηριομάχους. Zonaras ad Can. 130. Synodi Carthagin. ὁμοίως καὶ οἱ θηριομάχοι, οἳ καὶ κυνηγοὶ ὀνομάζονται. κυνηγοὶ ἢ μῖμοι, in Nov. 115. Juſtin. cap. 3. §. 10. Vide lib. 35. Baſilic. tit. 11. §. 5. & Harmenopulum lib. 1. tit. 6. §. 26. lib. 5. tit. 6. §. 2. tit. 9. §. 46.

Κυνήγιον, & Κυνηγέσιον, *Amphitheatrum*, τῶν θηρίων θέαι καὶ ἀναιρέσεις, in Nov. 105. Juſtin. cap. 1. Clemens lib. 8. Conſtit. Apoſtol. lib. 8. cap. 32. θεατρομανίᾳ εἴτις πρόσκειται, ἢ κυνηγίοις, ἢ ἱπποδρομίοις, ἢ ἀγῶσιν, &c. Synodus Trullana Can. 51. ἀπαγορεύει καὶ τὰ τῶν κυνηγίων θεώρια, καὶ τὰς ἐπὶ σκηνῶν ὀρχήσεις ἐπιτελεῖσθαι. Epiſtola Eccleſiæ Smyrnenſis de Martyrio S. Polycarpi: ταῦτα λέγοντες, ἐπεβόων καὶ ἠρώτων τὸν Ἀσιάρχην, Φίλιππον, ἵνα ἐπαφῇ τῷ Πολυκάρπῳ τὸν λέοντα· ὁ δὲ Φίλιππος ἔφη, μὴ εἶναι ἐξὸν αὐτῷ, ἐπεὶ ἐπληρώκει τὰ κυνηγέσια. Theophanes an. 10. Anaſtaſij τῷ αὐτῷ ἔτει Ἀναστάσιος ἀνέστειλεν τὸ Χρυσάργυρον, καὶ τὰ κυνήγια, &c. Vide eundem an. 16. Mauricij, & an. 17. Heraclij pag. 268. ubi pro parco, uti vocamus, ſumitur, lib. 19. Baſilic. tit. 10. cap. 1. Baſilium Seleucienſem lib. 1. de Vita S. Theclæ pag. 82. 92. Harmenopul. lib. 4. tit. 2. §. 19. & à nobis notata in Conſtantinopoli Chriſtiana, lib. 2. ſect. 2. n. 2. 3. ubi de Amphiteatro egimus.

Θεατροκυνήγιον, unum è ſeptem ſpectaculis quæ populo exhibebantur à Conſulibus, ut eſt in Nov. 105. Juſtiniani cap. 1. καὶ τρίτην (πρόοδον) τὴν τοῦ καλουμένου Θεατροκυνηγίου, οὐ δὶς, ἀλλὰ προσάπαξ τελεσθησομένην. *Venationem theatricam*, vertunt quidam: verùm exiſtimem hîc intelligi *Theatrum &*

Cynegium in hoc proceſſu ſimul exhibita. Infrà: τὸ γὰρ μίαν μὲν ἄλλην μάπεαν προσφύρουσιν, δύο δὲ συνάπῆειν τὰ καλύμματα δύο θηατρομωυηζεια.

Κυνήγι, *Præda*, ἄγρα, in Corona pretioſa. Obſervat Salmaſius ad Plinium pag. 946. Græcos κυνηγέσιον uſurpaſſe pro ferina venando capta.

ΚΥΝΗΤΙΝΑΣ ΌΡΝΙΣ, *Avis qua venatur cum canibus*, apud Nicetam in Alexio lib. 3. num. 4. ubi Cod. Barbarogr. ἱεράκιον præfert. ὁ δ' αὐτὸ καὶ δορὰν χρυσόπαστον ἐγχείριον ἔχουσα δακτυλίων ἐς δάκτυλον κυνητίναν ἄγειν ὄρνιθα.

ΚΥΝΟΓΛΩΣΣΑ, Prophetis, *Narciſſus*, apud Apul. c. 55.

ΚΥΝΟΖΕΜΑΤΙΤΙΣ, *Coniza major*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 541.

ΚΥΝΟΚΑΡΔΑΜΟΝ, *Naſturtium*, apud Interpol. Dioſcor. c. 373. & Apul. cap. 20.

ΚΥΝΟΘΗΡΕΣ, *Qui cum canibus venantur.* Interpolator Dioſcorid. cap. 661. de Aconito: τούτου γένη εἰσὶ τρία, ἐν μὲν ᾧ οἱ κυνόθηρες χρῶνται, τοῖς δὲ δυσὶν οἱ ἰατροί. Conſule Grammaticos.

ΚΥΝΟΚΑΥΜΑ, *Æſtus canicula.* Euſtathius: δῆλον δὲ ὅτι τῆς τοιαύτης κυνὸς ἐπιτελλομένης πολλοὶ γίνονται καύσωνες, διὸ καὶ κυνοκαύματα ἡ πολλὴ ὁμιλία τούτους φασί.

ΚΥΝΟΚΤΟΝΟΣ, *Braſſica canina*, *Apocynon*, apud Interpol. Dioſcor. c. 663.

ΚΥΝΟΜΟΡΦΟΣ, *Crocus*, Interpolat. Dioſcoridis cap. 25.

ΚΥΝΟΠΟΤΑΜΟΣ, *Fiber*, apud Achmetem. ἔριον κυνοποτάμου, *Fibrina lana.*

ΚΥΝΟΧΑΛΗ, *Sanguinaria*, *Polygonon mas*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 586. & Apul. cap. 18.

ΚΥΝΟΧΟΡΟΣ, & Κυνόσβατος, ἡ κάππαρις, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Rubus canis*, *Cynosbatus*, de quo Ruellius.

ΚΥΝΟΧΩΡΙΤΑΙ dicti Laodicenſes Pauliciani, apud Cedrenum pag. 433.

ΚΥΝΤΑΝΟΣ. Vide ſupra in Κόνλαξ.

ΚΥΟΝΟΣ φρίκη, Ægyptiis, *Seſeli* Æthiopicum, apud Interpolat. Dioſcor. c. 466.

ΚΥΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΣ υἱὸς, *Filius poſthumus*: qui in utero eſt, ὁ μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς τικτόμενος, ὁ ἐν ζωῇ αὐτοῦ μετὰ τὸ γενέσθαι διαθήκην. Gloſſæ Baſilic.

ΚΥΠΡΙΑΝΑ, Feſtum in honorem S. Cypriani à Carthaginenſibus inſtitutum, cui Templum inſigne ad maris littus erexerant. Id porro nominis nautæ deinceps dedêre tempeſtati quæ ea tempeſtate cooriri ſolet. Procopius lib. 1. Vandalic. cap. 21. Κυπριανόν, ἅγιον ἄνδρα, μάλιστα πάντων οἱ Καρχηδόνιοι σέβονται· καὶ αὐτῷ νεών τινα λόγου πολλοῦ ἄξιον πρὸ τῆς πόλεως ἱδρυσάμενοι, παρὰ τὴν τῆς θαλάσσης ἠϊόνα, τά τε ἄλλα ἐξοσιοῦνται, καὶ ἄγουσιν ἐνιαύσιον ἑορτήν, ἣν Κυπριανὰ καλοῦσι· καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὸν χειμῶνα οἱ ναῦται, ὑπὲρ οὗ ἐγὼ ἀρτίως ἐμνήσθην, ὁμωνύμως τῇ πανηγύρει προσαγορεύειν εἰώθασιν. Ab eo acceperunt quæ in hanc rem habent Evagrius lib. 4. cap. 16. & Nicephorus Call. lib. 16. cap. 12.

ΚΥΠΡΙΝΟΣ, *Piſcis ſpecies*, apud Demetrium Conſtantinopolit. in Hieracoſophio pag. 11.

ΚΥΠΡΙΟΝ, Menſuræ vel vaſis ſpecies, fortè ex ære Cyprio confecta. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: τῇ ἐπαύριον παραγένονται μακρόθεν τινὲς φέροντες αὐτῷ ἀλεύρου κυπρία λ'.

ΚΥΡ, Κύρις, Κῦρις, Κυρὸς, pro Κύριος, *Dominus.* Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Κύριος, ὁ ἐξουσιαστὴς ὁ ἐν ἀξιώματι ὑπάρχων. Κῦρ Κωνσταντῖνος, apud Anonymum Combefiſianum in Porphyrog. num. 4. κῦρ Λέων, apud eundem Porphyrog. in Baſilio num. 100. Edit. Combef. κῦρ Ἀλέξιος, in Pacto Boëmundi apud Annam Comnenam lib. 13. pag. 407. qui paulò ſupra κυρὸς dicitur. Typicum S. Sabæ cap. 7. ὅπερ ἔχει τὸ μένειν ἐν μνήμῃ ἁγίου τινὸς κατὰ διαφόρων ποιεῖσθαι, αἱ μὲν εἰσὶ κατὰ τὸν ὁ τοῦ κῦρ Κοσμᾶ, προσμελεῖται· αἱ δὲ τοῦ κῦρ Ἰωάννου, &c. Mox, κῦρ Θεοφάνης, κῦρ Ἰωσὴφ, &c.

Κύρις, non ſemel apud Conſtantinum de Adm. Imp. cap. 32. ὁ δὲ βασιλεὺς ὁ κύρις Ῥωμανὸς, &c. Ita pag. 153. 154. 162. 178.

Κῦρις. Concil. Calchedonenſe Act. 10. κῦρις Εὐσέβιος λέγει, &c. Et alibi non ſemel. S. Ephræm in Actis S. Abramij num. 36. εἶπεν ὁ κύρις, Ἀνάστα, κῦρι, ἀναλαβόντες κατελεύσομεν. Ita num. 37. Gregorius in Vita Baſilij Junior. num. 54. οὗτος δὲ εἶπε πρὸς τὸν ῥηθέντα κῦριν Κωνσταντῖνον. Apud Theophanem an. 24. & 34. Copronymi, & an. 2. Conſtantini filij Irenes, ὁ Κῦρις Βουλγαρίας. Irene Ducæna Imperatrix in Typico MS. Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap. 1. ὁ μὲν γὰρ κράτιστός μου Βασιλεὺς κύρις Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς, &c. Occurrit paſſim, apud Dorotheum Doctr. 2. Joan. Moſchum in Limon. cap. 26. 30. 73. &c. Euſtathium in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num. 66. in Vita S. Nili Junioris pag. 63. in Apophthegmat. Patrum in Moyſe num. 4. in Actis S. Maximi Confeſſ. pag. 30. 31. 37. 39. apud Theorianum in Legatione, Continuator. Theophanis lib. 2. num. 20. Anonymum Combefiſian. in Leone Philoſopho num. 5. Annam Comnenam pag. 488. in Vita MS. S. Euphroſynes, ubi ita indigitantur Monachi, ut apud Latinos *Domni*, in Chronico Veneto-Byzant. an. 1410. &c. Obſervo præterea ex Grammatica Portij, κύρις, habere in plurali κυράδες.

Κῦρις, vel κύριος μέγας, appellatus Dux Athenarum ex Gente Francica, non quòd Magnus fuerit & compellaretur Primicerius, uti vult Gregoras, ſed quòd cæteros Francos dominationis amplitudine præcelleret, ab iis *le Grand Sire* vulgò appellaretur, uti monuimus in Hiſt. noſtra Franco Byzantina lib. 5. num. 40. Nicephorus Gregoras lib. 7. pag. 175. Edit. Genev. ὁ τὴν τε τῶν Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν διέπων ἀρχήν, καὶ τὴν χώραν ἐκείνην ἔχων ἅπασαν, ὃς δὴ καὶ Μέγας μὲν, ὡς ἄνωθεν εἰρήκειμεν, ἐπωνόμαστο Πριμμικήριος, τῷ δὲ λέξεως ὑπὸ τοῦ δήμου διαφθαρείσης, Μέγας ἐλέγετο κύριος. Ita etiam non ſemel Μέγας κύριος indigitatur à Pachymere lib. 4. cap. 31. & alibi. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Καὶ θέλω να ἀφηγηθῶ περὶ τὸν Μέγαν κύριν,
> Ὅπου ἦτον Δοῦκας Ἀθηνῶν, καλὸς αὐθέντης ἦτον.

Rurſum, de Odone Campanienſi:

> Ἐκεῖνος δὲ ὡς εὐγενὴς καὶ Ῥήγας ὅπου ἦτον,
> Τοὺς αἰδέσεν δίχα χάρις μα τοὺς ἀφέντας τὸ μάντζι·
> Μέγαν κύριν τὸν ἔλεγαν, οὗτος τὸν ὠνόμαζεν,
> Ἐκεῖνον ὅπου αὐθέντευεν ἐκεῖ τότε τὴν Ἀθήναν.

Infrà:

> Τότες ὁ τὴν Ἀθήναν Μέγαν κύριν τὸν ἔλεγαν.

Alio loco:

> Ἐκεῖνο δὲ ἀφιέρωσα ἀδελφὸς Ἀρχικαίτων
> Τοῦ Μισὶρ Γυλιάμου αἰχλώντα τῆς Ἀθηνῶν του Δοῦκα,
> Μέγαν κύριν τὸν ἔλεγαν ὄνομα τῆς Ἀιλιώνη.

Μεγαλοκυράτος, Dignitas μεγάλου κυρίου, ſeu potiùs *Ducatus Athenarum.* Idem Anonymus:

> Ὁ Κόντος Οὔγγος ντε Πριὲν, ἀφ' οὗ τοὺς εὐλογήθην,
> Τὴν Δοῦκα τῆς Ἀθηνῶν, τὸν τόπον ὅλον ἐπῆρεν,
> Τὴν αὐθεντία δὲ ἄλλοι τὸ μεγαλοκυράτο.

Mox:

> Τὴν αὐθεντίαν ἔλαβεν τοῦ μεγάλου κυράτου.

Infrà, de Catelanis:

> Καὶ μετανεῖα ἐκέρδισαν τὸ μεγαλοκυράτον.

Κυρὸς. Baſilius in Grammat. πόσα σημαίνει Κῦρος; δύο, τὸ ἐπὶ τῆς ἐξουσίας, καὶ τὸ κύριον ὄνομα, ὡς τὸ, Κῦρος κατὰ τῆς πλάνης ἔλαβε, Κυρὲ Μακάριε. Κυρὸς Βουλγαρίας

ρίας, apud Theophanem an.33. Copronymi. In pacto Boëmundi cum Alexio Imp. apud Annam lib.13. pag.407. κυρὸς Ἀλέξιος Κομνηνός. Mox: εἰς τὸν τῶν αὐτοκράτορα Ῥωμαίων κῦρ Ἀλέξιον. Ita pag. 414. κυρὸς Μιχαήλ. Occurrit paſſim.

Κυρὰ, *Domina*, Κυρία, Δέσποινα. Gloſſæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 848. στιχάδος, ἤτοι ἄνθος πρασινοειδὲς, ὅπερ τινὲς λέγουσιν αὐτὰ τὰ δάκρυα τῆς κυρᾶς. Chronicon Conſtantinopolit. ὠνόμασαν δὲ ταύτην τὸ κοινὸν συνοικέσιον ποιήσαντες, Κυρὰν τῆς ἀναλογίας. Notum verò uxores à maritis κυρίας appellatas. Nov. Juſtiniani 74. cap.4. καὶ ὅτι κυρίαν ἐκάλει τὴν συνοικοῦσαν ὁ ἀνήρ. Epictetus in Enchiridio: αἱ γυναῖκες εὐθὺς ἀπὸ ιδ'. ἐτῶν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν Κυρίαι καλοῦνται. Quinetiam, ut *Dominæ* & *Domicellæ* apud Latinos, ita apud Græcos appellatæ Sanctimoniales. Κυρίαι ἀδελφαὶ, in Vita S.Eupraxiæ Virg. n.13.28.& alibi. Vide Gloſſ.med.Lat. in *Domna*.

Κυράδες, *Dominæ*, in Plurali, neque enim placet Meurſij ſententia, qui Κυρὰς *Dominas*, Κυράδες verò *Domicellas* appellatas cenſet. Nam Κυράδες, eſt Pluralis Κυρὰ, ut Μάνα, μανάδες, &c. Prochoprodromus MS. ex Cod. Reg.

Κυράδες, χειρομάχισσες, καλοκοδέσποινά μου.

Mox:

Καὶ εἰς ἄνω καλοκυδέσποινες ὀκατόσες κυράδες.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἀπάντες ἐδιέβησαν να ἴδουν ταύταις κυράδες,

Πῶς ἦσαν μὲ τὴν Μπριγίτησσαν ὅλλαι εἰς τὸ παλάτι.

Rurſum:

Ἐκεῖ κυρὰν τὴν Μπριγίτισσαν μὲ ὅλλαις τὲς κυράδαις.

Κυράτζα, *Hera*, *Domina*, ſic pueri *Mammas* vocant, ut Auctor eſt Allatius de Opinat. Græcor. num. 5. Κυρατάτζα, ſcribit Hieronymus Germanus.

Κυροῦλα, *Avia*, Μάμμη, Portio.

Κυρτζευτάζειν, *Dominari*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Εἰς μέσον τὸν κυριτζεύτασι, καὶ ὀμπρὸς γονατίζει.

ΚΥΡΑΝΙΣ, Κυρανίδες βίβλοι, *Libri collectionum*. Vide Salmaſium in Præfat. ad Plinium, ubi obſervat ita inſcribi Librum Collectaneorum περὶ φυσικῶν δυνάμεων, Anonymi neſcio cujus Græculi.

ΚΥΡΒΗ, *Tabula*, *Menſa*, Κύρβεις. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.MS.

Ἀφ' οὗ πιασμὸς δὲ γίγονε, καὶ ἀνατρεπὴ τὰς κύρβας.

Καὶ πάντες ταῖς ἐχόρτασαν, κ'ἀνεὶς οὐ κιχλίζει τας.

ΚΥΡΙΑ, *Dominium*.Conſtantinus de Adm. Imp. καθιστᾷ βασιλεὺς ἐπὶ θρόνου, καὶ κυρίαν τὸ παντὸς δίδωσιν αὐτοῖς.

ΚΥΡΙΑΙ ἡμέραι, *Dies fatales*, ἐμπρόθεσμοι ἡμέραι, quibus licet legibus uti, quomodo hanc vocem interpretatur Scholiaſtes ad Eclog. Baſilic. 58. tit.11. & opponuntur ἄπρακτοι, & ἀργαὶ, *Dies feriati*, in Baſil. Vide Cujac. lib.18. Obſ. cap.38.

ΚΥΡΙΑΚΗ, *Dominica*, *Dies Dominicus*, qui primus eſt Hebdomadis apud Latinos, apud Græcos verò recentiores poſtremus. Nam cùm Latini Hebdomadem à Dominica nominent, verbi gratiâ *Hebdomadem Paſſionis*, à præcedenti Dominica, quæ *Paſſionis* dicitur, Græci contrà Hebdomadem à ſubſequenti Dominica indigitant: exceptis Hebdomadibus quæ à Paſchate ad Pentecoſten excurrunt, quæ à prima & præcedente, non à ſubſequente nominantur, uti pluribus obſervatum ab Allatio in libro de Dominicis & Hebdomadibus Græcorum, & nos etiam attigimus in Gloſſ. med. Latin. in V. *Dominica*. S. Athanaſius de Sabbato pag.967. τέλος οὖν τῆς προτέρας κτίσεως ἦν τὸ σάββατον· ἀρχὴ δὲ τῆς δευτέρας ἡ Κυριακὴ, ἐν ᾗ τὴν παλαιὰν ἀνενέωσε καὶ ἀνεκαίνισεν, ὥσπερ οὖν ἐνετείλατο φυλάττειν πρότερον τὴν σαββάτου τὴν ἡμέραν, μνήμην οὖσαν τοῦ τέλους τῶν προτέρων, οὕτως τὴν Κυριακὴν τιμῶμεν μνήμην οὖσαν ἀρχῆς δευτέρας ἀνακτίσεως. Idem in Homil. de Semente: μετέθηκε δὲ ὁ κύριος τὴν τοῦ σαββάτου ἡμέραν εἰς Κυριακήν. Theophylactus ad cap.18. Lucæ: μίαν τῶν σαββάτων τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος τὴν παρ' ἡμῖν Κυριακὴν ἐκάλει. Nomocanon Cotelerianus n.416. ἡ μὲν ἁγία Κυριακὴ ἔνι πρώτη τῶν ἡμερῶν, τρεῖς ἀρχὰς ἔχουσα ἀρχήν, γέννησιν Χριστοῦ, Εὐαγγελισμοῦ τῆς αὐτοῦ ὑπεράγνου Μητρὸς, Ἀνάστασις, καὶ ἀρχὴν κοσμοποιΐας· διὰ τοῦτο καὶ τιμῶμεν πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, οὐκ ἐλέγετο Κυριακὴ, ἀλλὰ πρώτη ἡμέρα· μετὰ δὲ Ἀναστάσεως, Κυριακὴ, κυρία πάσα τῶν ἡμερῶν καὶ ἑορτὴ ἐκλήθη. Phavorinus: Κυριακὴ ἐστι σύμβολον ἀρχῆς καὶ τελειώσεως τῆς τοῦ κυρίου προνοίας, διὸ καὶ πρώτη καὶ μονὰς, καὶ ὀγδοὰς, ἢ ἡ ἀπὸ ὕλης τρίτη, ἥτις ἐστιν ἀναστάσιμος τὸ πρώτου φωτὸς καὶ λάμψις ἀκτῖνος τοῦ ἡλίου τῆς δικαιοσύνης ἡμέρα κυρίου. Κυριακὴ ἀρχὴν λαμβάνουσα, καὶ τέλος μὴ ἔχουσα, διὰ τὸ ἐν αὐτῇ βασιλεύειν νεκρὸν, καὶ ἅγιον φῶς τοῦ Χριστοῦ, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ θειοὺς ἀστέρας τοὺς ἐν ἡμέρᾳ συμβασιλεύσαντας τῷ Χριστῷ τῷ ἡλίῳ τῆς δικαιοσύνης εἰς ἀπεράντους αἰῶνας. Scribit Nilus Monachus lib.3. Epiſt.132. quòd τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ ἑστῶτες εὐχόμεθα, τὸ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος στάσιμον ἐμφαίνοντες· ἐν δὲ τῶν ἄλλαις ἡμέραις τὰ γόνατα κλίνομεν, τὴν διὰ τῆς ἁμαρτίας πτῶσιν δηλοῦντες τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, &c. Sozomenus lib.1. cap.8. de Conſtantino M. τὴν δὲ Κυριακὴν καλουμένην ἡμέραν, ἣν Ἑβραῖοι πρώτην τῆς ἑβδομάδος ὀνομάζουσιν, Ἕλληνες δὲ ἡλίῳ ἀνατιθέασι, καὶ τὴν πρὸ τῆς ἑβδόμης, ἐνομοθέτησε δικαστηρίων καὶ τῶν ἄλλων πραγμάτων σχολὴν ἄγειν πάντας. Chronicon Alexandrinum an.10. Leonis M. αὐτὸς θεσπότατος Βασιλεὺς τὰς Κυριακὰς ἀπράκτους ἐκέλευσε γενέσθαι, ἐκφωνήσας περὶ τούτου θεῖον αὐτοῦ νόμον, ἵνα μὴ αὐλὸς, ἢ κιθάρα, ἢ ἄλλο τι μουσικὸν λέγει ἐν Κυριακῇ, ἀλλὰ πάντα ἀργεῖν. Ita etiam Theodorus Lector Ecl. 1. ſed de hac voce multa congeſſere Viri docti, atque in iis Briſſonius ad L. *Dominico*, Allatius in ſupra laudato tractatu, Henricus Valeſius ad Euſebium de Laudib. Conſtantini, & alij.

Κυριακὴ μεγάλη, *Dies Dominicus Sacræ Reſurrectionis*, *Paſchalis*. Suidas: Κυριακὴ μεγάλη, περὶ τῆς τριημέρου ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Sic apud Codinum de Offic.cap.14.num.1. & alios non ſemel. Martyrium S.Anaſtaſij Perſæ MS. καὶ τὴν σεβάσμιον τῆς Χριστοῦ ἀναστάσεως ἑορτὴν, ἡ κυριακὴ γὰρ ἦν πρώτη πασῶν καὶ μεγάλη. Vita MS. S. Theodoſij Cœnobiarchæ: ἑορτὴ ἦν καὶ ἑορτῶν ἡ πρώτη καὶ κυρία, αὐτὸ φημὶ τὸ Πάσχα. Vita MS. Sanct. Danielis Stylitæ: ἡμέρα μὲν ἦν κυρία τῶν ἡμερῶν.

Κυριακὴ Λαμπρὰ, *Dies Paſchalis*, Gregorius Nazianzenus Orat.19. τὸ ἅγιον πάσχα καὶ περιβόητον, ἡ βασίλισσα τῶν ἡμερῶν ἡμέρα, καὶ ἡ λαμπρὰ νὺξ λύουσα τὸ σκότος τῆς ἁμαρτίας, καθ' ἣν ἡμεῖς ὑπὸ πλουσίου φωτὸς τὴν σωτήριαν ἡμῶν αὐτὴν ἑορτάζομεν. Pentecoſtarium: αὕτη ἡ κλητὴ ἢ ἁγία ἡμέρα, ἡ μία τῶν σαββάτων, ἡ βασιλὶς καὶ κυρία, ἑορτῶν ἑορτὴ, καὶ πανήγυρις ἐστὶ πανηγύρεων, ἐν ᾗ εὐλογοῦμεν Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Nomocanon Cotelerianus num.411. ἀλλὰ καὶ πολὺ ἁμαρτάνει ἂν ἐστὶ, κἂν αὐτὴν τὴν λαμπρὰν κυριακὴν κοινωνεῖτο. Adde cap. 462.509. ἡ λαμπρὰ κυριακὴ τοῦ Πάσχα, apud Philotheum Patr. Conſtantinopol. in Ordine Sacri Miniſterij pag.11. Iſaacius Argyrus in Computo cap.15. ἀπ' αὐτῆς τῆς λαμπρᾶς Κυριακῆς, μέχρι καὶ τῆς τρίτης τοῦ Μαΐου. Ita etiam in Aſtronomia Perſica MS. Pachymeres lib.4. cap.3. κατὰ τὸ ὄρθρινον τῆς λαμπρᾶς καὶ μεγάλης κυριακῆς. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect.12. cap.11. καὶ μετὰ τὴν λαμπρὰν Κυριακὴν, &c. Λαμπρὰ ἑορτὴ, apud Nilum Monachum lib.3. Epiſt. 103. τῆς Χριστιανῶν ἀνθρώπων καὶ φιλοσοφίας καὶ γνώσεως ἐξαστράπτων

ἐφαψάμενον κρείττονος, οὐ χρὴ παραλιπεῖν μηνάς τε καὶ ἐνιαυτούς, καὶ ἑβδομάδας, καὶ οὕτως ἑορτάζειν, πάντα δὲ τὸν βίον ἑορτὴν τὴν λαμπρὰν ἄγειν, &c. Λαμπρὰ καὶ κυρία τῶν ἡμερῶν, apud Anonymum Homil. in Dominicam tertiam Jejun. Λαμπρότης τῆς πανηγύρεως, apud Sozomenum lib. 1. cap. 16. ubi de Feſto Paſchali. Nicolaus Patr. Conſtantinopolit. ad Anaſtaſiam Hegumenum Montis Sina.

> Ἰδοὺ λοιπὸν ἐφίστηκεν ἡμέρα λαμπροφόρος,
> Ἡ τοῦ Χριστοῦ ἀνάστασις, πιστῶν ἡ εὐφροσύνη.

Vita S. Theodori Syceotæ MS. ποιήσας καὶ τὴν λαμπροφόρον, ἀπῆλθεν ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ. Apud Joannem Euchaitor. Metropol. pag. 72. ἡμέρα λαμπροφόρος. Κυριακὴ λαμπροφόρος, apud Anonymum in Homil. MS. in Dominic. S. Thomæ. Λαμπροκυριακὴ, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 397. Λαμπρὰν hodie nudè vocant Græci hodierni. Vide Prolegomena ad Evangeliſtarium, & Agapium Cretenſem in Geoponico cap. 137. Λαμπρίζειν, *Feſtum Paſchatis celebrare*, Πασχάζειν. Κακολαμπρίζειν, Italis, *Mandare la mala Paſcha*, apud Hieron. Germanum. Λαμπριναὶ ἡμέραι, *Dies Paſchales*. Vide in hac voce.

Κυριακὴ τῆς χαρᾶς, *Dominica Exultationis, Lætitiæ*, Paſchalis Dominica; in Vita Sancti Pachomij num. 94.

Κυριακὴ Καινὴ, eadem quæ Διακαινήσιμος, de qua pluribus egimus in hac voce. Synodus Trullana Can. 66. ἀπὸ τῆς ἁγίας ἀναστασίμου Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας, μέχρι τῆς καινῆς κυριακῆς, τὴν ὅλην ἑβδομάδα ἐν ταῖς ἁγίαις ἐκκλησίαις σχολάζειν ἀεὶ ἀπαραλείπτως τοὺς πιστούς, &c. Nominis rationem pluribus exquirit Anonymus in Homil. in Dominic. Thomæ MS. de Paſchali Hebdomade: καὶ ὡς ἡμέραν μίαν πᾶσαν τὴν ἑβδομάδα διατελέσαντες, σήμερον αὐτὴν ἀνάστασιν ἐγκαινιζόμενοι, τὴν Καινὴν λεγομένην Κυριακὴν ἑορτῆς ὑπέρβασιν, ἔχοντες. Καινὴ δὲ λέγεται, ὅτι ἐν τῇ λαμπρᾷ κυριακῇ, καὶ ἡμέρᾳ τῆς Ἀναστάσεως ἤρξατο τοῦ εἶναι, καὶ λέγεσθαι Κυριακή· ἐν ταύτῃ δὲ σήμερον κυριακῇ ἀρχὴν τῆς πανηγύρεως εἴληφε, ὥσπερ γὰρ πρῶτον τῶν ναὸς ἱερὸς, καὶ οὕτως ἐγκαινίζεται, οὕτω καὶ ἡ κυριώνυμος ἡμέρα πρῶτον ἐγένετο τοῦτο ὅπερ ἐστὶ, καὶ οὕτως ἐνεκαινίσθη. Λέγεται δὲ καὶ ἄλλως Καινὴ κυριακὴ, διὰ τὸ ἐν ταύτῃ μέλλειν τὰ τῶν τεθνεώτων ἐγκαινίζεσθαι σώματα. ἔστι γὰρ ὀγδόη ὁμοῦ καὶ πρώτη ὀγδόη μὲν ἀπὸ τῆς ἐνδόξου Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, πρώτη δὲ τῆς μετ' αὐτὴν τύπος οὖσα τῆς μετὰ τὸν ἑβδοματικὸν τοῦτον αἰῶνα, &c. Extat Homilia S. Gregorij Nazianzeni εἰς τὴν καινὴν κυριακὴν, καὶ εἰς τὸ ἔαρ, καὶ εἰς τὸν μάρτυρα Μάμαντα.

Κυριακὴ νέα, dicitur in Concilio Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 5. pag. 232. ἐπειδήπερ κατὰ τὸ διελθὸν Πάσχα ἅγιον, τῇ Νέᾳ κυριακῇ, ἀνελθόντος τοῦ κλήρου παντὸς, ὡς ἔθος ἐστὶν, εἰς προσηγορίαν τοῦ γινομένου ἡμῶν ἐπισκόπου. Infrà: τῇ Νέᾳ κυριακῇ τοῦ παρελθόντος ἁγίου Πάσχα. Rurſum: ὅτε εἰς προσηγορίαν ἀνήλθομεν τῇ νέᾳ κυριακῇ τοῦ δευτέρου Πάσχα. Vita MS. Sancti Pauli Latrenſis: ἔθος τῷ μακαρίῳ τὴν μετὰ τὸ ἅγιον Πάσχα κυριακὴν, Νέαν αὐτὴν καλεῖν εἰωθαμένην, λαμπρότατα ἑορτάζειν. Vide Δευτερόπασχα in Πάσχα.

Sed præſtat hoc loco Dominicarum omnium nomina ex Allatio breviter deſcribere, (licèt id argumenti in Gloſſario med. Lat. ſat fusè attigerimus) eâdem ſerie qua ea ille deſcripſit.

1\. Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ, τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου, *Dominica tertia poſt Epiphaniam*. In qua Evangelium de Publicano & Phariſæo legitur.

2\. Κυριακὴ τοῦ Ἀσώτου, *Dominica Septuageſimæ*. In qua Evangelium filij prodigi legitur.

3\. Κυριακὴ τῆς Ἀποκρέω, *Dominica Sexageſimæ*. Vide in Ἀπόκρεω.

4\. Κυριακὴ τῆς Τυροφάγου, *Dominica Quinquageſimæ*. Vide in Ἀπόκρεω.

5\. Κυριακὴ πρώτη τῶν νηστειῶν, ἤτοι τῆς ὀρθοδοξίας, *Dominica Quadrageſimæ*. Vide in Ὀρθοδοξία.

6\. Κυριακὴ δευτέρα τῶν νηστειῶν, *Dominica ſecunda Quadrageſimæ*.

7\. Κυριακὴ Τρίτη τῶν νηστειῶν, *Dominica tertia Quadrageſimæ*.

8\. Κυριακὴ τετάρτη τῶν ἁγίων νηστειῶν, *Dominica quarta Quadrageſimæ*.

9\. Κυριακὴ πέμπτη τῶν ἁγίων νηστειῶν, *Dominica quinta Quadrageſimæ, ſeu Paſſionis*.

10\. Κυριακὴ τῶν Βαΐων, *Dominica Palmarum*. Vide in Βαΐον.

11\. Κυριακὴ τοῦ Πάσχα, *Dominica Reſurrectionis Chriſti*.

12\. Κυριακὴ τοῦ Ἀντιπάσχα, ἤτοι τοῦ Θωμᾶ, *Dominica in Albis*. Laudatur in Indice MS. Codd. Gr. Bibliothecæ Vaticanæ, Gregorij Metropolitæ Corinthi Λόγος εἰς τὴν Ἑορτὴν τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντιπάσχα, ἤγουν εἰς τὴν ψηλάφησιν τοῦ Θωμᾶ. Vide Ἀντίπασχα, & Acta Concilij Florentini pag. 392. Edit. Labbæi.

13\. Κυριακὴ τρίτη ἀπὸ τοῦ Πάσχα, ἤτοι τῶν Μυροφόρων, *Dominica tertia poſt Paſcha*.

14\. Κυριακὴ τετάρτη τοῦ παραλύτου, *Dominica tertia poſt Paſcha*.

15\. Κυριακὴ πέμπτη τῆς Σαμαρείτιδος, *Dominica quarta poſt Paſcha*.

16\. Κυριακὴ ἕκτη ἀπὸ τοῦ Πάσχα, *Dominica Quinta poſt Paſcha*.

17\. Κυριακὴ ἑβδόμη ἀπὸ τοῦ Πάσχα, ἤτοι τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, *Dominica infra Octavam Aſcenſionis Domini*.

18\. Κυριακὴ τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, *Dominica Pentecoſtes*.

19\. Κυριακὴ πρώτη μετὰ τὴν Πεντηκοστὴν, ἤτοι τῶν ἁγίων πάντων, ἤτοι τοῦ Ματθαίου, *Dominica prima poſt Pentecoſten*. Vide in V. Εὐαγγέλιον.

20\. Κυριακὴ δευτέρα τοῦ Ματθαίου περὶ τῆς διδασκαλίας Χριστοῦ, *Dominica ſecunda poſt Pentecoſten*.

21\. Κυριακὴ τρίτη τοῦ Ματθαίου, *Dominica tertia poſt Pentecoſten*.

22\. Κυριακὴ τετάρτη τοῦ Ματθαίου περὶ τοῦ Ἑκατοντάρχου, *Dominica quarta poſt Pentecoſten*.

23\. Κυριακὴ πέμπτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τῶν δύο δαιμονιζομένων, *Dominica quinta poſt Pentecoſten*.

24\. Κυριακὴ ἕκτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τοῦ Παραλυτικοῦ, *Dominica ſexta poſt Pentecoſten*.

25\. Κυριακὴ ἑβδόμη τοῦ Ματθαίου, περὶ τῶν δύο τυφλῶν, *Dominica ſeptima poſt Pentecoſten*.

26\. Κυριακὴ ὀγδόη τοῦ Ματθαίου, περὶ τῶν πέντε ἄρτων καὶ τῶν δύο ἰχθύων, *Dominica octava poſt Pentecoſten*.

27\. Κυριακὴ ἐνάτη τοῦ Ματθαίου; ἀπὸ τοῦ ἐν θαλάσσῃ περιπάτου, *Dominica nona poſt Pentecoſten*.

28\. Κυριακὴ δεκάτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τοῦ σεληνιαζομένου, *Dominica decima poſt Pentecoſten*.

29\. Κυριακὴ ἐνδεκάτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τῆς παραβολῆς τοῦ Βασιλέως, *Dominica undecima poſt Pentecoſten*.

30\. Κυριακὴ δωδεκάτη τοῦ Ματθαίου; περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος τὸν Ἰησοῦν πλουσίου, *Dominica duodecima poſt Pentecoſten*.

31. Κυριακὴ δεκάτη τρίτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τῆς παραβολῆς τοῦ ἀμπελῶνος, *Dominica decima tertia poſt Pentecoſten.*

32. Κυριακὴ δεκάτη τετάρτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τῶν κεκλημένων εἰς γάμον, *Dominica decima quarta poſt Pentecoſten.*

33. Κυριακὴ δεκάτη πέμπτη τοῦ Ματθαίου, περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος τὸν Ἰησοῦν νομικοῦ, *Dominica decima quinta poſt Pentecoſten.*

34. Κυριακὴ πρὸ τῆς ὑψώσεως, *Dominica decima ſexta poſt Pentecoſten.*

35. Κυριακὴ μετὰ τὴν ὕψωσιν, *Dominica decima ſeptima poſt Pentecoſten.*

36. Κυριακὴ πρώτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τῆς ἄγρας τῶν ἰχθύων, *Dominica decima octava poſt Pentecoſten.*

37. Κυριακὴ δευτέρα τοῦ Λουκᾶ, *Dominica decima nona poſt Pentecoſten.*

38. Κυριακὴ τρίτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας, *Dominica vigeſima poſt Pentecoſten.*

39. Κυριακὴ τετάρτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τῆς παραβολῆς τοῦ σπόρου, *Dominica vigeſima prima poſt Pentecoſten.*

40. Κυριακὴ πέμπτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου, *Dominica vigeſima ſecunda poſt Pentecoſten.*

41. Κυριακὴ ἕκτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τοῦ ἔχοντος τὸν λεγεῶνα, *Dominica vigeſima tertia poſt Pentecoſten.*

42. Κυριακὴ ἑβδόμη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀρχισυναγώγου καὶ τῆς αἱμοῤῥοούσης, *Dominica vigeſima quarta poſt Pentecoſten.*

43. Κυριακὴ ὀγδόη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος τὸν κύριον νομικοῦ, *Dominica vigeſima quinta poſt Pentecoſten.*

44. Κυριακὴ ἐννάτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ οὗ εὐφόρησεν ἡ χώρα πλουσίου, *Dominica vigeſima ſexta poſt Pentecoſten.*

45. Κυριακὴ δεκάτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τῆς ἐχούσης πνεῦμα ἀσθενείας, *Dominica prima Adventus.*

46. Κυριακὴ ἑνδεκάτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τῶν κεκλημένων εἰς τὸ δεῖπνον, *Dominica ſecunda Adventus.*

47. Κυριακὴ δωδεκάτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τῶν δέκα λεπρῶν, *Dominica tertia Adventus.*

48. Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, *Dominica quarta Adventus.*

49. Κυριακὴ μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν, *Dominica infra Octavam Nativitatis.*

50. Κυριακὴ πρὸ τῶν φώτων, *Dominica infra Octavam Circumciſionis.*

51. Κυριακὴ μετὰ τὰ φῶτα, *Dominica infra Octavam Epiphaniæ, ſeu prima poſt Epiphaniam.*

52. Κυριακὴ δεκάτη πέμπτη τοῦ Λουκᾶ, περὶ τοῦ Ζακχαίου, *Dominica ſecunda poſt Epiphaniam.*

Κυριακοδρόμιον εὐαγγέλιον, in Indice Bibl. S.Trinitatis Inſulæ Chalces, Codex Evangeliorum Dominicarum totius anni.

ΚΥΡΙΑΚΗ', idem quod Κυριακὸν, *Dominicum, Eccleſia*, de qua voce mox. Epiſtola Synodica Concilij Alexandrini: πῶς γὰρ ὅπου μήτε τόπος κυριακῆς, μήτε τὶς ἐκεῖ τῆς ἐκκλησίας, ἀλλὰ μήτε ὁ καιρὸς μυστηρίων ἦν.

Κυριακὸν, *Dominicum, Eccleſia*, κυριακὸς οἶκος, in Vita S.Nili Junior. pag. 164. *Baſilica Dominica* in Actis S.Saturnini & Socior. Concilium Ancyranum Can.15. περὶ τῶν διαφερόντων τῷ κυριακῷ, &c. Concilium Neocæſarienſe Can. 5. Κατηχούμενος ἐὰν εἰσερχόμενος εἰς κυριακὸν, &c. Adde Can. 13. Concilium Laodicenum Can.28. οὐ δεῖ ἐν τοῖς κυριακοῖς, ἢ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, τὰς λεγομένας ἀγάπας ποιεῖν, &c. Euſebius in Orat. de Laudib. Conſtant. M. p.545. ἱερὰ καὶ τεμένη ἑνὶ τῷ πάντων βασιλεῖ Θεῷ τῷ δὴ καὶ τῶν ὅλων δεσπότῃ καθιερώθη· ἔνθεν καὶ τῆς τοῦ δεσπότου προσηγορίας ἠξίωται τὰ καθιερώμενα, ὡς ἐξ ἀνθρώπων τυχόντα τῆς ἐπικλήσεως, ἐξ αὐτοῦ δὲ τοῦ τῶν ὅλων κυρίου καὶ κυριακῶν ἠξίωται τῶν ἐπωνυμιῶν. S. Athanaſius in Apol. ad Conſtantium: ποῦ πρέπον ἦν καὶ ὅσιον ἐπακοῦσαι τὸν λαὸν τὸ, Ἀμὴν, ἐν ἐρήμοις, ἢ ἐν τῷ ἤδη λεχθέντι κυριακῷ. Mox: ἢ ἐν τῷ ἐπωνύμῳ σου τόπῳ, ὃν ἤδη μᾶλλον δὲ καὶ ἅμα τῷ θεμελίῳ Κυριακὸν πάντες ὀνομάζουσιν. Ita in Epiſt.ad Solitar. pag.866. 868. Chronicon Alexandrin.an.20. Conſtantini: καὶ κυριακὰ πρὸς ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν κατὰ τόπους εἰς τιμὴν τοῦ ἐπὶ πάντων σωτῆρος Χριστοῦ Θεοῦ ἡμῶν πεποίηκεν. Similia habet Theophanes an. 19. ejuſdem Conſtantini. Idem Chronicon an.ejuſdem Imp. 23. τῷ αὐτῷ ἔτει τὸ ἐν Ἀντιοχείᾳ ὀκτάγωνον κυριακὸν ἤρξατο οἰκοδομεῖσθαι. Vita Joannis Monachi in puteo n. 1. καὶ ἀπῄει εἰς τὸ κυριακὸν, καὶ τὰς συνήθεις εὐχὰς ἐπετέλει. Ammonius de SS. Monachis Sinaïtis pag.90. ἑσπέρας σαββάτου διαφαυσούσης κυριακῆς, συνήγοντο πάντες εἰς τὸ κυριακόν. Adde pag.115. Theoſterictus in Vita S. Nicetæ num.15. πυκνότερον δὲ συνάγων αὐτοὺς ἐν τῷ κυριακῷ ὁ ἁγιώτατος πατὴρ ἡμῶν, ἐδίδασκεν, ἐνουθέτει, παρεκάλει, &c. Habetur præterea in Martyrio Sancti Baſilij Epiſc.Amaſeæ num.16. Vide Fullerum lib.2. Miſcell. Sacror. cap.9. & Gloſſ. med. Lat. in *Dominicum.*

ΚΥΡΙΑΚῸΝ δεῖπνον, *Cœna Dominica*, in Lexico MS. Cyrilli, τὸ τοῦ κυρίου. Addit Phavorinus, ἢ τὸ ἄπληρον ἐν ἐκκλησίᾳ ἄριστον.

ΚΥΡΙΑΚΌΣ. Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopolit. num.95. Κυριακοῦ δέ τινι πληρώσαντος τὴν τοῦ λυχνικοῦ λιτανείαν, καὶ εἰπόντος, Ἐλέησον ἡμᾶς, &c. Quo loco Viri Docti Κυριακὸν dici volunt, quem alij *Hebdomadarium* vocant, penès quem ſcilicet eâ die Cleri primariæ vices erant.

ΚΥΡΙΑΡΧΕΙ͂Ν, *Dominari.* Petrus Antiochenus in Epiſt. ad Michaëlem Cerularium num. 12. τῆς Ῥώμης ἐπὶ πολὺ τῶν Οὐανδάλων ἔθνους κυριαρχήσαντος.

Κυριάρχησις, *Dominatio.* Nicetas in Joanne n.5. ἐπιδείξεται τῆς βασιλείας ὁ παῖς, τῆς δὲ μείζονος ἀποπειρᾶται κυριαρχήσεως.

ΚΎΡΙΕ ἐλέησον, Clamor militaris in ipſo pugnæ procinctu inclamari ſolitus. In periculis enim hæc verba proferebantur, etiam apud Paganos, cùm augurium captabant, ex Chriſtianiſmi fortè uſu, ut ex Arriano docemur lib.2. in Epictet. cap.7. νῦν δὲ τρέμοντες τὸ ὀρνιθάριον κρατοῦμεν, καὶ τὸν Θεὸν ἐπικαλούμενοι, δεόμεθα αὐτοῦ, Κύριε ἐλέησον, ἐπίτρεψόν μοι ἐξελθεῖν. Mauricius lib.2. Strateg. cap. 17. ἀλλὰ δεῖ τὴν μὲν εὐχὴν γίνεσθαι ἐν ἑκάστῃ μάλιστα τῇ τοῦ πολέμου ἡμέρᾳ ἐν φοσσάτῳ, πρὶν ἤτοι τὰς πόρτας ἐξελθεῖν διά τε τῶν ἱερέων καὶ Στρατηγοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχόντων, τὸ Κύριε ἐλέησον ἐπιμόνως πάντας λέγειν. Theophanes an.7. Nicephori Gener. οἱ δὲ μικρὸν παυσάμενοι, βουνόν τινα κατέλαβον οἱ τρισάθλιοι τῆς ἐν χερσὶν ἐπιλαθόμενοι πράξεως, τὸ, Κύριε ἐλέησον, ἀναβοῶντες, ὡς ἐπί τινι σεισμῷ, ἢ ἀνομβρίᾳ. Vide Diſſertat.11. ad Joinvillam pag.205.206.

ΚΥΡΙΕΎΕΙΝ διὰ χρήσεως, *Uſucapere*, in Baſilicis.

ΚΎΡΙΟΣ, dictus Chriſtus, διὰ τὸ κατὰ πάντων εἰληφέναι τὸ κράτος, ut ait S.Athanaſius. Gregorius Nyſſenus in Epiſt. ad Euſtathium, Edit. à Caſaubono: διὰ δὲ τοῦ σώματος ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς ἀναιροῦσα τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου· καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ σῶμα Κύριος λέγεται, διὰ τὴν ὑποκειμένην θεότητα. Vide Κῦρ.

ΚΥΡΤΊΑ, ita *Scutum Galli* appellabant, ut Auctor

Digitized by Google

ctor eſt Heſychius: Κυρτίας, Κοῖλαι τὰς ἀσπίδας. Alibi: Καρτίαι, ὅπλα Ἰβηρικά, οἱ δὲ κυρτίας.

ΚΥΡΙΞ. Apomaſar in Myſteriis: τὸ κυρίκιον, ἢ γιλοιασμῶν, καὶ μασαζόντων, καὶ οἰνοποτῶν ζημίαν.

Κύρικες, οἱ κόχλοι, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.

ΚΥΡΙΟΝ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἀεὶ τὰ στέρεα σώματα.

Κύριον ὄνομα τῆς στερεοῦ συνθέματος, ἐπὶ τὰ δ'. σώματα, Κλαυδιανὸς, Πυρίτης, Ὑδράργυρος, μετὰ αἰθαλῶν παχθῆσα, λευκαίνειν χαλκὸν ποιεῖ χρυσόν· τὸ κύριον ὄνομα τῆς ὑγροῦ συνθέματος, ἐπὶ τὸ θεῖον ὕδωρ, τὸ δὲ ἅλμας, καὶ ὄξος, καὶ τῶν λοιπῶν Ex Gloſſis Chymicis MSS.

ΚΥΡΙΟΦΥΛΛΟΝ, Μυλίας φύλλα, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Folia Fraxini.*

ΚΥΡΙΣ. Vide Κῦρ.

ΚΥΡΙΟΤΗΤΕΣ, *Dominationes*, Ordo Angelicus, de quo præ cæteris Michaël Syncellus in SS. Archangelos p.1531.

ΚΥΡΝΑΤΟΡΑΣ, *Pocillator*, *Pincerna*. Manuël Malaxus in Chron.MS.p.51. μετὰ δὲ καιρὸν ὁ Ἀρχιοινοχόος τῆς βασιλέως ἐσφάλη, ἤγουν ὁ Κυρνάτορας. Vide Επικέρνης.

ΚΥΡΟΣ. Vide in Κῦρ.

ΚΥΡΤΑΡΑ, Retis ſpecies. Auctor Etymologici in Κυρτός. Κύρτος δὲ βαρύτονως, εἶδος δικτύου, ὡς Πυρίδιον, τὸ λεγόμενον Κυρτάρα.

ΚΥΣΑΜΕΘΟΝ, *Helxine*, apud Interpolat. Dioſcor. c.668.

ΚΥΣΙΡΙΣ, *Vas* aut *Mortarium*. Nicolaus Myrepſus ſect. 1. cap.390. in Cod.Reg. λίχεται αἱματίτην λίθον, τρίψας εἰς κυσίριν, δίδου πίνειν τὸ ἀπόσπασμα αὐτοῦ μετὰ ὕδατος. Vide Fuchſium ad cap.396.

ΚΥΣΠΟΣ. Vide in Κύσπος.

ΚΥΣΣΙΟΝ, *Hedera*, Κισσὸς, apud Interpolat. Dioſcor. c.395.

ΚΥΤΑΜΠΕΛΟΝ, *Helxine*, apud Interpol. Dioſcor. cap.668.

ΚΥΤΡΑ, pro Χύτρα, ſæpius ſcriptum reperitur in Geoponicis Caſſiani Baſſi: unde Μονόκυτρον, apud Euſtathium.

ΚΥΩΠΟΔΙΟΝ, *Polygonum mas*, apud Interpol. Dioſcor.cap.586.

ΚΩΒΑΘΙΟΝ. Zoſimus Panopolita MS. ὁ δὲ κάμινος καιόμενος τοῖς ξύλοις ἢ λεπτύροις φοινίκων, ἢ κωβαθίοις τῆς φοινίκων. Olympiodorus Philoſophus Alexandrinus MS. in eundem Zoſimum: ἢ γὰρ Ἑρμῆς περὶ τῆς καπνοῦ, φησὶν, ὡς ἄνωθεν περὶ τῆς μαγνησίας λέγων, Ἀφὲς αὐτοῖς, φησὶν, ἀπόναυλι τῆς καμίνου καιόμενος λεπτύροις φοινίκων κωβαθίων· ὁ γὰρ καπνὸς τῆς κωβαθίων λευκὸς ὤν, λευκαίνει τὰ σώματα. In Lexico Chymico Rulandi, *Cobatiorum fumus*, *Robols*, exponitur.

ΚΩΔΙΞ, *Codex*; τὸ βιβλίον, Cedreno pag. 170. S.Athanaſius Orat. in Deſcriptionem B. Mariæ: τοῖς μακροῖς ῥωμαϊκοῖς κώδιξιν τὴν ἑαυτῆς μοῖραν ἐναπόγραφον γενέσθαι συγχωρεῖ. Concil.Calchedon. Act.1. ἢ ἀπὸ κώδικος ἀνέγνω. Sanct.Chryſoſtomus Homil.in Natalem Dom. ἢ τοῖς ἀρχαίοις τοῖς δημοσίᾳ κειμένοις κώδιξιν ἐπὶ τῆς Ῥώμης. Chron. Alexandrin. an.27. Anaſtaſij: ἀνήρ τις τέλειος λεπτόχρωμον βαστάζων κώδικα γεγραμμένον, καὶ ἀναπτύξας φύλλα τῆς κώδικος, &c. Adde pag. 192. Theophanes pag. 314. καὶ ἐκέλευε γράφεσθαι Ἑλληνιστὶ τοὺς δημοσίους τῶν λογοθεσίων κώδικας. Continuator ejuſdem Theophanis lib.3. num.21.& Symeon Logoth. in Theophilo num.3. ἀλλὰ καὶ κώδιξι στρατιωτικοῖς αὐτοὺς ἀναγράφεσθαι. Occurrit prætereà apud Iſidorum Peluſiotam lib.4. Epiſt.91. Conſtantinum Porph.in Baſilio n.31. Edit.Combefiſij, in ejuſdem Nov.3. Nicetam in Man. lib.1. num.3. Mich. Glycam in Chron. pag. 265. Gregoram lib. 4. Suidam, Codinum, Moſchopulum, & alios paſſim.

Κώδιξ, *Codex*. Ita præſertim appellatus Legum à Juſtiniano collectarum Liber. Ipſe Juſtinianus in Nov.19. ἐν δὲ τῇ περὶ συναγεγράμμασι τῶν νόμων, κατὰ τὸν ἐπώνυμον ἡμῶν Κώδικα, &c. Chronicon Alexandrinum an. 7. ejuſdem Juſtiniani: τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστινιανὸς Κώδιξ ἀνεπληρώθη. Evagrius lib.1. Hiſt.cap.12. ἀνὰ τὸ πρῶτον βιβλίον κειμένη, Ἰουστινιανοῦ κώδιξ ὠνόμασαι. Michaël Pſellus in Synopſi Legum:

> Τὸ μὲν γὰρ τούτων Κώδικος οὕτω ὀνομασμένον
> Πτυχίον δωδεκάβιβλον, ὃ φασὶ διάταξις.

Κωδικεύτης, *Interpres Codicis*, ſeu ut vertit Fabrotus, *Codicis Confector*, apud Scholiaſtem Baſilic. ad lib. 60. pag. 499. 862. de quo conſulendus Suareſius in Notitia Baſilic.

Κωδίκιον, *Codiculus*. Synodus VI. Conſtantinopolit. Act.6. ἢ ἀντιβληθῆναι πρὸς τὰ παρ' αὐτοῦ ἐπιδοθέντα κωδίκια. Occurrit ibi pluries. Balſamon in Meditat. de Chartophyl. ἐν τῇ φυλάττειν μεμβράνας, ἤτοι κωδίκια. Ius Græco-Rom. pag.210. τοῦτο δὴ τὸ ἴσον τῆς πατριαρχικοῦ συνοδικοῦ ἐκδοθὲν γράμματος ἐν τῇ ἐναποκειμένῳ κωδικίῳ τῷ εὐαγοῦ σεκρέτῳ ἐμβληθὲν, &c. Pachymeres lib.5. cap.12. καὶ ἅμα μὲν τὸ κωδίκιον τῆς ἐκκλησίας εἰς πίστιν προκομίζειν.

Κωδικιλλος, *Codicellus*. Himerius Sophiſta: πρῶτος τῆς παιδὸς ἐν τῷ φόρῳ Καλλιστρατος ἐπιμιθεν, καὶ ὡς βασιλέας Κωνσταντίνου τῆς πατρὸς κωδικίλλους ἐν τῷ ἑῴῳ ἐλαμβανεν. Doſitheus lib. 3. Κωδικίλλους τίς ποτε Ἀδριανοῦ παρέδωκεν. &c. Macarius Homil. 24. ὥσπερ βασιλεὺς γράψας ἐπιστολὰς οἷς βούλεται κωδικίλλους καὶ δωρεὰς ἰδίας χαρίσασθαι. Lexicon MS. ad Schedographiam:

> Κωδίκιλλος διόρθωμα ἐπὶ τῆς διαθήκης.

Ita uſurpant paſſim Juriſconſulti. Vide lib.36. Baſilic. tit.1. cap.1. S.Maximum Orat. in Natale Chriſti, Michaëlem Attaliat. in Synopſi tit. 35. Michaëlem Pſellum in Synopſi legum v 297. Codinum in Orig. Conſtantinopol. num.46. Gloſſas Baſilic. &c.

Κωδικίλλιον, eâdem notione. Scholiaſtes Gregorij Nazianzeni Orat.1. in Julian. pag.44. συνθήμασιν. ἃ καλοῦσι κωδικίλλια.

ΚΩΔΥΚΕΥΕΙΝ. Fr. Richardus in Clypeo fidei 1. part. 144. ταξιδεύοντας λέγει ὁ ἀδελφός μου καὶ κωδυκεύοντας φανερὰ τὰ πηγή, μὴ ἔχειν τοῦτον συντροφίαν, ἔβαλε τὸ θάρρος τῆς εἰς τὴν ἁγίαν ὁσίαν, &c.

ΚΩΔΩΝΑΤΟΣ. Theophanes an. 7. Zenonis, ut & Victor Tunnunenſis, meminit Joannis λεγομένου Κωδωνάτου Patriarchæ Antiocheni: ubi Goarus obſervat Græcos recentiores *Larvatos* κώδωσι ſeu tintinnabulis ſpectatores ad riſum moventes, κωδωνάτους vocitare. Gloſſæ MSS. διακωδωνισθέντες, ἤτοι διαφημισθέντες. Rurſum: ἐκκωδωνίζοντο, περιβόητοι ἐγένοντο. Epiſtola Epiſcopor. Secundæ Syriæ in Concil.Conſtantinopol.ſub Mena Act.5. τὰ γὰρ τούτων ἑρμηνεύεται, ἢ μᾶλλον ὃ κατὰ φύσιν ἀνθρωπίνην, ὡς εἰπεῖν, περιφερόμενον ἂν διακωδωνίζειν. Vide Κώδων.

ΚΩΔΩΝΕΣ, *Campanæ*, quarum uſus ſeriùs ad Græcos tranſiit: & etiamnum rariſſimus eſt, inquit Allatius in Diſſertat. de Recentiorum Græcorum Templis pag.106. niſi oppidum illud in quo Chriſtiani habitant, à Turcarum commercio quàm longiſſimè abſit. Tunc enim campanarum uſus non denegatur, verbi gratiâ in Monte Atho, ubi complures habentur, eæque vetuſtiſſimæ. Harum uſum ante expugnatam à Turcis Conſtantinopolim accepiſſe à Venetis Græcos ſub an. 874. auctor eſt Andreas Dandulus in Chron. MS. & ex eo Sabellicus. Certè temporibus Conſtantini Monomachi circa an.1040. Campanas in uſu fuiſſe apud Græcos colligi

ligi poteſt ex Orat. Michaëlis Pſelli ad eundem Imp. ἐξεγείρει γάρ σε μέσης νυκτὸς ὁ κώδων ἱερὸς, καὶ τοῖς θείοις ἐνσπλαθῆσαι ἐδάφεσιν. Pachymeres lib. 7. cap. 5. de Patriarchæ Joſephi reditu: πολλῶν παρ' ἑκάτερα παρεπομένων, καὶ ἐπευφημούντων τὰ προπεμπτήρια, ἐφ' ὕμνοις καὶ κρότοις ἀνθρώπων, ἔτι δὲ καὶ τῶν τῆς ἐκκλησίας συνακτηρίων κωδώνων, εἰς τὸ Πατριαρχεῖον ἀνάγεται. οἱ δὲ τοῦ Κλήρου μόλις τὴν ἑσπερινὴν ὑμνῳδίαν καθ' ἑαυτοὺς ἐκτελέσαντες, ἐπεὶ ὄρθρος ἦν, καὶ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἀπήντων κατὰ τὸ σύνηθες, σφίσιν ἑαυτοῖς ἄβατον τὸν ναὸν κατείχον, ὡς μηδὲ σημάντροις καὶ κώδωσιν ἠθροισμένοι. Et cap. 10. initio: κρότοις δὲ συχνοῖς τῶν τῆς ἐκκλησίας κωδώνων ξύλων κλύδας ξυμφορῶντες καὶ πλήθη, &c. Joannes Veccus Patr. Conſtantinopol. de injuſta ſui depoſit. pag. 20. τὰ ἐκ τῶν ῥαθίνων κωδώνων ἦχων πάλιν κηρύγματα. Nicephorus Gregoras lib. 9. pag. 183. 1. Edit. τοὺς ἱεροὺς κρούσας κώδωνας ὁ Πατριάρχης, καὶ πλεῖστον ἀθροίσας ὄχλον ἀγοραῖον, ἀφορισμὸν ἀπεφήνατο, &c. Vide in V. ξύλον, & Gloſſ. med. Lat. in *Campana*.

ΚΩΘΩΝΙΟΝ, ſeu κωδώνιον, *Urceolus* in modum κώδωνος vel Campanæ confectus: niſi potiùs à voce Κώθων, quæ apud Athenæum, militare poculum deduci debeat. Vita MS. S. Pauli Latrenſis: καὶ αὐτὸς κώθωνα μετὰ χειρὸς λαβὼν, καὶ αὐτοῦ σμικρὸν ἀμφορία, &c. Codinus de Offic. Palat. cap. 7. num. 17. de Pincerna: καὶ κατὰ μὲν τὸ παλαιὸν, ἐκτὸς τῆς πόλεως ἀκολουθῶν τῷ Βασιλεῖ, ἔφερε κωθώνιον μετὰ ἀλύσεως, ὡς ἂν εἰ ἐν χρείᾳ γένοιτο πιεῖν αὐτοῦ, ἀπὸ βρύσεως ἢ ποταμοῦ δῷ τοῦτο, καὶ πίῃ. Ubi Cod. Reg. κωδώνιον præfert. Et cap. 14. num. 28. φέρων ὁ μὲν Ἀρχιδιάκονος τὸν σταυρὸν, ὁ δὲ σκεῦος, τὸ κοινῶς οὕτω καλούμενον οἰνοχεῖον, κωθώνιον ἔχον ἐντὸς μετὰ τοῦ ἁγιάσματος. Et num. 30. μεταλαμβάνοντος δὲ ἔπειτα ἁγιάσματος ἀπὸ τοῦ κωθωνίου, πάντες αὖθις βοῶσι τὸ πολυχρόνιον.

ΚΩΚΑΛΙΣ, Dacis, *Halicacabus*. Interpol. Dioſcor.

ΚΩΚΑΛΟΝ. Vide in Κόκαλον.

ΚΩΛΙΚΙΟΝ. Suidas: Κωλῆνες, τὸ κοινῶς κωλίκιον. Græcis κωλῆ, eſt *Tibia*, *Perna*. Vide Κολίκιον.

ΚΩΛΟΝ, *Collum*, apud Demetrium Conſtantinopolit. lib. 2. Hieracoſophij cap. 13.

ΚΩΛΟΣ, pro καυλὸς, *Caulis*, apud Myrepſum de Antidot. c. 42.

ΚΩΛΟΣ, *Culus*. Suidas: πρωκτὸς, ὁ κῶλος.

Κωλόμυλα, *Nates*, *Clunis*, Ἕδρα, πυγή.

Κωλοράβδια, *Virgæ quibus nates feriuntur*. Nicetas in Iſaacio lib. 1. num. 3. ex Cod. Barbarogr. καὶ εἰς αἶρα κλυπτῶν, καὶ ταύτης μόνης τοὺς κλύπους ἐφόβου, μήποτε παρὰ τοῦ διδασκάλου κωλοράβδια λάβῃς. Ubi Cod. alter: τὴν σκυτάλην συχνὰ ὑποβλέπεσθαι, κολαφιζομένην τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ τῶν πυγῶν, καὶ ταύτης μόνης εἰδέναι καὶ δεδιέναι τὰ κροταλίσματα.

Κωλοσύρνειν, *Trahere poſt culum*, ſeu *poſt ſe ducere*, ἐπισύρειν, ἕλκειν. Κωλοσύρνεσθαι, *Subrepere*, *Prorepere*, ἕρπειν, ὑπεισέρχεσθαι, Κωλοσυρμὸς, *Reptatio*, ἑρπηδών.

Κωλοφωνία, *Crepitus*, in Vita MS. S. Andreæ Sali cap. 8. Ita enim has voces intelligi ferè cenſuerim, ubi Cynædo ſibi dactylos porrigenti, ſic reponit, Δῶρον κωλοφωνίας οἱ σαλοὶ οὐκ ἐσθίουσιν. Sic enim legerim, pro κωλοφωνία præfert Cod. MS. ſi tamen dactyli crepitum creent.

ΚΩΛΟΦΩΤΙΑ, *Cicindula*, Λαμπυρίς. Nicetas in Alexio lib. 2. n. 2. ἤγουν κατὰ πυριλαμπίδας ἡμαύρωντο μεσιαζούσης ἡμέρας. Ubi Cod. Græcobarb. κωλοφωτίας. Vide Φωτιά.

ΚΩΜΟΔΡΟΜΟΙ, interdum Κομοδρόμοι, *Circulatores*, atque adeò *Fabri ærarij* qui per pagos curſitant: ut hodie paſſim apud nos, quos *Chaudroniers* dicimus. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Βαβαὶ, θαυμαστὸν ἐστι, βάναυσος, ὁ χαλκεύς τε,
Καὶ χαλκοχόος, λέγεται, ἀλλὰ καὶ κωμοδρόμος.

Gloſſæ Græcobarb. Ἀκμὼν, σίδηρον ἐφ' ᾧ χαλκεὺς χαλκεύει, ἤγουν ἀκμόνιν ὁποῦ κομοδρομεύει ὁ κομοδρόμος. Alibi: Ἀκροφύσια, τὰ ἄκρα τῶν ἀσκῶν, ἐν οἷς οἱ χαλκεῖς τὸ πῦρ ἐκφυσῶσιν αἱ ἄκραι, ἤγουν ἡ ἄκρις τῶν ἀσκῶν ἢ ἀσκιῶν, μεθ' αἷς ὁποίας φυσῶσιν οἱ κομοδρόμοι τὴν φωτίαν. Theophanes an. 17. Juſtiniani: τὶς ἐκ τῆς Ἰταλῶν χώρας κωμοδρόμος, — ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ κύνα ξανθὸν καὶ τυφλὸν, &c. Conſtantinus de Adm. Imp. c. 50. p. 182. καὶ ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν Ἀρμενιακῶν εἰς τὸ τοῦ Χαρσιανοῦ θέμα μετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἤτοι ἡ τοῦ κομοδρόμου τοποτηρησία Ταβίας, καὶ εἰς τὴν τούρμαν τοῦ Χαρσιανοῦ τὴν εἰρημένην προσετέθησαν. Anonymus de Paſſione Domini: καὶ ὅτε φθάσωσιν εἰς τὸν τόπον, ἐλθὼν ὁ κομοδρόμος εἰς σταυρώσει αὐτὸν, &c. Occurrit præterea in Annalib. Glycæ.

ΚΩΜΟΠΟΛΙΣ, Κωμοπολίχνιον, *Oppidum Pago ſimile*, quod muris caret, Græcis ἐμπόριον, Germanis *Marck*, Gallis *Bourg*. Vide Leunclavium in Onomaſtico ad Hiſt. Turcic. Zonaras in Monomacho ita Κωμόπολιν deſcribit: ἔπεισι τῷ Ἀρτζὲ, (κωμόπολις δ' ἦν τοῦτο) πλῆθος δ' ἐνῴκει αὐτῷ, ἢ οὕτως ἀτοιμι, καὶ ἀριθμὸν ὑπερβαίνουσα, ἔμποροι δ' ἦσαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ πλοῦτος ἦν αὐτοῖς περιττὸς· ὡς οὖν ἀτείχιστον τὴν Κωμόπολιν ἐξ ἐφόδου αὐτὴν ἑλεῖν οἱ βάρβαροι ἤλπιζον, &c. Adde to. 2. p. 69. 1. Edit. & Scylitzem pag. 772. 832. Vox Iſidoro Characeno, Conſtantino Porph. in Baſilio num. 37. & lib. 1. de Themat cap. 1. 4. & aliis uſurpata.

Κωμάριον, ἀγρίδιον, χωρίον, in Lexico MS. Cyrilli.

ΚΩΝΑ, ἡ ὑγρὰ πίσσα, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Pix liquida*.

ΚΩΝΑΡΙΟΝ. Vide in Κυκνάριον.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΤΑ ἅγια. Ita S. Helenam vocare Græcos auctor eſt Guilletus in Lacedæmone pag. 577.

ΚΩΠΑ, & Κώπια, Suidæ, περιτραχήλιος κόσμος.

ΚΩΤΑ. Demetrius Conſtantinopolit. libro 1. Hieracoſophij cap. 1. μίαν τινὰ κωτᾶ κορυφῆς διώπτεραν τῆς καλύβης ποιησάμενοι. Legendum κατὰ, uti rectè eſt editum pag. 5. Neſcio an aliud exemplar habuerit Meurſius quod κωτᾶ prætulerit, ſed proclivis erat emendatio, ut & in κωλίδεν, pro καλίδεν, uti pariter rectè editum eſt.

ΚΩΤΑΛΙΣ, *Tudicula*, *Cochleare majus*. Suidas: Λάκτιν, τὴν λεγομένην κώταλιν, τορύνην, ὃ ἐστι ζωμήρυσιν. Hodie Κουτάλα dicunt, ut eſt in Turcogr. Cruſij. Etymologici auctor: σκυτάλην λάκτις σημαίνει ἡ λέξις, σκυτάλην, λάκτις σημαίνει ἡ λέξις, σκυτάλην, τορύνην. Leg. κωτάλην. Ita Euſtathius Od. λ. τὸ τῆς ἀθήρης κίνητρον, & Τορύνην, & δοίδυκα, κώταλιν exponit.

ΚΩΤΖΙΒΕΛΑ, *Supellex*. Portius: *Convaſo*, Ἑτοιμάζω, Βάζω εἰς ἕνα δεμάτι ὅλα τὰ κωτζίβελα.

Ac

Λ.

ΛΑΒΑΘΟΛΑΒΑ'Τ, Afris, *Muris auricula*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap.400.

ΛΑΒΑΝΤΙ'Σ, *Spica nardi*, quæ vulgo *Lavanda*, ſive *Lavendula*. Heſychius: ἴφυα, ἡ λυχνὶς· ἄνθος, ἔνιοι λάχανον, ὃ ἡμεῖς λαβανδίδα καλοῦμεν.

ΛΑ'ΒΑΡΟΝ, Λάβωρον, *Labarum*, de quo pluribus in Gloſſ.med.Lat. & in Diſſert. de Impp. Conſtantinopolit. nummis num. 20. quibus addendus Fullerus lib.2. Exerc. Sacr. cap.1. lib.4. cap.13. ubi de vocis etymo. Sozomenus lib.1. Hiſt. cap.4. de Conſtantino M. ἐκέλευσεν ἄνδρας ἐπιστήμονας χρυσῷ καὶ λίθοις τιμίοις εἰς σταυροῦ σύμβολον μεταπλάσαι τὸ παρὰ Ῥωμαίοις καλούμενον Λάβωρον· σημεῖον δὲ τοῦτο πολεμικόν, τῶν ἄλλων τιμιώτερον. Et lib.5. cap.17. τὸ κορυφαῖον τῶν Ῥωμαϊκῶν συνθημάτων appellat. Idem lib.9.cap.4. θάτερον δὲ τῶν σιγνίπλων, ὃ Λάβωρον Ῥωμαῖοι καλοῦσι. Gregorius Pap. in Epiſt. ad Germanum Patr. Conſtantinop. in Concil. VII. Act.4. ὡς ὁ Θεὸς αὐτὸς ὡς παράδοξον, ἠγάσθη προστάξας ἐν τῇ παρεμβολῇ τῆς Χριστοῦ βασιλείας τὸ ἔνδοξον ὅπλον, καὶ ἐπίσημον λάβαρον, τὸν ζωοποιὸν λέγω σταυρόν, &c. Mauricius lib. 2. Strateg. cap.2. κοντάρια καβαλλαρικὰ ἔχοντα λωρία κατὰ τὸ μέσον, πρὸς τὸ σχῆμα τῶν Λαβάρων, μετὰ φλαμμούλων.

ΛΑ'ΒΑΣΤΡΟΝ, εἶδος λίθου λευκοῦ, in Gloſſis Jatricis MS. Neophyti. *Alabaſtrum*.

ΛΑΒΕ'ΤΖΗ, *Gutturnium*, ex Ital. Lavezo, *Lebes*. Occurrit in Turcogr. Cruſij p.208.

ΛΑΒΙ'ΚΛΑ, *Lebes*, *Lebicula*. Julius Pollux lib.6. cap.12. ubi de re menſaria: κύλικας ἀργυρᾶς, ἢ χρύματα ἀργυρᾶ, ἢ πίνακας, ὥσπερ τὰς λαβίκλας ὀνομαζομένας, πίνακας κοινούς, καὶ τοὺς ἐλάτους.

ΛΑΒΙ'Σ, *Cochlearium parvulum*, cujus manubrium tenue & oblongum cruciculâ in extremitate ornatum eſt, quo fragmenta panis Euchariſtici à Diacono in calicem demiſſa, pro communione è calice idem educit, quod quidem Cochlear adinveniſſe Chryſoſtomum putat Arcudius lib.3. cap.53. Illius figuram exhibet Goarus ad Euchologium pag. 152. ubi de eo plura. Prima & Secunda Synodus Conſtantinopolit. Act. 10. τὸ ἅγιον ποτήριον, ἢ τὸν δίσκον, ἢ τὴν λαβίδα, &c. Liturgia præſanctificatorum pag.190. εἶτα λαβὼν τὴν ἁγίαν λαβίδα μετὰ τῆς δεξιᾶς χειρός, βάπτει αὐτὴν ἐν τῷ ἁγίῳ αἵματι. Demetrius Gemiſtus de Ordinat. MS. ὁ δευτερεύων τῶν Διακόνων τὴν λαβίδα ἐν τῷ ποτηρίῳ βαλών, καὶ καλύψας αὐτὸ μετὰ τοῦ καλύμματος, αἴρει αὐτό. Mox: αὐτὸς δὲ ὁ Πατριάρχης λαβὼν ἀπὸ τῶν διακόνων χειρῶν τὸ ἅγιον ποτήριον, μεταδίδωσι διὰ τῆς λαβίδος τοῖς ὑποδιακόνοις καὶ ἀναγνώσταις τοῦ ἁγίου σώματος καὶ αἵματος. Gregorius Decapolita de Viſione Saraceni in æde ſacra S.Georgij num.45. καὶ πάλιν εἶδε ὁ Σαρακηνὸς ἐκ τρίτου τὸν ἱερέα μεταδιδόναι ἐκ τοῦ σώματός τε καὶ αἵματος τοῦ παιδίου μετὰ τῆς λαβίδος τοῖς μεταλαμβάνουσιν. Scholion in Epitom. Canon. Harmenopuli: τὸ μὴ χεῖν τὰ προηγιασμένα διὰ τῆς λαβίδος ἐν τῷ δεσποτικῷ αἵματι, ἐν τῷ μέλλειν ταῦτα φυλάττειν, ἀκριβέστερον φησὶν ὁ μακάριος Ἰωάννης. Symeon Theſſalonic. Reſponſo 59. καὶ μετὰ τὴν ἐν τῇ λειτουργίᾳ τάξιν ἔκ τε τοῦ ἄρτου κοινωνήσῃ, καὶ τοῦ ποτηρίου ὁ ἱερεύς, μεταδώσοντας καὶ τοῖς χρείαν ἔχουσι μεταλαχεῖν, εἴτε ἱερωμένοις οὖσι, κατὰ τὸ ἔθος, εἴτε λαϊκοῖς διὰ τῆς λαβίδος. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Cochlear*, & XII. Tabellam ex iis quæ hujus Gloſſarij initio delineantur.

ΛΑΒΟΥ'ΤΟΣ, *Teſtudo*, Ital. *Liuto*. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Κιθάρα, ἡ λύρα, καὶ ὁ λαβοῦτος. Occurrit etiam in Turcogr. Cruſij. Vide infrà Λαοῦτο.

ΛΑ'ΒΡΑ. Vide in Λαύρα.

ΛΑΒΡΑ'ΤΟΝ. Joannes Pediaſimus: ἐν δὲ τῷ χωραφίων ἀρχαῖς εἰώθαμεν πέτρας ὀξείας, ἢ τάφρους, ἢ λαβράτα τιθέναι, ὡς ὅρια. Vide Λαυράτον.

ΛΑΒΩ'ΝΕΙΝ, Λαβόνειν, *Sauciare*, *Vulnerare*, Τιτρώσκειν, τραυματίζειν. Λαβωμένος, *Vulneratus*, Τετρωμένος. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani. c.223. ἐὰν γένηται διά τινα ῥίζικον τὸ λαβόνω ἕναν μου σκλάβον, &c. Joannes Cananus de Bello Conſtantinopolit. πολλοὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν ἐλαβώθησαν καὶ ἀπέθανον. Infrà: καὶ τοὺς λαβωμένους ἰάτρευον. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.2.

Κι' ἀπ' ἐτὸν κάμπον πάγουν ὅλον μ' ἀλαζονείαν,
Σκοτόνοντας, λαβόνοντας, καὶ ξεσπλήζοντάς τους.

Eodem libro:

Δυὸ παλικάρια ἤβρασι πολλὰ τὰν λαβωμένα,

Idem lib. 8.

Καὶ λαβωμένοι ἔπεσαν ἀπάνω μεγάλ...

Demetrius Zenus in Batrachom.

Στάρματα τῶν ἐκλίπασι, καὶ δὲν τὴν ἐλαβῶνε.

Λάβωμα, *Vulnus*, πληγή. Idem Cananus: περιφρονῶνται τῶν πληγῶν, καὶ δεινῶν τῶν λαβωμάτων. Anonymus MS. de Amoribus Callimachi & Chryſorrhoës:

Καὶ στρίγγισε, Καλλίμαχε, τίς ἐπολέμησέ σε;
Ἂν ἀπὸ ξίφους ἔλαβες, καὶ ποῦ τὸ λάβωμάν σου.

Λαβωματία, eâdem notione. Idem Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

Ἔποικεν ἰάτρευσαν τους ἐκ τὰς λαβωματιάς.

Et lib. 8.

Γιατί 'χε λαβωματία εἰς τὸν λαιμὸν ἀπάνω.

ΛΑ'ΒΩΡΑ, in Lexico Cyrilli MS. exponitur ὀπώρα, ἢ καὶ τὰ σίφαρα. An *Labor*, & *Laurea*?

Λάβωρον. Vide in Λάβαρον.

ΛΑΓΑΚΑΠΗ', τὰ κυδωνοκούκουτζα, in Lexico MS. ex Cod.Reg.

ΛΑΓΑΡΙΚΟΝ, Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 146. ἀπὸ γὰρ τῆς πολυποικιλίας τοῦ ἐδάφους, δίκην θαλάσσης ἐφαίνετο ἐκ τοῦ χρυσοῦ θέας τῶν κόσμων καὶ λαγαρικῶν, καὶ τῶν κεφαλοκιονίων πάντων. Quid ſit λαγαρός, λαγαρότης, λαγαρώδης, & λαγαρίζεσθαι, exponunt Athenæus lib.8. & 14. & Grammatici, qui λαγαρὸν pro *Arcto*, *Gracili*, vel pro *Laxo* & *Vacuo* uſurpatum à Scriptoribus volunt: ſed hîc λαγαρικὸν ornatum quendam ſonat, ac eum fortè qui ob tenuitatem & exilitatem eſt in aliquo pretio. Anonymus MS. de Amorib. Lybiſtri & Rhodamnes:

Θεωρῶ τὸ δακτυλίδιν σου, λυχνιταροδεμένον,
Καὶ τότε μυριολαγάριστον τοῦ χρυσαφίου θαυμάζω.

Alibi:

Ὡς ἂν τὸ κρίον τὸ ἀμάλαγον, τὸ ὁλολαγαρισμένον.

Continuator Theophanis lib.3. num.42. ἐκ γὰρ λαγαρικῶν παμποικίλων τοῦτό τε κ' ἀκεῖνο μαρμάρων. Ubi perperam editum λακαρικῶν. Vide Λαγρός.

ΛΑΓΓΑ'Σ, Λαγκάδι, *Vallis*, φάραγξ, νάπη. Gloſſæ Græcobarb. Λάκκα, κοῖλος τόπος, λαγκάδια, φαράγγια.

ρέγγια. Joan. Moſchus in Limon. cap. 158. εἶπεν δὲ ἔχουσι διεστηκότα ἀπ' αὐτοῦ σημείους ἓξ, περὶ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης, ὡς ἐπὶ λαγγάδα. Anonymus de Bellis Francorum in Morea : MS.

> Ἔνι δασώδης τόπος, βουνὶ, καὶ στενολάγγαδα.

Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

> Ὄρη καὶ κάμπη, καὶ βουνὰ, λαγκάδια, καὶ νάπα.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

> Καὶ εἰς τὸ ὄρος τῆς ῥιφίου ἐσέβην εἰς λαγκάδι.

Lib. 2.

> Ἀμὴ ἀπιθάγεια τὰ βουνὰ φεύγουν καὶ τὰ λαγκάδια.

Maximus Cythær. 9. Aug.

> Καὶ ἐκόνδυεν εἰς σπήλαια, καὶ ὄρη, καὶ λαγγάδια, &c.

Occurrit apud Georgium Acropolitam in Chron. cap. 63. Extr. Locus juxta Theſſalonicam Λαγγαδᾶς appellatus, à loci ſitu.

ΛΆΓΓΕΡΑΣ, *Lora*, *Lorea*, Δευτερίας οἶνος.

ΛΆΓΓΙΟΣ, *Longus*, ex idiomate Theutonico ſeu potiùs Longobardico : nam Longobardis *Lang*, longum ſonat, uti docuimus in Gloſſ. med. Lat. in *Langobardus*. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij cap. 3. καλὸν δὲ ἐστιν ἐὰν καὶ μακρὰν ὡς ἐπιπολὺ, ἤγουν λαγγίαν τὴν οὐρὰν ἔχῃ.

ΛΑΓΓΌΝΙΟΝ. Conſtantinus in Tacticis pag. 17. ὀφείλουσι καὶ οἱ στρατιῶται ἔξωθεν τῶν βοινῶν θυρεῶν, ἅπερ ἔχουσιν εἰς τὰ λωρίκια, ἔχειν καὶ ἕτερα θηκάρια ἐλαφρὰ δερματινὰ, ἵνα ἢ ἐν καιρῷ πολέμου, ἢ ἐν καιρῷ κόπου βαστάζωσιν ἐπισθοκυρβίων εἰς τὰ λαγγόνια τῶν ἱππαρίων. *Ad Ilia*, *fortè* ſeu *Latera*, quæ λαγόνας Græci vocant.

ΛΑΓΗΝΑ, *Lagena*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. ult. ἀπὸ τὲς λαγηνάδες, καὶ ἀπὸ πᾶσα ἐργασίαν γαστρίνι, ὥσπερ μυχζύτου, σκελίδια μαγήριστε, κούζια, καὶ λεβίτο, δίκαιον νὰ πληρόσι δικέομαν εἰς τὸ εὐγάλιν ὅσα κυστεύουσι τὸ τέταρτον ἀπὸ τοῦ ἐργασίαν χέματος.

Λαγηνάκης, *Lagenula*. Maximus in Epiſt. ad Zygomalam, apud Cruſium in Turcogr. λάβε ἀπὸ τὸ σακκελλίου ἕνα λαγηνάκιν μέλι γεγραμμένον ἐπάνω τὸ ὄνομα τῆς αὐθεντίας σου. Alia Epiſt. ad eundem : καὶ στέλλο τῆς αὐθεντία σου εἰς ἕνα λαγηνάκι.

ΛΑΓΗΝΆΤΑ, *Poma Damaſcena* quæ in lagenæ ſpeciem efformantur. Ptochoprodromus de ſua paupertate, ex MS.

> Δαμασκηνατπιδόμηλα, δαμάσκηνα κροκάτα,
> Τὰ λέγουν ἀναστολικὰ, τὰ λέγουν λαγηνάτα.

ΛΑΓΊΝΗ, *Lepus*, Λαγωός. Nicetas in Andronico Comneno lib. 1. num. 3. Extr. ὅτι δὲ οἱ πλευνόποδες λαγῖναι, καὶ κύνες αἱ θηρευτικαί. Conſtantinus Manaſſes pag. 4. Edit. Reg.

> Καὶ κύνες καρχαρόδοντες, πλευνόποδες λαγῖναι.

Occurrit præterea pag. 126. ex Cod. Allatij :

> Τότε δὲ τρομερὰ λαγῖνα καθωρᾶτο.

Ubi Cod. al. habet λαγωός.

ΛΑΓΙΝΊΔΙΝ, *Lagenis*, Herba de qua Ruellius lib. 2. cap. 138. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Κυνοκέφαλον, τὸ λαγηνίδιν.

ΛΆΓΙΝΟΝ, Gallis, *Veratrum album*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 732.

ΛΆΓΙΟΝ, *Acies*, *Exercitus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

> Ἀπὸ τὰ λάγια που βλέπαν τῶν γυναικῶν τὰ τόσα.

Idem lib. 2.

> Ὡ μεγιστᾶνοι ὡς εἴχασι τὰ λάγια ὀρθωμένα.
> Ὁ καθεῖς ἐπήγαινε ἐκεῖ με τὸ δικόν του.

Et lib. 8.

> Ἀφ' ὧν ἐτοῦτο σουνέτυχε ἀπέρασε στὰ λάγη.

Eodem lib.

> Ἔτζη συστρέψαν, ἴσω τους, καὶ σμίξασι τὰ λάγια,
> Μὲ πλεῖα σκληρία καὶ ταραχὴ, με πλεῖο γληγορωσύνη.

Infrà :

> Λοιπὸν τὰ λάγια σμίξασι μετὰ ψυχῆς μεγάλης,
> Καὶ μετὰ πληρυστήρια ἴδωκαν τὰ φαρία τους.

ΛΑΓΚΆΔΙ. Vide in λαγγάς.

ΛΆΓΚΗ, *Lancea*, Λόγχη. Hiſtoria Apollonij Tyrij :

> Βλέπει καὶ παρευθὺς σάλδυγγαν, καὶ κλύπα τὸ λάγκη του.

Λαγκίδιον, *Lanceola*. Theophanes an. 7. Juſtini Jun. ἐβάσταζεν σκουτάριν μικρὸν κεχρυσωμένον, καὶ δύο λαγκίδια χρυσᾶ, &c. Hinc emendandus Mauricius lib. 12. Strateg. pag. 305. βηρύτλας ἤτοι λαγκίδια. Ubi perperam Edit. λακίδια Σκλαβινίσκια. Atque hîc fruſtra Meurſius & Schefferus ἀκλίδια reſtituunt, ut fuerint *Aclides* Romanorum.

Λαγκεύειν, *Lanceare*, *Lanceâ percutere*, vel *Lanceam emittere*. Idem Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 9. ἅπτε γὰρ ῥίψαι, ἤτοι λαγκεῦσαι χρήζηται καιρὸς, &c. Lactantius de Mortib. perſecutor. num. 22. *Domeſtici & adminiſtratores lanceâ emendabantur*. Galli, *Paſſer par les piques*.

Λάγκη, *Lanx*, in Gloſſis Servij.

ΛΑΓΟΓΗΡΩΣ. Suidas : Μύξος, ὁ λαγόγηρως πὰρ ἡμῖν. Orneoſophium juſſu Michaëlis Imp. ſcriptum pag. 254. καὶ δὸς ἵνα φάγῃ τὸ ὄρνεον, ἢ τοὺς λεγομένους λαγογήρους παράβαλε τῷ ὀρνέῳ.

ΛΑΓΟΚΟΙΜΗΤΊΑ, Herba quam ἡλιόχρυσον, quidam, alij Amaranthum vocant : ſic dicta quòd in hiſce herbis Lepores cubare ament. Ita Petr. Bellonius lib. 1. Obſervat. cap. 17.

ΛΑΓΟΚΟΝΊΑ. Vide Λαχανοκονία.

ΛΑΓΟΚΎΜΗΝΟΝ, Cumini ſpecies, *Lagopus*, apud Interpol. Dioſcor. c. 599. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. λαγοκύμινον, μαῖον. Vide Petr. Bellon. lib. 1. Obſerv. cap. 26. Meminit Galenus in Lexico Hippocr. herbæ quam Λαγονάτην vocat, Hippocrates verò Λάμπυρον.

ΛΑΓΟΝΙΚΌΝ, *Vertagus*, Canis *Laconicus*, κύων λαγοδιώκτης. Anonymus de Nuptiis Theſei :

> Ζαγάρια καὶ λαγόνικα τῆς ἀλλαγῆς δεμένα,

Et alius de Vulpe & Lupo :

> Σκύλους χοντροὺς λαγόνικα ἀπὸ τὴν Λομπαρδία.

ΛΑΓΟΥΔΆΚΙ, *Lepuſculus*.

ΛΑΓΡΌΣ, pro Λαγαρὸς, *Gracilis*, *tenuis*. Euſtathius Od. γ. τόδε Τηλέμαχε, ποῖον σε ἔπος λαγαρότητα ἐποίησε τοῦ στίχου διὰ τὴν λήγουσαν τοῦ Τηλέμαχε, ἥτις διὰ τὴν ἐν μέσῳ στίχου βραχεῖαν καταληξιν λαγόνα οἷον ἐσθίουσα τὸν στίχον, λαγαρὸν ἐποίησε καλεῖσθαι, ὅπερ ἡ χυδαία γλῶσσα λαγρὸν λέγει. Vide Λαγαρός.

ΛΆΔΗ, Λάδι, *Oleum*, ἔλαιον. Gloſſæ Græcobarb. μύρισμα, ἄλειμμα, λάδιν. Joannicius Cartanus ſerm. 5. de Avaritia : καὶ ὁπόταν τύχῃ, καὶ ἰδωσίνε τὰ στάμνια διὰ νὰ λάβουν εἶδος, ἢ κράσι, ἢ λάδι, ἢ ἐλαίες, ἔμελλαν νὰ λαβοῦν, &c. Demetrius Zenus in Batrachom.

> Καὶ γιὰ τὸ λάδι κόπτουσιν, καὶ φέρουν τῆς καντήλας.

Emmanuel Georgillas MS.

> Νὰ ῥίξῃ λάδιν ἄντις νερὸν εἰς τὴν νεστίαν κάμνη.

Vide Agapium in Geoponico cap. 68.

Λαδικὸν, *Vas olearium*, ἐλαιοδόχον ἀγγεῖον. Lexicon MS. ad Schedographiam :

> Λήκυθος δὲ τὸ λαδικὸν, ὃ καὶ ληκυθιόν τε.

Damaſcenus Studita Homil. 20. ἐπάρτε τοῦτο λαδικὸν μὲ τὸ λάδιον. Maximus Cythærenſis in Synax. 23. Febr. καὶ ἔκαμνε καὶ ἕνα λαδικὸν εὔκαιρον ἀπὸ λάδι γεμάτον.

Λαδώνειν, *Oleo perungere*, ἐλαιοῦν. Hinc

Ἐλαιόλαδον, *Oleum olivâ expreſſum*. Neophytus Rhodinus in Synopſi : ἡ ὕλη τῆς εὐχελαίου εἶναι τὸ ἐλαιόλαδον εὐλογημένον ἀπὸ τῆς Ἀρχιερέα, &c. Damaſcenus Studita ſerm. 28. τὸν παλαιὸν καιρὸν εἴχασιν συνήθειαν, ὅτι ὅντινα ἤθελαν νὰ κάμουν Βασιλέα, ἢ Ἀρχιερέα, εἴχασιν μύρον,

μύρον, ὁποῦ ἦτον κατασκευασμένον ἀπὸ τοῦτα τὰ ἡδύσματα, ἀπὸ σμύρναν, ἀπὸ ἄνθος, ἀπὸ κινάμωμον, ἀπὸ ἴριν, ἀπὸ καλάμιν μυρεψικὸν, καὶ ἀπὸ ἐλαιόλαδον, καὶ ἔχυναν καμπόσον εἰς τὴν κορυφήν του.

Ἀμυγδαλόλαδο, *Oleum Amigdalinum.* Δαφνόλαδο, *Oleum Laurinum.* Ῥοδολάδι, *Oleum Roſaceum.* Λινόλαδον, *Oleum ex lino.* Σαμόλαδο, *Oleum Saminum.* Κρομμυδολάδον, Ἀγριόλαδον, Λαδόξυδον, *Oleum cum aceto*, apud eundem Agapium dicto cap. & cap. 140. 142. 145. 151. 210.

Λαδυργὶ, *Molendinum olearium.*

ΛΑΔΙΚΙ'ΝΗ, Floris ſpecies, apud Democritum Chymicum ex Cod. Reg. 618. f. 21.

ΛΑΔΩΝΙ'Σ, ἡ δάφνη, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Laurus.* Λαδωνίδα dicitur in Gloſſis Botanicis MSS. Colberteis.

ΛΑΕ'ΝΤΙΑ'ΡΙΟΣ, *Lapidicinarius*, Λιθοξόος, Heſychio, ſed videtur legendum Λαϊνάριος. Vide infrà Λαϊνάς.

ΛΑ'ΖΑΡΟΝ, *Laſer*, *Silphium.* Occurrit apud Alexandrum Trallianum lib. 11.

ΛΑ'ΖΑΡΟΣ, *Recèns mortuus.* Anonymus MS. in Homil. in Sabbatum Lazari & ex eo Synaxarium, in Triodio: ἀπὸ τούτου χάριν καὶ πᾶς ἄνθρωπος ἀρτι θανὼν Λάζαρος λέγεται, καὶ τὸ ἐντάφιον ἔνδυμα πάλιν Λαζάρωμα καλεῖται δηλωτικὸν τοῦ λόγου, εἰς μνείαν τοῦ πρώτου Λαζάρου ἔρχεσθαι.

Λαζαρεῖν, *Sepelire.* Anonymus Combefiſianus in Conſtantino Porphyrogenito num. 53. τὸ πανάγιον αὐτοῦ σῶμα τῆς οἰκείας, ὡς ἔθος τοῖς νεκροῖς ποιεῖν, λαζαρώσας, καὶ τῆς ταφῆς, ἤτοι τῆς λάρνακος εὐτρεπισθείσης, καὶ συγκλεισθείσης, κατέθετο μετὰ Λέοντος βασιλέως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Anonymus de Locis Hieroſol. cap. 7. τοῦ ἁγίου τάφου, ἄντικρυς τῆς ἁγίας τραπέζης, εἶναι ὁ τόπος ὁποῦ ἐλαζάρωσαν τὸν Χριστὸν, καὶ ἐκαίδευσαν ὁ Νικόδημος καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἐν σινδόνι καθαρᾷ.

Λαζάρωσις, *Sepultura*, vel potiùs, *Cadaver faſciis ſepulchralibus involutum.* Idem Anonymus de Locis Hieroſol. cap. 1. εἶναι καὶ ἱστορημένη ἡ λαζάρωσις τοῦ Χριστοῦ.

Λαζάρωμα, *Faſcia ipſa ſepulchrales*, ἐντάφιον, in Synaxario ſuprà laudato.

Ἑβδομὰς τοῦ Λαζάρου, Sabbatum Dominicæ Paſſionis, ſeu ante Dominicam τῶν βαΐων, quo Lazari reſuſcitati memoriam agunt Græci. Synaxarium in Sabbato Lazari in Triodio: τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὴν ἔγερσιν ἑορτάζομεν τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου φίλου Χριστοῦ Λαζάρου τοῦ τετραημέρου. Scylitzes pag. 862. σαββάτου, ᾧ ἡ ἐπὶ Λαζάρου θαυματουργία παρὰ τῶν πιστῶν ἑορτάζεται. Zonaras in Michaële Duca: ταῦτα δὲ κατὰ τὸ σάββατον γέγονεν, ἐν ᾧ τὴν ἐπὶ τῇ ἐκ νεκρῶν ἐγέρσει τοῦ Λαζάρου θαυματοποιΐαν τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν πανηγυρίζειν ἡ ἐκκλησία παρείληφε. Apud Codinum de Offic. cap. 15. num. 18. Ἀνάστασις τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Λαζάρου appellatur. Vide Allatium de Dominic. Græcor. n. 20.

ΛΑΖΟΦΑΡΔΑ'ΤΟΣ. Anonymus Interpres MS. Ænigmarum Leonis Sapientis: ὅστις καὶ αὐτὴ πάντας ἦλθεν δίκην ἀνδρειωμένη μετὰ σίρβαν καὶ κυμπανάτων καὶ πλερὸν λαζοφαρδάτον με. Αλαμανικὸν σκυλάκιν. Vox formata ex φαρδὺς, *Latus*, *Expanſus.* Vide in hac voce.

ΛΑΖΟΥ'ΡΙΟΝ, *Lapis Cyaneus*, ſeu *Lazuli:* item, *Color cæruleus*, vulgo *Azur.* Arethas ad Apocalypſin cap. 21. ἐξ οὗ σαπφείρου φασὶ καὶ τὸ λαζούριον χρῶμα γίνεσθαι. Leontius Mechanicus de Sphæra Arati pag. 129. Edit. Morelli: καὶ ἄλλως βάθει τινὶ χρώματι ἐπαλείψαντες, οἷον τῷ καλουμένῳ λαζουρίῳ. Achmes in Introduct. in Aſtrolog. ὑγρός ἐστι, καὶ χροιὰν τοῦ λαζουρίου ἔχει. Nonus de Morbor. curat. cap. 143. ἢ τὴν Ἀρμενίαν βῶλον πίνειν, ἢ τὸ λαζούριν. Joannes Jatroſophiſta MS. cap. 146. πότιζε τοῦτο καὶ τὸ λεγόμενον τὸ λαζούριν μὲ τὸ χλιαρὸν ὕδωρ. Anonymus de Locis Hieroſol. cap. 14. καὶ ὁ ναὸς εἶναι μὲ τρούλλον ἕνα, καὶ ζωγραφισμένος μὲ τὸ λαζούριν. Ab eo exſcripſit Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 345. εἶναι ζωγραφισμένη μετὰ λατζούρι. Aſtrampſychus in Cœlo Pythagorico MS. pag. 51. χρυσίον, μάργαρος, λυχνίτης, λαζούριον. Ex his emendandus Sguropulus in Hiſtor. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 18. κιονιδίων εὐφυῶς ἄγαν διαπεπλασμένων καὶ διαπεποικιλμένων, χρυσίῳ τε λαμπρῶς περικεχρυσωμένων, καὶ τοῖς ἐκ λαζουρίου καὶ κινναβάρεως χρώμασιν ἐφ' οὕτως κεχρυσωμένων. Ubi perperam Editum λαζαρίου. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Lazur.*

Ὑπολάζουρος, *Subcæruleus.* Symeon Magiſter de Avibus, MS. Ἀλκυονὶς πτηνὸν θαλάσσιον, ὑπάρχει δὲ πάνυ εὔμορφον, ὑπολάζουρον χρόαν ἔχον.

ΛΑΘΗ'ΡΙΑ, *Piſum*, λάθυρος, πίσον. Agapius Monach. in Geoponico cap. 2. τὰ δὲ κουκία καὶ λαθύρια, καὶ τὰ ἄλλα ὄσπρια σπέρνε εἰς τὴν ἀκάματον γῆν, &c.

Λαθούρια, eidem, cap. 90. 212. Gloſſæ Jatricæ MSS. Neophyti: Ἄρακος, εἶδος λαθουρίου.

ΛΑ'ΘΟΣ, *Hallucinatio*, *Aberratio*, παράβλεψις, πλάνη, παράβλεμμα, Portio. Heſychius: Λάθος, Ἀκηδία, vox veteribus haud nota. Sguropulus in Hiſt. Concil. Florent. ſect. 2. cap. 29. καὶ οὐ δεῖ σκανδαλίζεσθαι διὰ λάθος τοῦ γραμματικοῦ. Infrà: εἴπον, ὅτι διαβεβαιούμεθα μεθ' ὅρκων ὡς οὐ γέγονε τοῦτο πανούργως ἢ ἐπιτηδεύτως, ἀλλ' ἔστι λάθος καὶ σφάλμα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εὐθὺς ὅλοι ἐπρεσκυνῆσαν, λάθος μέγαν ἐποῖκαν.

Λαθασμὸς, *Oblivio*, Λήθη, Λησμοσύνη, Heſychio & Phavorino. Anonymus de Nuptiis Theſei & Æmiliæ lib. 5.

Καὶ χωρὶς λαθασμὸν θαρρῶ, εἰς τέλος νὰ τὸ φέρω.

Lib. 7.

Χωρὶς κανέναν λαθασμὸν τὸ νῖκος θέλω ἔχω.

ΛΑΘΡΟΓΑΜΙ'Α, *Matrimonium Clandeſtinum*, in Concilio Laodiceno Can. 1.

ΛΑΘΡΟΚΟ'ΡΥΖΑ, Gravedinis ſpecies in Accipitre. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij cap. 67. εἴδη δὲ ἐστι κορύζης τέσσαρα, ξηρὰ, ὑγρὰ, κατεχομένη, σαπρὰ καὶ νοσερὰ, ἄλλαις δυσὶ, λαθροκόρυζα, καὶ στηθοκόρυζα.

ΛΑΘΡΟΦΑΓΕΙ̃Ν, *Clam comedere.* Vox Monachica. In Typico MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης caput 49. inſcribitur, περὶ τοῦ μὴ λαθροφαγεῖν. Λαθροφαγοποσία, *Clandeſtina comeſtio & bibitio*, ibid. c. 40. Scholiaſtes MS. Joannis Climaci ad cap. 73. εἰς τὸ τέλος τῆς πράξεως. Ἔστι νοῆσαι τὸ τέλος τῆς πράξεως λαθροφαγίαν, ὅτι ἔφαγον ἐκ τῶν βασταγμάτων τῶν ἀλόγων. &c.

ΛΑΙΒΙ'Α. Vide Βουτία.

ΛΑΪΚΟ'Σ. Vide in Λαός.

ΛΑΙΜΟ'ΝΙΟΝ, Λιμόνιον, *Malum Heſperium*, ex Ital. *Limone.* Vide Agapium Cretenſem in Geoponico cap. 117. & Turco-Græciam Cruſij p. 266.

Λαιμονόζουμον, apud eundem Agapium cap. 152. *Succus mali Heſperij.*

ΛΑΙ'ΝΑ'Σ, *Figulus*, κεραμεύς.

Λαΐνι, *Figlinum*, Κεράμιον. Quomodo ἄγγος & κινιῶνα λαΐνεον dixit Nonnus Panopolitanus cap. 19.

Μακρυλαΐνι, Portius: *Capula*, Μακρυλαΐνι ξύλινον μ' ἕνα μακρὺ ὅπου κρατεῖται μ' ἕνα χέρι, καὶ εὐγάζεται τὸ λάδι ἀπὸ τὸ ἀγγεῖον. Χοαῖη.

ΛΑΙ'ΣΑ. Vide in Λέσα.

ΛΑΪ'ΤΗΣ, *Popularis*, *E vulgo*, apud Zachariam Pap. lib. 3. Dialog. cap. 1.

ΛΑΚΑΡΙΚΟ'Σ. Vide Λαγαρικός.

ΛΑΚΕ'Ν,

ΛΑΚΕ'Ν, *Patina*, *Parópſis*, apud Dorotheum pag.795.

ΛΑΚΕ'ΝΤΙΟΝ, λάγιον αἷμα καὶ κρέας, ἢ τὸ ἐκ σίτου γινόμενον σεμιδάλιον: in Lexico MS. ex Sched. Combefiſij.

ΛΑΚΙΝΑΡΙ'ΔΙΟΝ, *Lacinia*. Heſychius: Λακιναρίδιον, Ῥωμαϊστὶ, ὑπόδημα.

ΛΑΚΙΝΙ'Α. Neophytus de Calamitatibus Cypri num.2. καὶ τοιαῦτα, ὡς πάντας τοὺς αὐτοὺς πλουσίους ἐπιλαθέσθαι πλούτου αὐτῶν, λαμπρῶν οἰκημάτων, συγγενῶν, οἰκετῶν, ἀνδραπόδων, πλῆθος ποιμνίων, βουκολίων, λακινιῶν, βοσκημάτων παντοίων, &c. *Porcellos* hîc intelligi opinatur Eruditus Interpres.

ΛΑ'ΚΚΑ, *Lacca*, *Anchuſa*, apud Myrepſum ſect. de Antidot. cap.123.

Λάκκος, eâdem notione. Arrianus in Periplo maris Erythræi: καὶ γαυνάκαι, καὶ μολόχινα, καὶ σινδόναι ὀλίγαι, καὶ λάκκος χρωμάτινος.

Λακκάριος, *Laccarius*, in Gloſſ. Græco-Lat. idem quod λακκοποιός. Vide Salmaſium ad Plinium pag. 1149. 1162.

Λαχᾶς. Chriſtianus Chymicus MS. ὥσπερ δὲ χοοποιηθεὶς, ὅ ἐστι λάχιον, ὃ καλοῦσι λαχᾶν, οἱ λαχωταὶ, τουτέστιν οἱ ἰνδικοβάφοι, λοιπὸν εὐμόρφως διὰ νίτρου καὶ θερμοῦ ὅλον ἀφίνοντες ἑαυτοῦ τὸ εἶδος τὸ αἱματῶδες, &c. Democritus Chymicus MS. ἔστι δὲ ὁ τῆς Γαλαθίας σκώληξ, καὶ τὸ τῆς Ἀχαΐας ἄνθος, ὃ καλοῦσι Λαχᾶν, καὶ τὸ τῆς Συρίας, ὃ καλοῦσι ῥίζιον.

ΛΑΚΚΑ͂Ν, *Stagnare*. Apophthegmata Patrum in Pœmene num.169. λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, ἄφες τὸν λογισμόν σου λακκᾷν, μόνον τὸν ἀδελφόν σου μὴ θλίψῃς.

ΛΑ'ΚΚΟΣ, Græcis eſt *Foſſa*. Apud Medicos verò ſumitur pro parte colli quam σφαγὴν vocant, Latini *Iugulum*. Hypatus MS. de Partibus corporis humani: Σφαγὴ, ὁ λάκκος τοῦ τραχήλου. Apud eundem Ἰνίον, exponitur ὀπισθολάκκος, *Occipitium*. Eſt etiam Λάκκος, *Puteus*. Gloſſæ MSS. ad Gabriæ fabulas: πρὸς φρέαρ, εἰς λάκκον.

ΛΑΚΟΥ'ΔΗ. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.12.

> Μέσα στὴν μέσην ἔμορφον λακοῦδι σαὰν θάλασσα.

ΛΑ'ΚΡΗ, *Ardeola*. Demetrius Conſtantinopol. lib.2 Hieracoſophij cap.27. pag.45. Ἀρδιόλας δὲ λεπτοθάσσας, ἅσπερ καὶ λάκρας τινὲς τῶν ἐπιχωρίων προσηγορεύουσιν, ἐρωδιὸν δὲ οἱ παλαιοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐκάλεσαν, &c.

ΛΑ'ΚΤΑ, *Species Caſiæ*. Vide ὀραμποῦς, & Ruellium lib.1. cap.23.

ΛΑΚΤΟΚΟΝΙ'Α, ἡ θυμελαία, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Thymelea*. In aliis ſcribitur Λαγοκονία.

ΛΑΚΤΑΡΕΙ͂Ν, *Deſiderio flagrare*, ἐπιθυμεῖν. Fr. Richardus in Scuto fidei part.2. pag.101. ποῖος Χριστιανὸς λακταρῶντας τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, δὲν ἐπιθυμᾷ νὰ ἰδῇ καταχύσαις τῆς ἐκκλησίας.

Λακτάρα, *Deſiderium*, ἐπιπόθησις, ἵμερος.

Λακταριστὸς, *Deſiderabilis*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.7.

> Ἔπιζες τὰ λακταριστὰ ὡς ἦταν ἐκεῖνα.

ΛΑΚΤΑΙ͂ΟΣ, *Porcellus lactens*. Nomocanon Cotelerianus num.448. ἀρνὶν, καὶ ἐρίφιν ἡμερῶν η. λακταῖον ἡμερῶν ιβ. μοσχάριον ἡμερῶν μ. χωρὶς βίας (ἐσθίειν licet.)

Λακτιτζόπουλλον, eâdem notione. Simeon Sethi de Facult. cibor. οἱ δὲ δέλφακες, ἅτινα ὀνομάζουσι λακτιτζόπουλλα, ὑγροί εἰσι καὶ περιττωματικοί.

Ὁλόλακτος, *Totus lacteus*, *Candidus*, *Albus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.4.

> Τίνιος ἐγίνη ὁλόλακτος καὶ ἔξω ἀσπρὴν φύσι.

Vide Gloſſ. med. Latinitat. in *Lactinus color*.

ΛΑΚΤΟΠΑΤΕΙ͂Ν, *Calcibus aliquem impetere*, *proterere*, λακτίζειν, in Aſſiſis MSS. Regni Hieroſol. cap. 246. Locum Vide in φουσκίζειν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Πολλαῖς φοραῖς μετ' ἄλογα χαμαὶ τοὺς ποδώλων,
> Λακτοπατῆ τους τ' ἄλογο στὴν γῆν αὐτοὺς πλακώνει.

ΛΑΚΤΟΥ'ΚΑ, ἡ θριδακίνη, in Gloſſ. Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Lactuca*.

ΛΑΚΧΑ͂Σ, Floris ſpecies. Democritus Chymicus MS. καὶ τὸ τῆς Ἀχαΐας ἄνθος, ὃ καλοῦσι Λακχᾶν, καὶ τὸ τῆς Συρίας, ὃ καλοῦσι ῥίζιον.

ΛΑΚΩ'Ι'ΟΝ ἄγριον, τὸ μῶλυ, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Moly*.

ΛΑΚΩΝΑ'ΡΙΟΝ, Λακωνάριος, *Lacunarium*, *Lacunar*. Epiſt. Conſtantini M. ad Macarium, apud Euſebium lib.3. Hiſt. Eccl. cap.32. Theodorit. lib.1. cap.17. & Socratem lib.1. cap.9. τὴν δὲ τῆς Βασιλικῆς καμάραν πότερον λακωναρίαν, ἢ διά τινος ἑτέρας ἐργασίας γενέσθαι σοι δοκεῖ παρά σου γνῶναι βούλομαι· εἰ γὰρ λακωνάρια εἴη μέλλει, δυνήσεται καὶ χρυσῷ καλλωπισθῆναι τὸ λειπόμενον. Infrà: οὐ μόνον περὶ τῶν μαρμάρων τε καὶ κιόνων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν λακωναρίων, εἴγε τοῦτο κάλλιον ἐπικρίνειας.

ΛΑΛΑ', *Abavia*, *Avia*, Ἀπόμαμμα, Μάμμα.

ΛΑ'ΛΑΓΓΕΣ, Λαλάγγια, *Cruſtula*, *Placenta*. Suidas: Κολλύρα, εἶδος ἄρτου, ἢ ὁ μικρὸς ἄρτος, ὃν τοῖς παιδίοις διδόασιν· ἢ εἶδος πλακοῦντος· καὶ κολλυρίζω, τὸ τὰς λαλάγγας τηγανίζω, καὶ ἐπιχωρίως κολλύρια, τὰ λαλάγγια. Gloſſæ MSS. ad Plutum Ariſtophan. Ψαιστὸν, λαλάγγιον. Gloſſæ Græcobarb. Ἀρεστὴρ, πόπανον, λαλάγγιον. Laonicus Cretenſis ad Batrachom. Πλακοῦς τανύπεπλος, λαλάγγιον ἐξηπλωμένον. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Ἐκεῖνοι τὰ λαλάγγια συχνάκις μετὰ μέλιν,
> Ἡμεῖς δὲ τὸ λελέλεβδι συχνῶς μετὰ φαρμακίων.

ΛΑΛΑ'ΖΙΝ *Hordeum* vel *Hordeolum*, ſeu tuberculum parvum oblongum palpebræ cilio, qua pili ſunt, adnaſcens, Græcis κριθή. Joannes Jatroſophiſta MS. cap.109. ὅταν βλέφαρον τοῦ ἀνθρώπου ἔχῃ τὸ λεγόμενον κριθάριν, ἢ λαλάζιν.

ΛΑΛΗΤΑ'Σ, *Præco*. Demetrius Zenus in Batrachom.

> Διὰ λαλητάδες ἔρισαν ταυγοῦν νὰ διαλαλήσουν,
> Βουλὴ νὰ γένῃ σουπτομα, &c.

ΛΑΛΗ'ΤΖΑ, *Loquela*, *Vox*, *Cantus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

> Καὶ τὰ πουλία τὰ ἔμορφα τῶν πόθων τους ἀρχίζαν,
> Ὅλα νὰ κελαδίζουσι μὲ δοσικὴν λαλήτζαν.

Eodem libro:

> Τὴν ὅποιαν σὰν τῶν εἶδ' αὐτὸς μὲ ταπεινὴ λαλήτζα,
> Ματὴν ἀλήθεια λέγει του, αὐτὴ εἶναι Κυθηρέα.

Et lib. 4.

> Ἦτον πολλὰ γλυκύτατος ἀπ' ἀηδονίων λαλήτζες.

ΛΑ'ΜΑ, *Lamina*, πέταλον, λεπὶς, in Corona pretioſa: Ital. *Lama*, Gall. *Lame*. Phortius περὶ στρατ. πραγ. lib.2.

> Ποίησον καὶ ἀπὸ ξύλον
> Λάμαν δὲ ψιλὴν ὡς φύλλον, &c.

Infrà:

> Ὡς ἡ λάμα νὰ παχύνῃ,
> Ἡ ἄνωθεν εἰρημένη.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> —— Βούλεται ἡ ῥηγίνα
> Νὰ δώσει ὁ για χάρισμα τούτην τὴν κολαῖνα,
> Εἶτον με λάμα χρυσὸν, καὶ διδιτόγια δῶσα.

Vide infrà in Λάμνα.

ΛΑ'ΜΒΑ. Gloſſæ Lat.Gr. *Sappula*, Λάμβα. Alibi: *Sappulo*, Λάμβα.

ΛΑΜΒΑ'ΝΕΙΝ ἐπὶ γαστρὸς, *Fœtum concipere*. Nicon in Pandecte MS. ſerm.52. καὶ αὐτὴ δελεασθεῖσα ὑπὸ ψάλτου τινὸς, τούτῳ συνεφθάρη, καὶ λαβοῦσα κατὰ γαστρὸς, ἔτεκε. Vide Ἐγγαστρῶν.

ΛΑΜΒΔΑΡΑΙ'Α, *Tignum*, *Canterius*, *Lambda* figuram

figuram exhibens. Leo in Tactic. cap. 11. §. 26. ubi machinam bellicam deſcribit: ἔτι δὲ τοιοῦτον κανόνια δύο σύμμετρα λαβὼν ξυλινὰ πηχῶν τινων σπιθαμῆς, ἢ ὀλίγῳ πλέον, λαμβδαραίαν συνήμμεν, &c.

ΛΑ'ΜΙΓΓΑ, *Catti* ſpecies apud Cyprios. Vide Turcogr. Cruſij p. 209.

ΛΑ'ΜΝΑ, *Lamna*, *Lamina*. Gloſſæ Græco-Lat. Λάμνα, *Lamella*. Gloſſæ MSS. ὕπηλαξ, ἡ σιδηρᾶ ὀχεύς, ἢ λάμναν καλοῦσιν. Heſychius: Δράλαινα, Λάμνα· Κύπριοι. Baſilic. lib. 44. tit. 15. cap. 3. ἐνδιασμθὲν ἀργυρὸς ἐστιν ὁ μὴ ὢν ἐν βώλῳ, ἢ λάμναις, ἢ σφραγῖδι.

Λαμνός. Teſtamentum MS. Salomonis: ἐάν τις γράψῃ εἰς λαμνὸν κασσίτερινον, ἰαβώθ, &c.

Λαμνίον, eâdem notione. Moſchion de Morb. Mul. cap. 138. ἀλλὰ μὴν ἡ λαμνία μολίβδινα τοῖς νεφροῖς αὐτῆς ἐπιθεῖναι, ἡ οὕτως φασκιωθῆναι. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Lamna*.

Λαμνίζειν, *in laminam diducere*. Anonymus Chymicus in Cod. Reg. MS. 311. λαβὼν χαλκὸν, ἐξελάμνισον, ἡ κομάτια τετράγωνα.

ΛΑΜΝΕΙΝ, *Remigare*, *Impellere*, κωπηλατεῖν, ἐλαύνειν, ἐρέσσειν. Gloſſæ Græcobarb. νὰ σύρῃ, νὰ λάμνῃ, ἤγουν νὰ ἐλαύνῃ τ' ἅμαξιν. Rurſum: Λάμνει, ἤγουν ἐλαύνει. Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

Καὶ ἐσέβησαν ςὰς νῆας, κ' ἤρχησαν εὐθὺς νὰ λάμνουν.

Vide Λιβίνης.

Λάμνημον, *Remigatio*, *Agitatio*. Eædem Gloſſæ: ἡ πρώτη κωπηλασία, τὸ πρῶτον λάμνημον τῶν κωπίων.

ΛΑΜΠΑΔΑ'ΡΙΟΣ, *Lampadarius*. Manethon in Apoteleſmatis aſcendentium MSS. κανδηλάπτας, λαμπαδαρίους, &c. Vetus Inſcriptio apud Reineſium p. 584. D. M. FLAVIAE HYGIAE ARAPS CAES. N. SER. PECVLIARIS LAMPADAR. &c.

Λαμπαδάριος, Ordo Eccleſiaſticus, *Acolythus*, *Ceroferrarius*, apud Latinos. Panagiota in Catechiſmo Ruſſorum ſeu Græcorum, ubi de ſeptem Sacramentis: ἡ ἱερωσύνη περικρατεῖ εἰς τὴν ἑαυτὴν ὅλους τοὺς βαθμούς· μὰ ὅλον τοῦτο πρέπει κατὰ τὴν τάξιν νὰ δίδονται· εἶναι ἀναγνώστης, ψάλτης, λαμπαδάριος, ὑποδιάκονος, διάκονος, διὰ τὰ ὁποῖα πλατύτερα διαλαμβάνουσιν τὰ ἀρχιερατικὰ εὐχολόγια, λεγόμενα ταχτικά.

Λαμπαδάριοι, inter Officia Eccleſiaſtica recenſentur in Catalogis Eccleſiæ Conſtantinopolit. in Cod. Allatiano, ubi eorum munus ſic deſcribitur: οἱ λαμπαδάριοι καθαρίζουσι τὰς λαμπάδας, ὅταν ἅπτωσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Catalogus Medonianus: οἱ λαμπαδάριοι, ἵνα καθαρίζων τὰς λαμπάδας εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Λαμπαδάριος ex Clero Palatino. Anonymus ex Cod. Mazarino deſcribens Clerum Imperatorium:

Κἂν τῇ ἱερῷ λαμπαδηφόρος ἄλλος.

Illius etiam meminit Codinus de Offic. cap. 6. n. 4. ὁ λαμπαδάριος δὲ κρατεῖ τὸ χρυσοῦν διβάμπουλον. Lampadarius igitur deferebat *Dibampulum* Imperatoris cum lampade: infrà, num. 7. τῇ δὲ λαμπαδαρίῳ κάτωθεν τῇ Μεγάλῳ Δομεστίκῳ τὸ διβάμπουλον μεθ' ἡμμένης λαμπάδος φέροντος, &c. Adde n. 31. 41. cap. 7. n. 24. De Dibampulo verò & Lāpade fusè ſuprà egimus in Διβάμπουλον. Ὁ τῆς βασιλικοῦ κλήρου Λαμπαδάριος nuncupatur à Pachymere lib. 4. cap. 16. Extr. Habuit enim Patriarcha ſuum Λαμπαδάριον, ſed & cæteræ ferè Eccleſiæ Græcanicæ, uti loco laudato docuimus. Adde Gloſſ. med. Lat. in *Lampadarij*.

ΛΑΜΠΑ'Σ, propriè dicitur major cereus, tedæ inſtar quæ Græcis λαμπὰς dicitur, ut auctor eſt Pollux l. 10. cap. 26. quem Imperator in ſolemnioribus feſtivitatibus in Eccleſia præ manibus tenet, cùm Cerei cæteri Procerum nudè κηροὶ dicerentur. Id disertè docet Codinus de Offic. Palat. Conſtantinopol, cap. 12. num. 7. ubi de Officio Magnæ Hebdomadis: τότε μὲν Βασιλεῖ δίδοται λαμπὰς παρὰ τῇ Πρωτοπαπᾷ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἄρχουσι πᾶσι, τοῖς τε ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῇ τρικλίνου, κηροὶ, ὡς κατὰ τὴν τῶν Φώτων ἡμέραν. Vide eundem cap. 8. n. 2. ubi de Feſto Epiphaniæ. Diverſam fuiſſe hanc lampadem ab ea quæ cum Dibampulo Imperatori præferebatur, licet exiſtimare, cùm Dibampulum deferret Lampadarius. Lampadis Imperatoriæ deſcriptionem dedimus ſuprà in Διβάμπουλον. Ejuſmodi fortè fuit Cereus ille Imperatorius, de quo Anonymus de Feſto Reſtitut. imag. p. 738. ἀνὰ κηρὸν Βασιλικὸν εἰς ἕκαςος αὐτῶν βαςάζων.

Λαμπάς, *Lychnis ſilveſtris*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 522.

ΛΑΜΠΑ'ΖΕΙΝ, *Furere*, inſtar Furiarum, quæ cum lampadibus à Poëtis deſcribuntur. Gloſſæ Græcobarb. Μαινόμενος, ἔξω ἀπὸ τὸν νοῦν του ἀφορμισμένος, λαμπασμένος.

ΛΑΜΠΑΤΖΙ'Α, *Oxylapathum*, de quo Botanici. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ὀξυλαπατζία, ἡ ἐστὶ ῥεύια λαμπατζία φολία.

ΛΑΜΠΗ'ΝΗ, Λαμπήνη, *Lampena*, *currus ſupernè tectus*. Heſychius: Λαμπήνη, εἶδος ἁμάξης, ἐφ' ἧς ὀχοῦνται τινες, ἀπήνη, ἢ ἅρμα σκεπαςόν. Gloſſæ MSS. λαμπήνη, ἅμαξα βασιλικὴ, ἢ ἅρμα σκεπαςόν. Gloſſæ Biblicæ MSS. Λαμπήνας, ἁμάξας σκέπαςρα. Vide Pollucem, Suidam, & quæ adnotamus in Gloſſ. med. Lat. in *Lampena*. S. Baſilius Epiſt. 404. ἐδήλωσας μὲν ὅτι διὰ τῇ λαμπηνῶν πρός τινας ὑπελογίσω δυσχερεῖς καμάτους· διὰ δὲ τῇ πραγμάτων τὸ πᾶσι τοῖς μέρεσι τέλεσθῆναι καλῶς γνωσθήσεται. Martyrium Arethæ & Socior. MS. ἐκάθιζε δὲ ἐν τῇ λαμπήνῃ αὐτῷ ἐπὶ κλίνην χρυσῆν. Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. n. 74 ὅτι προσέταξεν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῇ, τουτέστιν οἱ πιςοὶ λαϊκοὶ ἡ ἱερεῖς ἐν λαμπήναις ἡμιόνων μετὰ σκιαδίων εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν δῶρον τῷ κυρίῳ. Pachymeres lib. 2. c. 30. καιρὸς γοῦν μιλοιπῶν προσάγωσι τὸ Θεῷ, ὡ σκιαδείοις ἐν φύλλοις ἐν λαμπήναις, ταῦτα γὰρ ἦσαν τὸ πάλαι.

ΛΑΜΠΗΤΕΡΟ'Σ, *Lucidus*, λάμπων, φωτεινός.

ΛΑΜΠΙ'ΚΟΝ, *Alambicum*, vox formata ex ἄμβυξ. Auctor Etymologici: Ἄμβικον, χύτραν, κάδον. Occurrit apud Agapium in Geoponico cap. 199. Vide in ἄμβυξ.

Λαμπικαρίζειν, *Alambico ſuccum exprimere*. Idem Agapius in Geoponico cap. 209. ὅπου τὴν εὕγαλε, καὶ λαμπικάρισέ τα, καὶ ἀπὸ τὸ νερὸν, ὅπου εὕγῃ, ἀπὸ ταῦτα ἂς πίνῃ, &c.

ΛΑΜΠΙ'ΝΑ, Piſcis qui Græcis Φύκις dicitur. Vide Petr. Bellonium lib. 1. de Piſcib. pag. 252.

ΛΑΜΠΙΡΙ'ΖΕΙΝ, *Fulgere*, λάμπειν, ἐκλαμπρίζειν, *Fulgurare*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀςράπτει, ἢ ςράπτει, ἢ ςράφτει, ἢ ἐκλαμπρίζει.

λαμπρὰ, *Solemnis*, ἐξ ἔθους, in Corona pretioſa.

ΛΑΜΠΡΑ', & Λαμπρὴ, *Feſtum Reſurrectionis Dominicæ*. Vide in Κυριακὴ λαμπρά. Fr. Richardus in Scuto fidei part. 1. p. 170. ἐλάςε, δὲν εἶναι ἡ λαμπρὴ, μηδὲ ἡ σαρακοςὴ, ὅπου σὰς κάμνει ἀξίους τῆς ἁγίας κοινωνίας. Ita aliis locis.

Λαμπριναὶ ἡμέραι, *Dies Paſchales*. Idem pag. 371. καὶ οἱ λοιποὶ ἀναχωρίλας ὁποῦ ςέκουν τῇ λαμπριναῖς ἡμέραις εἰς τὸ ἔρημον, δὲν καταλύουσιν παρὰ τὴν κυριακάδες μόνον. Ita vocant *Paſchales dies*. Vide pag. 324.

ΛΑΜΠΡΟΚΟ'ΚΑΤΟΣ. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

Ἐγὼ ἐξοπλίσθην ἔνδυσιν πολλὰ ἐξηρμένην,
Κόκκινον, λαμπροκόκατον, μετὰ λιθομαργάρων.

Occurrit ibi rurſum.

ΛΑΜΠΡΟΚΥΡΙΑΚΗ'. Vide in Κυριακὴ λαμπρά.

ΛΑΜΠΡΟ'Ν, *Ignis*, *Flamma*, *Ignis fulgor*. Gloſſæ S. Benedicti: *Focus*, Λαμπρός. Gloſſæ Græcobarb. τόπος ὅπου ἅπτει λαμπρὸν, ἤτοι πῦρ. Alibi: καὶ ἦτε λαμπρὰ πολλὰ κεκαυμένον, λαμπρὸν, καμμένον ἐκλαμπρονε

ἐκλαμπρον. Vide in Στία. Apophthegmata Patrum in Eſaia num.6. καὶ ἔβαλε δράκα φακῆ εἰς χύτραν καὶ ὡς ἔβρασε, κατέλυσεν αὐτὴν, καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἀδελφὸς, Οὔπω ἐψήθη, ὦ ἀββᾶ, καὶ λέγει αὐτῷ, Οὐκ ἀρκεῖ σοι ὅτι ὅλως εἶδες λαμπρόν. Vita MS. S. Symeonis propter Chriſtum Sali: καὶ μὴ εὑρὼν ὄστρακον, ἔβαλε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὴν ἑστίαν, καὶ ἐγέμισεν αὐτὴν λαμπρὰ, καὶ ἐθυμίασεν. Conſtantinus in Tacticis: θέλων μεταχειρίσασθαι ἐκ τῆς ἀπλήκτου αὐτοῦ, ἐποίησε τοῦτο οὕτω, καὶ ἧψε λαμπρὰ πολλά. Catalogus Offic. Eccl. Conſtantinopolit. Allatianus: ὁ Καλογεράρχης φιλοκαλῶν τὴν ἐκκλησίαν, ἅπτει καὶ τὰς κανδήλας, φέρει καὶ τὸ λαμπρόν. Utitur etiam S. Amphilochius in Vita S.Baſilij pag.214. Græci Λαμπροφόρους vocant, *qui laternam geſtant*. Vide Suidam, & ſuprà in Διβάμπουλον. Cæterùm neſcio an ab hac voce nomen ſumpſerint Callinici, ignis Græci repertoris, poſteri, quos Λαμπροὺς cognominatos fuiſſe ſcribit Cedrenus ad an. 5. Pogonati, ubi de eodem Callinico: αὐτὸς οὖν ἐστὶν ὁ τὸ θαλάσσιον πῦρ ἐφευρὼν ἐκ τούτου καλεῖται ἡ γενεὰ τῆς Λαμπρῶν, τῆς νῦν τὸ πῦρ ἐπισταμένως κατασκευάζοντος.

Τὸ λαμπρον, pro τὸ λαμπρὸν, in Turcogr.Cruſij.

ΛΑΜΠΡΟΣ, *Albus*, *Candidus*. Lucæ 23. ubi Chriſtus dicitur ab Herode indutus, irriſûs cauſsâ, ἐσθῆτα λαμπρὰν, Interpres vertit *Albam*. Zacharias Pap.lib.4. Dialog. cap.13. ἐθεάσατο αἴφνης ἄνδρας τινὰς πρὸς αὐτὸν προσερχομένους, στολὰς λευκὰς ἠμφιεσμένους, οἵτινες τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου αὐτῶν τὴν λαμπρότητα τῶν ἱματίων ὑπερέβαλλον. Ubi Gregorius M. *Qui eundem quoque candorem veſtium vultuum ſuorum luce vincebant.*

Λαμπροφορεῖν, interdum eſt, *Veſtibus ſplendidis*, interdum *albis veſtiri*. Priori ſignificatu: Gloſſæ MSS. Ἁβροείμονες, οἱ λαμπροφόροι. καὶ ἁπαλοφόροι· ἁβρὸν γὰρ τὸ λαμπρὸν καὶ κοῦφον, καὶ τρυφερόν. Ita etiam Auctor Etymologici: Vita S.Eudociæ Mart. n.32. τίς σε βασιλικῇ διοικήσει καὶ στρατοπεδαρχικῇ ἐξουσίᾳ ὑπάρχουσαν, καὶ ἐν μεγίστῃ πόλει λαμπροφορουμένην ἔπεισε τοιαύτῃ ταπεινώσει ἐλθεῖν. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

Ἁρμαλώμενον, εὔμορφον, καὶ λαμπροφορεμένον.

Joannes Antiochenus de Chariſticariis n.14. αἱ ἱεραὶ τῶν ἁγίων ἑορτῶν λαμπροφορίαι, εὐωδίαι τε καὶ δοξολογίαι, ἐν τισι δὲ καὶ αὐταὶ αἱ ἡμερήσιοι φωταγωγίαι. Vide Scylitzem,p.661. Ita λαμπροφορίαν, & λαμπροειμονίαν uſurpat Nicetas in Man.lib.1.n.2. & in Alexio lib.1. n.8. ſed & Codinus c.11. n.1.2. & c.21. n.1. 3. de Luctu Imperator. λαμπροφορεῖν & λευχειμονεῖν diſtinguit omninò, ubi veſtes λευκαὶ luctus indices opponuntur λαμπραῖς.

Interdum Λαμπροφορεῖν, eſt *Veſtibus albis indui*. Euſebius lib.4. de Vita Conſtant.cap.62. ubi de ejuſdem Imperatoris Baptiſmo. Λαμπροῖς καὶ βασιλικοῖς ἀμφιάσμασι φωτὸς ἐκλάμπουσι τρόπον περιεβάλλετο ἐπὶ λευκοτάτῃ δὲ στρωμνῇ διανεπαύετο, ὡς οὐκ ἔτι ἁλουργίδος ἐπιψαῦσαι θελήσας. S.Cyrillus Homil.4. ad Neophytos: ἀπάντως τοῦτο λέγομεν, ὅτι σε δεῖ λευκὰ ἱμάτια περιβεβλῆσθαι ἀεὶ, ἀλλά τι ὄντως λευκὰ καὶ λαμπρὰ πνευματικὰ ἀναγκαῖόν ἐστι περιβεβλῆσθαι. Gregorius Nazianzenus p.157. ἀγγελικὸν ἡ λαμπροφορία, καὶ ἡ φαιδρότης, ὅταν τυποῦται σωματικῶς, σύμβολον ἐστι. Martyrium S.Acacij num.15. εἶδον λαμπροφοροῦντας τινὰς σχήματι στρατιωτικῷ ὁμιλοῦντας αὐτῷ. Adde num.17.Dorotheus Doctr.11. εἶδέ ποτέ τινα λαμπροφόρον ἐξερχόμενον ἐκ τῆς ἱερατείας. Vide Symeon. Logoth.in Michaële Theoph. F. num.41. Caſaubon. Exercit.56.in Baronium, & Gretzerum ad Codinum lib.3. cap.15.

Λαμπροφόροι. Gloſſæ MSS. ex Cod.Cæſareo: Σκεινιάριοι, λαμπροφόροι, τουτέστι χαρτουλάριοι.

ΛΑΜΠΡΟΤΑΤΟΙ, Græcis Scriptoribus dicuntur, qui Latinis *Viri Clariſſimi*. Gloſſæ Lat. Gr. *Clariſſimus*, Λαμπρότατος. Ita apud S. Athanaſium Apol. de Fuga ſua p.784. οἱ λαμπρότατοι ἔπαρχοι τοῦ ἱεροῦ Πραιτωρίου. Et p.785.Patricij & Conſules ſic indigitantur: Ὑπατείᾳ Ἰουλίου Κωνσταντίου τοῦ λαμπροτάτου Πατρικίου ἀδελφοῦ τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Κωνσταντίου τοῦ Αὐγούστου, καὶ Ῥουφίνου Ἀλβίνου τοῦ λαμπροτάτου. Apud Socratem lib.2. c.40. ὁ λαμπρότατος Κόμης Λεοντᾶς. Neque aliter hæc vox interpretanda in Epiſtolis S. Nili, Iſidori Peluſiotæ, in Conciliis, & alibi paſſim.

Ὑπερλαμπρότατος. Sacra Marciani & Valentiniani Impp.ad Palladium Præfectum Prætorio, in Concil. Calchedon. part.3. cap.12. ἡ ὑπερλαμπρότατός σου καὶ μεγαλοφυὴς αὐθεντία σου. Ubi vetus Interpres, *Illuſtris & Magnifica auctoritas tua*. In Concilio Calchedon. Act.3. ὑπέρλαμπροι καὶ ἐξοχώτατοι ἄρχοντες. Gloſſæ Gr.Lat. ὑπέρλαμπρος, *Præclarus*, *Inluſtris*.

ΛΑΜΠΤΗΡΕΣ ξύλινοι, quorum uſum ſic deſcribit Philon in Belopœecis MSS. δοτέον ἐστὶν ἐγκαρσίας τι, καὶ ἐφεδρίας προστηκούσας ποιεῖν, αἷς χρῆται ξυλίνοις λαμπτῆρσιν, ἵνα ὑπὸ τοὺς πόδας μόνον φαίνωνται, καὶ μὴ καταφανεῖς ποιῶσι τοὺς ἀφοδεύοντας τοῖς ὑπεναντίοις.

ΛΑΜΠΥΔΙΟΣ. Dorotheus Doctr.7. pag.791. οὗτος γὰρ ἔοικε σιδηρίῳ καθαρῷ, ἔξωθεν μὲν ὡραῖον, ἔσωθεν δὲ λαμπύδιον τι, καὶ ὅταν κλάσει αὐτό τις, τότε φαίνεται ὁ βόρβορος αὐτοῦ.

ΛΑΝΑΡΙΟΣ, *Lanarius carptor*. Scholiaſtes Apollonij l.4. λειώνεσιν, τοῖς ἐρίοις, ὅτεν καὶ Λανάριοι καλοῦνται οἱ ξαίνοντες.

Λαναρίζειν, *Carminare*, *Lanam carpere*, Διαξαίνειν, Κτενίζειν.

ΛΑΝΑΘ, Afris, *Caprifolium*, apud Interpol. Dioſcorid.c.596. & Apul. c.103.

ΛΑΝΑΤΟΝ, *Veſtis* aut *quævis ſupellex ex lana*. S.Dorotheus Doctr.3. Extr. δυνάται τις ἀρκεσθῆναι ἐπὶ κιλικίῳ, καὶ ζητεῖ λανάτον, ἴσως καὶ φιλονεικεῖ ἵνα μὴ λάβῃ. Ita pro *Lanarum congerie* uſurpat Orneoſophium c.41. p.211. καὶ ὅταν ἀπολύσῃς, κοπρίσκια ποίησας ἀπὸ μαλίου ἀπολυτοῦ, ὑποκάτωθεν τῆς πλησίχρου θέσεως, καὶ βάλε αὐτὸ λανάτον, καὶ καθίσει χαμαὶ, καὶ θερμανεῖς αὐτό. Ubi legendum εἰς λανάτον. Idem cap.50. p.218. τὰ ἱέρακα θάλψας εἰς τὸ ἥλιον, ἐν λανάτῳ θήσεις.

ΛΑΝΔΕΣ, *Concilia*, in Gloſſ.S.Bened.c.de Piſcibus.

ΛΑΝΤΟΥΡΕΙΝ, *Spargere*, Ῥαίνειν. Maximus Cythærenſis Epiſc.in Synax.28.Oct. in S.Africano: καὶ καιόντας τὴν ῥάχιν μὲ συβλία πυρωμένα, καὶ λαντουρώμενοι ὀξύδι μὲ ἁλμύραν. &c. Utitur rurſum 3. Feb. &c.

ΛΑΞ, Dacis, *Portulaca ſilveſtris*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap.139.

ΛΑΞΑΜΕΝΤΟΝ, *Laxamentum*, προθεσμία, in Gloſſis Baſilic. Vide Gloſſ. med. Lat.

ΛΑΞΕΥΤΗΡΙΟΝ, ita inſcribitur Aſtrampſychi Aſtrologia Perſica, & Πυθαγορικὸν λαξευτήριον, & Ῥαβδίον, οὕτω περιλεγόμενον Περσιστί. Anonym.Interpres MS. Rhamplij hæc ex Selmone Arabe laudat: ὥσπερ καὶ τὸ Λαξευτήριον τέχνην βίβλου εἴρηκας, &c. Vide Πολίτικοι.

ΛΑΞΙΕΣ, *Valles*. Gloſſæ Græcobarb. ἀνώμαλον, τραχέαν τὴν γῆν ὅπου δὲν εἶναι ἴσα, παρὰ μερτικὸν ψηλὴ, καὶ μερτικὸν χαμηλή, ἤγουν τὰ βουνὰ καὶ λαξιές.

ΛΑΟΣ, *Plebs*, Epiſcopo ſubdita, ut Latini vocem hanc uſurpant. Gregorius Nazianzenus in *Definitionibus*, Jambo 15.

Λαὸς μὲν ἐστὶ σύνταγμ' εἰς Θεοῦ εἶδος.

Ita uſurpat Codex Canonum Eccleſiæ Africanæ initio,& c.54.69.71.117.120.&c.Vide Gloſſ. med.Lat. in *Plebs*.

Λαϊκοὶ, *Laici*, *è Plebe Eccleſiæ*, quibus opponuntur qui ſunt è Clero, qui non cenſentur è *Plebe*, ſed ex Eccleſiæ miniſtris, quibus *Plebes* ſubſunt. Concil. Laodicen. Can.27. ὅτι οὐ δεῖ ἱερατικοὺς, ἢ κληρικοὺς, ἢ λαϊκοὺς καλουμένους εἰς ἀγάπην μέρη αἴρειν, διὰ τὸ μὴ ὕβριν τῇ τάξει προστρίβεσθαι τῇ ἐκκλησιαστικῇ. Clemens lib.2. Conſtit. Apoſt.cap.6. ταῦτα δὲ ὁ ἐπίσκοπος καὶ τοῖς λαϊκοῖς διαβεβαιούμενος παραγγελλέτω.

Et

Et cap. 14. οὔτε γὰρ υἱὸς ἄρχει πατρὸς, οὔτε μαθητὴς διδασκάλου, οὔτε στρατιώτης βασιλέως, οὔτε μὴν λαϊκὸς ἐπισκόπου. Et lib.8.cap.44. τοῦτο δὲ οὐ περὶ τῶν ἐν κλήρῳ μόνων φαμὲν, ἀλλὰ καὶ περὶ παντὸς λαϊκοῦ Χριστιανοῦ, &c. Juſtinianus in Nov.5. cap.2. ἀλλὰ κουρᾷ τε καὶ ἐσθῆτι τῇ τῶν καλουμένων χρῆσθαι λαϊκῶν. Adde Nov.6. cap.1.§.2. & Gloſſ. med. Lat. in *Laicus*.

Λαοσυνάκτης, inter Officia Eccleſiaſtica recenſetur à Codino de Offic. cap.1. & in quinta Pentade collocatur. Perperam Λαοσυνάπτης appellatur in Codice Allatiano, in quo duo eſſe dicuntur: οἱ δύο Λαοσυνάπται συνάγουσι τοὺς Διακόνους, καὶ ἀναγορεύουσι ἵνα μὴ λείπει κανείς· συνάγουσι δὲ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Λαοσυνακτάτον, Officium Λαοσυνάκτου, apud Balſamon. ad Can.17. Apoſt.

Λαὸς, *Exercitus*, *Milites ipſi*. Theophanes an.20. Mauricij p.240. ὁ δὲ στρατηγὸς ἀγανακτήσας κατὰ τοῦ λαοῦ, εἰς πόνους αὐτοὺς ἐνέβαλλεν. Mox: Μαυρίκιος δὲ τῷ Πέτρῳ ἐπώχλει διὰ γραμμάτων διαπεράσαι τὸν Ἴστρον, καὶ τὰς χειμερινὰς ἀποστροφὰς τοῦ λαοῦ ἐκ τῆς τῶν Σκλαβίνων χώρας ἀρύσασθαι. Rurſum: Ταξιάρχαι τοῦ λαοῦ. Ita non ſemel uſurpat, ſcilicet an.42. Theodoſij Jun.& 12.Leonis M. an.1.12. 13.14.15.16.17. Heraclij. Et alibi non ſemel. Idem an.7.Rhinotmeti pag.305. ἀπελέξατο ἐκ τῶν μετοικισθέντων ὑπ' αὐτοῦ Σκλάβων, καὶ ἐστράτευσε χιλιάδας λ'. καὶ ὁπλίσας αὐτοὺς, ἐπονόμασεν Λαὸν περιούσιον. Ita in veteri Teſtament. paſſim, apud Auctorem incertum poſt eundem Theophanem p. 429. ejuſdem Continuatorem pag.75.78.80.Symeonem Logothetam in Leone Armenio n. 8. 10. & alibi paſſim, ut & apud cæteros Hiſtoriæ Byzantinæ Scriptores, Conſtantinum Porphyrog. lib.1. de Themat.c.1.Ita in Tacticis p.50. & alibi. Lib.de Adm.Imp.p.62.70.&c. Leon. in Tactic. cap.17.§.11.cap.18.§.38.cap.19.§.22. Joëlem in Valeriano, in Mauricio, &c. Ita ſequior Latinitas vocem *Populus* uſurpavit. Ludovicus II. Imp. in Epiſtola ad Baſilium Macedon. Imp. Conſtantinopolit. *Poſtremò de Neapoli nobis in Chriſto fraternitas tua monuit, quaſi miſerimus populum noſtrum ad incidendas arbores, & meſſes igne cremandas, & hanc ditioni noſtræ ſubdendam.*

ΛΑΟΥΡΟΣ, *Laurus*, apud Nicolaum Myrepſum de Antidotis cap.155.

ΛΑΟΥΟΘΕΝ, Afris, *Vitis nigra*, apud Interpol. Dioſcor. cap.764.

ΛΑΟΥΘΟ, *Teſtudo*, χέλυς. Italis *Liuto*, Gallis *Lut*. Vide Λαβοῦτος.

ΛΑΠΑΡΑ. Ptochoprodromus de ſua Paupertate ex Cod. MS.

Οἱ δὲ λαπάραν ὁμίαζον τὴν καταξαρεμένην.

Vide an hîc *abdomen* intelligatur.

ΛΑΠΑΤΖΑΣ. Veſtis Procerum Byzantiorum. Vox, ut cenſet Goarus, confecta ex duabus Syriacis, *Lappa* & *Tzach*, conſtrictâ manicâ, quia, inquit, manicæ erant ſtrictæ, & in zonam impactæ. Codinus de Offic.cap.7. num.35. ἔτι καὶ ἀπὸ Ἀσσυρίων Βασιλείας κατῆλθέ τι φόρεμα, μέχρι καὶ τῶν νῦν Βασιλέων, Γρανάτζα λεγόμενον, ὅπερ καὶ φορεῖ ὁ Βασιλεὺς ἄνευ ζώνης, οὗ κρεμάμενα τὰ μανίκια διήκουσι μέχρι καὶ ἀστραγάλων· ὃ δὴ φόρεμα καὶ τῶν ἀρχόντων ἕκαστοι ἔχουσιν ἐπ' ἀδείας φορεῖν, πλὴν ἐζωσμένον, τῶν μανικίων ἐμπεπηγμένων ὄντων πρὸς τὴν ζώνην ὄπισθεν, καὶ ὃ μὲν ὁ Βασιλεὺς φορεῖ καλεῖται Γρανάτζα, ὡς εἴρηται, τὸ δὲ τῶν Ἀρχόντων λαπατζᾶς, ὅπως δὲ ἄδηλόν ἐστι. At Magni Domeſtici Lapatzæ altera manica, honoris causâ, liberè pendebat, cùm altera ut cæterorum Procerum conſtricta eſſet. Idem Codinus n.36. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι Ἄρχοντες οὕτω, τοῦ Μεγάλου Δομεστίκου καὶ αὐτὸ τοῦτο φοροῦντος ἐζωσμένον, κατὰ τοὺς ἄλλους· τὸ μὲν ἓν τῶν τοιούτου Λαπατζᾶ μανικίων ἐστὶ ἐμπεπηγμένον, τὸ δὲ ἕτερον κρέμαται τιμῆς ἕνεκα, ἐπεὶ τοῦ βασιλέως ἀμφότερα, ὡς εἴρηται, κρέμανται.

ΛΑΠΑΘΟΥ χαλκὸς, ἐστὶν ὄξος, in Gloſſis Chymicis MSS.

ΛΑΠΗΓΙΔΑΚΟΥΣ, ἡ ἴσπη λαπῆς ἴασπις, in Gloſſis Jatricis Græcobarb.MSS.ex Cod. Reg.1047. *Iaſpis*.

ΛΑΠΤΑ, τὸ λάπαθον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Codd. Regg.190.& 1843. *Lapathum*, de quo Botanici.

ΛΑΡΒΑ, *Larva*. Gloſſæ Baſilic. Λάρες, λάρβας, τοὺς κυρίτας· οὕτως οἱ Ῥωμαῖοι. Ubi Suidas & Phavorinus λάραβας habent, ſed perperam. Vide Arnobium lib.3. Extr. & Gloſſ.med.Lat. in *Larva*.

ΛΑΡΒΑΤΟΣ, στίμμι, ὃ καὶ πλατυόφθαλμον λέγεται, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Stibium*.

ΛΑΡΓΙΤΙΩΝΕΣ, *Largitiones*, Theſaurus & Ærarium Imperatoris. Gloſſæ Juris MSS. Λαργιτίωνα, νόμισμα. Scholiaſtes Baſilic. lib.7. tit. 1. τρεῖς ἦσαν τὸ παλαιὸν αἱ τοῦ βασιλέως περιουσίαι, λαργιτίωνες, πριβάτα, καὶ πατριμονιάλιαι. Baſilic. Eclog. 69. μηδεὶς προφασιζέσθω τοῦ λοιποῦ, μηδὲ πόρος ἐντεῦθεν τοῖς λαργιτιῶσι εἰσαγαγέσθω. Lactantius lib. de Mortib. Perſecutor. n.7. *Idem inſatiabili avaritiâ theſauros nunquam minuis volebat, ſed ſemper extraordinarias opes ac largitiones congerebat, ut ea quæ recondebat integra atque inviolata ſervaret.* Vide Gloſſ.med.Lat. in *Comes largitionum*, & ſupra in Κόμης Λαργιτιώνων. Et infrà in τζίμλιον.

Λαργιτιωναλικὸς, *Largitionalis*. Λαργιτιωναλικοὶ τίτλοι, in Edicto 13. Juſtiniani: προφάσει τῶν λαργιτιωναλικῶν τίτλων, καὶ πάντων τῶν προσηκόντων εἰς τὰς θείας ἡμῶν λαργιτίωνας. Mox: προσῆκόν ἐστιν αὐτόν τε καὶ τὴν αὐτοῦ τάξιν κινδύνῳ οἰκείῳ προνοεῖν τῆς εἰσπράξεως τῶν λαργιτιωναλικῶν τιτλῶν. Ibidem cap. 20. λαργιτιωνιτικὰ χρήματα.

ΛΑΡΓΥΡΟΣ, pro ὁλάργυρος. Anonymus de Nuptiis Theſei

Σκυτάριν βᾶσα λάργυρον, καὶ φαίνετον εἰς αὐτό.

ΛΑΡΔΟΣ, *Lardum*. Gloſſæ Græco-Lat. Λάρδος, *Laridus*. Vita MS. S. Symeonis propter Chriſtum Sali: ἤρξατο οὖν κόπτειν καὶ τρώγειν ὠμὸν τὸ λάρδιν ὁ ἀββᾶς Συμεών. Theophanes an.29. Juſtiniani: οἴνου μὲν καὶ λάρδου καὶ παντοίων εἴδους εὐθηνία ἦν. Euſtathius de Tempor.intervall. ὠφείλουσιν οἱ στρατιῶται χορηγεῖσθαι ἐν ἐξπεδίτῳ δύο ἡμέρας βουκελλάτον, μίαν ἡμέραν λάρδον. Demetrius Zenus in Batrochom.

Τοῦ λαρδοφάγου τοῦ ῥηγὸς λέγεται θυγατέρα.

Vide Baſilic.Eclog.56.

Λαρδίον, eâdem notione; Auctor Etymolog. τάργανον, παρὰ τὸ γάρον· σημαίνει δὲ τὸ πιπασμένον λαρδίον. Nicetas in Alexio Ang.lib.2.n.5. καὶ τὰ Ποντικὰ ὕεια κρέα ἐπὶ στόματος ἔτι φέροντες. Ubi Codex Græcobarb. habet λαρδία. Orneoſophium Michaëlis Imp. juſſu ſcriptum pag.251. ἢ λαρδίου μέρος ποιήσας, ὥσπερ ὑπόθετον, βάλε τοῦτο ὑποκάτω τῆς καταβάσεως ὀρνέου.

Λαρδότυρος, *Laridum & caſeus*. Ita cognominatus neſciò quis Theoph. in Vita MS.S.Stephani Junioris.

ΛΑΡΔΟΣΤΑΧΟΝ, ἡ στιχάδα, in Gloſſis Jatricis Græcob.MSS. *Stœchas*, de qua Ruellius lib.3.c.23.

ΛΑΡΜΑ. Sguropulus in Hiſt.Concilij Florentini ſect 7.c.5. καὶ τὴν ὄχλησιν διαλῦσαι ἢ συστεῖλαι μὴ δυνηθέντες, δραμών τις ἐξ αὐτῶν λάρμα διὰ κώδωνος ἐσήμανε. Occurrit rurſum infrà. *Claſſicum canere, ſonare*, Gall. *Sonner l'alarme*. Ital. *Alarma*.

ΛΑΣΑΡΙΟΝ, Λάσαρον, Λάσταρον, *Laſer*. Lexicon Neophyti: Λάσαρον καὶ Λάσαρ, ὁ ὀπὸς τοῦ σιλφίου. Λασάρον Κυρηναϊκὸν, apud Apſyrtum in Hippiatr. Pelagonius ibid. lib.1. c.22. Λασάρου κόκκιον οἷον λεπτοκάρυον μικρὸν εἰς οἶνον λύσον. Eumelus lib. 1.c.29. αἷμα ἀπὸ τῶν σκελῶν λάμβανε, καὶ μετὰ ταῦτα λασάρου ῥίζης, ὡς κυάμου μέγεθος. Utitur etiam Alexander Trallian.lib.2. Vide Σκόρδον.

Λάσταρον, ſcribit Myrepſus ſect.de Zulapiis cap.26. Λασάρειον. Gloſſ. Lat.Gr. *Laſer*, Ὀπὸς, Λασάριον.

ΛΑΣΑΝΙΟΝ, *Olus*, λάχανον. Favorinus: Λασάνια, Γραικιστὶ αἱ πρασιαί. Zacharias lib. 3. Dialog. c. 4. πάντα δὲ τοῦ κήπου λασάνια τὰ μὴ ὄντα εἰργασμένα εἰργάσαντο. Ubi Gregor. M. *cuncta horti illius ſpatia quæ inculta fuerant coluerunt.*

ΛΑΣΑΤΙΒΟΣ, *Laxativus*, apud Myrepſum de Antidotis cap. 25. ἔστι δὲ ἡ τοιαύτη λασατίβα. Ita cap. 36. 449. 504. & cap. 447. ἀπινδίτα λαξατίβα, pro Βενεδίκτα.

ΛΑΣΙΑ, *Remigatio*, Ἐλασία.

ΛΑΣΚΑΡΝΑΤΟΣ, *Rubens*. Gall. *Incarnat*. Anonymus Interpres MS. ænigmatum Leonis ſapientis: ἔχων ῥόδον λασκαρνάτον, μετ᾽ Ἀρμενικὸν ἀκάνθιον.

ΛΑΣΠΗ, *Cœnum*, *Lutum*, *Fex*, τίλμα, πηλὸς, ἰλὺς, βόρβορος. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

Ὁ κορνίακτος ἐχάθηκε, κ' ἐγίνετον ὡς λάσπη.

Rurſum:

Ὅλα λάσπο ἐχρίσθησαν ἐκεῖνον τὰ φάρια τους.

Cyrillus Patr. Conſtantinopol. in Homil. ἂν εἰς βουτζὶν κράσι ἐστὶ, καὶ λάσπη καὶ κράσι, τὸ δὲ κράσι ἐστράφη εἰς λάσπην, πόση λάσπη ἐστί. Agapius Monach. in Geopon. cap. 22. ἵνα ἔχῃ ὕλην παλαιοῦ κρασίου, ἤγουν λάσπην μὲ κοπρίαν τῶν αἰγῶν. Cap. 135. ὅσα ἐστὶν εἰσὶ λάσπαις καὶ λίμναις, φεῦγε τα.

Λασπωτερὸς, λασπωμένος, *Luteſus*, Τελματώδης.

ΛΑΣΣΕΙΝ, *Latrare*. Gloſſæ Græcobarb. Ὑλακτεῖ, λάσσει, γλαύζει, ἢ κλαύζει.

ΛΑΤΕΡ, *Hyſſopus*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 435.

ΛΑΤΕΡΚΟΥΛΟΝ, *Laterculum*. Cedrenus p. 169. ἡ παρ᾽ Ἕλλησιν ὀπτὴ πλίνθος, λατέρκουλον παρὰ Ῥωμαίοις καλεῖται. Notitia Conſuetudinum poſt Nov. 8. Juſtiniani: μετὰ τῶν τεσσάρων σκρινίων τοῦ θείου λατερκούλου. Ejuſdem Juſtiniani Nov. 24. τοιγαροῦν καὶ ἀποτεθῆναι κατὰ τὸ θεῖον ἡμῶν λατέρκουλον τὰ τοιαῦτα θεῖα μανδάτα διακελευσάμεθα. Rurſum cap. 6. εἴτε ἐν τῷ θείῳ λατερκούλῳ, εἴτε ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῶν ἐνδοξοτάτων Ὑπάρχων.

Λατερκουλίσιος, *Laterculenſis*. Ead. Nov. 24. τῷ Πριμμικηρίῳ τῶν λαμπροτάτων Τριβούνων Νοταρίων, καὶ τοῖς Λατερκουλισίοις.

ΛΑΤΖΟΝΙΟΝ, *Iaculum*, *Lanceola*, ἀκόντιον. Portio. λαντζόνι. Ital. *Lancione*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

Σαΐτας κ' λατζόνια ἔπεμπαν ὡς τὸ χῶμα.

Infrà:

Μὲ τὰς σαΐτας τὰς φρικταῖς, λατζόνια καὶ λιθάρια.

Idem lib. 6.

Ἐβάστα καὶ τὸ χέρι του, ὡς πρέπει βασιλέως,
Λατζόνι χρυσόπτερυγον, καὶ δὲν τὸ φασκαλέως.

Rurſum lib. 7.

Ὁποῖος λατζόνι ὁρίζεται λαφρῶ εἰς τὸ βαστάνη.

Lib. 2.

Σαΐτες καὶ λατζόνια πεύτουν στὰ παλικάρια.

Et lib. 11.

Καὶ τὶς κοντάρι ἔριπτεν, καὶ τις πάλι λαντζόνι.

ΛΑΤΟΣ, *Latus*. Anaſtaſius Sinaïta: εἰδέναι μέντοι ἐχρῆν, ὅτι τινὰ ὀνόματά εἰσιν ἀλλόγλωσσα, ἅπερ οὔτε δύνανται ἐτυμολογηθῆναι, οἷον Σακελλάριος Συριστί· σάκελλα γὰρ τὸ δέχεσθαι εἴρηται· ὁμοίως λάτος Ῥωμαϊστί· λάτος γὰρ πλάτος κέκληται.

Λατινάριον. Vide Ἐλεκτουάριον.

ΛΑΤΟΥΡΑ, *Dolor laterum*. Myrepſus MS. ſect. 1. cap. 4. ἐνεργεῖ εἰς πόνον πλευρῶν, ὅπερ ὀνομάζουσιν οἱ Ἰταλοὶ λατοῦρα.

ΛΑΤΡΕΥΕΙΝ, *Agrum colere*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 160. καὶ εἰς γεωργὸς ἐλάτρευε τὴν γῆν.

ΛΑΥΠΑΙΚΤΗΣ. Scholiaſtes Baſilic. ad lib. 21. pag. 582. λέγει δὲ ταπεινὰς, ἐν τοῖς σκηνικοῖς ἀγῶσι διαγωνίας, τοὺς καὶ βωμολόχους, οὓς καὶ Λαυπαίκτας ἡ συνήθεια καλεῖ τῶν ἰδιωτῶν. Legendum fortè Λαοπαίκτας, ut intelligantur Ludiones qui populum ludicris oblectant.

ΛΑΥΡΑ, *Via*, *Platea*, Vox Jonica. Phavorinus: Λαύρας, Ἴωνες λέγουσι τὰς στενὰς ῥύμας, τὰς ἀμφόδους. Moeris Atticiſta MS. Λαῦραι, καὶ τὰ ἀμφόδια. Lexicon Herodoti: Λαῦραι, ῥῦμαι, ἀμφόδια. Heſychius: Λαῦρα, ῥύμη δι᾽ ἧς ὁ λαὸς εἰσέρχεται, ἢ φλὲψ· οἱ δὲ τόπους πρὸς ὑποχώρησιν ἀνειμένους· οἱ δὲ ἄμφοδα, οἱ δὲ στενωπὰς καὶ διόδους. Rurſum: Λαῦρα, δημόσιος στενωπὸς καὶ ἄμφοδος, ῥύμη, ὁδὸς, δι᾽ ἧς οἱ λαοὶ ῥέουσι. Infrà: Λαύρην, ὁδὸν, τὴν ῥύμην. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Λαῦρα, πλατεῖα ῥύμη δι᾽ ἧς ὁ λαὸς παρέρχεται παρὰ τὸ λίαν αὔραν ἔχειν· ἢν ὁδὸς ἐς λαῦραν. Adde Suidam, & Auctorem Etymologici. Stephanus Sachleces in Monitis MSS. ubi de Aleatoribus:

Τρία κοματζούλια κόκαλα τάχων κυκύδια μαῦρα,
Τὸν βάνουσι τὸν ζαριστὴν εἰς τὴν ὀξείαν καὶ λαῦρα.

Λαῦρα, Euſtathio dicitur στενή τις περιοχὴ, οἷαν ἦν Ἱλαρίωνος τοῦ θεσπεσίου δωμάτιον. Apud Sozomenum lib. 3. cap. 14. Et certè hæc vox paſſim uſurpatur pro locis ad Vitam Solitariam accommodatis, ut eſt etiam in laudato Heſychij loco. Cur verò Cellæ iſtæ Monaſticæ *Lauræ* appellentur, indicavimus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Laura*. Evagrius lib. 1. cap. 21. ὥστε καὶ εὐχῇ δέχεσθαι φροντιστήρια, καὶ τὰς καλουμένας Λαύρας. Joannes Hieroſol. in Vita S. Joannis Damaſceni: ὁ δὲ πρὸς τὴν ἐν ἐρήμῳ τοῦ ἁγίου Σάβα Λαῦραν ἀπιών. Conſtantinus Acropolita in Serm. de eod. S. Damaſceno num. 34: τὰς τοιαύτας μονὰς Λαύρας εἰώθασι καλεῖν πολλοί. Novella Nicephori Phocæ de Monaſteriis: Κελλία δὲ καὶ τὰς καλουμένας Λαύρας ἐν ἐρήμοις οἰκοδομεῖν, &c. Μεγάλη Λαῦρα, apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita S. Joannis Solitarij n. 5. Παλαιὰ Λαῦρα τοῦ ὁσίου Χαρίτωνος, apud Georgium Syncellum in Chronico pag. 107. de qua agit præterea Vita MS. ejuſdem S. Caritonis Eremitæ: διὰ ταῦτα καὶ ἑτέραν ἐκεῖσε κατασκευάζειν λαῦραν ὁ θαυμαστὸς οὗτος Χαρίτων, ἣν περ ἔνιοι μὲν τῇ Σύρᾳ γλώττῃ Συκὰν ὀνομάζουσιν, ἄλλοι δὲ κατὰ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν Παλαιὰν λαῦραν ἀνακαλοῦσιν. Meminit etiam prioris iſtius appellationis Vita MS. S. Cyriaci Anachoretæ non uno loco, à quo conditam narrat Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 36. Vide Concil. Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 1. pag. 36. Theophanem an. 3. Juſtini Jun. an. 20. Mauricij, an. 9. Nicephori Generalis, & an. 2. Michaëlis Curopalatæ: Palladium in Hiſt. Lauſiaca & Joannem Moſchum non uno loco, Apophthegmata Patrum in Siroë num. 32. in Phoca num. 1. Anonym. Combefiſian. in Porphyrogenito num. 4. Pachymerem lib. 9. cap. 5. Cantacuzen. lib. 1. Hiſt. cap. 31. lib. 3. cap. 35. lib. 4. cap. 16. 50. Phocam in Deſcript. Terræ Sanctæ n. 16. & alios paſſim quos laudavimus in eod. Gloſſ. med. Lat.

Id porrò duntaxat obſervandum in Lauras non admiſſos niſi qui in cœnobiis annos complures exegiſſent, atque in vitâ Monaſtica emeritos. Unde apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita MS. S. Sabæ, S. Euthymius ἐνουθέτει αὐτὸν (S. Sabam) λέγων, Τέκνον, οὐ νομίζω δίκαιον εἶναι νεώτερον ὄντα εἰς λαύραν μένειν· οὔτε γὰρ τῇ λαύρᾳ ὄνησιν φέρει τὸ νεώτερον ἔχειν, οὔτε νεωτέρῳ πρέπει ἐν μέσῳ εἶναι Ἀναχωρητῶν· ἄπελθε τοίνυν, τέκνον, εἰς τὴν κάτω μονὴν, &c. Infrà: νομοθεσίαν αὐτοῖς δίδωσι μὴ δέχεσθαι ἐν λαύρᾳ ἀγένειον, ἀλλὰ καὶ τοῖς τῶν ἄλλων λαυρῶν ἡγουμένοις τὸν τοιοῦτον παραδοῦναι νόμον. Et cap. 29. ὅτι ἄτοπόν ἐστι καὶ ἐπιβλαβὲς ἀγένειον ἐν λαύρᾳ εἶναι.

ϑικῶν. Ita cap.69. & in Vita S.Cyriaci Anachoretæ MS. ſub initium.

Λαυρίτης, *Monachus*, *Eremita*. Joannes Moſchus in Limon.c.4. μετὰ τὸ διαχθῆναι τοὺς νέους Λαυρίτας ἐκ τῆς Νέας Λαύρας, ἀπῆλθον, ἐκάθισαν εἰς τὴν αὐτὴν Λαῦραν. Νεολαυρῖται, apud Cyrillum Scythopolit. in Vita S. Sabæ Monachi ἐκ τῆς Νέας Λαύρας.

Παραλαύριον, *Minor Laura*. Germanus Patr. Conſtantinopolit.in Sancito 2. lib.3. Juris Græco-Rom. pag.236. κἂν προάστειον, ἢ μοναστήριον, κἂν παραλαύριον, κἂν οἶκος εὐκτήριος. Et pag.238. πρὸς δὲ καὶ τῆς εὐκτηρίων, μετόχιον τι καὶ παραλαυρίων, &c. Alexius Patr. Conſtantinopolit. lib.4. Juris Græco-Rom. p. 258. πρὸς τοῖς εἰρημένοις ἔτι καὶ πᾶσιν ἐνδείαν παραλαυρίων τι καὶ ἱερῶν φροντιστηρίων, καὶ κτημάτων, καὶ τοπίων ἁπλῶς, &c. Infrà: μήτε μὴν ἐνδόσεις παραλαυρίων, ἤτοι ἀκινήτου ἑτέρου.

Λάβρα, idem quod Λαύρα, *Via*, *Platea*. Epiphanius lib.2. contra Ariomanitas: πλησίον ἑκάστης ἐκκλησίας αὐτῆς καὶ ἀμφόδων, ἤτοι λαβρῶν ἐπιχωρίως καλουμένων. Nicephorus Xanthopulus in Synopſi Sanctorum anni, in Martio:

Χρύσανθον, σφαγὴν τελέσαντα λάβρας Σάβα.

In Aprili:

Παλαμλαβρίτην τι, τειχῶν δόσιν.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib.11.

Ἡ λάβρα γὰρ ἐκύκλωσε τὸν βόγον σπᾶσαν τόπον,

Καὶ πάντα πλουσιώτερα ἐγένετο ἡ σφύρα.

Infrà:

Πᾶσα ξύλα καὶ ῥόμαντα, τὰ πίρπαχα λιθίτον.

Κιονα ὅλα ἐκάμνασι λάβραν μεγάλην σφόδρα.

Quod hoc loco λάβραν, infrà λαύραν vocat.

Εὐθέως πῶς ἐρχόντισαν οἱ βασιλεῖς οἱ τότε.

Μετὰ τιμὴν καὶ ἔπαρον μὲ τόσην φρονεσιμότην,

Γιαναχωρήσωσιν ὅλοι τὰς τὴν λαύραν τῆς φωτίας.

ΛΑΥΡΑ΄ΚΙΟΝ, *Lupus*, Piſcis, Λάβραξ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Αὐτὸς φονίζει πάντοτε λαυράκια, φιλομῆλας,

Καὶ σὺ τόσο ἐκ ἠγόρασες κἂν τοπρισιν χανιάρην.

Infrà:

Καὶ πάλιν ἀποκαίλισμαι μεγάλη λαυρακίν.

Rurſum:

Ἐκόψε τὰ λαυράκια, καὶ τοὺς τρανοὺς κεφάλους.

ΛΑΥ΄ΡΑΤΟΝ, Λαβράτον, *Sacri vultus*, quomodo hæ voces vertuntur in Baſilicis lib.56. tit.17. ex l.1. Cod. de Publ. Lætit. *Laureata image Imperatorum*, uti appellatur à Lactantio lib. de Mortibus perſecutorum num.25. quæ poſt eorum inaugurationes deferebatur in Provincias. Libellus Sophronij adverſus Dioſcorum, in Concilio Calchedon. Act. 3. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μοιχείας τολμήσαντα, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν καθοσίωσιν ἡμαρτηκότα. τῶν γὰρ θείων λαυράτων ἐπ᾽ εὐτυχίᾳ ἐκπεμφθέντων ἀπερχομένων, καὶ ἐν τῇ μεγαλοπόλει Ἀλεξανδρείᾳ, οὐ παρῃτήσατο ἱερὰ διανέμαι πλάσοις διὰ Ἀγοράστου καὶ Τιμοθέου, καὶ ἑτέρων τινῶν, καὶ ταῦτα παρασκευάσαι διαχθῆναι. Gregorius II. Pap. in Epiſt.1. ad Leonem Iſaurum Imp. τότε ῥίψαντες τὰ λαυράτα σου κατεπάτησαν. Concilium Nicænum II. Act.1. pag.58. ex Chryſoſtomo, εἰ γὰρ Βασιλέων λαυράτοις καὶ εἰκόσιν ἀποστελλομέναις ἐν πόλεσι καὶ χώραις, ἀπαντῶσι λαοὶ μετὰ κηρῶν καὶ θυμιαμάτων, οὐ τὴν κηρόχυτον σανίδα τιμῶντες, ἀλλὰ Βασιλέα, &c. Chronicon Alexandrinum an.10. Leonis M. τούτῳ τῷ ἔτει ἐβασίλευσεν Ἀνθέμιος, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ῥώμην καὶ εἰσῆλθον τὰ λαυράτα αὐτοῦ ἐν ΚΠ. διὰ Φιρμίνου Ἐπάρχου πόλεως. Theophanes an.5.Phocæ: οἱ δὲ δήμαρχοι τῶν δύο μερῶν ἐν τοῖς τετρακίοσιν σὺν τῶν βασιλικῶν λαυράτων ἔστησαν Πρίσκου καὶ Δομεντζίας λαυράτα. Pro quavis imagine uſurpare videtur Chartophylax Bulgariæ: γινώσκειν ἐν τῇ τῆς χωραφίων ἀρχαῖς αἰθαμὴν πέτρας ὀξείας, ἢ τάφρος, ἢ λαυράτα τιθέναι ὡς ἀπόρα. Alia vide in Gloſſ. med. Lat.in *Lauratum*: tantùm addo quæ de honore Imperatorum imaginibus exhibito habet Libanius in Orat. ad Theodoſium de Seditione Antiochena, ὧν γὰρ μετ᾽ αἰδοῦς ἱσταμένων ὑμνήσας εἰκόνας, ταύτας ἐκ ὄντως ἤδον οἱ τολμηρότατοι.

ΛΑΥ΄ΡΟΣ, *Laurus*. Heſychius: Λαῦρον, τὴν δάφνην.

ΛΑΥΣΑΪΚΟ΄Ν, Hiſtoria SS. Patrum conſcripta à Palladio Epiſcopo Helenopoleos, inſcripta Lauſo Præpoſito, de quo egimus in Conſtantinopoli Christiana: quæ quidem prælegi ſolet in Eccleſia ſtatis diebus. Triodium Feriâ 2. Hebdom.1. Jejunior. εἶτα ἀνάγνωσις τὸ Λαυσαϊκὸν ἓν, καὶ ἡ συνήθη εὐχὴ, Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου. Infrà: ἀπὸ δὲ γ᾽ ᾠδῆς τὸ κάθισμα τῆς μηναίου, καὶ ἀνάγνωσις εἰς τὸ Λαυσαϊκόν. Ita Feriâ 4. ejuſd. Hebdom. Typicum S. Sabæ cap.8. ἐν ἑκάστῃ αὐτῆς ἀναστάσεις δ΄. δύο εἰς τὸν ἅγιον Ἐφραίμ, καὶ δύο εἰς τὸ Λαυσαϊκὸν καὶ εἰς τὰς ὥρας τῆς Κλίμακα.

ΛΑ΄ΦΙ, *Cervus*, ἔλαφος. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.4.

Ἀγρίμια, λάφια, καὶ λαγοὺς, πλαδόνια, μυζομάτις.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag.78. ἕνα λάφι εἶχε τὸ ἕνα τῆς μάτι βλαμμένον, &c. Adde Agapium Cretenſem in Geoponico cap.71.

Λαφόπουλον, *Cervulus*. Vide in Μυζομάτης.

Λαφομόσχιν, *Hinnulus*, ἐλαφόμοσχος. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag.54. λεοντάρι καὶ ἀρκοῦδα ηὗραν ἕνα λαφομόσχιν, καὶ ἐμαχοῦσαν ποῖος νὰ τὸ πάρῃ, &c. Ubi Cod.Gr. Λέων καὶ ἄρκτος ὁμοῦ βασιλικῷ περιτυχόντες, &c. Et pag.66. τὸ λαφομόσχιν εἶπε πρὸς τὸ λάφι, &c. Ubi Gr. νεβρός ποτε πρὸς τὴν ἔλαφον εἶπε.

Λαφοκέρατο, *Cornu cervinum*, apud Agapium in Geoponico cap.150.

ΛΑΦΙΑ΄ΤΙ, ſpecies ſerpentis, Græcis ἐλαφὶς dicta. Vide Petr. Bellonium lib.1. Obſerv. c.31.

ΛΑΦΡΟ΄Σ, *Levis*, pro ἐλαφρός.

Λαφρούτζικας, *Levis*, *Leviſculus*, ἐλαφρός. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.7.

——— Καὶ κρατεῖ τὸ χέρι μία κυρτίνα

Τὴν μπόρτα ὅλη σκέπαζε, λαφρούτζικα κρεμάτον.

Λαφροσύνη, *Levitas*.

Λαφρίνειν, pro ἐλαφρύνειν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.4.

Μὴ νὰ λαφρίνη ὁ πόνος τι, ἢ καὶ νὰ τελειώσῃ.

Λαφρόπετρα, *Pumex*, κισσηρίς.

ΛΑΧΑΙ΄ΝΕΙΝ, *Contingere*, *Accidere*, συμβαίνειν, συντυχεῖν. Λαχαίνει, *Accidit*, *Contingit*, συμβαίνει.

ΛΑΧΑΝΑ΄ΡΙΟΝ, *Holerarium*, in Gloſſ. Gr. Latin.

ΛΑΧΑΝΑΡΜΙ΄Α. Vide in Ἀρμὴ, & Φρέαρ.

ΛΑΧΑΝΑ΄Σ, *Olitor*, *Olerum ſator*. Indiculus XII. Apoſtolor. edit. ab Erudito Coteleria, de S. Bartholomæo: λαχανᾶς τὸ ἐπιτήδευμα. Ubi alius Cod. νομαράτης, ἤτοι λαχάνια φυτεύων. Inde fortè nomen ſortitus Rex ille Bulgariæ, ex infima & vili ortus ſtirpe, Λαχανᾶς appellatus, de quo egimus in Familiis Dalmaticis.

ΛΑΧΑΝΙΑΣΜΟ΄Σ. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.8.

Ἐκ τῶν ἀφρῶν γὰρ τῶν φαρίων, λαχανιασμὸν καὶ πάλιν.

Καπνὸς ἐκεῖ ἐβγαίνεν ὡς τὰν ἀποπνιὰν μεγάλην.

ΛΑΧΑΝΙ΄ΠΗΤΑ, vox haud bene nota apud Myrepſum ſect.7. cap.5. niſi ſit *Placenta ex oleribus*: nam πῖτα, *Placentam* ſonat. Vide in hac voce.

ΛΑΧΑΝΟ΄ΓΟΥΛΟΝ. Prochoprodromus ex Cod. Reg. 1334.

Ματζάνας, λαχανόγουλα, κραμπία καὶ σελινόφυλλα.

Fortè pro λαχανόπουλον, *Oluſculum*.

ΛΑΧΑΣ ΧΙΑΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ὕδωρ ἄνθος.

ΛΑΧΙΑ, τὸ μελισσόφυλλον, in Lexico MS. ex Cod.Reg.1843.

ΛΑΧΝΟΣ, *Sors*, κλῆρος, in Corona pretioſa: Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Κλῆρος, Λαχνός. Gloſſæ Græcobarb. ποίει τέχνες χωρὶς λαχνὸν, ἤγουν κλῆρον. Lexicon MS. κληροδοτῶ, λαχνὸν καὶ μερίδα καθυποβάλλειν. Eadem Ilias ά.

> Εἶπε πρὸς αὐτοὺς τοιαῦτα.
> Ῥίξεται λαχνοὺς οἱ πάντες, κ' ᾗ ὁποῖος λάβη σημαίνει

Infrà:

> Τὸν λαχνὸν ἔβγαλ' ὁ Νέστωρ ὁποῖον ἤθελον οἱ πάντες,

Et lib. κγ.

> Καὶ ὁ καλὸς ὁ Μηριόνης τοὺς λαχνοὺς μετὰ τότε ῥίπτει.

ΛΑΨΑΝΗ, Oleris Silveſtris ſpecies; Heſychio, τῶν ἀγρίων λαχάνων ἐσθιομένων. Ammon Epiſcopus in Epiſt. de Vita & Converſat. SS.Pachomij & Theodori num.16. εἰς τινα νῆσον τοῦ ποταμοῦ ἀπέστελλε, ὥστε τὰς λεγομένας λαψάνας συναγαγεῖν, καὶ ταριχεῦσαι εἰς βρῶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. Λαψάνιον, in Paralipomenis de S.Pachomio num.15. Vide in Σκυρδύμα.

ΛΕΒΑΝΤΗ, *Oriens*, Gall. *Le Levant.* Portolanus MS. ἀπὸ τὴν Μόθωνα στὴν μερίαν τοῦ λεβάντη ἔχει νησὸ, Πολοχὴ λέγουν τὸ Μεπίφαλο.

ΛΕΒΕΝΤΗΣ, *Prædo*, λῃστὴς, πειρατὴς, Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Ελάδα, Λεβέντης. Ex Ital. *Levantino.* Georgius Contares lib.11. Hiſt. Athen. pag.273. ἐρμάτωσε καλὰ δύο κάτεργα, καὶ ἔβαλε μέσα εἰς ἐκεῖνα τοὺς πλέον ἐκλεκτοὺς λεβεντάδες, &c.

Λεβεντιάζειν, *Prædari*, λῃστεύειν. Idem Contares lib.2. pag.37. καὶ ἔβγαλαν ἀπ' ἐκείνην ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τοὺς ἔβαλαν εἰς τὰ κάτεργα διὰ νὰ λάμνουν τὰ κουπὶ, ἔπειτα τὴν ἐγέμισαν ὁλοτελῶς λεβέντας, ἀπὸ τοὺς στρατιώτας δηλαδὴ τῶν Ἀθηναίων.

ΛΕΒΕΡΝΟΙ. Vide in Λίβυρνον.

ΛΕΒΗΝΟΥ υἱός. Manuël Palæologus in Onirocritico MS. cap. περὶ ὑπνωμένων, εἰ δὲ ὑπὲρ νεφέλης φέροιτο, κατ' οὐ καὶ φανεῖ καθάπαξ μᾶλλον τοῦ βίου τι ἀποραγῆναι, ὡς ὁ τοῦ λεβλεών υἱὸς καθύπερ ἐθεάσατο πρὸ τοῦ τελευτῆσαι.

ΛΕΒΗΤΑΙ, pro Λευῖται, *Levitæ.* Commentarius MS. Apocryphus S. Joannis Theologi de J C. καὶ τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς λεβίταις. Occurrit rurſum infrà.

ΛΕΒΗΤΑΡΙΟΝ, *Lebes*, ſeu *Vaſculum, in quo Græci reponunt aquam calidam ad ſacrificium.* Germanus Patr. Conſtantinopolit. in Myſtagog. τότε δὲ κομίζεται ὕδωρ θερμότατον εἰς μικρὸν λεβητάριον, καὶ κιρνῶσιν ἐξ αὐτοῦ τὰ προκείμενα τῇ θείᾳ τραπέζῃ, εἴτε ποτήρια εἶεν. Utitur etiam hâc voce Hero Alexandrinus lib.1. πνευματικῶν, MS. ἐπὶ δὲ τοῦ ὕδατος ἐπινοηχέσθω λεβητάριον, τὸ δ' ἔχον ὀρθὸν σωληνάριον, &c.

ΛΕΒΗΤΩΝ, Λιβιτών, Λευιτών, Λεβητωνάριον. *Colobium lineum ſine manicis*, de quo plura in Gloſſ. med. Lat. in *Levitonarium.* Palladius in Hiſtoria Lauſiaca cap.38. φορέσωσαν δὲ ἐν τῇ νυξὶ λεβιτῶνας λινοῦς ἐζωσμένοι. ἕκαστος αὐτῶν ἐχέτω μηλωτὴν αἰγείαν εἰργασμένην λευκήν. Et cap.27. τὸ δὲ ἔνδυμα ἦν αὐτῷ ὁ λεβητών, ὅπερ τινὲς Κολόβιον προσαγορεύουσι. Quæ hauſit ab Hieronymo Dalmata in Hiſtor. MS. Sanctorum Ægypti. Idem Hieronymus fol. 172. ὁ δὲ εὐθὺς ἐνδύσας τὸν λεβίτωνα, καὶ κουκούλλιον τῇ κεφαλῇ περιθεὶς, &c. Apophthegmata Patrum in Theodoro num.28. καὶ εὗρον αὐτὸν φοροῦντα κεκομμένον λεβίτωνα, καὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ γυμνόν. Ita num. 29. deinde in Joanne Perſa num.2. χάρισαί μοι, Ἀββᾶ, ὀλίγα λινάρια, ἵνα ποιήσω ἐμαυτῷ λεβίτωνα. Erat igitur *Levitonarium*, ex lino. Ruſum in Pœmene num.11. βαστάζων καὶ τοὺς λεβίτωνας τῶν ἀδελφῶν. Adde eadem Apophthegm. in Cronio n.5.

Λευιτών. Vita S. Pachomij num.9. καὶ τὰ ἐνδύματα ἦσαν λίαν πτωχὰ, ὥστε μὴ ταχέως ἔχειν ἄλλον λευιτῶνα φορέσαι ἕως πλύνωσιν, ὃν ἐφόρει. Et num.86. καὶ ὡμολόγησαν ῥίψαι εἰς τοὺς λευίτωνας. Adde n.73. & Paralipomena de eod. S.Pachomio num.29.

Λειτωνάριον, Λεβιτωνάριον, Suidæ, [χιτὼν μοναχικὸς ἐκ τριχῶν συντιθέμενος, κατὰ τὴν ἐγχώριον γλῶσσαν τῶν Περσαίων. Eadem Vita S. Pachomij num.71. καὶ τὰ λειτωνάρια αὐτοῦ εἰς κελλίον ἦν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ οἰκονόμου. Ejuſdem Regula num.29. δύο λειτωνάρια, καὶ ἡμιτρίβακον στρῶμα. Vita MS. S. Joannicij: χιτῶνα (λεβιτωνάριον αὐτὸν οἶδεν ἡ ἐγχώριος γλῶττα καλεῖν, ἐκ τριχῶν δὲ αὐτῷ ἡ σύνθεσις) τῷ ἀνδρὶ ἐγχειρίσαντες ἀπηλλάττοντο.

Λεβιτὼν συναπτικὸς, in quo Sacrum habitum primò ſuſceperant Monachi, cum quo ſepeliebantur, & quem inducebant tantùm cùm ad Sacram Synaxim accedebant, ſeu communicabant, in Apophthegm.Patrum in Theodoro num.29. de quo rurſum in Phoca num.1. καὶ δὴ ἀπέκρυψεν ἑαυτὸν ἐν κελλίῳ ἔξω τῆς λαύρας ἡσυχάζοντος, ἐνδυσάμενος τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ὡς μέλλων ἀποθνήσκειν, ἔχουσι γὰρ ἔθος οἱ Αἰγύπτιοι πατέρες, τὸ λεβιτῶνα εἰς ὃν λαμβάνουσι τὸ ἅγιον σχῆμα, καὶ τὸ κουκούλιον, φυλάττειν ἕως θανάτου ἐν αὐτοῖς ἐνταφιάζεσθαι, κατὰ κυριακὴν μόνον εἰς τὴν ἁγίαν κοινωνίαν φοροῦντες αὐτὰ, καὶ εὐθέως συστέλλοντες. Simile quidpiam habetur in Paralipomenis de S.Pachomio, num.29. Extr. & in Vita Jonæ Monachi apud Bolandum 21. Janv.

ΛΕΓΑΝΟΝ, in Gloſſis MSS. ex Cod. Colberteo 2218. τὸ καπύριον. Pſellus in Grammatica MS.

> Λέγανον τὸ καπύριον. Λεφδὸν, συγκολλασμένον.

ΛΕΓΑΤΟΝ, *Legatum*, δωρεὰ ἐν διαθήκῃ καταλειφθεῖσα εἰς δήλωσιν ἀγάπης, ἢ κληρονομίας, ἵνα ὁ λαβὼν αὐτὸ ἀνάμνησιν ἔχῃ τοῦ τελευτήσαντος. Ita Gloſſæ Baſilic. Libellus Athanaſij Presbyteri Alexandriæ adverſus Dioſcorum in Synodo Calchedon. Act. 3. ἐτίμησε τὸν μετ' αὐτὸν γενόμενον Ἐπίσκοπον, ὅστις ἐὰν ᾖ, πλείστοις καὶ μεγάλοις λεγάτοις ἐκ τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ ὑποστάσεως, &c. Cedrenus pag.430. in Heracleona. δοὺς καὶ ἑκάστῳ στρατευομένῳ λεγάτον, νομίσματα ἀξία ὑπὲρ Κωνσταντίνου ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Zonaras ad Canon.39. Apoſtol. καὶ τὰ ἴσως περιερχόμενα αὐτοῖς μετὰ τὴν ἐπισκοπὴν ἀπὸ συγγενῶν κατὰ κληρονομίαν, ἢ λεγάτον, ἢ ἕτερον ὅμοιον τρόπον. Occurrit paſſim apud JC. Græcos.

Ληγάτον, eâdem notione, apud Harmenopulum lib.1. tit.9. §.1. Suidas: ληγάτον, τὸ ἐν διαθήκαις λιμπανόμενον, παρὰ Ῥωμαίοις.

Προληγάτα, *Prælegata*, ἀντιληγάτα, in Gloſſis Baſilic.

Λεγατεύειν, Ληγατεύειν, *Legare*, Suidas: ἐληγάτευσεν, ἀπένειμε. Gloſſæ Gr.Lat. Ληγατεύω, *Lego.* Lexicon MS.Cyrilli: ἐληγάτευσεν, κατὰ Ῥωμαίους, ἀπένειμεν. Vita MS. S.Joannis Chryſoſtomi: τοὺς δὲ παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας ἔλυσεν τοῦ δεσμοῦ τῆς δουλείας, πάντας ἐλευθερώσας καὶ λεγατεύσας ἐκ τῶν περιεστηκότων πραγμάτων. Vita S. Joannis in Puteo num.8. ἄνελθε, δεόμεθά σου, καὶ ἔλεγξον καὶ ἡμᾶς καὶ τὴν κυρίαν ἡμῶν, καὶ ἀνακάλεσαί σου τὰ πράγματα, καὶ τύπωσον αὐτὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους καὶ οἰκονόμους, καὶ διὰ πτωχοὺς, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν παίδων σου λεγάτευσον. Conſtantinus Porphyrog. Nov.1. de Fundis: ἢ λεγατεύειν, ἤτοι τῶν εἰρημένων προσποιήσηται. Lib.50. Baſilic. tit.1. cap.66. ἐὰν εἴκοσι δούλη πραθῇ, ἢ λεγατευθῇ, ἢ ὑποθηκευθῇ, &c. Michael Pſellus in Synopſi Legum v.1091.

> Εἰ γάρ τις οἶκον χωρίον τε δεσπότης,
> Γράφειεν οὕτω, Ληγατεύω τῷ φίλῳ
> Οἴκους, ἀγρούς, &c.

Occurrit

Occurrit præterea in Vita S. Nili Junioris pag. 97. & apud JC. paſſim.

Ἀπολεγαλεύθεισα προὶξ, *Dos prælegata*, in Baſilic. lib. 44. tit. 7. Gloſſæ Baſilic. Προληγατα δὲ, ἀπολεγατευθεῖσα προὶξ. Alibi: προληγάτα, ἀπολεγάτα.

Λεγατάριος, *Legatarius*, quomodo Juriſconſulti uſurpant, *Cui aliquid legatum eſt.* Baſilic. lib. 58. tit. 15. εἴτε δεσποτικὸς, εἴτε ληγατάριος, εἴτε γαστὴρ εἰς νομὴν πεμφθῶσι, &c. Συλληγατάριος, *Collegatarius*, apud Theophil. Anteceſſ. lib. 2. tit. 20. §. 8. Vide Harmenopul. lib. 4. tit. 12. §. 28. lib. 6. tit. 14. §. 13. Pachymer. in Paraphr. Dionyſij Areopag. de Cæleſti Hierarch. cap. 15. &c.

Λεγατάριοι inter milites recenſentur, iiſque adjunguntur φοιδεράτοι, χαρτουλάριοι, τριβοῦνοι τῶν ἀριθμῶν, in Nov. 130. Juſtiniani.

Λεγατάριον, idem quod Ληγάτον, *Legatum.* Matth. Blaſtares lit. K. cap. 38. ἐν κωδικίλλῳ φιδεικόμμισσον γράφεται, καὶ λεγατάριον.

ΛΕΓΑΤΟΣ, *Legatus*, Πρέσβυς. Gloſſæ Baſil. Λεγάτος, Ἀποκρισιάριος. Pæanius in Metaphraſi Eutropij lib. 4. ὅτι καὶ τοὺς λεγάτους αὐτοῦ σωλῆσι δι᾽ ὕβρεως ἀποδαναι. Georgius Acropolita in Chron. cap. 17. de Pelagio Legato Sedis Apoſtolicæ: τῆ δὲ Ἐῤῥὴ τῆς Κωνσταντίνου καθάρχοντος, ἀπεστάλη πρὸς τοῦ Πάπα πρὸς τὴν Κωνσταντίνου ἀρχιερεὺς, ὃν καὶ Λεγάτον αὐτοὶ φασὶ, τοὔνομα Πελάγιος, ἅπαντα τὰ προνόμια τοῦ Πάπα φέροντος· ἐρυθροβαφῆ γὰρ ὑποδήματα πέδιλον, ἐκ τε αὐτῆς δὲ χροίας & τὰ ἐνδύματα εἶχε, καὶ ἡ ἐφεστρὶς δὲ τοῦ ἵππου, καὶ τὰ χαλινὰ τῷ τοιούτῳ ἰβαπτέσθο χρώματι. Vide Balſamon. ad Can. 28. Concilij Calched.

Λεγατάριος, idem quod Λεγάτος, *Legatarius*, *Legatus*, *Miſſus*, Πρεσβευτής. Gloſſæ Lat. Gr. *Legator*, Λεγατάριος. Suidas: Λεγατάριος, ὁ δὲ ἄρχοντος, παρὰ Ῥωμαίοις. Synaxaria 28. Novembr. καὶ Ἰωάννης ἀπολεγατάριον εἰς Δαφνούσιαν ἐξορισθεὶς, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Legatarius*.

ΛΕΓΕΜΒΡΟΝ. Philon in Belopœecis MSS. αἱ δὲ ἐπὶ τῶν λεγέμβρων χελῶναι κατασκευάζονται περιφεραῖς. Vide in Γεῤῥοχελῶναι.

ΛΕΓΕΝΗ, *Pelvis*, apud Cruſium in Turcogr. pag. 255.

ΛΕΓΕΩΝ, *Legio.* Procopius de Ædific. Juſtin. Λεγεὼν δὲ ὁ λόχος ἐπωνομάζετο. Theophanes Cerameus Homil. 9. Λεγεὼν γὰρ ἡ ἐπίκλησις λέγεται στρατιά. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Λεγεὼν, αἱ δώδεκα μυριάδες. Suidas: Λεγεὼν, παρὰ Ῥωμαίοις, ἑξακισχίλιοι στρατιῶται. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Λεξιδίον, τὸ λόγιον, Λεγεὼν καὶ τὸ τάγμα.

Adde Zonaram to. 2. pag. 6. 1. edit. & Auctorem Etymologici. Sozomenus lib. 4. cap. 9. Λεγεῶνες στρατιαὶ, ἃς Λεγεῶνας Ῥωμαῖοι καλοῦσι. Theophylactus ad c. 26. Matth. Λεγεὼν γάρ ἐστι τὸ μέγιστον τάγμα ἑξακισχίλιοι ἱππεῖς. S. Athanaſius in Epiſt. ad Solitar. pag. 867. ὁ λαμπρότατος Δοὺξ Συριανὸς μετὰ πολλῶν λεγεώνων στρατιωτῶν, &c. Utuntur paſſim Scriptores. Anonymus in Vita SS. XL. Martyr. num. 12. Procopius lib. 1. de Ædif. cap. 7. lib. 3. cap. 4. Auctor Collection. Hiſtor. in Antonino, Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. cap. 10. Conſtantinus Manaſſes in Chron. pag. 81. Edit. Reg. Paralipomena de S. Pachomio num. 14. Conſtantinus Porph. lib. 1. de Themat. cap. 1. & in Nov. 3. pag. 296. Edit. Car. Labbæi, Rufus in Legib. militarib. Zonaras in Antonino Philoſopho, Nicetas in Man. lib. 4. num. 7. Teſtamentum MS. Salomonis, Palamas Declam. 1. Ducas Hiſt. cap. 16. Lib. 7. Baſilic. tit. 5. cap. 70. & tom. 2. pag. 602. Inſcript. vett. 425. 2. 458. 1. 495. 2. & alij paſſim. Vide Damaſcenum Hieromon. ſerm. 36. initio.

Sæpe etiam uſurpatur hæc vox de Legionibus Angelorum, aut dæmonum. Baſilius M. contra Eunomium Orat. 3. ὁ τούτων ἀρχιστράτηγος τῶν ἐν τῷ λεγεῶσι κατατεταγμένων ἀγγέλων, ἄρχων ἐστὶ δηλονότι. Gregorius Cyprius in Encomio S. Georgij n. 9. ἀλλὰ λεγεώνων πνευμάτων ἔχει ἔνδοθεν ἐνεργοῦντων. Apud Nicetam in Iſaacio lib. 2. n. 6. λεγεῶνες πνευμάτων. Vide Matth. c. 26. Marcum cap. 5. & Apocal. cap. 8.

ΛΕΗΜΩΝ, pro Ἐλεήμων, *Miſericors.* Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 9.

Λοιπὸν ἀφοῦ λεήμονας αὐτῆς σε στὴ κορμή σε.

Idem lib. 10.

Λεήμονας ἐφάνηκε πολλὰ εἰς τὴν Ἐμιλία.

Λεημοσύνη, *Miſericordia.* Idem Anonymus lib. 8.

Ἡ ὑψηλότατη μου ζωὴ, ἔχε λεημοσύνη.

ΛΕΗΝΟΣ, pro Ἐλεεινὸς, *Miſerabilis.* Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Τὸ πῶς με χάσει ὁ λελεὸς οὐχὶ ἄλλη ζημία.

ΛΕΘΡΥΝΑΡΙ, *Rubellio*, Ἐρυθρινὸς, Piſcis, apud Petr. Bellon. lib. 1. de Piſcib. pag. 181.

ΛΕΓΑ, *Artemiſia*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 534.

ΛΕΙΓΩΣΙΣ τῆς σελήνης, *Lunæ deliquium*, pro λείψις, apud Agapium in Geoponico cap. 154.

ΛΕΙΜΩΝΙΑΤΗΣ, ſpecies lapidis pretioſi, apud Anonymum MS. de Virtutibus lapidum. Vide Pſellum de Lapidib. p. 346.

ΛΕΙΞΑ, *Lixa.* Suidas: Λεῖξαι, οὕτως ἐκαλοῦντο στρατιῶται· τοῦτο δ᾽ ἦν τὸ γένος τῶν ἐργαστικῶν καὶ παραστρατευομένων ἀνθρώπων.

ΛΕΙΞΟΥΡΑ, apud Heſychium & Phavorinum, τὸ δῶρον, ἐκ τοῦ λάχω. Suidas in loco ſuprà allato, ab ejuſmodi lixarum cupiditate, formatam vocem λειξούρα ait.

Λείξουρος, *Avidus*, *Luxurioſus.* Gloſſæ MSS. Λείξουρος, ὁ πλεονέκτης. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 2. οὐ γὰρ τὸ ἁρπαλέον, καὶ πρὸς κέρδος λείξουρον τῶν ἀνδρῶν. Ubi Codex alius, πρὸς κέρδος ἑτοιμοτέραν ... ἔχει.

Λειξουρία, *Luxuria*, *Aviditas*, *Ingluvies.* Gloſſæ MSS. & Phavorinus: λειξουρία, ἡ λαιμαργία, ἡ πλεονεξία. Nicetas in Alexio Angelo lib. 2. num. 2. τὸ ἄλλο τὸν δὲ καὶ ἡ λειξουρία τῶν περὶ αὐτὸν, καὶ τὸ πρὸς συλλογὴν χρημάτων ἄπληστον τινῶν καὶ ἀκόρεστον. Ubi cod. al. habet λιχνεία.

Λιξουριά, apud Balſamon. ad Can. 27. Concilij Laodic.

Λειξουρεύειν, *Luxuriari.* Leo in Tacticis cap. 20. §. 83. δύο γὰρ τὰ μέγιστα εἰώθασι συμβαίνειν κακά, καὶ γὰρ οἱ στρατιῶται λειξουρευόμενοι ἄποροι γίνονται, καὶ οἱ ἄρχοντες ἀναιδεῖς προχειρίζονται.

ΛΕΙΠΑΝΑΒΑΤΟΝ. Vide in Ἀνάβατον.

ΛΕΙΠΟΚΕΝΤΡΑ, *Reliqua ex clavis calceorum; Quæ ex iis ſuperſunt.* Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij cap. 148. κρηπίδων παλαιῶν ἧλα μικρὰ, τὰ λεγόμενα λειπόκεντρα, ἀποβρέξας εἰς ὄξος δριμὺ, ἄλειφε τὰ πτερὰ τοῦ ἱέρακος.

ΛΕΙΠΟΝΤΑΣ, *Abſens.* Λείπειν, *Abeſſe.*

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙΝ, *Munus aliquod publicum ſuſcipere*, *publico munere fungi*, apud Harmenopulum lib. 1. tit. 4. §. 79. οὐ λειτουργεῖν, *Immunem eſſe*; lib. 2. tit. 5. §. 4. δημοσία λειτουργεῖν, *Munus aliquod Reipublicæ causâ ſuſcipere*, lib. 1. tit. 4. §. 79. Λειτουργήματα, *Munera*, lib. 2. tit. 5. §. 7. Λειτουργήματι ὑπόχρεος, *Publico muneri obſtrictus*, lib. 4. tit. 1. §. 32. Λειτουργίαι, *Functiones*, lib. 4. tit. 9. §. 26. προσωπικαὶ, οὐσιακαὶ, μονιμαῖαι, *munera perſonalia*, *Patrimonialia*, *diuturniora*, lib. 2. tit. 5. §. 4. 5. 11. ῥυπαραὶ, *Sordida*, lib. 2. tit. 5. §. 17. σωματικαὶ, *corporalia*, *pecuniaria*, lib. 2. tit. 5. §. 2. Gloſſæ Lat. Gr. *Functio*, Λειτουργία. Τέλεσμα. *Functionum*, Λειτουργιῶν, Εἰσφορῶν.

Ἀλειτουργησία, apud JC. Gr. *Immunitatem* ſignificat,

ficat, ut apud Modeſtinum in lib.2. Excuſat. & al. Gloſſæ Lat. Gr. *Immunitas*, ἀτέλεια, ἀλειτουργία. Vide Photium in Nomocan. tit.8. cap.13.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ͂Ν, vox, apud Chriſtianos Græcos dupliciter uſurpatur: interdum generaliùs, pro ſacris Eccleſiæ Miniſtris, qui Officiis Eccleſiaſticis operam ſuam impendunt, atque adeo Diaconis ipſis, qui λειτουργεῖν dicuntur in Euchologio, ut & apud Dionyſium lib. de Eccleſ. Hierarch. cap.3. & in Concilio Ancyrano Can.1.2. In Concilio Sardic. Can.13. ubi Zonaras: τὸ δὲ λειτουργεῖν ἐνταῦθα οὐχὶ ἱερουργεῖν, καὶ προσφέρειν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν νοητέον, ἀλλὰ τὸ εὔχεσθαι καὶ τοὺς συνήθεις ὕμνους τῷ Θεῷ ἀναπέμπειν. Sed hodie ferè ſemper ſolum Sacerdotem λειτουργεῖν dicunt, eúmque λειτουργὸν vocant; & ſacrificandi munus, quo funguntur, λειτουργίαν. Gloſſ. MSS. ex Cod. Reg. 1673. & Suidas: Λειτουργικὴ, κυρίως μὲν ἡ ἱερατικὴ, καταχρηστικῶς δὲ, ἡ καὶ δουλικὴ καὶ ἡ ὑπηρετική. S. Baſilius in Epiſt.85. καὶ ἐλειτούργησαν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τοῦ ἰδίου ἄρτου πάντοτε μετέδωκαν τῷ λαῷ ἐπίσκοποι χηρευσάντων περὶ τοῦ ἐκεῖ κλήρου, &c. Harmenopulus lib.1. tit.6. §.16. καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ περὶ τὴν θείαν λειτουργίαν ἀσχολούμενοι.

Ἀλειτουργησία, *Suſpenſio à Miniſterio ſacro*, pœna Eccleſiaſtica. Ἀφορισμὸς ἀλειτουργησίας, apud Balſamonem ad Can.106. Concilij Carthag. Sancitum Lucæ Chryſobergæ Patr. Conſtantinopol. lib. 3. Juris Græco-Rom. p.224. τὸν ἐπίσκοπον ὡς ὀλισθήσαντα, καὶ ἑαυτὸν δικαιώσαντα, χωρικῆς ἀλειτουργίας ἐπιτιμίῳ ὑπέβαλε. Aliud ejuſdem pag.225. τὸ δὲ ἀρχιερία μοιχείᾳ ἀφορισμῷ ἀλειτουργησίας ἐστοιχειώσατο. Aliud Michaëlis Anchiali p.229. ἀλειτουργησίας ἐπιτιμίῳ ἀπέλυσεν ἰδίῳ ὑποκείμενοι. Adde pag.234.

Λειτουργία, dicitur actio illa & ritus, quo Sacroſanctum Corpus Chriſti & Sanguis conficitur. Hinc λειτουργίαι SS. Petri, Jacobi, Clementis, Baſilij, Chryſoſtomi dictæ ſunt: forma nempe illa & ratio, quâ panis & vinum in corpus & ſanguinem tranſmutantur: & Miniſterium ſacrificij Euchariſtiæ offerendi propriè λειτουργία dicitur. Verbum Liturgiæ, inquit Allatius lib.3. de Conſenſ. cap.15. n.10. licèt apud antiquos alia atque alia ſignificet, uſus tamen invaluit apud medij poſtremique temporis Scriptores, ut eo nomine actio illa & ritus indicetur, quo Sacroſanctum Corpus Chriſti & Sanguis conficitur. Vide Henric. Valeſium ad Theodoritum lib.2. cap.27. lib.3. cap.4. Quærit Matthæus Blaſtares lit. T, cap.5. διά τι οὐκ ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲν τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας ἡ θεία τελεῖται λειτουργία· ἔστι δὲ ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐν ταῖς μεγίσταις τῶν ἑορτῶν.

Λειτουργία τελεία, *Sacrificium integrum*, appellatur, ad diſcrimen illius quod fit per προηγιασμένα. Nicetas Pectoratus: ὑμεῖς δὲ (Latini) ἀναφέροντες καθ' ἑκάστην ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ τελείαν λειτουργίαν τὴν ὀφειλομένην κατὰ τὴν τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας ἀναφέρεσθαι, τοὺς προκειμένους παραβαίνετε κανόνας τῆς ἐκκλησίας. Triodium: ἰστέον ὅτι ἐν Παλαιστίνῃ οὐ παρελάβομεν ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων ποιεῖν τῇ τετράδι καὶ τῇ παρασκευῇ τῆς Τυροφάγου λειτουργίαν τελείαν, οὔτε προηγιασμένην· ἐν δὲ ταῖς δυσὶν ἡμέραις ψάλλομεν Ἀλληλούϊα, &c. Typicum S. Sabæ pag.48. εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς μεγάλης κυριακῆς, εἰ μὲν ἐστιν εὐλήπτος οἶκος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐν αὐτῷ τελεῖται ἡ θεία λειτουργία, &c. Infrà: εὕρομεν ἐν τῷ Συναξαρίῳ μεγάλης ἐκκλησίας εἰς τὰς εὐλήπτους οἴκους τῆς Θεοτόκου γίνεσθαι προηγιασμένην καὶ τελείαν λειτουργίαν, in diebus ſcilicet Quadrageſimæ in quibus fiunt τὰ προηγιασμένα. Ita in Euchologio Goari pag.251. 253. 617. & apud Morinum p.110. Allatius lib.3. de utriuſque Eccl. Conſenſ. cap.15. num.6. mirari ſe ait, quòd quamvis Miſſam Præſanctificatorum non vocent Græci *Miſſam perfectam*, ad differentiam alterius in qua conſecratur, & quæ illis *Perfecta* eſt, nihilominus Sacramentum & oblationem illam Perfectam nuncupent, cùm nihil illi ad ſuam integritatem deſit. Vide Zonaram & Balſamonem ad Can.52. Trullanum.

Λειτουργίαι, dicitur liber Eccleſiaſticus Græcorum, continens Miſſarum celebrandarum ſeriem, ac trium maximè Liturgias, Joannis ſcilicet Chryſoſtomi, Baſilij Magni, & illius quam προηγιασμένων vocant, de qua ſuo loco. Cæteras, ut Jacobi, Clementis, Petri, & Marci, quæ editæ circumferuntur, omittunt Græci, præter unam Jacobi, quam ſemel in anno in Hieroſolymitana Eccleſia recitari aiunt.

Primus autem apud Græcos Baſilius prolixiorem ejuſdem Jacobi Miſſam brevioribus finibus concluſit, quam poſtmodum licèt decurtatam, Chryſoſtomus nimis prolixam exiſtimans, obtruncatis quæ ſibi videbantur, breviorem ad commodiorem populi uſum effecit, uti pluribus narrant Proclus Patr. Conſtantinopolit. ſeu Auctor de Traditione divinæ Miſſæ, cum iiſdem Liturgiis editus, Leontius Byzantinus contra Neſtorium & Eutychetem lib. 3. Gregorius Protoſyncellus, Gennadius Scholarius, & alij laudati à Leone Allatio in Diſſert. 1. de Libris Eccleſ. Græcor. Typicum S. Sabæ cap.9. ἰστέον ὅτι ἐν ταῖς κυριακαῖς τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς, καὶ ἐν τῇ νηστείᾳ τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, ἡ τοῦ μεγάλου Βασιλείου λειτουργία τελεῖται, ὁμοίως καὶ ἐν τῇ μνήμῃ αὐτοῦ. ἡ δὲ προηγιασμένη κέκληται τὴν ἰδίαν ἀκολουθίαν ἐν τῇ ἁγίᾳ τεσσαρακοστῇ. Τὰς δὲ λοιπὰς ἡμέρας τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου τελεῖται. Vide titulum ejuſdem S. Baſilij Liturgiæ præfixum.

Λειτουργικὸν dicitur etiam idem Liber, in Nomocanone Coteleriano n.110. εἴ τις τῶν ἱερέων τὸ λειτουργικὸν κρατήσοι, ἐχέτω ἐπιτίμιον χρόνους β'.

Σαρανταλείτουργο, 40. *Miſſa*, *Quadragenarium*, apud Franc. Richardum in Scuto fidei part. 2. pag.167.

Λειτουργία, *Officium Eccleſiaſticum*. Juſtinianus in Nov.8. cap.11. ἐν οἷς μοναστήριόν τι καθιδρύσθη, καὶ ἱερὰ γέγονε λειτουργία, ὁποίας αἱρέσεως ἐστιν ἐν τοῖς ἀγιωτάταις ἐκκλησίαις γίνεσθαι, τῶν τε θείων ἀναγινωσκομένων γραφῶν, τῆς τε ἱερᾶς καὶ ἀῤῥήτου μεταδιδομένης κοινωνίας, μοναχικὴ τις γέγονεν οἴκησις. Ubi Julianus Anteceſſor *Miſſam* interpretatur, ut in Nov. 59. Ἐκκλησιαστικὴ λειτουργία, apud eundem Juſtin. in Nov.131. cap 8. Apophthegmata Patrum in Romano num.1. λέγω τοὺς δώδεκα ψαλμοὺς· ὁμοίως καὶ τὴν νύκτα, ἀντὶ τῆς ἁμαρτίας ὧν ἐποίησα, ἄρτι μετὰ ἀναπαύσεως ποιῶ τὴν μικρὰν μου λειτουργίαν. Ubi Interpres *cum quiete parvum meum officium recito*. Sed quid vox μικρὰ hoc loco ſignificet declarat alter in Joſepho Panephio num.7. κατὰ δύναμιν μου ποιῶ τὴν μικρὰν μου σύναξιν, καὶ τὴν μικρὰν νηστείαν μου, καὶ τὴν εὐχὴν, καὶ τὴν μελέτην. Ubi σύναξις idem valet quod λειτουργία, μικρὰ verò, idem quod *pro modulo*. Nomocanon Cotelerianus num.52. ἱερεὺς ἢ διάκων, ἐὰν τῆς ὑπεναντίας χύσει τὰ δῶρα, ἐπιτιμάσθω χρόνους δύο, ποιείτω λειτουργίας ιβ'. ξηροφαγῶν, νηστεύων, ποιείτω μετανοίας ρ'. Ubi doctus Interpres, *duodecies Officium recitet*, malim, *duodecim Miſſis interſit*. Alius Canon Pœnitentialis MS. Joan. Chryſoſtomi nomen præferens: γυνὴ ἐπιορκήσασα λειτουργίας γ'. ποιείτω, καὶ νηστείαν τὸ κατὰ δύναμιν. Ita ibi non ſemel.

Λειτουργός, *Diaconus*. S. Baſilius Epiſt. 289. ubi de Communione quotidiana: τὸ δὲ ἐν τοῖς τῶν διωγμῶν καιροῖς ἀναγκάζεσθαί τινα, μὴ παρόντος ἱερέως, ἢ λειτουργοῦ, τὴν κοινωνίαν λαμβάνειν τῇ ἰδίᾳ χειρὶ, μηδαμῶς εἶναι βαρὺ περιττόν ἐστιν ἀποδεικνύναι, διὰ τὸ τὴν μακρὰν συνήθειαν τοῦτο δι' αὐτῶν τῶν πραγμάτων πιστώσασθαι.

ΛΕΙΧΗΝΗ

ΛΕΙΧΗΝΗ, *Ruſcus*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap.728.

ΛΕΙΧΟΥΔΙΟΝ, λοχνεία, in Fabulis Æſopi Græcobarb. p.100.

ΛΕΙΨΑΝΟΝ, *Cadaver*, *Corpus vitâ functi.* Gloſſæ MSS. τάφος, ὅπου τίθενται τὰ λείψανα. Vita S. Eudociæ Mart. num.39. ὁ δὲ βασιλεὺς νεμήσας βραδύνειν τῶν Τελβοῦνον, ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ ἐπιθεὶς λεκτικίῳ τὸ λείψανον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Acta S.Euſtachij pag.43. καὶ ἐκέλευσεν ἀνοιγῆναι τὸ χαλκούργημα πρὸς τὸ θεάσασθαί τι γεγόνασι τὰ σώματα τῶν ἁγίων· καὶ εὑρόντες σῶα τὰ λείψανα αὐτῶν, ἐνόμιζον αὐτοὺς ζῆν. Depoſitio Coſmæ Patr. Conſtantinop. apud Allatium: τὸ, ἐξανασκάψαι, καὶ λείψανα Χριστιανῶν θεμέλια, ἔξωθέν τε καὶ ἔσωθεν τῆς ἐκκλησίων, &c. Ita uſurpant S. Athanaſius de Ariinin. Syn. pag.882. Ammonius Monach. de SS.Patribus Sinaïtis pag.121. 126. Joan. Moſchus in Limon. cap.88. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaïtarum n. 37. S.Germanus Patr. Conſtantinopol. in Obdormit. Deiparæ pag.109. Vita S.Mariæ Ægyptiacæ num.38. Martyrium S. Sabæ Gotthi n. 8. Martyrium S.Oreſtæ, Martyrium S. Marci num.10. Vita S. Nili Jun. pag.168. & alia ejuſmodi Martyria paſſim, Symeon Logotheta in Leone Philoſopho num.1. Balſamon Reſp.38. Theophilus §.9. Inſtit. de Rerum diviſ. Euchologium pag.515. &c. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græcor. n.12. Baſilica lib.7. tit.8. §.3. &c.

Ἅγια λείψανα, quæ aliàs ἅγιαι μερίδες, *Sacræ Euchariſtiæ reſiduæ particulæ.* Liturgia Præſanctificatorum Morelliana: ὁ γὰρ ὑψοῖ τὸν ἄρτον· εἶτα ἀνακαλύψας αὐτὸν, ἐκπληροῖ τὴν μετάληψιν τῶν ἁγίων λειψάνων. Vide in Μερίς.

ΛΕΙΨΟΣ, *Imperfectus*, *Defectuoſus*, ἐλλειπὴς, ἀτελής. Item *Egens*, *Carens*. Gloſſæ Græcobarb. ἀλλῆγος, ἐλλειπὴς βοσκημάτων, λειψὸς ἀπὸ βοσκήματα.

Λειψὸν, *Defectus*, ἔνδεια, ἐλάττωσις. Λειψιὰ, Λειψεμάδα, eâdem notione.

Λειψόπιτα. Vide in Πίτα.

Λειψοσέληνον, *Luna defectus*. Interpolator Dioſcoridis pag.229. Edit. Aldinæ: τὴν ῥάμνον, ἣν τις ἄρῃ ἐν λειψοσελήνῳ, καὶ βαστάζῃ, ὠφελεῖ πρὸς φάρμακα, καὶ ἀνθρώπους φαύλους.

ΛΕΚΑΣΤΗ. Anonymus MS. de Tuenda Urbe obſeſſa: πέμπειν δὲ καὶ διὰ τῶν τετραρίων, καὶ τῶν μαγγανικῶν, καὶ τῶν λεκαστῶν, &c. Fortè leg. ἠλακατῶν. Vide in hac voce.

ΛΕΚΑΤΗ, *Colus*, ἠλακάτη. Gloſſæ Græcobarb. κατὰ πρόσωπα τοῦ ὑφαντικοῦ ξύλου τοῦ γυναικισίμου, ἴσως ἡ λεκάτης, ἢ τὸ ῥόκκας.

ΛΕΚΕΜΒΡΑ, ἡ ἀγρία μαλάχη, in Gloſſis Jatricis MS. ex Cod. Reg. 1334. *Malva agreſtis* ſeu *Silveſtris*, de qua Ruellius & Gorræus; in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti ἐγκλυστρὶς exponitur.

ΛΕΚΕΝΤΙΑ, *Licentia*. Suidas, & Gloſſæ Baſilic. λικεντία, κατὰ Ῥωμαίους, ἀμνηστία, βασιλικὴ χάρις.

ΛΕΚΛΗΛ, ἡ λιβανωτίδα, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Libanotis*, de qua Ruellius & Botanici.

ΛΕΚΤΟΝ, *Lectus*, λεκτρόν. Lexicon MS. Cyrilli: λεκτοῖσι, κοίταις. Λεκτὰ, κραβάτιον. Alibi: λέκτρα, κοίτας, κραβάτια.

Λεκτίκιον, *Lectica*. Lexicon MS. Cyrilli, & Gloſſæ Baſilic. λεκτίκιον, βαστέρνα, κράβατος. Suidæ Etymolog. Λεκτίκιον, παρὰ τὸ λέκτρον, τὸ σημαῖνον τὴν κοίτην. Chron. Alexandrinum an.42. Theodoſij Jun. εἰσῆλθεν λεκτικίῳ ἀπὸ λευκοῦ ποταμοῦ, &c. Vita S.Eudociæ Mart. num.39. ὁ δὲ βασιλεὺς νομίσας βραδύνειν τῶν Τελβοῦνον, ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, ἐπιθεὶς λεκτικίῳ τὸ λείψανον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Paſſio S Bonifacij: καὶ δώδεκα ἱππεῖς, καὶ τρία λεκτίκια, &c. Infrà: καὶ μυρίσαντες αὐτὸ (λείψανον) μύροις, καὶ περιβαλόντες σινδόνα πολυτίμητον, ἐνέβαλον ἐν ἑνὶ τῶν λεκτικίων, &c. Vita S.Maximi Confeſſ. num.39. μετ' εἰς λεκτίκιον καθεσθῆναι δυνάμενον. Occurrit præterea apud S.Chryſoſtom. Epiſt. 14. in Apophthegmat. Patrum in Gelaſio num.2. in Menæis 2. Aug. in S.Stephano, apud Palladium in Hiſt. Lauſiaca in Salvia, Moſchum in Limon. cap. 33. Edit. Cotelerij, Paulum Monach. lib.1. Collectan. Cedrenum pag.343. &c.

Λεκτικάριοι, *Lecticarij*, Qui mortuos in Lectis efferunt ad ſepulturam, cujuſmodi effinguntur in funere S.Cæſarij à nobis delineato in Conſtantinopoli Chriſtiana lib.3. cap.87. iidem & *Decani* dicti, ut eſt in Nov. Juſtiniani 43. cap.1. & in Nov.59. c.1.2. in lib.59. Baſilic. tit.3. & 4. Vide Epiſt.110. Theodoriti.

ΛΕΛΕΛΕΒΕ, Cibi ſpecies. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἐκεῖνοι τὰ λαλάγγια συχνάκις μετὰ μέλιν;
Ἡμεῖς δὲ λελέλεβε συχνῶς μετὰ φαρμάκιν.

ΛΕΛΙΟΥΡΙΟΝ, Dæmonij ſpecies, apud Pſellum de Operat. dæmon. pag.45. Ubi Cod. Reg.1334. habet Λελαπύριον, quod διάπυρον, ſignificare ait, quòd ſcilicet περὶ τὸν ὑπερθεν ἡμῶν ἀέρα περιπολεῖν aiunt.

ΛΕΜΟΝΗ, *Limonium malum*. Codex Barbarogr. MS. Reg.618. f.283. τότε τρίψον τὸ χρυτζίνλο, καὶ τὸ ἰάρλον εἰς ὕδωρ ἀπὸ λεμόνιον, καὶ χύσε το ἐπάνω εἰς τυπάριν. Fol. 284. περὶ τοῦ διαργυρῶσαι τὸ ἀσήμιον καλὰ καὶ καθαρὰ με λεμόνιον, ἢ με νεράντζιον.

ΛΕΜΟΣΥΝΗ, pro ἐλεημοσύνη.

Λεμονύτζια, *Eleemoſinatrix*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 10.

Καλὰ νεξεύρης τιστεμένη, ἤτοναι λεμονύτζια.

Utitur alibi non ſemel.

ΛΕΜΠΡΥΝΟΝ, Λέμπρινον χαρτὶ, *Charta pergamena*. Portius: *Membrana*; μικρὸ πετζὶ, διχάρται λέμπρινον χαρτί.

Ντεμπρίνο, eâdem notione. Agapius Cretenſis in Geopon. cap.52. καὶ φράξε τὴν καλὰ, καὶ ἀποπάνω τὴν δέσε μὲ χαρτὶ μεμβρανώδην, ἤγουν ντεμπρίνο, διὰ νὰ μὴν ἐμπῇ μέσα τὸ κράσι. Idem cap.192. νὰ κάμῃς παράθυρον μὲ χαρτὶ ντεμπρίνο, ὡς κρύσταλλον.

ΛΕΝΕΙΝ, pro λέγειν. Λένει, & Λένειν pro λέγει, & λέγουσι, crebrò uſurpat Fr. Richardus in Scuto fidei.

ΛΕΝΤΙΟΝ, *Linteum*. Heſychius: λέντιον, περίζωμα ἱερατικόν. Gloſſæ MSS. & ex iis Etymolog. λέντιον, παρὰ τὸ λινεύω, τὸ καθαίρω, λέντιον, καὶ λέντιον. Arrianus in Periplo maris Erythræi: Ἀρσινοητικαὶ στολαὶ, καὶ ἄβολοι νόθοι χρωμάτινοι, καὶ λέντια, καὶ δικρόσσια. Hieronymus Dalmata in Hiſt. MS. Sanctorum Ægypti, & ex eo Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap.52. τὸ δὲ ἔνδυμα ἦν αὐτοῦ λεβιτὼν, ὅπερ τινὲς κολόβιον προσαγορεύουσι, καὶ λέντιον μικρὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Apophthegmata Patrum in Joanne Perſa num.2. δός μοι ὀλίγα λινάρια, ἵνα ποιήσω μοι λέντιον. Georgius Piſides in Coſmop. v.1747.

Καὶ πάντα τὰ χῶν ἐκτινάξη λεντίῳ

Utuntur paſſim Scriptores, Joan. Evangel. c.13.4. Georgius Alexandrin. in Vita Chryſoſtomi, Methodius Patr. Conſtantinopolit. de is qui abnegarunt p.876. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagog. pag.150. Martyrium S.Pelagiæ n.7. Euchołog. Goari p.358.748. Achmes cap.116. Auctor Geoponic. lib. 20. Myrepſus ſect. 27. c.38. Laonicus lib.5. p.142. Edit. Reg. &c.

Λέντιον, dixit Nonnus Panopolita in Joan. c.13.

Σφίγξας σκληρὸν ὕφασμα, τόπερ φάτο Θυμβραῖος αὐδὴν
Λίντιον, ἱμαλίοιο ποδὸς ἀλκτήριον ἀνδρῶν.

Λεντιάριος, *Linteo*. *Ars lintiaria*, in Vet. Inſcript. Grut. 649. 4. Alia Inſcriptio Athenienſis apud Jacob. Sponium to.3. Itiner. part.2. pag.57. ΘΥΡΩΡΟΣ ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΛΕΝΤΙΑΡΙΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣ ΔΙΟΦΑΝΤΟΥ.

ΛΕΝΤΡΑΒΟΣ. Vide Μαντύρ.

ΛΕΜΟΣ, pro Λαιμός. Heſychius: Λαιμὸς, λάρυγξ. Corona pretioſa: Λαιμὸς, *Gula*, Γαστριμαργία. Λαίμαργος, *Ganeo*, Γαστρίμαργος. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἔδραμεν καὶ κρεμάστηκεν ἀπάνω ςολίμεν τυ.

Infrà:

Ἔδραξεν καὶ κρεμάστηκεν ἀπάνω σὸν λίμον τυ.

Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

Ἀλλὰ σὺ, Ἀπόλλων ἥλιε, πέμψαι λοιμικὴν καὶ νόσον,
Εἰς ἡμᾶς τοὺς κακομοίρους, ὑποθάνωμεν αὐτίκα.

Anonymus de Nuptiis Theſei:

Βλέπονται τὴν αὐθέντην τους ὡς τὴν λεμὸν χορταμένον.

ΛΕΟΜΠΑΡΔΟΣ, *Pardus*. Ital. *Leopardo*, Λεόπαρδος in Epiſt. S. Ignatij ad Romanos num.5. ubi conſulendus Eruditus Cotelerius. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Nicolai Lucani: Παρδάλις, Λεομπάρδυ.

ΛΕΟΝΤΑΡΙ, *Leo*, Λέων. Acta Concilij Florentini, initio, καὶ χρυσᾶ λεοντάρια ἐν τῷ θρόνῳ εἶχε. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Δαμάσαι δυνατὸ θηρίον πλέον καὶ τὸ λεοντάρι.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib.6.

Εἰς τὸ δέρματι λεονταρίν χάσδιον τυλιμένον,
Ἦλθεν Κρομᾶς θηρίκεος ἔμορφα ςολισμένος.

Ita Λεοντάριον, & λεοντάρι, paſſim in fabulis Æſopi Græcobarb. Apud Codin. in Orig. Conſtantinopol. &c. Georgius Contares lib. 12. Hiſt. Athenar. pag. 417. ἀπὸ κακὸν λεόντα, κακὸ λεονταράκιον γίνεται.

ΛΕΟΝΤΙΚΑ, *Dulcis radix*, γλυκύῤῥιζα, apud Interpol. Dioſcor. cap.412.

ΛΕΟΝΤΙΟΝ, *Milium ſolis*, Λιθόσπερμον, apud Interpolat. Dioſcor. cap.564.

ΛΕΟΝΤΟΓΑΛΑ, *Hammoniacum*. Gloſſæ Jatricæ MSS. Ἀμμωνιακὸν, Λεοντόγαλα. In aliis *Laſerpicium* exponitur: Λεοντόγαλα, ὀπὸς Κυρηναϊκός.

ΛΕΟΝΤΟΠΕΤΑΛΟΝ, *Leontopodium*, *Flammula Veneris*, apud Apul. c.7.

ΛΕΟΝΤΟΧΑΡΟΝ, *Polium montanum*, apud Interpolat. Dioſcor. c.530.

ΛΕΟΝΤΟΧΑΣΜΑ, Leonis fauces effictæ, ex quibus aqua è fontibus educitur. Continuator Theophanis lib.3. num.43. αὐτοῦ τι περὶ τὴν πλευρὰν τοῦ πρὸς τὸ εὖρος Σίγμα, καὶ δύο χαλκᾶ λεοντοχάσματα ἐπεπήγνυσαν. Huc referenda verba Anonymi de Templo S.Sophiæ pag.261. ἐποίησε δὲ εἰς τὴν φιάλην γυρόθεν στοὰς φρατικὰς δώδεκα, καὶ λέοντας λιθίνους ἐρεύγεσθαι ὕδωρ εἰς ἀπόνιψιν τοῦ κοινοῦ λαοῦ. Et infrà: ἐκάλεσε καὶ τὸν τόπον Λεοντάριον.

ΛΕΟΦΑΝΤΕΣ, *Elephas*, ἐλέφας. Ex Ital. *Leofante*.

ΛΕΠΙΟΝ, pro Λεπίς, apud Moſchionem de Morbis mulierum cap.121. & 137.

ΛΕΠΙΣ χαλκοῦ, τὸ τοῦ χαλκοῦ ἀποφύρισμα, Neophyto in Gloſſis Jatricis MSS.

ΛΕΠΛΕΣ, τὸ ὕδωρ τοῦ πενταφύλλου, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1843. *Aqua Pentaphylli*.

ΛΕΠΛΕΤ, τὸ νέρον τοῦ περιπλοκάδος, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Aqua ſeu ſuccus herbæ Periplocadis*.

ΛΕΠΟΣ, pro Λίπος, *Pinguedo*. Apud Myrepſum MS. ſect.3. cap.12. λέπος κατω. Ubi Fuchſius perperam legit νέπος. Rurſum cap. 47. λέπος ὑὸς, pro ὑὸς. Λίπος βοὸς παλαιοῦ, cap. 89. Adde ſect. 10. cap. 79.

ΛΕΠΤΟΓΑΙΟΝ, *Creta*. Scholiaſtes Baſilic. ad lib.15. pag.243. *Ruta*, τιτάνος ψάμμος, κρητάριον, ἤτοι λεπτόγαιον, καὶ τὰ ὅμοια. Sed videtur legendum λευκόγαιον, ut habetur, lib.16. tit.1. §.9.

ΛΕΠΤΟΓΕΝΕΣΙΣ, *Parva Geneſis*, quæ & λεπτὴ Μωϋσέως γένεσις aliis dicitur, Liber apocryphus, de quo conſulendus Eruditus Cotelerius ad lib.6. Conſtitut. Apoſtol. p.278.

ΛΕΠΤΟΚΑΡΟΝ, pro λεπτοκάρυον. Omeoſophium pag.187. ἐλάφεισι ὅσον μέγεθος λεπτοκάρυ. Occurrit rurſum pag. 207. 228. Agapius in Geoponico cap.174. σχίσε τὴν ὄρνιθα εἰς τὸ κάπελλι ἀπόκατα, καὶ εὕγαλε μία φουσκολίδα ὡσὰν λεπτόκαρο, καὶ ἀνασπάσον ἐπάνω τὴν φοῦσκαν. Vide Galenum lib.2. de Cibor. Facultatib. p.328.

ΛΕΠΤΟΛΑΧΑΝΟΝ, *Oluſculum*, *Minuta olera*. Paralipomena de S. Pachomio num.15. λεγόμενος ἵνα μόνον ὑπαρκεῖν ἐν τῷ μαγειρείῳ πρὸς τὸ καταρτῆσαι τὰ μικρὰ βρώματα τοῖς ἀδελφοῖς, ἅπερ ἐστὶ λαχάνια μετὰ ὄξους καὶ ἐλαίου, καὶ σκευάσμας καὶ λεπτολάχανον. Et num. 29. ἀλλὰ μόνον ὄξος μετὰ λεπτολαχάνων ὤμων ἤσθιεν ὅλον τὸν βίον αὐτοῦ, id eſt *Acetarium*, noſtris *Salade*. Paradiſus ſeu Liber SS. Senum MS. & Apophthegmata Patrum, in Gelaſio num.6. σὺ δὲ διὰ τὴν ἀσθένειαν σου φάγε λεπτολάχανον. Palladius in Hiſt. Lauſiaca in Dorotheo: ἤσθιεν μὲν γὰρ ὑγείας ἐξ ἄρτου καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ λεπτολαχάνων δέκα. Idem Paradiſus alibi: ἀρίθμιν οὖν μικρὸν λάχανον, καὶ ἤψησε.

ΛΕΠΤΟΝ, moneta minutior, unde nomen, nempe ſexmilleſima pars ſolidi. Heſychius: Κοδράντης, τὸ πᾶν, ἢ τὸ τέταρτον τοῦ φόλλεως, ἢ λεπτόν· τὸ δὲ λεπτὸν, ἑξακισχιλιοστὸν ταλάντου, ὃ ἐστὶ νόμισμα ἓν, ἢ κόκκοι τρεῖς. Epiphanius: ἑξακισχίλια λεπτὰ τοῦ ταλάντου, ἃ λεπτὰ καλεῖται δηνάρια. S. Maximus, λεπτὰ καλοῦνται τὰ ἀσσάρια, ἤγουν τὰ νόμια· ἑξήκοντα δὲ ἀσσάρια ὑπῆρχεν τότε τὸ δηνάριον· ἑκατὸν δὲ δηνάρια ὁ ἄργυρος. Idem Heſychius: τὰ δὲ δύο λεπτὰ Κοδράντης ἐστὶ, ἤγουν νουμία τρία. Rationale Peræquatorum ex Cod. Reg. MS. περὶ τοῦ λεπτοῦ τῆς λίτρας. Τὸ ἥμισυ τοῦ ιι. ἐστὶ τῆς λίτρας μέρος ρμδ'. ἔχει δὲ ἡ μέθοδος οὕτως· τὸ ἐν νόμισμα, ἔστω ἡ μετὰς δύο ἡμίσεια ἀποτελεῖ. Τοίνυν καὶ τὸ ἥμισυ ἀπὸ τῆς δύο ἐξέρχεσθαι λέγεται. Ducas Hiſt. cap.20. ἴσταν κατ' ἔθος δοῦναι, τῷ Σαρχὰν ἀργυρίου λεπτοῦ ἀριθμὸν χιλιάδων δεκαπέντε. Alia vide apud Joſephum Scaligerum de Re nummaria pag. 59. 60. Salmaſium ad Hiſtor. Aug. pag. 355. 356. adverſus Cercoëtium pag.28. & ſeqq. & alios qui de Re nummaria ſcripſerunt.

Λεπτὸν ψηφίον. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. ex Cod. Reg. MS. τοῦτο γὰρ προσέταξεν ἡ βασιλεία μου τὸ μὲν χάραγμα νόμισμα διὰ τραχέων ἀσπρων νομισμάτων ἀπαιτεῖσθαι, τὰ δὲ λεπτὰ ψηφία διὰ νουμίων χαλκῶν καταλογίζεσθαι, &c. Alibi: τὰ δὲ λεπτὰ ψηφία ὀφείλεις ἀπαιτεῖν διὰ νουμίων χαλκῶν, οὐχ οὕτως καταλογίζεσθαι τὰ νουμία ἐπὶ τῶν δ' μιλιαρισίων τοῦ νομισμάτων. Ibidem: διορίζεται ἡ βασιλικὴ πρόσταξις τὸ, τὰ λεπτὰ ψηφία ἐπὶ τῶν τεσσάρων μιλιαρισίων τῷ νομίσματι ψηφίζεσθαι, καὶ ἵνα καὶ τοῦ νομίσματος ἡμισύ. Vide Νουμίον.

Λεπτάριον, *Minutum*, in Gloſſ. Lat. Gr.

ΛΕΠΤΟΥΡΓΟΣ, *Faber tignarius*, in Gloſſ. Gr. Lat. ubi Salmaſius *Lignarius* emendat, Gallis *Menuiſier*. Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num.55. λεπτουργός τις ἐδίδκεν πρὸς τὸ μακάριον παιδίον, &c. Leo Imp. in Tactic. cap.5. §.7. & Conſtantinus in Tactic. pag.12. 20. τεξοβαλλίστας, ἱματάριους, μαγγαναρίους, λεπτουργούς, χαλκεῖς μετὰ ἐργαλείων αὐτῶν. Eadem habet Mauricius lib.12. cap.6. ex quibus

bus patet λεπτουργὸς non eſſe *vermiculatorum ac teſſellatorum artifices*, uti hanc vocem interpretantur Viri Docti apud Harmenopulum lib.3.tit.8.§.42. Vide tom.2.Baſilic.p.464.& Euſtachium in Vita S.Eutychij Patr.Conſtantinopol. num.55.

λεπτουργίαι ἀπὸ ξύλων, apud Euſebium lib.10. c.4. pag.311. 312. ἔιδους λεπτουργία. apud Photium de Nova Eccleſia.Biton MS. de Machinis bellicis: ᾧ γὰρ χρεία ἐπὶ τῆ τοιούτων ἔργων μηχανικῆς λεπτουργίας. Conſtantinus Manaſſes pag.5. ex Cod. Allatij:

Οἱ θεῖοι ἐμπρέπουσι δακτύλων λεπτουργίαι.

ΛΕΠΥΡΑ τὸ κολάθιον, in Gloſſis Chymicis MS. εἰσὶ τὰ θαῦδη, πλεῖον ἢ φοινίκιον.

ΛΕΡΠΟΜΑΝ. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1047. λερπόμαν σφίμαν παπάνκυς, ὅ ἐστι σατήριον. f. *Satyrium*, de quo Botanici.

ΛΕΣΣΕΙΝ, *Relinquere*, *Dimittere*. Ital. *Laſciare*, Gall. *Laiſſer*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Εὔκαιρον τό καὶ λέσῃ τι ἀφιλας μας μας σίλα.

Alibi:

Λέσῃ τας ἀπολωνος, καθὼς σλῶ σιλωσι.

Infrà:

Αὐτόνοι εἰς μίαν ἱδράμασι, τὸ Τλωνατόρα λέσε.

Ibidem:

Μοτίδαν ὀπυβρίσκετο, χρυσάφι κ' ἤτον φίνον.

Λέσιν ὑγίαις ἐκατ᾽, τὸ δόκιν γιαλανίσκι.

Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 2. pag 250. ἀπὸ τὸ καλαβρήριον λὲς διν ἔρχεται, ἀπὸ τλὼ κόλασιν πάλιν δὶν ἀναςένεται, &c. Pag. 251. ἀλλὰ γὰρ ἡμέρα ὐχ ἀρίσκεται λέσι. Pag.258. Ναὶ, λέσιν, ἐκαμψε ὁ ἱὸς τὸ Θεῦ ὅλα ὅπῦ ἐζήσασιν εἰς τλὼ γῆν. Pag.270. ὡς τὸ κρίνουν αὐτοὶ, ὅπῦ εἴδασι καὶ τὸ λέσι. Et pag.331. δεχλούμεθα τὰ ὀνόματα, λέσιν οἱ φιλόσοφοι, δίχα ἀ ἐξηγοῦμεν τὰ πράγματα.

ΛΕΣΣΑ, *Funis*, vel *Catena*, ex Gallico *Leſſe*, Scriptoribus inferioris ævi *Licia*, de qua voce conſulendum Gloſſarium noſtrum. Conſtantinus de Adm. Imp. cap.51. ὑπὸ ὁ Συμεὼν ὁ ἄρχων Βυλγαρίας μαθὼν τλὼ τῆ πλωίμυ πρὸς τὸ πόλεμον ἄφιξιν, καὶ ὅτι μέλλει τὸ πλώϊμον τῆ Τύρκων κατ᾽ αὐτὴ περᾶσαι, ἐποίησε λέσας, ἤτοι πλοκὰς ἰσχυρὰς, ὥστε μὴ δύνασθαι τὰς Τύρκυς ἀντιπεράν. Infrà: ἀναλαβόμενοι τὰ σκεύασμα καὶ σπαθία αὐτῆ, ἀνδρείως καὶ ῥωμαλέω ὁρμήματι ἐπιπηδήσαντες τῆ χελανδίῳ, κατέκοψαν τὰς λέσας, ἤτοι τὰς πλόκυς, καὶ ἀνοῖξαν τὸ πόρον τοῖς Τύρκοις. Anonymus Tacticus MS. de Tuenda Urbe obſeſſa: διαρρήγνυσι δὲ ὐ μόνον τὰς ἀσπίδας, ἀλλὰ καὶ τὰς λέσας. At Scylitzes in Monomacho: pag.781. id nominis videtur tribuere machinæ, quam Latini *Vineam*, inferior Latinitas *Catum*, & *Gattum* vocant, fortè quòd *Leſſis* ſeu *Funibus* traheretur, & ita Urbium vel Caſtrorum mœnibus, iis ſuffodiendis, applicaretur. αὐτὸς δὲ σκηνὰς ἐκ λύγων ἔχων καὶ πεπλεγμένας, βοείαις βύρσαις ἀπαλῶς ἐσκεπασμένας, καὶ τρόχυς ἐχύσας, ὑπὸ τὰς τῆ βασαζόντων κινεῖν βάσεις, λέσας τὰς τοιαύτας ὀνομάζυσι μηχανάς, λαὶ πλήσας δικέλλας φέροντα, καὶ ἄλλα γεωργικὰ ὄργανα, ὥστε κατὰ μικρὸν ὑπεισελθεῖν τὰς σκηνὰς, καὶ τοῖς τείχεσι προσαρμόσαι, καὶ ὕτως ὑποσύρτειν αὐτοὺς καὶ ἀδεῶς τὰ θεμέλια, &c. Ita etiam Anonymus laudatus: αἱ δὲ καὶ λαίσας χαρρίδας οἱ ἐχθροὶ ἐπινοήσαντες, &c.

ΛΕΣΤΗΣ, *Latro*, Λῃστὴς. Gloſſæ Græcobarb. Κακοῦργος, ὅπυ πράττει κακά, ἤγυν λῃστὴς, ἢ λεστής.

ΛΕΣΤΗΤΙΣ, *Ariſtolochia Sarmentaria*, apud Interpolat.Dioſcor.c.411.

ΛΕΣΤΟΣ, *Elegans*, *Terſus*, Κομψὸς, φιλόκαλος. Ex Gall. *Leſte*, & Ital. *Leſto*.

ΛΕΥΓΗ. Heſychius, & ex eo Phavorinus: Λεύγη, μέτρον τι γαλατικόν. Emendat Meurſius, Γαλάται, ut ſit *Leuca* vel *Leuga*, vox revera Gallorum. Vide Gloſſ.med. Lat. in *Leuca*.

ΛΕΥΘΕΡΟΣ, Liber, Ἐλεύθερος. Gloſſæ Græcobarb. Λεύθεροι, ἐλεύθεροι, λεύθεροι. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Καὶ λεύθερον τὸ ἀφῆκεν νὰ πάγῃ ὅπυ θέλει.

Λευθερία, pro Ἐλευθερία. Idem Anonymus:

Τῆς καθημέας ἐγὼ θυμῷ ἂν θέλει λευθερία.

Λευθερῶν, pro Ἐλευθερῶν. Idem Anonymus lib.10.

Σολίγας μέρας ἔπαναι ὅλοι λευθερωμένοι.

ΛΕΥΚΑΣ. Apophthegmata Patrum in Joanne Colobo num.10. εὐχαριςοῦμεν τῷ Θεῷ, ὅτι ἔβρεξεν ἐφ᾽ ἔτος πολλὰ, καὶ ἔπιον οἱ φοίνικες, καὶ ἐκβάλλυσι λευκάδας. Ubi Eruditus Interpres *Germina* vertit. Aliàs Λευκὰς, Dioſcoridi eſt herbæ ſpecies, de qua præ cæteris Ruellius.

ΛΕΥΚΟΓΕΙΟΣ, *Creta*. Gloſſæ Gr. Lat. Λευκόγειος, *Creta*, *Cretifodina*. Gloſſæ Jatricæ MSS. Neophyti: Ἄργιλος, ἡ σμαλτιτὴ, ἡ λευκόγειος, ἡ κιμωλία. Baſilic. lib.60. tit.12. l.57. ex Africano: ἐὰν δὲ τὸ μόνον ἐξορύξαι λευκόγειον ἐκ τῆ ἀγρῦ μυ, ἐνάγεται τις τῇ περὶ κλοπῆς ἀγωγῇ, δίχα τὸ ἀφελέσθαι αὐτό. Ita apud eorundem Scholiaſtem ad lib.28. pag.376. Vide Λευκόγαιον.

ΛΕΥΚΟΓΡΑΦΙΣ, lapidis ſpecies, Græcis μορόξος, apud Paulum Æginetam lib.7.pag.245.

ΛΕΥΚΟΠΙΝΟΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστιν ὁ βάπτων εἰς βάθος, καὶ μὴ ἀποπλύων.

ΛΕΥΚΟΡΙΝΟΣ, Piſcis qui Græcis λεύκισκος dicitur, Gallis *Vendoiſe*. Petr. Bellon. lib.1. de Piſcib. pag.314.

ΛΕΥΚΟΦΑΝΟΝ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστι τὸ δῦνον εἰς βάθος.

ΛΕΥΚΟΧΑΛΚΟΣ, *Oricalchum*, Ὀρείχαλκος, in Corona pretioſa. Apud Heſychium, & ὀρείχαλκος vocatur.

ΛΕΥΚΩΣΙΣ, *Dealbatio*, vox Chymiſtarum. Zoſimus Panopolita MS. δεῖ γινώσκειν ὑμᾶς θέλω, ὅτι πάσης κεφάλαιόν ἐστιν ἡ λεύκωσις· μετὰ δὲ τλὼ λεύκωσιν εὐθὺς ξανθοῦται τὸ τέλειον μυστήριον· ἡ λεύκωσις καῦσίς ἐστιν· ἡ δὲ καῦσις ἀναζωπύρησις. Gloſſæ Chymicæ MSS. Τέλος τὸ λευκώσεως· καὶ ἀρχὴ τὸ ξανθώσεως.

ΛΕΥΤΟΣ, pro Λεπτός. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. λαβὼν μολόχης τὸ λευτὸ φύλλον, ἑψήσας ἱκανῶς, &c.

Λευτοκαριὰ, *Cornus*, Κρανέα. Κρανία. Λευτοκάρι, *Cornum*, Κράνεον. Vide mox in Λεφλαίνειν.

ΛΕΦΑΣ, *Elephas*, Ἐλέφας, in Corona pretioſa.

ΛΕΦΤΑΙΝΕΙΝ, *Minuere*, λεπτύνειν.

Λεφτοκαρέα, *Avellana*, λεπτοκάρυα. Λεφτοκαρεὰ, *Avellana arbor*, ἡρακλεωτικὴ. Vide Λευτοκαρέα.

ΛΕΧΑΡΩΔΗΣ. Nonus de Morbor. curat. cap. 55. τοῦ δὲ ἐπικαύματος ἕλκος ἐστι ῥυπαρὸν, καὶ ανάθεσιν καὶ λεχαρῶδες. Quidam legendum putant ἐσχαρῶδες.

ΛΕΧΜΙΟΝ. Antiquit. Conſtantinopol. ſpect.6. τλὼ δὲ τὸ ἀκυλλάτον ἐν τῷ Πόρτῳ σταθμὸς τὸ ἀργυρίυ κενά· δίχα τὸ εἶναι αὐτὸ τὸ χρυσὸν χυτὸν. ὅπερ καὶ αὐτὸ σώζεται ἕως τὸ σήμερον τοῖς ὁρῶσιν, εἰς λεχμία χωνευτὰ σκευαστικὰ πάνυ.

ΛΕΧΟΣ, pro Λεχὼ, *Puerpera*. Moſchopulus: Λεχὼ, ἡ κοινῶς λέχος. Apud Cruſium Λεχῶνα eâdem notione uſurpatur.

ΛΕΩΜΑΚΕΛΛΙΟΝ, *Publicum macellum*. Chronicon Alexandrinum an.6. Arcadij: καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐσφάγησαν Γότθοι πολλοὶ ἐν τῷ λεωμακελλίῳ. Sic legẽdum pro λειμομακελλίῳ. Meminit Codinus in Orig. Conſtantinopol.n.111.loci λεωμακέλλυ dicti Conſtantinopoli, quem perperam à Leone Macello Imp. dictum putat, ut rectè obſervatum ab interprete: meminit præterea Scylitzes in Stratiotico p.792.

ΛΕΏΝ, *Orobanche*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 360.

ΛΗΒΆΔΙ. Vide in Λιβάδι.

ΛΗΒΕΡΊΣ, τὸ λαθύριον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. Lathyrum.

ΛΗΒΗΤΖΗ, ἡ βρυωνία, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843. *Brionia.*

ΛΗΒΌΡΙΝ. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. ζωβότανον, τὸ ληβόριν, fortè *Elleborus.*

ΛΗΓΆΤΟΝ, Λεγατεύειν. Vide in Λεγάτον.

ΛΗΓΆΤΟΣ, *Legatus.* in Concilio Epheſino part. 2. Act. 3. Προϊέκλος ἐπίσκοπος ληγάτος καὶ πρεσβύτης τῆς ἐκκλησίας Ῥωμαίων. Occurrit etiam apud Nilum Mon. lib. 2. Epiſt. 246. Vide Λεγάτος.

ΛΗΓΚΟΥΆΔΗΣ, in Gloſſis Jatricis MSS. Cod. Reg. 1047. ἐστὶ φρυὸς τιφρατζήμυ, τὸ λέγων φράξυ ὁ κάρπος. An herba *Lingua avis* dicta? Vide Λιγγάβις.

ΛΗΓΝΌΣ. Vide in Λιγνός.

ΛΗΔΙΟΝ, *Veſtis genus*, ἔσθημα, apud Euſtathium Il. σ. Pſellus in Grammatica MS.

Δέφρὸν, τὸ λεῖον καὶ πλατύ. λήδιον ἐσθημάτι.

Hinc Λιδάριον, eâdem notione in Lexico MS. Cyrilli, & apud Auctorem Etymologici.

ΛΗΙ´ΔΑ, pro Λεία, *Præda*, in Gloſſ. Lat. Gr.

ΛΗΚΤΕΎΕΙΝ, Suidæ, κατὰ Ῥωμαίους διερβεῦσθαι. Sed eſt *Lectitare*, *Relegere*. Lexicon MS. Cyrilli: ἐλήκτευσεν, κατὰ Ῥωμαίους, ἀναγνοὺς διώρθωσεν.

ΛΗΚΎΝΘΙΟΝ, *Lecythus*, λήκυθος. Lexicon MS. Colberteum: Ληκύθιον, καὶ λήκυθος, ἀγγεῖον ἐλαίου. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Λήκυθος δὲ τὸ λαδικὸν, ὃ καὶ ληκύθιόν τι.

Apophthegmata Patrum, in Macario num. 3. ἐφαίνετο δὲ ὡς στιχάριον φορῶν λινοῦν τετρηλατὸν καὶ κατὰ τρυμαλίαν ἐκρέματο ληκύθιον. Mox: καὶ ἵνα τί σοι τὰ ληκύθια ταῦτα; καὶ εἶπε, Γεύματα ἀποφέρω τοῖς ἀδελφοῖς.

ΛΗΚΩΝ, *Papaver*, Μήκων. Vide in Παπάβαρις.

ΛΗΜΜΑΤΑ, inquit Moſchopulus in lib. περὶ σχεδῶν pag. 167. καὶ αἱ προφητεῖαι, ἃς ἔλεγον οἱ προφῆται κατεχόμενοι ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Vox inaudita, inquit Henr. Stephanus in Dial. de bene inſtituendis Græcæ linguæ Stud. quaſi λήμματα Prophetiæ dictæ fuerint, quòd has ληπτοὶ, ſeu θεόληπτοι dictarint.

ΛΗΜΜΑΤΙΣΜΌΣ, *Exactio*, *Captio*, *Captura*. De quibus vocibus egimus in Gloſſ. med. Lat. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Epiſt. 1. ad Cyprios n. 17. καὶ ἡ ἡμετέρα Μετριότης συμβουλεύει τοῖς τῶν Κυπρίων ποιμέσιν, ἐν ὅσοις ἐσφαλμένοι τινὲς καὶ φιλόνεικοι φαίνονται οἱ Λατῖνοι ἐξίσα λημματισμὸν, ἐνδιδόναι τούτοις, καὶ μὴ ἀνθίστασθαι.

ΛΗΜΝΊΤΕΩΣ, *Terra Lemnia*, λημνία σφραγὶς, in Gloſſis Botanicis Colberteis MSS.

ΛΗΝΟΖΌΤΖΗΣ. Vide in Μερκουρίαλλα.

ΛΗΝΟΙ', apud Harmenopul. lib. 2. tit. 3. § 100. non ſunt *Torcularia*, ut vertit Interpres, ſed *Lines*, de quibus l. 16. D. de Act. empt. ſeu *Lacus aquam continentes*, ut notat Cujacius lib. 6. Obſerv. cap. 7.

ΛΗΞΙΑΡΙΚΌΣ. Idem quod Λείξουρος, de qua voce ſuprà. Franciſcus Richardus in Clypeo fidei part. 1. 387. πάλιν τί λεγᾶται χαβίαρι; τί αυγοτάραχα περὶ ψαρί; ἐστὶ καὶ αὐτὰ γίνονται ἀπὸ τὰ αὐγὰ καὶ τὰ ἔντερα τοῦ ψαρίου, τουτέστιν ἀπὸ τὰ τρυφερώτερα καὶ πλέον ληξιαρικὰ μέρη τοῦ ψαρίου.

ΛΗΠΙ͂ΝΑΙ, Piſces Κυφίδες Græcis dicti. Schol. Oppiani lib. 1. Hal. v. 126. κυφίδες, λεπῖναι, ῥάδια.

ΛΗΣΕΝΕΛΑΧΆΜΕΛ, τὸ ὕδωρ τοῦ ἀφροχάλατος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΛΗΣΙ´ΒΑ, *Lixivium*. Codex Chymicus Reg. MS. 618. fol. 233. περὶ ὕδατος κυτρίνου καὶ ῥυσίου, καὶ τῶν ἑτέρων, αὐτή ἐστιν ἡ λησίβα.

ΛΗΣΜΟΝΕΙ͂Ν. Vide in Ἀλησμονή.

ΛΗΣΤΗΡΙΟΝ, *Latrocinium*, Conciliabulum, ψευδοσύνοδος, apud Ignatium Patr. Conſtantinopol. in Epiſt. ad Nicolaum Pap. in Conciliis. Λῃστρικὴ σύνοδος, in Concilio Nicæno II. Act. 3. pag. 158. Κακοσύλλεκτος, σύνοδος, ibidem. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ cap. 56. τὴν γὰρ ἀσεβεστάτην τε καὶ λῃστρικωτάτην, ἐν Ἐφέσῳ δευτέραν σύνοδον ἀπεδέχετο. Vide Nicetam in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. pag. 1213. & Gloſſ. med. Latin. in *Conciliabulum.*

Λῃστάδες, *Latrones*, Λῃσταὶ, in Gloſſis Græcobarb.

Λῃστογνῶσται, *Latronum cognitores*, quorum officium ſic exponitur in Novella 14. Juſtiniani cap. 4. ἡ δὲ γὰρ τῶν Λῃστογνωστῶν τοῦτο τοιοῦτόν ἐστιν, ὡς ἐπ' ἀγαθῷ τι πράττειν, ἀλλ' ἐπὶ τούτῳ μόνον γινώσκειν τοὺς κλέπτας ἐφ' ᾧ τι κέρδος ἑαυτοῖς, τοῖς τε ἄρχουσιν αὐτῶν θηρᾶν.

Λῃστοδιῶκται, *Latrunculatores*, Latronibus conſequendis præfecti, qui & Διωγμῖται. Gloſſ. Græc. Lat. Λῃστοδιώκτης, *Latroniculator.* Κλεπτοδιῶκται dicuntur apud Damaſcenum Studitam Homil. 22. Chronicon Alexandrin. an. 10. Zenonis: καὶ εὐθέως ὁ Δοὺξ Παλαιστίνης Ἀσκληπιάδης ἦλθεν μετὰ τῆς ἑαυτοῦ βοηθείας ὡς Λῃστοδιώκτης ὁ ἀξιωματικὸς Καισαρείας, &c. Anaſtaſius Sinaïta in Pſalmum 6. τοῦτον γὰρ χειρώσασθαι πολλῶν στρατιωτῶν καὶ λῃστοδιωκτῶν πάσῃ μηχανῇ ἐπιχειρησάντων, &c. Vide Novell. 8. cap. 13. Nov. 128. cap. 21. Nov. 134. cap. 1. lib. 10. Baſilic. tit. 35. §. 35. &c.

ΛΗΤΩΣΠΑΡΙΤΊΟ, *Semen ſaxifragæ.* Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. λητωσπαριτίο, ἤ ἐστι σίμβρι τε σαξι φαγίς.

ΛΙ´Α, pro Λεία, *Præda*, Μυσῶν λίαν ποιεῖσθαι, apud Baſilium Seleuciæ Epiſc. lib. 2. de Miracul. S. Theclæ cap. 17. Notum Proverbium, de quo in Notis ad Alexiadem.

ΛΙΒΆΔΙΟΝ, Λιβάδιν, *Pratum*, λειμών. Euſtathius: λειμὼν δὲ ὃ ἡ κοινὴ γλῶσσα λιβάδιον καλεῖ. Et Iliad. ω. λειμὼν εἰς ὃν ὕδωρ λείβεται, ἀπὸ τοῦ λελειμμαι παρακειμένου, ὃν ἡ πολλὴ γλῶσσα λιβάδιον λέγει, &c. Heſychius: Λιβάδιον, χωρίον βοτανῶδες. Alibi: κοιλάδες, πέδια, λιβάδες. Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: λειμὼν, τόπος δίυγρος ἄνθη ἔχων, τὸ κοινῶς λεγόμενον λιβάδιν. Aſtrampſychus MS. δηλοῖ περὶ παραδείσων, καὶ λειμώνων, καὶ λιβαδίων, καὶ ὑδάτων. Epiphanius Monachus de Locis Sanctis pag. 62. καὶ πρὸς δύσιν τῆς Γαλιλαίας μέχρις ὥρας ἑκτης ἀπέρχῃ εἰς τὸ λιβάδιν. Vide Theophan. pag. 325. & 427. Leonem Grammaticum pag. 467. Codin. de Orig. num. 103. &c. Hinc Βαλλολιβὰς, pag. 832. de qua voce diximus in Βάλλη. Μαυρολιβὰς, apud Acropolitam cap. 59.

Λιβάδι, *Pratum*, Λειμὼν, in Corona precioſa: Anonymus de Vulpe & Lupo:

Ναφὰ καὶ χόρτον λιβαδίου, ταπὴ γιαπὸ τὴν βρύσιν.

Anonymus de Nuptiis Theſei:

Μόνον στὲς κάμπους τοὺς πλατεῖς, κ' εἰς τὰ πλατεῖα λιβάδια.

Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

Καὶ βρύσιν καταῤῥέουσα χωρολιβαδοτόπους.

Λιβαδοχώριον, Pagus ſic dictus in Inſula Lemno, de quo P. Bellon lib. 1. Obſerv. cap. 26.

ΛΙΒΆΝΗ, *Thus*, θυμίαμα, in Corona precioſa, pro Λίβανος. Vide infrà in Λιβάνιν.

ΛΙ´ΒΕΛΛΟΣ, *Scriptum quodvis*, *Libellus*, præſertim *accuſationis.* Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1768. Λίβελλος, ἡ αἰτία τῆς ὑποθέσεως. Λίβελλος, τίτλος δόγματος

Digitized by Google

δόγματος, ἢ κατηγορίας. Gloſſæ Baſilic. λίβελλοι ἄγγραφοι (Leg. ἔγγραφοι) κατηγορίαι. Zonaras ad Can. 51. Concilij Carthag. λίβελλος Ῥωμαϊστὶ ἔκδοσίς ἐστι. Palladius in Vita Chryſoſtomi pag. 126. τὴν συνηθροισμένην σύνοδον ἐπιστὰς ἐν μιᾷ σαββάτου, λιβέλλους ἐπέδωκεν τῇ συνόδῳ, &c. Idem pag. 9. ἐντάλτικοὶ λίβελλοι. Adde pag. 13. 14. 17. 52. Concilium Epheſin. δοθέντων ὑπὸ τούτοις λιβέλλων ἀντιρρητικῶν. Concil. Calchedonenſe in Epiſt. Leonis Pap. ὥστε ἐν αὐτῷ τῷ δικαστηρίῳ λιβέλλους ἐκκλήτους ἐπιδεδωκέναι αὐτοῖς. Idem Concil. Calched. Act. 1. ὁ κατηγορηθεὶς παρ' ἐμοῦ Εὐτυχὴς, δύο λιβέλλους ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐμνημόνευσεν ὅτι κατήγορος αὐτοῦ εἰμί. Et Concil Conſtantinopolit. ſub Flaviano Act. 1. κατηγορικοὶ λίβελλοι. Stephanus Byzantinus in Vita S. Stephani Junioris: ποῖοι οἱ αὐτῶν λίβελλοι, ἵνα ἡ ψευδοσύνοδος ὑμῶν οἰκουμενικὴ κυρωθῇ. Utuntur utrâque ſignificatione S. Baſilius Epiſt. 234. Nilus Monach. lib. 3. Epiſt. 266. Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinop. n. 38. Acta S. Nicephori Confeſſ. num. 12. pag. 39. Photius in lib. de Synodis, Ignatius Diacon. in Vita S. Nicephori Patr. Conſtantinopol. num. 63. Vita S. Maximi Confeſſ. num. 16. ejuſdem Acta pag. 39. 51. idem S. Maximus in Diſput. cum Pyrrho ſub fin. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. pag. 1192. Edit. Labbæi, Theophanes an. 20. Conſtantini M. an 1. Joviani, an 4. Valentiniani M. an. 20 Heraclij, an. 13. Leonis Iſauri, an. 5. Conſtantini Filij Irenes, Pachymeres lib. 4. cap. 3. lib. 7. c. 8. 10. 19. Euchol. Goari pag. 305. & alij paſſim.

Λιβελλικῶς, *Per libellos*. Concil. Conſtantinopolit. ſub Mena, Act. 1. οἱ λοιποὶ πάντες τοῖς καταθέσει λιβελλικαῖς συμμαρτυροῦν, &c.

Λιβελλικόν. Balſamon ad Concil. VII. an. 12. εἰ καὶ προστάχθησαν λογισθῆναι ἢ ἐκκοπῆναι τινὰ τελέσματα, ἢ πάκτα, ἢ στρατείας, ἢ λιβελλικά, ἢ ἕτερόν τι τοῦ δημοσίου αἴτιον.

Λιβελλικιος. Scholiaſtes Theophili Anteceſſor. lib. 4. tit. 11. §. 4. ἐν δικαστηρίῳ δὲ τοῦ ἐξερκίτορος, ἢ λιβελλικίῳ, περὶ θείοις δικασταῖς, ἐκτὸς δὲ δικαστηρίου διὰ νομικοῦ. Ubi λιβελλισίῳ legendum putat Fabrotus. Eſt autem

Λιβελλίσιος, *Libellenſis*, *A libellis*, *Qui libellos conſcribit*. Juſtinianus Nov. 20. cap. 9. εἴς τε τὸν θρόνον τὸν σὸν, εἰς τὸν ἐνδοξότατον ἡμῶν Κοιαίστωρα τῶν καθωσιωμένων λιβελλισίων ὑπηρετούντων αὐτῷ. Scylitzes in Romano Diogene pag. 826. Μισάζων ἐν πᾶσι τοῦ Μαγίστρου τῶν Λιβελλισίων, &c. Occurrit præterea in Menæis 7. Sept. in S. Theodota. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Libellenſis*.

Λιβελλίων, *Officialis*, idem fortè qui Λιβελλίσιος. Habetur in Menæis 10. Maij in S. Alphæo.

ΛΙΒΈΛΛΟ, *Perpendiculum*, *Libella*, Κάθετος, στάθμη.

ΛΊΒΕΡΝΑ, *Liburna*, Suidæ: εἶδος πλοίου. Infrà: Λιβυρνικαὶ, νῆες εἶσαν οὐ κατὰ τὸ τριηραρχικὸν ἐσχηματισμέναι τύπον, ἀλλὰ ληστρικωτέραι, &c. Vide Λίβυρνον.

ΛΙΒΗ'ΝΗ, *Thus*, Λίβανος. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 11.

Τότε λιβάνιν βάλασι γιαναμυρίζη στία.

Vide ſuprà Λιβάνη.

ΛΙΒΙΟΥ'Μ, Ægyptiis, Ἀρκευθίς, *Iuniperus*,. Interpol. Dioſcorid. cap. 86. Vide Ruellium lib. 3. cap. 125.

ΛΙΒΌΡΙΟΝ, in Gloſſis Jatricis Colbert. MSS. κουφοξυλία, exponitur. *Sambucus*.

ΛΊΒΡΑ, *Libra*. Heſychius, & ex eo Phavorinus: λίτρα, ὀβολὸς· οἱ δὲ νόμισμα, παρὰ Σικελοῖς· οἱ δὲ ἐπὶ σταθμῶν, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι διὰ τοῦ β. λίβρα. Conſtantinus Porphyrog. in Tacticis: καὶ ζημιούσθω στρατηγὸς μὲν χρυσίου λίβραν μίαν, Τουρμάρχης δὲ νομίσματα λϛ'.

ΛΙΒΡΆΡΙΟΣ, *Librarius*. Modeſtinus JC. lib. 6. Excuſat. μήτε λιβραρίους, μήτε καλκυλάτορας, ὡς διαψηφιστὰς λεγομένους, ἔχειν ἀλειτουργίαν λέγουσιν αἱ θεῖαι διατάξεις.

ΛΙΒΡΊΟΝ. Conſtantinus Porphyrog. in Tactic. pag. 13. ἐχέτωσαν δὲ καὶ κασίδας σιδηρᾶς στιλβούσας λαμπρὰς πάντοτε ἐχούσας ἄνω εἰς τὰς κορυφὰς τουφία μικρὰ, ἤγουν λιβρία. Vide quæ de hac voce adnotamus in Gloſſ. med. Lat. in *Liberare*.

ΛΙΒΡΌΧΗΣ, in Gloſſis Saracenicis MSS. τὸ σπέρμα τοῦ μανδραγόρου. In Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Λιβρόχη, ἡ μανδραγοῦρα.

ΛΙΒΥΕΣΤΑΣΩ', *Dulcis radix*, Γλυκύρριζα, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 412.

ΛΙΒΥΚΗ', *Anchuſa*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 605.

ΛΊΒΥΡΝΟΝ, *Liburna*. Gloſſæ Gr. Lat. λίβυρνον, εἶδος πλοίου, *Liburnum*. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. Λίβυρνον, πλοῖον πολεμικόν. Eædem Gloſſæ: Τριήρεις, πλοῖα πολεμικά, καλοῦνται καὶ λίβερνοι. Suidas: λίβερνοι, πλοῖα πολεμικά, τριήρεις. Eadem habet Etymologici Auctor. Pæanius in Metaphraſi Eutropij lib. 2. *Paratis navibus roſtratis*: ναυσί τε ἐχρῶντο μακραῖς. ἃς αὐτοὶ μὲν ἐκάλουν ῥοῦστρα. Deinde: Λίβυρνα δὲ ἡ συνήθεια προσαγορεύει. Vide Λίβερνα.

ΛΙΒΥ'ΤΖΗ, ἡ βρυωνία, in Gloſſis Jatricis Neophyti: *Bryonia*, de qua Ruellius & alij.

ΛΙΒΥΣΤΙΚΆΤΟΝ, *Potionis genus*. Alexander Trallianus lib. 9. τῶν δὲ προπομάτων ἄριστόν ἐστι κονδῖτον, καὶ τὸ ἀνισᾶτον, ἢ ἀνισᾶτον ἢ λιβυστικᾶτον, ἢ ἀψινθᾶτον. Vulgò *Leviſticum* dicitur, τὸ ἱππoσέλινον antiquorum.

ΛΙΓΑΙ'Α. Myrepſus ſect. 3. cap. 3. δάκρυον λιγαίας δραμ. δ'. Vox ignota Fuchſio.

ΛΙΓΑΊΝΕΙΝ, Λεπτύνειν. Vide in Λίγος.

ΛΙΓΑΡΕΑ, *Agnus*, herba de qua Botanici. Gloſſæ Jatricæ Neophyti: Ἄγνος, ἡ Λιγαρέα. Sic in Cod. MS. Agapius in Geoponico cap. 145. βάλε σπόρον τοῦ ἀγνοῦ, ἤγουν λιγαρέας.

ΛΙΓΆΡΙΟΝ, *Ligo*, Suidas: ἡ σκάφευσις, καὶ σκαφίδιον, τὸ λιγάριον.

ΛΙΓΓΆΒΙΣ, *Lingua avis*, ſemen fraxini, apud Nicolaüm Myrepſum ſect. de Antidot. cap. 65.

ΛΙΓΔΙ'ΤΖΑ, *Mortariolum*, vel *Pila mortarij*, λίγδος. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Νὰ χύσω τὸ μυστάκιον μου νὰ κράτησεν λιγδίτζαν.

ΛΙΓΈΑ, Herbæ ſpecies apud Nicolaum Myrepſum ſect. 8. cap. 63. Vide Λιγαία.

ΛΊΓΚΟΥΡΟΣ, Lapidis pretioſi ſpecies, apud Anonymum ſeu Pſellum de Virtutibus lapidum, ubi inter ignotos lapides reponitur, ſed leg. λιγκούριος, ut rectè monet Mauſſacus.

ΛΙΓΝΟΝ, *Lignum*. Theodorus Prodrom. de Accentibus: ἱρθιον, ἄκλιτον λίγνον, Βεργίον ἰσασμένον. Orneoſophium pag. 248. καυστήριον ποίησον μετὰ λίγνου, σιδηροῦ, πλὴν ἵνα ἔχῃς πάντοτε προσοχὴν, ἵνα μὴ καύσῃς νεῦρον. At videtur legendum λιγνοῦ σιδηροῦ. l. *cum ferro exili*. Vide mox Λιγνός.

ΛΙΓΝΟΣ, Λιγνός, *Exilis*, *Minutus*, *Tenuis*, λεπτὸς, ἰσχνὸς, μικρὸς, &c. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

Ἀσκῶντας ἤτοναι ψηλὸς, λιγνὸς εἰς τὸ κορμὴν του.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. ubi canis ait, τώρα εἶμαι λιγνὸς καὶ πτωχός. Quo loco, Cod. Gr. λεπτὸς εἰμὶ καὶ ἰσχνός. Et pag. 172. de Cervo: τότε ἠγάπησε τὰ λιγνότατα τῶν ποδίων τοῦ περιπατεῖ. Λιγνοτζικὸς, *Subtennis*, ὑπόλεπτος. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 12.

τὰ χάλιλις λιγνότζικα, κόκινα ὡς σπινοκόκκι.

Λιγνάδα, Λιγνότητα, *Macies*, ἰσχνότης. Λιγναίνειν, *Tabeſcere, minui*, φθίνειν, μαραίνεσθαι. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Πέτο τὸ γλυκορότερο, καὶ λίγανε ἡ ψυχή μου.

Λιγνόποδας, *Gracilipes*, λεπτόπους.

ΛΙΓΟΡΑΪΑ, *Agnus*, de quo Botanici. Gloſſæ Jatricæ MSS. Neophyti: Ἄγνος, ἡ λιγοραία. Vide Λιγαρία.

ΛΙΓΟΣ, pro ὀλίγος, *Parvus*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Κ' εἰς λίγλω χρεία βρίσκομαι ἀπὸ τὴν ὁμιλία σου.

Λιγολίγο, *Senſim*.

Λιγώνειν, Λιγαίνειν, Λιγδύνειν, pro ὀλιγαίνειν, *Conſumere*. Portius: *Diſtabeſco*, Λιγώνομαι, Τρυγίζομαι.

Λιγάκι, Λιγυλάκι, *Parumper*, ὀλιγάκις, Διὰ μικροῦ. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 1. p. 371. καὶ τὸ ἔδωκε λιγάκι θάῤῥος.

Λιγοθυμία, *Animi defectio*, ὀλιγοθυμία, λειποθυμία. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Εὑρίσκομαι εἰς τυραννισμὸν γία τὴν λιγοθυμία σου.

Λιγοθυμεῖν, *Animo deficere*, λειποθυμεῖν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Μηδὲν βαρέσετε πολὺ, μηδὲ λιγοθυμήσετε.

Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

Καὶ ἐκ τὸ πόνου τὸ πολλοῦ λιγοθυμᾶ καὶ πίπτει.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Λιγόνουν τας καὶ χάνονται, πίπτουν, λιγοθυμοῦσιν.

Λιγομάρα. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ ὁπόταν ἔχῃ καὶ γιαγάπας τον, κρατεῖ τὴν λιγομάραν,

Ἔμπροσθεν σὸν Δοῦκα προσκυνᾷ με τὴν πολλὴν τρομάραν.

Vide Μαρανίσκειν.

Λιγοψύχειν, *Exanimari, Animi deliquio laborare*. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chryſorrhoes:

Καὶ πάλιν ἐκ τὸ κράτημαν τὸ δακτυλιδοπούλου,

Ἀγανακτεῖ, λιγοψυχεῖ, &c.

Λιγοψυχία, *Exanimatio*, ὀλιγοθυμία, in Corona pretioſa.

ΛΙΓΟΦΑΓΟΥΣ, *Saxifraga*. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. Λιγοφαγὺς ἡ ἐστὶ σαλβία, τὸ λέγει ἀλλισφάγια. Vide Ruellium pag. 587.

ΛΙΕΤΟΣ. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2. ubi de exequiis Regis Creontis:

Κεἰς σε στείλουν ὀλόχρυσον σὸν λίετον τὸ βάνη,

Εἰς τὸ ναὸν τὸ στρογγὸν τὸ Θήβας ὡς τὸ φανῆ.

ΛΙΖΙΟΣ, *Ligius*, *Vaſſallus* ſeu *Cliens*, Gallis *Lige*, de qua voce multis egimus in Gloſſ. med. Lat. Moſchopulus περὶ σχεδῶν pag. 166. λίζιος, ὁ οἰκεῖος. Ita Lexicon MS. ad Schedographiam:

Λιμὸς ὁ ἔστιν ὁ στάλαγμος, λίζιος ὁ οἰκεῖος.

Boëmundus apud Annam Comnenam lib. 13. p. 406. ὥστε λίζιον γενέσθαι τὸ σκήπτρου σου ἄνθρωπον· καὶ ἵνα σαφέστερον εἴποιμι καὶ φανερώτερον, οἰκέτην καὶ ὑποχείριον. Pag. 407. τὸ δοῦλον τῆς βασιλείας καὶ ἀμφοτέρων εἶναι καὶ λίζιον καὶ ἄνθρωπον. Rurſum: καὶ τὸ λίζιον ἄνθρωπον αὐθέντου τε καὶ ἀπαραποίητον ἕως ἂν ἐμπνέω, καὶ μετὰ τῶν ζώντων συναριθμοῦμαι. Pag. 408. ὡς ἄνθρωπον ὑμέτερον λίζιον καὶ δοῦλον πιστὸν εἶναι τοῦτο. Denique pag. 413. καὶ τῆς βασιλικῆς ῥάβδου δοῦλον εἶναι καὶ λίζιον ὑποχείριον. Joannes Cinnamus lib. 2. num. 4. καὶ λίζιον αὐτοῦ ἐποιήσατο. Et lib. 5. num. 2. καὶ δοῦλος, οὐ βίᾳ τὸν ζυγὸν ὑποδύς, —ἀλλὰ δοῦλος ἐθελόδουλος· ἑρμηνεύει δὲ τοῦτο τὸ λίζιον. Nicetas in Joanne num. 7. καὶ λίζιον ἑαυτὸν τοῦ Πρίγκιπα δείξας. Pachymeres lib. 5. cap. 10. ἄλλως δὲ καὶ παρίστα, καὶ ἰδίως ἐποίει, λίζιον εἴπου ἄν τις ἐκεῖνον, τὴν εὐμένειαν. Vim vocis alibi explicat lib. 6. cap 6. extremo: καὶ ἦν ἐντεῦθεν ὁ μὲν Μιχαὴλ Βασιλεῦσι δοῦλος ἐν ὅρκοις· ὁ δ' Ἰωάννης ὑπόσπονδος δι' ὅλου, εἰ βασιλεύσει Βουλγάρων, Ῥωμαίοις ἐν ὅρκοις· εἰ δ' οὖν ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὅρκοις πιστῶς δουλεύσων τοῖς βασιλεῦσι ὑπὸ τούτοις δεσπότας ταττόμενος. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Νὰ παραλάβῃ τὸ λιζίον τὰ ὁμάτζια τὰ χρεωστοῦσι.

Alibi:

Τότε τὸ μιλελάλησε, καὶ λέγει πρὸς ἐκεῖνον,

Μισὲρ Τζιφρὶ, ἀπὸ τὸ νῦν ἄνθρωπός μου ἔσῃ λίζιος.

Rurſum:

Καὶ ὅθι εἶναι λίζιοι, καὶ χρεωστοῦν ὁμάντζιν.

Occurrit ibi non ſemel. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

Τὴν συντυχίαν τὴν ἔποικεν, λίζιος του ἐγένη.

Anonymus MS. de Amorib. Lybiſtri & Rhodamnes:

Τοῦ πόθου ἂν ἦσαι δουλευτὴς λίζιος τῆς ἀγάπης.

Rurſum:

Βουλόμαι εἰς τὸ ἔρωτα λίζιον του νὰ ὑπογράφω.

Alibi:

Ὤμοσα νὰ ἦμαι δοῦλος σου, δοῦλος τὸ ὁρισμοῦ του,

Λίζιος τὸ θελήματος, καὶ τὸ προστάγματος του.

Λιζία, *Ligeitas, Homagium ligium*. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Τὸ δὲ ὁμάτζιον καὶ λιζίαν τὸ ὄφειλε νὰ ποίσουν.

Rurſum:

Καὶ ἐκεῖνος τὸ ἐχάρισαν ὁμάτζιον καὶ λιζίαν.

ΛΙΘΑΡΓΥΡΟΣ λευκὴ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶ ψιμμίθιον.

ΛΙΘΑΡΙ, Λιθάριον, *Saxum*. Phavorinus: Λιθάριον παρὰ φύλαττε λέγειν, Scholiaſtes Homeri Od. ζ. λαΐγγας, τὰ μικρὰ λιθάρια. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 9. φωλεύουσιν οἱ πελεκᾶνοι εἰς τὰ λιθάρια τὸ φραγμοῦ. Malaxus in Hiſt. Patr. Conſtantinopol. καὶ ἔφερον ἀσβέστην καὶ λιθάρια κεραμίδες.

Interdum Gemmam ſignificat. Gloſſæ S. Benedicti: *Lapilli*, λιθάρια. Joannes Moſchus in Limon. cap. 185. καὶ λέγει τῷ ἀργυροπράτῃ, θέλεις ἀγοράσαι τὸ λιθάριον τοῦτο; Codinus de Offic. cap. 17. num. 24. ἔχον — μαργαριτάρια καὶ λιθάρια ἐμπεπηγμένα κυκλόθεν. Adde cap. 3. num. 13. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Ὅλα τὸ γύρον ἔχομαν πολύτιμα λιθάρια.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Τέσου λογάριν, καὶ καλὸν στολαῖς μαργαριτάρια,

Ἐγέμισαν τὰ ῥοῦχα της, τὰ χρύσα μαλιθάρια.

Harmenopulus lib. 3. tit. 8. §. 19. ἐὰν λάθῃ τις ἐπὶ τῷ ἐγκλεῖσαι, ἢ ἐγγλύψαι λιθάρια, καὶ κλασθῇ, &c.

Χρυσολιθάριον, Ἀργυρολιθάριον, apud Anonymum MS. de Tinctura lapidum: καὶ μετ' ἐργάζεται φυσικὰ χρυσολιθάριον, καὶ ἀργυρολιθάριον ἐργάζεται, &c.

Λιθαροπλουμιστὸς, *Gemmeus*, *Geminatus*, Portio.

Λιθαρωμένος, *Lapillis adornatus*. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

Ὡραῖα πανεξαίρετη ὅλη λιθαρωμένη.

ΛΙΘΕΑΙ, *Lapides pretioſi*, *Gemmæ*. Gallis *Pierreries*. Suidas: Λιθείας πολυτελείας, τὰς λιθίας λεγομένας. In Eclogis Baſilic. λιθίαν γλύψαι, *Gemmam ſcalpere*. Theophanes an. 2. Juſtiniani: κελεύμενος τὸ Ἱερουσαλὴμ δι' αὐτοῦ παραλαβεῖν, ἔχουσαν χρυσᾶ αναρίθμητα κοντζινάρια, καὶ λιθίαν πολλήν. Strabo lib. 16. λιθίαν μαργαριτῶν dixit. Apud Arrianum in Periplo Maris Erythræi: καὶ λιθίας ὑαλῆς πλεῖστα γένη. Ubi Stuckius pag. 18. Lib 20. Baſilic. tit. 1. §. 13. ἐὰν λάβῃ τις ἐπὶ τῷ ἀνακλεῖσαι, ἢ γλύψαι τὴν λιθίαν, &c.

ΛΙΘΕΝΔΥΤΟΣ. Antiquit. Conſtantinopol. de Statuis Maximiani Herculij & Uxoris: αὐτοῦ μὲν καὶ τῆς γαμετῆς χαλκεοχύτων, καὶ μέρος λιθενδύτων· αὐτοὶ δὲ ἐκ πορφύρου μαρμάρου περιέχουσα. Id eſt ut interpretor, *Statua Maximiani confectaverat ære fuſili, inſertis ſubinde lapillis pretioſis*. Ita Anonymus de Templo

Templo S. Sophiæ pag. 258. τὸ δὲ κίμβωνα μετὰ τῆς σωλέας ἐποίησε μετὰ σαρδονύχων, ἐσλιθιμένον καὶ πολυτίμοις λίθοις. Et mox: καὶ χρυσίον πολὺ ἐνέδυσε ἐπάνω τῆς σωλέας.

ΛΙΘΟΔΑΙΜΟΝΟΝ, *Lapis dæmonis*, Alberto magno, *Lapis bicolor, ut arcus dæmonis, qui Iris vocatur*. Anonymus de Oxymelite: μόλιβδον, καὶ λιθοδαιμόνον, ἐλχάτηρις, λύσας μεθ' ὕδατος, ἄλειψε μετὰ τὸ ξηρανθῆναι, καὶ οὕτως ὅπτα.

ΛΙΘΟΜΑΡΓΑΡΟΝ, λιθομαργαριτάριον, *Lapides pretioſi & margaritæ*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Καὶ λιθομαργαρίταρα νάχων εἰς μαννικότια.

Rurſum:

Με λιθομαργαρίταρα τριγύρου στολισμένα.

Hiſtoria MS. Beliſſarij:

Καὶ τὰ πάντα χρυσωμένα με λιθομαργαρίταρα,

Infrà:

Καὶ λιθομαργαρίταρα πολλαῖς ἠγλαϊσμένας.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Στολὴν ἐβάστα λόχχυσον ὁ βασιλεὺς ἐτοῦτος,
Πολλὰ κριβὰ καὶ ἔκλαμπρα μετὰ λιθομαργάρων.

Alius de Amoribus Callimachi & Chryſorrhoes:

Ο στῦλος ἦν ἀπὸ χρυσοῦ μετὰ λιθομαργάρου.

ΛΙΘΟΠΤΕΡΙΟΝ, τὸ σκολοπένδριον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Scolopendrion, Aſplenon*. Stephani Magnetis Empirica MSS. σκολοπένδριον καὶ λιθοπτέριον καλούμενον πότισον.

ΛΙΘΟΣ δένδριος, τὸ κοράλλιον, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. Oribaſius MS. lib. 15. τὸ δὲ κουράλλιον, ὅπερ ἔνιοι λιθόδενδρον ἐκάλεσαν, δοκεῖ μὲν εἶναι φυτὸν ἐνάλιον.

Λίθος Κεῖος, τὸ Βιασίειον, in iiſdem Gloſſis. Vide Lexic. Rulandi pag. 277.

Λίθος Συριακὸς, ὁ Τηκόλιθος. Ibid.

Λίθος Διονυσίου, in Gloſſis Chymicis, ἄσβεστος.

Λευκόλιθος, ἐστὶ Πυρίτης. Ibid.

Λιθοφρύγιος, ἐστὶ στυπτηρία. Ibid.

Λίθον τὸν οὐ λίθον, ἄσβεστον εἶναι λέγουσι, καὶ αἰθάλην λειουμένην μεθ' ὄξους. Ibid. Nicephorus Blemmydes MS. de Chymia: λαβὼν σὺν Θεῷ λίθον τὸν οὐ λίθον, ὃν λέγουσι λίθον τῶν σοφῶν, ἐν ᾧ εἰσὶ τὰ δ'. στοιχεῖα, &c. Vide Lexic. Rulandi pag. 273.

Λίθος λεοντικὴ, *Milium Solis*, λιθόσπερμον, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 564.

ΛΙΘΟΣΠΕΡΜΑ, τὸ Σκολοπένδριον, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti.

ΛΙΘΟΣΤΡΕΑ, apud Myrepſum ſect. 18. cap. 7. *Oſtrea*, quæ in petris & rupibus capiuntur: *Piſces aſpratiles*.

ΛΙΘΡΙΝΑΡΙΟΝ, *Rubellio*, piſcis. Scholiaſtes Oppiani lib. 1. Hal. v. 97. ad iſta: ξανθοί τ' ἐρυθῖνοι· λιθρινάρια, Alius Ῥούσια, noſtris *Rougets*.

ΛΙΙΑ, *Agnus Caſtus*, Frutex. Petr. Bellon lib. 1. Obſerv. cap. 18.

ΛΙΚΕΡΤΙΖΕΙΝ, Heſychio & Varino, σκιρτᾷν. Fortè Λικεντίζειν, *Licentiari*.

ΛΙΚΙΝΙΟΙ, *Adulatores inſulſi ac ruſtici*. Euſtathius Od. Σ. οὕτω δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ Λικινίου Λικίνιοι καλοῦνται ἰδιωτικῶς οἱ ἀγροίκως κολάζοντες, ὥσπερ εἴδει τι καὶ ὑποπαῖξαι.

ΛΙΚΟΡΙΝΙ, Piſcis ſpecies, de qua Petrus Bellonius lib. 1. Obſervat. cap. 60.

ΛΙΚΟΥΑΜΕΝ, *Liquamen*, *Garus*. Caſſianus in calce Geoponicῶn: τὸ λεγόμενον λικουάμεν, οὕτω γίνεται. Et mox: καὶ οὕτω διὰ τοῦ κοφίνου διαττηθὲν ἀναιρεῖται τὸ καλούμενον λικουάμεν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Liquamen*.

ΛΙΛΑΔΙ, *Cos*, *Cotes*, λίγδα, ἀκόνη.

ΛΙΛΙΓΓΑ, Piſciculi ſpecies, de qua Petrus Bellonius lib. 1. Obſerv. cap. 50.

ΛΙΜΑ, *Lima*, ῥίνη, in Corona Pretioſa, & apud Portium. Λιμάρειν, Λιμαρίζειν, *Limare*, ῥινίζειν. Λιμάρισμα, *Limatura*, ῥίνημα. Λιμαδούρα, in Cod. Reg. MS. 1595. fol. 77. ὕπαρε λιμαδούρα χαλκώματος.

ΛΙΜΑΓΧΟΝΕΙΝ, *Fame necare*, *Strangulare*. Vox Baſilio & aliis uſurpata. Theophanes pag. 272. δι' ὃ πολλοὺς ἐλιμαγχόνησεν, καὶ τὸν κόσμον ἠρήμωσεν· λιμοκτονεῖν dixit Chronicon Alexandrinum an. 4. Zenonis. Vita S. Syncleticæ num. 18. οὐ μόνον γὰρ τῇ τοῦ ἄρτου λιμαγχονίᾳ ἠρκεῖτο, ἀλλά γε καὶ τῇ τοῦ ὕδατος ὀλιγοδείᾳ. Et num. 10. καὶ πλεῖστα τὰ φωνητικὰ ὄργανα πρὸς τὸ τὸν προφορικὸν ἐκκόψαι λόγον, δοκοῦν διὰ τούτου λιμαγχονῆσαι τῶν θείων λόγων.

ΛΙΜΒΙΖΕΙΝ, pro λιμβεύειν, Moſchopulus: Λιμβεύομαι, τὸ κοινῶς λιμβίζομαι.

ΛΙΜΕΝΑΡΙΟΝ, *Portus exiguus*, Chronicon Alexandrinum an. 12. Leonis: καὶ φοβηθεὶς Λέων ὁ βασιλεὺς, ἐξῆλθεν πέραν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαν, καὶ ἐποίησεν λιμενάριον καὶ ἔμβολον.

ΛΙΜΕΝΑΡΧΑΙ, *Portitores*, in Gloſſis. Portuum maritimorum Cuſtodes, de quibus in l. 4. D. de Fugitiv. l. 18. §. 10. D. de Muneribus.

ΛΙΜΗΤΟΝ, *Limes*, in Gloſſis Græco-Lat. Gloſſæ Baſilic. Λιμιτάνεος. τὰ ἐν τοῖς ἐσχατιαῖς φρούρια, λιμιτὰ Ῥωμαῖοι καλοῦσι, τουτέστι τὰς κλεισούρας. Evagrius lib. 6. cap. 22. τὰς πανερήμους τῶν λεγομένων λιμιτῶν περινοστῶν, ἐν οἷς μάλιστα τὰ Σεβήρου δόγματα κατεκράτει. Juſtinian. in Edicto 13. cap. 20. ἐντεῦθεν ἡμᾶς καλεῖ ἡ τοῦ Λιβυκοῦ λιμιτοῦ φροντὶς, ὅπερ ἐπὶ τοῦ παραλορίου ἱδρυσάμεθα. Adde cap. 21. Chronicon Alexandrinum pag. 632. ἀπέλυσεν εἰς τὸ λιμιτὸν ἀνατολῆς ἀπὸ Ἀραβίας καὶ Παλαιστίνης, ἕως τοῦ Κιρκισίου κάστρου. Theophanes an. 1. Juſtiniani: προεβάλετο Κόμητα ἀνατολῆς τὸν Πατρίκιον τὸν Ἀρμένιον, — κελεύσας αὐτὸν ἀπελθεῖν, καὶ ἀνανεῶσαι πόλιν τῆς Φοινίκης Λιβανισίας εἰς τὸ λιμιτὸν τὸ ἐσώτερον, τὴν καλουμένην Παλμύραν. Idem an. 2. ejuſdem Imp. λαβόντες τὴν πραῖδαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, διὰ τοῦ ἐσωτέρου λιμιτοῦ ἔφυγον. Infrà: καὶ φοβηθεὶς ὁ Φύλαρχος, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐσώτερον λιμιτόν.

Λιμίτης, idem quod λιμιτόν. Edictum 13. Juſtiniani: τὸ πᾶν τάγμα μεταστὰν ἐκ τῆς χώρας ἐν τοῖς προσθετέροις τοῦ Ἴστρου, ἤτοι Δανουβίου ποταμοῦ τόποις, μετατιθέσθαι τοῖς ἐκεῖσε λιμίταις τῆς παραφυλακῆς ἕνεκα προσκαρτεροῦντων.

Λιμιτανέος, *Limitaneus*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Λιμιτάνεα, ἐθνικά. Edictum Valentiniani & Marciani adverſus Eutychen, in Concil. Calchedon. part. 3. cap. 12. ἀλλ' οὐδεμίαν μετεῖναι στρατείαν ἀνεχόμεθα, εἰ μή τι ἄρα τὴν τῶν Κορταλίνων, ἢ τῶν Λιμιτανέων. Procopius in Hiſt. Arcana pag. 106. 1. Edit. καὶ κατὰ τὴν ἕω μάλιστα μοῖραν ταύτῃ τὰς ἐφόδους Ῥωμαίων τε καὶ Σαρακηνῶν ἀναστέλλοντες, οὕσπερ Λιμιτανέους ἐκάλουν. Quæ verba exſcripſit Suidas. Liber 55. Baſilic. tit. 6. τοὺς ἀγροὺς τοὺς λιμιτανέους, καὶ τὰς λίμνας, καὶ πᾶν δίκαιον ἀφορισθὲν ἐξ ἀρχῆς τοῖς λιμιτανέοις στρατιώταις, ἀτελῆ εἶναι, καὶ βεβαίως κατέχεσθαι παρ' αὐτῶν. Ubi Gloſſa Interlinaris: τοῖς τὰς κλεισούρας φυλάττουσιν. Qui quidem *Limitanei milites* dicuntur Libanio in Baſilico, οἱ ἐν τῇ φυλακῇ τῶν ὅρων ἱδρυμένοι. Vide Nov. 103. Juſtin. cap. 3.

Λιμιτότροφος, *Limitotrophus*. Baſil. Ecl. 55. titulus eſt, περὶ ἀγρῶν λιμιτανέων, καὶ λιμιτοτρόφων, ἐμφυτευτικαρίων. Rurſum Ecl. 57. περὶ στρατιωτῶν λιμιτανέων, καὶ καστελλιανῶν, καὶ τῶν τούτοις ἀφωρισμένων ἀγρῶν, καὶ τεμενῶν, καὶ λιμιτῶν τῶν λιμιτοτρόφων καλουμένων.

ΛΙΜΙΩΝ, Λιμιῶνας, *Portus*, Λιμένιον. Vita MS. S. Joannis Calybitæ: ἀπέλθωμεν, Πάτερ, περὶ τὸν λιμαῶνα τῆς θαλάσσης. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ἕως ἔχομαι τὰ πλεύσιμα ἐκεῖ ἂς ἀπελθοῦμαι,

τὰ

Digitized by Google

Τὰ κάςρι αὐτὰ τὰ πάρμαι, πυ ὑχυν τὰς λιμιόνας.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ μετ' μέρας ἔσωσεν, κ) ςὸ λιμίνια ναμπῆκεν.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib.1.

Χόρης ναργάση τίποτες ὀρθόνει τὰς λιμίονες.

Et lib.12. in Epilogo:

Διότι τὰς πεδιλικὰς λιμίονες τὰς μεγάλας,

Τόσον γδ μακρὴ γδ πέλαγ☉, ἄρχησα με κόπον,

Εἰς σε λιμιον' ἀπίσωσε μετ' πολλὰς ἀνέμυς.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Κεῖς σε λιμίονα γύρε ψε σιγύρον, νὰ μας βάλης.

Πορτολάν☉, ſeu Portulanus MS.

Ὀρμῶμα τ̃ καραβίων διὰ τὰς λιμιόνες.

Alibi: ἡ Σίρφοι ἔχει λημίωνα ςὸ ἀκρωτήρι, τ̃ μεσιμερίυ, κ) θύρι πρὸς τ̃ σιρόκο.

Λιμνίων, apud Georgium Contarem lib.7. Hiſt. Athenar. pag.168. & alibi.

ΛΙΜΝΙΣΚΟΣ, *Lemniſcus*. Epiphanius de Menſur. λημνίσκ☉ ὑπ' αὐτῆς τ̃ ἰατρῶν καλῶς ἐκλήθη, διὰ τὸ λιμνάζειν κλυζόμθμον τ̃ μότον ἐν τοῖς τόποις ὑγροῖς. Occurrit illic pluries.

ΛΙΜΝΙΣΤΗΡ. Anonymus de Remediis, ſubjectus Moſchioni, ἀψίνθιον, λιμνιςὴρ, ἀδάρκη, βερνικάριον, ἢ οἱ ἀμφότεροι ἐλλέβοροι, &c.

ΛΙΜΟΝΙ, *Limonium*, Ital. *Limone*. Πασολίμονον, *Limoncellus*.

ΛΙΝΑΡΗ, Λινάρι, Λινάριον, *Linum*, λίνον. Poſtremum occurrit in Apophthegmat. Patrum in Arſenio num.26. in Agathone num.28. in Joanne Perſa num.2. in Pœmene num. 10. in Gerontico MS. non ſemel, & apud Auctor. Etymologici in ςυπῶον. Achmes Onirocrit. cap.212. ἐάν τις ἴδῃ ὅτι ἔχει χώραν ἐσπαρμθμίω λινάριν, &c. In cap.222. λινάριον ſcribitur. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Κ' οἱ ἄλλες ἐπιςεύασιν λινάρλω ἦνι ἡ σκύλα.

Λιναρὰς, Λιναροπωλητὴς, *Lintearius*, Λινοπώλης.

Λινάρια, *Retia*. Euſtathius Od. β. διὸ κ) λίνα τὰ τοιαῦτα λέγεται ὁμωνύμως τοῖς δικτύοις, ὧν ἡ κλῆσις μέχρι κ) νῦν φέρεται παρά τε ἄλλοις κ) τοῖς περὶ τὴν Παμφυλίαν· οἱ λινάρια δὲ καλοῦσι τὰ θηρευτικὰ δίκτυα, κ) ὅτι δὲ ζῶον ἐμπεσὸν αὐτοῖς ἐκρύφη, ἐκλινίσαι φασὶν φιλοφρόνως φράζοντες. *Retia* etiam *filets* dicimus.

ΛΙΝΕΑ, *Linea*. Biton in Mechanicis: κ) ἐνδεδεμθμ☉ δὲ ἔςω ἑκάτερ☉ σιδηραῖς λεπίσι, πρὸς τὸ ἀκινήτως δὲ ἐπὶ τὰς λινέας. Infrà: ἐπιχέτωσαν δὲ οἱ κόρακες οἱ ἀπὸ τ̃ λινεῶν ἀλλαγίσρια ἐχόντων τὴν νευρὰν τ̃ τόξε ἐν τ̃ ἐπιτάσεσι τ̃ κοχλιῶν.

ΛΙΝΙΔΙΟΝ. Biton in Mechanicis: ἔςωσαν δὲ ὗτοι (κανόνες) μὴ ἐνδεδεμθμοι, ἀλλὰ ἐν λινιδίοις ὑπαρχέτωσαν, ὥςε δύναδζ αὐτὰς κτ̃ τὰς ἐπιβάσεις ἀναβαίνειν μθὺ τ̃ ἄνω, καταβαίνειν δὲ τ̃ κάτω.

ΛΙΝΙΣ, *Lignum altum in medio navis, ubi alligatur malum*. Auctor Etymologici: ἱςοπέδη, ὁ ἐν μέσῳ τ̃ νεὼς κοῖν☉ τόπ☉, ὅν τινες λινίδα καλοῦσιν.

ΛΙΝΟ, *Leno*, in Gloſſ. S.Benedicti.

ΛΙΝΟΚΑΛΑΜΗ, *Linum tenue Byſſo haud diſſimile*, Græc. Ἀμοργὶς, aliis *Culmus Lini* exponitur. Pauſanias in Lexico Attico, apud Euſtathium ad Dionyſij Periegeſ. pag.76. Edit.Henr. Stephani: Ἀμοργὸς ὅμοιον βύσσῳ· κ) ὅτι ἀμοργὶς κυρίως ἡ λινοκαλάμη, ἐξ ἧς ἐνδύματα ἀμοργίδια λεγόμθμα, ὡς ὁ Κωμικὸς ἐν Λυσισράτῃ δηλοῖ. In Lexico Stephani, λινοκαλάμη, ξυλοκινάβη. Occurrit Joſue 2. v.6. ubi Interpres *Stipulam Lini* vertit.

ΛΙΝΟΜΑΛΟΤΑΡΙΟΝ, Panni aut telæ ſpecies, apud Conſtantin. Porphyr. in Baſilio n. 53. λινομαλωτάρια ἑκατ̃, (καλὸν γδ ἐπὶ τύτοις κονολυλῶν,) ἁμάλια λινὰ ψιλὰ διακόσια. Vide Μαλωτή.

ΛΙΝΟΧΡΥΣΟΣ, *Lineus pannus auro intextus*. Theophanes an. 7. Juſtini Jun. κ) κτ̃ τ̃ ζώσματ☉ αὐτῦ ἔχει εἰς τὰς ψύας λινόχρυσα ἱμάτια. Mox: ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ λινόχρυσον φακιόλιον ἐσφενδονισμθμον.

ΛΙΝΤΗΡ, *Linter*, Navis, apud Priſcianum lib.5. qui vocem apud Græcos receptam innuit maſculino genere, tametſi *Linter* apud Latinos in feminino uſurpetur.

ΛΙΝΤΙΟΝ. Vide in Λέντιον.

ΛΙΝΥΦΑΡΙΟΣ, *Linifiarius*, in l. 6. Cod. Theod. de Murilegul. & Gynec. *Liniphyo*, apud Vopiſcum: Λινυφ☉, Λινεῦφος, *Linteo, lini textor*, ut eſt in veteribus Gloſſis. Vita MS. S.Epiphanij Archiep. Cypri: γινώσκειν ἔχων πατέρα, κ) λινυφαρίαν μητέρα.

Λινυφικὸν, *Opus textorium*. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. ſerm.45. εἶπε δὲ κ) τῷ πέμπτῳ, Καὶ σὺ ἐργάζῃ; ὁ δὲ ἔφη, τὰ λινυφικά.

ΛΙΝΩΝ, *Leno*, in Gloſſis Lat. Gr. ubi perperam λινὸ ſcribitur. Gloſſæ Baſil. Λινόνες, Πορνοβοσκοί.

ΛΙΞΕΥΕΙΝ, *Helluari*, *Cupediis indulgere*, λαιμάσσειν, λαιμαργεῖν, Λιξιάεις, Διξιάρης, *Guloſus*, *Helluo*, ἀδδηφάγ☉, γαςρίμαργ☉. Λιξιὰ, *Gula*, *Guloſitas*, ἀδδηφαγία. Λίξιγκας, *Singultus*. Vide λοξυρία.

ΛΙΠΟΠΟΤΑΟΣ, avis genus. Achmes Onirocrit. cap.292. ubi de Coruis & Cornicibus: κτ̃ τὴν αὐτὴν κρίσιν κ) ὁ λεγόμθμ☉ λιπόπυλ☉, ἐλαττόνως δέ.

ΛΙΠΟΣΩΡΕΙΑΙ, *Clivi*, ubi ſcilicet colles & tumuli ſubſidunt. Anonymus MS. de Caſtramet. ἐκλὸς τ̃ τοιύτων γνώεισμά τι γινέσθω, ἢ τάφρ☉ μικρὸς, ἢ ἀπὸ χωμάτων βυνίταια μικρὰ, ἢ λιποσωρείαι, ἵνα μὴ ἀσκόπως τινὲς τ̃ τ̃ ἰδίυ ςρατεύματ☉ περιπίπλοντες τοῖς τοιύτοις καταβλάπτωνται.

ΛΙΣΓΟΣ, *Occa*, βωλοκόπον σκεῦ☉. Portio: *Pala ferrea quâ foſſæ cavantur*, Hieron. Germano.

Λισγάριον, *Ligo*. Scholiaſtes Theocriti Idyllio 4. verſ.10. Σκαπάναν, ἤγυν δίκελλαν, ἢ λισγάριον, ἢ σκαφίον. Suidas in Etymologico: Λισγάριον, σκαφίδιον ἢ σκαφίον.

Λισκάριν eâdem notione habet Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap.14. ἐν μιᾷ δὲ ἡμέρᾳ πρὸς ἑσπέραν ἐν τῷ κήπῳ τ̃ μοναςηρίυ ἐρξαλᾶσι σίδηρον, ὅπερ λισκάριν ὀνομάζετ) φιλοῦσι ποιοίμθμοι, ἀφ' ὗτως τοῖς μαθηταῖς αὐτῦ εἶπε, Ἀπέλθετε, κ) λισκάρια ἃ ἔχετε, ταῦτα ἐν τῷ κήπῳ ῥίψατε, κ) ὁμοίως ἀποςρέψατε. Ubi Gregorius M. *Fecit jactari ferramenta, quæ uſitato nos nomine Vangas vocamus*. Vide Gloſſ.med. Lat. in hac voce.

Λιγάριον, apud Suidam.

ΛΙΣΕΝ ἐλασάριφ, γλῶσσα σρυθίυ. in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. Matth. Silvaticus: *Liſen anatha faſir*, *Arab. Græc. Lienula jaſir*, *Latinè*, *Lingua avis*. Deſcribitur ibi à Simone Genuenſi. Idem Silvaticus: *Liſen*, *Arab. lingua: inde Liſen althaico, id eſt lingua bovis*, *vel tauri*, &c.

ΛΙΣΕΝ ἐλχαμὰλ, τὸ ὕδωρ τ̃ ἀρνογλώσσυ, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Succus Arnogloſſi*.

ΛΙΣΣΑΡΗΣ, *Rabidus*, Λυσσώδης, in Corona pretioſa.

ΛΙΣΣΟΠΛΕΜΕΝΟΣ. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.3.

Μαλία τὺ ὀλέξασθα, σγυρὰ λισσοπλεμθμα.

ΛΙΣΤΡΟΝ, Euſtathio Iliad. φ. πλύα σιδηρωμθμα, ſeu ξυςῆρες, ἀπὸ τ̃ ξῦσαι, ὃ ἐςὶ ὁμαλίσαι.

ΛΙΣΧΡΟΤΑΡΟΧΡΟΟΣ. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

—— Καὶ ἐπάνω πάλιν εἰς αὐτ̃

Λισχροταρόχρο☉ ἄνθρωπ☉, κ) κόκκινα βαςάζει.

Putabam legendum λυχνοταρόχρο☉: ſed ita profert Codex MS. Vide Λυχνίτης.

ΛΙΤΑΝΕΙΑ. Vide in Λιτή.

ΛΙΤΕΙΟΝ,

ΛΙΤΕΙΟΝ, ἡ βακτηρία, in Lexico MS. *Lituus, Baculus.*

ΛΙΤΖΙ. Nicolaus Myrepſus de Antidot.cap.36. in MS.& 37. Ed.λίθος πράσινος, ὁ λέγεται παρ' Ἰταλοῖς λάπις λιτζι. Ejuſdem Scholiaſtes ad c.99.λάπις λιτζι, τὸ λαζούριον, ὁ λίθος πράσινος. Adde cap.40.111.181.187. 466.480. ſect.32. cap.7.& Gloſſ.med.Lat.in *Litium*, & in Addit.

ΛΙΤΗ', *Proceſſio Eccleſiaſtica.* Philotheus Patr. Conſtantinopol.in Ordine ſacri Miniſterij p.7. ὁ μὲν τοι ἐςὶ λιτὴ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, λαβὼν ὁ Διάκονος τὸ θυμιατὸν, ἐξέρχεται ἅμα τῷ ἱερεῖ, λαμπάδων προπορευομένων. Adde p.11. & Euchologium p.809. Typicum S.Sabæ,c.2. μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν ποιοῦμεν λιτὴν ἐν τῷ νάρθηκι, ψάλλοντες, &c. Juſtinianus in Nov.123.cap.31. εἰ δὲ καὶ τὴν λιτὴν διασκεδάσει, κεφαλικὸν κίνδυνον ὑπομένει. Et cap.32. πᾶσι δὲ τοῖς λαϊκοῖς ἀπαγορεύομεν λιτὰς ποιεῖν δίχα τῶν ὁσιωτάτων τῶν τόπων Ἐπισκόπων, καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς εὐλαβεστάτων κληρικῶν, —— ἀλλὰ καὶ τοὺς τιμίους ςαυροὺς μεθ' ὧν ἐν ταῖς λιταῖς ἐξέρχονται, &c. Concilium Conſtantinopolit. ſub Mena Act.5. ἐν τῷ μετὰ ψαλμωδιῶν, καὶ κηρῶν, καὶ μετὰ θυμιατηρίων ἐν τῷ αὐτῷ ἁγίῳ οἴκῳ καταλύσαντες τὴν λιτὴν καὶ ἁγίαν συνάξιν πληρώσωμεν. Theophanes an.7. Marciani: πάνυ δὲ ἦν εὐλαβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν Μαρκιανὸς, ὅςις ἐν ταῖς λιταῖς τῆς Κάμπου πεζὸς ἐξῄει, πολλὰ διαμένοις εὖ ποιῶν. Et anno 22. Anaſtaſij: ὥςε τὰ πλήθη ἀδιακρίτως ἐξελθεῖν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λιτῆς γινομένης ἐν τῷ Τριχόγχῳ διὰ τὴν κόνιν. Ita apud Codinum de Offic.c.1.n.25. c.11. n.4.& in Orig. Conſtantinopol. n.67.& in Libris Eccleſiaſticis Græcor. paſſim. Sed &

Λιτανεία, eâdem notione uſurpatur. Symeon Theſſalonicenſis in Opuſc. contra Hæreſes: λιτανεία δὲ ἐςὶ παράκλησις πρὸς Θεὸν, καὶ ἱκεσία κοινὴ, καὶ δι' ὀργὴν ἐπιφερομένην καὶ χάριν εὐχαριςίας ὑπὲρ ἀγαθῶν ἐνδεδομένων· τὸ δὲ ἔξωθεν ἡμᾶς τοῦ ναοῦ γίνεσθαι τὴν ἐκπλωσιν τῶν παραδείσου δηλοῖ, καὶ τὸ κλεισθῆναι αὐτὸν ἡμῖν καὶ τοῦ οὐρανοῦ. Vide eundem Codinum cap.15. n.1. & alios.

Λιτανεύειν, pro *Proceſſionem obire, facere*, apud Theophanem an. 7. Marciani. Vide Goarum ad Euchologium pag.770.

ΛΙΤΙΓΙΩΣΟΣ, *Litigioſus.* Corrupta vox in Gloſſis Baſilicis: λιτιγιῶσα τὰ ὑπὸ μάχην ὄντα. Editum eſt malè λιτιπιῶσα, ut notavit Meurſius in Gloſſar. Græcobarb. pag.308. Edit.2.

ΛΙΤΟΠΤΕ'ΡΙΟΝ, pro θηλυπτέριον, *Filix fœmina*, uſurpari putat Fuchſius ad Myrepſ. ſect.7.c.12. θηλυπτερὶς Dioſcoridi & Theophraſto.

ΛΙΤΟ'Σ, *Quietus, Liber.* Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolym.c.75. μετὰ ταῦτα ἔνι λιτὸς, τελείσιν τὸ λέγει φραῖσκινα Κίτις. Cap.74. ἔνι μετὰ ταῦτα λιτὸς ἐκεῖνο ὁ δανειςὴς ἐξανάκραξιν τὴν μύλαν εἰπεῖν τὸ πώλησιν, ἢ τῶν ἀμαχίω, ἀνδὲ εἴδισκ τυ. Adde cap.105. Vide in Κίτις.

ΛΙΤΡΟΒΟΥ'ΛΗΣ. Theodorus Lector Ecl.2. de Timotheo Patr. Conſtantinop. ὃν ἐκάλουν Λιτροβούλην καὶ Κίλωνα, διά τινα ἔργα τῶν ὀνομάτων ἁρμόδια. Theophanes an.21. Anaſtaſij: διά τινας πράξεις προσφόρους τοῖς ὀνόμασιν. Scitum Κίλωνα hominem procacem & libidinoſum ſignificare, ſed quid ſit λιτροβούλης, fateor me ignorare.

ΛΙ'ΤΥΟΝ, *Lituus.* Lexic.Gr.MS. Reg. & Phavorinus: λίτυον, ἡ βακτηρία.

ΛΙΦΆΡΙΟΝ. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod.Reg.

> Ἐκεῖνοι τὰ λιφάρια, τὰς ἴσχας, τὰ ψωμία,
> Ἡμεῖς δὲ πάλιν τρώγομεν, &c.

Videtur ſcriptum pro τὰ ἀλιφάρια. Eſt autem ἀλιφάρ, *Oleum, Unguentum*, interdum *farina triticea*, Græcis.

ΛΙΨΆΔΙ, *Defectus.* Anonym.Medic.MS.ex Cod. Reg.945. περὶ τρόχωμα κεφαλῆς, ὅπου ἔχει λιψάδιν.

ΛΙΨΥΔΡΙΑ, pro λειψυδρία, apud Joannem Lydum Interpretem Brontoſcopiæ Nigidij Figuli. Vide Heſychium in λειψύδριον, & ibi notata.

ΛΟ'ΒΙΟΝ, *Fructus Smilacis hortenſis*, apud Ruellium lib. 2. cap. 79. Nicolaus Myrepſus ſect.44. cap.4. ὥσπερ κηπεία σμίλαξ, ἣν καὶ λόβια καλοῦμεν. Ita Cod. MS. ubi leg. κηπεία, *Hortenſis.* Vide Λουβία.

ΛΟΒΩΜΑΤΊΑ, *Vulnus*, Τραῦμα, in Gloſſis ad Iliadem Græcobarb. Vide in Λαβωμένος.

ΛΟΓΑΡΗ', *Sermo*, Λόγος. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Διὰ πᾶς ἀπῖτας ἤκουσε, καὶ ἔχει πολὺ λογαρὲς.

Rurſum:

> Πολλὴν λογάρην τ' ἀφῆκεν γιὰ χρίαν ἰδική σου.

Λογαριάζειν, *Sermonem habere cum aliquo, Loqui, Narrare.* Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Ὁ Πάμφιλος ἀρχίνησε, τότες νὰ λογαριάζῃ.

Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

> Γιατὶ ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ λογαριάσω μῦθος,
> Μάχην τὴν πολυτάραχον τῆς ἰσχυρῆς τῆς Ἄρη.

ΛΟΓΆΡΙΟΝ, apud Ulpianum in l.3. D. de Penu Leg. *Sed & chartas ad ratiunculam, vel ad* λογάρια *paratas, contineri appellatione penoris.* Ubi Baſilic. lib.44. tit.12. §.3. εἰς τὰ λογάρια habent. Alciatus hîc ſignificari exiſtimat chartas ſeu adverſaria, quæ fiunt causâ deſcribendi quod quotidie in victualibus expenditur, quale eſt quod *Diurnum* veteres vocarunt. Certè recentioribus,

Λογάριον, & Λογάρι, eſt *Summa pecuniæ, certa quantitas nummorum*, Joannes Moſchus in Limon. cap.184. ὡς εἶπεν ὅλως τῆς ἐπηρείας αὐτῶν, ὡς ἐκράτησεν πρὸ ὥρας μιᾶς ὥρας, οὐ λογάριν, οὐ χρῆμα, οὐχ ἱμάτιον, ἀλλὰ πάντα παρῆγεν τοῖς δεομένοις. Ubi Interpres perperam *Librum* vertit. Zacharias lib.1. Dialog. cap.9. εἰς μνήμην δὲ αὐτοῦ ἦλθεν, ὅτι Κωνςάντιος ὁ πρεσβύτερος, ὁ αὐτοῦ ἀνεψιὸς, τὸν ἵππον αὐτοῦ πέπρακε, καὶ τὸ λογάριν ὅπερ ἔλαβεν ἐν τῇ ἀρκλῃ αὐτοῦ ἔχει. Ubi Gregorius M. *Cui repente ad memoriam rediit, quia Conſtantius Presbyter nepos ejus equum quem ſedere conſueverat, vendidiſſet, atque hoc ipſum in arca ſua pretium haberet.* Ita hæc vox uſurpatur ibi pluries. Theodorus Paphenſis Epiſcopus in Vita MS.S.Spiridonis: ἀπελθὼν γὰρ ὁ Πρωτεπαίκτορος, καὶ ἀγοράσας τὸ βλησίδιον ἐκ τῆς λογαρίου τῆς ἁγίου, καὶ πωλήσας μετὰ τὸ πλεῖον, &c. Conſtantinus de Adminiſtr. Imp.cap.51. ἐπὶ Λέοντος τοῦ ἀειμνήςου καὶ φιλοχρίςου βασιλέως ἐγένετο ἀπὸ τῆς δύσεως θεμάτων λογαρίου ἀπαίτησις διὰ τοῦ Λέοντος καὶ γέροντος ςρατηγοῦ τῆς Τζικάνη ἐκ τῶν αἱρομένων μὴ ταξιδεύειν. Infrà: ἠρξαντο οἱ αὐτοὶ Πελοποννήσιοι μὴ ταξιδεῦσαι, ἀλλὰ δοῦναι ἱππάρια χίλια ἐςρωμένα καὶ χαλινούμενα, καὶ λογάριον κεντηνάριον ἕν. Eclogæ Leonis & ejuſdem Conſtantini tit.22. §.1. ἐὰν τις ἐγγράφως ἢ ἀγράφως λογάριον ἢ ἀργύριον, ἢ ἕτερόν τι εἴδος ἐν θαλάσσῃ δανείσηται, &c. Vita MS.S.Symeonis Sali: ἐδάνεισε γὰρ αὐτῷ τὸ λογάριν. Infrà: ἐκλάπη τις ἐν Ἐμέσῃ λογάριν νομισμάτων πεντακόσια, &c. Anonymus Combefiſianus in Conſtantino Porphyrog. n.4. τὸ δὲ πιττάκιον ὃ ἦν γεγραμμένον ἔχον τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ, σφραγίσας, ἀπέςειλεν εἰς τοὺς Καλογήρους τοὺς ἀποκλεισθέντας ὡσαύτως καὶ εἰς τὸ ἐν ἁγίοις Δερμοκαΐτην. Ἀποςείλας δὲ δύο κεντηνάρια εἰς τοὺς μοναχοὺς ἐν τῷ Ὀλύμπῳ ἵνα εὔξωνται ὑπὲρ ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας· ὁ Δερμοκαΐτης ἀναλαβόμενος τὸν χαρτίον καὶ λογάριον, ὥρισε πάντας τοὺς μοναχοὺς τοῦ νηςεῦσαι δύο ἑβδομάδας, καὶ εὔξασθαι ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.14. τά τε λογάρια εἰσκομίζεσθαι τῇ μονῇ. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ εὐγορίαν ἄλλος διπλωτὴν μετὰ πολλῶν λογάρια.

Alexius Comnenus in verſibus Politic.MSS.ad Spaneam nepotem:

> Τί μὲ βλέπε μὴ πόθης πλοῦτον, ἢ καὶ λογάριν.

Ibidem:

 Ὅτι

Ὅτι πλωχὸς ὁ δεῖναι, οὐδὲ λογάριν ἔχει.

Hiſtoria MS. Beliſarij :

Δίδει των ςάμβμα πολλά, ϗ ἀμετρήτο λογάριν.

Stephanus Sachleces MS.

Εἰς τὸ λογάριν μάχονται, γυρεύουν να πλουτίσουν.

Hâc notione λογάριον uſurpat præterea Achmes Onirocrit. cap.18. 32. 112. 121. 131.189. 258.

Λογαριάζειν, *Supputare*, *Computare*, *Numerare*, λογίζεσθαι, ἐπαριθμεῖν. Lexicon MS. Cyrilli, & Gloſſæ MSS. Reg. Cod.2062. Λογίζειν, λογαριάζειν. Scholiaſtes Sophoclis ad Ajacem : ψηφίζω, τὸ λογαριάζω. Moſchopulus in Lexico Philoſtrati : λογίζομαι, τὸ νομίζω, ϗ ὑπολαμβάνω, τὸ ἀριθμῶ, καὶ λογαριάζω· ἐξ οὗ ϗ λογιςὴς, ὁ λογαριαςής. Gloſſæ MS. in Ariſtophanis Nubes : ὀπόσοις ὀφείλω ϗ λογίζομαι τοὺς τόκους· πόσον χρεωςῶ, λογαριάσω. Maximus Cythæreus in Synaxar. 13. Oct. in S. Dioſcoro : λογαριάζοντας ὅλα τὰ πράγματα τούτου τοῦ βίου ὡς σκύβαλα.

Λογαριασμὸς, λογαριασμός, *Ratio*, *Subductio*, *Numeratio*, λογισμός, καταλογισμός. Idem Moſchopulus : ἐνδεῖ δὲ εἰς τοῦ λογισμοῦ, ἤτοι λογαριασμοῦ. Typicum MS. Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap. 14. ϗ οἱ τῶν προσενεχθέντων, ϗ οἱ τῶν οἰκολόγων λογαριασμοί, &c. Catalogus Officior. Eccl. Conſtantinopol. ex Cod. Medoniano, ubi de Magno Oeconomo : λαμβάνει δὲ εἰσόδους καὶ ἐξόδους, ϗ λογαριασμοὺς ἐν τῇ ἐπισκοπῇ. Similia habet Codex Allarianus : ἐξετάζει εἰσόδους καὶ ἐξόδους, ϗ λογαριασμοὺς ἀπὸ πᾶν πρᾶγμα τῆς ἐπισκοπῆς. Hiſtoria Politica pag. 14. λέγουσι δὲ τὰ ξύλα ταῦτα, ἅπερ ἠρίθμουν, ϗ ἀντὶ ἀριθμητικῆς εἶχον, ϗ λογαριασμοῦ.

Ἀπολογαριάζειν, idem quod Λογαριάζειν. Suidas : Ἀπολογίζω, τὸ ἀποδιώκω καὶ ἀποβάλλω, ὅπερ ὁ προσδέχομαι σημαίνει δὲ ϗ τὸ ἀπολογαριάζειν.

Ἀπολογαριασμός. Georgius Lacapenus in Syntaxi, initio : λέγεται λόγος, ϗ ὁ ἀπολογαριασμὸς, ὡς ὅταν λέγομεν, ὁ ἡγεμὼν πρὸς τοὺς αὐτοῦ ἐπιτρόπους ἔχει λόγον.

Λογαριαςής. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1078. & Baſilius in Grammat. Λογιςὴς, ὁ Λογαριαςής. Λογιςὰς verò *Curatores* Latinis appellari, obſervatum ab Henrico Valeſio ad lib. 14. Ammiani, ad Euſebium, & Philoſtorgium. Auctor Etymologici : Εὐθυνοὶ, δικαςαὶ, εὐθυνταὶ δὲ οὓς ἡμᾶς Λογιςὰς λέγομεν. Synaxarium 25. Octob. in S. Demetrio, ex Metaphraſte : δι' ἐπιτηρήσεως καὶ ἐπιςασίας τοῦ μεγαλοεπιφανεςάτου τοῦ Λογαριαςοῦ κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Σεβαςιώτου, ὡς δεσπότου ϗ διοικητοῦ τὰ κατὰ Θεσσαλονίκην κτήματα. Nicetas in Man. lib. 1. n. 3. καὶ τῶν δημοσίων εἰσφορῶν φροντιςὴν καὶ λογιςὴν μέγιςον— προβάλλεται : ubi Cod. Barbarogr. habet λογαριαςήν. Functionem ejuſce Dignitatis circa vectigalia & tributa fuiſſe mox innuit. Duo porrò Λογαριαςαὶ recenſentur inter Officia Palatij Conſtantinopol. à Codino de Offic. cap. 2. n. 40. & 64. ſcilicet

Μέγας Λογαριαςὴς, & τῆς Αὐλῆς. Magni Logariaſtæ qui τῶν Λογιςῶν ὁ μέγιςος dicitur Matthæo Monacho in Catal. Off. Aulæ Conſtantinop. nulla erat functio tempore Codini, ut ait cap. 5. n. 61. Ejus veſtes deſcribit c. 4. n. 43. Μνήμης τοῦ μεγάλου Λογαριαςοῦ meminit Pachymeres lib. 7. c. 38. Dignitatis verò iſtius Cantacuzen. lib. 1. cap. 48. pag. 143. & cap. 49. initio.

Λογαριαςὴς τῆς Αὐλῆς, dicitur Matthæo Monacho in Catalogo Offic. Palatij Conſtantinopol. Λογιςὴς τῆς Αὐλῆς, ut & Anonymo ex Bibl. Mazarina :

Τοῦτον τῆς Αὐλῆς ὁ Λογιςὴς ἐπίτω.

Ejus veſtes Codinus cap. 4. n. 67. capite verò 5. n. 84. functionem deſcribit : ὁ τῆς Αὐλῆς Λογαριαςὴς λογίζεται τοὺς ἐν τῇ αὐλῇ εὑρισκομένους πάντας ῥογάτορας, εἰ λείπει τινὶ ἀπὸ τῆς ῥόγας αὐτοῦ, ἢ εἰς δούλευσιν ὑπὲρ ὧν ἐρογεύθη. Id eſt, eorum qui in Palatio merent ſtipendia exſolvit.

Λογαριαςὴς τῆς πλώϊας, apud Luithprandum lib. 6. cap. 5. *Qui claſſis rationes expendebat.* Vide Gloſſ. med. Lat. in *Longariſtis*.

ΛΟΓΓΑΡΧΗΣ, *Agminis* ſeu λόχου, *Ductor*, λοχάρχης, idem qui λοχαγωγὸς, & λοχαγὸς, Leoni in Tacticis cap. 4. n. 69. & 72. & Annæ Comnenæ lib. 1. p. 30. & lib. 10. pag. 301. ubi monet Editor in aliquot Codd. Legi λογχαγίαν, ubi alij habent λοχαγίαν. Conſtantinus Manaſſes in Mauricio :

Ἀνθυποςρέφει, φαίνονται Λογγάρχαις, Φαλαγγάρχαις.

ΛΟΓΓΙΝΟΣ, idem qui Λογγάρχης. Polybius Epiſcopus in Vita Epiphanij, πλοῖα ἔχων ἐξ ἰδίας, ἐμισθώσατο ϗ ἄλλα πολλὰ, ϗ δόσας Λογγίνον τῷ πιςοτάτῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ χρήματα, ἀπέςειλε πρὸς τὸ πριάσθαι σῖτον. Conſtantin. lib. 1. de Themat. cap. 1. p. 4. Λογγίνους γὰρ ἔλεγον τοὺς χιλιάρχους, καὶ Κεντυρίωνας τοὺς ἑκατοντάρχους. Extat in Anthologia lib. 6. Epigramma Κορνηλίου Λογγίνου.

ΛΟΓΓΟΠΗΠΕΡΙ, *Longum piper*, de quo Ruellius, & alij. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. Μακροπιπέρι, ἤγουν Λογγοπιπέρι.

ΛΟΓΓΟΣ, *Saltus*, *Silva*, δρυμὸς, ὕλη, Portio ; λοχμή. Item *Vallis*, *Anguſtia*. Scylitzes pag. 707. εἰδὼς οὖν, ὡς ἔθος αὐτῷ τῷ Βασιλεῖ, διὰ τοῦ λεγομένου Κίμβα λόγγου ϗ τῆς κλεισοῦρας ποιεῖσθαι τὰς διελεύσεις, &c. Id eſt *Per vallem Cimba & Cluſuras* : Nam hic κλείδιον, idem valet quod κλεισοῦρα. Nicetas in Manuële lib. 1. n. 2. ἐν δὲ τῇ ἀπάρσει λόγγους ὑποκαθισάντων πολεμίων, ϗ τὰς κλεισούρας καὶ λόγγους προκαταλαβόντων, μείζους ἢ πρότερον ἀνεῤῥάγησαν πόλεμοι. Ubi Codex alter, καὶ τὰ ἀμφιλαφῆ χωρία.

ΛΟΓΗΣ, Λογὴς, *Genus*, *Modus*, *Status*, *Conditio*, κατάςασις, ςάσις. Gloſſæ Græcobarb. οὓς τοιαύτην λογὴν ϗ μόδον ϗ τρόπον καλεῖται ἢ κράζεται. Romanus Nicephorus in Grammatica Linguæ Græcæ vulgaris inedita : *Qualitatis verò interrogativum eſt hoc*, τί λογῆς, *& adverbialiter, quod eſt pro omnibus generibus & caſibus & numero, ut*, τί λογῆς ἄνθρωπος ; *qualis homo?* τί λογῆς ψωμίον τρώγεις ; *qualem panem manducas?* *Cui respondetur relativè ſic*, τέτοιον, *vel* τέτοιας λογῆς, &c. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Πλατεῖα ἦσαν μάρμαρα πάσα λογῆς ϗ χρώας.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Σφάζουν ἄρματα κἂν μιᾶς λογῆς ξιφάρη.

Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Καὶ πρὸς τὸν Ἀπολώνιον αἰτίας λογῆς ἀρχίζει.

Alibi :

Καὶ ἔμπροσθεν Ἀπολώνιον ἔτιας λογῆς ἀρχίζει.

Demetrius Zenus in Batrachom.

Τέτιας λογῆς οἱ πόλεμοι ἦσαν ἀρματωμένοι.

Vide Agapij Geoponic. cap. 165.

Καθολογῆς, *Omnimodo*, *Quoquomodo*. Nicephorus in Tract. de Confeſſione : ϗ λύοντα ὅλα τὰ δέρματα, ὁποῦ ἐμπεριλαμβάνει πλάσμα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου ἤθελεν ἦσαι μὲ καθολογῆς τρόπον δεδεμένη.

Πασύλογος, *Omnigenus*. Idem Georgillas :

Ἄνθη, καὶ ῥόδα, ϗ μυρτίαις, πασύλογα λουλούδια.

Infrà :

Κρατοῦν πασύλογ' ἄρματα, ϗ μύτε δρέπανα οὐ.

ΛΟΓΙΑΖΕΣΘΑΙ, *Exiſtimare*, *Putare*, ἡγεῖσθαι, ὑπολαμβάνειν, νομίζειν. Ξαναλογιάζειν, *Compenſare*.

ΛΟΓΙΣΙΜΙΟΣ, *Moroſus*, Δύσκολος τὴν φύσιν.

ΛΟΓΙΣΤΗΣ, *Rationum alicujus Procurator*. Conſtantinus Manaſſes :

Τὸν φροντιςὴν τὸν λογιςὴν τῶν Ἄσπαρος πραγμάτων.

Vide Λογοθέτης.

ΛΟΓΙΣΜΟΣ, *Confeſſio peccatorum* Sacramentalis, ἐξομολόγησις. Alexius Comnenus in Nov. de Electionib. num. 21. καὶ ἵνα πάντας γνωρίμους ἔχωσι τοὺς πνευματικοὺς πατέρας αὐτῶν, ἵνα μὴ αὐτὶ ποιμένων λύκοι εὑρεθῶσί τινες τοὺς λογισμοὺς ἀνθρώπων ἀναδεχόμενοι. Niceph. Gregoras lib. 4. de Michaële Imp. τῷ Ἰωσὴφ Πατριάρχῃ τοὺς λογισμοὺς ἐξηγόρευεν. Extat Patris Spiritualis Inſtitutio in Jure Græco-Rom. lib. 6. pag. 417. & apud

Habertum

Habertum in Archieratico pag. 578. qua Patriarcha ſeu Epiſcopus facultatem confert Hieromonacho δέχεσθαι τοὺς λογισμοὺς τῶν ὡς πνευματικῷ πατρὶ προσιόντων αὐτῷ, &c. Ita uſurpant Balſamon in Canon. 6. Synodi Carthag. & in cap. 133. ubi de iis qui ſine Epiſcopali indultu δέχονται λογισμοὺς ἀνθρώπων, & Zonaras in Can. 7. Carthag. Nicephorus Chartophylax in Jure Græco-Rom. pag. 342. Nicetas Metropol. Theſſalon. ibid. pag. 344. Idem Balſamon in Reſponſ. ibid. pag. 380. interrog. 34. Nicetas Mitylenæus ibid. pag. 409. Balſamon Antioch. in Meditat. ibid. pag. 458. Nomocanon Cotelerianus num. 40. &c. Anonymus de Vita & converſatione Anachoretarum, apud Niconem in Pandecte MS. Serm. 28. καὶ εἴ τις θέλει, ἀποστρέφει, εἴ τις θέλει, τοὺς λογισμοὺς αὐτοῦ ἐρευνᾷ. Quod dicimus *Conſcientiam examinare*. Occurrit ibi pluries. Vide Πνευματικὸς πατήρ.

ΛΟΓΟΔΙΑΣΤΟΣ, *Varius*, Ποικίλος, in Corona pretioſa. Vide Λόγης.

ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ, *Rationalis*, *Rationum deſcriptor*: ſunt enim λόγοι, *Rationes*, *Ratiocinia*, apud Harmenopulum lib. 3. tit. 5. §. 75. Hinc Λογογραφεῖν, *Rationes conſcribere*, apud Codinum de Offic. cap. 1. num. 9. Gloſſæ Gr. Lat. Λογοθέτης, *Ratiocinator*, *Diſcuſſor*, *Diſputator*. Baſilius Imp. in Paræner. cap. 50. κἂν γὰρ ἑτέρους πταίοντας λογοθετῇς, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τῶν σαυτοῦ σφαλμάτων λογοθέτην ἔχεις τὸν Θεόν. S. Cyrillus, ubi de dæmonibus: οἱ τελωνάρχαι, καὶ λογοθέται, καὶ πρακτοψηφισταί. Procopius lib. 3. de Bello Goth. cap. 1. ἦν δὲ Ἀλέξανδρός τις ἐν Βυζαντίῳ τοῖς δημοσίοις ἐφεστὼς λογισμοῖς· Λογοθέτην Ἑλληνίζοντες τὴν τιμὴν ταύτην καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Et cap. 21. πρὸς δὲ τῶν καλουμένων Λογοθετῶν αἰκιζόμενοι, λογισμοὺς ἐκέλευον τῶν σφίσιν ἐς Γότθους πεπολιτευμένων ἀναγκασθῆναι, καὶ τῷ πολέμῳ κεκακωμένοι, φόρους τοὺς δημοσίους οὐδέν τι ἐνδεέστερον ἢ ἐν τῇ εἰρήνῃ τοῖς Γραικοῖς φέρειν. Idem in Hiſt. arcana cap. 18. καὶ τοὺς καλουμένους Λογοθέτας προσεπιπέμψας, ἀνεχαίτισέ τε καὶ διέφθειρεν εὐθὺς ἅπαντα. Et cap. 24. Ἀνθρώπων ἁπάντων χρήματα σφᾶς ὅτι πλεῖστα ξυλλέγειν ἐνθένδε κελεύσας, εὖ εἰδότας ὡς μοῖρα τῶν πορισθησομένων ἡ δωδεκάτη αὐτοῖς κείσεται, ὄνομα δὲ Λογοθέτας αὐτοῖς ἔθετο.

Λογοθετεῖν, *Rationem repoſcere*, *Ratiocinari*, *Computare*. Anaſtaſius Sinaïta Orat. in defunctos: οἱ δὲ νοὶ τελῶναι καὶ λογοθέται λογοθετοῦντες. Photius pag. 325. οὐ δεῖ οὖν λογοθετεῖν τὸν δημιουργὸν ἐφ' οἷς οἰκονομεῖ τὸν κόσμον. Scholiaſtes MS. Joannis Climaci ad cap. 113. ὁ καθ' ἡμέραν ἑαυτὸν λογοθετῶν καὶ κρίνων, &c. Item *Logotheta Dignitatem exercere*. Nicetas in Murtzuphlo num. 1. ἡμᾶς μὲν ἀπὸ οὐδεμιᾶς εὐσχήμονος προφάσεως τοῖς Σεκρέτοις λογοθετεῖν παραλέλοιπεν.

Λογοθέτης τῶν ἀγελῶν, Dignitas Palatina apud Codinum cap. 1. num. 49. Præfectus *Gregi Dominico*, uti appellatur in Cod. Theod. tit. de Grege Dom. Ejus veſtes deſcribit idem Codinus cap. 4. num. 52. additque ſua ætate nullam functionem habuiſſe. Meminit præterea hujuſce Officij Pachymeres lib. 1. cap. 17. lib. 2. cap. 13. lib. 9. c. 5. ut & Georgius Cyprius Patr. Conſtantinopolit. in Epiſt. 52. quæ inſcribitur τῷ Λογοθέτῃ τῶν ἀγελῶν τῷ Πεπαγωμένῳ.

Λογοθέτης Γενικὸς, *Logotheta ærarij Generalis*, Λογοθέτης τοῦ Γενικοῦ, Nicephoro Gregoræ lib. 6. Codino, & Anonymo ex Cod. Mazarino: Λογοθέτης τῶν Γενικῶν, Nicetæ in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. p. 1221. Pachymeri lib. 6. c. 26. lib. 10. cap. 34. & in Act. 1. VIII. Synodi: Aliis, Λογοθέτης Γενικὸς, ut Theophani pag. 305. 306. 308. 322. 402. 414. Leoni Grammatico pag. 472. Symeoni Logothetæ in Baſilio Macedone num. 10. &c. ὁ ἀπὸ γενικῶν, apud Michaëlem Syncellum in Encomio S. Ignatij Patr. Conſtantinop. Ejus munus deſcribit Nicephorus Conſtantinopol. in Breviario pag. 155. 1. Edit. τούτοις ἡγεμόνα ἐφίστησιν Ἰωάννην Διάκονον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ τῶν δημοσίων φόρων λογιστήν, ὃν Λογοθέτην Γενικὸν εἰδότι καλεῖν ἡ συνήθεια. Suprà, pag. 115. τῶν δημοσίων λογιστὴν, ὃν τὸ δημῶδες Λογοθέτην καλοῦσι, καθίστησι. Et Theophanes, & ex eo Scylitzes, an. 9. Nicephori Generalis: ἐκέλευσεν Νικήτᾳ Πατρικίῳ καὶ Γενικῷ Λογοθέτῃ τὰ δημόσια τέλη τῶν ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων ἀναβιβάσαι. Obtinuit etiam ea Dignitas extremâ Græciâ, tametſi abſque ulla functione, ut obſervat Codinus cap. 2. num. 18. c. 5. num. 19. Illius verò veſtes & inſignia idem deſcribit c. 4. n. 10. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſt. lib. 2. cap. 9. num. 9. Vide Γενικόν.

Λογοθέτης τοῦ δρόμου, *Logotheta curſus publici*, noſtris *Le Contrôlleur general des poſtes*, qui Λογοθέτης τοῦ ὀξέος δρόμου dicitur Theophani pag. 385. Ejus verò munus idem indicat pag. 162. καὶ ὁ τοῦ δημοσίου δρόμου ἐπιμελούμενος ηὐτομόλησεν, παραδοὺς τοὺς δημοσίους ἵππους. Ephræmius Monachus in Chronico:

> Ἰωάννης τις, ὁ Γλυκὺς δὲ τοὐπίκλην,
> Συγκλητικός τε, καὶ Λογοθέτης δρόμου.

Logothetarum dromi, ſeu curſus publici mentio paſſim occurrit, nullo alio functionis indicio, apud eundem Theophanem pag. 362. 368. 384. 389. Leonem Grammaticum pag. 475. 484. Conſtantinum Porphyrog. in Baſilio n. 10. & in lib. de Adm. Imp. p. 186. 192. Zonaram p. 128. 130. Nicetam in Man. lib. 3. n. 4. Nicephor. Gregoram lib. 6. p. 80. 1. Edit. in Vita MS. S. Sampſonis, &c. Habetur Theodori Abucaræ Dialogus πρὸς τὸν τοῦ Δρόμου Ἐμέσης, quem Gretzerus eundem cum Logotheta τοῦ δρόμου fuiſſe exiſtimat. At non legimus extra Palatium ullos Logothetas: ita ille fuerit dumtaxar curſui Emeſenæ Civitatis Præfectus.

Logothetæ curſus publici longè alia ac illuſtrior deinde fuit functio apud Imperatores. Eorum enim Edicta ſubſcribebant, cæteráſque Bullas aureas, eóque nomine vas, non atramentarium, ſed purpurarium, ſeu cinnabaricum ſervabat, cum cinnabari bullas ſuas ſubſcriberent Auguſti: quod quidem vas cum *Caniculus* appellaretur, inde Logotheta Dromi ὁ ἐπὶ κανικλείου dictus. Cùm igitur eodem, quo apud Latinos Cancellarius, munere fungeretur, inde Nicetas Cancellarium cum Græcorum Logotheta confert. Ac de Functione quidem Logothetæ curſus, ita exertè Nicephorus Conſtantinopol. in Breviario p. 128. 1. Edit. ὁ τῶν δημοσίων πραγμάτων τὰς ὑπομνήσεις αὐτῷ διακομίζων. Λογοθέτην δὲ τοῦ δρόμου τὴν ἀξίαν οἱ περὶ τὰ βασίλεια καλοῦσι. Quo reſpexiſſe videtur Michaël Pſellus in Encomio Symeonis Metaphraſtæ Logothetæ Dromi p. 226. καὶ πρῶτα μὲν τῶν μυστικωτέρας ἐφίστησι τῶν πράξεων, καὶ τοῖς ἀπορρήτοις βουλεύμασι κοινωνὸς προσίσταται τοῖς συμβουλεύουσιν· ἐπεὶ δὲ ἡ τοῦ τρόπου πίστις ἐν τούτοις τοῦτον ἐκήρυξε, μετὰ τῶν ἀδύτων καὶ τὰς κοσμικὰς φροντίδας συνείληφεν· ὡς αὐτὸν γεγενῆσθαι εἰσαγγελέα τε τῷ κρατοῦντι ἔξωθεν, καὶ ἐξαγγελέα τοῦ κρατοῦντος τοῖς ἔξωθεν· καὶ ἦν ὥσπερ δεσμὸς τῆς διακονίας ἀκριβής. Aureas deinde Bullas & Edicta Principum ſubſcripſiſſe Logothetas curſus; probant præſertim Novellæ Manuëlis Comneni, quæ deſcriptæ leguntur apud Carolum Labeum, atque inde eodem quo apud Latinos Cancellarius functum munere, teſtatur Nicetas in Manuele lib. 7. num. 1. οὗτος μὲν τὸ οἰκεῖον, ὡς ἡ Λατίνων φωνὴ, Καγκελάριον, ὡς δ' Ἕλληνες εἴποιεν, Λογοθέτην, — πέμψας μετὰ πλείστης δυνάμεως, &c. At id munus tranſiit poſtmodum ad Magnum Logothetam extremis ſæculis, poſt quem recenſetur etiam Λογοθέτης τοῦ δρόμου viceſimus ſeptimus inter Officiales Aulæ Conſtantinopol. à Codino cap. 1. à quo inſignia Dignitatis & veſtes deſcribuntur cap. 4. num. 30. ſed illius ætate, nullam habuit functionem, ut ſcribit cap. 5. num. 38.

Μέγας Λογοθέτης, Dignitas primùm inſtituta ab Andronico Palæol[og]o Seniore, qui Theodorum Metochitam Lo[g]othetam ærarij generalis, virum virtutibus, & inſigni literarum cognitione illuſtrem, eâ donavit. Codinus de Offic. cap.2. num.12. ὁ Μέγας Λογοθέτης. Deinde num.18. ὁ Λογοθέτης τοῦ γενικοῦ. τὸν Θεόδωρον τὸν Μετοχίτην, λογοθέτην ὄντα τοῦ γενικοῦ, ὁ Βασιλεὺς Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος ὁ πρῶτος τιμήσας Μέγαν Λογοθέτην πεποίηκεν· ὃς καὶ ἦν ὑπερέχων τοῦ μεγάλου Στρατοπεδάρχου, ὑπὸ τὸν Πρωτοστράτορα δὲ, μετὰ δὲ τὸν τοῦ Κοιτῶνος Παρακοιμώμενον. Ac de Theodoro Metochita, cui hanc Dignitatem adſcribit, ut & Pachymeres lib.6. cap. 26. pluribus egit Nicephorus Gregoras lib.9. ubi Viri Excellentis variam fortunam enarrat. Hujuſce Dignitatis munus ſic refert Codinus cap. 63. ὁ Μέγας Λογοθέτης διαλάττει τὰ παρὰ τοῦ Βασιλέως ἀποστελλόμενα προστάγματα, καὶ χρυσόβουλλα, πρός τε Ῥῆγας, Σουλτάνους, καὶ Τοπάρχας· καὶ τοῦτο μὲν ἴδιον τοῦ μεγάλου Λογοθέτου ὑπηρέτημα. Unde patet Logothetæ curſus functionem tranſlatam fuiſſe ad Magnum Logothetam, cujus inſignia & veſtes deſcribit idem Codinus cap.4. n. 11. Vide eundem Gregoram lib.6. pag.80. 1. Edit. & Michaëlem Choniatam in Orat. funebri Nicetæ fratris pag.365. v.

Λογοθέτης τῶν οἰκειακῶν, *Logotheta rerum Domeſticarum*, ſeu *privatarum*, Dignitas Palatina, apud Codinum de Offic. num.39. & Matthæum Monach. pag.39. Ejus veſtes deſcribit idem Codinus cap.4. num.42. & cap.5. num.60. ſuâ ætate nullam functionem habuiſſe teſtatur. Iſtius Dignitatis meminit præterea Pachymeres lib.2. cap.13. Extr. & c.21. lib.6. cap.34. ut & Niceph. Gregoras lib.6. pag.88. 1. Edit. Vide Conſtantinopolim Chriſtianam lib.2. ſect. 13. n.5.

Λογοθέτης τοῦ Πραιτορίου, apud Anonymum Combefiſianum in Romano Juniore num.1. qui Λογοθέτης τοῦ Πραίτορος dicitur in Jure Græco-Rom. pag.268.

Λογοθέτης τῶν σεκρέτων, *Logotheta ſecretorum*, cujus cognitio erat de re æraria & vectigali, ſeu qui Σεκρέτῳ τῷ δημοσιακῷ præerat, quod pluribus docuimus ad Alexiadem pag.262. & in Conſtantinopoli Chriſtiana lib.2. cap. 13. Hujus porrò Dignitatis meminere Anna Comnena lib. 3. Alexiad. init. & pag.85. Nicetas in Joanne num.3. in Iſaacio lib.3. num.5. in Murtzuphlo num.1. &c. Sed & non alium eſſe à Logotheta τοῦ γενικοῦ probavimus loco laudato: unde idem Nicetas in Hiſtoriæ ſuæ Epigraphe, dicitur objiſſe officium τοῦ μεγάλου Λογοθέτου τῶν σεκρέτων, καὶ ἐπὶ κρίσεων τοῦ Γενικοῦ.

Λογοθέτης τοῦ στρατιωτικοῦ apud Codin. cap.2. num.47. qui ejus veſtes deſcribit cap.4. num.50. Ejus functionem fuiſſe circa rem militarem ſeu ærarium militare, ipſa declarat nomenclatura; ærarij verò τοῦ στρατιωτικοῦ meminit Nicephorus Gregoras lib.6. at ætate Codini functio hujuſce Dignitatis nulla erat, ut teſtatur cap.5. num.67. In Concilio VI. Oecumenico Act.1. mentio fit Ἰουλιανοῦ τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων Πατρικίου καὶ στρατιωτικοῦ Λογοθέτου. Ita apud Theophanem an.9. Conſtantini filij Irenes, & Cantacuzenum lib.1. cap.49. Idem eſt qui Λογοθέτης τοῦ στρατιωτικοῦ λογοθεσίου dicitur in Concilio Nicæno II. pag.45. Edit. Labbei: & Λογοθέτης τοῦ στρατιωτικοῦ καταλόγου, apud Matthæum Monach. de Offic. Aulæ Conſtantinopol.

Λογοθέτης, Dignitas Eccleſiaſtica, ex ſecunda Pentade, apud Codinum de Offic. cap. 1. num.9. ubi ejus munus ſic deſcribitur: ὁ Λογοθέτης, εἰς τὸ λογογραφεῖν, καὶ εἰς τὰς δημοσιακὰς καὶ ἀρχοντικὰς ὑποθέσεις λογογραφεῖν. Aliud munus tribuunt Codices Regij: ὁ Λογοθέτης, ποιῶν λόγους κατηχητικοὺς πρὸς τὸν λαὸν, δίκαιος τοῦ Πατριάρχου. Aliter Godd. alij: ὁ Λογοθέτης, εἰς τὸ λογογραφεῖν τὰς ἱερὰς. Denique Cod. Allatianus: ὁ Λογοθέτης, ὑποκρατεῖ τὴν βοῦλλαν τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἅ τι ἂν γράφῃ ὁ Ἀρχιερεὺς, σφραγίζεται παρ᾽ αὐτοῦ, ὁμοίως καὶ εἰς πᾶσαν εἴδησιν τῆς ἐπισκοπῆς ἐστι δὲ καὶ εἰς τὰς κρίσεις, κρατεῖ καὶ τὸ δίσκον μετὰ τοῦ ἁγίου Ἀϊδοῦρος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διδομένης τοῦ κατακλάσεως παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως. Ex his, multiplex fuit Logothetæ Eccleſiaſtici munus. Parthenij Patr. Conſtantinopol. nuperi diploma anni 1643. apud Panagiotam in Catechiſmo Ruſſorum ſubſcribunt Laſcaris μέγας Λογοθέτης τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, & Nicolaus Λογοθέτης τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

Λογοθέσιον, *Diſcuſſio*, *Examen*, *Ratiocinium*, in Gloſſ. Gr.Lat. Nilus Monachus lib.2. Epiſt.22. καὶ πολλὴν δίκην ὀφείξει τῶν δοθέντων χρημάτων ὁ πλούσιος, καὶ ἀκριβὲς λογοθέσιον, καὶ φρικτὴν ἐξέτασιν. Baſilius Seleucienſis Epiſcopus in Olympia: λογοθέσιον ὑμᾶς ἀπεκδέχεται, καὶ κρίσις ἀπαραίτητος, καὶ κριτὴς φοβερὸς, &c.

Λογοθέσιον, *Scrinium Logothetæ*, in quo ſervabantur publicarum functionum & vectigalium Chartæ. In Edicto 12. Juſtiniani, λογοθέσιον πολιτικῶν φόρων. Λογοθέσιον στρατιωτικὸν, in Concilio Nicæno II. pag. 45. Edit. Labbei. Theoſterictus in Vita S. Nicetæ Confeſſ. num.11. καὶ παιδευθεὶς παρ᾽ αὐτῷ εἰς ἄκρον τὰ γράμματα, τῷ δημοσίων χαρτῶν γραφεὺς παραδίδεται εἰς τὸ λεγόμενον Λογοθέσιον, οἰόμενος ὁ πατὴρ αὐτοῦ δι᾽ αὐτοῦ τὰς τυχούσας τιμὰς ἐν κόσμῳ πορίζεσθαι. Theophanes pag. 306. τὰ τοῦ Γενικοῦ Λογοθεσίου πράγματα. Idem pag.314. καὶ ἐκώλυε γράφεσθαι Ἕλληνας εἰς τοὺς δημοσίους τῶν λογοθεσίων κώδικας. Apud eundem pag.306. Λογοθέσιον Γενικόν. Balſamon in Medit. de Chartophylace pag.456. καταμερίσαι ταῦτα πρὸς πέντε σεκρέτων λογοθεσία. Vide Juſtiniani Novellam 128. cap.17. 18. Nov.136. cap.5. §.14. Achmetem cap.130. &c.

Λογοθεσίαι πολιτικαὶ, *Civiles rationes*, apud Harmenopulum lib.1. tit.4. §.48.

ΛΟΓΟΠΡΑΓΙΑΙ, *Diſcuſſiones*, *Rationes*. Zonaras ad Canon. 25. Concilij Antiocheni: λόγους δὲ τὰς λογοπραγίας καλεῖ. Anna Comnena lib.15. p.485. εἴρηται γὰρ ἐπὶ τούτοις πᾶσι, καὶ λογοπραγίαι τῶν προσονομένων, καὶ τὰ τῶν πενήτων κτήματα, καὶ χρυσόβουλλοι λόγοι ἐπιβραβεύοντες τοῖς τρεφομένοις τὸ ἀναφαίρετον.

ΛΟΓΟΣ, *Verbum*, *Sermo*, uti hæ voces ſumuntur apud Latinos inferioris ævi, ſcilicet *Pollicitatio*, *Securitas verbo data alicui*: *Insjurandum*, veteri Interpreti Novellarum Juſtiniani 5. 17. 123. ut notat Cujacius lib 8. Obſerv. cap.40. cùm, inquit, λόγος interpoſito Jurejurando daretur, ut Juliani Interpres probat, & l.ult. §. ult. Cod. de iis qui ad Eccl. confug. Joannes Moſchus in Limon. cap. 36. λέγει αὐτῷ, Δός μοι λόγον, ὅτι, &c. Theodorus Lector Eccl.2. ἐπιτρεπεὶς δὲ τὸ λόγον δοῦναι ὁ Μακεδόνιος, &c. Τοὺς καλουμένους λόγους διδόναι, in Nov.17. Juſtiniani cap. 6. Chronicon Alexandrinum an.13. Theodoſij Jun. ἀκούσαντες δὲ οἱ τοῦ Αὐγούστου ἀδελφοὶ, ὅτι βασιλεύει ὁ ἀδελφὸς αὐτῶν, προσέφυγον ἐν τῇ Ἑλλάδι φοβηθέντες καὶ πέμψασα ἀπελθεῖν αὐτοὺς ὑπὸ λόγον, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου. Theophanes an. 42. Theodoſij, ubi Pulcheria ad Marcianum: Δός μοι λόγον ὅτι φυλάττεις τὴν παρθενίαν μου, καὶ τῷ Θεῷ ἀνατίθημι, καὶ ἀναγορεύω σε βασιλέα. An.3. Zenonis: δὸς αὐτῷ λόγον μὴ ἀποκεφαλίζειν αὐτόν τι καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ. Vide eundem an.6. Anaſtaſij. Rurſum in Rhinotmeto pag. 315. καὶ πολλὰ κάστρα ὑπὸ λόγον παρέλαβεν. Ead. pag. Ταῦτα ἰδόντες καὶ ἀποκτείνοντες, ἔλαβον λόγον τῆς ἑαυτῶν ἀπαθείας. Ita λόγος ἀσυλίας in Edicto 2. Juſtiniani cap.1. in Edicto 3. cap.11. §.2. cap.13. §.2. λόγος nudè, & λόγος ἀπαθείας, *Verbum ſecuritatis*, apud eundem Theophanem pag.317. 318. 323. 325

326

326.327.330.334.394.396.398.399.405.410. ut & apud ejus Continuat. lib.1. num.3. lib. 4. num.16. Auctorem incertum poſt eundem Theophanem pag. 430. 432. Leonem Grammatic. pag.451.452. 479. 482. 483. Symeonem Logothetam in Leone Armenio num.10. in Theophilo num.7.9.10. Anonymum Combefiſianum in Lacapeno num.24. Annam Comnenam pag.158. 249. 292. Mauricium in Strateg. pag.178. Conſtantinum de Adm. Imp. cap.49. Joëlem in Chron. pag. 177. in Apophthegmat. Patrum in Paulo Simplice, &c. Λόγῳ ἐνυπογράφῳ, apud eundem Leonem Grammaticum pag. 485. 495. *Securitas verbo data & ſcripto confirmata.* Vide Cujacium de Diverſis temporum præſcript. cap.10. & ad Novell.5. & 17. Juſtiniani.

Ὑπολόγιος. Symeon Logotheta in Michaële Balbo num.4. ubi de capta ab Agarenis Creta Inſula,& expugnatis omnibus oppidis, μιᾶς μόνης μὴ ἁλωθείσης, ἀλλ' ἢ λόγῳ ἀπολυτρώτῳ μετάσης, τῆ εἰσελθόντων αὐτῇ σὺν ἐλευθερίᾳ ποιεῖν τὰ Χριστιανῶν συγκεχωρημένων οἱ μέχρι τῦ νῦν Ὑπολόγιοι εἰκάλουν, ut potè qui ὑπὸ λόγῳ ſeu acceptâ vitæ ſecuritate, & Religionis libertate, ſe ſe iis ultro tradiderint. Adde Continuator. Theophan. lib.2. n.23.

Λόγῳ, *Vice alterius rei ; Pro aliquo.* Cedrenus pag.468. φ'. γδ κειμηλιάρχια ἐχώσαμεν εἰς τινα τόπον λόγῳ τῆ ἀδελφῶν σε τῆ Καισάρων κ Νωβελισσίμων. Harmenopulus lib.1. tit.4. §.80. λόγῳ διατροφῆς στρατιωτῶν, *pro militum ſuſtentatione, in Commeatum militarem.* Codinus de Offic.cap.16. num. 10. ὑπὸ τῆ κύρου πρῶτον μὲν δίδοται ἡ πεντάμοιρία λόγῳ τῆ Βασιλέως, δεύτερον ἀπὸ τῆ καθόλου φωσάτου, λόγῳ τῆ Μεγάλου Δομεστίκου τρίτον δὲ λόγῳ τῆ μερικῶν Κεφαλάδων, ἀφ' ὧ μέρος ἕκαστος ἄρχει. Id eſt *cedit in partem Imperatoris,* &c.

Λόγους ποιεῖν ὑπὲρ τινῶν, cùm unus pro aliis loquitur, formula frequens in ſubſcriptionibus Concilij Conſtantinopol. ſub Mena Act.5. ποιούμενος τὰς λόγους ὑπὲρ πάντων τῶ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ ὑπὸ τὴν Ἁγίαν πόλιν μοναχῶν. Ita etiam in Concil. Trullano Act.1.&c.

Λόγου χάριν, *Verbi gratiâ*, apud Scholiaſt. Harmenop. lib.1. tit.2. §. 65. tit.15. §.8. &c.

ΛΟΓΟΣΥΝΑΚΤΗΣ, *Ratiocinator*, in Baſilic. lib.18. tit.2. cap.5. §.6.

ΛΟΓΥΔΡΙΟΝ, Λογίδριον, *Libellus*, diminut. à λόγος: Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. λογύδριον, ὁ μικρὸς λόγος. Synodus VI. Oecumen. Act.11. de Hæreticis: καὶ τὰ αὐτῶν μυσαρὰ κ παμμιαρὰ λογίδριά τε καὶ βιβλίδια. Ignatius Diaconus in Vita S. Nicephori Patr. Conſtantinopol. num.85. λογικαῖς μεθόδοις καὶ ἀποδείξεσι τὰ τῆ ἀντιπάλων ἀνασκευάζων λογύδρια. Theoſterictus in Vita S.Nicetæ Conf. num.29. αὐτὸς ἐγὼ ἀνέγνων τρία κ δέκα λογίδεια, ἅπερ παρέδωκεν τῆ δυσὶν ἑβδομάδαις, &c. Olympiodorus Alexandrinus MS. μικρὸν λογύδριον παραθήσω, τῆ ἀληθοῦς φύσεως τὴν ἑρμηνείαν ποιησάμενος. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.6. cap.24. καὶ κἂν ἄφες μοι ἵνα τελειώσω τὰ δύο ἢ τρία μου λογύδρια. Occurrit apud Balſamon. de Incenſis, & alios.

ΛΟΓΧΑΡΙΟΝ, *Lancea*, λόγχη. Lexicon MS. Cyrilli: Βολὶς, ἀκόντιον, λογχάριον. Gloſſæ MSS. Reg. δόρατα, κοντάρια, λογχάρια. Gloſſæ aliæ MSS. Cod. Reg.930. ἀκίδας, τὰς βελῶν τὰς ἐξύτητας, αἱ σαγίτταις, ἢ λογχάρια καλῦνται.

ΛΟΓΧΗ, *Cultellus hoſtiæ conſecrandæ à tota panis maſſa ſeparandæ deputatus*: qui cùm lanceæ τῆ κεντησάσης τὴν πλευρὰν τῆ κυρίου figuram habeat, vice illius lanceæ, quæ latus Domini effodit, ſacrificio admovetur, ait Goarus in Notis ad Chryſoſtomi Liturgiam pag.116. Θεία λόγχη, in Nomocanone Coteleriano num.130. σίδηρον ἐν εἴδει λόγχης, Nicolao Cabaſilæ cap.1. ἡ ἁγία λόγχη, in Miſſa ejuſdem Chryſoſtomi; εἶτα λαμβάνει ὁ ἱερεὺς ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τὴν προσφορὰν, ἐν δὲ δεξιᾷ τὴν ἁγίαν λόγχην, &c. Mox: κ εὐθὺς πήγνυσι τὴν ἁγίαν λόγχην ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῆ σφραγῖδος, κ ἀνατέμνων, λέγει, &c. Vide Chriſtophorum Angelum de Hodierno Græcor. ſtatu cap.14. Germanus Patr.Conſtantinopol.in Myſtagog. ἡ δὲ λόγχη, ἀντὶ τῆ κεντησάσης τὴν πλευρὰν τῆ Κυρίου. Infrà de Sacro pane: διαλύμνεται σιδήρῳ τινὶ ὅπερ καὶ λόγχην λέγουσιν. Idem ſub fin. αὐτὸς μόνος ὁ Θεὸς ἄρτος, σφάττεται μὲν καὶ ὡς ἀμνὸς θύεται· τὰ δ' ἄλλα τῆ θείων δώρων ὑ λογχεύονται μετὰ τῆ λόγχης σταυροειδῶς, ἀλλ' ὡς μέλη καὶ μέρη τῆ σώματος μερίζονται κ καταγράφονται. Joannicius Cartanus in Expoſitione Divini Officij: καὶ θύει τὴν προσφορὰν μὲ τὴν λόγχην, καὶ ἔτζι χύνεις εἰς τὸ ποτήριον αἷμα κ ὕδωρ, ὥσπερ ἐρρέυσαν καὶ ἀπὸ τὴν πλευρὰν τῆ Χριστοῦ. Extant in Euchologio pag. 902. preces aliquot, ὅταν σταυροῖ ὁ ἱερεὺς πάθος νοσήματος μετὰ τῆ ἁγίας λόγχης, *ad quemvis infirmitatis dolorem ſacrâ (iſtâ) lanceâ ſignandum.* Vide XI. tabellam ex his quæ in hoc opere delineantur.

ΛΟΓΧΩΤΟΝ, τὸ χάλκανθον, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti.

ΛΟΔΟΛΑ, *Galerita*, avis, Κορυδαλός.

ΛΟΙΠΑΣ, *Reliquum, Reliquarium.* Gloſſæ Græc. Lat. Λοιπά, *Reliqua, Reliquarium.* Λοιπάς, *Reliquarium.* Suidas: λοιπὰς, καὶ λοιπαδάριον. Gloſſæ Lat. Gr. *Reliquarium*, ἔκθεσις λοιπάδος. Apophthegmata Patrum in Abrahamo num.3. ὕπαγε, πρῶτον ποίησον τὰ γεγραμμένα, καὶ τότε ἔρχῃ, καὶ γράφω σοι καὶ τὴν λοιπάδα. Novella Juſtiniani 147.in Inſcript. ὥστε τὰς ἐποφειλομένας τὰς λοιπάδας τοῖς Ἐπάρχοις, ἢ τῆ Λαργιτιῶσιν, — συγχωρεῖσθαι ἐν πάσῃ ἀδεία, &c. Vide Gloſſ.med.Lat.in *Reliquum*.

ΛΟΙΠΟΝΕΘΕΣ, λοιπὸν, τὸ λοιπὸν, *Igitur, Quocirca*, Τοιγαροῦν, οὖν, &c. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Μένεται τὸ λοιπονεθὲς ὡς τι πῶ νὰ ζητήσεις.

Alibi:

> Λέγει τὸ λοιπονεθὲς ὕπαρ νὰ γιατρεύσῃς.

Occurrit ibi non ſemel.

ΛΟΚΕΤ, *Obex*, Gallis *Lochet, Verroüil*, Venetis *Luchetto*, quæ vox Italis etiam *Catenatium* ſonat. Occurrit in Aſſiſis MSS.Regni Hieroſolymitani. Locum vide in Χανίδρας.

ΛΟΚΟΤΗΝΙΝ. Vide in Ολοκώτιν.

ΛΟΚΟΥΣΤΑ, *Locuſta*, apud Alexandrum Trallianum lib.7. cap.2. ἡ ἀσακοῦ, ἡ λοκούστας, ἢ τῆ λεγομένων καράβιδων.

ΛΟΛΟΥΔΙΟΝ. Vide in Λουλοῦδι.

ΛΟΝΤΑΡΟΠΟΥΛΛΟΝ, *Leo*: Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Καὶ ὡς τὸ λονταρόπουλλον πῦ πεινᾷ τὸ κυττάν,
> Καὶ περιστὰ μανιόζει, καὶ πάλιν ξανάγριοῦται.

Vide Λεοντάριον.

ΛΟΡΘΑ, *Rectà*, pro ὀλόρθα.

ΛΟΡΙΟΝ. Vide in Λῶρος.

ΛΟΣΤΑΡΙ, *Penula, Gauſape*; φαινόλιον, ἀμφίμαλλον.

ΛΟΣΤΟΣ, *Pala ferrea*, Hieronymo Germano.

ΛΟΤΖΑ, *Sors*, Gallis *Lot.* Stephanus Sachlekes in Narrat. MSS.

> Ἴδε τὸ πῶς εἰσωσεν ἡ μοῖρα σου Σαχλίκη,
> Εἰς ποίαν κύρτην κάθισε, καὶ ποίαν λότζαν ἦτε.

ΛΟΥΓΓΕΣ, *Scrofa, Porca.* Gloſſæ Græcobarb. αἱ χοῖροι, αἱ σκρόφες, αἱ λοῦγες.

ΛΟΥΒΙΟΝ, *Lobium, Dolichum, Lathyrum*, Leguminis ſpecies. Lexicon MS. Cyrilli: Δολιχὸν, λυβίον;

λυβίον, φασῦλιν. Vide Ruellium lib. 2. cap. 37. initio: & infrà in Φασῦλιν.

ΛΟΥ͂ΔΟΣ, *Ludus*, *Arena*, *Amphitheatrum*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Λοῦδα, τὰ παίγνια, παρὰ Ῥωμαίοις. Pæanius ſeu Capito Lycius in Metaphraſi Eutropij lib. 6. *Effracto Capua ludo*, ἐρρήξαντες τὸ μονομαχικὸν θέατρον. Idem lib. 8. *in Ludo*: ἐν μονομαχικῷ σταδίῳ. Clemens lib. 5. Conſtitut. Apoſt. cap. 1. εἴ τις Χριστιανὸς, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν εἰς τὸν Θεὸν ἀγάπην καὶ πίστιν, κατακριθῇ ὑπὸ ἀσεβῶν εἰς λοῦδον, ἢ θηρία ἢ μέταλλον, μὴ παρίδητε αὐτόν. Vetus Inſcriptio apud Gruter. CCCXXV. 1. T. ΑΙΛΙΟC ΑCΚΛΗΠΙΑΔΗC. CΕΒΑCΤΟΥ. ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟC. ΙΑΤΡΟC. ΛΟΥΔ. ΜΑΤ. ΧΕΙΡ. Id eſt *Ludi Matutini*, de quo eædem Inſcriptiones, & vetera Kalendaria. Martialis lib. 10. Epigr. 25.

In matutina nuper ſpectatus arena
Mutius, &c.

Vide leg. 2. Cod. Th. de Spectaculis, & Libanium Orat. de Vinctis, pag. 62.

Λουδάριοι, *Ludarij*, *Gladiatores*, iidem qui *Confectores*, de quibus ſuprà in V. Κομφέκτωρ. Acta SS. Tarachi, Probi & Andronici cap. 10. ὡς δὲ ἐπλήσθη αὐτοῖς ὁ καιρὸς τῆς θέας, καὶ τὸ τῆς ἡμέρας μέτρον λοιπὸν ὑπεχώρει, πολλῶν πεπτωκότων ἀνθρώπων, τοῦτο μὲν ἐκ τῶν σφαγιασθέντων ὑπὸ λουδαρίων μαχαίρᾳ, τοῦτο δὲ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων ἀναιρεθέντων. Infrà: ἐκέλευσεν μαχαιροφόρους τῶν λουδαρίων εἰσελθεῖν, καὶ ἀποσφάττειν τοὺς ἁγίους.

Λουδιμπιστὴς, videtur eſſe *qui Ludis publicis exhibendis præfectus eſt*, tametſi hanc vocem variè explicant Gloſſæ veteres. Lexicon MS. Cyrilli, & Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. Λουδιμπιστὴς, ὁ ἄρχων τῶν παιγνίων. (al. παιγνιδίων) λοῦδα γὰρ τὰ παίγνια τοῖς Ῥωμαίοις. Ubi Phavorinus habet λοῦδοι. Aliud Gloſſ. Cod. 2392. Λουδιμπιστὴς ἑρμηνεύεται ὁ διακεστὴς, ἤγουν ὁ παρθενοφθόρος, λοῦδοι γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις, ἡ φθορά. Denique Lexicon Stephani: Λουδιμπιστὴς, Ἀρρητοποιός. Clemens Conſtit. Apoſt. lib. 8. cap. 32. τῶν ἐπὶ σκηνῆς ἐάν τις προσέλθῃ ἀνὴρ, ἢ γυνὴ, ἢ ἡνίοχος, ἢ μονομάχος, ἢ σταδιοδρόμος, ἢ λουδιμπιστὴς, ἢ ὀλυμπικὸς, ἢ χοραύλης, — ἢ παυσάσθωσαν, ἢ ἀποβαλλέσθωσαν.

Λουδοτρόφος, Μονομαχοτρόφος, Ἐπιστάτης μονομάχων, in Gloſſis Lat. Gr. Gloſſæ Græco-Lat. Λουδοτρόφος, *Laniſta*. Ubi Salmaſius ad Flori lib. 3. cap. 20 emendat Λουδιοτρόφος, quippe, ut ait, *Ludij* ſunt Gladiatores, μονομάχοι, ita ut Λουδιοτρόφος ſit, qui *Ludios* inſtituit. Vide eundem in Hiſt. Auguſta p. 151. 328. Idem fortè qui Λουδιμπιστής.

ΛΟΥΘΟΥΝΆΡΙΑ, *Pannucula*, morbus de quo in Gloſſ. med. Lat. Conſtantinus Aſecretis in Viatico MS. cap. περὶ πανύκλων. Τὰ λουθουνάρια γίνονται ἀπὸ αἵματος παχέος φθοροποιοῦ, &c.

ΛΟΥΚΆΝΙΚΟΝ, *Lucanica*, *Tucetum*, ἀλλᾶς. Corona pretioſa: Λουκάνικα, *Farcimen*, Ἀλλᾶς. Gloſſæ MSS. ἀλλᾶς, ἀλλάντιος, τὸ λουκανικόν.

ΛΟΥΛΆΚΗΝ, *Limonium*, *Scolymus*, herba de qua Ruellius lib. 3. cap. 14. Gloſſæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 1177. κυνόγλωσσον, καὶ λιμώνιον, τὸ ἄγριον λουλάκην. Gloſſæ aliæ MS. λιμώνιον, τὸ ἀγριολουλάκη.

ΛΟΥΛΟΥ͂ΔΙ, Λουλούδιον, Λούλουδον, Λολούδιον, *Flos*, ἄνθος, λείριον. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

Καὶ τὰ λουλούδια τ' ἄμορφα τὴν γῆν καλοστόλισαν.

Et lib. 5.

Εἰς λολούδια ἔμορφα ποῦ πρόσφερνε τὸ ἔαρ.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Ἄνθη καὶ ῥόδα, καὶ μυρτίαις, πασύλογα λολούδια.

Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

Τὰ παιδία μὲν ἢ αἱ κόραι ἔλαβον λούλουδα καὶ ἄνθη.

Georgius Contares lib. 7. Hiſt. Athenar. ἐχάριζάν τους στεφάνους κατασκευασμένους ἀπὸ ἄνθη καὶ λολούδια διάφορα.

Λουλουδίζειν, *Florere*, *in florem erumpere*, θάλλειν, ἀνθεῖν, βρυάζειν. Λουλουδιασμένος, *Floridus*, *Efflorescens*, ἀνθηρὸς, λειριόεις.

Μεγαλολούδον, Βούφθαλμον, in Gloſſis Botanicis ex Cod. Reg. 1177. cujus Flores, inquit Ruellius lib. 1. cap. 11. oculorum orbem imitantur, crocis Anthemide majoribus.

ΛΟΥ͂ΜΑ, *Balneum*, apud Codinum in Orig. Conſtantinopol. n. 98. 99. 132. & Maximum Cythæreum Epiſc. in Synax. 31. Aug.

ΛΟΥΜΒΡΊΚΙ, ἕλμινθα, ἤτοι σκώληκες, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ: *Lumbrici*.

ΛΟΎΜΙΞ, *Rumex*, τὸ λάπαθον, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. Vide Salmaſium ad Plin. pag. 1284.

ΛΟΥΜΠΆΡΔΑ Vide in Βομβάρδα.

ΛΟΥΜΠΆΡΔΙΝ. Cod. Reg. MS. 618. fol. 287. v. τό του σταμάτισης ὑδραργύρου. Καὶ θὲς τὰ ἐν κλάσματι χύτρας ἐν τῇ καμίνῳ, καὶ θὲς λουμπάρδιν ὀλίγον, καὶ τοῦ ἄσημος ἐκλεκτός. Occurrit ibi rurſum.

ΛΟΥΜΠΟΥ͂ΝΙ, *Lupinum*, Θερμὸς, λουπινάριον. Maximus Cythæreus in Synax. 9. Novembr. in S. Mattrona: τρεφομένη μὲ λουμπούνια καὶ ἀγριολάχανα. Et 18. Febr. ἔτρωγε μόνον τὰ φύλλα τῶν λουμπουνίων. Vide Λουπῖνος.

ΛΟΎΝΕΙΝ, *Lavare*. Gloſſæ Græcobarb. νὰ καθαίρει, νὰ καθαρίζει, νὰ λούει, νὰ λύει, νὰ πλυνίσκει.

ΛΟΥΝΟΥ͂Σ. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 4.

Τότες για σφάλματα λουνοῦ, οὐχὶ διαδικά μου.

Idem lib. 10.

Καὶ δόκαν τὰ σαλπίγγια μὲ ὑριασμοὺς μεγάλους,
Που εὕγηκαν ἀπὸ λουνοὺς τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους.

Et lib. 12.

Ἀπάνω στὸ κορμίον του γὰρ ἡ ὀργίτης ἐθελέλθη,
Οὐχὶ στενάνας ὁ λουνοῦς ὁ πόσον σὺ δοσμένη.

Videtur formata vox ex ὅλος νοῦς, ſumíque adverbialiter, ut apud Italos *Totalmente*.

ΛΟΥ͂ΠΑ, *Lupa*, *Meretrix*. Euſtathius Odyſſ. χ. εἰ δὲ καὶ λοῦπα ἡ αὐτὴ, ὅπερ ἐστὶν Ἰταλικῶς λύκαινα, διὰ τὸ ἁρπακτικόν. Et Odyſſ. υ. Ῥῶμος δηλαδὴ καὶ Ῥωμύλος, οὓς ἐθήλασεν λύκαινα, ἡ παρὰ Ἰταλιώταις λοῦπα· ὃ δὴ ὄνομα μεταφέρεται αἰσχίως εἰς ἑταιρίδων προσηγορίαν.

ΛΟΎΠΗΣ, ἅρπαξ, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ. Portius: *Milvus*, *Milvius*, λούπης, πουλὶ, ἰκτὶν, ἰκτῖνος. Etymologic. Magn. & Phavorinus: Ἴκτινα, λέγουσι τὴν λεγομένην λούπην. Herodiani Epimeriſmi MSS. Ἰκτῖνος, ὁ λούπης. Achmes Onirocrit. cap. 291. ὁ λούπης εἰς πρόσωπον τοῦ στρατιώτου ἔνδοξος καὶ ληστοδιώκτης κρίνεται· ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι κατέσχε λούπην, ἢ ἔσφαξεν αὐτὸν, εὑρήσει ἄνδρα τοιοῦτον ἀναιδῆ, καὶ πατάξει αὐτόν. Deinde ait exilem eſſe hujus avis uſum in venatione. Ubi Interpres *Lupem* vertit: rectiùs *Milvum*, quomodo etiam Etymologicum Suidæ.

Λουπῖνος, *Lupinus*. Gloſſæ Cyrilli: Θερμίον, Λουπῖνον. Theophanes an. 3. Copronymi: καὶ ἐγένετο δὲ λιμὸς ἰσχυρὸς ἐν τῇ πόλει, ὥστε πραθῆναι τὸν μόδιον τῆς κριθῆς νομίσματα δώδεκα, τὸν δὲ κέγχρου καὶ τὸν λουπίνου νομίσματα ὀκτώ. Nonus de Morbor. curat. cap. 1. λουπίνων ἀπόζεμα σμήξας σμῆχε.

Λουπινάριον, eâdem notione. Suidas: Λουπινάρια, εἶδος ὀσπρίου, ἃ θερμοὺς καλοῦσιν. Gloſſæ MSS. Reg. Θερμὰ, τὰ λουπινάρια. Lexicon Nicomedis MS. Γλύκινα λουπινάρια. Baſilius in Exercit. Grammat. Moſchopulus pag. 10. & Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. habent, Θέρμια, τὰ λουπινάρια. Ita etiam in Epimeriſmis

mis Herodiani MSS. Occurrit apud Achmetem Onirocrit. cap. 206. & in Orneoſophio pag. 212. 219. 223. 224. &c.

Λουμπινάριον, ſcribitur apud Myrepſum ſect. de Droſatis cap. 5. & Agapium in Geoponico cap. 10. 179. Vide Λυμπίνι.

ΛΟΥΠΟΥΛΗ, *Lupulus*, ſeu *Lupus Salictarius*, de quo Ruellius lib. 2. cap. 141. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. λουπουλὴ, τὸ βολάνι, ὅπου σπείρει ἀπὸ ὁδηγήτρια. Fortè herba quæ naſcitur prope ædem Deiparæ, quam Ὁδηγητρίαν vocabant, de qua pluribus egimus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 4.

ΛΟΥΠΠΑ. Scribit Auctor Chronici Alexandrini ubi de Seditione Victoriatorum, poſt interfectum Hypatium, ejus ſepulchro appoſitam hanc inſcriptionem: ἐνθάδε κατάκειται ὁ βασιλεὺς τῆς Λούππας. cujus quidem vocis vim nemo hactenus videtur aſſecutus: niſi *Lupam* Remi & Romuli altricem ſpectaverint, ac proinde Romam Urbem, cujus ille Rex appellatus fuerit, vel certè Βασιλεὺς Ῥωμαίων. Vide Λύπη.

ΛΟΥΡΙ, Λωρίν, *Lorum*, *Corrigia*, ἱμάς. Gloſſæ Græcobarb. Ἀγωλίδης, καὶ ὁ λῶρος, τὸ λωρίν. Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Στρίψατο ςὸ σακούλιν σου, καὶ σφίξε τὸ λουρίν σου.

Agapius in Geoponico cap. 154. ἔπαρε κομμάτι δέρματι ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ γαδάρου, κάμε το ὡσὰν λουρὶ, νὰ τὸ ζώνεται ὁ ἀσθενὴς κατάσαρκα. Vide Λῶρον.

Λωρόποδες, *Loripedes*, *Claudicantes*, in Vita MS. S. Andreæ Sali cap. 13.

ΛΟΥΡΙΚΙΟΝ. Vide Λωρίκιον.

ΛΟΥΣΟΡΙΟΝ, *Navis Luſoria*, de qua egimus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Luſoria*. Epiphanius in Orat. Anchor. ὁ Ἀντίνοος ὁ ἐν Ἀντινόῳ κεκηδευμένος, καὶ σὺν λουσορίῳ πλοίῳ κείμενος, ὑπὸ Ἀδριανοῦ οὕτως κατεστάγη.

ΛΟΥΣΤΡΟΝ, *Luſtrum*. Scribit Scaliger in Canonibus Iſagogicis p. 179. 2. Edit. in Nummis legi, Λ. Β. & Λ. Γ. háſque voces ſignificare λούστρῳ δευτέρῳ, τρίτῳ. Alij volunt λυκάβαντα.

ΛΟΥΤΖΙΚΑ, Λουτζικας. Vide in Λύξιγκας.

ΛΟΥΤΖΟ, *Lupus marinus*, Piſcis. Agapius in Geoponico cap. 160. τὸ ὀξύγγι τοῦ λούτζου. Adde c. 229. Vide in Ζαργάνη.

ΛΟΥΤΗΡ, Λουτήριον, *Baptiſterium*: λουτήριον τοῦ βαπτίσματος, Samonæ in Diſceptat. de Sacramento altaris. Nicephorus Conſtantinopol. 1. Edit. p. 116. καὶ πλῆθος θορυβηθὲν σπουδῇ πρὸς τὸν λουτῆρα τῆς ἐκκλησίας ἠθροίζετο. Joan. Damaſcenus Orat. in Caballinum pag. 685. πάλιν εἰσάγεις αὐτὸν (Gentilem) ἐν τῷ λουτηρίῳ τοῦ βαπτίσματος, καὶ ὁρᾷ ἐκεῖνος ὕδωρ μόνον ἐπὶ τῆς κολυμβήθρας. Theophanes an. 10. Rhinotmeti: τὸ δὲ πλῆθος τῆς πόλεως θορυβηθὲν, σπουδῇ εἰς τὸ λουτῆρα τῆς ἐκκλησίας ἠθροίσθη. Concilium Nicænum II. pag. 37. Edit. Labbei: καὶ ἐλθόντες ἐν τῷ λουτῆρι τῆς ἁγίας καθολικῆς ἐκκλησίας, &c. Anonymus de S. Sophia pag. 247. τὸ δὲ ἐπίπεδον τοῦ ναοῦ, καὶ οἱ τέσσαρες νάρθηκες, καὶ ὁ Λουτὴρ, καὶ τὰ πέριξ αὐτοῦ, ὑπῆρχον οἰκήματα Δαμιανοῦ Πατρικίου. Conſtantinus Manaſſes:

> Εἰς τὸν ναὸν τὸν ἱερὸν μετὰ κραυγῆς εὐφήμου,
> Ἀνάγουσι, καὶ τῷ λουτρῷ τῷ θείῳ τελεοῦσι.

Vide Euchologium Goari pag. 453. Ita *Balnei* voce λουτῆρα, ſeu *Baptiſterium* videtur intellexiſſe Anaſtaſius in S. Liberio: *Perſecutio magna fuit in Urbe Romana, ita ut Clerici & Sacerdotes neque in Eccleſias, neque in balnea haberent introitum.*

ΛΟΥΤΡΑ, pro Λίτρα. Symeon Cabaſilas in Epiſt. apud Cruſium pag. 462. de Athenienſibus hodiernis: καὶ ἀντὶ τοῦ σὺ (λέγουσι) σοῦ· καὶ περιών, σῦζε, καὶ λίτραν, λοῦτραν.

ΛΟΥΤΡΑΡΗΣ, *Balneator*, *Balnearius*, λουτροχόος. Gloſſæ MSS. in Plutum Ariſtophanis: ἀλλ᾽ ὁ βαλανεὺς, καὶ ὁ λουτράρης.

ΛΟΥΤΡΙΚΙΖΕΣΘΑΙ, *Lavari in Balneo*. Prochoprodromus MS.

> Αὐτὸς μικρὸς οὐδὲν εἶδεν τοῦ λουτροῦ τὸ κατώφλιν,
> Καὶ τώρα λουτρικίζεται τρίτον τὴν ἑβδομάδα.

ΛΟΥΤΡΟΒΟΕΙΟ, *Trapetum*, Ἐλαιοτριβεῖον.

ΛΟΥΤΡΟΝ πνευματικὸν, *Lavacrum ſpiritale*, Baptiſmus in Concilio Nicæno I. Can. 2.

ΛΟΥΧΟΣ, apud Evagrium lib. 6. cap. 14. Edit. Genev. ſed legendum λόχος, ut in Editione Valeſiana. *Cohors*.

ΛΟΦΑ, *Merces*, *Præmium*. Vox Turcica, ut videtur. Chronicon Veneto-Byzantinum an. 1522. ἔφη ὁ Σουλτὰν Σολαϊμάνης, ὅτι ἐὰν βασιλεύσω, δώσω σοι λοφὰν ὅσον θέλεις. Infrà: ἦλθεν δὲ ὁ Ἑβραῖος, καὶ αἰτήσας τὴν λοφὰν κατὰ τὸ ἰδιόγραφον τοῦ αὐθέντου, &c.

ΛΟΧΕΙΑ Ι *Deipara*, ſeu Ἐπιλόχεια, interdicuntur in Synodo Trullana Can. 79. Ea verò celebrabant poſtridie Natalis Chriſti, coctâ ſimilâ ſibi invicem impertitâ, προφάσει δῆθεν λοχείων τῆς ἀχράντου παρθενομήτορος. Adde Matth. Blaſtarem lit K. cap. 8.

ΛΟΧΛΟΜΟΣ. Vide in Χλωμός.

ΛΟΧΟΧΟΡΟΝ, *Media penna in caudâ accipitris*. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſ. c. 4. καὶ ἐὰν ἔχῃ σκῆπτον λοχοχόρον, ἤγουν πτερὸν τῆς οὐρᾶς αὐτοῦ τὸ μέσον.

ΛΟΧΡΥΣΟΣ, pro ὁλόχρυσος. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 12.

> Κρεμμάτα, σκῆπτρα, λόχρυσα ῥοῦχα, χρυσαῖς κορώναις.

Infrà:

> Τὴν τέφραν τὰς ἐβάνασι μετὰ τὴν σκεῦ μεγάλην,
> Εἰς σεντούκια λόχρυσα, καὶ φέρνασι μὲ ταύταις.

ΛΥΓΕΑ, pro λύγος, *Salix*. Euſtathius περὶ λύγου· λέγεται δὲ λυγέα ἰδιωτικῶς.

ΛΥΓΚΙΟ, *Singultus*, λύγξ, λυγμός. Vide Λύξιγκας.

ΛΥΓΝΟΣ, *Subtilis*. Corona pretioſa: λυγνὸ, *Subtile*, Λεπτὸν. Vide Λιγνός.

ΛΥΕΙΝ, *Jejunium ſolvere*. Synod. Trullana Can. 29. ὁρίζομεν ἀποστολικαῖς καὶ πατρικαῖς ἑπόμενοι παραδόσεσι, μὴ δεῖν ἐν Τεσσαρακοστῇ τῇ ὑστεραίᾳ ἑβδομάδι τὴν πέμπτην λύειν, καὶ ὅλην τὴν τεσσαρακοστὴν ἀτιμάζειν.

Ἀπολύειν, Epiphanius in Hæreſi Aërianorum: ποίαν τε ἡμέραν ἄγειν, πῶς τε ἀπολύειν ἐπὶ τὴν ἐπιφώσκουσαν κυριακὴν φανερόν ἐστι. Utitur etiam in expoſitione fidei Catholicæ: ὅτι ἀπολύει περὶ τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων κλαγγήν.

Διαλύειν. Canon Pœnitentialis S. Joannis Chryſoſtomi nomen præferens MS. ἐάν τις μίαν θῇ τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστὴν, ἢ νηστεύει ἀπὸ τὸ Πάσχα μέχρι τὴν ν. χρὴ δὲ διαλύειν τὴν Κυριακήν.

Ἐπιλύειν, eâdem notione, apud Euſebium lib. 5. Hiſt. Eccl. cap. 23. τὰς τῶν ἀσιτιῶν ἐπιλύσεις. Infrà: ὡς μὴ δ' ἑτέρᾳ προσήκειν πλὴν τῇ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἡμέραν τὰς νηστείας ἐπιλύεσθαι.

Καταλύειν, eodem ſignificatu. Apophthegmata Patrum in Arſenio num. 24. ταχύτερον κατάλυε, ἵνα καὶ συνάξιν σου βάλῃς, καὶ τοῦ ὕδατός σου μεταλάβῃς· εἰ δὲ μήγε, ταχέως ἔχει τὸ σῶμά σου ἀσθενῆσαι. Germanus Patr. Conſtantinopol. Homil. in primam Dominicam Jejunior. πολλὰ κατὰ τὴν συνήθη πάλιν ὥραν ἐσθίεις, νηστείας τοῦτο καταλύεις. Gregorius Protoſyncellus contra Marcum Epheſium: καὶ τοὺς κανόνας λέγοντος τὰς παρασκευὰς πάσας νηστεύειν, ἡμεῖς καταλυόμεθα ὥσας δὲ ἑπτὰ καταλυόμεθα. Adde Balſamonem reſp. 52.

Καταλύσεις τῆς νηστείας, apud Monachos, variæ erant ſtatis diebus: quædam enim dicebantur καταλύσεις οἴνου καὶ ἐλαίου, in quibus vinum & oleum guſtare licebat,

licebat, quædam καταλύσας τὸ οἶνον μόνον; quædam εἰς ἰχθύας, quædam ad arbitrium, ὡς τις θέλει, quædam denique εἰς πάντα. Ita Adnotatio quædam in Typico S.Sabæ, cum hoc Lemmate: ἀδήσεις ἐν ποίαις ἡμέραις ποιοῦσιν ἀργίαν οἱ μοναχοὶ, καὶ ἐν ποίαις λύουσι τὴν νηστείαν τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ. Deinde ſub finem hæc adduntur: χρὴ δὲ καὶ τοῦτο εἰδέναι ὅτι τὰς καταλύσεις τῆς νηστείας τὰς ἐν τῷ τῶν ἁγίων μνήμαις δηλουμένας, ἐν τοῖς κοινοβίοις παραλαμβάνονται καὶ καταλύουσιν· αἱ δὲ Λαῦραι, καὶ πάντες οἱ καθ' ἑαυτοὺς ζῶντες φυλάττειν καὶ νηστεύειν ὀφείλουσι, καὶ εἰς μονὰς, τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς καταλύειν· ἴσως δὲ εἰ βούλονται καὶ τὴν Πεντηκοστὴν, καὶ τὸ Δωδεκαήμερον, εἰς ἔλαιον καὶ οἶνον μόνον. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typ.cap.41.cap.39. ἐν τῇ τραπέζῃ καταλύομεν ἔλαιον καὶ οἶνον· καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν, καταλύοντες καὶ οἶνον. Cap. 42. καταλυόμενον οἶνον μόνον. Vide Antholog. ult. Febr. Nicolaus Patr. Conſtantinopolit. ad Anaſtaſium Hegumenum montis Sina:

Τὰς ἑορτὰς λέγομεν, δεσποτικὰς οἱ πάντες,
Καὶ λύομεν οἱ ἅπαντες εἰς βρῶσιν τε καὶ πόσιν.

Infrà:

Ὀψάριον καὶ ἔλαιον κατάλυε καὶ μόνον,
Εἰ δὲ γε θέλεις, καὶ τυρὸν οὐδὲν μοι διαφέρει.

Rurſum:

Τὴν νηστείαν κατάλυε εἰς ἔλαιον καὶ οἶνον.

Joannes Jejunator in Pœnitentiali pag. 89. εἰ δὲ οἱ προαιροῦνται τινες τρίτην καὶ πέμπτην μόνον καταλύειν, ἐκείνους μὲν ὀψάριον, τούτους δὲ ἔλαιον. Suprà διαλύειν dixit. Vide Notas Cotelerij ad Clement. p.258.

Λύνθαι, *Vagari*, *Errare*, Πλανᾶσθαι.

ΛΥΙΣΘΗ, Ægyptiis, *Smilax aſpera*, apud Interpol. Dioſcor.cap.726.

ΛΥΚΑΔΟΥΡΟΣ, Accipitris ſpecies, Græc. ἰχθυῶν, noſtris, *Milan*. Vide Petr.Bellon.lib.1.Obſerv. cap.11.

ΛΥΚΟΚΡΑΝΙΤΑΙ, Piſidiæ populi, quorum meminit Juſtinianus in Nov.24. cap.1. ut & Procopius lib.3. de Bello Goth. & Theophanes an.2. ejuſdem Juſtiniani, ſic appellati quòd circa montem habitarent, qui Λύκου κράνα vocabatur.

ΛΥΚΟΝ, *Hyoſcyamus*, ſeu *Apollinaris*, frutex, de quo Ruellius lib.3. cap.107. Gloſſæ Botanicæ ex Cod. Reg. MS.848. Ὑποκυστὶς, ἤτοι ὑοσκύαμον ἄγριον, τὸ παρά τισιν λεγόμενον λύκον, τὸ φυόμενον ἐν τοῖς φα... Vide Λύκος.

ΛΥΚΟΠΑΝΘΗΡΟΙ, *Thoes*, *Varij lupi*. Gloſſæ Oppiani, Θῶες, λυκοπάνθηροι. Vide Euſtathium ſub fin. Iliad. κ.

ΛΥΚΟΠΕΤΡΙΑΝΟΙ, Maſſaliani Hæretici, cujus appellationis rationem deſcribunt Anathematiſmi ex Cod.Cæſareo apud Lambecium lib.3. Πέτρου τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς τῶν Μασσαλιανῶν, ἤτοι Λυκοπετριανῶν, καὶ Φουνδαϊατῶν, καὶ Βογομίλων αἱρέσεως, τοῦ Χριστὸν ἑαυτὸν ἀποκαλέσαντος, καὶ μετὰ θάνατον ἀναστήσεσθαι ἐπαγγειλαμένου, Λυκοπέτρου δὲ διὰ τοῦτο ἐπονομασθέντος, ὅτι λίθοις δικαίως διὰ τὰς ἀπαίρους αὐτοῦ μαγγανείας καταχωσθεὶς, ὑπέσχετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας τοῖς πονηροῖς αὐτοῦ συμμίσταις ἀναστήσεσθαι, καὶ προσκαθημένας αὐτοὺς τῷ βδελλυρῷ αὐτοῦ λειψάνῳ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὡς λύκος ἐν αὐτῷ δαίμων ἐφάνη τῆς σοροῦ τῶν λίθων ἐξερχόμενος, ἀνάθεμα.

ΛΥΚΟΡΝΙΟΝ, *Unicornis*, Gallis *Licorne*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag.164. λιοντάρι ἐμάχετον μὲ ἀγριόχοιρον, καὶ τὰ λυκόρνια ἵστεκαν, καὶ ἐθωροῦσαν τὴν μάχην ποῖος θέλει νικῆ, &c.

ΛΥΚΟΣ, vinculi genus. Apſyrtus Hippiatr. lib.2. cap.74. καὶ δεσμεύειν ἐξ ἑκατέρου μέρους ἅμματι τῷ λεγομένῳ λύκῳ, καὶ τηρεῖν ὀρθὸν ἡμέρας μ'. Hierocles: πλαγίως τε προσθεὶς, ὡς ἔθος, δεσμὰ ἐξ ἑκατέρου μέρους ἅμματι τῷ καλουμένῳ λύκῳ.

ΛΥΚΟΣ, machina bellica, Vegetio *Lupus* etiam dicta: Harpagonis nempe ſpecies, quâ arietes avertuntur aut ſuſpenduntur, ita ut impetum non habeant feriendi. Deſcribitur à Procopio lib. 1. de Bello Goth. cap.21. Extr. Vide Gloſſ.med.Lat. in *Lupus*.

ΛΥΚΟΣ, *Orobanche*, *Cauliculus*, apud Interpolat.Dioſcor.cap.360. & Petr.Bellon.lib.1.Obſerv. cap.18. Vide Λύκον.

ΛΥΚΟΣΕΜΦΥΛΛΟΝ, *Limonium*, apud Interpolat.Dioſcor. c.598. Λύκου καρδία, Prophetis, apud eundem.

ΛΥΚΟΥΣΤΑ, *Locuſta*. Alexander Trallianus lib.7. ἢ ἀστακοῦ, ἢ λυκούστας ἢ τῶν λεγομένων καραβίδων. Id porro Gloſſema videtur, cùm *Locuſta* & καραβίδες idem ſint.

ΛΥΚΟΣΚΥΤΑΛΙΟΝ, *Seſamoides magnum*, apud Interpolat. Dioſcor. c.734.

ΛΥΚΟΦΡΥΞ, *Artemiſia*, apud Interpol. Dioſcorid. cap.534.

ΛΥΚΟΧΡΟΟΣ, color lupinæ pellis colorem referens. Euſtathius Il. κ. p.689. ἡ κυνῆ τὸ λυκῆ ἐκαλεῖται, τουτέστι λύκου δορά· τεφρώδης γὰρ ἡ λυκῆ, καὶ οὐκ ἄκρατον ἔχει τὸ μέλαν· εἰς τοῦτο δὲ συντελεῖν τι καὶ ἡ κυνῆ τοῖς πολλοῖς ἰδιωτικῶς λεγομένη λυκόχροος βαφή.

ΛΥΜΗ, *Elaphoboſcum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap.485.

ΛΥΞΙΓΓΑΣ, *Singultus*, apud Portium.

Λύτζικας, eâdem notione. Joannes Jatroſophiſta MS. cap.188. πρὸς τὸν λεγόμενον λύτζικαν, ἤγουν κλόξον. Vide in Κλόξος.

ΛΥΠΕΙΝ, eſſe in luctu, apud Codinum de Offic. cap.11.n.1.

ΛΥΠΗ, *Lupa*, *Scortum*. Vide in Πολίτικη.

ΛΥΠΗΝΑΡΙΟΝ. Vide in Λυπινάριον.

ΛΥΣΑΛΑΝΘΗ, τὸ βούγλωσσον, in Gloſſis Jatricis MS. ex Cod. Reg. 190. *Bugloſſum*.

ΛΥΣΑΜΑΜΟΥΔΗΣ, Λυσαμαμοῦδα. Vide in Μαϊμοῦ.

ΛΥΣΕΝΤΕΡΙΑ, pro Δυσεντερία, apud Malaxum in Hiſt. Patr. Conſtantinopol. p.134.

ΛΥΣΤΑΖΕΙΝ, *Rabie furere*, λυττᾶν. Λυσιασμὸς, *Rabies*, λύσσα, λύττα, μανία. Λυσσάρης, *Rabidus*, λυσσώδης, in Corona pretioſa.

ΛΥΣΕΙΣ, *Reſcripta*, & *Reſponſa Imperatorum ad quæſita ſeu ὑπομνήσεις Iudicum*. Ejuſmodi extat lib.2. Juris Græco-Rom. pag.132. ὑπόμνησις Joannis Thraceſij Curopalatæ & Drungarij vigiliæ poſt promulgatam ab Alexio Comneno Imp. Novellam de Sponſalibus, eidem Imperatori oblata de ambiguitate quadam ſuper hac enata: quam ſubſequitur λύσις τοῦ βασιλέως κυρίου Ἀλεξίου, ἐπικυροῦσα τὴν προληφθεῖσαν παρ' αὐτοῦ νεαρὰν περὶ τοῦ γάμου, &c. In Rationali Peræquatorum ejuſdem Alexij MS. hæc leguntur. Τὰ ἴσα τῶν ὑπομνήσεων τοῦ γεγονότων Γενικῶν τούτων Τζιρίθου κύρου Γεωργίου, καὶ τοῦ Σπανοπούλου κύρου Γεωργίου, ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐπὶ ταύταις ἐξενεχθεισῶν προσκυνητῶν βασιλικῶν λύσεων. Bulla aurea ejuſdem Alexij, apud Annam Comnenam lib.3. pag.84. εἶναι γὰρ ἂν λύσεις παρ' αὐτῆς (matris) ἀποφαντήσονται, ἢ καὶ προστάξεις ἔγγραφοι ἢ ἄγραφοι, κἂν εὔλογοι, κἂν ἀνεύλογοι, σφραγίδα φέρουσαι αὐτῆς, τὴν Μεταμόρφωσιν καὶ τὴν Κοίμησιν, ὡς αὐτῆς τῆς βασιλείας μου λογισθήσονται. Nov.1. Manuëlis Comneni Imp. lib. 2. Juris Græco-Rom. εἴτε ἐν χρυσοβούλλοις λόγοις, διαφόρων βασιλέων, εἴτε ἐν σιγιλλίοις, εἴτε ἐν ἁπλαῖς προστάξεσιν, εἴτε ἐν λύσεσιν, εἴτε ἐν πρακτικοῖς ὑποσκάζον, &c. Zonaras in Zoe & Theodora: καὶ ζητήσεις δικῶν, καὶ λύσεις δημοσίων ἀμφισβητήσεων, &c. Vide Balſamon. ad Nomocan. Photij tit.9. cap.1.

Λύσις, *Reconciliatio Eccleſiæ*. Extat in Euchologio Goari

Goari pag.619. ἀκολουθία ἐπὶ λύσεως καὶ ὑπὸ αἱρέσεων μιανθέντος. Vide Κνεῖξις.

ΛΥΣΟΠΟΡΤΑ, *Ludicri ſpecies, apud Emeſenos.* Vita MS. S.Symeonis propter Chriſtum Sali: ἦσαν γὰρ πάλιν πρὸ τινὲς ἔξωθεν τῆς πόλεως περιέχοντες λυσόπορτα, ὧν εἷς ὑπῆρχεν ὁ υἱὸς τοῦ κυροῦ Ἰωάννου τοῦ φίλου αὐτοῦ.

ΛΥΤΑΡΙ, *Lorum quo canis venaticus alligatur:* Gallis, *Leſſe.* Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

> Φαρὶν ἐκαβαλλικεύσεν, καὶ κυνάγιον καὶ ἱεράκιν,
> Καὶ ὀπίσω ἠκολούθει τον σκυλὶν μὲ τὸ λυτάριν.

ΛΥΤΟΥΡΓΕΙΝ, pro λειτουργεῖν. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib.4.

> —— Τῷ δ' Ἀπόλλωνι δ' εὔχεν
> Ὅταν γρίψας εἰς τὸ οἶκον, μίαν ἐξαίσιον θυσίαν,
> Νὰ τοῦ λυτουργήσας τότε, &c.

Gloſſæ ad eandem Iliadem: θυσία, ἤτοι ὡς ἂν λυτουργία.

ΛΥΤΡΩΝΕΙΝ, *Redimere, Liberare*, ἀπολυτροῦν, ἐλευθεροῦν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

> Μίαν πόλιν δὲν λυτρώνεται, καὶ δ' ἄτιμα γίνεται.

ΛΥΧΕΙΝ, *Lingere*, λιχμάζειν, in Corona pretioſa.

ΛΥΧΝΙΚΟΝ, *Lucernarium, Lucernariæ preces*, Prima pars veſpertini Officij, cùm ſcilicet accenduntur lucernæ, ſeu περὶ λύχνων ἀφάς, apud Procopium lib.2. de Bello Vandalico cap. 15. & alios: Ἑσπερινὴ εὐχὴ, S.Baſilio Epiſt.187. Ἐπιλύχνιος εὐχαριστία, eidem ad Amphilochium: Λυχνικὴ ὑμνολογία, in Vita S.Bacchi Jun. Martyris pag.67. αἱ ἐν τῇ λυχναψίας εὐχαί, apud Socratem lib.5. Hiſt. Eccl. cap.22. ἐπιλύχνιοι ὧραι, apud Evagrium lib.2. Hiſt. Eccl.cap.13. Προσφωνησις ἐπιλύχνιος, apud Clementem lib.8. Conſtit. Apoſt. cap.36. Ἐπιλύχνιος ψαλμὸς, εὐχαριστία, cap.35.37. Λυχνικὸς ὕμνος in Euchologio Goari pag.641. & apud Theodorum Paphenſem in Vita S.Spiridonis MS. λύχνου ἁφὴ, in Actis S.Maximi Conf.num.6. pag.35. Acclamatio Plebis in Concil. Conſtantinopol. ſub Mena: τὴν σύναξιν κήρυξον, τὸ λυχνικὸν ἔσω ποίησον. Synodus Trullana Can. 90. μηδένα γόνυ κλίνειν μέχρι τῆς ἐφεξῆς κατὰ τὴν κυριακὴν ἑσπέρας, καθ' ἣν μετὰ τὴν ἐν τῷ λυχνικῷ εἴσοδον αὖθις τὰ γόνατα κάμπτοντες οὕτω τὰς εὐχὰς τῷ Κυρίῳ προσάγομεν. Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num.93. μετὰ δὲ τὴν τροφὴν μικρὸν καθευδήσας, ἐπιστάντος τοῦ λυχνικοῦ καιροῦ, καὶ δὴ ἐφάλλοντες αὐτῷ παραγενόμενοι εἰς τὴν ἑσπερινὴν λειτουργίαν, &c. Ex quibus patet vocem λειτουργίαν ἑσπερινὴν, apud Theodoritum lib.4. Hiſt.cap.14.non eſſe Sacrificium Miſſæ veſpertinum, uti vult Henricus Valeſius, cùm vox λειτουργία generica ſit pro quovis Officio Eccleſiaſtico. Idem Euſtathius num.95. Κυριακῇ δὲ τότε πληρωσάντος τὴν τοῦ λυχνικοῦ λατρείαν, καὶ ἐπειπόντος, Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, Κύριε, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S.Sabæ MS. cap.60. ἀπὸ μὲν γὰρ τῆς λυχνικῶν ἀπολύσεως ὥρας ἑσπέρας, &c. Vita S. Nili Jun. pag.166. ἀναχωρήσαντα τούτου ἐκεῖνον, καὶ τῆς ὥρας τῆς λυχνικοῦ καταλαβούσης, &c. Miracula S.Georgij Mart. num.25. μετὰ τὴν τοῦ λυχνικοῦ ψαλμῳδίαν, &c. Vetus Pœnitential. Græc. ὅστις ἐγέρθη τῆς τραπέζης παρὰ γνώμην τοῦ ἀρχιμανδρίτου, στηκέτω εἰς προσευχὴν ἕως τοῦ λυχνικοῦ. Λυχνικοῦ meminerunt prætereà Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 38. Euchologium pag. 2. 357. 840. 845. Nomocanon Coteleriunus num.224. &c. Unde verò fluxerit ut in Λυχνικῷ Officio canatur Hymnus, Φῶς ἱλαρὸν, &c. recitat Anonymus apud Allatium de Opinat. Græcor.num. 30. qui quidem in Cod. Regio vocatur Antigenes, qui hunc revocat ad *Sacrum ignem*, quo in die Sabbati Sancti lucernæ ad Sacrum Chriſti ſepulchrum ſub veſperam accendebantur, de quo pluribus egimus in Gloſſ.med. Lat. in V. *Ignis ſacer.* Illud prætereà conſule in V. *Lucernarium*, & Notas noſtras ad Alexiadem.

Λυχνικαῖα, idem quod Λυχνικόν. Inſtitutio Hegumeni, in Jure Græco-Rom. & apud Habertum in Archierat. pag. 586. πρῶτα μὲν σωμάτων δοξολογίαν καὶ αἴνεσιν ἀναπέμπειν κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν μετὰ τῶν ὑποτεταγμένων μοναχῶν, ὄρθρον καὶ λυχνικαῖον, καὶ τὰς ἁρμοζούσας ὥρας, &c.

ΛΥΧΝΙΤΑΡΙΟΝ, Λυχνίτης, *Lychnites* lapis, de quo Plinius lib.37. cap.8. & Pſellus de Lapidib. pag.353. vel *Carbunculus*, uti appellatur à Marcello Empirico, quâ poſtremâ notione videtur uſurpaſſe Anonymus de Templo S.Sophiæ pag. 258. ubi de Ambone: εἶχε δὲ καὶ τρύλλιν χρυσὸν μετὰ μαργαριταρίων, καὶ λυχνιταρίων, καὶ σμαράγδων· ὁ δὲ σταυρὸς τοῦ ἄμβωνος ἴσταται χρυσίου λίτρας ρ'. εἶχε δὲ καὶ στρεπτὰ καὶ λυχνίτας σὺν μαργαριταρίων ἀπόδεσιν. Achmes Onirocrit. cap.247. de Corona: εἰ δὲ ἦν ἐξ ἐρυθρῶν, ἤτοι λυχνιτῶν, &c. Nicetas in Joan. Comn. num.8. πρὸς δὲ τούτοις σταυρὸν εἰς χεῖρας δεξάμενος, πάγκαλόν τι χρῆμα, καὶ ξενίζον τῷ θέᾳ, λυχνίτῃ λίθῳ κεκολλημένον, &c. Michaël Choniates in Orat. funebri ejuſdem Nicetæ fratris, ex Edit.Lat. pag.565. *Velut ſumptuoſiores quidam margaritarij uniones, Smaragdos, Lychnitáſque magno pretio comparatos, inde domum aſportabant.* Sed addubitari poteſt, an vox λυχνίτης, Lychnitem, ſeu Carbunculum ſonet, apud eundem Codinum, pag. ſeq. θυμιάματα ὁλόχρυσα διὰ λίθων λς'. λυχνίτας τ'. ἐχούσας σταθμὸν ἀνὰ λιτρῶν μ'. πολυκάνδηλα καὶ βοτρύδια τοῦ τε ἄμβωνος καὶ τοῦ βήματος. Ubi fortè λυχνῖται nihil fuerint aliud quàm λύχνοι, in æde pendentes. Anonymus de Tinctura lapidum, MS. ἐπὶ δὲ νυκτοφανοῦς τε καὶ θαλασσοβαφοῦς ὀνομαζομένου λυχνίτου, &c. Elogium S.Pantaleonis:

> Ἦλθε πρὸς αὐτὸν τὸ ποθούμενον νέον,
> Λάμποντα, μαρμαίροντα λυχνίτου δίκην.

Aſtrampſychus in Cœlo Pythagorico MS. δηλοῖ δὲ καὶ λίθους τοὺς κοκκίνους, ἤγουν ἄνθρακας, λυχνίτας, καὶ τοὺς μέσον λευκοῦ καὶ μέλανος. Anonymus MS. de Amorib. Lybiſtri & Rhodamnes:

> Ἡ ἄλλη εἰς τὸ κεφάλιν τῆς, καὶ ἄλλη στεφάνιν εἶχεν,
> Κόκκινα λυχνιτάρια νὰ φέγγουν ὡς ἡ φλόγα.

Rurſum:

> Θεωρῶ τὸ δακτυλίδιν σου λυχνιταροδεμένον.

Vide Mauſſacum ad Plutarchum de Fluminib. in Hydaſpe, ubi multa de Lychnite.

ΛΩΒΟΙ, ut pleriſque placet, dicuntur recentioribus Græcis Scriptoribus, qui Latinis *Leproſi*: tametſi hac voce *Mutilati* generatim intelligi poſſint, ut apud Palladium in Hiſt. Lauſiaca: καὶ δέχεται αὐτῷ ἀκρωτηριασμένας γυναῖκας, λελωβημένας ὄψεις ἐχούσας, &c. At in noſtra Conſtantinopoli Chriſt. lib.4. cap.9. §.17. ex Zonara docuimus ita appellari τοὺς τὰ σώματα λελωβημένους ἐκ τῆς νόσου τῆς ἱερᾶς, καὶ τοὺς λελεπρωμένους. Regio enim morbo lepra intelligitur, ut eſt obſervatum ab Henrico Valeſio ad Euſebij Hiſt. Eccl.lib.6. cap.9. Neque fortè aliter Theodoritus lib.4. Hiſt.c.19. ὁ δὲ Βασίλειος οὕτως ἠγάσθη τὸν ἄνδρα, ὡς καὶ χωρία κάλλιστα, ἃ εἶχεν αὐτόθι, τοῖς ὑπ' αὐτοῦ φροντιζομένοις δωρήσασθαι πένησιν, οἳ τὸ σῶμα ἅπαν λελωβημένοι, πλείονος ὅτι μάλιστα θεραπείας προσδέονται. Ita λελωβημένοι, in Apophthegmat. Patr. in Agathone n.30. & in Carione num. 2. intelliguntur. Synaxaria in S.Zodeco 31. Decembr. ἐστέγετο αὐτὸς ὡς τῇ νόσῳ τοῖς λελωβημένοις λέπρας ἀμώμως. Nomocanon Coteleriaus num.94.

num. 94. Πρεσβύτερος κυτζὸς, ἢ λωβὸς, ἢ κυφὸς, &c. Codinus in Orig. Conſtantinopol. n. 96. de Orphanotrophio: καὶ ἐτύπωσαν ἀναπαύεσθαι τοὺς λωβοὺς ἐκεῖσε, καὶ σιτηρέσιον λαμβάνειν. Vide Theophanem an. 1. Valentis, & Cedrenum pag. 319. & 399.

Λωβοτροφεῖον, *Leproſorum domicilium*, τὸ τῶν λωβῶν γηροκομεῖον, Cedreno an. 14. Mauricij, πτωχεῖον τῶν λελωβημένων, Palladio in Hiſt. Lauſiaca cap. 5. Libellus Iſchyrionis Diaconi Alexandrini, in Concilio Calchedon. Act. 3. pag. 404. καὶ ἀπελαύνομαι ἐν ἑνὶ ξενῶνι τῶν λελωβημένων. Vide Scylitz. pag. 752. De Lobotrophio Conſtantinopolitano plura diximus in Conſtantinopoli Chriſtiana.

Λωβάα, ἡ νόσος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. Λώβη, apud Cedrenum & Zonaram in Conſtantino M. *Lepra*.

ΛΩΔΙΞ, *Lodix*. Arrianus in Periplo Maris Erythræi: καὶ ἐβένιον, καὶ ἀβόλλαι, καὶ λώδικες οὐ πολλαὶ, ἁπλοῖ τε καὶ ὀλόπιοι.

Λωδίκιον, eâdem notione. Epiphanius contra Meletianos: καταπέτασμα αὐτὸς ὁ Πέτρος ἐποίησε μέσον τῆς φυλακῆς, ἱμάτιον ἐκπετάσας, τουτέστι λωδίκιον, εἴτε οὖν πάλλιον.

ΛΩΛΟΣ, *Stultus, Stolidus*, Ἀνόητος, μωρός. Gloſſæ Græcobarb. Ἄφρων, λωλὸς, παλλὸς, μωρός. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, ex Codic. MS.

Ἀμὴ θωρεῖς τὸ λωλὸν, καὶ κρίμαν εἰς ἄλλο κρίμα
Βάλη γομάρη πάνω τε, κ' εἰς κεφαλὴν κλίμα.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. πολλοὶ ἄνθρωποι εἶναι τόσον πολλὰ λωλοὶ, &c. Ubi Cod. Gr. ἀλόγιστοι præfert. Λωλὰ, *Stultè*, *Stolidè*, Ἀνοήτως, ἀβούλως. Vide Maximum Cythær. 22. Jul.

Λωλάδα, Λωλάρα, Λωλία, *Stultitia*, *Dementia*, Μανία, ἀφροσύνη. Gloſſæ Græcobarb. Ἀβελτηρία, μωρία, λωλάρα, παλλάρα. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Αὔριον γιαμὴν θέλω βαλθῆ μετὰ πολλῆς λωλίας.

Et lib. 3.

Καὶ με λωλίαν ἐδιέβηκεν ἐκεῖ στὸ παραθύρι.

Vide in Φλαρία.

Λωλαίνειν, Λωλανίσκειν, Λωλαίνεσθαι, *Stultè agere*, *Inſanire*, Μωραίνειν, ἠλιθιάζειν. Eædem Gloſſæ: Μωραίνειν, νὰ μωραίνῃ, νὰ λωλαίνει, νὰ παλλάνει, νὰ γίνῃ μωρός. Rurſum: Μωρίζει, ἀφορμίζει, λωλανίσκει, παλλανίσκει.

ΛΩΟΣ, *Auguſtus menſis*. Suidas, & alij.

ΛΩΡΙΚΑΤΙΩΝ, *Loricatio*, *Opus tectorium*. Eclog. 2. Baſilic. ὡς ἐστι τὰ χλοηφόρα γύδια, καὶ τὰ ἀνάβρυτα ὕδατα, καὶ αἱ μαρμαρώσεις, καὶ αἱ λωρικατίωνες, καὶ αἱ ζωγραφίαι. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Loricare*.

ΛΩΡΙΚΗ, *Lorica*. Eclogæ Leonis & Conſtantini Impp. tit. 17. §. 4. ἐπαίρειν τὸν στρατιώτην ἐξαιρέτως τὸ ἱππάριον αὐτοῦ, σὺν τῷ σελλοχαλίνῳ, καὶ τὸ ἅρμα αὐτοῦ, καὶ ἐὰν, ὡς εἰκὸς, ἐπικτήσατο λωρίκην, καὶ μόνον. Vita MS. S. Theodori Syceotæ: καὶ βαλτηρίαν σιδηρᾶν ἔχουσαν σταυρὸν, καὶ λωρίκην ἐπάνω τοῦ τραχήλου αὐτοῦ λιτρῶν ν'.

Λωρίκιον, eâdem notione. Epimeriſmi Herodiani MSS. Θώραξ, τὸ λωρίκιον. Gloſſæ Gr. MSS. Reg. Cod. 1673. Θώρακος, λωρικίου πολεμικοῦ. Suidas: Μανδύας, εἶδος ἱματίου, ὅπερ καλεῖται λωρίκιον. Juſtinianus in Nov. 85. cap. 4. τὰς λεγομένας ζάβας ἤτοι λωρίκια. Theophanes an. 17. Heraclij: ἔλαβον τὰ λωρίκια καὶ τὰς κασίδας αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἅρματα. Infrà: καὶ τὸ λωρίκιον αὐτοῦ ὁλόχρυσον ἔλαβον. Adde pag. 324. Auctor incertus poſt eundem: πάντας γὰρ τὰ ἅρματα καὶ λωρίκια ἔρριψαν εἰς τὴν ὁδόν. Achmes cap. 156. ἡ εὗρε θώρακα ἤτοι λωρίκιον. Ita cap. 249. Conſtantinus in Tact. pag. 10. λωρίκια μέχρις ἀστραγάλων ἀνασυρόμενα διὰ λωρίων καὶ κρικελίων· ἐχέτωσαν δὲ τὰ λωρίκια θηκάρια δερματινὰ, &c. Eadem habet Leo cap. 5. §. 4. cap. 6. num. 35. cap. 18. §. 50. Laonicus lib. 9. pag. 309. Edit. Genev. de Alanis: ποιοῦντες λωρίκια ἐξαίρετα.

Λωρίκιον, *Lorica*, *Muri munimentum*. Lexic. MS. Cyrilli: Θωρακίοις, προμαχῶσιν, ἢ λωρικίοις. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1707. Θωρακίοις, προμαχῶσι, δρυφάκτοις, ἢ λωρικίοις μέχρι μέν τινος ὑποστέλλοντες τοῖς θωρακιδίοις ἠρέμουν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Lorica*.

Λωρικαρικός. Nicetas in Manuële lib. 5. ἄλεσα αὐτῷ ὡπλισμένα μετὰ κεφαλαρίων καὶ σαγισμάτων λωρικαρικῶν. Id eſt *cum ſagis, quæ vicem Loricæ præſtant*, cujuſmodi ſunt *Gambezones*, de quibus fusè egimus in Gloſſ. med. Lat.

Λωρικάτος, *Loricatus*, *Loricâ armatus*. Theophanes pag. 331. Νουμερόφυλακες μέχρι τῶν εἴκοσι καὶ ἀπέμειναν ἐχόντων ἀνὰ ἑκατὸν λωρικάτων πρὸς τὸ ταῦτα φυλάττειν. Leonis Tactica cap. 15. §. 9. πάντως δὲ χρήσιμόν ἐστι τὸ πολλοὺς λωρικάτους καὶ καταφράκτους φαίνεσθαι τοῖς πολιορκουμένοις. Apud Conſtantinum de Adm. Imp. cap. 51. occurrit neſcio quis Conſtantinus λωρικάτος. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Loricatus*.

Λυρίκιον, idem quod Λωρίκιον. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 1673. Μανδύας, εἶδος ἱματίου, ὅπερ καλεῖται λυρίκιον. Auctor Etymologici: λέγεται δὲ θώραξ τὸ ὅπλον, ὁ σιδηροῦς χιτὼν, ὅπερ ἐστὶ λυρίκιον. Lexicon MS. Cyrilli: Θώραξ, λυρίκιον, πύργος, χιτὼν, σῶμα, στῆθος. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Μάλιστα τὸ λυρίκι τε ἦτον ὁλοχρυσάφι.

Idem lib. 11.

Καὶ τὶς ἐβάσταζε κατέκτην κυράτζες καὶ λυρίκια.

Demetrius Zenus in Batrochom.

Λυρίκια μάτλο κάμασι νὰ δείχνουν ἀγριώμενοι.

Λυρικάτος, *Loricatus*, apud Theophanem an. 5. Juſtiniani: ἦλθον δὲ ἀπὸ φλαβιανὸν νεώτεροι Πράσινοι διακόσιοι λυρικάτοι.

Ἐπιλωρίκιον, Ἐπιλωρίκιον, *Tunica Loricæ ſuperinjecta*, Gallis *Cotte d'Armes*. Joannes Tzetzes ad Heſiodi ἔργ. β'. pag. mihi 158. χιτὼν καὶ φᾶρος· ἐστὶ τὸ διεσχισμένον ἱμάτιον, ὁ καλοῦμεν ἐπιλώρικον. Leo in Tacticis cap. 5. §. 4. ἐπιλωρικὰ ἱμάτια, κλιβάνια σιδηρᾶ, ἢ καὶ ἐξ ἑτέρας ὕλης. cap. 6. num. 4. ἔχειν δὲ καὶ ἐπιλωρίκια, ὅτε χρεία, ἐπενδυόμενα. Adde num. 26. Conſtantinus in Tactic. pag. 11. ἐπιλώρικα καὶ ἱμάτια κλιβάνια σιδηρᾶ, ἢ ἀπὸ ἄλλης ὕλης. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obſeſſa: καὶ ῥάπτεται περὶ ἐπιλώρικα, καὶ καμαλαύκια παχέα, εἰ δυνάσει, ἀντὶ κασσιδίων. Ἐπιλώρικον, & ἐπιλωρίκιον, apud Codinum de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap. 4. num. 27. cap. 6. num. 18. 35. cap. 17. num. 53. Vide Diſſertat. 1. ad Joinvillam.

Ἐπιλωρικοφόροι, in Novella Nicephori Phocæ de Militibus, &c. ἐπεὶ τὰ τῶν κλιβανοφόρων καὶ ἐπιλωρικοφόρων κίνησιν ἔλαβε.

ΛΩΡΟΣ, *Lorum*. Gloſſ. Gr. Lat. Λῶρος, *Havena*, ſeu *Habena*. Moeris Atticiſta MS. ἱμονιὰ, Ἀττ. ἱμὰς, ὁ λῶρος, Ἑλλ. Philemon in Lexico Technologico MS. Τελαμὼν, ὁ λῶρος τῆς ἀσπίδος. Porphyrius de Spiritibus. ἱμὰς, ὁ λῶρος. Lexicon MS. Cyrilli, Moſchopulus & Auctor Etymologici: ἱμάντες, λῶροι. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. & Suidas: ἀορτὴρ, ὁ λῶρος, ἐν ᾧ τὸ ξίφος κρέμαται. Rurſum: ἡνία, τὰ λῶρα· ἡνίας χαλινοῦ, λῶρα. Baſilius de Exercit. Gram. κεστὸς, ὁ κοιλωτὸς λῶρος. Scholiaſtes Oppiani lib. 2. Halieut. v. 352. ἱμάσθλη, λῶρος. Scholiaſtes MS. Æſchyli in Perſis: ἐστι δὲ σκαλμὸς, τὸ ἐν τῷ χείλει τῆς νηὸς ἐν οἷς αἱ κῶπαι δίδονται· τροπωτὴρ δὲ ὁ λῶρος δι' οὗ δεσμεύονται. Mauricius Homil. 42. τέως μὲν λώροις αὐτὸ βασανίζει. Martyrium MS. S. Julianæ, καὶ καλεῖται ἐκεῖσε τῇ γυναικὶ τὴν βάσανον· ἡ δὲ ἦν λώροις ἐκ τεσσάρων διαλυθεῖσα νεύροις μετὰ ξηροῖς, λύγοις δὲ χλωροῖς ἐπὶ πολύ τι αὐτὴν καὶ μετὰ πολλῶν

λῶν τύπῳ ἐδεῖ. Andreas Cretenſis in Encomio S. Georgij Mart. num. 10. καθάπερ τὰ ἄγαλμα τῶν μειρακίων οἱ παῖδες ταῖς, λώροις ἐπανθισμένοις. Utuntur paſſim Scriptores. Zacharias Pap. lib. 2. Dialog. cap. 31. Eclogæ Leonis & Conſtantini Impp. tit. 28. §. 5. Michaël Attaliates in Synopſi tit. 85. Martyrolog. Baſilij 29. Maij in S. Theodoſia, Anonymus in Rhetoricam Ariſtotelis, pag. 48. Demetrius Conſtantinopol. lib. 1. Hieracoſophij cap. 31. Auctor Etymologici in Σκῦλος, Suidas in Ἀλῶος, & Ἀναφορεύς, Symeon Logotheta in Michaële & Theodora num. 1. &c.

Λωρίον, idem quod Λῶρος. S. Chryſoſtomus Orat. in XL. Martyr. & Auctor Etymologici Σφαιρωτὴρ, τὸ παρὰ τοῖς πολλοῖς λεγόμενον λωρίον. Vide Photium Cod. 274. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 1673. Σφαιρωτὴρ, σανδάλιον γυναικεῖον, κόμμα, λωρίον. Gloſſæ aliæ: ζωνίκιον, τὸ λωρίον τοῦ ὑποδήματος. Leonis Imp. Tactica cap. 5. §. 4. & cap. 6. §. 2. ζάβας τελείας μέχρι τῶν ἀστραγάλων ἀνασυρομένας διὰ λωρίων ἢ κρικελλίων. Germanus in Myſtagogia pag. 150. Edit. Morelli: τὰ λωρία τοῦ στιχαρίου εἰσὶ τὰ ἐν τῇ χειρὶ ἱμαντώσεως τοῦ δεσμοῦ τοῦ Χριστοῦ. Nicetas Græcobarb. in Andronico lib. 2. ἀπὸ δὲ τοῦ γονάτων μέχρι καὶ τῶν ποδῶν ἐνειλυμένον ἀσπρὸν πανὶν μετὰ λωρίων, ἕως κάτωθεν γονατιζόμενον. Adde eundem Leonem cap. 18. §. 83. Conſtantinum in Tactic. pag. 13. Mauricium lib. 1. cap. 2. Nonum de Curat. morb. cap. 122. Euchologium pag. 545. &c.

Λῶρον, apud Zachariam Pap. lib. 2. Dialog. cap. 31. lib. 3. cap. 13. 20.

Λωρίζειν, *Loris cædere.* Vita MS. S. Symeonis Sali: εὗρεν αὐτὸν ὅτι ἐβάσταζεν αὐτὸν μία πρεσβυτέρα, καὶ ἄλλο ἐλώριζεν αὐτόν.

Λωροτόμος, *Coriarius.* Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 930. & Suidas: σκυλοτόμος, σκυλεύς, λωροτόμος. Heſychius σκυλοτόμος, λωροτόμος. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Ῥάβαμος, κλάδος ἢ βλαστὸς, σκυτοτόμος, λωροτόμος. Sic in Cod. Reg.

Λωροτομεῖν, *Pellem in lora diſſecare.* Martyrium S. Baſilij Presbyteri num. 15. διὰ τοῦτο κελεύει τὸ ἱμὸν κράτος λωροτομηθῆναι σε ἀπὸ τοῦ σώματός σου ἡμερησίως λώρους ἑπτά. Et num. 16. καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἔλαβον ἵνα ἀπὸ τοῦ ἐκτεμνόμενον λώρων τοῦ σώματος αὐτοῦ, καὶ ἔρριψεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰουλιανοῦ.

Ζυγόλωρον, *Lorum jugi.* Proclus in Heſiodi opera & dies lib. 2. πρὸς τὸν ῥυμὸν τῆς ἁμάξης ἐξίδραμεν· ὅθεν πολλοὶ ἀλώπεκα ταύτην φασὶ τὸ ζυγόλωρον ἐδίησαν.

Λωρόσακον, Λωρόσακκον. Tactica Leonis Imp. cap. 6. §. 16. εἰς δὲ τὰς σέλλας δύο σκάλας σιδηρᾶς, καὶ λωρόσακον (Checus legit λωρόσακκον) καὶ πέδικλον, καὶ σελοπούγγιον, &c. Ubi Conſtantinus in Tacticis pag. 15. εἰς δὲ τὰς σέλλας ἔχωσαν αἱ δύο σκάλαι σιδηραῖ, καὶ λωρόσακκον, καὶ πέδικλον, καὶ σελοπούγγιον. Idem infrà eâdem pag. σελοπούγγια μεγάλα, τουρίκβολα καὶ ὄξεας, λωρόσακκα, πέδικλα σελλωμάτια σιδηρᾶ μετὰ καρφίων αὐτῶν. Mauricius lib. 1. cap. 2. ἔχειν δὲ εἰς τὰς σέλλας σκάλας σιδηρᾶς δύο, λωρόσακον, πέδικλον, σελοπούγγιον. Ita rurſum λωρόσακκα habet Leo cap. 5. §. 4. ubi tamen Checus *Loroſacca* vertit. Meurſius *Soccum loro adſtrictum* hiſce locis interpretatur: ego verò malim *Soccum* & *Lora*, id eſt una cum loris ſuis, intelligi: nam Græci recentiores ita duas voces ſolent conjungere.

ΛΩΡΟΣ, veſtis Conſulatis & Imperatoria, in *Lori* formam, quæ reliquæ veſti imponebatur, uti eam deſcripſimus in Gloſſ. med. Lat. in *Lorum*, & in Diſſert. de Impp. Conſtantinopol. nomiſmatibus n. 6. de qua videtur intelligēdus Syneſius in Orat. de Regno p. 16. ὑμῖν δὲ οὐδὲ χιτὼν ὅτε ἀποχρῶν· οὐ γὰρ εἰσιτητὸν εἰς τὸ ὁμοτίμων τὸ βουλευτήριον, ὅτι ἀρχαιριαζόντων, ὅτι ἐπ' ἄλλοις τὸ συνεδριαζόντων, ἀλλ' ἢν μὴ δὲ πέπλον τοιοῦτον ὑποβαλλόμενοι. Ubi agit de veſte Conſulari, quæ hac tempeſtate in uſu erat, & quam *Lorum* vocabant. Leo Grammaticus in Baſilio pag. 472. τοῦ Βασιλέως ἐν τῷ αὐτοῦ κοντομῷ λῶρον φορέσαντος, καὶ χρήματα πολλὰ δίδοντος, &c. Symeon Logotheta in Theophilo num. 5. διαπρέψαντι δὲ καὶ τὰς Βασιλικὰς στολὰς, τούς τε λώρους, καὶ τὰ λοιπὰ χρυσοϋφάντα κατασκευάσας. Ubi Georgius Hamartolus in Chr. MS. κατασκευάσας τοὺς λεγομένους λώρους. Perperam verò pro capitis tegumento *Lorum* uſurpari putavit Balſamon in Meditat. de Patr. Conſtantinopol. pag. 451. ὅτι γὰρ τῷ τῆς Βασιλείας λώρῳ κατὰ τὸ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου νομιζόμενον θέσπισμα κεκόσμηται, &c. Idem de Chartophylace pag. 461. διὰ καὶ ὁ μέγας ἅγιος Κύριλλος ὁ Πάπας Ἀλεξανδρείας, ἐπὶ κεφαλῆς χρυσοῦν λῶρον περιβέβληται, ὅτε τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου προέστη. Infrà: καὶ πάντων ἀπερικαλύπτων ἱερουργούντων μετὰ τοῦ αὐτοῦ λώρου τὴν κεφαλὴν καλυπτόμενος καὶ διαμεριζόμενον μετὰ χρυσοπάστου λώρου τὴν τοῦ ἁγίου Σιλβέστρου κεφαλὴν, καὶ τὸν μετ' αὐτὸν ἀρχιερέων τῆς Ῥώμης καταλαμβάνοντος: ubi faſcias illas eſſe putavit quibus caput ambiebatur, quemadmodum Turci hodierni *Turbanis* ſuis caput involvunt & tegunt, quod procul eſt à vero. Neque enim Conſtantinus M. ejuſmodi tegumento caput unquam texit, quod ille Silveſtro conceſſerit, ſed *Lorum*, quod & ὠμοφόριον in Donatione Conſtantini appellatur, quódque collum & brachia ambiebat, uti pluribus locis laudatis docuimus: hîc quippe λῶρος & ὠμοφόριον idem videntur, cùm & à Corona capitis diſtinguantur, apud eundem Balſamon. ad tit. 8. Nomocan. cap. 1. Ubi hanc Donationem deſcripſit: ἐν' ἐκεῖνα δὲ καὶ τὸ διάδημα ἤτοι τὸν στέφανον τῆς κεφαλῆς ἡμῶν, ἅμα καὶ τὸ λῶρον καὶ τὸ ὠμοφόριον, ὅπερ περικυκλοῖ τὸν βασιλικὸν τράχηλον, ἅμα δὲ καὶ πορφύραν χλαμύδα, καὶ χιτῶνα κόκκινον, &c. Proinde graviter hallucinatur cùm addit: διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ γινομένας προελεύσεσιν αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ θείᾳ τούτων ἱερολειτουργίᾳ, διὰ βασιλικοῦ λώρου τὴν κεφαλὴν καλύπτεται. Similiter errat Balſamon in iis quæ recitat de Alexandrino Patriarcha, cùm alia quam λώρου appellatione donetur illius qua caput tegitur, cùm ſacra peragit, Calyptra, ἱερὸν, ſcilicet; ut in hac voce docemus: quod rurſum ad Nomocanonis locum laudatum repetit. Illius verba ſunt: ἀλλὰ καὶ ὁ κατὰ καιροὺς Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἀπὸ τῆς παρόδου ἐπὶ τοῦ διατάξεως μετὰ λώρου λειτουργῶν· ἔλαβε γὰρ τὴν ἐξουσίαν ταύτην ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας ἀπὸ τοῦ Πάπα Ῥώμης Κελεστίνου, ὅτι ἡ ἐν Ἐφέσῳ γέγονε σύνοδος κατὰ Νεστορίου· τοῦ γὰρ Κελεστίνου μὴ δυναμένου παρουσιάσαι εἰς Ἔφεσον, καὶ κρίναι τὸν Νεστόριον, συνέδοξεν ἐπιτραπῆναι τὸν ἅγιον Κύριλλον ὑπὸ τοῦ Κελεστίνου προκαθῆσαι, τῆς συνόδου ἀντ' αὐτοῦ. Εἰς γοῦν παράστασιν τοῦ ἔχειν αὐτὸν τὸ δίκαιον τοῦ Πάπα Ῥώμης Κελεστίνου, ἐκάθισε μετὰ λώρου, καὶ καθίδρυσε τὸν Νεστόριον· ἐκτότε οὖν μετὰ τοῦ αὐτοῦ λώρου ἱερουργοῦσι, καὶ προεδρεύουσιν οἱ Πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας, καὶ αἰτίασιν οὐχ ὑποπίπτουσιν. Neque porrò aliud videtur eſſe Λῶρος ille, cujus meminit Achmes Onirocrit. cap. 258. εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι ἐφόρει ζώνην ἀπὸ χρυσοῦ, καὶ λίθων, καὶ μαργάρων, ἤτοι λῶρον, εὑρήσει ἐν τῷ μέσῳ τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐξουσίαν μεγίστην, καὶ ὄνομα μέγιστον. Sed & Theophylactus in Acta Apoſtol. Pallium iſtud Conſulare *Orarij* nomenclatura videtur donaſſe: τὰ μὲν σουδάρια ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐπιβάλλονται τὰ δὲ σιμικίνθια ἐν τῇ χειρὶ κατέχουσιν οἱ μὴ δυνάμενοι ὠράρια φορεῖν, οἷοί εἰσιν οἱ φοροῦντες ὑπατικὰς στολὰς πρὸς τό. Hinc

Λωρωτὸν, *Lorata, Virgata veſtis*, quam Principum propriam fuiſſe ſatis innuit idem Achmes capite 220. περὶ ἱματίου λωρωτῶν εἰς εὐφημίας πρόσωπον, ἢ εἰς εὐδοξίαν, ἢ τῶν χιλίων αὐτῶν λωρωτῶν κρίσεις, ἐάν τις ἔβαλεν ἱμάτιον λωρωτὸν ἀσυνήθως,

θως, εἰρήνης εὐφημίαν, καὶ χαρὰν, καὶ εὐδοξίαν. Infrà: λωρωτὸν ἀληθινὸν, λωρωτὰ ἀπὸ μιλάξης, & ἀπὸ ἐρίων occurrunt. Vide Tabellam IV. VI. & VII. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

Χρυσόλωρος, idem quod Λωρωτὸς, *Loris ſeu Segmentis aureis diſtinctus.* Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 10. cap. 10. ἔπειτα ἐπέθηκαν αὐτῷ ὀθόνην μιλαξωτὴν μακρὰν χρυσόλωρον διὰ παντὸς τοῦ μήκους, &c.

Χρυσολώριν@, eâdem notione. Anonymus de Inventione S. Stephani: σανδάλια χρυσολώενα ὑποδεδεμένος.

ΛΩΡΟΣ, *Fornix*, *Arcus*, Ἀψίς. Procopius lib. 1. de Ædific. Juſtin. cap. 1. τῶν ἀψίδων, ὥσπερ ἐμνήσθην ἄρτι, (λώρους δὲ αὐτὰς οἱ μηχανοποιοὶ ἐπικαλοῦσι) μία τις, ἡ πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιόν ἐστι, &c.

ΛΩΡΟΣ, *Vas* ſic appellatum. Gloſſæ Gr. MSS. Reg. Cod. 2062. ἀμφορίσκος, ὁ λῶρος, ἔστι δὲ καὶ ἀγγεῖον.

ΛΩΤΑΞ, *Mendicus*, *Prodigus*. Euſtathius ad Iliad. β. καὶ δηλοῖ (λῶτος) καλαμίσκον τινα, ἐξ οὗ καὶ λώταξ, ὁ περὶ τοιοῦτον λωτοῦ πονούμενος. Gloſſæ MSS. & Phavorinus: Λώταξ, ὁ ληστὴς, ἢ ὁ μύρα ἀλειφόμενος, ἢ ὁ καταδαπανῶν ἐν τοῖς αἰσχροῖς τὸν βίον αὐτοῦ, ὡς ὁ πόρνος, καὶ ὁ ἀνδρόγυνος, ἢ ὁ αὐλητής. Chryſoſtomus Homil. 13. ad Epheſios: οὐχ ὁρᾷς τούτους τοὺς προσαιτοῦντας, οὓς λώτακας ἡμῖν ἔθος καλεῖν. Occurrit etiam in Clementis Conſtitut. Apoſtol. lib. 8. cap. 32. ubi conſulendus Eruditus Cotelerius.

ΛΩΤΙΚΑΡΙΟΙ. Manethon Apoteleſmaticus MS. δειλοὺς δὲ καὶ Σάτυρος ῥαπτάς, κολυμβητάς, λωτικαρίους. Sed legendum videtur λεντικαρίους.

ΛΩΦΟΣ. Manuël Malaxus in Chron. MS. p. 653. νὰ ἔχη λωφὰ τόσα ἄστρα τὴν ἡμέραν διὰ τὴν ζωοτροφίαν αὐτοῦ.

M.

MΑ, *Sed*, *Verùm*, ἀλλὰ, δέ. Ex Italico *Ma*. Occurrit paſſim apud Panagiotam in Catechiſmo Ruſſorum, & alios.

ΜΑΒΛΗΣΙΑ. Vide in Μαυλιστής.

ΜΑΒΡΟΝΙΑ, Lesbiis & Phrygibus, herba quam Lemnij & alij Σαρκόφαγον vocant. Vide Bellon. lib. 1. Obſerv. cap. 26.

ΜΑΒΡΟΣ. Vide in Μαυρός.

ΜΑΓΑΔΙΟΝ, *Pars Lyræ in qua plectrum illiditur*, Heſychius: Μαγάδιον, αἰραῖον κιθάρισμα. Epiſtola Pſelli 88. ex Cod. Reg. εἰ δὲ καὶ αὐτὸ πάρεργον τῆς ἀναβολῆς ἐγένετο, καὶ δεῖ μαγάδιον ὑποθεῖναι τοῖς φθόγγοις, &c. Vide Gloſſ. med. Latinitat. in *Magade*.

ΜΑΓΑΖΙ, *Apotheca*, *Armamentarium*, Ἀποθήκη, ὁπλοθήκη. Gall. *Magaſin*.

ΜΑΓΑΡΙ, *Utinam*, Εἴθε, αἴθε.

ΜΑΓΑΡΙΖΕΙΝ, *Stercore faciem conſpurcare*, *Maculare*, *Inquinare*, *Fœdare*, Μιαίνειν, μολύνειν, ἀτιμάζειν. Vide Leunclavium in Pandecte Turcico num. 22. Gloſſæ ad Iliadem Græcobarb. Ἐμόλυνεν, ἐμαγάρισε. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 9.

> Ἀφ' οὗ Ἐμηλία σκεύθηκεν ὅλον τὸ πρόσωπόν του,
> Ἀπαίμα καὶ κορνιακτὸν ὁλομαγαρισμένον.

Hiſtoria MS. Apollonij Tyrij: καὶ τὸν ἠγόρασεν σκύλο μαγαρισμένο.

Μαγαρισία, Μαγάρισις, Μαγάρισμα, *Fœditas*, *Sordes*, *Inquinamentum*. Corona pretioſa, Μαγάρισις, *Macula*, Κηλίς. Gloſſæ Græcobarb. Ἀσέλγεια, πορνεία, ἀκαθαρσία, μιαρία, μαγάρισμα.

Μαγαρίζειν, *In Religione fœdari*, maximè *Agarenorum religionem profiteri*, *amplecti*. Theophanes an. 2. Leonis Iſauri, de Umaro: καὶ μαγαρίζειν τοὺς Χριστιανοὺς ἠνάγκαζεν, καὶ τοὺς μαγαρίζοντας ἀτελεῖς ἐποίει. Adde eundem an. 5. Leonis Chazari. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho pag. 485. & Symeon Logotheta num. 22. καὶ μαθὼν ὡς διὰ δόλου τοῦ Σαμωνᾶ ταῦτα αὐτῷ ἐγέγονεν, ἀναγκασθεὶς ἐμαγάρισεν, αὐτός τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. Petrus Chartularius M. Eccl. in Reſponſis lib. 6. Juris Græco-Rom. ὁ εἰς ἔθνη κρατηθεὶς, καὶ μαγαρίσας, &c. Menologium Baſilij 6. Mart. καὶ μετὰ τὰ πολλὰ ταλαιπωρηθῆναι, ἐμβληθέντες τῇ φυλακῇ, ἠναγκάσθησαν μαγαρίσαι. Utuntur paſſim alij, Continuator Theophanis lib. 3. num. 36. Achmes Onirocrit. cap. 12. Euchologium Goari pag. 882. Acta SS. XLII. Martyr. num. 28. 35. Nomocanon Cotelerianus n. 48. 538. 539. Anonymus de Vulpe & Lupo, Threnus MS. de capta Conſtantinopoli, &c.

Μαγαρίτης, *Apoſtata*, *Saracenicam Religionem amplexus*. Theophanes an. 15. Heraclij: καὶ Κοσμᾶς τινὰ πλησίον αὐτοῦ ἐστῶτα πρόσφυγα Ῥωμαίων μαγαρίτην εἶπεν, &c. An. 4. Conſtantis: ἐδολοφονήθη Οὔμαρος ὁ τῶν Σαρακηνῶν ἀρχηγὸς, — ὑπό τινος Πέρσου μαγαρίτου. An. 24. Copronymi: καθεσχέθη δὲ καὶ Χριστόφορος ἀπὸ Χριστιανῶν μαγαρίτης, καὶ πρῶτος τῶν Σκαμάρων. Adde Anonym. Combefiſian. in Romano Juniore n. 14.

Μαγαρισμὸς, *Saracenica Religio*. Joannes Jejunator in Orat. de Confeſſione & Pœnitentia: περὶ παραπτωμάτων, περὶ μαγαρισμοῦ, περὶ μικροφαγίας, &c.

Ἀμαγάριστος, *Impollutus*, *Intemeratus*, Ἀμίαντος, ἀμόλυντος.

ΜΑΓΓΑΔΙΟΝ. Anonymus de Amoribus Callimachi:

> Καὶ γύρωθεν εὔηχον μαγγάδιν ὡς κυρτίνα.

ΜΑΓΓΑΝΑ, apud Suidam, & in Gloſſis Baſilic. exponitur, τὸ σιτηρὸν ἀγγεῖον ἐκ ξύλων κατεσκευασμένον. Idem Suidas: Γαυλὸς, ποιμενικὸν ἀγγεῖον, ἢ σιτηρὸν ἀγγεῖον, ὃ Ῥωμαῖοι καλοῦσι μαγγάναν. Rurſum: Μαγγάναν οἱ Ἰταλοὶ ὀνομάζουσιν· ἔστιν ἐν τῷ Γαυλός.

ΜΑΓΓΑΝΕΙΑ, in Lex. MS. ποικιλία ἐκ διαφόρων ὀψαρίων κεκαρυκευμένη. *Dapes ex variis piſcibus conditæ.* Vide Suidam.

ΜΑΓΓΑΝΟΝ, *Machina*: παράδοξόν τι, Suidæ. Euſebius lib. 6. Hiſt. Eccl. cap. 43. αἰφνίδιον ἐπίσκοπος, ὥσπερ ἐκ μαγγάνου τινὸς, εἰς τὸ μέσον ῥιφθεὶς ἀναφαίνεται. Nicephorus Calliſt. lib. 9. Hiſt. Eccl. cap. 9. ὡς ἐκ μαγγάνου τινὸς, ἢ Θεὸς, τὸ λεγόμενον, ἀπὸ μηχανῆς. Zacharias Pap. lib. 4. Dialog. cap. 5. θεώμενοι οὖν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν τὸν νεὸς οἰκοδομηθῆναι οἶκον, καὶ ἐν πλείστῳ τῷ βάρει τοῦτον ὑψῶσαι, μεγίστους δὲ κίονας ἐν τοῖς μαγγάνοις κρεμᾶσαι. Ubi Gregorius M. *Pendere magnas in machinis columnas.* Vide Synaxaria in S. Anaſtaſia Romana 29. Octob. & Theophan. an. 13. Conſtantij.

Μάγγανον, pro Μάγγανον, niſi mendum ſit apud Macarium

carium, Homil. 26. ὁ γὰρ πολύπλοκος διάβολος ἔχων μάγγανα, καὶ τρίβυρα, καὶ ποικιλίαν πολλὴν, καλίχει τὰς νομὰς τῆς ψυχῆς, &c.

Μάγγανον, *Seræ obex*, *Peſſulus*, *Vectis*, Βαλανός. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 1062. Βαλανός ἐστι τὸ εἰς τὸν μόχλον σιδήριον, καλεῖται μάγγανον. Eadem habent Scholiaſtæ Thucydidis & Ariſtophanis, ut & Auctor Etymologici.

Μάγγανον verò propriè appellatur quidquid repellendis fallendiſque hoſtibus ſolers militum cura comminiſcitur. Μάγγανα ἀμυντικὰ πρὸς ἀποτροπὴν τῶν πετροβόλων, apud Mauricium lib. 11. Strateg. c. 3. Sed & ipſas Machinas oppugnatorias ita præſertim nuncupant Græci recentiores. Gloſſæ Lat. Gr. *Balliſtra*, σφενδόνη, μαγγανὸν πολεμικόν. Auctor Etymologici: ἑλεπόλεις, αἱ τὰ μάγγανα, καὶ μηχανήματα τὰς πόλεις πορθοῦντα. Theophanes an. 13. Conſtantij: ὡς καὶ ἐλεφάντων πλῆθος ἀγαγεῖν ἐπιτηδείων πρὸς συμμαχίαν, καὶ βαλιστὰς μισθωτοὺς, μαγγανά τε πολλά. Infrà: ἐκίνησε ταῦτα μάγγανα καλῶσαι, &c. Hinc Μάγγανα dictæ ædes Conſtantinopoli, in quibus aſſervabantur Machinæ bellicæ, de quibus nos multa in Conſtantinopoli Chriſtiana. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Manganum*.

Μαγγανικὰ, eâdem notione. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag. 898. καὶ πεζοὺς ἐσπέρας ἔστησαν ὀλίγα μαγγανικά, καὶ χελώνας ἀπὸ βραχιαλίου, &c. Mox: καὶ πάλιν τῇ ἑξῆς ἔστησαν πλῆθος μαγγανικῶν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τὸ πολεμηθὲν παρ᾽ αὐτοῦ συνεγγὺς ἀλλήλων, ὡς ἀναγκασθῆναι τοὺς τῆς πόλεως πάμπολλα στῆσαι μαγγανικὰ ἔνδοθεν τοῦ τείχους. Et pag. 906. καὶ ἔγγαγον τὰ μαγγανικὰ ἀπὸ τοῦ τείχους ἃ ἦσαν παραστήσαντες. Theophanes an. 10. Leonis Iſauri: ὁ ταλαίπωρος ἐκεῖνος βάλλεται ἀπὸ λίθου ἐκ τοῦ μαγγανικοῦ τιμωρηθείς. Et an. 2. Michaelis Curopalatæ: παρέταξατο Κροῦμμος κατὰ Μεσημβρίας ἐν μηχανήμασι μαγγανικῶν καὶ ἑλεπόλεων. Adde eundem an. 6. Juſtiniani Rhinotmeti pag. 317. & pag. 322. Auctorem incertum poſt eundem Theophanem pag. 433. 434. Symeonem Logothetam in Leone Armenio num. 9. 11. Leonem Imp. in Tactic. cap. 6. num. 7. 27. cap. 14. n. 83. cap. 20. num. 60. &c.

Μαγγανέλα, *Mangenella*, *Machina bellica minor*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

Καὶ παρευθὺς γὰρ ἔρριπτε ξυλόκαστρα νὰ ποίσουν,
Καὶ μαγγανέλαις φοβεραῖς, καὶ πύργους, καὶ τρεμπούκα.

Vide Gloſſ. med. Latin. in *Mangenella*.

Μαγγανιτζάτζα, eâdem notione. Nicetas in Cod. Barbarogr. in Manuële lib. 5. num. 5. οἱ γὰρ βάρβαροι τοὺς διαπεπραμένους τῶν μηχανημάτων ἔβαλλον ὑψόθεν, καὶ τῶν ἔργων ἀπεκώλυον, βέλη τε νιφάδων ἀφιέντες πυκνότερα, στήσαντές τε ξύλα καὶ μαγγανιτζάτζας.

Μαγγανοτζάγγρα, *Arcubaliſta*. Vide in Τζάγγρος.

Χειρομάγγανα, *Machina bellica manualis*. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obſeſſa, τετζαρίας, μαγγανικὰ, καὶ τὰς λεγομένας ἠλακάτας, καὶ χειρομάγγανα, &c.

Μαγγανάριος, *Manganarius*, *Machinarum bellicarum artifex*. Hero in παρεκβολαῖς: Ἁρματοποιοὺς, μηχανοποιοὺς, μαγγαναρίους, ἰατροὺς, χαλκεῖς, σιδηροποιούς. Leo in Tactic. cap. 5. num. 7. Τοξοβαλλίστας ἐμπείρους, μαγγαναρίους, λεπτουργοὺς, χαλκεῖς μετὰ ἐργαλείων αὐτῶν. Adde cap. 6. n. 27. cap. 14. num. 116. c. 15. num. 36. & Conſtantinum in Tacticis pag. 12. Vetus Inſcriptio apud Reineſium pag. 539. FABER LIGNAR. MACHIN. BELL.

Μαγγανάρης, eâdem notione. Theophanes an. 5. Mauricij: εὑρὼν δὲ Βυσσὸν τὸν τῆς πόλεως μαγγανάριον, ἀνελεῖν αὐτὸν ἐπειρᾶτο.

Μαγγανεία, pro μαγεία. Lexicon MS. Colberteum: Μάγγανον, παράδοξον· καὶ ἡ γοητεία, μαγγανεία. Theophanes an. 6. Zenonis, καὶ Παμπρέπιον τὸν συγκλητικὸν τὸν ἐπὶ μαγγανείᾳ διαβαλλόμενον. Τὸ κρασὶ μαγγανιζόμενον, in Synaxario Maximi Cythærenſis Epiſc. 27. Martij.

ΜΑΓΓΟΥΝΑ, Μαγκοῦνα, *Cicuta*. Neophytus in Gloſſis Jatricis MSS. Κώνειον, τὸ σπέρμα τῆς μαγγούνας. Ita etiam Gloſſæ aliæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. Gloſſæ aliæ Jatricæ MSS. ex Cod. 190. & 1843. Κώνειον, ἡ μαγκοῦνα. Anonymus Jatricus ex Cod. Reg. 945. fol. 62. μαγγούνας σπόρον, καὶ τὸ γλυκυρίζου σπόρον, &c. Alius Anonymus MS. Botanicus: Κώνειον, ὁ τῆς μαγκούνας σπόρος.

ΜΑΓΓΥΡΆΝΑ, Myrepſo de Antidotis c. 485. ex MS. ex Edito verò 491. *Majorana*, fortè, inquit Fuchſius.

ΜΑΓΕΙΡΙΝΌΣ, *Coquus*, Μάγειρος.

Μαγειρεύειν, *Coquinare*, *Eſcas coquere*, μαγειρεύειν, ὀψοποιῆσαι. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. ἥψησεν, ἐμαγείρευσεν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: ἐβιάζετο μαγειρεύειν τοῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ συλλογῆς ἕνεκεν μαγγανίων ἐξερχομένοις. Syntipas MS. ἀπέρχομαι εἰς τὸ χωράφιον, καὶ σὺ ἄρτι μαγείρευσόν τι, καὶ φέρε μοι ἔξω τὰ φαγία. Mox: καὶ τὸ μὲν μαγείρευμα μετὰ τὸ τζουκαλίου ἐκόμιζε. Achmes Onirocrit. cap. 206. ἐὰν δὲ ἴδῃ τις ὅτι ἤσθιεν ἐξ αὐτῶν μαγειρευμένα. Adde cap. 209. 242. Nicetas Græcobarb. MS. de Statu Urb. num. 5. καὶ ποικίλας βρωμάτων μαγειρεύοντες ἔτρωγον. Liber Jatricus MS. ex eod. Cod. Reg. λαβὼν ὀρνίθιον λιπαρὸν, καὶ μαγείρευσας αὐτὰ μετὰ ἀρωμάτων, &c. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 59. ὁμοίως καὶ ὅσα μαγειρεύονται ἐγλίγορα. Mox: τρῶγε τὸ μαγειρευτὸ κρέας πρῶτον, ὕστερα τὸ ὀπτόν. Ita Μαγειρευτὰ ἐδέσματα, in Typico MS. τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 47. Vide Georgium Contarem in Hiſt. Athenar. pag. 126.

Μαγείρευμα, *Pulmentum*, *Juſculum*, *jus pulmentarium*, ὄψον, ζωμὸς, προσφάγιον. Heſychius: ὀψὸν, μαγείρευμα. Corona pretioſa: Μαγείρευμα *Ferculum*, Ἔδεσμα. Idem Agapius cap. 7. μοίραζε δὲ εἰς τρία μερτικὰ τὸ χωράφιον, τὸ ἕνα τρίτον σπείρε σιτάριον, τὸ ἄλλο μαγειρεύματα, καὶ τὸ ἄλλο γ΄. ἄφησον ἄσπορον. Adde cap. 10. Μαγείρευμα, apud eundem cap. 188. 204. Nicetas MS. in Murtzuphlo: καὶ φοβεῖται μήπως σφαγιασθῶσι, καὶ ὡς μαγείρευμα γένωνται τοῖς ἐχθροῖς, &c.

Μαγειρεία, Μαγειριὰ, *Caro cocta*. Gloſſæ MSS. in Batrachom. Homeri: ἐδέσμασι, μαγειρίαις. Achmes Onirocrit. cap. 42. ἐὰν δὲ ἴδῃ ὅτι τρώγει λιπαρὰν μαγειρίαν, καὶ πίνει τοῦ ζωμοῦ, &c. Prochoprodromus MS.

Ψωμίον, κράσιν πλατυπλατύν, καὶ τὴν μαγειρίαν.

Typicum MS. ſuprà laudatum cap. 45. μηδὲ τῶν μοναχῶν τις αἰτεῖτο μεθ᾽ ἑαυτοῦ λαβεῖν ἢ μαγειρεῖον, ἢ ἑσπέριον. Phavorinus: Καλαθηφόροι, οἱ τὰ μαγειρικὰ φέροντες.

Μαγειρεῖον, *Coquina*, apud Harmenopulum lib. 2. tit. 4. §. 59. ὀπτανεῖον, in Epimeriſmis MSS. Herodiani. Lexicon MS. Cyrilli: ὀπτανεῖον, μαγειρεῖον, ἢ ὁ φοῦρνος.

Μαγειραλός. Gloſſæ Græcobarb. Jatricæ MS. κρέμα γλυκιὸ, οὗτος μαγειραλὸς, ὄψωμα.

Μαγειρευτὴ, ὀψοπάναξ, in Gloſſis Jatricis MSS. Græcobarb.

ΜΑΓΕΥ͂ΕΙΝ, *Incantare*, Γοητεύειν. Martyrium SS. Timothei & Mauræ num. 8. ἰδοὺ γὰρ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐμάγευσε συμμαντεῦσαι αὐτῷ. Teſtamentum MS. Salomonis; ὅτε μὲν μαγευομένη ὑπὸ τῶν σοφῶν γίνομαι ὡς Κριός. Prochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ἔδε κεφαλὴν σκορδαψὸς ὁκάτι ἐγὼ ἐμαγεύθην.

Achmes Onirocrit. cap. 127. εἰ δὲ ἔχει ἄνδρα, μαγεύονται τῷ ἀνδρί. Vide præter Lexicographos Petrum Cheitomæum de Græcobarbaris Novi Teſtamenti, &c. pag. 88.

pag.88. & Clementem Alexandr. de Divite ſalvando num.41.

Μάγιμα, Μάγευμα, Μάγισμα, *Sortilegium*, *Incantatio magica*, Μαγίον, in Nomocanone Coteleriano n.217. εἰ ὑπὲρ μαγίον ποιήσει.

Μάγισσα, *Saga*, *Venefica*. Gloſſæ MSS. in Ariſtophanis Plutum: τὴν Κίρκην, τὴν μάγισσαν. Nicetas in Murtzuphlo num.4. γυναικάριόν τι συνεωρσμένον ἁμαρτίαις, δρυινῶν ζάκορον, μάγισσα καὶ μαντεύτρια. Μάγισσα Μηδεία, apud Georgium Contarem in Hiſt. Athenar. lib.1.

Μαντεύτρια, eâdem notione, apud Achmetem cap.275.

ΜΑΓΊΔΙΟΝ, apud Zachariam Pap. lib.2. Dial. cap.1. appellatur, quod *Capiſterium* vocat Gregorius M. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Capiſterium*.

ΜΑΓΙΔΙ. Synaxar. Maximi Cythærei 19. Nov. φοβηθεὶς μήπως καὶ ἁρπάξουσιν ἀπὸ τὰ χαίρια τα, ἐπρόσταξε πάλιν νὰ τὰ φέρουν εἰς τὴν μαγιδιά.

ΜΑΓΊΣ apud Arabas λέγεται τὸ Σκυτάκιον, ut eſt in Etymolog. magno.

ΜΑΓΊΣΔΙΟΝ. Vide Μαγίδιον.

ΜΑΓΊΣΤΕΡ, *Magiſter*. Auctor Etymologici: Μαγίστερ, διδάσκαλε, ἐπιστάτα· λέγεται δὲ καὶ ὁδηγός. Gloſſæ Gr. MSS. Reg. Μαγίστερ, κατὰ Ῥωμαίους διδάσκαλος. Lexicon MS. Cyrilli: Μαγιστέρους, ἐπιστάτας, διδασκάλους. Ita etiam in Gloſſis Baſilic. Juſtinianus in Nov.30. cap.2. ὀνομάζεσθαι δὲ βουλόμεθα κατ' οἰκείαν ἑκάστην κουδικίω τῆς ὅλης Κομιτιανῆς, καὶ τῶν δεκατρειῶν τῶν Πριμιτιβίων, οὓς δὴ Μαγιστέρας, καὶ Πρώτους, καὶ Δευτέρους καλοῦσιν, ἑτέρους τοὺς μετ' αὐτούς, &c.

Μάγιστρος. Gloſſæ Baſilic. Μάγιστροι, οἱ πλεῖον τῶν ἄλλων φρονεῖν ὀφείλοντες, καὶ οἱ διδάσκαλοι οἱασδήποτε τιμῆς.

Μάγιστρος, *Nauclerus*, Προεστὼς νηός, Ναύκληρος, in Gloſſ. Baſilic.

Μάγιστρος, *Magiſter*, ita dictus κατ' ἐξοχὴν *Magiſter Officiorum*, cujus Dignitas ut & autoritas magna ſemper fuit in Palatiis Imperatorum: Παλατίνος Μάγιστρος, apud S. Athanaſium in Apolog. ad Conſtantium, ubi de Palladio: Μάγιστρος τῶν βασιλικῶν ὀφφικίων, in Concil. VI. Oecumenico, τῶν ἐν τῇ αὐλῇ καταλόγων ἡγεμών, Menandro Protectori in Legat. ἡγεμὼν τῶν ἐν τῇ αὐλῇ τάξεων, Zoſimo lib.2. & Evagrio, lib.3. Hiſt. cap.29. τῶν ἐν τῇ αὐλῇ ταγμάτων ἡγούμενος Agathiæ lib.4. & Procopio Gazæo in lib.3. Reg. cap.3. τῶν ἐν Παλατίῳ ταγμάτων ἀρχηγός, Procopio lib.1. de Bello Perſ. cap.8. τῶν ἐν τῇ αὐλῇ τάξεων καταστάς, Suidæ in Rufino: ὁ περὶ τὸν Βασιλέα πεζεταίρων ἀσπιδηφόρων, καὶ δορυφόρων τὴν ἡγεμονίαν πεπιστευμένος, Theodorito Quæſt. in 2. Regn. interrog. 40. denique Πρῶτος τοῦ Παλατίου, in Menologio Baſilij, in S. Heſychio 9. Maij. Gloſſæ Baſilic. Μάγιστρος ὀφφικίων, ὄνομα οὐδὲν ἧττον τῶν ἡγεμόνων τῶν αὐλικῶν καταλόγων σημαίνει. Ejuſmodi Μαγίστρων meminerunt præterea Theodoritus lib.5. Hiſt. cap. 18. Idem Procopius lib.1. de Bello Perſ. cap.11.13. lib.2. de Bello Gotth. cap.22. Extr. lib.4. cap.11. init. in Anecdot. pag. 78.1. Edit. Priſcus Rhetor in Gotthic. & alij. At cùm hæc Dignitas primitus eſſet unica, in plures deinceps eſt diſpertita: nam uſque ad viginti quatuor fuiſſe autor eſt Luithprandus lib. 6. Rer. per Europ. Geſt. cap.5. quorum tamen prærogativa illuſtris habita, ut qui interdum Patricios præcederent, ut ex Synodo Conſtantinopol. VIII. colligitur, in qua Magiſtri ante Patricios nominantur. Cedrenus: πρῶτα μὲν τῇ τῶν Πατρικίων τιμήσας ἀξίᾳ, εἶτα καὶ Μάγιστρον, καὶ ὕστερον Καίσαρα. Neque tamen ſemper: nam in Synodo Trullana, initio, Patriciatus Dignitas præponitur Magiſtri Dignitati, ubi Nicetas nominatur ὁ ἀπὸ Ὑπάτων, Πατρίκιος, καὶ Μάγιστρος τῶν βασιλικῶν ὀφφικίων. Ut ut ſit conſtat admodum illuſtrem fuiſſe, cùm λαμπρότατοι dicantur apud Scylitzem pag.590. Conſtantinus in Baſilio num.16. καὶ τὸ τῆς Μαγίστρων ὑπερλάμπρου τιμῆς ἀξιοῖ. Conſtantinus Manaſſes pag.69. Edit. Reg. & 130. Meurſij:

> —— Τῶν λαμπρῶν τινὸς καὶ παραδόξων
> Πρὸς τῆς ὄντος Βασιλεῖ, Μαγίστρου τὴν ἀξίαν.

Horum Magiſtrorum ſequioris ætatis occurrit paſſim mentio apud Scriptores Byzantinos.

Μαγίστρισσα, *Uxor Magiſtri*, dicitur mater Taraſij Patricij, apud Nicephorum Xanthopulum, in Synaxario feſti Dedicat. Templi τῆς πηγῆς.

Μαγίστερος. Lexicon MS. Colberteum: Μαγιστέρους, ἐπιστάτας, διδασκάλους.

Μαγίστριον, *Magiſterium*, *Magiſterij Dignitas*. Apud Ammianum. Theophanes an.1. Anaſtaſij: ὑποψίαν δὲ ἔχων καὶ περὶ Λογγῖνον τὸν Μάγιστρον ὁ βασιλεύς, παύει τὸν Λογγῖνον τοῦ Μαγιστρίου. Μαγιστρότης, eâdem notione apud Euſebium lib.8. Hiſt. Eccl. cap.23. Μαγιστερία ἀρχὴ, apud Theophylact. Simocattam lib.2. cap.3.

Μαγίστειρον, κατὰ Ῥωμαίους, διδασκάλειον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708.

Μαγιστράτον, apud Procopium in Hiſt. Arcana pag. 71.1. Edit. καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἔς τι τὸ τοῦ Μαγιστράτου ἀξίωμα ἦλθε: & Conſtantinum de Adm. Imp. c.46. ἀπέστειλε δὲ Πατρίκιον Κωνσταντῖνον, —— διδωκὼς αὐτῷ καὶ ἱμάτιον μαγιστράτου, πρὸς τὸ ποιῆσαι τὸν Κυρκένιον τὸν Γέροντα Μάγιστρον. Occurrit ibi ruſum ſemel ac iterum.

Μαγιστράτοι, ἄρχοντες, in Gloſſis Baſilic.

Μαγιστριανός, *Magiſtrianus*, *Agens in rebus*, Officialis Magiſtri Officiorum. Gloſſæ Lat. Gr. *Agens in rebus*, Μαγιστριανός. Ita in Concilio Calchedon. & aliis & in libro 7. Baſilic. tit. 5. cap.93. *Agentes in rebus* appellantur Μαγιστριανοί, ut & apud Julianum Anteceſſorem. Gloſſæ Baſilic. Μαγιστριανός, ὁ Καστρήσιος, Μαγιστριανός, μανδάτωρ. Neſtorius Patr. Conſtantinopol. in Relat. ad Impp. in Concilio Epheſino Act.1. τοῦτο γὰρ αὐτὸ οἱ ἀποσταλέντες ὑπ' αὐτοῦ ἐδήλωσαν Μαγιστριανοί. Alibi: διὰ τοῦ θαυμασιωτάτου Παλλαδίου τοῦ Μαγιστριανοῦ. Concilium Calchedon. Act.1. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος Μαγιστριανός, καὶ Σπεκουλάριος τοῦ θείου Κονσιστωρίου. Theodorus Diaconus Alexandrinus in Epiſt. ad idem Concilium Calchedonenſe Act. 3. ἐπεὶ δύο καὶ εἴκοσι ἔτη, πλέον ἢ ἔλαττον, ἐστρατευσάμην ἐν τῇ τῶν καθωσιωμένων Μαγιστριανῶν σχολῇ. Cujus quidem *Magiſtrianorum ſchola* rurſum mentio fit in libello Athanaſij Presbyteri, in eadem Act.3. Cæterùm Μαγιστριανοὶ non ſemel occurrunt apud Scriptores, Juſtinianum in Nov.17. cap.4. Olympiodorum apud Photium pag.189. Nilum Mon. lib.1. Epiſt. 243. lib.2. Epiſt.205. 248. Iſidorum Peluſiotam lib. 3. Epiſt. 229. 389. Gelaſium Cyzicenum in Actis Concilij Niceni parte 3. pag.217. Theophanem an. 7. Juſtini Jun. an.20. Mauricij, an. 1. Rhinotmeti, Conſtantinum de Adm. Imp. cap. 22. in Apophthegmatis Patrum in Arſenio num.29. in Vita MS. S. Sabæ cap.56. in Vita MS. S. Theodori Syceotæ, in Vita MS. S. Abercij, in Vita S. Baſilij Jun. num.2. & apud alios Scriptores laudatos in Gloſſ. med. & infimæ Lat.

Μαγιστρόκηνσος, *Magiſter cenſus*. Gloſſæ Baſilic. Μαγιστρόκηνσος, ἄρχων τῆς ἀπογραφῆς. Diviſim Μάγιστρος τῶν κηνσῶν, in Nov.127. Juſtin. cap.2. & in Baſilic. lib. 47. tit.1. §.64. Apud Scholiaſtem Theophili Anteceſſ. lib.1. tit.20. §.4. ὁ Κωνσταντινιακὸς Πραίτωρ, τουτέστιν ὁ Μάγιστρος *Cenſor*. Ubi Fabrotus legendum cenſet κηνσῶν. Vide Κηνσοφύλαξ.

Μάϊστρος, apud Theodorit. Epiſt.140. inſcribitur

Βισκομάλῳ

Digitized by Google

Βιγκομάλῳ Μαΐστρῳ. Apud Theophylactum Epiſt. 2. τῷ μαΐστορι κυρίῳ Ἰωάννῃ. Apud Theophanem, Ἴλλος ὁ Μαΐστρος dicitur. Conſtantinus Manaſſes pag. 69. ex Cod. Allatiano :

Πρὸς γάμον ὄντος Βασιλεῖ, Μαΐστρε τὴν ἀξίαν,

Rurſum pag. 111.

Ὁ γὰρ Φωκᾶς ὁ Μαΐστρος ὄνομα τούτῳ Λέων.

Μαΐστρος τοῦ Κλήρου, *Qui Clero Imperatorio praeeſt*, in Sacellis ſcilicet Palatinis, apud Anonymum de Offic. Aulæ Conſtantinopolit. Edit. à Goaro : idem qui Μαΐστωρ nudè dicitur Codino cap. 5. num. 4. & cap. 7. num. 24.

Μάστορας, Μάστορος. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea :

Αὐτὸς ἦτον ὁ μάστορας καὶ πρωτοσύμβουλός του.

Threnus de capta à Turcis Conſtantinopoli, MS.

Δίδει ὡσὰν τυφλὸς εἰς τοὺς καλοὺς μαστόρους,

Τὰ στάμβμα οὐδὲν ψηφᾶ εἰς τοὺς ἀνδρειωμένους.

Itinerarium Theodoſij Zygomalæ MS. ubi de Rhodo Inſula : τὸ τοῦ Πετζομαστόρου παλάτιον, ἡ στεφηφορία αὐτοῦ ζωγραφισμένη, πῶς δὲ τὴν Κωνσταντίνου ἔστεψεν αὐτὴ Μέγαν Μάστορα, καὶ φύλακα παντὸς τοῦ ἐκεῖ πελάγους.

Μαστορεύειν, *Magiſtrum agere.* Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ κάνη σὰν μαστορευθῇ, βάνη τὸ ὅπου θέλει.

Πρωτόμαστρος, Πρωτομάστωρ, *Primarius magiſter.* Gloſſæ Græcobarb. Πρωτόμαστρος τῆς πελεκανικῆς, ἤγουν τεκτονικῆς τέχνης. Michaël Glycas in Juſtiniano pag. 268. τὸν τοῦ Πρωτομαϊστόρου υἱὸν ἀφίησιν εἰς φυλακὴν τῆς ἐργαλείων. Nicetas in Balduino num. 9. πρωτομάστορα καὶ ἐργάτην τῶν μηχανῶν. Ubi Cod. al. ἐργεπιστάτην præfert. Teſtamentum Salomonis MS. καὶ ἐλάμβανε τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ τοῦ πρωτομαΐστορος. Occurrit non ſemel in Chron. MS. Manuëlis Malaxi, pag. 322. &c.

Μαϊστρομίλιος, Μαστρομίλης, *Magiſter militum.* Ita appellabatur Urbis Neapolis in Italia Præfectus ſupremus. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 27. ubi de Ducibus Neapolitanis : ἰστέον ὅτι ὁ Μαστρομίλης ἑρμηνεύεται τῇ Ῥωμαίων διαλέκτῳ καθεπάνω τοῦ στρατοῦ. Anna Comnena lib. 13. pag. 387. μεταπεμψάμενος οὖν τὸν ἐκ Νεαπόλεως Μαρῖνον τὸν Σέβαστον τὸν Μαϊστρομιλίων οὗτος ὑπῆρχε τὸ γένος. Vide quæ adnotamus ad hunc locum, & in Gloſſario med. Lat. in V. *Magiſter militum*, ubi velim hæc addi : Sed & Veneti ſuos olim habuere *Magiſtros militum.* Andreas Dandulus in Chr. MS. ex Bibl. Reg. an. 737. *Dominicus Leo Magiſter militum præſidere cœpit an. 737. quia Veneti occiſo eorum Duce, in novi Ducis electione diſcordes, annualem Rectorem ſibi præeſſe ſtatuerunt, quem Magiſtrum militiæ appellaverunt : quæ quidem Dignitas ſecundum Græcorum uſum Tribunatu major, ſuper eos, & cunctum populum poteſtatem obtinet.* Vide Auctorem Squitinij Veneti, pag. 76. & 177. Edit. 1677. & Hieronym. Ghilinum in Annalibus Alexandriæ pag. 50. 58.

Μαΐστωρ, *Magiſter.* Suidas : Μαΐστορος, τοῦ διδασκάλου. Vide eundem in Ἀνάγυρον. Interdum *Architectus*, *Structor*, *Artifex*, ἀρχιτέκτων, οἰκοδόμος. Theophanes an. 5. Juſtiniani : καὶ εὐθὺς συνέβη γενέσθαι ὑπὸ τινῶν μαϊστόρων προφάσει δημοτικῆς ταραχῆς τρόπῳ τοιῷδε. Euchologium pag. 607. ὁ δὲ μαΐστωρ ἄρχεται κτίζειν. Adde pag. 640. 641. Codinus in Orig. Conſtantinopol. n. 138. ὑπῆρχον δὲ μαΐστορες τὸν ἀριθμὸν ἑκατὸν, ἔχοντες ἀνὰ ἑκατὸν μισθίους ὑποχειραρίους. Infrà : ἦν δὲ μαΐστωρ εἰς μηχανικὸς, &c. Μαΐστορες τεχνῖται, in Deſcript. S. Sophiæ. Μαΐστωρ τοῦ ἰδίου πλοίου, in Baſilic. ex l. 7. §. 1. D. de Inſtitut. Μαΐστωρ δοῦλος, lib. 18. tit. 1. cap. 7. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

Καὶ ὁ Παλαμὼν ἐστάθηκε τὰ ῥοῦχα τῆς μαΐστρας.

Habetur Epiſtola Theophylacti Bulgariæ Archiep. inſcripta τῷ μαΐστορι κυρίῳ Ἰωάννῃ. Vide Donationem Conſtantini apud Balſamon.

Μαΐστωρ τῶν ῥητόρων. Vide in Ῥήτωρ.

Μάστωρ. Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Μ᾽ αὐτὸς ὁ ποῦ τὸν μάστορας ἔκαμεν τέτοιον πρᾶμα.

Μαστόρις, Μαστόριν. Prochoprodromus MS.

Καὶ παρευθὺς νὰ μ᾽ ἔπραξεν μαστόριν καὶ τεχνίτην.

Joannicius Cartanus in Flore cap. 144. καὶ πολλαῖς φοραῖς τὸ ἐμπτύσουν οἱ μαστόροι, καὶ εὑρίσκονται γελασμένοι.

Μαΐστρα, *Magiſtra.* Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

Ἱππολύταν τὴν θαυμαστὴν μαΐστρα τῶν πολέμων.

Μαϊστρομέλανος, apud Myrepſum ſect. 3. cap. 65. Occurrit ἄλειμμα σπληνικὸν τοῦ Μαϊστρομελάνου, cujuſdam fortè *Magiſtri, Nigri* dicti.

Μαϊστροφύσιον, vox notionis incertæ apud eundem Myrepſum ſect. 8. de Droſatis cap. 15.

ΜΑΓΚΙΠΑΤΟΣ, apud Suidam, ὁ χαράφιλος, παρὰ Ῥωμαίοις, ubi pro ἐμαγκιπάτος hæc vox ponitur.

ΜΑΓΚΙΨ, Μάγκιψ, *Piſtor*, *Manceps.* Suidas in Etymologico : Μάγκιπες, οἱ τεχνῖται τοῦ ἄρτου. Gloſſæ Baſilic. Μάγκιψ, ὁ τεχνίτης τοῦ δημοσίους ἄρτους. Alio loco : Ῥαλιοναλίους, τοὺς μαγκίπας, τοὺς αὐτοὺς καὶ Καθολικιανοὺς, καὶ σιτώνας, καθ᾽ Ἕλληνας. Joannes Lydus de Menſibus Græcorum : οἱ δὲ μάγκιπες οἱονεὶ τεχνῖται τοῦ ἀνδριαντοειδοῦς ἄρτου ἐπίμπτειν τοῖς ἐν λόγῳ ῥωμυλίοις ἀννώνας. Occurrit præterea hæc vox apud Socratem loco mox laudando, Cyrillum Scythopolitanum in Vita S. Sabæ MS. initio, Harmenopulum lib. 6. tit. de Dignitat. §. 14. in Baſilic. lib. 8. tit. 2. cap. 101. lib. 16. tit. 1. cap. 13. in Vita S. Auxentij Archimandritæ num. 51. &c.

Μαγκίπισσα, *Piſtrix.* Prochoprodromus ex Cod. MS. Reg. 1334.

Καὶ γὰρ διέβη νὰ προχθὲς πλησίον μαγκιπίου,

Καὶ βλέπω τὴν μαγκίπισσαν ἴσωθεν ἱσταμένην.

Infrà :

Λέγω, κύρα μαγκίπισσα, τὸ πῶς ἀκοῦς ὡς ᾄδω.

Μαγκιπεῖον, Μαγκίπιον, *Piſtrinum*, ἀρτοποιητικὸν ἐργαστήριον, in Nov. Juſtiniani 85. cap. 5. Lexicon MS. Ἔρανος τῶν λέξεων. Ἀρτοπώλιον, ὁ τόπος ἔνθα πιπράσκονται, Ἀρτοπωλεῖον δὲ τὸ μαγκιπεῖον, ἐν ᾧ οἱ ἄρτοι γίνονται. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 31. καὶ πρῶτον μὲν ἔκτισε μαγκιπεῖον, καὶ νοσοκομεῖον ἐν τῇ λαύρᾳ. Chronicon Alexandrinum an. 5. Juſtiniani : ἔκτισε δὲ ἔνδον τοῦ παλατίου μαγκίπια καὶ ὅρια εἰς ἀπόθεσιν σίτου. Theophanes an. 15. Theodoſij M. ex eo Cedrenus pag. 324. πολλὰ δὲ χαρίσματα δέδωκεν τῇ Ῥώμῃ Θεοδόσιος, περιελὼν καὶ τὰ γινόμενα ἐν τοῖς μαγκιπείοις ἄτοπα, κατὰ τῶν ἐπιπιπτόντων ξένων, καὶ ἀποκλειομένων ἕως γήρως ἐν τοῖς μαγκιπείοις ἄτοπα, κατὰ τῶν ἐπιπιπτόντων ξένων, καὶ ἀποκλειομένων ἕως γήρως ἐν τοῖς μυλῶσιν. Quæ quidem hauſit à Socrate lib. 5. cap. 18. ubi ita ejuſmodi Piſtrina publica deſcribit : ἦσαν ἐξ ἀρχαίων κατὰ τὴν μεγίστην Ῥώμην, οἶκοι παμμεγέθεις, ἐν οἷς ὁ τῇ πόλει χορηγούμενος ἄρτος ἐγίνετο· οἱ δὲ προεστάμενοι τούτοις οἱ Μάγκιπες τῇ Ῥωμαίων γλώσσῃ καλοῦνται. Idem Theophanes an. 34. Juſtiniani : ἥρπασαν τοὺς ἄρτους αἰφνίδιον ἐκ τῶν ἀρτοπωλείων καὶ μαγκιπείων. Et Cedrenus eod. an. καὶ ἦν ταραχὴ ὥς τε τὰς προβολὰς, καὶ τὰ μαγκιπεῖα.

Μαγκίπιον. Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 170. ἔκαμε δὲ καὶ μαγκίπιον, καὶ μύλον. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Manceps.*

ΜΑΓΚΛΑΒΙΟΝ, *Clava*, *Baculus*, quo quis percutitur; unde & interdum pro flagello quo feriuntur rei accipitur. Gloſſæ MSS. ad Plutum Ariſtophanis : τύμπανα, ἤγουν τὰ κοινῶς Μαγκλάβια. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 51. καὶ ἐφόρει μετὰ τὸ

διον

δίον τύψειεν τινα, ἢ ὑβριζόμενον, ἢ τινα ἀδικοῦντα, ἢ εἰς ἰδίαν δουλείαν βαγεύοντα, τοῦτον διὰ μαγκλαβίων σφοδρῶν ὑπεξήρχετο. Georgius Hamartolus, in Chr. MS. Leo Grammaticus in Theophilo: τὸ μὲν στρατηλάτην τοῖς προσηκουσι μαγκλαβίοις ἐσωφρόνισεν. Idem in Michaële Theophili F. καὶ ἀπογυμνώσας ἔτυψε μαγκλάβια, καὶ τὰ ἴσα αὐτοῦ ἀποστείλας, κατέκαυσεν ἐν τοῖς Ἀμαστριανοῦ. Continuator Theophanis lib. 4. num. 22. κατὰ τὸ ὡρολόγιον ἐτύφθη μαγκλάβια ἑξήκοντα. Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 45. καὶ ἀπογυμνώσας, ἔτυψε μαγκλάβια. Nicetas in Manuële Comn. lib. 4. num. 2. ex Cod. Barbarogr. μαγκλάβια δοὺς πολλά. Ubi Cod. alter, ἐξαίρει πολλαῖς διὰ λώρου δημοσίᾳ κατά τε τοῦ νώτου καὶ τῶν ὤμων. Idem in Andronico lib. 2. num. 5. δι' ἀλλακτοῦ ἐπαίδευσε δώδεκα. Ubi Codic. Barbarogr. διὰ μαγκλαβίων habet. Scholion ad Eclogas Leonis & Conſtantini Impp. tit. 28. §. 18. ὁ πορνεύων, φησὶν, εἰ ἔχει γυναῖκα, διὰ ιβ' ἀλλακτοῦ, τουτέστι δαρμοῦ, ἢ ... τοῖς κοινοῖς λεγομένων μαγκλαβίων σωφρονιζέσθω. Balſamon ad Nomocan. Photij tit. 13. cap. 23. τοὺς δὲ τολμῶντας καὶ αὖθις τὸ κακὸν σωφρονίζεσθαι διὰ μαγκλαβίων. Achmes Onirocrit. cap. 221. ἐὰν αὐτὸς ἑαυτὸν ὁ βασιλεὺς ἔτυψε τινα μαγκλαβίῳ, &c. Adde cap. 249. ſub fin. Aſtrampſychus ἐν τῷ Πυθαγορ. λαξευτηρίῳ. MS. Δηλοῖ δὲ καὶ φόνους, καὶ κοπὰς κεφαλῶν, καὶ χειρῶν, καὶ ποδῶν, καὶ μαγκλάβια. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Ἂς ἐγδυόμην Ἔπαρχος κἂν δεκαπέντε ἡμέρας,
> Νὰ ἔδειρα νὰ τὰς ἔδωκαν μαγκλάβια σὲν εὐγῆν.

Vide in Πρωτοσπαθάριος.

Μαγκλαβῖται, *Clavâ armati*, cujuſmodi erat Cohors Imperatoria. Hos *Bardariotas* inferior ætas appellavit, ut in hac voce docemus. Anonymus MS. de Caſtrametat. πρὸς δὲ ἀνατολικὸν μέρος ἔμπροσθεν τῆς κόρτης σκηνὴν πηγνύσθω τὸ ἀρχονταρεῖον· ἔμπροσθεν δὲ καὶ ταύτης, οἱ τῆς στάβλου ἄρχοντες, σὺν τοῖς ἵπποις ἱστάσθωσαν· οἱ δὲ Μαγκλαβῖται κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος ἔμπροσθεν τῆς τοῦ Πρωτοβεστιαρίου σκηνῆς· κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν ἀνατολικώτερον τῆς τραπέζης, οἱ Παιδιῶται· ὁ δὲ πρόξιμος, καὶ ὁ Κόμης τῆς Βεκλεῖον σὺν τοῖς Μαγκλαβίταις συνκέτωσαν. Conſtantinus Porphyr. in Baſilio num. 47. Βαρτζαπίδωνα τὸν Μαγκλαβίτην ἀπέστειλε πρὸς τὸ κατασχεῖν αὐτούς. Et num. 13. Edit. Combefiſij: καὶ πολλῶν συνδραμόντων, καὶ τῶν τε ἱπποστασίῳ ἀρχόντων, καὶ Μαγκλαβιτῶν, καὶ λοιπῶν, &c. Adde num. 67. Idem de Adm. Imp. cap 46. ἀπέστειλε τὸν Πατζίριον Κώνσταντα καὶ Δρουγγάριον τῶν πλοΐμων, τὸν τότε καιρῷ καὶ Μαγκλαβίτου τυγχάνοντος. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 466. θυμωθεὶς δὲ ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Βασίλειος ἀποστέλλουσι Μαγκλαβίτην τὸν Μαυροθεόδωρον ξίφει ἀνελεῖν τὸν μοναχόν. Idem in Conſtantino Leonis F. ἐμηνύθη γὰρ Λέοντος ἀνθρώπου τοῦ Ἀργύρου ἐπιβουλὴ, καὶ Παύλου Μαγκλαβίτου. Et pag. 499. καὶ τῇ τοῦ Μαγκλαβίτου ἀξίᾳ τιμηθείς. Ita Symeon Logoth. in Porphyrog. num. 19. Anonymus Combefiſianus in Lacapeno num. 3. 12. in Leone Philoſ. num. 27. & in Romano Jun. num. 3. & 12. Protoſpatharios porrò poſterioribus ſæculis appellatos Manclabitas docemur ex Vita MS. S. Sampſonis: Πρωτοσπαθάριος τι ἦν, ὡς συνήθως ὀνομάζειν, Ἐπὶ τοῦ μαγκλαβίου. Ferebant nempe ij ejuſmodi flagella quæ à zona pendebant, ut teſtatur Codinus cap. 5. num. 54. ubi de Manclabitis: κρέμανται δὲ ἐπὶ ζώνης ἑκάστῳ τούτων λῶροι, ὡς χαλῶσι Μαγκλάβια, οὓς βαΐπλας, ἢ ῥάβδους, μαστίζειν τοὺς ἀξίους μαστίζεσθαι. Quos ſcilicet Imperator in præſens flagellari juberet ob leniora delicta. Erant porrò eæ Scuticæ deauratæ: nam de iis intelligendus videtur Luithprandus in Legatione: *Pauperes ſunt, & ſi eos occidimus, manus noſtras ſanguine vili polluimus; pannoſi ſunt, ſervi, ruſtici ſunt, ſi eos flagellamus, non ipſos, ſed nos dedecoramus, qui nec Romanâ ſcuticâ deauratâ, nec hujuſmodi ſunt Crucibus digni.* Ejuſmodi fuit ἀρχοντικὸς πέλεκυς, in quem ſic luſit Julianus Expræfectus lib. 4. Anthol. cap. 32. Epigr. 7.

> Ἦν μὲν ἀλιτραίνεις, πέλεκυν βλεφάροισι δοκεύεις,
> Ἢν δὲ σαοφρονέῃς, ἄργυρός εἰμι μόνον.

ΜΑΓΚΟΥ´ΝΑ. Vide in Μαγγάνα.

ΜΑΓΚΟΥ´ΡΙΝ. Threnus MS. de Capta à Turcis Conſtantinopoli:

> Ἄφωνοι δίχως ὁμιλίαν διαβαίνουσι τὸ μαγκούριν.

Infrà:

> Θυμᾶσθε τοὺς αἰχμαλωσίας Οὐγκρία λυπημένη,
> Τῶν μαγκουρίων τὰ γέματα θλιμμένοι πονεμένοι.

ΜΑΓΑΛΗΝΌΣ. Stephanus Sachleces in Monitis MS. de aleatorib.

> Τὰ κοκαλάκια τὰ μικρὰ σὸ μαγαληνὸν σανίδιν.

Suprà, dixit:

> Τὰ κοκαλάκια να κειλῆ σὸ μαλακὸν σανίδιν.

ΜΑΓΚΥΠΕΓΟΝ. Vide in Μάγκυψ.

ΜΑΓΝΗΣΙ´Α, in Gloſſis Chymicis MSS. exponitur μόλυβδος λευκὴ καὶ πυρίτης. Mox ſequitur: Μαγνησία ἐστὶν ἀπαλακιστὸν ὀξὺς καὶ ἡ ἀνάπαυσις. Μαγνησία ἐστὶν σίμμι θηλυκὸν τὸ Μακεδονικόν. Chriſtianus Chymicus MS. λαβὼν μόλυβδον, πῆξον τῷ τῆς μαγνησίας σώματι. Infrà: τί ἐστι τὸ σῶμα τῆς μαγνησίας, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ταῦτα τῷ σώματι τῆς μαγνησίας. Pſellus in Epiſt. MS. ad Xiphilinum Patr. Conſtantinop. περὶ χρυσοποιίας· καὶ μαγνησίαν δὲ εἰ λάβοις λευκὴν, καὶ ἴσον ὄγκον τοῦ ψιμμυθίου. Nicephorus Blemydes de Chymia, MS. τοῦτο ὑπάρχει τὸ θεῖον ὕδωρ, δι' οὗ λευκαίνεται τὸ σῶμα τῆς μαγνησίας, ὅπερ λέγουσι χαλκὸν κεκαυμένον, ὅπερ ἐστὶν ἡ τέφρα ἡ μέλλουσα γίνεσθαι ἀπὸ τοῦ κρόκου τοῦ ὠοῦ, &c. Occurrit paſſim apud Chymicos.

ΜΆΓΟΥΛΟΝ, *Maxilla, Gena, Bucca*; Μαγούλη, Portio. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Παρειαὶ, αἱ γνάθοι, τὰ μάγουλα. Gloſſæ Editæ à Rutgerſio lib. 6. Var. Lect. Γνάθον, τὸ μάγουλον. Ita enim rectè emendat. Moſchopulus: παρειὰ, ἡ καὶ κόρρη, λέγεται διὰ δύο ρ. ἤγουν τὸ κοινῶς μάγουλον. Hypatus MS. Ὑπώπια, τὰ μῆλα τῶν μαγούλων· δηλονότι τὰ ὑποκάτω τῆς ὀφθαλμοῦ σιαγόνος, καὶ παρειαὶ, τὰ μάγουλα. Libellus de Partibus corporis humani MS. Ὑπώπιον, τὰ μῆλα τῶν μαγούλων. Σιαγόνες, αἱ παρειαὶ, καὶ τὰ μάγουλα. Ptochoprodromus de ſua Paupertate, MS.

> Ὥστε καθίσκειν το λίπει τὸ μάγουλον μου ἐπάνω.

Nicetas in Murtzuphlo num. 5. ex Cod. Barbarog. καὶ ἣν ὄψιν ὡραίαν καὶ τερπνὴν εἶχες πρότερον ἀρτίως χαλαρὰ καὶ κακόγραφα, καὶ ἐξαρωμένη τὰ μάγουλα. Ibidem: τὸ ἀεὶ πολὺ ξυριζόμενον, καὶ νέον φαινόμενον μάγουλον. Anonymus περὶ ἐλαιῶν τοῦ σώματος, ſeu de Nævis: ἐὰν εἰς τὸ μάγουλον τοῦ ἀνδρὸς, πλούσιος γίνεται· ἐὰν εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς σιαγόνος, ἐμπαθὴς ἔσται, ὅτι καὶ εἰς τὸ ὑπογάστριον ἔχει. Cyrillus Patr. Conſtantinopol. adverſus Judæos c. 2. quæſt. 1. ὁποῖος σοι δώσῃ ἵνα ῥάπισμα εἰς τὸ ἕνα μάγουλον, γυρίσαι τι καὶ τὸ ἄλλο. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

> Τρίχα πόσως δὲν ἔδειχνε στὰ μάγουλα τ' ὁ νέος.

Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

> Στόμα χαρίτων, χάριτος δόντια μαργαριτάρια,
> Μάγουλα ῥοδοκόκκινα, αὐτόβαπτα τὰ χείλη.

Adde Orneoſophium cap. 73. pag. 231. Synaxarium Maximi Cythærenſis Epiſc. 1. & 18. Jan. &c. Vir Doctiſſimus vocem hanc à μάσσειν deductam opinatur, ab ἔμασον, nam μάγουλον eſt *mandibulum.* Interpres Juvenal. ſat. 2. *Cynædi, quem magulum conſpurcatum dicimus,* ita idem legendum contendit, pro *aculum.*

Κοκκινομάγουλος, *Qui genas habet rubicundas*, ὁ φοινικοπάρειος

φοιτικοτάρω, in Epimeriſmis MSS. Herodiani. Idem Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Τὰ κόκκινά του μάγυλα ἐγέμασιν τὸ ἄνθος.

Καλομάγυλον, *Mentum*, *Maxilla inferior*. Scholiaſtes Euripidis ad Oreſtem: Μαλέας ἢ ἀκρωτήριον, ὅτι περὶ τὴν Λακεδαιμονίαν, λεγόμενον παρά τισιν ἰδιωτικῶς ὄνου καλομάγυλον. Sic enim legendum pro καλαμάγυλον, quidquid dicat Meurſius. Expreſſit autem vocem Ὀνόγναθος, qua Maleæ promontorium donarunt veteres. Nicetas in Iſaacio lib. 2. num. 5. τὴν καλομήλην τρωματίαν δεικνύς. Ubi Cod. Barbarogr. καλομάγυλα τῶν γλυμῶν præfert.

Μαγυλίκας, & Μαγουλίκιον, *Pulvinus*, *in quem genis inter jacendum inclinatur*. Gloſſæ Græcobarb. Προσκεφάλαιον, ἢ προσκεφαλάδιν, ἢ μαγουλίκιν.

Ὀνομάγυλος cognominatus neſcio quis, ſeu *Maxilla aſini*, apud Theophanem an. 2. Leonis Iſauri, & alius Gregorius apud Nicephorum Conſtantinopol. in Brev. pag. 168. 1. Edit.

Πεδομάγυλος, alter perinde cognominatus, apud Theophanem an. 25. Copronymi.

ΜΑΓΥΡΙΣΣΑ, *Lebes*, *Olla*. Gloſſæ Græcobarb. τὰς μαγυρίσσας, ἢ κακκάβια, ἤγουν τὰς χύτρας.

ΜΑΔΑΜΟΥΔΑ, ὁ ἀσπάλακας, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. in al. ἀσπάλαξ. *Talpa*. Neophytus MS. Μαδαμοῦδαι, ὁ ἀσπάλαξ.

ΜΑΔΑΡΑΤΕ, Navigij Barbarici Genus. Arrianus in Periplo maris Erythræi: καὶ ἀπὸ Ὀμάνου εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐξόπτια ῥαπτὰ πλοιάρια, τὰ λεγόμενα Μαδαράτε.

ΜΑΔΕΕΙΝ, Μαδίζειν, *Expilare*, Συλᾶν. Vox fortè formata ex Μάδης, de qua infrà. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Ἀπίσωθεν φουσάτα του, τὸν Πρίγκιπαν μαδίζει.

Infrà:

Ἀνήχαμεν τὸν Πρίγκιπαν μαδήσει ἢ πολεμήσειν.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS. de Meretricibus:

Τὰ παλικάρια ἐγδέρνουσι, τοὺς γέροντας μαδίζουν.

Μαδευτής, Μαδευτής, *Expilator*, Συλαγωγός. Μαδευσμός, *Expilatio*, Λεηλασία.

ΜΑΔΗΣ, *Torcular*. Eclogæ Baſilic. lib. 19. p. 100. καὶ ὅμως ἐν τῷ ἀγρῷ, ἢ τὸ ἐποικιον, ὡς τὰ σιτηρὰ σκεύη, καὶ ὁ μάδης. Ubi Scholiaſtes ξύλον πιέζον ἢ θλίβον τὰς σταφύλας, ξύλον μέγιστον ἐπιτιθέμενον τῷ ἐλαίας ἢ τῷ σταφύλας εἰς τὸ ἐκπιέζειν τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον, interpretatur.

ΜΑΖΑ, *Maſſa*, *Coadunatio*. Gloſſæ Græco-Lat. Μάζα, ὁ βῶλος, *Maſſa*: & Latino-Græc. *Maſſa*, Μάζα, φύραμα. Suidas: Παλάθας, Μάζας συκῶν. Leo in Tacticis cap. 7. §. 47. ἀλλ' οὕτως οἱ συνιόντες αὐτοῖς δρουγγιστί, ἤγουν ὡς μάζα, ὁμοῦ, λανθανέτωσαν, &c. Cap. 14. §. 57. ἁρμόδιόν ἐστιν ἵνα μᾶλλον δρουγγιστί τάσσονται, ἤγουν ὁμοῦ ὡς μάζα, ἀλλ' ὀρθίως. Et cap. 19. §. 7. ἀκοντίζουσιν ἢ λίθους μολιβοῦς, ἢ σιδηρᾶ βαρέα, οἷον μάζας ξιφοειδεῖς, δι' ὧν τὰ νῆα τῶν διασχίζουσιν.

Μαζίον, diminutivum. Suidas: Κυμβίον, μαζίον χρυσίον. Scholiaſtes Thucydidis lib. 2. χρυσίον ἄσημον, μὴ ἔχοντος σημεῖον, οἷον μαζία τινά. Auctor Geoponic. lib. 20. Μόσχου χολὴν φυράσας μετὰ ἀλφίτου καὶ ἐλαίου καὶ ὕδατος, ποίει μαζία, καὶ δέλεαζε. Apophthegmata Patrum in Antonio, num. 35. ὁ τύπτων τὸ μαζίν τοῦ σιδήρου, πρῶτον σκοπεῖ τὸ λογισμόν τι μέλλει ποιεῖν, δρέπανον, μάχαιραν, πέλυκα.

Μαζονομεῖον, vas in quo *Maza* ſubigitur. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Μαζονομεῖον ἀγγός τι, ἐν ᾧ φύραται μάζα.

Μιλαμάζιον. Idem Pſellus:

Τὸ μίλαξυ δὲ τῶν μαζῶν, Μιλαμάζιον καλεῖ.

Μάζη, Μάζι, *Simul*, *Cum*, Ἅμα, Σύν. Quaſi *in Maſſam*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. ἀνέβασε εἰς τὴν φωλέαν του, καὶ τὰ ἔφαγε μάζι μὲ τὰ πουλία του. Ita pag. 29. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀφῆκε τὸ ἐκράτειξε μάζι του νὰ τὸ γένῃ.

Rurſum:

Καὶ τὸ βραδὺ ἐστόλιζε, μαζὶ νὰ ναπαντοῦσι.

Panagiota in Catechiſmo Ruſſor. μαζὶ θέλασι συναποθάνωσι.

ΜΑΖΟΝΕΙΝ, Μαζόνειν, *In maſſam cogere*, *colligere*, *Coacervare*, *Cogere in unum*, ἀγείρειν, συλλέγειν. Corona pretioſa: Μαζόνω, *Cogere*, Ἀθροίζω. Gloſſæ Græcobarb. Ἀγυρτῶ, Ἀθροισμάζω, Σωρεύει, Μαζόνει. Nomocanon laudatus ab Allatio lib. de Opinat. Græc. num. 12. καὶ ὡς τὸ βλέπειν τοῦτο κατὰ φαντασίαν οἱ ταλαίπωροι ἐκεῖνοι ἄνθρωποι τρέχουν εἰς τὸ κακόν, καὶ μαζόνουν ξύλα, καὶ βάνουν φωτιά, καὶ καίγουν ἐκεῖνο τὸ σῶμα, καὶ τὸ ἀφανίζουν παντελῶς. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: ἰδόντες ὁ λαὸς τὸν Μωχαμὲτ νικήσαντα, ἐμάζωθη πολὺς λαός, καὶ ἐφυσάτωσαν ἐν νήσοι ὁ Μωχαμὲτ καθ' ἑπτάω τινας. Fabulæ Æſopi Græcobarb. de Formica: ὅτι ἕως τὴν σήμερον εἰς τὰ χωράφια τὰ ξένα, περιπατεῖ καὶ μαζόνει, τοὺς καρποὺς διὰ λόγου της. Ubi Cod. Gr. τοὺς τῶν ἑτέρων πόνους συλλέγει, καὶ ἑαυτῇ ἀποθησαυρίζει. Rurſum pag. 150. διὰ τί τὸ καλοκαίρι δὲν ἐμάζωνες τροφήν; Ubi Gr. διὰ τί τὸ θέρος οὐ συνῆγες τροφήν. & pag. 155. Τρυμπιλάει ἐμάζωνε τὸ φοσάτον. Ubi Gr. στρατὸν ἐπισυνάγων. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἐκ μίαν ἐμαζώθησαν, ἀπίσω ἀπὸ τὴν ὥρα.

Rurſum:

Τὴν συντροφίαν του ἐμάζωξεν, ἐμίσευεν τὴν ὥρα.

Alibi:

Ἔκαμεν τὸν διαλαλημόν, κ' εἰς μίαν ἐμαζωχτῆκαν.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Ἐκεῖ ἐμαζώνονται πολλοῖς λαὸς εἰς πλῆθος.

Prochoprodromus ex Cod. MS.

Καὶ κεῖται τὸ βρέχω μου, καὶ περιμαζωνεται.

Apud Myrepſum ſect. 3. cap. 58. ἔριον περιμαζεμένον, *Lana congeſta*.

Μάζωμα, Μάζωμα, *Collectio*, *Cœtus*, *Conventus*, ἀθροισμός, συνοδος. Corona pretioſa: μάζωμα, *Chorus*, χορός. Gloſſæ Græcobarb. σύναγμα, μάζωμα.

Μάζωξις, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. σύλλεξις, μάζωξις. Fabulæ Æſopi Græcobarb. εἰς μίαν μάζωξιν τῶν ἀλόγων ζώων, ἐχόρευεν ὁ μαϊμοῦ.

Μαζωχτά, *Collectim*, ἀθρόως, λογάδην.

ΜΑΖΑΛΑΔΕΣ. Joan. Cananus de Bello Conſtantinopolit. καὶ οἱ μὲν σκάλας ἔφερον, καὶ σκάλας παντοίας μικράς, καὶ μεγάλας, ἄλλοι δὲ τζόκους, καὶ ἕτεροι συρτάς, καὶ ἄλλοι πῦρ μετὰ μαζαλάδων, ἕτεροι δὲ σκλαπιά.

ΜΑΖΑΝΕΣ. Vide in Μπάλιαι.

ΜΑΖΑΡΙΟΝ. Joannes Moſchus in Limon. cap. 160. καὶ ἰδοὺ ἀσπάλαξ διὰ τῆς θυρίδος ὡς παῖς Σαρακηνὸς φορῶν μαζάριον· καὶ ἐστάθη ἔμπροσθέν μου, ἤρξατο ἐρχᾶσθαι. Vocem hanc omiſit Interpres. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Maſara*.

ΜΑΖΗΛΟΣ, *Pelvis*. Euchologium Cryptoferratenſe apud Goarum pag. 147. & Vaticanum apud Morinū de Sacris Ord. p. 97. κελεύει ὁ ἀρχιερεὺς κομισθῆναι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ χαλκόξεστον, καὶ μάζηλον, καὶ μανδύλιον. Ubi idem Goarus exiſtimat hanc vocem ejuſdem eſſe notionis & originis quâ μαζονόμιον, apud Suidam, qui ἀγγεῖόν τι fuiſſe ait, ſic dictum nempe quòd vas ſit *Maſis* deferendis, quod μαζοφορίς, aliis dicitur.

ΜΑΖΙ. Vide in Μάζα.

ΜΑΖΙΖΑ'ΝΙΟΝ, quibuſdam *Melangiana*, aliis *Colocaſia*, ex Æginetæ lib. 1. cap. 26. dicitur. Symeon Sethi de Facultat. Cibor. τὸ λεγόμενον μαζιζάνιον θερμὸν ἐστι καὶ ξηρόν. Ita Aëtio quoque dicitur, cui eſt radix: Conſtantino verò Aſecretis ματζιζάνα. Aliis μαυζιζάνα. In Edit. Sethi poſtrema bis μαλιτάνιον ſcribitur. Vide Ruellium lib. 2. cap. 10. Extr.

ΜΑΖΙ'ΦΙΟΝ. Anaſtaſius Monachus de Monachis Sinaïtis, MS. λέγει μοι ὁ γέρων, Ἔπαρον καρποὺς εἰς τὸ μαζίφιόν σου, ὅσους βαστάσαι δυνήσαι.

ΜΑΖΟΚΟ'ΠΙΟΝ. Vide in Μάζηλος.

ΜΑΖΟΥ'Μ, τὸ παρίδιον, (vel σταρίδιον) in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ΜΑ'ΗΣ, *Maius menſis*, Μαΐος, in Corona pretioſa. Proverbia ſeu dicta vulgaria MSS. τοῦ αὐγούστου πιλάμετρα τοῦ μάλου ἀναζητοῦνται.

ΜΑΘΑΙ'ΝΕΙΝ, & Μαθένειν, pro Μανθάνειν, *Diſcere*. Proverbia Græcobarb. MSS. γέροντα Σαρακηνὸν γράμματα μὴ μαθένη.

ΜΑ'ΘΕΣΙΣ, à Latinis ſequioris ætatis Scriptoribus uſurpata vox pro μάθησις, *Diſciplina*, *Doctrina*; cùm hanc poſtremam pro Aſtrologia judiciaria uſurparent, ut probavimus in Gloſſ. med. Lat. Contrà tamen Μάθεσιν, quæ vox nullibi occurrit, ſeu *Matheſin*, penultimâ brevi dixit præter Prudentium à nobis laudatum, Sidonius in Panegyrico Majoriani:

Ilicet explorat Cœlum, totámque volutis
Percurrit matheſim numeris, interrogat umbras,
Fulmina rimatur, fibras videt, &c.

ΜΑ'ΘΗΜΑ, *Symbolum Apoſtolorum*, ſic dictum quòd à Catechumenis memoriter diſceretur. Concil. Conſtantinop. ſub Mena Act. 5. ἐξ ἔθους τῆς ἁγίας λειτουργίας ἐπιτελουμένης, καὶ τῶν θυρῶν κλεισθεισῶν, καὶ τοῦ ἁγίου μαθήματος κατὰ τὸ σύνηθες λεχθέντος, τῷ καιρῷ τῶν διπτύχων μετὰ πολλῆς ἡσυχίας συνδραμον, &c. Hieronymus Dalmata in Hiſt. MS. Sanctorum Ægypti fol. 172. ἐπανῆλθε δὲ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἔμφρακτον ἀπαγγέλλων τὸ μάθημα. Euchology. apud Morinum de Sacris Ordinat. pag. 78. μετὰ δὲ τὸ ῥηθῆναι τὸ ἅγιον μάθημα, καὶ ἐπαρθῆναι τὸ καταπέτασμα, καὶ εἰπεῖν τὸ Ἄξιον καὶ δίκαιον, &c. Cod. Reg. 2431. fol. 126. ubi habentur ὅροι διάφοροι excerpti potiſſimum ex Clemente Alexandrino & aliis: εἰ δεῖ πρὸ παντὸς ἑτέρου μαθήματος ἐκστηθίζειν τῇ τῇ βοηθείᾳ τοῦ Θεοῦ προΐστασθαι τῆς εὐσεβείας βουλόμενοι. Nominis rationem indicat Synodus Trullana Can. 78. ὅτι δεῖ τοὺς φωτιζομένους τὴν πίστιν ἐκμανθάνειν, καὶ τῇ πέμπτῃ τῆς ἑβδομάδος ἀπαγγέλλειν τῷ Ἐπισκόπῳ καὶ τοῖς Πρεσβυτέροις. Ita etiam appellatur à S. Maximo in c. 3. S. Dionyſ. de Cœleſti Hierarch. pag. 68. à Socrate lib. 1. Hiſt. Eccl. c. 8. lib. 3. c. 25. Leontio lib. de Sectis, ubi de Synodis Conſtantinopol. & Calchedon. in Bibl. Juris Canonici p. 1175. 1240. 1241. &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Symbolum reddere*.

Μάθημα, *Conſuetudo*, Συνήθεια. Μαθημένος, *Conſuetus*, Συνήθης.

Μαθησία, pro Μάθησις, apud Zachariam Pap. lib. 1. Dialog. Gregor. M. cap. 1. Extr.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟ'Σ, *Genethliacus*, *Chaldeus*. Socrates lib. 2. cap. 9. ἐλοιδορεῖτο γὰρ ὡς μαθηματικὴν ἀσκούμενος. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Mathematicus*.

ΜΑΘΗΤΕΙ'ΟΝ, *Templum Diſcipulorum Domini ſeu Apoſtolorum*. In Cod. MS. Reg. 2216. fol. 101. deſcribuntur quidam characteres ignoti, quibus hæc verba ſubjiciuntur: αὐτὰ τὰ γράμματα ἐγράφησαν εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν εἰς τὸ μαθητεῖον ἐν πέτρᾳ ὑπὸ τῶν ἀχράντων δακτύλων τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, ὅπου εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε.

ΜΑΘΗΤΕΥ'ΕΙΝ, *Docere*. Nicetas Stethatus in Præfat. ταῦτα καὶ ἡμεῖς ὡς αὐτοῦ μαθητευθέντες, &c. Cedrenus in Conſtante Heraclij nepote: τὴν Μανάλην, ἣν ἐμαθήτευσε Γεώργιος. Laudatur Symeonis Hegumeni S. Mamantis, Homilia, διὰ τίς ἐστιν ἡ τῶν ἀληθινῶν διδασκάλων διάθεσις καὶ ἀγάπη πρὸς τοὺς μαθητευομένους αὐτοῖς. Georgius Contares lib. 5. Hiſt. Athenar. ἀμὴ τοῦτο δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ μαθητευθῇ ἀπὸ ἀνθρωπίνην ἀποστολήν, &c. Vide Matth. cap. 2.

ΜΑΘΙΑ'Ν, *Evellere*, *Extirpare*, *Amputare*. Gloſſæ Græcobarb. Μαθιᾷ, Ἀνασπᾷ, Ξηρριζώνει.

ΜΑΙ'ΜΑ'Χ, à Chaldæis *Vitem albam*, quam alij Bryoniam vocant, vel ὄφεως σταφυλήν, vel χελιδόνια, ἀγχιζούστην & χονδρόν, apud Arabes verò Ἀλποχλήν, appellari ſcribitur in lib. MS. Coeranidis lib. 2.

ΜΑΙ'ΜΟΥ, *Simia*, *Simius*, μιμώ, πίθηκος. Matthæus Silvaticus: *Maiomo*, *Maimo*, *Græcè id eſt ſimia*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. εἰς μίαν μάζωξιν τῶν ἀλόγων ζώων, ἐχόρευεν ἡ μαϊμοῦ. Ubi Gr. Cod. ἐν συνόδῳ ποτὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὀρχήσατο πίθηκος.

Μαμμακώδης, *Simiam referens*, pro μαϊμώδης. Nicetas in Alexio Angelo lib. 3. ἐθέατο γοῦν τὰ σκηνικὰ ταῦτα καὶ μαμμακώδη ὁ βασιλεὺς πρόσωπα, καὶ ἡ βασιλίς, καὶ ὅσον αὐτοῖς τῆς γερουσίας ἐπίσημον.

Λυσσαμαμμώδιν. Gloſſæ Jatricæ MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀσφαλτίον, τρίφυλλον, ἡ λυσσαμαμμώδιν, *Aſphaltion*, Trifolij ſpecies, de quo Ruellius & alij, ſic fortè dictum Græcis recentioribus, quòd iſtius herbæ eſus λύσσαν ſeu rabiem conferat Simiis. Gloſſæ aliæ ex Cod. 190. Κανθαρὶς, τὰ λυσσομάμμουδα.

ΜΑΙΝΟΜΕ'ΝΑ, Μαινομένιον. Alexander Trallianus lib. 2. cap. 8. ἄριστον δέ ἐστιν ἐν τούτοις καὶ ἡ ἐγκαυλος λεγομένη, καὶ ἡ κατὰ τὰ Ἀλεξανδρεῖον βυρίδια, καὶ μαινομένια, καὶ μεμβράδια ἐστίν. Leontius in Vita S. Joannis Eleemoſynarij ait ſiccatos piſces μαινομένας appellare Alexandrinos, quos quidem eoſdem eſſe quos *Mænas* vocat Plinius, putant.

ΜΑΙ'ΟΝ. Vide Λαδοκύμινον.

ΜΑΙΟΥ'ΛΙΟΝ. Vide in Μαρύλιον.

ΜΑΙΟΥΜΑ͂Σ, *Feſtum à Paganis in Urbe Majuma, in Syria, celebrari ſolitum*. Suidas: Μαιουμᾶς, Πανήγυρις ἐγένετο ἐν τῇ Ῥώμῃ κατὰ τὸν Μάϊον μῆνα· τὴν παράλιον καταλαβόντες πόλιν τὴν λεγομένην Ὀστίαν, οἱ τὰ πρῶτα τῆς πόλεως τελοῦντες, ἡδυπαθῶν ἀνείχοντο ἐν τοῖς θαλαττίοις ὕδασι, ἀλλήλους ἐμβάλλοντες, ὅθεν καὶ Μαιουμᾶς ὁ τῆς τοιαύτης ἑορτῆς καιρὸς ὠνομάζετο. Gloſſæ Baſilic. Μαιουμᾶς, ἑορτὴ ἐτελεῖτο ἐν Ῥώμῃ. Rurſum: Μαιουμᾶς· τοῦτον τὸν λεγόμενον Μαιουμᾶν ἐπετέλεσαν οἱ Ῥωμαῖοι Μαΐου μηνὸς εἰς τιμὴν τῆς Μαίας. Julianus in Miſopog. ὑμεῖς δ' ἕκαστος εἰς τὰ δεῖπνα καὶ τὰς ἑορτὰς τοῦ Μαιουμᾶ χρήματα ἀπολέσαντες, ὑπὲρ δ' ὑμῶν αὐτῶν, καὶ τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως οὐδεὶς θύει, οὔτε ἰδίᾳ τῶν πολιτῶν, οὔτε ἡ πόλις κοινῇ. Theophanes an. 3. Leonis Chazari: ὁ δὲ βασιλεὺς ποιήσας Μαϊουμᾶν ἐν Σοφιαναῖς, ἐκάθισεν ἐπὶ σίκζου, μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἐθριάμβευσαν οἱ στρατηγοὶ τὰ ἐπινίκια. Auctor Incertus poſt eundem Theophanem pag. 429. ἐξῆλθεν ἕως τοῦ Ἀκρίδοντος ποιοῦντες Μαϊουμάδας, καὶ διδόντες χαρίσματα τοὺς ἄρχοντας τοῦ στρατοῦ. Vide Scaligeriana pag. 213. & Gloſſ. med. Lat. in *Majuma*.

ΜΑΙ'ΡΑ, τὸ θηρίον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΑΙ'ΣΤΡΟΣ, Μαΐστωρ, Μαϊστρομίλης. Vide in Μάγιστρος.

ΜΑΙΩ͂ΡΑΙ, *Majores*, Πρεσβύται, apud Suidam.

ΜΑΚΑΙΡΙ'ΣΑ, *Xiphion*, *Gladiolus*, *Iris ſilveſtris*. Liber MS. Coeranidis l. 1. ξίφος, βοτάνη ἐστὶν ἐν πίονι τῇ γῇ φύλλα ἔχουσα ὅμοια σίτου, ἡ ἐπιμηκεστέρα. φύεται δὲ ἐν ταῖς ἀρούραις σὺν τῷ σίτῳ, ἣν τινες μακαιρίσαν καλοῦσιν, ἔνιοι δὲ φάσγανον. Ruellius lib. 3. cap. 87. *Xiphion rura Spatham, interdum ſegetalem gladium appellant*.

ΜΑΚΑ´ΡΙ, *Utinam.* Suidas: ὄφελος, καὶ ὄφελον, αἴθε, μακάρι, εὐκτικῶς· τὸ δὲ μακάρι τῆς ἀπαιδευτῶν εὐκτικὸν ἐπίῤῥημα, ἀντὶ τοῦ αἴθε, καὶ εἴθε. Gloſſæ Græcobarb. αἴθ᾽ ὄφελες, αἴθ᾽ ὄφελες, ἄμποτες, νὰ χόσις, μακάρι.

ΜΑΚΑ´ΡΙΟΝ, pro μαχαίριον. Synaxarium Maximi Cythær. 23. Janv. καλακόπτονται μὲ μακάρια, δέρνονται μὲ ςύλους σιδηρένιους εἰς τὸ ςόμα, &c.

ΜΑΚΑΡΙΣΜΟΙ´, dicuntur *Beatitudines*, quas in Evangelio Chriſtus prædicavit, de quarum numero varia eſt ſententia, cùm alij octo, novem alij numerent. In Apophthegmat. Patrum in Epiphanio Cypri Epiſcopo num. 13. idem Epiphanius quærit, διά τι δέκα μὲν εἰσιν αἱ νομικαὶ ἐντολαὶ, ἐννέα δὲ οἱ μακαρισμοί; in quem locum conſulendus Eruditus Cotelerius. Antonius Meliſſa Monachus, lib.2. cap.3. τὸ προεςῶτα μὴ ἐπαιρέτω τὸ ἀξίωμα, ἵνα μὴ ἐκπέσῃ τοῦ μακαρισμοῦ τῆς ταπεινοφροσύνης. Hinc virtutes, quæ in ejuſmodi *Beatitudinibus* continentur, Μακαρισμοὺς vocat Anonymus in Vita S.Pachomij num. 12. ἀναχωρῶν γὰρ πρὸ τοῦ γενέσθαι τὸ κοινόβιον, ἦν σχολάζων λίαν σὺν τοῖς ἄλλοις μακαρισμοῖς καθαρὸς τῇ καρδίᾳ διαμεῖναι. Extat Theophanis Ceramei Homilia 51. εἰς Μακαρισμούς. Explicantur etiam in Catechiſmo Ruſſorum ſeu Græcorum Panagiotæ pag.166. & ſeqq. ut Patres prætercam.

His verò μακαρισμοῖς, cùm aliæ ſubinde preces interſerantur, dum in Ecclesia canuntur, ut ex Euchologio liquet pag. 553. & 565. variè ij indicantur in Libris Eccleſiaſticis Græcorum. Quippe ſecundùm feſtivitates, vel ceremonias Eccleſiaſticas, eæ preces mutantur; & ex iis dicuntur μακαρισμοὶ τῆς ἡμέρας, in Euchologio Veneto. Triodium in Dominica τῆς ἀποκρέω, εἰς τὴν λειτουργίαν τυπικὰ, καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου. Alibi: οἱ μακαρισμοὶ τῆς ὀκτωήχου. 2. Fer. 1. Hebdom. Jejun. καὶ ψάλλομεν μακαρισμοὺς μετὰ μέλους, καὶ μεγαλοφώνου φωνῆς, εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον. Deinde ſubduntur ejuſmodi μακαρισμοὶ, quibus ſingulis reſpondet chorus, μνήσθητι ἡμῶν κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν βασιλείᾳ σου. Cæterùm proſtant Μακαρισμοὶ S. Ephrem, in Cod. Colberteo 818. 625.

ΜΑΚΑΡΙΟ´ΤΗΣ, *Beatitudo.* Titulus compellatorius Patriarchæ Conſtantinopol. in Nov.7. Juſtiniani ſub finem, & alibi, & in Concilio Conſtantinopol. ſub Mena Act.1. 2. &c. Μακαριότης πατρικὴ, in ſacra Conſtantini Pogonati ad Agathonem Pap. præfixa Concilio Trullano. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Beatitudo.*

ΜΑΚΑΡΙΩ´ΤΑΤΟΣ, *Beatiſſimus*, titulus hodie unicè datus Alexandrino Patriarchæ, ut obſervat Franc. Richardus in Scuto fidei part. 2. paginâ 113.

ΜΑΚΕΔΟΝΙ´ΣΙΟΝ, *Apium Macedonicum*, Græcis Σμύρνιον, & Μακεδονικὸν σέλινον. Heſychius: Ἀβαρὺ, Ὀρίγανον, Μακεδονίσια. Suidas: Σέῤῥας, εἶδος λαχάνου, τὰ παρ᾽ ἡμῖν σμυρνικὰ λεγόμενα, αἱ πικρίδες παρ᾽ ἄλλοις, ἢ μᾶλλον τ᾽ ἀληθέστερον εἰπεῖν μακεδονίσια. Occurrit apud Achmetem Onirocrit. cap. 206. & Myrepſum de Antidot. cap.27. Vide Salmaſium ad Solinum pag.1369. & de Lingua Helleniſt. paginâ 317.

ΜΑ´ΚΕΛΛΟΣ, *Macellum*, in Gloſſis Græco-Lat. S. Paulus 1. ad Corinth cap.10. v.25. πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες, διὰ τὴν συνείδησιν. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap.12. ὅταν κύων ἐν μακέλλῳ εἰσιὼν κωλέας περιτυχεῖν. Palladius in Vita S. Joannis Chryſoſtomi pag.180. εἰ δὲ καθάπερ ἐν μακέλλῳ καὶ ἐκκλησίᾳ, καὶ οἱ ἔπαινοι γίνονται τῶν κατορθούντων, καὶ οἱ ψόγοι τῶν ἀμελούντων, &c. Aſterius Homil. in Pſalm. 7. καὶ ὡς ἔριφος ἐν μακέλλῳ ὁ λέων ἐκρέματο. Socrates lib.1. cap. 38. ὄπισθεν τῆς ἀγορᾶς Κωνςαντίνου, καὶ τῆς ἐν τῇ ςοᾷ μακέλλου. Xiphilinus in Nerone: τὴν ἀγορὰν τῶν ὄψων, τὸ Μάκελλον ὀνομασμένον. Conſtantinus Manaſſes pag.155. Edit. Meurſij:

Φύρδην κατεμελίζοντο καθάπερ ἐν μακέλλῳ,

Μακέλλη. Joan. Tzetzes Chil.13. v.281.

Ὀςέα, καὶ τι ἕτερον ἐκ αἵματος μακέλλης.

Μακελλεῖον, *Laniatorium* in Gloſſis Græco-Lat. *Macellum*, κρεωπώλιον, Μακελλειὸ, Portio. Corona pretioſa: Μακελλειὸ, *Macellum*, Κρεοπώλιον. Palladius in Hiſt. Lauſiaca, in Moſe Æthiope: ἐὰν δέ τις κλέψῃ τὸ μακελλεῖον, καὶ μηδεὶς αὐτῷ μηδὲν ἐπιδῷ, &c. Emmanuël Georgillas MS.

Αὐτὸ πορνῶν σύχνονται, τὰ μακέλλια γυρεύγει.

Δημομακέλλιον, *Publicum macellum*, ita dictum Conſtantinopoli. Vide quæ annotamus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib.1. ſect.24. n.14.

Μακελλάριος, *Laniator*, *Lanius*, in Gloſſis Græco-Lat. Suidas in Etymologico, & Gloſſæ Baſilic. μακελλάριος, ὁ σφάζων τὰ ζῶα. Theodorus Paphenſis Epiſcopus in Vita MS. S. Spiridonis; ἐλθόντος οὖν τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ μακελλαρίου εἰς τὴν μάνδραν, &c. Nicetas in Andronico lib.2. num.2. καὶ Ἀνδρόνικον σκόμμασιν ἔπλυνον, μακελλάρειον ἀποκαλοῦντες, καὶ κυνὰ φιλαίματον. Martyrium S. Acepſimæ & Soc. MS. παρεγένοντο εἰς τὴν κώμην αὐτοῦ τὴν λεγομένην Μακελλαρίαν, καλῶς γὰρ καὶ ἐκλήθη Μακελλαρία· οἱ γὰρ ἄρχοντες αὐτῆς χείρους ὑπῆρχον τῶν μακελλαρίων. Achmes in Introduct. in Aſtrolug. ἐν τῇ ἀνατολῇ δηλοῖ κακοσυνήν τῶν Τούρκων, ςρατιωτῶν, μακελλαρίων. Eleutherius Zebelenus de Significat. Eclipſ. μακελλαρίους, κυνηγοὺς, αἱματεκχύτας, καὶ μαγείρους. Μακελλάρης, apud Damaſcenum Studitam Homil. 25.

Μακελλάρης, *Macellarius*, κρεωπώλης, in Corona pretioſa: Μακελάρης, apud Portium. Aſtrampſychus in Cœlo Pythagorico MS. pag.55. δηλοῖ δὲ ὁ ζ. τὸν ἄνθρωπον μακελλάρην καὶ μάγειρον. Ptochoprodromus in Verſibus Politicis de ſua Paupertate:

Τὸν μακελάρη τὴν γωνιὰν ἠρξάμην κολακεύειν.

Μακέλλας, eodem ſignificatu, in Gloſſ. Baſilic. Μακέλλας, Ῥωμαϊςί ἐςιν ὁ σφαγεύς. Hinc cognomen *Macela* inditum Leoni M. Imp. ob cæſum Aſparem Patricium. Georgius Hamartolus in Chron. MS. in eodem Leone: ὁ βασιλεὺς Λέων βλέπων μὴ ὀρθὴν πίςιν πρὸς αὐτὸν ἔχοντας ἀνεῖλεν αὐτούς· καὶ τότε ἐκλήθη Μάκελ, ὅ ἐςι Ῥωμαϊςὶ ὁ σφαγεύς. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag.460. de eodem Imp. Μακέλλης γὰρ λέγεται φραγγικὰ ὁ σφαγεύς. Vide Chronicon Joëlis. Ἀπομακέλλης, in Orneoſophio pag.234. dicitur *Accipiter edax.*

Μακελλῖται, *Corpodicina*, in Gloſſis Lat. Gr.

Μακελλίκη μάχαιρα, in Vita MS. S. Andreæ in Criſi.

Ὀλομάκελλος, *Sanguinolentus.* Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap.268. καὶ ἤλθαμεν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐπήραμεν τὸ σπαθίν του, καὶ ηὕραμεν ὁλομάκελλον. Ubi verſio Veneta cap.247. *Et preſo la ſua ſpada, la trovaſſimo ſanguinata.*

Φιλομάκελλος κύων, apud Joannem Climacum.

ΜΑΚΗΘΟ´, Ægyptiis, *Mentha*, apud Interpolat. Dioſcor. c.446.

ΜΑΚΚΑ´Τ, τὸ Ἑρμοδάκτυλον, in Lexico Reg. 1843.

ΜΑΚΡΑ´, ita appellatam τὴν ἁγίαν ναὸν S. Euphemiæ Calchedone ſcribit Evagrius lib.2. Hiſt. cap.3. Μακρὰν ἔνιοι καλοῦσιν. Ubi Eruditus Valeſius Ἄκραν legendum putat. Sed videtur Eccleſia iſta ſic appellata à ſtructuræ forma & figura, fortè quòd longior eſſet, nec ferè quadrata, ut cæteræ apud Græcos ædes ſacræ:

ΜΑΚΡΙΟ´Σ, Μακριὸς, pro Μακρός. Gloſſæ Græcobarb. μέρος τῆς μακρᾶς ναὸς, κάποιον μερτικὸν τοῦ μακροῦ;

κρῦ, ἢ μακρῦ, ἢ μεγάλυ καράβιν. Georgius Contares lib.5. Hiſt. Athenar. ὅμως ἔςωντας νὰ ἦτον τὸ τῆς τόπυ διάςημα τόσον μακρινὸν, &c.

ΜΑΚΡΟΓΟΥΡΓΟΥΡΟΣ. Vide in Γύργυρος.

ΜΑΚΡΟΚΟΥΡΟΥΝΑΙ, *Longa atque ingentes Coronæ*. Rhuzanus in Paraphraſi Vaticin. Conſtantinopol. ἔρχονται μακροκυρῶναις, καὶ νὰ εἰδεῖς, καὶ νὰ θαυμάσῃς. Sed videtur legendum μακροδυρῶναι, *Majores porci*. Vide in γυρῶνι.

ΜΑΚΡΟΔΑΠΕΣ, *Longinquitas*. Codex Canon. Eccl. Afric. cap.17. εἰς ἑκάςην ἐπαρχίαν διὰ τὸ μακροδαπὲς Πρωτεύοντα ἔχειν ἴδιον.

ΜΑΚΡΟΔΙΑ, *Longum iter*, μακρὰ ὁδός. Nomocanon Cotelerianus num. 302. εἴ τις ἀποῤῥίψῃ τὸ σύντεκνον αὐτῦ, χωρὶς μακροδίας, ἢ ἄλλο τι τὸ κωλύον, καὶ ποιεῖ ἕτερον, ἐπιτιμάσθω χρόνυς γ.

ΜΑΚΡΟΚΕΝΣΟΝ, *Longior ſeceſſus*, quaſi μακρὸν πρόκενσον, cùm ſcilicet Imperator in remotiora palatia cum toto comitatu proficiſcebatur, ut in iis moram ageret. Conſtantinus de Adm. Imp.cap. 51. καὶ γὰρ εἰς μακρόκενσα ἀπῄει ὁ μακάριος ἐκεῖνος βασιλεὺς, ἤγουν εἰς Νικομήδειαν, εἰς τὸν Ὄλυμπον, εἰς τὰ Πύθια, Aliis verbis paulo infrà, μακρότερον πρόκενσον, cui opponit τὸ πλησίον πρόκενσον. Vide πρόκενσον, & Μετάςασις.

ΜΑΚΡΟΜΗΤΗ, Avis quam *Corliz* Galli vocant, à longo roſtro: Vide Bellon. lib.1. Obſerv. cap.11. & infrà in Μύτη.

ΜΑΚΡΟΝΟΣΙΑ, *Morbus diuturnior*, apud Anonymum Interpretem Rhamplij MS.

ΜΑΚΡΟΜΥΤΖΟΣ. Vide in Μύτη.

ΜΑΚΡΟΠΙΠΕΡΟΝ, *Longum Piper*. Agapius in Geoponico cap.170. ἔπαρε δύο ἀσπρῶν μακροπίπερον, &c. Ubi opponitur ςρογγυλὸ πιπέρι. Vide Λεπτοπίπερον.

ΜΑΚΡΟΠΟΔΑΡΟΣ, *Campernis*, Ῥαιβὸς, Ῥαιβοσκελής.

ΜΑΚΡΟΠΟΥΣ, *Vermiculi* ſpecies. Vide in Ἐπίμαλος.

ΜΑΚΡΟΤΕΡΟΝ, Prophetis, *Pſyllium*, apud Interpolat.Dioſcor.cap.652.

ΜΑΚΡΥΣ, *Longus*, μακρός. Μακρὰ, *Longè, Procul*, μακράν. Excerpta Jatrica MS. in Codic. Reg. 1843. ἀπὸ τὸ ῥέφανον λεγόμενον κομάτια λεπτὰ δὲ πλατὰ, καὶ μάκρια. Anonymus Interpres MS.Rhamplij: δηλοῖ δὲ καὶ πάντας τυς ἱεροπρεπεῖς καὶ μακρυσωμένυς, ὡραίυς, καὶ εὐηλίκυς. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. αἱ γυναῖκες ἔχυν μάκρυα μαλλιὰ, καὶ λίγον μυαλόν. Μακροϊωάννης, neſcio quis apud Scylitz. p.653. quomodo *longum* pro majoris ſtaturæ dixere noſtri. Vide Gloſſ.med.Latin.

Μακρυλὸς, Μακρυτζικὸς, *Longiuſculus*, Ὑπομήκης.

Μακρύλαμνος, *Qui habet longas alas*. Orneoſophium pag. 245. Ζαγάνος ὀφείλει εἶναι μακρύλαμνος. Mox: ὁ Περίτης ὀφείλει εἶναι κοντοπόδης, μακροδάκτυλος, μακρύλαμνος, Iterum: τὰ ἱεράκια ὀφείλυσιν εἶναι μακρύλαμνα. Sic porrò hanc vocem hîc interpretari licet: *alas* enim avium venaticarum ἐλάτας vocat idem Orneoſophium: λάμνειν verò eſt *remigare*: Ita λάμνα idem erit quod ἐλάτης. Sic conjiciebam in vocabulo incertæ notionis: alius fortè meliùs divinabit.

ΜΑΚΡΩΝ, ſic dicta Ædis Patriarchalis Conſtantinopoli Porticus oblongior, à ſtructuræ forma, de qua nos pluribus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib.2. ſect.8. n.3.

ΜΑΚΩΝ, pro μήκων, *Papaver*. Euſtathius: μάκων εἰσέτι νῦν παρ' ἐνίοις λέγεται, βαρβάροις μὲν, ἐοικὸς δὲ ἀπήχημα φυλάττειν γλώσσης Ἑλληνίδος παλαιᾶς.

ΜΑΛΑΓΜΑΤΑ, in Gloſſis Chymicis MSS. εἰσὶ πάντα τὰ ξανθὰ καὶ τελειύμενα.

ΜΑΛΑΖΕΙΝ, *Tractare, Contrectare*, διαχειρίζειν, ψηλαφᾷν.

ΜΑΛΑΘΡΟΝ, pro Μάραθρον, *Fœniculum*, habet Myrepſus de Antidotis cap.411. ut & Agapius in Geoponico cap.97.

ΜΑΛΑΚΙΑ, *Mollities*, Πρῶτον τῶν ἑπτὰ σαρκικῶν ἁμαρτημάτων, in Pœnitentiali MS. Alter Canon Pœnitentialis MS. Joannis Chryſoſtomi nomen præferens: ὁ πεσὼν εἰς μαλακίαν, μὴ κοινωνείτω ἕως ἡμερῶν ν'. ξηροφαγῶν, &c. Rurſum: ἐὰν γυνὴ εἰς μαλακίαν ἑαυτὴν ἐκδώσασα ταῖς ἰδίαις χερσὶ, ἔςω ἀκοινώνητος ἔτη ς'. &c. Joannes Jejunator Patr.Conſtantinopol. in Pœnitentiali: ὁ δὲ μαλακίαν διαπραξάμενος, μ' ἡμέρας ἐπιτιμᾶται, ξηροφαγίᾳ διαιτώμενος, καὶ μετανοίας ἑκάςης ποιῶν ρ. ἀλλὰ καὶ γυνὴ ἡ εἰς ἀσπασμὸν ἀνδρὸς μόνον ἐλθῦσα, τὸ τῆς μαλακίας ἐπιτίμιον δέχεται. Idem pag.79. ὡσαύτως καὶ περὶ μαλακίας, ὡς δύο εἰσὶν διαφοραί· μία μὲν ἡ διὰ οἰκείας χειρὸς ἐνεργυμένη· ἑτέρα δὲ δι' ἀλλοτρίας. Joannes Monachus de Confeſſione auriculari MS. ἡ γὰρ μαλακία δύο ἔχει τὰς διαφορὰς, ἢ διὰ τῆς ἰδίας χειρὸς, ἢ δι' ἑτέρας γινομένη χειρὸς, ὡς ἀφ' ἧς οἱ ἄρχοντες τύς ἑαυτῶν ποιῦσιν, σὺν αὐτοῖς καὶ ἑτέρυς ἀπολλύντες, τῶν ἐξ αὐτῶν μανθανόντων τὸ τοιῦτον μῖσος. Μαλακίαν δυλεύειν, *Mollitiem pati*, in alio Pœnitentiali Anonymi, apud Morinum pag.119. Theophanes in Valentiniano an. 11. ὀνειδιζόμενος δὲ μαλακίαν ὑπὸ Οὐάλεντος, ἀπεκρίνατο, &c. Idem in Leone Iſauro an.24. μαλακίαις τε μιαῖς καὶ δαιμόνων ἐπικλήσεσι χαίρων. Nicetas in Murtzuphlo num.1. ἅτε γὰρ ἐντραφέντες ὕτοι βλακείᾳ, καὶ μαλακίᾳ συνανδρωθέντες, &c. Vide Μαυλιςεία, Matth. Blaſtarem Lit. K. cap.27. & Hieron. Mercurial. lib. 3.Var. Lect. cap.15. Joannis Monachi Canonarium ἔςιν ὧν σαρκικὰ ἁμαρτήματα ἑπτὰ, — ἅτινά εἰσι μαλακία, πορνεία, μοιχεία, ἀρσενοκοιτία, &c. Ubi plura de hoc peccato.

Μαλακίζειν, *Mollitiem exercere*. Idem Pœnitentialis Chryſoſtomi: γυνὴ δὲ ἡ μεθ' ἑτέρας γυναικὸς, μαλακίσασα, &c.

ΜΑΛΑΚΙΟΝ, Heſychio, γυναικεῖον κοσμάριον, *Ornamentum muliebre* exponitur.

Eſt etiam *Sporta, Fiſcella ex mollioribus palmarum foliis contexta*. Joannes Moſchus Limon.c.73. ἐκαθίζετο εἰς τὸ μοναςήριον αὐτῦ — μόνος φορῶν σακκομάχιον, καὶ πλέκων μαλάκια. Adde c.42. 179. ex Edit. Coteleriana. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap.39. ἄλλος πλέκων σπυρίδας τὰς μεγάλας, ἄλλος τὰ λεγόμενα μαλάκια, τὰ σπυρίδάλια τὰ μικρά. Leg. σπυριδωτά. Apophthegmata Patrum in Megethio num.1. οὐδὲ γὰρ εἶχε τῦ αἰῶνος τύτυ ὕλην, ἢ μὴ ῥαφίδα μίαν ὅπυ τὰ θαλλία ἔσχιζεν· εἰργάζετο γὰρ καθ' ἡμέραν τρία μαλάκια, τὸ τῆς τροφῆς αὐτῦ. In Pio num.3. καὶ λαβὼν εἰς μαλάκιν μικρὸν τῆς ψάμμυ, ἐβάςασεν ἔμπροσθεν. In Paulo magno: καὶ εἰς ἓν μαλάκιον, αὐτὸ πλέκων καὶ ἀναλύων. Geronticon apud Niconem in Pandecte MS. lib.1. ſerm.45. ἄλλοι πλέκονται τὰ λεγόμενα μαλάκια τὰ σπυριδωτά. Anaſtaſius Monachus de Patribus Sinaitis MS. εὗρόν τινα γηραλέον πάνυ καθήμενον, καὶ κρατῦντα μικρὸν μαλάκιον; &c. Vita S.Nili Junioris pag.57. καὶ μαθὼν παρ' αὐτῦ πλέκειν τὴν σειρὰν, ἐποίησεν ἓν μαλάκιον, καὶ ἐπῆλθεν εἰς τὸ σπήλαιον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.44. ἐνενήκοντα μαλάκια πεπληρωμένα καθ' ἕκαςον μῆνα παρεῖχε. Anonymus in Narratione de quodam Apparitore Prætoris Ægypti, apud Combefiſium to.2. Auctar. Bibl.Patr. ἐθεώρυν τὺς ὁδηγῦντας με ὡς ἐν μαλακίῳ καὶ βαλαντίῳ τινὶ ὅλα τὰ ἔργα μυ, εἴ τι ἀγαθὸν ἔπραξα. Apud Galenum lib.3. de Facultate alimentorum ubi de Oſtreis, μαλάκια καλεῖται, τὰ μήτε λεπίδας ἔχοντα μήτε τραχὺ, μήτε ὀςρακῶδες τὸ δέρμα, &c. Anonymi Phyſiologia MS. de Piſcibus & Avibus ex Cod.Reg. ὅτι φθεὶρ ἰχθύδιόν ἐςι λεῖον τὴν ἐπιφάνειαν τῆς σαρκὸς,

Digitized by Google

ϛαρκὸς, ὅθεν καὶ μαλάκιον ὀνομάζεται, γυμνὸν ὂν καὶ πάντη ἀσκεπὲς ὄν, &c.

ΜΑΛΑΚΟΚΙΣΣΟΣ, ὁ περιπλοκάδα, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΑΛΑΚΤΙΑΝΙΣΚΕΙΝ, Μαλακτιανίζειν, *Mollire*. Gloſſæ Græcobarb. Μαλάσσουσι, Μαλακτιανίσκουσι. Alibi: Αράξαι, Σωυτρίψαι, νὰ καζατζακίζει, νὰ μαλακτιάνει.

Μαλακτιοκοπία, *Mollities*. Gloſſæ Græcobarb. Ἁβρότητι, εἰς τὴν τρυφερότητα, εἰς τὴν ἁπαλότητα, εἰς τὴν μαλακτιοκοπίαν.

ΜΑΛΑΜΑ, *Aurum*, Χρυσός. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καινὰ μυημύρη κάμνουσι, ὅμορφα ςολισμένα,
> Μὲ χρύσια καὶ μὲ μάλαμα ἄτομα χυδομένα.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

> Παραμαζώνουν μάλαμα, ὁ μὴ τὸ ξαδιφάσιν.

Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

> Μάλαμα νάσι καθαρὸν ὅλα ςικτὰ τὰ πάντα.

Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part. 2. pag. 101.

Μαλαμάτινος, *Aureus*, *Auratus*, χρυσοῦς, χρύσεος. Μαλαματώνειν, *Inaurare*, χρυσοῦν, καταχρυσοῦν. Μαλαματής, *Aurifex*, χρυσουργός. Chron. MS. Manuëlis Malaxæ pag. 791. ἐπήραν δὲ καὶ τὰ δύο θυμιατὰ τὰ μαλαμάτινα τῆς ἁγίας Σοφίας.

ΜΑΛΕΑ, *Infortunium*, *Miſeria*, à Maleæ fortè trajectu periculoſo, ut pote ventorum contrariis procellis infeſto: unde proverbium apud Græcos inferiores, quod ab Euſtathio Od. γ. & à Niceta refertur in Manuële lib. 2. num. 1. Μαλέαν δ' ἐπικάμψας, ἐπιλάθου τῶν οἴκαδε. Vide Procopium lib. 1. de Bello Vandal. cap. 13. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Γιαγάπη ἦναι ἀφορμὴ ἐτούτης τῆς μαλαίας.

Rurſum:

> Τοῦ ἔρωτος τῆς κάλιςα, κεὶς τούτην τὴν μαλέαν,
> Ἡ καρδία μου λέγει το, ἐγὼ θέλουσι...

Lib. 8.

> Ἀνάμεσα τους ἄρχισαν μαλία φοβερὰ...

Eodem lib.

> Πῶς τὰ σπαθία χωρίζουσι τοίαν φρικτὴν μαλέαν.

Vide ξυλοφάγος, in ξύλον.

ΜΑΛΕΝΔΙΤΟΣ, *Maledictus*. Anonymus MS. Interpres Rhamplij: ἡ θλῖψις σημαίνει ἰουδαίους, ψυχάρια, μαύρους, καὶ λοιποὺς αἱρετικοὺς, καὶ κακοὺς ἀνθρώπους, καὶ μαλενδίτους, καὶ διαφθαρμένους, καὶ σιμφούς.

ΜΑΛΗ, *Lana*, ἔριον, in Corona pretioſa. Item *Lanugo*.

Μαλίον, eâdem notione. Epimeriſmi Herodiani MS. ἔριον, τὸ μαλίον. Lexicon MS. ad Schedographiam:

> Ἐρρίζω, τὸ φιλονεικῶ, ἔριον, τὸ μαλίον.

Orneoſophium cap. 37. pag. 208. ὑγρανίσαντα μετὰ μαλίου εἰς τὸ ςόμα αὐτοῦ ἔμβαλε. Mox: καὶ λινίνω τὸ ὑγρόνιασον μετὰ τῆς μαλίου ἐκτρίψῃ, μετὰ μήλου τὸ κρανίον τρίψον. Ita c. 42. κοβαρίσια ποιήσας ἀπὸ μαλιοῦ ἀποπλύνε. Et c. 45. μαλὴν ἄπλυτον dixit. Gloſſ. Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. ἔρια, τὰ μαλία τῶν προβάτων. Joannes Archiater MS. cap. 128. καὶ χλιανε, βρέχε μαλία προβάτου ἀπὸ τοῦτο τοῦ, &c. cap. 136. μαλία πρόβεια.

Μαλιάζειν, *Barbeſcere*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 4.

> Τὰ ςήθια του ὁμάκρυνε, τὰ μάγουλα μαλίασε.

Μαλλὸς, idem quod μαλή. Cyrillus Scythopolitanus, ſeu Metaphraſtes in S. Euthymio num. 139. ἐφάνη δέ μοι καὶ κυκλίον τι μέλαν, ἢ μαλλοῦ πλῆρες ἐπικεῖσθαί μου κεφαλῇ. Infrà: ἐνόμιζα μὲν γὰρ τὰ ἔνδον ἀνάψας ἀντὶ μαλῶν. al. μαλλῶν.

Μαλλίον. Idem Cyrillus num. 96. ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ςρέψας τὸ καμάσιον αὐτοῦ, καὶ ἔξω φορέσας τὰ τούτου μαλλία.

Μαλλωτός, *Lanatus*, *Villoſus*. Gloſſæ Græcobarb. οἱ δὲ λινὸν χιτῶνα, οἱ δὲ μαλλωτόν· καὶ μυρτικὸν λέγουσι τὸ λινὸν ἱμάτιον, ἤγουν ἀποκάμισον, καὶ μυρτικὸν ῥοῦχον μάλλινον.

Τὰ Κατόμαλλα, *Lanugo*, ἴουλος.

Μαλίον, *Mallo*, *Capillus*. Corona pretioſa: μαλία, *Capilli*, τρίχες. Μαλὶ, apud Portium. Heſychius: Μαλίον, μᾶλλον. Leg. μαλλόν. Nicetas de Rebus Geſt. poſt excidium Urbis num. 5. ἕτεροι δὲ τὰς ὑβρισθείσας ὑπ' αὐτῶν γυναῖκας εἰς τὰ ἄλογα ἀναβιβάζοντες, καὶ ῥοῦχα μακρὰ ἐνδύοντες, καὶ τὰ μαλία αὐτῶν εἰς ἕνα πλόκαμον πλέκοντες, ὄπισθεν διήρχοντο. Ubi Codex alius, καὶ τὰς τρίχας συνεςραμμένας. Ammianus in Anthol. lib. 2. cap. 52. Epigr. 5.

> Καὶ ςόλιον, μάλιον, πωγώνιον, ὤμιον ἔξω,
> Ἐκ τούτων ἡ νῦν εὐδοκιμεῖ σοφία.

Rhuzanus in Paraphr. Vatican. Conſtantinopol. ὕςερον ἂν τὴν ἰδῆτε πῶς ὑφάνει τὰ μαλία του. Proverbia ſeu Dicta vulgaria MSS. ὁ λύκος τὸ μαλὶ ἀλλάσσει, τὴν δὲ γνώμην οὐκ ἀλλάσσει. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ τὰ μάλια χρυσάζοντα ἴσα τῆς ἡλικίας των.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Κ' ἔχεις τὸ βράχος συντροφία τῆς θάλασσας κοιλά σου,
> Προσκέφαλον τὰ κύτισα ἀπάνω ςα μαλία σου.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

> Να τὸ κρίψιν ὁ δυνάτο τα ςῆθια καὶ μαλία.

Μαλίτζιον, eâdem notione. Ptochoprodromus in Hegumenum, ex Cod. MS.

> Καὶ τὰ μαλιτζιά μου ἔπεσαν ἀπὸ τὴν ἀλυτζίαν.

Μαλιαρὸς, *Piloſus*, *Villoſus*, *Setiger*, τριχώδης, βαθύμαλλος. Synaxar. Maximi Cythær. 30. Janv. ἀλλ' ἦν μαλιαρὸς εἰς τὴν σάρκα.

Μαλοπλέκτης, *Textus crinalis*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

> Καὶ ὁ μαλοπλέκτης ςὴν κορφὴν ὁ μαργαριταρένος.

Μαλώτισιον, & Μαλώταριον, pro μηλώτισιον, & μηλωτάριον, in Vita MS. S. Andreæ Sáli cap. 3. Vide in his vocibus.

ΜΑΛΗΤΖΑ, pro μάλιςα. Anonymus MS. de Obſervantia dierum, ex Cod. Reg. 1673. καλὴ καὶ ἀγαθὴ εἰς πᾶσα πρᾶγμαν, καὶ εἰς πρᾶξιν, καὶ εἰς πᾶσαν ἐργασίαν τῆς γῆς, μάλητζα τοὺς βυλομένους ἰδεῖν ἀδελφόν. Occurrit rurſum infrà: ταύτας τὰς ὥρας παρατηρεῖ, μάλητζα ἀπὸ τὸ Νοέμβριον.

ΜΑΛΙΣ, *Malleus*, morbus jumentorum. Heſychius: Μαλὶς, τὸ περὶ τὰ ὑποζύγια πάθος ὃ βάτην... Apſyrtus Hippiatr. lib. 1. cap. 2. pag. 10. ἐπειδὴ ἔξω εἰ τὸ μέγιςον ἀρρώςημα τῶν ἐμπεπτόντων εἰς αὐτοὺς, ἐξ οὗ ῥαδίως ἀπαλλάξει τὸ κτῆνος ἐπὶ δὲ τὸ πάθος, ὃ καλοῦσιν οἱ πολλοὶ Μάλιν. Deinde ejuſce morbi quatuor genera tecenſet: ἐπὶ δὲ μάλεως εἴδη τέσσαρα, ἡ μὲν γὰρ ἐπὶ ὑγρὰ, ἡ δὲ ξηρὰ, ἡ δὲ ἀρθρίτις, ἡ δὲ ὑποδερματίτις. Adde Hierocle m, & Vegetium lib. 1. Mulomed. lib. 1. cap. 2. & Theomneſtum. Apud Phæmonem in Cynoſophio habetur titulus, εἰς μάλιν κυνός. Deinde, ἐὰν κύων ὑπὸ μάλεως κατέχηται.

ΜΑΛΛΑΠΑΤΡΟΥ. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. μαλλαπατροῦ, ἢ ἐπὶ ὄλλημα, νομίον τι; Hîc hæreo.

ΜΑΛΛΟΣ. Gloſſæ Græcobarb. ἄσημος γνώμη, ἡ ἔξω μᾶλλον νόμου. Hîc *Mallum*, ſeu Judicium publicum, quo modo hanc vocem uſurpavit inferior Latinitas, intelligi putat Meurſius, quod vix crediderim, nam pridem exolevit iſtud vocabulum, nec eſt poſtremæ ætatis, ut ſunt ejuſmodi Gloſſæ: quin potiùs μᾶλλον, hîc ſumitur pro *maximè extra legem*.

ΜΆΛΟΙΟΝ, *Lychnis ſilveſtris*, apud Interpol. Dioſcor. c.521.

ΜΆΛΘΗ, *Ceti* ſpecies. Phavorinus: Πρῆστις εἶδος κήτους θαλασσίου, ἡ λεγομένη μάλθη.

ΜΆΛΧΟΣ, *Rex*, Syrorum linguâ. Eunapius in Porphyrio: Μάλχος δὲ κατὰ τὴν Σύρων γλῶσσαν ὁ Πορφύριος ἐκαλεῖτο τὰ πρῶτα· τοῦτο δὲ δύναται Βασιλέα λέγειν. Vide infrà in Μελχίται.

ΜΑΛΛΙ͂Α. Cyrillus Scythopolitanus ſeu Metaphraſtes in Vita S. Euthymij num. 149. καθημένους γάρ ποτε πρὸς τῇ τοῦ Μοναστηρίου εἰσόδῳ, καί τινα μαλλίαν ἔχουσι διὰ χειρὸς, καὶ καθαίρουσιν, ἔπεσεν ὗτος ῥοίζῳ μεγάλῳ. Hunc locum citat Suidas, nullâ interpretatione additâ. Sarculum aut ligonem intelligi putat Eruditus Interpres.

ΜΑΛΛΏΝΕΙΝ, *Contendere*, *Certare*, *Diſſenſiones ciere*, *Reprehendere*, ἐρίζειν, ἀνταίρειν, &c. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 482. τοῦ αὐτοῦ τοῦ χρόνου μηνὶ Ἰουλίῳ ἐσυνάχθη ὁ λαὸς, καὶ ἔγινε ῥύσις τῶν ἀλόγων, καὶ ἐκεῖ ἐμάλωσαν ἀνὰ μέσα τους, καὶ πολλοὶ ἐσφάγησαν καὶ ἀπέθανον. Fabulæ Æſopi Barbarogr. pag. 20. καὶ εἰς ὀλίγην ὥραν βλέπει τοὺς ἀλέκτορας πῶς ἐμάλωσαν ἀνὰ μέσον τους. Infrà: ὅταν βλέπων καὶ αὐτοὺς πῶς μαλώνουσιν καὶ μάχονται ἀναμεταξύ τους. Adde pag. 59. 60. 61. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Κ' ἡ μάνα τις μαλόνει τους εἰς ...αφέρνει φόνια:

Emmanuël Georgillas MS.

Μαλώνει καὶ δικάζεται, ἀπλώνει εἰς τὸ βρῶμα.

Vide Fr. Richardum in Scuto Fidei part. 2. pag. 9.

Μάλωμα, *Certamen*, *Rixa*, *Iurgium*, ἀγὼν, μάχη, ἔρις. Georgius Contares lib. 3. Hiſt. Athenarum: παύσατε τὰ μαλώματα, καὶ ὡσὰν ἀδελφοὶ ὁποῦ εἶσθε, &c.

ΜΆΛΩΤΟ, *Captivus*, pro αἰχμαλωτὸς, in Turco-Græcia Cruſij pag. 208. niſi ſit *Captus in pugna*, ἐν μαλώματι. Αἰχμαλωτεύειν, apud Zonaram to. 1.

ΜΆΜΑ, Μάμμα, *Mater*. Moëris Atticiſta MS. Μάμμαν καὶ μάμμαν τὴν μητέρα Ἀττικοί· Ἕλληνες τὴν μάμμαν. Vita MS. S. Mamantis: δεύτερον τοίνυν ὁ παῖς ἤπτετο τοῦ χρόνου, καὶ τὴν ἀμμίαν ἀπαλῇ γλώττῃ μάμα προσαγορεύει· τοῦτο δὲ τῇ Ῥωμαίων διαλέκτῳ τὴν μητέρα δηλοῖ. Helladius apud Photium: μάμμας δὲ οἱ παλαιοὶ τὰς ἑαυτῶν μητέρας καλεῖν εἰώθασιν. Euſtathius Il. β. καὶ ἡ τοῦ μητρὸς δὲ μήτηρ. ταύτας δὲ μάμμας τινὲς φασὶ καὶ μαίας. Vide eund. Il. ι. pag. 565.

ΜΑΜΆΚΟΥΘΟΣ, Μαμμάκυθος, Μαμάκυθος, Phavorino, ἀντὶ τοῦ, Μαμμόθρεπτος, *Stupidus*, *Stultus*, ut ſunt pueri qui diu ſugunt. Heſychius: Μαμάκυθος, Μωρός. Joan. Tzetzes Chil. 4.

> Ταυτὸν τὸ βλιτομάμμοντι μαμμάκυθος σημαίνει,
> Ἤτοι μωρὸν συγκρύπτοντα μάμμαν τε καὶ τὸν ἄρτον,
> Μωρὸ, φησὶ γὰρ προφανῶς, συγκρύπτει τὸ μάμμαν σου.

Pachymeres lib. 5. cap. 10. ἐπὶ δὲ τούτῳ οἱ ἐξ ἐναντίας ἐμάχουν, μαμάκυθοί τινες, ἢ τι ἂν εἴποιμι, ἀναισθήτως τῶν πραττομένων ἔχοντες.

ΜΆΜΕΡΤΟΣ, ex Latino *Mavors* formaſſe ſeu mutuaſſe Lycophronem ſcribit Iſaacus Tzetzes pag. 153. Μάμερτος, ὁ Ἄρης ἐστὶν, ἡ δὲ λέξις Ῥωμαϊκή — Ῥωμαῖοι γὰρ τοὺς μαμέρτους καλοῦσι, ὡς ἱστορεῖ που ὁ Διόδωρος, ἢ Δίων. *Mavortius*, non *Mamertus* dixerunt Latini.

ΜΑΜΗΡΈ, χελιδόνιον τὸ μικρὸν, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. apud Matthæum Sylvaticum, *Mamira*, *Manna* exponitur. Alexander Trallianus lib. 7. μαμιρᾶς δέ ἐστι ῥιζίον τι πόας ἐστὶν, ἔχον ὥσπερ κονδύλους πυκνοὺς, ὅπερ οὐλάς τε καὶ λευκώματα λεπτύνειν πεπίστευται, &c. Rhazes lib. de Peſte cap. 11. ἀκόρου ῥίζα, καὶ ἐλβίου τμῆμα, μαμηρὰ, τουτία, αἱματίτης, ἰάειν, σάκχαρ κεκαυμένον.

ΜΑΜΙΛΛΆΡΙΑ, *Forpicula*, ψαλίδια, in Lexico MS. Eudemi not. 573. & in Gloſſis Biblicis MSS. Lexicon Stephani: Ἐντομίδας, Μαμιλλάρια, ψαλίδια. In Gloſſis Græco-Lat. *Mamillares*, exponuntur μονοχίρια.

ΜΆΜΜΑ. Vide Μάμα.

ΜΑΜΜΕΎΕΙΝ, *Nutrire*, *Educare*. Gloſſæ Græcobarb. ἐγὼ ὁ κάνθαρος νὰ μαμμεύσω, ἢ νὰ ἀναθρέψω αὐτόν. Vide Μάμα.

ΜΑΜΜΉ, *Obſtetrix*, μαῖα, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 2216. Moſchopulus: Μαῖα, ἡ μάμμη. Μαιώτριον, τὸ διδόμενον τῇ μάμμῃ. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi pag. 62. καὶ ἔκραξεν τὰς μάμμας, καὶ εἶπεν αὐτὰς ὁ Βασιλεὺς, ὅτι ὅταν πιάνεται τὰ παιδία τῶν Ἑβραίων νὰ γεννηθῇ, τὰ ἀρσενικὰ νὰ σκοτώσετε, καὶ τὰ θηλυκὰ, τὰ ζωογονᾶτε. αἱ δὲ μαμμίδες ἐφοβήθησαν τὸν Θεὸν, &c. Vide Exod. cap. 1. v. 16.

Μαμμοῦ, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. μαῖα, μάμμη, ἡ μαμμοῦ.

ΜΑΜΜΟΥΛΊΖΕΙΝ, μαμυλίζειν, *Ruminare*, ἀναμηρυκᾶσθαι.

ΜΑΜΟΥΚΏΔΗΣ. Vide Μαῖμυ.

ΜΑΜΟΥ͂Ν. In Codice Cæſareo Achmetis ὀνειροκριτικῶν Liber, ſic inſcribitur, βιβλίον ὀνειροκριτικὸν, ὅπερ συνῆξε καὶ συνέταξεν Ἀχμὲτ υἱὸς Σηρεὶμ ὁ ὀνειροκρίτης τοῦ Πρώτου συμβούλου Μαμοῦν. Quam quidem poſtremam vocem nomen proprium eſſe putat Lambecius lib. 7. Chaliphæ Babylonici quem Μαμοὺμ, vel Μαμοῦν, appellat Cedrenus pag. 548. 549. & Continuator Theophanis lib. 4. num. 27. Elmacinus verò *Abulabas Almamon*, & *Abugiafar Abdalla*: Undè colligit Achmetem vixiſſe circa an. 820. Sed vix id putem, contra verò longè recentiorem, atque adeò Chriſtianum fuiſſe ſatis colligitur ex ſcriptis, tametſi quædam ex illo Achmete filio Sereim hauſiſſe veroſimile ſit, iis præſertim locis ubi illius ſomniorum interpretationes refert. Deinde cap. 45. diſertè ait Mamunem ex gente Protoſymbulorum non fuiſſe, quod quidem, ſi Chalyphas intelligat, dici non poteſt de Almamune, ut ex Elmacino docemur, qui ejus Genealogiam refert. Ita Μαμοῦν iſte, fortaſſe fuerit is quem *Amermumnem* vocabant, Chaliſa ſcilicet Ægyptius. Nomen verò fuiſſe Dignitatis apud Saracenos videtur præterea indicare Anonymus Interpres MS. Rhamplij, hiſce verbis: οὕτω γὰρ καὶ ὁ Ἄραψ Σελμὸν ὁ πρὸς Μαμοῦν, ἄνακτα καὶ Βαβυλῶνος ταύτην τὴν τέχνην τῆς μεγάλης ἀστρονομίας συντάξας, ἔφη, &c. Vide Symeonem Logothetam in Conſtantino Porphyr. num. 45.

ΜΑΜΟΎΝΗ, Μαμουνίδιον, vermis ſpecies, *vineas rodens*. Codex Jatricus Græcob. Reg. 945. nunc 3177. fol. 344. ἑρμηνεία εἰς ἄμπελον. Ἔπαρον ἀπάρη, καὶ κάπνισον γεροντίου τὸ ἀμπέλιν, ἤγουν τιάφην, ὁπόταν ἔχῃ μαμούνην, καὶ εὐθὺς ἰᾶται. Agapius Monach. in Geopon. cap. 36. ὅταν τρώγουσι τὸ μαμοῦνι καὶ ἄλλα σκουλήκια τὴν ἄμπελον. Cap. 200. εἰ δὲ καὶ φθείρουσι τὸν κῆπον καμπίαις, ἢ ἄλλα μαμούνια, &c.

ΜΑΜΟΥΣΆΓΚΙΟΝ, *Viola*. Romanus Nicephorus in Grammatica MS. Linguæ Græcæ vulgaris: ἐπίαμεν τὴν μυρωδίαν, vel τὴν εὐωδίαν τῶν τριανταφύλλων, vel τῶν μαμουσαγκίων, vel τῶν κρίνων, vel τῶν μόσχου, *Bibimus odorem roſarum*, *vel violarum*, *vel liliorum*, *vel muſci*.

ΜΆΜΠΑΛΙΣ, apud Iberos, idem eſt quod Πανάγιος. Vide Conſtantin. de Adm. Imp. cap. 46.

ΜΑΜΠΆΡΙΟΣ. Vide in Μαπαπάριος.

ΜΆΝΑ, *Mater*, Μήτηρ. Gloſſæ Græcobarb. Ἀγάλαξ, ὁ μότηθος, ὅπου ἐβύζασιν εἰς μίαν μάναν με ἄλλον, καὶ εἰς τὰ αὐτὰ βυζία. Continuator Theophanis lib. 3. num. 16. εἴρετο αὐτοῦ ὅποι ἐτύγχανεν ὤν· ὁ δὲ τὴν μάναν ἔφησεν εἶναι, τὴν Θεοδώραν οὕτω λέγων. Ita Cedrenus & alij

alij, ubi de Theodora Auguſta. Scylitzes in Zoe & Theodora pag.761. αἱ μάναι ἡμῶν αἱ πορφυρογέννηται Ζωὴ καὶ Θεοδώρα, &c. Quidam Zonaræ Codd. habent μάννα. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 15. καὶ πάλιν τὸ κυνάδι τῆς ἐκαλιγόρει, (Ἀλέκτορα) νὰ σμίγεται τὴν μάνα του, καὶ τὰς ἀδελφαῖς του. Μάνα, ibid. pag.59. 65. Anthos: εἰς τοὺς ὀκτὼ χρόνους τῆς βασιλείας τοῦ Κωνσταντίνου, ἀντάμα με τὴν μάνα τοῦ τὴν Εἰρήνην, γέγονεν ἡ ἑβδόμη ἁγία σύνοδος εἰς τὴν Βιθυνίαν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

Ῥηγῶν γυναῖκες ἤσασι, ἄλλη ἀδελφὴ καὶ μάνα.

Idem lib.8.

Ὅταν στὴν γῆν τὴν μάννα του ἐσυμόνον πρὸς αὐτόν.

Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

Λέγω τὴν, μάνα, πῶς ἤσαι, κ' ἀκείνη ἐπιλογῆθη.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἡ μάνα αὐτὴ ἐγέννησε, ἀπὸ κρίανε κ' ἐχάθη.

Rurſum:

Κ' ἡ μάνα ὁπῶσε γέννησε, τὴν λέγαν Ἀρχιστράτα.

Threnus de Capta à Turcis Conſtantinopoli, MS.

Ἔχασε μάνα τὸ παιδὶ, καὶ τὸ παιδὶν τὴν μάναν.

Emmanuël Georgillas Limenites de Mortalit. Rhodi MS.

Καὶ πίκρανε τοὺς γέροντας, καὶ θλίψει τὰς μανάδες,
Ταῖς κόρες, τὰς ἀνεγλύτες, καὶ τὰς οἰκοκυράδες.

Μανίτζα, diminutivum à μάνα, *Matercula.* Idem Georgillas:

Οἱ ἄνδρες τῶν τα πᾶν ἐμπρὸς πίσω τῶν οἱ μανίτζες.

Anonymus de Amoribus Callimachi & Chryſorhoes:

Ἤκουσεν τὸ παιδόπουλον, λέγει, μανίτζα, κάτζε.

Vide Symeonem Logothetam in Leone Armenio num. 7. & quæ adnotamus in Gloſſ. med. Latin. in *Mana.*

ΜΑΝΑΡΑ, *Securis*, ex Ital. *Manara.* Nicetas in Andronico lib.2. οἱ παραστάμενοι αὐτῷ Βάραγγοι τὰς μανάρας κατεβίβασαν ἐπάνω αὐτοῦ.

ΜΑΝΔΑΚΗΣ, χορτόδεσμος, *Manipulus fœni.* Euſtathius Il. Κ. pag.818. μανδάκης δὲ ἔοικεν ὁ ῥηθεὶς δεσμὸς τῶν φυτῶν ὁ δὴ μανδάκης κυρίως, ὥς φησὶ καὶ Χοιροβοσκὸς Γεώργιος, δεσμὸν χόρτου δηλοῖ κατά τινα γλῶσσαν, καὶ φυλάττεται ἡ τοιαύτη λέξις παρὰ τοῖς κατὰ Θράκην. Et Il. Σ. ἐλλεδανοὶ δὲ μανδάκαι, οἷς δεσμοῦσι τὰ δράγματα.

ΜΑΝΔΑΛΟΝ, Μάνταλος, *Vectis, Peſſulus*, μόχλος. Gloſſæ S. Benedicti: *Mandalum*, Καλοχεύς. Gloſſæ Lat.Gr. *Peſſulum*, Μάνδαλον, Κλεῖθρον, χελώνιον. *Repagulum*, Μάνδαλον. Erotianus in ἄμβην, ait hanc vocem, auctore Zenone Herophileo, ſignificare ὑπεροχὴν τῶν θυρῶν μανδάλῳ ὁμοίαν.

Μανδαλώνειν, Μανταλώνειν, *Claudere*, κλειδοῦν.

ΜΑΝΔΑΤΟΝ, *Mandatum*, Ἐντολὴ, Παράγγελμα. Gloſſæ Baſilic. Μανδάτον, Ἔνταλμα. Concil. Conſtantinopolit. ſub Flaviano contra Eutychem: ἀπὸ θείων μανδάτων ἐκελεύσθην τοὺς εὐλαβεστάτους ἐπισκόπους τὴν πίστιν — Εὐτυχοῦς — ἐκζητηθῆναι. Acta contra S. Cyrillum in Concilio Epheſino pag.752. βοῶσι πάντες, Τὰ μανδάτα τοῦ βασιλέως. Chronicon Alexandrinum p.266. καὶ δεδωκὼς ὁ Ῥῶμος μανδάτα λάθρα, &c. Apud Rhamplium MS. καὶ εἰς κτῆσιν ἱματίων, καὶ δωρημάτων, ἀγαθῶν καὶ πιττακίων. Utuntur Evagrius lib.2. cap.4. Theophanes an.1. Tiberij Thracis, an.33. Copronymi, Achmes cap.127. 209. & alij paſſim, ſed maximè Tactici. Mauricius lib. 1. Strateg. cap.7. ὅστις ἀκούσας τὰ μανδάτα τοῦ Δεκάρχου, μὴ φυλάξῃ, σωφρονιζέσθω. Adde cap.7. lib.2. cap.16.17. lib.3.cap.5. lib.7. cap.5. & Leonem cap.8. num.8. cap. 14. §.93. cap.17. §.26. 67. 112.

Apud eundem Mauricium eodem lib.3. caput 11. inſcribitur περὶ μανδάτων καθολικῶν. Sic porrò præſertim appellabant τὰς κινήσεις, & σχήματα copiarum, ut eſt apud Leonem c.7. §.88. ut & §§.32.33.35.36. 37.38. &c. quæ etiam παραγγέλματα dicuntur, Mandata nempe Ducum, quæ ibi recenſentur, Græcè, ſed Latinè ferè ſemper apud Mauricium, ex quibus quædam ſelegimus, cujuſmodi ſunt. *Silentium*, lib. 3. cap. 5. l. 12. cap. 14. *Nemo demittat*, lib. 3. cap. 5. *Nemo antecedat bandum*, lib. 3. cap 5. *Æqualiter ambula*, lib.3. cap.5. *Ad latus ſtringe*, lib.3. cap.3. 5. *Ad Decarchas*, lib.3. cap.5. *Ad Tetrarchas*; lib.3. cap. 5. *Largiter Ambula*, lib.3. cap.2. *Iunge*, lib.3. cap.5. l.12. cap.16. 24. *Percute*, lib. 3. cap.5. *Curſor feſtina*, lib.3. cap.5. *Cum ordine ſequere*, lib.3. cap.5. *Cede*, lib.3. cap. 5. *Torna, mina*, l.3. c.5. *Diſpone ſiniſtrâ, Diſpone dextrâ*, lib. 3. cap.5. l.12. cap.24. *Transforma*, lib.3. cap.5. l.12. cap.16. 24. *Tranſmuta*, lib.3. cap.5. *Cavete ne vos turbetis*, lib.12. cap.14. *Ordinem ſervate*, l.12. cap.14. 24. *Bandum ſequite*, lib.12. cap.14. *Nemo dimittat bandum & inimicos ſequatur*, lib.12. c.14. 24. *Ad octo, vel ſex*, lib.12. cap.16. *Exi*, lib.12. cap.16. *Dirige frontem*, lib.12. cap.16. *Medipartitis ad diphalangiam*, lib.12. cap.16. *Primi ſtate, ſecundi ad diphalangiam exite*, lib. 12. cap. 16. *Reverte*, lib.12. cap.16. *Ad contum clina*, lib.12. cap.16. *Mane*, lib.12. cap.16. *Verte*, l.12. c.16. *Ad ſcutum inclina*, *Move*, lib.12. cap.16. *Muta locum*, lib.12. cap.16. *Cum ſilentio mandata turbetis*, lib.12. cap.24. *Nemo dimittat ordinem*, lib.12. cap.24. *Dirige frontem*, lib. 12. cap.24. *Amiſulco*, lib.12. cap. 24. *Primi ſtate*; *ſecundi exite*, lib.12. cap.24. *Clina dextrâ, clina ſiniſtrâ*, lib.12. cap.24. *Move*, lib.12. cap. 24. *Redde*, lib.12. cap.24. *Undique ſervate*, lib. 12. cap.24. *Largi à dextra, largi ad ambas partes*, lib.12. cap.24. *Intra*, lib.12. cap.24. Alia ejuſmodi mandata proferent Arrianus in Tact. ſect.43.45. & alibi, & Ælianus cap.51.

Μαντάτο, Μαντάτον, *Mandatum, Nuntium*, pro μανδάτον, ἀγγελία, Gloſſæ Græcobarb. ἀπαγγελίας, μηνύματα, μαντάτα, μαντατοφόροις. Anonymus de Bellis Francorum in Morea MS.

Χαρὰν μεγάλην ἔπικεν τὸ ἀκούσειν τὸ μαντάτον.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ὄπε μου τὸ μαντάτο σου, ἀ θὲς να σ' ἑρμηνεύσω.

Occurrit ibi pluries. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Ὁ λόγος ἐπαράδραμε, καὶ τὸ μαντάτο πάγει.

Mox:

Καὶ φαίνετέ σου πάντοτες τὰ δολερὰ μαντάτα.

Aſtrampſychus in Cœlo Pythagorico MS. καὶ παλλακάς, καὶ θλάβον, καὶ μαντάτον, καὶ ἀποκρισιαρίους, καὶ μεγαλεῖον.

Μαντατοφόρος, *Legatus, Nuntius, Tabellarius.* Gloſſæ Græcobarb. ἀγγελιαφόρος, πρεσβευτής, μαντατοφόρος. Damaſcenus Studita Hom. 18. διὰ τοῦτο τὸν ὠνόμασαν Ἄγγελον, ὡσὰν νὰ εἴπῃς Μαντατοφόρον. Idem Anonymus de Bellis Francor.

Καὶ οὕτως πάλιν ἔστωσαν εὐθὺς οἱ μαντατοφόροι.
Πιττάκια ἐβάστασαν, εἰς τὴν Φραγγίαν ἦλθον.

Alibi:

Σπουδαίους πιττάκια ἔγραψεν, μαντατοφόρους στέλνει.

Hiſtoria MS. Beliſarij:

Μανδατοφόροι φθάνουσιν εἰς ὥρα μεσόνυκτον.

Achmes in Introduct. in Aſtrolog. καὶ ἀγαθοσύνην μαντατοφόρων καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ εὐφροσύνην Βασιλέων. Eleutherius Zebelenus de Forma & Conſtitutione corporis: Ταχυδρόμους, μαντατοφόρους, καὶ ἀποκρισιαρίους. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

Μαντατοφόροι διέβησαν, κιαπίσωσαν τοὺς λόγους.

Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri:

Καὶ

Καὶ ἔφθασε τῶρα μὲ ὕμμα, ἦλθε μανδατοφόρος.

Demetrius Zenus in Batrochomyomachia :

Μανδατοφόρος ἔφθασεν ὁ Ἐμπαστζάκαλης.

Μαντατεύειν, *Accuſare, Culpare*, αἰτιᾶσθαι, ἐγκαλεῖν. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ὅπου φρονεῖ τῆς πολιτικῆς, ὅταν τὴν μαντατεύῃ.

Μαντατευόμενος, *Accuſatus*, ἐγκληθείς. Μαντάτευμα, *Accuſatio*, ἐξηγορία.

Μαντατόρης, *Explorator*, *Accuſator*, *Sycophanta*, κατάσκοπος, κατήγορος.

ΜΑΝΔΆΤΩΡ, *Mandator*. Lexicon MS. Cyrilli, & Gloſſæ Baſilic. ἡμεροδρόμοι, οἱ τοῖς βασιλικαῖς διατάξεσι ταχύτατα διακονούμενοι, Μανδάτορες. Alibi: Κουρσώρες, Μανδάτορες. Suidas: Πόθων, ὁ Μανδάτωρ. Acta S.Maximi Confeſſ. pag.29. ἐλθόντες δύο Μανδάτωρες μετὰ δέκα ἐξσκουβιτόρων, &c. Concilium Nicænum II. Act. 2. Βασιλικὸς ἄνθρωπος πρὸ τῆς πύλης τῆς δὲ τῆς σεπτῆς ναοῦ ἔστηκεν. Mox: ὁ λαμπρότατος Βασιλικὸς Μανδάτωρ εἰσελθὼν, &c. Vide in Βασιλικός. Typicum Sancti Sabæ, ubi de Jejunio: τὸ δ᾽ ἀληθὲς δὲ ἐστι ἀπόλαυσ τῆς κοινῶς, ὃς μανδάτωρ ἦν, τοῦτ᾽ ἐστι μηνυτὴς τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ Σεργίου. Liuthprandus in Legatione : *Diaſoſtes meus me deſerens, duabus parvis impoſitum navibus, duobus me Mandatoribus, qui Hydruntem me per mare conducerent, commendavit.* Vide Theophanem an.5. Juſtiniani, ubi de Seditione Victoriatorum, & quæ adnotamus in Gloſſ.med.Lat. in *Mandator*.

Μανδάτωρες alij erant in exercitu, qui Ducum mandata ad milites perferebant. Leo in Tact. capite 4. §.16. & ex eo Gloſſæ Baſilic. μανδάτωρες δὲ εἰσὶν οἱ τὰ μανδάτα ἀπὸ τῶν ἀρχόντων πρὸς τοὺς στρατιώτας ὀξέως διακομίζοντες. Vide eund. §. 6. 35. Rurſum §.49. & ex eo Conſtantinus filius in Tacticis pag. 21. ἁρμόζει δὲ χειροτονῆσαι ἀπὸ ἑκάστου βάνδου διὰ τὰ ἐξ ἀναγκαίου μανδάτα, καὶ μανδάτορας ἀγρύπνους καὶ γοργοὺς, καὶ φρονίμους, καὶ λαλοῦντας, εἰ ἐνδέχηται, καὶ διαφόρους γλώσσας. Adde pag.51. Mauricium lib.1. cap.5. lib.7. cap.17. Idem Mauricius lib.3. cap.5. τῆς βάνδου συντεταγμένης ἱσταμένης, δεῖ τὸν μανδάτωρα παραγγέλλειν οὕτως, &c. Idem lib.7. cap.16. καὶ ἐν καιρῷ παρατάξεως διὰ μανδατόρων προμηνύειν τοὺς τῆς συμβολῆς τόπους, &c. Ejuſmodi Mandatorum præterea meminit idem Leo cap.7.num.54. 55. 65. cap.11. num.20. cap.12. num. 120. cap.14. num.27.

Πρωτομανδάτωρ, *Primus Mandatorum*. Continuator Theophanis lib.4. num.16.& Scylitzes pag.541. τὴν τοῦ Πρωτομανδάτορος πληρῶν ἀρχήν. Leo Grammaticus in Conſtantino Porph. pag.498. πεσὼν ἐν τῇ θαλάττῃ σὺν τῷ Πρωτομανδάτορι. Adde Anonymum Combefiſianum in Lacapeno num. 8. & Cedrenum pag. 541. 620.

Μανδατωρεύειν, *Mandare*; in Novella 4. Juſtiniani, apud Scholiaſtem Baſilic. ad lib.14. pag. 192. & apud Harmenopulum lib.1. tit.5. §.3. lib.3. tit.6. §. 1. &c.

Μανδατεύειν. Stephanus Sachlectes in Narrat.MS.

Στὸ Ῥέθιμνος κεῖς τὰ Χάνια παντοῦ κουδουνιστά την,
Καὶ γοῦ τὴν Κουτζαγιώτισσα παντοῦ μανδατευσά την.

Μανδατοφόρος, *Mandator*, tom. 4. Baſilic. paginâ 165.

ΜΑΝΔΗΛΑΪ́ΔΑ, βούφθαλμον, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ. *Buphthalmus*, Herba Medicis nota.

ΜΑΝΔΉΛΑΙΟΝ. Vide in Μανδύας.

ΜΆΝΔΡΑ, *Monaſterium*, Metaphora ſumpta à caulis ovium, ſeu caprarum, quæ μάνδραι appellantur. Πνευματικὴ μάνδρα, apud Nilum Monach.lib. 3. Epiſt.241. ἱερὰ μάνδρα, in Typico MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης ἁγία μάνδρα, apud Joan. Antiochenum de Chariſticariis pag.183. Joannes Hieroſol. Patr. in Vita S.Joannis Damaſceni num. 23. ὁ γοῦν Ἰωάννης — τὴν θείαν ἐκείνην μάνδραν εἰσιὼν, τοῦ ποιμένος πίπτει παρὰ τοὺς πόδας, λιπαρῶς ἐξαιτούμενος, ὡς ἐν τῇ ἐκεῖ προβάτων ταγῆναι. Epiphanius Hæreſi 80. ἐν μοναστηρίοις ὑπάρχοντες, εἴτουν μάνδραις. Utuntur præterea Epiphanius initio lib.3. ubi de Audianis, Georgius Alexandrinus in Vita S. Joan. Chryſoſtomi, Dorotheus Doctr.23. Auctor Vitæ S. Germani Hegumeni num.8. 23. Cedrenus p.300. & alij.

Scribit Evagrius lib,1. cap.14. & ex eo Nicephorus Calliſtus, Templum S.Symeoni Stylitæ juxta Antiochiam dicatum, *Mandram* appellatum: Μάνδραν οἱ ἐπιχώριοι καλοῦσι, τῆς ἀσκήσεως, οἶμαι, τοῦ παναγίου Συμεὼν τὴν προσηγορίαν τῷ χώρῳ καταλιπόντος. Meminit iſtius μάνδρας Theodorus Anagnoſta Ecl. Δανιὴλ ὁ θαυμάσιος ἐκ τῆς Συμεῶνος μάνδρας ἐλθὼν, καὶ στύλῳ ἐπέβη ἐν τῷ Ἀνάπλῳ. Et Theophanes & Cedrenus an.4. Leonis M. καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐκοιμήθη καὶ Συμεὼν ὁ μέγας, ὁ τῆς Μάνδρας πρῶτος, καταδείξας τὴν τοιαύτην ἀρετὴν, καὶ σημειοφόρος γενόμενος. Adde Nicephor. Call. lib.14. cap.51. Sed de hac Mandra audiendus in primis Auctor MS.Vitæ ejuſdem Symeonis, ubi de illius matre: ὁ θεῖος δὲ Συμεὼν τῆς ταύτης νεκρὸν ἐντὸς τῆς μάνδρας (τοῦτο γὰρ ὁ τοῦ στύλου περίβολος ἐκαλεῖτο) εἰσενεχθῆναι προστάττει περιφρασσόμενο γὰρ τὸ πάντοθεν τειχίον τῷ κίονι, ὥστε μὴ γυναιξὶν εἰσιτητὸν εἶναι. Ita *Mandram* peculiari vocabulo appellari voluit Rogerius Siciliæ Rex Archimonaſterium Sancti Salvatoris Meſſanenſe, ut eſt in illius Diplomate apud Rocchum Pirrhum, in Notitia prima Archimandritatus Meſſanæ pag.4.

Μανδρεύειν, *Monachare*, *Monachum facere*. Nicetas in Iſaacio lib.3. num.1. αὐτὴν ἐκεῖσε εἰς ἀμνάδα τῷ Θεῷ ἱερώσας ἐμάνδρευσε.

Μανδρίτης, *Monachus*. Concil. Conſtantinopol. ſub Mena Act.5. ἔστωσαν Σέβηρος ὁ ἀκέφαλος, καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ μανδρίτης. Vide Gloſſ.med.Lat.in *Mandra*, *Mandrita*.

Ἀρχιμανδρίτης, *Abbas*, *Præfectus Monaſterio*, proinde idem qui interdum Ἡγούμενος appellatur. Concil. Epheſin. part.1. num.30. δέησις τοῖς εὐσεβεστάτοις Χριστιανοῖς βασιλεῦσι, παρὰ Βασιλείου διακόνου Ἀρχιμανδρίτου, καὶ Θαλασσίου ἀναγνώστου καὶ μονάζοντος, καὶ λοιπῶν Χριστιανῶν μοναχῶν. Juſtinianus in Nov.6. cap.7. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ εἴγε Ἀρχιμανδρῖται λεγόμενοι καὶ καλούμενοι. In Nov.125. κελεύομεν τὸν Ἀββᾶν, ἢ τὸν Ἀρχιμανδρίτην τοὺς ἐν ἑκάστῳ μοναστηρίῳ προβάλλεσθαι μὴ πάντως κατὰ βαθμοὺς τῶν μοναχῶν. Adde Nov.120.cap. 6. §.2. &c.

Ἀρχιμανδρίτισσα, *Præfecta Monaſterio Sanctimonialium*, in Vita S. Eupraxiæ Virg. num.17. quæ ἡ ἡγουμένη, & μεγάλη nudè alibi paſſim appellatur.

Ἀρχιμανδρίτης, apud Græcos, Dignitas alia fuit ab Dignitate ἡγουμένου ſeu Abbatis, eaque ſuperior in Jure Græco-Rom. & apud Habertum in Archieratico pag. 570. Exarcho Monaſteriorum, qui *Viſitatoris* vicem obtinuit, præponitur, ubi deſcribit τοῦ ἀρχιμανδρίτου, καὶ τοῦ Ἐξάρχου, καὶ τοῦ Ἡγουμένου προβλήσεις. Apud Codinum cap.14. §.19. μετὰ τῶν ἀρχιερέων, καὶ τῶν τῆς ἐκκλησίας Ἀρχόντων, ἔτι τε τῶν Ἀρχιμανδριτῶν καὶ ἡγουμένων. Et capite 20. num.16. Protoſyncellis præponitur, ut & Hegumenis: οἱ δὲ γε Ἀρχιμανδρῖται καὶ Πρωτοσύγκελλοι, ἀλλὰ δὴ καὶ Καθηγούμενοι, τῶν ἐντίμων μοναστηρίων, μετὰ τὸ τὴν σφραγίδα παρὰ τοῦ Πατριάρχου λαβεῖν, &c. Ubi obſervandum Archimandritas à Patriarchis promoveri. Proinde Morinus in Libr. de Sacris Ordinat. exiſtimat Archimandritam eum dici, qui pluribus Monaſteriis, eorúmque Hegumenis

Hegumenis præerat, tanquam eorum caput & viſitator, unde eundem cum Exarcho Monaſteriorum eſſe cenſet: neque ab hac ſententia procul abeſt Goarus, ſcribens Archimandritam dici, vel qui plura regit jure ſupremo Monaſteria, vel Hegumenum cui plura ſubſunt minoris notæ Monaſteria, quæ Græci μετόχια vocant. Sanè etiamnum in Eccleſia Conſtantinopolitana Archimandritam appellari, qui pluribus Monaſteriis præeſt, teſtatur Habertus ex Athanaſio Rhetore Hieromonacho. Nec id nuperum: nam & Abbas Dalmati, Conſtantinopoli, ita appellatur in Concilio Conſtantinopol. ſub Mena Act. 1. & alibi: de quo quidem Monaſterio pluribus egimus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib.4. Sed & Monaſterium Pantocratoris, de quo ibidem perinde diſſeruimus, eodem quo Dalmati Monaſterium gaudebat, ut obſervare eſt ex Balſamone ad Nomocan. Photij tit.1.cap.20. τὸ δὲ σεβάσμιον τῆς Παντοκρατορικῆς ἡγούμενον πολλῶν μοναστηρίων, ὡς ἐνοῦται τῷ κανόνι, τὰ γὰρ πολλὰ μοναστήρια ὡς ἓν λογίζονται, διὰ τὸ κατ' ἐπίδοσιν περιελθεῖν εἰς τὴν Παντοκράτορα. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.30. πάντων οὖν τῶν ἐρήμων μοναχῶν ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ παρὰ τῷ Πατριάρχῃ ἀθροισθέντων συναθροισθέντων, προεβλήθησαν κατὰ κοινὴν ψῆφον Θεοδόσιος καὶ Σάβας Ἀρχιμανδρῖται καὶ Ἔξαρχοι πάντων τῶν ὑπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν μοναστηρίων, ὡς ἐρημῖται καὶ ἀκτήμονες, καὶ βίῳ καὶ λόγῳ κεκοσμημένοι, καὶ τοῖς θείοις κομῶντες χαρίσμασιν. Ἀπὸ τότε τοίνυν ὁ μὲν Ἀββᾶς Θεοδόσιος γέγονε, καὶ Ἀρχιμανδρίτης παντὸς τοῦ κοινοβιακοῦ κανόνος, ἔχων μετ' αὐτοῦ τὸν δευτερεύοντα τῶν κοινοβιακῶν καταστάσεως φροντίδος τὸν ἐν ἁγίοις Ἀββᾶν Παῦλον τὸν τῆς τοῦ Ἀββᾶ Μαρτυρίου μονῆς Ἡγούμενον· ὁ δὲ πατὴρ ἡμῶν Σάβας ἄρχων κατεστάθη καὶ νομοθέτης παντὸς τοῦ ἀναχωρητικοῦ βίου, καὶ πάντων τῶν ἐν τοῖς κέλλαις ζῆσαι προαιρουμένων. Ita ſua munia partiti ſunt Theodorus & Sabas, quorum alter Cœnobiis, alter Lauris præfuit. Adde caput 65. apud Antiochum Monachum in Epiſtola ad Euſtathium præfixa 130. capitib. legimus, illius tempeſtate, id eſt Heraclio imperante, Modeſtum οὐ μόνον προεστάναι τῶν τῆς ἐρήμου μοναστηρίων, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς περιοικίδος Civitatis Hieruſalē. Sed præ cæteris vim hujuſce vocabuli prodit Rogerius Siciliæ Rex in Sigillo ſeu diplomate pro Monaſterio S. Salvatoris Meſſanenſis apud Rocchum Pirrhum: *Templum ædificavit in Promontorio Portus Meſſanæ, — Mandrámque hoc nuncupantes, & facientes, videlicet Matrem Monaſteriorum, quæ ſub ea exiſtant, & Archimandritam in eo conſtituentes, ſcilicet Patrem & Prælatum Abbatum qui ſub eo exiſtunt.* Et in alio ex Græca Lingua tranſlato à Conſtantino Laſcari: *Quamvis autem illi qui in præſcriptis omnibus capitaneis Monaſteriis Abbates per ſeipſos debeant ea quæ ſunt Monaſteriorum tractare, attamen non propter hoc ille qui Prælatus eſt in præfato Monaſterio noſtro in honorem Archimandritalem provectus, & qui poſt eum Prælati & Archimandritæ in ipſo Monaſterio extiterint, prohibebuntur inquirere ſecundum divinos & ſacros Canones, criminales quaſcunque vel pecuniarias quæſtiones, quàm in his Principalibus in quolibet & contra quemlibet eorum qui ſunt in eis Monachorum vel Prælatorum. Data eſt enim Archimandritæ poteſtas Canonicè & juſtè inquirere omnia, Deo proſpiciente, & ſecundum divinum placitum, & ſacrorum Canonum continentiam ea judicare, ac Abbates inſtituere in iis conſilio & conſenſu Monachorum, qui ſunt in eis, & removere illos Abbates qui quolibet modo indigni reperiuntur, ac alios loco iſtorum, ſicut dictum eſt, conſtituere. Iſtam igitur ſolam poteſtatum qui pro tempore erunt Archimandritæ Monaſterij S. Salvatoris noſtri debent habere in præſcriptis Capitaneis Monaſteriis in Sicilia & in Calabria. Neceſſe verò eſt ut Prælati iſtorum Capitaneorum Monaſteriorum, quando Dominica feſtivitas fuerit, & vocabuntur ab Archimandrita, accedere & congregari in iſto ſacro Monaſterio Salvatoris, & divinam Congregationem convenienter adimplere. Sic ergo curam agentes de Conſtitutione divinorum Monaſteriorum & propter hoc Salvatoris Monaſterium, ſicut dictum eſt, ædificantes, & Monachos in eo congregantes, & Prælatum eligentes, & Archimandritam continentes, ac tales poſſeſſiones & donationes & futuros ipſius Monaſterij Prælatos omnes volentes eſſe & nominari Archimandritas, & præſcriptam ipſos habere poteſtatem in Capitaneis Monaſteriis diſponentes.* Infrà: *& ipſum Archimandritam ipſius Monaſterij Salvatoris perpetuo confirmamus, & volumus habere dominationem & propriam poteſtatem in omnibus dictis Monaſteriis, & Grangiis ſubjectis, ac Abbatibus & Monachis, & hominibus omnibus, Clericis & Laïcis, & eorum ſubjectis eiſdem Capitaneis Monaſteriis tam in ſpiritualibus, quàm in temporalibus, & diligenter examinare & rectè judicare, & ad finem cauſas perducere; ſicut Pater Archimandrita judicaverit. Ipſe autem Archimandrita, & Succeſſores ejus non judicentur ab aliqua perſona, neque alicui reſpondeant, niſi noſtræ ſoli Celſitudini, & Succeſſoribus noſtris.* Ubi *Capitanea Monaſteria* vocantur ad diſcrimen τῶν Μετοχίων, quæ *Obedientiæ* ſemper exponuntur ab eodem Laſcari in verſione ſimilium Sigillorum quæ habentur in illa Notitia. Hæc porrò licèt prolixiora deſcripſimus, ut vel inde Archimandritarum pateſcat auctoritas, quæ quidem multò lubentiùs Græca dediſſemus, ſi non ea nobis invidiſſet Vir Doctiſſimus, cùm & ex iis alia licuiſſet aucupari ad hujuſce Gloſſarij illuſtrationem.

Idem Goarus pag.240. ait præterea Ἀρχιμανδρίτας propriè appellari *Superiores perpetuos* à Patriarcha Monaſteriis ſibi ſubditis Præfectos, hoc donatos Privilegio, ut Lectores ordinare valeant, quo non gaudent cæteri, qui ἡγούμενοι nudè appellantur.

Μανδρογέροντες, *Senes Monachi.* Liuthprandus in Legat. *haudquaquam ſingularis, inquam, hac veſtis fieri poteſt, cùm panes nos obolaria mulieres & Mandrogerontes utantur.* Vide in Γέρων.

ΜΑΝΔΥΑΣ, Μανδύη, *Pallium Perſicum.* Heſychius: Μανδύας, εἶδος ἱματίου Περσῶν, πολεμικὸν ἱμάτιον. Euſtathius Od. τ. ὅτι Περσικὸν ὄνομα καὶ μανδύας, ἔοικε δέ, φασίν, φαινόλη. Lexicon MS. Cyrilli: Ῥάκος, περιαυχένιον, ὁ καλούμενος μανδύας, Περσικῇ γλώττῃ. Infrà: χλαμὺς, ἐσθὴς κοκκίνη, ἢ ὁ κυκλοειδὴς μανδύας, ὃν φοροῦσι αἱ γυναῖκες. Gloſſæ aliæ MSS. & Baſilic. Μανδύας, εἶδος ἱματίου, ὅπερ καλεῖται τὸ λωρίκιον. A Perſis igitur tranſiit hæc vox ad Romanos. Gloſſæ ſuprà laudatæ: Ἐφεστρίδες, Ῥωμαϊκὰ ἱμάτια, λέγεται καὶ ὁ μανδύας καὶ βίῤῥος. Artemidorus lib.2.c.3. χλαμὺς δὲ ἣν ἔνιοι μανδύην, οἱ δὲ ἐφεστρίδα, οἱ δὲ βίῤῥον καλοῦσι. Procopius Gazæus in lib.1. Reg.c.17. καὶ τὸν μανδύον· εἶδος ἐφεστρίδος, οἶμαι δέ, φησίν, Ἀρκαδικὴν εἶναι, ἢ τὸ παρὰ τῶν πολλῶν μαντίον λεγόμενον. Euſtathius Il. β. p.198. ἔοικε γὰρ μανδυοειδὴς ἡ χλαῖνα εἶναι περίβλημα, &c. Ex hinc

Μανδύας Imperatorum ac Regum præſertim fuit. Dion Nicæus lib 57. p.610. οὗτος δὲ ἐν πανηγύρει γενομένης, φαιὰν μανδύην ἐνεδέδυ, &c. Alibi ubi de Domitiano: ὑετοῦ γὰρ πολλοῦ καὶ χειμῶνος σφοδροῦ ἐξαίφνης γενομένης, — αὐτὸς μανδύας ἀλλασσόμενος, &c. Adde Xiphilinū p.280. & Zonaram in eod. Domitiano p.197. & in Caracalla pag.221. ex Dione. Themiſtius Orat. 14. τιάρα οὐ ποιεῖ βασιλέα, οὐδὲ κάνδυς, οὐδὲ μανδύη, καὶ αὐτο-

κης χρυσῆς. Theophanes an. 9. Juſtini Thracis: ἀλλ' οὕτως λιτῶς προσῆλθεν μανδύον πορφυροῦν φορέσας. Codinus de Offic. Palat. cap. 17. num. 34. ἔξω τῆς προθέσεως γενόμενος, ἐνδύεται ἐπάνω τοῦ σάκκου καὶ τοῦ διαδήματος μανδύαν χρυσοῦν, καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ κατέχει τὸν σταυρὸν, ὡς συνήθης ἐστὶ κρατεῖν τὸν Βασιλέα, ὅταν καὶ τὸ Στέμμα φορεῖ, τῇ δὲ ἀριστερᾷ κατέχει Νάρθηκα. Et n. 41. αὖθις τὸν Πατριάρχην ὁ Βασιλεὺς προσαγορεύσας, ἀποδύεται ὅνπερ εἶχε μὲν χρυσοῦν μανδύαν. Sed & Μανδύαν Imperatricibus tribuit idem Codinus num. 25. Vide Tabellam IV. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

Μανδύας, eſt etiam *Epiſcoporum pallium*, quod *fluviis* ornatur: μετὰ ποταμῶν. Germanus Patr. Conſtantinopolit. in Myſtagog. τὸ δὲ μανδύον ἐμφαῖνον διὰ τῆς ἀπολελυμένης ἁπλώσεως τὴν πτερωτικὴν τῶν ἀγγέλων μιμήσεως καθότι ἀγγελικὸν σχῆμα λέγεται. Symeon Theſſalonic. de Templo: τοῦτο δὲ ὁ καὶ ἀρχιερατικὸς διδάσκει μανδύας. Pachymeres lib. 4. cap. 5. ὁ δὲ βασιλεὺς εὐστόχως τοῦ ἱεροῦ μανδύου τοῦ Πατριάρχου κατέχων, &c. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. c. 32. ὁ δὲ καὶ Κυζίκου μετὰ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας οἴκοθεν ἐξελθὼν ἄνευ μανδύου κατὰ τὴν ἀγορὰν, καὶ τὰς λεωφόρους τῆς Φεραρίας διαδραμὼν, ἑπομένων αὐτῷ δύο καλογήρων, καὶ τὸν Ἀρχιερατικὸν κατεχόντων μανδύαν, οὕτως ἀνέβη εἰς τὰ βασίλεια. Acta ejuſdem Concilij: ἐκάθισεν ὁ Πάπας φορῶν τὴν μίτραν αὐτοῦ καὶ μανδύαν πολυτελῆ. Adde ſect. 3. c. 17. ſect. 5. c. 11. Codinus de Offic. Palat. c. 20. n. 16. καὶ οἱ μετ' Ἀρχιερεῖς εἰς προσκύνησιν τοῦ Βασιλέως, ὡς εἴρηται, ἐρχόμενοι μετὰ τοῦ ἐχόντων μανδύαν αὐτῶν ποταμοὺς προσκυνοῦσιν αὐτόν. Vide Tabellam IX. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

Μανδύας, *Pallium Monachorum*. Gloſſæ MSS. Reg. ex Cod. 1708. & 2062. Μανδύας (al. Μανδύας,) εἶδος ἱματίου, καὶ τὸ τῶν μοναχῶν πάλλιον. Canon 26. Nicephori Homologetæ: οὐ χρὴ λειτουργῆσαι πρεσβύτερον μοναχὸν ἄνευ μανδύου. Euchologium in Ordinat. Lectoris & Subdiaconi: προσάγεται τῷ Ἀρχιερεῖ ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι Ὑποδιάκονος· εἰ μὲν κοσμικός ἐστι, μετὰ φαινολίου, εἰ δὲ μοναχὸς, μετὰ μανδύου. Et pag. 473. deſcribitur ἀκολουθία τοῦ μικροῦ σχήματος ἤτοι μανδύου. ut pag. 484. εὐχὴ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος λαμβάνειν μανδύαν. Typicum S. Sabæ cap. 42. ζώννυται μὲν τὴν σινδόνα ὁ προεστὼς, περιβάλλεται δὲ καὶ τὸν μανδύαν αὐτοῦ, &c. Leo Diaconus MS. lib. 5. in Nicephoro Phoca: ἐπ' ἐδάφους ἐπιστρωννύων δέρμα παρδάλεως, καὶ κοκκοβαφῆ πῖλον, ἐπὶ τούτων ἐκάθευδε, μανδύῃ τῷ τοῦ μοναχοῦ Μιχαὴλ καὶ θείου αὐτοῦ ἄνωθεν ἐπικαλύπτων τὸ σῶμα αὐτοῦ, &c. Anna Comnena lib. 15. pag. 486. de Bogomilis: καὶ τρίχα μὲν κοσμικὴν οὐκ ἂν ἴδοις Βογομιλίζουσαν· κέκρυπται δὲ τὸ κακὸν ὑπὸ τὴν μανδύαν, καὶ τὸ κουκούλιον. Adde p. 494. Theodorus Prodromus in Synopſi Sacræ Scripturæ, μηλωτὴν Eſaïæ, μανδύαν vocat. Synaxaria 1. Octobr.

Ἐξ συμμοναστὰς τοὺς ἑαυτῶν μανδύας
Ἄθλοις ἐρυθραίνουσι τοῖς διὰ ξίφους.

Differt porrò Monachicus μανδύας à Pallio. Idem EuchＯlog. in Officio funeris Monachor. εἶτα περιτίθησιν αὐτῷ τὸ ἀνάλαβον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ, καὶ τὸ πάλλιον, καὶ περιζώννυσι λῶρον, καὶ ὑποδύει αὐτῷ σανδάλια καινὰ, εἶτα ἁπλοῦται ὁ μανδύας αὐτοῦ πλαγίως. Eſt enim μανδύας veſtis libera totum corpus ambiens, & in terram uſque defluens, ut ait Goarus pag. 495. 498. Sed in primis obſervandum quod ait Nilus Monachus lib. 2. Epiſt. 245. ſuâ ætate Monachorum Pallia ad humerum ſiniſtrum fuiſſe fibulâ aſtricta, contra quàm Secularium: quæ, ut Romanorum paludamenta, ad dextrum aſtringebantur: οἱ μὲν μοναχοὶ στολιζόμενοι ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ἀναβάλλονται ὤμου, γυμνοῦντες ὅλον τὸ εὐώνυμον μέρος· οἱ δὲ φοροῦντες κοσμικοὶ τὰς χλανίδας τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ σώματος τοῖς πᾶσι φανερὸν καθιστῶσιν. Vide Gloſſ. med. Lat. in V. Pallium, & infrà Μεγαλόσχημοι, in Σχῆμα.

Μανδιώτης, *Monachus parvi habitus.* Habetur in Cod. Colberteo 6041. Ἀκολουθία γινομένη εἰς μανδιώτην.

Μανδυοφορεῖν. Joannes Epiſcop. Citri lib. 3. Juris Græco-Rom. pag. 328. οἱ Δεπουτάτοι μανδυοφοροῦντες μετὰ λαμπάδων προπορεύονται.

Παράμανδυ, *Scapularis* Monachici ſpecies, Panniculus ſcilicet unius palmi quadratus, quem immiſſis in funiculos longiores ejus angulis aſſutos, brachiis ac humeris aſtringunt Monachi: illi verò Crux aliáque Paſſionis Dominicæ inſignia, vel certè Crux major, quatuor cruciculis à lateribus ſtipata, adjunctis his characteribus, IC. XC. N. K. Ἰησοῦς Χριστὸς νικᾷ, appicta eſt, annum illum ſecretò ſub tunica geſtare ſunt aſſueti, pendente ex anteriori parte Cruce ligneâ, à ſinu quem tangit, Ὑπολπιον vocata. Ita Goarus ad EuchＯlog. pag. 519.

ΜΑΝΔΥ'ΛΙΟΝ, *Mantile*, vox deducta ex μανδύας. Moſchopulus: χειρόμακτρον, τὸ μανδύλιον. Maximus Planudes περὶ ἡλίου τῆς ὥρας, MS. ἐπειδὰ ἔχε μανδύλια πέντε, &c. Euchologium ubi de Ordinat. Lectoris & Subdiac. p. 236. 244. εἶτα λαβὼν ὁ χειροτονηθεὶς χερνιβόξεστον καὶ μανδύλιον, ἐπιδίδει τῷ ἀρχιερεῖ νίψασθαι. Et pag. 251. ubi de Ordinat. Diaconi: καὶ κελεύει ἀποζώσασθαι τοῦτον, καὶ ἀφελέσθαι τὸ μανδύλιον. Adde Symeon. Theſſalonic. de Sacris Ordinat. cap. 3. Theophanes an. 6. Conſtantini filij Irenes: ὁ δὲ βασιλεὺς βάλλων καβαλλίνας ἀλόγων εἰς μανδύλιν, &c. Cedrenus pag. 169. ἐξ οὗ καὶ μανδύλια ἔρριπτεν. Et occurrit præterea apud Achmetem in Onirocrit. cap. 224. Suidam, Syntipam MS. Codinum de Offic. Palat. c. 6. n. 38. cap. 7. n. 33. cap. 10. n. 3. in Euchologio p. 832. 833 838. 840. in Nomocanone Coteleriano n. 500. in Confeſſion. Anneniorr. in Not. ad Clement. pag. 242. in Colloquiis Zoſimæ pag. 290. &c.

Μανδήλιον Gloſſæ Baſilic. & Lexicon Cyrilli MS. χειρόμακτρον, ὃ Ῥωμαῖοι μανδήλιον καλοῦσι. Ita legendum videtur in Etymologico Suidæ, loco allato in Μανδήλιον. Apollonius Mathemat. in Apoteleſmatis MSS. κρατοῦντος αὐτοῦ τῇ χειρὶ τὰς ἄκρας τοῦ μανδηλίου ἀπὸ τοῦ προσώπου, &c.

Μανδήλη, *Mantile*, χειρόμακτρον, in Corona pretioſa. Μανδήλιον, aliis. Herodiani Epimeriſmi MSS. & Gloſſæ MS. Colberteæ: χειρόμακτρον, μανδήλιον. Suidas in Etymologico: Μανδήλιον, μαντήλιον, καὶ μαντίλιον, τὸ σπογγίζον τὰς μάνας, τουτέστι τὰς χεῖρας. Achmes Onirocrit. cap. 224. περὶ προσκεφαλαίου καὶ χειρομάκτρου, ἤτοι μανδιλίου. Hiſtoria MS. Beliſarij:

Μετὰ μανδήλιν τὸ χρυσὸν τὰ μάτια τυφλωμένος.

Adde Agapium in Geoponico c. 143. 158. 185. 201.

Μανδήλιον & Μανδύλιον ἅγιον, Imago *Chriſti in Sindone* Ἀχειροποίητος, Edeſsâ Conſtantinopolim allata. Horologium & Typicum S. Sabæ ad 16. Aug. ἡ ἐξ Ἐδέσσης ἀνακομιδὴ τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἤτοι τοῦ ἁγίου μανδηλίου. Anonymus Combefiſianus in Lacapeno num. 48. τὸ ἐκμαγεῖον, ἤτοι Μανδηλίου ἀποσταλέντος, &c. Vita MS. S. Pauli Latrenſis: αἰτεῖται τοῦτον ὁ μέγας, ὥστε τῇ ἀχειροποιήτῳ τοῦ Χριστοῦ εἰκόνι, ἣν συνήθως Μανδήλιον ὀνομάζειν ἅγιον, ἐπιτεθῆναι ταύτῃ τὸ μέρος ὀθόνης ἰσομήκης ἀκριβῶς, &c. Scylitzes pag. 739. ὁ μὲν Ἰωάννης φέρων τὸ ἅγιον μανδύλιον, &c. Vide Damaſcenum Studitam Homil. 25.

Μάνδηλον. Vita S. Nicolai Studitæ p. 913. τὰς νεκρωθείσας ἐκ τῶν βασάνων σάρκας δίκην μανδήλων ἐκκρεμαμένας.

Μυξομάνδιλον, *Orarium*, *Mappula*. Lexicon MS. Cyrilli, & Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 990. & 2062. Σιμικίνθιον, τὸ περὶ τοὺς πόδας σανδάλιον. τινὲς δὲ τὸ φακιόλιον λέγουσιν, κυρίως δὲ ῥινόμακτρον, ὅ ἐστι μυξομάνδιλον.

Πολυμάνδηλον. Manuël Malaxus in Chron. MS. pag. 500. ubi de Æde Sophiana: ἔκαμε δὲ ὁ Βασιλεὺς.

λεὺς — ταλὶ πολυμάνδηλα, κὴ βασάγια τ̃ ὅλυ ναῦ χιλιάδας γ'. ἐξ ἀσημίυ καθαρῶ χρυσώμενα.

Τραπεζομάνδηλον, *Mappa*, χειρόμακτρον. Corona pretioſa: Μεσάλη, *Mappa*, τραπεζομάνδηλον.

Μαντήλα, Μαντίλα. Julius Pollux lib.7.cap.16. λάσια ἐκάλυν τὰ μάλλυς ἔχοντα χειρόμακτρα, ὡς ἀπὸ τ̃ δασύτητος, ὥστε ἐδὲν κωλύει τὰς ὀνομαζομένας μαντήλας καλεῖν ἔτω. Ita Codicem MS. præferre Auctor eſt Salmaſius ad Hiſt. Aug. ubi Edit. habet μανδάλας. Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

Γία πάνω εἰς τ̃ τραπέζας τρώγυσι τ̃ μαντίλας.

Μαντήλιον, Μαντίλιον. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Phil. in Conſtantino Filio Irenes: ὁ δὲ Βασιλεὺς βαλὼν καβαλίνας ἐν μαντιλίῳ, ἔπεμψεν αὐτῷ. Ordo obſervandus in Ordinat. Subdiaconi, apud Morinum p.92. κομιζέσθαι δὲ κὴ χερνιβόξεστον, κὴ μαντήλιον. Mox: ἔπειτα τὸ μαντήλιον ὁ ἀρχιερεὺς δεχόμενος, ἐπιτίθησι τῷ τ̃ χειροτονηθέντος ὤμῳ· κὴ κελεύει λαβεῖν τὸ χερνιβόξεστον, κὴ δῦναι αὐτῷ νίψασθαι. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS:

Παρμπίρες, μαξιλάρια, κυρτίνες, κὴ μαντηλία.

Maximus Cythæreus in Synaxar. 26. Sept. ἔπειτα βάνοντες ἕνα μαντίλι εἰς τὸ πρόσωπόν τυ.

Μαντηλάκιον, *Mantile*. Smaragda in Epiſt. στέλω τῆς αὐθεντία συ διὰ τ̃ ὥρας διὰ μικρὰν ἐνθύμησιν ἐξ μαντηλάκια, κὴ δεῖξε τὰ ὡς μικρῆς συ ἀδελφῆς.

Μαντίλο, *Pallium*, Πέπλον, in Corona pretioſa.

Μανδίλιον, *Mantile*. Gloſſæ Baſil. μανδιλίον, ἤτοι μαντίλιον· μανὶ γδ ἡ χείρ, κὴ τίλω, τὸ σπογγίζω.

Χειρομάνδιλον, Χειρμάνδιλον, *Mappa*, χειρόμακτρον.

MANEÍA, pro Μανία. Ptochoprodromus in Hegumenum ex Cod. MS.

Καὶ ἀπὸ μανείας με ῥίπτει τὸ ἀπὸ τ̃ σκυλιλίν.

MANEIHΛΙΟΝ. Vide in Μανδάλιον.

MANEΨÁ, τὰ ἴα, in Lexic. MS. Reg. Cod. 1843.

MANZHP, *Spurius*, *Notus*. Petrus Comeſtor in Hiſt. Scholaſt. cap.12. Deuteron. *Manzer autem propriè eſt de ſcorto natus, Spurius de concubina pro ſpurcitia incontinentiæ, Nothus qui de adultera.* Vide Gauminum ad lib.1. de Vita & Morte Moſis cap.13. & Gloſſ. med. Latin. in *Manzer*.

MANZIZÁNA. Vide Μαζιζάνιον.

MÁNHΣ, *Manna*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.190. & 1843. μάνης λιβάνυ, τὸ ῥινῶδες τ̃ λιβάνυ. Aliæ Gloſſæ Græcobarb. MS. μάνα, ὁ ῥίπος λιβάνυ. Rurſum: Μάνα, ὁ ῥίπος λιβάνυ.

MANIÁΞ, *Tortile*, *Circus*, *Circulus*, in Gloſſ. Gr. Lat. Μανιάκης, Μανιάκιον, Μανιάκι, *Torques*, *Monile*. Gloſſæ Lat. Gr. *Torques*, Στρεπτὸς μανιάκης. Gloſſ. MSS. ex Cod. Reg. 2062. μανιάκιον, τὸ τ̃ ἱματίυ περιστόμιον. Aliæ ex Cod. 330. ὁρμίσκος, περιτραχήλιον κόσμον, μανιάκην. Similia habet Heſychius, quem conſule præterea in Κλοιὸς & in Μηνίσκος. Gloſſæ Biblicæ MSS. Μηνίσκυς, περιτραχήλια, μανιάκια. Aliæ habent μανιάκια. Denique Suidas: μανιάκης, ὁ περιαυχένιος κόσμος. Vita S. Syncleticæ n.92. τῷ δὲ τραχήλῳ τὴν τιμίαν μανιάκην, ὡς κόσμιον, περιθῶμεν τὴν ταπεινοφροσύνην. Martyrium SS. Maximi, Dadæ, & Quintiani n.8. μετὰ δὲ τὸ λαλῆσαι αὐτὸς ταῦτα, ἔλαβον τ̃ ψῆφον, κὴ ἐβυλεύσαντο, ὥστε τ̃ κεφαλὴν τ̃ ἁγίυ Μαξίμυ μανιάκην σιδηρῶν ἐμβαλεῖν, μεθ' ὃν ἐμπαγῆναι πρὸς τὸ ἑαυτὸν σὺν αὐτοῖς ἀποκεφαλισθῆναι. Vide Theophylact. Hierodiac. Homil. 8. pag.146.

Μανιάκιον. Vita M. S. Theodori Syceotæ: κὴ σαυρὸν σὺν τῷ μανιακίῳ λιτρῶν ἦν, τ̃ φορεῖν κτ̃ τ̃ τραχήλυ κὴ τ̃ στήθυς. Apophthegmata Patrum in Arſenio n.36. πατὴρ βασιλέων ὑπῆρχεν ὡς ἐν τῷ κόσμῳ, κὴ χίλιοι δῦλοι χρυσόζωνοι, κὴ ὅλοι μανιάκια, κὴ ὁλοσηρικὰ φορῦντες παρειστήκεισαν αὐτῷ. Conſtantinus de Adm. Imp. c.25. ἀποκάλεσεν ἑαυτ̃ Ἀμιρμυμνῆν, φορῶν κὴ τὸ Κυρὰν διὰ πινακιδίων εἰς τ̃ τράχηλον αὐτῦ, δίκλω μανιακίυ. Adde Jacobum Diaconum in Vita S. Pelagiæ; & Menæa in SS. Sergio & Baccho, 7. Octob.

Μανιάκι. Theophanes an.7. Mauricij: ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ λινόχρυσον φακιόλιον ἐσφενδονισμένον, ἔχον ἐξ ἀμφοτέρων τ̃ διεμῶν σειρὰς τέσσαρας, κὴ μανιάκιν χρυσῦν ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτῦ. Achmes Onirocrit. cap.258. ἐὰν ἴδη τις ὅτι ἐφόρει μανιάκι ἀπὸ λίθων κὴ μαργαριτῶν, &c.

Μαννάκιον, eâdem notione. Scholiaſtes Theocriti Idyll.11. v.40. μάννος δὲ ἐστὶν ὁ περιτραχήλιος κόσμος, τὸ λεγόμενον μαννάκιον.

Μανιάκιον, τὸ τ̃ ἱματίυ περιστόμιον, in Lexico MS.

Μανιακὸν, aliâ, ut videtur notione, in Cod. Reg. 1595. nunc 3004. fol.98. v. κὴ ἀπόκη ἔπαρε μανιακὸν, τρίψε τ̃ μὴ ὀξίδιν καλᾶ.

MANÍZEIN, χολομανίζειν, *Iraſci*, *Contendere*, Ἐρίζειν, Φιλονεικεῖν. Gloſſæ Græcobarb. ἀφορμίζω, ἡ μανίζω, ἡ δυσπυργιῶ.

Μάνιτα, *Ira*, *Excandeſcentia*, Θυμός. Portius: *Exſævio*, ξεθυμαίνω, παύω τὴν μάνιτα. Hiſtoria MS. Beliſarij:

Καὶ εἰς ἀπὸ τὺς ἄρχοντας τὺς ἐντοπίυς ἔφη;
Εἰς αὐτ̃ με τὴν μάνιτα αὐστηρῶς ὑποδάζων,
Παῦσον ὦ Βελλισάρη, μὴ ζητῆς ὥσπερ πίνης.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ πάντα με τὴν μάνιταν να λέγῃ τῦτα κᾶνα.

Infrà:

Καὶ κατεχείλψον τὰ πολλὰ, διαβαίνει ἡ μανίτα τυ.

Μάνιτα cum ι ſcribitur non ſemel in Hiſt. Athenarum Georgij Contaris lib.4. pag.100.103.107.

MANIKÁPION, apud Myrepſum ſect.36. de Antidotis cap.21. æris ſpecies, ſic fortè dicti, inquit Fuchſius, quòd manibus tractatum eſt.

MANÍKION, Μανίκι, *Manica*, χειρίς. Manuel Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: χειριδωτὸς χιτὼν, ὁ χειρῖδας ἔχων, τὰ λεγόμενα κοινῶς μανίκια. Gloſſæ ad Iliad. Græcobarb. λαβίν, τὸ μανίκι τ̃ σπαθίυ. Gloſſæ Græcobarb. ἀβάκχυτον, μανίκιν λινὸν πλυμισόν. Gloſſæ Baſilic. Μανίκιον, ἡ λαβὴ τ̃ μαχαίρας. Chronicon Alexandrinum an.5. Juſtiniani: κὴ ἔβαλον εἰς τὴν κεφαλὴν τ̃ αὐτῦ Υπατίυ κὴ μανίκιον χρυσῦν εἰς τ̃ τράχηλον αὐτῦ. Ubi videtur legendum μανιάκιον. Vide in hac voce. Gregorius in Vita S. Baſilij Jun. num.48. τὸ τηνικαῦτα δεξάμενός με τ̃ μανικίυ τῇ δεξιᾷ χειρὶ, ἕλκων βίᾳ ἐπὶ τὸ πρόσωπον, ἀνεβίβασέ με, &c. Theophanes p.327. & ex eo Cedrenus: εἰς τὴν τοιαύτην θεοβδέλυκτον θυσίαν πάντες οἱ πολεμεῖν βυλόμενοι τὰ μανίκια τ̃ δεξιᾶς χειρὸς αὐτῶν κατέβαψαν. Ptochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Ἅπλωσε τὰ μανίκιά συ, κὴ ἅπλωσε τραχήλιά συ.

Κάππαι μετὰ μανικίων, *Cappa manicata*, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranenſis an.1215. cap.16. Utuntur alij non ſemel, Mauricius lib.1. Strateg. c.2. Leo in Tactic. c.6.§.13. & ex eo Conſtantinus filius p.15. & in lib. de Adm. Imp. cap.37. Symeon Theſſalonic. de Sacris Ordinat. cap.5. Codinus de Offic. cap.7. num.35. 36. Euchologium pag.358. Demetrius Zenus in Batrachom. diſt.138. &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Manicium*.

Μανικέλλιον, Μανικίλιον, *Minor manica*, *Manicillium*, χειρίς, in Gloſſis Græco-Lat. Gloſſ. Baſilic. Μανικέλλιον, τὸ τ̃ κώπας περιτιθέμενον σκῦτος, ἡ ῥάκος, ὅμοιον μανικίῳ. Sic quippe emendandum. Vita Sanct. Silveſtri Pap. pag.266. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ τ̃ βραχιόνων γυμνὸν ἐλέγετο, δαλματικὰ μανικέλια μᾶλλον σωάψει αὐτὰ ὀνομάζεσθαι, ὥσπερ κολόβια. Leo in Tacticis cap.6. num. 25. ἔχει δὲ χειρομάνικα τὰ λεγόμενα μανικέλια, κὴ χειρόψελλα σιδηρᾶ, &c. Et num.35. κὴ κλιβάνια, κὴ κασσίδας, κὴ μανικέλια, κὴ χαλκότυβα, &c. Eadem habet Conſtantinus Porph. in Tactic. pag.4. Baſilius in Naumachicis: τὸ δὲ πρὸς αὐτῷ τῷ σκαλμῷ

 δέρμα,

δέρμα, ἄσκωμα· τὸ παρ' ἡμῖν μανικέλλιον. Achmes Onirocrit. cap. 156. εἰ δὲ τὰ λεγόμενα μανικέλια καὶ περικνημίδας, εὑρήσει χαρὰν, καὶ στερεότητα ἐν τοῖς δούλοις αὐτοῦ.

Μανικοφάγος, neſcio quis cognominatus occurrit apud Leonem Grammaticum pag. 454.

Ἐπιμάνικον, Ἐπιμανίκιον, *Manipulus*, ſeu *Brachiale*: Eſt enim ornamentum, vel potiùs manicæ ſpecies ex aurato aut pretioſiori panno, quæ brachium à manus carpo ad cubitum ferè tegit & exornat: ita tamen ut ſoluta ſit, & funiculo ſericeo per oras tranſverſim acto brachium ſtrictiùs alliget: quæ quidem Epiſcoporum primitus fuit, deinde etiam Presbyterorum, denique tandem & Diaconis permiſſa. Theodoſius Zygomalas: Ἐπιμανίκιον δὲ ἐπιτιθέασιν οἱ ἱερεῖς, ὅτε τελοῦσι λειτουργίαν. In utroque brachio geſtantur ejuſmodi ἐπιμανίκια. Liturgia Chryſoſtomi Venetiis Edita, ubi de Diacono: τὰ δὲ ἐπιμανίκια ἐπιτιθέμενος ταῖς χερσὶν, ἐν μὲν δεξιᾷ λέγει, Ἡ δεξιά σου, &c. Eadem: καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὰ ἐπιμανίκια ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ χειρὶ, λέγει οὕτως, &c. Demetrius Gemiſtus MS. de Sacra Patriarchæ Liturgia: τὸ δὲ δεξιὸν ἐπιμάνικον εὐλογοῦντος καὶ ἀσπαζομένου, λέγουσιν, Ἡ δεξιά σου, Κύριε, &c. Mox: καὶ τὸ ἀριστερὸν ὁμοίως εὐλογοῦντος, &c. Unde numero multitudinis ἐπιμάνικα ferè ſemper efferuntur. Euchologium in Officio Baptiſmi pag. 350. εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀλλάσσων τὴν ἱερατικὴν στολὴν λευκὴν, καὶ ἐπιμανίκια, &c. Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap. 11. πάντες οὖν ἐνδυσάμενοι τὰ ἀρχιερατικὰ, στιχάριον μετὰ ποταμῶν, ἐπιτραχήλιον καὶ ζώνην ἐπιμανίκιά τε καὶ σάκκον, &c. Idem lib. de Templo pag. 219. τὰ δὲ λεγόμενα Ἐπιμάνικα καὶ τὸ πανσεβάσμιον τῆς ἐνεργείας εἰκονίζει τοῦ Χριστοῦ. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 8. cap. 6. ἔδωκεν αὐτοῖς ἀφ' ἑαυτοῦ τὰ ἱερατικὰ αὐτοῦ ἐπιμάνικα. Ea porrò auro texta fuiſſe docet Petrus Antiochenus Patr. in Epiſt. ad Michaëlem Cerularium Patr. Conſtantinopol. χρυσοφοροῦμεν καὶ αὐτοὶ ἐγχείρια καὶ ἐπιμανίκια καὶ ἐπιτραχήλια περιβεβλημένοι χρυσόπαστα. Sed & Chriſti effigiem habuiſſe ſcribit Auctor Hiſt. Politicæ pag. 1. cujus verba mox efferemus.

Myſticam ejus ſignificationem variè tradunt Scriptores. Theodorus Balſamon in Reſponſo 37. ἡ τῶν ἐπιμανικίων καὶ τοῦ ἐπιγονατίου ἱερωτάτη ἐνδυμασία μόνοις τοῖς ἀρχιερεῦσι πεφιλοτίμηται, ὡς τὸν τύπον ἐπέχουσι τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Mox: τὰ γὰρ ἐπιμάνικα τύπος εἰσὶ τῶν χειροπεδῶν τῶν ἐλιχθεισῶν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτε πρὸς τὸ ἑκούσιον πάθος ἀπήγετο. Idem in Meditat. de Patriarchalib. Privileg. pag. 447. τὰ τῶν πατριαρχῶν τὰ ἅγια ἐπιμάνικα τὰς χειροπέδας τοῦ κυρίου δοξάζουσιν, ἃς ἐκεῖνος ὑπέστη διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, κατὰ μαστιγίαν πρὸς Καϊάφαν ἀγόμενος. Symeon Theſſalonic. de Templo pag. 219. τὰ δὲ λεγόμενα Ἐπιμάνικα καὶ τὸ πανσεβάσμιον τῆς ἐνεργείας εἰκονίζει τοῦ Χριστοῦ· καὶ τὸ διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν τὴν ἱερουργίαν τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος αὐτουργῆσαι τὸν Χριστὸν, &c.

Ὑπομάνικον, idem quod Ἐπιμάνικον. Inſtitutio Archidiaconi in Euchologio Goari pag. 284. καὶ φορεῖ τε αὐτῷ τὰ ὑπομάνικα. Hiſtoria Politica pag. 1. προφασιζόμενοι ὅτι ὁ βασιλεὺς οὗτος ἐν μιᾷ τῶν ἑορτῶν οὐ καταδέξατο προσκυνῆσαι τὸ ὑπομάνικον τῆς δεξιᾶς τοῦ Χωρεπισκόπου, ὑφαντῶς ἐπάνω κοσμούμενον τὴν εἰκόνα Χριστοῦ. Ita etiam imaginibus adornatum ἐπιμανίκιον deſcribit Manuel Malaxus, in Chron. MS. pag. 801. καὶ εἶχον συνήθειαν Φράγγοι νὰ ἀσπάζονται τὸ ἐπιμανίκιον τοῦ Ἐπισκόπου ἴσως τας ὅπου ἦτον ἐκεῖ ζωγραφισμένη ἡ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ.

Στομομανικὸν, *Velum quo mulieres os velant*, Meurſio; malim *os manica*. Theophilus Protoſpatharius de Humani Corp. fabr. lib. 4. ἔοικε δὲ τὸ μεσῶδες πλάτυσμα γυναικείῳ φιαλίῳ, τῷ κοινῶς λεγομένῳ Στομομανίκῳ.

Χειρομάνικον, *Manica*. Auctor Etymologici: χειρὶς σημαίνει τὸ χειρομάνικον. Leo in Tactic. cap. 6. §. 3. ἵνα δὲ καὶ χειρομάνικα σιδηρᾶ, ἃ λέγεται χειρόψελλα, λίαν χρήσιμον. Idem §. 25. ἔχειν δὲ καὶ χειρομανίκια, τὰ λεγόμενα μανικέλια, καὶ χειρόψελλα σιδηρᾶ, ἢ ξυλινὰ, &c. Ex eo Conſtantinus in Tactic. pag. 18. ἐχέτωσαν δὲ καὶ χειρομάνικα, ἤγουν χειρόψελλα σιδηρᾶ καὶ ξύλινα, καὶ ποδόψελλα, ἤγουν χαλκότουβα. Adde pag. 14. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 2. καὶ ἄτοπον δὲ καὶ χειρομάνικα σιδηρᾶ τοὺς βουκελλαρίους ἐπιποιῆσαι, &c.

Μανικώτιον, *Manica*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ λιθομαργαρίταις, νάχουν εἰς μανικώτια.

Vide in Μιλαξωτός.

Ἀμανίκωτον, *Veſtis ſine Manicis*. Theophanes an. 27. Copronymi: καὶ ἐνδύσαντες αὐτὸν σαγίον ἀμανίκωτον κοντὸν, ubi Miſcella: *Et indutum hunc laneo brevi ac ſine manicis veſtimento*, &c.

ΜΑΝΙΚΟΣ, *Halicacabus*, Interpolatori Dioſcorid.

ΜΑΝΙΚΟΥΛΟΝ. Myrepſus ſect. 19. cap. 16. ἰρέγγιο ῥίζης μανίκουλον α. Ubi Fuchſius *Manipulum* vertit, malim, *quantum manu capi poteſt*.

ΜΑΝΙΟΡΔΟΙ. Vide in Μόλος.

ΜΑΝΙΣΚΙΟΝ, *Corbis*: Gallis *Manequin*. Gloſſæ Gr. MSS. Cod. Reg. 2062. Σιπυὰ, τὸ μανίσκιον, ἡ ἀρτοθήκη.

ΜΑΝΙΓΟΡΔΟΣ, *Carnifex*, *Furcifer*, Ital. *Manigoldo*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ ἄλλα τζίνια περισσὰ κανεὶς νὰ μὴν κοιλεύγῃ,
> Καὶ μανιγόρδους, καὶ βλεπίνες περισσοὺς νασερεύγῃ.

ΜΑΝΙΤΑΡΙ, *Fungus*, ἀμανίτης, βωλίτης, μύκης. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1261. Μυκίτας, τὰ μανιτάρια. Aliæ ex Cod. 1047. μυκήτις, τὰ μανιτάρια. Neophytus, Μυκίτης καὶ ἀμανίτης, τὸ μανιτάριον. Joannes Jatroſophiſta MS. cap. 162. πῶς ἐὰν πνίγεται κἂν εἰς ἀπὸ τὰ μανιτάρια, ὅτι ἔφαγεν πολλά. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 107. de Raphano: ὅτι φθείρει τὴν πίτζαν, καὶ εἶναι καὶ αὐτὸ εἰς τὰ μανιτάρια ἀντιφάρμακον.

ΜΑΝΙΤΖΑ. Vide in Μάνα.

ΜΑΝΝΑ. Ita appellabant *Oleum*, *Sacrum* ac odoriferum liquorem, ſeu etiam cinerem, qui ex aliquot Sanctorum corporibus emanabat, morborum curationibus ſaluberrimum, de quo pluribus egimus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Manna*. Menologium Baſilij 8. Maij in S. Joanne Evangeliſta: καὶ γὰρ ὁ τάφος, ἐν ᾧ ὁ μέγας Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης μέλλων μετατεθῆναι, κόνιν ἁγίαν, ἣν οἱ ἐγχώριοι Μάννα προσαγορεύουσιν, ἐπινεύσει Πνεύματος ἁγίου, κατὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν τοῦ Μαΐου μηνὸς ἐτησίως ἐξαίφνης ἀναβρύει καὶ ἀναδίδωσι, &c.

Μάννα, *Mater*. Vide Μάνα.

ΜΑΝΝΑΔΙΝ. Apophthegmata Patrum in Agathone num. 7. ἔλεγον πάλιν περὶ αὐτοῦ, ὅτι πολλάκις μετέβη ἔχων τὴν σμίλαν ἑαυτοῦ μόνην εἰς τὸ μανάδιν. Ubi Eruditus Interpres *Ciſtam* vertit, quomodo *manne* hac notione noſtri dicunt.

ΜΑΝΝΑΚΙΟΝ. Vide in Μαλαξ.

ΜΑΝΝΟΣ, pro μάγνος, *Magnus*, apud Myrepſum de Antidotis cap. 210. quomodo olim noſtri, *Carolomannus*, pro *Carolus Magnus*, dixerunt.

Digitized by Google

ΜΑΝΟΚΙΟΝ, *Securis*, *Manualis*. Phortius περὶ στρατ. πράγματ. Lib. 1.

Ἀλλ' ὅλη ἡ τέχνη ῥέπει,
Οἱ τέκτονες μὲν ὡς πρέπει,
Μανόκια νὰ γροικῦσι,
Νὰ κλίζιν, νὰ πελεκῦσι.

Rurſum:

Καὶ ὅταν μὲν ἂν ποιήσεις,
Προμαχῶνας νὰ γροικήσεις,
Μανόκια ἀπὸ κλαρία,
Νὰ ποίσεις μὲ ὀρδινία.

ΜΑΝΟΛΑΤΟΝ, Moneta aurea Manuëlis Comneni Imp. *Manlat*, Arnoldo Lubecenſi lib. 3. c. 33. *Manulato*, Julio à Puteo Veronenſi. Prochoprodromus de ſua Paupertate: ex Cod. Reg. 1334.

Ὁ κόρφος τῆς βυρβιέλζιν ψίχας ἀμυγδάλωτας,
Καὶ τόρα τὰ ὑπέρπυρα γέμει τὰ μανολάτα.

Idem contra Hegumenum:

Τὸν δ' ἄλλον δὸς νομίσματα, κἂν δέκα μανολάτα.

Vide Gloſſ. med. Latin. in *Manlat*.

ΜΑΝΟΛΗΣ, *Manuël*, nomen proprium. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS. de ſe:

Καὶ ἀκύομαι εἰς τ' ὄνομα Μανόλης Λιμβινίτης.

ΜΑΝΟΠΟΛΑ, Μανίτζα, *Manica*, *Manipulus*, χειρίς.

ΜΑΝΟΣ, *Furioſus*, *Vaſanus*, Μανιώς. Joan. Cananus de Bello Conſtantinopol. ἔχοντες καὶ στρατάρχην ἄνδρα μανὸν καὶ αἱματοβόρον, &c. Infra: ἦλθε μανὸς καὶ ἠγριωμένος, ἀλάζων, ὑπερήφανος, &c. Græcis μανὸς *Rarum* ſignificat.

ΜΑΝΟΥΑΛΙΟΝ, *Candelabrum manuale*, ſeu quod manu geſtatur. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 59. εἰς δὲ τὴν ἐκκλησίαν ἱστάσθωσαν ἐπὶ μανουαλίων λαμπάδες ἐξαλιτραῖαι, &c. Pentecoſtarium: εἰσερχομένων τότε ἱερέως καὶ τοῦ Διακόνου, προπορευομένων αὐτῶν καὶ λαμπάδων μετὰ μανουαλίων. Philotheus Patr. Conſtantinopol. in Ordine Sacri Miniſterij pag. 4. ἔνθα οἱ μὲν Ἀναγνῶσται τιθέασι τὰ μανουάλια εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ παρ' ἑκάτερα τὰ μέρη. Ita pag. 6. 9. Euchologium pag. 191. ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν τῇ δεξιᾷ χειρὶ θυμιατὸν καὶ μανουάλιον μετὰ κηροῦ, &c. Occurrit ibi pluries, pag. 561. 602. 625. &c. Nicetas in Iſaacio & Alexio num 7. ex Cod. Barb. Gr. καὶ τὰ ἅγια σκεπάσματα τὰ πολύτιμα τὰ ἐκ σύρματος χρυσοῦ ὄντα, τά τε μανουάλια, καὶ κανδήλας. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 6. cap. 16. καὶ μετὰ τούτους ἀργυροδιάχρυσα μανουάλια μικρὰ πολύτιμα. Adde Ducam Hiſt. cap. 39. Malaxum in Hiſt. Patr. Conſtantinopol. pag. 170. Anthologium Arcudij part. 1. pag. 254. 265. 266. Max. Cythætenſem 18. Febr. &c.

Μανουάλης. Anna Comnena lib. 15. pag. 480. καὶ συλλαβόντες τὸν Καίσαρα Συλλατόν, ἀποστεροῦσι τῶν ὀμμάτων· ὀργάνου δὲ πρὸς τοῦτο χρησιμεύοντος ἀπορούντων, τὸ δοθὲν τῷ Καίσαρι παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος μανουάλην ἐχρημάτισε.

Μανουάλια δωδεκαφώτια ἱστάμενα, in Typico MS. τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 59. & cap. 60. ὀφείλουσιν ἅπτεσθαι ἀπὸ τῶν ἱσταμένων κηρίων ἐν τοῖς δωδεκαφωτίοις ἀνὰ ἓξ εἰς τὸ τέμπλον, &c. Candelabra 12. cereis inſtructa, à terra exurgentia.

Κηρομανουάλιον, in Typico S. Sabæ; *Candelabrum cum cereo*.

ΜΑΝΟΥΒΡΙΟΝ, *Manubrium*. Zacharias lib. 2. Dialog. Gregorij M. cap. 6. ἦλθεν εἰς τόπον ἐν ᾧ ἦν πεσὸν τὸ σιδήριον· καὶ ἄρας τὸ μανούβριον ἐκ τῶν τοῦ Γότθου χειρῶν, &c.

ΜΑΝΟΥΘΙΟΝ, *Frutex*, ſeu potiùs fruticum faſcis. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaïtarum num. 25. θαμνοὺς γὰρ τὰ λεγόμενα μανούθια ἐν ἑκάστῳ (κελλίῳ) εὑρίσκοντες, αὔθασι γὰρ οἱ πατέρες αὐτὰ συνάγειν, καὶ ἀποτίθεσθαι ἑτοίμως, λοιπὸν δι' αὐτῶν τὰ οἰκήματα ἐνεπίμπρων. Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Euthymij n. 38. συλλέγοντες ἡμᾶς τροφὴν ἐπὶ τῆς ἐρήμου· ἣ δὲ ἦν ἃ Μανούθια συνήθως ὀνομάζειν. Idem in Vita S. Sabæ MS. φορτίον Μανουθίων κοπτόντων ἐν τῇ ἐρήμῳ. Et cap. 40. τοῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ συλλογῆς ἕνεκεν Μανουθίων ἐξερχομένοις. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Manna*.

ΜΑΝΟΥΡΑ, τὸ μυτζήν, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843.

ΜΑΝΣΙΟΝΑΡΙΟΣ, *Manſionarius*, de qua voce vide Gloſſ. med. Latin. Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. Greg. M. cap. 25. ὁ δὲ Ἀπόστολος φανεὶς αὐτῷ κατ' ὄναρ, εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἀπελθε εἰς τὸν προσμονάριον τῆς ἐκκλησίας, τὸν λεγόμενον Σαβῖνον τὸν μανσιονάριον, καὶ αὐτὸς δώσει σοι τὴν ὑγείαν.

ΜΑΝΣΟΥΡ, vox Saracenica, quæ *Redemptum* ſignificat. Conſtantinus Acropolita in ſerm. de S. Joanne Damaſceno num. 7. de illius Patre: ἐκαλεῖτο γοῦν Μανσοὺρ ὁ πατὴρ Περσικώτερον, καὶ πλεῖστα παρὰ Πέρσαις ἐτιμᾶτο. Auctor MS. Vitæ S. Stephani Junioris, de eodem Joanne Damaſceno: ἐν οἷς καὶ ὁ τιμιώτατος Ἰωάννης Δαμασκηνὸς πρεσβύτερος, ὁ παρὰ τοῦ τυράννου τούτου Μανσοὺρ ὀνομασθείς, παρ' ἡμῖν δὲ ὅσιος καὶ θεοφόρος. Theophanes pag. 350. de eod. Damaſceno: καὶ ἀντὶ τοῦ πατρικοῦ ὀνόματος αὐτοῦ Μανσοὺρ, ὃ ἑρμηνεύεται λελυτρωμένος, Μανζηρὸν Ἰουδαϊκῷ φρονήματι ὀνομάσας τὸν τῆς ἐκκλησίας διδάσκαλον. Ex quo emendandus Scylitzes pag. 456. ἐν δὲ τῇ κατὰ Συρίαν Δαμασκῷ Ἰωάννης Μοναχὸς καὶ Πρεσβύτερος, ὁ τοῦ Μανσοὺρ, ὃ ἑρμηνεύεται λεπτραβός, &c. ubi ſcribendum λελυτρωμένος. Aliter de verbi notione ſcribit Georgius Hamartolus in eodem Copronymo: Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνόν, ὃν Χρυσορρόαν ἐκάλουν διὰ τὴν ἐνυπάρχουσαν αὐτῷ σοφίαν, Μανσοὺρ ἐπωνόμασεν, ὅ ἐστι βλάσφημον. Idem Theophanes an. 6. Rhinotmeti: καὶ παρακάλεσεν αὐτὸν Σέργιός τις ἀνὴρ Χριστιανικώτατος, ὁ τοῦ Μανσοὺρ, Γενικὸς Λογοθέτης. Pag. 344. ἐξωρίσθη Θεόδωρος ὁ τοῦ Μανσοὺρ εἰς τὰ κλίματα τῆς ἐρήμου. VII. Synodus Act. 6. de quodam Joanne Hæretico Ægyptio: ὃς παρ' αὐτῶν ὑβριστικῶς Μανσοὺρ προσηγορεύεται. Hinc in acclamationibus Synodi, Μανσοὺρ τῷ κακωνύμῳ καὶ Σαρακηνοφρονι ἀνάθεμα. Apud Heſychium Μανσοὺρ, κύων exponitur. Scaliger in Canonibus Iſagogic. pag. 326. 2. Edit. *Manzur*, Arabibus *Victorioſiſſimum* ſignificare ſcribit.

ΜΑΝΤΑΜΑ. Vide in Ντάμα.

ΜΑΝΤΑΤΟΝ. Vide in Μανδάτον.

ΜΑΝΤΕΙΑ, Dacis, *Rubus*, apud Interpolat. Dioſcor. c. 619. & Apul. c. 87.

ΜΑΝΤΖΙΤΖΑΝΙΑ. Pſellus περὶ βρωμάτων, in Cod. Reg. 1673. τὰ μαντζιτζάνια θερμά εἰσιν, καὶ χυμοῦ μελαγχολικοῦ. Apud Matthæum Silvaticum lego, *Maniſan*, *I. vulnea*.

ΜΑΝΤΖΟΥΝΙ, *Maſſula Salgamaria*. Agapius in Geoponico cap. 140. ἢ τρῶγε μέλι ὑγιὰν ῥοδομάννα, καμωμένην ἀπὸ ζάχαριν, ἀπὸ δρόσον τῆς κράμβης, καὶ σκαρολαχάνου, ὅπου λέγουν οἱ Ἰταλοί, μαρμαρίδα, ἢ τρῶγε ἀπὸ μαντζοῦνι, &c. Infrà: καὶ κάμε μαντζοῦνι, ἤγουν κονφέτο, καὶ τρῶγε ὡς ἄνωθεν.

ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΑ, *Amaracus*, ex Italico, *Magierana*, in Corona pretioſa.

ΜΑΝΤΗΛΑ, Μαντήλιον, Μαντιλάκιον. Vide in Μανδύλιον.

ΜΑΝΤΙΟΝ, *Mantum*, *Pallium*, *Habitus*. Gloſſæ Lat. Gr. *Paludamentum*, χλαμύδα, τὸ μαντίον. Joannes Moſchus in Limon. cap. 87. ἐφόρει δὲ στιχάριον τρίχινον, καὶ ἀπὸ σπυρᾶς μαντίον. Procopius Gazæus: μανδύαν, τὸ παρὰ τῶν πολλῶν μαντίον λεγόμενον. Leontius Presbyter in Vita MS. S. Gregorij Agrigentini: ὁ δὲ ἁπλώσας τὴν ἀρχὴν τοῦ μαντίου αὐτοῦ, ἐδέξατο

αὐτὰς (ἄνθρακας.) Μοναχικὸν μαντίον, *Monachicus habitus*, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranenſis an. 1215. cap.16. Ibidem μαντίοις ἀνεωγμένοις μὴ χρήσθωσαν ἐν δημοσίῳ. Ubi Lat. *Palliis diſſibulatis non utantur in Publico.*

Μαντᾶον, eâdem notione. Chronicon Alexandrinum pag.102. οἱ μὲν περιβόλαια, οἱ δὲ φίβλας καὶ μαντία ἐποίησαν ἑαυτοῖς πορφυραῖα, &c.

Ἐξωμάντιον, *Mantellum*, ſeu *Pallium exterius.* Gloſſæ Græcobarb. τὰ ἐξωμαντίσματα, ἡ ἐξωμάντια, ὅπου εἶναι ἐπιτήδεια νὰ σκεπασθῇ μετὰ τὸ ὁ ἄνθρωπος διὰ ὄνομαν τοῦ ἀνέμου. Alibi: ἱμάτιον, ῥοῦχον, μάντισμα τὸ ἔξωθεν, τὸ ἀπέξω μάντισμαν, ἐξωμάντιν.

Παραμάντιον, *Diplois.* Lexicon Cyrilli; Διπλοῖς, τὸ παραμάντιον.

ΜΆΝΤΙΣΣΑ, *Vates femina*; *Saga*, *Venefica.* Gloſſæ Græcobarb. Ἀρυραῖα μάντις, μάντισσα τῆς στράτας καὶ ὁδοῦ. Vita MS. S. Symeonis Sali: γυνή τις μάντισσα καὶ φυλακτηρία, καὶ ἐπαοιδὰς ποιήσασα, &c.

ΜΑΝΤΊΤΗΣ, *Magnetes.* Anonymus MS. de Lapidibus: λίθος μαγνίτης, ὁ καὶ μαντίτης λέγεται, &c.

ΜΆΝΤΡΑ, & Μαντρὶ, pro μάνδρα, *Grex*, *Armentum*, *Equitium.*

Μαντρίζειν, *Colligere*, *Cumulare*, quaſi *In mandram cogere.* Gloſſæ Græcobarb. ἀήσκοντο, ἠυλίζοντο, ἐμαντρίζοντον, ἐσωρεύονταν, ἐμαζώνονταν.

ΜΑΝΤΡΙΆΡΧΗΣ, pro Πατριάρχης, appellatus à Catholicis Anaſtaſius Patr. Conſtantinopolit. Iconomachus, ſub Copronymo. Vide Chron. MS. Manuëlis Malaxi pag.606.

ΜΆΞΙΛΑ, *Maxilla.* Gloſſæ Baſilic. Μάξιλα, Σιαγὼν, Φάτνωμα.

Μαξίλα, Μαξίλλα, *Alapa maxillæ ſeu genis inflixa.* Lexicon MS. Cyrilli & Gloſſæ MSS. ex Regg. Codd. 1708. & 2062. κόνδυλος, (al. κόσσος) Ῥωμαϊστὶ μαξίλλα, Γραικιστὶ δὲ ῥάπισμα. Zacharias Pap. lib.2. Dialog. S.Gregorij cap.30. περὶ τοῦ δαιμονιῶντος ἀδελφοῦ, καὶ διὰ μαξίλας (al. μαξίλλης) τοῦ ἁγίου ἰαθέντος. In ipſo cap. μόνον αὐτῷ κόσσον δέδωκεν ἐν τῇ σιαγόνι.

Μαξιλάριον, Portio, Μαξιλάρι, *Cervical*, *Pulvinus*, προσκεφάλαιον, quòd maxillæ ſeu genæ dormientis ſeu quieſcentis pulvino adhæreant. Achmes Onirocrit cap.224. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι τὸ λεγόμενον μαξιλάριον ἐναλλάσσεται πλέον ἢ ἦν, χαρίσεται ἐπὶ τῷ προσέχοντι δούλῳ αὐτοῦ· πολλάκις δὲ καὶ ἐπὶ παλλακαῖς κρίνεται. Infrà: ὁ βασιλεὺς ἐὰν ἴδῃ ὅτι νέον μαξιλάριον εἶχε, νέον δοῦλον ποθούμενον ὑψώσει. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Παρμπέρες, μαξιλάρια, κυρτίνες, καὶ μαντήλια.

Μαξιλαράκι, *Aſcopera*, Ἀσκοπήρα.

ΜΑΞΙΜΟΣ, in Lexico MS. Eudemi, *Maximus.* Scholiaſtes Ineditus Æſchyli in Perſis: μᾶσσον τὸ μέγα, καὶ μάξιμος παρὰ Λατίνοις ὁ μέγας, ἐτυμολογοῦσιν δὲ αὐτὸ ἀπὸ τοῦ μᾶσσον τὸ μέγα.

ΜΑΠΑΝΟΣ, *Banus*, Dignitas apud Servios & Hungaros, de qua nos plura in Notis ad Alexiadem & Cinnamum pag. 347. & 449. ubi monuimus perperam ita ſcribi apud eundem Cinnamum, pro Μπάνος, lib.3. num.11. Βελόσης δὲ ὁ τὰ πρῶτα παρ' ἐκείνῳ, (Regi Hungarorum) φέρων, Μαπάνον ταύτην καλοῦσιν Οὖννοι τὴν ἀρχήν. Vide præterea Gloſſ. med. Lat. in *Banus*, & ſuprà in Βοάνος.

ΜΆΠΑ, *Pila*, in Turco-Græcia Cruſij, quâ notione vocem hanc uſurpat Nicetas in Alexio lib. 2. num.4. καὶ τὸ ἐντεῦθεν οὐ μόνον τῶν ἀνακτόρων ἀπεσπίζετο ὡς σφαῖρά τις εὐπερίγραπτος διαφθᾶσα ἰσχυρῷ μηχανήματι, &c. Ubi Codex Græcobarb. habet, ὡς μάπα στρογγύλη. Idem in Iſaacio lib.1. ὧδέ τε κἀκεῖσε ὥσπερ μάπα διαγομένη τε καὶ μεταγομένη διακοντίζεται.

ΜΆΠΠΑ, *Mappa*, *Mantile.* Herodianus de Solœciſmo & Barbariſmo, MS. λέγομεν δὲ βαρβαρίζειν καὶ τῷ ἀλλοφύλῳ χρώμενον· ὡς εἴ τις τὸ μὲν ὑπαυχένιον κερβικάλιον λέγει, τὸ δὲ χειρόμακτρον, μάππαν. Sic etiam appellantur *Ludi & Decurſiones militares.* Juſtinianus in Nov.105. cap.1. μετ' ἐκείνην δὲ δευτέραν ἄξει θέαν τῶν ἁμιλλητηρίων ἵππων ἣν δὴ Μάππαν, προσαγορεύουσι. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Mappa.*

Μαππάριος, *Mapparius*, qui officium ſuſtinebat mittendæ mappæ; quod ſignum erat mittendis quadrigis. Gloſſæ Latin. Gr. *Tranſenna*, ὕσπληγξ, ἀπαλλαγὴ, μαππαρίου σημεῖον. Gloſſæ Baſilic. Μαππάριός τις ὢν ὁ τῇ χειρὶ δεικνύων, κατὰ δὲ ἑτέρους, ὅτι εἰώθασιν ἐν τῷ θεάτρῳ οἱ ὕπατοι εὐωχεῖσθαι πρότερον, καὶ μετὰ τὴν εὐωχίαν ῥίπτειν τὰ τῶν χειρῶν ἐκμαγεῖα, ἅπερ τῇ Ῥωμαϊκῇ φωνῇ Μάππα λέγεται, καὶ ταῦτα ἀναλαμβανόμενος ὁ ἐπὶ τοῦτο τεταγμένος εἰς σύνθημα, εὐθὺς τὸν ἀγῶνα ἐπέτελεσε, καὶ διὰ τοῦτο ἐλέγετο ὁ τοιοῦτος μαππᾶσθαι. Cedrenus in Julio pag.169. Μαππάριος τοῖς Ῥωμαίοις εἴθισται καλεῖν ἐξ αἰτίας τοιαύτης· ἔθος ἦν τοῖς ὑπάτοις ἐπὶ τῶν θεάτρων εὐωχεῖσθαι· μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τῆς εὐωχίας, τὸ ἐν χερσὶν ἐκμαγεῖον, ὃ καὶ μάππαν πατρίως καλοῦσιν, ἐξ οὗ καὶ μανδύλια, ἐρρίπτουν, ὅπερ ὑποδεχόμενος ὁ Μαππάριος τὸν ἀγῶνα παρεσκεύαζεν. Græcus Anonymus laudatus à Salmaſio: Μαππάριος δὲ καλεῖται ὁ ἐν τῷ μέσῳ ἱστάμενος, καὶ τοῦ δρόμου ἔχων τὸ σύστημα. Mox: καὶ τὴν μάππαν ἀναλαμβανόμενος ὁ λεγόμενος Μαππάριος, εὐθὺς τὸν ἀγῶνα ἐπιτέλει. S.Chryſoſtomus in Homil. de Circo: ἀτένιζε τῷ ἀναγνώσματι τοῦ εὐαγγελίου διακονοῦντα Μαππάριον. Mox: ὡς γὰρ ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπὶ τὸν Μαππάριον πεπηγότας τὸν σημάντρου ἀτενίζουσι, ἐκδεχομένου ἐν τῇ βουλῇ ἐκείνου τὸ ἄνοιγμα, &c. Chronicon Alexandrinum an.8. Phocæ: ὁμοίως δὲ ἐκαύθη εἰς βοῦν ὁ Μαππάρις, &c. Nicetas in Alexio Aug. lib.3. num.2. ἐπεὶ δὲ ἐφειστήκει καιρὸς καθ' ὃν ἔδει πρὸς τὸ τρέχειν γενέσθαι τοὺς τὸν γυμνικὸν ἐκτελέσοντας δίαυλον, ὁ μὲν ὑποδὺς τὸν Μαππάριον εἶχε σχῆμα, τὴν μέσην εἰληχὼς χώραν, εἰς βραχίονας τὰς χεῖρας ἀνεκάλυψε.

Μαππᾶσθαι, *Signum in Circenſibus Mappâ dare.* Vide locum ex Gloſſis Baſilic. paulò ante laudatum.

Μαππίον. *Matta*, in Gloſſis Servij niſi legendum ſit ματτίον.

ΜΑΠΤΑΡΙΟΣ. Nicetas in Alexio Comneno lib.3. num.2. ὅτε καὶ ἦν τὸν αὐτὸν ὁρᾶν, ὡς ἀναβάτην μεγαλοπρεπῶς ὁρώμενον, καὶ ἵππον εὐήνια προσεδρίζοντά τι καὶ χρηματίζοντα· μετὰ βραχὺ δὲ κατὰ τοὺς πάλαι τῶν δραμάτων ὑποκριτὰς, τὸν ἵππον ἀποδυσάμενος Ἔπαρχον, τὸν μαπτάριον ὑποκρίνεσθαι. Ubi Vvolphius: *Depoſita equeſtris Præfecti perſona, peditem videres.* Ex Cod. nempe Græcobarb. qui hoc loco πεζεῦσαι habet.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ, *Tigniarius*, *Faber lignarius*, δοκοποιὸς, τεκτονικός. Ex Ital. *Marangone.* Hinc fortè.

ΜΆΡΑΓΜΑ. Diploma Rogerij Regis ex Gr. in Lat. verſa apud Rocchum Pirrhum in Archimandritatu Meſſanenſi pag.117. *Et etiam ipſos homines liberos ab Angaria, Parangaria, & Maragmata Urbium ac Caſtrorum, & omnibus Daciis.* Aliud Diploma ejuſdem Regis pag.123. *liberos & exemptos ab omni angaria maragmatum, Caſtrorum, & ab omni ædificio.*

ΜΑΡΑΔΌΧΡΟΟΣ, pro μαραγδόχροος. *Smaragdi colorem referens.* Nam & Μάραγδος, pro σμάραγδος dixiſſe Menandrum obſervat Euſtathius Il. λ. pag 853. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

Καὶ μέσα εἰς αὐτὴν στήκεται πράσινος ἀγὼν
Πράσινος μαραδόχροος.

ΜΑΡΑΘΆΤΟΝ ἄκρατον, vini ſpecies, apud Myrepſum ſect.9. cap.85.

ΜΑΡΑΝΑΘΆ, *Maranatha*, in Gloſſis MSS. ex Cod. Colberteo 2218. exponitur, ὁ κύριος ἦκεν, ἦλθεν, ἢ ἥξει, ἢ ἔρχεται. Infrà: Μαραναθὰ, τοῦτο οὐ τῶν Ἑβραίων τινὲς ὑπέλαβον, ἀλλὰ τῆς Σύρων ἐστὶ φωνῆς· ἑρμηνεύεται δὲ, ὁ κύριος ἦλθε· τέθεικε δὲ τὴν λέξιν ὁ Ἀπόστολος, καταστέλλων τὴν ὀφρὺν τῶν Κορινθίων, καὶ διδάσκων ὡς οὐ παιδεύσεως, ἀλλὰ πίστεως αὐτοῖς χρεία. Vide Interpretes ſacræ Scripturæ.

ΜΑΡΑΝΙ΄ΣΚΕΙΝ, pro μαραίνειν, *Flacceſcere*. Gloſſæ Græcobarb. μαραίνει, σήπει, φθείρει, μαρανίσκει, σαπνίσκει, χαλᾷ.

Μαραντζιάζειν, eâdem notione. Μαραντζιασμένος, *Flaccidus*, *Marcidus*, μαρανθείς.

ΜΑΡΆΣΚΙΟΝ, *Ceraſum acerbum*, *amarum*. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 50. ῥίψε μέσα πολλὰ μαράσκια, ἤγουν ξινοκέρασα. Occurrit præterea cap. 129.

ΜΑΡΆΤΗ, μάραθον. Vide in Ἱμαρίτιον.

ΜΑΡΒΙΛΙΩΤΑΙ΄, Hæretici, quorum meminit VI. Synodus Act. 11.

ΜΆΡΓΑΡΟΣ, *Unio*, *Margarita*, vox, inquit Hoeſchelius ad Annam Comnenam, veteribus incognita; tametſi μάργαρον, neutro genere, occurrere apud Pauſaniam in Arcadicis & in veteribus Epigrammat. quidam obſervent. Μαργαρίτην dixit Athenæus lib. 3. Gregorius verò Nazianzenus μάργαρος ſæpiuſculè, ut Carm. ad Nemeſ. v. 331. μάργαρον αἰγλήεντα, & Carm. Ὑποθηκῶν παρθένοις, v. 84. μάργαρος ἄλλην κοσμείτω, καὶ χρυσὸς ἐπαστράπτων μελέεσσι. Carm. eod. v. 658. μάργαρος ἐν λάεσσιν. Scholion adjunctum Breviario lib. 1. Procopij de Bello Perſ. apud Photium: οἱ μαργαρῖται καὶ μάργαροι λέγονται καὶ μαργαρίδαι· εὕρηται γὰρ ὁ μάργαρος παρὰ τῷ Προκοπίῳ τῷ ῥήτορι, καὶ ἄλλοις ἀξιολόγοις· τὸ δὲ μαργαρίδαι παρά τι Πραξαγόρᾳ Ἰωνίζοντι ἐν τῇ περὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου δευτέρᾳ ἱστορίᾳ. καὶ παρ᾽ ἄλλοις οἱ δὲ μαργαρῖται, συνήθως καὶ πολὺ ἐν τῇ χρήσει. At Codd. MSS. Procopij τὸ μάργαρον hoc loco præferunt, uti monet Editor. Conſtantinus Manaſſes pag. 97.

> Ὡς μάργαρον καλάλευκον, ὡς λίθον ἀστραπαίαν.

Alibi:

> Καὶ βύσσινα χρυσοϋφῆ, μαργαροφόρα φάρη.

Zonaras in Bulgaroctono: καὶ ὑπερχείλη μὲν ἦσαν λίθων πολυτελῶν, ἢ τι ἄλλων, καὶ τῶν λευκῶν, οἷς ἰδιάζουσα κλῆσις οἱ μάργαροι, τὰ κιβώτια. Vide Theophanem an. 2. Zenonis, & Cedrenum pag. 355. 356.

Διαμάργαρος, *Margaritis*, ut διάχρυσος, *auro adornatus*, *diſtinctus*. Anna Comnena lib. 2. ἁπλάμενος τῶν περὶ τὸν βραχίονα περικεκολλημένων διαμαργάρων πέπλων. Πυρμάργαρος, apud Conſtantinum Manaſſem pag. 89. Καλομάργαρος, pag. 97.

Μαργαριτάριον, *Unio*, *Margarita*, μαργαρίτης, μάργαρος. Corona pretioſa: Μαργαριτάρι, *Margarita*, μαργαρίτης. Theophanes an. 22. Juſtiniani: ἀπώλεσαν οἱ βεστίτορες τὸ στέμμα τοῦ βασιλέως, ὅπερ μετὰ μηνῶς ἓν εὑρέθη, ὅπου καὶ ἓν μαργαριτάριον, καὶ πᾶσα ἡ λοιπὴ αὐτοῦ θεία ἐσθὴς καὶ εὑρέθη. Ἐγκόλπιον μετὰ μαργαριταρίων, apud Annam Comn. pag. 94. Aſtrampſychus in Cœlo Pythagorico MS. p. 707. καὶ ἀπὸ τῶν λίθων, μεγάλων μαργαριταρίων, καὶ λυχνίτων, &c. Codin. de Offic. cap. 3. num. 13. Σκαράνικον χρυσοκόκκινον, λιθάρια καὶ μαργαριτάρια ἔχον οὕτω λεγόμενα περίχυτα. Hiſtoria Beliſarij MS.

> Λιθάρια ἀτίμητα, πρασινὰ μαργαριτάρια.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Τόσον λογάριν καὶ καλὸν στολαῖς μαργαριτάρια.

Rurſum:

> Τὰ ῥοῦχα της νὰ λάμπουσι μετὰ μαργαριτάρι.

Μαργαριταράτος, *Margaritis adornatus*. Codinus de Offic. cap. 3. n. 8. μετὰ ἀετῶν μαργαριταράτων. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

> Καὶ ὁ μαλοπλέκτης στὴν κορφὴν ὁ μαργαριταράτος.

Μαργαρίτης, *Particula ſacræ hoſtiæ Chriſti ſanguine perfuſa*, *quâ fideles communicantur*, *eâ Cochleario è calice eductâ*. Liturgia Chryſoſtomi ſub finem: μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν, εἰ μὲν ἔστι διάκονος, ἀπέρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν πρόθεσιν, καὶ μεταλαμβάνει τὸ ὑπολειφθὲν ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ προσεχῶς καὶ εὐλαβῶς· καὶ ἀποπλύνει τὸ ἅγιον ποτήριον τρὶς τῷ οἴνῳ καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὁρᾷ μὴ μείνῃ τὸ λεγόμενον Μαργαρίτης. Germanus Patr. Conſtantinopol. pag. 147. ἡ ἁγία τράπεζά ἐστιν ἀντὶ τῆς τραπέζης τοῦ Χριστοῦ σὺν τοῖς μυστικοῖς· καὶ οἱ ἐν αὐτῇ μαργαρῖται, τὰ θεῖα δόγματα τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς μαθητάς. Vita S. Lucæ Junioris pag. 985. αὖθις δὲ τῷ καλυμματίῳ τὰς ἐπιλιπεῖς συστελλῶν μερίδας ἐν τῷ σκεύει, πᾶσαν ἐπεφέρετο ἀσφάλειαν, ὥστε μὴ ἐκπεσεῖν μαργαρίτην, καὶ καταπατηθῆναι. Vita MS. S. Danielis Stylitæ: καὶ τὸν οὐράνιον μαργαρίτην τὴν θείαν φημὶ κοινωνίαν, καὶ δίδωσι καὶ λαμβάνει. Nicetas in Murtzuphlo num. 4. καὶ μαργαρίτας ἐγκολπιζόμενοι, τὸν πολύτιμον μαργαρίτην Χριστοῦ ἠθετήκασι, τοῖς ἐναγεστάτοις τῶν ζώων τὸ παναγέστατον διασπάραξαν. Vide Gregor. Nyſſenum in Epiſt. ad Letoium, & ibi Balſamonem. Occurrit præterea in Martyrio MS. SS. Euſtratij, Auxentij, &c.

Μαργαρίτις, vas in quo *Margaritæ* ſacræ aſſervantur. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Margarita*.

ΜΆΡΓΕΛΛΟΝ, μαργέλλιον, *Margo*, *ora veſtis*, quemadmodum Sidonius lib 4. Epiſt 20. dixit *veſtimenta puniceis marginata limbis*. Moſchopulus pag. 148. λῶμα, τὸ ἐπ᾽ ἄκρῳ τινὸς ἐνυφασμένον, καὶ οἱονεὶ ὁρίζον αὐτὸ, ὡς τὸ κοινῶς λεγόμενον μαργέλλιον.

Μαργέλλια præterea dicuntur quævis veſtium ornamenta, & iis aſſuta, quæ Latini *Purpuras* vocant. Balſamon ad Concil. VI. Can. 27. ἀλλὰ τὰ πολυτελῆ χρυσοΰφαντα ἐπιβλήματα, τὰ δημοτικῶς λεγόμενα μαργέλλια, γράμματα, καὶ ἀντίτανα, καὶ τὰ ἐκ κόγχυλης πορφυρίζοντα ἱμάτια. Ubi Caſaubonus ad Vopiſcum pro γράμματα, legendum ῥάμματα, contendit, an verè, vide in γράμμα. Idem Balſamon ad Concil. VII. Can. 16. ὅτι τινὰ ἑτερόχροα ἐπιβλήματα προσετίθεσαν ἐν τοῖς ἄκροις τῶν ἱματίων, ἤγουν μαργέλλια. Codinus de Offic. cap. 8. ἡ σέλλα τοῦ ἵππου διβελλία ὡσαύτως μετὰ ἀετῶν μαργαριταράτων ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν, καὶ εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τῶν ἱδρωματίων, ἔχουσα καὶ μαργέλλιον ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν. Idem cap 21, num. 1. ὁ κράτωρ λευκὰ φορέματα φορεῖ μέχρι καιροῦ ἑσπὰν βελοῦδο, εἶτα κίτρινα ἄνευ μαργελλίων, καὶ μετὰ ταῦτα λαμπροφορεῖ. Utitur & num. ſeq. Adde cap. 4. num. 31. Gloſſæ MSS. ad Iliad Homeri: κρήδεμνον θ᾽ ὅ ῥά οἱ δῶκε. μαργέλλιον ὅπερ αὐτῇ ἔδωκε.

ΜΑΡΓΙΟΛΑΙ΄Α, *Ludi*, *Ludicra*. Ex Italico *Mariolia*, vel *Marioleria*. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi pag. 789. καὶ ἔπαιζε τὰ χαρτία, καὶ ἄλλας μαργιολίας ἔκαμνε.

ΜΑΡΓΟΜΈΝΟΣ. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ ἀπόμεινεν ὀλόσβεστος, τυφλὸς καὶ σκοτισμένος,
> Ἀσάλευτος καὶ ἀμίλητος, σανίδιον μαργομένος.

ΜΑΡΓΏΝΙΟΝ, Μαργώνιον, *Saccus*, *Pera*. Vita S. Pachomij num. 69. καὶ ὡς ἤρξατο ἐγκωμιάζειν αὐτὸν, λέγων τῷ ἄλλῳ, Μακάριος οὗτος ὁ μοναχός. Καὶ ὁ ἄλλος λέγει, Τί τὸν ταλαίπωρον μακαρίζεις; οὔπω ὅλως ἔφθασεν εἰς τὸ μέτρον τοῦ μαργωνίου. Infrà: καὶ μετὰ τὸ ἀλοῆσαι, λέγει αὐτῷ ἐνδυσαι τὸ μαργώνιον, καὶ μέτρῳ μεταφερόμενον ἔσω τὸ ἄχυρον, καὶ λέγει, τοῦτο φρονιμώτερον τοῦ πρώτου ἐστὶ, ὅτι καὶ τὸ ἄχυρον συνάγεται. Mox: τοιγαροῦν ἐὰν καὶ οὗτος μετρήσει τῷ μαργωνίῳ, δύναται τυχεῖν τοῦ μακαρισμοῦ. Joan. Moſchus in Limon. cap. 125. ὁ ἀββᾶς Σέργιος λαβὼν τὴν εὐλογίαν ἐκ τοῦ μαργωνίου αὐτοῦ, ἀπῆλθεν

πρὸς

πρὸς τὴν λίτραν. Ubi Interpres, *ſumens de pera unam Eulogiam*, &c.

ΜΑΡΕΤΖΑ'ΖΕΙΝ, *Equum curare*, Gallis, *Mareſchauſer*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. 224. in Lemmate, περὶ κτηνῶν τῆς καβαλλάρις, ἂν τῆς βουργέσις ὅπου στέλλει τὸ κτηνόν του νὰ τὸ μαρετζιάσουσι, τυτέστιν νὰ τὸ γιατρεύουν, καὶ λαβόνετο, ἂν ψοφᾶ, πῶς ὁ καλλινᾶς ἐντέλεται νὰ τὸ καλλιστερέσει, ἢ νὰ τὸ πλερώσει. Vide Edit. Venetam cap. 218.

ΜΑΡΖΑΝΑ'ΒΟΣ, *Arnabo*, apud Myrepſum ſect. 35. cap. 1. ubi Aëtius ἀρνάβον habet. Cap. 2. ζαρνάβου occurrit.

ΜΑΡΖΟΥ'ΚΑ. Vide Symeonem Logoth. in Michaële Theophili F. n. 34.

ΜΑ'ΡΘΙΟΣ. Theophanes an. 22. Heraclij apud Sylburgium in Saracenicis: μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ Βικάριος παρά τινος κυρατίου, Κυλάβα λεγομένου, καὶ μαρθίου αὐτοῦ λεγομένου, &c. Quæ poſtrema verba abſunt ab edito Theophane p. 278.

ΜΑΡΙ'Α, *Domina*, ἐστὶ τῆς Κυρίας, in Lexico MS. Reg. Sign. nunc 1843.

ΜΑΡΙΑ'ΛΕ. Theodoſio Zygomalæ apud Cruſium in Turco-Gr. p. 243. βιβλίον ἔχον τὰ Θεοτόκου ἐγκώμιον. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Mariale*.

ΜΑΡΙ'ΕΛΟΣ, Μαριόλος, *Vafer*, *Planus*, *Fraudium Architectus*, Κακότεχνος, πανοῦργος, ἀπατεών. Μαριολιά, Μαριολιά, *Vafrities*, *Fraus*, πανουργία, δόλος. Μαριολικά, *Subdolè*, *Fraudulenter*, δολερῶς, ὑποκριτικῶς.

ΜΑΡΙΣΚΑ'ΛΔΟΣ, *Mareſcallus*, Dignitas apud Latinos de qua copioſè egimus in Gloſſ. med. Latin. Nicetas in Balduino num. 1. Μαρισκάλδος ἦν τὸ ἀξίωμα ὁ ἀνὴρ, δηλοῖ δὲ καθ' Ἕλληνας ἡ φωνὴ τὸν Πρωτοστράτορα. Ubi Cod. Græcobarb. MS. Μαρισκάλκον ὄντα τὸ ἀξίωμα.

ΜΑ'ΡΚΑ, *Marca*, *Regio*, ut *Marca Anconitana* in Italia, de qua Beſſarion in Epiſt. μακαριώτατος πάπας καὶ ἐγὼ γράφομεν τὸν Λεγάτον τῆς Μάρκας, ὅπου νὰ σᾶς βοηθήσῃ. Vide Gloſſ. med. Lat.

ΜΑΡΚΑΣΗ'ΤΑ, *Marcaſita*, de qua copioſè Rulandus in Lexico Chymico. Cod. Reg. MS. 618. fol. 287. λαβὼν μαρκαζίταν τὸ, &c. Petrus Theoctonicus de Archemia MS. ἡ καρχιμία, ἡ μαρκασίτα, ἡ μαγνησία, &c. Editus legitur *tractatus de Marcaſita, ex qua tandem cum aliis dicendis fit elixir ad album veriſſimum*, cum veræ Alchymiæ Scriptoribus p. 254. to. 2.

ΜΑΡΚΕ'ΣΙΟΣ, Μαρκέσιος, *Marchio*, ex Ital. *Marcheſe*. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 26. καὶ μετὰ τοῦτο ἦλθον ἀπὸ Βιργωνίας τρεῖς Μαρκέσιοι πρὸς Πάπιαν. Apud Nicetam in Manuële lib. 7. & alibi occurrit non ſemel Μόντης φερράντης Μαρκέσιος, *Marchio Montiſferrati*, de quo Nicephorus Gregoras lib. 7. Μαρκεσίου γὰρ ἀπόγονος ἦν αὐτὴ ἡ δὲ τῆς Μαρκεσίου τάξις ἡ τῶν ἐπισήμων ἐστὶ παρὰ Λατίνοις, quia ſcilicet Ducum Dignitas præcellebat. Anonymus de Bellis Francorum in Morea:

Μαρκέσης ὄντε Μυνφαράτ, αὐθέντης μέγας ἦτον.

Occurrit etiam in Actis Synodi Florentinæ pluries, ubi de Ferrariæ Marchione. Μαρκέσιος, habet Interpres Græcus Concilij Lateranenſis an. 1215. ſub finem. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Marchio*.

ΜΑΡΚΙΑ'ΤΟΝ, *Unguentum Martiatum*. Alexander Trallianus lib. 1. cap. 10. οἷον νάρδινον μύρον, ἢ γλεύκινον, ἢ τὸ μαρκιάτον καλούμενον.

ΜΑ'ΡΚΟΝ. Biton in Mechanicis: τυγχάνει δὲ καὶ πρὸς τὰς στρατιὰς ἱκανὸν τοῦτο μάρκον.

ΜΑ'ΡΚΟΣ, *Marcus*, *Marca*, Ponderis ſpecies nota. Aſſiſæ Regni Hieroſolymitani MSS. 130. ἐὰν τὸ ἔγκλημαν ἀναβιβάζεται ἴσος ἕναν μάρκον ἀσίμιν, &c. Ita cap. 163. & alibi: Vide Gloſſ. med. Latin.

ΜΑΡΚΟΥΤΖΑ~Σ. Vox formata, inquit Maltretus, ex *Mar*, Arabibus *Vir*, & *Kutzi*, *longinquus*, ſive ex longinquo profectus advena. Pachymeres lib. 4. cap. 13. ἦσαν δὲ καὶ τῶν περιττῶν, καὶ εἰς κατηγορίας εὐκόλων, οἳ καὶ προσβυνδάζοντες, Μαρκουτζᾶν προσωνόμαζον, προσάπτοντες ὄνομα Περσικὸν ἐξ αἰτίας τῆς, ὅτι ἐκεῖνος τὸ γένος τὸ συνήγυς λάζος ἦν. Ita Codex Allatianus, alij Μαρμουτζᾶς præferunt.

ΜΑΡΜΑ'ΡΙΟΣ, *Marmorarius*, in Gloſſ. Gr. Lat. ubi legendum putat Meurſius, μαρμοράριος. Nihil tamen mutandum, tametſi conſtat *Marmorarios* appellari in Gloſſ. Lat. Gr. μαρμαροποιούς, & Ἀγαλματογλύφους, cùm ita habeatur in Baſilic. lib. 25. tit. 5. cap. 19. ex Scævola JC. qui *Negotiatorem marmorum* præfert: & apud Harmenopulum lib. 3. tit. 8. §. 42. Euchologium Barberinum apud Goarum pag. 844: καὶ παρασκευάζει τοὺς μαρμαρίους στῆσαι τὴν τράπεζαν.

Μαρμάρινος, *Marmoreus*, Μαρμαρινὸς, in Corona pretioſa. Μαρμαραῖος, apud Anonymum in Porphyrogen. n. 24.

Μαρμαρένιος, eâdem notione, apud Manuëlem Malaxum in Chron. MS. pag. 586. καὶ ὡς ἴδε τὸ ὁμοίωμα ἐν εἰς τὴν κολόνα τὴν μαρμαρένιαν, &c. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. ult. ἀπὸ τὰ σκουτέλλια τὰ μαρμαρενὰ τὰ ζουγραφιστὰ, &c.

Μαρμαρηγνὸς, apud Georgium Contarem in Hiſt. Athenar. pag. 148. 165. &c.

Μαρμαρούθετος, *Ex marmore confectus*. Antiquitates Conſtantinopolit. ἥλιος ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ ἐν ἅρματι μαρμαροθέτῳ.

Μαρμαρώσεις, *Incruſtationes*, in lib. 2. Baſilic. tit. 7. 9. Μαρμαροῦν, *Incruſtare*, in lib. 58. tit. 2. c. 13.

Μάρμαρον, *Marmor*, *ſuper quo fuſa medicamenta, num cocta ſint, probantur*. Nicephorus Blemydes MS. de Chymia: εἶθ' οὕτω τὸ ἐναπομεῖναν ξηρὸν ἐν τῷ κλοκίῳ, πάλιν βάλε ἐν μαρμάρῳ, καὶ τρῖβε τοῦτο ὀλίγον πρὸς ὀλίγον. Petrus Theoctonicus de Archemia, MS. καὶ μετὰ τὰς ζ. πήξεις, ὀφείλει βαλεῖν εἰς μάρμαρον, ἢ εἰς τόπον ψυχρόν. Nicolaus Myrepſus MS. ſect. 1. cap. 109. καὶ ταράξας καλῶς, ἐπίχεε ἐν μαρμάρῳ. Ita cap. 111. & alibi non ſemel. Vide Fuchſium ad ſect. 10. cap. 1.

ΜΑΡΜΟΥΤΖΑ~Σ. Vide Μαρκουτζᾶς.

ΜΑΡΟΔΙ'Α, ἤγουν τὸ μαλάνθα, in Excerptis Jatricis Melaxij Cocini MSS.

ΜΑΡΟΥΔΙΑΚΟ'Σ, *Puerilis*.

ΜΑΡΟΥ'ΛΙΟΝ, Μαρούλλιον, Μαρούλιν, *Lactuca*. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 930. Θρίδαξ, μαρούλιον. Gloſſæ Jatricæ MSS. τρόξιμον, τὸ ἄγριον μαρούλιον. Aliæ ex Cod. Reg. 1261. Θρίδαξ, τὸ μαρούλιν. Infrà: τρόξιμον, τὸ ἀγριομαρούλιν. Matthæus Silvaticus: *Marulia*, I. *Lactuca*. Pſellus περὶ βρωμάτων, MS. & Symeon Sethi de Facultatib. Cibor. τὰ μαρούλλια, ἃ καὶ θριδακίνας καλοῦσι, ψυχρά ἐστι. Zacharias lib. 1. Dialog. cap. 4. θεασαμένη μαρούλλιν. Ubi Gregorius M. *Lactucam conſpiciens*. Et infrà: Καθεζομένου μου ἐπάνω τῆς μαρουλλίου, *Sedebam ſuper Lactucam*. Alexander Trallianus lib. 2. cap. 2. εἰς δὲ τὸν οἶκον παραγενόμενος, ἐν μὲν ταῖς ἀρχαῖς τῶν ἡμερῶν, ἀπέριττον ἐσθιέτω τροφὴν οἷον ὡς καὶ μαρούλια καὶ θριδακίνας. Ubi Goupylus Editor contendit expungendam vocem μαρούλια, cùm idem ſit quod θριδακίνας. Occurrit præterea apud Auctorem Geoponic. lib. 12. cap. 1. Demetrium Conſtantinopol. lib. 1. Hieracoſophij cap. 5. Myrepſum de Antidot. cap. 74. Agapium in Geopon. cap. 59. Maximum Cythærenſem in Synaxar. 2. & 24. Sept.

Μαρουλάκι, *Lactuncula*, Θριδάκιον.

Μαρουλόφυλλον, *Lactucæ folia*, Θριδακινὰ φύλλα.

Μαρουλόσπορον, *Semen Lactucæ*, Maximus Planudes in

Digitized by Google

In lib. MS. de Urinis : λαβὼν τὸ μαρουλόσπορον, χαμαίμηλα, βασιλικόσπορον, &c.

Πικρομάρουλον, *Lactuca Silveſtris*, Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Ζὼρ τὸ νίκιον, τὰ κιχώρια, καὶ τὰ πικρομάρουλα. Aliæ ex Cod. 1334. κίχωρα, τὰ πικρὰ ἴντυβα, ἢ τὰ πικρομάρουλα. Lexicon Neophyti : Σέρεις τὸ κιχώριον, ἤτοι τὸ ἄγριον μαρούλιον, ὃ καὶ Πικρομάρουλον λέγεται καὶ Πικρίς. Vide Suidam in Σέρις. Anonymus MS. in Methodo de Urinis : οἷα κόπτων τὰ λιθάρια κυσήριον, καὶ σαλάτιων, καὶ ἐσθίειν ὀκλωπόδια, καὶ πικρομάρουλον μετὰ ὄξους.

Μαιούλιον, idem quod Μαρούλιον. Gloſſæ Jatricæ, θρίδαξ ἥμερος, Μαρούλιον. Neophytus MS. Σέρεις, τὸ κιχώριον, ἤτοι τὸ ἀγριομαρούλιον. Epimeriſmi Herodiani MSS. θρίδαξ, καὶ θριδακίνη, τὸ μαρούλιον. Ita etiam in Lexico MS. Cyrilli. Gloſſæ aliæ MSS. Reg. Cod. 2062. Suidas & Moſchopulus pag. 98. θριδακίνη, τὸ μαρούλιον. Similia habet Heſychius. Auctor Etymologici : Θριδάκινη, εἶδος μάζης, καὶ λαχάνου, ὅτι τῷ θέρει γίνεται, θριδακίνη τις, τὸ Μαρούλιον. Index ἀντιβαλλομένων Edit. à Geſnero : τρόξιμον, μαρούλιον γὰρ καὶ μαρούλιον. Joannes Jatroſophiſta cap. 218. μαρουλίου σπόρον καὶ γλυκυρίζαν βράσον, &c.

Μαιούνιν, pro μαρούλιον habet Lexicon MS. ad Schedographiam :

Καὶ θριδακίνη λέγεται αὐτὸ τὸ μαιούνιν.

ΜΆΡΡΟΝ, *Marra*. Heſychius : Μάῤῥον ἐργαλεῖον σιδηρόν.

ΜΑΡΣΑΠΆΣ, Μαρτζαπᾶς, Μαρτζαπᾶς, ex Ital. *Marzapane*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀμυλὼ, πλακοῦντος εἶδος, θυσία καὶ ἰδία πλακοπίτας, ὁλεγόμενος μαρσαπᾶς. Eædem Gloſſæ : τῆς πλακοπίτας, ἤγουν τοῦ μαρτζαπᾶ.

ΜΑΡΣΗΠΙΟΝ, Μαρσίπιον, *Marſupium*. Gloſſæ Gr. MSS. Cod. 1673. φαγήλιον, μαρσύπιον. Alio loco : Μαρσύπιον, σάκκος, θυλάκιον, βαλάντιον. Ruſſum : ἀρύβαλλος, πλεκτόν τι βαλάντιον, ἢ μαρσύπιον. Gloſſæ aliæ MSS. μαρσίπιον, τὸ σακκούλιον, ἢ τὸ θυλάκιον. Eadem ferè habent Gloſſæ Baſilic. Joan. Moſchus in Limon cap. 212. καὶ ἀπελθόντες (λῃσταὶ) ἐπελάβοντο τὸ μαρσίπιον ὃ ἦν ἐν τῷ κρεμαμένῳ.

Μάρσιππος, Μάρσιπος. Ignatius Diac. in Vita S. Nicephori Patr. Conſtantinopol. n. 80. γεωργοὶ τὰς σταχύας οὐ δρεπάνοις, ἀλλὰ χερσὶ μαρσίπποις συλλέγοντες, &c. Codinus in Orig. Conſtantinopolit. num. 30. περὶ ἀγάλματος Ἑρμοῦ βαστάζοντος μάρσιπον, &c.

ΜΑΡΤΑΣΆΓΓΙΝ, ὁ κεκαυμένος μόλιβδος, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Plumbum uſtum.*

ΜΑΡΤΖΆΔΕΣ, *Mercatores*, Gall. *Marchands*. Gloſſæ Græcobarb. ἀγαζωπίρεται, οἱ τοὺς τελώνας μισθοῦντες τὰ τέλη, ὅπου κάμνουσιν τοῦ σιν τοὺς τελώνας, ἤτοι Μαρτζάδες. Alibi : Καλιπάσοι, Ἀγγαρευτάδες, ἤτοι Μαρτζάδες.

ΜΑΡΤΖΗΆΝ, τὸ κυράλιν τὸ κόκκινον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Codd. Reg. 190. & 1843. *Corallium rubeum.*

ΜΑΡΤΖΊΚΑΥΛΟΣ, apud Suidam in Etymologico, πτωχὸς exponitur : ubi Meurſius *Matricularium* pauperem intelligi putat, quod ego vix putem. Vide Gloſſ. med. Lat.

ΜΑΡΤΖΟΒΆΡΒΟΥΛΟΝ, Μαρτζομάβουλον. Gloſſæ Baſilic. Μαρτζομάβουλον, ἢ νῦν σαλίβα, hauſere ex Leone in Tactic. Mauricius lib. 12. c. 4. σφενδόβολα καὶ μαρτζοβάβουλα. Ita cap. 5. 6. & c. 11. οἱ δὲ τὰς βαρύτζας, ἤτοι μαρτζοβάβουλα ἔχοντες. Cap. 16. μαρτζοβάβουλα, ἢ ῥιπτάρια. Adde cap. 18. & 20. ubi μαρτζοβαρβούλοις ſcribitur.

ΜΆΡΤΗΣ μῆνας, *Martius menſis*, Μάρτιος. Portius.

ΜΑΡΤΗΣΙΟΙ, *Martenſes*, Milites ſub diſpoſitione Ducis Moguntiacenſis, de quibus Notitia Imperij Occid. cap. 90. Martyrium S. Acacij num. 2. Φίρμος τινὸς ταξιαρχοῦντος τοῦ ἀριθμοῦ κατὰ μὲν τὴν Ῥωμαίων γλῶτταν Μαρτησίων, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων, Ἀρείων. Infrà num. 3. Φίρμος ὁ Τριβοῦνος τῶν λεγομένων Μαρτησίων Ἀκάκιον στρατιώτην τοῦ νουμέρου αὐτοῦ δέσμιον αὐτῷ παρέπεμψε. Synaxaria MSS. 26. Nov. In S. Mercurio : καταλλαγμένος τῇ στρατιᾷ τῶν Μαρτυσίων. Martyrium MS. ejuſdem S. Mercurij : εἶτα καὶ ὁ τῶν λεγομένων Μαρτησίων ἀριθμὸς ἐξ Ἀρμενίας ὕστερον κατειλήφει, ἀνδρειότερος ὢν τῶν ἄλλων, καὶ τοῖς οἰκειοτέροις τῷ Βασιλεῖ συνταττόμενος, ὑπὸ Κόμητα τυγχάνων. In Martyrio apocrypho SS. Petri & Pauli MS. ἐν τῷ κάμπῳ τῷ λεγομένῳ Μαρτησίῳ, *in Campo Martis.*

ΜΑΡΤΙΚΌΝ. Vide in Μερτικόν.

ΜΆΡΤΙΟΣ, *Campus Martius, ubi exercentur milites.* Mauricius lib. 6. Strateg. cap. 2. τὸ δὲ ἀριστερὸν ἐσώτερον παρερχόμενον κυκλοειδῶς τῇ ἐναντίᾳ ἀλλήλων ἐλαύνουσιν, ὃν τρόπον ἐν τῷ μαρτίῳ πολὺ οἱ καβαλλάριοι ἔπαιζον ἐν τοῖς παραχειμαδίοις. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Campus Martius.*

ΜΆΡΤΥΡΕΣ, dicti, qui fidem Chriſtianam ejurare juſſi, omnia veritatis dicendæ ac teſtificandæ cauſâ perpetiebantur. S. Chryſoſtomus Homil. 47. in Acta Apoſtol. διὰ τοῦτο ἐκεῖνοι λέγονται Μάρτυρες, ὅτι κελευόμενοι ἐξομόσασθαι, πάντα ὑπομένουσιν ἵνα τὴν ἀλήθειαν εἴπωσιν. Inſcriptio Romana, apud Reineſium 933. PRIMITIVS IN PACE QVI POST MVLTAS ANGVSTIAS FORTISSIMVS MARTYR, &c.

Πρωτομάρτυρ, Epitheton vulgò attributum S. Stephano. Chronicon Alexandrinum p. 546. οὗτος Στέφανος τῆς νέας διαθήκης Πρωτομάρτυρ καὶ Πρωτοδιάκονος. Joannes Tzetzes Chil. 10. v. 131.

Στέφανος ὁ Διάκονος, καὶ τῶν μαρτύρων πρῶτος.

Ita paſſim apud Scriptores. Subdam duntaxat diſtichon ineditum Maximi Planudis εἰς ἐγκόλπιον ἔχον τὸν ἅγιον Στέφανον τὸν Πρωτομάρτυρα.

Ὡς μαρτύρων σε πρῶτον ἐκβολῆς λίθων,
Χρυσὸς μετ᾽ ἄλλων πρῶτος ἐν λίθῳ στέφει.

Vide Photium Epiſt. 117.

Stephanum præterea quendam Juniorem incluſum Monachum, à Copronymo diris vexatum ſuppliciis, & interemptum, Πρωτομάρτυρος Epitheto donat Theophanes an. 25. ejuſdem Imp. In Menologio Jambico Sanctorum anni MS. ex Cod. Reg. Cod. 1431. ad 2. Auguſti :

Νίκας ὁ Πρωτόμαρτυς ἐν Βυζαντίδι.

Is eſt Fauſtus, ut eſt in Menologio Jambico Nicephori Xanthopuli :

Πρώταθλον αὖθις καὶ Φαῦστον, καὶ Δαλμάτον.

Quia ſcilicet primus Martyrium Byzantij ſubijſſe legitur, quomodo Ἕκτωρ ἐν τῇ Λύκῳ πρωτομάρτυρ dicitur, in libello de Martyrio Sanctor. Apoſtolor. qui præponitur Oecumenij Operib. primæ Edit.

Sed & ut inter Viros S. Stephanus, Primus; ſic Sancta Thecla inter mulieres Prima Chriſti Martyr extitit, ſimilique donatur Epitheto à Græcis. Nicetas Paphlago Orat. in eandem S. Theclam pag. 459. πρώτη καθάπερ ὁ μέγας Στέφανος ἀνδράσιν, οὕτως αὐτὴ στάδιον ἀθλητικὸν ὑπερβολῇ πίστεως διανοίξασα γυναιξίν. Similia habet Baſilius Seleucienſis lib. 1. de Vita ejuſdem S. Theclæ pag. 7. ὥστε τὸν μὲν Στέφανον ἡγεμονεύειν τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ διὰ Χριστὸν ἀγωνισαμένων ἀνδρῶν· τὴν δὲ Θέκλαν τῶν γυναικῶν ἐν ὁμοίοις διαγωνισαμένων τοῖς ἄθλοις. Ita pariter apud Evagrium lib. 3. cap. 8. Theophanem an. 17. Zenonis, Iſidorum Peluſiotam lib. 1. Epiſt. 160. Theophanem an. 17. Zenon. Theophanem Cerameum Homil. 21. Glycam Epiſt. 26. Auctor Vitæ S. Coſmæ Melodi, Nicolaum Athenienſem Metropol. in Officio S. Olei, in Menæis, &c. Sanctus Chryſoſtomus Homil. 19. in

Geneſ. Abelem τῆς ἀληθείας πρωτομάρτυρα vocat, ut Iſaacum nudè πρωτομάρτυρα, in Homil. 10. to. 5.

Ἱερομάρτυρες, dicti apud Græcos, qui Epiſcopali apice, vel Sacerdotali decorati ſunt. Officium Sancti Hieromartyris, in Anthologio Arcudij part. 2. pag. 22. ἐν ἱερεῦσι καὶ μάρτυσι διαπρέψας, ὅσιε, &c. Ibid. δίπλοκον εὐσεβείας τῆς ἱεραρχίας καὶ ἀθλήσεως κομισάμενος πρὸς Χριστοῦ μακαρίων ἀοίδιμε. Vide Zonaram in Maximino, & Menologium Baſilij 4. & 29. Maij in S. Olbiano Epiſcopo, 19. in S. Patricio Cypri Epiſcopo, in S. Theraponte Sacerdote, 28. in S. Helladio Epiſcopo, &c. Ita in aliis Menſib. Vide Valeſium ad Euſeb. lib. 6. Hiſt. Eccl. cap. 32.

Μεγαλομάρτυρες dicti Illuſtriores Martyres, ut S. Sergius, apud Theophylactum Simocattam lib. 5. cap. 14. S. Demetrius, &c.

Ὁσιομάρτυρ. Vide in Ὅσιος.

Παρθενομάρτυρες, dicuntur in Litaniis Græcorum SS. Thecla, Catharina, Paraſceve, Agatha, Marina, Barbara, Anaſtaſia, Cyriaca, &c. Vide Anthol. Arcudij pag. 143.

Μάρτυρος, pro Μάρτυς, *Martyr*. Obſervat Joannes Grammatic. in Technic. Æolos τὰς ψιλὰς εἰς εὐθείας μετάγειν, verbi gratiâ, ὁ Μάρτυρος κλίνεται τῆς μάρτυρος, καὶ ὁ φύλακος, τῆς φυλάκου. Idem etiam annotat Euſtathius Il. α. pag. 114. & Od. π. pag. 1807. S. Baſilius in Epiſt. ad Chilonem: ταῦτα τοίνυν ἐκείνοις καταδίδομαι, ἵνα λάβω ἄπερ τοῖς μάρτυσι τοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ἁγίοις ἐπήγγελται.

Μαρτυρεῖν, *Martyrium ſubire*, ὑπὲρ Χριστοῦ παθεῖν, Μαρτυρικῶς ὑπὲρ Χριστοῦ διαγωνίσασθαι, Διὰ Χριστὸν σφαγιασθῆναι, Διὰ τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ σφαγῆναι, ut paſſim loquitur Andreas Cæſar. in Apocalypſin. Georgius Syncellus in Chron. pag. 286. de Macchabæis: τὸν βίον κατέλυσαν θανάτῳ μαρτυρικῷ τελειωθέντες. Hegeſippus apud eundem pag. 338. de Jacobo fratre Domini: καὶ οὕτως μεμαρτύρηκεν. Et pag. 204. πολλοὶ δὲ Χριστιανῶν ἐμαρτύρησαν κατὰ Δομετιανόν. Extat Homilia Chryſoſtomi, εἰς τοὺς ἁγίους πάντας τοὺς ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτυρήσαντας. Achmes Onirocrit. cap. 118. ἐὰν τις ἴδῃ ὅτι μαρτυρῶν ὑπὲρ πίστεως ἀπεκεφαλίσθη, &c. Ita uſurpat etiam Sozomenus lib. 1. c. 24. Theophanes an. 1. Conſtantini, &c.

Μαρτυρίζειν, *Martyrio afficere*. Triodium, ubi de Theodoro Tycone: τοῦτον ὁ μέγας ὁ δυνατὸς Βρίγγας ἐπὶ Μαξιμίνου ἐμαρτύρησεν. Athanaſius in Vita S. Antonij pag. 64. πόθον μαρτυρῆσαι dixit. Item *Martyrium ſubire*. Martyrium MS. SS. XL. Martyrum Sebaſteorum: ὡς ἐζήσαμεν ὁμοφρόνως καὶ ὁμοψύχως, οὕτω καὶ μαρτυρήσωμεν. Excerpta Chronologica edita à Scaligero poſt Euſebium, quæ in perantiquo Cod. Reg. Georgij Epiſcopi Ambianenſis nomen præferunt, *Beatus Petrus Epiſcopus Alexandrinus capite truncatus eſt, martyriſavit 7. Kalend. Decembris*. Infrà: *Hiſdem Conſulibus perſecutio Chriſtianorum facta eſt in Occiduum, & multi martyrizaverunt.*

Μαρτύριον, *Martyrium*, Eccleſia Martyri dicata, vel in qua Martyrum reliquiæ depoſitæ ſunt. Μαρτύρων μνήματα, apud Gregorium Nazianzen. Orat. 3. σηκοὶ μαρτύρων, apud Theodorit. de Curat. Græc. affect. ſerm. 3. Synodus Laodicena Can. 9. περὶ τοῦ μὴ συγχωρεῖν εἰς τὰ κοιμητήρια, ἢ εἰς τὰ λεγόμενα Μαρτύρια πάντων τῶν αἱρετικῶν. Synodus Hieroſolymitana apud S. Athanaſium Apol. 2. de Fuga ſua: ἐπὶ ἀφιερώσει τοῦ Σωτηρίου μαρτυρίου σπουδῇ τοῦ Θεοφιλεστάτου βασιλέως Κωνσταντίνου τῷ πάντων Βασιλεῖ Θεῷ καὶ τῷ Χριστῷ αὐτοῦ κατεσκευασθέντος, &c. Acta Concil. Calchedon. συνελθόντων ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας. Idem Concil. Can. 6. εἰ μὴ ἰδικῶς ἐν ἐκκλησίᾳ πόλεως ἢ κώμης, ἢ μαρτυρίῳ, ἢ μοναστηρίῳ, &c. Chronicon Alexandrinum an. 7. Leonis M. καὶ ἐκτίσεν τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Συμεῶνος ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐκτίσθη αὐτῷ μαρτύριον οἶκος μέγας. An. 5. Juſtiniani: καὶ ἔθαψαν εἰς τὸ μαρτύριον τῆς ἁγίας Μαύρας. Theophanes an. 32. Conſtantini M. Ζηνόβιος ὁ ἀρχιτέκτων ὁ τὸ μαρτύριον ἐν Ἱεροσολύμοις οἰκοδομήσας. Eundem vide an. 24. Conſtantij & 4. Anaſtaſij. Occurrit præterea apud Euſebium lib. 3. de Vita Conſtant. cap. 28. 32. lib. 4. cap. 47. de Laudib. Conſtant. cap. 9. Socratem lib. 4. cap. 18. lib. 6. cap. 17. Sozomen. lib. 2. cap. 26. lib. 9. cap. 2. Chryſoſtom. Homil. in Cœmeterij nomen, Procopium lib. 1. de Ædific. cap. 4. 5. &c. Palladium in Vita S. Joan. Chryſoſtomi pag. 43. 63. 82. 99. 159. Palladium in Hiſt. Lauſiaca cap. 13. in Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 1. 5. in Conciliabulo Epheſino p. 596. in Martyrio S. Petri Archiep. Alexandr. p. 212. in Synodico adverſus Tragœdiam Irenæi cap. 135. in Vita S. Silveſtri Pap. p. 261. in Gloſſis Baſilic. v. Σάνκτα, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Martyrium*.

Μαρτύριον, *Calamitas*, *Miſeria*, quomodo vulgus apud nos vocem *Martire* uſurpare ſolet. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

> Ἐξ ἄλλως ἀναστεναγμοὺς κι ἀπολλὰ μαρτύρια.

Eodem lib.

> Εἰς τὴν καρδιά μου ἔχεται ὑγείας πολλὰ μαρτύρια.

Et alibi non ſemel.

Μαρτυρία, idem quod Μαρτύριον. Clemens Alexandr. Strom. 4. pag. 451. ubi de Hæreticis: μαρτυρίαν ἀλη-θῆ εἶναι τὴν τοῦ ὄντως ὄντος γνῶσιν Θεοῦ. Martyrium Sanct. Samonæ & Sociorum, MS. ἐπειδὴ προσεκαρτέρουν τῇ κοινωνίᾳ τῆς μαρτυρίας καὶ αὐτοὺς χαίροντας. Vita MS. S. Barbaræ: ἐτελειώθη δὲ ἡ μαρτυρία αὐτῆς ἐν καλῇ ὁμολογίᾳ, &c. Sozomenus lib. 2. cap. 13. ἐπὶ ταύτης τῆς ἡγεμονίας μαρτυρίᾳ τὸν βίον τηρήσαντας καὶ μοναχῶν καὶ ἱερῶν — πλῆθος ἀναρίθμητον. Et cap. ſeq. τὴν μαρτυρίαν ἐπετέλεσαν. Adde lib. 6. cap. 18. Gregor. Nazianz. Orat. 20. p. 319. Paſſionem SS. Alphij, Philadelphi & Cyrini n. 11. Extr. Theophanem an. 2. Leonis Iſauri, &c.

Μαρτυριανοί, dicti Hæretici Maſſaliani, quia ex ſuis nonnullos ab Orthodoxis occiſos Martyribus accenſerent, ut ſcribunt Nicetas lib. 4. Theſ. fidei Cathol. pag. 237. Auctor de Initiis Hæreſeon n. 80. &c.

Μαρτυρικόν, Troparium in honorem Martyrum, ᾆσμα τῶν μαρτύρων, apud Symeonem Theſſalon. de Sacris Ordinat. cap. 4. p. 136. cujus formulam hanc accipe ex Triodio: Μάρτυρες κυρίου ἱκετεύσατε τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ αἰτήσατε τῆς ψυχαῖς ἡμῶν πλῆθος οἰκτιρμῶν, καὶ τὸν ἱλασμὸν τῶν πολλῶν παραπτωμάτων δεόμεθα. Habetur in eodem Triodio Fer. 4. & 5. τῆς τυρινῆς & alibi non ſemel, in Euchologio in Officio τῆς προηγιασμένων pag. 188. in Pentecoſtario pag. 122. v. & in aliis libris Eccleſiaſticis Græcorum. Erant ejuſmodi plura, vel certè quatuor. Triodium ad Feriam 6. τῆς ἀπόκρεω. εἰς τὸ στίχον τὰ δ'. μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου, καὶ τὰ β'. νεκρώσιμα Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Feriâ 2. Hebd. 2. τῆς νηστειῶν ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον δὶς, τὰ τέσσαρα μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου, καὶ τὸ μηναῖον. Μαρτύρια vocantur à Balſamone in Canon. 52. Synodi Trullanæ.

Μαρτυρογράφιον, idem quod μαρτυρολόγιον, vel certè Martyrij alicujus Sancti Hiſtoria. Theodorus Epiſcopus Iconienſis de Martyrio SS. Cyrici & Julittæ MS. initio: ταῦτά σου τὰ θεῖα γράμματα δεξάμενος, καὶ σφόδρα τοῦ σοῦ φροντίσας ἐπιτάγματος, καὶ μετὰ πάσης σπουδῆς τὸ μαρτυρογράφιον τῶν ἁγίων Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης τῆς αὐτοῦ μητρὸς μετὰ χαρᾶς λαβὼν, &c. Occurrit ibi rurſum ſemel ac iterum.

ΜΑΡΧΕΣΕ, in Corona pretioſa, τὰ γυναικῶν τὰ συνήθια, *Menſtruum*, ex Ital. *Marcheſe*, unde Proverb. *Il marcheſe è in caſa.*

ΜΑΡΩΝ.

ΜΆΡΩΝ. Balſamon ad Concil. VI. Can. 6. ἰστέον δὲ ὅτι διὰ τὰ τοιοῦτον κανόνων ἐπιτίμια ἀπεσοβήθησαν τὰ βασιλικὰ παλλάτια, τὸ Κωνσταντίνου δηλαδὴ, τὸ Μάρωνα, τὸ Ἀγχίαλον, τὸν Ὀκτάγωνον, καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς μὴ διαχύσεως καὶ γέλωτα ἄσεμνον ἐμποιοῦντα τοῖς βλέπουσιν. Ubi Μάρωνος voce videtur innui equitationis ludicræ vel decurſionis alicujus ſpecies. Nam in Hippiatricis pag. 55. Μάρωνες, quidam Equi appellantur: λευκοφάρους (ἵππους) οὓς καλοῦσι Μάρωνας. Quippe hoc loco λευκοφάροι, ſunt Equi albi: nam φάρους recentiores Græci quoſvis Equos vocabant, maximè verò primitus, Arabicos vel Mauros, ſeu Afros, quorum color albus fuit ſub nigro interſtinctus, noſtri *gris pommelé* dicunt, uti in Gloſſ. med. Lat. docuimus in V. *Farius*. Μάρωνας verò hîc appellari conjicere eſt, quòd *Marrones*, Saraceni Afri dicerentur, ut in eodem Gloſſ. pariter oſtendimus.

ΜΑ͂Σ, pro ἡμᾶς & ἡμῶν, *Noſtrûm*, vel *Nobis*. Ita Portius in Grammat. Linguæ Græcæ vulgaris. Codinus de Offic. c. 3. n. 26. εἰ δεήσῃ εἰπεῖν τινα τῶν ἀρχόντων τῷ βασιλεῖ, ὥστε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Δεσπότου μνησθῆναι, ὁ Αὐθεντόπουλός μου, λέγει· εἰ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἄρχοντες ὁμιλοῦσι μνημονεύοντες τούτου, ὁ Αὐθεντόπουλός μας, λέγουσιν, *Deſpota noſter*.

ΜΆΣ, τὸ λάπαθον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΑΣΑΛΕΥΤΙΚΗ. Gloſſæ Jatricæ Barbarogr. MSS. ex Cod. Reg. 190. σφάγνον, τὸ ξυλίκι τὸ μασαλευτικόν. Eſt autem σφάγνον, *Succus arboreus*, Aetio, de qua voce Ruellius lib. 1. cap. 66.

ΜΑΣΑΛΙΑΝΟΊ, Μασσαλιανοὶ, Μεσαλιανοὶ, *Maſaliani* Hæretici, ſub Valente & Valentiniano exorti, ſic appellati voce quæ εὐχίτας ſignificat, inquit Euthymius Zygabenus in Panoplia part. 2. tit. 22. ut & Nicetas in Theſauro fidei Orthod. p. 237. Harmenopulus de Sectis pag. 570. &c. Vide præterea Theodoritum lib. 4. Hæretic. Fabul. Photium Cod. 52. &c.

ΜΑΣΑΡΊΑ, *Supellex*, in Turcogr. Cruſij. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Maſſaritia*.

ΜΑΣΓΊΔΙΟΝ, μαγίσδιον. *Moſchea*, *Meſchita*, Templum Saracenicum. Theophanes an. 2. Conſtantis filij Heraclij: τούτῳ τῷ ἔτει ἤρξατο Οὔμαρ οἰκοδομεῖν τὸ μαγίσδιον τὸ Σαρακηνῶν, ἐν ᾧ πρώην ὑπῆρχεν ὁ Σολομώντειος ναός. Ita Cod. Peireſcianus. Conſtantinus Porphyrog. de Adm. Imp. c. 21. ὁ τινος καὶ διαιτήσεως ἐκτίσθη Σαρακηνῶν μαγίσδιον ἐν τῷ βασιλικῷ πραιτωρίῳ. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: εἰ μὲν ὑπάρχεις ἐγγὺς μασγιδίου, λαβὼν μανδήλιον, καὶ ἅπλωσον ἔμπροσθέν σου εὐχόμενος, ἵνα μὴ μιανθῇ τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῆς χοὸς τοῦ μασγιδίου· εἰ δὲ τυγχάνεις ἔξωθεν μασγιδίου; καὶ οὐκ ἔχεις μανδήλιον, ἔκβαλε τὸ ἄνωθέν σου ἱμάτιον. Infrà: ἔστι δὲ τὸ μασγίδιον ἐστρωμένον ὥσπερ κλίνη, ἵνα μὴ μιαίνηται περιπατοῦντος τοῦ ἀνθρώπου ἄνωθεν αὐτοῦ. Joan. Cananus de Bello Conſtantinopolit. τοῦ μεγίστου Θεοῦ τὴν Σοφίαν ὑμνήσειον τοῦ Μωαμεθ, καὶ κατοικήσειον τῶν δαιμόνων, καὶ μασγίδιον ἀποκαταστῆσαι τοῦ Βασιλ καὶ Μωαμεθ. Vide Noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 2. pag. 164. & Gloſſ. med. Lat. in *Meſchita*.

Ἰσμαγίδιον, eâdem notione. Theodorus Abucaras Carum Epiſcopus in Dialogo MS. cum Saraceno: καὶ ὁ Θεόδωρος μειδιάσας ἔφη, (πρὸς Σαρακηνὸν) οὐ δύναται ὁ Θεός σου εἰς τὸ μαγίδιον τῆς Μέκκης καὶ τῆς Βαγδὰδ εὑρεθῆναι. Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 137. τὴν δὲ ἐκκλησίαν τῶν Φραγγῶν, τὴν ἔκαμεν ἰσμαγίδιον.

ΜΑΣΕΙΩΝΕΙΝ, *Mandere*, μασᾶσθαι. Μάσισμα, μασισμὸς, *Manducatio*, μάσησις. Paulus Lagnius in Enchiridio Orthodoxo pag. 156. ἂν ἐσκέπασες τὰ κρίματά σου, μασειόντας τα, διὰ νὰ μὴν τὰ ἀπερνάσῃ καλὰ ὁ Πνευματικός σου.

ΜΑΣΈΛΑ, *Maxilla*. Synaxarium Maximi Cythær. 13. Janv. πρῶτον μὲν δέρνεται μὲ κάποιαις σούβλαις χαλκωματένιαις εἰς τὰ μασέλαις. Et 30. ejuſd. menſ. τὰς τρίχας ξανθὰς μὲ πολιὰς, τὰ μασέλαις συρμένιαις, &c. Vide 3. Jun.

ΜΑΣΘΆΡΙΑ, *Mammillæ & teſticuli*, ſeu *Carnes glanduloſæ*, *Scrophula*. Gloſſæ Jatricæ ex Cod. Reg. 1673. Ἀδένα, τὰ μαστάρια.

Μαθηστρία. Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 1673. πρὸς δοθιῆνας, καὶ πρὸς ἄνθρακας, ἤγουν μαθηστρίας.

ΜΑΣΙΤΊΠΩΣ, Thuſcis, *Anagallis*, apud Interpolar. Dioſcor. c. 397.

ΜΆΣΚΑ, *Mandibula*, μάσταξ, γνάθος.

Μάσκα τῆς πόρτας, *Poſtis*, *Latus oſtij*, *Anta*, παραστὰς, σταθμός.

ΜΑΣΟΎΡΙΟΝ, Μασοῦρι, *Lagenula*. Gloſſæ Jatricæ ex Cod. Reg. 190. Μασοῦρα, τὰ λαγηνίδια. Conſtantinus Aſecretis in Viatico MS. lib. 1. cap. 24. ἢ λαβὼν φλοιὸν ᾠοῦ καὶ ἀλκυόνιον, ποίησον ἐξ αὐτῶν πυλβίον, χῶσον μετὰ μασουρίου. Mox: καὶ ξηρανθὲν στριβέτω καλῶς, καὶ χωννέσθω μετὰ μασουρίου. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 151. φύσησε αὐτὴν τὴν σκόνιν μὲ τὸ μασοῦρι, νὰ ὑπάγῃ μέσα, καὶ σοῦ κάμνει ὠφέλειαν. Et cap. 163. καὶ ἀπὸ ταύτην φύσα μὲ μασοῦρι εἰς τὸ ῥουθοῦνι, ὅπου τρέχει τὸ αἷμα.

ΜΆΣΟΥΧΑ͂, μασνάφιον. Paulus Æginera lib. 7. pag. 300. σκελὴ μασουχᾶ, ὃ καλοῦσι μασνάφιον.

ΜΑΣΣΑΛΙΑΝΟΊ, Hæretici, qui & Εὐχῖται, & Ἐνθουσιασταὶ dicti, de quibus multa congerit Georgius Hamartolus in Chr. MS. in Conſtantio. Vide Εὐχῖται.

ΜΑΣΤΆΓΙΝ, pro βαστάγιν, vel βαστάγιον. Rhazanus in Paraphraſi Vaticin. Conſtantinopol. ἔφαγε τὸ μικρὸν πουλίκιν, τὸ μαστάγιν τῆς κανδήλας, καὶ ἐτζακίστην ἡ κανδήλα.

ΜΑΣΤΆΡΙΟΝ. Comarius Philoſophus ſeu alius Chymiſta MS. ex Cod. Reg. 618. f. 83. καὶ περιεμπλάσας, κλείσας τὸν ἄμβυκα, καὶ τὸ μαστάριον σὺν τῷ βρογχίῳ, ἐν ἀσφαλείᾳ πολλῇ οἰκονομήσας. Ita fol. 289. Aliâ, ut videtur, notione uſurpat Prochoprodromus de ſua Paupertate, MS.

Δός με ὀλίγον ἔντερον, δός με δαμὴν μαστάριν.

ΜΑΣΤΊΛΟΣ, *Cupa*, *Dolium*, ex Ital. *Maſtello*. Alypius Cretenſis in Geoponico cap. 42. βάλε εἰς ἕνα μαστίλον, ἢ εἰς πιθάρι κρασερὸν σταφίδα λίτρας ι'. &c.

ΜΑΣΤΙΧΆΤΟΝ. Alexander Trallianus lib. 9. τῶν δὲ προπομάτων ἄριστόν ἐστι τὸ κονδῖτον, ἢ ἀνισάτον, ἢ λιβυστικάτον, ἢ ἀψινθάτον, ἢ κιτράτον, ἢ μαστιχάτον.

ΜΑΣΤΟΎΡΑ, τὰ λαγηνίδια, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. *Lagenis*. Vide Ruellium lib. 2. de Natura Stirpium cap. 138.

ΜΆΣΤΡΑΠΑ, *Hydria*, in Turco-Græcia Cruſij exponitur: Jatroſophium MS. ἔπαρον τζυκάλην καινούργιον καὶ ἐλαφινὸν λωρίν, καὶ μαυρομάνικον μαχαίρην, καὶ δακτυλίδιν ἀργυρὸν, καὶ ὕπαγε ἔπαρον ἄλαλον εἰς μαστραπὰν, εἰς ἀπόχυσιν φεγγαρίου. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 11. cap. 10. καὶ ἔστειλεν αὐτῷ δῶρον μαστραπᾶν ἀργυρῶν. Theophylactus Hierodiac. ſerm. 6. pag. 89. ὅτι τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ τῆς μητροπόλεως τὰ ἔδωκεν ὁ Μητροπολίτης— εἰς χρυσοχοῦς, καὶ τὰ ἔκαμον ταψία καὶ μαστραπάδες, καὶ κακκία διὰ τοῦ λόγου του.

ΜΆΣΤΩΡ, μάστρο, μαστόρας, μαστρομέλης. Vide in Μάγιστρος.

ΜΑΣΧΆΛΙΟΝ, Heſychio, Κάνεον φοινίκιον· μασχάλη γὰρ ἡ τοῦ φοίνικος ῥάβδος.

ΜΑΣΧΑΡΆΣ, *Ludio*, *Scurra*, παίκτης, γελωτοποιός. Μασχαρεύεσθαι, *Scurram agere*, βωμολοχεῖν. Μασχάρεμα, *Scurrilitas*, βωμολοχία.

ΜΑΣΧΙΑΤΙΚΟ΄Ν, Genus emplaſtri, in libro Jatrico MS. ex Cod. Reg. 1673.

ΜΑΤΑΙΟ΄ΤΕΚΝΟΝ, *Proles ex ſcortatione aut adulterio ſuſcepta.* Gloſſæ Græcobarb. Ματαιότεκνον, ὅπου ἐποίησεν, ἤγουν ὅποιον τίκνον, ἢ παιδὶν, τοῦτ᾽ ἐστι παιδίον ἁμαρτωλὸν καὶ ψομαλιτόν.

ΜΑΤΕΡΙ΄Α, *Materia.* Gloſſæ Baſilic. Ματερία, τὰ εἰς οἰκοδομὴν ἢ ὑπόρθωσιν ἀναγκαῖα ξύλα. Athenæus lib. 3. δεῖ δὲ τὴν ματερίαν ἀναμεμιγμένην ποιεῖν. Rurſum: ὁ δὲ Βουλίτης καλούμενος ἄρτος πλάττεται μὲν ὡς βωλίτης, καὶ ἀλείφεται ἡ μάκτρα ὑποπαστομένης μήκωνος, ἐφ᾽ ἧς ἐπιτίθεται ἡ ματερία, καὶ ἐν τοῖς ζυμοῦσθαι κολλᾶται τῇ καρδόπῳ. Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

> Κ᾽ ἔβλεψαν τοῦτος οἱ Τρῶες, κ᾽ ἐσφαλίσασι τὰς θύρας,
> Μὲ μόχλους καὶ μὲ ματέρια, δὶν τὸ ἔδιδε ἡ καρδία τους.

ΜΑΤΕΡΙ΄ΝΑ, *Origanum*, vel *Amaracus*; *Matricaria* in Officinis, ut teſtatur Ruellius. Vide Petr. Bellon. lib. 1. Obſerv. cap. 17.

ΜΑ΄ΤΖΑ, *Clava*, *Malleata clava*, ῥόπαλον, κορύνη, κορδύλη. Gallis *Maſſe*.

Ματζοῦκα, eâdem notione ex Gallico *Maſſue*. Epimeriſmi MSS. Herodiani: Κορύνη, ἡ ματζοῦκα. Codinus de Offic. cap. 4. num. 58. φέρει δὲ ἀντὶ δικανικίου, ἣν ἰδιωτικῶς καλοῦσι ματζοῦκαν, ἀργυρὰν, κεχρυσωμένην, &c. Heronis παρεκβολαί. δεῖ ἐμπρησμὸν ἐπιτηδεύειν διὰ πυρφόρων σαγιττῶν, καὶ δι᾽ ὀρνέων, καὶ διὰ τῶν ἰδικίντζων ματζουκίων εἰς κάστρα τὰ σκεπόμενα ὑπὸ εὐπρήστου ὕλης. Ptochoprodromus de ſua Paupertate ex Cod. Reg.

> Ἀπ᾽ αὐτοὺς ὅπου μπήγουσιν κατὰ κάμπον ματζοῦκαν.

Stephanus Sachleces in Verſibus Politicis MSS.

> Με τὴν ματζοῦκα πολεμᾷ τὸ ἄτιμον να δύρω.

Occurrit apud Anonymum in Conſtantino Porphyr. num. 12. neſcio quis Theodorus cognomento Ματζούκης, ut & alter apud Nicetam in Manuële lib. 7. num. 6.

Ματζούκιον. Leo in Tacticis cap. 6. §. 27. & Conſtantinus pag. 19. τζικούρια, βαρδούκια, ματζούκια. Idem Leo cap. 7. num. 74. οἱ μὲν ἔχουσι ματζούκια, ἢ τζικούρια, ἢ ῥικτάρια. Adde cap. 14. num. 84.

Μπηδοματζούκη. Idem Ptochoprodromus:

> Μπηδοματζούκης κοσκινὰς κάλλιον τόχων να ζήσω.

An clava cum becco ſeu roſtro?

Ματζοῦν, *Clavâ*, vel *baculo cædere*, *percutere*. Theophanes an. 18. Mauricij: ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ Φωκᾶς, ὅστις τῷ βασιλεῖ διαλεγόμενος βριαρῶς τοῦτῳ ἀντίλεγεν ἐν τῷ σιλεντίῳ, ὥστε τινὰ τῶν πατρικίων τοῦτον ματζῶσαι, καὶ τὸν πώγωνα αὐτοῦ τίλαι. Ubi Miſcella Ματζῶσαι, *Alapâ percutere* interpretatur. Quo caſu fortè legendum πατζῶσαι, nam πάτζον, vel μπάτζον, eſt *alapa*.

Ματζουκόθριμπος, *Thymus capitatus*, ſic dictus quòd caput inſtar *maſſuca* habeat. Neophytus Monachus MS. Θύμος, οἱ δὲ θρύμβος ἄγριος, οἱ δὲ θύμον, οἱ δὲ θύμος λευκὸς, οἱ δὲ κεφαλωτὸς, κοινῶς ματζουκόθρυμβος. Rurſum, de Epithymo: ἔοικε θύμῳ ὃν καὶ ματζουκόθριμπον οἱ πολλοὶ καλοῦσι, πλὴν μακροτέρους τοὺς κορύμβους ἔχει.

ΜΑΤΖΑ΄ΝΑ. Ptochoprodromus de ſua Paupertate, ex Cod. MS.

> Ματζάνας, λαχανόπιτα, κραμπία, καὶ σεσκλοφύλλια.

Anonymus MS. de Alimentis ad Pogonatum Imp. εἶτα τὰ ὕστερα, ἄρτοι κρίθινοι, ὀρτίλυρώδεις, καὶ κύβαροι, βρώμαι, κέχρος, — ἀμύγδαλα, πιστάκια, κάρυα, δαμάσκηνα, ῥοδάκινα, ματζάνα, βερίκοκα, προῦνα, &c.

ΜΑΤΖΙΚΟ΄ΡΥΔΟΝ, *Maſſa*, ſeu *cumulus* vel *multitudo Corrudarum*. Gloſſæ Græcobarb. ἡ κρίσον, ἡ ἄνθος, ματζικόρυδον, μπατζικόρυδον.

ΜΑ΄ΤΖΙΑ. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS. ubi deſcribit apparatum convivij carcerarij:

> Καὶ τότε ἔμπρὸς κάλιον του μάτζια, ἐμπῆκα ἀντραδάδα.

ΜΑΤΖΙΤΖΑ΄ΝΑ. Conſtantinus Aſecretis in Viatico: μηδὲ φαγέτω κράμβας, μήτε φάκους, μήτε ματζιτζάνας, ἢ τυρόν. Et cap. 19. φακοῦ, κράμβης, ματζιτζανίων σεύτλων, &c. Vide Μαζιζάνιον.

ΜΑΤΖΟ΄Σ, *Macer*, *Gracilis*. Hinc

Ματζυμανὸς, qui graciles habet manus. Eudemi Lexicon MS. Ματζυμανὸς, ἰσχυρόχειρ, μάνον γὰρ ἡ χείρ, καὶ ματζὸν, τὸ ἰσχυρόν. Similia habent Gloſſæ Baſilic. niſi quòd pro ἰσχυρὸν, habent ἰσχνὸν, quomodo ſcribendum fuit apud Eudemum. Hinc etiam fortè cognominatus neſcio quis Theophylactus Secretarius

Ματζίτζικος, quaſi *gracilentus*, apud Anonymum Combefiſianum in Romano Juniore n. 1.

Ματζυκά, in Etymologico Suidæ, ἰσχνόχειρ. Sed legendum ματζόχειρ.

Ματζοκόννειν, Ἐξοματζοκόννειν, *Graciléſcere*, *Macreſcere*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Συχνὰ πονδά τζηλόπυρδα, καὶ τὴν ὀρὰν σικόνη,
> Πούτε κοιλιεῖται, γέρνεται, καὶ ἐξοματζοκόννη.

ΜΑΤΖΟΥ΄ΚΗ, Ματζῶσαι. Vide in Μάτζα.

ΜΑΤΖΟΥΡΑ΄ΝΑ, *Majorana*, *Amaracus*, ἀμάρακος, σάμψυχον, in Corona pretioſa & apud Portium.

ΜΑ΄ΤΙ, Ματάκι, Ματιάζειν, Ματοφρύδιον, Ματόφυλλον. Vide in Ὀμμάτη.

ΜΑ΄ΤΙΝ, pro ἱμάτιον. Gloſſæ Græcobarb. ἱμάτιον, μάτιν, ἀπυκάμισον, ῥοῦχον.

ΜΑΤΛΑΙ΄ΟΝ, *Matula*, vas ad olivetum neceſſarium, Catoni de Re ruſtica cap. 10. Euchologium Græcor. pag. 637. de Confectione Sacri unguenti: εἰς ματλαῖα ἐλαίου δώδεκα, καὶ οἴνου ὅσα μέτρα ἱκανά εἰσιν ἐπὶ τὸ βράζεσθαι μετὰ τοῦ ἐλαίου, &c.

ΜΑΤΟΜΕ΄ΝΟΣ, pro Αἱματωμένος, *Sanguinolentus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Ἐβάστα εἰς τὸ χέρι της σίδηρα ματωμένα.

Infrà:

> Καὶ τότε πάλι σκοῦθηκε μὲ ὄψιν ματωμένη.

Rurſum:

> Ἐκ τοὺς πολέμους τοὺς φρικτοὺς, ὅλαις αἱ ματωμέναις.

ΜΑ΄ΤΟΥΒΧ, ὀποπάναξ, ἡ δὲ γαστὴρ, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Succus Panacis Heraclij*, de quo Ruellius lib. 3. cap. 40.

ΜΑΤΟΥΤΙ΄ΝΟΣ, *Matutinus*. Vetus Inſcriptio . . . . ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΙΑΤΡΟΣ ΛΟΥΔ. ΜΑΤ. hoc eſt λούδου ματουτίνου. Vide in Λοῦδος.

ΜΑΤΡΑΓΟΥ΄ΡΑ, *Mandragora*. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Ανθρόχης, ματραγοῦρα.

ΜΑ΄ΤΡΑΧΟΣ. Joan. Tzetzes de Educatione filiorum:

> Τοιαῦτα φαίη σχετλιάζων τις, πόσα;
> Αἰσχροὺς καλῶν τοῦτους τε καὶ λωποδύτας,
> Οἰκότριβάς τε προσφυεῖς γῆς ματράχων.

Ubi Editor, *fortè* βατράχων.

ΜΑΤΡΙΚΑ΄ΡΙΟΣ, *Matricarius*, *Faber Tignarius*, ſeu *Lignarius*, *Materiarius*. Cedrenus pag. 170. λίβὲρ δὲ ὁ φλοιὸς ἐστι κυρίως· ταῦτα καὶ ματρίκιον· καὶ ματερικαρίους τοὺς ξυλουργοὺς καλοῦσι. Juſtin. in Nov. 14. cap. 5. παρέδονται δὲ αὐτοῖς καὶ ἀνὰ εἴκοσι στρατιῶται, καὶ ἀνὰ τριάκοντα ματερικάριοι, &c. qui ſcilicet ſiphonibus, hamis, & dolabris incendium reſtinguebant. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Matricarij*, & in *Materiarius*.

ΜΑΤΡΙΝΙΑΚΟ΄Ν, apud Myrepſum ſect. 32. cap. 72. vox ignota Fuchſio.

ΜΑ΄ΤΡΙΞ ἐκκλησία, Ματρίκιον, Eccleſia Cathedralis, Epiſcopalis, in Cod. Canon. Eccleſiæ Africanæ Can. 119. 123. ἐν ταῖς ματρικίοις, ἤγουν ἐν τῇ καθέδραις. Vide Gloſſar. med. Latin. in *Eccleſia matrix*.

ΜΑ΄ΤΡΙΞ

ΜΆΤΡΙΞ, *Matricula*. Gloſſ. Græc. Lat. βιβλίον, *Matrix*. Ita in MS. non *Oratrix*, ut in Edito. Gloſſæ Lat. Gr. *Matrix*, Μάτριξ σημεῖον καὶ ὀνομάτων. Ita emendandæ Gloſſæ Baſilic. Μάτριξ, ἀπογραφαὶ καὶ ἀντιγραφαί. Suidas in Etymolog. Μάτριξ, ἀντιγραφαί. Synod. Carthag. Can. 33. ὥστε μηδενὶ ἐπισκόπῳ ἐξεῖναι γράμμασι καταχρῆσθαι τῷ τίτλῳ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μάτρικος. Ubi Balſamon: ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς βιβλίοις, ἤγουν ἐν τῇ μάτρικι. Et Scholiaſtes: ματρικὸς, ἤτοι ἀντιγραφῆς.

Ματρίκιον, *Matricula*, ſic dicta, quòd in ligno plano & latiori, quod *Materiam*, proprio vocabulo veteres appellabant, Catalogi deſcriberentur. Unde apud Cedrenum, ματρίκιον definitur τὸ πλατὺ ξύλον καὶ παχύ. Id præterea exertè indicat Joannes Tzetzes Chil. 12. v. 344.

> Ἐν ματρικίοις ἔγραφον, ἤτοι σανίσι ξύλοις.

Gloſſæ Baſilic. ματρίκιον, ἡ ἀναφορὰ τῶν στρατιωτῶν, *Matricula*, in quam referebantur militum nomina. Sic ibi legendum. Cod. Reg. MS. 1231. οἱ ἀρχαῖοι ἐν ταῖς σανίσι ἔγραφον, ἅπερ μέχρι τοῦ νῦν ὧδε γράφονται τῶν στρατιωτῶν ὀνόματα ματρίκια ὀνομάζονται. Codex Canon. Eccleſiæ Afric. cap. 86. ματρίκιον καὶ ἀρχεῖον τῆς Νουμιδίας. Ubi Codex Lat. cap. 55. *Matricula & Archivus Numidiæ*. Nicephorus περὶ παραδρομ. πολ. cap. 5. τραπεζίτας ἐπιλέγεσθαι χρηστοὺς καὶ ἄνδρας, οὓς οἱ Ἀρμένιοι Τασινάριας καλοῦσι, καὶ ἐν ματρικίοις ἀπογράφεσθαι.

Ματρικουλάριος, *Matricularius*. Photius in Biblioth. Cod. 180. in Joanne Lydo: ἐστρατεύσατο δ' οὗτος ὁ ἀνὴρ ὑπὸ τοῖς Ἐπάρχοις ἄγων ἡλικίας ἔτη κα΄, ἔτι δὲ μὲν σηκολόγος ὤν, εἶτα καὶ ματρικουλάριος.

ΜΑΤΡΙΤΖΈΡΒΙΑ, pro ματρισύλβια, *Matriſ-ſylva*, quâ Latinâ voce uſus eſt Scribonius Largus, vulgò *Caprifolium*. Occurrit apud Myrepſum de Unguentis cap. 46. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. περικλύμενον, ἡ ἐπὶ μαίρατζέρβα.

ΜΑΤΡΏΝΑΙ, *Matronæ*, Nobiliores feminæ. Cedrenus in Julio: Ῥωμαῖοι τὰς σώφρονας γυναῖκας ματρώνας ἐκάλουν, οἱ δὲ Ἕλληνες οἰκοδεσποίνας. Clemens in Actis S. Petri: ὡς καὶ τῶν εὐγενῶν γυναικῶν τὰς περιφανεστέρας, καὶ ἃς ὁ λόγος ματρώνας οἶδε καλεῖν. Pachymer. lib. 1. cap. 12. ὡς ἐκείνας μὲν ματρώνας, ὡς ὁ Ῥωμαίων ἔθος, ὡς εἰκὸς μεγαλύνεσθαι. lib. 8. cap. 19. initio: ἐπεὶ γὰρ ἡ ἑορτὴ ἦν, καὶ ἔδει συνάξεις μὲν τῶν μεγιστάνων πρὸς βασιλέα, προσόδους τε καὶ τῶν ματρωνῶν παρὰ τὴν Αὐγούσταν γίνεσθαι, &c. Utuntur præterea Sozomenus lib. 7. cap. 21. Zacharias lib. 1. Dialog. cap. 10. Anna Comnena p. 420. &c.

Ματρωνίκιον, *Matroneum*. Cedrenus pag. 169. poſt ſuprà allata verba: τοσοῦτον τῆς αἰδοῦς ἐφρόντιζον, ὡς μηδὲ τῇ τῶν πολλῶν τῶν γυναικῶν ὁμιλεῖν, ἀλλὰ τόπους τινὰς ἡσυχίας ἐν τοῖς βαλανείοις ἔξω τῶν πλήθους ἑαυτῶν ἀφορίζειν, ὡς ἔτι καὶ νῦν Ματρωνίκια καλοῦσι. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Matroneum*.

ΜΑΎΚΑ, *Meretrix*, è Flandrico *Moke*. Nicetas in Andronico Comn. lib. 2. num. 11. καὶ τὴν μαῦκαν Μαραπτικὴν, τῷ ἐνδυσίᾳ τῷ ἔρωτι, καὶ προσπαθῶς εἶχεν Ἀνδρόνικος, ὡς οὐδὲ πάλαι τῆς Λαμίας ὁ πολιορκητὴς Δημήτριος.

ΜΑΥΑΙΣΊΑ, ex Lat. *Mollities*, de qua voce paſſim agunt libri Pœnitentiales. Joannis Monachi Canonarium pag. 106. ταῦτα δὲ οὐ περὶ ἑτέρου, ἀλλὰ περὶ τῆς μαλακίας, ὡς ἔφην, καὶ τῆς μαυλισίας λέγεσθαι πέφυκε, καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτου συμπεριέλαβε γὰρ ἡ ἀκάθαρτος μαλακία τὴν παντελῆ αὐτοῦ μαυλισίαν, εἰ καὶ ἀνώνυμος τίθεται παρ' ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιλά τῆς κακίας μεταβολαῖς. Hanc deſcribit infrà p. 108. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα ἁμαρτία, ἥτις μείζων ἐστὶ μαλακίας, ἐλάττων δὲ ἀρρενοκοιτίας, ἥτις ὑπὸ δύο ἀνδρῶν ἀλλ θηλείας ἐν τοῖς μηροῖς, ἡ καὶ παρ' αὐτῆς τῆς θηλείας ἀλλ ἀνδρὸς ἑαυτοῦ ἀποπληροῦσθαι πέφυκεν.

Μαβλισία, idem quod μαυλισία. Joannes Jejunator ſerm. de Confeſſione & Pœnitentia p. 93. περὶ μαβλισίας, περὶ μαγίας, περὶ ὀρνεοσκόπων, &c.

Μαυλιστής, *Leno*. Lexicon MS. Cyrilli: μαστροπὸς, πορνοβοσκὸς, ἢ ὁ μαυλιστής. Gloſſæ aliæ habent μαυλιτής. Gloſſæ Lat. Gr. *Cariſa*, μαυλιστὴς, πορνοβοσκός. Eſt autem Iſidoro in Gloſſis, *Cariſa*, vel *Cariſſa*, *Lena vetus & litigioſa*.

Μαυλίστρια, *Lena*. Lexicon MS. Cyrilli: μαστροπὸς μαυλίστρια, πορνοβοσκός. Lexicon adeſpoton MS. πυγόστολος, μαυλίστρια. Gloſſæ Gr. MSS. Reg. Cod. 930. πυγοστόλος, μαυλίστρια, ἢ ὁ κίναιδος, ἢ περὶ τὴν πυγὴν στολιζόμενος. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. πυγοστόλος, οἱ μὲν τὴν μαυλιστρίαν, οἱ δὲ αὐτὴν τὴν ἑταίραν τὴν περὶ τὴν πυγὴν στολιζομένην, τουτέστι κοσμοῦσαν τὰς χώρας. Index ad Nicetam: μαυλίστρια, προαγωγίς. Adde Auctorem Etymologici in Πυγοστόλος. Nomocanon Coteleriannus num. 250. γυνὴ μαυλίστρια ἐπιτιμάσθω χρόνους γ΄. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Καὶ δὲν μὲ λέγεις κούρσεν πυλάτα, καὶ μεθύστρα,
> Καὶ φραντζασμένη, καὶ λωβὴ, καὶ μία κακὴ μαυλίστρα.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Διατὶ ὡς πολλὰς μαζώνεις μαυλίστρια καθημένας.

Rurſum:

> Καὶ εἰς τὴν ἀλίστρα μέριαν ἐκάτζαν οἱ μαυλίστρες.

Thomas Magiſter in Scholiis MSS. ad Ariſtophanis Nubes: ἐκδιδοὺς ἑαυτὸν εἰς λαγνείαν, καὶ προαγωγὴν τὴν καὶ μαυλίστριαν, ποιῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ σχημάτων τινῶν.

Μαυλισταρεῖον, *Lupanar*. Lexicon MS. Cyrilli: Ματρυλεῖον, τὸ μαστροπεῖον, καὶ τὸ μαυλισταρεῖον.

ΜΑΤΟΦΡΥΔΟΝ, *Palpebra*, βλέφαρον. Vide Μάτι.

ΜΑΥ̓ΡΑ, εἶδος θηρίου, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. Animalis ſpecies.

ΜΑΥ̓ΡΙΝΟΝ, *Morus*, arbor. Teſtamentum MS. Abraami Patr. ὁ δὲ δίκαιος Ἀβραὰμ ἰδὼν ἐξῆλθεν ἐκ τῶν τριπλίνου αὐτοῦ, καὶ ἐκάθισεν ὑπὸ κάτω τοῦ δένδρου τοῦ μαυρίνου, τὴν σιαγόνα αὐτοῦ τῇ χειρὶ κατέχων. Infrà: ἔθαψαν αὐτὸ ἐν τῇ δρυῒ τῇ μαυρῇ, &c.

ΜΑΥΡΊΣΚΙΟΣ, *Mauriſcus*, pro *Maurus*; ut *Franciſcus*, pro *Francus*, vel *Francicus*. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 10. βηρύλλια, ἀκόντια μικρὰ μαυρισκία, καὶ ὀλίγους μαρτζοβαρβούλους. Hîc porrò innui cenſent Viri Docti *Mauri jacula*, ut eſt apud Horatium, & *Mauruſia arundo*, apud Silium. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Farius*.

ΜΑΥΡΟΚΟΥ̓ΚΙΝ, τὸ λυχνίδιον, in Gloſſis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. *Lychnis*, herba, de qua Ruellius & alij.

ΜΑΥΡΌΜΑΡΣΟΝ, *Marrubium*. Myrepſus ſect. 7. cap. 6. φύλλα ἁπαλὰ μαυρομάρσου, τὰ καλούμενα παρ' Ἰταλοῖς μαρούμπια.

ΜΑΥ̓ΡΟΣ, *Niger*, Μέλας, in Corona pretioſa. Gloſſæ Græcobarb. Μέλαν, μαῦρον, σκοτεινόν. Gloſſæ ad Iliad. Græcobarb. μέλαν, μαῦρον. Aliæ ad MSS. ex Cod. Reg. μέλας, μελανὸς, μαῦρος. Gloſſæ Gr. Lat. ὑπόμαυρος, *Subluculus*. Gloſſæ Lat. Gr. *Ægyptium*, φαιόν. Theophanes an. 19. Mauricij καὶ βάλλοντες αὐτῷ σαγίον μαῦρον. Nicetas in Manuele lib. 1. num. 1. τῆς λευκῆς θέας ἀναχωρῶν, τῷ δὲ μαύρῳ προσοικειοῦν χρώματι, εὐπρεπὲς καὶ οὕτως ἔχειν. Ubi Codex alius, τῷ μέλανι χρώματι. In Typico S. Sabæ, τὰ μαῦρα φουσάτα apud Myrepſum ſect. 8. cap. 55. παπαβάρεως μαύρης. Vide Codin. cap. 5. num. 52.

Μαῦροι, *Mauri*, quos vulgò etiam *Nigros* appellamus, olim in famulitio Magnatum, ut & hodie. Vita MS. Pauli Latrenſis, de quodam Pro-

 toſpatha

toſpathario: ὑπὸ γὰρ τοι λαχὼν ἀδίκως καὶ λῃστρικῶς, Μαῦροι αὐτοῖς ἡ ἐπωνυμία· οἱ ἡ διαλίμπανον τοῖς περὶ τὰ ὅσια τῶν βασιλικῶν κλημάτων πίνουσιν ἐπιπιάζοντες καὶ αὐλίζόμενοι.

Μαυρίζειν, *Nigricare*, *Nigrum facere*, μελανίζειν. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ποιῶ καὶ κλαίγω, καὶ ἀγανακτῶ, καὶ λέγω τὰ μεγάλα,
Τὸ δικαίον πῶς ἐμαύρισε πλεότερα παρὰ τ' ἄλλα.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 4.

Ἀμὴ καὶ μέσα στὸ κόρμιν ἦτοναι μαυρισμένος.

Occurrit etiam in Fabul. Æſopi Græcobarb. Locum Vide in Ἀσπρίζειν.

Μαυράδα, μαυρία, *Nigredo*, μελανότης.

Μαυρουτζικὸς, *Subniger*, *Nigricans*, ὑπομέλας, μελανίζων.

Μαυρόκαστρον, *Arx nigra*, *Charachiſar*, Turcis, ut ſcribit Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſtor. Turc.

Μαυροπράσινος, *Cæruleus*, Κυάνεος.

Μαυρόπους, cognomen Joannis Euchaïtorum Metropolitani. Vide Lambecium lib. 5. de Bibl. Cæſar. pag. 266.

Μαυροπροβατάδες, dicti Græcis hodiernis qui Colchidem, ſeu Tzanorum terram inhabitant, quam Turci *Caracoionlu*, id eſt *Nigrarum ovium regionem* vocant. Vide Leunclavium in Hiſt. Turc. p. 12. & 877. qui hanc vocem in Codd. MSS. Laonici reperiri obſervat.

Μαυροφορᾶν, pro Μελανοφορεῖν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Συχνὰ συχνὰ ἀναστέναζε καὶ μαυροφορεμένον.

Rurſum:

Καὶ ὅλοι ἐμαυροφορέσασι, ταχάτις ἔχει ζάλη.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Ἐκ τοῦ ὀφίλε τὸν υἱὸν, καὶ μαυροφορεμένος.

Idem lib. 12.

Λοιπὸν ἐμαυροφόρησεν ὅλη με μαῦρα ῥοῦχα.

Μαβρὸς, pro Μαῦρος. Alexius Rharturus Doctr. 3. ὁ ἥλιος θέλει γένη φησὶν ὡσὰν σακὶ τρίχινο μαβρὸς, καὶ ἡ σελήνη ὡσὰν αἷμα. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

Ὀφρύδια καλάμαβρα ἐφύσησεν ἡ τέχνη.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ γιατὶ τὴν μάβρην φορεσιὰν φέρνω καὶ ἀνεφώτησε.

Gloſſæ Botanicæ Colbert. MSS. Μελανθρίον, τὸ μαβρίν. Μαβρομάνικον μαχίριν, apud Damaſcenum Hieromon. ſerm. 4. *Culter cum manubrio nigro.*

Μαβρίζειν, pro Μαυρίζειν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

Ὅπειως ἄχι τὸ πρόσωπον ἐκλόμα μαβρισμένον.

ΜΑΥΡΟΣΚΟΥΡΟΝ. Vide in Χλιαρ.

ΜΑΦΟΡΙΟΝ, *Maforium*. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. πέπλον, γυναικεῖον ἱμάτιον, μαφόριον. Lexicon MS. Cyrilli, & Favorinus: μαφόριον, τὸ τῆς κεφαλῆς περίβλημα. Gloſſæ Baſilic. μαφόριον, σκέπασμα κεφαλῆς. Gloſſæ aliæ MSS. Ἐπιπλα, μαφόρια. Euſtathius Iliad. χ. κρήδεμνον δὲ τὸ μαφόριον. Idem Il. ξ. κρήδεμνον, ait eſſe κεφαλῆς κάλυμμα, παρειμένον μέχρι τῶν ὤμων, κατὰ τὸ λεγόμενον πλάτος. S. Athanaſius lib. de Virginitate pag. 1050. καὶ τὸ μαφόριον ἄχρωμον. Conciliabulum adverſus Chryſoſtom. §. 8. ἔγνωσε τρεῖς διακόνους — καλυψαμένας ὡς τὸ μαφόριον αὐτοῦ κλέψαντας. Palladius in Vita ejuſdem Chryſoſtomi pag. 87. ἔστι δὲ ὧν καὶ τὰ μαφόρια ἥρπασαν, ἑτέρων δὲ τὰ ὠτία, &c. Dorotheus Doctr. 1. de Monacho: καὶ ζώννυται τὸ μαφόριον αὐτοῦ. Apophthegmata Patrum in Theodoro num. 18. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κελλίον περιεζωσάμενος τὸ μαφόριον. Et in Cionio num. 5. καὶ ἔρχεται εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὴν σύναξιν, φέρων πολύῤῥαφον καὶ μικρὸν μαφόριον παλαιόν. Pœnitential. Græc. ὅστις ἀνὴρ μαφορίῳ ποιῇ ἱερὸν ἐν οἰκήματι τόπῳ, γίνεται ἀπολογίας. Ex quibus locis colligere licet *Maforia* non mulierum duntaxat, ſed & Monachorum fuiſſe. Euchologium pag. 263. ubi de Ordinatione Diaconiſſæ: περιτίθησι τῷ τραχήλῳ αὐτῆς ὑποκάτωθεν τοῦ μαφορίου τὸ διακονικὸν ὠράριον, φέρων ἔμπροσθεν τὰς δύο ἀρχάς. Alius Codex ibid. τῇ γὰρ ἱερᾷ τραπέζῃ προσαγομένην καλύπτεσθαι λέγει, τὸ ἄκρον τούτου ἔμπροσθεν ἀποκρεμάμενον. Apud Symeonem Logothetam in Michaële Theophili F. num. 38. τὸ ἅγιον τῆς Θεοτόκου ἐξαγαγόντες μαφόριον. Ita in Porphyrog. num. 29. De quo Deiparæ Maforio pluribus egimus in Notis ad Alexiadem pag. 329. 330. Occurrit præterea hæc vox apud Achmetem in Onirocrit. cap. 265. in Martyrio SS. Timothei & Mauræ num. 4. in Euchologio pag. 926. &c. Vide de Sacris Ordinat. pag. 70. & Gloſſ. med. Latin. in *Maforium*.

Ἀπομαφορίζειν, *Maforium auferre*. S. Athanaſius in Epiſt. ad Orthodoxos pag. 946. παρθένοι ἀπομαφορισθέμεναι ἀπήγοντο εἰς τὸ βῆμα τοῦ ἡγεμόνος.

ΜΑΧΑΒΑΛΟΝ. Vide in Χαλβᾶν.

ΜΑΧΑΙΡΙ, Μαχίρι, *Culter*, *Cultrum*, μάχαιρα, ἐγχειρίδιον. Corona pretioſa, Μαχίρι, *Gladius*, Μάχαιρα. Apud Nicol. Myrepſum ſect. 12. cap. ult. in Cod. Reg. καινούριον μαχίριν, *Novus culter*. Vide Orneoſophium pag. 191. & alibi.

Μαχαιράκι, *Cultellus*, *Gladiolus*, μαχαίριον, μαχαιρίδιον. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ τότε ἀπλῶ ἐφάγασιν ὅλος τὸ μαχαιράκιν.

Μαχαιρόπελλον, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. ξιφίδιον μικρὸν, ἢ ξυραφόπελλον, ἢ μαχαιρόπελλον.

Μαχαιροθηκάρι, *Theca cultraria*, μαχαιροθήκη.

ΜΑΧΑΙΡΙΝΘΗ, Prophetis, *Roſmarinus*, apud Apul. c. 69.

ΜΑΧΑΙΡΟΦΟΡΟΙ, *Milites ſtationarij Macharis*, *ſeu longioribus gladiis armati*. Menander in Legat. πρὸς τοῖς καὶ πρεσβευσόμενον Βαλεντῖνον (ὡς δὲ ὑπὸ τῶν βασιλικῶν Μαχαιροφόρων) προτρέπεται τὸ φῦλον. Rurſum: σὺν τῷ καὶ Θεόδωρόν τινα, ἵνα τῶν βασιλείων Μαχαιροφόρων, ἀξίωμα καὶ αὐτῷ Στρατηγοῦ περιθείς. Alibi Ξιφοφόρους vocat. Arriano verò in Epictet. lib. 1. c. 30. οἱ ἐπὶ τῆς μαχαίρας, dicuntur.

ΜΑΧΑΙΡΟΦΥΛΛΟΝ, *Gladiolus*, ξίφιον, apud Apul. cap. 68.

ΜΑΧΑΣΚΟΣ. Vide in Παπούτζι.

ΜΑΧΗ, *Lis*. Gloſſæ Baſilic. ἔλευσις vel ἔλευσις, μάχη.

ΜΑΧΙΣΜΟΣ, *Bellum*, *Prælium*. Nicetas in Man. lib. 2. num. 7. μὴ δεξιῶς διαστρατηγήσας τὸν κατὰ τῶν Σκυθῶν μαχισμόν. Ubi Cod. Edit. πόλεμον. Utitur rurſum in Iſaacio lib 1. n. 7.

ΜΑΧΜΟΥΤΑ, Σκαμωνία, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237. *Scammonia*, de qua Botanici.

ΜΑΧΧΗΣ, τὸ ὑδράργυρον ὑπὸ Ἀράβων. In Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕ, pro μετὰ, paſſim.

ΜΕΓΑ, pro μέγα ω. ut μικρὸν, pro ο μικρὸν, & ψιλὸν, pro ὖ ψιλὸν uſurpare ſæpe Moſchopulum in libro περὶ σχεδῶν obſervat Henr. Stephanus in Dialogo de bene inſtituendis Linguæ Græcæ Studiis pag. 35.

ΜΕΓΑΔΟΜΕΣΤΙΧΟΣ. Vide in Δομέστικος.

ΜΕΓΑΔΟΥΚΑΣ. Vide in Δοὺξ.

ΜΕΓΑΘΥΜΟΙ, Cohortis nomen. Cedrenus: ἐξέρχονται κατὰ τῶν Βουλγάρων συνελθὼν δὲ τοῖς Θεσσαλονικεῦσι τὸ τάγμα τῶν Μεγαθύμων.

ΜΕΓΑΛΕΙΟΝ. Portius: Μεγαλειὸ, *Amplitudo*, *Magnitudo*, *Sublimitas*, Μεγαλειότης, Μεγαλεῖον. Acropolita

polita in Chron. cap.39. γωνὴ σωφρονικὴ καὶ ἀρχαία, καὶ πολὺ τὸ μεγαλεῖον ἐπιδεικνυμένη τὸ βασίλειον. Utitur rurſum cap.87. Vide Auctorem Etymologici.

Μεγαλειότατος, *Excellens*, Ὑπέροχος, in Corona pretioſa. Vide Μεγαλωνάειον, & Gloſſ.med.Latin. in *Magnalia*.

Μεγαλειότης, *Majeſtas*, *Magnitudo*, Titulus compellatorius Impp. in Concilio Calchedon. part. 1. Epiſt.29. Vide præterea Theophylactum Bulgar. Archiep. Epiſt.34. 43. 64.

Μεγαλεῖον, aliâ notione. Joan. Moſchus in Limon. c.51. Edit. Coteleriana: περὶ τὰ ἑβδομήκοντα ἔτη ἐποίησεν εἰς ἓν σπήλαιον μικρὸν, μὴ κτησάμενος τί ποτε τοῦ αἰῶνος τούτου, πλὴν στιχαρίου τριχίνου, καὶ σαγίου, καὶ μεγαλείου, καὶ καυκίου ξυλίνου. Et cap.87. καὶ εἰσελθόντες, εὑρίσκομεν τὸν ἀναχωρητὴν νεκρόν· ἐφόρει δὲ στιχάριον τρίχινον, καὶ ἀπὸ σπυρίδος μαφόριον· ἐκράτει δὲ καὶ μεγαλεῖον ἔχον ἀργυροῦν σταυρόν. Ubi Eruditus Interpres *Codicem ſacrum argenteâ Cruce ornatum* vertit, id eſt ſacrum Evangelium, quòd in eo τὰ μεγαλεῖα Θεοῦ, (ut eſt Act. 2. 11.) *Magnalia Dei* contineantur. Sanè his locis aliud videtur fuiſſe à *Megalina pelle*, de qua egimus in Gloſſ.med.Lat. & de qua ita Andreas Monachus lib.1. Vitæ S. Ottonis Epiſcopi Bambergenſis cap.43. *Tegumentum nocturnale mirabilis pretij de auro, ſerico, & Megalina pelle confectum inter alia dona ei eſt allatum.* Infrà: *aientes non opus eſſe Megalinis tegi pellibus Leproſos & Paralyticos, quibus utique ovium aut leporum veſtimenta ſufficere potuiſſent.* Ex quibus liquet *Megalinas* ſeu *Mygalinas* pelles pretioſioribus accenſeri, quæ non ſunt Monachorum, tametſi priori allato loco *Sagis* adjungantur, id eſt lecti operimentis.

Neque genuinam vocis ſignificationem prodit omnino locus ex Cyrillo Scythopolitano in Vita MS. S. Sabæ cap.32. τότε οὖν τοὺς Ἀρμενίους μετέστησεν ἀπὸ τοῦ μικροῦ εὐκτηρίου πρὸς τὸ ἐπιτελεῖν τὸν τῆς ψαλμῳδίας κανόνα τῇ τῶν Ἀρμενίων διαλέκτῳ εἰς τὴν θεόκτιστον ἐκκλησίαν παρεγγυήσας αὐτοῖς τὸ μεγαλεῖον, καὶ τὴν λοιπὴν ἀκολουθίαν ἐν τῇ συνάξει Ἀρμενιστὶ λέγειν. Ubi Allatius, à quo hic Cyrilli locus affertur in lib. de Conſenſu utriuſque Eccleſiæ pag.1434. *Megalium* vertit. Sed hocce vocabulo Librum Eccleſiaſticum intelligi docet juramentum Judæorum, quod deſcribitur in lib.2. Juris Græco-Rom. pag.120. ἐν πρώτοις, ἵνα ζώσηται τὴν βάτον, καὶ κρατήσῃ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸ μεγαλεῖον, καὶ λέγει οὕτως, Εὐλογητὸς κύριος ὁ Θεὸς, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ διαγαγὼν ἡμᾶς διὰ ξηρᾶς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, &c. Quæ quidem ſunt ex veteri Teſtamento: quo loco Leunclavius *Codicem Sacrum* vertit. Meminit denique ejuſdem vocis Euchologium pag.708. ex Cod. Barberino, ubi de Ordine ad Adoptionem ineundam: χρὴ γινώσκειν ὅτι μετὰ τὸ ἀναγνῶναι τὸ μεγαλεῖον, εἰσέρχεται ὁ μέλλων τεκνοποιεῖν. Ubi Goarus, *poſt lectum Magnificat*. Sed cùm hæc Ceremonia peragatur in ſacra Liturgia, in qua non recitatur Canticum Deiparæ, longè probabilius vertendum fuiſſet *poſt lectum Evangelium*. Ex quibus conficitur utrumque Teſtamentum Μεγαλείου donatum nomenclaturâ, ex ea quam attigimus ratione. Eſt etiam Μεγαλεῖον unguenti ſpecies apud Dioſcoridem lib.1. cap.62. & Plinium lib.13. cap. 1. quod alij μεγάλλιον vocant, ut Clemens Alexandr. l.2. Athenæus, Euſtathius, &c. Vide præterea Mercurialem lib.1. Var.Lect. cap.19. Meminit Leo Marſicanus lib.2. Chron. Caſinenſis c.1. Adenulfi cujuſdam cognomento *Megalij*.

ΜΕΓΆΛΗ. Vide μέγας, & Ἑβδομάς.

ΜΕΓΆΛΗ βολίον, in Gloſſis Iatricis MSS. καὶ κριθή. *Hordeum*.

ΜΕΓΑΛΊΤΕΡΟΣ, in Corona pretioſa, *Maximus*, Μέγιστος. Gloſſæ Græcobarb. Ἁδρότερον, Μεῖζον, Μεγαλλίτερον. Ὅρνια μεγαλίτερα, in Fabulis Æſopi Græcobarb.

Μεγαλώτερος, apud Codinum de Offic. Palat. cap.7. num.29. ἀπὸ τοῦ μεγαλωτέρου μέχρι καὶ μικροτέρου.

ΜΕΓΑΛΟΑΛΟΓΊΤΑΙ, Equites qui in exercitibus, equis majoribus vehebantur, quos *Chevaux de bataille* vulgò appellamus. Codinus de Offic. cap.5. num.85. ἵστανται ἐν τοῖς κατὰ θέματα τόποις, φοσσάτου τάγματα, οἱ μὲν Μεγαλοαλογῖται (Cod. al. Μεγαλοαλλαγῖται) ὀνομαζόμενοι οἱ δὲ Τριπάβαλλοι, οἱ δὲ Δικάβαλλοι, καὶ ἕτεροι Μονοκάβαλλοι. Vide Ἄλογον.

ΜΕΓΑΛΟΓΡΑΜΜΟΣ. Vide in Γράμμα.

ΜΕΓΑΛΟΚΆΡΔΙΟΣ. *Magnanimus*, Μεγαλόψυχος.

ΜΕΓΑΛΟΚΉΡΥΞ, Epitheton S.Paulo à Græcis attributum. Vide Annam Comn. lib. 15. paginâ 485.

ΜΕΓΑΛΌΠΟΛΙΣ, vulgò appellata *Roma*, peculiari nomine, apud Ariſtidem Orat. in Romam, Tatianum adverſus Græcos, Porphyrium in lib. de Abſtinentia, Euſebium in Orat. Tricennal. de Conſtantini laudib. in Orat. ejuſdem Conſtantini ad Sanctorum cœtum, & in lib.4. de Præparat. Evangel. p.98. Edit. Rob. Steph. apud Libanium in Baſilico, &c.

Sed præſertim apud Scriptores Byzantinos ita dicta *Conſtantinopolis*: unde μεγαλοπολίτας, illius Cives vocat Michaël Choniates in Orat. fun.

Præterea *Alexandria*, quam *verticem omnium Civitatum Ægypti* vocat Ammianus lib.22. μέγα τοῦ Μακεδόνος ἄστυ, Zacharias Scholaſt. de Mundo. Ita paſſim à Scriptoribus pariter indigitatur: cujus Patriarcha S.Cyrillus τῆς μεγίστης (alibi μεγάλης) Ἀλεξανδρέων πόλεως Ἐπίσκοπος appellatur in Act.8. Concilij Calchedonenſis, ut Dioſcorus in Act. 1. 3. &c. ἐπίσκοπος τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας, & τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως. In iiſdem Act. Κλῆρος τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας. Ita ibidem Iſchyrion dicitur Διάκονος τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας. Apollinaris qui in Concilio V. interfuit, ὁ τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας Patriarcha dicitur apud Euſtathium in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopolit. num.29. In Concilio III. Conſtantinopolit. Act.1. τοποτηρητὴς τοῦ θρόνου τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως. Adde Act.18. pag.1071. in Edicto 11. Juſtiniani cap.1. in Ed. 13. cap.2.13. μεγάλη τῶν Ἀλεξανδρέων πόλις. Denique Joachimus Patr. Alexandrinus nuperus in Epiſtol. ad Albertum Louvenſteinium an. 1561. ita inſcribitur, Πάπας καὶ Πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας. Apud Galenum lib. 2. de Facult. aliment pag. 328. μεγάλη Ἀλεξάνδρεια dicitur. Scribit Euſtathius Il. β. pag.239. & 349. eandem dictam πόλιν, κατ᾽ ἐξοχὴν, δίχα προσθήκης. Sacram appellatam tradit Eunapius in Ædeſio: ἡ δὲ Ἀλεξάνδρεια διά τι τὸ τοῦ Σαράπιδος ἱερὸν, ἱερά τις ἦν οἰκουμένη· οἱ γοῦν πανταχόθεν φοιτῶντες ἐς αὐτὴν πλῆθός τι ἦσαν τῷ δήμῳ παρισούμενοι.

Interdum etiam *Antiochia* eodem donatur Epitheto in eodem Concilio Calchedonenſi Act.7. p.614. ubi θρόνος τῆς Ἀντιοχέων μεγαλοπόλεως ὁ τοῦ ἁγίου Πέτρου dicitur: & in Act. 8. Joannes τῆς μεγίστης Ἀντιοχέων πόλεως Ἐπίσκοπος. In Concilio Conſtantinopolit. III. Act. 18. τῷ θρόνῳ τῆς Ἀντιοχέων, ἤτοι Θεουπολιτῶν μεγαλοπόλεως.

Denique id nominis *Theſſalonicæ* perinde tribuit Theophanes an. 5. Conſtantini & Irenes, Nicephorus Gregoras lib.2. Hiſt. cap.2. ut & Metaphraſtes in S. Demetrio. Vide quæ de ejus magnitudine habet Theodo

Theodoritus lib. 5. Hiſt. Eccl. cap. 17. ut & Guillelmus Tyrius.

ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕΣΤΑΤΟΣ, καὶ Ἐνδοξότατος, *Magnificentiſſimus & Glorioſiſſimus*, titulus conjunctim datus Summis Magiſtratibus, Conſulibus, Præfectis Prætorio, Urbi, Magiſtris Officiorum, Comitibus Sacrarum Largitionum, Privatarum, & aliis ejuſmodi, in Conciliis, in Novellis Juſtiniani, &c. Vide in ſpecimen initium Actionis 1. Concilij Calchedon. Interdum Μεγαλοπρεπέστατος vox disjuncta legitur, ut in eod. Concil. pag. 249. ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου Ῥεφερενδαρίου, καὶ τῆς συναινέσεως — τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων, &c. Ex quibus patet inferiorem dignitate fuiſſe Referendarium Exconſule. Vide Ἰλλούστριος.

Μεγαλοπρέπεια, *Magnificentia*, titulus compellatorius eorundem Magiſtratuum. Concil. Calchedon. Act. 1. ἃ κελεύει ἡ μεγαλοπρέπεια ὑμῶν ἔχομεν τι εἰπεῖν.

ΜΕΓΑΛΟΣΧΗΜΟΣ. Vide Σχῆμα.

ΜΕΓΑΛΟΥΤΖΙΚΟΣ, *Subgrandis*, Ὑπομέγας.

ΜΕΓΑΛΟΦΥΙΑ, *Generoſitas*, titulus quo compellantur Præfecti Prætorio, apud S. Baſilium in Epiſtolis.

ΜΕΓΑΛΥΝΑΡΙΑ, *Hymni ſeu Tractus quibus Sancti μεγαλύνονται*, Hirmologium, & Syllitu rgica Lectoris; μεγαλυνάρια ψαλλόμενα ἐν τῇ θείᾳ καὶ ἱερᾷ λειτουργίᾳ τριαδικά, ἦχος β΄. Mox: ὑμνήσωμεν πάντες θεοπρεπῶς ᾄσμασιν ἐνθέοις τὸν Πατέρα, τὸν Υἱὸν καὶ Πνεῦμα τὸ Θεῖον τρισυπόστατον κράτος, &c. Hymnus conceptus in Sanctam Trinitatem, in S. Deiparam, in SS. Angelos, deinde in Sanctos, integer deſcribitur in eodem Hirmologio, quem excipiunt Μεγαλυνάρια τῆς ἑβδομάδος: & Μεγαλυνάρια ψαλλόμενα κατὰ τάξιν εἰς τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς, εἰς τὴν ὑπαπαντὴν ᾠδήν, quorum Acroſtichides ferè omnes incipiunt à voce Μεγάλυνον, ψυχή μου, &c. Laudantur ab Allatio Athanaſij τοῦ Κατζύκη Μεγαλυνάρια εἰς Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνὸν, cujus initium ita concipitur, Μακαρίζομέν σε Ἰωάννη σοφὲ, ὡς χαρίτων λογικῶν, &c. Habentur etiam Cod. Reg. 791. μεγαλυνάρια εἰς τὴν Θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν, quorum tres primi verſus incipiunt à voce Μεγαλύνομέν.

ΜΕΓΑΛΥΝΙΣΚΕΙΝ, *Augeri, Creſcere.* Gloſſæ Græcobarb. Αὔξειν, Αὐξάνεσθαι φύλον· τὰ ἀναγιόνεται φύλον, ἢ τὰ μεγαλυνίσκει. Alio loco: Αὐξάνει, καὶ ἀναγιόνει, καὶ Μεγαλυνίσκει.

ΜΕΓΑΜΑΓΙΣΤΩΡ, *Magnus Ordinis Hieroſolymitani*, ſeu *Rhodienſis Magiſter.* Ducas cap. 21. ὁ γὰρ Μαχμὲτ ἐλθὼν εἰς Σμύρναν, καὶ περικυκλώσας αὐτὴν, εὗρεν ἐκεῖ τὸν Μεγαμαγίστορα Ῥόδου σὺν τριήρεσι τρισί. Infrà, Μαγίστωρ nudè appellatur, & μέγας μαγίστωρ. Cap. 22. μέγας μαΐστωρ.

ΜΕΓΑΡΑΔΙΟΝ. Vide in Καρίον.

ΜΕΓΑΡΙΚΑ, *Amphoræ*, Ἀμφορεῖς, in Gloſſis MSS. ad Plutum Ariſtophanis. Et ad Nubes, ἀμφορεῖς κινητμένοι, μεγαρικὰ σκευαρίδια.

ΜΕΓΑΣ, *Abbas, Hegumenus*, vel certè *Major natu* inter Monachos. Hieronymus Dalmata in Hiſtoria MS. Sanctorum Ægypti, pag. 160. ἔθος γὰρ τοῖς μεγάλοις μὴ πρότερον προσέχεσθαι τροφὴν τῇ σαρκὶ, πρὶν ἢ τὴν πνευματικὴν τροφὴν τῇ ψυχῇ παραδοῦναι. Vita S. Pachomij num. 29. de eodem Sancto: λοιπὸν ἀποκρίνεται ὁ Μέγας. Et num. 30. ἐλθών τις εἰς τὴν μονὴν, ἠξίου σε τὸν Μέγαν ἰάσασθαι τὴν θυγατέρα αὐτοῦ δαιμονιζομένην. Et num. 35. καὶ ἀξιωθεὶς ὑπὸ τοῦ μεγάλου τῆς μονῆς ἐκείνης, καὶ τοὺς θεσμοὺς παρέδωκεν αὐτοῖς. Adde num. 34. 69. 74. 94. Paralipomena de eodem Sancto Pachomio num. 7. 33. &c.

Μεγάλη, *Abbatiſſa, Præfecta Monaſterio Sanctimonialium.* Ita non ſemel in Vita S. Eupraxiæ Virg. num. 10. 15. 26. 32. &c.

ΜΕΓΕΘΟΠΟΙΕΙΝ, *Magnifacere.* Occurrit in Vita S. Syncleticæ num. 52.

ΜΕΓΙΣΤΑΝΟΙ, pro μεγιστᾶνες, apud Theophanem an. 2. Phocæ, & Achmetem cap. 27. & alibi paſſim, Leonem Grammaticum pag. 462. &c. Hiſt. MS. Apollonij Tyrij: ὅλοι μικροὶ μεγάλοι τε, ἄρχοντες, μεγιστάνοι, καὶ βασιλεῖς, Ῥυγάδες τε, &c.

ΜΕΓΙΣΤΟΙ, dicti apud Cataphryges Hæreticos, qui ad majorem perfectionem pervenerant, in Concil. Laodic. c. 8.

ΜΕΔΑΡΧΙΑ, ἡ ἐπαρχία, in Lexico MS.

ΜΕΔΟΣ, *Medo, Hydromeli.* Priſcus in Eclog. de Legat. pag. 55. ἐχορηγοῦντο δὲ ἡμῖν κατὰ κώμας τροφαὶ, ἀντὶ μὲν σίτου κέγχρος· ἀντὶ δὲ οἴνου ὁ μέδος ἐπιχωρίως καλούμενος. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Medo.*

ΜΕΘΕΟΡΤΙΟΝ, *Poſtridie feſti.* Marcus Hieromonachus de Dubiis Typicis cap. 15. ἐὰν τύχῃ ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τῷ σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ μεθέορτα, ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς, &c. Adde cap. 17. 65. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης c. 33. ὅτε κατὰ τὸ δωδεκαήμερον, ὅτε κατὰ τὴν ὅλην πεντηκοστὴν, ὅτε μὴν κατὰ τὰς μεθεόρτους ἑπτὰ ἡμέρας τῆς Κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, &c.

ΜΕΘΟΔΕΥΟΜΕΝΟΙ, *Qui conveniuntur*, in Baſilicis: οἱ τὰ δημόσια τέλη Μεθοδεύοντες, to. 5. pag. 20. *Exactores publicorum tributorum.*

Μεθοδεῖαι in Nov. 122. *Conventiones* ſive *Conventus hominum & mercatus* dicuntur, ut ait Cujacius ad hanc Nov. Apud Nicetam Græcobarb. μεθοδεία, eſt δολοφροσύνη.

ΜΕΘΥΣΤΑΔΕΣ, *Ebrij, Temulenti.* Pluralis vocis μεθυστὴς, apud recentiores Græcos. Gloſſæ Græcobarb. Ἀκροθώρακες, Μέθυσοι, Μεθυστάδες.

Μεθυστακάδες, eâdem notione apud Portium.

Μεθύστρα, *Ebria, Ebrioſa.* Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Καὶ δὲν μοῦ λέγεις κύριε πουλάνα, καὶ μεθύστρα,
> Καὶ φραντζασμένη, καὶ λεβὸ, καὶ μία κακὴ μαυλίστρα.

Μεθύστρια, *Ebrietas.* Pſeudo-Dioſcorides MS. ex Cod. Reg. 1177. de Pharmacis ſimplicib. ſect. 1. c. 18. τὴν δὲ μεθυστρίαν θεραπεύει.

ΜΕΙΟΥΡΙΖΕΙΝ, pro μυουρίζειν, in Cod. Græcobarb. Nicetæ.

ΜΕΙΡΑΧΙΑ, *Diſtributio.* Gloſſæ Græcobarb. Ἀποτομὴ, Ἀπόμοιρα, Ἀπομοιρασμὸς, Μειραχιά.

ΜΕΙΤΡΙΑΖΕΙΝ, *Iocari*, προσπαίζειν, χαριεντίζεσθαι. Μετριασμα, *Iocus, facetiæ*, χαριεντισμὸς, εὐτραπελία. Μετριάρης, *Facetus, Iocoſus*, εὐτράπελος. Μετριαστικὸς, *Iocabundus*, χλευαζόμενος. Μετριαζόντας, Μετριαστικὰ, *Facetè*, Εὐτραπέλως.

ΜΕΙΩΠΥΡΕΞΙΑ, *Febris remiſſio*, apud Nonum de Morb.

ΜΕΛΑ, *Podagra.* Gloſſæ Græcobarb. τῆς ποδάγρας, ἢ ποδαλγίας, ἡ μέλας. Rurſum: Ἀρμοῦ ποδάγραν, τὴν ἀμελάκωτον ποδάγραν, τὸ μέλαν ὅπου δὲν μαζεύεται.

ΜΕΛΑΙΝΑ, *Anemone*, apud Interpolat. Dioſcor. c. 395.

ΜΕΛΑΜΠΕΛΟΣ, *Helxine*, apud Interpolat. Dioſcor. c. 621.

ΜΕΛΑΜΦΟΡΕΙΝ. Vide in Μελανείμονες.

ΜΕΛΑΝΕΙΑ, *Praſtigia.* Theodorus Lector Ecl. 1. in Marciano: τιμώμενος ὁ Ἀίλουρος πρὶν ἢ ἀναιρεθῆναι Προτέριον, μελανείᾳ τινὶ χρησάμενος, νυκτὸς ἐν τοῖς τῶν μοναχῶν κελλίοις περιερχόμενος ἐξ ὀνόματος ἑκάστῳ ἐκάλει ἕκαστον μοναχὸν, &c. Hinc *Libri nigri*, Necromantici, ut docemus in Gloſſ. med. Lat. quò ſpectant hæc Martiani Capellæ lib. 2. *Erántque quidam* (Libri) *Sacra*

Sacrâ nigredine colorati, quorum literæ animantium credebantur effigies.

ΜΕΛΑΝΕΙΜΟΝΕΣ, *Pullati, Atrati*, in Gloſſis vett. Sic porrò appellati *Monachi*, quòd nigras veſtes deferrent: niger quippe color triſtitiæ & pœnitentiæ eſt Symbolum. Eunapius in Ædeſio p. 78. ubi de Monachis: τυραννικὴν γὰρ εἶχεν ἐξουσίαν τότε πᾶς ἄνθρωπος μέλαιναν φορῶν ἐσθῆτα, καὶ δημοσίᾳ βουλόμενος ἀσχημονεῖν. Et in Maximo pag. 93. ἥ τε τῶν τὰ φαιὰ ἱμάτια ἐχόντων—ἀσέβεια. Marcianus Heracleotes in Periegeſi, ut cæteros prætercam:

Μελανειμονεῖν τε πενθικάς τ' ἔχειν στολάς.

Ejuſmodi verò genus veſtis S. Pachomio unà cum regula datum ab Angelis ſcribit Auctor illius Vitæ num. 15. Hinc Monachus Ægyptius ita ὀνομάζεται apud Conſtantinum Acropolitam in Serm. de S. Joanne Damaſceno num. 46. μὰ τὴν ὑφανθεῖσαν ἄνωθεν Παχωμίῳ τῷ θεσπεσίῳ φαιδροτάτην ταύτην καὶ λαμπροτάτην μελανειμόνησιν. Synodus Quiniſexta Can. 42. τοὺς λεγομένους Ἐρημίτας, οἳ τινες μελανειμονοῦντες, καὶ τὰς κεφαλὰς κομῶντες περιάγουσι τὰς πόλεις, &c. Ignatius Diac. in Vita S. Nicephori Patr. Conſtantinopol. num. 31. τὴν τῆς βασιλείας ἐσθῆτα περιρρηξάμενος, μελανείμων αὐτὶ χρυσείμονος γέγονε. Theodorus Studita Orat. in S. Platonem num. 8. κείρει μὲν τὴν κόμην τῇ χειρὶ τοῦ ἀπομένου, μεταμφιέννυται δὲ τὴν φαιὰν ἐσθῆτα ὥς τινα πορφυρίδα. Michaël Pſellus in Synopſi legum v. 406.

Ἡ μὲν εἰς μοναστήριον ἐνδίκως διαγέτω,
Μελαμφοροῦσα πάντοτε κατὰ τὰς κεκαρμένας.

Quid verò in Monachis denotet color iſte niger, ita indicat ſeu Zonaras ſeu Glycas in Epiſt. ad Eſaïam Monachum, ἐνταῦθα δὲ μέλαν ὑπάρχον τὸ ἄμφιον πένθους ἂν εἴη καὶ δακρύων μόνον σημαντικόν· ὅρα γὰρ ὅτι καὶ πάντες οἱ τοὺς ἑαυτοὺς πενθοῦντες νεκρούς, ἱμάτια μέλανα περιβάλλονται· μελανδυτοῦσι λοιπὸν οἱ τῇ μετανοίᾳ προσερχόμενοι, διὰ τὸ πενθεῖν ἑαυτοὺς ἡμαρτήσαντο, νεκρωθέντας ἤδη τοῖς παραπτώμασιν. οὐκ ἄλλο τοίνυν τὸ μέλαν ἢ πένθος, ὡς εἴρηται, καὶ δακρύων σημαντικόν. Neque tamen omnes Monachi ac Anachoretæ atrati fuere: nam Scetenſes Albis induti erant. Narratio MS. de Andronico Argentario Antiocheno: καὶ πᾶσα ἡ πόλις συνῆλθεν, καὶ οἱ Σκητιῶται λευχειμονοῦντες· οὕτως γάρ ἐστι τὸ ἔθος αὐτῶν ἐν τῇ Σκήτει, καὶ μετὰ κλάδων ἐξεκόμισαν τὸ τίμιον λείψανον: niſi hæc pertineant ad elationem duntaxat mortuorum, quos extulerint albati.

Μελανειμονεῖν prætcrea dicuntur qui in luctu ſunt apud Byzantios, ut & alios, cùm ſolus Imperator albis veſtibus & pileo uteretur, ut eſt apud Codinum cap. 11. num. 2. quod firmat præterea Nicephorus Gregoras lib. 1. cap. 16. ſecundæ partis Hiſtoriæ hactenus ineditæ, ubi de Cantacuzeno: ὅθεν καὶ μετὰ τρίτην αὖθις ἡμέραν, ἤμειψε τὴν ἐσθῆτα, διὰ τὴν τοῦ θανόντος Βασιλέως ἐντάφιον λύπην, ἐκ τῆς πορφύρας ἐς τὸ λευκὸν, ὡς εἴθιστο τοὺς βασιλέας περὶ τὰς λύπας ἀεὶ ποιεῖν.

ΜΕΛΑΝΗ, μελάνι, Μέλαν, *Atramentum*. Gloſſæ Gr. Lat. Μέλαν ἐν ᾧ γράφομεν, *Atramentum*. Gloſſæ Lat. Gr. μελάνιον, *Atramentum*. Μέλαν γραφικὸν, apud Paulum Æginetam lib. 7. & Alexandrum Trallianum lib. 1. c. 12. Μέλαν ᾧ γράφομεν, apud Dioſcorid. lib. 5. c. 96. S. Baſilius in Epiſt. 176. γράφει δὲ καὶ τοῦ λοιποῦ καλάμῳ καὶ μέλανι, καὶ βραχεῖ χάρτῃ φιλοῦντας φιλῶν. Et Homil. in Divites: ἐν μέλανι καὶ γράμμασι καταπαραγγέλλει τὰς ὑποθήκας. Occurrit porrò vox μέλαν pro atramento paſſim apud Scriptores, Chryſoſtomum Homil. in Paraſceven, Palladium in Vita ejuſdem Chryſoſtomi p. 192. Macarium Homil. 25. Theodorum Studitam Orat. in S. Platon. n. 19. Ignatium Diacon. in Vita S. Nicephori Patr. Conſtantinopol. n. 7. 32. in Vita S. Nili Jun. p. 33. apud Sozomenum lib. 7. cap. 24. Theophanem an. 5. Conſtantini filij Irenes, Simeonem Logothetam in Theophilo n. 24. Germanum Patr. Homil. in 1. Jejunior. Dominicam pag. 1727. Joannem Hieroſol. in Vita Damaſceni num. 17. Nicetam in Iſaacio lib. 3. num. 5. in Antholog. Gr. lib. 6. cap. 26. &c.

Μέλαν, Chymicis, *Plumbum* dicitur. Olympiodorus Alexandrinus MS. τὸ γὰρ μέλαν χρῶμά ἐστι κυρίως, καὶ τοῦ μέλανος πολλαὶ διαφοραί—ἀλλ' ἡμεῖς μελανοῦμεν τῷ λογισμῷ· μέλανα γὰρ οἴδασιν οἱ ἀρχαῖοι τὸν μόλυβδον, ἐστι δὲ ὑγρᾶς οὐσίας. Petrus Theoctonicus de Archemia, MS. τὸ μελάνιν ἐστὶν χρῶμαν μαυρὸν, ὁποῦ μόνον ἔχει τὸ θεῖον, &c.

Apud Pictores Μέλαν dicitur Encauſtum nigrum, vel ſubnigrum, ex plumbo & argento confectum, quo cavitas ſcripturæ repletur, Gloſſæ veteres, *Nigellum*, Μελανόν. *Nigellum* verò ἔγκαυσιν ſonat, ut monet Baronius an. 811. n. 58. Vide in Κενωτόν.

Μέλαν ἰνδικὸν, in Gloſſis Chymicis MSS. ἀπὸ ἰσάτιδος γίνεται καὶ χρυσοκόλλης. In Lexico MS. Reg. Cod. 1843. ὁ λίθος ὁ αἱματίτης.

Μέλαν, *Marrubium nigrum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 523.

ΜΕΛΑΝΘΙΝ, *Cuminum Æthiopicum*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. κύμινον Αἰθιοπικὸν, τὸ μελάνθιν. De Melanthio, Ruellius & alij Botanici.

ΜΕΛΑΝΟΚΟΛΗ, ἡ πίσσα, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. 1261. *Pix nigra*. Μαυρόπισσα, in Lexico MS. Nicomedis Jatroſophiſtæ.

ΜΕΛΑΝΟΡΡΙΖΟΝ, *Veratrum nigrum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 733.

ΜΕΛΑΝΟΣ, *Lividus*, πέλιος, πελιδνός. Gloſſæ vett. *Nigellum*, Μελανόν. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. μέλας, μελανὸς, μαῦρος. Concilium Trullan. Act. 11. Παῦλος ὁ Μελανὸς, οὐ μόνον δὲ λεγόμενος, ἀλλὰ καὶ γινόμενος κατὰ ἀλήθειαν. Ubi vet. Interpr. *Fuſcus*. Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. cap. 2. κρατήσας τὸ ὑποπόδιον, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον ἔτυψε, καὶ ὅλον μελανὸν καὶ πεφυσημένον ἐποίησε. Ubi Gregorius M. *Totúmque illius vultum tumentem ac lividum reddidit*. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij pag. 107. τοὺς δὲ πόδας ἔχει ἐπιμελάνους καὶ ψυχρούς.

Μελανάδα, Μελανιά, *Vibex, Livor, Livida contuſio*, σμῶδιγξ, πελιδνότης. Georgius Contares lib. 5. Hiſt. Athenar. initio: διὰ νὰ πλύνῃ μὲ τὴν νίκην ἐκείνης, τὴν μελανίαν ὁποῦ ἐβάστα εἰς τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὴν εἰρημένην ὑπόθεσιν, &c.

Μελανιάζειν, *Livere*, ὑπωπιάζειν.

ΜΕΛΑΝΟΚΕΦΑΛΙ, Avis quam Græci μελανοκόρυφον, Galli *Pivoine* vocant. Petr. Bellon. lib. 1. Obſerv. cap. 11.

ΜΕΛΑΝΤΗΡΙΑ, τὸ τοῦ σκυτέως μαυρὶν, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg 1334. *Atramentum ſutorium. Metallicum Chalcanti*, vitrioli ſpecies, Martino Rulando in Lexico Chymico. Gloſſæ aliæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Μελαντηρία, ἡ ἀσπαραγία. Μελανάνθη, ἡ ἀσπαραγία.

ΜΕΛΑΧΡΙΝΟΣ, Μελαχρινοτζικὸς, *Subaquilus, Subniger, Nigricans*, ὑπόφαιος, ὑπομέλας. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3.

Ἦτον ὁ υἱὸς ὁ Παλαμὼν μέγας εἰς τὸ κόρμιν,
Τὰ μέλη τοῦ ἁρμόζασι, μελαχρινὸς ὀλίγον.

ΜΕΛΑΨΟΝ. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 2. Hieracoſophij cap. 13. p. 185. σποπίδιν ὀλίγον, τουτέστι μέλαψον, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἔφας τρεῖς εἰς ἡμέραν, καὶ εἰς τὸ σποπίδιν βάλλων, αὐτὸ σώσεις.

ΜΕΛΕΑ, *Fraxinus*, Μελία.

ΜΕΛΕΚΑΠΡΟΣ, *Ariſtolochia ſarmentaria*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 411.

ΜΕΛΉΤΑ, *Dipſacus*, apud Interpolat. Dioſcor. c.418.

ΜΕΛΙΆΓΡΙΟΝ. Vita MS. S. Cyriaci Anachoretæ: ἀποτρέμενοι τοίνυν τροφῆς, καὶ ἐκ ἔχοντες ὅθεν τὴν τῆς φύσεως ἀνάγκην παραμυθήσονται· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ μελιάγρια κατὰ τὴν ἔρημον πεφύκει. Infrà: ῥίζας τε μελιαγρίων, καὶ ἀκρεμόνας καλάμων προσιέτο. Neſcio an huc ſpectent quæ habet Matthæus Silvaticus: *Melgra, eſt ſicut ramus, & folia ejus ſunt ſicut folia Olivæ latiora, & comeduntur: medetur doloribus ventris purgativis, & in eo eſt ſtipticitas & ſalſedo.*

ΜΕΛΙΑΡΟΣΤΆΣΙΟΝ. Leo Philoſophus de Regno & Principibus, MS. cap.50. πλησίον ἐστὶν ὕδατος, οἷον γηστέρνης, φρέατος μελιαροστασίου, καὶ τῶν ὁμοίων. Vide Ὑδροστάσιον.

ΜΈΛΙΓΓΟΣ, *Membrum*, ἄρθρον, μέλος. Nicetas de Reb. geſtis poſt excid. Urbis: μήτε ἀστραγάλους ἐπὶ τοὺς μελίγγους ἠρμοσμένους θέντες.

ΜΈΛΙΖΑ, Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Αἱ τῶν σκορόδων κεφαλαὶ, μέλιζαι γελιθές τε.

ΜΕΛΙΣΌΛΗΣ, *Milium ſolis*, apud Myrepſum ſect.1. cap.504. Cod. MS. in Edito verò 510.

ΜΕΛΙΣΌΧΟΡΤΟΝ, Herba, quæ aliàs Μελισσόφυλλον appellatur, apud Myrepſum de Antidot. cap. 74. Etiam Μελισσοβότανον dicebant.

ΜΕΛΙΣΣΑΡΙΆ, μελισσιῶνας, *Apiarium*, μελισσών.

ΜΕΛΊΣΣΙΟΝ, *Alveus aut Examen apum*. Heſychius: Σὴς, σκώληξ ἐν τοῖς μελισσίοις γινόμενος. Vide Suidam in Κίμβικα.

ΜΕΛΙΣΣΟΒΌΤΑΝΟΝ, idem quod Μελισσόφυλλον. Scholiaſtes Theocriti Idyll.4. verſ.25. Μελίτεια, εἶδος καὶ αὐτὴ βοτάνης, τὸ κοινῶς λεγόμενον Μελισσοβότανον.

ΜΕΛΙΣΣΟΦΆΓΟ, *Merops*, avis, Μέροψ. Vide Petr. Bellon. lib.1. Obſerv. cap.63.

ΜΕΛΙΣΤΉΣ, *Monetarius*, Ἀργυροκόπος, qui argentum vel monetam incidit, μελίζει, κόπτει. Theophanes an.36. Juſtiniani pag. 201. ἦσαν δὲ Ἀβλάβιος ἀπὸ Μελιστῶν, καὶ Μάρκελλος ἀργυροπράτης. Ubi Interpres *Exmonetarium* vertit. Miſcella verò: *Erant autem Ablavius & Marcellus pecuniarum venditores.*

ΜΕΛΙΤΖΆΝΙΟΝ, *Malum inſanum*, Italis *Malenſane*, Gallis, *Pomme d'amour*. Occurrit apud Myrepſum de Droſatis cap.89. Vide Ruellium lib.2. de Natura Stirpium cap.124.

Ἀγριομελιτζάνιον, apud eundem Myrepſum ſect. 1. cap.464. & in Cod. MS. 458. Ἀγριομελιτζάνα, apud Scholiaſtem Theocriti Idyll. 10. v. 37. τρύχνος καὶ στρύχνον, εἶδος λαχάνου, ἡ κοινῶς λεγομένη ἀγριομελιτζάνα.

ΜΕΛΙΧΙΑΙ̂, *Apes*, μέλισσαι. Gloſſæ Græcobarb. τὰ κηρία τῶν μελισσῶν, τὰ κηρία τῶν μελιχιῶν.

ΜΈΛΚΗ, Paulo Æginetæ lib.3. cap.37. definitur ὄψον τι διὰ γάλακτος. Galenus ait eſſe ἓν τῶν ἐν Ῥώμῃ εὐδοκιμούντων ἐδεσμάτων, ut & ἀφρόγαλον. Vocem Latinam eſſe præterea ſcribit exertè Alexander Trallianus lib. 7. cap.5. licèt Latini hanc vocem non agnoſcant: καὶ πύσκαν, καὶ ὀξύγαλα, καὶ ἡ καλουμένη Ῥωμαίοις Μέλκα. Paulò aliter Editio Rob. Stephani pag.109. Certè Germanis *Melcke*, etiamnum *Lac* ſignificat. Meminit iſtius vocis præterea Paxanius Geoponic. lib.18. ἡ καλουμένη μέλκη αὐτοσχέδιος καὶ καλλίων ἐστὶ, εἰ κεραμέοις ἀγγείοις καινοῖς ὄξος ἐμβάλλεις δριμύ. Infrà: καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἕξεις πολλῷ καλλίους μέλκας τῆς πολλῇ τέχνῃ κατασκευαζομένης.

ΜΈΛΛΑΞ, in Gloſſis Græco-Lat. *Adultus, Adoleſcens*, exponitur. Eâdem notione Μελλάκιον uſurpat Palladius in Hiſt. Lauſiaca in Nathanaële: ἐγὼ δὲ εἰμὶ τοῦ δὲ τοῦ μοναχοῦ τὸ μελλάκιον, καὶ ἄρτους ἀποφέρω. In Teſtamento Theodori Studitæ μελλάκιον ſcribitur.

ΜΕΛΛΗΛᾺ, τὰ μυροβάλανα, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕΛΛΟΚΟΥΡΊΤΗΣ. Vide in Κυρά.

ΜΕΛΛΟΝΎΜΦΗ. Apud Codinum de Offic. Palat. cap. 22. inſcribitur περὶ μελλονύμφης Δεσποίνης, quam poſtea νύμφην, & νεόνυμφον vocat, *Futuram Imperatricem*, cùm illa ſcilicet in Urbem venit, vel appellit, cum Imperatore nuptias celebratura. Lycophron:

Τὸν μελλόνυμφον εὐνέτην Κυταϊκῆς.

ΜΕΛΛΟΠΑΤΡΊΚΙΟΣ, qui ad Patricij dignitatem evehendus eſt. Acta S. Maximi Conf. pag.46. κἀγὼ καὶ οἱ δεσπόται μου Μελλοπατρίκιος πρός σε γεγόναμεν, &c. Occurrit rurſum infrà.

ΜΕΛΛΟΠΡΌΞΙΜΟΣ. Vide in Πρόξιμος.

ΜΕΛΟΚΌΛΙΚΟΝ, Μελόλυρον. Vide in Κολίκιον.

ΜΕΛΌΠΙΤΑ, *Mellis favus*, Μελικηρὶς, κηρίον.

ΜΈΛΟΣ, definitur à Bacchio in Iſagoge Muſicæ pag.17. τὸ ἐκ φθόγγων καὶ διαστημάτων, καὶ χρόνων συγκείμενον, *quod è Phthongis & intervallis & temporibus conſtat.* Propriè verò dicitur inflexio ad Muſicæ Canones, ſeu modulatio cum qua ſacra Liturgia peragitur. Hagiopolites MS. de Muſica Græcorum recentiorum: τὰ μέλη ἢ ἁπλῶς, ἢ κατὰ σύγκρασιν κρουομένων τῶν φθόγγων ἐξηχεῖται· ἡ δὲ σύγκρασις γίνεται συμφώνων ἢ διαφώνων κρουομένων. καὶ τὴν διαφώνων σύγκρασιν Φράγμα καλοῦσι, τὴν δὲ τῶν συμφώνων Συμφωνίαν, καὶ λαμβάνεται μὲν ἐπὶ τῶν ᾀσμάτων κρᾶσις μόνη σύμφωνος, ἐπὶ δὲ τῶν μελῶν ἀμφότερα. Euchológ. pag. 2. καὶ ἐκ φωνεῖ μετὰ μέλους. Triodium Feriâ 6. Tyrophagi: καὶ ψάλλομεν μετὰ μέλους, Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ, &c. Feriâ 2. hebdomadæ 1. Jejuniorum: ψάλλονται δὲ μετὰ μέλους μεγαλοφώνως καὶ ἀργῶς. Infrà: καὶ ψάλλομεν μακαρισμοὺς μετὰ μέλους. Rurſum: καὶ λέγομεν τοὺς τοιούτους στίχους μεγαλοφώνως καὶ μετὰ μέλους. Feriâ 2. magnæ hebdom. εἶτα ψάλλομεν τὸ προπάτερον ἀργῶς καὶ μεγαλοφώνως, καὶ μετὰ μέλους ἐξ ἰσότητος. Adde Typicum S. Sabæ c.2. & alibi paſſim. Malaxus in Hiſt. Patr. p.177. ὥρα δὲ τοῦ ἑσπερινοῦ ἔκαμαν Εὐλογητὸν, κατὰ τὴν τάξιν, καὶ ἀργῶς, καὶ μετὰ μέλους ἔψαλαν ἑσπερινόν. Ubi ἀργῶς, lentam vocem denotat. S. Athanaſius in Epiſt. ad Marcellinum pag.961. τὸ ἄρα μετὰ μέλους λέγεσθαι τοὺς ψαλμοὺς, οὐκ ἐστὶν εὐφωνίας σπουδὴ, ἀλλὰ τεκμήριον τῆς ἁρμονίας τῶν ἐν τῇ ψυχῇ λογισμῶν. Conſtantinus Acropolita in ſerm. de S. Joanne Damaſceno num.63. κοσμεῖ μὲν οὖν τὰ πρῶτα τοῖς στιχηροῖς αὐτοῦ μελῳδήμασιν τὴν τοῦ Σωτῆρος φαιδρὰν ἐξανάστασιν· καὶ οὐχ ἁπλῶς οὕτω Κοσμεῖ, πολυειδῶς δὲ καὶ ποικίλως, μελῶν τε διαφόρους εὑρίσκει, καὶ θαυμαστῶς οἵως ἐναλλαττομένας ἐξηχοῦντας. De Notis verò Muſicis Græcorum, ita Stephanus Gerlachius in Epiſt. ad Martin. Cruſium, an. 1575. apud Davidem Chytræum de Statu Eccleſiar. Orient. pag.163. *Cantus figuralis apud Græcos non eſt, niſi quòd cantores in Templis variata interdum voce imitari conentur, & more utricula-riorum noſtrorum, alius vocem eodem ſono teneat, alius Dradra Saltatorium in modum canat. In Muſicis Libris notulas non habent, ſed certa quadam ſigna, ex quibus vocem variare noverunt. Valorem & rationem ipſorum per otium conſcribam.* Ea ſigna ex relatione cujuſdam Græculi deſcripſit Rutgerſius in variis Lection. lib.2. c. 11. de quibus agit etiam idem Cruſius in Turcogr. p.197.

Μελίζειν, *Melodicè canere*. Amphilochius de Non deſperando pag.266. τὸ δὲ προπάτερον καὶ κανόνας εὐχὰς

εὐήχως μελίζειν, καὶ τὴν καλλιέπειαν τοῦ ᾄσματος συνῄρχεν, τοῖς ἱερεῦσι κοσμικοῖς πρέπει· δι' αὐτῶν γὰρ καὶ ὁ λαὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀθροίζεται, μοναχοῖς δὲ ἀπρεπὲς καὶ ἀνάρμοστον.

Μελώδημα, *Canon Eccleſiaſticus*. Vita S. Bartholomæi Junioris: περὶ τὴν τῶν ᾀσμάτων ποίησιν ἄκρως πονούμενος· μαρτυρεῖ γὰρ αὐτοῦ τὰ πάνσοφα μελῳδήματα, ἃ πρός τε αὐτὴν τὴν ἄχραντον τοῦ Θεοῦ λόγου μητέρα, καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς ἁγίους ἐξέθετο πάσης γέμοντα γνώσεως εὐαρμοστίας.

ΜΕΛΟΣΜΟΣ, *Polium montanum*, apud Interpol. Dioſcor.cap.530.

ΜΕΛΟΥΡΙΑ', *Viſcum*, exponitur in Turco-Græcia Cruſij pag.255.

ΜΕΛΟΧΗ', pro μαλαχὴ, vel Μολαχὴ, *Malva*. Gloſſæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg.1177. Ἐμέλοχα, ἢ ἀλθαία, ἤτοι ὁ ἄγριος μέλοχας. Vide Gloſſ.med.Lat. in *Melocineus*.

ΜΕΛΤΖΟΥΒΟΛΑ'ΔΟ, *Lien*, Σπλὴν, ex Ital. *Melza*, Agapius in Geoponico cap. 103. ἔπαρε χελὼν τοῦ κοράκου καὶ μελτζουβολάδο ἴσια, &c.

ΜΕΛΥ'ΣΙΟΝ. Nomocanon Coteletianus n.273. ὁ μεταλαμβάνων, καὶ κρατῶν τὴν ἁγίαν δωρεὰν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, πτύει ταύτην ἐπὶ τὸ ζῶον αὐτοῦ, ἢ ἐπὶ μελύσιον, ἢ ἐπὶ πρόβατον αὐτοῦ, &c. Ubi vir Doctiſſimus μελύσιον, *ovem* interpretatur, ſeu potius auguratur. Quid ſi canis Μελιταῖος, *Melitenſis* intelligatur, de quo Theophraſtus in Characteribus cap. περὶ μικροφιλοτιμίας, Diogen. Laertius in Diogene Cynico pag. mihi 618. Ælian. lib.13. Var. Hiſt. cap. 42. & alij. Nam ejuſmodi canes Dominos ſectari ſolent. Ita in eodem Nomocanone n.112. agitur de Sacerdotibus qui Eulogias in Miſſa ſanctificatas aut colybum tradunt canibus ſuis, ἐπιδιδοῦσιν τοὺς κυνὰς αὐτῶν, aut aſino, aut alteri animali.

ΜΕΛΧΑΔΑΡΑ'ΝΗ, τὸ ζυπαρικὸν, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod.Reg.190. in aliis, Μελχεδεράνον, Ἀμονικοῦ ἅλατος. In Lexico Reg. Cod. 1843. Μελχαδαράνη, τὸ τζαπαρικόν. Matthæus Silvaticus: *Melechara*, *I. ſal*: nempe foſſitius. Vide in Τζαπαρικόν.

ΜΕΛΧΙ'ΤΑΙ, appellati apud Syros, qui contra Eutychianos rectam fidem, Synodúmque ac Imperatorem Marcianum ſecuti ſunt, quaſi βασιλικοὶ, *Imperatorij*: Μελχὶ γὰρ καθ' Ἑβραίους καὶ Σύρους ὁ βασιλεὺς λέγεται. Ita Anonymus de Hæreſi Jacobitarum & Chatzizariorum pag. 263. & Demetrius Metropol. Cyzici de iiſdem. Eam porrò vim eſſe iſtius vocis docet præterea Theophanes Cerameus in Homil. 27. ubi de Malcho, cujus mentio eſt in Evangel. οὐκ ἀκαίρως δὲ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δούλου ὁ Ἰωάννης ἐδήλωσεν, ὡς Μάλχος ἐκέκλητο, ἀλλ' ἐπεὶ τοῦ ὀνόματος τούτου τὸ σημαινόμενον βασιλεία ἐστι, δείκνυται, &c. Vide ſuprà in Μάλχος.

ΜΕΛΩΔΟΙ', dicti apud Græcos recentiores, *Hymnorum, qui in Eccleſia concinuntur, Scriptores*. Eſt autem μέλος, in Gloſſ. Gr. Lat. τὸ ᾆσμα, *Modulus*: Μελῳδὸς verò, *Modulator*. Joannes Tzetzes Chil.10. v.53.

Ὁ Μελῳδὸς τοῦτό φησιν εἰς τὴν Ἡρωδιάδα, &c.

Cedrenus in Theophilo: ἐφιλοτιμεῖτο δὲ καὶ μελῳδὸς εἶναι· διὸ καὶ ὕμνους ποιῶν τινας, καὶ στιχηρὰ μελίζων ᾄδεσθαι προετρέπετο· μεθ' ὧν καὶ τὸ τοῦ τετάρτου ἤχου, Εὐλογεῖτε, ἐκ τοῦ κατὰ τὴν ὀγδόην ᾠδὴν, Ἅγνη κόρη, μεθαρμοσάμενος, ἕτερον παρασχὼν, ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ εἰς ὑπήκοον ᾄδεσθαι διωρίσατο. Idem in Leone Iſauro pag. 456. de Joanne Chryſorrhoa Monacho ſeu Damaſceno: οὗτος ὁ ὅσιος Ἰωάννης καὶ μελῳδὸς ὠνομάσθη μετὰ Κοσμᾶ ἐπισκόπου, τοῦ Μαϊουμᾶ καὶ Θεοφάνους ἀδελφοῦ Θεοδώρου τοῦ γραπτοῦ διὰ τὸ αὐτοὺς μελῳδῆσαι τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Χριστιανῶν τετυπωμένα ψάλλεσθαι. Coſmas porrò Majumenſis Epiſcopus, primas tenuit inter Melodos. Joannes Hieroſol. Patr. in Vita S. Joannis Damaſceni num.35. de eodem Coſma: ὡς δὴ καὶ οὗτος τοῖς ἐν ᾄσμασι πνευματικοῖς πόνοις, τὴν Ἰωάννου ἐμιμήσατο συνεσιν, καὶ ὑπῆσε λιγυρὰς τῇ ἐκκλησίᾳ τὰς ἁρμονίας ἐν κιθάρᾳ καὶ φωνῇ ψαλμοῦ, τὸ οἰκεῖον σῶμα τύμπανον παραστησάμενος τῷ Θεῷ διὰ τὴν τῶν παθῶν νέκρωσιν, καὶ ψαλτήριον ἄλλο δεκάχορδον καταστήσας ὅλον ἑαυτὸν, τὴν πενταπλῆν τοῦ σώματος αἴσθησιν, καὶ τὰς ἰσαρίθμους δυνάμεις τῆς ψυχῆς ἐλέγχους καὶ σοφῶς ἐντεινάμενος. De eo intelligendus Joannes Tzetzes Chil. 10. verſu ſuprà laudato. Et Anna Comnena lib. 15. Alexiad. pag.492. κάμνοντι δὲ τηλικαῦτα ἑπταπλασίους, κατὰ τὸν Μελῳδὸν, ἀνύπνοτατος. Melodos è præcipuis recenſet hiſce Jambis Nicephorus Xanthopulus:

Οἱ τὰ μέλη πλέξαντες ὕμνων ἐνθέων,
Ἡ λύρα τοῦ πνεύματος Κοσμᾶς ὁ ξένος,
Ὀρφεὺς νεαρὸς ἡ Δαμασκηνὴ χάρις,
Καὶ Θεόδωρος, Ἰωσὴφ οἱ Στουδῖται,
Ὄργανα τὰ κράτιστα τῆς μυσταγωγίας,
Εἶτ' αὖτις Σαβᾶν Ἰωσὴφ ὑμνογράφος,
Μέλος παναρμόνιον Ἀνδρέας ὁ Κρήτης,
Καὶ Θεοφάνης, ἡ μελιχρὰ κινύρα,
Γεώργιος, Λέων τε, Μάρκος, Κασία.

Melodos alios complures enumerat Allatius in Diſſert. 1. de Libris Eccleſ. Græcor. p.81.82.

Μελῳδὸς David etiam appellatur à Chryſoſtomo Homil. in Pſal. 94. Editâ ab Erudito Coteletio pag. 51. & à Michaele Pſello in Monodia de terræ motu concuſsâ æde Sophianâ. Ubi & μελῳδοὺς inter Pſaltas Eccleſiæ recenſet: ὑμεῖς δὲ οἱ υἱοὶ Σιὼν οἱ τίμιοι, οἱ λειτουργοὶ καὶ ἱερεῖς, καὶ θύται τοῦ μεγάλου καὶ καινοῦ θύματος, καὶ εἴ τι ἕτερον ἐν Διακόνοις καὶ Ὑποδιακόνοις τοῖς αἴρουσι τὰ σκεύη καὶ καθαίρουσι, καὶ μελουργοῖς, καὶ μελῳδοῖς, καὶ ψαλταῖς σύστημά τε καὶ πλήρωμα.

ΜΕΜΒΡΑ'ΝΑ, Μεμβράνη, Μέμβρανον, *Membrana*, *Pergamenum*. Suidas: Περγαμηναὶ, αἱ μεμβράναι, αἱ δέρρεις. Zonaras ad Can.15. Concilij Laodiceni: διφθέραι τὰ δέρματα λέγονται, ἐξ ὧν αἱ μεμβράναι ἐργάζονται. S. Paulus Epiſt.2. ad Timoth. cap. 5. ἐρχόμενος φέρε καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας. Gelaſius Cyzicenus de Actis Synodi Nicænæ: ἔτι ἐν τῇ πατρῴᾳ οἰκίᾳ διάγων, εἴρηκας αὐτὰ ἐν βίβλῳ ἀρχαιοτάτῃ ἐγγεγραμμένα ἐν μεμβράναις, &c. S. Joannes Damaſcen. Orat. in Caballinum pag. 673. ὅτι διαφέρει ἡ μεμβράνα τοῦ σανίδος. Nicetas Paphlago in Vita S.Ignatij Patr. Conſtantinopolit. ὡς —— τοῦ Πατριαρχικοῦ οἴκου τὸν μόλιβδον οὐκ μεμβράνας συνηλίασεν. Scholiaſtes Epitomes Canon. Harmenopuli, ad Canon. 15. Concil. Laodiceni, ubi ἀπὸ διφθέρας ψάλλειν Cantores dicuntur: διφθέρας δὲ τὰς βίβλους καλεῖ, διὰ τὸ μεμβράνας αὐτὰς εἶναι· διφθέραι γὰρ τὰ δέρματα. Vide Zonaram & alios Interpretes ad hunc Canonem. Balſamon in verſibus præfixis Nomocanoni Photij:

Τούτους ἐν μεμβράναις, ὡς γ' ἐν σώμασι θνητοῖς.

Utuntur præterea idem Balſamon de Incenſis, & in Meditat. de Chartophylace Protecdico pag.457. Joannes Tzetzes Chil. 12. verſ. 349. Harmenopulus lib. 2. tit. 1. §. 42. Euſtathius Il. ξ. pag. 974. Acta Concilij Florent. pag.385. Edit. Labbei, & alij.

Μέμβρανον. Idem Concil. ſeſſ. 20. ἔστι δὲ ἡ βίβλος ἐν μεμβράνοις, οὐκ ἐν βαμβακίνοις. Adde pag.386. Beſſarion de Proceſſu Spirit. Sancti pag. 170. τὸ μὲν

μέμβρανον παλαιότατον ἢ γε τοῦ ὕψους. Et pag.168. opponitur Chartæ Bambacynæ : ἐξ ὧν μὲν τεττάρων μεμβράνων καὶ παλαιοτάτων, τῶν δὲ δύο βαμβακινῶν. Adde pag. 203.

Βημβράνος, βεμβράνα, eâdem notione. Lexicon Græc. MS. Reg. Cod. 2062. βεμβράνος, Ῥωμαϊκῶς τὰ εἰλητὰ ἐκάλεσαν. Gloſſæ aliæ MSS. βεμβράναι τὰ εἰλητὰ λέγουσι. Codex Reg. MS. 2431. περὶ Χαρτίων. Οἱ ἀρχαῖοι, ἐν ταῖς σανίσι ἔγραφον, ὅθεν μέχρι τοῦ νῦν ἔνθα γράφονται τὰ τῶν στρατιωτῶν ὀνόματα, μασσίκια ὀνομάζονται, ὅ ἐστι τὸ πλατὺ καὶ παχὺ ξύλον· ἄλλοι δὲ εἰς φλοιοὺς δένδρων καλῶς ἀποξεσμένων· ὁ δὲ Πτολεμαῖος ἔχων Ἀρίσταρχον γραμματικὸν συμβουλευόμενον αὐτοῦ, ἀπέστειλε πρῶτος χάρτην εἰς Ῥώμην, καὶ ἐξένισε αὐτήν. φθονήσας δὲ Ἀριστάρχῳ Κράτων ὁ γραμματικὸς, ὑπάρχων μετὰ Ἀττάλου τοῦ Περγαμηνοῦ, ἐκ δέρματος ἔκαμε βεμβράνας, καὶ ἐποίησε τὸν Ἄτταλον ἀποστεῖλαι αὐτὰς εἰς Ῥώμην· ὅθεν εἰς μνήμην τοῦ ἀποστείλαντος μέχρι τοῦ νῦν Περγαμηνὸν βεμβράνας καλοῦσιν. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philoſ. in Conſtantino M. Εὐσεβίῳ δὲ τῷ Παμφίλου βίβλους ἱερὰς Κωνσταντῖνος κατασκευάσαι προσέταξε λόγῳ τῶν ἐκκλησιῶν ΚΠόλεως, παρασχόμενος αὐτῷ δημόσια χρήματα, ὃς ἄτερ τῶν λοιπῶν ἱερῶν βιβλίων ἑξήκοντα βίβλους ἐκ διφθερῶν βεμβράνων γράψας ἐφιλοκάλησε τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Εἰρήνης, καὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, &c. Balſamon ad Concil. VI. Can.68. σημείωσαι ταῦτα διὰ τοὺς βιβλιοκαπήλους τοὺς ἀπαλείφοντας τὰς βεμβράνας τῶν θείων γραφῶν. Saracenica pag.25. μὰ τὸ ἔρος καὶ γραφὴν διεστιχισμένην ἐν βεμβράνῳ λιτῷ. Ita præferre Cod. Palatinum monet Sylburgius : ubi alij μεμβράνῳ. Vide Auctor. Etymolog. in φελόνης.

Βιμβράναι. Georgius Cyprius Patr. Conſtantinopol. in Epiſt.78. ἐξ ὅτου τὰς βεμβράνας εἰλήφεις, &c. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.2. c.38. καὶ ἔγραψαν καὶ αὐτὸ τὸ δίκαιον μετὰ τῆς νέας προοιμίου ἐν βεμβράναις, &c. Utitur præterea ſect.6. cap.19. ſect. 10. cap.8. initio.

Βεβράναι, dixit Pachymeres lib.6. cap.25. ἐμβάλλουσι πῦρ τοῖς χάρταις βεβράναις οὖσι.

Βίβρινο χαρτὶ, *Charta ex pelle agni*, ſeu membranacea, apud Cruſium p.208. Vulgò *velin*, appellamus, pro *verin*. Anonymus Jatricus MS. γράψε εἰς χάρτην βίβρινον, καὶ βαλὼν εἰς τὸν κόλπον τῆς γυναικὸς, Ἀλαβανά, &c. Alibi βιβραινὸν ſcribitur. B, verò pro M. crebrò Græcos recentiores uſurpaſſe, exemplis compluribus probat Salmaſius in Notis ad Tertulliani Pallium pag.70.

ΜΕΜΈΚΥΛΟΣ. Vide in Κέμαρον.

ΜΈΜΗΘΕ, θεραπίδια τῆς λαλιᾶς, καὶ γλαύκιον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Succus Glaucij*, legendum enim γλαύκιον. Aliæ ex Cod. Reg. 190. μέμιθε, τὸ γλαύκιον. Matthæus Silvaticus : *Memitan, Memiten, I. Memithe, & eſt planta frigida naturæ, ex cujus ſucco fiunnt ſimiliter Memithe, qui vocantur in Libris de Græco tranſlatis Glutium*, &c. Vide Ruellium lib.2. cap.111. lib.3. cap.54.

ΜΕΜΗΡΈΝ. Matthæus Silvaticus : *Memiren, I. Lignum ſicut nodi declinans ad nigredinem, in quo eſt reflexio parum.* Mox : *Memirenum, Arab. I. Celidonia minor. Memireſin, I. Celidonia.* Μεμυρὶν, τὸ χελιδόνιον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. Anonymus de Oxymelite : λάμ— προμμίδα, ῥίζαι αἱ λεγόμεναι μεμηρὶν, &c.

ΜΕΜΝΊΑΣ. Euſebius Monach. in Vita S. Philippi Presbyteri num.17. de puella Elephantico morbo laborante; ubi ſic Sanctum alloquitur : ἱερώτατε πάτερ, δεῖξον στοργὴν ἀντιλήψεως, καὶ διά σου ἰαθήτω ἡ σὴ παιδίσκη, ὅτι ὁ αὐτῆς μεμνίας ἰᾶσαι αὐτὴν βούλεται, διὰ τὴν περιέχουσαν αὐτὴν χαλεπὴν νόσον. Quæ quidem vox *Maritum* vel *Sponſum*, μνηστῆρα, hîc indubiè ſonat.

ΜΕΜΟΡΙΆΛΙΟΙ, *Memoriales*, qui in Scriniis memoriæ militant, in Nov. 35. Juſtiniani. Edit. Haloandri, & apud Epiphanium pag.830. & Nilum Monach. lib.1. Epiſt. 86. 264. Vide Gloſſ. med. Lat.

ΜΕΜΌΡΙΟΝ, Μεμορίτης, Μεμοροφύλαξ. Concil. Calched. Act.4. Ἐλπίδιος μεμοροφύλαξ τῶν Προκοπίου ἐστί. — Εὐτύχιος ἐν μαρτυρίῳ Κελερίνης ἐστί· μοναστήριον γὰρ οὐκ ἔχει. Θεόδωρος μεμορίτης ἐστί· — Υ..ψας μεμορίτης ἐστί, ἔχων δύο ἢ τρία ὀνόματα εἰς τὸ Ξυλόκιρκον· Παῦλος ὁ Βιθυνὸς κατὰ μόνας ἐστὶν εἰς μεμόριον. Γαυδέντιος μεμορίτης ἐστὶν, ἔχει πέντε ὀνόματα εἰς τὰ Φιλίππου. Infrà : παρακαλοῦμεν παραπεμφθῆναι ἀπὸ τῆς μεγαλοπρεπείας ὑμῶν καὶ τῆς ἁγίας συνόδου τινὰς, καὶ ἀπελθεῖν, καὶ ἰδεῖν τὰ μοναστήρια, αὐτῶν, καὶ πεισθῆναι, εἰ ἔχουσι μοναστήρια, ἢ χλευάζουσι τὰς ὑπολήψεις τῶν ἀρχιμανδριτῶν, καὶ ἀπὸ τούτων ὀφείλουσιν ἐπιτιμηθῆναι, ὥστε μὴ ἑαυτοὺς ἀρχιμανδρίτας λέγειν, τοὺς ἐν μεμορίοις καθεζομένους. Ubi vetus Interpres μεμόρια, *Monumenta* : μεμορίτην, *qui in Monumentis habitat* : denique μεμοροφύλακα, *Monumentorum Procopienſium cuſtodem* vertit. Certè apud Palladium in Hiſt. Lauſiaca cap.45. legere eſt quoſdam Monachos in Sepulchris, ἐπὶ τῶν τάφων, pœnitentiam egiſſe. Quomodo verò in monumentis degere potuerint, diſquirit Franc. Scorſus ad Theophanis Homil.9. Sed Μεμόριον, his locis nihil aliud eſt quàm *Memoria*, ſeu Ædes Sacra Martyrum, quomodo Latinos ejuſce ætatis Scriptores hanc vocem uſurpaſſe docuimus in Gloſſ. med. Latin. Ita μεμορίτης, dicitur Sacerdos aut Clericus addictus Eccleſiæ alicui, ſeu qui in ea functiones Eccleſiaſticas peragit : Μεμοροφύλαξ, verò, Eccleſiæ Æditųus. Igitur οἱ ἐν μεμορίοις καθεζόμενοι ibi diſtinguuntur ab iis qui in Monaſteriis habitant, ſeu Monachis : nam cùm ſe ij Archimandritas dicerent, Archimandritæ qui in Concilio conſidebant, negabant eos eſſe Monachos, ſed eſſe Presbyteros Sæculares contendebant, & *Memoriis* addictos, ſeu uti appellamus, Parochiis. Vide Altaſerram lib.1. Aſcetic. c.7.

ΜΈΜΨΙΣ τῆς διαθήκης, *Querela inofficioſi Teſtamenti*, in Baſilicis to.1. pag.807.

ΜΕΝΆΛΙΟΝ, pro μανουάλιον, *Manuale*, Candelabrum quod manu geſtatur. Origin. Conſtantinopolit. in Deſcript. S.Sophiæ : καὶ μενάλια δύο ὁλόχρυσα. Vide Μανουάλιον.

ΜΈΝΑΥΛΟΣ, Μέναυλον, Μεναύλιον, *Spiculum, Venabulum, Haſtæ ſpecies*, εἶδος ἀκοντίου, in fragmentis poſt Æliani Tactica. Scholiaſtes Nicandri in Theriacis : αἰγανέα, τὸ ἀκόντιον, ἀπὸ μέρους τῆς αἰγείου ἱμάντος, ὃν ἐξαγκυλούμενοι βάλλουσι· λέγουσι δὲ τὸ μέναυλον τὸ ἀναιροῦντα τοὺς θῆρας. Philippus Pigafetta ad lib.5. Tacticor Leonis : *Il Menaulo eſſere un ſpuntone agevolmente ſi comprende da altri luoghi di queſto Scrittore.* &c. Ubi plura, quæ conſulet cui per otium licebit. Theophanes an.14. Juſtiniani : δηζωσμένοι δὲ ἐβάδιζον, καὶ φαιδροὶ τὰ πρόσωπα, πελέκεις βαστάζοντες, καὶ μεναύλια. Leo in Tacticis cap.6. num.32. οἱ μὲν ἄχρι κοντάρια, οἱ δὲ τὰ λεγόμενα μέναυλα, ἅπερ οἱ ἀρχαῖοι λόγχας ἐκάλουν. Cap.9. num.78. οἱ ἐκ χειρὸς ἀκοντίζοντες διὰ ῥιπταρίων ἢ μεναύλων ἀναγκαιότεροι εἰσι καὶ τῶν τοξοτῶν καὶ τῶν σφενδονιτῶν. Adde c.11. n.26. c.19. n.13. 16. Conſtantin. in Tactic. p.3. οὗτοι δὲ πάντες οἱ καβαλλάριοι οἱ κατάφρακτοι, καὶ οἱ μὴ κατάφρακτοι, οἱ μὲν ἄχρι σκουτάρια, οἱ δὲ μέναυλα. Et p.38. τοξοφάρετρα, ῥιπτάρια, μεναύλια μικρὰ, τζικούρια, &c. Ita pag.42. Idem lib. de Adm. Imp. cap.26. εἷς ἐκ τῶν στρατιωτῶν τοῦ Ῥοδόλφου δέδωκεν αὐτῷ μετὰ μεναυλίου εἰς τὸν πόδα. Μεναύλιον etiam dixit Anonymus Tacticus MS. de Urbe Obſeſſa : καὶ τὰ πρὸς παρασκευὴν χρημάτων, οἷον σκουταρίων, μεναυλίων, σαγιττῶν, σανίδων, &c.

ΜΕΝΕΒΡΑΔΟΝ, τὸ πράσινον ἔλαιον ἢ καθαρὸν, in Lexico Reg. Cod. 1843.

ΜΕΝΕΓΕΤΑΙΣ, apud Nicolaum Myrepſum ſect. 1. cap. 22. apud Fuchſium, ſeu cap. 21. in Cod. MS. μελιγίτας, ut & in cap. 461. *Meleguета, Grano de Parayſo*, in Dictionario Medico Hiſpanico, Cardamoni Genus. Vide ibi eundem Fuchſium.

ΜΕΝΕΨΑ, ἡ Μενεψαὶ, τὰ ἴα τὰ πορφυρᾶ, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕΝΔΡΟΥΤΑ, Myſis, *Limonium*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 598.

ΜΕΝΙΣΚΕΙΝ, *Manere*, Μένειν. Gloſſæ Græcobarb. ἀγιλαίας, ἀγγαιλὰς, ἐκεῖνας ὅπου μενίσκουν εἰς τὰς κάμπους.

ΜΕΝΝΟΙΑ, Avis ſpecies, *Mergus*. Nicolaus Myrepſus ſect. 1. cap. 137. ex Cod. Reg. ὑποθάλσαμον δράμας δ'. ἰφύας γαστρὸς δράμας ς'. ἣν λέγουσί τινες μέννοιαν, ἄλλοι δὲ πτίλωσιν τὸ καλερχόμενον εἰς τὸ βυθὸν τῆς θαλάσσης· ἔστι δὲ τὸ τοιοῦτον πτίλωον ὀξυμιλον. Quod quidem Gloſſema abfuit à Codice Fuchſij, qui cap. 139. pro ἰφύας, ſeu ut illius Codex prætulit, ἰφιας, αἰθύας reſtituit, ut *Mergi venter* intelligatur, ex Aëtio lib. 1. cap. 101.

ΜΕΝΟΥΡΙΟΙ, *Minores*, Fratres Minores, ex Ordine S. Franciſci. Joan. Cantacuzenus lib. 3. cap. 82. καὶ πέμπουσι δύο τινὰς τῶν τῆς Μινουρίων τάξεως μοναχῶν, &c. Idem cap. 83. ὁ τῶν Μινουρίων ἡγούμενος Ἀβῆτος ὀνομαζόμενος.

Φρεμένιος, Monachus ex Ordine Fratrum Minorum, Gallis *Frere Mineur*. Nota vetus præfixa Epiſtolæ Gregorij Pap. ad Germanum Patr. Conſtantinopol. Editæ à Combefiſio tom. 2. operum S. Maximi: τῷ ἁγιωτάτῳ Πατριάρχῃ ΚΠ. Γερμανῷ, καὶ τῇ σὺν αὐτῷ συνόδῳ ἀπαίτησις πρὸς τὴν τοιαύτην ὁμολογίαν τοῦ Πάπα, ἢ πρὸς τὰς ὑπ' ἐκείνου σταλεῖσας Φρεμένους, καὶ λοιποὺς, περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου πνεύματος. Anonymus de Diſſidio Græcor. & Latin. ἀπέστειλαν τινὰς ὡς ἱσκαβίτας τῶν λεγομένων Φρεμενουρίων. Occurrit præterea in Profeſſione fidei Joannis Palæologi Imp. apud Allatium lib. 2. de utriuſque Eccl. Conſenſ. cap. 18. num. 6. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Φρεμενουραίους ἔστειλεν καὶ δύο καβαλάριους
> Στὸν Πάπαν τὸν ἁγιώτατον ἐκεῖσε, καὶ τὴν Ῥώμην.

Φραβομινούριοι, eâdem notione. Laudatur ab Allatio in Diſſ. de Georgiis pag. 340. Opuſculum Georgij Corcyrenſis Metropolitani, qui vixit ſub Manuële Imp. cujus lemma ejuſmodi eſt: ἀρχὴ ἐπιστολῆς μεσώσαντος πρὸς ἄπερ ἠρώτησαν καθηγούμενον αἰθιοπῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ μονῇ τῆς Κασούλων παρὰ τῶν λεγομένων Φραβομινουρίων, οἵ τινες παραδιδάσκουσι, &c.

ΜΕΝΣΑΛΙΟΝ, *Menſale*, *Inſtratum menſæ*, Κάλυμμα τραπέζης, in Gloſſis Baſilic.

Μινσάλιον, eâdem notione. Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 17. τὸ σάβανον αὐτῆς ἀντὶ μινσαλίου τῷ σκάμνῳ ἐπέθετο.

Μινσάλιον, apud Joannem Epiſcop. Citri in Reſponſis pag. 330. ἡ προσηγορία δὲ αὕτη παράγεται ἀπὸ τοῦ μένσου, τοῦ καθ' Ἕλληνας μὲν τὸ κανοῦν δηλοῦντος, κατὰ δὲ τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν τὸ πεπραγμένον τοῖς ὀψοποιοῖς βρῶμα· κατὰ τοῦτο γὰρ καὶ τὰ ἐν ταῖς τραπέζαις ἐφαπλούμενα ὀθόνια Μινσάλια λέγονται, οἷα πρὸς κόσμον τῆς τραπέζης ἢ τῶν μένσων τιθέμενα. Quaſi verò *Menſale* à menſa non deduceretur. Codinus de Offic. cap. 7. num. 32. μετὰ τὸ ἐπαρθῆναι τὸ μινσάλιον, τοῦ Δομεστίκου κομίσαντος ἄρτον ἐν πανεδίσκῳ, ὁ Βασιλεὺς εὐθέως ἀνίσταται. Occurrit rurſum num. 33.

Μινσάλιον. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

> Τοῦ βάπτει πλέον ὁ χαμὸς, καὶ σφόγγισιν τὴν ταύλαν,
> Ἔβγαλε τὸ μινσάλιν τις, καὶ ἔρριψε τὴν τρύγησιν.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Menſale*.

ΜΕΝΣΟΥΡΑ, Μινσοῦρα, *Menſura*, Μέτρον, in Gloſſis Baſilic.

ΜΕΝΣΩΡΕΣ, *Menſores*, οἱ τὰ φοσσάτα μετροῦντες, οἱ νῦν Μινσουράτωρες, in Gloſſis Baſilic. Vide in Μινσωρ.

ΜΕ ὅλα τοῦτα, *Attamen*, Ἀλλ' ὅμως, ὅμως δὲ.

ΜΕΝΤΖΟΛΟΥΝΕΤΟΝ, *Semilunula*, ex Ital. *Mezza luna*. Propugnaculi ſpecies. Leonardus Phortius περὶ στρατηγ. lib. 1.

> Προμαχῶνας καβαλλίτα
> Πασαι ἢ μεντζολουνέτα.

Ubi loquitur de acie in Lunulæ ſpeciem explicata.

ΜΕΟΝ Ἀθαμαντικὸν, πολυίδανον, in Lexico MS. Reg. 1843. *Meu Athamanticum*.

ΜΕΟΥΔΑ, Syris, *Limonium*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 598.

ΜΕΠΕ, Iberorum Regis Dignitas ac titulus. Pachymeres lib. 3. cap. 21. ὁ καὶ (θυγατρίον νόθον τῆς γυναικὸς Δεσπότου Ἰωάννου) τῷ Μέπε Ἰβηρίας Δαβὶδ εἰς γάμον ἐκδέδωκε. Adde Phranzem lib. 3. cap. 1. Vide Gloſſar. med. Lat. in *Mepe*.

ΜΕΡΑ, pro ἡμέρα, *Dies*. Corona pretioſa: Καλὴ μέρα, *Bonus dies*, Καλη ἡμέρα. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Μ' ὀλίγας μέρας ἔσωσε μ' ὅλην συντροφία τε.

Rurſum:

> Κ' ἐκεῖ θωρῇς τὰ φαγητὰ, ἢ κύρτις πᾶσα μέρα.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 10.

> Σολίγας μέρας ἦσαν ὅλοι λαθυρωμένοι.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Στὴν μίαν μέραν τὸ λιβάδιν ἦτονε δάσος μέγα.

Threnus de Capta à Turcis Conſtantinopoli. MS.

> Μέρα καὶ νύκτα με σπουδὴν στὰ ἴδια διαπατεῖ.

Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. τοῦ δὶν θέλει νὰ ζυμώσῃ, πέντε μέρας κοσκινίζει.

Μερόνυκτον, *Diei & noctis ſpatium*, ἡμερονύκτιον. Stephanus Sachleces in Monitis MS.

> Καὶ μερονύκτην κάθεται νὰ πῆς ὅτι εἶναι διμένος.

Occurrit apud Agapium in Geoponico c. 141.

Τετράμερον, *Quatriduum*, pro τετραήμερον.

Τετραμέριον, *Mora quatridui navis in portu pro qua tributum exactum*. Diploma Andronici Jun. pro Monembaſiotis: οἱ δὲ ἔχοντες τὰ καράβια διαμένωσιν ἀνενόχλητοι χάριν τῶν τοιούτων πραγματειῶν αὐτῶν, μήτε τετραμερίου, ἢ ἄλλην ἀπαίτησίν τινα, &c.

Ὁλημεριάζειν, *Totum diem tranſigere*.

ΜΕΡΑΔΙΟΣ, *Particularis*, *Separatus*. Theodoſius Zygomalas MS. de Monte Atho: ἀνὰ τοῖς ἐκεῖ κελλίοις λεγομένοις, οἰκήμασι μεραδίοις, ἔχουσι νῦν καὶ ἀμπελῶνας, &c. Infrà: ἦσαν μοναστήρια καὶ ἀσκητήρια καὶ κελλία μεράδια τὸ πάλαι πολλά.

ΜΕΡΑΡΧΑΙ. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 3. ὁ δὲ Μεράρχης ἐστὶν ὁ τοῦ μέρους ἀρχὴν ἐμπεπιστευμένος. Leo in Tacticis cap. 3. §. 43. Μεράρχαι, οἱ λεγόμενοι πάλαι καὶ Στρατηλάται, νῦν δὲ τῇ συνηθείᾳ καλούμενοι τουρμάρχαι. Idem cap. 4. §. 6. πρῶτον κεφαλὴ ὁ στρατηγὸς, καὶ μετ' αὐτὸν οἱ Μεράρχαι, εἶτα Δρουγγάριοι, εἶτα Κόμητες, ἤγουν οἱ τῶν λεγομένων βάνδων ἄρχοντες. Et §. 8. νῦν δὲ ὑποστράτηγος ὁ γνωρίζεται, εἰ μὴ ὁ καλούμενος ὁ Μεράρχης, ἤτοι ὁ τοῦ μέρους τῆς ἀρχῆς ἐμπεπιστευμένος. §. 65. Μεράρχης ἤτοι στρατηλάτης, ὁ τουρμάρχης καλούμενος. In Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. Μεριδαρχία, ἡ δεκαρχία exponitur. Lexicon aliud ex Cod. Colberteo: μεριαρχία, μερίδια κατὰ δεκαδαρχίαν.

ΜΕΡΓΙΝΗ, *Saponaria*, *Clymenum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 595.

ΜΕΡΔΗΚΟΎΣΗ, σάμψυχον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Sampſychum.*

ΜΕΡΔΙΚΌΝ, *Pars*, Μέρος. Ptochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Μὴν βλέπεις τὸ πρωϊνώτερον τὸ μερδικὸν ἐκείνου.

Μερδικάρης, *Particeps*, *Conſors*, Κοινωνὸς, Μέτοχος, Σύγκληρος.

ΜΕΡΈΑ, μερία, μεργία, *Pars*, μέρος. Gloſſæ Græcobarb. Ἄβεκλον, δύσκωφον, ὅπου ἀγρακᾷ ἀπὸ τὴν μίαν μερέαν ὅπου ἀκούει ἀπὸ ἑνὸς μέρους. Diploma Andronici pro Monembaſiotis: ἢ διὰ προσφαγίων, πασῶν, ἤτοι μερίων.

Μερία, Μέρι, *Latus*, *Coxa*, *Coxendix*, πλευρὰ, Μηρὸς, Μηρίον. Index ad Nicetam: Μερία, Σφυρά. Anonymus de Locis Hieroſol. num. 12. ἔχει καὶ αὐλὴν μίαν, καὶ εἰς τὴν μίαν μερίαν τῆς αὐλῆς κατὰ ἀνατολὰς, ἔναι ἡ τετράπορτος πύλη, &c. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Καὶ εἰς τὴν ἀντίπερα μερίαν ἐκάτζαν οἱ μαυλίστρες.

Μερισία, *Partitio*, in Nov. 9. Conſtantini Porphyrog. περὶ συνθηκῶν.

Μεργία. Gloſſæ Græcobarb. Ἐπεράσθη εἰς τὰ ἄλλα μέρη, ἐπῆγε εἰς τὰς ἄλλας μεργίας.

ΜΕΡΕΝΔΊΖΕΙΝ, *Meridiari.* Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Philippico: ἐκτυφλώτευσιν αὐτὸν ἐν τῷ παλατίῳ μερενδίζοντα, ἤγουν μεσημβρίζοντα.

ΜΕΡΈΝΔΟΥΣ, in Gloſſis Nomicis MSS. Vaticanis, Ἀεριστὴς, Δειλινίζων. *Qui merendam ſumit.*

ΜΕΡΈΤΙΟΝ, *Hereditas*, *Heredium.* Diploma Hieremiæ Patr. Conſtantinopol. quod mecum communicavit Vir Cl. Obrechtus Argentinenſis: δύο ἀδελφῶν ὄντων, Γεωργίου τε καὶ Βλεμᾶ, καὶ τοῦ Γεωργίου τελευτήσαντος ἐπὶ μόναις θυγατράσι κληρονόμοις, νῦν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Βλεμᾶς ἐξουσιαστικῇ ὁδῷ θέλει λαβεῖν μερέτιον ἐκ τῆς τοῦ θανόντος ἀδελφοῦ περιουσίας διὰ τὸ μὴ ἔχειν παῖδα ἄρρεν, διὸ γραφόμενος, τῷ μὲν νόμῳ τῶν Ἀγαρηνῶν, ἴσως τοῦτο τοῖς Ἀγαρηνοῖς, ἔξεστι τῷ δὲ τῶν Χριστιανῶν νόμῳ, τοῖς Χριστιανοῖς γίνεσθαι οὐκ ἐφεῖται, &c.

ΜΕΡΊΣ, *Sacra hoſtia quæ communicantibus diſtribuitur, ex majori ſcilicet hoſtia deciſa.* Liturgia Jacobi: ἁγία μερὶς τοῦ Χριστοῦ πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Liturgia Sancti Baſilij pag. 173. apud Goarum: ὑποδεχόμενοι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων σου. Liturgia Chryſoſtomi apud eundem ad Euchologium pag. 98. καὶ λαβὼν μίαν τῶν μερίδων μετὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, κατέχει ταύτην τοῖς κάτωθεν δυσὶ δακτύλοις, λέγων καὶ ταῦτα, Τὸ τίμιον καὶ πανάγιον σῶμα κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεταλαμβάνω. Alia Liturgia, pag. 100. λαμβάνει ἐκ τοῦ ἁγίου σώματος μερίδας, καὶ βάλλει εἰς τὰ ἅγια ποτήρια, καὶ λέγει, Εἰς πλήρωμα πνεύματος ἁγίου. Adde pag. 179. Euchologium in Ordinatione Presbyteri pag. 295. λαμβάνων ὁ ἀρχιερεὺς ἐκ τοῦ δίσκου μερίδα τοῦ θείου ἄρτου, δίδωσιν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ χειροτονουμένου. Quærunt Latini à Græcis in Concilio Florentino pag. 524. Edit. Labb. διὰ τί διαλαμβάνουσι τὰς μερίδας ἐν τῇ προσκομιδῇ, καὶ ἑνοῦσι τῷ θείῳ καὶ δεσποτικῷ ἄρτῳ. S. Baſilius Epiſt. 289. καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπιδίδωσι τὴν μερίδα, καὶ κατέχει αὐτὴν ὁ ὑποδεχόμενος μετ' ἐξουσίας ἁπάσης, καὶ οὕτω προσάγει τῷ στόματι τῇ ἰδίᾳ χειρί. Evagrius lib. 4. cap. 36. ἔθος παλαιὸν βούλεται ἀνὰ τὴν Βασιλεύουσαν, ὅτ' ἂν πολύ τι χρῆμα τῶν ἁγίων μερίδων τοῦ ἀχράντου σώματος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐναπομείνοι, παῖδας ἀφθόρους μεταπέμπεσθαι γίνεσθαι παρὰ τῶν ἐς γραμματοδιδασκάλου φοιτώντων, καὶ ταῦτα κατεσθίειν. Adde Nicephor. Calliſt. lib. 17. cap. 25. Vita S. Lucæ Junioris pag. 985. εἶτα καλυμμάτιον ἐξαπλώσας, ἐν αὐτῷ προθήσεις τὰς ἁγίας μερίδας. Demetrius Chomatenus in Reſponſis ad Conſtant. Cabaſilam: ἐν οἷς (ναοῖς Λατίνων) ἡμέτεροι εἰσερχόμενοι, ἔκ τε τῆς ἱερατικῆς μερίδος καὶ τῆς λαϊκῆς, προσευχάς τε ποιοῦνται πρὸς Θεὸν, καὶ τοῖς ἐν αὐτοῖς τιμωμένοις ἁγίοις τὴν σχετικὴν προσκύνησιν καὶ τιμὴν ἀπονέμουσι. Vita MS. S. Theoctiſtæ: ἐν σκεύει λαβεῖν μοι καθαρῷ μίαν τῶν ἀχράντων τῶν μερίδων τοῦ σώματος Χριστοῦ. Vide Joan. Moſchum in Limon. cap. 29. 30. 79. Codinum de Offic. Palat. cap. 17. num. 43. & Petrum Arcudium lib. 3. de Concord. c. 8. 9. 10. præterea XI. Tabellam ex iis quæ hîc delineantur.

Μερὶς, vox JC. Gloſſæ Baſilic. Φαλκίδιος λέγεται παρὰ τῶν νόμων, ὅταν ἐκ κοινοῦ τινὸς πράγματος, εἰς ὃ μετέχουσι πολλοί τι τούτων ἕκαστος τῶν μετεχόντων εἰς αὐτὸ δίδοται ἢ συνέθεσαν οἱ κοινοὶ ἔχουσι μερίδα καλεῖν.

ΜΕΡΙΣΣΕΙΜΌΡΙΟΝ, Gallis, *Meliſſophyllum*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 524.

ΜΈΡΙΣΙΣ φαμιλίας, *Familiæ Erciſcundæ.* In Baſilic. lib. 42. tit. 3.

ΜΕΡΙΤΙΚΆ, *Portiones.* Balſamon ad Nomocan. Photij tit. 1. c. 24. μηδὲ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τῶν ἰδίων παραμυθιῶν, ἢ τῶν ἄλλων μεριτικῶν ἀποστερεῖσθαι.

ΜΕΡΚΕΔΙ̂ΝΟΣ. Gloſſæ Baſilic. Μερκεδῖνος ἡ ἐμβόλιμος ἡμέρα. Scaliger in Canonibus Iſagogic. pag. 270. 2. Edit. *Mercedinus non vocatur menſis intercalaris, ſed poſterior menſis* XXVIII. *dierum, qui profectò eſt Februarius ordinarius.* Plutarchus in Numa: ἐπήγαγε παρ' ἐνιαυτὸν ἐπὶ τῷ Φεβρουαρίῳ μηνὶ τὸν ἐμβόλιμον, ὑπὸ Ῥωμαίων Μερκηδῖνον καλούμενον, εἴκοσι καὶ δύο (leg. ὀκτὼ) ἡμερῶν ὄντα. In Julio Cæſare appellat Μερκηδόνιον. Suidas loci nomen facit: Μερκεδῖνος, τόπος τις.

ΜΕΡΚΊΟΝ, *Mercatum, Forum.* Ex Gall. *Marchè*, vel potiùs *Commercium*, Κομμερκίον. Diploma Andronici Junior. Imp. apud Phranzem lib. 3. c. 24. ἱστάζονται μὲν οἱ δηλωθέντες Μονεμβασιῶται ἐν τῷ μερκίῳ τῆς θεοφυλάκτου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἵνα δίδωσιν ὅσον ἀνωτέρω διορίζεται ἡ βασιλεία μου.

ΜΕΡΚΟΥΡΊΑΛΑ, *Mercurialis*, Herba de qua Ruellius lib. 3. cap. 156. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Παρθενίδη, ἡ μερκουρίαλλα, καὶ ὁ λινοζώστης.

ΜΈΡΜΙΓΚΑΣ, Μέρμηγκας, Μερμήγκι, *Formica*, Μύρμηξ. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ὅταν ὀργισθῇ ὁ Θεὸς τὴν μέρμηγκα τοῦ δίνει φτερά, καὶ πετᾶ.

Μερμηγκιὰ, Hier. Germano, *Porro che naſce nelle mani, certi coccetti.*

ΜΕΡΟΔΊΕΣ, *Boni odores*, in Turco-Græcia Cruſij.

ΜΈΡΟΜΑΝ, *Manſuetudo*, Ημερότης. Gloſſæ Græcobarb. Ἀτίθασον, Ἀνήμερον, Ἄγριον, ὅπου δὲν ἔχει ἡμερότητα, ἢ μέρομαν.

ΜΕΡΟΝΎΚΤΙΟΝ. Vide in Μέρα.

ΜΈΡΟΣ, Μέρη, *Factiones Circi.* τὸ Βενετὸν μέρος, in Concilio Conſtantinopol. ſub Mena Act. 5. pag. 224. Chronicon Alexandrinum an. 5. Juſtiniani: ἀνελθόντα τὰ μέρη ἐν ἱππικῷ, ἔκραξαν οἱ δῆμοι τῶν πρασίνων, &c. Infrà: ὑπέκλεψέ τινας τῶν τοῦ Βενέτου μέρους φονεύσας χρήματα. Mox: τινὲς δὲ τῶν ἐκ Πρασίνου μέρους, &c. Rurſum an. 10. ejuſdem Juſtiniani: κελεύσας τῷ Ἐπάρχῳ τῆς πόλεως τιμωρήσασθαι τοὺς ἐκ τοῦ Βενέτου μέρους τοὺς συναιρέσαντας τοῖς Πρασίνοις, καὶ τοῖς λοιποῖς μέρεσι καθ' αὐτοῦ. An. 1. Phocæ: ὁ δημοκράτης τοῦ Πρασίνου μέρους Ἰωάννης ὁ ἐπίκλην Κρουκις. An. 3. Heraclij: καὶ εὐφημίσθη ὑπὸ τῶν μερῶν. Adde idem Chronicon pag. 264. ubi de nominibus quatuor factionum. Δημοτικὰ μέρη, apud Codinum in Orig. Conſtantinopol. num. 41. Vide Procopium lib. 1. de Bello Perſico cap. 24. Theophanem an. 14. Anaſtaſij, an. 2. Juſtini Thracis, an. 5. 28. Juſtiniani, &c. Cedrenum pag. 147. 375. 393. &c.

Μέρη, *Partes*, *Actor & Reus*, in Baſilic.

ΜΕΡΌΣΤΡΑΤΟΝ. Vide in Στράτα.

ΜΕΡΟΤΌΠΥΟΣ, *Serpillum*, Ægyptiis: apud Interpolat. Dioſcor. c. 451.

ΜΕΡΣΑΟΥΣΑΝ, ἡ κλιμάχη, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕΡΣΕΏ, Ægyptiis, *Ambroſia*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 535.

ΜΕΡΣΙΚΟΥΣΙ'Ν, τὸ σάμψυχον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕΡΣΙΝΙΆ, *Tamarix*, μυρίκη.

ΜΕΡΣΊΝΙΟΝ, *Funis*. Gloſſæ Græcobarb. αὐτὴ μὲν ἡ μύρτιθος ὕδιν ἔσπασε, ἤτον, τοῦτον τὸ μυρσίνιν δὲν ἐπερίλαβεν.

ΜΕΡΤΕΡΥΞ, *Centunculum*, Γναφάλιον, apud Interpol. Dioſcor. c. 538.

ΜΕΡΤΖΙΆΝ. Vide in Μπάλτ.

ΜΈΡΤΗ, Μερτία, *Myrtus*. Corona pretioſa: Μερτία, *Myrtus*, Μυρσίνη. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Καὶ μέσα σόλα τὰ δένδρα ὁπούσασιν εἰς πλῆθος
> Ἀπάλλο τίποτες πολλαῖς μέρταις ἦσαν μιλιάδος.

Μερσινόκοκκον, *Myrti fructus*. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 45. ἢ κάμε στάκτην τὰ μερσινόκοκκα, ἤγουν τῆς μυρτίας τὸν καρπὸν, &c. Vide Σαυρίζ.

ΜΕΡΤΙΚΌΝ, pro μέρος, ſeu μερτικὸν, *Pars*. Gloſſæ Græcobarb. τὴν γλῶ ὁποῦ δὲν ἔνι ἴσιν, παρὰ μερτικὸν ψηλὴ, καὶ μερτικὸν καμηλή. Chronicon Veneto-Byzant. an. 1514. ἐχάλασαν πλέοσα ὁσπήτια ἀπὸ τὸ κάστρος τὸ ἄνω, καὶ μερτικὸν ἀπὸ τὸ κάτον. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ εἰς ἦσαν εἰς τὰ μερτικὰ, ὅλοι σαυτλὴν ῥάσυν.

Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Καὶ μερτικὸ φοβάτοναι, κ' ἄχε ζυλία μεγάλη.

Idem lib. 7.

> Ο καθεὶς με μερτικὸν ἀπὸ τὴν συμφορίαν.

Occurrit præterea in Fabulis Æſopi Græcobarb. pag. 53. 104. in Epiſt. Beſſarionis ad Pædagog. filior. Thomæ Palæologi p. 310. &c.

Μαρτικὸν, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. τὴν γλῶ ὁποῦ δὲν ἔνι ἴσιν, παρὰ μαρτικὸν ψηλὴ, καὶ μαρτικὸν χαμηλή.

Μερτικάρης, *Particeps*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 128. τὸ κάνις ἄνθρωπος ὅπου ἔνι μερτικάρης τε ἐγκαλήματος, *Qui particeps eſt criminis*. Vide ſuprà Μερδικόν.

ΜΈΣΑ, *Menſa*. Eudemus in Lexico MS. Μέσα, ἡ τράπεζα.

Μεσάλη, *Menſale*, *Mappa*, τραπεζομάνδηλον, in Corona pretioſa. Μεσάλι, *Mantile*, in Turco-Græcia Cruſij.

ΜΈΣΑ, *Intus*, Ἔσω, in Corona pretioſa. Anonymus de Locis Hieroſolym. num. 7. καὶ ἄλληγος τῆς τάφου, μέσα εἰς τὸ σπήλαιον, εἶναι ὁ τάφος τῆς Μάρθας καὶ τῆς Μαγδαληνῆς ἀδελφῶν τοῦ Λαζάρου. Et num. 9. αὐτοῦ εἰς τὰ ὄρη μέσα εἶναι καθίσματα ζ. Ibidem: εἶναι μέσα εἰς τὸν δρόμον, &c. Ita pag. 97. 98. 100. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

> Σὰν λέγουσιν τὸ πόδη μας εἶναι εἰς τὸν τάφον μέσα.

Georgius Contares in Hiſt. Athenar. lib. 2. βλέποντας οἱ Μεγαρεῖς ἀπὸ μακρόθεν τὰ καράβια τως ἔχοντας μέσα καὶ γυναῖκες, &c.

Μέσα εἰς τοῦτο, *Interim*, *Intereadum*, ἐν τούτῳ, μεταξὺ τούτων, τέως, ἐν τῷ μεταξύ.

ΜΕΣΆΓΚΟΝΟΝ, *Liciatorium*. Lexicon Stephani: Ἄντιον, τὸ κανόνιον τοῦ ἱστοῦ βαλλόμενον, ὅπερ καὶ μεσάγκονον λέγεται. Lexicon MS. Colberteum: Μέσακλον, Ἄντιον ὑφαντικόν.

ΜΕΣΆΖΟΝΤΕΣ, dicti qui in Aula Imperatoris primas obtinent, *Rerum miniſtri*, apud Manilium, quibus ſcilicet velut ſequeſtris Principes res ſuas peragunt. Anna Comn. lib. 14. pag. 436. ὁπηνίκα δὲ τις ἀνακύψαι τῶν μεσαζόντων τούτους ὑποχωρεῖ, &c. Nicetas in Manuele lib. 1. n. 3. μελεδωνὸν δὲ μεσιτεύοντα, καὶ τῶν οἰκείων ὑποδρηστῆρα διαταγμάτων τὸν Ἀγιοθεοδωρίτην τίθησιν Ἰωάννην καὶ ἦν ὁ μὲν τῷ προσώπῳ τοῦ Βασιλέως ἀεὶ ὑπηρετούμενος, καὶ τὰ τούτου ἐντάλματα, ὅσα καὶ ἐμφάσεις, ἐν κρατίστοις μάρας ἐκδεχόμενος. Ubi Cod. Barbarogr. Μεσάζοντα τῶν οἰκείων ὑποθέσεων. Pachymeres lib. 5. cap. 6. τίμηται γὰρ πρέσβυς ἐκεῖθεν, ὃ καὶ μεσάζων ἐκείνων, Γεώργιος ὄνομα. Anonymus Aſtronomus MS. Colberteus: καλὸν ἀπελθεῖν εἰς Βασιλέας, καὶ ποιῆσαι ζήτησιν ἀπὸ τῶν μεσαζόντων, &c. Ducas cap. 35. initio: ἐν τῇ ΚΠ. ἐλθὼν, καὶ σημάνας τοῖς Μεσάζουσι τοῦ βασιλέως τὴν τέχνην αὐτοῦ. Idem Ducas Hiſt. cap. 22. καὶ ὁ τούτου πατὴρ προσκαλέσας προσκαλεῖται τὸν πρῶτον τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, ὃν καὶ Βεζύρην καὶ Πάσαν κατὰ τὴν αὐτῶν καλοῦσι φωνὴν, ὃν οἱ Ῥωμαῖοι Παρζίκιον καὶ Μεσάζοντα λέγουσι. Ita Turcicos Viziros μεσάζοντας deinceps paſſim vocat pag. 63. 101. 102. 127. 132. 148. 157. 168. Vide Cantacuzen. lib. 3. cap. 15. lib. 4. cap. 6. pag. 397. 895. Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 2. cap. 16. & quæ adnotamus ad Alexiadem pag. 410.

Μέγας Μεσάζων, apud Impp. Trapezuntinos. Dorotheus Monembaſienſis in Synopſi Hiſtor. τὸν μέγα Μεσάζοντα Ἀλαμάνειον.

Μεσαστίκιον, *Munus*, *Officium*, *Functio* τοῦ μεσάζοντος, Μεσασμὸς, apud Scylitzem in Iſaacio Comneno pag. 809. Codinus de Offic. cap. 5. num 18. ubi ait Magnum Logothetam διατάττειν τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀποστελλόμενα προστάγματα, καὶ χρυσόβουλα πρός τε Ῥῆγας, Σουλτάνους, καὶ Τοπάρχας, addit Codex Regius: τὸ δὲ μεσαστικὸν (al. μεσαστικὸς) ἐνεργεῖν, ᾧ ἂν ἐπιτάξῃ ὁ Βασιλεύς. Quod quidem lucem accipit ex laudato Nicetæ loco, ubi ſatis innuitur Hagiotheodoritam factum fuiſſe Μεσάζοντα, & Λογοθέτην, eóque nomine *Conſtitutiones Imperatorias dictaſſe*. Perperam enim Vvolphius & Goarus, *Conſtitutionum ſuarum Sequeſtrum & Miniſtrum* vertêrunt. Nam Logothetæ adjuncta erat Μεσάζοντος functio, ut qui continuò Regi adeſſet, ejúſque mandata exciperet & dictaret.

ΜΕΣΑΙ'ΩΣ, *Mediocriter*.

ΜΈΣΑΚΑΟΝ. Vide Μεσάκονον.

ΜΈΣΑΡΝΟΝ, *Dimidium agni*, Tributi genus. Novella Iſaacij Comneni: ἀπὸ δὲ τῆς ἔχοντος εἴκοσι καπνούς, τὸ δίμοιρον τοῦ νομίσματος, καὶ ἀντὶ τῶν δύο ἀργυρῶν, μέσαρνον ἓν, κριθῆς μόδια τέσσαρα.

ΜΕΣΑΤΏΡΙΟΝ. Vide Μιλατώριον.

ΜΈΣΑΥΛΟΣ, Mœridi Atticiſtæ MS. ἡ μέση τῆς ἀνδρωνίτιδος, καὶ τῆς γυναικωνίτιδος ὁδός. Lexicon MS. Adeſpoton: Μέσαυλον, κυρίως μὲν ἡ μέση θύρα· καλεῖται δὲ ἀντὶ τοῦ μεσαύλιον. Concil. Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 1. ἐν τῷ μεσαύλῳ τοῦ δυτικοῦ τοῦ σεβασμίου οἴκου τῆς ἁγίας ἐνδόξου Θεοτόκου, &c. Vide Theophanem an. 37. Juſtiniani, an. 14. Mauricij, Cedrenum an. 1. & 37. ejuſdem Juſtiniani, an. 14. Mauricij, Auctorem Etymologici, Euſtathium Il. ω. p. 1347. & ſuprà in Αὐλή.

ΜΕΣΕΜΒΌΛΗΜΑ, *Parentheſis*. Scholiaſtes Ineditus in Æſchyli Prometheum vinctum: Σημείωσαι ὅτι διαφέρει τὸ καθ' ὑπέρβασιν ὑπέρβατον τῆς κατὰ παρένθεσιν. ὅτι τὰ μὲν καθ' ὑπέρβασιν κατ' αὐτὸ τὸ ἄρθρον ἐστὶν, ἡ τὴν πρόθεσιν, ὡς, ἐνταῦθα τὸ δὲ γε κατὰ παρένθεσιν. ὅπερ καὶ Μεσεμβόλημα λέγεται, τὸ δὲ μέσον λεγόμενον.

ΜΕΣΕΓΓΥΗΤΗ'Σ, *Sequeſter*, παρ' ᾧ πολλοὶ ἐπίδικον παρατίθεται πρᾶγμα ἐπὶ δύλῳ ὅρῳ. In Gloſſis Baſilic. Gloſſæ Gr. Lat. Μεσέγγυος, *Sequeſter*. Vide Cujacium ad Nov. 90.

ΜΈΣΕΟΣ, *Medius*, *Mediocris magnitudinis*. Corona pretioſa: Μέσιον, *Mediocris*, Μέτριον. Joan. Cananus

Cananus de Bello Conſtantinopolit. καὶ μηχανικὰς αἴτ-καλας μὲ τρόχους μικροὺς καὶ μεγάλας σκεπαστὰς, καὶ μεσίους ὑπὲρ ἀριθμὸν διεπράξαντο.

ΜΕΣΈΝΑ, Μετὰ σένα, *Tecum*, Μετὰ σοῦ. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Λέγοντας γιαξιφάτον σέω, μεσένα θένα θέσω.

Alibi:

Στέκει νὰ τὸ παρακαλεῖ ἀφέντη μου μεσένα.

Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Ημεῖς νὰ πολεμίζωμεν μεσένα δὲν ποροῦμεν.

ΜΈΣΗ, nudè, *Media* platæa Conſtantinopoli ſic dicta, ut pluribus probamus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 1. Μέση λεώφορος, apud Theophan. an.10. Rhinotmeti. Leo Grammaticus pag. 462. de Barda Cæſare: ἐπὶ ἅρματος ἐποχηθεὶς ἔδωκεν ὑπατείαν τῇ μέσῃ. Vide eundem pag.497.498.& Theophan. an.8. Mauricij.

Μέση, *Media pars Templi*, apud Philotheum Patr. Conſtantinopol. in Ordine ſacri Miniſterij pag.2.8. & in Euchologio pag. 67. Anonymus de Templo S.Sophiæ pag.246. καὶ ὁ τόπος τοῦ Ἄμβωνος, καὶ ἡ μέσης τοῦ ναοῦ, ὑπῆρχε οἶκος Ἀντιόχου εὐνούχου. Legendum ἡ μέση, ſcilicet media pars Templi, quam ὀμφαλὸν vocabant.

Μέση, *Forum*, quia plerumque fora in media ſunt Civitate. Gloſſæ Græcobarb. Ἀγορὰ, ἡ Μέση. Rurſum: εἰς τὴν μέσην, ἢ ἀγορὰν, ἢ φόρον. Theophanes an.7. Phocæ: καὶ μετὰ τοῦτο σύραντες αὐτὸν ἐπὶ τὴν μέσην, ἐφόνευσαν, καὶ πολλοὺς κλητόρων. Vide eundem an.27. Copronymi, & an.5. Leonis Chazari.

Μέση, *Mediana*, *Septimana media jejuniorum.* Concilium Calchedonenſe art.11. τῇ μέσῃ ἑβδομάδι κατειληφότων με. Joannes Chryſoſtomus Homil. in adorat. Sanctæ Crucis; ἥκει ἡμῖν ἐνιαύσιος ἡμέρα ἡ πανσέβαστος καὶ φωσφόρος τῶν ἁγίων νηστειῶν ἡ μέση ἑβδομὰς, &c. Ita μέση ἑβδομὰς τῶν νηστίμων ἡμερῶν, apud Anonymum Homil. in Domin. tertiam Jejunior, & Theophanem an.5. Leonis Chazari. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Mediana*.

Μέση, vox Liturgica, de qua in V. στάσις,

Μεσημάδιος, *Medius*.

ΜΕΣΙΑΚΌΣ, Μεσιακὸς, *Medius*, Μέσος. Μεσιακὰ, *Competenter*, Μετρίως.

ΜΕΣΙΚΆΛΗ, Herbæ genus. Omeoſophium p.201. σκιλίδας τρεῖς σκορόδου ἕψησον μετὰ σπέρματος βελόνης, τῆς λεγομένης Μεσικάλης.

ΜΕΣΊΚΩΛΟΝ, perperam editum in Chronico Alexandrino, pro μεσίαυλον, ubi de illic Ciſterna.

ΜΕΣΙΜΕΡἸ, *Meridies*, μεσημβρία in Lexico Cyrilli. Vide Μέρα.

Μεσημερίζειν, Μεσημβρίζειν, *Meridiari*, *Meridianum ſomnum captare.* Glóſſæ Græcobarb. Ἀμολγάζω, Μεσημβρίζω, Μεσημερίζω. Theophanes anno 2. Philippici: καὶ εἰσδραμὼν εἰς τὸ παλάτιον, εὗρεν Φιλιππικὸν μεσημβρίζοντα, &c. Ubi Nicephorus Conſtantinopol. εἰς ὕπνον κατὰ τὸ μεσημβρινὸν τῆς ἡμέρας καιρὸν ἐτράπετο. Occurrit præterea in Vita MS. S.Theodori Syceotæ fol.96. Cod. Colbertæi 206.

ΜΕΣΊΤΗΣ, *Interceſſor* Epiſcopus, Gloſſæ Gr. Lat. Μεσίτης, *Sequeſter*, *Arbitrator*, *Mediator*. Codex Canon. Eccleſiæ Africanæ cap.74. ὁμοίως ὡρίσθη, ὥστε μηδενὶ ἐξεῖναι μεσίτῃ τὴν καθέδραν κατέχειν, ᾧ τινι μεσίτης δέδοται, διὰ οἱασδήποτε τῶν λαῶν σπουδὰς, ἢ διχοστασίας, ἀλλὰ σπουδάζειν ἐντὸς ἐνιαυτοῦ τοῖς αὐτοῖς προνοεῖσθαι ἐπίσκοπον. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Interceſſor*.

Μεσῖται, iidem qui Μεσάζοντες, de qua voce ſuprà egimus, apud Georgium Acropolitam in Chron. cap.40. Pachymerem lib.4. cap.3. lib.6. cap.26. lib.9. cap.9. Cantacuzenum lib.1. cap.11. in Hiſtoria MS. Beliſarij non ſemel, &c.

Μεσιτεύειν, *Intercedere*. Gloſſæ Gr. Lat. Μεσιτεύω, *Sequeſtro*, *Intervenio*. Phavorinus: πρεσβεύω, τὸ ἀποκρισιάριος πέμπομαι, καὶ τὸ μεσιτεύω. Conſtantinus de Adm. Imp. cap.50. ὁ δὲ αὐτὸς Κτένας τῶν Πατρῶν Σαμωνᾶν ἐδυσώπησε τῷ τότε καιρῷ παρακοιμωμένῳ αὐτοῦ ὄντος μεσιτεῦσαι αὐτὸν εἰς βασιλέα τοῦ τιμηθῆναι πρωτοσπαθάριος καὶ φορεῖν ἐπικούτζουλον. Leo Grammaticus in Baſilio pag. 473. φόντος δὲ τοῦτον μεσιτεύει καὶ συνοψίζει. Adde pag. 479. Pachymeres lib.9. cap.8. πλεονεκτήματα γὰρ ἡμῖν ἐγένετο τοὺς παρόντας χρόνους, μισθοῦ τοῖς μεσιτεύουσι καὶ λημμάτων τὰ πολλὰ πράττεσθαι. Μεσιτεύοντες, *Arbitri*, in Baſilicis lib.7. tit.2.

Μεσιτεία, *Interceſſio*, apud eundem Pachymerem lib.8. cap.32. βασιλεὺς δὲ τὸ πᾶν τὸ τῶν κοινῶν μεσιτείας ἐπὶ μόνῳ ἐτίθει τῷ Μυστικῷ. Lib.11. cap.1. οἱ δὲ τῆς μεσιτείας πρὸς βασιλέα χάριν ποιούμενοι, σφακίλλους γραμμάτων ἐδίδουν.

ΜΕΣΙΤΙΚΌΝ. Diploma Andronici Junioris pro Monembaſiotis, apud Phranzem lib.3. cap.24. καταλυόμενοι, ὡς ἀπαιτήσεις καμπανιστικοῦ, μεσιτικοῦ, ζυγαστικοῦ, μετρητικοῦ, &c. Ubi Meurſius μεσιτικὸν æs quod pro loco in foro quod μέσην vocabant, mercibus exponendis ac vendendis ſolvebatur, exponit, ſed cùm jungatur hæc vox tributis quæ ponderibus & menſuris exiguntur, ferè legendum cenſuerim μετρητικὸν, nam μετρὴ, ſpecies eſt menſuræ: vel certè μετρητικόν. Vide Μιτρητικόν.

ΜΕΣΙΏΔΙΟΝ. Vide in Ωδή.

ΜΕΣΌΓΙΛΛΟΣ. Vide in Γίλλος.

ΜΕΣΟΚΑΙΡΊΤΗΣ, Μεσοκαιρίτης. Vide in Κήρα.

ΜΕΣΟΚΆΤΕΡΓΟΝ. Vide in Κάτεργον.

ΜΕΣΟΚΉΠΙΟΝ, *Hortus in medio ædium.* Continuator Theophanis lib.3. num.43. ἔνθα καὶ ἡ Νέα ἔκτισται ἐκκλησία, καὶ αἱ δύο φιάλαι εἰσὶν, καὶ τὸ μεσοκήπιον. Apud Scylitzem pag. 521. Μεσοκήπιον τοῦ Λαυσιακοῦ occurrit. Conſtantinus Porph. in Baſilio n. 85. Edit. Combef. παράδεισον ἐξειργάσατο κατ' ἀνατολὰς, —— ὃν ἀπὸ τῆς θέσεως Μεσοκήπιον ὀνομάζειν εἰώθαμεν. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri:

Εἶχεν τῆς κόρης ὁ κοιτὼν παρέξω μεσοκήπιν,
Τοῦ παραδείσου ἀπόκοπα, τῆς ἡδονῆς καμίνια,
Ἐὰν εἴ τι δένδρον ἤθελες, ἤτεν φυτὸν ὡραῖον,
Εἴ τι καλὸν καὶ ἐρωτικὸν εἶδος τὸ νὰ μυρίζῃ,
Νὰ εὕρῃς εἰς τὸ παράξενον ἐκεῖνο μεσοκήπιν.

ΜΕΣΟΜΈΝΙΟΝ, *Idus*, in Gloſſ. Lat. Gr.

ΜΕΣΌΜΦΑΛΟΣ, ſic appellabant Conſtantinopolitani Collem medium Urbis, ex ſeptem quos includebat; undè ἑπτάλοφος appellata. Codinus in Orig. Conſtantinopolit. num.83. τὸ καλούμενον Μεσόλοφον, μέσον ἐστὶ τῶν ἑπτὰ λόφων, ἤγουν ἡ μία μοῖρα τῆς πόλεως ἔχει τρεῖς λόφους, καὶ ἡ ἑτέρα τρεῖς, καὶ τοῦτό ἐστιν μέσον, ὃ καλοῦσιν οἱ ἰδιῶται Μεσόμφαλον. Ejuſmodi fuit *Umbilicus Romæ*. Habuit etiam Nicæa ſuum Meſomphalum. Gregorius Presbyter Cæſarienſis in Orat. in Nicænos Patres: συνέβη κατὰ τὸ λεγόμενον μεσόμφαλον τῆς ἀνατολικῆς εἰσόδου, &c.

ΜΈΣΟΝ, *Inter.* Aſtrampſychus in Theoria Aſtrorum MS. αἱ πράξεις τῶν γυναικῶν κακαί· μάχαι μέσον τῶν ἀνδρογυνῶν, καὶ ψεύδη. Mox: ἔχθρα καὶ ψεῦδος μέσον τῶν γραμματικῶν. Balſamon. ad Nomocan. Photij tit. 13. c.2. p.143. 1. Edit. συστάντα γάμον μέσον — τοῦ Καντακουζηνοῦ κυρίου Ἰωάννου, καὶ τῆς κυρίας Εἰρήνης, &c.

ΜΕΣΌΝΑΟΣ τῆς ἐκκλησίας, apud Balſamonem ad Synod. Trull. Can.62. & 76. Vide Ὀμφαλός.

ΜΕΣΟΝΉΣΤΙΜΟΣ, Hebdomas quarta Quadrageſimæ, quæ Latinis *Mediana* dicitur, μέση ἑβδομὰς

δρομὰς τῆς νηστειῶν, Cedreno in Leone Copronymi filio, & Auctori de Inventione Capitis S. Joan. Bapt. μεσονηστεία, in Typico S. Sabæ, & aliis: μεσότης τῆς τεσσαρακοστημέρου νηστείας, in Novella Manuëlis Comneni de Feriis. Liturgia Præſanctificatorum: ταῦτα μόνα λέγονται καὶ μέχρι καὶ τῆς τρίτης καὶ τετάρτης ἑβδομάδος· ἀπὸ δὲ τῆς τετάρτης τῆς μεσονηστίμου, μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸ, Ἵνα καὶ αὐτοὶ λέγονται καὶ ταυτὰ τὰ διακονικά. Proſtant SS. Patrum Græcorum complures Homiliæ εἰς τὴν προσκύνησιν τοῦ θείου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ ἐν τῇ μεσονηστίμῳ, Theophylacti Bulgariæ Archiepiſcopi, Chryſoſtomi, Germani & Philothei Patriarcharum Conſtantinopol. Theodori Studitæ & aliorum, quas exſcripſit Gretzerus in lib. de Cruce: nam per hanc totam hebdomadem Crux omnibus Chriſti fidelibus publicè à Sacerdote proponitur adoranda, ut in V. σταυροπροσκύνησις obſervamus.

ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΟΝ, μεσανύκτιον, & μεσονυκτικόν, *Officium Eccleſiaſticum, quod ex Pſalmis, Hymnis, aliiſque precibus mediâ nocte perficitur*, non verò Hymnus duntaxat qui mediâ nocte canatur, ut putavit Meurſius, in hoc diverſum ab ὄρθρῳ quòd ὄρθρος matutinas preces, ſeu eam Nocturni Officij partem, quam *Laudes* dicimus, complectatur. Vide Goarum ad Euchölog. pag. 33. Explicatio horarum Officij Divini: ψάλλομεν πρῶτον τὸ μεσονυκτικόν, ὅτι ἐκ τῆς σκοτεινῆς καὶ ἀφεγγοῦς πλάνης τῶν εἰδώλων ἐλυτρώθημεν. Chriſtophorus Angelus de Hodierno Græcorum ſtatu c. 34. ἐὰν συμβῇ τινι τῶν μοναχῶν καθεύδειν, καὶ μὴ ἐγερθῆναι ἐν τῇ ἀρχῇ, ὅταν ἄρχονται εὔχεσθαι, ἀλλὰ παρέλθῃ ἡ ὥρα τῆς προσευχῆς, ἥτις καλεῖται μεσονυκτικόν, καὶ ἐγερθῇ μετὰ τὸ μεσονυκτικόν, ἐκεῖνος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἀριστεύει μετὰ τῶν λοιπῶν μοναχῶν. Anthos: τὸ μεσονυκτικὸν (ψάλλεται,) διὰ τὸ εἰπεῖν ὁ Χριστὸς, Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ὅτι δὲν ἐξεύρετε ποίᾳ ὥρᾳ ἔρχεται ὁ Κύριος· καὶ πάλιν, ὅτι μέσον τὸ μεσονύκτιον κραυγὴ γέγονεν, Ἰδοὺ, ὁ νυμφίος ἔρχεται. S. Ephræm in Vita S. Abramij num. 18. ὡς δὲ εἰστήκει ψάλλων ἐν τῷ μεσονυκτίῳ. Num. 20. καὶ πάλιν μεθ' ἡμέρας ὀλίγας ψάλλων τὸ μεσονύκτιον, &c. Deſcribitur porrò Officium μεσονυκτικοῦ in Horologio ſtatim initio, quod ſubſequitur ὄρθρου Officium.

ΜΕΣΟΠΑΤΟΝ. Vide Πάτος.

ΜΕΣΟΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ, *Feria quarta Hebdomadis quartæ poſt Paſcha*, Græcis *Paralytici* dictæ. Concil. African. Can. 20. *In quarta hebdomada quæ conſequitur, id eſt media Pentecoſte*. Synaxarium hujus diei in Pentecoſtario: τῇ τετάρτῃ τοῦ Παραλύτου τῆς τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ἑορτάζομεν ἑορτὴν, διὰ τὴν τιμὴν τῶν μεγάλων δύο ἑορτῶν, τῶν Πάσχα λέγω, καὶ τῆς Πεντηκοστῆς, ὡς ἑκατέρας ἑνοῦσαν δὲ καὶ συνδέουσαν, &c. Celebratur etiam quòd mediâ Pentecoſte Chriſtus in Templo Judæos docuerit. Vide Pentecoſtarium, & Anthologium Arcudij part. 1. p. 289. Chronicon Alexandrin. an. 16. Heraclij, 14. indict. τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Ἀρτεμισίῳ, κατὰ Ῥωμαίους Μαΐῳ, ιδ'. ἡμέρᾳ δ' αὐτῇ τῇ ἁγίᾳ Πεντηκοστῇ, συνήχθησαν αἱ σχολαὶ, &c. Incidit autem hic annus 16. Heraclij in Chriſti 626. quo currebat indictio 14. Paſcha verò celebratum 20. April. ac proinde mediâ Pentecoſte, 14. Maij Feriâ quartâ Hebdomadis poſt Paſcha quartæ. Scylitzes in Michaële Paphlagone p. 744. ἡμέραν δὲ τετάρτην, καθ' ἣν εἰώθαμεν ἐκτελεῖν τὴν Μεσοπεντηκοστὴν καλουμένην, ὁ Κοκκαυμένος τὴν ἀμέλειαν καὶ ῥαθυμίαν τῶν Σαρακηνῶν. Interrogationes de Jejunio, poſt Typicum p. 131. εἰ δὲ τις ἐρεῖ ὅτι ἐν τῇ τετράδι τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, οὐδ' ὅλως σταυρώσιμα ψάλλονται, ἀλλὰ πάντα ἀναστάσιμα ἀκούονται, ὅτι ἡ κρεοφαγία ἐν ταύτῃ λύεται, ὅταν καὶ εὐαγγέλιον ἀναστάσιμον ἐν τῷ ὄρθρῳ ἀναγινώσκεται, &c. In Novella Manuëlis Comneni de Feriis Μεσότητες τῆς τεσσαρακονθημέρου νηστείας καὶ τῆς Πεντηκοστῆς ἄπρακτοι, ſeu feriatæ eſſe dicuntur. Proſtat Oratio Leontij Neapoleos Cypri Epiſcopi εἰς ἡμέραν τῆς ἁγίας Μεσοπεντηκοστῆς, ubi hæc inter cætera habet: ὅτι καὶ ἡ παροῦσα τῆς ἁγίας Μεσοπεντηκοστῆς ἡμέρα οὐκ ἀργῶς, οὐδ' ὡς ἔτυχεν ἐπιτελεῖσθαι παραδέδοται, ἀλλὰ θεῖά τις ὑπάρχει παράδοσις, ἔστι καὶ αὐτὴ τῶν ἑορτῶν οὐκ ἐστέρηται, &c. Iſtius porrò diei, ut Feſti, Officium per dies octo continuatur. Typicum S. Sabæ: δεῖ γινώσκειν ὅτι ἡ ἀκολουθία τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ψάλλεται ἡμέρας η'. Et alibi: καὶ τῇ τετράδι ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, καὶ ἀποδίδοται, id eſt ejus *Octava* celebratur. Vide Anonymum in Leone Philoſ. n. 19. & Vitam S. Maximi p. 41. apud Combefiſium. Τὸ Μεσοπεντηκοστόν, dicitur in Nomocanone Coteleriano n. 291.

ΜΕΣΟΠΟΛΙΣ. In Actis Martyrij SS. Alphij, Philadelphi & Cyrini, occurrit non ſemel ἡ τῶν Λεοντίνων μεσόπολις, in Sicilia, n. 14. 16. 17. 23. 26. &c. Ubi ita hanc Urbem appellari ſuſpicantur Viri Docti, quòd in Inſulæ mediterraneis extructa ſit.

ΜΕΣΟΙ ἦχοι, in Muſica Græcanica, de quibus ita Hagiopolites MS. τεσσάρων τοίνυν ὄντων κυρίων καὶ πρώτων ἐξ αὐτῶν, (ἤχων) ἐπισυνήχθησαν οἱ τέσσαρες πλάγιοι, τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ ἐκ τῶν τεσσάρων πλαγίων οἱ τέσσαρες μέσοι· ἐκ δὲ τῶν μέσων, πάλιν αἱ φθοραί· οἷόν τι φημὶ, οἱ μὲν τέσσαρες πρῶτοι ἔχουσι τὰς ὑπαλλαγὰς αὐτῶν, ἐξ ὧν οἱ μέσοι ἀποτίκτονται, οἷον ὁ μέσος πρῶτος, ἐν τῇ ὑπερβολῇ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ ἀποθέσει τοῦ τέλους πάλιν καλεῖται καὶ τελειοῦται ἡμιπλάγιος τέταρτος, &c. Infrà: ἐκ δὲ τῶν μέσων πάλιν ἀπετέχθησαν αἱ φθοραὶ, ἐκ μὲν τοῦ μέσου πρώτου, φθορὰ πρώτη.

ΜΕΣΟΣΚΕΛΙΑ. Lexicon MS. ex Schedis Combefiſij: Κιχῶναι, τὰ μεσοσκέλια. Ubi idem Combefiſius, *Bracchas* interpretatur. At μεσόσκελον aliud videtur ſonare, illud nempe quod *Interfemur*, & μεσομήριον, appellatur in Gloſſis Gr. Lat. qua notione *Interfeminium* dixit Apuleius in Apolog. pro eo quod γυναικεῖον Græci dicunt. Egbertus Archiep. Eborac. in Pœnitentiali p. 17. *de Sortilegio, de Sodomitico, de Interfemore, de Intergo, &c.*

ΜΕΣΟΣΤΥΛΑ, *Tabernæ in Intercolumniis extructa*, in Baſilic. lib. 56. tit. 10. §. 4. lib. 58. tit. 11. §. 11. *Tabulata intercolumnis affixa*, in l. 45. Cod. Th. de Operib. publ.

ΜΕΣΟΧΑΛΙΚΑ, βλῆτρα, *Emblemata*, apud Nicetam Choniatem.

ΜΕΣΟΧΑΛΙΚΟΝ. Vide in Χαλίκι.

ΜΕΣΣΑΛΙΟΝ. Vide in Μεσσάλιον.

ΜΕΣΤΟΣ, *Maturus, Repletus*, πέπειρος, ὥριμος, πλήρης. Μεστώνειν, *Maturescere*, πεπαίνεσθαι.

ΜΕΣΤΕΛΑΓΝΟΝ ἔλαιον. Agapius in Geoponico c. 144. βάλε εἰς ἕνα κομάτι κρομμύδι ὀλίγον λάδι μεστελλάγνον, ὁποῦ εἶναι εἰς τὰ ἐργαστήρια, &c.

ΜΕΣΦΙΛΟΝ, pro Μέσπιλον. Gloſſæ Græcobarb. ἡ μήλη, ἡ μεσπίλη, ἡ μεσφίλη.

ΜΕΣΩΘΙΟΝ, ἀπὸ μεσωθίου, *Interim*. Synaxar. Maximi Cythærenſis 2. Decembr. λέγουσα ἀπὸ μεσωθίου τοῦ, ταῦτα τὰ λόγια. 26. Janv. ἐπλούτει δὲ καὶ ἀπομεσώθιον περισσότερον εἰς τὴν πρὸς Θεὸν εὐσέβειαν.

ΜΕΣΩΡΙΑ. Vide in Ὥρα.

ΜΕΤΑΒΑΛΜΑΝ, pro μεταβολή. Gloſſæ Græcobarb. Μεταβολὴν, ἡ μετάθεσιν, ἡ μετάβαλμαν.

ΜΕΤΑΒΑΛΤΟΣ, pro Μετάβλητος, unde Κακομετάβαλτος, in Gloſſis Græcobarbaris.

ΜΕΤΑΒΑΣΙΣ, inquit Matth. Blaſtares, litt. ε. tit. 9. eſt ὅταν τις τῶν ἐπισκόπων τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ καταληφθείσης ὑπὸ ἐθνῶν, γνώμῃ τῶν κατὰ τὴν χώραν ἐπισκόπων, εἰς σχολάζουσαν ἑτέραν μεταβῇ, &c.

Μεταβάται. Acclamationes in Concilio Conſtantin. ſub Mena Act. 5. τὸν σεύνοξιν κήρυξον, ἄνω βάλε τῆς πρεσβυτείας, ἄνω βάλε τοὺς μεταβάτας: Epiſcopos fortè ab una ſede ad aliam tranſlatos. Nam Μετάβασις, *Tranſlationem Epiſc.* diſertè ſonat in Cod. Canonum Eccl. Afric. Can. 48.

ΜΕΤΑΓΓΙΣΜΟΝΙΤΑΙ, Hæretici ſic appellati,

ex voce κύλ☉, quia aſſerebant ſic eſſe in Patre filium, tanquam vas minus intra vas majus. Vide Iſidor. & S. Auguſtin.

ΜΕΤΑΓΓΙΣΜΌΣ ψυχῶν. Ita Manichæi τὴν μετεμψύχωσιν appellabant, ut eſt in Anathematiſmo Hæreſis Manichæorum.

ΜΕΤΑΓΕΝΈΣΤΕΡΟΣ, *Poſterior*, Μεταγενέστεροι, *Minores. Singulare non habet.* Ita Gloſſæ Gr. Lat. & Lat. Gr. Didymus ſeu Schol. Homeri Od. ν. ὀψιγόνων, μεταγενεστέρων. Μεταγενέστεροι δανεισταὶ, *Poſteriores creditores*, apud Harmenopulum lib. 3. tit. 3. §. 59. διατάξεις μεταγενέστεραι, *Poſteriores Conſtitutiones*, lib. 1. tit. 1. §. 38. Item, *Poſthumus*, in Gloſſ. Baſilic.

ΜΕΤΑΓΛΩΤΤΙΣΤΉΣ, *Interpres*, ἑρμηνευτὴς, apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 2. c. 28. ſect. 4. c. 22. ſect. 5. c. 2. 4. ſect. 8. c. 8. 11. Μεταγλωττίζειν, *Interpretari*, διερμηνεύειν, apud eundem ſect. 6. cap. 17. ſect. 9. cap. 3.

ΜΕΤΑΔΟΥ͂ΝΑΙ, *Euchariſtiam populo porrigere.* Concilium Conſtantinopol. ſub Mena Act. 5. τότε διάκον☉ ὢν μεταδιδῶν εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον. Mox: καὶ ἦλθεν ὁ παραμονάριο☉ — λέγων οὕτως, Σὺ ἔπαρον τὴν κοινωνίαν, καὶ ἄπελθε, καὶ μετάδο☉ εἰς τὸ ὑποδιακονικόν. Theophanes an. 1. Conſtantini F. Irenes: τοὺς δὲ ἀνδραδέλφους αὐτοῦ Καίσαράς τε καὶ Νωβελισσίμους ἀποκειράσας, ἱερατεῦσαι καὶ μεταδοῦναι τῷ λαῷ πεποίηκεν ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως. Vide Μεταλαμβάνειν.

ΜΕΤΆΖΕΙΝ. Catalogus Offic. Eccl. Conſtantinopol. ex Cod. Reg. ὁ μέγας χαρτοφύλαξ, εἰς τὸ μετάζειν, καὶ εἰς τὰς σημειώσεις. Ubi Interpres, *ut in Scrinia referat, & publicas tabulas curet.* Fortè legendum μεσάζειν, nam ut eſt apud Codinum, Chartophylax eſt ἔνδικο☉ ἐν ταῖς τῶν Κληρικῶν ὑποθέσεσι. Non tamen temerè definio.

ΜΕΤΑΘΈΣΙΜΟΝ, *Tranſlatio Epiſcopi ab una ſede ad aliam.* Theophanes an. 2. Artemij: μετετέθη Γερμανὸς ἀπὸ τῆς μητροπόλεως Κυζίκου εἰς ΚΠ. ἐφ' ᾗ καὶ κυλατόριν μεταθεσίμου τὸ ὑποτεταγμένον ἐκπεφώνηται. Eadem habet Cedrenus, ubi Meurſius, in V. κυλατόριον perperam emendat μετὰ θεσμοῦ. Balſamon ad Can. 15. Concilij Nicæni: μετάθεσίς ἐστιν ἡ ἀπὸ παροικίας εἰς παροικίαν μετάταξις, &c. Vide Matth. Blaſtarem pag. 22.

ΜΕΤΑΚΑΙΝΊΖΕΙΝ, *Novare*, Μετατίθεσθαι, ἀναψηλαφᾶν, in Gloſſ. Baſilic.

ΜΕΤΑΚΊΝΗΣΙΣ ἐπισκόπων, *Tranſlatio Epiſcoporum*, ab una Eccleſia ad aliam, in Canonib. Eccl. Afric. Can. 48.

ΜΕΤΑΛΑΜΒΆΝΕΙΝ, Μετάληψις. Voces Liturgicæ, de ſumptione Sacræ Euchariſtiæ. Iſidorus Peluſiota lib. 1. Epiſt. 228. κοινωνία κέκληται ἡ τῶν θείων μυστηρίων μετάληψις. Μετάληψις τῆς εὐχαριστίας, in Synodo Antioch. I. Can. 2. Joannes Damaſcenus lib. 4. de Orthodoxa fide p. 114. 1. Edit. Μετάληψις δὲ λέγεται. δι' αὐτῆς γὰρ τῆς Ἰησοῦ θεότητο☉ μεταλαμβάνομεν. Liturgia Chryſoſtomi: καὶ οὕτω μεταλαμβάνουσι τὸν ἅγιον ἄρτον, ὁμοίως καὶ τὸ ἅγιον ποτήριον· καὶ μεταλαμβάνει πρότερον μὲν ὁ ἱερεὺς τρία ῥοφήματα ἐν μιᾷ ὑποκλίσει, &c. Liturgia Sancti Baſilij ex Cod. Cryptoferratenſi apud Goarum pag. 89. εἰ μὲν εἰσί τινες οἱ βουλόμενοι μεταλαβεῖν, Μετὰ φόβου καὶ πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε τῷ Θεῷ καὶ βασιλεῖ ἡμῶν· ὁ λαὸς ἀποκρίνεται, Εὐλογημένο☉ ὁ ἐρχόμενο☉ ἐν ὀνόματι κυρίου· καὶ ὁ ἱερεὺς μεταλαμβάνει τὸν λαὸν, λέγων, τὸ τίμιον σῶμα καὶ αἷμα τοῦ κυρίου. Theophanes an. 20. Mauricij p. 240. ὁ δὲ Φιλιππικὸς ᾐτήσατο μεταλαβεῖν. Ubi Miſcella, *Philippicus ergo quæſivit corpus Chriſti percipere.* Ita Μετάληψιν uſurpant Scriptores paſſim pro ſumptione Corporis & Sanguinis Chriſti. Vide Novellam 13. Conſtantini Porphyrog. & Pachymerem lib. 5. cap. 8. lib. 6. cap. 36.

Differunt autem apud Græcos interdum μετάληψις & μετάδοσις, quippe μετάληψιν vocant ſanguinis, μετάδοσιν verò corporis Dominici communionem. Unde, inquit Goarus ad Euchologium, in imaginibus in Sacri altaris Conchis depingi ſolitis, Chriſtus effingitur menſæ aſſidens, manibus in Crucem decuſſatis, dextrâ quidem, cui vox Μετάληψις inſcripta eſt, calicem: ſiniſtrâ, ubi vox alia Μετάδοσις legitur, panem porrigit. Hinc in Liturgia Chryſoſtomi, ubi de Pane Euchariſtico: μετάδο☉ μοι δέσποτα, τὸ τίμιον καὶ τὸ ἅγιον σῶμα τοῦ Κυρίου &c. Mox: ὁ ἱερεὺς λέγει, Μεταδίδομί σοι τίμιον, καὶ ἅγιον, καὶ ἄχραντον τὸ σῶμα τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρο☉ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, &c. Ubi verò de ſumptione Sacri ſanguinis: καὶ οὕτω μεταλαμβάνουσι τὸν ἅγιον ἄρτον, καὶ τὸ ἅγιον ποτήριον, καὶ μεταλαμβάνει πρότερον ὁ ἱερεὺς τρία ῥοφήματα ἐν μιᾷ ὑποκλίσει. Mox: καὶ μετὰ τὴν μετάληψιν, σφογγίζει τῷ καλύμματι τὸ ἅγιον ποτήριον, &c.

Μετάληψις; ſumitur etiam de Perceptione Ἀντιδώρου, ſeu *Panis benedicti.* Pachymeres lib. 5. cap. 8. Extr. ἐν μεταλήψει δὲ θείου ἄρτου, ὃν Ἀντίδωρον λέγουσιν, &c. & de Perceptione Aquæ Benedictæ: Euchologium Allatianum: πάντων δὲ μεταλαμβανόντων καὶ ἁγιαζομένων ἐκ τοῦ ἁγιάσματο☉, &c. Vide Ἁγίασμα.

Μεταλάβασις, idem quod μετάληψις, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. pag. 125. Μεταλάμπασις, apud Paulum Lagnium in Enchiridio Orthodoxo pag. 154.

ΜΕΤΑΛΛΆΡΧΗΣ, *Metallis, & iis qui ad metalla damnati ſunt Præfectus.* Paulus Alexandrinus in Iſagoge MS. ad Apoteleſmaticen: ὅτι δὲ καὶ δημίους, ἢ δεσμοφύλακας, ἢ μεταλλάρχας, ἢ τελώνας,

ΜΕΤΑΛΛΊΖΕΙΝ, *In metallum damnare*, lib. 6. Baſilic. tit. 1. c. 25. οἱ πάσας τὰς ἐπαρχίας διοικοῦντες δίκαιον ἔχουσι ξίφους, καὶ τοῦ μεταλλίζειν. Tit. 4. c. 2. οἱ δὲ καταμηνύσαντες αὐτοὺς, ἢ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν συμπνεύσαντες, μεταλλίζονται. Vide Photium in Nomocan. tit. 2. c. 2. &c.

At poſtremis ſæculis, ποινὴ μετάλλου, ἐστὶ, τὸ καταδικασθῆναί τινα ἄσβεστον ποιεῖν, ἢ θεῖον ὀρύττειν, ut eſt in Gloſſ. Baſil. & apud Michaëlem Attalia tam in Synopſi tit. 78. *Calcis coquendæ onus*, de quo in Gloſſ. med. Lat. V. *Calx.* Gloſſæ Baſilic. μετάλλου χειρουργία, θεῖου καὶ σιδήρου βάσανο☉.

ΜΕΤΑΜΈΝΑ, *Mecum*, μετ' ἐμοῦ. Corona pretioſa: ἔλα μεταμένα, *Veni mecum.* Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Βάλε καὶ συ τὰ ῥοῦχά σου γιανάρθῃς μεταμένα.

Alibi:

Παιδί μου, ἐσ' ἔχεις ῥεζικὸ, νὰ τύχεις μεταμένα.

ΜΕΤΑΝΊΩΜΑ, *Pœnitentia*, μετάνοια, in Fabulis Æſopi Barbarogr. pag. 98.

ΜΕΤΑΝΟΙ͂ΑΙ, *Corporis & Capitis inclinationes*, quales fieri ſolent à Monachis, ſic appellatæ quòd eæ eſſent Pœnitentium. Dorotheus Doctr. 1. καὶ βάλλω ἐκεῖθεν ὑμῖν μετάνοιαν. Doctr. 7. ἔβαλεν αὐτῷ μετάνοιαν, ἵνα λάβω παράθεσιν παρ' αὐτοῦ, καὶ ἀναχωρήσω. Joannes Hieroſol. Patr. in Vita S. Joannis Damaſceni p. 262. Edit. Rom. καὶ τὴν συνήθη βαλὼν μετάνοιαν, ἤρξατο περὶ τῆς πατρικῆς αὐτοῦ ἀποφάσεως. Vita S. Mariæ Ægyptiacæ n. 4. ὁ δὲ τοῦτον δεξάμενο☉, σχῆμά τι καὶ ἦθο☉ εὐλαβείας θεασάμενος, βαλόντα τὴν συνήθη τοῖς μοναχοῖς μετάνοιαν, καὶ λαβόντα εὐχὴν, &c. Occurrit paſſim hæc formula. Ptochoprodromus in Hegumenum ex Cod. MS.

Τὰ γόνατά μου ἠσθένησαν ἀπὸ τὰς μετανοίας.

Sunt porrò μετάνοιαι, aliæ *Conſuetæ*, ſeu *Minores*, quæ αἱ συνήθεις μετάνοιαι, & μικραὶ vocantur in Libris Eccleſiaſticis Græcorum: aliæ quæ μεγάλαι dicuntur, & στρωταὶ, apud Richardum in Scuto fidei part. 2. pag. 330. & alibi, quæ ſcilicet fiunt cum majori corporis inflexione. Triodium Feriâ 5. Tyrophagi:

rophagi: καὶ αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι. Ibidem: ποιοῦντες μετανοίας μεγάλας. Horologium: λέγε δὲ ταύτην ἐν τρίτῃ, ποιῶν μετανοίας μεγάλας τρεῖς, μικρὰς δὲ δώδεκα, λέγω καθ' ἑκάστην τὸ, Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ πάλιν ὕστερον τὴν εὐχὴν, καὶ μετάνοιαν μίαν, &c. Typicum S. Sabæ cap.5. ποιοῦμεν δὲ μετανοίας γ'. μεγάλας, καὶ μικρὰς ιβ'. Cujuſmodi verò ſint μεγάλαι μετάνοιαι, indicat idem Typicum cap. 5. pag.5. καὶ ποιοῦμεν πάντοτε μετανοίας ἀπὸ γῆς. Et c.2. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι εἰς τὴν θ'. ὥραν ποιοῦμεν μετανοίας ἕως εἰς γῆν οἱ δύο χοροὶ ὁμοῦ. Et cap. 30. μετὰ δὲ τοῦτο ἱστάμεθα καθ' ἑαυτοὺς ἐν τῷ ἰδίῳ λογισμῷ λέγοντες τὴν εὐχὴν τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραὶμ, τὸ, Κύριε, καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου· εἶθ' οὕτως πάντες ὁμοίως τὸ γόνυ κλίναντες καὶ τὰς αὐχένας, καὶ τὴν αὐτὴν εὐχὴν λέγομεν ἐν τῷ τέλει μεγάλας μετανοίας· μετὰ δὲ ταῦτα ἑτέρας μετανοίας ιβ'. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ μετανοίᾳ λέγομεν πάλιν τὴν εὐχὴν ὡσαύτως, καὶ ἀνιστάμεθα, εἶτα ἄρχεται ὁ προεστὼς, Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ. καὶ μετανοίας γ'. &c. Ex quibus patet crebras interdum fieri haſce *Metanœas*, quod & teſtatur Triodium Feriâ 2. primæ hebd. Jejun. in Lychnico: ποιοῦνται δὲ αἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ γινόμεναι μετάνοιαι τοῦ συνηθισμένου τριακοσίαι ἄνευ τοῦ μεσονυκτικοῦ. Typicum Caſulenſe cap.6. ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ πάσχα μέχρι τῶν ἁγίων πάντων, μετανοίας οὐ βάλλομεν· ἀπὸ δὲ τῆς ἀρχῆς τῆς μ'. τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἀρχόμεθα βάλλειν μετανοίας ὅλον τὸν χρόνον, χωρὶς τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ τῆς Θεοτόκου, σὺν τοῖς ἐπιλεγομένοις, καὶ τῶν ἁγίων, ὧν τὰς μνήμας ἑορτάζομεν, καὶ τὸ δωδεκαήμερον. Vide Goarum ad Euchołog. pag.12. 13. & Gloſſ.med. Lat. *Metanœa*, & ſuprà in Ἐπίκλισις.

Μετανοεῖν, *Metanœam facere*, in Theſauro Aſcetico Poſſini.

ΜΕΤΑΝΟΙ'ΑΙ, *Fœminarum pravæ ac diſſolutæ vitæ pœnitentium & ad meliorem frugem redeuntium Monaſteria*, vel receptacula: quæ multi hodie in Civitatibus non probant, quia juxta Senecam lib.1. de Clementia, ſcelera quædam præteriri poſſe ſatius eſſe ducunt interdum, quàm dum vindicantur oſtendere fieri poſſe. Theophanes an.1. Heraclij: ἐκράτησεν αὐτὰς, καὶ ἐφύλαξεν εἰς τὸ δεσποτικὸν μοναστήριον, τὸ λεγόμενον τῆς Νέας Μετανοίας. Symeon Logotheta in Theophilo num. 26. ἐπὶ δὲ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου ξενοδοχεῖον ὑπ' αὐτοῦ ἐκ προνοίας ἐχρημάτισεν· ἔνθα γέγονεν οἶκος Κωνσταντίνου τῆς Εἰρήνης υἱοῦ μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς μητρὸς γεγονυῖαν εἰς αὐτὸν τύφλωσιν· τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ, ἡ γυνὴ αὐτοῦ μονάστρια, μοναστήριον αὐτὸ κατεσκεύασεν, καὶ τὰ Μετανοίας ἐκάλεσεν. Ita etiam Georgius Hamartolus in Chr. MS.Vide quæ de ejuſmodi *Metanœis* adnotamus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib.4. pag.159.186. In libello Athanaſij Presbyteri adverſus Dioſcorum, in Act. 3. Concilij Calchedon. mentio fit προαστείου Alexandriæ, Μετανοίας dicti, τοῦ πρὸ Κανώπου καλουμένου, ὅπερ προάστειον ἄνωθεν, καὶ ἐκ παλαιᾶς συνηθείας ἐτύγχανε πρὸς ἀνάπαυσιν τῶν καταφυγόντων· ὅλον γὰρ δοκεῖ ὑπὸ τὴν φυλακὴν τοῦ εὐαγοῦς μοναστηρίου τῶν Ταβεννησιωτῶν. Illius ſuburbani meminit præterea S.Hieronymus in Prologo ad Regulam S.Pachomij.

ΜΕΤΑΝΩ'ΣΤΗΣ, *Pœnitentiam agens.* Maximus Cythærarum Epiſc. in Synax.13. Oct. in S.Niceta: καὶ ἐπῆγεν ἐκεῖ, ἀλλὰ ὕστερα, καμπόθεν καιρὸν τοῦ ἐπῆγε μεῖνυμα, ἵνα συγκοινωνήσῃ, ἢ ἵνα γένῃ μετανώστης ἀπ' ἐκεῖ.

ΜΕ'ΤΑΞΑ, *Sericum*, σηρικὸν, hodie μέταξι: *Sera cruda, quam vocant metaxam*, apud Actuarium de Medicam. Compoſ. pag.89.Heſychius: Σῆρες, ζῶα νήθοντα τὴν μέταξαν. Eudemus in Lexico MS. σηρικὴ, ἡ μέταξα. σὴρ, ὁ τὴν μέταξαν ὑφαίνων. σκώληξ σηρὸς, Σῆρες, ἔθνος ἔνθα ἡ μέταξα γίνεται. Σηρικὰ, μεταξωτά. Suidas: Σηρικὴ, ἡ μέταξα ἀπὸ, ἐξ ἧς ἐνδύσεων τὴν ἐσθῆτα ἐργάζονται, ἣν πάλαι Ἕλληνες Μηδικὴν ἐκάλουν, τὸ δὲ νῦν Σηρικὴν ὀνομάζουσιν. Menander in Eclog. ὡς ἂν ἐκεῖσε ἀπιόντες οἱ Σογδαῖται ὤνιον παράσχοιντο τὴν μέταξαν τοῖς Μήδοις. Verſus in S. Barbaram:

Ὁ Σὴρ δὲ τὴν μέταξαν ἐργάζεταί σοι.

Theophanes an.2. Juſtiniani: καὶ καμήλους, καὶ πρόβατα, καὶ βόας, καὶ πολλὴν μέταξαν καὶ ἱματισμόν. Idem an.17. Heraclij: εὗρον δὲ καὶ αὐτοὶ ἀπομένοντα ἀλόην πολλὴν ἀπὸ δίκα καὶ ὁλκὴν λιτρῶν, καὶ μέταξαν πολλήν. Codinus in Orig.Conſtantinopol.n.151. ἡ δὲ βασίλισσα ἐποίησεν ἀπὸ μετάξης πλεκτὰ σχοινία, &c. Vide Achmetem cap.222. Nicephor. Call. lib.17. cap.32. &c.

Μέταξον, neutro genere. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg.1673. Σῆρες, ζῶα νήθοντα μέταξον. S.Joannes Damaſcenus Orat.in Conſtantin.Caballinum p.692. πῶς σφραγματεύονται τὸ ἔριον ἢ τὸ μέταξον. Apud Myrepſum MS. ſect.1. cap.36. μετάξῃ ὠμὸν κεκαυμένον.

Μέταξις, εως, apud Scholiaſt.Baſil.ad lib.23.p.477.

Μεταξωτὸς, *Sericeus.* Epimeriſmi MSS.Herodiani: Σηρικὸν, ὕφασμα μεταξωτόν. Gloſſæ MSS. σὴρ, ὁ σκώληξ, καὶ σηρικὰ ἱμάτια, μεταξωτά. Moſchopulus: Σὴρ, ὁ σκώληξ ὁ τὴν μέταξαν ἐργαζόμενος, ἀφ' οὗ σηρικὰ ἱμάτια, τὰ μεταξωτά. Balſamon ad Concil.VII.Can.16. ἀλλ' οὐδὲ ἐσθῆτα σηρικὴν, ἤγουν μεταξωτήν. Sguropulus in Hiſt.Concilij Florentini ſect.10. cap.10. ἅτε ἐπέθηκαν αὐτῷ ὀθόνην μεταξωτὴν μικρὰν χρυσόλωρον, &c. Conſtantinus Aſecretis in Viatico MS. lib.1. c.24. εἴσας μετὰ πανίου μεταξωτοῦ. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

Μεταξωτὰ πολύτιμα γιασέβατοι τὰς βάνει ;
Εἰς ἔπρεπε τοῦ καθ' ἑνὸς, &c.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Πολλοὶ φοροῦν μεταξωτὰ, βελοῦδα, τζαμηλότια.

Utitur etiam Zoſimus Panopolita MS. de Chymia:

Μεταξίνος, eâdem notione.

Μετάξωτος, Nicetas in Alexio lib.3. n.6. εἶχεν οὖν ἀτεχνῶς τὴν τράπεζαν Σολομώντειον, καὶ τὰς ἐσθῆτας ὡς ἐκεῖνος καινοφανεῖς περιέκειτο, θεωριζομένους τοὺς ἀρτοὺς λοχμὴν τε κνωδάλων, ἰχθύων τε διάπλασιν, &c. Ubi Fabrotus in indice, θεωριζομένους ἀρτοὺς, in alio Cod. efferri ἀρτοὺς μεταξώτους obſervat.

Μεταξάριος, *Metaxarius, Serici opifex* vel *venditor.* Baſilic. Eclog.25. tit.2. §.56. ἐὰν ἀργυροπράτης, ἢ μεταξάριος, ἢ ἄλλος τῆς δήποτε ἔμπορος, &c. Manethon in Apoteleſmatis aſcendentium MS. τεχνίτας, ἀρχιτέκτονας, μηχανικοὺς, μεταξαρίους, &c. Vide Gloſſ.med.Lat.

Μεταξιατικὸν, *Tributum quod pro ſerico penditur*, in Diplomate Andronici Junioris, apud Phranzem lib. 3. cap.24. μιτατικοῦ, ἐργαστηριακοῦ, μεταξιατικοῦ, &c.

Μετάξια, in Gloſſ.Nomicis Vaticanis MSS. ἔνδυσμα, σηρικὸν, ἤτοι τὰ ἐνδεδεμένα ἀλλήλοις καλαιλωδῶς, ἤτοι χίτω.... legendum fortè σηρικοῦ. De Metaxa vide Fullerum lib.2. Miſcellan. Sacr. cap.11. Philandrum ad Vitruv. lib.7. c.3. Turnebum, & alios.

ΜΕΤΑ'ΞΙΜΑ. Georgius Contares lib.13. Hiſt. Athen. p.343. ἔστειλε πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας, ὑπάσχεσθαι καὶ μὴ φοβηθῶμεν, καὶ μεταξίματα, πῶς νὰ τοὺς βοηθῇ διατὶ ὁ Βασιλεὺς Μιθριδάτης εἰς ὅ, τι χρείαν ἤθελαν ἔχῃ.

ΜΕΤΑΠΛΗΚΕΥ'ΕΙΝ. Vide in Ἀπληκεύειν.

ΜΕΤΑΠΟΥΛΩ'ΝΕΙΝ, *Mangonizare, Propopolam agere*, μαγγανεύειν, ἀπεμπολᾶν. Μεταπουλητὴς, *Mango*, μαγγανευτὴς, μεταβολεὺς, Μετάβολος.

ΜΕΤΑΣΕ'ΝΑ, *Secum*, μετὰ σοῦ. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chryſorrhoës:

Λέγε, φυσάτον περισσὸν δὲ θέλω νὰ τὸ εὕρῃς,
Ἀνθρώπους μόνος ἐκεῖ ἐτάρη μεταστάναι.

ΜΕΤΑ'ΣΤΑΣΙΣ τῆς ἁγίας Θεοτόκου, *Aſſumptio Deiparæ*, in Novella Manuëlis Comneni de Feriis, quæ crebriùs apud Græcos Scriptores Κοίμησις, ſeu *Dormitio*, indigitari ſolet.

Μινσάτα, dictæ ſolemnes Imperatorum *Proceſ-*

ſiones, cùm ſcilicet è magno Palatio in alia Palatia ſecedebant, cum omni Imperatorio comitatu, ut Auctor eſt Luithprandus in Legat. *His ergo tribus hebdomadibus habuit Nicephorus extra Conſtantinopolim* μιτάτον, *id eſt ſtationem, in loco qui dicitur* εἰς Πηγὴν, *id eſt ad fontes*, &c.

Μιτατάσιμον, eâdem notione. Anonymus in Romano Lacapeno num.44. τετράδην καὶ παρασκευὴν ἐξερχόμενος εἰς τὰ μιτατασίματα, ἐδίδει πᾶσαν πολιτικὴν ἀνὰ ἀργύρων δύο. Ubi Interpres, *ad Converſarum extens ædes*. Sed perperam. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num.85. ex Cod.Reg. de Arcadio Imp. οὗτος γὰρ ἐπιλεξάμενος ἐκ τῆς πολιτείας χιλιάδας ἕξ, εἶχεν αὐτοὺς ὀψικεύοντας εἰς πρόκενσα, ἤγουν εἰς τὰ μιτατάσιμα.

Μιτάτημα, eodem pariter ſignificatu. Conſtantinus de Adm. Imp. cap.51. ἐπεὶ δὲ ὁ μακάριος βασιλεὺς ὅλα τὰ πλείονα αὐτοῦ μιτατήματα εἰς τὰς Πηγὰς ἐποίει, &c. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſt. lib.4. pag. 171.

ΜΕΤΆΤΟΝ, Μητάτον, Μιτάτον, *Metatum, Manſio, Domus*. Concilium Conſtantinopol. ſub Mena Act.2. p.57. νομίζοντες καὶ ἐν τῷ μιτάτῳ αὐτοῦ, ἐν ᾧ πάλαι κατέμενεν, εὑρίσκειν αὐτὸν, ἐξηλθόσαμεν. S. Athanaſius de Imagine Berytenſi: χρόνου δὲ ὀλίγου διελθόντος, ἐπεζήτησε μιτάτον μεῖζον ὁ Χριστιανὸς, ὡς χρῄζων. Martyrium S. Baſilei num.8. ὁ μὲν τοῦ Θεοῦ δοῦλος Βασιλεὺς ἐν τῇ εἱρκτῇ ἀπετέθη· ὁ δὲ Παρθένιος καὶ Θεότιμος ἐν μιτάτῳ τινὸς Ἐλπιδηφόρου Χριστιανοῦ τε καὶ φιλοξένου ὄντος.

Item hæc vox vulgò ſumitur pro *Onere Metatorum*. Juſtinianus in Nov.130. cap.9. ὥστε μὴ προφάσει τῆς τῶν μιτάτων δόσεως ἐνυβρίζεσθαι τὴν τῶν ἡμετέρων ὑπηκόων ἐλευθερίαν, &c. Conſtitutio Tiberij de Sacris Domibus cap.6. τῶν συνωνῶν τε καὶ μιτάτων, καὶ ἀγγαρειῶν, καὶ ὁδοστασιῶν, καὶ γεφυρῶν, &c. Theophanes an.14. Theodoſij M. καὶ εἰσελθόντος ἐν τῇ πόλει, ἐταράχθη ἡ πόλις διὰ τὰ μιτάτα τοῦ στρατοῦ. Ita Cedrenus pag.317. Liber 3. Baſilic. tit.1. cap.50. κληρικὸς ἢ οἰκέτης αὐτοῦ μὴ βαρείσθω καιναῖς συντελείαις, μηδὲ μιτάτα διδότωσαν. Et lib.8. tit.1. cap.33. ἕκαστος δὲ αὐτῶν οἴκου ἰδίου ἐξουσιάζοντα μιτάτων ἐχέτω. Adde lib.54. tit.4. lib. 57. tit.12. & Harmenopul. lib.2. tit.5. & quæ obſervamus in Gloſſ. med. Lat. in *Metatum*, & in Conſtantinopoli Chriſt. lib.1. p.164. lib.3. p.74. 75.

Μητάτωρ, *Metator*, ὁ ἀποστελλόμενος ἄγγελος πρὸς τοὺς ἄρχοντας, in Gloſſis Baſilic.

Προμιτάτωρ, eâdem notione. Juſtinian. in Nov. 130. cap.6. τοὺς δὲ Προμιτάτωρας καὶ τιμωρίαις, καὶ ἐξορίαν ὑπομένειν. Suprà ejuſmodi Prometatorum munus ſic indicat: ἐν ταῖς παρόδοις εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον ἐν ᾧ μέλλει τὸ στράτευμα καταντᾶν. Anonymus contra Armenios: Σέργιός τις διδάσκαλος τῆς Ἀρμενιακῆς αἱρέσεως, εἶχε κοινὰ καλούμενον Ἀρτζιβούτζην· δηλοῖ δὲ ἡ λέξις τὸν Προμιτάτωρα. Alij habent μανδάτωρα. Vide in Ἀρτζιβούρτιον.

Μιτατώριον, idem quod Διακονικὸν, uti monuimus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib.3. num. 84. ſeu *Eccleſiæ Secretarium*, in quo conſiſtebat illius Παραμονάριος, ſeu *Manſionarius*. Theodorus Lector lib.2. οἱ ἐπίβουλοι Εὐφημίῳ τινὶ ὑποθέμενοι, παρεσκεύασαν ἔμπροσθεν τοῦ μιτατωρίου ξίφος κατ' αὐτοῦ γυμνῶσαι. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho pag.483. καὶ διὰ τοῦτο τὸν βασιλέα ὁ Πατριάρχης εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐκώλυσεν εἰσέρχεσθαι, ὅθεν διήρχετο ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ μέρους μέχρι τοῦ μιτατορικίου, μηδ' ὅλως εἰς τὰ κατὰ συνήθειαν διερχόμενος. Ubi legendum μιτατορίου, ut pag.486. ἐλθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, εὗρεν αὐτὸν ἐν ᾧ ἦν χεῖτο τόπῳ εἰς τὸ μιτατώριον, &c. Adde Anonymum Combefiſianum in eodem Leone n.23. & 29. qui μιτατώριον ſcribit. Symeon Logotheta in eod. Leone n.18. μιτατωρίκιον habet.

ΜΕΤΑΦΈΡΝΕΙΝ, Μεταβάζειν, *Transferre, Transvehere*, μετατίθεσθαι, μεταφέρειν. Μετάφερμα, *Translatio*. Gloſſæ Græcobarb. κατὰ μεταφοράν, ἢ μετάφερμαν.

ΜΕΤΑΦΡΆΣΕΩΝ Scriptor vulgò appellatur Symeon Logotheta inde *Metaphraſtes* dictus, quíque Leone Philoſoſopho, & Conſtantino filio Imperantibus vixit, quòd pleraſque Sanctorum vitas ab aliis ſcriptas, re ſemper immotâ, ſtylo ſuo digeſſerit, quod multis probat Leo Allatius in Diſſertat. de Symeonibus. Pſellus in Acroſtichide Canonis in eundem: Μέλπω σε τὸν γράψαντα τὰς μεταφράσεις, &c.

ΜΕΤΕΝΈ, *Veſtis brevior ante, quæ poſt* χιτ. Ita Cruſius in Turco-Græcia pag.188.

ΜΕΤΕΝΘΡΟΝΙΆΖΕΙΝ. Vide Ἐνθρονιάζειν.

ΜΕΤΕΝΤΑΛΜΑ, *Mandatum*, ſeu *Tranſlatio mandati*, in Baſilicis to. 1. pag.433. Vide Cujac. lib.3. Obſ. cap.5.

ΜΈΤΕΞΙΣ τῶν ἁγιασμάτων, *Participatio Sacramentorum*, Quintus gradus Chriſtianorum apud S. Gregorium Thaumaturgum in Can.11. Codinus cap. 17. num.43. ὁ δὲ Πατριάρχης μετὰ τὸ κοινωνῆσαι τοῦ τιμίου σώματος, δίδωσι καὶ τῷ Βασιλεῖ εἰς τὰς χεῖρας μερίδα τοῦ δεσποτικοῦ σώματος, οὗ μεταχών, κοινωνεῖ ὁμοίως καὶ τοῦ ζωοποιοῦ αἵματος. Idem num.44. καὶ τοῦ διαδιδομένου τῷ λαῷ ἁγιάσματος, ὃ φασιν Ἀντίδωρον, αὖθις μετάσχων, &c.

ΜΕΤΖΊΤΙΟΝ, *Meſchita*, Templum Mahumetanum. Hiſtoria Politica pag.15. καὶ τέλος ἔκλεισε καὶ ἀνῳκοδόμησαν μετζίτιον αὐτὴν ἐκκλησίαν, ἐπ' ὀνόματι τοῦ Σουλτὰν Μεχεμέτ. Ubi Theodoſius Zygomala: ἰμαρέτιον καὶ μετζίτιον, ναοὶ Ἀγαρηνῶν εἰσιν, ὧν ἐκεῖνο μὲν μέγα, τοῦτο δὲ μικρόν. Vide in Ἰμαρέτιον.

ΜΕΤΗ', menſuræ ſpecies. Apophthegmata Patrum in Ammun num.2. ἔλεγον περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀμμοῦν, ὅτι ἐποίησεν εἰς μετὴν κριθῆς μνᾶς δύο. Vide Μεστικόν.

ΜΕΤΟΙΚΊΑ, *Exilium*, in Can.6. Concilij Ancyrani.

ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΘΗ͂ΝΑΙ dicuntur Monachi, qui dum ſacrum habitum ſumunt, nomen mutant, apud Balſamonem ad Can.5. Concilij Conſtantinopol. ſub Photio, cujus moris exempla paſſim proſtant.

ΜΕΤΌΧΙΟΝ, *Cella Monaſtica à majori Monaſterio dependens*, cui opponitur *Monaſterium quod Capitaneum* vocabant, ut in V. Ἀρχιμανδρίτης docemus. Portius: Μετόχι, *Vicus*, ῥύμη, κώμη. Alibi: *Abbatia*, Ἀββαδεία, Μετόχι. Sumitur enim etiam pro quovis Monaſterio, ut apud Damaſcenum Studitam Hom. 18. Vita MS. S. Blaſij: ἐν τῷ μετοχίῳ τῆς Φιρμοπόλεως. Theoſterictus in Vita S. Nicetæ Conf. n.36. καὶ ἐπιβὰς εἰς ἀκάτιον, διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς ἓν τῶν αὐτοῦ μετοχίων, κἀκεῖσε διῆγεν ἐν νηστείαις καὶ προσευχαῖς, &c. Occurrit rurſum n. 47. Vita Junioris Bacchi Mart. pag.80. κατήχθη ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τοῦ ἁγίου Σάβα, τῷ ὄντι ἐν Ἱεροσολύμοις, τὸ λεγόμενον παρὰ τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν μετόχιον. Vita MS. S. Joannicij: εἰς τὴν τῶν Λευκάδων καταγωγὴν ὃ μετόχιον καλεῖν συνήθεις, μεταβαίνει. Vita S. Nili Junioris pag.124. παρήγγειλαν αὐτῷ τοῦ δοῦναι τῷ μακαρίτῃ μοναστήριον, εἰ ἂν θέλῃ ἐκ τῶν τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βενεδίκτου μετοχίων. Sancitum Manuëlis Charitopuli Patr. Conſtantinopol. lib.3. Juris Græco-Rom. ὁ γὰρ ἐκδεδωκὼς τοῦτο τοῖς μοναχοῖς εἰς μετόχιον, τὴν χρηματικὴν μόνην δεσποτείαν ἐκδοῦναι ἰδιώτου. Occurrit præterea ibid. pag. 238. Georgius Cyprius Patr. Conſtantinopol. in Epiſt.163. τὸ ἐν Ῥόδῳ μοναστήριον, (Ῥοδίνην αὐτὸ ἐγχωρίως καλοῦσιν) οἱ ἐξ Ἱεροσολύμων ἤκοντες οὗτοι ᾐτήσαντο λαβεῖν εἰς μετόχιον, &c. Phocas in Deſcriptione T. S. cap.14. ἐκ δεξιῶν πλησίον τῶν Ῥηγικῶν ἀνακτόρων

ἀναθέματι πίπτειν τὸ μετόχιον τῆ ὁσίε πατρὸς ἡμῶν Σάββα. Maximus Cytheræus in Synax. 13. Octob. in S. Niceta: ἐπῆγεν εἰς τὸ μετόχι, τὸ ὁποῖον ἐχάρισεν αὐτὸς εἰς τὸ μοναςήριον, &c. Deſcripſit Seldenus inter Græcas Arundellianas Inſcriptionem Chriſtianam, malè omnino exaratam, in hæc fermè, quantum aſſequi licuit, verba: EI. TIC. ΘΕΛΗCΗ. Η. ΠΕΙΡΑΘΗ. ΔΟΥΝΑΙ. ΤΗΝ. ΜΟΝΗΝ. ΤΑΥΤΗΝ. . . . . EIC. ΜΕΤΟΧΙΟΝ. ΩC. Η. ΜΟΝΗ. ΜΕΓΑΛΗ. ΜΙΚΡΑ. ΕΙΗ. &c. Occurrit præterea apud Leonem Grammaticum in Baſilio pag. 472. Pachymerem lib 4. c. 8. lib. 8. cap. 6. in Menæis 26. April. &c. Vide Gloſſar. med. Lat. in *Metochium*.

ΜΕΤΡΕΙ͂Ν, *Numerare*, *Computare*, καταλογίζεσθαι, ἀριθμεῖν. Μετρητὰ, *Numeratò*, ἐκλογιςικῶς.

ΜΕΤΡΗΤΙΚΙΟΝ, μετρητικὸν, *Menſuraticum*, quod Deſcriptoribus pro menſurandis agris dabatur. Nam pro modo agrorum tributa agraria penſitabantur. Manuël Comnenus Nov. 2. lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 153. ἀλλ' ὐδὲ δικαιώματα ἐπὶ τύτοις ἐπιζητεῖν, ὐ καπνικὸν ἀναλαμβάνεσθαι, ὐ μετρητίκιον, ὐχ ἕτερόν τι οἱονδήποτε τῶν φορολόγημα εἰς κέρδος τοῖς ἀναγραφεῦσιν ἐπινοούμενον. Rurſum pag. 154. πλὴν τῇ τοιαύτῃ προφάσει ὐκ ἐξέςαι τοῖς δηλωθεῖσιν ἀπογραφεῦσιν ἢ καπνικὸν ἀπαιτῆσαι, ἢ μετρητικὸν, ἢ χειρῶν δόσιν, ἢ ἑτέραν ὁποιανδή τινα εἴσπραξιν ἀπὸ τῶν ὁπωσδήποτε ἀκινήτων αὐτῶν, &c. In Novella 4. ejuſdem Manuëlis eodem lib. 2. pag. 159. vetantur ἀναγραφεῖς, ſeu *Deſcriptores*, τὰ τῶν μοναςηρίων ἀκίνητα ἀναγράφεσθαι, ἢ καπνολογεῖν, ἢ ἀναζητεῖν μέτρα γῆς, ἢ παροίκων ποσότητα, &c. Novella 1. ejuſdem Manuëlis Comneni pag. 151. ἐὰν τυχὸν δώρημα αὐτῶν παροίκων ἄπορος εἴη, ἢ μέτρον γῆς, ἢ αὐτουργιά τινα ἐκαίνισαν ἐν τοῖς τοιούτοις κτήμασι.

Μετριατικὸν, ſimili notione, in Diplomate Andronici Junior. apud Phranzem lib. 3. cap. 24. καθελκόμενοι εἰς ἀπαιτήσεις καμπανιςικῦ, μιτατικῦ, ζυγοςατικῦ, μετριατικῦ, &c.

ΜΕ΄ΤΡΙΟΝ, *Laurus*, Δάφνη, apud Interpolat. Dioſcor. c. 729.

ΜΕΤΡΙ΄ΣΤΡΑ, certa aquæ menſura in Aquæductibus. Typicum MS. Monaſterij τῆ Κεχαριτωμένης c. 69. ubi de aqua in idem Monaſterium inducenda: γινόμεναι δὲ μετρίςραι δύο ἰσόμετροι. An legendum μετρίται. Apud Cleopatram in Coſmetico, ὁ μετρίτης continet ξέςας ιβ.

ΜΕΤΡΙΟ΄ΤΗΣ, *Mediocritas*, quâ voce utebantur Patriarchæ præſertim, cùm de ſe loquebantur, aut cùm ſcribebant. Leontius Presbyter in Vita MS. S. Gregorij Acrigentini: καὶ λέγει ὁ Ἐπίσκοπος, Πόθεν παραγίνεσαι πρὸς τὴν ἡμετέραν μετριότητα. Michaël Cerularius in Edicto de projecto Pittacio: γράμμα πρὸς τὴν ἡμετέραν μετριότητα διὰ Στεφάνυ — ἐξαπέςειλεν. Adde Concil. IV. Conſtantinopolit. pag. 1289. Photium Epiſt. 5. in Addit. Jus Græco Rom. pag. 206. & alibi non ſemel, Cantacuzenum lib. 4. c. 23. p. 799. & Archieraticum Haberti pag. 558. 561. 570. 571. & ſeqq. Soli Patriarchæ hac utendi formulâ Jus competiiſſe innuunt præterea ſalutationes Epiſtolar. Pontif. μητροπολίτην ἕτερον ὐκ οἶδαμεν γράφοντα, Ἡ μετριότης ἡμῶν, εἰ μὴ μόνον τὸν Θεσσαλονίκης ἐν τοῖς ὑπ' αὐτῶν. ἐγένετο δὲ τῦτο πυρὶ ἐν τῇ ἡμέραις τῆ βασιλέως τῆ Καλλιζηνῦ, ὅτι καὶ οἱ πρῶτοι τῆ Θεσσαλονικέων ἐκκλησιαςικῶν ἔβαλον τὺς ςαυρὺς ἐν τοῖς σκιαδίοις αὐτῶν. Nec nupera hæc formula. Vegetius in Prologo ad lib. 3. *Quæ per diverſos Auctores librôſque diſperſa, Imperator Auguſte, mediocritatem meam adbreviare juſſiſti.*

ΜΕ΄ΤΡΟΣ, *Numerus*, Ἀριθμὸς, in Cotona pretioſa.

ΜΕΤΩ΄ΠΙΟΝ, ἡ χαλβάνη, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Galbanum*. Vide Ruellium lib. 3. cap. 53.

ΜΕΤΩ΄ΠΙΟΝ, *Frontale*, *Armatura frontis Equi*. Philemon in Lexico Technologico MS. ἀπὸ προσώπυ δὲ τὸ ἐνώπιον, ὁ παρῆκται καθ' ὁμοιότητα τῆ ἐνώπιον, μετώπιον ἐςι δὲ καὶ παρώπιον, τὸ περὶ τὰς ὄψεις τῆ ἵππυ δέρμα, ὅπερ οἱ Θωρηκτικοὶ παρώπιον λέγυσι. Conſtantinus Porph. in Tacticis: σελινᾶτα σιδηρᾶ μετὰ καρφίων αὐτῶν, σκύλια, ῥινία, μετώπια ἱππαρίων, ςηθάρια ἱππαρίων ἢ σιδηρᾶ, ἢ ἀπὸ κενδύκλων. Vide Ἀλῦκιον.

Προμετώπιον, eâdem notione. Scholiaſtes MS. Æſchyli in Septem ad Thebas: ἀμπυκτῆρες, κυρίως οἱ κορυφιςῆρες, τὰ λεγόμενα προμετώπια. Leo in Tactic. c. 5. §. 4. προμετώπια ἵππων, ςηθάρια ἵππων, ἢ ἀπὸ κενδύκλων, περιτραχήλια ἵππων ὁμοίως. Idem Conſtantinus in Tacticis: τὰ δὲ ἱππάρια ἐξαιρέτως τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν λοιπῶν ἐπιλέκτων ἐχέτωσαν προμετώπια καὶ ςηθάρια ἢ σιδηρᾶ, ἢ ἀπὸ κενδύκλων, ἢ νευρικά. Eadem verba habet Mauricius lib. 1. Strateg. cap. 2. pag. 22. ſimilia etiam idem Leo cap. 6. §. 8. Phavorinus: Προμετωπίδιον, τὸ ἔμπροσθεν τῆ μετώπυ. Philemon in Lexico Technologico MS. καὶ φάλαρα, τὰς προμετωπιδίας ἀσπιδίσκυς, τὴν κόσμησιν φησὶ τὴν κατὰ τὸ μέτωπον τῶν ἵππων, ἢ τὰ τῶν γνάθων σκεπάσματα. Idem Leo cap. 6. §. 31. τὰς δὲ ἵππυς κατάφρακτον παραπλευρίδιοις καὶ προμετωπιδίοις, ἤγυν τὰ πλευρὰ καὶ τὰς κεφαλὰς, καὶ τὰς τραχήλυς τῶν ἵππων διὰ κλιβανίων ἢ λωρικίων, ἢ ἄλλης ὕλης καλύπτειν. Nicetas in Man. lib. 5. num. 3. ἀλλ' ἦν ὁρᾶν τῶν ἵππων αὐτῶν διαδήματα μασχαλιςῆρας προφανέντων καὶ προκειμένων προμετωπίδια καὶ προςερνίδια τῶν βλημάτων ἐρύματα. Libanius in ἐκφράσει 4. apud Allatium: οἱ δ' ἐφ' ἵππων ἐλαύνυσι Νισαίων, τῶν μὲν τὸ πολεμικὸν τρόπον ἐσκευασμένων, προμετωπιδίοις τε καὶ ςερνιδίοις, καὶ παραπλευριδίοις. Vide Κεφαλαρία.

ΜΕ΄Χ λευκὸν καὶ ἐρυθρὸν, τὸ σάνδαλον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΕΧΑΝΙΑ΄ΖΕΙΝ, *Mutilare*, *Lædere*, *Inutilem reddere*, Gallis olim, *Mehaigner*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. in *Mahemium*. Italis *Magagnare*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. c. 244. εἰ δὲ ἂν ἔνι τὸ ἐκεῖνον ὅπυ ἄτεν τὸ κλέψιν τὸ ψοφισμένον, ὐ (*vel*) μεχανιασμένον, ἂν ἔνι καβαλλάεις, ὐ βυργίσιες, ὄχι λῆςιος, τὸ δίκιον κρίνει, &c. Occurrit ibi pluries.

ΜΕΧΙΑΚΟ΄Σ, *Medius*, Μέσος, in Gloſſis Græcobarbaris.

ΜΗΔΕ΄ΝΑΣ, *Nemo*, *Nullus*, ὐδεὶς, μηδείς.

ΜΗΔΕΤΙΠΟΤΕ΄ΝΙΟΣ, *Nihili homo*, ὐτιδανὸς, ὐδαμινός.

ΜΗΔΙΚΑ΄ΡΙΟΝ, Herbæ ſpecies, neſcio an ea quam Botanici μηδικὴν vocant, de qua Ruellius & alij. Μηδικὴν, ἐλένιον interpretatur Dioſcoridis Interpolator cap. 80. *Medium*, cap. 600. Achmes Onirocrit. cap. 208. Ἐκ τῶν Περσῶν, περὶ μηδικαρίυ. Τὸ μηδικάριον εἰς πλῦτον καὶ αὔξησιν καὶ πρόσωπον διακρίνεται ἅπαξ γὰρ σπαρὲν, ἐφ' ἔτη ἔτεσι γεωργεῖται. Infrà: ὅτι αὐτὸς ἐκεῖνος ἔσπειρεν ἐκ τῶν μηδικαρίυ.

ΜΗΔΟΥ΄ΣΑ, *Lonchitis*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 567. ubi à Latinis *Veneriam* & *Lanceolam* appellari obſervat.

ΜΗΖΗ΄ΘΡΑ, *Caſeus Laconicus*, *Miſithrans* nam & hodie Lacedæmon *Miſithra* appellatur. Hieron. Germanus: *Ricotto*, μύσιθρα, μυζίθρα. *Ricotta. Caſeus ſecundarius*, exponitur à Cruſcanis. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Ἀθότυρον, Μυζίθρα: Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

> Οὐδὲ πιόπικον τυρὴ, πυκάμενον μὲ τὸ γάλα,
> Οὐδὲ μυζήθρας ἁπαλαῖς, καὶ τὰ τυρία τὰ ἄλλα.

Vide Ἀθότυρον.

Μυζίθρα. Agapius Cretenſis in Geoponico c. 67: ἡ μύζιθρα ὅταν εἶναι καὶ αὐτὴ τοπικὴ, καὶ ἀπὸ γάλα καλὸν,

 εἶν

δὲν βλάπτει. Et cap.184. ὅταν τυροκομήσῃς τὸ γάλα, καὶ κάμῃς τὴν μυζήθραν, &c.

ΜΗ'ΚΟΘΕΝ, *E' longinquo*, *Procul*, *Eminus.* Vox Græcis veteribus ignota. Apophthegmata Patrum in Macario num.33. οἱ ἀπὸ μήκοθεν ἔρχονται πρός με. Conſtantinus de Adm. cap.29. ἡ δὲ (ζυπανία) Δαλενοῦ μήκοθέν ἐστι τῆς θαλάσσης. Occurrit rurſum cap. 31. Extr. Mauricius lib.12. cap.3. εἰς τὸ ῥίπτειν μήκοθεν βηρύτλας καὶ σφενδόβολα. Et pag.346. ἵνα ἐν καιρῷ προφαθέντων δρομόνων βαλλόμεναι ἀποσβῶσι μήκοθεν τοὺς ἐπερχομένους ἐχθρούς. Germanus Patr.Conſtantinopol. Orat. in S. Dormit. μήκοθεν κινήσας τοῦ κηρύγματος.

ΜΗ͂ΚΟΣ, pro Libri ſeu Voluminis forma, in Indice MS. Bibliothecæ Monaſterij S.Trinitatis Inſulæ Chalces: Μῆκος πρῶτον. Μῆκος πάμπρωτον. Μῆκος κατάπρωτον. Μῆκος πρωτοδεύτερον. Μῆκος δευτερόπρωτον. Μῆκος τρίτον μικρόν.

ΜΗ'ΚΩΝ ἀφρώδης, Herba quæ χαμαισύκη Dioſcoridi dicitur: apud ejus Interpol.2.751.

ΜΗΛΑ'ΝΘΗ, & Μηλολόνθη, εἶδος βοτάνου in Gloſſis MSS. ex Cod. Colberteo 2218. Vide χρυσοκάνθαρον.

ΜΗΛΙΑ'ΡΙΟΝ. Vide in Μιλιάρεσιον.

ΜΗΛΟ'ΚΑΡΠΟΣ, *Ariſtolochia*, apud Interpolat.Dioſcor.cap.410. & Apul. c.19.

ΜΗΛΟΛΟ'ΝΘΗ. Vide in Μηλάνθη.

ΜΗ͂ΛΟΝ. Leo in Tactic. cap.6. §.25. ex Cod. Reg. ἐπιλέκτους τῆς ἀκίας ἔχειν καὶ ζάβας, ἤτοι λωρίκια, εἰ μὲν δυνατὸν ὅλους· ἐπεὶ κἂν δύο τοὺς πρώτους τῆς ἀκιῶν· κατὰ δὲ τῶν μήλων, ἤτοι τῶν ὤμων τῆς ζάβας, φλαμμουλίσκια μικρά. Ubi editio Checi: κατὰ δὲ τοὺς ὤμους τῆς ζάβας, &c. Mauricius lib.12. Strateg.cap.4. κασσίδια ἔχοντα τυφία μικρά, καὶ φλάμμυλα κατὰ τῶν μήλων. In quem locum vide conjecturas Schefferi. Meminit Athenæus τῶν μηλοφόρων αὐλῆς. Ij autem erant apud Perſas δορυφόροι, πάντες ἔχοντες ἐπὶ τῶν συραύων μῆλα χρυσᾶ.

ΜΗ'ΛΟΝ, Nummus Imperatorum Conſtantinopol. ſic appellatus, non ab ovis figura in eo efficta, uti cenſet Meurſius, cùm nulli extent ejuſmodi, nec cuſi unquam fuerint, ſed quòd forma rotunda fuerint, cùm alij *Caucij*, ſeu *Cavi*, alij *Quadrati*, (tametſi quadratos, niſi fortè æreos, videre haud contigerit) uti cenſet Cujacius ad Novell. Juſtin. 105. cap.2. §.1. τὸ μὲν γὰρ καὶ χρυσίον διαῤῥίπτειν ἀνείσθω τῇ βασιλείᾳ, ᾗπερ μόνῃ καὶ χρυσὸν περιφρονεῖν ἡ τύχης δίδωσιν ὄγκος· ἄργυρος δὲ ὁ μετὰ χρυσὸν εὐθὺς τιμιώτατος, γένοιτο ἂν καὶ τοῖς ἄλλοις Ὑπάτοις φιλοτιμία πρέπουσα. τοῦτον ἐφίεμεν αὐτοὺς ῥίπτειν ἔν τε τοῖς καλουμένοις μιλιαρησίοις, καὶ μήλοις, καὶ καυκίοις, καὶ τετραγώνοις, καὶ τοῖς τοιούτοις. Ubi vetus Interpres: *Et hæc ſinimus eos ſpargere in his quæ vocantur Miliariſia, & Mela, & in Caucis, & Quadrangulis, & talibus.* Haloander verò: *Tam in Miliarenſibus, ut vocant, id eſt Didrachmis, quàm Ove & Cyatho ſignatis*, &c. Quaſi verò extent horum temporum nummi, qui haſce figuras exhibeant.

ΜΗΛΟΠΕ'ΠΩΝ, *Malum Peponicum*, Gall. *Melon.* Apud Galenum lib. 2. de Cibor. facultat. Anonymus MS. de Diæta: κιθάριν ἑψόμενον, κολοκύνθαι, πέπονες, μηλοπέπονες, ἀγγούρια καὶ τετραγγούρια, καρίδια χλωρά, &c. Vide Andernacum ad lib.1. Pauli Æginetæ c.13. & Gorræum.

ΜΗ͂ΛΟΣ. Vide in Μάδιον.

ΜΗΛΟΥ'ΤΖΙΟΝ, *Parvum pomum.* Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod.Reg.

Μηλούτζια καὶ φοίνικας, σύκα, καὶ καρυδίτζια.

ΜΗΛΩΤΗ', *Melote*, *Pellis ovina*, Monachorum veſtimentum. Erotianus in Lexico Hippocratis: ἰξάλη, τελείας αἰγὸς δέρμα, ἣν μηλωτὴν καλοῦσι. Eudocia in Ioniis MSS. Μηλωτὴ, ἡ δορὰ τοῦ προβάτου. Lexicon MS. adeſpoton: μῆλα, πάντα τὰ τετράποδα, ὅθεν καὶ πᾶσα βύρσα μηλωτὴ καλεῖται. Gloſſæ Lat.Gr. *Pellis lanata*, μηλωτὴ, ἀρνακίς. Adde Auctorem Etymologici in Μῆλα & Μηλωτή. Evagrius Monachus de Veſtibus Monachorum Ægypti, MS. τὴν δὲ μηλωτὴν ἔχουσιν οἱ πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, καὶ φιμοῦντες μὲν πάντα τὰ τοῦ σώματος ἄλογα πάθη. Palladius in Vita S. Chryſoſtomi pag. 57. de quibuſdam Monachis: οἵ τινες ἐξ αὐτῶν λαβόντες αὐτῶν τὰς μηλωτὰς, ἐξέρχονται εἰς τὴν Παλαιστίνην. Hieronymus Dalmata in Hiſt. MS. Sanctorum Ægypti, ubi de Tabenneſiotis: μεγάλην ἔχοντας πολιτείαν, καὶ μηλωτὴν φοροῦντας. Idem fol.172. τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ περὶ τοὺς ὤμους περιθέμενος. Palladius Cappadox in Hiſt. Lauſiaca cap.38. ἕκαστος αὐτῶν ἐχέτω μηλωτὴν αἰγείαν εἰργασμένην λευκήν. Ita cap.70. 83. 88. Vide præterea Socratem lib.4. cap.24. Paralipomena de S. Pachomio n.29. Regulam ejuſdem Pachomij n.29. Zachariam Pap.lib.2. Dialog.cap.7.&c.

Μηλωτάριον: eâdem notione. Gloſſæ MSS.Reg.Cod. 1673. μηλονόμος, ὁ τὰ πρόβατα νέμων, ὅθεν καὶ τὰ δέρματα, μηλωτάρια. Eadem habentur in Epimeriſmis Herodiani MSS. Joannes Moſchus cap.3. ὁ δὲ πρεσβύτερος Κόνων λαβὼν τὸ μηλωτάριον αὐτοῦ, ἀνεχώρησεν. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ c.13. καὶ ἐκίνησε τὸ ἑαυτοῦ μηλωτάριον ἔμπροσθεν αὐτοῦ. Adde cap.23. Apophthegmata Patrum in Beſarione num.4. καὶ λαβὼν ὁ γέρων τὸ μηλωτάριόν μου, ἀπῆλθεν ὡς λίθου βολήν. Ita in Joanne Cœnobita, in Macario n.5. & in Notio n.2. & in aliis Scriptoribus laudatis in Gloſſ.med.Lat.in V. *Melote.* Vide in Μάλη.

ΜΗΝΑΙ͂Α, *Menæa*, dicuntur volumina cujuſque diei & cujuſque Sancti officia continentia, in duodecim menſes diſpertita, in quibus deſcribuntur præterea eorundem Sanctorum, quorum feſtum agitur, Vitæ aut Martyrij compendia, quæ Συναξάρια vocant. Quæ quidem Menæa in tot volumina, quot ſunt menſes, diſtribuuntur. Interdum tamen ex iis habentur quædam redacta in ἐπιτομήν, ac in duo duntaxat volumina diſpertita, ſingula ſex menſes continentia, quæ vulgò Anthologij titulum præferunt, ut in Cod. Colberteo 4365. Ἀρχὴ σὺν Θεῷ, Ἀνθολόγιον περιέχον τὴν ἅπασαν ἀκολουθίαν τῶν ἓξ μηνῶν, à menſe Martio ſcilicet ad Auguſtum. Gennadius περὶ τῆς ἀπολαύσεως τῶν ἁγίων, cap.4. ἐν ἡμῖν δὲ καὶ μάλα καλῶς σώζονται καὶ ᾄδονται μετὰ μελῳδιῶν καθ' ἡμέραν καὶ Μηναῖα, καὶ Τριῴδια, καὶ Λόγοι. Neque tamen ſemper & ubique Menæi Officia continuâ ſerie decantantur, ſed interdum ex eo in Officiis quotidianis excerpuntur Canones, Troparia, & alia id genus cantus, quæ in ſolemnitatibus Sanctorum in Eccleſia cantantur. Euchologium pag. 187. καὶ ψάλλομεν ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δὶς, καὶ τὸ Μαρτυρικὸν, καὶ τὰ τρία προσόμοια τοῦ Τριῳδίου, καὶ τοῦ Μηναίου τὰ τρία εἰς στίχους δ'. Et pag.201. μετὰ δὲ τὸ, Κύριε ἐκέκραξα, ψάλλει τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Μαρτυρικὰ καὶ τοῦ Μηναίου. Triodium: τοῦ δὲ Μηναίου τὴν ἀκολουθίαν ψάλλομεν εἰς τὰ ἀπόδειπνα τῇ παρασκευῇ ἑσπέρας. Liturgia Præſanctificatorum: ψάλλει τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Μαρτυρικὰ, καὶ τοῦ Μηναίου. Præterea Synaxarium ex Menæis exceptum legitur. Idem Triodium: ὀφείλει τοίνυν τὸ τοῦ Μηναίου συναξάριον ἐν τῇ ἑβδόμῃ πρῶτον, ὡς ἔθος, ἀναγινώσκεσθαι. Extant Jambi apud Joannem Euchaitorum Metropol. pag.69. εἰς τὰ δωρηθέντα Μηναῖα εἰς τὰ Εὐχάϊτα.

ΜΗΝΑΙ͂Α, *Menſtrua diſtributiones, quæ Eccleſiæ Officialibus fieri ſolent.* Vide Euchologium Goari pag.270.287. Hinc

Μηναι

Μηνιαρόγιον, *Menſtrua roga*, de qua voce, in Ῥόγα.

Μηνιαῖα, eâdem notione, in Nov. 59. Juſtiniani cap. 1. 2.

Μηνιαῖα, *Menſtrua mulierum*, apud Joan. Moſchum in Limon. cap. 205.

ΜΗ'ΝΑΣ, *Menſis*, Μὴν. Gloſſæ Græcobarb. μὴν, ὁ μήνας. Alibi: ἡ γυναῖκα ὁπȣ̃ θωρεῖ καθημερινὸν, ἤγουν κατὰ μῆνας τὰ συνήθειά της. Achmes Onirocrit. cap. 251. εἰ δὲ ὑφάνῃ ἕνα, δηλοῖ ἡμέραν μίαν, ἢ ἐνιαυτὸν ἀγαθόν.

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ'Ν, Tributi Genus, in Diplomate Andronici Junioris pro Monembaſiotis, apud Phranzem lib. 3. cap. 24. καστροκτισίας, κατεργοκτισίας, μαγγανείας, ἀπληκτικοῦ, ἐξωπρασίας, κοσμιατικοῦ, καπηλιατικοῦ, μηνιατικοῦ. Μηνιαῖον, apud Symeonem Logothetam in Porphyrog. num. 38. μηνιαῖαι ἀννῶναι, apud Cedrenum an. 16. Anaſtaſij.

ΜΗ'ΝΙΟΝ, *Paonia*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 165.

ΜΗΝΙ'ΣΙΟΣ, *Menſtruus*, μηνιαῖος. Theophanes an. 16. Anaſtaſij: μηνισίας ἀννώνας προσέταξεν αὐτοῖς λαμβάνειν.

ΜΗΝΙΣΤΕ'ΡΙΟΝ, *Miniſterium*, Gloſſæ Lat. Gr. *Abaci*, *Delfica*, Μινιστέριον. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Miniſterium*.

ΜΗΝΟΛΟΓΕΙ͂Ν, *Menſem adſcribere Conſtitutioni, aut cuivis alij ſcripto*, quod Imperatoris duntaxat erat, cùm menſem & indictionem ſuâ ipſius manu literis rubeis, ſeu ex cinnabari exarare, in ipſo diplomatis contextu, διεξοδικῶς, id eſt expanſis & diductis characteribus, nomen verò ſuum non adderet, quia ſcilicet deſcriptum legebatur in Bulla Diplomati appenſa, quæ ſubſcriptionis vicem fungebatur. Totum hunc ritum diſcere eſt ex Novellis Imperatorum inferioris ævi, ac præſertim ex Novella Manuelis Comneni de Judicibus, quæ ſic clauditur: Εἶχε τὸ, μηνὶ Μαρτίῳ ιδʹ. δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς βασιλικῆς καὶ θείας χειρὸς, καὶ τὴν συνήθη δίπλυχον προσκυνητὴν βούλλαν, καὶ τὸ, Διὰ τοῦ Λογοθέτου τοῦ δρόμου τοῦ Ἁγιοθεοδωρίτου Μιχαὴλ, καὶ ἔξωθεν, τὸ, Ἀπελύθη μηνὶ Ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνος ιδ. ἔτους ϛχοδ. Hanc igitur Menſis & Indictionis appoſitionem μηνολόγημα appellabant. Balſamon de Jure Patriarcharum in Monaſteria lib. 2. Juris Græco Rom. pag. 141. & ad Can. 19. VII. Synodi pag. 323. Ed. Oxon. Πρόσταξις ἀοιδίμου Βασιλέως κυρίου Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ μηνολόγημα φέρουσα, τοῦ Δεκεμβρίου, μηνὸς τῆς ἰ. ἐπινεμήσεως. Pachymeres lib. 7. c. 1. αὐτὰ: ὁ δὲ ταχέως ἄρτι πρώτως μηνολογησάμενος πρόσταγμα, τῷ Πατριαρχεῖ ἐπέστελλε, γράψας δι' ἀπορρήτων καὶ τῷ μεγάλῳ Τζαυσίῳ, &c. Infrà: τῷ δὲ γε συγγραφεῖ παρέχει τὸ πρόσταγμα ἐρωτῆσαι εἰ αὐτὸς ἔχοι γνῶναι διαστοχασάμενος, οὗ τινος ἂν εἴη τὸ μηνολόγημα.

Solius verò Imperatoris fuiſſe μηνολόγημα, vel ex eo patet, quòd cùm Michael Palæologus Andronicum filium Imperatorem dixiſſet, illi tamen menſem & indictionem Conſtitutionibus ac præceptis apponere literis cinnabaricis haud conceſſerit, ſed nomen ſuum duntaxat. Idem Pachymeres lib. 4. c. 29. ἐδόθη δὲ καὶ προστάσσειν καὶ ὑπογράφειν βασιλικῶς, πλὴν οὐ μηνολογεῖν, ὡς ἔθος τοῖς Βασιλεῦσιν, ἀλλὰ γράφειν δι' ἐρυθρῶν οἰκείᾳ χειρὶ, Ἀνδρόνικος Χριστοῦ χάριτι Βασιλεὺς Ῥωμαίων. Nicephorus Gregoras lib. 4. pag. 79. Edit. Genev. ἐπέτρεψε αὐτῷ ὁ πατὴρ καὶ δι' ἐρυθρῶν ὑπογράφειν γραμμάτων προστάγματα, οὐ μέντοι μῆνα καὶ ἰνδικτον, ἀλλὰ Ἀνδρόνικος Χριστοῦ χάριτι Βασιλεὺς Ῥωμαίων. Scribit præterea idem Pachymeres lib. 7. cap. 1. eundem Andronicum, poſt Patris exceſſum, tum demum diplomatibus menſem & indictionem appoſuiſſe: ἄρτι πρώτως μηνολογησάμενος πρόσταγμα. Et lib. 6. cap. 31. Michaëlem, cùm in extremis ageret, primam Novembris menſis literam deſignaſſe, nec potuiſſe diſtinctis apicibus reliquum vocabuli explere. Sed dubium hîc ingeri poteſt, cur Michaël Andronico filio menſem & indictionem Conſtitutionibus apponere non permiſerit, nomen verò literis puniceis deſcribere non abnuerit, cùm ex aliquot Novellarum ſubſcriptionibus nomen haud appoſuiſſe Imperatores colligatur. Certè vel inde colligere licet nec Bullam appoſuiſſe Andronicum, quæ, ut attigi, quoad Imperatores, ſubſcriptionis vicem obtinebat.

Ita porrò Imperatores Conſtantinopolitani Conſtitutionibus & præceptis menſem & indictionem apponebant, ut ferè ſemper menſis diem omitterent, ut obſervare licet in Jure Græco-Romano parte 1. pag. 123. 126. 134. 138. 149. 154. 165. & ex Allatio in Diſſerr. de Libris Eccleſ. Græcor. pag. 170. quomodo Regum noſtrorum Diplomata, quæ Sigillum ex cera viridi præferunt, vulgò *Chartres* appellata, habent menſem & annum tantùm adſcriptum: dixi, *ferè*, neque enim ſemper, ut ex eodem Jure Græco-Rom. pag. 118. & Novellis Manuëlis Comneni de Judicibus, & de Feriis liquet.

Sed & Patriarchas Conſtitutionibus ſuis menſem tantummodo cum indictione omiſſâ nominis adſcriptione, interdum appoſuiſſe teſtatur præ cæteris Germani Patr. Conſtantinopolitani Sancitum in eodem Jure Græco-Rom. pag. 235. in cujus fine hæc habentur: ἡ συνήθης μολιβδίνη βοῦλλα· καὶ ὄπισθεν ἐν τῇ συμπήξει τῆς βούλλης, Τῷ μηνὶ Ἰουλίῳ, Ἐπινεμήσεως ἡ. Et pag. 151. in fine diplomatis Pachomij Patr. Conſtantinopol. hæc ſcribuntur: εἶχε δὲ καὶ διὰ τῆς τιμίας Πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ, μηνὶ Ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνος ιβʹ. Habeo præ manibus Scriptum authenticum Chriſtobuli Archiepiſcopi totius Cypri & novæ Juſtinianæ, quo Scevophylacis officium cuidam confert, quod hiſce verbis clauditur: καὶ ἐδόθη ἐν μηνὶ τῷ καμβρίῳ. Deinde literis cinnabaricis majoribus & in ipſum contextum evadentibus, hæcce deſcribuntur: τῷ μηνὶ Ὀκτωβρίῳ. Vide notas noſtras ad Alexiadem Annææ pag. 254.

Cæterùm Juſtinianus in Novella 47. cap. 1. præcipit ut in omnibus inſtrumentis publicis præponatur nomen Imperatoris, deinde Conſulis, tertiò, indictionis, menſis & diei.

ΜΗΝΟΛΟ'ΓΙΟΝ, Liber Eccleſiaſticus Græcorum, qui Latinis vulgò *Martyrologium* dicitur, in quo Sanctorum vitæ quolibet die per totum annum ſummatim exponuntur, vel certè nomina recitantur, ex quo non ſemel quæ ibi habentur in Μηναῖα referuntur. Ejuſmodi ſunt Menologium ex verſione Cardinalis Sirleti Editum to. 5. antiquar. Lection. Caniſij, Μηνολόγιον Baſilio Porphyrogenito Bulgaroctono Imperante ejúſque juſſu exaratum, quod aſſervatur in Bibliotheca Vaticana, unde excerpta ſunt quæ deſcribuntur in Actis Sanctorum Bollandinis, & de quo copioſè egit Allatius in Diſſert. 1. de Lib. Eccl. Græcor. pag. 83. 84. 85. 86. denique Menologium ex Menæis Græcorum erutum, & in linguam vernaculam verſum à Maximo Margunio Cytherorum Epiſcopo, Venetiis ab Antonio Pinello an. 1529. in 4. Editum. Aliud eſt

Μηνολόγιον quod τῶν λʹ. ἡμερῶν περὶ ἀρρωστημάτων vocant, cujuſmodi habetur hoc titulo in Cod. Reg. 945. nunc 3177. fol. 330. in quo quid ſingulis diebus menſis ægris ſperandum vel timendum deſcribitur.

ΜΗΝΤΖΙΒΗΡΙ'Α, *Fraus*, *Ψευδία*, in Corona pretioſa.

pretioſa, id eſt, ut ait Vir Doctus, *Mentio veri*, qui verum mentiuntur. Gloſſæ veteres, *Mentio*, μνήμη. Et *Mentor*, *Inventor*, in aliis MSS.

ΜΗΝΥΜΑ, *Renuntiatio Patriarchæ* vel *Epiſcopi*, cùm ſcilicet per ſuffragia eligitur in Pontificem, deinde ab Imperatore datâ virgâ paſtorali προβάλλεται: undè duplex μήνυμα, (ſeu ut à Codino appellatur cap. 20. num. 2. duplicem σφραγῖδα,) ſtatuunt Græci: prius μήνυμα Malaxo in Hiſt. Patriarch. τὸ μικρὸν appellatur, alterum verò τὸ μέγα, & προβολὴ, vel πρόβλησις, quâ ſcilicet ab Imperatore in Patriarcham promovetur, cùm ante hoc ſecundum μήνυμα, ſeu *ſuffragium*, ὑποψήφιος, id eſt *Electus*, duntaxat indigitetur. Id porrò à temporibus Nicephori Phocæ manaſſe videtur, qui ut ſcribunt Scylitzes pag. 658. & Zonaras pag. 162. omni auctoritate Epiſcopos deſignandi ſibi vendicatâ, edixit ne injuſſu ſuo ullus crearetur Epiſcopus, μὴ ἄνευ τῆς αὐτοῦ γνώμης καὶ προτροπῆς ἐπίσκοπον ἢ ψηφίζεσθαι, ἢ προχειρίζεσθαι, tametſi id abrogatum à Tzimiſce ſcribant.

Prius μήνυμα, ſtatim atque quis in Pontificem electus erat, ad Imperatorem deferebat Eccleſiæ Referendarius. qui inde ἀναφορεὺς τῶν πρὸς βασιλέα μηνυμάτων appellatur in Catalogo Officiorum Eccleſiæ Conſtantinopol. ex Cod. Reg. deinde Imperator & majores Eccleſiæ Officiales illud ad electum deferebant, ut eſt apud Codinum cap. 20. num. 2. καὶ διαφέρουσι τὸ μήνυμα (al. τὸ ψήφισμα) πρὸς τὸν ψηφισθέντα καὶ ἐκλεχθέντα ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ βασιλέως. Prioris iſtius μηνύματος meminit Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap. 8. pag. 171. utriuſque verò Malaxus in Hiſt. Patr. non ſemel, ac quidem ubi de Gennadio: ἦσαν δὲ ἄνδρας ἁγιώτατος καὶ εὐλαβέστατος, καὶ ὡς ἔδωκαν αὐτῷ τὸ μικρὸν μήνυμα· διὰ νὰ τὸν ἐκάμουν Πατριάρχην· τελείως δὲν ἤθελε, νὰ τὸ ἀκούσῃ, οὐδὲ νὰ στέρξῃ, διὰ νὰ γένῃ Πατριάρχης· οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Κληρικοὶ καὶ ὁ λαὸς ὅλος, καὶ στανικῶς αὐτοῦ ἔκαμαν αὐτὸν Πατριάρχην, δώσαντες αὐτοῦ καὶ τὸ μέγα μήνυμα· ἐχειροτόνησεν αὐτὸν ὁ Ἡρακλείας, &c. Idem porrò Malaxus τὸ μέγα μήνυμα datum poſt ἑσπερινὸν ὕμνον, non ſemel ſcribit, hacce formulâ: καὶ ἔδωκαν αὐτοῦ τὸ μικρὸν μήνυμα, καὶ τὸ μέγα μετὰ τὸν ἑσπερινόν. Seu ut eſt pag. 142. καὶ ἔδωκαν αὐτῷ τὸ μικρὸν μήνυμα, κατὰ τὴν τάξιν, καὶ τὸ ἑσπέρας, ἀφ' οὗ ἐψάλθη ὁ ἑσπερινὸς, ἔδωκαν αὐτοῦ καὶ τὸ μέγα. Et pag. 153. μετὰ τὴν τελείωσιν τοῦ ἑσπερινοῦ.

Sed ritum omnem electionis Patriarchæ accuratè deſcribit idem Malaxus, ubi de Electione Hieremiæ Metropolitæ Lariſſæ in Patriarcham Conſtantinopol. quippe ſub horam Veſpertinam, Benedictione ex more factâ, (τοῦ Εὐλογητοῦ) Veſpertinum, (Ἑσπερινὸν) cantatum ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους, congregatiſque Metropolitis, Epiſcopis, Clericis proceribus & universâ plebe Chriſtianâ, manibus cereos accenſos ſingulis geſtantibus, finito Veſpertino, Magnus Oeconomus, ὡς πρῶτος τῶν κληρικῶν, in medio Eccleſiæ ſtans, magnâ voce, pronuntiavit μέγα μήνυμα ad Metropolitam Lariſſæ, τὸν ἄνωθεν ὑποψήφιον, qui priùs tantùm *Electus* dicebatur, ſtantem pro foribus τοῦ ἁγίου βήματος, φερόμενον μετὰ τοῦ Πατριαρχικοῦ μανδύου, καὶ ἐπιτραχηλίου, καὶ ὠμοφορίου, eúmque ſic eſt allocutus: Ἡ θεία καὶ ἱερὰ σύνοδος τῶν πανιερωτάτων Μητροπολιτῶν, τῶν θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων, τῶν τιμιωτάτων Κληρικῶν, τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων, καὶ παντὸς τοῦ Χριστωνύμου λαοῦ, προσκαλοῦνται τὴν ἀρχιεροσύνην σου ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Λαρίσσης εἰς τὸν ὑψηλότατον καὶ μέγαν θρόνον τὸν Πατριαρχικὸν τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας. Tum novus Patriarcha actâ gratiarum actione, accepit τὸ Πατριαρχικὸν δικανίκιον, Patriarchicæ Dignitatis inſigne: deinde Pontifices ſingulatim ejus manum exoſculati, eum in Patriarchico ſolio conſtituerunt.

Atque hæc obtinuere poſt captam Urbem, ſub Turcicis Sultanis. Quomodo verò ea μηνύματα fierent ſub Imperatoribus Chriſtianis, præ cæteris rectè explicat idem Symeon Theſſalonicenſis cap. 9. pag. 174. τὸ μήνυμα δίδοται παρὰ τῶν συγκλητικῶν ἀρχόντων τῶν μεγίστων τοῦ βασιλέως· γὰρ φέρουσι τὸ πρόσωπον ὁ βασιλεὺς δὲ τὰ τῆς συνόδου ὑπηρετεῖ, ὡς Χριστοῦ κυρίου καὶ δεφένσωρ καὶ ὑπηρέτης τῆς ἐκκλησίας κατασταθεὶς, ἐν τῷ χρίεσθαι καὶ τοῦτο καθυποσχεθείς· διὸ καὶ οἱ τὸ μήνυμα λέγοντες, οὕτω φασὶν, Ὁ κράτιστος καὶ ἅγιος ἡμῶν αὐθέντης ὁ βασιλεὺς, καὶ ἡ θεία ἱερὰ καὶ μεγάλη σύνοδος προσκαλοῦνται τὴν ἁγιωσύνην σου εἰς τὸν ὑψηλότατον θρόνον τῆς Πατριαρχείας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μαρτυροῦντες, ὡς οὐκ ὁ βασιλεὺς ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὰ τῆς συνόδου μηνύει, καὶ μόνον ὑπηρετεῖ. Deinde inferiùs enarrat, ut πρόβλησις ſeu ἐνθρονισμὸς ante ordinationem perficiatur, cùm ſcilicet Imperator electionem factam probat, & ei virgam paſtoralem in manus dat, μανδύαν præterea, & Eccleſiæ ἐγκόλπιον, in arrhabonis ſymbolum ad eum mittit. Quibus recenſitis, ſic concludit pag. 175. οὕτω μὲν οὖν καὶ διὰ ταῦτα καὶ ἡ καλουμένη πρόβλησις γίνεται διὰ τὴν τῆς ἐκκλησίας τιμὴν, ἢ εἰς Χριστὸν ἀναφέρεται.

Neque ferè aliud eſt apud Græcos primum iſtud μήνυμα, quàm quod Latini *Decretum* appellant, de qua voce egimus in Gloſſario med. Latin. Utrumque porrò ſic deſcribit Sgutopulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 12. cap. 5. ἡτοιμάσθη τοίνυν ὁ Κυζίκου, καὶ ἐδέξατο τὸ μήνυμα· προσεκαλέσατο δὲ καὶ τὸν Τραπεζοῦντος, καὶ τὸν Ἡρακλείας παραγενέσθαι ἐν τῷ μηνύματι, καὶ οὐκ ἦλθον· τῇ τετράδι οὖν, καθ' ἣν ἀπεδίδοτο ἡ ἑορτὴ τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως, ἥτις ἦν καὶ τετάρτη τοῦ Μαΐου, ἦλθον εἰς τὰ βασίλεια, καὶ προεβλήθη παρὰ τοῦ βασιλέως Πατριάρχης· παρῆμεν δὲ καὶ ἡμεῖς ἐν τῷ μηνύματι. Vide Πρόβλησις.

ΜΗΝΥΜΑ, *Denuntiatio*, *Citatio in Ius*. Balſamon in Medit. de Chartophylace: τὸ δὲ λέγειν τινὰ τοὺς ἑλκομένους παρὰ τοῖς Ἐκδίκοις ὑπό τινων ἢ τῶν ἐκ τοῦ βήματος περὶ χρηματικῆς ἢ ἐγκληματικῆς οἱασδήποτε ὑποθέσεως μετακαλεῖσθαι διὰ μηνυμάτων τριῶν, &c. Ita in Novella Iſaacij Angeli pag. 171. Juris Græco-Rom.

Μήνυμα, *Epiſtola*. Anonymus Interpres Rhamplij MS. τελείωσιν, ἀπὸ κιτήματος, ἐπιστολὰς, ἢ μηνύματα.

ΜΗΝΥΤΗΣ, *Nuntius*. Gloſſæ MSS. ad Plutum Ariſtophan. ἄγγελος, μηνυτής. Gloſſæ MSS. ad Batrachom. Homeri, πρεσβεῖς, μηνυταί. Interpres Concilij Lateran. an. 1215. Can. 33. ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀποστολικοῦ θρόνου λεγάτοις καὶ μηνυταῖς, &c. *Etiam Apoſtolicæ ſedis Legatis aut nuntiis*, &c. Anonymus de Amorib. Lybiſtri & Rhodamnes MS.

Ἔμαθεν, ἐκαλεῖνόησεν ὁ μηνυτὴς ἐκεῖνος.

Alibi:

Πρῶτον νὰ πέμψω μηνυτὴν, καὶ ὡς τίνα νὰ τὸν πέμψω.

Zonaras in Aureliano, de quodam Erote: τῶν ἔξωθεν φερομένων ἀποκρίσεων ὢν μηνυτὴς, ὡς δή τινες ἱστοροῦσιν, ὠτακουστής. Hauſit ex Zoſimo.

Aliàs *Delatorem*, *Indicem*, ſignificat, ut apud Harmenopul. lib. 5. tit. 5. §. 2. Gloſſæ Baſilic. Μηνυτής ὁ ἀρχηγὸς καὶ αἴτιος γνωρισμοῦ τινος ὑποθέσεως ἢ πράγματος, ἀγνοουμένου μὲν πρότερον, μηνυομένου δὲ ὕστερον παρ' αὐτοῦ.

ΜΗΞΟΜΗΛΟΝ, *Vas in quo aſſervatur Sacra Euchariſtia ad Viaticum infirmorum*. Vide Deſcriptionem Conſtantinopolis Chriſtianæ lib. 3. numero 63.

ΜΗΡΟΥΛΗΝ, *Adonium*, Plinio, Abrotoni

genus

genus. Anonymus MS. περὶ ἀνλωνυμιῶν βοτάνων ἰατρικῶν· Ἄδωνις, Μυρέλλων. Vide Joan. Ruellium lib.3. de Natura Stirpium cap.23.

ΜΗΡΣΑΓΤΗΣ. Vide in Μυρλαΐτης.

ΜΗΣΕΥΕΙΝ. Vide in Μισα.

ΜΗΣΚΗΝΟΣ. Vide Μισκῖνος.

ΜΗΣΟΝ. In præfat. Juſtelli ad Collectionem Joannis Antiocheni pag.496. Ἰωάννου Ἐπισκόπου ΚΠ. τῆς μῆσον Εὐτυχίου, id eſt, *Tempore quo Eutychius in exilium miſſus eſt.*

ΜΗΤΑΤΟΝ. Vide in Μιτάτον.

ΜΗΤΕΡΑ, *Mater*, μήτηρ. Didymus ſeu Schol. Homeri Od. α. μητέρα. τῇ ἀρχαίᾳ συνηθείᾳ ἐγίγραπτε μητέρα ἀντὶ τῆς μήτηρ.

ΜΗΤΖΟΚΟΡΥΔΟΝ. Vide Ματζικόρυδον.

ΜΗΤΗ, Μύτη, *Naſus*, Μυκτὴρ, ῥίν. Ita Corona pretioſa & Portius. Gloſſæ Græcobarb. ἀκρώρεια ἐστὶ ἡ κεφαλὴ, ἢ ἡ μύτλη, ἢ ἡ μύτη. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Τὰ μάτια κᾶνα τὰ γλύκια, κ' ἡ μυτ' ἡ κοιλιλά σου.

Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

Οἱ χάριτες ἐχάλκευσαν τὴν μύτην τῆς ὡραίας.

Georgius Sanginatius de Partibus corporis, MS.

Καὶ ῥὶς ἡ μύτη μὲν ἐστὶ, καὶ κλίνεται ῥινός τε.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

Ὅταν τῆς πάρῃ κτὴν φολίαν ὁ ὄφις τὰ πουλία,

Τὰ ὄρνιο με τὴν μύτην του κρίνει κακὰ τοῦ ὄφιν.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἐτζάκκωσεν τη μύτη της, τὰ αἷμα τά της ἔτρεχεν.

Μύτη. Libellus de Partibus corporis, MS. ῥὶν, ἡ μύτη. Orneoſophium: κεφαλὴν μικρὸν καὶ πλατὺ ἡ μύτη αὐτοῦ λεπτή. Joannes Jatroſophiſta MS. c.7. καὶ θὲς τῆς μίαν μερίαν τῆς καλαμίου εἰς τὴν μύτην του. Prochoprodromus de ſua Paupertate MS.

Καὶ τώρα βλέπεις, φέρει τὰ μάκρη μύτη κάτω.

Adde Malaxum in Hiſt. Patr. Conſtantinopolit. pag.122.140. Contarem in Hiſt. Athenar. p.227.&c.

Μιτέα, *Affectio*, vel *vulnus naſi*, ſeu *roſtri*. In Orneoſophio Michaëlis Imp. juſſu ſcripto p.251. ita caput inſcribitur: περὶ πληγῆς ὀρνίου, ὅταν ἔχει μυτέαν, ἢ ὀνυχίαν.

Μύτις, Heſychio. Euſtathius: ἰστέον δὲ ὡς τὴν ῥῖνα μύτην καλέσαντες, οὐ φαύλως οὕτως ὠνόμασαν· ἔστι γὰρ λέξεως ταύτης χρῆσις παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐπὶ θαλασσίων μέν τοι. Ἀριστοτέλης γοῦν φησὶ τὴν σηπίαν ἔχειν, τὸ μὲν ὄστρακον ἐν τῷ νώτῳ· ἐν δὲ τῇ μύτιδι τὸν θολόν· αὕτη δὲ, φησὶ, κεῖται παρὰ τὸ στόμα αὐτὸ κύστεως τόπον ἐπέχουσα, &c. Hinc μακρόμυτζα ὑποδήματα, quæ Latini ſequioris ævi *Roſtrata* vocant, ut docuimus in Gloſſ. med. Lat. in *Pigacia*, & in *Roſtrum*, apud Græcum Interpretem Concilij Lateranenſis an.1215. cap.16.

Κουτομύτης, apud Continuat. Theophanis lib. 3. num.39. lib.4. num.22. *Simus*.

Κυτζομύτης, eâdem notione, apud Scylitzem pag. 746. Vide Κυτζός.

Κοψομύτης, *Naſo truncus*. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi in Rhinotmeto p.562. καὶ ἀπὸ τότε ὠνομάσθη Ῥινοτμήτης, ἤγουν Κοψομύτης.

Στραβομύτης, *Obtorto naſo*. Ita dictus neſcio quis apud Scylitzem pag.766.

Μύτις. Nicetas in Murtzuphlo num.4. ἡ ἀκρόχολος ῥὶν, ὁ μελάμπος ὀφθαλμός. Ubi Cod. Barbarogr. μύτις. Anonymus de Amorib. Callimachi, & Chryſorrhoes:

Ἐκεῖνον γοῦν ἐγγίζουσι τὸ μῆλον εἰς τὴν μύτην

Τοῦ Καλλιμάχου τοῦ νεκροῦ, καὶ παρευθὺς ἀνέστη.

Μύτη, *Acumen*, ὀξύτης. Prochoprodromus MS. in Hegumenum:

Βαθεῖα καλὴ κι' ἀγόρασε, καὶ φόρει τὰ ὡς τὴν μέσην

Καὶ μὴ φορῇς τὰ χαμηλὰ μὲ τὰς μακρίας μύτας.

Μαυρομύτη, quaſi dicas *Promontorium nigrum*, apud Sponium Itiner. Græc. T. 11. pag.8.

Μυτερὸς, *Acutus*, Κωνοειδὴς, ὀξύς. Μυτερώνειν, *Acuere*, *Turbinare*, ἀκονᾷν, θήγειν, ὀξύνειν. Ξεμυτώνειν, *Hebetare*, *Obtundere*, Ἐξαμβλύνειν. Ὀξύμυτον, *Cuſpis*, Γλωχίς.

Μύτλη, idem quod μύτη, *Acumen*, vel *Vertex capitis*. Gloſſæ Græcobarb. ἐξοχαῖς, ἢ κορυφαῖς, ἢ μύτλαις, ἢ κεφαλαῖς. Iterum: ἀκρώρεια ἐστὶ ἡ κεφαλὴ, ἢ ἡ μύτλη, ἢ ἡ μύτη, & alibi: ἐξοχαῖς, ὑψηλαῖς, μύτλαις τῶν ὀρέων.

Μυτλοτὸς, *Acutus*. Eædem Gloſſæ Σκιθθοτὸν, Μυτλοτὸν, ἢ κεντρωτόν.

Μύτζουνον, *Vultus*, *Facies*, *Roſtrum*, πρόσωπον, Gallis, *Muſeau*. Μυτζουναριὰ, *Larva*, *Perſona*, προσωπεῖον, μορμώ.

Στραβόμυτζον, *Qui labia habet diſtorta*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀγκυλόχειλος, στραβόχειλος, στραβομύτζουνος.

Ταλαρομύτζουνη, nomen, ni fallor, meretricis, apud Stephanum Sachlecem in Narrat. MSS. ubi deſcribit conſeſſum meretricum:

Με τὴν Ἐργίναν τὴν πλωχὴν ὁποῦν σημαδεμένην,

Με μίαν ταλαρομύτζουνην ἐνι συντριφισμένην.

ΜΗΤΗΡ Βασιλέως. Conſtantinus in Baſilij Vita num.75. Edit. Combefiſij, de quadam Danielide: ἀποδεχθεῖσα δὲ δεξιῶς, καὶ φιλοφρονηθεῖσα μεγαλοπρεπῶς, ἀναλόγως τῆς προαιρέσεως καὶ εὐγενείας αὐτῆς, καὶ μήτηρ καλεῖσθαι Βασιλέως ἀξιωθεῖσα, &c. quippe Baſilius adhuc privatus, cum illius filio ἀδελφοποιΐαν πνευματικὴν contraxerat.

ΜΗΤΡΟΚΩΜΙΑ, *Metrocomia*, *Mater vicorum*: qualis enim eſt Metropolis inter Urbes, talis eſt Metrocomia inter vicos, inquit Cujacius ad leg. 8. Cod. de Exact. tribut. lib.10. Conſtantinus Porph. Nov. περὶ δυνατῶν, &c. καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν δύνασθαι ἐκποιεῖν φυλάττεσθαι ἐκ τῶν ἀκινήτων, μόνον μέν τοι πρὸς τοὺς συγχωρίτας, ἢ ἐξ ἀνάγκης πρὸς τὰ ὑπὸ τὴν αὐτὴν μητροκωμίαν χωρία, ἤτοι ὑπὸ αὐτὴν νομιζόμενα. Hac voce utitur præterea Nicetas lib.4. Theſauri fidei Cathol. ubi de Hæreſi Valentis Arabis pag.210.

Μητροκωμήτης, *Habitator Metrocomiæ*, in Eclog. Baſilic. 55. tit. περὶ προτιμήσεως.

ΜΗΤΡΟΠΑΡΘΕΝΟΣ, Epitheton Deiparæ, apud Nicetam in Manuële lib.1. num. 4.

ΜΗΤΡΟΠΕΝΘΕΡΑ, in Nomocanone Coteleriano num.173. *Matris ſocrus*.

Μητρυοπένθερα, ibid num.161. *Noverca Socrus*.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, *Metropolis*, *Caput Provinciæ*. Μητροπόλεις τῶν ἐθνῶν, apud Modeſtinum lib. 2. Excuſat. ubi Baſil. lib.38. tit.1. §.6. μείζους πόλεις λέγονται αἱ μητροπόλεις τῶν ἐθνῶν. Procopius lib.2. de Bello Gotthico cap.23. Αὔξιμος δὲ αὕτη μὲν πρώτη τῶν ἐν Πικηνοῖς πόλεών ἐστιν, ἣν δὴ Μητρόπολιν καλεῖν νενομίκασι τοῦ ἔθνους Ῥωμαῖοι. Juſtinianus in Nov. 2. cap.2. πᾶσαι δὲ αἱ τεσσαρεσκαίδεκα πόλεις Ἐπαρχίας εἰσὶν μιᾶς, ἀφαιρουμένης μὲν οὐδετέρας αὐτῶν τῶν μητροπόλεων (Ἀμασείας δὲ φαμὲν καὶ Νεοκαισαρείας) τῆς τῆς μητροπόλεως ὀνόματος. Μητρόπολις Ὑπατικὴ Tyrus appellatur, in Concilio Calchedonenſi Act.9. pag.627.

Μητρόπολις, *Metropolis*, *Civitas in qua Metropolitanus Epiſcopus ſedet*. Neque enim ſemper Provinciæ caput hoc nomine donabatur, cùm una interdum Provincia plures contineret Metropoles, ut eſt in Novella 29. Juſtiniani cap.1. καὶ μία τὸ λοιπὸν Ἐπαρχία γενήσεται πλείους ἔχουσα μητροπόλεις· τοῦτο ὅπερ καὶ ἐν ἑτέραις ἡμῶν ἐπαρχίαις ἐστίν. Quo loco loquitur de Metropolitanis Epiſcopis. Synodus Calchedon. Act. 5. ἐγὼ γὰρ οὔτε δεήσεις ἐπιδέδωκα τῷ εὐλαβεστάτῳ Βασιλεῖ, ἵνα μητρόπολιν Βηρυτὸν ποιήσῃ· ἔθος δὲ τοῖς Βασιλεῦσι ποιεῖν τὰς μητροπόλεις. Et Act.6. ſub fin. Marcianus Imp. in publico Concilij conſeſſu, hocce verbo-

rum tenore Calchedonenſem Eccleſiam in Metropolim erigit: Εἰς τιμὴν τῆς τε ἁγίας Μάρτυρος Εὐφημίας, καὶ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος τὴν Χαλκηδονέων πόλιν, ἐν ᾗ τῆς ἁγίας πίστεως σύνοδος διεκροτήθη, Μητροπόλεως ἔχειν πρεσβεῖα ἐθεσπίσαμεν, ὀνόματι μόνῳ ταύτην τιμήσαντες, σωζομένης δηλαδὴ τῇ Νικομηδέων μητροπόλει τῆς ἀξιώματος. Adde Act. 13. extr. ubi de Nicæno Metropolitano, qui perinde nomine tenus, & ad honoris tantum prærogativam eo jure gaudebat: cùm in cæteris Nicomedienſi pariter ſubjiceretur. Sed modum ejuſmodi erectionibus ſtatuit idem Concilium Can. 12. ſcilicet, ut ὅσαι πόλεις διὰ γραμμάτων βασιλικῶν τῷ τῆς μητροπόλεως ἐτιμήθησαν ὀνόματι, μόνης ἀπολαυέτωσαν τῆς τιμῆς, καὶ ὁ τὴν ἐκκλησίαν αὐτῆς διοικῶν Ἐπίσκοπος, δηλονόθι σωζομένων αὐτῆς τῇ κατὰ ἀλήθειαν Μητροπόλει τῶν οἰκείων δικαίων. Vide Balſamon. ad Can. 38. Concilij Trull.

Μητροπολίτης, *Metropolitanus Epiſcopus.* Juſtinianus in l. 30. §. 5. de Epiſcop. audientia: αὐτὸς γὰρ ἂν καὶ Μητροπολίτης δικαίως καλεῖτω, ὁ τὴν ἐξουσίαν τῶν ὑπὸ τὴν Μητρόπολιν Ἐπισκόπων ἐκ τῶν θείων ἔχων κανόνων. Nilus Doxapatrius de Quinque Sedibus Patriarch. Ἐν δὲ ἄλλαις ἐπαρχίαις ἐν μιᾷ ἑκάστῃ ἕνα Μητροπολίτην (ἐποίησαν.) Ἐπεὶ δὲ ὑπὸ τὴν αὐτὴν Ἐπαρχίαν πολλαὶ πόλεις εἰσὶν, ἵνα μὲν ἐποίουν Μητροπολίτην, τὸν ἐν τῇ κρείττονι πόλει τῆς ὅλης Ἐπαρχίας, διὰ τὸ μητέρα ταύτην ὡσανεὶ εἶναι τῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν Ἐπαρχίαν πόλεων. Διὰ τοῦτο καὶ τὸν ἐν αὐτῇ Ἀρχιερέα Μητροπολίτην ἐκάλουν. Vide Concil. Nicænum 1. Can. 4. Antiochenum Can. 9. Sardicenſe Can. 9. &c.

Μητρόπολις τῶν ἡμερῶν, dictus dies quo Chriſti Natale celebratur, à Joanne Chryſoſtomo. Extat Epiſtola Joannis Zonaræ, ſeu Michaëlis Glycæ, 43. περὶ τοῦ πῶς ὁ Θεολόγος λαμπροτέραν τὴν ἡμέραν τῶν φώτων ἐκάλεσε τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως, ἣν ὁ Χρυσορρήμων ὁ Ἰωάννης τῶν λοιπῶν ἑορτῶν ὀνομάζει μητρόπολιν. Μητρόπολις τῶν ἀρετῶν, ἀγάπη, ſeu Caritas, apud Theodorum Edeſſenum in Capitulis practicis. c. 76.

ΜΗΤΡΟΦΑΜΗΛΙΟΣ, *Materfamilias.* Metrodorus in Martyrio Sancti Dionyſij: καὶ εὑροῦσα μέγα τροῦλον οἰκοδομὴν ἐσφράγισεν, ἣν θαυμασιωτάτην καὶ μητροφαμήλιον γυναῖκα οὐ χωρὶς ἀξίας πιστεύομεν.

ΜΗΤΥΛΗΝΑΙΑ. In Horologio ſub finem, hæc habentur: μὴν Σεπτέμβριος, ἀρχὴ τῶν Μητυληναίων προσόμοια, στιχηρὰ ἦχος δ. Deinde ſequitur Catalogus præcipuorum Sanctorum cujuſque menſis verſibus politicis, cujuſmodi legitur Nicephori Calliſti Xanthopuli Συνοπτικὴ σύνοψις τῶν ἁγίων χρόνου. Dicta verò Metylenea ab autoris nomine aut Patria.

ΜΗΧΑΝΗΜΑ, *Machina bellica.* Nicetas in Man. lib. 2. num. 2. φραξάμενοί τε ὡς εἶχον τὰ τείχη τοξόταις καὶ ζαγγράτορσι, καὶ παντοίοις μηχανήμασι περιστέψαντες, &c. Ubi Cod. alius, ξύλοις πολεμιστηρίοις. Idem in Balduino num. 2. τῶν τειχῶν ἄνωθεν κρίκανος αἰθέρισται μηχανήματα. Gregoras lib. 7. τριήρεις ἔχων ὅπλων, καὶ τειχομαχικὰ μηχανήματα. Vide Auctorem incertum poſt Theophanem pag. 434. Chronic. Veneto-Byzant. an. 1451. &c. ἑλεπόλεις μηχανικαὶ, apud Anonymum in Romano Lacapeno n. 24.

ΜΙΑ ΦΥΣΙΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. θεῖον θεῖον καὶ ὑδράργυρος διαφόρως οἰκονομηθέντα.

ΜΙΑΖ, τὸ σίδιον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1842. *Sidion malicorium.*

ΜΙΑΖΕΙΝ. Vide Μοιάζειν.

ΜΙΑΝ μίαν, *Senſim, Paulatim, Semel ac ſemel.* Apophthegmata Patrum in Antonio num. 13. λέγει αὐτῷ (venatori) πάλιν τεῖνον· καὶ ἔτεινεν. καὶ πάλιν φησὶ, Τεῖνον. λέγει αὐτῷ ὁ θηρευτὴς, ἐὰν ὑπὲρ μέτρον τείνω, κλᾶται τὸ τόξον. λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, οὕτως καὶ εἰς τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἐὰν πλέον τοῦ μέτρου τείνωμεν κατὰ τῶν ἀδελφῶν τάχυ προσρήσσουσι. χρὴ οὖν μίαν μίαν συγκαταβαίνειν τοῖς ἀδελφοῖς. Ita δύο δύο νηστεύειν, in Agathone num. 20. & ὀλίγον ὀλίγον, in Orſiſio num. 2. ὀλίγον ὀλίγον τὸ πνεῦμα ἅγιον ἀποχωρεῖ, ubi Cod. al. κατὰ μικρόν.

Ἀπὸ μιᾶς, apud Lucam cap. 14. verſ. 18. quid ſit, quærunt Eruditi: καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες. Ubi vulgata, *& cœperunt ſimul omnes ſe excuſare.* Rob. Steph. *ſimiliter.* Henric. Steph. *unanimiter*, alij *uno ore*, quaſi ἀπὸ μιᾶς φωνῆς, *una voce.* Vide conjecturas Fulleri lib. 1. Miſcell. ſacr. c. 1. & lib. 2. cap. 1.

ΜΙΑΛΟΣ. Vide in Ομιαλος.

ΜΙΑΡΟΦΑΓΕΙΝ dicuntur, *Qui immundis & vetitis carnibus veſcuntur*, cujuſmodi ſunt quæ *Morticinia* vocant. Extat in Euchologio εὐχὴ ἐπὶ τῶν μιαροφαγησάντων, pag. 670. Ubi Goarus.

ΜΙΑΣΦΩ, Prophetis ſeu Chymicis, *Cyclaminus*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 382. & Apul. cap. 17.

ΜΙΑΤΕΣΣΕΗΛΑΕ, in Gloſſis Saracenicis MSS. τὸ ζυγέλαιον.

ΜΙΒΕΛΕΤΑΙ, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. τὸ ζυλάβιον τῶν κυδωνίων, *Zulapus ex malis Cydoniis.*

ΜΙΓΑ, *Muſca*, μυῖα, in Corona pretioſa. Vide Μύγα.

ΜΙΕΡΕΥΣ, μιαρεὺς. Clemens lib. 2. Conſtitut. Apoſtol. cap. 28. πλὴν ἐν τοῖς ἐμπαίγμασιν αὐτῶν οὐδὲν προσφέρουσιν οὐδὲ ἐπιτελοῦσι, καὶ ὅμως αὐτοῦ ποιοῦσιν οὐδὲν, καὶ τιμῶσιν αὐτὸν τῇ μιαρίᾳ, &c. Petrus Siculus in Hiſt. Manichæor. μαθηταὶ δὲ τούτου ὑπῆρχον μυστικώτεροι Μιχαὴλ, καὶ ὁ Κανακάρις, καὶ Ἰωάννης ὁ Δόρατος, καὶ τρεῖς μιαρεῖς. Infrà: οὗτοι τοίνυν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, οἱ καὶ συνέκδημοι παρ' αὐτοῖς λεγόμενοι, ὡς μιαρεῖς τινές. Paſſio S. Baſilij Presbyteri num. 13. ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Ἄγκυραν, ὑπηντήσαν αὐτῷ οἱ τοῦ διαβόλου ὑπουργοί. ἔχοντος μεθ' ἑαυτῶν τὸ εἴδωλον τῆς Ἑκάτης· εἰσελθὼν δὲ ἐν τῷ παλατίῳ ἐκάλεσε τοὺς μιαρεῖς τῶν εἰδώλων, καὶ ἐδίδου χρήματα. Meurſius hanc vocem *Sodales* denotare putavit: Sirmondus Siculi Interpres *Sacerdotes* reddit: Gretzerus, à quo editus, *Conſacerdotes* verti poſſe exiſtimat, ex μιᾶς καὶ ἱερεῖς. Sed potior videtur conjectura Virorum Doctorum ad Paſſionem S. Baſilij, ſcribentium probabile videri Chriſtianos Scriptores ita per contumeliam indigitaſſe Gentilium Sacerdotes, quos non ἱερεῖς ſed μιερεῖς appellarunt quaſi μιαροὺς, vel μιαροὺς ἱερεῖς, vel quaſi μὴ ἱερεῖς non *Sacerdotes.*

ΜΙΖΕΙΝ, *Ungere.* Phyſiologus MS. de Natura animalium, ubi de Phœnice: ὑπάγει εἰς τὰς κέδρους, μίζει τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐκεῖ ἀρωμάτων.

ΜΙΖΟΝ, *Pugio.* Lexicon Stephani: Ἐγχειρίδιον, ξιφίδιον, μίζον.

ΜΙΚΙΕΙ, Ægyptiis, *Anagallis*, apud Interpol. Dioſcor. c. 397.

ΜΙΚΟΣ, pro μικρὸς, uſurpat Myrepſus de Antidotis cap. 334.

ΜΙΚΡΕΝΕΙΝ, *Minuere.* Liber Botanicus MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀκόμι γυναῖκα πάρθενον νὰ τρίβῃ τοὺς μαστοὺς τῆς, ἵνα ἔτι ἀνατρέφονται, ἀλλὰ μᾶλλον μικραίνουν.

ΜΙΚΡΟΚΟΠΙΑ, *Minutia*, λεπτότης, κερμάτιον.

ΜΙΚΡΟΝ κατὰ στοιχεῖον, *Breviarium Iuris per literas digeſtum*, quod & Νόμιμον κατὰ στοιχεῖον dicitur. Apud Harmenopulum lib. 1. tit. 18. Paragraphus 2. ἐκ τοῦ Μικροῦ κατὰ στοιχεῖον, concipitur. Laudatur is liber à Salmaſio de Modo Uſurar. p. 149. 150.

Μικρὸν, pro ὁ μικρὸν. Vide in Μέγα.

ΜΙΚΡΟΛΥΠΙ'Α, pro μικρὰ λύπη, apud Nicetam Choniatem.

ΜΙΚΡΟΣ, *Paucus.* Petrus Tudebodus lib. 3. de Itinere Hieroſol. *Timens námque ſe & noſtros, ne in manibus Turcorum eveniſſent, dixit*, Micro Francos echomai, *hoc eſt paucos Francos habeo.* Vide Gloſſ.med.Lat. in *Parvus.*

ΜΙΚΡΟΣΧΗΜΟΣ. Vide in Σχῆμα.

ΜΙ'ΚΡΟΥΛΟΣ, *Parvulus*, μικρός. Anonymus de Nuptiis Theſei in Epilogo:

> ——— Ἀρχλιώνει τὰ πλεύση,
> Τοῦτα τὰ μαῦρα πέλαγα με βάρκα γὰρ μικρύλα,
> Ὅπου τινὰς δὲν τάπλευσεν, &c.

Μικρυλλικὸς, Μικρούτζικος, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. μικρὸν, ἢ μικρουτζικὸν, ἢ μικρυλλικόν.

ΜΙΚΡΟΨΥΧΙ'ΑΙ, *Rixa, jurgia*, quæ ἐν συνοικεσίοις ſeu inter conjuges accidunt, quibus poſſe quidem dirimi matrimonium quoad thorum & cohabitationem, non verò quoad vinculum, exiſtimant Græci. Vide Petr. Arcudium lib. 7. de Concord. cap. 2.

ΜΙΚΤΆ, *Tela* ita dicta apud Ægyptios. Paul. Ægineta lib. 6. c. 88.

ΜΙΛΕΙ͂Ν, *Loqui*, ὁμιλεῖν, in Corona pretioſa. Vox Cretenſium. Gloſſæ Græcobarb. λέγειν, να λέγω, νὰ μιλεῖν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ἔτις καλὰ πουχόρδηγε, ὅλοι γιαυτὸν μιλοῦσι.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Καὶ ὅσοις τὴν ἐκολουθήσασιν, ἀλλήλως ἐμιλοῦσαν.

Hermodorus in Adagiis MSS. σὰν μιλεῖς, καὶ δὲν σ' ἀκούων, ξέκαστε στὸν μύλον εἶσαι. Gregorius Hieromonachus in Synopſi Dogmat. Eccleſiaſt. c. 4. ἂν καλὰ καὶ πρωΐτερα ἐμίλησε διὰ τὸ θεῖον βάπτισμα, ὅταν ἦλθεν, &c.

Μιλία, & Μίλημα, *Sermo, tractatus, Loquela*, λόγος, λέξις, ὁμιλία.

Καλομίλητος, *Eloquens*, Εὔγλωττος, Εὐφραδής. Ἀμίλητος, *Taciturnus.* Vide Σωπυχεῖν.

ΜΙΛΗΟΣΟ'ΛΙΣ, *Milium ſolis*, Λιθόσπερμον. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. μιληοσόλις, λιγκοῦ, ἀσίλλις, ἢ ὅτι καδοῦκα δεκόμνα. Vide Matthæum Silvaticum in *Cadocon.*

ΜΙΛΙΆΡΙΟΝ, *Miliarium*, in Gloſſ. Gr. Lat. *Miliarium cocinatorium*, ſeu *aënum in quo aqua ad potandum caleſit.* Athenæus lib. 3. τὸ μιλιάριον καλούμενον ὑπὸ Ῥωμαίων εἰς θερμοῦ ὕδατος κατεργασίαν κατασκευαζόμενον. In Antholog. lib. 1. cap. 35. extat Epigramma εἰς μιλιάριον μικρόν.

> Ἠγόρασας χαλκοῦν μιλιάριον, Ἡλιόδωρε.

Vide Cujacium lib. 2. Obſerv. cap. 6. & infrà in Μίλιον.

ΜΙΛΙΑΡΙ'ΣΙΟΝ, *Miliariſium*, Nomiſmatis pars duodecima. Gloſſæ Baſilic. Μιλιαρίσιον, στρατιωτικὸν δῶρον. Μιλιαρίσιον, τὸ χιλιοστὸν τῆς τοῦ χρόνου (l. χρυσοῦ) λίτρας· μίλε γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι τὰ χίλια καλοῦσι, καὶ οὕτω κατακερματοῦσι τὸ πόσον τῆς λίτρας, ἵνα δι' αὐτοῦ σώζηται τὰ χίλια μιλιαρίσια, ὥστε κατὰ νόμισμα λαγχάνει μιλιαρίσια ιδ'. Eædem Gloſſæ: ἔχει δὲ ἕκαστον τῶν τοιούτων λεπτῶν ἀργυρίων, μιλιαρισίων καλουμένων, κεράτιον ἓν ἥμισυ τέταρτον. Coſmas Indicopleuſtes: τὸ μὲν νόμισμα, τὸ δὲ δραχμήν, τουτέστιν τὸ μιλιαρίσιον. Infrà: ἦν δὲ καὶ τὸ μιλιαρίσιον ἅπαξ εἰπεῖν ἀργυρός. Cedrenus in Julio pag. 168. Μιλιαρίσια δὲ ἀπὸ τῆς μιλιτίας, ἤγουν στρατείας· ὁ γὰρ Σκιπίων δι' ἔδωκε χρυσίου τοῖς στρατιώταις τὰ μιλιαρίσια κατασκευάσας ἐπιδέδωκε· Αὐνίβου τοῖς πράγμασιν ἐπικειμένου. Scholiaſtes Baſilic. Ecl. 23. χρὴ γινώσκειν, ὅτι τὸ ἓν κεράτιον φόλλεις εἰσὶ ιβ'. ἤτοι τοῦ μιλιαρισίου τὸ ἥμισυ· τὰ οὖν ιβ'. κεράτιά εἰσι νομίσματος ἥμισυ· τὸ γὰρ ἀκέραιον νόμισμα ἔχει μιλιαρίσια ιβ'. ἤτοι κεράτια κδ'. Rationalium Peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. ἕως ὧδε ὀφείλεις ἀπαιτεῖν δικέρατον, καὶ μόνον ἀπὸ τοῦ ις . . . ἤτοι τοῦ διμοίρου τοῦ ἑνὸς χαράγματος ιι, ὀφείλεις ἀπαιτεῖν καὶ ἐξάφολλον διὰ χαράγματος, λογαριάζων δὲ ιβ'. μιλιαρίσια τῷ νομίσματι, ἤτοι τὸ μιλιαρίσιον ἔχον φόλλεις κδ'. κατὰ παλαιὰν παράδοσιν τοῦ Αὐγούστου Καίσαρος. Vocis verò μιλιαρίσιον paſſim mentio occurrit, apud Joan. Moſchum in Limon. cap. 185. Evagrium lib. 6. cap. 21. Juſtinianum in Nov. 105. Epiphanium de Ponder. & menſ. Theophylactum Simocattam lib. 5. cap. 14. Theophanem an. 12. Heraclij, an. 24. Leonis Iſauri, Continuator. ejuſdem Theophanis lib. 4. n. 21. Anonymum Combefiſ. in Leone Philoſopho num. 15. Conſtantin. de Adm. Imp. cap. 43. Moſchionem de Morbis mulierum cap. 106. Achmetem cap. 257. Codinum in Orig. Conſtantinopol. num. 139. &c. Vide Scaligerum de Re nummaria, & Salmaſium adverſus Kercoetium pag. 68.

ΜΙ'ΛΙΟΝ, *Milliare, mille paſſus*, hodie Μίλι. Scholia MSS. in Vitam Joannis Climaci: σημείοις, μιλίοις. Gloſſ. Lat. Gr. *Decimus lapis*, Δέκατον μίλιον. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. & Suidas: Μίλιον, μέτρον γῆς. Herodiani Epimeriſmi: Μίλιον, μέτρον ὁδοῦ. Heronis Iſagogæ MSS. τὸ μίλιον ἔχει στάδια ἑπτὰ ἥμισυ πλέθρα μ'. ἄκαινας υν'. ὀργυιὰς ͵αω'. βήματα αφ'. πήχεις γ'. πόδας φιλεταιρίους μὲν δφ'. ἰταλικοὺς δὲ ε'. Aſtronomus Græcobarb. MS. ex Cod. Reg. τὸ στάδιον ἔνι ὀργυίαις ἑκατόν· τὸ δὲ μίλι ὀργυίαις ἑπτακοσίαις πενήκοντα· ἔστι δὲ μίλιον στάδια ἑπτά, &c. Pæanius ſeu Capito Lycius in Metaphraſi Eutropij lib. 1. ad hæc verba *duodecimo miliario*, μιλία γὰρ καλοῦσιν αὐτὰ Ῥωμαῖοι· τὰ γὰρ βήματα οὕτως ὀνομάζουσι, τοσούτοις βήμασι συμμετρούμενοι τὸ σημεῖον. Leo in Tacticis cap. 17. §. 89. αἱ δὲ ἑκατὸν ὀργυιαὶ ποιοῦσι στάδιον ἕν, τὰ δὲ ἑπτὰ καὶ ἥμισυ στάδια ποιοῦσι μίλιον ἕν. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 4. διελθὼν οὖν ἀνίτῳ ῥυτῆρι ὡσεὶ σταδίους τριάκοντα, &c. Ubi Cod. Græcobarb. ὡσεὶ μίλια ἕξ. Baſilius Seleucienſis p. 373. ἡ δὲ ἀπὸ δεκαπέντε σταδίων ἦν ἡ Βηθανία, ὅπερ ἦν μίλια δύο. Macarius Homil. 27. ὥσπερ μίλιά εἰσι στήκοντα καὶ σημεῖα τῆς βασιλικῆς ὁδοῦ ἀναγούσης εἰς τὴν ἐπουράνιον πόλιν τοὺς διοδεύοντας. Utuntur paſſim Scriptores, Modeſtinus in l. 13. D. de Excuſat. Ammonius de SS. Monachis Sinaitis p. 103. Moſchus in Prato ſpirituali cap. 27. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 6. 20. 77. Zacharias Pap. in Dialog. non uno loco, Theophanes pag. 240. 265. 267. 268. 325. 357. 365. Mauricius in Strateg. pag. 79. 286. Conſtantinus Porph. in Nov. 3. Liber 7. Baſilic. tit. 16. cap. 1. Perdiccas Epheſius, Acta SS. Tarachi, Probi & Andronici cap. 10. Acta S. Nili Jun. pag. 164. Vita S. Eudociæ Mart. num. 40. &c.

Μιλίζειν, *Millia metiri*, Μετρεῖν, in Lexico MS. ex ſched. Combefiſij.

Μιλιοδρομεῖν. Chryſoſtomus in Orat. de Circo: καὶ ἵππους αὐτοῦ, οὐκ ἀπὸ λευκῆς ἐπὶ σφενδόνα μιλιοδρομοῦντας, ἀλλ' ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανὸν πυρινοῦ ἅρματος καταγομένους, &c. *A linea alba ad fundam in Milio decurrens.* Vide Bulingerum de Circo cap. 51.

ΜΙ'ΛΙΟΝ, minutior moneta, eadem fortè quæ μιλιαρίσιον appellatur. Novella Conſtantini Porphyrog. de Fugis mancipiorum: ὑπὲρ ἀπολωλότος ψυχαρίου, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ θέματι εὑρεθέντος παρέχει ὁ δεσπότης Ν. (νομίσμα) ἕν, μίλια δ'. &c. Occurrit ibi pluries.

ΜΙ'ΛΛΑ, *Adeps.* Vide Μύλλα.

ΜΙΛΜΙ'ΛΛΙΣ, *Rubrica*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ΜΙΑΤΟΣ ἐρυθρὸν, in Gloſſis Chymicis MSS. ἀντὶ μίσυ ξανθὸν μετὰ αὐτοπρύτε.

ΜΙΑΧ, in Gloſſis Saracenicis MSS. τὸ ἀμμωνιακὸν ἅλας, *Sal ammoniacum*.

ΜΙΜΑΙΚΥΛΟΝ. Heſychius: Κόμαρος, φυτόν τι ὅπερ φέρει καρπὸν μιμαίκυλον.

ΜΙΜΑΣ, *Mima*, *Meretrix*. Theophanes an. 25. Theodoſij Jun. Nonno Epiſcopo Edeſſeno: ὁ τὴν πρώτην τῶν μιμάδων Ἀντιοχείας τῷ Θεῷ ἀφιερώσας, &c. Hinc

Μιμάδειον, *Lupanar*, in Vita MS. S. Andreæ Sali cap. 3. *Mimarij*, Mimi. Vetus Orbis deſcriptio: *Laodicia mittit aliis Civitatibus Agitatores optimos: Tyros & Berytus Mimarios, Cæſarea Pantomimos.* Salvianus: *Athletis, Pyctis, Mimariis, Pantomimis*, &c. Ita emendat Salmaſius, pro *Petaminariis*.

ΜΙΜΙΣΤΡΟ, *Imitator*, *Momus*, Μιμητὴς, μῶμος.

ΜΙΜΟΣ, *Mimus*. Synod. in Trullo Can. 51. καθόλου ἀπαγορεύει ἡ ἁγία αὕτη καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος τοὺς λεγομένους μίμους, καὶ τὰ τούτων θέατρα, &c. Ubi conſuſulendi Ariſtænus, Zonaras, & Balſamon.

ΜΙΜΩ, *Simia*. Suidas: Πίθηξ, ἡ μιμώ. Moſchopulus: Μιμὼ, ζῶον. Sic appellata, quòd homines imitetur: quippe ut ait Nemeſius de Nat. homin. cap. 2. πᾶς πίθηκος ὁμοίως μιμεῖται. Achmes Onirocrit. cap. 135. εἰ δὲ ἐφίλησε πίθηκον, ἤτοι μιμὼ, ἐχθρὸν πολύτροπον ἀδύνατον γνωρίσει. Et cap. 282. ἐὰν τις ἴδῃ ὅτι ἐπολέμει μιμοῦ οἰκείᾳ, ἐχθρὸν πολύπλοκον καὶ πονηρὸν, καὶ ὀλιγοδύναμον θεάσεται ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. Paſſim toto iſto capite.

ΜΙΝΑ, *Cuniculus militaris*, ὑπορυγή. Μινάρειν, *Cuniculos agere*, *Suffodere*, ὑπονομεύειν, ὑπορύττειν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Mina*.

ΜΙΝΗΕΙΝ, pro Μηνύειν, *Nuntiare*.

ΜΙΝΘΗ, *Ruſcus*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 728.

ΜΙΝΣΑ. Vide Μίσσα.

ΜΙΝΣΑΛΙΟΝ. Vide in Μισσάλιον.

ΜΙΝΣΟΣ, *Miſſus*, Ferculum: Nam ut rectè obſervat Salmaſius, ſolent recentiores Græci voces quas ex Latino mutuantur, cùm duo ſigma occurrunt, alterum mutare in *n*. ut ἀντικήνσωρ, *Anteceſſor*, σούκενσος, *Succeſſus*, πρόκενσος, *Proceſſus*, &c. Joannes Epiſcopus Citri in Reſponſis pag. 330. ubi de Antiminſiis: προσηγορία δὲ αὕτη παράγεται ἀπὸ τοῦ μίνσου, τοῦ καθ' Ἕλληνας μὲν τὸ κανοῦν δηλοῦντος, κατὰ δὲ τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν τὸ πεπραγματευμένον τοῖς ὀψοποιοῖς ἐδεστόν. Mox: ἐν τῷ τραπέζαις ἐφαπλούμενα ὀθόνια μινσάλια λέγονται, εἶτα πρὸς κόσμον τῆς τραπέζης καὶ τῶν μίνσων τιθέμενα. Sguropulus in Hiſtor. Concilij Florentini ſect. 6. cap. 2. ἡτοίμασαν τὸ ἄριστον τοῦ Πάπα, καὶ διεκόμιζον τοὺς μίνσους ἐκ τοῦ δομεστικίου μετὰ κιβωτιδίων χαλκῶν κεκλειδωμένων, &c. Codinus de Offic. cap. 7. num. 14. δίδωσι μίνσον ἀπὸ τῆς τραπέζης μέχρι καὶ τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἵσταται κατὰ τὸν τόπον αὐτοῦ· ἱστάμενα δ' ἐκεῖσε βασιλικὰ παιδόπουλα ἀπαίρουσι τοὺς μίνσους ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν. Adde num. 15. 24. 25. & ſeqq. Anonymus de Amorib. Callimachi:

> Εὑρέθη τράπεζα λαμπρὰ, λαμπρῶν βρωμάτων πλῆθος,
> Φιλότιμος ἡ τράπεζα, πολυτελεῖς οἱ μίνσοι.

Μίσος, eâdem notione. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

> Παραβιβάζω πάντοτε, καὶ τρώγω τὴν αὐτίκα,
> Πρὸς τὸν ἡγούμενον πάντοτε τοὺς μίσους ἀποβλέπω.

Μινσόριον, Μινσώριον, Μινσούριον, *Miſſorium*, *Lanx*, *Ferculum*: de qua voce pluribus egimus in Gloſſ. med. Lat. Theophilus Anteceſſor lib. 2. tit. 1. §. 44. ὅτι ἐχρισά σοι τὸν ἐμὸν ἀγρὸν, ἢ παρεθέμην σοι τὸ ἐμὸν μινσόριον. Conſtantinus de Themat. lib. 1. pag. 7. ἐγένετο δὲ ἐν τοῖς κάτω χρόνοις ἄλλος τις στρατηλάτης τὴν ἀξίαν Πατρίκιος, τοὔνομα Ἰορδάνης, οὗτινος εἰσὶ τὰ ἀργυρᾶ μινσώρια τὰ ἀνάγλυφα, ἅπερ κεῖται ἐν τῷ βασιλικῷ βεστιαρίῳ. Extant in Anthologia lib. 4. cap. 32. pag. 378. & 379. Edit. Henr. Steph. duo Epigrammata, cum hiſce Lemmatibus: Εἰς μινσώριον ἔχον τὰ δώδεκα ζώδια καὶ ἕτερα. Et, Εἰς μινσώριον ἔχον ἀφροδίτην καὶ ἔρωτας.

ΜΙΝΣΩΡ, *Menſor*: Μινσουράτωρ, *Menſurator*. Dicuntur autem *Menſores*, & *Menſuratores*, qui Vegetio lib. 2. cap. 7. *Metatores*, *qui præcedentes locum eligunt caſtris*. Julius Africanus MS. de Bellico apparatu cap. 69. ἴστωσαν οὖν ἐν τῇ στρατιᾷ ἀφωρισμένοι Μίνσωρες, οἱ καὶ τὴν τῶν ἀπλήκτων πρόνοιαν ποιούμενοι, καὶ τὴν πρὸς ὑπηρεσίαν τοῦ παντὸς στρατεύματος ὑδάτων ἀκριβῶς ἀποσκοποῦντες, &c. Infrà: οἱ δὲ εἰρημένοι Μίνσωρες ἐκεῖνα ἐπιτήδειον τόπον ἐπιτύχωσι κατασχάζονται, &c. Leo in Tacticis cap. 4. num. 22. Μίνσωρες δὲ λέγονται οἱ τὰ ἄπληκτα ἤτοι τὰ φοσσάτα μετροῦντες καὶ καθιστῶντες, οὓς μινσουράτωρας νῦν καλοῦσιν. Ita etiam Mauricius lib. 1. cap. 3. Idem Mauricius lib. 2. cap. 11. πρὸς τούτοις δεῖ καὶ τοὺς Μίνσωρας τοιούτους εἶναι, τοὺς ὀφείλοντας μετὰ τῶν Αντικηνσόρων προλαμβάνειν, καὶ τὰ ἄπληκτα μετρεῖν. Lib. 7. cap. 17. χρὴ Μίνσωρας δύο ἐπιλεγῆναι εὐτάκτους ἄνδρας, τοὺς ὀφείλοντας τὰ ἄπληκτα μετρεῖν. Adde lib. 1. cap. 9. Anonymus MS. de Tactica: ἵνα μετὰ τὸ ἀφοριςθῆναι τὸ στρατόπεδον, καθ' ὡς ἂν τόπους σημάξωσιν αὐτοὺς οἱ μίνσωρες, ὁμοίως τῇ τάξει τῆς φάλαγγος, ἐκεῖσε τὰ σημεῖα προκαταπήξαντες, δι' αὐτῶν τοῖς ἰδίοις ὑποδείξωσιν, ἔνθα χρὴ τούτων ἕκαστον οἰκείως διαναπαύεσθαι.

Μινσουράτωρ, *Menſurator*. Leo in Tactic. cap. 9. §. 7. καὶ ἐὰν, ὡς εἰκὸς, ἐν ἀγνώστοις τόποις ἡ ὁδοιπορία γένηται καὶ ἡ πάροδος, ἐντόπιοι δυνάτωρες, ἀποστέλλε τοὺς Μινσουράτωρας, ἵνα προλαμβάνωσιν, ἐὰν ἐχθροῦ φόβος οὐκ ἔστι, &c. Cap. 12. §. 56. καὶ τοὺς Μινσουράτορας δὲ τοιούτους εἶναι τοὺς ὀφείλοντας προλαμβάνειν, καὶ τὰ ἄπληκτα μετρεῖν, καὶ τὰς ὁδοὺς προγινώσκειν, καὶ πρὸς τὰ ἄπληκτα τὸν στρατὸν ὁδηγεῖν. Adde cap. 17. §. 62. cap. 20. §. 174. Anonymus MS. de Caſtrametatione: Δεῖ δὲ καὶ Μινσουράτορα ἐπιλέξασθαι ἄριστον καὶ ἐμπειρότατον, καὶ σχοίνιον μέτρον ὀργυιῶν χιλίων ἐπιδοῦναι αὐτῷ, ἀποστέλλειν δὲ εἰς ἔμπροσθεν ἐπιτήδειον τόπον πρὸς ἄπληκτον. Idem: οἱ δὲ προτρέχοντες τοῦ λαοῦ τὸ πολέμιον καταλαβεῖν τὸν τόπον πρὸς τὸ εὐτρεπίσαι τὰ ἑαυτῶν ἄπληκτα, ὡς εἴωθε, οὓς Μινσουράτορας εἰώθασι Ῥωμαῖοι καλεῖν. Conſtantinus in Tactic. pag. 26. ἀπόστελλε τοὺς Μινσουράτορας ἵνα προλαμβάνωσι πρὸ μιᾶς ἡμέρας, εἰ οὐκ ἔστι φόβος ἐχθροῦ· οἱ Μινσουράτορες γὰρ ὀφείλουσι χωρίζειν τὸ ἄπληκτον ὅπου μέλλεις ἀπληκεῦσαι, καὶ διδόναι τόπον ἑκάστῳ τάγματι, ὅσος ἀρκεῖ αὐτῷ εἰς ἄπληκτον.

ΜΙΝΩΣ, *Mandragora*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 658.

ΜΙΝΤΗ, τὸ ἡδύοσμον, apud Pſellum MS. de Nominibus Morborum. *Menta*.

ΜΙΝΩ, ἡ βάτου καρπὸς, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. apud Matth. Silvaticum, *Minon*, *eſt nux. Inde Diademinon, Confectio de nuce.*

ΜΙΣΑ. Vide in Μίσσα.

ΜΙΣΑΔΙΟΣ, *Dimidius*. Cod. Reg. MS. 618. f. 286. καὶ τότε λαγάριζε εἰς τὸ χαλκοπλάστην, καὶ κέρατα β'. ἢ μισάδια.

ΜΙΣΕΡ, *Dominus*, ex Ital. *Meſſer*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Μισὲρ Γυλιαμὲν, τὸν ἔλεγαν τὸ ἐπίκλην Ἀλεμάνος.

Alibi:

> Ἠκούσας τον μισὲρ Τζεφρὲ, τοὺς λόγους καὶ τὴν πρᾶξιν.

Paſſim apud hunc Scriptorem.

ΜΙΣΕΥΕΙΝ, Μισεύγειν, Μισσεύειν. Vide in Μίσσα.

ΜΙΣΗΤΙΑΡΗΣ, *Inimicus*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀπεχθὴς

Digitized by Google

Ἀποχθεῖς, Μισθιάρης, Ἐχθρός. Alibi : Ἀσπόνδους, τοὺς μνησικάκους καλεῖ, τοὺς μισθιάρεδες κράζει.

ΜΙΣΘΑΡΙΟΝ, *Merces*, Μισθός, in Nomocanone Coteleriano num. 524.

ΜΙΣΙΒΙΛΙΑ, *Miſſilia*, *Iacula*, apud Juſtinianum in Nov. 75. c. 4. καὶ τούς τε καλουμένους ζιβύνας, ἤτοι μισιβίλια.

ΜΙΣΚ ἰντεγραμμένη, ὁ δίκταμνος, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Dictamus*.

ΜΙΣΚΕΛΛΟΣ, *Miſcellus*. Heſychius : μίσκελλος, εὐτελὴς καὶ μέλας οἶνος. Reſpexit iſta Varronis lib. 1. de Re ruſtica cap. 54. *Videas à quo genere uvarum, à quo loco vineti incipias legere : nam & præcox & miſcella, quam vocant nigram, multò antè coquitur.*

ΜΙΣΚΗΝΟΣ, *Miſchinus*, ex Italico *Miſchino*, *Infelix*, *Miſer*. Vide Gloſſ. med. Lat. in hac voce. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

> Καὶ μὲ καρδίαν ὁμόσασι τοῦ δεσποίνας ἐκεῖνας,
> Ὅλες νὰ βαλοῦν δύναμιν, νὰ μὴ ζηθοῦν μισκινάδες.

Lib. 4. Extr.

> Ὑπάγω μὲ ἀναστεναγμοὺς ὡς πτωχὸς κι᾽ ὡς μισκῖνος.

Idem lib. 9.

> Κατ᾽ ἐκείνης τὴν ὄρεξιν ὅλοι ἔρχονται μισκίνοι.

Iterum ibid.

> Καὶ σὲν ἀσλάμα με ταυτὸ καὶ ποῖκα με μισκίνον.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Πλάστη μου, διατί ὀργίσθηκες τὴν Ῥόδον τὴν μισκίναν.

ΜΙΣΟΔΟΥΛΟΣ, Herbæ genus, apud Demetrium Conſtantinopolit. Hieracoſoph. lib. 1. cap. 9. λαβὼν μισόδουλον βοτάνην, εἴτε ξηράν, εἴτε χλωράν, λεῖον καλῶς.

ΜΙΣΟΠΟΙΕΙΝ, *Tædio afficere*. Porphyrogen. de Adm. Imp. πρὸς τὸ μισοποιοῦντων ὑμῶν τὴν Εὐφρασίαν δέξασθαι πρὸς ἀνάπαυσιν ἀπιέναι, καὶ ἵμους ταχίστερον μισοποιησάσης καὶ κολλησάσης ἀσφαλίσασθαι τοὺς πυλεῶνας, &c.

ΜΙΣΟΣ, Μεσός, *Medius*, Μισός, ἥμισυς· τὸ Μισὸν, *Dimidium*, *Media pars*, τὸ Ἥμισυ. Μισαγρυπνεῖν, Μισοκοιμᾶσθαι, *Intervigilare*, Gallis, *Veiller à demy*. Μισαποθαμμένος, & Μισοζώντανος, *Semianimis*, Ἡμιθνής.

Ἡμισαεικὸν, *Medietas*. Habetur apud Anonymum MS. de Arte Notaria, formula inſtrumenti, hoc titulo : Ὕφος ἐκδόσεως ἀμπέλου ἐφ᾽ ἡμισαεικόν.

Μισεμένειν, *Truncare*, *Mutilare*, κολοβοῦν, ἀκρωτηριάζειν.

ΜΙΣΣΑ, *Miſſa*, ſeu *Dimiſſio*. Chronicon Alexandrinum in Juſtiniano pag. 780. καὶ κατῆλθεν αὐτὸς ἐκ τοῦ ἱππικοῦ, καὶ ἔδωκεν εὐθέως μίσσας τοῖς τοῦ Παλατίου, καὶ λέγει τοῖς συγκλητικοῖς, Ἀπέλθετε ἕκαστος φυλάξειν τὸν οἶκον αὐτοῦ. Mauricius lib. 7. cap. 17. καὶ εἰς ἑσπέραν ὁμοίως μετὰ τὸ δεῖπνον, καὶ τὰς μίσσας, τὸ τρισάγιον ψάλλεσθαι, καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν συνήθειαν. Ubi Leo cap. 12. §. 115. habet μετὰ τὸ δεῖπνον καὶ τὰς μίσσας. Idem Mauricius lib. 12. cap. 21. δεῖ τοὺς χρησίμους τῶν Τριβούνων μετὰ τῶν ὑπ᾽ αὐτοὺς ταγμάτων, εἰς τὰς πόρτας τοῦ φοσσάτου ἀφορίζεσθαι, ὥστε μετὰ τὰς ἑσπερινὰς μίσσας μέχρι τοῦ σημείου μηδένα θαῤῥεῖν, &c. Ab hac voce Miſſæ, ſeu Sacræ Liturgiæ nomen manaſſe, poſt alios, obſervamus in Gloſſ. med. Lat. quia ſcilicet exacto Evangelio Catechumeni dimittebantur, hac voce *Mis*, ſeu μίσσα, pronuntiatâ, iiſque egreſſis claudebantur Eccleſiæ fores, quod præ cæteris docet Concil. Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 5. pag. 185. καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου, ἐξ ἔθους τῆς θείας λειτουργίας τελουμένης, καὶ τῶν θυρῶν κλεισθεισῶν, καὶ τοῦ ἁγίου Μαθήματος κατὰ τὸ σύνηθες λεχθέντος, &c. S. Maximus in Myſtagogia cap. 14. ait post lectum Evangelium, καὶ τῶν κατηχουμένων καὶ τῶν λοιπῶν τῶν ἀναξίων τῆς θείας τῶν μυστηρίων θεωρίας ἀπόλυσίν τε καὶ ἐκβολὴν διὰ τῶν λειτουργῶν γίνεσθαι. Et cap. 15. & 22. obſervat idem Scriptor tunc fores Templi claudi ſolere. Formula verò dimiſſionis Catechumenorum ea fuit, uti refertur à Zonara ad Can. 22. Concilij Laodiceni, ubi de Subdiaconis : τὸ παλαιὸν περὶ ταῖς θύραις ὑπηρέτουν τῶν ἐκκλησιῶν, ἐκβάλλοντες τοὺς Κατηχουμένους, καὶ τοὺς ἐν μετανοίᾳ ὄντας· διὸ καὶ νῦν, αὐτοὶ ἐκφωνοῦσι, τὸ, Οἱ Κατηχούμενοι, προέλθετε. Adde Matth. Blaſtarem Lit. M. cap. 6. Synodicon adverſus Tragœdiam Irenæi cap. 12. *Volunt & nunc, propriâ utentes temeritate ac pertinaciâ, miſſarum celebrare collectam*, &c.

Μίσσα, eâdem notione quâ μίσσα. Conſtantinus in Tacticis pag. 50. ἀφ᾽ οὗ δοθῶσιν αἱ μίσσαι τὴν ἑσπέραν, ἕως οὗ πάλιν δοθῇ τὸ σημεῖον. Ita in MS. legi monet Meurſius. Hinc

Μισσεύειν, vel Μισσεύειν, *Dimittere*, *Miſſam* ſeu *Dimiſſionem è palatio edicere*. Theophanes an. 36. Juſtiniani : ὁ δὲ μελλήσας αὐτὸν, ὡς καθῆται ἐν τῷ τρικλίνῳ ἑσπέρας πρὸ τοῦ μισσεῦσαι. Ubi rectè Miſcella, *Priuſquam licentia detur*. Item, *Proficiſci*, *Abire*, *Diſcedere*. Gloſſæ Græcobarb. Ἔρχεται, Παγαίνει, Μισσεύει, Ἀποδημεῖ. Gloſſæ ad Iliadem Græcobarb. Ἀναχωρεῖ, Μισσεύει ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν τόπον. Nicolaus Lucanus de Excidio Troiano :

> Νὰ μισεψουν μὲ τὰς νῆας, κ᾽ ὡς τὸ πέραμα νὰ ἔλθουν.

Vita Apocrypha MS. S. Alexij : μισσεύοντο ἐκ τοῦ παλατίου μετὰ ὀψικίου, &c. Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 151. ἀμὴ ἐμίσευσεν ἀπεκεῖ ἐν τῷ ἅμα, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν Πάπαν. Fabulæ Æſopi Græcobarb. μίαν βολὰν μισεύοντας ἀπὸ τὴν φωλίαν της, καὶ πηγαίνοντας νὰ βοσκήσῃ, &c.

Μισεμὸς, Μίσεμα, Μίσευμα, *Abitus*, *Profectio*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 4.

> Λέγει, ἴδες πῶς δειλιᾷ, καὶ πόσο μὲ βαρεῖται
> Ὁ μισεμός του τὸ π᾽ αὐτοῦ ἔπρεπε νὰ ἐμίσευ.

Idem lib. 10.

> Γιατ᾽ αὐτὸ πρὶν τὸ μίσεμα τὸ ἄθλιο τοῦ δικοῦ μου,
> Θέλω πιάσω καὶ νὰ δῶ, &c.

Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

> Στὸ μίσευμα τοῦ ἀδελφοῦ ἰδὲ ἠμπορεῖ βαστάζειν.

Μισέματον, eâdem notione, in Gloſſis Græcobarb. τῆς ἀναχωρήσεως, ἤγουν τοῦ μισεμάτου.

Μισεύειν, *Diſcedere*, Ἀπαίρειν, in Corona pretioſa : Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Ἄργητα οὐδὲν ἔποικε, μαζωχτὰ μισεύει.

Rurſum :

> Καὶ τότες ἐμισεύσασι χωρὶς νὰ ἀργήσουν πλέο.

Μισεύγειν, pro Μισεύειν, Hiſtoria Apollonij Tyrij :

> Ἀπὸ ἐστάθηκε δεκαὶ μισεύγει ὁ Τιναγόρας,
> Καὶ πέρνει τὴν γαῖαν κάτω εἰς μίαν κατὰ τὴν ὥραν.

ΜΙΣΟΣ, *Miſſus*. Gloſſæ Gr. Lat. Ἆθλον, *Miſſum*. Cedrenus pag. 169. Ubi de Circis : οὐ πλεῖον δὲ τῶν ἑπτὰ κύκλων, ὡς σπάτια, οἱονεὶ στάδια, καὶ μίσους, ἤτοι τοὺς ἄθλους, περὶ τὴν πυραμίδα, ἣν νῦν ὀβελὸν καλοῦσι, διαπληκτίζοντο οἱ ἀγωνισταί, &c. De Miſſibus Circenſium, vide Bulingerum lib. de Circo cap. 15.

Μίσος, *Miſſus*, *Cibarius*. Vide in Μίνσος.

ΜΙΣΣΕΙ, Metalli ſpecies. Vide in Προζύμι.

ΜΙΣΣΙΚΙΟΣ, *Miſſitius*, *Miſſus*, *Rude donatus*. Gloſſæ Baſilic. Μισσίκιος, παλαιὸς στρατιώτης ἀπολυθείς.

ΜΙΣΤΡΙ, *Suprema poteſtas*. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 875. in Solimano : ὅταν δὲ ἦταν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ μισούρι, ἐπῆγεν ἕνας Ἑβραῖος εἰς τὸν Συλεϊμάνην, &c. Theophylactus Hierodiac. Homil. 12. πρῶτα μὲν ἐκυρίευσαν τὴν βασιλείαν τῶν Περσῶν, ἔπειτα τὴν Αἴγυπτον τὸ μισούρι, μετὰ ταῦτα τὴν Λιβύαν, ἤγουν τὴν Μπαρμπαρίαν. Vide Onomaſticon Leunclavij in *Miſir*.

Μισυρλίκος. Damaſcenus Studita in Homil. 20:

 εὑρῆκεν

εὑρήκειν γοῦν ἵνα ταράξῃ μισυρειωτικὸν, καὶ ἐπέβην εἰς ἐκεῖνο, &c. Monet me tamen Sponius Μισύρ Græcis hodie eſſe *Ægyptum*, μισυρειώτην *Ægyptium*, & Μισυρειωτικὸν *Ægyptiacum*.

ΜΙΣΥΣΚΛΗΖΕΙΝ, *Miſcere*, *Perturbare*, *Percellere*. Gloſſæ Græcobarb. θέλεις σπάραξαι καὶ μισυκλάσειν τὴν ψυχήν σου. Alibi: ἂς σπαράτλυσιν, ἂς σχίζουσι, ἂς μισυσκλήζουσιν, ἂς λυποῦσιν.

ΜΙΤΑΡΙΟΝ, *Filum*, μίτος, in Epimeriſmis Herodiani MSS. πηνίον, τὸ μιτάριον.

ΜΙΤΑΤΟΥΜ. Gloſſ. Baſilic. μιτάτουμ, ὑποτιθέμενον ὑποβαλλόμενον· μίτω γὰρ ὑποβάλλω καὶ ὑποτίθημι. Sed leg. μιτάτουμ. Vide Μιτάτον.

ΜΙΤΑΤΟΝ, Μιτάτωρ. Vide in Μιτάτον.

ΜΙΤΕΡΣΑΛΟΥΣΑΝ, αἰδοῖον, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΜΙΤΗ, μίτος. Vide in Μίτη.

ΜΙΤΟΛΙΝΟΝ, *Filum è lino*. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſoph. cap. 162. καὶ πάλιν ἔσωθεν τῆς περόνης ἄλλο περιδέσμει μιτόλινον.

ΜΙΤΕΝΔΑΡΙΟΙ, οἱ εἰς τὰς ἐπαρχίας πεμπόμενοι, in Gloſſis Nomicis Vatic. MSS. in Παλατῖνοι. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Mittendarij*.

ΜΙΧΑΗΛΑΤΟΣ, *Moneta aurea Michaëlis Ducæ Imp. imagine ſignata*. Anna Comnena lib. 13. pag. 414. λέγω δὴ τὰς διακοσίας λίτρας τοῦ Μιχαηλάτου χαραγῆς. De hacce Moneta pluribus egimus in Notis ad Alexiadem pag. 322. 401. in Gloſſ. med. Lat. in V. *Michalatus*, & in Diſſertat. de Nomiſmatibus inferioris Imperij n. 84.

ΜΙΩΡΙΝ, pro ἡμιώριον, *Semihora*. Auctor incertus poſt Theophanem pag. 441. καὶ ποιήσαντες ὡσεὶ μιώριν, καὶ μηδὲν ἀνύσαντες, &c.

ΜΝΗΜΗ, *Memoria*, Ædes Sacra, in qua extat Sancti alicujus ſepulcrum. Concil. Calchedonenſe Act. 1. pag. 144. ἀλλὰ καὶ ἐν διαφόροις εὐκτηρίοις οἴκοις, ἐν τοῖς τῶν ἁγίων μνήμαις, μετὰ τὴν ἔκκλησιν τήν τε ἐπ' ἐμοὶ ψῆφον ἀναγινώσκεσθαι παρασκευάζει. Vide Nomocanon. Photij tit. 5. c. 1.

Μνημεῖον, eâdem notione. Synodus Carthagin. Can. 76. περὶ τῶν πλαστῶν μνημείων τῶν μαρτύρων, &c. Ubi Zonaras, εὐκτήρια ἐπὶ μαρτύρων ὀνόμασιν. Vide ſuprà Μεμόριον, & Gloſſ. med. Lat. in *Memoria*.

ΜΝΗΜΑΙ, *Memoriæ*, *Anniverſaria Sanctorum feſta*. Concil. Carthagin. Can. 46. τὰ πάθη τῶν μαρτύρων ἐν ταῖς μνήμαις τῶν ἁγίων ἀναγινωσκέσθωσαν. Balſamon in Reſponſo 55. τὰς τῶν ἁγίων μαρτύρων μνήμας ποιεῖν ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ταῖς κυριακαῖς. Idem in Reſponſo 57. τὰ δὲ τρισάγια καὶ πολλὰ συνήθως ἐν ταῖς μνήμαις ἁγίων, καὶ ὑπὲρ μνημοσύνων εἰσκομιζόμενα τῷ ναῷ, &c. Nicetas in Man. Comn. lib. 4. ἡ δεσποτικῆς κατὰ ταῦτα τελετῆς ἀγομένης, ἢ μνήμης ἐνδόξου μάρτυρος τελουμένης. Codinus de Offic. cap. 15. num. 4. κατὰ τὴν μνήμην τοῦ Μεγάλου Δημητρίου. Et num. 5. κατὰ τὴν τοῦ μεγάλου Χρυσοστόμου μνήμην. Vide Conſtantin. Acropolit. in Serm. de S. Joanne Damaſceno num. 63. Ita etiam *Memorias* uſurpant Latini Scriptores. Joannes Hieroſol. lib. 3. in Strategem. B. Job: *Propterea & memorias Sanctorum facimus, & parentum noſtrorum, vel amicorum in fide morientium devotè memoriam agimus*. Anaſtaſius Biblioth. in Hiſt. Eccl. *Feſtus Senator Urbis Romæ ad Anaſtaſium propter quaſdam civiles utilitates, memorias Sanctorum Apoſtolorum feſtivitate majori petiit celebrari*.

Μνῆμαι, *Exequiæ defunctorum*. Juſtinianus in Nov. 133. cap. 3. §. 1. & ex ea Baſilic. Eclog. 4. ἀλλὰ μηδὲ προφάσει τῶν περὶ τὴν ὁσίαν πραττομένων, ἃς δὴ μνήμας καλοῦσιν. Joannes Pluſiadenus pro Concilio Florentino pag. 641. καὶ τὸ μνείας ποιεῖν ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων ἐν ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Memoria*.

ΜΝΗΜΕΙΑ, *Memoriæ*, *Sepulchra*, *Ædes Sanctis dedicata*. S. Maximus in Aſcetico pag. 386. ἢ οὐχὶ καὶ ἡμεῖς οἰκοδομοῦμεν τοὺς τάφους τῶν Μαρτύρων, καὶ κοσμοῦμεν τὰ μνημεῖα τῶν Ἀποστόλων.

ΜΝΗΜΟΝΑΡΙΟΣ. Vide in Μνημοφάλος.

ΜΝΗΜΟΝΕΥΕΙΝ, Vox uſurpata de nominibus vivorum & mortuorum, quæ in Sacra Liturgia ex Diptychis recitabantur à Sacerdote. Epiſtola Ludovici II. Imp. ad Baſilium Imp. Conſtantinopol. *Porrò ſi unum Imperium Patriarchæ inter Sacroſancta myſteria memorant, laudandi ſunt, &c.* Liturgia Chryſoſtomi pag. 78. εἶτα ὁ ἱερεὺς μνημονεύει ὧν θέλει ζώντων καὶ τεθνεώτων. Georgius Trapezuntius de Una Eccleſia p. 559. οὐχ ὁμολογεῖ δὲ ὁ μὴ μνημονεύων· μνημονεύουσιν ἄρα δεῖ ἐν ταῖς λειτουργίαις τοῦ ἄκρου Ἀρχιερέως. Ut porrò ejuſmodi nomina recitarentur, ſic innuitur in eadem Liturgia pag. 79. ὁ δὲ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ, Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου ἡμῶν τοῦ δεῖνος. Theophanes an. 12. Theodoſij Jun. τὸ ὄνομα Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐν τοῖς διπτύχοις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μνημονεύεσθαι προσέταξεν. Pachymeres lib. 5. cap. 12. ὅπως ἐνδίδου ἀπελθόντας ἀρχιερεῖς λειτουργεῖν τε καὶ μνημονεύειν. Idem lib. 4. cap. 3. πρῶτον, τὸ ἐν ἀρχῇ τῆς ὀρθρινῆς ὑμνῳδίας τὸν ὑπὲρ τοῦ βασιλέως ψαλμὸν ἐγκόψαι, μόνῳ δὲ τῷ Τρισαγίῳ καὶ τῷ ἐπ' αὐτῷ μνημοσύνῳ κελεῦσαι προοιμιάζεσθαι. Nicephor. Gregoras lib. 5. ἐν ταῖς ἱεραῖς ὑμνῳδίαις εἰς τὰ δίπτυχα Πάπαν μνημονεύεσθαι. Anonymus de Diſſidio Græcor. & Latinor. τούς τε ἱερεῖς καὶ μονάζοντας τυραννικῶς ἐξεβίαζον εἰς τὸ ὁμοφρονεῖν καὶ συγκοινωνεῖν αὐτοῖς, καὶ μνημονεύειν. Adde Cantacuzenum lib. 1. Hiſt. cap. 44. Ita

Μνημόσυνον, pro ejuſmodi Commemoratione uſurpant. Pachymeres lib. 5. cap. 19. Michaël Anchiali Patr. Conſtantinopol. in Dial. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 10. cap. 12. ſect. 12. cap. 8. Auctor de Hæreſib. Latinor. Joannes Chartophylax Chij, Maximus Margunius de Proceſſ. Spiritus Sancti, Beſſation in Epiſt. ad Pædagogum filior. Thomæ Palæologi, Georgius Trapezuntius loco laudato, & alij: quod Theodoritus lib. 5. Hiſt. Eccl. cap. 34. 35. προσηγορίαν vocat, μνήμην nudè Georgius Acropolita in Chron. cap. 17. Vide Goarum ad Euchologo. pag. 144. & Gloſſ. med. Lat. in *Commemoratio*.

Ἀμνημόνευτος, *Excommunicatus*; nam cùm ex diptychis recitentur univerſim nomina fidelium, qui ab ea recitatione eximuntur, extra communionem Eccleſiæ eſſe cenſentur. Theophanes an. 27. Copronymi: καὶ εἴπου τις — ἢ παννυχεύων ἐφωράθη, ἢ ἐκκλησίας προσεδρεύων, ὡς ἐχθρὸς τοῦ Βασιλέως ἐκολάζετο, καὶ ἀμνημόνευτος ὠνομάζετο.

ΜΝΗΜΟΝΕΥΕΙΝ, *Funus facere*, *Parentare*, *Iuſta exſolvere*, Ἐνταφιάζειν, Ἐναγίζειν, Μνημόσυνα ποιεῖν. Nomocanon Coteleriianus num. 75. ἐὰν (νεκρὸς) τύχῃ δαιμονικὸν, εἰς τὸ λείψανον, μὴ μνημονευέτω· εἰ δὲ καθαρός ἐστι, μνημονευέτω μνημόσυνα δ'.

Μνημόσυνον, *Exequiæ*. Μνημόσυνον κάμνειν, *Exequiare*, Portio. Sic porrò appellatur *Officium* quod ſuprà mortuos ab Eccleſia inſtitutum, ſive canendo, ſive legendo, recitatur. Ita Allarius in Creygtonum pag. 694. Theophanes an. 2. Michaëlis Curopalatæ: ἀνελθὼν εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου Ταρασίου τοῦ Πατριάρχου, καὶ ἐπιτελέσας αὐτοῦ τὰ μνημόσυνα, &c. Balſamon in Reſp. 14. ἢ ποιήσει ἀνάδοχον ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, ἢ κατοιχομένων ποιήσει μνημόσυνα, &c. Et Reſp. 57. ſuprà citato in V. ΜΝΗΜΗ, καὶ ὑπὲρ μνημοσύνων κατοιχομένων εἰσκομιζόμενα τῷ ναῷ, &c. Idem ad Canon. 106. Synodi Carthagin. ὡσαύτως ἀφωρίσθησαν διὰ συνοδικοῦ σημειώματος καὶ οἱ ἀναγνῶσται, οἱ κατὰ τὰ αὐτὰ μνημόσυνα (εὐχῶν καὶ μεγιστάνων) μυστικά

τικὰ λεγόμενα, καὶ ὀργανικὰ μινυρίσματα, καὶ ποιοῦντες τὸ ἐπιτάφιον ἐπιγάμιον. Symeon Theſſalon. de Sacris Ordin. cap.9. τῆς εὐχῆς ὢν καὶ τῶν ἱερῶν φώτων, καὶ τοῦ θυμιάματος, καὶ τοῦ μνημοσυνου, καὶ τῆς ἀπολύσεως περὶ τοῦ πρώτου Ἀρχιερέως τελεσθέντων, &c. Adde cap.10. initio. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 5. cap. 1. καὶ θανόντι τῷ Μητροπολίτῃ ἔψαλλον ἐπ' αὐτῷ τὰ νενομισμένα ἔνδον τοῦ τοιούτου ναοῦ, ἔθαψαν αὐτὸν ἐκτὸς, παρὰ τὸ τεῖχος τοῦ ναοῦ κδ'. δὲ τὴν τοῦ Ἀπριλλίου, καὶ μνημόσυνον ἐν ἐτελέσαμεν αὐτῷ ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ, οὐ μὴν ἐλειτούργησαν ἐν αὐτῷ. Ita ſect.11. cap.4. & idem Concilium pag. 505. Edit. Labbei. Nomocanon laudatus ab Allatio in lib. de Opinat. Græcor. num.12. καὶ τὰ ὕψωμα Παναγίας εἰς βοήθειαν πάντων, καὶ τὰ καμνῶν μνημόσυνα μετὰ κολύβων. Anonymus de Nuptiis Theſei: lib. 2.

> Μετὰ μεγάλης τῆς τιμῆς μνημόσυνόν του ποίησε,
> Κεὶς τέφραν ἐκατέφθασεν ἐκεῖνο τὸ κόρμι του.

Ita μνημόσυνον alij uſurpant, Joannes Antiochenus Patr. de Chariſticariis num. 14. Joannes Pluſiadenus pro Concilio Florent. pag. 641. Nomocanon Cotelerianus num.75. 280. 281. 465. Synodus Hieroſol.an.1672. cap.4. &c. Laudatur ex Bibl.Cæſarea Epiſtola Joannis Phurnes ad Gregorium Antigonitem Monachum, περὶ τοῦ, διότι ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ, καὶ τῇ μετ' αὐτὴν πεντηκοστῇ, ἄνευ τῶν ἀφωρισμένων σαββάτων μνημόσυνα νεκρῶν οὐ γίνονται, οὔτε μνῆμαι ἁγίων ἐπιτελοῦνται, καὶ περὶ τῆς προηγιασμένης. Ita etiam apud Matth. Blaſtarem litt. T. cap. 5. Vide Scylitzem pag. 812.

Μνεία eâdem notione, Clementi lib.8. Conſtitut. Apoſtol. cap.42. cujus titulus eſt, δεῖ καὶ πότε γίνεσθαι τὰς τῶν κοιμηθέντων πιστῶν μνείας.

ΜΝΗΜΟΡΆΛΙΟΝ. Vide in μνημοῦρι.

ΜΝΗΜΟΡΆΛΙΟΣ, *Foſſarius*, vel *Sepulcrorum cuſtos*. Georgius Hamartolus in Chron. MS. in Anaſtaſio: τῶν μνημοραλίων εἰπόντων, ὅτι ἄλλος βασιλεύει. Ita etiam Chron.MS. in eodem Anaſtaſio. Joëlus verò habet μνημοναρίων. Vide Μνημοῦρι.

ΜΝΗΜΟΥ̃ΡΙ, *Monumentum*, *Memoria*, *Sepulcrum*, τύμβος. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ ἀπόξω τὴν ἐκκλησία ἦτον καμωμένα
> Ἕνα μνημοῦριν ὄμορφο πιλίδιο μαρμαρένιο.

Rurſum:

> Καινὰ μνημοῦρι κάμνουσι ὄμορφα στολισμένα,
> Μὲ χρυσάφια καὶ μὲ μάλαμα ἦτο με χρυσωμένα.

Et alibi:

> Καὶ τὸ μνημοῦρι μόδιξε ὁποῦ τονε βαλμένα.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

> Ὁπουδὲν θέλει νάχουσι μετὰ τιμῆς μνημούρια.

Eodem lib.

> Μνημούρια νὰ τοὺς κάμνουσι, καὶ τέφρα νὰ τοὺς ποίσουν.

Et lib. 10.

> Ἀπ' ἔμμνημούρια καὶ τιμὴν ὡς πρέπει πλουσιοτέ τους.

Fr. Richardus in Clypeo fidei pag. 327. τέρπουσι καὶ ἀνεσιν οἱ νεκροί, ὅταν ῥαντίζονται τὰ μνημόρια τους.

ΜΝΗΣΊΘΕΟΣ, *Iuniperus*, apud Interpol. Dioſcor.cap.86.

ΜΝΏΔΗΣ, *Valde*, *Multùm*. Gloſſæ Græcobarb. Ἄγαν, Πανὺ, Πολλὰ, Μνώδης, Πολὺ, Μεγάλως, Λίαν.

ΜΌΓΓΟΣ, *Bleſus*. Gloſſ.Gr.Lat. *Atubus*, μογιλάλος, μόγγος, ἄτυπος. Vita S. Pachomij num.31. καὶ ἄλλος μόγγος ὢν τῷ ψελλίζειν, μὴ λαλῶν ἀληθεύειν, εἰ συμβιβασθεὶς εἴη ὑπὸ ἀνθρώπων Θεοῦ λαλεῖν τὰ δίκαια, ἆρα καὶ οὗτος οὐκ ἐθεραπεύθη τῷ σώματι.

Μογγιλάλος, in Lexico MS. Cyrilli, βραδύγλωσσος. Theodorus Prodromus in Synopſi Evangel.

> Ἰατρὸν εὑρὼν μογγιλάλε τὸν λόγον,
> Τὴν γλῶσσαν ὑγίανε, καὶ τρανῶς λέγει.

Et Nicephorus Xanthopulus in Synopſi:

> Μογγιλάλου δὲ τὴν πέδην γλώσσης λύει.

Marcus 7. 32. habet μογιλάλος, ut & Aëtius lib.8. c.38. de Ancylogloſſis: οἱ τοιοῦτοι δὲ μόγις διαλέγονται, διὸ καὶ μογιλάλοι ὑπό τινων προσαγορεύονται. Lexicon MS: Βατταρίζειν, μογιλαλεῖν. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Moggus*.

ΜΟΔΕΡΆΤΩΡ, *Moderator*. Hac autem Dignitate donati potiſſimum Præſides Helenoponti & Arabiæ. Μοδεράτωρ ſeu ἁρμοστὴς Ἑλενοπόντου, in Baſil. Eclog. 6. & in Nov. Juſtiniani 21. 23. 28. Μοδεράτωρ Ἀραβίας, in Nov.102. Adde Edict. 4. cap.1. & Cujacium ad Nov.28.

ΜΟΔΗΣ, *Modius*, Μόδιος. Arithmetica Adeſpota: ὁ θαλάσσιος μόδιος ὀφείλει χωρεῖν σίτου καθαροῦ καὶ ἀρύπου λίτρας τεσσαράκοντα.

ΜΟΔΙΆΡΙΟΣ, *Modiorum confector*, *Artifex*. Acclamationes in Concil. ſub Mena, Act. 5. τὰ κειμήλια ἔλαβεν ὁ τοῦ μοδιαρίου, id eſt, *filius Modiarij*.

ΜΌΔΙΝ, *Modius*. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Ἐκεῖνοι τὰ γλυκύσματα μετὰ τῶν δυσκαρύων,
> Ἡμᾶς δὲ τὰ χολόκοκα καθ' ὥραν μετὰ μόδιν.

ΜΟΔΊΟΛΟΝ, Calyptræ ſeu mitræ muliebris ſpecies, quæ Auguſtarum propria erat, ſic dicta quòd modij, ſeu Modioli vaſis potorij, ſpeciem referret, cujuſmodi ſunt Calyptræ Theodoræ Michaëlis Palæologi Imperatoris uxoris, & Irenes Manuëlis Palæologi perinde Imperatoris Conjugis, in iis tabellis quas in Familiis Byzantinis deſcribi curavimus, Τυμπανίων etiam interdum appellatione donatæ. Continuator Theophanis lib. 1. num. 9. de Leonis Armenij uxore: δεινὸν λέγεται ἀνακραγεῖν, ὦ βάρβαρε, οὕτω δὴ τὸ τοῦ Λέοντος καλλίσασα γυναῖον, τῇ κεφαλῇ ἐπιθέσθαι τὸ μοδίολον. Similia habet Cedrenus pag. 485. Codinus in Originibus, de Fortunæ Urbis Statua: ἡ δὲ λεγομένη Τύχη τῆς πόλεως μετὰ μοδιόλου ἵστατο ἐν τῇ ἀνατολικῇ ἀψῖδι. Perperam μόδιος ſcribitur n. 75. ἡ δὲ τύχη τῆς πόλεως ἵστατο χαλκῆ μετὰ μοδίου ἐν τῇ ἀνατολικῇ ἀψῖδι τοῦ φόρου. Quod verò μοδίολον Codinus vocat, in formam turritæ coronæ effingitur in nummis, uti monuimus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib.2. pag.148. *Turritos*, *feminarum alienis capillis vertices*, non ſemel exagitat Hieronymus Epiſt. 8. ad Demetriadem, & Epiſt. ad Marcellam, ut & Tertullianus de cultu feminarum. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Modiolum*.

ΜΌΔΙΟΣ, Iſaacius Porphyrogenitus in Characterib.Græcor. & Trojanor. in Palamede: τὸν δὲ πύργον αὐτοῦ, τὸν καλούμενον μόδιον, τὸ ὕψος αὐτὸ τὸ οὐράνιον αἰνιττόμενον. Πύργον, porrò, ſeu *turriculam* vocabant; pyxidem in modum turriculæ per quam tali & teſſeræ in tabulam mittebantur. Vetus Epigramma:

> *In parte alveoli Pyrgus velut urna reſedit,*
> *Qui vomit internis teſſerulas gradibus.*

Μόδιον verò turriculam recentiores Græci appellarunt, quòd ea eſſet perinde formâ modiorum. Vide Salmaſium ad Hiſt. Auguſt. p.464. 469.

ΜΟΔΙΣΜΌΣ, *Certus modiorum numerus*, ſeu *numeratio per modios*. Theophylactus Bulg. Archiep. Epiſt.41. Extr. ἐπὶ δὲ τῇ παραδόσει τῆς γῆς, τότε τὸ σχοινίου μέτρον κολοβοῦ, καὶ ἔτι περὶ τὴν τοῦ μοδισμοῦ συναρίθμησιν ἀμαθέστατα πράττει. Harmenopulus in legib. navalib.

> Δεῖ εἶναι τὴν χιλιάδα τοῦ μοδισμοῦ χρυσοῦν,
> Πεντήκοντα, μετὰ τῆς ἐξαρτίας αὐτοῦ.

ΜΟΔΟΒΊΝΑ, *Cerevisia* exponitur à Romano Nicephoro in Grammat.Linguæ Græcæ vulgar. MS.

Μόδον

Μόδον, *Commodum, Cubiculum, Domus.* Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Ο ῥήγας με τὴν μανίτα, λέγει του ἀδὲν γροικόιν,
Στομόδον ὁποῦ τάκαμα, νὰ τάξῃ καθάςεσις.

Ibidem :

Γίαυτὸς τ' ἄριςε πολλὰ, ςομόδον ὁπουπίδα.

Rurſum :

Καὶ τότες ὡς τ' μόδον του σὰν θέλῃ ναμει πήσει.

Ibidem :

Εγύρισε ςὸν μόδον του, ὡς ἤθελε τὸ γάμμα.

Infrà :

Καὶ ἀφήτε την ςὸ μόδο μου, καὶ γιὰ νὰ τὴν κοιδίψω.

Occurrit ibi paſſim. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Commodum.*

ΜΟΔΟΣ, *Modus*, τρόπος. Gloſſæ Græcobarb. ὡς τοιούτην λόγην καὶ μόδον καὶ τρόπον καλεῖται, ἢ κράζεται. Symeon Hieromonach. in Epiſt. μίαν γραφὴν σου πέβω ἀντάμα μὲ ἐτούτην, καὶ παρακαλῶ σε πολλὰ ἂν ἐβρέθη μόδος νὰ, τὴν ἐπέψεις εἰς τὰ χέρια τ' ἀφέντες μου Ανδρέα, ὁποῦ ἐβρίσκεται. Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Γιατὶ ἀλλέως απαντοχὴ, καὶ μόδον δὲν ηὑρει.

Alibi :

Μὲ πᾶσα μόδον καὶ ὀρδινία κάμε νὰ τὴν σκοτώσῃς.

ΜΟΖΟΥΛΑ, Dacis, *Thymus*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 439.

ΜΟΘΘΘ, Ægyptiis, *Chelidonium magnum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 399.

ΜΟΙΑΖΕΙΝ, *Similem eſſe*, ὁμοιάζειν. Gloſſæ Græcobarb. ὅμοιον, ὁμοιαςὸν, Μοιαςὸν, ὁποῦ ὁμοιάζει, ἢ μοιάζει. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ.

Εβλέπω τι ὅλοι μοιάζει τι ὁ ἕνας μὲ τ' ἄλλον.

Μοιαςὸς, *Æqualis.* Gloſſæ Græcobarb. Αντίσχυρα, ἰσοδυναμα, ὁποῦ ἔχουσιν ἴσην καὶ ὁμοίαν ἢ ἰχίαν καὶ μοιαςὴν δυναμιν. Rurſum : ἴσος, ὅμοιος, ἀντίτυπος, ἢ ἐναντίος, ἴχιος, μοιαςός.

Μιάζειν, idem quod μοιάζειν. Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Λοιπὸν ὁ Απολώνιος βλέπει καὶ συνσυμιάζει,
Καὶ βλέπει τὴν παντερὰν του καὶ σὰν δίκη τ' μιάζει,
Καὶ λογίασεν εἰς τὰς καλὰ, ὡς φρόνιμος τὴν ὥρα,
Καὶ τοῦτο μιάζει, κ' ἔρχεται ἐκ τὴν δικὴν μου χώρα.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 4.

Ολοι ἐθαύμαζον σαυτὴν, ἄλλοι τινὲς ἔλεγον,
Αὐτὴ μιάζει Κυθηρίας, καὶ μ' ἀληθείας τὸ ςέργαν.

Anonymus de Vulpe & Lupo :

Καὶ δάχνω μεγαλοσχήμη, καὶ μιάζω σὰν γυμνὴν.

ΜΟΙΛΕΙΝ, pro ὁμιλεῖν, *Converſari, Colloqui.* Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Στέκουν καὶ διαλογίζουνται, γίανα τ' ἐγροικήσουν
Τὸν ἄνδραν ὁποῦ θέλῃ αὐτὴ, καὶ τότες νὰ μοιλήσουν.

Ibidem :

Εκει τ' ἄλλον ἐμπόδι, κ' ἦλθασιν νὰ σφαγοῦσι,
Καὶ παραξενάδες ἄσχημες ἐμπρός του νὰ μοιλοῦσι.

Alio loco :

Καὶ ἄλλη φορὰ γυρίσεται, καὶ θέλομεν μοιλήσει.

Rurſum :

Αὐτεῖνοι εἰς μίον εὐγάλασι, ἄνθρωπον νὰ μοιλήσει.

Μοίλη, *Societas.* Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Εὔτασεν εἰς τὸ κάτεργον καὶ σκύτη καὶ μοίλη του.

Alibi :

Γιατὸν αἰθέντη μου μοιλὴ καὶ τόρα τὸ θυμοῦμαι.

Rurſum :

Αφεντήσα μοιλὴ γραφὴ, ἀφέτης ὁ δικός μου.

ΜΟΙΜΟΙΜ, Afris, *Portulaca Silveſtris*, ἀνδράχνη ἀγρία, apud Interpolat. Dioſcor. c. 139.

ΜΟΙΡΑΙ, *Cohortes mille viris ſeu militibus conſtantes* : quibus qui præerant Μοιράρχαι dicti. Leo Imp. in Tacticis cap. 4. §. 42. ταῦτα δὲ τάγματα συνάξεις εἰς χιλιαρχίας, ἤτοι μοίρας τὰς λεγομένας δρούγγους, καὶ ἐπιςήσεις αὐτοῖς Μοιράρχας δοκίμους, ἀνδρείους. &c.

ΜΟΙΡΑΙΝΑ, *Murena*, Piſcis. Anonymus de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes MS.

Θαύμασε καὶ τ' μοίραιναν πάλιν τὴν παραθαλασσίαν.

ΜΟΙΡΑΣΙΑ, *Diviſio bonorum inter filios*, in Nomocanone Coteleriano 513. at apud Harmenopulum lib. 1. tit. 12. §. 1. *permutatio* dicitur.

ΜΟΙΡΙΧΕΣ. Epiphanius Hagiopolita de Locis Sanctis p. 51. καὶ δεξιὸν αὐτοῦ εἰσὶν οἱ μοιριχες, ὡς ὁ Ιούδας ἀπήγξατο.

ΜΟΙΡΟΛΟΓΕΙΝ. Vide Μυρολογεῖν.

ΜΟΙΧΘΕΡΟΣ, pro Μοχθηρός. Prochoprodromus de ſua Paupertate, MS.

Καὶ θρέφει καὶ τ' κακηρὸν καὶ μοιχθηρὸν ὁ κύπος.

ΜΟΙΧΙΑΝΟΙ, dicti à Monachis Studitis, qui matrimonium Conſtantini filij Irenes cum Theodota Cubicularia, Mariâ Armeniâ legitimâ conjuge in Monaſterium truſâ, ut legitimum tuebantur, cùm Plato Secundionis, & Theodorus Studij Abbates cæteríque eorumdem Monaſteriorum Monachi ab iis ea de cauſa divulſiſſent, damnaſséntque Synodum ab iis coactam an. 809. qua matrimonium iſtud ex diſpenſatione dici legitimum ſanciverant, & μοιχοσυνόδον appellarent. Totam hanc Hiſtoriam ex ejuſdem Theodori Epiſtolis pluribus proſequitur Baronius anno 808. & ſequentibus, de qua etiam conſulendus Cedrenus an. 7. Nicephori Generalis.

ΜΟΙΧΟΣ, *Adulter*, qui Epiſcopatum invadit Urbis alicujus, altero Epiſcopo ſuperſtite : qui Victori Tunnunenſi *Incubator Eccleſiæ* non ſemel dicitur. Marcellinus Comes in Juſtiniano : *Anthymum mox Eccleſiâ pellit, dicens eum juxta Eccleſiaſticam regulam adulterum, qui ſuâ Eccleſiâ dimiſsâ ambierat alienam.* Ita uſurpant paſſim Scriptores Eccleſiaſtici. Syneſius Epiſt. 105. ἐμοὶ τοιγαροῦν, ὅ τε Θεὸς, ὅ τε νόμος, ἥ τε ἱερὰ Θεοφίλου χεὶρ γυναῖκα ἐπιδέδωκε. προαγορεύω τοίνυν ἅπασι καὶ μαρτύρομαι, ὡς ἐγὼ ταύτης οὔτε ἀλλοτριώσομαι καθάπαξ, οὔτε ὡς μοιχὸς αὐτῇ λάθρα συνέσομαι. Loquitur de ſuo Epiſcopatu. Concil. Conſtantinopol. ſub Mena Act. 1. pag. 20. τοῦτον μὲν ἐξώθησεν ὑπὲρ μοιχικῶς καὶ ἀθέσμως ἐπιβὰς Αρχιερατικοῦ θρόνου, &c. Evagrius lib. 2. Hiſt. cap. 8. ἐπιλαμβάνεται ὡς ἐνόμισε, τ' ἀρχιερατικῆς καθέδρας, μοιχεῖαν προδήλως τολμήσας κατὰ τ' ἐχούσης ἐκκλησίας τ' ἱερὸν νυμφίον. Et lib. 3. cap. 16. μοιχὸν τ' Πέτρον ἀποκαλεῖ. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. de Photio : καθαιροῦσι δὲ τοῦτον καὶ ἀναθεματίζουσιν ὡς ἐπιβήτορα καὶ μοιχόν. Vide Palladium in Vita Chryſoſtomi pag. 146. Theophanem pag. 188. 341. Anonymum in Alexandro num. 1. &c. Præterea Gloſſar. med. Latin. in *Adulter.*

Μοιχοσυνόδος, *Pſeudo-Synodus*, in Teſtamento Arſenij Patr. Conſtantinopol. num. 10. Vide in Μοιχιανοί.

Μοιχεία, *Adulterium*, λέγεται ἐπὶ ὑπάνδρου, ςοῦπρον δὲ ἐπὶ παρθένου καὶ χήρας ἀθεμίςως συνουσιαζομένων, ut eſt in Gloſſis Baſilic. Vide eaſdem Gloſſas in Φθορά, & Harmenopulum lib. 6. tit. 2. §. 1. 2. Paulò aliter Nomocanon Coteleriaunus num. 163. μοιχεῖαι γὰρ καλοῦνται, ἢ ἐπὶ βίαν γινόμεναι, τὸ παρθένον φθεῖραι βίᾳ. Vide Suicerum.

ΜΟΚΑΙΟΝ, vox notionis incertæ Fuchſio apud Myrepſum de Antidotis c. 298. Vide Μύκλιον.

ΜΟΚΟΥΛ. Vide Μύκλιον.

ΜΟΛΑΡΙΟΝ, *Mulus.* Malaxus in Hiſt. Patr. p. 157. καὶ οὗτως ἔξιεν ἐκ τ' ναοῦ, καὶ τὸ μολάριον ἐκαβαλίκευσε. Vide in Μοῦλος.

ΜΟΛΕΟΝ, τὸ ἄγριον πήγανον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Ruta Silveſtris.*

ΜΟΛΙΒΟΣ. Vide Μόλυβος.

ΜΌΛΟΣ, μῶλος, μῶλος, *Moles*, *Portus*, noſtris *Mole*, Italis *Moli*, ſeu Agger in Mare procurrens, quo portus munitur & cingitur: Πρόβολος, Procopio. Georgius Hamartolus in Chron. MS. & Cedrenus an 5. Phocæ ſcribunt Conſtantinam Mauricij Imp. uxorem eodem quo Conjux loco ſublatam à Phoca, ἐν τῷ μόλῳ Εὐτροπίου. Ubi Simocatta lib.8. c.11. & Codinus in Orig. p.58. εἰς τὸν λεγόμενον Εὐτροπίου λιμένα habent. Lib.28. Baſilic. tit.10. c.1. ἀναγκαῖά εἰσιν οἱ γινόμενοι μόλοι ἐν θαλάσσῃ, ἢ ποταμῷ, &c. Michaël Pſellus in Synopſi Legum:

Τῶν ἀναγκαίων πέφυκεν, ὁ μόλος τῆς θαλάσσης.

Μολίσκος, *Parvulus Portus*. Anna Comnena l.6. Alexiad. p.153. πλοῖον δὲ μὴ ἐστάλκει, ἐν ἁμάξαις ἐπιφερίσας ἀκάτιά τινα μικρὰ, διὰ τοῦ μολίσκου ἐν αὐτῇ (λιμνῇ) εἰσήγαγεν. Vide quæ ibi obſervamus pag.305.

Μῶλος. Theophanes an.5. Phocæ: τὴν δὲ Κωνσταντῖναν σὺν ταῖς τρισὶ θυγατράσιν ἐν τῷ μώλῳ Εὐτροπίου— ἀπεκεφάλισεν. Idem an.23. Copronymi: καθεσχέθη καὶ ὁ Χριστιανός,— ἐν ἐν τῷ μώλῳ τοῦ ἁγίου Θωμᾶ χειροτονήσαντες, &c.

Μωλάριον, eâdem notione, niſi *Mulus* intelligatur. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Δίχα μεγάλες ψαλμωδίαις, διχῶς ἀλληλουΐάρια,
Νὰ ἔρχωνται, νὰ τὰ βάλλουσιν ἐπάνω 'ς τὰ μωλάρια,
Οἱ μανίερδοι μὲ χαρὲς τὰ σώματα νὰ πέρνουν.

Μῶλος, *Moles*, in Gloſſ. Lat. Gr. Heſychius: Σπίλαξ, μῶλος ὁ πλαταγώδης. Procopius lib.4. de ædif. cap.10. πρὸς δὲ καὶ τὴν ἐκάτερωθι τοῦ ἰσθμοῦ θάλασσαν, προβόλους τεκτηνάμενοι βραχεῖς τι καὶ φαύλως, ὥσπερ καλοῦσι νενομίκασι μώλους, τὴν μεταξὺ χώραν ταύτῃ ῥᾳδίαν καὶ τῷ περιβόλῳ ἐργάζεσθαι, &c. Infrà: πρὸς αὐτοῦ που τῆς θαλάσσης ῥαχίας μάλιστα προβόλους πεποίηνται, οὓς μώλους καλοῦσιν, &c. Chronicon Alexandrinum an.3 Phocæ: Κωνσταντῖνα ἡ ἀπὸ βασιλισσῶν ἀπελιμήθη πέραν εἰς τὸν μῶλον τοῦ Εὐτροπίου πλησίον Χαλκηδόνος. Ubi perperam editum μῦθον. Theophanes an.5. habet ἐν τῷ μώλῳ Εὐτροπίου. In Antholog. lib.4. c.28. habetur Epigramma Εἰς μῶλον ἐν Σμύρνῃ τῇ θαλάττῃ ἐπικείμενον. Occurrit præterea in Baſilic. lib.56. tit.10. §.1.

Καταμόλος. Gloſſæ MSS. ἐπίνειον, ἀκρωτήριον, ἢ παραθαλάσσιον χωρίον, ὁ λεγόμενος καταμόλος.

ΜΟΛΟΎΧΙΟΝ, in Lexico MS. Cyrilli, exponitur κόσμος γυναικεῖος, *Mundus muliebris*.

ΜΟΛΌΧΑ, *Malva*, Μαλάχη, in Corona pretioſa. Anaſtaſius Monachus de Patribus Sinaïtis, MS. ὅτι ἔμελλον εἰς τὸν μολοχᾶν τόπον δὲ ἐστι χείμαρρος, δύσβατος, &c. Μολόχη, pro μαλάχη, dixiſſe Athenæum obſervat Euſtathius Od. α. p.1406. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Melocineus*.

ΜΌΛΥΒΟΣ, μόλυβον, μόλιβος, Μολίβι, *Plumbum*, Μόλυβδος. Mœris Atticiſta MS. μόλιβδος, Ἀττικοί· μόλυβος, Ἕλληνες. Apollodorus in Polioreeticis MS. μόλυβα ἐφηλοῦσθαι βάρη, καὶ πέριξ δὲ ἐνέργειαν καὶ βάρος. Zacharias lib.4. Dialog. c.41. σιδηρὸν, ἢ χαλκοῦν, ἢ μόλυβον οἰκοδομοῦντα. Vide Anthol. Gr. lib.6. cap. 26. Epigr. 1.3.7. &c. Μολιβοῦν, *Plumbare*, μολυβδοῦν. Μολιβένιος, *Plumbeus*, μολυβδινός.

Μολιβδόβολον. Vide in Βολίς.

Μολιβδόγαμον, ἡ σκωρία τοῦ χαλκοῦ, in Gloſſis Iatricis MSS. ex Cod. Reg.190. in Lexico Reg. Cod.1843. ἡ σκωρία τοῦ μολίβδου.

Μολυβδίδιον, τὸ ψιμίθιον, in Gloſſis Chymicis MSS. Neophyti. μολυβδοκαῖον, τὸ ψιμίθι, in aliis Gloſſis Iatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. Infrà: ψιμύθιον, γίνεται ἐκ τοῦ μολίβδου. *Ceruſa*, ψιμμύθιον.

Μόλυβδος, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶ παρεμφερὴς ψιμμυθίου. Rurſum: Μόλυβδος, ἡμῖν ἐστὶ τὸ ἀπὸ β. στίμμιον, καὶ λιθάργυρος, καὶ μολυβδόχαλκος, ἐστὶ χρυσόκολλα.

Μολιβδόβουλλον, *Bulla plumbea*, in Salutat. Epiſtol. Pontif. apud Goarum, ubi apud Habertum μολιβδόβουλλον. Leontius Epiſcop. Neapoleos Cypri in ſerm. 5. pro Chriſtianor. Apologia: καὶ ὥσπερ ὁ κελεύσει Βασιλέως δεξάμενος καὶ ἀσπασάμενος, τὴν σφραγῖδα, οὐ τὸν πηλὸν ἐτίμησεν, ἢ τὸν χάρτην, ἢ τὸν μόλυβδον, ἀλλὰ τῷ Βασιλεῖ τὴν προσκύνησιν καὶ τὸ σέβας ἀπένειμεν, &c. Plumbo verò quamvis ſupellectilem obſignaſſe proindéque alia ab Epiſtolis, teſtantur varij Scriptores. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Conſtantinopol. ἑπτὰ σάκκους πλήρεις ἐσφραγισμένους μολύβδῳ εἰς τὸ πλησίον ἔνεισαν καλαμῶνα καταχρυβόντες. Luithprandus in Legat. *Et quoniam te in decorem ſuum quædam pallia emiſſe putamus, ut in medium proferantur Edicimus, quæ ſunt vobis digna, plumbeâ notentur bullâ*, &c. Martyrium MS. S. Blaſij: καὶ σὺ βάλε τὰς θείας σου εἰς σάκκον, καὶ σφράγισον αὐτοὺς μολίβδῳ, &c. Alexander Monachus in Encomio S. Barnabæ MS. εὑρὼν δὲ εὐαγγέλιον, ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ κείμενον, καὶ σφραγίσαντες τὴν σορὸν μολίβδῳ, &c. Periodus MS. S. Barnabæ: τὸ λείψανον αὐτοῦ εἴλησαν ἐν σινδόνι, καὶ μολίβδῳ ἀσφαλισάμενοι, ἐσκέψαντο κατὰ τοῦ πελάγους ῥῖψαι αὐτόν. Vita Apocrypha S. Joannis Bapt. MS. ἔχων ὑδρίαν καινὴν, ἐν ᾗ καὶ ἐβλήθη πολύ τι, ἐνέβαλεν αὐτὴν (κεφαλὴν) ἐν αὐτῇ, καὶ ἀσφαλισάμενος μολύβδῳ, &c. Vide Baronium an.811. n.58. & ſuprà in Βοῦλλα.

Μολιβοσκέπαστος, *Plumbo tectus*. Anonymus de Locis Hieroſol. c.9. καὶ ἔναι ὁ ναὸς μετὰ σανίδης ξυλίνης μολιβοσκεπάστη. Occurrit præterea cap.12. σκεπασμένη μετὰ μολύβδου, cap.15.

Μολιβόχωμαν, pro μολύβδου χῶμα, apud Myrepſum de unguentis c.91. *quo Figuli unguntur*, ὅπερ οἱ γαστράδες χρῶνται, ut eſt in Cod. Reg. & quo vaſa figulina liniuntur.

Μολυβίδι, *Ellychnij alveolus*, τὸ τοῦ ἐλλυχνίου γαστρίδιον, ἢ τοῦ θρυαλλιδίου γλωττίς. Scilicet ſuber ferreo filo transfixus, quo Ellychnium ſeu Lampadis funiculus oleo ſupernatans retinetur. Ita Goarus. Euchologium p.428. καὶ γεμίζεται ἔλαιον κανδήλα μεγάλη χωροῦσα λίτρας ἑπτὰ, καὶ ἕκαστος κατασκευάζει τὸ ἴδιον μολυβίδιον μετὰ ἀπτρίου. Et in Officio dedicationis Templi p.833. καὶ κανδήλα, ἢ καὶ λυχνὶς λέγεται καὶ λαμπτὴρ, καὶ μολυβίδα, καὶ θρυαλλίδα, καὶ βύκυς δύο. Adde pag.840. 848.

Μολυβδὶς, *Plumbatum*. Paſſio S. Acacij n.11. ὁ δικαστὴς εἶπεν, Κλάσατε αὐτοῦ τὰς σιαγόνας μολυβδίσιν, ἵνα μὴ ἀπαυθαδίζηται τῇ ἡμετέρᾳ ἐπ' αὐτῷ μακροθυμίᾳ. Vide num.17.

ΜΟΜΥΖΊΑ, quid ſit, docet Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: οἱ δὲ εἰς μομυζίας πεσόντες, τουτέστιν εἰς ἰδίας ἀδελφὰς μονοπρόσωπος, ἡμέρας, ἢ ἀδελφογυναῖκα, ἢ ἐξαδέλφου πρώτου, ἢ τῶν τοιούτων,— ἔτη ι.

ΜΌΝΑ, *Impariter*, Ἀνίσως.

ΜΌΝΑΓΡΟΣ, *Prædiolum*, Gallis, *Hameau*. Incertus Auctor apud Suidam in Θεράποιται· καὶ ἔξω τοίχων προελθόντες, ἐν μονάγροις, ἢ κήποις, ἢ ὄρεσι τὰς διατριβὰς ποιοῦνται.

ΜΟΝΆΔΑ, *Unitas*, Μονὰς, in Corona pretioſa.

ΜΟΝΆΖΟΝΤΕΣ. Gloſſæ MSS. Μοναδικοὺς, Ἀναχωρητὰς, ἢ ἁπλῶς Μονάζοντας. Sic igitur dicti Scriptoribus paſſim Monachi omnes, adeò ut mirari ſubeat Suareſium in Notis ad Nili Aſcetica p.600. & 601. exiſtimaſſe alios eſſe & diverſos à Monachis, atque ita dũtaxat appellari, qui proximè accedebant ad Monachatus profeſſionem: vel eos qui veſtem Monachicam, ad quam aſpirabant, nondum ſuſceperant: cùm ex ipſo Nilo lib.3. Epiſt. 108. contrarium eruere potuerit, ſcribente Lamprotychum Archimandritam habuiſſe καθηγεμονίαν τῶν μοναζόντων, Monachorum ſcilicet: & ex lib.1. Epiſt.60. ubi quem in Inſcriptione μονάζοντα, in Epiſtola μοναχὸν vocat. Hanc

Ooo Suareſij

Suareſij hallucinationem obſervavit haud ita pridem D. *Bulteau*, Vir admodum Eruditus, in Hiſtoria Monachorum Orientis lib. 2. cap. 6. Locos Auctorum, ad infirmandam ejuſmodi ſententiam hîc adducere, abuti eſſet Lectoris otio, cùm non aliter ferè Monachos omnes appellent Euſebius, S. Athanaſius, S. Gregorius Nyſſenus, S. Cyrillus, S. Chryſoſtomus, Iſidorus Peluſiota, Palladius, S. Maximus, & alij omnes ejuſce, & paulò etiam inferioris ætatis Scriptores.

Ἀρχιμονάζων, *Archimandrita*, *Hegumenus*, *Abbas*. Vita S. Pachomij n. 1. τοῦ ἁγίου πατρὸς Ἀμοῦν ἀρχιμονάζοντος ἐν τῷ ὄρει τῆς Νιτρίας ἀδελφῶν.

ΜΟΝΑ'ΛΛΑΤΟΣ, idem quod μονοχίτων, *Veſtis unica*. Prochoprodromus de ſua Paupertate, MS.

> Καβάδιν ἄχιν σύπηνον τζαντζαλοφορεμένον,
> Καὶ φόριν το μονάλλαγος χειμὼν καὶ καλοκαίριν.

Vide Ἀλλάσσον.

ΜΟΝΑΞΟ'Σ, *Solus*, *Solitarius*, Μόνος, μοναχός. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

> Καὶ σέκονται εἰς μία μερία ἐκεῖνος μοναξός του,
> Ἐφάνη του πῶς ἔδειχε μὲ σχολιασμένον ἦθος.

Alter Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri:

> Ἤτον ὁ τόπος μοναξὸς, θάλασσα τὰ ἔμπροσθέν μας.

Idem Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Καὶ μίαν ἡμέρα κίνησε ὡς ἤτον μαθημένος,
> Πεζὸς ὁλομόναξος εἰς τὸ γιαλὸν ὑπάγει.

Μοναξὰ, Μοναξιὰ, *Solitudo*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ἀμποκαμπόσω θλίβεται ὁ γιατὶ μοναξά του.

Rurſum:

> Καὶ ἀρχίνισε ἀπὸ καρδίας κλαίει τὴν μοναξά της.

Idem Anonymus de Amoribus Lybiſtri:

> Καὶ πάντες ἐσκορπίσθησαν, γὰρ μοναξιά.

Vide Euſtathium in Iliad. α. pag. 22.

ΜΟΝΑΠΛΟ'Σ, *Simplex*, λιτὸς, ἁπλοῦς. Proverbia ſeu dicta vulgaria MSS. οἱ πτωχοὶ καλίδαξαν τὰ μοναπλά.

ΜΟΝΑΣΤΑΙ', *Monachi*. Theophanes an. 13. Leonis Iſauri: πολλοί τε κληρικοὶ καὶ μονασταὶ, καὶ εὐλαβεῖς λαϊκοὶ, &c. & an. 23. Copronymi: ἄλλους τε μοναστῶν ἱεροὺς οἴκους. Vide eundem an. 4. Nicephori General. p. 407. & Leonem Grammat. pag. 508. Joannes Euchaitorum Metropolita:

> Οἱ γὰρ μονασταὶ τῆς μονῆς τῆς τιμίας
> Τοῦ Σωσνίτου, τοῦ δὲ τοῦ πρωταγγέλου.

Μοναστρίαι, *Monachæ*, *Sanctimoniales*. Concil. Nicænum I. Can. 20. μὴ διατελέσθωσαν ἐν ἑνὶ μοναστηρίῳ μοναχοὶ καὶ μοναστρίαι. Utuntur paſſim Scriptores, Chryſoſtomus Epiſt. 14. Juſtinianus in Nov. 123. c. 27. Iſidorus Peluſiota lib. 1. Epiſt. 87. 367. Joan. Moſchus in Limon. c. 60. 135. Zacharias Pap. in Dialog. lib. 1. c. 4. lib. 2. c. 19. lib. 3. c. 7. 33. lib. 4. c. 14. 16. Theophanes an. 30. Copron. an. 5. Conſtantini F. Iren. Manaſſes p. 124. 134. Edit. Reg. Ducas cap. 36. 41. Euchol og. pag. 496. &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Monaſtria*.

ΜΟΝΑΣΤΗ'ΡΙΟΝ, *Monaſterium*, Monachorum ædes. Vox paſſim obvia. Monaſteriorum verò alia Ordinariis ſeu Epiſcopis ſuberant, alia ſoli Patriarchæ, alia ſoli Imperatori. Imperatoria enim Monaſteria appellabant, *quæ nonniſi duntaxat Imperatoribus conſueverant Græcorum temporibus reſpondere*, ut ait Innocentius III. Pap. lib. 2. Ep. 41. ut Patriarchalia ſolis Patriarchis, ut obſervatum in Gloſſ. med. Lat. Hæc duntaxat addo de Patriarchalibus Monaſterijs, ex Vita MS. S. Pauli Latrenſis: περιτυχὼν δὲ Ἀθανασίῳ τινὶ μοναχῷ, ἑνὸς μὲν τῶν Πατριαρχικῶν μοναστηρίων τὴν προστασίαν πεπιστευμένῳ, &c. Vide Balſamonem ad Can. 19. Synodi VII. & ad Can. 20. ubi de Monaſteriis duplicibus. Vide Ἀρχιμανδρίτης, ſub finem.

ΜΟΝΑ'ΤΩΡ, *Equus ſingularis*, & *Eques qui ſolo ac ſingulari equo vehitur*, *Singulator*, in Gloſſ. Lat. Gr. dicitur, ἱππαστὴς κέλης. Lexicon MS. Colberteum: Κέλητα, μονάτωρα, ἢ τὰ δι' ἵππων ἆθλα. Κέλης ἵππος ὁ γυμνός. Heſychius: Κέλης, ἵππος, καὶ ἱππαστὴς, καὶ μέρος, καὶ εἶδός τι τῆς νεὼς, καὶ μονάτωρ.

ΜΟΝΑΥ'ΤΑ, Μοναυτὶς, *Subitò*, *Statim*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀθρόως, Ἐξαίφνης, Μοναῦτα, Μοναυτίς.

ΜΟΝΑΧΑ', *Duntaxat*, *Solummodo*, Μόνον, Γοῦν, Δὴ, Γέτοι. Gloſſæ Græcobarb. Μόνως, Μοναχὰ, Καλὰ μόνως.

ΜΟΝΑΧΙΑ'ΖΕΙΝ, *Relinquere*, *Deſerere*. Joan. Glycas de Vanitate vitæ:

> Καὶ τόρα πῶς ἐμεῖνε τι ἐξεμοναχιασμένα.

ΜΟΝΑΧΟ'Σ, *Monachus*, *Solitarius*, Μονάζων. Auctor Etymologici: Μοναχὸς, παρὰ τὸ τῷ Θεῷ μόνῳ προσεύχεσθαι, &c. Phavorinus: Μοναχὸς, ὁ μόνῳ ζῶν Θεῷ. Dionyſius Areopagita: Μοναχοὶ δὲ οὗτοι κατονομάζονται ἐκ τῆς ἔργον ἐπισκηνοῦν τοῦ σώματος, καὶ ζῶντας τεθνᾶναι, καὶ σώφρονι μανίᾳ τινὶ μεταφοιτᾶν πρὸς τὰ κρείττονα. Eunapius in Ædeſio pag. 78. εἶτα ἐπεισῆγον τοῖς ἱεροῖς τόποις τοὺς καλουμένους Μοναχοὺς, ἀνθρώπους μὲν κατὰ τὸ εἶδος, ὁ δὲ βίος αὐτοῖς συώδης, &c.

Hoc loco porrò obſervare licet vocem μοναχὸς in Codicibus MS. ferè ſemper per ᾱ. ſcilicet cum α, & χ ſuperſcripto exprimi, verbi gratiâ in Cod. opuſculorum Pſelli, Epiſtola 35. inſcribitur ᾱ Ὀλυμπίτῃ, id eſt Monacho Montis Olympi. Sed & in Cod. MS. Georgij Hamartoli, qui eſt V. C. Antonij Faure Doctoris Sorbonici, & in MS. Cod. Epiſtolarum Zonaræ, eadem vox μοναχὸς, in ſingulis caſibus non aliter ubique deſcribitur. Quod cùm ignoraret Xylander, in Nota 345. ad Cedreni pag. 721. Edit. Reg. ubi legerat, καὶ τὸ ᾱ. Ζαχαρίαν, &c. has ſe literas in verſione ſua omiſiſſe obſervat, quòd quid eæ ſonarent non perciperet: ubi Fabrotus rectè monuit loco horum characterum, in Cod. Reg. Μοναχὸς ſcribi. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Monachus*.

Μοναχεῖον, *Cœtus*, *congregatio Monachorum*: vel *Monaſterium*. *Monachium*, in L. 13. Cod. de Sacroſ. Eccl. *Eccleſia*, *vel Martyrio*, *vel Monachio*, *vel pauperibus*.

ΜΟΝΑΧΟ'Σ, & Μοναχὴ, *Unio*. Vide Salmaſium ad Plin. pag. 1170.

ΜΟΝΕ'ΔΑ, *Pecunia*, *Numiſma*, *Numus*, Νόμισμα, Ἀργύρειον. *Moneta*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Μονέδαν ὅπου βρίσκεται, χρυσάφη κ' ἤτον φέρνει.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 477. καὶ ἔφερε καὶ ἔκαμαν νέαν χαραγὴν, ἤγουν μονέδα χρυσῆ καὶ ἀργυρᾶ, καὶ χάλκινη, &c. pag. 794. ἐκαλίκασι τὸ σκαλὶ βασιλικὸν τὰς μονέδας, &c. Occurrit præterea apud Georgium Contarem in Hiſt. Athenar. p. 20. 40. & alibi.

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΩ'ΤΗΣ, vel Μονεμβασιατικὸς οἶνος, *Vinum Monembaſioticum*, vulgò *Malvaſia*, quomodo Monembaſiam hodie vocant: quod alij Creticum. Occurrit apud Myrepſum ſect. 1. cap. 460. in Codic. MS. in Edito 467. Demetrium Pepagomenum de Podagra cap. 45. & al. Cod. MS. Reg. 618. f. 285. καὶ θὲς εἰς τζυγγίαν στεγνὸν μετὰ ὕδατος ἐν τῷ πυρὶ, καὶ τζυγγίαν μονεβασίας. Chumnus Paracœmomenus in Epiſt. MS. ad Philoſophum: in Epiſt. MS. ad Philoſophum: ἕτεροι δὲ Διονύσῳ θύουσιν, ὅθεν φιλοτησίας τούτους κατέχουσι, καὶ προπίνουσιν ἀλλήλοις ὅθεν πολλάκις μέχρι μέσων νυκτῶν εὐμεγέθεις σκύφους περιστρεφομένους τινὰς, οὐ Μαρωνείου ἀπὸ Μάρωνός τινος, οἴνου ἐγχεόμενοι αὐτοῖς, ἀλλ' ἀπὸ Τριγλείας, ἢ Δωρικοῦ, καὶ τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ Μονεμβασίας. De Malvaſia Vide Hieron. Mercurial. lib. 2. Var. Lect. cap. 13. Joan. Bruyerinum lib. 18. de Re cibar. cap. 14. &c. Cæterùm Μονεμβασία eſt Urbs noſtris dicta *Napoli di Romania*, in Peloponneſo.

ΜΟΝΕΡΗ'Σ

ΜΟΝΕΡΗΣ, *Subito*, *Derepente*, Ἐξαίφνης, παραχρῆμα.

ΜΟΝΗΡΙΟΝ, navis quam *Galeam* vocant. μονήρης. Leo Diaconus MS. lib.8. ἐτύγχανον δὲ ὑπὲρ τὰς τριακοσίας συνάμα λέμβοις καὶ ἀκατίοις, ἃ νῦν γαλέας καὶ μονήρια κοινῶς ὀνομάζουσι, &c.

ΜΟΝΗ, *Manſio*, Σταθμὸς, locus ubi confecto itinere per noctem manebant. Gloſſ.Lat.Gr. *Stationarius*, *Manceps*, Ἐπιςαθμος, ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς. S. Athanaſius in Apol.2. de Fuga ſua: οἱ ἀπὸ τριάκοντα καὶ ἓξ μονῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ ὀνομάσαντές τινα ὡς ἐπίσκοπον ξένον, &c. Joannes Epiſc. Antiochiæ in Epiſt. ad Cyrillum Alexandr. in Concilio Epheſino part.1. cap.36. εὔχου οὖν, Δέσποτα, καὶ ταύτας τὰς πέντε ἢ ἓξ μονὰς καὶ ἀλύπως ἡμᾶς ὁδεῦσαι, &c. Acta Concilij Calchedon. Act.9. ἀδικηθεὶς παρὰ Εὐτυχοῦς, καὶ σκύλλειν ὑπομείνας, ἀπιὼν ἀπὸ τεσσαράκοντα μονῶν, καὶ καθαιρεθείς. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap.28. καὶ μηδενὶ μηδὲν εἰρηκὼς, ἀνατρέχει τὰς ὀκτὼ μονὰς, καὶ ἀπέρχεται πρὸς τὸν μακάριον Ἀντώνιον. Vita S. Bacchi Junioris pag. 66. πλησίον Γάζης, ἥτις ἀφίσταται Ἱεροσολύμων μονὰς δύο. Vide Vide quæ obſervamus in Gloſſ.med.Lat.in V. *Manſio*.

ΜΟΝΗ, *Monaſterium*. Joannes Cameniata de Excidio Theſſalon. cap.3. μοναὶ δὲ μοναχῶν πολλαὶ καὶ συχναί. Cap.23. ἐξ οὗ δὲ μοι καὶ θάμβος ἐπέρχεται, ὅταν κατὰ νοῦν λάβω τὴν ποικίλην καὶ διάφορον ἀρετὴν τῶν Ναζηραίων ἐκείνων, ἣν κατὰ μονὰς ἐφιλοπόνουν. Joannes Anagnoſta de Exciſa ead. Theſſal. c.15. τοῦτο τῆς τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ μονῶν καλασκαφῆς αἴτιον γέγονεν. Paſſim apud Joannem Phocam in Deſcript. T. S. & alios.

Μονὴ, interdum etiam pro Eccleſia *Catholica*, ſeu Parochiali uſurpatur, ut apud Latinos inferioris ævi Scriptores, *Monaſterium*, uti in Gloſſ. med. Lat. docemus. Id ex Euchologio pag.321.323. eruit Goarus, ubi Eccleſia in qua Sacramenta pro more Græcorum conferuntur ſic appellatur, quod in Monaſteriis nullatenus fit.

Μονίδιον, *Monaſteriolum*, apud Moſchum in Limon. cap.151.152.204. ex Edit. Coteleriana.

Μονύδριον, eâdem notione apud Niceph. Gregoram lib.4. pag.54. 1.Edit. & Theodoſium Zygomalam MS. de Monte Sina.

ΜΟΝΗΜΕΡΙΟΝ. Juſtinianus in Nov.105.cap.1. de ſeptem proceſſibus Conſulum: μετ' ἐκείνην (θεατροκυνηγίαν) ἡ τῆς λεγομένης μονημερίου, ἔνθα πολλῆς ἡδυπαθείας ἐμπλήσει τὸν δῆμον, τότε καλούμενον Πάγκαρπον θεώμενον, καὶ θηρίοις προσμαχομένους ἀνθρώπους, εὐδοκιμοῦντας τῇ τόλμῃ, καὶ πρός γε ἀναιρούμενα τὰ θηρία. Extat in lib.1. Antholog. cap.1. Leonis Philoſophi Epigramma εἰς τὸ Μονημέριον, ex quo docemur idem fuiſſe quod πάγκαρπον, quod ſatis indicat Juſtinianus, dum ait in quarto proceſſu exhibitum μονημέριον & πάγκαρπον, vel certè in eo ſpectaculo homines cum feris decertaſſe:

> Τοξότα Πιερίδων μεδέων, Ἑκατηβόλε Φοῖβε,
> Εἰπὲ κασιγνήτῃ κρατερῇς ἵνα θῆρας ἐγείρῃ.
> Ὅσσον ἐπιψαῦσαι μερόπων δέμας, ὅσσον ἀῦσαι
> Λαῶν τερπομένων ἱερὸν στόμα· μηδὲ νοήσω
> Ζηλὸς μειλιχίοιο λαχὼν θρόνον, ἀνέρος οἶτον.

Sic porrò appellata ejuſmodi ſpectacula, ob ferarum numerum unâ die confectarum, ut cenſet Petrus Faber lib.1. Agoniſt. c.32. initio: vel quòd licèt diverſi eſſent generis uno eodémque die exhiberentur. Vide πάγκαρπον, &

ΜΟΝΗΡΙΟΝ, μονήριον, *Navis uniremis*, μονήρες πλοῖον, *Galea*. Leo Imp. in Tactic. cap.19.§.74. καὶ ἔστι ταῦτα μονήρια λεγόμενα καὶ τὰς γαλέας, &c. & §.11. καὶ ἔτι δὲ κατασκευάσεις δρόμωνας ἐλάττους δρομικωτάτους, οἱονεὶ γαλαίας ἢ μονήρεις λεγομένους. Continuator Theophanis lib.2. num.22. καὶ ὁ Φωτεινὸς ἐν μονηρίῳ μόλις διασώζεται. Ubi Scylitzes habet ἐν δρόμωνι. Anna Comnena lib.5.p.132. εἰσελη λυθὼς εἰς μονήρεις, τὴν πειραιὰν τῆς Λογγιβαρδίας κατέλαβε.

ΜΟΝΗΤΑ, *Moneta*. Gloſſ.Lat.Gr. *Cuſſionis*, ὁ μονήτης. Phavorinus: Μονήτα, ἡ Ἥρα, παρὰ Ῥωμαίοις. *Dea Moneta*. Theophanes an.6.Rhinotmeti: παρεκάλει μὴ λυθῆναι τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ δεχθῆναι τὴν αὐτοῦ μονήταν. Michaël Attaliata in Synopſi tit.78. οἱ ἀπὸ μετάλλου, ἢ μονήτας βασιλικὰς κλέπτοντες, μεταλλίζονται, ἢ ἐξορίζονται. Eclogæ Leonis & Conſtantini tit.28. οἱ παραχαράττοντες μονήτας, χειροκοπείσθωσαν.

Μονίτα. Idem Theophanes an.20. Conſtantini M. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει τὴν Ἑλένην τὴν θαυμασίαν αὐτοῦ μητέρα ἔστεψε, καὶ μονίταν ὡς βασιλίδι ἀπένειμεν. Coſmas Indicopleuſtes: ἔχοντας ἀμφοτέρων τὰς μονίτας, τὴν μὲν τὸ νόμισμα, τὴν δὲ τὴν δραχμὴν, τουτέστι μιλιαρίσιον. Harmenopulus lib.6. tit.14. §.4. & Gloſſæ Baſilic. μονίτα δὲ καλεῖται τὸ ἀρχέτυπον σφραγιστήριον, ἢ βουλλωτήριον, μεθ' οὗ ὁ τῶν νομισμάτων τύπος διαχαράττεται. Ita lib.7. Baſilic. tit.17. c.26. lib.60. tit.45. c.7.

Μονητάριος, *Monetarius*, τὸ κέρμα ἐργαζόμενος, apud Heſychium. Suidas & Phavorinus: Μονητάριοι, οἱ περὶ τὸ νόμισμα τεχνῖται, οἱ ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ διέφθειραν τὸ νόμισμα, καὶ τὸν ἴδιον ἄρχοντα Φιλικίσσιμον ἀνελόντες, ἐμφύλιον ἐγείρουσι πόλεμον, ὡς μόλις Αὐρηλιανὸς χειρωσάμενος ὑπερβαλλούσῃ κολάσεως ὠμότητι κατηργάσατο. Occurrit in Baſilicis non ſemel.

ΜΟΝΘΗΛΕΥΤΗ. Phavorinus Camers: Καρύκη, κοιλία, ἣν νῦν μονθηλευτὴν καλοῦσιν.

ΜΟΝΙΑ, *Vita Monaſtica inſtitutum*. Vide in μόνος.

ΜΟΝΙΤΑΡΙΟΣ. Vide in Μονήτα.

ΜΟΝΙΤΟΡΙΟΝ, Κιννάβαρ exponitur in Gloſſis Baſilic. *Commonitorium Principis per cinnabarim ſubſcriptum*.

ΜΟΝΟΒΑΜΒΟΥΛΟΝ. Vide in Διβάμβουλον.

ΜΟΝΟΒΑΝΔΟΝ. Vide in Βάνδον.

ΜΟΝΟΒΙΒΛΟΝ, dicta à Juſtiniano Novellarum Conſtitutionum collectio, unico libro comprehenſa. Theophanes & Cedrenus anno illius 2. ἀνενέωσεν δὲ ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς παλαιοὺς νόμους, ποιήσας Μονόβιβλον, καὶ καλέσας αὐτὸ Νεαρὰς διατάξεις. Vide Theophylactum Bulg. Archiep. Epiſt. 57. & Scholiaſtem Baſilic. to.2. p.654. to.4. p.277. to.6. p.251. & alibi. Ita Eudocia Auguſta in Joniis MSS. ſcribit Philagrium Epirotam Medicum συντάξασθαι βιβλία ἰατρικὰ μονόβιβλα ſeptuaginta. Laudatur & Rufi μονόβιβλον de Purgantibus.

ΜΟΝΟΒΟΛΟΝ, *Simplex ſaltus*, *Curſus*. Photius in Nomocan. tit.13. c.29. pag.241. μόνον δὲ παίζειν ἔξεστι μονόβολον καὶ κοντομονόβολον. Ubi Balſamon: γίνωσκε δὲ ὅτι μονόβολον λέγεται ὁ δρόμος. Κοντομονόβολον, *Saltum cum conto* interpretatur Salmaſius ad Plinium. Vide Hieron. Mercurialem lib.2. artis Gymnaſticæ c.11.

ΜΟΝΟΓΕΝΕΙΟΝ, *Pæonia*, apud Interpolat. Dioſcor. cap.563.

ΜΟΝΟΓΡΑΜΜΟΝ, *Monogramma*, de qua voce conſule Gloſſ. med. Lat. VI. Synodus Act.12. καὶ ἐπεδόθησαν δύο χαρτία ἐσφραγισμένα ἀπὸ κηρίου, ἐκτυποῦντα μονόγραμμον Κωνσταντίνου δεσπότου. Et Act.15. καὶ προσεκόμισεν ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος Πολυχρόνιος χάρτην βεβουλλωμένον διὰ βούλλας ἐκτυπούσης μονόγραμμον Πολυχρονίου ὁμολογητοῦ.

ΜΟΝΟΖΩΝΟΙ, *Milites Expediti*, *Prædatores*: Suidas: Μονόζωνοι, οἱ τίμιοι τῶν στρατιωτῶν οἱ μὴ τοῖς αὐτοῖς τοῖς ἄλλοις ζωστῆρα φοροῦντες, οἱ ἀσύντακτοι, καὶ ὡσανεὶ λῃσταί. Quæ quidem hauſit ab Olympiodoro in cap.20. Job. Lexicon MS. Cyrilli: Μονόζωνοι, μάχιμοι, καὶ οἱ εὔσταλεῖς, καὶ κοῦφοι στρατιῶται, καὶ μὴ κατάφρακτοι. Heſychius: Μονόζωνοι, οἱ τῶν πολεμίων κατάσκοποι, ἢ μάχιμοι, οὓς ἡμεῖς μονομάχους

χων. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Μονόζωνος, ἤγουν ἐνέδρευτης, φονεὺς, κακοῦργος, πόρνος, μάχιμος, λῃστής. Michaël Pſellus in Grammatica Manuſcript.

Μονόζωνος, ὁ μάχιμος, Μαμωνᾶς δὲ ὁ πλοῦτος.

Denique Lexicon MS. Colberteum: Μονόζωνος, μάχιμος, ὁ καὶ καλλωπιστής. Theophanes an. 10. Leonis Iſauri: καὶ κατὰ τὴν Βιθυνῶν Νικαίας παρατάττεται τῶν Σαρακηνῶν δύο Ἀμηραίων στρατὸς Ἀμὴρ ἐν χιλιάσι μονοζώνων δεκαπέντε προδραμών, &c. Ubi Miſcella: *In millibus quindecim præcurrens.* Et an. 23. λοχίζων ἐν μυρίοις μονοζώνοις τὰ τῆς Ἀσιάτιδος γῆς μέρη. Ubi Miſcella & Anaſtaſius: *Inſidians in denis millibus Latrunculis.* Et an. 7. Conſtantini filij Irenes: ἐξῆλθεν ὁ Βασιλεὺς κατὰ Ἀράβων, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ — ἐκλογὴν μονοζώνων στρατιωτῶν. Adde eundem an. 2. ejuſdem Irenes. *Latrunculos* vertit Sanct. Hieronymus apud 70. Interpretes.

ΜΟΝΟΐΚΙΑ, dicuntur *Rurales Parœciæ*, αἱ ἐν ἐσχάταις κείμεναι, καὶ ὀλίγους ἔχουσαι ἐν αὐτῇ οἰκήτορας. Balſamon ad Concil. VI. Can. 17. ὡρίσθη οὖν καλεῖσθαι ἀμάχους τοὺς ἐπισκόπους τὰς ἐπὶ τριακονταετίαν νεμηθείσας παρ' αὐτῶν ἐνορίας ἀβιάστως, κἂν ἀγροικικοὶ ὦσιν, ἤτοι μικραὶ, αἳ καὶ Μονοίκια λέγονται, ἤτοι πολλοὺς κατοίκους ἔχουσαι. Scholion ad eundem Canonem: ἀγροικικὰς μὲν λέγει τὰς ἐπὶ τῶν ἐσχατιῶν ἱδρυμένας, ἃς καὶ μονοίκια νῦν φασίν. Ariſtenus ad eundem Canonem: ἀγροικικὰς δὲ ἐνταῦθα παροικίας καὶ ἐγχωρίους νοήσεις, οὐ πόλεις τινὰς ἢ κώμας, ἀλλ' ἀγροὺς καὶ ἐγχωρίους μὲν τοὺς ἐν μέσοις ἀγροῖς καὶ κώμαις κειμένους· ἀγροικοὺς δὲ τοὺς τούτων ἀπεστῶτας, ἢ ἐν ἐσχατίαις ἱδρυμένους, οὓς καὶ μονοίκια νῦν λέγουσιν. Et ad Can. 25. Concilij in Trullo: ἀγροικικὰς παροικίας λέγει, τὰς ἰδιαιτάτας τῶν ἐκκλησιῶν ἀγροὺς, καὶ μὴ ἀνακεκοινωμένους, ὅλως ὄντας ἐν τισὶ κώμαις ἢ καὶ χωρίοις, οὓς καὶ Μονοίκια νῦν λέγουσιν· ἐγχωρίους δὲ, τοὺς ἐν μέσοις χωρίοις καὶ κώμαις κειμένους ἀγρούς.

ΜΟΝΟΚΑΒΑΛΛΟΣ. Vide in Καβαλλος.

ΜΟΝΟΚΑΛΑΜΟΝ, Inſtrumentum Muſicum. Vide in Χειρόργανον.

ΜΟΝΟΚΑΥΛΟΝ, *Alyſſum*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 511.

ΜΟΝΟΚΕΛΛΙΟΝ, *Cella unica*, in quam ſeſe recondebant Solitarij, diverſi à Cœnobitis. Apophthegmata Patrum in Gelaſio num. 5. ἐν οἷς καὶ γέρων τις ἦν εἰς ἄκρον ἀπλούστατος καὶ ἀκτήμων, ἐν μονοκελλίῳ οἰκήσας ἄχρι τελευτῆς, καίπερ μαθητὰς ἐσχηκὼς ἐν τῷ γήρᾳ αὐτοῦ.

Μονοκελλῖται porrò ij dicti. Laudatur à Lambecio ex Bibl. Cæſarea, Codex MS. Ἡσαΐου πρεσβυτέρου καὶ ἀναχωρητοῦ, περὶ καταστάσεως ἀρχαρίων, καὶ περὶ τῶν μονοκελλιτῶν, καὶ τῶν θελόντων οἰκῆσαι ἐν κοινοβίῳ.

ΜΟΝΟΚΕΛΛΙΚΟΝ. Pachymeres lib. 5. cap. 9. καὶ διὰ ταῦτα ἓν τῶν ἀναγκαίων ἔδοξε τῷ κρατοῦντι, καὶ τοῖς ἐφεστῶσι πράγμασι, καὶ περιλειφθὲν τίνος, ὧν ἐν προνοίαις ἐτάττετο, Μοναῖς τε καὶ ἐκκλησίαις, καὶ τοῖς βασιλεῦσι προσαπτίζουσιν, ἀφαιρεῖται τῶν δεσποτῶν, τάττειν εἰς στρατιωτικὸν, πλὴν καὶ μονοκελλικὸν, ξύμπαντας, ὡς ἐντεῦθεν αὐτοὺς ἐκείνοις ὑπὲρ τῶν ἰδίων προσμένοντας μάχεσθαι. Quem locum de Monocellitis interpretatur Eruditus Cotelerius. Sed cùm hæc vox adjungatur στρατιωτικὸν voci, mallem hîc intelligi *Equitatum*, à voce Κέλης. Vide Μονοκάβαλος in Καβαλλος.

ΜΟΝΟΚΥΘΡΟΝ, Μονόκυθρον, Μονοκυθρίτζιν, *Compoſtile*, *olla complectens varios cibos*, *cujuſmodi Monachis apponi ſolet.* Dores κύθραν, pro χύτραν dixerunt. Euſtathius Il. δ. pag. 468. ἰωνικῶς δὲ ἰδιωτισμοὶ, καὶ τὸ ἐκ τῆς χύτρας συντεθὲν μονόκυθρον, μονόπιλμον. Ptochoprodromus de ſua Paupertate ex Cod. Reg.

Καὶ λέγει τὴν γυναῖκα του, Κυρά, καὶ θὲς τραπέζιν,
Καὶ πρῶτον μέσον ἔχεσον, δεύτερον τὸ σφυγάτον,
Καὶ τρίτον τὸ ἀκρόπαστον ὀφθὸν ἀπὸ μερέω,
Καὶ τέταρτον μονόκυθρον, πλὴν βλέπε τὰ μὴ βράζῃ.

Infrà:

Καὶ μονόκυθρον μαρτινὸν ὅτε τὰ λιπαρομένα.

Idem Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Εἰσῆλθεν, ὢ τοῦ θαύματος, καὶ τὸ μονοκυθρίτζιν,
Ὑπερβαθίζων ὀλιγὸν, καὶ πέμπων εὐωδίαν,
Ὅμως εἰ θέλεις μάθειν τὰ τοῦ μονόκυθρον,
Κραμβὴν, καρδίαι δώδεκα χονδραὶ καὶ χεσινάτι,
Καὶ ξιφοτράχηλον παστὸν, κύπριον ἀπαξιμάδιν.

ΜΟΝΟΚΛΩΝΟΣ, *Artemiſia*, quæ & πολύκλωνος, apud Interpol. Dioſcor. c. 534.

ΜΟΝΟΚΟΚΚΑ, *Uniones*, cepæ genus unico capite, vel unico nucleo conſtans. Noſtris inde, *Oignon.* Gloſſæ Lat. Gr. cap. de Holeribus: *Uniones*, Μονόκοκκα. Ita emendat Salmaſius. Alibi: *Uniones*, μαργαρῖται μεγάλοι, Μονόκοκκα. Nempe hæc vox *Margaritas grandiores*, & *cepas* ſignificat. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Uniones.*

ΜΟΝΟΚΟΝΤΙΑ, *Tela Iſaurica.* Juſtinianus in Nov. 85. cap. 4. καὶ τὰς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἢ σχῆμα γινομένας λόγχας, καὶ τὰ παρ' Ἰσαύροις ὀνομαζόμενα Μονοκόντια.

ΜΟΝΟΚΟΣΜΟΝ. Vide Κόσμον.

ΜΟΝΟΚΟΥΡΣΑ. Vide Κοῦρσον.

ΜΟΝΟΚΡΑΤΩΡ, ὁ διάβολος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1843.

ΜΟΝΟΛΙΘΟΣ, *Lapis ſingularis grandior.* Vox à Strabone lib. 17. & aliis uſurpata. Joannes Moſchus in Limon. cap. 215. φώτισμα μονόλιθον, *Baptiſterium*, ſeu *Piſcina Baptiſterij unico conſtans lapide.* Euchologium de Sacra menſa, pag. 832. ἤτε μονόλιθος, ἤτε συντεθειμένος ἐκ πολλῶν λίθων. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Conſtantinopol. ἀλλὰ καὶ τῆς τετραπλεύρου μονολίθου κίονος, &c. Zoſimus Chymiſta MS. de Compoſitione aquarum: κεῖσθαι ναὸν μονόλιθον ψιμμυθειδῆ, ἀλαβαστροειδῆ, προκοννήσιον, &c. Joannes Cameniata de Excidio Theſſalonicæ cap. 15. ὥστε διϊέναι μήτε τὰς ἔξωθεν κωλύειν τῶν προβεβλημένων μονολίθων ἐνέδρας τὴν τῶν ὑδάτων ἔφοδον. Vide Cedrenum an. 25. Conſtantini. Hiſtoria Bertrandi Romani Manuſcript.

Ἐπάνω δὲ τῆς κεφαλῆς τοῦ μονολίθου κάτω.

ΜΟΝΟΛΟΓΙΣΤΟΙ, dicti Monachi, quòd uni duntaxat Orationi intenti ſint. Lexicon MS. Reg. ex Cod. 1708. Μονότροπος, ὁ μονολόγιστος. Nicon in Pandecte MS. lib. 1. fol. 30. v. μονολόγιστος, ἤγουν εἰς ἓν ἀποβλέπων, καὶ τοῦτο μόνον λογιζόμενος, καὶ εὐχόμενος τὸ σωτήριον, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐλέησον ἡμᾶς, Πατὴρ ἡμῶν, καὶ τὰ ἑξῆς. Scholiaſtes MS. Joannis Climaci ad cap. 241. καὶ μονολόγιστος Ἰησοῦ εὐχή· ἤγουν εἰς ἓν ἀποβλέπουσα, καὶ τοῦτο εὐχομένη τὴν σωτηρίαν. Vide Μονότροπος.

ΜΟΝΟΜΑΤΗΣ, *Cocles*, Μονόφθαλμος. Vide Μάτι.

ΜΟΝΟΜΑΧΙΟΝ, *As.* Gloſſ. Lat. Gr. *Aſſarium*, Ἀσσάριον, μονομάχιον, δοκάριον, νουμμίον, ubi fortè legendum μονάχιον.

ΜΟΝΟΜΕΡΩΣ quidpiam fieri dicitur, *quod fit in judicio unâ tantùm parte præſente:* contrà, κατὰ διάγνωσιν, quod utraque parte, cognitionaliter. Photius Epiſt. 158. δεικνὺς ἐν τῷ συμβόλῳ, ὡς καθαρὸν μονομερῶς λοιδορίας, καὶ διαβόλῳ γλώσσῃ ἀνεπίβατον εὑρήσει οἱ κατηγορηθέντες τὸ κριτήριον. Theophanes an. 31.

an.3. Conſtantini M. πρᾶξιν δὲ κατὰ μονομερίαν συστησάμενοι οἱ Ἀρειόφρονες, καθαιροῦσι ἀπὸ τῆς τὸν Ἀθανάσιον. Vide Cujac. lib.4. Obſerv. cap.32. Anton. Auguſtin. lib. 4. emendat. cap.13. Scaligerum in Titium lib.1.c.2. & infrà in Ταγαί.

ΜΟΝΌΜΙΤΟΣ, *Ex ſimplici & unico filo.* Nicolaus Myrepſus MS. ſect.12. cap.ult. καὶ μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν παρόντα ὁρκισμὸν, δῆσον ταύτας τὰς τρεῖς βελόνας μετὰ μονομίτου μεταξίου. Codex Fuchſij legit μονομύτου.

ΜΌΝΟΝ. Chronicon Alexandrinum: καὶ ἐκαύθησαν αἱ στέγαι τῶν δύο βασιλικῶν οἴκων, καὶ Μόνον τοῦ αὐτοῦ Πραιτωρίου, ὅπου τὰ σκρίνια. Ubi Interpres vertit *Monum*, tanquam ædes ſeu triclinium in prætorio hanc appellationem habuerit.

ΜΟΝΌΞΥΛΑ, *Minores Lintres ex unico ligno confecta*: λεμβάδια ξύλου πεποιημένα ἑνὸς, apud Cinnamum lib.3. num.3. λέμβοι αὐτόπρεμνοι, apud Scylitzem pag. 815. quibus ſcilicet fluvij trajiciebantur, vel etiam quævis maris freta: *Scaphæ ex ſingulis trabibus excavata*, Vegetio lib. 3. cap.7. σκάφη γλυπτὰ, Theophani an.16. Heraclij: μονόξυλον ἀκάτιον, apud Nicephorum Conſtantinopol. in Breviario pag. 152. 175. 1. Edit. Gloſſ. Gr.Lat. Μονόξυλον, *Linter*. Zoſimus lib.4. Hiſt. οἱ μὲν οὖν βάρβαροι τὸ τῆς δυνάμεως πλῆθος μονοξύλων ἐμβιβάσαντες ἔταξαν. Priſcus in Excerpt. de Legat. ἐντεῦθεν βάρβαροι πορθμεῖς ἐν σκάφεσι μονοξύλοις, ἅπερ αὐτοὶ δένδρα ἐκτέμνοντες κατασκευάζουσιν, ἐδέχοντο ἡμᾶς. Et alibi pag.55. καὶ τούτους μὲν (τοὺς ποταμοὺς) ἐπεραιώθημεν τοῖς μονοξύλοις πλοίοις. Oratio Hiſtorica in feſtum τῆς Ἀκαθίστου. Καὶ τὴν μὲν θάλασσαν πλοίων ἐπλήρου τῶν παρ' αὐτοῖς, (Scythis) ἃ διὰ τὸ ἐξ ἑνὸς ἐπιμήκους σχεδιάζεσθαι ξύλου, Μονόξυλα βαρβάρῳ φωνῇ προσαγορεύεται. Ejuſmodi μονοξύλων mentio non ſemel occurrit apud Scriptores, Leonem in Tactic. cap. 17. §. 13. Conſtantinum de Adm. Imp. cap.9. in Tactic. pag.12. Anonymum in Chron. Alexandr. in Heraclio pag.900. Theophylactum Simocatt. lib.6. cap 9. Nicephorum in Breviar. pag. 52. Zonaram tom.2. pag.72. tom.2. pag.102. 170. Scylitzem pag. 677. 758. Theophylactum Hierodiac. Homil. 12. pag. 234. in Fabul. Æſopi pag. 78. &c. Vide Notas ad Cinnamum pag.477. & Gloſſ. med. Lat. in *Linter*. Λεμβάδια αὐτόξυλα, & αὐτοξυλόπλοα, non ſemel vocat Conſtantinus Manaſſes.

Μονόξυλον, *Haſta abſque cuſpide*, apud Anonymum in Rhetor. Ariſtotel. pag.75.

ΜΟΝΟΠΆΤΙΟΝ, *Semita*, ſeu *via per quam uni patet inceſſus*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀγιστήμων, ὁδὸς λεπτὴ, μικρὴ στράτα, μονοπάτιν. Vide in Διάβα. Michaël Attaliates in Synopſi tit.2. Δουλεῖαι δέ εἰσιν, ὅτε ἔχω μονοπάτιον, ἢ πλατεῖαν ὁδὸν διέρχεσθαι εἰς τὸν ἀλλότριον ἀγρόν. Et tit.53. ὅταν γὰρ ἔχῃ τὶς ὁδὸν πλατεῖαν, ἢ μονοπάτιον διέρχεσθαι δι' ἀγροῦ ἀλλοτρίου. Eadem habet Harmenopulus lib.2. tit.4. §.126. Vide to.1. Baſilic. pag.279. to.2. pag. 177. to.6. pag. 765. 769. 772. Anonymus MS. de Caſtrametatione: ἐν ταύταις δὲ δυσὶν ὁδοῖς, πρὸς τὰ ἔνδον χείλη Κόμητες οἱ παραβανδῖται τὰς σκηνὰς κατὰ τὸ εὐθὺ τῶν ὁδῶν ἱστάτωσαν· ὀφείλουσι δὲ καὶ ἔνδον οἱ τοῦ τάγματος μικρὰς ὁδοὺς ἀφορίζειν τὰ λεγόμενα μονοπάτια, δι' ὧν ἀστενοχωρήτως ἐκ τοῦ τάγματος μέλλουσιν εἰσέρχεσθαι. Rurſum idem: ἀπληκεύσωσαν ἔνδον ἔχοντες τὰ ἑαυτῶν ἄλογα· μέσον δὲ αὐτῶν ἐχέτωσαν μονοπάτια, τὰ μὲν εὐθὺ ἀποτεινόμενα, τὰ δὲ ἐγκαρσίως, πρὸς τὸ μὴ στενοχωρεῖσθαι τὰς δὲ δημοσίας ὁδοὺς, καὶ τὰ μονοπάτια εἰς τὰ ἄπληκτα αὐτῶν διερχόμενα, μὴ ἀποκλειέτωσαν, ἀλλ' ἀνεῳγμένα ἔστωσαν. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

Ναὶ ἀπὸ τὰ ἀναστενάγματα ἐκαίετον τὸ μονοπάτιν.

Μονοπάτζι, *Semitula*. Idem Anonymus:

Ἐπίασα στράταν καὶ κόπον, καὶ ὄκνησεν ἡ στράτα, φίλε μου,
Εἰς ἑκατὸν ἐκόπλετον μικρὰ μονοπάτζια,
Τοὺς ἑκατὸν ἐμίεσα εἰς ἕνα μονοπάτιν.

ΜΟΝΌΠΟΡΤΟΝ. Vide in Πόρτα.

ΜΟΝΟΠΡΌΣΩΠΟΝ, penſitationis ſpecies. Sancitum Alexij Patr. Conſtantinopol. lib. 4. Juris Græco-Rom. pag.254. εἰ δέ τινα τῶν φροντιστηρίων ἔχον ἐκ παλαιοῦ συνεισφοράν τινα συνεισφέρειν τῇ μητροπόλει, εἴτε ἐπὶ μονοπροσώπων παροχῇ, εἴτε ἐπὶ τροφαῖς κριτῶν, καὶ τῶν τῆς δημοσίας ἀπαιτητῶν, εἴτε καὶ ἀλλαχοῦ, &c. Vide Μομυξία.

ΜΟΝΟΠΎΡΓΙΟΝ, *Munimentum unicâ turri conſtans.* Procopius lib. 4. de Ædific. cap. 5. τὰ πολλὰ τῶν ἐρυμάτων αὐτοῖς ἀμέλει ἀπεκέκριτο ἐς πύργον ἕνα, Μονοπύργιά τε, ὡς τὸ εἰκὸς, ἐπεκαλεῖτο.

ΜΟΝΟΠΩΛΕΙ̃ΟΝ, *Ius vendendæ certæ mercis, quod unus, certive homines ſibi vindicant permiſſu Principis, ſub vectigalis onere.* Procopius lib. 2. de Bello Perſico cap.15. ἀλλ' ἐν Πέτρᾳ ξυστησάμενος τὸ δὴ καλούμενον μονοπώλιον, αὐτὸς κάπηλός τε καὶ ξυμπάσης τῆς περὶ ταῦτα ἐργασίας ἐπιστάτης ἐγένετο ἅπαντα ὠνούμενός τε καὶ ἀποδιδόμενος τοῖς Κόλχοις, οὐχ ᾗπερ εἴθιστο, ἀλλ' ᾗπερ ἐξῆν. Adde lib.2. cap.29. Scylitzes pag.850. & Glycas pag 330. φώσακα ἐν τῷ Ῥαιδέστῳ καὶ μονοπωλεῖον συνεστήσατο. Vide tit. Cod. de Monopoliis, & ibi Interpretes, quos non exſcribo.

ΜΌΝΟΣ, *Monachus*. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Monos*. Μονία, *Monachiſmus*. Vita Bacchi Junioris Mart. de ejus matre: εἰς Ἱεροσόλυμα ἀφίκετο τῆς ὑψώσεως ἕνεκεν τοῦ τιμίου σταυροῦ, καὶ τὴν τοῦ τέκνου μονίαν ἰδέσθαι ποθοῦσα. Nam Bacchus Monachum antea induerat. Eſt etiam Μονία, Cella Monaſtica. Scholiaſtes MS. Vitæ Sancti Joannis Climaci: Μονίαν, Κελλίον μονάστριον.

ΜΟΝΟΣΙΤΕΙ̃Ν, *Semel in die manducare*; quod Monachorum Ægyptiorum erat. Vide Apophthegmata Patrum in Pœmene num. 168. & infrà in Μονοφαγία.

ΜΟΝΌΣΤΕΓΟΣ οἶκος, *Ædes plana, unius contignationis.* Harmenopulus lib. 2. tit.4 §.23. εἰ δὲ μονόστεγοι, τουτέστιν ἐπίπεδοι εἶεν οἱ οἶκοι, &c. Ita §. 27.

ΜΟΝΟΣΤΡΆΤΗΓΟΣ, *Supremus atque unicus exercituum Dux.* Theophanes an.3. Leontij: μονοστράτηγον πάντων τῶν ἔξω καβαλλαρικῶν θεμάτων προβαλλόμενος. Ubi Miſcella, *ſingularem Prætorem omnium exteriorum equeſtrium exercituum* vertit. Occurrit præterea apud eundem hæc vox pag.334. 350. 352. 359. 401. 462. & ejus Continuatorem lib. 1. numero 1. Anonymum Combefiſianum in Lacapeno num.42. Leonem Grammatic. pag.460. Cedrenum pag.444. &c. Symeonem Logoth. in Michaële Theophili F. num. 23. &c. Conſtantinus Porphyrog. lib.1. de Thematib. cap.1. καὶ μάρτυς αὐτὸς ὁ Βελισάριος, ὃς ἦν μονοστράτηγος πάσης ἀνατολῆς. Adde cap. 12.

ΜΟΝΟΤΕΙ̃ΧΟΣ. Theophanes an.2. Artemij: προδοσίας δὲ γενομένης διὰ τῆς πόρτης τοῦ μονοτείχους τῶν Βλαχερνῶν, τὴν πόλιν ἔλαβον: quia Blachernarum tractus, Conſtantinopoli, muro unico includebatur, cùm reliqui muri terreſtres duplices eſſent. Vide Conſtantinopolim Chriſtianam lib.1. cap.11.

ΜΟΝΌΤΗΣ, *Unitas*. Vox uſurpata de Deo. Vide obſervata à Suicero in Theſauro Eccleſ.

ΜΟΝΌΤΡΟΠΟΙ, dicti *Monachi*, ob mutuam concordiam, ſeu communem vivendi rationem. Gloſſæ Gr. Lat. μονότροπος, *Unius ſenſus*. Lexicon MS. Cyrilli: Μονότροπος, ὁ μονολόγιστος, Lexicon aliud MS. Colberteum: Μονότροπος, μονοτραφὴς,

μωρὸς, ἀγαθὸς, ἀγιώτατος, ἢ καὶ μονάζων. Anonymus MS. de Horoſcopo: φιλοσόφους ἢ μονοτρόπους. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ c.28.ubi Monachi virtutes deſcribit: τὸν γὰρ τοιοῦτον μονότροπον οἶδα τὴν γραφὴν ὀνομάζουσαν, ἐν τῷ λέγειν, Κύριος κατοικίζει μονοτρόπους ἐν οἴκῳ. Joannes Hieroſol. Patr. in Vita S.Joannis Damaſceni num.8. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, εἰπών, Οὐδενὸς ἀξιώματος ἱερατικοῦ χρίσμα περικείμενον κέκτημαι ἀρχιερεύς, ἀλλὰ καὶ φιλοσοφίαν ἐξησκηκώς, οὐ μόνον τὴν καθ' ἡμᾶς καὶ φιλόθεον, ἀλλὰ καὶ τὴν θύραθεν βροτοὶ συνετάξαντο. Joannes Tzetzes de Educat. filior.

Θυηπολοῦντων, ἢ μονοτρόπων τέχνην.

Vide eundem Chil.5. v.622. & Chil.9. v.332. Ptochoprodromus contra Hegumenum:

Φοβεῖτο τὸ παράδειγμα τοὺς μονοτρόπους πάντοτε.

Theodorus Prodromus (neſcio an idem) in Synopſi Evangel.

Μακάριοι μὲν καὶ παλαισμοὶ Μαρτύρων,
Μακάριοι δὲ καὶ Μονοτρόπων πόνοι.

Conſtantinus Manaſſes pag.97.

Τοὺς μονοτρόπους ὁ Θεὸς ἐν οἴκῳ κατοικίζει.

Georgius Trapezuntius ubi de Metrophane Patr. Conſtantinopolit. qui abdicatâ Dignitate in Monaſterium conceſſerat: οὐδέποτε γὰρ ἀνέβη τὸ τοιοῦτον ἐπὶ μάρτυρι τῷ Θεῷ, εἰς τὸν ἐμὸν λογισμὸν, τὸ γενέσθαι με Ἐπίσκοπον ΚΠ. ἀλλ' οὐδὲ πρὸ τριάκοντα χρόνων, ἵνα γένωμαι Ἀρχιερεύς, ἀλλ' ἐν μόνῳ ἐμμεῖναι τῷ τῶν μονοτρόπων σχήματι. Philotheus Patr. Conſtantinopol. Homil. in 1. Quadrageſimæ Dominicam: τότε ἅπαντες οἱ τῆς ὀρθοδοξίας λογάδες ἀπό τε Ἀρχιερέων, ἱερέων, καὶ μονοτρόπων περιφανῶν τὴν ὀρθοδοξίαν ἐκήρυξαν. Synaxaria in S.Arſenio: τὸ μοναστήριον εἵλετο κατασχεῖναι πολίτευμα. in Panoplia MS. Euthymij Zyngabeni præponuntur aliquot jambi, hac ſerie:

Εὐθυμίου ποίημα καὶ μονοτρόπου
Τοῦ Ζυγαβηνοῦ Δογματικὴ Πανοπλία, &c.

Vide Allatium in Diatr. de Georgiis pag.413. & de Symeonibus pag.185. & ſuprà in V. Ἡσυχαστής.

Μονοτροπία, *Vita Monaſtica*. S.Baſilius in Epiſt. ad Virginem lapſam: καὶ τὰς τῶν ἀνθρώπων συντυχίας λόγῳ τροπῆς ὑποφεύγειν, ἡσυχίαν δὲ καὶ μονοτροπίαν ἑαυτῇ ἐφαρμόσασα.

ΜΟΝΟΥ͂ΧΟΣ, *Eunuchus*, *Spado*, *Caſtratus*, Εὐνοῦχος, σπάδων, ἐκτομίας. Μουνουχίζειν, *Caſtrare*, Εὐνουχίσαι: qua quidem voce utuntur etiam Græci recentiores, inquit Hieron. Germanus, pro *Taſſellare li melloni per vedere ſe ſono buoni*. Agapius Cretenſis in Geoponico cap.82. de Cervina carne: τὸ νέον καὶ μουνουχισμένον εἶναι καλλίτερον.

Μουνουχάρι, *Vervex*, *Aries caſtratus*, Κριὸς ἐκτομίας. Μουνουχαρικὸν κρέας, apud eundem Agapium cap.61. 78.

ΜΟΝΟΦΑΓΊΑ, *Una per diem Comeſtio*, *Refectio*, à quibuſdam Monachis uſurpata, qui μονοφαγίαν ἀσπάζεσθαι dicuntur Germano Patr. Conſtantinopol. Homiliâ in primam Jejuniorum Dominicam pag.1735. παραινέσας ἡμῖν ἐν αὐτῇ πάσῃ τῇ ἑβδομάδος ἡμέρας τῆς ἁγίας νηστείας μονοφαγίαν ἀσπάζεσθαι καθ' ὥραν ἐννάτην, καὶ νῦν αὖθις περὶ τούτου τὴν ὑμετέραν ἀγάπην παρακαλῶ· τοῦτο γάρ ἐστι νηστεία, ἡ περὶ τὸ βραδύτερον τῆς ἡμέρας μετρία τροφή. Quo loco carpit Latinorum διφαγίαν. Hujus etiam μονοφαγίας meminit Pachymeres lib.12. cap.21. lib.13. cap.23. Vide Μονοσιτεῖν.

ΜΟΝΟΦΥΣΙ͂ΤΑΙ, dicti Hæretici Ægyptij, ſub Marciano & Valentiniano Impp. qui μίαν φύσιν τοῦ Λόγου καὶ τῆς σαρκὸς μετὰ τὴν ἄρρητον ἕνωσιν docebant, de quibus & eorum pravis opinionibus copioſè agunt Auctor de Initiis Hæreſeon num.83. præterea Theophanes an.6. Conſtantini Copronymi, Nicephorus Calliſt. lib.18. cap.45. &c.

ΜΟΝΟΧΈΡΙΟΝ, *Armilla unius brachij*, vel potiùs *Armilla quævis*. Gloſſæ Gr. Lat. Μονοχέρια, *Mamillares*. Emendat Meurſius *Manuales*. Meliùs fortè *Manulares*. Meminit auctor Vitæ S. Theophanis Sigrianenſis cujuſdam Monaſterij, quod Μονοχεράριον appellatum fuiſſe ſcribit. Vide Χερὶ.

ΜΟΝΟΧΙ͂ΤΩΝ, *Monachus qui unica utitur veſte*. Heſychius: οἰοχίτων, δίχα ἱματίου, μονοχίτων. Lexicon MS. Cyrilli: Μονόλωπα, μονοχίτωνα· λῶπος γὰρ τὸ ἱμάτιον. Socrates lib.4. Hiſt. Eccl. cap.9. de quodam Agelio Epiſcopo Novatiano: ἀνυπόδετος γὰρ διόλου διῆγε, καὶ ἑνὶ χιτῶνι ἐκέχρητο, τὸ τοῦ εὐαγγελίου φυλάττων ῥητόν. Procopius Chartophylax in Encomio S.Marci num.4. ubi ſic Sanctum compellat, τούτους γὰρ ἐξώγρησας τοὺς στρατηγοῦντας, ὁ ἰδιώτης, τούτοις ἐπολιόρκησας τὴν πλάνην, ὁ μονοχίτων, &c. Pſellus in Epiſt. 106. MS. ἆρ' οὖν οὐχὶ μονοχίτων τρόπον τινὰ καὶ ὁ τῆς Βασαίνης Ἐπίσκοπος, βραχεῖαν ἔχων περιβολὴν, καὶ ταύτην ἀναγκαιοτάτην. Continuator Theophanis lib.1. num.3. de Bardanio, ſeu S. Sabba: ἔτι δὲ μονοχίτων διετέλει, τῷ θέρει μὲν δερμάτινον χιτῶνα ἀμπεχόμενος· τῷ χειμῶνι δὲ τρίχινον περιβαλλόμενος. Vita MS. S. Gregorij Archiep. magnæ Armeniæ: μονοχίτονά τε γὰρ ἐπὶ τῆς ἐρημίας διατρίβειν ἐλέγετο. Vita MS. S.Stephani Junioris: τὸ δὲ χιτῶνα ἔχειν δερμάτινον καὶ μόνον. Vita MS. S. Alypij οὐ πήραν ἔχειν, οὐ χιτῶνα δεύτερον. Vita MS. S.Sampſonis Xenodochi: καὶ τῷ ἑνὶ μὲν χιτῶνι, ἑνὶ δὲ τῷ οἰκετῶν ἀρκούμενος. Zonaras in Severo, de Origene: καὶ βίον δὲ ἐβίω φιλόσοφον καὶ τῷ λόγῳ συνᾴδοντα· οὔτε γὰρ δεύτερον ἔχειν χιτῶνα ἱστόρηται, &c. Lexicon MS. inſcriptum Ἔρανος τῶν λέξεων· Ἀγέλιος. οὗτος ἐπὶ Οὐάλεντος ὢν Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος, βίον Ἀποστολικὸν βιοὺς ἀνυπόδετος γὰρ δι' ὅλου διῆγεν ἑνὶ χιτῶνι ἐκέχρητο, τὸ τοῦ εὐαγγελίου φυλάσσων ῥητόν.

Μονοχίτωνες, dicti, ad inſtar ejuſmodi Monachorum *Derviſij* Turcici, ſeu Τουρκοκαλόγηροι. Ij nullos in capite pileos, nullas comas habent, vbique tonſi: his amictus ovillæ vel caprinæ pelles, quibus partem anticam & poſticam tegunt, cætera nudi: vel fortè *Calenderas*, ex Derviſiorum ſecta, qui tunicas geſtant ſtrictas & curtas abſque manicis, inſtar ſaccorum, tum è lana, tum è pilis equorum contextas. Vide Pandecten Leunclavij n.171. Ducas Hiſt. cap.21. καὶ στείλας ὁ Ψελδάββας ἐκεῖνος διὰ τῶν ἀποστόλων αὐτοῦ τῶν μονοχιτώνων, ἔχοντας τὴν κεφαλὴν κατεψιλωμένην ἀσκεπῆ, καὶ τοὺς πόδας χωρὶς σανδάλων, καὶ πῖλον ἕνα μονοχιτωνισκὸν ἐνδεδυμένους, &c. Ad ejuſmodi μονοχίτωνας videtur alluſiſſe Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.9. cap.12. τὰ δὲ ἐνδύματα αὐτοῦ καὶ τὰ χρειώδη τοῖς ἐνδεέσι διένειμεν, ἑαυτὸν δὲ ἐποίησεν ἔξηχον, καὶ μονοχίτων περιήρχετο μέχρι τινὸς ὡς παράφρων καὶ πλανώμενος, hoc eſt inſtar *Derviſiorum*.

ΜΟΝΟΧΌΡΔΙΟΝ, *Inſtrumentum Muſicum*, *unicâ chordâ conſtans*. Vide Gloſſ. med.Lat. in *Monochordum*.

ΜΟΝΟΧΏΡΟΣ ἐν τάβλῃ, *Adunatus*, Gloſſ. Gr. Latin. Vide Salmaſium ad Vopiſcum paginâ 460. 463.

ΜΌΝΩΡΙΣ, *Confeſtim*, *Extempore*, Ἐκ τοῦ ἀπροόπτου, Αὐτοσχεδίως. Vide Μονερίς.

ΜΟΡΈΗ, *Sycomorus*, Μόρον, *Sycomorum*, apud ſolos Alexandrinos, ut obſervat Euſtathius Il. λ. pag.872.

ΜΌΡΜΥΡΙΣ, in Libro MS. Coeranidis l.1. ἰχθὺς θαλάσσιος ἐδώδιμος μικρός.

ΜΟΡΜΥΡΊΖΕΙΝ. Vide in Μυρμυρίζειν.

ΜΌΡΟΞΟΣ, *Leucographis*, Herba de qua Ruellius

lius lib.3.cap.56. Gloſſæ Jatricæ MSS.ex Cod. Reg. 190. & 1843. μόροξος, ἡ λευκογραφίς.

ΜΟΡΤΑ'ΡΙ, *Mortarium*, in Turco-Græcia Cruſij.

ΜΟΡΤΗ', *Fructuum partitio inter Dominum fundi & agricolam.* Euſtathius Odyſſ. Τ. ἐθνικὴ δὲ λέξις καὶ ἡ μόρτη, τὸ ἕκτον φασὶ μέρος τῶν καρπῶν, ὃ ἐδίδοτο τοῖς ἑκτημορίοις, ὡς ἐν ἀνωνύμῳ κεῖται λεξικῷ ῥητορικῷ. Moſchopulus lib. περὶ σχεδῶν pag.67. Γεώμορον, ἡ κοινῶς Μορτή. In Legib. Georgicis, tit.1. §.20. περὶ μορτῆς, concipitur.

Μορτίτης γεωργὸς, *Partiarius colonus*, cui opponitur χωροδότης, *is qui fundum colendum dedit*, in iiſdem legibus Georgicis tit.1. §.20.21.

ΜΟΡΦΙ'Α, *Pulcritudo*, *Forma*, εὐμορφία. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.12.

> Πᾶσα μορφία τὸ ἴδωκεν, καὶ πλάσιν καὶ ὡραίαν,
> Ὀλίγον γὰρ ἰδεωύτον ἡ φύσις πλέο νὰ ποίσῃ.

Μορφοπροσωπάτος, *Pulcher*. Ptochoprodromus MS. de ſua Paupertate:

> Παραγεμιστοτζάχηλος, μορφοπροσωπάτος.

Μορφιάμαλος, Μορφοκάμαλος. Vide Ε'μορφος.

ΜΌΡΦΩΝ, *Simulator*, *Perſonatus*. S. Ignatius in Epiſt. interpolata ad Magneſios num.4. οἱ γὰρ τοιοῦτοι οὐκ εὐσυνείδητοι, ἀλλὰ εἴρωνές τινες καὶ μόρφωνες εἶναί μοι φαίνονται.

Μορφώνειν, *Formare*, Μορφοῦν.

ΜΟΣΚΑΡΑ'Σ, *Hiſtrio*, *Ioculator*, Γελωτοποιὸς, Ὑποκριτὴς, in Corona pretioſa, & apud Portium. Eadem Corona, alibi. Μοσκαρὰς, *Larva*, Μορμολυκεῖον. Ex Italico *Maſcarato*. Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Παιγνίδια εἶχαν ῥιφνιτὰ, καὶ μοσκαράδες τόσους.

Manuël Malaxus in Chron. MS. pag.655. καὶ ἡ Βασίλισσα ὡς ἤκουσε τοὺς φοβεροὺς λόγους, ἀπεκρίθη ἐπιτήδεια, Ἐπίσκοπες καὶ βασιλεία σου τοῦ βρομεροῦ μοσκαρὰ τὰ λόγια, ὅτι ἔχω εἰκονίσματα, μὴ ὑποθέσεις εἶναι οὕτως, &c.

ΜΟΣΚΕ'ΝΕΙΝ, *Intingere*, *Diluere*, *aquâ mollire*, ἐμβάπτειν, διαβρέχειν. Μοσκεμένος, *Imbutus*, *Maceratus*, *Dilutus*, βεβρεγμένος. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.11.

> Ὁποῖος τὰ γένια τὰ λευκὰ ἐκ τὴν πολλὴν ὀδύνην,
> Ὅλα τὰ καταμόσκευψε γιατὸν καλὸν Ἀρκήταν.

Agapius Cretenſis in Geoponico cap.111. βάλετον εἰς τὸ γάλα, νὰ μοσκένῃ, &c. cap.155. καὶ κομάτι ψωμὶ εἰς τὸ νερὸν μοσκεμμένον. Adde cap.171.

ΜΌΣΤΡΟΝ, *Monſtrum*. Μοστρόσον, *Monſtroſum*. Gloſſæ Baſilic. Μόστρον, φάνερον. Μοστρόσον, τὸ ἔχον ἀνθρώπου καὶ ἑτέρου ζώου μορφήν. Μοστρόσουμ, Τεραστικόν.

ΜΟΣΧΑ'ΡΗ, *Vitulus*, Μόσχος, in Corona pretioſa. Μοσχαράκι, eadem notione apud Portium. Μοσχαρακὸς, *Vitulinus*, μοσχιαῖος. Hinc Κοπελομοσχάρα, *Iuvencula*. Vide in Κάπηλος.

ΜΟΣΧΑΤΕ'ΛΙ, *Vitis Muſcata*, unde *vin muſcat*. Anonymus Jatricus MS. ex Cod. Reg. 945. num.3177. fol.338. καὶ φύλλα ἀπὸ ἀμπέλιν μοσχάτελιν, &c.

ΜΌΣΧΟΣ, *Moſchus*, Aromatis genus, de quo copioſè egerunt Coſmas Indicopleuſtes & Symeon Sethi de Facultatib.Cibor.in μόσχος. Euchologium: βαλσαμελαίου ὅσον δίδωσιν ἡ εὐπορία, ἐν ᾧ καὶ μόσχου ἐξάγια δύο. Pag.632. ἐπιδίδοται τῷ Πατριάρχῃ ὁ μόσχος, τὸ βαλσαμέλαιον, τὸ ἄμπαρ ἀλλειόμενα καλῶς μετὰ ῥοδοσταγμάτος καλοῦ. Vita S.Eudociæ Mart. num. 24. μόσχου κάμπτραι ιβ'. στύραξ Ἰνδικοῦ αἰδόλου κάμπτραι λγ'. Martyrium S.Februniæ MS. οἱ δὲ ὄχλοι τοῦ μύρου καὶ τοῦ μόσχου, καὶ τοῦ θυμιάματος ἐπλήρωσαν τὸ γλωσσόκομον. Nicetas In Iſaacio lib.3. num.5. ἠλείφετο μυρίσματα ῥοδοσταγμάτων παντοῖα, μόσχος, ξαπίτια, ἄμπαρ. Achmes Onirocrit. c.26. ἠλείψατο μόσχῳ, καὶ γαλαίῳ πρὸς τὸ εὐωδεῖν. Infrà: ἐδέξατο παρά τινος ἐν σκεύει τινὶ μόσχον, ἢ ἄλλην τινὰ σύνθετον εὐωδίαν. Adde c.27. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

> Καὶ ποῦ εἶναι οἱ μόσχοι οἱ πιετατοὶ, καὶ ποῦ εἶναι ἡ εὐωδίες σας.

Vide Auctorem Etymologici in μόσχος, & ſuprà in Καστόρι.

Μοσχοκάρυδον, *Nux myriſtica*, *Nux aromatites*, τὸ μυριστικὸν κάρυον. Symeoni Setho, ἀρωματικὸν κάρυον. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1673. νὺξ μυριστικὰ, μοσχοκάριδα. Occurrit apud Nicolaum Myrepſum ſect.1. cap.20. & alibi ſæpe. μυσκοκάρυδον, in Aſſiſis MSS. Regni Hieroſol. cap.ult. Vide in Τζιτζίπερ.

Μοσχοκάρφι, *Caryophyllum*, Καρυόφυλλον. Italis *Garofano aromatico*. Gall. *Clou de Girofle*. Liber MS. de Phylacteriis: μοσχοκάρφια οὐγγία α'. &c. Agapius Cretenſis in Geoponico cap.45. κάρφωσε εἰς ἕνα κύτρον, ἢ γλυκονέραντζον, πολλὰ μοσχοκάρφια διαλεκτὰ, ἕως νὰ γεμώσῃ τὸ νεράντζι. Adde cap.53.74. Μυσκοκάρφι, in Aſſiſis MSS. Regni Hieroſol. cap.ult.

Μοσχομυρίζειν, *Moſchum inſpergere*. Ptochoprodromus de ſua Paupertate ex Cod. Reg.

> Καὶ πῶς ἀπὸ τὰ κρέατα μοσχομυρίζει τζίκνα.

Μοσχολάχανον, Latinis, *Caulis muſcata* ſive *odorata*, & ex aquis enaſci ſolita. Goarus ad Euchelog. p.645.

Μοσχέλαιον, *Muſcellinum unguentum*, ex Myrobalano nempe factum, quod & μυσέλαιον non ſemel vocat Nicolaus Myrepſus. Vide Salmaſium ad Plinium pag.1325.1326.

Μοσχεύειν, *Redolere*. Joannes Jatroſophiſta MS. cap 20. τετράκανθον βάλε ἀφ' ἑσπέρας εἰς τὸ νερὸν, νὰ μοσχεύσει, καὶ τὸ πρωΐ σακλίσε το, εἶτα βάλε ψίχιον, &c.

ΜΟΣΧΟΣΙ'ΤΑΡΟΝ, ἡ τύλη, in Gloſſis Jatricis MS. Græcobarb. Gloſſæ aliæ ex Cod. Reg. 848. Βουκέρας, ἤτοι ἡ τύλη, οἱ δὲ μοσχοσίταρον· οἱ δὲ αἰγόκερας, οἱ δὲ κάρφος. Μοσχοσιτάρου ἄλευρον, apud Myrepſum ſect.3. cap.92. Fœnum Græcum interpretatur Fuchſius, quòd, inquit, ejus granis & ſemine, vituli ac boves paſcantur.

ΜΟΤΑ'ΡΙΟΝ, idem quod μότος, *Linteum carptum quod vulneribus inditur*. Lexicon MS. Cyrilli: Μότωσις, τὸ μοτάριον. Pſeudo-Dioſcorides MS. de Pharmacis ſimplicibus ſect.4. cap.12. καὶ ὅταν ἀπονίψῃς αὐτὴν, ποίησον μοτάριον, καὶ βάπτε εἰς τὸν ζωμὸν τῆς ἀγχούσης. Olympiodorus Alexandrinus Chymicus MS. καὶ ἀλλαχοῦ ἡ αὐτὴ (Μαρία) τῷ αὐτῷ μωταρίῳ τῆς ξανθῆς σανδαράχης· ἰδοὺ καὶ θηλυκὸν ὄνομα σανδαράχη, τὰ γὰρ μοτάρια, ὡς ἴστε, ἐξ ῥάκκους εἰσίν. Zoſimus Panopolita MS. de Sacra arte: μοτάρια δὲ εἴρηκέ σοι, διὰ τὸ παχὺ εἶναι αὐτὸ ὡς αἷμα. Stephani Magnetis Empirica MSS. χαλκῖτιν λειώσας, καὶ ἐν ὀθονίῳ μοτάριον ποιήσας. Occurrit præterea apud Galenum in Lexico Hippocr. in Καθετῆρι.

ΜΟΥΓΑΡΙ'ΖΕΙΝ, *Mugire*, Μυκᾶσθαι. Μουγκρίσμα, *Mugitus*, μυκηθμός.

Μουκαρίζειν, & Μουγκρίζειν, Μουγρίζειν, alij ſcribunt: Gloſſæ Græcobarb. μυκᾶται, φωνάζει, μουγκαρίζει. Prochoprodromus in verſibus MS. de ſua Paupertate:

> Καὶ κείνη ὑπομουγκρίζωσα μικρόν με ἐπιστράφην.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib.7.

> Μουκρίζοντας καὶ τρέχοντας ὑπάγει μετὰ θάρσος.

Maximus Cythær. 25. Jun. μουγρίζοντας δυνατὰ ὡσὰν ἕνα βόδι. Fr. Richardus in Clypeo fidei part.2. p.346: τρομάζει ὁ δαίμονας ὅλην τὴν νύκτα, καὶ μουγρίζει, καὶ μανίζει, &c.

Μουκρισμὸς, *Mugitus*, apud eundem Anonymum:

> Καὶ μὲ μανία καὶ μουκρισμὸν ἀνδρείως ὑπάγει.

ΜΟΥΓΙΑ

ΜΟΥΓΙΑ, *Mus*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀνδίκλης, τὸ ἀνασηπλόμενον τῆς μυάγρας ξύλον. τὸ ξύλου τοῦ παγιδίου ὅπου πιάνουν τοὺς μύας, ἡ μυγίας. Vide Μύγια.

ΜΟΥΓΡΙΖΕΙΝ. Vide in Μυγαρίζειν.

ΜΟΥΔΙΑΖΕΙΝ, *Torpere*, *Stupeſcere*, ναρκᾶν, βλακεύειν, νωθρεύειν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Γιατὶ δίντου νοςίμιζε, ςίκει ἀπὸ μυδιασμένος.

Μυδιάσμα, Μυδιασμὸς, *Torpor*, νάρκη, βλακεία.

ΜΟΥΖΑ, *Scopula, qua quid abſtergitur*. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Γίλα καὶ κολακεύγητον, τῆς μύζες τὸ ἀλεῖφη.

Μυζαλώνειν, Μυζώνειν, *Obliterare*, *Delere*, *Fœdare*, ἀπαλείφειν, μιαίνειν. Μυζαλία, *Litura*, *Labes*, ἐξάλειψις, γραμμάτων ἀφανισμός. Vide Μοῦζα.

ΜΟΥΖΑΚΙΟΝ. Codinus de Offic. cap. 3. num. 6. τὰ δ' ὑποδήματα αὐτοῦ διβολία, χρώματος ὀξέως καὶ λευκοῦ, ἔχοντα αὐτοὺς μαργαριταρένους ἐν πλαγίων τε καὶ ἐπὶ τῶν ταρσῶν, ἤτοι ἐπάνω τῶν ὑποδημάτων τῶν μυζακίων. Ubi Gretzerus & Meurſius, *Calceos quaſi de muſivis ſeu Moſaïcis, pictos* interpretantur. At reclamat Goarus, aitque ὑποδήματα μυζάκια, genus fuiſſe calceamenti Saracenici, quod Græci à Saracenis mutuati ſunt. Sed unde id hauſerit, non tradit.

ΜΟΥΖΑΚΙΤΖΗΝ. Vide Τζιμισκής.

ΜΟΥΖΙΘΡΑ. Vide in Μυζήθρα.

ΜΟΥΖΟΜΗΤΗΣ, *Aper*, ſic dictus, quòd nares habeat prominentes. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Καὶ τότες εἰς τὰ δροσερὰ χορτάρια, κεῖς τὰ δένδρα
Ἔβλεπε καὶ ἐτρέχασι κατὰ πᾶν τῶν ἀγρίμια,
Καὶ μυζομήτας, καὶ λαγοὺς, πλατόνια μυρομένα,
Λαφόπουλα, καὶ ἄλλα ζῶα ἐκεῖσαν μαζωμένα.

Idem lib. 4.

Ἀγρίμια, λάφια, καὶ λαγοὺς, πλατόνια, μυσομήτες.

Vide Μύτη, & Gloſſ. med. Lat. in *Muſum*.

ΜΟΥΖΟΥΡΙΟΝ. Vide in Μυσοῦρα.

ΜΟΥΖΟΣΤΑΚΤΟΣΥΝΗ, *Scope*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Τὰ γυναικὰ σκιρτήματα, καὶ τῆς ἀτακτοσυνῆς,
Τοῦ κόσμου τὰ τολμήματα, τῆς μυζοσταλτοσυνῆς.

Vide Μοῦζα.

ΜΟΥΚΑΡΙΣΤΗΡΙ, *Forceps candelæ*. Gall. *Mouchettes*.

ΜΟΥΚΙΖΕΙΝ, *Irridere*. Vita MS. S. Symeonis propter Chriſtum Sali: ἄνθρωπός ἐστι παρ' αὐτοῖς, καὶ πάντας κυλοῖ καὶ μουκίζει, καθεξαίρετον δὲ τοὺς μοναχούς.

ΜΟΥΚΟΥΛ, (al. Μόκουλ) τὸ βδέλλιον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237. in aliis Μόκουλ ἀζραὰκ, Βδέλλιον γεράνιον. *Bdellium*, de quo Ruellius lib. 1. cap. 57. Vide Γεράνιος.

ΜΟΥΚΟΥΠΕΛΗΣ, quidam cognominatus apud Scylitz. pag. 741.

ΜΟΥΚΤΟΥΡΗΣ, *Lictor*, *Satelles*, Ῥαβδοφόρος, Δήμιος, Σωματοφύλαξ.

ΜΟΥΛ ταρσινὴ, τὰ ἄνθη τοῦ κινναμώμου, in Lexico Reg. Cod. 1843.

ΜΟΥΛΑ, Μουλάρι. Vide in Μοῦλος.

ΜΟΥΛΚΙΑ, *Poſſeſſiones*. Malaxus in Hiſt. Patriarch. pag. 163. καὶ σκεύη πολύτιμα διάφορα ἐπροσήλωσε χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, καὶ κτήματα πολλὰ, ἤγουν μούλκια, διὰ τροφὴν τῶν καλογήρων. Idem in Chron. MS. pag. 500. ubi de Sophiana æde à Juſtiniano ædificata: ἀφιέρωσε δὲ καὶ πράγματα μούλκια εἰς τὸν ναὸν διὰ νὰ τρέφωνται οἱ κληρικοὶ πολλοῦ τιμήματος ἄξια. Ubi Codinus quem exſcribit: προσεκύρωσε καὶ προάστεια τξ΄. ποιήσας κληρικοὺς χιλίους.

ΜΟΥΛΛΩΝΕΙΝ, & Μουλώνειν, *Silere*, Σιωπᾶν. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 212. οὐδὲν ἠθέλησα νὰ τῆς ζητήσω τίποτε, καὶ οὐδὲ ἐπάρηχα τὸ πιθανιάτζου ἐγλήγορα, καὶ διὰ τοῦτο ἂν ἐμούλλωσα, &c. Occurrit ibi pluties.

Μουλλωτὸς, *Mutus*, Ἀβάκης, χωρὶς φωνῆς, in Gloſſ. Græcobarb. Eædem Gloſſæ: ἐκπλαγεῖς, μουλλωτοὶ, καὶ θαυμαστικοί. Alibi: δίδεται τοῦτο τὸ ὄνομα εἰς τοὺς ὑποκριτὰς, καὶ ὑπερηφάνους, καὶ μουλλωτοὺς, ἢ σιγατούς.

Μουλλωμὸν, *Silentium*, in iiſdem Gloſſis. Vide in ἀγρύλη.

ΜΟΥΛΟΣ, *Mulus*. Gloſſæ Græcobarb. ἀγοσίμοχθος, ἡμίονος, βόρδος, βορδόνιν, μοῦλος, μοῦλα. Baſilic. Eclog. 44. ὁ τῶν μούλων κόσμος ὅτε μὴ ἐν ἀργυλαρίῳ ἀπόκειται.

Μοῦλα, *Mula*. Lexicon MS. Cyrilli: ἡμίονος, μοῦλα, βόρδων. Martyrium S. Modeſti MS. ἐκτείνας δὲ ὁ ἅγιος τὴν χεῖρα αὐτοῦ πρὸς τὰς μούλας. Suprà ἡμίονοι dicuntur. Alexander Trallianus lib. 1. cap. 15. περιαπτέσθω δὲ καὶ τρίχας ὄνου καὶ μούλης ὑποθυμιάσης. Nicetas in Alexio lib. 1. num. 2. μὴ γάρ τινος διαταράξαντος τὸν κέλητα ἡμίονον, ἢ ἔποχος ἦν. Ubi Cod. Græcobarb. habet Μούλαν. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 99. ἐκεῖσε ἐζεύχθησαν μοῦλαι, καὶ ἦραν αὐτὸ (λείψανον.) Myrepſus ſect. 7. cap. 11. μετὰ ῥύπου ὠτίου τῆς μούλας. Libri Baſilic. τῷ λεγάτῳ τῶν βορδονίων καὶ αἱ μοῦλαι περιέχονται. Scholiaſtes Theophili Anteceſſ. lib. 4. tit. 3. §. 8. ἐβουλόμην τὰς μούλας ἐν ὀχήματι, τουτέστι καρούχα. Auctor Græcobarb. μοῦλα καλοστολισμένη. In Hippiatricis lib. 2. cap. 139. pag. 91. occurrit neſcio quod μάλαγμα, τὸ καλούμενον ἄμβλα μοῦλα. Infrà: ὥστε μὴ ῥῆξιν ὑπομεῖναι τραχήλους μουλῶν.

Μοῦλα, Porrio, *Crepida*, Κρηπὶς, Ἐμβὰς, Gall. *Mule*, Latinis inferioris ætatis, *Nocturnalis*, quia ejuſmodi crepidis de nocte potiſſimum utimur: ſic porrò appellantur, quòd ut molliter mulis vehimur, ita & molliùs cum iis incedimus.

Μουλάρι, Μουλάριον, *Mula*. Μουλάρι, *Mulus*, ἡμίονος, in Corona pretioſa. Μουλάρι, in Fabul. Æſopicis Barbarogr. pag. 156. Gloſſæ Græco-Lat. μουλάριον, *Mulcella*, pro *Mulicella*. Ita emendat Meurſius, pro *Muſcella*. Gloſſæ Græcobarb. ζευγάριν τῶν μουλαρίων, ἤγουν δύο μουλάρια. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. ἡμίονον, τὸ μουλάρι. Rurſum: Οὐρῆας, τὰ μουλάρια. Syntipas MS. ἦσαν ἐν αὐτοῖς καὶ μουλάρια πολλά. Mox: καὶ μέσον τῶν μουλαρίων ἀνέπεσε. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ὥρισεν καὶ ἐφόρτωσαν σαμάξια καὶ μουλάρια.

Manuel Palæologus in Onirocritico MS. τὸ δὲ μουλάριν κάκιστον, &c. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 6. cap. 4. καὶ εἶδα ὅτι εἷς ἐξ ἐκείνων διεπράσατο κοῦπαν, καὶ ἕτερος μουλάριον ὅπερ εἶχε. Malaxus in Hiſt. Patriarch. καὶ οὗτος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, καὶ τὸ μουλάριον ἐκαβαλλίκευσε. Chronicon MS. ejuſdem Malaxi in Andronico Comneno: ἔπουρε νὰ φύγῃ, καὶ ἐκαβαλλίκευε μουλάρι. Vide Damaſcenum Studitam Homil. 18. & Maximum Cythær. 22. Aug.

Μουλαρᾶς, *Mulio*, *Superjumentarius*, *Strator*, ἱπποφορβὸς, κτηνοτρόφος, ἀναβολεύς.

Μουλαράτος. Ptochoprodromus MS. ex Cod. Reg.

Ἀλογοτζιπλοστέλιωνος, καὶ παχυμουλαράτος.

Id eſt, *qui pingui mulo vehitur*.

Μουλίων, *Mulio*. S. Baſilius Epiſt. 395. καὶ γὰρ καὶ ὁ ἀδελφὸς διάγει ἄνετος· καὶ Δόαρα τὸν παλαιὸν ἀπέλαβε μουλίωνα. Occurrit to. 2. Baſilic. p. 343. 438. to. 7. p. 35. 63. & alibi non ſemel, apud Theophilum anteceſſ. lib. 4. tit. 3. §. 8. &c.

Μουλικόν. Theophanes an. 9. Copronymi & Cedrenus pag. 463. ἀνῆλθεν ζῶον μουλικὸν ἄστιλον, λαλοῦν ἀνθρωπίνῃ φωνῇ. Ubi Nicephorus Conſtantinopol. habet

habet ἡμίσειαν θέλειαν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Mulinum*.

ΜΟΥ'ΛΟΣ. Vide in μόλος.

ΜΟΥΣΟΥΛΜΆΝΟΙ, *Muſulmani*, de quibus Leunclavius in Onomaſtico, & alij. Aſtrampſychus in Cœlo Pythagorico MS. pag. 104. δηλοῖ εἰς φοσσάτων μουσουλμάνων, καὶ ἀρχηγίαν διὰ τὴν πίστιν, &c. Vide Μουσουλμάνοι.

ΜΟΥ'ΛΑΤΟΝ, *Tumultus*. Theophanes an. 2. Irenes: ἀπῶσα, μοῦλτον καὶ στάσιν φροντίζειν αὐτῇ τῇ, καὶ ἑαυτῷ προξενοῦντα ταχίστην ἀπώλειαν. Conſtantinus Porph. in Baſilio n. 19. Edit. Combefiſij: εἰς ἀποστασιν βλέπουσι, καὶ μοῦλτον ἐξ ἀπονοίας ἔγειραν συνιστᾷν. Idem in Novella quæ habetur in Jure Græco-Rom. lib. 2. pag. 118. & apud Balſamon. ad Can. 3. Concilij Gangrenſis: τοῖς μέλλουσιν ἢ ἐπιβουλαῖς ἀπὸ γε τῆς νῦν ἐπιχειρεῖν, ἢ μοῦλτῳ, ἀνάθεμα. Anonymus Combefiſian. in eod. Porphyr. num. 3. ὁ δὲ Κλαύδιον ἀμφιβολεῖς εἰς μοῦλτον, μνοθμιθεῖς, καὶ τὰ ὦτα αὐτοῦ ἐκτμηθείς. Achmes Onirocrit. cap. 154. εἰ μὴ παρέλθη ὁ μὲν, οὗτος καὶ σφαγήσῃ ἐν πολέμῳ μούλτου ἢ ἐγένετο μοῦλτον Ἀράβων.

Μουλτάειος, *Seditioſus*. Titulus ejuſdem Novellæ Conſtantini Porphyrog. ſic concipitur, κατὰ τῶν ἀποστατῶν καὶ μουλταρίων. Eadem laudatur in Jure Græco-Rom. lib. 4. pag. 289. Arſenius Patr. Conſtantinopolit. in Anathematiſmos, MS. χάριν τῆς ἀναθεματίζειν τοὺς ἀποστάτας, καὶ μουλταρίους, καὶ κατὰ τῆς βασιλέων ὅπλα ἐγείροντας, &c.

Μουλτεύειν, *Tumultum & ſeditionem excitare*. Auctor Incertus poſt Theophanem pag. 430. καὶ μουλτεύσαντες ἐξεφώνησαν τῇ αὐτῇ Λέοντα εἰς βασιλέα. Symeon Logotheta in Michaële Balbo num. 3. Συγχαίρω σοι, Μάγιστρε, ὅτι ἡ Σικελία ἐμούλτευσεν.

ΜΟΥΛΩ'ΝΕΙΝ. Vide Μυλλώνειν.

ΜΟΥ'ΝΑ, ἡ μαῖμοῦ μὴ τῆς οὐρᾶς, *Simia*, Μιμώ, πίθηκος.

ΜΟΥΜΙ'Α, *Mumia*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. Μουμία ἡ ἐστι κόλλα ταστηρά μισω ἰδιοῖσι τῆς ῥοσὶ τερβαθ σρισημπτε τῆς ραλιμαλί τι, εἰς τῆς νεκροῦ τὸ μνῆμα ἠθρίσκετο βλέπα. Videat Lector an ex hiſce Græcobarbaris quidpiam ſani expiſcari queat. Nicolaus Myrepſus MS. ſect. 1. cap. 12. αἷμα ἀνθρώπου τεθνεῶτος, τὸ ἐπονομαζόμενον παρ' Ἰταλοῖς Μουμία. Vide to. 7. operum Paracelſi pag. 167. Fuchſium lib. 1. Paradox. cap. 40. &c.

ΜΟΥΝΑΡΆ. Aſtrampſychus in Cœlo Pythagorico MS. pag. 106. ὅμοιον πύργῳ, στύλῳ, καμπαναρίῳ, μουναρᾷ, καὶ δένδρῳ ὑψηλῷ.

ΜΟΥ'ΝΕΒΡΟΣ. Vide Βούνευρον.

ΜΟΥ'ΝΖΑ, *Fuligo*. In Codice Græcobarb. Nicetæ μοῦνζα μαυρισμοῦ, exponitur ἀσβόλη.

ΜΟΥΝΗ', *Cunnus*, αἰδοῖον γυναικὸς, in Corona pretioſa. Forte pro βουνὴ, quomodo *Mottam* vulgò dicimus. Gloſſæ Græcobarb. τὸ γυναικὸς τὸ αἰδοῖον, ὃ καλοῦσι μουνίν. Hinc Ἀργυρομουνιατικὸν, tributum quod pendunt viduæ, apud Chios Inſulanos.

ΜΟΥΝΙΚΙ'ΠΙΟΝ, *Municipium*. Vetus Inſcriptio Sicula, apud Gualterum p. 48. ΤΟ ΜΟΥΝΙΚΙΠΙΟΝ ΤΩΝ. ΑΛΟΝΤΙΝΩΝ ΠΙΝΑΙΟΝ, &c.

ΜΟΥΝΟΥΧΆΡΙ. Vide in Μονοῦχος.

ΜΟΥ'ΝΤΖΗ, *Mons*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

> Τὸ δὲ στὴν Λυπάρη, καὶ κὰν στὸ μόντζη πίλου.

Montem Pelium intelligit.

ΜΟΥ'Ρ, τὸ σμύρνιον, in Lexico MS. Reg. Cod 1843.

ΜΟΥ'ΡΔΕΝΤΕ. Codex Reg. MS. 1595. fol. 79. verſo: ἂν θέλῃς να ποιήσῃς μούρδιντε, ἔπαρε σπρικόν τὰ μυρδικά, καὶ ὕσον βερδιτάμα, καὶ ἄλλον βόλον ἀρμενικὸν, καὶ τρίψε τα ἀπλάμα με τὸ νερὸν ὅσαν ἀλεύρι, καὶ ἀπίκια τρίψε τα μὲ ὁμοῦ λεῖον καλὰ, καὶ ἀπίκια ἄρτιζε βερονίκην, καὶ ἔνι μούρδιντε.

ΜΟΥΡΕ'ΛΛΑ, *Solanum*, Herbæ ſpecies, Italis *Morella*, de qua Ruellius lib. 3. cap. 109. Agapius Monach. in Geoponico cap. 30. ἢ συκαῖς πάλιν, καὶ ἕνα δένδρον φυτεύσῃς, μουρέλλα βαίνεται τὴν ἄνοιξιν.

ΜΟΥΡΖΙΔΙ'Ν ξηρὸν, τὸ μυρδίζ, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΟΥΖΟΥ'ΛΙΝ, Piſcis Genus. Theophanes an. 11. Pogonati, de Tanaï fluvio: ἐξ οὗ ποταμοῦ ἀγρεύεται τὸ λεγόμενον μουρζούλιν, καὶ τὰ τούτου ὅμοια. Ubi Miſcella *Murzilin* habet: Codex verò Vaticanus μουρζούλιον, quod idem cum μουρζούλιν.

ΜΟΥ'ΡΗ, *Roſtrum*, apud Hieron. Germanum. Phyſiologus de Natura animalium, MS. ἡ μούρη της εἶναι μακρεά, ἡ ὀδόντες μεγάλοι.

ΜΟΥΡΜΟΥΡΙ'ΖΕΙΝ, *Murmurare*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀμφαύειν, πιριήχειν, περιψιθυρίζειν, ἐμουρμουρίζασιν. Suidas: μορμυρίζει, καταπαφλάζει, ἠχεῖ ὡς ἐπὶ ὑδάτων. Prochoprodromus in verſibus MSS. contra Hegumenum:

> Μὴ κνίθεσε, μὴ τρίβεσε, μὴ παραμουρμουρίζεις.

Rurſum:

> Καὶ μουρμουρίσει τίποτε, καὶ ἀναστενάξει ὀλίγον,

Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Καὶ μουρμουρίζει λέγει του μετὰ γλυκεῖα τὰ λόγια.

ΜΟΥ'ΡΟΝ, *Morum*, μόρον. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. Μούρα, τὰ συκάμινα, ἡ βάτου καρπός. Agapius in Geopon. cap. 26. ἄλειψε τοὺς κλάδους αὐτῆς μὲ συκάμινα, ἔχων μοῦρα μαῦρα. Adde capite 133.

Μουρέα, *Morus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Τότες ἦδιν σε μία μουρέα τῆς Πύραμον καὶ Θίσβη,
> Ὁποῦ αἱματώθησαν τὰ μοῦρα τῆς μουρέας.

ΜΟΥΡΤΆΡΙΝ, *Mortarium*. Excerpta Jatrica MS. Melanij Cocini: ὁμοῦ καὶ τρίψε καλὰ εἰς μουρτάριν πέτρινον. Vide Synaxarium Maximi Cythærenſis Epiſcopi 12. Martij.

ΜΟΥΡΤΆΡΙΟΝ. Gloſſæ Botanicæ MS. Μυρτὸς, τὸ μυρτάριν. An pro Μοτὸς, & μοτάριον, *Turunda*, linteum concerptum, quod in vulnera inditur? nam & ita μοτάριον legitur in Hippiatricis.

ΜΟΥΡΤΆΤΟΙ, qui dicuntur apud Codinum nemo hactenus nos docuit: apud quem lib. de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap. 2. num. 65. occurrit Στρατοπεδάρχης τῶν μουρτάτων, inter Officia Palatina, qui μουρτάτοις præfuiſſe dicitur cap. 5. num. 87.

ΜΟΥΡΤΖΟΥΦΛΟΣ, cognomen inditum Alexio Ducæ Protoveſtiario, ac deinde Imperatori, cujus appellationis rationem ſic refert Nicetas in Iſaacio & Alexio num. 4. μόνος δ' ἐκ πάντων Δούκας Ἀλέξιος, ὃς ἐκ τῆς συνεστάσθαι τὰς ὀφρῦς, καὶ διὰ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπικρέμασθαι, παρὰ τῆς συνήθων ἐπωνόμαστο Μούρτζουφλος. Ubi Cod. MS. Barbarogr. ὃς ἀπὸ τῆς τὰ ὀφρύδια ἔχειν δασέα καὶ σμιμένα ἐπάνω τῶν ὀφθαλμῶν κρεμμαμένα, μούρτζουφλος ὠνομάζετο. Georgius Acropolita in Chron. cap. 4. de eodem Alexio: φονεύεται ὁ παῖς τῆς Ἰσαακίου Ἀλέξιος παρ' Ἀλεξίου τῆς Δούκα, ὃν Πρωτοβεστιάριον οὗτος τετίμηκεν, οἱ δὲ τῆς πόλεως εἴς τι τῶν αὐτοῦ ἐπιμεμφόμενοι Μούρτζουφλον ἐκάλουν. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea, de eodem Alexio:

> Ὁ κάποιος πλούσιος ἄνθρωπος ἄρχων ἀπὸ τὴν πόλιν
> Μούρζουφλον τὸν ἐλέγασιν, οὗτος εἶχεν τὸ ἐπίκλην.

Μούρζουφλος perperam ſcribitur apud Nicephorum Calliſt. in Synopſi Impp.

> Γίνεται Ἀλέξιος, σὺν τῷ Μούρζούφλῳ.

Meminit præterea idem Acropolita c. 49. Iſaacij Ducæ, ὃν καὶ Μούρτζουφλον ἀπεκάλουν: de quo rurſum c. 69.

ἡγούμενα δὲ τοῦ ςρατεύματος τοῦ Ἰσαακίου Δοῦκας καθίςησι, ὃν καὶ Μυρτζοῦφλον ἐπωνόμαζον, τῷ τηνικαῦτα τοὔνομα ἐπιθέντων τινῶν, τὸ παίζειν εἰωθότων ἐπὶ τὰς κλήσεις. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Murtiſlo*.

ΜΟΥΡΤΟΣ, *Murdrum*, *Homicidium*. Anathematiſmi Alexij Patr. Conſtantinopol. ſub Conſtantino Porphyrog. ex Cod. Reg. MS. 5. contra eos qui in Imperatorem conſpirant: τοῖς μέλλουσι ἐπιβουλαῖς ἀπάγειν τὸν νοῦν, ἢ μοῦρτον ἐπιχειροῦσι, Ἀνάθεμα. Τοῖς συμπράττουσιν αὐτοῖς, καὶ τοῖς συγκοινωνοῦσιν ἐν τῇ ἀποςάσει, Ἀνάθεμα.

Murtaízein, *Occidere*, *Necare*, *Murtrire*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εὐχὴν καὶ παρακάλεσιν νὰ τοὺς ἔχουν βοηθήσει
Εἰς τοὺς τυράννους καὶ ἐχθροὺς ὅπου τὸ ἐμούρταυσαν.

ΜΟΥΡΤΟΣ, *Myrtus*. Μουρτόκοκκον, *Bacca myrti*, apud Nicolaum Myrepſum ſect. 1. cap. 73. in Cod. MS. & ſect. 9. cap. 85.

Μοῦσα, uti deſcribitur ab Allatio in Diſſert. de Recentiorum Græcor. Templis pag. 149. eſt teſſerula ex ſpongia, eáque denſiſſima, & prælo compreſſa, ut obſtruantur foramina facta, cujus ex una parte Brachiolum ſericeo ligamine eminet, quo digitis comprehenditur, illiúſque uſus eſt in abſtergenda Patina, ne quid in ea ex Micis illis ſacræ Hoſtiæ remaneat. Vox formata à μάω, μῶ, quod idem eſt ac μάσσω, *Exſicco, Detergo*. Demetrius Gemiſtus MS. de Sacra Patriarchæ Liturgia: ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν τὴν μοῦσαν, συλλέγει τὰς ἐν τῷ ἁγίῳ δίσκῳ μερίδας ὑποκάτω τοῦ ἁγίου ἄρτου, ὥστε κεῖσθαι ἐν ἀσφαλείᾳ, καὶ μὴ ἐκπεσεῖν τι. Infrà: ὁ δὲ πρωτεύων τῶν διακόνων λαβὼν μετὰ χεῖρας τόν τε ἀςερίσκον καὶ τὴν μοῦσαν, εἰσκομίζει πάντα ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ μετὰ φόβου καὶ πάσης ἀσφαλείας. Typicum S. Sabæ cap. 41. ubi de nudatione altaris Feriâ 5. magnæ Hebdom. καὶ ἀπογυμνοῦσιν αὐτὴν παντελῶς (τὴν ἁγίαν τράπεζαν) καὶ πρῶτον μὲν σαροῦσιν αὐτὴν διὰ μούσης καθαρωτάτης, εἶθ' οὕτως ἀποπλύνουσιν αὐτήν. Euchologium pag. 624. ὧν δὲ ψαλμῶν λεγομένων, κομίζει ὁ Σκευοφύλαξ μούσας καὶ δισκαρία τὰ κοινῶς λεγόμενα. Liturgia Magnæ Eccleſ. Conſtantin. καὶ μετὰ τοῦτο τά τε ἴδια χείλη, καὶ τοῦ ἱεροῦ ποτηρίου, τῷ ἐν χερσὶ καλύμματι ἀποσπογγίσας, καὶ αὐτοῦ που παρὰ τὸ χεῖλος ἔξω τὸ πολύελεον ἀσπασάμενος, λαμβάνει μετὰ χεῖρας τὸν ἅγιον δίσκον, καὶ τὴν λεγομένην μοῦσαν. Vide σπόγγος & Μοῦζα.

Μυζίκιον, *Linteolum fortè quo os tergitur*, *Mappula*. Joannes Moſchus in Limonar. cap. 79. οὗτος ὁ πιςικὸς κατὰ τὸ ἔθος τῆς χώρας ἔλαβεν κοινωνίαν τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ καὶ βαλὼν αὐτὴν ἐν μυζικίῳ, ἀπέθετο ἐν τῷ ἰδίῳ ἀρμαρίῳ. Infrà: ἐν μιᾷ οὖν ἀνοίξας τὸ ἀρμάριον ὁ αὐθέντης, εὗρεν τὸ μυζίκιον ἔχον τὰς ἁγίας κοινωνίας.

ΜΟΥΣΑΛΙΆ, *Caſſatura di inchioſtro*, apud Hieron. Germanum.

ΜΟΥ'ΣΑΡΟΝ. Vide in Μουσεῖον.

ΜΟΥΣΕΙ͂ΟΝ, *Muſeum*, *Ædes* ſeu *Templum Muſarum*, cujuſmodi extitit Antiochiæ. Chronicon Alexandrin. an. 36. Theodoſij Jun. καὶ εἰς τὸ λεγόμενον Μουσεῖον ςήλην χαλκῆν ἔςησεν αὐτῇ. Zacharias Scholaſticus de opificio mundi pag. 481. καί μου τῆς δεξιᾶς λαβόμενος, ἀπάγει παρὰ τὸ τέμενος τῶν Μουσῶν ἔνθα ποιηταὶ καὶ ῥήτορες καὶ τῶν γραμματιςῶν οἱ παῖδες φοιτῶντες ποιοῦνται τὰς ἐπιδείξεις. Vide Suidam in Ἀπολλώνιον. Ejuſdem nomenclaturæ Caſtrum in Macedonia memorat Procopius lib. 4. de ædific. cap. 4.

ΜΟΥΣΕΙ͂ΟΝ, Μουσίον, *Muſivum*, de qua voce multa diximus in Gloſſ. med. Lat. Lexicon MS. ex Cod. Colberteo 2199. Μουσίον, τὸ τῶν ψηφίδων. Synodus VII. Oecumen. Act. 4. αὗται οὖν αἱ ἅγιαι καὶ σεβάσμιαι εἰκόνες, καὶ ζωγραφίαι, καὶ ὑλογραφίαι, καὶ διὰ μουσείων, εἰς ἡμετέραν διδασκαλίαν καὶ ζῆλον καὶ τύπον εἰσί, καὶ ἐγράφησαν. Et Act. 5. ὥστε πᾶσαν εἰκονικὴν διαζωγράφησιν εἴτε ἐν σανίσιν, εἴτε διὰ μουσείων ἐν τοίχοις, &c. Anonymus de Locis Hieroſol. num. 1. ἔνι καὶ ἱςορισμένον μετὰ τοῦ μουσίου χρυσοῦ. Ita num. 7. Occurrit præterea apud Euſtachium in Vita Sancti Eutychij Patr. Conſtantinopol. num. 53. Codinus in Orig. Conſtantinopolit. num. 151. τότε ἔξω μνημοθέσιον τῶν τε ὀρθοδόξων καὶ τῶν αἱρετικῶν ὁ μέγας Κωνςαντῖνος ἐποίησε, καὶ διὰ μουσίων ἐκαλλώπισεν αὐτό. Mox: τὸ δὲ μουσεῖον ἐκεῖνο, καὶ τὰ μάρμαρα ἀπῆρε Βασίλειος ὁ βασιλεύς.

Μουσαῖον. Theophanes an. 27. Copronymi: εἰκόνας τοῦ μικροῦ σεκρέτου διὰ μουσαίου οὔσας ἔξεσεν. Vetus Inſcriptio Tunetana, apud Jacobum Sponium in Miſcellaneis Eruditæ Antiquitatis ſect. 2. Art. 8. *Cameram ſuperpoſuit, & opere muſeo exornavit.*

Μωσίον. Anonymus de Locis Hieroſol. num. 1. & ex eo Malaxus in Chron. MS. pag. 333. καὶ ἀπὸ τὴν ζώνην καὶ κάτω ἔνι ςολισμένη μετὰ μωσίου χρυσοῦ ὅλοι οἱ Προφῆται. Et num. 11. καὶ μὲ τροῦλλα μολιβδοσκεπάςα καὶ ἱςορημένη ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν μετὰ μωσίου.

Μουσιῶ, *Muſivo adornare*. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 144. εἶθ' οὕτως ἐμουσίωσαν καὶ ὀρθομαρμάρωσαν αὐτόν. Adde n. 147.

Μουσίωμα, μουσίωσις, *Opus Muſivum*. Idem Codinus num. 150. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τοῦ μουσιώματος, ὑλεῖτο τῇ δεσποίνῃ χρυσίου ποσότης. Gregorius Nazianzenus: πάσης ἰςουργικῆς ψηφῖδος καὶ περιέργου ζωγραφίας ποικιλώτερον. Ubi Scholiaſtes: ψηφῖδος, ὡς οἶμαι, μουσιώσεως, ἃς ἐν τοῖς ἐδάφεσι τέχνη ἐκαλλώπισε.

Μουσιάτωρ, *Muſivarius*, *Muſivi artifex*, ψηφοθέτης, S. Baſilio Homil. in Divites.

Μουσωτής, eâdem notione, qui & τὴν μουσάρου τέχνην ἐπιςάμενος, apud Euſtachium in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num. 53.

Μουσουργικαὶ ψηφῖδες, in Synodica Orientalium ad Theophilum Imp. pag. 113.

Μουσόςικτος, *Muſivo interſtinctus*, vel *pictus*. Anonymus Combefiſianus in Porphyrog. num. 24. καὶ μουσοςίκτων εἰκόνων ἐντέχνων, τῶν ἐκ χρωμάτων, ὑλῶν, καὶ μορφῶν τὸ διάφορον ἐν τοῖς προπυλαίοις τοῦ βασιλικοῦ μεγίςου ἱδρύματος.

Μούσαρον, *Ars Muſivaria*. Euſtachius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. num. 53. νεώτερός τις τὴν τοῦ μουσάρου τέχνην ἐπιςάμενος, εἰργάζετο ταύτην ἐν τῷ οἴκῳ χρυσαφίου, &c.

Μουσικὸς, nempe οἶκος, ſic dictum Triclinium à Theophilo Imp. ædificatum, διὰ τὴν τῶν μαρμάρων συγκοπήν, ut ſcribit Continuator Theophanis lib. 3. n. 43. unde colligitur muſivum etiam referri ad opus teſſellatum.

ΜΟΥΣΈΛΑΙΟΝ, *Oleum*, quod vulgò *Muſcellinum*, & *Moſchatum* vocant, apud Myrepſum de Antidotis c. 210. & de Unguentis c. 48. ubi Fuchſius. Vide Μοσχέλαιον.

ΜΟΥ'ΣΙΟΝ, ςόλισμα, in Lexico MS. *Ornatus*, *Veſtitus*.

ΜΟΥΣΚΛΑ. Agapius Monach. in Geopon. c. 23. κέρασα, δαμάσκηνα, μαρκάσια, κορόμηλα, ἤγουν μοῦσκλα, βερύκοκκα, καὶ ἄλλα ὅμοια. Cap. 43. μάζωξε ἀπὸ τὰ δάφνα ἄγρια μοῦσκλα ἢ σοῦρβα τρία τέσσαρα καλάθια, &c. Adde c. 13 n. ubi cum prunis Damaſcenis *Muſclas* jungit.

Μούσκλιον, apud Nicolaum Myrepſum ſect. 1. cap. 192. μουσκλίου κοιλία β. Ubi Cod. Fuchſij μοκλίου prævalit, cui vox incognita.

ΜΟΥΣΚΟΚΆΡΥΔΟΝ, pro Μοσχοκάρυον. Vide in Μόσχος.

ΜΟΥΣΟΥΛΜΆΝΟΙ. Ita ſe appellari & dici volunt Mahumetani, tanquam *Rectè credentes*, inquit Leunclavius in Pandecte Turcico num. 22. & 59. At Barthol. Georgevvitzius lib. de Morib. Turcor. ait hâc

vocem

vocem *Circunciſum* ſignificare. Anna Comnena lib 4. ὁμολογῶν ἅμα ἐκ πολλοῦ τὴν ἀναμεταξὺ τῶν μουσουλμάνων καὶ τῶν Ῥωμαίων εἰρήνην ἐπιστολῶν διάσασθαι.

Μουσουλμανίζειν, *Muſulmanicam Religionem profiteri*. Balſamon in Concil. 1. Can. 19. παραγγέλλει πολλοὺς μουσουλμανίσαντας ἑκόντι, καὶ μὴ ἀναβαπτισθέντας, ἀλλὰ μυρωθέντας μόνον. Petrus Chartophylax in Quæſt. Eccl. in jure Græco-Rom. p. 395. εἰς ἔθνη κρατηθεὶς καὶ μαγαρίσας, καὶ ἐν κοίτῃ μιανθεὶς, μήπου δὲ μουσουλμανίσας, μυροῦται, ἢ τὰς εὐχὰς τῆς μιαροφαγίας λαμβάνει, λαμβάνει, καὶ κοινωνεῖ.

ΜΟΥΣΟΥΛΟΝ, *Muſulum*. Cinnamomi genus Muſulo Urbe advecti. Dictionarium Medicum Hiſpanicum: *Moſyllum, una eſpecie de Cinnamomo la mas preſtante*. Symeon Sethi de Ciborum facult. de Cinnamomo: ἄριστον δὲ τὸ λεγόμενον Μόσυλον, ἤτοι τὸ ἀπὸ Μοσύλου πόλεως.

ΜΟΥΣΟΥΡΑ, *Menſura*. Myrepſus ſect. 1. cap. ult. ex Cod. MS. σκευάζεται δὲ οὕτως· λαβὼν οἶνον ῥάσπι καλὸν πανὺ, ὅσον μουσούρας ἓν ἔμβαλε ἔσωθεν εἰς τὸ λεγόμενον ἀγγαλεῖον.

Μουζούριον, eadem notione. Agapius in Geoponico c. 6. εἰς κάθε δύο κιλὰ, ἢ μουζούρια σιτάρι, τῆς βάνε λίτραν ἅλας καλατριμμένον. Infrà: ὅτι δὲ ἀσβέστην ἄσβεστον νὰ βάνῃς ἕνα μουζοῦρι, εἰς τὰ ἑκατὸ μουζούρια σίτημα, τὸ φυλάγει θαυμασιώτατα. Georgius Contares lib. 13. Hiſt. Athenar. p. 445. ἑκατὸ σκοῦδα ἐπήγαινε τὸ μουζούριον τοῦ σιταριοῦ.

ΜΟΥΣΟΥΡΙΟΝ, *Epiſtola Sultani*. Nicetas in Iſaacio Ang. lib. 2. n. 1. συγχωρεῖ δ' οὖν ὅμως διὰ Σουλτανικοῦ γράμματος, ὃ φασιν οἱ Τοῦρκοι μουσούριον, ὅπως ἂν σχοίη, τῆς ὑπὸ τὴν ἐκείνου ἀρχὴν ὑποποιήσασθαι αὐτούς.

ΜΟΥΣΠΟΥΛΟΝ, *Meſpilum*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Βόσπυλα, τὸ μούσπουλον. Moſchopulus περὶ σχεδῶν p. 65. Μέσπιλον, τὸ κοινῶς μούσπουλον.

ΜΟΥΣΤΑΚΙΟΝ, *Myſtax*, μύσταξ, ex Ital. *Moſtaccio*, & Gall. *Mouſtache*. Gloſſæ Græcobarb. ἡ πώγων τῶν τοξικῶν βελῶν, ἤγουν φτέρον, ἡ μουστάκιν, ἡ μουστάκιν τῶν βελῶν, ἡ δίσκιν, ἡ σαγίτταν. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Νὰ κάθησαι στὸ πλάγιν του, νὰ ἀρξάμην ῥουκανίζειν,
Νὰ χρίσιν τὸ μουστάκιον μου νὰ κράτουσιν λιγδίτζαν.

Apud Athenæum lib. 14. accipitur pro *Muſtaceo* libo ex œnomelite.

Μουστακάτον, *Mullus, Myſtus*, Piſcis, qui noſtris *Barbeau*, ut autor eſt Bellonius lib. 1. cap. 2. Sic dictus quòd Μύστακας habeat. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ τέταρτον ὀπλίτζικα, καὶ ἀπίκια τὰ τηγάνου,
Κομάτια, σιακονόματα, τριγλία, μουστακάτα.

Μουστακὸν, Joannes quidam cognominatus apud Theophanem an. 1. Mauricij, fortè à myſtacibus.

ΜΟΥΣΤΑΚΟΣ, *Locuſta*. Alexius Rharturus Doctr. 7. ἴδωσι μουστακοὺς πολλοὺς γ. ἴδωσι σκότος εἰς τοὺς Αἰγυπτίους.

ΜΟΥΣΤΕΡΟΙ, *Coniza major*, apud Interpol. Dioſcor. c. 541.

ΜΟΥΣΤΟΣ, *Muſtum*, γλεῦκος, νέος οἶνος, in Corona pretioſa. Manuël Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: γλεῦκος, ὁ νέος οἶνος, ὁ κοινῶς λεγόμενος μοῦστος. Ita etiam Lexicon MS. Cyrilli. Diophanes Geopon. lib. 9. γλεύκους, τουτέστι τοῦ καλουμένου μούστου, ξέστας κ. Cod. MS. ex Bibl. Reg. Τύπος τέχνης τῶν γραμματέων Inſcriptus: διὰ σίτου καὶ οἴνου μούστου. Infrà: ἀλλὰ χωρὶς λόγου καὶ ἀμφιβολίας τινὸς καθυπισχνοῦμαι ἀποπληρῶσαι σοι τὰ κεχρεωστημένα σοι παρ' ἐμοῦ τόσα ὑπέρπυρα διὰ σίτου καὶ οἴνου μούστου, συναλλακτικῶς, ὡς προδεδήλωται. Agapius in Geoponico cap. 67. ὁ μοῦστος, ἤγουν τὸ ψημμένον κρασίν εἶναι κακόχυμον.

Μουστοκίτο, ἢ Γάρος, *Paſſum*, τὸ Γλυκύ.

Μουστόπιττα, Μουστόπιτα, *Placenta vino ſubacta*. Gloſſæ MSS. ad Plutum Ariſtophan. παντ' ἀγαθ' ἔνδον ἐυθὺς οἰνοῦττας μέλι μουστοπίττα. Ubi Thomas Magiſter in Scholiis MSS. οἰνοῦττα μέν ἐστιν ἡ κοινῶς λεγομένη μουστόπιττα· μελίττουτα δὲ, ἡ κοινῶς λεγομένη ἀπόθερμον. Vide in Πιτα. Syntipas MS. ὀλίγον δὲ ἀπὸ τὸ μελίπηκτον ἦγουν τῆς μουστόπιττα ἀφίσας κατασκευάσας αὐτὸ εἰς εἶδος καὶ μορφὴν τοῦ ἐλέφαντος, &c. Mox: ὁ δὲ ἀποσκεπάσας τὴν σπυρίδα, οὐδὲν ἄλλο ἐν αὐτῇ βλέπει, ἢ τὴν μουστόπιτα. Infrà: ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτίκα τὴν μουστόπιταν, ἔφαγε.

ΜΟΥΣΤΟΥΝΙΑ. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. πυγμαὶ, αἱ μουστουνίαι.

ΜΟΥΣΤΡΙ, *Manipulus Latomi*, Πλινθουργοῦ χειρόβολον.

ΜΟΥΣΤΟΥΡΑ, *Miſtura, Mixtio*. Apud Myrepſum ſect. 1. cap. 498. in Cod. MS. & 504. in Edito, Antidotus è Rheobarbaro, deinde addit, ἔστι δὲ λασάλισμα ἡ τοιαύτη μουστοῦρα.

ΜΟΥΣΧΑΡΙΟΝ. Jatroſophium MS. χολὴν μουσχάρου εἰς τὸ μέσον τοῦ οἴνου ῥάνον, &c.

ΜΟΥΣΧΟΣ, *Muſcus*, Βρύον, φῦκος, in Gloſſ. Lat. Gr.

ΜΟΥΤΑ, *Muta, Cavea* in qua includuntur Falcones, cùm pennas *mutant*. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Muta*. Orneoſophium c. 6. μὴ ἐξέλθῃ δὲ ποσῶς τῆς μούτας, ἀλλ' ἐκεῖ ἔστω ἡμέρας ι. Cap. 41. καὶ εἴκοσι ἡμέρας ἐν τῇ μούτᾳ ἔστω λελυμένος. Adde c. 53. Alibi: εἰς ὃ ἀπὸ τῆς μούτας θέλεις ἐκβαλεῖν. Rurſum: εἰς μοῦταν ὄρνιν.

Μουτεύειν, *in mutam conjicere, includere*. Idem Orneoſophion c. 53. εἰς τὸ μουτεῦσαι ἱέρακα. Πρὶν αὐτὸν εἰς μοῦταν βάλλῃς, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐκλίναξον, &c. Infrà: ἐὰν δὲ βραδυνῇ εἰς τὸ μουτεῦσαι, δέρμα ὄφεως τρίψας, καὶ τὸ κρέας ἐμβαλὼν, θρέψον, ἢ γάλα ἀπὸ τῆς φαγεῖν. Et cap. 54. εἰς τὸ ποικίλως μουτεῦσαι τὸν ἱέρακα.

Μουτάτος, *In Mutam incluſus*. Demetrius Conſtantinopolitanus lib. 1. Hieracoſophij c. 41. pag. 55. διάχρισμα προφυλακτικὸν μουτάτων ἱεράκων.

ΜΟΥΤΖΗΝ. Vide in Μαοῦρα.

ΜΟΥΤΖΟΝΟΝ. Vide in μύτη.

ΜΟΥΤΖΟΣ τῆς σταύλου, *Agaſo*, ἱπποφορβός.

ΜΟΥΤΖΟΣ. *Muſtum*. Gloſſæ Jatricæ ex Cod. Reg. 1673. Σίραιος, ἑψημένος μοῦτζος. Liber Botanicus ex eodem Cod. ἢ δὲ καὶ ἔνι ξηρὸν, εἰς τὰ βάλη εἰς τὸ μοῦτζον. Ruellius lib. 1. de Nat. Stirp. cap. 143. *Siraum, quod alij Hepſema, Latini Sapam appellant, ingenij non natura opus eſt, muſto ad tertiam uſque partem menſura decocto, quod ubi factum ad dimidiam eſt, Defrutum vocamus*.

ΜΟΥΤΖΟΥΝ. Syntipas MS. καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μουτζωθῆναι. Vide Μύτη.

ΜΟΥΤΗ, μύτζη, μύτζωσι. Vide in μύτη.

ΜΟΥΤΛΙΟΝ, *Feretrum*. Martyrium S. Febroniæ MS. οἱ δὲ ἐπίσκοποι λαβόντες τὸ ἅγιον λείψανον ἐν μουτλίῳ χρυσῷ, ἐπορεύοντο χαίροντες· προῆγον δὲ τὰ πλήθη, &c.

ΜΟΥΤΛΟΓΑΖΟΝΟΣΚΟΥΦΟΣ. Prochoprodromus in verſib. politic. MSS. de ſua Paupertate:

Τοῦ μακελάρη τὴν γυνὴ ἠρξάμην κολακεύειν,
Κυρὰ, Κυρὰ, μαστόρισσα, κυρὰ χορδοκοιλίστρα,
Καὶ μουτλογαζονόσκουφε, γυνὴ τοῦ μακελάρη
Δός μοι ὀλίγον ἔντερον, δός μοι δαμὴν μαστάρην.

ΜΟΥΤΛΟΝ, *Mutulus*, apud Euſtratium in Ariſtot. Ethic. lib. 10. ſed errat quòd *Triglyptos* exponat, inquit Meurſius.

ΜΟΥΤΟΝΝΕΙΝ, *Ridere*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀγελάστως, χωρὶς γέλασμα, ἢ γελοῖον, ἀπομούτλομένη.

ΜΟΥΧΑΙΤΑΙ, *Myxa Sebaſtena*.

ΜΟΥΧΑΙΠΕ, τὰ μυξάρια, in Gloſſ. Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. Charito: ἔχει δὲ οὕτως· λαβὼν ζίζυφα ρ. καὶ μουχαίτας ρ. &c. Vide Salmaſium ad Plin. pag. 1325.

ΜΟΥΧΛΑ, *Mucor*, σαπρότης, σῆψις. Μουχλιάζειν, *Muceſcere*, σήπεσθαι, σαπρίζειν. Agapius Cretenſis in Geopon. cap. 56. ὁμοίως βάλε καὶ ἕνα ψωμὶ

ϲαπὸν, ἤγουν ϕϑόνιον, καὶ ἂν εἶναι τὸ παχὺ ϛεγνὸν τὸ ψωμὶ, καλὸς εἶναι ὁ αἴρας· ἂν δὲ καὶ εὕρῃς τὸ μὴ μοῦχλαν ἔξωθεν, εἶναι βλαβερός. Μουχλιασμὸς, *Mucor*, *Caries*, Σαπρότης.

ΜΟΥΧΑΙΟΝ. Myrepſus ſect.21. cap.1. μουχλίου ἀφρονίτρου παλαιοῦ πρώτου ξέϛιν α. Vox ignota Fuchſio, formata fortè ex μοῦχλα, *Mucor*.

ΜΟΥΧΜΟΥΤΤΙΜ, Ægyptiis, *Portulaca Silveſtris*, apud Interpolat. Dioſcor. cap.139.

ΜΟΥΧΡΟΝΤΙΟΝ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex MS.

Καὶ χιόλικον γαχότζοσα, καὶ τέσσαρα μουχρόντια.

ΜΟΥΧΡΩΜΑ, *Crepuſculum*, Δείλη, Ἀμφιλύκη.

ΜΟΧΘΗΡΟΣ. Nomocanon Coteleriantis num. 112. οἱ ἱερεῖς οἱ ἐπιδιδοῦσιν τὰς κυνὰς αὐτῶν, καὶ τὸ μοχθηρὸν, καὶ ἕτερον ζῶον, λειτουργημένας εὐλογίας, ἢ κόλυβον. Ubi Eruditus Interpres *Aſinum* vertit, felici conjecturâ, ex Heſychio, qui ἀγονομόχθον, ἡμίονον interpretatur. Quippe κακοπαθεῖν dicuntur Aſini. Vide Diogenian. Cent.7. num.98. & ſuprà in Βόρδων.

ΜΟΧΛΙΑΣΜΕΝΟΣ, *Aridus*, *Siccus*, *vel Mucidus*. Theophylactus Hierodiac. Homil.6.pag. 115. δὲν ἤθελαν νὰ τὸ δώσουν κἂν καθάριον ψωμὶ νὰ φάγῃ, ἀλλὰ ἐδιάλεγαν τὸ ξηρὸν καὶ μοχλιασμένον παξιμάδι.

ΜΠ. pro B. Latino, crebrò uſurpant Græci inferioris ævi, ut ex ſequentibus vocabulis colligere erit. Vide Henric. Stephanum in Dial. de Infidis Græcæ Linguæ Magiſtris pag.137. & 138.

ΜΠΑΓΚΑ. Nicolaus Myrepſus ſect.1. cap.439. in Cod.Reg. ἀντίδοτος ἡ ἐπονομαζομένη ἴτλαλια γλώσση μπάγκα λαυρία. Ubi Fuchſius c.445. *Paucala aurea* vertit. Meliùs *Bacca laurea*. Nam λαυρέαν pro Lauro non ſemel uſurpat; deinde δαφνόκοκκον mox appellat, quod in ea antidoto adhibetur. Adde cap.447. ex MS. & 453. ex Edito.

ΜΠΑΓΚΟΣ, *Bancus*, *Menſa nummularia*, Italis *Banco*. Acta Concilij Florentini pag.216. Edit. ult. ὅπως ἔχομέν ἡμᾶς πίστιν μέλλων ὀφειλόμενα τροφεῖα· ὅπως μπάγκον φλωρίνων εἰς τὸ ἑξῆς, &c. & pag. 487. καὶ δοθῶσιν εἰς ἀναπλήρωσιν πάντων μπάγκους τρεῖς, τὸ Βενετίας, τὸ Γενούας, καὶ τὸ Φλωρεντίας.

Μπάγκα, *Telonium*, *Abacus argentarius*, τελώνιον, ἀργυραμοιβικὴ. Μπαγκάρης, *Telonarius*, *Menſarius*, *Trapezita*, Τελώνης, Ἀργυραμοιβός.

ΜΠΑΖΑΡΙΩΤΗΣ, *Salſamentarius*, ταριχοπώλης. Ex voce Turcica *Baſari*, quæ *Forum* ſonat. Vide Παζάρι.

ΜΠΑΖΟΥΜΠΑΖΙ, σπόρος πίπερος, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑΖΟΥΡ, τζάτζηρ μ... ζύμης, in Lexico MS. Cod. Reg.1843.

ΜΠΑΖΟΥΡΚΟΥΛΑ, σπόρος πράσου. Ibid.

ΜΠΑΖΟΥΡΑΧΑΣ, σπόρος θρίδακος, in eod. Lexico.

ΜΠΑΓΟΥΛΟΣ. Vide in Βαΐουλος.

ΜΠΑΚΑΜ, ὁ λαχὰς, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΠΑΚΛΟΥ, ἡμισὺρ, ὁ θερμὸς, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑΛ, τὸ τετράγωνον, in Lexico MS. Reg.Cod. 1843.

ΜΠΑΛΑ, Μπάλλα, *Pila luſoria*, σφαῖρα. Ital. *Bala*, Gall. *Bale*, ex Græco fortè, Πάλα, & Πάλλα, *Sphera*. Heſychius: πάλλα, σφαῖρα ἐκ ποικίλων νημάτων πεποιημένη. Hinc apud eundem παλίζεσθαι, σφαιρίζειν. Vide Euſtathium. Corona pretioſa: Μπάλλα, *Pila*, Σφαῖρα.

Μπαλότα, *Pilula*, *Minor pila*, *Globulus*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. ὁ δὲ κάνθαρος ἔκαμε μίαν μπαλότα κόπρου. Ubi Gr. Cod. κόπρου σφαῖραν ποιήσας. Agapius in Geoponico cap.222. κάμετε βόλια, ἤγουν μπαλότας, &c.

Μπαλλότα, *Suffragium*, *Calculus*, ψῆφος, ψηφίς. Ital. *Ballota*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ κάθε βουλὴν ἐποίκασι νὰ ῥίξουσι μπαλότα,
Διὰ νὰ καμοῦν γαίκληρον, νὰ ποιήσουν καὶ Ποδότα.
Λοιπὸν ὁ λύκος νὰ εἶναι γαίκληρος τῆς τυχίνα,
Ποδότας ὁ κυργάδορος μπαλότα τῆς εὐχῆς.

Μπαλλωτιάζειν, *Sortem mittere*. Ital. *Ballotare*. Gloſſæ Græcobarb. τὰ ψηφίσματα τῆς ἄσπρα κυάμους, ἴσως κυκία, εἰς τὸ ὁποῖον, ἢ μὲ ὁποῖα ἐψηφίσασιν, ἢ μπαλλώτιαζαν, καὶ χειροτονοῦσιν. Alibi: ἀλλάζει πράσινα τι... κλήρου κάμνει, ἤγουν ποιεῖ τίποτες χωρὶς λαχὸν, ἤγουν κλῆρον, ἢ πάλον, ἢ παλοτίατζιν.

Μπάλα μαρίνα, *Balla marina*, ſeu *Pila marina*, σφαῖρα θαλασσία, Galeno. Nicolaus Myrepſus MS. ſect.3. cap.59. μπάλαι μαρίναι, ἐν αἷς λέγουσι τὸ τῆς θαλάσσης εἶδος σφαιροειδὲς κεκαυμένον. Superiori capite: πάλαι μαρίναι, ἐν αἷς εὑρίσκεται ἐν τῇ θαλάσσῃ στρόγγυλον ὡς ἱερὸν περιμαζομένου ϛαχτῶν, &c. Ubi videndus Fuchſius.

ΜΠΑΛΕΣΤΡΑ, *Balliſta*, *Scorpio*, Σκορπίδιον. Μπαλαιστρίδες, eâdem notione. Hiſtor. MS. Beliſarij:

Τζάγγρας καὶ μπαλαιστρίδες, τόξα καὶ τοξατῶρες.

ΜΠΑΛΑΣΙΟΣ, *Balaſcius lapis*, noſtris *Ruby balais*, de quo in Gloſſ.med. Lat. Ita appellatur à Nicolao Myrepſo ſect.1. cap.459. in Cod. MS. ubi Codex Fuchſij cap.465. perperam prætulit ἀπαλάξιος. Anonymus Græcobarb. MS. de Lapidibus, ex Cod. Reg. 945. μπαλάσιον ἔχει χλόην ὅταν τὸ κοκκινὸν τῆς ῥόδου, ἔχει πολλὰ κόκκινον, οὐδὲ πολὺ ἄσπρον, ἀμὴ ὡσὰν καθάριον καὶ φωτεινὸν, καὶ φέγγει ὡσὰν τὸ σαπφείρι, &c.

ΜΠΑΛΑΥΣΤΙΑ, *Balauſtia*, *Balauſtium*. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod.Reg.1047. μπαλουστὰ, ἢ ἐστὶ κυδῶνα βαλήγρα. Alio loco: Μπαλαυστία, ἢ ἐστὶ παυστινάγα ὀρθία τὸ λεγ...... *Paſtinaca hortenſis*. Aliæ ex Cod.848. μπαλαύστια, τὰ ἄνθη ... τὰ ἄνθη.

ΜΠΑΛΩΝΕΙΝ, *Reſarcire*, *Reficere*, ἀνακαινίζειν, ἀναρράπτειν. Corona pretioſa: τὰ μπαλώσειν, *Reſarcire*, Ἀκεῖν. Μπάλωμα, *Refectio*, *Reſarcitio*, ἀνάρραμμα. Μπαλωματὰς & Μπαλωματάρης, *Reſarcitor*, ἀκέστης, in eadem Corona pretioſa. *Interpolator*, Pactio, Ἀνασκευαστής.

ΜΠΑΜΠΑΚΙ, *Bombycium*, πάμβαξ, ἐριξύλον. Μπαμπακερὸν, *Bombycinum*, ξυλινόν. Damaſcenus Studita ſerm.25. τὰ μαλλία τους ἦσαν ἄσπρα ὡσὰν τὸ μπαμπάκιον. Agapius in Geoponico c.144. καὶ βάλε κομμάτι μπαμπάκι, βάνετο εἰς τὴν τρίταν ἀφ[...]. Adde cap.159. Vide ſuprà in Βάμβαξ, Commentatores Joan. Meſuæ in Antidot. diſt. 5. cap. 121. & Gloſſ. med. Lat. in *Bombax*.

ΜΠΑΝΔΑΤΖΗ, ὁ κρότων, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. *Ricinus*.

ΜΠΑΝΟΣ. Vide in Μπάνος.

ΜΠΑΡΑΚΑ, *Ædicula*, hodie *Baraque* noſtri vocant diverſoria militum. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ σπίτια δὲν ἐποίκασι, ἀμὴ ἄχει μίαν μπαράκα.

Vide in Ῥαΐζειν.

ΜΠΑΡΑΤΙΟΝ, *Privilegium*, *Diploma Principis*. Malaxus in Hiſt. Patr.152. δόξας δὲ τοῦτο τὸ βασιλικὸν μπαράτιον, &c. Occurrit præterea pag.168. 169.178. 182. ubi Theodorus Zygomalas χρυσόβουλλον interpretatur. Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſt. Turcic. *Barat*, *Mandatum Sultanicum*, *Inſtrumentum*, *Scriptura Sultani juſſu facta*, *Privilegium*.

ΜΠΑΡΑ

ΜΠΑΡΑΤΟΥΡΓΙΑ, *Fraus*, *Barateria*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap.40. ὀλίγχεται νὰ ὅτι ζήθομεν ὅσαν ἀπὸ τὸ ὅσιοσίε τὸ ὅτι πράξιμον πᾶσαν μπαραῖτρίαν καὶ πᾶσαν ἀνομίαν, &c. Μπαρατούρης, *Fallax*, *Deceptor*, ibidem cap.228.

ΜΠΑΡΒΟΥΤΑ, Μπαρπότα, *Barbuta*, Caſſidis ſpecies de qua egimus in Gloſſ. med. Lat. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 46. ἐὰν ἔχῃ τὸ, εἰς ταύτας, ὡς ὡς πραξμάλαντὰς ἔχει καὶ ἄνεν πέρει βίον διαφυλίξιμον εἰς τὴν γλῶ τοὺς Σαρακηνοὺς, ὥσπερ εἴωθασι, ἄρματα, καὶ μπαρμπότας, καὶ κλάτζας ἀλυσιδότας, καὶ καπλάμα, ὡς Τζάκρες, ὡς βέργας σίδηρον, ὡς σομὶς, &c. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Περικεφαλαία, ἡ σιδηρὰ σκύφεα, ἡ κοινῶς λεγομένη μπαρβοῦτα. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.11.

> Ἄλλοι τινὲς τὸ ἔλμον τας, καὶ ἄλλοι τὴν μπαρπούταν,
> Ἄλλοι ταρκαβόξαρα γεμάτα τὸ σαίταις.

Alibi:

> Καί τις μπαρμπύτα βάσταζε, τις ἔλμον σὸ κεφάλη.

Theophylactus Hierodiac. ſerm.2. pag.24. τὰ δὲ τίμια καρφία, μέρος μὲν τέτων ἐγχάλευσεν εἰς τὴν περικεφαλαίαν τε, τετέςι τὴν μπαρμπούταν τε, &c.

ΜΠΑΡΔΑΝΕ, apud Nicolaum Myrepſum ſect. 1. cap.39. in Cod. MS. Herba hodie *Bardana* dicta. Vide ibi Fuchſium.

ΜΠΑΡΜΠΑ, *Barba*. Gloſſæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. σύχαλος, μπάρμπα ἰώβις, *Barba Iovis*.

ΜΠΑΡΜΠΑΡΙΑ, *Libya*, Λιβύη, in Corona pretioſa. *Barbaria* Theophylactus Hierodiac. Homil. 12. μετὰ ταῦτα (ἐκύρευσαν) τὴν Λιβύαν, ἤγουν τὴν μπαρμπαρίαν. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Barbaricum*.

ΜΠΑΡΜΠΑΣ, *Patruus*, θεῖος. Μπάρπας, apud Fr.Richardum in Scuto fidei part.1. pag.251. Vide Gloſſar. med. Lat. in *Barba*.

ΜΠΑΡΜΠΕΡΗΣ, & μπάρμπιερος, *Barbitonſor*, κουρεὺς in Corona pretioſa & apud Portium, ex Italico *Barbiere*, & Gallico *Barbier*. Georg. Contares lib.11. Hiſt. Athenar. p.251. μίαν εἰς ἕνα ἐργαστήριον ἑνὸς μπαρμπιέρη. Μπαρμπιερειὸ, *Tonſtrina*, κουρεῖον. Μπαρμπιεροματίλιον, *Involucre*, τὸ Κουρικὸν ἀλείμμα. *Barbatoris ſeu tonſoris mantile.*

ΜΠΑΡΜΠΟΥΝΙ, *Mulus* piſcis, τρίγλη. *Barbio*, Italis, *Barbeau*, Gallis. Agapius, in Geoponico cap.169. τὸ ὅμοιον κάμνει καὶ τὸ τρυγλὶ, ἤγουν μπαρμποῦνι, νὰ τὰ πνίξῃς εἰς τὸ κρασὶ καὶ ἀχίλι, νὰ τὸ πίῃ.

ΜΠΑΡΟΥΣ, *Baro*, de qua voce nos in Gloſſ. med.Lat. Ducas Hiſt. cap.13. Extr. τὸ Δοῦκα τῆς Φρανδάλων καὶ Μπεργονίας, καὶ ἑτέρους Φραντζίδας, καὶ ὑψηλοτάτους μπαρουνίδας. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Ἀπαύτου πάλιν ἔγραψεν τρίτος μπαροὺς ἐκεῖνος,
> Μισὲρ Γυλιαμὴν τὸν ἔλεγαν, τὸ ἐπίκλην Ἀλαμάνος.

Rurſum:

> Ἕνας μπάρους ἐβάσταζεν τα λόγια τοὺς κρίτας.

Μπαρουνία, *Baronia*. Idem Anonymus:

> Ἀπαύτου ἐδόθη ἡ μπαρουνία μισὲρ Μαΐου ἐκείνου.

Rurſum:

> Νὰ ἔχῃ μερίδιον ἡ αὐθεντία σελὴν μπαρουνίαν Ἀκόβου.

Vide Παρουνία.

ΜΠΑΡΤΖΕ. Nicolaus Myrepſus MS.ſect.1.cap. 26. Fuchſio 27. ὠκίμου σπέρμα, μπάρτζε ὑρσίνα. Ubi *Branca urſina* intelligitur, legendum enim μπράντζα ὑρσίνα.

ΜΠΑΡΤΟΥΛΑ, Chaldæis, τὸ τρίφυλλον, in Gloſſis Saracenicis MSS.

ΜΠΑΣΑΛ, τὸ κρόμμυον, *Cepe*, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑΣΙΑΣ, *Baſſa*, Dignitas Turcica notiſſima, in Chronico Venetobyzant. an.1522. in Hiſt. Politica, & in Chronico MS. Manuëlis Malaxi non ſemel. Scribitur &

Πασίας. Ducas Hiſt.cap.44. ἐμφανισθέντος τοῦ Πατρικίου τῷ τε Μαχμοὺτ Πασία καὶ τῷ Σαιτὴ Ἀχμὰτ Πασίᾳ. Ita pag.135.138.140. Hiſtoria Politica pag. 6. Malaxus in Hiſt. Eccleſ. pag.166. &c. Chriſtophorus Angelus de Hodierno Græcor. Statu cap. 26. διὸ τὸ ἀξίωμα τὸ Πασίαν, τουτέστιν Λατινικῶς καλεῖται Πρίγκιψ.

Πασας. Idem Ducas cap.22. προσκαλεῖται τὸ πρῶτον τὸ μεγιστάνων αὐτοῦ, ὃν καὶ Βεζύρην καὶ Πασαν κατὰ τὴν αὐτῶν καλοῦσι φωνὴν, ὃν οἱ Ρωμαῖοι Πατρίκιον ἢ μεσάζοντα καλοῦσι.

Πασᾶς, in Chronico Veneto-Byzantino an.1397. Atque hæ voces formatæ ex voce Turcica *Baſſa* & *Baſſi*, *caput*, ut à κεφαλὴ Græcis ſunt dicti κεφαλάδες, noſtris à capite, *Capitanei*. Ita Leunclavius in Onomaſt. ad Hiſt. Turc.

Συπάσας, *Subbaſſa*, *Baſſa Vicarius*. Occurrit apud Sguropulum in Hiſtor. Concilij Florent. ſect. 4. cap. 5.

ΜΠΑΣΤΑΡΔΟΣ, *Nothus*, *Spurius*, νόθος, ἀποβολιμαῖος. Gloſſæ Græcobarb. ἐδιώχθη καὶ ἐκαρδίᾳ τὸ Περιπλεῦ τὸ νόθον, ἤγουν μπαστάρδον κατ' Ἰταλούς. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Εἶχασι καὶ τὸ ἕτερον ὑὸν, ὅπου ἦτον καὶ μπαστάρδος.

Stephanus Sachlecees in Narrationib. MSS.

> Καὶ πλέον τὰ εὐλογητικὰ, καὶ τὰ μπαστάρδια εὑρέθ.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Baſtardus*.

ΜΠΑΤΑΛΙΑ, *Pugna*, Ital. *Bataglia*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi,MS.

> Καλλὴν μπατάλιαν ἔδωκεν ὁ Χάρος τὴν μερὰν τε.

ΜΠΑΤΑΜ, τὰ θάνια, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑΤΖΙ, *Alapa*, *Colaphus*, κόλαφος, κόνδυλος, ῥάπισμα.

ΜΠΑΤΙΑΜ, τὸ μάραθον, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑΤΙΚΑΝ, καὶ Μπαλιτζὰν, αἱ μαζάνες, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΑΤΙΤΖΑΝ. Vide in Μπαλικάν.

ΜΠΑΤΙΤΟΥΡΑ, *Battitura*, ſeu *æris malleo tunſi ſquama*. Gloſſæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. λεπίδος χαλκοῦ, μπαττιτούρα ντὶ ῥάμε. Gloſſæ aliæ Iatricæ ex Cod. Reg.1047. τὸ φιλιγόνιν ἡ μπαττιτούρα φέρει, *eſt battitura ferri*. Ibidem: ἀλλάκτιδε τὸ καλτζὶς ἡ μπατιζίθρα ἐκ, I. *Lapis calcis eſt Battitura æris*. Synonyma Chymica Joan. Garlandij: *Batitura*, *æris*, *id eſt tubeta æris*. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Battuere*, & in *Martiſia*.

ΜΠΕ ἄλμπα, ῥούμπη, τὰ ἐπιλεγόμενα, οἶμαι, ἑρμοδάκτυλα, apud Nicolaum Myrepſum ſect.1. cap.37. in Cod. MS. *Behen alba & rubra*, Hermodactylus. Vide ibi Fuchſium.

ΜΠΕΓΓΕΡΜΠΕΓΣ, Μπίκης. Vide in Πίκις.

ΜΠΕΓΟΜΑΤΖΟΥΚΑ. Vide in Ματζούκα.

ΜΠΕΓΣ, *Begus*, *Beï*, Dignitas apud Turcos. Theophylactus Hierodiac.Homil.6.pag.94. ὁ δὲ Μπέης τὸ τόπου, &c. Ita Homil.7. pag.130.

Μπὲϊ λερπὰς, *Beglebegus*. Idem pag.87. τέλος ἐγένετο καὶ στρατηγὸς ἁπάντων εἰς τὰς πεζοὺς καὶ καβαλαρίους στρατιώτας, ὥσπερ αὐτοὶ ὅπου λέγουσιν Μπεϊλερπάν.

ΜΠΕΓΛΑ, Ζαχαρὰς, τὸ λύκιον, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΕΛΕΡΙΚΙ θαλάσσιοι, dicti lapides exigui & candidi in littore maris reperti, umbilicum hominis referentes, Medicis recentioribus *Belliculi* appellati:

appellati. Ita Fuchſius ad Myrepſum de Unguentis cap.42. ubi hæc vox reperitur. Præterea ſect.1.c.106. ex Cod. MS.& 108. ex Edit. μυροβάλανον, μπελίερκι, ἔμπλιοι, ἀνὰ δράμας β.

ΜΠΕΛΙΛΑΤΡΟΝ, τὰ μπελιλὰ, in Lexico MS. Reg.Cod.1843.

ΜΠΕΛΙΛΗΤΖ, τὸ δαμαστόνιον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. Vide Matth. Silvaticum in *Belilindus*.

ΜΠΕΝΔΑ, *Faſcia*, ἀνάδημα. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Binda*. Et infrà in μπλεῦτα.

ΜΠΕΝΕΔΕΤΑ, *Herba Benedicta*, quæ & *Caryophyllata*, apud Myrepſum ſect. 3. cap. 61. Cod. MS. βοτάνην τὴν μπενεδέταν ἐπονομαζομένην χλωράν. Adde cap.447. & ſect.3. cap.61.

ΜΠΕΠΙΝΕΛΕ, *Pimpinella*, herba, apud Myrepſum MS. ſect.3. cap.46.

ΜΠΕΡΓΑΣΤΗΣ, τὸ ἄγειον κάναβον, in Lexico MS. Reg.Cod.1843.

ΜΠΕΡΕΤΙΝΑ, *Lecticarium*, *Galericulum*, τὸ κληροφόρον πιλίδιον. Ital. *Berettino*.

ΜΠΕΡΜΠΕΝΑ, *Verbena*, apud Myrepſum ſect.8. cap. 42. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. περιστεριὸν, ἢ ἐστὶ μπερμπένα. Agapius in Geoponico cap.143. ἔπαρε νερὸν ἀπὸ περιστερεῶν, τοῦτο ἐστὶ χόρτον, ὅπου τὸ λέγουν Φραγκικὰ Μπερμπένα.

ΜΠΕΡΜΠΕΡΙΣ, *Berberis*, *Oxyacantha*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ὀξυκάνθα, ἢ ἐστὶ μπερμπερίς.

ΜΠΕΡΜΠΙΟΝ, τὸ εὐφόρβιον, in Lexico MS. Cod.1843.

ΜΠΕΡΣΙΑ..ΑΝ, τὸ ἀδίαντον, in eod.Lexico.

ΜΠΕΤ, ἡ ἰτέα, in Lexico MS. Reg. Cod.1843. *Salix*.

ΜΠΕΤΟΝΙΚΑ, *Betonica*. Agapius in Geoponico cap. 211. κοπάνισε πᾶσαν ταχινὴν ὅλον τοῦ Μαΐου μῆνα τρεῖς κορφαῖς ἀπήγανον, καὶ ἄλλαις τρεῖς μπετόνικα, ἤγουν ψυχότροφον, &c. Adde cap.218.

ΜΠΗΓΝΕΙΝ, *Figere*, *Defigere*, πήγειν, πηγνύειν.

Μπημένος, *Infixus*. Damaſcenus Studita Homil.14. de S.Georgio: καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε, καὶ ἔφεραν ἕνα μέγαν τρόχον, ὁ ὁποῖος εἶχε μπημένα ὀλόγυρα, ξίφη μεγάλα, καὶ εἰς ἐκεῖνον ἔδεσαν τὸν ἅγιον.

ΜΠΗΓΟΜΑΤΖΟΥΚΗΣ. Vide in μάτζα.

ΜΠΗΓΟΣ, *Sarcina*, *Onus*, Φορτίον, ἀποσκευή.

ΜΠΗΘΙ, *Locatio*, ἐκμίσθωσις. Hoſpitij conductio. Μπηθιάζειν, *Locare*, ἐπιμισθοῦν. Vide Σπῆθι, in Ὀσπίτιον.

ΜΠΗΝΤΑ, *Vitta*, Ταινία, in Corona pretioſa,& apud Portium. Vide Μπένδα.

ΜΠΙΑΚΑ, *Ceruſa*, ψιμμύθιον. Ex Italico *Bianca*. Vide infrà Μπλακῖτο.

ΜΠΙΖΙ, *Piſum*, Πίσον. Occurrit apud Agapium in Geoponico cap. 90.

ΜΠΙΖΟΣ, *Fuſcus*, ex Italico *Biſo*, Gall. *Bis*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Βελόνιν ἢ καὶ τζάπαν, ἢ καμουχὰ αὐτὴν μπίζαν,
> Τὸ πλάτος πλέον πιθαμῆς νάχῃ τὴν κυρθυμπίζα.

ΜΠΙΣΤΙΚΟΣ, *Fidelis*, Πιστικός. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Δὲν ἦμουν πάντα μπιστικὸς φίλος καλὸς γιατρεία.

Infrà:

> Καὶ ὁ δοῦλος τοῦ ὁ μπιστικὸς τὴν ἔχει σκότωμένη.

ΜΠΛΑΒΟΣ, *Blavus*, *Caruleus*, *Caſius*, Γλαυκός. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 94. de Intybo: κάμνει τὰ ἄνθη μπλάβα,ἤγουν γαλάζια.Vide Gloſſ. med. Lat. in *Blavus*.

ΜΠΛΑΚΕΤΟ, *Ceruſa*, ψιμμύθιον. Ex Italico *Bianchetto*. Agapius in Geoponico cap.199. καὶ τρίψε μπλακέτο κάμετα ὡσὰν κηρωτή. Cap. 225. μπλαγέτο ſcribitur. Vide Μπιάκα.

ΜΠΛΑΣΤΡΙ, *Emplaſtrum*, apud Agapium in Geopon. cap.213. 223.

ΜΠΛΑΤΕ μπεζάνια, *Blatta Byzantia*. Vide in Βλάττα.

ΜΠΟΖΑ, *Zithum* exponitur à Romano Nicephoro in Grammatica Linguæ Græcæ vulgaris MS.

ΜΠΟΪΑΣ, *Carnifex*, δήμιος. Ex Ital. *Boia*.

ΜΠΟΛΙ, *Surculus inſititius*. Μπολιάζειν, *Inſerere*, Gall. *Greffer*. Agapius Monach. in Geopon. cap.33. ὅσα δένδρα μπολιασθῇς εἰς ὅμοιον φύσιν, γίνονται ἐγληγορώτερα, καὶ κάμνουν καρπὸν καλλίτερον. Infrà: καὶ πρῶτον μὲν ἂς ἔναι τὸ μπόλι ὁποῦ θέλεις νὰ κεντρίσῃς, νέον, &c. Ruſum: μάλιστα εἰς μεγάλον δένδρον δὲν πρεπόπτει τὸ μπόλι.

ΜΠΟΛΙΑ, *Velum*, Παραπέτασμα, in Corona pretioſa. Ital. *Voglia*, Gallis *Voile*.

ΜΠΟΜΠΑΡΔΑ. Vide in Βομβάρδα.

ΜΠΟΜΒΥΞ, *Bombyx*, in Corona pretioſa.

ΜΠΟΡΑΝΤΖΕΝΑ, Herba de qua vide Geoponicon Alypij Cretenſis cap.93.

ΜΠΟΡΕΙΝ, Μπορετό. Vide in Ἐμπορεῖν.

ΜΠΟΡΤΑ, *Porta*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Τὸ πῶς ὁ ρήγας ἔβαλεν στὴν μπόρταν τὸ γράμμα.

Occurrit ibi pluries, & apud alios. Vide Πόρτα.

ΜΠΟΣΚΟΣ, *Sylva*, Ὕλη, in Corona pretioſa, & in Turco-Græcia Cruſij pag.208. ex Ital. *Boſco*. Vide Gloſſ.med.Lat. in *Boſcus*.

ΜΠΟΣΤΑΤΖΙΠΑΣΙ, *Boſtangi baſſi*, Dignitas apud Turcos. Occurrit in Hiſtoria Politica pag. 42.

ΜΠΟΣΤΕΛΗΝΟ, *Poſtilena*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

> Ἡ σέλα του ὀλόχρυση, κιόλα τὸ σαλιβάρι,
> Τ' ἀπίλινο μποστέλινο με το μαργαριτάρι.

Gloſſ. Lat. Gr. *Poſtilena*, ὀπισθία, ὀπισθέλη. Sic lego, pro ὀπισθίνη. Rurſum: *Poſtilena*, ἱμὰς ὁ ἐκ τοῦ ἐφιππίου ἢ σάγματος ὑπὸ τὴν οὐρὰν ἠρτημένον. Leg. εἰλημένον.

ΜΠΟΤΕΣΤΑΣ, *Poteſtas*, Dignitas de qua nos multa in Gloſſ. med. Lat. Acropolita in Chronico: ἐκ Βενετίας εἰς τὴν Κωνσταντίνου ἀφίκοντο μποτέσταις τε καὶ ἄλλοι. Infrà: Ποτέσταις ſcribitur.

ΜΠΟΤΖΑ, *Poculum*, Gall. *Pot*. Cod. Reg.MS. 618. f.289. ὅπου ἦτο μέσα εἰς τὴν μπότζαν. Agapius in Geoponico cap.152. καὶ βάλετα εἰς μίαν μπότζα, νὰ ἐστὶ καλὰ χρισμένον τὸ σκέπασμά της, &c. Infrà: καὶ ἀφοῦ εὔγῃ ὅλη του ἡ ὑγρότης, ἄφης τοῦ μπότζαις ἀνασκεπαστὰς ὥρας κδ'.

ΜΠΟΥΓΑΔΑ, *Lixivia*, λύσα, τεφρίς. Ex Ital. *Bucata*.

ΜΠΟΥΖΑΪΤΑΝ, ἡ Μαχαλ, τὸ ἐρμοῦ ἄκυλον, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΟΥΚΙΝΑ, *Buccina*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap.297. ἀπὸ τοῦ μπουκίνας τὰς φέρνει ἀπὸ τὴν Σαρακηνίαν, &c.

ΜΠΟΥΚΟΥΝΗ, *Fruſtum*, *Buccea*, *Buccella*, Τέμαχος, Κλάσμα, in Turco-Græcia Cruſij pag.208. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Δὲν ἔδιδα ποτὲ τινὸς ἀπὸ αὐτὸ μπουκούνι.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Καὶ πάντα ἐμπερδέμουν του εἰς τὰ καλὰ μπουκούνια.

Μπουκουνάκι, *Fruſtulum*, Τεμάχιον.

ΜΠΟΥΚΡΑΣ, *Vinum dilutum*, quod *Hipocras* noſtri vocant. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Πίνει γλυκεῖαις, πίνει μπουκρᾶς τυρὸς, τρώει καὶ
> παστίλια,

Aſſiſæ

Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap.225. ϗ ἂς γίατρος ἔρχεται ὀμπρὸς, ϗ λέγει νὰ τὸ γιάνῃ πολλὰ καλὰ, ϗ σιμπαύγει ϗ πολομᾶ ἀπὸ κόπον, ϗ λαμβάνει τὸ εἰς γιάτριαν νὰ τὸ γιάνῃ, ϗ μετὰ τὸ δίδει τὸ καμίαν μπιύτζαν, οὐ (vel) χόρτον δίδει το νὰ πίῃ, κ' ἀκεῖνος ἔπιεν το, ϗ ἐτελεύτη. Ita habet Cod. MS. ſed puto legendum μανύκραν, ut ſit medicina ſeu Antidotum, quod ita appellarint Græci recentiores, quòd ſit potio ex variis condimentis confecta.

ΜΠΟΥΑΙΤΗ͂ΡΙ, *Operculum*, apud Cruſium in Turco-Græcia, pag.255. fortè ex Ital. *Boldra*, Inſtratum lecti.

ΜΠΟΥ΄ΛΠΕΡ, *Pulvis*, Ital. *Polvere*. Phortius:

> Νὰ γεμήσεις φλασκία
> Μπούλπερ ἀπ' ἀστελαρία.

ΜΠΟΥΛΤ, ϗ Μερτζιὰν, τὸ κοράλιον, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΜΠΟΥΛΩ΄ΝΕΙΝ, *In ſarcinas aliquid redigere*, τὸ ἐπίσαγμα συναρμόζειν. *Embaler*, *mettre en boule*. Vide Μπάλα, Μπαλώνειν.

ΜΠΟΥΝΙ΄ΑΛΟΝ, *Pugio*, Gall. *Poignard*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Σπαθιάσας ϗ μπουνιάλασας, ϗ τζίντους χρυσομένους.

Vide Πουνιάλιον.

ΜΠΟΥΡΑ΄ΖΩ, *Vitrum*. Cod. Reg. MS. 618. fol. 284. v. βάλε ἀσήμιον φίνον μέρη ι. καὶ α. χάλκωμαν, βάλε μπουράζω ἤγουν ὕελον βραχὺ, καὶ ποίησον ὅτι θέλεις, ϗ σφύριξον ὑψηλὰ, &c. Vide Βοράχιον.

ΜΠΟΥΡΑ΄ΚΙΝ, *Borrago*, apud Myrepſum de Antidotis cap. 224. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap.ult. τὸ δικίομαν τῆς μπούρακ, &c.

ΜΠΟΥΡΑ΄ΝΑ Vide in Ταρνκάρ.

ΜΠΟΥ͂ΡΓΟΣ, *Burgum*, *Suburbium*, Προάστειον.

ΜΠΟΥΡΔΕ΄ΛΛΩ, *Lupanar*, πορνοβοσκεῖον, in Corona pretioſa. Ital. & Gall. *Bordello*, *Bordel*, de qua voce conſule Gloſſ. med. Lat. Vide Πουρδέλιον.

ΜΠΟΥΡΑΙΑ΄ΖΕΙΝ, *Filo contexere*, *Illigare*.

ΜΠΟΥΡΝΙ΄ΡΕΙΝ, *Polire*, *Lavigare*, noſtris *Brunir*. Cod. Reg. MS. 1595. fol.77. ϗ ἄπιεν βάνει χρυσάφιον, ϗ πλακώνει με τὸ βαμπάκιον, καὶ ἄπιεν τὸ μπουρνίρει, καὶ ἔνι ἔμορφον. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap.ult. ἀπὸ τὰ σκουτέλια μαρμαρινὰ τὰ ζουγραφισμένα, ϗ τὰς μπουρνίες τὰς φέρουν ἀπὸ τὴν Σαρακινία, &c. Vide Βουρζίζειν.

ΜΠΟΥ΄ΣΟΥΛΑ, *Pyxis nautica*, Italis *Boſſola*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Βλέπε καλὰ τὴν στράτα σου, θύελε τὴν μπούσουλά του.

ΜΠΟΥΤΖΩ΄ΝΕΙΝ, *Ingredi*, Εἰσιέναι, εἰσέρχεσθαι.

ΜΠΟΥΤΗΖΕ΄ΛΛΑ, *Buticula*, *Buticella*, vas vinarium. Aſſiſæ MS. Regni Hieroſol. cap.298. ἀπὸ τὸ κράσι τὸ ἀγοράζουν εἰς Συρίαν, καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ὅπου ἔνι βουλαμπλίδες, ἀπὸ τὴν φύλκαν, καὶ κατὰ κάλλι νὰ τὸ ἀξανα πουλίσουν, οὐ διὰ τὴν ζωὴν τους, κελέβει τὸ δίκαιον νὰ δόσει διαβαλικὸν διὰ τὴν καθεμία μπουτιζέλαν ἐξ ἀσ ράμια. Vide Βούτλις.

ΜΠΟΥΤΙΝΑ΄, ὁ δίδυμος, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΜΠΟΥΤΟΥΠΟΥ΄ΔΑ, *Butupuda*, *Aſpalathus*, Herba de qua Ruellius lib.1. cap.38. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ἀσπάλαθος, ἤγουν μπουτουπούδα, τζιὸ δουῖσιν.

ΜΠΟΥ͂ΦΑ, *Bufa*. Liber Jatricus ex Cod. Reg. MS. 1673. τὸ βρυωνίας τὴν ῥίζαν, ϗ ἐξύγγιον πρόβιον, καὶ τὸ μπούφας τὸ κορμίον, κοπάνισε τα ὅλα μοῦ, &c. *Bufo*, Italis eſt *Bubo*.

ΜΠΟΥ΄ΦΟΥΝΟΣ, *Mimus*, Θυμελικὸς, in Corona pretioſa. Ital. *Buffone*, noſtris, *Bouffon*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.12.

> Ὅσοι κιανέτυχαν ἐκεῖ μαστόροι καὶ μπουφοῦνοι.

• ΜΠΡΑ΄ΤΖΟ, *Brachium*, ex Ital. *Braccio*, aut Gall. *bras*. Gloſſ. Græcobarb. ἰσόπηχυ, ὅπου ἔνι μίαν πηχυὴν μακρὺ, ἢ μίαν ἀλκοῦνα, ἢ ἕνα μπράτζον. Anonymus in Arithmetica practica MS. ἂς εἰπωμεν ἄνθρωπος θέλει νὰ ἀγοράσῃ ῥοῦχον, καὶ ηὗρεν ἕνα πάνι ὁποῖον ἦτον τὸ πλάτος τῆς σπιθαμαῖς γ. $\frac{a}{b}$ καὶ μετὰ τὸ μουχόπανον μπράτζα ια, &c. Agapius in Geoponico cap.214. καὶ νὰ τὴν βαστᾷ δεμένην εἰς τὸ μπράτζον της, κρατεῖ τὸ βρέφος, καὶ δὲν μανθάνει κακόν.

Μπρατζάδα, *Vinculum*, *quo brachio aptatur Clypeus*. Ital. *Brazzuoli*, quodvis ligamentum. Eædem Gloſſæ: τὸ μανίκιν τῆς σκουταρίου, ἤγουν τάργας, ἢ μπρατζάδας. Galli *Embraſſade* dicunt, complexum hominis aut rei alicujus.

ΜΠΡΟ΄ΚΑ, *Agolum*, Λαγώβολον. Ex Ital. *Broca*, verutum. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Broca*.

ΜΠΡΟΣΤΑ΄, *Antè*, *Coram*. Gloſſæ Græcobarb. φέρεται ὀμπρὸς, ἢ μπροστὰ εἰς τὴν Ἄρτεμιν μὲ λαμπάδες. Damaſcenus Studita Homil.11. ϗ ἀνέβασεν εἰς ἕνα βουνὸν ὑψηλὸν μοναχοὺς ἀπὸ τοὺς ἄλλους, καὶ ἐμεταμορφώθη μπροστά τους.

ΜΠΡΟΥ΄ΝΤΖΟ, *Æs*, *Cuprum*, χαλκός. Gall. *Bronze*. Phortius περὶ στρατ. πραγματ. lib.1.

> Κάρβουνον ϗ σαλμιτζίον,
> Μπρούτζον, ϗ χαλκὸν, καὶ θεῖον.

Franc. Richardus in Clypeo fidei part. 2. p.102. ὅταν ἐμάζωξεν τόσαις μυριάδες βάρη μάλαμα, ϗ ἀσήμι, ϗ μπρόντζο, διὰ νὰ κτίσῃ τὸν ναόν.

Μπρούντζινος, *Æneus*. Anonymus de Locis Hieroſol. cap. 8. ἔχει καὶ δύο πόρταις μπρούτζιναις. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Λουμπάρδες νάχει μπρούντζινες, τουφέκια γεμισμένα.

Ἄγαλμα μπρούτζινον, apud Georgium Contarem lib. 5. Hiſt. Athenarum pag. 126. Vide Βουρτζίζειν, & Προύτζινος.

ΜΠΡΟΥ͂ΣΚΟΣ, *Ruſcus*. μπρούσκου σπέρμα, apud Myrepſum ſect.1. cap.29. aliàs 30.

ΜΥΑ΄ΔΙΚΟ, *Muſcarium*, *Flabellum*, in Turco-Græcia Cruſij. Vide infrà, Μυιαστήρι.

ΜΥΑ͂ΖΕ ἔλε, ζυγέλαιον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΜΥΑΚΑ΄ΝΘΗΣ καρπὸς, apud Nonum de Curat. morb. cap.184. exponitur *Corruda ſemen*. In Lexico MS. Reg.Cod.1843. μυακάνθιον, ἀσπάραγκος eſſe dicitur.

ΜΥΑΛΟ΄Ν, *Cerebrum*, ἐγκέφαλον, μυελός. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. αἱ γυναῖκες ἔχουν μακρυὰ μαλλιὰ, ϗ λίγον μυαλόν. Fabulæ Æſopi Barbarogr. ϗ ἡ ἀλωποῦ του λέγει, (τῷ τράγῳ) ἂν εἶχες τόσα μυαλὰ, ὅσαις τρίχες ἔχεις εἰς τὸ πηγούνι, &c. Ubi Gr. Cod. εἰ τοσούτας, εἶπε, φρένας ἐκέκτησο, ὁπόσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, &c. Et pag.24. ὢ τι εὔμορφη κεφαλὴ, ἀμὴ μυαλὰ δὲν ἔχει. Ubi Gr. ϗ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει. Vide ὀμυαλός.

ΜΥ΄ΑΞ, Μυάκιον, *Concha Ædis ſacræ*. Eſt enim μύαξ genus oſtreæ, quam κοίλην κόγχην Græci vocavere. Gloſſæ ad S. Athanaſium MSS. ὄστρεον, μυάκιον θαλάσσης. Erotianus: χηραμίδα, τὴν κοίλην κόγχην, ἣν μύακα καλοῦμεν. Adde Galenum in Lexico Hippocr. in Σκαφίδα. Typicum MS. Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap.5. διάτι δὲ καὶ ψαλμῳδίᾳ χρῆσθαι τῇ κατὰ δύναμιν ἑαυτῆς ἐν τῷ δεδομένῳ αὐτῇ κελλίῳ, ἤγουν τῷ ὄπισθεν τῆς μύακος τῆς τραπέζης τῆς μοναζουσῶν ἐχομένως τῆς περιβόλου αὐτῆς, &c. Cap.66. ἔστω τοίνυν ἡ κατὰ τὸ θεῖον ναὸν καθημερινὴ φωταγωγία τοιαύτη, κανδῆλαι ἀκοίμητοι νυχθημεριναὶ διατηρείσθωσαν, ἐν μὲν τῷ μύακι μία ἔμπροσθεν τῆς Κεχαριτωμένης Θεοτόκου μία,

μία, ἐν τῷ τέμπλῳ μία, ἐν τῷ ἄμβωνι μία. Joannes Phocas in Deſcript. Terræ Sanctæ num. 6. τῆ δὲ πόλεως ἔξωθεν, ὡσεὶ τριῶν τόξων βολῆς, ἄποθεν ἐστὶ ναὸς σοφῶς πεπορφυρωμένος ἐπιμήκει, καὶ ἐκεῖ τὸ μυάκιον τῆς ναοῦ τετράγωνος ἐστίκειται λίθος, εἰς ὃν, ὡς τῶν πολλῶν ἔχει λόγος, ὁ Σωτὴρ τῆς κόσμου Χειροῖς ἱερεὺς, τοὺς ὄχλους ἐδίδασκεν. Idem num. 14. καὶ ἐν τῷ μύακι τῆς βήματος, ἡ πρὸς τοὺς Ἀποστόλους κάθοδος τῆς ἁγίου Πνεύματος effingitur. Et n. 24. τούτου συνίζεται ἐν τῷ δεξιῷ μέρει ναὸς ἕτερος θεαλῶς πάνυ σμικρώτατος, — ὃ ἐν τῷ μύακι εἰκὼν τῆς Θεοτόκου ἱστόρηται. Denique num. 29. ὁ δὲ ναὸς ἐστὶ δρομικὸς, καὶ ἐν τῷ τῆς βήματος μύακι, ὑπὸ τὴν τῆς ἁγίας τραπέζης χθόνα, τὸ τῆς τάφου ὁρᾶται σημεῖον. Codinus in Deſcriptione S. Sophiæ: ἐν δὲ τῷ μέλλειν τὸ ἅγιον θυσιαστήριον πληρῶσαι — προστάττει ὁ Μηχανικὸς ἵνα γένηται ὁ μύαξ μονοκάλαμος. In Gloſſ. Gr. Lat. μυάκιον, *Ligula*, exponitur in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti, τὸ θαλάσσιον μύδιον.

ΜΥΓΑ, Μύγις, Μύγια, *Muſca*, μυῖαι. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Μυῖαι, οἱ Μύγες. Phyſiologus de Natura animalium MS. ἐκεῖνα κλέπτει καὶ χίνουσιν καὶ μύγες καὶ ἀκρίδες, &c. Synaxar. Maximi Cythærei 8. Dec. ἔρχονται πάλιν πρὸς αὐτὸ μύγες μεγάλαι πολλὰ, &c. Fabulæ Æſopi Græcobarb., εἰς ἕνα ἀνώγαιον ἔχυθη μέλι· καὶ αἱ μύγες κάθονται ἀπάνω νὰ φάγουσι τὸ μέλι. Agapius in Geoponico cap. 110. de Cucurbita: νὰ τρίψῃς μὲ τὰ φύλλα της τὸ ἄλογον, δὲν καθίζει ἡ μύγαις ἀπάνω του. Adde cap. 182.

Μυγιάρος, *Muſcarius*, *Apicularius*. Apud Codinum de Orig. Conſtantinopol. num. 88. fit mentio cujuſdam Theodori Protoſpatharij, cognomento Μυγιαρίου. Ubi Cod. Ed. Μυάρχλω habet, Codd. alij Μυγιάρη, & Μυάρχλω.

Σκυλόμυγες, *Muſca Canina*, κυνόμυιαι. Damaſcenus Studita Homil. 32. τὸ νερὸν τῆς ποταμοῦ ἔκαμεν αἷμα· βατράχους εὔγαλεν ἀπὸ τὴν γῆν ὁμοίως, καὶ σκνίπας, καὶ σκυλόμυγες.

Μιδαρίδιον, *Parvula muſca*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Βδέλλιον, τὸ τῆς θυλακίου τῆς πτελέας τὰ ἔσωθεν ἐξέλθοντα τὰ μιδαρίδια.

ΜΥΓΓΡΙΝΟΣ, *Congrus*, Piſcis. Symeon Magiſter de Piſcibus, MS. Γόγγρος ἰχθὺς ἐστὶ θαλάσσιος, &c. Ad Marginem ſcriptum aliâ manu, τὸ κοινῶς λεγόμενον μυγγρινός.

ΜΥΔΙΟΝ, *Mittilus marinus*, Oſtreæ ſpecies, quæ Græcis μύαξ dicitur. Gloſſæ Jatricæ MSS. Neophyti Monachi: μύαξ, τὸ θαλάσσιον μύδιον. Symeon Magiſter de Piſcibus MS. Μυάκια, ὀστρακόδερμα ζῶα θαλάττια. Ad marg. ſcriptum τὰ κοινῶς λεγόμενα Μύδια. Vide Ὀμύδιον.

ΜΥΔΟΥΣΑ, *Anchuſa*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 605.

ΜΥΔΡΩΝ. Codinus in Orig. num. 22. ἦλθον δὲ καὶ τοὺς μυδρῶνας, καὶ τοὺς ἀγωγοὺς ἔφερον ἀπὸ Βουλγαρίας. Vide conjecturas Lambecij, ſeu potiùs Holſtenij, ad hunc locum.

ΜΥΙΑΙ, *Sagittæ minuſculæ*. Leo in Tacticis cap. 19. §. 53. τοξοβαλίστραι δὲ εἰσὶ τῆς πρύμνας καὶ τῆς πρώρας, καὶ κατὰ τῆς δύο πλευρῶν τῆς δρόμωνος ἐκπέμπουσαι σαγίτας μικρὰς τὰς λεγομένας μύιας. Ita editum, ac legendum cenſet Rigaltius pro μύας, quòd pungant quaſi muſcarum aculei, indéque ſit illis nomen: quod certè admodum vero ſimile videtur, ut & inde *Muſchettas* appellata tela quæ validiori baliſtâ emittebantur, unde noſtrum *Mouſquet*, ut pluribus docemus in Gloſſ. med. Latin. in *Muſchetta*.

ΜΥΙΑΣΤΗΡΙ, *Ventilabrum*, *Muſcarium*, Μυοσόβη.

ΜΥΙΝΟΝ, *Murina*, ſeu *Pellis muris Pontici*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Μύινον, Ποντικόχροον. Dorotheus Doct. 5. pag. 782. βλέπω τινα σχήματι Ἐπισκόπε φοροῦντα ὡς μύινον, ἀνερχόμενον εἰς τὸ ἱερατεῖον. Ubi malè, ni fallor, Interpres: *animadverto virum graviſſimum Epiſcopalis ſchemate ornatum, Sacra manibus ferre*, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Mus*.

ΜΥΙΤΟΝ, *Telum minus*, Ægyptiis. Paulus Ægineta lib. 6. cap. 88. τὰ μὲν (βέλη) ἀεὶ μεγάλα ἄχρι τριῶν τὸ μῆκος δακτύλων, τὰ δὲ μικρὰ τῶν δακτύλων, ἃ δὴ καὶ μυϊτὰ καλοῦνται καθ' Αἰγυπτίους. Ita Cod. MS. at editus habet ἃ δὴ καὶ μυῖα καλοῦσι κατ' Αἰγυπτίων.

ΜΥΚΟΛΑΤΡΕΥΕΙΝ. Anonymus in Collectan. Conſtantinopol. apud Lambecium pag. 95. ὅθεν ὁ ποδαρικὸς ὁ Κύτλος, ἀετὸς ὁ ἀπὸ λύκου μυκολατρευόμενος. Quid hæc ſibi velint, haud facile eſt divinare, & Lambecius ac Combefiſius hîc pariter hærent. At cùm hîc deſcribantur Statuæ variæ, putabam legendum, ἀετὸς ὁ ἀπὸ λύκου μυκολατρευόμενος, ut fuerit aquila ad quam *Mugientis* quodammodo & allatrantis ſpecie Lupus effictus erat in Amaſtriano, ut vox fuerit partim Græca, partim Latina.

ΜΥΛΙΣΚΟΙ λίθοι, *Lapides molares*. Leo in Tactic. cap. 19. §. 7. καὶ εἰς τὸ μέσον τῆς πολεμίας νηὸς ἀκοντίζουσι, ἢ λίθους μυλίσκους, &c.

ΜΥΛΛΑ, Μίλλα, *Adeps*, *Axungia*. Gloſſæ Græcobarb. Στέαρ, τὸ πάχος, εἰς τὸ πάχος, ἡ μύλλα ἡ ξίγγλω.

ΜΥΛΛΟΦΥΛΛΟΝ, *Millefolium*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 692.

ΜΥΛΩΝΙΣΣΑ, *Molitrix*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀλετρίς, Μυλωθρίς. Μυλώνισσα, ὅπου ἀλέθει τὰ ἄλευρα.

ΜΥΛΟΚΟΠΟΣ, Μυλοκόπιον, *Mylus*, Piſcis. Oppianus lib. 1. Hal. v. 130. μύλοι, μυλοκόπια, μυλοκόποι.

ΜΥΛΟΠΑΤΡΑ, *Molaris lapis*, μύλαξ, μυλίτης λίθος.

ΜΥΛΟΡΩΤΟΣ, *Lotus*. Gloſſæ MSS. λωτὸς, τὸ γλυκυκάλαμον, ἢ βολάνη εὐοδεστάτη, ἣν ἔνιοι μυλόρωτα καλοῦσι.

ΜΥΛΟΣ, Morbi ſpecies, quæ deſcribitur apud Moſchionem de Morb. mulier. cap. 135.

ΜΥΛΟΧΑΡΑΚΤΑΙ, *Lapidum molarium caſores*. Vide in Καλαφάτης.

ΜΥΞΑΡΙΟΝ, *Piſcis ſpecies*. M. Antoninus lib. 4. de Vita ſua: πάντα δὲ ἐν βραχεῖ· τὰ γὰρ ὅλα κατιδεῖν ἀεὶ τὰ ἀνθρώπινα ὡς ἐφήμερα καὶ εὐτελῆ· καὶ χθὲς μὲν μυξάριον, αὔριον δὲ τάριχος, ἢ τέφρα. In Lexico MS. Reg. Cod. 1843. μυοχάδες, τὰ μυξάρια exponuntur.

ΜΥΞΟΜΑΝΔΙΑΟΝ. Vide in Μανδύας.

ΜΥΟΝ, *Aſparagus*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 340.

ΜΥΟΠΤΕΡΟΝ, herba quæ Dioſcoridi dicitur Θλάσπι, Latinis *Scandulacium*, apud ejus Interpolat. c. 373.

ΜΥΟΡΤΟΧΟΣ, *Muris auricula*, apud Interpolat. Dioſcor. c. 400.

ΜΥΟΣΚΑΤΟΝ, *Stercus murinum*. Orneoſophium cap. 27. pag. 199. ἢ μέλι ἀπεψημένον μετὰ κρέατος ζεστοῦ, ἢ μυόσκατον εἰς ὑδρομέλι τρίψας. Perperam ſcribitur μυοσχόδα in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261. ubi exponitur κοπρία ποντικοῦ. Eſt autem Ποντικὸς, *Mus*.

Μυόχοδον, eâdem notione uſurpat Alexander Trallianus lib. 1.

ΜΥΟΧΑΔΕΣ. Vide in Μυξάριον.

ΜΥΟΧΟΡΤΟΝ, Μυοσκόπλευρον, *Alſine*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 669.

ΜΥΡΕΨΟΣ,

ΜΥΡΕΨΟ͂Σ, *Unguentarius*, in Gloſſ. Gr. Lat. *Magmentarius*, in Lat. Gr. Philemon in Lexico Technologico MS. Ῥωπόλης, ὁ μυρεψός. Gloſſæ MSS. in Ariſtophanis Nubes: φαρμακοπώλας, τοὺς μυρεψούς. Phavorinus: Μυρεψός, ὁ τὰ μύρα καὶ τὰ θυμιάματα σκευάζων. Synodus Quiniſexta Can. 68. quo cavetur ne Libri veteris & novi Teſtamenti tradantur τοῖς βιβλιοκαπήλοις, ἢ τοῖς λεγομένοις Μυρεψοῖς, ἢ ἄλλῳ τινὶ πρὸς ἀφανισμόν. Concil. Conſtantinop. ſub Mena Act. 5. ἐπὶ Ἀντιόχῳ τῷ μυρεψῷ. Joan. Cananus de bello Conſtantinop. πραγματευταὶ, καταλάκτ(αι), μυρεψοὶ, καὶ τζαγκάριοι. Utuntur Galenus, & alij.

Μυρεψία. Scholion ad Can. 76. Synodi Trullanæ: σημείωσαι τὸν παρόντα ος΄. κανόνα, καὶ τὴν ἑρμηνείαν αὐτοῦ, καὶ ζήτει τὴν διόρθωσιν τῶν ἐν τοῖς Μυρεψίοις τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τελουμένων, καὶ ἐν τῷ τοῦ Πραιτωρίου περιβολαίῳ.

Μυρεψικὰ, ſpecies odoratæ, quæ *Aromata* vocamus, Myrepſo de Antidotis c. 66. Μυρεψικὰ ἐργαστήρια, apud Matth. Blaſtarem Lit. K. cap. 22.

ΜΥΡΗ, *Crus*, Κνήμη, in Corona pretioſa. Alibi: Μυρὸ, *Coxa*, Ἰσχίον.

ΜΥΡΙΑΝΘΟΣ, ἡ κόπρος τοῦ ἀνθρώπου, in Gloſſis Jatricis MS. ex Cod. Reg. 190. Myrepſus MS. ſect. 17. cap. 32. ἔχε μυρίανθον, ὅ ἐστιν ἄμφοδος ἀνθρωπίνη, ξηρὰν οὖσαν, ἔμβαλε αὐτὴν εἰς χύτραν καινήν. Vide ibi Fuchſium.

ΜΥΡΙΓΚΑΣ, ἡ μυρίκη, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Myrice*, de qua Botanici. Μυρίγκη ἄνθος, apud Myrepſum ſect. 7. cap. 11.

ΜΥΡΙΓΜΑ, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843. οἱ κήρικες οἱ θαλάσσιοι, ἢ τὸ ἔρυον τὸ μαλακόν. *Murices*.

ΜΥΡΙΟΒΟΛΟΣ, *Navigij ſpecies*. Theophanes pag. 316. πᾶσαν ναυῶν δρομώνων τε, καὶ τριηρῶν, καὶ σκαφῶν, μυριοβόλων, καὶ ἁλιάδων. Ubi Miſcella p. 625. *Omnes naves, dromones videlicet, trieres, & Scaphas, Chimeras, & Lintres*. Codex alius Theophanis præfert μυριαγώγων.

ΜΥΡΙΧΙΑ. Anonymus Botanicus MS. ἡ στιχάδα γίνεται ἐπὶ πετρώδεσι βουνοῖς, βελτίων ξυλώδης ἔχον κατὰ φύλλα κόρμου ὑπόξυλα, παρομοίας μυριχίας ἔχον κορυφάς.

ΜΥΡΜΗΓΚΑΣ, *Formica*, μύρμηξ. Occurrit in Fabulis Æſopi Barbarogr. p. 55. 117. item Μύρμηγκος. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Κ'οἱ φίλοι τις μοῦ φαίνονται ὡσὰν χονδροὶ μύρμηγκοι.

Synaxar. Maximi Cythærenſis 8. Decemb. καὶ πάλιν μετὰ ταύτας (μύγας) ἔρχονται μύρμηγγοι ἐνοχλοῦντες καὶ ταράσσοντες τὸν ἀθλητὴν πολλοὺς χρόνους.

ΜΥΡΟΔΑΤΟ, *Odoriferum*, Εὔοσμον, in Corona pretioſa. Gloſſæ Græcobarb. Ἀνθοσμίας οἶνος, Κρασὶν μυροδάτον.

Μυροδία, *Odor*, Ὀδμὴ, in Corona pretioſa. Nicetas in Iſaacio lib. 1. num. 9. καὶ οἷόν τι τῶν ἐκ τῆς γῆς ὀσφράδιον. Ubi Cod. al. μυροδία.

ΜΥΡΟΛΟΓΕΙ͂Ν, Μοιρολογεῖν, *Lamentari*, θρηνεῖν: ex Gr. μείρεσθαι, *Lugere*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 10.

Οὐαὶ καὶ σάνθη τάμορφα, που σωίασε γὰρ τότε,
Καὶ τὸ τραγούδι τόμορφον τόρα ναι μυρολόγι.

Μυρολόγιον, Μυρολόγιον, Μοιρολόγιον, *Planctus*. Idem Idem Anonymus lib. 3.

Ὀπίσω σόλα βάνασι μετὰ κλαθμὸν μεγάλον,
Στοὺς στολισμένους κραββάτους ἴσια καὶ κλάσιν τους
Μὲ μυρολόγια ῥίπτοντα, με θρῆνον ποιημένον.

Et lib. 11.

Καὶ μυρολόγια λυπηρὰ νὰ τραγουδοῦν γιασένα.

Μοιρολογεῖν, inquit Salmaſius ad Plinium, eſt, Themate poſito, & geneſi inſpectâ, quicquid boni in vita hominis eventurum eſt, prænuntiare. Calliſthenes in vita fabuloſa Alexandri M. ὡς γὰρ ἐμοιρολογησάμην ἐμαυτοῦ, τὴν ῥα εἱμαρμένην μοι ὑπὸ ἰδίου τέκνου ἀναιρεθῆναι. Gloſſæ Lat. Gr. *Fatidicus*, μοιρολόγος, μάντις ὅτι τὴν τύχην λέγει καὶ τὴν μοῖραν.

Μυρολογοῦστρες, Μοιρολογίστραι, Μοιρολογήτριαι, *Præficæ*, θρηνήτριαι, αἱ πρὸ τῆς κλίνης ἐν τῇ ἐκφορᾷ κοπτόμεναι. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. κδ΄.

Κεις τὴν κλίνην τὸν ἔθεσαν, κ'ἦλθον κ'οἱ Μυρολογοῦστρες
Καὶ ἐμυρολόγησαν τον, κ'ἔκλαιον οἱ συγγενεῖς του.

Vide Goarum ad Euchol. pag. 542.

ΜΥΡΟΛΩΤΟΣ, *Lotus*. Lexicon Cyrilli MS. & Gloſſæ ex Cod. Reg. 1608. Λωτὸς, τὸ γλυκυκάλαμον, ἡ βοτάνη εὐωδεστάτη, ἣν ἔνιοι Μυρόλωτον καλοῦσι.

ΜΥΡΟΝ, idem quod ἔλαιον, de quo ſuo loco, vel *Sacrum Chriſma*. Anthologium ult. Octob. pag. 44. v. δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις. δίδοται καὶ ἅγιον μύρον ἐκ τοῦ ἁγίου. Cedrenus an. 23. Conſtantij μετὰ δὲ τοῦτον Πέτρος ὁ Κναφεὺς τυραννικῶς τῷ θρόνῳ Ἀντιοχείας ἐπιβὰς, πρῶτον ἐπενόησε τὸ μῦρον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἁγιάζεσθαι. Adde Chron. MS. Georgij Hamartoli, Loco laudato in Θεολόκος. Scylitzes in Michaële Theophili F. pag. 539. καὶ τῷ θείῳ μύρῳ χρισθέντων καὶ τελειωθέντων. Ubi Continuator Theophanis lib. 4. num. 12. τοῦ τῷ μύρῳ μόνῳ μετὰ καιρὸν ἐμφωτίων τε καὶ ἐνδυμάτων καταξιωθέντων χρίσεως τῶν ἀνταποκρινομένων αὐτοῦ, καὶ τελειωθέντων λαμπρῶς. Ubi Baptiſmi apparatus innuitur, vide Τελεῖν. Apud Anonymum MS. contra Latinos habetur caput, hoc lemmate: δι' ἣν αἰτίαν λαμβάνεται τὸ ἅγιον βάπτισμα, τὸ ὕδωρ τὸ ψυχρὸν, τὸ εὔκρατον, τὸ ἔλαιον, καὶ τὸ μύρον. Pſellus in Monodia MS. εἰς τὴν τῆς ἁγίας Σοφίας σύμπτωσιν. Εἰς ὃν ἀπέκειτο τὰ τιμιώτατα, τὸ μύρον, τὸ χρίσμα, &c. Vita MS. S. Pelagiæ Antiochenæ: καὶ δέχεται τὸ λουτρὸν, καὶ καθαίρεται, καὶ μύρῳ χρίεται καὶ μέτοχος τῶν ἀχράντων καὶ ἀναιμάκτων θυσιῶν γίνεται. Deſcribitur in Euchologio p. 618. ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μύρου, quæ fit Feriâ quintâ majoris Hebdomadis. Et pag. 648. fit mentio ἀγγείου τοῦ μεγάλου μύρου. Vide ἔλαιον.

Μυροδότης, inter Officiales Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ recenſetur in Codice Allatiano apud Goarum, ejúſque functio ita deſcribitur: ὁ Μυροδότης, ἵνα ὑποκρατῇ τὸ ἅγιον μύρον· καὶ ὅπου τὸ ὁρίζει ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ δοῦναι μύρον.

ΜΥΡΟΝ, *Liquor è Sanctorum cadaveribus promanans*, quem alij Μάννα vocant. Vita MS. S. Dalmati Archimandritæ, καὶ τηλικοῦτον αὐτοῦ λείψανον μύρον ἀνέβλυσεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ τύμβου εὐωδίαν πνέοντα τοῦ ἁγίου πνεύματος. Vita MS. S. Eudocimi: τινὲς ἐπελθόντες τὸν θεῖον ἐσύλησαν θήσαυρον, καὶ σὺν τῷ κλέμματι φυγὰς ᾤχετο, ἀλλ' ἡ ὀσμὴ τῶν θαυμάτων, καὶ κρυπτόμενον ἐδήλου τὸ μύρον. Synaxarium Collegij Claromontani Pariſ. 4. Maij in S. Petro Thaumaturgo: καὶ μετὰ τέλος διαδήλους δείκνυσι τὰς ἐνεργείας μύρα προχέον ἐκ τῆς ἁγίας σοροῦ, &c. Methodius Patr. Conſtantinopol. de Miraculis S. Nicolai, MS. ἔτος ἐξ ἔθους ἔχων ἐν τῇ τοῦ ἁγίου Νικολάου μνήμῃ ἐν Μύροις τῆς Λυκίας ἀπέρχεσθαι, προσκυνεῖν τε τὴν τούτου τιμίαν λάρνακα, καὶ τὸ ἐκεῖθεν ἀναβλύζον ἅγιον μύρον λαμβάνειν, καὶ εἰς ὄρυγαν ἑαυτῷ τε, καὶ τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ἀποκομίζεσθαι, &c. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Epiſtola ad Thomam Epiſcopum Claudiopoleos, de Imagine Deiparæ Sozopolitana: ἡ ἐν Σωζοπόλει τῆς Πισιδίας τὸ πρὶν ὑπάρχουσα εἰκὼν τῆς παναχράντου Θεοτόκου, ἐκ τῆς γεγραμμένης παλάμης αὐτῆς, τὴν τοῦ μύρου βλύσιν προχέουσα. Continuator Theophanis lib. 2. num. 23. de Corpore S. Cyrilli Gortynæ Epiſcopi: καὶ μύρον μὲν ἐκεῖθεν οὐκ ἔστιν ἀῤῥύσασθαι τοῖς σπόγγοις τισὶν ἐναποματτόμενον. Nicephorus ſeu Nathanael Chumnus in Opuſculo MS. ad Theſſalonicenſes, ubi Urbis elogium proſequitur, de S Demetrio agens: καὶ τοίνυν ἐξ αὐτοῦ ἀθάνατος αὖθις ζωή· ταῦτα δὴ λέγω τὰ ἀέναα μύρα. Mox: τοῦτο τὸ μύρον δαίμονας συμπνίγει, νόσους φυγαδεύει, &c.

&c. Adde Scylitzem pag.748. Μυρόδοτος λάρναξ, de ejuſdem S. Demetrij ſepulcro, apud Joannem Anagnoſtam de Exciſa Theſſalonica c. 16. Theophanes an.26. Copronymi, de S.Euphemia: μὴ φέρων ὁρᾷν μυροδοτοῦσαν αὐτὴν ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ. Μυροδοτοῦσα εἰκὼν, in Vita MS. S.Theodori Syceotæ. S. Joannes Damaſcenus in Orat. in Caballinum pag.668. πολλὰ γὰρ σώματα τῶν ἁγίων μύρον ἔβλυσαν. Hinc

Μυροβλύται dicti Sancti, quorum reliquiæ odoriferum unguentum miraculosè exſudant. Horum ſeriem contexuimus, laudatis Auctorum locis, in Gloſſ. med. Latin. in V. *Manna*. Μυροβλύτης μάρτυς, Sanctus Demetrius, apud Nicetam in Andronico lib. 1. num. 7. Extr. qui μυροφόρος Δημήτριος appellatur à Joanne Stauracio Chartophylace Theſſalonicenſi Orat. in eundem S.Demetrium. Vide Synaxaria in S. Myrope 2. Decemb. & in S. Mirace 11. ejuſd. menſis, in S. Floro 18. Aug.

ΜΥΡΟΠΙΣΣΟΚΗΡΙ, in Gloſſis Botanicis Colberteis MSS. πίσσα μετὰ κηροῦ, *Pix cum cera.*

ΜΥΡΟΦΟΡΟΙ, ita dictæ Græcis tres Mariæ ſeu potiùs duæ Mariæ, & una Salome, quæ coëmptis aromatibus ad Sepulcrum Chriſti acceſſerunt, ut eum ungerent. Nicephorus Conſtantinopol. Patr. de Imaginib. pag.182. τί δ' ἂν εἴποι τις περί γε τῶν σεμνῶν ἐκείνων γυναικῶν καὶ ἁγίων, τῶν μυροφόρων λέγω; Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagog. ἀνεβόα (ὁ ἄγγελος) ἀνάστασιν τοῦ κυρίου ταῖς Μυροφόροις. Macariſmus veteris Eccleſiæ Orientalis: Μυροφόροι ἦλθον κλαίουσαι ἐπὶ τὸ μνῆμά σου, Χριστὲ ὁ Θεὸς, λίαν πρωΐ. Et apud eoſdem Græcos tertia poſt Paſcha Dominica, ἡ κυριακὴ τῶν ἁγίων Μυροφόρων appellatur. Vide Allatium de Hebdomad. Græcor. n.25. Has Nicephorus Xanthopulus in Synopſi Sacræ Scripturæ edita cum Theodori Poëmatibus, ita recenſet.

> Αἱ μυῤῥοφόροι καὶ μαθήτριαι Λόγου
> Πρώτη μὲν αὕτη Μαγδαληνὴ Μαρία,
> Ἡ δ' Ἰωάννα δευτέρα, καὶ Σαλώμη
> Μήτηρ Ἰωσῆ καὶ Ἰακώβου τρίτη,
> Μάρθα, Μαρία σύγγονοι τοῦ Λαζάρου.
> Καὶ Σώσαννα δ' ἕκτη, ἑβδόμη πάλιν,
> Ἄλλαι τε πολλαὶ μὴ γραφαῖς γεγραμμέναι.

Septem μυροφόρους recenſet pariter Damaſcenus Studita in Serm.29.

ΜΥΡΣΙΝΟΚΟΚΚΟΝ, *Myrti fructus.* Anonymus Botanicus MS. Μύρτα, τὰ μυρσινόκοκκα.

ΜΥΡΤΑΪΤΗΣ, apud Codinum de Off. cap.2. n.73. & 78. recenſentur inter Officia Palatina, Μέγας Μυρταΐτης, & Μυρταΐτης. Et c.4. num. 77. τὰ τοῦ μεγάλου Μυρταΐτου, ἤτοι τὸ μὲν καβάδιον, καὶ τὸ κόκκινον σκαράνικον αὐτοῦ, ὡς τὸ πρὸ αὐτοῦ· τὸ δὲ δικανίκιον αὐτοῦ ἀργυροῦν, χρυσοχοϊκὸν, Γαμμαδίζον ἄνωθεν. Infrà n.81. Μυρταΐτη μόνον δικανίκιον ξύλον λεῖον adſcribit. At quod fuerit τὸ τοῦ Μεγάλου Μυρταΐτου ὑπηρέτημα, ἀνεπίγνωστον: cap.5. n.92. Addere poterat, ut ejus nomenclaturæ Etymon, licèt neſcio quis Georgius Coreſius à Goaro laudatus, ſcribat Magnum Myrtaïtam Præfectum fuiſſe Satellitum ſeu Stationariorum Palatinorum, manu geſtantium myrti ramos, quod vix in animum induxerim. Certè cùm Imperatores Conſtantinopolit. complures haberent Officiales in ſuo comitatu, qui exterarum atque adeò Turcicarum Gentium Dignitatum nomenclaturam ſervabant, ferè exiſtimaverim idem nominis eſſe, quod apud Turcos Μυρταΐτης, tametſi ejus munus non omnino quadret cum Officio Palatino: nam Patriarcham Turcicum ita appellari ſcribit Joan. Cananus de Bello Conſtantinopol. p.192. αὐτὸς δὲ ὁ μέγιστος καὶ πολὺς παρ' ἐκείνοις ὁ εὐγενὴς Πατριάρχης, ὃν εἶχον προσκυνητικὸν καὶ προφήτην τὄνομα Μυρταΐτης τῇ Περσικῇ διαλέκτῳ, ἀπέστειλαν ἀποκρισιαρίους ἀπὸ τῆς Προύσης, ὡς ἐκαλοῦντο, πρὸς τὸν δεσπότην τῶν Τούρκων, &c. Occurrit ibi rurſum, & p.193. ubi Μυρταΐτης ſcribitur.

ΜΥΡΤΙΑ, *Erica*, Ἐρείκη. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Κίθη καὶ ῥόδα, καὶ μυρτίαις, πασύλογα λαλούδια.

Rurſum:

> Σπουδαστικὰ νὰ τρέχουσιν εἰς τοὺς ἀῤῥωστημένους,
> Μὲ τὰς μυρτίαις τὰς καπνιστὰς καὶ τοὺς φυλακισμένους.

Ἀγριομυρτιὰ, *Ruſcum*, *Ruſcus*, Μυρσίνη ἀγρία.

ΜΥΡΤΟΠΕΤΑΛΟΝ, *Polygonum*, apud Apul. c.18. & Interpol. Dioſcorid. cap.586.

ΜΥΡΤΟΠΟΥΛΛΟΝ, *Turdus*, avis, Κίχλα Græcis dicta, Gallis *Grive*. Petr. Bellon. lib.1. Obſer. c.10.

ΜΥΣΑΡΟΣ, *Stellio.* Lexicon MS. Cyrilli: Ἀσκαλαβώτης, ζωΰφιον τὸ καλούμενον Μυσαρὸς, ἢ καὶ ὁ Πονὶκὸς, ἢ νυμφίτζα. Ubi Cod. Reg. 2062. aliter habet. Vide in Νυμφίτζα.

ΜΥΣΙΝ, τὸ χάλκανθον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Myſi.*

ΜΥΣΚΕΛΡΑΜΥΣΤΙΡ, τὸ δίκταμον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ, Sacrum Miſſæ Officium, quod, inquit Goarus, ad Dei recondita ſecreta percipienda mentem ſublevat, actiones paſſionéſque Chriſti ſub Cerimoniarum ſimulacris, & Chriſtum ipſum ſub antitypis panis & vini ſpeciebus velat, & ſimul ad eum arcano modo agnoſcendum deducit, nec non inſuper manifeſtâ cæleſtis cibi ſumptione præſenti, æternæ Vitæ percipiendæ latens pignus elargitur. Gloſſæ MSS. Μυσταγωγία, μυστηρίων ἀγωγὴ, διδασκαλία καὶ μέθοδος, ἢ μυήσεως ἀγωγὴ, καὶ μετάληψις δηλαδὴ θεία. Libellus Epiſcopor. Orthodoxor. in Act. 1. Synodi Conſtantinopol. ſub Mena: καὶ διὰ τοῦτο νομοθετοῦσαι τὰς ἱερὰς καὶ ἁγίας τέσσαρας συνόδους ἐν ταῖς ὁπουδήποτε γινομέναις θείαις μυσταγωγίαις μεγαλοφώνως ὑπὸ τῶν ἱερῶν κηρύκων κηρύττεσθαι. Vita MS. S.Pauli Latrenſis: προστάττει δὲ πρὸ τῆς ὥρας τὸ τῶν μοναχῶν ἀθροίσιμον κρούεσθαι ξύλον καὶ τὴν ἱερὰν γενέσθαι μυσταγωγίαν. Μυσταγωγία τῆς θείας λειτουργίας, apud Anaſtaſium Sinaitam Orat. de Sacra Synaxi p. 886. Θεία μυσταγωγία, apud Conſtantinum Porph. in Baſilio num.21. Edit. Combef. Novella 4. Heraclij: εἰς ὕβριν τῆς θείας λειτουργίας καὶ μυσταγωγίας. Leontius Preſbyter in Vita Gregorij Agrigentini MS. εἰσελθὼν δὲ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τὴν θείαν ἐπιτέλεσε μυσταγωγίαν. Ita apud Continuat. Theophan. lib.4. num.6. Acropolitam in Chron. cap.75. Cantacuzenum lib.1. cap.41. 58. & alios. Vide Allatium de Symeonum Scriptis pag.192.

Μυσταγωγεῖν, *Baptizare.* Palladius in Vita Chryſoſtomi p.41. ὡς δὲ παρεδρεύει μυσταγωγηθεὶς τὴν τοῦ λουτροῦ παλιγγενεσίαν ἀμφὶ τὰ τρία ἔτη, &c. Sozomenus lib.8. c.21. ἐπιθεμένων αὐτοῖς ἔτι μυσταγωγοῦσι στρατιωτῶν, &c. Vide Henric. Valeſium ad eundem Sozomen. c.18. eod. lib.

ΜΥΣΤΑΚΩΝ. Theophylactus Simocatta lib.4. c.15. τὸν Ἰωάννην, ὃν Μυστάκωνα Ῥωμαίοις ἔθος ἦν κατονομάζειν, ἀποστέλλει ἄγγελον. Dignitaſne an cognomen Joannis, mihi non liquet. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Myſtico.*

ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, *Sacramentum Eccleſiæ*, quod ſic definitur à Sancto Joanne Chryſoſtomo Homil. 2. ad 1. ad Corinth. Μυστήριον καλεῖται ὅτι οὐχ ἅπερ ὁρῶμεν, καὶ ἕτερα πιστεύομεν. τοιαύτη γὰρ καὶ ἡ τῶν μυστηρίων φύσις. Catechiſmus Ruſſorum, ſeu Græcorum Panagiotæ pag. 115. τὸ μυστήριον εἶναι μία τελετὴ, ὁποία ἀποκάτω εἰς κάποιον εἶδος ὁρατὸν, εἶναι αἰτία, καὶ φέρει εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ πιστοῦ τὴν ἀόρατον χάριν τοῦ Θεοῦ διαταχθεῖν ὑπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν, διὰ οὗ ἕκαστος τῶν πιστῶν τὴν θείαν χάριν λαμβάνει. Deinde agit de ſeptem Sacramentis, Baptiſmi, Confirmationis, ſeu μύρου τοῦ χρίσματος, Euchariſtiæ, Ordinis ſeu ἱερωσύνης, Pœnitentiæ

tentiæ, Matrimonij, & εὐχελαίῳ, ſeu Extremæ-Unctionis. De hac voce & ejus ſignificatione multa commentatur Petrus Arcudius lib. 1. de Concord. cap. 1. ut & Allatius de Utriuſque Eccl. Conſenſ. lib. 3. cap. 16.

Μυςήριον, Sic dicta Ædes Conſtantinopoli, ὅτι καθάπερ τὰ ἄντρα συμπηγῶν, ἀβλαβῆ τὴν ἠχὼ διαπέμπει πρὸς τοὺς ἀκούοντας, &c. Vide Leonem Grammaticum pag. 455. Chron. MS. Georgij Harmartoli in Theophilo, Continuat. Theophan. lib. 3. num. 42. & noſtram Conſtantinopolim Chriſt.

ΜΥΣΤΙΚΌΣ, *Myſticus*, recenſetur inter Officiales Palatij Conſtantinopolitani à Codino de Offic. cap. 2. n. 30. De ejus functione, ita cap. 5. n. 41. ἡ τοῦ Μυςικοῦ ὑπηρεσία νοεῖται, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 51. καὶ ὁ Λογοθέτης τοῦ δρόμου, καὶ Ἑταιρειάρχης, καὶ ὁ Μυςικὸς, καὶ ὁ τῶν Δεήσεων, &c. Anonymus Combefiſianus in Lacapeno n. 18. ἐτίμησεν Ῥωμανὸς Ἰωάννην Μυςικὸν, καὶ παραδυνας εύοντα, Πατρίκιον, καὶ Ἀνθύπατον. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho pag. 480. & Symeon Logotheta num. 7. καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐχειροτονήθη Νικόλαος ὁ Πατριάρχης Μυςικὸς τῆς Βασιλείας. Adde p. 499. 502. Novella Alexij Comneni Manuelis filij, in lib. 2. Juris Græco-Rom. κατὰ τὴν ἡμέραν μεγαλεπιφανεςάτου Μυςικοῦ. Nov. Manuëlis Comneni apud Balſamonem ad Can. 35. Concilij Trull. εἰδήσεως ἀκριβεςάτης διδομένης περὶ τούτου παρὰ τοῦ τηνικαῦτα Ἀρχιερέως τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν Μυςικοῦ, &c. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εἰς τὸ Χλουμούτζη ἀπέςειλεν δὲ Μυςικὸν τὸν μέγαν.

Occurrit præterea hæc Dignitas apud alios Scriptores, Scylitzem pag. 599. Georgium Acropolitam in Chron. cap. 40. Nicephorum Gregoram lib. 8. p. 136. Pachymerem lib. 8. cap. 20. Lambecium lib. 5. de Bibl. Cæſar. pag. 61. in Jure Græco-Rom. pag. 301. &c. Vide Achmet. in Onirocrit. cap. 14. 49. 106. & Gloſſ. med. Lat. in *Myſtico*.

Μυςηκαρκὸς, *Secretarius*. Synaxarium Maximi Cythær. 15. Jan. τοὺς ἀσηκρῆτας, ἤγουν τοὺς μυςηκαρκούς. Vide in Ἀσηκρῆτις.

ΜΥΣΤΙΚΌΣ ὕμνος, idem qui Χερουβικὸς, & τὸ Τρισάγιον. Euchologium pag. 292. ubi de Ordinatione Presbyteri: μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὸν Χερουβικὸν ὕμνον, ἵςαται ἐν τῇ ϛολῇ ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι πρεσβύτερος. Ubi Codd. alij pag. 295. 296. καὶ πληρωθῆναι τὸν μυςικὸν ὕμνον. Pag. 302. μετὰ τὴν τοῦ τρισαγίου συμπλήρωσιν.

ΜΥΣΤΟΓΡΆΦΟΣ, *Secretarius*. Joannes Euchaitorum Metropolita pag. 50.

Μυςογράφος χθὲς εὐγενὴς νεανίας,
Καὶ σήμερον πάρεςιν Ἐξάκτωρ νέος.

ΜΥΣΤΡΊΟΝ; *Panis, excavatus ad hauriendum pulmentum, ſive jus*. Euſtathius Od. Δ. ψωμοὶ εἰσὶ κοῖλοι, οἱ δὴ μύςρα, κατ' Αἴλιον Διονύσιον, τουτέςι μυςρία, εἰπεῖν ἰδιωτικῶς. Manuël Melaxus in Chron. MS. p. 388. καὶ τόσον βίος ἐμαζώχθη, ὅτι τὰ τζαπία, καὶ ταφιάρια, τὰ μυςρία τῶν μαςόρων τὰ ἔκαμνον ἀργυρά. Vide Henricum Stephanum in Indice Theſauri Gr.

ΜΎΣΤΡΟΣ. Orneoſophium p. 220. χλωροσαύρας ζώσας, ἤτοι μύςρους, ἢ σαβάθιν, ἢ πουλικούς, &c.

ΜΥΤΖΟΚΟΚΚΟΝ, recenſetur inter ſpecies quibus conficitur ſacrum Unguentum in Euchologio pag. 637. καρποβαλσάμου λίτρας β'. κυπέρεως λίτρας ι'. μυτζόκοκκα λίτρας γ'. Ubi Coreſius à Goaro laudatus μυξοκόκκου reponendum cenſet. Apud Matthæum Silvaticum lego: *Muzum, Muzium propriè dicitur id cujus ſapor eſt compoſitus ex dulci & acetoſo, ex Arab. Muz.*

ΜΎΤΗΣ. Vide in Μύτη.

ΜΥΤΤΩΤΌΣ, apud Pſellum MS. de Morborum nominibus, ὑπότριμμα διὰ σκορόδου καὶ τυροῦ γεγενημένον.

ΜΏΔΙΟΝ. Anonymus in Arithmeticâ practicâ MS. εἰσὶν μῦλοι γ'. καὶ ἀλέθει ὁ εἷς μόδια γ'. τὴν ἡμέραν, καὶ ὁ ἄλλος ι'. ἐγὼ δὲ ἔχω μόδια ιγ'. εἰπέ μοι πόσα μόδια νὰ βάλλω εἰς τὸν καθὲν μῦλον, διὰ νὰ ἀλέσουν ὁμοῦ ὅλοι τὸ γέννημαν τὸ ἀλέθουσιν οἱ γ'. μῦλοι, γ'. μόδια, καὶ τὰ δ'. καὶ τὰ ι'. &c.

ΜΩ͂ΛΟΣ. Vide Μῶλος.

ΜΩΡΆΛΙΟΝ. Suidas in Etymolog. Βαςέριον, Μωράλιον. Fortè μυλάριον, quòd à mulis trahatur.

ΜΩΡΆ, Μωῤῥὰ, nomen quo donantur *Striga, Malefica, & ſaga* mulieres, apud Græculos. Nomocanon Cotelerianus num. 488. & 490. Γυλοῦ ἐὰν μετανοήσῃ, χρόνους ι'. μετανοίας φ'. Μωρὰ, χρόνους ι', μετανοίας φ'. Anonymus περὶ Γυλοῦ, apud Allatium lib. de Græcorum opinat. num. 8. τότε λέγουν οἱ ἅγιοι πρὸς τὴν μιαρὰν Γυλοῦ, λέγε μιαρὰ τὰ παμμιαρά σου ὀνόματα, πρὶν κακῶς σε θανατώσωμεν· ἡ δὲ ἤρξατο λέγειν αὐτά, Τὸ πρῶτόν μου ὄνομα καλεῖται Γυλοῦ, τὸ δεύτερον Μοῤῥᾶ, τὸ τρίτον Βυζοῦ, τὸ τέταρτον Μαρμαροῦ, τὸ πέμπτον Πελασία, &c. Ubi Μοῤῥᾶ, idem ſonat quod Μωρὰ in Nomocanone, ex quo tamen docemur aliam fuiſſe Γυλοῦ, de qua ſuo loco diximus, aliam Μωρὰν, ſeu *Fatuam*, tametſi præſtigiatricem, vel potiùs ſtrigē utramque fuiſſe pro certo ſit.

ΜΩΡΌ, præpoſitio adjuncta verbo, *Parum* ſignificat, v. g. ἐγὼ μωροδιψῶ, *Sitio parumper*.

ΜΩΡΟΠΑΙΔΟΝ, *Infans, Puerulus*, βρέφος, νήπιος. Μωροδάκι, *Infantulus*, βρεφύλλιον.

ΜΩΡΟΠΟΙΕΙ͂Ν, *Stultitiam ſimulare, Fingere*, in Apophthegmat. Patr. in Ammona n. 9. Galli dicunt *Faire le fou*.

ΜΩΡΩΣΌΣ, *Moroſus*, ὁ τὴν διάνοιαν παντελῶς πεπληγώς, Heſychio.

ΜΩΣΊΟΝ. Vide in Μωσεῖον.

ΜΩ͂ΤΟ ἡ κασία, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

N.

N. pro H. aſpiratione Latinorum, ſæpe uſurpant Græci Juriſconſulti: quippe Νερέδιτας, pro *Hereditas*, Ἐξηρεδιτατίων, pro *Exheredatio*, dicunt, ut apud Michaëlem Pſellum in Synopſi legum verſ. 134. 616. Scholiaſt. Baſilic. lib. 21. pag. 648. Κονόρτας, pro *Cohortes*, pag. 602. Ρεδνιβιτωρία, pro *Redhibitoria*, to. 3. pag. 25. Ἀδεξιβένδουμ, pro *Ad exhibendum*, pag. 59. Φαμιλίας νερκισκούνδας, pro *Familia Herciſcunda*, (nam cum aſpiratione hanc vocem efferunt Gloſſæ Gr. Lat.) pag. 335. Ἐξνιβιτόριον, ἤτοι παραςατικὸν, & ſic aliis locis. Ita in Gloſſis eorundem Baſilic. Ῥατὰμ ῥεμ Δομίνι ναβιτούρουμ, pro *Ratam rem Domini habiturum*, Νερέδουμ, Κληρονόμος, &c. In Gloſſis MSS. Juris Pſelli: νερονερίδε, ὁ νομίζων ἑαυτὸν εἶναι κληρονόμον. In veteri Inſcript. Latin. apud Reineſium p. 423. C. LARTIO SABINIANO OFFICIALI NÆDITARUM,

TARVM, &c. pro *Hereditatum*. At cur N. pro aſpiratione poſuerint recentiores Græci, inde natum videtur quòd Veteres H, etiam pro aſpiratione præponere conſueverint, ita ut N. pro H. apud recentiores, Scriptorum fortè incuriâ, vel ignorantiâ, irrepſerit: *Vetuſtiſſimi enim quique Græci pro aſpiratione H ſcribebant*, inquit Priſcianus, quod aliàs multis probat Salmaſius in Inſcriptionem Herodis Attici pag.42. & ſeq. quæ littera poſtmodum à Latinis pro aſpiratione pariter accepta eſt.

N. Νόμισμα, *Solidus aureus*. NN. Νομίσματα, *Solidi aurei*. Paſſim, in Baſil.lib.31.tit.4.lib.54.tit.18.lib.56. tit.5. 7. in Novellis Conſtantini Porph. 196. 224. 225. 228. apud Continuat. Theophanis lib.1. &c.

N. pro Νεμηνία, νεμηνία, *Kalendæ*, apud Scholiaſtem Harmenopuli lib. 1. tit.15. §.8.

N. Obſervat Fredericus Morellus ad lib. 2. Conſtantini de Themat. cap. 8. Græcos ταχυγράφους *Indictionem* declarare per N. majuſculum & apice inſignitum.

ΝΑ', aliquando eſt adverbium demonſtrandi, & regit genitivum, ut Νάσυ, *Ecce tibi*: accuſativum, ſi ſint numeri pluralis, ut νά σας, *Ecce vobis*: Νά τον Πέτρον, *Ecce Petrum*, & Νάτονα.

Aliquando eſt conjunctio cauſalis, ab ἵνα deducta, unde, ut illa, ſubjunctivum expoſtulat, qui vicem etiam gerit Infinitivi.

Interdum denique νά ſolet eſſe particula repletiva, & ornatûs causâ, maximè apud Chios, qui dicunt ἐκενά, pro ἐκεῖ, τύτονά, pro τῦτον, quam etiam replicantes ſatis molliter ſonant, ἐκενανά, & Τύτονανά.

ΝΑ'ΒΑ, *Navis*. Suidas: Νάβα, παρὰ Ῥωμαίοις, τὸ πορθμεῖον· φαίνεται δὲ ἐν πολλοῖς μὴ διηγῶντα τῆς Ἑλλάδος φωνῆς ἡ Ῥωμαϊκή· ναῦς γὰρ καὶ νάβα ἰσχύς. Ubi πορθμῖον ſeu πορθμεῖον, ut & πορθμὶς, *Naviculam ſonat*.

ΝΑ'ΒΛΑΣ, ὁ Κιθαριστής. Vide Heſychium.

ΝΑΓΑΡΙ'ΔΕΣ, Græculis recentioribus, *Nymphæ*, ſeu *Dæmonia*, *quæ campeſtria accolunt*, & non rarò etiam in Urbem conveniunt, in ſilvis & vallibus choreas ducunt, amore juvenum maximè formoſorum inſaniunt, &c. Vulgus καλὰς ἀρχόντισσας, *Pulcras dominas*, appellat: noſtri *Fées*, voce ex *Nympha* confectâ. Ναγαρίδας verò dici pro Νηρεΐδας, exiſtimat Leo Allatius in Libro de Opinationibus Græcor. num.19. ubi de iis plura.

ΝΑΕΤΟ'Σ, *Habitaculum*, à ναιετᾶν, *Habitare*. Græcis. Saracenica Sylburgij pag. 33. αἱ γυναῖκες ὑμῶν, ναιτὸς ὑμῶν, εἰσέλθετε εἰς ναιτὺς ὑμῶν, ὅθεν βούλεσθε. Ubi Palatinum Codicem νατὸς præferre monet idem Sylburgius.

ΝΑΓΚΑΡΙ'ΖΕΙΝ, pro νακαρίζειν, de qua voce egimus in Ἀνάκαρα. Phyſiologus MS. de Natura animalium, de Centauris: ὑπάρχουν θαλάσσιμα ζῶα ἐν τῇ θαλάσσῃ, μοῦσας φωναῖς γὰρ ἔχουσιν γλυκεῖα, ναγκαρίζων διουρίνα, κράζονται, ὅμορφα τραγωδοῦσι.

ΝΑΖΗΡΑΙ'ΟΣ, ὁ Καλόγηρος, in Epimeriſmis MSS. Herodiani. Sic porrò appellati Monachi, quòd inſtar Nazaræorum, de quorum ſecta & inſtituto agitur Numer. cap.6. vitam ſtrictiorem amplectantur. Suidas: Ναζηραῖος, ὁ Θεῷ κεχωρισμένος ἢ ἀφιερωμένος, ὁ μοναχός. Lexicon MS. Cyrilli: Ναζιραῖος, μοναχὸς, ἡγιασμένος καὶ ἀφιερωμένος τῷ Θεῷ. Infrà: Ναζωραῖος, ἅγιος ἑρμηνεύεται. Ναζιραῖον σχῆμα, in Vita MS. S.Stephani Junioris. Gregorius Nazianzenus Orat. habitâ in Concilio Conſtantinopol. χαίρετε Ναζηραίων χοροστασίαι, ψαλμῳδιῶν ἁρμονίαι, στάσεις πάννυχοι, παρθένων σεμνότης, γυναικῶν εὐκοσμία, &c. Nicephorus Conſtantinopol. in Breviario pag.228. 1. Edit. ὅτι δὲ πλεῖον καὶ τῆς ἀσεβείας τὸ ἱερὸν τῶν Ναζηραίων σχῆμα καθύβρισεν. Theodorus Studita Orat. in S. Platonem num.17. de Copronymo: ὁ τῶν μοναδικῶν ταγμάτων πικρὸς διώκτης, ὅς τινα μὲν τῶν καθ' ἡμᾶς Ναζιραίων ἐκ ἐξηφάνισεν, &c. Nicolaus Monachus lib.3. Epiſt.201. οὗτοι πάντες κἂν τι κληρικοὶ, Ναζηραῖοι, καὶ ἀποτεταγμένοι ὑπάρχουσι, &c. Ita Ναζηραίους pro Monachis uſurpant non ſemel Scriptores, Anna Comnena lib.15. Alexiad. pag.491. 492. Georgius Acropolita in Chron. cap.42. Joannes Phocas cap.11. Joannes Cameniata de Excidio Theſſalonicæ num. 23. Joannes Cantacuzenus lib.2. Hiſt. cap. 16. 39. Laonicus lib. 1. pag. 24. 63. 87. Edit. Genevenſis, &c.

ΝΑΗ'ΜΟΥΝ, *Eſſe*, εἶναι, in Corona pretioſa.

ΝΑ'ΙΔΑ, *Herbæ ſpecies*. Stephani Magnetis Empirica MSS. καὶ τὸ βότανον τὸ λεγόμενον ναΐδα.

ΝΑΪΣΚΑ'ΡΙΟΝ, *Ædicula, Sacellum*, in Gloſſ. Gr.Lat. *Sacrarium*, in Lat.Gr. ναΐσκους Græci vocabant, loculos in quibus Deorum ſtatuas collocabant, quos noſtri *Nidulos*, ſeu *Niches* dicunt. Hero in Automatis ineditis: ἐν δὲ μέσῳ τῷ ναΐσκῳ ζώδιον Διονύσου ἐφέστηκεν, &c. Apud Fr. Richardum in Scuto fidei part.1. pag.54. ναΐσκοι ἐν τοῖς ἱεροῖς, &c. Vide Ναΐσκος.

ΝΑΚΕΡΙ'ΑΝ, τύλι, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. Vide Νακέρα.

ΝΑ'ΚΚΑ, *Nacca*, navis ſpecies, de qua egimus in Gloſſ. med. Lat. Neophytus de calamitatibus Cypri: εἰς πλοῖα μεγάλα λεγόμενα νάκκας συναποστελθεῖσι, τὸ πλῶν πρὸς Ἱεροσόλυμα ἴδρυε.

ΝΑΚΟΤΑ'ΠΗΣ, Νακοτάπητον, *Tapes villoſus*, ex νάκος, vellus, & τάπης, Tapes, vulgò *Tapis de Turquie*. Pſellus in Grammatica MS.

Νάκος δέρμα τὸ αἴγειον, Νασμὸς, ὁ μέγας ὄμβρος.

Suprà:

Κυρῆς, οἱ τῶν προβάτων δὲ νακότιλαι καλοῦνται.

Vide Euſtathium Od. γ. pag. 1456. Conſtantinus Porphyrogenitus in Baſilio cap.53. Edit. verò Combefiſij 76. λαβοῦσα δὲ μίτρα τῶν ἔνδον τούτω χωρούμενος ἡ γυνὴ, εἰργάσατο καὶ ἀπίστευτα νακοτάπητας, μεγάλως τοὺς παρ' ἡμῖν ἀπὸ τῆς τύχης τὸ ἐπώνυμον φέροντας, ὑφ' ὧν ἅπαν τὸ ἔδαφος ἐκ διαφόρων ἐντίμων λίθων—καλύπτεσθαι ἤμελλε. Theophanes & Cedrenus an.17. Heraclij: ὁλοσηρικά τε ἱμάτια, νακοτάπητά τε καὶ τάπητας ἀπὸ βελόνης, &c. Symeon Logotheta in Leone Armenio num.10. & Auctor Incertus poſt Theophanem pag. 434. λαβόντες καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, ἀργυρώματα καὶ στραγγλομαλλάρια, καὶ νακοτάπητα ἀνάριθμα.

ΝΑ'ΜΑ, Græcis, *Latex*. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg.1673. νάμα, πόμα, ὕδωρ ποτόν. Ita porrò Græci vocant *Vinum* quod in Sacroſancto Miſſæ ſacrificio offertur, ſanguinis è divino latere velut latice erumpentis ſymbolum, inquit Goarus. Liturgia S. Chryſoſtomi: ὁ δὲ διάκονος ἐγχέει ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ ἐκ τοῦ νάματος καὶ ὕδατος, πρότερον πρὸς τὸν ἱερέα εἰπὼν, Εὐλόγησον, δέσποτα, καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ. Alia Liturgia apud eundem Goarum pag.101. εἶτα σφραγίζει τὸ νάμα καὶ τὸ ὕδωρ, λέγων, Ἕνωσις πνεύματος ἁγίου. ἐκχέων δὲ τὸ νάμα εἰς τὸν κρατῆρα, λέγε, &c. Liturgia Præſanctificatorum Cryptoferratenſis: λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὴν ἁγίαν δωρεὰν, καὶ τίθησιν ἐν τῷ δίσκῳ, μηδὲν λέγων· καὶ ὅταν τίθη τὸ νάμα, λέγει, Αἷμα καὶ ὕδωρ τὸ πηγάσαν τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, &c. Vita S. Lucæ Junioris pag. 985. μεθέξας δὲ τῷ στόματι τοῦ τιμίου σώματος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, λέγων τὸ, Ἀμήν· ἀντὶ δὲ νάματος, ποτήριον οἴνου πιὼν, &c. Nomocanon Coteleriànus num.76. οἱ ἱερεῖς ἐκβάλλοντες, ἢ τὰ τέκνα αὐτῶν, τὰς προσφορὰς, ἢ νάματος, ἢ κόλυβα ἄψαλτα, &c.

Ναμαλάριον

Νιμαλάνιον ἢ χερόνιπτρον, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part.1. pag.260. *Aquamanile.*

ΝΑΜΑΣΓΟΥ΄ΡΙΝ, λέγεται ῥομάνον εἰς πλάτος ὀρμίγγια, in Gloſſis Jatricis verè Græcobarb. MSS.

ΝΑΝΑ΄, ὁ ἡδύοσμος, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΝΑΝΘΗ΄, καρία λεγόμενα, ὅτι βάλανος μυρανικὸς, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Nux muſcata.*

ΝΑΝΟΥ΄ΨΑ, τὸ ἄμμι, in Lexico MS. Reg. 1843.

ΝΑΝΤΙ΄, Ægyptiis, *Papaver rubrum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap.646.

ΝΑΝΤΙ΄ΖΕΙΝ, *Deponere*, ex Gall. *Nantir.* Anonymus de Vulpe & Lupo:

Ναντίσομαι τὰ σάμβυκα ἰτοῦτα που βαςοῦμαι.

ΝΑΝΟΥ͂ΧΑ, ἡ ἀμὴ, ἡ γὰρ κύμινον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb.MSS. *Ammi ſemen Ameos.* Alibi: Ἀμὶ, ἡ νανοῦχα, ἡ λαγοκίμινον. Infrà: Ἄμιον, ἡ νανοῦχα. Apud Matth. Silvaticum: *Nanachus, Ameos.*

ΝΑΞΙ΄ΑΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ῥίνισμά ἐστι, καὶ χαλκοῦ ἀκόνημα.

ΝΑΟ΄Σ, pars Ædis ſacræ, ſed varia pro Eccleſiarum diverſitate, quarum aliæ ſunt *Catholicæ*, quæ ſcilicet utrique ſexui patent, aliæ Monaſticæ, quæ ſolis viris, ſi virorum: vel ſolis mulieribus, ſi Sanctimonialium ſint: ac priores quidem duabus tantùm partibus conſtant, *Bemate*, & *Nao*: nam *Narthex* extra Eccleſiam eſt. In Bemate, ſacræ peraguntur Liturgiæ, in quo ſolis Sacerdotibus conſidere fas eſt; in Nao Clerici & plebs univerſa ſtat. Ita Theophanes Cerameus Homil. 55. ædem SS. Petro & Paulo Sacram in Palatio Conſtantinopolitano in duas partes duntaxat dividit. Poſtquam enim dixit Sacrum Bema cancellis marmoreis clauſum ſolis Sacerdotibus patere, tum ſubdit: ὁ δὲ ναὸς ἅπας τοῖς ᾄδουσι τοὺς θείους ὕμνους, ὥσπερ τὰ ἄντρα, ἠρέμα συναπηχεῖ, τῆς φωνῆς ἐπανιούσης πρὸς ἑαυτὴν κατὰ τὴν ἀντίτυπον. At in Monaſteriorum Eccleſiis ſecus ſe res habet: eæ enim dividuntur in tres partes, in *Bema*, in *Naon*, & in *Narthecem*, qui intra Eccleſiam eſt, cùm in Catholicis extrà ſit: in *Nao* conſiſtunt Monachi, quibus vice Chori eſt. Id pluribus obſervavimus, in noſtra Conſtantinop. Chriſtiana lib.3.n.77. De Nao igitur Eccleſiarum Monaſteriorum intelligendum Typicum S.Sabæ cap.5. ἱερεὺς—εἰσέρχεται ἐν τῷ ἱερατείῳ,—κἀκεῖθεν ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείου κλίτους εἰς τὸν ναόν. Infrà: ὁ δὲ ἱερεὺς, τούτου ψαλλομένου, θυμιᾷ τὸν ναὸν καὶ τοὺς μοναχοὺς κατὰ τάξιν. Occurrit paſſim in Libris Eccleſiaſticis Græcorum. Vide νάρθηξ, & Tabellam I. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

ΝΑ΄ΠΤΗΣ, *Nauta*, Ναύτης. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.1.

Ὁποῦ γυναῖκες ἔκαμναν λέγω μετὰ τοὺς νάπτας.
Τετίας πῦ μεγαλιτέρας ὁ Ποσειδῶν δὲν κάμνη
Ὅταν φυσκόνη θάλασσαν ἔτζη ἔκαμναν οἱ νάπτας.

ΝΑ΄Ρ, Ἴρις, *Iris*, Ægyptiis. Interpolator Dioſcoridis cap.1. Arabibus, ignem ſonat. Matth. Silvatic.

ΝΑ΄ΡΔΙΟΝ. Euchologium in Officio S.Unguenti pag.630. καὶ ἐμβάλλεται παρὰ τοῦ Πρωτοπαπᾶ τὸ ἐν τῷ ἀλαβάστρῳ μύρον εἰς τὸ ἅγιον, οὐκ ὂν τὸ νάρδιον. Ubi Goarus: Νάρδος aut Νάρδιον, in Euchologio Patriarchico MS. ἅγιόν ἐστιν ὅπερ οὐ ἁγιάζεται, ἀλλὰ τηρεῖται εἰς ἰατρικὴν χρείαν, quo ſcilicet ſolent uti Medici: tametſi, inquit, haud inficias ierim, ipſam unguenti materiam nondum conſecratam νάρδιον, conſecratam autem μύρον ibi vocari: in quam ſententiam facilè ego conceſſerim. Ἅγιον τὸ νάρδιν appellatur pag. 632. Rurſum pag. 642. ex Euchologio Allatiano: περὶ δὲ δευτέραν ὥραν τῆς ἡμέρας ἔρχονται οἱ τῶν ἔργων ἐπιμεληταὶ ἐκφορεῖν τὸ νάρδον χλιαρὸν ὄντα, καὶ ἐμβάλλειν αὐτὸ ἐν τῇ σκάφῃ.

ΝΑ΄ΡΘΗΞ, *Ferula*, Eccleſiæ veſtibulum, porticus quæ Ædis ſacræ portis obverſatur, ſic dicta non παρὰ τὸ νάρθηξ, ἢ καλωτέρα τῆς ἀμβωνος κεῖσθαι, ut eſt in Gloſſ. MSS. ſeu ut eſt apud Auct. Etymologici, παρὰ τὸ νάρθηξ εἶναι τοῦ ναοῦ: Sed quòd *Ferulæ* ſpeciem præferat, cùm in latitudinem ad ipſius ædis faciem diducatur. Unde νάρθηξ extra ædem fuit, non intra, ſi καθολικὰς ἐκκλησίας ſpectemus, id eſt eas quæ viris & mulieribus univerſim patent, vel potiùs, in quibus Sacerdotes & Clerici, uti vocamus, Sæculares Sacra Officia peragunt. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. τὸ θεῖον ἔργον Βάρδας παραλαβε, καὶ πρὸ τοῦ νάρθηκος ἔξω καταλειπόμενον μελιδόν. Vita MS. S. Pauli Latrenſis: ἐθάπτετο μὲν οὖν τὸ πολύαθλον ἐκεῖνο σῶμα καὶ νικηφόρον ἐν χορῷ τοῦ ναοῦ. Νάρθηκα τὸν τόπον καλεῖν εἰώθαμεν. Utitur hac formula ἐν χορῷ hac notione Pachymeres in Hiſt. ubi Poſſinus. In Monachorum verò Eccleſiis aliter ſe res habet. Eæ enim in tres duntaxat partes dividuntur, in Βῆμα, ſeu Sacrarium, ſuis Cancellis diſparatum; in ναὸν, in quo Monachi conſiſtunt, ſuis pariter Cancellis diviſum à reliqua Æde, quam νάρθηκα appellant, quòd iis νάρθηκος vicem præſtet, licèt non ſit revera νάρθηξ, ut qui intra ipſam ædem extet, illiúſque ſepta: in qua tamen νάρθηκος figuram retinet, cùm excepto Bemate, potiorem ædis partem obtineat ναὸς ſeu Monachorum Chorus, reliquâ, ut dixi, in anguſtum contractâ, & in latitudinem diductâ, eâque Sæcularibus permiſsâ, tanquam eò inſtar pœnitentium accedentibus, cùm iis intra ναὸν conſiſtere non liceat: νάρθηκα enim iis potiſſimum addictum mox dicemus. Atque eam ferme etiam Monaſticarum formam ſemper fuiſſe apud nos, ſeu Latinos, facilè concedat, quiſquis attentiùs veteres ejuſmodi Monaſticas Ædes conſideraverit, in quibus Monachorum Chorum, quem *Capſum* Eccleſiæ vocabant, ut quidam volunt, potiorem Ædis partem occupare animadvertet, reliquâ Sæcularibus, ſeu κοσμικοῖς patente. Quidquid igitur in iis Monachorum Eccleſiis extra Narthecem eſt, ἐξωνάρθηξ, & ἔξωσις corruptè, Ædis ſcilicet veſtibulum, ubi in Eccleſiis Catholicis νάρθηξ collocari ſolet, in cujus diſcrimen interiorem Narthecem ἐσωνάρθηκα vocant, de quo ita Paracleticum: ὁ δὲ ἱερεὺς μετὰ τὸ θυμιάσαι ἔξωθεν τοῦ νάρθηκος τὰς ἁγίας εἰκόνας, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς πάντας, ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν κεκλεισμένων οὐσῶν. Quippe portæ regiæ eæ ſunt quibus à Narthece in ναὸν aditus patet. Alio loco: καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ψαλλόμενον τὸ ἰδιόμελον στιχηρὸν τῆς κατὰ τὴν μονὴν ἁγίου λιτανεύοντες ἐν τῷ νάρθηκι· μετὰ δὲ τὰς συνήθεις εὐχὰς εἰσερχόμεθα ἐν τῷ ναῷ ψάλλοντες, &c. In Pentecoſtario: καὶ ἐξερχόμεθα ἅπαντες ἐν τῷ νάρθηκι διὰ τοῦ βορείου μέρους κρατοῦντες καὶ τὰ κηρία. Rurſum: προπορευομένου τοῦ ἱερέως μετὰ λαμπάδων, καὶ κλειομένων τῶν πυλῶν, θυμιᾷ ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ νάρθηκι ἅπαντας, ὡς ἔθος ἐστὶ, εἶτα ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν. In Narthece conſiſtere Sæculares, indicat præterea Typicum S.Sabæ cap.5. δεῖ δὲ τὸν ἐκκλησιάρχην τοῦτο φροντίζειν πάντοτε καὶ παραγγέλλειν τοῖς ἐν τῷ νάρθηκι ἱσταμένοις ἀδελφοῖς, ἵνα μὴ ἐῶσι τοὺς ἐρχομένους εὐχῆς χάριν πεῖσαι μοναχοὺς, εἴτε κοσμικοὺς, εἰσέρχεσθαι ἐν τῷ ναῷ, ψαλλούσης τῆς ἐκκλησίας, ὅπερ ἐστὶν ἀτοπίας σημεῖον, ἀλλ' ὀφείλουσιν ἐν τῷ νάρθηκι προσκαρτερεῖν, ἄχρι τῆς ἀπολύσεως. Nomocanon Cotelerianus num.4. τὰς γυναῖκας προεστάμενον ἐν τῷ νάρθηκι ἐξομολογεῖσθαι, καὶ ἀνοικτὰς τὰς πύλας ἔχειν, διὰ τὰ σκάνδαλα τοῦ Βελίαρ. Vide Vitam Sancti Nicetæ Hegumeni num. 50. Cedrenum an.37. Juſtiniani, Chronicon Veneto

Veneto-Byzantinum an. 1420. Lambecium lib. 3. de Bibl. Cæſar. pag. 34. Allatium in Diſſert. de Narthece, & quæ de eo congeſſimus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 3. num. 18. præterea Tabellas I. & II. initio hujuſce operis delineatas.

Ἄρθηξ, pro Νάρθηξ, & Ἐξωάρθηξ, pro Ἐξωνάρθηξ, ſemper habet Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης. Cap. 38. τὴν μεσονύκτιον ἀκολουθίαν ἐν τῷ ἄρθηκι τῆς ἐκκλησίας παραψάλλεσθαι ἐθελήσατε. Adde cap. 40. 66. 73. Ita Ἐξωάρθηξ cap. 33. 36. 73. 80.

Νάρθηξ, *Ferula*, *Baculus Monachicus*. Pachymeres lib. 11. cap. 1. de Athanaſio Patr. Conſtantinopol. exauthorato: καὶ ἅμ' ἐκεῖνος τῆς κέλλης ἐξιὼν, χλαῖναν τ' ἐσταλμένος, καὶ καλύπτραν ἐκ καλάμης ἔχων, καὶ ξύλῳ ἐπερειδόμενος νάρθηκι, ὑπόλοιπα ἐκείνοις, &c. Ubi legendum videtur ξυλίνῳ.

Νάρθηξ, *Ferula*, ſeu ſceptrum Imperatoris ſic appellatum, uti deſcribitur in Tabella IV. & V. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur, & de quo pluribus agimus in Diſſertat. de Imperat. Conſtantinopolit. nummis.

Νάρθηξ, *Ferula*, ſeu baculus in modum ferulæ deſinens, quo invicem luctantes ſeſe exercebant milites. Leo in Tacticis cap. 7. num. 18. ex Onoſandro cap. 10. ubi de exercitatione militum: διαμερίσας δὲ τὸ στράτευμα, πρὸς ἀλλήλους ἀεὶ δήρει μάχῃ συμβαλλέτωσαν, ἤγουν διὰ κονταρίων ἄνευ ξιφῶν, ἢ σαγιττῶν ὁμοίως, ἢ ὡς εἰπομένῃ, αὐτὶ σπαθίων βεργία, ἢ νάρθηκας, ἢ καλάμους ἀντὶ κονταρίων ἀναδιδούς.

ΝΑΡΤΕΙΝ, *Evenire*, *Accidere*. Gloſſæ Græcobarb. ὅπου δὲν προβλέπει ὁ ἄνθρωπος ὅπου δὲν θωρεῖ τὸ πρᾶγμα ὅπου μέλλει νάρτη, προβλέπεται μετὰ τοῦ νάρτη.

ΝΑΡΤΖΗΣ καὶ φέγγαρ, τὸ νάρκισσον, in Lexico MSS. Reg. Cod. 1843.

ΝΑΣΗΝΟΙ, Hæretici, quorum meminit VI. Synodus Act. 11.

ΝΑΣΚΑΦΘΟΝ, εἶδος ἀρώματος ἰνδικοῦ, in Gloſſis Iatric. MSS ex Cod. Reg. 190. & 1843. Vide Dioſcor.

ΝΑΤΑΛΙΟΝ, *Natalis*, *Natalitium*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1078. Νατάλια, κατὰ Λατίνους, τῶν Βασιλέων, τὰ γενέθλια. Ex Pſello, Photij Nomocan. tit. 7. cap. 4. εἰ φθάσει Βασιλέως νατάλιον εἰ κυριακῇ. Ubi Balſamon: Νατάλια δὲ εἰσὶ τὰ τῶν βασιλέων γενέθλια, καὶ ἡ τούτων ἀνάρρησις. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Natalis*.

ΝΑΥΓΑΛΕΙΝ, *Haurire*, *Promere*. Corona pretioſa: Σύρε, ναυγάλεις κρασὶ, *Hauri vinum*, ἴδε ἀγωγόμενος οἶνον. Vide Εἰγάλειν.

ΝΑΤΗΦ. Vide in Πασίλλος.

ΝΑΥΚΕΛΙΑ, *Navicella*, in l. 17. 5. 1. D. de Inſtruct. vel Inſtrum. Leg. Leo in Tactic. cap. 5. §. 9. εἰ δὲ πρὸς ποταμοὺς ἢ λίμνας, καὶ ναυκέλια, ἤγουν πλοῖα μικρὰ, ἢ ἀπὸ βύρσων καλασκευασμένα, ἢ κατὰ φύσιν, &c. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 21. ὅτι δεῖ τοὺς δρόμωνας καὶ τὰ λοιπὰ σκεύη, τά τε δαπανηφόρα, καὶ τὰ ναυκέλια, τά τε μικρὰ, καὶ τὰ ἄλλα τὰ εἰς γέφυραν πεποιημένα, — ἐν ἑτοίμῳ γίνεσθαι. Vide Thomæ Reineſij Inſcriptiones p. 203.

Ναύκλαι, eâdem notione. Mauricius loco laudato: εἰ μὲν γεφυρῶσαι χρεία, τουτέστι ποταμὸν γέφυραν ποιῆσαι, δέον ἀπὸ τῆς ἰδίας ὄχθης ἄρξασθαι τὰ ἐπὶ τούτων σκεύη, τουτέστι ναύκλας μεγάλας, καὶ ποντωσαι, ἤτοι καλαστρῶσαι πάντων ἐν ἑτοίμῳ ὄντων. Et lib. 9. cap. 1. γεφύρας δὲ ἐκ τῶν συμπηγνυμένας, ἢ διὰ ξύλων ζευγμάτων, ὡς ἔθος ἐστὶ τὰς πολλὰς γίνεσθαι, ἢ διὰ ναυκλῶν, πύργων τε ἢ ξυλίνων, ἢ οἰκοδομητῶν ἐκ λίθου ξηροῦ, &c. Ubi Leo habet μονοξύλων.

ΝΑΥΚΟΥΤΙΑΤΗΣ. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Ἠιόνες, οἱ τῶν προβάτων δὲ ναυκουτιᾶται καλοῦνται.

ΝΑΥΣΤΟΝ, Organi muſici ſpecies. Anonymus Philoſophus Chymicus MS. ἐπὶ τῆς μουσικῆς γίνεται μὲν καὶ ἴδια εἰσιν ὄργανα, καὶ μέρη τῆς ἐπιστήμης, τό τε ναυστὸν καὶ τὸ αὐλητικόν. Vide χειρόργανον.

ΝΑΥΦΡΑΓΙΟΝ, *Naufragium*. Clementina, Homil. 10. num. 10. καὶ ὡς πλοῖον καταβὰς, πολλῶν πονηρότερον ἐπιμιδάνειν, τοῦ ἕκαστος αὐτῶν ἴδιον ἢ ἤκουσεν ἀπὸ τινάριον ἐπὶ τὸ γινόμενον ναυφράγιον. Occurrit ibi pluries.

ΝΑΧΑΝ, *Cùm*, *Quando*. Gloſſæ Græcobarb. νάχαν φαλιάσειν, ἢ νάχαν σφάλλειν.

ΝΕ, particula eſt quæ nihil ſonat, & tantùm ad ornatum ponitur Orationis, idque duntaxat à Chiis, non in quibuſlibet nominibus, ſed tantùm in articulis, pronominibus maſculinis & femininis, ubi reperiatur finalis litera ν, ac in prima, ſecunda, & tertia perſona verborum numeri pluralis, ut pro αὐτὸν, αὐτὴν, pro τοῦτον, τούτην, pro τοῦτον, τουτονῶνε, pro γράφομεν, γράφομενε, pro λέγετε, λέγετενε, & ſic de reliquis. Portius.

ΝΕΑ, *Nova Eccleſia*, ſic dicta Ædes ſacra Conſtantinopoli S. Michaëli ſacra in Palatio ædificata, de qua egimus in Conſtantinopoli lib. 4. ſect. 3. num. 4. Ubi ita appellari à Luithprando lib. 1. cap. 2. & lib. 3. cap. 8. obſervavimus: quod hîc rurſum monemus, quòd Xylander apud Scylitzem pag. 753. per Νέαν, perperam *Novam Romam* intelligi putaverit. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Ænea*.

ΝΕΑΙΡΑ, Γαστὴρ, *Venter*, apud Pſellum de Morborum nominibus ex Cod. MS.

ΝΕΑΚΙΟΝ. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obſeſſa: καὶ τὰ πρὸς κατασκευὴν ἁρμάτων, οἷον σκουτάρια, μαγγανικῶν, σαγιττῶν, σανίδας, καὶ νεάκια, καὶ χρεῖαι, ἃ εἰσί. Heronis Παρεκβολαὶ MSS. προαποτίθεσθαι δὲ καὶ πίσσαν, καὶ στυππεῖον, καὶ σίδηρον, καὶ νεάκια ἐπιτήδεια πρός τε κονταρίων κατασκευὴν, &c. Infrà: ξύλα εἰς μαγγανικῶν κατασκευὴν, καὶ νεάκια πλεῖστα προαποτίθεσθαι, &c.

ΝΕΑΝΙΣΚΟΣ, *Loculus ſtatuæ*, quem vulgo *Niche*, ſeu Nidulum vocamus. Vita MS. S. Abercij Epiſcopi Hierapolitani: ἐξελθόντι ἐκ τῶν νεανίσκων τούτων δαιμόνια πονηρά. Occurrit ibi pluries. Vide Ναΐσκιον.

ΝΕΑΡΑΙ, *Novellæ*. Id nominis ſuis novis Conſtitutionibus indidit Juſtinianus, quòd, ut cenſet Cujacius, noviſſimè promulgatæ ſint poſt Codicem Juſtiniani repetitæ Lectionis: unde ſæpiſſime à Græcis Interpretibus appellantur νεαραὶ μετὰ τὸν κώδικα, & ab ipſo Juſtiniano in Nov. 66. & in Conſtitut. de Novo Codice faciendo: pariter Theodoſij, Valentiniani, Marciani, Leonis, Majoriani, Severi Conſtitutiones, non aliâ ratione appellatæ ſunt, quàm quòd poſt Codicem Theodoſij, & aliæ quædam Leonis Philoſophi Nicephori, Michaëlis, Romani, Alexij, quòd poſt Βασιλικῶν Libros promulgatæ eſſent. De Juſtinianeis Agathias lib. 5. ἔν τινι τῶν οἰκείων νόμων, ὡς δὴ Νεαρὰς ἐπονομάζομεν. Harmenopulus lib. 1. tit. 1. §. 9. ὁ αὐτὸς καὶ Νεαρὰς ἐν ἰδιαζούσῃ βιβλίῳ συντάξιν· εἰσὶ δὲ Νεαραὶ, αἱ μετὰ τὸ κατὰ νόμους Βασιλέων νέαι διατάξεις, πρὸς τὰς ἀνακοπτούσας ὑποθέσεις γινόμεναι. Adde num. 10. Theophanes an. ejuſdem Auguſti 2. ἀνενέωσεν δὲ ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς παλαιοὺς νόμους ποιήσας μονόβιβλον, καὶ καλέσας αὐτὸ Νεαρὰς διατάξεις. De Leonis Philoſophi Novellis vide eundem Harmenopulum num. 11. & Cujacium lib. 17. Obſervat. cap. 31.

ΝΕΑΣΙΜΟΝ, *Novale*, in Gloſſ. Gr. Lat. pro Νέασις. Gloſſæ Nomicæ Vaticanæ: Νοβάλις, γῆ καλλιεργηθεῖσα ἢ σκαφεῖσα, καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ αὐτῷ ἀργοῦσα. Vide Gloſſ. med. Latin.

ΝΕΑΤΟΚΟΜΗΣ, quo nomine donatur quidam Joannes apud Leonem Grammaticum: ſed incertum

certum an cognomen, an verò Dignitas aliqua, ut fuerit *Comes Novalium*: nam Νέαλος, *Novalis* exponitur in Vet. Gloſſ.

ΝΕΚΡΟΚΑΣΣΕΆΛΑ. Vide in Κασέλα.

ΝΕΚΡΟΚΡΈΒΑΤΟΝ, *Capulum*, Νεκροφόρον, Ὀςοθήκη.

ΝΕΚΡΟΧΕΙΡΟΤΌΝΗΤΟΙ. Anonymus de Rebus Eccleſiaſticis Armeniorum pag. 275. ubi de Juliano & Julianitis Hæreticis, qui ſub Juſtino Imp. & Cabade Perſarum Rege vixere: καὶ ἐπειδὴ ἐκ ἦσαν (πλέιυς) τριῶν ἐπισκόπων οἱ Ἰυλιανῖται, ἐν τῷ ἀποθνήσκειν τὸν Ἰυλιανὸν, διελογίσαντο οἱ δύο ἕτεροι αὐτοῦ, ὅτι κατὰ τὸν κανόνα τῶν ἁγίων πατέρων, ἀδυνατόν ἐστι ἄνευ τριῶν ἐπισκόπων χειροτονεῖν ἐπίσκοπον, πρὶν ἢ τεθῆναι αὐτὸν ἐν τάφῳ, ἐπέθηκαν τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ τὰς χεῖρας αὐτῶν, χειροτονήσαντες ἐπίσκοπον, ὅθεν Νεκροχειροτόνητοι ὠνομάσθησαν· καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἐν τιμῇ ἔχουσιν ἑαυτοῖς τὴν δεξιὰν Ἰυλιανῖται.

ΝΕΚΡΏΣΙΜΟΝ nempe τροπάριον, ſeu νεκρώσιμος κανὼν, *Canon pro mortuis decantari ſolitus*. Horologium: τέλος — τῶν εἰς τὺς κεκοιμημένους ψαλλομένων νεκρωσίμων τροπαρίων. Triodium in Feriâ 6. τῆς ἀποκρεω. μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ λυχνικοῦ ποιοῦμεν ἐν τῷ νάρθηκι παννυχίδα εἰς τὺς κοιμηθέντας, καὶ ψάλλομεν τὸν ἐνορδινω κανόνα τοῦ ἤχου τὸ νεκρώσιμον. Mox: ἐν δὲ τοῖς συναπταῖς πάσαις τῆς ςιχολογίας καὶ τοῦ κανόνος, μνημονεύονται πάντες οἱ πρὸ ἀπελθόντες πατέρες καὶ ἀδελφοὶ ἡμῶν· ψάλλεται δὲ καὶ ὁ Ἄμωμος εἰς ςάσεις δύο σὺν τοῖς εὐλογηταρίοις τροπαρίοις νεκρωσίμοις. Et Fer. 6. Tyrophagi: ψάλλομεν τὸν ἐνορδινω νεκρώσιμον κανόνα τοῦ ἤχου. Erant plura ejuſmodi Troparia, confecta à S. Joanne Damaſceno, ibid. εἰς τὸν ςίχον τὰ δʹ. μαρτυρικὰ, καὶ τὰ βʹ. νεκρώσιμα Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Sabbato 2. Hebd. ἅτα ψάλλομεν τὰ μαρτυρικὰ τῆς ὀκτωήχου, καὶ τὸ νεκρώσιμον θʹ. Horum formula extat in Triodio in Sabbato ſecundæ hebdom. Νεκρώσιμον. Ὁ πάντα μέλλων κρῖναι τὸν κόσμον, παρὼν τῶν μυριάδων ἀγγέλων, ἀκαταιςχύντως τότε παραςῆναί σοι καταξίωσον, τὺς κοιμηθέντας πιςῶς παντοκράτορ. Alia ibid. τῶν ἐν πίςει πρὸς σε μετατεθέντων ὁ σωτὴρ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, τὰ ἀκύσια καὶ ἑκύσια πλαίσματα συγχωρῶν, ἀνάπαυσον ὡς Θεός.

ΝΈΚΔΟΥΜ, in Gloſſis Nomicis MSS. Vaticanis, Σῶμα μὴ παραδοθὲν δημοσίᾳ ταφῇ, οἷα τὰ σμυρνίσμενα. Ex Lat. *Necdum*, ſcilicet, *humo mandatum cadaver*.

ΝΕΚΕΪ́Α, vel Νίκαια, in lib. 1. Coiranidis MS. dicitur eſſe herba ἀναβαίνουσα τὰ φύλλα ὑπὲρ πήχυς ά. ἃ καίουσιν ἐν τοῖς λύχνοις, ἀντὶ λύχνου, &c.

ΝΕΚΤΆΡΙΟΝ, *Helenium*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 27.

ΝΈΜΕΙΝ, *Poſſidere*, Νομὴ, *Poſſeſſio*. Voces Juriſconſultorum in Baſilicis frequentes. Gloſſæ Gr. Lat. Νομὴ, Κάτοχὴ, *Poſſeſſio*. Νομὴ χωρία, *Uſurpatio*. Gloſſæ Baſilic. νομὴ, ἐστι φυσικὴ πράγματος κατοχή.

ΝΕΜΈΣΙΟΝ, *Ocimaſtrum*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 610.

ΝΈΜΗΣΙΣ. Vide in Ἐπινέμησις.

ΝΕΜΠΌΤΗΣ, *Aqualis*, Ὑδρία. Νιμπτάλης, *Aqualiculus*, γάςρον, ὑδρορρόα.

ΝΈΖΑΙ, τὰ ςρώματα exponuntur apud Heſychium.

ΝΕΌΚΑΣΤΡΟΝ. Vide in Κάςρον.

ΝΕΟΚΟΥΡΊΤΗΣ. Vide in Κυρά.

ΝΕΟΜΗΝΊΑΙ, *Kalendæ*, in Gloſſis Lat. Gr. & in Baſilic.

ΝΈΟΝ ἔτος, *Novus annus*, Kalendæ Septembres, apud Græcos, à quibus initium ſumebat Indictio Conſtantinopolitana, ut contrà Januariæ apud Latinos. Maximus Taurinenſis Homil. de Kalendis Januarij: *Novum annum Ianuarias appellant Kalendas.* Typicum cap. 11. εἰς τὴν πρώτην (menſis Septembris) ἀρχὴ τῆς ἰνδίκτυ, ἤτοι τοῦ νέυ ἔτυς. Cap. 12. pag. 13. in menſe Septembri: ὅτι γὰρ ἰσημερία γίνεται, ὁ καλεῖται νέον ἔτος. Habetur Theophanis Cerameí Homilia. 1. εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰνδίκτυ, ἤτοι τοῦ νέυ ἔτυς. Deinde hæc ſubdit: Ῥωμαίοις δὲ πάλαι μὲν ὁ Ἰανουάριος ἦν τοῦ ἔτυς ἀρχὴ ἀφ᾽ οὗ δὲ ὁ Αὔγυςος Καῖσαρ καὶ τὸν Ἀντώνιον ἐτροπώσατο, κατὰ τὸν Σεπτέμβριον μῆνα, περιφανῆ ποιῆσαι τὴν νίκην βουλόμενος, μεταμείβει τὸ Ῥωμαϊκὸν ἔθος, καὶ χαρίζεται τῷ μηνὶ τὰ πρεσβεῖα καθάπερ προείληται. Vide Petavium & al.

ΝΕΌΝΥΜΦΟΣ, *Sponſus*, necdum nuptiali benedictione donatus, in Euchologio Goari pag. 380. & apud Codinum de Offic. Palat. cap. 22. n. 1. Gloſſ. Latin. Gr. Νεόνυμφος, *Nova nupta*. Iſaacus Tzetzes in Lycophron. pag. 65. παρθένος μὲν γάρ ἐστιν ἡ μὴ γευσαμένη τῆς συνουσίας ἀνδρὸς· νύμφη δὲ ἡ νεωςὶ συζευχθεῖσα, μήπω δὲ τετοκυῖα· γυνὴ δὲ ἡ γονῆς δεκτικὴ καὶ τίκτυσα· γραῦς δὲ ἡ διαφθαρεῖσα τοῦ τίκτειν. Teſtamentum MS. Salomonis: καὶ ἡ ἐργασία μυ ἐστὶ τὸ τὺς νεονύμφυς ἐπιβυλεύειν μὴ συμμιγνῦναι, &c. Teſtamentum MS. Abrahami Patriarchæ: ἴδεν δὲ καὶ νεονύμφυς ὀψικευομένυς, &c.

ΝΕΟΣΤΡΆΤΕΥΤΟΙ, Νεοσύλλεκτοι, *Tirones*.

ΝΈΟΣ, *Novus*, vel *Iunior*. Solent Græci vulgò hanc appellationem tribuere viris aliquam exiſtimationem, ſeu ob vitæ ſanctitatem, vel ob præclarè geſta, ac alia denique de cauſa conſecutis, viris aliis pariter celebribus eodem quo ij donati nominibus ætate & tempore poſterioribus. Verbi gratiâ, νέυς appellant S. Stephanum, qui ſub Copronymo Martyrium ſubiit, ad diſcrimen S. Stephani Proto-Martyris: S. Paulum Patr. Conſtantinopolit. ſub Irene & Conſtantino, ad diſtinctionem S. Pauli Apoſtoli: S. Bartholomæum Cryptoferratenſem, ad diſcrimen S. Bartholomæi Apoſtoli. Ita SS. Lucam Juniorem Stylitem, Hilarionem Juniorem, Baſilium Juniorem, & alios vitæ ſanctitate claros quorum memoria agitur in Menæis. Sed & Symeonem Præfectum Monaſterij Sancti Mamantis in rebus Theologicis celeberrimum Νέον Θεολόγον, appellarunt, quo Epitheto donatus S. Gregorius Nazianzenus, hac voce ab illo diſtinctum. Ita perinde Imperatores aliquot νέοι dicti, ut ab aliis ejuſdem nominis diſtinguerentur, ut Theodoſius Junior, Valentinianus Junior, Baſilius Porphyrogenitus Junior; & Theodoſius Atramittenus Imp. apud Theoſterictum in Vita S. Nicetæ Confeſſ. num. 27. Quinetiam nonnulli ex iis Conſtantini nomen ſuis nominibus addidere, cum adjuncta voce νέος, quo à Magno Conſtantino, cujus ut nomen, ſic & gloriam ambiebant, diſtinguerentur: ſcilicet Tiberius Thrax, Heraclius Heraclij filius, Conſtans ejuſdem Heraclij poſterioris filius, & Michaël Palæologus Andronici filius, ut haud ita pridem à nobis obſervatum in Familiis Byzantinis. Neque tamen id peculiare fuit recentioribus Græcis: nam apud Eudociam in Joniis MSS. Arrianus Nicomedienſis Philoſophus Epicteteus, ὁ ἐπικληθεὶς νέος Ξενοφῶν, dicitur. Enimvero veteres Auguſtos aut Reges vel Principes Deorum aut Dearum affectaſſe nomina, cum additione vocis νέος, notum ex Euſtathio Il. *l*. pag. 776. & aliis Scriptoribus, & Numiſmatis, laudatis à viro ſingulatis Eruditionis Gilberto Cupero in Numiſmatis antiquis explicatis pag. 285. ubi ex Velleio Paterculo lib. 2. cap. 12. τὸ νέος verti debere *Novus* colligit: Velleij porrò hæc ſunt de Antonio: *cùm ante novum ſe Liberum appellari juſſiſſet, cùm redimitus hederis, coronáque velatus aureâ, & thyrſum tenens, cothurniſque ſuccinctus,*

ſuccinctus, curru, velut Liber Pater, vectus eſſet Alexandriæ. Quod de Antonio obſervat etiam Euſtathius loco laudato; & ſanè ita obſervari debet in ejuſmodi Deorum ac Dearum, vel Magnorum virorum affectatis nominibus, ac proinde in nomine Conſtantini M. quod ſubinde ſibi impoſuere Auguſti. At alij, qui quòd ætate duntaxat & tempore poſteriores eſſent, νέοι dicti ſunt, *Iuniores* rectè fuiſſe dicuntur.

ΝΕΟΥΤΖΙΚΟΣ, *Iuvenis*, *Iuvenculus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Μικλαὸς ὁ εὔψυχος, νεύτζικος ἀκόμη.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἄνθρωπος ἦτον νεύτζικος χρόνων εἴκοσι πέντε.

Alibi:

Ἄνθρωπος ἦτον νεύτζικος, ἐξέρετος ἀνὰ πάντας.

ΝΕΟΦΥΤΟΝ, Νεοφυλλον, *Novelletum*, in Gloſſ. Gr.Lat. Vinea ex novellis vitibus confecta. Occurrit in lib. 28. Baſilic. tit.10. cap.6. & apud Mich. Pſellum in Synopſi legum verſ.1275.ex l.6.D.de Impenſ. in res dotal.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ, de cujus vocis ſignificatione, ita Balſamon ad Can.10. Concil. Sardicenſis: Νεόφυτος μὲν, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, ὁ νεοφώτιστος λέγεται. κατὰ δὲ τὸν κανόνι, ὁ ἀπὸ πλουσίου ἢ σχολάζοντος εἰς ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα προβιβαζόμενος. Scholion ad eundem Can. νεόφυτος, τοῦ θείου Ἀποστόλου, καὶ τοῖς ἄλλοις ἡμῶν πατράσι, καὶ τοῖς κανόσιν, οὐχ ὁ νῦν εἰς κλῆρον παραγγέλλων, ἀλλ᾽ ὁ τὴν Χριστιανῶν ἀπολαμβάνων πίστιν ἄρτι, καὶ νοεῖται καὶ λέγεται.

ΝΕΠΟΥΣ, *Nepos*. Euſtathius Od. δ΄. νέποδες γάρ φασι θαλάσσης αἱ φῶκαι, ὃ ἐστι τέκνα· νέπως γὰρ κατά τινα γλῶσσαν, ὁ ἀπόγονος.

ΝΕΡΑΔΕΣ, *Nymphæ*, Νεράιδες. Gloſſæ Græcobarb. ἀγροστιναι, νύμφαι ὄρειοι, νεράιδες ὄρειαι.

ΝΕΡΑΝΤΖΙΟΝ, Portio, Ναράντζι, *Malum Medicum*, *Aureum*, ex Italico *Narancio*, Gallis, *Orange*. Scholiaſtes Nicandri ad Alexipharm. Μήδόν τε γράφεται μῆλον. ἔστι δὲ καὶ τὸ Μηδικὸν μῆλον, ὅ ἐστι νεράντζιον. Epiſtola Stamatij lib. 4. Turcogr. Cruſij pag.316. καὶ ἐξέκοψαν τὰς ῥίζας τοῦ δένδρου μῆλο νεραντζίου. Vide Agapium Cretenſem in Geoponico cap. 118. & Salmaſium ad Solinum pag.955.

Νεραντζία, eâdem notione, apud Nicolaum Myrepſum ſect. de Emplaſtris cap.190. Anonymus de Amoribus Callimachi:

Καὶ νεραντζέαν ἔβλεπεν εκ τὸ δένδρον ἐκεῖνον,
Ὡς ἄνθρωπος ἀναίσθητος, παραπεφρονημένος,
Καὶ τὸ δακτυλιδόπουλον εἰς τὸ νεράντζι δώσει.

Λυκονέραντζον, apud eundem Agapium cap.45.

Νεραντζόζουμον, *Succus mali Medici*, apud eundem cap.199.

ΝΕΡΒΟΣ, *Nervus*. S. Chryſoſtomus in Acta Apoſt. ſerm. 35. ἠσφαλίσατο, φησὶν, εἰς τὸ ξύλον, ὡς ἄν εἴποι τις εἰς τὸ νέρβον. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Nervus*.

ΝΕΡΕΔΙΤΑΡΙΟΣ, *Hereditarius*, apud Scholiaſtem Baſilic. to.1. p.756. to.2. p.55. 79. 114. &c. Et in Gloſſis Labbeanis non ſemel. Vide ſuprà in N.

ΝΕΡΟΝ, *Aqua*. Gloſſæ Græcobarb. ὕδωρ ἄθροισιν καὶ συλλεκτὸν νερὸν συρρεόμενον καὶ συναγόμενον. Videtur formata vox ex ναρὸν, quæ ὑγρὸν ſonat, ut eſt apud Auctorem Etymologici in Ναρόν. Apophthegmata Patrum in Joanne Colobo n.7. καυκάλιον τοῦ νεροῦ. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap.9. Σκλαβηνιστὶ Βερούτζη, ὅ ἐστι βράσμα νεροῦ. Anonymus de Locis Hieroſol. cap. 15. καὶ εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ σπηλαίου εἶναι ὁ τόπος, ὅπου ἔχωσεν ὁ Σαλωμὼν τὸ νερὸν, ὅπου ἔλουσε τὸν Χριστόν. Νέρον καμπινέας, *Succus tuſſilaginis*, apud Myrepſum de Antidot. cap.505. Orneoſophium pag.247. ὀφείλεται τὸ νερὸν πολλά. Pag.250. λαβὼν μετὰ τοῦ νεροῦ ἀγελοσφίδα. Proverbia ſeu Dicta vulgaria MSS. ὡς εὗρες τὸ νερὸν, φάγε τὸ λαγόν. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. ὅταν διψᾷ ἡ αὐλή σου, ἔξω νερὸ μὴ χύνῃς. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ χιόνι καὶ νερὸν, μαζωχόνται χαλάζι.

Occurrit paſſim. De vocis origine vide Salmaſium ad Hiſt. Auguſt. pag.311. & ad Solinum pag.1298. Adde Gloſſ.med.Lat.in *Nero*.

Νερούτζικον, *Parum aquæ*. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ημᾶς δὲ τὸ νερούτζικον μετὰ τοῦ πινακίου.

Νεροκάνατον, *Aqualis*, Ὑδρία.

Νεροκάρδαμον, *Aqua ſeu ſuccus Naſturtij*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.190. σιον, τὸ νεροκάρδαμον. Occurrit apud Myrepſum in Sect. de Droſatis cap.52.

Νεροκυβάλισμαν, *Scaturigo aquæ*. Anonymus MS. de Amoribus Callimachi & Chryſorrhoes:

Καὶ τὸ νεροκυβάλισμαν ἔπαυσεν ἀπὸ τότε.

Νεροκράτι, *Olla cuprea aquæ*, apud Cruſium in Turco-Græcia pag.255.

Νερολαῖνον, *Luteo*, λωτὴρ, Portio.

Νερολόγιον, *Clepſydra*, Κλεψύδρα.

Νερόμυλος, *Molendinum aquarium*, ὑδρομύλιον.

Νεροποντία, *Tempeſtas*, ſeu potiùs *undarum exundatio*. Theophylactus Hierodiac. Homil. 7. ὕστερον ἀπὸ σεισμοὺς καὶ νεροποντίας ἐτράπη καὶ ἔγινε καθὼς εἶναι ταυτῷ.

Νεροσέλινον, *Apium aquaticum*, apud Myrepſum ſect. de Droſatis num.52. Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

Κ᾽ ἀπὸ τὰ νεροσέλινα ἔβαλαν γιαμαρικια.

Neophytus in Gloſſ. Jatric. MSS. Σίον τὸ ἐν ὕδασι, τὸ νεροσέλινον.

Νεροφίδιον, *Serpens aquaticus*, *Natrix*, Ἐνυδρίς. Gloſſæ MSS. in Batrachomyomach. Homeri: ὑδρομέδουσα, νεροφίδι. Rurſum: ὕδρος δ᾽ ἐξαίφνης, νεροφίδι. Vide Bellonium lib.1. Obſervat. cap.31.

Νεροΐδια, Ἑσπιὰς, in Gloſſis MSS. ad Plutum Ariſtophanis.

Νεροφόρος, *Aquarius*, Ὑδροφόρος.

Νεροφόρον, pars Balnei in qua lavari ſolent qui eò contendunt, *Labrum*. Theophanes an.8. Anaſtaſij. Ὀλύμπιος δέ τις Ἀρειανὸς ἐν τῷ Ἑλενιανῶν βαλανείῳ δεινὰς βλασφημίας, ἰλεεινῶς ἐν τῷ νεροφόρῳ τέθνηκεν. Martyrium S.Patricij Epiſcopi Pruſæ num.7. ubi de Thermis Urbis: ὁ δὲ ὅσιος Πατρίκιος εἰσελθὼν ἐν τῷ ζέματι, ὡς εἰς νεροφόρον ἐνήχετο, ὥρας δὲ πολλῆς διελθούσης καὶ μηδὲν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ζέματος καταβλαβέντος.

Νεροχύτης, eâdem, ut videtur, notione. Gloſſæ Baſilic. χειστεία, οἱ νεροχύται. Locus luxatus, qui emendari poteſt ex Harmenopulo lib.2. tit.4. §.91. τὸ μὴ ἔχοντα ἐν αὐλῇ χειστήρια, βουλόμενον δὲ χαλασκάσαι πρὸς τῷ ἐπικοίνῳ τοῦ γείτονος τοίχῳ, χρὴ ποιεῖν εἰς τὰ ἑαυτοῦ μέρη τοῦ ἐπικοίνου τοίχου, πρὸς τοῖς γινομένοις χειστηρίοις τοῖχον ἐγχώριον. Et §.96. τὸ θέλειν ἀπὸ ὑπερῴου χειστηρίου χαλασμὸν ὑπόνομον ἐπίπεδον ποιῆσαι, &c. Legendum igitur, χειστεία, οἱ νεροχύται, *Locus in quem aqua effunditur*.

Νερουλὸς, *Aquaticus*, *Aquoſus*, Ὑδραλικὸς, Ὑδραλέος. Νερουλιάζειν, Νερώνειν, *Diluere*, ὑδριάνειν, ὑδατοῦν.

Νερουλιαλικὸς, *Aquoſus*, apud Agapium in Geoponico cap.129.

Νερουλικὸς, *Aquoſus*, *Aquis abundans*. Gloſſæ Græcobarb. τόποι δασεροὶ, ἢ νερουλικοὶ, ὅπου ἔχουν πολλὰς βρύσες.

ΝΕΣΑΔΑ, ῥιγοπύρετος, *Rigor febris*. In Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.1673.

ΝΕΣΠΟΥΡΑ,

ΝΕΣΠΟΥΡΑ, *Meſpilum*, Μέσπιλον. Νεσπυριά, *Meſpilus*, Μεσπίλη, Ἀρωνία. Νέσπολαξ eâdem notione apud Agapium Cretenſem in Geoponico c.126.

ΝΕΤΖ, Ἀραβιστὶ, τὸ ἄκορον. Ita Gloſſæ Saracenicæ MSS. *Acorum*, de quo Botanici.

ΝΕΥΡΑ φοίνιξ, Prophetis, *Abrotonum*, apud Interpolat. Dioſcorid. c. 434.

ΝΕΥΡΙΚΟΝ, *Thoracomachus*, *veſtimentum coactile*, quo utebantur milites vice thoracis, noſtris *Gambeſo*, de qua voce, ut & de ejuſmodi veſte militari, plura congeſſimus in Gloſſ. med. Latinit. Illud porrò ſic deſcribitur à Scholiaſte Thucydidis: πῖλος, τὸ ἐξ ἐρίων πηκτὸν ἔνδυμα, ὥσπερ θωράκιόν τι, ὑπὸ τὰ στήθη, ὃ ἐνδυόμεθα. Leo cap.6. num. 36. & Conſtantinus Porphyrog.in Tacticis p.5. στολὰς δὲ ἄχον οἱ τοιοῦτοι ψιλοὶ στερεὰς (ἰσχυράς) καὶ πιλὰς ἀντὶ κλιβανίων καὶ λωρικίων. Νευρικὰ verò dicta videntur, quòd ex nervis, bovinis fortè, confecta eſſent. Philippus Pigafetta ad Leonis Tact. cap. 5. *Le armature dunque dal Imperatore nomate Neurica, & di corno poſſono intenderſi in una maniera tale. Si poſſono etiandio fare di cuoio cotto di Bufalo, che ſono forti, & di pelli di Crocodillo, & ſi come favoleggiano i noſtri Romanzi, di ſcaglie di ſerpenti. Si fanno ancora le zappe di feltro ben cucite, overo imbottite di lana, ò di bambagia, le quali reggono un colpo di ſaetta.* Leo in Tactic. cap.5. num.4. νευρικὰ τὰ ἀπὸ κενδύκλων, τὰ ἀπὸ κενδύκλων διπλῶν ῥαπτόμενα, καὶ αὐτὰ ἀντὶ λωρικίων τοῖς μὴ ἔχουσι σιδηρᾶ. Idem cap.6. num. 8. καὶ στιβάρια, ἢ σιδηρᾶ; ἢ ἀπὸ κενδύκλων, ἤγουν νευρικά. Rurſum cap.19. §.13. οἱ δὲ μὴ ἔχοντες λωρίκια ἢ κλιβάνια, πάντως φορείτωσαν τὰ λεγόμενα νευρικὰ, ἅπερ ἀπὸ διπλῶν κεντούκλων γίνεται. Idem Conſtantinus in Tactic. pag.11. περιτραχήλια ἀλυσιδωτὰ σιδηρᾶ ἐνδεδυμένα ἔσωθεν μετὰ κενδύκλων καὶ ἔξωθεν νευρικὰ τὰ ἀπὸ κενδύκλων διπλῶν γινόμενα, καὶ αὐτὰ ἀντὶ λωρικίων. Mauricius in Strateg. lib.2. cap.2. χρὴ κονία, ἤγουν νευρικὰ ἀπὸ κεντούκλων πλατέα ἔχειν, ἔχοντα μανίκια φαρδέα ἐπενδύσαι αὐτούς. Ubi pro κονία, legendum γονία, *Gunnas*, de quibus in Gloſſ. med. Lat. Denique Theophanes an. 17. Heraclij: ἀλλὰ φορῶν τὰ καταφρακτάρικα, ἤ ὁ βλάπτηται. Ubi Codd. alij habent κατάφρακτα νευρικά.

ΝΕΦΑΛΟΝ, pro Νεφέλη, *Nubes*. Vide Georgij Contaris Hiſtor. Athenar. lib.8. initio, & Maximum Cythæreum in Synaxar.25.Sept.i.Maij,&c.

ΝΕΦΑΡΙΟΣ, *Nefarius*. Νεφάριος γάμος, apud Harmenopulum lib.4. tit.6. §.80. *Nefariæ*, *Inceſtæ nuptiæ*. Vide Balſamonem ad Can.17. Ep.1. S.Baſilij ad Amphiloch.

ΝΕΦΕΚΑΗ. Vide ὄξος.

ΝΕΦΕΛΗ, Græcis hodiernis dicitur *tertium ex tribus velis, quo ſacra dona conteguntur in ſacra Liturgia*, diſcus nempe in quo ea reponuntur, & calix in quo vinum ſeu Sanguis Chriſti, quod aliis ἀήρ nuncupatur & in Liturgia Chryſoſtomi, uti quoſdam Codices loco iſtius vocis, Νεφέλη, præferre monet Goarus p.121. ubi ratio nominis exponitur: νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς.

Νεφέλη, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶν αἰθάλη θείου.

Νεφέλη μέλαινα, in iiſdẽ Gloſſ. ἐστὶν αἰθάλη καὶ χυνάδιος.

Νεφέλη, *Vitium oculi in accipitre*. Demetrius Conſtantinopol. lib.1. Hieracoſophij c.48. ταῖς ἐπὶ πολλοῖς γινομέναις αὐτοῖς ἐν ὀφθαλμοῖς ἱεράκων παρεμποδίσεις εἰς τὸ ὁρᾶν, οἱ μὲν νεφέλας καλοῦσι, οἱ δὲ λευκώματα.

Νεφέλαι, Heſychio, φαρὴ, ἱμάτια. Gregorius Nazianzen. Orat.11. ἐσθῆτος περιῤῥέουσας καὶ διαφανεῖς πολυτέλεια. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Nebula*.

ΝΕΦΕΡΑ, *Centaurium magnum*, apud Interpolat. Dioſcor. cap.413.

ΝΕΦΟΔΙΩΚΤΑΙ, *Tempeſtarij*, de quibus in Gloſſ. med. Lat. in hac voce. Synod. in Trullo c.61. καὶ οἱ τύχην καὶ εἱμαρμένην καὶ γενεαλογίαν φωνοῦντες, καὶ οἱ λεγόμενοι νεφοδιῶκται, καὶ γοητευταὶ, &c. Vide ibi Balſamonem.

Νεφομαντεία, ſeu διὰ τῶν νεφῶν μαντεία, tum primum à neſcio qua muliere Anthuſa vocatâ inventa, & nota ſub Leone M. ut Auctor eſt Damaſcius apud Photium p. 1042. neſcio an alia ab ea quam ἀεροσκοπίαν vocant Liber apocryphus Enoch, & Schol. Homeri Iliad. α. ἀερομαντείαν, Nicephorus Gregoras ad Syneſium de Inſomniis p.412.

ΝΕΦΟΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶ σκύτος ὑδάτων, καὶ αἰθάλη, καὶ αἰθαλωμένη ὕδατος, καὶ συμπλακομένη.

ΝΕΦΡΑ, *Lumbi*, *Renes*, νεφροί.

ΝΕΦΡΙΟΝ, *Elaphoboſcum*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap.485.

ΝΕΦΥΔΡΙΟΝ, *Nubecula*, apud Cedrenum in Juliano: νεφύδριόν ἐστι. παρέρχεται.

ΝΕΧΙΔΡΑ, τὰ χλωρὰ ὄσπρια, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Legumina viridia*.

ΝΕΩΡΙΣΙΟΣ λιμὴν, ſic dictus quibuſdam Scriptoribus Portus Juliani Imp. in Urbe Conſtantinop. quẽ alij nudè Νεώριον vocant. Theophanes an.3. Leontij: τὸν λιμένα ἐν ΚΠόλει τὸν Νεωρίσιον λιμένα ἐκκαθαίρεσθαι. Ubi Paulus Diaconus & Anaſtaſius *Neoreſium* pariter habent. Antiquitat. Conſtantinopolit. ὅτι δὲ ὁ κάμηλος φέρουσα βοῦς χαλκῆ παμμεγέθης θαυμά τι, ἅπερ μέχρι μίμνει ἐν τῷ Νεωρισίῳ λιμένι καλεταται. Vide Theophan. pag. 323. & noſtram Conſtantinopol. Chriſtianam lib.2. p.60. Ita porrò Byzantij ſolebant voces inflectere. Nam apud eundem Theophanem Προκλιανίσιος λιμὴν, an.4. Pogonati: Νικομηδήσιος κόλπος, *Nicomediæ portus*, anno 7. Rhinotmeti, appellatur, ubi Codd. alij habent Νικομηδήσιον, & Νικομήδειον: Ἰουλιανίσιος λιμὴν an.10. ejuſdem Rhinometi. Κεντηναρήσιος πύργος, apud eundem p. 317. Apud Auctorem Etymologici, νεώρια, ἡ τῶν ὅρμων περιβολή.

ΝΕΩΚΑΓΚΕΛΛΟΣ. Vide in Κάγκελλος.

ΝΕΩΚΟΡΟΣ, *Æditaus*, *Oſtiarius*, Gradus Eccleſiaſticus. Theoſterictus in Vita S.Nicetæ Confeſſ. n.5. καὶ ἀποκάρας τοῦτον τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς ἄλλον τὸν Σαμουὴλ, ἐκδοῦλον ἐποίησε, τὴν τοῦ Νεωκόρου τιμὴν τελῶν αὐτὸν τάξιν δουλεύειν δὲ ταύτην ἐν πάσῃ εὐλαβείᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ. Vide Gloſſ.med.Lat.in *Æditaus*, & *Oſtiarius*.

Cæterùm nemo neſcit quàm variæ ac diverſæ ſint Eruditorum ſententiæ ſuper voce Νεωκόρος, quæ crebriùs occurrit in Græcarum Urbium nomiſmatis: ac præſertim, Adolphi Mecherci de Linguæ Græcæ pronuntiat. cap. 14. Seldeni ad Marmora Arundeliana pag. 166. 1. Edit. Anton. Auguſtini Dialogo 5. Santamantij in Julio; & aliorum. In qua quidem controverſia Litteraria neſcio an judicium meum liceat interponere, hîcque exarare quid ſentiam. Ac primùm, ne longiùs ab inſtituto deflectam, conſtat Νεωκόρους, Dianæ potiſſimum, dictas Urbes Græcanicas: quod in primis teſtatur nummus Caracallæ, in quo ſcriptum ΕΦΕΣΙΩΝ ΔΙΣ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ. Præterea S. Lucas in Act. Apoſtol. cap. 19. καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον, φησὶν, Ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος, ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν Νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδος, καὶ τοῦ διοπετοῦς. Iſidorus Peluſiota apud Georgium Hamartolum in Chronico MS. in Theodoſio M. ὅπερ δὴ καὶ τῆς Ἀρτέμιδος πρός τινα φησὶν ὁ μέγας Ἰσίδωρος, Ἐπειδήπερ ἠθέλησας μαθεῖν τί τις ὢν οὐκ οἶδε τὴν Ἐφεσίων πόλιν Νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδος, καὶ τοῦ Διοπετοῦς, &c. Sed an Diana Epheſia hîc intelligatur, ut dubitem, facit, quòd ipſa Urbs Epheſus Νεωκόρος

κόρος in nummis cum temporis nota extitiſſe dicatur: verbi gratiâ, A. aut B. aut Γ. & Δ. quæ literæ πρῶτον, δὶς, τρὶς & τετράκις ſonant: adeo ut nullam præ cæteris Græciæ Urbibus, in Νεωκόρου titulo prærogativam habuerit, cùm alias Græciæ Urbes eodem donatas in nummis ab iis cuſis paſſim legamus, ita ut perinde Templi Dianæ Νεωκόροι fuerint: vel certè Templum Dianæ Epheſinæ, commune totius Græciæ Templum fuiſſe dicendum eſt, ſi quidem illius Νεωκόροι interdum fuerint Urbes aliæ ab Epheſo, de qua quidem re ſilent Scriptores. Ubinam igitur iſtiuſmodi commune Græcorum Templum Dianæ extiterit, neſcio an alius tradiderit, præter Phlegontem Trallianum de Mirabilib. pag. mihi 69. ubi ait Naupactum vel Naupacti, fuiſſe commune Templum Græcorum: Ἀκούσαντες δὲ τῶν λόγων τούτων (Oraculi Apollinis Pythij) τὸ μὲν ἐπιστρατεῦσαι ἐπί τινα τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ κατοικούντων, ἀπέγνωσαν τὸ παράπαν· ἀναζεύξαντες δὲ ἀπὸ τῶν προειρημένων τόπων, παρεγένοντο ἐπὶ Ναύπακτον τῆς Αἰτωλίας, ὃ ἐστιν ἱερὸν κοινὸν τῶν Ἑλλήνων, εὐτρεπίζοντες θυσίας δεκατεῖας, ἀπαρχάς τε ἐξ ἔθους, &c. Quo loco fortè legendum, οὗ ἐστιν, &c. *Ubi*, quomodo vertit Interpres. Naupacti igitur extitit Templum commune totius Ἑλλάδος, cujus Νεωκόροι cæteræ Civitates ſubinde eligebantur: ex qua quidem functione magnam ſibi adeo gloriam comparari exiſtimabant, ut ſuis nummis inſcribi juberent quoties id objiſſent muneris. Jamverò Naupacti, præter Neptuni Templum, aliud extitiſſe Dianæ dicatum, teſtatur Pauſanias in Phocicis, ſub fin. ubi ita deſcribitur marmoreæ Deæ Statua quæ in eo colebatur: Ἔστι δὲ καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος, καὶ ἄγαλμα λευκοῦ λίθου· σχῆμα δὲ ἀκοντιζούσης παρέχεται, καὶ ἐπίκλησιν εἴληφεν Αἰτωλή.

At cur Naupacti potiſſimùm culta fuerit Diana, videtur idem indicare Pauſanias in Meſſeniacis pag. 141. ſcribens Meſſenios peculiari Religione coluiſſe Dianam cognomento Λαφρίαν, húncque cultum ac ceremonias hauſiſſe primùm à Calydoniis, apud quos illa eodem cognomine colebatur, cùm Naupacto ab Athenienſibus acceptâ, Ætolis eſſent finitimi. Ejus verba ſunt: Καλυδωνίοις ἡ Ἄρτεμις (ταύτην γὰρ θεῶν μάλιστα ἔσεβον) ἐπίκλησιν ἔχει Λαφρία· Μεσσηνίων δὲ οἱ λαβόντες Ναύπακτον παρὰ Ἀθηναίων (τηνικαῦτα γὰρ Αἰτωλίας ἐγγύτατα ᾤκουν) παρὰ Καλυδωνίων ἔλαβον· τὸ μὲν τῆς Λαφρίας ἀφίκετο ὄνομα ἔς τε Μεσσηνίους καὶ ἐς Πατρεῖς Ἀχαιῶν μόνους. Cùm ſcilicet, ut idem Scriptor proſequitur, Epheſiam Dianam Urbes propè cunctæ eodem celebrent cognomine, & privatim viri omnes præ cæteris hanc colerent: tum quòd ab Amazonibus fanum illius cum ſimulacro dedicatum fama eſſet, tum etiam propter Templi celebritatem & magnitudinem, deinde etiam propter Epheſiorum Civitatis ſplendorem, & ipſam poſtremò Deæ claritatem: unde non mirum ſi in nummis aliis quàm Epheſinis, Diana Epheſina occurrit, quod doctè probat Falconerius in Diſſertatione de Nummo Apamenſi. Atque hæ quidem Epheſinæ Dianæ prærogativæ cæterarum Urbium Græciæ cultum in hoc celeberrimum Templum transferre debuerant, niſi vel communis obſtitiſſet conſenſus, quo Dianam Calydoniorum, qui ταύτην τῶν θεῶν μάλιστα ἔσεβον, ut ait Pauſanias, Naupacti à Meſſeniis, ex quo Urbs illa in eorum poteſtatem venerat, ſummâ cultam Religione, à cæteris pariter Græciæ populis hîc coli decretum fuiſſet, atque adeo ut commune Græciæ ἱερὸν deinceps haberetur. Nec obſtat quòd Dianam Naupactenſem Αἰτωλὴν appellatam alibi dicat Pauſanias, hîc verò Λαφρίαν, cùm poſtremum hoc cognomen à Calydoniis, illud verò à regione in qua colebatur hauſerit. Videat & decernat Lector Eruditus, an hæc probabilis videatur conjectura, quam hîc, licet fortè extra argumentum operis, proponere viſum eſt operæ pretium, cùm hanc nemo eorum ni fallor, qui de re nummaria commentarios ediderunt, hactenus attigerit.

ΝΕΩΤΕΚΟΣ, *Adoleſcens*, pro νεώτζικος, de qua voce, ſuprà. Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. num. 10. εἶπεν τῷ βασιλεῖ, Ἔχω νεώτεκον ἐμπειρότατον καὶ ἀνδρεῖον εἰς τοὺς ἵππους, ὃν ἀγαπᾷ ἡ βασιλεία σου.

ΝΕΩΤΕΡΙΚΟΙ, *Seditioſi*, *Qui res novas moliuntur*, apud Harmenopul. lib. 6. tit. 7. §. 9. 10.

ΝΗΛΑΤΡΟΝ, τὸ ἐρυθρὸν, in Gloſſis Jattricis Græcobarb. MSS. *Nil atrum*. Vide Matth. Silvaticum.

ΝΗΜΑ, *Veſtis*. Νήματα βλαττία, apud Nicetam Choniatem. Nomocanon Cotelerianus num. 500. εἴ τις τοῦ πλησίον αὐτοῦ φακεώλιον, εἴτε μανδύλιον, εἴτε νῆμα, ἢ ἕτερον τῶν βίῳ ἀποκλέψῃ, &c. Scitum quid ſit νῆμα Græcis.

ΝΗΜΑΝ, *Aqua*. Prochoprodromus in Hegumenum: ex MS.

> Ἄπελθε, φθάσει τὸ θερμὸν, δὸς νῆμαν τοῖς πατράσι.

Vide Νῆμα.

ΝΗΡΕΣΜΑΧΛΕΒ, in Gloſſis Jattricis Græcobarb. MSS. ἰδὲ κίτρινον, ὥσπερ ἀλευρότης φάσκει ἔξινον. ἀπὸ φρικῶν πολὺ ἐρχομένων ἄλευρον. Videant Botanici ſi quid ex his expiſcari poſſint.

ΝΗΡΙΟΝ, Νηριάδειον, *Delphinium*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 489.

ΝΗΡΟΝ, *Melanthium*. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. Νηρὸν, τὸ μελάθι.

ΝΗΣΑΝΤΖΗΣ, Dignitatis genus apud Turcos. Hiſtoria politica pag 42. ἅμα δὲ τὸ ἐλθεῖν, ἐποίησε τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ, — καὶ τὸν Καϊμακαμίεν, τὸν πρῶτον Νησάντζην.

ΝΗΣΙ, *Inſula*, Νῆσος. Νησάκι, & Νησίτζιν, pro νησίδιον. Anonymus MS. de Nuptiis Callimachi & Chryſorrhoes:

> Βλέπεις ἐκεῖνον τὸν καλὸν τὸν ἔμορφον τὸν τόπον,
> Τὸ καλοξενοχάραγον ἐκεῖνο τὸ νησίτζιν.

Rurſum:

> Καὶ τὸ νησίτζιν τὸ καλὸν τὸ εὔμορφον ἐκεῖνο.

ΝΗΣΙΟΝ, *Anas*, νῆσσα, apud Myrepſum de Antidotis cap. 291.

ΝΗΣΣΑΡΙΟΝ, *Anas*, νῆσσα, in Lexico Gr. MS. Reg. in Epimeriſmis MSS. Herodiani, & apud Moſchopulum. Anonymus MS. de Avibus: Νησσάριον, πτηνὸν πολέμιον καὶ λιμναῖον, &c. Vide Νησίον.

ΝΗΣΤΕΙΑΙ, & Νηστεῖαι ἅγιαι, dictæ Græcis κατ' ἐξοχὴν *Dies Quadrageſimæ*. Hinc apud Scylitzem in Conſtantino Porphyrogenito, πέμπτη ἑβδομὰς τῶν ἁγίων νηστειῶν, quæ Latinis *Quarta* eſt. Nam Græci Jejunium Quadrageſimæ auſpicantur die Lunæ poſt Dominicam τῆς ἀποκρέω, ſeu Quinquageſimæ, aliter ac Latini, qui hanc Mercurij die incipiunt, quæ iiſdem Græcis πρώτη τῶν ἁγίων νηστειῶν appellatur. At Latinis prima Quadrageſimæ Hebdomas, ea eſt quæ hanc ſubſequitur. Palladius in Vita Chryſoſtomi pag. 82. οἱ τῷ Ἰωάννῃ σπεύδοντες ἐπίσκοποι, ἰσάριθμοι τῆς ἁγίας νηστείας, προσῆλθον τῷ βασιλεῖ, &c. Leo Grammaticus pag. 498. ἦν δὲ τῶν νηστειῶν ἑβδομὰς πέμπτη. Occurrit paſſim. Vide Παραίβασις.

Aliæ præterea ſunt apud Græcos Νηστεῖαι ſeu *Jejunia*, quæ recenſetur à Balſamone in Reſponſo 53. & in Epiſt. de Jejuniis n. 3. & ad Interrogat. Monachor.

chor. in Nomocanone Coteleriano n. 429. & ſeqq. apud Panagiotam in Catechiſmo Ruſſorum ſeu Græcorum pag. 107. &c. De quibus agunt etiam Allatius lib. 3. de Conſenſ. utriuſque Eccleſiæ cap. 9. n. 3. Goarus ad Euchologium pag. 207. Quareſinius, & & alij paſſim. Ea verò jejunia ſunt,

Νηστεία, *Jejunium* τῶν Ἀποστόλων, ſeu ante Feſtum SS. Petri & Pauli, de quo Balſamon in Reſponſo 53. in Epiſt. de Jejuniis num. 3. 22. Nomocanon Cotelerianus num. 429. Iſaacus Monach. in Computo pag. 392. &c. Cur porrò iſtud jejunium inſtitutum fuerit, ſic tradit Panagiota: ταύτην (νηστείαν) τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τὴν ὁποίαν ἀρχίζει ἡ ἐκκλησία μετὰ μίαν ἑβδομάδαν τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς· καὶ λέγεται τῶν Ἀποστόλων διὰ τὴν ἀφορμὴν τούτην διά τι εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον οἱ Ἀπόστολοι ἐνηστεύσασι, πεμπόμενοι εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, καθὼς φαίνεται εἰς τὰς Πράξεις αὐτῶν, &c. ιγ'. γ'.

Νηστεία τοῦ Προδρόμου, *Jejunium ante feſtum S. Joannis Bapt.* quod octo dierum eſſe ait idem Nomocanon num. 430. ut & Panagiota.

Νηστεία τῆς Θεοτόκου Κοιμήσεως, *Jejunium ante Aſſumptionem*, quod à 1. Auguſti initium ducit, ut eſt in eodem Nomocanone num. 431. & apud Panagiotam. Laudatur à Lambecio lib. 8. de Bibl. Cæſar. Libellus Anonymi, περὶ νηστείας τῆς ὑπερενδόξου Θεοτόκου, καὶ ὅτι χρὴ ταύτην φυλάττειν, ὡς ἔνθεσμον. Vide Balſamon. in Epiſt. de Jejuniis num. 3. 22. & Panagiotam.

Νηστεία πρὸ τῆς Ὑψώσεως, *Jejunium ante exaltationem S. Crucis*, dierum 8. non tamen ex neceſſitate, in eodem Nomocanone n. 432. apud Panagiotam, &c.

Νηστεία denique ἡ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, de quo Jejunio pluribus agimus in verbo τεσσαρακονθήμερον. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Quadrageſima*.

ΝΗΣΤΙΚΑ'ΔΑ, *Jejunium*. Gloſſæ Græcobarb. ἀγευστίας, ἀτροφίας, νηστείας, νηστικάδας, ἀφαγίας.

ΝΗΣΤΙΚΑ'ΡΗΣ, *Jejunator, Jejuniis incumbens*, Νηστευτής. Franciſc. Richardus in Clypeo fidei part. 1. pag. 387. καὶ ὁ κύριος Ἰησοῦς πλέα νηστικάρης ἦτον.

ΝΗ'ΤΟΣ, vox formata, ut videtur, ex Lat. *Netus*, & *Nere*. Vita S. Theophanis Confeſſ. num. 12. ἦν δὲ αὐτῷ τὸ διαρκοῦν εἰς κοίτην ψιάθιον εὐτελές, καὶ τρίχινον ἐπικάλυμμα, καὶ πρὸς κεφαλὴν αὐτοῦ λίθος. οὐχ ἐκαυχήσατο νητὸς ἁπαλώτατος εἰς περιβολὴν αὐτοῦ, οὐ κναφεὺς ἐπὶ ἐσθῆτι αὐτοῦ ἐμόχθησεν, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Netorium*.

ΝΙ'ΒΑ, *Nix*, *Nives*, χιών. Heſychius: νίβα, χιόνα, καὶ κρήνην. Suidas: νίβα, χιόνα. Vox veteribus Græcis nota.

ΝΙ'ΒΓΕΙΝ, *Lavare*, *Abluere*, pro νίπτειν. Gloſſæ Græcobarb. ἀπονίπτει, καθαρίζει, νίβγει. Nomocanon Cotelerianus num. 505. ὁ νηστεύων εἰς τὸ κοινωνῆσαι, καὶ νιβόμενος εἰσέλθῃ ὕδωρ ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, μὴ ἀποστραφῇ τῆς κοινωνίας.

ΝΙ'ΔΙΟΝ, νίφις, *Flos Rhododaphnes*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. νίδιον, τὸ τῆς ῥοδοδάφνης ἄνθος, λέγεται καὶ νίφις.

ΝΙ'ΚΑ, Acclamatio Populorum Imperatoribus fieri ſolita, quâ iis Victorias adprecarentur. Theophanes an. 5. Juſtiniani: τούτῳ τῷ ἔτει — γέγονεν ἡ λεγομένη Νίκα ἡ ἀταξία. In Synodi acclamatione ſub Mena Act. 4. νίκα ἡ πίστις τοῦ Βασιλέως. In Act. 5. νίκα ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, νίκα ἡ πίστις τοῦ Βασιλέως, νίκα ἡ πίστις τῆς Αὐγούστης, — Ἰουστῖνε Αὔγουστε, *Tu vincas*. — ἡ Τριὰς ἐνίκησε, — ὁ σταυρὸς ἐνίκησε. Theophanes ibid. ἔτη πολλὰ, Ἰουστινιανὲ Αὔγουστε, τοῦ βίνκας. Ubi apud Alemannum in Notis ad Procop. Arcana, *Tu vivas*. Sed perperam. Idem in Tiberio an. 1. Ἀναστασία Αὐγούστα, τοῦ βίνκας. Auctor Incertus poſt eundem Theophanem pag. 432. καὶ ἀνέκραζεν ὁ λαὸς ἀπὸ τῶν τειχῶν, Σταυρὸς ἐνίκησεν. In nummo Theophili Imp. à nobis delineato in Famil. Byzant. ΘΕΟFILE AVGOVSTE TV NIKAS.

ΝΙΚΑ'ΡΙΟΝ, pars poſtica nomiſmatum Auguſtorum, in quibus Νίκη, ſeu *Victoria*, ferè ſemper effingitur. Cedrenus in Theodoſio M. pag. 322. ἐν τοῖς νικαρίοις τοῦ νομίσματος ὑποκείμενα Ῥωμαϊκὰ γράμματα, ΚΟΝΟΒ, δηλοῦσι ταῦτα, &c. Vide noſtrum Syntagma de Conſtantinopol. Impp. nummis.

ΝΙ'ΚΗ, *Merces*, *Lucrum*. Nomocanon Cotelerianus num. 85. οἱ ἱερεῖς οἱ ζητοῦντες νίκην ἐπιταφιασμοῦ ὡς Ἰούδας κρίνονται.

ΝΙΚΗΤΗ'ΡΙΟΣ τοῦ σταυροῦ φωνὴ, *Clamor militaris*, in hæc verba conceptus, Σταυρὸς νενίκηκε, cujus initium à Conſtantini M. viſione ortum habere videtur. Nam apud Scylitzem pag. 840. crux νικητικώτατον σύμβολον dicitur. Leo in Tacticis, cap. 12. §. 69. καὶ κοινῶς μὲν πρὸς τὴν συμπλοκὴν τὴν συνήθη Χριστιανῶν νικητήριον τοῦ σταυροῦ φωνὴν ἀνακράζειν δεῖ: Et §. 106. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τῆς συμβολῆς τοῦ πολέμου μετὰ τὴν φωνὴν τῆς τοῦ σταυροῦ νίκης ἀλαλάζειν δὲ καὶ ὁρμᾶσθαι μάλιστα τοὺς ὄπισθεν, καὶ προθυμοποιεῖν καὶ ἀλλήλους καὶ τοὺς ἔμπροσθεν. Cedrenus in Baſilio pag. 572. καὶ τούτου δοθέντος συνθήματος, ὑπὸ τοῦ ἡλίου τὰς ἀκμὰς ... τος, βοῇ σιδηρᾷ παιανίζοντες, καὶ τὸ, Σταυρὸς νενίκηκε, συμβοήσαντες, ἐπιτίθενται τοῖς ἐχθροῖς, &c. Hauſit à Porphyrogenito in eod. Baſilic. num. 30. pag. 80. Edit. Allatij, ubi tamen voces Σταυρὸς νενίκηκε, omittuntur: habentur verò in Edit. Combefiſij n. 42. Vide Diſſertat. 11. ad Joinvillam pag. 205.

ΝΙΚΟΚΥΡΙΑ, *Subſtantia*, *Facultates*, *Bona*. Gloſſæ Græcobarb. ἐπλήθυνε τὴν οὐσίαν του, ἢ ἐπόλλυνε τὰ καλά του, καὶ κτήματα, ἢ ἐπίτασεν τὰ νικοκύρειά του. Meurſius habet νικύρειά του, contra quàm vocis Lemma. Vox formata ex οἰκοκύριος, *Paterfamilias*, penes quem eſt facultatum domeſticarum cura. Vide οἰκόκυρος, ubi νοικοκυράδας appellari à Stephano Sachlece obſervamus, quas alij οἰκοκυράδας vocant, ſeu *Matresfamilias*. Vide Νοικ.

ΝΙΚΟ'ΛΑΟΣ, Placentæ ſpecies, de qua in Gloſſ. med. Lat. in V. *Panis Nicolaus*. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 52. καὶ μέλι, καὶ κηρία τινὰ, καὶ γάλακτος νεαροῦ στάμνιον, καὶ Νικολάους παμμεγέθεις ἄρτους δέκα καθαροὺς καὶ θερμοὺς, &c. Gloſſæ Jatricæ ex Cod. Reg. 1047. Νικόλαοι φοίνικες. Euſtathius Od. Σ. καὶ τοὺς Νικολάους μελιπήκτα, οὓς τινες ὁμωνύμως ἀνδρὸς ... παραλαλοῦσι τινες.

ΝΙ'ΜΑ, *Aqua lavandis manibus*. Vide Typicon S. Sabæ pag. 87. & ſuprà in Νῆμα.

ΝΙ'ΝΙΟΝ, *Pupa*. Gloſſæ Lat. Gr. *Popus*, Νίνιον. Zonaras in Theophilo: τὸ δὲ παρακεκομμένον ἐκεῖνο ἀνθρωπάριον τὰ θεῖα θεασάμενον ἐκτυπώματα, τί ταῦτα ἤρετο τὴν Βασίλισσαν; ἡ δὲ ἀφελῶς πως πρὸς ἐκεῖνο εἶπε, ταῦτα τὰ καλά μου νινία. Continuator Theophanis lib. 3. n. 5. συντριβόμενος δὲ καὶ τὴν τῶν σεπτῶν εἰκόνων προσκύνησιν, οὕτω δὴ ἁπαλὰ φρονοῦσα καὶ λέγουσα, ὡς νινία πολλά ἐστι αὐτῇ κατὰ τὸ κιβώτιον. Adde n. 6. & Symeon. Logothetam in Theophilo n. 7. Theophanes Cerameus Homil. 20. rem eandem enarrans, ἡ δὲ ἁπλοϊκῶς οὕτω καὶ παιδικῶς, ταῦτά εἰσι τὰ καλά μου παιδία, φησίν. Hinc emendandus videtur Anonymus de Tuenda Urbe obſeſſa, MS. λέγεται γὰρ καὶ τὴν μεγάλην Καισάρειαν διὰ τῶν ὑπονόμων ληφθῆναι· τῶν γὰρ Περσῶν χρονίᾳ πολιορκίᾳ περὶ αὐτὴν ἐκτριβέντων, καὶ ἤδη ἀναζεύγνυσθαι μελλόντων, νινάριον διὰ τῶν ὑπονόμων ἀπὸ τῆς πόλεως πρὸς τοὺς Πέρσας εἰσέφρησεν. Ubi legendum indubiè νινάριον, aut νινάριον, *Pumilio*, ut qui ad Cuniculos ſubeundos maximè eſſet idoneus.

ΝΙ'ΟΣ, pro Νέος, *Juvenis*, *Adoleſcens*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

> Ταρκάσια πλουσιόκαμωτα ἦτον ὁ νέος ζωσμένος.

Infrà:

> Μὲ δύο νέους γὰρ ἔφθασεν ὁ βασιλεὺς ὁ Νέος

ΝΙΠΤΗΡ, ita appellatur Græcis *Lotio pedum* quæ fit Feriâ quintâ Hebdomadæ majoris. Deſcribitur in Euchologio pag. 745. Ἀκολουθία τοῦ θείου καὶ ἱεροῦ νιπτῆρος. Laudatur præterea Theophili Archiepiſcopi Alexandrini λόγος εἰς τὸ μυστικὸν δεῖπνον, καὶ εἰς νιπτῆρα τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πέμπτῃ. In Typico MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης caput 72. inſcribitur, περὶ τοῦ μέλλοντος γίνεσθαι νιπτῆρος τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πέμπτῃ. In Homericis Centonibus Eudociæ Imperatricis, habetur etiam caput περὶ νιπτῆρος. Adde Codinum de Offic. Palat. cap. 12. n. 1.

ΝΙΠΤΡΟΝ, Græcis eſt *Pelvis*, *Pelluvium*: in Euchologio verò ſumitur pro *Terſorio*, ſeu linteo madido quo quid abſtergitur. Pag. 833. καὶ σπόγγους τεσσάρας, καὶ νιπτρὸν λευκὸν, &c. Pag. 437. καὶ μετὰ τοῦ νιπτροῦ ταύτην (τράπεζαν) καὶ τοὺς κίονας καθαρμόχοντες, &c.

ΝΙΡΙΣ, *Nardus Montana*. Neophytus in Gloſſis Jatricis MSS. ὀρεινὴ νάρδος, ὑπό τινων λέγεται θυλακίτης, ὑπὸ τινῶν δὲ νίρις, φύλλον καὶ καυλὸν ἔχουσα ὅμοιον ἠρίγγι. Vide Νίδιον.

ΝΙΣΚΙΟΣ, *Umbra*, Σκία. Vide ἴσκια. Demetrius Zenus in Batrachom.

Κιοτὰν τὸ λέγει παροιμία, τὸ νίσκιον σου φοβᾶ σε.

ΝΙΣΣΟΣ, *Anas*, Νῆσσα. Nicolaus Myrepſus ſect. 1. cap. 185. in Cod. MS. αἷμα τῆς ξηροῦ νίσσου ἄρρενος ἀνὰ οὐγγ. α.

ΝΙΣΤΙΑ, pro Ἑστία. Gloſſæ Græcobarb. εἰς τὸ πῦρ, εἰς τὸ λαμπρὸν, ἢ εἰς τὴν ἑστίαν, ἢ νιστιὰν, ἢ ἑστίαν. Vide Ἑστία.

ΝΙΣΥΡΙΣ, *Spondylium*, apud Interpolat. Dioſcorid. c. 495.

ΝΙΤΖΕΛΟΣ, *Nigellus*, *Subniger*.

ΝΙΤΖΕΛΟΝ, *Nigella*, apud Myrepſum de Antidotis cap. 439. in MS. in Edito 445. ubi vim vocis exponit, ἤτοι, ὡς οἶμαι, μελάνθιον.

ΝΙΤΖΟΚΟΚΚΟΝ, Κάσταμον, in Gloſſis Jatricis MS. Neophyti, qui hæc addit: ἕτεροί φασι τὸν καρπὸν τοῦ βαλσάμου.

ΝΙΤΡΟΝ, in Gloſſis Chymicis MSS. θεῖον λευκὸν ποιοῦν χαλκὸν ἀσκίαστον· τὸ αὐτὸ ἀφρόνιτρον, καὶ ῥυτίνη γῆ.

ΝΙΤΤΑΙΟΝ. Nicolaus Myrepſus ſect. 1. c. 326. ex Cod. MS. ex edito verò 332. ζεδόαρ, δεσίμου ἢ νιτταίου δέρμα, χαλδαϊκοῦ, σιδίου, ζογχοῦ τοῦ λεπτοῦ, &c.

ΝΙΦΕΑ, *Nymphea*, Arabibus *Nenuphar*. Ἴδλαιον, νιφέας ἔλαιον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Nymphea oleum*. At Ἴδλαιον eſt *violaceum oleum*. Eædem Gloſſæ: Ναφέας, ἰτίας.

ΝΙΨΙΜΟΝ, pro Νίψις. Catalogus Officior. Eccleſ. Conſtantinopol. Allatianus, ubi de Protonotario: καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ὑψώσεως δίδεται νίψιμον τῷ Ἀρχιερεῖ, κρατῶν καὶ τὸ δικήριον.

ΝΝΙ, *Vomer*, Ὕνις, ἀφαλρόπυς.

ΝΟΒΑΤΕΥΕΙΝ, *Novare*, Ἀνακαινίζειν, in Gloſſis Baſilic. Alibi: Ἐνοβάτευσεν, μετεκαίνισεν, ἢ μετέθηκεν.

Ἀνοβατεύτως. Vide Cujac. lib. 19. Obſerv. c. 36.

ΝΟΒΕΛΑ, *Nova*, *Res nova*, Ital. *Novella*, Gallis *Nouvelles*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ τὸ νοβέλα πάθασι, καὶ πῶς ἐντζοπιάστηκαν.

ΝΟΒΙΣΚΟΥΜ, *Nobiſcum*, vel *Nobiſcum Deus*, clamor militaris à Chriſtianis in prœliis inclamari ſolitus, de quo egimus in Gloſſ. med. Lat. in hac voce. Mauricius lib. 2. Strateg. cap. 17. περὶ δὲ τῆς φωνῆς τῆς κατὰ συνήθειαν ποτὲ λεγομένης ἐν τῷ καιρῷ τῆς συμβολῆς, τουτέστι τὸ Νοβίσκουμ, πάνυ ἡμῖν ἀσύμφορον καὶ ἐπιβλαβὲς φαίνεται. Infrà: εἶτα διὰ τὸ αἴσιον καὶ τὸ, Νοβίσκουμ Δέους, τρίτον ἕκαστον μέρος ἐξερχόμενον τοῦ φοσσάτου. Adde lib. 7. cap. 16.

ΝΟΔΑΡΟΣ, *Notarius*, Γραμματικός.

ΝΟΔΟΠΑΚΤΟΝ, *Nudum pactum*, ψιλὸν σύμφωνον, in Gloſſis Baſilic.

ΝΟΔΟΣ, *Amens*. Teſtamentum MS. Salomonis: φρένας ἀποκλέπτω, καὶ καρδίας ἀλλοιῶ, καὶ νωδὸν ποιῶ.

ΝΟΕΒΡΗΣ, Νοέμβρης, Νοέμβριος, *Menſis November*. E. ΚΑΛΑΔ. ΝΟΕΝΒ. in Vet. Inſcript. apud Reineſium pag. 970. Vide Cedrenum in Julio pag. 168. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

Εἶδον τὸν Νοέμβριον ἀπ' αὐτὸν, γεωργὸν ὡς πρὸς τὸ σχῆμα.

ΝΟΕΣ, *Angeli*. Lexicon MS. Cyrilli: Νόες, Ἄγγελοι. Νοῦς τριχῶς λέγεται. Νοῦς Θεὸς, Νοῦς καὶ ὁ Ἄγγελος, Νοῦς καὶ ὁ ἡ μήτρος. Νοερὰ τάγματα, *Intelligentiæ, Angeli*, αἱ ἀγγελικαὶ φύσεις, apud Ephræmium Antiochenum Patr. Νοεραὶ δυνάμεις, apud S. Maximum. Vide Hoeſchelium ad Athanaſium in Vita S. Antonij pag. 132.

ΝΟΙΚΙ, *Locarium*, *Pretium conducta domus*, ἐνοίκιον. Νοικιάζειν, *Locare*, *Conducere*, ἐργολαβεῖν, ἀπομισθοῦν. Νοικιαστὴς, Νοικάτωρες, *Locator*, *Conductor*, ἐργολάβος, ὁ ἐκμισθῶν. Νοικοκύρης, *Herus domus*, οἰκοδεσπότης. Νοικοκυρὰ, *Hera, Domina domus*, οἰκοδεσπότις. Vide οἰκόκυρος.

ΝΟΙΩΝΕΙΝ, *Divinare*, pro οἰωνεῖν. Νοιώστης, *Vates*, *Divinus*, Μάντις.

ΝΟΚΕΡΙΑ, ἡ τύλη, in Gloſſis Jatricis ex Cod. Reg. 190. *Fænugræcum*. In aliis Græcobarb. Νοκερίαν, τύλι.

ΝΟΜΑΡΕΙΤΗΣ. Indiculus Apoſtolorum ex Bibl. Reg. Edit. ab Erudito Coteletio: de S. Bartholomæo: νομαρείτης, ἤτοι λαχάνια φυτεύων. Ubi Cod. al. Πωμαρίτης, quæ Lectio priori videtur præferenda.

ΝΟΜΑΤΙΟΣ, pro Νομάδιος, quæ vox in Baſilic. reperitur, *Paſcens*, *Paſcualis*. Ὁ νομάτιος πῶλος, *Pullus paſcens*, in Antiquitat. Conſtantinopol.

ΝΟΜΕΓΚΟΥΛΑΤΩΡ, Νομεγκλάτωρ, *Nomenclator*. Gloſſæ Baſilic. Νομεγκουλάτωρ, ὁ ἐξ ὀνόματός τινα φωνῶν, ὁ παρὰ συνήθειαν Κράκτης. Theophilus ad Autolycum lib. 3. εἰ γάρ τις βούλεται μαθεῖν, ἐκ τῶν ἀναγραφῶν εὑρήσει ὧν ἀνέγραψε χρύσερος ὁ Νομεγκλάτωρ ἀπελεύθερος γενόμενος Μ. Αὐρηλίου Οὐήρου. Ita ante Meurſium emendarat Caſaubonus ad Spartianum. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Nomenclator*.

ΝΟΜΙΚΟΙ, *Juriſperiti*: Ἄνδρες νομετριβεῖς. Nicetas in Andronico lib. 2. num. 2. Extr. Gloſſæ Gr. Lat. Νομικὸς, ὁ νόμους εἰδὼς, *Juriſperitus*, *Legiſperitus*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. νομικὸς, ὁ τῷ νόμῳ ἀκολουθῶν, ἢ ὁ τοῦ νόμου ἐξηγητής. Herennius Modeſtinus lib. 4. Excuſat. in l. 13. §. 2. D. de Excuſat. καὶ Κερβίδιος Σκαιβόλας, καὶ Παῦλος, καὶ Δομίτιος Οὐλπιανὸς, οἱ κορυφαῖοι τῶν νομικῶν γράφουσι, &c. Scholiaſtes Harmenopuli lib. 5. tit. 8. §. 58. καὶ οἱ νομικοὶ ἀντέγραψαν, τὴν οἰκέτιν ἔνοχον ὄντα τῇ μοιχείᾳ οὐκ ἰσχυρῶς ἐν τῇ διαθήκῃ ἐλευθεροῦσθαι. Auctor Incertus poſt Theophanem pag. 436. εὗρεν — Κασυμαλᾶ μαθόντα τὴν γραμματικὴν, καὶ γέροντα νομικὸν, &c. Ubi Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 4. ὃς καὶ νομικὸς εἰς τὰ Φωρακίου. Libellus καθημερινῆς ὁμιλίας laudatus à Cujacio lib. 12. Obſerv. cap. 9. δῶμεν δικολόγῳ, καὶ τοῖς συνηγόροις, καὶ τῷ νομικῷ ἵνα σπουδαιότερον ἐκδικήσωσιν ἡμᾶς. Vide Nilum lib. 2. Epiſt. 226. Ita Νομικοὺς *Legis Interpretes*, non ſemel vocant SS. Matthæus & Lucas. Theodorus Prodromus in Synopſi Evangel.

Ὁ τῶν νομικῶν ἐντολῶν πασῶν φύλαξ.

Laudatur Schediaſma Michaëlis Pſelli εἴς τινα κάπηλον

πηλον

πυλον ϖϱοϐεϐλημένον νομικόν. Gloſſæ Lat. G. *Iuris Doctores*, αὐθένται τῶν νόμων. Vide in Σκεπιάριος.

Νομικὸς, *Notarius*, *Tabellio*, σημειογράφος, ὑπογραφεύς. Gloſſ. Lat. Gr. *Tabellio*, ἀγγραῖος, νομικός. Gloſſæ Baſilic. & Suidas: ταβελλίων, ὁ τὰ τῆς πόλεως συγγράφων συμβόλαια, ὁ παρὰ τοῖς πολλοῖς νομικὸς λεγόμενος. Novella 120. Juſtiniani cap. 11. νομικὸς ὑπηργῶν τοῖς παρὰ τὴν προκειμένην διάταξιν γινομένοις συμβολαίοις, διηνεκῶς ἐξορίζεται. Joan. Moſchus in Limon. cap. 193. καὶ πέμψας ἤγαγε τὸν νομικὸν τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, —— τότε λέγει αὐτῷ, —— ποίησόν γραμμάτιον χρεωστικὸν πεντήκοντα χρυσίων λιτρῶν, &c. Ita *Tabellionem* νομικὸν vertit Græcus Interpres Concilij Lateranenſis an. 1215. cap. 3. Catalogus Officiorum M. Eccl. Allatianus, de Protonotario: ἀναθεωρεῖ δὲ καὶ τοὺς νομικοὺς δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ. σκεπτόμενος δὲ καὶ συμφωνήσεις, πράσεις, διαθήκας, καὶ ἐλευθερίας.

Νομικὸς, inter Officia Eccleſiaſtica octavæ pentadis recenſetur à Codino cap. 1. num. 39. poſt Primicerium Lectorum, & ante Protocanonarcham. Eſt autem is, Goaro, ex relatione Græcorum, qui Typis & Eccleſiaſticis rubricis eruditus, quod quoque die legendum Officium, ac faciendum ſancit & publicat. Deinde addit; alij ut Gretzerus, eum eſſe volunt qui legem cantoribus ponit, & choros regit. Quid ſi is ſit, qui Νομικὸς τῆς ἐκκλησίας in loco proximè laudato, *Tabellio* nempe *Eccleſiæ?* Extat in Bibliotheca Regia Poëmation Jambicum Joannis Botaniatæ Cretenſis de Verſibus Jambicis ad Iſidorum Diaconum & Tabularium, Chienſem, ubi hunc ſic compellat:

> Κλέος νομικὸν, Μαρτυράνυμος φίλος,
> Κῦδος Χιωτῶν, λαϊτῶν ἡ φαιδρότης.

Νομικάτον, *Inſtrumentum Notarij*, *Contractus*, συνάλλαγμα.

ΝΟΜΙΜΑΡΙΟΣ, *Legis Doctor*, *peritus*. Ducas Hiſt. cap. 13. ἵνα τῷ αὐτῷ κριτῶν καὶ νομιμαρίων, ὃν αὐτοὶ καλοῦσι Κάδιν. Malaxus in Hiſt. Patr. in Joaſapho: αὐτὸς ἦτον ϐιβλιοτάτος πολλὰ, καὶ νομιμάριος, καὶ δίκαιος. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Cadius*.

ΝΟΜΟΔΟΤΗΣ, recenſetur à Codino inter Officiales Magnæ Eccleſiæ Conſtantinopol. cap. 1. ubi infrà eodem cap. Νομικὸς videtur appellari; tametſi neſcio an non alius à *Nomico*, de quo ſuprà: ſi quidem Νομοδότης idem ſit cum Νυμοδότῃ. Matthæus Monach. de Offic. Eccl. Conſtantinopol.

> Ὅρα τὸν λαμπρὸν Ῥήτορα, διπλοῦς Ὀστιαρίους,
> Τὸν Νομοδότην τε ὁμοῦ, Πελμμικήριον Νοταρίων.

Sed Νυμοδότης vocatur in Codd. Reg. in Quinta Pentade, poſt Oſtiarium, ubi ejus munus ſic deſcribitur: ὁ Νυμοδότης, διδοὺς τὰ νόμια τοῖς κληρικοῖς καὶ τοῖς πένησι. His verò Locis eundem eſſe Νυμοδότην cum Νομοδότῃ hinc conſtat, quòd uterque poſt Oſtiarium collocetur. Ita Νυμοδότης eodem ferè Officio functus fuerit, quo in Monaſteriis *Eleemoſynarius*.

ΝΟΜΟΚΑΝΩΝ, *Liber ex Canonibus ſeu Conciliorum Decretis & Legibus civilibus contextus*. Primus autem Juſtinianus quicquid inſigne eſt in Eccleſiaſticis ſanctionibus, quarum vindicem atque cuſtodem non ſemel ipſe ſe appellat, ſuâ voluit auctoritate ſtabilitum, declaratum, ac pœnis vindicatum. Inde factum eſt, ut Eccleſiarum Orientis Epiſcopi, eas ſibi regularum collectiones concinnare cœperint, quas Νομοκανόνια, ſive Νομοκάνονας vocant: quorum primus Auctor fuit Joannes Scholaſticus, qui Eutychio Conſtantinopol. Patriarchâ in exilium pulſo ſuffectus eſt à Juſtiniano: qui quidem Joannis Nomocanon in 50. titulos diſtributus extat in Bibliotheca Vaticana, uti teſtatur Nicolaus Alemannus in Notis ad Procopij Hiſtoriam arcanam. Deinde Photius Patriarcha Conſtantinopol. Νομοκανόνα ſcripſit, diſtinctum titulis 14. qui & Προκανὼν appellatus, quòd præponatur Canonibus, quod Balſamo in Præfatione Commentariorum ad Photium ſignificat, his verbis, πρὸ τῶν κανόνων συγκεφαλαιωθέντα: uti monet Cujacius lib. 6. Obſerv. cap. 9. Scripſit autem Balſamon Manuëlis Comneni juſſu eoſdem Commentarios. Sed & paulò ante Nomocanonem in Compendium verſibus Politicis reduxerat Michaël Pſellus, in gratiam Michaëlis Ducæ Imp. ut indicant præfixi iſti verſus:

> Ἔχε μοι γνῶσιν, Δέσποτα, καὶ τοῦ Νομοκανόνος,
> Συνθετὸς βίβλος πέφυκε νόμων τε καὶ κανόνων,
> Κανόνων μὲν συνοδικῶν, καὶ κανόνων διαφόρων,
> Τῶν Νόμων δὲ μάλιστα πανσόφων θεσπισμάτων,
> Συνηγορεῖται κάλλιστα τοῖς γραφεῖσι κανόσιν.

Extat ejuſdem opuſculum περὶ τῶν ἐν τῷ νομοκανόνῳ, in Cod. Reg. ſign. 1837. fol. 31. Idem Balſamon ad Can. 2. Trullan. ſcribit ſuâ ætate complura extitiſſe Νομοκάνονα, (ſic ea ſemper & alibi appellat) quæ quidem ut ſpuria, & nullius auctoritatis rejicienda, Photianum verò duntaxat legendum ſuadet: παραγγέλλομαι πᾶσι τοῖς μέλλουσιν ἀναγινώσκειν τὸ Νομοκάνονον, μὴ προσέχειν τοῖς παλαιοτέροις βιβλίοις τῶν Νομοκανόνων, ἀλλὰ ἀναγινώσκειν τὸ παρὰ τοῦ Πατριάρχου τοῦ Φωτίου συντεθὲν, καὶ εἰς τοὺς ιδʹ. τίτλους διαιρούμενον. Monet denique Beveregius Alexij Ariſteni in Synopſin Canonum Commentaria hoc titulo donari in Cod. MS. Νομοκάνονον σὺν Θεῷ ἑρμηνευθὲν παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου Νομοφύλακος κυρίου Ἀλεξίου Ἀριστηνοῦ. Reliqua vide apud Doctiſſimum Cotelerium in Not. ad 2. Tom. Monumentor. Eccl. Gr. pag. 600. Quinetiam in Synodis legi præcipitur Nomocanon in Novella Alexij Comneni Imp. de Electionibus §. 25. ἐπὶ τούτοις ἀναγνωστέον καὶ τὸ τοῦ Νομοκανόνος ἅπαν ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς καὶ ἁγίας συνόδου.

Νομοκανόνας etiam appellabant *Libros Pœnitentiales:* atque ita Inſcriptus, qui Joannis Jejunatoris Patr. Conſtantinopol. nomen præfert. Verùm Anonymus ex Bibl. Cæſarea, apud Lambecium, obſervat variare exemplaria: quædam enim hunc titulum præferre, Νομοκάνων Ἰωάννου Πατριάρχου ΚΠ. τοῦ Νηστευτοῦ· alia verò hunc, Κανονικὸν Ἰωάννου, μοναχοῦ καὶ διακόνου, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Βασιλείου, οὗ ἐπωνυμία, Τέκνον ὑπακοῆς: alia denique indicare eſſe γέροντός τινος πρὸς τὸν ἑαυτοῦ μαθητήν. In hoc verò opuſculo idem Anonymus Νομοκάνονον, voce non ſemel utitur, ut & Nicon in Pandecte MS. lib. 1. ſerm. 8. fol. 10. cui etiam ita appellantur S. Baſilij Canones, & Joannis Jejunatoris: & alij à Lambecio laudati lib. 6. Comment. de Bibl. Cæſar. pag. 56. Ut ut ſit de eodem Joanne, Libros Pœnitentiales à Græculis ita appellari colligitur ex eo quem edidit Vir Doctiſſimus Joan. Bapt. Cotelerius to. 1. Monument. Eccl. Gr. & aliis quos laudat Allatius in lib. de Opinat. Græcor. num. 12. & in Diſſert. de Georgiis pag. 342.

ΝΟΜΟΣ, pro ὦμος, in Turco-Græcia Cruſij.

ΝΟΜΟΦΥΛΑΞ, recenſetur inter Aulæ Conſtantinopolitanæ Officiales in Codd. Regg. 5. & 80. qui fortè id muneris obijt quod apud Athenienſes Magiſtratus eâdem nomenclaturâ, qui ut ſcribit Tullius lib. 3. de Legibus, & Columella lib. 12. cap. 3. facta hominum obſervabat, & ad Leges revocabat, earúmque vim aſſiduâ Juriſdictione cuſtodiebat. Balſamon de Charthophylace pag. 457. ὁ χαρτοφύλαξ, ἐπισκοπικῶν δικαίων φροντιστὴς ἀξιόμαχος, οὗτος γὰρ καὶ νομοφύλαξ καλεῖται. Meminit etiam Nomophylacis in Meditat. de Incenſis pag. 471. Joannes

Euchaitorum Metropolita p.68. Carm. εἰς τὴν Νομοφυλακὸς νεαράν.

> Αὐτὸς σκοπήσας πρᾶγμα κοινῇ συμφέρον,
> Αὐτὸς Βασιλεῖ τὸ σκοπηθὲν γνωρίσας,
> Αὐτός τε πείσας, αὐτὸς ἐστὶν ὁ γράφων.

Sancitum Joannis Xiphilini Patr. Conſtantinopol. lib.3. Juris Græco-Rom. pag.267. ὃς ἂν ὁ λογιώτατος Νομοφύλαξ κρίνῃ περὶ τούτου, καὶ ψηφίζηται. Adde pag. 288. Harmenopulus, cujus Promptuarium Juris habetur, σεβαστὸς, Νομοφύλαξ, καθολικὸς κριτὴς inſcribitur in Cod. Cæſareo apud Lambecium lib. 6. de Bibl. Cæſar. & pag. 40. Νομοφύλαξ τοῦ εὐαγοῦς Βασιλικοῦ σεκρέτου καὶ κριτὴς τῆς θεοσώστου πόλεως Θεσσαλονίκης. Apud eundem lib.8. & in Cod. Colberteo 6029. habentur Commentarij in Jambos Gregorij Theologi, Νικολάου Διακόνου τῆς ἁγίας ΚΠόλεως τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας Πατριαρχικοῦ Νοταρίου Πρωτοπροέδρου τῶν Πρωτοσυγκέλλων καὶ Νομοφύλακος τοῦ τῆς τῶν Ῥωμαίων Βασιλείας τοῦ Δοξαπατρῆ. Ariſtænum Canonum Interpretem eâdem functum Dignitate ſuprà obſervamus.

ΝΟΝΙ'Σ. Vide Νόνναι.

ΝΟ'ΝΝΑΙ, Νόναι, *Nonæ.* Suidas: Νόνναι, τοῦ μηνὸς, αἱ εὐθὺς μετὰ τὰς Καλάνδας. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 1708. & 2062. Νόνναι, αἱ ἡμέραι, ἢ καὶ ἀρχαὶ τῶν μηνῶν. Moſchopulus: Νόναι, παρὰ Ῥωμαίοις πληθυντικῶς, αἱ μετὰ τὰς Καλάνδας ἐννέα ἡμέραι. Νόνναι cum duplici ν ſcribitur etiam apud Euſebium lib. 8. Hiſt. Eccl. δευτέρα Ξανθικοῦ, ἥτις ἐστὶ πρὸ τεσσάρων νοννῶν Ἀπριλλίων. Ita etiam apud Theodorum Lector. Ecl.1. πρὸ πέντε νοννῶν Μαρτίων. Adde Cedrenum in Julio pag.168. & Joan. Tzetzem in Chil.3. v.876.

ΝΟ'ΝΝΑ, *Domina.* Xiphilinus in Domitiano: πολλάκις δὲ καὶ τοὺς ἀγῶνας νύκτωρ ἐποίει, καὶ ἔστιν ὅτι καὶ νόννας καὶ γυναῖκας συνέβαλε. Theodorus Prodromus Carm. in Gregorium Nazianz.

> Νόννης ὁ παῖς ἔκειτο λοίσθια πνέων.

Et Carm. ſequenti:

> Νόννα τί ῥα βλεφάρων θαλερὸν διὰ δάκρυα εἶβες.

Et in alio Carm. de eodem Gregorio:

> Βυζαντιὰς δέδεξο τῆς Νόννης τόκον, &c.

Νονὶς, idem quod Νόννα, *Domina*, *Sanctimonialis.* Nam Sanctimoniales, olim ut hodie *Dominas* appellabant. Palladius in Hiſt. Lauſiaca, de Virgine Romana: εἶπεν τῇ παρθένῳ, ὅτι μονάζων τις ἀναγκαίως σοι θέλει συντυχεῖν· δέδωκε δὲ αὐτῷ ἀπόκρισιν ἡ νονὶς, ὅτι ἐκ πολλῶν ἐτῶν οὐδενὶ συντετύχηκεν. Salmaſius ad Solinum, νονὶς, formatum vult ex μονὶς, ut *Natta* ex *Matta*, & *Nappa*, ex *Mappa.* Vide Gloſſ. med.Lat.in *Nonnus*, & *Domina.*

ΝΟΠΕΤΖΙ'ΔΕΣ, *Ianiſſarij*, fortè quaſi *Pedites.* Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 161. νοπετζίδες, τουτέστι Γενίτζαροι, Φραγγικὰ λέγονται σολδάδοι.

ΝΟΠΟ'Σ, *Novus*, *Recens.* Agapius Cretenſis in Geopon. cap.56. ὁμοίως βάλε καὶ ἕνα ψωμὶ νοπὸν, ἤγουν φρέσκον, καὶ ἂν εἶναι τὸ ταχὺ στεγνὸν τὸ ψωμὶ, καλὸς εἶναι ὁ ἀέρας. Cap. 59. εἰς τὴν Βενετίαν πωλοῦσι τὰ σιμέρα αὐγὰ τέσσαρα ἄσπρα τὸ ἕνα, καὶ πολλαῖς φοραῖς ἀκριβώτερα· καὶ τὰ ἄλλα ὁποῦ δὲν εἶναι νοπὰ, δίδουσι δύο εἰς τὸ ἄσπρον, καὶ τρία πολλάκις, διατὶ βλάπτουσιν. Et cap. 66. de Caſeo: τὸ φρέσκο ἤγουν νοπὸν ὅταν εἶναι πρόβιον, καὶ ἀπὸ καλλὴν βοσκάραν, &c. Cap.83. de Ovis: ὅσα εἶναι φρέσκα, ἤγουν νοπὰ τῆς ἡμέρας, ὁποῦ τὰ ἐγέννησαν αἱ ὄρνιθες, εἶναι πολλὰ ὀφέλημα. Adde 135.

Νωπὸς, cum ω. habet Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

> Κὴ ὥστε ποῦ ἔτονε τὸ τραῦμα θερμὸν καὶ νωπὸν ἀκόμι.

ΝΟΡΑΓΙ'ΔΕΣ, pro Νηρηΐδες, *Mulieres pulcræ.* Vide Allatium de Opinationibus Græcorum. pag. 158.

ΝΟΣΟΚΟ'ΜΟΣ, *Infirmarius*, Officium Monaſticum, de quo extant hi Jambi MSS. ex Bibliotheca Thuana.

> Εἰς τὸν Νοσοκόμον.
> Τὸ σχῆμα θεῖον ἀσθενῶν βάρη φέρειν,
> Τούτου λαχὼν πρόκριτον, ὦ μοι τεκνίον,
> Θερμῶς, προθύμως, ἐκτελεῖν σὺ τὸν δρόμον,
> Ἔνθεν εὐθὺς τοὺς κλινήρεις σὺ βλέποις,
> Ἀλλ᾽ οὖ πρὸ παντὸς φαρμακεύων τοὺς λόγοις,
> Εἶτ᾽ αὖ πρεπόντως προσφέροι σιτία δόσεις,
> Ὡς χρὴ δ᾽ ἑκάστῳ σὺν διακρίσει λόγου,
> Μισθὸς γάρ ἐστι, μὴ παρέχου τὸν πέλας,
> Οὕτως ὑπηρετοῦντι μισθός σοι μέγας,
> Φῶς ἀπρόσιτον οὐρανῶν εὐκληρία.

ΝΟΣΟΝΑ'ΡΙΑΣ, ἡ νύμφη, in Gloſſis Baſilic.

ΝΟ'ΣΟΣ μεγάλη, apud Pſellum MS. de morborum nominibus, Ἐπιδημία, *Morbus Sonticus.*

ΝΟ'ΣΠΡΑΣΣΟΥ, *Marrubium nigrum*, apud Interpol.Dioſcorid. cap.523.

ΝΟ'ΣΤΙΜΟΣ, *Gratus*, *Iucundus*, *Guſtatu ſuavis*, μείλιχος, κεχαρισμένος, εὐάρεστος, ἡδὺς, κομψός. Andreas Cretenſis de Vita Humana pag.77. ἐχῖνοι δὲ, καὶ μηκάδες, καὶ μέλισσαι, οἱ μὲν ἐνέγκουν ὄψον νόστιμον ἡμῖν καρυκεύουσι πέμμα. Fabulæ Æſopi Græcobarb. καὶ ἐγὼ τότε θέλω φάγη πολλὰ, καὶ θέλω σε φανῆ νοστιμεύτερότερος. Cod. Gr. πιμελέστερος ἔσομαι. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

> Τρίχας στυφρὰς καὶ νόστιμας, τὸ χρῶμα χρυσαφίν.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Ὄχρα σεμνοδαλόμορφες, νόστιμες ἀσπρουλάτες
> Καὶ καλομορφολύπαρες, ἀγγελομισοδάτες.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Καὶ φαίνεταί τις νόστιμον σὰν ζάχαρ καὶ μέλι.

Νοστιμίζειν, *Guſtare*, *Condire*, γεύεσθαι, ἡδύνειν, ἀγλαΐζειν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Γιατὶ δὲν τὸ νοστίμιζε, στέκει ἀπὸ μυδιασμένος.

Emmanuël Georgillas MS.

> Λέγω μὰ τὴν ἀλήθειαν, ὁποῦ με νοστιμάθην.

Νοστιμάδα, *Suavitas.* Gloſſæ Græcobarb. μηδὲ εὐμορφίαν, μηδὲ νοστιμάδαν, μηδὲ εὐπρέπειαν. Agapius in Geoponico cap.184. καὶ ὅταν τὰ τρώγῃς, θαυμάζεσαι τὴν νοστιμάδα ὁποῦ ἔχουσιν. Adde cap. 207. Vide mox Νοστὸς, unde vocis videtur origo.

ΝΟΣΤΟ'Σ, *Recens*, *Novus*, quaſi ex νεοστὸς; nam & νεοσσὺς, pullos avium Græci dicunt, ut recèns natos. Gloſſæ Græcobarb. Καινὰ, νοστὰ, καινούργια. Alibi: νέαι, καὶ ἁπαλαὶ, νοστὲς ἡ παιδιαῖς.

Νοστὰ, *Recenter*, eædem Gloſſæ: Ἄβλης, νεουργὴς, νοστὰ φλιασμένη.

Εὔνοστος. Georgius Contares in Hiſt. Athenarum lib.1. pag.3. πηγὰς πολίμους, ποίμνια εὔνοστα, ἐλαιῶνας πλείστους, &c.

ΝΟΣΦΙΣΜΟ'Σ, *Peculatus.* νοσφιζόμενοι, *Peculatores.* Gloſſæ Lat. Gr. *Peculatio*, *Peculatus*, Νοσφισμὸς, Διαρπαγή. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1708. Νοσφισμὸς, χωρισμός. Lexicon MS. Cyrilli: Νοσφίζεται, ἰδιοποιεῖται, ἀφαιρεῖται. Euſtathius Iliad. ρ. p.175. νῦν δὲ νοσφίζεταί τις, εἰς ἑαυτὸν ἀποσπώμενος τὸ ἀλλότριον. Vide lib.60. Baſilic. tit.45. Gloſſ. in Δεποτευλάτης, & Gaſparum Suicerum in Ἀνόσφιστος.

ΝΟ'ΤΑΙ, *Notæ.* Gloſſæ MSS. Reg. Νότα, γράμματα, ἐξ οὗ καὶ Νοτάριος.

Νοτάριος, *Notarius.* Gloſſæ MSS. γραμματεὺς, καὶ ὁ Νοτάριος, τῶν ἀπορρήτων γραμμάτων. Philoſtorgius, apud Suidam in Αὐξέντιος. τῶν ὑπογραφέων τότε γενόμενος, οὓς δὴ Νοταρίους Ῥωμαῖοι καλοῦσι. Sozomenus lib.4. cap.10. ταχυγράφος βασιλικὸς ἐκ τοῦ τάγματος τῶν καλουμένων Νοταρίων. Theophanes an. 7. Juſtiniani de Priſco: Πρίσκος ὁ ὕπατος ἀπὸ Νοταρίων τοῦ Βασιλέως ἐξυγράφοι, & ταχυγράφοι, οἱ γράφειν εἰς τάχος πεπαιδευμένοι,

μένοι, Theodorito lib. 2. Hiſt. Eccl. cap. 31. Idem lib. 4. cap. 18. καὶ κατὰ ταυτὸν γράφειν τι εἰς τάχος ἐδίδασκε. S. Baſilius in Epiſt. 178. ad Notarium: οἱ λόγοι τὴν φύσιν ὑπόπτερον ἔχουσι· διὰ τοῦτο σημείων χρῄζουσιν, ἵνα ἱπταμένων αὐτῶν λάβῃ τὸ τάχος ὁ γράφων. Νοταρίων σπουδαῖος, in Concilio Conſtantinopol. ſub Mena Act. 1. pag. 48. Νοταρικὴ μέθοδος, *Ars Notaria*, apud Theodorum Studitam Orat. funebri in S. Platonem num. 5. καρποφορεῖ δὲ τῆς παρ᾽ ἑαυτοῦ σπουδαῖς τε καὶ φιλοζηλίαις τὴν παίδευσιν τῆς νοταρικῆς μεθόδου, &c. De Notariis multa attigimus in Gloſſ. med. Lat. de Notariis verò Eccleſiæ, vide Henric. Valeſium ad lib. 5. Socrat. cap. 22.

Νοτάριος τῆς εὐαγοῦς Πατριαρχείου, quidam Diaconus dicitur in Concilio Nicæno II. Act. 1. ut alter Lector, Νοτάριος τοῦ εὐαγοῦς Πατριαρχικοῦ σεκρέτου. Martyrium SS. Marciani & Martyrij Notariorum, MS. τῷ θείῳ τοιγαροῦν Παύλῳ (Patr. Conſtantinopolit.) συνόντες, καὶ τὰς ὑπ᾽ ἐκείνου πραττομένων ὅλας ὑπογραφὰς τῷ λαῷ τὰς θείας ὑπαναγινώσκοντες βίβλους. Apud Anonymum Combefiſianum in Lacapeno num. 6. occurrunt Theocletus νοτάριος ὑπουργίας, & Demetrius βασιλικὸς νοτάριος τοῦ Εἰδικοῦ, ſeu ἰδικοῦ.

Πρωτονοτάριος, *Protonotarius*, *Primicerius Notariorum*, Dignitas Palatina, apud Codinum cap. 2. num. 57. cujus Officium ſic indicat cap. 5. num. 57. ὁ πρωτονοτάριος δῆλος καὶ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος· πρῶτος γὰρ τῶν Νοταρίων, ἤτοι τῶν Γραμματικῶν. Anonymus de Offic. Palat.

Καὶ Βασιλικῶν ὁ Νοταρίων πρῶτος.

Socrati lib. 7. cap. 23. προστάτης τῶν βασιλικῶν ὑπογραφέων. De ejus veſtibus & inſignibus agit idem Codinus cap. 4. num. 60. Anonymus Combefiſianus in Porphyrogenito num. 17. βασιλικοὶ Πρωτονοτάριοι. Leo Grammaticus in eodem Porph. pag. 489. Νικήτας δὲ Ἀσπαρίτης, ὁ μετὰ ταῦτα Πρωτονοτάριος γεγονώς, &c. Symeon Logoth. in Cod. Porphyr. num. 22. Πρωτονοτάριος τοῦ εἰδικοῦ, ſeu ἰδικοῦ. Vide in hac voce. Zonaras in Nicephoro Phoca: οἱ διέλιπον ἐν τῇ χώραις ἁπάσαις, αὐτοῦ βασιλεύοντος, ἀπογραφεῖς στελλόμενοι, ἐπόπται τε καὶ στρατολογοὶ, καὶ οἱ καλούμενοι Πρωτονοτάριοι, οἱ παντοίαις κακώσεσιν ἐξεπίεζον τὸ ὑπήκοον. Joannes Cinnamus lib. 5. cap. 13. ὁ δὲ Ἀλέξιος ὁ τοῦ Δομεστίκου υἱὸς, ὡς τὴν Πρωτονοταρίων —— διέπων ἀρχὴν, &c. Βασιλικοὶ Πρωτονοτάριοι, apud Anonymum Combefiſ. in Porphyrog. num. 17.

Πρωτονοτάριος τοῦ Δρόμου, *Protonotarius Publici curſus*, apud Continuatorem Theophanis lib. 4. n. 36. Scylitzem pag. 791. Michaël. Glycam part. 4. Annal. pag. 292. Nicetam in Andronico lib. 2. n. 7. in Cod. Pſelliano MS. Reg. fol. 156. &c.

Πρωτονοτάριος τοῦ Θέματος, apud Leonem in Tactic. cap. 4. num. 31. qui in Gloſſis Baſilic. dicitur ὁ τοῦ Θέματος δικαστής.

Πρωτονοτάριος, *Protonotarius*, Dignitas Eccleſiaſtica. De qua ſic Codinus de Offic. cap. 1. num. 8. ὁ Πρωτονοτάριος, δεύτερος τῶν Ἐξωκατακοίλων, καὶ εἰς τὰ πιττάκια. Nempe primus eſt poſt Exocatacœlos, præéſtque Pittaciis ſeu Epiſtolis Patriarchæ conſcribendis. Ejus Officium pluribus deſcribit Catalogus Allatianus: ὁ Πρωτονοτάριος ἱστάμενος ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ὑψώσεως, δίδοται τὸ ψήφισμον τῷ ἀρχιερεῖ, κρατεῖ καὶ τὸ δικήριον. γράφει δὲ ὅτι ἂν βούληται ὁ Ἀρχιερεὺς, μηνύματα εἰς πάντα ἄρχοντα· ἀναθεωρεῖ δὲ καὶ νομικὰς δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ, σκεπτόμενος δὲ καὶ συμφωνήσεις, πράσεις, διαθήκας, καὶ ἐλευθερίας· καὶ ἀναφέρει τὰς εἰσερχομένας ὑποθέσεις τῷ Ἀρχιερεῖ. Denique de Protonotarij Eccleſiaſtici Officio hodierno ita Allatius lib. 3. De utriuſque Eccl. Conſenſ. c. 8. §. 6. *Protonotarius in Eccleſia Antiſtiti miniſtrat, tenénſque atramentarium, ſtat ante ipſum, & ſi quid ſcripto opus fuerit ſcribit. Scribit præterea ordinationes, manumiſſiones, Edicta, & ſimilia.* Sophronius Patr. Hieroſol. in Concilio VI. Oecumenico Act. 11. ἀντιβολῶ δὲ δικαίως ὑμῶν τὸν φιλάδελφον Λεόντιον τὸν θεοφιλέστατον διάκονον τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἀναστάσεως, καὶ τοῦ εὐαγοῦς ἡμῶν Σεκρέτου Καγκελλάριόν τε καὶ Πρωτονοτάριον. Vide Photium Epiſt. 83. & Lambecium lib. 8. de Bibl. Cæſar. pag. 502. Horum numerum in Eccleſia ad 40. redegit Heraclius in Nov. 2. Ἐκκλησίας ὑπογραμματεὺς, apud Cantacuzenum lib. 4. cap. 37.

ΝΟΤΊΑ, *Humor*, *Humiditas*, Νοτὶς, in Corona pretioſa. Gloſſæ Græcobarb. ἀναθυμίασις, νοτία. Vox Græcis veteribus nota. Νοτιὰ, *Notus*, *Auſter*, Νότος. Νοτοβολία, *Nebula*, νεφέλη. Gloſſæ Græcobarb. ὀμίχλη, νοτοβολία, καταχνία.

ΝΟΤΙΑΝΟΣΚΕΜΙΝ, *Marrubium nigrum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 523.

ΝΟΥΒΙΤΙΣΣΑ. Theophanes in Leone Chazaro an. 5. γυναῖκες δὲ ἐνίκησαν αὐτοῦ τὴν μανίαν χάριτι Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ αὗται νουβιτίσσαι, &c. Ubi Anaſtaſius & Autor Miſcellæ: *Sanè feminæ gratiâ Dei noſtri vicerunt ejus inſaniam: & hæ cum Nubiſenſes eſſent*, &c. Chronic. MS. Symeonis Logothetæ habet νοβίτισσαι. Ex quibus ſatis apparet utrumque vocem non intellexiſſe. Goarus *Virgines viris deſponſatas vertit.* Neque id probat Combefiſius in Notis ad Acta S. Eliæ Junioris pag. 216. nec ſcio an quiſpiam ejuſdemmet conjecturam amplectatur, qui ex Suida & Phavorino νουβιτίσσας hîc appellari putat, pro νουβυστικὰς, id eſt, νοῦ πεπληρωμένας, uti hanc vocem ij interpretantur; quaſi verò diſcrimen eſſet inter eas quæ abſolutè γυναῖκες dicuntur, & νουβυστικὰς, quarum aliæ mente & ingenio non valuerint, iſtæ verò contrà *cata & ſapientes* fuerint. Sanè licèt, quod vult Combefiſius, verſionem ſuam ex uſu Linguæ Græcæ hodierno non fulcierit Goarus, nemo tamen inficias ierit admodum vero videri ſimile formatam vocem νουβίτισσαι, ex νουβίτζειν, *Nubere*, ut eæ fuerint non *Virgines deſponſatæ*, ſed revera *nuptæ*: in Gloſſis Baſilic. νοβατεύει, ἐκγαμεῖ. Ubi nemo non videt legendum νουβιτεύει. In aliis MSS. habetur νομβατεύων, ἐκγαμῶν. Nolim porrò præſtare νουβιτίσσας hîc appellari velut *Novitias*, atque adeo puellulas.

ΝΟΥΚΆΡ, ὁ ἀστράγαλος, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΝΟΥΚΟΥΑ, in Gloſſis Saracenicis MSS. τὰ ἀστράγαλα. *Poſtica pars colli.* Vide Gloſſ. med. Lat. in *Nucha*.

ΝΟΥΜΒΑΤΕΥΕΙΝ, *Legare*. Gloſſæ Baſilic. νυμβατεύονται, λεγατεύονται. Ubi emendat Meurſius, νουμκουπατεύονται, *Nuncupare*. Vide Νουβίτισσα.

ΝΟΥΔΕΟΝ, apud Myrepſum ſect. de Antidot. num. 91. ubi hanc vocem *Apium* interpretatur Fuchſius.

ΝΟΥΚΗ, *Nux*. Νούκη μοσχάτα, *Nux muſcata*, apud Myrepſum ſect. 1. cap. 504. in Cod. MS.

ΝΟΥΜΕΡΑ, *Numeri militares*, *Cohortes*. Suidas: Σπεῖραι, πλήθη στρατευμάτων, φάλαγγες, νούμερα, λεγεῶν. Lexicon MS. Colberteum: φάλαγξ, τάξις στρατιωτικὴ, ὡς καὶ φάλαγγες, τάξεις ἢ καὶ νούμερα. S. Joan. Chryſoſt. Homil. 22. & ex eo Oecumenius ad Acta Apoſt. cap. 15. & Theophylactus ibid. cap. 10. Σπεῖρα δέ ἐστιν ὁ καλούμενος Νούμερος. Cyrillus Schythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: τοῦ πατρὸς στρατευθέντος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐν νουμέρῳ τῶν Ἰσαύρων προσαγορευομένῳ. Martyrium MS. S. Procopij: καὶ μετὰ ταῦτα δίδωσιν αὐτῷ καὶ δύο νούμερα στρατιωτῶν εἰς βοήθειαν αὐτοῦ. Martyrium S. Niconis

conis num.1. ϛρατολόμῳ ἐν νουμέρῳ τινὶ, καὶ διατρίβων ἐν αὐτῷ. Δομέστικος τῶν νουμέρων, apud Nicetam Paphlag. in Vita S. Ignatij Patr. Conſtantinopol. pag. 692. Edit. 1618. Utuntur paſſim Scriptores, Theophanes an.3. Juliani, an.4. Arcadij, an.1. 13. Juſtiniani, Cedrenus an.1. Marciani, Mauricius lib.1. Strateg. cap.9. Zacharias Pap. lib.4. Dialog. cap.9. Pſeudo-Euſtochius in Vita S. Euſignij, Martyrium S.Georgij num.3. S.Acacij num.3. Vita S. Auxentij Archimandritæ num.2. Narratio Miraculi à S. Nicolao Editi, Baſilica to.2. pag.602. Theodorus lib.46. Baſilic. tit. 1. Synaxarium in S. Mena 11. Nov. &c. Vide ſuprà in ἀριθμὸς, & Gloſſ.med.Lat. in *Numerus*.

Νούμερα, *Carcer* ita dictus Conſtantinopoli, de quo egimus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana. Octava Synodus Act.10. καὶ ἔμφρουροι ἐν τοῖς νουμέροις γεγόναμεν ἐπὶ πολλαῖς ἡμέραις. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. εἰς τὰ νούμερα τοῦτον παραδοὺς, σιδηροδέσμιον ἐγκλείουσιν. Adde Symeonem Logothetam in Michaële Theophili F. n. 28. Continuatorem Theophanis lib.4. num.22. Anonymum in Lacapeno n.44. Codinum in Orig. Conſtantinopol. n.18. &c.

ΝΟΥΜΕΡΆΡΙΟΣ, *Numerarius*. Νουμεράριος τῶν Ἐπάρχων, apud S.Baſilium Epiſt. 408.409. in lib.60. Baſilic. tit.43. cap.10. μηδεὶς γινόμενος ἄρχων, ἢ νουμεράριος, ἢ κομμενταρήσιος πάλιν τὸ αὐτὸ γινέσθω. Apud Nilum Monach. lib.1. Epiſtola 130. inſcribitur Clearcho νουμεραρίῳ. Apud eundem lib.2. habetur alia inſcripta Eleutherio μοναχῷ ἀπὸ νουμέρων, an qui *Numerarij* functus fuerat Officio, de quo diximus in Gloſſ.med.Lat.in *Numerarius*.

ΝΟΥΜΊΟΝ, *Nummus*: pars tertia quadrantis: talenti verò ſeu ſolidi, 18000. nam in tot νουμμία dividi obſervat Heſychius. Vide Scaligerum & alios de Re nummaria. Gloſſæ Biblicæ MSS. ὀβολοὶ, νουμία, λεπτά. Cedrenus in Numa: καὶ ἀσσάρια πρῶτος Ῥωμαίοις ἐχαρίσατο, — ἅπερ ἐκ τῆς ἰδίας ὀνόματος νουμία ἐκάλεσεν. Zonaras ad Canon. 76. Synodi Trull. κόλλυβος, παρ' Ἕλλησι, τὸ λεπτὸν νόμισμα, ὃ παρὰ Ῥωμαίοις νοῦμμος καλεῖται, καὶ κέρμα δὲ τὸ νόμισμα λέγεται. Adde Collectionem Hiſtoriar. Scaligerianam in Numa, & Suidam in Ἀσσάρια. Apophthegmata Patrum in Lucio: ὅταν οὖν ἐμμείνω δι' ὅλης ἡμέρας ἐργαζόμενος καὶ εὐχόμενος, ποιῶ πλεῖον ἢ ἔλαττον δεκαέξ νουμία. Rationale Peræquatorum Alexij Comneni Imp. ex Cod.Reg. MSS. προσέταξεν ἡ βασιλεία μου τὸ διὰ χαλκῶν νουμίων ἀπαιτεῖσθαι τὰ λεπτὰ ψηφία τῶν τελουμένων δημοσίων, καὶ πάλιν οὕτως ἰδὼ διορίζεται ἀπαιτεῖσθαι τὸ μὲν χάραγμα διὰ νομισμάτων, τὰ δὲ λεπτὰ ψηφία, ὡς εἴρηται, διὰ νουμίων, πλὴν ἐπὶ τῶν τεσσάρων μιλιαρησίων τῷ νομίσματι, καὶ οὕτως ὀφείλεις εἰσκομίσαι τῷ δημοσίῳ τὰ νουμία, καθ' ὡς ὁρίσθη ἀπαιτῆσαι αὐτά. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num.77. λαβὼν ὅλον τὸ τοιοῦτον ζώδιον, εἰς προσθήκην τῷ δημοσίῳ νουμία ἐχάραξεν. De vocis origine conſule Salmaſium de Uſuris pag.466. Vide in Τραχύς.

Πεντανούμιον. Eudemus MS. Ἀσσάριον, πεντανούμιον, ἢ λεπτὰ ἕξ. Hinc emendandum videtur Lexicon MS. Ἔρανος τῶν λέξεων. Ἀσσάριον, παραλάττνουμιον, (ſic) δεκάνουμον, ἢ ἀσωμάτιον, τὰ μὴ ἐκ μερῶν τῆς συμπληρώσεως τῆς οὐσίας καθ' ὕπαρξιν ἔχων.

ΝΟΥΜΟΔΌΤΗΣ. Vide in Νομοδότης.

ΝΟΥΝΤΕΣΆΡΚΑ, vox incertæ notionis apud Myrepſum ſect. de Purg. num.41.

ΝΟΥΡΆ, Νυρὰς, *Cauda*, οὐρά. Gloſſæ Græcobarb. κωλοῦρα, διὰ τί ἔχει σιμὴν οὐράν, ἤγουν κοντὴν νουράν. Alibi: κέρκος, οὐρά, νουρά. Rurſum: ἀκρουρά, οὐραὶ, νουράδες.

ΝΟΥΡΤΊΟΝ, καὶ τουρὶν, ὁ πτὺξ τοῦ οἴνου, in Lexico MS. Cod. Reg.1843.

ΝΟΥΦΑΡΑ, *Nymphæa*, *Nenuſar*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Στρατιώτης, ὁ ἐν ὕδασιν, τὰ νούφαρα. Alibi: λευκόφυλλον, τὰ νούφαρα. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.190. νυμφαία, τὰ νούφαρα. Eædem Gloſſæ ϛρατιώτης, τὰ νούφαρα. Vide Matthæum Silvaticum in *Nenuſar*, & Ruellium lib.3. c.67.

ΝΟΥΦΡΆ, *Flos vitæ*. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.1047. νουφρὰ, ἡ ἐστὶ φλὸξ βίου. Idem fortè quod νούφαρα.

ΝΟΦΘΆΝ, *Marrubium nigrum*, apud Interpolat. Dioſcor. cap.523.

ΝΟΧΕΑΊΣ, *Marrubium nigrum*, βαλλωτὴ, apud Interpol. Dioſcorid. cap.523.

ΝΌΧΟΣ. Vide in Μονόζωνος.

ΝΤ. pro Δ. uſurpant crebrò recentiores Græci, ut ex infrà laudandis vocibus colligitur. Cantacuzenus lib. 4. cap.28. meminit cujuſdam nobilis Genuenſis quem Martinum ντεμόρω vocat, id eſt *de Moro*.

ΝΤΑΑΓΟΥΖΆ, τὰ ϛρόβιλα, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΝΤΆΜ, τὸ αἷμαν, ſeu αἷμα, in Lexico MS.Reg. Cod.1843.

ΝΤΆΜΑ, *Domina*, ex Italico & Gallico *Dama*, *Dame*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Καὶ ἀκληρώθει ἡ ἀρχόντισα ἡ Ντάμα Μαργαρίτα.

Alibi:

> Γυναῖκαν τὴν ἐδώκασιν τὴν Ντάμα Μαργαρίταν.

Aſſiſæ MSS. Hieroſolymitanæ cap.211. καὶ λέγει, εἰμί, ἐσκλάβωσα εἰς σκλάβαν ἀπὸ τὸν Σὺρ Μαρτίνον, ἢ (vel) ἀπὸ τὴν ντάμα τζοάνα, &c. *Dame Ieanne*, Gall.

Μαντάμα, Μαδάμα, ex Italico & Gallico, *Madama*, *Madame*. Idem Anonymus:

> Ὅμως ἀφ' οὗ ἐγνώρισεν μαντάμα ἡ Μαργαρίτα,
> Καὶ ὅπως ἦσαν με ταυτὴν εἰς συμβουλὴν ὁρκωτής.

Infrà μαντάμα, ſcribitur.

ΝΤΆΝΤ, φάρμακον ἀναιρετικὸν, in Lex.MS.Reg.1843.

ΝΤΑΡΔΟΎΝΗ, *Iaculum*, Ἀκόντιον, in Corona pretioſa. Ital. *Dardo*.

ΝΤΑΡΜΟΥΎΤ, ἡ δάφνη, *Laurus*, in Lexico MS.Reg. Cod.1843.

ΝΤΑΤΗ', τὸ ὑπερικὸν, in eodem Lexico MS.

ΝΤΑΤΗΡΩΜΈ, ὑπερικὸν ἄλλον, in eod. Lexico MS.

ΝΤΕΜΠΡΙ'ΝΟ. Vide Δέμπρινον.

ΝΤΈΝΤΑ. Vide in Τέντα.

ΝΤΕΡΚΤΖΗΝΗ', τὸ κινάμωμον, in eod. Lexico MS.

ΝΤΕΡΟΝΝΆ, ἡ κεδρία, in Lexico MS. Reg. Cod.1843. *Cedria*.

ΝΤΕΡΣΙΣΆΝ, ὁ ἀσπάλαθος, in eodem Lexico MS.

ΝΤΕΡΤΆΝ, Arboris ſpecies, in eodem Lexico MS.

ΝΤΕΥΤΕΡΌΝ, κυνναρία ἰνδικὴ, in eodem Lexico MS.

ΝΤΖΆΟΥΣ, τὰ μοσχοκάρυδα, in eodem Lexico MS.

ΝΤΖΗΠΟΑΗ'Ρ, ὁ κριθὸς ὁ κεκαυμένος, *Hordeum aduſtum*, in eodem Lexico MS.

ΝΤΖΗ'ΠΗΝ, ὁ τυρός, in eodem Lexico MS.

Ντζηγάριον, τὸ ἧπαρ, in eod. Lexico MS.

ΝΤΙΝΑΡΟΥΜΆ, σπόρος ἀπὸ ὁμοῦ σηρίφου, in eodem Lexico MS.

ΝΤΟΓΑ, *Doga*, *Dolium*. Agapius Cretenſis in Geoponico cap.54. καὶ συχνογυρίζετο σπουδαίως, τὰ καρύδια εἰς ὅλας τὰς ντόγας, καὶ τὰ φύλλα. Infrà: εὐγαλε τὸ

τὸ φοῦλι τοῦ βαρελίου ὅπου βρομᾶ, καὶ ξύσε τὸ ἀπὸ μέσα μὲ ἕνα μαχαίριον εἰς ὅλας τὰς σελίδας. Vide Gl.med.Lat.in *Doga*.

ΝΤΟΥ´Κ, ὑδρόγαλα, τὸ ἀπὸ τῆς δρυβάνου, in eod. Lexico MS.

ΝΤΟΥ´ΖΗΣ, *Dux*, *Doge*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ἐνταῦθα ὁ παντρόφρονιμος Ντούζης τῆς Βενετίας,
Ἐκεῖνος ὁ μισὶρ Ἡρρῆγος Ντάνδουλος τὸ ἐπίκλην.

Henricus Dandulus Dux Venetiæ.

ΝΤΟΥΦΕ´ΚΙΟΝ. Vide in Τυφέκιον.

ΝΥ´ΚΤΑ, *Nox*, νὺξ, in Corona pretioſa. Nicetas in Manuële lib.6. n.8. ἐπιφανέντων γὰρ ἐκ τοῦ ὄπισθεν νύκτας βαρβάρων τινῶν, καὶ βοησάντων, μὴ ἀναμένας ἢ τὸ πλῆθος τῶν ἐπιόντων, &c. Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

Ἦτον ἡ νύκτα ἀλόφεγγος, χαριτωμένη νύκτα.

Syntipas MS. ἐφ' ὅλας τεσσαράκοντα νύκτας. Mox: ὡς ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι καὶ αἱ νύκται, &c.

ΝΥΚΤΑΓΕΣ, Hæretici ſic appellati à ſomno, quòd vigilias noctis reſpuant, ſuperſtitionem eſſe dicentes, & jura temerari divina, cùm nox ad requiem tributa ſit. Gratian. & alij.

ΝΥΚΤΕΓΕΡΣΙ´Α, *Vigiliæ in Feſtis ſolemnioribus*, παννυχίδες. Baſilius Seleuciæ Epiſcopus lib.2. de Miracul. S.Theclæ c.10. ἅτε φυλάξῃ κατὰ τὴν ἱερὰν νυκτεγερσίαν αὐτοῦ τῆς ἑορτῆς, &c. Cap.14. κατ' αὐτὴν τῆς πανηγύρεως νυκτεγερσίαν. Et c.18. τῆς νυκτεγερσίας τὸ διαρκές. Vide Παννυχίς.

ΝΥΚΤΕ´ΠΑΡΧΟΣ, *Præfectus Vigilum*, in Chronico Alexandrino an. 8. Leonis M. ſed hanc vocem ſuſtulit Juſtinianus ut odioſam Nov. 13. juſſitque deinceps appellari *Prætorem plebis*. Gloſſæ Baſilic. Νυκτέπαρχος, ὁ πραίτωρ τοῦ δήμου. Ita quippe hîc emendandum. Leo Diaconus MS. lib.6. de Joanne Tzimiſce Imp. init. τοὺς μεγίστας τῆς πολιτείας ἀρχὰς οἰκείους ἄνδρας ἀποκαθίστησι, Πραίτωρα, καὶ τοῦ πλωΐμου Δρουγγάριον, τῆς τε βίγλης, καὶ ὃν καλοῦσι Νυκτέπαρχον, &c.

ΝΥΚΤΕΡΙ´ΔΑ, *Veſpertilio*, Νυκτερίς, in Corona pretioſa.

ΝΥΚΤΕΡΙ´ΤΙΣ, Prophetis, *Anagallis*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap.397.

ΝΥΜΦΑ´ΤΡΙΑ, ἡ παράνυμφος, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΝΥ´ΜΦΗ, *Nurus*, *uxor filij*. Epimeriſmi MSS. Herodiani: Νυὸς, ἡ νύμφη. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης c.71. ubi Irene Ducæna conjux Alexij Comneni Imp. ſic loquitur: τελεσθεῖσαν τὰ μνημόσυνα τῆς περιποθήτου νύμφης τῆς βασιλείας μου καὶ δεσποίνης κυρᾶς Εἰρήνης τῆς συζύγου αὐτοῦ, Joan. Comneni Imp. Vide Νύφη.

Νύμφιος, γαμβρὸς, apud eundem Herodianum.

ΝΥΜΦΙ´ΤΖΑ, *Muſtella*, *Catus*, *Felis*. Lexic.Gr. MS. Reg.Cod.2062. ἀσκαλαβώτης ζωΰφιον, ἰοικὸς σαῦρα, ἐν τοῖς τοίχοις τῶν οἰκημάτων ἀνέρπον, ἢ καὶ Ποντικὸς, καὶ ἡ νυμφίτζα. Ex his emendandus Suidas. Infrà: γαλῆ, ἡ νυμφίτζα. Cyrillus in Lexico MS. γαλῆ, ἡ νυμφίτζα, καὶ ἡ κάττα. Gloſſæ Græcobarb. ἀσκαλαβώτης, Ποντικὸς, νυμφίτζα. Gloſſæ aliæ: γαλῆ, ἡ νυμφάτζα. Gloſſæ Neophyti MSS. Γαλεώτης, ἡ νυμφίτζα, οἱ δὲ μυῶ λέγουσι. Phyſiologus MS. de Natura animalium: αὐτὴ γὰρ ἐχθρὸς τῶν ποντικῶν ὑπάρχει ἡ νυμφίτζα.

ΝΥΝΑ´ΡΙΟΝ. Vide in Ναιίον.

ΝΥ´ΦΗ, *Nurus*, Νύμφη, in Corona pretioſa. Item Portio, *Fratria*, Εἰνάτηρ. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 9.

Νέες, ἡ νέα, ἡ γέροντας, νυφάδες, κορασίδες.

Vide in Τζίμπλα, & Νύμφη.

Γνιόνυφος, pro Νεόνυμφος. Idem Anonymus de Nuptiis Theſei:

Ὅταν αὐτὲς ἐκάθιζον με τὴν γνεόνυφον τους.

Idem lib.9.

Εἰς τάξιν ὥσπερ κάμνουσι ὅλαις οἱ νεονυφάδες.

ΝΥΧΑ´ΚΗΝ, *Melilotum*. Gloſſæ Jatricæ Græcob. MSS. ex Cod.Reg.1047. & 1261. μελλίλωτον, τὸ νυχάκιον.

ΝΥ´ΧΙ, Νύχια, *Ungues*, ὄνυξ, ὀνύχια. Demetrius Zenus in Batrachom. Diſt.47.

Κ' εἰς τόμορφον κόρμι τὰ νύχια τοῦ ναμπίζει.

Alibi:

Τὰ νύχια εἶχαν ζυμωτὰ σὰν τάχυσιν οἱ γάταις.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib.6.

Τὰ νύχια της ὑπέρλαμπρα, καὶ σκίπαζαν καθόλου
Τὰ σκυριασμένα ἄρματα, &c.

Infrà:

Ἀπανωφόρια βάσταζε τῆς ἀρκουδίας τὸ δέρμα,
Καὶ διαπλίον ἔπαρσιν τοῦ δέρματος τὰ νύχια,
Ὁλόχρυσα τὰ σκέπασι, ἔλαμπαν ὡς ἀστέρας.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. p.75. τόσον τὴν πιάνει εἰς τὰ νύχια, καὶ ἀνεβάζει τὴν εἰς τὸ ὕψος. Pag.82. ὢ τὸ ἄθλιον ἐγὼ, φεύγοντας τοὺς ἀνθρώπους, ἐκατάστησα εἰς νύχια λεόντος.

ΝΩΒΕΛΙΣΙΜΟΣ, *Nobiliſſimus*, Dignitas ſeu titulus honorarius primò Imperatorum filiis, deinde aliis attributus & conceſſus, de quo egimus in Gloſſ. med. Lat. Epimeriſmi Herodiani MSS. Νωβελίσιμος, ἀξίωμα. Philoſtorgius lib.8.n.8. Ἰοβιανὸς ὁ Βασιλεὺς πρὸς τὴν ΚΠολιν ἀπαίρων, καὶ γενόμενος ἐν Ἀγκύρᾳ, θάτερον τῶν ἑαυτοῦ παίδων Οὐαρρωνιανὸν κομιδῇ νέον ὄντα, ἐπιφανέστατον, ὃ παρὰ Ῥωμαίοις τὸ Νωβελίσιμον δύναται, ἀναγορεύει. Olympiodorus apud Photium: Οὐαλεντινιανὸς, ὃς ζῶντος μὲν Ὁνωρίου Νωβελίσιμος ἦν. Infrà: τὸ τοῦ Νωβελισίμου ἀξίωμα. Alibi: καὶ τὸν Ἰουλιανὸν Νωβελίσιμον —— χειροτονεῖ. Nicephorus Conſtantinopol. ſub finem Breviarij, de Copronymo: καὶ τῇ ἐπαύριον, τῶν υἱῶν αὐτοῦ τοὺς μὲν δύο Χριστοφόρον καὶ Νικηφόρον Καίσαρας, Νικήταν δὲ Νωβελίσιμον στέφει. Theophanes an.28. ejuſdem Copronymi: ὡσαύτως καὶ τὸν Νικήταν τὸν ἔσχατον ἀδελφὸν ποιήσας Νωβελίσιμον, ἐπιθεὶς αὐτῷ χλαῖναν χρυσῆν καὶ τὸ στέφανον. Ubi Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philoſ. habet non ſemel Νωβελίσιμον. Primus verò Leo Chazarus hanc Dignitatem ad alios tranſtulit, ad fratrem ſcilicet. Idem Theophanes an.1. ejuſdem Auguſti: καὶ προβάλλεται Νωβελίσιμον Εὐδόκιμον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Deinde Michael Calaphates hac eadem Dignitate Conſtantinum Domeſticum donavit. Scylitzes pag.750. καὶ Κωνσταντῖνον τὸν Δομέστικον μετακαλεσάμενος τῆς ὑπερορίας, καὶ Νωβελίσιμον τιμήσας, &c. Atque deinceps ſubinde alij codẽ titulo inſigniti leguntur. Quippe Nicephorus Botaniata Imp. Alexium Comnenum eodem titulo donavit, ut ſcribunt Scylitzes & Zonaras. Sed & ſcribit Anna Comnena l.13.p.389 Guillelmum Claretum, Nobilem Gallum, ab eodem Alexio parente *Nobiliſſimum* renuntiatum: αὐτοῦ μὲν τῷ τοῦ Νωβελισίμου τηλικαύτῃ τιμῇ ἀξιώματι. Et p.416. pactum inter Alexium & Boëmundum Salernitanum Principem ſubſcribit Βασίλειος Νωβελίσιμος ὁ Εὐνοῦχος. Deſcribitur in Euchologio Goari Εὐχὴ ἐπὶ προχειρίσει Καίσαρος, Νωβελισίμου, Κουροπαλάτου. Prædictis addam ſequentia ex Georgij Choerobosci lib. MS. de Tropis: Σύμφρασις δὲ, ἡ συνακολούθησις τοῦ λόγου, ἢ λέξεων σύνθεσις, ὡς Νωβελίσιμος, ὑπέρλατος, καὶ τὰ ὅμοια.

Πρωτονωβελίσιμος, *Primus inter Nobiliſſimos*, quomodo Ludovicum VII. Regem Francorũ vocat Manuël Comnenus Imp. Epiſt. ad Alexandrum III. Pap. apud Baronium an.1180 Ita præterea indigitatur Dignitas ab Impp. Conſtantinop. inventa. Anna Comnena lib. 7. Alexiados p.208. παραχρῆμα τῇ τοῦ πρωτονωβελισίμου ἀξίᾳ τετίμημαι, καὶ δωρεῶν μεγάλων ἀξιωθεὶς, ὑπισχόμενον δουλείαν αὐτῷ. Vide Notas noſtras ad hunc locum. In Codice Colberteo continente indicem neſcio cujus Bibliothecæ Græcanicæ hæc lego: Ποίημα Εὐσταθίου Πρωτονωβελισίμου καὶ μεγάλου Χαρτοφύλακος τὸ Καθ' Ἰσμηνίαν δρᾶμα, βιβλία περιέχον ιά. Opus pridem editum à Gilberto Gaumino, qui de Auctore ſiluit.

Πρωτονωβελισιμοϋπέρτατος, Dignitas quâ donati leguntur Nicetas Spanopulus Κριτὴς τοῦ βήλου, lib.4.

Juris Græco-Rom. pag. 288. & Michaël Hagiotheodorita Logotheta curſus publici, apud Balſamon. ad Can. 4. Concilij Conſtantinopol. ſub Photio. Sed & in Cod. MS. Reg. Opuſculorum Pſelli, deſcribuntur Epiſtolæ Euſtathij Metropolitæ Theſſalonicenſis, cujus ſunt Scholia in Homerum, quas inter una inſcribitur τῷ Πρωτονωβελισιμοϋπερτάτῳ καὶ Λογοθέτῃ τῷ Ἁγιοθεοδωρίτῃ. fol. 247.

ΝΩΘΕΙΝ. Vide in Γνώθειν.

ΝΩΜΟΣ, *Humerus*, ὦμος.

ΝΩΝΕΑ, *Anchuſa*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 605.

ΝΩΠΟΣ. Vide in Νωπός.

ΝΩΣΤΕΑΙΣ, *Marrubium nigrum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 523.

ΝΩΤΑΡΙΟΣ, *Bajulus*. Moſchopulus: Νωτάριος, καὶ Νωτοφόρος, ὁ Βαρυβαστακτης. Gloſſæ Baſil. Νωτάριος ὁ Βαρυβασταχτης. Ita etiã in Epimeriſmis MSS. Herodiani.

ΝΩΦΡΥΣ, *Marrubium nigrum*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 523.

Ξ.

ΞΑΓΟΡΑΖΕΙΝ, *Redimere*, pro Ἐξαγοράζειν.

ΞΑΓΟΡΕΥΕΙΝ, *Confiteri*, Ἐξαγορεύειν. Ξαγορία, *Confeſſio*, Ἐξαγόρευσις. Ξαγορευτὴς, ξαγοραρης, *Confeſſor*. Ἐξομολογητὴς. Vide Ἐξαγορεύειν.

ΞΑΘΟΣ, Ξαθθὸς, *Flavus*, pro ξανθός. Ξαθίζειν, ξαθαίνειν, *Flaveſcere*, ξανθίζειν. Ξανθογένης, *Barbâ flavus*, Ξανθογένειος. Ξανθυτζικὸς, *Subflavus*, ὑπόξανθος. Ξαθθομαλλῶν, *Flavos capillos habere*. Gloſſæ Græcobarb. ποικιλόθριξ, ὁμορφομαλλοῦσα, ξαθθομαλλοῦσα.

ΞΑΜΙΤΟΣ. Vide in Ἐξάμιτος.

ΞΑΜΙΛΙΟΝ, pro Ἐξαμίλιον. Rhuzanus in Paraphraſi Vaticin. φεῦ σοι Πελοπόννησε πολεμηθεῖσα· οὐχ ὡς ξένος κίνδυνος, ἀλλ' οἰκεῖος, ὡς πλεῖστα κόλλα μένουσιν ἐν ξαμιλίοις. Ubi intelligitur Hexamilium Iſthmi Corinthiaci, de quo præ cæteris Leunclavius in Pand. Turc. num. 25. nam aliud fuit Hexamilium, Cherroneſi dictum, de quo ibid. & n. 26. præter Scriptores Byzantinos.

ΞΑΝΑ, inquit Hieron. Germanus, ſolent Græci verbis adjungere, cùm rem factam iterum & de novo ſignificant, idémque valet quod apud Latinos *Re*. Verbi gratiâ, Ξαναβλαστάνειν, *Repullulare*. Ξαναβλέπειν, *Iterum videre*. Ξαναγεμίζειν, *Replere*. Ξαναγεννᾷν, *Regenerare*. Ξαναγράφειν, *Reſcribere*. Ξαναγυρίζειν, *Redire*. Ξαναδίδειν, *Reddere*. Ξαναέρχεσθαι, *Redire*. Ξαναζητᾶν, *Repoſcere*. Ξανακάμνειν, *Repetere*, *Iterare*, *Reſtaurare*. Ξανακαινουργιάνειν, *Renovare*. Ξανακτίζειν, *Reædificare*. Ξανακολλᾶν, *Recidere*. Ξανακόφτειν, *Recidere*. Ξαναλέγειν, *Repetere*. Ξαναμασσᾶν, *Remandere*, *Ruminare*. Ξαναπαίρνειν, ξαναπιάνειν, *Reſumere*. Ξαναπουλᾶν, *Divendere*. Ξαναραύγειν, *Conſarcinare*. Ξαναστένειν, *Reſpirare*. Ξαναστρέφειν, *Retorquere*. Ξανάστροφα, *Præpoſterè*, *Ordine præpoſtero*, ὕστερον πρότερον, ἐνάλλαξ, in Corona pretioſa. Ξαναϋβρίζειν, *Remaledicere*. Ξαναφέρνειν, *Deferre*. Ξαναψυχαίνειν, *Rehilareſcere*. Et ſic de ſimilibus.

ΞΑΝΘΗ, *Sycomorus*. Gloſſæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ξανθὸν σπέρμα, μόρα, ἐξ οὗ ἡ συκομορέα ξανθὴ καλεῖται.

ΞΑΝΘΙΚΟΣ, *Aprilis* menſis, juxta Macedones. Paſſim. S. Anaſtaſius Antiochenus Patr. Orat. in Annuntiat. Deiparæ pag. 856. de Menſe Hebræis *Niſan* dicto: οὗτος γὰρ παρ' αὐτοῖς πρῶτος ὀνομάζεται μὴν, ὁ παρὰ μὲν Ῥωμαίοις Ἀπρίλιος, παρὰ δὲ Μακεδόσι Ξανθικὸς ἑρμηνεύεται δὲ Νισὰν ὁ ἀνθῶν. Νίσσα γὰρ λέγεται παρ' Ἑβραίοις τὸ ἄνθος, τάχα δὲ καὶ ὁ ξανθικὸς λέγεται τῇ προσθήκῃ προσαγορευθεὶς ξανθικὸς, εἴτε ἀνθικὸς, εἴτε ξανθικὸς, ἐκ τῆς ἐν τῷ ἀέρι ἐξανθήσεως τοῦτο χρηματίζει. Macarius Homil. 5. τοῖς ἀληθινοῖς Χριστιανοῖς, ἐστὶ μὴν πρῶτος ξανθικὸς, ὁ καλούμενος Ἀπρίλλιος, ὅπερ ἐστὶν ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως, &c.

ΞΑΝΘΗ, in Gloſſis Chymicis MSS. αἰθάλη, τὸ θεῖον, καὶ ὕδωρ ἀργύρου.

ΞΑΝΘΟΝ φάρμακον, in Gloſſis Chymicis MSS. τὸ σιδηρίτης διὰ ὕδωρ θεῖον οἰκονομηθὲν, καὶ ἡ καδμία.

ΞΑΝΘΗΤΡΙΧΑ, in Gloſſis Botanicis Colbert. MSS. ὁ Κρόκος, *Crocus*.

ΞΑΝΘΟΙ, *Flavi*, dicti præſertim Græcis *Franci*, Alemanni, ut pluribus docemus in Gloſſ. med. Lat. in *Flavi*. Ita præterea, apud Mauricium lib. 3. Strategic. c. 5. lib. 4. c. 1. lib. 11. c. 4. ij indigitantur, vel Germani ſeu Alemanni. Leonis Sapientis Ænigmata MSS. Βασιλεὺς τῆς Ἀλαμανίας ἔρχεται εἰς τὴν νέαν Ῥώμην, σκηνώσει ἐν τῷ ἀμπέλι εἰς τὰ Ῥυφιανας τὸ λέγειν ἐκ βασιλείαν τοῦ γένους τοῦ ξανθοῦ γένους τῆς Ῥώμης. Infrà: ὅταν τὸ ξανθὸν τὸ γένος λεηλατήσει τὸν κόσμον.

ΞΑΝΘΟΚΑΡΥΑ, *Inglandes flavæ*, apud Myrepſum ſect. 19. cap. 17. Gloſſæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 848. Βάλανος μυρεψικὸς, ἤτοι τὸ χρυσοβάλανον, ἡ ξανθοκαίρια λεγόμενα.

Ξανθοσάρειον, apud eundem Myrepſum ſect. 19. c. 14. ubi ξανθοκάρυον reſcribit Meurſius, ut eſt in c. 17.

ΞΑΝΘΟΦΑΝΕΑ, *Sideritis*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 615.

ΞΑΝΙΣΚΕΙΝ, pro ξαίνειν, in Gloſſis Græcobarb.

ΞΑΝΘΟΧΟΛΟΙ, *Qui bile flavâ laborant, iracundi*, apud Euſtathium Il. α. pag. 82.

ΞΑΝΤΟΝ, *Linteum carptum ad plagas*, Μοτὸς Gr. Μοτάρι, hodie.

ΞΑΠΕΡΝΕΙΝ, *Eminere*, *Excellere*, *Tranſire*, Ἐξέχειν, Ὑπερβαίνειν, Διαβαίνειν. Ξαπέρασμα, Ἐξοχή. Pro ἐξαπέρνειν, ubi, ε, elidunt Græci ex prænom. ἐξ, ut in verbis ſequentibus.

ΞΑΠΛΩΝΕΙΝ, *Tendere*, *Extendere*, *Porrigere*, ἀνατείνειν. Ξαπλωμὸς, *Contentio*, Διάτασις. Ξαπλωτὰ, *Fusè*, *Latè*, χύδην. Ξαπλάδα, *Laxitas*, χάλασις.

ΞΑΡΓΑΝΗ, Σμύραινα, genus piſcis, apud Scholiaſtem Oppiani.

ΞΑΡΡΩΣΤΕΙΝ, *Conſaneſcere*, Ὑγιάζεσθαι.

ΞΑΡΙΟΣ, pro ἐξαίρετος. *Evanidus*. Leontius de Sphæra Arati pag. 147. γράψομεν τι λευκῷ τινι εἰ τύχοι, καὶ ξαρίῳ χρώματι, πρὸς τὸ μὴ τὴν χροὰν εὐχερῶς ἀπαλειφθῆναι δύνασθαι.

ΞΑΡΤΙΟΝ. Vide in Ἐξάρτιον.

ΞΑΡΥΘΜΙΖΕΙΝ, ξαρυθμεῖν, *Deambulare*, *Ambulando recreare*, περιπατεῖν, εὐφραίνειν.

ΞΑΣΤΕΡΩΝΕΙ, *Diſſerenat*, Εὐδιάζει, Διαιθριάζει.

ΞΑΦΝΙΚΟΣ, *Inopinatus*, *Subitaneus*, ἀπροσδόκητος, αἰφνίδιος.

ΞΕΒΟΥ

ΞΕΒΟΥΛΏΝΕΙΝ, *Epiſtolam reſignare*, *Bullam* ſeu *ſignum ſolvere*, ἀνασφραγίζειν. Vide in Βοῦλλα.

ΞΕΒΡΆΖΕΙΝ, *Deferveſcere*, Ἀποβράζειν.

ΞΕΓΚΥΛΟΥ͂ΣΘΑΙ, *Decidere: ex alto cadere*, Ἀποπίπτειν.

.ΞΕΓΓΡΙΏΝΕΙΝ, *Irritare*, *Provocare*, Ἐρεθίζειν, παροξύνειν.

ΞΕΓΛΙΣΤΡΟΥ͂Ν, *Labi*, *Cadere*, ὀλισθάνειν. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag.19. ἀλεπῦ ἀνέβαινεν εἰς ἕνα φράχτην· καὶ ὡσὰν ξεγλιστρόντας, ἔμελλε νὰ πέσῃ. Cod. Gr. ὀλισθήσασα. Vide Γλιστρῶν.

ΞΕΔΈΝΕΙΝ, *Evoluere*, Ἀπολύειν, ἐκλύειν.

ΞΕΔΙΑΛΎΖΕΙΝ, *Diſſolvere*, *Dilucidare*, Διαπλύνειν, διαλύειν.

ΞΕΔΙΠΛΏΝΕΙΝ, *Evoluere*, Ἀναπλώνειν.

ΞΕΔΙΚΗΏΝΕΙΝ, *Ulciſci*; ἀμύνειν, ἐκδικεῖν. Ξεδίκημα, *Vindicta*, *ultio*, ἄμυνα, ἐκδίκησις. Ξεδικευτής, *Vindex*, *Ultor*; ἐκδικητής.

ΞΕΔΟΝΤΆΡΙ, ξεδοντιςήρι, *Dentiſcalpium*, ὀδοντοξίςης.

ΞΕΘΕΛΙΚΏΝΕΙΝ, *Diffibulare*, Ἀποπορπᾶν.

ΞΕΘΕΜΕΛΙΏΝΕΙΝ, *Funditus evertere*, Ἀνασκάπτειν.

ΞΕΘΥΜΑΊΝΕΙΝ, *Evaneſcere*, *animo deficere*, ἐξυθενίζεσθαι.

ΞΕΚΑΒΑΛΛΙΚΕΎΕΙΝ, *Ex equo deſcendere.*

ΞΕΚΆΜΝΕΙΝ, *Diſſuere*, *Diſſolvere*, Ἀποράπτειν.

ΞΕΚΆΝΕΙΝ, *Oblivisci*, Ἀλησμονεῖν. Ξεκασμός, *Oblivio*, Ἀλησμονή.

ΞΕΚΆΠΟΥΛΑ, *Equi tergum*; Οὐροπύγιον τοῦ ἵππου.

ΞΕΚΑΡΤΖΏΝΕΙΝ, *Diſcalceare*, Ἐξυποδεῖν. Vide Κάρτζα.

ΞΕΚΑΡΦΏΝΕΙΝ, *Refigere*, *Revellere*. Vide Κάρφος.

ΞΕΚΙΤΑΛΏΝΕΙΝ, *Cruſtam auferre*, Ἐξοστρακοῦν.

ΞΕΚΟΙΛΕΙΟΥ͂ΣΘΑΙ, *Repere*, Ἕρπειν.

ΞΕΚΟΚΑΛΊΖΕΙΝ. Vide in Κόκαλον.

ΞΕΚΟΚΚΙΝΙΆΖΕΙΝ, ξηκοκκινιάζειν, *Erubeſcere*, ἐρυθριᾶν. Gloſſæ Græcobarb. ἀπεβάλοσεν, ἐξεπύρωσεν, ἢ ἀπέσβεσεν· ἔχασε τὴν ὄψιν καὶ τὴν πύρωσιν, ἔσβεσεν ἢ ὤχρα τοῦτον, καὶ ξηκοκκινίασμα.

ΞΕΚΟΛΛΑ͂Ν, *Deglutinare*, ἀνακολλᾶν.

ΞΕΚΟΛΩΜΈΝΟΣ, *Cynædus*, à voce Κόλον, quæ idem ſonat. Ita Goarus ad Theophanem p.584.

ΞΕΚΟΜΈΝΟΣ, pro Ἐξέχων, ſeu Ἐξεχόμενος, *Excellens*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.9.

> Στὸν κόσμον νὰ μαρτύρεισα δι' ἄνδρες ξεκομένους.

Infrà:

> Τὸ πῶς οὐδὲν ἐποίκετε ἀνδρία καὶ ξεκομένα.

Occurrit ibi non ſemel.

ΞΕΚΟΥΝΤΕΙ͂Ν, *Trudere*, *Pellere*, Ὠθεῖν, ἐκβάλλειν.

ΞΕΛΕΩ͂Ν, Prophetis, *Hyoſcyamus* apud Interpolat. Dioſcor. cap.651.

ΞΕΛΟΓΙΆΖΕΙΝ, *Diſtrahere*, à cogitatione avocare, Περισύρειν, ἀπάγειν.

ΞΕΛΟΥΓΓΕΙ͂ΣΘΑΙ, *Devoluere*, Καταχυλινδεῖν.

ΞΕΛΥΓΚΟΥ͂ΣΘΑΙ, *Decidere*, Ἀποπίπτειν.

ΞΕΜΑΘΆΝΕΙΝ, *Dediſcere*, Ἀπομανθάνειν.

ΞΕΜΑΚΡΑΙ͂ΝΕΙΝ, *Removere*, *Amandare*, Ἀποκινεῖν, ἀφίςασθαι. Ξεμάκρυσις, *Amandatio*. Ξεμάκρεμμος, *Dilatio*, Ὑπέρθεσις. Georgius Contares in Hiſt. Athenar. pag.118. ξεμακραίνοντες τὸν καιρὸν, ἕως οὗ νὰ τελειώσουν τὸ τυχόκαστρον.

ΞΕΜΑΧΑΙΡΏΝΕΙΝ, *Gladium ſtringere.*

ΞΕΜΠΕΡΔΑΙ͂ΝΕΙΝ, *Evoluere*, Ἐξελίττειν. Ξεμπέρδαιμα, *Evolutio*, Ἀνάπλεξις.

ΞΕΜΥΕΛΑΊΖΕΙΝ, *Emedullare*, Ἀπομυελοῦν. Ξεμυαλισμένος, *Inſanus*, Παράφρων. Ξεμυαλισμός, *Inſania*, Μανία, ἀφροσύνη.

ΞΈΜΠΛΑΙ, *Exemplum*, Παράδειγμα.

ΞΕΝΆΛΙΟΝ, *Xenium*, *Exenium*, *Donum*; *Munus*. Conſtantin. Porph. de Adm. Imp. cap.7. ἀναίδην ἐπιζητοῦσι ξενάλια ἱκανά. Et c.43. δοὺς αὐτῷ καὶ πρὸς ἀμφοτέρους ξενάλια τὰ ἁρμόζοντα.

ΞΕΝΕΥΡΏΝΕΙΝ, Ξενευρίζειν, *Enervare*, Ἐκνευρίζειν.

ΞΕΝΕΦΡΙΆΖΕΙΝ, *Renes frangere.*

ΞΕΝΗΤΕΊΑ, *Peregrinatio*. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

> Καὶ τὸ λοιπὸν ἐβάδιζεν τῆς ξενιτείας τὸν δρόμον.

Paſſim ibi:

ΞΕΝΊΑ, *Hoſpitium*, ὁ διανέμας φίλοις αὐτοῦ μικρὰς ξένιας, in Baſilicis lib. 60. tit. 4. cap.5. *Modica hoſpitiola*, Ulpiano. Heſychius: ξενία, κατάλυμα, ἢ καταγώγιον. Palladius in Hiſt. Lauſiaca, in Chronio: καὶ εὗρεν κάλλιστον ὕδωρ ἀπέχον εἰς βάθος ὀργυιὰς ἑπτὰ, καὶ ᾠκοδόμησεν ἑαυτῷ ξενίαν μικράν.

Ξενίδιον, eâdem notione. Idem Palladius in Eulogio: ἐνδείκνυσιν ὄνον ἐκεῖνος ἐπῆρεν αὐτὸν, καὶ ἀπελήλυθεν εἰς τὸ ἴδιον ξενίδιον. Mox: ὡς ἐπὶ προφάσει δῆθεν εὐπνοίας εἰς τὸ ξενίδιόν σου λαβών με.

Ξενία, *Convivium*, quo hoſpites excipiuntur. Chriſtophorus Angelus de Hodierno Græcorum ſtatu cap.46. ἐν ταύταις ταῖς ἑορταῖς οἱ Ἕλληνες ποιοῦσι μεγάλας ξενίας, ἐπειδὴ ἐν ἑνὶ χωρίῳ ποιοῦσι πέντε ἢ ἓξ ξενίας, καὶ ὁ ἱερεὺς ὀφείλει πορεύεσθαι πρὸς ἑκάστην ξενίαν εὐλογεῖν τὰ παρατιθέμενα, &c.

Ξενιά, ξενιτειά, *Peregrinatio*. Ξενιτεύειν, *Peregrinari*; in Georgicis tit.1. §.13.

ΞΕΝΟΔΌΧΙΟΝ, *Ædes in qua excipiuntur Peregrini*: S.Baſilio in Epiſt. 371. καταγώγιον τοῖς ξένοις τοῖς κατὰ πάροδον ἐπιφοιτῶσι. Auctor Vitæ Joannis Acacij, ubi de Conſtantinopoli: ἐν ᾗ παίδων τροφαὶ καὶ παιδεῖα κατὰ νόμον Χριστιανοῖς πάτριον, καὶ ξένων ὑποδοχαὶ, &c. Vox Chriſtianis propria, quorum exemplo Julianus Imp. ab Ethnicis & Gentilibus ejuſmodi ædes hoſpitales conſtrui præcipit, in Epiſt. 49. ξενοδοχεῖα καθ' ἑκάστην πόλιν κατάστησον πυκνὰ, ἵν' ἀπολαύωσιν οἱ ξένοι τῆς παρ' ἡμῶν φιλανθρωπίας, &c. Vide Epigr. Sophronij Patr. Hieroſ. εἰς ξενοδοχεῖα, lib.4. Anthol. cap.22. Paſſim occurrit.

Ξενὼν, eâdem notione, in Novella Juſtiniani 131. cap.10. in Baſilicis non ſemel, apud Harmenopulum lib.3. tit.3. §.5. & Scriptores Byzantinos. Vide Synodicon adverſus Tragœdiam Irenæi cap. 133. & noſtram Conſtantinopolim Chriſt. lib.4. c.9.

Ξενοδόχος, *Hoſpitalarius*, Officium Monaſticum, apud Dorotheum Doctr.11. p.815. ὁ τῶν μοναχῶν φιλοξενίαν πεπιστευμένος, Nilo Monacho lib.1. Epiſt.150. Adde Epiſt. 393. Theophanem an.12. Juſtiniani, & quæ obſervamus in Gl. med. Lat. in V. *Hoſpitalarius*.

ΞΕΝΟΚΟΥΡΊΤΗΣ. Vide in Κυρά.

ΞΕΝΟΤΆΦΙΟΝ, *Cœmeterium Peregrinorum*. Phavorinus: πολυάνδριον, μνῆμα, ἢ τάφος, τὸ θρυλλούμενον ξενοτάφιον. Joan. Moſchus in Limon. cap.88. οἱ οὖν τοῦ τόπου κληρικοὶ, ὡς ξένον ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ ξενοταφίῳ. Vide Epiſtolas S. Maximi Confeſſ. p.178.

ΞΕΝΟΦΩΝΕΙ͂ΣΘΑΙ. Theophanes an.17. Heraclij: ἠρώτησέν τε τὸν Βασιλέα περὶ τῆς ἐνεργείας καὶ τῶν θελημάτων, τὸ πῶς δεῖ ταῦτα λέγειν ἐν Χριστῷ διπλᾶ, ἢ μοναδικά; ὁ δὲ Βασιλεὺς ξενοφωνηθεὶς, γράφει πρὸς Σέργιον Πατρ. ΚΠ. &c. Ubi Miſcella, *vocis novitate conſternatus*.

ΞΕΝΟΧΆΡΑΓΟΣ, *Extraordinarius*, *Inſolitus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.8.

> Καὶ πράγμα ξενοχάραγον ἦτον τινὰς νὰ βλέπῃ.

Idem lib. 2.

> Για τοῦ τυχόντος ἔτυχε ξενοχαράγου πράγμα.

ΞΕΝΤΕΡΊΖΕΙΝ, *Eviſcerare*, Ἐξεντερίζειν.

ΞΕΠΑΓΏΝΕΙΝ, *Egelidare*, Ἀποκρυσταλλοῦν.

ΞΕΠΑΡΘΕΝΙΖΕΙΝ, *Devirginare*, *Stuprare*, Διαπαρθενεύειν.

ΞΕΠΑΣΤΡΕΥΕΙΝ, *Depurare*, Ἐκκαθαίρειν. Vide Παστρεύειν.

ΞΕΠΛΑΤΥΣΜΟΣ, *Ampliatio*, Ὑπέρθεσις, παραύξησις.

ΞΕΠΟΔΕΙΝΕΙΝ, *Excalceare*. Ξυπόδυτος, *Excalceatus*. Gloſſæ Græcobarb. ἀνυπόδητος, γυμνόπους, ξυπόδυτος, ὅπου ἔχει τὰ πόδιά τε γυμνά.

ΞΕΠΕΤΑΣΤΟΝ, *Porticus*, *Andron*, noſtris *Gallerie*. Roman. Nicephor.

ΞΕΠΟΛΕΥΟΥΣΘΑΙ, *Diſcingere*, Διαζωννύειν.

ΞΕΠΤΕΡΙΟΝ, *Accipiter*. Anonymus de Nuptiis Theſei :

Γεράκια, ἢ ξεπτέρια, πιτζίτις, καὶ φαλκόνια.

Ξεπτέρης appellatur in Aſſiſis MSS. Regni Hieroſol. cap. 242. Locum vide in Σάκρε.

ΞΕΡΑΜΟΣ, *Membrorum mutilatio*, *Diſtortio*. Vide in Κυλλός.

ΞΕΡΑΤΑΣ, *Cornutus*, pro Κερατᾶς, ut ὦ τῆ ξεχασμένον τῆ ξεραλᾶν. Vide *Stultum & Cornutum*. Roman. Nicephor. in Grammat. MS.

ΞΕΡΙΖΩΝΕΙΝ, ξεριζώνειν, *Extirpare*, *Evellere*, ἐκριζοῦν, ἀποσπᾶν. Gloſſæ Græcobarb. καλαγίζω, διασπᾶ, ἀνασπᾶ, ξεριζώνει. Vide Heſychium in Καλαγίσας.

ΞΕΡΚΕΙΝ, Ξερκίζειν, *Diſcindere*, *Dilacerare*, ἀνασχίζειν, διατέμνειν.

ΞΕΡΝΕΙΝ, ξεραίνειν, *Vomere*, ἐμεῖν. Pœnitentialis MS. Chryſoſtomi nomen præferens : ἐάν τις ἱερεὺς μεθύσῃ, καὶ ξεράσῃ, μὴ λειτουργείτω ἡμέρας μ′. Pœnitentialis Anonymi apud Morinum : ἐξέρασας ἀπὸ οἴνου. Infrà : μετέλαβες, καὶ μετέπειτα ἐξέρασας. Nomocanon Cotelerianus num. 542. ὁ κοινωνήσας φαγὼν καὶ ξεράσας, ἐπιτιμάσθω χρόνους β′. μετανοίας κδ′. Ξέρασμα, *Vomitus*, ἔμετος, ἐξέραμα.

ΞΕΡΟΣ, *Siccus*, ξηρὸς, in Corona pretioſa. Gloſſæ Græcobarb. ἄζαλέας, ξηρὰς, ξερὰς.

Ξερότητα, *Siccitas*, *Ariditas*, ξηρότης.

Ξεροβήχειν, *Expuere*, Ἀποπτύειν.

Ξεροδαμάσκηνον, *Prunum paſſum*.

Ξερομασσεῖν, *Ruminare*, *Remandere*, Ἀπομασσᾶσθαι.

Ξεροπόταμος, *Torrens*, χειμάῤῥους, in Corona pretioſa. Vide Ξηροπόταμος.

Ξερολύγανον, pro Ξηρολήγανον. Gloſſæ Græcobarb. Πόπανον, λαλάγγιον, ξερολύγανον.

Ξεροχαμνίζεσθαι, *Hiare*, *Inbiare*, χάσκειν, ἀναχάσκειν, Ἐπιχαίνειν.

Ξεροχόρταρον, *Fœnum*, χλόη, χόρτος, κάρφη, σαρμός. Ξερόχορτον, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part. 2. pag. 157.

Ξερανίσκειν, ξηρανίσκειν, pro ξηραίνειν. Gloſſæ Græcobarb. ἀζερᾶ, ξηραίνει, ξερανίσκει. Alibi : ἄζω, ξηραίνω, ξηρανίσκω.

Ξεραίνειν, eâdem notione. Corona pretioſa : να ξεραίνη, *Siccare*, ξηρᾶναι.

Ξεραχιὰ, *Siccitas*. Eædem Gloſſæ : ἄζη, ξηρασία, ξεραχιὰ, κονιορτός.

ΞΕΣΚΕΙΝ, ξεσκίζειν, ξεσκελίζειν, ξεκλιδίζειν, *Divellere*, *Diſſecare*, Ἀποτέμνειν, διασπαράττειν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

Σκοτόνοντας, λαβόνοντας, καὶ ξεσκελίζοντάς τους.

ΞΕΣΚΕΠΑΖΕΙΝ, *Detegere*, Ἀνακαλύπτειν.

ΞΕΣΚΟΝΙΖΕΙΝ, *Pulverem amovere*.

ΞΕΣΚΟΥΡΔΟΥΛΙΑΖΕΙΝ, *A peſte amoveri*. Vide Κουρδουλιά.

ΞΕΣΚΟΥΦΩΝΕΙΝ, *Reticulum detrahere*. Vide Σκουφιά.

ΞΕΣΠΑΘΩΝΕΙΝ, *Enſem ſtringere*. Vide Σπάθα.

ΞΕΣΤΕΙΘΟΥ, Ξεστίχα, *Memoriter*, Ἐκ στήθους. Vide in Στῆθος.

ΞΕΣΤΗΣ, *Sextarius*. Gloſſæ Gr. Lat. ξέστης, τὸ μέτρον, *Sextarius*. Oribaſius MS. de Ponderibus & menſuris : ξέστης (ἔχει) κοχλιάρια δύο, αἵ τινες καὶ τρύβλια λέγονται. Paulus Ægineta lib. 8. ὁ ξέστης (ἔχει) κοτύλας δύο, αἵ τινες καὶ τρυβλία λέγονται. Infrà : ὁ δὲ ξέστης ἡμιξ. β. ἃ δὴ καὶ ἡμίνας προσαγορεύουσι. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. & Auctor Etymologici : ξέστης, Ῥωμαϊκόν ἐστι ὄνομα· τὸ γὰρ παρ' ἡμῖν ἕξ ἀριθμὸν, τὸ ἐκεῖ λέγεται Σέξτον· διὰ δὲ ἀφωνίαν σέξτης ξέστης λέγεται κατὰ μετάθεσιν στοιχείων. οὕτω Φίλων. Ubi Auctor Etymologici, οὕτω Φιλόξενος ἐν τῷ περὶ Ῥωμαίων. Damocrates apud Galenum lib. 8. de Compoſ. Medic.

Οἴνου Φαλερινοῦ τοῦ καλοῦ ξέστην ἕνα.

Vox uſurpata potiſſimùm à Scriptoribus, qui dum res Romana floreret, de Medicamentis libros conſcripſerunt, à quibus hauſere alij. Ξέστης γάλακτος, apud Philoſtorgium lib. 9. cap. 14. Concil. Calchedon. Act. 10. ἀπὸ καπηλείου φαύλου πάνυ (οἶνον) ἀγοράσαι ἐξ ξέστας, τοὺς μηδὲ ἐπαρκέσαντας. Theophanes an. 3. Copronymi : τότε ἔλαιον πέντε λίτρας τοῦ νομίσματος, ὁ ξέστης τοῦ οἴνου τοῦ ἡμισείου. Ἰταλικὸς ξέστης, apud Interpolat. Dioſcoridis, ubi de Jaſmino, & alios. Ammo Epiſcop. num. 10. Apophthegmata Patrum in Benjamino num. 1. Vita S. Pachomij num. 40. 58. Paralipomena de eod. Sancto num. 15. 16. Euchologium Goari pag. 833. Euſtathium Il. ε. pag. 603. &c.

Ξεστίον, eâdem notione apud Syneſium in Epiſt. 135. & Joannem Moſchum in Limon. c. 85.

Ἑξάξεστον, *Congiarium*, *Semicongium*.

Ἡμίξεστον, *Hemina*, in Gloſſ. Gr. Lat.

Ξέστης, in Liturgicis ſumitur pro Aquæmanili. Didymus, ſeu Scholiaſtes Homeri Od. α. προχόῳ ἀγγείῳ προχυτικῷ, ἀπὸ τοῦ ἐκχέειν τὸ ὕδωρ, τῷ καθ' ἡμᾶς ξέστῃ. Gloſſæ Lat. Gr. *Orceolus*, ξέστης, τὸ ἀγγεῖον. Gloſſæ Gr. Lat. ξέστης, *Horciolus*. Symeon Theſſalon. de Sacram. ubi de Subdiacono : τῇ δὲ χειρὶ χέρνιβον περιέχει. In Euchologio Cryptoferratenſi, χαλκόξεστον dicitur, ubi pariter de Ordinatione Subdiaconi, apud Goarum pag. 247. κελεύει ὁ Ἀρχιερεὺς κομισθῆναι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ χαλκόξεστον. In Euchologio verò vulgari, χερνιβόξεστον appellatur, de qua voce agimus infrà.

Ξέστον, eadem notione, apud Anonymum de Nuptiis Theſei lib. 11.

Οἱ πλέο εὐγενικότεροι ἐβάσταζαν ἀτύτες
Στὰ ἀργυροχρυσόξεστα τὸ αἷμα καὶ τὸ γάλα.

ΞΕΣΤΙΚΟΣ, *Amens*, *Extra ſe*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

Κως σὰν νὰ ἦτον ξεστικὴ ἔξω ἀπέβη νέαν τις.

Et lib. 11.

Μόνον αὐτὴ πῶς ἔτυχεν, καὶ ξεστικὴ ἐστάθη.

ΞΕΣΥΜΒΟΥΛΕΥΕΙΝ, *Diſſuadere*, Παραπείθειν.

ΞΕΣΥΝΤΡΟΦΙΑΖΕΙΝ, *Diſſociare*, Ἀποζεύγνυσθαι. Vide Συντροφος.

ΞΕΣΧΙΖΕΙΝ, *Concerpere*, Διασπαράττειν.

ΞΕΤΕΛΕΙΩΝΕΙΝ, *Abſolvere*, *Perficere*, Τελειοῦν.

ΞΕΤΗΛΥΓΕΙΝ, *Evoluere*, Ἐξελίττειν.

ΞΕΤΡΕΧΕΙΝ, *Tranſcurrere*, *Præterfluere*, Διατρέχειν, διαῤῥεῖν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ ὡς ἂν ἐχθροὺς θανασίμους πάντοτε μας ξετρέχεις.

ΞΕΤΡΙΧΙΑΖΕΙΝ, *Avellere*, Ἀποτίλλειν, παρασύρειν.

ΞΕΥΡΕΙΝ, *Invenire*, εὑρίσκειν. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. νὰ ξεύρεις τὰ ξεύρω ἐγὼ, ἐθέλαμεν τὰ ξεύρει οἱ δύο.

ΞΕΦΑΝ

ΞΕΦΑΝΔΕΊΝ, *Deambulare*, Περιπατεῖν.

ΞΕΦΑΝΤΕΊΝ, ξεφαντώνειν, *Oblectare*, *Recreare*, Τέρπειν. Gloſſæ Græcobarb. ἀγαθοδαιμονισταὶ, οἱ ὀλιγοπεθοῦντες, ὁποῦ ξηφαντώνουν ὀλίγον. Alibi: τρυφᾷ, σπαταλᾷ, ξεφαντώνει. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Νὰ πᾶν νὰ ξεφαντώνουσι πᾶσα ἑορτὴ καὶ σχόλη.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ μὲ γεράκια καὶ σκυλία πάντοτε ξεφαντώναν.

Adde Georgium Contarem in Hiſt. Athenar. pag. 149. 173.

ΞΕΦΕΎΓΕΙΝ, *Declinare*, Ἐκφεύγειν.

ΞΕΦΛΟΊΖΕΙΝ, *Expedire*, *Abſolvere*, *Properare*, ἀπολύειν, καλασπεύδειν. Ξεφλοισμὸς, *Expeditio*, σπατάλη, Ἄνεσις.

ΞΕΦΛΟΥΔΊΖΕΙΝ, Ξεφλίζειν, *Corticem auferre*, *Decorticare*, ἀπολεπίζειν. Occurrit apud Agapium Cretenſem in Geopon. cap. 87.

ΞΕΦΥ͂Σ. Vide in Τετραδίσιος.

ΞΕΦΟΤΗΑΊΖΕΙΝ, *Candelam emungere*. Ξεφιτιλιστήρι, *Forfex Candelæ*.

ΞΕΦΟΡΤΩ͂ΝΕΙΝ, *Deonerare*, Ἀποφορτίζειν. Gloſſæ Græcobarb. κυφίζειν, νὰ ἐλαφρυνίσκει, νὰ ξεφορτώνεται.

ΞΕΦΟΥΣΚΩ͂ΝΝΕΣΘΑΙ, *Detumere*, *Deturgere*, Ἀποσκῦσαι, ἰξοιδαίνειν. Vide φύσκα.

ΞΕΦΟΥΝΤΟΜΈΝΟΣ, *Cui fundus eſt ablatus*, Phortius lib. 1. περὶ στρατ. πραγμ.

Ἡ βύτζα ξεφουντομένη,
Ἐκ χώματος γεμοσμένη.

ΞΕΦΡΊΖΕΙΝ, *Deſpumare*, Ἐξαφρίζειν.

ΞΕΦΥΤΕΎΕΙΝ, *Deplantare*, Ἀποφυτεύειν.

ΞΕΦΥΤΡΩ͂ΝΕΙΝ, *Pullulare*, Ὑποβλαστάνειν. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Εἰς τὸ Κυλαγιώτη τὴν αὐλὴν κέρατα ξεφυτρώνουν.

ΞΕΧΆΝΕΙΝ, *Oblivisci*, ἐπιλανθάνεσθαι. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Σύρε, ναπᾶς καὶ σὺ ἐδεκεῖ βλέπε μηδὲν ξεχάσεις.

Ξεχασμὸς, *Oblivio*, ἀμνημοσύνη. Ξεχανιάρης, *Immemor*, *Oblivioſus*, ἀμνήμων.

ΞΕΧΕΙΛΊΖΕΙΝ, Ξεχειλώνειν, *Inundare*, Ὑπερλιμνάζειν. Ξεχείλωμα, *Effluxio*, Ἐκροή.

ΞΕΧΟΡΤΑΡΙΆΖΕΙΝ, *Herbas depurgare*, *Runcare*.

ΞΕΧΡΕΙΏΝΕΙΝ, *Æs alienum diſſolvere*, χρεολυτεῖν.

ΞΕΧΡΟΝΊΖΕΙΝ, *Annum explere*. Vide Χρόνος.

ΞΕΧΡΩΜΑΤΊΖΕΙΝ, *Decolorare*, Ἀμαυροῦν.

ΞΕΧΩΡΊΖΕΙΝ, *Disjungere*, διαχωρίζειν. Joan. Glycas de Vanitate Vitæ:

Τοῦ κόσμου τὰς ἀπολαύσεις ἂς τὰς ξεχωρίσωμεν.

Ξεχωρισμὸς, *Separatio*, ἀφορισμὸς, διάζευξις.

Ξεχωρὰ, ξεχωριστὰ, *Separatim*, *ſeorſim*, ἰδίως, κεχωρισμένως.

Ξεχωριστὸς, *Separatus*, *ſecluſus*. Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 144. καὶ ὡς τὸ εἶδεν ὁ Σουλτάνος, ὅτι ἦτον ξεχωριστὸν μοναχόν. Ubi Zygomalas, ἐξόχως μόνον. Vide Panagiotam pag. 31.

Ξεχωρίτης, *Extraneus*. Georgius Contares lib. 2. Hiſt. Athenar. pag. 42. ἐρωτηθεὶς ὁ Σόλων μίαν φορὰν ἀπὸ ἕνα ξεχωρίτην, &c.

ΞΕΨΥΧΕΊΝ, *Animam exhalare*, *Expirare*, ἀποψυχεῖν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ στὸ πλευρῶ σου τὸ ἀκριβὸν ὁ γιανα ξεψυχήσω.

Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

Δὲν ἔρχεται ἀπὸ φόβου τὸ σχεδὸν νὰ ψυχήσῃ.

ΞΕΨΩΛΊΖΕΙΝ, *Circumcidere*, Ἀπαιδοιοῦν.

ΞΗΓΑΛΊΖΕΙΝ, *Lac mulgere*. Gloſſæ Græcobarb. ἀμοργίδα, ἐξεβγανιαν τὸ γάλα, ξηγαλισμένην.

ΞΗΓΟΡΊΑ, *Confeſſio*, apud Goarum ad Euchologium pag. 712. Vide Ξαγορεύειν.

ΞΗΔΙΑΛΥΖΕΙΝ, *Solvere*, *Exſolvere*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀναλύει, ξηδιαλύζει.

ΞΗΔΙΝ. Vide in Ξίδι.

ΞΗΔΥΝΑΜΩ͂ΝΝΕΙΝ, *Imbecillum eſſe*, *non poſſe*. Gloſſæ Græcobarb. ἀδυνατῶ, ξηδυναμώνει, ἀρρωστῶ. Ξηδυνάμωμα, *Imbecillitas*, in iiſdem Gloſſis. Ubi obſervandum has Gloſſas ξη, pro ξε, ferè ſemper uſurpare: ut in hac voce ξηδυναμώνειν, pro ξεδυναμώνειν, ξηκοκκινιάζειν, pro ξεκοκκινιάζειν, & ſic de cæteris, uti ſuprà obſervatum in vocibus incipientibus à ξε.

ΞΗΖΟΥΡΩ͂ΝΝΕΙΝ, *Mundare*, *Purgare*. Gloſſæ Græcobarb. ἀπορυπτεται, καθαίρεται, ξηζουρώνεται. Vide Ζοῦρα.

ΞΗΚΑΘΆΡΗΣΙΣ, *Solutio*, *Liberatio*. Gloſſæ Græcobarb. εὑρίσκει τὴν λύσιν, ἤγουν τὴν διάλυσιν, καὶ ξηκάθαρσιν. Rurſum: δὲν εὑρίσκει διάλυσιν, ἢ ξηκαθάρησιν.

ΞΗΛΆΡΙΟΝ, pro ξυλάριον, *Navis*. Gloſſæ Græcobarb. ἄδρυα, πλοῖα μονόξυλα, ξηλάρια ὁποῦ εἶναι φτιασμένα ἀπὸ ἕνα ξύλον μόνον.

ΞΗΛΕΊΒΓΕΙΝ, *Delere*, ἐξαλείφειν. Gloſſæ Græcobarb. χαλῶντα, ἀφανίζοντα, ἐξαλείφοντα, ξηλείβγοντα.

ΞΗΛΙΜΜΌΣ, *Defectus*, *Interitus*. Gloſſæ Græcobarb. χαλεπὸν καὶ δεινὸν ὄλεθρον, κακὸν ξηλιμμόν.

ΞΗΛΙΜΟΥΤΤΑ͂Ν, *Exoriri*, *Apparere*. Gloſſæ Græcobarb. ἀνατέλλει, ἀναφαίνεται, φαίνεται ἀπάνω, ξηλιμουττᾶ.

ΞΗΜΕΡΌΝΕΙ, *Diluceſcit*. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Καὶ σκότος πάντα γίνεται, καὶ πάλιν ξημερόνει.

Ξημέρωμα, *Aurora*, *Diluculum*. Idem Anonymus:

Πρὶν ἔλθῃ τὸ ξημέρωμα δὲν ἦτο μισημένος.

Georgius Contares lib. 5. Hiſt. Athenar. pag. 122. τὸ δὲ ξημέρωμα βλέποντας οἱ Βοιωτοὶ, πῶς ἄλλαξαν οἱ Ἀθηναῖοι, &c.

ΞΗΠΆΖΕΙΝ, *Perterrefacere*, ἐκπλήττειν. Ξηπάζεσθαι, *Stupere*, *Conſternari*, ἐκπλήττεσθαι, ἐξίστασθαι. Fr. Richardus in Clypeo fidei pag. 335. de Dæmonibus: καὶ ἐμφανίζονται εἰς πολλοὺς, τώρα φοβερίζοντας, καὶ ξηπάζοντας, τώρα βλάπτοντας. Ξηπαστήρι, *Terriculamentum*, μορμολύκειον. Ξηπασιάρης, *Territus*, Ἐκφοβηθείς.

ΞΗΠΌΛΗΤΟΣ, *Diſcalceatus*. Gloſſæ Græcobarb. ἀνυπόδητος, γυμνόπους, ξηπόδητος, ξηπόλητος, ἀνυπόδητος. Vide in ξεποδαίνειν.

ΞΗΡΑΜΠΈΛΙΝΟΣ. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Xerampinus*.

ΞΗΡΈΜΒΟΛΟΣ. Vide in Ἔμβολος.

ΞΗΡΙΖΩ͂ΝΝΕΙΝ. Vide in ξεριζώνειν.

ΞΗΡΟΊ καρποὶ, *Fructus aridi*, ſeu *Meſſes*, in Nov. 32. ubi Cujacius.

ΞΗΡΟΓΎΖΕΙΝ, *Deſiccare*. Phyſiologus MS. de Natura animalium: βόθρων ῥίπτων εἰς τὴν γῆν, καὶ ξηρογύζουσίν το, καὶ πίπτουσιν ἀνάσκελα.

ΞΗΡΌΓΥΨΟΣ, *Gypſus ſiccus*, ita appellatus fluvius apud Theophylactum Simocattam lib. 6. cap. 3. & Annam Comnenam lib. 7. Alexiad. p. 215. fortè quòd ejuſmodi Gypſum ex alveo egerat.

ΞΗΡΌΚΗΠΟΣ, *Area*, *Atrium ſine pavimento*. Martyrium SS. XX. Patrum Sabaïtarum n. 43. οἱ δὲ ὡς μάλιστα ἀδικούμενοι ἠγριαίνοντο, καὶ ἐν τῷ ξηροκήπῳ τοῦ ἡγουμένου, ἐξαγαγόντες, αὐτοὺς ἐφόνευν. Ξηροκήπιον, apud Codinum de Orig. n. 104. Ubi *hortulum aridum* ſive *exſiccatum* interpretatur Lambecius. In ſubſcriptionibus Concilij Nicæni II. Act. 4. occurrit Theodorus Hegumenus τοῦ Ξηροκήπου.

ΞΗΡΟΚΟΙΤΙ'Α, in Gloſſis MSS. χαμευνία, quomodo Galli dicimus, *Coucher ſur la dure*. Glycas in Theodoſio Juniore: καὶ ὁ Βασιλεὺς πολλὰ μὲν αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν ἕτερα, ὅτι ξηροκοιτίαν, ἐνδυμένην τρίχινον, ἀπεχὴν γυναικὸς, &c.

ΞΗΡΟ'ΛΙΘΟΣ, ſeu ξηρὸς λίθος, Suidæ dicitur, ἄνευ πηλοῦ κτισμένος· Ἦν γὰρ λίθου ξηροῦ διεσκευασμένον τὸ φρούριον ἐκ μεγάλων λίθων συνηρμοσμένον. Ita ξηροὶ λίθοι fuerint *lapides nativi, ex ipſo ſolo; Petra naturales, ſaxa ex ipſo metallo*, ut loquuntur Gromatici, nullâ arte abſque calce compacta. Theophanes an.1. Leonis Iſauri: περιχαρακώσαντες δὲ τὸ χερσαῖον τεῖχος, ὤρυξαν φοῦσαν μεγάλην, καὶ ἐπάνω αὐτοῦ περιτείχισμα στηθίων διὰ ξηρολίθου ἐποίησαν. Ubi Hiſt. Miſcella: *& ſuper eam ſicci lapidis materiam poſuerunt*. Mauricius lib.12.Strateg.cap.21. ξυλίνους, ἢ πλίνθους, ἢ ἀπὸ ξηρολίθων πύργους πρὸς ἀσφάλειαν τῆς γεφύρας ἐγεῖραι. Idem lib.9. cap.1. πύργων τε, ἢ ξυλίνων, ἢ οἰκοδομητῶν ἐκ λίθου ξηροῦ, ἢ χώματος. Apud eundem lib.10. cap.4. ξηρὰ ὕλη, & οἰκοδομεῖν ξηρόν. Leo in Tacticis cap.15. §.69. καὶ εἰ μὲν λίθος ἢ πλίνθος εὑρίσκεται, οἰκοδομῆσαι ξηρὸν δεῖ, καὶ δέσαι διὰ ξύλων ἀσφαλῶς καὶ συνεχῶς. Cap. 17. §.13. πύργους τε ξυλίνους ἢ ἀπὸ οἰκοδομῆς ἐκ λίθων ξηρῶν, ἢ χώματος ἑκατέρωθεν τῶν ἄκρων τῆς γεφύρας ἐγείρουσι. Ita Pachymeres lib.2. cap.27. τὸ ἐπὶ τῇ πύλῃ τῆς Πηγῆς ἐκ λίθων ξηρῶν ἐπιτείχισμα Conſtantinopoli memorat. Vide notata ad Alexiadem pag.266.

ΞΗΡΟ'ΜΥΡΟΝ, *Roſmarinum*, in Gloſſ. Lat. Græc.

ΞΗΡΟ'Ν, Nota muſicæ hodiernæ Græcor. quæ per ξ. exprimitur. Vide Rutgerſium lib. 2. Var. Lect. cap. 11. Hagiopolites, ſeu Liber de Muſica Eccleſiaſtica Græcorum, MS. οὗτοι οἱ δώδεκα τόνοι, οἱ ἔχουσι τὴν φύσιν καὶ τὴν ἐνέργειαν ἁπλῆν, οἱ δὲ τρεῖς οὗτοι τὸ ξηρὸν κλάσμα ἀπὸ δύο ὀξειῶν καὶ ἡμιτονίου ἔχει τὴν σύστασιν.

ΞΗΡΟΠΗ'ΓΑΔΟΝ, *Fluvius*, vel idem quod ξηροπόταμος, de qua voce mox. Georgius Contares lib.3. Hiſt. Athenar. ſub. fin. ἔρριξαν τοὺς λοιπὸν ἐκείνους τοὺς πρέσβεις οἱ Ἀθηναῖοι μέσα εἰς ἕνα βαθὺ ξηροπήγαδον. Theophylactus Hierodiac. Homil.6.pag.101. εὐγῆκαν οἱ ἀδελφοὶ ἐκεῖνοι γυμνοὶ ἀπὸ τὸ ξηροπήγαδον, &c.

ΞΗΡΟΠΟ'ΤΑΜΟΣ, *Torrens*, in Gloſſ. Græco-Lat. Occurrit apud Nicetam in Manuële lib. 6. cap.4. ubi alius Cod. habet nudè ποταμός. Meminit Procopius lib.4. de Ædif. cap.4. ξηροποτάμου, Caſtri in Epiro veteri. Apud Portium ξεροπόταμος ſcribitur, exponitúrque χειμάῤῥους, *Torrens*. Damaſcenus Studita ſerm.27.de S. Maria Ægyptiaca: καὶ πηλαλοῦντες ἔφθασαν εἰς ἕνα τόπον ὅπου ἦτον ὡσὰν ξεροπόταμον μικρόν. Ubi Vita Edita n.11. ἔστη τὸ ἕτερον μέρος τοῦ τόπου τοῦ χειμαῤῥώδους. Vide ξηροχειμάῤῥους.

ΞΗΡΟΠΡΙ'Α. Nicolaus Myrepſus ſect.31.c.23. χρῶ ἐν βαλανείῳ, ἐν τῇ ξηροπρίᾳ, ἢ ἐν ἡλίῳ, ἕλκων τοῖς μυκτῆρσι τὸ ξηρίον. Ita emendandus hic locus ex Cod. MS. qui corruptus eſt apud Fuchſium. Is porrò ξυροπυρίᾳ legendum putat.

ΞΗΡΟ'ΣΤΗΜΑΝ, *Medela*. Gloſſæ Græcobarb. θεραπείαν, ἰατρείαν, ἴασιν, ἰάτρευμα, γιάτρεμαν, ξηρόστημαν. Mox: θεραπεία, ἰατρεία, ἴαμα, γίαμαν, ξηρόστημαν.

ΞΗΡΟΦΑΓΙ'Α, quâ ut & ὑδροποσίᾳ, Monachi maximè Jejunium quadrageſimale obſervant. Synod. Laodic. cap.50. δεῖ πᾶσαν τεσσαρακοστὴν νηστεύειν ξηροφαγοῦντας, ubi conſulendus Balſamon, & ad Can. 69. Apoſtol. Adde Epiphan. in Compendio Doctrinæ Catholicæ, & alios. Triodium 2. Fer. 1. Hebd. Jejunior. in Lychnico: εἰσερχόμενοι δὲ ἐν τῇ τραπέζῃ ἐσθίομεν ξηροφαγίαν, πίνομεν καὶ ζωμὸν μετὰ μέλιτος, τῇ τετάρτῃ δηλονότι. Typicum cap.38. καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τράπεζαν, ἐσθίοντες ξηροφαγίαν ἄχρι τῆς μεγάλης πέμπτης. Marcus Hieromonachus de dubiis Typ. cap.42. εἰς τὴν τράπεζαν ἐσθίομεν ξηροφαγίαν, καὶ πίνομεν καὶ οἶνον. Nicolaus Patr. Conſtantinopol. ad Anaſtaſium Hegumenum Montis Sina:

> Ἀλλὰ νηστείαν ἀκριβῆ, ὡς οἱ πατέρες φάσκουν,
> Ἰχθύων τε ἀπέχεσθαι, ἐλαίου τε καὶ οἴνου,
> Ξηροφαγίαν λέγοντες, ἅπαξ ἐν τῇ ἐννάτῃ.

Cibos verò quibus utuntur Monachi in Xerophagia, ſic recenſet Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

> Τετράδα καὶ παρασκευὴν ξηροφαγοῦσιν ὅλως,
> Ἰχθὺν γὰρ οὐκ ἐσθίουσιν, ἄναξ, πόσως ἐστί,
> Εἰ μὴ ψωμοτζὴν καὶ κρασίν, στακὲς καὶ ὄξεια ταΐγρια,
> Καραβιδίτζας ἐκζεστὰς τηγάνου, χαριδίτζιας,
> Καὶ λαχανίτζην, καὶ φακὴν με ὀσπριδομαδίτζια,
> Καὶ μὴ συνγόμον, Δέσποτα, τὰ κτένια, τὰς σωλῆνας,
> Καὶ φαβατίτζην ἀλιστόν, ὀριζὴν, μελομέλιν,
> Φασόλιν ἐξοφθάλμιστον, ἐλαίας, καὶ χαμαρίτζην,
> Καὶ πορινὰ ἀντάραχα, διὰ τὴν ἀνορεξίαν,
> Μελύτζια καὶ φοίνικας, σῦκα καὶ καρυδίτζια,
> Καὶ ἀσταπίδας ὀλίγας, καὶ τὸ διακυτρίον
> Τὰς γὰρ ἡμέρας πάντοτε τὰς θείας τὰς ῥηθείσας,
> Τοιαύτας ἐκδιδόασιν αὐτοὺς ξηροφαγίας
> Οὐ δὲ γὰρ οἶνον πίνουσιν Χιώτικον εἰς κόρον,
> Νὰ καὶ τὶ χαντεύουσιν ἀπὸ ξηροφαγίας.
> Ἀλλὰ γλυκὺν Μιτυληναῖον καὶ Κρητικὸν ἀθῦρον,
> Γιὰ χυμοὺς ἐκβάλλουσιν τοὺς τῆς ξηροφαγίας:
> Ἡμᾶς δὲ προτιθέασιν κυάμους βεβρασμένους,
> Τὴν δὲ γε δίψαν παύουσιν ἐκ τῶν κυμινοθέρμων,
> Τὸ τυπικὸν φυλάττοντες καὶ νόμους τῶν πατέρων.

De Xerophagia Athletarum, vide Salmaſium ad Tertullianum de Pallio, & Henric. Valeſium ad Harpocrationem pag.135.

Ξηροφαγεῖν, *Siccis veſci*, ſeu Jejunare cum aridis, in laudato Concilio Laodic. Can.50. in Nomocanone Coteleriano num.36.52.160.465. 508. &c.

ΞΗΡΟΧΕΙΜΑ'ῬῬΟΥΣ, *Torrens*. Hero in Geodeſia MS. διὰ τὸ εὑρίσκεσθαι ἔσωθεν τῆς περιορισμένης αὐτῆς πολλάκις ξηροχειμάῤῥους καὶ ῥύακας. Vide Ξηροπόταμος.

ΞΗΣΤΟΜΑΤΗ'Σ, *Memoriter*. Gloſſæ Græcobarb. ἀπὸ μνήμης λέγει, καὶ ἀπὸ στόματος, καὶ ξηστοματής. Vide Ξιστάθι.

ΞΗ'ΣΤΡΕΜΜΑ, Ξηστρέμματον, *Inverſio, Everſio*. Gloſſæ Græcobar. ἀναστροφῆς, ξηστρεμμάτου, ὁ ξηστρέμματος.

ΞΗΣΤΡΙΑ', *Serenitas*, Αἰθρία, in Gloſſis Græcobarb.

ΞΗΦΩ'ΤΙΣΜΑ, *Ortus*, *Detectio*. Gloſſæ Græcobarb. ἀνατολαὶ, ἀνακαλύμματα, ἀποσκεπάσματα, ξηφωτίσματα.

ΞΙ'ΓΓΙ, *Adeps*. Vide Ἀξούγγιον.

ΞΙ'ΔΙ, Ξίδιν, Ξύδι, Ξύδι, *Acetum*, ὄξος. Gloſſæ Græcobarb. ὄξος, ξύδιν. Corona pretioſa: ξύδι, *Acetum*, ὄξος. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Νὰ φᾷς τὸ μαρουλόφυλλον ἐκεῖνο χωρὶς ξίδι.

Ξιδιάζειν, ξινίζειν, *Acere*, *Aceſcere*, ὀξίζειν.

Ξιδολάϊον, *Acetarium*, ὀξύβαφον.

Ξύδι. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 62. τὸ ξύδι ὅπου ψυχρὸν παύει τὴν δίψαν, &c. Ξυδιάζειν, *Aceſcere*, ὀξυνέσθαι. Ξυδόκρασον, *Vinum acidum*.

Ξυδόλαδον, *Oleum & Acetum*. Idem Agapius cap.99. τρῶγε μὲ ξυδόλαδον καὶ σταφίδας.

ΞΙ'ΕΙΝ, *Scalpere*, ξύειν, in Corona pretioſa.

ΞΙΚΛΗΡΩ'ΝΕΙΝ, *Exhæredare*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. 226. τὸ πρῶτον ἔνι τὸ ἂν γίνεται ἄπου κανένα κακορίζικοι, τὸ ἐγὼ ὁ ἀν νόει βάλλει χέρας ἐπὶ τὸν πατέρα

τ̃ πάτρα τυ, ὐ εἰς τὴν μήτραν τυ, καὶ δίχων τυς, τὸ δίκαιον κελεύει τὸ ἵνα ξιλμρόμδυ, ἐὰν ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ θέλων. Infrà habetur ξιλιλυριδ@, *Exhæredatus*.

ΞΙΛΟ'ΝΝΕΙΝ, *Miſcere*, *Perturbare*. Gloſſæ Græcobarb. νὰ συγχέζῃ, νὰ ξιλόνῃ, νὰ ἀνακαλύνῃ.

ΞΕΝΙ'ΔΑ, *Oxylapathum*, ὀξαλίς.

ΞΙΝΟΣΤΑ'ΦΥΛΟΝ, *Acerbum*, *Uva acerba*, ὀμφάκιον.

ΞΙΦΟΡΥ'ΠΤΗΣ, τὸ κρίνον τὸ ἄσπρον, in Gloſſis Iatricis MSS. ex Codd. Reg. 199 & c. 843. *Lilium album*.

ΞΙ'ΦΟΣ, ξιφάριον, *Ferrum jaculi*, vel *lanceæ*, vel *Clypei*. Anonymus in Rhetoricam Ariſtotelis pag. 75. τὰ γὰρ κοντάρια ἔχουσιν τὸ ἄκρον, ὅθεν τὸ ξίφος ἐστὶν παροξυσμένον φύσει. Gloſſæ MSS. ad Homeri Batrachom. δουρὸς ἀκωκὴ, κονταρίου ξίφος. Leo in Tactic. cap. 5. §. 3. τοῦ ξίφους κονταρίου. Ita cap. 6. §. 25. cap. 7. §. 18. Nicephorus Bryennius lib. 4. Hiſt. cap. 4. ὁπλίζεσθαι γοῦν αὐτοὺς παρασκευάζων, περιφέρει μετὰ τ̃ δοράτων τὰ ξίφη. Julianus Africanus MS. de Apparatu bellico cap. 71. ubi de Clypei umbone: ἔχειν δὲ ἐν τῷ μέσῳ καὶ πέταλον στρογγύλον, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ξίφος ανισταμένως ὡσεὶ δακτύλων δ΄.

Ξιφάριον. Gloſſæ Græcobarb. τ̃ σίδηρον τ̃ δοράτων, τὸ σίδηρον τ̃ κονταρίων, τὸ ξιφάριον τὸ ἀπάνω τ̃ κονταρίου. Idem Leo cap. 11. §. 26. περὶ δὲ τὸ ἄκρον τ̃ τοῦ μηναίου μέγαν καὶ ἁδρὸν ἐμβαλὸν, &c. Conſtantinus in Tactic. p. 10. εἰς δὲ τὸ ἕτερον ὡς ξιφάριον κονταρίου.

Ξιφοδρέπανον, apud Philonem in Belopœecis MSS. *Enſis falcatus*: ἀντὶ τ̃ ἐγχειριδίων ξιφοδρέπανα ἔχοντες.

Ξίφαρον. Phyſiologus MS. de Natura animalium, de Urſo: ὅλον ξιφάρα ἔχῃ, ἀλλὰ νὰ λῶσαι δίστομα καλὰ ὡς βελόνας, ὅλα ὑπάρχων κοπτερά.

Ξίφος, ἡ κεδρία, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΞΙΦΟΤΡΑ'ΧΗΛΟΝ, Cibi ſpecies. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Κραμβὴν, καρδίαις δώδεκα χονδραὶ καὶ χασνάτε,
Καὶ ξιφοτράχηλον παστὸν, κύπρινον ἀπαξιμάδα.

ΞΟΒΕΡΓΑ. Vide Βέργα.

ΞΟΔΙΑ'ΖΕΙΝ, *Impendere*, ἐξοδιάζειν. Ξοδίασμα, *Impenſa*, *Sumptus*. Gloſſæ Græcobarb. δαπανημάτων, ἐξόδων, ξοδιασμάτων.

ΞΟΛΟΘΡΕΜΜΟ'Σ, pro ἐξολόθρευμα. Gloſſæ Græcobarb. ἀφάνισις, ἀφανισμὸς, ἐξολόθρευμα, ξολοθρεμμός.

ΞΟΜΑΚΡΙ'ΖΕΙΝ, ξωμακρίζειν, *Longè diſtare*, pro ἐξωμακρίζειν. Gloſſæ Græcobarb. ἀφίστασαι, νὰ ξομακρίζῃ, νὰ ἀπομακρυνθῇ. Rurſum: ἀπέρχεται, πάγει ἀπόμακρα, ξωμακρίζει.

ΞΟ'ΜΠΛΙ, *Exemplum*, Παράδειγμα. Ita etiam in Gloſſis Græcobarb. ubi ξόμπλιν habent. Heſychius: Ἔξομπλον, εἶδος.

Ξομπλιάζειν, *Exemplum præbere*, apud Fr. Richard. in Scuto fidei part. 1. pag. 21.

Ξομπλίασμα, Παράδειγμα, in iiſdem Gloſſis. Alio loco: Αἰνίγματα, Ζητήματα, Τεκμήρια, Γυρεύματα, Ξομπλιάσματα. Ibidem: Αἰνίγματα, ἢ Ἐξομπλιάσματα.

ΞΟ'ΝΙΟΝ, *Axiculus*, Gallis *Eſſieu*. Gloſſæ Græcobarb. τὰ πήγματα τ̃ ἄνω τ̃ ἁμάξης, τὰ ὁποῖα πίπτουσι ἔμπροσθεν εἰς τὰ ξόνια, ὅπου συστρέφονται εἰς αὐτά.

ΞΟ'ΡΙΔΕΣ, *Venatores*, *Beſtiarij*. Laonicus lib. 5. καὶ οἱ τ̃ θηρῶν προϊστάμενοι, ξόριδες οὕτω καλούμενοι.

ΞΟΡΙ'ΖΕΙΝ, pro ἐξορίζειν, *Exterminare*, *in exilium agere*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 3. Extr.

Καὶ εἰς ὀλίγον ἔλειψε νὰ πῆ νὰ ἀπολέσῃ,
Νὰ ἴναι εἰς τὴν φυλακὴν, παρευθὺ ξορίσῃ.

ΞΟ'ΣΤΕΓΟΝ, ξίστεγον, *Protectum*, *Suggrunda*, quaſi ἐξώστεγον. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Οἱ ῥίμνες καὶ τὰ ξίστεγα, καὶ οἱ ψηλοὶ τρικλῖνοι.

Idem lib. 12.

Οἱ ῥίμνες καὶ τὰ ξίστεγα, πλάτζες, καὶ παραθύρια.

ΞΟΥ'ΓΓΙ. Vide in Ἀξύγγιον.

ΞΟΥ'ΘΡΟΝ, *Paſſer*. Anonymus MS. Colberteus de Avibus: περὶ τ̃ στρουθίτου ξύθρου τοῦτο τινὲς λέγουσι, οἱ δὲ σπίθον, οἱ δὲ στρουθίτην, σπουργίτην καλοῦσι.

ΞΟΥΡΑ'ΦΙ, *Novacula*, ξυρόν. Damaſcenus Studita Hom. 17. in Martyrio S. Theodori Magiſtri militum: ἄλλοι δὲ σπαθίοις μὲ ξυράφια ἐκαλάκοπταν τὰ κρυφὰ μέλη τ̃ κορμιοῦ του. Occurrit rurſum in Homil. 18. Ξυραφόπυλλον, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. ξιφίδιον μικρὸν, ἢ ξυραφόπυλλον, ἢ μαχαιρόπυλλον. Ξυρίζειν, pro ξυρᾶν, *Tondere*.

ΞΟΥΣΙ'Α, *Poteſtas*, ἐξουσία. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Ἀφ᾽ ὧν τὰς εἶδον ξουσία καθολικὴν, ὡς πρέπει.

ΞΟΥΦΗΡΙ'Α, in Lexico MS. ὁ μυωξία, ἤτοι τ̃ πολλῶν ὁ φωλεὸς, ἡ πολυθρία, ἐκ τ̃ ἐπιστολῆς τ̃ ἁγίου Γρηγορίου τ̃ Θεολόγου, Ἐγὼ δὲ σὺ τ̃ Πόντον θαυμάζομαι, καὶ τὴν Ποντικὴν ξουφηρίαν. *Muris caverna*, *ſive murium luſtrum*.

ΞΥ'ΑΛΗ, *Aſcia*, *ſecuris*. Suidas: ξυάλην, ἣν ξυάλην λέγομεν, &c.

ΞΥΓΑ'ΒΔΙΑ, *Calceamenti genus*. Suidas: ξυρίδες, καμπάκια, ξυγάβδια, ἢ ἄλλο τι ὑπόδημα διάφορον.

ΞΥ'ΓΑΣΤΡΟΝ, *Genus vaſis*, *capſa*, in Gloſſ. Gr. Lat. Vide Γάστρα.

ΞΥ'ΓΓΙ, ξύγγι. Vide in Ἀξύγγιον.

ΞΥΛΑ'ΒΙΟΝ, *Forceps quo ignita tenentur*. Scholiaſtes Oppiani Halieut. 2. v. 342. πυράγρη, ἣν ξυλάβιον φασὶν οἱ χαλκεῖς. Nicephorus Blemides in Logica cap. 7. pag. 36. ὥσπερ ὑπὸ χαλκευτικῆς ὁ ἄκμων, καὶ ἡ σφύρα, καὶ τὸ ξυλάβιον, ὄργανα ὑπάρχοντα ταύτης δὴ τ̃ χαλκευτικῆς.

ΞΥΛΑΓΩ'ΓΙΟΝ, *Fuſtis*. Liber 53. Baſilic. tit. 8. §. 3. ὁ δὲ ταύτης ὁ τὴν κλοπὴν ἐργασάμενος, λαμβανέτω ξυλαγώγια ἑκατόν. Ubi lex Rhodia ex Digeſt. *Centum plagas fuſte verberatus accipiat*.

ΞΥΛΑΛΑ', *Arbor aloes*, quæ Græcis ξυλαλόη. Joannes Archiater MS. cap. 248. μόσχον, καὶ ξυλαλὰν, καὶ λίβανον.

ΞΥΛΑ'ΛΟΓΟΝ, *Ligneus aſinus*. Machinæ ſpecies. Nicetas in Alexio Com. lib. 3. num. 2. πλαίσμάτιον τοίνυν ἐκ λύγων συμπεπλεγμένον, ὃ φασὶν ἡ δημώδης φράσις ξυλάλογον, σάγῳ ζωσθὲν εἰς τὸ διαμπερὲς διαζωσμένον, τὸ σχίδιον ἐκεῖνο θέατρον ἀποιεῖ. Ubi Codex al. ὄνον ξύλινον. Vide Ἄλογον, & ἱππικὸν ξύλινον.

ΞΥΛΑΛΟ'Η, *Lignum Aloës*, veteribus ἀγάλλοχον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. ἀγάλλοχον, ἡ ξυλαλόη. Symeon Sethi de Cibor. facult. ξυλαλόη, ξύλον ἐστὶ δένδρου. γίνεται δὲ ἐν διαφόροις τόποις τ̃ Ἰνδιῶν. Typicum MS. Monaſterij τ̃ Κεχαριτωμένης cap. 59. ὅτε ῥοδοστάγματα δὲ καὶ ξυλαλόαι καὶ θυμιάματα ἀφείλουσι χορηγηθῆναι, &c. Empirica MSS. Stephani Magnetis: ἄνηθον, σελίνου σπέρμα, ξυλαλόην, ῥοδόσταγμα, &c. Vide ξυλαλά.

ΞΥΛΑΡΑ'ΚΙΟΝ, *Lignum*, ξύλον, ξυλάριον. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἐγλάκησε με τὴν χαρὰ, κ᾽ ἔφερε ξυλαράκια.

Vide Cyrillum & Auctorem Etymologici in ξυλήφιον.

ΞΥΛΑ'ΧΥΡΟΝ, *Ligna & paleæ*. Diploma Andronici Jun. pro Monembaſiotis: δικατίας, ἀλιευτικῆς τετραμοιρίας, ξυλαχύρου, ὁρμικῆς τ̃ ἐνιαύσου, ὡς τὰς εἰς αὐτὰς περὶ αὐτὴν ἀπάσας σκάλας.

ΞΥΛΕ'ΤΙΝΟΣ, *Ligneus*. Gloſſæ Græcobarb. ὑποδήματα ξύλινα, ὑποδήματα ξυλέτινα.

ΞΥΛΕ'ΧΙΟΝ,

ΞΥΛΕΧΙΟΝ, Ξύλιον, *Hyoſcyamus*, Prophetis, apud Apuleium cap.4.

ΞΥΛΗ, *Lignum*, ξύλον, *Lignea materia*, *Lignatio*. Theophanes an. 2. Artemij: ἐπὶ τὴν φοίνικα ἐξεδραμὼν πρὸς τὸ κόψαι ξυλὴν κυπαρισσίνην, &c. Symeon Logotheta in Leone Armenio n.10. παρασκευάσαντα κόψαι ξυλὴν, καὶ ποιῆσαι γέφυραν.

ΞΥΛΙΝΑΔΕΣ, *Lignatores*, *Lignarij mercatores*. Synod. Conſtantinopolit. VIII. Act.8. θεωρουμένων σκυλίων, ἰχθυοπρατῶν, ξυλινάδων, βελονάδων, καὶ τῶν λοιπῶν τῶν τοιούτων.

ΞΥΛΙΝΟΝ, *Ligneus calceus*, noſtris *Sabot*. Codinus in Orig. Conſtantinopol.num.128.ait Monaſterium τοῦ Ξυλινίτου à Niceta Magiſtro conditum, Leone Armenio imperante, id nominis habuiſſe διὰ τὸ τὰς μοναζούσας χρᾶσθαι εἰς ὑπόδεσιν τοῖς οὕτω καλουμένοις ξυλίνοις. At Codex Regius diſertè innuit ita appellatum ab eodem Niceta, cui Ξυλινίτου cognomen erat.

ΞΥΛΟΒΟΛΟΝ, *Cella lignaria*, *Lignarium*, ξυλοθήκη, in Gloſſis Græco-Lat.

ΞΥΛΟΓΑΤΑ, Ξυλοκάτα, Ζυλογάτα, *Muſcipula*, lignum quo capiuntur mures tanquam à fele. Laonicus Cretenſis ad Batrachom. παγίδα στοιβιάζω, ξυλοκάταν λυπηρᾶν. Demetrius Zenus in ead. Batrachom. v.44.

> Καὶ γάτον καὶ τὸ γέρακα, περίσσια τοὺς προμάζω,
> Καὶ κείνην τὴν ξυλογάτα ὅλοι μας τὴν μισοῦμαι.

Et verſ. 106.

> Τὸν ἄλλον πάλιν ἐπίασαν ἄνδρες ἀγριολάτοι
> Μ' ἐκείνην τὴν ξυλόγατα πόναι φοβερολάτη.

Vide Γάτος.

ΞΥΛΟΓΙΓΓΙΒΕΡΙ, *Lignum Gingiberi*. Stephani Magnetis Empirica MSS. πέπερι, ξυλογιγγίβερι, πετροσελίνου σπέρμα, &c.

ΞΥΛΟΓΛΥΚΟΝ, *Glycyrrhiza*. Gloſſæ Lat.Gr. *Siliqua*, Κεράτιον, καὶ κυάμου, καὶ φασήλου λοβοὶ, καὶ ξυλόγλυκον.

ΞΥΛΟΘΡΙΟΝ, τὸ ἀρσενικὸν, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190.

ΞΥΛΟΚΑΡΥΟΦΥΛΛΟΝ. Vide in Γαύδιον, in Addit.

ΞΥΛΟΚΑΣΙΑ, *Caſia*. Euchologium pag. 644. de Confectione unguenti: στύραξ λίτρας α. πεπέρεως μακροῦ λίτρας β. ξυλοκασίας λίτρας γ'. Vide Salmaſium ad Solinum p.1055.

ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΝ. Vide in Κάστρον.

ΞΥΛΟΚΑΤΑ, *Muſcipula*, apud Nicephorum Român. in Grammat. MS. Vide Ξυλογάτα.

ΞΥΛΟΚΕΡΑΤΙΑ, *Ceraſus* arbor. Manuël Malaxus in Chron. MS. in Zenone: εὑρέθη ἐν Κωνσταντίνα πόλει τῆς Κύπρου τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Βαρνάβα Ἀποστόλου ἀπὸ κάτω εἰς μέσι ξυλοκερατίαν, καὶ εἶχεν εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, τὸ ὁποῖον μετὰ χεῖρα αὐτὸς τὸ ἔγραψε. Ubi Cedrenus pag. 353. habet ὑπὸ δένδρον κερασίαν.

Ξυλοκέρατον, *Ceraſum*. Damaſcenus Studita Homil. 22. καὶ ἐπεθύμα νὰ γεμίσῃ τὴν κοιλίαν του ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα. Vide Jacobum Sponium tom.2. Itiner. pag.288.

ΞΥΛΟΚΙΡΚΟΣ, *Circus ligneus*, ex ligno compactus, cujuſmodi Conſtantinopoli extitit is de quo egimus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 2. θέατρα ἐκ τῶν σανίδων εἰργασμένα memorat etiam Joannes Antiochenus in Tiberio. Chronicon Alexandrin.an.11. Leonis: καὶ ἀπλεοίχθη εἰς τὸ ξυλόκιρκον, καὶ ἐπάγη ἐν ξύλῳ. Quæ de Porta Xylocirci nngatur Codinus in Orig. Conſtantinopolit. num.115. nihili ſunt.

ΞΥΛΟΚΕΡΚΙΤΑΙ, dicti *S. Ioannis Chryſoſtomi ſectatores*, quòd ij ad Xylocircum habitarent. Idem Chronicon Alexandrinum an.10. Arcadij: καὶ αἰφνιδίως ἐκάη ἡ μεγάλη ἐκκλησία σὺν τῷ Σινάτῳ ἀπὸ κρατούντων αὐτὴν τῶν λεγομένων ξυλοκερκιτῶν. Vide eandem Conſtantinopolim lib.2. ubi de Xylocirco & Xylocircetis agimus.

ΞΥΛΟΚΛΑΣΙΑΙ, *Concades*. Anna Comnena lib.13. pag.389. πᾶσάν τε ἀτραπὸν διὰ τῶν καλουμένων ξυλοκλασιῶν αὖθις τοῖς Κελτοῖς ἀπετάφρευσεν. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Concades*.

ΞΥΛΟΚΟΚΚΟΝ, *Interius ſiliquæ Granum*. Oribaſius MS. de Menſuris & ponderibus: τὸ γράμμα, ἔχει κεράτια ς'. ἤτοι ξυλόκοκκα. Rhazes de Peſte cap. 7. μετὰ ξυλοκόκκων β'. καὶ κρόκου, &c. Anonymus MS. de Avibus, ubi de Upupa: καὶ μασσείτω λίθον ὅντος λειώσας τὰς δραχμὰς β. ἤγουν ξυλόκοκκα ις'. Orneoſophium pag.246. πλύνε βαμβάκιον μετὰ οἴνου καλοῦ, καὶ βάλε ἔσωθεν τοῦ βαμβακίου θηριακὴν ξυλόκοκκον ἕν. Occurrit prætereà apud Myrepſum ſect.1. n.6.

ΞΥΛΟΚΟΝΤΙΟΝ, *Bacillus ad impellendos Equos*. Anonymus MS. de Caſtramerat. ἐφίππους δὲ ἅπαντας, ξυλοκόντια κατέχοντας πάνυ κονδὰ, πρὸς τὸ ἀπατῆσαι τοὺς πολεμίους, καὶ δόξαν ποιῆσαι ὡς ἵνα ἢ ἐκ τοῦ στρατοῦ.

Ξυλοκοντάριον, eâdem notione. Nicetas in Alexio lib.3. num.2. ex Cod. Græcobarb. ξυλοκοντάρια ἢ ἐδκράσματα τῶν ἀλόγων.

ΞΥΛΟΚΟΚΟΥΔΟΝ. Vide in Κώκουδον.

ΞΥΛΟΚΥΜΒΑΡΑ. Vide in Κυμπάρειον.

ΞΥΛΟΚΩΔΩΝ. Vide Κόκουδον.

ΞΥΛΟΛΑΤΡΑΙ, Chriſtiani Orthodoxi appellati ab Iconoclaſtis, quòd adorarent & venerarentur Imagines in ligno depictas: cùm rarò apud Græcos ſtatuario opere conficerentur. Synodica Orientalium ad Theophilum Imp. pag. 125. ἅτε Γερμανὸν τὸν θεῖον καὶ ὀρθότομον τῆς ἐκκλησίας ἀναθεματίσαντες, ξυλολάτρην ἀπεκάλουν. Et Pſeudo-Synodus contra Imagines in Synodo VII. Act.6. Γερμανῷ τῷ διγνώμῳ καὶ ξυλολάτρῃ ἀνάθεμα. Vita MS. S.Stephani Jun. ἅτε τὸν θεῖον καὶ ὀρθότομον Γερμανὸν τῆς ἐκκλησίας οἱ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἀλλοτριωθέντες ἀναθεματίσαντες ξυλολάτρην ἀπεκάλεσαν.

ΞΥΛΟΛΩΤΟΝ, ξυλοπέταλον, *Quinquefolium*, apud Interpolat. Dioſcor. cap.624.

ΞΥΛΟΜΑΚΕΡ, apud Nonum de Curat.Morb. cap.167. *Macer* verò eſt Cortex mali punici.

ΞΥΛΟΝ, *Nervus*, Latinis: compedis ſpecies in modum aſſeris, in quo varia erant foramina, in quæ reorum pedes immittebantur, ac pro modo delicti vel pœnæ in remotiora diducebantur. Supplicij genus veteribus haud incognitum: nam ἐν ξύλῳ δῆσαι legimus apud Herodotum, Plutarchum de Deo Socratis, Ariſtophan. in Equitib.&c. Acta Apoſt.c.16. ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς ἐσωτέραν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. Ποδοκάκην vulgò appellabant, quam φαυλότατον τῶν ξύλων appellat Synefius in Orat. de Regno pag.16. Sicque deſcribit Metaphraſtes in S.Luciano: καὶ τὸ μὲν εἰς ποδοκάκην ξύλον δὲ πρόμηκές ἐστι στρεβλωτήριον, ἀμφοτέρους αὐτοῦ τοὺς πόδας ἐνεβίβαζον, ἐπὶ τέσσαρα τρήματα διελκύσαντες, ὅπερ ἐστὶ τῆς τιμωρίας ταύτης βαρύτερον. Martyrium S.Samonæ & Socior. MS. τῇ ἐν δευτέρᾳ φυλακῇ κατακλεισθῆναι κελεύει, σκοτεινοῦ λάκκου, καὶ τὴν ἐπωνυμίαν καὶ τὴν εἱρκτὴν, καὶ τοὺς πόδας ἴσως τῆς ἐπιγινομένης διασφαλισθῆναι τῷ ξύλῳ. Martyrium S.Acyndini & Socior. MS. ἐκέλευσε δὲ ὁ Βασιλεὺς τοὺς ἁγίους μάρτυρας ἐν τῇ ἐσωτέρᾳ φυλακῇ ἐγκλεισθῆναι, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν βληθῆναι ἐν τῷ ξύλῳ. Vita MS. S. Stephani Jun. κελεύει ἐν τῇ τοῦ Φιάλεως εἱρκτῇ ἐξορισμένην ἐν χειροπέδαις φυλαχθῆναι καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐν τῷ ξύλῳ ἀσφαλισθῆναι. Martyrium S.Georgij n.7. ἀγαγόντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ὅλον ἐπ' ἔδαφος ἁπλώσαντες, τοὺς μὲν πόδας αὐτοῦ ἠσφαλίσαντο ἐν τῷ ξύλῳ, &c.

Vita

Vita S. Nicolai Studitæ p.913. εἱρκτῇ δὲ τούτους καὶ μάστιγας διεδέχετο, καὶ ξύλῳ κατ' ἄμφω τὼ πόδε κατείργνυντο. Menea 8. Febr. ἐν τῇ εἱρκτῇ ἀπορρίπτεται, τοὺς πόδας ἀσφαλισθεὶς ἐν τῷ ξύλῳ. Martyrium S. Acacij num.15. τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ βληθεὶς ὁ μάρτυς εἰς τὴν ἐνδοτέραν φυλακὴν καὶ τοῖς σιδήροις, &c. num.16. ἄπει πρὸς τὴν τάξιν, ὦ κακοὶ στρατιῶται, οὐχὶ ἐκέλευσα ὑμᾶς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν ἐν τῷ ξύλῳ εἰς τρία κεντήματα βαλεῖν, σιδήροις τε βαρυτάτοις καὶ πολλοῖς κατὰ τοῦ τραχήλου, καὶ τοῦ μέσου, καὶ κατὰ παντὸς τοῦ σώματος περικείμενον βληθῆναι, &c. Martyrium SS. Alphij, Philadelphi, & Cyrini n.23. ἐκέλευσεν ἀσφαλισθῆναι ἐν τῷ ξύλῳ. Et n.26. ἐκέλευσεν αὐτοὺς λυθῆναι καὶ ἀπενεχθῆναι ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ τεθῆναι τοὺς πόδας αὐτῶν ἐν τῷ ξύλῳ δεινῶς, καὶ τεθῆναι ἐπὶ τοῦ τραχήλου αὐτῶν ξύλον μέγα· ἐπιτεθέντος δὲ τοῦ ξύλου ὑπὸ ἓξ βόλισμα σταχθέντος, &c. Theophanes an.2. Nicephori General. ὁ δὲ τοῦτον ἐν τῷ ξύλῳ κατησφαλίσατο σὺν τοῖς πάτχουσι. Interdum etiam ξύλον *Equuleum* ſignificat. Sed de hac voce egere pluribus Viri Eruditi, atque in iis Cujacius lib.9. Obſerv. c.37. Salmaſius de Modo Uſurar. p.813. Henricus Valeſius ad Euſebium p.67.149. nos etiam nonnulla obſervavimus in Diſſert.19. ad Joinvillam, & in Gloſſ.med.Lat.in V. *Lignum*. Vide ſuprà in Κύπτος.

ΞΎΛΟΝ, *Lignum, quo pulſato fideles vel etiam Monachi in Eccleſiam congregantur*, in Oriente præſertim, ubi campanarum uſus ſeriùs invectus eſt. Anonymus in Miraculis S. Anaſtaſij Martyris laudatus, in Concilio Nicæno II. Act.1. καὶ εὐφροσύνης μεγάλης πλησθέντες ἅπαντες, ἀναστάντες, τάτε ἱερὰ ξύλα σημάναντες, συνήχθησαν ἅπαντες ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ τῆς Θεοτόκου. Theodorus Studita in Carminibus:

> Σάλπιζε κρουστὸν τὸ ξύλον καλῶς δέος.

Rurſum:

> Ἐπειδὰν σαλπίσει τις τὸ ξύλον.

Palladius in Hiſt.Lauſiaca c.104. τῷ ἐξυπνιαστικῷ σφυρίῳ τὰς πάντων κρούσει κέλλας, συνάγων αὐτοὺς εἰς εὐκτηρίους οἴκους πρὸς ὀρθρινὴν δοξολογίαν. Joannes Moſchus in Prato Spirit. cap.11. κρούσαντος τοῦ Κανονάρχου τὸ ξύλον, ἐφ' ᾧ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς συναχθῆναι, &c. Adde cap.50. 104. 105. Theodorus Petreorum Epiſcopus in Vita S.Theodoſij Archimandritæ: μοναχοί τινες ἐκ τοῦ οἰκείου θεασάμενοι μοναστηρίου —— ἀναιδῶς τῷ ξύλῳ ἔκρουον παρὰ τὴν εἰωθυῖαν ὥραν. Occurrit præterea ibi ſemel ac iterum. Nicephorus Blemides in Vita MS. S.Pauli Junioris Latrenſis: μέχρις ὅτου καὶ τὸ ξύλον σημαίνει τὴν τῶν μοναχῶν ἄθροισιν. Infrà: προστάττει δὲ πρὸ τῆς ὥρας τὸ τῶν μοναχῶν ἀθροίσιμον κρουσθῆναι ξύλον, καὶ τὴν θείαν μυσταγωγίαν. Auctor Vitæ Athanaſij Galeſij Patr. Conſtantinopol. καὶ τῷ τῶν μεσονυκτίων ὕμνων τοῦ ξύλου κρούματι πρῶτος πάντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εὑρίσκετο. Alios locos congeſſit Allatius in Diſſertat. de Recentiorum Græcorum Templis. Vide Σφενδάκη, & Κροῦμα, præterea Bellonium lib.1. Obſerv. cap.41. Cæterum extat in Cod. Regio 928. Liber Ephraimi Monachi continens ordinem precum dicendarum à Monachis cùm in media nocte excitantur τοῦ ξύλου φωνῇ.

ΞΎΛΟΝ, *Navis*, quomodo *lignum* uſurpant Latini inferioris ætatis, uti alibi docuimus. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Πλοῖον, ξύλον, καὶ καράβι. Scylitzes in Conſtantino Duca: τὸ τῶν Οὔζων ἔθνος —— τὸν Ἴστρον περαιωθὲν, ξύλοις μακροῖς καὶ λέμβοις αὐτοσχεδίοις, καὶ βύρσαις, &c. Ξύλα κουρσαρικὰ, *Naves Curſariæ*, apud Nicetam Græcobarb. MS. in Balduino. Locum vide in Κουρσάρος. Hiſt. MS. Apollonij Tyrij: ἰδοὺ ἐξαίφνης ἴδασι ξύλον ἀρματωμένον, &c. Rurſum: ὁ δὲ Ἀπολλώνιος κρατεῖ τὴν ὄχθην τῆς θαλάσσης, στρίφεται, βλέπει τὸ ξύλον ἀρματωμένον, πλησιάζει, καὶ ἀναφαίνεται ποθ' ἦλθαι.

Ξυλοφάγος, ita appellatum Maleæ promontorium ob crebra ibi naufragia, & navium καταδύσεις. Iſaac. Tzetzes in Lycophron. pag.69. ἦν δὲ φρυκτὸν περὶ τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας, καὶ ὃν ἂν εἴπομεν Καφηρέα, νῦν δὲ ξυλοφάγον καλούμενον. Vita MS. S.Theoctiſtæ Lesbiæ: πρὸς τῷ τῆς κατ' Εὔβοιαν θαλάσσης συντριβεὶς ἄκρῳ, ὃ ξυλοφάγος ὀνόμασθαι, καὶ γέγονεν ὑποβρύχιος. Vide Μαλέα.

ΞΥΛΟΠΆΛΗ, ὁ τυρὸς, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190.

ΞΥΛΟΠΆΝΔΟΥΡΟΣ, ξυλοπάνδουρος, *Machina tortoria*. Lexicon MS. Cyrilli: Κύφων, ὁ δεσμὸς τοῦ ξυλοπανδούρου. Eſt autem Κύφων, Græcis, *Collare*, ſeu lignum in quo vinciuntur nocentes. Theophanes an.22. Copronymi: ἐθριάμβευσεν ταύτην (τὴν νίκην) ἐπὶ τῆς πόλεως, ἀρματωμένος σὺν τῷ στρατῷ εἰσελθὼν, εὐφημούμενος ὑπὸ τῶν δήμων, καὶ ξυλοπανδούροις σύρων τοὺς χειρωθέντας Βουλγάρους. Miſcella *Xylopanduris* vertit. Codex Colberteus 2218. habet ξυλοπανθηρίοις. Meminit Synaxarium 3. Decemb. cujuſdam Mimi qui Πάνδουρος cognominabatur.

ΞΥΛΟΠΈΔΗ, *Nervus*, in Gloſſ. Lat.Gr. Vide Salmaſium de Modo uſurar. pag.814.815. & Gloſſ. med.Lat.in *Nervus*.

ΞΥΛΌΠΟΔΕΣ, *Compedes*. Theophanes an.4. Mauricij: καὶ δημιουργοῦσιν εὐθὺς ξυλόποδας ἐκ ξύλου καὶ σιδήρου, ὅπως τοὺς Ῥωμαίους ὑποβάλλωσιν. Vide ξυλοπέδη.

ΞΥΛΌΡΝΙΘΑ, *Gallinago, Aſcolopax*, avis noſtris *Becaſſe* dicta. Petr.Bellon.lib.1. Obſerv. c.11.

ΞΥΛΌΣΚΑΜΝΟΝ. Vide Σκάμνον.

ΞΥΛΌΣΟΥΒΛΟΝ. Vide in Σοῦβλα.

ΞΥΛΟΣΠΊΤΙΟΝ. Vide in Ὀσπίτιον.

ΞΥΛΟΣΤΆΣΙ, *Lignarium, Locus ubi ligna reponuntur*, in Turco-Græcia Cruſij.

ΞΥΛΌΤΖΗ. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

> —— Μόνον ὡς σὰν κομάτι
> Ξυλότζης ἀπομέναμεν, τὴν δυσωδίαν γεμάτοι.

ΞΥΛΟΤΖΟΥΝΊΠΕΡΙ, *Lignum Iuniperi*, apud Myrepſum ſect.1, num.12.

ΞΥΛΌΤΡΟΥΛΛΟΣ. Vide in Τροῦλλος.

ΞΥΛΟΥΡΓΟΙ͂, *Materiarij*. Vide Cujacium ad Nov.13.

ΞΥΛΟΦΆΓΟΣ. Vide in Ξύλον.

ΞΥΛΟΦΆΣ, *Rutum, Raſtrum*, ξύστρον, λίστρον, σκαπάνη.

ΞΥΛΟΧΆΡΤΙΟΝ, *Papyrus Ægyptiaca*. Euſtathius ad Odyſſ. φ'. ἐγίνοντο γὰρ, φασίν, ἀπὸ βίβλων Αἰγυπτίων ὡς οἷα παπύρων ὑδροχαρῶν, καθὰ οἱ τότε μεθώδευον, ὑποκείμενα τοῖς γραφοῦσι χαρτάρια, ὁποῖα ἴσως καὶ τὰ ὕστερον ἰδιωτικῶς λεγόμενα ξυλοχάρτια, ὧν ἡ τέχνη ἄρτι ἀπώλετο: in quæ verba obſervat Salmaſ.ad Hiſt. Aug. ξυλοχάρτια recentiores Græcos Chartas è papyro appellaſſe, ad differentiam chartarum quæ ex linteis concerptis & contuſis parantur, quarum jam tunc uſus fuiſſe videtur apud Græcos, Euſtathij ætate, cùm abolitus eſſet chartarum è papyro texendarum modus. Papyrum autem lignum vocabant, ut Caſſiodorus *Spongeum lignum*, & *Niloticam ſylvam*, ubi Papyri naſcuntur. Euchologium Cryptoferratenſe, in Ordine quando Sacra menſa mota eſt: εἶτα πιστώθησι ξυλοχάρτια, καὶ δεσμεῖ αὐτὰ μετὰ σφηκώματος καινοῦ πρὸς παραφυλακὴν τοῦ κηρομαστίχης. Scholiaſtes Baſilic. ad lib.22.p.94. οἶμαι νομοθετεῖν τὴν Νεαρὰν, ὅτι ὀφείλουσι τὰ συμβόλαια ἐν ξυλοχαρτίοις γράφεσθαι· ἐν γὰρ αὐτοῖς μόνοις εὑρίσκονται τὰ πρωτόκολλα. Infrà: ἐνταῦθα ὁ Βασιλεὺς νομοθετεῖ μὴ ἐν ἑτέρῳ χάρτῃ γράφεσθαι τὰ συμβόλαια, ἀλλ' ἐν τῷ λεγομένῳ ξυλοχαρτίῳ· τοῦτο γὰρ θέλων εἰπεῖν, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν εἰς ξυλοχάρτιον, εἶπεν εἰς ἐκεῖνον ὃς ἔχει πρωτόκολλον· οὐδεὶς δὲ ἕτερος ἔχει τοῦτον χάρτην, εἰ μὴ ξυλώδης· τοῦτο δὲ οἶμαι ἐνομοθέτησεν διὰ τὸ εἰ ἔμπλαστόν τι ἐν τούτοις γένηται, εὐεξέλεγκτον εἶναι. Et pag.95. ἐπειδὴ ἔν τισι τόποις οὐκ εἰσὶ ξυλώδεις χάρται, δίδωσιν ἄδειαν ἐν ἑτέροις τὰ συμβόλαια γράφεσθαι· κἂν γὰρ

ξυλοχαρτίον εἴη τὸ συμβόλαιον, μὴ μέντοι γε ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ αὐτῷ τοιαῦτα γεγραμμένα, ἀνίσχυρόν ἐστιν. Deinde addit, χάρτης ἐστὶ τὸ ἀπὸ παπύρου δέρμα, ἢ ἑτέρα ὕλη πρὸς γραφὴν πεποιημένη. Theodorus Gaza de Menſib. cap.15. ὠνομάζετο δὲ πάλαι καὶ βυβλία μόνον, τὰ ἐκ τῆς βύβλου τῆς ἐν Αἰγύπτῳ φυομένης παπύρου γινόμενα· νῦν δὲ καὶ τὰ ἐκ λίνου ῥάκους κατεργασθέντα πιλήματα διάκολλα, ἐν οἷς γράφομεν, τοὔνομα ἔχει τοῦτο. Idem porrò ξυλοχαρτίον videtur quod *Chartam bombacinam*, & *Papyrum bombacinam* vocant Conſtit. Siculæ lib.1. tit.78. lib.3. c.36. §.1. *Vuambache*, Statuta MSS. Caroli I. Reg. Siciliæ c.158. de qua quidem Charta conſulendi præ cæteris Leo Allatius in Animadverſ. in Inſcriptiones Etruſcas n. 53. 54. 55. &c. & Commentatores in Joan. Meſuæ Antidot. pag. 308. & 441. 442.

ΞΥΛΎΦΙΟΝ, τὸ μικρὸν ξύλον, in Lexico Gr. MS. Reg. *Parvum lignum*. Ξυλάριον, apud Demetrium Conſtantinopol. in Hieracoſophio pag.28. ξυλήφιον ſcribit Euſtathius Od. ε. ξυλάφιον, ξυλήφιον.

ΞΥΛΏΝΕΙΝ, *Mentem diſtrahere*, ἐξίστασθαι, διασπᾶν, περισπᾶν. Ξύλωμα, *Mentis diſtractio*, ἔκστασις τοῦ νοῦ. Paulus Lagnius in Enchiridio Orthodoxo pag.154. ἀνεξύλωσες τοὺς ἄλλους νὰ μὴν τὴν ἀκούσουν (τὴν λειτουργίαν) κατὰ πῶς ἔπρεπεν.

ΞΥΜΗΤΏΝΕΙΝ, *Acuere*, *Acuminare*, καλαθήγειν, ὀξύνειν. Vide in Μύτη.

Ξυμιτάρα, *Acinaces*, ἀκινάκης. *Cimitara*, noſtris, *Cimeterre*.

ΞΥΝΙΔΑ, *Eupatoria*, Herba, Εὐπατόριον.

ΞΥΝΟΣ, *Acerbus*, στρυφνὸς, in Corona pretioſa ὀξινός. Agapius Cretenſis in Geoponico cap.118. ὅλα τὰ ξυνὰ εἶναι ψυχρά. Occurrit apud hunc Scriptorem non ſemel.

Ξυνικὸς, eadem notione. Idem Agapius cap.59. τὰ ξυνικὰ (βρώματα) γεννοῦσι μελαγχολίαν, καὶ βλάπτουσι τὰ νεῦρα καλαπολλά.

ΞΥΝΤΟΣ, *Acutus*, ὀξύς. Gloſſæ Græcobarb. ξυωτὰ, ἤγουν κεντζωτὰ, ἢ σκιθθωτά.

ΞΥΠΆΖΕΣΘΑΙ, *Horrere*, Συμφρίττειν, δεδίττεσθαι.

ΞΥΠΝΊΖΕΙΝ, ξυπνᾶν, *Expergefacere*, ἀφυπνίζειν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

> Καὶ ὅπου τὸ εἴδει εἰς τὸν ὕπνον του σιώτομα ἂν δεῖ ξυπνίσῃ.

ΞΥΡΆΦΗ, ξυράφιον, *Novacula*. Corona pretioſa: ξυράφη, *Novacula*, ξυρός. Lexic. Gr. MS. Reg. Cod. 2062. ξυρὸς, τὸ ξυράφιον, ἢ τὸ ἠκονημένον ξίφος. Adde Heſychium. Apud Paulum Æginetam lib.3. c.3. habetur πρὸς τὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ γενείου συκώδη ἐξανθήματα Ξυράφιον. Ubi Cornarius *Medicamentum ſiccum* interpretatur, legendúmque putat ξηρίον. Vide ξυράφι.

Ξυραφιστὴς, *Novacularum artifex*. Prochoprodromus MS. contra Hegumenum:

> Ξυραφιστὴς κακότυχος, ἀπορυχοσιμάχθης.

ΞΥΡΊΧΗ, *Oxyrinchus*, ὀξύρυγχος, in Corona pretioſa.

ΞΥΣΜΆΡΑ, *Impetigo*, λειχὴν, ἄλφος.

ΞΥΣΤΌΝ, Piſcis ſpecies. Theophanes an.11. Pogonati, ubi de Cuphide fluvio, ἔνθα τὸ ξυστὸν ἀγρεύεται Βουλγαρικὸν ὀψάριον.

ΞΥΦΌΡΙΤΟΝ, τὸ αἷμα, in Gloſſis Jatricis ex Cod. Reg. MS.190.

ΞΩΜΑΚΡΊΖΕΙΝ. Vide in ξομακρίζειν.

ΞΩΜΈΝΕΙΝ, pro ἐξωμένειν, in Gloſſis Græcobarb.

ΞΩΠΈΤΑΣΘΟΝ, *Aulæum* ſeu *Cortina*, quæ Ædium Sacrarum portis appendi ſolet. Gloſſæ Græcobarb. ἀπὸ τὸ παραπέτασμα τῆς θύρας, ἤγουν ἀπὸ τὸ ξυπέτασθον τῆς πόρτας.

ΞΩΠΌΡΤΗΣ. Vide in Πόρτα.

ΞΩΣΤΉΣ, pro ἐξώστης, *Exterior Ædis Sacræ Narthex*, ſeu veſtibulum Eccleſiæ exterius, ἐξωνάρθηξ dictum, ad diſcrimen ἐσωνάρθηκος, qui intra Eccleſiam eſt, ante Chorum ubi conſiſtunt Monachi. Ita Goarus à Græcis hodiernis appellari ſcribit in Euchol. pag.23. 24.

O.

O, ἡ, τὸ, pro αὐτὸς, αὐτὴ, τοῦτο, uſurpant paſſim Græci. Sguropulus in Hiſtor. Concilij Florentini ſect. 2. cap.27. τὸ δὲ φαίνεται αὐτῷ βαρύ. Beſſarion in Epiſt. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi: καὶ οὐ μόνον καταγινώσκονται τὰ ἃ μὴ οὐδὲ βούλονται νὰ ἐξουδιάζωσιν ἵνα τορνίσιν πλέον.

ΌΒΕΛΟΣ, *Obeliſcus*. Laurentius Lydus: περὶ τὴν πυραμίδα, ἣν νῦν ὀβελὸν καλοῦσι, διεπληκτίζοντο οἱ ἀγωνισταί.

ΌΒΟΛΙΑΓΟΣ ἄρτος, Sacra apud Latinos hoſtia, ita appellatur à Græculis. Anonymus MS. contra Latinos: τί βούλεται τὸ ὀβολιαῖον ἀρτίδιον, μᾶλλον δὲ ἀζυμιτίδιον; ἆρ᾽ οὖν διὰ τῆς ὀβολιαίας ἢ πλακουντώδους προσέταξεν ὁ Χριστὸς τὴν εἰς τὸ σῶμα αὐτοῦ τελοῦσαν θυσίαν, καὶ οὕτως, ὡς ὑμεῖς ποιεῖτε.

ΌΒΡΥΖΑ, Ὄβρυζον, *Obryzum*, vox Ægyptiaca de qua in Gloſſario med. Latin. Edict. 11. Juſtiniani in Præfat. τὴν παρ᾽ Αἰγυπτίοις λεγομένην ὄβρυζαν, τοῖς ἄνωθεν μὲν χρόνοις ἐπεγνωσμένην, &c. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. ubi Suidas habet Ὄμβρυζόν. Ὄβρυζον, χρυσίον τὸ πολλάκις ἑψητόν, τὸ καθαρώτατον. Al. ἑψηθέν. Scholiaſtes Thucydidis libro primo χρυσίου ἀπέφθου, πολλάκις ἑψηθέντος, ὥστε γενέσθαι ὄβρυζον. Coſmas Indicopleuſtes: ἣν οὖν τὸ νόμισμα ὄβρυζον, λαμπρὸν, εὔμορφον. Ubi perperam Editum εὔειζον. Theophilus Alexandrinus in Homil. de Homine, εὗρεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὸ νόμισμα ὁλόβρυζον, &c. Andreas Cretenſis Archiep. de Vita humana pag. 77. καὶ χρυσὸς μὲν ἐκ μετάλλων ἀναληφθεὶς, καὶ χωνείᾳ παραδοθεὶς, καὶ πυρὶ δοκιμασθεὶς, ὀβρυζοτέραν ἑαυτοῦ τὴν παροψίδα τοῖς χρυσοτέχναις παρίστησιν. Theophilus Jatroſophiſta de Urinis pag.31. ἀπὸ δὲ τούτου τέτακται τὸ ὑπόπυῤῥον, ἐοικὸς χρυσῷ τῷ ἀπὸ τῆς Κελτικῆς ἐρχομένῳ· εἶτα τὸ πυῤῥὸν, ὅ ἐστι κατὰ ἀλήθειαν ὄβρυζος χρυσός. Conſtantinus Manaſſes:

> Ἔστιλβεν ἥλιος λαμπρὸν, ὡς ὄβρυζον χρυσίον.

ΌΒΣΕΚΟΥΙΌΝ, *Obſequium*, *Reverentia*, in Nov.78. Juſtin. cap.2.

ΌΓΓΙΑ, *Uncia*, οὐγγία.

ΌΓΓΙΝΟΣ. Vide Ὀγκῖνος.

ΌΓΔΙΣ, *Mortarium*, ὅλμος, ἴγδη, ἰγδίον. Occurrit in Cod. Barbarogr. Nicetæ in Manuële lib.6. n.5. καὶ εἰς ἀπώλειαν διωθήσας, ἢ μᾶλλον οἱονεί τινι ὀγδὶ ἐμπτίσας. Ubi Cod. al. ὅλμω.

ΌΓΔΟΗ

ΟΓΔΟΗΚΟΝΤΟΡΟΣ. Vide in Κοῦρσα.

ΟΓΔΟΝΤΑ, pro Ὀγδοήκοντα, *Octoginta.*

ΟΓΕΙΟΣ, ὅγοιος, *Quiſquis*, *Quicunque*, ὅςις, ὁποῖος.

Ογίσκαι, ὅγισκι, *Nequaquam*, *non*, οὐχ, οὐχί.

ΟΓΚΙΝΟΣ, *Uncinus*, ſeu *Uncus*, quo Martyrum carnes dilaniabantur. Nicetas Paphlago in Feſtum SS. omnium Apoſtolorum: τῇ ἐνδοθιδίων διὰ τῶν σιδηρῶν ὀγκίνων ἑξελκομένων. Acta SS. Alphij, Philadelphi, & Cyrini Mart. n. 28. ὑποβάλλει ὁ διάβολος τῷ Τερτύλλῳ, — ποιῆσαι ὀγκίνους δώδεκα, πρὸς τὸ ἐν αὐτοῖς ἀποκλεῖσαι τοὺς ἁγίους. Infrà: τότε ἐκέλευσεν ὁ παράνομος Τέρτυλλος ἐνεχθῆναι τοὺς ὀγκίνους, καὶ προςάττει δύο δεσμίους ςῆναι ἔμπροσθεν, καὶ δύο ἀπὸ ὄπισθεν, καὶ ἕως ἐσχάτου τῶν ἁγίων ποδῶν, ἐκέλευσεν τοὺς σιδηροὺς ἐκείνους ὀγκίνους, καὶ ἐπιπιάζειν τῶν ἁγίων τὰς σάρκας, ὥςε καὶ εἰς τὰ σπλάγχνα αὐτῶν ἀπελθεῖν. Synaxaria 3. Septemb. in Baſiliſſa: καὶ τούτου γενομένου, ὀγκίνους ἐμβαλόντες, καὶ ἁλύσεσι δήσαντες, &c.

Ὀγκινίσκος, in iiſdem Actis n. 43. 44. Ὄγκινος, in Synaxar. Maximi Cythær. 7. Decemb. Vide Gallonium de Cruciatibus Martyr. cap. 5. & Gloſſ. med. Lat. in *Uncinus.*

Ὀγκινάρια, in libro Apocrypho de Martyrio SS. Petri & Pauli MS. ὀγκινάριαις οὖν σιδηραῖς τυφθέντας κελεύω αὐτοὺς ἐν τῷ ναυμαχίῳ τόπῳ ἀναλωθῆναι.

ΟΓΛΗΓΟΡΟΣ, Ὀγλύγορος. Vide in Γλήγορος.

ΟΓΡΟΣ, *Madidus*, Ὑγρός. Ὀγραίνεσθαι, *Madeſcere*, Ὑγραίνεσθαι. Ὀγρασία, *Mador.*

ΟΓΥΡΟΣ. Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 1. γέροντα ἔχων καθισάμενον, ὀγυρὸς πάνυ κόμην φαιλὴν ἔχων βοστρύχων. Ubi Interpres, *conſtipatâ caſarie*, vertit. Quid ſi legatur ὄγκηρος, ut ſit, *elatâ caſarie*, quomodo ſunt ij quos *Hurepez* dicimus: vel ὀχυρὸς, quomodo legiſſe videtur idem Interpres?

ΟΓΥΡΗ. Vide in Κόθη.

ΟΔΟΣΤΡΩΣΙΑ, *Viæ refectio*, *Onus publicum ſternendorum itinerum*, in Nov. 17. Juſtiniani c. 4. in Nov. Juſtini de Divinis Domibus cap. 6. in Baſilic. lib. 19. tit. 8. cap. 6. &c.

ΟΔΩΝΙΟΝ, Ὀδωνάριον, *Udo*; calceamenti ſpecies, Martiali nota. Epiphanius contra Catharos: τὰ δὲ ἄλλα πόδια, ὡς εἰπεῖν, τὰ ἐξ ἱματίων γεγενημένα, ἃ παρά τισιν ὀδόνια καλεῖται, ἢ βράκας χερσὶ πλεκτέασι, δακτυλίους δὲ τοῖς ποσὶν, &c. Hauſere ab Epiphanio quæ in hanc rem habent Gloſſæ Baſilic. ὀδονάρια τὰ περιαπτόμενα τοῖς ποσὶν ὑφάσματα, ἃ λέγεται ποδάπανα. Deinde locum integrum adducunt Epiphanij laudatum. Sed infrà, non jam *calceamentum*, ſed *orarium* interpretantur: ὀδονάρια καὶ ὀδόνια, ὑφάσματα ἐπιμήκη, ἃ καὶ ὀράρια παρά τισιν λέγεται· ταῦτα δὲ οἱ εἰς παλάτιον εἰσιόντες συγκλητικοὶ ἐπιφερόμενοι, ἐν αὐτοῖς καὶ ἀπομύττοντο, καὶ ἀπέπτυον. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Udo*, & Salmaſium ad Lampridium.

ΟΕΛΚΟΛΑΦ, ὁ ἀβρότονος, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Abrotonum.*

ΟΖΟΛΑΛΟΤΔΟΝ, ἀμάρακον, in Lexico Nicomedis Jatroſophiſtæ MS. *Amaracus*, quaſi *flos odorus.* Vide Λαλοῦδι.

ΟΖΟΥΡΑ, *Uſura*, *Fœnus.* Joannicius Cartanus ſerm. 5. de Avaritia: καὶ θέλεις ἰδῇ τινὰς πλουσίους ὅπου δίδουν τὰ ὑπέρχυων διὰ ὀζοῦρα, καὶ ὁπόταν τοὺς μέτρουν τὰ σάρδια, μετροῦν δύο καὶ τρεῖς φοραῖς διὰ νὰ μὴν λαλαδοῦν.

ΟΘΟΝΑ, τὸ μέγα χελιδόνιον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. Matthæus Silvaticus: *Otonia*, *Celidonia major*, *ſed falsò*: *imò ſecundùm Dioſcoridem*, *eſt Perforata*, *vel Hypericon*, *vel Herba S. Joannis*, &c. Ita eâdem notione Ὀθόνιον ſcribitur apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 399.

ΟΙΑΚΙΑ, *Clavi*, *Gubernacula.* Euſtathius Od. ι. καὶ φέρεται μέχρι καὶ νῦν ἡ τῶν οἰάκων λέξις, ὡς ἐπὶ ὅλων πηδαλίων, λέγεται γὰρ τοῖς ναυτικοῖς οἰάκια, ξυλήφια τινα δι' ὧν ςρέφουσι τεχνικῶς τὸ πηδάλιον.

Ο ΟΙΔΑΣ, ἡ ςυπτηρία, *Alumen*, in Gloſſis Chymicis MSS.

ΟΙΔΝΑ, *Tubera*, in vet. Gloſſ. & apud Achmetem, pro ὕδνα.

ΟΙΚΕΙΑΚΟΣ, *Domeſticus.* Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. οἰκειακὸς, ὁ οἰκεῖος· οἰκειακὸς δὲ ὁ ἐν οἴκῳ. Sic porrò appellatos *Domeſticos*, penes quos erat Imperatoris cuſtodia, docent Gloſſæ Baſil. & Suidas: Δομεςικοὶ, οἱ τῶν Ῥωμαίων ἱππεῖς, οἱ κατὰ Ῥωμαίους οἰκειακοὶ ςρατιῶται. Οἰκεῖοι dicuntur S. Baſilio Epiſt. 287. Juliano Epiſt. 22. & Socrati lib. 1. Hiſt. cap. 13. lib. 3. cap. 21. lib. 4. cap. 1. uti obſervamus in noſtra Conſtantinopoli lib. 2. pag. 161. Vide Ducam Hiſt. pag. 37. 46. &c. Οἰκειακὸς porrò quemvis Domeſticum ſeu familiarem ſonat. Theophanes an. 6. Apſimari: Μυάκης δὲ ὁ οἰκειακὸς αὐτοῦ ἄνθρωπος, &c. Adde p. 323. 335. 383. 389. 394. Michaël Pſellus in Synopſi Legum v. 243.

Οἰκειακοὺς δὲ μάρτυρας εἰκότως ἀθετοῦσιν.

Utuntur alij, atque in iis S. Matthæus, Theodoritus de Curat. Græcar. affect. ſerm. 9. 11. Codinus c. 17. num. 1. &c.

Οἰκειακὰ, dicta *Privata Imperatorum patrimonia*, quæ etiam ἰδικὰ appellabantur, quibus qui præerat Magiſtratus, ὁ ἐπὶ οἰκειακῶν dicitur Anonymo Barenſi, & Λογοθέτης τῶν οἰκειακῶν Pachymeri, ut pluribus docemus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 2. pag. 154. 160. & ſuprà in Λογοθέτης. De qua Dignitate intelligendus præterea Lupus Protoſpata: *anno* 1032. *deſcendit Ichiacon & Chetoniti, & ſecum adduxit ipſos Anacholichium.* Id eſt ἐπὶ τῶν οἰκειακῶν, & κοιτωνίτης. In MS. Cod. opuſculorum Pſelli ex Bibl. Reg. Epiſtola 31. inſcribitur τῷ ἐπὶ τῶν οἰκειακῶν. Conſtantinus Porphyrog. in Baſilio num. 23. Edit. Allatij: ὡς τῷ ὑποςρέφειν ὑπατεύοντι, καὶ χρήματα πολλὰ, οὐκ ἐκ τῶν δημοσίων, οὐ δὲ γὰρ ἦν, ἀλλ' ἐκ τῶν οἰκείων ἃ ἐκέκτητο πρότερον, τοῖς ὑπηκόοις διανεμόμενος. In lib. 6. Baſilic. tit. 1. cap. 39. σκρίνια οἰκειακὰ, opponuntur *baſilicis.* Σκρίνιον τῶν οἰκειακῶν, apud Balſamon. ad Nomocanon. Photij p. 142. 1. Edit.

ΟΙΚΕΙΟΙ τῆς πίςεως, *Domeſtici fidei*, apud S. Baſilium Epiſt. 349. S. Chryſoſt. lib. 5. de Sacerdotio p. 88. Socratem lib. 7. cap. 2. Suidam in Attico, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Domeſticus fidei.*

ΟΙΚΕΙΟΧΕΙΡΟΣ, idem quod ἰδιόχειρος, *Manu propriâ ſcriptus.* Hinc οἰκειόχειροι ἀσφάλειαι apud Pachymerem lib. 6. c. 26. cautiones ſcilicet ac ſecuritates propriis manibus exaratæ, ſubſcriptæ. Οἰκειοχείρως γράφειν, apud Harmenopul. lib. 2. tit. 2. §. 1. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 45. ὡς δι' ὅρκου ἐβεβαίωσεν κατὰ οἰκείᾳ χειρὶ ἐγγραψάμενος, &c.

ΟΙΚΙΑΙ, *Cellæ*, *Ædiculæ* in Monaſteriis, in quibus Monachi ab Abbate delecti munia ſibi injuncta ad Monaſterij uſus & neceſſitates obeunt: *Officinæ*, in Regulis Monaſticis appellatæ, ut qui iis præficiebantur, *Obedientiarij*, qui Οἰκιακοὶ, *Domeſtici*, tanquam οἰκίαις præpoſiti, à Græcis dicti. Vita S. Pachomij num. 19. τινὰς δὲ ἔταξεν ἀντιλαμβάνεσθαι αὐτοῦ εἰς περιποίησιν ψυχῶν ἐν μετὰ οἰκονόμου πάσης τῆς χρείας τῆς σωματικῆς τῆς μονῆς, καὶ δεύτερον ἐπ' αὐτοῦ συνεργὸν πεποίηκεν. καὶ ἔταξεν οἰκειακὸν καθ' ἑκάςην οἰκίαν, καὶ δεύτερον αὐτοῦ εἰς συνεργείαν· ἡ δὲ πρώτη οἰκία τῶν μικρῶν οἰκονόμων ἦν, ἡ ἑτοιμάζουσα τραπέζας αὐτοῖς, καὶ ἑψῆσαι ἑψήματα, &c. Infrà: καὶ μετὰ ταῦτα ἔταξεν ἄλλην οἰκίαν οἰκονόμων, ὅπως πάντας τοὺς νοσοῦντας ἀδελφοὺς ἀναπαύσωσιν ἐπιμελῶς ἁγνείᾳ κατὰ τοὺς κανόνας αὐτῶν, καὶ ἐπ' αὐτοῖς οἰκειακὸν δεύτερον κατὰ τὸ αὐτό. Mox agit de Miniſterio Portarij; deinde hæc addit eadem Vita:

Digitized by Google

καὶ ἄλλαι οἰκίαι ὑπάχθησαν ὑπ' αὐτοὺς σὺν τοῖς οἰκιακοῖς αὐτῶν καὶ δευτέροις, ἐργάσασθαι τέχνας, καὶ τὸ ἔργον τοῦ ψιαθίου. Adde num.52. 53. 60. 71. 78. 80. 86.

ΟἸΚΊΣΚΟΙ, *Sacella* in Eccleſiis majoribus. S.Nilus in Epiſt. ad Olympiodorum Præfectum: ἐν δὲ τῷ κοινῷ οἴκῳ πολλοῖς καὶ διαφόροις οἴκοις διειλημμένῳ ἀρκεῖσθαι ἕκαστον οἰκίσκον πεπηγμένῳ τιμίῳ σταυρῷ, τὰ δὲ περιττὰ καταλιμπάνειν ἀναγκαῖον νομίζω. Vide Gloſſ.med.Lat.in *Cubiculum*.

ΟἸΚΟΔΕΣΠΌΤΗΣ, *Paterfamilias*, in Gloſſ. Lat.Gr. Vide οἰκοκυρός.

ΟἸΚΟΔΟΜΉ, *Ædificatio*, quomodo Latini Patres hanc vocem uſurpant. S.Baſilius Epiſt.67. κέκλεισται στόμα, παῤῥησίας τε δικαίοις καὶ λόγοις χεῖλος ἐπ' οἰκοδομὴν τῆς ἀδελφότητος βρύον. Nilus Monachus lib.2. Epiſt.223. καὶ τοῖς λογισμοῖς πρὸς οἰκοδομὴν πνευματικὴν χρώμενοι. Nicephorus Patr.Conſtantinopol. poſt Taraſium, Orat. Apologeticâ de novo contra Imagines Schiſmate: οὐ γὰρ ἴδιον τότε τύπον παρέδωκαν, ἀλλὰ τὰ προϊστορημένα καὶ ἐζωγραφημένα καθορῶντες περὶ αὐτῶν ἐξεφώνησαν, οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς χάριτος πλατυσμὸν καὶ προθύμησιν. Ita apud S.Paulum non ſemel, in Can.30. Synodi Trullanæ, apud Joannem Geometram in Paradiſo Epiſt.32. &c.

Οἰκοδομεῖν, *Ædificare*, *Inſtruere*. Gregorius II. Pap.in Epiſt.2. ad Leonem Iſaurum Imp. καὶ τοὺς ἐλθόντας ἐκ τῶν ἐθνῶν, δακτύλῳ δεικνύοντες τὰς ἱστορίας, οὕτως αὐτοὺς οἰκοδομοῦσι, καὶ τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας ἄνω πρὸς Θεὸν ἀναφέρουσι. Vide Gloſſ.med.Lat.in *Ædificare*.

ΟἸΚΟΚΥΡΌΣ, *Paterfamilias*, *Dominus domus*: *Domnedius* Latinis. Οἰκοδεσπότης, Matthæo, Lucæ, Marco, &c. Occurrit in Nomocanone Coteleriano num.274.

Οἰκοκύρης, eâdem notione, in Fabulis Æſopi Barbarogr. pag.58. ubi Cod. Gr. προεστῶτες. Anonymi Arithmetica practica MS. πληρωμένων δὲ τῶν κ'. ἡμερῶν, οὐδὲ ὁ οἰκοκύρης ἐπλήρωσεν τὸν μαΐστορα, οὐδὲ ὁ μαΐστωρ τὸν οἰκοκύρην.

Οἰκοκυράδες, *Ædium Domina*, *Matresfamilias*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate,Rhodi MS.

> Καὶ πίκρανε τοὺς γέροντας, καὶ θλίψεν τὰς μανάδες,
> Ταῖς κόρες τὰς ἀνέγλυτες, καὶ τὰς οἰκοκυράδες.

Stephanus Sachlecces in Narrat. MSS.

> Γελᾶτε τὰς ἀνέγλυτες, καὶ τὰς νεοικοκυράδες.

Vide Νικοκύρια.

ΟἸΚΟΛΌΓΟΣ, *Curator domus*. Typicum MS. Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap.14. καὶ οἱ τῶν φροντιστῶν, καὶ οἱ τῶν οἰκολόγων λογαριασμοί, &c.

ΟἸΚΟΝΟΜΊΑ, apud Græcos Patres, uſurpari ſolet pro eo quod Chriſtus in terris geſſit ad procurandam ſalutem generis humani: cujus initium eſt Incarnatio, ſicut poſtrema eſt Paſſio. Hinc Cod. Reg.3118. οἰκονομία, ἐκουσίου μεγέθους συγκατάβασις definitur. Ita S. Athanaſius tom.2. pag.320. dixit: τόκος ἐστὶν ἐκ παρθένου τὸ μέγα καὶ ἔνδοξον τῆς οἰκονομίας προοίμιον, ut S.Chryſoſtomus Homil.2.in Matthæum, τὴν γέννησιν,ait πάσης τῆς οἰκονομίας τὸ κεφάλαιον καὶ ἀρχὴν eſſe. Theodoritus Dial.2. contra Hæreſes: τὴν ἐνανθρώπησιν δὲ τοῦ θεοῦ λόγου καλοῦμεν οἰκονομίαν, &c. Contrà, Οἰκονομίαν τοῦ πάθους dixit Epiphanius in Hæreſi Alogorum pag.247. & Juſtinus Martyr in Diſputat. adverſus Tryphonem pag.331. πρὶν τὸν Χριστὸν εἰς τὴν οἰκονομίαν τὴν κατὰ τὸ βούλημα τοῦ πατρὸς γεγενημένην ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ τὸ σταυρωθῆναι ἐλθεῖν. Sic tota Chriſti inter homines vita οἰκονομία appellatur. Lexicon MS.ex Cod.Reg.1708. οἰκονομικῶς ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ, κατὰ τρεῖς δύναται νοεῖσθαι τρόπους, τουτέστι, ἢ ὡς χάριν τῆς οἰκονομίας· ὡς ὅταν λεγόμενον, οἰκονομικῶς ἐθύλασε, καὶ ἐσπήλασε, καὶ ηὔξησε, καὶ ἐκοιμήθη, καὶ ἐπείνησε, καὶ ἐδίψησε, τουτέστι κατὰ φύσιν τῆς σαρκὸς τῆς οἰκονομίας αὐτοῦ. Sed de hac voce multa multi commentati ſunt, Budæus, Vulcanius in S.Cyrillum contra Anthropomorphitas ad p.26. 1.Edit. Caſaubonus ad Epiſtolam S.Gregor.Nyſſeni, Franc. Scorſus ad Homil.5. Theophanis Ceramei, Henricus Valeſius ad Euſeb. lib.1. Hiſt. Eccl. cap.1. lib.10. cap.1. pag.173. & ad Philoſtorgium lib.6. cap.3. & alij. Vide Gloſſ. med. Lat. in V. *Diſpenſatio*.

Οἰκονομία, interdum ſumitur, quomodo *humanitas* apud Lat. ut *Humanitatem præbere*, pro *aliquem excipere*, cibum potúmque dare. Theophanes an.1. Anaſtaſij: καὶ ἦλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον, ἀγαθὰς ἀμοιβὰς ἐλπίζων παρ' αὐτοῦ, ἀνθ' ὧν ἦν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πεποιηκὼς αὐτῷ οἰκονομίαν, ὃν καὶ γυμνὸν ἀπὸ ναυαγίου δεξάμενος, &c. Ita S. Chryſoſtom.Hom.3.in Epiſt.ad Epheſios οἰκονομίαν τῶν χρημάτων dixit. Auctor Incertus poſt eundem Theophanem pag.437.ubi Leo Armenius ad Patriarcham: συγκατάβα, φησὶ, τὸ μικρὸν, καὶ ποίησον οἰκονομίαν εἰς τὸν λαὸν, καὶ τὰ χαμηλὰ περιλαμβάνων.

ΟἸΚΟΝΟΜΙΚΉ. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ cap.56. ὑπερζέσας τῷ θυμῷ ὁ Βασιλεὺς, ἀπέστειλεν Ὀλύμπιόν τινα Καισαρέα, τὸ δουκᾶτον ἔχοντα Παλαιστίνης, συναποστείλας αὐτῷ τὴν ἀπὸ Σιδῶνος γραφεῖσαν οἰκονομικὴν ἐπιστολὴν, καθομολογοῦσαν μὴ προσίεσθαι τὴν ἐν Καλχηδόνι σύνοδον, πρὸς τὸ πᾶσι τρόποις τὸν Ἠλίαν τῆς ἐπισκοπῆς ἐξῶσαι. Qui quidem locus refertur in Concilio Nicæno II. Act.1. Ubi vetus Interpres legiſſe videtur οἰκουμενικὴν, *univerſalem Epiſtolam*, vertens: novus, *Diſpenſatoriam*, reddidit. Rurſum idem Scriptor: Φλαβιανὸν τοίνυν καὶ Ἠλίαν Πατριαρχῶν, ὡς εἴρηται, ἐν Σιδῶνι γεγονότων, καὶ γράμμασι κολακευτικοῖς τε καὶ οἰκονομικοῖς πρὸς τὸν Βασιλέα χρησαμένων, καὶ τὴν ἐν Σιδῶνι κατὰ τῆς ὀρθῆς πίστεως συναθροιζομένης σύνοδον διαλυσαμένων, &c. Balſamon ad Nomocan. Photij tit.13. cap.2.ex verſione Lat. (nam Græca deſunt in 1. Edit. Juſtelli:) *Niſi ſi quando Imperator* οἰκονομικῷ τινὶ λόγῳ, *& Sponſalia & Conſecratione peragendam conjunctionem intra præſtitutos annos permiſerit. Licitum eſt enim Imperatoribus, aliter quàm ſecundùm leges* οἰκονομεῖν. Ubi Agylæus Interpres *diſpenſationem*, & *diſpenſare* vertit. Infrà: *quod enim perfecto ſponſaliorum nuptiarúmque tempori deeſt, ſupplens Imperatoris* οἰκονομία, &c. Mox: οἰκονομικῶς voce utitur.

ΟἸΚΟΝΌΜΟΣ, *Oeconomus*, *Diſpenſator Eccleſiæ*. Concil. Calchedonenſe Can.26. ἔδοξε πᾶσαν ἐκκλησίαν ἐπίσκοπον ἔχουσαν, καὶ οἰκονόμον ἔχειν ἐκ τοῦ ἰδίου κλήρου, οἰκονομοῦντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ κατὰ γνώμην τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου. Epiſtola S. Cyrilli, in eodem Concilio Act.14. βούλονται γὰρ τοὺς οἰκονόμους τῆς ἐκκλησίας, ἤτοι τοὺς τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων χειριστὰς ἐκβαλεῖν. Adde Synod. VII. Can.11. Synodicon adverſus tragœdiam Irenæi cap.133. *Adhuc illo ſuperſtite qui eum Presbyterum diſpenſatorémque conſtituit, commiſitque ei ſacras pecunias.* Vide Gloſſ. med. Latin. in *Oeconomus*, ubi plura de Oeconomis obſervamus.

Οἰκονόμος μέγας, Dignitas in Eccleſia Sophiana & Græcanica, eáque prima inter ἐξωκατακοίλων, qui omnes erant ex Ordine Diaconorum. Sed id obtinuit ſeneſcente Græciâ: nam prioribus ſæculis ex Ordine Presbyterorum ſeligebantur Oeconomi. Quippe in Concilio Epheſino Act.6. occurrit Chariſius πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος γενόμενος τῆς Φιλαδελφέων πόλεως ἁγίας ἐκκλησίας, & in Concil. Calchedonenſi Act.3.pag.404. Proterius πρεσβύτερος καὶ Οἰκονόμος τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας. Et apud Theophanem an.7. Zenonis Joan. Tabennisiotes πρεσβύτερος ὢν καὶ οἰκονόμος τῆς κατὰ Ἀλεξάνδρειαν ἐκκλησίας, ejuſdem Urbis Epiſcopus electus eſt: ut Cyriacus, Patriarcha Conſtantinop.

ſtantinop. cùm eſſet τῆς ἐν ΚΠ. ἁγιωτάτης ἐκκλησίας πρεσβύτερος, καὶ οἰκονόμος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, ut eſt in Chronico Alexandrino an. 12. Mauricij. Denique Paulus Πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος ejuſdem Urbis Patriarcha creatus eſt an. 1. Heracleonæ, apud eundem Theophanem. Olim verò deſignabatur Oeconomus Magnæ Eccleſiæ Conſtantinopol. ab ipſo Imperatore, ut docet Zonaras in Romano Argyro pag. 183. γέγονε γὰρ πάλαι τῆς τοῦ Θεοῦ λόγου ἐπωνύμου Σοφίας Μέγας Οἰκονόμος, ἐπεὶ παρὰ Βασιλέως αὐτὸ τοῦτο προῦθεν Οἰκονόμους τῆς ἐκκλησίας ταυτησὶ προχειρίζεσθαι. Sed id juris in Patriarcham poſtea tranſtulit Iſaacius Comnenus. Idem Zonaras pag. 213. μέχρι τότε τοῦ μεγάλου Οἰκονόμου προχειριζομένου παρὰ τοῦ Βασιλεύοντος, ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦ Σκευοφύλακος· ἐκεῖνος δὲ καὶ ἄμφω ὑπὸ τὴν τοῦ Πατριάρχου ἔθετο ἐξουσίαν, ἀποξενώσας ἀμφοῖν τὸ δημόσιον. Hinc legimus apud Pachymerem lib. 10. cap. 11. inter accuſationes Joanni Epheſio Patr. Conſtantinopolit. impactas, hanc fuiſſe, quòd Oeconomum pro more non conſtitueret, παρ' οὗ δὴ καὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας διεξάγοιτο ἂν πράγματα. Nam id præſertim muneris fuit Oeconomorum, quod ipſa vox indicat. Vide Concil. Nicænum II. Can. 11. Balſamon de Chartophylace pag. 456. ὁ μέγας οἰκονόμος ἔχει τῶν ἐκκλησιαστικῶν κλημάτων τὴν πρόνοιαν. Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap. 13. ubi de Officialibus Magnæ Eccleſiæ: καὶ ὁ μὲν αὐτῶν (ὀφφικίων) οἰκονόμος χειροτονεῖται τῶν κλημάτων τε καὶ προσόδων, καὶ τῶν διαδιδομένων ἑκάστῳ προνοούμενος πρόνοιαν. Adde cap. 4. pag. 134. Codinum de Offic. cap. 1. num. 2. Catalogum Eccleſiæ Gr. ex Cod. Allatiano, &c. ubi de ejus aliis muniis. Ut porrò promoveretur Oeconomus, deſcribit Euchologium apud Goarum pag. 280. & Morinum de Sacris Ordinat. pag. 114.

Οἰκονόμος, in Monaſteriis, ex Ordine Monaſtico, cujus promotionis ordinem recitat Euchologium apud Morinum de Sacris Ordin. p. 116. Anonymus in Vita S. Nicolai Studitæ pag. 949. ſcribit Clementem quendam Monachum, τὸν τῆς οἰκονόμου τότε βαθμὸν μεταχειριζόμενον, electum fuiſſe Hegumenum Studij. De Oeconomis Monaſteriorum Vide Gloſſ. med. Latin.

Παροικονόμος, *Oeconomi Vicarius.* Typicum MS. Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης cap. 14. εἰ δ' ἴσως ὁ Οἰκονόμος ἀποδημεῖ ἐν ταῖς ἔξω διάγων, παρουσίᾳ τοῦ Παροικονόμου τὴν τῶν εἰσδιαζομένων λογαρίων παράδοσιν γίνεσθαι πρὸς αὐτάς. Ita cap. 15.

Οἰκονομεῖον, Locus in Monaſterio, ubi Oeconomus veſtes Monachorum, aliáque eorum uſui reponebat. Vita S. Paphnutij num. 75. καὶ ἀπελθὼν ἐκεῖνος εἰς τὸ οἰκονομεῖον, ἔλαβεν στρῶμα καλὸν ἐλαφρὸν, καὶ ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν. Moſchus in Limon. cap. 5. ex Edit. Coteleriana: λέγει μοι ὁ οἰκονόμος Παῦλος ἀγάπην, ἀδελφὲ, ἐλθὲ ἵνα τὰ σκεύη τοῦ ἀδελφοῦ ἀποθέσωμεν εἰς τὸ οἰκονομεῖον. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ c. 58. καὶ πληροῖ τὸ οἰκονομεῖον παντοίων ἀγαθῶν.

ΟἸΚΟΣ, Hymni genus, in Dei vel Sancti alicujus laudem, ita conſtructum, ut quaſi *Compagem, Ædificium, fabricámque* virtutum ejus & gloriæ videatur componere: & ideo κοντακίῳ opponitur, ut eo amplius & diffuſius. Italorum quoque poëmata habent *Stanze*, id eſt *Domus* ſive *Habitacula*. Ita Goarus ad Eucholog. pag. 57. 541. Triodium, Sabbato 5. Hebdom. Jejuni. καὶ ἀναγινώσκομεν ὑπὸ τὸν οἶκον ς'. ἱστάμεθα εἰς τὴν τούτων ἀνάγνωσιν· οἱ δ' αὐτοὶ οἶκοι εἰσὶ κατὰ ἀλφάβητον, ὄντες κδ'. καὶ λέγονται παρὰ τοῦ ἱερέως· οἶκος πρῶτος, Ἄγγελος πρωτοστάτης οὐρανόθεν ἐπέμφθη εἰπεῖν τῇ Θεοτόκῳ τὸ, Χαῖρε, &c. Atque ibi deſcribuntur ſinguli *Oeci*, quorum initia à ſingulis alphabeti Literis initium ducunt. Secundus enim Oecus incipit à Βλέπουσα. Tertius à Δύναμις, quartus ab Ἔχουσα, & ſic deinceps. Eucholog. pag. 54. κοντάκιον, καὶ ὁ οἶκος. Marcus Hieromon. de dubiis Typicis, cap. 9. καὶ ὁ οἶκος, εἶτα καθίσματα τῶν ἁγίων, &c. Adde c. 30. Deſcribuntur verò ejuſmodi οἶκοι in Anthologio 7. Febr. in Horologio in quaternione 7. & ſeqq. Edit. 1535. in Euchologio pag. 531. & in Anthologio Arcudij p. 281. ubi Oecus deſcribitur, cujus Auctor dicitur Euphratas. Occurrit præterea vox οἶκος eâdem notione, cum ipſa εὐχῇ Oratione in Officio S. Styliani Paphlagonis ſeorſim Edito Venetiis an. 1626. 4.

Οἶκος, vox Aſtronomorum, in eorum libris paſſim obvia. Euſtathius Iliad. α. pag. 162. δίδονται τόποι τινὲς τοῖς πλανήταις, ὡς οἴκους αὐτῶν καλοῦσι οἱ νεώτεροι, ἐν οἷς αὐτοὺς εἶναι, καὶ οἰκοδεσποτεῖν λέγουσι. Vide Scaligerum ad lib. 1. Manilij pag. mihi 202. ubi δωδεκάτοπον, ſeu XII. domus Cæleſtes deſcripſit.

ΟἸΚΟΣΚΕΥΗ, *Supellex*, in Gloſſ. Gr. Lat. οἰκιακὸς ἐξοπλισμὸς, in Baſilicis lib. 44. tit. 13. cap. 1. tit. 15. §. 1. 2. tit. 16. cap. 3. &c.

ΟἸΚΟΥΔΙΚΈΛΙΟΙ. Antiquitat. Conſtantinopol. pag. 98. καὶ οἱ Σπαθάριοι οἰκουδικέλιοι καὶ μόνον, καὶ Σιλεντιάριοι, μετὰ κηρῶν ὀψικεύσαντες, λευκὰς στολὰς ἀμφότεροι περιβεβλημένοι, &c. Ubi obſervanda vox ἀμφότεροι, ut inde conſtet debere hanc vocem Spatharijs adjungi. Vide conjecturas Lambecij pag. 216. & Combefiſij pag. 60.

ΟἸΚΟΥΜΕΝΙΚΌΣ, titulus qui Summo Pontifici Romano primùm tributus legitur, in Concilio Calchedonenſi, in libello Theodori Diaconi Alexandrini, τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ οἰκουμενικῷ ἀρχιεπισκόπῳ καὶ Πατριάρχῃ τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντι, καὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ. Ita etiam in libello Iſchyrionis Diaconi, in libello Athanaſij Presbyteri Alexandrini, & in libello ſupplici Sophronij. Sed & Conſtantinus Pogonatus Imp. Papam οἰκουμενικὸν ἀρχιποίμενα compellavit: tametſi Pontifices Romanos nunquam ſe ita inſcripſiſſe in confeſſo ſit, ſed interdum *Romanæ & univerſalis Eccleſiæ Epiſcopos*, ut S. Leo Epiſt. 64. primus verò Joannes Νηστευτὴς Patriarcha Conſtantinopol. hunc ſibi titulum adſcripſit, & ex eo cæteri ferè Conſtantinopoli Præſules, quod ægrè tulerunt Pontifices Romani, ut ex Pelagij & S. Gregorij M. Epiſtolis colligitur, de qua controverſia copioſè egit Baronius, ut & Allatius de Concord. utriuſque Eccl. 19. num. 7. lib. 1. & alij deinceps. Balſamon de Privileg. Patr. pag. 451. ait Summum Pontificem & Patriarcham Conſtantinopol. *Oecumenicos* appellari, licèt id nominis cæteri Patriarchæ non uſurpent. Certè Conſtantinus Pogonatus Imp. in Sacra ad Agathonem Pap. præfixa Concilio Trullano, οἰκουμενικὸν Πάπαν eum appellat, ut & Ignatius Patr. Conſtantinop. Nicolaum Pap. in Epiſt. Paſchalem Pap. Theodorus Studita lib. 2. Epiſt. 13. apud Baron. an. 818. n. 1. Vide Codinum de Offic. Palat. cap. 8. n. 1. & Gloſſ. med. Lat. in *Oecumenicus*. Tantùm hîc obſervare licet, unde quave de cauſa ita ſeſe indigitarint Patriarchæ Conſtantinopolitani videri indicaſſe Theodoritum lib. 4. Hæret. fabul. ubi de Neſtorianis: καὶ Νεστόριος δὲ ἦρεν ὑπὲρ τὰ βασίλεια καὶ τοὺς θρόνους, καὶ αὐτοῦ τὴν τηλικαῦτα τῆς οἰκουμένης τὰ σκῆπτρα διέποντος, τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν τῆς ὀρθοδόξου καθολικῆς ἐκκλησίας τὴν προεδρίαν πιστεύεται, οὐδὲν δ' ἧττον καὶ τῆς οἰκουμένης πάσης, &c. Continuator Theophanis lib. 4. num. 30. de Photio: πρὸς τὸν τῆς Πατριαρχίας θρόνον ἀναβιβάζουσι, καὶ τῆς οἰκουμένης τοὺς οἴακας ἐμπιστεύουσιν.

Οἰκουμενικὸς διδάσκαλος. Vide Διδάσκαλος.

Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι. Cedrenus an. 13. Pogonati:

ἐκλήθησαν δὲ οἰκουμενικοὶ, διότι ἐκ κελεύσεων βασιλικῶν οἱ κατὰ πᾶσαν τὴν Ῥωμαίων πολιτείαν Ἀρχιερεῖς μετεκλήθησαν· καὶ ὅτι ἐν ἑκάστῃ, καὶ μάλιστα τῶν ἐξ συνόδων περὶ πίστεως ἡ ζήτησις γέγονε, καὶ ψῆφος, ἤτοι ὅρος δογματικὸς ἐξεφωνήθη.

ΟἸΚΟΦΥ´ΛΑΚΕΣ, *Agricolæ*, ſeu potius *Deſides* οἰκουροὶ, ἀπόλεμοι, Nicetæ. Vide in Ὀσπιτικός. Anonymus MS. de Caſtrametatione: διορίσασθαί τε αὐτὸν ὀλίγους τινὰς τῶν ὑπ᾽ αὐτὸν λαοῦ, χιτῶνας ἀμφιάσασθαι γεωργῶν, συμμίξαι τε αὐτοῖς τῇ ἀληθείᾳ, καί τινας τῶν ἀγροτῶν καὶ γεωργικῶν, ἀνόπλους τε πάντας εἶναι, καὶ τὰς κεφαλὰς ἀσκέπους, τινὰς δὲ ἀνυποδέτους, ἐφ᾽ ἵππους δὲ ἅπαντας ξυλοκόντια κατέχοντας πανὺ κονδὰ, πρὸς τὸ ἀπατῆσαι τοὺς πολεμίους, καὶ δόξαν αὐτοῖς ἐμπνεῦσαι ὡς οὐκ εἰσὶν τῶν στρατῶν, ἀλλὰ γεωργοί τινες οἱ λεγόμενοι Οἰκοφύλακες. Rurſum: διωκόμενοι δὲ εἰ τὸ σχῆμα τῶν οἰκοφυλάκων καὶ γεωργῶν ὑποδυόντες σπουδάσουσι καταλαβεῖν ἐν ᾧ τὸ ἔγκρυμμα ἵσταται.

ΟἸΜΕ´ΝΑ, *Heu*, *Heu mihi*, οἴμοι.

ΟἸΝΆΝΘΗ, *Vinum conditum*, οἶνος εὐώδης, Symeoni Theſſalonicenſi apud Goarum ad Euchołog. pag.849. ſcilicet in Liturgiis Sacris: nam aliud ſonat οἰνάνθη apud Græcos, de qua voce conſulendus Salmaſius ad Hiſt. Aug. pag.192. Eucholog. in Ordine in Antimenſiorum conſecrat. τῶν ἱερέων ἐπιθέντων τῇ τραπέζῃ τὰ ἀντιμήνσια τούτοις ἐκ τῆς οἰνάνθης τὸ ἀρκοῦν τρὶς ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπιχέει, &c. Et in Dedicatione Templi: λαμβάνει ὁ ἀρχιερεὺς βῦκον οἰνάνθης, ἢ οἴνου πλήρη, καὶ τρὶς ἐξ αὐτοῦ τῇ τραπέζῃ σταυροειδῶς ἐπιχέων, λέγει, &c.

ΟἸΝΆΡΙΟΝ, *Vinum*, οἶνος. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag.904. καὶ ἐπέμφθησαν αὐτῷ ἀπὸ τῆς πόλεως βρώσιμά τινα καὶ οἰνάρια. Balſamon ad Concil.1. Can.18. τιμωροῦνται οὖν τὸν κανόνα διὰ τοὺς ἱερωμένους ἐμπορευομένους οἰνάρια, καὶ βαλανεῖα πακτεύοντας. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Να κάμνω πίτζες, να πωλῶ καὶ ναγοράζω οἰνάρι.

Hippocrates οἰνάριον vocat quod alij ἄμπελον, ut obſervat Galenus. Vide Anthol. Gr. lib.2. cap. 34. Epigr.4.

ΟἸΝΟΚΆΓΧΛΑΙΝΑ, *Mulier* φίλοινος, *quæ vinum amat*. Michaël Pſellus de Grammatica:

Γυναῖκα δὲ τὴν φίλοινον, οἰνοκάγχλαιναν λέγε.

ΟἸΝΌΠΕΔΟΝ, *Vinea*. Anna Comnena lib.14. pag.456. ἀγύρας τε καὶ οἰνόπεδα, καὶ οἰκίας, καὶ κτῆσιν ἀκίνητον.

ΟἸΝΟΧΕἸΟΝ, vas illud cujus uſus eſt vulgò in Menſis Principum, quod *Nef*, ſeu *Navim* noſtri à forma vocant; in quo includuntur alia ad potum vaſcula neceſſaria. Codinus de Offic. cap.7. num. 33. ubi de Menſa Imperatoris: καὶ ὁ πιγκέρνης αὐτίκα τὸ τοῦ οἰνοχέου φέρει σκυτέλιον, κρατῶν καὶ μανδύλιον, ἐπεὶ προαπῆραν, ὡς εἴρηται, τὸ μινσάλιον. Ubi σκυτέλιον hoc loco vas eſt quod bibenti ſupponitur à Pincerna. Idem cap.14. num.28. φέρων ὁ μὲν Ἀρχιδιάκονος τὸν σταυρὸν, ὁ δὲ σκευῆς, τὸ κοινῶς καλούμενον οἰνοχεῖον, κωθώνιον ἔχον ἐντὸς μετὰ ἁγιάσματος. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Navis*.

ΟἸΝΟΧΌΗ, *Quæ vini curam habet*, in Puellarum Monaſteriis, in Typico Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης MS. cap. 22. ubi ejus Officium deſcribitur.

ΟἸΝΩ͂, Ægyptiis, *Saponaria* ſeu *Struthium*, apud Interpol. Dioſcorid. cap.381.

Ο῎ΙΣΚΕ, *Signor nò*, Hieron. Hermano, ut ναίσκε, *Signor ſi*.

Ο῎ΙΣΤΟΒΡΌΧΙΟΝ, *Sagittarum vel telorum pluvia*. Euſtathius Il. ι. pag.770. καὶ ἰοχέαιραν δὲ ὡς ἰοὺς χέουσαν κατά τινα ὄμβρον ἢ νιφετόν· ὅθεν ἡ ἀπειρόκαλος γλῶττα λαβοῦσα βούλεται λέγειν ὑποκοριστικῶς οἰστοβρόχιον τὴν τοιαύτην χύσιν τῶν οἰστῶν. Alibi vocat Σαγιττοβρόχιον.

Ο῎ΚΑ´ΠΟΤΕ, *Quando*, *Siquando*. Anonymus de Amorib. Lybiſtri & Rhodamnes MS.

Ὀκάποτε ἐξημέρωσεν, σηκόνομαι ἐκ τοῦ ὕπνου.

Infrà:

Καὶ ὀκάποτε ἡ παράξενος να εὕρῃ ἐκ τοῦ κυβούκλιν.

Ὀκάτι, *Aliquando*. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἐκεῖνοι τὰ λιφάρια, τὰς ἴσχας, τὰ ψητία,
Ἡμᾶς δὲ πάλιν τρώγομεν αὐτὸ τὸ πῶς τὸ λέγειν.
Ἔχει τὸ ὄνομαν καλὸν παράξενον ὀκάτι,
Καὶ τζυγαρίζεται κἂν ἂς ὡς τοῦ νά το πίτηχει.

Mox:

Ἐδὲ κεφάλην σκορδαψὸς ὀκάτι ἐγὼ ἐμαγείρευα.

Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

Καὶ πρὸς τὸ εὐνοχόπουλον νὰ συντυχαίνω ὀκάτι,
Καὶ ἐγὼ ἀπὸ τοῦ σχήματος ἐνόησα τὴν κόρην.

Ο῎ΚΝΑ, *Foramen dolij*, in Turcogr. Cruſij pag. 254. 255.

ὈΚΝΙΆΡΗΣ, *Ignavus*, *Deſes*, ὀκνηρός. Ὀκνιαρίδης, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. ἀβλεπὴς, ὀκνιαρίδην, φαῦλον, κακόν. Ὀκνιαρικὰ, *Segniter*, ἀμελῶς, ὀκνηρῶς, in iiſdem Gloſſis. Ὀκνηὰ, *Deſidia*, Νωθρεία.

ὈΚΝΊΟΡΟΝ, λέγεται Ῥωμαϊστὶ τὸ Ἑλληνιστὶ καλούμενον γάρος, in Gloſſis Jatricis ex Cod. MS. Reg. 1334. In Cod.190. ὀκίορον, τὸ γάρος. Ita etiam Neophytus MS.

ὈΚΝΗΡΟ´Σ, *Ruſcus*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 720.

Ο῎ΚΟΥΛΟΣ, *Oculus*. Lexicon Gr. MS. Reg. Cod.2062. ὄκουλος, τὸν ὀφθαλμὸν καλοῦσιν οἱ Ῥωμαῖοι.

Ο῎ΚΡΊΔΙΟΝ, *Ocrea*. Mauricius lib.12. Strateg. pag.303. ἀναγκαῖον δὲ καὶ ὀλίγοις καὶ μικροῖς κέντροις καθηλῶσθαι αὐτὰ, (τὰ ὑποδήματα) πρὸς πλείονα ὑπουργίαν. ἡ γὰρ χρεία κρηπιδίων καὶ ὀκριδίων, ὡς τούτων ἐν τῇ ὁδοιπορίᾳ οὐκ ἐπιτηδείων ὄντων.

ὈΚΤΆΒΗ, *Octava*, tributi ſeu vectigalis ſpecies, apud Anonymum de Miraculis SS. Cyri & Joannis. Locum deſcripſimus in Gloſſ. med. Lat. in *Octavarium*.

ὈΚΤΆΓΛΩΣΣΟΝ φλάμμουλον, *Flammulum in Lingulas octo, in inferiori ſui parte, diviſum*, apud Codinum de Offic. cap.6. num.21. τὸ δὲ ἕτερον αὐτὰς ἔχον πολλὰς θείας ἱεραρχῶν ὀκτάγλωσσον, ὅπερ καλεῖται Ὀκταπόδιον. Cùm verò hæ linguæ quodammodo pedes referant Polypi, inde Ὀκταπόδιον appellatum.

ὈΚΤΑΗΜΕΡΟΝ, octo dierum jejunium quod obſervant Monachi ante feſta Dominica, & Deiparæ. Typicum Caſulenſe cap.6. χωρὶς τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ τῆς Θεοτόκου, σὺν τοῖς ὀκταημέροις, καὶ τῶν ἁγίων ὧν τὰς μνήμας ἑορτάζομεν, καὶ τὸ δωδεκαήμερον. Et cap.16. τὰ δὲ ὀκταήμερα τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, &c. Ubi ejuſmodi 8. dierum Officium præſcribitur. Vide in Νηστεία.

ὈΚΤΑΠΟ´ΔΗ, ita *Polypus*, ex genere mollium aquatilium, de quo Ariſtoteles & alij, κατ᾽ ἐξοχὴν à Græcis appellatur. Vide Cruſium in Turco-Græcia pag.226.227. & Petr. Bellonium lib.2. de Piſcib. pag. 336. & infrà in Πατελίς. Anonymus MS. in Methodo de Urinis: καὶ ἐσθίειν ὀκταπόδια, καὶ πικρομάρουλον μετὰ ὄξους.

Ὀκταπόδιον. Vide in ὀκτάγλωσσον.

ὈΚΤΆΡΑΥΔΑ. Vide in Ῥαῦδη.

Ο῎ΚΤΑΤΟΝ, *Octava cæli ſphæra*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 11. Init.

Η λαφρολάτη τῆ ψυχῇ ἰδιάζει ἀπίόντα,
Στὸ ὄκλατον τῆ οὐρανῶ, ἐσίδωκεν ἀπίσω.

ὈΚΤΩ'ΗΧΟΣ. Vide Ἦχος.

Ὀκλόκχον, Luſus genus, vide in Ἀγχίαλος.

ὉΛΆΚΑΙΡΟΣ, Ὁλάκερος, *Univerſus*, *totus*, ὅλος, ὁλόκληρος. Ὁλάκαιρα, *Plenè*, *Omninò*, Πάνυ.

ὉΛΆΝΟΙΚΤΟΣ, *Patens*, *apertus*, ἀνοιγμένος.

ὉΛΑΝΤΆΜΑ, *Omnes ſimul.* Gloſſæ Græcobarb. ὁμοῦ πάντες, ὅλοι ἐν τῷ ἅμα, ὁλαντάμα. Alibi: Ὁλαντάμα, συμμένα.

ὍΛΒΟΣ, *Mortarium*, vel certè vas quoddam duriſſimæ materiæ. Anonymus in Deſcript. S. Sophiæ pag.257. ubi de Sacra menſa: οἱ δὲ ἔφησαν αὐτῷ, Εἰς χωνευτήριον ἐμβάλωμεν χρυσὸν, ἄργυρον, λίθους παντοίους καὶ μαργαρίτας, καὶ ζάμβυκας, χαλκὸν, ἤλεκτρον, μόλιβδον, κασσίτερον, σίδηρον, ὑαλὸν, καὶ λοιπὴν πᾶσαν μεταλλικὴν ὕλην, καὶ τρίψαντες ἀμφότερα αὐτὰ εἰς ὄλβους, καὶ δήσαντες, ἐπὶ χωνευτήριον ἔχυσαν. Sed videtur legendum ὅλμους, quæ vox *Mortarium* etiam ſignificat. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Olba*.

ὉΛΕΡΟΜΕΝΟΣΤΌΛΗΣ, *Nudus, qui totus tunicam amat.* Vide in Τζίτζικος.

ὉΛΕΣΊΚΑΡΠΟΣ, ἡ ἰτέα, διότι φθείρει τὰ ἄμβρυα, ὅτι καρπὸς αὐτῆς, καὶ τὸ ἄνθος ἀποτετριμμένα ἐν ὕδατι καὶ πινόμενα, τὸ αὐτὸ τὸ ποιεῖ καὶ τὸ τῆς μυρίκης ἄνθος καὶ ὁ καρπὸς, καὶ τὰ φύλλα τῆς λεύκης, καὶ ὁ καρπός. Neophytus in Gloſſ. Jatric. MSS. *Salix*.

ὈΛΙΓΟΝ, unus è novemdecim tonis Muſicæ Græcanicæ, quos recenſemus in V. Φωνή. Hagiopolites MS. τὸ ὀλίγον, ἴσον καλεῖται. Rurſum: τὸ ὀλίγον δὲ μετὰ ἀποστρόφου, κάτω ἄνω, κάντε κάτω, ἢ εἰς τὸ πλάγιον, καὶ αὐτὸ βαρέα λέγεται. Infrà: τὸ δὲ ὀλίγον ἔχει φωνὴν μίαν, ὁμοίως καὶ ἡ πίεσις, καὶ ἡ ὀξεῖα. Vide in Ἴσον.

ὈΛΙΓΟΡΕΙ͂Ν, *Animo delinquere*, *defici*. Theophanes an. Heraclij 21. & Saracenica Sylburgij pag. 57. ἔφασκεν ὅτι φοβερὰν ὀπτασίαν ἀγγέλου θεωρῶ, καὶ μὴ ὑποφέρων αὐτοῦ τὴν θεωρίαν, ὀλιγορῶ καὶ πίπτω.

ὈΛΙΓΟΥ'ΤΖΙΚΟΣ, *Paululus*, *Paucus*, ὀλίγος. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Εἰς ὀλιγούτζικον καιρὸν ὁ κύρης τῆς ὁ καϋμένος.

Rurſum:

Κ' εἰς ὀλιγούτζικον καιρὸν εὑρέθη γκρεμισμένη.

Λιγούτζικος, truncatè. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod.Reg.

Καὶ μὴ ψωμὴν λιγούτζικον καὶ δόλιον ἀγιοζούμιν.

ὈΛΙΓΟΧΛΩΡΟΝ, *Capparis*, apud Interpol. Dioſcor. cap.392.

ὈΛΙ'ΓΩΡΟΣ, *Braſſica canina*, apud Interpol. Dioſcorid. cap.663.

ὈΛΚΑ'Σ, lapidis pretioſi ſpecies, apud Pſellum, & Anonymum de Virtutibus lapidum MS.

ὈΛΚΟ'Σ, ὁ ἀράχνης, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Araneus*.

ὈΛΛΆΡΙΟΝ, *Ollarium*, *Locus ubi venduntur ollæ.* Lexic. Cyrilli, & Gloſſæ MSS. Reg.Cod.2062. ὀλλάρια, τὰ χυτροπώλια, ἔνθα πιπράσκονται αἱ χύτραι, ἤτοι τὰ τζυκάλια. Adde Phavorinum.

ὈΛΛΑΊΓΟΣ, pro ὀλίγος, & ὀλλιγαίνειν, pro ὀλιγαίνειν, in Gloſſis Græcobarb.

ὍΛΛΟΣ, *Omnis*, *Univerſus*, ὅλος. Zacharias lib.1. Dialogor. ἀπέλθετε, καὶ ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἐλαίας βάλλετε εἰς ὅλα τὰ πιθάρια. Anonymus de Amorib. Callimachi & Chryſorrhoes:

Ἐν ὅλλοις τόποις τοῖς καλοῖς καὶ φιλτάτοις πᾶσιν
Ἄνθρωπος οὐ παρέστηκεν, ἵνα τὴν ἀνθρώπου φύσιν.

Occurrit etiam apud Rharturum Doctr.2. & alios paſſim.

ὈΛΜΑ, Dacis, *Ebulus*, apud Interpol. Dioſcor. cap.755. & Apul. c.91.

ὍΛΜΟΣ, ὅπερ ἴγδιον, in Gloſſis Chymicis MSS. ἴγδιον, *Mortariolum*. Vox Græcis nota.

ὈΛΟ'ΒΗΡΟΣ. Vide in Βῆρος.

ὈΛΟΒΟΥ'ΡΚΟΤΟΣ. Vide in Βοῦρκος.

ὈΛΟΓΡΆΜΜΑΤΟΣ, id eſt, δι' ὅλων γραμμάτων, non verò notis ſcriptus. Vide Cujacium ad Nov.47. & lib.3. Obſerv. cap.3. Ita apud Galenum de Ponderibus & menſuris: ubi de iiſdem: ἀλλ' ἐπειδή τινες οὐχ ὁλογραμμάτως ἀλλὰ διὰ χαρακτήρων ταῦτα σημαίνουσι, &c. Ita ὁλόγραφος uſurpat Conſtantinus in Vita Baſilij num.31. Edit. Combefiſij.

ὈΛΟ'ΓΡΑΦΟΣ, pro ἰδιόγραφος. Euſebius lib.6. cap.24. ὡς καὶ τοῦτο ὁλόγραφος δηλοῖ αὐτοῦ πρὸ τῶν τόμων ἐπισημείωσις. Julius Pap. in Epiſt. ad Synodum Antiochenam: καὶ κατηγόρει ἰσχυρὰ προτεινόμενος ὁλόγραφον αὐθεντικὴν, &c. Ita *Holographum* uſurpant Scriptores aliquot Latini, S.Ambroſius in Epiſt. ad Galatas cap.6. S.Hilarius in Fragmento de Synodis, Hieronymus in Apol.2. adverſus Rufinum, &c. Vide Gloſſ. med. Lat.

ὈΛΟΕ'ΧΙΝΟΣ, *Genus echini cæteris majus.* Moſchopulus: Ὁλοέχινος. τρία εἴδη φασὶ τῶν ἐχίνων, ὧν ὁ τρίτος τῷ μεγέθει καὶ εὐσαρκίᾳ διαφέρων Ὁλοέχινος λέγεται.

Εἰς ὈΛΟ'ΚΛΗΡΟΝ, ἐξ ὁλοκλήρου, *Pro ſolido*, *in ſolidum*, in Baſilicis. Gloſſæ Gr. Lat. ἡ εἰς ὁλόκληρον, *in integrum reſtitutio*, *Reintegratio*.

ὈΛΟΚΟΤΙ'ΝΙΝ, Ὁλοκότινος, *Nummus* ſeu *Solidus aureus*. Etymologiæ ex Orione Thebano in Cod. Reg.772. & 2113. Ὁλοκότινον, διὰ τὸ τὸ ὅλον κότον ἐν αὐτῷ. At quid hoc loco κότος ſignificat? an *aurum*? nam id vocis *aureum* ſonat. Theodoritus lib. 2. Hiſt.Eccl. cap.16. ἐκβάλλεται δὲ Λιβέριος, ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλε πεντακοσίους ὁλοκοτίνους αὐτῷ εἰς δαπάνας. Ubi Sirmondi Codex pro hac voce χρυσίνους præfert. Et Epiphanius Scholaſticus *quingentos ſolidos* vertit. Theophanes an.24. Leonis Iſauri: ὁ δὲ βασιλεὺς ἰδὼν τὰ τείχη πεσόντα, δηλάνησε τῷ λαῷ, λέγων, ὅτι ὑμεῖς οὐ δύνασθε κτίσαι τὰ τείχη, ἀλλ' ἡμεῖς διετάξαμεν τοῖς διοικηταῖς, καὶ ἀπαιτεῖσθαι εἰς κανόνα κατὰ ὁλοκότινον τὸ μιλιαρίσιον· καὶ λαμβάνει αὐτὰ ἡ βασιλεία, καὶ κτίζει τὰ τείχη. Ubi Hiſt. Miſcella & Anaſtaſius, *exigent in regulam per ſingulos aureos nummum argenteum unum.* Zonaras & Cedrenus νόμισμα hoc loco habent. Apophthegmata Patrum in Joanne Perſa num. 2. ὕστερον ἔρχεται ὁ κύριος τοῦ ὁλοκοτίνου θέλων αὐτό. Suprà χρυσινὸν appellavit. Pelagius *ſolidum* vertit. Paralipomena de SS. Pachomio & Theodoro num.21. τούτῳ προσελθὼν ὁ ἀδελφὸς παρεκάλει αὐτὸν πωλῆσαι σῖτον αὐτῷ ρ. νομισμάτων. ὁ δὲ ἀδελφὸς ἀπεῖπεν, ἔτι οὐχ οὕτως θέλω, ἀλλ' ἐὰν θέλεις τῶν ρ. ὁλοκοτίνων δοῦναί μοι οἵας θέλεις τιμῆς, καλῶς ποιεῖς. ἐκεῖνος ἔφη, Ναί, δύναμαι οὐ μόνον τῶν ρ. ὁλοκοτίνων, ἀλλ' ἐὰν θέλεις, καὶ ἄλλων τοσούτων ὁλοκοτίνων λαβεῖν σῖτον, χάριν μοι ποιεῖς, ἐν τούτῳ μόνον εὔχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ. Εἶπεν δὲ τῷ ἀδελφῷ, ὅτι οὐκ ἔχομεν ἃ μὴ τοῦτο, ὁ πολυδυνάμενος ἀκούσας, εἶπεν, Μὴ μελέτω σοι περὶ τούτου, λάβε τὸν σῖτον, καὶ ὅταν εὕρητε τὴν τιμὴν, ἐνέγκατέ μοι. Ἐπὶ τούτῳ οὖν τῷ ὅρκῳ γομώσας πλοῖον σίτου ἐκ δεκατριῶν ἀρταβῶν τῷ ὁλοκοτίνῳ, μηδαμοῦ καθ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον εὑρισκομένης πλέον ἀρταβῶν τῷ ὁλοκοτίνῳ, κατέπλευσεν εἰς τὴν μεγάλην μετὰ πολλῆς χαρᾶς ὁ ἀδελφός. Paulò ſuprà ἑκατὸν νομίσματα appellavit. Adde num. ſeq. ubi hæc vox pluries occurrit. Cod. Reg. MS. 618. f. 283. ubi de *Forma*, ſeu *Typario*: καὶ χύσε το ἐπάνω εἰς τὸ τυπάριν, ἐπάνω εἰς τὰ γράμματα, εἰς τὴν ἀποτύπωσιν τοῦ ὁλοκοτίνου γίνεσθαι καλοῦ, μὴ δράμῃ ἔξωθεν. Vita MS. S. Symeonis propter Chriſtum Sali: ἐκλάπη τις ἐν Ἐμέσῃ λέγων νομίσματα

πεντακόσια

πανταχόσια, καὶ ὡς ἐζήτει αὐτὰ, ὑπαντᾷ αὐτῷ ὁ ἀββᾶς Συμεὼν, καὶ θέλων μεταβάλλει αὐτὸν, λέγει πρὸς αὐτὸν, Δυνάμαι ποιῆσαι, ἔξεχε, τίποτε ἵνα εὑρεθῶσι τὰ ὁλοκότινά μου. Ita rurſum infrà. Suidas : δηνάριον, εἶδος ἀργυρίου ὁλοκοτίνου ἴσην ἔχον ἰσχύν.

Λοκοτλίνιν, eâdem notione. Prochoprodromus in Verſibus Politicis MSS. de ſua Paupertate :

Εἴ τι καὶ ἂν ἔχῃ σήμερον ψωμὶν καὶ λοκοτλίνιν,
Ἐκεῖνος καὶ φιλόσοφος, ῥήτωρ καὶ καλλιγράφος.

Idem contra Hegumenum :

Πατὴρ, δώδεκα σάμμια κρατεῖν μου λοκοτλίνιν.

Sed ex allatis nihil aliud percipimus, niſi quod ὁλοκοτίνος aureus fuerit : ſed unde orta vox, manet incertum.

ὉΛΟΝΟΣ, ὁλωνὸς, *Omnis*, *Univerſus*. Damaſcenus Studita Homil.12. ὅτι ἐστὶ τελευταία τῆς ἑορτῆς τῶν ὁλωνῶν. Homil. 13. δέσποινα καὶ βασίλισσα τοῦ κόσμου ὁλωνοῦ. Panagiota in Catechiſmo Ruſſorum ſeu Græcor. pag.50. ὅτι ὁ Θεὸς ἐστὶ ποιητὴς πάντων, λοιπὸν πρέπει καὶ ὁλωνῶν νὰ προνοᾶται. Fr. Richardus in Scuto fidei part.2. pag.251. καὶ ὀμπρὸς τὰ μάτια ὁλωνῶν τὸ κόρμι ὅπου ἐφαίνετο παχὺ, &c. Et pag.253. πῶς μετὰ τὸ θανατόν τους ἐβυκολακιάσει, καὶ πολλὴν τρομάραν ἔδωκεν ὁλωνῶν, ὥστε πῶς τὸ ἐκάψασι. Ita ἀλλωνὸς, αὐτωνὸς, &c. dicunt Græci recentiores.

ὉΛΟΠΛΟΥΜΟΝ. Vide in Πλοῦμος.

ὉΛΟΠΤΩΤΟΝ. Nov. Manuelis Comneni de Monaſteriis ad Urbem : κατά τε δόσιν καὶ ἀνταλλαγὴν, κἂν ἐξ αὐτῆς εἰς ἐνδιαίτημα τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν βασιλεῖον, κἂν ἀπὸ κλασμάτων ὦσι, κἂν ἀπὸ συμπαθειῶν, ἢ ἀποκεκινημένων, ἢ ὁλοπτώτων, ἢ ἀπὸ ταπεινῶν τελουμένων διαφόρων, &c. Ubi Interpres ὁλόπτωτα, *Caduca* vertit.

ὉΛΟΡΘΟΣ, *Rectus*, ὅλος ὀρθός. Phyſiologus MS. de Natura animalium, de Urſo : πάλιν ὀπίσω εἰς τὰ πόδια του, καὶ στέκει ὁλόρθος.

Ὀλόρθα, *Rectà*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea :

Εἰς τὴν Ἱερουσάλημα ἐδιέβησαν ὁλόρθα.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib.2.

Εἰς μέσον τὴν στράταν ἐπίασαν ὁλόρθα στὴν Ἀθήνα.

Eodem libro :

Ὀλόρθα εἰς τὴν ἅμαξαν ἀνέβησαν ἀπάνω.

Occurrit etiam in Orneoſophio pag.245. 246.

Λόρθα, eâdem notione. Idem Anonymus de Nuptiis Theſei :

Στὴν Θήβαν λόρθα πήγαινε γεμάτος τὴν πικρίας.

ὉΛΟΣΗΡΙΚΟΝ, *Sericum*. Lexicon MS. Colberteum : Σῆρες, ὄνομα ἔθνους ὅθεν ἔρχεται τὸ ὁλοσήρικον.

ὉΛΟΣΦΥΡΟΣ, *Totus malleo cuſus*, σφυρήλατος. Ita Deum vocabat Machometes quaſi, inquit Sylburgius, videatur μονοπρόσωπον Θεὸν ſignificaſſe, atque adeò oppoſitum τριάδι, ſeu Trinitati Chriſtianorum, ſicut in Corani Azoara 82. & 122. legitur. Euthymius Zygabenus in Panoplia : ὁλόσφυρον λέγει τὸν Θεὸν, ἤτοι σφαιρικὸν, &c. Nicetas in Manuele lib.7. num.7. καὶ παραβόλως τὰ πρῶτα ἐνστησάμενος τὸν Βασιλέως αὐτὸν δοξάζειν Θεὸν τὰ περὶ Μωάμεθ ὁλόσφυρον καὶ μὴ γεγεννημένον, ἢ γεννήσαντα Θεὸν, &c. Vide Bartholomæum Edeſſenum in Elencho Agareni.

ὉΛΟΤΕΛΑ, *Penitus*, *Omnino*, *Funditus*, πάντως, παντελῶς. Occurrit apud Beſſarionem in Epiſt. Edita à Meurſio.

ὉΛΟΥΓΙΟΣ, *Omnino ſanus*, ὅλος ὑγιὴς, apud Damaſcenum Studitam Homil.14. ὅταν δὲ ἴδῃ ὅτι ἐπεστράφη ὁλόγυιος, &c.

ὉΛΟΥΘΕΝ, *Vulgò*, *undique*, *ubique*, πανδημεὶ, πανταχόθεν, ἁπανταχῆ.

ὉΛΟΧΑΡΟΣ, *Gratioſus*, χαρίεις, χαριτωμένος, in Gloſſis Græcobarb.

ὉΛΟΧΥΛΟΣ. Vide in χυλώδης.

ὉΛΠΙΔΑ, pro Ἐλπὶς, *Spes*. Anonymus de Nuptiis Theſei :

Καὶ μέσα στὴν καρδίτζα του, εἶχε ὀλπίδα πάντα.

Rurſum lib.7.

Σιγὰς ἵνα ὀλπίδα μου κοὺς τὴν ἀπαντοχήσας.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea :

Νὰ ἔλθω ἰδὼ τιμητικὰ εἰς θάρος καὶ ὀλπίδαν.

Alibi :

Καὶ ἔχων ὀλπίδα εἰς Θεὸν νὰ τὸ κατορθώσειν.

Ὀλπίζειν, *Sperare*, Ἐλπίζειν. Corona pretioſa : ὀλπίζω, *Confidere*, Πέποιθα. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.4.

Εἰς τόσιν πόθον ὄλπιζα νὰ σβύνει εἰς ἡμέρα.

Alius de Bellis Francor. in Morea :

Οὕτως ὀλπίζω καὶ θαρῶ νὰ ἔχῃς τὴν βασιλείαν σε.

ὉΛΣΟΣ, pro Ἄλσος, *Nemus*, *Silva*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.11.

Ἐκέβλεπες πῶς πάγαιεν καβαλαρία ἢ ἔμιλία,
Ὡσὰν σύνεγα στὸν ὄλσον ὁμοῦ μὲ τὸν Θησέον.

Et lib.12.

Οὔτε ναοὺς οὔτε ὄλσον, ὁ κόσμος νὰ κλείνῃ.

ὉΛΩΝ ὕστερον. Euſtathius ad illud Iliad. λ. ἐν δὲ τῷ ἄνδρα κτείνας, πύματον λίπον, ὁ λέγει μὲν τινα ὕστατον· δηλοῖ δὲ ὅτι τὸν κτάμενον ὕστερον, ἢ τὴν μάχην ὕστε, καὶ ὅρα ὡς κοινῶς ἐπὶ ἐλλείψει, πράξεως καὶ ἐλλειπτικῶς ἐχρήσατο σχήματι ἴσον δὲ ὡς ἐντεῦθεν ἡ κοινὴ γλῶσσα λαβοῦσα, λέγει ἐπὶ πολέμων καὶ αἰκιῶν, καὶ τῶν τοιούτων, ὅτι ὁ δεῖνα ὅλων ὕστερον ἐρρίφη, καὶ ὅλων ὕστερον μίαν πληγὴν ἠκίσατο.

ὉΜΑΔΙΑΖΕΙΝ, *Colligere Summam numeri*. Vox Arithmeticorum, quæ crebrò occurrit in Arithmetica MS. Anonymi.

ὉΜΑΚΟΪΟΣ. Nicephorus Blemmides in Epitome Logices cap.6. pag.34. καὶ τοὺς μὲν εὐμαθῶς διεχόμενοι, τοὺς δὲ μετὰ παῤῥησίας ἐλέγχοντες, καὶ τὴν ὁμακοΐα μακρὰν ἐκδιώκοντες. Ubi monet Editor in alio Cod. legi ὁμοοικείᾳ. Idem videtur ſonare quod οἶκος, *domus*.

ὉΜΑΛΙ, *Planum*, *Terra plana*; Galli dicimus *La plaine*. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri :

Εὐγήκω ἀπὸ τὸ κάστρον μου μετὰ παιδόπουλά μου
Ἐπίασα ὁμάλιν ὕποσπον, παράστιχα τὸ ἐκεῖ.

Mox :

Καὶ ἐν ὅσῳ τὸ ἐπαράστιχα τὸ ὁμάλιν τόσι λέγω,
Συναπαντῶ πραγματευτὴν ἅμα μέσα τὸν κάμπον.

ὉΜΑΣΤΙΑ. Canonium Mathematicum adeſſporum : τὰ ὁμάστια, κέρδος πολύ.

ὉΜΑΤΖΙΟΝ, Ὁμάντζιον, *Homagium*, de qua voce vide Gloſſ. med. Latin. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea :

Νὰ κάμνειν τὰ ὁμάτζια εἰς τὸν Πρίγκιπα ἐκεῖνον.

Rurſum :

Νὰ παραλάβῃ τὸ λίζιον ὁμάτζια τὰ χρεωστεῖ.

Alibi :

Καὶ ὅσοι εἶναι λίζιοι, καὶ χρεωστοῦν ὁμάντζιν.

Ita promiſcuè paſſim ſcribitur in MS. Cod. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap.248. καὶ λέγων πιαστὰ εἰς τὴν αὐλὴν ἐνώπιον τοῦ Βισκόντη, καὶ τοὺς κριτάδες μὰ τὴν πιστωσύνην τους, καὶ μὰ τὴν ὁμάτζιν, ὅπου τὸν ὅρκον τοῦ ἐπίασαν τοῦ Ρηγός, &c. Vide Edit. Venetam capite 228.

ὉΜΑΥΡΗ, pro *Omarium*. Gennadius in Explicat. Rhamplij : ὁμαύρην παλαιὰν μετὰ χαλκῶν ῥιζοκεφάλων. Rurſum : ὁμαύρην λωρωμένην καὶ διδεμένην σιδήρῳ.

ὉΜΒΡΙΣΙΑ, *Receptaculum aquæ pluviæ*, ὀμβρίμου vel ὀμβριμαίου ὕδατος. Anonymus in Deſcript. S. Sophiæ pag.261. εἶτα δὲ κατὰ πρόσωπον δεξαμενὰς, ὀμβρεσίαν ναμάτων, καὶ ἔγλυψε λέοντας δώδεκα, &c. Id eſt

eſt, *poſuit in conſpectu ciſternæ conceptaculum aquæ pluviæ.*

ὈΜΒΡΟΔΈΚΤΗΣ, *Aquæ pluviæ receptaculum, Ciſterna* fortè, uti vult Meurſius. Anonymus Tacticus MS. de Urbe obſeſſa, & Hero in παρεμβολαῖς· ὡσαύτως καὶ φροντίζειν καὶ τῆς τοῦ ὕδατος ἀφθονίας, καὶ ἐμπιμπλᾶν τοὺς ὀμβροδέκτας, καὶ τὰ ἀγγεῖα πάντα.

ὌΜΒΡΥΖΟΣ. Vide in Ὄβρυζος.

ὈΜΗΔΕΙΟΝ, Piſcis ſpecies. Scholiaſtes Oppiani lib.1.Halieut. χήμαισι, ὀμηδείοις, χηβαδίοις. Achmes Onirocrit. c.303. εἰ δὲ ἴδῃ ἐσθίειν ὀμήδεια, ἢ ὄστρεα, ἤτοι τῶν ὁμοίων τούτων, εὑρήσει νόσον. Ita ſcribitur cap.ſeq.

ὈΜΙΛΛΟΣ. Vide in ὁμιλλός.

ὈΜΙΛΕΙ͂Ν, *Sermonem facere ad Populum*, in Concilio Ancyrano Can.1. τούτους ἔδοξε τῆς μὲν τιμῆς τῆς κατὰ τὴν καθέδραν μετέχειν, προσφέρειν δὲ αὐτοὺς, ἢ ὁμιλεῖν, ἢ ὅλως λειτουργεῖν τι τῶν ἱερατικῶν λειτουργιῶν μὴ ἐξεῖναι. Concil. Calchedonenſe Act. 10. pag. 651. ταῦτα (ἑορταστικὰ) μέλλων διδόναι (ἐπίσκοπος,) ὁμιλεῖ. Euſebius lib.6. Hiſt. cap.19. οὐδὲ νῦν γέγονεν τὸ, παρόντων ἐπισκόπων λαϊκοὺς ὁμιλεῖν. Infrà, τῷ λαῷ προσομιλεῖν. Vita MS. S. Pelagiæ Antiochenæ: ἀφικνεῖται μὲν ἐπὶ τὸ ναὸν ἅμα τοῖς ἄλλοις ποιμέσι· τῆς δὲ καρδίας ἐπὶ χῶρας διαβάσης, τὸ θεῖον, φημὶ, λαβὼν εὐαγγέλιον, τῆς ἀρχιποιμένος αὐτῷ ἐπιτρέψαντος, διὰ τοῦ ἐν αὐτῷ τοῦ πνεύματος χάριτος, τοῖς λαοῖς ὁμιλεῖ.

Ὁμιλία, *Sermo Epiſcoporum ſeu Concionatorum ad Populum.* Euſtathius Iliad ξ. ὁμιλίας, διδασκαλίας eſſe ſcribit: unde διδαχαὶ, Conciones Græcis recentioribus dicuntur. Concilium Laodicenum Can.19. περὶ τοῦ, δεῖν ἰδίᾳ πρῶτον μετὰ τὰς ὁμιλίας τῶν ἐπισκόπων, καὶ τῶν κατηχουμένων εὐχὴν ἐπιτελεῖσθαι. S.Cyrillus in Epiſt.ad Celeſtinum Pap. καὶ τὰς μὲν ὁμιλίας, ἃς ἐπ' ἐκκλησίας εἴρηκε, &c. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Homilia*: & Bernardin.Ferrariū de Sacris Concionibus lib.1.c.5.

ὈΜΜΑΤΗ, *Oculus*, ὀφθαλμὸς, in Corona pretioſa.

Ἀπὸ ὀμμάτων, *Cæcus*, quomodo *ab ocellis* ſemel ac iterum habetur in lib.MS.de MiraculisS.Victoris. Vita MS.S.Stephani Junioris: τοὺς δὲ βροντομήτους, τοὺς δὲ ἀπὸ ὀμμάτων, ἄλλους χεῖρας κεκομμένας ἔχοντας, &c. Ita apud Moſchum c.96.169. Theophanem an.26. Juſtiniani, Cedrenum pag.376. ubi de Didymo, de quo ita etiam Euſtathius Iliad. α. p.149. ἄρα ἐξ Ὁμήρου λαβόντες οἱ ὕστερον, φασὶν ἐξ ὀμμάτων, τὸν τηρηθέντα ὡς Δίδυμος ὁ ἐξ ὀμμάτων. Suprà in Ἀπὸ & Gloſſ.med.Lat.in *Abocellus.*

Ὀμματιάζειν, *Intueri*, σκοπεῖν, ἐνατενίζειν.

Ὀμματόκλαδον, *Supercilium*, βλέφαρον. Synaxarium Maximi Cythær. 12. Jan. καὶ μὴ βελόνῃ ξυσχίζεσθαι εἰς τὰ ὀμματόκλαδα. Occurrit rurſum 25. Jan. in S.Gregorio Theologo. Et 30. ejuſdem menſis,

Μάτα, pro ὄμματα. Georgius Sanginatius de Partibus corporis hominis, MS.

Τὸ στόμα δὲ ὀνόμαζε, στόματος, καὶ μάτα ξένα.

Μάτι, idem quod ὄμμα. Fabulæ Æſopi Græcobarb. p.78. ἵνα λάβῃ ἀχνὸ τὸ ἕνα τὸ μάτι βλαμμένον. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Πῶς ἦτον τὰ μάτια του, καὶ ἡ ἀπανδοχή του.

Alibi:

Ἀνοίγει καὶ τὰ μάτια της, καὶ βαριάνα στενάζει.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib.6.

Ἄσπρος, λαμπρὸς, καὶ κόκκινος, κυκλόγλυκα τὰ μάτια.

Lib. 9.

Αμὴ ἐκ τὰ μάτια τάμορφα ἐτρέχασι τὰ δάκρυα.

Ματάκι, *Ocellus*, Ὀμμάτιον. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Φρύδια ξιγοχάραγα, ὡραιότατα ματάκια.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 9.

Μὲ τὰ ματάκια τάμορφα, ἰδοὺ ἐκεῖ γυρίζει,

Πολύνα πέρι ἕτερον ἔβλεπε μετὰ θλίψιν.

Ματιάζειν, *Oculorum aciem conjicere, Faſcinare*, ὀμματίζειν, βασκαίνειν.

Στραβομάτης, *Strabo, Torvus, Aſpectu obliquus*, στράβων βλοσυρωπός. Στραβοματία, *Obliquitas, Curvatura.* Gloſſæ Græcobarb. ἀδύνατος, τὸ καμπῆς τοῦ τείχους, τὸ στραβομάτιας τοῦ τειχου.

Ματοφρύδιον, *Supercilium*, βλέφαρον, quaſi ὀμματοφρύδιον.

Ὀμματόφυλλον, eâdem notione. Hypatus MS. de Partibus corporis humani: Βλέφαρα, τὰ ὀμματόφυλλα. Ἐπιβλεφαρίδες, αἱ τρίχες τῶν ὀμματοφύλλων.

Ματόφυλον, eodem ſignificatu. Anonymus Medicus ex Cod. Reg 1237. λαβὼν ἀμπέλου δάκρυον, πρῶτον τὰ ματόφυλα, εἶτα ξήρανον ἐν ἡλίῳ βαλαύστιον, &c.

ὈΜΝΕΓΕΙΝ, *Iurare*, Ὀμνύειν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Τοὺς οὐρανοὺς μὰ τὸν Θεὸν, τ' ἄστροι τὴν γῆν ὀμνύγει.

ὌΜΝΟΣΤΟΣ, *Delectabilis*, ἄγαστος, ἄσπαστος. Ὀμνοστία, *Delectatio*, εὐφρανσις. Vide Ἔμνοστος.

ὈΜΟΔΟΥΛΟΙ, *Qui ex iis bonis, quæ eidem domino ſerviunt, poſſident bona*, quaſi conſervi agricolæ, qui Sozomeno lib.9. ὁμόδουλοι ἐν ἀγρῷ dicuntur. Vide Cujac. Ad Nov.128. 168. & Eclog.56. Baſilic. tit.18.in Lemmate, Moëris Atticiſta MS. ὁμόδουλος, Ἀττικοὶ σύνδουλος, Ἕλληνες.

ὈΜΟΙΖΗΝΊΧΙΟΝ. Aſtrampſychus in Cælo Pythagorico MS. pag.84. δηλοῖ πολλὴν πλουσιότητα, καὶ πραγματείας ἀνοίξιν, καὶ ἀγορὰν τινὸς λινοῦ ὁμοιζηνύχιον (ſic) ἢ μάργαρα, ἢ ἀργύριον, καὶ παντοῖον εἶδος χρηματικόν. Vide ζηνίχιον.

ὈΜΟΙΟΝΌΜΟΙΟΣ, *Dulcis radix*, Γλυκύρριζα, apud Interpol.Dioſcor. cap.412.

ὈΜΟΛΟΓΕΙ͂Ν, *Spondere, Promittere*, vox J.C. paſſim apud Theophilum Anteceſſ. tit.de verbor.obligat. Anonymus Combefiſianus in Lacapeno num.44. τάς τε ὁμολογίας κατέκαυσεν εἰς τὸ πορφυροῦν ὀμφάλιον τῆς Χαλκῆς, &c. Vide Ammonium in ὑπισχνεῖσθαι, & Salmaſium de Modo uſurar. pag.696. 697. 698.

ὈΜΟΛΟΓΗΤΑΙ͂, *Confeſſores*, qui pro fide paſſi ſunt: de qua voce diximus in Gloſſ.med.Lat. Socrates lib.1. Hiſt. Eccl. cap.8. ἐγκωμιαζόμενον δὲ πολλῶν πρὸς τὸ τοῦ λόγου τερπνὸν, ὅτι τὸ ὁμολογητῶν λαϊκὸς ἀκέραιον ἔχων τὸ φρόνημα, ἀντιπίπτει τοῖς διαλεκτικοῖς, καὶ φησὶ πρὸς αὐτοὺς, &c. Sozomenus lib.1. cap.10. πλῆθος τῶν ὁμολογητῶν τῷ βίῳ περιόντας τὰς ἐκκλησίας ἐσέμνυνεν. Idem lib. 7. cap.14. ἀεὶ δὲ οἱ καὶ ὁμολογητὴν ἰσχυρίζονται τοῦτον τὸν ἄνδρα ἐν τοῖς ἀλλωνικοῖς καιροῖς γενέσθαι. Adde lib.4. cap.16. Vide Alexandrum Mon.de Invent.S.Crucis apud Greiſzer.pag.125. Cantacuzen.lib.4. Hiſt. cap.14. &c.

Ὁμολογεῖν, *Pati pro Chriſto*. Hoſius Cordubenſis Epiſcopus in Epiſt.ad Conſtantium, apud S.Athanaſium ad Solitar. ἐγὼ μὲν ὡμολόγησα καὶ τὸ πρῶτον ὅτε διωγμὸς γέγονεν ἐπὶ τοῦ πάππου σου Μαξιμιανοῦ.

Ὁμολογία, *Confeſſio*. S. Baſilius Epiſt.298. ἔγνωμεν ὑμᾶς προλαβόντας, πεδεικότας, ἐκ τῆς ἐκβεβοημένης ὑμῶν εὐλαβείας, καὶ τοὺς στεφάνους τῆς κατὰ Χριστὸν ὁμολογίας. Socrates lib.3.Hiſt.Eccl.c.19. ἀλλὰ θεὸς λίαν ἔσωζεν τὸν ἄνδρα, ἵνα βίῳ γὰρ χρόνον μετ' ἐκείνην τὴν ὁμολογίαν πολυὰ. Sozomenus lib.1. c. 8. καὶ οἱ θεραπείας θεοῦ ἕνεκεν καρτερικοὶ διαμείναντες ἐν ὁμολογίαις ἢ μαρτυρίαις. Adde c.16. Extr.

Ὁμολογία, *Profeſſio* ſeu *Votum Monachorum*, vel *Virginum Deo dicatarum*. S.Baſilius in Epiſt.1.ad Amphilochium Can.18. τὰς δὲ ὁμολογίας τότε ἐκδεχόμεθα, ἀφ' ὅτου ἂν ἡ ἡλικία τὴν τοῦ λόγου συμπλήρωσιν ἔχῃ. Et Can.19. ἀνδρῶν δὲ ὁμολογίαν οὐκ ἔγνωμεν, πλὴν εἰ μή τινες ἑαυτοὺς τῷ τάγματι τῶν μοναζόντων ἐγκατηρίθμησαν, οἱ κατὰ τὸ σιωπώμενον δοκοῦσι παραδέχεσθαι τὴν ἀγαμίαν.

ὈΜΟΝΝΕΙΝ, Ὀμόνειν, *Iurare*, ὀμνύειν. Gloſſæ Græcobarb. Ἄρδηττος, τόπος Ἀθήνησιν, ἐν ᾧ πάντες Ἀθηναῖοι δημοσίᾳ ὤμνυον τὸν ὅρκον τοῦ ἡλιαστικοῦ. Τόπος ἐν τῇ Ἀθήναις, εἰς τὸ ὁποῖον ὅλοι οἱ Ἀθηναῖοι ὠμόνασιν φανερὰ τὸ ὅρκον τῆς δικαστικοῦ. Georgius Contares lib. 1. Hiſt. Athenarum: καὶ ἐγὼ σήμερον μεθ' ὅρκου ὀμόνω, πῶς ἔτις χρόνος

θέλω ζήσῃ εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, ὑπὸ νὰ κόψω ποτὲ καινὸν δένδρον, &c.

ὍΜΟΡΦΟΣ, *Formoſus*, *Pulcher*, εὔμορφος. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. δὲν εἶναι ὅμορφο, ὅτ' ὅμορφο τὸ λέει. Vide in Ἔμορφος. Habetur etiam

Ὅμορφος eâdem notione, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part.2. pag.181.

ὉΜΟΤΕΛΕΙ͂Σ, *Conſortes*, πάντες ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὑποτεταγμένοι ἀναγραφόμενοι, apud Harmenopul. lib. 3. tit. 3. §. 118. Vide Nov. 1. Conſtantini Porphyr.

ὉΜΟ'ΝΟΙΑ, *Argemone*, apud Interpol. Dioſcorid. cap.396.

ὉΜΟΥΣΙΑ'ΣΤΑΙ, appellati ab Arianis & Hæreticis qui fidem Nicænam ſectabantur. S. Baſilius Epiſt. 73. τούτων καὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ διαβάλλουσι πίστιν, καὶ Ὁμουσιαστὰς ἡμᾶς ἀποκαλοῦσι.

ὉΜΟΦΡΟΣ. Vide Ὅμορφος.

ὉΜΟ'ΧΩΡΟΙ, *Qui communia habent prædia*, apud Harmenopul. & in Baſilicis. Cedrenus in Stauracio, ait hunc Auguſtum imperaſſe ut egeni militarent, iiſque παρὰ τῶν ὁμοχώρων arma & ſtipendia in ſingulos, 18. nomiſmatum darentur, καὶ πρὸς τὸ δημόσιον ἀλληλεγγύως τὰ δημόσια αὐτῶν παρέχειν.

ὉΜΠΑ'ΛΩ, *Rurſum*, πάλιν. Vide in Καινούργιος.

Ὁ'ΜΠΙΟΣ, pro ἔμπυος, *Purulentus*. Anonymus MS. de Urinis ex Cod. Colbert. καὶ οὖρον αἷμα, ἢ ἔμπιον, δηλοῖ ὄμπιον εἰς τοὺς νεφρούς, καὶ εἰς τὴν κύστιν. Infrà: καὶ οὖρον αἷμα καὶ ὄμπιον, καὶ βρομὴν, δηλοῖ τὴν φύσκαν, ὅτι ὄμπιον ἔχει.

ὉΜΠΡΟ'Σ, ὀμπροστὰ, *Ante*, pro ἔμπροσθεν. Anonymus de Locis Hieroſol. num.1. φθάσαν καὶ ὀμπρὸς εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν κανδήλας λ. N. 6. utitur voce ἔμπροσθεν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Μάθε· ὀμπρὸς εἰς τὸ μέγας ἰσφαλ' ἡ συντυχία του.

Rurſum:

Καὶ τὸ ψαρὰν σοχάζεται, καὶ κάθετον ὀμπρός του.

Occurrit paſſim apud Græculos inferioris omnino ævi.

Ὀμπροστινὸς, *Anticus*, *Anterior*, πρόσθιος, ἐμπρόσθιος.

Ὀμπροστίτερα, ἐμπροστίτερα, ἐμπρότερα, *Ultra*, *Ulterius*, *Ante*, *Antequam*, πέραν, ἐπέκεινα, πρίν. Gloſſæ Græcobarb. ἄνευ προθέσεως, χωρὶς θέσιν, ὀμπροστίτερα, χωρὶς νὰ ἔχει ὀμπρότερα θέσιν. Rurſum: Ἀγάθωνα ὁ Δοῦλος ἐκαλεῖτο πρότερον, ὁ Δοῦλος ἐκράζετο ὀμπρότερα.

Ὀμπροστελίνα, *Antilena*, προστηθίδιον. Vide Ἀντελίνα.

Ἀντομπρὸς, *In adverſum*, κατὰ τὸ ἔμπροσθεν.

Παρομπρὸς, *Ulterius*, περαιτέρω.

ὉΜΥΑΛΟΣ, *Cerebrum*, Μυαλὸς, ἐγκέφαλος.

Ὀμμιαλὸς, Ὀμιαλὸς. Proverbia ſeu dicta vulgaria MSS. ἀδελφὴν φαλακρὸν, ἀλλὰ παλὶ νὰ φαίνεται ὀμμιαλός του κακὸν εἶναι. Agapius Cretenſis in Geopon.c.60. βλάπτει τὸ ὀμμιαλὸν καὶ ὅλα τὰ νεῦρα. Cap.74. ὅπου ἔχει εἰς τὸ ὀμιαλὸν ἀσθένειαν. Ita cap.135.

Μυαλὸς, truncatè, eâdem notione, in Corona pretioſa. Demetrius Zenus in Batrachom.

Εὐθὺς ἐκ τὰ ῥουθούνια του ἔβγησαν τὰ μυαλά τους.

Ξεμυαλιάζειν, *Lymphare*, Ἐκμαίνειν. Ξεμυαλισμένος, Μανικὸς, μανιώδης. Vide Μυαλόν.

ὉΜΥ'ΔΙΟΝ, *Genus oſtrei*. Euſtathius Odyſſ. δ. ὁ δὲ μῦς παραφθείρεται τοῖς πολλοῖς εἰς ὀμύδιον. Ubi fortè leg. τὸ μύδιον. Vide Μύδιον.

ὉΜΦΑΙ'ΤΟΣ. Vide in Καρυκόξυλον.

ὉΜΦΑ'ΛΙΟΝ, *Umbo Clypei*, Suidæ: ſeu Clypeus ipſe. Paulus Silentiarius, in Anthol. lib.6. c.25. Epigr. 6.

Τὴν τοῦδ' ὀμφάλιον σάκεος τρύφος, ᾧ ἐπὶ λαιὴν Ἔσχεν ἀριστεύων, ἄνθετο Νικαγόρας.

Ita veteribus, at paulò recentioribus dicitur *Tabella* ex quavis materia, in qua imago deſcribitur. Nam in Umbonibus ſeu ſcutis ſolemne erat Græcis imagines effingere, quæ Ὀμφαλωταὶ ἀσπίδες dicuntur Paulo Silentiario in Deſcript. Ædis Sophianæ. Ita tradit Photius, & ex eo alij, apud Allatium de Conſenſu utriuſque Eccl. lib. 2. cap. 6. num. 6. Leonem Pap. ſcuta argentea, in quibus deſcriptum erat Symbolum fidei, ex Gazophylacio Eccleſiæ ſuſtuliſſe: ἀσπίδας δύο Ἑλληνικοῖς καὶ γράμμασι καὶ ῥήμασιν ἐχούσας τὴν τῆς πίστεως ἔκθεσιν. Theophanes an. 10. Mauricij pag. 239. & Cedrenus, ubi de Imagine Chriſti ad portam Palatij Chalces dictam: καὶ περιτέσαντες αὐτὸν οἱ δῆμοι ὕπνοῦνται, παρίστησαν τῷ πορφυρῷ ὀμφαλίῳ τῷ ἐκεῖσε. Ubi Miſcella, *Purpureum umbilicum* vertit. Purpureus verò iſte Chalces umbilicus ſic deſcribitur à Symeone Logotheta in Leone Armenio num.2. ὡς δὲ πρὸ τῆς τῆς Χαλκῆς πυλῶν ἐν τῷ κατ' ἐπιφανείαν κυκλικῷ καὶ πορφύρῳ μαρμάρῳ ἱδρύντο, εὐχαριστήσειν ἀπεδίδου τῷ ἐκεῖσε Χριστῷ τῷ Θεῷ ὑμῶν ἀνεκτίσματι. Vide Anonymum Combefiſianum in Lacapeno n.44. & noſtram Conſtantinopolim Chriſt. lib.2. pag. 117. Neque aliter intelligendus Joannes Phocas in Deſcript. Terræ Sanctæ num. 11. ἐφ' ἐν δὲ τόποι ἵστανται οἱ τοῦ Κυρίου πόδες, ὁρᾶται ὀμφάλιον πάνυ λευκὸν, ἐν ᾧ μέσον ἐκτύπωσις θεία σταυροῦ. Et n.14. καὶ ἔστιν ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ κίλλη, ἐν ᾗ τὴν παναγίαν ἀπὸ ψυχὴν παρέθετο τῷ υἱῷ καὶ Θεῷ ὀμφάλια δύο. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Scutum*, & in *Surtaria*.

ὉΜΦΑΛΟ'Σ, *Pars media Ædis ſacræ*, μεσόναος. Didymus, ſeu Schol. Homeri, Od. α. ὀμφαλὸς, τὸ μεσαίτατον. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typ. cap. 96. πληρώσας δὲ τὸ θυμιᾶν, καὶ μέλλων ἀπελθεῖν ἐν τῷ ναῷ, χαράττει σταυρὸν ἔμπροσθεν τῆς βασιλικῶν πυλῶν, ὡσαύτως καὶ εἰς τὸ ὀμφαλὸν, ἤγουν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, καὶ εἰς τὰ ἄλλα θυρία ὁμοίως. Adde Maximum Cythereum 30. April. in S.Donato, noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib.3. num. 79. & Tabellam I. initio hujuſce operis.

Ὀμφαλὸς γῆς, *Umbilicus Veneris*, Κοτυληδὼν, apud Interpolat. Dioſcorid. c.694. Vide Μεσόμφαλος.

ὉΜΦΑΛΟ'ΨΥΧΟΙ, dicti primùm *Bogomili*: deinde ita appellati per ludibrium à Barlamo Calabro Monachi ætatis iſtius qui ſe ἡσυχαστὰς vocabant, à modo quo preces fundebant, κινοῦντες nempe τὸν ὀφθαλμὸν σὺν ὅλῳ τῷ νῷ ἐν μέσῳ τῆς κοιλίας, ἤγουν κατὰ τὸ ὀμφαλὸν, ut eſt apud Symeonem Xerocerci Abbatem. Vide Joann. Cypariſſiotum de Palamicis tranſgreſſ. c.3. Joan. Cantacuzenum lib.2. Hiſt. cap 39. Leonem Allatium lib.2. de Concordia utriuſque Eccl. cap.17. §.2. & quæ obſervamus ad Alexiadem p.422.

ὉΜΦΑΡ, ὁ κνῖκος, in Gloſſis Jatricis MSS. Græcobarb. *Cnicus*, *Cicer ruſticum*. Apud Matthæum Silvaticum, *Omſaratos*, *Gr. I. Labruſca*, *vel Uva Silveſtris*.

ὉΜΦΙ'ΚΙΟΝ. Vide in Ὀφφίκιον.

Ὄ'ΝΑΓΡΟΣ, *Machina bellica Fundæ ſimilis*. Procopius lib.1. de Bello Gotthico cap. 21. ἕτεραι δὲ μηχαναὶ ἐπέκειντο ἐν τῷ τοῦ περιβόλου ἐπάλξεσιν, ὡς λίθων βολὰς ἐπιτηδείας σφενδόνῃ δὲ εἰσιν ἐμφερεῖς, καὶ Ὄναγροι ἐπικαλοῦνται. Theophanes an.13. Conſtantij: ὀνάγροις δὲ τὰς πλείους ἐλεπόλεις ἀπώλεσαν. Perperam igitur Harpagonis ſpeciem fuiſſe exiſtimavit Suidas: Ὄναγροι, μηχανήματα, οἱ λεγόμενοι ἅρπαγες, οἷον ἁρπάζειν τοὺς προσιόντας ἐπιβαλλόμενοι εἶχον. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Aſellus*.

ὈΝΑ'ΡΙΟΝ, *Aſinus*, ὄνος. Conſtant. Manaſſes:

Ὑπὲρ ἑκάστου δὲ κυνὸς, καὶ ὑπὲρ ὀναρίων.

Alibi:

Ῥαμνοφαγῶν ὀνάριον κατάφορτον ἐλαύνων

Utitur Scylitzes pag. 857.

ΟΝΑΣΤΡΟΣ. Theophanes an. 17. Heraclij: εὗρον δὲ ἐν τούτοις παλατίοις, στρουθίωνας, καὶ δόρκαδας, καὶ ὀνάγρους. Ubi Cod Barber. ὀνάγρους. Peiteſcianus, ὀνάστρους, mendoſè fortè.

ΟΝΕΙΡΑΣΘΕΙΣ, *Somnio inquinatus*, *Illuſus*. Timotheus Patr. Alexandrinus in Quæſitis Canonicis: ἐὰν ὀνειρασθεὶς ὁ λαϊκὸς, ἐρωτήσῃ τον κληρικὸν, ὀφείλει ἐπιτρέψαι κοινωνῆσαι, ἢ οὔ. Ἀφροδισιάζεσθαι τοῖς ὀνείρασι, apud Damaſcium in Vita Iſidori Philoſophi p. 1063. Edit. Photij. Vide eundem Photium in Nomocan. tit. 3. cap. 19. & Matth. Blaſtarem lit. K. cap. 28. Statuta Ord. Præmonſtrat. diſt. 2. cap. 1. *Et cùm frater aliquis profeſſionem ſolemnem facturus eſt, etiamſi nocturno ſomno illuſus fuerit, Miſſas in Conventu celebrare* debet. *Nocturnâ viſione pollutus*, apud Cumeanum de Menſura pœnitentiarum cap. 13. S. Columbam in Pœnitent. cap. 9.

ΟΝΙΚΟΝ, *Aſinus*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 146. καὶ διὰ τὸ εἰς ἄνθρωπος φορτωμένος ξύλα, ἢ ἕτερον τί πολὺ γομάριν, ἢ μιὰ καμίλα, ἢ ἕνα ὀνικὸν, ἢ ἄλλον ἕτερον κτενὸν φορτωμένον διαβαίνει ἀπ' αὐτὸ, καὶ χάλα, ἢ ῥίπτει ἐκεῖνο, &c.

ΟΝΙΣΤΙΣ, *Braſſica canina*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 663.

ΟΝΟΒΡΟΧΕΙΛΟΣ, Herba quæ Ὀνοβρυχὶς Dioſcoridi dicitur, quam ejus Interpolator à Latinis *Opacam* appellari obſervat cap. 576.

ΟΝΟΘΗΛΕΙΑ, *Aſina*. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 2. Hieracoſoph. cap. 9. γάλα ὀνοθηλείας, ἔλαιον ῥόδινον, &c.

ΟΝΟΘΟΥΡΙ, *Bugloſſum*. Ὀνοθύρις, τὸ βούγλωσσον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. Reg. In aliis ex Cod. 190. ſcribitur ὀνόθορος. Ibid. Ὀνόθυρι, ἡ χαλβάνη. Gloſſæ MSS. Neophyti, Ὀνόθυρις, τὸ βούγλωσσον. Anonymus MS. Colbertæus de Avibus: λαβὼν ἰχθυὼ θαλάσσιον τὸ λεγόμενον Ὀρφὸν ἐπιτήδειον πᾶσι γινωστὸν, εἶτα λίθον ὀνυχίτην, ἢ καρδιόνυχα, ἀπὸ πάντων γινωσκόμενον, εἶτα βοτάνην· οἱ μὲν ὀνοθοῦριν καλοῦσιν, οἱ δὲ ὀνομαλάχην, οἱ δὲ Ἕλληνες ταύτην Ἀλθίαν καλοῦσι, τῇ δὲ Περσῶν διαλέκτῳ χαλμὴ ὀνομάζεται. Coitanis MS. lib. 2. Ὀνοθύρις, βοτάνη ἐστὶν, ἣν οἱ μὲν ὀνοθύρην καλοῦσιν, οἱ δὲ ὀνομόλοχον· αὕτη δέ ἐστιν τὸ ῥόδον, ἐξ οὗ τοὺς στεφάνους πλέκουσιν οἱ Ἕλληνες ἐν τῷ ἱερῷ τῶν θεῶν. Apud Matth. Silvatic. *Onocriſis, Kiram, id eſt aſini cauda, & Aſinimalva; & eſt Althea.*

ΟΝΟΚΑΡΔΙΟΣ, lapidis pretioſi ſpecies, apud Anonymum de Virtutibus lapid. MS. & Pſellum p. 346. Ita etiam appellari *Chamæleonem* herbam obſervat Apuleius de Virtut. herb. cap. 25.

ΟΝΟΚΛΕΙΑ. Neophytus Monachus MS. Πέλιθος, βοτάνη ἡ λεγομένη Ὀνοκλεία.

ΟΝΟΜΑ λαμβάνειν dicitur puer, cui in Eccleſia poſt octavum nativitatis diem, coram Sacerdote ſacras ſpecies faciente, nomen imponitur, antequam catechizetur & baptizetur. Euchologium: εὐχὴ εἰς τὸ κατασφραγίσαι παιδίον λαμβάνον ὄνομα τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ. Vide ibi Goarum, & Gloſſ. med. Lat. in V. *Nomen*.

Ὄνομα, *Perſona*, Græcis ſequioris ævi, quòd una quæque *nomine* proprio dignoſcatur, qui & ὀνομάτοι quoque in plurali eadem notione uſurpant: δύο, τρεῖς ὀνομάτοι, *duo vel tres perſonæ*. Ita Goarus. Ammonius Monachus de Sanctis Monachis Sinaïtis pag. 93. καὶ κατελθόντες ἐκ τοῦ πύργου, ἠρευνήσαμέν τις, καὶ ἐν ποιωτόπῳ ἐν σφαγῇ τῶν πατέρων· εὕραμεν δὲ ἀποθανόντας τριάκοντα ὀκτὼ ὀνόματα ἐν διαφόροις μέλεσιν πληγὰς ἔχοντας. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 9. ἑκατὸν πεντήκοντα ὀνομάτων συνωδία. Joannes Moſchus in Limon. cap. 135. ἐν τῇ χώρᾳ μου μοναστήριόν ἐστιν παρθένων, ὡς ὀνομάτων τεσσαράκοντα. Et cap. 144. ἦσαν δὲ μοναχοὶ ἐν μοναστηρίῳ περὶ τὰ ἑβδομήκοντα ὀνόματα. Syneſius Epiſt. 78. χειρῶν δεῖ τῷ πολέμῳ, καὶ ἐκ ὀνομάτων πολλῶν. Apophthegmata Patrum in Macario n. 7. ἀνέβημεν θερίσαι μετ' αὐτοῦ ἑπτὰ ὀνόματα. Georgius Alexandrinus in Vita S. Chryſoſt. num. 38. λαβὼν στρατιώτας ἕως ὀνομάτων πεντακοσίων. Vita S. Paphnutij num. 92. καὶ λοιπὸν ἤρξαντο ψάλλειν οἱ ἀδελφοὶ, ἐγγὺς δὲ ἦσαν ὀνομάτων ρ. Theophanes an. 1. Leonis Iſauri pag. 330. δὸς μοι λόγον μηδένα ἀδικῆσαι, ἀλλὰ μετὰ τριάκοντα ὀνομάτων μόνον εἰσελθεῖν ἐν τῷ κάστρῳ. Id eſt, *cum 30. denominatis viris.* Et an. 2. Juſtiniani: ἦσαν δὲ Σαμαρεῖται ὀνόματα πέντε ἐκ τῶν εὐπόρων αὐτῶν. Rurſum an. 20. Copronymi: καὶ ἀπέκτειναν κλεισούρχας ὀνόματα ξ'. Auctor Incertus poſt eundem Theophanem pag. 440. δύο ὀνόματα ἀπόστολον, καὶ τοὺς ἔχοντας αὐτοῦ βαστάσαι, &c. Adde p. 432. 440. Gloſſæ Baſilic. Δεκανοὶ, ἀρχὴ δέκα ὀνομάτων, συμπλεγμένοι. Alibi rectiùs: Δεκανὸς, ἄρχων δέκα ὀνομάτων. Utitur etiam Antiochus Monachus in Epiſt. ad Euſtathium præfixa 130. capitib. Vide Aretham in Apocalypſin cap. 7. 31.

Ὄνομα, *Nomen*, *Nominis* ſeu *Famæ commendatio*. Vita Sancti Paphnutij num. 80. ὁρῶ τινὰς ὑμῶν θέλοντας λαβεῖν ὀνόματα, καὶ ἄρχειν, ἢ οἰκιακὸν γενέσθαι, ἢ ἕτερόν τι.

ΟΝΟΜΑΖΕΙΝ, *Dedicare*. Ὠνομασμένος τῷ Θεῷ, apud Zonaram to. 2. Edit. p. 126.

ΟΝΟΜΑΛΑΧΗ, *Althæa*, herba. Vide in Ὀνόθυρι.

ΟΝΟΜΑΣΤΡΑΙ. Arethas in Apocal. cap. 29. ἐπεὶ γὰρ ὁ ταῦτα ὁρῶν ἄγγελος, ἀπείρατος τοιούτων ἀνεσυργιῶν ὑπῆρχε, κελεύεται διὰ τῆς καταπόσεως τοῦ βιβλίου, ᾧ αἱ τε ὀνομάστραι, καὶ αἱ πράξεις τῶν ἀσεβῶν ἐνεφέροντο, καὶ αἱ διὰ ταύτας κολάσεις τοῦτο οὐκ ἁπλῶς φαγεῖν, &c.

ΟΝΟΣ ἰχθύος, Prophetis ſeu Chymicis, *Sampſuchum*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 452.

ΟΝΟΣ ξύλινος. Vide Ξυλάλογον.

ΟΝΟΣΚΟΡΔΟΝ. Vide in Σκόρδον.

ΟΝΟΦΥΛΛΟΣ, *Anchuſa*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 605.

ΟΝΤΑΔΕΣ, *Præcipui*. Chronicon MS. Manuëlis Malaxi pag. 860. καὶ ὁ Συλλὰν Κυρκύτος εἰς τὸ ἤκουσεν, ἔδραμεν εἰς τοὺς ὀντάδες τοῦ Γιαννιτζάρων, καὶ ἐθαύμασαν πῶς ἐξαίφνης ἐφάνη.

ΟΝΤΑΝ, *Cùm*, *Quando*. Gloſſæ Græcobarb: ἀδικοῦμαι, ὁ ὑπὸ τῷ συκοφαντεῖν κομένος, ὄντα ὅταν κράτηται μεγάλος ὀντὰν συκοφαντεῖ.

ΟΝΥΞ μυὸς, Prophetis ſeu Chymicis; *Polygonum mas*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 586. & Apul. c. 18.

Ὄνυξ ἴβεως, iiſdem, *Quinquefolium*, c. 624. & apud Apul. c. 2.

ΟΝΥΧΕΑ, *Affectio*, vel *Læſio unguium*. In Orneoſophio caput eſt quod ſic inſcribitur: περὶ πληγῆς ὄρνεου, ὅταν ἔχει μίτιαν, ἢ ὀνυχέαν.

ΟΝΥΧΕΣ, οἱ ὡς τὰ βασανιστήρια, *Fidicula*, in Gloſſis Gr. Lat. Rurſum: ὄργανον βασανιστικὸν, *Fidicula*. Ὀνύχων τιμωρία, in lib. 60. Baſilic. tit. 36. cap. 17. ubi Lex 4. Cod. ad Leg. Jul. Majeſt. *Fidicularum tormentum*, quod interdicitur, præterquam in crimine Majeſtatis. Michaël Attaliata in Synopſi tit. 77. ὀνύχων τιμωρία ἀπηγορεύθη τελείως. Scholiaſt. ad locum laudatum in Baſilic. τινὲς φασὶ τῶν σιδηρῶν οἷς ἔξεον τοὺς καταδίκους· ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι καλάμους ὀξύνοντες εἰσάγουσι μετὰ τῶν ὀνύχων, ὥστε διήκειν δι' ὅλων τῶν δακτύλων. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Ungula*.

ὈΞΕΙ͂Α, unus è novemdecim tonis Muſicæ Græcaninæ, quos recenſemus in V. Φωνή. Hagiopolites MS. ἰστέον ὅτι ἡ ὀξεῖα μόνη ἐνέργειαν φέρει, ὁμοίως καὶ τὰ πνεύματα· πολλὰ δὲ διπλασιαζόμενα ἀποτελεῖ κράτημαν, ὁμοίως καὶ ἡ ἀπόστροφος ἐνεργεῖ, &c. Infrà: διαφέρει δὲ ὀξεῖα τῆς πετασθῆς, ὡς πλείονα ἐχούσης τὴν δύναμιν· ὅτι δὲ ἀμφότερα ἐπάνω ἔχουσι τὰ πνεύματα, διαφορὰ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς· ἐκτὸς δὲ τῶν πνευμάτων δυνατωτέρα ἐστὶν ἡ πετασθὴ τῆς ὀξείας· ἰσοδυναμεῖ δὲ ὀξεῖα τὸ ὀλίγον, εἰ καὶ ἀμφότερα μετὰ τοῦ κεντήματος. Vide in Κλάσμα.

ὈΞΙ͂ΓΓΙΟΝ χοίρειον, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶ θεῖον ἄκαυστον.

ὈΞΙ͂ΔΙΝ, Ὀξείδιν, *Acetum*, ὄξος. Vita MS. S. Symeonis Sali: ὁ δὲ ἔφη, Καλὸν οἶνον ἠγόρασα, καὶ εὑρέθη ὀξείδιν. Cynoſophium, ὀξείδιν μετὰ σαρκοφάγου καὶ βολύρου βράσας, ἄλειψον τὴν κνῆμα, καὶ ὑγιαίνει. Excerpta Jatrica Melanij Cocini MSS. καὶ τρίβε ἕως οὗ δαπανηθῇ τὸ ἔλαιον καὶ τὸ ὀξείδιν.

ὈΞΟΔΟΣ, *Sumptus*, ἔξοδος, δαπάνη. Gloſſæ Græcobarb. ἀναλώματα, δαπανήματα, ἔξοδοι, ὀξόδοι, ἐξοδιάσματα.

ὈΞΟΣ κοινὸν, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶ τὸ διὰ λιθαργύρου καὶ τιφίκλης.

ὈΞΟΥΓΓΙΟΝ. Vide in Ἀξούγγιον.

ὈΞΟΣΑ͂ΚΧΑΡ, *Acetum Sacchareum*, apud Rhazem de Peſte cap.5. ubi ejus σκευασία deſcribitur.

ὈΞΥ͂Α, *Fagus*, arbor, Φηγός.

F ὈΞΥΓΩ͂. Liber Geometricus ex Cod. Reg. καὶ εἰσὶ δὲ ἕτερα τραπέζια λεγομένα τὰ ὀξυγώ. Sic Cod.MS.

ὈΞΥΛΑ͂ΒΗ, *Forceps*. Cedrenus pag.19. de Vulcano: τοῦτον δὲ φασὶ διὰ μυστικῆς εὐχῆς τὴν ὀξυλάβην δεξάμενον ἐκ τοῦ ἀέρος, τὴν χαλκευτικὴν Αἰγυπτίοις παραδοῦναι. Vide Suidam in Ἥφαιστος.

ὈΞΥ͂ΜΗΤΟΝ. Vide in Μήτη.

ὈΞΥΝΙ͂ΔΑ, Herbæ ſpecies. Anonymus Botanicus MS. ὀξαλχίδα ἡ ὀξυνίδα.

ὈΞΥΝΟΓΛΥΚΟΝ, pro ὀξύγλυκον, *Dilutum* ſeu *decoctum prædulcium*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ τρίτον, ὀξυνόγλυκον, κροκάτη μαγειρία.

ὈΞΥ͂ΠΟΥΡΟΝ, in Gloſſis Botanicis MSS. τιθύμαλλον. *Tithymalus*, ὀξύπορον apud Myrepſum ſect.19. cap.25. in Cod. MS. Reg. Ubi Codex Fuchſij ὀξύπυρον prætulit, cui vox ignota. Vide ὀξύφορον.

ὈΞΥ͂ΠΤΕΡΝΟΝ, *Iuncus marinus*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap.634.

ὈΞΥΠΤΕ͂ΡΥΓΕΣ, *Aves venaticæ* ſic dictæ. Vide in Τζυράκιον.

ὈΞΥ͂Σ, *Violaceus*, Ὑάνθινος, Portio & Hieronymo Germano. Euſtathius Odyſſ. κ. ait Chæremonem ἰδίως τὰ ῥόδα ὀξυφεγγῆ, καὶ ἔαρος τιθηνήματα appellaſſe, mox ſubdit, ἔνθα ὅρα τὸ ὀξυφεγγῆ, χρήσιμον ὂν εἰς τὸ νοῆσαι τοὔνομα τῆς ὀξείας βαφῆς. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopol. δύο εὑρίσκουσι βιβλία χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ σὺν ὀξέσιν ἐνδύμασιν ἔξωθεν κεκοσμημένα. Cedrenus an.1. Tiberij Thracis: καὶ τῶν Μερῶν φορούντων στολὰς συντεθείσας ἀπὸ βλαττίου ὀξέως, &c. Leo Grammaticus pag.464. Βάρδα δὲ τοῦ Καίσαρος ἐν τῇ προελεύσει προερχομένου μετὰ σκαραμαγγίου ὀξέως. Symeon Theſſalonic. de Sacris Ordinat. cap.5. pag.148. περιβάλλεται ἀμφία — ὀξέα ἢ μέλανα. Pachymeres lib.5. cap.17. ἐνδυτὴν ἐκ χρυσοπάστου ὀξέας διὰ μαργάρων. Lib. 13. cap. 23. ὀξὺ πέπλον. Codinus de Offic. cap.3. num.13. τὸ δὲ καββάδιον αὐτοῦ ὀξὺ ἢ ἐρυθρὸν μαργαριταρένον. Adde cap.17. num.25. cap.18. num.1. Joann. Cananus de Bello Conſtantinopolit. ſub fin. de Deipara: ἡ γυναῖκα ἐκείνη ἡ ὀξέα φοροῦσα, &c. Infrà: γυναῖκα ὀξέα ῥοῦχα φοροῦσα. De hac voce ὀξὺς Viri Docti multa commentati ſunt, ac inprimis Salmaſius ad Hiſt. Aug. pag.398. & adverſus Heraldum pag.332.

Ὀξυπόρφυρος, *Purpureus violaceus*. Nicephorus Blemydes de Chymia, MS. ἄθ' οὕτως εὑρήσεις τὸ ξηρίον τετελειωμένον, τῇ χροιᾷ ὀξυπόρφυρον, &c.

Ὀξύλευκος, *Candido-roſeus*. Georgius Pachymeres lib.4. cap.29. καὶ τὰ ὀξύλευκα παράσημα ἀπεβάλλετο κατὰ τρόπον. Diſtinguit voces Codinus de Offic. cap.3. num.6. τὰ δ' ὑποδήματα αὐτοῦ δίβολα, χρώματος ὀξέως καὶ λευκοῦ. Ita cap.4. num.31.

Ὀξυβαφὴς, *Violaceus*. Nicetas in Iſaacio lib.3. n.5. φάλαρα ὀξυβαφῆ αὐτῷ ἐνίδοκεν ἔχειν. Ubi Cod. al. ὑποδήματα ὀξέα.

Ὀξύβαφον, ſeu Ὀξυβάφιον, ut habent Πατρία ΚΠ. Locus ſeu tractus Conſtantinopoli, ubi ejuſmodi violacea tinctura fiebat. Codinus in Origin. n.110. ex Cod. Reg. καὶ μέχρι τοῦ ὀξυβάφου τὸν ἅγιον Πρόβον, Ταράχον, καὶ Ἀνδρόνικον ὁ αὐτὸς Ναρσῆς ἀνήγειρε. Meminit etiam Balſamon ad Can.60. Synodi in Trullo cujuſdam Stauracij cognomento Ὀξυοβάφου, ex iis Sanctis quos Σάλους appellabant.

ὈΞΥΤΑ͂ΡΙΟΝ, *Acetabulum*, vaſculum aceti ad intingendum appoſitum, Græcis ὀξύβαφον, apud Caſſiodorum de Orthographia, ex Martyrio. Sed alij legendum contendunt ὀξύγαρον, quomodo *Acetarium* exponitur in Gloſſis vet.

ὈΞΥ͂ΤΟΝΟΣ, *Papaveralis*, ſeu *Papaver rubrum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap.645.

ὈΞΥΦΟΙ͂ΝΙΚΟΝ, *Opopanax*. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ὀξιφοίνικον, ὀποπάνακον.

ὈΞΥ͂ΦΟΡΟΝ, *Peplos*, de qua Ruellius lib.3. cap.147. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. ὀξύφορον, τὸ πέπλιον. Vide ὀξύπορον.

ὈΞΩ, pro Ἔξω, *Extra*.

ὈΟΕ͂ΤΖ, Ἄκορον, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS.

ὈΠΕΡΑΙ͂, *Operæ*, *Artifices*. Gloſſæ Baſilic. Ὀπεραὶ, οἱ καρποὶ τῶν οἰκετῶν. Rurſum: ὀπέραι, ἐργασίας ἐκ τῶν χειρῶν. Denique: ὀπέραι ὁ δοῦλος εἰς φυσικὴν ὑπουργίαν. Theophanes an.9. Juſtiniani Rhinotmeti: καὶ ἐπίστησεν ἐπάνω αὐτῶν Στέφανον τὸν Πέρσην, — ὅστις ἀνηλεῶς τοὺς μὲν ὀπέρας αἰκίζων οὐκ ἠρκεῖτο, ἀλλὰ καὶ λιθοβολεῖν αὐτούς τι, καὶ τούτων ἐπιστάτας. Idem an.26. Copronymi: διαλεξάμενος ἐκ διαφόρων τόπων τεχνίτας, — ἐξ αὐτῶν δὲ τῆς Θράκης ὀπέρας πεντακισχιλίους, &c.

Ὀπεράτος, *Operarius*, Ἐργαστὴς, in iiſdem Gloſſis.

ὈΠΕΡΤΙ͂ΤΙΣ, ἶρις, in Gloſſ. Jatricis Græcobarb. MSS. *Iris*.

ὈΠΙΛΑΤΖΙῸΝ, *Oppilatio*. Agapius Cretenſis in Geopon. cap.67. de Muſto: ἐὰν ὅσοι ἔχουσιν ὀπιλατζιὸν, μή τον τρώγουσι.

ὈΠΙ͂ΜΙΑ, *Spolia opima*. Lexicon MS. Cyrilli: ὀπίμια, τὰ λάφυρα.

ὈΠΙΣΘΑ͂ΓΚΩΝΑ, adverbialiter, *Revinctis poſt terga manibus*. Martyrium SS. Alphij, Philadelphi & Cyrini num.8. τότε ἐκέλευσεν ὁ Νιγελλῖνος δεθέντας αὐτοὺς ὀπισθάγκωνα ἀπελθεῖν ἑαυτοὺς ἕως τῆς Ῥωμαίων πόλεως, &c. Cedrenus an. 10. Leonis M. αἰχμάλωτος δὲ αὐτοῦ δεδεμένος ὀπισθάγκωνα, &c.

ὈΠΙΣΘΑ͂ΜΒΩΝΟΣ. Vide in Ἄμβων.

ὈΠΙΣΘΕ͂ΛΗ, *Poſtilena*, ὀπισθία, in Gloſſis Lat. Gr.

Ὀπισθελίνη, eâdem notione. Leo in Tactic. cap.6. §.3. ἔχειν δὲ καὶ μικρὰ καρφία, καὶ τὰ τῶν ὀπισθελινῶν τῶν ἵππων, &c. §.10. καὶ τυφία δὲ εἰς τὰς ὀπισθελίνας τέσσαρα, καὶ εἰς τὸ κορυφάδιον ἵππου τυφίων. Conſtantinus in Tactic. ἐχέτωσαν δὲ καὶ μικρὰ τυφία, ἤγουν διβίλλια εἰς τὰς ὀπισθελίνας τῶν ἱππαρίων. Mauricius lib.1. Strateg. cap.2. καὶ μικρὰ τυφία κατὰ τῶν ὀπισθελινῶν καὶ ἀντιλινῶν τῶν ἵππων. Occurrit rurſum infrà.

ὈΠΙΣΘΕΝ, *Antea*, *Suprà*, *Retro*. Nicetas in Iſaacio lib.1. εἰς ἀγαθοὺς ἄνδρας μεταθεὶς, καὶ ἀεὶ τῶν ὄπισθεν κλίνοντες. Ita uſurpat Balſamon ad Nomocanon Photij tit.9. c.22.39. & alibi.

ὈΠΙΣΘΟΚΟΎΡΒΙΟΝ. Vide in Κύρβιν.

ὈΠΙΣΘΌΛΑΚΡΟΣ, τὸ ἰνίον, apud Hypatum MS. de partibus corporis, *Occipitium*.

ὈΠΙΣΘΟΤΕΛΕΊΑΙ, *Redhibitiones annorum præteritorum*, in Hiſt.Miſcella: ubi Theophanes anno 9. Nicephori: ἐκέλευσεν Νικήτᾳ Πατρικίῳ καὶ Γενικῷ λογοθέτῃ τὰ δημόσια τέλη τῶν ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων ἀναβιβάσαι, καὶ ὀκτὼ ἐτῶν ὀπισθοτελείας τῶν ἀρχόντων ἀπαιτεῖσθαι οἴκους. Harmenopulus lib.1. tit.3.§.57. περὶ παρελθόντων δημοσίων, ἤτοι ὀπισθοτελειῶν ἐὰν ἐνάγεταί τις μετὰ τεσσαράκοντα ἔτη. Vide Gloſſar. med. Latin. in *Retro*.

ὈΠΑΉ, *Veſtigium pedum*. Vide Theophylact. Hierodiac. Homil.8.pag.153.

ὈΠΑΙ, Ὄπλιον, *Mulcta pecuniaria*, ex veteri voce Gallica *Oblie*, *Oblia*, de qua multa congeſſimus in Gloſſ. med. Lat. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap.152. ἐν ποία ὄπλι ἄνθρωπος ὀφείλεται γυναῖκαν νὰ χάρταθι, καὶ νὰ ὁρμάσῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, &c. Id eſt, in quam *Obliam*, ſeu mulctam tenetur is qui mulierem per chartam & in Eccleſia deſpondit. Occurrit in hoc capite pluries.

ὈΠΛΙΤΆΡΧΗΣ, *Dux* τῶν ὁπλιτῶν, *Scutatorum*. Anonymus MS. de Caſtrametatione: ὁ δὲ Ὁπλιτάρχης μὴ μόνον δι' ὅλου ποιείτω τὰ κέρκετα.

ὈΠΝΆ, *Spiritus*, Πνοή. Gloſſæ Græcobarb. πνευστικὸν, ὁπῦ πνεῖ, καὶ ἀναπνεῖ, ὁπῦ πέρνει, ἢ δίδει ὀπνάν. Rurſum: ἀναπνοὴν, ὀπνά.

ὈΠΛΑ, pro ὅπλον. Aſſiſæ MSS.Regni Hieroſol. cap.255. κελεύει τὸ δίκαιον τὸ πόλεμον νὰ σμίξῃ, εἰς ὅλας τὰς ὅπλας, ἀφ' ὃν δώσουν τὰ ἁμάχια μέσα εἰς. μ΄. ἡμέρας. Ubi Editio Veneta cap.236. *commanda la raſon che la battaglia debba eſſer ad ogni modo infra quaranta giorni da poi che ſara inpegnata.*

ὈΠΌΣ καλπάσου, χυλός ἐστι καλπάσου βοτάνης, in Gloſſis Chymicis MSS.

ὈΠΌΣ πάντων δένδρων καὶ βοτανῶν .... in iiſdem Gloſſis, ἐστὶ ὕδωρ θεῖον, καὶ ὑδράργυρος.

ὈΠΌΣΤΑΘΜΟΣ, idem quod Σταθμός. Gloſſæ Oppiani: Σταθμὸς, ἡμερήσιος ὁδὸς, τὸ παρὰ πολλοῖς καλούμενον ὁπόσταθμος.

ὈΠΤΑΝΆΡΙΟΣ, *Aſſator*, *Coctarius*, in Gloſſis Græco Lat.

Ὀπτανεῖον, Ὀπταρεῖον, *Coquina*. Vide in Μάγειρος.

Ὀπτανάριον, eâdem notione. Anonymus Aſtronomus MS. ex Cod. Colbetteo: ἐστὶν εἰς οἶκον πυρὸς καὶ μαγειρείου, ἢ κλιβάνου, ἢ καμίνου, ἢ καὶ ὀπτανάριου κεκαυμένου κατὰ τὸν νωτὸν εἰς τὰ εὐώνυμα.

ὈΠΤΕΡΟΝ, *Filicula*, Πτερὸν, τριχόμανες, apud Interpol. Dioſcorid. cap.719.

ὈΠΤΗ͂ΡΕΣ, *Speculatores*, Gall. *Eſpions*, apud Nicetam in Andronico lib.2. num.1.

ὈΠΤΙΜΆΤΟΙ, *Optimates*, in Hiſtoria Byzantina, qui dicantur, attigimus in Gloſſ.med.Lat. ſic nempe appellati Gotthi quos cum Rhodogaiſo eorum duce devictos in Auguſtalem militiam adſcivit Stilicho, ut ſcribit Olympiodorus in Excerptis apud Photium: ὅτι τῶν Ῥοδογαΐσου Γότθων οἱ κεφαλαιῶται Ὀπτιμάτοι ἐκαλοῦντο, εἰς δώδεκα συντείνοντες χιλιάδας· οὓς καταπολεμήσας Στελίχων, Ῥοδογάϊσον προσεταιρίσατο. Ij deinceps in Provincias diſpertiti, ei potiſſimum Aſiæ regioni nomen dederunt, in qua ſunt Bythini, Thyni, Tharſiatæ, & pars Phrygum: Urbes verò præcipuæ Nicomedia, Helenopolis, Prænetus, Aſtacus, & Parthenopolis, quòd in iis tractibus in præſidiis eſſe conſueſſent: qui inde ſub Θέματος τῶν Ὀπτιμάτων nomenclaturâ apud Byzantinos Hiſtoricos innoteſcunt, ut apud Theophanem an.33. Copronymi, & 2. Itenes, Pachymerem lib. 1. cap.9. in Hiſt. imaginis non manufactæ Conſtantinopolim allatæ, MS. &c.

Prioribus verò ſæculis in pretio habitam Optimatum militiam hinc colligere eſt, quòd cum ſuis Protectoribus, quos *Armatos* vocabant, perinde ac *Fæderatos* cum ſuis pueris, militarent, & in Τάγματα diſtribuiti, quibus præerant Ταξίαρχοι & Μοιράρχαι, in ſecunda acie conſtituerentur, ut velites & infirmiores in prima locatos tuerentur. Mauricius lib.1. Strateg. cap.3. Ταξίαρχοι δὲ λέγονται οἱ Μοιράρχαι τῶν Ὀπτιμάτων· καὶ Ἀρμάτος προσαγορεύεται ὁ σύμμαχος τοῦ Ὀπτιμάτου, ἤτοι ὁ αὐτοῦ ὑπερασπιστής. Et lib.2. cap.5. εἰ μὲν τοι συμβῇ ἐκ τῶν ὑποδεεστέρων τούτων ταγμάτων ἐν πρώτῃ τάξει τάσσεσθαι, ἢ ἀπὸ ὀκτὼ, ἢ ἀπὸ δέκα ποιεῖν ὡς ἀσθενέστερα, τὰ μὲν τῶν Ὀπτιμάτων τάγματα, ὡς ἐν δευτέρᾳ τάξει τασσόμενα, καὶ ἐν ἐπιλογῇ ὄντα, ἀπὸ πέντε μὲν στρατιωτῶν δύο δὲ Ἀρμάτων ποιεῖν ζ΄. ἄνδρας τῆς δεκαρχίας ὀφείλουσι ἔχειν. Et infrà: δῆλον δὲ ἐστιν ὅτι, καθὼς εἴρηται, τοῖς μὲν Ὀπτιμάτοις τάγμασιν οἱ Ἀρμάτοι συντάσσονται, τοῖς δὲ Φοιδεράτοις οἱ ἐν δυνάμει εὑρισκόμενοι εἰς αὐτοὺς παῖδες. Deinde lib.3. cap.7. ait in prima acie locari Ἀρμάτους τῶν Ὀπτιμάτων, velites nempe. Et lib.1. cap.4. χρὴ μηδὲ τάγματα πλεῖον τῶν τετρακοσίων ἀνδρῶν γίνεσθαι, δίχα τῶν Ὀπτιμάτων βάνδων, μήτε μοίρας τῶν τρισχιλίων, &c. Denique lib.2. cap.10. πρὸς τούτοις δεῖ εἰδέναι, ἐπὶ μὲν τοῖς Ὀπτιμάτοις καὶ Φοιδεράτοις καθ' ἕκαστον τάγμα, ἐπὶ δὲ τοῖς ἄλλοις τοῖς ὑποδεεστέροις καθ' ἕκαστον μέρος, κατασκόπους, ἤγουν σκουλκάτορας, δύο μὲν κατὰ τάγμα, ὀκτὼ δὲ καὶ δώδεκα κατὰ μέρος.

Ut porrò Infirmiori militum generi hîc opponuntur Optimates & Fœderati, ita validiores infirmioribus, apud Leonem in Tactic. cap.12. §.56. πρὸς τούτοις κελεύομέν σοι ἵνα ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν καὶ δυνατῶν ταγμάτων καθ' ἕκαστον τάγμα, ἀπὸ δὲ ἑτέρων καθ' ἑκάστην τοῦρμαν σκουλκάτορας, ἤγουν βιγλεύοντας, ἀφορίσεις μὲν δύο, κατὰ τάγμα, ὀκτὼ, ἢ δώδεκα κατὰ τοῦρμαν. Ubi pro ἀπὸ δὲ ἑτέρων, legendum fortè ex Mauricio, ἀπὸ δὲ ὑποδεεστέρων. Hîc verò non nominantur Optimates & Fœderati, quòd eorum militia Leonis ætate jam viluerat. Ex quo rectè conjicit Schefferus, longè ævo ſuperiorem Leone fuiſſe Mauricium: nam illius ætate Optimates Gotthici penitus evanuerant, licèt nomen manſerit neſcio cui militum generi, qui calonum inſtar in caſtris merebant, vilioribus obnoxij ſervitiis, nec in Cohortes aut Turmas diſtributi, quibus non jam ςρατηγοὶ præerant, ſed Δομεςικοὶ, Strategis dignitate longè inferiores. Erant quippe ij Optimates quadantenus militum miniſtri, eorum ſcilicet qui in Imperatoriis agminibus verſabantur. Quotquot enim in Scholis & Icanatis, reliquiſque agminibus militabant, eorum ſingulis unus Optimatum, cujus miniſterio uterentur, erat deſignatus. Unde Optimatum nomen pro contumelioſo habebatur. Ita Conſtantinus Porphyrog. lib. 1. de Themat. cap.5.

ὈΠΤΊΩΝ, *Optio*. Optiones verò propriè appellabant Erogatores militaris annonæ, qui annonas militibus diſtribuebant, ut in Gloſſ.med.docuimus. Horum officium, tacito licèt nomine, ſic deſcribit Procopius in Hiſt. arcana: τὰ μὲν ἐπιτήδεια στρατιώταις τε καὶ ἵπποις ἐσκομίζεσθαι, πάντα ὠνουμένους αὐτὰ, τιμημάτων πολλῶν ἐς ἄγαν ἀξιωτέρων, καὶ ταῦτα ἐκ χώρας μακρᾶς που οὔσης, ἂν οὕτω τύχοι, καὶ ταῦτα ἐς τὸ χωρίον ἀποκομίζειν, οὗ δὴ τὸ στρατόπεδον συμβαίνει εἶναι, μετρεῖν τε τοῖς τῶν στρατιωτῶν χορηγοῖς, οὐ καθάπερ πᾶσιν ἀνθρώποις νόμος, ἀλλ' ᾗπερ ἐκείνοις ἂν βουλομένοις εἴη.

 Idem

Idem lib.1. Vandal. cap.17. ὃς ἐπεμελεῖτο τῆς ἀμφὶ τὴν οἰκίαν δαπάνης, Ὀπτίωνα τοῦτον καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Ubi Meurſius legendum cenſet ἀξίαν. Et lib.2. cap.20. Γίζων ἦν ἐν τοῖς στρατιώταις πεζὸς, τοῦ καταλόγου Ὀπτίων, ὡς ἐν αὐτοῖς ἀναγέγραπτο· οὕτω γὰρ τὸν τῶν συντάξεων χορηγὸν καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Et ex eo Theophanes an.7. Juſtiniani pag.17. εἷς τῶν στρατιωτῶν τοῦ πεζικοῦ στρατοῦ Ὀπτίων ὢν, Γίζων ὀνόματι. Vita S. Auxentij Archimandritæ n.2. Ὀπτίωνα νουμέρου καταλεγόμενον. Menologium Baſilij 14. Maij in S. Iſidoro: στρατευόμενος ἦν, τὴν τοῦ Ὀπτίωνος τάξιν ἐπέχων. Ejuſdem Martyrium num.1. Ὀπτίωνος ἐπέχων τόπον καὶ τάξιν. Zacharias Pap. lib. 4. Dial. cap.56. Ὀπτίων ἐν νουμέρῳ ὑπάρχων. Vide Novell. Juſtiniani 117. cap.11. Nov.130. cap.1. 5. &c.

Ὀπτίονες, αἱρετοὶ, ἢ γραμματεῖς, in Gloſſ. Baſilic. *Commentarienſes.*

ὈΠΤΟΥΤΖΙΚΟΣ, *Semiteſtus.* Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Καὶ διπλοτιζάτον παχιὼ, μεγάλας αἰθερίνες,
Καὶ κίθαργος ὀπτούτζικος, ἀκέριος, μετὸ γάρος.

ὈΠΩΡΑΡΙΟΝ, *Pomarium*, in Gloſſ. Lat. Gr.

ὈΠΩΡΙΚΟΝ, & Πωρικὸν, pro ὀπώρα, in Turco-Græcia Cruſij.

ὈΡΑΔΑ, *Aurata*, Piſcis, χρύσοφρυς.

ὈΡΑΜΠΟΗΣ. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1047. ὀραμποῖς λαλετζὴ, ἢ ἔστι λάκτα.

ὈΡΑΣΕΙΣ, *Viſiones*, ſeu potiùs Oracula Leonis Philoſophi Imp. de Conſtantinopolitanis Imperatoribus libro quodam aſſervato in Regia Bibliotheca, comprehenſa, ut teſtatur Zonaras in Leone Armenio: in quo variæ figuræ exarabantur: adſcriptis aliquot Jambis ſingulis figuris, qui res futuras ænigmaticè prædicebant. Qui quidem liber typis regiis poſt Codinum de Origin. Conſtantinop. editus eſt, cui præfiguntur Scriptorum loci, in quibus ejuſmodi oraculorum fit mentio, ex Zonara ſcilicet pag. 143. 145. Cedreno pag 493. Edit. Reg. Nicephoro Gregora Edit. Genev. pag.102.212.325. Niceta Edit. Reg. pag.27. 28. 110. 143. 227. 229. Conſtantino Manaſſe pag. 110. Edit. Reg. Joann. Tzetze Chil. 9. v. 657. & Anonymo in Antiquit. Conſtantinop. Hunc porrò librum per ὁράσεις videtur intellexiſſe Luithprandus in Legat. *Habent Græci & Saraceni libros, quos ὁράσεις ſive viſiones Danielis vocant: ego autem Sybillinos, in quibus ſcriptum reperitur, quot annos Imperator quiſque vivat, quæ ſunt futura eo imperante tempora, pax an ſimultas, ſecunda Saracenorum res, an adverſa.* Neque enim exiſtimem Luithprandum intellexiſſe librum, qui illius ætate circumferebatur, & *Conjectorium Danielis* nuncupatur à Joanne Sariſber. libro ſecundo Policrat. capite 17. ſed ita appellaſſe librum Leonis, nomenclaturâ ſuo ævo receptâ in ejuſmodi divinatoriis libellis, quemadmodum quidam ex Byzantinis Scriptoribus Leonis libros Sybillinos vocant: deinde cùm vix vero ſit ſimile Conjectorium Danielis de Imperatoribus Conſtantinopolitanis egiſſe. Vide Lambecium lib. 6. Commentar. de Bibl. Cæſarea pag. 41.

ὈΡΑΤΖΙΩΝ, *Oratio*, Gloſſæ Baſil. ὀρατίων, γραφή. Lib.2. Baſilic. tit. 5. cap.8. γενικὴ νομιζέσθω διάταξις, περὶ ἧς ὀρατζίονα πρὸς τὴν σύγκλητον ἐποιήσατο βασιλεύς.

ὈΡΒΗΛΑΣ. Artemidorus lib.2. Onirocrit. cap. 33. ubi de Pugilibus: διμάχαιρος δὲ καὶ ὁ λεγόμενος ὀρβήλας, ἤτοι φαρμακὸν, ἢ ἄλλως κακότροπον ἢ ἄμορφον ἐστὶ τὴν γυναῖκα σημαίνει. Vide conjecturam Rigaltij.

ὈΡΒΙΚΛΑΤΟΝ, *Orbiculatum.* Julius Africanus de Apparatu Bell. καὶ μᾶλλον τὸ Ῥωμαϊκὸν, ὀρβικλάτον καλούμενον, ἅμα μίλτῳ κοτύλας ἐνκαίδεκα.

ὈΡΒΙΟΝ. Zoſimus Panopolita MS. de Caminis: οὐ τῶδε τὸ ἄγγος τὸ ὀστράκινον ἐοικὸς τοῖς τῶν ὀρβίων κύβοις, ἀλλ' ἐοικὸς τοῖς τῶν ἀγγείων κύβοις.

ὈΡΒΟΣ, *Orobus*, in Lexico MS. ex Schedis Combefiſij: εἶδος κριθῆς, *Genus leguminis.*

ὈΡΓΑΝΑΡΙΟΣ, *Organarius*, *Fiſtularius*, in Gloſſis Græco-Lat. Vide Laurentium Pignorium de Servis pag.88. 89.

ὈΡΓΟΝ, *Opus*, *Penſum*, Ἔργον, ἄτρακτος.

ὈΡΔΙΝΟΝ, ὄρδινος, *Ordo*, τάξις. Scholiaſtes Oppiani lib.1. Halieut. v.625. ὄγμον, τάξιν καὶ ὄρδινον. Suidas in voce Φιλέας· Κατὰ τοῦτο Φιλέας καλεῖται ὄνομα κύειον, ὁ μετὰ πέντε στίχους, ἤτοι ὀρδίνους κειμένους. Vita S. Auxentij Archimandritæ num.2. τῷ δεκάτῳ ὄντι ἐν ὀρδίνῳ. Vetus Pœnitential. Græcor. εἴτις ἐὰν αἰρεῖ εὐλογίαν εἰς τὸν ὄρδινον αὐτοῦ, &c. Infrà: εἴτις μεθιστᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὀρδίνου τῆς ὑπηρεσίας, &c. Saracenica Sylburgij pag.24. καὶ πάλιν ἐν ἄλλοις ὅρκον ποιεῖται, μὰ τὸν ἀπολλυομένους ὀρδίνου. Leo in Tactic. cap. 4. §.19. οὐραγὸς δὲ ὄπισθεν τοῦ ὅλου στίχου, ἤγουν τῆς οὐρᾶς τοῦ ὀρδίνου ἱστάμενος. Adde num.33. cap.7. num.33. cap.9. num.28. 55. cap.11. num.22. cap.14. num.57. 65. 75. cap.20. §.75. Conſtantinum in Tactic. pag. 7. 9. 18. 38. 50. Mauricium lib. 1. Strateg. cap. 19. Zachariam lib.1. Dialog. cap.8. lib.3. cap.37.

Ὀρδινεύειν, *Ordinare.* Liber Apocryphus de Martyrio SS. Petri & Pauli MS. ἀνήγγειλε αὐτῷ, ὅτι ὀρδίνευσα ἵνα ὁ Ἐπίσκοπος, &c. Mauricius lib. 1. Strateg. cap.5. τῆς διανομῆς τοῦ στρατοῦ γινομένης, δεῖ ἕκαστον ἄρχοντα τὸ ἴδιον τάγμα ὀρδινεῦσαι, ἤτοι διανεῖμαι εἰς κοντουβέρνια. Infrà: καὶ τοὺς ἀπομείναντας ὀρδινεῦσαι εἰς ἀκίας. Cap.6. μετὰ τὸ ὀρδινευθῆναι καὶ γενέσθαι τὰ κοντουβέρνια. Adde lib.3. cap.5. pag.84. lib.12. cap.8.

Προορδινεύειν, *Præordinare*, apud Leonem in Tacticis cap.17. 8.51.

Ὀρδινάριος, *Ordinarius.* Gloſſæ Baſil. ὁ προπορευτάριος, ὁ τὴν δεσποτείαν ἔχων, ὀρδινάριος. Rurſum: ὀρδινάριος, τῇ τάξει ἔμπρακτος. Chronicon Alexandrinum an.5. Juſtiniani: καὶ ὁ οἶκος Συμμάχου τοῦ ἀπὸ τῶν ὑπάτων ὀρδιναρίων. Ita Ὕπατος ὀρδινάριος, *Conſul Ordinarius*, apud Theophanem an. 14. Anaſtaſij. Vide Syneſium Epiſt.143. pag.281. & ejus Scholiaſt. apud Petavium ad Epiſt.144. Novell. Juſtiniani 20. & libros Baſilic. Interdum ὀρδινάριοι dicuntur qui *Clariſſimatus* titulo gaudent, ut in Nov.34. cap.1. ubi Cujacius & alij. Martyrium MS. S. Theodori Magiſtri militum: ἀπέστειλεν Αἰλίοχον καὶ Πατρίκιον τοὺς δύο αὐτοῦ (Imperatoris) ὀρδιναρίους.

Ὀρδινάτιον, *Ordinatio.* Arrianus in Epictetum lib.3. cap.24. ὅτι σοι τύραννος ἔσται τις, ἢ δορυφόρος, ἢ Καισαριανοὶ, ἢ ὀρδινάτιον δεήσεταί σε. Mauricius lib. 1. cap.5. Χρὴ τὴν τοιαύτην ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινατίονα ποιεῖσθαι ἐν τοῖς κοντουβερνίοις, ἤτοι ἐν τῇ ἀκίᾳ. Lib.12. c.9. πῶς δεῖ τὴν ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινατίονα τῶν πεζικῶν ταγμάτων γίνεσθαι.

Ὀρδινία, *Ordo*, τάξις, εὐταξία. Leo in Tactic. cap.3. τὴν δὲ τοιαύτην ἐπιλογὴν καὶ ὀρδινίαν ποιεῖσθαι ἐν τοῖς κοντουβερνίοις. Ubi Mauricius loco mox allato ὀρδινατίονα habet. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Κ' ἔπαρ τὴν ἐπαραβίστα μου μέτζ ὀρδινίαις ἐκείταις.

Anonymus de Nuptiis Theſei:

Καὶ μὲ τοιαύτην ὀρδινία τὸ τόπον τὸ ὀρθώνει.
Ὅτι καλὰ ἐστάθηκεν, &c.

Demetrius Zenus in Batrochom.

Ἀλλὰ στεμπῶμε σ' ὀρδινία, καὶ μὴ ἀπαμελοῦμε.

Leonardus Phortius lib.1. στρατηγ. πραγμ.

Ὅπου θὲς ὀρθὰ βαλμένα
Τὸ ἐν τοῦ ἄλλου πλάτια
Νὰ ἔχουσιν ὀρδινία.

Utitur

Utitur alibi, ut & Georgius Contares in Hiſt. Athenar. pag. 81.

Ὀρδίνιον, *Sulcus.* Scholiaſtes Theocriti Idyll. 10. 10. verſ. 7. αὔλακα, τὸν ὄγμον φησὶ, τὸ κοινῶς λεγόμενον ὀρδίνιον.

Ὀρδινιαῖος, *Ordinatus.* Auctor Etymologici: παλαιστὴ σημαίνει τὴν τῶν τεσσάρων δακτύλων ὀρδινιαίαν συνθεσιν. Vita MS. S. Stephani Jun. τῇ τῶν δακτύλων ὀρδιναίᾳ συμπήξει.

Ὀρδιναίως, *Deinceps*, *Seriatim.* Idem Auctor Etymologici: ἑξῆς, ἐφεξῆς, ὀρδιναίως, ἐπίῤῥημα τάξεως.

Ὀρδινιάζειν, *Ordinare, in ordinem digerere*, καλάτάττειν, εὐτρεπίζειν. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Καταςκευάζει, Ὀρδινιάζει. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ἀπῆτης εἶδεν καὶ καλὰ, ὁ κύρης τις ὀρδινιάζει,
> Νὰ κάμῃ τὴν ξεφάντωσιν, αὐτὴν πῶς λογαριάζει.

Eâdem pag.

> Ἐκεῖ πῶ στέκουν τ' ἄλογα, ὡς ἔπρεπε ὀρδινιάζειν.

Occurrit ibi pluries. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

> Τὸ ἄλογον ὀρδινίασε ἐκεῖνος ὡς συμπόρῃ,
> Καὶ ἄνω τῷ ἐλεύθερα πιδᾷ, καβαλικεύει.

Adde Arſenium in Epiſt. ad Zygomalam apud Cruſium in Turcogr.

Ἐνόρδινος, *Conſuetus*, *Ordinarius.* Theophanes an. 2. Rhinotmeti: παρέλυσε δὲ τὴν μετὰ τῶν Βουλγάρων πακτωθεῖσαν εἰρήνην, διαταράξας τοὺς ὑπὸ τοῦ οἰκείου πατρὸς ἐνορδίνως γεγονότας τύπους. Ubi Miſcella: *Diſturbans typos qui ordinabiliter à patre facti fuerant.* Triodium: μαρτυρικὰ τοῦ δρόμου γ'. τοῦ ἐνορδίνου ἤχου. Alibi: καὶ ψάλλομεν τὸν ἐνορδίνως κανόνα τοῦ ἤχου. In Feria 6. Tyrophagi: ψάλλομεν ἐνορδίνως τὸν νεκρώσιμον κανόνα, &c. Domin. 4. Hebdom. Jejun. στιχολογοῦμεν τὸ ἐνόρδινον κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου. Ita non ſemel in Typico S. Sabæ. Occurrit præterea apud Scholiaſt. Baſilic. lib. 7. pag. 264. Euſtath. ad Illiad. ψ. pag. 1420. 15. Scholiaſt. Harmenopuli lib. 1. tit. 4. §. 62. &c.

Ἐνορδίνως, *Ordinariò.* Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 22. paginâ 30. Apud Harmenopulum lib. 1. tit. 4. §. 61. ἐνορδίνως ἐνάγειν, *Ordinario judicio experiri.* Item *Ordinatim.* Ducas Hiſt. cap. 28. καὶ πάντων ἐνορδίνως ταξάντων τὰς φάλαγγας. Typicum S. Sabæ cap. 5. ἱστάμεθα δὲ ἀνὰ μέσον τῆς ἐκκλησίας στιχηρὸν ἐπὶ ψιαθίου ἐνορδίνως.

Καθορδίνως, eâdem notione, in Euchologio Goari p. 429. 430. in Pentecoſtario, &c.

Καθορδινάτα. Vide in Πλάτος.

ὈΡΕΓΟΝ, Ὀρμάελος. Vide in Ὤρεινον.

ὈΡΈΣΤΕΙΟΝ, *Helenium*, Interpolat. Dioſcorid. cap. 27.

ὈΡΘΟΓΟΗ, χελιδών, in Gloſſis MSS. ex Cod. Reg. 1673.

ὈΡΘΟΓΥΙΟΝ, *Solanum furioſum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 656.

ὈΡΘΟΔΟΞΊΑ, in Lexico MS. Cyrilli, ἔστιν ἀψευδὴς περὶ τοῦ Θεοῦ καὶ κτίσεως ὑπόληψις, ἡ ἔννοια περὶ πάντων ἀληθὴς, ἡ δόξα τῶν ὄντων καθάπερ εἰσί. Ita quidem generatim apud Scriptores Chriſtianos: ſed peculiariter,

Ὀρθοδοξία, appellata *Prima Dominica Iejuniorum*, ſeu *Quadrageſima*, in qua celebratur apud Græcos feſtum Reſtitutionis cultus ſacrarum Imaginum, ſub Michaële & Theodora Impp. legitúrque Synodicum in hanc rem editum. Synaxarium in Triodio: τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ κυριακῇ πρώτῃ τῶν νηστειῶν τὴν ὀρθοδοξίαν, ἤτοι τὴν ἀναστήλωσιν τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ παρέλαβε, γενομένην παρὰ Μιχαὴλ καὶ Θεοδώρας τῆς ἁγίας καὶ μακαριωτάτης βασιλίδος, καὶ τοῦ ἁγίου Πατριάρχου ΚΠόλ. Synodicon Pappi: ἐπὶ δὲ Θεοδώρας, μετὰ τὸ θάνατον Θεοφίλου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, σὺν Μιχαὴλ τῷ υἱῷ αὐτῆς, γέγονεν ἡ σύνοδος ἐν ΚΠ. τῆς ὀρθοδοξίας, ἥτις ᾄδεται ἕως τῆς σήμερον. Hiſtoriam porrò fuſiùs enarrant ſuprà laudatum Triodium, Theophanes Cerameus in Homil. 20. & Libellus à Combefiſio editus in Hiſt. Monothelitarum pag. 716. inſcriptus, Διήγησις περὶ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων, καὶ ὅπως καὶ δι' ἣν αἰτίαν παρέλαβε τὴν ὀρθοδοξίαν ἐτησίως τελεῖν τῇ πρώτῃ κυριακῇ τῶν ἁγίων νηστειῶν ἡ ἁγία Θεοῦ ἐκκλησία. Leo Diaconus MS. lib. 6. τῇ δὲ ἐπιούσῃ αὐτὴ δὲ ἦν ἀναστάσιμος ἡμέρα, καθ' ἣν τὴν ὀρθόδοξον πίστιν περὶ τῆς τῶν σεπτῶν εἰκόνων προσκυνήσεως οἱ θεῖοι πατέρες ἐκράτυναν, &c. Vide præterea Symeonem Logothetam in Michaele Theophili F. num. 5. Scylitzem in Romano Diogene pag. 835. Menologium Baſilij 6. Martij in Martyrib. Amorienſibus, Codinum de Offic. cap. 15. num. 17. Philotheum Patr. Conſtantinopol. homil. in primam Dominic. jejun. apud Gretzerum de Cruce pag. 2753. Pachymer. lib. 10. cap. 2. & alios laudatos ab Allatio in Diſſert. 2. de Libr. Eccl. Græc. pag. 144. & de Dominic. & Hebdomad. Græc. num. 14. 15. Combefiſio in Manipulo pag. 316. Gretzero ad Codin. Goaro ad Cedren. p. 48. &c.

ὈΡΘΟΚΥΛΛΟΙ appellati Orthodoxi ab Aetio hæretico, quaſi *Recticlaudi*, ut eſt apud Nicetam lib. 5. Theſauri Orthod. fid. cap. 31.

ὈΡΘΟΣ. Vide in Σοφία.

ὈΡΘΟΜΑΡΜΑΡΩ͂ΣΑΙ, *Marmore parietes incruſtare.* Ὀρθομάρμαρα, ὀρθομαρμαρώσεις, *marmorea incruſtationes*: Hierocli de Nuptiis, apud Stobæum, ὀρθοστρώσεις. Cedrenus in Nicephoro Generali pag. 475. ὑπέδειξεν αὐτῷ τὸ ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ, ὃ νῦν λέγεται Σίγμα, θησαυρὸν ἀνακλιθέντα διὰ ὀρθομαρμαρώσεως. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

> Τὰ λαμπροκαλαμένυλα, ὀρθομαρμάρωσίς τε.

Codinus in Orig. Conſtantinopolit. n. 143. ἔξωθεν δὲ τοῦ συνδέσμου τοῦ ὅλου κτίσματος, ἡ ἄσβεστος μετὰ ἐλαίου χριστοῦ ἐστι πεπλασμένη ἀντὶ ὕδατος, διὰ τὸ ὑδραῖον καὶ πάγιον· οὕτως ἔστησαν τὰς ὀρθομαρμαρώσεις. Idem num. 144. de Hemiſphærio Sophiano: καθ' οὕτως ἐμψύνισαν καὶ ὀρθομαρμάρωσαν αὐτόν. Deſcriptio S. Sophiæ: καὶ οὕτως ἐπάνω ἀνέστησαν τὰς ποικίλας ὀρθομαρμαρώσεις. Infrà: πληρωσάντες δὲ τὰς περικαλλεῖς καὶ λαμπρὰς ὀρθομαρμαρώσεις, κατεχρύσωσαν τάς τε ζεύξεις τῶν ὀρθομαρμάρων, καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν κιόνων, &c. Vide Salmaſium ad Spartianum pag. 149.

ὈΡΘΟΠΛΩΡΟΣ. Vide in Πλῶρα.

ὌΡΘΡΟΣ, in Eccleſia Græcanica, à *Meſonyctico* diſtinguitur, ſicut in Latina, *Matutini* à *Laudibus*, quibus ὄρθρος Græcorum reſpondet, tametſi, inquit Goarus ad Euchol. pag. 33. negari non poſſit ὄρθρου vocabulo, ſicut & Latino *Matutinarum precum*, *Primam* horam pleriſque Scriptoribus antiquis fuiſſe ſignificatum: quod doctè probat ex Clemente, Cypriano, & Caſſiano. Eundem vide pag. 56. Explicatio Horarum Officij Divini: ὄρθρος δὲ, ὅτι πρωῒ ἀνέστη ὁ Κύριος, σκοτίας ἔτι οὔσης, καθὼς οἱ Εὐαγγελισταὶ δηλοῦσι. Paradiſus, ſeu liber SS. Senum, MS. ἀναστάντες δὲ ἐποίησαν τὰ ὀρθρινὰ, καὶ μετὰ τὴν σύναξιν ἀπέλυσεν ὁ γέρων τὸν ἀδελφόν. Ὀρθρινοὺς ὕμνους ἐπιτελῶν, in Vita S. Nili Junioris pag. 75. Ὀρθρινὸς ὕμνος, in Vita S. Bartholomæi Jun. p. 454. & apud Codin. de Offic. cap. 5. num. 51. Ὄρθριος δοξολογία, in Vita MS. S. Stephani Junioris. Ὀρθρινὸν & ὀρθρινὴ ὑμνῳδία, apud Pachymerem lib. 4. cap. 3. Triodium: ἐν τῷ ὄρθρῳ μετὰ τὴν στιχολογίαν τοῦ πρώτου καθίσματος τοῦ ψαλλομένου, &c. Typicum S. Sabæ cap. 2. extremò: ἰστέον καὶ τοῦτο, ὅτι παραλάβομεν ἐν Παλαιστίνῃ, ὥστε τὸν ὄρθρον τῆς ἑβδομάδος ὅλης, ἀπολύειν ἔτι σκοτίας οὔσης, τὴν δὲ ἀγρυπνίαν,

Digitized by Google

πνίων, ἡλίυ ἀνατέλλοντ@. Apud Pachymerem lib. 1. cap. 13. ἐξάψαλμ@ dicitur eſſe τὸ προοιμιακὸν τῆ ὄρθρυ. Paſſim apud Achmetem cap. 72. Codin. de Off. cap. 5. num. 31. cap. 6. num. 1. 11. cap. 10. num. 3. 8. cap. 11. num. 4. cap. 14. num. 1. 5. & in Libris Eccleſiaſticis Græcorum. Deſcribitur porrò ὄρθρυ Officium in Euchologio poſt μεσονυκτικόν.

ὈΡΘΥ͂ΚΗ, *Coturnix*, ὄρθυξ, in Corona pretioſa.

ὈΡΘΩ͂ΝΕΙΝ, *Dirigere*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

> Ἀφ' ὧν τῆ δύο ἀρχόντισες ἐπαίζασι Θησέ@,
> Ἀπετ' ἀμάξη τόμορφο καὶ ὤρθωσεν ἐκείναις.

Ibidem:

> Ὀρθόσε τυς, καὶ λέγει τυς τὸ τείχυσι τὰ ποίσυν.

Rurſum:

> Ἀφ' ὃ Θησεὺς ἐνίκησε, καὶ ὄρθωσε τὰ πάντα.

ὈΡΙ͂Α, *Livia*, columbæ ſpecies. Euſtathius Od. ε. ἔνθα σημείωσαι ὅτι ὡρία, ὐ μόνον πνοὴ ἀνέμυ, ἀλλ' ἰδὲ καί τι ἕτερον, ἐξ ὗ καινότερον ἡ ὀρία πελειὰς ἡ ῥηθεῖσα.

ὈΡΙΆ, *Cauda*, ὠρά.

Ὀρειὰ, *Paſſus*, ὀργυά.

ὈΡΙΖΕΙΝ, *Iubere*, *Imperare*, apud Codinum de Offic. Palat. cap. 7. num. 9. εἰσελθόντων ὖν καὶ προσκυνησάντων, ὁρίζει καὶ τύτοις διὰ Ἑρμηνέως ὁ βασιλεὺς, Εἰς πολλὰ ἔτη, καὶ ἀπέρχονται. Ita num. 18. ὀρισμὸς, *Iuſſio*. Cap. 10. num 9. ὁρισμὸς βασιλικὸς, *Decretum Imperatoris*, apud Nicetam in Joanne num. 10. ubi Cod. al. habet κέλευσμα. Occurrit non ſemel.

ὈΡΙΝΟΠΕΤΡΟΒΟΥ͂ΝΙΝ, *Monticulus lapidum*. Anonymus MS. de Amorib. Callimachi & Chryſorthoes:

> Καὶ μετὰ τῆ ἀλόγων μας, καὶ τῆ συρτῆς μας μόνον,
> Ὡς ἄνδρες ἀναδράμωμεν ὀρινοπετροβύνιν.

ὈΡΙ͂ΟΝ. Vide in Ὡραῖον.

ὈΡΙ͂ΤΖΑ, *Oriza*, Gallis, *du Ris*. Anonymus de Amorib. Lybiſtri & Rhodamnes:

> Καὶ μετὰ ὀρίτζαν ὀλίγην ἀπεχαιρέτισάν με.

ὈΡΚΙΣΚΌΠΙΟΝ. Scholiaſtes Baſilic. ad lib. 22. pag. 185. τῦτ' ἔστιν, ἵνα ὡς ἐπηνέχθη ὁ ὅρκ@, ὕτω καὶ παρασχεθῆ κατὰ τὸ γινόμενον ὀρκισκόπιον. Fabrotus emendat ὀρκισμόν. At cùm articulus τὸ præponatur, videndum an aliud ſonet.

ὈΡΚΙΏΛΙΟΝ, *Urceolus*. Euchologium pag. 624. εἶτα φέρει ὁ Χαρτυλάριο@ ὀρκιώλιον, τὸ κοινῶς λεγόμενον Θερμάριον. Anonymus in Deſcript. S. Sophiæ pag. 259. ἐποίησε δὲ καὶ σκεύη ὁλόχρυσα τῆ δώδεκα ἑορτῶν ἄλλα καὶ ἄλλα, ἀπό τε εὐαγγελίων ἱερῶν, χερνιβοξέστων, ὀρκιολίων, δισκοποτηρίων, δίσκων.

ὌΡΚΟΣ ἔγγραφ@, *Iuramentum quod fit inſtrumento*, apud Conſtantin. lib. de Adm. Imp. cap. 45. pag. 155. 158. Annam Comnenam lib. 13. Extr. pag. 416. & Cantacuzen. lib. 4. Hiſt. cap. 20. ἐγγράφως ὀμνύναι, in Nov. Juſtiniani 51. δι' ἐγγράφων ὀμνύειν, apud Balſamon. ad Can. 77. Synodi Trull. Anonymus de Reb. Armen. γράψαντες γραφίδια μετ' ὅρκυ, συνωμολόγησαν αὐτοῖς τῇ χειρὶ ἐγγράψαντες. Idem Cantacuzenus lib. 1. cap. 33. ὅρκυς ἐν βιβλίοις ἐγγεγραμμένυς. Quæ quidem ſcripto concepta Sacramenta eandem vim habent quæ corporaliter præſtita: ita ut qui ea infringunt, perjuri æque cenſeantur, ac alij, uti definit Gregorius Nazianzenus Epiſt. 219. & Carm. adverſus ſæpius jurantes. De ejuſmodi juramento agit præterea Tertullianus lib. de Idololatria capite 23.

Ὀρκωμοτικὸν, *Sacramentum*. Deſcribitur in Cod. Colberteo 4590. ὀρκωμοτικὸν τῶν καθολικῶν κριτῶν, γεγονὸς κατὰ ὃν καιρὸν ἐσφραγίσθησαν. Cui ſubnectitur πρόσταγμα ὀρκωμοτικὸν Imperatoris. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. 250. ὡς ἂν πρέπει τὰ βαστάζειν ὀρκομοτικὸν λεγόμενον ἰσιάζαν. Infrà: διὰ τὸ προαίρεσίς τις ἀποτομήν βαστάζει τὸ ὀρκομοτικόν. Vide Lexica.

ὈΡΚΟΣΈΛΙΝΟΝ, *Apium*. Gloſſæ MS. Botanicæ ex Cod. Reg. 2690. ὀρκοσέλινον, τὸ πετροσέλινον.

ὈΡΜΆΖΕΙΝ, *Deſpondere*, ab ὅρμ@, *Monile*, quia arræ ſponſaliorum in monilibus plerumque conſiſtebant, inquit Salmaſius. Heſychius: Κάθορμα, τὰ ἔνορμα περιθέματα ἀῤῥαβωνιακὰ, ἡ κόσμια περιτραχήλια. Idem: Ἔνορμ@, ἡ ἀῤῥὰ, παρὰ Θετταλοῖς. Perperam ὤρα, Edit. ut & apud Phavorinum. Alij pro ἁρμόζειν dictum volunt. Gloſſæ Gr. Lat. Ἁρμοστὴς γάμυ, *Sponſus*. Ἁρμοστὴ, *Sponſa*. Ἁρμοστρα, *Sponſalia*. Qua quidem notione vox ἁρμόζειν uſurpatur à Baſilio Seleucienſi in lib. 1. de Vita S. Theclæ pag 40. καὶ πλησίον αὐτὴν ἐκάθιζε, καὶ ὧν ἔδει μεταδῦναι μετέδωκε λόγων θείων τε καὶ ὐρανίων, καὶ δι' ὧν ἔδει τε αὐτὴν ἁρμοσθῆναί τι αὐτὴν, καὶ νυμφοστολισθῆναι τῷ Χριστῷ. Et Scylitzes pag. 705. ἡρμόσατο γυναῖκα τὴν θυγατέρα τῆ Πρώτυ τῆ Πρωβαταρίων. Zonaras to. 1. pag. 151. 1. Edit. αὐτῷ τὴν θυγατέρα γαμικῶς ἁρμοσάμεν@. Jam verò de voce ὁρμάζειν, Lexicon MS. ex Cod Reg. 1843. ὁρμασθῦσαν, ἀντὶ τῆ ἁρμοσθεῖσαν. Theophanes an. 1. Heraclij: τῷ δὲ Ἡράκλει@ ὁρμασάμεν@ Εὐδοκίαν τὴν θυγατέρα Ῥογάτι Ἀφρῦ. Vita MS. S. Euphroſynæ: ὁ ὁρμασάμεν@ αὐτήν. Rurſum: ὁ πένθιμ@ νύμφιος, ὁ νεανίας τὴν ὁρμαστὴν, αἱ δῦλαι τὴν δέσποιναν, ὁ πατὴρ τὴν θυγατέρα, θρηνῶν ἔλεγε. Canon Pœnitentialis MS. εἴτις ἱερεὺς κληθῇ εἰς τὸ ὁρμάσαι γάμον, καὶ ἀκύσῃ τὸ γάμον παράνομον, &c. Martyrium S. Pelagiæ num. 14. ταῦτα ἀκύσασα ἡ μήτηρ αὐτῆ, ἀπέστειλε παραυτὰ πρὸς τὸν υἱὸν Διοκλητιανῦ, λέγυσα, ὅτι ἡ ὁρμαστή συ τῷ Θεῷ τῶν Χριστιανῶν ὡρμάσθη. Et num. 16. τότε δεύτερον ὅτι ἑαυτὴν ἐξέδωκα ὁρμασθεῖσα τῷ κυρίῳ. Ita ὁρμαστὴ, *Sponſa* num. 4. ὁρμαστὸς, *Sponſus*, num. 11. 13. Jus Orientale: Εἴτις ὁρμάσῃ γυναῖκα, &c. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 123. ἐὰν γίνεται τὸ, εἰς ἄνθρωπ@ ὁρμάσει μίαν γυναῖκαν χήραν, &c.

Ὁρμασία, *Sponſalia*, *Deſponſatio*, in iiſdem Aſſiſis cap. 148. 149. &c. Vide Ἁρμασία.

Ὅρμαστρα, eâdem notione. Commentarius MS. Apocryphus S. Joannis Theologi de Jeſu Chriſto, ſeu Acta Pilati: καὶ γὰρ εἰς τὰ ὅρμαστρα αὐτῆς Ἰωσὴφ καὶ Μαρίας παραδεξάμενοι. Perperam ſcriptum in Cod. Colberteo ὅμαστρα.

ὈΡΜΗΣΙ͂ΑΙ, *Ædificia ad Portus*. Euſtathius in Iliad. ι. pag. 130. διὸ ἡ καθωμιλημένη γλῶσσα Ὁρμησίας τὰς τῆ λιμέν@ προσηνεῖς λέγει καταγωγὰς καὶ καταφυγάς. Alij καταμονὰς legunt.

ὈΡΜΙ͂ΔΙ, *Armarium*. Agapius in Geoponico cap. 72. καὶ κρέμασε αὐτὸ τὸ πανὶ εἰς τὸ ὁρμίδι, σιμὰ εἰς τὸ ἀγκίστει.

ὌΡΜΙΟΝ, *Species Marrubij*. Gloſſæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. ὅρμιον, εἶδ@ πρασίυ.

ὌΡΝΑ, *Ora*, *Limbus*, vel *Ornatura*, nam & ita Limbos veſtium appellabant, ut in Gloſſ. med. Lat. docuimus. Cedrenus pag. 393. γυναῖκα δὲ ἱππικὴν ἀγομένην, καὶ τῆ μερῶν φερόντων στολὰς συλλευκάτας ἀπὸ βλαττίυ ὀξέως, καὶ χλαμύδας παραπλησίας τῆ βασιλικῆ, ἔπαυσε ταύτας φορεῖν, διὰ τὸ μὴ εἰς ἀκαίρυς χρείας δαπανᾶσθαι τὰ χρήματα, ὁρίσας διὰ δακτυλικὰς ὄρνας ἐν τῆ στολῆ αὐτῆς κόσμυ φέρειν. Vide Cujacium in Obſerv. lib. 12. cap. 24. Caſaubon. ad Theocrit. cap. 22. Salmaſium ad Hiſt. Auguſt. Fabrot. & Goarum ad Cedrenum.

ὈΡΝΑΤΟΥ͂ΡΙΟΝ. Theophanes anno 2. Philippici: καὶ εἰσδραμὼν εἰς τὸ παλάτιον, εὗρεν Φιλιππικὸν μεσημβρίζοντα, καὶ ἁρπάσας αὐτὸν, ἀνήνεγκεν εἰς τὸ ὀρναλέιον τῶν Πρασίνων, κἀκεῖθεν αὐτὸν ἐτύφλωσεν. Ubi Cedrenus habet ἁρματέιον, Miſcella verò *Oratorium*.

ὈΡΝΕΟΠΩ´

ὈΡΝΕΟΠΑΤΑΚΤΟΝ, *Quod percuſſum fuit ab avibus*, cujus eſus interdictus apud Græcos. Joannes Jejunator in Ordine Confeſſionis : ἢ ὕβρισεν διὰ δή τινα ἄνθρωπον, ἢ ἠδίκησεν ἄνδρα, ἢ γυναῖκα, ἢ αἷμα ἔφαγεν, ἢ πνικτὸν, ἢ θηριάλωτον, ἢ θνησιμαῖον, ἢ ὀρνεοπάτακτον.

ὈΡΝΙΒΩΡΕΣ. Mauricius lib.12. Strateg. c.7. πρῶτον τὸ ἄρχειν ὀφείλοντα, καὶ σημαῖον ὡς ἐπὶ τῶν ἵππων ἐσθῆναι τοῖς βουσὶν ἰδικὸν ἑκάστου ἀριθμοῦ, ἵνα μὴ ὦσιν ἄδηλοι τοῖς ἰδίοις· ἔχειν δὲ καὶ ὀρνίβωρας ἐὰν ἀποσωθῇ καθ' ἕκαστον μέρος δύο τῶν ἀναγκαίων ἐστίν. Idem c.11. εἰ δὲ μέρος γυμνάζεται, μηδένα ἔμπροσθεν περιπατεῖν, εἰ μὴ τοὺς μέρους ἄρχοντα καβαλλάριον μετὰ Μανδατόρων δύο, Στράτορος ἑνὸς, καὶ σπαθίου ἑνὸς, καὶ τοὺς Ὀρνίβωρας, μέχρις οὗ πλησίον τῆς συμβολῆς γένηται ἡ παράταξις· τότε δὲ εἰσέρχεσθαι ἐν τῇ παρατάξει, ἤτοι ἀσφαλῶς, ἐν ᾧ τὸ βάνδον αὐτοῦ τέτακται, καὶ μὴ συμπλέκεσθαι αὐτοὺς πολεμίοις, μηδὲ τοὺς ὀρνίβωρας, διὰ τὸ γυμνοὺς εἶναι. Idem cap.17. ὥστε μηδένα ἔμπροσθεν τῆς παρατάξεως περιπατεῖν, πλὴν τῶν Μεραρχῶν Καβαλλαρίων, καὶ Μανδατόρων δύο, καὶ Καμπιδυκτόρων δύο, καὶ Στράτορος ἑνὸς, καθ' ἕκαστον ἄρχοντα, καὶ τῶν Ὀρνιβόρων, μέχρις οὗ ἐγγίσωσιν οἱ πολέμιοι. Ad hanc vocem ſilet Rigaltius. Meurſius verò ὀρνίβωρας *Milites viliores* interpretatur, & quorum facilis jactura, qui in prima acie quandoque hoſti opponuntur, ut in illos vires ſuas frangat. Sed huicce explicationi ſuprà allata omnino repugnant. Nec ſcio an rectiùs Schefferus, qui *Urnaphorum* ubique vertit, quaſi ſcriptum eſſet ὀρνάφοροι, ſeu *Urnarum portatores*, quas ille ad ſortes militares refert.

ὈΡΝΙΘΑ, *Gallina*, ὀρταλὶς, ἀλεκτρύαινα, ὄρνις. Corona pretioſa : ὄρνιθα, *Gallina*, ὄρνις. Κατοικίδια ὄρνις, *Gallina* exponitur veteri Interpreti Nov. Juſtin. 69. cap.1.§.1. Gloſſæ Gr.Lat. ὄρνις ἡ κατ' οἶκον, *Gallina*. Georgius Zegabenus de ſeptem vocalibus :

> Οὔτε ψωμόν μοι ἔφερες, οὔτ' οἶνον τῆς οἰνάδη,
> Οὔτε τυρὸν, ἢ ὄψον τι, οὔτε ὠὰ ὀρνίθων.

Ita Conſtantinus Manaſſes in Juſtiniano :

> Ἥρπασέ τις τῶν τοῦ στρατοῦ κατοικιδίαν ὄρνιν.

Ὄρνιθες κατοικίδες, vel κατοικίδιαι, apud Demetrium Conſtantinopolit. in Hieracoſophio non ſemel. Symeon Magiſter de Avibus MS. ὄρνις κατοικίδια ἡ λεγομένη ἀλεκτορίς. Apud Syneſium Epiſt.4. περὶ δειλῖ... ὀρνίθων ᾠδήν. Vide Gloſſ.med.Lat.in *Pullus*.

Ὀρνιθόπουλον, *Pullus*. Conſtantinus Aſecretis in Viatico MS. lib.1. cap.27. τρεφέσθω δὲ διὰ κούφων βρωμάτων, ὡς τὰ ὀρνιθόπουλα, τὰς ἐρίφας, &c. Orneoſophium cap. 16. μυαλὸν μετὰ κρέατος ὀρνιθοπούλου δώσεις φαγεῖν. Cap.27. ὀρνιθόπουλον ζεστὸν τρεῖς ἡμέρας αὐτῷ δὸς, &c. Occurrit rurſum cap.50. pag.218. & p.237. & apud Symeonem Sethi de Alimentis cap. περὶ ὀρνίθων, ἤτοι ἀλεκτορίδων, καὶ ὀρνιθοπούλων. Ὀρνιθοπούλιον, in Orneoſophio pag. 247. δὸς αὐτῷ ὀρνιθοπουλίου σάρκα.

Ὀρνιθοπουλλίτζια, *Avium pulli*, *Aviculæ*, *Aves*. Idem Conſtantinus Aſecretis in Viatico MS. καὶ ὀρνιθοπουλλίτζια, καὶ πέρδικας, καὶ ὅμοια.

Ὀρνιθόγιστον, *Gallinarium*. Occurrit in Turco-Græcia Cruſij. ὀρνιθαρεῖον, apud Portium. Galli dicerent *le giſte des poules*. Alij pro ὀρνιθοκοιτὼν dictum volunt.

Ὀρνιθερὸς, pro ὀρνιθικὸς, *Gallinaceus*. Ἀξούγγιν ὀρνιθερὸν, apud Anonymum Medicum MS. ex Cod. Reg. 945.

ὈΡΝΙΘΟΤΥΦΛΟΤΗΣ, *Luſcitio*, *Nocturna cæcitudo*, Νυκτάλωπία. Theodoſius Grammaticus in Grammatica MS. ὁ δὲ νυκτάλωψ εἶδός ἐστι νοσήματος, τὸ παρὰ τοῖς ἀγοραίοις ὀρνιθοτυφλότης ὀνομαζόμενον.

Ὀρνιθοτύφλωμα, eâdem notione. Agapius Cretenſis in Geoponico cap.97. de Fœniculo : καὶ τὸ νερόν της βάνει εἰς τὰ ὀμμάτια ταχὺ καὶ βραδὺ, καὶ φωτίζονται ὅταν ἔχουν μικρὰν σκότισιν, ὥσπερ νὰ εἰποῦμεν ὀρνιθοτύφλωμα.

ὈΡΝΙΟΣ Κεράνιος, *Anemone*, apud Interpol. Dioſcorid. cap.395.

ὈΡΝΟΛΗ, *Urnula* : nam *Orna*, pro *Urna* dicebant. Vide Gloſſ. med. Lat. in hac voce. Homilia Scholaſtica vetus : ὑποδεθεὶς ὃν ἔλαβεν ὠμόλινον, ἐπεδόθη καθαρόν· προσενηνέχθη ὕδωρ πρὸς τὴν ὄψιν εἰς τὴν ὀρνόλην.

ὈΡΟΒΑΞ, Ὀροβίλιον, *Pæonia*, apud Interpolat. Dioſcor. cap.563.

ὈΡΟΒΙΩΤΑΙ, *Prædones qui in montes ſeſe recipiebant*. Vide Annales Francorum an. 809. to.1. Hiſt. Franc. pag.46. 64. 84. 255. &c. Alij ſunt Ὀρειβάμονες, in Vita MS. S. Stephani Junioris, & ὀρειτρόφοι, apud Joannem Geometram in Paradiſo Epigr. 39. ubi Monachi Monticolæ intelliguntur, de quibus rurſum Epigr.55. 64.89. Maximus Mazari Monachus in Canone MS. ὀρειβάτης κυρίως μοναχὸς λεχθήσεται, καὶ ὀρεσίτροφος, ἐν ὄρεσιν ἔχων τὴν διαιτὴν, πάντως ἀνθρώπων ἀλλοτρίων, ὡς ἴσος τις ἔφησεν. Theodoritus de Curat. Græcar. affect.ſerm.6. ἀσκητῶν καταγωγαὶ τὰς τῶν ὀρέων κορυφὰς ἁγιάζουσι, καὶ τὰς ἀοικήτους ἐρήμους οἰκίζουσι. Vide Ἁγιορεῖται.

ὈΡΟΒΟΣ, *Margaritum*. Vide Χάλαζα.

ὈΡΟΖΙΝΘΟΣ. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg.190. ἔρεγμος, τὰ ἄλευρα τῶν κυάμων καὶ τῶν ὀροζίνθων.

ὍΡΟΙ, *Definitiones, Canones Eccleſiaſtici*. Differunt autem, inquit Rob. Balforeus in Not. ad Gelaſium Cyzicenum pag.274. ὅροι & διατυπώσεις : nam ὅροι ad Diſciplinam Eccleſiaſticam conſtituendam & Clericorum mores conformandos ac emendandos referuntur : διατυπώσεις verò ad doctrinā de fide ſtabiliendam. Id planè innuit idem Gelaſius, cùm ait διατυπώσεις eſſe περὶ τῆς καθολικῆς καὶ ὀρθοδόξου πίστεως· ὅρους verò περὶ τῆς εὐταξίας. Sed hîc obiter emendandus Theophanes an. 28. Juſtiniani : ἐν τῇ συνάξει τῇ ἁγίᾳ τῶν ὅρων γέγονε σεισμὸς μέγας. Alius Cod. habet, τῆς ἁγίας τῶν ὅρων. Alius : τῆς ἁγίας Εὐφημίας τῶν ὅρων. Legendum enim videtur, τῆς ἁγίας Εὐφημίας τῶν σόρων. Vide eundem an.1. Leonis M. Ita præterea uſurpat Gregorius Protoſyncellus Patr. Conſtantinopol.pag.432. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſt. lib.4. p. 145. *Terminus* hæc vox redditur non ſemel in Synodico adverſus tragœdiam Irenæi cap.38. 209. Hinc ὁροθετεῖν, *Definire*, apud Balſamonem, in Nomocan. tit.13.

Ὅροι, Ædium ſacratum περίβολοι, intra quos eſt Eccleſiaſtica immunitas, ſeu jus aſyli : ὅροι σεπτότατοι, apud Nilum Monach. lib.2. Epiſt.178. ὅροι παῤῥησίας, apud Theodorum Lector. Ecl.2. ἀσυλία τῶν ὅρων, apud Cyrillum Scythopolit. in S. Joanne Solitario n. 4. Vide Gloſſ.med.Lat.in *Dextri*.

ὈΡΟΦΑΣΟΥΛΟΝ. Vide Φάσουλον.

ὈΡΟΦΙΟΝ. *Ciborium*. Vita MS. S.Theoctiſtæ : καὶ θείας τραπέζης τὸ ὑπερκείμενον ὀρόφιον, ὃ κιβώριον καλεῖν συνήθες, ἔσω τῆς πύλης ἑωράκαμεν. Infrà : εἶτα τὸ ἱερὸν τοῦτο καὶ θεῖον ὀρόφιον ἔδοξε καλῶς ἔχειν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Tegorium*.

ὌΡΡΙΟΝ. Vide in Ὠρεῖον.

ὌῬῬΟΣ πίσσης, τὸ ὑγρότατον τῆς πίσσης, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti. *Quod eſt magis humidum in pice.*

ὈΡΤΑΡΙΟΝ, pro Ἀρτάκιον. Sunt autem ἀρτάρια, οἱ τῶν ποδῶν πῖλοι, Suidæ. Iſaacus Tzetzes in Lycophronem pag. 139. ἀσκέραι δὲ κυρίως, τὰ ἐν τοῖς ποσὶ πίλια, ἤτοι τὰ ὀρτάρια λέγεται. Infrà : ἴσως ὅτι διὰ τῶν ἀπὸ δασείας τὰς ἀσκέρας, τὰ ὀρτάρια φησίν. Eſt autem ἀσκέρα *Calceamentum hirſutum* Polluci. Vide Auctorem Etymologici in Πῖλος. Theodorus Studita in Catecheſi MS. σφίγγει με τὸ καλίγιον, καὶ οὐ πάρεστι μοι ἀλλαγὴ ὀρταρίων ἑτέρων· καὶ τετυβισμένος ὡς ὁ ἄλλος ὀφείλων εἶναι. Gregorius in Vita S. Baſilij Jun. num.34. φιλόχριστός

τις ἐλθὼν παρέσχεν αὐτῷ ὀρτάρια αἴγεια. Infrà: ἀληθῶς, ἀδελφὲ, πόσα ζεύγας ὀρτάρια κέκλεψαι, καὶ οὐκ ἀρκοῦσί σοι, ἀλλ' ἐλήλυθας καὶ ποιῆσαι γέροντα ἀφελέσθαι τὴν μίαν· ὅρα, τί σοι συμβήσεται ἐκ τούτου, αἴθ' ἂν βίᾳ ταῦτα λαμβάνεις, τὰ κρείττονα τῶν ὑποδημάτων σου ζυγὴν ἀπόλλεις. Vide Caſaubon.ad Lamprid. pag.224. & ſuprà in ὀρτάριον.

ὌΡΤΟΝ, *Erectè, Rectè.* Gloſſæ Græcobarb. ἀνεστάμενος, στέκοντας ἀπάνω, ἤγουν στέκει ὀρθὸς, ἢ ὄρτον, ἢ ἀπάνω.

ΟΡΤΥΚΗ, *Coturnix*, ὄρτυξ, in Corona pretioſa. Vide in Χλωρίς.

ὈΡΥΑΙ, *Foſſoria*, idem quod ὄρυγες apud Vitruvium lib. 10. cap.21. *Teſtudines ad fodiendum comparata*: ὀρύγια, apud Joan.Moſchum in Limon. cap. 90. & Leonem in Tactic. cap. 5. §.6. ὀρυγιαὶ, in lib.44. Baſilic. tit.10. cap.4. *Sarculi*, Ulpiano: ὀρυκτῆρες, in Narrat. de Invent. S. Crucis. Theophanes p.434. τριβόλους τε καὶ τετραβόλους, καὶ χελώνας, καὶ ὑψηλὰς κλίμακας, σφαίρας τε καὶ μοχλοὺς, καὶ ὀρυὰς, κρίους τε καὶ βελοστάσεις, &c. Neſcio cur *Funes* hîc vertat Interpres. Symeon Logoth. in Leone Armen. n.11. habet ὀρυγάς.

ὈΡΦΑΝΟΊ, *Pueri*, qui in Eccleſia cum cæteris cantoribus cantare ſolent, quos noſtri Pueros chorarios, *Enfans de chœur* vocant: ſic fortè dicti quòd ex Orphanotrophio aſſumerentur. Euchologium p.359. ἐ μετὰ τοῦτο συμψάλλων τοῖς ὀρφανοῖς, τὸ, Μακάριοι οἱ ἀφέθησαν. Infrà: οἱ δὲ ὀρφανοὶ καὶ ὁ ψάλτης ψάλλοντες τὸ, Μακάριοι, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Pueri*.

ὈΡΦΑΝΌΣ, *Lapis pretioſus*, exquiſitæ adeo raritatis, ut unicus ſuâ ſpecie exiſtimatus ſit, quíque in Imperatoris Corona effulgebat. Nicephorus Bryennius lib.1. c.17. meminit iſtius πολυθρυλλήτου μαργάρου, ὃν Ὀρφανὸν κατωνόμαζον, aitque in clade Romani Diogenis in Turcorum poteſtatem veniſſe: qui non alius videtur ab eo quem ἐν μαργαριτάριον vocat Theophanes an.22. Juſtiniani, quod ejus pariter στέμματι aptabatur. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Orphanus*, & Tabellâ IV. ex his quæ hujuſce operis initio delineantur.

ὈΡΦΑΝΟΤΡΌΦΟΣ, inter Officia Palatina recenſetur à Codino c.2. n.56. qui ejus veſtes & inſignia deſcribit cap.4. n.59. ejúſque officium ſuâ ætate antiquatum tradit c.5. n.76. licèt inquit, ἦν μὲν φροντίζων καὶ ἐπιμελούμενος τῶν ὀρφανῶν, ſeu potiùs, quòd præeſſet Orphanotrophio Conſtantinopolitano, ejúſque eſſet Curator. Id porrò nominis & officij Zoticum quemdam adinveniſſe ex l.85. Cod. de Epiſcop. & Clericis, docemus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib.4. c.9. n.19. ubi plura de hoc Zotico, & Orphanotrophio Conſtantinop. Sed an eâ tempeſtate ex Sæcularibus delecti fuerint Orphanotrophi, id ſanè vix putaverim, cùm non modò ex Conſtitutionibus Leonis Philoſophi & Conſtantini filij Epiſcopis rationes ſuas exhibere jubeantur, ſed & ex Sacerdotum Ordine fuiſſe exertè ſcribat Joannes Epiſcopus Citri in Reſponſis p.328. Certè Theodorus Anagnoſta Ecl.1. ſcribit extincto Anatolio Patr. Conſtantinop. Gennadium ei ſuffectum, Ἀκακίου τοῦ ὀρφανοτρόφου συμψήφου γενομένου, id eſt cùm *Acacius Orphanotrophus Cleri populíque ſuffragiis* ad eandem Dignitatem propoſitus fuiſſet; & Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. καὶ Νικηφόρον μὲν Νικαίας Μητροπολίτην ὄντα βιάζεται παραιτησάμενον ὀρφανοτρόφον εἶναι. Ex quibus ſatis apparet Orphanotrophi munus Eccleſiaſticum fuiſſe. Unde ſi revera extremis ſæculis Orphanotrophus fuit Officium Palatinum, ejus fortè munus fuerit Orphanotrophiorum Præfectis invigilare, cavere̍que, ut eorum poſſeſſiones & bona rectè adminiſtrarent.

Ὀρφανοτρόφιον, Ὀρφανοτροφεῖον, *Locus* ſeu *Ædes ubi nutriuntur Orphani*: καλαγώγιον τῶν ὀρφανῶν. Evagrio lib.2. c.12. Occurrit apud Harmenopul. lib.3. tit.3. §.5. & alios. Vide noſtram Conſtantinopolim loco laudato.

ὈΡΦΙΤΕΒΕΏΚΗ, Ægyptiis, *Quinquefolium*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap.624.

ὌΡΧΕΣΘΑΙ, pro Ἔρχεσθαι. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

> Καὶ μὰ τὴν ἄλλην φθάνοντα ἡ λύπη δὲν σχολάζει,
> Ἀμὴ ἔναι ὅπ' ὄρχεται καιρὸς, πολλάκις καὶ διπλάζει.

ὈΡΩΡΕΓΑ, *Vallis depreſſa, Baratrum.* Martyrium S. Euſtratij & Socior. MS. καὶ εὐθὺς ἤγαγον αὐτὸν εἰς τὴν φάραγγα, ἣν ἡμεῖς καλοῦμεν ὀρώρεγαν.

ὌΣΑ, *Tunica talaris*, veſtimenti ſpecies, de qua in Gloſſ. med. Lat. in V. *Houſia.* Epimeriſmi MSS. Herodiani: ὄσα, ἡ μίτρα, καὶ ἡ μανδύα. Statuta Synodalia Joannis Epiſc. Leodienſis: *Præcipimus quòd nec Monachi nigri, nec Canonici regulares in hoſſis vel tabardis equitent.* Ita in MS. Cod.

ὈΣΆΚ, τὸ Ἀμμωνιακὸν, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1237.

ὈΣΘΆΛΗ, *Phœnix*, Herba, apud Interpolat. Dioſcorid. cap.625.

ὈΣΙΑΚΌΝ εὐαγγέλιον, quod cantatur in Feſtis SS. Vide Anthologium 1. Sept. & Typicum S. Sabæ c.12.

ὍΣΙΟΣ, *Sanctus.* Philemon in Lexico Technologico MS. ὅσιος, ὁ δίκαια ποιῶν. Obſervat Goarus ad Euchologium p. 402. qui nunc *Confeſſor* in Latinorum Officiis habetur, ſi Monachus ſit, ὅσιον, ſi communem in civitate vitam duxerit, δίκαιον nuncupari. Deſcribuntur in eodem Euchologio pág 904. & 919. Ἀποστολοευάγγελα εἰς Μάρτυρας γυναῖκας, ὁσίας γυναῖκας, καὶ εἰς ὁσιομάρτυρας γυναῖκας, ὁπόταν τις βούλεται ἑορτάσαι, *In mulieres Martyres, in Moniales, & Moniales ſimul & Martyres.* Sancta Febronia in Menologio dicitur ὁσιομάρτυρ. Vide Antholog. Arcudij part.2. p.31. & 40. ut S. Stephanus Jun. apud Allatium de Pſellis p.83.

ὈΣΙΡΕΟΣΤΑΦΉ, Prophetis, *Cynocephalium*, apud Apuleium cap.86.

ὌΣΙΡΙΣ, in Lexico Chymico MS. dicitur eſſe μόλιβδος καὶ θεῖον.

Ὄσιρις, Prophetis ſeu Chymicis, *Spondylium*, apud Interpol. Dioſcor. cap.495.

Ὀσίριδις διάδημα, *Alimus*, apud eundem c.121. Vide Dioſcor. lib.4. c.125.

ὈΣΚΆΡΙΟΣ, *Rufus.* Scholiaſtes Theocriti Idyll. 4. τὸ δὲ καθ' ἡμᾶς πύῤῥιχος, ὀσκάριος.

ὌΣΚΕ, *Non*, οὐ.

ὈΣΚΙΆ, *Umbra*, Σκιά. Gloſſæ Græcobarb. ἡ σκιὰ ποῦ δὲν φαίνεται, ἢ ἡ ὀσκιά. Fr. Richardus in Clypeo fidei part.2. p.323. δέ γε νὰ σκιάζῃ τὸ πρωτότυπον μὲ τὸ τύπον, καὶ ἡ ἀλήθεια μὲ τὴν ὀσκιάν.

ὈΣΠΊΤΙΟΝ, Ὀσπήτιον, Ὀσπέτιον, *Hoſpitium, Ædes, Domus quævis.* Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Πίταυρα, τὰ σανίδια ἐν οἷς στεγάζομεν, τὰ ὀσπίτια. Herodiani Epimeriſmi MSS. & Suidas: Οἰκία, τὸ ὀσπίτιον. Rurſum: Ὀσπίτιον, τὸ οἴκημα. Concilium Calchedon. Act.10. καταχθεὶς ἔν τινι ὀσπιτίῳ περιέμενον καὶ τοὺς ἑτέρους ἐπισκόπους. Conſtantinus de Adm. Imp. c.42. ἐμηνύθη δὲ παρὰ αὐτοῖς Σάρκελ ἄσπρον ὀσπίτιον. Saracenica Silburbij: μὰ τὸ ὄρος καὶ γραφὴν διεστιχισμένην ἐν μεμβράνῳ λιτῷ, καὶ τὸ ὀσπίτιον τὸ οἰκοδομημένον. Demetrius Raules in Epiſt. ad Manuëlem filium: ἄχω δὲ πρῶτον ἄρχοντα εἰς τὸ ὀσπίτιον αὐτοῦ. Aſtrampſychus MS. ἐστι δὲ τὸ ὀσπίτιον τοῦτο εἰς πᾶσαν πρᾶξιν τυχηρόν. Utuntur paſſim alij, Georgius Alexandrinus in Vita Chryſoſtomi, Petrus Chartophylax in Jure Græcorom. lib.6 p.395. Nicetas in Joanne n.9. in Alexio lib.3. num.1. in Iſaacio lib.2. num.7. & alibi non ſemel in Cod. Barbarogr. Anonymus Combefiſ. in Lacapeno n.44. Cantacuzenus lib.4. Hiſt. c.14. Beſſarion in Epiſt. ad Pædagogum Palæolog. ſub. fin. Malaxus in Hiſt Patr Conſtantinop. pag.109. 144.174. Alexius Rhartur. Doctr.2. Chron. Venetobyzant. &c.

Ὀσπίτιον,

Ὀσπίτακ, *Ignavus, qui domi deſidet*: Gallis „*Caſanier*. Nicetas in Alexio Comn. lib. 3. num. 7. καὶ τοιούτοις ἔργοις ἑαυτὸν πιελανθάσας, ἐπὶ μακρὸν ἐφθίνετο ὀσπιτικὸν καὶ ἀπόλεμον, εἰς Βυζάντιον ἀπανιδραμε. Ubi Cod. alius, οἰκουρὸν præfert.

Ὀσποιτικὸν, *Domus quævis, Habitatio*. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Ἀμ' ὅταν κάτζῃ ἄτυχος, καὶ παίξῃ τὸ ἰδικόν της,
> Ψύχα τῃ καὶ δλυναίεια τῃ, καὶ ὅλον τὸ σποιτικόν τη.

Ὀσπιτάλιον, ita *Hoſpitale*, ſeu Xenodochium vertit Græcus Interpres Concilij Lateranenſis an. 1215. cap. 62.

Σπήτιον, Σπίτιον, Σποίτιον idem quod ὁσπίτιον. Gloſſæ Græcobarb. ἡ οἰκία, ὁ οἶκος, τὸ σπήτιον. Anonymus de Locis Sanctorum cap. 2. καὶ παρεκεῖ ὀλίγον ἐστὶ τὰ σπίτια τοῦ Θεολόγου. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Στὸ σπήτι τῆς ἐκάλεσε, νὰ πᾶσι νὰ ναυτοῦσι.

Alibi:

> Αὐτὴ εἰς μίαν ἐγράφησε τὸ σπῆτι τῆς ναυοῦσα.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Καλοίκουν τὰ σπήτια σου ἐκεῖνοι ςῶν πιςόνια.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. ὡς παρθενιάρης ἤμβηκεν εἰς ἑνὸς σπήτι, &c. Ita pag. 104. at pag. 34. σπήτι. Proverbia Græcobarb. MSS. Σαρανλυοὶ εἰς τὸ ὀσπήτι σου, καὶ σὺ ὅσω θέλεις γυρεύη.

Σπητικὸς, Σπιτικὸς, *Domeſticus*, οἰκεῖος. Σκύλλος σπητικὸς, *Canis domus cuſtos*, in Fabul. Æſopicis p. 104.

Σπιτάκι, *Domuncula, Hoſpitiolum*, οἰκίδιον.

Σπιτάλη, *Hoſpitium*, ξενικόν.

Σπιταλαῖοι. Ita vocant ordinem S. Johannis Hieroſolymitani. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Καὶ ἀφῆσε τῆς ἐλεῖσαν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου
> Τοῦ Σπιταλαίου, &c.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

> Καὶ τὸ πικρὸ θανατικὸν αὐτ' ἄγιον τὸ Σπιτάλη.

Σπιταλιῶται, *Milites Hoſpitalis S. Ioannis Hieroſolymitani*, apud Cantacuzenum lib. 2. Hiſt. cap. 12. 29. pag. 233. 291.

Σποιτάζειν. Threnus MS. de Capta Conſtantinopoli:

> Ὅτας να ξαναπάρῃ σποιτιάσας τάχα ἤμβῃ.

Σπήτης, *Hoſpites*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

Ξυλοσπίτιον, *Ligneum Hoſpitium, Domus è ligno*. Nicetas in Alexio lib. 1. πολλοὶ δὲ τῆς πατρίδος ἀγχιςα πεζάμενοι ξυλοσπίτια, οὕτω δόκει τῷ Πέρσῃ, φερόμενοι δύλειον ὑποδυώτες ζυγόν. Ubi Cod. al. habet μόσυνα.

ὈΣΠΡΕΟΝ, pro Ὄσπριον, apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita MS. S. Sabæ cap. 44. & 45. Vide in ψιλοστρέφιον.

ὈΣΠΡΙΟΛΕΌΝ, Herbæ ſpecies vicinæ cuivis Plantæ noxia. Scholiaſtes Baſilic. ad lib. 20. pag. 456. ἐὰν εἰ ὀξύνῃ ὁ σῖτος, ἢ ἄγρωσις, ἢ ὁ λεγόμενος ὀσπριολέων βλάψῃ· ὁ γὰρ ὀσπρεολέων φυτόν τι ἐστὶ ὁ συμφυόμενον τῇ φυτείᾳ... εἰ δὲ πρὸ αὐτοῦ φυῇ, ἐπὶ ἰᾷ αὐτὴν τιχθεῖσαν.

ὈΣΤᾺ, ὀςᾶ, *Taxilli*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. κύβους, τὰ ἐπίσημα ὀςᾶ, οἷς χρῶνται οἱ ταυλίζοντες. Nicephorus Chumnus in Epiſt. MS. καὶ ὅλως τῶν ὀςῶν τῆς καταςικῆς, τῶν κύβων δηλαδὴ τούτων, καὶ τῆς πεσσῶν γίνεται.

ὈΣΤΑΚΌΣ, pro Ἀςακὸς, Cancri ſpecies apud Euſtathium Il. β. pag. 218.

ὈΣΤΑΦΊΣ pro Ἀςαφὶς, *Uva paſſa*, apud Euſtathium Iliad. β. p. 218.

ὈΣΤΊΑ, *Oſtium, Porta*, ἡ θύρα, in Lexico MS. Cyrilli. Aliud Lexicon MS. Reg. Cod. 2062. οἱ λιμένες· ὁμοίως καὶ ἡ ὀςία, ἡ θύρα. Suidas: οἱ Ῥωμαῖοι τὰς θύρας ὀςίας φασὶ κατὰ Ἑλληνικὴν δὲ ἐτυμολογίαν γράφομεν διὰ τοῦ ω μεγάλου, παρὰ τὸ ἐξωθεῖν τῆς ἀσπερχόμενον ἔνθεν καὶ ὀςιάριος, ὁ κρατῶν τὰς θύρας, καὶ ὠθίζων τοὺς ἀσιέναι βουλομένους. Similia ferè habet Ariſtophanis Scholiaſtes ad Plutum: ſed in ejuſmodi Græcorum Etymis riſum contine, quiſquis iſta legis. Cedrenus in Anco Martio: κτίζει πόλιν, ἣν Ὀςίαν ἀπὸ τῆς θέσεως προσηγόρευσεν, ὃ σημαίνει θύραν.

Ὀςιάριον, *Oſtiarium, Ædis veſtibulum*. Lexicon Cyrilli MS. Ὀσρολωὸς, τόπος, ὀςιάριος. Vetus Pœnitentialis Græcor. ἥτις ἐξελθοῦσ' εἰς ὀςιάριον, μὴ ἐπιτραπεὶς ἐκ τῆς τελευτωμένον, φυλάσσω ἀπολογίας· εἰ δὲ εἰς τὸ φρέαρ ἐξέλθοι, ἀφοριζέσθω.

Ὀςιάριος, *Portarius*. Porphyrius de Regulis Spirituum, MS. Ὀςιάριος. ὁ θυρωρὸς, παρὰ τὸ Ὄςια, ὃ ἐστιν ἡ θύρα, παρὰ Ῥωμαίοις. Concilium Conſtantinopolit. ſub Mena, Act. 4. ἐπυνθανόμεθα τῆς τι παραλυχανόντων, καὶ τοῦ ὀςιαρίου τοῦ οἴκου. Concilium Nicænum II. Act. 1. καὶ Ἰωάννου βασιλικοῦ Ὀςιαρίου, καὶ λεγομένου τοῦ σφαλιολικοῦ λεγομένου. Gregorius in Vita Baſilij Junioris num. 27. τῶν πυλῶν τοῦ οἴκου προσῆλθον, καὶ τῷ ὀςιαρίῳ ἐντυχὼν, ἀπῆλθον πρὸς τὸ Ὄσιον. Vita MS. S. Dalmati Archimandritæ: προσκαλεσάμενος τὸν ὀςιάριον αὐτοῦ. Vita MS. S. Sampſonis Xenodochi: ὁ ὀςιάριος Μιχαὴλ οὕτως ἦν. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 50. ἰςέον ὅτι ἐπὶ Βασιλείας τοῦ Θεοφίλου Παρακοιμώμενος γίνεται Σχολαςικὸς Ὀςιάριος.

Ὀςιάριος, *Oſtiarius*, gradus Eccleſiaſticus, Νεωκόρος, *Æditus*. Nicolaus Myſticus Patr. Conſtantinopol. in Sancito lib. 4. Juris Gr. Rom. καὶ γὰρ ὁ τῆς δὲ (ἀγίας τόπου) τὴν φυλακὴν ἐμπιςευθεὶς, ὃν Ὀςιάριον ἡ Ῥωμαίων γλῶσσα καλεῖ. In Eccleſia Conſtantinopolitana, ſeu Græcanica, duo Oſtiarij recenſentur inter Officiales, ſcilicet ὁ Πρῶτος Ὀςιάριος, & ὁ Δεύτερος Ὀςιάριος, uterque in ſexta pentade. Ac primus quidem κρατεῖ τὰς θύρας εἰς τὰς χειροτονίας, alter κρατεῖ τῆς μανουάλιον, ut eſt apud Codinum cap. 1. num. 28. 29. Unicum admittit Codex Regius, cui utramque functionem adſcribit, ὁ Ὀςιάριος κρατεῖ τὴν λαμπάδα τοῦ Πατριάρχου, καὶ ἐν τῷ ψήφῳ τὰς θύρας. At Matthæus Monachus διπλοῦς Ὀςιαρίους pariter ſtatuit. Iis rurſum aliud attribuit munus Codex Allatianus: οἱ Ὀςιάριοι βαςάζειν τὴν ῥάβδον τοῦ ἀρχιερέως. Verùm Joannes Epiſcopus Citri in Reſponſis, ut & Catalogus Allatianus, tres Oſtiarios recenſet: μετ' αὐτοὺς οἱ τρεῖς Ὀςιάριοι, καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ τρεῖς Ἄρχοντες τῆς ἐκκλησιῶν. Ex quibus tertius videtur eſſe, qui Codino Δομέςικος τῶν θυρῶν appellatur. Quod verò dicitur, duos aut tres fuiſſe duntaxat Oſtiarios in Eccleſia Græcanica, id intelligendum quoad munus publicum: nam longè major fuit numerus Oſtiariorum Eccleſiæ Sophianæ, cùm eos ad centenarium reduxerit Juſtinianus Nov. 3. & Heraclius ad 75. Vide Codin. in Orig. Conſtantinopol. n. 136. & quæ adnotamus in Gloſſ. med. Lat. in *Oſtiarius* & *Portarius*.

Πρωτοοςιάριος, dicitur Ducæ Hiſt. cap. 33. qui Turcis *Capigi-bachi* nuncupatur.

ὈΣΤΡΑΚΆΡΙΟΙ, *Qui teſtas ex figulina terra conficiunt*, tegendis tectis idoneas: eſt enim ὄςρακον, *Teſta*. Theophanes p. 371. διαλεξάμενος ἐκ διαφόρων τόπων τεχνίτας, ἤγαγεν ἀπὸ μὲν Ἀσίας καὶ Πόντου οἰκοδόμους χιλίους, καὶ χρισὰς διακοσίους, ἀπὸ δὲ τῆς Ἑλλάδος καὶ νήσων ὀςρακαρίους πεντακοσίους, &c. Vide Gl. med. Lat. in *Scalia*.

ὈΣΤΡΊΑ, Arboris ſpecies. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 11.

> Ἀλλ' ὡς διαφεύγουσιν ἐκ τὸ κακὸν ἐκεῖνον
> Ὀξέα σφενδάμνη καὶ ὀςρία, πύξος, ςριμὸς, καὶ λεύκη,
> Τὰ κυπαρίσσια τάμοφα, &c.

ὈΣΤΡΙΔΟΜΗΔΊΤΖΙΟΝ. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

> Καὶ λαχανίτζιν, καὶ φακὴν, μὲ ὀςριδομηδίτζια,

ὈΣΤΡΊΤΗΣ λίθος. Conſtantinus Porph. in Baſilio num. 84. Edit. Combef. ἐκ τῆς Σαγγαρίου λεγομένης λίθου, ὡς τῇ χρόᾳ τινῶν Ὀστρίτῃ καλουμένῃ λίθῳ καθίστων ἐμφερής. Meminit Orpheus ὀστρίτου λίθου, ejúſque virtutes pluribus deſcribit, lib. περὶ λίθων.

ὈΣΤΡΟΙΟΤΗΡΙΟΣ, *Oſtrinus, ex oſtro, Purpureus.* Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 11.

> Ἀπὶ ὀστρειοθέλεον βλαοῖν χρυσόττον καὶ βαρδύνω,
> Πλούσιον, ὑπερθαύμαστον, καλάτον καμομένω.

ὈΣΦΙΟΚΟΡΙΔΟΝ, *Braſſica Canina*, Ἀπόκυνον, apud Interpol. Dioſcor. cap. 663.

ὈΣΦΡΑΔΙΟΝ, *Odoramentum*, *Olfactorium. Faſciculus florum odorus*, ſeu ut quidam volunt, *Roſa*. Euſtathius ad Iliad. α. pag. 46. οὕτω τις τῶν ἐπιτρίπτων κολάκων τὸ Ἀρσινόη, Ἥρας ἴον ἀνεγραμματίζεν, αἰκάλλων θωπευτικῶς τὴν βασίλισσαν Ἀρσινόην, ὡς πρέπουσαν εἶναι Ἥρας ὀσφράδιον. Nicetas in Iſaacio lib. 1. num. 9. ὁ χάριν καὶ κάλλει ἐν γυναιξὶ καλωνόμαζεν ὁ πρὸς μητρὸς αὐτοῦ θεῖος, ὁ αὐτοκράτωρ Μανουὴλ, καὶ οἷον τι τῶν ἐκ τῆς γῆς ὀσφράδιον. Achmes Onirocrit. cap. 204. ἐὰν ἴδῃ ὅτι ἔλαβεν ὀσφράδιον ἓν, ἢ ἔχει αὐτὸ, εὑρήσει τέκνον ποθεινὸν ἀνάλογον τῆς τερπνότητος. Symeon Sethi de Aliment. in Præfat. προσπλέξω δὲ τούτῳ λόγον καὶ τῶν συνήθων ἀρτυμάτων τι, καὶ ἀρωμάτων, καὶ λοιπῶν γνωρίμων ὀσφραδίων. Vita S. Bartholomæi Junioris pag. 448. ἀφίκει δὲ μέγας Γρηγόριος οὗτος ὁ Διάλογος, ὃς καὶ ὀσφραδιόν τι ἐν τῇ χειρὶ τῷ μακαρίῳ δίδωσι, ξένην τινα εὐωδίαν ἀποπέμπον.

ὍΤΙ. Obſervat Xylander ad Cedrenum, Notâ 4. ſolere Græcos recentiores capitibus eorum quæ aliunde collecta tumultuariè in ſuos Commentarios transferant, eam notam ὅτι, præfigere: ſicut nos, inquit, vulgò *Item* vocabulum uſurpamus. Id porrò legere eſt paſſim apud Euſtathium, Suidam, & alios Scriptores, cùm χρήσεις uti vocantur, laudant. Id etiam ut nuperum notat Henricus Stephanus in Dialogo de Bene inſtituendis Linguæ Græcæ Studiis pag. 35. Vide Excerpta Philoſtorgij, Strabonis, Joannis Antiocheni, & ſimilia, ubi hæc vox fere ſemper occurrit: præterea Euſtathium paſſim, & Codinum de Off. cap. 6. n. 9.

ὌΤΟΙΜΟΣ, *Succinctus*, διεζωσμένος, ἕτοιμος. Ὅτοιμα, *Confeſtim*, Παραχρῆμα, αὐτίκα.

ὈΤΟΝΙΚΑ. Gloſſæ Baſilic. ὀτόνικα, ἱμάτιον γυναικεῖον ποικιλτόν. Ubi legendum videtur Τόνικα, *Tunica*.

ὈΤΟΥΧΑΧΑΛ, τὸ πύρεθρον, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ', *Vel*, ex Gallico, *Ou*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 4. ἐὰν γένῃ τὸ ἵνα καράβιν ἔχει κακὸν καιρὸν καὶ ἐκεῖνος ῥίπτει ἀπὸ τῆς πράγματα τυ, ἀπὸ ῥοῦχα τυ, οὐ ἀπὸ τὸ βίον τυς, &c. Sic paſſim alibi.

ΟΥ'ΑΚΌΣ, ὁ ἀράχνης, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ'ΆΡ, τὸ κηρὸν, *Cera*, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ'ΑΡΓΟΥΓΌΣ, Afris, *Pſyllium*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 652.

ΟΥ'ΑΡΔΕΛΟΥΟΥ'Β, τὸ μελίλωτον, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΟΥ'ΒΈΔΑΙΝΑ, in Lexico MS. Cyrilli, τινὸς ὕπαρξις, ἢ πᾶν τὸ καθ' αὑτὸ ὑφεστὸς, καὶ μὴ ἐν ἄλλῳ τὸ εἶναι ἔχον. *Subſtantia.*

ΟΥ'ΓΗΖΟΥ, (al. ὑγίζυ) τὸ ἐφημέρου τὸ ἄνθος, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Godd. Reg. 190. & 1843. *Flos Ephemeri.*

ΟΥ'ΓΚΊΑ, *Uncia*, *Æreus nummus.* Vox Siculorum, deducta, inquit Salmaſius lib. de Uſuris pag. 315. ἀπὸ τῆς ὄγκυ, quia cùm οὐσίαι minimi eſſent pretij æreí nummi, ὄγκον tamen & molem habebant, ut pote qui duodecimam libræ partem penderent. Vita MS. S. Hilarionis: καὶ ἄρτος αὐτῷ κρίθινος ἦν ἡ τροφὴ ἐξ οὐγκίας μεμετρημένος. Theoſterictus in S. Niceta Conf. num. 40. διὰ δὲ συνοτάτης ἐκεῖ οὐγκίαν ἄρτυ, καὶ τούτυ ἠχρεωμένυ, ὡς ἐπὶ κυνὸς ἐπιῤῥίπτω αὐτοῖς. Διούγκιον, *Sextans*, apud Theophilum Anteceſſ. lib. 3. tit. 1. §. 15. τετραούγκιον, *Triens*, ἑξαούγκιον, *Semiſſis*, Ἑπταούγκιον, *Septunx*, apud eundem, & alios. Vide Nov. Juſtiniani 128. in Proœm.

Οὐγκιασμὸς, in Nov. 107. ejuſdem Juſtiniani cap. 1. *Diviſio hæreditatis per uncias*, & apud Michaëlem Pſellum in Synopſi legum v. 253.

ΟΥ'ΓΚΛΑ, *Ungula*. Apud Myrepſum ſect. de Antidot. cap. 119. οὔγκλα καβαλίνα, *Ungula Caballina.*

ΟΥ'ΔΕΤΙΠΟΤΈΝΙΟΣ, *Vilis*, *Triobolaris*, οὐτιδανὸς, εὐτελής.

ΟΥ'ΔΗΔΟΝΙΝ, Afris, *Sideritis*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 615.

ΟΥ'ΕΓΩ, τὸ ὀφθαλμὸν, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

Οὐεγωὶν, τὺς δύο ὀφθαλμὺς, ibid.

ΟΥ'ΕΛΆΡΙΟΝ, *Velarium*, locus ubi vela navium recondebantur. Vetus Inſcriptio Antipolitana, apud Gruter. CLXXIII. 10. ΑΝΤΙΠΟΛΙΣ ΚΑΙ. ΟΙ. ΠΟΛΙΤΑΙ. ΤΟ. ΓΕΝΙΚΟΝ. ΜΟΝ. ΚΑΙ. ΜΑΝΤΟΝ. ΚΑΙ. ΟΥΕΛΑΡΙΟΝ.

ΟΥ'ΈΡΓΙΟΝ. Vide in Βέργα.

ΟΥ'ΈΡΝΑΚΛΟΣ, *Vernaculus*, οἰκογενής. Occurrit apud Antoninum lib. 1. de Vita ſua.

ΟΥ'ΕΡΣΟΥΝΟΥΦΙΤΑΙ, Hæretici, quorum meminit VI. Synodus Act. 11.

ΟΥ'ΈΡΤΡΑΓΟΣ, *Veltris*, *Veltrahus*, *Vertragus canis*, apud Xenophontem Jun. de Venat. cap. 3. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Canis Veltris*.

ΟΥ'ΕΤΆΑ, οἱ κοχλοὶ οἱ κεκαυμένοι, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ'ΈΤΖ, τὸ ἄκορον, in Gloſſis MSS. Jatricis ex Cod. Reg. 1237. & 1843. *Acorum.*

ΟΥ'ΈΤΑΙΑ, ἡ σαῦρα, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843. *Lacerta.*

ΟΥ'ΈΧΤΑΤ, τὸ λευκὸν, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ'ΖΑΛΚΉ, τὸ σπάνιον, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥ'ΖΆΡΕΙΝ, Οὐζαρίζειν, *Uti*, *Frui*, Ex Ital. *Uſare*, & Gall. *Uſer*. Gloſſæ Græcobarb. τα ὅπυ συνηθίζυσιν εἰς τὰ κάτεργα, ἢ οὐζάρυσιν εἰς τὰ πλοῖα ἐπὶ ἔχυν κυπιά. Alibi: ἢ τὴν μίαν ἀπὸ τύτας ἐσυνήθιζεν ὁ Περικλῆς, ἤγυν οὐζάριζεν.

ΟΥ'ΖΟΥΡΝΊΚ, τὸ ἀρσενικὸν, in Lexico MS. Cod. Reg 1843.

ΟΥ'ΖΟΣ. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. Οὖζος, ὁ πρυνία.

ΟΥ'ΖΟΎΡΑ, *Uſura*, *Fœnus*. Joannicius Cartanus in Serm. de Avaritia: καὶ θέλεις ἰδεῖν πολλὺς πλυσίυς ὅπυ δίδυν τῶν πτωχῶν διὰ τὴν οὔζυρα, &c.

ΟΥ'ΪΖΗΡΙΟΙ, *Veſiri*, Supremi apud Turcos Magiſtratus. Apomaſar in Apoteleſmat. διαφοραὶ τῆς ἐξυσιαςῶν μεταξὺ καὶ σρατιωτῶν καὶ τῶν τυραννῶν, ἤτοι τῶν οἰκοδεσποτῶν τῶν ἁρμάτων. Ubi legendum τῶν οὐζηρίων, ut paullò poſt: καὶ διαφορὰς μεταξὺ οὐζηρίων καὶ βασιλέων. Rurſum: βλάβην ἐπιφέρει τοῖς Οὐζηρίοις παρὰ τῶν βασιλέων. Vide Βιζηρίδες.

ΟΥ'ΙΚΆΡΙΟΣ, *Vicarius*. Vita MS. S. Eugeniæ: τῆς Ἀφρικῆς δὲ τῆς Σέρβιον Οὐικάριον· Εὐγενία δὲ, Ἥρμα τοῦτο μόνον ἀξίωμα τὸ πάντων μεῖζον, &c. Chronicon Alexandrin. in Valentiniano: ὑπὸ σρατιωτῶν πυρὶ παραδοθεὶς ὑπὸ Καπιτωλίνυ Οὐικαρίυ, &c. Vide Βικάριος.

ΟΥ'ΊΚΟΣ, *Vicus*, apud Zonaram to. 3.

ΟΥ'ΓΓΑΙ'ΟΝ. Juſtinianus Nov. 127. ὑπὲρ ἑκάστου ἰουγου, ἢ βίλλου, ἢ κεντυριῶν, ἢ ἄλλων οἵων δήποτε ὀνόματι. *Villam* hîc interpretatur Meurſius. At in Baſil. habetur ἰκλίων, ſed ἰυγαλίων legendum ſcribit Cujacius ad l.3. Cod. Ut nemini lic. in coëmpt. lib.10. uti præfert Editio Scrimgeri. Julian. Anteceſſor conſtit.124. *pro ſingulis iugeribus ſive centuriis.*

ΟΥ'ΙΝΔΙΚΤΟΣ, *Vindicta.* Suidas: Οὐίνδικτος· ὁ κατ' οὐίνδικτον ἐλευθερούμενος. Theophilus Anteceſſor utitur voce οὐίνδικτα.

ΟΥ'ΑΛΑΚΙΣ, *Curſor*, Δρομεὺς, in Corona pretioſa. Ex Ital. *Lacaio*, & Gall. *Laquau*, vel *un laquais.*

ΟΥ'ΛΑΠΙΣΜΟΣ, *Gingiva extima.* Georgius Sanginatius de partibus corporis humani, MS.

Οὖλιξ ὁ οὐρανίσκος, οὐλαπισμὸς τὰ οὖλα.

ΟΥ'ΛΙΞ, *Palatum.* Georgius Sanginatius de Partibus corporis humani, MS. ſuprà citatus.

ΟΥ'ΛΚΗ, ſeu potiùs ὁλκὴ, uti ſcribitur apud Galenum, Pondus notum Medicis. Oribaſius in Cod. MS. Reg.1177. ἡ οὐλκὴ ἔχει κεράτια ιη. Nicolaus Myrepſus MS. cap.8. ἀλφιτῶν οὐλκεὶ μίαν, ὀριγάνου, ἰσσώπου, καστορίου, ἀνὰ οὐλκεὶ α. Sic paſſim apud hunc Scriptorem, ubi Fuſchſius dragmam ſemper vertit, quòd fortè δραγμὴ totidem κεράτια contineat, ut & δηνάριον, apud eundem Oribaſium.

ΟΥ'ΛΟΔΕΤΟΝ, idem quod ἀμάλλιον. Vide Etymolog. Magn. in priori voce.

ΟΥ'ΛΟΦΩΝΟΣ, *Chamaleon niger*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap.416.

ΟΥ'ΛΤΙΜΟΣ, *Ultimus.* Mauricius lib.1. Strateg. cap.8. κελεύομεν τοὺς τὴν φυλακὴν τοῦ βάνδου παραλύοντας σωφρονίζεσθαι, καὶ οὔλτιμους γίνεσθαι τῶν ἀρχομένων ὑπ' αὐτῶν, ἤτοι σχολῶν ἐν αἷς ἀναφέρονται. Species regradationis.

ΟΥ'ΛΦΙΝΕΣ, inter grandia Cete recenſentur Glyca 1.parte Hiſt. pag.36. ubi quidam Codd. præferunt δελφῖνες, uti monet Labbeus pag.153.

ΟΥ'ΝΕΔΟΝ, *Unedo.* Paulus Ægineta lib.7. ἐπιμηλὶς, ἥτις καὶ οὔνεδον παρὰ τοῖς Ἰταλοῖς ἀγροίκοις καλεῖται.

ΟΥ'ΞΙΓΓΙ. Vide Ἀξούγγιον.

ΟΥ'ΟΝ, *Uva.* Alexander Trallianus lib 7. cap. 13. τούτοις καὶ τὰ κάστανα ἐστιν ἐπιτήδεια, καὶ μέσπιλα, καὶ οὖα πάνυ πέπειρα. Actuarius lib. 2. περὶ πνεύμ. ψυχ. cap.5. οὖα δὲ πάνυ στύφοντα ἐν ὀπώραις, καὶ καρύα, καὶ μέσπιλα, ἐν φαρμάκου μὲν λόγῳ λαμβανόμενα πάνυ χρήσιμα.

ΟΥ'ΡΑ μυὸς, *Malva*, Prophetis, ſeu Chymicis, apud Interpol. Dioſcor. c.332.

Οὐρὰ σκορπίου, iiſdem, *Sideritis*, cap.615.

Οὐρὰ ἰχνεύμονος, *Arnogloſſum*, iiſdem, apud Apuleium de Virtut. Herb. cap.1.

ΟΥ'ΡΑΝΙΑ, Ἶρις, *Iris*, Interpolatori Dioſcoridis cap.1.

ΟΥ'ΡΑΝΙΣΜΑ, Nota muſicæ hodiernæ quæ per Φ. exprimitur. Vide Rutgerſium lib.2. Var. Lect. cap.11. Extr.

ΟΥ'ΡΑΝΟΒΑΣΤΑΙ. Vide in Βαστᾶν.

ΟΥ'ΡΑΔΙΟΝ, *Cauda*, οὐρά. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Κίρκος καὶ τὸ οὐράδιον, Κερδῶς καὶ ὁ ἀλώπηξ.

ΟΥ'ΡΑΝΟΒΑΦΕΣ χρῶμα, *Cæruleus color*, apud Nicetam Paphlagonem in Vita S. Hiacynthi Amaſtriani pag.3. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Cæleſtinus.*

ΟΥ'ΡΑΝΟΦΟΙΤΗΣ, Epitheton quo donatur S. Paulus à Niceta Paphlagone in Sancto Jacobo Zebed.

ΟΥ'ΡΑΝΟΣ, *Umbraculum, umbella quæ capiti ſedentis aut procedentis ſuperponitur*, quomodo *Cœlum*, ſeu *Ciel* vocant interdum noſtri. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.4. cap.18. enarrans ut Joannes Imp. Conſtantinopol. Ferrariam venerit: ὑπεδέξατο δ' αὐτὸν ὁ Μαρκέσης μετὰ μεγάλης τιμῆς, τῶν ἡμῶν αὐτοῦ πεζῇ προβαινομένων, καὶ οὐρανὸν ὕπερθεν τοῦ βασιλέως αἰωρούμενον κατεχόντων. Et c.25. ἐν δὲ τῷ δεξιῷ μέρει (ἀδομένων) κείμενον τὸν ἐπηρμένον θρόνον, ὕπερθεν μετ' οὐρανὸν καμουχᾶνον εἰς ὕψος αἰωρούμενον. Adde cap. 26. Extr. & ſect.7. cap.15. Extr.

Οὐρανίων vocat idem Concilium pag. 11. ἄρχοντες δὲ καί τινες ἄλλοι συνεπέζευον μετ' αὐτοῦ, μετὰ οὐρανίας λευκοῦς σκεπάζοντες αὐτόν.

Οὐρανίσκος, *Ara umbella*, Portio.

ΟΥ'ΡΑΝΟΦΡΑΝΤΩΡ, *Cæleſtis Orator*, vel qui de Cælo diſſeruit, in Hexaemero ſcilicet: Epitheton quod vulgò Græci Baſilio M. adſcribunt. Index Bibliothecæ Vaticanæ MS. & alter Index Bibl. ex Cod. Colbert.99. Ἐξήγησις τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου καὶ οὐρανοφράντορος εἰς τοὺς ψαλμοὺς πάντας. In Cod. Conſtantinopolit. Zonaræ to. 1. pag.6. apud Vvolfium in Not. S. Gregorius Theologus οὐρανομύστης appellatur.

ΟΥ'ΡΑΡΙΟΝ. Vide in οὐράρεον.

ΟΥ'ΡΒΑ, Menſura quædam. Petrus Theoctonicus in lib. de Archemia MS. ὀρυχθήτω βόθρος ἐν τῇ γαίᾳ πρὸς βάθος οὔρβας μιᾶς· εἰς δὲ τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ τὸ Π.., σπιθαμὰς δ'.

ΟΥ'ΡΒΑΝΟΣ, *Urbanus*, exponitur à Pſello de verbis Juris Latinis in Cod. MS. ὁ φύλαξ τῆς πόλεως.

ΟΥ'ΡΒΙΚΑΡΙΑ, *Urbicaria*, Romani Epiſcopatus peculiaris Diœceſis. Ἐπαρχία Οὐρβικαρίας, in Notitia Græcorum Epiſcopatuum exarata ſub Leone Imp.

ΟΥ'ΡΓΥΙΑ, pro Ὀργυιὰ, *Ulna*, menſura ſex pedum apud Harmenopul. lib. 2. tit.4. §.17. 18.22. lib.4. tit.11. §.18. Cod.1595. MS. Bibl. Reg. τὸ στάδιον ἔχει οὐργυίας ἑκατὸν, τὸ δὲ μίλιον οὐργυίας ἐπτακοσίας πεντήκοντα, &c. Titulus concipitur, περὶ οὐργυίας. Hero in Geodeſia MS. ἡ οὐργυιὰ μεθ' ἧς μετρεῖται ἡ σπόριμος γῆ, ἔχει σπιθαμὰς βασιλικὰς θ'. ἢ πόδας ϛ'. καὶ σπιθαμὴν α. &c. Nicephorus Gregoras lib.2. Hiſt. ineditæ cap.16. καὶ οἰκίσκους ἐν αὐτῷ πολλοὺς, μὲν χώρημα δ' ἕκαστον ἔχοντα μήκους ἅμα καὶ πλάτους οὐδὲν οὐργυιᾶς μᾶλλον.

ΟΥ'ΡΓΙΑΣ, *Modus agri*, apud Chios. Teſtamentum ſcriptum Chij an. 1580. apud Cruſium lib. 4. Turcogr. Epiſt.27. ὅπου ἀφίνει καὶ ἀφίεται οὐργίες εἴκοσι τρεῖς ἀπὸ τὸ ὑποστατικὸν τὸ ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς κληρονόμους τοῦ ποτὲ μίσερ Σιλβέστρ, &c. Occurrit ibi pluries ut & Epiſt.28. ubi *Ulnas* vertit Cruſius. Fortè ſcriptum οὐργίες pro οὐγγίες, nam *Uncias terra* dicunt: Itali vel certè pro ὀργυιὰ, menſurâ notâ apud Græcos.

ΟΥ'ΡΙΑ *Ova*, ὑπηνέμια, *Irrita, Subventanea*, apud Euſtathium ad Iliad. α.

ΟΥ'ΡΙΑΣΜΟΣ, *Ejulatus.* Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

Καὶ ἄρχιζαν τὸ κλάψιμον με οὐριασμοὺς μεγάλους.

ΟΥ'ΡΙΜΟ, *Maturum*, Πεπαρομένον, in Corona pretioſa: pro ὥριμον.

ΟΥ'ΡΙΣΧΥΟΣ, *Cuſpis Haſta, teli.* Lexicon MS. Cod.1843. Σαυρωτὴρ, ξυστὸν δόρυ, ἢ ὁ στύρακας, ὃ ἔνιοι καὶ οὐρίσχυον καλοῦσιν, ὅπου ἐμπήγνυται τὸ σιδήρεον τοῦ δόρατος.

ΟΥ'ΡΚΙΟΛΑΡ, *Urceolaris*, Herba parietaria, quam Græci Περδίκιον, & Περδικιάδα, præterea ἑλξίνην vocant. Hippiatrica pag.9. βοτάνης περδικιάδος,

λὼ ῥωμαῖοι ἀρκιόλαρ καλοῦσι, ὁ χυλός. Vide Ruellium de Natura Stirpium lib.3. cap.69. & alibi.

ΟΥΣΑΚ, τὸ ἀμμωνιακὸν, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΟΥΣΙΑ, pro συνουσία. Syntipas MS. καὶ πρὸς οὐσίαν ἐκάλεσαν. Rurſum: παιδίας γάρ τις ἰδὼν με παρακύψασαν ἐκ τ παραθυρίου, ἐκρατήθη τῷ ἐμῷ ἔρωτι, καὶ πρὸς τὴν οὐσίαν ἀναγκασθεῖσα, ἐκ ἤκουσα.

ΟΥΣΙΑΣ διαιρέσεως, *Familiæ hirciſcundæ*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ΟΥΣΙΑΚΟΣ, *Patrimonialis*. Οὐσιακὰ, *Patrimonialia*, in Baſilic. lib.54. tit.4.

ΟΥΣΙΑΣ, Dignitas apud Turcos Aſiaticos. Anna Comnena lib.6. Alexiad. pag.170. ὁ δὲ μέγας Σουλτὰν ταῦτα μεμαθηκὼς, καὶ εἰδὼς τ Τζαχᾶν ἰσχυροποιούμενον ἤδη, ἀποστέλλει πρὸς τ αὐτοκράτορα τ Οὐσίαν, μηνύσας αὐτῷ περὶ κῆδος, &c. Occurrit rurſum infrà, ubi Editor ad marginem repoſuit Σιαὺς, ut ſit quem alij Τζαούσιον vocant, hodie *Chiaous* Turci: Sed an ex fide alicujus Codicis, an verò ex conjecturâ, non liquet.

ΟΥΣΙΔΙΟΝ, *Subſtantiola*, *Facultaticula*. Gloſſæ Baſilic. Πεκούλιον, ὡσανεὶ μικρὸν οὐσίδιον.

ΟΥΣΙΟΝ, *Veſtis*, quam Latini inferioris ætatis *Hauciam* vocarunt, *Tunica talaris*. Achmes Onirocrit. cap.220. καὶ τὰ λεγόμενα οὔσια, εἰς ἀνώτερον πλοῦτον τ ἀρχομένων πάντων κρίνεται. Rurſum: ἐὰν δὲ ἴδῃ ὅτι φορεῖ οὔσιον χρύσεον, εὑρήσει θλίψιν καὶ φήμην καλὴν ἀνάλογον τ πλήθους τ χρυσοῦ. Mox: ἐὰν δὲ ἴδῃ ὅτι ἐφόρει οὔσιον, εὑρήσει πλοῦτον πολὺ συλλεκτὸν, διὰ τὸ τ χιτῶνος πολυσυνάπτον ἐκ βελόνης ἔργον. Occurrit ibi pluries: ſed ex hiſce Locis ſatis conficitur genus veſtis fuiſſe, non verò *Hoſam* ſeu cothurnum, uti putavit Meurſius. Ita porrò *Houciam* ſumi apud Latinos Scriptores inferioris ætatis docuimus in Gloſſ. med. Latin. ubi hi etiam Loci addi poſſunt. Statuta Synodalia Joannis Epiſcopi Leodienſis MSS. *præcipimus quod nec* Monachi nigri, nec Canonici Regulares in *Hiſſis* (leg. *Houſſis*) *vel tabardis equitent*. Charta fundationis Domus Dei Tornodorenſis an.1293. *Et cùm domum exierint, ſuper pellicias vel capas clauſas, vel houcias deferant.* Habetur ibi non ſemel eadem vox, ut & in *Ordine quem tenet Univerſitas Pariſienſis in delatione corporum Regum Franciæ*, in libro viridi novo Caſtelleti Pariſ. fol.47. Vide Ὅσα.

ΟΥΣΚΕ, *Non*, *Minimè*, οὐ, οὐκ, οὐχί.

ΟΥΣΟΥΜΒΙΣ, Gallis, *Chamadaphne*, apud Interpol. Dioſcor. cap.731.

ΟΥΣΟΝ, *Uſus*, δίκαιόν τι, in Gloſſis Baſilic.

Οὐσουκαπιτεύειν, *Uſucapere*. Eædem Gloſſæ: οὐσουκαπιτεύω, διὰ μακρᾶς χρήσεως δεσπόζειν. Rurſum: οὐσουκαπίωνα, διὰ χρήσεως δεσπόζειν οὐσουκαπιτεύειν, χρῆσιν ἔχων, ἢ κερδαίνειν αὐτήν. Occurrit in lib.50. Baſilic. tit.1. cap.66. to.6. pag.805. & apud Scholiaſt. lib.2. tit.5. pag.99.

Οὐσουκαπίωνα, *Uſucapia*, apud Balſamonem ad Photij Nomocan. tit.2. cap.1.

Οὐσουφρούκτος, *Uſusfructus*, in Nov.7. & in Libris Baſilic. paſſim.

ΟΥΤΙΛΙΟΣ, *Utilis actio*, vox Juriſconſultorum. Lib.59. Baſilic. tit.1. cap.7. κατὰ δὲ τ θανάτου ἐν ἀλλοτρίῳ ἀγρῷ μήπω δεξαμένη νεκρὸν, οὐτίλιος ἁρμόζει. Οὐτιλία ἀγωγὴ, lib.9. tit.3. cap.61. οὐτιλίως ἐνάγεσθαι, *Utili actione uti*, lib.9. tit.8. cap.10. οὐτίλιος ἐνιαυτὸς, lib.10. tit.34. cap.5.

ΟΥΤΟΥΑΤ, λέγεται χυλὸς κικαυμένος, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. Οὐτοὺτζ, μῆλον Ἰνδικὸν, in Lexico MS. Cod. Reg.1843.

ΟΥΦΟΥΡ, ὁ Κυάνος, in Lexic. MS. Cod. Reg.1843.

ΟΧΙ, *Non*, pro οὐχί. Οὐχὶ μοναχὰ, ἀμὴ καὶ, *Non ſolum, ſed etiam*, οὐ μόνον, ἀλλὰ καί. Corona pretioſa: γιὰ τί ὄχι; *Cur non*, διὰ τί οὔ. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ὅταν σε λέγω κυρ βαιὸ λέγω τι πάλιν ὄχι.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Τῆς φύσεως καὶ σατανικῶς ὄχι ἀπὸ θέλημά σε.

ΟΦΑ, *Offa*. Orneoſophium: δίδε σκυλοπούλε δώσεις ὀφὰς τρεῖς μίαν ἡμέραν, καὶ εἰς δεύτεραν ὀφὰς πέντε, καὶ εἰς τὴν τρίτην ὀφὰς ἑπτά. Ibidem pag.180. δίδε τῇ ἡμέρᾳ ὀφὰς τρεῖς, τῇ α, τῇ β, ὀφὰς πέντε· τῇ τελευταίῃ ὀφὰς ζ. Adde pag.181. 182. &c.

Ὀφέλλιον, *Ofella*, in Gloſſ. Græco-Lat.

ΟΦΑΚΑ, ἀγουρίδα λέγεται, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Omphacium*, Succus vel liquor amarus ex oliva amara, &c. Vide Ἄγουρος.

ΟΦΑΛΟΣ, pro Ὀμφαλὸς, *Umbilicus*. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

Ἀχίλλειτι καὶ γυμνὸν μέχρι καὶ ὀφαλοῦ τε.

ΟΦΘΑΛΜΙΚΟΝ, *Flos argenti*. Gloſſæ Jatricæ MSS. Neophyti: ἄνθος ἀργύρου, ὅπερ οἱ χρυσοχόοι καλοῦσιν ὀφθαλμικόν.

ΟΦΘΑΛΜΙΖΕΙΝ, *Faſcinare*, *Oculis lædere*, βασκαίνειν.

ΟΦΘΑΛΜΟΣ Πύθωνος, Prophetis, *Stæchas*, apud Interpol. Dioſcorid. cap.435. Apul. c.42. habet Τύφωνος.

ΟΦΘΑΛΜΟΣ φυτοῦ, *Gemma arborum*. Unde ἐνοφθάλμισις, *Inſitio*. Euſtathius Iliad. β. pag. 308. Ὀφθαλμοὶ δὲ φυτοῦ, ἐκ τοῦ κατὰ τὰ ζῶα πάντως καὶ αὐτοί· ἀφ' ὧν καὶ τὸ ἐνοφθαλμίζειν, ἡ γεωργικὴ λέξις.

ΟΦΘΑΛΜΟΦΑΝΙΑ, *Oculorum deceptio*, de Præſtigiatoribus, qui oculos circunſtantium fallunt. Vita S. Symeonis Sali, MS. καὶ ἐλεγχθῶ ὅτι Πέτρος ὁ ψοφᾶς ποιεῖ ὀφθαλμοφανίαν, οὕτως καὶ οὗτος ποιεῖ.

ΟΦΘΟΣ, ὀφτὸς, *Coctus*, *Aſſatus*, ὀπτός. Κάμνειν ὀφθὸν, *Aſſare*, ὀπτᾶν. Gloſſæ Græcobarb. ὀφθὸν ἀλεύρον, ἄλευρον ὀφθὸν ἢ ὀφτόν.

ΟΦΙΑΝΟΙ, vel Ὀφῖται, Hæretici, οἱ τ ὄφιν δοξάζουσιν, καὶ τοῦτον Χριστὸν ἡγούμενοι, ἔχοντες φύσει ὄφιν τ ἑρπετὸν ἐν κίστῃ τινι. Ita Sholiaſtes Baſilic. ad lib. 21. pag.581. Adde Theodorit. Serm. 1. de Hæretic. Nicetam lib.4. Theſauri Orthod. fid. p.169. &c.

ΟΦΙΓΕΝΙΟΝ, Ὀφιοξίλιον, *Elaphoboſcum*, Interpol. Dioſcor. c.485.

ΟΦΙΟΚΕΦΑΛΟΣ, Accipitris genus. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſoph. cap.2. δεῖ τ ὑπολεγόμενον ἱέρακα ἐν πρώτοις τ νεανίσκον ἐκλέξασθαι, ὅπερ τ λεγόμενον Ὀφιοκέφαλον· ἀεὶ γὰρ οἱ μακρὰς τὰς κεφαλὰς ἔχοντες, ζῳόμοιως ὄφεων.

ΟΦΙΟΝ καὶ σηπίας ὄστρακον ἐστὶν, ἄσβεστος ὠοῦ. Gloſſæ Chymicæ MSS.

ΟΦΙΟΣΤΑΦΥΛΟΝ, ἤτοι καππάριν, in Gloſſis Botanicis ex Cod. Reg. 848. Vide Dioſcoridem cap.280.

ΟΦΙΤΗΣ. Apud Nonum de Morbor. curat. caput 244. inſcribitur περὶ ἕρπητος καὶ ὀφίτου.

ΟΦΡΥΔΙΟΝ, pro ὀφρὺς, *Supercilium*. Nicetas in Iſaac. & Alex. num.3. de Murtzuphlo: ὃς ἀπὸ τ τὰ ὀφρύδια ἔχειν δασέα, καὶ ἐωμένα ὑπάνω τ ὀφθαλμῶν αὐτοῦ κρεμάμενα. Ubi Cod alius habet ὀφρῦς.

ΟΦΦΙΚΙΟΝ, *Officium*. Gloſſæ Lat. Gr. *Fungitur Officiis*, κέχρηται ὀφφικίοις. Gloſſæ Baſilic. ὀφφίκιον, λειτουργία, τάξις, ἐξουσία, &c. Moſchopulus: Ὀφφίκιον, διὰ δύο φφ. ἔστι μὲν ἡ λέξις Ῥωμαϊκή. Ὀφφίκια ἐκκλησιαστικὰ, in Concil. Quiniſexto Can.7. Zonaras in Canon. 33. Concilij Carthagin. τὸ ὄνομα τ ὀφφικίου Ῥωμαϊκόν ἐστι, σημαίνει δὲ ὑπηρεσίαν καὶ ἀξιοπιστίαν. Balſamon ad Can.17. Apoſt. τὰ ἐκκλησιαστικὰ ὀφφίκια καταχρηστικῶς λέγεται βαθμοὶ κυρίως γὰρ βαθμοὶ, τ ἱερέων καὶ τῶν

τῶν διακόνων, καὶ τῶν ὑποδιακόνων, καὶ τῶν ἀναγνωστῶν ὅτι τὰ δὲ ὀφφίκια καὶ τὰ ἀρχοντίκια τιμαί εἰσι καὶ πορισμῶν ἀφορμαί. Idem ad Can.7. Concilij Trullani: ὀφφίκια μέντοι ἐκκλησιαστικὰ λέγονται τὰ Ἀρχοντίκια. Et ad Can.51. Epiſt. S.Baſilij ad Amphilochium: ἐπεὶ καὶ τὰ ἀρχοντίκια διὰ σφραγῖδος δίδονται, βαθμοὶ καὶ ταῦτά εἰσι, καὶ ἀδικοῦντες οἱ παρὰ ἐπισκόπων ἀκρίτως ἐκ τῶν ὀφφικίων αὐτῶν ἐκβαλλόμενοι, &c. Symeon Theſſalonic. de Sacris Ordinat. cap.13. τῶν Πρωτοπρεσβυτέρων, τῶν Ἀρχιδιακόνων, τῶν Καθηγουμένων, καὶ τῶν λοιπῶν ἐν διαφόροις διακονήμασι, τοῖς λεγομένοις ὀφφικίοις, λειτουργίας κεκλημένων ἐκκλησιαστικάς, &c. Scylitzes in Iſaacio Comneno: καὶ τὰς τῶν ὀφφικίων δὲ δόσεις αὐτὸς πρῶτος περιέτεμεν. Georgius Pachymeres lib.5. cap.11. ἀλλ' ἢ ἀποδυόμενον τὰς αἰτίας τῶν αἰτιωμένων εἰρήνην παρέχειν τοῖς ἀδελφοῖς, ἢ μένειν ἐν τοῖς ἰδίοις ὀφφικίοις, ἅτινα προνομίοις οὐδ' ἑκάτερον μὴ οὕτως διαφόρως ἔχειν, καὶ ἀκηρύκτως ἀλλήλοις ἀπεχθάνεσθαι. Occurrit paſſim.

Ὀφφικιάλιος, *Officialis*. Lexicon MS.Cyrilli: ὀφφίκιον, ἀξίωμα, καὶ ὀφφικιάλιος. Martyrium S.Euſtratij & Soc. MS. ὀφφικιάλιος τῆς αὐτῆς τάξεως. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho p.479. διεβλήθησαν δὲ τῷ βασιλεῖ Λέων τε ὁ Μυστικὸς, καὶ ὁ Σταυράκιος, ὡς ὅτι παρὰ τῶν στρατηγῶν καὶ ὀφφικιαλίων λαμβάνοντες δῶρα, &c. Sancitum 11. Lucæ Patr. Conſtantinopolit. lib.3. Juris Græco-Rom. τὸ δὲ συνηγορῆσαι κληρικὸν, ὡς οἱ κοσμικοὶ ὀφφικιάλιοι, καὶ δέξασθαι σφραγῖδα λαϊκοῦ, μισεῖται καὶ κολάζεται. Ducas cap. 40. μαθὼν δὲ παρ' αὐτοῦ τὰ ὀνόματα τῶν εὐγενῶν, τῶν ἐν τῷ παλατίῳ διαπρεψάντων ὀφφικιαλίων. Vide lib.1. Baſilic. tit.1. cap. 39. 52. & alibi. Ὀφφικιάλιοι ἄρχοντες, Eccleſiæ ſcilicet Conſtantinop. apud Sguropulum in Hiſt. Concilij Florentini ſect.3. cap.15. ſect.4. cap. 6. ſect 11. cap.2.

Ὀφφικιάλιδες, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. ὁποῖα ἐψηφίζασιν, ἢ μεταλλωτιάζαν, καὶ ἐχειροτόνησαν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ἄλλοι περισσότερα τοὺς ὀφφικιάλιδας καὶ ἄρχοντας. Occurrit ibi pluries.

Ὀφφικεύειν, *Officium*, vel *dignitatem conferre*. Ducas Hiſt. cap.5. ὃν καὶ Μέγαν Δοῦκαν ἡ Βασιλὶς ὠφφικίωσεν.

Ὀμφίκιον, pro ὀφφίκιον. Theophanes in Rhinotmeto p.316. ἀπὸ διανομῆς τῶν εἰκόνων τὴν πόλιν, συγκλητικῶν τε καὶ ἐργαστηριακῶν, καὶ δημοτῶν, καὶ παντὸς ὀμφικίου. Nicetas in Alexio lib.1. num.3. οὐ βραχεῖς δὲ καὶ τῶν καθ' αἷμα Βασιλεῖ ἐγγιζόντων, καὶ οἷς τὰ ὑπερήφανα τῶν ὀμφικίων ἀνέκειντο, &c.

ΟΧΑ, τὸ κύδωνιον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. & 1843. Matthæo Silvatico, *Oca, ſeu Ocalib, eſt herba paluſtris quæ eſt in fluminibus.*

ΟΧΕΙΡΟΣΦΙΚΤΑΝ, *Fortiter Stringere, Amplecti*: pro ὀχυροσφίγγειν. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

> Η κόρη ἂν παράξενος, καὶ παράξενόν της,
> Κρατεῖ, ὡς τὴν ἐνδέχεται, καὶ ὀχειροσφικτάτον.

ΟΧΕΝΔΡΑ, *Vipera*, ἔχιδνα, ἔχις. Ὄχεντρα, in Fabulis Æſopi Græcobarb. pag.23. κατὰ τύχην ἐπάτησε μίαν ὄχεντρα. Ἔχεντρα, apud Hieron. German. Vide Petr. Bellon. lib.1. Obſ. cap.18. Extr. & cap.31.

ΟΧΕΤΑΡΙΟΣ. Gloſſæ Lat. Gr. *Aquilices*, οἱ τὰ φρύατρα ἐργαζόμενοι, οἱ ὀχετάριοι, Πηγαμιται, Ὑδροσκόποι. Sic emendo pro ὀνοχετάριοι.

ΟΧΗΜΑ, pro *Equo*, quomodo inferior Latinitas *Vehiculum* uſurpat, ut docemus in Gloſſ. med. Lat. Leo Grammaticus in Theophilo p.451. καὶ τοῖς δημοσίοις ὀχήμασιν ἐπιβὰς, ἀπῆλθεν φυγὰς μέχρι τῶν κλεισουρῶν Συρίας, τὰς τῶν ἐπιπόνων ἰδρῶτας ἐκκόπτων. Nicetas in Joanne num.8. μικροῦ ποδηνέμοις ὀχήμασι, ubi Codex Barbarogr. habet ἀλόγοις. Adde c.9.

ΟΧΘΑ, pro Ὄχθη, *Ripa*, in Apophthegmat. Patrum in Antonio n.29. in Ammona num.5. & in Beſarione num.1.

ΟΧΘΡΟΣ, *Hoſtis*, *Inimicus*, Ἐχθρός. Ὀχθρία, *Inimicitia.*

ΟΧΙ, pro, οὐ. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri:

> Τίως ἐὰν σε εἰπῶ γνωρίζεις με, καὶ ὄχι, ταῦτα εἰπών.

Panagiota in Catechiſmo Ruſſorum p.27. τὸ ἀγέννητον, καὶ τὸ γεννητὸν, καὶ τὸ ἐκπορευτὸν, διαιρεῖ τὰ πρόσωπα ἐν τοῖς θείοις, μὰ ὄχι τὴν οὐσίαν,

ΟΧΙΟΝ, *Coriandrum*, Ægyptiis, apud Interpolat. Dioſcor. cap.476.

ΟΧΛΑΓΩΓΙΟΝ, *Convitium*, in Gloſſ. Gr.Lat. & in Interpretat. legis 15. D.de injur. ut notat Cujacius lib 6. Obſervat. cap.6. Eædem Gloſſæ: ὀχλαγωγῶ, *Convitium facio*, *Circulor*. Ὀχλαγωγὸς, *Circulator*. Item pro *Rumore* uſurpat Damaſcenus Studita ſerm.30. ἤκουσαν ὀχλαγωγίαν, ὅτι ἔρχεται ὁ Χριστὸς νὰ περάσῃ.

ΟΧΛΟΣ, *Plebs* Epiſcopo ſubdita, quomodo hanc vocem uſurpant Eccleſiaſtici Scriptores. Codex Canonum Eccleſiæ Afric.c.53.de Epiſcopis: τοὺς δοκοῦντας τοῖς ἰδίοις ὄχλοις ἀρκεῖσθαι, καὶ τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης καταφρονοῦντας, &c. Et Can.98. οἱ ὄχλοι, οἱ μηδέποτε ἰδίους ἐσχηκότες ἐπισκόπους, &c. Vide Λαός.

ΟΧΟΥ, vel Οἴμενα, *Hei mihi.*

ΟΨΑΓΕΜ, *Halicacabus*, Interpolat. Dioſcor.

ΟΨΑΡΙΟΝ, *Piſcis*. Lexicon MS.Cyrilli: ἰχθὺς, τὸ ὀψάριον. Auctor Etymologici: ὄψον, καὶ ὀψάριον, παρὰ τὸ ὄψον αἱρεῖσθαι ἐκ τῆς θαλάσσης. Gloſſæ Gr. Lat. ὀψάριον .... *ciculum*. Lego, *Piſciculum*. Gloſſæ MS. Ἴσκα, ὀψάριον, καὶ ξύλον ἐν ᾧ ἅπτεται τὸ πῦρ. Athenæus lib.9. pag.385. Edit. Lugdun. ὀψάριον δὲ τῶν μὲν ζώντων ἡμᾶς λέγομεν ἅπαξ καὶ Πλάτων ἐπὶ τοῦ ἰχθύος ἐν Πεισάνδρῳ, &c. Euſtathius ad Iliad. υ. ἐκράτησε γὰρ παρὰ τοῖς ὕστερον ὄψον κατ' ἐξοχὴν ἐπὶ ἰχθύων λέγεσθαι, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ κοινολεκτούμενον ὀψάριον. Vide Euſtathium Od. γ. Joannes Moſchus in Limon. cap.185. καὶ λαβοῦσα τὸ ὀψάριον, ἤρξατο αὐτὸ καθαίρειν. Typicum S.Sabæ cap.31 Extr. & Triodium Sabbato 1. Hebdom. jejun. δεῖ εἰδέναι ὅτι δὶς παραλαβόμεν ἐσθίειν ὀψάριον, τῇ ἑορτῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ τῆς Βαϊοφόρου. Joannes Jejunator in Pœnitent. pag.88. τυροῦ δὲ καὶ ὠοῦ, καὶ κρέατος, καὶ ὀψαρίου ἀπέχεσθαι. Paſſim ibi, & in Canonario Joannis Monachi pag.113. &c. Nicolaus Patr. Conſtantinop. ad Anaſtaſium Hegumenum Montis Sina:

> Ὀψάριον καὶ ἔλαιον, καλάλιον καὶ μόνον.

Nicetas Barbarogr. MS. in Iſaacio & Alexio: καὶ τὰ λαβράκια, καὶ τὰ ἄλλα μεγάλα ὀψάρια τὰ λιπαρὰ τρώγοντες μετ' ἐκεῖνα. Apud eundem in Iſaacio lib.1. ὀψάρια ἀγρεύειν, ubi Codic. al. habet ἰχθύας. Utuntur præterea Scholiaſtes Oppiani lib.1 Halieutic. v.141. Theophanes an.11. Pogonati, Epiphanius Hagiopolit. pag. 62. Demetrius Pepagomenus de Podagra cap.25.30. Nomocanon Cotelerianus num. 206.208.255.418. &c. Κόμης τῶν ὀψαρίων, in Chronico Alexandr. an.16. Heraclij.

Ὄψαρος, eâdem notione. Rhazes de Peſte cap.11. Καρκῖνος κεκαυμένος, νυκτερὶς, ὄψαρος, μυῶν ἀφόδευμα. Niſi legendum ſit ὁ ψάρος.

Ὀψαρίδιον, *Piſciculus*. Gloſſæ MSS. ex Cod.Reg. 2062. ὀψαρίδιον, τὸ μικρὸν ὀψάριον. Auctor Etymologici: παρὰ τὸ ὀψάριον, ὀψαρίδιον. Eundem vide in Γραμμάτιδιον.

Ὀψαρόκολλα, Βρομόκολλα, in Gloſſis MSS. ex Cod. Reg.1177. *Ichthyocolla, Gluten ex piſcibus.* Vide hîc infrà, ψαρόκολλα.

Ψάρη, Ψάρι, Ψάριον, truncatè, pro ὀψάριον. Corona pretioſa: Ψάρη, *Piſcis*, ἰχθύς. Hiſtoria Apollonij Tyrij

Πε

Πῶ μὲ φέρει πᾶ τὸ πυργῶ, ἰδὼ νὰ πιάσω ψάρη.

Ψάρι. Eadem Corona pretioſa : ψαρία, *Piſces*, ἰχθύες. Gloſſæ Græcobarb. Ἄδωνις, ἰχθὺς θαλάσσιος, ψάριν τῆς θαλάσσης. Phyſiologus MS. de Natura animalium : καὶ ὅταν σπερμάτωσιν τὰ ψάρια τῆς θαλάσσης, &c. Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Οἱ ἄλλοι ἐπάνω μνήσκουσι, καὶ πλέγαν σὰν τὰ ψάρια.

Alexius Rharturus Doctr. 14. καὶ ἔμεινεν γυμνὸς τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ, καὶ εὐθὺς ἐψυχάνθη, ὡσὰν τὸ ψάρι ἔξω τοῦ ὕδατος. Fabulæ Æſopi Barbarogr. pag. 147. καὶ ἐπίασε τὰ δίκτυα καὶ τὸ ἀγκιστρον, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσα, καὶ ἐπίασε ψάρια πολλά.

Ψαράκι, *Piſciculus*. Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Ἐπίασαν διχεστὰ ψωμὴ, καὶ φάγαν τὸ ψαράκι.

Ψαρόπυλλον, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. ἰχθύες πολλοὶ μικροὶ, ψαρόπυλλα πολλά.

Ψαρεύειν, *Piſcari*, ἁλιεύειν, ἰχθυᾶν. Maximus Cythærenſis Epiſc. in Synaxario 18. Oct. in S. Andrea in Criſi : κάποιος νεαροὶ ἔσωντας νὰ ψαρεύσῃ ἀπὸ θάλασσαν ψάρια, &c. Fabulæ Æſopi Græcobarb. Ἁλιάδες ἐψάρευαν. Agapius in Geoponico cap. 172. καὶ ὅταν θέλῃς νὰ ψαρεύσῃς, κατεβάζετο εἰς τὴν θάλασσαν.

Ψαράδικος, *Piſcatorius*. Georg. Contares lib. 4. Hiſtor. Athenar. ἐμπῆκεν εἰς τὴν βάρκαν τὴν ψαραδίκην.

Ψαράγγιο, *Piſcarium*, *Vivarium*, ἰχθυοτροφεῖον. In Turco-Græcia Cruſij.

Ψαρολίμνη, eâdem notione.

Ψαρικὴ, *Piſcatio*, *Res Piſcatoria*, ἄγρα, ἀγκιστρευτική.

Ψαρᾶς, *Piſcator*, ἁλιεύς. Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Ὁ γιαναλίεψη ὁ ψαρᾶς, ἦλθεν ἐκεῖ ναυλάσει.

Ψαράρης, ψαράεις, eâdem notione, in Gloſſis Græcobarb. Ἁλιεὺς, ψαράρης. Alibi : τῶν ἁλιέων χώρα, χώρα τοὺς ψαράριδες.

Ψαροκυνηγὸς, eod. ſignificatu apud Damaſcenum Studit. ſerm. 30.

Ψαρέματον, *Piſcatio*. Gloſſæ Græcobar. δόρατα θαλάσσια, κοντάρια τοῦ γιαλοῦ, καμάκια τοῦ ψαρεμάτου, ἤγουν ὅπου μὲ κεῖνα ψαρεύουσι.

Ψαρέλαιον, ita appellatum Conſtantinopoli Monaſterium διὰ τὸ τῶν μοναχῶν βρῶσιν ψαρελαίου, ſcribit Codinus in Orig. Conſtantinopol. n. 114.

Ψαροκόκκαλον, *Teſta ovi*, apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 392.

Ψαρόκολλα, *Ichtyocolla*, Ἰχθυόκολλα, apud Agapium in Geoponico cap. 208. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. βρωμόκολον, ἰχθυόκολον, ψαρόκολον.

Ψαρόγαρον, *Halec*, Μαινίς.

Ψαροπωλεῖον, *Forum piſcarium*, ἰχθυοπωλεῖον. *Balucbazar*, Turcis. Vide Onomaſt. Leunclavij.

Παστόψαρον, *Piſcis Salitus*.

Πετζόψαρο, Piſcis qui Græcis ὄρφος dicitur. Vide Petr. Bellon. lib. 1. de Piſcib. p. 194. & Agapium in Geopon. c. 131.

Φλακόψαρο, Piſcis qui Græcis ὄρχις dicitur, quòd Flaſconis ſeu lagenæ ſpeciem referat. Vide Petrum Bellon. lib. 1. de Piſcib. pag. 296.

Χρυσόψαρον, Piſcis quem *Dorée* Galli appellant, ut ſcribit Petr. Bellon. de Piſcib. lib. 1. pag. 148. Vide Χειρίφαγος.

ΟΨΙΚΕ. Anthologium Cryptoferratenſe, apud Goarum pag. 462. τοῦτον βαπτίζει ἐκ τρίτου, καὶ θέτει αὐτὸ εἰς δίσκον, εἶθ᾽ οὕτως ὄψικε εἰς θυσιαστήριον. Ubi Goarus, *tum patenter in diſco ſuper altare*. Sed videtur legendum ὀψίκευε, id eſt, *procede ad altare*.

ΟΨΙΚΙΟΝ, *Obſequium*, *Comitatus*. Gloſſæ Baſilic. Ὀψέκιον, ὀψίκιον. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. πομπὴ, τὸ ὀψίκιον. Conſtantinus de Themat. lib. 1. cap. 1. ὀψίκιον, Ῥωμαϊστὶ λέγεται, ὅπερ σημαίνει τῇ Ἑλλήνων φωνῇ τοὺς προπορευομένους ἔμπροσθεν τοῦ Βασιλέως ἐπὶ εὐταξίᾳ καὶ τιμῇ· ὅθεν οὐδὲ Στρατηγὸς χρηματίζει ὁ τοῦ ὀψικίου ἡγούμενος, ἀλλὰ Κόμης, καὶ τὴν ὀνομασίαν καὶ τὴν προσωνυμίαν προσαγορεύεται. Infrà : καὶ τὴν ὀνομασίαν αὐτοῦ (τοῦ Θέματος τοῦ Ὀψικίου) εἴπομεν, διὰ τὸ προπορεύεσθαι τοῦ Βασιλέως καὶ καταρτίζειν καὶ διευθύνειν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ μονάς. Joan. Moſchus in Limon. c. 151. ἰδόντες δέ με οἱ τοῦ ὀψικίου αὐτοῦ, &c. Zacharias Pap. lib. 3. Dial. cap. 7. εἶδε τῶν πονηρῶν πνευμάτων ὄχλον πολὺν, ὡς ὅτι εἰς ὀψίκιον ἐξουσίας τινὸς προπορεύοντο. Ubi Gregorius M. *in obſequium cujuſdam poteſtatis*. Vita MS. S. Joannis Chryſoſtomi : ἠκολούθει δὲ αὐτῷ προσερχομένη καὶ τάξις μεγάλη, οὐ μόνον εἰς ὀψίκιον αὐτοῦ, &c. Vita MS. & apocrypha S. Amphilochij Archiep. Iconienſis : διήρχοντο τῆς πλατείας μετὰ ὀψικίου καὶ ἄλλης φαντασίας. Leontius Epiſcopus Neapoleos Cypri in Vita MS. S. Joannis Eleemonis : μηδένα τοῦτο σου τοῦ ὀψικίου πλησιάσαι συγχωρῶν. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 85. ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἀρκαδιανὴ, παρὰ Ἀρκαδίου ἐκτίσθη, ὑπολεξαμένου καὶ ἐκ πολιτῶν χιλιάδας ἕξ εἰς ὀψίκιον εἰς τὰ πρόκενσα αὐτοῦ· ἐκάλεσε δὲ αὐτοὺς Ἀρκαδιανούς. Qui verò Imperatoris obſequio præerat, τοῦ λεγομένου ὀψικίου ἡγεμὼν dicitur Nicephoro Conſtantinopol. in Breviario pag. 172. 1. Edit. Idem & Κόμης τοῦ ὀψικίου dictus, uti ſuprà ex Porphyrogenito attigimus, & pluribus docemus in voce Κόμης.

Ὀψίκιον deinde dicta Aſiæ pars, cujus Metropolis fuit Nicæa, Urbes verò præcipuæ, Cotyæum, Dorylæum, Medæum, Apamæa, Myrela, Lampſacus, Parius, Cyzicus, & Abydus : dictáque vulgò Provincia, ſeu Θέμα Ὀψικίου, quòd Legio deſtinata ad Obſequium ſeu comitatum Imperatoris in eam præſidio mitti conſuevilſet. Ὀψίκιον, nudè Theophani in Artemio num. 2. Ὀψίκιν, eidem an. 4 Irenes : χώρα τοῦ λεγομένου Ὀψικίου, Nicephoro Conſtantinopol. pag. 118. 155. 1. Edit. præterea apud Zonaram in eodem Artemio & Copronymo, Leonem Grammaticum pag. 496. 505. 506. Acropolitam non uno loco, Anonymum in Feſtum Reſtitut. Imag. pag. 741. & Cantacuzenum lib. 4. Hiſt. cap. 18. pag. 773. & alios. Ex prællatis emendandæ Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Ὀψέκιον, ὄψον, προσφάγιον, καὶ λέγεται πᾶν τὸ πυρὶ κατασκευαζόμενον. Ubi nemo non videt legendum ὀψώνιον. Alibi : λέγεται καὶ ὁ μετὰ τοῦ στρου λεπτά.

Ὀψικεύειν, *Obſequi*, *Obſequium præſtare*, *comitari*. Lexicon MS. Cyrilli : Πομπεύει, προοδοποιεῖται, ὀψικεύει, καὶ πομπεύεται. Rurſum : Πρόοδοι, οἱ ἔμπροσθεν ὀψικεύοντες. Alibi : Δορυφορούμενος, ὀψικευόμενος. Teſtamentum MS. Abraami Patr. Καὶ ἴδεν δὲ καὶ νεανίσκους ὀψικευομένους. Infrà : τὴν δὲ τιμίαν αὐτοῦ ψυχὴν ὀψικεύοντες ἄγγελοι ἀνήρχοντο εἰς τὸν οὐρανόν. Vita MS. S. Symeonis Sali : Μακάριοι ἐσμὲν ἐὰν καὶ ἡμεῖς ὑπὸ τοσούτου πλήθους μοναχῶν μετὰ κηρίων ὀψικευόμεθα. Synaxarium Vitæ S Joſephi Hymnographi : τοῦ ποτὲ Γερμανοῦ κειμηλιάρχου ταύτῃ τῇ νυκτὶ, ὀψικεύθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ παρὰ πάντων ἡμῶν. Utuntur paſſim Scriptores, Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 7. lib. 4. cap. 18. Theophanes an. 8. Leonis M. & an. 1. Leonis Chazari, Concil. Florentin. pag. 12. Edit. Labbeï, & pag. 222. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 68. 85. Antiquit. Conſtantinopol. pag. 98. Euchologium Goari pag. 618. Vita Sancti Bartholomæi Junioris paginâ 443. &c.

Ψίκευμα, pro ὀψίκευμα. Gloſſæ Græcobarbaræ Ὑποκόρισμα, τὸ κολάκευμα, ἢ κολάκευμαν, ἢ ψίκευμα.

Ὀψικάτωρ

Ὀψικάτωρ, *Qui obſequium*, ſeu *comitatum præſtat*. Prochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg. MS.

> Αὐτοὶ καβαλλικεύουσιν, διαβαίνουσιν τὴν πόλιν,
> Καὶ μὲ τοὺς ὀψικάτορας, καὶ μὲ πολλὴν ὀψίκλαν.

Ἐψικεύειν, pro ὀψικεύειν. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ τὰ τῆς ἐψικεύουσι οἱ δοῦλοι καὶ βαγίτζες.

Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Καὶ παλικάρια καλὰ διάλεκτα τὰς δίδει,
> Καὶ τὰ τοὺς ἐψικεύουσι, ὡς ἔθος, κατ' ἀξίαν.

Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

> Γυναῖκες τὴν ἐψίκευσαν ἀρχόντισσαις μεγάλαις.

ΟΨΙΜΟΣ, *Poſthumus*. Proverbia Græcobarb. MS. ὄψιμος υἱὸς ὡς ὄψα τῆς παίδρα.

Ὄψιμον, *Annona* quæ Latinis *Trimeſtris* dicitur, ſeriturque ὀψὲ, *ſerius*, nempe Menſe Martio; unde noſtri *Mars* appellant, eóque ipſo opponitur *Hibernatica*, in Nomocanone Coteleriano n. 516. Locum vide in Χειμωνικόν.

ΟΨΙΣ, *Vultus*, de qua voce Euſtathius Il. γ. & Lexicographi. Concil. Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 3. ὡς ἦλθεν ἐνταῦθα, οὐκ εἴδομεν αὐτοῦ ὄψιν. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 53. pag. 213. Καὶ ἰδόντες ὅτι ὁ Σαυρόματος τὰ νῶτα αὐτοῦ ἔχει πρὸς ἡμᾶς, καὶ τὴν ὄψιν πρὸς τοὺς ἰδίους, ἐγὼ δὲ τὴν ὄψιν μου πρὸς ἡμᾶς, καὶ τὰ νῶτα πρὸς ἐναντίους. Stephanus Alexandrinus in Apoteleſmatis MSS. εὐμήκης, μακρόψις, αἴγοπος, λαγώδροξ, &c. Item *Oculus*. Joannes Cananus de Bello Conſtantinopolit. τὶς ἀκοὴ φέρει τὸ ἄκουσμα, ποία ὄψις τὸ θέαμα.

Ὄψις, *Frons exercitus*, Tacticis dicitur, quod eſt hoſti adverſum. Ita uſurpare Mauricium obſervat Schefferus ad eundem pag. 417.

ΟΨΙΣ, *Obſes*. Epimeriſmi MSS. Herodiani: ὅμηρος, κύριον· καὶ ἡ ὄψιδα ἰδιωτικῶς ἀπαιτεῖ. Theophanes an. 1. Leonis Iſauri: ὅτι δίδομεν ὑμῖν ὄψιδας τὰ τέκνα ἡμῶν. Infrà: λάβε τὸ τέκνον μου ὄψιδα. Mauricius lib. 7. Strateg. cap. 11. καὶ τὸ προῦπισχόμενον παρ' αὐτῶν γίνεσθαι δυνατὸν, μὴ ἀναβάλλεσθαι, ἀλλὰ πράττειν αὐτὸ ἀσφαλῶς δι' ὀψίδων ἢ ὅρκων. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 1. καὶ ἀναλαμβάνεσθαι ἐκεῖθεν ὁμήρους, ἤτοι ὄψιδας καὶ ἀποκρισιαρίους. Cap. 7. καὶ ἐπιζητεῖν ὀψίδας καὶ διασώσαι. Occurrit præterea cap. 8. & 45. Nicetas in Iſaacio lib. 2. num. 6. βασιλεὺς δὲ δίδωσί τινας τῶν ἐξ αἵματος ὁμήρους. Ubi Cod. Barbarogr. ὄψιδας. Infrà: βασιλεὺς δὲ χολωθεὶς, ἀντὶ μὲν τῆς κειμένης τῆς βίλυ, ταβουλλίσιας ἀπέσταλιν ὄψιδας. Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponneſiacis:

> Νὰ στείλῃ μετὰ τιμῆς ὄψιδα εἰς τὸ κάστρο.

Occurrit præterea apud Anonymum Combefiſianum in Porphyrog. num. 31. 32.

ΟΨΩΝΙΟΝ, *Obſonium*, *Cibus*, *Stipendium*. Gloſſæ Græc. Latin. Ὀψώνιον, *Opſonium*, *Diarium*. Gloſſæ Lat. Gr. *Salarium*, Ὀψώνιον. παροχὴ, συνήθεια. Porphyrius de Regulis Spirituum MS. τὸ ο, πρὸ τοῦ ψ, ψιλοῦται, οἷον, ὄψις, ὀψώνιον, ὀψία. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 2062. Ὀψώνια, κέρδη, χαρίσματα, σιτηρέσια, καὶ ὀψώνια, καρπός. Ἀποστολικὴ λέξις, Τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος, nempe in Epiſt. ad Rom. cap. 6. & ad Corinth. cap. 9. Theodoritus in eundem Epiſt. ad Rom. εἰκότως δὲ τὸν μισθὸν κέκληκεν ὀνομάζειν γὰρ οὕτω φίλον αὐτῷ τὸ στρατιωτικὸν σιτηρέσιον. Ariſtæas de LXX. Interpret. διαχυθεὶς δὲ εὖ μάλα τοῖς ὀψωνίοις, &c. Doſitheus lib. 3. καὶ ἐὰν καλὸς στρατιώτης ἔσῃ, τρίτῳ ὀψωνίῳ δυνήσῃ εἰς τὸ Πραιτώριον μεταβῆναι. Gregorius Nazianz. Orat. 9. τί λέγων ὀψώνιον, τὸ βασιλικὸν σιτηρέσιον δηλονότι, καὶ τὰς ὑπαρχούσας ἐκ νόμου τοῖς ἀξιώμασι δωρεάς. Utuntur paſſim alij, Martyrium Sancti Adriani MS. εἰ γὰρ ὅτι ἰσραηλίτης σαρκικῶς ἐπαιδίζετο (ſic) δι' ὀλίγα ὀψώνια, &c. Iſidorus Peluſiota lib. 1. Epiſt. 447. Palladius in vita Chryſoſtomi pag. 46. 103. 106. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinop. p. 1184. Nicetas Choniates in Manuele lib. 5. num. 4. in Andronico lib. 2. num. 3. Interpres Gr. Concilij Lateran. Can. 3. Theoſterictus in Vita S. Nicetæ. num. 26. Pachymeres lib. 10. cap. 16. Andronicus Junior Imperator in Diplomat. pro Monembaſiotis, &c.

Ὀψωνίζεσθαι, *Cibari*. Anonymus Aſtronomus MS. de Horoſcopo: ὀψωνιζομένους παρὰ βασιλέων, καὶ ἐκ τούτου εὐδαιμονοῦντας.

Ὀψωνισμὸς, *Cibarium*. Scylitzes: τοῦ ὀψωνισμοῦ ἐστέρηντο, καὶ τῆς συνήθους παρεχομένων αὐτοῖς σιτηρεσίων στερούμενοι. Nicetas in Man. lib. 1. num. 3. χρέος δ' ἐνεσταμένης ἐκ τῶν βασιλικῶν θησαυρισμάτων τὸν ὀψωνιασμὸν τοῦ ναυτικοῦ παρέχεσθαι ἔδεξεν τῶν ἀνδρῶν ὁ βέλτιστος. Ubi Codex Græcobarb. ῥογεύειν habet.

Ὀψωνάτωρ, *Stipendiarius*, in Gloſſ. Græco-Lat. Aſterius Homil. in Pſalm. 7. ὡς ἔριφος ἐν μακέλλῳ ὁ λέων ἐκρέματο, καὶ ὀψωνάτορες ἀνάργυροι κόρακες καὶ αἰτοὶ παρεγίνοντο. Vetus Inſcriptio apud Reineſium p 566. DIIS MANIBVS TAVRIONIS OPSONATORIS POPPÆÆ AVG.

Ὀψωνιοπώλης, *Macellarius*, in vetr. Gloſſ. Lat. Gr. MSS.

Ὀψοποιὸς, *Coquus*, Officium in Monaſteriis de quo habentur hi jambi ex Cod. MS. Thuaneo:

> Εἰς τὸν Ὀψοποιόν.
> Τὸν Ὀψοποιὸν τίς σε, τέκνον, οὐ στέρξ,
> Πολλοῦ φέροντα τοῦ κόπου καθ' ἡμέραν;
> Δουλευτικὸν μὲν χρῆμα, μισθὸς δ' ὧν μέγας;
> Χρήσεις μυσώδεις, ἀλλὰ πλήρεις πλασμάτων,
> Φλέγει σε νῦν πῦρ, οὐ τὸ μέλλον δὲ κρίσει.
> Προσβὰς σταθηρὸς λοιπὸν εἰς τὴν ἐψίαν,
> Ἐπὰν εὐθὺς κλᾶν δ' αὐτὰς χύτρας κλίνῃ,
> Βρώσει προσέχων ὡς Θεῷ τὰ τῶν τέκνων
> Εὐχαῖς ἀλίζεις ταῦτα ὥσπερ ἡλύσεις
> Ἵν' εὐλογηθῇς ὡς Ἰακὼβ τὸ πάλαι,
> Καὶ χαῖρε τούτοις ἐκτελῶν σὺ τὸν δρόμον.

Καλοψωνιστὴς, *Qui obſonia bellè apparat*. Prochoprodromus de ſua paupertate, ex Cod. Reg.

> Πλὴν ἦν καλοψωνιστὴς, ἦν καὶ χαροποιός.

Ψώνιον, pro ὀψώνιον. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

> Κ' ἡ μάνα τις μαλώνει τὸ ὡς διαφέρει ψωνία.

Π.

ΠΑΒΕΤΖΙΟΝ, *Scutum grandius*, noſtris *Pavois*. Joannes Cananus de Bello Conſtantinopolit. ἕτεροι δὲ σκουτάρια στερεὰ καὶ μεγάλα, καὶ τὰ πάντα μετὰ σιδήρων, καὶ πλοκωτὰς δὲ ἄλλοι, καὶ παβέτζια δὲ ἄλλοι, ἄλλοι δὲ ἀγκύρας σιδηρίας. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Paviſſarij*.

ΠΑΒΙΩΝΙ, *Papilio*, *Tentorium*, Σκηνή. Παβιώνειν, *Tentoria figere*.

ΠΑΒΟΝΙ, *Pavo*, Ταώς.

ΠΑΓΑΔΙ, *Puteus*. Recitat Allatius in lib. de Quorundam Græcor. opinat. num. 22. proverbium apud Græculos, qui cùm aliquem mentis inopem ludunt, interrogant, *an ex puteo veniæ biberit*, ἔπιες ἀπὸ τὸ παγάδι τῆς βενίας; quaſi potu illius aquæ dementes fiant. Pro πηγάδι.

ΠΑΓΑΝΟΣ, *Lepus*. Neophytus in Gloſſis Jatricis MSS. Πτώς, (Polluci Πτὼξ) καὶ Παγανὸς, καὶ πατταγὸς, ὁ λαγωός. Hinc

Παγανολάτης, *Venator*, qui Lepores inſequitur, venatur. Demetrius Conſtantinopol. lib. 1. Hieracoſoph. cap. 194. καὶ ὡς ἀκούσεις τῶν παγανολατῶν, τὸ, Θιώρα, &c. Rurſum: εἰ δὲ μήπω τὰς πέρδικας στοχάσηται, καὶ ἅμα τῇ φωνῇ τῶν παγανολατῶν ἀπολύσεις, ἀστοχῶν τῆς θήρας, &c. Denique: τῶν δὲ παγανολατῶν καὶ αὖθις διερευνούντων, αἱ πέρδικες ἀναπτήσουσι, δεῖ σοι μακρόθεν λύειν τὸν ἱέρακα κατόπισθεν αὐτῶν. In quibus locis Petrus Gyllius rectè *venatores* vertit.

ΠΑΓΑΝΟΣ, *Paganus*, qui à militia arcetur, ut hæc vox apud J C. vulgò ſumitur. Suidas, & Gloſſæ Baſilic. Παγανὸς, ἀστράτευτος. Heſychius: παγανὸς, ἰδιώτης, ἄπειρος. Eædem Gloſſæ: παγανὸς, ὁ ἐκτὸς μόνου στρατιώτης, aliàs στρατιώτου. Acta Martyrij SS. Tarachi, Probi & Andronici cap. 2. ἐγεννήθην δὲ ἐν Σίδῃ τῆς Παμφυλίας, παγανὸς δὲ εἰμι, Χριστιανὸς ὤν. Ubi vetus verſio: *Sum autem plebeius, ſed Chriſtianus*. S. Dorotheus Doctr. 2. ubi quidam è Gazenſibus alium ſic rogat: ἐὰν ἀπέλθῃς εἰς Ἀντιόχειαν, τί ἔχεις σεαυτόν; λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος, Ἔχω ἐμαυτὸν ὡς ἕνα παγανόν. Novella Conſtantini Porph. περὶ δυνατῶν, &c. εἴτε ἀπὸ διαθήκης ἐξ ἀνίσων μερῶν εἰκόθως κληθεῖεν, γνήσιοι, ἢ φυσικοὶ, ἢ ἐξωτικοὶ, παγανοὶ κληρονόμοι. Παγανικὰ πεκούλια, in Eclog. Leonis & Conſtantini tit. 17. §. 10.

Παγανεύειν, *Paganorum*, ſeu ἀστρατεύτων, ac *vulgarium more vitam exigere*. Eadem Acta Martyrij SS. Tarachi, Probi & Andronici cap. 1. ἡγεμὼν εἶπεν, Ποίας εἶ τύχης; Τάραχος εἶπεν, στρατιωτικῆς, —— διὰ δὲ τὸ Χριστιανόν με εἶναι, νῦν παγανεύειν ᾑρετισάμην. Μάξιμος ἡγεμὼν εἶπεν, ὡς ἐξὸν γάρ σοι στρατεύεσθαι ὄντι ἀσεβεστάτῳ. Ubi vetus verſio: *Propterea quòd Chriſtianus ſum, renuntiavi militiæ*. Nicetas Paphlago in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopolit. ἀπειλῶν, ὡς εἰ μὴ παγανεύειν ἐν μοναχικῷ τῷ συνήθει σχήματι προέλθοι, θάνατον ἐπαρτηθῆναι τὴν ζημίαν.

Παγανοῦν, eâdem notione. Leo Diacon. lib. 6. Hiſt. MS. τότε δὴ καὶ Βάρδαν τὸν τοῦ Κουροπαλάτου Λέοντος υἱὸν ἐν Πατρικίοις τελοῦντα, καὶ τὴν τοῦ Δουκὸς ἀξίαν ὑπεζωσμένον, καὶ τοῖς τῆς Χαλδίας ὁρίοις διατρίβοντα, τῆς ἀρχῆς παγανώσας, ἐς Ἀμάσειαν περιορίζει.

Παγάνος, *Paganus*, *Gentilis*. Anna Comnena lib. 12. pag. 347. κατὰ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν περιιὼν, καὶ παγάνους αὐτοὺς λαμπρᾷ τῇ φωνῇ ἀνακηρύττων, καὶ τοὺς παγάνους ὅλῃ γνώμῃ ἐπαρήγοντα. Pactum inter Alexium Comnenum Imp. & Boëmundum, apud eandem Annam lib. 13. pag. 406. εἴτε τοῦ Χριστιανικοῦ γένους ἐστὶν ὁ χώρας ἀντιταττόμενος, εἴτε καὶ ἀλλότριον τῆς ἡμετέρας αὐλῆς, οὓς Παγάνους ἡμεῖς ὀνομάζομεν. Et pag. 409. εἴτε Τουρκικαὶ εἶεν, εἴτε Ἀρμενικαὶ, καὶ ὡς ἄν τις εἴπῃ τὴν ἡμετέραν ἐπισταμένων φωνὴν, Παγανικαὶ, ἢ Χριστιανικαί. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Paganus*.

ΠΑΓΑΡΧΟΙ, *Pagorum præpoſiti*, de quibus Lex 2. Cod. de ſuſcept. Lex 8. Cod. Th. eod. tit. Juſtinianus in Edicto 13. de Alexandrinis in Procem. & cap. 24. §. 1. Iſidorus Peluſiota lib. 2. Epiſt. 91. ubi de Areopago: πάγος δὲ ὁ ὑψηλὸς τόπος· ἐν γὰρ ὄχθῳ τινὶ ἦν ἐκεῖνο τὸ δικαστήριον, ὅθεν καὶ Πάγαρχοι καλοῦνται παρά τισιν οἱ τῶν κωμῶν ἢ τόπων τινῶν ἄρχοντες.

Παγαρχία, in eodem Edicto cap. 24. §. 1. Extr. munus Παγάρχου.

ΠΑΓΕΙΝ, *Vadere*, *Venire*, *Adire*. Φοιτᾶν, βαδίζειν, ἔρχεσθαι, ἄγειν. Corona pretioſa: νὰ πάγει, *Ire*, πορεύειν. Gloſſæ Græcobarb. ἀναχωρεῖ, ὑπάγει, πάγει, μισεύει, ἀποδημεῖ. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

> Νὰ συμπινήσῃς τὰ ἔπαθα, νὰ πάγῃς εἰς τὴν φυλακήν.

Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Καὶ λεύθερον τὸν ἄφηκεν νὰ πάγῃ ὅπου θέλει.

Παγαίνειν, Παγαίνειν, eâdem notione. Anonymus de Locis Hieroſol. num. 14. καὶ εἶναι μέσα εἰς τὴν ὁδὸν, ὅπου παγαίνει εἰς τὴν Βηθλεέμ. Utitur etiam antea. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ:

> Καὶ ὡς πνεῦμα σοῦ φρονίμους, ἀφ' οὗ ἡ ζωὴ παγαίνει.

Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

> Καὶ τῆς ξενιτείας τὴν ὁδὸν ἤρξαντο νὰ παγαίνουν.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ φάνει στήλη κ' εἶπασι, Πάγαινε, μὴν ἀργήσης.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

> Ἐγὼ παγαίνω τζακιστὸς ἀπὸ τὴν δύναμίν τε.

Idem lib. 2.

> Κι ἀπεῖδον κάμπον πάγαιναν ὅλοι μ' ἀλαζονίαν.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Ἐκεῖθεν καὶ ὑπαγένουν ὅπου ἦσαν οἱ καλλιότεροι.

ΠΑΓΙΑΙ, *Statuæ*. Scylitzes pag. 552. in Michaële Theophili filio, de terræ motu: καὶ τὰς κατὰ τὴν ἁγίαν Ἄνναν παγίας ἱσταμένας κατέσεισεν. *Obeliſcos* & *Pyramides* interpretatur Goarus. At ſecus Symeon Logotheta in eodem Michaële num. 41. ubi de eodem terræ motu, ſcribens, τὸ ἄγαλμα ὁ κατὰ τὴν ἁγίαν Ἄνναν τὸ Δεύτερον ἐπὶ κίονος ἵστατο, corruiſſe.

ΠΑΓΙΑΥΛΗ, *Tibia*, *Fiſtula*, Αὐλὸς, σύριγξ.

ΠΑΓΙΔΑ, *Laqueus*, *Decipula*, Παγίς.

ΠΑΓΙΝΗ, *Pagina*. Suidas: Κανόνιον, οὕτω ἡ εἰσδήποτε πραγματεία, κἂν πλειόνων τυγχάνῃ πτυχίων, ἢ στίχων, ἢ παγινῶν. Unde εἰς κανόνιον συμπτύσσειν, eſt *compaginare*.

Διπάγινος, Τριπάγινος. Euſtathius ad Iliad. ψ. ἐπεὶ δὲ πολὲ καὶ ἡ ἐν βίβλοις γραφὴ οὕτως ἐτάττετο οὐ μόνον στιχηδὸν καὶ πλινθηδὸν σχηματιζομένη, ἀλλὰ πυργηδὸν κατὰ βάθος, ὅθεν ἐξεύρηται, καὶ τὰ κοινῶς διπάγινα λεγόμενα, καὶ τριπάγινα, ἑτέρωθεν δεῖ γνῶναι. Ita reſtituunt Viri docti pro διπάγια & τριπάγια.

ΠΆΓΚΑΡΠΟΣ, *Chamæleon niger*, apud Interpolat. Dioſcor. cap.416.

ΠΆΓΚΟΣ, *Menſa nummaria*, Italis *Banco*, noſtris *Banco*. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.7. cap.12. αὐτὸς δὲ ὑπισχνεῖται, ὡς εἴπερ στέρξωμεν καὶ συμφωνήσωμεν ἀπελθεῖν εἰς τὴν Φλωρεντίαν, δώσει ἡμῖν ἐνταῦθα καὶ τὸ σιτηρέσιον τῶν δ. μηνῶν, καὶ τὴν ἀνάγκασαν ἔξοδον πρὸς τὴν εἰς Φλωρεντίαν ὁδὸν· κἀκεῖσε ποιῆσαι ἵνα λαμβάνῃ ἕκαστος τὸ σιτηρέσιον ὅτε βούλοιτο ἐκ τοῦ πάγκου, μηδεμιᾶς ἀπαιτήσεως πρὸς τὸν Πάπαν γινομένης, ἀλλ' ἵνα στέλλῃ ἕκαστος τὸν ἴδιον ὑπηρέτην εἰς τὸν πάγκον. Neque aliter accipienda hæc vox in ipſo Concilio Florentino, non verò pro Scamno: ταῦτα τῶν καρδηναλίων εἰπόντων, ὑπέσχετο ὁ βασιλεὺς διὰ γραμμάτων καὶ βουλλῶν βεβαιωθῆναι πάντα, καὶ δοθῆναι εἰς ἀναπλήρωσιν πάντων πάγκους τρεῖς, τῆς Βενετίας, καὶ Γενούας, καὶ τῆς Φλωρεντίας. Vide Heſychium in Κυαμήτης.

ΠΆΓΚΡΑΝΟΝ, *Ferulago*, *Thapſia*, apud Interpol. Dioſcor. cap.739.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΆΡΙΟΣ, qui veteribus Παγκρατιαστής. Gloſſæ veteres: *Pancratiarij*, Παγκρατιάριοι. Lexicon MS. ex Cod. Reg. MS.1843. Παγκράτιον, ἡ στηχέωσις. Vide Gloſſ. med. Lat.

ΠΆΓΟΜΑΝ, idem quod Πῆγμα. Vox Chymicorum. Ita autem definitur à Petro Theoctonico in lib.MS. de Archemia: τὸ πάγομαν πάλιν ἐστὶ πράγματος ἀχαυνοῦ εἰς στερεὰν οὐσίαν, ἢ στερεὰν μάζαν πρὸς ὑγρότητα ἐκπλύσαντος μιλάσασιν, &c. Titulus capitis eſt περὶ πήγματος. Vide Πῆξις.

ΠΑΓΏΝΑΤΟΝ, *Tuſſilago*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap.132.

ΠΆΓΟΣ, *Glacies*, Παγετός. Anonymus Aſtronomus MS. Græcobarb. καὶ ὥσπερ ὧδε μετὰ τὸ χωνευθῆναι τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς ἀμίχλης, ἐὰν φυσήσει ψυχρὸς ἀὴρ, κρύσταλλος γίνεται, ἤγουν πάγος, &c.

ΠΑΓΟΎΡΙΟΝ, *Cancer marinus*, Πάγουρος Græcis. Ptochoprodromus contra Hieromonachum, ex Cod. Reg.MS.

> Ἰχθὺν ἵνα ἐσθίουσιν, Ἄναξ, πίστευε ἐνταῦθα,
> Εἰ μὴ ψωμοτζὴν, καὶ πράσιν, στακὸς, καὶ ὅσια παγούρια,
> Καραβιδίτζας ἐκζεστὰς, τυγάνω καβιδίτζας.

Manuël Palæologus in Onirocrit. MS. οἱ ἀστακοὶ, τὰ παγούρια, οἱ κάραβοι, καὶ ὅσα τοιαῦτα τῶν ὀστρακοδέρμων.

ΠΆΓΚΡΟΥΣ. Vide in Ταίτης.

ΠΑΓΏΝΕΙΝ, *Colare*, πηγνύειν.

ΠΑΓΏΝΗ, *Pavo*, ταὼς, in Corona pretioſa. Occurrit in Fabulis Æſopi Barbarogr. pag. 62. Portius παβόνι habet. Phyſiologus MS. de Natura animalium: καὶ τὸ παγόνιον τὸ τερπνὸν τὸ ὡραῖον περὶ πάντα, &c. Vide Παόνιον.

ΠΑΖᾺ, Παζιὰ, *Beta*, Σεύτλη. Agapius in Geoponico cap.170. ἔπαρε ῥίζαν τοῦ σεύκλου, ἤγουν παζιά. Cap. 186. σεῦκλα ἤγουν παζά.

ΠΑΖΆΡΗ, Παζάριον, *Forum*, *Emporium*. Achmes in Introduct. ad Aſtrolog. δηλοῖ παζάρια, φόρους, ὅτι τὰ πάντα τὰ σκιάσματα. Anonym. de Vulpe & Lupo:

> Καὶ εἰς τὸ παζάρι ἐπῆγαν κιαυτῖνος μετὰ κεῖνον.

Malaxus in Hiſt. Patr. p.166. καὶ βοῶντες μεγαλῇ φωνῇ, τὸ πὶτ, παζάρη καίεται, καὶ τὸ παζιστάνι. Idem in Chron.MS. p.553. καὶ ἐπερπάτει ἀπὸ τὰ παζάρια. Ita pag.720. &c. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ὁποῦ τὸν τὸ παζάρι τους εἰς πυλησιὰ τοῦ βάνουν.

Rurſum:

> Εὐγάλετε μὲ ἀπόδειξιν, στήλετε με στὸ παζάρι.

Fabulæ Æſopi Barbarogr. p.54. ὡς μάντις ἐκάθιζον εἰς τὸ παζάρι, καὶ ὡμιλοῦσαν ἐτοῦτον καὶ ἐκεῖνον. Ubi Cod. Gr. μάντις ἐπ' ἀγορᾶς καθήμενος, &c. Adde Theophylact. Hierodiac. Hom.6. p.113. Homil.13. pag.259. Damaſcenum Studitam Homil. 21.24.25.30.33. &c.

ΠΆΖΙΟΝ, *Topaſius*, Τοπάζιον. Lexicon MS. Cyrilli, πάζιον, λίθος ἄτιμος ὑποχλωρίζων. Heſychius: Πάζιον, ὃ καὶ τοπάζιον, λίθος πολύτιμος. Occurrit apud Malaxum in Hiſt. Patr. pag. 183. Vide Salmaſium ad Plinium pag.1083.

ΠΑΘΑΊΝΕΙΝ, Παθθαίνειν, *Pati*, Κάμνειν, πάσχειν. Gloſſæ Græcobarb. ἐκεῖνος ὁποῦ ἔπαθε πολλὰ, ἢ πανθάνει, ἢ παθθαίνει.

Παθίασμα, *Paſſio*, *Morbus*. Eædem Gloſſæ: βυβῶνες, πάθη, παθιάσματα, πονήματα.

ΠΆΘΝΗ, pro φάτνη, *Stabulum*. Euſtathius Iliad. χ. χειτὼν τὸ χωρὶς ἀστράγαλον, ὃ καὶ κύθιον Ἰωνικῶς λέγεται, κατὰ τὸ ἐντεῦθεν, ἐνθεῦτεν, οἷς ὅμοιον ἰδιωτικῶς ἐστὶ τὸ φάτνη, πάθνη, ἐναλλαγῇ φωνημάτων.

Πανθάνειν, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. loco ſuprà laudato. Alibi: πάσχουσιν, ἢ πανθάνουσιν. Nicetas in Alexio lib.2. num.3. νικῶν τὰ κατὰ τὴν ἑσπέραν ἀφειδῶς φέρεσθαι, ὡς πρώην εἶχον καὶ ἐπάνθανον, ἐς τὸ Βυζάντιον ἐπανῄζαξε. Ubi Cod. Ed. ἔπασχον præfert. Anonym. MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

> Ἀλλὰ διὰ τὴν ἀγάπην σου τόσα δεινὰ πανθάνω.

Stephanus Sachleces in verſib. Politic. MSS.

> Τοὺς πειρασμοὺς, καὶ τὰ κακὰ τὰ ποῖα θέλεις πανθάνειν.

Rurſum:

> Νὰ βλάψῃ καὶ οὐχὶ ἡ ψυχρὰ εἰς ὅσα κακὰ πανθάνῃ.

Agapius in Geoponico cap.214. κρατεῖ τὸ βρέφος, καὶ δὲν πανθάνει κακόν.

ΠΑΙΓΝΊΔΙ, *Ludus*, παιγνίον, in Corona pretioſa. Item inſtrumentum muſicum. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

> Παιγνίδια εἶχε περισσὰ μυστικὰ καὶ ὡραῖα.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

> Καὶ τότες ἀρχινήσασι τρουμπέτες καὶ παιγνίδια,
> Συρλάδες κιάλλα τύμπανα, &c.

Dorotheus Monembaſiotes in Synopſi Hiſtor. καὶ μὲ μεγάλαις χαραῖς ἔπαιξαν τὰς τρουμπέταις, καὶ τὰ ἄλλα παιγνίδια.

Παιγνιδιάρης, Παιγνιδιώτης, *Luſor*, *Ioculator*, παίκτης. Gloſſæ Baſilic. Σκηνὴ, πᾶσα ἡ οἴκησις, καὶ τὸ παίγνιον, ἔνθα ἵσταταί τις, ἢ κινεῖται παιγνιώδη ἐπιδεικνύμενος τέχνην, &c.

Παιγνιῶται, *Qui ejuſmodi Inſtumenta pulſant*, *vel iis canunt*, quos hodie παιγνιδιῶτας dictos ait Goarus, quomodo *Ioüeurs d'inſtrumens* dicimus. Harmenopulus lib.4. cap.6. οὐδὲ ὁ δημόσιος παιγνιώτης, ἢ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, γυναῖκα ἢ θυγατέρα συγκλητικοῦ. Codinus de Offic. Palat. cap.6. num.29. μεταξὺ δὲ τούτων δὴ τῶν τοῦ κλήρου, καὶ αὐτῶν δὲ τῶν φλαμουλῶν, ἵστανται πάντες οἱ λεγόμενοι Παιγνιῶται, ἤτοι σαλπιγκταὶ, βουκινάτορες, ἀνακαρισταὶ, καὶ συρισταί. Chronicon Conſtantinopolit. ἡ δὲ ἀποφήνασα ἐκάλει τινὰς τῶν παιγνιωτῶν τοῦ Ἱπποδρόμου. Stephanus Sachleces in verſib. Politic. MSS.

> Τραγουδιστάδες περπατοῦν, παιγνιδῶτες κατζιρρῶσιν.

Anonymus MS. de Forma Baptiſmi: οὐδὲ σκηνικὸς, ἤγουν δημόσιος παιγνιώτης, &c.

ΠΑΙΔΆΚΙ, Παιδάκιον, *Puerulus*, παιδάριον. Heſychius: παιδάκια, μειράκια. Ita enim legit Phavorinus, non παιδάκιμα, uti præfert Editio. Joan. Glycas de Vanitate Vitæ:

> Πῶς τὰ παιδάκια μας γλυκιά, γονεῖς ἠγαπημένοι.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ὁ ῥήγας τὸ παιδάκι του ὁποῦ πολλὰ τὸ πάθη.

ΠΑΙΔΆΡΙΑ, *Liberi*. Conſtantinus Porphyrog. de Adm. Imp. cap.1. καὶ ἐξανδραποδίζεσθαι τὰ τούτων γύναια, καὶ παιδάρια, καὶ ληΐζεσθαι τὴν χώραν αὐτῶν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Puer*.

ΠΑΙΔΑΡΙΟΓΈΡΩΝ cognominatus Macarius Ægyptius, qui ſimul atque Monachum induit, adhuc in juvenili ætate conſtitutus, adeo enituit, ut à Monachis ita vulgò indigitaretur. Eunapius in Maximo pag.85. de Juliano Parabata: ὁ μὲν ἐν μειρακίῳ πρεσβύτης Γαλιλαῖος. Vide Γέρων.

ΠΑΙΔΕΜΕΝΟΣ, *Eruditus*, πεπαιδευμένος, in Corona pretioſa.

ΠΑΙΔΕΝΕΣ. Πίδενες, *Puella*, *Virgines*, *Abra*. Gloſſæ Græcobarb. νέαι καὶ ἁπαλαὶ, νεανὶς, ἡ παίδενις. Alibi: ἅβραι, νέαι, δοῦλαι, πίδενες, Σκλάβαι. Euſtathius Il. α. pag.137. ὥσπερ δὲ ἀναλίσκει οἱ νέοι ἔσχον πεμπώβολα, οὕτω κ' αὐτοὶ κῦροι κρατῆρας ἐπεσπείσαντο ποτοῖο. παλίρων γὰρ αἱ τοιαῦται ὑπηρεσίαι, διὸ καὶ μέχρι νῦν τὰς ἐν τοιούτοις καθυπηρετούσας, Παῖδας καὶ Παιδίσκας φαμέν. Adde eundem in Iliad. δ. p.438. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Puer*.

ΠΑΙΔΕΨΙΣ, *Mulcta*, *Punitio*, Παίδευσις, κόλασις, τιμωρία. Nam παιδεύειν recentioribus Græcis eſt *Caſtigare*.

ΠΑΙΔΕΡΩΣ, Unguentum quo faciem fucant mulieres. Euſtathius Il. ξ. ὕστερον μύρον ἐφεῦρον, ὃ ἐκάλων παιδέρωτα, ᾧ καὶ γυναῖκες ἐχρῶντο.

ΠΑΙΔΙΝΕΚΡΟΝ, *Abortus*. Gloſſæ Græcobarb. Ἔκτρωμα, παιδίον νεκρὸν, ἄωρον, παιδίνεκρον, ὅπου ἐπέθανεν εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μάνας του.

ΠΑΙΔΙΤΖΙΝ, pro παιδευτὴς, *Doctor*, *Magiſter*. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chryſorrhoes:

> Ἀλλὰ μεγάλην δύναμιν ἔχω τῆς ἰατρίας,
> Ὁ χρόνος γὰρ παιδίτζιν μου, &c.

ΠΑΙΔΙΩΝΝΕΙΝ. Vide in Ἀξαναπαιδιώννειν.

ΠΑΙΔΟΓΡΑΦΙΑ, *Natalium profeſſio*, *ſcriptura*. Modeſtinus in l.3. §.1. D. de Excuſat. & ex eo lib.38. Baſilic. tit.1. cap.3. δέχονται δὲ ὁ χρόνος καὶ διὰ τῶν παιδογραφιῶν, καὶ δι' ἑτέρων ἀποδείξεων. Modeſtinus habet παιδογραφιῶν, &c. Ubi Scholiaſtes: εἰς ὅταν οἱ πατέρες ἀπογράφονται κατ' αὐτῶν τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἐγεννήθη τὰ τέκνα αὐτῶν.

ΠΑΙΔΟΜΑΖΩΜΑ, *Puerorum Chriſtianorum collectio*, quæ ſubinde à Turcis fit in Provinciis iis ſubditis. Georgius Contares lib.1. Hiſt. Athenarum pag.24. καθὼς συμβαίνει τὸ ὅμοιον καὶ τὴν σήμερον εἰς τὰ μέρη τῆς Τουρκίας, ὅπου παίρνουσι τὰ παιδία τινῶν πλουσίων εἰς τὸ λεγόμενον Παιδομάζωμα, καὶ τὰς φλογίζουσι τὴν καρδίαν τινῶν.

ΠΑΙΔΟΠΟΥΛΟΝ, *Puer*, *Famulus*. Moëris Atticiſta MS. παῖδα τὸν δοῦλον, κἂν γέροντα. Nicetas in Alexio lib.3. num.26. ex Cod. Græcobarb. καὶ τὰ τῆς κελλίου αὐτοῦ παιδόπουλα. Ubi Cod. alius, τὰ ἐπὶ τῆς θεραπείας. Pachymeres lib.1. cap.8. ἄνδρας ὡς εὐγενεῖς μὲν μετέχοντας τὸ παράπαν εἰς παιδοπούλους δὲ αὐθεντοπουλοποιημένους τεταγμένους αὐτῷ. Anonymus de Bertrando Romano MS.

> Καὶ μετὰ τρία παιδόπουλα καβαλικεύει μόνος.

Codinus de Offic. Palat. cap.5. num.15. ὁπηνίκα γοῦν δεήσει τὸν Βασιλέα καβαλλικεῦσαι, φέρει τὰ ὑποδήματα παιδόπουλον τοῦ Βεστιαρίου ἑαυτὸς, &c. Ita num.8. cap.7. num. 14 24. cap.9. n.9. cap.12. n.8. cap.13. n.3. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Puer*.

ΠΑΙΔΟΣΤΑΣΙΟΝ. Apud Cedrenum ubi vox γαςβοςάσιον occurrit, loco laudato in hac voce, additur in Cod. MS. ut monet Xylander, hocce Scholium: ἐμοὶ δοκεῖ παιδοςάσιον γαργζούνιον γὰρ, παρὰ Λατίνοις, τὸ παιδίον.

ΠΑΙΖΟΥΡΑ, Πεζούρα, *Peditatus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Οὐδὲ πολλὰ ἁλάρματα λαμπρὰ ἢ σκεπασμένα,
> Οὔτε μεγάλα ἄλογα, οὔτε πολλὴ παιζοῦρα.

Georgius Contares lib.4. Hiſt. Athenarum: καὶ ἀπὸ μὲν τὸ ἕνα ὥρισε νὰ περάσῃ ὅλον τὸ καβαλαρικὸν του στράτευμα, ἀπὸ δὲ τὸ ἄλλο νὰ ἀπεράσουν τὰ ἁμάξια, καὶ ὅλη ἡ πεζοῦρα.

ΠΑΙΛΕΧΟΣ, Avis genus, *Pelicanus* Erudito Corelerio in Nomocanone ab eo Edito n.317. Locum habes in Καρακάξα.

ΠΑΙΝ. Angelophorus in verſibus Politicis MSS. de Conſtantinopoli:

> Ἔφαγεν ὁμοῦ καὶ ἔπιεν καὶ τὸ παῖν.
> Ταῦτα λέγων πῶς ἀκούων τὄνομά σου.

ΠΑΙΝΕΜΕΝΟΣ, *Laudatus*. Leonard. Phortius de Re militari lib.1.

> Τὰ πολλὰ ποθουμενένον,
> Εὐγενῆ, καὶ παινεμένον,
> Ἰακώβου τοῦ Λασκάρη,
> Εὐζωΐου παλικάρη.

Iterum:

> Κλάδος τῶν γεννημένων,
> Ἄξιον, καὶ παινεμένον.

ΠΑΓΟΥΛΟΣ. Vide Μπαΐουλος.

ΠΑΙΡΝΕΙΝ. Vide in Πέρνειν.

ΠΑΙΣ, Πὰς, *Bei*, Dignitas Turcica, *Begus* Leunclavio in Pand. Turcico num.14. Ἀμυράτ πὰς, apud Cananum de Bello Conſtantinopol. μιχάλπαϊς, Μυράτ πᾶ.

ΠΑΙΣΑΓΔΗ, *Peonia*, apud Interpol. Dioſcor. cap.563.

ΠΑΙΤΙΤΑ. Vide in Πιτίτον.

ΠΑΚΑΚΑΣ, *Rana*, ſic dicta Athenienſibus hodiernis. Theodoſius Zygomalas in Epiſt. apud Cruſium in Turcogr. pag.99. τὰ σύκα σύκα λέγουσι, τὸν βάτραχον, πακακᾶν.

ΠΑΚΑΝ, ἡ ἀτράφαξις, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.190. *Atriplex*, herba de qua Ruellius & Botanici. Lexicon Reg. Cod. 1843. habet Πάκαλ.

ΠΑΚΤΟΝ, *Pactum*, *Fœdus*. Gloſſæ Baſilic. Πάκτον, σύμφωνον. Agatho Diaconus de VI. Synodo: διὰ τὴν φροντίδα τότε, καὶ ἐξ αἰτίας αὐτοῦ, καὶ παραβασίας τῶν συγκειμένων πάκτων. Chronicon Alexandr. in Joviano: καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι πάκτα εἰρήνης κατὰ Περσῶν, &c. In Heraclio pag.900. ὁ δηλοῖ ποῖε φροντίσαι αὐτὸν λαβεῖν μὴ μόνον πάκτα, &c. pag.904. ὁ Χαγάνος μεθ' ἡμῶν πάκτα πεποιηκώς. Theophanes an.3. Juſtiniani: καὶ εἰρήνης πάκτα ποιήσαντες, ἐξῆλθεν εἰρήνη. Utitur præterea an.1. Mauricij, & 4. & 10. Heraclij. Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Theodoſio Jun. ὁ ἔχεις ἵνα δυνατὸν ἐκ τῆς λαοῦ σου δυνάμενον μονομαχῆσαι καὶ νικῆσαι Πέρσην ἵνα μονομάχῃ, εὐθέως ποιῶ πάκτα τῆς εἰρήνης ἐπὶ χρόνους πεντήκοντα.

Πακτοῦν, Πακτεύειν, *Paciſci*, *Pactum inire*, Gloſſ. Lat. Gr. *Pepigit*, Συνέθετο, συνετάξατο, καὶ ἐπάκτωσεν. Gloſſæ Baſilic. Πακτωθῇ, συμφωνηθῇ. Chronicon Alexandr. in Heraclio pag.906. ὅτι μὲν μέχρι τοῦ παρόντος ἐγὼ τὴν ἐξουσίαν ἔχω τοῦ λαλῆσαι καὶ πακτῶσαι μετά σου. Scholiaſtes Baſilic. ad lib.60. tit.34. ἔστι καὶ αὐτὸς ὁ πακτεύσας οὐ κωλύεται μετὰ τὸ πάκτον ποιῆσαι τὸ ἔγκλημα. Vide Nomocan. Photij tit.13. cap.18. Aliàs πακτοῦν *Iungere* ſignificat. Vide Etymolog. in Δρύφακτοι.

Πάκτον, *Tributum ex pacto indictum*, *quævis penſitatio*. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: κομίσει δὲ καὶ ἡ Αἴγυπτος τὰ πάκτα αὐτῆς. Theophanes an.2. Phocæ: & ex eo Cedrenus: ὁ δὲ Φωκᾶς τὰς δυνάμεις ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τὴν Ἀσίαν μετέφερεν, τοῦ Χαγάνου πάκτα ἐξαυξήσας, νομίζων ἠρεμεῖν τῆς βαρβάρων ἔθνος. Idem an.9. Pogonati: συνεφωνήθη πρὸς ἑκατέρους ἔγγραφον εἰρήνης γενέσθαι μεθ' ὅρκου λόγον ἐπὶ συμφώνῳ ἐτησίως πάκτα παρέχεσθαι τῇ Ῥωμαϊκῇ πολιτείᾳ παρὰ τῶν Ἀγαρηνῶν χρυσίου χιλιάδας τρεῖς. Vide eundem an.11. ejuſdem Pogonati, & an.6. Conſtantini filij Irenes. Nicetas in Alexio lib.2. num.2. ἀπεκήρυξε μὲν χρημάτων ὠνίους τὰς ἀρχὰς ἀναδίδοσθαι, ἀλλ' ἐφιστᾶν καὶ δῶρον αὐτὰς βραβεύεσθαι. Ubi Cod. Barbarog. τὰς ἀρχὰς εἰς πάκτα διδόναι. Utuntur præterea alij, Juſtinianus

ſtinianus in Nov. 120. c.11. Conſtantinus de Adm. Imp. cap.21.28.30.32.43. 44. 50. Anonymus Combefiſianus in eodem Conſtantino, Auctor Incertus poſt Theophanem pag. 432. Symeon Logotheta in Leone Armenio num.8. Codinus in Orig. Conſtantinop.n.21. 145. &c.

Πακτόνειν, *Tributum imponere*. Idem Conſtantinus cap.44. Extr. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ καὶ ἐδουλεύθησαν, καὶ ἐπακτώθησαν, καὶ ἐγένοντο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Βασιλέων Ῥωμαίων.

Πακτόνειν, Πακτεύειν, *Prædia elocare*, Ἐκμισθοῦν τὰ κτήματα. Πάκτωμα, πάκτωσις, *Poſſeſſionum elocatio*, Ἐκμίσθωσις τῶν κτημάτων. Nicetas in Andronico lib.2. num.3. ex Cod. Barbarogr. οὕτως ἐξέπεμπεν, οὐκ ὠνεῖς ταύτας τοῖς βουλομένοις προβάλλων, καὶ τοῖς ἐκ προσόδων πακτώνων, ἀλλὰ δῶρον τὰς ἀρχαιρεσίας καὶ ἐπιλέγδην παρεχόμενος. Michaël Attaliates in Synopſi cap.13. de Actione conducti & locati: ἔστι δὲ ὅταν τις οἶκον ἴδιον ἢ ἀγρὸν πακτεύσῃ πρός τινα, ἐφ' ᾧ λαμβάνειν ἐτήσιον πάκτον. Scholiaſtes Baſilic. tom.1. pag.756. ἐὰν προκουράτωρ μου πακτεύσῃ πρὸς τὸν ἐμὸν χρεώστην, &c. Balſamon ad Synod.I.Can.17. σημείωσαι ἐκ τοῦ κανόνα διὰ τοὺς ἱερωμένους τοὺς ἐμπορευομένους εἰνάεια καὶ βαλανεῖα πακτεύοντας. Vide Euſtathium Il. ι. p.742. & Odyſſ. ψ. p.1937.

Πακτωνάρης, *Conductor prædij*, in Aſſiſis MSS. Regni Hieroſolymitani, cap. 98. Locum vide in Ἔστον.

Πακτιάριος, apud Nicetam in Joanne n.4. *Qui pacta ſeu tributa exigit.*

Πακτιώτης, *Tributarius*. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp.cap.9. οἱ δὲ Σκλάβοι οἱ πακτιῶται αὐτῶν. Infrà: καὶ λοιπῶν Σκλάβων, οἵ τινές εἰσι πακτιῶται τῶν Ῥῶς.

Πακτιωτικὸς eâdem notione. Idem Conſtantinus: κατέρχονται εἰς τὸ Βιτετζέβη, ὅπερ ἐστὶ πακτιωτικὸν κάστρον τῶν Ῥῶς. In formulario veteri Notariorum ex Bibl. Reg. legitur Κῶδος πακτιωτικὸν εἰς κῆπον, hoc eſt, *contractus pacti ad agrum locandum.*

Πακτιωτικῶς, *Per pactum*, apud Balſamonem ad Nomocanonem Photij tit.2. pag.36. 1.Edit.

ΠΑΛΑΔΟΥ͂Ρ, τὸ ἀνακάρδιον, in Lexico MS. Reg.Cod.1843.

ΠΑΛΑΙ͂ΒΕΙΝ, *Luctari*, Παλαίειν.

ΠΑΛΑΙΟΒΔΟΥ͂ΛΟΥ βολάνη, apud Myrepſum ſect. 8. cap.53. Ubi παλιούρου legendum cenſet Fuchſius.

ΠΑΛΑΙΟ͂ΚΑΣΤΡΟΝ. Vide in Κάστρον.

Τὸ ΠΑΛΑΙΟ͂Ν, & ὁ Παλαιὸς, ita non ſemel laudatur Juris Interpres in Baſilicis, ubi Fabrotus ad lib.45. pag.133. τὸ παλαιὸν *vocat Codicis Iuſtinianei contextum, ad differentiam novi contextus* Βασιλικῶν. Ita etiam laudatur à Balſamone ad tit.2. Nomocanonis Photij pag.38. 1. ubi Σχολιαστὴν, & τὸν Παλαιὸν citat. Cujacius in Præfat. ad lib. 60. eorumdem Baſilic. ubi de eorum Interpretibus: *alij perſimile* τὸ κατὰ πόδας, *alij* τὸ Παλαιὸν *condiderunt, antiquioris Latini textus veſtigia ſubtiliter perſecuti.* Vide pag. 658. Suareſium in Notitia Baſilic. ſub finem.

ΠΑΛΑΙΟΣΤΡΑΤΙΩ͂ΤΗΣ, *Veteranus*, apud Modeſtinum. Vide ibi Anton. Auguſtin. pag. 335. Gloſſæ Gr. Lat. παλαιὸς στρατιώτης, *Veteranus*. Themiſtius Orat.14. ſub finem alludens ad nomen Veteranionis Tyranni: ὃ καὶ τοὔνομα καὶ τὴν τύχην πάλαι στρατιώτης.

ΠΑΛΑΙΩ͂ΝΕΙΝ, *Veteraſcere*, Παλαιοῦσθαι.

ΠΑΛΑΜΑ͂ΡΙΟΝ, *Funis quo navis alligatur*, ex Ital. *Palamaro*. Georgius Contares lib. 10. Hiſt. Athenar. pag.273. ἔκοψαν τὰ παλαμάρια ἀπὸ τὰ κάτεργά τους, καὶ ἔτρεξαν πολλὰ τὰ τὸ κατόπιν νὰ τὰ φθάσουν.

ΠΑΛΑΜΗ͂ΔΑ, Παλαμίδα, pro Πηλαμὺς, *Sarda*, Piſcis. Prochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg. MS.

> Παλαμήδαν ἢ σκουμπρίν, ἢ θύννου βρωμιαρέαν.

Infrà:

> Καὶ μᾶς λέγουσιν τρώγεται ὅλον τὰς παλαμίδας.

Rurſum:

> Καὶ τὸ παλαμιδόκομμαν, καὶ ἡ θύννα ἡ βρομαρέα.

Occurrit ibi paſſim.

ΠΑΛΑΜΟΣΚΟ͂ΠΟΙ, *Qui inſpectione manus futura prædicunt*, χειρομάντεις. Vide Balſamonem ad Can.61. Synodi Trullanæ.

ΠΑΛΑΤΙΑΝΗ͂, ita *Palatium Imperatricis* matris Imperatoris, non ſemel vocat Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.2.cap.16.17.23. ſect.8. cap.25.

ΠΑΛΑΤΙΑΝΟ͂Σ, *Palatianus*, Officium Monaſticum cui fortè Palatij ſeu Domus Hegumeni incumbit: nam ita appellatam docemus in Gloſſ.med.Lat. Prochoprodromus MS. lib.2. contra Hegumenum:

> Ἐκεῖνος ἔνι Λοσαριαστὴς, καὶ σὺ ἦσαι Θερμοδότης,
> Ἐκεῖνος ἔνι Παλατιανὸς, καὶ σὺ ἦσαι Λιβελάρης,
> Ἐκεῖνος ἔνι ὡραῖος, καὶ σὺ σκυβαλοφύλαξ.

ΠΑΛΑ͂ΤΙΟΝ, *Palatium*. Thomas Magiſter: Βασίλεια κρεῖττον ἢ ἀνάκτορα, τὸ δὲ παλάτια, ἀδόκιμον. S.Athanaſius Orat. in Deſcript. B. Mariæ: μόνον ὁ κύριος κατεδέξατο ἐπὶ γῆς τὸ παρθενικὸν οἰκῆσαι παλάτιον. Procopius de Ædif. Juſtin. cap.4. ταύτην γὰρ ἰδίαν αὐτοῦ οἰκίαν παλλάτιον (ſic) ὢν δοκοῦν τι καὶ πρέπον τῷ μεγαλοπρεπεῖ τῆς οἰκοδομίας διαπραξάμενος, &c. Encomium S. Panteleemonis:

> Ὑπηρετούμενος ὅλος ἐν παλατίῳ.

Occurrit paſſim.

Παλάτιον, pro Curia, ſeu tribunali uſurpari apud Procopium obſervat Alemannus ad Hiſt. arcanam pag.79. 1.Edit. quod, inquit, in porticibus Imperatoriæ domus, erat Præfectorum Prætorium, & Quæſtorum tribunal. Unde Factiones in ſeditione Victoriatorum, apud Theophanem, inclamabant Juſtiniano, τὸ παλάτιον ποῦ ἐστὶν οὐκ οἴδαμεν. Hoc eſt, *nulla ſupereſt judiciorum forma.* Certè etiamnum ita curias forenſes appellamus, quod inde apud nos ortum putant, quòd Reges noſtri judicibus Palatio ſuo ceſſerint: vel etiam fortè quòd Reges ipſi in Palatiorum atriis ac porticibus legem dixerint ſubditis, quod à nobis olim obſervatum in Diſſertat. 2. ad Joinvillam. Leo M. in l.14. de Offic. Rector. Prov. *Nulli judicium qui Provincias regunt in Civitatibus, in quibus Sacra Palatio aut Prætoria ſunt, liceat his relictis privatorum ſibi domos ad habitandum veluti Prætoria vindicare, ſed ſacratiſſima modis omnibus inhabitare Palatia ſeu Prætoria cogantur*, &c.

Παλάτη, *Atrium*, Παλάτιον, in Corona pretioſa. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Εἰς τὸ παλάτιν φθάσασι ὅλοι κατὰ τὴν τάξιν.

Occurrit ibi pluries.

Παλατίτζιον, *Palatiolum*. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib.3. pag.160. n.78.

Παλατῖνοι, univerſim dici *Magnates* ſeu *proceres Palatij*, ſeu *qui in Palatio militant.* Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

> Ἐκεῖνος παλατῖνος ἦν, σὺ δὲ σκυβαλοφύλαξ.

Laonicus lib.2.de Comitibus Palatinis Mythicis Caroli M. καὶ Ῥινάλδου, καὶ Ὀλιβερίου, καὶ ἄλλων τῶν ταύτῃ ἡγεμόνων Παλατίνων καλουμένων, συνδιαφερόντων αὐτῷ τὸν πόλεμον, &c.

Παλατῖνοι, *Palatini Sacrarum Largitionum*, qui

 ſcilicet

ſcilicet largitionales titulos exigebant, de quibus eſt titulus in utroque Codice. Gloſſæ Baſilic. Παλατῖνοι, κοινῷ ὀνόματι πάντες ἐκαλοῦντο οἱ ἐν τοῖς κατὰ τὸ παλάτιον θησαυροῖς ὑπηρετοῦντες ταξεῶται. Horum alij *Comitatenſes* dicti, qui in Palatio ſeu in *Comitatu* conſiſtebant: alij *Mittendary*, qui in Provincias mittebantur. Eædem Gloſſæ: ἀλλ' οἱ μὲν ἀεὶ τῷ παλατίῳ προσεδρεύοντες, ἐλέγοντο Κομιτατησίοι, Κομιτάτον γὰρ ὁ τόπος ἐν ᾧ διάγει ὁ Βασιλεὺς, οἱ δὲ εἰς τὰς Ἐπαρχίας πεμπόμενοι, Μιττενδάριοι, Μίττω γὰρ τὸ, ἀποστέλλω. *Mittendariorum Palatinorum* meminit Lex 2. 7. 8. 9. 22. 23. Cod. Th. de Palat. τῶν καθοσιωμένων Παλατίνων σχολὴ, apud Juſtinianum in Nov. 30. cap. 6. Nov. 117. cap. 13. Nov. 163. cap. 2. in Edicto 13. cap. 11. §. 3. cap. 20. &c. Ac de iis intelligendus videtur S. Athanaſius in Apol. ad Conſtant. Μόντανος ὁ Παλατῖνος ἦλθε, κομίζων ἐπιστολὴν, &c. Et Apol 2. de Fuga ſua: καὶ Παλατῖνος Συγκλήτιος καὶ Γαυδέντιος ἦσαν οἱ κομίσαντες τὰ γράμματα. Idem in Epiſt. ad Solitarios: καὶ Νοτάριοι κατὰ πόλιν, καὶ Παλατῖνοι φέροντες ἀπειλὰς ἀπεστέλλοντο πρός τε τοὺς ἐπισκόπους καὶ τοὺς δικαστάς. Rurſum ibi: καὶ πάλιν Παλατῖνοι καὶ Νοτάριοι καὶ Κόμητες ἀποστέλλονται. Et pag. 643. Νοτάριοί τε Διογένιός τε καὶ Ἱλάριος, καὶ Παλατῖνοι σὺν αὐτοῖς στέλλονται. De *Palatinis Mittendariis* intelligendus pariter Gregorius M. lib. 8. Epiſt. 10. 27. lib. 9. Epiſt. 24. *Primicerius devotiſſimorum Palatinorum*, in Synodico adverſus Tragœdiam Irenæi cap. 16. Palatinorum etiam meminit Michaël Attaliata in Synopſi tit. 79. οἱ δὲ Παλατῖνοι, εἰ μὴ ἐλεύθεροι δειχθῶσιν, οὐ δύνανται παραπέμπειν εἰς ἀλλοτρίους τίποτε.

Παλατῖνος dictus præterea, extremâ Græciâ, Miniſter Patriarchæ, qui ejus nomine in Palatium ad Imperatorem ultro citróque commeabat, & de rebus momenti cum eo communicabat, illiúſque reſponſa ad Patriarcham referebat. Nicetas in Alexio Manuëlis filio num. 7. τοῦ Πατριάρχου σταλέντος εἰς τὴν Δέσποιναν τοῦ ἑαυτοῦ ὑπηρέτου, ὃς ἐκ τοῦ παραβάλλειν εἰς τὰ ἀνάκτορα, καὶ διαπορθμεύειν τοῖς βασιλεῦσι τὰ βουλεύματα, καὶ τὰς ἀποκρίσεις κἀκεῖθεν αὖθις μεταφέρειν, Παλατῖνος ὀνόμασται.

Παλατῖνοι, *Panes civiles*, *gradiles*, de quibus copioſè egimus in Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ Baſilic. & Suidas: Παλατῖνοι, εἶδος ἄρτων, οὓς ἐφιλοτιμήσατο τῷ δήμῳ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας, εἶτα ἐκ τοῦ παλατίου χορηγούμενοι. Qualis verò Palatinorum panum fuerit erogatio Conſtantinopoli, docemur potiſſimum ex Vita MS. Sancti Pauli Confeſſ. Patr. Conſtantinopolit. ubi de Conſtantino Imp. ζημιοῖ δὲ καὶ τὴν πόλιν τὸ σιτηρέσιον, ἀφελὼν αὐτῆς τὸ ἥμισυ τῆς δωρεᾶς, ἣν ὁ ἐκείνου πατὴρ, ὁ φιλάνθρωπος δηλαδὴ Κωνσταντῖνος αὐτῇ ἐδωρήσατο. ἦν δὲ τὸ ὅλον τῆς δωρεᾶς ἡμερήσιοι ἄρτοι μυριάδες ὀκτώ. Et ex eo Theophanes an. 21. ejuſdem Conſtantij: τὴν πόλιν ἐζημίωσεν τέσσαρας μυριάδας ἄρτων ἡμερησίων, ἐκ τῶν δωρηθέντων ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μυριάδων. Adde Codinum in Orig. Conſtantinopolit. pag. 26. Nec Romæ duntaxat & Conſtantinopoli erogabantur ejuſcemodi panes, ſed & Antiochiæ, ut teſtatur Libanius in Orat. ad Theodoſium: τὸ μὲν τῆς ἡμέρας ἥμισυ τὴν ὀργὴν ἐδέξατο, τὴν μέχρι οὐ δεδομένων ἄρτων· ἔπειτ' ἦν ὃ πρότερον καὶ ἡ λῆψις καὶ ἡ δόσις, καὶ σὺν ἐκείνοις ἕκαστος εἰκάδι ἤρχετο.

ΠΑΛΑ΄ΦΡΙΟΝ, *Palafredus*, Gallis *Palefroy*: de qua voce fusè egimus in Gloſſ. med. Lat. Anonymus de Nuptiis Theſei & Æmiliæ lib. 6.

Φαρία ἐκαβαλίκευαν, καὶ πολὺ παλαφρία.

ΠΑΛΕΙ͂Ν, *Luctari*, pro Παλαίειν. Gloſſæ Græcobarb. παλαίει, παλεῖ, ἢ παλεύγει. Damaſcenus Studita Homil. 14. εὑγῆκαν μίαν ἡμέραν ἑορταστικὴν τὰ παιδία τῆς γειτονίας νὰ παίξουσιν, καὶ ἄλλα μὲν ἐσκῦσαν εἰς τὸ πηλάλημα, ἄλλα δὲ εἰς τὸ πάλεμα.

ΠΑ΄ΛΗ, pro Πάλιν, Πάλι. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 4.

Κλαπετὰ δάκρυα τὰ πολλὰ, κλαυθμὸς πόνους πάλη.

Utitur paſſim.

ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙ΄Α, *Regeneratio*, *Recreatio*, *Renatio*, in Gloſſ. Gr. Lat. propriè *Regeneratio* quæ fit per Baptiſmum. Παλινδ̓εκία, Iſidoro Peluſiotæ lib. 1. Epiſt. 68. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. παλιγγενεσία, τὸ ἐκ δευτέρου γεννηθῆναι, ἢ ἀναπλασθῆναι, ἢ τὸ ἅγιον βάπτισμα λέγεται. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagog. τί δὲ ἐστι παλιγγενεσία; τὸ ἐκ δευτέρου γεννηθῆναι καὶ ἀνακαινισθῆναι. S. Paulus in Epiſt. ad Titum 3. 5. ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας. Clemens lib. 7. Conſtit. Apoſt. c. 43. ἐπὶ τούτοις προσκυνεῖ αὐτὸν τὸν μονογενῆ Θεὸν μετ' αὐτὸν, καὶ δι' αὐτὸν εὐχαριστῶν αὐτῷ, τῷ ἀναδέξασθαι αὐτὸν τὸν ὑπὲρ πάντων θάνατον διὰ τοῦ σταυροῦ, οὗ τύπον ἔδωκε τὸ βάπτισμα τῆς παλιγγενεσίας. Theodoret. ſerm. 7. οὕτω κἀνταῦθα τούτων ἕκαστον ἐμβαλὼν, τὸ τῆς ἀφθαρσίας αὐτοῖς καὶ παλιγγενεσίας ἐπιδείκνυσι βάπτισμα. Palladius in Vita Chryſoſtomi l. 41. μυσταγωγηθεὶς τὴν τοῦ λουτροῦ παλιγγενεσίαν. Τῆς κολυμβήθρας ἀναγέννησις, apud Gregorium Nyſſenum de Reſurrectione. Vita S Syncleticæ num. 91. ubi de triplici hominis Chriſtiani vita: ὧν ἡ μὲν μία ἐστὶν ἐκ χάριτος, ἡ διὰ τοῦ θείου λουτροῦ ἡμῖν προσερχομένη· ταύτην γὰρ ἀληθῶς καὶ παλιγγενεσίαν καλοῦμεν. Λουτρὸν παλιγγενεσίας, in Martyrio S. Niconis num. 4. apud S. Cyrillum Hieroſol. Catech. 1. ad Neophytos, Palladium in Vita Chryſoſtom. pag. 41. Evagrium lib. 1. cap. 15. lib. 6. cap. 13. Nicetam Paphlag. in Encomio S. Euſtachij pag. 53. Continuatorem Theophanis lib. 4. num. 14. in Euchol. ubi de Ordin. Presbyteri, in Elogio S. Pantaleonis pag. 16. &c.

Παλιγγενεσία, Juriſconſultis Græcis *Natalium reſtitutio* exponitur: Chymicis verò, *Tranſmutatio metallorum*. Stephanus Chymicus MS. καὶ τὰ θειώδη οὕτω τεφρωθέντα, θεῖον πάλιν ἔχει, καὶ ὕδωρ θεῖον ἄθικτον διὰ τῆς αὐτοῦ τέφρας ποιοῦσι εἰς παλιγγενεσίαν. Occurrit ibi pluries.

ΠΑΛΙ΄ΓΚΛΑΣΤΟΣ, Heſychio, σκολιὸς, αἰστηρὸς, δυστροπὸς, Latin. *Refractus*. Gloſſæ MSS. V. C. Dom. *de Chevannes*: *Refractus*, *Pervicax*, *Auſterus*.

ΠΑΛΙΚΑ΄ΡΙ, Παλικαράκι. Vide in Πάλληξ.

ΠΑΛΙΝΔΙΚΙ΄ΑΣ, *Inſtaurandæ litis*, in Gloſſ. Lat. Gr.

ΠΑΛΗΟ΄Σ, Πάλιος, *Vetuſtus*, Παλαιός.

Παλιόχναρα. Vide Χνάρι.

Παλιοπάπουτζα. Vide Παπούτζι.

ΠΑΛΙ΄ΝΠΙΣΣΑ, ἡ ξηρὰ πίσσα, in Gloſſis Iatricis MSS. Neophyti. *Pix ſicca*.

ΠΑΛΙ΄ΟΝ. Vide in Παλλίον.

ΠΑΛΙΟ΄ΝΝΕΙΝ, *Luctari*, Παλαίειν. Gloſſæ Græcobarb. ἡ μάχεται, ἡ παλαίει, ἡ παλιόνει μὲ ἄλλον.

Παλιοτάδες, *Luctatores*. Eædem Gloſſæ: οἱ παλαισταὶ, οἱ παλιοτάδες.

ΠΑΛΙΡΕ΄Α, Herba quam παλιούρον Græci vocant, apud Myrepſum de Antidotis cap. 188. 381. 430.

Παλιουρόκοκκον, *Paliuri Granum*. Omeoſophium: ἡ παλιουρόκοκκα τρίψον, καὶ δὸς μετὰ κρίατος.

ΠΑ΄ΛΛΑ, *Globus*, Gallis, *Balle*. Heſychius: πάλλα, σφαῖρα ἐκ ποικίλων νημάτων πεποιημένη. Heſychius Od. ζ. Διονυσίδωρος λέγεται γράψαι, Πάλλαν ἔσωτ' ἔῤῥιψεν· ὡς ταυτὸν εἰπεῖν σφαῖραν, καὶ πάλλαν ἀπὸ τοῦ πάλλεσθαι, Ῥωμαῖοι μέν τοι Πίλαν τὴν σφαῖράν φασι, &c. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Palla*.

ΠΑ΄ΛΛΗΞ, *Adoleſcens*, *Puer*, *Catulaſter*; vox priſcis Græcis etiam nota. Eudocia Macrembolitiſſa

uxor

uxor Romani Diogenis Imp. in Joniis MSS. Παλλὰς δὲ λέγεται, διὰ τὴν μεμυθολογημένην περὶ αὐτὴν νεότητα, ἀφ' οὗ καὶ παλλήκες καὶ παλλακαὶ προσαγορεύονται. Adde Euſtathium Od. α. p.1419.

Πάλλικες, crebrò pro *Calonibus*, apud Tacticos. Mauricius lib.5. cap.1. πλῆθος παλλίκων συμβολῆς δημοσίας προσδοκωμένης ἐπιφέρεσθαι οὐ συμβουλευόμενα. Cap.2. διά τι οὐ δοκεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς μάχης ἐκ περιουσίας ἀδίστρατα εὑρεῖν τοὺς στρατιώτας διὰ τῶν παλλίκων αὐτῶν. Ita lib.7.cap. 10. 14. qui nudè παῖδες dicuntur eidem pag.24.154. 234. & alibi.

Παλληκάριον, Παλικάριον, *Calo*, *Puer*, νεανίας. Chronicon Alexandrinum an.16. Heraclij: ἐξῆλθον στρατιῶται μετὰ παλληκαρίων πολιτῶν ὀφείλοντες ὡς ἀπὸ δέκα μιλίων θερίσαι ὀλίγα γεννήματα, καὶ συνέβη ἀπαντῆσαι αὐτοῖς τοὺς ἐχθρούς, καὶ ἔνθεν κἀκεῖθεν τινας διαπεσεῖν, συσχεθῆναι δὲ καὶ τινὰς ἐκ τῶν παλληκαρίων τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν πολιτῶν ἐξελθόντων σὺν αὐτοῖς, &c. Mox: εἰς τὸ ἐκδικῆσαι τὰ ἴδια παλληκάρια καὶ τοὺς πολίτας. Leo in Tactic. cap.10. §.2. συμβαίνει γὰρ καὶ παλικάρια εἶναι ἐν τούτῳ χρήσιμα. Et §.4. πλῆθος τῶν λεγομένων παλλικαρίων, ἤγουν τῶν δουλευόντων τοῖς τε ἄρχουσι καὶ τοῖς στρατιώταις. Cap. 14. §.16. τὰ παλλικάρια τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων. Similia ferè habet Conſtantinus in Tacticis pag.43. 44. Adde eundem Leonem cap.17. §.65. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Τὸ γύρον του στεκόντησαν τὰ παλικάρια τ' ἄλλα.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀνάσκελα νακήτωσε τἄμορφα παλικάρια.

Infrà:

Εἶτον ὁ Ἀπολώνιος κλιστὸς ὡσὰν κολῶνα,
Θαρόντα τὰ παλικαρίας ὅλοι τὰ καμαρώνα.

Παλικαράκη, ſimili notione. Eadem Hiſt. Apollonij Tyrij:

Γιατὶ τὸ ναξαζόμενος τὸ νέον παλικαράκη.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἀλύμονον Ῥοδίτες μου καλὰ παλικαράκια,
Καὶ ξένοι ὅσοι ἐχάθησαν Ῥωμαῖοι καὶ Φραγκάκια.

Παλικαρεύεσθαι, *Strenuè agere*, παλικαρεστικά, *Strenuè*.

ΠΑΛΛΙΌΝ, *Pallium*. Gloſſæ MSS. ἀμπεχόνη, ἱμάτιον, πάλλιον. Heſychius: τριβώνιον, πάλλιον, περιβόλαιον. Gloſſæ Græco-Lat. Πάλλιον, *Pallium*. Gregorius Nazianzenus in Teſtam. βούλομαι αὐτῷ δοθῆναι κάμισον ἓν, στιχάριον ἓν, πάλλια δύο. Joannes Moſchus in Limon. cap.170. καὶ εἷς ἐξ ἡμῶν ὁ περιβέβλητο πάλλιον ἀφελόμενος, &c. Et cap.116. εἶχον οὖν πάλλιον, καὶ ἐπώλησα τοῦ νομίσματος. Hieronymus Dalmata in Hiſt. MS. Sanctorum Ægypti fol. 162. ἐνεσπᾶτο γὰρ ἡμῶν τὰ πάλλια. Vita MS. S. Hilarionis: ὁ δὲ κλῆρος εὐαγγέλιον μὲν, —— καὶ πάλλιον, στιχάριόν τε καὶ κουκούλλιον τρίχινον, ἃ δὴ τοὺς μοναχοὺς οὕτω συνήθως ὀνομάζειν. Apophthegmata Patrum in Elia num.4. καὶ ἄρας τὸ πάλλιον αὐτοῦ, εὑρέθη μηδὲν ἔχων. Acta Martyrij SS. Tarachi, Probi & Andronici cap.2. περιελόντες αὐτοῦ τὸ πάλλιον, καὶ περιζώσαντες τείνατε, καὶ νεύροις ὠμοῖς τύψατε. Vita S. Joannis in Puteo num.10. καὶ γὰρ τοῖς ὄνυξί μου ἔσκαψα, καὶ ἐν τῷ παλλίῳ μου ἐπέθηκα. Theophanes an.29. Copronymi: ἐλθοῦσα ἀπὸ τῆς Ἱερείας ἐν τῇ βασιλίδι πόλει δρομώνων καὶ χελανδίων πλεῖστων ἐστολισμένων σηρικοῖς παλλίοις, &c. Occurrit præterea apud Chryſoſt. Homil.6. de filiis Noë, in Vita S. Euthymij num.115. in Euchologio pag. 479. in Synaxariis in S. Euphroſyno 11. Sept. & apud alios Scriptores paſſim.

Παλίον. Auctor Etymologici in Ἀμπεχόνη λέγεται δὲ ἀντὶ περιβολῆς ἱματίου, ἤγουν παλίον. Gloſſæ Baſilic. τῷ ὀνόματι τῆς στρώμνης πᾶσα ἡ ἐσθὴς περιέχεται, καὶ τὰ στραγάλια, καὶ τὰ παλία, καὶ πᾶν ᾧ περιβαλλόμεθα. Joannes Moſchus in Limon cap.18. ἐν μιᾷ οὖν εὑρίσκει δύο σκύμνια λέοντος, καὶ φέρει αὐτὰ εἰς ἐκκλησίαν εἰς τὸ παλίον, ὃ ἦν περιβεβλημένος, &c. Achmes in Introduct. in Aſtrolog. μορφὴ ὡς αἰγὸς, κρατοῦν γονάχιον, τάπης, καὶ παλίον, μεριμνᾷ εἰς πράγματα. Idem videtur quod *Palium*, & *Pallium*, Latinis inferioris ævi, *Pail*, Pannus ſericeus. Vide Gloſſ. med. Latin. in hac voce.

ΠΑΛΛΙΏΝ. Mauricius lib.10. cap.3. καὶ πρὸς τοὺς κριοὺς ἀντίκεινται τύλαι καὶ σακκία, γέμοντα ἄχυρα καὶ ψάμμον· πρὸς δὲ τοὺς παλλίωνας, ἤτοι ἐμβόλους τοὺς προαγομένους ἅρπαγες, πίσσα, καὶ πῦρ, καὶ λίθοι βαρεῖς, &c. Vocis notionem indicat Leo cap.15. §.49. ubi eadem ferè habentur: πρὸς δὲ τὰς χελώνας, ἅρπαγες, ἤγουν ξύλα μεγάλα ἔχοντα ξίφη καὶ ἐμπιεστικὰ, &c. Sunt ergo παλλίωνες, teſtudines, quibus veluti *pallio* milites proteguntur.

ΠΆΛΜΑ, *Lacus*, *Foſſa*, Πέλμα. Leo in Tacticis c.12.§.108. ἢ ὀρύγματα, ἢ πέλματα, ἅπερ λέγεται πάλματα. Cap.18.§.74. ἐὰν δὲ ἐνδέχεται καλόν ἐστιν ἵνα, ἢ δύσβατον ποταμὸν, ἢ πάλματα, ἢ λίμνην κατὰ νώτου τῆς παρατάξεως ἔχειν, &c. Theophanes an.13. Conſtantij: ἕτεροι δὲ ἐν τοῖς καταπάλμασι τῶν τάφρων ἐνέπεσον. Vide Πέλμα.

ΠΑΛΜΑΡΊΣΟΥ, τὴν φοίνικα, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΠΑΛΜΟΥΛΆΡΙΟΣ, *Palmularius*, ὄνομα κύριον, Suidæ. Antoninus lib.1. de Vita ſua ſub initium: παρὰ τοῦ τροφέως, τὸ μήτε Πρασιανὸς, μήτε Βενετιανὸς, μήτε Παλμουλάριος, ἢ Σκουτάριος γενέσθαι. Vide Phavorinum in Πρασιανός. Ubi neſcio an hæc vox *Nautam*, aut *Navicularium* ſonet, ex voce *Palmula*, quæ in Gloſſ. Lat. Gr. exponitur Πλάτη ἐν ᾗ διαπλέομεν. Vide Galtakerum ad hunc locum, & Suicerum in Theſauro Eccleſiaſt. qui *Parmularium* intelligi contendit, quod vix putem.

ΠΆΛΟΣ, *Palus*, *Paxillus*. Gloſſæ Gr.Lat. πάλος, *Palus*. Acta SS.Tarachi, Andronici, &c. p.265. Μάξιμος ἡγεμὼν εἶπεν, Τείνατε αὐτὸν ἐν τοῖς πάλοις, καὶ νεύροις ὠμοῖς μαστίζετε. Martyrium MS. S.Febroniæ: πάλιν ὁ δικαστὴς ἐκέλευσεν λυθῆναι τὴν Φεβρωνίαν ἀπὸ τοῦ πάλου. Nicetas Paphlago in S. Anaſtaſia Virg. πάλοις προσδεθεῖσαν, ἐφῆμα κυφωθῆναι τῆς γῆς. Joannes Colobus in Vita MS. S. Païſij: λίαν δὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ἐκλαβοῦσας πάλῳ τινὶ ἐν τῷ ἀντιτέρῳ μέρει τοῦ ἄντρου πεπηγμένῳ, &c. Paſſio S. Acacij num.10. τότε θυμωθεὶς ὁ ἄρχων, πρὸς τὴν τάξιν λέγει, Πήξατε τέσσαρας πάλους, καὶ ἐκεῖ ἐνδήσαντες αὐτὸν, νεύροις ὠμοῖς χρήσασθε, &c. Menologium Baſilij 25. Maij in S. Theraponte: καὶ δεθεὶς εἰς τέσσαρας πάλους ὕπτιος ἐπὶ τὴν γῆν ἐτύφθη ἰσχυρῶς. Synaxaria Colbertea MSS. 26. Nov. μαχαίρᾳ τὸ σῶμα κατατέμνεται ἐπὶ τέσσαρσι πάλοις τεθεὶς, &c. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.1.

Τὸν κάμπον ἐδυνάμωσαν με πάλους με χανδάκια.

Et lib.11.

Τὰς πρίνας ὅπου κάμνουσι πάλους, καὶ βλάπτουν σφόδρα.

Utuntur alij, atque in iis Theophanes an. 9. Nicephori General. Leo in Tacticis cap.11. §.15. Conſtantinus in Tactic. pag.43. Harmenopulus in legib. Georgic. Ducas Hiſt. cap.35. & cap. ult. &c. Occurrit etiam Martyrio S.Acyndini & Socior. MS. & in Martyrio MS. S.Mercurij.

Πάλος, aliâ notione, vide in Μπάλα.

Πάλιν, idem quod Πάλος, *Paxillus*. Leo Imp. in Tactic. cap.11. n.8. ἀσφαλίζεσθαι ἢ ὀρύγμασιν, ἢ πάλιν, ἢ ὁλοκλήρῳ τάφρῳ, ὃ λέγουσι φόσσα.

Παλούκι, Παλοῦκιν, *Palus*, *Paxillus*, *Vallum*, κάμαξ, σκόλοψ, χάραξ. Cyrillus in Lexico: ῥόπαλον, παλοῦκιν, ἢ κοντόραβδον. Zacharias Pap. lib.1. Dialog.

Καὶ ἰδὼν τὸν ὄφιν ἠπλωμένον, φοβηθεὶς
Ἐκρεμάσθη ἀπὸ τοῦ ποδὸς τὸ παλοῦκιν.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Ἐπῆρες

Ἐσῆρες τὺς ϛύλυς τοῦ σπητίυ, καὶ τὰ παλλύκι ἀφῆκε.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἔκαμεν τὴν παλυκενίαν, τὸν τόπον δὲ μοιράζειν,
Ἐκεῖ πῦ τρέχυν τ' ἄλογα, ὡς ἔπρεπε ὀρδινιάζειν.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 40. ἡ δὲ γάτα ἐβυλήθη νὰ τὺς ἐξαπαλίσῃ, καὶ ἔτζι ἐκρεμάσθη ἀπὸ ἕνα παλῦκι, Ubi Cod. Gr. πάτλαλον habet. Vide in Φράκλη.

Παλυκώνειν, *Palum figere*, πατλαλεύειν.

ΠΑΛΟΎΔΙΝ, *Palus*. Mauricius lib. 4. Strateg. cap. 3. ἕτεροι δὲ ὅμοιον τρόπον ἐν παλυδίῳ ποιήσαντες β'. ἢ γ'. εἰσόδυς ϛερεάς καὶ ἑδραίας προστηνιώσαντες. Idem lib. 11. pag. 284. ὥςε μὴ διάλειμμα εἶναι μεταξὺ αὐτῶν ἄξιον λόγυ, ὕλαις τε, καὶ παλυδίοις, ἢ καλαμεώνοις ἐγγίζοντων αὐτοῖς, &c.

Παλῦδιν, *Saccharum*, quod in *Paludibus*, ſeu arundinetis naſcitur. Achmes Onirocrit. cap. 243. εἰ δὲ τρώγει γλύκυσμα σαχαρικλωνικὸν, τὸ λεγόμενον παλῦδιν, εὑρήσει θλίψιν καὶ νόσον.

ΠΆΛΤΟΝ, *Tributum*, *Palta*. Leo in Tact. c. 15. §. 37. de Urbe capta: πρᾴως καὶ εἰρηνικῶς διατίθετι πρὸς αὐτὺς, καὶ μήτε πάλτοις αὐτὺς καταβαρήσῃς, μήτε ἀπειλαῖς ἀπαλίσῃς, ἢ ἐκφοβήσῃς διά τινος τιμωρίας, &c. Ubi Checus, neque *Stipendiis illos opprimas*. Unde conjicere eſt habuiſſe illius Codicem, πάκτοις. Ita etiam Pigaferta. Græcis πάλτον, eſt *Iaculum*, qua voce utitur Pachymeres lib. 12. cap. 31.

ΠΑΛΩΝΙΑ', *Paonia*, herba de qua Ruellius lib. 3. c. 70. Gloſſæ Botanicæ MSS. Colberteæ: Γλυκυσίδιον, ἡ παλωνία.

ΠΑΛΩΤΑ'ΡΙΣΜΑ, *Ballotatio*, ex Ital. *Ballotada*. Gloſſæ Græcobarb. ἡ ψῆφος, ἡ παλωτάρισμα. Vide Πάλλα.

ΠΑΜΒΟ'ΤΑΝΟΝ, *Herba omnis generis*. Nicetas in Alexio lib. 2. num. 2. ἡ τὸ κατὰ τὸ Ἰὼβ, παμβότανον τοῦ ἀγροῦ. Germanus Patr. Conſtantinopolit. in Epiſt. 1. ad Cyprios num. 2. καὶ ἡ τῶν τέκνων τῆς ἐκκλησίας πληθὺς, ὡς τοῦ ἀγροῦ τὸ παμβότανον.

ΠΑ'ΜΜΕΑΙ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶν ὕδωρ θεῖον.

ΠΑΜΠΑ'ΚΙΟΝ. Vide in Βάμβαξ.

ΠΑΜΦΑΝΗ'Σ, Ægyptiis, *Sempervivum*, apud Interpol. Dioſcor. c. 671.

ΠΑ'ΜΦΥΛΟΝ, Triremis ſic olim appellata. Leo in Tacticis cap. 19. §. 38. καὶ κατασκευάσαι τῶν τῆς σῆς ἐνδοξότητος δρόμωνα τοιῦτον, τὸ δὲ λεγόμενον πάμφυλον.

ΠΑΝΑΓΙ'Α, nudè, Epitheton quo à Græcis Deipara intelligitur: quorum etiam Orationes ad eandem Sanctiſſimam Virginem ab hac voce ferè ſemper initium ſumunt, ut ex libris Eccleſiaſticis Græcorum & Joanne Canano non uno loco colligere eſt. Hinc

Παναγία iiſdem dicta quædam ceremonia obſervata in Buccellæ panis benedictione, quam primò elevant, ac deinde ex ea particulam delibant quotquot adſunt, in honorem Deiparæ: de quo quidem Παναγίας exaltandæ ritu apud Græcos audiendus in primis Leo Allatius in Diſſert. 1. de Libris Eccleſiaſt. Græcor. pag. 100. Antequam, inquit Monachi in menſam procedant, cui id onus incumbit (illi ἑφημέριον vocant) in diſco ſive ſcutella, quam inde παναγιάριον appellant, acceptum panem ad inſtar Crucis in quatuor dividit partes æquales, ex angulo interiori panis abſcindit fruſtum cultro circumiens, adeò ut ex una parte anguli acuminatus ſit, ex altero circulari figurâ, trigonus imperfectus appareat, & ſic exciſum ſuo loco, unà cum reliquo pane ſimul unito relinquit, panem ſic accommodatum aliâ parte diſci cooperit. Ita enim diſcus ille comparatur, cardine ex una parte cum ſuperioris partis operculo colligatus, ut modo capſarum includatur, ſin minus, velo: & ſic apponit in menſa, in qua ſolus Abbas, vel Proegumenus, qui ſcilicet Abbatis munere antea defunctus fuerat, vel qui Abbatis, dum ille abeſt, locum tenet, & quem Δικαῖον appellant, aſſidet. Finito prandio, & ſigno dato, in *Consio*, (ita ipſi vocant campanulam ex ære fabrefactam) omnes aſſurgunt, & conceptis precibus diſcum illum cum pane, qui Παναγία eſt, Ephemerius ſuſtollit, poſtmodum reſerato Panagiario, & fruſto illo è pane exciſo converſo, ut mica nuda ſuperior ſit, præſentat Abbati, qui extremis digitis miculam accipit, & ori impoſitam abſumit: deinde aliis Monachis ſervato ordine offertur, qui eodem modo miculam ex Panagiario auferunt & comedunt. Tum Abbas vinum Calici infuſum bibit, quem omnes ſequuntur, & gratiis Deo actis diſcedunt: qui quidem Panagiam exaltandi modus in Monte Sancto uſitatiſſimus eſt. Hactenus Allatius.

Sed hæc nobis illuſtranda. Ac forma quidem hujuſce panis triangularis, ita deſcribitur à Symeone Theſſalonicenſi in Opuſculo, Περὶ τοῦ ὑψυμένυ ἄρτυ τῆς Παναγίας, τί δηλοῖ τρίγωνος ὢν, καὶ πῶς ὑψῦται, καί τι δηλῦσι τὰ ἐν αὐτῷ λεγόμενα, &c. Sic autem ille: τριμερὴς δὲ πάντων ἐξάγεται ἄρτος καὶ τὰς γωνίας μὲν, καὶ τοῖς μέρεσι τὸ τρισσόν· τῷ ἄνω δὲ ἐπὶ κέντρῳ τὸ ἑνιαῖον εἰκονίζει διὸ καὶ ὅθεν ἂν τῦτο τρίψῃς τὸν ἄρτον, τρεῖς ἔχει μὲν γωνίας εἰς ὀξὺ γὰρ καὶ ἓν καταλήγει τὸ κέντρον. Deinde addit ejuſmodi Παναγίας elevandæ ritum ab Apoſtolica traditione profluxiſſe, ut ſingulis diebus ſoli Deo in Trinitate, in Deiparæ, per cujus partum Trinitatem agnovimus, nomen ac memoriam id perageretur. Ubi obſervare licet quotidie apud Græcos hanc παναγίας elevationem peractam, exactâ refectione conſuetâ. Ut porrò ab Apoſtolis tradita, & ab iis etiam obſervata, pluribus tradit Horologium, tametſi hujus hac in re fides parum certa, ut vult Goarus, qui illius ritus expoſitiones ex Theſſalonicenſi deſcripſit in Euchologio pag. 867. 868. quas conſultò omittimus. Sic verò totus hic ritus deſcribitur in eodem Horologio: καὶ μετὰ τὸ γεύσασθαι, ποιῦντος τοῦ διακονῦντος ςίχον, ἀνιςάμενοι λέγομεν, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, &c. Δόξα καὶ νῦν. Κύριε ἐλέησον, τρὶς, καὶ βαλὼν μετάνοιαν, ὁ μέλλων ὑψῶσαι τὴν παναγίαν, λέγει ὕτως, Εὐλογεῖτε, πατέρες ἅγιοι, συγχωρήσατέ μοι τῷ ἁμαρτωλῷ· καὶ ἡμεῖς, Ὁ Θεὸς συγχωρήσει καὶ ἐλεήσει σε· καὶ λαβὼν τὴν παναγίαν ἄκροις δακτύλοις τῶν χειρῶν, ὑψοῖ αὐτὴν μικρὸν, λέγων, μεγαλοφώνως, Μέγα τὸ ὄνομα· καὶ ἡμεῖς, τῆς ἁγίας Τριάδος· καὶ αὐτὸς ςαυροειδῶς, Παναγία Θεοτόκε βοήθει ἡμῖν· καὶ ἡμεῖς, Ταῖς αὐτῆς πρεσβείαις ὁ Θεὸς ἐλέησον, καὶ σῶσον ἡμᾶς· εἶτα τὸ, Μακαρίζομέν σε πᾶσαι αἱ γενεαὶ, Θεοτόκε Παρθένε, &c. At in Hebdomada Paſchali ſeu Διακαινισίμῳ, τῆς Παναγίας ὑψώσεως ritus & verba aliquatenus immutantur, propter Dominicam Reſurrectionem. Pentecoſtarium in Dominica Paſchali: εἰς τὴν τράπεζαν μετὰ παράκλησιν τοῖς ἀδελφοῖς μεγάλην εἰς πάντα, ἐν ᾗ ὕςερον Χριςὸς ἀνέςη ἐκ γ'. καὶ ὑψῦται ὁ ἄρτος παρὰ τοῦ Κελλαρίτυ, λαμβάνει προσφορὰν ὁλόκληρον, καὶ τίθησι ἐν τῷ παναγιαρίῳ, καὶ λαβὼν τὴν ἐξ ἔθυς συγχώρησιν λαμβάνει τὸν ἄρτον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῦ, καὶ ὑψοῖ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ δίσκυ μικρὸν, καὶ ἐκφωνεῖ, λέγων, Χριςὸς ἀνέςη, καὶ ἡμῶν ἀνταποκρινομένων τὸ, Ἀληθῶς ἀνέςη· εἶτα αὖθις ἕκαςος χαράττει ςαυρὸν μετὰ τοῦ ἄρτυ, λέγων, Προσκυνῦμεν αὐτῦ τὴν τριήμερον ἔγερσιν· καὶ ἡμεῖς, Χριςὸς ἀνέςη ἐκ γ'. εἶτα τὴν ὑπακοὴν, καὶ τὸ κοντάκιον, καὶ ἀσπαζόμεθα τὸν ἄρτον· ὕςερον δὲ, Χριςὸς ἀνέςη ἐκ γ'. καὶ ὁ ςίχος ὡς ἐσθίομεν δὲ τὸν ἄρτον, ἀλλ' αὐτὸν ὑψῦμεν καθ' ἑκάςην μέχρι τοῦ σαββάτυ τῆς διακαινισίμυ, εἶτα κλῶμεν καὶ ἐσθίομεν. ὕτος ὁ τύπος ὀφείλει γίνεσθαι ἐν τῇ τραπέζῃ, ἤγυν ἐν τῇ ὑψώσει τοῦ ἄρτυ, ἄχρι τοῦ σαββάτυ τῆς διακαινισίμυ· ἔκτοτε δὲ ἐκφωνεῖται ἕως τῆς δ'. τῆς ἀναλήψεως ἀντὶ τοῦ μέγα τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος, Χριςὸς ἀνέςη, ἀληθῶς ἀνέςη ὁ κύριος.

Παναγία

Παναγία Θεοτόκε βοήθει ἡμῖν, καὶ τὰ ἑξῆς. Atque hinc patet ex hac poſtrema precatiuncula nomen indictum huic cerimoniæ Monaſticæ. Rurſum in Sabbato τῆς διακαινησίμου, ſeu Paſchalis Hebdomadæ: εἰς τὴν τράπεζαν ὁ κελλαρίτης ἅμα τὸ καθῖσαι τοὺς ἀδελφοὺς, τὸν δι' ὅλης τῆς ἑβδομάδος ὑψούμενον ἄρτον, ἀντὶ τῆς Παναγίας, κατακλῶν διαδίδωσι τούτοις, πρὸ τῆς εἰθισμένης αὐτοῖς τροφῆς φαγεῖν· ἐν τῇ παναγίᾳ λέγεται τὸ, Χριστὸς ἀνέστη ἅπαξ, εἶτα ὑψοῦται εἰς τὸ παναγιάριον, Θεοτόκε, βοήθει ἡμῖν, τὸ δὲ, Χριστὸς ἀνέστη, ἐκφωνεῖται κατὰ τὸ τέλος ἐν τῇ τραπέζῃ ἄχρι τῆς ἀναλήψεως. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typicis cap. 100. δεῖ γινώσκειν πῶς ὑψοῦται ἡ Παναγία, καὶ ὅλης τῆς ἑβδομάδος τῆς διακαινησίμου. Ὑψοῖ τὴν προσφορὰν ἀκρίως, λέγων, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, ἐκ γ΄. ὁ λαὸς ἀποκρίνεται, λέγων, Ἀληθῶς ἀνέστη ὁ κύριος· καὶ ποιεῖ σταυροῦ τύπον· προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν τριήμερον ἔγερσιν, εἶτα ἀσπαζόμεθα τὴν Παναγίαν, οὐ μέν τοι ἐσθίομεν αὐτὴν, μέχρι σαββάτου, ἀλλὰ καθ' ἑκάστην αὐτὴν ὑψοῦμεν, καὶ ἀσπαζόμεθα αὐτήν· τῷ γὰρ σαββάτῳ ἐσθίομεν αὐτὴν, ψάλλοντες τὸ, Χριστὸς ἀνέστη· ἀπὸ δὲ τοῦ σαββάτου τοῦ Πάσχα, μέχρις ἂν ἀποδόσωμεν τὸ, Χριστὸς ἀνέστη, ὑψοῦται οὕτως· ὑψοῖ Παναγίαν, καὶ λέγει, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν· εἶτα ποιεῖ σταυροῦ τύπον, καὶ λέγει, Παναγία Θεοτόκε βοήθει ἡμῖν· ὁ Θεὸς ἐλέησον, καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν. Adde Typicon S. Sabæ eâd. die cap. 46. Extr. & Horologium I. 4.

Hæc verò exaltandæ Panagiæ ceremonia non Monachos ſolùm ſpectabat, quibus tamen uſitatior fuit, éſtque hodie, ſed & in Palatio Imperatoris uſurpata. Ritum deſcribit Codinus de Offic. Palat. cap.7. num.32. ἐπειδὰν μετὰ τὸ ἀπαρθλῶσαι τὸ μανσάλιον τοῦ Δομεστίκου κομίσαντος ἄρτον ἐν Παναγιαρίῳ, ὁ Βασιλεὺς εὐθέως ἀνίσταται, &c. Mox num.33. τὸ δὲ Παναγιάριον, ὁ Ἐπὶ τῆς τραπέζης λαβὼν, καὶ ὑψῶν Παναγίαν, δίδωσι ταύτην τῷ Δομεστίκῳ, ὁ δὲ τῷ Μεγάλῳ Δομεστίκῳ, οὗτος δὲ τῷ Βασιλεῖ· καὶ ἅμα τὸ Παναγίαν λαβεῖν ἐν τῷ στόματι, πάντες βοῶσι τὸ Πολυχρόνιον.

Habetur in Cod. Reg. MS.1595. fol.142. Anonymi tractatus contra Latinos, hoc titulo, Ἀπορία περὶ τοῦ θείου ἄρτου καὶ τοῦ ἀντιδώρου, &c. In quo quidem duo alia capita leguntur, iis perinde titulis: Ἀντιλογία πρὸς τοὺς ἀπορῶντας ἡμᾶς τὸ μετὰ τὸ ἀφαιρεθῆναι τὸ εἰς δόξαν τῆς παναγίας ψωμίον ἐκ τοῦ ὅλου ἄρτου, δεῖ συναναφέρειν καὶ τὰ τρίμιξ αὐτοῦ εἰς τιμὴν καὶ δόξαν τῆς ἁγίας Κόνης, καὶ ταῦτα μὴ τοῖς πολλοῖς ἐσθίεσθαι. In alio: Ἐπίδειξις γεωμετρικὴ, ὅτι τὰ εἰς τιμὴν καὶ δόξαν τῆς Παναγίας μετὰ τὴν ἐσθίασιν λαμβανόμενον ψωμίον, ἁγιαζόμενον δὲ τῇ ἐπικλήσει τῆς μακαρίας Τριάδος τριγώνῳ σχήματι ὀφείλει τέμνεσθαι, καὶ, ἵνα ὥς τινες φασὶ, τετραγώνῳ· τοῦτο γὰρ σταυροῦ τύπον ἐπέχει, καὶ οὕτω ποιοῦντες αὐτὴν τὴν ἁγιάζουσαν τὸ ψωμίον τριάδα σταυροῦσι καὶ νοοῦσι.

Neque duntaxat poſt menſæ refectionem hæc peracta τῆς Παναγίας ὕψωσις, ſed & quoties aliquis peregrinationem aut navigationem ſuſcepturus erat, ſive adeſſet, ſive abeſſet, illius nomine illa peragebatur à Sacerdote, Orationibus conſuetis recitatis, quibus fauſta in itinere omnia ei adprecaretur, quæque deſcribuntur in Euchologio, loco laudato. Meminit præterea Παναγίας Nomocanon laudatus ab Allatio lib.de Opination. Græcor.num.12. νὰ καμοῦν καὶ μικρὸν ἁγιασμὸν, εἶτα νὰ λειτουργήσουν, καὶ νὰ ὑψώσουν παναγίαν εἰς βοήθειαν πάντων, καὶ νὰ καμοῦν μνημόσυνα μετὰ κολύβων. De hac Panagia intelligendus denique Auctor Vitæ Athanaſij Patr. Conſtantinop. qui ſub Andronico ſeniore vixit: ὃς παραγγελλόμενος πρὸς τὸν μέγαν τοῦτον καὶ ψυχὴν καὶ γνώμην ἄτρεπτον Ἀθανάσιον, ἠνάγκασε τοῦτον συνθέσθαι τῇ ἀσεβείᾳ καὶ κοινωνῆσαι κἂν μέχρι καὶ τῆς ἐν τῇ Παναγίᾳ λεγομένων εὐχῶν. Sed & pariter exaltationem Panagiæ intellexiſſe videtur Ptochoprodromus in Hegumenum ex Cod. MS.

Ὅταν τὰ τρισὶ δώσουσι, καὶ πάντες συναχθῶσι.
Καὶ ψάλλουν τὸ Ὑψώσω σε, καὶ ἄρξονται τοῦ τρώγειν.

Παναγιάριον, vas in quo reponitur Παναγία, uti ex ſupradictis patet: σκεῦός τι ἱερὸν ἀποτεταγμένον πρὸς τοῦτο, καὶ διὰ τοῦ ἱερέως σφραγιζόμενον, apud Symeonem Theſſalonicenſem.

ΠΑΝΑΓΙΩ͂ΤΑΤΟΣ, Titulus Patriarchæ Conſtantinopolitano vulgo hodie datus, ut obſervāt Goarus ad Euchol. p.144.625. & ad Codinum p.410. & Franc. Richardus in Scuto fidei part.2. pag.113.

ΠΑΝΑ΄ΡΙΟΝ, *Caniſtrum*, Κάναστρον, Σιπύα. Hodiernis Græcis, Πανίρι, Ital. *Panero*, Gallis *Panier*. Sic autem Epiphanius Conſtantiæ Cypri Epiſcopus Librum ſuum inſcripſit: Ἐπιφανίου Ἐπισκόπου Κωνσταντίας τῆς Κύπρου, κατὰ Αἱρέσεων ὀγδοήκοντα, τὸ ἐπικληθὲν Πανάριον, ἤγουν, (al. ἤτοι) κιβώτιον. Atque ita laudatur in Cod. Reg. ſign. nunc 2431. ab Oecumenio ad Epiſt. Judæ cap.1. & Aretha ad Apocalypſim cap. 3. & 6. Franciſc. Richardus in Clypeo fidei part.1. pag.391. ξεσκεπάζει τὸ πανίρι του, &c.

ΠΑΝΔΕ΄ΚΤΗΣ, *Liber Pandectarum*, ὡς πάντων δεκτικὸν νόμων, apud Harmenopul. lib.1. tit.1. §.6. & Michaëlem Pſellum in Synopſi legum, ſub initium. Vide Henricum Stephanum de Abuſu linguæ Græcæ pag.12. & ſeqq. & Heſychium in Αὔλαι.

ΠΑ΄ΝΔΕΚΤΟΝ, Ὀθόνη, in Lexico Stephani. *Linteamen*.

ΠΑΝΔΟΥΡΙ, *Pandura*, Inſtrumentum muſicum, Πανδούρα, Polluci & Athenæo. Vita MS. S. Symeonis propter Chriſtum Sali: ἔλαβεν ὡς λέων εἰς τὸ φουσκάριον τὸ αὐτὸ ἐν μιᾷ πανδοῦριν, καὶ ἤρξατο αὐλεῖν εἰς στενοχώρημα, &c.

ΠΑ΄ΝΔΟΥΡΟΣ. Vide Ξυλοπάνδουρος.

ΠΑΝΔΡΕΥ΄ΕΙΝ. Vide Ὑπανδρεύειν.

ΠΑ΄ΝΕΙΟΝ, *Ad arma conclamatio, tumultus bellicus*, Gallis, *Alarme*. *Panicus terror*. Vox Tacticorum, de qua ſic Æneas in Polioreeticis MSS. τοὺς δὲ περὶ πόλιν ἢ στρατόπεδα ἐξαίφνης θορύβους καὶ φόβους γιγνομένους νυκτὸς ἢ καθ' ἡμέραν, ἅπερ ὑπό τινων καλεῖται Πάνεια· ἔστι δὲ ὄνομα Πελοποννήσιον, καὶ μάλιστα Ἀρκαδικόν.

Πανὶ, pro Πανικὸν δεῖμα, de quo Suidas. Anonymus de Rebus incredibil. cap.11. καὶ τοὺς ἐκπληκτικοὺς φόβους Πανὶ κλαίζομεν. Niſi legendum Πανικὰ, uti proverbium iſtud vulgare quibuſdam effertur.

ΠΑ΄ΝΕΜΟΣ, *Iunius menſis*, Macedonibus, ἴσως μὴν Ἑλλήνων λέξα, in Lexico MS. Cyrilli. Occurrit paſſim.

ΠΑΝΕ΄ΡΙ. Vide in Πανάριον.

ΠΑΝΗ΄, *Tela*, ἱστὸς, in Corona Pretioſa. Vide Πανίον.

ΠΑΝΗ΄ΓΥΡΙΣ, *Publica celebritas*, quum die feſto, ludis ſolemnibus, aut celebri mercatu tota aliqua gens locum in unum convenit. Vox veteribus Scriptoribus nota. Theophanes an.6. Mauricij: ὁ δὲ αὐτοκράτωρ ἱππικαῖς θεωρίαις καὶ πανηγύρεσι τὴν πόλιν ἐφαίδρυνεν, καὶ τὰς νίκας ἐθριάμβευσεν. Vide Anonymum Combefiſianum in Porphyrog. n. 35.

Πανήγυρις, *Nundinæ*. *Nundinarum* πανήγυρις, apud Ciceron. ad Attic. lib.1. Epiſt.9. Gloſſæ Gr. Lat. πανηγύρεις, *Nundinæ*. Gloſſæ Lat. Gr. *Nundinæ*, Ἀγοραὶ ἀτελεῖς, Πανηγύρεις. Ita leg. Marcus Eremita p.81. πανηγύρει ἔοικε πᾶσα σύμβασις· ὁ εἰδὼς πραγματεύεσθαι, κερδαίνει πολλά· ὁ δὲ μὴ εἰδὼς, ζημίας ἀποφέρει. Gregorius Nazianzenus: δεινὸν παρελθεῖν πανήγυριν, καὶ τηλικαύτην τὴν πραγματείαν ἐπιζητεῖν. Chronicon Alexandrinum in Severo: καὶ ἔλαβεν Ἰουδαίους αἰχμαλώτους, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν λεγομένην Τερέβινθον, προέστησεν πανήγυριν, καὶ πέπρακεν αὐτοὺς εἰς ταγὴν ἵππου ἕκαστον, —— καὶ ἕως τοῦ νῦν ἡ πανήγυρις ἐκείνη λέγεται Ἀδριανή. Zonaras in Baſilio Bulgaroctono p.179. καὶ πανηγύρεως ἐντὸς (πόλεως) τελουμένης, τάς τε ἐμπορίας λελοίπασι.

Πανηγύριον, eâdem notione. Theophanes an. 5. Conſtantini filij Irenes: τὸ κομμέρκιον τῆς πανηγύρεως ἑκατὸν

λιτρῶν χρυσίου ἐν ἐκφώσει. Ubi Miſcella, *commercium nundinarum* vertit.

Πανήγυρις, *Feſtum.* Moſchus in Limonar. cap. 202. ὅτι ἁγία ἡμέρα ἐστὶν αὕτη· ἦν γὰρ ἡ πανήγυρις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. S. Aſterius Homil. in S. Euphemiam: τιμὰς τελοῦσιν αὐτῇ καὶ ἐτήσιον ἑορτὴν, κοινὴν καὶ πάνδημον ποιοῦντες πανήγυριν. Proclus Epiſcopus Cyzici in Homil. in Incarnat. Dom. παρθενικὴ πανήγυρις σήμερον τὴν γλῶτταν πρὸς εὐφημίαν καλεῖ, καὶ ἡ παροῦσα ἑορτὴ τοῖς συνελθοῦσιν ὠφελείας τῆς πρόξενος. Acta adverſus S. Cyrillum, poſt Concil. Epheſinum: καὶ μήτε τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς τὴν πανήγυριν ἐπιτελέσαι συγχωρηθέντων. Ita rurſum pag. 609. Theophylactus Simocatta, de Feſto Paſchatis: τῆς γὰρ ἀπόμαχος μίξεως ὅτε Ῥωμαίοις ἡ δημοτελὴς ἐκείνη μεγάλη πανήγυρις ἐπεφοίτησε. Apud Cedrenum in Theophilo, φαιδραὶ πανηγύρεις, *Majora feſta.* Georgius Acropolita in Chron. cap. 60. ἐν τῇ Λαμψάκῳ γοῦν μικρὸν δεῖ ταῦτα προσκαρτερήσας ὁ Αὐτοκράτωρ, καὶ τὰς τοῦ Χριστοῦ τε Γέννας, καὶ τῶν φώτων ἀποπληρώσας, &c. Vide Theodor. Balſamonem in Epiſt. de Jejunio num. 16. Scylitzem pag. 705. Zonaram in Michaele Duca, Anonymum Combefiſianum in Porphyrog. num. 36. &c. Apud Panagiotam in Catechiſmo Ruſſorum pag. 243. πανηγυρικαὶ ἑορταὶ, dicuntur feſta Dominica & Deiparæ.

Πανηγυρίζειν, *Feſtum celebrare*, vel *Concionem habere.* Gregorius Nazianzenus: τῇ λαμπρᾷ τῶν Φώτων ἡμέρᾳ πανηγυρίσαντες. Theodoritus Græcar. Affect. ſerm. 9. καὶ κατ' αὐτὴν γε τὴν τοῦ σωτηρίου πάθους ἡμέραν, ἐν ᾗ καὶ τοῦ πάθους καὶ τῆς δεσποτικῆς Ἀναστάσεως τὴν μνήμην πανηγυρίζομεν, ἁπάσας τὰς ἐν τῇ Ῥωμαίων ἡγεμονίᾳ καθίλυσαν ἐκκλησίας. Theophilus Alexandrinus Epiſcopus, & ex eo Typicum S. Sabæ, ubi de Jejunio: καὶ τὸ ἔθος δὲ τὸ πρέπον ἡμᾶς ἀπαιτεῖ πᾶσαν κυριακὴν τιμᾶν, καὶ ἐν αὐτῇ πανηγυρίζειν. Ibidem: πάνδημοι τῆς Θεομήτορος πανηγύρεις, pag. 131.

Πανήγυρις, *Homilia*, *Concio ad Populum in Eccleſia.* Λόγος Πανηγυρικὸς, *Encomium alicujus in publico conventu.* Heſychius: Πανήγυρις, Ἔπαινος, Ἑορτὴ, Θέατρον. S. Baſilius in Epiſt. ad Chilonem: καὶ ἴδοις τοὺς περὶ τοῦ Θεοῦ τεταγμένους ἐπισκόπους, τῶν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν τοὺς ἄνδρας συνήθως συνοδιάζοντας, καὶ τὰς πνευματικὰς ἀδιαλείπτους ἐπιτελοῦντας πανηγύρεις, ἐν αἷς μάλιστα πᾶν τοῖς παραγινομένοις τῆς ὄφελος; ἐκεῖ γὰρ ἀποκαλύψεις παροιμιακῶν αἰνιγμάτων, λύσεις ἀποστολικῶν διδαγμάτων, εὐαγγελικῶν νοημάτων ἐκθέσεις, θεολογίας ἀκρόασις, ἀδελφῶν πνευματικῶν συντυχίαι, μεγάλην τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐκ τῆς θέας τοῦ προσώπου τὴν ὠφέλειαν παρεχόντων. Theophylactus Simocatta lib. 4. cap. 15. Extr. ὁ ἱερεὺς τῆς σωτηρίας τὴν ἑορτὴν ἐγκαινίζων τῆς πόλεως, πανήγυριν τοῖς καλλινίκοις συστησάμενος μάρτυσιν, ἐπὶ τῶν βημάτων τῶν ὑψηλῶν τῆς ἐκκλησίας γενόμενος, παρείζων ᾆσμα καινὸν τῷ Χριστῷ ἐπινίκιον, τοῖς περὶ τῆς καθεκλησιασθέντος λαοῦ τάξει πως διηγόρευεν.

Πανηγυρικὸν, Liber Eccleſiaſticus diverſorum Auctorum Panegyricas Orationes in varias Chriſti, & aliorum Sanctorum ſolemnitates continens. Is, inquit Allatius, MS. paſſim in Eccleſiis Græcorum reperitur, non idem tamen omnibus, ſed varius pro varietate Eccleſiarum, nec uno duntaxat, ſed interdum 12. voluminibus, iiſque ſatis ingentibus pro menſium numero digeſtus.

Πανήγυρις, ita appellata ſolemnis ad ædem Deiparæ Blachernianam ſupplicatio, & in honorem Deiparæ dicta homilia ſeu Concio, quam quotannis fieri inſtituit Mauricius Imp. anno Imperij 6. Theophanes: Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καθίδρυσεν ὁ βασιλεὺς Μαυρίκιος γίνεσθαι εἰς τὴν μνήμην τῆς ἁγίας Θεοτόκου τὴν λιτὴν ἐν Βλαχέρναις, καὶ ἐγκώμια λέγειν τῆς Δεσποίνης, ὀνομάσας αὐτὴν Πανήγυριν.

ΠΑΝΘΑΝΕΙΝ. Vide in Παθαίνειν.

ΠΑΝΘΕΟΝ, Πανθεῶται. Scylitzes pag. 733. οὗτοι γὰρ ἄλλοι ἐν διαφόροις ἀρχαῖς ἐξηλάζοντο, καὶ ὁ Μιχαὴλ ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἄρχων προυβέβλητο τοῦ Πανθέου. Anonymus de Caſtrametatione: οἱ δὲ Μαγκλαβῖται κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος ἔμπροσθεν τῆς τοῦ Πρωτοβεστιαρίου σκηνῆς, κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν ανατολικώτερον τῆς τραπέζης οἱ Πανθεῶται· ὁ δὲ Πριμμικήριος καὶ ὁ Κόμης τῶν Βυκίνων σὺν τοῖς Μαγκλαβίταις σκηνοῦσιν. Sed quid ſit πάνθεον, ut & qui πανθεῶται dicantur, ex his non facile eſt divinare.

ΠΑΝΘΗΡ. Symeon Magiſter MS. de Avibus: θορύβοτης, ζῶον ἐστὶ πτηνὸν, τοῦτο παρά τισι πανθὴρ καλεῖται.

ΠΑΝΘΙΚΕΡΑΤΟΣ, *Pæonia*, apud Interpol. Dioſcor. c. 563.

ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΣ. Epitheton quo compellant Græci Metropolitas, ut eſt in Liturgia Chryſoſtomi. Vide Goarum ad Euchologium pag. 144. 625. & ad Codinum pag. 409. ex Notit. Epiſcopor.

ΠΑΝΙΟΝ, *Pannus.* Gloſſæ MSS. Colberteæ: ἐκολάφισαν, ἐβασάνισαν, ἢ τοῖς ὀφθαλμοῖς πανίον ἐπέθηκαν. Portius: Πανία, *Faſciæ*, τὰ σπάργανα. Euſtathius Il. T. πλείον δὲ περὶ τοῦ Πάνα, ὡς ἐστὶ, φασι, ῥητῆς ὑφαντικῆς, ἀφ' οὗ δὲ τὸ πανίον, ἡ ἀγοραία λέξις. Ita Odyſſ. β. p. 1435. Joannes Moſchus in Limon. cap. 27. ἀνέπεμψεν τῷ ἀββᾷ Ἰουλιανῷ εἰς τὸ αὐτὸ πανίον, βαλὼν εἰς αὐτὸ ὕδωρ, καὶ δήσας, &c. Idem cap. 107. καὶ καλῶς περικαθαρίσας τὸ τραῦμα, καὶ δήσας τὸν πόδα πανίῳ, ἀπέλυσεν. Joannes Jatroſophiſta MS. καὶ αὐτάνω θὲς πανὺ θερμανθὲν μετὰ τὸ πανίν. Conſtantinus à Secretis in Viatico peregrinantium MS. καὶ μετὰ ταῦτα ἐκμάσσων ἐκ τοῦ πανίου. Anonymus in Rhetoricam Ariſtotel. pag. 26. ὅτι εἰ ἀληθινὸν πανίον ἁρπάσῃ, καὶ βάψει αὐτὸ βαπτόν. Hiſtoria MS. Beliſarij:

> Ὁ Βασιλεὺς ἐστόλισε ὅλα τὰ παλάτια
> Πανία χρυσοΰφαντα, &c.

Rurſum:

> Πανία χρυσοΰφαντα ἐκρέμασεν εἰς τάχη.

Πανίον χονδρὸν ἀγέφαντον, apud Nicetam in Iſaacio lib. 1. num. 8. ex Cod. MS. Occurrit paſſim, in Vita MS. S. Andreæ Sali, in Nov. Alexij Comneni lib. 2. *Juris* Græco-Rom. pag. 124. in lib. 35. Baſilic. tit. 1. cap. 12. §. 6. in Orneoſophio cap. 31. 34. 45. apud Moſchionem de Morbis mulierum cap. 55. & 115. in Diplomate Andronici pro Monembaſiotis, apud Demetrium Pepagomenum de Podagra cap. 40. 41. 43. & alios Medicos. Vide ſuprà in πάνι.

Πανίον, apud Auctorem Etymologici. Eclogæ Leonis & Conſtantini Impp. tit. 20. §. 3. ἀλλὰ καὶ ὅτε βουλήσει τοῦ τελευτήσαντος, ἢ καὶ παραχωρήσει τοῦ κληρονόμου ὁ οἰκέτης ἐν τῇ κεφαλῇ πανίον φορέσας τῇ τοῦ τελευτήσαντος κηδείᾳ ἐπακολουθήσῃ.

Πανίτζιν. Prochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

> Πατὴρ, πανίτζιν ἔδωκα προχθὲς εἰς τὴν βαφίαν.

Πάνος, eâdem notione. Nicetas in Murtzuphlo num. 3. ex Cod. Græcobarb. τὸ θεῖον πάνον, καὶ τὸ τῆς ἐκπλήξεως ἄμβωνα. Ubi Cod. alius, τὸ τοῦ βήματος θρανὸν, *Velum ex panno*, quod ſcilicet januis apponitur.

Πανικλαρία, *Panniculaτia*, id eſt ἡ ἐσθὴς ἣν ἐν τῷ συλληφθῆναι περιβέβληται, in lib. 60. Baſilic. tit. 52. §. 6. Adde Scholiaſt. p. 874.

Πανάκια, *Panniculi.* Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Ἐνδυμένα ἦσαν τὰ κορμία τ' ἀγγελικὰ ἐκεῖνα,
> Ἀπὸ πανάκια τῆς Φραγκίας, ἀπό τε πλεία τῆς φλώρας.

Ἐσωπάνι, *Pannus interior*, Gallis, *Fourrure.* Ἐσωπανιάζειν, *Pannum interiorem exteriori adtexere.* Vide Gloſſ. med. Lat. in *Foderare.*

Πανοπρᾶται, *Pannorum inſtitores*, apud Nicetam in Alexio lib. 2. num. 2. ubi Cod. Edit. habet πρᾶται τῶν ἐσθητῶν.

ΠΑΝΙΟΣ,

ΠΑ'ΝΙΟΣ, *Coniza minor*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 542.

ΠΑΝΙ'Τ, σελίαςὸς σάκχαρος μετὰ μύλου, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΠΑΝΝΑ'ΔΑ, *Aqua cum Pane infriato*. Ex Ital. *Panada*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀναδιςρὶς, Μάζα, Σημαδία, Γροῦτα, Πανάδα.

ΠΑΝΝΥΧΙ'ΔΕΣ, *Excubiæ*, in Gloſſ. Gr. Lat. *Vigiliæ Eccleſiaſticæ* quæ in Græcanica Eccleſia non niſi ἐν δεσποτικαῖς ἑορταῖς, in Feſtis nempe Chriſto & Deiparæ ſacris, fiunt: διανυκτερεύσεις, Euſebio in Hiſt. Eccl. lib. 6. cap. 9. νυκτεριναὶ ὑμνολογίαι, Socrati lib. 6. cap. 8. Idem Euſebius eod. lib. cap. 34. ἐν ἡμέρᾳ τῆς ὑςάτης τοῦ Πάσχα παννυχίδος. Theodorus Lector Ecl. 1. de quodam Anthimo Tropariorum confectore, αὐτὸς γὰρ καὶ τὰς παννυχίδας παρεσκεύασε γίνεσθαι. Theophanes an. 36. Juſtiniani: γέγονε ἐγκαίνια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὸ δεύτερον· ἡ δὲ παννυχὶς τῶν αὐτῶν ἐγκαινίων γέγονεν εἰς τὸν ἅγιον Πλάτωνα. Vide eundem an. 1. Phocæ. Auctor Incertus poſt eundem Theophanem pag. 438. ἐποίησαν παννυχίδα ὁλονυκτὶ, παρακαλοῦντες τὸν Θεὸν, &c. Παννυχὶς τῶν Ναλώων, apud eundem Theophanem an. 29. Theodoſij. Georgius Acropolita in Chron. cap. 42. προσεῖχε δὲ παννυχίοιν εὐχαῖς, καὶ ταῖς καθ' ὥραν ὑμνῳδίαις ὁσημέραι ἐπλήρου. Joannes Epiſcopus Citri de Chartophylace: ἐνέργειαν δὲ ἔχει, αὐτὸ δὲ τοῦτο, καὶ τὸ ἐν ταῖς καθολικαῖς παννυχίσι τὰς ἐνάρξεις ποιεῖν, &c.

Παννυχίδες Defunctorum, *Vigiliæ*. Synaxaria 6. Jan. de Theophaniis: καὶ ἐν τῇ κατὰ πόλιν ἁγίαις ἐκκλησίαις τὴν παννυχίδα ἀφ' ἑσπέρας ἐπιτελοῦντες ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. Triodium Domin. Tyrophagi: ἐὰν τύχῃ ἀδελφῶν ἐκδημῆσαι πρὸς κύριον ἐν ταῖς ἁγίαις ταύταις ἡμέραις, — παννυχὶς οὐ γίνεται τῆς Τρίτης αὐτοῦ. Rurſum: μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Λυχνικοῦ, ποιοῦμεν ἐν τῷ νάρθηκι παννυχίδα εἰς τοὺς κοιμηθέντας, καὶ ψάλλομεν τὸν ἐνορδινον κανόνα τοῦ ἤχου τὸν νεκρώσιμον. Ita Παννυχίδες νεκρώσιμοι, in Typico MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης. Nicon Mon. in Pandecte MS. lib. 1. ſerm. 28. γέγραπται ἐν τῇ τοῦ ἀγγέλου ἐγγραφομένῃ διαλάξει, ἵνα ποιῶσιν οἱ ὑπὸ τὸν ἅγιον Παχώμιον μοναχοὶ, διὰ πάσης τῆς ἡμέρας εὐχὰς ιβ'. καὶ ἐν τῷ Λυχνικῷ ἓξ εὐχὰς, καὶ ἐν τῇ παννυχίδι ιβ. καὶ ἐν τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ γ. &c. Scribit Cicero lib. 2. de Legibus, novos Deos & in colendis *nocturnas pervigilationes* Ariſtophanem *vexare*.

Παννυχεύειν, *Nocturnas vigilias agere in Eccleſiis*. Theophanes an. 26. Copronymi: τοὺς γὰρ σταυροὺς τῶν ἐκκλησιῶν ἀφεῖλεν, καὶ παννυχεύειν ἐκώλυσεν, καὶ μανθάνειν τὰ ἑαυτῶν γράμματα. Et an. 27. καὶ εἴπου τις συμπίπτων, ἢ ἀλγῶν τὴν συνήθη Χριστιανοῖς ἀνῆκε φωνὴν, τὸ, Θεοτόκε βοήθει, ἢ παννυχεύων ἐφωράθη, ἢ ἐκκλησίαις προσεδρεύων, ὡς ἐχθρὸς τοῦ βασιλέως ἐκολάζετο. Ejuſmodi porrò παννυχίσι intererant omnes, non ut hodie, quæ clauſis januis peraguntur à Monachis, præterquam in Chriſti natalitio, à quibus tamen abſtinere debere mulieres ſuadebat Chryſoſtomus. Palladius in ejuſdem Vita pag. 47. μετὰ τοῦτο παρεκάλει τοὺς δήμους προσκαρτερεῖν νυκτεριναῖς λιτανείαις· τὰς δὲ τούτων γυναῖκας οἴκοι μένειν, ἐν ἡμέρᾳ προσευχομένας παρακαλῶν, διὰ τὸ μὴ σχολάζειν ἐν ἡμέρᾳ τοὺς ἄνδρας.

ΠΑΝΟΙ'ΚΙΟΣ, *Cochlea*. Gloſſæ MSS. Botanicæ ex Cod. Reg. 2690. πανοίκιος, ὁ κόχλιος.

ΠΑΝΟ'Σ, *Panis*. Athenæus lib. 3. πανὸς, ἄρτος Μεσσάπιοι, καὶ τὴν πλησμονὴν, Πανίαν, καὶ Πανία τὰ πλήσματα.

Πάνος, *Pannus*. Vide in Πανίον.

ΠΑΝΟΥ'ΚΛΑ, Πανοῦγλα, *Pannucula*, tumoris ſpecies, de qua in Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ Gr. Lat. Πανοῦκλα, *Panicula*. Corona pretioſa: Πανοῦκλα, *Peſtis*, Λοιμός. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. βούβωνες, πανοῦκλαι. In eod. Cod. πρὸς βούβωνας καὶ πανούκλας. Georgius Contares lib. 8. Hiſt. Athenar. διότι ὁ λαὸς ἐκεῖνος δὲν ἀπέθνησκαν ἀπὸ καθολικὸν θανατικὸν, ὁποῦ λέγεται ἁπλῇ τῇ φράσει πανοῦκλα, &c. Agapius Cretenſis in Geoponico cap. 116. καὶ τὸ σπόρι πάλιν τὸ ἴσουθιν τὸ δὲ ῥοδόςαμα ὁποῦ γίνεται μὲ τὸ ἄνθος τῆς κύτρου εἶναι χρήσιμον φάρμακον κατὰ τοῦ λοιμοῦ, ἤγουν ὅταν εἶναι θανατικὸν, νὰ τὸ ἀλείφεσαι εἰς τὸ πρόσωπον, νὰ πίνῃς καὶ ὀλίγον, ἡ πανοῦκλα δὲν σε ἐγγίζει. Et cap. 118. καὶ νὰ τὸ πίνῃ μὲ κράσι, δὲν σὲ βλάπτει τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἡ πανοῦκλα. Occurrit apud Alexandrum Trallianum lib. 4. cap. 2. Myrepſum, & alios Medicos. Vide Λυθοπαίσιον.

ΠΑΝΟΥ'ΚΛΙΟΝ, *Radius textorius*, vel *Glomus ſubteminis radio textorio involutus*. Heſychius: Πήνιον, Πανούκλιον, ἢ ἄτρακτος, εἰς ὃν εἰλεῖται ἡ κρόκη. Vide Salmaſium ad Hiſt. Aug. pag. 127.

ΠΑΝΣΕ'ΛΗΝΟΣ, *Plena luna*, in Gloſſ. Gr. Lat. Alibi: Πληρεσέληνον, *Plena luna*.

ΠΑΝΤΑ', *Continuò*, Συνεχῶς, in Corona pretioſa.

Παντοτινὰ, Παντοτινὸ, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. ἀπέχοντα πάντοτε, ἢ παντοτινά. Alibi: Ἀπαυςητὶ, διὰ παντὸς ὅλον, ἐκεῖνον ὅπου εἶναι παντοτινά. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ἂν ἔζησα παντοτινὰ, ἄλλον δὲν ἀγαπημένω.

Παντοτινὸς, *Perpetuus*, *Æternus*, Διηνεκὴς, Ἀΐδιος. Eædem Gloſſæ Græcobarb. Ἀέναον, ἀεὶ ὢν, διηνεκὲς, παντοτινόν. Corona pretioſa: παντοτινὸ, *Perpetuum*, Αἰώνιον.

ΠΑΝΤΑΒΕ'ΡΤ, λευκάκανθα, ἡ ἄκανθα, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΠΑΝΤΑ'ΓΑΘΟΝ, Prophetis, *Pulegium*, apud Apul. c. 92.

ΠΑΝΤΑ'ΝΑ; Heſychio, Τρύβλιον.

ΠΑΝΤΕ'ΧΕΙΝ, *Obviare*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀναπάντητον, ὁ μηδενὶ ἀπαντᾷ, ἐκεῖνο ὅπου δὲν ἀπαντᾷ κανενὸς, μηδὲ παντέχει κανένα. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 212. καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲν ἠθέλασι νὰ τὸ ζητήσῃ τίποτε καὶ οὐδὲ ἐπάντεχα τὸ πιθανάτζον ἐγλήγορα, &c.

ΠΑΝΤΕ'ΚΤΗΣ, *Arca*, *Ciſta*. Gloſſæ MSS. ad Plutum Ariſtophanis: κιβώτιον, παντέκτην. Vide Πανδέκτης.

ΠΑΝΤΕΧΝΙ'ΤΗΣ. Nomocanon Cotelerianus num. 475. καθὼς καὶ οἱ τεχνῖται οἱ ψήνοντες τὰς τέχνας τῶν συναδελφῶν αὐτῶν, καὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ κρατοῦσιν, ἤτε τζαγγάρου, ἢ ῥάπτου, ἢ παντεχνίτου, *ſeu alterius cujuſlibet artificis*.

ΠΑΝΤΙΕ'ΡΗΣ, *Vexillum*, Ital. *Bandiere*, Gall. *Banniere*. Dorotheus Monembaſiotes in Synopſi Hiſtor. καὶ τότε ἐμπῆκαν τὰ φουσάτα τὰ ἄλλα, καὶ ἔβαλαν παντιέρες, ἤτοι φλάμπουρα, εἰς τὰ τειχεία.

ΠΑΝΤΟΚΡΑ'ΤΟΡΕΣ, & Παντοκρατορικοὶ dicti Græcis hodiernis, qui & ἔξαρχοι, ſeu qui pluribus Monaſteriis Præfecti ſunt, quos *Provinciales* vulgò appellamus. Vide Joan. Morinum lib. 1. Exercit. Eccleſ. c. 8. & Altaſerram in Aſceticis pag. 110.

ΠΑΝΤΟ'ΡΕΥΣΤΟΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶν αἰθάλη ἡ ἀπὸ πάντων ῥέουσα, τουτέστι τὸ ὕδωρ τὸ ἄθικτον.

ΠΑΝΤΟΤΙΝΟ'Σ. Vide in Παντά.

ΠΑΝΤΟΥ', *Vulgò*, Πανδημεὶ, Χύδην. Πάντοθεν, *Undique*, Πάντοθεν, Πανταχόθεν.

ΠΑΝΤΟΥΡΙ'ΖΕΙΝ, *Vagari*. Gloſſæ Græcobar. πλανᾶται, ῥέμβεται, παντουρίζει.

ΠΑΝΤΟΥ'ΡΩΣΙΣ. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 147. σπουδαίως ἔχων ὁ Βασιλεὺς ἐπαρεῖν τοὺς ἀντινύκτας καὶ τὰς παντουρώσεις, ἅτινα ἐδέχοντο τὸν στῦλον, ἀπῆρασι ταῦτα ταχέως πρὸς τὸ μυσιῶσαι. *Deſtinas & fulcimenta* vertit Interpres. Ubi Anonymus Combefiſianus de Sanct. Sophia pag. 263. σπεύσας

ἐπῆρε τοὺς ἀντινύκτας τοὺς ὄντας ἐν τῷ τρύλλῳ ξυλίνους, &c.

ΠΑΝΤΟΦΑΡΥΓΞ, *Guloſus*, *Vorax*, *Helluo*. Euſtathius ad Odyſſ. Σ. ὥσπερ ἀπλήστου σκῶμμα ὁ γάστρις, οὕτω καὶ γαστρίμαργος, καὶ ὁ γαστρόπληξ, καὶ ὁ παντοφάρυγξ.

ΠΑΝΤΡΕΥΕΙΝ. Vide Ὑπανδρεύειν.

Ἐκ ΠΑΝΤΡΟΠΟΥ, *Omnimodo*. Syntipas MS. ὡς ἐκ παντρόπου πρὸς αὐτὸν ἐλεύσεται. Alibi, ἐκ παντὸς τρόπου.

ΠΑΝΤΩΧΙΟΝ, *Diverſorium*, Πανδοχεῖον. Occurrit apud Maximum Cythæreum in Synax. 13. Oct. in S. Niceta.

ΠΑΝΥΠΕΡΣΕΒΑΣΤΟΣ. Vide in Σεβαστός.

ΠΑΝΦΟΡΕΜΑ. Vide in Φορεῖν.

ΠΑΝΧΡΩΜΟΝ, *Verbenaca*, apud Apul. capite 3.

ΠΑΞΑΜΑΣ, Παξαμάδες, *Paxamation*, *Paximation*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Latin. Gloſſæ Colberteæ MSS. Δίπυρος ἄρτος, ὁ παξαμάς. Rurſum: Καχύδειος, ὁ ἐκ κριθῆς ἄρτος, ὃν παξαμὰν λέγομεν. Lexicon MS. Cyrilli: Καχυδρίας ἄρτος, ὁ ἐκ κριθῆς γινόμενος παξαμάς. Narrationes MSS. de Monachis: καὶ κοινωνήσαντες εὗρον ἔχοντα αὐτὸν ὀλίγους παξαμάδας. Colloquium Theodoſij Imp. cum Eremita ex Cod. MS. καὶ ἔβαλεν εἰς τὸ καυκάλιον ὕδωρ, καὶ ἅλας, καὶ τρεῖς παξαμάδας, καὶ ἔθηκεν ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, λέγων, τέκνον, ποίησον ἀγάπην. Ὁ δὲ Βασιλεὺς βρέχων τὰς παξαμάδας εἰς τὸ ὕδωρ, ἔφαγεν. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ἥμισυ παξαμᾶ ἤσθιεν ὅλην τὴν νύκτα. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 28. φάγε, Πατέρα, καὶ ἄλλον παξαμάν. Suprà: καὶ ἐπιτίθησι τῇ τραπέζῃ παξαμάδας τέσσαρα, ἔχοντας ὡς ἀπὸ ἓξ οὐγγίας, καὶ ἑαυτῷ μὲν ἔβρεξεν ἕνα· ξηροὶ γὰρ ἦσαν. Joan. Moſchus in Limon. cap. 184. ἔβρεξε δὲ καὶ παξαμάδας, &c. Occurrit rurſum infrà. Leo in Tactic. cap. 13. §. 11. ἔχειν ἐν τῇ σελλοπουγγίῳ αὐτοῦ μίαν ἢ δύο λίτρας ἄρτου, ἢ ἀλεύρου, ἢ πιστοῦ ἑψητοῦ, ἢ παξαμάδας, ἢ κρέας. Adde Apophthegmat. Patrum in Macario num. 33.

Παξαμάδιον. Idem Palladius in Hiſt. Lauſ. cap. 28. ὁ δὲ γέρων σχολαιότερον ἤσθιεν, ἔτι εἶχεν τὸ παξαμάδιον, οὐκ ἤρχετο. Leo in Tactic. cap. 6. §. 28. καὶ ἑτέρας ἁμάξας ὡς δὲ καὶ εἴκοσι βαστάζουσας πιστὸν καὶ παξαμάδιον. Ita cap. 10. §. 13.

Παξαμάτιον, in Apophthegmat. Patrum in Agathone num. 20. & in Sereno num. 1. Joannes Tzetzes Chil. 2.

Μὴ γὰρ τὸ παξαμάτιον μάζαν, ἀλλ' ἄζαν λέγε.

Liber Jatricus MS. ex Cod. Reg. 3177. fol. 3. ξυλοκέρατα, ὑβά, βατζίνια, μαστίχην, ἀλόην, παξαμάτια. Anonymus Philoſophus MS. de Ciborum facultate: οἱ δὲ παλαιοὶ τῶν ἄρτων ξηρότεροι, ὡς τὰ λεγόμενα παξαμάτια. Joannes Epiſcop. Carpathi de Monachis Ægypti MS. εὗρον εἰς τὸ κελλίον ὀλίγα παξαμάτια.

Παξαμάτος, in Vita MS. Sancti Pauli Junioris Latrenſis.

Παξαμάτης, in iiſdem Apophthegmat. in Iſaacio Thebæo num. 2.

Παξαμίδες. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 151. τρεῖς ἄρτους εὗρεν θερμοὺς ἐν τῇ μηλωτῇ, ἄλλοτε πάλιν παξαμίδας.

Παξιμάδι, Παξιμάδιον. Lexic. MS. ex Schedis Combefiſij: Καγχρυδίας, ἄρτος ὁ ἐκ κριθῆς γινόμενος, ἤγουν Παξιμάδιον. Leo in Tactic. c. 12. §. 123. καὶ παξιμάδιν ἐν τῷ σελλοπουγγίῳ. Conſtantinus in Tacticis pag. 45. ἵνα βαστάζωσι καὶ δαπάνην, ἢ παξιμάδιν, τουτέστι μάζας, ἢ πιστοῦ, τουτέστι κέγχρου ἐκλελεπισμένου ἐλαφροῦ μέχρις εἴκοσι καὶ τριάκοντα λίτρας.

Παξαμάδιν. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Οὐδὲν ἔνι διαλέγουσιν, τ' ἀσπρὸν τὸ παξαμάδιν.

Ἀπαξιμάδιν. Idem Ptochoprodromus:

Καὶ ξιφοτράχηλον παστὸν, κύπριον ἀπαξιμάδιν.

ΠΑΩΝΙΟΝ, *Pavo*, ταὼς, quomodo nos Galli ſcribimus, *Paon*, licèt *Pan* efferamus. Nicetas in Iſaacio lib. 3. num. 5. ἀποδεικνὺς τε ἑαυτὸν ὥσπερ παώνιον τὸ φιλόκοσμον, ἢ ὥσπερ ἐκ παντὸς συμφύτου, καὶ ὡς ἐκ δέρματος περικαλλοῦς ἥλιος φρίσσει καθ' ἑκάστην τῶν ἀνακτόρων.

Παωνάκιος, *Pavonacius*, *Violaceus*. Atteſtatio Epiſtolæ Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ ad Bohemos adjuncta; *Sigillo conſueto Imaginis Dei noſtri genitricisque ſuæ Mariæ, in cera Lazurea impreſſa, in buxeo ligno cavato pendentem ſub margine per ſericum funiculum paonagium muniri — voluimus.* Vide Gloſſ. med. Lat. in *Pavonatilis*.

ΠΑΠΑΒΕΡ, ἡ κωδία, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Papaver*. In aliis rectiùs, κωδία. Gloſſæ aliæ Jatricæ Græcobarb. μήκων, ἡ παπαβάρις. Aliæ ex Cod. Reg. Μήκων, ἡ πεδιοκλάστρια, ἤτοι παπάβαρις. Παπαβάριν ἄσπριν, apud Myrepſum de Antidot. cap. 20. 21.

ΠΑΠΑΓΑΣ, *Pſittacus*, ψιττακὸς, in Corona pretioſa. Παπαγάλλο, eâdem notione, ex Ital. *Papagallo*. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 710. λοιπὸν ἄχειν εἰς τὴν καμάραν της ἕνα πουλὶ ψιττακὸν ὀνομαζόμενον, ἤγουν παπαγάς, λέγεται καὶ Τυρακίτο, (*Perroquet*) τὸ ὁποῖον μιμεῖται πολλὰ τῶν ἀνθρώπων τοὺς λόγους. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Papagen*, & Commentatores in Antidot. Meſuæ pag. 578.

ΠΑΠΑΛΗΤΡΑ. Vide in Παπᾶς.

ΠΑΠΑΡΙΖΕΙΝ. Anonymus Interpres MS. ænigmatum Leonis Philoſophi: συμαίνων, παπαρίζων, καὶ φωνάζων, καὶ πικρὸν ἀποστενάζων. Infrà: ἤτοι κράζων, καὶ σαλπίζων, παπαρίζων, συντρομάσων, καὶ φοβοῦνται διὰ τὴν γραῖαν τὴν ἀλωπέτζαν. Idem valere videtur quod Παππάζειν, *Patrem appellare*, *ejulare inſtar puerorum*. Ubi ἀλωπέτζα, eſt *Vulpecula*. Vide in Ἀλωποῦ.

ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ, *Papaver*, μήκων. Gloſſæ Jatricæ MSS. Cod. Reg. 1047. μήκων, ἡ κωδία, ἡ λεγομένη παπαροῦνα. Occurrit apud Agapium in Geoponico cap. 153. 209. Gloſſæ aliæ Botanicæ ex Cod. Reg. 848. Ἀνεμώνη, ἡ ἀγρία παπαρίνα, οἱ δὲ ἀνεμόσπερμα. In aliis Græcobarb. ἀγριοπαπαρίνα, ἀνεμόσυρτον. Anonymus de Oxymelite: χυλὸν παπαρίνας ἑψημένης σταμνὴν δὶς ὄξος.

ΠΑΠΑΣ, Πάππας, *Papa*. Auctor Etymologici: Πᾶς δύο σημαίνει, καὶ τὸν πατέρα, ὁ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν Παππᾶς. τοῦτο δὲ οἱ Ῥωμαῖοι βαρύνουσι Πάππας λέγοντες· ἡμεῖς δὲ περισπῶμεν. Euſtathius Il. ε. ἐνταῦθα δὲ χρήσιμον καὶ τὸ τοῦ Ἀρριανοῦ εἰπόντος ἐν Βιθυνιακοῖς, ὅτι ἀνιόντες εἰς τὰ ἄκρα τῶν ὀρῶν Βιθυνοί, ἐκάλουν Πάπαν τὸν Δία, καὶ Ἄττιν τὸν αὐτὸν ὁμοίως καὶ Ἡρόδοτος τὸ, καλεῖται Ζεὺς ὑπὸ Σκυθῶν ὀρθότατα Παπαῖος, ἐξ ὧν συνάγεται θείαν εἶναι λέξιν τὸ Πάππας, καὶ Πάππος, καὶ τὰ τοιαῦτα. Obſervat quippe Goarus ad Euchŏlog. pag. 298. vocem Παπας dupliciter efferri: ac Πάπαν quidem dici Summum Pontificem, vel ſingulari quadam appellatione ac privilegio Patriarcham Alexandrinum: Παπᾶν verò Sacerdotem vel Clericum ſæcularem, ut ἱερομόναχον Monachum Sacerdotem. Vita MSS. S. Pauli Latrenſis: πρὸς δὲ καὶ ὁ Πάπας Ῥώμης· οὕτω γὰρ συνήθης ἐκεῖνον καλεῖν. Nilus Doxapatrius de quinque Patriarchalibus Sedibus: ἔχει ἐξ ἔθους καλεῖσθαι ὁ μὲν Ῥώμης ἰδικῶς καλεῖσθαι Πάπας, ὁμοίως καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας Πάπας. Paulò ſuprà: Πάπας γὰρ ἑρμηνεύεται ὁ πατήρ. Balſamon de Privileg. Patr. pag. 449. εἶτα τῶν θείων καὶ ἁγίων γραφῶν, καὶ τῶν πατρικῶν παραδόσεων καλονομαζουσῶν Πάπαν τὸν Ἐπίσκοπον Ῥώμης, ὡσαύτως καὶ Ἀλεξανδρείας· ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν ΚΠόλεως, καὶ τὸν Ἱεροσολύμων

Ἱεροσολύμων ἀρχιεπισκόπους· μόνον δὲ τῆς Ἀντιοχείας Πατριάρχην. Conſtantinus Manaſſes in Conſtante :

Τῶν ἄλλων δὲ πρωτόαρχος τῶν ἱεροπόλων λίαν,
Πάπας κατονομάζεται τῇ τῶν Ῥωμαίων γλώσσῃ.

Πάππας Ῥώμης, apud Theophanem an.41. Theodoſij Jun.an.2. Marciani, an.3. Juſtini Thracis, an.10. & 20. Juſtiniani : & ὁ Πάπας Θεόδωρος, Romæ, in Actis S.Maximi Confeſſ. pag.30. Πάππας Ῥώμης p.42.

Πάπας, *Alexandrinus Patriarcha*, apud S. Athanaſium de Ariminenſi Synodo p.885. μακαρίῳ Πάπα Ἐπισκόπῳ ἡμῶν Ἀλεξάνδρῳ. Πάπας Ἀλεξανδρείας, in Concilio VI. Oecumenico Act.13. Πάπας, nudè, apud S. Baſilium Epiſt. 195. Palladius in Vita S. Joannis Chryſoſtomi pag.9. & alibi non ſemel, Πάπαν Θεόφιλον, Alexandriæ Patriarcham vocat. Anonymus in Vita ejuſdem Chryſoſtomi : ὁ Πάπας Ἀλεξανδρείας Γεώργιος. In Epiſtola Arij apud Theodoritum lib.1. Hiſt. Eccl. cap.4. Ἀλέξανδρος Πάπας. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S.Sabæ cap. 85. ὅτι Πατριάρχης Ἀντιοχείας Ἐφραίμιος, καὶ ὁ Πάπας Εὐσέβιος διὰ τὴν τῆς ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας Παύλου ἐκβολὴν, &c. Chronicon Alexandrinum an.7. Phocæ : σφάζεται ἀπὸ ἐναντίων ὁ Πάπας Ἀλεξανδρείων. Chron. MS. ab Adamo ad Leonem Philoſ. in Arcadio : Θεόφιλος Πάπα Ἀλεξανδρείας. Theophanes an. 1. Zenonis : ἀπερχομένου δὲ Αἰλούρου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐπιφέρων τὸ αἴτιον ἐκεῖνο οἱ σπουδαῖοι αὐτοῦ, Ἐξώμισας τὰς ἰχθύας σου, ὁ Πάππας. Habentur in Anthol. lib.3. cap.1. duo Epigrammata Sophronij Patr. Hieroſol. εἰς τὸν τάφον Ἰωάννου πάππα Ἀλεξανδρείας. Nilus Doxapatrius : ἔμειναν οὖν αἱ τέσσαρες μεγάλαι αὗται κεφαλαί. ὁ Ῥώμης, ὁ Ἀλεξανδρείας, Πάπας ἑκάτερος ὀνομασθείς, εἶτα ὁ Ἀντιοχείας, εἶτα ὁ Ἱεροσολύμων Πατριάρχαι ἑκάτεροι ὀνομαζόμενοι. Pachymeres lib.10. c. 32. initio : μετὰ τοῦ ἁγιωτάτου Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας. In Salutar. Epiſtol. Pontif. apud Habertum & Goarum, Patriarcha Conſtantinopolit. ita Alexandrinum compellat : Ἁγιώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα Ἀλεξανδρείας, &c. Antiochenum verò & cæteros omiſsâ voce Πάπα. Vide præterea Moſchum in Limon. cap.14. Apophthegmata Patrum in Theophilo n.1. & in Moſe num.4. Vitam S.Paphnutij num. 73. 77. 87. 93. Ammonium Epiſcop. in Epiſt. n.21. &c. Rationem ejuſce appellationis datæ Patriarchæ Alexandrino quærit Balſamon pag. 450. aitque ex eo Πάπαν appellatum, quòd Sanctus Cyrillus in tertia Synodo τὰ προνόμια ſeu privilegia Papæ Romæ, Celeſtini ſcilicet acceperit. Vide Davidem Chytræum de Statu Eccleſ. Orient. pag.84. Baronium an.817. num. 31. & Abrahamum Ecchellenſem in Reſponſione ad Seldenum de Originib. Eccleſiæ Alexandr. ubi de nomine Papæ ejúſque origine fusè diſputat. Sed & ſcribit Scaliger lib.7. de Emendat. temp. pag.684. Æthiopes, & Abaſſinos eundem Patriarcham Alexandrinum, quem ut Summum Pontificem ſuſpiciunt, *Lika Papaſath* appellare, ut cæteros Epiſcopos, nudè, *Papaſath*.

Παπάτον, *Papatus*. Alexandri IV. Pap. Conſtitutio pro Cypriis : τὸ παπάτον τὸ ἐν Ῥώμῃ ἐκκλησίας, καὶ τῆς ἐν Λευκωσίᾳ ἀρχιεπισκοπῆς, καὶ τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων πατέρων συνόδων διαφυλάττειν.

ΠΑΠΑΣ, Παπᾶς, *Clericus*, *Presbyter*. Corona pretioſa : Παπᾶς, *Sacerdos*, ἱερεύς. Concil. Calchedon. Act. 1. πεμφθέντα τὸν Παπᾶν Ἀβραάμιον, qui paulò ante πρεσβύτερος appellatur. Alibi, de Eutychete hæretico & Archimandrita : ὁ Παπᾶς Εὐτυχής, qui πρεσβύτερος & Ἀρχιμανδρίτης promiſcuè ibi indigitatur. Theophanes & ex eo Cedrenus in Theodoſio Jun. an. 36. de eodem Auguſto : Ἀντίοχον Πραιπόσιτον καὶ Πατρίκιον τὸν βαϊούλον αὐτοῦ παπᾶν ἐποίησε, δημεύσας καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, &c. Idem Theophan. an.37. ejuſdem Theodoſij : ὁ δὲ προσφυγὼν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐγένετο Παπᾶς. Nicephorus Conſtantinopolit. in Hiſt. p.15. 1. Edit. de Criſpo Phocæ Imp. Genero : εὐθὺς δ' ἐπιτρέψαι εἰς κληρικοῦ σχῆμα τὴν κεφαλὴν ἀποκείρασθαι, καὶ τὸν ἱεράρχην τὰ νενομισμένα ἐπὶ τῇ ἀποκάρσει ἐπιφθέγξασθαι· ἐξελθὼν δὲ αὐτὸς τοῖς κατὰ Κρίσπου στρατιώταις ἐπὶ λέξεως ὧδε εἰπών, Ὁ Παπᾶς Κρίσπος ὑπῆρχεν ὑμᾶς ἕως τοῦ νῦν ἄγει, ἡμᾶς δὲ σήμερον οἰκειακοὺς τῆς βασιλείας ὑπηρέτας. Ubi Παπᾶς, non eſt *parens*, uti vertit Eruditus Interpres, ſed *Clericus*. Chronicon Alexandr. de eod. Criſpo, aut Priſco, an.2. Heraclij : γέγονε κληρικὸς Πρίσκος ὁ Κόμης τῶν Ἐξκουβιτόρων. Leo Grammaticus in Alexandro : Ἰσαυτὴν Παπᾶν τὴν ἐπίκλην Λαζάρην Ῥαίσωρα ποιήσαντο. Novella Iſaacij Comneni lib.2. Juris Græco-Rom. pag. 121. ὅτι ποιεῖ τοῦτον λοιπὸν Παπᾶν, ὅπου Ἀναγνώστην. Eadem verba habentur in Nov. 1. Alexij Comneni, ibid. pag. 123. Nicetas in eodem Iſaacio lib.1. num.2. ἀλλὰ καὶ τοὺς προειρημένους τιμῶσι ἀπέσφαλον, Πῶ πόθεν ὁ Παπᾶς, λέγοντες, τουτέστιν ὡς ἀνήρεταν ἱερεῦς, εἰσφρηκότες ἔνδον τῶν ἱερῶν. Prochoprodromus MS. de ſua Paupertate :

Παπᾶς γραμματικὸς εἶσαι καὶ τρέφετον ἑαυτόν σου.

Suprà :

Ἔκβαλε τὰ παπαδικά, καὶ γίνου προχειράρης.

Angelophorus in verſibus Politicis MSS. de Conſtantinopoli :

Οἱ παπάδες γὰρ δοξάζουν καὶ ὕμνον τῆς ζωοδότην.

Stephanus Sachleces in verſib. Politic. MSS.

Κρῦν οἱ καμπάνες δυνατά, μαζώνονται παπάδες.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 10.

Καὶ οἱ παπάδες τοὺς ψαλμοὺς ἀρχίνησαν καὶ ψάλλουν

Ita apud Emmanuëlem Georgillam de Mortalitate Rhodi MS. Joannem Glycam de Vanitate Vitæ, Sguropulum in Hiſt. Concil. Florent. ſect.11. cap.3. Beſſarionem in Epiſt. poſt Phranzem Edita pag.310. Malaxum in Chron. MS. pag.451. & alios paſſim. *Papades*, in Concilio Senenſi an. 1423. Ita etiam hanc vocem ſumi debere apud Myrepſum ſect. 2. cap.9. conſtat, ubi Παπᾶς Νικόλαος, non eſt *Summus Pontifex*, ſed *Sacerdos Nicolaus*, quod Fuſchium latuit. Scribit Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſt. Muſulman. Turcos *Babas*, ſuæ Religionis Auctores Monachos Turcicos appellare, & Præfectos itidem ſuos, quorum aliquibus nomen quoque venerabilius tribuunt, *Azem baba*, quo pater ſupremus ſignificatur.

Ἀποπαπᾶς, *Qui Clericatum deſerit*, apud Goarum in Euchologio pag.522.

Βυβαλοπαπᾶς, *Inſulſus Papa*, ſeu *Presbyter*. Joannes Tzetzes Chil.9. verſu 968.

Οὗτος ὁ βυβαλοπαπᾶς μωμοσκοπῶν τοιάδε, &c.

Infrà :

Βύβαλε, βυβαλοπαπᾶ, βάρβαρε, λῆρα γράφων.

Ἑπταπάπαδον, Sacrum oleum, ſeu Εὐχέλαιον, quod à ſeptem Sacerdotibus in Eccleſia Græcanica, ut olim in Latina, conſecratur, ad Extremam-Unctionem, uti pluribus obſervavimus in Εὐχέλαιον. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap.75. ubi viris illius ingreſſus prohibetur, etiam cantoribus in ipſo Deiparæ feſto, præterquam Sacerdotibus ad Sacram Liturgiam, & ſeptem Sacerdotibus ad conficiendum Sacrum unguentum deſtinatis : Καὶ τὸ ἑπταπάπαδον τὸ κατὰ σάββατον τῆς Βαϊοφόρου ἀπαραίτητον τοῦ ἁγίου αὐθὶς τελεῖσθαι ἐν τῇ κατὰ τὸ κοιμητήριον ἐκκλησίᾳ, ἤγουν ἐν τῷ ταφείῳ διορίζομαι γίνεσθαι, καὶ τούτου ἐκεῖσε τελεσιουργουμένου, ἵνα τῶν ἑπτὰ ἱερέων εἰσιέναι ἐν τῇ μονῇ, καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ ἁγίου ἐλαίου χρίσει εὐχὴν ποιοῦντα τὰς μοναζούσας, κἂν τούτῳ ταύτας ἀλείφοντα, παραχρῆμα ἐξιέναι, &c.

Ὀρχιπάπας, apud eundem Tzetzem Chil.11. v.214.

Βύβαλον, ὀρχίπαπαν, παλχώρικον, ἐμβασίμαλον.

Πρωτοπαπᾶς, *Primus inter Presbyteros*, ſeu *in Ordine Presbyterorum*, πρωτοπρεσβύτερος, πρῶτος τῶν πρεσβυτέρων, apud Joelem in Zoe. Balſamon ad Can. 10. Concilij Gangrenſis: κεκωλυμένον ὑπὸ τοῦ κανόνος ὄντος ἐπισκόπους γίνεσθαι εἰς βραχείας πόλεις καὶ κώμας· καὶ διὰ τοῦτο ἐχορηγεῖτο εἰς ταύτας πρεσβύτερος, ἤγουν Πρωτοπαπάδας καὶ Χωρεπισκόπους. Idem in Reſponſ. ad Marcum Alexandr. διαχωρίζεται ὅτι τοὺς ἱερεῖς ἡγουμένους ὄντας ἢ πρωτοπαπάδας κατὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς διὰ ἐπιμανίκων καὶ ἐπιγονατίων ἀποστρεφομένους ἢ κωλύεσθαι. Euchologium pag. 293. καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λέγει ὁ Πρωτοπαπᾶς λεπτῇ φωνῇ, &c. Notitia Epiſcopatuum Græcor. ὁ Δράμας, ὃς οὐκ ἦν Ἐπίσκοπος, ἀλλ' ὥς λέγουσι, Πρωτοπαπᾶς ἦν τῶν Φιλίππων ἐν τῇ Δράμᾳ. Vide Sguropulum in Hiſt. Concil. Florent. ſect. 3. cap. 2. & Hiſtoriam Corcyrenſem Andreæ Marmoræ lib. 4. pag. 223. Scribit Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſt. Turc. Moſcoviis in uſu eſſe nomen *Popi*, quo Patres Spirituales ſignificantur, *Protopoppi*, & qui prorſus idem cum *Azem Baba* Turcico nomen habent, acceptum id quoque Græcorum è moribus, quorum in Palatiis Auguſtalibus etiam *Protopapa* reperiebantur.

Πρωτοπαπᾶς, *Archipresbyter Magnæ Eccleſiæ*. Recenſetur à Codino cap. 1. num. 30. inter Dignitates Eccleſiaſticas, ejúſque munus ita deſcribitur: ὁ Πρωτοπαπᾶς, ἔνδικος καὶ πρῶτος τοῦ Βήματος, καὶ φέρων δευτερεῖα τοῦ Ἀρχιερέως. Catalogus Offic. M. Eccl. ex Cod. Reg. ὁ Πρωτοπαπᾶς, ἔνδικος τῶν κρίσεων. Item Allatianus: ὁ Πρωτοπαπᾶς ἵσταται ἐπάνω τῶν ὀφφικίων τοῦ εὐωνύμου χοροῦ, ὅταν λειτουργεῖ ὁ Ἀρχιερεύς· μεταδίδει αὐτὸς τὴν ἁγίαν μετάληψιν τῷ Ἀρχιερεῖ, ὁμοίως καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς τῷ Πρωτοπαπᾷ· ἔχων δὲ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὰ πρωτεῖα πάντα. Apud Habertum in Archieratico pag. 559. πρωτοπαπᾶς τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως τῆς δεῖνος.

Πρωτοπαπᾶς τοῦ Παλατίου, *Archipresbyter Cleri Palatini*, apud Leonem Grammaticum in Conſtantino Porphyrogenito pag 491. Anonymum Combefiſianum in eodem Porphyrogen. num. 10. & Scylitzem pag. 612. Πρωτοπαπᾶς τοῦ μεγάλου Παλατίου, apud eundem Scylitzem pag. 649. & Glycam pag. 306. Πρωτοπαπᾶς τοῦ βασιλέως, apud Zonaram in Nicephoro Phoca pag. 160. Ὁ τοῦ ἱεροῦ συστήματος τε καὶ κλήρου τῶν βασιλικῶν αὐλῶν ἀρχηγός. apud Continuatorem Theophanis lib. 1. num. 20. Anonymus de Clero Palatino:

Καὶ βασιλικῶν τῶν ἱερέων ὁ Πρῶτος.

Zonaras de Euſtathio Patr. Conſtantinop. ſub Baſilio Bulgaroctono, ὃς τῶν ἐν τῷ παλατίῳ ναῷ ἱερέων ἐπρώτευε. De eodem, Joeles: πρῶτος ὢν τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Βασιλείοις ναῷ. Ita Jus Græco-Rom. de eodem Euſtathio pag. 302. Iſtius Dignitatis munia aliquot refert Codinus: quippe cap. 6. num. 14. obſervat in Coronatione Imperatoris legere Evangelium: & cap. 7. num. 20. priuſquam Imperator ad menſam accumbat, cibos benedicere: Aquæ Benedictionem & aſperſionem in die Epiphaniæ confeciſſe, abſente nimirum Patriarchâ, aut alio è Patriarchis, cap. 7. num. 1. Feriâ deinde quartâ Magnæ Hebdomadæ, eodem Auguſto pauperum pedes loturo, pelvim pariter Benedicere, cap. 12. num. 2. & cereum ei præbere num. 7. Denique ex Phranze lib. 3. cap. 19 docemur, poſtquam Patriarcha pedum de manibus Imperatoris accepit, benedictionem pronuntiaſſe, ubi *Magnum Protopapam Palatij* vocat. Idem Codinus cap. 17. num. 39. ait Eccleſiam & Palatium habere ſuos Protopapas: ἔχει μὲν ὁ Βασιλεὺς Πρωτοπαπᾶν, εἰς τὸν κλῆρον αὐτοῦ· ἔχει δὲ ἡ ἐκκλησία: deinde ſubdit: ἔστι δ' ὅτι ὁ αὐτὸς εὑρίσκεται καὶ εἰς ἀμφοτέρους τοὺς κλήρους.

Πρωτοπαπᾶς, *Curio*, exponitur apud Portium. Ita etiam Morinus de Sacris Ordinationibus part. 3. Exerc. 15. cap. 2. num. 6. ſcribit *Protopapades* apud Græcos, idem muneris obtinere, quod apud nos Parochi, & iis tantùm præeſſe presbyteris, qui degunt intra parœciæ ſuæ limites. De ejuſmodi Curionibus videtur intelligi debere Synaxarium Vitæ S. Joannis τοῦ Νέου, 18. April. in Antholog. εἰς πατέρα πνευματικὸν ἄπεισιν, — τὰς αὐτοῦ ἁμαρτίας ἐξαγορεύων αὐτῷ· ὁ μέγας δὲ Πρωτοπαπᾶς οὗτος ἦν ὁ Καλύβιτος, &c. De Curione pariter videtur capiendus Sguropulus in Hiſtor. Concil. Florent. ſect. 11. cap. 6.

Πρωτοπαπάδεια, *Parœcia*. Vide Nicetam lib. 5. Theſauri Orthod. fid. cap. 1. pag. 275. in margine.

Πρωτοπαπαδικιον, *Dignitas Protopapæ*, vel *Eccleſia Parochialis*. Balſamon ad Can. 15. Concil. 1. ἐπιχείρησις τοῦ θρόνου τοῦ Δίρχου μεθαρμόζειν εἰς τὸ Φιλέα πρωτοπαπαδικιον. Neophytus Lariſſæ Metropolit. in Epiſt. ad Joannem Zygomalam: τὰ γὰρ πάλαι διὰ χρυσοβούλλων καὶ σιγιλλίων καλῶς διακριθέντα καὶ τυπωθέντα πρωτοπαπαδίκια ἀποσπᾶσαι πειρᾶται, ἐξ ὧν ἦν τὸ τῆς Ἀστροπόλεως. Quærit Joannes Epiſcopus Citri, pag. 325. τινὲς πρωτεύονται εἰς τὸ ψηφίζεσθαι εἰς ἐπισκοπάς, ὁ Πρωτοπαπᾶς, καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἱερεῖς, ἢ οἱ διάκονοι ἔχοντες ἀρχοντικὰ ὀφφίκια.

Παπαδία, *Uxor Presbyteri*, vel *Clerici*. Nomocanon Cotelerianus num. 137. ἱερεὺς ὅταν τὴν παπαδίαν αὐτοῦ, μὴ λειτουργέτω αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ. Joannes Jejunator in ſermone de Confeſſione & Pœnitentia pag. 93. περὶ ποσότητος γυναικῶν, περὶ πορνείας, περὶ μοιχείας, περὶ παπαδίας, περὶ μοναχικῆς μεγαλοσχήμου καὶ μικροσχήμου. Sed hîc fortè *Clericatum* hæc vox ſonat. Vide Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 2. pag. 310.

Παπάδιον, diminut. ex παπᾶς. Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 133. ἦτον παπάδια χῆρα πολλὰ εὔμορφη, &c.

Παπαδίσκιον, diminut. ex παπάδιον, *Presbyter*, vel *Clericus*. Acta S. Eliæ Junioris pag. 199 καὶ ἐπισυνάξαντες τὰ παπαδίσκια αὐτῆς, καὶ τὰ ἀββαδίσκια αὐτῆς, χορὸς περιέστησαν κύκλῳ τῆς σοροῦ αὐτοῦ.

Παπαδίτζης, *Clericus*. Canonicon Joannis Jejunatoris, pag 86. ἐὰν δέ τις, παιδίον ὤν, ἢ κοσμικὸς ἢ μοναχικῇ τάξει, ἢ καὶ παπαδίτζης, φθαρῇ δὲ ὑπό τινος ἀνδρός, &c. Similia habet Canonarium Joannis Monachi pag. 110. ut & Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: ἐὰν δέ τις παιδίος ὤν, ἢ κοσμικὸς, ἢ μοναχοῖς τάξης, ἢ παπαδίτζης, φθαρῇ δὲ ὑπό τινος ἀνδρός, &c.

Παπαδίζειν, *Clericum facere*. Fr. Richardus in Scuto fidei part. 1. pag. 300. καὶ ὅταν εἶναι ὑπανδρευμένοι πρίχου τὰ παπαδιάσουν, &c.

Παπαδέλια, *Presbyteruli*, *Clericuli*. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 9. cap. 13. ἀκούω δὲ ὅτι παπαδέλιά τινα στάσεις ποιοῦσι καὶ ταραχάς. Vide Allatium contra Creyghtonum pag. 718.

Παπαδούλια, eâdem notione. Pſellus in quendam cauponem inania philoſophantem, ex Cod. Reg. MSS. παπαδούλιον δὲ ἦν τὸ τὸ σχεδιάζειν προτρεπτὴς παρ' ἡμῖν, &c.

Παπαλήθρα, *Corona Clericalis*, de qua pluribus egimus in Gloſſ. med. Latin. in V. *Corona*. Donatio Conſtantini M. apud Balſamon. ad Nomocan. tit. 8. cap. 1. αὐτὸς ὁ μακάριος Σίλβεστρος ὑπὲρ τὴν στεφάνην, ἤτοι παπαλήθραν, ἣν ἔχει πρὸς δόξαν Θεοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πέτρου, οὐκ ἤθελε βαστάζειν στέφανον ἐκ χρυσίου ἢ μαργαριταρίων. Idem Balſamon in Can. 21. Trullan. διορίζεται ὁ Κανὼν κείρεσθαι κατὰ κληρικοὺς τὴν κεφαλήν, ἤγουν ἔχειν παπαλήθραν, καὶ ἐνδύεσθαι σχῆμα μοναχοῦ. Petrus Antiochenus Patr. in Epiſt. ad Michaëlem Cerularium Patr.

Patr. Conſtantinopolit. Ῥωμαῖοι μὲν ξύρουσι τοὺς πώγωνας, ἡμᾶς δὲ ἐπὶ κορυφῆς τὴν παραλήθραν ἐπιτηδεύοντες.

ΠΑΠΙΑ, *Anas*, νῆττα. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap.297. ἀπὸ τὸ παπίας, τὸ δικιόμαι τὸ λάπιον τὸ δίκαιον.

Παπίτζα, *Anaticula*, νησσάριον. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Καὶ ὅσαις παπίτζαις ἢ ὄρνιθες, χῆνάρια ἢ ἂν βρίσκουσι.
> Ὅλα σκοτώνουν πνιγολά, &c.

Agapius Cretenſis in Geopon. cap.69. ubi de Carnibus: ὅσα ζῶα τρέφονται εἰς λίμναις, καὶ ποτάμια, εἶναι κακόπιλλα βλάβερον τὸ κρέας τους, ὡσὰν ἡ παπίτζαις, χῆναις, καὶ ἄλλα παρόμοια. In cap.151. ἐξήγησι παπίτζας.

Παπιοπῦλα, eâdem notione.

Παπιοφύλακας, *Anatarius*, Νηττοφύλαξ.

ΠΑΠΙ'ΑΣ, Παππίας, *Pater*. Euſtathius ad Iliad. ε. pag.565. πᾶς λεγόμενος μονοσυλλάβως κατὰ βρέφους προσφώνησιν οἱ παλαιοὶ, ὥσπερ καὶ μᾶ, ἡ μήτηρ, καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν πάπας, καὶ παπίας. Auctor Etymologici: Παππίας, παρὰ τὸ πάππα, ὃ σημαίνει τῇ τῶν Ῥωμαίων φωνῇ τὸν πατέρα. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 28. in Paulo: καὶ δυνόντος τοῦ ἡλίου, λέγει αὐτῷ ὁ Ἀντώνιος, Παπία, θέλεις φάγωμεν ἄρτου κλάσμα. Occurrit ibi non ſemel. Paulus Monach. lib.1. Collectan. μετ' ὀλίγας ἡμέρας τινὰς ὁρῶ τὴν παναγίαν Θεοτόκον ἐλθοῦσαν πρός με, καὶ λέγουσάν μοι, Τί λυπᾶς καὶ ἀδημονεῖς, παπία.

ΠΑΠΙ'ΑΣ, Παππίας, *Papias*, Dignitas in Palatio Conſtantinopolitano: penes quem ſcilicet erat cuſtodia Palatij, ut apud nos *le Concierge du Palais*. Conſtantinus Manaſſes pag.96.

> Πρὸς δὲ τὸν οἴκων φύλακα τῶν ἐν τοῖς ἀνακτόροις,
> Παπίαν λεγόμενον αὐτὸν κατὰ Ῥωμαίων γλῶτταν.

Theophanes an.5. Leonis Chazari: ἐκεφαλίσθη Ἰάκωβος ὁ Πρωτοσπαθάριος, καὶ Παππίας, καὶ Στρατήγιος, &c. Παπίας τοῦ παλατίου, apud Leonem Grammaticum in Leone Armenio. Idem in Michaële Theophili F. p.469. καὶ ὁ Ἀρτάβασδος εἰσδραμὼν πρὸς τὸν Παπίαν, καὶ ἄρας ἀπ' αὐτοῦ τὰς κλεῖς βιαίως, ἤνοιξεν τὸν Βασίλειον· καὶ ὁρμώμενος ἔνδοθεν Βασίλειος, ἦρε τὰς κλεῖς τοῦ Παλατίου ἐπὶ χεῖρας, καὶ τῇ ἕωθεν Γρηγόριον λεγόμενον τὸν Φιλήμονος ἐποίησε Παπίαν. Sed & μεγάλου titulo donabatur, ut eſt apud Codin. cap.2. num.22. Niceph. Gregoras lib.8. pag. 136. ὁ μὲν τῇ τοῦ Μεγάλου Παπίου τιμῇ ταύτῃ σεμνυνόμενος ἐτελεύτησε. Pachymeres lib.5. cap.5. τὸν Γλάβαν Κυροπαλάτην, καὶ μέγαν Παπίαν ἐσύστησεν. Lib.7. cap.29. καὶ τὴν τοῦ μεγάλου Παπίου δωρεῖται τιμὴν, ὡς ἆθλον ἀρετῆς καὶ τρόπαιον ἄξιον. Adde cap.1. ejuſdem libri. In indice MS. neſcio cujus Bibliothecæ, in Cod.MS. Colberteo, laudatur τοῦ μεγάλου Παπίου τοῦ Νεστόγγου χρονικὸν ἐπίτομον ἀπὸ κτίσεως κόσμου, καὶ μέχρι τοῦ νῦν. Vide præterea Continuatorem Theophanis lib. 1. num. 24. lib.3. num. 43. ubi de ejus Æde in Palatio: & quæ de hac Dignitate adnotamus ad Alexiadem Annæam pag. 479. 480.

ΠΑΠΙ'ΑΣ, Inſtrumentum muſicum ſic appellatum. Vide in Πτερόν.

ΠΑ'ΠΛΩΜΑ, Πάτλωμα, *Lodix, Stragulum, Teges, Torale*, στρῶμα, ἐφεστρὶς, &c. quaſi ἐφάπλωμα. Prochoprodromus in verſibus politicis MSS. de ſua Paupertate:

> Ἐσὺ ἔχω καὶ πάπλωμαν, κάπα, καὶ ἀπανωφόρι.

Theonas Paronaxiæ Metropol. in Epiſt. ad Theodoſium Zygomalam: περὶ δὲ τῶν ῥαπτῶν παπλωμάτων, αὐτὸς ἔγωγε τὴν ὑπόσχεσιν ὀφείλω πληρῶσαι. Adde Cruſium pag. 208. Παπλωματάκι, *Lodicula*, Στρωμάτιον.

ΠΑΠΟΥ'ΤΖΗ, Παποῦτζι, Παπούτζιον, *Calceus*, ὑπόδημα. Ex voce Turcica, *Paputz*. Corona pretioſa: Παπούτζη, *Calceamentum*, Πέδιλον. Παπούτζια, *Calceamenta*. Gloſſæ Græcobarb. ἀκρόσφυρα, ὑποδήματα γυναικεῖα, παπούτζια τῶν γυναικῶν. Alibi: τὸ ὑπόδημά του, ἤγουν τὸ παπούτζιον. Codinus de Offic. Palat. cap.5. num.52. ὅτι δὲ καὶ (φέρει) κάλτζας τοιαύτας μετὰ παπουτζίων μελάνων. Rurſum cap.12. num.2. προσκομίζουσι πλουχὰς δώδεκα, καὶ ἐνδύει τούτους ὑποκάμισα, καὶ χιτῶνας, κυρτζυβράκια, καὶ παπούτζια. Stephanus Sachlecеs in Narrat. MSS.

> Διατ' ἤτον Ἀξυπόλυτη, καὶ οὐδὲν εἶχε παπούτζια.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Παπούτζεις ἀχειλωνόκοπεις εὐμορφοκαμωμένες.

Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap.297. ἀπὸ τῶν παπουτζῶν, τὸ δικιόμαι τῶν παπουτζῶν τὰ ἀγοράζουν οἱ Σαρακίνοι, τὸ δίκαιον.

Παπουτζάκι, *Calceolus*, ὑποδημάτιον.

Παπουτζώνειν, *Calceare*, ὑποδήματα περιτιθέναι. Ἐξεπαπουτζώνειν, *Diſcalceare*, Ἐξυποδεῖν.

Παπουτζᾶς, *Calceorum confector*, Ἐμβαδοποιός. Παπουτζίδινα, *Uxor calceorum confectoris*.

Παλιοπάπουτζο, *Vetus calceus*. Agapius in Geoponico cap.217. κάψαι τὰ χλωρὰ φλούδια τοῦ καρυδίου, καὶ χράμι ἀπὸ παλιοπάπουτζο, &c.

Πετρομαχαιροπάπουτζον, apud Joan. Tzetzem Chil. 11. verſ.223.

> Πετρομαχαιροπάπουτζον, τζαγγάριον ξυλοσύβλων,
> Βύβαλον, ὀρχίπαπαν, παγχωρικὸν, ἐμβασίμαλλον.

Vox formata ex tribus, ut videtur, Πέτρα, μάχαιρος, & παπούτζη.

ΠΑ'ΠΠΑ, *Pulticula*, Πολτάριον.

ΠΑ'ΠΠΑΣ, Παππᾶς. Vide in Πάπας, & Παππᾶς.

Παππίας. Vide Παπίας.

ΠΑΠΠΟΥ'ΔΟΣ, pro Πάππος, ut Ἀμοῦδος, pro ἄμος. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni οὗτος ὁ βίος αὐτοῦ, καὶ τῶν παππούδων αὐτοῦ, ὡς ἤκουσας, ὦ Μουσουλμάνε. Fr. Richardus in Scuto fidei part.1. p.249. γονεῖς, παπποῦδες, προπαπποῦδες, &c.

ΠΑ'ΠΠΟΥΛΟΝ, *Papula*. lib.1. Hieracoſophij cap.18. p.192. ἐὰν ὁ ἱέραξ ἔχει καρφία, οὕτως αὐτὰ γνώσει, ἐν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ ἔχει πάππουλα ὀξέα.

ΠΑΠΥΛΕΩ'Ν, Παπυλεὼν, *Papilio, Tabernaculum*. Suidas: Παπυλεῶνος, σκηνῆς ἤτοι τέντας. Apud Urbicium, βασταγαὶ παπυλεώνων. Procopius lib.2. de Bello Perſico cap.21. καλύβην ἐκ παχέων τινῶν σινδόνων πηξάμενος, ἣν δὲ παπυλεῶνα καλεῖν νενομίκασι, ἐκάθητο ἐκεῖ. Joannes Malela in Juliano apud Eduard. Biſſeum: ἤγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν βασιλικὸν παπυλεῶνα. Ita etiam Chronicon Alexandr. pag.692. Idem Chronicon ὑπὸ p.626. ἐσφάγη ὑπὸ τοῦ στρατοῦ Ἀλέξανδρος Αὔγουστος ὡς ἔστιν ὑπὸ τὸν παπυλεῶνα, &c. Theophanes p.186. τὸν παπυλεῶνα ἔπηξεν ἐν χωρίῳ ἐρήμῳ. Adde pag.268. Cedrenum an.14. Juſtiniani pag. 372. & quæ obſervamus in Gloſſ. med. Lat. in *Papilio*.

ΠΑΡΑ', Præpoſitio apud Græcos vulgares, verbo adjuncta, *Multùm* vel *nimis*, ſignificat: verbi gratiâ, παράφαγα, *multùm* vel *nimis manducavi*, Παρέπια, *multùm bibi*. Ita Romanus Nicephorus in Grammat. MS.

ΠΑΡΑΒΑΙ'ΝΕΙΝ, *Prævaricare*, in Baſilic. Παράβασις, *Prævaricatio*. Παραβάτης, *Prævaricator*, in Gloſſ. Græc. Lat. Vide tit. 26. lib.60. Baſilic.

ΠΑΡΑ'ΒΑΛΜΑ, *Excrementum*. Orneoſophium pag.246. ἡ βλάβη τῶν ὀρνέων γίνεται διὰ τρεῖς αἰτίας· διὰ πολυφαγίαν, διὰ ἀσπασρίαν παραβάλματος, καὶ διὰ χολῆς ἤτοι κόπου.

ΠΑΡΑΒΑΝΔΙ'ΤΑΙ. Vide in Βάνδον.

ΠΑΡΑΒΑΠΤΙΣΜΑ, *Pravus baptiſmus*, contra Eccleſiaſticos Canones impertitus, in Concilio Conſtantinopol. ſub Mena, non ſemel, ubi potiſſimum ita appellabatur is qui in privatorum ædibus fiebat: unde acclamationes Synodi in Act 4. τὸ παραβαπτιστὴν ἄρτι ἀναθέματι, τοὺς παραβαπτιστὰς ἔξω βάλε, & τοὺς κατ' οἶκον βαπτίζοντας ἔξω βάλε.

ΠΑΡΑΒΗΜΑ. Vide in Βῆμα.

ΠΑΡΑΒΙΒΑΖΕΙΝ, διατρίζειν. Παραβιβασμοὶ, διατριβαί, apud Nicetam Choniatem.

ΠΑΡΑΒΛΗΤΙΩΝ, *Libellus ſupplex porrectus judici.* Gloſſæ Baſilic. παραβλήτιον, ὁ λίβελλος, εἴτ' οὖν τὸ τῆς εἰσαγωγῆς ἔγγραφον, ὃ Δίκης λέγεται, δι' οὗ παραβάλλεται, τουτέστι προβάλλεται, ἢ προτίθεται τῷ ἄρχοντι ἡ κατά τινος ἔγκλησις. Liber 7. Baſilic. tit.13. §.1. εἰ δὲ ἤδη, ἰδίῳ ὀνόματι ἐνάγεται εἰς τὸ διαφέρον, τουτέστιν εἰς τὴν διατίμησιν, ἣν ἐν τῷ παραβλητίῳ βιβλίῳ ὁ ἐνάγων ἐνέταξε, κἂν συκοφαντικῶς. Ex l. 1. D. Ne quis eum qui in jus, &c. *Suo nomine convenitur in id quod intereſt, id eſt in æſtimationem quam actor deſiderio ſuo inſeruit.* Adde Scholiaſtem lib.22.pag.207.

ΠΑΡΑΒΟΛΑΝΟΙ, *Parabolani, qui ad curanda debilium ægra corpora deputantur:* de quibus in Gloſſ. med. Lat. Concilium Calchedonenſe Act. 1. εἰσήνεγκον γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν στρατιῶται μετὰ ὅπλων, καὶ εἰσῆλθον οἱ μονάζοντες μετὰ Βαρσουμᾶ, καὶ οἱ παραβαλανεῖς, καὶ πλῆθος ἄλλο πολύ. Ubi vetus Interpres, *Parabalani.*

Παράβολοι, Heſychio: Ἐναποκινδυνεύοντες. Unde & παραβολάνους dictos volunt. Socrates lib. 7. cap.22. κυνήγια δὲ ποτὲ ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ τῆς ΚΠ. ἐπιτελοῦντος αὐτοῦ, ὁ δῆμος κατεβόα, Δεινῷ θηρίῳ ἕνα τῶν εὐφυῶν παραβόλων μάχεσθαι.

ΠΑΡΑΒΟΛΙΟΝ. Aſtrampſychus in Theoria aſtrorum MS. μὴ θέτης παραβόλιον, νικάσει. Alibi: θὲς παραβόλιον, νικᾷς, καὶ κερδαίνεις.

ΠΑΡΑΒΟΥΛΟΣ, apud Theophanem an.8. Rhinotmeti, *Inſidiator* dicitur in Miſcella lib.19.

ΠΑΡΑΒΟΥΝΙ, *Collis, Mons.* Damaſcenus Studita Homil.25. κυνηγοῦντες μὲν ἄλλους πολλοὺς εἰς τὸν Ὄλυμπον τῆς Προύσας πρὸς τοῦ ἁγίου Αὐξεντίου παραβούνιν, &c. Infrà, βουνὶν appellat.

ΠΑΡΑΓΑΔΗΣ, *Rete.* Gloſſæ Græcobarb. Σαγήνην, δίκτυον, παγίδαν, παραγάδαν, ἐργαλεῖον ἁλιευτικόν.

Παραγαῦδις, veſtis genus, *vel veſtis ornamentum, Phrygium*, &c. De qua voce in Gloſſ. med. Latin. fortè quòd eſſet quidpiam reticulatum, niſi *rete* ita appellatum fuerit ab ejuſmodi veſtibus reticulatis. Chronicon Alexandrinum an.4. Juſtini Thracis: καὶ στιχάριον ἄσπρον παραγαῦδιν, καὶ αὐτὸ ἔχον χρυσᾶ πλουμία βασιλικά. Vide Πιτζιγαύδης.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ, Παράγγελμα, *Interdictum.* Gloſſæ Gr. Lat. παραγγελία, *Denuntiatio, Condictio, Interdictum. Condicere, eſt denuntiare, priſcè, nunc verò condictionem omnem in perſonam actionem dicimus.* Vide lib.58. Baſilic. tit.14. περὶ παραγγελιῶν, *de interdictis.* Et tom.1. pag.417. Item παράγγελμα eſt *mandatum*, quod datur his qui extra ordinem in Provincias mittuntur, ut eſt apud Cujacium ad Nov.17. Gloſſæ Græc. Lat. παράγγελμα, *Præceptum.* Leo in Tacticis c.7. §.28. καθὼς προϋποτιθέμεθα πλατυτέρως τὰς τῶν ἀρχαίων κινήσεις, καὶ τὰ λεγόμενα παραγγέλματα, &c. Vide Μανδάτον.

ΠΑΡΑΓΕΜΙΣΤΗ, *Torpedo*, Piſcis. Euſtathius Il. β. pag.261. ὁ μέν τοι γράψας πρὸς αἰσθησμὸν τὸ νάρκη πνικτη, πεύκη σχιστή, τεθεὶς σακτή ταῦτ' δ' εἰπεῖν κατὰ τοὺς ἰδιωτίζοντας, παραγεμιστή, γλαύκη περιτομή, γόγγρου κεφαλή.

ΠΑΡΑΓΕΡΝΕΙΝ, *Vacillare, Titubare*, σφαδάζειν, ὑπολισθαίνειν.

ΠΑΡΑΓΙΑΛΙΝ, *Littus.* Damaſcenus Studita ſerm. 27. de S. Maria Ægyptiaca: μίαν γοῦν ἡμέραν εὑρῆκα ἔξω εἰς τὸ παραγιάλιν, &c. Vide Γιαλός.

ΠΑΡΑΓΙΝΟΜΕΝΗ, ἤτοι ἡ διδομένη παρὰ ἐξωτικοῦ προῖξ, *Adventitia dos*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ΠΑΡΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ, *Commonitorium*, idem quod Ἀναγνωστικόν. Concil. Epheſinum parte 2. Act. 1. ἐπιφερόμενοι καὶ παραγνωστικὸν τῆς ἁγίας συνόδου πρὸς αὐτὸν τὸν Ἐπίσκοπον Νεστόριον. Infrà: καὶ εἰσῆλθον μετὰ Ἀνυσίου τοῦ Νοταρίου — ἐπιφερομένου τὸ παραγνωστικὸν, περιέχον οὕτως, &c. Sed leg. παραναγνωστικόν. S. Maximus in Epiſt. ad Joannem Preſbyt. pag.253. ταῦτα δὲ γέγραφα ὑμῖν, δέσποτα, διὰ πολὺ διὰ τοῦ ὑμετέρου παραναγνωστικοῦ δυσχεραίνοντας ὑμᾶς εὗρον πρὸς τὰ συμβάντα. Ubi cæcutiit eruditus Interpres. Vide Ἀναγνωστικόν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ, *Exceptio, Præſcriptio*, in Gloſſ. Lat. Gr. παραγράφειν, *Præſcribere.* Δόλου παραγραφὴ, *Doli exceptio.* Παραγραφὴ τῶν μὴ ἀριθμηθέντων χρημάτων, *Exceptio non numeratæ pecuniæ*, in Baſilicis.

Παραγραφαὶ prætereà dictæ notæ & Scholia ad libros Baſilicon, de quibus egere Cujacius in Epiſt. Prælimin. ad lib.60. eorumdem Baſil. & Suareſius in Notitia Baſilic.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ, *Productio teſtium*, in Baſilic. Gloſſæ Gr. Lat. Παραγωγὴ, *Diductio, Traductio.* Vide Cujac. ad Nov.90.

ΠΑΡΑΓΩΓΙΟΝ. Lexicon MS. Reg.Cod.1843. μύλη, τὸ παραγώγιον.

ΠΑΡΑΔΑΚΡΥ, Prophetis ſeu Chymicis, *Bunium*, Βούνιον, apud Interpolator. Dioſcor. cap.330. & 706.

ΠΑΡΑΖΩΝΙΟΝ, *Pugio, Enſis.* Martyrium S. Euphemiæ MS. εἷς δὲ τῶν ὑπηρετῶν — ἔχων παραζώνιον, προσῆλθε τῷ Ἀνθυπάτῳ, καὶ λέγει αὐτῷ, Κέλευσόν μοι, Ἀνθύπατε, τῷ παραζωνίῳ τούτῳ χρήσασθαι ἐμαυτόν.

ΠΑΡΑΘΕΤΗΣ, *Structor, Inſertor*, in Gloſſ. Gr. Lat. Vide Gloſſ. med. Lat. in his vocibus.

ΠΑΡΑΔΑΡΤΑΔΕΣ, Παραδέρνειν. Vide in Δέρνειν.

ΠΑΡΑΔΕΙΣΙΟΝ, Παραδείσιον, *Hortus.* Gloſſæ Gr. Lat. παράδεισος, *Pometum, Pomarium.* Gloſſæ Græcobarb. Κῆποι, παραδείσια, παραδείχια, περιβόλια. Theophanes an.12. Mauricij: ποιήσας ἰχθυοτροφεῖα καὶ παραδείσια ἔνδοθεν ἔσω εἰς θεραπείαν αὐτοῦ. Vide Notas ad Alexiadem pag.217. 538.

Παραδείσιν, Liber ſic inſcriptus, continens dicta SS. Patrum. Joannes Moſchus in Limon. cap. 212. καὶ ἀναγινωσκόντων ἡμῶν εἰς τὸ Παραδείσιν τὰ ἀποφθέγματα τῶν ἁγίων πατέρων. Ita verò inſcribitur in Codd. βίβλος τῶν ἁγίων πατέρων, ἥτις λέγεται Παράδεισος. Neque alius eſt ab eo quem Γεροντικὸν appellant. Ita etiam librum ſuum inſcripſit Joannes Geometra.

Παραδεισάριος, *Hortulanus.* Phavorinus: ἐργοκήπων, παραδεισαρίων.

Παραδείσιος. Antiquitates Conſtantinopolitanæ pag.86. ubi de Choſroe Perſarum Rege: καθὼς ὁ Παραδείσιος διοικητὴς, ἐκεῖσε κρατηθεὶς καὶ ἐκφυγὼν δοῦλα ἐποίησεν ἐν χρονικῷ Ἱππολύτου. *Cui vivariorum Regum Perſarum* (de quibus quædam attigimus in Gloſſ. med. Lat. in *Brolium.*) *cura incumbebat.*

ΠΑΡΑΔΗΓΕΙΝ, *Evertere*, καταστρέφειν. Vide Δηγεῖν.

ΠΑΡΑΔΙΝΕΙΝ, *Deponere*, Καταιτίθεσθαι. Vide Δίνειν.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ. Vide in Χρίστης.

ΠΑΡΑΔΥΝΑΣΤΕΥΟΝΤΕΣ, *Viri potentes, qui in Principum aulis primas tenent, in rerum adminiſtratione præcipui: Rerum Miniſtri*, Manilio. Demetrius Calchondylas in Eroternat. pag.203. παραδυναστεύω, ἀντὶ τοῦ συνάρχω. Eunapius in Maximo pag.93.

pag.93. de Juliano Imp. ὡς παραβασιλεὺς ὢν εἰς τ Καίσαρα. Idem in Legat. Οἵτι παραδυναστεύοντες Βασιλεῖ, καὶ δυνάμενοι μέγιστον. S. Baſilius in Epiſt.57. παραδυναστεύοντες τοῖς κρατοῦσιν. Philoſtorgius lib.3. cap.12. Ἀθανάσιος πρὸς τ ἑσπέριον ἀφικόμενος Βασιλέα, & δῶρον τοὺς αὐτῷ παραδυναστεύοντας ὑπαγαγὼν ἀφθονίᾳ, &c. Syneſius Epiſt. 111. ὁ Ναρσῆ παραδυναστεύσας. Utuntur paſſim alij, Theodoritus lib.2. Hiſt. Eccl.cap.19. Juſtinianus in Nov.8. cap.7. idem Syneſius Epiſt.154. Theophanes an.9. Arcadij, an.38. & 40. Theodoſij, an.5. Irenes, & alibi, Leo Grammaticus in Leone Phil.p.478.in Conſtantino pag.497. 502. 506. Anonymus Combefiſianus in Lacapeno num.3.15.37. in Porphyrog. num.9.53. Gregoras lib.6. pag.90. Nicetas Archiep. Theſſalon. in Reſp. p.348. Balſamon in Reſp. 69. Conſtantinus Acropolita in ſerm. de S. Joanne Damaſceno n.6. Codinus in Orig. Conſtantinopol. n.7. 163. Phocas c.32. &c.

ΠΑΡΑΔΑ͂, *Pluſquam.*

ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΟΣ, Dignitas aut munus aliquod in re navali. Liuthprandus lib. III. cap. VII. *Sua parti parentes ibi collocat: Rectorem, Magiſtros, Patricios, Logothetam, Eparchum,* Κοιτωνίτας, *Cubicularios, Protoſpatharios, Spatharocandidatos,* παραθαλασσίους facit.

ΠΑΡΆΘΕΜΑ, *Ferculum* in lib. MS. Syntipæ.

ΠΑΡΑΘΈΣΕΙΣ, *Commendationes, Orationes quæ populum Domino commendant.* Zonaras in Can. 117. Concilij Carthagin. precum differentiam referens: αἱ μὲν γὰρ τ ἱερέων λεγόμεναι ἐν τ πρὸς Θεὸν ὑμνῳδίαις διάφοροί εἰσιν· αἱ μὲν γὰρ προλέγονται, ἃς καὶ Προοίμια εἶπεν· αἱ δὲ ἐπιλέγονται μετὰ τὴν ὑμνῳδίαν, ἃς Ὑποθέσεις ἐκάλεσαν, ὡς ὑποτιθεμένας τοῖς ὕμνοις· καὶ μετ' αὐτὰς λεγομένας, τὰς δὲ Παραθέσεις ὠνόμασαν, ὡς παρατιθεμένας τ λαὸν κυρίῳ. De Mortuorum commendationibus, ita Codex Canon. Eccleſiæ Africanæ. cap. 41. ἐὰν δὲ τινων μετὰ τ δειλινὸν καιρὸν τελευτησάντων, ἤτε ἐπισκόπων, ἤτε τ λοιπῶν παράθεσις γένηται, μόναις εὐχαῖς ἐκτελεσθῇ, &c. De aliis verò, Can.103. ἤρεσε καὶ τοῦτο, ὥστε τὰς κεκυρωμένας ἐν τῇ συνόδῳ ἱκεσίας, ἤτε προοίμια, ἤτε παραθέσεις, ἤτε τὰς τ χειρὸς ἐπιθέσεις, &c. Typicum S. Sabæ cap.31. & Triodium Feriâ 2. Hebd.1. Jejun. ἰστέον ὅτι τ πρεσβυτέρου τ στίχον λέγοντος, ἡμεῖς τὸ Εὐλόγησον ὑποκρινόμεθα, λαβόντες τὴν συγχώρησιν καὶ παράθεσιν. Ita Παραθέσεις dicuntur *Orationes pro Catechumenis*, non quòd aliis Chriſtianorum opponerentur, uti vult Allatius, ſed quòd per eas Deo commendarentur. Alexius Ariſtænus in Can. 106. Synodi Carthagin. τὰς ἄχρι τ εὐαγγελίου ὑμνῳδίας, καὶ ἀναγνώσεις τ ἱερῶν γραφῶν, ἤτι παραθέσεις τὰς ἐπὶ τοῖς Κατηχουμένοις εὐχὰς, δι' ὧν αὐτοὺς τῷ κυρίῳ παρατιθέμεθα, ἤτι ἐπιθέσεις χειρῶν, ἤτοι τὰς γινομένας πρὸς τ λαὸν εὐλογίας τῇ ἐπισκόπου χειρί. Vide an non legendum ſit καλεσχομένοις. Παραθέσεων formulam deſcribit Nicolaus Cabaſilas cap.14. μετὰ δὲ τὸ εὔξασθαι ὑπὲρ πάντων, ἑαυτοὺς κελεύει τῷ Θεῷ παρατίθεσθαι, λέγων, Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τ ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν τῷ Θεῷ παραθώμεθα. Infrà: διὰ τοῦτο νῦν μὲν παναγίαν τ Θεοῦ μητέρα, καὶ τ τ ἁγίων ἅπαντα κύκλον, εἰς ἐπικουρίαν καλέσαντες, οὕτω ποιούμεθα τὴν παράθεσιν· τοῦτο γὰρ βούλεται τὸ μνημονεῦσαι, τὸ καλέσαι, τὸ δεηθῆναι. Vide infrà in Εὐχὴ, præterea Goarum ad Euchol. pag.123. & Gloſſ. med. Lat. in *Commendationes.*

ΠΑΡΑΘΗΚΆΡΙΟΣ, *Depoſitarius.* Scholiaſtes Harmenopuli lib. 1. tit. 9. ὁ νόμος ἀπ' αὐτοῦ, τ παραθηκαρίου δηλαδὴ, οὐ ἀπαιτεῖ μεγάλην ἐπιμέλειαν.

Παραθηκάριον, *Repoſitorium*, in Gloſſis Baſilic. παραθήκη, *Depoſitum*, in Gloſſis Gr.Lat.

ΠΑΡΆΘΥΡΟΝ, Παραθύριον, *Poſticum*: προσκλίνιον, uti exponitur ex Cod. Barbarogr. Nicetæ in Iſaacio lib.1. n.9. Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: Θύρα ἐπὶ τ τυχόντων οἰκημάτων· θύριον δὲ καὶ θυρὶς, θυρίδος, τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον παραθύριον. Gloſſæ Gr.Lat. Παραθύρα, *hoc Poſticum.* Nov.133. Juſtiniani cap.1. παράθυρον τὰ μοναστήρια μὴ ἐχέτωσαν.

Παραθύριον, *Feneſtra*, Θυρίς. Scholiaſtes Harmenopuli lib.1. tit.9. §.23. εἰ παράθυρον ἔχω ἐξάγουσαν εἰς τὴν αὐλὴν τ γείτονος, δυνάμαι λέγομαι ἔχειν κατὰ τ οἰκίας τ γείτονος. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.3.

> Πεθυμισμένος ἄνοιξε μικρὸν παραθυρίτζη,
> Καὶ ἔξω ἐκ τὰ σίδερα τὴν κεφαλὴν τε βάνει.

Infrà:

> Μόνοι ἐκεῖ τ στέκασι οἱ δύο στὸ παραθύρι.

Rurſum ibidem:

> Πολλαῖς φοραῖς τὰ μάτιά της ἐσήκονε καὶ θωρεῖ,
> Πρὸς τὸ παραθυρόπυλον πυ τὸ ὑκεὶ ἠκύση.

Et lib.4.

> Τὰ παραθύρια ἐκλείσθησαν, καὶ πόρτες ἐκλίστηκαν.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Καὶ δὲν ὄχι καὶ πύβετι κανένα παραθύρι.

Vide Agapium in Geoponico cap.202. Acta Concilij Florentini pag.13. Edit. Labbei: παραθυρίδες τετορνευμέναι, — καὶ ἄνωθεν τούτων πρόσωπα ὡραιότατα. Παραθυράκι, apud Maximum Cythæreum 28. Febr. *Poſticulum.*

ΠΑΡΑΙΝΕΙ͂Ν, *Adhortari*, Gall. *Faire une exhortation.* Vox Aſcetica. Joannes Carpathi Epiſcop. de Anachoretis ex MS. ἔθος δὲ ἦν κατ' ἑσπέραν τῷ γέροντι παραινεῖν αὐτῷ τὰ πρὸς ὠφέλειαν, καὶ μετὰ τὴν παραίνεσιν ποιεῖν εὐχὴν, καὶ ἀπολύειν αὐτὸν κοιμηθῆναι.

ΠΑΡΑΙΤΕΙ͂ΣΘΑΙ τ δικαστὴν, *Recuſare judicem.* Gloſſæ Gr. Lat. παραιτοῦμαι, *Excuſo, Recuſo, Evito.* Παραιτήσεως λίβελλος, *Libellus recuſationis.* Παραίτησις, *Excuſatio*, in iiſdem Gloſſ. Gr.Lat. & in Baſilicis. Vide Suicerum in Theſauro Eccleſ.

ΠΑΡΑΚΑΘΊΖΕΙΝ, *Obſidere*, quomodo *Aſſieger*, dicimus. Theophanes an.5. Leonis Chazari: ὁ δὲ Ἀαρὼν εἰσελθὼν εἰς τὸ τ Ἀρμενιακῶν θέμα, παρεκάθισεν εἰς τὸ Σημαλοῦος κάστρον, ὅλον τὸ θέρος. Adde pag. 427. & Cedrenum pag.410. Nicetas in Man. lib.2. num.7. ἰσχὺς δὲ πολιορκίας καὶ αὐτὸ γίνεται τὸ Βρυνδήσιον, &c. Ubi Cod. Barbarogr. παρακαθίζειν voce utitur. Chron. Veneto-Byzant. an.1451. παρεκάθισε τὴν πόλιν ἐν συγκλεισμῷ.

Παρακαθισμὸς, *Præſidium militare*, noſtris olim, *Eſtablie*, hodie *Garniſon.* Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

> Οἱ Σκορτινοὶ ἐροβόλησαν, & ἅπαν με τὺς Ῥωμαίυς
> Ἔβαλαν παρακαθισμοὺς στο κάστρο τυ Ἀρακλέβυ.

Stephanus Sachleces in Verſibus Politic. MSS.

> Τὴν νύκταν ὁπῦ περπατῇ γυρίζει ἀρματωμένος,
> Καὶ πᾶ εἰς τοὺς παρακαθισμοὺς, σὰν ἦνε μαθημένος.

ΠΑΡΑΚΑΛΕ͂ΣΜΑΤΑ, *Rogationes*, Ἀξιώσεις, in Corona pretioſa, παρακαλέσεις, *Proceſſiones Eccleſiaſtica*, apud Hieron. Germanum.

ΠΑΡΑΚΆΛΙΑ: idem quod πρεσβεία. Παρακάλια τ μαρτύρων, *Suffragia Martyrum*, apud Fr. Richardum in Scuto fidei part.2. pag 128. Vide Maximum Cythær.6.Octob. Idem 23.Nov. αὐτήστε τον νὰ ὑπάγῃ διὰ τὸ παρακάλιον τ μητρός μυ.

ΠΑΡΑΚΑΛΥ͂ΠΤΕΙΝ, *Prætexere.* Παρακάλυμμα, *Prætextum*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ΠΑΡΑΚΑΜΠΆΝΙΣΜΑ. Vide in Καμπανός.

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ, *Commendatio*, in Gloſſ. Gr. Lat. Sic etiam dictus *Panis Euchariſticus* προηγιασμένος, *Præſanctificatus, ſemel in anno Feriâ quintâ in Cœnâ Domini conſecratus, ſepoſitus depoſitúſque* ad Viaticum pro infirmis, quem μετὰ λαβίδος, *cum Cochleari*, Sacro ſanguine intinctum iis porrigunt Sacerdotes. Ita Goarus ad Eucholog. pag. 153.

ΠΑΡΑΚΑΤΩ, *Infrà*. Apophthegmata Patrum in Macario n. 3. ἀπέρχεται ἐπὶ τὴν παρακάτω ἔρημον.

ΠΑΡΑΚΕΛΛΙ, Παρακέλλιον, *Forica*, *Latrina*, ἀφεδρών, ἀποπατος. Vide Κέλλα.

ΠΑΡΑΚΕΝΩΤΗ. Chronicon Alexandrinum ubi de Seditione Victoriatorum: ἐπεὶ ὡς ἔτυχον ἐφόδευον τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἕυρον αὐτοὺς, καὶ ἔβαλλον εἰς θάλασσαν ὡς παρακενώτας. Id eſt ut res inutiles quas ejicimus, & vulgò *Vuidanges* appellamus.

ΠΑΡΑΚΕΡΚΕΤΑ. Vide in Κέρκετα.

ΠΑΡΑΚΛΑΔΙΟΝ. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 9. κἀκεῖσε ἀναπαυσάμενοι, πάλιν ἀποκινοῦντες, ἔρχονται εἰς τὴν Σελινάν, εἰς τὸ τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ παρακλάδιον. Id eſt ubi Danubius in ramos finditur.

ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΣ, *Sanctus Spiritus*. Michaël Pſellus in Symbolum Apoſtol. ex Cod. MS. καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα ἅγιον, ὡς γινόμενον ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἐκπορευόμενον, καὶ ἐν τῷ υἱῷ ἀναπαυόμενον, Παράκλητον ὀνομαζόμενον, ὥστε τῶν ὅλων παρακλήσεις δεχόμενον, κατὰ πάντα ὅμοιον τῷ πατρὶ, &c.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΟΝ. Vide in Παρεκκλήσιον.

Παρακλησιάρχης, *Æditus*. Theophylactus Hierodiacon. Serm. 1. καὶ ἤγουν νεωκόρος τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου αὐτοῦ ὅστις λέγομεν ἡμεῖς Παρακλησιάρχην, ἤγουν νὰ φιλοκαλῇ τὸν ναὸν, τὸ ἀνάπτειν τὰς κανδήλας καὶ τὰ κηρία, καὶ πᾶσαν ἄλλην εὐπρέπειαν τῆς ἐκκλησίας νὰ κάμνῃ.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ, *Supplicatio*, *Proceſſio Eccleſiaſtica*, hodie etiam appellatur ut Auctor eſt Goarus. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Λιτὴ καὶ λιτανεία τε, παράκλησις ἐν φόβῳ.

Lexicon aliud MS. ex Cod. Colberteo 6076. ἱκετηρία, παράκλησις, ἱκεσία. Lexicon MS Cyrilli: Λιτη, ἡ παράκλησις. Theophanes an. 14. Theodoſij M. ἐν δὲ τινι τοῦ σωτῆρος γενεθλίῳ ἑορτῇ. Ῥουφῖνος Μαγίστρος εἰς παράκλησιν ἐλθόντι, δεινῶς ἐπέπληξεν ἀμβρόσιος. Idem pag. 398. οἱ δὲ ἐκράτησαν αὐτὸν εἰς παράκλησιν, ubi Miſcella, *ad preces*, id eſt *dum precibus vacaret*. Deſcribitur in Euchologio pag. 766. ἀκολουθία εἰς διαφόρους λιτὰς καὶ ἀγρυπνίας παρακλήσεων: & pag. 855. ἀκολουθία τῆς κοινῆς παρακλήσεως. Synodus Florentina ſeſſ. 16. τὴν θείαν ἐκτελέσας μυσταγωγίαν, ἤρξατο λιτανείας καὶ παρακλήσεως. Et pag. 509. Edit. Labbeanæ: καὶ μετὰ τὴν λειτουργίαν γινομένης παρακλήσεως, ἀνεγνώσθη ὁ ὅρος Ῥωμαϊκῶς. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 168. τὴν ἑβδομηκοστὴν, τουτ' ἔστι ἀπὸ τῆς ἑβδομάδος τοῦ Λαζάρου, ἄχρι τὴν ἑβδομάδα τοῦ Θωμᾶ, αὐτὰς τὰς ἑβδομάδας ἡμέρας νὰ περιπατῇ, ὅχι ὅμως τὰς ἡμέρας τῆς μεγάλου λιτανείου, καὶ ἐν τε ἡμέραις τις παρακλήσεως, τελέσιν τὸν δράκου, (id eſt proceſſione in qua Draco fertur,) καὶ εἰς τὰς παρακλήσεις τὰς πέντε ἡ ἐκκλησία, καὶ εἰς γ'. ἑβδομάδες ἔμπροσθεν τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, ὡς δὲ τὸ Χειμῶνα, καὶ ἄχρι την ἀπόδοσιν τῶν φωτῶν, καὶ πάλιν ἄγιον τὰς παραμονάς.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ, *Refectio extraordinaria*, quomodo *conſolatio* uſurpatur à Latinis ſequioris ætatis, ut in Gloſſ. med. Lat. docuimus. Paradiſus ſeu Liber SS. Senum MS. συνέβη δὲ ποτὲ τινὰς κοσμικοὺς εὐλαβεῖς ἰδόντας τὴν πολλὴν ἄσκησιν τοῦ γέροντος, παραβαλεῖν καὶ ποιῆσαι αὐτοῖς παράκλησιν, &c. Alibi: καλὸν τὸ μὴ ἔχειν ἐν τῷ κελλίῳ μικρὰν παράκλησιν· εἶδον γάρ τινα τῶν ἀδελφῶν ἔχοντα μικρὰ λάχανα, καὶ ἐκρίζωντα αὐτά. Colloquia Zoſimæ num. 13. ἵνα ἐλθὼν εἰς τὴν φυλακὴν ποιήσῃ παράκλησιν τῷ ἀδελφῷ. In Concilio Calchedon. Act. 12. Extr. τροφῆς ἕνεκα καὶ παραμυθίας. Vita S. Nili Junioris pag. 61. τῇ δὲ κυριακῆς ἡμέρας καταλαβόντος, ἐν ᾗ τὰ κοινόβια μικρᾶς τινὸς παρακλήσεως σωματικῆς μεταλαμβάνουσιν, λαμβάνει αὐτὸν ὁ πατὴρ εἰς τὸ τοῦ Καστελλάτα λεγόμενον μοναστήριον, ἔνθα τροφῆς δαψιλοῦς ἐμφορηθέντες, εἶτα μετρίως τυχόντες, &c. Rurſum pag. 80. ποτὲ τῆς ἁγίας πέμπτης τοῦ Πάσχα καταλαβούσης, εὑρέθη τις ἰχθύας ἐν τῇ μονῇ καλοὺς καὶ μεγάλους, ὡς κοφίνιον πληρῶσαι, ἵνα μικρὰν παράκλησιν λάβωσιν οἱ ἀδελφοὶ, &c. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 46. αἱ δὲ καὶ ἐν αὐτῇ, τῇ δευτέρᾳ φημὶ, τετράδι τε, καὶ παρασκευῇ, παρά τινων φιλοχρίστων γίνονται παρακλήσεις, &c. Adde cap. 47. 49. Joannes Patr. Antiochenus de Chariſticariis pag. 180. πρὸς δὲ καὶ αἱ τοῖς Μοναχοῖς ἐπὶ τῆς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορταῖς, καὶ μνημοσυνοις, καὶ ἀποκρέαις, καὶ πασχαλίαις τυπωθεῖσαι παρακλήσεις. Pentecoſtarium, in Dominica Paſchali: εἰς τὴν τράπεζαν γίνεται παράκλησις τοῖς ἀδελφοῖς μεγάλη εἰς πάντα. Et Feriâ. 4. & 5. τῆς διακαινησίμου Εἰς τὴν τράπεζαν παράκλησις γίνεται τοῖς ἀδελφοῖς. Alibi: εἰς τὴν τράπεζαν γίνεται τοῖς ἀδελφοῖς παράκλησις μεγάλη, ἤγουν δι' ἐλαίου, δι' ἰχθύος, διὰ οἴνου. Triodium 2. Feriâ 1. Hebdomadæ Jejuniorum: τῇ β'. τῆς α'. ἑβδομάδος εἰς τὸν ὄρθρον σημαίνει βραδύτερον διὰ τὴν τῆς ἑσπέρας παράκλησιν. Dominicâ in Ramis: εἰς τὴν τράπεζαν, παράκλησις τοῖς ἀδελφοῖς ἐσθιομεν γὰρ ἰχθύας. Typicum S. Sabæ c. 11. καὶ γίνεται παράκλησις μεγάλη τοῖς ἀδελφοῖς. Adde c. 13. ad 25. Octob. cap. 37. cap. 38. extrem. cap. 46. 47. 51.

Παράκλησις, *Precarium*. Παρακλήσει, κατὰ παράκλησιν, *Precariò*, in Gloſſ. Gr. Lat. Paſſim in Baſilic.

Παράκλησις, apud Aſceticos, & Joan. Climacum, ἔστι ἐνοδυνωμένης ψυχῆς ἀνάψυξις, νηπίου δίκην ἐν ἑαυτῷ κλαυθμυριζομένου ἅμα καὶ φαιδρῶς μειδιῶντος.

ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΗ, *Liber Eccleſiaſticus Græcorum*, ſub Octoëchi nomine compoſitus à Joanne Damaſceno, auctus deinde à Græculis, quibus Ὀκτώηχος νέα etiam dicitur, cujus Joſeph Melodus Auctor putatur. Appellatur porrò Παρακλητικὴ, quòd tota ſit in Deo Sanctíſque exorandis divinóque auxilio impetrando. Edit. Venetiis an. 1625. Vide Allatium de Libris Eccl. Græcor. Diſſert. 2. pag. 283. Eſt etiam

Παρακλητικὴ, unus è tribus Hemitonis in Muſica Græcanica. Vide in Φωνή.

ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΝ, *Liber Eccleſiaſticus Græcorum*, omnibus diebus conveniens in iis quæ ſive in Miſſa, ſive in Veſperis, ſive in Matutino, ſive in aliis Officiis, recitantur. Quando enim in aliis Officiis propria deſiderantur, quæ ad complementum Officij pertineant, ad hunc Lector remittitur. Παρακλητικὸς verò dictus videtur, inquit Allatius, quaſi *Conſolatorius*, quòd quæ in eo ſunt fere omnia eò ſpectent, ut peccatorem conſolentur, hortentur ad pœnitentiam, & ut is Deum quem offendit, pœnitentiâ ac precibus propitium ſibi reddat. Dividitur in 8. partes, quas Græci ἤχους vocant, ſingulis per ſingulas hebdomadas impletis. Differt tamen ab *Octaëcho*, quòd ille tantummodo à primis Veſperis ad Miſſam Canones & Troparia contineat, Paracleticon & illa, & multò plura, cùm & ſubſequentes Veſperas, & aliorum dierum inter Hebdomadem Officia integra exhibeat. Triodium Fer. 2. Hebd. 1. Jejun. καὶ ἀνισταμένου τοῦ ἑτέρου χοροῦ, καὶ ἀποκρινομένου, ποιεῖ ὁ ἕτερος μετάνοιαν ὡσαύτως, καὶ εἰς τοὺς παρακλητικοὺς στίχους ἅπαντας. Typicum S. Sabæ cap. 10. παραλαβόμενοι δὲ καθ' ἑκάστην ἐν τοῖς ἀποδείπνοις ψάλλειν κανόνας παρακλητικοὺς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ejuſmodi deſcribit Anthologium pag. 302. v. & Horologium, hoc titulo Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ποίημα Θεοστηρίκτου μοναχοῦ. Ut & ſub finem Paracletici pag. 181. v. alter hoc

hoc titulo : κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ποίημα τοῦ βασιλέως κυροῦ Θεοδώρου Δούκα τοῦ Λασκάρεως. Unde conficitur Theodorum Laſcarim Juniorem Imperatorem apprimè calluiſſe literas, quod præterea teſtantur Liber Philoſophicus de Communicatione naturali, Latinè tantùm Editus Baſileæ an. 1571. qui Græcè habetur in Cod. Regio 9568. & alij qui adhuc latent in Bibliothecis. Vide Nomocanonem Edit. à Cotelerio num. 120.

Παρακλητικὴ, idem fortè quod παρακλητικὸς κανών. Anthologium pag. 288. ἀκολουθία τῆς ὅλης ἑβδομάδος ψαλλομένη ἀντὶ τῆς παρακλητικῆς. Synodus Hieroſol. an. 1672. cap. 4. de Sanctorum invocatione : καὶ ὑπὸ τιμῶνται παρ' αὐτοῖς τὰ ἅγια λείψανα, ὥστε καὶ ἐν πάσαις τῶν ἀσθενειῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τούτοις ἰατρεῖς χρῶνται, καὶ τιμῶσιν αὐτοὺς, ὡς θεράποντας τοῦ Θεοῦ, ὡς μαρτυρεῖ ἡ παρ' αὐτοῖς σημερον ᾀδομένη παρακλητικὴ, τὸ τριῴδιον, καὶ τὰ δώδεκα μηναῖα. Et pag. 326. ἰδοὺ καὶ ἡμᾶς παρακλητικὴν, τριῴδιον, καὶ μηναῖα ψάλλοντες μηδὲν ἀπᾴδον Χριστιανοῖς ἔργον πληροῦμεν.

Παρακλητικὴ ἐλευθερία, *Precaria libertas*, ſeu *Fideicommiſſaria*, in libris Baſilic. Vide Theophanem Anteceſſor. lib. 1. tit. 14. §. 1.

ΠΑΡΑΚΛΗΤΩΡ, *Paracletus*, *Spiritus Sanctus*. Nomocanon Coteleríanus num. 91. εἴ τις ἱερεὺς βαπτίσει εἰς τρεῖς πατέρας, καὶ εἰς τρεῖς υἱὸς, καὶ εἰς τρεῖς παρακλήτορας, καθαιρείσθω.

Παρακλήτωρ, *Legatus*, *Apocriſiarius*. Gloſſæ MSS. πρέσβυς, ὁ παρακλήτωρ, καὶ ὁ ἀποκρισιάριος. Rurſum: Πρέσβειρα, ἐντιμοτάτη παρακλήτρια, πρεσβεύτρια.

Παρακλήτωρ, *Qui ante prælia milites ad fortiter agendum adhortabatur*. Leo in Tactic. cap. 4. n. 6. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι καθ' ἕκαστον τάγμα ἤτοι βάνδον διωρισμένοι, οἷον βανδοφόροι, σαλπιγκταὶ, ἤγουν βυκινάτορες, θεραπευταὶ, ἰατροὶ οἱ καὶ δεποτάτοι, καὶ Μανδάτορες καὶ Παρακλήτορες, οἱ διὰ λόγων διεγείροντες τὸ στρατὸν πρὸς τοὺς ἀγῶνας.

ΠΑΡΑΚΟΙΜΩΜΕΝΟΣ, *Cubicularius Principis*, qui prioribus Sæculis *Præpoſitus cubiculi* nuncupabatur, Dignitas Eunuchis potiſſimùm primò data, ut in VV. Ἀρχιευνοῦχος, & Πραιπόσιτος docemus. Conſtantinus Manaſſes de Baſilio Macedone:

> Καὶ πρῶτα μὲν τοι φροντιστὴς τετίμητο τῶν ἵππων,
> Ἔπειτα καὶ Παρακοιμος, πρᾶγμα Ῥωμαίοις μέγα.

Alio loco :

> Παράκοιτον καὶ φύλακα τῆς βασιλέως κλίνης.

Gregorius in Vita S. Baſilij Junioris num. 3. de Samona Patricio ſub Baſilio Macedone : ἐγὼ εἰμὶ Σαμωνᾶς ὁ Πατρίκιος, καὶ παρακοιμώμενος τῶν νῦν κρατούντων τὰ σκῆπτρα Ῥωμαίων. De eodem, num. 5. ἦν γὰρ Σαμωνᾶς φύσει εὐνοῦχος. Ita nudè, παρακοιμώμενος, Scriptores alij uſurpant, Zacharias Pap. lib. 1. Dialog. c. 5. Theophanes in Mauricio an. 20. in Leone Chazaro an. 5. Conſtantinus de Adm. Imp. c. 50. Leo Grammaticus pag. 460. 466. Anonymus Combefiſianus in Leone Phil. n. 24. Scylitzes p. 556. Nicetas in Joanne Comneno num. 2. in Alexio lib. 1. n. 3. Pachymeres lib. 3. cap. 16. Joannes Cantacuzenus lib. 1. cap. 2. Codinus in Orig. num. 20. 121. &c.

Duplex autem fuit extremis ſæculis hoc nomine in Palatio Conſtantinopolitano Dignitas : alter & prior παρακοιμώμενος τοῦ κοιτῶνος, dictus, ſeu *Cubicularius Imperatoris*, & qui cæteris Κοιτωνίταις præerat. Ita autem appellatur à Pachymere lib. 2. c. 24. lib. 6. c. 12. & Codino de Offic. Palat. c. 2. n. 17. qui ejus Officium deſcribit c. 5. n. 28. ὁ Παρακοιμώμενος τοῦ κοιτῶνος, εὑρίσκεται κεφαλὴ τῶν ἐν τῷ κοιτῶνι παιδοπούλων, καὶ τῶν κοιτωναρίων, ἔχων ὑπ' αὐτὸν καὶ τὸν Προκαθήμενον τοῦ κοιτῶνος· μένει δὲ καὶ ἐντὸς τοῦ παλατίου. τοῦ Παρακοιμωμένου δὲ τῆς σφενδόνης ἀπολειπομένου, φέρει τὴν τοῦ Βασιλέως σπάθην. De ejus inſignibus agit idem Codinus c. 4. n. 19.

Παρακοιμώμενος τῆς σφενδόνης alter eſt appellatus, quòd penes eum eſſet annuli Regij ſignatorij cuſtodia, ut apud Reges noſtros Magnus Franciæ Cambellanus *Annulum* ſeu *Sigillum ſecreti* Regis ſervare dicitur, ut pluribus docuimus ad Villharduinum. Eſt autem σφενδόνη, Suidæ, ἡ τοῦ δακτύλου περιφέρεια, καὶ ἡ εἰς λίθον ἐπιβολὴν ἐπιδέσεως χρῆσις. Meminit Nicetas in Joanne n. 1. σφραγιστῆρος δακτυλίου Alexij Comneni Imp. quem idem Joannes filius, eo ſtatim mortuo, tanquam Imperij præcipuum ſymbolum à parentis digitis avulſit. Ejus Officium ita deſcribit Codinus cap. 5. num. 27. ὁ Παρακοιμώμενος σφενδόνης τὴν τοῦ Βασιλέως σφενδόνην λαμβάνων, σφραγίζει διὰ κηροῦ ἔνθα δεῖ, nempe cùm ſcribit ad Matrem, Uxorem, & ad filium Imperatorem : nam cùm ſcribebat ad Deſpotas, Patriarcham, reliquóſque Principes honoratiores, bullâ utebatur plumbeâ. Deinde addit: φέρει δὲ οὗτος καὶ τὴν βασιλικὴν σπάθην, ἀπολειπομένου τοῦ Πρωτοστράτορος. Proinde eo referendum, quod ſcribit Leo Grammaticus pag. 466. in Michaële Theophili filio, ubi de Baſilio Macedone, poſtmodum Imperatore : τοῦ δὲ Βασιλέως διερχομένου ἐν τῇ προελεύσει, ὄπισθεν Βασίλειος περιπάτει, φέρων σκαραμάγγιον μετὰ σπαθίου, ὡς ἔθος Παρακοιμωμένοις, &c. Vide Leunclavium in Pand. Turc. n. 199. Dignitate porrò Παρακοιμώμενον τοῦ κοιτῶνος proximè antecedebat, ut indicat idem Codinus cap. 2. n. 17. & alibi : qui cap. 4. n. 18. ejuſce Dignitatis inſignia deſcribit. Μεγάλης Σφενδόνης Παρακοιμώμενον vocat Matthæus Monachus in Catalogo Offic. Palat.

> Ὅγε Παρακοιμώμενος μεγάλης τῆς σφενδόνης,
> Τοῦ δὲ Κοιτῶνος ἕτερος, μέγας Βαϊουλός τε.

Ubi obiter monendum videtur perperam iſtius Auctoris primum verſum legi :

> Ἰατροῦ μοναχοῦ ταυτὶ Ματθαίου θύτου.

Legendum enim ex Cod. Cæſareo οἰκτροῦ, *miſeri*, monet Lambecius lib. 8. de Bibl. Cæſar. Sic etiam apud Pachymerem lib. 6. cap. 20. Παρακοιμώμενον τῆς μεγάλης σφενδόνης Νόστογγον memorat, ut & alium cap. 25. Occurrit præterea in Jure Græco-Rom.

ΠΑΡΑΚΟΙΤΟΣ, *Pellex*, in Nomocan. Photij tit. 13. cap. 5. Vide Παρακοιμώμενος.

ΠΑΡΑΚΟΝΔΑΚΙΖΕΙΝ. Vide in Κόνδαξ.

ΠΑΡΑΚΟΝΗ, *Cos*. Vide in Χρυσογράφος.

ΠΑΡΑΚΟΝΤΑΚΙΟΝ. Vide in Κοντάκιον.

ΠΑΡΑΚΥΠΤΙΚΑΙ θυρίδες, *Feneſtræ* ex quibus in vicinam ædem proſpicitur. In Baſilic. lib. 58. tit. 21. & apud Harmenopul. lib. 2. tit. 4. §. 42. 43. 44. 55. Gloſſæ Lat. Gr. Παρακύπτω, *Deſpicio*. Vide Πρόκυψις.

ΠΑΡΑΛΑΥΡΙΟΝ. Vide in Λαύρα.

ΠΑΡΑΛΥΜΑΝ, *Reliquum*. Prochoprodromus ex Cod. Reg. MS.

> Καὶ παραμυθεῖς νὰ μίκραξιν μάσοεν καὶ τιχίτζιν,
> Νὰ κλίνησε τὸ ῥοχό μου καὶ περιμαζωσῇ το,
> Καὶ ῥάψε τὸ παράλυμαν ἔπαρ τὸ ῥάψιμόν σου.

ΠΑΡΑΛΥΣΙΣ, *Delphinium*, apud Interpol. Dioſcor. c. 489. Prophetis, *Cicuta*, c. 661.

ΠΑΡΑΜΑΚΡΟΣ, *Prælongus*. Neophytus in Gloſſis Jatricis MSS. de Ceſtro ſive Vettonica : παράμακρον δὲ τὸν καυλὸν, ἐν ᾧ δεῖ τὸ σπέρμα σταχυώμενον, ὡς θύμβρα. Vide ſuprà in Παρά.

ΠΑΡΑΜΑΝΔΥ, παραμάνδιον. Vide in Μανδύας.

ΠΑΡΑΜΑΧΑΙΡΟΝ, *Pugio*. Παραξιφὶς, Euſtathio Il. γ. pag. 413. Nicetas Barbarogr. MS. de Statu Urb. σπαθία δὲ ἐξωσμένοι καὶ παραμάχαιρα. Euſtathius Il. γ. pag. 413. δῆλον δὲ ὅτι ἐκ παρ ξίφος ἡ παραξιφὶς πωντίθεται, ὅ μήρου καὶ εἰς τοῦτο ἐκδοθὲν ἀρχὴν καθὰ καὶ εἰς

τὸ ἐγχειρίδιον, καὶ αὐτὸ γὰρ δοκεῖ λεχθῆναι τοῖς ὕστερον, ὡς ἀπὸ τ ἱερωτάτου χάριτι μάχαιρα· καὶ ἡ ταπεινὴ δὲ γλῶσσα ἐκ τούτων τὸ παραμάχαιρον ἐσχημάτισε.

ΠΑΡΑΜΕΓΆΛΟΣ, *Permagnus*, Ὑπερμεγέθης. Vide in Παρά.

ΠΑΡΑΜΈΝΟΝΤΕΣ τ μοναστηρίου, in Nov.13. Juſtiniani, *Vitæ Monaſticæ Candidati.* Vide Παραμονή.

ΠΑΡΑΜΕΡΙἈ, *Separatim, Seorſim*, ἰδίᾳ. Theophylactus Hierodiac. Hom.8. pag.148. καὶ ἵσταθι παράμερα.

ΠΑΡΑΜΗΡΙΟΝ, *Pugio, Sica, Clunabulum*, Iſidoro & Papiæ. Concil. Calchedon. Act.11. καὶ ἐπὶ τ θυσιαστηρίου τις πόθεν γυμνώσας παραμήριον, &c. Juſtinianus Nov.85. cap.4. σπάθας τε καὶ ξίφη, ἅπερ καλεῖν εἰώθασιν παραμήρια. Leo in Tactic. cap.6. §.2. καὶ ἕτερα παραμήρια, ἤτοι μαχαίρας. Theophanes an.12. Juſtiniani: ὁ μὲν Γοδίλλας μετὰ τ παραμηρίου αὐτοῦ κόψας τ σῦκον, ἐξήλασεν. Idem in Rhinotmeto, pag.318. καὶ τ τούτου τράχηλον δραξάμενος, τῷ παραμηρίῳ, ᾧ ἦν διεζωσμένος, ἀπέτεμεν τὴν αὐτοῦ κάραν. Utuntur præterea idem Leo in Tacticis cap.5. §.3.31.35. Symeon Logotheta in Baſilio Macedone num.21. Cedrenus pag.448. & alij. Vide Schefferum ad Atriani Tactica pag 89.

ΠΑΡΑΜΙΑ̃, *Singulatim.* Zoſimus Chymiſta MS. ἐπὰν δὲ τὴν τετρασωμίαν ταύτην καύσεις, οὕτω παραμιᾶ καὶ παραμιᾶ ποιήσεις αὐτὰ ὑέλια.

ΠΑΡΑΜΟΝΆΡΙΟΣ, *Manſionarius, Cuſtos Eccleſiæ*, in Concil. Calched. Can.2. ubi perperam Interpres, *Monaſterij adminiſtrum* vertit. Synodus Hieroſolymitana: ἐν ἀλλοτρίαις παροικίαις προχειριζόμενος τοὺς χωρεπισκόπους, ἄλλα τε δὲ παραμοναρίους, &c. Rurſum: καὶ κατὰ Γιωάννου τ γεγονότος παραμοναρίου τ πανσέπτου οἴκου τ Θεοτόκου, &c. Concil. Conſtantinopol. ſub Mena Act.5. χειροτονοῦντες ἐξ αὐτῶν καὶ πανταχόθεν παραμοναρίους καὶ ξενοδόχους. Concilium Nicænum II. Can.5. Act.7. εἴ τις ἐπίσκοπος προβάλλοιτο ἐπὶ χρήμασιν οἰκονόμον, ἢ Ἔκδικον, ἢ Παραμονάριον, ἢ ὅλως τινὰ τ κλήρου, &c. Zacharias Pap. lib.3. Dial. in Lemmate cap.24. & 25. περὶ παραμοναρίου τ ἁγίου Πέτρου ἐν Ῥώμῃ. Ubi Gregorius M. de *Manſionario* habet. Infrà τ αὐτ ἐκκλησίας φύλαξ dicitur. Narratio MS. de Andronico Argentario Antiocheno: καὶ εἶπεν ὁ παραμονάριος ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν. Joannes Carpathi Epiſcop. in Narrat. MSS. de Monachis: γέγονέ τις παραμονάριος ἐν τῇ ἁγίᾳ κορυφῇ, καὶ ἀνελθόντος αὐτοῦ βαλεῖν θυμίαμα τ ἑσπέρας, &c. Alibi παραμονάριον & θυρωρὸν confundit. Theophanes an.16. Juſtiniani: καὶ ἐπιλέξαντο αὐτοὶ οἱ πρεσβύται περιεργασάμενοι Παραμονάριον τ ἁγίου Ἰωάννου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ. Vide Alexium Ariſtenum p.691. & infrà in Προσμονάριος.

Παραμονάριος, in Vita S.Xenes MS. ſumitur pro Concellanea, ſeu Vitæ conſorte ejuſdem Sanctæ: Μόνον δὲ αἱ δύο αὐτ παραμοναρίαι παρῆσαν κρυπτῶς τό τι διαπράττεται. Occurrit rurſum ſemel ac iterum. Neſcio an Archippus Eremita, qui & Παραμονάριος indigitatur, & cujus laudatur Narratio de Miraculo S.Michaëlis in Chonis, id muneris egerit in Monaſterio, ut Hegumeni fortè, aut alterius fuerit Concellaneus, an verò Ædis ſacræ Manſionarius, quod tamen Eremitæ minùs convenit.

Παραμονάριον, *Ædes Paramonarij.* Miraculum factum Edeſſæ à SS. Gouria, Samona & Abbiba ex Cod.MS. καὶ εὑρίσκει τὴν θυγατέρα παρεσταμένην τῷ παραμοναρίῳ.

ΠΑΡΑΜΟΝΕΥΕΙΝ, *Inſidiari*, ἐπιβουλεύειν. Παραμόνευμα, *Inſidia*, ἐνέδρα. Παραμονευτής, *Inſidiator*, ἐπιβουλευτής.

ΠΑΡΑΜΟΝΗ, *Cuſtodia, vel ſtatio militaris ad cuſtodiam Palatij.* Anonymus MS. de Caſtrametatione: ἐν δὲ τῇ σκηνῇ τ Δρουγγαρίου τ βίγλας αἱ παραμοναὶ τ στρατιωτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων ἐπὶ ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ προσεδρεύουσαι. Stephanus in Comment. in Ariſtot. Rhetor. MS. τυραννίδος δὲ τέλος φυλακὴ, ἤγουν λεγόμεναι παραμοναί. Apud Nicetam Choniatem in Andronico lib.2.n.1. ubi habetur πελεκυφόρος βάρβαρος ſeu *Barangus*, Codex Græcobarbarus παραμονὴ præfert. Codinus de Offic. Palat. cap.5. num.46. ἐν δὲ αὐλῇ τ παλλατίου στρατιῶται οὕτω ὀνομαζόμενοι Παραμοναὶ, ἔχοντες ἄλογα, ἐφ' ὧν καὶ Ἀλαγάτωρ, καὶ μετ' αὐτοὺς ἕτεροι, παραμοναὶ μὲν καὶ οὗτοι, πλὴν ἄνευ ἀλόγων, &c. Et num.55. ὁ Πρωτοσπαθάριος λέγεται ὅτι ἦν κατὰ μὲν τὸ παλαιὸν πρῶτος τ Σπαθαρίων παραμονῶν. Adde cap.7. num.29. cap.10. num.10. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

> Ἐκεῖθε σὰς παραμονὰς ὅπου ὁ Βέλθανδρος ἦτον,
> Ἐξάβκονα, καὶ ἐκεῖνο πεζοσιδηρωμένον.

Παραμένοντες στρατιῶται, *Stationarij milites*, apud Scholiaſtem Baſilic. ad lib. 60. pag.450. Gloſſæ Baſilic. Βουκελλάριος, ὁ παραμένων στρατιώτης. In Cod. Reg 945. nunc 3177. fol.335. hæc lego: περὶ παραμονῆς· ψήφισον τὸ ὄνομά σου, καὶ τ ἄρχοντος, εἰ μέλλεις παραμένειν καὶ ἐὰν εὕρῃς τὸ ὄνομά σου νικῶν, συμφέρει σοι παραμεῖναι· εἰ δὲ τ ἄρχοντος, οὐ συμφέρει σοι, καὶ μὴ παραμένῃς.

Παραμόνιμον, *Manſio militum.* Conſtantinus de Adm. Imp. cap.29. τ λαὸν αὐτῶν ἐσύλλαξεν, ὅσοι τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ ἀλλήλοις συνεσῆλθον, τοὺς μὲν ἀποστρεφομένους ἀπὸ τ παραμονίμου, τοὺς δὲ εἰς τὴν τοιαύτην φυλακὴν ἀπερχομένους.

ΠΑΡΑΜΟΝΗ, *Vigilia*, ſeu *Profeſtum.* Acta S.Maximi Conf. pag.63. καὶ εἰσῆλθον μετ' ὀργῆς τῇ παραμονῇ τ ὑψώσεως τ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ. Iſaac Invectivâ 2. in Armenios: οἱ δὲ αἱρετικοὶ ἐν τῇ παραμονῇ τ Φώτων ψάλλουσι τάξιν εὐαγγελισμοῦ. Typicum cap. 15. οὕτω γὰρ ἡ ἀκολουθία καθ' ἑκάστην ἄχρι τ τ Χριστοῦ γεννῶν παραμονῆς. Cap.16. τῇ παραμονῇ τ ἁγίας Χριστοῦ τ Θεοῦ γεννήσεως. Apud Marcum Hieromon. de Dubiis Typicis cap.11.12. παραμονὴ τ Φώτων. Idem cap.41. ἐὰν γένηται ὁ εὐαγγελισμὸς τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ ε'. εἰς τὴν παραμονὴν, ἤτοι τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πέμπτῃ, &c. Scriptum de Jejunio Monachorum, poſt Typicum pag. 137. εἰ παραμονὴ ἐς τινος ἂν δεσποτικῆς ἑορτ τετράδα συναντήσῃ ἐν τῇ παρασκευῇ, οὐ χρὴ καταλύειν τὴν νηστείαν τῇ ἑσπέρᾳ διὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἑορτήν. Euchologium Barberinum apud Goarum pag.465. γὰρ μὲν ἡ ἀκολουθία εἰς τὰς μεγάλας ἐκκλησίας τῇ ἑσπέρᾳ, ἤγουν τῇ παραμονῇ. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.4. *cap.7.* κυριακὴ δὲ ἦν, καὶ παραμονὴ τ ἑορτ τ ἁγίων Θεοφανίων. Extat Homilia S.Athanaſij εἰς τὴν ἀπογραφὴν τ ἁγίας Μαρίας, καὶ εἰς τ Ἰωσὴφ, τῇ παραμονῇ τ Χριστοῦ γεννήσεως. ut eſt in Cod. Reg. 2431. fol.165. Vide Balſamonem in Reſp. 55. Codinum cap.6. n.1. & Gloſſ. med. Lat. in *Statio.*

ΠΑΡΑΜΠΡΌΣ, *Ante.* Gloſſæ Græcobarb. Ἄγημα, τὸ πρῶτον τ Βασιλέως τάγμα· ἢ κοντοσταβλία ὅπου πάγει παραμπρὸς τ Βασιλέως. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Μ' περᾷ τὰ πάγεις παραμπρὸς ὅπου τὰ μὴ φθάσει.

Rurſum:

> Οὐδὲν σας λέγω παραμπρὸς μαπὲν κ' ἔχει γνώσει.

ΠΑΡΑΜΠΥΚΙΑ. Euſtathius in Iliad. χ. δῆλον δὲ ὡς καὶ ἡ κοινὴ γλῶσσα παραμπύκια, ἐπὶ τριχῶν λέγειν εἴωθεν εὕρηται δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, καὶ ὅτι παραμπυκίζεται, τὸ παραπλέκεται τὰς τρίχας.

ΠΑΡΑΜΥΘΙ, *Fabula, Hiſtoria fabuloſa*, μῦθος. Παραμυθεύειν, *Fabulari, Fabulas narrare*, μυθολογεῖν. Παραμυθιάρης, *Fabularum ſcriptor*, μυθολόγος.

ΠΑΡΑΜΥ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ'Α, Refectio extraordinaria, quomodo inferior Latinitas *Conſolationem*, appellavit cœnam ſerotinam, quam *Collationem* dicimus. Concilium Calchedon. Act. 12. Extr. τροφῆς ἕνεκα καὶ παραμυθίας. Horologium, ubi de Exaltatione Panagiæ: μετὰ τὴν ταφὴν αὐτῆς, δηλονότι τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, παραμυθίαν ποιούμενοι, καὶ μετὰ τὸ ἄριστον ἀναστάντες, &c. Vide Παράκλησις, præterea Balſamonem ad Nomocan. Photij tit. 1. cap. 24.

Παραμυθία, *Conſolatio*, *quod ultra mercedem Officiali datur*: τροφῆς ἕνεκα καὶ παραμυθίας, ut eſt in Concilio Calchedon. Act. 12. Extr. Ita uſurpat non ſemel Juſtinianus, ac præſertim in Nov. 130. cap. 1. παραψυχὴ dicitur in ejuſdem Edicto 13. cap. 3. παραμυθία, cap. 21. §. 1. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Conſolatio*, *Solatium*.

ΠΑΡΑΝΟ'ΜΙ, *Cognomen*, *Agnomen*, Ἐπωνυμία.

ΠΑΡΑ'ΝΥΜΦΟΣ, *Paranymphus*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Gloſſ. Lat. Gr. *Auſpex pronubus*, Παράνυμφος. Euſtathius Il. ζ. καὶ ὅτι παράνυμφος ακαιρότερον οὕτω λέγεται, ὀρθότερον γάρ ἐστι παρανυμφίον καλεῖσθαι τὸν συναπάγοντα τῷ νυμφίῳ τὴν νύμφην. &c. Chronicon Alexandrinum an. 13. Theodoſij Jun. ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος Παυλῖνον ὡς φίλον αὐτοῦ καὶ μεσάσαντα τῷ γάμῳ, καὶ συντρέχοντα αὐτοῖς, ἐποίησεν διὰ πάσης ἀξίας ἐλθεῖν — καὶ ἐκέκτητο ὡς ἔχων παῤῥησίαν πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, καὶ τὴν Αὐγούσταν, ὡς παράνυμφος αὐτῶν γενόμενος. Anonymus MS. de Forma Baptiſmi: ὁμοίως καὶ τὸν ἐγὼ τούτῳ γάμον εὐλόγει τὸ μὴ ἄλλον παράνυμφον, ἂν δὲν ἔναι ἄλλος παπᾶς.

Παρανυμφεύειν, *Paranymphi officium agere*. Theophanes an. 1. Mauricij, de eod. καὶ μετ' ὀλίγον γάμον ποιεῖ, Παύλου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐλθόντος εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ παρανυμφεύοντος Μαρίτου ὁ Εὐνοῦχος τοῦ παλατίου μέγας ὑπάρχων. Anonymus Combefiſianus in Lacapeno num. 23. καὶ εὐλόγησέ τε Πέτρον καὶ Μαρίαν, καὶ τοὺς νυμφικοὺς στεφάνους τῇ αὐτῶν ἐπέθηκε κεφαλαῖς, παρανυμφεύοντων Θεοφάνους Πρωτοβεστιαρίου καὶ Γεωργίου Συγκελλοῦ. Ita num. 28.

ΠΑΡΑ'ΞΕΝΟΣ, *Moroſus*, *Extraordinarius*, δύσροπος, δυσάρεστος, ἐξαίρετος. Item, *Egregius*, *Eximius*, *Admirabilis*. Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 9. ἐλθόντες εἰς Ἄβυδον, κατέστρεψαν τὸ ἐκεῖσε κάστρον καὶ τὴν γέφυραν παράξενον οὖσαν, καὶ πάνυ ὀχυρωτάτην. Anonymus de Amorib. Lybiſtri & Rhodamnes:

> Ἡ κόρη ἦτο παράξενος, καὶ τὸ παράξενόν της.

Παραξενεία, *Moroſitas*, δυστροπία.

Παραξενίζεσθαι, *Tacere*, *Silentium ſervare*, quod faciunt moroſi. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ ὅλοι παραξενίζονται, καὶ στέκουν καὶ θωροῦσι,
> Τὴν μελωδίαν ἔμορφην θαυμάζονται, καὶ ἀκούει.

ΠΑΡΑΞΙΦΙ'ΔΙΟΝ, *Pugio*, in Gloſſ. Lat. Gr. & apud Nicetam de Excidio Urb. num. 3. ubi Codex Barbarogr. παραμάχαιρα. Vide Heſychium, Phavorinum, &c.

ΠΑΡΑΠΑ'ΝΩ, *Paulò ſupra*. Anonymus de Locis Hieroſol. num. 3. παραπάνω αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἱερουσαλὴμ εἶναι τὸ Σιλωὰμ ἡ κολυμβήθρα. Adde num. 9. Romanus Nicephorus in Grammat. MS. ὁ καπηλᾶς μ' ἐγέλασε, καὶ μ' ἐπῆρεν δύο ἄσπρα παραπάνω, *Cauponarius decepit me*, *& cepit mihi duos aſſes plus juſto*.

ΠΑΡΑΠΕ'ΜΠΕΙΝ, *Delegare*. Παραπομπὴ, *Delegatio*, in Baſilicis. Gloſſæ Græc. Lat. παραπέμπω, *Omitto*, *Prætermitto*, *Tranſmitto*, *Proſequor*. Παραπομπὴ, *Proſecutio*, Παραπομπὸς, *Proſecutor*.

Παραπομπικὰ, *Species à Provincialibus*, *& eorumdem ſumptibus*, *illata*, vel *miſſæ*, in Nov. 128. Juſt. cap. 9. & in lib. 56. Baſilic. tit. 1. Vide Ἀγωγικὸν, & Cujacium ad d. Nov.

ΠΑΡΑΠΕ'ΤΟ, *Cortina*, Italis *Parapetto*. Photius de Re militari;

> Μετ' ἄνω καβαλλαρίας,
> Μετὰ παραπέτο μιᾶς.

ΠΑΡΑΠΗ'ΣΣΙΑ. Vide in Πησσὸς.

ΠΑΡΑΠΙΝΑ'ΚΗΣ. Vide Πινάκιον.

ΠΑΡΑΠΟΛΛΑ', *Nimis*, λίαν, σφοδρῶς. Vide Παρά.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΑΙ', ita dictæ à Græcis JC. Notæ ad Leges Baſilicas, aliæ ἔξωθεν, *Marginales*, aliæ ἔσωθεν κείμεναι, ut loquuntur, id eſt inter verſus deſcriptæ, ſeu interlineares, ut obſervat Cujacius in Præfat. ad lib. 60. Baſilic. in quo, ut & in aliis, crebrò laudantur, ſcilicet, pag. 363. 591. 811. &c. Adde Suareſium in Notitia Baſilic. in indice neſcio cujus Bibliothecæ in Cod. Colbertteo, & in indice MS. Bibliothecæ Vaticanæ, liber hoc titulo, deſcribitur: Ἐκλογὴ καὶ σύνοψις τῶν βασιλικῶν ξ. βιβλίων σὺν παραπομπαῖς κατὰ στοιχεῖον τὸ περὶ πίστεως μόνου τίτλου προτεθέντος πάντων τῶν στοιχείων, διὰ τὸ τίμιον. al. τὸ τίμημα.

ΠΑΡΑΠΟΝΟΥ'ΣΘΑΙ, *Queri*, *Lamentari*, *gemere*, μέμφεσθαι, ὀδύρεσθαι. Παραπονεμένος, *Querulus*, μεμψίμοιρος. Παραπόνεσις, *Querimonia*, μεμψιμοιρία.

ΠΑΡΑΠΟ'ΡΤΙΟΝ. Vide in Πόρτα.

ΠΑΡΑΠΟ'ΤΑΜΟΝ, *Ripa*, *Littus fluvij*, ὄχθη. Anonymus de Bellis Francorum Peloponneſiacis MS.

> Τὸ πῶς ἐκαταλάβασι τῶν Ῥωμαίων τὰ φουσάτα,
> Στὸ παραπόταμον τοῦ Ἀλφίους εἰς τὸ ὅπλον τὸ λέγουν.

Occurrit rurſum infrà. Damaſcenus, Studita Homil. 19. καὶ εἰς τὸ παραπόταμον ἐκεῖνο ἔτυχαν καὶ ἦτον πιστικοί, &c.

ΠΑΡΑῤῬΙΠΙΣΜΟ'Σ νοὸς, vox Aſceticorum, de qua ſic Joannes Climacus Grad. 18. ἔστι παρὰ τοῖς ἀκριβεστάτοις τῶν γνωστικῶν πάθος, καὶ ἑτέρα τις τούτων λεπτοτέρα ἔννοια, ὃ παραῤῥιπισμὸν νοὸς τινὲς ὀνομάζεσθαι λέγουσιν, ἤ τις χρόνου χωρὶς καὶ λόγου καὶ εἰκόνος ὀξυτέρως τὸ πάθος τῷ πάσχοντι συμβαίνειν πέφυκεν.

ΠΑΡΑ'ΣΗΜΑ, *Inſignia regia*, *vel cujuſvis Dignitatis*. Nicephorus Bryennius lib. 1. num. 16. ἐάλω καὶ τότε στρατόπεδον ἅπαν, καὶ ἡ σκηνὴ ἡ βασίλειος, καὶ τὰ χρήματα, καὶ τῶν βασιλικῶν παρασήμων τὰ κάλλιστα, ἐν οἷς ὁ πολυθρύλλητος ἦν, ὃν ὀρφανὸν κατωνόμαζον. Idem lib. 3. num. 8. ἐπιφερόμενος δὲ μεθ' ἑαυτοῦ τὰ τῆς βασιλείας παράσημα. Anna Comnena lib. 1. pag. 13. καὶ κρυπτόμενον αὐτόθεν ἄχρι τὸ πιθανὸν, ἐνδεικνύμενος πανταχόθι μετὰ τῶν βασιλικῶν παρασήμων τοῦ ἵππου. Ita apud Pachymerem lib. 12. cap. 20. & Codin. de Offic. Palat. cap. 13. n. 2. cap. 18. num. 1. cap. 20. n. 4. 10.

ΠΑΡΑΣΗΜΕΙ'ΩΣΙΣ, *Præcipua litis capita brevibus comprehenſa*, ut obſervat Cujacius ad Nov. 82. τουτέστι τὰ κυριώτερα τῶν λαλουμένων περιλαμβάνουσα καὶ γράφουσα ταῦτα ὡς ἐν συνόψει, καὶ δι' ὀλίγων, ut eſt apud Scholiaſtem Baſilic. in Gloſſ. Gr. Lat. παρασημείωσις, *Adnotatio* exponitur: ut Παρασημειοῦμαι, *Adſigno*. Vide Harmenopul. lib. 1. tit. 3. §. 10.

ΠΑΡΑ'ΣΙΜΟΣ, *Mutilatus*, Κολοβὸς, in Corona pretioſa.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ', *Dies Veneris*, Μεγάλη & ἁγία παρασκευὴ, Dies Veneris quo Chriſtus paſſus eſt. Theophylactus Hierodiac. Homil. 14. παρασκευὴ λέγεται ἡ ἑτοιμασία· διότι γὰρ οἱ Ἑβραῖοι ἑτοιμάζουσιν ἐν τῇ ϛ'. ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος, ὅσα φαγητὰ μέλλουσι φαγεῖν

ἐν τῇ ζ΄. τυτέςι ἐν τῷ σαββάτῳ, διὰ τῦτο ὠνόμασαν τὴν ἡμέραν ταύτην Παρασκευὴν, τυτέςιν ἑτοιμασίαν. Similia habet Damaſcenus Studita ſerm. 30. Chronicon MS ab Adamo ad Leonem Philoſophum, de Conſtantino M. Κωνςαντῖνος πολλὰ ὑπὲρ Χριςιανῶν ἐνομοθέτησε, καὶ τὴν Παρασκευὴν, καὶ τὴν Κυριακὴν τιμᾶσθαι προσέταξε, τὴν μὲν διὰ τὸ σαυρὸν τῦ Κυρίυ, τὴν δὲ διὰ τὴν ἀνάςασιν. Vide Theodorum Gazam lib. de Menſibus cap. 17.

ΠΑΡΑΣΠΟΡΙΑ, Καςρήσια, ἰδιόκλητα, in Gloſſ. Baſilic. *Peculium Caſtrenſe.*

ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ, *Publicus Imperatoris in throno ſedentis in Palatio conſeſſus, aſtante toto comitatu, ſeu aulicis proceribus aſtantibus*, cùm ſeſe ſubditis videndum παρίςησι, exhibet, vel quòd in tabulato conſiſtat: quippe παράςασις, *Pila*, κρηπίδωμα exponitur in Gloſſ. Latin. Gr. In Gloſſis verò Baſilic. παράςασις, eſt *Pretentura*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Iſaacus Tzetzes in Lycophronem pag. 56. πτέρυγα ἀπὸ τῦ τάχυς, τὴν παράςασιν τῦ οἰκοδομῆς, ἤτοι τὴν ὑψηλὴν, &c. Παράςασις Πιλάτυ, *Tribunal Pilati*, apud Aretham in Apocal. Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap. 8. τὸ ἀρχαῖον ἔθος ἦν, ὅτι ἀποςελλομένυ τῦ ῥεφερενδαρίυ μετὰ τῦ ἀρχιερέως εἰς τὰ βασίλεια, ἐποίει παράςασιν ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς, καὶ ἐρχόμενος ὁ ἀρχιερεὺς, τῦ Διακόνυ λέγοντος, τῦ κυρίυ δεηθῶμεν, ἀνεγίνωσκε τὴν εὐχὴν. Infrà, ubi ait olim Imperatores recèns ordinatos Epiſcopos variis muneribus donaſſe, ſicque Magnum Conſtantinum Epiſcopos omnes, qui erant in Synodo, honorificè comitatum, & deduxiſſe, νῦν δὲ, inquit, τὐναντίον τύτων ἅπαν, καὶ ἡ παράςασις μὲν τελεῖται, καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἐρχόμενος εὔχεται, ἡ τιμὴς δὲ τινος διὰ Χριςὸν ἀξιῦται, ἀλλ᾽ ἀτιμάζεται μᾶλλον, καὶ ὡς ἐλάττων κατὰ πολὺ τῦ εὐλογυμένυ τος, καὶ κατὰ δυλείαν ὑπηρέτης, &c. Cùm, inquit, Epiſcopus recèns conſecratus vilia Imperatori præſtet obſequia. Codinus de Offic. Palat. cap. 5 num 21. ὁ μέγας Πριμμικήριος ἐντὸς τῦ παλατίυ εἰς τὴν παράςασιν, παιδόπυλυ τῦ βεςιαρίυ κομίζοντος τὸ βασιλικὸν διβητήσιον, μέχρι καὶ τῦ τρικλίνυ διμοίρυ, &c. Idem num. 30. ὁ Πρωτοβεςιαρίτης ἐςὶν ὑπηρέτης τῆς παραςάσεως· πρὸ γὰρ τῦ τὴν βασιλέα τῦ κελλίυ αὐτῦ ἐξελθεῖν, ὗτος εὑρίσκεται ἐν τῷ τρικλινίῳ μετά τε τῦ μεγάλυ Εταιρειάρχυ, καὶ τῦ τῆς αὐλῆς Πριμμικηρίυ, καὶ μετὰ τῦ ἐξελθεῖν καὶ ςαθῆναι τὴν βασιλέα, ἐξέρχεται ὁ Πρωτοβεςιαρίτης, καὶ καλεῖ τὺς τῶν ἀρχόντων ἐντιμοτέρυς εἰς παράςασιν, ἔπειτα ὁ μέγας Εταιρειάρχης, καὶ καλεῖ καὶ ὗτος τινὰς τῶν πρώτων πλείυς· καὶ μετὰ τῦτον ἐξέρχεται ὁ Πριμμικήριος τῆς αὐλῆς, καὶ καλεῖ καὶ ὗτος ὡσαύτως τὺς λοιπὺς τῶν ἀρχόντων. Et num. 44. de Primicerio aulæ: ἔχει μὲν ἐν τῇ παραςάσει ὑπηρεσίαν, οἷον προάπτομεν. Denique cap. 6. num. 9. ἰςέον δὲ ὅτι εἰς μὲν τὰς καθ᾽ ἑκάςην γινομένας παραςάσεις, λέγει, ὅτι διακονῶν μυ, λέγει ὁ μέγας Πριμμικήριος, Παιδόπυλον, καὶ φέρει τῦτο. Adde cap. 2. num. 80. cap. 6. num. 19. c. 7. num. 5. 19. cap. 8. num. 2. cap. 9. num. 2. cap. 14. num. 20. 27. cap. 18. num. 1. cap. 20. num. 3. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

> Εἶχον τὸ δεῖπνον πάραυτα ἐςήσασι τὴν αὐλὴν,
> Καὶ πρὸς τὴν τάξιν ἔφερον τῦ φαγεῖν τὰ πάντα,
> Μετὰ πολλῆς παράςασις ἀρχόντων μεγιςάνων
> Ἵςηκεν δὲ καὶ Βέλθανδρος ἐσθάμα μετ᾽ ἐκείνυς.

Παράςασις præterea fiebat in Eccleſiis, cùm ſcilicet Imperator cum toto comitatu Sacræ Liturgiæ interreſſet. Germanus Patr. Conſtantinopolit. Homil. in tertiam Jejunior. Dominicam: εἰ δὲ ταύτην τῦ σῦ δεσπότυ προλιμαίνεσαν ἴσμεν, ἵνα εἰ Χριςόδυλος, ἀλλὰ καλλιόδυλος· καὶ τῦτο πάντοτε μὲν ποιεῖν ὀφείλομεν, εἴτυν προλιμᾶσθαι τὴν θείαν παράςασιν καὶ δοξολογίαν τῆς σωματικῆς ςρατείας. Sententia lata, poſt Alexij Comneni Imp. Novellam 1. tom. 2. Juris Græco-Rom. pag. 184. τὸ ἐντὸς τῦ τριμήνυ, καὶ τὰς ιʹ. ἡμέρας ὑπεριμφανέντων, ἐν αἷς ἡ παράςασις τῶν μαρτύρων γίνεται, &c. De ejuſmodi in Eccleſia παραςάσει intelligendus Georgius Phranzes lib. 2. cap. 1. *Reliquum rerum Palatij quadripartitò divideretur, in παραςάσιμα, & Liturgias, (quas pro ſe & ſplendidius & ſumptuoſius, quam pro conſuetudine, fieri mandavit,) in mendicos, in Medicos, & in miniſtrorum Intimos ſive Cubicularios.* Ubi παραςάσιμα, *res ad ornatum Templi ſpectantes* perperam vertit Interpres: hâc enim voce intelligitur Pompæ funebris apparatus.

Cæterùm παρίςασθαι, vox propria in hiſce occaſionibus. Petrus Patricius in Excerptis Legationum: καθίσας ἐπὶ βήματος ὑψηλῦ, καὶ παραςήσας τὺς μεγίςυς τῦ ςρατοπέδυ. Et Scriptor Anonymus apud Suidam: ὗτω τε ἐφ᾽ ὑψηλῷ καθίσας, καὶ τῦ ςρατευμάτος αὐτῦ κύκλῳ παρεςηκότων ἐνόπλων, ἐκέλευσε τοῖς δορυφόροις, &c. Joannes Climacus Gradu 19. τοῖς ἐπὶ γῆς βασιλεῦσιν οἱ μὲν ἄυλοί τινες καὶ γυμνοὶ, οἱ δὲ ῥάβδυς κατέχοντες, οἱ δὲ μαχαίρας παρίςανται. Infrà: φέρε δὴ λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἴδωμεν πῶς τὴν ἡμετέραν παράςασιν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ βασιλέα ποιώμεθα, &c. Auctor Incertus poſt Theophanem pag. 428. Μιχαὴλ ὁ Βασιλεὺς —— ἔςεψεν τὸν υἱὸν αὐτῦ Θεοφύλακτον, προελθόντος καὶ τῆς γυναικὸς αὐτῦ Προκοπίας, καὶ παραςαθέντες ἔμπροσθεν τῦ θυσιαςηρίυ, καὶ ἰδόντες τὸ ςέμμα τῦ υἱῦ αὐτῦ. Nicetas in Iſaacio lib 2. num. 5. Extr. εἰπὼν, ὡς ἀναπαύεσθαι χρεὼν ὑμᾶς ἐνταυθοῖ, ἄχρι δὲ τὰς παρειμένας κνήμας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἐκ τῦ παρίςασθαι τῷ Βασιλεῖ Γραικῶν ἀναῤῥώσητε. Et Codinus cap. 17. num 48. παριςαμένων πάντων Ἀρχόντων, &c. Cap 20. num. 3. πάντων τῶν Ἀρχόντων παριςαμένων ἔξω τῦ διαφράγματος, μετὰ τῶν παρασήμων καὶ φορεμάτων αὐτῶν. Sic porrò ibi deſcribitur παράςασις Imperatoria: ubi de Patriarchæ inauguratione: γινομένης ἀναβάθρας διὰ ξύλων εἰς τὸ ἀρχὴν τῦ τρικλίνυ, περισκεπομένης διὰ βλαττίυ κοκκίνυ, ἐφ᾽ ἧς ἵςαται θρόνος βασιλικὸς, ὅπερ ἐν τῷ τῦ Βασιλέως ςιφοσεφείᾳ ἄρχεται ὁ μὲν τρικλινὶς ἐςὶ διαπεφραγμένος βλαττίοις, κατὰ καὶ ἐν τῇ τῦ Δεσπότυ προβλήσει δεδήλωται. Vide Balſamonem ad Nomocan. Photij tit. 8. cap. 1. ſub fin.

Διάςασις, eâdem notione. Michael Pſellus lib. 4. ἀλλ᾽ ὐδὲ τραπέζης ὗτος ἐκοινώνει τῷ Αὐτοκράτορι, ὁ μὴ ὅσον ἐν ταῖς κοιναῖς διαςάσεσι, τῆς τῦ Καίσαρος τόπυ ἀναπληρῶν.

ΠΑΡΑΣΤΗΘΙ, *Propugnaculum*, Ἔπαλξις.

ΠΑΡΑΣΤΗΣΑΙ, *Exhibere*, τὸ ἀγαγεῖν εἰς δημόσιον τόπον, ὥςε καὶ θεωρηθῆναι καὶ ἀπελθεῖν αὐτῦ τῦ βυλόμενον καὶ ἁπλῶς, τὸ χωρὶς ἀποκρυβῆς ἔχειν, in lib. 60. Baſil. tit. 47. Gloſſæ Gr. Lat. παρίςαμαι, *Adſiſto*, *Aſto*. Παρίςω, *Preſento*, *Exhibeo*, Παράςασις, *Preſentatio*, *Exhibitio*. Παραςατικὴ ἀγωγὴ, vel ἡ περὶ παραςάσεως, vel ἐπὶ τῇ παραςάσει, *Actio ad exhibendum*. Παραςάσιμος, *Exhibitus*. Gloſſæ Baſilic. Ἐξηβιτόρια, Παραςατικά.

ΠΑΡΑΣΤΕΚΟΝΤΑΣ, *Preſtò*, Παριςαμένυς. Vide Στέκειν.

ΠΑΡΑΣΤΙΑ. Vide in Στία.

ΠΑΡΑΣΤΟΜΙΟΝ. Vide in Φίμα.

ΠΑΡΑΣΤΡΑΤΑ, Παραςρατίζειν. Vide in Στράτα.

ΠΑΡΑΣΥΝΑΓΩΓΗ. Vide in Συνάγειν.

ΠΑΡΑΣΥΡΕΙΝ, *Moram trahere*, *Differre*. Leo in Tacticis: σχηματίζειν μὲν αὐτὺς ὡς πρὸς μάχην, ἀναβάλλειν δὲ παράσυρε μέχρις ὗ τὸ ζέον τῦ θυμῦ ἐνδώσει. ἢ δὲ Γυνία παρέσυρε τῦ καθυδῆσαι, ἕως ἂν ἡ πᾶσα φαμιλία αὐτῆς ἐκοιμήθη. Conſtantinus in lib. de Adm. Imp. pro *moram trahere*.

ΠΑΡΑΣΥΡΝΕΙΝ, *Scopare*, Σαίρειν. Παρασύρμα, *Scopa*, Σάρωθρον.

ΠΑΡΑΣΥΡ

ΠΑΡΑΣΥΡΤΑΤΟΙ. Vide in Συρτά.

ΠΑΡΑΤΕΡΙ, *Diſſimilis*, ἀνόμοιος.

ΠΑΡΑΤΖΟΥΚΛΙΟΝ, *Cognomen*, ἐπωνυμία. Παρατζουκλιάζειν, *Cognominare*, ἐπονομάζειν. Port. παρανομιάζειν, *Ingiurare, ò chiamare con nomi poſticci*, ut παρατζούκλιον, *nome poſticci*, Hieron. Germano. Paulus Lagnius in Enchiridio Orthodoxo pag. 168. ἂν ἐπαράπαιξες τοὺς ἄλλους εἰς βαρέα πράγματα, ἢ ἐλαφρά, ἢ τοὺς ἐπαρατζουκλίασες, εἰς τόσον ὅτι ἀπομείνασιν ἐντροπιασμένοι, βαγυελισμένοι, καὶ συγχυσμένοι.

ΠΑΡΑΤΗΡΙΟΝ, Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

> Μὴ παραιτήσειν ἄτυχον, μὲ πονεμένην τύχην,
> Τὴν βασιλεία του ῥόμαξε, καὶ χάσε τὴν τιμήν του.

Idem lib. 8.

> Εὗρε νὰ πᾶς στὰ νάθεμα, ἀπόκαθε στράτιωτη,
> Μὴ παραιτήσειν ἄτυχον ὁσὰν τοὺς σφρεστοὺς μας.

Rurſum:

> Οὐαὶ ἀγάπη μετὰ πόνο θλιμμένην παραίτησιν.

Et lib. 11.

> Ὡς ἀνελεήμονοι θεοὶ, μὲ ἄλλον παραιτήσειν
> Ἐθάρειν νὰ τὰ κόψουσι ὀμμάτια νὰ μαλλία μου.

Neſcio an vox formata ab Italica, *Barateria*, Dolus, Fraus, de qua egimus in Gloſſ. med. Latin. tametſi hiſce locis *Miſeriam*, vel *Calamitatem* videatur ſonare. Fortè etiam à voce Παρατεῖσθαι, de qua mox, ut idem ſit quod παράτημα, *Derelictio*.

ΠΑΡΑΤΙΟΥΣΘΑΙ, *Derelinquere*, *Deſerere*, ἀπολιμπάνειν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

> Καὶ παραιτοῦν τα ἄρματα, καὶ χάμου γὰρ τὰ ῥίχνουν.

Παράτημα, Παράτησις, *Derelictio*, *Deſertio*, ἐγκατάλειψις.

ΠΑΡΑΤΙΤΛΟΣ. Vide in Τίτλος.

ΠΑΡΑΤΟΝ, *Paratus*, *Apparatus*. Suidas: ἀντιπαράτορα, ἡ ἀντικόσμησις, ἡ ἄλλη εὐπρέπεια· παράτον γὰρ ἡ παρασκευὴ παρὰ Ῥωμαίοις. Quæ poſtrema verba rurſum occurrunt ſub lit. Π. Sed hìc omnino legendum Ἀντιπαρατοῦρα. Neque fortè aliud eſt

Παρατεύειν, apud Heſychium, παραιτεύειν, ἀντιπαιον, κράσπεδον. Vide Salmaſium ad Hiſt. Aug. pag. 478. & ad Solinum pag. 1122. & Gloſſ. med. Lat. in *Paratura*.

ΠΑΡΑΤΟΝΣΑΡΑ, *Thymelæa*. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ἡ θυμέλαια, λαυτζιόνια, ἡ δὲ παρατόνσαρα λέγεται.

ΠΑΡΑΤΡΑΠΕΖΟΝ, *Menſula* quæ Sacræ menſæ adjungitur: noſtris *Credentia*, ut quidam volunt. Sed cùm nullâ hactenus ejuſmodi uſi menſulâ legantur Græci, malim eam menſam intelligi, quæ ad hoc paratur, ut ἅγιαι μερίδες in eam referantur, ad hancque accedant fideles, ex iis Sacra myſteria percepturi: quod omnino indicat Chronicon Alexandrinum an. 14. Heraclij: καὶ ἄλλα τούτῳ τῷ ἔτει — ἐπενοήθη ψάλλεσθαι μετὰ τὸ μεταλαβεῖν πάντας τῶν ἁγίων μυστηρίων, ἐν τῷ μέλλειν τοὺς κληρικοὺς ἐπὶ τὸ σκευοφυλάκιον ἀποκαθιστάναι τὰ τίμια ῥιπίδια, δισκάρια καὶ ποτήρια, καὶ ἄλλα ἱερὰ σκεύη, μετὰ τὸ ἐκ τῶν παρατραπεζίων, καὶ τὴν διάδοσιν, ἀποτεθῆναι πάντα εἰς ἁγίαν τράπεζαν, καὶ ψαλθῆναι τὸν τελευταῖον στίχον τοῦ κοινωνικοῦ. Liturgia S. Jacobi: καὶ ὅτε μέλλει ὁ Διάκονος τιθέναι εἰς τὸ παρατράπεζον, λέγει ὁ ἱερεὺς, Εὐλογητὸν τὸ ὄνομα Κυρίου, &c. Rurſum: καὶ πάλιν ὅτε ἐπαίρει τὸν δίσκον ἀπὸ τοῦ παρατραπεζίου, λέγει, Κύριε εὐλόγησον. Neque alia eſt ab ea de qua Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ὅτε οὖν ὑπέστρεψε τιθεὶς τῆς τραπέζης, τῶν δωρεῶν κυρίου ἀπολαύσαμεν ἀμφότεροι.

ΠΑΡΑΥΓΑΛΜΑ, *Oppoſitio*, *Comparatio*. Gloſſæ Græcobarb. ἀντιπαράθεσις, ἀντίταξις, ἐναντίον παραύγαλμα.

ΠΑΡΑΤΤΑ, pro παραυτίκα, παραχρῆμα, *Statim*, *Confeſtim*.

ΠΑΡΑΦΥΛΑΤΤΕΙΝ, *Expectare*, *ad oſtium ſtare*, *Obſervare*, uti Latini Scriptores vocem hanc uſurpant, ut docuimus in Gloſſ. med. Lat. Concilium ſub Mena Act. 1. παραφυλάττουσι δὲ τὸ εὐαγὲς ὑμῶν σεκρέτον οἵτε εἰρημένοι εὐλαβέστατοι μοναχοὶ, &c. Gloſſæ Gr. Lat. παραφυλάττω, *Obſervo*, *Cuſtodio*. Etiamnum de eo qui ad portam ſtat dicimus, *il garde la porte*.

ΠΑΡΑΦΟΣΣΑΤΕΥΕΙΝ. Vide in Φοσσάτον.

ΠΑΡΑΦΩΝΙΣΤΗΣ, *Cantor*, qui eſt ex *Schola Cantorum*, Scriptoribus Latinis ævi inferioris, *Paraphoniſta*. Tabular. S. Cyrici Nivernenſis n. 71. *Inſuper areas Domini Odones Paraphoniſtæ mihi dederunt*. Alia Vide in Gloſſ. med. Lat. in hac voce.

ΠΑΡΑΦΩΤΙΣΜΑ. Vide in Φωτίζειν.

ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΙΜΟΣ, *Adulterinus*. Gloſſæ Græc. Lat. παραχάραγμα, *Adulteratio*. Παραχαρακτὴς, *Adulter*. Lexicon MS. Cyrilli: παραχαράκτης, ὁ διαστροφεὺς τῶν εὖ τεθέντων τῶν νομισμάτων. Τὸ βασιλικὸν νόμισμα παραχαράττειν, in Concilio Epheſino part. 2. Act. 1. pag. 498. Paulus Alexandrinus in Iſagoge ad Apoteleſmaticen MS. καὶ πλαστογράφους, ἢ παραχαράκτας, ἢ φονεῖς, &c. Martyrium S. Baſilei Epiſc. Amaſeæ n. 25. ἐπὶ τῆς ἀσάλευτον τῆς ὀρθοτάτης καὶ ἀληθινῆς πίστεως λίθον στηριχθεὶς τὴν ψυχὴν τὴν ἀνιμάλλιόν τε καὶ παραχαράξιμον διδαχὴν βδελυξάμενος, &c. Gregorius II. Pap. in Epiſt. 2. ad Leonem Iſaurum Imp. ὅτι οὐ προσφερόμενα ἐπὶ τῶν ὑμετέρων χειρῶν βασιλέα ἔντιμον καὶ ἔνδοξον, ἀλλ' ἄτιμον καὶ παραχαράξιμον. Apud Syneſium Epiſt. 5. τὸ δόγμα θεῖον παραχαράττειν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Paracharaximus*.

ΠΑΡΑΧΕΙΜΑΔΙΟΝ, *Hyberna*, noſtris, *quartier d'hyver*. Gloſſæ Gr. Lat. Παραχειμάζω, *Hiberno*, Παραχειμασία, *Hiemacio*, *Hibernium*. Leo Imp. in Tactic cap. 11. §. 49. τοὺς δὲ ἄρχοντας τῶν ὑπό σε ταγμάτων δέον σοι παραγγέλλειν, ἵνα διάγνωσιν ποιῶσιν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ παραχειμαδίου, καὶ τῶν τουρμαρχῶν δηλοποιεῖν πόσων ἵππων καὶ ποίων ὅπλων δέονται ὑπ' αὐτοὺς τεταγμένοι στρατιῶται, &c. Adde cap. 8. §. 14. Mauricius in Strategicis lib. 1. cap. 2. καὶ τὰ ἐπιτήδεια δὲ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ παραχειμαδίου παρασκευάζεσθαι τὰς πρὸς ἀναγκαίας, τὰς ἐπὶ τὰς στρατείας. Habetur rurſum ſub finem capitis. Idem cap. 37. εἰ δὲ ἐν παραχειμαδίῳ, ἢ εἰς τὰ ἴδια, κατὰ πάροδον, ἄρχων ἢ στρατιώτης ζημιοῦται συντελεστὴν, &c. Ubi opponitur καιρῷ πολέμου, & lib 6. cap. 2. Occurrit præterea hæc vox in Miraculis S. Anaſtaſij Perſæ. Ita Παραχειμασίαν uſurpat etiam Scylitzes in Michaele Paphlagone pag. 735. τῶν εἰς παραχειμασίαν ἐν τῷ θέματι τῶν Θρακησίων διεσπαρμένων Βαράγγων, &c. ut παραχειμάζειν, *Hibernare*, Theophanes an. 19. Mauricij. Marcellinus Comes: *Beliſarius accedens Romam ad exhyemandum*, &c. Vide Theophanem an. 3. Tiberij.

ΠΑΡΑΧΩΜΑΤΑ, *Aggeres Nili*, in Baſilic. lib. 60. tit. 22. §. 10. ubi Ulpianus nudè habet χώματα, aitque eſſe *aggeres qui ſolent aquam Niloticam continere*. Habetur etiam παράχωμα, in lib. 58. tit. 13. cap. 2. §. 17. Scholiaſtes MS. in Æſchyli Prometheum vinctum, ubi de Nilo fluvio: λέγονται δὲ προσχώματα οἱ ἀναχωματισμοὶ καὶ ὅσοι ὑπερανεστηκότες τόποι· λέγεται δὲ καὶ πρόσχωμα κἀκεῖνο, ἔνθα καταρρέον ὕδωρ ἰλὺν περιττὴν καὶ ψάμμον τίθησι σωρηδόν. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Chomata*.

ΠΑΡΑΨΑΛΙΣΤΑΙ, *Qui forficibus numos circumcidunt*, in Eclog. 60. Baſilic. tit. 44. περὶ χαρακτῶν καὶ παραψαλιστῶν. Leg. περὶ παραχαρακτῶν, ut in Baſilic. lib. 60. Hinc ψαλίδιον appellatus à Byzantiis quidam Alexander Logotheta ſub Juſtiniano,

no, apud Procopium lib. 3. de Bello Gotthico cap. 2. ὅτι δὴ αὐτῷ ῥᾴδιον ἦν ἀποτεμνομένῳ κύκλῳ τὸ χρυσοῦν νόμισμα, ἔλασσον μὲν αὐτὸ (ἐς ὅσον βούλοιτο,) ἐξεργάζεσθαι, φυλάσσειν δὲ καὶ ὡς τὸ κυκλοτερὲς σχῆμα ἐφ' ὅπερ τὸ σχῆμα ἦν. Ψαλίδιον γὰρ τοῦτο καλοῦσι τὸ ὄργανον ᾧ ταῦτά τις ἐργάζεται. Gr. Lat. Ψαλίζω, *Forfico*. Gloſſæ Philoxeni: ψαλίδωμα, *Forficatio*. Vide Ψαλίδι.

ΠΑΡΔΟΒΑΛΛΟΙ, *Curatores Pardorum*: qui nempe in Palatio ad oſtentationem nutriebantur, ut fieri ſolet in Ædibus Regiis. Codinus de Offic. Palat. cap. 22. num. 5. ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὡς οἱ Παρδόβαλλοι, ὁπηνίκα φέρουσι τοὺς πάρδους, ἵπποις εἰσέρχονται εἰς τὸ παλάτιον, καὶ ἵπποις ὁμοίως εἰσέρχονται. Ubi Cod. Reg. παρδοβάγυλοι, Colberteus 3558. παρδοβάγιλλοι præferunt, ex voce Βάγυλος, pro βαίυλος. Vide in hac poſtrema voce.

ΠΑΡΕΒΔΟΜΑΡΕΥΕΙΝ. Vide in Ἐφημέριος.

ΠΑΡΕΔΡΟΝ, *Locus in æde tranſitui idoneus*, Gallis, *Paſſage*. Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §. 59. ἢ ἀπὸ βαστερίων, ἤγουν τῶν λεγομένων παρέδρων, ἤτοι διαβατικῶν. Vide Βαστέριον.

ΠΑΡΕΔΡΟΣ, *Aſſeſſor*, in Gloſſis Gr. Lat. & in Baſilic. Lexicon MS. Cyrilli: πάρεδρος, παρακαθήμενος. Vide Heſychium & Auctorem Etymologici in hac voce.

Πάρεδροι, *Æditui*, *Manſionarij Eccleſiarum*, qui interdum Παραμονάριοι. Ita utitur Baſilius Seleucienſis lib. 2. de S. Thecla cap. 6. 17. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Paredrus*.

ΠΑΡΕΙΝ, *Rapere*, *Abducere*. Gloſſæ Græcobarb. ὅπου νὰ πάρουσιν εἰς τὴν κρίσιν.

ΠΑΡΕΘΥΡΗ. Vide in Παράθυρον.

ΠΑΡΕΙΣΑΚΤΟΣ. Vide in Συνείσακτος.

ΠΑΡΕΙΣΒΑΣΙΣ τῶν ἁγίων νηστειῶν, *Sanctorum Jejuniorum introitus*, apud S. Maximum in Computo Eccleſiaſtico paſſim. Nicetas Paphlago in Vita S. Ignatij Patr. Conſtantinopolit. πρὸς αὐτῇ τῶν νηστειῶν τῇ εἰσβάσει, &c. Auctor Incertus poſt Theophanem p. 440. ἦν δὲ ἡ παρείσβασις τῶν νηστειῶν. Vide Scaligerum lib. 7. de Emendat. tempor. pag. 693.

ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΝ, παρακλήσιον, *Sacellum majori Templo adjunctum, vel vicinum, ſeparatum tamen & omni ex parte muris disjunctum, licèt à majori Eccleſia ad minus hoc Oratorium portâ mediâ aditus pateat*. Ita Allatius. Anonymus de Locis Sanctis cap. 1. εἰσὶ παρεκκλήσια τῶν αἱρετικῶν, Ἀρμενίων, Ἰακωβιτῶν, &c. Cap. 6. αὐτοῦ ἔμπροσθεν εἰς τὸ παρεκκλήσιον τῶν Ἰταλῶν. Adde cap. 6. 9. Hiſtoria Politica εἶτα ἐπὶ θρόνου καθίσαντος βασιλέως ἔνδον τῆς μικρᾶς ἐκκλησίας καὶ ὡραίας τοῦ παρεκκλησίου τοῦ πλησίον τοῦ σκευοφυλακίου, &c. Malaxus in Hiſt. Patr. in Gennadio Scholario pag. 109. de eodem: καὶ ἐμπῆκε μέσα εἰς τὸ παρεκκλήσιον, ὅπου εἶναι τὴν σήμερον Σκευοφυλάκιον, &c. Rurſum Hiſtoria politica p. 28. ἐνέβαλον ἐν τῷ παρεκκλησίῳ μετὰ τοῦ κιβωτίου τοῦ ἐσφραγισμένου. Idem Malaxus pag. 181. καὶ εἰς τοὺς ναρθήκας, καὶ εἰς τὰ παρεκκλήσια. Et in Chronico MS. pag. 503. καὶ ἐκαβαλίκευσε ἀπὸ τὸ ἁμάξι, καὶ ἐμπῆκεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Βαπτιστοῦ, ὅπερ ἦτον παρακλήσιον. Theodoſius Zygomalas MS. de Monte Sina: τὸ μὲν Σίναιον ὄρος ἔχει μέγα μοναστήριον ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ· ἔνδον δὲ τούτου, εἰσὶ παρεκκλήσια μικρὰ ταῦτα· ὄπισθεν μὲν τοῦ βήματος τοῦ ναοῦ τούτου ἐκκλησίδιον, ὃ ἔκτισεν ἡ ἁγία Ἑλένη, λεγόμενον ἡ Ἁγία βάτος, &c. Agapius Monach. in Geoponico cap. 87. εἶδα τινὰς ἱερεῖς ὅπου ὑπῆγαν νὰ λειτουργήσουν εἰς τὸ παρακλήσιον, &c. De ejuſmodi Parecclesiis agunt idem Allatius in Diſſert. de Recentiorum Græcorum Templis pag. 136. 177. & Jacobus Goarus ad Euchologium pag. 16. 28.

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ, *Falanx*, *Caſtrum*. Παρεμβολικός, *Caſtrenſis*, in Gloſſ. Gr. Lat. Maximus Cythær. 25. Junij: in S. Orentio: καὶ φθάνοντες εἰς τὴν λεγομένην παρεμβολήν, &c.

ΠΑΡΕΝΤΑΞΙΣ, vox Tacticorum. Suidas & MSS. ἔνταξις, ἐπειδάν τις προσφέρηται τοὺς ψιλούς, εἰς τὰ διαστήματα τῆς φάλαγγος ἐντάσσειν ἄνδρα παρ' ἄνδρα, ἔνιοι δὲ τοῦτο καὶ παρένταξιν ὀνομάζουσιν.

ΠΑΡΕΠΟΝΕΜΕΝΟΣ, *Afflictus*, *Miſer*. Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Πάντοτε κακορίζικος, καὶ παραπονεμένος.

ΠΑΡΕΡΓΙΟΝ, pro πάρεργον. Paradiſus, ſeu Liber SS. Senum MS. de Monacho qui totam diem in varia exercitia partiebatur: λοιπὸν ἀπὸ ἐνάτης ὥρας ἐφρόντιζεν, καὶ εἶχε τὸ κελλίον παρέργιον.

ΠΑΡΕΡΜΗΝΕΥΤΑΙ, Hæretici ſic appellati, quòd Sacræ Scripturæ nonnulla capita pravè interpretarentur. De iis agunt Auctor de initiis Hæreſeon num. 97. Nicetas lib. 4. Theſ. Orthod. fidei pag. 266. &c.

ΠΑΡΕΣΧΑΡΙΤΗΣ, *Cui in navi foci cura incumbit*. Euſtathius ad Odyſſ. ζ. περὶ δὲ ἐσχάρας. ἧς παρώνυμος ὁ κοινῶς Παρεσχαρίτης λεγόμενος, δηλοῦται μὲν καὶ ἐν ἄλλοις. Harmenopulus in Legib. Navalib. παρεσχαρίτου μισθὸς, μέρος ἥμισυ.

ΠΑΡΕΤΟΣ, *Stultus*, *Mente captus*. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali; ὁ οὖν παῖς ἐγνωκὼς αὐτὸν ἔτι ὑπάρχοντα τῶν παρέτων. Mox: ἰδὲ ποῖον τοῦ Θεοῦ δοῦλον ὑμεῖς οἱ κατὰ ἀλήθειαν παραπεπραμμένοι πάρετον ὀνομάζομεν. Rurſum: θεάσασθε τὸν πάρετον πῶς ἀσχολεῖται τῷ τοίχῳ.

ΠΑΡΘΕΝΕΥΕΙΝ, *Cælibem vitam agere*, apud Harmenopulum lib. 2. tit. 8. §. 4. Gloſſæ Gr. Lat. Παρθενεύω, *Virgino*.

ΠΑΡΘΕΝΟΙ ἱεραὶ, Ἐκκλησιαστικαὶ, *Devota*, *Deo dicata*, apud Sozomenum lib. 6. cap. 19. lib 8. cap. 24. Vide Gloſſ. med. in *Devota*, *Deo dicata*.

ΠΑΡΘΕΝΟΜΗΤΩΡ, Epitheton Deiparæ, in Typico MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης capite 1. &c.

ΠΑΡΘΕΝΟΠΙΠΑΣ, *Virginum Corruptor*. In Lexico MS. Cyrilli, ὁ τὰς παρθένους ἀπατῶν. Nos diceremus, *Qui pipe, ou trompe, les filles*.

ΠΑΡΘΕΝΟΥΔΗ, Παρθενοῦδι, in Gloſſis MSS. Jatric. ex Codd. Reg. 1047. & 1334. λινόζωστις, *Linozoſtis*, Herba de qua Ruellius & alij. In aliis σκαρολάχανον exponitur. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Ἄνθεμις καὶ ἀμάρακον, τὸ παρθενοῦδιν.

ΠΑΡΘΕΝΩΝ, Παρθενεῖον. *Cœnobium Virginum*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. παρθενῶνες, τὰ μοναστήρια, τὰ ἀσκητήρια. Rurſum: παρθενεῖα, τὰ μοναστήρια, καὶ παρθενῶνες. καὶ παρθενοκομεῖα, τὰ ἐπιμελούμενα τῶν παρθένων. Baſilius in Exercit. Grammat. παρθενεῖα δὲ τὰ μοναστήρια. Propriè verò ita appellabantur Virginum ſeu mulierum quæ cum Laïcali habitu ad Deum accedebant, & Virginitatem profitebantur. Quippe, ut ait Balſamon ad Can. 16. Concilij Calched. ubi dicitur, *Virginem quæ ſe Domino Deo dedicaverit, ſimiliter & Monachos non licere matrimonio conjungi*, τὸ πάλαι γυναῖκές τινες προσήρχοντο τῷ Θεῷ μετὰ λαϊκοῦ σχήματος, καὶ ὡμολόγουν παρθενεύειν. Sed ſuâ ætate ejuſmodi Virginum Laïcarum conventus desijſſe ſcribit idem Balſamon: σήμερον δὲ τέως ἐν ΚΠόλει οὔτε παρθένοι μετὰ λαϊκοῦ σχήματος τῷ Θεῷ ἀνατίθενται, οὔτε παρθενών ἐστι· μόνος δὲ ὁ ἅγιος Μητροπολίτης ἐκεῖνος Θηβῶν ὁ Καλοκτένης ἐποίησε παρθενῶνα εἰς Θήβας, καὶ ἔταξε παρθένους ἐν αὐτῷ λαϊκάς, διὸ καὶ ἔστι μνημόσυνον αὐτοῦ αἰωνίζον καὶ χάριν τούτου· εἰ δὲ θέλεις εἰπεῖν τὰς ἀσκητρίας τοιαύτας παρθένους, οὐδὲν εὑρήσεις ἐμποδών, εἰ μόνον θέλεις ταύτας παρεικάσαι τῶν μοναζουσῶν

μοναζούσας διὰ τὴν ἀπόκαρσιν, καὶ τὰς ἐν ἐκκλησίας συνεδρίας αὐτῶν. Promiſcuè verò & utraque ſignificatione vox Παρθενὼν occurrit apud Scriptores, S. Athanaſium in Vita S. Antonij, Gregor. Nazianzen. in Orat. funebri in Baſil. M. & in Orat. 1. in Julian. Apoſt. Theodorum Studitam in Canone Epinicio, Theophanem an. 27. Copronymi, Agathiam, lib. 5. Nicephor. Gregoram lib. 3. pag. 119. 1. Edit. in Vita Sancti Eudociæ Mart. num. 27. & alibi paſſim. Παρθενῶνος, ædis ita appellatæ Athenis meminit Dicæarchus ἐν βίῳ Ἑλλάδος, quam & Ἑκατόμπεδον vocabant, ut eſt apud Auctorem Etymologici.

ΠΑΡΙ´ΝΗ, *Anemone*, Interpolat. Dioſcor. c. 395.

ΠΑΡΙ´ΠΑ, *Hernia*, Κήλη. Παρίπας, *Hernioſus*, Κηλητής.

ΠΑ´ΡΙΠΠΟΣ, *Parhippus*, Παρίπι, recentioribus Græcis: de qua voce conſule Gloſſ. med. Lat. *Veredus*, *Equus Publici curſus*. Julianus Imp. in Epiſt. 20. ad Euſtochium: ἄξει δὲ σε ὁ δημόσιος δρόμος ὀχήματι χρώμενον ἑνὶ καὶ παρίππῳ. Ubi conſulendus Petavius. Idem Epiſt. 31. ad Aetium: χρήσει δὲ ὀχήματι δημοσίῳ, μέχρι τῆς στρατοπέδου τῆς ἐμοῦ, καὶ ἑνὶ παρίππῳ. Theophanes & ex eo Cedrenus, an. 1. Copronymi: ὁ δὲ Κωνσταντῖνος παρίππιον εὑρὼν ἐστρωμένον, καὶ ἐπιβὰς αὐτοῦ, ἔφυγεν εἰς τὸ Ἀμόριον. Ubi Miſcella: *Miſero equo fortè ſtrato reperto*. Synodicon adverſus tragœdiam Irenæi cap. 189. *Magnificentia igitur tua his quæ ſunt decreta divinitus, abſque mora obediens, ad loca in quæ juſſi ſunt duci cum competenti ſolatio præpares veredos duos cum duobus Parhippis Oreſti & Stephano*, &c.

Παρίππιον, eodem ſignificatu. Cedrenus pag. 460. ὁ δὲ Κοπρώνυμος φοβηθεὶς, ἐπιβὰς παριππίῳ, φεύγει εἰς τὸ Ἀμόριον.

Παριππίδιον. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 6. c. 2. καὶ μετὰ πολλὰς ἀπαιτήσεις, ἔστειλεν αὐτῷ παριππίδια ἕνδεκα, μηδὲν ἀγαθὸν, ἢ προβλήματα ἱππικὰ ἔχοντα.

Παριπποπαριάτοι, *Equiſones*, *Parafrenarij*. Nicephorus περὶ Προδρομικῆς πολέμου, cap. 11. τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ καὶ τοὺς Παριπποπαριάτους καταλιμπάνων μετὰ τοῦ στρατηγοῦ. Idem cap. 15. τοὺς Παριπποπαριάτους καὶ ἐνταγιστράτους διαχωρίζων. Et cap. 22. καὶ τοὺς μὲν παριπποπαριάτους, καὶ τὰς ταγὰς τῶν ἵππων ἐπιφερομένους, μάκοθεν ἀποστέλλειν ἐν ὀχυρῷ τόπῳ.

ΠΑΡΙΣΤΙ´Α, *Focus*, *Focarium*. Euſtathius Iliad. α. pag. 132. καλοῦσι δὲ βαῦνον μέχρι καὶ ἐσάρτι Πελοποννήσιοι τὸν τοῦ πυρὸς τόπον, ὃν καὶ παριστίαν λέγομεν ἰδιωτικῶς. Vide Ἑστία.

ΠΑΡΙΤΑΡΙ´Α, *Helxine*, *Parietaria*, Herba de qua Ruellius lib. 3. c. 94. Hippiatrica pag. 76. σιδηρίτας, ἣν οἱ Ῥωμαῖοι παριταρίαν καλοῦσι.

ΠΑΡΚΑΤΕΥΑ´ΖΕΙΝ, *Minuere*. Gloſſæ Græcobarb. νὰ μανοῦται, νὰ ἐλαττώσει. καὶ νὰ παρκατεβάζουσι τὴν βαρεσίαν καὶ ζυγάν. Item, *Conſiderare*, *Attendere*. Eædem Gloſſæ: παρκατεβάζεται, λογιάζει, ἐννοιάζεται. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap. 225. καὶ καλὰ νὰ εἰγνωρίζεται τὸ πάντα ἃ κακοποιεῖ, ἐντέχεται νὰ ἔχει μάρτυρας εἰς τὸ πάρκα τον τὸ αὐτὸ ἐγιάτρευσεν.

Παρκατώτερος, *Minimus*. Eædem Gloſſæ ἐπὶ μὲν ὕπνου τὸ ἐλάχιστον· εἰς τὸν ὕπνον τὸ παρκατώτερον.

ΠΑΡΚΤΕΡΑ. *Perdicum*, *Helxine*. Gloſſæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 269. περδίκιον, λέγεται παρκτέρα.

ΠΑΡΑΥ´ΕΙΔΟΝ, in Gloſſis Botanicis MSS. Colbert. ἡ ἀγριομάλη, *Pomum ſilveſtre*.

ΠΑ´ΡΜΗ, *Parma*. Suidas: Πάρμαι, δερμάτιναι θυρεοί. Auctor innominatus apud eundem: τῇ δυνάμει τῆς πάρμης, καὶ τῶν Λιβυστικῶν θυρεῶν ἀντεῖχον ἐρρωμένως οἱ Ῥωμαῖοι. Polybius: καὶ τοὺς μὲν νεωτάτους παρήγγειλαν μάχαιραν φέρειν, καὶ γρόσφους, καὶ πάρμην· ἡ δὲ πάρμη καὶ δύναμιν ἔχει τῇ κατασκευῇ, καὶ μέγεθος ἀρκοῦν καὶ πρὸς ἀσφάλειαν.

ΠΑΡΜΟ´Σ, Παρτής. Vide in Πέρτον.

ΠΑΡΜΠΕ´ΡΕΣ. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Παρμπέρες, μαξιλάρια, κυρτίνες, καὶ μαντήλια.

Vide Ππαρμπέρι.

ΠΑ´ΡΜΥΡΟΝ, Pythagoræ Chymico, *Sideritis*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 615.

ΠΑΡΟΙΚΙ´Α, *Paræcia*, *Territorium*, ſeu *Diſtrictus Epiſcopi*. Gloſſ. Gr. Lat. παροικία, *Inhabitatio*. S. Athanaſius in Epiſt. ad Antiochenos: ὅτι καί περ αὐτοὶ δυνάμενοι σπεύδειν εἰς τὰς παροικίας ἑαυτῶν, &c. Socrates lib. 1. Hiſt. Eccl. cap. 27. τούτων δὲ αὐταὶ αἱ ἐκκλησίαι ὑπὸ τῷ τῆς Ἀλεξανδρίας ἐπισκόπῳ, καὶ εἰσὶν ὑπὸ τὴν αὐτοῦ πόλιν ὡς παροικίαι. Chronicon Alexandrinum an. 4. Conſtantini M. ubi de Martyribus: τῆς δὲ Ἀντιοχείας ὁ πάντα τὸν βίον ἄριστος πρεσβύτερος τῆς αὐτόθι παροικίας Λουκιανὸς, &c. Pro Eccleſia plebana uſurpat Clemens lib. 2. Conſtit. Apoſtol. cap. 1. & alibi non ſemel. Zonaras ad Can. 74. Concilij Carthag. πολλοὶ γὰρ ἐπισκόπων ἔχουσιν ἐκκλησίας ἐν ἄλλοις τόποις τῶν ὑπ' αὐτῶν διοικήσεων, ἃς καὶ Παροικίας καλοῦσιν, ἐν αἷς ἐκ εἰώθασιν ἐπίσκοποι προχειρίζεσθαι, &c. Vide Canon. Eccl. Afric. c. 56. Concil. Calched. Can. 17. &c. præterea Gloſſ. med. Latin. in *Parochia*.

Παροικίαι ἀγροικοὶ & ἐγχώριοι, quæ dicantur, vide in Μονοίκια.

ΠΑ´ΡΟΙΚΟΙ, *Accolæ*, *Aſcriptitij*, *qui ſimul cum prædiis venibant*, ut docuimus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Accola*. Gloſſæ Gr. Lat. πάροικος, *Accola*, *Incola*, *Colonus*. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. Πάροικος, ξένος, παρεπίδημος. Aliæ: ἐπήλυτος, Πάροικος, Lib. 2. Baſilic. tit. de Signific. verb. c. 241. Ἔγκολά ἐστιν ὁ λεγόμενος πάροικος, ὃς ἀλλαχοῦ ἐν πόλει ἢ χωρίῳ τὴν οἴκησιν ἐκτήσατο. Theophanes an. 8. Nicephori Generalis: τούς τε τῶν εὐαγῶν οἴκων παροίκους — τὰ καπνικὰ ἀπαιτεῖσθαι — προσέταξεν. Nov. 7. Manuëlis Comneni, in jure Græco-Rom. pag. 152. κἂν πάροικοι ὦσι, κἂν γῆ ἀρόσιμος τυχὸν, ἢ λιβαδιαία, ἢ ὑπάμπελος, ἢ κηπεύσιμος, καὶ αὐτούργια οἱαδήτινα. Ibidem pag. 155. διὰ γὰρ τοῦτο καὶ περιορισμοὺς προβλέψαι λεπτομερῶς, παντοίων ἀκινήτων δηλαδὴ, καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς προκαθημένων παροίκων τε ἐνοίκων, ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐν τούτοις διενεργουμένων παντοίων αὐτουργιῶν. Ejuſdem Manuëlis Nov. 4. p. 159. ἐκ ἐξέσται ἢν Ἀναγραφεῖ — τὰ τῶν μοναστηρίων ἀκίνητα ἀναγράφεσθαι, ἢ καταλογίζειν, ἢ ἀναζητεῖν μέτρα γῆς, ἢ παροίκων ποσότητα, ἢ γῆς τὸ ὑπέρπλεον, ἢ ὑπέρτιμον, ἢ τὸ ἀδίκως κατεχόμενον ἐξετάζειν. Mox: ὅτι Ἀναγραφεὺς δεικνύει ὡς ἐπέκεινα τῶν περιορισμῶν κατέχει ἡ μονὴ τοπία, ἢ παροίκους, ἢ ἕτερον δίκαιον. Infrà: εἴτε πάροικοι εἶεν, εἴτε τόποι, εἴτε αὐτούργια. Achmes Onirocrit. c. 86. ἐάν τις ἴδῃ σκαλικὰς κατ' ὄναρ ἦλθε, παροίκους κτήσεται, καὶ ἐκ τούτων ἀποκερδήσει. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani c. 55. ἂν ἐγίνετον τὸ κάνις ἄνθρωπος πάροικος, τοῦτ' ἐστὶν ξένος, νὰ ἦλθεν εἰς τὸν θάνατον, &c.

Quàm porrò miſerabilis fuerit apud Græcos, vel certè apud Cyprios, Παροίκων conditio, haurire licet ex his quæ de iis habet Leunclavius in Pandecte Turcico num. 18. Incolæ, inquit, Cyprij regni, priuſquam Barbarorum ſubirent jugum, in quinque hominum genera diſtribuebantur. Horum aliis omiſſis, infimi appellabantur *Pariki*, conditionis homines ſervilis, uſque adeo Dominis obligati propemodum, ut vitæ neciſque poteſtatem in eos haberent. Mitto reliquos, de quibus quædam attigimus in Gloſſ. med. Latin. in *Hiperpyrarij*. Similia de Parœcis Cypriis habent Thomas Porcacchus in opere de Inſulis maris Mediterranei, & Loredanus in Hiſt. Cypria. Neque duntaxat apud Cy-

prios ea fuit παροίκων conditio, ſed & apud Cretenſes ſub Venetorum dominio. Scribit enim Pachymeres lib.9. cap.8. Andronicum Palæologum Seniorem Imperatorem in ſuas copias allegiſſe quoſdam è Cretenſibus, quibus Latinis, id eſt Venetis, ſervire detrectantibus, in Aſia ſeu Anatolia ad habitandum ſedes adſignaverat, datis iis penſionibus annuis: quarum cùm decima, fiſco pecuniis exhauſto, ſubtracta eſſet ac deciſa, ab Imperatore, horum præcipui miſeros Parœcos ſuos, in quo ſupremum aliàs imperium habebant, novis oneribus ſupra modum gravabant. En verba Pachymeris: πλὴν καὶ οὕτω σφῶν ἐντελεχομένων ἡ ζημία τοῖς παροίκοις περιίστατο, καὶ ἀπεβαρύνοντο οἱ ταλαίπωροι. Hinc παροικικὴ δουλεία, apud Theophylactum Bulgar. Archiep. Epiſt.30. & παροικικὸς ζυγὸς, Epiſt.41. Sed & in Anathematiſmo Humberti Cardinalis in Edicto Michaelis Cerularij de projecto pittacio, ubi de Græcis: καὶ ὡς Βαλέσιοι τοὺς παροίκους αὐτῶν εὐνουχίζουσι. Neque porrò melior olim μετοίκων conditio, ut teſtatur Euſtathius Il. π. ὅτι δὲ ἀτιμότεροι τῶν αὐτοχθόνων ἐδόκουν οἱ μέτοικοι ὡς τὰ πολλὰ, διὰ μοχθηρίαν τρόπου ἢ τὰς ἰδίας καταλείποντες.

Δουλοπάροικος, *Servus Glebæ*, *Colonus*. Gloſſæ Baſilic. Κολωνὸν, Δουλοπάροικον.

Κληρικοπάροικος, *Clericus*, & *Parœcus*, ſeu *Colonus*: ubi diviſim vox accipi debet, ut alibi non ſemel monemus. Novella 1. Alexij Comneni Imp. lib.2. Juris Græco-Rom. pag.124. ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ αἰτίου, εἰ μὲν γένηται πλαῖσμα περὶ δύο ἱερωμένων, ἢ κληρικοπαροίκων, ἵνα κανονίζωνται καὶ σωφρονίζωνται παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου αὐτῶν, ἢ τοῦ ἐπισκόπου, κατὰ τὸν ἱερὸν κανόνα.

Πάροικα, *Prædia quæ* παροίκοις *ad colendum conceduntur ſub annuo cenſu.* Nicetas in Manuele lib. 7. num.4. ὁ Βασιλεὺς οὗτος τὰ τοῖς στρατιώταις διδόμενα σιτηρέσια, ὡς εἰς δεξαμενὴν ὕδωρ τὰ ταμιεῖα συγχέων, ἰᾶτο τὸ δίψος τῶν στρατευμάτων ταῖς λεγομέναις τῶν παροίκων δωρεαῖς.

Παροικικὸν, & Παροικικὸν δίκαιον, *Ius Colonarium*, in Nov. 7. Juſtiniani in Princip. §. 1. in Novella 120. cap.1. in lege 24. Cod. de Sacroſanct. Eccl. in Nov.13. Leonis, & in Nov. Romani Senioris περὶ παροίκων. Idem eſt quod *Libellaria*, ſeu *Libellaria venditio*, quæ ſcilicet fit libello & ſcripturâ interveniente, certo pretio, vel arbitrario. Adde Harmenopul. lib.1. tit.16. §.8.

Παροικικὰ, *Ædiculæ majoribus adjunctæ*, in Baſilic. lib.57. tit.12. §.1.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΣΤΗ'Σ, Auctor Proverbiorum, quæ Salomoni adſcribuntur, in Synodo VII. Act.6. ubi vetus Interpres, *Proverbiator*, vertit.

ΠΑΡΟΙΝΟΧΟ'ΟΙ, *Pincernæ adminiſtri.* Codinus de Offic. Palat. cap.22. n.5. οἱ τὰ χρυσώματα φέροντες παροινοχόοι.

ΠΑΡΟΛΙ'ΓΟΝ, *Pene*, σχεδὸν, οἱονεὶ, in Gloſſ. Gr. Lat.

ΠΑΡΟΛΚΗ' χρόνου, *Tractus temporis*, in Baſilic. to.1. p.422. &c. Gloſſæ Gr.Lat. παρολκὴ, *Mora*, *Remora*, *Dilatio.*

ΠΑΡΟΜΠΡΩ'Σ, *Ulterius*, Περαιτέρω. Vide Ὀμπρῶς.

ΠΑΡΟΝΥΧΙ'Α, *Sempervivum*, Ἀείζωον, apud Interpol.Dioſcor. c.671.

ΠΑΡΟΞΥ'ΝΑΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἀπὸ πυρώσας.

ΠΑΡΟΥΝΙ'Α, *Baronia*, *Baronatus*, nobilium cœtus. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.10.

Ὅλαις μας τῆς ἐσρίψασι μὲ πᾶσαν παρουνίαν.

Vide Μπαρῶς.

ΠΑΡΟΥΣΙ'Α. Ita Nativitatem vocant Græci nuperi. Chron. Alexandr. ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου παρουσίας, ἕως ἀναδείξεως Κωνσταντίνου, &c. Liber Sacramentorum MS. cujus initium ita concipitur: κυριακὴ ἑορτὴ τῆς πρὸ τῆς παρουσίας, ἤτοι τῆς Χριστοῦ γεννήσεως. Vide Θεοφάνια.

ΠΑΡΟΥΣΙ'Α δευτέρα, *Extremum judicium.* Extat Homilia 4. Gregorij Palamæ Archiepiſc. Theſſalonic. MS. εἰς τὸ εὐαγγέλιον τῆς δευτέρας τοῦ Χριστοῦ παρουσίας. Ubi iſta ſub initium: τῇ δὲ παρούσῃ (κυριακῇ) διδάσκει περὶ τῆς μελλούσης φρικωδεστάτης κρίσεως, &c.

ΠΑΡΟΦΘΑΛΜΙΣΤΗ'Σ, *Præſtigiator.* Nicetas in Manuele lib.3. ἀνήρ τις Ἄγαρ ἀπόγονος, ὃς ἐδόκει μὲν παροφθαλμιστὴς τὸ πρῶτον, ὃς δ' ὕστερον ἔδοξε, ταλαίπατος ἀνθρώπων.

ΠΑΡΟΧΗ', *Præbitio*, *Præſtatio*, in Gloſſ. Gr. Lat. Vide Τριμίλια.

ΠΑΡΟ'ΧΙΟΝ, *Parochia*, *Parœcia.* Zacharias Pap. lib.3. Dialog. cap.38. ἐν τινι ἡμέρᾳ τὰ παρόχια αὐτοῦ κατὰ τὸ ἔθος γυρεύων, ἦλθεν εἰς ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐτυχίου: ubi Gregorius M. *dum parochias ſuas ex more circuiret.* Vide Gloſſ. med. Lat.

ΠΑ'ΡΟΧΟΣ ἵππος, *Dextrarius*, *equus qui manu ducitur.* Evagrius lib.6. c.4. μικροῦ δὲ καὶ αὐτὸν διεχρήσατο, εἰ μή τινι τῶν παρόχων ἵππων ἐπιβὰς, κατὰ τὴν Ἔδεσσαν ἐσώθη. Et cap.15. καὶ μικροῦ τὸν βίον κατέστρεψε σὺν καὶ τῷ ἵππῳ καταρραγεὶς, εἰ μή τις τῶν δορυφόρων ἑνί τινι τῶν παρόχων ἵππων ἐπιβιβάσας, τῆς μάχης ὑπεξῆγαγε. Ubi Nicephorus Call.lib.18. c.18. ἐνὶ τῶν ἐπισυρομένων ἵππων ἐπιβιβάσας, τῆς μάχης ἐξῆγε. Vide Συρτόν.

ΠΑΡΟ'ΨΙΟΝ, pro Παρόψις. Demetrius Conſtantinopolit. lib.1. Hieracoſophij pag.58. ἕτεροι δὲ τοὺς ἅλας εἰς παρόψια μεθ' ὕδατος λύσαντες, πληροῖ ἐγχέει τὸν ὀφθαλμόν. Mœris Atticiſta MS. παροψίδα τὴν ποίαν μάζαν, Ἀττικοί· Παροψίδα τὸ σκεῦος Ἕλληνες. Auctor Etymologici: πάροψις, τὸ μέγα τρυβλίον.

ΠΑΡΠΑΤΕΙ'Ν. Vide in Περπατεῖν.

ΠΑΡΠΕ'ΡΙΟΣ, *Barbitonſor*, Gallis, *Barbier.* Gloſſæ MSS. in Plutum Ariſtophanis: ἐπὶ τοῖς κουρείοις, παρπερίοις. Vide Μπαρπιέρος.

ΠΑΡ'ΡΗΣΙ'Α, *Uſus promiſcuus.* Euſtathius Il. ζ. ἀμοιβαῖς γὰρ δὲ οἱ παλαιοὶ ἐχρῶντο, καὶ οὐ νομίσμασι, ὅπου γὰρ ἦν παρρησία νομίσματος δηλονότι ἐν ἀνθρώποις. Acta Concilij Florentini pag.489. Edit. Labbei: τῇ δὲ εἰκοστῇ ὥρᾳ ἦλθεν ὧδε, ὅπως Λατινικῶς γραφεὶς ὁ τοῦ τόμου, ἀναγνωσθῇ παρρησίᾳ ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ ὑμῶν, καὶ οὕτω γένηται ἡ τελεία ἀπόφασις. Id eſt *palam*, φανερῶς.

Παρρησιάζεσθαι, *Vulgari*, *in uſu eſſe promiſcuo.* Idem Euſtathius: ὡς ἂν χρυσόπαστοι μόνον παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἦσαν, ὁποῖα δὴ τινὸς μέμνηται καὶ Σοφοκλῆς, ἀλλά που καὶ ἐλεφαντόκωποι, ὡς πολλαχοῦ δὲ τότε παρρησιαζομένων τῶν ἐλεφαντίνων ἔργων. Alibi: ὁ δὲ πολύδακρυς Ἄρης ἀνάπαλιν ἔχει πρὸς εἰρήνην, καθ' ἣν καὶ Φιλομειδὴς ποτὲ Ἀφροδίτη παρρησιάζεται. Sic alio loco: νὺξ δὲ ὀρφναίη κυρίως ἡ μετὰ δύσιν ἡλίου, μεθ' ἣν ἡ ὄρφνη παρρησιάζεται.

ΠΑ'ΡΤΖΑ, *Appendix domus.* Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap.145. ἐὰν τινὰς ἀπὸ ῥίζιον τὸ κάνει βυργίσεις, ἢ καμίαν βυργισίαν, θέλει κάνειν πρᾶγμα ἔξω τοῦ τείχους του σπιτίου τους, ἢ ἀπάνω εἰς πεζοῦλιν, ἢ εἰς κρεμάσραν λεγομένην πάρτζαν, καὶ τινὲς ὁ ὅς ἄνθρωπος φορτωμένος ξύλα, ἢ ἕτερον τί ποτε γομάριν, ἢ μία καμήλα, ἢ ἕνα ὀσινόν, &c.

ΠΑΡΤΙ'ΔΩ. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.8.

Οὐαὶ, καὶ πῶς ηὑρίσκομαι εἰς σὲ σκληρὸν παρτίδα,
Καὶ πῶς ἐκαλιτάγηκα δειλινοῦ ἀγάπη.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Iocus partitus.*

ΠΑ'ΡΩΜΑ

Digitized by Google

ΠΑ'ΡΩΜΑ. Myrepſus ſect.10. cap.66. ἔμπλαστρος ποιῶν πρὸς ἐκχαλάσματα νεύρων τε καὶ παρωμάτων, καὶ ἐκβλίμματα. Ita Codex Fuchſij & Regius. Voces eidem Fuchſio incognitæ : ſed videtur legendum παρομμάτων, ut intelligantur nervi circa oculos.

ΠΑ'ΡΩΠΤΟΝ. Vide Μιλώπιον.

ΠΑΣΑΕΙ'Σ, Πασαεῖς, *Unuſquiſque*, *Omnis*, ἕκαστος, πᾶς.

ΠΑΣΑΛΕΑΦΑ'Ρ, σκύραν ὀπτλῶ, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Gypſum coctum*, Σκίββα ὀπτλή. in Lexico MS. Cod. Reg.1843. πασαλίφα, ἡ σκίλλα ἡ ὀπτή.

ΠΑΣΑ'ΝΤΖΟ, Πασάτζο, *Paſſagium*, *Tranſitus*. Ita expeditiones ſacras appellabant noſtri, uti in Gloſſ. med. Latin. docuimus. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea :

Καὶ ἀπὸ θλῖψιν τὴν πολλὴν, ἦλθαν νὰ κινδυνεύσουν,
Νὰ φύσουσι τὸ πέραμα, καὶ κάνο τὸ πασάντζο.

Eâdem paginâ :

Ἐλόγισαν οἱ φρόνιμοι ἁμαρτίαν θέλει εἶσθαι,
Δι' ἑνὸς ἀνθρώπου θάνατος, νὰ μένῃ τὸ πασάντζιο.

Paſſim in hoc libro.

ΠΑΣΑ͂Σ, Πασίας. Vide Μπασίας.

ΠΑΖΜΑ'ΚΖΗΣ, *Calceorum feminarum confector*. Ita Romanus Nicephorus in Grammat. MS.

ΠΑ'ΣΠΑΣΑ, τὸ μάκαρ, in Lexico MS. Reg. 1843.

ΠΑΣΠΑΤΕΥ'ΕΙΝ, *Palpare*, *Contrectare*, ψηλαφᾶν, ψαύειν. Πασπάτευψις, Πασπάτευμα, *Palpatio*.

ΠΑΣΣΙ'ΖΕΙΝ, *Conſpergere*, *Spargere*. Theophylactus Hierodiac. Hom 8. pag.152. τότε ἐπῆρεν ὁ Προφήτης σάκτλιν, καὶ ἵνα κόσκινον, καὶ ἄρχιζε καὶ ἐπάσσιζε τὸν ναὸν ὅλον τὸ ἴσαφος. Mox : ἀφότης δὲ ἐπάσσισεν ὅλο τὸ ἴσαφος τῆς ἐκκλησίας, &c.

ΠΑ'ΣΣΟΝ, *Paſſus*. Anonymus MS. de Menſuris agrariis : Ἄμπελος ἔχει ὀργυίαν α'. βήματα β'. ς'. ποδί, σπιθαμὰς ς'. ἥμισυ, παλαιστὰς κ'. δακτύλους π. τὸ πάσσον ἔχει ἀμπίλια α'., καὶ ἥμισυ, ὀργυίας θ'. βήματα γ'. πῆχυς γ. πόδας ς'. σπιθαμὰς ἢ παλαιστὰς κδ'. &c. Infrà. Ἄμπελος ἔχει πόδας ι, παλαιστὰς κ'. Πάσσον ἔχει πόδας ς'. παλαιστὰς κδ'. Suprà verò dicitur βῆμα eſſe τὸ ἴσον τῆς πήχεως.

ΠΑΣΤΑ'ΔΑ, *Thalamus*, pro παστάς. Auctor Etymologici : Παστάδα, ἣν ἡμεῖς παστάδα λέγομεν, &c.

ΠΑΣΤΑΖΙ'ΕΣ, *Panes dulciarij*, Gallis *Paſtez*. Occurrit in Turcogr. Cruſij.

ΠΑΣΤΕΙ'ΑΗ, Suidæ, *Ultima anni dies*.

ΠΑΣΤΙ'Α, *Caſtrum*, *Turris*, *Propugnaculum*, *agger*. Gallis, *Baſtide*, *Baſtie*, *Baſtille*, *Baſtion*. Joannes Cananus de Bello Conſtantinopolit. τότε αὐτῇ τῇ κελεύσει τοῦ Μυρὰτ Πεϊ, τῇ κλίσει τε τοῦ δεσπότου τῶν Τούρκων ποιοῦνται πασίαν μίαν· ἀλλ' αὐτὴ ἡ μία πολλὰς ὑπερέβαλλε μεγίστας, &c. Mox : καὶ ἣν ἡ πασία πλησίον τοῦ κάστρου. Occurrit ibi non ſemel. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Baſtia*.

ΠΑΣΤΙ'ΑΗ, Suidæ, τὸ ξύσμα τοῦ ῥάμματος. *Ramenta Corij*, *ſeu pellium*.

ΠΑΣΤΙ͂ΛΟΣ, Πάστιλλος, *Paſtillus*. Palladius in Vita Chryſoſtomi pag.66. de Libellis accuſatoriis adverſus eundem Chryſoſtomum, ἔχοντας μὲν ἀληθὲς οὐδὲν, πλὴν τούτου, ὅτι παρῄνει πᾶσι, μετὰ τὴν κοινωνίαν ἀπογεύεσθαι ὕδατος ἢ παστίλου, ἵνα μὴ ἀκουσίως τῷ σιέλῳ, ἢ τῷ φλέγματι συναποπτύσωσί τι τοῦ συμβόλου. Synodus ad Quercum adverſus eundem Chryſoſtomum §.28. ὅτι ἐν θρόνῳ ἀποδύεται, καὶ πάστιλλον τρώγει. Apophthegmata Patrum in Macario num.8. ἐπειδὰν γὰρ οἱ βούλοιτο τραφῆναι, οὐδενὸς ὄντος ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ· καὶ φέρει τὸ ἐκεῖνο, πάστιλον, εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν πόλιν ἐκ ὤκνησεν ὁ ἀνδρεῖος παραγενέσθαι, ἵνα δῷναι τῷ κάμνοντι. Pelagonius in Hippiatricis lib.1. cap. 7. καὶ ποιήσας πασίλους, εἶτα μέλι καὶ ἕψημα καὶ ὠὰ μίξας, ἐν ταύτῃ τῇ μίξει τοὺς πασίλους βάψας, ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις δίδου. Adde c.32. Occurrit paſſim apud Alexandrum Trallianum lib.1. cap.13. Demetrium lib.2. Hieracoſophij cap.101. & Medicos non ſemel.

Πασίλιν, Πασίλιον. Idem Demetrius Conſtantinopolit. lib.2. Hieracoſophij cap.130. pag. 116. ὄροβον λειώσας, καὶ φυράσας μέλιτι, καὶ ὡς πασίλιον ποιήσας, δὸς αὐτῷ. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Γέλαῖον τὸ πασλίρημον, ὡσὰν μικρὸν κοπέλη,
Σὰν τὸ ἐποδιάβαζεν ἡ μάνα τυ με πασίλη.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Πίνει γλαρίαις, πίνει μπυκραῖς τυρὲς, πλῶ καὶ πασίλλια.

Aſſiſæ MSS.Regni Hieroſol.cap.ult. περὶ τῆς χαλκλέτζ, τύλιστι τῆς πασιλλίυ, &c. Vide Πατίλιν. & Χαλιλέτζ.

Πασίλων, *Paſtillum conficere*. Joannes Jatroſophiſta, MS. cap.133. βράσον μέλι καλὸν, καὶ ψῦξον, καὶ πασίλωσον αὐτὸ, &c. Alexander Trallianus lib.5. cap.4. εἶτα τὸ μέλι πασιλώσας, ἴσωσον, καὶ ποιήσας κοκκία, δίδου πρωῒ καὶ ὀψέ.

Πασιλοπώλης, *Paſtillorum venditor*. Prochoprodromus MS.

Καὶ τρέφει καὶ τὸ κηπυρὸν ἢ μοιχλιρὸν ὁ κῦπος,
Πασιλοπώλης, καριδᾶς, καναβοσισαμᾶ τος.
Καὶ δαιμοψίστης, ῥαπανᾶς, σβυκλογύλας, &c.

Πασιλλᾶς, eâdem notione. Synodus VIII. Act.5. ὁ Πασιλλᾶς ἔλεγε, &c. ubi vetus Interpres, *Paſtillarius dicebat*. Apud Zonaram in Copronymo occurrit Πασιλᾶς Pergenſis Epiſcopus.

Φοινικοπάστιλον. Zoſimus Panopolitanus MS. de Tinctura lapidum : καὶ λαβὼν ἀπὸ τοῦ φοινικοπαστίλου τοῦ ἐρυθροῦ, τοῦ λεγομένου Νατὴφ ἐν Ἄραψι, τὸ πέμπτον μέρος τῆς θυσίας, &c. Apud Matth. Silvaticum, *Natiſ*, *& Natiſem*, dicitur eſſe *confectio quæcunque facta ad formam bucis*. Vide conjecturas Salmaſij ad Plinium pag.1331. 1332. ubi etiam obſervat apud Avicennam *Natiſ* ſumi pro Paſtillo Medicorum.

ΠΑΣΤΕ'ΛΛΟΣ, *Iſatis*, noſtris *Paſtel*. Hippiatrica cap.523. πάνακος ῥίζης γο. α'. πασίλλου κεκαυμένου γο ς'. &c.

ΠΑΣΤΟ'Ν, *Cibus*, vel *Piſcis muriâ conditus*. Joannes Jatroſophiſta MS. cap.143. χρεία δὲ μὴ πίνῃ, μηδὲ παστὸν τρώγῃ, μηδὲ κρέας, μηδὲ ὀψάριν, μηδὲ ἀλλοίωσιν παστόν. Cap.144. ἂς τρώγῃ δὲ καὶ τὰ παστὰ, ἤγουν χοιρία κρέα, καὶ ὀψάρια, καὶ συνάπτειν. Adde cap.152. Diploma Andronici Jun.Imp. pro Monembaſiotis : εἴτε διὰ οἴνου ἐξ οἵας δήποτε χώρας διακομίσωσι τούτοις, ἢ διὰ προσφαγίων, παστῶν, ἤτοι μερίων, ἢ πετζίων, ἢ πανίου, &c. Anonymus MS. de Matellis, ſeu de Urinis : καὶ ἂς ἀπέχῃ τοῦ παστοῦ κρέατος καὶ ὀψαρίου.

Παστόψαρον, *Piſcis ſale conditus*, ταριχευτής.

Παστολίμονον. Vide in Λεμόνι.

Παστώνειν, *Muriâ condire*, Ταριχεύειν.

ΠΑΣΤΟΠΗ'ΓΙΟΝ, *Thalamus nuptialis*. Conſtantinus Manaſſes in Conſtantino Duca :

Ὅρκοις αὐτοὺς φρικώδεσιν οἷα δεσμοῖς συσφίγγει,
Μηκέτι παστοπήγια στῆσαι δευτέρου γάμου.

Et in Copronymo :

Αἴφνης ἁρπάσας ἀπ' αὐτῶν, φεῦ ! τοῦ παστοπηγίου
Χήραν ῥυσὴν ἀπέδειξε, καὶ μελανειμονοῦσαν.

ΠΑ'ΣΤΟΣ, *Convivium*, *Paſtus*. Leo Grammaticus p.558. γενομένου δὲ πάστου εἰς τὴν Μαγναύραν, τοῦ δὲ συγκλήτου ἀνακλιθείσης ἐν τοῖς Δέκα ἐννέα ἀκουβίτοις.

ΠΑ'ΣΤΡΑ, Παστροσύνη, *Concinnitas*, *Cultus*, *Munditia*, Εὐμέλεια, κοσμιότης.

Παστρεύειν, *Mundare*, *Expurgare*, *Tergere*, καθαρίζειν, ἀποσμήχειν. Fr. Richardus in Clypeo fidei pag.329. ἐμπορεῖ νὰ ἰατρεύσῃ τὴν ἁμαρτίαν τοῦ ἀνθρωπίνου

 παστραμά

πραγμάτων, καὶ νὰ ἁγιάσῃ, καὶ νὰ πασρεύσῃ, καὶ νὰ καθαρίσῃ τοὺς ἀπάσρους.

Πασρικὸς, *Mundus*, *Politus*, Καθαρὸς, φιλόκαλος, in Corona Pretioſa. In Vita MS. S. Andreæ Sali cap.13. hæc lego: αἱ λεγόμεναι πάτελαι πιπράσκουσαι πολυτελῆ κόσμον. Ubi nemo non videt legendum πασρικαὶ, vel ſaltem πασρίαι. Paulus Lagnius in Enchiridio Orthodoxo pag.23. ἀπὸ μαγαειρευμένος εὐγαίνει πασρικὸς, &c.

Πασρικὰ, *Munditer*, *Eleganter*, καθαρῶς, εὐκόσμως. Apud Scriptorem Vitæ S. Andreæ Sali cap.6. vox ψυχοαναπάσρια occurrit, ſed neſcio an huc ſpectet, niſi ſit *Anima expurgatrix*.

ΠΑ΄ΣΧΑ, non modò eſt *Dies Reſurrectionis Domini*, ſed & *Sacra Euchariſtia*, uti obſervatum in Gloſſ. med. Lat. Nicetas in Iſaacio lib.3. num.8. ἀφιγμένος τοίνυν ἐς τὴν παραθαλαττίδιον Ραιδεστὸν, τὴν πρώτιστην ἐκτελεῖ καὶ κυριώνυμον Ἀναστάσιμον ἑορτὴν, καὶ θύει καὶ ἐσθίει τὸ Πάσχα τὸ μυστικόν.

Πάσχα ſeu φάσκα νομικὸν, *Paſcha Iudæorum*. Gregorius Palamas Archiep. Theſſalon. Homil. 21. MS. πῶς ἀναπληροῦται τὸ νομικὸν σάββατον. Ἑώρταζον οἱ Ἰουδαῖοι τὸ φάσκα νομικὸν, τὴν ἐξ Αἰγύπτου πρὸς τὴν τῆς Παλαιστίνης ἀνάβασιν· ἑορτάσωμεν καὶ ἡμεῖς τὸ Πάσχα τὸ εὐαγγελικόν.

Πάσχα καινὸν, *Chriſtianorum Paſcha*: quod Χριστιανικὸν vocat Matth. Blaſtares Lit. Π. Iſaacus Argyrus in Computo cap.10. καὶ ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ ἑορτάζοντες Πάσχα καινὸν ὀνομάζομεν, ut nempe à Judaïco quod νομικὸν Πασχα vocant, diſtinguatur, quod in aliam atque aliam Feriam, ſed eodem perpetuo menſis die incidit: Chriſtianum contrà eâdem ſemper Hebdomadis Feriâ celebratur, nempe Dominicâ, ſed alio atque alio menſis die. Euſtathius Iliad. δ. pag.468. οὐ μακρὰν δὲ τούτων, οὐ δὲ τὸ πάσχα ἐκ τοῦ φάσχα καλλιφωνηθέν.

Ἀντίπασχα, *Paſcha* quod *clauſum* dicimus, Græci κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ vocant. Vide in hac voce, & Anthologium Arcudij part.1. p.268.

Ἀντόπασχα, *Tertia Dominica poſt Paſcha*. Vide Κυριακή.

Δευτερόπασχα, *Dominica ſecunda poſt Paſcha*, in Concilio Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 5. quæ alibi Κυριακὴ νέα dicitur, pag. 745. 750. Edit. Binianæ an.1618. At in Editione Frontonis Ducæi habetur τὸ δεύτερον πάσχα, diſtinctis vocibus: παρέτυχον ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ τιμίου ἐπισκοπείου, εἰς τὸ δεύτερον πάσχα τῆς διελθούσης ἐνδικάτης ἐπινεμήσεως. Rurſum: ὅτε εἰς προσηγορίαν ἀνήλθομεν τῇ νέᾳ κυριακῇ τοῦ δευτέρου πάσχα, &c.

Ἐξωπάσχιον, *Feria extra Feſta Paſchalia*. Horologium: τὰ ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια τοῦ Τριῳδίου καὶ ἐξωπασχίου ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου, μέχρι τῶν ἁγίων πάντων.

Πασχαλία, nempe ἑορτὴ, *Paſchale feſtum*. Πασχαλία ἑορτὴ, in Chronico Alexandrino an. 8. Mauricij, & 14. Heraclij. Theophanes pag.362. τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε πλάνη τῆς Πασχαλίας· καὶ οἱ μὲν ὀρθόδοξοι κατὰ τὴν ὥραν ἕκτην τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς ἐπάσχασαν, οἱ δὲ πεπλανημένοι αἱρετικοὶ τῇ ιγ΄. Idem an.1. Leonis M. καὶ τῷ σεπτῷ προσευχῆς βαπτιστηρίῳ ἐν τῇ πρώτῃ πασχαλίας ἡμέρᾳ. Vita MS. S. Symeonis Sali: ἦλθον ποτὲ τινὲς Ἐμεσηνοὶ ἐν τῇ ἁγίᾳ πασχαλίᾳ εἰς τὴν Ἁγιόπολιν ἑορτάσαι, &c. Πασχάλιαι ἡμέραι, in Concilio Calchedon. Act. 3. & apud Nicetam in Balduino. Πασχάλιαι ἑορταὶ, apud Joannem Antioch. Patr. de Chariſticariis num. 14. Πασχάλιοι, nudè apud Cinnamum & Pachymer. lib. 12. Balſamon ad Can.24. Concil. Trullani: οὐκ ἂν οἱ πατέρες ἐπέτασσον μὴ γίνεσθαι τὰς ἱπποδρομίας καὶ τὰ θέατρα ἐν ταῖς κυριωνύμοις, καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἑορτασίμοις ἡμέραις, ἤγουν ταῖς Πασχαλίοις, ἀλλ' ἐδυσώπησαν ἂν παντελῶς ταῦτα σχολάσαι. Suprà φαιδρὰς appellavit. Μία Πασχάλιος, in Computo S. Maximi cap.14. 15. Πασχάλιοι δύο ἑβδομάδες, apud Theophan. an.14 Conſtantini M. ſcilicet ἡ πρὸ τῆς ἀναστάσεως, καὶ ἡ μετ' αὐτήν.

Πασχάλιον, *Cyclus Paſchalis*. Canones Perſici Aſtronomiæ MSS. ὁρίσκονται δὲ ἐν τῷ κανονίῳ τοῦ Πασχαλίου τὰ διαλαμβανόμενα ἰουδαϊκὰ πασχάλια δυσὶ ταῖς ἡμέραις πλεονάζοντα τῆς ἀκριβοῦς προστολῆς. Ita κανόνιον τοῦ Πασχαλίου, Ἰουδαϊκὸν πασχάλιον, apud Iſaacum Argyrum in Computo cap 13. Chronicon Alexandrin. an.1. Diocletiani: ἀπὸ τούτων τῶν ὑπάτων τάσσονται τὰ Διοκλητιανοῦ ἔτη εἰς τὸ Πασχάλιον. An.7. Phocæ: πλὴν ἀλλὰ καὶ τῷ πασχαλίῳ, καὶ τοῖς Ὑπατείοις ἐντυχὼν, εὗρον τὴν ψηφοφορίαν ταύτην συνᾴδουσαν. Quippe in Paſchalibus iſtis Cyclis, non modò Paſchatis diem, ſed & annos vel mundi, vel Diocletiani, aliáque feſta præcipua & jejunia deſcribebant. Habentur ejuſmodi Πασχάλια in libris Eccleſiaſticis Græcorum, in quorum ſpecimen hæc damus ex eo quod ſubjicitur in Horologio edito Venetiis an.1535. Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἁγίῳ Πασχαλίου τοῦ ἑβδόμου αἰῶνος, τὸ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ἔτος, χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ ἕκτῳ. Ἔτος, ζ μ δ΄. ἰνδικτιῶνος θ΄. ἡλίου κύκλοι ιϛ΄. σελήνης κύκλοι ιδ΄. ἡ Παραμονὴ τῶν Χριστοῦ γεννῶν ἡμέρᾳ, ϛ΄. κρεοφαγία ἡμέραι, νζ΄. τὸ Τριῴδιον ἄρχεται Φευρουαρίῳ, ι΄. ἡ Ἀποκρέα Φευρουαρίου, ιη΄. Νομικὸν φάσχα Ἀπριλλίῳ, θ. Χριστιανῶν Πάσχα Ἀπριλλίῳ, ιϛ΄. Κυριακὴ τῶν ἁγίων πάντων Ἰουνίῳ, ια΄. ἡ Νηστεία τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἡμέραι, ιζ΄. Et ſic in conſequentibus annis. Deſcribuntur in Cod. Reg. MS. 1177. pag. 658. & Cod. 1904. aliquot Paſchalia ejuſmodi. Vide Scaligerum in Canonibus Iſagogicis pag.178. 276. 2. Edit.

Πασχαλικὸς, *Qui libenter Dominicas colit*: eſt enim interdum Πάσχα, quævis Dominica, uti docuimus in Gloſſ. med. Lat. Marcus Hieromonachus in Reſponſis: εἰ δέ τις ἴσως λέγει ὅτι Πασχαλικὸς, καὶ φιλέορτος, εἰ βούληται καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς Πεντηκοστῆς, τὸν τοιοῦτον κανόνα ψαλλέτω.

Πασχαλινόν. Paulus Lagnius in Enchiridio Orthodoxo pag.155. ἂν ἔφαγες πασχαλινὸν εἰς τελείαν πρὸς (τῆς ἐκκλησίας;)

Πασχάζειν, *Paſchale feſtum celebrare*. Theophanes pag. 53. καὶ νόμον ἐξέθετο μετὰ ἰουδαίων πασχάζειν. Idem pag. 362. τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε πλάνη τῆς πασχαλίας, καὶ οἱ μὲν ὀρθόδοξοι κατὰ τὴν ὥραν ἕκτην τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς ἐπάσχασαν, &c. Chronicon MS. Georgij Hamartoli in Copronymo: καὶ πλάνη γέγονε διὰ τῆς παρηλλαγμένης τῆς ἀκριβείας τῶν ὀρθοδόξων, οἱ παρανόμως πασχάσαντες. Habetur Epiſtola 233. S. Baſilij, cujus Lemma eſt, ἀνεπίγραφος ἐπὶ φίλῳ συμπασχάσαι. In fine verò, πάντως δὲ τὴν σωτήριον ἡμέραν τοῦ Πάσχα μεθ' ἡμῶν ποιῆσαι προθυμηθείης, μετὰ τῆς κοσμιωτάτης συμβίου σου, ὧν καὶ προσαγορεύομεν διὰ σοῦ καὶ παρακαλοῦμεν συμπρᾶξαι ἡμῖν εἰς τὸ ἐπεῖξαί σε πρὸς ἡμᾶς. Utitur etiam Balſamon ad Can. 7. Synodi Conſtantinopol. & ad Can.76. Afric. ut & Chriſtophorus Angelus de Hodierno Græcor. Statu cap. 42.

Scribit Goarus ad Euchology. pag.715. Monachorum præcipuè hunc ritum eſſe, ut Miſſæ ſolemniis Paſchatis die peractis, Panes, Caſeum, & Ova in Eccleſia benedicant, & conſiſtentibus in Narthece, ante lautiorem cibum, deguſtanda cum benedictione hæc apponant, paſchalique hoc cibo percepto, Πασχάζειν ſe dicant: quo etiam vocabulo quamcumque carnium, ovorum, & lacticiniorum poſt jejunium vel diætam, delibationem nuncupant.

Πατχατίζειν, *Azyma & Intyba comedere*, Judæi dicunt, ut eſt apud Scaligerum de Emendat. tempor. lib.6. p.602.

ΠΑΣΧΑΛΟΝ, pro Ἐπιπάσπαλον, in Menæis ſcribi monemus in noſtra Conſtantinopoli Christiana, ubi de Æde Sacra S. Acacij Martyris.

ΠΑΣΧΙΖΕΙΝ. Vide in Μπλαξίμα.

ΠΑΣΧΙΚΟΣ, *Energumenus*, *Dæmoniacus*. Vita S. Eupraxiæ Virg. n. 26. ἦν δὲ τις ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἐκείνῳ γυνὴ πασχικὴ ἐκπαιδεύουσα.—— ἄγχει δὲ πνεῦμα ἀρχαϊκὸν, &c. Rurſum n. 28. ὅταν οὖν ἤρξατο κινεῖσθαι ἀπὸ τῆς δαίμονος ἡ πασχικὴ, καὶ ἀγανακτεῖν, &c. Adde num. 29. 30. Vita S. Barſanuphij apud Niconem Monachum in Pandecte MS. lib. 1. ſerm. 32. ηρωτήθη ὁ αὐτὸς μέγας γέρων περὶ πασχικοῦ τινος, ἵνα εὔξηται ὑπὲρ αὐτοῦ, &c. Vita S. Marinæ MS. ἰδοὺ πολλοὶ πασχικοὶ ἤρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο. Palladius in Hiſtor. Lauſiaca cap. 42. μίαν ἔχομεν σαλὴν, ἐν τῷ μαγειρείῳ ἐστὶν οὕτω γὰρ ἐκεῖ καλοῦμεν τὰς πασχούσας. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: παρεπιστατεῖς τῆς φρενὶ, ὥσπερ πασχικὸς πεφυρμένος. Infrà: καὶ αὐτὴ ὁμοίως προσελθοῦσα ὥσπερ τὶς πασχικὴ.

ΠΑΤΑΓΟΣ, *Lepus*. Vide in Παγανός.

ΠΑΤΕΛΙΝ. Nicolaus Myrepſus MS. ſect. 7. cap. 2. δραχμίδιον βαλάνων λαβὼν ἀπόξεσον τετράκι ἐκ παντάκις, οὕτως τε ἅπαξ ζέσον, καὶ ἐκχέειν τὸ πρῶτον, καὶ οὕτως ἑψήσεις, καὶ ποιήσας πατέλιν, ἄρτυσον οἰνογάρῳ, ἐλαίῳ, &c. Apud eundem ſect. 9. cap. 54. δυσεντερικὸν πατέλιν, *Dyſentericum abſolutum*, vertit Fuchſius, quaſi idem valeat quod παντελῶς. Meurſius Πατέλιν reponendum cenſebat. Sed cùm in MSS. conſtans ſit lectio, nihil temerè mutandum. Erit enim his locis fortè medicamentum confectum in modum *Patellæ*, quam πατέλλαν vocat etiam Alexander Trallianus. Vide Πατέλλα.

ΠΑΤΕΛΙΝΟΙ, *Paterini* Hæretici, de quibus egimus in Gloſſ. med. Lat. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani c. 136. τοτίς ἐστιν δίχα κόρπου φανερὸν, οὐδὲ κλεψίαν, οὐδὲ ἐπιβολῆς, οὐδὲ ἱερωσύνης, ἢ ἱερέων, ἢ πατελίνον, οὐδὲ τύλωτιν, &c. Adde cap. 259. hoc verò loco, οὐ, idem valet quod Gallicum *ou*, vel. Aſſiſæ MSS. Siculæ Caroli I. Regis cap. 1. de Paterinis: *Li vice de ceaus ſont coneu en leur anciens nons, & ne vueulent mie qu'il ſoient apelé par lour propres nons, mais s'apelent, Paterins, par aucune excellence, & entendent que Paterins vaut autant come choſe abandonnée à ſouffrir paſſion en l'eſſemple des Martyrs, qui ſoufrirent torment pour la ſainte Foy.*

ΠΑΤΕΛΙΣ, *Oſtreum*, unicâ conchâ conſtans, in maris rupibus enaſcens. Scholiaſtes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 138. λεπάδες εἰσὶ ζῶα ἐλάττονα τῶν ὀστρέων, ἃ φασι Πατελίδας. Hieronymus Germanus Πατελίδα, vocat, exponítque, *Patella di mare*. Gallis *Poyle* appellatur. Franciſcus Richardus in Targa fidei part. 1. pag. 385. τὸ ὀλιγώτερον ὅπερ τὰ εὐχαριστοῦνται οἱ Φράγκοι νὰ τρῶσι μόνον ἀστακοὺς, πατελίδες, κοχλίους, ὀστρείδια, καὶ ἄλλα παρόμοια ἀναίματα ψάρια. Bellonius lib. 2. de Piſcibus cap. 6. πιζηγίδα vocari ſcribit.

ΠΑΤΕΛΛΑ, *Patella*, *Patina*. Gloſſæ Græco-Lat. Πατέλλα, *Patina*. Pollux lib. 6. cap. 12. τὰς δὲ καλυμμένας πατέλλας λεκανίδας ὀνομαστέον, αἳ καὶ ἐξ ἀργύρου εἶεν.

Πατέλλιν. Alexander Trallianus lib. 5. cap. 4. ἐπίβαλλε ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἰς μέγα καθαρὸν πατέλλιν. Vide in Πατέλιν.

Πατέλλιον. Pollux lib. laudato cap. 13. εἴη δ' ἂν ἡ παλαιὰ λοπάδιον ἐκπέταλον, ὃ νῦν ἴσως ἀπὸ τούτου καλοῦσι πατέλλιον. Euſtathius Iliad. β. pag. 229. ἐκ δὲ τῶν Ὁμηρικῶν πετάλων καὶ πτώματα ἐκπέταλα, τὰ πλατέα, ὁποῖα τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενα πατέλλια. Zoſimus Panopolita MS. ὁμοίως καὶ τῆς εἰρημένης ἕκαστον τῇ λειπομένῃ ἐν πατελίῳ τέφρα μιγνυμένῃ μετὰ καθαρεῖν τι καὶ πλυνῶσιν διχάζεται, &c. Chriſtianus Chymicus MS. πᾶσα ἡ λειπομένη ἐν τοῖς πατελίοις ὀλίγοισι γίνεται μέλαινα, καὶ νεκρὰ, καὶ ἄψυχος.

ΠΑΤΕΡΑΣ, *Pater*, Πατὴρ, in Corona pretioſa. Gloſſæ Græcobarb. Ἀβραὰμ, Πεβάτης, διαβάτης, ἢ πατέρας ὑψηλός.

ΠΑΤΕΡΙΖΑ, in Turco-Græcia Cruſij pag. 188. ſeu ut ſcribit Goarus ad Eucholog. pag. 313. Πατερίτσα, *Sceptrum* ſeu *baculus Patriarchæ* appellatur à Græcis, à paterna ſolicitudine, inquit idem Goarus, vel potiùs quòd per excellentiam ac unicè, Patriarcha *Pater* dicatur & compelletur. Idem & Δικανίκιον nuncupatur. Philippus Cyprius in Catalogo Patriarch. Conſtantinopolit. in Georgio Scholario: εἰς ὃν ὁ Σουλτάνος Μεχεμὲτ τὴν Πατριαρχικὴν πατερίτζαν, ἤτοι τὸ δικανίκιον, καὶ τὸ καπάσιον ἰδίᾳ χειρὶ δίδωσι. Ejus porrò baculi Patriarchalis forma deſcribitur à Symeone Theſſalonicenſi lib. de Sacrament. ἡ ῥάβδος δὲ ἣν κατέχει τὴν ἐξουσίαν δηλοῖ τοῦ πνεύματος, καὶ τὸ στηρικτικὸν τοῦ λαοῦ, καὶ τὸ ποιμαντικὸν, καὶ τὸ ὁδηγεῖν δύνασθαι, καὶ τὸ παιδεύειν τοὺς ἀπειθοῦντας, καὶ συνάγειν εἰς ἑαυτὸν τοὺς μακράν· διὸ καὶ λαβὰς ὡς ἀγκύρας ἄνωθεν ἔχει, καὶ δηλοῦσι τοὺς θηριώδεις τε καὶ λυμαντικοὺς, &c. Subdit laudatus Goarus: Paſtorali virgæ Pontifex innititur: ejus ſumma pars juxta manum tranſverſo ligno, ſive eboreis ſerpentibus, in ſeſe capitibus mutuò retortis, inſtar anchoræ, eſt ornata. Ejus effigiem exhibet p. 115.

ΠΑΤΕΡΙΚΟΝ, *Liber Patrum vitas continens*. Nicon Monachus in Pandecte MS. lib. 1. ſerm. 28. fol. 91. τίς πολὺ ἀνέγνω εἰς τὸ Πατερικὸν, ὅτι ἐφάνη, &c. Cedrenus in Copronymo an. 27. ὅσα δὲ εὗρε πατερικὰ βιβλία, ἢ λείψανα ἁγίων, κατέκαυσε. Typicum S. Sabæ cap. 8. εἰς δὲ τὴν τράπεζαν ὅλον τὸν χρόνον Πατερικὰ, leguntur. Theophanes an. 31. Copronymi: ὅσα δὲ εὗρεν μοναχικὰ καὶ πατερικὰ βιβλία, πυρὶ κατέκαυσεν. Joannes Phocas in Deſcript. Terræ Sanctæ num. 17. καθὼς τὸ Πατερικὸν παριστᾷ. Nicephorus Xanthopulus in Synopſi:

Πανηγυριστῶν πατερικῶν βιβλία.

Ita Joannis Moſchi Λειμωνάριον, Πατερικὸν vocatur in Cod. Photij Marguniano, ut teſtatur Hoeſchelius. Occurrit non ſemel. Vide Lambecium lib. 3. Bibl. Cæſar. pag. 84.

ΠΑΤΕΡΟΝ, *Trabs*, δοκὸς, in Lexico MS. Cyrilli. Portius: Πατερὸ, *Trabs*, *Tignum*, Δοκὸς, ἴκριον.

ΠΑΤΖΟΣ, *Simus*, *Curtus*. Herodianus in Epimeriſmis MSS. & Eudemus in Lexico MS. σιμὸς, ὁ πατζός. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 1708. & 2062. Ρινόσιμος, τὴν κόμην ἀνάσιμος, ἢ τὴν ῥῖνα σιμὸς καὶ πατζός. Scoliaſtes Oppiani lib. 1. Halieut. v. 170. σιμοὶ, μικροὶ, πατζοὶ τὴν ἡλικίαν. Galli dicimus *Bas*, pro *Inferior*. Hinc fortè dictus

Πατζικὸς, neſcio quis Conſtantinus, apud Symeonem Logothetam in Leone Armenio n. 8. & Anonymum poſt Theophanem p. 43. Vide Λαπατζᾶς.

ΠΑΤΖΟΥΝΑΡΙΟΝ, *Vaſis Genus inſtar acini*. Moſchion de Morb. muliebr. cap. 116. ἐπίθες ὕδωρ, εἶτον πελλάκη, εἰς ἀγγεῖον ὑάλινον ὁμοιότητα ῥαγὸς πεπλασμένον καὶ τετρημένον, ὅπερ οἱ ἀγροικοι σταφυλίδα προσαγορεύουσιν, ἢ πατζουνάριον.

ΠΑΤΗΘΥΡΑ, Πατόθυρα, *Limen inferius*, φλιὰ, Βαθμὸς, Ὑπόθυρον. Vide Καλυφλοιον.

ΠΑΤΗΜΑΤΙΑ, *Veſtigium*, *Nota*, *Signum*, *Signum inſculptum*, Πάτος, ῥῆμα, &c.

ΠΑΤΗΡ Βασιλέως, *Patricius*. Anonymus de Tranſlat. Gregorij Nazianzeni num. 17. οἱ τῆς ἐν τέλει τῆς συγκλήτου βουλῆς, καὶ εἰς πατέρας Βασιλέων ἀναγραφόμενοι

μθμοι. Theophanes in Marciano an. 1. ὁ δὲ Μαρκιανὸς τῆς ἐν Λυκίᾳ γεγενημένης αὐτῷ ὑπομνησθεὶς εὐεργεσίας, Τατιανὸν καὶ Ἰούλιον μεταπεμψάμενος, Πατέρας αὐτοὺς ἀνεκήρυξεν. Antholog. lib. 4. cap. 4.

> Οὗτος ὁ κοσμήσας ὑπάτων θρόνον, ὃν τρισέπαρχον
> Καὶ πατέρα Βασιλῆες ἰὸν καλέσαντο μέγιστοι
> Χρύσιος ἔστησεν Αὐρηλιανὸς, &c.

Alia vide in Gloſſ. med. Lat. in *Pater Imperatoris*, & ſuprà in Βασιλειοπάτωρ.

Πατὴρ μοναχῶν, *Abbas*, *Hegumenus*. Hieronymus Dalmata in Hiſtoria MS. Sanctorum Ægypti fol. 161. ἐθεασάμεθα—Ἄμμωνα πατέρα μοναχῶν τρισχιλίων. Ita alibi non ſemel. S. Athanaſius in Epiſt. ad Dracontium: ἵνα ἔλαβέ σε πόσων μοναχῶν πατὴρ γέγονεν Ἀπολλώς. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Pater*.

Πατὴρ πατέρων, *Pater Patrum*, appellatur Summus Romæ Pontifex, in Epiſtola Epiſcoporum Orientalium in Concilio Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 1. Ita compellatur Sergius Patr. Conſtantinopol. à Cyro Epiſcopo Phaſidis, in Concilio Oecumenico VI. Act. 13. pag. 950. & Theodorus Balſamon in Reſponſis in præfat. Μάρκος πατὴρ πατέρων, ὑπάρχων τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ, καὶ πρεσβυτέρων ὑπέρτερος. Denique Πατὴρ κόσμου, Alexander III. Pap. à Georgio Epiſcopo Corcyrenſi apud Baron. an. 1178. dicitur. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Pater Patrum*.

Πατὴρ πνευματικός. Vide Πνευματικός.

Πατὴρ τῆς πόλεως, *Pater Civitatis*. In Nov. Juſtin. 17. cap. 4. §. 1. Nov. 86. cap. 8. Nov. 128. cap. 16. Nov. 160. Scholiaſtes Baſilic. lib. 3. pag. 143. πατέρες καὶ ἔκδικοι τῶν πόλεων. Lib. 7. Baſilic. tit. 11. cap. 4. ἔρχεται ὁ πατὴρ τῆς πόλεως προεστάμενος αὐτοῦ. Adde lib. 56. tit. 10. cap. 4. Anonymus Combefiſij in Conſtantino Porph. num. 43. Θεόδωρον τὸν Βελωνᾶν λεγόμενον Ἔπαρχον καὶ Πατέρα πόλεως προχειρίζεται. Idem Porphyrog. de Adm. Imp. cap. 42. ἀλλ' ἦν ὁ τὰ πάντα διοικῶν ὁ λεγόμενος Πρωτεύων, μετὰ τῶν ἐπονομαζομένων Πατέρων τῆς πόλεως. Continuator Theophanis lib. 3. n. 28. ubi de Cherſoneſo: οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἡμέτερός πως τῆς ἐκείνων προνοούμενος ἐξαπεστέλλετο Στρατηγὸς, ἀλλ' ὁ λεγόμενος Πρωτεύων, καὶ τῶν Πατέρων τῆς πόλεως τὰ πάντα ἦν διοικῶν. Meminit etiam hujuſce Dignitatis Synodus Mopſueſtena in V. Synodo Collat. 5. *Comitas Agens in rebus & Pater Civitatis dixit*, &c. Extat præterea apud Nilum Monach. Epiſtola quæ eſt 36. lib. 2. inſcripta Demoſtheni Πατρὶ πόλεως.

Πατερία, *Patris Civitatis munus*, in lib. 54. Baſilic. tit. 7.

ΠΑΤΗ'ΣΤΑ, Lapidis pretioſi ſpecies. Anonymus MS. Græcobarb. de Lapidibus: Πατήστα, εἶναι εἰς τὸ χλωρὸ τῆς βιολαῖς ὁποῦ τὴν λέγουν Φραγκικά, βιόλατζότα· εἶναι καθαρὰ καὶ ἔλαμπει ὡσὰν τὸ σαφίειν, καὶ ἔχει τέτοιαν βερτοῦδε, ὁποῦ τὴν βαστάζει ἀπόνου, οὐδὲν μαθεῖ ποτέ.

ΠΑΤΗΤΗ'ΡΑ, *Stapes*, *Staffa qua in equum tollimur*.

ΠΑΤΗΤΗ'ΡΙΟΝ. Vide infrà in Πάτος, *Torcular*.

ΠΑΤΗ'ΤΙΟΝ, Χαμαιπάτιον. Acclamationes in Concilio Conſtantinopol. ſub Mena Act. 5. μάθωμεν τὰ χαμαιμάτια τίνος εἰσὶ, πατήτια ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ, πῶς εὑρέθη. Infrà: μάθωμεν τὰ πατήτια ποῦ εἰσίν. Vetus Interpres Græca retinuit, ea non interpretatus. Videtur innui hiſce vocibus pavimenti ſpecies aliqua. Vide Πάτος.

ΠΑΤΙ'ΚΙΝ. Vide Πατιτής.

ΠΑΤΙ'ΜΗΝ. Vide mox in Πατιτής.

ΠΑΤΙΤΗ'Σ. Gloſſæ Jatticæ MSS. ex Cod. Reg. 190. πατιτὴς, τὸ πατίμην. In Cod. Reg. 1843. Πατητὶς, τὸ πατίκιν. In Euchologio pag. 637. ubi deſcribitur ἡ ὕλη τοῦ ἁγίου μύρου, legimus, τερεβίνθης λίτρας ς. πατίτου λίτρας ς. μυροβαλάνου λίτρας β. Ita enim in aliquot MSS. legi monet Goarus, ubi alij πετίτου præferunt. Et pag. 832. de Dedicatione Templi: σφήκωμα ἢ ἐπισχοίνιον λεπτὸν, μαστίχην, κηρὸν, μάρμαρον τετριμμένον· σὺν αὐτοῖς ἀλόην, σμύρναν, λίβανον, λάδανον, καὶ πατίτην, ἅ τινα ἐν χύτρᾳ σμιγόμενα ἀναλύονται. Ubi perperam Editum προτίτην. Adde pag. 639. 640. Gummæ pretioſæ genus eſſe putat idem Goarus.

ΠΑΤΙ'ΦΡΕΣ, *Duo illa ligna quæ pedibus texentis calcantur*, apud Cruſium in Turco-Græc. pag. 256.

ΠΑ'ΤΟΣ, Græcis eſt *Callis*, *Via*: item *Pavimentum*, in Gloſſ. Gr. Lat. item *Tabulatum*. Portius: πάτος, πάτωμα, *Pavimentum*, δάπεδον, ἔδαφος. Alibi: *Diſtegus*, Δίπατον, Δίστεγος, duplici tabulato conſtans. Lib. 58. Baſilic. tit. 11. φυλαγωγὸς δὲ ἐξίσω ποιεῖν· εἰ δὲ δέκα πόδες εἶεν ἐν μέσῳ, καὶ τότε ἀπὸ ἓξ ποδῶν τοῦ πάτου, ὥστε μήτε ψευδοπάτιον γίνεσθαι. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 29. de Æde ſacra: ὁ δὲ πάτος αὐτοῦ ἐστὶν ἀπὸ συνθέσεως θαυμαστῆς. Cap. 53. ἐκεῖ ἐσκάφθη ἐκ τοῦ πάτου πρὸς τὸν τοῖχον ἀνασπᾶσαι ἵνα βάστασιν, &c. Joannes Phocas in Deſcript. Terræ Sanctæ n. 14. ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ μέρει τὸ περὶ τὸ φρέατιον ὁ λίθος λελάξευται τοῦ ἰσοπέδου πάτου ὑπερανέχων ὡσεὶ πῆχυν ἕνα, &c. Leonardus Phortius περὶ στρατηγ. πραγματ.

> Μετὰ ταῦτα νὰ κεντάξεις,
> Χώματος νὰ στοιβάξεις,
> Ἕναν πάτον μ' ἐρδινία,
> Ἄλλον δὲ μετὰ κλαρία.

Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarogr. lib. 4.

> Οἱ θεοὶ περὶ τὸν Δία ἐγκαθισμένοι ὁμάδι,
> Εἰς χρυσὸν εὔμορφον πάτον, μὲ χρυσοῖς πατωσίοις,

Πάτος κακαβίου, *Fundus cacabi*, in Euchológ. paginâ 639.

Πάτωμα, eâdem notione. Nicetas in Alexio lib. 3. num. 6. ex Cod. Græcobarb. κελλίου τοῦ κοιτῶνος ἀπὸ τὸ πάτωμα. Ubi Cod. alius, τὸ πρὸ τοῦ βασιλέως κλίνης δάπεδον. Acta Synodi Florentinæ: ἄνωθεν δὲ τῆς Πόρτας πρὸς τὸ θυσιαστήριον, ἐκαθέζοντο οὐ μετὰ θρόνων καὶ σκαμνίων, ἀλλ' ἐν τῷ πατώματι Νοτάριοί τε καὶ Πελμμωνίται, &c. Vide Πατήτιον, & Henr. Valeſium ad lib. 12. Philoſtorgij cap. 9.

Μεσόπατον, *Medium tabulatum*. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. ἀποβλέπειν δὲ τότε μεσόπατόν ἐστιν, ὃ τὴν μὲν σκοπιὰν διὰ μαρμαρίνου κλιμακίου πρὸς τὸ Χρυσοτρίκλινον ἔχον, εἰς βιβλιοθήκην ἀφιέρωται παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ φιλοχρίστου Πορφυρογεννήτου Βασιλέως.

Μονόπατον, quaſi *Unicum tabulatum*, *Ædes unico tabulato conſtans*: Hieronymo Germano, *Caſa ad un ſolare*, σπίτι μονόπατον. Theophanes an. 5. Juſtiniani: ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ Μονοπάτου τοῦ καθίσματος εἰς τὸ πέλμα. Ubi Chronicon Alexandrinum pag. 784. habet διὰ τοῦ μονοπόρτου. Sed ſi μονοπάτου admittatur, videtur hîc innui *Ambulacrum*, (*Galeriam* noſtri dicunt) per quod ab uno triclinio in aliud pervenitur. Item pro *Semita* uſurpat Damaſcenus Studita Homil. 25. ἴδεν μονόπατον γεμισμένον ἀπὸ ἀγκάθια, ἀκολούθησεν το, &c.

Ψευδοπάτιον, *Falſum pavimentum*, in l. 3. §. 3. Cod. de Ædific. priv. ubi Baſilic. lib. 58. tit. 11. cap. 12. §. 3. εἰ δὲ δέκα πόδες εἶεν ἐν μέσῳ, καὶ τότε ἀπὸ ἓξ ποδῶν τοῦ πάτου, ὥστε μήτε ψευδοπάτιον γίνεσθαι. Novella Zenonis: φυλαγωγὸς δὲ ποιείτω ἀπὸ ἓξ ποδῶν τοῦ πάτου εἰς ὕψος, μηδαμῶς τὸ καλούμενον ψευδοπάτιον ποιεῖν ἐν τῷ αὐτοῦ οἰκήματι τολμήσαντες. Mox: πάλιν αἱ φωταγωγοὶ διὰ τοῦ ψευδοπάτου παρακυπτικὴν πληρώσουσι χρείαν, καὶ τὸν γείτονα βλάψουσιν. Adde Harmenopul. lib. 2. tit. 4.

Digitized by Google

tit.4. §. 67. Leo in Tacticis cap.19. §.6. καὶ ἄνωθεν δὲ τοῦ τοιούτου σίφωνος ψευδοπάτιον ἀπὸ σανίδων, καὶ αὐτὸ περιτετειχισμένον σανίσιν, ἐν ᾧ σήκονται ἄνδρες πολεμισταὶ ἀπὸ τῆς πρώρας τῶν πολεμίων ἀντιμαχόμενοι.

ΠΆΤΟΣ, *Torcular*, πιεστήριον. Παλητῆρες, apud Agapium Cretenſem in Geoponico cap.46.

Παλητήριον, eâdem notione. Maximus Cythærenſis Epiſc. in Synaxario 27. Martij: πέφευγα εἰς τὸ ὑπολήνιον, ἤτοι τὸ παλητήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀποπάνω ἔχουσι τὸ κρασὶ μαγγανιζόμενον, καὶ ὅτι ἐκεῖ ἀπέθανε.

Πάτος τοῦ Παπουτζίου, *Calcei ſolea*, Κρηπὶς, Ἐμβάς. Idem Agapius cap.172. κάμε τὸ πάτον του ξύλινον, &c.

Πάτωμα, *Planta*, φυτόν. Idem Agapius cap.186. βάλε εἰς τὴν κυρῦπαν ἵνα πατωμα σιῦκλα.

Πατοῦμα, Πατοῦσα, *Planta pedis*, Πέλμα, apud Portium.

ΠΆΤΟΣ, *Anus*, Πρωκτός. Malaxus in Hiſt.Patr. pag.152. καὶ ἐν τῷ ἅμα ἄρχησε, καὶ ἔξερνα, αἷμα ἀπὸ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ κάτω ἀπὸ τὸ πάτον του ἔτρεχε καθὼς τὸ νέρο ἀπὸ τῆς σωλινάρη.

ΠΆΤΟΣ, *Divitiæ*, πλοῦτος. Nicetas in Murtzuphlo num. 3. ex Cod. Reg. Græcobarb. de Sacra menſa: κατεκόπη καὶ διεμερίσθη τοῖς ἀθέοις, ἐχθροῖς, καθὼς καὶ ὁ ἱερώτατος πάτος τῶν ἱερῶν σκευῶν. Ubi Cod. Edit. ὥσπερ καὶ πλοῦτος ἅπας ὁ ἱερός. Infrà: καὶ τὰς συρμαλεϊνὰς ποδέας, καὶ χρυσὰς, καὶ τὸ καθαρώτατον ἄργυρον, ὃς ἐκόσμει τὸν θεῖον πάτον, καὶ τὰ ἄμβωνα, καὶ τὰς ὡραίας πέρλας, &c. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Patus*.

ΠΆΤΟΣ, *Pulvis*, ſed propriè qui pedibus teritur. Euſtathius: ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ κονίσαλος καὶ πάτος λέγεται, ὡς δηλοῖ ὁ εἰπὼν ὅτι ὁ ἱδρὼς τῶν γυμναζομένων μιχθεὶς τῷ πάτῳ, συντελεῖ πρὸς διαφόρησιν ὄγκων τῶν παρὰ φύσιν· Κονίσαλον δὲ, φησὶν, ὀνομάζουσιν αὐτὸ ἔνιοι τῶν περιέργως Ἀττικιζόντων. Vide πατοῦμα.

ΠΑΤΌΣ, *Simus*. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Σιμὸς δὲ ἐστὶ ὁ πατὸς, ὃν λέγομεν Κοιλόον.

Vide Πατζός.

ΠΑΤΟΥ͂ΜΑ, Πατοῦσα, *Planta pedis*. Vide in Πάτος, *Pulvis*.

ΠΑΤΟΥ͂ΝΑ. Canonium Mathematicum adeſpotum: ἡ πατοῦνα, εἰς εὐτυχίαν. Rurſum: ἡ πατοῦνα, εἰς ὑγείαν.

ΠΑΤΡΆΔΕΛΦΟΣ, *Patruus*. Nicephorus Bryennius lib.1. c.10. καὶ Κυτλουμοῦν ἐκπέμπει τὸν τοῦ οἰκείου πατραδέλφου υἱόν.

ΠΑΤΡΆΡΧΑΙ, ſic appellati apud Alexandrinos *Regionum Primates*, *Præcipui cives*. Edictum 13. Juſtiniani cap.12. δίδομεν δὲ καὶ ἐκεῖνο τῷ περιβλέπτῳ Αὐγουσταλίῳ ὥστε ἐφ' ἅπασι διακελεύεσθαι, καὶ στρατιώταις, καὶ πατράρχαις, καὶ τοῖς τὰ δημόσια πράττουσι, &c. Infrà: ὥστε ἡμᾶς πάντα γινώσκοντας τὰ προσήκοντα πράττειν ἐπί τε τῇ τῶν ὀρθῶς τῷ πράγματι χρησαμένων ἐκβολῇ, ἐπί τε τῇ τῶν ἐπιλεγομένων πατραρχῶν, ὥστε συνίδοιμεν ἐγκαταστήσει καὶ παραδώσει τοῦτο εἰς τὰς πατραρχίας ἀνηκόντων τῶν τε εἰς τὰς οὐσίας τὰς αὐτῶν.

ΠΑΤΡΕΜΊΖΕΙΝ, *Dicere Orationem Dominicam*, ſeu *Pater noſter*.

ΠΆΤΡΙΑ, *Urbium antiquitates*, *Origines*, *hiſtoriæ*: ſic vulgò inſcripſiſſe veteres palam eſt, proſtántque etiamnum Urbis Conſtantinopolitanæ Origines hoc titulo, præſertim Heſychij Mileſij, Codini, & aliæ ineditæ, quas ſæpe laudamus in Conſtantinopoli. Chriſt. de quibus agit Conſtantinus Porphyrog. lib.2. Them. 12. οἱ πάτρια συγγεγραφότες τοῦ Βυζαντίου. Laudant præterea Eudocia Auguſta in Joniis MS. & Suidas Chriſtodori, Paniſci filij, Coptenſis Πάτρια τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπικῶς βιβλ. ιβ'. Πάτρια Θεσσαλονίκης, Πάτρια Νάκλης, Πάτρια Μιλήτου, Πάτρια Τραλλέων & Πάτρια Ἀφροδισιάδος: Photius Cod. 279. Πάτρια τῆς Ἑρμουπόλεως, & Horapollinis Πάτρια τῆς Ἀλεξανδρείας. Stephanus in Βίβρυκος, & Suidas, Diogenis Cyziceni Πάτρια Κυζίκου. Arethas in Apocalypſin cap.67. Πατρία Βιθυνῶν. Sed & eò referunt Viri Docti Πάτρια τῶν Ἰουδαίων, apud Euſebium lib.3. Hiſt. Eccl. cap.9. Joan. Tzetzes Chil.2. Hiſt.60.

Γράφουσι ταῦτα πάτρια, καὶ χρονικῶν τι πλῆθος.

ΠΑΤΡΙΆΡΧΗΣ, *Patriarcha*, Dignitas Eccleſiaſtica quinque Eccleſiæ ſedium præſulibus attributa, ac primùm Romano, Alexandrino, & Antiocheno: denique Conſtantinopolitano & Hieroſolymitano. Theophylactus Simocatta lib.8. cap.9. ἐπίσκοπόν τι καὶ τὸν Ἱεράρχην τηνικαῦτα καιροῦ, ὃν Πατριάρχην συνήθως Ῥωμαίοις ἀποκαλεῖν. Sed nota quæ de Patriarchis dici poſſunt: obſervo duntaxat Patriarchas interdum appellari Romanos Pontifices. Ignatius Patr. Conſtantinopolit. Nicolaum Pap. πρόεδρον καὶ Πατριάρχην πάντων τῶν θρόνων, καὶ τὸν Κορυφαίου διάδοχον καὶ οἰκουμενικὸν vocat in Epiſt. ad eum ſcriptâ, in Concil. Conſtantinopol. IV. Ita obſervare eſt Patriarcham indigitari S. Leonem in Concilio Calchedonenſi pag.58. Gregorium V. in Vita S Nili Junioris pag.152. Pontificem Romanum apud Zachariam Papam lib.1. Dialog. cap.4. lib.3. cap.2. 3. 9. 36. lib.4. cap.42. & Joannem Nicænum Archiep. in Orat. de Chriſti Nativitate pag. 303. Rabanus de Gregorio IV.

Tu caput Eccleſiæ es, primus Patriarcha per Orbem.

Πατριάρχου nomen uni Antiocheno attributum, ſcribit Balſamon de Privileg.Patr.pag.449. cùm Romanus & Alexandrinus *Papæ* Conſtantinopolitanus & Hieroſolymitanus *Archiepiſcopi* appellarentur. Quo referri poſſunt hæc ex Cyrillo Scythopolitano in Vita MS. Sabæ cap.56. loco deſcripto etiam in Concilio Nicæno II. Act.1. καὶ γνοὺς ὁ Βασιλεὺς καὶ περιχαρὴς γεγονὼς, Σεβῆρον τὸν τῶν Ἀκεφάλων ἔξαρχον, Ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας ἀπέστειλεν· ὅστις Σεβῆρος τὸν Πατριαρχεῖον δεξάμενος, &c. Ubi mox Eliam Patriarcham Hieroſolymitanum Ἀρχιεπίσκοπον vocat.

Πατριάρχαι præterea dicti extraordinarij Legati qui ad ſtabiliendam rectam fidem per ſingulas Diœceſes deſtinabantur. Socrates lib.5. capite 8. καὶ Πατριάρχας κατέστησαν, διανειμάμενοι τὰς ἐπαρχίας. Infrà: καὶ Ὀτρήϊος ὁ τῆς ἐν Ἀρμενίᾳ Μελιτηνῆς τὴν πατριαρχίαν ἐκληρώσατο. Ubi conſulendus Henricus Valeſius. Scribit Theophanes an. 25. Anaſtaſij Theſſalonicæ Epiſcopum à Theodoro Hiſtorico (Lectore fortè) Πατριάρχην ἀλόγως appellari. Verùm, ni fallor, ex ejuſmodi Patriarchis ille fuerit. S. Baſilius Epiſt.412. de quodam Diacono nuper Ordinato: ἐπεὶ δὲ κατέστη, τῶν μὲν ἔργων ἠμέλησε τοσοῦτον, ὅσον οὐδὲ τὴν ἀρχὴν γεγονότος· παρθένους δὲ ἀθλίας συναγαγὼν, κατ' ἰδίαν ἐξουσίαν καὶ αὐθεντίαν, τὰς μὲν ἑκούσας προσδραμούσας αὐτῷ, — τὰς δὲ ἀκούσας ἀγελαρχεῖν ἐπεχείρησε, καὶ Πατριαρχίας ὄνομα ἑαυτῷ καὶ σχῆμα περιθεὶς ἐξαίφνης ἐσοβαρεύσατο. Vide Allatium de Conſenſu utr. Eccl. lib.1. cap.8. n.3. & quæ obſervamus in Gloſſ.med.Lat.

Πατριαρχικόν. Scribit Anonymus Regius de Salutationibus, quæ præfiguntur Epiſtolis Pontificum, Patriacham Conſtantinopolit. cùm ad Officiales Palatinos ſcribit, nomen ſuum exarare, ubi bulla affigitur: ad cæteros autem optimates, juxta Bullam ſcribere vocem, Πατριαρχικὸν, poſt Bullam verò, Πρὸς τὸν δεῖνα. Ita etiam cùm ſcribit ad Metropolitas, εἰς δὲ τοὺς ἑξῆς πάντας, Πατριαρχικόν· vel Πατριαρχικὸν

εἰς

εἰς τὸ δῶρα. Communicavit Vir Cl. Ulricus Obrechtus Argentinenſis diploma ejuſmodi Hieremiæ Patr. Conſtantinopolit. an. Mundi juxta Græcos 7085. (Chr. 1577.) quod olim Stephanus Gerlachius, cujus crebrò meminit Cruſius, Conſtantinopoli attulit, cui inſcriptum Πατριαρχικὸν ἐξαρχικόν. Ubi poſtrema vox additur, quòd eo diplomate poteſtatem concedat Ἐξάρχοις ſuis tributum Sultano præſtari ſolitum, ab Epiſcopis, Presbyteris, Hegumenis, &c. exigendi: quæ eſt functio Exarchorum, ut in voce Ἔξαρχος docuimus.

Πατριαρχεῖον, *Ædes Patriarchalis*, ſeu *Domus Patriarchæ*. Vita S. Nili Jun. pag. 152. de Patriarchio Romano, καὶ κρατήσαντες αὐτὸν ἀμφοτέρωθεν τῶν χειρῶν, ἀνήγαγον εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, καθίσαντες αὐτὸν μέσον. Vide Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 2. cap. 8.

Πατριάρχαι dicti *Iudæorum in Palæſtina Principes & Sacerdotes*, ut obſervatum in Gloſſ. med. Latin. Horum meminere Julianus Imp. Epiſt. 25. ubi videndus Petavius, Epiphanius in Hæreſi Ebionitar. Palladius in Vita Chryſoſtomi, &c. Vide præterea Henric. Valeſium in Euſeb. Hiſt. Eccl. lib. 1. cap. 7. pag. 14.

ΠΑΤΡΙ'ΚΙΟΣ, *Patricius*. Auctor Etymologici: Πατρίκιος, οἱονεὶ πατὴρ τῆς κοινοῦ. Dignitas inventa à Conſtantino M. ut ſcribit Zoſimus lib. 2. συναριθμῆσαι τούτῳ καὶ Ὀπτάτον παρασκευάσας, ὃς παρὰ Κωνσταντίνου τῆς ἀξίας τετυχήκει τῆς Πατρικίου, πρώτου ταύτην ἐπινοήσαντος τὴν τιμήν, καὶ προκαθῆσθαι τοὺς ταύτης ἠξιωμένους τῶν τῆς αὐλῆς Ἐπάρχων νομοθετήσαντος. Deferebatur viris qui de Republica bene meruerant. Malchus Rhetor in Excerpt. Ἀδαμάντιος δὲ τῶν τε τοῦ Βασιλέως τιμῶν αὐτὸν ἀνεμίμνησκε, καὶ ὅτι Πατρίκιον καὶ Στρατηγὸν ποιήσας, (ἃ τοῖς πλεῖστα καμοῦσι παρὰ Ῥωμαίοις γέρα ἐστὶ) καὶ τῶν ἄλλων δωρεῶν καὶ πλούτου ἐνέπλησεν. Patriciorum proinde Dignitas magna, ut qui *Patres Imperatoris* haberentur & compellarentur. Philoſtorgius lib. 11. cap. 4. de Rufino Eunucho Patricio ab Arcadio creato: καὶ ἦν λοιπὸν πατὴρ ὁ Εὐνοῦχος Βασιλέως, ὁ μηδὲ τὸ τυχόντα παῖδα φῦσαι δυνάμενος. Theophylactus Simocatta lib. 1. Hiſt. cap. 10. οἱ κορυφαῖοι τῶν ἀξιωμάτων περιλαμπόμενοι, οὓς καὶ γονεῖς ἀποκαλεῖν ὁ Βασιλεὺς ἐν ἀπηξίωσεν. Anonymus de Tranſlat. S. Gregorij Nazianzeni num. 17. οἱ τῶν ἐν τέλει τῆς συγκλήτου βουλῆς, καὶ εἰς πατέρας Βασιλέων ἀναγραφόμενοι. In Synodo Calchedonenſi Act. 1. Anatolius indigitatur ἐνδοξότατος στρατηλάτης, καὶ ἀπὸ ὑπάτων Πατρίκιος, & Florentius ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ὑπάτων καὶ Πατρικίων, ut & Senator ἀπὸ Μαγίστρων, καὶ Ὑπάτων, καὶ Πατρικίων, unde patet Patricij Dignitatem perpetuam non fuiſſe. Πατρίκιος τῆς Ἀρμενίας, apud Theophanem an. 10. Conſtantis. Πατρίκιος τῆς Κολωνείας an. 1. Conſtantini ejuſdem, filij an. 1. Habetur in Euchologio Goari pag. 931. Εὐχὴ ἐπὶ προσαγωγῇ Ἀρχόντων, ἤτοι Πατρικίων, ex qua docemur extremis ſæculis Patricios, ut & alias majores Palatij Dignitates cum Sacerdotis benedictione promoveri ſoluiſſe in Eccleſia: quod & colligimus ex Symeone Logotheta in Porphyrog. num. 6. & Scylitze ſcribentibus Conſtantinum quendam Patricium creatum veniſſe inde in Eccleſiam ὡς ἔθος ἐστὶ, λαβεῖν εὐχήν. Sed de Patriciis vide à nobis obſervata in Gloſſ. med. Lat.

Πρωτοπατρίκιος, *Primus Patriciorum*, Marcellino Comiti in Leone M. ubi de Aſpare, qui Πατρίκιος & Πρῶτος τῆς συγκλήτου dicitur in Chron. Alexandr. Malchus in Excerpt. de Legat. pag. 92. καὶ τότε δὲ αἴσχιστον ὄνειδος τῶν Ῥωμαίων, ὅτι καθίδραν αὐτὸν τῶν Πρωτοπατρικίων ἀποδοθῆναι ἐκέλευσε. Meminit præterea Theophanes in Rhinotmeto pag. 318. Basbacurij Πρωτοπατρικίου καὶ Κόμητος ὀψικίου. Cæterùm Πατρικίους, *Veziros* Turcicos non ſemel vocat Ducas in Hiſt. Vide in Πασίας.

Πατρικιότης, *Patricij Dignitas*, *Patriciatus*. Juſtinianus in Nov. 38. κατὰ τὸ τῶν μεγίστων ἀξιωμάτων ὕψος, Πατρικιότητός τε καὶ ὑπατείας, &c. Priſcus Rhetor, in Legat. pag. 43. πρὸς δὲ τῇ ὑπατικῇ ἀξίᾳ καὶ τὸ πατρικιότητος τυχών. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 43. καὶ προεβιβάσθη παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν Πατρικιότητα. Conſtantinus Manaſſes in Chron. pag. 63. Ed. Reg.

Τὴν τῆς Πατρικιότητος καταπλουτίζει ἀξίαν.

Michaël Glycas in Alexandro Leonis F. pag. 375. ὃς καὶ εἰς Πατρικιότητος τιμὴν ἀνεβίβασεν. Adde Scylitzem. pag. 575.

ΠΑΤΡΙΚΟ'Ν, *Poſſeſſio*, vel *hæreditas Paterna*. Corona pretioſa: τὸ Πατρικὸ, *Patrimonium*, Πατρικὸς πλοῦτος. Occurrit in Nomocanone Coteleriano n. 105. Locum vide in Γονικόν.

ΠΑΤΡΙΜΟ'ΝΙΟΝ, *Patrimonium*. Procopius lib. 1. de Bello Gotthico cap. 4. βιάσασθαι ἅπαντας τοὺς ταύτῃ ἀνθρώπους, καὶ τοὺς ἀγροὺς ἀφελέσθαι οὐδενὶ λόγῳ, τούς τε ἄλλους ἅπαντας, καὶ οὐχ ἥκιστά γε τὴν βασιλείου οἰκίας αὐτὴν, ἣν δὲ Πατριμόνιον καλεῖν νενομίκασι. Idem cap. 6. τὰ μὲν χωρία τῆς Βασιλέως οἰκίας, ἣν δὴ πατριμόνιον καλοῦσι. Et in Hiſt. arcana: οἱ δὴ ἀμφί τε τοὺς θησαυροὺς, καὶ τὰ Πριβάτα καλούμενα, τότε Πατριμόνιον ἐπιτελεῖν ἀεὶ τὴν ὑπουργίαν εἰώθασιν. Theophanes an. 16. Leonis Iſauri, & ex eo Cedrenus, τὰ δὲ λεγόμενα πατριμόνια τῶν ἁγίων καὶ κορυφαίων ἀποστόλων τῶν ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ τιμωμένων τῆς ἐκκλησίας ἐκ πάλαι τιμώμενα χρυσίου τάλαντα τρία ἥμισυ τῷ δημοσίῳ λόγῳ τελεῖσθαι προσέταξεν. In Nov. 102. Juſtiniani, & 1. Juſtini, Θεῖον πατριμόνιον.

Πατριμονιάλιος, *Patrimonialis*. Gloſſæ Baſilic. Πατριμονιάλια, ὅσα ἕκαστος Βασιλεὺς ἑαυτῷ κτᾶται, ὑπὸ Βασιλέως Ἀναστασίου· αὐτὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐξευρὼν καὶ τὴν προσηγορίαν ταύτην, καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Κόμητος τοῦ Πατριμωνίου. Eædem Gloſſæ, Πατριμονιάλια, ἰδιόκτητα τοῦ Βασιλέως. Πατριμονιάλια χωρία, lib. 6. Baſilic. tit. 1. cap. 45. Vide Τρίμηνα.

Πατριμονιαλίκιον, in iiſdem Gloſſ. Baſilic. πατρικὴ οὐσία.

ΠΑΤΡΟ'ΒΟΥΛΟΣ. Julianus Imp. in Epiſt. ad Byzantios 11. τοὺς βουλευτὰς πάντας ὑμῖν ἀποδεδώκαμεν, καὶ τοὺς πατροβούλους, εἴτε τῇ Γαλιλαίων ἑαυτοὺς ἔδωκαν θρησκείᾳ, εἴτε ὅπως ἄλλως πραγματευσάμενοι, διαδράναι τὸ βουλευτήριον, ἔξω τῶν ἐν τῇ μητροπόλει λελειτουργηκότων. Ubi perperam Editum πατροκόλους rectè adverterunt Viri Docti, qui ita præferre Anglicum Codicem monent: ſed legendum πατροβούλους conſtat. Martyrium S. Romani apud Metaphraſtem ex Cod. Colberteo 505. ὁ Ἀσκληπιάδης χολέσας, ἐκέλευσεν αὐτὸν κρεμασθῆναι· ἡ δὲ τάξις ὑπέβαλεν, Πατρόβουλον αὐτὸν εἶναι. Ἀσκληπιάδης δὲ ἐκέλευσεν αὐτὸν κατενεχθῆναι, ἀπὸ τοῦ ἰκρίου, καὶ λέγει αὐτῷ, Εἰπέ μοι, Ῥωμανὲ, ὄντως πατρόβουλος εἶ, καθ' ὃ ὑπέβαλεν ἡ τάξις; Ῥωμανὸς εἶπεν, Καί τι τοιοῦτο ποιεῖ, διὰ γὰρ ταύτης τῆς ὀνομασίας οὐκ εἰσὶ ἐλευθερίαν Χριστιανοῖς; ὑμᾶς διὰ Χριστὸν ἐπιγνῶντες τὸν πατέρα, ἐλεύθεροι καθιστάμεθα. Acta Martyrij Sancti Calliopij num. 1. de illius parente: ἦν δὲ πατρόβουλος Πέργης τῆς Παμφυλίας. Et num. 2. ἔθνους εἰμὶ τῆς Παμφυλίας, γένους δὲ βουλευτικοῦ πατροβούλου, quam vocem Zinus & alij *Patricium* interpretantur. Sed malim hoc loco patrem Sancti Calliopij, quem Virum Senatorium vocant Acta, fuiſſe Πατέρα βουλῆς, ſeu *Caput Senatus*, uti vocant Latini. Martyrium Sancti Ignatij num. 5. Ἀρχιερέα σε τοῦ μεγάλου καταστήσω Διὸς, καὶ πατέρα τῆς βουλῆς ὀνομάσω. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Caput Senatus*.

ΠΑΤΡΌΘΕΙΟΣ, *Patruus*, ἀπὸ πατρὸς θεῖος. Apud Photium in Epiſt. ad Nicolaum Pap. & in Epiſt. Encyclica de VII. Synodo.

ΠΑΤΡΟΚΌΛΟΣ. Vide in Πατρόβυλος.

ΠΑΤΡΟΠΑΣΙΑΝΟΊ, *Patripaſſiani* Hæretici, de quibus in Gloſſ. med. Latin. Socrates lib. 2. Hiſt. Eccl. cap. 19. τοιοῦτοι γάρ εἰσιν οἱ Πατροπασιανοὶ παρὰ Ῥωμαίοις, Σαβελλιανοὶ δὲ παρ' ἡμῖν λεγόμενοι. Vide eundem lib. 4. cap. 7. pag. 221.

ΠΑΤΡΟΣΎΝΗ, *Paternitas*, titulus Compellatorius. Alexander Monachus in Encomio S. Barnabæ MS. ὅτι μάλιστα ἑξῆς καμὲ ἀπὸ τοῦ νῦν ὑπακούοντα τῇ σῇ πατροσύνῃ.

ΠΆΤΡΩΝ, *Patronus*. Gloſſæ Baſilic. Πάτρων λέγεται ὁ ἐλευθερωτὴς τοῦ δούλου. Liber 7. Baſilic. tit. 8. §. 8. Πάτρων ἐστὶν ὁ ἐλευθερώσας. Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: Πάτρων, πάτρωνος, παρὰ τοῖς νομικοῖς, ὁ πατρὸς τάξιν ἐπέχων. Adde Heſychium, Thomam Magiſtrum, &c. Horapollo lib. 2. Hieroglyph. cap. 51. ἄνθρωπον προσφεύγοντα τῷ ἰδίῳ πάτρωνι, καὶ βοηθούμενον θέλοντες δηλῶσαι, &c. Artemidorus lib. 4. Onirocrit. cap. 83. ὥσπερ καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ πάτρωνος πάλιν ἐλευθερούμενος ὄναρ, ἀπέβαλε τὸν πάτρωνα θανάτῳ. Theophilus ad Autolicum lib. 3. μέχρις τελευτῆς τοῦ ἰδίου πάτρωνος αὐτοκράτορος Οὐήρου. Inſcriptio Corcyrenſis apud Jacob. Sponium tom. 3. Itiner. pag. 84. & in Miſcellan. Antiquit. p. 14. Α ΠΟΛΙΣ ΜΑΡΚΟΝ ΚΑΛΗ.. ΓΑΙΟΥ ΥΙΟΝ ΒΥΒΛΟΝ ΤΟΝ ΠΑΤΡΩΝΑ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑ ΕΡΜΑΙ ΗΡΑΚΛΗΙ. Aliam Delphenſem refert idem Sponius eod. to. 3. Itinerar. part. 2. pag. 8. in qua vox ΠΑΤΡΩΝΑ pariter reperitur, ut & in binis aliis apud Gruterum DXCV. 11. 12. Occurrit præterea apud Ducam Hiſt. cap. 23. Extr. & Juriſconſultos Gr. paſſim.

Πατρώνισσα, *Patrona*, in Gloſſ. Græc. Latin. Lib. 2. Baſilic. tit. de Verbor. ſignific. cap. 52. τῇ προσηγορίᾳ τοῦ πάτρωνος, καὶ ἡ πατρώνισσα περιέχεται. Similia habent Gloſſæ Baſilic. Eadem Baſilic. lib. 49. tit. 4. cap. 18. οἱ τῆς πατρωνίσσης παῖδες, καὶ πρεσβύτεροι ὄντες, ἔχουσι κατὰ τοῦ ἀπελευθέρου αὐτῆς τὴν κατὰ τῆς διαθήκης ἐναντίωσιν. Adde lib. 7. tit. 8. cap. 27. lib. 21. tit. 1. c. 4. &c. Harmenopulum lib. 5. tit. 3. &c.

Πατρωνία, *Patrocinium*. Zonaras ad Can. 130. Synodi Carthagin. Πατρωνία, Ῥωμαϊκὴ οὖσα λέξις, καὶ ἐξελληνιζομένη, προστασία νοεῖται. Epiſtola ejuſdem Concilij: ἡ πληθὺς καταδραμοῦσα τῆς ἡμετέρας συνόδου εὗρεν, ὅτι καὶ τοῦ μνημονευθέντος τὴν πατρωνίαν μᾶλλον, ἤπερ κρίσιν, καὶ τὴν ὡς ἐκδίκου σπουδὴν μᾶλλον ἤπερ δικαστοῦ δικαιοσύνην ὑπερενίκησε. Ubi idem Zonaras, πατρωνίαν, προστασίαν, & βοήθειαν interpretatur. Idem in Annalib. lib. 7. n. 3. ubi Patricios, vocatos ἀπὸ τῆς πατρωνίας quoſdam exiſtimare ait, hæc ſubdit: οὕτω δ' ἐκάλουν τὴν προστασίαν, πάτρωνας γὰρ τοὺς κηδεμονικοὺς προσηγόρευον.

Πατρωνίκιον, eâdem notione. Nov. Tiberij Imp. de Sacris Domibus cap. 4. καὶ προστασίαν αὐτοῖς ἀπονέμειν, ἢ τὸ λεγόμενον πατρωνίκιον ἀπὸ χωρίων τινῶν ἐλευθέρων.

Πατρωνικὸν δίκαιον, Suidæ, τὸ ἐκ προστάτου δίκαιον, *Ius Patronorum*. Legi inter adverſaria MS. Pithœorum, Opuſculum hoc titulo, Περὶ δικαίου Πατρωνικοῦ, cujus initium ita concipitur: Μέλλουσα διδόναι τύπον καινὸν ἐπὶ τοῖς πατρωνικοῖς δικαίοις, ἡ διάταξις διηγεῖται πρότερον, &c. Occurrit apud Interpretem Concilij Lateranenſis an. 1215. cap. 32. pro *Iure Patronorum in Eccleſias*.

Πατρωνεύειν, *Patrocinari*, in Gloſſis Græco-Lat.

ΠΑΤΡΩΌΣ, *Vitricus* vel *Patruus*. Suidas: Πατρωὸς, ὁ πρὸς πατρὸς θεῖος. Juſtinian. in Nov. 22. cap. 27. ἢ ὁ πατρωὸς, ἢ ἡ μητρυιὰ παραλήψονται. Vide to. 1. Baſilic. pag. 546.

ΠΆΤΩΜΑ. Vide in Πάτος.

ΠΑΤΏΡΙΟΝ, *Eupatorium*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 623.

ΠΑΎΓΕΙΝ, pro παύειν. Gloſſæ Græcobarb. ἀπόλησε, παύει, παύει. παῦγε, κατάπαυε.

ΠΑΎΕΣΘΑΙ, *Mori*. Chronic. Alexandr. an. VIII. Focæ: παύεται δὲ καὶ Ἰσάκιος ἀπὸ Ἱεροσολύμων. Occurrit apud alios.

ΠΑΥΌΝΙΟΝ, *Pavo*. Nicetas in Iſaacio lib. 3. num. 6. ἐπιδεικτικός τι ἦν ὡς Παυόνιον τὸ φιλόκοσμον. Ubi Edit. ὡς ταὼς ὁ φιλόκοσμος.

ΠΑΥΣΆΝΑΙ, *Induciæ*, *armorum ceſſatio*. Luithprandus in Legat. *Pauſanas exigis, quas nec te exigere, neque nos concedere ratio ipſa compellit.*

ΠΆΦΙΛΟΣ, *Acus Ligula*, in Turco-Græcia Cruſij pag. 188.

ΠΑΧΛΆΠ, φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΠΑΧΝΊΖΕΙΝ, *Pinguem reddere*. Orneoſophium: ἡ οὐρὰ αὐτοῦ ἁπλωμιστὴ, καὶ ὡς ἂν παχνισμένη.

ΠΑΧΎ, *Pinguedo*, λίπος, in Corona pretioſa. Παχύτητα, *Arvina*, λίπος.

Παχιατικὸν, *Tributum pro adipe*, ſeu *adipis ponderatione*. Diploma Andronici Junioris pro Monembaſiotis: ἢ καθελκόμενοι εἰς ἀπαιτήσεις καμπανιστικοῦ, μεσιτικοῦ, ζυγαστικοῦ, μετριατικοῦ, παχιατικοῦ, γομαριατικοῦ, ὀψωνίου, &c.

Παχούρδας, *Pinguis*, *Obeſus*, *Adipatus*, παχὺς, λιπαρὸς, &c.

Παχυκάρδιος, *Brutus*, *Stolidus*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ΠΑΧΩΡΕΙ͂Ν, *Obedire*, *Aſſentiri*. Mauricius lib. 11. Strateg. cap. 5. πάντων ἐναντίων ἀλλήλοις φρονούντων, καὶ μηδενὸς τῷ ἑτέρῳ παχωρεῖν βουλομένου. Legendum fortè ὑπακούειν.

ΠΑΨΆΔΙΟΝ. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 46. ὑποκάτω δὲ τοῦ κίονος τοῦ φόρου ἐτέθη καὶ τὸ παψάδιον στοιχεῖον. Ita quidam Codd. MSS. Sed rectiùs alij Παλλάδιον proferunt, ut monet Holſtenius ad eundem Scriptorem.

ΠΕΓΝΕΡΑΤΙΚΊΑ, *Actio Pigneratitia*, ἀγωγὴ περὶ ἐνεχύρου, in Gloſſis Baſilic.

ΠΈΓ, Πέγις, *Begus*. Magiſtratus Turcicus, de quo Leunclavius in Pand. Turc. n. 14. Ducas Hiſt. cap. 21. Τζαλις-πέγις, Γεωργιτζ-πέγις. Cap. 22. Ελιεξ-πέγις, Μαχομὲτ Πέγ. Vide Πέκις.

ΠΕΓΝΗΔΙΟΝ, pro παιγνίδιον. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Καὶ τότες ἀρχινίσας, τρουμπέτες καὶ πεγνίδια.

Vide Παιγνίδιον.

ΠΕΔΑΤΟΥ͂ΡΑ, *Pedatura*, de qua voce diximus in Gloſſ. med. Latin. Mauricius lib. 10. Strateg. cap. 3. εἰ δὲ δῆμός ἐστιν ἐν τῇ πόλει, δέον κἀκείνους συμμίξαι ἐν τῷ τοῦ τείχους πεδατούρας τοῖς στρατιώταις. Leo in Tactic. cap. 15. §. 56. ἐὰν δὲ καὶ διχοστασία ἐστὶν παρά τινων ἐν τῇ πόλει, ἢ τῷ κάστρῳ, δέον ἢ κἀκείνους εἰρηνεῦσαι καὶ συμμίξαι ἐν τῷ τοῦ τείχους πεδατούραις τοῖς στρατιώταις.

ΠΈΔΕΝΕΣ. Vide in Παίδενες.

ΠΕΔΈΞΙΟΣ, pro Ἐπιδέξιος. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Ἐσὺ ἔχεις ὅλα σου στραβὰ, πάντα σου τὰ πεδέξια.

ΠΕΔΙΆ, *Pedulis*. Michaël Pſellus in Grammatica MS.

Τὰ τῶν ποδῶν εἰλήματα ὀνόμαζε Πεδιά.

Vide Πεδούλιον.

ΠΕΔΙΆΣ. Anna Comnena lib. 3. Alexiad. pag. 99. συνῴδει δὲ αὐτῷ καὶ ὁ ταῦτά μοι διηγούμενος Λατῖνος, ὡς ἔλεγε, πρέσβυς τοῦ Ἐπισκόπου Βαρέως, καὶ, ὡς διεβεβαιοῦτο, σὺν τῷ Ῥομπέρτῳ τὴν τοιαύτην διήνυσε πεδιάδα. Phraſis Gallica, *Qui avoit paßé cette campagne avec Robert*, qui cum Roberto toto iſtius expeditionis

tempore perſtiterat, uti hunc locum vertendum olim monuimus.

ΠΕ'ΔΙΚΛΟΝ, *Pedicula*, *Pedica*. Conſtantinus in Tactic. pag. 11. λωρόδεσμα, πέδικλα σελλωναία σιδηρᾶ μετὰ καρφίων αὐτῶν. Pag 15. καὶ λωρόδεσμον, καὶ πέδικλον, καὶ σελοπύγιον. Similia habent Mauricius lib. 1. cap. 2. & Leo cap. 6. num. 4. 10.

Πεδικλοῦν, Πεδουκλοῦν, *Ligare*, *Pedicas injicere*. Hieron. Germanus, Πεδουκλώνειν *Ligare*: Πεδούκλωμα, *Pedicam*, *Vinculum*, interpretatur. Idem Mauricius lib. 11. Strateg. cap. 3. de Equis militum: τότε δὲ τοὺς ἀναβαλλομένους κατέχοντες, καὶ πεδικλοῦντες πλησίον τῆς τούτων, φυλάττουσι μέχρι τοῦ καιροῦ τῆς παρατάξεως. Et lib. 12. cap. 22. καὶ ἢ πεδικλοῦν ταῦτα, ἢ δεσμεύειν, &c. Eadem habet Leo cap. 11. §. 45. cap. 18. §. 54. ubi πεδικλοῦν, eſt Equos vel Boves carrorum pedibus ad tabernaculum religare, quomodo ſolent Orientales. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: ὁ δὲ κυρίως εἶχε φοράδα πάνυ θαυμαστήν, προσδέχουσαν μετὰ τῆς ἀνίμου, μετὰ δύο ζυγίων σιδήρων πεπεδικλωμένην.

ΠΕΔΟΥΑ'Ρ, τὰ ἄνθη τῆς γλυκακάνθου, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. & 1843. ubi Πεδυάρτ ſcribitur.

ΠΕΔΟΥΚΛΟΝ. *Ungula pedis*, quaſi *Pedungula*. Achmes in Introduct. in Mathem. μορφὴ ὡς συάγρου, ὀδόντες ὡς τρίβολοι, ἔχων πέδουκλα αἰγῶν.

Πεδουκλοῦν, *Prolabi*, *Corruere*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Πολλαῖς φοραῖς μετ' ἄλογα χάμαι τοὺς πεδουκλώνει,
> Λακτοπατεῖ τους, τ' ἄλογο στὴν γῆν αὐτοὺς πλακώνει.

Hiſtoria Beliſſarij MS.

> Ἐπεδουκλώθην ἔπεσεν, εἰς γαῖαν ἐξαπλώθην.

Vide in Πέδικλον.

ΠΕΔΟΥ'ΛΙΟΝ, *Pedulis*, de qua voce, in Gloſſ. med. Lat. Gloſſæ Baſilic. πεδούλια. ποδῶν καλύμματα· πέδα γὰρ ὁ πούς· τινὲς δὲ τὰ ὑπόδεσμα ἡρμήνευσαν. Vide Πεδιά.

ΠΕΖΑ'ΛΑ. *Ludi puerilis ſpecies*. Prochoprodromus MS contra Hegumenum:

> Εἰ δὲ καὶ ἀφήσουν κἂν πεζὸν νὰ ἐκβαίνω τὸ ἐκεῖσε,
> Ὡς μυλωνᾶς ἐξέρχομαι, καὶ παίζω τὴν πεζάλαν.

ΠΕΖΑΝΤΟΥ'ΡΟΣ, *Bucentaurus*, Navigium Ducis Venetorum, quod ſic deſcribitur à Sguropulo in Hiſtoria Concilij Florent. ſect. 4. c. 13. τῇ δὲ κυριακῇ μετ' ἄριστον ἀπῆλθεν ὁ Δοὺξ μετὰ τῶν ἐκκρίτων τῆς Βενετίας ἀφ' ὧν πρὸς τὸν βασιλέα, διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πλοίου τοῦ καλουμένου Πεζαντούρου, ὅπερ κατὰ μὲν τὸ μῆκος ἔλαττόν ἐστι τοῦ κατέργου πολλῷ, κατὰ δὲ τὸ πλάτος εὐρύτερον, &c. Deſcribitur à Sanſovino & Stringa lib. 10. Deſcript. Venet. p 301. ubi & nominis origo indicatur. Ejus figura habetur in Itinerario Italico Schotti edito Patavij an. 1659. & alibi.

ΠΕΖΑΡΟΥ'Ν τζὺρ, τζουκνίδας σπέρμα, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Semen urticæ*. Vide in Πεζορονίτζουρα.

ΠΕ'ΖΕΙΝ, *Ludere*, Παίζειν. Gloſſæ Græcobarb. ἀγαλλιάσας, ἀγραύλους· ἐκεῖνοι ὅπου μένουσιν εἰς τοὺς κάμπους, ἢ ὅπου πέζουν πηδιάβλιν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Καὶ μία κιθάρα μου πάρετε, νὰ πέζω μὲ δεξάρα.

Infrà:

> Στὸ φόρον ἐκατέβηκε, καὶ πέζει στιχολόγια.

Πέξιμον, *Luſus*. Eædem Gloſſæ: αὔλησις μαλακὴ τοῦ Ἀγάθωνος, πέξιμον τοῦ πηδιαβλίου τοῦ Ἀγάθωνος.

ΠΕΖΕ'ΡΩΣ, Lapis pretioſus, cujus meminit Coſmas Indicopleuſtes: ἔχει καὶ τὸν πεζέρωτα λίθον· αὐτὸν γὰρ καλοῦσιν ἄνθρακα.

ΠΕΖΕΣΤΕ'ΝΗ, *Forum pretioſiſſimarum veſtium*, Turcis *Beſeſtan*. Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 166. λέγοντες καὶ βοῶντες μεγάλῃ τῇ φωνῇ, τὸ πὶτ παζάρη καλεῖται καὶ τὸ Πεζεστένη. Vide Μπεζεστένη.

ΠΕΖΕΤΙ'Α, *Faſcia*. Auctor Etymologici: Ταινία, ἐπὶ μὲν ἀνθρώπων, πεζίλια, στέμματα, στεφάνη, ζώνη, &c.

ΠΕ'ΖΕΥΜΑ, *Locus in Palatio ubi Imperator ex equo deſcendens, pedes ire incipit*. Codinus de Offic. Palat. c. 5. n. 6. ἀφ' οὗ διαδέχεται αὐτὸν ὁ Πρωτοστράτωρ, φέρων μέχρι καὶ τοῦ πεζεύματος. Cap. 15. num. 8. εὑρίσκουσι κατὰ συνήθειαν εἰς τὴν πύλην τῆς τῶν ψαλτῶν. ἐκδεχόμενοι τὸν Βασιλέα, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ μέχρι καὶ τοῦ πεζεύματος.

ΠΕΖΙΚΆ. Sguropulus in Hiſtoria Concilij Florentini ſect. 4. cap. 12. καὶ οἶνου βουτζία δ'. ἃ ἐκόμισαν πρότερον, καὶ ἄρτους, ἀρωματικά τε πλεῖστα, λαμπάδιά τε καὶ κηριάτζα, πεζικὰ μικρά τε καὶ μεγάλα, ἰχθύας τε πολλούς, &c. Ubi Interpres πεζικὰ *Altilia* interpretatur: ſed puto referendam vocem πεζικὰ ad λαμπάδια & κηριάτζα, ut *fuerint candelabra majora, pedibus inſiſtentia*.

ΠΕΖΙ'ΤΙΑ, *Tæniæ*, vel *Corollæ*. Suidas: Ταινίας, ἐπὶ μὲν ἀνθρώπων· τὰ πεζίτια, στέμματα. Alibi: Πεζίτια, στέμματα. In veteribus Gloſſ. legitur Πεζίδια. Vide Πεζετία.

ΠΕΖΟ Ὑοσκύαμος, in Gloſſ. Jatric. ex Cod. Reg. 190.

ΠΕΖΟΒΆΤΕΙΝ, *Pedibus calcare*. Theophanes an. 23. Copronymi, de Mari glacie conſtricto: ὥστε συμμορφωθῆναι τὴν θάλασσαν τῇ ξηρᾷ, καὶ πεζοβατεῖσθαι ὑπεράνω τοῦ κρύους.

ΠΕΖΟ'ΒΟΛΟΣ, *Rotunda retis*, *Rete*, Πέζα.

ΠΕΖΟΡΟΝΙ'ΤΖΟΥΡΑ, τὸ σπέρμαν τῆς ἀκαλήφης, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 190. *Semen urticæ*. In Lexico MS. Reg. 1843. πεζαρζοῦραν, τῆς ἀκαλήφης τὸ σπέρμα. Vide ſuprà in Πεζαρὸν.

ΠΕΖΟΥ'ΛΙΟΝ, *Atrium*, *veſtibulum domus*. Gloſſæ Græcobarb. ἀγυιάτιδες αἱ πρὸ τῶν θυρῶν θεραπείας ἢ δούλωσις, ὅπου εἶναι εἰς τὸ ξωπόρτιν, ἴσως τὰ πεζούλια. Vita S. Eudociæ Mart. num. 37. ἀναδοὺς οὖν πᾶσαν τὴν περιοχὴν τοῦ ψαλμοῦ, ἀπεκοιμήθη ἔν τινι πεζουλίῳ. Gregorius in Vita S. Baſilij Junioris n. 46. ὡς οὖν τὴν δίοδον μου ἐπλήρωσα, ἔπεσα ἐν ἑνὶ τῶν πεζουλίων τοῦ ὀλίγον ἀφυπνῶσαι. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag. 459. εἰσελθὼν δὲ κεκοπιασμένος ἀπὸ τῆς ὁδοιπορίας, — ἀνεκλίθη ἐν τῷ πεζουλίῳ τοῦ ἁγίου Διομήδους, &c. Eadem habet Symeon Logotheta in cod. Mich. n. 11. Conſtantinus verò Porph. in Baſilio n. 9. Ed. Combef. πρὸ τοῦ πυλῶνος. Epiphanius Hagiopolita pag. 59. ἔστι δὲ ἡ κοίτη αὐτοῦ (τοῦ Προδρόμου) εἰς τὴν ἀνατολὴν πεζούλιον αὐτοφυὲς, ἐκ τῆς αὐτῆς πέτρας, ἤτοι σπηλαίου, καὶ καμάρα μικρά. Theodoſius Zygomalas MS. de Monte Sina. ἔνδον δὲ τοῦ πεζουλίου ἐστὶ παρεκκλήσιον Αἰκατερίνης. Anonymus alter Interpres MS. Rhamplij: ἢ εἰς μαγεῖον, ἢ εἰς πεζούλιον ἐκλημένον, καὶ εἰς τόπον ὅμοιον φυσικολαμπάδα. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Τριγύρου γύρου ἔχειμε πεζούλια μαρμαρένια.

Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 146. οὐ ἀπάνω εἰς πεζούλιν, οὐ εἰς κρέμαστρα λεγομένη παρτζα, &c. Occurrit ibi rurſum cap. 143.

ΠΕΖΟΥ'ΝΙΟΝ, *Pullus*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀηδόνος νεοσσὸς, πεζούνιον.

ΠΕΖΟΥ'ΡΑ. Vide in Παιζοῦρα.

ΠΕΘΑΝΙ'ΣΚΕΙΝ, *Mori*, Ἀποθνήσκειν. Gloſſæ Græcobarb. Ἀθάνατοι, ὅπου δὲν γεύονται τὸν θάνατον· ὅπου δὲν πεθανίσκουσιν.

ΠΕΘΕΡΟ'Σ, *Socer*, Πενθερός. In Corona pretioſa. Πεθερὰ, *Socrus*, πενθερά, ibidem. Occurrit in Turco Græcia Cruſij pag. 220.

ΠΕΘΥΜΕΙ͂Ν, pro Ἐπιθυμεῖν. Ptochoprodromus de ſua Paupertate ex Cod. MS.

> Καὶ νὰ χορτάσῃς τὸ ψωμὴν, τὰ πεθυμᾶς ὡς λέγεις

Πεθυμιά, pro Ἐπιθυμία. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Αὐτοῦνον θέλω γιὰ τραμοῦ ὅπου ἡ πεθυμία μου.

Alibi:

> Ὦ μένα θηλατέρα μου τὴν τ' ἦν ἡ πεθυμία μου.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

> Ἐκείνης τῆς ἀγάπης του, στὴν πεθυμίαν τὴν τοσην

ΠΕΙΚΑ'ΖΕΙΝ, *Conjectare*, Ἐπεικάζειν.

ΠΕΙ'ΟΣ, *Pius*, in nummo Antonini Pij, apud Harduinum in Nummis antiq. Illuſtr. p.434.

ΠΕΙ'ΣΜΑ, Πῖσμα, Πεισμάτιά, *Indignatio, Odium, Pertinacia, Perfidia.* Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. MS.

Πῖσμαν ἐθήκασιν αὐτοὶ νὰ μὴ τὰ παραλάβουν,
Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ με χωρικὸν νὰ μὲν τὸ κρυφ κ̀ ζάπτω.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

Ἔβλεπον τα γδ τ̃ ἀνδρέαν, τὸ πῖσμα τ̃ Ἑλλήνων.

Πεισματάρης, Πεισματικὸς, *Pertinax*, *Pervicax, Perfidus.* Euſtathius: πρὸς δ' ἀρχοντα πεισματικὸν καλὸν ἅπαν τὸ, κἀν ὅ τὰ ἃ φρονῶν ἐσὶ θυμῷ, τοῖς δ' ἄνα δικαζέτω ὡς ἐπιεικές. Πεισματικὰ, *Pertinaciter, Obſtinatè.*

Πεισματώνειν, Πισματώνειν, *Obſtinato animo eſſe.* Idem Anonymus de Nuptiis Theſei eod. lib.

Ὦ ἄγριο Κρι, κάκιςε, ἐὶ πισματωμβύη.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ ὡς πυ χάνει ἀτυχὸς, πλεότερα πεισματόνει.

ΠΕΙΡΑ'ΖΕΣΘΑΙ, pro Ἐνοχλεῖσθαι. Hermodorus in Epiſtola: ὑπὸ πολλῶν ἐνοχλούμενοι. In Græcobarb. πειραζόμενοι habetur.

ΠΕΙ'ΣΑ, apud Moſchopulum, ςαθμὸς ξύλων exponitur. *Lignarium.*

ΠΕΚΑΛΑΔΟΥ'Ν, Ἀνδράφαξ, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS.

ΠΕΚΕΛΙΚΙ'ΔΑ, *Cedria*, *Pix humida.* Gloſſæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. Κεδρία, ὑγροπίσσα, λέγεται πικολικίδα.

ΠΕ'ΚΙΣ, Πέκυς, *Begus*, ſupremus Caſtrorum Præfectus, Στρατοπεδάρχης. Dignitas apud Turcos, de qua Leunclavius in Pand. Turc. num.14. & in Onomaſt. ad Hiſt. Turcic. qui *Beg*, Turcis Dominum ſignificari ait. Ἀμπάρ-Μπέκυς, in Chronico Veneto Byzant. an.1467. Ἀμυρπέκις, apud Cantacuzenum lib.2. cap.28. qui ſuprà Ἀμὺρ Σατράπης dicitur. Erat is Smyrnæ, Epheſi, aliarúmque Joniæ Urbium Princeps.

Μπεγλερμπεῆς, *Beglerbegus*, de qua Dignitate apud Turcos videndus idem Leunclavius in Pandecte Turcico num.14. 254. Hiſtoria Politica pag.24. ἐν δὲ τῷ πολέμῳ τούτῳ ἀπεκτάνθη καὶ ὁ Χὰς Μυράτης ὁ Πρωτοςάτωρ τ̃ Ἀνατολῆς, ὁ παρ' αὐτοῖς λεγόμενος Μπεγλερμπεῆς. Et pag.34. ἦν δὲ πρωτοςάτωρ, ὡς παρ' αὐτοῖς λέγεται Μπεγλερμπεῆς. Πεκλαρπάκις, apud eoſdem. Georgius Acropolita in Chron. cap.65. τῷ μεγίςῳ ςρατοπεδάρχῃ τ̃ Περσικῶν ςρατευμάτων, ὃν Πεκλαρπάκιν εἰώθασιν οἱ Πέρσαι καλεῖν. Vide Theodorum Spanduginum p.110. 111. apud Sanſovinum de Reb.Turcic.& ſuprà in Πέγ.

ΠΕΚΟΥ'ΛΙΟΝ, *Peculium.* Gloſſæ Græco-Lat. Πεκούλιον, οὐσία ὑπεξούσιυ, ἢ δούλυ, *Peculium.* Teſtamentum S.Gregorij Nazianzeni: πᾶς ἦν οἰκέτας ὡς ἐλευθέρωσα, βούλομαι κ̀ νῦν ἐπ' ἐλευθερίας μβύειν, κ̀ τὰ πεκούλια αὐτοῖς πάντα μβύειν βεβαίως. Aſterius Homil.2. σὺ δοῦλος, καὶ τὰ σὰ τ̃ κυρίυ· δοῦλος γδ ἐλεύθερον πεκούλιον ἐκ ἔχει. Martyrium S. Calliopij n.6. ἐλευθερώσασα διακόσια πεντήκοντα ἀνδράποδα σὺν τοῖς πεκουλίοις. Mandatum datum Archimandritis & Exarchis, in Jure Græco-Rom. p.433. & apud Habertum in Archierat. pag.573. τῇ ἰδίᾳ κλήσει, ἢ τοῖς λεγομβύοις πεκουλίοις ἀκολουθοῦντας, &c. Inſtitutio Abbatis apud eund. pag.581. καὶ ἐκλὸς πεκουλίων σωτηρεῖν τὰς ὑπό σε πάντας μονάζοντας. Occurrit paſſim in Baſilic. & libris Juriſconſultorum Græcor.

Πεκουλιάζεσθαι, *Peculium colligere.* Euſtathius ad Odyſſ. ξ. οἰκονομικὴ δ' ἐςὶ ἡ ἱςορία ὡς τ̃ εὐνυςάτων δούλων, κ̀ πεκουλιαζομβύων ἀκολούθως ὡς τὰ πολλά.

Πεκουλιάζειν πρᾶγμα, *Res peculiaris*, to.1.Baſilic. pag.616.

ΠΕΛΑΓΟΛΙΜΗ'Ν, *Portus in ipſo mari.* Siquidem enim in loca importuoſa inciderant, tum majora navigia in unam ſeriem, in lunulæ ſpeciem ordinabant, eáque ſaccis arenâ completis in modum anchoræ pendentibus communiebant: idque πελαγολιμβύα ποιεῖν appellat Leo in Tacticis cap.20. num. 196. Ἱςορεῖται δὲ κ̀ ναυτικοῦ ςόλυ ςρατήγημα· ὅταν γδ εἰς ἀλιμένυς κ̀ ψαμμώδεις τόπυς τὴν ἀπόβασιν μέλλῃς ἐν καιρῷ ναυτικῆς ςρατηγίας, ἃ ὅτω τύχοι, ποιήσασθαι, σάκκυς πολλὺς πληρώσας ἄμμυ, καὶ τοῖς σχοινίοις προσδήσας ἀπὸ ἑκάςυ δρόμωνος ἐκκρεμάσεις τὰς ἀγκύρας, οἱονεὶ σιδηρᾶς ἀγκύρας, καὶ ὅτως τ̃ Πελαγολιμένα ποιήσας, εὐκόλως κ̀ τ̃ τόπων κύκλος ἐξελθὼν τὴν πεποιημένην δὲ καταδρομὴν ποιήσεις. Hæc exſcripſit Hero in Parecbolis MSS. ſub initium.

Sed & ſi ceſſante vento proximo littori naves admovere non poterant, tum etiam Πελαγολιμένα faciebant. Anna Comnena lib.4. Alexiad. pag.106. ἑσπέρας δὲ καταλαβούσης, ἐπεὶ ἐκ ἐδίδυ αὐτοῖς τ̃ ἀκτὰς προσπελάσαι, νηνεμίας οὔσης, συμπαρτίσαντες τὰ μείζονα τ̃ πλοίων, καλωδίοις τε δεσμήσαντες, καὶ τ̃ λεγόμβρον Πελαγολιμένα συναπαρτίσαντες, πύργυς τε ξυλίνυς ἐν τοῖς ἰςίοις αὐτῷ οἰκοδομήσαντες, διὰ καλωδίων ἀνῆγαγον ἐν αὐτοῖς τὰ ἑκάςῳ αὐτῷ συνεφεπόμβρα μικρὰ ἀκάτια. Denique ſi ſubitus adverſæ claſſis incurſus timeretur, πελαγολιμένα etiam conficiebant. Eadem Anna lib.6. pag.160. οἱ δὲ Βενετικοὶ τῷ ἀπροόπτῳ καταπλαγέντες τ̃ αὐτῷ ἐλεύσεως, εὐθὺς δεσμήσαντες τὰ μείζω τούτων πλοῖα, καλωδίοις περὶ τ̃ λιμένα τ̃ Κορυφῶ, κ̀ συναπαρτίσαντες τ̃ λεγόμβρον Πελαγολιμένα, τὰ σμικρὰ τούτων σκάφη εἰς μέσον ἐλάσαντες σιδηροφορήσαντες δὲ ἅπαντες, ἐκαραδόκυν τὴν τούτων ἔλευσιν. Idque juxta Tacticorum præcepta, ac illa Vegetij lib.5. cap. ult. *Quod ſi cautela hoſtium, evitatis inſidiis, publico marte confligat, tunc Liburnarum inſtruendæ ſunt acies, non directæ, ut in Campo, ſed incurva ad ſimilitudinem Lunæ: ita ut productis cornibus acies media ſinuetur, ut ſi adverſarij perrumpere tentaverint, ipſâ ordinatione circundati deprimantur.* In hanc ſententiam ſuprà laudatus Leo cap.19. num.71. ὅταν δὲ ἀπαλλαγῆναι βύλῃ τ̃ μάχης, μηνοειδὲς, ὡς εἴρηται, τὴν παράταξιν τ̃ δρομώνων ποιήσας, ὅτως ὑποχωρήσεις διὰ τὸ ἀσφαλὲς εἶναι τὸ τοιοῦτον σχῆμα ἐν τ̃ τοιαύταις ἐπιφόδοις κ̀ ὑποχωρήσεσι. Adde n. 208. & vide quæ annotamus ad Alexiadem p.282.

ΠΕ'ΛΑΖΟΣ, *Lapis pretioſus*, fortè qui *Rubis balais* noſtris dicitur. Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

Ὁ δ' ἴρως δίδει τυ βεργλὶν πλέκλονον πεπλεγμένον,
Ἀπὸ σιδήρυ κ̀ χρυσῦ, κ̀ ἀπὸ πελάζυ λιθίυ.

Vide Gloſſ. med. Latin. in *Balaſcius.*

ΠΕ'ΛΛΑΞ, *Pellax.* Scholia MSS. in Æſchyli Prometheum vinctum: Αἱμύλος λέγεται, ὁ δι' ἀποκρίσεως αἱματώδης ἤγυν συνδήσας ἀπατῶν τινὰ· ὅτος δὲ λέγεται παρὰ Λατίνοις πέλαξ. Hinc forte Πελακίζειν, *Injuriâ afficere*, more juvenum. Πελακισμὸς, *Injuria*, *contumelia*, in vet. Leg. apud H. Steph. ubi perperam Παλακίζειν videtur ſcriptum.

ΠΕΛΑΣΑ'Ν τὸ χμὶ, τὸ καρποβάλσαμον, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843. Ruſſum ibid. πελασὰν ἀγάτζη, τὸ ξυλοβάλσαμον.

ΠΕΛΑΣΤΟ'Ν, Nota Muſicæ Græcor. hodiernæ, quæ per L. exprimitur. Vide Rutgerſ. lib.2. Var.lect. cap.11.

ΠΕΛΑ'ΤΗΣ. Leo Diaconus lib.8.hiſt. MS. τ̃ δὲ πεζεταίρων τὰς δρομὰς κ̀ τὰς λόχμας καταδραμόντων σπουδῇ καὶ τὰς πελάτας ἐκείνυς συνειληφότων, ἐπ' ὄψει τε πεπεδημένυς παραγαγόντων τῷ Βασιλεῖ, αὐτίκα κατασπαθίζειν τούτυς προσέταττεν. Sed ex ſuperioribus leg. ἐπελάτας, *Invadentes.*

ΠΕΛΑΤΙΚΗ, *Clava*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ τὰ ταρκάσια ἐβάςαζον, τὸ πελατίκη ἐκράτει.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6.

Μὲ πελαλίκη φελοῦ ἔμορφον καὶ μεγάλον.

Rurſum eodem lib.

Ἐβάςα κ' εἰς τὸ χέριν τυ σίδερον πελαλίκη.

Lib. 6.

Μόνον τὰ πελατίκια σας μὲ τὰ σπαθία σὸ χέρι.

Occurrit ſæpe apud hunc Scriptorem. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 751. ὁ δὲ Φωκᾶς ἔδωκε τῷ Σκληρῷ μὲ τὸ πελατίκη δυνατὰ πολλά. Πιλαβίκη, *Turcica clava ad ſellam*, exponitur apud Cruſium in Turco-Græcia p. 188.

Ἀπελατίκιον, eâdem notione. Nicetas in Manuele lib. 5. num. 3. Ῥωμαῖοι δὲ μετὰ χεῖρας ἐκ σιδήρου ἀπελατίκια χειρισάμενοι, (ἔθος δὲ αὐτοῖς καὶ τοῖον δὲ φέρειν ὅπλισμὸν, ἐπεὶ εἰς πόλεμον ἴασιν) ἔπαιον τὰς Παίονας δι' αὐτῶν. Ubi Cod. alter, ἐκ σιδήρου κορύνας. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg. 1237. ἐὰν γοῦν ἐκόπη περὶ σπαθίου, ἢ μὲ ἀπελατίκιον, ἤτε ἄλλου τινὸς ξίφους, καὶ κατεκόπη ἡ σάρξ, &c. Manuël Palæologus in Onirocritico MS. τὸ δὲ ἀπελατίκιον κρίνεται εἰς ἰσχὺν καὶ δύναμιν κραταιὰν μετὰ αυςηρότητος. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Σαλίβεις ἦχαν Τυρκικὰς, ὁμοίως ἀπελατίκια.

Hiſtoria Bertrandi Romani MS.

Καὶ σιώπομα ὁ Βέλθανδρος σύρει τὸ ἀπελατίκι,
Καὶ εἰς μέγα τὸ ἄπειρον ἐφόνευσε τὰς δίκα.

Πελατίκιον, eâdem notione, vel certè, minoris clavæ ſpecies, quam gerebant inſtar ſceptri. Georgius Contares lib. 1. Hiſt. Athenar. Κορωνήτης δὲ ἐλέγετο, διότι ἐβάςα μίαν κορώνην, τουτέςιν ἕνα πελατίκιον, &c. Codinus de Offic. Palat. cap. 5. num. 47. εἶτα δὲ ἵςανται οἱ ὀνομαζόμενοι Τζάκωνες, φέροντες καὶ οὗτοι πελατίκια. Ubi Cod. Reg. ἀπελατίκια. Cap. 6. num. 31. καὶ τοῦ κρέμανται βηλόθυρα εἰς τὴν πρόκυψιν, τὴν τοῦ Βασιλέως καλύπτοντα θεωρίαν, ὁ Πρωτοβεςιάριος πελατίκια ἤγουν σκῆπτρα κρατῶν ἀπηρτημένα γε ὄντα κατὰ τὴν δεξιὰν χεῖρα αὐτοῦ,—ἐκβαλὼν αὐτὰ ἀπὸ τῶν βηλοθύρων, δείκνυσι πρὸς τὸν λαὸν, δηλῶν διὰ τοῦτο ὅτι ἀνῆλθεν ὁ Βασιλεὺς εἰς τὴν πρόκυψιν. Et num. 38. ὁ Πρωτοβεςιάριος ἐμφανίζει αὖθις τὰ πελατίκια, τὴν τοῦ Βασιλέως δηλοῦν ἑτοιμασίαν. Ubi Cod. Reg. ἀπελατίκια præfert.

Occurrit præterea eadem vox infrà num. 48. ſed aliâ, ut videtur, notione, ubi de Judicum apud Perſas veſtitu: ἐπὶ δὲ τραχήλου τῆς κρατῶν ἐκρέμαντο δύο τινα διὰ ἀτανίων πελατίκια λεγόμενα, ἅπερ εἰσὶ μαργέλλια μετὰ σύρματος, τὸ μὲν μῆκος σπιθαμῆς ἔλαττον, τὸ δὲ πλάτος παλαμιαῖον.

Vocis verò Etymon videtur indicare Gregorius in Vita S. Baſilij Jun. num. 16. αὐτοχειρὶ τῷ ἁγίῳ ὁ δείλαιος, κατὰ κόρης παίων μετὰ τοῦ ἱππελατικοῦ, ὃ καλοῦσιν. Ita Πελατίκιον fuerit virga vel flagellum quo equus urgetur & ad curſum incitatur.

ΠΕΛΕΓΡΙ´ΝΟΣ, *Peregrinus*. Hadrianus Pap. in Epiſt. ad Baſilium Imp. in Synodo VIII. Act. 7. περὶ τὰς τῶν Ἀποςόλων φλιάς ὡς ἀπόςημος καὶ πελεγρῖνος ἔςησε. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg. MS.

Τὰς πελεγρίνας, τὰς πλεχὰς μεγάλας μακαρίζω.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ὅρκον γράφων παρδθὺς ἐκεῖ τῆς πελεγρίνας.

Utitur alibi non ſemel. Vide Περεγρῖνος.

ΠΕΛΕΚΕΙ´Ν, *Scalpere*, ξέειν, κνίθειν, &c. Nicetas in Man. lib. 2. num. 4. ἡρμόττοντο ὧν ναυπηγήσιμα ξύλα, καὶ ἱςοὶ μεγάλοι νηῶν συμπήγνυντο. Ubi Cod. Barbarogr. πελεκοῦντο, pro ἡρμόττοντο. Fr. Richardus in Clypeo fidei part. 1. pag. 398. ὅπου δὲ τὰς ἔχει ἀκόμη πελεκημένας ἡ γραμματική, &c.

Πελεκᾶς, Πελεκάνος, *Faber lignarius*, *Sculptor*, οἰκονόμος, τεκτονικὸς, γλύπτης. Gloſſæ Græcobarb. πεκτονικὸν ἐργαλεῖον, ἐργαλεῖον τῆς πελεκάνος. Alio loco: ἀρχιτέκτων, ὁ πρῶτος, ὁ ἀρχὴ τοὺς τέκτονας, ἤγουν τοὺς πελεκάνας. Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponneſiacis:

Εἰπὰ ὁ Μπαΐλος ἔςειλεν να ἔλθουν πελεκάνοι,
Τεχνίτες γὰρ Βενέτικοι να πίσουν τζεπεμπεττζέτα.

Hiſtoria MS. Beliſarij:

Ὑπὸ παντοῦ ἐσυνάξε τέκτονας πελεκάνους.

Πελεκανικὸς, *Fabrilis*. Eædem Gloſſæ: Πρωτόμαςορος τῆς πελεκανικῆς, ἤγουν τῆς τεκτονικῆς τέχνης.

ΠΕΛΕ´ΚΙ, *Securidaca*, herba, apud Petr. Bellon. lib. 1. obſ. cap. 18. quæ Πελεκῖνος dicitur Theophraſto lib. 8. cap 8. Galeno verò de ſimplic. medicam. & Dioſcoridi lib. 3. ἡδύσαρον, aliis *Succus Cyrenaicus*. Neophytus in Gloſſis Jatricis MSS. ἡδύσαρον, λέγεται ὁ Κυρηναϊκὸς ὀπός. Supra vocem Κυρηναϊκὸς, ſcribitur aliâ manu, Πελεκῖνος. Apud Interpolator. Dioſcor. cap. 744. Ita appellatur *Lappago*, ſeu *Lappula*, quam Græci ἀπαρίνης vocant. Aliud porrò ſonat vox πελεκῖνος, apud Euſeb. lib. 9. de Præparat. Evangel. pag. 264. Edit. Rob. Steph.

ΠΕΛΕΚΙ´ΔΑ, & Πελεκοῦδα, *Cæmentum*, Χάλιξ.

ΠΕΛΕΚΥΦΟ´ΡΟΙ. Vide in Βάραγγος.

ΠΕΛΕΛΟ´Σ, *Stultus*, ἄφρων. Corona pretioſa: Πελελὸς *Fatuus*, σκαιός. Ita in Gloſſ. ad Iliad. Barbarogr. Homeri. Alibi: Μανικῶς, ὡς ἂν πελελός. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Τὴν ὄρεξιν τὴν πελελὴν τῆς φονεμένης Ἀραχῖτος.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ αὐτὸς ὡς ἄτον πελελὸς, συλλαλεῖται τὰ λόγια.

Stephanus Sachleces in verſib. MSS.

Καταφρονοῦν πιρισσά, καὶ πελελοὺς τοὺς λέγουν.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag. 136. ἀλλὰ πελελὲ ἤθελα ἦσαι, ἂν τὸ κέρδος ὅπου ἔχω εἰς τὰς χεῖράς μου ἀφήσω.

Πελελάρα, in Corona pretioſa, & Πελελάδα, apud Portium, *Stultitia*, *Veſania*, παραφροσύνη, μωρία. Πιλλάρα, eâdem notione Gloſſæ Græcobarb. ἀβελτηρία, μωρία, πιλλάρα, λωλάρα.

Πιλλὸς, idem quod Πελελός. Eædem Gloſſæ Græcobarb. ἀβελτηρὸς, μωρὸς, λωλὸς, Πιλλός.

Πιλλαίνω, Πιλλαίνεσκω, *Stulteſcere*. Eædem Gloſſæ: μωραίνω, νὰ μωραίνω, νὰ πιλλάνει, νὰ γένῃ μωρός. Alibi: μωρίζω, ἀφορμίζει, λωλαίνεσκω, πιλλαίνεσκω.

ΠΕΛΙΑΗΤΖ, τὸ Δαμαζώνιον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg 190. *Damazonium*, herba de qua Dioſcorides & Botanici. Πελιλέτζιν dicitur Interpolatori Dioſcoridis poſt cap. 140. τὸ πελιλέτζιν ὁμοίως καὶ αὐτὸ ῥευνύει τὸ ςόμαχον κατὰ τὴν ἕδραν κανεῖ ἐλαφρῶς.

ΠΕ´ΛΛΑ, inter inſtrumenta navalia recenſetur à Conſtant. Porphyr. de Adm. Imp. cap. 9. τὰ παλαιὰ αὐτῶν μονόξυλα καταλύοντες, ἐξ αὐτῶν βάλλουσι καὶ πέλλας, καὶ σκαρμοὺς εἰς αὐτὰ, καὶ λοιπὰς χρείας. Videntur intelligi *Pala*, quibus undæ ex navigiis ſubinde ejiciuntur, nos etiamnum *Pelas* dicimus.

ΠΕ´ΛΛΟΝ, *Pellis*. Heſychius: καρβάλιον, μέσα πίλλον. Sed unicâ voce legendum quidem cenſent μεσόπιλλον. Πιλλοφάρος, *Pellarius*, in Gloſſis Latin. Græc.

ΠΕΛΛΟ´Σ, Πιλλάνω. Vide in Πελελός.

ΠΕ´ΛΜΑ, *Solum*, ſeu *Arena circi*, *& amphitheatri*. Chronicon Alexandrinum pag. 262. & Cedrenus pag. 147. ubi de Romulo: τὸ δὲ πέλμα τοῦ ἱππικοῦ τὴν γῆν πᾶσαν ἐδ, τῶν δὲ ὑέτιον τὴν θάλασσαν, &c. Idem Chronicon, & ex eo Theophanes an. 5. Juſtiniani

niani M. καὶ ὁρμήσας εἰς τὸ ἱπποδρόμιον, καὶ ὁ μὲν Ναρσῆς διὰ τῶν θυρῶν, ὁ δὲ υἱὸς Μαύδου διὰ τῆς σφενδόνης, ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ μονοπατίου τοῦ καθίσματος εἰς τὸ πίλμα. Vita MS. Sancti Symeonis propter Chriſtum Sali, ubi de Mimis Theatri: ἀλλὰ ἀπελθὼν ἵστατο κάτω εἰς τὸ πίλμα, ὅπου ἔπαιζον οἱ μῖμοι. Eſt etiam πίλμα, *Palus*, apud Theophanem an.11. Pogonati, ubi perperam editum παλμάτων pro πιλμάτων, ut & apud Cedrenum. Codex Theoph. Vaticanus habet πιλμάτων. Vide Auctorem Etymologici, & ſuprà in Πάλμα.

ΠΕΛΟΖΕΛΛΑ, Herba quæ Italis *Peloſella*, noſtris, *Herbe de ſouris* dicitur. Agapius in Geoponico cap.209. κοπάνισε τὸ χόρτον, ὅπου λέγουσι πελοζέλλα, δὸς τε τὸ ζωμὸν της, να τὸ πίῃ.

ΠΕΛΤΑΡΙΟΝ, *Pelta*, πέλτη. Euſtathius Il. β. p.544. ἀσπιδίσκια, ἤγουν μικρὰ πελτάρια.

ΠΕΛΤΑΣΤΑΙ, *Peltaſtæ*. Thomas Magiſter: πελτὸν, δόρυ· πέλτη δὲ ἡ ἀσπὶς, ἡ ἴτυν οὐκ ἔχουσα· καὶ πελτὸς, καὶ πελτάριον. καὶ Πελταστὴς, ὁ χρώμενος τούτῳ. Leo in Tacticis cap.6. §.37. τὸ δὲ τῶν Πελταστῶν λεγόμενον εἶδος, ὅπερ οἱ νεώτεροι τῶν Τακτικῶν οὐκ ἐδήλωσαν, &c. Mox: ἄχρι γὰρ πέλτην, ὃ ἔτι σκουτάριον μικρὸν, καὶ τὰ δόρατα αὐτῶν, ἤγουν τὰ κοντάρια πολὺ τῶν λεγομένων Σαρισῶν παρὰ τοῖς παλαιοῖς κοντότερα.

ΠΕΛΥΞ, pro Πέλεκυς, *Securis*. Vide Euſtathium.

ΠΕΛΩΝΙΤΙΣ, *Geranium*, apud Interpol.Dioſcor. c.537.

ΠΕΜΠΕΔΟΥΛΑ, Gallis, *Quinquefolium*, apud Interpol. Dioſcor. cap.624.

ΠΕΜΠΙΝΕΛΕ, *Pimpinella*, *Syderitis*, herbæ genus. Occurrit apud Myrepſum ſect.1. cap.99.

ΠΕΜΠΤΗ, *Feria quinta Hebdomadis*, *Dies Iovis*. Nicephorus Patr. Conſtantinopol. in Canonibus: οὐ δεῖ ἐργάζεσθαι τὴν ἑβδομάδα τῆς Διακαινησίμου, οὔτε τῷ σαββάτῳ τῆς Ἀπολυσίμου ψάλλειν τὸν Ἄμωμον, μηδὲ τὰς πέμπτας φυλάττειν.

Πέμπτη μεγάλη, *Feria quinta ante Paſcha*. Leo Diacon. lib.8. Hiſt. MS. ἡμέρα δὲ ἦν ἡ καλουμένη μεγάλη πέμπτη, καθ' ἣν ἐπὶ τὸ πάθος μολεῖν ὁ Σωτὴρ, τὰ σωτήρια τοῖς μαθηταῖς μετὰ τὸ μυστικὸν δεῖπνον διδάγματα ἐξεπαίδευσε. Occurrit paſſim in Liturgia Baſilij, apud Zonaram, Codinum, & al.

Νέα πέμπτη, *Feria quinta poſt Paſcha*, apud Symeonem Theſſalonic. de Sacris Ordinat. cap.8. pag. 169. Codinus de Offic. cap.14. num.19. πέμπτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, ἣν καλοῦσι διακαινήσιμον.

ΠΕΜΨΕΜΠΤΕ, Ægyptiis, *Verbenaca recta*, apud Interpol. Dioſcorid. cap.640.

Πεμφθιμφθὰ, iiſdem, *Verbenaca ſupina*, cap.640. & apud Apul. c.3.

ΠΕΝΕΛΛΟ, *Penicillus*, Γραφεῖον.

ΠΕΝΖ, ὑοσκυάμου φύλλον, καὶ ἔλαιον τοῦ ὀπίου, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. *Folium Hyoſcyami*, & *oleum ex opio*. Ita etiam in Gloſſis Saracenicis MSS.

ΠΕΝΗΝΤΑ, *Quinquaginta*, πεντήκοντα. Πενηνταρεά, *Quinquagenarius numerus*. Πενηνταρειακὸς, *Quinquennalis*.

ΠΕΝΘΑΟΜΟΙΟΣ, *Dulcis radix*, Γλυκύρριζα, apud Interpol.Dioſcor. cap.412.

ΠΕΝΘΕΚΤΗ, *Quiniſexta*. Ita dicta *Synodus Trullana*, ſeu habita in Trullo Palatij, ſub Juſtiniano Rhinotmeto; quòd condendis Canonib. ſuppleverit, quæ à duabus ante Synodis quintâ & ſextâ fuerant prætermiſſa. Balſamon ad Epiſt. Conc. Trullani: τῶν δύο οἰκουμενικῶν συνόδων, τῆς πέμπτης δηλαδὴ τῆς ἀθροισθείσης βασιλεύοντος Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου, καὶ τῆς ἕκτης τῆς ἀθροισθείσης βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου, μὴ ποιησασῶν κανόνας εἰς κατάστασιν τῆς ἐκκλησίας, γέγονεν αὐτὴ ἡ σύνοδος εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν δύο· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ οὐδὲ ἕκτη κυρίως καλεῖσθαι, ἀλλὰ Πενθέκτη· ἀναπληροῖ γὰρ τὸ ὑστέρημα τῆς τε Πέμπτης, καὶ τῆς Ἕκτης συνόδου. Addit deinde Græcos pro Oecumenica Synodo hanc admittere, contrà quàm Latini, quòd, inquit, in ea non adfuerint Romanæ Sedis Legati. Vide eundem de Privileg. Patr. Macarius Ancyranus contra Barlaamum & Acyndinum: συνῆλθον ἐπίσκοποι σκζ. ἐν τῷ λεγομένῳ Τρούλλῳ οἴκῳ δὲ ἦν οὗτος περιφανὴς ἐν καλῷ τῆς βασιλείου ΚΠ. Παλατίου κείμενος. Mox: συνίζανεν δὲ αὐτῇ τῇ ἕκτῃ, καὶ τὴν προσηγορίαν ἐδέξατο ἐκείνης· οὐ γὰρ περὶ πίστεως καὶ δογμάτων αὐτῇ ζήτησις γέγονεν, ὥστε καὶ αὐτὴν ἰδιαίτατα παρὰ τοῦτο λογίζεσθαι συνόδοις, καὶ Πενθέκτη δ' ἂν λέγοιτο, ὅτι τὸ ὑστέρημα τῆς Πέμπτης, καὶ τῆς Ἕκτης συνόδου ἀνεπλήρωσε, τὴν τῶν ἱερῶν φημὶ κανόνων συνθήκην. Adde Matth. Blaſtarem in Præfat. & Phranzem lib.3.c.19. Zonaras ad Can.5. Apoſt. & alibi, ἕκτην nudè vocat. Vide Baronium, Binium, & al.

ΠΕΝΘΕΑΗ, *Lapidis ſpecies*. Moſchopulus: ὁ λίθος δὲ θηλυκῶς, ἐπὶ τῶν τιμίων λίθων, καὶ τῶν ἄλλως λαξευομένων, οἷον ἡ σμάραγδος, ἡ ἴασπις· τῶν δὲ λαξευομένων, οἷον ἡ Πρία, ἡ πενθέλη.

ΠΕΝΘΟΣ, Πένθιμος. Utriuſque vocis diſcrimen ſic obſervat Scholiaſtes Baſilic.Eclog.28. τὸ μὲν πένθος, ἐπὶ τῶν γυναικῶν τῶν ἐντίμων ἀνδρῶν λέγεται· τὸ δὲ Πένθιμος, ἐπὶ τῶν ἀτίμων ἡ μὲν οὖν γυνὴ τοῦ ἀτίμου, ἐφ' ἧς ὁ πένθιμος χρόνος λέγεται, μετὰ τὸ τεκεῖν οὐ κωλύεται γαμεῖσθαι, οὐ γὰρ διὰ τὴν τιμὴν τοῦ τελευτήσαντος, πρὸ τοῦ τελευτῆσαι κωλύεται αὐτὴ γαμεῖσθαι, ἀλλὰ διὰ τὴν τῆς γονῆς σύγχυσιν· ἡ δὲ τοῦ ἐντίμου γυνὴ, ἐφ' ἧς τὸ πένθος λέγεται, κἂν τέκῃ, ἀλλ' οὖν τὸν χρόνον ὀφείλει φυλάξαι, ἐπεὶ οὐ διὰ μόνην τὴν σύγχυσιν τῆς γονῆς κωλύεται, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν τιμὴν τοῦ τετελευτηκότος. Πενθικὰ φορεῖν, apud Theophanem an. 9. Juſtini Thracis.

ΠΕΝΙΔΙΟΝ, *Spuma ſacchari*, apud Nicolaum Myrepſum ſect. 1. cap.95. in Cod. MS. Edit. Fuchſij 97. Matthæus Silvaticus: *Penidia ſunt ex Zuccaro*. Dictionar. Medic. Hiſpanic. *El alfenique*, *Eſpuma de Azucar*.

ΠΕΝΙΝΤΑ, Πεντήκοντα, *Quinquaginta*. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod.MS.

Καὶ σύνθες ἂν ὑπόδηλος, καὶ δίχα ὑποκαμίσου,
Καὶ τὸ βρακίν σου φαίνεται ἀπὸ πένιντα πηχέων.

ΠΕΝΝΑ, *Penna*, πτερὸν, apud Agapium in Geoponico cap.194. Heſychius: Πέννα, πτερά.

ΠΕΝΟΛΗΣ, *Penula*, in Gloſſ.Lat.Gr.& Gr.Lat. Πενούλιον, eâdem notione. Chronicon Alexandr. an. 11. Theodoſij Jun. ἔκρουσεν αὐτοῦ κατὰ τοῦ δεξιοῦ μέρους στήθους, ὥστε τὸ πενούλιον αὐτοῦ καὶ τὴν τόγαν τρυπῆσαι. Vide φαινόλιον.

ΠΕΝΤΑΔΑΚΤΥΛΟΝ, Πεντάφυλλον, Πεντάτομον, *Quinquefolium*, apud Apuleium de Virtut. herb. cap. 2.

ΠΕΝΤΑΔΡΥΝ, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti, τὸ μανικὸν στρύχνον, *Strychnum manicum*, de quo Ruellius lib.3. cap.110. Vide Interpolat. Dioſcot. cap.656. Anonymus Botanicus MS. ἀγρόγλωσσον μὲν τὸ πένταδρον τὸ ἀρσενικόν.

ΠΕΝΤΑΚΟΥΒΟΥΚΛΑΟΝ. Vide in Κουβούκλιον.

ΠΕΝΤΑΝΟΥΜΙΟΝ. Vide in Νοῦμος.

ΠΕΝΤΑΠΕΤΕΣ, Πεντάτομον, Πενταδάκτυλον, Πεντάπετον, *Quinquefolium*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap.614.

ΠΕΝΤΑΠΛΟΥΝΤΕΣ, & Ἑξαπλοῦντες, apud Sanct. Maximum in Computo Eccl.1. parte cap.11. & 12. dicuntur qui quinquies & ſexies annos Cycli Lunaris multiplicant. Vide Dion. Petavium

lib.8. Diſſertat. ad Auctar. operis de Doctr. tempor. cap.14.

ΠΕΝΤΑ´ΣΤΙΧΟΣ. Vide in Στίχος.

ΠΕΝΤΕΓΕ´ΦΥΡΑ. Vide Πεντεγέφυρα, & Πεντεγέφυρα.

ΠΕ´ΝΤΕΞΗ, *Quinque aut ſex*. Agapius in Geoponico cap.170. καὶ βάλλει το μέσα εἰς τὸ ἀχαμνόπαρο πέντεξη φοραῖς. Occurrit apud eundem non ſemel.

ΠΕΝΤΕ´ΚΟΝΤΟΣ, Πεντέκοντος, adjectivè, *Quinquaginta*. Martyrium S. Arethæ & Socior. MS. λαβὼν πεντεκόντους χρυσοὺς, &c. Infrà: ἀνέθετο τοὺς πεντεκόντους τοὺς χρυσοὺς τῷ Θεῷ.

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ´, ita dictæ *Septem Hebdomades quæ paſcha ſubſequuntur*. Euſebius lib.4. de Vita Conſtant. cap.64. ἕκαστα δὲ τούτων ἐπὶ τῆς μεγίστης συνετελεῖτο ἑορτῆς, τῆς δὴ πανσέπτου καὶ παναγίας Πεντηκοστῆς, ἑβδόμασι μὲν ἑπτὰ τετιμημένης, μονάδι δ' ἐπισφραγιζομένης· καθ' ἣν τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κοινοῦ σωτῆρος, τήν τε τοῦ ἁγίου πνεύματος εἰς ἀνθρώπους κάθοδον, λόγοι γενέσθαι περιέχουσι θεῖοι. Sic uſurpant Græci ac Latini, uti à nobis obſervatum in Gloſſ. med. Latin. Πεντηκοστὴ πασχάλιος, in Epiſt. Balſamonis de Jejuniis num. 16. Idem num. 15. καὶ παρακελευομένη μίαν ὥσπερ ἡμέραν λογίζεσθαι τοῦτο τὸ πεντηκονταήμερον στάδιον, καὶ μήτε γόνυ κάμπτειν, μήτ' ἄλλο τι ποιεῖν τῆς χαρμονῆς ἀποφαυλίζον τὸ μέγεθος. Vide Matth. Blaſtarem litt.E. tit. 2.

Πεντηκοστάριον, Liber Eccleſiaſticus Græcorum, continens Officium ab ipſo Paſchatis die, uſque ad Octavam Pentecoſtes, quæ Dominica, aliis, omnium Sanctorum nuncupatur, quòd in ea omnium Sanctorum celebretur memoria. Id indicat libri initium: Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἁγίῳ τοῦ Πεντηκοσταρίου ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης Κυριακῆς τοῦ Πάσχα πρωΐ, καὶ καταλήγοντος μέχρι καὶ τῆς κυριακῆς τῶν Ἁγίων πάντων. In Regio verò Cod. 2492. Τριώδιον ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ δικαίου Λαζάρου μέχρι καὶ ἁγίων πάντων. Gennadius cap.4. ᾄδονται μετὰ μελῳδιῶν καθημέραν καὶ Μηναῖα, καὶ Τριῴδια, καὶ λόγοι, τοῦ Μεταφραστοῦ, καὶ Πεντηκοστάρια, καὶ στιχηρὰ, καὶ τροπάρια. Anthologium: ζήτει εἰς τὸ Πεντηκοστάριον κυριακῇ ἕκτῃ μετὰ τὸ Πάσχα. Anthologium Arcudij part.1. pag.122. τὸ πεντηκοστάριον τοῦ α. Vide Allatium de Libr.Eccl.Græcor. Diſſert.2.p.229.

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΟ´Σ, nudè dicitur Pſalmus, *Miſerere mei Deus*, qui eſt quinquageſimus. Pentecoſtarium: μετὰ δὲ ἐκφώνησιν, ὁ πεντηκοστὸς, καὶ εὐθὺς ψάλλομεν τὸν παρόντα νεκρώσιμον κανόνα εἰς τὸ κοιμητήριον, &c. Alio loco: ὁ πεντηκοστὸς, καὶ οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς, &c. Paſſim alibi.

ΠΕ´ΞΙΜΟΝ. Vide in Πέζειν.

ΠΕΞΟ´Σ, *Plexus*. Gloſſæ Lat.Gr. *Proſa, Pexa tunica*, Πεξὸν ἱμάτιον.

ΠΕΠΑ´ΛΗ, ἡ πασπάλη, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Farina minutiſſima*, πασπάλη. Gloſſæ MSS. πασπάλη, ἄλευρον λεῖον, ἣν πασπάλην λέγομεν. Gloſſæ Botanicæ MSS. in Cod. Reg. 848. γυρὶν, ἐξ ἀλεύρου καὶ ὕδατος ἕψημα, ἤτοι πασπάλη. Vide Suidam, Heſychium, & Henr. Stephanum.

ΠΕΠΕΡΑ´ΚΙΟΥΜ, *Acorum*, ſic dictum Gallis, apud Interpolat. Dioſcoridis cap.9. *Piperacium*.

ΠΕΠΟΝΕ´Α. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg.1047. Λευκὰς. ἔστιν ἡ πεπονέα.

ΠΕΠΟΥΖΙΑΝΟΙ´, Hæretici, οἱ Πεπούζαν τινα πόλιν Φρυγίας, ὡς Ἱερουσαλὴμ ἐκθειάζουσι, ut eſt apud Scholiaſtem Baſilic.ad lib.21. p.581. Horum meminit præterea VI. Synod. Act.11.

ΠΕ´ΠΟΥΛΕ, *Myrobalanus major*, apud Interpolat.Dioſcor. c.740.

ΠΕ´ΠΩΝ, præter alias notiones, etiam id ſignificat quod vulgò in fructibus dicimus *Bleſe*. Euſtathius Il. ζ. pag. 625. πολλοὶ δὲ τινες τῶν νεώτων πεπόνων, τὰ γε ὑψηλότερα, καὶ ἀπίους, καὶ μῆλα Κυδώνια, ἤδη πρὸς σῆψιν τραπέντα, ὡς τὰ ἐντὸς ἔχειν ὕπαλα παρομοίως χόαν, χρηστὰ μὲν ἔτι ὄντα πρὸς βρῶσιν, πέπονα φασίν.

ΠΕ´ΡΑ, ſic appellabant Byzantini quod eſt ultra fretum: uti pluribus docemus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 4. Nicetas in Iſaacio lib.1. num.10. καὶ τὴν Προποντίδα λαχόντων εἰς οἴκησιν, &c. Ubi Cod. Barbarog. τὰ περὰ μέρη τοῦ Στενοῦ. Περατικὰ τάγματα, apud Continuat. Theophanis lib. 3. n.43. Ἀντίπεραν ἐν Συκαῖς, apud eundem Theophanem pag. 293. In Chron.Alexandr. in Heraclio: εἰς ἄλλο πλοῖον ἀντιπεράσαντας. Aſterius Amaſenus in S.Phoca: ὅθεν δὴ τὴν ἀντιπέρας τοῦ Εὐξείνου πόντου ἤπειρον νέμονται γῆ ἀντιπέραθεν, apud Scylitzem pag.650. Vide Euſtathium Il. β. pag.306.

Περαία, *Regio portui Conſtantinopoleos obverſa*. Nicetas in Man. lib.1. num.5. τῇ Περαίᾳ ἐναυλιζόμενος, ἥτις τοῦ Πικριδίου κατονομάζεται. In Iſaacio lib.3. n.8. καὶ αὖθις ἡ κατὰ τὸ διπλοῦν κίονα περαία. Ubi Cod. al. ἀντιπέραν μέρος τῆς πόλεως. In Alexio lib.3. πρὸς τὸ ἀντιπορθμεν ἔκλοτε τῇ ἐφ Περαίαν τὴν κάτωθεν μικρόν τι τοῦ διπλοῦ κίονος. Περαία Βυζαντίου, apud Conſtantinum Manaſſem in Romano Diogene:

Εἶχε μὲν οὖν τὸ Ῥωμανὸν περαία Βυζαντίου.

ΠΕ´ΡΑΜΑ, *Trajectus maritimus*. Ita præſertim appellantur *Scalæ*, vel minores portus, unde fiunt exſcenſiones. Juſtinianus in Nov.59. cap. 5. ἔξω τῶν νέων τειχῶν, ἢ ἐν ἄλλοις περάμασιν. Ubi & meminit Περάματος *Iuſtinianarum*, ſeu *Scalæ Sycenæ*, quam Πέραμα Galatæ vocant hodierni Græci, ut Auctor eſt Leunclavius in Pand. Turc. n. 200. Theophanes an. 17. Heraclij: καὶ κατελθὼν ἀπὸ τρίων μιλίων εὗρεν ἄλλο πέραμα, καὶ ἐπέρασεν. Conſtantinus Porphyrog. de Adm. Imp. cap. 9. διαβαίνοντες εἰς τὸ λεγόμενον πέραμα τοῦ Κραρίου, ἐν ᾧ διαπερῶσιν οἱ Ῥῶς ἀπὸ Ῥωσίας. Cap.37. ὅθεν τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ πρὸς τὸ ἀποβλέπον μέρος τὴν Βουλγαρίαν εἰς τὰ περάματα τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ εἰσὶν ἐρημόκαστρα. Cap 42. τὸ δὲ διάστημα τοῦ περάματος τοῦ τοιούτου στομίου ἐστὶ μίλια ιε. Nicetas in Iſaacio & Alexio num.2. κατὰ δ' ἀντιπέραν ἐς τὸ λεγόμενον Πέραμα ἐξεμηκύνθη. Lexicon MS. Cyrilli. Περαιωθεὶς εἴληπται, Πέραμα τῆς Τύρου. Epiphanius Hagiopolita pag.55. ἔνι δὲ τὸ πέραμα μίλια δέκα ὁδόν. Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

——— Ἔπειτα οἱ λοιποὶ Ἀργεῖοι,
Νὰ μισεύψουν μὲ ταῖς νῆαις, κ' εἰς τὸ πέραμα νὰ ἔλθουν
Ὅπου λείπει ἕξι μίλια εἰς τὴν νῆσον τῆς Τενέδου.

Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Codice MS.

Καὶ διάβα κ' εἰς τὸ πέραμαν, γοργὸν ὡς ἐξεφτέρων.

Alibi:

Ἄλλος ὁρᾶται εἰς πέραμαν, ἄλλος εἰς ταυλίν.

Περάμαι, Hodiernis Græcis ac Turcis & aliis, appellantur *Naviculæ* quibus à *Scalis* ſinus Ceratini in ulteriorem ripam trajiciunt. Leunclav. loco laudato. Sed & quævis aliæ. Manuel Malaxus in Chron. MS. 448. ἐμπήκαν ἄλλοι εἰς τὰ κάτεργα, ἄλλοι εἰς περάματα, καὶ ὑπῆγαν, &c. Idem pag.610. καὶ ὡσὰν ἦλθεν εἰς Σηλυβρίαν, ἐμπήκεν εἰς πέραμα, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν ΚΠολιν.

Περαματίζειν, *Fretum trajicere*. Theophanes an. 1. Philippici, de Bulgaris: καὶ μέχρι τῆς πόλεως ἐκδραμόντων, καὶ πολλοὺς περαματίζοντας γάμους τε ἐνοσίους, καὶ δαψιλεστάτους ἀφίστους, &c.

Περαματικὸς, *Qui eſt ultra fretum*. Gloſſæ Lat.Gr. *Transfluminales*, Περατικοί. Περατικὰ μέρη, apud Pantaleonem de Miracul. S.Michaëlis, MS. Theophan. an.16. Heraclij, & pag. 318. Codex Canon. Eccleſiæ

cleſiæ Afric. Can. 56. τὰ περαματικὰ τῆς Ἰταλίας μέρη. Cap. 94. γράμματα ἀνεγνώσθησαν Ἰννοκεντίου Πάπα, ἵνα οἱ ἐπίσκοποι ὡς ἔτυχεν πρὸς τὰ περαματικὰ ἀπιέναι μὴ δύνωνται.

Περᾶται, *Remiges navigiorum quibus in regionem ultra fretum vel portum Conſtantinopolitanum tranſvehebantur.* Lexicon MS. ex Schedis Combefiſij: Νίγηρ, κύελον, καὶ ὁ περάτης. Vide Conſtantinopolim Chriſt. lib. 4. pag. 168. Nicetas in Man. lib. 1. cap. 7. ὅθεν ἅπας μὲν περάτης, ἅπαν δὲ πορθμεῖον, καὶ ἁλιὰς ξύμπασα, &c. Ubi Cod. Edit. ἐρέτης.

ΠΕΡΑΝΙ'Σ. Anonymus Medicus ex Cod. Reg. 945. πιάσας δύο περανίδας πρασίνας, φόνευσον, καὶ τὴν μίαν καῦσον ἕως ἂν γένηται τέφρα, &c.

ΠΕ'ΡΑΣΜΑ, *Vadum*, νερὸ ὁποῦ δύναται νὰ περαθῇ μὲ τὰ ποδάρια. Portius.

ΠΕΡΒΟΛΙΝ, Περβολάρης. Vide in περιβόλιον.

ΠΕ'ΡΓΟΜΑ, pro Πέργαμα, *Mœnia.* Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

> Νὰ περιπατῇ ἡ παράξενος τὸ πέργομα τοῦ κάστρου
> Μὲ τὰς καυχήτζας μοναχὴ, καὶ μέ τον εὐνουχόπουλόν τας.

Scribit Euſtathius Il. δ. πέργαμα, νεώτεροι πάσας τὰς ἀκροπόλεις καλεῖν.

ΠΕ'ΡΓΟΥΛΑ, Πέργουλον, *Pergula.* Gloſſæ Baſilic. Πέργουλα, ὑπερῷον. Pro *Ambone* Eccleſiæ, ſeu pulpito, quod *Pergolo* etiam vocant Senenſes, & *Pergamo*, uſurpat Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 31. καὶ πάντων καθεσθέντων κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν, ἀνέβη εἰς τὸ πέργουλον ἐκ μὲν τῶν Λατίνων Ἐπίσκοπος ὁ Πορτουγάλλου, καὶ ἀνέγνω Λατινικῶς τὸ γράμμα τῆς ἀνακηρύξεως. Utitur præterea ſect. 10. cap. 10. ſect. 11. capite 4.

Πέργουλον, apud Heſychium, ἐρυθάειον exponitur.

ΠΕΡΔΕΥΕΙΝ, Ἐμπερδεύειν, *Complicare*, Συμπλέκειν, συστρέφειν.

ΠΕΡΔΙΒΕ'ΛΑ, *Planula* in Turcogræc. Cruſij pag. 210.

ΠΕΡΔΙΚΙ'Α, βολάνη, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti, τὸ ἄγριον κάρδαμον. Περδίκια λευκὰ, τὰ λευκὰ κρόμυα. Ibid. Περδικύρια, τὰ ἰσχάδια. Vide Ruellium ubi de Perdicio. Scholiaſtes Nicandri in Theriaca ait plantam quam παρθένιον Dioſcorides lib. 3. cap. 155. & Dio in Excerptis vocant, σιδηρῖτιν, & περδίκιον, & ἐλξίνην appellari.

ΠΕΡΔΙΚΟΠΙΑ'ΣΤΗΣ, *Perdicum venator.* Anonymus de Vulpe & Lupo:

> Γιατὶ ἦναι μέγας Κυνηγὸς, μέγας Περδικοπιάστης.

Vide in Πιάνειν.

ΠΕΡΔΙΚΟΥ'ΡΙΑ, αἱ ἰσχάδες, in Gloſſis Jatricis MS. Græcobarb. ex Cod. Reg. 190. Græcis *Caricæ*, ἰσχάδες dicuntur. Iis etiam ἴσχας eſt *Apium.* Vide Περδίκια.

ΠΕΡΕΒΡΙ'Σ, *Lacerta viridis*, ἡ χλωρὰ σαῦρα, in Gloſſis Jatricis MSS. Neophyti.

ΠΕΡΕΓΡΙ͂ΝΟΣ, *Peregrinus.* Gloſſæ Baſilic. περεγρῖνος, πάροικος, ξένος, παρεπίδημος. Extat Luciani Dialogus περὶ περεγρίνου τελευτῆς. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 6. cap. 1. καὶ τοῦτο τηρεῖται ἀπὸ τῶν πρώτων μέχρι τῶν ἐσχάτων, καὶ αὐτῶν δὴ τῶν καλουμένων περεγρίνων.

Ita porrò etiam appellati ex noſtris *qui expeditiones ſacras ſuſcipiebant.* Anna Comnena lib. 13. p. 414. καὶ οἱ περεγρῖνοι προκατελιπάρησαν τῆς ἡμετέρας βασιλείας. Pag. 415. οἱ ἄρχοντες τῶν περεγρίνων. Vide Πελεγρῖνος.

ΠΕΡΞΩ, Ægyptiis, *Mentha*, apud Interpol. Dioſcor. cap. 446.

ΠΕΡΙΑ'ΠΤΑΙ, *Qui Phylacteria, aut amuleta contra morbos faciunt, vel ligaturas, & alia hujuſmodi.* Canones ex Synodo Laodicena: Ἱερατικὸς, ἢ κληρικὸς, μάγος, ἢ ἐπαοιδὸς, ἢ μαθηματικὸς, ἢ ἀστρολόγος, ἢ περιάπτης, ἐκριπτέσθω τῆς ἐκκλησίας. Ubi ipſa Synodus Can. 36. ὅτι οὐ δεῖ ἱερατικοὺς, ἢ κληρικοὺς, μάγους, ἢ ἐπαοιδοὺς εἶναι, ἢ μαθηματικοὺς, ἢ ἀστρολόγους, ἢ ποιεῖν τὰ λεγόμενα φυλακτήρια, &c.

Περίαπτα, *Ligatura, Phylacteria, Amuleta.* Scholion ad Harmenopuli Epitomen Canon. in Jure Græco-Rom. pag. 59. ὁμοίως καὶ τὰς γυναῖκας τὰς ποιούσας περίαπτα, καὶ μαντευομένας. Chryſoſtom. Homil. 8. in Epiſt. ad Coloſſ. τὰ περίαπτα κἂν μυρία φιλοσοφῶσιν οἱ ἐκ τούτων χρηματιζόμενοι, &c. Vide Photium in Nomocan. tit. 9. cap. 25. Matth. Blaſtarem Lit. M. cap. 1. & Gloſſ. med. Lat. in *Ligatura*, *Phylacteria.*

ΠΕΡΙ'ΒΛΕΠΤΟΣ, *Spectabilis.* Gloſſæ Baſilic. Σπεκτάβιλις, περίβλεπτος. Titulus honorarius, poſt Illuſtres, conceſſus Comitibus ſacri Conſiſtorij, Comitibus Domeſticorum, Auguſtalibus, Tribunis, Proconſulibus, Chartulariis, &c. In Novellis Juſtiniani, in Conciliis, in libris Baſilic. &c. Eædem Gloſſæ Baſilic. Προβιγκίαλιοι, οἱ τῶν ἐπαρχιῶν ἄρχοντες, οὓς οὐ συναριθμοῦνται οἱ Περίβλεπτοι, οἷον Ἀνθύπατος, Αὐγουστάλιος, Κόμητες Ἀνατολῆς, Βικάριοι, καὶ οἱ τοιοῦτοι, &c. Nov. 7. Juſtini ſub finem: οὔτε τὰς μέσας ἔχοντες τῶν ἀρχῶν, οὓς δὴ περιβλέπτους καλοῦσι· φαμὲν Αὐγουσταλίους τε καὶ Ἀνθυπάτους καὶ τοὺς περιβλέπτους Κόμητας, τούς τε ἄλλους, καὶ τῶν τῶν ἴσων.

ΠΕΡΙΒΟ'ΛΙΟΝ, *Hortus*, vel *Silva muris circumſepta*, vulgò *Parcus*; quomodo Græci περίβολον vocant, non tantùm Templi muros, ſed totum illud conſeptum, quo vineæ, arbores, hortíque Templo circumjacentes includuntur, ut Ælianus lib. 11. de animalib. cap. 2. 3. lib. 17. cap. 47. Theophanes an. 17. Heraclij, ubi de bello Perſico: ὁ δὲ βασιλεὺς βουλευσάμενος μετὰ τῶν ἀρχόντων ἐκάθισεν ἐν τῷ παλατίῳ Βεκλάλ· εὗρεν γὰρ ἐν αὐτῷ ἐν ἑνὶ περιβόλῳ στρουθοκαμήλους σιτευτοὺς, καὶ ἐν ἄλλῳ περὶ πεντακοσίας δορκάδας σιτευτὰς καὶ ἐν ἄλλῳ ὀνάγρους ἑκατὸν σιτευτοὺς, καὶ πάντα ἐδωρήσατο τῷ λαῷ. Infrà pag. 268. κυνήγιον vocat: καὶ εἰς τὸ κυνήγιον αὐτοῦ λέοντας καὶ τίγρεις παμμεγέθεις ζῶντας.

Nuperis verò Græcis περιβόλιον, *hortum muris ſeptum* ſignificat. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 1673. ξυστίδας, περιβόλαια. Moſchopulus: κῆπος, ὁ τῶν λαχάνων καὶ τῶν δένδρων· ἤγουν ὁ παράδεισος, καὶ τὸ νῦν κυρίως λεγόμενον περιβόλιον. Achmes Onirocrit. cap. 151. ὅτι διετάξατο ἐκριζῶσαι δένδρα τῶν περιβόλων αὐτοῦ. Ibidem: ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι εἰσῆλθεν ἐν περιβολαίῳ κήπου, καὶ ἔλαβεν ἐκ τῶν καρπῶν, &c. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης, cap. 74. ἀλλ' οὐ δ' ἐπὶ τῷ διαιρέτῃ ὑψηλῷ τοίχῳ τῆς τε ἔξω αὐλῆς, καὶ τῆς τῆς μονῆς περιβολίου οἰκήματά τινα, &c. Et cap. ult. τῷ δὲ ἐδάφει, εἰς περιβόλια τε καὶ παραδείσους ἐπικερδεῖς, (χρήσασθαι,) &c. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 6. Extr.

> Τὸν πλεῖον καιρὸν οἱ νιότεροι ἔπαιζαν, ἐτζύστριζαν,
> Εἰς περιβόλια χαίρονταν μὲ ἔμορφα κοράσια.

Idem lib. 8.

> Θωρὴ τὸν οἶκον καὶ ναὸν, θαυμάζειν ὡς περιβόλι.

Et lib. 2.

> Τότε Θησεὺς ἐβρίσκετον πιασμένος ἐπ' ἀγάπῃ
> Εἰς περιβόλλιν ἔνοστον μὲ συντροφία ποτάμιν.

Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri:

> Μέτρος ἐὰν ἔχῃ τὰ καλλὰ τὰ ἔχει τὸ περιβόλιν.

Cyrillus nuperus Patr. Conſtantinopol. in Homilia de Publicano & Phariſæo: ὁρᾷς ἕνα παράδεισον, ἐν περιβόλιον πεφραγμένον ἔχον δένδρα εὔκαρπα, καὶ δύσκαρπα, καὶ ἄκαρπα· καὶ ἔσωθεν ὁ περιβολάρης, καὶ ἐκ τῶν εὐκάρπων μαζώνει τὸν καρπόν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Peribolium.*

Περιβολάρης, Περβολάρης, *Arborator*, Δενδροτόμος. *Hortulanus*, in loco Cyrilli ſuprà laudato. Occurrit

rit apud Georgium Contarem lib. 6. Hiſt. Athenar. pag. 154. Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. pag. 75. &c.

Περιβόλιν, Περιβόλι, *Hortus*, Παράδεισος, φυτάλιά. Gloſſæ Græcobarb. ὁ κῆπος, τὸ περιβόλιν, ἢ περβόλιν.

Περιβολάκι, *Hortulus*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Ἄλλες εἰς βρύσαις, εἰς λωτρά, καὶ εἰς περιβολάκι.

ΠΕΡΙΒΟΛΟΣ, τοῖς θείοις περιβόλοις προσφεύγων, apud Scholiaſt. Baſilic. ad lib. 60. pag. 694. ubi Cujacius, *Qui confugit ad Sacra vela*: malim *Divina atria*. Nam ita appellantur *Templorum aditus*, ſeu *Quadriporticus*. Gloſſæ Gr. Lat. περίβολοι, mœnia. Can. 76. Synodi Trullanæ: οὐ χρὴ ἔνδον τῶν ἱερῶν περιβόλων καπηλεῖον, ἢ τὰ διὰ βρωμάτων εἴδη προτιθέναι, &c. Ubi Balſamon quærit quid τῶν ἱερῶν περιβόλων vocabulo intelligatur, aitque quoſdam exiſtimare ὡς περιβόλους ἐκκλησιαστικοὺς, Canonem appellare τοὺς προναοὺς ἑκάστου ναοῦ, οὐ μὴν τὰς φιάλας, καὶ τὰ ἕτερα μέρη τῶν θείων ναῶν τὰ συνημμένα αὐτοῖς. Quæ quidem ſententia illi minùs placet; exiſtimat verò ita cenſeri debere, ἵνα τοὺς ἱεροὺς περιβόλους, τοὺς μὴ ἀπολυθέντας εἰς ἀλόγων ζώων καταπάτησιν, καὶ ἀλλοτρόπως κοινωθέντας. Neque enim λωτρὰ καὶ τοὺς κήπους καὶ τὰς στοὰς τὰς συνημμένας τῆς ἐκκλησίας περιβόλους εἶναι· ταῦτα γὰρ, ſubdit: μέρη μὲν τῆς ἐκκλησίας λογίζονται, ἱεροὶ δὲ περίβολοι οὐ λεχθήσονται. Vide eundem ad Can. 97. ejuſdem Synodi. Euſebius lib. 10. Hiſtor. cap. 4. pag. 311. κρείττας ἄντικρυς εἰς πρόσωπον ἐπισκευάζει τοῦ νεὼ, πολλῷ τῷ χεύματι τοῦ νάματος τοῖς περιβόλοις ἱερῶν ἐπὶ τὰ ἔσω προϊοῦσι τὴν ἀπόρρυψιν παρεχομένας. Syneſius in Epiſt. 72. ἡμῖν δὲ ἀπόχρη καθαρεύειν ἐν καθαροῖς, ἐὰν ἄρα δυνώμεθα μένειν εἴσω τῶν ἱερῶν, ἀποκλίειν τι τοῖς ἐναγέσι τὰ παναγίστατα. Vide Theophanem an. 31. Conſtantini M.

ΠΕΡΙΒΡΑΧΙΟΝΙΟΝ, *Brachiale*, *ornamentum brachij*. Heſychius: ὄφις, ποιὸς ἰχθὺς, καὶ τὸ χρυσοῦν περιβραχιόνιον. Vide Βραχιάλιον.

ΠΕΡΙΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΣ, *Dignitas*, vel *functio Eccleſiaſtica*, in Catalogo Allatiano Officiorum M. Eccl. ubi reponitur in Choro ſiniſtro, hac ſerie: ὁ Κυβύκλης· ὁ Δεκανός· οἱ Λαμπαδάριοι ὁ Περιεισερχόμενος· ὁ Βασταγάρεος, &c. Hujus autem munus ſic ibi deſcribitur: ὁ περιεισερχόμενος, ἵνα φέρει λαμπρὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. *Ignem in Eccleſiam defert*, ad Sacrificium ſcilicet: quod quidem munus alteri, qui Καθηγοριάρχης nuncupatur, adſcribitur in alio Catalogo ejuſdem Allatij.

ΠΕΡΙΕΡΓΟΙ, *Stelliones*. Περιέργων ἔγκλημα, *Stellionatus crimen*, in Baſilic. lib. 60. tit. 30. qui inſcribitur, Ἀγωγὴ κατὰ περιέργων, ἤτοι κακοτρόπων. Gloſſæ Baſilic. Στελλιονάτους, ἐπίθεσις, κακουργία. Στελλιονάτος πρόσκρουσις, ἢ τοῦ στελλίονος παραγραφὴ κατὰ τῶν κακούργων. Στέλλιος, κακοῦργος, κακότροπος. Aliàs, περίεργος, *Curioſus* exponitur in Gloſſ. Gr. Lat.

ΠΕΡΙΚΕΦΑΛΑΙΑ, Amplior Calyptra, quæ capitis Monachi apicem & aures tegit, quam vulgo *Calottam* appellamus. Erat autem Monachorum duntaxat μεγαλοσχήμων, qui ſupra hanc Calyptram καμηλαύκιον ferebant: unde ἐσωκαμηλαύχιον interdum appellatur, uti in voce Καμηλαύχιον docemus. Utriuſque Calyptræ figuram habes apud Goarum ad Euchologium pag. 156. & in Georgij Pachymeris imagine præfixa Hiſt. Nicephori Gregoræ 1. Edit. Vox orta ex verbis Pauli Apoſt. ad Philipp. 6. & ad Theſſal. ubi περικεφαλαίαν σωτηρίου, & περικεφαλαίαν, ἐλπίδα σωτηρίας dixit. Euchologium in Officio Parvi habitus, pag. 479. ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν, ὁ δεῖνα, καλύπτεται περικεφαλαίαν, ἐλπίδα σωτηρίας. Et pag. 519. τὸ κουκούλιον εἰς περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίου ἀναφαίρετον ἐκ τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς. Denique in Offic. funeris Monachorum pag 545. περιβάλλει αὐτὸ κουκούλιον, εἰ μεγαλόσχημός ἐστι, περιθεὶς τὴν περικεφαλαίαν ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς, καὶ καταβιβάσας αὐτὴν μέχρι τοῦ πώγωνος, ὥστε μὴ ὁρᾶσθαι τὸ πρόσωπον τοῦ λειψάνου: ex quibus amplam fuiſſe colligitur. Pſellus in Epiſt. MS. ad Monomachum Imp. de Michaële Paphlagone, qui Monachum induerat ſub Vitæ exitum: λαμπρύνεται τοῖς τροπαίοις σήμερον, καὶ τοῖς αὔριον τοῖς ἐξοδίοις περιστοιχίζεται· ἀμφιέννυται τὰ παράσημα τῆς ἀρχῆς, μεταμφιέννυται τὴν ἁλουργίδα τοῦ πνεύματος, τὸ νεκρὸν ἀποβάλλεται τῶν τριχῶν, καὶ ἀναίσθητος σταυροῦται τῷ κόσμῳ· ὁπλίζεται τὰ νοητὰ ὅπλα, ζώννυται τὴν μάχαιραν, τῇ περικεφαλαίᾳ σκέπεται, καὶ τροπαιοφόρος πρὸς τὴν δεσπότην χωρεῖ. In lib. 4. Extr. Hiſt. MS. de eodem Michaële: τὴν τε καλύπτραν τῆς κεφαλῆς ἀφελόμενοι, τὴν τῆς σωτηρίου περικεφαλαίαν ἐνεθείασι.

Περικεφαλαία, *Velum quod recèns baptizatis imponebatur*, quódque *Chriſmale* noſtri vocant. Symeon Theſſalonicenſis de Sacrament. κουκούλιον ἐν τῇ κεφαλῇ λαβὼν, ὃ δὴ καὶ περικεφαλαία καλεῖται. Vide Κουκοῦλλα, & Ἀπολούσια.

ΠΕΡΙΘΑΛΑΣΣΟ, *Litus*, Ἀκτὴ, in Corona pretioſa.

ΠΕΡΙΚΑΜΠΤΗΣ, *Tergiverſator*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ΠΕΡΙΚΟΠΑΙ, *Sectiones*, in quas diviſi ſunt Libri ſacri. Vide Suiceri Theſaurum Eccleſiaſt.

ΠΕΡΙΛΕΥΚΙΟΣ. Anonymus MS. de Virtutibus lapidum: λίθος περιλεύκιος, πινόμενος καὶ φορούμενος ἔνδοξον βίον ποιεῖ, &c.

ΠΕΡΙΜΑΓΙΟΝ, *Magia*, incantatio. Nomocanon Cotelerianus num. 339. γυνὴ ἐὰν περιμάγιον ποιήσει ἵνα συλλάβῃ παιδίον, καὶ συλλάβῃ, αὐτὸ ἀποβάλῃ, &c.

ΠΕΡΙΜΑΡΜΑΡΟΝ. Euſtathius: ἱστέον δὲ ὅτι ῥηθήσεται πόθι λαῖνον χιτῶνα φορεῖν, ὡς ὁ τὰ περιμάρμαρα φορῶν, καὶ λίθοις τιμίοις καλάσας. Sed legendum videtur περιμάργαρα.

ΠΕΡΙΟΔΕΥΤΑΙ, *Medici*, ſic appellati, *qui Urbes & Mercatus circuibant medicinæ faciendæ gratiâ*, ut cenſet Antonius Auguſtinus. Vetus Inſcriptio: *Medicus fora multa ſequutus*. Gloſſæ Gr. Lat. Περιοδευτὴς, *Circitor*, *Luſtrator*. Alij volunt eſſe Medicos qui *Cyclo* vel *Circulo ægrotos curant*. Quid porrò ſit *Cyclo curare*, attigimus in Gloſſ. med. Latin. in V. *Cyclus*. Quò Viri Docti referunt iſta Ariſtophanis, ἐν κύκλῳ τὰ νοσήματα σκοπῶν. Sed & Syneſius in Calvitiei Encomio τοὺς καλουμένους κύκλους ὑπὸ τῶν ἰατρῶν dixit. Modeſtinus lib. 2. in l. 6. §. 1. D. de Excuſat. γραμματικοὶ, σοφισταὶ, ῥήτορες, ἰατροὶ οἱ περιοδευταὶ λεγόμενοι, &c.

Περιοδεύειν, *Curare*, *Mederi*, Græcis recentioribus. Moſchus in Limon. cap. 204. ἐδάχθη τις ἀπὸ ὄφεως, καὶ εἰσῆλθεν εἰς πόλιν τινα περιοδευθῆναι, &c. Infrà: μηδὲ διατραπῇς, χρείαν ἔχεις ἔτι περιοδευθῆναι. Nilus lib. 2. Epiſt. 283. ἵνα γνῷς σαφέστατα καὶ τοῦ ἰχθύος τὴν μανίαν, καὶ τοῦ Χριστοῦ τὴν κηδεμονίαν, τοῦτον περιοδεύσαντός σε, ὡς εὐνοέστατον δοῦλον. Occurrit in Hippiatricis non ſemel, cap. 187. 423. 653. In Chronico Alexandrino in Conſtantino M. &c. Vide Combefiſium ad tom. 1. S. Maximi p. 680.

Περιοδία, *Quævis curatio*, in iiſdem Hippiatricis cap. 56. 535. &c. Gloſſæ S. Benedicti, cap. de Medicina: *Circitura*, περιοδία. Περιοδικὴ ἐπιμέλεια, apud Moſchionem de Morbis mulierum cap. 138. ubi vetus Interpres *Cyclicam diligentiam* vertit. Vita S. Baſilij Jun. num. 33. ἄλλοτε πάλιν μαλακίᾳ κατασχεθεὶς καλεῖ ἀκλίβην, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν συνήθως ἐξυπηρετοῦντά μοι ἰατρὸν, ἐζήτουν τινὸς περιοδείας τυχεῖν.

ΠΕΡΙΟΔΕΥΤΗ'Σ, *Viſitator*, *Circitor*, in Synodico adverſus tragœdiam Irenæi cap.133. Concil.Laodicenum Can.57. ὐ δεῖ ἐν ταῖς χώραις καθίςαϑαι ἐπισκόπους, ἀλλὰ περιοδευτάς. Ubi Balſamon: Περιοδευταὶ δέ εἰσιν οἱ σήμερον προβαλλόμενοι παρὰ τῶν ἐπισκόπων Ἔξαρχοι· οὗτοι γὰρ περιοδεύουσι καὶ ἐπιθεωροῦσι τὰ ψυχικὰ σφάλματα, καὶ καταβεβαιοῦσι τοὺς πιστούς. Et Zonaras, Περιοδευταὶ δὲ λέγονται, ἐκ τοῦ περιέρχεσθαι καὶ καταβεβαιοῦν τοὺς πιστοὺς, μὴ ἔχοντας καθέδραν οἰκείαν. Concil. Calchedon. Act.4. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ περιοδευτὴς Ἀλέξανδρος. Act. 10. ἐχειροτόνησε πρεσβύτερον καὶ περιοδευτήν. In Concilio Conſtantinopol. ſub Mena Act. 1. ſubſcribit Sergius Presbyter Περιοδευτὴς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν ἐπιχωρίων τῆς πρώτης Σύρων ἐπαρχίας. Rurſum pag.45. Idem Sergius ſeu alius Presbyter περιοδευτὴς μονῆς Γινδάρου, ſubſcribit. Sozomen.lib.4. cap.24. περιοδευτὴν δὲ φόνου αἴτιον γενόμενον ὡς ἐχειροτόνησε τῆς ἐκκλησίας. Gennadius Patr. Conſtantinopolit. in Epiſtola Encyclica ad Papam Urbis Romæ: ἴσθι τοίνυν τὰ πάντα θεοσεβέστατε πάντα τὸν οὕτω πῶς ἁλισκόμενον ἐπὶ τοιούτῳ τινὶ ἐπίσκοπον, ἢ χωρεπίσκοπον, ἢ περιοδευτὴν, ἢ πρεσβύτερον, ἢ διάκονον, &c. Infrà: τοῖς ὑπὸ σὲ Θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις καὶ περιοδευταῖς, &c. Hinc περιοδεύειν, apud S.Athanaſium in Apol. 2. de Fuga ſua pag.792. πάντες γὰρ σὺν αὐτῷ ἴσμεν ὅταν περιοδεύῃ τὴν Μαρεώτην, καὶ οὐδέποτε μόνος περιέρχεται.

Περιοδευτὴς, *Circator*, Dignitas hodie in Majoribus Eccleſiis, cujus munus deſcribit Catalogus Allatianus: ὁ Περιοδευτὴς περιπατεῖ καὶ παιδευόμενος τοὺς θέλοντας βαπτισθῆναι τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει. Ea eſt ex Ordine Presbyterorum, ut ſcribit Joannes Epiſcop. Citri in Reſponſis pag.328. Vide Gloſſ.med. Lat.in *Circa.*

ΠΕΡΙΟΡΙΣΘΕΊΣ, *Deportatus*. Περιορισμὸς, *Deportatio*. Vide to.7. Baſilic. pag.770. 883.

ΠΕΡΙΟΎΣΙΟΣ. Nicephorus Conſtantinop.in Hiſt.p.111.1.Edit.narrat Juſtinianum Rhinotmetum Sclavinorum Gentibus partim bello,partim poteſtate in deditionem acceptis, eaſdem in Opſiciana, quam vocabant, regione per Abydum tranſlatas collocaſſe, & ex iis triginta millia armatorum eduxiſſe, eúmque *Peculiarem exercitum* appellaſſe: ἐξ ὧν στρατείαν ἄχρι καὶ ἕως τριάκοντα χιλιάδας λαὸν ὡς ἐξοπλίσας, Λαὸν ἐκάλεσε Περιούσιον, ἄρχοντα αὐτοῖς ἐκ τῶν εὐγενεστέρων ἐπιστήσας Γεβοῦλον τοὔνομα. Mox pag.112. καὶ ὁ κληθεὶς Περιούσιος τῶν Σκλάβων Λαὸς, τοῖς Σαρακηνοῖς προστίθεται. Vide Theophanem, Georg.Hamartolum & Zonaram in eodem Rhinotmeto an.7.

ΠΕΡΊΠΑΤΟΣ, *Agger circa Urbem extructus, muris munitus*, noſtris, *Rempart*. Gloſſæ Gr. Lat. περίπατος, *Ambulacio*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. περίπατος, διακινητήριον, ἢ αὐτὸ τὸ βάδισμα. Conſtantinus de Adm. Imp. cap.29. pag. 86. τὸ δὲ τοιοῦτο κάστρον τὸ τεῖχος οὔτε περίπατον ἔχει, οὔτε προμαχῶνας, ἀλλὰ τείχους μὲν ὑψηλοὺς, καὶ τοξικὰς φυλακτικάς. Nicephorus Gregoras lib.2. Hiſt. ineditæ, cap.16. καὶ πρός γε τὸ τεῖχος ἀμεληθὲν ἐκ πολλοῦ, διεῤῥαγὸς ἦν τὰ πλεῖστα μέρη τοῦ περιπάτου καὶ τῶν ἐπάλξεων.

Περίπατος præterea ſumitur interdum pro tabulato paululum excelſo, in quo Imperator cum univerſo Clero ac comitatu ex Palatio ad Eccleſiam procedebat, maximè in Feſto Palmarum: unde & περίπατος ſumitur etiam pro ipſa ſupplicatione, ut vox περιπατεῖν, pro *procedere*, λιτὴν ποιεῖν. Codinus de Offic. Palat. cap.10. num.1. τῇ ἑορτῇ τῶν Βαΐων προετοιμάζεται μὲν ὁ περίπατος διὰ μέσης τῆς ἑβδομάδος, ἀπὸ τῶν κελλίων τῶν Βασιλέων δῆθεν μέχρι καὶ τῆς ἐκκλησίας. Deinde addit ramis ſterni τοῦ περιπάτου τὸ ἔδαφος, omnéſque columnas, vel myrtorum, vel laurorum, vel olivarum ramis veſtiri: poſtquam verò Imperator, Patriarcha ac Sacerdotes ex eo ambulacro in Eccleſiam deſcenderunt, illud in prædam dari Batangis & aliis cohortibus Imperatorem ſt pantibus. Idem cap.11. num.4. ἐν δὲ τῇ τῶν Βαΐων, ἐπεὶ ἔτι ψαλλομένου τοῦ ὄρθρου γίνεται ὁ περίπατος, καὶ οὐκ ἔστιν ἀνάγκη γίνεσθαι, ὡς ἔθος, λιτὴν, ἐν δὲ τῇ λιτῇ περιπατοῦσι καὶ ὁ Βασιλεύς· ὁ μὲν περίπατος γίνεται· περιπατεῖ δὲ ὁ Βασιλεὺς φορῶν ἐπιλωρίκιον λευκὸν καὶ φακιόλιον. Adde cap.5. num.14.

ΠΕΡΙΠΛΟΚΆΔΑ, *Smilax hortenſis*, qui flexu claviculárum proximos quoſque frutices revincit, ut iis impediti, vix unquam poſſint explicari, inquit Ruellius lib.1. de Natura Stirp. cap.6. Gloſſæ MSS. σμίλαξ, φυτὸν ἀκανθῶδες, ἡ λεγομένη περιπλοκάδα. Manuel Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: ἕλικες, αἱ τῆς ἀμπέλου ψαλίδες, καὶ ἁπλῶς αἱ κοινῶς περιπλοκάδες. Orneoſophium cap.44. pag. 213. μαστίχην καὶ λίβανον ἀῤῥενικὸν, αὖθις περιπλοκάδος, ἐκ πάντων ἀνὰ οὐγγίαν μίαν.

ΠΕΡΙΣΣΟΊ, περισσότεροι, *Multi*, *Plures*, συμπλέονες. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἦλθαν καὶ ἄλλες περισσαῖς τὲς δὲν θέλω να λέγω.

Paſſim.

Περισσεύγειν, pro περισσεύειν, *Superabundare*.

Περισσὸς, pro περισσὸς, *Superfluus*.

Περίσσευμα, pro περίψημα.

Περισσὰ, Περισσὰ, Περισσὰ, *Supervacuè*, *Satiſuperque*, Περισσῶς. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἐμίσεψεν ἀπὸ δικεῖ, περίσσα πρικαμένος.

Alibi:

Ἡ στῦλος ἀπὸ μάκρυνε, τόσα περισσὰ κλέγει.

Περσὰ, idem quod Περισσά. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 9.

Κυλλὰ κιαστήτοναι περσὰ ἀκόμη σκελισμένος,
Ἐκ τῆς ψυχῆς τὸ σύμπτωμα τὸ δολερὸν ἐκεῖνο.

Idem lib. 12.

Καλὰ τι κρίνασι πολλοὶ περσότερο νὰ ἦτον.

ΠΕΡΙΣΣΟΠΡΑΚΤΊΑ, *Vectigalium quæ à pauperibus tributariis exigi non poſſunt, in alios ditiores rejectio*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap.54. ubi Sabas Anaſtaſium Imp. alloquens: πᾶσα ἡ τῶν Ῥωμαίων πολιτεία τῇ ὑμετέρᾳ εὐχαριστεῖ γαληνότητι ἐλευθερωθεῖσα ἤδη πρὸ δεκατεσσάρων τούτων χρόνων τῆς ἀδικωτάτης τοῦ Χρυσαργύρου συντελείας· καὶ νῦν δυσωποῦμεν ὑμᾶς κουφίσαι τὴν ἐπιτεθεῖσαν Περισσοπρακτίαν τῇ τε ἁγίᾳ Ἀναστάσει, καὶ τοῖς τῆς ἁγίας πόλεως κτήτορσιν ἐκ τῶν ἀπόρων καὶ δυσπράκτων προσώπων. Deinde iſtius indictionis cauſam & originem ſic refert: τίς δὲ ἡ αἰτία γέγονε τῆς τοιαύτης Περισσοπρακτίας ἐρῶ· Οἱ κατὰ καιρὸν πραγματευταὶ καὶ Βίνδικες τῶν κατὰ Παλαιστίνην δημοσίων ἑκατὸν χρυσίου λίτρας ἐξ ἀπόρων προσώπων καὶ δυσπράκτων ἀνυσθῆναι μὴ δυναμένας εἰσπραττόμενοι ἠναγκάσθησαν ἐπιῤῥῖψαι τὴν τούτων εἴσπραξιν τοῖς κατὰ Ἱεροσόλυμα συντελεσταῖς κατὰ ἀναλογίαν τῆς ἑκάστου δυνάμεως· τῶν τοίνυν ἑκατὸν τοῦ χρυσίου λιτρῶν, καθ᾽ ὃν εἴρηται τρόπον διανεμηθεισῶν, Περισσοπρακτίαν ἀπεγράψαντο. Deinde enarrat ut hanc indictionem aboleri ab Anaſtaſio obtinuerit S.Sabas: καὶ οὕτως ἐκελεύσθη ἐπὶ Ἀναστασίου ἡ ἐκ τῶν ἀπόρων περισσοπρακτία συγχωρηθῆναι, πλὴν ὅτι μέρος μὲν αὐτῆς συνεχωρήθη ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς Βασιλέως τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Quod quidem accidiſſe ait quintâ indictione, annis 13.ante ſublatum Chryſargyrum, ac proinde anno Chriſti 512. cùm Chryſargyrum abolitum fuerit anno Anaſtaſij 10. Chriſti 500. ut in hac voce docuimus. Cæterùm etiamnum in re vectigali hacce formulâ utimur, *rejetter les nonvaleurs ſur d'autres paroiſſes*. Aliud eſt porrò

Περισσοπραξία, apud Harmenopulum lib. 1. tit.5. §.58.

§. 58. ubi *ſuperexactionem* ſignificat, ſeu exactionem vectigalis ultra debitum, quomodo περισσοπράκτων uſurpat Liber 56. Baſilic. ubi περισσοπράκτας, ſeu qui ultra debitum exigit, in duplum damnatur.

ΠΕΡΙΣΣΟΧΟΡΗΓΙΑ, *Supererogatio*, in l. 2. Cod. de Frum. Alexandr.

ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ, *Fortuita*, τὰ ἐκ τῆς περιστάσεως, τοῦτ' ἔστιν ἐκ τῆς συμβάσεως γινόμενα, apud Harmenopul. lib. 1. tit. 6. §. 39.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ, *Columba, in qua ſacra Hoſtia reponebatur*, de qua egimus in Gloſſ. med. Latin. & in Conſtantinopoli Chriſt. lib. 3. ſect. 64. Supplicatio Clericorum & Monachorum Antiochiæ in Concilio Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 5. τὰς γὰρ εἰς τύπον τοῦ ἁγίου πνεύματος χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς περιστερὰς, κρεμαμένας ὑπεράνω τῶν θείων κολυμβηθρῶν καὶ θυσιαστηρίων, μετὰ τῶν ἄλλων, ἐσφετερίσατο, λέγων μὴ χρῆναι ἐν εἴδει περιστερᾶς τὸ ἅγιον πνεῦμα ὀνομάζεσθαι. Vita S. Baſilij falsò adſcripta Amphilochio Iconienſi Epiſcopo: καὶ διελὼν τὸν ἄρτον εἰς τρεῖς μερίδας, τὴν μὲν μίαν μετέλαβεν φόβῳ πολλῷ καὶ σεβάσματι· τὴν δὲ ἐφύλαξε συνταφῆναι αὐτῷ· τὴν δὲ ἑτέραν ἔθηκε εἰς περιστερὰν χρυσῆν ἐκρέμασεν ἐπάνω τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου. Infrà: καὶ προσκαλεσάμενος χρυσοχόον, ἐποίησε τὴν περιστερὰν ἐκ χρυσίου καθαροῦ, καὶ ἐν αὐτῇ κατέθετο τὴν μερίδα, κρεμάσας ἐπὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, ἀντίτυπον τῆς ἁγίας ἐκείνης περιστερᾶς φανείσης ἐν τῷ Ἰορδάνῃ τοῦ Κυρίου βαπτιζομένου. Vide Tabellam I. initio hujuſce operis.

Περιστερὰ, *Columba*, pannus violaceus in caudæ columbinæ ſpeciem, à pileo perinde violaceo Sacerdoris ſæcularis Græcanici, retro dependens. Vide Goarum ad Euchоlog. p. 157. & Allatium in Creyghton. p. 676.

Περιστέριν, pro περιστερὰ, in Apophthegmat. Patrum in Niceta.

Περιστεριῶνας, *Columbarium*, Περιστεριών.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΩΤΑΙ, in Gloſſis MSS. apud Gauminum ad Pſellum de Operat. dæmon. pag. 139. ad pag. 74. οἱ ἀστρόλογοι, qui ſcilicet ex nubibus, quas περιστερὰς vocabant, quæ columbæ formam referrent, conjectarent. Μαστιχὼ hanc διὰ τῶν νεφῶν, Anthuſam quandam mulierem reperiſſe, Leone M. imperante, autor eſt Scriptor Vitæ S. Iſidori apud Photium. Balſamon ad Can. 61. Synodi Trullanæ. ἐκ τῶν δὲ μὲν γὰρ τῆς νέφους ἐοικότος περιστερᾷ, περιστατεῖν λέγουσι τῷ ἱερατεύοντι ἐπιλαθεῖν. Vide Νεφοδιώκτης.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΟΠΟΥΛΟΝ, *Pullus columbinus, Columbulus*, περιστερίδιον. Symeon Sethi de Alimentis: ἡ τῶν περιστεροπούλων σάρξ θερμὴ ἐστι καὶ ὑγρὰ, &c. Anonymus MS. de Matulis, ſeu de Urinis: καὶ ὡς πτώχει ὀρνίθια, καὶ περιστερόπουλα, καὶ ἕτερα πουλία. Demetrius Conſtantinopol. lib. 2. Hieracoſophij cap. 8. καὶ θρέψας περιστερόπουλον ζεστὸν, ἢ πουλλίον. Cap. 17. ταῦτα ἀναμίξας, ἐξ αὐτοῦ, δὸς τῷ ἱέρακι, καὶ θεραπεύσεις μετὰ περιστεροπούλου, ἢ ὀρνιθοπούλου. Adde cap. 53. & p. 217.

ΠΕΡΙΣΤΗΘΙΟΝ, ἱερατικὸν ἔνδυμα ἐπὶ τὸ στῆθος κείμενον, in Gloſſis MSS. ex Cod. Reg. 1673. *Pectorale*. Vide in hac voce in Gloſſ. med. Lat.

ΠΕΡΙΣΤΡΑ, *Perpendiculum*. Lexicon MS. Cyrilli: Διαβήτης, ἐργαλεῖον εὐθύνον τέχνας πολλὰς, τὸ Λ στοιχείῳ παρόμοιος· καλεῖται δὲ καὶ περίστρα.

ΠΕΡΙΤΗΣ. Vide Πειρίτης.

ΠΕΡΙΤΙΑΡΑ. Joannes Tzetzes Chil. 8. v. 310. ait τιάραν capitis tegumentum extitiſſe, cujuſmodi fuit apud Perſas, & τοῦφα illa Juſtiniani in illius ſtatua. Deinde addit περιτιάραν vulgarium fuiſſe.

> Ἔσθων καὶ τὴν Τιάραν δὲ ἣ δὲ Περιτιάρα,
> Τῆς κεφαλῆς τὸ φόρημα, τῆς πολιτείας, κυρίως.

ΠΕΡΙΤΙΟΣ, *Februarius* menſis, apud Macedones. Paſſim.

ΠΕΡΙΤΟΝΟΝ, *Tabula navis protenſa*. Euſtathius Od. ε. ἔστι δὲ ὑπαλχενὶς, ἡ καθ' ἣν οἱ σκαλμοὶ πήσσονται, ἢ ὅπερ κοινῶς περίτονον λέγεται, διὰ τὸ δι' ὅλου τείνεσθαι. Suprà: ἐξέχοντα τὰ ὀρθὰ ξύλα τὰ κατὰ τὸ περίτονον τόπου.

ΠΕΡΙΤΡΑΧΗΛΙΟΝ, *Collarium*, in Gloſſis Græco-Lat. *Armaturæ militaris ſpecies, quâ collum munitur*. Leo in Tactic. cap. 5. §. 4. ποδόψελλα σιδηρᾶ, ἢ ἐξ ἑτέρας ὕλης, διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας περιτραχήλια σιδηρᾶ ἁλυσιδωτὰ, ἐνδεδυμένα ἔσωθεν μὲν ἀπὸ κεντούκλων, ἔξωθεν δὲ ἀπὸ λινοῦ. Mox: περιτραχήλια ἵππων. Conſtantinus in Tactic. pag. 11. περιτραχήλια ἁλυσιδωτὰ σιδηρᾶ ἐνδεδυμένα ἔσωθεν μετὰ κεντούκλων, καὶ ἔξωθεν τελίρικὰ τὰ ἀπὸ κεντούκλων διπλῶν γενόμενα, καὶ αὐτὰ αἰλιανικίων. Mauricius lib. 1. Strateg. c. 2. σπαθία, περιτραχήλια κατὰ τὸ Ἀβάρων σχῆμα. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Collare*.

Περιτραχήλιον, *Stola Sacerdotalis*. Germanus Patr. in Myſtagog. τὸ δὲ περιτραχήλιόν ἐστι τὸ φακιόλιον, μεθ' οὗ ἐπεφέρετο ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως δεσμούμενος, καὶ συρόμενος ἐπὶ τὸ πρόσθεν ἐπὶ τοῦ τραχήλου ὁ Χριστὸς, ἐν τῷ πάθει αὐτοῦ απερχόμενος. Τὸ δὲ τοῦ ἐπιτραχηλίου δεξιὸν μέρος, τύπον ὁ κάλαμος ὃν ἔδωκαν ἐμπαίζοντες τῇ δεξιᾷ τοῦ Χριστοῦ, τὸ δὲ ἐξ εὐωνύμου μέρους, ἡ τοῦ σταυροῦ βαστανὴ ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ. Maximus Cythærenſis in Synaxario 20. Febr. καὶ δένσαντας τὸ μὲ τὸ ἱερὸν περιτραχήλιον, &c.

Πετραχήλι, pro περιτραχήλιον, apud Cruſium in Turcogr. p. 188. ubi de Patriarchæ veſtibus: καὶ βάνει τοῦτο πετραχήλι τοῦ Πατριάρχου, *& imponunt ei veſtem, cujus foramini caput inſeritur, nec apparet ea, ſed intra reliquum veſtitum geſtatur*.

ΠΕΡΙΤΡΙΓΥΡΙΖΕΙΝ. Vide in Γυρεύειν.

ΠΕΡΙΦΑΝΕΣΤΑΤΟΙ compellati συγκλητικοί, ſeu Senatores, in Concilio Calchedon. Act. 1. p. 93. 96. ubi vetus Interpres, *Ampliſſimus Senatus* vertit.

Περιφανεστάτη κεφαλὴ, nomen Dignitatis inventum ab Alexio Comneno Imp. Anna Comnena lib. 11. Alexiad. pag. 335. μεταπεμψάμενος ὁ Ταλίκιον ἐξ Ἀγχιάλου, νυσὶ παραγενόμενον, αὐτῷ μὲν τὰ τοιαῦτα πλεῖστα παραδεδωκὼς, Περιφανεστάτην κεφαλὴν ὀνόμασε. Vide Κεφαλή.

ΠΕΡΙΦΕΡΟΜΕΝΟΣ, Dignitas vel functio Eccleſiaſtica, in Catalogo Eccl. apud Goarum ad Euchоlog. pag. 268. Ubi *Circumambulator* vertitur.

ΠΕΡΙΦΟΡΑΡΙΟΣ, *Circumforaneus*, Ἀγύρτης. Gloſſæ Lat. Gr. *Circumlator*, περιφοράριος. Gloſſæ Gr. Lat. περιφοράριος, *Regula*. Codex S. Germani *Virgula* præfert. Sed fortè quis legat *Rabula*.

ΠΕΡΙΧΑΡΟΣ, *Facetus*, Εὐτράπελος, in Corona pretioſa. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

> Καὶ ποίει με περίχαρον, καὶ δός μου τίποτε χάριν.

Περιχάρια, *Dona, Munera*, Gallis *Bijoux*. Idem Anonymus lib. 3.

> Καλὰ κιασύχη καὶ ποτὲ περιχάρια νὰ λάβω.

Idem lib. 7.

> Στοὺς πόνους μου μπορεῖς καλὰ περιχάρια νὰ δώσῃς.

Eodem libro:

> Καὶ μὴ ταύτην ὑπάγῃν σιμὰ περιχαρία.

Fortè etiam pro Περιχίρια, *Brachialia*, hæc vox hîc uſurpatur. Vide in Περιχίριον.

ΠΕΡΙΧΕΡΙΟΝ, *Armilla*, περιχείριον. Gloſſæ Lat. Gr. *Armillæ*, Περιχίρια. Vide Χείρ, & Περιχάρια.

ΠΕΡΙΧΥΝΕΙΝ, pro περιχέειν, *Circumfundere*. Dicebantur porrò περιχεῖσθαι, *Clinici*, id eſt *perfundi* in Baptiſmo. Euſebius lib. 6. Hiſt. cap. 42. ἐν αὐτῇ τῇ κλίνῃ ἐν ᾗ ἔκειτο περιχυθεὶς ἔλαβεν βαπτισμόν. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Clinici*, & in *Superfuſi*.

Περίχυτος, *Circumfuſus*. Codinus de Offic. Palat. cap. 3. num. 13. σκαράνικον χρυσοχοΐκὸν, λωρία δὲ καὶ μαργαριτάρια ἔχον, οὕτω λεγόμενα περίχυτα. Idem in Orig. Conſtantinop. n. 64. meminit Statuæ quam περιχύτην vocabant. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Cataclitus*, ſub fine.

Περιχύτης,

Περιχύτης, munus in Balneis publicis. Synaxarium Colberteum 26. Sept. ὥστε καὶ εἰς δουλικὴν τάξιν ἀμφοτέρους ἀποστεῖλαι, καὶ τὸν μὲν Ἰωάννην Ἐξκαύστην εἶναι, τὸν δὲ Πρόχωρον Περιχύτην. Vide Tabellam deſcriptam ab Hieron. Mercuriali lib. 1. Artis Gymnaſticæ poſt pag. 28. ubi περιχύτης exprimitur.

ΠΕΡΙΧΥΤΗ, *Lucta*. Photius in Nomocan. tit. 13. cap. 29. μόνον δὲ παίζειν ἔξεστι μονόβολον καὶ κοντομονόβολον, καὶ κοντάριον, κόντακα, χωρὶς πόρπης, καὶ περιχυτήν. Ubi Balſamon: περιχυτὴ, ἡ πάλη.

ΠΕΡΑΟΓΗ', *Uter*, ἀσκός.

ΠΕΡΜΑΧΙΟΝΙΟΝ, *Propugnaculum*. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Κτισε εἰς τὸ θεμέλιον σου πύργους καὶ περμαχιόνια.

ΠΕ'ΡΝΕΙΝ, *Capere*, *Sumere*, *Populari*, αἱρεῖν, λαμβάνειν, λαφυραγωγεῖν. Gloſſæ Græcobarb. ἀγγαρος, σκλαβοφόρος, φορτηγὸς, ὅπου βαστᾶ τ' ἀγκάθια· ὅπου βαστᾶ καὶ πέρνει τὸ φορτίν. Prochoprodromus de ſua Paupertate ex Cod. MS.

Καὶ τὰ χαλίκια συνάγει νὰ πέρνῃς τὸν μισθόν σου.

Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Καὶ τὸ ζωῆς τὸ πλέον καιρὸν πέρνουσιν μὲ τὰ μαῦρα.

Fabulæ Æſopi Græcobarb. ὁ αὐτὸς μὴν ἔχοντας τι νὰ φάγῃ, ἐξαπίταξε αὐτοὺς εἰς τὴν φωλέαν τοῦ ἀλεποῦς, καὶ πέρνοντας τὰ ἀλεπόπουλα, τὰ ἀνέβασε εἰς τὴν φωλέαν του.

Παίρνειν alij ſcribunt, factúmque pro ἐπαίρειν, ἐπαίρνειν. Παρμένος, *Captus*, ἁλοὺς, in Fabulis Æſopi Græcobarb. Παρμὸς, *Captura*, *Populatio*, Πόρθησις, Ἅλωσις. Παρτὴς, *Populator*, Ἐκπορθῶν. Προπαίρνειν, *Anticipare*, Προλαμβάνειν. Προπαρμὸς, *Anticipatio*, Πρόληψις.

ΠΕΡΝΕΙ͂Ν, *Transfretare*, *Trajicere*, *Tranſire*, διαπορᾶν, διαβαίνειν. Theophanes an. 32. Juſtiniani: ἐκέλευσεν ὁ Βασιλεὺς γενέσθαι πλοῖα δίπρυμνα, ὥστε ἀπελθεῖν εἰς τὸν Δανούβιν, καὶ ἀπαντῆσαι τοὺς βαρβάρους, εἰ περνοῦσι, καὶ πολεμῆσαι αὐτοῖς. Vide eundem an. 17. ejuſdem Auguſti. Anonymus de Nuptiis Theſei in Prologo:

Γλήγορα τέλος ἔπερνα, καὶ θάνατον ἐρχόμην.

Et lib. 1.

Ἀρμένισαν καὶ πάγουσι, τὴν θάλασσαν περνοῦσι.

Et lib. 7.

Ἔτζη παρθένα νὰ περάσω μοναχὴ τὴν ζωήν μου.

Occurrit in Apophthegmat. Patrum in Or num. 6. & apud Joan. Cananum de Bello Conſtantinopol. pag. 193.

Παίρνειν. Hermodorus Rhegius in Adagiis MSS. δέσποτα παπᾶ πρέσβυτα ἔπαιρνε καὶ πάντα ζήτα.

Ἀπερνᾶν, *Anteverter*e, *Anteſtare*, *Perambulare*, *Pertranſire*, προφθάνειν, προΐστασθαι, διέρχεσθαι. Ita Portius. At Hieron. Germanus, pro, *Tempus conſumere jocando*, uſurpat.

Ξεπέρνειν, *Tranſgredi*, Ὑπερέχειν, ὑπερβάλλεσθαι.

Παραπαίρνειν, *Opprobrio afficere*, in Grammatica inedita Romani Nicephori.

ΠΕΡΝΙΑ', *Ilex*. Gloſſæ Græcobarb. ἄκυλον, ὁ τοῦ πρίνου καρπὸς, ὁ καρπὸς τοῦ πρινιᾶς, ἡ περνιάς.

ΠΕ'ΡΝΟΝ, apud Nonum de Morbor. Curat. cap. 254. ἔμπλαστρον διὰ πέρνου, *Emplaſtrum ex petaſone* vertit Interpres, quaſi πέρνον idem ſit quod *Perna*.

ΠΕΡΠΑΤΕΙ͂Ν, pro Περιπατεῖν, *Ambulare*, *Iter facere*, *Vadere*. Περπάτημα, *Itio*, *Inceſſus*, *Gradus*, Βάδισμα, Πορεία. Prochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Ἀμὴ λαλῶ, καὶ λέγει με, περπάτει στὸ πηγάδιν.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Νύκτα καὶ μέρα περπατεῖν καὶ ἄλλο δὲν ἀκαμένα.

Alibi:

Ξυπόλυτος νὰ περπατῇς, ὅτις νὰ βασανίζῃς.

Ita in Fabulis Æſopi Græcobarb. pag. 58. 71.

Περπατεῖν, ſimili notione. Eadem Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Στὴν στράταν ὅπου περπατεῖν, ἐκεῖ τὸν ἀπαντήξαν.

Occurrit ibi non ſemel, ut & apud Emmanuelem Georgillam de Mortalitate Rhodi.

Περπατησιὰ, Περπάτημα, idem quod Περπάτημα. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 9.

Καὶ μανιομένος ἔδειχνε ἐκ τὴν περπατησιά του.

Περπατηξία, *Inceſſus*. Hiſt. MS. Bertrandi Romani:

Τὸ βλέμμα πάνυ θαυμαστὸν, καὶ ἡ περπατηξία της.

Περπαλεῖν. Gloſſæ Græcobarb. ἀεροβατεῖν, εἰς τὸν ἀέρα περπατεῖν, νὰ περπατῇ εἰς τὸν ἀέρα, νὰ περπατῇ εἰς τὸν ἄνεμον. Hinc emendandus locus in verſione Diplomatis Græci, apud Rocchum Pyrrhum in Archimandritatu Meſſanenſi pag. 68. *& abinde per planitiem, prout in Græco vocatur Patpat*. Legendum enim *Parpat*, ex Gr. Περπάτημα, *Ambulacrum*.

ΠΕ'ΡΣΑ, *Amaracus*, ἀμάρακος.

Περσά. Vide in Περσιανίζειν.

ΠΕΡΣΕ'Α, *Malus Perſica*, apud Cedrenum in Juliano, ubi Scholij vice adſcribitur ῥοδακινέα. Vide in hac voce.

ΠΕΡΣΕΚΟΥΤΙ'ΩΝ, *Perſecutio*, in Nov. 135. Juſtiniani.

ΠΕΡΣΙ'ΔΙΟΝ, *Præſidium militare*. Procopius in Hiſt. Arcana pag. 4. 1. Edit. τά τε γὰρ ἀμφὶ τῷ περσιδίῳ, καὶ τοῖς ξιφιδίοις, τηνικάδε ξυνελεῖχθαι γενέσθαι, &c.

ΠΕΡΣΙ'ΚΗ, *Crumenæ ſpecies*. Prochoprodromus de ſua Paupertate ex Cod. MS.

Ἁπλόνω στὸ περσίκην μου, γυρέβω τὸ πουγγίν μου.

Περσίκιον. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 148. ὀψίας δὲ ἤδη γενομένης, εὗρε ἐπιλήσμονα ἄριστον, τὸ λεπτὸν σχοινίον, ὅπερ εἶχεν εἰς τὸ περσίκιον αὐτοῦ, τὸ αὐτὰ δεσμοῦν τι. Ubi rectè Meurſius & Lambecius *Marſupium* verterunt.

Περσικάριος, *Derectarius*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Scholiaſtes Baſilic. ad lib. 60. tit. 28. explicans vocem διερεκτάριος, Οἱ αὐθεντες κλέπται οἱ λεγόμενοι Περσικάριοι. Nimirum à ſacculo ſeu crumena. Gloſſæ eorundem Baſilic. οἱ τοιχωρύχοι, καὶ οἱ σάκκους ἀνασχίζοντες, καὶ οἱ διερεκτάριοι, ἤγουν κλέπται. Noſtris *Couppe-bourſes*.

ΠΕΡΣΙΚΟ'Σ, Color cæſius quem vulgo *Pers* vocamus. Leo Grammaticus paginâ 465. & Symeon Logotheta in Michaële Theophili F. numero 42. περιβαλὼν τὸ χρυσοπερσικόν σου χιτῶνα. Liber de ædific. Conſtantinopol. MS. ex Cod. Reg. ſign. nunc 2431. καὶ ὁ ἀπελθὼν ἀνὴρ μετὰ δύο στηλῶν περσικῶν βασταζόμενος. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Perſus*.

ΠΕΡΣΙ'ΜΟΥΛΟ, *Petroſelinum*, Πετροσέλινον, in Corona pretioſa.

ΠΕ'ΡΣΙΣ, *Hedera*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 398.

ΠΕΡΤΖΗΝΗ', *Haſta velitaris*, ex Gall. *Pertuiſane*. Cyrillus in Lexico: Σαρομάστη, κοντάρια μετὰ ἀγκρίφια, ἤγουν περτζηνή.

ΠΕΣΑΛΕ'Μ, Ægyptiis, *Hyſſopus*, apud Interpol. Dioſcor. c. 435.

ΠΕΣΕΝΤΑΡΙ'ΖΕΙΝ. Sguropulus in Hiſtor. Concilij Florentini ſect. 4. cap. 5. διερχομένων ἂν ἡμῶν τὰς ὁδοὺς, ἐκαθέζετο ὁ Πατριάρχης ἀπὸ τῶν ἀλόγων, ἀπὸ μὲν τοῦ ἑνὸς μέρους μετὰ τοῦ Κορώνης Χειροφόρου ὑπερπελέστερον, ἀπὸ δὲ θατέρου μετὰ τοῦ Πεδιγάλου, ἄκροις δακτύλοις, καθὼς εἰώθασιν οἱ Λατῖνοι πεζεντάρίζειν. In Notis ſcribitur πιζεντζαρίζειν, exponiturque *per anſas librare* à Creygtono & Suicero: ſed videtur legendum πρεσεντάρίζειν, ex Ital. *Preſentare*, ut ſit, *Manum porrigere*, *offerre*, *ſummis digitis prehenſare*. Vide Πεζεντίζειν.

ΠΕ'ΣΙΜΑ, Πέσιμον, *Lapſus*, Πτῶσις, ὀλίσθημα.

ΠΕΣΚΕ'ΣΙΟΝ, Tributi genus, quod Turcarum Sultano pendunt Patriarchæ Conſtantinopolitani. Hiſtoria politica pag.24. ὅπως παρέχῃ ἑτησίως φλωρία δύο χιλιάδας, καὶ πεσκέσιον, τουτέςι δῶρον, ὅτι μισὶ τῆς, φλωρία πεντακόσια. Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 124. καὶ ἔβαλε νὰ δίδῃ πεσκέσιον εἰς τὴν πόρταν τοῦ Σουλτάνου. Idem pag.182. ὁ δὲ Πατριάρχης λαβὼν τὸ διαλυταγμένον πεσκέσιον, ἤτοι κανίσκιον, τὰς δύο χιλιάδας τὰ φλωρία, &c. Occurrit paſſim apud hunc Scriptorem.

ΠΕΣΟ'Σ. Vide in Πεσσός.

ΠΕΣΠΕΖΕ', τὸ μάκερ, in Gloſſis Jatricis ex Cod. Reg.1237. Πεσπὶς, in Cod.190. Quid verò ſit *Macer*, docent Botanici omnes.

ΠΕΣΣΟΥ'ΛΙΟΝ. Euſtathius Ὀδ. α. ὁ δὲ γράψας ὅτι καθῆκατο ἐν σπηλαίῳ ςιβάδας ἐνεπλησμένας ἔχοντι κατὰ τὴν πέτραν, ἢ τὰ κοινότερον τὰ λεγόμενα πεσσούλια, ςιβάδας ἄπειν, ἢ συνεκδοχικῶς, καὶ τὰς ἐπ' αὐτῆς ςιβάδας, &c. Vide πεσσούλιον.

ΠΕΤΑΓΙ'ΔΑ, & Πεταλίδα. Vide in Παταλίς.

ΠΕΤΑ'ΛΙΟΝ, *Lamina*, Πέταλον. Codinus de Offic. Palat. cap.4. num.53. τὸ δ' ὑποκάτω αὐτοῦ τὸ μὲν ἓν πλάγιον κόκκινον, τὸ δὲ ἕτερον ἀργυροῦν διὰ πεταλίου ζωγραφικοῦ. Adde cap.6. num.7.

ΠΕΤΑΛΛΙ'ΝΑΙ, Oſtrei ſpecies. Jatroſophium MS. πεταλλίνας θαλασσίας λαβὼν καθάρισον, καὶ ἄφες αὐτὰς ὀξῆσαι, &c.

ΠΕ'ΤΑΛΟΝ, *Solea equi*, ὑπόδημα, σπαρτίον. Πεταλόνειν, *Equum ferro calceare*, Ὑποδέειν.

ΠΕ'ΤΑΛΟΝ, Chymicis, quid ſit, vide in Κοράλλιον.

ΠΕ'ΤΑΛΑ τῆς ςεφανοπλόκου, in Gloſſis Chymicis MSS. ἀεὶ πυρίτης καὶ μαγνησία. Vide in his vocibus.

ΠΕΤΑΣΤΗ', ſic appellatus tonus quidam in muſica recentiorum Græcorum, ex decem & novem tonis quos recenſuimus in V. Φωνὴ, de quo ſic Hagiopolites MS. εἰσὶ δὲ ἀπὸ τῶν ἁπλῶν τόνων προσλαμβανόμενοί τινες, οἷοι αἱ τρεῖς ὀξεῖαι, οἱ δύο ἀπόστροφοι, καὶ πεταστὴ τὸ λεγόμενον ἀνάσταμα, διότι ἀπὸ τοῦ κρατήματος διπλῆς ἡ πέτασις φωνὴν ὀξυτέραν φέρουσαν ἀναφέρεται, καὶ ἕτερα τοῖς ἀριθμηθεῖσιν ὅμοια. Vide ὀξεῖα, & Ἀπόστροφος, & Rutgerſium lib.2. Var.cap.11.

ΠΕΤΕΙΝΟ'Ν, *Flos Anemones*. Neophytus in Gloſſ. Jatric. MSS. τὸ ἄνθος τῆς ἀνεμώνης, ἤτοι τῆς κουτζουνάδος, τὸ λεγόμενον παρὰ τοῖς ἰδιώταις πετεινόν.

ΠΕΤΕΙΝΟ'Σ, Πετεινὸς, *Gallus Gallinaceus*, Ἀλεκτρυών. Vel *Gallina*. Gloſſæ MSS. in Batrachom. Homeri. ἐβόησεν ἀλέκτωρ, ἐλάλησεν πετεινός. Phyſiologus de natura animalium MS. ὁ πετεινὸς γὰρ τὸ πουλλὸν τὸ ἥμερον τὸ ζῶον.

Πετεινόπουλλον, Πετεινόπουλλοι, *Iunior Gallus*, vel *Pullaſtra*, *Gallinula*, ἀλεκτρυονὶς, Νεοττίς. Agapius in Geopon. cap.69. καὶ δι' αὐτὸ δίδομεν τὸ ἄρρωςο τὸ καλοκαίρι πουλλάδα, ὅπου δὲν ἔχει τόσην θερμότητα τὸ πετεινόπουλλον. Adde cap.80.

Πετεινάριον, *Avicula*. Gloſſæ Græcobarb. πουλλὶν, ἤτοι πετεινάριν.

ΠΕΤΖΙ', Πετζίον, *Pellis*, *Cutis*, *Corium*, Σκύτος, δέρρις. Gloſſæ Græcobarb. ὑποδερμᾶν τὸ ἐπικεφάλαιον δέρμα σοῦ ὁμοῦ θριξὶ νὰ κυριεύσῃ τὸ πετζὶν ὅπου ἔνι ἀπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν μὲ τὰς τρίχας. Nicetas Barbarogr. MS.in Alexio lib.3. num.10. περιφράξαντες αὐτὰ μὲ πετζίων βοεινῶν, ὡς ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἐξαφθῶσι. Anonymus Medicus MS. ex Cod. Reg.945. ἐὰν γὰρ ἀποπάτημα τῆς γῆς ἀπὸ Τζαγγίου αὐτῆς, ἢ ἀπὸ καλιγίου γυναικὸς τὸ πετζὶν, &c. Anonymus alter MS. de Urinis ex Cod. Colberteo: ἂν δὲ ἔχει τὸ οὖρον, ὡς πετζία μικρὰ, ἐκ τῶν νεφρῶν δηλοῖ ἢ νόσος. Diploma Andronici Junioris pro Monembaſiotis: ἢ διὰ προσφαγίου, πασῶν, ἤτοι μηρίων, ἢ πετζίων, ἢ παντός. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Νὰ κάμνω πέτζες, νὰ πωλῶ, καὶ νὰ ἀγοράζω σιτάριν.

Adde Agapium in Geoponico cap.229.

Πετζιᾶς, *Coriarius*, Βυρσοδέψης, σκυτεύς.

Πετζιάζειν, *Callum obducere*, Τυλοῦσθαι. Πετζίασμα, *Callus*. Πετζιασμένος, *Calloſus*.

Πετζαλιδιάζειν, Idem quod πετζιάζειν. Agapius cap.194. καὶ τότε τὸ βάλε εἰς τὴν φωτίαν, νὰ βράζῃ, ἕως νὰ γένῃ μία δυνατὴ κρόςα, ἤγουν νὰ πετζαλιδιάσῃ εἰς τὴν ἀπάνω μεριάν.

Γαδαρόπετζι, *Pellis aſini*, in Aſſiſis MSS. Regni Hieroſol.cap.298.

Πετζώνειν, *Coriariam* vel *ſutoriam artem exercere*. Ptochoprodromus de ſua Paupertate, ex Cod. MS.

Καὶ δὸς με νὰ φροντίζωμαι καὶ τότενα πετζόνω.

Mox:

Καὶ παρευθὺς ὑπόδημαν ἐπῆρεν, καὶ πετζόνει.

Πετζόκολλα, *Glutinum ex corio*. Cod. MS. Reg. fol.77. καὶ ὅταν σίγνωσιν, τρίψε τὰ ὅλλα με πετζοκόλα. Agapius in Geoponico cap.141. διατὶ ξηραίνεται ὡσὰν ἡ πετζόκολλα. Ade cap.229.

Χρυσοπέτζα, *Corium deauratum*. Agapius in Geoponico cap.158. ἔπαρε βερνίκιν ἀπ' ἐκεῖνο, ὅπου βάνει εἰς τὰ χρυσόπετζα, καὶ ζεςαίνετέ το, &c. Cap.204. νὰ κάμῃς βερνίκι, ὅπου χρυσώνει τὸ ἀσίμι, καὶ τὸ σάπον, καὶ χρυσόπετζα, καὶ ἕτερα.

ΠΕ'ΤΖΑ, *Portio*, *Fragmentum*, ex Ital. *Pezza*, & Gall. *Piece*. Alij à πέζα, πεζίον, Gr. quomodo πέζα ἱματίου, dicitur ὤα. Vide Suidam. Agapius in Geoponico cap.158. καὶ βρέξε εἰς αὐτὰ μίαν πέτζαν λινὴν, ἤγουν μανδήλιον. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Πατὴρ, πέτζαν οὐδὲν ἔχω, νὰ ὑπάγω ἀγοράσω.

Πετζίτζα, *Portiuncula*, Ital. *Pezzetta*. Idem Agapius cap.188. τύλιξε μίαν πετζίτζαν, ἤγουν βασιόλι, εἰς ἕνα κομάτι ξύλον χοντρὸν ὡσὰν τὴν χέρα σου, καὶ κοντὰ ὅπου εἶναι τὸ τζουκάλι, βάλετο μέσα νὰ βράσῃ καμπόσον, καὶ πίρνει τὸ ἅλας ἡ πετζίτζα. Ita apud Fr. Richardum in Clypeo fidei part.1. pag.392.

ΠΕΤΖΙΜΕ'ΝΤΑ, *Impedimenta*. Conſtantinus de Adm. Imp. cap.9. καὶ οὕτως ῥίπτοντες αὐτὰ εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ τὰ πετζιμέντα αὐτῶν ἐμβλησκόμενοι ἐξέρχονται, καὶ αὖθις ὁρμαπλέουσιν.

ΠΕΤΙΤΕΥ'ΕΙΝ, *Petere*. Gloſſæ Baſilic. ἐπιτέλεσιν, ἀπαίτησιν.

Πετῖτα, *Petitiones*. Suidas: Πετῖτα, Ῥωμαϊκὴ ἡ λέξις, σημαίνει δὲ γνώρισμα αἰτήσεως. Eadem habent Gloſſæ Baſilic. Anonymus laudatus ab eodem Suida: Χρεώφιλος δὲ ὁ Πραιπόσιτος πετῖτα ἐπεζήτει Θεοδοσίου τοῦ Βασιλέως. Extat titulus in Cod. Juſtin. lib.10. *de Petitionibus bonorum ſublatis*, ubi monet Cujacius in MSS. Codd. legi *Petitis*.

ΠΕΤΙ'ΤΟΝ, in Lexico MS. ex Schedis Combefiſij exponitur πειρατικὸν σκάφος περίγειον, *Navis Piratica*.

ΠΕΤΙ'ΤΟΝ. Euſtathius Iliad. υ. Τόποι λιβυκοὶ, Νόμοι ἰσχυρίας λέγονται, καθὰ τις ἂν εἴποι ῥηγμῖνες, ἢ τόρμαι, ἢ ςενωπίαι, ἢ πέτιτα. Meurſius *Viam* interpretatur, eóque refert locum ex Juliani Imp. Orat.2.pag.133. Edit. Petavij, in qua ſic editum, ubi de Alpibus: καὶ ἀπορρῶγες γῆς ἐν αὐτοῖς πέτραι, μόλις ἁμάξῃ μιᾷ καὶ ὀρικῷ ζεύγει τὴν ὑπέρβασιν βιαζομένοις ξυγχωροῦσα. Quo loco legit πέτιτα, ſive πέτιτα. Heſychius, Πίτυπα, μετέωρα, ἀμπελώργια, ὡς αἱ ἀναδενδράδες.

ΠΕΤΡΑΔΑ'ΚΙ, *Lapillus*, λιθίδιον, λιθάριον.

ΠΕΤΡΑΡΙ'Α, Machina bellica ejaculandis majoribus lapidibus. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag.900. ἐκαλάμωσε δὲ τὰς πετραρίας αὐτῶν, καὶ ἐξω-
θεν

θεν ἐξάρχουσιν. Vide Gloſſ.med.Lat. in *Petraria*, & infrà in πετραρέα.

ΠΕΤΡΑΧΗΛΗ. Vide in Πρετραχήλιον.

ΠΕΤΡΕΑΙ, *Lapides qui è fundibulis ejiciuntur.* Nicetas Græcobarb. MS. in Balduino num.2. σφενδοβολῶν συληκιώδας πετρέας, ὅτι ἔν καὶ ἀπὸ τετραρέας λόγων πολυμαθικῶν.

ΠΕΤΡΙΝΗ, *Tuſſilago*, apud Interpol.Dioſcor. cap.142.

ΠΕΤΡΙΤΗΣ, *Avis venaticæ ſpecies.* Orneoſophium juſſu Michaëlis Imp. ſcriptum pag. 244. ὁ Πιρίτης ὀφείλει τὸ κοιλοπόδης, μακροδάκτυλος, μακρόλαιμος. Sed legendum Πετρίτης, ut colligitur ex Hieracoſophio Anonymo in Cod. Cæſareo apud Lambecium lib.7. τὸ ζαγάνων, φαλκωνίων, πετριτῶν, ἱερακίων, τζυρακίων, καὶ ὀξυπτερύγων. Et ex Anonymo de Nuptiis Theſei:

Εἰς τέτιον τρόπον πήγην Ἐμηλία κυνηγέσιας,
Πετρίτην ἐς τὸ χέριν της βασιλέας ἡ κυρτίζα.

Et lib.6.

Εἶχαν γεράκια, καὶ σκυλία, πετρίτας ὅσας θέλων.

Πετρίλάειος, *Accipitrarius.* Nicetas in Alexio lib. 3. num.4. ἡ δ' αὐτὴ καὶ δωρὰν χρυσόπαστον ἐγχώριον ἔχουσα δακτυλίδιον εἰς δάκτυλον, κυνηγέτιν ἄγειν ὄρνιθα, καὶ ἐξιέναι πρὸς θήραν, ἐπέκλωζέ τε καὶ ἐπεθωΰξε, καὶ τοὺς πετριλαρίους καὶ ἱερακαρίους ἄγειν ἐφεπομένους. Ubi Cod. Edit. καὶ τοὺς μὲν τὴν θεραπείαν τούτων, καὶ κομιδὴν ἱκανοὺς ἄγειν ἐφεπομένους.

ΠΕΤΡΟΒΟΛΙΣΤΑΙ, *Funditores*, apud Ducam H.ſt. cap.39. pag.160.

ΠΕΤΡΟΓΕΦΥΡΑ, apud Joannem Cantacuzenum lib.3. cap.8. dicitur Pons ad Barbyzam fluvium juxta Urbem Conſtantinopolitanam, de quo pluribus egimus in Conſtantinopoli Chriſtiana lib.4. cap. 14. Pachymeres lib.10. cap.25. pag.227. ἐκ τ παραχρῆμα ὁ ποταμὸς μεταχειλοῖτο, καὶ ζηλοῖ τὴν παλαιὰν κοίτην, καθ' ἣν καὶ ἡ Ἰουστινιάνειος πετρογέφυρα, ubi de ponte ad Sangarium fluvium. Ita porrò præferre optimum Codicem Barberinum monet Poſſinus: unde facilis emendatio in πετρογέφυρα, nam vix probem quæ ad hunc locum commentatur Vir Erudítiſſimus. Pontem verò Juſtinianeum ad Sangarium, de quo Procopius lib.3. de Ædif. cap.4. lapideum fuiſſe docet Agathias in Epigr. εἰς γέφυραν τ Σαγγαρίου, in Antholog. lib.4. cap.29.

ΠΕΤΡΟΚΙΣΣΗΡΟΣ, *Pumex, Lapis puniceus*, κισσηρίς. Theophanes an.10. Leonis Iſauri: πετροκισσήρους μεγάλους, ὡς λίθους τινὰς ἀναπέμψαι, &c.

ΠΕΤΡΟΚΟΛΛΑ, *Lithocolla.* Gloſſæ Græcobarb. ἀγαλματίτης, λίθου κόλλα, Πετροκόλλα.

ΠΕΤΡΟΚΟΠΟΣ, *Lapicida*, λατόμος, in Corona pretioſa. Maximus Cythær. in Synaxar.9.Nov. Πετροκόπος εἰς τὴν τέχνην.

Πετροκόπιον, *Lapidicina.* Idem Maximus 11. Martij: τὴν ἔθηκαν εἰς τὰ πετροκόπια. Et 23. April. in S. Georgio: καὶ νὰ μὴν εὑρίσκῃ πετροκόπιον εἰς τ τόπον διὰ καλοσκόλον κολονῶν.

ΠΕΤΡΟΚΟΣΣΥΦΟ, *Cæruleus*, avis Plinio: Κυανὸς Ariſtoteli dicta, Merulam ſeu Κόσσυφον referens. Vide Petr.Bellon. lib.1. obſerv.cap.10.

ΠΕΤΡΟΜΑΧΑΣΚΟΠΑΠΟΥΤΖΟΣ. Vide in Παπούτζιν.

ΠΕΤΡΟΞΥΣΜΑ, *Herba petris adhærens, qua Lichenas ſanat*: λειχὴν. Gloſſæ Iatricæ MSS. Cod. Reg. 1047. Λειχὴν, ὁ ἐπὶ τῶν πετρῶν βρύον, ἡ πετρόξυσμα.

ΠΕΤΡΟΦΥΕΣ, *Sempervivum minus*, apud Interpolat. Dioſcoridis cap.672.

ΠΕΤΡΟΧΕΛΙΔΟΝΕΣ, Aves quas Græci ἄποδας vocant, Galli *Merletas.* Euſtathius ad Odyſſ. ε. ἐν ὑποπολάζει τούτον στρίγγος ἄδε, καὶ περὶ τοὺς λυκίους μάχη καὶ νῦν, οἱ χελιδόνας τινὰς, ἃς οἱ ἰδιῶται Πετροχελιδόνας φασὶν, ἐκεῖνοι καλοῦσιν ἄποδας, οὐ διὰ παντελῆ στέρησιν ποδῶν, ἀλλ' ὀλιγότητα, ἤτοι σμικρότητα.

ΠΕΤΗΛΙΑ, pro Πέταλα, φύλλα, apud Lycios. Vide Euſtathium.

ΠΕΤΡΟΨΑΡΟΝ. Vide in Ὀψάριον.

ΠΕΥΘΑΛΙΣ, *Polygonum mas*, apud Interpol. Dioſcor. c.586.

ΠΕΥΖ, ἡ ὑοσκίαμος, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843.

ΠΕΥΚΙ, Πεύκιον, Πεύχι. Vide in Ἐπεύχη. Addo tantùm hunc locum ex Damaſceno Studita ſerm.34. ἡ κλίνη της ἤτον μὲ χρυσᾶ πεύκια, &c.

ΠΕΥΣΙΣ, Vox propria in Electionibus Epiſcoporum. Poſtquam enim Epiſcopus à Clero electus erat, rogabatur Populus an conſenſum præberet electioni, ſcirétque aliquid quod eam impediret. Syneſius Epiſt. 67. ἧκεν ἡ κυρία, καὶ ὁ δῆμος παρῆν πάλιν ἐσχάτης, καὶ ὁ ἐναγώνιος, ὡς οὐδὲ περιμένειν πεῦσιν· ἀλλ' εὐθὺς ἦν ἅπαντα κυρίων, &c. Infrà: οὗτοι ἦν ἔφασαν, ἐπιστολὴ πατριαρχῶν ἐκείθεν ἥκειν πεῦσιν περὶ Παύλου προτάναι τῷ δήμῳ, καὶ δόξαν ἅπασιν ἐπίσκοπον ἔχειν, ἀναγκαῖα περὶ αὐτοῦ τὰς ἦν ψήφους ἑτέρας ψηφίζεσθαι. Quod verò πεῦσιν Syneſius, *Interrogationem* vocat Hiſtoria Epiſcoporum Cenomanenſium nuper edita ab Erudito Mabillonio cap. 16. de Ordinatione Gauzioleni: *Quemdam autem Clericum illiteratum & indoctum —ſilenter & abſque cognitione vel interrogatione, ſine voluntate populi, cum muneribus multis ad Rotomacum Urbem miſerunt*, &c. Occurrit rurſum cap.17. pag.242. Sed & eâdem notione in Presbyterorum Ordinationibus conſenſus plebis & Cleri requirebatur. Vita Aldrici Epiſcopi Cenomanenſis num.1. *Eligente eum Clero & populo Presbyter eſt ordinatus.* Nempe Epiſcopus, aut qui electioni præerat, rogabat populum, an electioni conſenſum præberet, vel an illum rejiceret, ut eſt in Commonitorio Theophili Patr. Alexandrini: παρόντος τ λαοῦ, καὶ προσφωνοῦντος τ Ἐπισκόπου, εἰ καὶ ὁ λαὸς δύναται αὐτοῦ μαρτυρεῖν. Eadem Formula habetur in lib.1. Sacram. Eccl.Rom. cap.20. *Iterum dicit*, (Pontifex) *Auxiliante Domino Deo Salvatore noſtro I.C. elegimus in Ordine Diaconi, ſive Presbyteri, illum Subdiaconum, ſive Diaconum de titulo illo. Si quid autem habet aliquis contra hos Viros, pro Deo & propter Deum cum fiducia exeat, & dicat. Verumtamen memor ſit communionis ſuæ.* Habetur formula alia in Miſſali Francorum veteri pag.401. ubi de Ordinatione Diaconi: *Allocutio ad Populum in Ordinatione Diaconi. Dilectiſſimi Fratres, quamlibet poſſint ad Ordinationem Eccleſiaſtici Miniſterij promovendam ſibi ipſa ſufficere privilegia Sacerdotum: attamen quia probabilior & noſtra apud Dominum converſatio eſt, & eorum quorum honor augetur, major eſt gratia, ſi id quod arbitria noſtra eligunt, etiam veſtra confirmet dilectionis adſenſus: idcirco filio noſtro Ill. cupio ad Officium Diaconatus, in conſortium noſtrum Divinitatis auxilium promovere, an eum dignum hoc Officio cenſeatis ſcire deſidero: & ſi veſtra apud meam concordat electio, teſtimonium quod vultis vocibus adprobate.* Similes habentur Formulæ in Ordinatione Presbyteri & Epiſcopi. Adde cap.13. diſt. 63. Balſamonem ad Can.3. Concilij VII. & Zonaram ad Can.12. Concil. Laodic. & quæ adnotamus ſuprà in Ἄξιος, & in Gloſſ. med. Lat. in V. *Abbas.* Ubi de Abbatum Electionibus agimus.

ΠΕΥΤΕΙΝ. Cyrillus Chius Hieromonachus in Sarantario:

> Γιατὶ σ' ἰσὶν καθὸ τιμὴ,
> Καὶ δόξα κ' εὐλογία,
> Πρεπόντω πάντα καὶ παντοῦ
> Πεύτα, κ' εὐχαριστία.

ΠΕΦΘΕΙΝ, *Cadere*, Πίπτειν. Ξεπέφτειν, ξεπέφτειν, *Excidere*, *Præterlabi*, διολισθεῖν, ἀποπίπτειν. Gloſſæ Græcobarb. ἀλίσθα, κλεπίσθα, διαπεσόνθα· ἐκεῖνος ὅπου ξεπέφτει καὶ πιάνεται εἰς κλεψίαν· ἢ ὅπου ἐξέπεσεν καὶ ἐπιάστην εἰς μοιχείαν καὶ κλεψίαν. Maximus Cithærenſis Epiſcop. in Synaxario 25. Febr. τότε πέφθοντας εἰς τὴν γῆν, ἔκαμε προσευχήν.

ΠΕΦΡΥΓΜΕ'ΝΗΣ, ἐν χρυσῷ, ἤτοι ἐν ἐξ ἡμέραις. Gloſſæ Chymicæ MSS.

ΠΕ'Χ, Dignitas apud Chazaros: *Begus*, apud Turcos. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 42. ὁ γὰρ Χαγάνος ἐκεῖνος, ὁ καὶ Πὴχ Χαζαρίας εἰς τὸν αὐτὸν βασιλέα Θεόφιλον πρέσβεις ἀποστείλαντες, &c. Continuator Theophanis lib. 13. num. 28. ὅτι Χαγανὸς Χαζαρίας, καὶ ὁ Πὴχ, πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Θεόφιλον ἔπεμψαν πρεσβευτάς.

ΠΗΓΑ'ΔΗ, Πηγάδι, Πιγάδι, *Puteus*, *Ciſterna*. Corona pretioſa: πηγάδι, *Ciſterna*, φρέαρ. Rurſum: Πιγάδι, *Puteus*, φρέαρ. Πηγάδιν, in Gloſſis Græcobarbaris. Herodiani Epimeriſmi MSS. φρέαρ, τὸ πηγάδιον. Anonymus de Locis SS. cap. 3. παρακάτω ἐστὶ τὸ πηγάδιν τοῦ δικαίου Ἰὼβ. Cap. 9. ἐστὶ καὶ τὸ πηγάδιν, ὅπου ἐπότιζεν ὁ Μωϋσῆς τὰ πρόβατα. Damaſcenus Studita Homil. 18. τότε ὑπῆγαν τον ἕως τὸν τόπον ὅπου ἐστὶ τῶρα τὸ πηγάδιον εἰς τὸ μοναστήριον. Theodoſius Zygomalas Epiſt. 23. ἤθελε λάψειν νερὸν ἀπὸ τὸ πηγάδιν. Fabulæ Æſopi Barbarogr. καὶ κατέβησαν εἰς ἕνα πηγάδι νὰ πίνουν. Adde pag. 30.

ΠΗΓΑΙ'ΝΕΙΝ, *Abire*, *Diſcedere*, ἀπιέναι. Fabulæ Æſopi Græcobarb. μίαν βολὰν μισεύοντας ἀπὸ τὴν φωλέαν της, καὶ πηγαίνοντας νὰ βοσκήσῃ, &c. Et p. 76. καὶ καθ' ἡμέραν ἐπήγαινε, καὶ τὸ ἔβλεπε. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

> Ἀπὸ τον κάμπον πήγαιναν, τὰς ῥίζας διαχωρίζουν.

Idem lib. 1.

> Ἀπάνω κάτω πήγαιναν, συχνὰ τοὺς ἐτζακίζαν.

ΠΗΓΑΝΕ'ΛΑΙΟΝ, *Oleum rutæ*. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 2. Hieracoſophij cap. 44. πηγανελαίου κοχλιάρια δύο.

ΠΗΓΑΝΕΡΑ', *Medicamentum ex ruta confectum*. Nonus de Curat. Morbor. cap. 129. ἐπιθέματα δὲ διὰ σαμψύχου, καὶ ἡ πηγανερὰ ἐπιθεμένη κατὰ τῶν ἀλγούντα τόπων. Vide Gorræum in Πηγανηρόν.

ΠΗΓΑΝΟΥ'ΣΙΟΣ. Continuator Theophanis lib 3. num. 43. τείχεσι δὲ δύο ὀχύρωται ἐκ πλακῶν Ῥωμαίων, καὶ πηγανουσίων, καὶ Καριανῶν, πρὸς δὲ καὶ πρασίνων, καλλωπιζομένοις πλαμίων Θετταλικῶν. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 144. τὸν δὲ πάτον διὰ ποικίλων καὶ πολυτελῶν μαρμάρων κατέστρωσαν, δηλαδὴ καὶ ῥωμαίων πηγανουσίων, τῶν λοιπῶν ῥοδοποικίλων. Ita Anonymus in Collectaneis, Statuam Veneris ἐκ μαρμάρου πηγανουσίου factam fuiſſe ait, apud Lambecium, qui, ut & Combefiſius, ſic dictum illud marmor putat, quòd πηγάνου, ſeu rutæ, colorem referret.

ΠΗΓΕ'ΛΑΒΙΟΝ. Simeon Sethi de Facultat. cibor. 1 Edit. τὸ ἄμπαρ ἐν διαφόροις τόποις βλύζει· εἰσὶ δὲ τούτου πηγαὶ καθάπερ πηγελβίου, καὶ ἀσφάλτου, καὶ θείου. At poſterior habet, καθάπερ πίσσης τε καὶ ἀσφάλτου, καὶ τῶν ὁμοίων.

ΠΗΓΟΥ'ΝΗ, *Mentum*, *Barba*, Ἀνθερεών, γένειον, πώγων. Demetrius Zenus in Batrochomyomachia:

> Καὶ τὸ πηγούνι τὸ βρέχει μὲ ὄρεξιν μεγάλη.

Fabulæ Æſopi Barbarogr. καὶ ἡ ἀλωποῦ τοῦ λέγει, (τοῦ τράγου) ἂν εἶχες τόσα μυαλὰ ὅσας τρίχες ἔχεις εἰς τὸ πηγοῦνι, &c.

Πωγώνιν, in Canonio adeſpoto Mathematico: τὸ πωγώνιν, ἀγαθὸν τέλος. Rurſum: τὸ πωγώνιν, εἰς μανδάτα.

Πηγωνίτης. Apud Scylitzem pag. 732. occurrit Nicetas ὁ Πωγωνίτης Patricius. Ubi Goatus hanc vocem ita explicat, *cujus mentum latius*.

ΠΗΔΑ'ΛΙΟΝ, *Polygonum mas*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 586.

ΠΗ'ΔΗΜΑ, Græcis, eſt *Saltatio*. Collect. Hiſtoriar. Scaligeriana pag. 350. φαῦλλυ τοῦ ἐκ Κρότωνος ἀθλητοῦ πεντήκοντα ποδῶν ἐστὶ τὸ πήδημα. Pag. 315. ἅλμα dicitur. Vide Hieron. Mercurialem lib. 2. artis Gymnaſt. cap. 11. ſed aliud ſonat apud Codinum in Orig. Conſtantinopol. num. 123. τὰ τοῦ Δαματρυ παλάτια οἱ αὐτοὶ βασιλεῖς ἔκτισαν· ἔστι δὲ ἐκεῖσε τὸ πήδημα Κωνσταντίνου τοῦ ὑιοῦ Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας τοῦ τυφλωθέντος παρὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Καὶ σὺ μὴ ἕνα πήδημα δὲν τὸ κάμνει λιοντάρι.

Lexicon MS. Cyrilli: ἅλματα, ἴχνη, βήματα, πηδήματα.

ΠΗΔΙΑ'ΒΛΙΟΝ, *Tibia*, Αὐλὸς, pro Πυθαύλιον. Gloſſæ Græcobarb. αὔλησις μαλακὴ τοῦ Ἀγάθωνος, πίξιμον τοῦ πηδιαβλίου τοῦ Ἀγάθωνος. Alibi: ἀγλεῦνις, αὐλὸς, πηδιάβλιν. Occurrit illic pluries. Vide in Πίξον.

ΠΗ'ΚΤΗΣ, *Structor*, *Quadratarius*. Lex 1. Cod. de Excuſat. artific. *Quadratarij*, *quos Græco vocabulo πήκτας appellant*, *Structores*. Ubi quidam legendum cenſent λιθοξόας, vel ψύκτας, quomodo *quadratarios* vertunt veteres Gloſſæ.

ΠΗΚΤΩ'ΝΕΙΝ, *Condenſare*, Πηξεῖν. Πηκτὸς, *Condenſatus*, *Concretus*, συμπαγής. Πηκτὴ, *Opſonij glaciatum*, *Elixi opſonij concretum*, τὸ συμπαγὲς ὀπτόν. Vide Salmaſium ad Solinum p. 1338. a.

ΠΗΛΑΛΕΙ'Ν, *Currere*, *Veredis iter agere*, τρέχειν, ταχυδρομεῖν. Anonymus de Nuptiis Theſei: lib. 8.

> Ὁ ἵππος γὰρ τὸ ἔσυρε, ὡς ἦτον σκολισμένος,
> Καὶ πηλαλοῦντα τὸν ὑπᾶ ἔξω ἐκ τοῦ θεάτρου.

Alter Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Ἂς πιλαλοῦν καὶ ἂς διαβοῦν ἀπὶ τὸ ἄλλον μέρος.

Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Στοὺς κάμπους ἐπηλάλησε, καὶ τότε μιλαγνεύσε.

Πηλάλημα, *Curſus equi*, δρόμημα. Item *Excurſio militaris*.

Idem Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

> Ἦσαν τὰ μῆλα τάμορφα τῆς ἀγρίας Ἀταλάντης,
> Ὅπου τὸ γὰρ πηλάλημα πολλάκις ξισομένη.

Hiſtoria Politica pag. 8. οἱ Ἀγαρηνοὶ καλαδιώξαντες μετὰ τῶν ἵππων, καὶ ποιήσαντες πιλάλημα, ὡς ἔθος αὐτοῖς, ὑπέπασαν μέρος ἀνθρώπων τοὺς ἐντυχόντας ἐν μέρεσι τῆς χώρας τῶν Ἀσωμάτων.

ΠΗ'ΛΑΣΤΡΟΝ, *Stela*, *Anteris*: στήλη, ἔρεισμα, ἀντηρίς.

ΠΗΛΟ'Σ, genere feminino, pro humano corpore uſurpari à Patribus obſervat Scholiaſtes MS. Joannis Climaci, in hæc verba: θελήσας πολὺ χρείας καταλαβούσης παραμυθήσασθαι τὴν πηλόν. Ubi Scholiaſtes: ὅταν οἱ πατέρες θηλυκῷ γένει τὴν πηλὸν ὀνομάζουσι τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. Similia repetit alio loco ad hæc: οὐχ ὁ τὴν πηλὸν ἄρτι φυλάξας. Τὴν πηλὸν θηλυκῶς οἱ πατέρες λέγουσιν ἐπὶ τοῦ σώματος.

ΠΗΛΟ'Σ, *Creta*: veteribus *Lutum*.

Πηλὸς Ἡφαίστου, *Lutum Vulcani*, ἡ κριθὴ, in Gloſſis Chymicis MSS.

ΠΗΜΕΝ

ΠΗΜΕΝΤΑ'ΡΙΟΣ. Vide in Πιγμεντάριος.

ΠΗ'ΝΗ, veteribus Græcis, *Quodvis filum*, vel *ſubtemen*; recentioribus verò *Sericum tenue* ſignificat, inquit Salmaſius ad Capitolinum & Vopiſcum. Paulus Silentiarius in Deſcript. S.Sophiæ:

> ————Πάντα δὲ πηνὴς
> Νήμασι, χρυσοπόρων τε μίτων ποικίλλεται αἴγλη.

Ita Scholiaſtes Ariſtophanis κροκωτὸν, ἐσθῆτα ἐκ πηνὴς, interpretatur, ut Scholiaſtes Euripid. in Hecuba, αἰθοκρόκους πηνὰς exponit ποικίλας μετάξας αἰθηρὰς, ex uſu ſcilicet ſæculi ſui.

ΠΗΝΗ'ΚΗ, Moſchopulo κεφαλοδέσμιον exponitur.

ΠΗΝΙ'ΟΝ, *Penus, hæc Penucula*, in Gloſſis Græco-Lat.

Πηνίον. Euchologium pag.625. in Officio Quintæ Feriæ majoris hebdomadis: ἔπειτα θυμιᾷ κύκλῳ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ σφραγίζει μετὰ πηνίων. Infrà: εἶτα θυμιᾷ καὶ σφραγίζει ὁ Πατριάρχης μετὰ πηνίων· τὰ αὐτὰ δὲ πηνία πήγνυνται εἰς τὰ ῥηθέντα μανουάλια, &c. Ubi Goarus πηνία *Cereos pinnatos* vertit, aitque, ex conjectura Allatij, eſſe cereos biſulcos, aut triſulcos, quos Græci δικήρια & τρικήρια dicunt, quibus Patriarcha populo benedicere ſolet, quâ exactâ benedictione, ἐν τοῖς μανουαλίοις ſeu candelabris reponuntur. Sed nominis ratio ſaltem manet incerta. Vide Δικήριον.

ΠΗ'ΞΙΣ, pro πύξις, apud Myrepſum ſect.3.c.14. ubi Fuchſius.

ΠΗ͂ΞΙΣ, vox Chymicorum. Petrus Theoctonicus in lib. de Archemia MS. πῆξίς ἐστιν πράγματος τοῦ φεύγοντος τοῦ πυρὸς εὔκολον, &c.

Πήξιδες, in Gloſſis Chymicis MSS. αἱ οἰκονομίαι αἱ χρήσιμοι exponuntur.

ΠΗ͂ΞΟΝ, ἀντὶ τοῦ δυνάμωσον, in Gloſſis Chymicis MSS.

ΠΗΟ'ΚΑΙ. Sigillum ſeu Diploma Rogerij Comitis Siciliæ, apud Ughellum to.1. Italiæ Sacræ: ἑτέραν κυλτούραν ἡ λεγομένη τοῦ Πηόκας εἰς τὸ χωρίον Καλαβρῶν. μετὰ τῶν πηόκων καὶ ἐλαίων ἕως τοῦ δημοσίου δρόμου. Supra: καὶ τὴν κυλτούραν λεγομένην τοῦ Πηόκας, ἔμπροσθεν τῆς πόλεως Μιλήτου.

ΠΗ'ΡΟΥΛΑΙ, *Pilulæ medicæ*. Occurrit non ſemel in Excerptis Jatricis MSS. Melanij Cocini.

ΠΗΡΟΥ'ΝΗ, Πηρουνίον, *Furcula*, *furcilla*, καρφίον, δίκρανον. Ita Portius. At Gloſſæ Græcobarb. *Fibulam* denotare innuunt: ἀγκτῆρες, πόρπαι, περόναι, πηρούνια, φρότζες: pro Περόνη. Anonymus in Arithmetica Practica MS. Εἰς μαστόρας κάμνει τὴν ἡμέραν πηρούνι α΄. καὶ ἄλλος τὸ κάμνει εἰς β΄ ἡμέραις, καὶ ὁ ἕτερος εἰς γ΄. εἰσυναχθοῦν οἱ γ΄. νὰ κάμνουσιν ἕνα πηρούνι ὁμοῦ, εἰς πόσον μέρος τῆς ἡμέρας τὸ θέλουν κάμει, &c.

ΠΗ'ΣΑ. *Pix*, Πίσσα. Liber Jatricus ex Cod. Reg. 190. Ἀπόχυμα, ἐστὶν ἡ ἀπὸ τῶν πλοίων ξυομένη πίσσα παλαιά.

ΠΗ͂ΣΣΟΣ, *Piſum*, in Gloſſ. Lat. Gr.

ΠΗ'ΤΑ. Vide in Πίτα.

ΠΗΤΙ'ΔΙΟΣ, pro Ἐπιτήδειος, *Idoneus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.9.

> Καρὰ σκυτάρι ἔμορφον πητίδια γλυμμένον.

ΠΙΑ'ΝΕΙΝ, Πιάννειν, *Capere*, *Sumere*, *Excipere*, ἀναλαμβάνειν, ἐγχειρίζεσθαι. Corona pretioſa: πιασμένος, *Deprehenſus*, εἰλημμένος. Joannes Moſchus in Limon. cap.9. θέλων δὲ ὁ γέρων ἀποθεραπεῦσαι αὐτὸν, πιάσας αὐτοῦ τῆς χειρὸς, &c. Liber MS. Apocryphus de Martyrio SS. Petri & Pauli: πάντες δὲ οἱ τοπάρχαι ἐφύλαττον τοῦ πιάσαι καὶ ἀποκτεῖναι αὐτόν. Coſmas Indicopleuſtes: χελώνην ἐν ἐσθιόμενον κατὰ θάλατταν εἰ τύχοι πιασθῆναι. Zacharias Pap. lib.3. Dialog. cap. 26. ἐκ τῆς γειτνιαζούσης ὕλης ἄρκοι ἐρχόμενοι τὰ μελίσσια αὐτοῦ φαγεῖν ἐδοκίμασαν, ἃς ἐκεῖνος πιάσας τῷ ναρθηκίῳ ἔτυπτεν. Ubi Gregorius M. *Quos ille deprehenſos, ferulâ, quam portare manu conſueverat, cædebat.* Theophanes an. 26. Anaſtaſij: ὅσους ἠδυνήθη πιάσαι ἀνεῖλεν. Idem an.7. Phocæ: ἐν τῷ στῆναι ἐπὶ ἱπποδρομίας πιάσαι αὐτόν. Et an.2. Leonis Iſauri, de Navibus Arabum: ὡς καὶ περιτυχόντες οἱ τῶν ἡμετέρων τὰς μὲν πιάσαι ἠδυνήθησαν, αἱ δὲ ἄλλαι πέντε ἀπεσώθησαν εἰς Συρίαν. Ubi Miſcella: *Quas etiam noſtrates invenire potuerunt, & quinque harum comprehendere, aliæ verò quinque ſalvæ in Syriam ductæ ſunt.* Ex quibus emendandus idem Theophanes an.32. Juſtiniani: ἐξῆλθεν εἰς Χῆτυ κώμην, καὶ ἐποίησεν φουσάτον, καὶ ἤρξατο πιάζειν ἐξ αὐτῶν τινὰς, καὶ φονεύειν. Ubi rectiùs Codex Regius, πιάζειν præfert, id eſt *inſequi ac capere*. Lexicon MS. Cyrilli: Ἀγρεύω, θηρεύω, πιάζω. Vide Symeonem in Leone Armenio num. 9. & laudatum Theophanem pag. 267. 367. 392. 393. Auctorem incertum poſt eundem pag.432. Pœnitentialem Edit. à Morino, Nomocanonem Cotelerianum num.451. Chronicon Veneto-Byzantinum an. 1391. 1415. Fabul. Æſopi Græcobarb. Hiſt. Apollonij Tyrij, &c.

Πιάνεσθαι, apud Anonymum de Locis Hieroſol. num. 5. ἀπὸ τοῦ τοίχου ἐμπαίνοντας ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖ πιάνεται.

Καταπιάνεσθαι, *Aggredi*, ἄρχεσθαι, ἐγχειρεῖν.

Χεροπιασθεὶς, *In furto manuali captus*, *deprehenſus*: ἐπ᾽ αὐτοφόρῳ *furtum inter manus habens*. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Manus rubra*. Nomocanon Cotelerianus num.238. ἐὰν δέ τις κλέπτων ἱερωσύνην, εἰ μὲν χεροπιασθεὶς ἀναιρεθῇ, ἑκούσιος φόνος λέγεται, διότι ἱεροκλέπτης ἐστίν.

Αἰγυπτοπιάσται, Συροπιάσται, *Qui Syros & Ægyptios capiebant & detinebant*. Scholiaſtes Baſilic. ad lib.22. pag.23. οἱ δὲ καὶ Συροπιάσται, ἢ Αἰγυπτοπιάσται κατέσχησαν τινα, λέγοντες αὐτὸν μὴ εἶναι Σύρον, ἢ Αἰγύπτιον αὐτὸν, δεῖ τὸν κατασχεθέντα βαρεῖσθαι ὅτι Σύρος ἢ Αἰγύπτιός ἐστι.

Καλοπιάνειν, *Demulcere*, *Blandiri*. Theophylactus Hierodiac. Homil. 11. καὶ ὁ μὲν ἡγεμὼν τοιαῦτα ἔλεγε καλοπιάνοντας τοὺς ἁγίους, &c. Damaſcenus Studita Homil.17. ταῦτα ἔλεγεν ὁ βασιλεὺς καλοπιάνοντας τὸν ἅγιον. Ita Hom.22.

ΠΙ'ΑΝΟΝ, *Ruta*, πήγανον, ἄγονον, in Gloſſis Græcobarb.

ΠΙΑ'Σ, τὸ κρόμμυον, *Cape*, in Lexico MS. Cod. Reg.1843.

ΠΙΓΑ'ΔΙ. Vide in Πηγάδι.

ΠΙΓΚΕ'ΡΝΗΣ, *Pincerna*. Gloſſæ Græco-Lat. Πιγκέρνης, *Pocillator*. Dignitas Palatina apud Codinum cap.2. num.14. Is ex tertia pentade erat Palatinorum magiſtratuum, quibus πίλοις συρματικοῖς caput tegere fas erat, ut eſt apud Matthæum Monachum in Catalogo Officialium Palatij Conſtantinopolit. & eundem Codinum cap.4. num.16. cap.7. num.4. ubi & num.16. ita ejus Officium deſcribit: εἰ δεήσει δὲ τὸν Βασιλέα πιεῖν, ὁ Πιγκέρνης ὑπηρετεῖ τοῦτο, οὐ κατὰ τὰς ἑορτὰς καὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ πάντοτε τοῦ Βασιλέως ἐσθίοντος κερνᾷ, εἰ παρὼν εὑρίσκεται· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐπὶ κερνᾷ. Adde num.22. Ὁ Ἐπὶ τοῦ κεράσματος, apud Georgium Acropolitam in Chron. cap.48. Anna Comnena lib. 8. Extr. καὶ Μιχαὴλ ὁ οἰνοχόος, ὃν καὶ Πιγκέρνην συνήθως οἱ τῆς βασιλικῆς αὐλῆς ὀνομάζουσιν. Joannes Cinnamus lib.2. num.8. ἀνὴρ γένος Πέρσης ἐπιφανὴς, ὃς δὴ ποτε τῷ Σουλτὰν ὤρεγεν τὸ ἔκπωμα ταῖν χεροῖν· Πιγκέρνην τοῦτον Ῥωμαῖοι καλοῦσιν. Pachymeres lib.4. cap.29. καὶ τὸν μὲν Λιβαδάριον Πιγκέρνην ἀποκαθιστῶσι. Adde lib.7. cap.1. Nicephorus Gregoras lib.6. Πιγκέρνης ἀξίωμα ὤν. Occurrit apud

apud Joannem Cantacuzenum lib.2. cap.29. 34. & alios non ſemel. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Pincerna*.

Ἐπικέρνης, apud Codinum de Offic. Palat. cap.7. num.1. 16. ex Cod. Reg.& in Catalogo Officiorum Palatij à Medonio Edito pag.322. Joannes Moſchus in Limon. cap.94. ἠθέλησαν αὐτὸν διὰ φαρμάκων ἀνελεῖν, καὶ δὴ πείθουσι τὸν Ἐπικέρνην αὐτοῦ διὰ χρημάτων, ἵνα δώσῃ αὐτῷ ἀναιρετικόν.

Ἐπιſκέρνης. Zacharias lib.3. Dialog. cap.5. διὰ δώρων γὰρ τὸν τοῦ ἐπιſκέρνη αὐτοῦ ψυχὴν διαφθείρας, παρεσκεύασεν, ἵνα οἶνον μεμιγμένον τῷ ἰῷ τὸ ποτήριον αὐτῷ ἐπιδώσῃ ἐν τῇ τῆς ἑστιάσεως ὥρᾳ.

ΠΙΓΜΕ'ΝΟΣ, *Firmus*, *Stabilis*. Gloſſæ Græcobarb. Βέβαιος, πιſμένος, ἢ ἐμπιſμένος, ἢ στερεός.

ΠΙΓΜΕΝΤΑ'ΡΙΟΣ, *Pigmentarius*, *Apothecarius*, apud Zachariam lib.4. Dialog. Gregorij M. cap.36. & in lib.60. Baſilic. tit.39. cap. 3. Philippus de Pergamo in Catone moralizato : *Pigmentarij verò curam gerant ſollicitè quæ eis mandantur à Medicis implere, ne oblivione vel diverſis cauſis occupati in medicinis vel confectionibus uno pro altero poſito, hominum ſe præbeant occiſores : fallaciam fugiant, ne Sophiſticantes aromatica, fures potiùs quàm Pigmentarij judicentur.* Ubi *Pigmentarij* ſumuntur pro iis quos *Apothecarios* vulgo dicimus.

Πημεντάριος, Πιμεντάριος. Scholiaſtes Baſilic. ad lib.60. πημεντάριοί εἰσιν, οἵτινές εἰσιν ἀφορισμένοι ἐπὶ τῷ τὰς βοτάνας συλλέγειν, καὶ ἀποτίθεσθαι ἐν τῷ ξενῶνι, οἵτινες καὶ τῶν βοηθημάτων φροντισταί εἰσι. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1708. Πιμεντάριοι, οἱ βοτανολόγοι. Addit Lexicon MS. Cyrilli, πιμέντα γὰρ τὰ ἰατρικὰ βότανα. Gloſſæ Baſilic. Πημεντάριος, προπετῶς διδοὺς τὸ κώνειον, ἢ σαλαμάνδραν. Gloſſæ Biblicæ MSS. Μυρεψοῦ, Πιμενταρίου. Gloſſæ aliæ Colbertcæ : πιμεντάριος, φαρμακᾶς, καὶ μυρεψός. Olympiodorus in Platonis Gorgiam cap. 1. ὁ μὲν ἰατρὸς ἐπιτάττει, ὁ δὲ πημεντάριος διακονεῖ τὰ πρὸς τὴν χρείαν εὐτρεπίζων. Occurrit præterea c. 12. ſemel ac iterum. Balſamon ad Synod. VI. Can. 91. κατέχεται τῷ περὶ ἀνδροφόνων νόμῳ καὶ ὁ πημεντάριος προπετῶς διδοὺς τινι κώνειον. Nomocanon Photij tit.9. ex Baſilicis : καὶ ὁ πημεντάριος προπετῶς διδοὺς τινι κώνειον, ἢ σαλαμάνδραν, ἢ ἀκόνιτον, ἢ πιτυοκάμπην, ἢ βούπρηστιν, ἢ μανδραγόραν, ἢ κανθαρίδας. Apud Myrepſum ſect.36. cap.6. mentio fit cujuſdam Juliani ποιμεντάριου. Ita enim præfert Cod. Reg. non ποιμεντάλου, ut Codex Fuchſij. Vide Gloſſ.med.Lat. in *Pigmentarius*.

ΠΙΓΝΑΤΟ'ΞΑΡΙΣ, *Veratrum nigrum*, apud Interpol.Dioſcor. c.733.

ΠΙΓΟΝΙ'Α. Agapius in Geoponico cap. 154. πῖνε τὸ ζουμόν του μὲ νερὸν πιγονίας, &c.

ΠΙ'ΔΑΣ, ἐστὶ στυπτηρία σχιστή, in Gloſſ. Chymicis MSS.

ΠΙΔΕ'ΞΙΟΣ, pro ἐπιδέξιος, *Dexter*, *Solers*. Apud Agapium in Geoponico cap.176.

Πιδεξιοσύνη, *Solertia*, *Dexteritas*. Anonymus de Nuptiis Theſei :

Καὶ σκόπα γὰρ τὰ πράγματα μὲ τὴν πιδεξιοσύνη.

Glóſſæ Græcobarb. ὑψηλὰ, ψηλοκεντημένα μὲ πιδεξιοσύνην. Hiſt. MS. Apollonij Tyrij : ἐθαύμασεν ὁ Βασιλεὺς σύνεσιν τοῦ νέου, καὶ τὴν πιδεξιοσύνην του.

ΠΙΕ'ΖΕΙΝ. Vide Πιάνειν.

ΠΙΘΑΜΗ', pro Σπιθαμὴ, *Palmus*, in Corona pretioſa. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi :

Τὸ πλάτος πλέον πιθαμῆς νάχῃ τὴν νυρτυμαρίζα.

Manuel Malaxus in Chron. MS. 462. ὅτι ἦτον τὸ νερὸ μία πιθαμὴ ἐπάνω ἀπὸ τῆς γῆς.

ΠΙ'ΘΗΞ, *Pumilio*, *Nanus*, apud Suidam. Damaſcenus Studita Hom.25. ubi de Theodora Imperatrice Theophili uxore : ἕνας δὲ πιθηκας βωβὸς, ὑποῦτο εἶχεν ὁ βασιλεὺς νὰ γελᾷ μετ' αὐτὸν, &c.

ΠΙΘΙ'ΚΙΟΝ. Athenæus Mechanicus de Machinis Bellicis apud Rigalt. ad Onoſandr. δεῖ οὖν ἐν τῇ ἐσχάρᾳ τῇ ἐπιφερομένῃ τοῖς ὁλκοῖς ἁρμόζειν μέσον τὸ λεγόμενον Πιθήκιον. Meminit Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 7. Balnei Palatij Conſtantinopol. quod Πιθήκειον appellabant. Vide Gloſſ.med.Lat. in *Vulpes*.

ΠΙ'ΘΙΟΝ, *Tuſſilago*, apud Interpolat. Dioſcor. cap.532.

ΠΙ'ΘΟΣ, *Dolium*, Species Cometæ. Anonymus MS. de Terræ motu pag. 15. Cod. Reg. ubi de Cometis : εἴτε τῶν καλυμμένων δοκίδων, ἢ σαλπιζόντων, ἢ πίθων, καὶ τῶν τοιούτων.

ΠΙΚΝΑ'ΔΕΣ, *Lenticulæ*, Φακοὶ, in Corona pretioſa.

ΠΙΚΟΥ'ΤΖΟΥΛΟΝ, pro ἐπικούτζουλον, *Camaſus*. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. & Phavorinus : κάμασος, καὶ κάμαξον, τὸ πικούτζουλον. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

Κάμαξον, τὸ πικούτζουλον· κίφος, εἶδος ὀρνέου.

Meurſius legit Κίπφος. Sic tamen in Cod. Reg.MS.

ΠΙ'ΚΡΑ, *Triſtitia*, *Anxietas*, περιάλγημα, λύπη, βαρυθυμία. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.1.

Ἀιβίλο με νὰ γλύσωμαι τὴν πίκραν τοῦ θανάτου.

Et lib. 12.

Τόσω τὴν περικύκλωσεν ἡ πίκρα καὶ ὀδυνών.

Georgius Contares lib. 3. Hiſt. Athenarum : ὅς τις ἐτελεύτησεν ἀπὸ τὴν πικρὰν τοῦ μετ' ὀλίγας ἡμέρας.

Πικράδα, πικρότητα, *Amarities*, *Amaritudo*, πικρία, Πικρότης.

Πικραίνεσθαι, *Indignari*, *Ægrè ferre*, πικραίνειν. Gloſſæ Græcobarb. ὅσα πικραίνεσαι, ἤγουν πικραίνεται. Damaſcenus Studita Homil.25. διά τι τὸ πικραίνεις καὶ ἐσύ.

Πικραμένος, *Triſtis*, *Tetricus*, *Amarus*, *Acerbus*, λυπηρὸς, στυγνὸς, &c. Joannes Glycas de Vanitate Vitæ :

Πάντα μ' ἀναστενάσματα, μὲ δάκρυα, μὲ πόνους,
Πέρνουν τὴν δολερὴν ζωὴν, καὶ πικραμένους χρόνους.

Πικριάρης, eâdem notione.

ΠΙ'ΚΡΑ, *Cichorea*, Cretenſibus. Petr. Bellon. lib. 1. Obſerv.cap.18.

ΠΙΚΡΑΛΙ'Σ, *Iris agreſtis*, *Xyris*, *Gladiolus*. Gloſſæ Jatricæ Barbarogr. MSS. ex Cod. Reg.1047. κιχώριον, ἢ ἀγριῦρης, ἴως ἡ πικραλίδα. Vide Ruellium lib.3. cap.87.

ΠΙΚΡΑ'Σ, *Androſaces*, herba ignota, apud Interpolat. Dioſcoridis cap.556.

ΠΙΚΡΟΜΑ'ΡΟΥΛΟΝ. Vide in Μαροῦλι.

ΠΙΚΡΥ', *Amarum*, Πικρὸν, in Corona pretioſa.

ΠΙΛΑ'ΤΕΜΑ, *Equuleus*, *Tormentum*, Βασάνισμα, στρέβλωσις.

ΠΙΛΑΤΙ'ΚΙΟΝ. Vide in Πελατίκιον.

ΠΙ'ΛΕΣ, *Arcus baliſtæ jaculum*, ex Gall. *Pile*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. in *Pilatus*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap.ult. ἀπὸ τὰ δοξάρια καὶ ἀπὸ τὶς πίλες, &c.

ΠΙ'ΛΟΝ, *Pileus*, Πῖλος, Πιλίον. Matthæus Monachus de Offic. Palatij Conſtantinopol.

Ὁ Πρωτοστράτωρ πέφυκεν, ὁ μέγας Λογοθέτης,
Μέγας Στρατοπεδάρχης τε, ὧν ἐρυθρὰ τὰ πῖλα.

Πιλοφόροι, *Pileati*, apud Parthos honoratiores cenſiti. Petrus Patricius in Excerpt. de Legat. Δεκέβαλος πρὸς Τραϊανὸν πρέσβεις ἔπεμψε Πιλοφόρους, (οὗτοι γάρ εἰσι παρ' αὐτοῖς ἐντιμότεροι,) πρότερον γὰρ Κομήτας ἔπεμπεν, εὐτελεστέρους δοκοῦντας παρ' αὐτοῖς. Vide Gloſſ.med. Lat. in *Pileati*.

ΠΙ'ΛΟΣ, *Pilum.* Suidas : ἔϛι δὲ πῖλος, καὶ τάγμα, πρῶτος πῖλος καλύμενος. Etymolog. Πῖλος, τὸ ἐξ ἐρίων εἰργασμένον πρὸς τὸ κοιμᾶσθαι ἐπιτήδειον, ὃ ἡμεῖς πιλωτὸν φαμέν. Euſtathius Iliad. α. pag.77. ἡ δὲ σκηνὴ ἐκ ἀπὸ ξύλων ἐξ ἀνάγκης μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ σινδόνων πίλων πρὸς συνίϛαται.

ΠΙ'ΛΟΥΡΑ, *Pilula*, *Globulus*; Καταπότιον.

ΠΙΛΩ'ΝΕΙΝ, *Inculcare*, Παραμθύειν, ἐπιστάτειν.

ΠΙΛΩΤΑ'ΡΙΟΝ, vocat Aëtius, quod alij πίλημα, *Coactile*: ϛάκτη τῶ πιλωταρίων, quod alij ὕδωρ πιλοποιικὸν vocant; aqua ſcilicet qua πιλοποιοὶ utuntur ad lanas ſuccidas abluendas.

ΠΙΜΕΝΤΑ'ΡΙΟΣ. Vide Πιγμεντάριος.

ΠΙΜΟΥ'ΡΑ, *In caput*, Πρηνῆ.

ΠΙ'ΝΑ, *Fames*, λιμὸς, in Corona pretioſa.

ΠΙ'ΝΑ, Πίννα, Πίννος, *Oſtrei ſpecies*, *ex quo naſcitur vellus.* Democritus Chymicus MS. in Phyſicis & Myſticis : καὶ ὁ αἰγύπτιος κόχλος, ὁ τῆς παραλίας, ὃς καλεῖται πίνα. Gloſſæ MSS. Colberteæ : πίννα, ὄνομα ἰχθύος. Ariſtot. lib.5. Hiſt. animal. c.15. αἱ δὲ πίνναι ὀρθαὶ φύονται ἐκ τῆς βύσσου ἐν τοῖς ἀμμώδεσι καὶ βορβορώδεσι. Scholiaſtes Oppiani lib.2. Halieut. v. 186. ὄϛρακον ἕτερον ἡ πίνα· ἄλλο πάλιν φησὶν ὄϛρακον, ὅπερ βαθείας ἔχει τὰς πλάκας· λέγει δὲ τὴν πίνναν, ἥπερ ἐν τῶ βαθείαις πέτραις εὑρίσκεται. Ita rurſum: πίνα, ad v. 187. & ad v.196. ὁ μὲν γὰρ καρκίνος, καὶ ὁ ἕτερος, ὁ τῇ πίννῃ συνοικῶν, καὶ πιννοφύλαξ λεγόμενος. &c. S. Baſilius Homil. in Divites: τὰ δὲ ἐκ θαλάττης ἄνθη, ἡ κόχλος, ἡ πίννα ὑπὲρ τὸ ἐκ τῶ προβάτων ἔριον. S. Aſterius Orat. in SS. Petrum & Paulum pag. mihi 137. ἁλιεῖς βάπτουσι τὰ ὑπάρχοντα τῶ ἐρίων τὴν ξανθὴν πίνναν θηρώντες. Procopius lib.3. de Ædific. Juſtiniani. χλαμὺς ἐξ ἐρίων πεποιημένη, ἐχ οἷα τῶ προβάτων ἐκπέφυκεν, ἀλλ' ἐκ θαλάττης συνειλεγμένων. Πίννους τὰ ζῶα καλεῖν νενομίκασιν, ἐν οἷς ἡ τῶ ἐρίων ἔκφυσις γίνεται. Andreas Hieroſol. de Vita Humana : καὶ σηρικὸν ἐκθύει σκώληξ τεθραμμένος ὕφασμα, καὶ πίνναι θαλάττιαι ξένην μηχανώμεναι κρόκην, ϛιλπνὴν τὴν χλαῖναν παρέχουσι. Nicetas in Iſaacio lib.1. num. 7. ὁ δὲ ὡς καρκῖνος τὴν πίνναν πολλάκις τοῦτον διώπτευε. Sed de Pinna conſulendi in primis Cicero lib. 2. de Natura Deorum, Athenæus lib.3. & alij paſſim.

Πίννινον. Gloſſæ Gr. Lat. πιννινὸν, *Marinum* : addendum fortè, *Vellus.*

Πιννινότριχ. Conſtantinus Porphyrogenitus lib.1. de Themat. cap.12. καὶ ἕτερα φοινικότριχα χίλια, καὶ ἕτερα χρυσίζοντα, ἔχοντα τὰς μαλλὰς οἰονεὶ πιννινότριχα χίλια, ὁποῖον φημίζουσι τὸ χρυσοῦν δέρας ἐκεῖνο τὸ περιβόητον Ἑλλήνων. Phile de Pinna :

> Πίννη δὲ ποιεῖ καὶ τριχῶν βλάϛην ξένην,
> Ὡς ἐξ ἀραχνῶν συμφυῶν τῶ ἱσμάτων,
> Ἧς ἡ φεραυγὴς καὶ χλιδῶσα λεπτότης,
> Ξανθοῖσι πλοχμοῖς ἐνδιδοῦσα παρθένων,
> Σπαργῶντας αὐτῶ μαργαριτῶν νυμφίους.

Πινικὸν, vel Πιννικὸν, recentioribus Græcis, ait Salmaſius ad Plinium pag.1124. 1173. *Margaritam* ſonat: maximè apud Arrianum in Periplo maris Erythræi, cujus locos ibidem collegit idem Salmaſius, in quorũ altero περονικὸν τὸ πινικὸν dicitur. Sed & πινίκιον κόγχον vocat concham margaritiferam, quam Iſidorus Characenus apud Athenæum nudè πίννας appellat. Cod. Reg.1595. nunc 3004. fol. 131. cap. περὶ μαργαριτῶν. Ἄν τι γοῦν αἱ πίνες ἱϛανται πρὸς τὸν αἰγιαλὸν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, μία ἑκάϛη αὐτῶν ἔχουσα τὸ ϛόμα ἀνεῳγμένον τῆς ἀναλθεῖναί τι πρὸς βρῶσιν αὐτοῦ· ἱϛαμένης δὲ αὐτῶν καὶ χασκομένας τὰ ϛόματα χωρεῖται ἡ ἀϛραπτικὴ δύναμις πρὸς τὰ ἐντὸς τῆς πίνης, καὶ δειλιῶσα ἡ πίνα ἀσφαλίζει ἀϛραπῆς λαμπρότητα μετὰ τῶ ὀφθαλμῶν αὐτῆς, ἐργάζεται μαργαρίτας εἰς τοὺς αὐτοὺς βολβίους τοὺς ὀφθαλμιακοὺς, καὶ οὕτως μὲν γίνονται οἱ μαργαρῖται. Vide Petr. Bellon. lib.1. Obſerv. cap.71. & Stuckium ad ejuſdem Arrianum pag.57.

Πιννίριον. Lexicon MS. ex Schedis Combefiſij : Πίννα, ἰχθὺς, ἐξ οὗ καὶ πιννίριον. *Lana ex pinna.*

Πιννοφύλαξ. Phavorinus : πιννοτήρης, ὁ πιννοφύλαξ λεγόμενος· πίνα δὲ εἶδος ὀϛρέου. Ex Horapolline cap.108. ubi Hoeſchelius.

ΠΙ'ΝΑ, *Penna.* Demetrius Conſtantinopol. lib.1. Hieracoſophij cap.142. ἐὰν ὑποπολὺ ἱέραξ ὑποφυῇ, ἢ ποιεῖ φυσαλίδας ἐν τῶ πίναις. Cap.152. εἰς κλάσμα πίνης. Occurrit præterea cap.151. 162.

ΠΙΝΑ'ΚΙΝ, *Scutella*, *Catinus.* Phavorinus : πίνακες, ἀγγεῖα ἐν οἷς ἐσθίομεν. Paradiſus ſeu Liber Senum MS. & Apophthegmata Patrum in Achila numero 3. ἰδὼν δὲ βαλὼν εἰς τὸ πινάκιν καὶ ὕδωρ. In Daniele num. 2. μηδέποτε χαλάσῃς τὴν χεῖρα σε μετὰ γυναικὸς εἰς πινάκιν, καὶ φάγῃς μετ' αὐτῆς. Ubi Cod. MS. habet πινάκιον. Vita MS. & Apocrypha S. Alexij : οἱ δὲ ἐκλάπιζον αὐτὸν, ἀλλοὶ τὰ πίνακα ἀποπλυνάντες ἐξέχεον ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Vita MS. S. Theodori Syceotæ : ϛοιβάζει τὰς τῆς ἀγούρας θήκας, καὶ ἐνίζει ἐν πινακίῳ. Prochoprodromus MS. in Hegumenum :

> Μὴ τὰ τζανίσια πίνακας κλὼ ἴνας εἰς τὰς χεῖρας.

Πινακίσκος, eàdem notione, in Vita S. Gregorij M. Pap. apud Photium Cod.252. πινακίσκος, ἐν ᾧ ἡ μήτηρ εἰώθει ὀσπρίων τινὰ διαβροχὰ πέμπειν τῷ παιδὶ, &c.

Πινακᾶς, *Catillorum confector.* Ita cognominatus neſcio quis Baſilius, apud Nicetam Paphlagon, in Vita S. Ignatij Patr. Conſtantinopol. p.1129.

Πινάκιον, vel πίναξ, *Quarta pars medimni.* Zonaras de Michaele Duca : εἶτα γεγονότος ἐνδείας ἐν τῶ ἡμέραις τῶ βασιλέως τούτου, ὡς μὴ ὅλον μέδιμνον εἰς νόμισμα ἀποδίδοσθαι, ἀλλὰ παρὰ πινάκιον, ὃ ἐϛι μεδίμνου τὸ τέταρτον. Ubi παραπινάκιον unicâ voce legendum videtur. Hinc porrò

Παραπινάκης, cognominatus idem Michael Ducas διὰ τὸ τηνικαῦτα τῶ μόδιον παρὰ πινάκι πιπράσκεσθαι τῷ νομίσματι, *Quòd eo tempore modius pinace* (id eſt, quadrante medimni) *dempto & detracto aureo nummo venderetur.* Ita Scylitzes, idem Zonaras & Glycas pag. 330.

ΠΙΝΑΚΙ'ΔΕΣ, *Tabellæ*, *Codicilli.* Gloſſ. Gr. Lat. Πινακὶς βασιλικὴ, *Codicillus.* Arrianus lib.1. in Epictet. cap.10. πρὶν ἐλθεῖν εἰς τὴν Ῥώμην, ἀπελύσατο αὐτῷ παρὰ Καίσαρος πινακίδες. Apud Syneſium Epiſt. 127. πινακίδες, ἃς ἡ πολλάκις συνθήμα ποιεῖται τῆς Αἰγυπτίας ἀρχῆς· *Auguſtalitatis* nempe ſeu *Auguſtalis* Dignitatis : ex quo duos Auguſtales omiſſos à Jacobo Gotthofredo licet eorum inſerere Catalogo, *Pentadium* ſcilicet ex Epiſt. 29. & *Euthadium* Laodicenum ex eadem Epiſt. 127. Anonymus de Amorib. Lybiſtri & Rhodamnes MS.

> Πάλιν ὅταν ἀστέψης πρόσεξον ἐπάνω εἰς τῆς κοσμήτας
> Τῆς πόρτας ἐλεφάντινον, ἂν ἴδῃς πινακίδιν,
> Ἀνάγνωσον τὰ γράμματα τὰ γράφει πρὸς ἐκεῖνο.

Eſt porrò Πίναξ Græcis, τὸ βιβλίον, διὰ τὸ ἐπὶ τῶ σανίδων ποτὲ γράφειν τοὺς ἀρχαίους ἀνθρώπους, ut ait Euſtathius in Iliad. ζ. pag.632.

ΠΙ'ΝΑΞ, *Canon* ſeu *Liber Pœnitentialis.* Euchologium Goari pag. 686. ubi de Orationibus ſuper Pœnitentes : καὶ ἐρωτᾷ αὐτὸν ὁ ἐπιτιμῶν εἰς τὰ ἄλλα, καὶ μετὰ τὸ ἐρωτῆσαι κατὰ λεπτὸν, Πιάζει τὸν πίνακα, καὶ ἐρευνᾶ ὁποῖον ἁμάρτημά ἐϛι, καὶ καταβάλει αὐτὸ ἐμπροσθεν τῆς βίβλου ταύτης ὁμοῖον ἁμάρτημά ἐϛι. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Pœnitentialis.*

ΠΙΝΑΣΤΕΛΟΥ'Ν, *Peucedanum*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 498.

ΠΙ'ΝΝΕΙΝ, *Bibere*, Πίνειν. Gloſſæ Græcobarb. Γεύεται; ἡ γεύγηται; ἡ πίννει κρασίν. Rurſum : Πίννει, ἡ βρέχεται.

ΠΙΝΌΔΙΑ, *Pinus*, in Turcogr. Cruſij paginâ 208. vel *Fructus Pinus*, nobis, *Pignons*.

ΠΊΝΟΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ὅτιν ὁ ἔξωθεν βάπλων. Aliter hanc vocem interpretatur Olympiodorus Philoſophus Chymicus Alexandrinus MS. in Zoſimum Panopolitam: εἶτα πρῶτον λέγει, φεύγειν τὰ ὡς τὰ σώματα τὰ χυτὰ, ὅσι καὶ κυρίως λέγεται Πῖνος. Inſcribitur verò caput, Πῖνος τρίτος, ὁ μηδ' ὅλως φεύγων. Suprà, πῖνος πρῶτος, ὁ ἐξὸ τῆ ἀρσενικοῦ ὁ βάπλων τ χαλκὸν ἐν τύποις. Rurſum: Πῖνος δεύτερος, ὁ βραδέως φεύγων. Πῖνος verò aliis eſt ὁ λόγον ἱκανὸς, apud Phavorinum, qui hæc in Joanne Damaſceno affert: ὅτος νεώτερος ἐκμιμησάμενος ὁ ρισὰς, ἀλλὰ πρὸς ἀρχαῖον πῖνον τῆ λογογραφίας ἁμιλλώμενος. Apud Euſtathium, ex Gloſſis, πῖνος exponitur ὁ κρίθινος οἶνος, pag.871.1270.

ΠΙΝΣΟΊ, *Pila majores quæ ædificium aliquod ſuſtentant*: pro πεσσοί. Sunt autem πεσσοὶ, παρ' Ἀττικοῖς, οἱ παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι κύβοι, ut eſt apud Moſchopulum pag.135. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. πινσὸς, ὁ τῆ τοίχε. Gloſſæ aliæ habent, ὁ τοῖχος. Ita porrò præſertim appellant Scriptores quatuor pilas majores quibus Trullus Eccleſiæ Sophianæ Conſtantinopol. incumbit. Theophanes an. 32. Juſtiniani: ἀλλ' ἐσχύπησαν τὰς πινσὰς τὰς βαστάζοντας τ τρῦλλον. Infrà: λοιπὸν συνιδὼν ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς ἤγειρεν ἄλλους πινσὰς, καὶ ἐδέξατο τ τρῦλλον. Adde Cedrenum pag.386. Symeon Theſſalonic. de Sacram. ubi de Sacra menſa: ὁ ἀντὶ κιόνων τετραγώνω ἐκδομηθέντος πινσοῦ, βωμὸς λεγομένη. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num.89. ἐλθὼν τις Ῥωμαῖος εὗρεν εἰς τ ναὸν, ὅτι Ῥωμαϊκὰ γράμματα ἐπί τινος τ πινσῶν, καὶ ἀναγνοὺς αὐτὰ, &c. Idem n.141. εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τ πινσοῦ πλησίον Συλλαγένη.

Πισὸς & Πεσσός. Procopius lib.1. de Ædif. Juſtin. cap.1. κατὰ δὲ τὰ τ νεὼ μέσα λόφοι χειροποίητοι ἐπανεστήκασι τέσσαρες, οὓς καλοῦσιν πεσσούς. In Euchologio p.838. ubi de Dedicatione Templi: βαστάζει τὸ τ μύρου ἅγιον, καὶ ποιεῖ σταυρὸν ἐξ αὐτοῦ καθ' ἕκαστον κίονα καὶ πεσσὸν τ ναοῦ. Adde p.845.847. Euſebius lib.3. de Vita Conſt.cap. 37. αἱ δ' ἔσω τ ἔμπροσθεν ὑπὸ πεσσοῖς ἀνηγείροντο, &c. Nicephor. Calliſt. in Procœmio Hiſt. ubi de æde Sophiana: τοῖς δ' ἔνδον δρόμοις καὶ περιδρόμοις, ὡς πεσσοί τινες γίγασιν ἐοικότες, ἐν κόσμῳ δὲ καὶ σωφρόνως ἐφεξῆς ἠρέμα διεστηκότες, ἀπ' ἀλλήλων διαλείπουσιν, &c.

Πισὸς, Suidæ: Πισὸς, καὶ πισσὸς· πεσὸς δὲ παρὰ Προκοπίῳ.

Πισσὸς, apud Harmenopulum lib.2. tit.4. §.40. εἰ δὲ πισσὸς εἴη τῷ ὑποκειμένῳ, φέρων τὰ βάρη τ ἐπικειμένης, βουλεύει δὲ ὁ ἐπικείμενος καὶ τ πισσὸν ἔχων ἀσὶ τούτῳ κίονα στῆσαι, διδόσθω αὐτῷ ποιεῖν· παρέχεσθαι ἀντ' αὐτοῦ τ κίονα, ἡ διάμετρος ἴσον ἔχουσα ἥμισυ μέρος τ πλάτους τ καταλυομένου πισσοῦ, &c. Ubi Interpres perperam *Bitumen* vertit. Occurrit rurſum infrà num.56.

Παραπίσσια, ſeu Παραπέσσια, *Pilarum* vel *Peſſorum fulcimenta*, ἐρείσματα, ſeu πεσσοὶ adjuncti ad muros fulciendos, vel ad fulciendas ipſas pilas: atque ita legi obſervat Cujacius in Paratit. Cod. in Baſilicis ad Leg. de Operib. public. quæ eſt 39. in Cod.Theod. quæ perperam *Parapetaſia* præfert, uti obſervatum in Gloſſ.med.Lat.in hac voce, & in Deſcript. Ædis Sophianæ num.36. licèt hanc Lectionem tueatur Jacobus Gothofredus. Nam cùm *Parapeſſia* præferat Codex Juſtinianeus, potior videtur ea lectio quæ Baſilicis convenit. Vide Tabellam I. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

ΠΙΝΤΕΛΛΙΆΖΕΙΝ, *Ligare*, ex Gallico *Bander*. Ital. *Bindellare*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſol. cap.272. τὸ δίκιον κρίνει παρελθεῖν νὰ τ πιντελλιάσουν, καὶ νὰ τ γυρεντίζουν εἰς τὴν χώραν, καὶ νὰ τ πάρουν ἄχρι τὰς κρεμάστρας τὸ λέγεται φοῦρκα. Ubi verſio Veneta cap.251. *Quel Scrivan deve eſſer ſubito bindelato, & menato per la Citta, fruſtando fino a le forche, & impiccato*, &c.

ΠΙΝΤΌΝΝΕΙΝ, *Abundare*. Gloſſæ Græcobarb. Πλεονάζομαι, πολλυπλασιάζομαι, Πισσώνομαι. Item, *Portare*. Eædem Gloſſæ: νὰ φέρῃ, νὰ πιλήνῃ. Occurrit ibi pluries.

ΠΊΞΟΙ. Vide in Κυξαλίζειν.

ΠΙΌΝ, in Gloſſis Botanicis Colberteis MSS. τὸ ὅπιον.

ΠΙΟΝΊΑ. Jatroſophium MS. φλεγμονίαν τὴν λεγομένην πιονίαν πότιζε, καὶ ὁμολογήσει ὁ δαιμονιζόμενος, &c.

ΠΊΟΣ, *Pius*, εὐσεβὴς, apud Heſychium & Phavorinum. Ex iis emendandæ Gloſſæ Baſilic. Πίος, εὐγενής. Legendum enim εὐσεβής. Πίοι ἀγῶνες, *Ludi Piales*, inſtituti in honorem Antonini Pij Aug. in veteri Inſcript. apud Thomam Reineſium p.283.

ΠΊΟΣ, pro ποῖος, ὁποῖος, τίς. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Εἰς τὸ μαθεῖν ἀφέντης τε ἐκεῖ τῆ ἀς τὴν χώραν,
Τὸν πῖον ὀνομάζασι ὅλοι τῆς Τυανγύρα.

Infrà:

Τὸν πῖον ἦτα φανερὰ, ἐκεῖνο τὸ μηλῶσι.

ΠΙΟΤΌΝ, pro ποτὸν, *Potus*, *Potio*. Gloſſæ Græcobarb. τὰ πιοτὰ σίτια δεχόμενα, ὅπου δέχεται καὶ λαμβάνει τὰ φάγει καὶ τὰ πιοτά. Synaxarium Maximi Cythær. 9. Janv. εἶχε δὲ τὴν τροφὴν ἄρτον καὶ ἅλας, καὶ ποτὸν τὸ ἐκ τ γῆς ὕδωρ. Vide Paulum Lagnium in Enchiridio Orthodoxo p.156. Hinc fortè Galli *Le pios* hauſerũt.

Πιοτής, *Potator*, πότης.

ΠΙΠΑΝΤΊΣΤΗ, τὸ γλυκύσιλον, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg.1237.

ΠΙΠΈΡΑΤΟΣ, *Pipere aſperſus*, πιπερωθείς. *Aſper*; *Piperatius*, apud Latinum Agrimenſorem. Continuator Theophanis lib.3. num. 42. καὶ τ περίσταθεν ἔχοντα καλλιγραμμένοι ἐκ λίθου πιπεράτου. Infrà: τὸ δὲ ἀριστερὸν μέρος ἐκ δύο κιόνων ἀληθινοπιπέρων ἔχει διαναγειρόμενον Μυστήριον, id eſt *ex duabus columnis purpureis piperatis*, quibus ſcilicet piperis grana quodammodo effinguntur.

Πιπεροτρίφτης, *Vas in quo Piper teritur*. Ptochoprodromus MS. ex Cod. Reg.

Καὶ τὰς πιπεροτρίφτας μου νὰ τρίβουν πιπέριον.

Occurrit rurſum infrà.

ΠΙΠΙΛΊΖΕΙΝ, Πιπιλλίζειν, Portio, *Sugere*; *Exſugere*, Ἀμέλγειν, μυζᾶν, θηλάζειν. Gloſſæ Græcobarb. ἀντλᾶ, πιπιλλίζει, γιμώνει, γιμίζει.

ΠΙΠΊΝΙ, *Pipio*, *Columba*, Πίπος, Περιστερίδιον. Πιπινίζειν, *Pipire*, πιπίζειν.

Πιπίνιον, *Pipiunculus*. Phyſiologus MS. de Natura animalium, de Nyctocorace: ὅταν ἐκζεσταλλάσωσι τὰ ἑαυτῶν πουλία, ὑπάρχουσι πιπίνια τας ἄσαρκα ὡς περιστέρας.

ΠΊΠΤΛΟΣ, *Alauda*. Scholiaſtes Theocriti: ἡ γερμυλος κορυδαλλὸς τ λεγομένη πιπύλη.

ΠΙΡΊΟΝΗ, *Serra*, Πρίων, in Turcogr. Cruſij.

ΠΊΡΟ, *Spina*, in TurcoGræcia Cruſij pag.255.

ΠΙΡΟΫΝΙ, *Fibula*, Περόνη. Synaxarium Maximi Cythær.23. Jan. δέχεται εἰς τὰ αὐτία τε πιρόνια ἐνδιρίσια πυρωμένα.

ΠΊΡΩΛΑ, *Pilula*, Καταπότιον, Σφαίριον.

ΠΊΣΙ, *Fides*, Πίστις. Simeon Cabaſila in Epiſt. in Turcogr.Cruſij: τούτων δὲ (διαλέκτων) ἁπασῶν ἐν τῆ Ἀθηναίων χαρίεν βουλόμενοι γὰρ εἰπεῖν, ἰδοὺ πίστις, ὑπολείπ, καὶ Ἑλλήνων διχασουσῶν, λέγουσιν ἀντὶ τούτων, Ἐπᾶ πίσι, Ἐπᾶ Ϭλῶ, Ἐπᾶ Ῥωμαϊκὴ κρίσι.

ΠΙΣΚΊΝΑ, *Piſcina*, in lib.19. Baſilic.tit.8.§.7. Vide Φισκίνα.

ΠΊΣΚΟΠΟΣ

ΠΙΣΚΟΠΟΣ, *Epiſcopus*, Ἐπίσκοπος, ex Ital. *Biſcopo*. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

Τὸν πίσκοπον ἐκάλεσε μετὰ τοὺς κληρικούς του.

Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Εὐθὺς ὁμιζογράφησιν εἰς ὅλα τὰ ῥήγατα,
Γαρδιναλέους ἀπέςειλεν, λεγάτους καὶ πισκόπους
Στὸν ῥήγαν τῆς Φράντζας δὲ, καὶ τόπους τοὺς ἑτέρους.

Alius Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ γίνομαι καλόγηρος, τὰ ῥοῦχα μου μαυρίζω,
Καὶ πάγω σὰν ἡγούμενος, σὰν πίσκοπος γυρίζω.

Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi:

Καὶ θέλουσι τὸν πίσκοπον, καὶ κόψε τοὺς παπάδες.

ΠΙΣΜΑ. Vide in Πεῖσμα.

ΠΙΣΟΚΑΠΟΥΛΟΝ. Vide in Καπάλιον.

ΠΙΣΟΣ. Vide in Πισός.

ΠΙΣΣΑΡΙΟΝ, *Faba*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 40. ἀντὶ δὲ τότε ἑψήματος φάβα εἰς πλησμονὴν, τὸ παρ' ἡμῖν πισσάριον λεγόμενον. Infrà: κακεῖνο τὸ ξηρὸν πισσάριον μαγειρεύσας, καὶ καλῶς ἀρτύσας παρέθηκεν.

ΠΙΣΤΑΚΕΛΑΙΟΝ, *Oleum Piſtacinum*. Simeon Sethi de Facultat. cibor. οἱ δὲ βάλοι, φασί τις, ἐλαίῳ ἀμυγδαλελαίῳ, ἢ πιςακελαίῳ χρῖσιν πειρᾶσθαι, τὸ ἔλαιον ἑψεσάτω μεθ' ὕδατος περιπλασίου. Vide Ψιτλάκιον.

ΠΙΣΤΙΚΟΣ, *Famulus probus*, *Fidelis*, vel cui res quæpiam gerenda committitur. Joannes Moſchus in Limon. cap. 79. ἔχω δὲ Πιςικὸν κοινωνοῦντα τῇ ἁγίᾳ καὶ Ἀποςολικῇ ἐκκλησίᾳ· οὗτος ὁ πιςικὸς, κατὰ τὸ ἔθος τῆς χώρας, ἦλθεν κοινωνίαν τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ. Miracula SS. Cyri & Joannis num. 32. κἀκεῖσε Θωμᾶν τὸν τῆς Κυμινᾶ τῆς Αἰγύπτου πιςικὸν ἐπιζήτησον, &c. Sed maximè ita appellant Juriſconſulti Græci eum cui navis cura demandatur. Gloſſæ Baſilic. Πιςικὸς λέγεται ᾧ ἐμπιςεύονταί τινα πράγματα· διὰ τοῦτο καὶ τῆς κρείττονος ἀξιόπιςον εἰς φυλακὴν πλοίου Πιςικὸν λέγουσι τῶν πλοίων. Eædem Gloſſæ: πρὸς ναύκληρον δὲ, ἤτοι πιςικὸν, ὁπότε τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ πλοίου ἐπιτρέπεται. Mox: ἀπὸ μόνου δὲ τῆς συναλλαγμάτων τῇ προςασίᾳ τῶν Πιςικοῦ ἐνέχεται ὁ ναύκληρος. Scholiaſtes Baſilic. ad lib. 53. pag. 645. Πιςικός ἐστιν ὁ πᾶσαν ἐπιμέλειαν τοῦ πλοίου ἐπιτετραμμένος. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Piſticus*.

Πιςικοὶ, *Paſtores*, quibus ſcilicet pecudum cura datur. Nicetas in Man. lib. 6. num. 8. ὡς ἄξιον τὸ τοιοῦτο ςράτευμα, ὃ τηλικαῦτα ἐπήγγελτο, ἀλλὰ συμμετρήσας τὸ ἔργον βοσκημάτων ἁρπαγαῖς καὶ πιςικοῖς ὀλίγοις Τούρκοις, περιβολὰς ἐκεῖθεν ἀπονοςεῖ. Ubi Cod. Edit. ποιμένας. Ita in Alexio lib. 2. num. 4. ἐπιβάμενος πιςικοῖς καὶ βουκόλοις, ubi Edit. ποιμένας. Damaſcenus Studita Homil. 19. ἦσαν δὲ καὶ οἱ πιςικοὶ καὶ οἱ γεώργοι ἀπὸ μίαν χώραν.

ΠΙΣΤΙΣ, *Symbolum Apoſtolorum*. Geronticon, apud Niconem in Pandecte MS. lib. 1. ſerm. 29. καὶ μετὰ τοὺς αἴνους ἀντὶ προπαρίων, ἤρξατο, Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, σὺν τῇ Πίςει. Occurrit ibi turſum.

ΠΙΣΤΟΝ, *Præclarum fidei in Chriſtum argumentum, in illius præceptis exequendis*. Nomocanon Coteleriianus num. 22. οἱ ἐξαγοράσαντες ψυχὰς ἐν καιρῷ αἰχμαλωσίας, μέγαν πιςὸν βοῶσιν· ἐν καιρῷ τῆς κρίσεως ἵςανται ἐκ δεξιῶν τοῦ Σωτῆρος. Et num. 218. ἐὰν δέ τις ἐν χωρίοις λάχῃ, καὶ ὀμόσει, καὶ συμμίξῃ, εἰ καὶ ἀληθῶς ὑπάρχει ἡ ὑπόθεσις, μέγαν πιςὸν ποιεῖ.

ΠΙΣΤΟΣ, *Panis genus*, in Gloſſario Græcobarb. *ex Milio*, quod πιςὸν vocant: nam panem in ſterilibus Provinciis ex milio factum teſtantur Strabo lib. 5. & Columella lib. 2. cap. 9. *Piſtum* etiam inter frumenta recenſet Iſidorus lib. 17. cap. 1. Anonymus MS. de Diæta, ex Cod. Reg. πιςὸς ἢ κέγχρος, ὀλιγότροφοι καὶ ψυχροὶ· ὑγραινομένη δὲ γαςέρα ξηραίνει, ἔχει δὲ καί τι δύσπεπτον. Leo in Tacticis cap. 6. §. 28. ἑτέρας ἀμάξας, ὡς δὲ καὶ ἄκοσι, βαςαζούσας πιςὸν, καὶ παξαμάδιον, καὶ σαγίττας, καὶ τοξάρια ἐκ περισσοῦ. Cap. 10. §. 13. ἀλλὰ καὶ δαπάνην, ἢ παξαμάδιν, ἢ πιςὸν, ἢ ἄλλο τινὸς εἴδους, &c. Cap. 13. §. 11. ἵνα καὶ εἷς ἕκαςος ςρατιώτης ἐν τῷ κινεῖν πρὸς παράταξιν ἔχῃ ἐν τῷ σελλοπουγγίῳ μίαν ἢ καὶ δύο λίτρας ἄρτου, ἢ ἀλεύρου, ἢ πίςου ἑψητοῦ, ἢ παξαμάδας, ἢ κρέας. Ubi Mauricius lib. 7. cap. 11. ὥςε ἐν τῷ κινεῖν πρὸς παράταξιν ἐν τῷ σελλοπουγγίῳ αὐτοῦ δύο λίτρας ἄρτου ἢ ἀλφίτου, ἢ πίςου ἑψημένου, ἢ κρέας ἔχειν. Et lib. 12. c. 6. ἑτέρας ἀμάξας ὥσπερ δέκα, ἢ καὶ εἴκοσι βαςαζούσας πίςον ἢ βουκελάτα, σαγίττας, καὶ τόξα ἐκ περισσοῦ. Et lib. 5. cap. 3. τὸ δὲ ἕτερον εἰς τὸ τέταρτον, ἤτοι καμάρδαν ἔχειν, καὶ δαπάνην βουκελάτου, ἢ πίςου, ἢ ἄλλου τινὸς εἴδους. Quid verò ſit πίςον his allatis locis, plenè docemur ex Tacticis Conſtantini pag. 45. ὀφείλουσι βαςάζειν εἰς τὰ συρτὰ, ἢ τένδας μικρὰς, ἢ σαγία διπλᾶ, πρὸς τὸ ἔχειν τὸ ἓν εἰς τένδα, καὶ τὸ ἄλλο σκεπάζεσθαι ἐν ᾧ κεῖνται χρεία, ἵνα βαςάζωσι καὶ δαπάνην, ἢ παξιμάδιν, τουτέςι μάζας, ἢ πίςον, τουτέςι κέγχρον ἐκλελεπισμένον ἐλαφρὸν, μίχρις εἴκοσι καὶ τριάκοντα λίτρας. Eſt igitur πίςος, *milium decorticatum*, quo inquit Galenus in lib. 1. de Aliment. facult. cap. 15. in panes abutuntur, quibus cæterarum frugum inopia eſt, tametſi hi corpus parum alant, illúdque refrigerent, ac ſint naturâ ſicciſſimi & friabiles. Sed an Paximadium idem ſit quod *Maza*, major eſt difficultas. Vide in hac voce.

Cæterùm πιςὸν pro potu uſurpaſſe Æſchylum in Prometheo vincto pag. 32. putat ejus Scholiaſtes: ſed legendum παςὸν contendit Gauminus ad Pſellum de Operat. Dæm. negátque πιςὸν ἀντὶ ποτοῦ in ullo Auctore reperiri. Vide Pigafettam ad lib. 13. Leonis Tactic.

ΠΙΣΤΟΙ, *Fideles*. Chriſtiani ſic dicti, ad diſcrimen Catechumenorum & Pœnitentium, in Concilio Laodiceno Can. 19. & alibi paſſim. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Fideles*.

Πιςοὶ, dicti apud Novatianos, qui ab iis Baptizati fuerant, ut ex Concil. Laodic. Can. 7.

ΠΙΣΤΟΤΟΣ, *Fidelis*, *Fidei Catholicæ tenax*. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. Sancti Sabæ cap. 53. de Juliana & Anaſtaſia Patriciis: ἐξήρχοντο πρὸς αὐτὸν πιςοτέραν ἵνα καθίμενος προσκυνῆσαι αὐτὸν, καὶ τῆς θείας διδασκαλίας αὐτοῦ ἀπολαῦσαι, ἦσαν γὰρ λίαν πιςόταται, καὶ τῇ ὀρθοδοξίᾳ καὶ τῇ ἄλλῃ ἀρεταῖς διαπρέπουσαι.

ΠΙΣΤΟΥΡΙ, *Suggeſtus*, *Ambo*, *Pulpitum*, Βῆμα, ἀκροατήριον.

ΠΙΣΤΩΡΙΟΝ. Codinus in Orig. n. 123. ὅπερ καλοῦσιν ἡ Ἀθλιαία, καὶ ἔκλεισεν ἐν αὐτῷ τὰ πιςώρια. Ubi Codd. Vaticani πιςάεια, & πιςορίον habent.

ΠΙΣΩ, pro ὀπίσω. Anonymus de Nuptiis Theſeis

Τὸ τί μοι μέλλει ὕποιας εἰς τὸν καιρὸν τὸ πίσω.

Stephanus Sachleces in Verſibus Politicis MSS.

Καὶ πάντα τὰ ἔμπροσ καὶ πίσω του φυμίζει καὶ παράτον.

Vide in Καπάλιον.

ΠΙΤΑ, *Lamina*, Hieron. Germano.

ΠΙΤΑ, Πῆτα, Πίτα, *Placenta*, in modum laminæ confecta, πλακοῦς. Gloſſæ Græcobarb. πλακοῦντας· πίτας. Joannes Jatroſophiſta MS. cap. 115. πηγάνου φύλλα κοπάνισον, καὶ μίξε τὰ μὲ τὴν χολὴν τοῦ ταυρίου. καὶ ποίησον ὡς πίτας, καὶ θέτε τα ἐπάνω κοχλίου. &c. Theophylactus Hierodiac. Hom. 17. p. 333. ἀμὴ φέρει ἐμβῆναι πεσῶτα κομάτι πίτας. Manuel Palæologus in Onirocritico MS, cap. 10. ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι ἐσθίει πήτας ζέουσαν, &c. Damaſcenus Studita Homil. 18. καὶ ἦτον ἀπάνωθεν τῆς κεφαλῆς του μία πίτα ζεςὴ, καὶ νερὸν εἰς ἕνα αγγεῖον.

Πιτόμελα, Πιταμέλι, *Cerium*, Κηρίον.

 Πιταρίτζης

Πιτταρίτζη, *Placentula*. Liber Jatricus Græcobarb. MS. ex Cod. Reg.1673. ἔκζισον αὐτὸ, καὶ βάλε τὸ κρόκον αὐτοῦ μετὰ μέλι, καὶ μάλαξον αὐτὰ, καὶ ποίησον ὡς πιταρίτζην, καὶ θίλα, καὶ ἔμπασε εἰς ἐκεῖνα καθαρὸν ζημάσιν, καὶ ἰᾶται.

Πιττουλάριον, eâdem notione. Lexicon MS. Colberteum: λάγανα, πιττουλάρια, ὡς καπυρώδεις, ἀποσεμιδάλιος.

Πλακοπίττα, *Placenta*. Vide in Μαρσαπάς.

Πιταρίδα, *Maſſa*, Παλάθη.

Ἀλευρόπιττα, *Placenta è farina*. Gloſſæ Græcobarb. ἀλευροπίττας, πλακοπίττας.

Λαχανόπιττα, *Placenta ex Oleribus*. Myrepſus MS. ſect.7. cap.5. κόψον καλῶς ταῦτα, καὶ ποιήσας ὡς λαχανόπιττα μετὰ ἀρτυμάτων καυστικῶν, &c.

Λειψόπιττα, *Reliquum placentæ*. Agapius Cretenſis in Geoponico cap 85. καὶ ἡ ποδάτζα (φογάτζα) ἤγουν λειψόπιττα. ὅπου ψήνουν εἰς τὴν αἰθάλην.

Χυλόπιττα. Gloſſæ MSS. in Batrachomyom. Homeri: ὁ τόμος ἐκ πλέρνης χυλόπιττα ἐκ σεμιδάλεως.

ΠΙΤΑΚΤΟΥ͂, Πιττακτοῦ, Πιτακτοῦ, *De induſtria*, *data operâ*, ἐξεπιτηδες.

ΠΙ͂ΤΕΡΑ, pro πίτυρα, *Simila*, *Similago*, σεμίδαλις. Gloſſæ Græcobarb. λίπος, καὶ πάχος, καὶ πίτυρα, ἤγουν πίτερα. Synaxarium Maximi Cythær. 17. Janv. τρώγοντας ἄρτον μίαν φορὰν τὴν ἑβδομάδα καὶ τοῦτο κέχρινον καὶ πιτερένιον, γλυκαινόμενον μὲ ἅλας.

ΠΙΤΖΑ͂Σ, *Pumilio*, *Nanus*. Epimeriſmi MSS. Herodiani: Πίθηξ, ὁ πιτζᾶς. Vide Suidam in Πίθηξ.

ΠΙΤΖΌΣ, idem fortè quod πιτζᾶς, *Parvus*. Orneoſophium juſſu Michaëlis Imp. ſcriptum, pag. 244. τὰ φαλκώνια τὰ ἰξωπίαστα κράτησα παρ' ὅτα πωλόστροφα, ἐφάλει δὲ εἶναι πιτζά. Occurrit apud Theophanem, Cedrenum & Zonaram an.9. Pogonati Joannes Patricius ὁ ἐπίκλην Πιτζιγαύδης. Ubi Cod. al. habet Πιτιγαύδης. Vide Παραγαύδης. Hinc etiam fortè cognomen Nicolai Patricij apud Leonem Oſtienſem, *Cui*, inquit, *Picigli cognomen erat*.

ΠΙΤΗ͂ΔΙΟΣ, Πιτήδειος, pro ἐπιτήδειος, *Idoneus*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Τὶς ἠμπορεῖ νὰ δειγηθῇ ἐκεῖνα τὰ παιγνίδια,
> Καὶ κάνει τὴν ξεφαντώσειν ὡς ἄτονε πιτήδια.

Alibi:

> Ἕνα μονημέρην ὄμορφο πιτήδιο μαρμαρένιο.

Nicolaus Lucanus in Iliad. Græcobarb. lib.4.

> Ἔλθε, θύγατερ, ταχέως, Ἀθηνᾶ κόρη, καὶ σώφρων,
> Εἰς τὸ στράτευμα τῶν Τρώων, καὶ δοκίμασε τὰ πιτήδεια,
> Ὅπως ν' ἀρξουσιν οἱ Τρῶες, νὰ διαφθείρουσι τοὺς ὅρκους.

Πιτήδεια, *De induſtria*, Ἐξεπιτήδες.

ΠΙΤΊΜΙΟΝ, pro ἐπιτίμιον, *Mulcta*, *Pœna*. Heſychius & ex eo Phavorinus: πιτίμια, τὰς ἀξίας τιμωρίας. Vide Ἐπιτίμιον.

ΠΙΤΤΆΚΙΟΝ, Πιττάκιον, Πιττάκη, *Schedula*, *Epiſtola*, Gallis, *Billet*, *Lettre miſsive*. Gloſſæ Gr. Lat. Πιττάκιον, *Brevis*. Philæmon in Lexico Technologico MS. Λέγεται δὲ καὶ Πιττάκιον τὸ χαρτίον, διὰ τὸν τρόπον τῆς πλύξεως· ὡς γὰρ δελτωτὸν σχῆμα τῆς δέλτου, οὕτω καὶ Πιττάκιον διὰ τό τε τετραγωνίζεσθαι πτυσσόμενον· ὁμοίως πῶς τῷ τοῦ χυτοῦ πίττης σχηματισμῷ. Similia habet Euſtathius Il. ζ. pag.633. Synodus VII. Act.4. ἀμέλει καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς ἐκεῖνα τὰ πιττάκια ἀπώλεσεν. Ibid. ἀντὶ βιβλίων πιττάκια ἡμῖν ἐπεδείκνυεν. Rhamplius MS. καὶ εἰς κίνησιν ἱματίων, καὶ δωρημάτων, καὶ χαρὰν, καὶ μανδάτων ἀγαθῶν, καὶ πιττακίων. Leo Grammaticus in Leone Philoſopho pag.486. ὁ Σαμωνᾶς τὸ πιττάκιον ἐποίησεν. Suprà χάρτην appellavit. Adde Anonymum Combefiſianum in eod. Leone num.29. 30. in Conſtantino Porph. num.4. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect.3. cap.2. ἀπέδωκε δὲ καὶ τῷ Πατριάρχῃ τὰ πρὸς αὐτὸν πιττάκια τῶν ἀδελφῶν Πατριαρχῶν, &c. Adde ſect.5. cap.10. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

> Γράφεις τε καὶ πιττάκια τοῦ ῥήγος τὰ ἐβάσταζεν.

Alter de Nuptiis Theſei lib.1.

> Ἕνα πιττάκι ἔγραψε, καὶ δύο κοράσια κράζει.

Vide Codin. de Offic. cap.1. num.8. Salutationes Epiſtolar. Pontific. poſt eundem Codinum, lib.11. Baſilic. tit.3. §.45. & quæ Caſaubonus & Salmaſius de hac voce commentantur ad Hiſt. Aug. & noſtram Conſtantinopolim lib.2. pag.177.

Ἀντιπιττάκιον, *Reſponſio ad Epiſtolam*. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

> Γράψαι καὶ σὺ ἀντιπιττάκιν, καὶ παρηγόρησέ τον.

Πιττάκιον, *Codicillus* quo quis Dignitatem aliquam conſequitur. Joannes Epiſcopus Citri pag. 319. in Jure Græco-Rom. τὸ δὲ διὰ πιττακίων τιθέναι τινὰς, κἂν ὀφφίκια ἔχωσιν, &c. Conſtantinus de Adm. Imp cap. 46. ἐκ προστάξεως τοῦ βασιλέως ἔλαβε τὸ πιττάκιον τοῦ Πατρικίου Συμεὼν τοῦ Ἀσηκρῆτις, &c.

Πιττάκωμα. Lib.60. Baſilic. tit.1. cap.15. οἱ ποιοῦντες πιττακώματα, &c. Ubi JC. *Facientes notoria*, &c. Scholiaſtes ad hunc locum: οἱ νουνκιάτορες, ἤτοι καταμηνύσαντές τι τῷ δημοσίῳ.

Πιττάκιον, ſequioribus Græcis Chartam Pergamenam ſonat. Moſchopulus περὶ σχεδῶν pag.135. Πιττάκια, Δωρικῶς, τὰ λεπτὰ πεπιλημένα τῶν δερματίων, ἀφ' οὗ ἡμεῖς Πιττάκια λέγομεν. Sanè Euchologium pag. 614. Chartam à Pittacio diſtinguit: λαμβάνουσι γὰρ οἱ ταῦτα τελούμενοι χαρτία ἀπὸ πιττακίων. Niſi hoc loco per πιττάκιον intelligatur Papyrus Ægypriaca, quam Codex alius ibidem p.616. ξυλοχάρτιον vocat, de quo vocabulo agimus ſuo loco.

ΠΙΤΥΟΚΆΜΠΗ, inter venenoſa animalia reponitur in Baſilicis. Vide in Πομφυτάριος.

ΠΙΤΥΣΟΡΥΣΙΣ, *Ajuga*, ſive *Chamæpitys*, apud Interpol. Dioſcor. c. 581.

ΠΙΤΥΧΕΡΌΣ, *Peritus*, Εὔστοχος. Πιτυχερὰ, *Scitè*: Εὐστόχως.

ΠΙΦΆΡΑ, ex Ital. *Piſara*, Gall. *Fiffre*.

ΠΙΧΑΝΟΚΚΙΔΆΝ, ῥίζα ὑδὸν, τὸ πλατυκύμινον. Ita Lexicon MS. Reg. Cod.1843.

ΠΛΆΓΙ, *Latus*, Πλευρά.

ΠΛΑΓΙΆΖΕΙΝ. Vide in Τειχίζειν.

ΠΛΑΓΙΆΡΙΟΣ, *Plagiarius*, in Gloſſis Græco-Lat. Gloſſæ Baſilic. Πλαγιάριος, ψυχαγωγὸς, ἀνδραποδιστής.

ΠΛΑΓΙΑΥΛΊΖΕΙΝ. Euſtathius ad Iliad. σ'. ἦν δέ τις καὶ πλαγίαυλος, ὅθεν ἡ κοινὴ γλῶσσα τὸ Πλαγιαυλίζειν εἴληφε.

ΠΛΆΓΙΟΙ ἦχοι, in Libris Eccleſiaſticis crebrò occurrunt: de quibus quædam attigimus in V. ἦχος. Qui quidem *Obliqui* appellantur, quòd ex quatuor *Echis*, quos κυρίους vocant, quia οὐκ ἐξ ἄλλων τινῶν ἀλλ' ἐξ ἑαυτῶν γίνονται, tonos ſuos mutuentur. Quatuor enim ſunt ἦχοι, *Primus*, *Secundus*, *Tertius*, & *Quartus*. Inter ſingulos ſunt totidem *Obliqui*, qui appellantur Τέσσαρες δεύτεροι, *Quatuor ſecundi*, ut eſt in Hagiopolira, ſeu Libro MS. de Muſica recentiorum Græcorum Eccleſiaſtica: οἱ δὲ τέσσαρες δεύτεροι, ἤγουν οἱ πλάγιοι· ὁ μὲν πλάγιος πρῶτος, ἐκ τῆς ἀπορροῆς τοῦ πρώτου γέγονε, καὶ ἀπὸ τῆς ἀπορροῆς τοῦ πληρώματος τοῦ δευτέρου γέγονε ὁ πλάγιος δεύτερος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ καὶ τὰ πληρώματα τοῦ δευτέρου τελεῖ ὁ Βαρύς· ὁμοίως ἀπὸ τοῦ τρίτου· καὶ γὰρ εἰς τὸ ἆσμα ἡ ὑποβολὴ τοῦ βαρέως τρίτος καλεῖται, ἅμα τοῦ τέλους αὐτοῦ· καὶ ἀπὸ τοῦ τετάρτου γέγονε ὁ πλάγιος τέταρτος. καὶ ἀπὸ τῶν τεσσάρων πλαγίων, ἐγεννήθησαν τέσσαρες Μέσοι, καὶ ἀπαίτουν αἱ τέσσαρες φθοραὶ,

καὶ

καὶ ἀπεβιβάσθησαν ἦχος ιϛ΄. εἴ τινες ψάλλονται εἰς τὸ ᾆσμα.

ΠΛΑΓΙΟΧΑΡΤΙ'Ν, inter opera Monachorum recenſet Joannes Carpathi Epiſcop. in Narrat. MSS. de Anachoretis: ἀπῆλθον ποτὲ ἀδελφοὶ εἰς τὸ ὄρος τοῦ διδάσκαλου καθίσαι, καὶ ἔμαθον ἐργάζεσθαι τὸ πλαγιοχαρτὶν, καὶ ἐργάζοντο ἐπὶ μισθῷ, &c.

ΠΛΑΔΕ'ΝΙ, *Catinus*, Τρυβλίον. Gall. *Plat*.

ΠΛΑΚΕΡΟ'Σ, *Planus*. Jatroſophium MS. καὶ θὲς το εἰς τὸ σπάσμαν, καὶ ἀπάνω θὲς μολίβιν πλακερὸν, καὶ δῆσε τὸ σφιχτά.

ΠΛΑΚΙ'ΟΝ. Colloquia Zoſimæ num.14. ἀπελθόντος ποτὲ εἰς ἀγορὰν ἀγοράσαι ἱμάτιον, ἠγόρασε· καὶ δοὺς τὸ ἐν χρυσίον, ἔλιπεν αὐτῷ ἀναπληρῶσαι νομία· καὶ λαβὼν τὸ ἱμάτιον, ἔθηκεν ὑποκάτω αὐτοῦ, καὶ ὡς ἐμέτρει κέρμα εἰς τὸ πλακίον, ἰδού τις ἔρχεται, θέλων ἐπᾶραι τὸ ἱμάτιον, &c. Ubi Interpres πλακίον, *Abacum* vertit.

ΠΛΑΚΙΣΤΗ'. *Placenta*. Vita MS. S. Symeonis Sali: σιλίγνια, καὶ πλακιστὴ, καὶ σφαιρία, καὶ ὠάρια, καὶ οἶνον διάφορον, &c.

ΠΛΑΚΟΥ'ΝΤΙΝ, *Placenta*, Πλακοῦς. In Apophthegmatibus Patrum in Agathone num.30. ἀγόρασί μοι πλακοῦντιν.

Πλακουντάριος. *Placentarius*, *Dulciarius*, in Gloſſis Græco-Lat. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap.6. ἐν τούτῳ τῷ ὄρει καὶ ἰατροὶ διάγουσι καὶ πλακουντάριοι. Vita MS. S. Symeonis Sali: ἔστρεφε τὰ ταβλία τῶν πλακουνταρίων.

Πλακουντάριον, *Opuſtorium*, in Gloſſ. Lat. Gr. ubi leg. *Opus piſtorium*.

Πλακοπίτα. Vide in Πίτα.

ΠΛΑΚΩ'ΝΕΙΝ, *Opprimere*, *Calcare*, *Terere*, *Aggredi*, *Intercipere*, Πιάζειν, καταπνίζειν, &c. Chronicon Veneto-Byzantin. an. 1514. καὶ ἐχάλασαν πλεῖστα ὀσπίτια, —— καὶ ἐπλάκωσαν πλεῖστον λαόν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Λακτοπατεῖ τους τ᾽ ἄλογο στὴν γῆν αὐτοὺς πλακώνει.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib.9.

Λοιπὸν Ἀρκάτας ὁ πλουχὸς ἔπεσεν ἀποκάτω,
Καὶ πλάκωσε τὸ στῆθος του κακὰ τὸ μπροστοκούρβιν.

Manuel Malaxus in Chron. MS. pag.471. τέσον ἐπλήθυνεν ὁ ποταμὸς, καὶ ηὔξησε τὸ νερὸ, ὅτι ἐπλάκωσε τὸ κάστρον ἐκεῖνο ὡσὰν θάλασσα. Habetur ejuſdem locus alter in Πλεσίματα. Fabulæ Æſopi Græcobarb. p.165. καὶ ἐπῆρασιν ἁμάξι, καὶ τὸ ἐπλάκωσαν. Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part.2. pag.188.

ΠΛΑΚΩΤΟ'Σ, *Incruſtatus*, vel etiam *lapide quadrato conſtratus*. Gloſſæ Gr.Lat. Πλακῶ, *Incruſto*. Πλάκωσις, *Cruſtatio*. Πλακωθεῖσα οἰκία, *Incruſtata domus*. Ὕλης μαρμάρου ποικίλης πλακώσεις, apud Euſeb. lib 3. de Vita Conſtant. cap. 36. Anonymus in Paraphraſi Oraculor. Leonis Imp. ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, ἐν τῷ λεωφόρῳ πλακωτῷ. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num.22. ἐπάνω δὲ τῶν ἐμβόλων περίπατοι πλακωτοὶ λίθινοι. Μαρμάρων πλακῶς, in Nov. 113. Leonis Imp. Vide Conſtantinopolim Chriſtianam lib.1. ſect. 24. num.5. & Henr. Valeſium ad locum laudatum Euſebij.

ΠΛΑ'ΝΕΜΑ, *Error*, *Vagatio*, Πλάνη.

ΠΛΑΝΤΑ͂Ν, Πλαντάζειν, *Suffocare*. Πλάνταξις, *Suffocatio*. Nicetas in Iſaacio lib.2. num.5. πολλοὶ δὲ καὶ ἄοπλοι καὶ ἄνιπποι εἰς τὸ σπαλόπεδον ἐπανῆλθον, τῇ συστολῇ τοῦ δρόμου πλανταξάντων σφισὶ τῶν ὀχημάτων. Ubi Cod. al. λαχανεύσαντων. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Ἀμὴ κυνότζια τὸ μαθὲ, καὶ πάγη να πλαντάξῃ.

Alibi:

θέλων χαρὴν οἱ φίλοι σου, καὶ οἱ ἐχθροὶ θέλων πλανταξῆν.

Threnus MS. de capta à Turcis Conſtantinopoli:

Να μὴ πλαντάξω ἄτυχος ἐκ τὸ πικρὸν ἢ τόσον.

Rurſum:

Μὴ σκάσῃ ὁ κακότυχος, γράφοντα μὴ πλαντάξῃ.

ΠΛΑ'ΣΗ, Πλάσι, *Siligo*, *Flos farina*, ἄλευρα. Πλασόκολλα, *Glutinum ex farina*, ἀλευρόκολλα.

ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙ'ΑΣ ἔγκλημα, *Crimen falſi*. Πλαστὴ χαραγὴ, *Falſa moneta*, in Baſilicis. Πλαστογράφος, *Prævaricator*, in Gloſſ. Gr. Lat. Paulus Alexandrinus in Iſagoge ad Apoteleſmaticen MS. ἢ φαρμακοὺς, ἢ φαρμάκων συνίστορας, καὶ πλαστογράφους, ἢ παραχαράκτας, &c.

ΠΛΑ'ΤΑ, *Poculum*, τὸ ἔκπωμα, in Lexico MS. ex Cod. Reg.1708.

ΠΛΑΤΑΝΩ'Ν. Vide Πλατανέων.

ΠΛΑΤΓΟ'Σ, *Latus*, Πλατύς. Gloſſæ Græcobarb. φάραγγες, ἢ τόποι πλατεῖς φαράγγια, ἢ πλατγοὶ τόποι.

ΠΛΑΤΕΙ'Α, *Platea*, non ſemel occurrit in Novo Teſtamento. Utitur etiam Harmenopul. lib.2. tit.4. §.66.

ΠΛΑΤΕ'ΝΕΙΝ, Πλατίνειν, *Torquere*, *Cruciare*, στρεβλοῦν, πιέζειν, βασανίζειν. Πλάτεμα, *Cruciatus*, *Tormentum*, *Supplicium*, στρέβλη, τιμωρία, κολαστήριον.

ΠΛΑ'ΤΖΑ, *Locus*, ex Gall. *Place*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.7.

Ἐδῶ στὴν πλάτζαν τούτη γὰρ ἔβαλαν οἱ θεοί μας.

Et lib.8.

Αὐτοὶ οἱ τρεῖς τὸ εὕγαλαν ἀπέσω πλάτζαν μέσα.

Ibidem:

—— Πόλεμος ἐγίνετο
Ἐδῶ στὴν πλάτζαν τούτην γιατὶ ἐμοῦ θωρίαν.

Et lib.9.

Καὶ με τὸ νίκος ἔστεκεν στὴν πλάτζαν τὴν πλατείαν.

Rurſum:

Οἱ στράτες καὶ τὰ σπήτια, τὰ ξίστια, κ᾽ οἱ πλάτζες.

Πλατζιάριος, Πλασιάριος, *Commerciarius*, *qui Placiam habet in foro ad vendendum merces ſuas*. Gloſſæ Baſilic. Πλατζιάριος, Κομμερκιάριος. Alibi: Πλατζιάριος ſcribitur. Gloſſæ MSS. Juris habent πλατιάριος, κομμερκιάριος. Syntipas MS. δύο δὲ κύριοι, ἤτοι πλατζάριοι πορεύονται μετ᾽ αὐτοῦ.

ΠΛΑΤΖΑ'ΡΙΟΣ, *Qui plagas infligit*, *Tortor*. Anonymus MS. Interpres Rhamplij: σημαίνει καὶ σπεκουλάτωρα, καὶ πλατζιαρίους, μάστιγας, καὶ στρεβλώσεις, καὶ ἐκτομὴν κεφαλῆς.

ΠΛΑΤΗ', *Navis oneraria major*: Suidæ, *Genus navigij*. Socrates lib.7. cap.37. ναῦς ἀχθοφόρος μεγίστη, ἣ τοὺς μεγάλους κομίζουσα κίονας, πλατὴν αὐτὴν ὀνομάζουσι.

ΠΛΑ'ΤΗ, *Humerus*, νῶτος, ὦμος. Fabulæ Æſopi Græcobarb. εἰς ἕνα ὄρος ὁ γέρων ἔκοπτε ξύλα, καὶ ἔβαλέν τα εἰς τὲς πλάτας του. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. θ.

Καὶ ἀνὰ μεταξὺ στὲς πλάταις ἔμπηξε τὸ μακρὸν δόρυ.

Πλατάριον. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.5.

Ὀπίσω στὰ πλατάρια της ἔκρεμε ἡ δοξάρι.

ΠΛΑ'ΤΙΣΜΑ, *Veſtis pars latior*. Prochoprodromus contra Hegumenum, MS.

Καὶ σωίαγε τὸ πλάτισμαν, καὶ θὲς το εἰς γωνίαν.

ΠΛΑΤΟΚΟ'ΠΟΣ Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Πλατζινὸν, καὶ Πλατζινόπους, ὁ ἐπίπεδος ἄκρα τῶν ποδῶν.

ΠΛΑΤΟ'ΝΙΟΝ, *Dama*, Græcis Πλατύκερως; noſtris, *Dain*; Animal cervo minus, cornibus patulis, uti deſcribitur à Dioſcoride. Nicon in Pandecte MS. parte 1. ſerm. 56. συνέβη δὲ αὐτῷ ἐσθίειν πλατωνίους λεγομένους ζώους. Infrà: τὰ δὲ ἄγρια ζῶα, &c. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.4.

 Ἀγρίμια,

Ἀγρίμια, λάφια, κ̀ λαγοὺς, πλατόνια, μυζομύτες,
Ἐπίασαν μι τὰ δίκτυα, καὶ μὲ σκυλία οἱ τοπῆτες.

Et lib.7.

Καὶ μυζυμύταις καὶ λαγοὺς, πλατόνια μυρεμθία,
Λαφόπυλα, καὶ ἄλλα ζῶ ἐκεῖσε μαζωμένα.

Πλατόνι, apud Petrum Bellonium lib.1. Obſerv. cap.54.

ΠΛΑΤΌΝΙΟΝ, *Marmor in tabulas diſſectum*: ut in Gloſſ. med. Lat. in *Platonia*, obſervatum, ubi hæc addi velim λιθίνλω ςήλλω, apud Socratem lib.1. cap.16. *marmoream platoniam* efferri ab Epiphanio Scholaſtico.

ΠΛΆΤΟΣ τῶ νόμων, *Uberior legum index*, ſeu ut vertit Fabrotus, *Integrior & uberior textus*, cujus Autores duo diverſi, Dorotheus & Cyrillus. Ita Cujacius in Præfat. ad lib.60. Baſilic. Vide to.5. pag.245. & Suareſium in Notit. Baſilic. Matthæus Blaſtares in Præfat. Στέφανος δὲ τις εἰς πλάτος τὰ δίγεςα ἐξηγήσατο, Θαλελαῖος Κύντωρ τοὺς κώδικας εἰς πλάτος ἐκδέδωκε· Θεόδωρος Ἑρμουπολίτης συντετμημένος· ὁ δὲ Ἰσίδωρος συντομώτερον μὲν τῶ Θαλελαίου, πλατύτερον δὲ τῶ λοιπῶν δύο. Vide Balſamon. ad Nomocan. Photij tit.1. cap.34. tit.7. cap.4 Hinc

Ἐν πλάτει, Formula & locutio Juriſconſultis familiaris, idem ſignificans quod *Laxè*, *non anguſtè*, *neque preſſè*. Michaël Pſellus in Synopſi Legum initio:

Πολὺ καὶ δυσθεώρητον, τὸ μάθημα τῶ νόμου.
Ἐν πλάτει δυσπερίληπτον, ἀσαφὲς ἐν συνόψει.

Vide JC. Gr. At

Πλάτος, in Cod. Reg. 558. nunc 2522. ſumitur pro univerſo Juris corpore. Χρὴ γινώσκειν ὅτι τὸ πλάτος τῶ νόμων εἰσὶ βίβλοι ξβ΄. περιέχοντα μὲν τῶ Διγέςων, καὶ ιβ΄. τῶ Κώδικος. Deinde addit: καὶ τινὰ μὲν ἔχουσιν ὀνόματα τούτων ἴδια· τινὰ δὲ εἰς τὰ Καθοδηγάλιωνα ἀριθμοῦνται, καὶ τάξιν ἔχουσι τῷ ἀριθμῷ· κ̀ τὰ μὲν ἔχοντα εἰσὶ ταῦτα. Τὰ πρῶτα τῶ πρώτων τέσσαρα· καὶ ὅτι ζητεῖς τὸ πρῶτον τῶ Διγέςων, ὀφείλει νοεῖν τὸ πρῶτον τῶ πρώτων ἐςὶν· ὁπόταν δὲ ζητεῖς τὸ δεύτερον τῶ Διγέςων, τὸ β. τῶ πρώτων, καὶ οὕτω καθεξῆς· Τὰ δὲ Γιουδίτζια, (*Iudicia*) ἑπτά· ὅταν οὖν ζητεῖς τίς τῶ Διγέςων ἐςὶν τῶ γιουδιτζίων τὸ πρῶτον, εἶτα εἰσὶ τὰ Ἴν δὲ ῥίβους ή. καὶ τὸ μ΄ πρῶτον Δὲ ῥίβους, ἐςὶ τὸ ι. τῶ Διγέςων· τὸ δὲ δεύτερον ἐνδέκατον, καὶ μέχρι τῶ ὀγδόου τῶ δὲ ῥίβους ἀνέρχεται ἀριθμὸς, ὅπερ ἐςὶν ιϛ΄. τῶ Διγέςων· Μετὰ τὸ βιβλίον τοῦτο, εἰσὶ τὰ Ἀϊλιπάτιτα Γ΄. Καὶ τὸ μὲν α΄. τούτων ἐςὶ Κ΄. τῶ Διγέςων. Τὸ δὲ β΄. Κ΄." τὸ δὲ τρίτον, ΚΒ΄. Εἶτα τὸ δὲ Σπονσάλιβους, μονόβιβλον, ὅπερ ἐςὶ Κγ΄. τὰ δὲ μετὰ ταῦτα εἰσὶ τὰ Καλεδηνάτα, ὧν τὸ Κδ΄. τὸ κε΄. καὶ τὰ ἑξῆς καθ' ὁμοιον. Ἐπὶ δὲ τῶ Κωδίκων εὐχερὴς ἡ ἔρευνα· τὸ γδ α΄." πρῶτόν ἐςι, καὶ τὸ β." δεύτερον, καὶ οὕτω μέχρι τῶ ιβ΄. διασώζει τὸ ὄνομα τῶ ἀριθμῶ· ἀπὸ δὲ τῶ βιβλίων τῶ διγέςων, τινὰ οὐκ εὑρίσκονται· εἰσὶ δὲ ταῦτα· τὸ κή. βιβλίον ὅπερ ἐςὶ τῶ Βασιλικῶν βιβλίων λϛ΄. λέγεται μὲν τὸ μ΄ Κϛ΄." βιβλίον τῶ διγέςων, κ̀ τὸ κζ΄. δὲ Τυλίλες, καὶ τὸ κή δὲ τεςαμέντες, τὸ δὲ λ΄. δὲ λεγάτης· τὰ δὲ λοιπὰ καλοῦνται Ἐξτραορδινάρια. Hæc porrò licet paullò prolixiora deſcripſimus, ut inde percipiat Lector cujuſmodi fuerit apud Græcos Juris Civilis collectionis diviſio, de qua egit Cujacius lib.7. Obſerv. cap.32.

ΠΛΑΤΥΚΆΡΠΩ, *Lonchitis*, apud Interpolat. Dioſcor. cap.567.

ΠΛΑΤΥΌΦΘΑΛΜΟΝ, εἶδος μετάλλου, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Antimonium*.

ΠΛΕΙΆ, Πλία, *Amplius*, *Etiam*, Ἐπὶ πλέον, ἔτι.

ΠΛΕΙΣΗΜΑΤΑ, *Naves*. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag.576. ἦλθε κ̀ αὐτὸς μὲ πολλὴ δύναμιν, κ̀ ἐσμίξασι μετὰ τῶ Ὀμάρη, καὶ εἶχαν πλεισήματα χιλία ὀκτακόσια, καὶ ἐκαταπλάκωσαν τὴν πόλιν, &c. Ubi Theophanes pag.331. ἔχων παμμεγέθεις κ̀ πολεμικὰς καλίνας, κ̀ δρόμωνας τῶ ἀριθμὸν πολύν. Idem Malaxus pag.577. κ̀ εἰς τὴν Προκόννησον, ἦγων εἰς τῶ Μαρμαρᾶ πολλὰ πλεισήματα ἐχάθησαν μετὰ τῶ λαῶ ὅλου. Vide eundem Theophanem pag.334.

ΠΛΕΜΕΝΟΣ, pro πεπλεγμένος. Gloſſæ Græcobarb. Ἀβλαβλωμένον, σιρὰ πλεκομένη, ἅλυσις πλεγμένη. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.3.

Μαλία τῶ ὀλοξανθα, σγουρά, λιανοπλεμένα.

ΠΛΕΜΌΝΗ, *Pulmo*, Πνεύμων, in Corona pretioſa. Gloſſæ ad Iliadem Græcobarb. Πλεύμονα, Πλεμόνι.

ΠΛΕΞΊΔΑ, *Crinis*, Πλόκαμος, in Corona pretioſa. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.7.

Ὁλοχρύσαχε τὰ μαλία ἐκεῖνα δεπλεμένα,
Ἀπάνω τὸ κεφάλιν της χωρὶς καμία πλεξίδα.

Nicolaus Lucanus de Excidio Trojano:

——— Πυρὸς δὲ ἐκ τῶ πλεξίδας
Ἔσυρε τὴν ἀθλίαν τότε.

Infrà:

Σύρει τὴν καλὴν γυναῖκα Ἕκτορος τὴν Ἀνδρομάχην
Ἀπὸ τῶ χρυσαῖς πλεξίδαις.

Occurrit etiam in Turco-Græcia Cruſij p.188.

Πλεξοῦδα, eâdem notione, apud Portium & Vlaccum. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ τὰ μαλία χρυσαφένα, ἴσα τῶ ἡλικιαῖς των,
Ἄλλαις να τάχουν ἄπλωμα, κ̀ ἄλλαις εἰς πλεξοῦδες των.

Πλεξουδιάζειν, *Plectere*. Idem mox:

Ἀμὴ ὅσα πλεξουδιάζοῦνται μετὰ μαργαριτάρια.

ΠΛΈΞΙΜΟΝ, *Catena*, *Torques*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀλύσιν, τὸ περὶ τῶ τράχηλον πλόκιον, τὸ πλέξιμον ὅπου βάλλουν εἰς τῶ λαιμὸν, ἀλυσίδιον ἀργυροῦν ἢ χρυσοῦν.

ΠΛΕΞΟΥΔΑ. Vide in Πλεξίδα.

ΠΛΕΡΩΝΕΙΝ. Πληρωμαί. Vide in Πληρώνειν.

ΠΛΕΌΥΣΑ, *Venter*, *Fundus navis*, *Carina*. Euſtathius Odyſſ. ι. ἔδαφος δὲ νηὸς τὸ κατώτατον περὶ αὐτὴν γλῶ, ὅπερ ἰδιωτικῶς πλέουσα λέγεται, κ̀ γάςρα, ἢ κ̀ τὸ ἄντλον.

ΠΛΕΥΣΙΣ. Euchologium in Dedicatione Templi, pag. 832. εἰ δὲ βωμὸς ἀνέχει ταύτην, (τραπέζαν) εἴτε μονόλιθος, εἴτε συντεθειμένος ἐκ πολλῶν λίθων, εἰς τὴν γεγραμμένην ὁδὸν τῶ τοιχίτου θέκλω ἐν τῷ μέσῳ τῶ βωμοῦ κατὰ τὴν πλεῦσιν αὐτοῦ τὴν πρὸς τὸ σύμψηφον. Ubi Goarus, *ad illam ejus partem quæ rectâ confeſſum reſpicit*. Legendum fortè πλεύρωσιν, *Latus*, ſi tamen vox eſt Græca.

ΠΛΕΥΤΙΚΌΝ, *Claſſis*, *Navigium*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Εἰς τὸ Βρυλήσι ἀπέδωσεν, ηὗρεν τὰ πλευτικά του.

ΠΛΗΓΆΤΟΙ, *Plagati*, *Vulnerati*. Leo in Tacticis cap.8. §.22. εἰ δὲ συμβῇ τινὰς ἐν αὐτοῖς, ὡς εἰκὸς, πληγάτους ἐν αὐτῷ τῷ συμβολῇ γενέσθαι, &c. Adde §.29. cap.20. §.103. & Rufum in Legibus militarib. Mauricius lib.7. part.2. cap.6. χρὴ σπουδάζειν μετὰ τῶ πόλεμον τῶ ςρατηγὸν τοὺς πληγάτους παραμυθεῖσθαι.

ΠΛΗΓΌΝΝΕΙΝ, Πληγώνειν, *Sauciare*, *Vulnerare*, *Καταζαυματίζειν*. Gloſſæ Græcobarb. ἀντιπεπληκτον, ὅπου ποτὲ δὲν πληγόνεται, ἄκακον. Rurſum: ἄτρωτος, ὅπου δὲν πληγώνεται.

Πληγοματία, *Vulnus*. Eædem Gloſſæ: βασανισμοὶ, πληγοματιῶν, κορπωματιῶν.

ΠΛΉΘΗ, *Plebes*, quomodo hæc vox apud Scriptores Eccleſiaſticos Latinos uſurpatur. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. δῆμος, τὸ κοινὸν πλῆθος τῆς πόλεως. Euſtathius. Il. ρ. λέγει δὲ πληθὺν τῶ κοινὸν λαόν. Codex Canonum Eccl. Afric. cap.53. ἐν πολλαῖς παροικίαις ὡρίσθαι συνεδρίῳ ἱερατικῷ, ἵνα τὰ πλήθη τὰ ἐν τῶ παροικίαις ἀπὸ τῶ Ἐπισκόπων κατεχόμενα, τὰ ἴδιον ἐπίσκοπον μηδέποτε ἐσχηκότα, &c. Vide ὄχλος.

ΠΛΗΘΥΝΙΣ

ΠΛΗΘΥΝΙ'ΣΚΕΙΝ, pro Πληθυνάειν, in Gloſſis Græcobarb.

ΠΛΗ'ΘΙΟΣ, Πλήσιος, *Superfluus*, Περισσός. Πληθία, Πλησία. *Supervacaneè*, Περισσῶς.

ΠΛΗ'ΚΤΟΝ. Vide in Κπλημπτον.

ΠΛΗΝΑΡΙ'Α, *Plenaria ſecuritas.* Juſtinianus in Nov.128. cap.3. ὑπὲρ δὲ τῶν δημοσίων συντελεσμάτων ἀποχὰς, ἤτοι ἀμεριμνίας, μερικάς τε καὶ πληναρίας, πᾶσι τρόποις παρὰ τῶν τὰ δημόσια ὑποδεχομένων γίνεσθαι διορίζομεν. Et in Edicto 13. ejuſdem Juſtiniani cap. 22. §.1. καὶ τὴν ὑπ' αὐτοῦ πληναρίαν παρ' αὐτῷ φυλαχθῆναι. Adde cap.6. cap.22. §.2. cap.23. §.1. S. Auguſtinus in Pſalm.61. *Parata verò plenaria paſſionum omnium non erit, niſi cùm ſæculum finitum fuerit.* Diurnus Romanus cap.6. tit.20. *unde ampliſſima vobis heredibúſque veſtris cautela, plenariam ſecuritatem duximus muniendam.* Vide Gloſſ. med. Lat. in *Plenaria.*

ΠΛΗ'ΡΩΜΑ, *Univerſitas*, *Cœtus*; quomodo vox, *Plenitudo*, ab aliquot Scriptoribus Latinis uſurpatur, ut obſervatum in Gloſſ. med. Latin. Πλήρωμα τῆς συνόδου, apud Euſebium lib.4. de Vita Conſtantini M. cap.43. Πλήρωμα τῆς πόλεως, apud Juſtinianum in Nov.38. cap.1. Ignatius Diacon. in Vita S. Nicephori Patr. Conſtantinopol. num.60. ἐκεῖνον γὰρ μόνος αὐτὸς τὴν διὰ μάχην ὑφίσατο· ταύτῃ δὲ καὶ τὸ τοῦ κοινοῦ παντὸς ἐκινδύνευσε πλήρωμα. Martyrium Sancti Epiphanij num.5. ὑπὲρ τοῦ λαοῦ σου καὶ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ παντὸς τοῦ πληρώματος αὐτῆς ἐπὶ πιστεύοντος. Theophanes an.20. Heraclij: τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ Πάπας Θεόδωρος, τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας συγκαλέσας, &c. Ita Πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας uſurpant pariter S. Baſilius in Liturgia pag.159. Agatho Diacon. de VI. Synodo, Anonymus in Orat. in Feſtum reſtitut. imagin. pag. 730. Joannes Hieroſol. Patr. in Vita S. Joannis Damaſceni num.14. Auctor Vitæ S. Nicolai Studitæ pag.299. Jus Græco Rom. pag. 253. Scylitzes pag. 538. &c. Πλήρωμα ἱερατικὸν, apud S. Baſilium in Epiſt. ad Nicopolitas. Πλήρωμα μοναχικὸν, in Concilio Niczno II. pag.97. 392. Edit. Labbei: Πλήρωμα τῶν πολιτῶν, apud Acropolitam in Chron. cap.87. Πλήρωμα τῶν ναυτῶν, apud Philotheum Patr. Conſtantinopol. lib.12. contra Gregoram. Πλήρωμα τῆς πολιτείας, apud Nicetam in Andron. lib.2. num. 13. in Alexio lib.1. num.1. Πλήρωμα λαϊκὸν, apud Matthæum Blaſtarem cap.4. litt. Υ. &c.

ΠΛΗΡΩ'ΝΕΙΝ, Πλερώνειν, *Penſionem pendere*, *Solvere*, τίειν, ἐκτίειν, καταβάλλειν. Corona pretioſa: νὰ πλερώσει, *Solvere*, τελεῖν. Πλερωμένον, *Solutum.* Georgius Contares in Hiſt. Athenar. lib.5. pag.113. διὰ νὰ λάβῃ ἀπὸ ἐκείνους χαράτζιον, ἵνα πλερώσῃ τὸν μισθὸν μερικῶν στρατιωτῶν, &c. Occurrit rurſum pag. 169. & alibi non ſemel. Cyrillus Chius in Sarantario p.19.

> Γιατὶ καθὼς ἀμαρτωλὸς
> Χρωστεῖ γιανὰ πλερώσῃ
> Τὴν παίδευσιν, ὅπου ἐσὺ
> Καλὰ καιρὸν θὲς δώσει.

Ἀντιπλερώνειν. Gloſſæ Græcobarb. ἀνταποδίδει, καὶ ἀντιπλερώνει, ἢ φέρει τὸ χάρισμα.

Πληρωμὴ, Πλερωμὴ, *Merces.* Gloſſæ Græcobarb. αὐθέντευτος, ὁ μηδενὶ ἐπὶ μισθῷ δουλεύων, ὅπου δὲν δουλεύει κανένος ἀνθρώπου, διὰ πληρωμὴν ἢ πλερωμάν. Fabulæ Æſopi Græcobarb. τινὲς δὲν ἀκούουσιν διὰ στάμενα καὶ πλερωμὴν νὰ κλαίγουσιν. Ubi Cod. Gr. διὰ φιλαργυρίαν. Et pag.145. ἂν ἐσὺ μοῦ εὐγάλεις τὸ κόκκαλον ἀπὸ τὸν λαιμὸν, νὰ σοῦ δώσω πληρωμήν. Ubi Gr. μισθὸν habet. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Ἀμ' ἐβαρέθηκεν πολλὰ ὁ κύριος τὴν ζωήν του,
> Εἰς τάπραξι γιαπλέρωμα, νὰ πέψῃ τὴν ὀργήν του.

ΠΛΗΡΩ'ΣΙΜΟΙ, qui dicantur, indicat Scholiaſtes Juliani Anteceſſoris cap.84. ad hæc verba, *Tam Scholares homines quàm Domeſticos in Cappadocia degentes. Ii ſunt qui dicuntur Græcè Pleroſimi, id eſt quia omnes in hac Civitate complent, & hîc implent Sacramentum ſuum.* Vide Gloſſ. med. Lat.

ΠΛΗΣΙΑΣΤΗ'Σ, *Vicinus*, *Proximus.* Πλησιόχωρος, in Gloſſ. Gr. Lat.

Πλησιασμὸς, *Ius propinquitatis*, apud Harmenopulum lib.3. tit.3. §.124.

ΠΛΗ̃ΣΟΣ, *Supervacaneus*, Περισσός. Πλῆσα, *Abundè*, χύδην.

ΠΛΗΣΤΗΡΙΑΣΜΟ'Σ, *Licitatio*, ὁ ὑπερθεματισμὸς, in Gloſſ. Gr. Lat.

ΠΛΗΣΤΙ'ΟΝ, πολέμου χάλος, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190.

ΠΛΗ'ΤΤΕΙΝ, pro πλήττειν. Gregorius Chalcondyles in Erotemat. πλήσσω, ἢ πλήττω, ἢ πλάττω, πλήξω, Πέπληγα.

ΠΛΗΧΑ'Σ, apud Pſellum MS. de Morborum nominibus, ἡ μεταξὺ τῶν μηρῶν διάβασις. *Interfemur*: Apuleio in Apolog. *Interfeminium.*

ΠΛΙΘΘΑ'ΡΙΟΝ, *Later*, Πλίνθος. Gloſſæ Græcobarb. φραγμοὶ πλακῶν ἀπὸ πλίνθων· φραγμοὶ πλακωτοὶ περιεστεφανωμένοι, ἤγουν τριγυρισμένοι μὲ πλιθθάρια.

ΠΛΙ'ΣΣΕΙΝ, *Dolere*, *Triſtari.* Gloſſæ Græcobarb. νὰ λυπηθῶμεν· μακάρι νὰ θέλαμεν πλίξειν, ἢ νὰ θέλαμεν θλιβᾶν. Alibi: ἀνιᾶσθαι, λυπεῖσθαι, νὰ θλίβεται νὰ πλίσσει.

ΠΛΟΙΑ'ΡΙΟΝ, *Navigium*, πλοῖον. Leo Grammaticus in Michaële: ἄρας δὲ — καὶ τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ, καὶ εἰσαγαγὼν εἰς πλοιάριον, διεπέρασεν, &c.

ΠΛΟΙΕ'ΚΔΙΚΟΣ, *Defenſor navium*, in Concilio VI. Oecumenico Act.8. pag. 774. dicitur quidam Anaſtaſius Diaconus.

ΠΛΟΚΑ'ΔΙΑ, *Crates.* Laonicus Chalcondyles lib.7. Hiſt. ἐστρατοπεδεύετο καὶ τηλεβόλους καὶ πλοκάδια παρασκευαζόμενος ἐπὶ ἡμέρας τινάς.

Πλοκοτὴ, eâdem notione. Joannes Cananus de Bello Conſtantinopolit. pag.189. καὶ πλοκοτὰς ἀπὸ βέργας ἔθηκαν ἔμπροσθεν τῆς πατίας, ἵνα δέχονται τὰς σαγίττας τῶν τόξων. Rurſum pag. 194. ἕτεροι δὲ σκουτάρια στερεὰ καὶ μεγάλα, καὶ τὰ πάντα μετὰ σιδήρου, καὶ πλοκοτὰς δὲ ἄλλοι, καὶ παβέτζια ἄλλοι — ἔφερον ἀνὰ χεῖρας.

ΠΛΟ'ΡΗ. Vide in Πλῶρα.

ΠΛΟΥ'ΜΟΣ, ὁ Μόλυβδος, in Gloſſis Baſilic. *Plumbum.*

Πλυμάτον, Πλυμβάτον, *Plumbatum*, *Flagellum*, *cujus lora plumbeis globulis in extremo inſtructa erant*, ταῖς ἐκ μολίβδου σφαίραις, ut eſt apud Libanium in Orat.7. pro Ariſtophane p.214.

Πλουμάτον. Michaël Pſellus de Grammatica, MS.

> Πλουμάτον, τὸ μολύβδιον. Τὸ σύπομαι, πλαδόω.

In Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. πλουμμάτον, τὸ μολίβδιον legitur. Emendat Meurſius in πλουμβάτον, ſed nihil temerè mutandum, cùm ita etiam præferat Codex Regius, & in Gloſſis Baſilic. legatur, πλοῦμος, ὁ μόλιβδος, & πλουματίζεσθαι, pro πλουμβατίζεσθαι.

Πλουματίζειν, *Plumbatis cædere.* Scholiaſtes Synopſeos Baſilic. apud Labbeum pag.16. πλουματίζειν λέγεται, τὸ μολίβδινον κλοιὸν περιτιθέναι· βαρύτερος γὰρ ὁ μόλιβδος τοῦ σιδήρου· μολιβδίνους οὖν κλοιοὺς ἐπετίθουν, τοὺς τέτλους ἐπιτιθοῦσιν. Lib.7. Baſilic. tit.10. §.1. τῆς δὲ τιμωρίας τὸ εἶδος, ἵνα μολίβδῳ πανταχόθεν περισφιγγόμενος, τουτέστι κλοιοφορῶν, ἢ πλουματιζόμενος, διηνεκῶς εἰς τὸ μέταλλον ἐκπέμπηται. Ita etiam Eclogæ Baſilic. lib.7. tit.10. ubi ad marginem ἢ πλουμβατιζόμενος. Et Gloſſæ Baſilic. πλουματίζεται, ἐξυλάτως βέλεσι καταστίζεται.

Πλυμβάτον. Gloſſæ MSS. Cod. Reg. 2062. πλυμβάτον, τὸ μολίβδιον. Ex μολιβδὶς, qua voce utitur Theodoritus lib. 4. Hiſt. cap. 22. ὃς φονίων βασάνοις ἐπέκεινα κονιατήσας, λίθοις καὶ μολιβδίσι κατ' αὐτῶν τῶν αὐχένων ἐπὶ πολὺ μαστιζόμενος, &c. Suidas: πλυμβάτεις, μολύβδοις, κατὰ γλῶτταν.

ΠΛΟΥ´ΜΟΣ, *Pluma*. Demetrius Conſtantinopolit. lib. 1. Hieracoſophij cap. 140. θλίβων τὰ πτερὰ αἱμάσσει· πλοῦμον γὰρ ὀρνίθεις ἔχοντα περὶ τὰς ῥῖνας αὐτοῦ.

Ἀπλωμιστὸς, *Implumis*, in Orneoſophio Michaelis Imp. juſſu conſcripto, initio: ἡ οὐρὰ αὐτοῦ ἀπλωμιστὴ, καὶ ὡς ἂν παχυσμένη.

Πλυμὶ, Πλυμμίον, Πλύμμιν, Πλυμίδι, *Opus Phrygium, opus plumarium*, Gloſſ. Lat. Gr. *Pluma*, Πτίλον, Πλύμμιν. Gloſſæ Baſil. πλύμια, ποικιλτὰ ὑφάσματα. Hieronymus Germanus: *Ricame*, πλοῦμι: *Ricamato*, πλουμισμένος. Petrus Comeſtor in Hiſt. Scholaſt. cap. 53. Exod. *Et coccinei coloris opere plumario: pluma enim linguâ quâdam acus dicitur, ſcilicet Ægyptiorum, quorum ſunt diverſæ linguæ, ſicut Græcorum. Hoc genus veli vulgo Diſtratum dicitur, quaſi bis ſtratum, Primò enim fit tela, cui cum acu opere manuali ſubſternuntur picturationes. Sunt qui dicunt opus plumarium, à ſimilitudine avium, quibus ſuperaddita eſt plumarum varietas. Idem opus dicitur etiam polymitum*, &c. Procopius lib. 3. de Ædif. Juſtiniani cap. 1. χιτὼν ἐκ μετάξης ἀγκαλλωπίσμασι χρυσοῖς πανταχόθεν ὡραϊσμένος, ἃ δὴ νενομίκασι πλυμμία καλεῖν. Chronicon Alexandrinum an. 4. Juſtini Thracis: καὶ στιχάριον ἄσπρον παραγαύδιν, καὶ αὐτὸ ἔχον χρυσᾶ πλυμμία βασιλικὰ, ὡσαύτως φέροντα τὸν χαρακτῆρα τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστίνου. Theophanes an. 5. ejuſdem Juſtini: καὶ στιχάριον ἄσπρον ἔχον πλυμία χρυσᾶ. Aſtrampſychus in Cælo Pythagorico MS. pag. 98. δηλοῖ προσκύνησιν εἰς βασιλέα, καὶ βιβλία, καὶ ὁρισμὸν, καὶ πλυμίον ὅμοιον γράμματι μετὰ μαρτυρίας.

Ἔμπλυμος, *Totus ex opere plumario*. Pſeudo-Euſtochius in Vita S. Euſignij: καὶ ὄρθρου ἀναστὰς, ἐχαρίσατο αὐτῷ στιχάριον πορφυρόβαφον ἔμπλυμον ἕνεκεν τῆς κοίτης αὐτοῦ.

Ὁλόπλυμος, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. παμποίκιλον, ὁλόπλυμον, ὅπου εἶναι ὅλος πλυμιστός.

Πλυμίζειν, *Acu pingere, Opere Phrygio intexere*: Item, *Inſculpere, Incidere, Calare*. Gloſſæ Græcobarb. Εὖ πεποικιλμένον, καλὰ πλυμισμένον, καὶ καλλωπισμένον. Sed & pro *Adornare, dotibus inſtruere*, uſurpat Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

Κιαπετὴν ἄλλη του μέσα Ἐμιλία πλυμισμένη,

Idem lib. 4.

Ὦ βρυγικοῦ μαυοπλύμιστον κοράσιο γαπημένο,
Τέτιο κοράσιον ἔμορφον να ἔχῃ βασίλεια,
Γιατὶ τὸ ὡραιοπλύμιστο ἡ ἄνω γῆ ἀρτοιάζα.

Et lib. 5.

Ὅτινα πράτλα καθεῖς ὅσον τὸ δυνατόν του,
Γιανάχῃ τὴν ἀγάπην της, τῆς πλουμισμένης κρίσας.

Et lib. 6.

——— Ἦτον κουβερλιασμένο
Ἀπὸ συελανικὸν βλαντὶ ἔμορφα πλουμισμένο.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi, MS.

Ἄνθη, καὶ ῥόδα, καὶ μυρτίαις, πασύλογα λουλούδια,
Με πόθον να πλυμίζουσιν με χάρις καὶ τραγούδια.

Phyſiologus MS: αὐτοῦ τοίνυν αἱ τρίχες ὁλόσφιρες, ὁλόσφηκες, ὁλόκεντρες, μακριαῖς καὶ πλουμισμέναις. Syntipas MS. ἡ δὲ γραῦς τῇ ὡραιομυραίᾳ πλοκοσουμένῃ, καὶ καθαγαπημένῃ, πλουμισμένῃ κόρῃ ἀπεκρίνατο, &c.

Πλύμισμα, *Opus Phrygium*. Gloſſæ Græcobarb. ἱμάτιον διπρόσωπον, ἀνουκάμισον, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ πλύμισμα, ἔχει καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη τὴν αὐτὴν θεωρίαν.

Πλυμιστὴς, *Acupictor, Phrygio, Sculptor*, Βελονοποικιλτής.

Πλουμιστὸς, πλουμμιστὸς, πλουμισμένος, *Acu pictus, Opere Phrygio intextus*. Gloſſæ Græcobarb. ὁλόπλουμος, ὅπου εἶναι ὅλος πλουμιστός. Alibi: Ἀβάκχαλτον, μαλλὶ λινὸν πλούμμιστον. Hiſtoria MS. Beliſarij:

Τὸν θρόνον δὲ τοῦ Ἄνακτος καί τις νὰ τὸ ἐξηγᾶται;
Ἐσκέπετο ὅλος πλουμιστὸς καὶ παραχρυσωμένος.

Anonymus de Locis Hieroſol. cap. 1. καὶ ἡ ἁγία τράπεζα ἔναι σκεπασμένη μὲ τέντα πλουμιστῇ. Idem cap. 3. καὶ ἡ ὄχθα τῆς πέτρας εἶναι κιονωτῇ πλουμιστῇ. Et cap. 7. καὶ αὐτὸς ὁ τόπος εἶναι πλουμιστὸς, μὲ μάρμαρα πλουμιστὰ πορφυρᾶ καὶ μαῦρα. Anonymus Interpres MS. Rhamplij ſub finem: εἰ πλουμμιστὴν παλαιὰν, καὶ τὴν χρυσὰν καινούργιον ὁ πλουμμιστὴν καὶ σύμμορφον. Theophylactus Hierodiac. Homil. 8. pag. 148. ἦτον ὡσὰν πάρδαλις πλουμιστή.

Χρυσοπλούμιστος. Hiſtoria MS. Beliſarij:

Ἐκάτζιν τους εἰς δύο φάρια θαυμαστὰ καὶ ὡραῖα,
Με σέλαις χρυσοπλούμιστες, με χρυσὰ πληρωμένα.

Πλουμμωδία, *Fimbriæ ornatus & variegatio*, apud Cruſium in Turcogr. pag. 188.

Πλουμάκιον. Gloſſæ Græco-Lat. Πλουμάκιον, Πλουμμίον, *Plumacium*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Πλουμάκια καὶ πλατύφυλλα με τέχνην καὶ με πράξιν,
Ἐπάνω εἰς ψιλλὰ λινὰ λογιῶν ἐχραῖς μέταξιν.

Πλουμαρικὸς, *Plumario opere contextus*. Iſaacius Tzetzes ad Lycophronem pag. 141. τοὺς ἁπλῶς βεβαμμένους διὰ πολλῶν βαφῶν, καὶ πεποικιλμένους, καὶ πλουμαρικοὺς λέγει. Theodoretus in 2. Reg. Interpr. 38. pag. 280. τὸν χιτῶνα ἀστραγαλωτὸν ὁ μὲν Ἀκύλας καρπωτὸν ἡρμήνευσεν, ἀντὶ τοῦ καρποὺς ἐνυφασμένους ἔχοντα· οἱ νῦν δὲ αὐτὸν καλοῦσι πλουμαρικόν. Similia habet Procopius Gazæus in lib. 2. Reg. cap. 13.

Χηνοπλουμάτον, *Culcitra Anſerinis plumis farta*. S. Chryſoſtomus in Homil. in Herodiadem: οὔτε ἄρτον ἔχων, οὔτε τράπεζαν, οὐδὲ κλίνην τὴν τῶν ἰνδικῶν ὑπηρέτην, οὐ τὰ μαλακὰ χηνοπλουμάτα, ἐκλύοντα καὶ χαυνοῦντα τὰ ἀνδρογυνῶν τὰ σώματα.

ΠΛΟΥΤΙΝΙ´ΣΚΕΙΝ, *Diteſcere*. Gloſſæ Græcobarb. καλοεξωκινεύεις, καὶ πλουτίζεις, ἢ πλουτίσκεις.

ΠΛΥΝΙ´ΣΚΕΙΝ, *Lavare*, Πλύνειν, in Gloſſis Græcobarb.

ΠΛΥΝΟ´ΚΟΛΟΣ. Vide in Κόλος.

ΠΛΩΪ´ΜΟΣ, in Lexico MS. Cyrilli, τὸ ἀξίωμα. Πλωϊμοὶ, *Nautæ Claſſiarij*, Ἐλάται, Scylitzæ pag. 610. Ita non ſemel apud Conſtantinum de Adm. Imp. cap. 51. pag. 196. & cap. 52. pag. 201. 209. in Nov. 3. ejuſdem Auguſti, apud Zonaram in Conſtantino Porph. pag. 147. in Phoca pag. 162. & Harmenopul. *lib. 1. tit. 16. §. 7.* Hinc

Βασιλικοπλώϊμοι, *Imperatorij dromonis Remiges*, apud Continuator. Theophanis lib. 3. num. 28. qui Zonaræ in Michaële Theophili F. τοῦ βασιλέως ἐρέται dicuntur.

Πλώϊμον, Πλόϊμον, *Claſſis, Navis*. Lexicon MS. πλώϊμα, πλευστικὰ, ἢ τὰ πλοῖα, πεμπόμενα. Gloſſæ Baſilic. στάτιο, ὁ τόπος τῆς ἀσφαλιστῆρας τῶν πλωΐμων προσορμίσεως. Theodorus Epiſcopus Paphenſis in Vita MS. S. Spiridonis: ἀπελθὼν οὖν ὁ πρωτοκαύαρος, καὶ ἀγοράσας τὸ βλαττίδιον ἐκ τοῦ λογαρίου τοῦ ἁγίου, καὶ συλλήσας μετὰ τὸ πλόϊμον, &c. Agatho Diacon. de VI. Synodo: ἐνθένδε ἀπροσδοκήτως αἰφνίδιον ἐπιστὰς τῇ βασιλίδι ταύτῃ πόλει μετὰ πλωΐμου, τῆς ἑπομένης αὐτῷ καὶ συντρεχούσης στρατιωτικῆς ἐνόπλου δυνάμεως, &c. Theophanes pag. 314. καὶ ἐξώπλισε πλώϊμον κατὰ Βουλγάρων. Occurrit paſſim. Vide Δρουγγάριος τοῦ πλωΐμου.

Πλώϊμον, *Navis* ipſa. Οἱ τὰ βασιλικὰ πλώϊμα ἐπὶ ῥόγαις ὑπηρετούμενοι, καὶ τοῖς λοιποῖς πλωΐμοις, in Novella Conſtantini Porph. de fundis militarib.

Πλώϊμα, eâdem notione. Theophanes an. 34. Copronymi: ἀπέλυσεν τοὺς στρατηγοὺς τῶν πλωϊμάτων πάντας σὺν αὐτῷ. Ita Cod. Palat. ubi alij πλωΐμων præferunt.

ΠΛΩΡΑ, *Prora*, πρῶρα. Πλώρη, Portio. Conſtantin. Porphyrog. de Adm. Imp. c. 9. τοῦτο δὲ ποιοῦσιν, οἱ μὲν πλώραν, &c. Infrà: σκαλώνουσιν ἅπαντα εἰς τὴν γῆν ὀρθόπλωρα. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

> Καὶ πρὸς τὴν σίτεσαν ἔδειξαν τὴν πλώραν τοῦ καΐργου.

Alter de Mulo, Vulpe, & Lupo:

> Καὶ θέλω νὰ ἡ πλώρα μας μετὰ τὴν σπερμαχίδα.

Occurrit non ſemel in Portolano MS. & in Hiſtor. Athenar. p. 49.

Πλωρίτης, *Qui eſt ad proram*. Ptochoprodromus MS.

> Ὡς ποπιλάτης πρώτερον, δεύτερον ὡς πλωρίτης.

ΠΛΩΤΗ. Mauricius lib. 11. Strateg. c. 5. καὶ γεφυρώματα κατασκευάσαι, εἰ δυνατὸν, τὰς λεγομένας πλωτὰς, ὥστε ἀσκόπως τὰς διελεύσεις τῶν ποταμῶν γίνεσθαι, πολλῶν ὄντων δυσβάτων ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν. Ubi Interpres *Pontes qui poſſunt natare* interpretatur, cujuſmodi ſunt qui ex cupis doliiſque, atque adeò naviculis confici ſolēt.

ΠΝΕΥΜΑ, vox Muſicæ recentioris. Hagiopolites ſeu Auctor Libri MS. de Muſica Eccleſiaſtica Græcorum, ait quatuor Πνεύμασι Muſicam conſtare, quæ etiam στοιχεῖα appellabant. Locum vide in φωνή. Habuit etiam apud recentioris ævi Latinos muſica ſua πνεύματα, uti in hac voce docemus in Gloſſ. med. Lat. in *Pneuma*, quæ & *Iubila* vocabant. Ea autem erant vocum toni longiùs cantando protracti, ſic appellati, quòd cum quadam reſpirationis difficultate edantur. Quippe ut eſt apud Galenum in Lexico Hippoc. Πνεῦμα καὶ αὐτὴν τὴν δύσπνοιαν ſignificat. Unde

Πνευματικάρης, *Suſpirioſus*, ἀσθματικὸς apud Nicolaum Myrepſum ſect. 1. cap. 1. dicitur.

ΠΝΕΥΜΑΤΑ, *Spiritus aërij, Dæmones, Angeli*, quorum nomina recenſentur in libris magicis, ſeu nugacibus. Liber MS. Phylacteriorum ex Cod. Reg. 945. ὁποῖον δαιμόνιον τυγχάνει, εἴτε θηλὺ, εἴτε ἄρσεν, εἴτε ἀνεμοδηλικὸν, ἢ ἐν τῷ ὕδατι περιδινόμενον· ἐκεῖνον γὰρ τὸν Θεόν· ὁρκίζω ὑμᾶς πονηρὰ πνεύματα καὶ ἀκάθαρτα τὰ ἐπιβλέποντα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ποιοῦν αὐτὴν τρέμειν, τὸν Ἀδωναΐ, τὸν Ἐλωαΐ, τὸν Ἀλαίθ, τὸν φοβερὸν Σαβαώθ, τὸν Βαραώθ, τὸν Ἀδώθ, τὸν Ἐμανουήλ, καὶ τοὺς ἁγίους Ἀγγέλους ὧν τὰ ὀνόματα οὐ χρὴ προφέρεσθαι ἀκυλῶν, τὸν Γαβριὴλ, τὸν Μιχαὴλ, τὸν Οὐριὴλ, τὸν Ῥαφαὴλ, τὸν Σαμισαὴλ, τὸν Ἱεραμνοὴλ, τὸν Ἀβρασὸν, τὸν Ξεναὴλ, τὸν Ἀκραφαὴλ, τὸν Ἐχαὴλ, &c. Deinde eorum virtutes & res quibus præſunt ſic infrà recenſentur: ὁρκίζω τὰ πονηρὰ καὶ ἀκάθαρτα πνεύματα, τὸν χαλινώσαντα τοὺς λέοντας ἐν τῷ λάκκῳ τοῦ Δανιὴλ, καὶ φυλάξαντα τοῦτον ἀλώβητον, — ἐξορκίζω ὑμᾶς, καὶ εἰς τοὺς Ἀρχαγγέλους κυρίου Σαβαὼθ παντοκράτορος, εἰς τὸν Πρωτάγγελον Μιχαὴλ τὸν ἔχοντα τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸ τοῦ ἁγίου πνεῦμα· εἰς τὸν Γαβριὴλ τὸν ἐπὶ τῆς χαρᾶς ὄντα, ἐπὶ τὸν Οὐριὴλ, τὸν ἐπὶ τῆς ὑγείας· εἰς τὸν Ῥαφαὴλ τὸν ἐπὶ τῆς ἰάσεως· Μιχαὴλ τὸν ἐπὶ τοῦ κελητρίου, Αυὴλ τὸν ἐπὶ τοῦ ὕπνου, Σιχαὴλ τὸν ἐπὶ τοῦ ῥίγους καὶ πυρετοῦ· Ῥαφαὴλ τὸν ἐπὶ τῶν πόνων καὶ ὀδυνῶν· Μιλχεισδὲκ, τὸν ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ τῶν πηγῶν· Ῥαφαὴλ τὸν ἐπὶ τῶν ποταμῶν· Παραζαὴλ τὸν ἐπὶ τῶν ὀρέων· Σαμουσαὴλ τὸν ἐπὶ ζάλης ἡλίας· καὶ εἰς τὸν Ἐμμανουὴλ τὸν υἱὸν καὶ λόγον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Alia ejuſmodi habentur paſſim in Teſtamento Salomonis MS. quod hîc interdum ex Cod. MS. laudamus, quæ quidem quantivis licet pretij Lectorem fortaſſe intererit haud ignoraſſe. Sed & in Apollonij Mathematici Apoteleſmatis MSS. deſcribuntur pariter ὀνομασίαι τῶν ἀγγέλων τῶν δουλευόντων εἰς τοὺς δ'. καιρούς.

Πνευματιᾷν, *Spiritu Diabolico corripi*, δαιμονίζεσθαι. Timotheus ſeu Theophilus Patriarcha Alexandr. in Reſponſis Canonicis: ἐὰν τινὸς γυνὴ πνευματιᾷ, ὥστε καὶ σιδηρᾶ φορεῖν, ὁ δὲ ἀνὴρ λέγει, ὅτι οὐ δύναμαι ἐγκρατεύεσθαι, &c.

Πνευματικὸς, *Spiritualis*, quomodo hæc vox ſumitur à S. Paulo non uno loco. Michaël Pſellus in Paraphraſi Cantici Canticor.

> Ἔχρῆν μὲν γὰρ μηδ' ὅπωσοῦν ἐπιχειρῆσαι τούτου,
> Τὴν βίβλον τὴν πνευματικὴν ὅλως ἑρμηνεῦσαι,
> Τοῦτο γὰρ τοῖς πνευματικοῖς εἰκός ἐστι καὶ μόνοις
> Τὰ τοῦ πνεύματος λαλεῖν, καὶ φράζειν, καὶ διδάσκειν.

Apud Nicetam lib. 8. pag. 250. πνευματικοὶ ἄνδρες, *Viri Religioſi*.

Πνευματικὸς, Πνευματικὸς πατὴρ, *Pater ſpiritualis*, ſeu uti vocamus, *Confeſſarius*. Vita MS. S. Melanæ Romanæ: τῷ ἁγιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Παυλίνῳ — ὃ αὐτοῖς καὶ κατὰ πνεῦμα πατὴρ ἐτύγχανε. Chriſtophorus Angelus de Statu hodierno Græcor. cap. 22. καλεῖται δὲ Πνευματικὸς ἱερεὺς, ὁ τὴν ἐξουσίαν ἔχων ἐξομολογεῖν ἀπὸ τοῦ Ἐπισκόπου. Nilus Monachus lib. 2. Epiſt. 333. ὅταν λυπηρόν τι ἢ τραχὺ πρός σε εἴπῃ ὁ Πνευματικὸς πατὴρ, δέξαι, καὶ καταδέξαι φιλοσόφως καὶ μακροθύμως. Novella Alexij Comneni Imp. de Electionibus num. 21. καὶ ἵνα πάντες γνωρίμους ἔχωσι τοὺς πνευματικοὺς πατέρας αὐτῶν, ἵνα μὴ ἀντὶ ποιμένων λύκοι εὑρεθῶσί τινες τοὺς λογισμοὺς ἀνθρώπων ἀναδεχόμενοι. Typicum Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης MS. cap. 16. βούλομαι δὲ πάσας τὰς μοναζούσας ἑνὶ πνευματικῷ πατρὶ τοὺς ἑαυτῶν λογισμοὺς ἀναφέρειν, καὶ μάλιστα εὐνόῳ ἀρετῇ διαλάμποντι. Pachymeres lib. 4. cap. 2. de Joſepho Galeſij Hegumeno: ἄνδρα πνευματικὸν καὶ εἰς πατέρα τεταγμένον τῷ βασιλεῖ. Infrà: αἱρεῖ δὲ καὶ ὁ λόγος πολλὰ πολλοῖς. ὡς καὶ ἐπιλιμπάνειν ἐφ' ᾧ μὴ δὲ Πνευματικὸς ἀναδέχεσθαι. Ut porrò his locis Πνευματικὸς, ita πατὴρ, nudè uſurpat lib. 6. cap. 10. ὁ τοῦ Ἐφέσου Ἰσαὰκ εἰς πατέρα τεταγμένος τῷ Βασιλεῖ, &c. Synaxarium Vitæ S. Joannis τοῦ Νέου, in Anthologio: καὶ πρῶτον μὲν εἰς πατέρα πνευματικὸν ἄπεισιν ἡμέρᾳ δι' ἣν ἂν ἡ μεγάλη Παρασκευή· καὶ τὰς αὐτοῦ ἁμαρτίας ἐξαγορεύει αὐτῷ. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 2 cap. 16. τὸν τιμιώτατον ἐν Ἱερομονάχοις, καὶ πνευματικὸν πατέρα κῦρον Μακάριον. Et cap. 20. παρόντων καὶ τῶν Ἀρχιερέων, καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχόντων, Ἡγουμένων τε καὶ Πνευματικῶν, &c. Adde c. 27. Extr. & 28. Symeon Theſſal. c. 13. de Sacris Ordinationibus extra Bema fieri ſolitis: ὁμοίως καὶ τὸ τῆς πνευματικῆς πατρότητος λειτούργημα οὐ χρὴ δίδοσθαι μοναχοῖς ἰδιώταις, χειροτονίαν ὅλως μὴ ἔχουσιν· ἐπεὶ τοσοῦτον ἱερώτατόν τοῦτο, ὅτι μόνων Ἐπισκόπων ἐστι, καὶ οὐ πρεσβυτέρων, ὡς οἱ κανόνες· τὸ πρεσβυτέρους δὲ ἐνεργεῖν τὸ τοιοῦτο κατ' ἀνάγκην γέγονε, καὶ μετὰ προτροπῆς τοῦ Ἐπισκόπου, καὶ ἀπόντος αὐτοῦ, καὶ οὐ παρόντος, &c. Habetur in Jure Græco Romano pag 417. & apud Habertum in Archieratico pag. 578. Ἔνταλμα, ſeu Ἐνταλτήριον Patriarchæ vel Epiſcopi, quo Ἱερομονάχῳ καὶ Ἡγουμένῳ facultatem concedit δέχεσθαι τοὺς λογισμοὺς τῶν ὡς πνευματικῷ προσιόντων αὐτῷ, οὐ μόνον δὲ τούτων, ἀλλὰ καὶ τῶν μοναχῶν, καὶ ἐξετάζειν τὰ κατ' αὐτοὺς ἀκριβέστερον. Sed de Spiritualibus hiſce Patribus audiendus Romanus Nicephorus Theſſalonicenſis in Grammatica inedita: *Non datur poteſtas Presbyteris Sæcularibus audire Confeſſiones pœnitentium, ſed ſolùm Religioſis S. Baſilij. Ideò generaliter Religioſi Sacerdotes vocantur* Πνευματικοὶ, *ſpirituales: & ſi ſint valde juvenes, & propterea non habent illam poteſtatem Confeſſiones audiendi, vocantur* Ἱερομόναχοι, *Sacri Monachi, Laici verò Religioſi vocantur* Ἰδιῶται, *id eſt non habentes Dignitatem ſacram.* Neque tamen, inquit Allatius lib. 3. de Utriuſque Eccleſiæ Conſenſ. cap. 17. num. 3 apud Græcos, omnes Confeſſarij Monachi ſunt, ſed etiam Parochi & Presbyteri, quos πνευματικοὺς ἱερεῖς vocat Blaſtares litt. E. cap. 31. & quorum ubique maxima copia eſt. Occurrit hæc vox paſſim in Jure Græco-Rom. pag. 104 141. apud Conſtantin. Porphyrog. in Baſilio n. 11. Edit. Combefiſij, Anonymum Combefiſ. in Lacapeno num. 50.

num.50. Zonaram in Michaële Paphlagone p. 190. Cantacuzenum lib.2.cap.16 39.lib.3.cap.50.Phranzem lib.2. cap.1. Ducam cap.36.37. Joan. Cananum pag.197. Malaxum in Iſidoro Patr. Conſtantinopol. Hieremiam Patr. Conſtantinopolit. in ſua cenſura cap.11.&c. Hîc duntaxat hanc inſcriptionem addo ex Reineſio pag.898. 5. ΕΝΘΑΔΕ ΚΕΙΤΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟC ΙΑΤΡΟC ΧΡΙCΤΙΑΝΟC ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟC.

Πνϑυματικὸς υἱὸς, *Filius ſpiritualis*, Patris nempe ſpiritualis, ſeu Confeſſarij. In Praxi Confeſſionis Edita à Joanne Jejunatore Patr. Conſtantinopol. Pater Spiritualis, ſeu *Confeſſarius*, ita pœnitentem alloquitur: ἰδὲ ἐγώ σε, τεκνὸν πνϑυματικὸν, τὴν ἐξομολόγησιν προσγυμνώμενος δέχομαι, &c. Sancitum Lucæ Patr. Conſtantinop.lib.3.Juris Græco-Rom.p.223. ἐπιτιμίῳ ἀλελυγίας καθυπέβαλε καθηγούμενον τῆς μονῆς τῆς Γηρωτροφείου, τὸ γεγονότα ἀρχιεπισκόπου Ηρακλείας, τοιοῦτόν τι μαρτυρήσαντα κατὰ τοῦ πνϑυματικοῦ παιδὸς αὐτοῦ. Nam ut eſt in Concilio Dalmatico an. 1199. cap.4. vetatur *Sacerdos filij ſui vel filiæ Spiritualis privatam confeſſionem alicui revelare perſonæ.* Joan. Stieunhookus lib. 2. de Jure Sueonum antiquo pag. 330. *Si confeſſionarius privatam alicujus confeſſionem criminis revelaſſet, tenetur iſte pœnam ſubire, quam leges ejuſmodi crimini imponebant, reo confitente abſoluto, tanti ſcilicet conſtitit confitentis crimina ſcire & divulgare.*

Πνευματικὸς Πατὴρ, *Pater ſpiritualis*, Ἀνάδοχος, vel etiam Sacerdos qui Baptiſmi Sacramentum impertit. Vita MS. Sancti Stephani Jun. δίδωσιν αὐτῷ τὸ ἅγιον σχῆμα, μετονομάσας αὐτὸν Κύταν, καὶ γέγονεν αὐτῷ ὁ κύριος πατὴρ καὶ ἀνάδοχος. Conſtantinus Manaſſes in Chron.

Ἐγένετο δὲ καὶ πατὴρ παιδίων κατὰ πνεῦμα.

Vide Gloſſ. med. Lat. in *Pater Spiritualis.*

Πνευματικὸς υἱὸς, *Filius Spiritualis*, ejus à quo in Baptiſmo exceptus eſt, in Inſcript. Gr. Arundelliana, apud Seldenum quam deſcripſimus in Gloſſ.med. Lat. Conſtantinus Manaſſes in Michaele Theophili Filio:

Ἐγένετο καὶ πατὴρ παιδίων κατὰ πνεῦμα,
Τῶν μίμων τὰ βρεφύλλια, καὶ τῶν ἁρματοστρόφων,
Οἷα πατὴρ φιλόστοργος φέρων ἐν ταῖς ἀγκάλαις,
Ἐκ τῶν λουτρῶν προκύπτοντα τῆς θεογενεσίας.

Edidit Allatius Librum Joann. Vecci Patriarchæ Conſtantinopol. ad Agallianum Diaconum, quem ἀγαπητὸν κατὰ πνεῦμα υἱὸν vocat. Ita in Vita MS. S. Joannis Eleemoſynarij de Conſtantino filio Heraclij Imp. ὃς καὶ κατὰ πνεῦμα υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ δὲ ἀνδρὸς ἐγεγόνει.

Πνευματικὸς υἱὸς, præterea dicebatur *filius adoptivus.* Pater S. Joannis Damaſceni apud Joan. Hieroſolymit. Patr. in ejuſdem Sancti Vita num. 10. de Coſma Majumenſi Melodo: τοῦτο δὲ μόνον πρὸς τῆς ἐμῆς αὐτοῦ τιμιότητος, ἵνα τοῦτον δή μοι τὸν ἐκ φύσεως υἱὸν Ἰωάννην, καὶ τοῦτον δή τὰ τὸν ἕτερον τὸν ὁμοτυμοῦντά σοι, ἐν ᾧ υἱὸν εἰσποιησάμην πνευματικὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ὁρμώμενον — πᾶσαν ἣν οἶδας παιδείαν καὶ φιλοσοφίαν — ἐκπαιδεύσῃς, & Infrà num.1. Idem Joannes Damaſcenus iſtius Coſmæ κατὰ πνεῦμα ἀδελφὸς dicitur.

Πνευματικὸς ἀδελφὸς, *Frater Spiritualis*, adoptione Frater, de qua egimus ſupra in Ἀδελφοποιΐα. Gregorius in Vita S.Baſilij jun. num.28. συμπαραλαβὼν καί τινα ἀδελφὸν μου πνευματικὸν, &c. hunc non ſemel nudè ἀδελφὸν infrà vocat. Ita etiam Principes ſeſe invicem compellabant. Extat apud Baron.an.871.Epiſtola Ludovici II. Imp. ſcripta ad Baſilium Imp.hoc titulo: *Ludovicus divina ordinante providentia Imperator Auguſtus Romanorum, dilectiſſimo ſpiritualique fratri noſtro Baſilio glorioſiſſimo ac piiſſimo, atque Imperatori novæ Romæ.* Vide ſuprà in Ἀδελφὸς, & Gloſſ. med. Lat. in V. *Frater.*

Πνϑυματικὸς οἶκος. Regula S.Pachomij n.19. μηδεὶς ἐσθιέτω ἐν τῷ πνευματικῷ οἴκῳ, ἀλλὰ μᾶλλον ἐν κυριακῷ, ἢ ἐν μοναστηρίῳ τῆς αὐτῆς πίστεως.

ΠΝΕΥΜΑΤΟΜΆΧΟΙ, appellati ab Homouſianis Hæretici Macedoniani, quòd Spiritum Sanctum à Sanctæ Trinitatis conſortio excluderent, ut eſt apud Socratem lib.2.cap.45.& Zonaram in Conſtantio. Gregorius Nazianzenus paſſim, Eulogius Alexandrinus Patr.apud Photium, Amphilochius in Synodica pag.102.Theophanes Cerameus in Homil. 59.Auctor de initiis Hæreſeon n.74.Zonaras ad Can. 30. Apoſt. Balſamon ad Can.92. S.Baſilij, Georgius Trapezuntius de Proceſſ. Spiritus Sancti p.474. &c.

Sed & Πνευματομάχους Latinos Græci appellabant, propter opinionem de Proceſſione Spiritus Sancti à Patre & Filio, ut colligitur ex Epiſtola Georgij Corcyrenſis Metropolitæ apud Baronium an.1181. Contrà, Catholici Romani id ipſum Græcis objiciebant, ut eſt in Anathematiſmo Humberti Cardinalis in Michaelem Cerularium Patr. Conſtantinopol. ὡς οἱ Πνευματομάχοι καὶ Θεομάχοι ἀπέκοψαν ἀπὸ τοῦ συμβόλου τὸ ἁγίου Πνεύματος ἐκπόρευσιν ἐκ τοῦ υἱοῦ. Vide Fr. Richardum in Clypeo fidei part.2.cap.11. §.2.

ΠΝΕΥΜΑΤΟΡΉΤΩΡ. Vide in Ῥήτωρ.

ΠΝΙΓΕΥ͂Σ, vas Chymicum, ſic appellatum, de quo eſt caput integrum apud Petrum Theoctonicum in lib. de Archemia, MS.

ΠΝΙΜΈΝΟΣ, *Suffocatus*, πνικτὸς, in Corona pretioſa, pro πεπνιγμένος.

ΠΝΊΜΟΝΑΣ, *Pulmo*, Πνεύμων.

ΠΝΙΞΕΤΌΣ, Πνίξιμον, *Laqueus.* Gloſſæ Græcobarb. ἀγχόνη, Πνιξίδες, Πνίξιμον, φοῦρκα.

ΠΝΊΞΙΣ, *Multitudo hominum invicem coëuntium*, πλῆθος.

ΠΌΑ, *Putamen ovi.* Anonymus MS. de Tinctura lapidum, ubi de quodam Petaſio ἐν τοῖς Δημοκρίτου ὑπομνήμασιν. Πόας καλεῖ τὰς λεκιθὰς τῶν ὠῶν.

ΠΟΓΆΤΖΑ. Vide Φογάτζα.

ΠΌΓΝΙΖΑ, *Lagena*, in Turcogr.Cruſij p.155.

ΠΟΓΟΥ͂ΝΙΝ. Vide in Πωγώνιν.

ΠΌΔΑ. Galenus de Muſculorum motu pag.566. Edit.Baſil. μάλιστα μὲν αὐλητοὶ, καὶ σαλπισταὶ, καὶ κήρυκες, ὅταν τὸ καλούμενον πόδα μέλλωσιν ἐρεῖν, ἢ ὥσπερ δὴ καὶ τοὺς ἀσκοὺς ἐμφυσῶντες, ἢ τοιοῦτον ἕτερον ἐργάζονται.

ΠΟΔΆΓΡΑ, *Pedica*, in Gloſſ. Gr. Lat. Auctor innominatus apud Suidam: τάφρους ὤρυξε, καὶ ποδάγρας ὑφῆκεν ὡς θηρίοις τοῖς πολεμίοις. Julius Africanus MS. de Apparatu bellico cap.69. ἐξωθεν δὲ τοῦ τείχους τάφρου καλασπείρειν τριβόλους σιδηρέους, ἢ φόρας μικρὰς ἰσχυρὰς ἐνδεθέντας σκόλοπας, ποδάγρας, ἢ ἱππακλάσας λεγομένας. Vide ἱπποκλάσαι.

ΠΟΔΑΊΝΕΙΝ, Ποδοῦσθαι, *Ocreas induere.* Πόδεια, Græci *Udones* vocant.

ΠΟΔΆΛΙΑ, *Pedalia.* Etymologicum Suidæ: πέδιλα, ποδάλιά τινα.

ΠΟΔΑΛΟΥ͂ΡΙΟΝ. Euſtathius Odyſſ. ν. paginâ 1571. ἢ περὶ Σουΐδα αἴθρακος, ἢ καὶ ἀνδράχλη, ὡς ἐκεῖνος λέγει, δηλοῖ δὲ τὸ ἰδιωτικῶς γυναικεῖον ποδαλούριον, περὶ τὸ αἴθειν, ὅ ἐστι λάμπειν, λέγεται. Suidas habet αἴθρακος, & ex eo Phavorinus, ubi Portus *Scabellum quod pedibus mulierum ſubjicitur*, vocem ἀνδράχλη interpretatur.

ΠΟΔΆΡΙ, Ποδάριον, *Pes*, Πούς. Anonymus de Locis Hieroſol. num.1. ὑπάρχουν καὶ κολόνας μαρμαρίνας ὀκτὼ, καὶ ποδάρια ὀκτὼ, &c. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

Ἔπεσα εἰς τὰ ποδάριά της, καὶ τοιαῦτα τὴν ἐλάλουν.

Demetrius Zenus in Batrachomyomachia:

Λαπάθου

Λαπάθων φύλλα ἔβρασε, κ' ἐκτίσαν τὰ ποδάρια.

Fab. Æſopi Græcobarb. ἐκυντζέθη ἀπὸ τὰ ἀγκάθια τῆς βάτυ, καὶ ἐξεμάτωσε τὸ ποδάρι της. Alibi: καὶ οἱ δύο ἐὰν ςαθῆς ὀρθὸς μετὰ κέρατα καὶ ἐμπροσθινὰ ποδάρια. Malaxus in Hiſt. Patr. καὶ τινὲς ἐβάςαζαν ἡμᾶς ἀπὸ τὰ ποδάρια.

Κουτσοπόδαρος, *Qui curtos habet pedes.* Orneoſophium juſſu Michaëlis Imp. ſcriptum pag. 246. τὰ ἐξυπλήρια ὀφέλυσιν τὰ κουτσοπόδαρα.

Μελανοπόδαρον. Codex Reg. MS. 618. f. 284. τρίβε δὲ καὶ μελανοπόδαρον.

Ποδαρύλιον, *Suppedaneum, Scabellum pedum.* Nicetas de Excid. Urb. num. 5. Exr. ex Cod. Barbaro Gr. τὰς δὲ τῶν ἁγίων καὶ τοῦ Χριςοῦ θεανδρικὰς εἰκόνας εἰς ποδαρύλια καὶ σανίδια κατεσκεύαζον. Ubi Codex alter: εἰς ἕδρας καὶ ποδῶν θρανίδας παρῆγον. Euſtathius in Odyſſ. ά. πολλῶν δὲ παραγγελμάτων ἐκ τῶν αἰδῶν, παραδίδοται ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἡ παρὰ τῷ Σουΐδα αἴθρακος, ὃ καὶ ἀνδράχλη, ὡς ἐκεῖνος λέγει· δηλοῖ δὲ τὸ ἰδιωτικῶς γυναικεῖον Ποδαρύλιον. Apud Suidam αἴθρακος ſcribitur, exponitúrque γυναικεῖον ὑποπόδιον.

ΠΟΔΕΆ, Ποδία, Ποδὴ, *Veſtis talaris, quæ πόδας ambit.* Prochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. MS.

Καὶ τὰς ποδέας του νὰ μπήξῃ, να πῆρῃ τὸ ῥαυδίν το.

Nicetas in Iſaacio lib. 1. num. 10. ex Cod. Barbarogr. οἰκήματα κατήρειψαν, τὸν ἔνδον πλοῦτον περιεβάλοντο, ἱερὰ ἀνηρεύνησαν φροντιςήρια, ποδίας ἀφείλοντο τῶν ἁγίων. Ubi Cod. Edit. ἔπιπλα ἀφείλοντο πάναγνα. Et lib. 3. num. 6. καὶ τῶν ἐν ἀνακτόροις τὸν περιώνυμον νεὼν, ὃς Νέα μονὴ κικλήσκεται, θείας πάσης ποδέας ἐψίλωσε. Ubi Cod. al. θείου παντὸς ἐπίπλου, καὶ ἱερῶν σκευῶν ἐψίλωσε. In Iſaacio & Alexio num. 3. καὶ τὰς χρυσᾶς ποδίας τῶν ἁγίων τοῦ μεγάλου ναοῦ, &c. Denique in Murtzuphlo num. 3. τὰς συρμαλαίνας ποδίας καὶ χρυσᾶς. Ubi Cod. al. τὰ πάναγνα σκεύη καὶ ἔπιπλα. Emmanuël Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ πᾶσα ἕνα φόρεμα που νάναι τιμημένον

Χρειάζει ποῦ κάτω ςὴν ποδίαν τρίγυρα να ναμμένο.

Hiſtoria MS. Beliſarij:

Κάτω εἰς τὰς ποδίας, καὶ κάτω εἰς τὰ μανίκια.

Goarus ad Codinum ait Græculos ποδίαν, partem veſtis inferiorem crura pedéſque velantem vocitare, vel talaris cujuſcunque tunicæ oram terram allambentem. Sed vim vocis videtur indicare Nicetas, hiſce laudatis verbis: ποδίας ἀφείλοντο τῶν ἁγίων, id eſt, *Sanctorum Imagines ſuis veſtibus ſpoliarunt*, quibus ſcilicet circumveſtiebantur: qua quidem notione vocem ποδὰ, pro ποδία, uſurpat Malaxus in Hiſtoria Patriarcharum pag. 181. καὶ ἐλάμπρυνε καὶ ἐςόλισε με διάφορες εἰκόνας μεγάλας καὶ μικρὰς, μετὰ εὐμορφωτάταις ποδαῖς, καὶ κανδήλας ἔμπροσθεν αὐτῶν. Et p. 184. καὶ ἐν τῷ δεξιῷ μέρει, ἡ εἰκόνα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Παμμακαρίςου, ὡραιοτάτη καὶ λαμπρὴ, ἔχοντας πολύτιμαις ποδαῖς χρυσαῖς. Ubi Theodoſius Zygomalas ποδὰς, ὑφάσματα interpretatur. Michaël Balbus Imp. in Epiſt. ad Ludovicum Imp. has ποδίας innuit, dum objicit Chriſtianis Orthodoxis imaginum adorationem: *Plerique autem lintearibus eaſdem imagines circundabant*, &c. Et certè: id à Paganis fortè hauſerant Chriſtiani, ut pleraque alia, quæ ſervari, benedictione conſecrata, indulſit Eccleſia: quippe Vopiſcus tradit Probum à Militibus Imperatorem acclamatum, ſtatim *ornatum pallio purpureo, quod de Statua Templi ablatum eſt.* Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes, ubi Menſem Septembrem deſcribit:

Εἰς τὴν ποδίαν του ἐβάςαζεν σιτάριν διὰ τὸν σπόρον.

Quod verò ποδὴν, & ποδίαν vocant alij, ποδίαν appellat Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. ζ.

Εἶπες δὲ καὶ τῆς μητρός μας, νὰ συνάξῃ τὰς γυναῖκας,

Νὰ ἀνοίξουσι τὰς θύρας τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηναίας,

Καὶ νὰ φέρει μίαν ποδίαν τὴν πολλὰ ὡραιοτάτην.

Occurrunt eadem verba infrà. Rurſum:

Ἡ δὲ μήτηρ ἡ Ἑκάβη ἦλθε εἰς τὸν θάλαμόν της,

Κ' ἔβαλε καὶ μίαν ποδίαν σὺν τὰς ἄλλας τὰς γυναῖκας,

Στὸν ναὸν εὐθὺς ἐφέραν, τὴν Ἀθηνᾶν ἐπαρακάλουν.

Ubi Homerus v. 273. πέπλον habet, quo ſcilicet Palladis ſtatua exornaretur. Neque aliâ, ut opinor, notione ποδίαν intellexit Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Εἰς τὴν ποδίαν τοῦ γιόλιςου ἡμιπίπλης ἐφαρέ τον.

Idem lib. 8.

Γιατὶ κλὸ πλερνιςήριον ἐπιάςηκεν τὸ ἕνα,

Εἰς τὴν ποδίαν του κρέμετον ἅπαντι ἐκ τὸ ἵππου.

Hîc enim pro veſte ſumitur. Manuel Malaxus in Chron. MS. pag. 804. ἀφιέρωσεν ἕνα ποτήριον κρυςάλλινον, βημόθυρα, ποδίαις δύο μέσι εἰς τὴν ὡραίαν πύλην. Proinde

Ὁ ἐπὶ τῆς Ποδίας, Officium Eccleſiaſticum in Nona Pentade, apud Codinum cap. 1. n. 46. erit cui cura incumbebat veſtibus vel velis exornandi ſacras Imagines: nam quod *Caudatorij* munus objiſſe putat Goarus, minimè placet.

ΠΟΔΕΆ, *Pedatura, Peditura, Spatium certo pedum numero definitum:* ποδισμός. Codinus in Orig. Conſtantinop. num. 46. ὁ δὲ κύκλος τοῦ φόρου ἐςὶ τὸ ἴσον τῆς ποδέας τοῦ μεγάλου Κωνςαντίνου, ἐν ᾧ αὐτὸς ἔπηξεν ἐκεῖσε, ὅτε ἀνῆλθεν ἀπὸ Ῥώμης. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Pedatura.*

ΠΟΔΕΓ́Α, *Pedules, Faſciæ crurales.* Pſellus in Grammatica MS. τὰ τῶν ποδῶν εἰλήματα ὀνόμαζε ποδεῖα.

ΠΟΔΕΣΤΆ. Vide in Ποδεςάτος.

ΠΌΔΗΜΑ, *Ocrea,* κνημὶς, περικνημὶς, ὑπόδημα. Ποδημένος, *Ocreatus.* Gloſſæ Græcobarb. Ἀσκέραι, ὑποδήματα Ἀτλικὰ, ποδήματα, ἢ ποδήσια, ἢ ποδηχιὰ Ἀθηναίων. Alibi: Ὑποδήματα κοῖλα, ποδήματα ςρογγύλα.

Ποδένειν, Ποδαίνειν, *Ocreas induere,* τὰς κνημῖδας περιβάλλεσθαι.

Ποδηχιὰ, idem quod πόδημα, in ſuprà allato loco Gloſſ. Græcobarb. Alio loco: ἀλλάδημα, ὑπόδημα, ποδηχιὰ, ὑποδήσια.

ΠΟΔΊΑ. Vide in Ποδέα.

ΠΟΔΙΓΉΣΙΟΝ. Gloſſæ Baſilic. ποδιγήσιον, νόμισμα ὑπὸ γῆς ἐςρωμένον.

ΠΌΔΙΝΟΝ, *Pedule, Calceus.* Gloſſæ Græcobarb. τὸ πανυτζίων, ἢ ποδίνων.

ΠΌΔΙΣΚΟΣ, *Pes ſeu Baſis Columnæ.* Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 62. καὶ τῶν περιπάτων οἱ κίονες μετὰ τῶν κεφαλῶν καὶ ποδίσκων αὐτῶν. Idem num. 75. οἱ δὲ ἐκεῖσε ὀκτὼ κίονες, καὶ οἱ ποδίσκοι, &c.

ΠΟΔΟΓΎΡΙ, *Fimbria veſtis, Limbus,* κράσπεδον.

ΠΟΔΟΚΛΆΣΤΑΙ. Anonymus de Caſtrametat. ὀρυττέτωσαν δὲ καὶ λάκκοι οἱ λεγόμενοι Ποδοκλάςαι, &c. Vide Ἱπποκλάςαι, & Ποδάγρα.

ΠΟΔΟΚΟΙΛΟΝ, *Aquale, Gello,* in Gloſſ. Græco-Lat. ita leg. pro *Aquale gelle.* Vide Gloſſ. med. Lat in his Vocibus.

ΠΟΔΟΚΌΠΙΟΝ, *Merces quæ datur homini pedes eunti.* Rationale peræquatorum Alexij Comneni Imp. MS. in Cod Reg. ἐκτὸς δὲ τούτου ὀφείλει ἀπαιτεῖν ὁ πράκτωρ καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὀψωνίας ἐφ' ἑκάςῳ νομίσματι συντίθεσθαι εἰ ις'. ἤτοι μιλιαρίσια β. ἤγουν φόλλεις κδ'. καὶ λόγῳ ποδοκοπίου τοῦ ἕλκοντος ἀνθρώπου αὐτοῦ τὸ τελεςὴν πρὸς τὸ δοῦναι τὸ ἀνῆκον τῷ δημοσίῳ, ἐλατικὸν φόλλεις ιβ. ἤτοι σι. κδ. Ubi ἐλατικὸν, eſt, *merces hominis equitantis.* Vide Στρατοκοπιον.

ΠΟΔΌΛΟΥΡΟΝ, *Lorum pedis, Pedica.* Achmes Onirocrit. c. 287. ὁμοίως ἐὰν ἴδῃ, ὁ ἱέραξ αὐτοῦ καταλιπὼν τὰ ποδόλουρα ἀπωλέσθη, ὁμοίως ἀποβήσεται αὐτῷ.

ΠΟΔΟΝΊΠΤΑ, *Lebes,* ποδονιπτρον. Martyrium S. Apollo MS. ὁμοίως λεκάνην Αἰγύπτιον, τὴν παρὰ πολλοῖς καλουμένην ποδονίπταν — εἶθισε.

ΠΟΔΟΠΆΓΟΥΡΟΣ, *Qui inſtar παγούρου, ſeu cancri marini pedes habet.* Meminit Theophanes

pag.368. 373. Conſtantini Patricij Logothetæ Dromi ſeu curſus publici, ἐν ἐπωνύμασιν Imperator, inquit, Πεδοπάγυρον. At pag.369. πεδομάζυλον vocat. Sed *Podopagurum* legit Miſcella.

ΠΟΔΟΠΑΝΑ, *Pedum panni*, *Faſciæ crurales.* Gloſſæ Baſilic. ὀδονάρια, τὰ περιαπτόμενα τοῖς ποσὶν ὑφάσματα, ἃ λέγεται ποδόπανα. Ita in MS. Vaticano. Perperam enim apud Labbæum ὀράρια legitur.

ΠΟΔΟΡΤΙΟΝ, *Veſtis talaris.* Achmes Onirocrit. cap.227. ἐὰν τις ἴδῃ ὅτι περιεβάλλετο ποδόρτια νέα εὐωδίαν ἔχοντα, μισθοποιήσει πλουχεῖς ἐκ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ. Rurſum: ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι περιεβάλλετο βεβαμμένον τὸ ποδόρτιον, &c. Infrà: εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι τὰ ποδόρτια ἐσίγωσαν τὰ ὑποδήματα, &c. Paſſim in illo capite. Scholiaſtes Juvenalis Sat.1. *Pedules novos in braccis, quos pedortes dicunt.* Ita quidam legunt pro *Pedornes.*

ΠΟΔΟΣΙΣ, *Pes montis.* Cod. Reg. 1334. ὅτι χρυσίου μέταλλον ὄρος ἡ Βύκασα (in Cypro) ἡ καὶ διακειμένη εἰς πόδοσιν τῆς Τρογόδου, καὶ ἐπιβλέπει ἐπὶ τὰ βορειότερα μέρη τῆς νήσου.

ΠΟΔΟΤΗΣ. Leunclavius in Pandecte Turcico num.24. *Conductus à navarcho, ut index itineris interdiu noctúque nobis eſſet, quem Podotam Græci nunc dicunt, vocabulo peculiari, quod in Pulologo reperitur, vulgus nautarum Pelotam vocat.*

ΠΟΔΟΨΕΛΛΟΝ, *Pediculum*, in Gloſſis Græco-Lat. *Tibiarum & Pedum munimentum*, περικνημίς. Leo in Tacticis cap.5. §.4. ποδόψελλα σιδηρᾶ, ἢ καὶ ἐξ ἑτέρας ὕλης. Cap.6. §.4. καὶ περικνημίδας ἅτινα λέγονται νῦν ποδόψελλα. Et §.25. καὶ περικνημίδας ὁμοίως, ἃ λέγεται ποδόψελλα, ἢ χαλκότουβα. Adde §.36. cap.17. §.116. Conſtantinus in Tactic. pag.11. ποδόψελλα καὶ χειρόψελλα σιδηρᾶ, ἢ κράτλινα, ἢ ἐξ ἄλλης ὕλης. Pag.14. καὶ ποδόψελλα, καὶ πτερυγήρας. Pag.18. ἐχέτωσαν δὲ καὶ χαρομάνικα, ἤγουν χειρόψελλα σιδηρᾶ ἢ ξύλινα, καὶ ποδόψελλα, ἤγουν χαλκότουβα.

ΠΟΔΥΜΩΤΑΝ, *Calcei*, in Turco-Græcia Cruſij.

Τῶν ΠΟΔΩΝ σου, *Per veſtigia tua*: formula Juramenti, ab Eccleſiaſticis uſurpari ſolita, cùm Præſules alloquebantur, ut docemur ex Concilio Calchedon. pag. 205. 220. 221. 262. 263. 515. Edit. Labbei.

ΠΟΘΕΝΕΙΝ, *Mori*, Ἀποθνήσκειν. Gloſſæ Græcobarb. Ἀθάνατοι, ὅπου δὲν γεύονται τὸν θάνατον, ὅπου δὲν ποθένουσιν.

ΠΟΙΑΝΕΙΝ. Vide in Πιάνειν.

ΠΟΙΕΙ, *Poſtea*, Ital. *Poi*, Gall. *Puis.* Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Πολλὰ σὲ λὼ τέντας ἔρχονται ὁπῶ ἔβλεπαν τὸ σκῆπτρον
Τοῦ Βασιλέως ἀδελφοῦ τοῦ Μεγάλου Δομεστίκου.

ΠΟΙΕΙΝ, *Morari*, *Agere*, *Eſſe.* Theophilus Alexandrinus in Homil. de Homine: καὶ ἐποίησεν ὁ ἄνθρωπος καιρὸν, καθ' ἡμέραν λαμβάνων τὸ νόμισμα. Periodus S. Barnabæ MS. Βαρνάβας δὲ παρακαλεῖ ὥστε ἀπελθεῖν αὐτοὺς εἰς Κύπρον, καὶ ποιῆσαι τὸν χειμῶνα. Qua loquendi ratione utuntur paſſim alij, Concil. Calchedon. pag.695. Edit. Labbæi, S.Ephræm in Vita S. Abramij num.31. Vita S.Eudociæ num.28. Syncellus in Chron. pag.8. Chron. Alexandrin. in Veſpaſiano, & an.21. Conſtantij, & in Heraclio pag. 916. Theophanes pag.37. Leo Grammatic. pag.483. &c. Deſcribitur in Cod. Reg.1299. Euthymij Patr. Conſtantinopol. Epitaphium, in quo eâdem notione hæc vox uſurpatur. Εὐθυμίου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ἀοιδίμου Πατριάρχου αἰωνία μνήμη. Ἐκοιμήθη ὁ ἁγιώτατος καὶ ἀοίδιμος Πατριάρχης Εὐθύμιος ἐν ἔτει ϛπκδ'. ἰνδικτ. θ'. μηνὶ Μαρτίῳ τριακοστῇ α'. ἡμέρα κυριακῇ τετάρτῃ ἑβδομάδι ϛ. ὥρᾳ τῆς παννυχί. (f. τῶν ἁγίων νηστειῶν) ποιήσας ἐν Πατριαρχείῳ χρόνους ι. μῆνας ι. καὶ ἡμέρας πέντε, διαφυλάξας πάνυ καλῶς καὶ ὁσίως. Objiſſe menſe Martio Euthymium Patr. Conſtantinopol. an.1416. obſervat etiam Phranzes lib.1. cap.38. Julianus Anteceſſor Conſtit. 15. capite 57. *Præſes Provinciæ poſtquam deſierit eſſe Præſes, in eadem Provincia quinquaginta dies faciat.* Ubi neſcio quis ſciolus, aliàs pro *faciat*, repoſuerat *moram faciat*, uti monet Ludovicus Miræus Juliani Editor, ubi hac loquendi formulâ uti Juriſconſultum annotat in l. *Similes*, §. *quidam*, D. ad legem Juliam de Adulter. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Facere.* Ποιεῖν, *Sacra facere*, *Miſſam facere.* Liturgia Chryſoſtomi, ubi Diaconus Sacerdotem monet hiſce verbis: καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ κυρίῳ. Vita S. Epiphanij apud Metaphraſtem: ἔφθασεν ὁ καιρὸς τῆς ἐκκλησίας τοῦ ποιῆσαι τὸ ἔργον τοῦ κυρίου. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Miſſas facere.*

ΠΟΙΗΣΜΟΣ, *Confectio.* Martyrium S. Niconis num.14. ποιήσαντες δὲ ἐν τοῖς ἐκεῖσε, παραπλήσιον τοῦ πολαμοῦ ἀδηδότερον καρπίμον, καὶ ἕτερα χωρία πρὸς ποιησμὸν λαχανίδων, ὤκησαν ἐν τοῖς ἐκεῖσε ἔτη μβ'.

ΠΟΙΗΤΗΣ, *Operator Chymicus*, *Alchymiſta.* Ita vocem hanc apud Photium ubi de Olympiodoro, interpretatur Thomas Reineſius lib. 2. Var. Lect. cap.5. ποιητὴς, ὡς αὐτός φησι, τὸ ἐπιτήδευμα, Ἑλλην τὴν θρήσκειαν. Et ſanè recenſetur Olympiodorus inter veteres Chymiſtas in Cod.Reg. 618. f.195. hocce titulo: γίνωσκε, ὦ φίλε, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ποιητῶν. Ἀρχὴ. Πλάτων, Ἀριστοτέλης, Ἑρμῆς, Ἰωάννης ἱερεὺς τῆς σκηνώσεως τῆς θείας, Δημόκριτος, Ζώσιμος, ὁ μέγας Ὀλυμπιόδωρος, Στέφανος ὁ φιλόσοφος, Σόφαρ ὁ ἐν Περσίδι. Διόσκορος ὁ ἱερεὺς τοῦ μεγάλου Σαράπιδος τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὁ Ὀστάνης ἀπ' Αἰγύπτου καὶ ὁ Κομάριος ἀπ' Αἰγύπτου, ἡ Μαρία, καὶ ἡ Κλεοπάτρα ἡ γυνὴ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως, Πορφύριος καὶ Ἐπιβέχιος, Πελάγιος, Ἀγαθοδαίμων, Ἡράκλειος ὁ Βασιλεὺς, Θεόφραστος, Ἀρχέλαος, Πιβέχιος, Κλαυδιανὸς, ἀνεπίγραφος φιλόσοφος, Μῖνος ὁ φιλόσοφος, Πάσσιυρις, Σέργιος. οὗτοι εἰσιν οἱ πανεύφημοι καὶ οἰκουμενικοὶ διδάσκαλοι καὶ νέοι ἐξηγηταὶ τοῦ Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους· αἱ δὲ χῶραι ἐν αἷς τελεῖται τὸ θεῖον ἔργον τοῦτο, Αἴγυπτος, Θρᾴκη, Ἀλεξάνδρεια, Κύπρος, καὶ εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Μέμφεως. Sic nugantur Chymiſtæ Græculi. Neſcio an is cujus meminit Nicetas in Iſaacio lib.1. num.8. ſub fin. quem Ποιητὴν dictum & appellatum ſcribit, Chymiſta revera fuerit. Hinc

Ποίησις, pro operatione Chymica paſſim uſurpari in Codd. MSS. obſervat Petrus Lambecius lib.6. Comment. de Bibl. Cæſar. pag.184. Ita ποίησις τῶν ἀσήμων in Cod.Reg.618. Apud Chriſtianum MS. eſt cap. hoc titulo: πόσαι εἰσὶν κατ' εἶδος γένος διαφοραὶ τῆς ποιήσεων. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philoſophum in Theodoſio M. Ἡλιόδωρος γράψας τὰ λεγόμενα Αἰθιοπικὰ, ἐπίσκοπος ἦν Τρίκκης ἐπὶ Θεοδοσίου, γράφει δὲ καὶ διὰ στίχων ἰάμβων τὴν τοῦ χρυσοῦ ποίησιν πρὸς τὸν αὐτὸν Θεοδόσιον. Porrò ποιητὰς appellatos Chymiſtas par eſt opinari, quòd ita *Poetas* appellarent Veteres, διὰ τὸ μαντικὸν, ut ait Euſtathius Il. α. pag. 161. unde eoſdem Chymiſtas προφήτας dictos ſuo loco docemus.

ΠΟΙΚΙΛΑ, *Animalia varij coloris* quæ ex præda ad Protoſtratorem pertinebant. Codinus de Offic. Palat. num. 17. ἀπὸ δὲ τῶν ζώων κουρσευομένων πάντα τὰ ποικίλα, ἃ ὀνομάζονται φυλίδια, ἔθος ἐστὶ λαμβάνειν τὸν Πρωτοστράτορα.

ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΥΛΟΣ, pro ποικιλόβουλος, *Qui de variis rebus diſſerit: Vir multi Conſilij.* Gloſſæ Græc. MSS. Cod. Reg. 2052. ποικιλομήτης, ποικιλόμυλος.

ΠΟΙΜΕΝΤΑΡΙΟΣ. Vide in Πιγμεντάριος.

ΠΟΙΝΑΛΙΟΣ. Ita inſcribitur liber, ſeu Titulus

tulus *de Pœnis*, in Eclogis Leonis & Conſtant. & in aliis libris Nomicis Græcorum; hiſce fermè verbis: ποιναλιος, τῶν ἐγκλημάτων. Ποιναλίαι, Βάσανοι, in Gloſſis Baſilic. Ποιναλίαι ἀγωγαί. Michaël Pſellus in Synopſi Legum:

Αἱ δὲ μὲν ποιναλίαι ἀγωγαὶ κεκλημέναι,
Τοῖς κληρονόμοις δίδοται, οὐ κατὰ κληρονόμων.

Ποιναλίζειν, *Punire*. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. ποιναλίζειν, βασανίζειν. Ita etiam Phavorinus. Cedrenus an.2. Conſtantini & Irenes: ὑποτάξας δὲ καὶ τοὺς Ἀρμενιακοὺς πολέμῳ, τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν ἐποινάλισεν. Heronis Parecbolæ: καὶ ἐὰν παραχωρῶσί τινα οἱ τοιοῦτοι ἄρχοντες ἐκ τῶν ὡρισμένων σκυλεύειν, ἵνα ποιναλίζωνται.

Ποιναλιστὴς, *Punitor*. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

Ἀτίδι μου καὶ ἄπιχα μου, καὶ τοὺς ποιναλιστάς μου.

ΠΟΙΟΤΑΚΟΣ, Πιλωτός. Julius Africanus MS. de Bellico apparatu cap.14. ὡς σημεῖα ὑπέρκειται παρ' ὑπάτοις μέσον ῥοῦ καὶ σίγμα ὕπτιον εἰς πιλωτοὺς ἐμβάλλεται. Infrà: φραγμάτοι δὲ τοὺς ποιωλωτοὺς ἔχοντες ἐκβάλλουσι τὸ εὐφόρβιον εἰς τὰς τῶν ἵππων ἀναπνοάς· δεινὸς δὲ ὁ χυλὸς καὶ ἀνθρώποις εἰς βλάβην.

ΠΟΙΟΤΗΣ, *Qualitas metalli in Monetis*, quam *Legem*, ſeu *alloi* vulgò appellamus. Pactum inter Alexium Imp. & Boëmundum, apud Annam Comnenam lib.13. ὀφείλω λαμβάνειν κατ' ἔτος δόσιν ἀπὸ τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν τάλαντα διακόσια, τῶν βασιλευόντων κυροῦ Μιχαὴλ, ποιότητά τε καὶ χαραγὴν ἀποφέροντα. Et lib. 3. pag.94. καὶ τὸ ῥηθὲν ποσὸν τῶν ἀποσταλέντων ἀποπληρωθῆ διά τε εἰργασμένου ἀργυρίου καὶ Ῥωμαϊκοῦ τῆς παλαιᾶς ποιότητος.

ΠΟΚΑΜΙΣΟΝ. Vide in Κάμισον.

ΠΟΚΑΡΙΟΝ, *Vellus*, πόκος, apud Moſchopulum. Etymologicum MS. πόκος, παρὰ τὸ πέκω τὸ ξαίνω, καὶ σημαίνει τὸ ποκάριον. Et in Epimeriſmis MS. Herodiani. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Πόκος ἐστὶ ποκάριον, Πόκαδες δὲ αἱ τρίχες.

Ποκύλον, *Ima pars ventris*, *Veſica*. Idem Lexicon MS. ad Schedographiam:

Κύστις τὸ ὑπογάστριον, ὅπερ ἐστὶ ποκύλον.

Fortè pro ὑπόκοιλον.

ΠΟΛΒΟΣ, ὁ βολβὸς, ἤτοι τὸ ἄγριον κρόμμυον, in Gloſſ. Jatricis MSS. Neophyti. *Allium Silveſtre*, *Bulbus*.

ΠΟΛΓΙΔΟΣ, *Anethum*, apud Interpol. Dioſcoridis cap.472.

ΠΟΛΕΜΙΣΤΑΔΕΣ, *Bellatores*. Gloſſæ Græcobarb. καὶ κοντολάτες, καὶ πολεμιστάδες. Rurſum: ἀγωνιστὰς, πολεμιστὰς, πολεμιστάδες. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag.83. ὦ κακότυχος καὶ ἄδυνος ἐγώ, οἱ γονεῖς μου πῶς δὲν ἦσαν πολεμιστάδες, &c.

ΠΟΛΕΜΟΣ, *Prælium*, *Pugna*. Leo Imp. in Tacticis cap.16. §.8. διαφέρει γὰρ ὁ πόλεμος τῆς μάχης· ὁ μὲν γὰρ πόλεμος ἀπὸ ἀρχῆς καὶ μέχρι τέλους καὶ καταπαύσεως τῶν μαχομένων λέγεται, πολλὰς ἐν ἑαυτῷ μάχας περιέχων· ἡ δὲ μάχη μερικὸς λέγεται πόλεμος, πολλάκις γινομένη ἐν τῷ τοῦ καθ' ὅλου πολέμου καιρῷ καὶ ἀπογινομένη. Theophanes an.3. Juſtiniani: ὥρμησαν κατὰ Περσῶν, καὶ ἐγένετο πόλεμος μέγας, καὶ συμβολὴ φοβερά. An.4. Leonis Chazari: ὁ δὲ βασιλεὺς διετάξατο τοῖς στρατηγοῖς μὴ πολεμῆσαι αὐτοὺς δημόσιον πόλεμον, ἀλλ' ἀσφαλίσασθαι τὰ κάστρα, &c. δημοσία μάχη, apud Leonem in Tact. cap.20. §.40. & Mauricium lib.9. cap.2. lib.10. cap.4. Idem Mauricius lib.1. cap.2. καιρὸς πολέμου, *Tempus prælij*. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Ἡ καβαλλάροι καὶ πεζοὶ τὸν πόλεμον ἀρχίσαν.

Ita uſurpant Leo Grammaticus in Baſilio pag.473. Joannes Anagnoſta de excidio Theſſalonicæ cap.12. & alij. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Bellum*.

Πόλεμος, *Tentatio*. Vox Aſceticorum. Qui enim tentationibus obſiſtit, cum diabolo præliatur. Joan. Colobus in Vita MS. S.Païſij. ὅτι δυνῶς ὑπὸ τῶν δαιμόνων πολεμοῦμαι. Joannes Carpathi Epiſcop. in narrat. MSS. de Anachoretis: ἤρξατο οὖν παράγεσθαι ὁ ἀδελφὸς ὑπὸ τοῦ πολέμου, θέλων ἐπαναδῦναι αὐτῇ. Paulò ſuprà: ἀδελφὸς δὲ ἐξερχόμενος ἐπολεμήθη εἰς αὐτήν. Infrà: μαθητὴς μεγάλου γέροντος πολεμηθεὶς εἰς πορνείαν, ἀπῆλθεν εἰς τὸν κόσμον, &c. Occurrit ſæpè apud hunc Scriptorem. Vide fol.166. Cod.Reg. ubi interdum hanc vocem aliter exprimit: ut, ὀχλούμενος ὑπὸ πορνείας. Anonymus Pœnitentialis apud Morinum pag.119. ἱερεὺς κρίας νεκρὸν ἐπολεμήθη εἰς ἀρσενοκοιτίαν.

ΠΟΛΙΑΡΧΙΑ, *Præfectura Urbis*, apud Juſtinianum in Nov.13. ἡ τῷ δήμῳ ἐφεστῶσα ἀρχὴ, apud Procop. in Hiſt. arcana, Præfectus ipſe πολίαρχος dicitur in Epigrammate Leontij Scholaſtici in Antholog. Πολίαρχης, apud Michaëlem Choniatam in Orat. funebri in Nicetam Fratrem pag.365. v. Πολιαρχία, apud Scylitzem pag.635.719.

ΠΟΛΙΟΝ Ἀφροδίτης, Prophetis ſeu Chymicis, *Caprifolium*, *Periclymenum*, apud Interpolat. Dioſcor. cap.596.

ΠΟΛΙΣ, *Urbs*, Sola Conſtantinopolis à Græcis hodie appellatur per excellentiam, cùm Urbes cæteras omnes Κάστρα vocare ſoleant. Unde accidit ut ex εἰς τὴν πόλιν, quomodo vulgus dicere amabat, cùm Byzantium proficiſcebantur, aut de hac Urbe loquebantur, Turci fecerint Doricè Σταμπολ, mutato, η. in α. Ita Romanus Nicephorus in Grammatica Linguæ Græcæ vulgaris inedita.

ΠΟΛΙΤΕΙΑ, *Quævis*, ſed præſertim ſtrictior *Vitæ ratio*. Paradiſus, ſeu Liber SS. Senum MS. Ἀναχωρητὴς ἐκάθητο ἔσω τοῦ Κανοβίου, πολιτείας ποιῶν πολλάς, &c. Joan. Carpathi Epiſcopus in Capitulis, c.49. ἐὰν ἀκούσῃς τὰς μεγάλας πολιτείας τῶν πατέρων. S.Baſilius in Epiſt.48. Καλόν ἐστί τι μνημόσυνον τοῦ βίου τῆς σῆς ἐπάξιον πολιτείας. In Epiſt. 63.70.304. Ἡ κατὰ εὐαγγέλιον πολιτεία. In Epiſt. 295. Ἀποστολικὴ πολιτεία, de Vita Monaſtica. In Epiſt. 340. ἡ κατὰ Θεὸν πολιτεία. Joan. Climacus: μοναδικὴ πολιτεία. Vide Frontonem Ducæum ad ejuſdem Baſilij Hexaëmeron pag.17. & ſuprà in Ἄσκησις.

Πολιτεία, Quod ad quietem & commodum Urbis pertinet, quomodo *Police* vulgò dicimus. Socrates lib.7. cap.13. Καὶ δὴ τότε Ὀρέστης ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας Ἔπαρχος πολιτείαν ἐν τῷ θεάτρῳ ποιούμενος· οὕτω δὲ ὀνομάζειν εἰώθασιν τὰς δημοτικὰς διατυπώσεις, *Publicas diſpoſitiones*.

Πολιτεία, *Jus Civitatis*. Πολιτεία Ῥωμαϊκὴ, *Jus Civitatis Romanæ*, in Baſilicis: *Civilitas*, in Gloſſ. Gr. Lat. Acta Apoſtol. cap.22.28. Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. Sozomenus lib.1. cap.9. ubi de Manumiſſionibus: πολλῆς δυσχερείας οὔσης πρὶν τὴν κτῆσιν τῆς ἀμείνονος ἐλευθερίας, ἣν Πολιτείαν Ῥωμαίων καλοῦσι. Idem lib.4. cap.2. Μετὰ δὲ ταῦτα καὶ συγκοινωνεῖν αὐτῷ βιαζόμενος, ὡς πολλοὺς ὑπὸ πληγῶν διαφθαρῆναι, τοὺς δὲ οὐσίας, ἄλλους δὲ πολιτείας ἀφαιρεθῆναι. Denique lib.7. cap.12. Extr. τοὺς δὲ ἀτίμους εἶναι, καὶ πολιτείας ὁμοίως μὴ μετέχειν τοῖς ἄλλοις, *præcepit*.

Ἐμπολιτογραφεῖν, *In Cives referre*. Ἐμπολιτογραφῆσαι τῇ ἐκκλησίᾳ, in Vita S.Bacchi Junioris. Phavorinus: Πολιτογραφεῖ, πολιτικὰ γράφει.

ΠΟΛΙΤΕΥΕΣΘΑΙ, Græcis Scriptoribus eſt, *Tractare Rempublicam*, *Magiſtratum gerere*. Moeris Atticiſta, MS. Ἀγοράζειν, Ἀττικοὶ πολιτεύεσθαι, Ἕλληνες. Novella Juſtiniani 37. & ex ea lib.1. Baſilic.

 cap.45.

cap.45. αἱρετικὸς μὴ βαπτιζέτω, μήτε πολιτευέσθω, μήτε μετελθεῖν οἱονδήποτε πολιτικὸν Ὀφφίκιον. Theophanes an.3. ejuſdem Juſtiniani: καὶ ἐθέσπισεν ὁ Βασιλεὺς ὥστε μὴ πολιτεύεσθαι τοὺς ἑλληνίζοντας. Ita etiam Cedrenus an.1. Gloſſæ Lat. Gr. *Improles*, Ἄφυλιξ, μήπω πολιτευόμενος.

Πολιτεύεσθαι dicitur Moneta, quæ, ut vulgò loquimur, *curſum habet*, in Juſtiniani Edicto 11. cap.1. De aliis ejus vocis ſignificationibus, vide Caſaubonum ad Gregorij Nyſſeni Epiſt. ad Euſtathiam pag.77.

Πολιτευόμενοι, *Magiſtratus*, & *qui publica negotia curant*, apud Polybium non ſemel. Οἱ ἐκ τῆς βουλευτηρίου καὶ τῆς πρώτης πολιτείας. S.Athanaſio in Epiſt. ad Solitar. pag.863. οἱ ἐν ἀρχαῖς γεγενημένοι, Libanio in Orat. ad Theodoſium de Seditione, & in Epiſt.187. ad Modeſt. ὅσοι τὰ πολιτικὰ διώκουν, καὶ ὅσοι τῆς ἐπ' ἀξίας, Gregorio Nazianzeno Ἀξιωματικοὶ, *Honorati*. Juſtinianus in Nov.149. cap.3. οὔτε δὲ πολιτευομένους, οὐδὲ τοὺς λεγομένους Ἐκλήπτορας, οὔτε μὴν τοὺς ἄλλους οἷς ἐπίκειται ἡ τῶν δημοσίων φόρων φροντίς. Adde ejuſdem Edictum 13. cap.12. §.1. Syneſium Ep.50. Evagrium lib.2. cap.9. Theophanem an.13. Juſtini Jun. &c.

Præſertim verò ita Urbium *Decuriones* & *Curiales* appellantur, in Baſilicis lib.60. tit.51. cap.27. & alibi. Libellus Sophronij adverſus Dioſcorum, in Concil. Calchedon. Act.3. καὶ ἀδικηθεὶς παρὰ Μακαρίου τοῦ πολιτευομένου τῆς μεγάλης Ἀλεξανδρείας. Ubi vetus Interpres: *Iniqua paſſus à Macario magnæ Alexandrinæ Civitatis Curiali*. Theodoritus lib.3. Hiſtor. Eccl. cap.22. ἄλλος μὲν περιφανὴς ἐτύγχανεν ὤν· καὶ γὰρ αὐτόθι πολιτευομένων ἡγεῖτο. Ubi Epiphanius Scholaſticus: *Is enim nobilis erat, & ejus Civitatis Curiæ præſidebat*. Sozomenus lib.4. cap.24. καὶ ἀπείρους τινὰς ἱερῶν γραφῶν καὶ θεσμῶν ἐκκλησίας, ἀπειρηκότας, πολιτευομένους ὄντας, Ἐπισκόπους καταστῆσαι. Id eſt *Curiales*, ſeu *Curiæ obnoxios*. Evagrius lib.2. Hiſt. cap.9. ὃν ὅτι τῆς Ἀλεξανδρέων δῆμος, καὶ ἀξιωματικοὶ καὶ πολιτευόμενοι Ἐπίσκοπον αἰτοῦσι. Vita S.Moyſis Æthiopis: οὗτος ὁ μακάριος Μωσῆς τῷ μὲν γένει ἦν Αἰθίοψ, τῇ χροιᾷ μέλας ἀκριβῶς, οἰκέτης πολιτευομένου τινός. Ita in Paralipom. de S.Pachomio num.21. apud Artemidorum lib.1. cap.52. & alios non ſemel. Chronicon Alexandrinum in Joviano: καὶ ἐξελθὼν πρὸς αὐτὸν Σιλβανὸς, Κόμης τὴν ἀξίαν, καὶ πολιτευόμενος τῆς πόλεως, &c. Ejuſmodi verò Urbium πολιτευομένοις inſcribuntur Epiſtolæ S.Baſilij 194. 290. 294. Nili Monachi Epiſt.390.311.312. lib.1. Ep 298. lib.2. Epiſt.39. lib.4. Iſidori Peluſiotæ Epiſt.249. lib.2. Epiſt.157.282.301. (quæ quidem poſtrema Archontio πολιτευομένῳ inſcribitur, ex qua emendanda inſcriptio Epiſtolæ 76. ejuſdem Libri, ubi perperam πομπευομένῳ Editum) 376. lib.3. Vide Baſilij Epiſtolam editam ab Erudito Cotelerio tom.2. Monument. Eccl. Gr. pag.95.

Πολιτευταὶ, eâdem notione, apud Euſebium lib.3. de Vita Conſtantini cap.1. S.Athanaſium in Epiſt. ad Solitar. Libanium in Orat. paſſim, Gregorium Nazianzenum in Epiſt.49. ad Olympium, Artemidorum lib.1. cap.82. lib.3. cap.16. &c. Item

Πολιτικοί. In Baſilicis lib.54. titulus 1. eſt περὶ πολιτικῶν καὶ προνομίων αὐτῶν, &c. *De Decurionibus & eorum privilegiis*, &c.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ', *Scortum*, Πόρνη, Italis, *Cortiſana*. Corona pretioſa: Πολιτικὴ, *Amaſia*, Ἑταίρα. Alibi: Πολιτικὴ, *Meretrix*. Gloſſæ Græcobarb. δύο ἑταίρας, δύο ἤγουν, ἤτοι πολιτικαί. Anonymus Combefiſianus in Lacapeno num.44. τετράδην δὲ παρασκευὴν ἐξερχόμενος εἰς τὰ μιτάτα τὰ μιτατικὰ, ἐδίδει πᾶσαν πολιτικὴν ἀνὰ ἀργύρων δύο, καὶ τοὺς ἀσελγεῖς καὶ τὰς ἀσελγεῖς προῆγεν ἀνὰ νομισμάτων τριῶν. Nicetas in Alexio lib.3. num.4. Ἔνιοι δὲ τῶν ἀγοραίων, καὶ τὰ μιμηλὰ τῶν πλείστων, καὶ ὅσα ἡ φύσις ἐσόμενα πρὸς μυστηργίαν, ἀεὶ μίαν ὑποβάλλοντες μάθησιν, καὶ ταύτην κατόλεθρον, ᾄδειν ἐπὶ στενωπῶν καὶ τριόδων, πολιτικὴ τὸ δίκαιον, ἐξεπαίδευσαν. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Καὶ ἀνῆχε λύπη, ἡ πολιτικὴ, καὶ τὰ μιξεπαλύσει.

Damaſcenus Studita ſerm.27. de S Maria Ægyptiaca: καὶ ἔφυγα εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐκεῖ ἤμουν πολιτικὴ δεκαεπτὰ χρόνους, &c. Ubi Vita edita num.18. διετέλεσα δημόσιον προκειμένη τῆς ἀδολεσχίας ὑπέκκαυμα. Stephanus Sachlekes in Narrat. MSS.

Ἰδότης τῆς πολιτικαῖς, καὶ τὰ τῆς γειτονίσων.

Occurrit ibi pluries, ubi promiſcuè πολιτικὴ, & Πολυτικὴ ſcribitur.

Πολυτικαδάκι, *Meretricula*. Idem Sachlekes:

Ἡ Μαργαρίτα πίσωσε τὸ πολυτικαδάκιν.

Πολυτικάρειον, *Lupanar*, apud eundem Sachlekem.

Πολιτικαρᾶς, *Mulieroſus*, *Scortator*, Γυναικομανὴς, πόρνος.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ' στίχοι, *Politici verſus*, de quibus copioſè egimus in Gloſſ. med. Latin. ex tetrametris Hipponacteis formati, ut obſervat Daniel Heinſius ad Heſiodum pag.96. qui ita invaluere ſequiori ætate ut cæteram poeſim regulis aſtrictam plerique averſarentur, qua de re hiſce jambis queritur Joannes Tzetzes in Libro Ἄλφα Τζετζικῶν ποιημάτων inſcripto:

Μούσης μέτρα φέρουσα τῆς ἀγυρτίδος,
Ἢ τὴν ποδῶν εὔρυθμον οὐ τηρεῖ βάσιν,
Πάσας δὲ μισεῖ διχρόνους καὶ τριχρόνους,
Κανὼν δὲ τέχνης οὐδαμῶς αὐτῇ φίλος,
Καί τι γὰρ ἄν τις τεχνικῶς γράφει μέτρῳ,
Πόδας τε τηρῇ πανταχοῦ, καὶ διχρόνους,
Καὶ πάντα λεπτῶς ὡς χρεὼν διατάξοι,
Ἴσων δοκούντων τεχνικῶν καὶ βαρβάρων,
Μᾶλλον δὲ πολλοῦ βαρβάρου τιμωμένων
Καὶ τῶν ἀστίχων ὡς σοφῶς κρινομένων.
Καὶ ταῦτα ποιεῖ; τοῖς δοκοῦσι πανσόφοις,
Οὕτω τὸ καλὸν ἐξέπεσε τοῦ βίου,
Οὕτω καλοκράτησεν ἡ χυδαιότης.

Conſtant porrò verſus Politici ferè ſemper quindecim Syllabis. Anonymus in Lexico MS. ad Schedographiam:

Οὐ μὲν δὲ γράψομαι ἁπλῶς τὰς λέξεις δίχα στίχων,
Ἀλλὰ καὶ ἐναρμόνιον σαφῶς ὀρθογραφίαν,
Εἰς δεκαπέντε συλλαβὰς τὸν στίχον περιπλέξω.

Euſtathius in Iliad. α. pag.11. καὶ δηλοῦσι τοῦτο φανερῶς οἱ δημοτικοὶ στίχοι, οἱ τὸ παλαιὸν μὲν προχείρως πεζιζόμενοι, καθὰ καὶ Αἰσχύλος ἐν Πέρσαις δηλοῖ, ἄρτι δὲ Πολιτικοὶ ὀνομαζόμενοι· μέτρον μὲν γὰρ αὐτοῖς πεντεκαίδεκα συλλαβαὶ, εἰ μὲν μετὰ συμφώνων λαλοῦνται, γελῶνται ὡς ἄρρυθμοι, καὶ σκώπτονται ὡς πολύποδες. Vide eundem Euſtathium Odyſſ. λ. pag.1676. Michael Pſellus in Paraphraſi Cantici Canticor.

Ἡμᾶς δὲ τὸ ἐπίταγμα τὸ σὸν, ὦ Στεφηφόρε,
Ἀποπληρῶσαι θέλοντες, ὡς δοῦλοι τοῦ σοῦ κράτους,
Πολιτικοῖς ἐφράσαμεν, ὡς δυνατὸν, ἐν στίχοις
Τὴν τῶν ᾀσμάτων δύναμιν, ἐξήγησιν καὶ γνῶσιν.

Arſenius Monachus in Paraphraſi Geomantiæ Philoſophi Perſæ, ex Cod. Cæſareo:

Ἐγὼ τὸ Λαξευτήριον τὸ κλέος Πυθαγόρου,
Καὶ τῶν Περσῶν τὴν ἡδονὴν, καὶ τὴν τρυφὴν χαλδαίαν,
Πολιτικῇ διδάξω σε συντόμως στιχουργίᾳ.

Laudatur ex Bibliotheca Monchaliana Joannis Tzetzæ liber de Verſibus politicis.

ΠΟΛΙΧΝΙΩΤΙΚΑ' πεπραγμένα, *Geſta municipalia*, in Cod. Canon. Eccl. Africanæ Can.69.

ΠΟΛΛΑΡΌΣΤΗΤΟΣ, *Valetudinarius.* Gloſſæ Græcobarb. νοσώδης, πολλαρόστητος, ὅπου ἀρρωστᾶ συχνά.

ΠΟΛΛΆΤΗ, pro πολλὰ ἔτη, *Acclamatio & vitæ diuturnioris adprecatio*, πολυχρόνιον. Vide Allatium in Creyghtonum pag.724.

ΠΟΛΛΊ· μικρὸν βλαττίον καὶ μικρότιμον, Σκαραμάγγιον δὲ τὸ μέγα καὶ μεγαλότιμον. Ita Gloſſæ Nomicæ Vaticanæ MSS.

ΠΟΛΛΊΟΝΕΣ. Suidas in φαλῆς· φαλλίονες δὲ εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου οὕτω καλούμενοι, ἀπὸ τῶν φαλλῶν τοῦ Διονύσου· Παλλίονας δὲ ὕστερον αὐτοὺς παραφθείραντες τὸ ὄνομα ὀνομάζουσι.

ΠΟΛΛΥΚΟΙΤΆΖΕΙΝ, *Aſpectare*, Ἐφορᾷν, Ἐπιβλέπειν.

ΠΟΛΛΟΦΗΜΙΣΤΟΣ, *Famoſus*, *Celebris.* Gloſſæ Græcobarb. ἀγακλυτά, ἄγαν εὔδοξα, πολλὰ δοξασμένα, πολλοφήμιστα. Vide in Φῆμος.

ΠΟΛΛΥΝΊΣΚΕΙΝ, *Abundare.* Gloſſæ Græcobarb. πλεονάζομεν, πινιόννομεν, πολλυνισκόμεν.

ΠΟΛΛΥΠΌΔΙΝ, *Polypus.* Gloſſæ Græcobarb. ὁ θαλάσσιος πολύπους· τὸ πολλυπόδιν τῆς θαλάσσης.

ΠΟΛΟΜᾶΝ, *Facere*, *Laborare.* Gloſſæ Græcobarb. ἄπρεπα κάμνεις, κακὰ ποιεῖς, ἢ πολομᾶς. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap.124. καὶ τό τες πεντε εἶναι ἐλεημοσύνη τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ ἀφίνεις τῆς χήρας, νὰ δόσει τοῦτον διαιτόμενο καθὼς θέλει νὰ δόσει ἐκεῖνος ὅπου πολομᾶ δυνάστιο εἰς ἄλλην χήραν. Cap. 255. de pupillis: ὅπως βάνει τὸ τζαμπιόνι, καὶ πολομᾶ τὸν ἄλλον νὰ τὸν κράζει. Ubi Editio Veneta cap.236. *O orphano mette el Campion, & fa diffidar l'altro.*

Πόλομα, *Labor*, *Opus.* Eædem Aſſiſæ cap.225. καὶ πέρνει νὰ τὸν γιατρεύψει, νὰ τὸν γιάνει, καὶ γίνεται τὸ φλογόδομάτον ἀπάνω ἐκεῖνος τοῦ κριμαμοῦ, καὶ τὸ πόλομά του, &c. Infrà: καὶ πόλομα ἀπὸ κόπον.

ΠΟΛΠΊΖΕΙΝ, *Deſperare*, Ἀπελπίζειν. Joannes Glycas de Vanitate vitæ:

Δὲν εἶναι αὐτοὶ πολπίζομεν νὰ μᾶς γηροτροφήσουν.

ΠΌΛΠΟΣ, Dacis, *Anethum*, apud Interpolat. Dioſcor.cap.472.

ΠΟΛΠΙΤΟΥ͂Ν. Vide in Πύλπιτον.

ΠΟΛΤΆΡΙΑ, in Lexico MS. adeſpoto, Σεμίδαλις. *Siligo.* Aliàs, πολτάριον, ſumitur pro Pulmento. Dioſcorides, & Paulus Ægineta lib.7. Ἀθηρὰ, πολτάριόν ἐστι ῥοφηματῶδες, &c. Vide Grammaticos in Πόλτος.

ΠΟΛΥ͂, pro *Valde*, non ſemel uſurpat Moſchion de Morbis mulierum.

ΠΟΛΥΆΝΔΡΙΟΝ, vox nota. Queritur S. Aſterius Orat. Extr. in SS. Martyres, quòd Anomœi Hæretici πολυάνδρεια καὶ τάφους, τὰς κοιμήσεις αὐτῶν vocarent.

ΠΟΛΥΑΝΏΔΥΝΟΣ, *Cicuta*, apud Interpol. Dioſcoridis cap. 661.

ΠΟΛΥΓΌΝΑΤΟΝ, *Sanguinaria*, *Polygonon mas*, apud Interpolat. Dioſcor.cap.586.

ΠΟΛΥ͂ΔΑΚΡΥΣ, & Πολυθρήνητος, Epitheton Hieremiæ, apud Nicetam in Alexio Man.F.núm.16. in utroque Cod.

ΠΟΛΥ͂ΔΙΟΝ, *Municipium*, *Oppidum.* Conſtantin. Porph. de Adm. Imp. cap.9. extremo: καὶ ἀπέρχονται εἰς τὰ πολύδια, ἃ λέγονται Γυρά. Niſi legendum ſit πολύδρια, ut eſt in Gloſſ. Gr. Lat. Phavorinus: πολίχνια, πολύδρια, πόλις.

ΠΟΛΥΕΙΔΟΣ, *Cepa*, Κρόμμυον, Interpolatori Dioſcoridis cap.370. *Veratrum album*, c.732.

Πολύειδος ὀρεινὴ, *Raphanus*, apud eundem c.325.

Πολυειδὴς, *Staphys agria*, apud eundem c.738.

ΠΟΛΥΕΛΕΟΣ, dictus Pſalmus 134. Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα κυρίου, *Laudate nomen Domini*: ſicque appellatus, quòd cùm canitur, eodem tempore Pſalmus alius 135. accinitur, Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ τὸν κυρίον, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ, *Confitemini Domino Dominum, quoniam in ſeculum miſericordia ejus.* Triodium in Dom. 3. Jejunior. καθίσματα λέγομεν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τὸν πολυέλεον. Typicum S. Sabæ cap.4. ἐν δὲ τῷ ἑσπερινῷ τῷ πρὸς κύριον, προστιθέαμεν δὲ καὶ τὸν πολυέλεον εἰς τὴν ἀγρυπνίαν. Cap.5. Χρὴ γινώσκειν ὅτι ἐν πάσαις ταῖς παρασκευαῖς, ὅτι τύχῃ, Θεὸς κύριος, ψάλλομεν τὸν πολυέλεον. Vide Philotheum Patr. Conſtantinopol. de Ordine Sacri Miniſterij pag.8.

Quòd verò accenſis cereis & luminibus lampadis in medio Eccleſiæ ante Sancta Sanctorum appenſæ Pſalmus ille recitetur, ejuſmodi πολυκάνδηλον, nomen Πολυελέου accepit. Ita Allatius in Diſſert.1. de Libris Eccleſ. Græcor. pag.14.

ΠΟΛΥΚΑΙΡΊΑ, *Senectus*, apud Maximum Cythær. 31. Maij.

ΠΟΛΥΚΆΛΑΜΟΝ, Inſtrumentum Muſicum. Vide in Χειρόψαλτον.

ΠΟΛΥΚΆΝΔΗΛΟΝ. Vide in Κανδήλα.

ΠΟΛΥΚΌΜΠΗ, πολυκόμπι, *Hippuris*, *Salix equina*, herbæ ſpecies. Anonymus Botanicus MS. ἵππουρις δὲ τὸ πολυκόμπιν. De ea copioſè Ruellius lib. 3. cap. 96. Gloſſæ MS. Neophyti: πολύκομπον, ἵππουρις. Jatroſophiſta MS. cap. 146. καὶ ἱππούρην τὸ λεγόμενον πολυκόμπι. Occurrit apud eundem non ſemel, apud Cruſium verò in Turco-Græcia exponitur *Equiſetum.*

ΠΟΛΥΜΙΤΑΡΙΚΗ, *Ars Phrygionum.* Gloſſæ MSS. in lib. Job & Phavorinus: ποικιλτική, πολυμιταρική. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Polymitus.*

ΠΟΛΥ͂ΞΕΥΡΟΣ, Πολλύξευρος, *Callidus*, Πανοῦργος. Πολυξευρειὰ, *Calliditas*, Πανουργία. Gloſſæ Græcobarb. πολλύξευρον, παράβολον. Syntipas MS. ὁ δὲ κύριος τῆς δούλης πολύξευρος ὤν, εὐθέως συνῆξεν ὅσα ἀρωματικὰ εἶχε ξύλα.

ΠΟΛΥΣΤΑΥ͂ΡΙΟΝ, *Veſtis Patriarchalis & Epiſcopalis, quam φαινόλιον appellant, cui intexta ſunt multa Cruces*: unde & nomen: cujuſmodi exhibent Imagines SS. Joannis Chryſoſtomi, Nicolai & Baſilij à nobis deſcriptæ ad Diſſertat. de inferioris ævi Imperatorum Nomiſmat. & in Conſtantinopoli Chriſt. lib.4. pag.120. & in Tabella VIII. & IX. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur. Zonaras ad Can. 17. Synodi Carthag. ἐλέγοντο δὲ Ἔξαρχοι, —— οἷς λέγεται διὰ τοῦτο καὶ προνόμιον δεδόσθαι πολυσταύρια φορεῖν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις αὐτῶν. Balſamon de Privileg. Patr. p.446. ῥάβδος καὶ σάκκος, καὶ πολυσταύριον, καὶ διὰ γραμμάτων στιχάριον, τὴν Πατριαρχικὴν, καὶ μόνην δοξάζουσιν ἁγιότητα. Et pag.450. ὅθεν καὶ οἱ ἁγιώτατοι Πατριάρχαι, τόπον ἀναπληροῦντες τῆς κεφαλῆς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, ἐνδιδύσκονται σάκκους, καὶ μετὰ ποταμίων καὶ τριβωνίων στιχάρια, καὶ διὰ πολυσταυρίων φαινόλια, καὶ εἰς πάσας τὰς ἐκκλησίας κατὰ ταυτὸν ἀναφέρονται. Et pag. 447. ejuſmodi Patriarchale τὸ διὰ πολυσταυρίων φαινόλιον, τοῦ τιμίου σταυροῦ τὴν παγκόσμιον δόξαν καὶ δύναμιν ſignificare ait. Ejus notionem indicat etiam Symeon Theſſalonicenſis de Templo p.220. ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν Ἀρχιερέων τὸ φαινόλιον πλῆρες σταυρῶν ἐνδυόμενοι, ὃ δὴ καὶ Πολυσταύριον ὁ λόγος καλεῖν οἶδε, τοῦτο σαφῶς παριστᾶ, ὅτι τοῦ πάθους ἐστὶ τοῦ Σωτῆρος δηλωτικόν. κἀκεῖνον, μιμεῖται τὸ διὰ παθῶν καὶ σταυροῦ τὴν ἀληθῆ δικαιοσύνην τετελεκότα. Eæ verò Cruces deſcriptæ tantùm erant in Phænoliis albis, non verò in purpureis. Conſtantinus Cabaſilas in Quæſitis: εἰ δέον ἐστὶ καὶ ἐν τοῖς πορφυροῖς Ἀρχιερατικοῖς ἐνδύμασι τιθέναι καθάπερ ἐν τοῖς λευκοῖς, ἐν μὲν τῷ στιχαρίῳ τοὺς ποταμοὺς, ἐν δὲ τῷ φαινολίῳ σταυρούς. Demetrius Chomatenus in Reſp. τὸ ἔθος τῆς ἐκκλησίας τὰ πορφυρᾶ Ἀρχιερατικὰ θεῖα ἐνδύματα ἁπλᾶ βούλεται εἶναι καὶ

χωρὶς φροδήκης τῆ ἀριθμῶν πόλεμος, καὶ σαυρῶν. De *Polyſtauriis*, ita denique Malaxus in Hiſt. Patr. pag. 183. εἶχαμε δὲ καὶ ἱερὰ πολύτιμα καὶ λαμπρὰ πολυςαύρια φαιλόνια, ςιχάρια, ὠράρια.

ΠΟΛΥΤΙΚΗ. Vide in Πολιτική.

ΠΟΛΥΤΙΜΟΝ, *Unguentum quo ungebantur Sacerdotes*. Cod. Reg. 2431. fol. 212. τὸ σημαίνει νάρδος πιστικὸς Πολύτιμος. Infrà: τὸ ἐκ τεσσάρων ἀλῶν μύρον, ὃ ἤλειφε τοὺς ἱερεῖς ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν.

ΠΟΛΥΦΩΤΟΝ, idem quod πολυκάνδηλον, de qua voce diximus in Κανδήλα, *Machina à fornice Templi dependens, multis cereis, vel Lychnis inſtructa*. Symeon Theſſalonicenſis de Templo: quærit, τί τὰ πολύφωτα, καὶ δωδεκάφωτα, καὶ τρίφωτα, καὶ τὰ λοιπὰ ἀνάπτόμενα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Vide Μανουάλιον.

ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΟΝ, *Longævitatis*, ſeu Vitæ diuturnæ in Acclamationibus publicis adprecatio, in quibus ſcilicet canendo, πολλὰ τὰ ἔτη inclamabatur, idem enim eſt χρόνος & ἔτος. Liuthprandus in Legat. *Cui itidem, ut filio, in laudibus, immò in ventis ſuis, Deus ut annos multiplicet, conclamant*. Paullò ante: *Unde & cantabatur*, Μίδονῆ, *id eſt Principi Nicephoro* πολλὰ ἔτη, *id eſt plures anni ſint: Gentes hunc adorate, hunc colite, huic tanto colla ſubdite*. Nicetas in Alexio Man. F. num. 18. καὶ οὕτωσὶ διαλύσασι τὴν ἀνάῤῥησιν, Ἀλεξίου καὶ Ἀνδρονίκου μεγάλων Βασιλέων, καὶ αὐτοκρατόρων Ῥωμαίων τῶν Κομνηνῶν πολλὰ τὰ ἔτη, πλεῖσι καὶ ἀνηχήσει ᾄδουσι σόμασι, καὶ μικροῦ διαῤῥηγνύμενοι τῇ φωναῖς. Ejuſmodi πολυχρονίων formulas deſcripſit Habertus in Archieratico, in hunc modum: ὅπως πολυχρονίζωσι τοὺς βασιλεῖς καὶ τὸν Πατριάρχην ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, καὶ τῶν Φώτων, καὶ τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ. Πολυχρόνιον ποιήσαι ὁ Θεὸς τὴν ἁγίαν βασιλείαν αὐτῶν εἰς πολλὰ ἔτη. Πολυχρόνιον ποιήσαι ὁ Θεὸς τὴν κραταιὰν καὶ ἁγίαν βασιλείαν αὐτῶν εἰς πολλὰ ἔτη. Πολυχρόνιον ποιήσαι ὁ Θεὸς τὴν Θεόστεπτον, θεοπρόβλητον καὶ θεομεγάλυντον κραταιὰν καὶ ἁγίαν βασιλείαν αὐτῶν εἰς πολλὰ ἔτη. Et de Pontifice: τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα ἡμῶν Κύριε φύλαττε. λέγεται δὲ τρὶς· εἰς πολλὰ ἔτη, τρίς. Εἷς δὲ τὴν τράπεζαν εὔχονται οὕτως. Εἰς τὴν πολυχρόνιον ζωὴν, εἰρήνην, ὑγείαν, καὶ σωτηρίαν τοῦ παναγιωτάτου ἡμῶν δεσπότου καὶ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Denique de Metropolita: εἰς τὴν σωτηρίαν καὶ ὑγείαν τοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου Δ. &c. Alias ejuſmodi πολυχρονίου formulas deſcripſit Codinus de Off. Palat. cap. 6. num. 13. qui præterea annotat Polychronion in Eccleſia Pſaltas incepiſſe num 5. & 12. 28. 42. nam in Palatinis ceremoniis ſecus erat, ut ex eodem Codino colligitur cap. 7. num. 3.

Πολυχρονίζειν, *Polychronion acclamare*, Εὐφημίζειν. Typicum S. Sabæ cap. 19. καὶ πολυχρονίζομεν, ὡς συνήθως, τὸν προεςῶτα. Cap. 32. καὶ μετὰ τὸ τέλος πολυχρονίζομεν τοὺς βασιλεῖς, καὶ τὸν προεςῶτα, καὶ ποιοῦμεν τελείαν ἀπόλυσιν. Euchologium Goari pag. 310. καὶ πολυχρονεῖται παρὰ πάντων ὁ ἐπίσκοπος ὁ χειροτονούμενος. Adde p. 491. Πολυχρονημένα βασιλεῦ, apud Damaſcenum Studitam Homil. 22. ſub fin. & Hom. 25.

Πολυχρόνισμα, admitti ad πολυχρόνισμα, apud Codinum cap. 14. num. 9. 14.

ΠΟΛΥΧΡΩΜΟΣ, πορφυρόχρωμος exponitur in Gloſſis Chymicis MSS.

ΠΟΛΥΨΙΑ. pro πολυοψία. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

> Βάθος κρύβει λογισμὸς ἐξαίφνης πολυψίας.

ΠΟΛΩΤΑΤΟΙ, *Plurimi*. Georgius Contares lib. 3 Hiſt. Athenar. διότι ἦσαν πολώτατοι τὸν ἀριθμόν.

ΠΟΜΑΤΑ. Sic appellantur quatuor aſſuti panniculi quadri Mandyæ, ſeu Pallio Pontificis, vel Sacerdotis. Symeon Theſſalonicenſis lib. de Templo: τοῦτο δὲ καὶ ὁ ἀρχιερεὺς διδάσκει μανδύας, ποταμοὺς μὲν ἔχων, διὰ τὰ προειρημένα· πόματα δὲ ὡς τύπον παλαιᾶς τε καὶ καινῆς χάριτος, ἅπερ ἄνω κεῖνται τῆς πόλεως. Ubi πόματα, inquit Goarus ad Euchologium pag. 115. ſunt panni figurâ quadratâ mandyæ ſeu pallio adſuti, & ipſius oris quaſi latices, unde flumina erumpunt, juncti. Vide eorum figuram apud eundem Goarum pag. 156.

ΠΟΜΟΝΗ, *Patientia*, Ὑπομονή. Simeon Hieromonachus in Epiſt. apud Cruſium in Turcogr. καὶ τώρα δὲν ἔχω τί πῇ, μόνο δόξα τὸ Θεῷ, καὶ νά μου δίδει πομονήν.

ΠΟΜΠΗ, *Comitatus Imperatoris, Obſequium, nobilium ac procerum cœtus circa Imperatorem, cum ex aula in publicum procedit*. Gloſſæ MSS. πομπή, τὸ ὀψίκιον. Gregorius II. Pap. in Epiſt. ad Leonem Iſaurum: ἐάν τις ἄρῃ ἐκ σοῦ τὰς βασιλικὰς ἐνδύσεις, τὴν πορφύραν, τὸ διάδημα τῆς κεφαλῆς, τὴν ἀλουργίδα, τὴν τάξιν τῆς πομπῶν, &c. Vide Κόμης τῆς πομπῆς.

Πομπὴ, ἡ μετὰ τῆς σαυροῦ γινομένη λιτὴ, ἡ ἀπαίτη, in Gloſſis MSS. ex Cod. Reg. 1673. & apud Auctorem Etymologici: *Supplicatio* vel *Litania Eccleſiaſtica*. Gloſſæ MSS. Colbertex: Πομπὴ, τὸ ὀψίκιον· λέγεται καὶ μετὰ σαυροῦ λιτή.

Πομπὴ, *Proceſſus publicus Conſulum*, vel *Triumphantium*. Phavorinus: πομπὴ, ἡ ἐν τῇ τῶν Θεῶν πανηγύρει πρόοδος, ἡ μετὰ νίκην ἐν θριάμβῳ προέλευσις. Scholiaſtes, Baſilic. lib. 13. pag. 80. ἐφ' ὅτι γὰρ νομισμάτά τινες πομπῆς ψηφισμένης προσφέρουσι πρὸς ἐπίδειξιν, ὅπερ ἐν τοῖς ὑπατείοις τῆς ἁγίου σῶμα ποιοῦσιν οἱ ζυγοςάται, ὅπερ ἐγένετο καὶ ἐν Θευπόλει, παρόντος ἐκεῖ τῆς Πατρικίου Βελισαρίου.

Πομπεύειν, *Solemni pompâ ac Comitatu procedere*. Gloſſæ Gr. Lat. Πομπεύω, *Triumpho*. Gloſſæ MSS. Πομπεύω, Προπέμπεται, Ὀψικεύω, Πομπεύεται. Phavorinus: Πομπεύω, τὸ δημοσίᾳ προσέρχομαι. Theophanes an. 7. Juſtiniani pag. 169. de Beliſario: τά τε γὰρ λάφυρα ἐνδεικνύμενος, καὶ τὰ τῆς πολέμου ἀνδράποδα ἐν μέσῃ τῇ πόλει ἐπόμπευσεν, ὃν θρίαμβον καλοῦσιν οἱ Ῥωμαῖοι.

Πομπεύειν, *Diffamare, Infamare, Traducere* cum ignominia, Διαφημεῖν, διαγορεύειν. Schedæ Baſilicæ pag. 338. & Phavorinus: Πομπεύω, τὸ ὑβρίζω. Euſtathius Il. ζ. τοὺς κοινότερον ἀσυρράζοντας ψογερῶς πάνυ προφέροντες τὴν πομπείαν. S. Ignatius in Epiſt. ad Philippenſes num. 6. τί δὲ κακίζεις τὴν φύσιν τῆς παρθένου, καὶ τὰ μόρια ἀποκαλεῖς αἰσχρὰ; πάλαι ταῦτα πομπεύειν, καὶ γυμνοῦσθαι κελεύων, &c. Aſterius Orat. in Feſtum Calendar. οὐχ ὁ μὲν ὡς οἱ κακοῦργοι τῆς κεφαλῆς ἀποτέμνεται, τελευτῆς ὀπλιδεύοντες ἀθρόᾳ κινήσει περιπεσὼν ἐπομπεύθη δὲ μετὰ θάνατον μᾶλλον, ἢ ὅτι φερόμενος ἐπὶ τῆς δίφρου ἠγαυρία τῆς ἀξιώματος. Epiſtola Baſilij Diaconi, in Concilio Epheſino parte 1. cap. 30. §. 2. ἔτι δὲ τυπωθέντα καὶ πεμπευθῆναι δημοσίᾳ, τῆς κήρυκος βοῶντος ἔμπροσθεν αὐτοῦ, τῇ ἐξορίᾳ παραπεμφθεῖν. Baſilius Seleucenſis Epiſcop. Homil. in Herodiadem: τὴν τῆς Ἡρωδιάδος ὄρχησιν ὁ τῶν εὐαγγελίων σήμερον ἡμῖν ςηλιτεύων φησὶ, καὶ τὴν ἄθεον τῆς γυναικῶν ἐκείνων ἐκπομπεύει μανίαν. Socrates lib. 6. cap. 17. ἁλύσει τε δήσας, καὶ πομπεῦσαι ποιήσας διὰ μέσης τῆς ἱερωσύνης πόλεως, &c. Ἐμπομπεύειν, apud Clementem lib. 3. Conſtit. Apoſtol. cap. 12. Apophthegmata Patrum in Macario num. 1. καὶ περιεπόμπευσάν με ἐν τῇ κώμῃ κατὰ ἄμφοδον. Synodicon adverſus tragœdiam Irenæi cap. 20. *Qui mimorum riſus ſic depompaverunt impietatis tempore impietatem*. Adde cap. 28. Ita uſurpant paſſim Scriptores Byzantini, ac in primis Theophanes an. 1. Juliani, an. 17. Leonis M. an. 2. & 13. Juſtiniani, an. 1. Rhinotmeti poſt receptum imperium, an. 13. 25. Leonis Iſauri, an. 5. Leonis Chazari, Manaſſes pag. 115. Chronicon Alexandr. an. 7. Arcadij,

Arcadij, &c. Theſaurum Linguæ Græcæ H. Stephani, & Suicerum in ἐκπομπεύω.

Πομπιάζειν, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. πομπαῖς, ἀτιμίαις, ἀτιμασίαις· πομπιάσματα, ἀτιμάσματα.

Πομπὴ, *Probrum*. Conſtantinus de Them. lib. 1. cap. 7. πομπὴ γάρ ἐστι καὶ ὄνειδος, καὶ ἐξουθένημα τοῦ ἀνθρωπείου γένους.

Πομπεία, λοιδορία, apud Phavorinum.

ΠΟΜΠΙ΄ΟΝ. Gloſſæ Juris MSS. Πομπίον, πομπή. Gloſſæ Baſilic. Πομπίον, πομπή. Πόμπιος δὲ πορτζίδης, ὁ πατζαλόνων.

ΠΟΜΦΟ΄ΛΙΞ, ἐστι καπνὸς ἀσήμου, in Gloſſis Chymicis MSS.

ΠΟ΄ΝΔΙΑΟΣ. Nicephorus Presbyter in Vita MS. S. Andreæ Sali: τοὺς οἰκέτας αὐτοῦ κατ' ἰδίαν μαστίζων ἄλλον πόνη, δίψει, ἀχίτωνας καὶ ἀνυποδύτους ἰδὼν καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ψύχει· οὓς δὲ καὶ ῥοπάλοις ἀναλῶν, τοῖς ποινδίλοις τῶν ἀλόγων χαλίχωσε.

ΠΟΝΕΜ, *Artemiſia*, Gallis, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 534.

ΠΟΝΙΚΟ΄Σ, *Qui obſiſtit tentationibus*: vox Aſceticorum. Joan. Carpathi Epiſcop. in Narrat. de Anachoretis: ἔλεγεν περί τινος τῶν πατέρων εἰς τὰ κελλία, ὅτι ἦν μέγας πονικὸς, καὶ ὡς ἐποίει τὴν συνάξιν αὐτοῦ. Mox: καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ ἔξωθεν μαχόμενον μετὰ τῶν λογισμῶν, καὶ λέγοντος, &c.

ΠΟ΄ΝΤΑ, *Pleuritis*, Πλευρῖτις, à pungendo. Apud Agapium in Geoponico cap. 153. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Fitta*.

ΠΟΝΤΑΡΙ΄ΖΕΙΝ, *Malleo tundere*. Anonymus Græcobarbarus MS. de Lapidibus, de Adamante: εἶναι τὸ καλλιότερο τὸ διαμάντι, καὶ ἐν σκαρφίον, καὶ ποντάρουν ἀπὸ σίδερον, οὐδὲ τὸ τζακίζει, &c.

ΠΟΝΤΕΙ΄Ν, *Inundare*, *Diluere*, κατακλύζειν, πλημμύρειν. Item *Mergere*, *in pontum projicere*. Chronicon Alexandrinum in Heraclio pag. 904. ἐπόντισαν καὶ κατέσφαξαν πάντας τοὺς ἐν τοῖς μονοξύλοις εὑρεθέντας σκλάβους. Vide Ποντίζειν.

ΠΟ΄ΝΤΖΟΣ, *Podium*, Θόλος, πόδιον.

ΠΟ΄ΝΤΗΣ. *Pons*. Procopius lib. 4. de Ædific. Juſtin. πόντην τὴν γέφυραν Ῥωμαῖοι τῇ Λατίνων καλοῦσι φωνῇ.

Ποντίλιον. *Pons*, *Ponticulus*, *Pontilis ſtratus*, apud Vegetium. Gloſſæ Græco-Lat. Ποντίλιον, *Pontem*.

Πόντιλον. Leo Imp. in Tacticis. cap. 15. num. 48. ἀντίκεινται δὲ τῶν τοιούτων βολαῖς κιλίκια κρεμάμενα ἔξωθεν τοῦ τείχους κατὰ τοὺς προμαχῶνας, ἢ σάρκινα, ἢ σχοινία εἰλημένα, ἢ πόντιλα, ἤτοι ξύλα κρεμάμενα, &c. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 12. δεῖ τοὺς δρόμωνας καὶ τὰ λοιπὰ σκεύη, τά τε δαπανοφόρα, καὶ τὰ ναυκίλια, τά τε μικρὰ, καὶ τὰ ἄλλα τὰ εἰς γεφύρας ποιούμενα, μετὰ τῶν ποντίλων ἐν ἑτοίμῳ ἁρμόζεσθαι, καὶ ὡς ἐπὶ στρατοῦ ἐν γῇ ὁδοιποροῦντος, &c. Ubi πόντιλα, videntur appellari *Trabes*, vel *craſſiores aſſeres ponti ſtruendo idonei*. Id indicat vox

Ποντιλοῦν, pro *Ponti aſſeres imponere*, apud eundem Mauricium lib. 12. cap. 22. δεῖον ἀπὸ τῆς ἰδίας ὄχθης ἀρξάσθαι τὰ ἐπὶ τούτων σκεύη, τουτέστι ναύκλας μεγάλας, καὶ ποντιλῶσαι, ἤτοι καταστρῶσαι πάντων ἐν ἑτοίμῳ ὄντων, τοῦ τε σχοινίων καὶ τῶν ποντίλων.

Ποντιλεαφῶν, *In modum pontis terram ſtipitibus ſuffulcire*, *quod fit cum cuniculi aguntur in Urbium obſidionibus*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

> Ὁμοίως καὶ τὸ σκάψιμον ἀπλάμα μετ' ἱκάνας
> Ἀτός του μπῆκε καίδειξε γιανατομαρτυρίσουν
> Πῶς τὰ τειχία της ἤσασι ὅλα ποντιλεασμένα,
> Ἕτοιμα γιανα πέσουσι, χαμόξηπ τῇ γῇ ἁπλωμένα.

Joannes Cananus de Bello Conſtantinopol. ubi de Cuniculo: ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν ἄλλοι ἔσκαπτον, ἐκ τῆς παστίας ὄπισθεν. καὶ εἰς βάθος πολὺ ἐκατέβησαν, ὡς ἵνα κάτωθεν ἀπὸ τὴν κάτω ὄψιν τῆς σούδας περάσωσιν ἀθεώρητοι τὴν νύκτα ἄνω ἐστάμενοι Ῥωμαίων, καὶ μαχομένων, καὶ φθάσωσιν εἰς τὰ τείχη τῆς καθολικοῦ καὶ μεγίστου κάστρου τῆς πόλεως, καὶ κόψωσι λαθραίως πάντων, καὶ ποντιλεάσωσιν κατὰ τὸ ἔθος τῶν πολεμούντων εἶτα πῦρ εἰς τὰ ξύλα τῶν ποντιλεάων ἀνάψωσιν, ὅπως τῆς ξυλίνης κατασκευῆς τῆς κρατοῦσα τὸ κάστρον καταφλέξωσιν, καὶ ἄφνω πέσωνται τὰ τείχη τῆς πόλεως. Hæc prolixiora deſcripſimus, ut cuniculorum militarium ratio innoteſcat, de qua egimus pariter in Gloſſ. med. Latin.

ΠΟΝΤΙ΄ΖΕΙΝ, *Peſſundare*, *Perdere*, *Mergere*, *Inquinare*, *Maculare*. Gloſſæ Græcobarbaræ: μολυσμὸς, μιασμὸς, μαγάρισμα, πόντισμα, ζύμωμα. Theophanes an. 21. Copronymi: τούτῳ τῷ ἔτει ἐστασίασαν οἱ Κωνσταντινουπολῖται κατὰ τῶν Μαυροφόρων, διὰ γυναῖκας· ἔμενον γὰρ ἐξ αὐτῶν εἰς οἶκον ἐν ᾧ ἔμενον ἀδελφαὶ τρεῖς, καὶ ἠθέλησαν τὰς γυναῖκας αὐτῶν ποντίσαι, &c. Ubi Goarus, *in illiciti concubitus cœnum voluerunt demergere*. Miſcella verò, *& voluerunt uxores eorum in pelagus jacere*. Idem an. 1. Rhinotmeti: καὶ πολλὰ σκάφη ἐποντίσθησαν σύμψυχα. Ubi Cod. al. ἐβυθίσθησαν. Proverbia Græcobarb. MSS. ὁ κόσμος ἐποντίζετο, καὶ ἡ ἐμὴ γυνὴ ἐστολίζετο. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 124. ἐὰν γένηται τὸ, ὡς ἄνθρωπος λαμβάνει μία παρθένον δυναστικὸν τρόπον, καὶ ποντίζει τις τὴν παρθενίαν αὐτῆς, &c. Cap. 125. τελέσει νὰ τὸ ποντίσει τὴν κοπέλαν, καὶ μετὰ τοῦτο εἶναι ἐλεύθερος. Ruſum: ἐὰν γένηται τὸ ὡς ἄνθρωπος ποντίσει παρθενίαν κορασίου, &c. Ubi Editio Veneta cap. 120. *Sel avien che un huomo deſverze una garſona*, &c. Vide in Κατουρεῖν.

Καταποντίζειν, eadem notione. Gloſſæ Gr. Latin. Καταποντίζω, *Demergo*, *Perundo*, *Perfundo*. Al. *Peſſundo*. Ita Gloſſæ Lat. Gr. *Peſſundat*, Βυθίζει, καταποντίζει.

Καταποντιστὴς, *Pirata*, apud Auctorem Etymologici: Πειραταὶ, οἱ κατὰ θάλασσαν λῃσταὶ καὶ καταποντισταί. Gloſſæ MSS. in lib. Job: Πειρατῶν, καταποντιστῶν. Nicetas in Andronico lib. 1. num. 7. τοιοῦτον τοίνυν προδότην ἡ Θεσσαλονικέων τότε κληρωσαμένη φύλακα δυστυχῶς, καὶ κυβερνήτην λαχοῦσα τὸν καταποντιστὴν, &c. Utitur etiam Zonaras tom. 2. pag. 147. 1. Edit.

ΠΟΝΤΙΚΗ΄, *Dulcis radix*, Γλυκύῤῥιζα, apud Interpol. Dioſcor. c. 412.

ΠΟΝΤΙΚΟ΄Σ, *Pugnus*. Ex Gall. *Poing*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 223. ὁμοίως ἐὰν ἐκεῖνος ὁ σκλάβος μου ἀνέχει τὴν πληγὴν εἰς τὴν κεφαλὴν, οὐ (*vel*) εἰς τὸ ποντικὸν τοῦ χειρὸς, οὐ εἰς ἕτερον τόπον τοῦ κορμίου, &c. Infrà: ὁ ποντικὸς τοῦ χερίου.

ΠΟΝΤΙΚΟ΄Σ, *Mus Ponticus*, *Sorex*, *Mus quivis*. Gloſſæ Lat. Gr. MSS. *Sorex*, Μῦς Ποντικός. ἢ ἀρουραῖος. Gloſſæ aliæ ex Cod. Reg. 2062. Μῦς, ὁ Ποντικὸς κεκλημένος. Infrà: Μυωξία, ἡ τῶν ποντικῶν φωλεύς. Moſchopulus: Μῦς, ὁ κοινῶς Ποντικός. Corona pretioſa: Ποντικοὶ, *Mures*, Μύες. Zacharias Pap. lib. 3. Dialog. cap. 4. ὁ ἀρχέκακος ἐχθρὸς ἤρξατο μιμεῖσθαι — βοὰς προβάτων, κραυγὰς ὀνάγρων, συρισμοὺς ὄφεων, χοίρων γρυχμοὺς, καὶ ποντικῶν κλαγγάς. Oratio MS. ad S. Simeonem Stylitem: Συνέτριψεν πᾶν ἑρπετὸν, ὄφιν, μύρμηκα, ποντικὸν καὶ τὴν σαλαμίδα, καὶ πᾶν ἀκάθαρτον πνεῦμα. Proverbia Græcobarb. MSS. ποντικοῦ βουλαὶς κόψει κάτα. Occurrit paſſim, in Nomocanone Coteleriano num. 317. in Orneoſophio pag. 181. & alibi, apud Alexium Rharturum Doctr. 14. Maximum Cythær. 16. Aug. in Fabulis Æſopi Græcobarb. non ſemel, & apud alios.

Ποντίκιν, apud Rhuzanum in Paraphraſi vaticin. ἔφαγε τὸ μικρὸν ποντίκιν τὸ βαστάγιν τὰς καρδίλας.

Ποντικοὶ dicti deinde etiam *Muſculi* ſeu *nervi*. Euſtathius

ſtathius Il. π. περιεκτικὸν μέν τι ἐστὶν ὁ μυὼν, ὡς περιέχων μύας· μύες δὲ, σάρκες συνεςραμμέναι, καὶ νευρώδεις, ἃς οἱ κοινολεκτοῦντες Ποντικοὺς φασι, μεταληπτικῷ τινὶ τρόπῳ· μύας γὰρ ἰσομορφίας ἀκούοντες Ποντικοὺς, ἐκεῖθεν τοὺς ἐπὶ σαρκῶν μύας οὕτως ὀνομάζειν διακρίνουσι. Idem Il. α. τοιούτῳ δὲ τρόπῳ καὶ τὸ, Ποντικοὶ ἰδιωτικῶς λεγόμενοι ἐπὶ νεύρων, &c.

Ποντικοπαγίδα, Ποντικοπιάςρα, *Muſcipula*, in Turco-Græcia Cruſij.

Ποντικόσ͂ης, *Muris auricula*, herba de qua Ruellius & alij. Gloſſæ Iatricæ MSS. ex Cod. Reg. 190. μυὸς ὦτα, ὁ ποντικόσ͂ης.

Ποντικόφριον. Eædem Gloſſæ: μυοχάδιον, τὸ ποντικόφριον. Vide Μυόχατον.

Ποντικοκάθαλο, *Muſcarda*, Μυοκόπρ⊙.

Ποντικοφάρμακον, in Cod. Reg. MS. 618. fol. 288. & alibi: ποντικοφάρμακον λευκὸν τετριμμένον. Ποντικοφάρμακον κίτρινον.

ΠΟΝΤΊΦΙΚΕΣ, *Pontifices*, ἱερεῖς οἱ ποντίφικες, apud Zonaram in Auguſto pag. 149. 1. Edit.

ΠΟΝΤΟΓΈΦΥΡΑ, *Pons*, ſed is propriè qui in fluminibus ex navigiis invicem compactis confici ſolet, tabulatis in ea injectis. Theophanes an. 17. Heraclij: καὶ ἐκέλευσεν αὐτοῖς, ἵνα ὅταν περάσῃ τὸν ποταμὸν, κόψωσι τὴν γέφυραν, καὶ τὴν ποντογέφυραν. Eod. an. καὶ ταῦτα δηλώσας τῷ Σιρόη, ἐδήλωσέν μοι, ἵνα τῇ κγ΄. τοῦ Μαρτίου μηνὸς λάβω ταξάτας πεντήρεις, καὶ εἰς τὴν ποντογέφυραν τοῦ Τίγριδ⊙ ποταμοῦ ὑπαντήσω αὐτῷ. Ubi Miſcella nudè *Pontem* vertit. Verùm hic γέφυραν, & ποντογέφυραν, ut diverſa ſtatuit, ita ut γέφυρα fuerit Pons lapideus: ποντογέφυρα verò, Pons ex navibus compactus. Quâ quidem poſtremâ notione Ποντογέφυραν videtur uſurpaſſe Mauricius lib. 12. Strateg cap. 22. εἰ δὲ, ὡς εἰκὸς, χρεία τὸν ἄν τις ὄχθην κρατηθῆναι, ἔνθα οἱ ἐχθροὶ ἵςανται, εἰ μὲν γεφυρῶσαι χρεία, τουτέςι ποντογέφυραν ποιῆσαι, δίον ἀπὸ τῆς ἰδίας ὄχθης ἄρξασθαι τὰ ἐπὶ τούτων, τουτέςι ναύκλας μεγάλας, καὶ ποντιλῶσαι, ἤτοι καλασρῶσαι πάντων ἐν ἑτοίμῳ ὄντων, τῶν τε ποντίλων, καὶ τῶν σχοινίων. Cedrenus an. 23. Juſtiniani: κτίζει τὴν γέφυραν τοῦ Σαγγάριος ποταμοῦ, τὴν λιθομένην Ποντογέφυρον, διὰ καμαρῶν πέντε, ξυλίνην πρότερον οὖσαν. Chron. MS. ab Adamo ad Leonem Philoſ. καὶ τὴν Πενταγέφυραν τοῦ Σαγγάρι (κτίζει.) Ubi Theophanes: καὶ ἀποςρέψας τὸν αὐτὸν ποταμὸν ἐν ἄλλῃ κοίτῃ, ἐποίησεν καμάρας φοβερὰς πέντε, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν διοδεύεσθαι, &c. Sanè apud Cedrenum & alios legendum putem, Πεντογέφυρον, qua voce *Pontem* tum univerſim vocabant: neque enim ποντογέφυρος rectè vocaretur, Pons quinque cameris conſtans: tametſi ita editum legitur apud Pachymerem lib. 10. cap. 25. in Cod. Barberino, ἐκ τοῦ παραχρῆμα ὁ ποταμὸς μέτοχιεύει, καὶ ζητεῖ τὴν παλαιὰν κοίτην, καθ' ἣν καὶ ἡ Ἰουςινιανεί⊙ ποντογέφυρα. Ubi monet Poſſinus ad marginem Cod. MS. notari aliam lectionem Πενταγέφυρα, atque ita ille legendum contendit. Neque tamen diſſimulandum obſervare Leunclavium in Onomaſtico ad Hiſt. Turc. *Cupri-chiſar* appellari *Caſtrum, vel Arcem quinque pontium, quibus Sangarium flumen Iuſtinianus Imp. ſtravit: adpellatam autem fuiſſe arcem hanc à Græcis* Πεντεγέφυρον, *à dictis quinque pontibus.* Extat Agathiæ Epigramma εἰς γέφυραν τοῦ Σαγγαρίου in Antholog. lib. 4 cap. 30. De eo ponte egit etiam Procopius lib. 5. de Ædif. Juſt. cap. 3.

ΠΟΝΤΟΛΟΓΕΙ͂Ν, *Verbis pungere.*

ΠΟΠΊΝΑ, *Popina*, Καπηλεῖον, in Gloſſis Baſilic. ποπίνας καπηλεῖον, in Gloſſ. Lat. Gr. Vide in Προπίνα.

ΠΌΠΟΛΟΝ, Πόπυλ⊙, *Populus, Plebs.* Alexius Comnenus in Verſibus Politic. MSS. ad Spaneam nepotem:

Περὶ ὧν ἤτησας ἡμᾶς τὸ πόπολον ἡμέρα τι.

Hiſtoria MS. Beliſarij:

Βλέπον τὰ οὕτως ἔπραξε τὸ πόπολον τῆς χώρας.

Hiſtoria Bertrandi Romani:

Τὸ πόπυλον ἐχάρηκεν, ὅλλοι μικροὶ, μεγάλοι.

Ποπυλαρία ἀγωγὴ, *Ælio popularis*, apud Zonaram lib. 7. n. 3. 2. Edit. ubi Πόπυλ⊙ etiam occurrit.

ΠΟΡΆΛΕΥΡΟ, *Farina ex vinaceis*, in Turco-Græcia Cruſij.

ΠΟΡΔΟΚΟΠΑ͂Ν, *Pedere.* Gloſſæ Græcobarb. νὰ ἀγωνάτι πορδόμενον, οἷοι μένεις πορδοκοπᾷς, ἢ κλάνεις μὲ ἀναςεναγμὸν, μὰ διὰ τοῦτον δὲν θέλεις μένειν εἰς τὸ σπίτιν.

ΠΌΡΗ. Gloſſæ Botanicæ MSS. ex Cod. Reg. 2690. πράσα, λέγεται πόρη.

ΠΟΡΙΑΤΙΚΟΝ, Tributi ſpecies, pro *Mercium tranſitu*, vel *evectione*, in Diplomate Andronici Junioris pro Monembaſiotis apud Phranzem lib. 3. cap. 24. ἀπὸ τε τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ κομμερκίου, τοῦ διαβατικοῦ καὶ τοῦ ποριατικοῦ. Infrà: μηδὲ ἕνεκεν ποριατικοῦ διδόντες τὸ τυχόν.

ΠΟΡΙΚΌ, *Fructus*, Καρπὸς, in Corona pretioſa: ὀπώρα.

Πορικοπωλίσσα, *Quæ fructus in foro vendit*, noſtris *Fruitiere.* Nicetas in Iſaacio lib. 3. cap. 5. καὶ τὰς ἄγχας περιβάλλειν εἰς ἐξώπιον, ὡς τὰς ὀπώρας αἱ πορικοπωλίσσαι. Ubi Edit. οἱ ἀγόραιοι.

ΠΟΡΙΝΌΝ, *Pomum*, pro Ὀπωρινὸν. Prochoprodromus MS. contra Hegumenum:

Καὶ πορινὰ αὐτεῖλάριχα διὰ τὴν ἀνεμβίην.

ΠΌΡΙΝΟΣ, ὁ μικρὸς βάτραχ⊙, in Gloſſis Botanicis MSS. ex Cod. Reg. 1177.

ΠΟΡΝΕΊΑ. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7.

Ἐκτάλον γὰρ ἡ Δημητρα με χιλιαις ἱμερςίαις,
Καὶ κάνει τὸ χέριν της ἐκράτει τὴν πορνείαν.

Ariſtas fortè tenebat Ceres, ut vulgò illa pingi ſolebat. Sed unde hæc vox, alius me docebit.

ΠΌΡΝΑΙ, ita appellabatur Quintum ex ſeptem Muneribus, quæ à Conſulibus Populo quotannis exhibebantur. Juſtinianus in Nov. 105. cap. 1. καὶ πέμπτην τε ποιήσει πρόοδον τὴν ἐπὶ τὸ θέατρον ἄγουσαν ἣν δὴ πόρνας καλοῦσιν, ἔνθα τοῖς ἀπὸ σκηνῆς γελοιαςαῖς ἵςαι χώρα, τραγῳδοῖς τε καὶ τοῖς ἐπὶ τῆς θυμέλης χοροῖς, θεάμασι γε παντοδαποῖς καὶ ἀκούσμασιν ἀνειμένον ἐπὶ τὸ θέατρον. Vide Interpretes ad hunc locum. Gloſſæ Lat. Gr. *Fornex*, Πόρνη, Καμάρα. *Fornicaria*, Πόρνη, ἀπὸ καμάρας ἡ ἵςαται.

ΠΟΡΝΟΚΑΠΗ'ΛΙΟΝ, *Lupanar, Meritorium.* Occurrit in Monitis Alexij Comneni MSS.

ΠΟΡΝΌΝ, *Mane.* Gloſſæ Græcobarb. Πρωΐ, ταχία, πρωϊνὸν, ἄλλοι πορνόν. Vide Πρῶρ⊙.

ΠΟΡΝΟΣΤΆΣΙΟΝ, *Lupanar*, apud Damaſcenum Studitam Homil. 20.

ΠΟΡΠΑΤΕΙ͂Ν. Vide in Περπατεῖν.

ΠΌΡΤΑ, *Porta.* Auctor Etymologici: Πόρτα παρὰ τὸ πόρον τηρεῖν. Ita nugantur Græculi. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 29. ἤνοιξαν τὰς πόρτας, καὶ ὑπεδέξαντο αὐτούς. Anna Comnena lib. 6. pag. 176. οἱ δὲ ἄνωθεν τῆς ἀνατολικῆς πόρτης ἀνὰ τὰ κράσπεδα τοῦ τείχους ἀνελθόντες, &c. Nicetas in Manuele lib. 5. ex Cod. Barb. τὰς πόρτας ἀσφαλίσαντες, καὶ μετ' ἀσφαλείας κτίσαντες. In Balduino: ἐξέρχονται ἀπὸ τῆς πόρτης, καὶ τούτοις συμπλέκονται. Joan. Cananus: ὅτι ἐντὸς εἰς τὰς αὐλὰς ἀπέκλεισαν οἱ Τοῦρκοι Ῥωμαίους, καὶ ἄλλως ἔμπροσθεν εἰς τὰς πόρτας ἐδειλίασαν μέγα. Occurrit paſſim.

Πόρτα, *Aula & Comitatus* Turcici Sultani. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Καὶ τὰ παιδιάτω πιάνουσιν τῶν Χριςιανῶν τῆς Πόρτης.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Σταῖς πόρτες τῶν Χριςιανῶν τὰ παιδιάτων γυρίζουν.

Threnus de Capta à Turcis Conſtantinopoli MS.

Ἔχει

Ἔχει στὴν Ἀνδριανούπολιν ἡ Πόρτα του καὶ μόνον
Δέκα χιλιάδες ἐκλεκτοὺς ἄνδρες να πολεμήσουν.

Hiſtoria Politica pag.6. ἐγένετο δὲ μέγας ἀφανισμὸς εἰς τοὺς Ἀγαρηνοὺς· ἔμεινε δὲ ὁ Αὐθέντης μετὰ τὴν πόρτας του μόνος. Pag.36. ἐξῆλθε τῆς πόλεως μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν, οὓς λέγουσι Πόρταν. Adde pag.40. Malaxus in Hiſt. Patr. p.144. ὁ αὐτὸς Συλτὰν Παγιαζίτης ἐκαβαλίκευσε μετὰ τὴν πόρτας αὐτοῦ, &c. Vide Θύρα.

Ἐξώπορτον, *Porta exterior.* Origines Conſtantinopolit. ἐξώπορτα δὲ ἐτύγχανεν ἐπὶ δὲ Ἡρακλείου περιεκλείσθησαν, γενομένων ἐκεῖσε θαυμάτων καὶ ὀπτασιῶν πολλῶν τῆς ἁγίας Θεοτόκου. Euchologium Goari pag.810. εὐχὴ λεγομένη ἐν λιτῇ γενομένῃ, διὰ φόβον εἰς τὸν Κάμπον, εἰς τὸν ἅγιον Διομήδην ἐξώπορτα, καὶ εἰς τὴν παλαιὰν Πέτραν.

Ξωπόρτης, ξωπορτίον, eâdem notione. Gloſſæ Græcobarb. ἀγυιάτιδες, αἱ πρὸ τῶν θυρῶν θεραπεῖαι, ἡ δίαλυσις ὅπου ἔνι εἰς τὸ ξωπόρτιον. Mox: ἀγυιεὺς, ὁ πρὸ τῶν θυρῶν ἑστὼς βωμὸς ἐν σχήματι κίονος· τὸ θυσιαστήριον ὅπου στέκει ὀμπρὸς τοῦ ξωπορτίου. Eædem Gloſſæ: ἀμπίκρον, πυλῶνα, ἐξώπορτιν, πόρταν μεγάλην τοῦ τοίχου τῆς χώρας, ἢ αὐλῆς μεγάλης. Stephanus Sachlecces in Narrat. MSS.

Καὶ ὁποῖα πᾶ στὸ ξόπορτον να τὴν λιθοβολήσουν.

Μονόπορτον, Locus ædificij ubi unica eſt porta, qua aditus patet. Chronicon Alexandr. ubi de Seditione Victoriat. καὶ ἄλλοι διὰ τοῦ μονοπόρτου τοῦ δεσποτικοῦ καθίσματος, &c. Ubi Theophanes pag.157. ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ μονοπάτου τοῦ καθίσματος. Vide in hac voce, in Πάτος.

Παραπόρτιον, *Parvula porta majori adjuncta*, cujuſmodi ſunt in Urbibus ac arcibus. Παραπολὶς, Leoni Grammatico in Porphyrogenito pag.488. παραπύλιον, Mauricio in Strateg. lib.10. c.3. & Conſtantino lib. de Adm. Imp. cap. 53. pag. 125. ubi & παραθύριον dicitur. Gloſſæ Græc. Latin. Παραπύλιον, *Portella.* Gloſſæ Latin. Græc. *Poſticium*, παράθυρα, Παραθύριον. *Poſtica*, παραθύρα καὶ ὄπισθεν τοῦ οἴκου. Theophanes in Rhinotmeto pag.318. καὶ λαβόντες τὸν παῖδα ἐπὶ τῶν ἄνω Καλλινίκης παραπορτίων, &c. Julius Africanus MS. de Apparatu bellico cap.69. ἐχέτω δὲ τὸ στρατόπεδον πόρτας μεγάλας, ἤτοι ἐξόδους δημοσίας δ'. παραπόρτια δὲ μικρὰ πλεῖστα. Leo in Tacticis cap.11. §.16. ἔχειν δὲ τὴν περίμετρον τοῦ φοσσάτου τέσσαρας μὲν περὶ τὰς μεγαλοτέρας καὶ δημοσίας, (πόρτας) παραπόρτια δὲ μικρὰ πλεῖστα. Idem cap. 15. §. 4. κρεῖττον δὲ ποιήσεις, ἐὰν παρὰ τὰς πόρτας, ἢ εἰς τὰ παραπόρτια τῆς πόλεως ἢ κάστρου, ἢ τὰς διεξόδους ὀχυρώματος παρακαθίσεις τινὰς στρατιώτας, &c. Adde §.53. & Conſtantini Tactica pag. 50. Nicetas in Man. lib.2. num.4. ὁ δὲ γε Πετράλης τοὺς ἐν τοῖς τείχεσι διαβλέψας, καὶ παραπόρτιον ἀναπεπταμένον εὑρὼν, δι' αὐτοῦ ἐξέθορεν εἰς τὸ στράτευμα. Ubi Cod. Edit. πυλίδα præfert. Idem in Murtzuphlo num.4. ex Cod. Reg. Barbarogr. διὰ τοῦ ἐκεῖσε παραπορτίου εἰσελθών. Occurrit præterea apud Heronem in Parecbol. In Typico MS. τῆς Κεχαριτωμένης cap.73. & apud Ducam cap.39. pag.159. & apud Rocchum Pirrhum in Archimandr. Meſſan. pag.57.

Τετράπορτος, πύλη τετράπορτος, apud Anonymum de Locis Hieroſol. cap.12.

Πορτάριον, *Portula.* Gloſſæ Græcobarb. Πυλῶνα, Θυρωρὸν, Ῥωμανίσιν, ξωπόρτιν, Πορτάριν.

Πορτάρειος, Πορτάρης, *Portarius.* Lexicon MS. ad Schedographiam:

Θυμός τε καὶ θυρωρὸς, ὃς ἐστὶν ὁ πορτάρης.

Conſtantinus in Epiſt. ad Silveſtrum Pap. διὰ πολλῶν ὀφφικίων κεκόσμηται, ἤτοι Κουβικουλαρίων, Πορταρίων, Ἐξκουβιτόρων. Hiſtoria Politica ſub finem, de Amurathe III. Sultano: καὶ πέμψας νωστὶ τὸν μέγαν πορτάριον αὐτοῦ ὅπου ἔχει τὸν Καϊτανουζίνον. Atque ij *Portarij* ſunt *Sarai* Turcici, quatuor numero, quorum dignitas illuſtris, ut ex ea ad Baſſarum dignitatem vulgò ij educantur. Ita Cruſius in Turcogr. pag.68.

Πορτάρης, eâdem notione. Gloſſæ ad Iliadem Barbarogr. Θυρωροὺς, τοὺς πορτάρους. Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea:

Καὶ τὸν πορτάρην πιάζετε, καὶ ῥίψατε τον ἔξω.

Alius de Amorib. Callimachi & Chryſorrhoes:

Πορτάρειν εἰς τὴν πόρταν του κανεὶς οὐδὲν εὑρίσκει.

Syntipas MS. λέγει πρὸς τὸν πορτάρην κατ' ἀληθείας ἡ ὥρα τοῦ ἀλετοῦ ταύτης πολλὰ ἐστὶ καλὴ εἰς τὸ σπουδάζειν τὸ μύλωνα. Fabulæ Æſopi Barbarogr. ἂν θέλει νὰ κατέβῃ, ἐξύπνησε τὸν πορτάρειν, ὅστις ἦτο εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ δένδρου. Vide Maximum Cythæreum 9. Octobr. Hiſt. Athenar. pag.142. &c.

ΠΌΡΤΙΞ, *Porticus.* Continuator Theophanis lib.3. num.43. καὶ πρὸς τὸν πόρτικα τοῦ περιπάτου κυβικλείου, ἐν ᾧ καὶ τὸ τοῦ ἁγίου Παύλου εὐκτήριον ἦν. Utitur præterea Joannes Moſchus cap.185.

Πόρτικος, in Baſilic. lib.13.tit.1.cap.5. Chronicon Alexandrinum anno 5. Juſtiniani: καὶ ἐκαύθη μετὰ τοῦ πορτίκου τῶν Σχολαρίων.

ΠΟΡΤΌΜΟΡΦΟΣ, *Imaginarius*, in Gloſſis Lat. Gr. ita emendat Meurſius, pro Πρωτόμορφος. Is Σημειοφόρος dicitur in veteri Onomaſtico. Nam imagines Principum in ſolemnibus proceſſibus ac pompis deferebantur. Joſephus lib.2. de Bello-Judaïco cap.8. πεμφθεὶς δὲ εἰς Ἰουδαίαν ἐπίτροπος ὑπὸ Τιβερίου Πιλάτος, νύκτωρ κεκαλυμμένας εἰς Ἱεροσόλυμα παρεισκομίζει τὰς Καίσαρος εἰκόνας· σημαῖαι καλοῦνται. Adde lib.18. Antiq. Judaïc. cap.7. Ex quo loco, Zonaras: οὐ γὰρ πάτριον ἦν αὐτοῖς εἰκόνας φέρεσθαι διὰ τῆς χώρας αὐτῶν, πολλὰς δ' ἐπικεῖσθαι τὰς σημαίαις εἰκόνας. Vide infrà In Προτομὴ, & Gloſſ. med Lat. in *Laurata.*

ΠΌΡΤΟΣ, *Portus.* Clementina de Reb. geſt. S Petri: εἰς πόρτον καταβὰς, πυκνότερον ἐπυνθάνετο, εἴ τις ἴδοι, ἢ ἀκούσαι ἐν τοῖς τεσσάρων ἐνιαυτῶν ἀπαντῆσαι ναυάγιον. Mox: αὐτὸς δακρύων εἰς πόρτον κατῆλθε, καὶ εἰς πλοῖον ἐμβὰς εἰς ἐπιζήτησιν ἐκείνων ἐξέπλευσε. Marcianus Heracleotes in Periplo: καταλήγει δὲ πρὸς μεσημβρίαν εἰς ἐπὶ τὸν προειρημένον ναὸν τῆς Ἥρας, ἤτοι Βελῶνα τὴν πόλιν, ἢ Πόρτον μάγνον. Cedrenus p.172. εἰσῆλθε πλοῖον ἀπὸ Ἀλεξανδρείας εἰς τὸν πόρτον Ῥώμης. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.1.

Ἀνάγκη, ἦτον τὸ λοιπὸν στὸ πόρτο νὰ σεβοῦσι

Occurrit præterea apud Sozomen. lib.9. cap.68. Nicephor. Calliſt.lib.4. cap.21. & alios.

Πορτολάνος, Liber nautis portus & intervalla locorum monſtrans. Cruſius in Turcogr. pag.4. 515. Edit. Italicè & Gallicè non ſemel. Laudatur à Lambecio lib. 5. Commentar. de Bibl. Cæſar. pag.263. Πορτολάνος Græcobarb. hocce initio: Ὁρμήνευμα τῶν καραβίων διὰ τοὺς λιμιόνας. Habetur etiam MS. in Bibl. Colbertea Cod. 6560.

Πορτομόλο, *Portus cum mole* ſeu *crepidine.* Portolanus MS. ἡ Μεθώνη ἔνι χώρα καὶ πορτομόλο, &c.

ΠΟΡΦΥΡΈΝΙΟΣ, *Purpureus*, Πορφύρεος.

ΠΟΡΦΥΡΊΣ, *Anchuſa*, apud Interpol. Dioſcoridis cap. 605. Item *Ocimaſtrum*, ſeu *Baſilicum ſilvaticum*, cap.610.

ΠΟΡΦΥΡΊΤΗΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶ λίθος ἐτήσιος, καὶ ἀνδροδάμας. Vide in his vocibus.

ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΗΣ, Πορφυρογέννητος, *Porphyrogenitus, in purpura natus, patre jam Imperatore in lucem editus*: vox paſſim obvia apud Scriptores Byzantinos, quæ aliis ſæpe verbis efferri ſolet. Ἐν ἁλουργίδι τραφεὶς, apud Libanium in Proſphonetico ad Julianum Imp. Michael Pſellus in Hiſt. MS. de Theodora Conſtantini Fratris Baſilij filia: ἦν τε γὰρ πορφυρὶς, ὑφ' ἧς ἐσπαργάνωτο, &c. Ὁ ἐν πορφύρᾳ τεχθεὶς, apud Joannem Cantacuzenum in Præfat. ad Hiſt. Apud Conſtantinũ in Baſilio n.48. Edit. Combefiſij, de ſe, Κωνσταντῖνος ὁ τῆς πορφύρας βλαστὸς, quo-

 modo

modo etiam Nicephorus Romani Diogenis Imp. filius Zonaræ appellatur. Πορφύρας ἀπόγονος, in Præfat. ad Excerpta ejuſdem Conſtantini de Virtutibus & Vitiis. Apud Nicolaum Calliclem, Πορφύρας κλάδος: apud Annam Comnenam, Πορφύρας τιθήνημα. Πορφύρας ῥόδον, apud Manaſſem p. 52. Procœmium ad Geoponica ſub finem: ὦ δικαιότατε Δέσποτα Κωνσταντῖνε, τὸ τερπνὸν τῆς πορφύρας ἀπάνθισμα. Idem à Manaſſe πορφυροβλάστητος dicitur. Joannes Euchaitorum Metropolita pag. 44. de Zoe Auguſta Monomachi Uxore:

> Τῆς εὐγενείας λείψανον, τῆς πορφύρας
> Κάλλιστον ἄνθος, χρῶμα τῆς ἁλουργίδος.

Ptochoprodromus in verſibus Politic. MSS. de ſua Paupertate, ſub finem, ubi de Manuele Comneno Imp. ſub quo vivebat:

> Ἀλλ' ὦ Κομνηνοβλάστητον ἀπὸ πορφύρας ῥόδον,
> Ὦ Βασιλεῦ, Βασιλεῦ, καὶ τῶν ἀνάκτων ἄναξ,
> Καὶ κράτος τὸ πεζικράτιστον ἀποπατρόθεν.

Idem Pſellus in Epiſt. MS. ſub nomine Michaelis Ducæ Imp. ad Robertum Guiſcardum qua alteram ex ejus filiabus Conſtantino Porphyrogenito fratri in Uxorem expetit: οὐ πρὸ τῆς βασιλείας τῷ ἐμῷ γεγεννημένος πατρὶ, ἀλλὰ μετὰ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν σύλληψιν ἐσχηκὼς καὶ τὴν γέννησιν, ὥσπερ πόῤῥωθεν ἐπὶ τοῦ Θεοῦ τὸ τοιοῦτον κόσμον τῷ γένει προευτρεπίζοντος· τοὺς δὲ οὕτω γεγεννημένους Πορφυρογεννήτους Βασιλεῖς οἱ καθ' ἡμᾶς Ῥωμαῖοι κατονομάζουσι· τὸ δὲ ὄνομα τοῦτο θεῖον ἄντικρυς τοῖς μετεσχηκόσι νενόμισται· ἐντεῦθεν γὰρ καὶ ἡ βασίλειος πορφυρὶς τὸ ἐπίσημον ἔσχηκεν· ὅθεν καὶ ταῖς κοιναῖς εὐφημίαις προστίθεται τῇ βασιλείᾳ τὸ ὄνομα καὶ τῆς βασιλεία τις εἰρηκὼς προστίθησιν εὐθὺς τὴν πορφύραν. Vide Notata ad Alexiadem pag. 223. Gloſſ. med. Lat in *Purpurati*, & Conſtantinopolim Chriſt. lib. 2. ſect. 4. num. 7.

ΠΟΡΦΥΡΟΥΝ, *Atractylis*, apud Interpol. Dioſcor. c. 513.

ΠΟΣΕΥΕΙΝ, *Pauſare*, *Morari*, ἀναπαύεσθαι.

ΠΟΣΚΑΔΑ, *Inſidiæ*, ex Ital. *Imboſcata*, apud Cruſium in Turcogr.

ΠΟΣΤΑΤΙΚΟ, *Poſſeſſio*, Κτῆμα, in Corona pretioſa. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Poteſtas*, *Poteſtativum*.

ΠΟΣΟΥΣΤΑΡΙΟΝ. Piſcis ſpecies, cujus meminit Petr. Bellon. lib. 1. Obſerv. cap. 53.

ΠΟΣΤΑΘΜΟΣ, pro ἱπποστάθμος. Scholiaſtes Oppiani lib. 3. Halieut. v. 236. σταθμὸς, ἡ ἡμερήσιος ὁδὸς, τὸ παρὰ πολλῶν καλούμενον ὁ ποσταθμὸς, καὶ ἡ ἔπαυλις τῶν ζώων.

ΠΟΣΤΕΛΙΝΟ. Vide in Μποστέλινο.

ΠΟΣΤΙΑΙΑ, *Quota dies menſis*, vel *Quota feria*, apud Græcos Compotiſtas. Vide Scaliger. de Doctr. tempor. pag. 720. & Dion. Petavium lib. 8. Diſſert. ad Auctar. operis de Doctr. temp. cap. 7.

ΠΟΤΑΓΗ, pro ὑποταγή. *Familia*, *Famulatus*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 206. τυτέστιν νὰ τὴν πλερώσῃ τὸ ψόμμιν του, κάρτζα του, τὸ κρασίον του, τὸ κρέας, καὶ φαγεῖα τὰ ἔνι χρεῖσι εἰς τὴν ἀφέντην, οὐ εἰς τὴν κύραν του, καὶ εἰς τὴν ποταγήν, καὶ φορέσεις ἐκεῖνα ὅλα τὰ πράγματα, &c. Anonymus de Nuptiis Theſei:

> Καὶ κάμασιν εἰς ποταγὴν τινος νὰ μηδὲν εἶναι.

ΠΟΤΑΜΙΔΑ, *Curuca*, avis, Gallis, *Fauvette*. Petr. Bellon. lib. 1. Obſerv. cap. 10.

ΠΟΤΑΜΟΠΝΙΚΤΟΙ. dicti qui in fluvium demergendi projiciebantur. Theophanes an. 8. Rhinotmeti: καὶ αὐτοῦ τοῦ Χαγάνου παρ' ὀλίγον τελείως ποταμοπνίκτου ποιεῖν.

ΠΟΤΑΜΟΦΡΥΓΙΟΝ. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Μῦρον, ποταμοφρύγιον.

ΠΟΤΑΜΙΟΣ, *Undulatus*. Continuator Theophanis lib. 3. num. 43. τοίχοις δὲ δύο ὠχύρωται ἐκ πλακῶν Ῥωμαίων, καὶ Πηγανουσίων, καὶ Καρυστίων, πρὸς δὲ γε Πρασίνων καλλωπιζομένοις ποταμίων Θετταλικῶν. Suprà num. 42. ὅτι γὰρ Καρυστὸς, ὡς οὕτω φέρει τὴν κλῆσιν, διὰ τὸ ἀπὸ τῆς γραφώσεως ἔχειν ἀπὸ λίθου Καρυστίου οἷόν τινα πλατυν ποταμὸν, &c.

Ποτάμιος, *Fluviatilis*, ποτάμιος.

ΠΟΤΑΜΟΣ. Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap. 7. pag. 156. ὁ δὲ ὑποψήφιος τρεῖς ποταμοὺς διελθὼν, ἐπ' ἐδάφους διὰ γύψου διατυπωθέντας, τὸ τῆς διδασκαλίας ἐφ' ᾧ ἐκλήθη δηλοῦντας χάρισμα, ἐπάνω πόλεως ἵσταται ἀντιστορουμένης, &c. Vide Ἀετός.

ΠΟΤΑΜΟΙ, dicuntur *Lineæ candidæ* rubeis intextæ in Pallijs, Mandyis, Sticharijs, ſeu tunicis Pontificum, Sacerdotum, vel Diaconorum, quorum formam exhibet Goarus ad Euchologium pag. 156. Ejuſmodi porrò palliis utuntur extra Miſſarum ſolemnia. Eſt autem Mandyas, inquit idem Gorus ad Codinum, Pallio quàm ſimilis, ad fauces fibulâ nexus, ſinibus & rugis ampliſſimus, & omnino inſignis. Ad ejus latera circa ventrem aſſutæ ſunt tæniolæ, albi rubríque coloris ternæ, quibus undequaque variatur, & adornatur. Tæniolæ illæ ſunt ποταμοὶ, de quorum ſignificatione, ſic Symeon Theſſalonicenſis lib. de Templo: τὸ τῆς ἀρχιερέως στιχάριον ἄνωθεν καθιέντας τοὺς δηλουμένους κέκτηται ποταμοὺς, τὸ διδασκαλικὸν ἐν αὐτῷ σημαίνεται χάριτος. Mox: ποταμοὶ δὲ λέγονται διὰ τὴν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τὴν Σωτῆρος φωνὴν, λέγοντος, Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ποταμοὶ ῥεύσουσιν ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ὕδατος ζῶντος. Idem alibi: τοῦτο δὲ καὶ ὁ ἀρχιερατικὸς διδάσκει μανδύας, ποταμοὺς μὲν ἔχων διὰ τὰ προειρημένα, &c. Rurſum in Libro de Sacris Ordinationibus cap. 8. ubi de Epiſcopi Enthroniſmo: λαμβάνει δὲ καὶ τὸν μανδύαν μετὰ τῶν ποταμῶν, ὡς διδάσκαλος τῶν ἐκ τῶν οὐρανῶν, Ἔδειξα τὴν θείαν χάριν, λεγομένην, ὅτι καὶ ἀπὸ τῶν οὐρανῶν ἡ χάρις ἡμῖν ἐκκέχυται. Et cap. 9. ubi de Inauguratione Patriarchæ Conſtantinopolit. ἐλθόντα τὸν ὑποψήφιον ὁ Βασιλεὺς πρὸ τῶν ἰδεῖν φιλοφρονεῖ, καὶ μανδύαν μετὰ ποταμῶν ἀποστέλλει, καὶ τὸ τῆς ἐκκλησίας ἐγκόλπιον. Denique cap. 11. πάντες οὖν ἐνδυσάμενοι τὰ ἀρχιερατικὰ, στιχάριον μετὰ ποταμῶν, &c. Balſamon in Meditat. de Patr. pag. 447. τὰ μετὰ ποταμίων στιχάρια, τοὺς κρουνοὺς τῶν αἱμάτων, καὶ τοῦ ὕδατος, τοὺς ἐκ τῆς θείας πλευρᾶς ἀποστάξαντας, (δοξάζουσιν.) Gregoras lib. 6. cap. 1. οἱ Ἀρχιερεῖς, βάπτουσιν εἰς τὰ μαντία τοὺς ποταμοὺς κοκκίνους καὶ λευκοὺς, διότι ἔῤῥευσεν ἀπὸ τῆς πλευρῶν τοῦ Χριστοῦ αἷμα καὶ νερὸν ἀντάμα. Idem Balſamon loco laudato pag. 450. ὅθεν καὶ οἱ ἁγιώτατοι Πατριάρχαι τόπον ἀναπληροῦντες τῆς κεφαλῆς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, ἐνδιδύσκονται σάκκους τε μετὰ ποταμίων καὶ τριγώνων στιχάρια, καὶ διὰ πολυσταυρίων φαινόλια, &c. Demetrius Chomatenus in Reſp. ad Cabaſilam pag 318. ubi quærit idem Cabaſilas, εἰ δέον ἐστὶ καὶ ἐν τοῖς πορφυροῖς Ἀρχιερατικοῖς ἐσθήμασι τιθέναι, καθάπερ τε ἐν τοῖς λευκοῖς, ἐν μὲν τῷ στιχαρίῳ τοὺς ποταμοὺς, ἐν δὲ τῷ φαινολίῳ σταυρούς. Codinus de Offic. Palat. cap. 20. num. 16. καὶ οἱ μὲν Ἀρχιερεῖς εἰς προσκύνησιν τοῦ Βασιλέως, ὡς εἴρηται, ἐρχόμενοι μετὰ τῶν ἐχόντων μανδύων αὐτῶν ποταμοὺς προσκυνοῦσιν αὐτόν. Malaxus in Hiſt. Patr. ubi de Gennadio Scholario: ἐχάρισε καπάσιον ἐνδύμιον μὲ τὴν καμοῦχαν, καὶ μανδύαν μὲ τοὺς ποταμούς. Et in Hieremia Patr. φέρων τὸ ἱερὸν μανδύον μετὰ τῶν ποταμῶν, &c. Andreas à S. Cruce in Collationibus Concilij Florentini, de habitu Patr. Conſtantinopol. *Patriarchæ, Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum habitum ibidem vidimus nigrum, Monachorum more, Cappa celeſtini coloris, rigis albis, purpureiſque per tranſverſum à ſummo uſque deorſum variata.*

riata. Vide Tabellam IX. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

ΠΟΤΈΡΑ, Prophetis ſeu Chymicis, *Capparis*, apud Interpolat. Dioſcorid. cap. 392.

ΠΟΤΕΣΤΆΤΟΣ, *Poteſtas*, Magiſtratûs nomen, Italis præſertim familiare, ut docuimus in Gloſſ. med. Latin. quo potiſſimum donabantur qui Conſtantinopolim ex Genuenſibus mittebantur, ut ex ſua gente commercia ibi exercentibus præeſſent: cùm Venetorum, Bajuli; Piſanorum verò, *Conſules* dicerentur. Pachymeres lib. 2. cap. 32. de Genuenſibus: καὶ τὴν σφίσιν συνήθη τάξιν ὑπάρχοντι πεμπομένῳ παρὰ τῆς αὐτοῦ συνέδριον τῆς γενέας αὐτῶν, ὃν καὶ Ποτεστάτον, Ἐξουσιαστὴν εἴποι ἂν ἡ Ἑλλήνων γλῶσσα, &c. Nicephorus Gregoras lib. 4. εἴγε μέν τοι κατὰ χρόνους ταυτοὺς ἄρχειν ἀποστελλόμενοι τούτων, ὁ μὲν ἐκ Βενετίας καλεῖται Μπαίουλος· ὁ δὲ ἐκ Πίσσης Κόνσουλος· ὁ δὲ ἐκ Γενούας Ποτεστάτος. Et lib. 7. ἧκεν δ' ἐπὶ τούτοις καὶ ὁ τῶν ἐν τοῖς Γαλάτου Λατίνων Ποτεστάτος, παρὰ τὸ Ἑλλήσποντον αὐτόκλητος Ῥωμαίοις σύμμαχος. Codinus de Offic. Palat. cap. 7. ὁ δὲ γε Ποτεστάτος τῶν ἐν τῷ Γαλατᾷ Γενουϊτῶν, &c. Adde cap. 8. num. 2. cap. 14. num. 8. At id Dignitatis Venetis etiam adſcribit Acropolita cap. 85. ἐπεὶ γὰρ ναῦς μεγίστη κοίλη Λατινικὴ ἐκ Βενετίας εἰς τὴν Κωνσταντίνου ἀφίκετο, καὶ νέος ἐν ταύτῃ ἐξουσιαστὴς παραγέγονε, ὃν καὶ Ποτεστάτον ἐπωνομάζουσιν.

Ποδεστὰ, ex Ital. *Podeſta*. Ducas Hiſt. cap. 25. de Genuenſibus: συνήθεις εἰσὶ κατ' ἔτος, ἢ καὶ πλείονα καιρὸν στέλλειν ὀφφικιαλίους εἰς τὰ τῆς ἑῴας μέρη ἐν τῇ ὑπὸ τὴν Γενούαν πόλεσι, οἷον ἐν νήσῳ Χίῳ, ἐν ταύτῃ τῇ Φωκαίᾳ, ἐν τῷ Γαλατᾷ, ἐν τῇ Ἀμισῷ, ἐν τῇ Ἀμάστριδι, ἐν Καφᾷ, καὶ τοῦ καιροῦ παρελθόντος τοῦ ὡρισμένου ἕτερον αὖθις στέλλουσι, καὶ ὁ παλαιὸς ἔξωθι παραχωρῶν τὴν καθέδραν τῷ νέῳ, ὃν καὶ Ποδεστὰν κατὰ τὴν αὐτῶν γλῶσσαν καλοῦσιν, Ἐξουσιαστὴν εἴποι τις κατὰ Ῥωμαίους. Idem cap. 39. Extr. & 44. Ποδεστάτου Genuenſium meminit.

ΠΟΤΗ͂ΡΙ, *Calix*, *Poculum*, Ποτήριον. Sed præſertim *Calix in quo Chriſti Sanguis conſecratur*: Ποτήριον μυστικὸν, apud S. Athanaſium in Apolog. 2. de Fuga ſua pag. 736. & in ejus Vita, & apud S. Cyrillum in Catech. 4. ad Neophytos, Philoſtorgium lib. 2. cap. 11. Socratem lib. 1. cap. 27. & Sozomenum lib. 2. cap. 23. 25. Idem Cyrillus in laudata Catech. 4. Εἶτα μετὰ τὸ κοινωνῆσαί σε τοῦ σώματος Χριστοῦ, προσέρχου καὶ τῷ ποτηρίῳ τοῦ αἵματος, μὴ ἀνατείνων τὰς χεῖρας, ἀλλὰ κύπτων, καὶ τρόπῳ προσκυνήσεως καὶ σεβάσματος, λέγων τὸ, Ἀμήν. In Concilio Calchedon. Act. 10. pag. 647. ποτήριον διάλιθον. Chronicon Alexandrinum an. 14. Heraclij: τὰ τίμια ῥιπίδια, δισκάρια, καὶ ποτήρια, καὶ ἄλλα ἱερὰ σκεύη. Evagrius lib. 6. cap. 21. παρ' αὐτὰ οὖν ἔπεμψα τὸν αὐτοῦ σταυρὸν, καὶ τὴν τούτου τιμὴν ἐν τῷ πανσέπτῳ σου ναῷ, κελεύσας ἐκ τούτου τιμῆς δίσκον ἕνα καὶ ποτήριον ἐν γενέσθαι εἰς λόγον τῶν θείων μυστηρίων. Vide Continuator. Theophanis lib. 4. num. 45. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagog. τὸ δὲ ποτήριόν ἐστι ἀντὶ τοῦ σκεύους, ὃ ἐδέξατο τὸ ἐκχυθὲν αἷμα τῆς κεντηθείσης ἀχράντου πλευρᾶς, καὶ χειρῶν, καὶ ποδῶν τοῦ Χριστοῦ τὸ ἀπομύρισμα. Anonymus MS. contra Latinos: τὸ δὲ θεῖον ποτήριον εἰκονίζει τὴν δεσποτικὴν πλευρὰν, ἐξ ἧς ἐρρύει τὸ αἷμα καὶ τὸ ὕδωρ. Erant porro plura in ſacra menſa ποτήρια, nam in Euchologio pag. 628. fit mentio δευτέρου ποτηρίου. Sed & habetur in eodem Euchologio pag. 853. ἀκολουθία εἰς ἐγκαινισμὸν δίσκου καὶ ποτηρίου καινῶν καὶ ἀθίκτων.

Δισκοποτήριον, *Diſcus & calix Sacer.* Nicetas de ſtatu Urb. ex Cod. MS. Reg. τὰ ἅγια δισκοποτήρια ἐπαίροντες, ἔρριπτον κατὰ γῆς, τὰ τὸ τίμιον σῶμα καὶ αἷμα τὸ δεσποτικὸν ἔχοντα, καὶ τὰ μὲν ἐτζάκιζον. Interdum unicè pro ſacro Calice uſurpant Græci. Vide in Δίσκος.

Δισκοποτηριανοὶ αἱρετικοὶ, dicuntur Fr. Richardo in Clypeo fidei part. 1. c. 4. §. 5. οἱ ὁποῖοι ἐκατηγορῶσαν τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν, σὰν τὰ ἄδικα τοὺς πιστοὺς, στερίζοντάς τους ἀπὸ δισκοποτήριον, &c.

Ποτηροκάλυμμα, *Velum quo Sacer calix in altari tegitur.* Theodorus Patriarcha in Reſponſis MSS. διὸ καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν ἁγιάζεσθαι τὰ ποτηροκαλύμματα, καὶ τὰ δισκοκαλύμματα καὶ τὰ λοιπὰ, ἅμα τῷ τεθεῖναι εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν. Anonymus de Templo S. Sophiæ pag. 259. ἵνα ἔχωσι μία ἑκάστη ἑορτὴ ἴδια ποτηροκαλύμματα. Vide Ἀήρ.

Ποτήριον κοινὸν, *Poculum vitreum vino plenum*, quod inter nuptiarum ceremonias Sacerdos nubentibus ter propinat: quo ritu exacto confringitur. Euchologium pag. 392. εἶτα προσφέρεται τὸ κοινὸν ποτήριον, καὶ εὐλογεῖ αὐτὸ ὁ ἱερεὺς, καὶ λέγει τὴν εὐχὴν ταύτην. — εἶτα λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἐπὶ χεῖρας τὸ κοινὸν ποτήριον, ὁ μεταδίδωσιν αὐτοῖς ἐκ γ'. πρῶτον τῷ ἀνδρὶ, καὶ αὖθις γυναικὶ, &c. Euchologium Cryptoferrat. εἶτα δίδωσι τῷ ἀνδρὶ πίνειν, αὐτὸς κατέχων τὸ ποτήριον, καὶ αὖθις τῇ γυναικί. καὶ ποιεῖ τοῦτο ἕως τρίτου, καὶ ἀποδίδωσι τὸ ποτήριόν τινι, ἢ ὡς ἔνιοι, κλᾷ, καὶ οὕτως ἐξέρχονται. Rationem hujuſce ritus ex Symeone Theſſalonicenſi lib. de Sacram. deſcribit Goarus pag. 398. Neſcio porrò an huc reſpexerit Zonaras in Eudocia, ubi de illius iteratis nuptiis cum Romano Diogene, quibus interfuere Eudociæ major filius, & Joannes Ducas Cæſar prioris conjugis frater: κοινοῦται δὲ τὴν πρᾶξιν τῷ πρεσβυτέρῳ τε τῶν υἱῶν, καὶ τῷ Καίσαρι μεταπεμφθέντι πρὸς τὰ βασίλεια, καὶ μετασχόντι τῶν ὑμεναίων, καὶ τῶν ἐπιδαψιλῶν ἀπογευσαμένῳ κρατήρων. Sed id ante Zonaram ſic expreſſerat Michael Pſellus in Hiſtor. nondum edita: μετάκλητος καὶ ὁ Καῖσαρ ἐπὶ τούτοις γίνεται, καὶ τὴν σύνεσιν τότε μάλιστα ἐπιδείκνυται· καὶ τὴν ἀνεψιὸν καὶ βασιλέως φροντίσας ὅσα εἰκὸς, καί τινας φωνὰς ὥσπερ ἐκείνου ἀφεὶς, συμπανηγυρίζει τοῖς βασιλεύουσι, καὶ μόνος τῶν ὑμεναίων ᾄδει, καὶ τῶν ἐπιγαμίων ἐμφορεῖται κρατήρων. Vide quæ de hac ceremonia obſervat Petrus Arcudius lib. 7. de Concord. cap. 32.

ΠΟΤΉΡΙΟΝ, Herbæ ſpecies. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. ἀκιδωτὸν, τὸ λεγόμενον ποτήριον.

ΠΟΤΗΡΟΚΛΆΣΤΡΙΑ, *Papaver.* Gloſſæ Botanicæ ex Cod. Reg. 1177. Ἀνεμώνης, ἤτοι ποτηροκλάστρια, καὶ μήκων. Eædem Gloſſæ: Μήκων, ἡ ποτηροκλάστρια, ἤτοι παπάβερις. Sic in Lit. Α. & in aliis Gloſſis, pro μήκων. Aliæ Gloſſæ ex Cod. 190. Ποτηροκλάστρα, τὰ ἄνθη τοῦ κυτζουνεδάδος, *Flores Papaveris.* In aliis denique Gloſſis MSS. Græcobarbaris, lego, πυπεροκλαυστία, ἤτι ὁ μήκων.

ΠΟΤΊ, *Nunquam*, Μηδέποτε.

ΠΟΤΙΣΤΗ͂Σ, *Rivus*, *Rivulus*, Ὀχετὸς, ἀγωγός.

ΠΟΥ͂ΒΕΤΑ, Πούπετα, *Alicubi.* Stephanus Sachleces in Narrat. MSS. de Carcere:

> Καὶ δὲν ἔχει καὶ πούβετες κανένα παραθύρι.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Νὰ γράψω τὸ βιβλίδιον, καὶ νὰ τὸ βάλω,
> Τὸ διαγραμμένον πουβέτες, κ' εἰς ῥῆμα νὰ τὸ βάλω.

Infrà:

> Καὶ ἀνὲν καὶ λάθος πούποτε, θέλει τὸ συμπαθήσῃ.

Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

> Ἂν σε σκιάσῃ πούποτες σύμπλεος να καλέσῃς.

Threnus MS. de capta à Turcis Conſtantinopoli:

> Καὶ ἂν ἢ σφαλῶ πουβέτις, μόμε κατηγορᾶτε.

Anonymus MS. de Amorib. Lybiſtri:

> Οὐκ ἔχει πούποτε ἄνθρωπον διὰ παρηγόρημάν της.

ΠΟΥ͂ΒΛΙΚΟΣ, *Publicus.* Gloſſæ Baſilic. Πούβλικον, δημόσιον. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 930. Πούβλιον, παρὰ Λατίνοις, τὸ δεδημοσιευμένον. Ubi legendum Πούβλικον. Aliæ ex Cod. Reg. 1708. Πούβλικον, κατὰ Ῥωμαίους, δημόσιον ἔγκλημα, μέγα καὶ φοβερὸν καὶ δυνάμενον

μένον τάραξαι τὴν ἐκκλησίαν. Codex Canon. Eccleſiæ Africanæ Can. 43. al.46. ἐν πούβλικον καὶ τεθρυλλημένον ἐστὶ τὸ ἔγκλημα. Ubi Zonaras: Πούβλικον γὰρ τὸ δεδημοσιευμένον καὶ πρόδηλον λέγεται· ἡ γὰρ λέξις Λατῖνον οὖσα δημόσιον δηλοῖ. Rufus in legibus militaribus §.5. οἱ ἐπὶ μοιχείᾳ, ἢ ἐν ἄλλῳ ἐγκλήματι πουβλίκῳ κατακριθέντες. In Baſilic. lib.9. tit.3. cap.31. Πουβλίκου χάριν, *Reipublica cauſa.*

Πουβλικίζειν, *Publicare*, *Detegere*, *Vulgare*. Mauricius lib.3. Strateg. cap.5. ἀναγκαῖόν ἐστι λοιπὸν καὶ τὰ πρὸς ἄλληλα τὰ βάνδα συμφωνίαν καὶ τάξιν ἐθίζεσθαι ὡς ἐπὶ παρατάξεως, ἀλλ' ἵνα μὴ πουβλικίζηται ἡ πᾶσα παράταξις τοῖς ἐχθροῖς. Adde lib.1.c.9.lib.6.c.1.5.6. lib.7. c.11.Leonem cap.7.§.41.c.14.§.20.cap.18. §.11.12. quibus ferè locis Rigaltius vocem πουβλικίζειν, *Publicâ pugnâ*, *univerſis copiis confligere* interpretatur. Neſcio an bene.

Προπουβλικίζειν, *Divulgare*. Leo in Tactic. cap.7. §.42. τὰ γὰρ τοιαῦτα στρατηγίας μᾶλλον καὶ ἐπιτηδεύματα εἰσὶ κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἢ τάξεως, ἅπερ προπουβλικίζεσθαι ἐν ταῖς γυμνασίαις οὐ συμφέρει.

ΠΟΥΓΓΗ, Πουγγίον, Πουγγάκι, *Perula*, *Sacculus*, θυλάκιον, πήρα. Gallis, *Poche*. Ptochoprodromus de ſua Paupertate, MS.

> Ἀπλώνω τὸ περσικόν μου, γυρεύω τὸ πούγγιν μου.

Anonymus Medicus Græcobarb. ex Cod. Reg.MS. 945. ὅταν ἐμπάσῃς εἰς τὸ πινάκιν ἀπὸ τὸ λινὸν, ἔμπασέ το εἰς πούγγιν συνάπτων.

Πουγγίον. Mauricius lib.1. Strateg. cap. 2. τοξάρια κατὰ τὴν ἑκάστου ἰσχὺν, καὶ οὐχ ὑπὲρ αὐτὴν, μᾶλλον δὲ καὶ ἁπλούστερα ἔχοντα θηκάρια πλατέα, ἵνα ἐν καιρῷ δυνατὸν ἐστὶ τεταμμένα χωρεῖν τὰ τόξα, ἐν αὐτοῖς κόρδας ἐκ περισσοῦ πουγγίοις αὐτῶν. Adde Leonem in Tactic. cap.6. num.2. Balſamon ad Synod. VI. Can.61. φυλακτήριοι δὲ λέγονται οἱ κατ' ἀπάτην δαιμονικὴν διδόντες τοῖς ὑπ' αὐτῶν ἀπατωμένοις δόγματά τινα ἐκ σηρικῶν σημάτων ὑφασμένα, καὶ πουγγία λεγόμενα ἔχοντα ἔσωθεν ποτὲ μὲν γραφὰς, ποτὲ δὲ ἕτερα ψευδῆ τινὰ περιέχοντα. Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

> Τὸ δακτυλίδιν δὲ ζητῶ, βάνω τὸ εἰς τὸ πούγγιν μου.

Πουγκὶ, Πούγκη. Cyrillus in Lexico, Μαρσίππιον, Σινδόνιον, ἢ πουγκίν. Lexicon MS.ex Cod. Reg. 1843. Καλικοειδὲς, ὡς ῥόδον, πουγκίν. Gloſſæ Græcobarb. Μάρσιππος πλεκτὸς, πούγκιν πλεκτόν. Alibi: Ἀσκοπήρα, Μαρσίππιον, σαρκοπάττιον, πούγκιν. Lamentatio de capta Conſtantinopoli MS.

> Πούγκιν σου καὶ σακούλιν σου εἰς ὅλας τὰς δουλείας σου.

Πουγκίον. Leonardus Phortius lib. 2. de Re militari:

> Πλησμένος δὲ πουγκίον
> Μπουλαπίρης νὰ τὸ κυλίσῃς.
> Πρῶτον δὲ τὰ ἐγροικήσεις,
> Τὸ πουγκίον νὰ γεμίσεις.

Πουγκάκι, *Sacculus*. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

> Ἀμὴ καὶ τὸ πουγκάκιν του προβίτερα ἂς τὸ λύσῃ.

ΠΟΥΚΛΟΣ. Cantacuzenus lib.1. Hiſt.cap. 48. pag.145. ἀλλ' ὥσπερ κατὰ τὸ παρὸν ἡμεῖς τὸ πρόσταγμα καὶ τὴν παροῦσαν γραφὴν ἐβάλομεν ἐντὸς πούκλου (καὶ τις δύναται ἐνθυμηθῆναι ὅτι ἐστί τι ἐντὸς τοῦ πούκλου) οὕτως ποιεῖτε καὶ ὑμεῖς. Hîc hærent Pontanus & Gretzerus,dum alter κοῦκρον pro κούκουρον *Pharetram*, alter κοῦκλον pro κουκούλλιον reſcribendum conjectant. Meurſius in Πούγγι, legendū πούγκιον cenſet,ut ſit noſtrum *Poche*.Sed cùm dicat Cantacuzenus neminem ſibi in animū inducere potuiſſe aliquid eſſe ἐντὸς τοῦ πούκλου, ſiquidem lectio haud ſana eſt,longè mallē legere βάκλου,ut Epiſtola in cavo baculo latuerit. Verùm cùm eadem vox bis repetatur, atque ita in ſuo exemplari legerit Pontanus, vix mendum ineſſe putaverim, tametſi in præſens nihil ſuccurrit ad vim vocis exſculpendam. Neque enim *Buculam*, ſeu noſtrum *Boucle* hîc intelligi fere cenſuerim, ut in *Fibula* Epiſtola latuerit.

ΠΟΥΛΑ, Πουλὶ, *Ficedula*, συκαλὶς, μελαγκόρυφος.

ΠΟΥΛΑΡΙ, Πουλάριν, *Pullus equinus*, πῶλος, μόσχος. Gloſſæ Græcobarb. αἰτιαῖα πῶλος, ἡ μεγάλη ἵππος, τὸ μεγάλον πουλάριν.

ΠΟΥΛΒΕΡΙΣ, *Pulvis*. Anonymus de Oxymelite: λαβὼν τρίψας αὐτὸ, ἐπίθες πούλβερεν εἰς τὰ ὄμματα. Conſtantinus Aſecretis in Viatico MS. lib.1. cap.24. ποίησον ἐξ αὐτῶν πουλβέριον. Mox: καὶ ξηράνας, χρῶ ὡς πουλβέριον. Joannes Tzetzes Chil.5. v.706.

> Αὐτὴν λέγω τὴν ἄσβεστον τὴν πᾶσι θρυλλουμένην,
> Πούλβερεν δὲ τὴν ἄσβεστον ἐκ τῶν χαλασμάτων.

In Hippiatricis lib.2. cap.129. Πούλβερ κουδριγάριον, *Pulvis Quadrigarius*, de quo Libri Mulomedicorum.

ΠΟΥΛΒΙΝΟΝ, *Pulvinus*. Erotianus in Lexico Hippocratis: σκύτινον ὑποκεφάλαιον, δερμάτινον προσκεφάλαιον, ὅπερ καὶ πουλβῖνον. Arrianus ad Epictet. lib.3. cap.23. δεῖ τιθέναι χίλια βάθρα, καὶ παρακληθῆναι τοὺς ἀκουσομένους, καὶ ἐν κομψῷ στολίῳ, ἢ τριβωνίῳ ἀναβάντα ἐπὶ πούλβινον, διαγράφειν πῶς ἀπέθανε.

Πουλβινάριον, *Pulvinus*, in Gloſſis Servij *Pulvinar*, *Pulvinarium*.

ΠΟΥΛΕΙΝ, *Vendere*, πωλεῖν. Fabulæ Æſopi Græcobarb. καὶ ἐπούλησεν τὰ πρόβατα, καὶ ἀγόρασε φορτίκια. Adde pag. 75. Πουλητὴς, *Venditor*. Πούλησμα, *Venditio*.

ΠΟΥΛΙ, *Ales*, *Avis*, ὄρνις, *Pullus*. Anonymus MS. de Matulis ſeu de Urinis: καὶ ἂς τρώγει ὀρνίθια, καὶ περιστερόπουλα, καὶ ἕτερα πουλιά. Excerpta Jatrica MSS. Melanij Cocini: καὶ ἐβγάζεις τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν πουλίων, καὶ παρευθὺς βλέπουν. Lexicon MS. ad Schedographiam:

> Φοῖνιξ τὸ δένδρον λέγεται, ἔστι καὶ πουλίον.

Anonymus MS. de Amoribus Lybiſtri & Rhodamnes:

> Εἰς κλόνον δένδρου ἤκουσα πουλία τρυγόνια δύο.

Anonymus de Nuptiis Theſei lib.5.

> Καὶ τὰ πουλία ἀγχίζασι ὅλα νὰ κοιλαδοῦσι.

Idem lib. 7.

> Ἐκεῖ ἐγρίκησε πολλὰ πουλία νὰ κοιλαδοῦσι.

Stephanus Sachleces in Verſib. Politic. MSS.

> Ἀμοῦχασιν τὰ πράγματα ὡσὰν πουλία καὶ σκόνη.

Chronicon MS. Manuelis Malaxi pag.27. ἦτον κυνηγὸς εἰς τὰ ζῶα καὶ πουλία. Nicolaus Lucanus in Iliade Græcobarb. lib.2.

> Κ' εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ δένδρου τοῦ στρουθοῦ πουλία ὑπῆρχον.

Πουλίτζιον, *Avicula*. Hiſtoria MS. Bertrandi Romani:

> Γύρωθεν δὲ τοῦ στέμματος ἐκείνης τῆς φλουρικῆς,
> Πουλίτζια ἐκάθηντο ὁλόχρυσα πολλά.

Ἐξεπουλιάζειν, *Pullos edere*. Phyſiologus MS. de Natura animalium, ubi de Gallina: ὅταν γεράσῃ εἰς ἑπτὰ χρόνους, νὰ ζήσει, τότε γεννᾶ δύο αὐγὰ εἰς τὴν κοπρίαν ταχὺν να εἰς ἡμέρας μ'. εὐθὺς ἐξεπουλιάζουν, γίνουν τε πετεινάρια καθὼς ἔχει ὁ γόνος. Rurſum ubi de Nyctocorace: ὅταν ἐξεπουλιάσωσι τὰ ἑαυτῶν πουλία, ὑπάρχονται πετεινήκια τοὺς ἄσπρα.

Ἀγριοπουλίον, *Avis fera*. Orneoſophium pag. 244. ὀφείλεις διδόναι συχνότερον πρὸς τοὺς ζαγανοὺς ἀγριοπουλία, ἤτοι περιστέρια, τρυγόνια, καὶ ἕτερα ὅμοια.

Πουλάκι, *Pullus*, *Avicula*, ὀρνίθιον. Fabulæ Æſopi Barbarogr. pag.58. κυνηγὸς εἰς τὰ πουλάκια ἔστησε τὴν παγίδα. Ubi Cod.Gr. ὀρνιθοθήρας ὄρνισιν ἔστη παγίδας. Adde pag.69. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.4. Extr.

Κιαφ' ὧν πολύωρα γίνεται καὶ γρύκα τὰ πουλάκια
Ἐκύταζε σὸν ὑρανὸν, &c.

Πουλόλογος, *Auceps*, ὀρνιθοθήρας. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag 23. εἰς πουλόλογος ἐπῆρεν ἔξω καὶ βεργία νὰ κυνηγήσῃ, &c. Πουλολογᾶν, *Aucupari*, ὀρνιθοθηρᾶν. Corona pretioſa: νὰ πουλολογᾶ, *Aucupari*, ἰξεύειν. Πουλολογία, *Aucupium*, ὀρνιθοθηρία. Πουλοπιάςτης, & Πουλοπιάσειν, idem quod Πουλόλογος, & Πουλολογᾶν.

ΠΟΥΛΟΣ, Πουλος, voces quæ promiſcuè aliis addi vulgò ſolent, ad rem quamvis alterâ minorem deſignandam, ita ut reſpectu majoris ſit idem quod *Pulli* reſpectu adultarum ὀρνίθων, qui ὀρνιθόπουλα ſolent etiamnum appellari: quomodo etiam αἰτόπουλα, dicuntur reſpectu adultarum aquilarum. Demetrius Conſtantinopolit. lib.1. Hieracoſophij pag.55. διάχισμα προφυλακτικὸν πουλων ἱεράκων. Maximè verò appellativis, vel dignitatum nominibus poſtpoſitum πουλος legimus, quæ quidem in familiarium deinceps cognomina tranſierunt, ab iis à quibus ortæ erant originem hoc pacto indicantia. Verbi gratiâ Zonaras in Baſilio Porphyrog.pag.175.quatuor fratres Bulgaros, quibuſcum bellum geſſit idem Imperator, Κομιτόπουλους cognominatos fuiſſe ſcribit, ὅτι υἱοὶ γεγόνασιν ἑνὸς τῶν παρ' αὐτοῖς ἐπισήμων καὶ λεγομένων Κομήτων. Quâ ſanè nomenclaturâ extitit longè poſtea Conſtantinopoli familia Κομιτοπούλων nota, de qua Cantacuzenus lib.3. cap. 46. Ita apud Annam Comnenam Conſtantinus Ομβερτόπουλος dictus, quòd eſſet Humberti nobilis Galli filius, quo adjutore Alexius Comnenus Imperium invaſit, de quo egimus ad Alexiadem; ſic perinde alij, ut Κεφαλαρόπουλος, apud Theophylactum Bulg. Epiſt 15. Θεοφιλόπουλοι, apud Acropolitam in Chron. cap. 16. ἰατρόπουλοι, cap. 45. Στρατηγόπουλοι, apud eundem & Nicephorum Gregoram: Σγουρόπουλοι, apud Cantacuzenum lib.3. cap.15.29. Φραγκόπουλοι, eod. lib cap.28. Σεργόπουλοι, lib.4. cap.14. Σεβαστόπουλοι, lib.2. cap.7. Ξανθόπουλοι, lib.1. cap.46. Σπανόπουλοι, lib.3. cap.15. Δουκόπουλοι, in Epiſt.7. MS. Nicolai Cabaſilæ, &c.

ΠΟΥΛΟΥΔΟΝ, *Flos*, ἄνθος. Πουλουδίζειν, Πουλουδᾶν, *Vigere, Florere, Vernare*, θάλλειν, ἀκμάζειν. Vide Λούλουδον.

ΠΟΥΛΠΙΤΟΝ, *Pulpitum*, *Pavimentum*, in Gloſſis Græco Lat. Theophanes an.5. Juſtiniani: καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὰ λεγόμενα πούλπιτα, ὅπισθεν τοῦ καθίσματος τοῦ ἱπποδρομίου. Ubi perperam in Chron. Alexandrino πούλβιτα.

Πουλπιτοῦν *Tabulatis & pulpitis inſtruere*. Mauricius lib.11. Strateg. cap 5. καὶ γεφυρώματα κατασκευάσαι, εἰ δυνατὸν. τὰς λεγομένας πλωτὰς, ὥστε ἀσκόπως τὰς διαλύσεις τῶν πεζῶν γίνεσθαι. πολλῶν ὄντων διαβατῶν ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν καὶ κατὰ τὸ Σχιδικὸν σχῆμα, τὰς μὲν γεφυροῦν, τὰς δὲ πουλπιτοῦν.

ΠΟΥΜΜΑ, ἡ τῆς χειρὸς πυγμὴ, *Pugnus*, apud Phavorinum.

ΠΟΥΜΠΑΡΔΕΣ. Vide in Βομβάρδα.

ΠΟΥΜΠΟΥΡΙΖΕΙΝ, *Sonare*, *Prædicare*. Ex Βόμβος, fortè. Gloſſæ Græcobarb. αὐτὸς αὐτῷ αὐλεῖ. τοῦτο ἤγουν πνδιαυλίζει τῷ ἑαυτῷ τοῦ· ἡ διαλαλεῖται, ἡ πουμπουρίζεται. ἡ πουμπουνίζεται, καὶ κουδουνίζεται. Vide Πομπεύειν, in Πομπή.

ΠΟΥΝΙΑΛΙ, Πουνιάλιν, *Pugio*, Ξιφίδιον, in Corona pretioſa. Ex Ital. *Pugnale*. Agapius in Geoponico cap.175. καὶ τότε οὕτως ὑγρὸν βάλε τὸ καρὶ ὅπου θέλεις νὰ χαράξῃς τὰ γράμματα, ἢ εἰς τσεκοῦρι, ἢ εἰς πουνιάλον, ἢ ἄλλο σιδερένιον ὄργανον. Occurrit etiam apud Fr.Richardum in Scuto fidei part.1.p.112.Vide Μουνιάλον.

ΠΟΥΝΤΕΛΕΥΕΙΝ. Vide in Πόντος.

ΠΟΥΠΕΤΑ. Vide in Πουπέτα.

ΠΟΥΠΗ, *Gibbus*, Κύρτωσις. Πούπος, *Gibbo*, *ſus* Κυρτός.

ΠΟΥΠΙΛΛΑΡΙΑ, *Pupillaria*, ὀρφανότης· πουπιλλο γὰρ ὁ ὀρφανός, in Gloſſis Baſilic. Epiſt. Pſelli, vel Euſtathij Theſſalon. in Cod.MS. Reg. Pſelli opuſcul. fol.255. v. Κεῖται εἰς οἶκον κειτὸς. καὶ ὁ δημώδης λόγος ἐνήλλακται εἰς τὴν Βουλαρον πουπιλλαρίαν ἀγωγὴν ἵνα ἐπίσταται, ὡς ὁ ὀρφανικὴν οἶδε ἀποκαλύπτειν, &c.

ΠΟΥΠΟΣ, *Upupa*, Ἔποψ. Vide in Κούκουφος.

ΠΟΥΡΑΚΙΟΝ, *Borago*, Gallis *Bourache*, apud Myrepſum ſect.1. cap.110. 221. &c. In Cod. MS. Vide Ruellium lib.3. de Nat. Stirp. cap.139

ΠΟΥΡΓΑΤΩΡΙΟΝ, *Purgatorium*, καθαρτήριον πῦρ, apud Sguropulum in Hiſt Concilij Florentini ſect.4. cap.7 8. &c. ἤτοι καθαρτήριον, apud Joannem Pluſiadenum pro Concilio Florentino pag.641. Stephanus Sachleces in Narrat. MSS.

Τὴν φυλακὴν μου φαίνεται να σουσουμάσω,
Γιατ' τὸ πουργατόριον ἐκεῖ σὸν κάτω κόσμον.

ΠΟΥΡΔΕΛΙΟΝ, *Lupanar*, Gallis *Bourdel*. Stephanus Sacleces in Narrat. MSS.

Ἀλλ' ἦλθεν καὶ ἡ Πουλάτινα ἡ χήρα κουρεμένη,
Ὅπου τὸ νύκταις περπατεῖ, κ' εἰς τὰ πουρδέλια μπαίνει.

Vide Μουρδίλλα.

ΠΟΥΡΙ, *Cur*, *Quare*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. pag.83. κακότυχος καὶ ἄγνωστος ἐγὼ οἱ γονεῖς μου πούρι δὲν ἦσαν πολεμιστάδες. Ubi Gr. Cod. πολεμιστῶν γὰρ μὴ ὢν γονέων. &c. Fr.Richardus in Clypeo fidei part.2. p.324. πούρι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐκκλησίας ὡς τὸ σήμερον πολλαῖς μυριάδες λειτουργίας ἐγίνηκασιν, ὄχι μια. Vide part.1. pag.174.

ΠΟΥΡΚΙ, *Facultates*, *Bona*, *Reditus*. Fr. Richardus in Scuto fidei part.1. pag.236. τοῦτο μόνον ἡ διαφορὰ εὑρίσκεται ἀνάμεσα εἰς ταῖς παλλακαῖς καὶ ταῖς γυναῖκες, ὅτι ἐπισήμως εὐλογοῦσιν οἱ καθολικαῖς γυναῖκες, οἱ ὁποίαις ἔχασι πουρκί των, καὶ ἦσαν κυράδες καὶ νοικοκυράδες, &c.

Πουρκίζειν, *Bona conferre*, *Ditare*. Idem pag.299. νόμος ὁρίζει—πῶς πρέπει οἱ ἱερεῖς ὅλοι νὰ ἔχουν φιλόξενοι,—καὶ πῶς νὰ τὸ καμοῦν ἂν ἔχει παιδία νὰ πουρκίζουν, καὶ παπαδιαῖς νὰ πορεύουν. Et part. 2. pag.101. ὅπου ἐκλείσαν πολύτιμαις ἐκκλησίαις, καὶ τὸ ἐπλουτοπούρκισαν, καὶ ἐλαμπροστόλισαν. Adde pag. 102.

ΠΟΥΡΝΟΣ, *Dies*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.3.

Ἐ'να πούρνον ταχιοῦτζικα ἐγέρθηκεν ἡ κόρη.

Rurſum eodem lib.

Στὸ περιβόλι θαρετὰ σκέκει μοναχὴ της
Καθὲ πουρνὸ ταχιοῦτζικα ποτέ τις οὐδὲν σφάλλει.

Et lib.10.

Καὶ τῶ πουρνῶ ἐγέρθησαν, ἴσαν σὴν κόρτη ἰμπῆκαν.

Anonymus de Vulpe & Lupo:

Πᾶσα πουρνὸν ἐσέβαινε τὸ γάδαρον ἐκεῖνον.

Manuel Malaxus in Chron MS. pag 473. ἐκίνησαν τὰ ἄσπρα ἀπὸ το πουρνὸ, καὶ ἐπεριπάτησαν πολλὰ γοργά, καὶ θαυμάζετο ὁ λαός.

ΠΟΥΡΤΖΟΥΛΑΝΑ. Gloſſæ MSS. Jatricæ Græcobarb. ex Cod. Reg.1047. σιτομάλευρα, αἰτραυεῖ, ἤτοι πουρτζουλάνα. An *Pulvis Puteolanus*, quem *Pouſſolane* dicimus?

ΠΟΥΣΔΟΓΑΝΟΝ, *Puſdogan*, clava ferrea militaris, qua in præliis Turci utuntur: Græci quoque recentiores hanc vocem ea notione uſurpant, ut auctor eſt Leunclavius in Onomaſtico ad Hiſt. Turc.

ΠΟΥΣΚΑΛΙΖΕΙΝ. Vide in Πουσκαλίζειν.

ΠΟΥΣΟΝΙΖΕΙΝ, *Emere*, Ἀγοράζειν, Πουσονιστής, *Emptor*, Ἀγοραστής.

ΠΟΥΣΤΟΥΧ, τὰ φουστάχια, in Lexico MS. Reg. Cod.1843.

ΠΟΥΤΑΝΑ, *Meretrix*, Πόρνη. Πυ̃τανάρχιο, *Lupanar*, Πορνοβοσκεῖον. Anonymus de Vulpe & Lupo:

Καὶ δὲν μυ λέγεις κ' ἤκυσε πυ̃λάτα καὶ μιθύσρα.

Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Θωρίς ὑιέ μυ, Φρατζήσκη, τὰ κάμνυν οἱ πυ̃λάτες

ΠΟΥΤΖΗ. Joannes Cinnamus lib. 3. num. 18. ἐπειδή τε εἰς ταυτὸ συνήεσαν τὰ ςρατεύματα, ῥῆμα τι ὅστι ἐκ μακρῦ πρὸς Γερμανῶν Ἀλαμανοῖς ἐπιλέγεσθαι εἰωθὸς, ἀναφανδὰ καὶ τότε προεφέρετο, Πῦτζη Ἀλαμάνε. Id eſt Gallicè, *Pouſſe Aleman*, inſta, propera. Ita nempe Galli noſtri Alemannos inceſſebant iis in bellis, uti monuimus in Notis ad hunc Scriptorem.

ΠΟΥΖΙΝΔΟΡΟΝ, *Bucentaurus*, Navis Ducis Venetorum notiſſima, de qua ſuprà egimus. Acta Concilij Florentini, initio: ἐντὸς τῦ εὐτρεπισμένυ πυτζηνδύρυ, ὃ ἦν ἐσκεπασμένον ἐρυθροῖς σκεπάσμασι.

ΠΟΥΤΙΝΑ, τὸ καλάμινθον, in Lexico MS. Cod. Reg. 1843.

ΠΟΥΧΟ, *Pulviſculus palearum*, apud Cruſium in Turcogr. pag. 255.

ΠΟΧΕΡΟΣ, *Subditus*, *Famulus*, pro Ὑποχείριος, uti hæc vox non ſemel uſurpatur à Beſſarione in Epiſt. ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 7. de Equis:

Ἐσύρναν τα οἱ ποχεροὶ ὑπάσι με καμάρι.

Et lib. 10.

Καὶ μετ' σταυλοκόπυλα μισεῖβυν οἱ ποχέροι.

ΠΡΑΓΜΑ, *Cauſſa*, κακὸν πρᾶγμα ἔχειν, *Malam cauſam habere*, apud Juſtinianum Nov. 65. Ita Cujacius. Item res quævis. Anonymus Combefiſianus in Baſilio num. 5. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀνδρίας, ὦ βασιλεῦ, ὡς δηλοῖ, πῦ εἰσὶ τὰ χρήματα καὶ τὰ πράγματα τῆς βασιλείας μυ. Πραγματευτὴς, *Mercator*.

ΠΡΑΓΜΑΤΕΥΟΜΕΝΟΙ, *Curiales*. Ita hanc vocem vertit vetus Interpres Concilij Calchedon. Act. 13. καὶ τὸ ἔθος ἀπὸ τότε ἕως νῦν τῦτο κρατεῖ, ἐὰν λάβῃ ἐν Βασιλινυπόλει πραγματευόμενος, ἀπὸ Νικαίας πέμπεται ἐκεῖ· καὶ πάλιν ἀπὸ Βασιλινυπόλεως μεθίςαται εἰς ἐν Νικαίᾳ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΝ, *Pragmaticum reſcriptum*, *Sanctio pragmatica*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Balſamon ad Can. 12. Concilij Chalched. τὰ βασιλικὰ προςάγματα πραγματικοὶ λέγονται. Ubi ita idem Concilium: διὰ πραγματικῶν βασιλικῶν τὴν μίαν ἐπαρχίαν εἰς δύο κατέτεμον. Et Act. 4. κατὰ τῶν κανόνων πραγματικὸν μηδὲν ἰσχύσει. Suprà: πραγματικὺς τύπυς dixit, ut & Juſtinianus in Novella 8. cap. 9. in Nov. 30. cap. 4. in Nov. 69. & alibi non ſemel. Novella 2. Heraclij de Clero Conſtantinopolit. ἤτοι τε ἡμᾶς ἡ σὴ Μακαριότης θείῳ πραγματικῷ τύπῳ τὰ ὕτω καλῶς τε καὶ θεοφιλῶς δοκιμασθέντα παρ' αὐτῆς βεβαιῶσαι ςῆσαι. Ita in Nov. 3. ejuſdem Heraclij & alibi paſſim.

ΠΡΑΔΙΟΝ. Vide in Πράνδιον.

ΠΡΑΙΒΑΡΙΚΑΤΩΡ, *Prævaricator*, ὁ τὴν ἰδίαν αἰτίαν προδιδὺς. in Gloſſis Baſilic. Balſamon de Incenſis Patr. in Jure Græco Rom. pag. 472. βαίοι καὶ πραιβαρικάτορας λέγομεν τὺς ποικιλλομένυς κατὰ τὴν ἰδίαν συνηγορίαν, καὶ προδιδόντας τὺς φροντιςάς.

Πραιβαρικατωρεύειν, in iiſdem Gloſſis, τὰ ἀληθῆ ἐγκλήματα ἀποκρύπτειν. Πραιβαρικατεύειν, apud Interpretem Baſilic.

ΠΡΑΙΔΑ, *Præda*. Gloſſæ Nomicæ Vaticanæ MSS. πραῖδα, ἅρπαγὴ βιαία, κατάςχεσις ἀναιδὴς καὶ ἀναισχυντος. Herodianus & Eudemus MSS. πραῖδα, ἡ λεηλασία· πραιδεύω. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 1617. λεηλασία, αἰχμαλωσία, πραῖδα. Moſchopulus: πραῖδα, ἡ γινομένη βλαβὴ ἐν ἀμπελῶσι, καὶ ἀγροῖς, καὶ τοιύτοις τισί. Chronicon Alexandrinum pag. 584. ἐκ τῶν Ἰυδαϊκῶν πραῖδας ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ, &c. Mox: καὶ τὸ θέατρον Δάφνης, ἐπιγράψας ἐν αὐτῷ, Ἐκ τῆς πραίδας τῆς Ἰυδαίων. Utuntur paſſim Scriptores, atque in iis, Anonymus in Martyrio SS. XX. Patrum Sabaïtarum num. 4. Joannes Moſchus in Limon. cap. 155. Theophanes pag. 152. 184. 240. 380. Conſtantinus Porphyrog. in Nov. 8. de Sportulis, & in lib. de Adm. Imp. cap. 29. 30. Leo in Tactic. cap. 9. §. 46. 47. 49. 50. cap. 17. §. 44. 49. 67. Anonymus Combefiſianus in Lacapeno num. 24. in Porphyrog. n. 47. Achmes cap. 276. &c.

Πραιδεύειν, *Prædari*, *Vaſtare*. Lexicon Cyrilli MS. δηώσαντες, πραιδεύσαντες. Autor Etymologici: ληΐζω, πραιδεύω. Heſychius: ἀπρονόμευτος, ὁ πραιδευθείς. Concil. Conſtantinopol. ſub Mena Act. 5. ὅλας τὰς ἐκκλησίας ἐπραίδευσαν, ὡς ἔμαθον ὅλα ἴδωκαν. Chronicon Alexandrin. an. 10. Leonis M. ἐξῆλθον εἰς τὴν Θεσσαλίαν, καὶ ἐπραίδευσαν τὰ χωρία. Ita an. 13. Heraclij. Cyrillus Scythopolitanus: τὰς μὲν ἐμπιπλῶσας ἐκκλησίας πραιδεύοντες, τὺς δὲ συμπίπτοντας Χριςιανὺς διαφόροις κολάσεσιν, ἀφειδῶς ἀποκτείνοντες. Utuntur paſſim Scriptores alij, idem Cyrillus Scythopol. in Vita S. Sabæ MS. cap. 70. 72. Zacharias Pap. lib. 3. Dial. cap. 37. Leo in Tactic. cap. 17. §. 52. Mauricius in Strateg. pag. 215. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 1. 10. 13. 30. 32. 44. 45. in Tactic. pag. 25. 29. Theophanes pag. 23. 65. 137. 151. 202. 228. 264. 329. Auctor incertus poſt eundem pag. 431. Anonymus Combefiſianus in Lacapeno num. 24. in Romano Juniore num. 14. Symeon Logotheta in Leone Armenio num. 8. Vita MS. S. Theodori Syceotæ, Martyrium SS. XL. Patrum Sabaitarum n. 4. 7. 25. 30. Cantacuzenus in Apol. 1. adverſus Agaren. &c.

Πρηδεύειν. Leo Philoſophus in Carcinis: ὦ πόρθος πρίδευε δορπία σχῆμα.

Καταπραιδεύειν, eâdem notione. Lexicon Gr. MS. Cod. 930. καταδηῶν, καταπολεμεῖν, καταπραιδεύειν.

Ἀπραίδευτος. Gloſſæ MS. Cod. Reg. 2062. ἀδήωτος, ἀπόρθητος, ἀπραίδευτον. Suidas: ἀπραίδευτοι, τυτέςι ἀζημίωτοι.

Πραίδων, *Prædo*, in lib. 7. Baſilic. tit. 5. capite 64.

ΠΡΑΙΚΕΠΤΟΝ, *Præceptum*. Martinus I. Pap. Epiſt. 10. τὰ σεκρέτα πρὸς αὐτὸν ἐκ τῦ Ἀποςολικῦ θρόνυ πραικέπτα, δι' ὧν τοποτηρητὴν αὐτὸν κατέςησεν ἐκεῖ. Infrà: διὰ τὸ μὴ δῦναι τὰ πραικέπτα τῆς χειροτονίας. Acta S. Maximi Conf. pag. 42. ἔδοξε τῷ δεσπότῃ καὶ τῷ Πατριάρχῃ διὰ πραικέπτυ τῦ Πάπα Ῥώμης ἀναθεματισθῆναί σε μὴ πειθόμενον.

ΠΡΑΙΚΟΤΑΑ, *Machina*. Nicetas in Manuele lib. 4. num. 3. ἐπὶ δὲ τύτοις τὴν τάφρον ἐμπλήσας ἀφυσςετῦ, διὰ τὴν τῶν λίθων ςίρησιν, τὰς τε πετροβόλυς πραικύλας, πυργώσας, (τέσσαρα· δ' ἦσαν αὗται) τὰ τείχη κατασείειν ἐπέταττεν. Ubi Cod. alius, πετροβόλυς μηχανάς. Infrà: καὶ προσάγυσιν ἔξωθεν πραικύλαν, ἅμα δὲ καὶ ταύτας ἡ κοινὴ, καὶ πάνδημος φράσις καλεῖν, τῆς κυκλώσεως τὰς ἐπάλξεις ἠλάυσεν. Ubi rurſum Cod. al. μηχανὰς προσηνέγκαν. Vide Ἄρκλα.

ΠΡΑΙΚΩΝ, *Præco*, ὁ Κῆρυξ, in Gloſſ. Græc. Reg. MS.

ΠΡΑΙΠΟΣΙΤΟΣ, *Præpoſitus ſacri cubiculi*, dignitas perilluſtris, ut quæ *Præfectoriam haberet dignitatem*, & ſimilem gradum ac Præfectus Prætorio, Præfectus Urbis, & Magiſter militum Præſentium, Eunuchis præſertim addicta, inquit Scholiaſtes Juliani Anteceſſ. cap. 83. ὁ ἐπὶ τῦ κοιτῶνος, S. Baſilio Epiſt. 308. Πρωτοςάτης τῦ κοιτῶνος τῦ Βασιλέως, Socrati lib. 2. cap. 2. lib. 3. cap. 1. Προεςὼς τῦ βασιλικῦ κοιτῶνος, cod. cap. 1. ubi de Euſebio Eunucho, & lib. 6. cap. 2. 5. Προεςὼς τῦ Βασιλέως οἴκυ, Sozomeno lib 8. cap. 2.

cap.2. ἀφηγητὴς τῶν βασιλικῶν κοιτώνων, Palladio in Vita Chryſoſtomi pag.43. ubi de eodem Eutropio: τῶν βασιλικῶν κοιτώνων προεστὼς, Evagrio lib. 4. cap. 2. de Amantio. Philoſtorgius lib.4. cap.1. Εὐσέβιος ὁ Εὐνοῦχος, ὁ εἰς τὴν τοῦ Πραιποσίτου τιμὴν ἐκβεβηκώς. Adde lib. 11. cap.4. Theophylactus Simoccata lib.4. cap.15. εὐνοῦχον εἰς τὴν βασιλικὴν δορυφορίαν συντεταγμένον κορυφαιότατον, ὃν Πραιπόσιτον εἴθισται Ῥωμαίοις ἀποκαλεῖν, ἀνὰ τὴν Μαρτύρων πόλιν ἐξέπεμψε. Idem Evagrius lib.4. cap.22. ἐξ αὐτῶν γὰρ τὰ πολλὰ οἱ τοῖς βασιλικοῖς ἐξυπηρετούμενοι κοιτῶσι, οὓς Εὐνούχους ἡ συνήθεια καλεῖ. Vita MS. S. Romuli: Ῥώμυλος ὁ τῆς Βασιλικῆς αὐλῆς τηνικαῦτα Πραιπόσιτος. Vita MS. Sampſonis: εὐνοῦχον δέ τινα ἱερὰ, χρυσοϋφῆ μὲν περιβεβλημένον, Πραιποσίτῳ δὲ τὴν ἀναβολὴν ὅμοιον. Infrà: Πατρικίων καὶ Πραιποσίτων χορός. Vita MS. S. Melanæ: de Verina Imperatrice: τὴν μακαρίαν παρέπεμπε, πολλῶν ἐπιφανῶν εὐνούχων μετὰ τοῦ πραιποσίτου ταύτης προσδιδόσθαι. Chronicon Alexandrinum an. 27. Anaſtaſij: προσκαλεσάμενος Ἀμάντιον τὸν Κουβικουλάριον καὶ Πραιπόσιτον. Ita an.1. Juſtini Thracis, Theophanes an.8. Juſtini Jun. Πραιπόσιτος τῶν κουβικουλαρίων. Eundem vide an. 36. Theodoſij Jun. 32. Juſtiniani, Leonem Grammaticum pag 466. Anonymum Combefiſianum in Lacapeno num. 40. in Porphyrog. num.12. Simeonem Logoth.in Michaele Theophili F. num.41. Georgium Monachum in eod. Michaele num.30. Palladium in Hiſt. Lauſiaca cap.43. Gregorium in Vita S. Baſilij Jun. num. 57. Zonaram tom.3.pag.17. Euchologium Goari p.926. &c. Præterea Gloſſ. med. Lat. in *Prepoſitus*.

Πρεπόσιτος, in Vita S.Paphnutij num.88. & apud Olympiodorum pag.181. Edit. Photij.

Πραιπόσιτος, *Legionis Dux*, apud Porphyrog. lib. 1. de Themat. c.1. S. Athanaſius in Epiſt.ad Solitar. p.858. ἔγραψε τοῖς κατὰ τόπον Πραιποσίτοις καὶ στρατιώταις.

Πραιπόσιτος τῶν κατὰ Φιλίππου πόλιν θησαυρῶν, apud S. Baſilium Epiſt. 264. Πραιπόσιτοι τοῦ πάγου ἑκάστης πόλεως, apud Euſebium lib.9. Hiſt. cap.1. qui pauló poſt οἱ κατ᾽ ἀγροὺς ἐπιτεταγμένοι dicuntur.

ΠΡΑΙ͂ΣΕΝΤΟΝ, *Præſens Militia*, Marcellino Comiti, *Præſentia militaris*, in Diurno Romano cap.2. tit.2.4. de qua voce dixi in Gloſſ.med.Lat. in V. *Præſens*. Juſtinianus in Nov.22. ἐγράφη τὸ ἰσότυπον Τζίτζᾳ τῷ ἐνδοξοτάτῳ στρατηγῷ τοῦ θείου πραισέντου. Concil. Conſtantinopol. ſub Mena Act.5. pag.236. καὶ τοῖς ἀνδρειοτάτοις στρατηγοῖς τοῦ θείου πραισέντου ἑκατέρων δυνάμεων, &c. Evagrius lib.4. cap.3. στρατηγὸν αὐτὸν ἰδὼν τῶν καλουμένων πραισέντων ἀναδείκνυσιν. Theophylactus Simocatta lib.1. Hiſt. cap.7. διά τοι τοῦτο καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος αὖθις χειροτονηθεὶς ἀποστέλλεται, καὶ Ῥωμαϊκαῖς ἀξίαις λαμπρύνεται, τήν τε τοῦ Πραισέντου τὴν παρὰ Ῥωμαίοις λεγομένην ἔνοπλον ἡγεμονίας τιμὴν ἀποφέρεται. Chronicon Alexandrinum an.4.Zenonis: ἔπεμψεν Ἁρμάτιον τὸν στρατηλάτην τοῦ πραισέντου μετὰ πάσης ἧς εἶχεν βοηθείας τοῦ στρατοῦ εἰς τὴν Θρᾴκην. Ita an.10. ejuſdem Zenonis. Κόμης πραισέντου, apud Theophanem an.1. Juſtini Thracis.

Πραισεντάλιοι, *Præſentales*. Juſtinianus in Edicto 13. c.2. καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων στρατηγῶν τῶν Πραισενταλίων, οἱ ἀμφὶ τὸν βασιλέα, apud Priſcum Rhetorem in Legat. p.71. Ἀνατόλιον τὸν ἀμφὶ Βασιλέα ἄρχοντα τελῶν. Ubi Valeſius, *Magiſtrum militum præſentalem* interpretatur.

Πραίσεντον. Chronicon Alexandrinum pag.264.ubi de Romulo: ἐκάλεσε δὲ πράσινον μέρος Πραίσεντον, ὅ ἐστιν Ῥωμαϊκὴ λέξις, ἥτις ἑρμηνεύεται ἐμπαράμονον· πραισεντεύειν γὰρ λέγεται τὸ παραμένειν. Cedrenus pag. 147. in eodem Romulo: τὸ δὲ πράσινον ἐκάλεσε ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ πρεσέντου, διὰ τὸ εἶναι παράμονον. Vide conjecturam Goari ad hunc locum.

ΠΡΑΙ͂ΣΙΔΟΣ, *Præſes*. Perperam ὄνομα κύριον eſſe dicunt Moſchopulus,& Baſilius de Exerc. Grammat.

ΠΡΑΙΣΣΟΡΙΟΝ, *Preſſorium*. Suidas in Etymol. MS. σημαίνει τὴν παγίδα τῶν μυῶν καὶ τὸ πρεσσόριον. Perperam προσαίριον habet Cod. MS. ut πραιτώριον, M. Etymolog.

ΠΡΑΙΤΕΡΙΤΕΥΕΙΝ, *Præterire*. Gloſſæ Juridicæ ineditæ: παράνομος διαθήκη, ὅτι σοῦον πραιτεριτεύθη, τουτέστιν ὑπεξούσιος ἀμνημονεύθη. Ex quibus emendare licet Labbeanas non uno loco.

ΠΡΑΙΤΕΝΤΟΥ͂ΡΑ. Vide Πρετεντοῦρα.

ΠΡΑΙΤΕ͂ΞΤΑ, *Prætexta*, φόρεμα Ῥωμαϊκὸν, in Gloſſis Baſil. Occurrit apud Theophil. tit. de Injuriis.

ΠΡΑΙ͂ΤΩΡ, *Prætor*. Gloſſæ Baſilic. Πραίτωρ, Στρατηγός. Procopius lib.1. Vandal.c.10. ὅτι τῆς αὐλῆς ἔπαρχος, ὃν δὴ Πραίτωρα καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Juſtinianus in Nov.24. initio: Πραίτωρας ἐκάλουν ἐκ τοῦ τῶν ἄλλων ἁπάντων προϊέναι καὶ παρατάττεσθαι, ταύτην αὐτοῖς δόντες προσηγορίαν, ἐπιτρέψαντές τε αὐτοῖς καὶ τὰ πολεμικὰ διοικεῖν, καὶ τοὺς νόμους γράφειν. ὅθεν καὶ τὰ δικαστικὰ, καὶ καταγώγια, Πραιτώρια καλεῖν ἔταξαν, καὶ πολλοὺς νόμους ἐκ τῆς τῶν Πραιτόρων ἐνεχθῆναι φωνῆς. Idem in Nov.30. cap.1. εἰ γὰρ ὁ Πραίτωρ ὁ Ῥωμαίων στρατηγός τε ὁμοῦ καὶ νομοθέτης, &c. Inter Epiſtolas MSS. Pſelli ex Cod. Reg. 57. inſcribitur una τῷ Πραίτωρι Θρακησίων τῷ Ξηρῷ. Qui quidem *Xeros* τῶν Θρακησίων κριτὴς inſcribitur in Epiſt.54. Ita Epiſt.107. inſcribitur τῷ Πραίτωρι Πελοποννήσου καὶ Ἑλλάδος τῷ Νικηφορίτζῃ, qui in aliis Κριτὴς appellatur, adeo ut Κριταὶ complures quibus aliæ paſſim inſcribuntur, Prætoris dignitate inſigniti fuerint, ut ſunt Κριταὶ τοῦ Ὀψικίου, Ἀρμενίας, Μακεδονίας, τῶν Ἀνατολικῶν, τῶν Θρακησίων, Παφλαγονίας, τῶν Ὀπτιμάτων, Αἰγαίου, τῶν Κιβυρραιωτῶν, Χαρσίου, Καππαδοκίας, &c. Quibus inſcribuntur paſſim ejuſdem Pſelli Epiſtolæ. Vide Πρόεδρος.

Πραίτωρες Ἰουστινιανοὶ, appellati à Juſtiniano Rectores Provinciarum Piſidiæ, Thraciæ, Lycaoniæ, & Paphlagoniæ. Vide Nov.24.25.26.29.

Πραίτωρ, *Prætor*, Dignitas militaris, *Iudex Legionum* ſeu *Thematum*. Leo in Tacticis cap. 4. n.31. προσέτι καὶ ὁ Πραίτωρ, ἤγουν ὁ τοῦ θέματος δικαστής.

Πραίτωρ τοῦ δήμου, *Prætor populi*, qui & *Præfectus Vigilum*, Νυκτέπαρχος. Dignitas inventa à Juſtiniano, ut ipſe ait in Nov.13. quæ inſcribitur, περὶ Πραιτώρων τοῦ δήμου, ἤτοι Νυκτεπάρχων. Procopius in Anecdot. ταύτας δὴ τὰς ἀρχὰς ἐπινοεῖν ἔγνω· καὶ αὐτὴν τὴν ἑτέραν μὲν τοῖς κλέπταις δῆθεν τῷ λόγῳ ἐφίστησιν, ὄνομα ταύτῃ ἐπιθεὶς Πραίτωρα δήμου. Adde Nov.75. initio. Harmenopulus ſeu quivis alius poſt lib.6. ὁ Πραίτωρ τοῦ δήμου καὶ Νυκτέπαρχος λέγεται, ὅτι διὰ τοὺς ἐμπρησμοὺς ἐπινοεῖται· διαγινώσκει γὰρ περὶ τῶν ποιούντων ἐμπρησμούς. καὶ τοιχωρυχίας, καὶ κλοπὰς, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ περὶ τῶν ὑποδεχομένων· τὰς δὲ τραχείας καὶ περιφανεῖς διαπέμπει τῷ Ἐπάρχῳ. Πραίτωρ δὲ λέγεται ὁ στρατηγός. Perſtitit hæc dignitas uſque ad Imperij exitum. Memoratur enim à Codino c.2. *Prætor populi*, triceſimus octavus inter Palatij Officiales, ſed nullam functionem habens, ut idem ait c.5. num.59. Ejus verò veſtes & inſignia deſcribit cap.4. n.41. Meminit etiam Cantacuzenus lib.4.c.9. Georgij Spanopuli Πραίτωρος τοῦ δήμου. *Prætorem Græciæ* Georgium Acropolitam, cujus extat Hiſtoria, non ſemel præterea indigitat Leunclavius in Pandecte Turcico n.1.14.15.24.26 29.30. & alibi: qua quidē ipſemet donatum ſe à Theodoro Laſcari ſcribit cap.66. ἐμὲ δὲ Πραίτωρα χειροτονήσας, &c. Quæ quidem dignitas alia fortè non fuerit à dignitate *Prætoris populi*, quæ illius ævo unica perſtabat. Hanc, utcunque ſe res habeat, eidem Acropolitæ adſcribit etiam Ephræmius in Chronico:

Πρὸ τοῖς δὲ Γεώργιον Ἀκροπολίτην
Ἄρχοντα πάντων, καὶ Πρόεδρον δεικνύει,
Πρόσθεν τιμήσας καὶ Πραίτωρος ἀξίᾳ.

Vide Scholiaſtem Juliani Antecess. ad cap.88.

Πραιτῶρα, *Pratura*, *Dignitas Pratoris*. Olympiodorus apud Photium pag. 197. τελέσας τὴν ἰδίαν πραιτῶραν. Infrà: Μάξιμος εἰς τὴν εὐπορίαν εἰς τὴν τοῦ υἱοῦ Πραιτῶραν τεσσαράκοντα καταβάλλεται κεντηνάρια. Literæ Pontificiæ apud Habertum in Archieratico p. 561. ἢ περὶ τῶν πραιτώρων, ἢ περὶ τῆς πραιτοριακῆς ἀρχῆς διέπων. Sed videtur legendum πραιτοριακήν. Apud Nicetam in Andronico lib. 5. num. 5. ἀναποιεῖν τὰς πραιτοριακὰς ἀρχάς.

Πραιτώριον, *Palatium*, *Aula Principis*. Gloſſæ MSS. Reg. Cod. 2062. Πραιτώριον, Παλάτιον. S. Chryſoſtom. in Epiſt. Pauli ad Philipp. Homil. 2. ἐν ὅλῳ τῷ Πραιτωρίῳ· τέως γὰρ οὕτως ἐκάλουν τὰ βασίλεια. Theophylactus ad eandem Epiſt. τοῦ Πραιτωρίου, τουτέστι τοῦ βασιλείου.

Πραιτώριον, *Pratorium*, *Aula* ſeu *Palatium Pratoris*, vel *Rectoris Provinciæ*. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg 2062. Πραιτώριον, ἀπὸ πράττω, ὅπου τὰ πραττόμενα ἐρευνᾶται καὶ φυλάττεται, πλεῖον. τοῦ ι. πραιτόριον. Ita nugantur Græculi. Adde Auctorem Etymologici Πραιτωριανὰ βήματα, in Nov. Juſtiniani 70. cap. 1. Phlegon de Mirabilib. Φαῦστος Καίσαρος δοῦλος, ἐκ Σαβίνων, ἀπὸ Πραιτωρίου Παλλαντιανοῦ, &c. Πολυαρχικὸν τοῦ Ἐπάρχου Πραιτώριον, in Actis S. Maximi. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 27. ἡ δὲ Νεάπολις ἦν ἀρχαῖον Πραιτώριον τῶν κατερχομένων Πατρικίων. Idem cap. 16. ὁ δὲ Στρατηγὸς τοῦ Θέματος αὐτὴν ἔλαχε Σμύρνην τὴν πόλιν Πραιτώριον. Hinc

Πραιτώριον, pro *Auditorio* ſeu *Tribunali Pratoris*, vel *Rectoris Provinciæ*. Auctor Etymologici: ὅπου, τὸ Πραιτώριον. Juſtinianus in Nov. 24. ὅθεν καὶ τὰ δικαστικὰ καταγώγια Πραιτώρια καλεῖν ἔταξαν. Supplicatio Baſilij Monachi in Concilio Epheſino part. 1. cap. 30. §. 3. καὶ σιδηρωθέντες ἀπήχθημεν ἐν τῷ Πραιτωρίῳ τῷ αὐτῷ τρόπῳ μετὰ τῶν δεσμῶν· καὶ ἐπὶ ὥρας ἦν κατηγορῶν, ἐν τῷ δικαστηρίῳ πάλιν διὰ τῆς τάξεως ἤχθημεν. Nilus Monachus lib. 2. Epiſt. 96. τῶν γὰρ ἐν τῇ ἀγορᾷ θερμῶς ἐμπορευομένων, καὶ τῶν τὰς μυρίας δίκας καὶ τὰς ποικίλας λογομαχίας ἐν Πραιτωρίοις πλεκόντων, οὐδὲ δοκεῖς διαλλάττειν. Perdiccas Epheſius in Themate Hieroſol.

Τὸ βδελυκτὸν Πραιτώριον, καὶ τόπος καταδίκης.

Vide Conſtantinopolim Chriſt. lib. 2. p. 152. 153.

Πριτώριον. Menologium Baſilij 2. Mart. in S. Neſtore: ἤγαγεν αὐτοὺς δεδεμένους, καὶ παρίστησι τῷ Πραιτωρίῳ ἑαυτοῦ.

Πραιτώριον, *Domus*, vel *Ædes quævis*: vel certè *Ædes Prædij præcipua*. Teſtamentum Hierij V.C. in Nov. 159. Juſtiniani in Proœm. σύμπαν τὸ αὐτὸ προάστειον, μετὰ τῶν ὄντων ἐν αὐτῷ Πραιτωρίων πάντων, καὶ σκαλῶν πασῶν, &c.

Πραιτωρίδιον, *Pratoriolum*, *Domuncula*. Arrianus in Epictet. lib. 3. cap. 22. οὐ γυνή, οὐ παιδία, οὐ πραιτωρίδιον, ἀλλὰ γῆ μόνον, καὶ οὐρανός, καὶ τριβωνάριον.

Πραιτωριοκτυποῦντες, *Pratoria frequentantes*, apud Palladium in Vita Chryſoſtomi pag. 42.

Πραιτωριανοί, *Pratoriani milites*: στρατιῶται τῶν Πραιτωρίων, apud Socratem lib. 1. Hiſt. Eccl. cap. 2. φύλακες τοῦ παλατίου, Procopio in Hiſt. Arcana, & Evagrio lib. 4. cap. 1. & 2. Pæanius in Paraphraſi Eutropij lib. 8. ἀλλ᾽ ὀγδοηκοστῇ τῆς βασιλείας ἡμέρᾳ στρατιωτῶν ὑπεξήγαγε στάσις τῶν καλουμένων Πραιτωριανῶν.

ΠΡΑΙ´ΦΕΚΤΟΣ, *Præfectus*. Gloſſæ Baſilic. Πραίφεκτος, Ναύαρχος. Eædem Gloſſæ & Suidas: Πραίφεκτοι, δώδεκα ἄρχοντες προβεβλημένοι ὑπὸ τῶν Ὑπάτων, οἱ τοῖς Ὑπάτοις τοὺς ἐπιτηδειοτάτους πρὸς τὴν ἀληθινὴν χρείαν ἐκ τῶν παραγεγονότων συμμάχων ἱππεῖς τε καὶ πεζοὺς ἐξέλεγον τοὺς καλουμένους Ἐκτραορδιναρίους, ὃ μεθερμηνευόμενον Ἐπίλεκτοι. Quæ quidem ex Polybio deſumpta ſunt. Vetus Inſcriptio apud Gruter. 458. 1. ΠΡΑΙΦΕΚΤ. ΣΠΕΙΡ. Β. ΟΥΛΠ. &c.

Πραιφεκτωρία, *Præfectura*. Juſtinianus in Novella 38. Πραιφεκτωρίας γὰρ τὰς στρατηγίας ὁ νόμος ἐπίσταται.

Πραιφεκτιανοί, *Præfectiani*, de quibus in Gloſſ. med. Latin. Synodicon adverſus tragœdiam Irenæi cap. 133. *Præfectianos*, *Magiſtrianos*, *&* *Publicos Civitatis*.

ΠΡΑΚΝΑ´ΔΕΣ, apud Anonymum Medicum MS. ex Cod. Reg. 945. extat titulus, πρὸς τὸ ἆραι πρακνάδας.

ΠΡΑΚΤΕΙ´ΟΝ, *Domicilium* τῶν πρακτόρων. Gloſſæ Baſilic. Στατίωνες, τὰ πρακτεῖα τῶν δημοσίων τελῶν.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ´, *Acta publica*, quæ etiam Πράξεις dicuntur. Gloſſæ Gr. Lat. Ἐπὶ πράξεως, *Apud Acta*. Vide Henric. Valeſium ad Euſeb. lib. 6. cap. 41. Novella 1. Manuelis Comneni Imp. lib. 2. Juris Græco-Rom. pag. 150. εἴτε ἐν χρυσοβούλλοις λόγοις διαφόρων βασιλέων, εἴτε ἐν σιγιλλίοις, εἴτε ἐν ἁπλαῖς προστάξεσιν, εἴτε ἐν λύσεσιν, εἴτε ἐν πρακτικοῖς ὑποσκάζον, &c. Infrà pag. 151. ἡ καταστραφέντα ἀπώλοντο, ἵνα δὲ τούτων πιστούμενα εὑρίσκονται, ἡ πρακτικὰ ὀφείλοντα προβλήθηναι, οὐ προέβησαν. Ejuſdem Imp. Nov. 4. pag. 157. καὶ ἀντὶ δωρεᾶς, καὶ ἀντὶ πρακτικοῦ, καὶ ἀντὶ παντὸς ἑτέρου δικαιώματος, &c. Adde pag. 159. Rurſum pag. 168. κἂν μὴ καταγράφωσιν δὲ ἐν πρακτικοῖς, &c. Vide in Σκευοφυλακίσσα, & in Τριβοῦνος.

Πρακτικά, *Actiones Conciliorum*, in Actis Synodi Epheſinæ initio, apud Photium in Bibl. Cod. 15. & ſeqq. & in ſerie Archiepiſcopor. Bulgariæ à nobis edita in Famil. Byzant. Vide Πράξις.

ΠΡΑ´ΚΤΩΡ, *Exactor*, ſeu *Suſceptor tributorum*. Gloſſæ Biblicæ MSS. ex Cod. Colberteo: Πράκτορος, ἀπαιτητοῦ. Πράκτορες ἤτοι ἀπαιτηταί, in Nov. 17. Juſtiniani cap. 7. in Nov. 25. cap. 4. in Nov. 30. cap. 4. Eædem Gloſſæ: φορολόγου, πράκτορος, ἀπαιτητοῦ. Suidas: φορολόγος, ὁ τὰς εἰσφορὰς συλλέγων, οὓς πράκτορας καλεῖν εἰώθει τοῖς πολλοῖς. Gregorius Nazianzenus in Carm.

Θρῆνοι, στεναγμοί, πράκτορες, στρέβλαι, πέδαι.

Nilus Monach. lib. 2. Epiſt. 22. ᾧ γάρ, φησὶ (Χριστὸς) πολὺ δέδοται, περισσότερον ἀπαιτήσουσιν οἱ πράκτορες ἄγγελοι. Nicephorus Conſtantinopol. in Breviario: τῶν δημοσίων φόρων πράκτορα. Ubi Theophanes pag. 323. habet ἐκλήπτορα τῶν δημοσίων φόρων. Idem Theophan. an. 15. Heraclij: οἱ τῶν Σαρακηνῶν πράκτορες παρεγένοντο τὸ λαβεῖν τὸ χρυσίον. Scylitzes pag. 747. πράκτωρ γὰρ δημοσίων φόρων πεμφθείς, &c. Occurrit non ſemel apud Zonaram in Domitiano, in Argyro, &c. in Jure Græco-Rom. lib. 2. pag. 119. 124. 147. &c. in Nov. 4. Manuel. Comneni, apud Theophylactum Bulgar. Epiſt. 18. 33. 41. 43. Photium cap. 82. & alios Scriptores. Hinc πρακτορικαὶ ἀρχαί, apud Joan. Tzetzem Chil. 5. v. 608. πρακτορικαὶ ἐνέργειαι, apud Scholiaſtem Harmenopuli ad Epitomen Canon. ſect. 3. tit. 2. βία πρακτορική, in eadem Nov. Manuelis Comneni.

Πρακτορεύειν, *Tributa exigere*, *Exactoris officium exercere*. Nomocanon Cotelerianus num. 121. ἱερεὺς καταδικῶν, ἢ πρακτορεύων, παυσάσθω.

Πράττειν, eadem notione. Gloſſæ Gr. Lat. εἰσπράττω, *Exigo*. Τὰ δημόσια πράττειν, in Edicto 13. Juſtiniani cap. 12. Palladius in Vita Chryſoſtomi pag. 32. ἐν ᾧ κατασχεθέντες τόπῳ ὑπὸ τῶν τοὺς λιμένας πραττόντων, ἀπηλθόμεθα εἰς τὰ ὀπίσω. Theophylactus Epiſt. 71. ἀριθμητικὸν μέρος ὧν αὐτοῦ ᾔδειν, ἀφ᾽ οὗ τοὺς Βαρδαριώτας ἔπραττεν. Liber 56. Baſilic. tit. 4. cap. 5. ὁ περισσοπράξας τελώνης διπλασίως ἐξορίζεται. Adde tit. 8. & Vide in Ποδοκόπιον.

Πρακτόριον, *Pignerarium*, in Gloſſ. Gr. Lat.

Δημοσιόπρακτοι, *Exactores tributorum*. Manethon in Apoteleſmatib. aſcendentium MSS. ποιεῖ δημοσιοπράκτας, καὶ ἐν χερσαίοις τόποις κινδύνους ὑπομένοντας. Ubi per κινδύνους intelligit naufragia quæ publicanorum erant, ut docuimus in Gloſſ. med. Lat. in *Lagan*.

ΠΡΑ´ΜΑ,

ΠΡΑ'ΜΑ, *Opus*, Πράγμα. Gloſſæ Græcobarb. Πράγμα, ἢ πράμα, ἢ ἔργον. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 5.

> Τότες λαλεῖ τ̃ Παμφίλου, φίλε, τὸ πράμα τοῦτο,
> Βλέπε καλὰ μὴ γρικηθῇ διακαρίνα πράγμα.

Hiſtoria Apollonij Tyrij:

> Αὐτὸς ὡσὰν ἐγρείκισε τὸ πράμα πῶς ἐγίνη.

Occurrit ibi pluries.

Πραμάτια, *Merces*, Ἐμπορία, in Corona pretioſa. Eadem Hiſtoria:

> Οὐδὲ ποτὲ τὰ πραμάτια ἔκαμε ϛὴν ζωή τε.

Πραματευτὴς, *Mercator*, Ἔμπορος, in eadem Corona pretioſa.

ΠΡΑΝΔΙΑ'ΡΑ, ita appellatus *Carcer Excubitorij*, Conſtantinopoli, ut auctor eſt Anaſtaſius Bibliothec. in Hiſt. de Exilio S. Martini Pap. pag. 86. Chronicon Alexandrinum an. 12. Arcadij: ἐκάησαν αἱ θύραι τ̃ ἱππικοῦ σὺν τῇ πρανδιάρᾳ, καὶ προσπαρακείμενοι ἔμβολοι. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſt. lib. 2. ſect. 4. num. 32.

ΠΡΑ'ΝΔΙΟΝ, *Brandeum*, *Faſcia*, *Vitta*. De qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Theophanes an. 31. Juſtiniani, de Avaribus: εἶχον γὰρ τὰς κόμας ὄπισθεν μακρὰς πάνυ δεδεμένας πρανδίοις, καὶ πεπλεγμένας. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 6. ὡς βλαττία, χαρτία, πράνδια, σιμβούλια, πίπερι, δερμάτια ἀληθινὰ παρθικὰ, &c. Anonymus Aſtronomus MS. ex Cod. Colberteo: ἐπ' αὐτ̃ ἱμάτια δερμάτινα, καὶ τὰ λίπη τ̃ δένδρων, καὶ πρανδία, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καλαμάριον.

Πράδιον, eâdem notione. Vita apocrypha MS. S. Alexij: καὶ ἐπάρας τὸ δακτυλίδιον τὸ χρυσοῦν, δίδωκεν αὐτῇ, σὺν αὐτῷ καὶ τὴν ῥένδαν ὀξειτυλιγμένην εἰς πράδιον πορφυροῦν. Item

Πράϊλιον. Myrepſus ſect. 41. c. 76. ex Cod. Reg. ἔχε φρυγίδιον σχιστὸν, πράϊλιον, πανίν, κριθάριν, κριθάλευρον, &c.

ΠΡΑΝΔΙΟΠΡΑ'ΤΑΙ, *Caupones*, *Qui prandia ſeu convivia vendunt*: noſtris hodie, *Traiteurs*. Balſamon ad Marcum Patr. Alexandr. Reſp. 24. καταλλάκ) τυχὸν γενόμενοι, ἢ πρανδιοπρᾶ), ἢ οἰνοπρᾶ).

ΠΡΑΞΑΠΟ'ΣΤΟΛΟΣ, *Liber Græcorum Eccleſiaſticus Actus Apoſtolorum à S. Luca conſcriptos continens*, vulgò Lectionibus S. Pauli Apoſtoli & aliis Canonicis adjunctus, unde pro ipſo, quem Ἀπόστολον vocant, interdum uſurpatur: ſed & titulo *Apoſtoli* Editus Venetiis 1633. ὁ Ἀπόστολος. Typicum S. Sabæ cap. 2. καὶ εὐθέως ἀνάγνωσις εἰς τ̃ πραξαπόστολον. Et alio loco: μεταξὺ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τ̃ πραξαποστόλου, εὐλογοῦντος τ̃ ἱερέως. Ibid. καὶ εὐθέως ἀνάγνωσιν εἰς τ̃ πραξαπόστολον. Item: μετὰ δὲ τ̃ ἀνάγνωσιν τ̃ πραξαποστόλου, εὐλογοῦντος τ̃ ἱερέως, ἀπαρχόμεθα τ̃ ἐξαψάλμου. Triodium in Dominica τ̃ ἀπόκρεω· καὶ μετὰ ἀνάγνωσις εἰς τ̃ πραξαπόστολον εἰς τ̃ ὄρθρον. Quando verò legantur Actus Apoſt. ſic declarat idem Typicū: ἰστέον ὅτι ἀπὸ τ̃ κυριακῆς τ̃ Πάσχα μέχρι τ̃ ἁγίων πάντων εἰς τ̃ ταύτην ἀνάγνωσιν, λέγω δὴ τ̃ μεγάλου ἑσπερινοῦ, αἱ πράξεις τ̃ ἁγίων Ἀποστόλων ἀναγινώσκονται μόναι· εἰς δὲ τὰς λοιπὰς κυριακὰς τ̃ ὅλου χρόνου αἱ ἑπτὰ καθολικαὶ, καὶ αἱ δεκατέσσαρες τ̃ ἁγίου Παύλου ἐπιστολαὶ, καὶ ἡ Ἀποκάλυψις Ἰωάννου. Vide Lambecium lib. 5. de Bibl. Cæſarea pag. 287.

ΠΡΑ'ΞΙΣ, *Actio Concilij*. Ex Liberato obſervavimus in Gloſſ. med. Lat. aliud eſſe *Actionem*, aliud *Seſſionem*, in Conciliis. Is enim c. 14. ait Concilium Calchedon. *in duodecim Secretariis, & ſexdecim actionibus* fuiſſe expletum. Quod verò πράξιν vocat idem Concilium, vetus Interpres ex Cod. Joliano *cognitionem* appellat: πραξίδιον verò Acta contra Anthimum, to. 5. Concil. pag. 272. πεπραγμένα ἐν Ἱεροσολύμοις παρὰ Πέτρῳ Ἀρχιεπισκόπῳ κατὰ Ἀνθίμου, ἐν οἷς πεφάνισαι καὶ τὰ ἐν ΚΠόλει παρὰ Μηνᾶ Πατριάρχου περὶ τὰ αὐτοῦ πραχθέντα ἐν τέτρασι πραξιδίοις. Vide Edit. Concilior. Baluzij p. 1287. & ſuprà in Πρακτικά.

ΠΡΑ'ΞΙΣ, *Actus venereus*, *Coitus*. Joan. Moſchus in Limon. cap. 97. ὡς οὖν ἐξῆλθεν ὁ εἰσελθὼν εἰς τὸ πορνεῖον, ποιήσας τὴν πρᾶξιν, λέγει αὐτῷ, &c. Suprà: ἐλθὲ μετ' ἐμοῦ, ἵνα τὴν πρᾶξιν ποιήσω, ἢ ἀπολυσόν με ἀπελθεῖν. Vide Zonaram to. 1. pag. 191. 192.

ΠΡΑΣΙΑΙ', *Diviſi inter ſe*. Hiſtoria politica p. 22. καὶ μαθοῦσα αὐτὴ τὰ σκάνδαλα τ̃ δύο Πατριαρχῶν, καὶ ὅτι οἱ τ̃ πόλεως ἐγένοντο πρασιαὶ, ὁ μὲν τ̃ ἕνα, ὁ δὲ τ̃ ἕτερον, ζητοῦντες, &c.

ΠΡΑΣΙΑΝΟ'Σ, *Praſinæ factionis*, apud Antoninum lib. 1. de Vita ſua ſub init. Locum vide in Παλμυλάριος. Euſtathius Od. 1. ἀπὸ τ̃ χολῆς δὲ τὸ χλωρὸν, ὡς ἀπὸ τ̃ πράσου τὸ πράσινον.

ΠΡΑ'ΣΙΚΑ, *Braſſica*, *Caulis*. Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. ex Cod. Reg. 1047. πράσικα, ἢ ἐστὶ καυλός.

ΠΡΑΣΙΝΟΒΕ'ΝΕΤΟΙ, *Utraque factio Praſinorum & Venetorum*, apud Theophanem an. 19. Juſtiniani.

ΠΡΑ'ΣΙΟΣ. Triodium 2. Fer. 1. Hebd. Jejunior. καὶ τὰ λοιπὰ μετὰ πρασίας ᾧ ἴσης φωνῆς, ψάλλεις ποτῦντες καὶ μελῳδίας. Puto legendum πρασίας. Vide in Φωνή.

ΠΡΑΤΕ'ΟΣ, ἢ ἐστὶ σαλβία, in Gloſſis Jatricis Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. *Salvia*, Ruſtica fortè vel Montana, vel Pratenſis.

ΠΡΑ'ΤΖΟΝ, *Brachium*, Gall *Bras*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

> Πρόσωπον ξενοχάραγον, κορμὶν καὶ ὅλα πράγμα,
> Μὲ τὰ γυμνὰ τὰ πράτζα σε να πᾶσι εὐτη γράμμα.

Vide Μπράτζος.

ΠΡΑΤΙΚΑ'ΡΕΙΝ, *Verſari*, *Converſari*. Ex Ital. *Praticare*. Gloſſæ Græcobarb. ἀγοράζειν, ἐν ἀγορᾷ διατρίβειν, νὰ διατρίβῃ εἰς τὴν ἀγορὰν, νὰ πρατικάρει. Rurſum: αἰδάνης, διατρίβων, πρατικάροντας.

ΠΡΑΤΙΚΟ', *Semiſextarium*, Ἡμίεκτον.

ΠΡΑ'ΤΤΕΙΝ, pro ποιεῖν, non ſemel uſurpat Moſchion. Vide in Πράττειν.

ΠΡΑ'ΤΤΗΣ, *Venditor*, *Revenditor*, Πράτης, μεταπωλητής. Hieron. Gennan.

ΠΡΕΒΕΛΕ'ΤΖΙΟΝ, *Privilegium*. Vide in Πριβιλέγιον.

ΠΡΕΔΙΚΑΤΟ'ΡΕΣ, *Prædicatores*, *Fratres Ordinis S. Dominici*, vulgò noſtris, *les Freres Preſcheurs*. Joannes Cantacuzen. Orat. 1. contra Mahumetem: τὶς τ̃ τάξεως τ̃ Πρεδικατόρων, ἤτοι τ̃ Κηρύκων, Ῥίκαλδος ὄνομα αὐτῷ, ἀπελθὼν εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ἔνθα τὸ μυστήριον καὶ τὸ μυστήριον τ̃ ἀνομίας ἐνεργεῖται, ᾧ φιλοπονήσας εἰς ἄκρον, ἐξέθηκεν τὴν τ̃ Ἀράβων διάλεκτον. Demetrius Cydonius Interpres ejuſdem Richardi contra Mahumetem: ἐγὼ τοίνυν ὁ ἐν τῇ τάξει τ̃ Πρεδικατόρων ἐλάχιστος, &c. Vide Κήρυκες.

ΠΡΕΖΕΝΤΙ'ΖΕΙΝ, *Offerre*, ex Gallico *Preſenter*. Anonymus MS. de Bellis Francorum Peloponneſiacis:

> Τὸ ὁμάντζιν ἐπρεζέντισεν, ὡς τὸ ἔχουσιν συνήθειον.

Id eſt, *hominium ſecundùm receptum morem obtulit*. Vide Πιστιλαρίζειν.

ΠΡΕΙΟΥΑ'ΤΗ. Vetus Inſcriptio apud Gruterum. 458. 1. ΠΡΑΙΦΕΚΤ. ΕΞΠΛΩΡ. ΓΕΡΜΑΝΙΚ. ΕΠΙΤΡΟΠΩ ΠΡΕΙΟΥΑΤΗΣ. *Privatum ærarium* quidam hîc innui volunt.

ΠΡΕΚΑΡΤΙΟ'Ν, exponitur, *Sinendi modo*, (de qua formula agunt Juriſconſulti,) in Gloſſis Baſilic. Σινένδι μόδο, πρεκάρτιον ἐξαίρετος. Legendum πρεκαριο.

ΠΡΕΚΟ'ΚΚΙΑ, *Mala Armeniaca*, & ejus fructus. Galenus lib. 2. de Ciborum facultatib. p. 325. ἐστὶ μὲν νῦν ἀμείνω τὰ πρεκόκκια καλούμενα τ̃ Ἀρμενιακῶν· ἔθος δὲ φύουσι τ̃ τ̃ πρεκοκκίων προσηγορίαν, Ἀρμενιακὰ μῆλα καλοῦσιν ἀμφότερα. Aëtius lib. 1. μηλέα Ἀρμενιακή, ταύτης καὶ τὸ δένδρον, καὶ τ̃ καρπὸν Πρεκόκκια καλοῦσι.

ΠΡΕΜΙΟΝ, *Premium.* Scholiaſtes Baſilic. lib. 18. tit. 6. ὁ διὰ τὸ ἐλέγξαι τὴν ἀναίρεσιν τοῦ δεσπότου αὐτοῦ, λαβὼν ἀντὶ πρεμίου τὴν ἐλευθερίαν, Ὀρκῖνος τῶν ἀπελευθέρων.

ΠΡΈΝΤΖΑ, *Prælum*, ex Ital. *Prezza*, & Gall. *Preſſe.* Liber Botanicus MS. ex Cod. Reg. 1673. ἀκόμη θέτε τὸ ζουμὶν εἰς τὴν πρέντζαν, καὶ οὐδὲ εἶπεταί ποτε.

ΠΡΕΠΆΤΩΡΕΣ. Mauricius lib. 2. cap. 11. πρὸς τούτοις δεῖ ἀφορίζειν καὶ ἀδιαλείπτως, ἤτοι Πρεπάτωρας, τούτους τοὺς ὀφείλοντας προλαμβάνειν, καὶ τὰς ὁδοὺς προγινώσκειν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄπληκτα ὁδηγεῖν τὸν στρατόν. Ita etiam à Rigaltio; ſed videtur legendum πραιπαράτωρας, *Præparatores*: id enim muneris erat Anteceſſorum ut caſtra pararent: niſi quis malit Παράτωρας.

ΠΡΕΠΟΣΎΝΗ, *Decentia*, Εὐπρέπεια.

ΠΡΈΣΑ, *Turba*, *Multitudo hominum compreſſa*, ex Italico *Preſſa*, & Gallico *Preſſe.* Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 8.

> Ἀπὸ τὴν πρέσαν τὴν πολλὴν, κ'εκ τοὺς πολλοὺς τοὺς κόλπους,
>
> Οἱ δύο τοὺς ἰχωρίσασι ὁ Παλαμὼν κι' Ἀρκίτας.

Infrà:

> Οὔτε ὀρδίνια ἔχασι, μόνον ἔτρεχαν ὅλοι
>
> Στὸν τόπον ὅπου ἔβλεπαν τὴν πρέσαν τὴν μεγάλην.

Eodem lib. rurſum:

> Καὶ τῆς Δυσίας ἐκείασαν συργὸν τὸν ἐκ τὴν πρέσα.

Occurrit ibi pluries.

ΠΡΕΣΒΕΥ'ΕΙΝ, *Intercedere*, dicuntur Sancti, quòd iis Fideles χρώμενοι πρεσβευταῖς πρὸς τὸν τῶν ὅλων δεσπότην, διὰ τούτων τὰς θείας κομίζονται δωρεὰς, ut ait Theodoritus ſerm. 8. Græcar. affect. Scheda Baſilica: πρεσβεύω, τὸ τιμῶ· Πρεσβεύω δὲ, τὸ παρακαλῶ, εἰς δεσποτικὴν. Sophronius Patr. Hieroſol. Homil. in SS. Cyrum & Joannem: περὶ τῆς τῶν νέων θεραπείας πρεσβεύοντες. Ammon Epiſcop. de Vita & converſat. S. Pachomij & Theodori num. 7. Θεόδωρος δὲ στενάξας, πρεσβεύειν αὐτὸν πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ ἠξίωσεν. Vita ejuſdem S. Pachomij num. 85. μὴ γὰρ νομίζετε ὅτι ἱκανοὶ ἐσμὲν πρεσβεῦσαι τῷ Θεῷ ὑπὲρ τούτων, ἁμαρτωλοὶ ὄντες. Triodium Fer. 2. Hebd. Jejun. παναγία δέσποινα, Θεοτόκε, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Vide Epiſt. S. Ignatij ad Philippenſes num. 10. Anonymi invectivam adverſus Iconomachos num. 15. &c.

Πρεσβευτὴς, *Interceſſor.* Idem Theodorit. eod. ſerm. ubi de Martyrib. καὶ ὡς πολιούχους τιμῶσι καὶ φύλακας, καὶ χρώμενοι πρεσβευταῖς πρὸς τὸν ὅλων δεσπότην, Triodium: τοὺς ἁγίους σου ἔχομεν πρεσβευτάς. Eunapius in Ædeſio ſub fin. ubi de Martyribus Chriſtianis: Μάρτυρες γοῦν ἐκαλοῦντο καὶ διάκονοί τινες, καὶ πρέσβεις τῶν αἰτήσεων παρὰ τῶν Θεῶν, &c.

Πρεσβεία, *Interceſſio*, maximè *Sanctorum erga Deum.* S. Maximus in Computo cap. 34. εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις τῆς πανενδόξου καὶ ἀχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, &c. Chronicon Alexandrinum an. 16. Heraclij: ὁ μόνος πολυέλεος καὶ εὔσπλαγχνος Θεὸς τῇ εὐπροσδέκτῳ πρεσβείᾳ τῆς ἀχράντου αὐτοῦ μητρὸς, &c. Adde pag. 906. Theophanes pag. 332. τὴν βουλὴν αὐτῶν διεσκέδασεν ὁ Θεὸς διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς ἁγίας Θεοτόκου. Adde pag. 268. 334. 336. 340. 370. 426. S. Joannes Damaſcenus Orat. in Conſtantinum Caballinum: καὶ πάντας τοὺς ἁγίους προσκυνῶ, καὶ σέβομαι, καὶ δέομαι αὐτῶν τῆς πρεσβείας καὶ ἱκεσίας. Eodem ſenſu dixit S. Nicephorus Conſtantinopol. in Diſput. de Imaginib. cum Leone Armenio pag. 170. Sanctos μέσους πῶς ἡμῶν καὶ πορθμέας πρὸς Θεὸν eſſe. Occurrit paſſim in Lib. Eccleſiaſt. Græcor. & alibi. Vide Frontonem Ducæum ad Epiſt. 44 S. Baſilij, & Panagiotam in Catechiſmo Ruſſorum ſeu Græcorum pag. 230.

Πίνειν εἰς πρεσβείαν τοῦ ἁγίου, *Bibere in amore alicujus Sancti*, de quo amore egimus in Gloſſ. med. Lat. Anonymus de Miraculo S. Georgij Mart. in Captivo num. 30. πίοντες οὖν εἰς τὴν τοῦ ἁγίου Πρεσβείαν, &c. Ducas Hiſt. cap. 36. de Conſtantinopolitanis: κρατοῦντες ἐν χερσὶ τὰς φιάλας πλήρεις ἀκράτου ἀναθεματίζοντες τοὺς Ἑνωτικοὺς πίνοντες εἰς πρεσβείαν τῆς εἰκόνος τῆς Θεομήτορος, καὶ παρακαλοῦντες αὐτὴν τῆς φυλάξαι προστατεύειν καὶ ἀρήγειν τῆς πόλεως. Vetus Scriptor laudatus à V. C. Joan. Mabillonio in Præfat. ad ſæculum 9. Benedictinum: *Quondam in terra Bulgarorum quidam nobilis potenſque paganus bibere me ſuppliciter petivit, ut in illius Dei amore, qui de vino ſuo ſanguinem fecit.* Chriſtianus de Scala in Vita S. Vvenceſlai pag. 56. *Rurſum locum convivij petens, calice accepto, pocula coram omnibus portans, altâ præfatur voce, in nomine beati Archangeli Michaëlis bibamus hunc calicem, orantes & deprecantes, quo animas noſtras introducere nunc dignetur in pacem exultationis perpetuæ. Cui cùm quique fideles reſpondiſſent, Amen, hauſto potu univerſos exoſculans, hoſpitium repetivit.*

Κυροπρεσβεύτρια, *Deipara*, quæ pro hominum ſalute Dominum Deum deprecatur. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: ἰδοὺ, ἐκείνην τὴν κυρίαν τὴν κυροπρεσβεύτριαν, εὗρομεν αὐτὴν, καὶ παρῄτησεν τὴν σοφίαν τὴν τερπνὴν. Mox: ἄρα εἶχε τὸ ψαλτήριον ἐν τῇ τοῦ τοίχου περιοχῇ τὴν Κυρίαν πρεσβεύουσαν.

Πρεσβεία, *Proceſſio* ſeu *Supplicatio*, ita appellata ea quæ in die Paraſceves fiebat ad Blachernas, inſtituta à Mauricio Imp. Zonaras de Mauricio: τοῦτο δὲ καὶ τὴν λιτὴν καλουμένην Πρεσβείαν, κατὰ Παρασκευὴν ἐν Βλαχέρναις, καὶ ἐν τοῖς χαλκοπρατείοις τελεῖσθαι. Ita etiam Cedrenus an. 5. ejuſdem Mauricij, & Chron. MS. ab Adamo ad Leonem Philoſ.

Πρεσβεῖα, inquit Cujacius ad Nov. 1. Juſtiniani, Græcis non tantùm *Legativa* ſunt, quæ his qui legatione aliqua funguntur dati ſolent, ſed etiam *Legata* quæ teſtamento relinquuntur.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΙΚΌΝ. Vide in Γαγλία.

ΠΡΕΣΒΎΤΕΡΟΣ, *Presbyter*, *Sacerdos.* Gradus Eccleſiaſticus. Malchus in Byzanticis: τῆς τῶν βαρβάρων ἱερέα, ὃν οἱ Χριστιανοὶ καλοῦσι Πρεσβύτερον. Procopius lib. 1. Perſic. cap. 25. ἔνθα ἱερεὺς γενόμενος ἄκουσίως, Πέτρον ἀντὶ μὲν ὠνόμασεν, ὡς Ἐπίσκοπον μέν τοι, ἀλλ' ὅνπερ καλεῖν Πρεσβύτερον νενομίκασιν. Syneſius Epiſt. 66. ad Theotimum: τῇ δὲ ἡλικίᾳ συμπρεπούσης τῆς μοναδικῆς κατὰ τὸν βίον ἐνστάσεως, ἠξιώθη μὲν ἐκκλησίας τινὸς διακονίας, ἠξιώθη δὲ τοῦ Πρεσβύτερος εἶναι. Occurrit paſſim.

Πρεσβύτερος τῶν σχολῶν, *Presbyter Scholarum*, militarium fortè, quemadmodum apud nos ejuſmodi militares copiæ habent ſuos Capellanos. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: καὶ προτραπεὶς ὑπ' αὐτῶν αὐτόθι μεῖναι, καὶ στρατεύεσθαι, καὶ πρεσβύτερος τῆς νουμέρου γενέσθαι. Palladius in Vita Chryſoſtomi pag. 196. Φίλιππον τὸν ἀσκητὴν καὶ πρεσβύτερον τῶν σχολῶν. Mox,

Πρεσβύτεροι τοῦ Παλατίου alterum nominat.

Πρεσβύτερος ἐπὶ τῆς μετανοίας, apud Socratem lib. 5. cap. 19. ἐπὶ τῆς μετανοούντων τεταγμένος, apud Sozomenum lib. 7. cap. 16. *Pœnitentiarius*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Adde Nicephor. Calliſt. lib. 12. cap. 28.

Ἀρχιπρεσβύτερος, *Archipresbyter*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Sozomenus lib. 8. cap. 12. ἐνετίατο Θεόφιλος ὁ τότε ἀρχιπρεσβύτερον. Theodoritus lib. 3. Hiſt. cap. 14. Γνάτιος γὰρ ὁ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ πρεσβυτέρων ἐπὶ πλεῖστον ἡγησάμενος χρόνον.

Πρωτοπρεσβύτερος, idem qui *Archipresbyter*, *Protopapas*, & πρωτοπρεὺς, πρῶτος πρεσβύτερος, disjunctim in Nov. 123. Juſt. cap. 3. πρῶτος τῶν πρεσβυτέρων, apud

apud Scylitzem pag.753. Arſacius, qui Chryſoſtomo ſucceſſit in Epiſcopatu, πρωτοπρεσβύτερος dicitur in Actis Synodi ad Quercum. Socrates lib.6. cap.9. Πέτρος τις Πρωτοπρεσβύτερος ἦν τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκκλησίας. De eodem agit etiam Georgius Alexandr. in Vita Chryſoſtomi. Photius in Paratitlo: καὶ δὴ Πέτρον τὸν εὐσεβέστατον Πρωτοπρεσβύτερον τῆς κατὰ Ῥώμην ἐκκλησίας. Meminit Synodus VII. alterius Petri πρωτοπρεσβυτέρου S. Petri Romæ, Legati Apoſtolici. Deſcribitur à Morino lib. de Sacris Ordinat. pag.113. & à Goaro pag.287. τάξις καὶ ἀκολουθία εἰς τὸ ποιῆσαι Πρωτοπρεσβύτερον. Deinde: προσφέρεται ὁ εὐλαβέστατος ἀδελφὸς ἡμῶν δεῖνα, ἱερεὺς εἰς τὸ γενέσθαι Πρωτοπρεσβύτερον τῆς Δ. πόλεως. Vide Symeon. Theſſalon. de ſacris Ordinat. cap. 13. & eundem Morinum libro laudato parte 3. Exercit.15. cap.2.

Πρεσβύτερος δεύτερος. Concilium Epheſinum Act. 6. pag.685. Πατρίκιος δεύτερος πρεσβύτερος κώμης Παραδεισξύλου, &c. Vide Δευτερεύων.

Πρεσβύτερος, apud Manichæos. Paradiſus, ſeu Liber SS. Senum MS. ἦν δὲ γέρων οἰκῶν ἐν ἐρήμῳ τόπῳ, ἦν δὲ καὶ ἄλλος μακρόθεν αὐτοῦ Μανιχαῖος, καὶ αὐτὸς Πρεσβύτερος τῶν καλουμένων παρ᾽ αὐτοῖς πρεσβυτέρων.

Πρεσβυτέριον, Πρεσβυτερεῖον, *Sacerdotalis dignitas.* Concilium Nicænum I. Can. 2. καὶ ἅμα τῷ βαπτισθῆναι προάγειν εἰς ἐπισκοπὴν, ἢ πρεσβυτερεῖον. Synodus Conſtantinopol. ſub Hormiſda: οἴδατε τοὺς ἡμῶν ἀγῶνας, ἀγαπητοὶ, ὡς καὶ ἐν τῷ πρεσβυτερίῳ κατεβαλόμην, &c.

Πρεσβυτεῖον. *Presbyterium*, Dignitas Epiſcopi. Ordinatio Presbyteri in Euchologio: αὐτὸς, κύριε, καὶ τοῦτον ὃν εὐδόκησας τὸν τοῦ πρεσβυτερίου ὑπεισελθεῖν βαθμὸν, πλήρωσον τῇ τοῦ ἁγίου πνεύματός σου δωρεᾷ, &c.

Πρεσβυτεῖον, *Presbyterorum conſeſſus*, τὸ ἱερεῖον συνέδριον, in Epiſtola Xyſti Papæ ad S. Cyrillum in Nova Collect. Concil. Baluziano to. 1. pag.657. ἱερατικὴ γερουσία, apud Baſilium Seleucienſem lib.2. de Vita S.Theclæ cap.27. Concilium Ancyranum Can.18. ἐὰν μέντοι βούλοιντο εἰς τὸ πρεσβυτεῖον καθίζεσθαι, ἔνθα ἦσαν πρότερον πρεσβύτεροι, &c. Utuntur præterea, S. Clemens lib.8. Conſtit. Apoſtol. cap.12. 13. S.Baſilius Epiſt.63. 319. Martyrium S. Sabæ Gothi n.8. Palladius in Vita Chryſoſtomi pag.142. Novella Alexij Comneni de Electionib. §.22. &c. Vide in Gloſſ. med. Lat.

Πρεσβυτέρα, *Uxor Presbyteri*, apud Græcos recentiores præſertim, in Nomocanone Coteleriano n.37. 54. 78. 138. 142.

Πρεσβυτέρισσαι, *Presbyteriſſæ*, de quibus egimus in Gloſſ. med. Lat. Pœnitentialis MS. ex Cod. Colberteo: καὶ πόσαι ἱερωμέναι, ἤγουν πρεσβυτέρισσαι, ἢ ἐν βαθμῷ διακόνων γυναικῶν, &c.

ΠΡΕΣΒΎΤΙΔΕΣ, *Viduæ Seniores*, quæ Sacris in Eccleſia exercitiis vacabant, *Presbyteræ* etiam dictæ. Concilium Laodicenum Can.11. περὶ τοῦ μὴ δεῖν τὰς λεγομένας Πρεσβύτιδας, ἤτοι Προκαθημένας, ἐν ἐκκλησίᾳ καθίστασθαι. Ubi Dionyſius Exiguus, *Presbyteræ vel Præſidentes*: Iſidorus verò Mercator, *Mulieres quæ apud Græcos Presbyteræ appellantur, apud nos autem viduæ ſeniores, univiræ, & Matricularia nominantur.* Ubi conſulendi Zonaras & Balſamon. Leontius Presbyter in Vita MS. S.Gregorij Agrigentini: ὁρᾷ τὴν μητέρα αὐτοῦ μετὰ τῶν πρεσβυτίδων καὶ διακονισσῶν παρεστῶσαν. Vide Balſamonem ad eundem Canonem Laodic. Clementem lib. 2. Conſtit. Apoſt. cap.28. 57. lib.3. cap.5. Epiphanium Hæreſi 79. & Gloſſ. med. Lat. in *Presbytera.*

ΠΡΈΣΕΝΤΟΝ. Vide Πραίσεντον.

ΠΡΕΣΠΟΚΩΝ, *Præco.* Acta MSS. Pilati apocrypha: ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι ὃ ἐποίησεν ὁ κούρσωρ, κατέκραξαν τῷ Πιλάτῳ, λέγοντες, Διατί προσκύνησα αὐτὸν ἐκάλεσας ἐλθεῖν, ἀλλ᾽ ὑπὸ κούρσωρα. Vide Πρέκων.

ΠΡΕΤΕΝΤΟΥ͂ΡΑ, in Gloſſis Baſil. παράστασις. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Prætentura.*

ΠΡΙΑΔΉΛΑ, Dacis, *Vitis nigra*, apud Interpol. Dioſcoridis cap. 764.

ΠΡΙΑΜΊΣΚΟΣ, in Gloſſis Botanicis Colberteis MSS. ὁ βαμβάκινος. Vide ſuprà in Βάμβαξ.

ΠΡΙΒΆΤΑ. *Ærarium Principis uſibus dicatum*, cui qui præerat dictus *Comes rerum privatarum*, de qua Dignitate egimus in Gloſſ. med. Lat. ut & de hoc ærario. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. πριβάτον, κατὰ Λατίνους, τὸ ἰδικόν. Gloſſæ Nomicæ Vaticanæ MSS. Πριβάτα, ἰδιωτικὰ, ἴδια, ἰδιόκτητα, ἰδικὰ, ἅτινα οἱ κατὰ καιρὸν Βασιλεῖς ἐκτήσαντο, καὶ ἕκαστος ἐπὶ μετ᾽ αὐτὸν παρέπεμψεν. Gloſſæ Baſilic. Πριβάτα, ἰδιωτικά. Rurſum: Πριβάτα, τὰ τῇ Βασιλείᾳ (MS. τῷ βασιλεῖ) ἰδίως διαφέροντα· ἄλλα δὲ εἰσι τὰ δημόσια, ὅσα τελεῖ ὑπὸ τὸν Κόμητα τῶν Λαργιτιόνων, τῆς δημοσίας ὑπουργοῦντα χρείας. Λαργιτιόνες δὲ εἰσι δύο, τὰ σάκρα, καὶ τὰ πριβάτα. δύο γὰρ εἰσὶ βασιλικοὶ Θησαυροὶ, οἱ ἰδιάζοντες τῆς Βασιλείας, ἀπὸ τῶν Λαργιτιόνων, καὶ ὁ δημόσιος ὁ τοῦ φίσκου. Adde Balſamonem ad Nomocan. Photij tit.1. cap.5. Juſtinianus in Nov.69. cap.4. §.2. καὶ τοὺς θείους ἡμῶν οἴκους, καὶ τὰ θεῖα πριβάτα, καὶ τὸ θεῖον πατριμόνιον. Ita in Edicto 4. cap.2. §.2. in Edicto 8. cap.2. Procopius in Hiſt. arcana: ἡμαρτάνετο δὲ τοιοῦτο, κἀν τῇ τοῦ Μαγίστρου καλουμένῃ ἀρχῇ, κἀν τοῖς Παλατίνοις, οἵτι ἀμφὶ τοὺς θησαυροὺς, καὶ τὰ Πριβάτα καλούμενα, τότε πατριμόνιον ἐπιτελεῖν ἀεὶ τὴν ὑπουργίαν εἰώθασιν. Auctor innominatus in Gloſſis Baſil. Αἱρετικοὶ ἔχοντες Χριστιανοὺς δούλους, καὶ ἀφαιροῦνται τούτους, καὶ δίδουσι τοῖς πριβάτοις λίτ. χρυσίου. Hinc Κόμης τῶν Πριβάτων, de quo in V. Κόμης. Vide Τρίμηνα. Sed qui dicantur *Privati* in Africa, neſcio an aliquis nos docuerit. Ecce in Nomocanone Photij tit.1. cap.5. περὶ Πατριαρχῶν, καὶ μητροπολιτῶν, καὶ τῶν ἐν Ἀφρικῇ λεγομένων πριβάτων.

Πριβαλάριος. Scylitzes in Baſilio Romani F. p.705. ἐπινεύσαντος δὲ τοῦ Βασιλέως, ἡρμόσατο γυναῖκα τὴν θυγατέρα τοῦ Πρώτου τῶν Πριβαλαρίων τοῦ ναοῦ τοῦ ἀθλοφόρου Δημητρίου, καὶ παῖδας ἐξ αὐτῆς εἶχε δύο. *Prebendarium* hîc fingit Meurſius, tanquam hæc vox Græcis unquam nota fuerit. *Gazophylacij præſidem* interpretatur Goarus, ut is inſtar Comitis rerum privatarum, ærarij Eccleſiæ cuſtos fuerit. Neutra placet conjectura, tametſi nihil quod arrideat ſuccurrit.

ΠΡΙΒΆΤΟΝ, exponitur ab Heſychio, τόπος ἐργαστήριον.

Πριβάτον, *Balneum privatum*: ut Δημόσιον, nudè *Balneum publicum* appellatur, uti in hac voce docuimus. Prochorus de Rebus geſtis S. Joannis Evangeliſtæ: ἦν δὲ πριβάτον ἀνὰ μέσον τῆς ὁδοῦ, καὶ εἷς ἐκ τῶν ἱερέων εἰσελθὼν ἐν τῷ πριβάτῳ λούσασθαι, ἀπεπνίγη. Ita etiam πριβάτον uſurpat Harmenopulus lib. 2. tit. 4. §.23. quod paulò ante Ἰδιωτικὸν βαλανεῖον appellavit. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Privatum.*

ΠΡΙΒΙΛΑΊΓΙΟΝ, *Privilegium.* Gloſſæ Baſil. πριβιλέγια, προνόμια. Reſcriptum Valentiniani ad Nicomedienſes: ἡ περὶ τὰ πριβιλέγια τῆς πόλεως τῆς ὑμετέρας ὑπάρχουσα ἀρχαία συνήθεια φυλαχθήσεται. Libellus Theodori Diaconi ad Concil. Calchedon. Act.3. προσδοκήσας τὸ πριβιλεγίου τῆς μεγάλης ἐκείνης σχολῆς ἀξιωθῆναι. Mauricius lib.2. cap.8. τοῦτο γὰρ πρωτοστάταις ἐν ταῖς μάχαις πριβιλέγιον δίκαιον καὶ ἁρμόδιον ἐν τῇ ἐπιτυχίᾳ ἔχειν νομίζομεν.

Πριβιλέτζιον, eâdem notione. Anonymus MS. de bellis Francorum *in Morea.*

Καὶ βάλλει να με γράψωσιν, Φραγκικο πριβιλέτζιο.

ΠΡΙΓΙΟΝΊΖΕΙΝ, *Serrâ ſecare*, Πρίζειν, πριονίζειν.

νίζειν. Synaxar. Maximi Cythær.29. Janv. πριγκιπίζοντες τῷ ἀπὸ τὴν κεφαλὴν οἱ δήμιοι.

ΠΡΙ'ΓΚΙΨ, Πρίγκιψ, *Princeps*, αὐτοκράτωρ, βασιλεὺς, ἄρχων, in Gloſſis Baſilic. Rurſum: πρίγκιψ, ὁ Πρῶτος τῶν πολιτικῶν ταξεωτῶν. Moſchopulus: Πρίγκιψ, ἀξιώματος ὄνομα, καὶ κλίνεται πρίγκιπος. Πρίγκιπας ἑκάστης σχολῆς, apud Theophanem an.23. Anaſtaſij. Palladius in Vita Chryſoſtomi pag.63. ἀποστέλλει Ἔλαφος ὁ υἱῶ ἀπὸ πριγκίπων, διαταγεὶς τῷ Θεόφιλον. Martyrium S. Menæ Ægyptij MS. εἷς δὲ τις τῶν παρεστώτων Πηγάσιος τοὔνομα, Πρίγκιψ, τὸ ἐπώνυμον. Conſtantinus lib.1. Them.1. ὅσοι δὲ καί τινες αὐτῶν (στρατηγῶν) πρίγκιπες, ὡς ἐν τοῖς τῶν ἁγίων μαρτυρίοις διαγράφεται. Paſſio S.Glyceriæ Mart. num.8. ἀπεν ὁ ἡγεμὼν τῷ πρίγκιπι, Δεξάμενος τὸν δάκτυλον τοῦτον, ἀπελθὼν, σφράγισον τὴν φυλακήν. Martyrium S.Mocij: Θαλάσσιος δὲ ὁ Πρίγκιψ, τοῦ Ἀνθυπάτου θυμομαχήσας κατ' αὐτοῦ, ἀπέθετο αὐτὸν ἐπὶ τῆς εἱρκτῆς. Zonaras tom.2. pag. 27. 1. Edit. εἷς δὲ τις ὃν Πρίγκιπα μετὰ τῆς γερουσίας ὠνόμαζον, λέγοιτο δ' ἂν καθ' Ἕλληνας πρόκριτος, &c. Adde pag.162. & 212. Is πρῶτος τῆς συγκλήτου dicitur Polybio in Excerpt. Habetur apud Nilum Monach.lib.3.Epiſtola 41. inſcripta Eugenio Πριγκίπῳ. Vide Gloſſ. med.Lat.

Πρίγκιπος, *Principis Inſula*, Suburbana Conſtantinopoleos, nominata, inquit Gyllius lib.3. de Boſporo Thracio cap.15. ubi deſcribitur, à frequenti habitatione filiarum Principum, Virginitatem ſolitariam profitentium. Monaſterij in ea à Juſtino Juniore conditi an.5. meminit Cedrenus: τῷ ἑ. ἔτει κτίζει τὴν μονὴν τῆς Πριγκίπου, προάστειον αὐτὴν οὖσαν. Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Philoſ. in Juſtino Jun. καὶ αὐτὸς κτίζει τὰ παλάτια Σοφιανῶν ἐξαίσια καὶ λαμπρὰ, καὶ ὑπερθαυμάσια ἐπ' ὀνόματι τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σοφίας, καὶ τὴν νῆσον τὴν Πρίγκιπον οὖσαν προάστειον αὐτοῦ. Adde Cedren. pag.390. Theophanes pag.405. & ex eo Zonaras, & alij aiunt Nicephorum Generalem Irenem Auguſtam in inſulam Principis relegaſſe ubi illa Monaſterium perinde conſtruxerat, unde, inquit idem Gyllius, fortaſſe inſula appellata fuit Principis: καὶ αὐτίκα εἰς τὴν νῆσον αὐτὴν ὑπερώρισεν, ἣ τῆς Πριγκίπου ἐπονόμασται, ἐν ᾗ μονὴν ὑπῆρχε δομησαμένη. Cujus quidem Monaſterij fundamenta, ubi amplius quingentæ ſolitariæ feminæ vivere ſolebant, ſua adhuc ætate perſtitiſſe ſcribit idem Gyllius. Sed longè ante Nicephorum Generalem id nominis obtinuiſſe hanc Inſulam, atque adeò ſub Juſtiniano, docet Euſtathius in Vita S.Eutychij Patr.Conſtantinop.num. 40. 66. Nicephorus Conſtantinopol. in Brev.p.76. 1. Edit. καὶ Ἀταλαρίχον μὲν εἰς τὴν νῆσον τὴν λεγομένην Πρίγκιπον ἐξόριστον ἔπεμψε. Anna Comnena lib.15. p.462. τὸ δὲ Βασίλειος κατὰ τὴν Πρίγκιπον αὐλιζομένης. Meminit præterea Inſulæ Principis Nicetas Paphlago in Vita S.Ignatij Patriarchæ Conſtantinopol. pag.1193. κατ' αὐτὴν δὲ τὴν ἡμέραν καὶ Γήβωνα ἐκεῖνον ἀπὸ τῆς Ὀξείας εἰς Πρίγκιπον μετοικίζων, τότε σκέλη καὶ τοὺς βραχίονας ἐξέκοψε. Et alibi Platæ, Hyatro & Terebintho vicinas Inſulas eo nomine comprehendit, πλάτη μὲν ὖν, καὶ Ὕατρος τότε καὶ Τερέβινθος, αἱ Πριγκίπειοι νῆσοι προσαγορευόμεναι. Unde emendandus Gyllius, qui *Antheroniton* pro *Terebinthum* habet, uti non ſemel nominatur ab eodem Niceta. Meminit etiam Continuator Theophanis lib.2. num.24. pag.371. ut & Anonymus in Vita S. Nicolai Studitæ pag.925. Vita S. Theophanis Confeſſ. num.13. Cedrenus an.5. Juſtini Jun. Zonaras in Michaele Calaphata, Cantacuzenus lib.4. Hiſt.cap.11. 30. ubi ſuâ ætate deſertam fuiſſe ait, & alij.

Πρίγκιψ, *Princeps*, dignitas apud Occidentales adjuncta regioni alicui, de qua pluribus egimus in Gloſſ. med. Lat. Ita Raimundum Ἀντιοχείας Πρίγκιπα vocant Cinnamus lib.1. num.10. lib. 2. num. 3. & Nicetas in Joanne Comn. num.7. Principem Moreæ & Achaiæ ex Gente Villharduinea Francica Πρίγκιπα Πελοποννήσου, καὶ Ἀχαΐας, Niceph.Gregoras lib.4. Acropolita cap.76. 79. & Phranzes lib.1. cap.4. Occurrit etiam non ſemel in Vita S. Bartholomæi Junioris. Adde Chronicon Venetobyzant. an. 1391. & Myrepſum ſect.38. cap.144.

Πρίγκιψ, *Princeps*. Ita præterea Græci ortos ex Familia Principum Moreæ ex Gente Villharduinea Francica, appellare ſolent. Pachymeres lib.7. cap. 19. de Theodoſio de Villa-Harduini, filio ſecundo genito Gaufridi Moreæ & Achaiæ Principis, qui Græcorum partes ſectatus, Antiochiæ Patriarcha (titulo tenus) creatus eſt: τῷ γὰρ Ἀντιοχείας Θεοδοσίῳ τῷ Πρίγκιπι, &c. Apud Lambecium lib.8. Comment. de Bibl. Cæſarea pag.456. fit mentio Θεοδοσίου τοῦ Πρίγκιπος, cujus corpus ſepultum dicitur in Templo SS. Apoſtolorum: qui non alius videtur à Villharduineo.

Πριγκίπισσα, *Principiſſa*, *uxor Principis*. Cantacuzenus lib.2. cap.33. καὶ παραλαβόντες νυκτὸς, πλοίου τε τῷ Γόνιον περαιουμένου ἐπιβάντες, εἰς τὴν Τάραντα κρατοῦσαν Πριγκίπισσαν διαφεύγουσιν.

Πριγκίπας, Πριγκιπάδες, in plurali. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.7.

Ἐγίνετον καλὰ φενὰς μὲ τὰς Πριγκιπάδες.

Alibi:

Βασιλεῖς, Ἄρχοντες ἐπικτοὶ, Δουκάδες καὶ Ῥηγάδες,
Δέσποτες ἀνδρειότατοι, πολλοὶ γὰρ Πριγκιπάδες.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἐκεῖ ἐσώθησαν βασιλεῖς μὲ τὰς πριγκιπάδες.

Πριγκιπάτον, *Principatus*. Conſtantinus de Adm. Imp. cap.27. τότε Σαλερινὸς ἐκλήθη ἐπὶ τοῦ Σικάρδου, ὅτε διμέρισαν οἱ Λογγιβάρδοι τὰ πριγκιπάτα. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Ἐκέρδησεν γὰρ τὸν Μορέαν, τὸ λέγουν Πριγκιπάτον.

Quia ſcilicet Toparcha Peloponneſi ex Francis noſtris *Princeps Moreæ* indigitabatur. Alibi:

Ὅπου ἐκράτησαν οἱ Ῥωμαῖοι μέγα εἰς τὸ πριγκιπᾶτο.

ΠΡΙΓΚΙΠΙ'Α. Acclamatio plebis in Concilio Conſtantinopol. ſub Mena Act.5. ἄνω βάλε τῷ Πριγκιπίας· ἄνω βάλε τοὺς μεταβάτας.

ΠΡΙΕ'ΚΙΟΝ, *Serra*. Conſtantinus Porphyrog. in Tactic. pag.11. δρέπανα, ἀξινάρια, φαλκίδια, πρίονα, σκέπαρνα, &c. Ubi fortè legendum πελέκια putat Meurſius.

ΠΡΙ'ΚΑ, pro Προῖκα, Προίξ, *Dos*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap.159. δίκαιον ἔνι τὸ ἔχουν τὸ ἐλάβεν τὴν πρίκαν νὰ στρέψει καὶ τὸ τοῦ ἔεν, καὶ ἐκεῖ πλούτισαν, νὰ τὸ στρέψουν εἰς κληρονόμοι τους. Nicolaus Lucanus in Iliade Barbarogr. 1.

Τοῦ ὁποίου ὅποιαν θέλει ἂς τὴν λάβῃ διὰ γυναῖκα,
Εἰς τὸ οἶκον τοῦ πατρός του θέλω δὲ τοῦ δώσει πρίκα.

Nicanor Athenarum Epiſcop. in Epiſt. ad Theodoſ. Zygomalam, apud Cruſium lib. 4. Turcogr. ἕως αὐτῆ ἡ γυνὴ αὐτοῦ περιδιέβησε πᾶσαν τὴν πρίκαν, καὶ τὴν προγαμιαίαν δωρεὰν ἐξώτερικὸς ἔλαβεν. Vide Προικιό.

ΠΡΙ'ΚΑ, *Dolor*, *Triſtitia*. Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Εἶχε τὴν πρίκα δυνατὴ, καὶ τὴν μεγάλην θλῖψιν.

Rurſum:

Κ' εἶχα τὴν πρίκα ξαναρχῆς, κ' εἰς τῆς καρδίαν ἐσφάγα.

Alibi:

Τὴν πρίκα τὴν ἀμέτρητον βάλε την για δίκην σου.

Πρικαίνω, πρικαίνειν, *Triſtitiam afferre*. Πρικαίνεσθαι, *Triſtari*. Fabulæ Æſopi Græcobarb. p.170. μὴ πρικαίνεσθε, ὦ ἀδελφοί μου, διότι ἐξεύρετε, ὅτι τῆς χαρᾶς εἶναι ἀδελφὴ ἡ λύπη. Eadem Hiſtoria Apollonij Tyrij:

Ἐμίσησεν

Ἐμίσεψεν ἀπὸ δεκοῦ, περισσὰ πρικαμένος,
Ἀπηλπισμένος τῆς ζωῆς ὡσὰν ἀποθαμένος.

Alibi :

Ηθέλησε νὰ παραυγὴ γιατίτον πρικαμένος.

ΠΡΙΚΑΜΙΓΔΑΛΟΝ, *Amygdala amara.* Gloſſæ Jatricæ Græcobarb. MSS. ex Cod. Reg. 1047. λάυς, ἢ ἐστὶ ἀμὴ τῆς λα ἀμαρὲ τὸ λέγειν Πρικαμίγδαλον. Vide mox Πρικός.

ΠΡΙΚΥΣ, Πρικὸς, *Amarus*, Πικρός. Πρικαίνεσθαι, *Amareſcere.*

Πρικοσύκη, *Ficus amara.* Gloſſæ Botanicæ MSS. Τρίφυλλον, ἡ πρικοσύκη.

ΠΡΙΜΑ, *Puppis*, Πρύμνα. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 1.

Ὅλα τὲς μὲ τὰς πρίμας τυ τὰ κάτεργα συμόσαν.

Lib. 2.

Τὸν πλέον καιρὸν τὰ κάτεργα ἄνεμον εἶχαν πρίμα.

Alius de Vulpe & Lupo :

Εὐθὺς ἐκάμαν ἄρμενα, τὸ πέλαγος εὐγῆκαν,
Καὶ μαζώξασιν, καὶ οἱ τρεῖς τὴν πρίμαν ἀνέβηκαν.

ΠΡΙΜΑ ΒΕΡΑ, *Primum ver* ; vox Italica & Francica. Emmanuel Georgillas MS.

Καὶ ὁ χειμόνας ἔφυγεν, ἦλθεν ἡ πρίμα βέρα.

ΠΡΙΜΑΣ, *Primas.* Interpres Græcus Concilij Lateranenſis pag. 131. ἐπίσκοπον Κολύμβου τῆς κατ' αὐτὴν ἁγίας ὄντα συνόδου τῶν ἐπισκόπων Πρίμαν. Ubi in Lat. *Primatem Epiſcoporum Sancti Concilij ejus.*

ΠΡΙΜΗΝ, *Priuſquam*, Πρίν. Damaſcenus Studita Homil. 22. καὶ ἐκαθοδήγαν τον τόσον ὁποῦ τὸν ἐτελείωσεν καὶ Χριστιανὸν, καὶ ὡς πριμὴν μετὰ τὸ βαπτίσαι, δὲν ἔπαυσεν διδάσκοντάς τον, &c.

ΠΡΙΜΙΓΓΙΑΙΟΣ, Πριμμιγίλιος, in Gloſſis Baſilic. & in Gloſſis Juris MSS. exponitur ὁ Πρῶτος, ἢ ὁ πλήρης. Suidas : Πριμιγίλιον, τιμὴ, ἢ τῶν βασιλικῶν δωρεῶν, ἢ προνομίων. Ita etiam apud Phavorinum, ubi hæc vox perinde pro, *Privilegium*, ſumitur : ut ſcribi debuerit πριβιλέγιον. Tametſi litt. μ. in hac voce interdum interponunt ſuprà laudatæ Gloſſæ πριμιλέδνα, προνόμια. Ubi fortè legendum πριμιλέγια, vel πριμιλόγιον, ut in Gloſſis MSS. Reg. Cod. 2062. & Colberteis : πριμμιλογίων, τιμὴ βασιλικῶν, προνομίων. Ita etiam apud Phavorinum.

Πριμιλεγιάριος, *Privilegio donatus*, apud Scholiaſt. Baſilic. ad lib. 13. pag. 119.

ΠΡΙΜΙΠΙΛΟΝ, *Dignitas Primipilarij.* Gloſſæ Gr. Lat. Πρῶτον δόρυ, *Primipilum.* Modeſtinus lib. 3. Excuſ. Πριμιπιλάριοι δὲ ἤτοι νομίζονται οἱ διανύσαντες πριμίπιλον.

Πριμίπιλον, *Annona, quæ datur Primipili Centurionibus, ut inter milites diſtribuatur.* Theodorus Hermopolites lib. 9. tit. 19. πριμίπιλόν ἐστι τὸ τοῖς πρώτοις ἀκοντισταῖς διδόμενον σιτηρέσιον, ἵνα διανέμη τοῦτο αὐτοῖς. Michael Pſellus in Synopſi legum v. 920.

Ὁποῖον τὸ διδόμενον ἀκοντισταῖς τοῖς πρώτοις.

Gloſſæ Baſilic. πριμιπίλευμα, στρατιωτικὴ ἀννώνα. Πριμιπιλίων, δημοσίων χρεωστημάτων. Ἀπὸ πριμιπίλου, ἀπὸ δημοσίου. Liber 9. Baſilic. τὸ χρεωστούμενον εἰς Πριμίπιλον πάντων τῶν ἰδιωτικῶν χρεῶν προτιμᾶται. Adde lib. 56. tit. 17. pag. 743. & l. 3. Cod. de Cohortalibus lib. 12.

Πριμιπιλάριος, *Primipilarius* ; Suidæ, ὁ τὸ μεῖζον ἀξίωμα τῶν στρατιωτῶν ἔχων, παρὰ Ῥωμαίοις. Gloſſæ Baſilic. Πριμιπιλάριος, πρῶτος τῶν ἀκοντιστῶν. Πρωτεύων τῶν δορυφόρων, πίλευμα γὰρ ὁ ὑσσὸς, ἤτοι γαῖσος, τὸ σιδηροῦν ἐμβόλιον ; τὸ ἀκόντιον, τὸ δόρυ. Phlegon Trallianus de Mirab. & Long. pag. 92. Ἰουλία Μοδεστίνα, πόλεως Κορσιόλων, Πριμιπιλαρίου ἀπελευθέρα ; &c. Vetus inſcriptio apud Sponium tom. 3. Itiner. p. 165. Κ. Β. ΑΥΡ. ΦΛΑΒωΝΗΝ ΡΟΥΦΕΙΝΟΝ ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΝ ΔΕΣΠΟΤΑΤΟΝ ΠΡΕΙΜΙΠΙΛΑΡΙΟΝ ΧΙΛΙΑΡΧΟΝ ΟΥΡΒΑΝΙΚΙΑΝΟΝ ΠΛΙΛΙΑ ΚΟΡΝΙΛΙΑ ΝΕΙΚΑΡΕΤΗ ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ.

Occurrit præterea in Baſilic. lib. 38. tit. 1. capite 8. 9. 10.

ΠΡΙΜΜΙΚΗΡΙΟΣ, *Primus cujuſque ordinis* : ὁ πρῶτος τάξεως τῆς τυχούσης, Suidæ. In Lexico adeſpoto MS. ὁ πρῶτος ταξεώτης τῆς τυχούσης. Novella 2. Heraclij de Clero M. Eccleſiæ : μηδενὸς ἑτέρου πλὴν ἐν ἑκάστῳ τάγματι λεγομένων πριμμικηρίων, &c. Synaxaria in SS. Sergio & Baccho 6. Octob. καὶ ὁ μὲν Σέργιος Πριμμικήριος ἦν τῆς σχολῆς τῶν Κεντηλίων, ὁ δὲ Βάκχος Σεκουνδικήριος. Vide Nilum Monach. lib. 2. Epiſt. 238. Acta S. Maximi pag. 31. & Gloſſ. med. Lat. in *Primicerius.* Et infrà in Κύριος, & Σιμάγγαρος.

Πριμικήριος, *Primicerius*, Dignitas vel functio Eccleſiaſtica, de qua ſic Catalogus Offic. Magnæ Eccl. Allatianus : οἱ δύο Πριμμικήριοι ἵστανται μετὰ τῶν Δομεστικῶν, ψάλλοντες καὶ αὐτοί. Neque alij ſunt ab iis qui Latinis Scriptoribus appellantur *Primicerij Cantorum.*

Μέγας Πριμμικήριος, *Magnus Primicerius*, Dignitas Palatina, apud Codinum cap. 2. num. 10. qui nudè Πριμμικήριος dicitur apud Theophanem an. 2. Conſtantini filij Irenes. Ejus munia ab eodem Codino recenſentur cap. 5. num. 21. 30. 31. 32. cap. 6. num. 10. quorum præcipuum erat, Imperatoris ſceptrum geſtare. Erat præterea εἰς τὸ φοσσάτον, κεφαλὴ τῆς Βασιλικῆς συντάξεως, habebátque ἴδιον αὐτοῦ φλάμουλον ἐν τῇ τοιαύτῃ συντάξει. Ejus inſignia ac veſtes idem deſcribit cap. 4. num. 13. Meminit præterea ejuſce dignitatis Anna Comnena lib. 11. Alexiad. pag. 317. Georgius Acropolita in Chron. cap. 57. 75. 82. Pachymeres lib. 2. Hiſt. cap. 13. &c.

Πριμμικήριος τῶν ἀναγνωστῶν, *Primicerius Lectorum*, de quo quædam attigimus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Lector.* Iſtius Dignitatis meminit Joannes Epiſcopus Citri in Reſp. pag. 328. & Codinus de Offic. cap. 1. n. 1. 38.

Πριμικήριος Αὐγούστης, *Primicerius Auguſtæ.* Euſtathius in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopolit. num. 84. νεώτερός τις τῶν εὐγενῶν παραμένων Καλοποδίῳ τῷ Πριμικηρίῳ (μέρος) Αὐγούστης. Ita legi in MS. monent Editores.

Πριμμικήριος τῆς αὐλῆς, *Primicerius Aulæ*, Dignitas Palatina, apud Codinum cap. 2. num. 33. Quale verò illius fuerit munus, ſic ille deſcribit cap. 5. n. 44. ὁ Πριμμικήριος τῆς αὐλῆς ἔχει μὲν ἐν παραστάσει ὑπηρεσίαν, οἵαν προειπομένην εἴπαμεν δὲ καὶ τοὺς ἐν τῇ αὐλῇ πάντας. Et num. 51. de Bardariotis : κατὰ τάξιν ἵστανται, εὐτακτοῦντος αὐτοὺς τοῦ Πριμμικηρίου τῆς αὐλῆς, καθὰ εἴρηται. Adde cap. 7. num. 3. 22. Idem cap. 4. num. 35. ejuſdem dignitatis inſignia deſcribit. At aliud ei munus adſcribit Cinnamus lib. 3. num. 19. Extr. Γεώργιος ὁ τῶν Βασιλικῶν ἐξάρχων σαλπιστῶν, ὃν δὴ Πριμμικήριον τῆς Αὐλῆς ἔθος ὀνομάζειν. Præerat igitur Tubicinibus Palatinis, de quibus agit idem Codinus cap. 5. num. 15. Meminit præterea hujuſce dignitatis idem Cinnamus lib. 2. num. 6. Georg. Acropolita in Chron. cap. 49. 69. & Cantacuzenus lib. 3. cap. 32. nec ſcio an idem qui nudè Πριμικήριος dicitur Anonymo Combefiſiano in Porphyrog. num. 5.

Πριμμικήριος τῶν Βαρδαριωτῶν, *Primicerius Bardariotarum*, Dignitas Palatina, de qua Codinus de Offic. cap. 5. num. 54. Præerat is Bardariotis ad Imperatoris cuſtodiam deputatis : qui autem ſint Bardariotæ, vide in hac voce.

Πριμμικήριος τοῦ βασιλικοῦ βεστιαρίου, *Primicerius Imperatorij Veſtiarij*, apud Leonem Grammaticum in Conſtantino Leonis F. pag. 494. & Anonymum Combefiſianum in eod. Conſtantino num. 12. At Symeon. Logoth. in eod. Conſt. n. 13. habet τοῦ βασιλικοῦ πρωτοβεστιαρίου.

Πριμμικήριος Νοταρίων, *Primicerius Notariorum* ; qui

qui Socrati lib.7. cap.23. προςάτης τῶν βασιλικῶν ὑπογραφέων. Πριμμικήριος τῶν λαμπροτάτων Τριβούνων Νοταρίων, in Notit. conſuetudin. poſt Nov.8.

Πριμμικήριος Νοταρίων, Dignitas, vel certè munus Eccleſiaſticum, cujus mentio eſt non ſemel in Conciliis. In Calchedonenſi Act. 1. Joannes Presbyter dicitur Πριμμικήριος Νοταρίων, qui paulò ante πρῶτος Νοταρίων appellatur. Et in Act. 3. occurrit Aëtius Ἀρχιδιάκονος τῆς βασιλευούσης Κπόλεως νέας Ῥώμης, καὶ Πριμμικήριος Νοταρίων. Vide Concilium Epheſinum Act. 1. pag. 455. & Græcum Interpretem Concilij Lateranenſis pag. 99. 122. 137. 150. 161. 231. Inter dignitates Eccleſiaſticas recenſetur etiam à Codino cap.1. num.36. ex Cod. Reg. nam in Edito dicitur Πριμμικήριος τῶν Ταβουλαρίων.

Πριμμικήριος τῶν Σιλεντιαρίων, *Primicerius Silentiariorum*, in Concilio Calchedonenſi Act.11.

Πριμμικήριοι, Aruſpicum, ſeu Divinorum ſpecies, de quibus ita Balſamon ad Can.61. Trullan. Ἑκατόνταρχοι εἰσιν οἱ παρ' ἡμῖν λεγόμενοι Πριμμικήριοι· ἦσαν δὲ τὸ παλαιὸν ἄνθρωποι γηραλέοι, φρονιμώτεροι δῆθεν, καὶ κατὰ συμβουλὴν τῶν λοιπῶν ὑπερφέροντες, οἵτινες διὰ τοιούτων μυσαρῶν ἐργασιῶν τοὺς ἁπλουστέρους πλανῶντες, ὡς ψευδόθεοι ἐβαστάζοντο.

ΠΡΙΜΜΙΛΟΓΙΟΝ, *Privilegium*. Gloſſæ MSS. Cod.Reg. 1708. & 2062. πριμμιλογίον, τιμὴ βασιλικῶν, προνομίων. Vide Πριμιζίλιος, & Gloſſas Baſilic.

ΠΡΙΜΙΣΚΡΙΝΙΟΣ, *Primiſcrinius*. Gloſſæ Baſilic. Πριμισκρίνιοι, οἱ πρῶτοι τῆς τάξεως. Habentur apud Nilum Monach. Epiſtolæ inſcriptæ aliquot Πριμισκρινίοις, lib.2. Epiſt.239. 240.253. Apud Theophanem an.7. Nicephori Generalis occurrit Theodoſius Patricius καὶ Πριμισκρίνιος. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Primiſcrinius*, & infrà in Σκρίνιον.

ΠΡΙΜΟΛΟΚΑΡΙΟΣ, Suidæ exponitur, ὁ τὸν ἀκρότατον βαθμὸν τῆς ςρατιᾶς ἔχων, ὕςατος δὲ τιμῇ. *Qui in prima acie locatur.* Ita etiam Phavorinus. Vide Πρῖμος.

ΠΡΙΜΟΣ, *Primus*. Gloſſæ veteres: ἀρματοῦρα πρίμα, μελέτη πρώτη. Olympiodorus, διὸ παρὰ τῇ Ῥωμαίων Ῥωμαϊκῇ φωνῇ Πρίμα, ἤτοι πρώτη ὠνομάσθη. Theophilus lib.3. Inſtit. tit.17. μετὰ δὲ τὴν πάντων ἐπερώτησιν, ὁ ἐπερωτώμενος ἐὰν εἴπῃ τό, Ὁμολογῶ, ὡς πρῖμος ἐπερώτησέ με, Ὁμολογῶ διδόναι ἑκατὸν νομίσματα, ὁμοίως καὶ σεκοῦνδος.

Vox etiam Tacticorum: *Primus cujuſque Ordinis*, qui & Λοχαγὸς, & πρῶτος τοῦ ςίχου. Leo cap.4. §.17. Λοχαγὸς δὲ λέγεται καὶ πρῖμος, καὶ πρωτοςάτης. Mauricius lib.12. Strateg. cap.9. τούτους δὲ τοὺς δεκαέξ δέκα ὀνομάσαι ἕνα παρ' ἕνα, ἀπὸ πρίμων καὶ σεκούνδων. Occurrit ibi pluries. Ut porrò *Primi*, πρωτοςάται, ita *Secundi*, ἐπιςάται dicuntur eidem Leoni cap.4. §.71. Atque *Primi* illi iidem videntur quos ſuprà πριμολοκαρίους ex Suida appellatos obſervavimus.

ΠΡΙΜΟΣΟΥΤΑΡΙΟΣ. Vide in Σκοῦτον.

ΠΡΙΝΑΡΙΟΝ, *Ilex*. Theophylactus Hierodiac. Homil. 8. pag.141. πρῖνος δὲ τὸ πρινάριον λέγεται.

Πρινοκόκκη, *Coccus Ilicis*. Gloſſæ Gr. Lat. Πρῖνος, *Ilex*. Πρινόκοκκα, *Aubancia*, *mora*. Anonymus de Nuptiis Theſei lib.11.

Τὰ χείλη τῆς λυγιούτζικα κόκκινα ὡς πρινοκόκκη.

In Gloſſis Jatricis MSS. lego, κόκκος βαφικὸς, τὸ πρινοκόκκιν. *Granum tinctorium.* Hinc

Πρινοκοκκάτος. Nicolaus Mirepſus ſect.1.cap.109. ex MS. χρυσοῦ καθαροῦ ἐξάγιον α. μετάξιν πρινοκοκκάτον λίτραν α. Ubi Fuchſius c.111. *Serici recenter à grano ilicis tincti* lib.1. vertit. Id eſt *ſetam tinctam ex Chermes.*

ΠΡΙΝΤΖΗ, καμπελὴ, ἡ ῥίζα ἐκίβελ. In Lexico MS. Reg. Cod.1843. Apud Matth. Silvaticum, *Kebalon*, eſt *Thapſia*. Eleutherus Zebelenus de ſignific. Eclipſ. ὡσὰν πρίντζη, καὶ τῶν ὁμοίων, καὶ πλῆθος σάκχαρος.

ΠΡΙΝΤΖΙΠΟΣ. Vide in Πρίγκιψ.

ΠΡΙΟΝΗ, Πριόνι, *Serra*, πρίων. Leo in Tactic. cap.5. num.6. καὶ χειρόμυλα, καὶ πριόνια, καὶ ὀρύγια, καὶ σφυρὰς, πτύαρια, κοφίνους, &c. Χειροπριόνιον, *Serra manualis*. Πριονίζειν, *Serrâ ſecare*, διαπρίειν.

ΠΡΙΟΡΕΣ τῶν ἀριθμῶν, *Priores numeri*, vel *Cohortis*. Juſtinian. Nov.112. cap.11. οἱ δὲ ἄλλοι οἱ ἐνδύνοντες πρόσωποι πρὸς τοὺς Πρίορας τῶν ἀριθμῶν, καὶ τοὺς Χαρτουλαρίους. Eadem habentur in lib. 29. Baſilic. Euſtathius de Temp. intervall. μεθ' ὃ ἐπὶ πράξεως ὑπομνημάτων ὁμόσωσιν οἱ Πρίορες τῶν ἀριθμῶν, ὅτι ἐτελεύτησεν. Vide Gloſſ. med.Lat. in *Prior*.

ΠΡΙΣΚΕΙΝ, *Tumefacere*, *Inflare*, Πρίσκεσθαι, *Tumere*, *Intumeſcere*, *Inflari*, ὀγκοῦσθαι, οἰδαίνειν. Stephanus Sachleces in verſib. Politic. MSS.

Ποτὲ κανεὶς ςὰ σκόλεινὰ καλὸν οὐδὲν εὑρίσκει,
Εἰ μὴ ἀρρώςιαις, καὶ κόλασις, κ' ὕςερα κλαὶ καὶ πρίσκει.

Agapius Cretenſis in Geopon. cap. 59. τὰ γλυκία πρίσκουσι, τὰ πικρὰ ποσῶς δὲν θρέφουσιν, &c.

Πρίσμα, *Tuber*, *Tumor*, *Inflatio*, ὄγκος, τύλωμα.

Πρίσκος, *Groſſus*, ὁλκινδος, Ἐρινόν.

ΠΡΙΧΟΥ, *Prinſquam*. Gloſſæ Græcobarb. ἐγένετο προτίτερα παρὰ νὰ ἔνι ὁ νόμος· ἢ πρὶν τοῦ νόμου, ἢ πριχοῦ τοῦ νόμου. Stephanus Sachleces in Monitis MSS.

Εἰς τὴν ἀρχὴν τις τῆς πολιτικῆς πρῖχου τοῦ ὑςερίσουν
Ὅλοι τὴν ἐξετρέχουσιν ὡς διαυατὴν χαρίσουν.

Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Τὸ πῶς αὐτὲς νὰ περάσουν πριχοῦ ναμπῆ ςὸν τάφον.

ΠΡΟΑΓΩΓΟΣ, pro μαςρωπὸς, *Leno*, in lib. MS. Syntipæ.

ΠΡΟΑΜΒΟΥΛΟΝ, *Preambulum*. Heſychius: προαύρια, τὰ προαυλήματα, ὥσπερ προάμβουλα, τὰ προκιθαρίσματα. Ubi προαύλια emendant Scaliger, Salmaſius, Meurſius, & alij; quomodo etiam edidit Phavorinus. Verùm quid vetat hoc loco προαύλημα idem exiſtimare quod infrà προκιθάρισμα, id eſt *Tibiæ* vel *Cythara præludium*, quemadmodum ſolent Tibicines vel Cythariſtæ Tibias aut Cytharas conciliare, antequam eas inflent aut pulſent omnino. Galli dicerent *accorder ſes airs*, quæ vox ab *aura*, vel αὔρα videretur deducta, id eſt leni vento, quo inflantur Tibiæ: ita ut Tibiarum reſpectu προαύριον, Cytharatum verò προάμβουλον dictum fuerit, vel προκιθάρισμα. Quæ enim eſt comparatio *Proaulij* cum *Procythariſmate*, niſi προαύλιον, ab αὐλὸς, *Tibia*, deducatur?

ΠΡΟΑΞΗΤΗΣ, *Ductor*, *Conductor*. Regula S.Pachomij num.22. μηδεὶς ὑπολειπέσθω, ἐὰν εἰς ἐργασίαν κληθῶσιν οἱ ἀδελφοί, ἢ μὴ ζητήσωσιν τοῦ μέλλοντος ἐκβαίνειν· ὁ γὰρ ἡγούμενος, ὥσπερ οἱ προάξηται αὐτῶν προπορεύεται.

ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΝ, *Suburbanum*, *Prædium*, *Villa ſuburbana*. Poſſeſſio, apud Victorem Tunnunenſem in Anaſtaſio, & Anaſtaſium Bibl. in Vitis Pap. paſſim. Juſtinianus in Nov.117. cap.15. ἐν προπύλαις ἢ ἐν προαςείοις, &c. Theophanes an.5. Juſtini Jun. ἤρξατο κτίζειν τὸ δεύτερον ἐν τῷ προαςείῳ αὐτοῦ, ὃ εἶχεν πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτόν. An.7. διαφθείρας τὰ προάςεια τῆς πόλεως. Occurrit paſſim. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 4. ſect.11. num. 1. & Gloſſ. med. Lat. in *Proaſtium*, & in *Suburbanum*.

Neque tamen προάςεια ſemper erant extra Urbem, ſed

ſed interdum intra ejus ſepta, ut ſunt Romæ hodie *Villæ* & *Vineæ* dictæ, quæ προαστείων vice ſunt magnatibus. Id nos pluribus probamus in Diſſertat. de Hebdomo, notis ad Zonaram ſubnexâ.

Προαστίτζη, *Prædiolum*, apud Symeonem Logothetam in Leone Philoſ. num. 25. ὃς καὶ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ τῶν Νεατιῶν προαστίτζιον ἐκέκτητο πρὸς τῇ θαλάσσῃ πάνυ μικρόν.

ΠΡΟ'ΒΑΤΑ, *Spumæ fluctuum agitatorum in mari, vel in fluviis*, quas nautæ noſtri ita vulgò vocant, quòd Lanigeræ oves candidæ iis effingi videantur. Euſtathius in O. Iliad. ἡ γὰρ χυδαία γλῶσσα ἐκ τοῦ ἀνέμου ποιμαίνων ἅλα, καὶ ἐκ τῆς θρασκίας κύων. ἃ δὴ ποιητικῶς ἐρρέθησαν, ὁρμωμένη ἐτόλμησεν αὐτὴ ἀσφαλῶς δῆθεν εἰπεῖν πρόβατα τὰ ἐν τοῖς ἀφροῖς κύματα.

ΠΡΟΒΆΚΤΩΡ. Artemidorus lib. 2. cap. 33. ubi de Pugilibus: ὁ δὲ προβάκτωρ, εὔμορφον μὲν καὶ χαρίεσσαν, λαμυρὰν δὲ καὶ ἐρωτικὴν (ἕξει γυναῖκα.)

ΠΡΟΒΑΤΕΙ'Α, *Ocimaſtrum*, apud Interpol. Dioſcor. c. 610.

ΠΡΟΒΑΤΟΜΆΝΔΡΗ, *Ovile*, in Turcogr. Cruſij.

ΠΡΟΒΑΤΟΡΙ'Α, *Probatoria, Teſtatio, qua qui in ordinem aliquem adſciſcitur, idoneus & probatus renuntiatur.* Vox in Imperatorum Conſtitutionibus ſat frequens. Gloſſæ Baſilic. προβατορίαι, συστάσεις καὶ ἀποδείξεις. Edictum 13. Juſtiniani: ἐπειδὰν ἡ τάξις καταστῇ, μηδένα τῶν Αὐγουσταλιανῶν στρατεύεσθαι, χωρὶς τῶν προβατορίων.

ΠΡΟΒΕΛΗ'ΤΖΗ, *Privilegium, Charta, Diploma.* Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 122. ἐὰν γίνεται τὸ, κάνεις ἄνθρωπος, ἢ καμία γυνῆκα φέρνη εἰς τὴν αὐλὴν καινὰ γράψιμον εἰς μαρτυρίαν, οἱ κριτάδες οὐδὲ ἡ αὐλὴ ἐντέχουνται νὰ τὸ πιάσουν, οὐδὲ νὰ τὸ ἀκούσουν οὐδὲ νὰ τὸ πιστεύσουν κατὰ τὸ δίκαιον, ἐὰν ἐκ ἔστιν προβελήτζη, ἐσφραγισμένον μὲ τὴν σφραγίδαν τῆς χώρας, &c. Et cap. 134. καὶ ἐντίχεται ὁμοίως νὰ ἔνι στερεόμενον ὡς νὰ εἶτον προβελίτζιον ἐσφραγισμένον, &c. Adde c. 271.

ΠΡΟΒΕΝΤΖΙΆΛΙΟΙ, *Provinciales*, in Gloſſis Baſilic. οἱ τῶν Ἐπαρχιῶν ἄρχοντες οἷς οὐ συναριθμοῦνται οἱ Περίβλεπτοι, οἷον Ἀνθύπατος, Αὐγουστάλιος, Κόμητες Ἀνατολῆς, Βικάριοι, καὶ οἱ τοιοῦτοι, &c.

Προβινκιάλιος, *Provincialis*, apud Palladium in Vita S. Joannis Chryſoſtomi pag. 197. Προβινκιάλιός τις στρατιώτης τῶν περὶ τὴν Βασιλέα σχολῶν.

Προβεντζιάλιος, *Provincialis*, Monachorum unius Provinciæ ſupremus Præfectus, in Actis Concilij Florentini pag. 497. Edit. Labbei.

ΠΡΟ'ΒΙΟΣ, *Ovinus*, μήλειος, προβάτειος.

Προβία, *Ovina pellis*, μηλωτή. Item *Membrana, Pellis ovina ſcriptioni idonea.* Nicetas in Iſaacio lib. 1. num. 3. ex Cod. Græcobarb. εἰς γραμματιστοῦ φοιτοῦντα ἐξ ἁπαλῶν ἔτι ὀνύχων, καὶ προβίαν μετὰ καλαμαρίου ἔχοντα. Ubi Cod. alter, πινακίδιον δὲ καὶ γραφεῖον ἀνὰ χεῖρας ἔχοντα. Lib. 3. num. 5. ἁρμόδιος ὢν πρὸς τὸ κρατεῖν πινακίδιον καὶ προβίαν, καὶ εἰς σχολεῖον πρὸς τὸ μανθάνειν ἀπέρχεσθαι. Ubi Cod. al. κανισκάριόν τι γραμματιστοῦ καὶ πινακιδίου δεόμενον.

ΠΡΟΒΛΗΣΙΣ, *Promotio in Patriarcham, vel in Epiſcopum*, quæ ab Imperatore fiebat. Electo enim ab Epiſcopis & Clero, Civitatis Epiſcopo, vel Patriarchâ, eorum *Decretum*, quod μήνυμα vocant, ad Imperatorem deferebat Eccleſiæ Referendarius, ac viciſſim ille, ſi electionem gratam haberet, illud ad Electum remittebat, quo facto in Epiſcopum conſecrabatur. Rem explicat Symeon Theſſalonicenſis de Sacris Ordinat. cap. 9. pag. 174. εἰ δὲ ψηφισθεὶς ἐκ τῶν ἱερέων καταδεξάμενος εὑρεθείη κατὰ τάξιν καὶ βαθμὸν προαγόμενος, πρῶτον χειροτονεῖται εἰς ἱερέα, καὶ οὕτω τὸ μήνυμα δέχεται· μετὰ δέ γε καὶ μήνυμα καὶ ὕστερόν τι πρὸ τῆς χειροτονίας ἢ ἐνθρονισμοῦ, ὃ καλεῖται Πρόβλησις· τοῦτο δὲ ἐστιν ὁμολογία τοῦ βασιλέως διὰ στόματος εἰπεῖν, καὶ τιμὴ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, ὡς στέργειν τὸν ἐκλεχθέντα παρ᾽ αὐτῆς ἐψηφισμένον, τὴν ἐκκλησίαν ποιμαίνειν καταδεξάμενον, καὶ ἐν τῇ ἁγίᾳ Τριάδι τῇ δωρησαμένῃ τούτῳ τὴν βασιλείαν, ἔχειν καὶ αὐτὸς Ἀρχιεπίσκοπον ΚΠ. νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸν Πατριάρχην· οὐ μὴν ἐνεργεῖ αὐτὸ αὐτὸς, οὐδὲ δίδωσι τούτῳ τι, ἀλλὰ συμφωνεῖ καὶ ἐπακολουθεῖ τῷ ἔργῳ. Formula verò ejuſmodi προβλήσεως ſic deſcribitur à Codino c. 20. num. 7. ubi Imperator ſic loquitur: ἡ ἁγία Τριὰς διὰ τῆς παρ᾽ αὐτῆς δωρηθείσης ἡμῖν Βασιλείας, προβάλλεταί σε Ἀρχιεπίσκοπον ΚΠόλεως, &c. Matthæi Patr. Conſtantinopolit. Teſtamentum: τῆς τοίνυν ἐκκλησίας χηρευούσης καὶ νυμφίου ἐπιζητούσης πνευματικὸν, ψήφῳ τε πάσης συνόδου καὶ προβλήσει τοῦ θειοτάτου Βασιλέως, ἡ μετριότης ἡμῶν, κρίμασιν οἷς οἶδε Θεὸς, τὴν ταύτης ἐμπιστεύεται προστασίαν. Extitit is Patr. Conſtantinopol. poſt Calliſtum, ſub Manuele Palæologo. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florentini ſect. 12. cap. 5. ἱερεύς τις ἠθέλησεν ἰδεῖν ὅπως γίνεται ἡ τοῦ Πατριάρχου πρόβλησις. Suprà: παρῆμεν δὲ καὶ ἡμεῖς, καὶ ἐν τῷ μηνύματι, καὶ ἐν τῇ προβλήσει, &c. Ita προβάλλεσθαι, pro *Creatione* Magiſtratus ac Dignitatis uſurpat Codinus cap. 17. num. 2. de Creatione Deſpotæ, ubi ſic Imperator effatur: ἡ Βασιλεία μου προβάλλεταί σε Δεσπότην. Adde cap. 19. num. 1. Vide Μήνυμα.

ΠΡΟ'ΒΟΔΟΣ, *Proviſor*, qui alimenta & cibaria militibus ac copiis parat: *Prabendarius*, vel etiam *Conductor*. Nicetas Græcobarb. MS. in Balduino num. 5. εἶτα ζητοῦσιν ἵνα μόνον ἐξέλθωσιν, καὶ πρὸς τὴν αὐτῶν ἀπέλθωσι χώραν, μετὰ καὶ προβόδου. Ubi Cod. Edit. αἰτοῦνται τὴν εἰς τὰ σφέτερα ἔθη μεθ᾽ ἡγεμόνων ὁδοῦ μέχρι τῶν Παιονικῶν ὁρίων ἀποπέμψιν. Anonymus de Nuptiis Theſei lib. 2.

Τὸν πόνον εἶχαν βοηθὸν, τὴν τύχη προβοδόν τους.

Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Λάλουν τοὺς Φράγγους, ἔρχονται ὅπου ἤχασιν προβόδους.

Mox:

Καὶ ὡς τόκουσεν, οἱ προβόδοι πιδοῦν καβαλικεύουν.

Infrà:

Ὁ Σὶρ Ἀσιλὴς του αἴδοσεν προβόδους ἐκ τὸν τόπον.

Rurſum:

Φιλοδωρίαις μεγάλαις με πρόβοδους του ἔστηλεν.

Anonymus MS. de Amorib. Lybiſtri & Rhodamnes:

Γίνομαι πρόβοδος ἐγὼ πρῶτον ἐγὼ περάσαι.

Et ſuprà, ubi de Inſcriptione ſtatuæ menſem Martium repræſentantis:

Πρόβοδος εἶμαι τοῦ καιροῦ, στρατιώτης τοῦ πολέμου.

Proviſor exteriorum, in Ordine Præmonſtratenſi, *ad quem pertinet exteriora providere, circuire curias, & carrucas, & domos in eis conſtruere, numerum animalium ſcire*, &c. Vide Statuta ejuſd. Ord. diſt. 2. cap. 10.

Προβεδοῦρος, Προβεδοῦρος, *Proviſor*: ex Ital. *Provedidor*. Idem Anonymus de Bellis Francorum Peloponneſiacis:

Ὀφφικιάλους ἄλλαζεν, ἔβαλε ἄλλους νέους,
Πρωτοβεστιάριον ἄλλαξεν, ὁμοίως Τεζουρερίον
Τοὺς Προβεδοῦρους τῶν κάστρων, τοὺς Καστελάνους ὅλους.

Infrà:

Καὶ προβεδοῦροι τῶν καστρῶν, καὶ ἄλλαις τὲς ἐξουσίες.

Bonapheus in Epiſt. ad Theod. Zygomalam, in Turcogr. Cruſij p. 270. τῷ καθαρωτάτῳ Προβεδώρῳ Ζακύνθου.

Προβοδεῖν, *Parare, Præparare*: ex Ital. *Provedire*. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea:

Καὶ ἐκεῖνοι τοὺς ὡδήγησαν, καὶ ἐπροβόδησάν τους.

Damaſcenus Studita Hom. 21. εὐγῆκε καὶ ὁ γέρων νὰ μεξεπροβοδήσει ἕως ἔξω τοῦ κελλίου του. Gabriel Pogoianæ Archiepiſc. apud Cruſium lib. 4. Turcogr. Epiſt. 52. διὰ δὲ τὰς ἐλαίας ἤτον προβοδημένα φορτία δύο, καὶ ἔστειλα καὶ ἐγὼ φορτία τρία.

ΠΡΟΒΟΛΗ', Ἐπιλάχισμα, *Prætentura*, in Gloſſ. Lat. Gr. Lexicon MS. Adeſpoton: Πρόβολον, πρόμαχον, πρόμαχον. Conſtantinus Manaſſes:

Προβόλους προσλαβόμενος ἄνδρας ἀγαθοτρόπους.

Προβολὴ, *Officina*, in qua panes venum exponuntur. Cedrenus an. 34. Juſtiniani: ἐφημίσθη ἐν τῇ πόλει, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐτελεύτησε. διὸ τὸ κεφαλαλγεῖν, καὶ μηδένα θεωρεῖν· καὶ ἦν ταραχὴ, καὶ ἁρπαγαὶ εἰς τε τὰς προβολὰς καὶ τὰ μαγκιπεῖα. Ubi Theophanes: καὶ λοιπὸν οἱ δῆμοι ἥρπασαν τοὺς ἄρτους αἰφνιδίως ἐκ τῶν ἀρτοπωλείων καὶ μαγκιπείων. Fortè legendum προπυλάς.

ΠΡΟΒΟΛΗ', Προβολεὺς, Voces vulgò uſurpatæ à Græcis de Spiritu Sancto. Joannes Damaſcenus lib. 1. Orthod. fid. cap. 9. ἑνὸς δὲ πατέρα φύσει, τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ αὐτοῦ, κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ προβολέα τοῦ ἁγίου πνεύματος. Et cap. 13. ὁ πατὴρ πηγὴ καὶ αἰτία υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος, Πατὴρ δὲ υἱοῦ μόνου, καὶ προβολεὺς τοῦ ἁγίου πνεύματος. Michael Cerularius Patr. Conſtantinopol. de Projecto pittacio: εἰ ἔστι δὲ ἡ τοῦ Πνεύματος προβολὴ κοινὸν τῶν τριῶν, ἑνὸς ἄρα ἐστὶ μόνου τῶν τριῶν. Michael Pſellus εἰς τὸ Πιστεύω, ex Cod. Reg. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν, τῶν πάντων ἀρχὴν καὶ αἰτίαν, ὡς οὐκ ἔκ τινος γεννηθέντα, ἀναίτιόν τε καὶ ἀγέννητον, μόνον ὑπάρχοντα, Πατέρα φύσει τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ προβολέα τοῦ ἁγίου πνεύματος, &c. Joannes Chilas Metropolita Epheſi ad Imperatorem Andronicum Seniorem: πάλιν τὸ προβολέα τοῦ παναγίου Πνεύματος αἴτιον, ὡς καὶ τὸ γεννήτορα τοῦ υἱοῦ αἴτιον, ἡ κοινὴ τῶν Πατέρων οἶδεν ἔννοια καὶ ὁμολογία. Vide Theophanem Cerameum in Homil. 40. Beſſarionem de Proceſſ. Spiritus S. pag. 216. Joan. Veccum Orat. 1. in Tomum Cyprij pag. 227. & 228. in Camaterum pag. 410. Pachym. lib. 8. Hiſt. cap. 2. & Gloſſ. med. Lat. in *Provoleus*.

ΠΡΟΒΟΥ'ΛΙΟΝ, *Conſiſtorium*, locus ante Ædem Senatus. Pſeudo-Euſtochius in Vita S. Euſignij: οἱ δὲ (τῆς Συγκλήτου,) εὐθέως συνέδραμον ἅπαντες, καὶ ἐξελθόντες εἰς τὸ προβούλιον συμβουλεύονται εἰς ἑαυτοὺς, λέγοντες, &c. Aliter hanc vocem uſurpat Euſtathius Iliad. β'. pag. 186. καὶ δείξειεν εἶδόν τε ἡ σύνεσις ἀγαθὸν, καὶ ὅτι καλῶς ὁ βασιλεὺς πεποίηκε τὸ προβούλιον. Adde pag. 16. 246. Idem verò quod προβούλευμα, de qua voce vide Harpocrationem. Phavorinus obſervat apud Eunapium Πρόβολον, eſſe ἔξαρχον τῆς βουλευτηρίου.

ΠΡΟΓΕΝΕ'ΣΤΕΡΟΣ, *Anterior*, in Gloſſ. Gr. Lat. in Baſilic. apud Harmenopul. &c.

Προγενεστερίαν ἔχειν, *Præferri*, apud eundem Harmenopul. lib. 4. tit. 9. §. 19. προγενεστερία τῆς δάνους, *Prioritas mutui*, lib. 3. tit. 5. §. 42. 44. 47.

ΠΡΟ'ΓΟΝΟΣ, *Privignus*. Προγόνη, *Privigna*, in Gloſſis, & in Baſilic. Aliàs πρόγονοι, *Majores*, ut πρόγονος, ὁ προπάτωρ, *Atavus* exponitur in iiſdem Gloſſis.

ΠΡΟΓΡΑΦΗ', *Proſcriptio*, in Gloſſ. Gr. Lat. Προγραφεὶς, *Proſcriptus* in Gloſſ. Baſil.

ΠΡΟ'ΓΡΑΜΜΑ, *Proſcriptum*, in Gloſſ. Gr. Lat. *Edictum*, *Submonitio per libellum*. Vide lib. 9. Baſilic. tit. 3. cap. 10. Harmenopul. lib. 1. tit. 2. §. 6. 7. &c.

ΠΡΟΔΕΡΕ'ΛΙΚΤΟΝ, *Pro derelicto*. Balſamon ad Can. 4. Gregor. Thaumat. ὅταν δὲ ἀπρονόητόν ἐστι εὑρεθὲν, τὸ παρὰ τοῖς νόμοις καλούμενον προδερέλικτον, οὐ κολάζεται παρομοίως ὁ τοῦτο κατασχών.

ΠΡΟΔΙ'ΟΡΝΑ, Dacis, *Veratrum nigrum*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 733.

ΠΡΟΔΟΥΛΕΙ'Α, *Veſtibulum officinæ cujuſvis in Porticibus*: ſcilicet quidquid interiori ergaſterio ſub Porticu obverſatur. Lex 4. Cod. de Diſcuſſor. lib. 10. ex lib. 56. Baſilic. tit. 10. μήτε προφάσει ἀνακαθάρσεως ὀχετῶν, ἢ τῶν πρὸς τοῖς τείχεσι οἰκοδομημάτων, καὶ τῆς αὐτῶν καταλύσεως, ἢ τῶν ἐν ταῖς δημοσίαις στοαῖς γινομένων τῶν καλουμένων προδουλειῶν; καὶ ἐργαστηρίων, ἢ τῶν ἐν τοῖς μεσοστύλοις τῆς πόλεως οἰκοδομουμένων ὡς ἐμβαλόντων εἰσαγατρεπεσθαι, ἢ ἀδείας οἰκείων, ἤτοι αὐτοτρόπων ὅλως ἐπινοιῶν, ἢ πολιτικῶν ζητήσεων ποιεῖσθαι τινας πρεστάξει. Vide Δουλεία.

ΠΡΟΔΡΟ'ΜΟΥ βότανον, Κόρις, ἡ πόα, Πιστικὴ, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Coris*, *Hypericum*, apud Dioſcoridem lib. 3. cap. 174. vulgò *Herba S. Ioannis*. Vide Ruellium lib. 3. cap. 74.

ΠΡΟ'ΕΔΡΟΣ, *Præſes*, in Gloſſ. Lat. Gr. *Præſidens*. Gloſſæ Gr. Lat. Πρόεδροι, Πρωτοστάται, *Primores*. Gloſſæ MSS. ex Cod. Reg. 930. Πρόεδρος, ὁ τῆς πολιτείας ἀρχηγὸς, καὶ ἡγεμὼν, καὶ πρῶτος.

Præſertim verò ita appellati generatim Epiſcopi. Πρόεδροι τῶν ἐκκλησιῶν, *Præſules Eccleſiarum*, apud Euſebium lib. 4. de Vita Conſtantini cap. 14. Theodoritus lib. 4. Hiſt. Eccl. καὶ προέδρους τῆς διομένας ἐκκλησίας προβάλλεται. Libellus Monachorum Apameæ in Concilio Hieroſol. Πάλιν καὶ Πέτρος κατὰ τῆς Ἀπαμέων ἐξανίσταται, καὶ προβάλλεται, φησὶ, πρόεδρος. Theodorus Presbyter Rhaithi de Incarn. ubi de Paulo Samoſateno: Ἀντιοχείας τῆς Συρίας πρόεδρος. Πρόεδρος Ἀντιοχείας, apud Cyrillum Scythopol. de Vita S. Sabæ cap. 57. de Apollinario: πρόεδρος γενόμενος Λαοδικείας τῆς Συρίας. Apud Evagrium lib. 1. cap. 4. τῆς Ἐφεσίων πρόεδρος. Cap. 10. Δορυλαίου πρόεδρος. Τὰς Κωνσταντίνου πρόεδρος, apud Simocattam lib. 3. Hiſt. cap. 2. Πρόεδρος τῆς Ῥώμης, in Vita S. Maximi Confeſſ. num. 15. 16. apud Nicetam Seidum, Athanaſium Cydonium, Nicolaum Hydruntin. &c. Adde Nov. Heraclij de Epiſcop. Synodum Conſtantinopolit. Act. 12. 13. Theophan. an. 1. & 2. Artemij, Continuat. Theophan. lib. 4. num 38. Annam Comnen. lib. 7. Alex. p. 199. & alios paſſim.

Προεδρία, *Pontificatus*. Concil. IV. Conſtantinop. Act. 9. Νάρκισσος, ὃς τὴν ἡσυχίαν ἀσπασάμενος, καταλέλοιπε τὴν προεδρίαν μετὰ ἔτη ιη'. Hieroſol. Patr.

Πρόεδρος, *Præſes*. Dignitas Palatina, à Nicephoro Phoca inſtituta. Zonaras in Joanne Zimiſce: ἐν ὁ Φωκᾶς τετίμηκε Πρόεδρον, μόνου πρώην ὄντος τοῦ ἀξιώματος. Eadem habet Scylitzes pag. 663. ex Leone Diacono lib. 3. Hiſt. MS. Michael Pſellus lib. 7. Hiſt. MS. ἄρξομαι δὲ ὡς εἴρηκας ἀπὸ σοῦ. τὰ πρῶτα γάρ σε τῶν φίλων ποιοῦμαι, καὶ πρόεδρον ἤδη τιμῶ τε καὶ καλονομάζω τῆς συγκλήτου βουλῆς. Novella Alexij Comneni de Nuptiis apud Balſamon. ἐπὶ ὑπομνήσει τοῦ Προέδρου ἐκείνου καὶ Ἑταιρειάρχου Βάρδα τοῦ Ξηροῦ. Anna Comnena lib. 2. initio: τῷ τῆς Προέδρου τετιμημένῳ ἀξιώματι. Scylitzes p. 120. Προέδρους τοὺς πάντας τιμήσας. Nicephorus Bryennius lib. 4. n. 2. Χεροσφάκτης Κωνσταντῖνος εἰς Προέδρους τότε τελῶν. Adde lib. 1. n. 16. Zonaram in Baſilio Porphyrog. pag. 172. &c. Apud Theophylactum Bulgar. Archiep. Epiſtola 4. inſcribitur τῷ Ταραντίτῃ Προέδρῳ κυρίῳ Γρηγορίῳ. Adde Epiſt. 72. In Codice MS. Epiſtolarum Pſelli, 57. inſcribitur τῷ Πραίτορι τῶν Θρακησίων Ξηρῷ, quem ita ſtatim compellat: μεγαλοπρεπέστατε πρόεδρε. Is porrò in Epiſt. 54. Κριτὴς τῶν Θρακησίων inſcribitur, ita ut πρόεδροι fuerint Prætores & Judices Provinciarum.

Πρωτοπρόεδρος, *Primus Præſes*. Dignitas ſupra *Proedros*, apud Scylitzem p. 833. 845. Zonaram tom. 3. p. 222. & 232. & in Sancito Nicolai à Patr. Conſtantinop. in Jure Græco-Rom. p. 215. ex quo non unicum, ſed plures unà hoc titulo donatos colligere eſt. Ibi enim mentio fit Γεωργίου Πρωτοπροέδρου Μαζηνοῦ, & Ἰωάννου Πρωτοπροέδρου τοῦ Σολομῶντος.

Πρωτοπρόεδρος τῆς Συγκέλλων. Vide in Σύγκελλος.

Προεδρικὸν, *Veſtibulum*, *Atrium*. Palladius in Hiſt. Lauſiaca, in Joanne Lycopolita: ὃ δὴ ὑποστέλλω ἀπελθόντες εὗρον αὐτοῦ κεκλεισμένον τὸ προεδρικὸν· ὕστερον γὰρ προσῳκοδόμησαν οἱ ἀδελφοὶ προεδρικὸν μέγιστον, ἐν ᾧ ἐχώρει ἄνδρας ὡς ἑκατόν.

ΠΡΟΕ'ΚΔΟ

ΠΡΟΕΚΔΟΣΙΣ, *Editio*, in Baſilic. vox JC.

ΠΡΟΕΛΕΥΣΙΜΑΙΟΙ, *Viatores*, Miniſtri judicum, qui aut hos in Officio comitantur, aut ab iis aliquò mittuntur. Conſtantinus Porphyrog. in Nov. 9. οἱ προελευσιμαῖοι καθυπουργοῦντες τοῖς κριταῖς μετὰ τῶν ἄλλων, ὧν ἀπολαύουσι, φοσσάτων τε ἐξκουσσείας, καὶ πολέμων ἀπηλλαγμένοι ἐχέτωσαν, καὶ τῶν ἐκβιβαστικῶν, ἵνα ἐκ τούτων τὰ διαρκῆ πορίζόμενοι, μὴ βαρύνωσιν ἐν τοῖς πλείστοις τοὺς εὐαγεῖς οἴκους καὶ τὰ μοναστήρια, &c.

ΠΡΟΕΛΕΥΣΙΣ, *Proceſſus publicus*. Euſtathius ad Iliad. 1. pag. 762. Πομπὴ, ὁ θρίαμβος, ὃν προέλευσιν ἡ κοινὴ γλῶσσα καλεῖ. Joannes Tzetzes Chil. 6. v. 492.

Ὁ Κόμμοδος ἠθέλησε προέλευσιν ποιῆσαι.

Liuthprandus in Legat. *Secunda, inquit Nicephorus, hora jam tranſiit*, προέλευσις, *id eſt proceſſio nobis eſt celebranda*. Deinde quâ pompâ ad ædem Sophianam proceſſerit pluribus ibidem refert. Item *Proceſſio Eccleſiaſtica*, Cedrenus in Leone Philoſopho: συνήθως δὲ προελεύσεως γενομένης κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Μωκίου, &c. Vide infrà in προέρχεσθαι & in Πρόκενσος, Goarum ad Codin. de Offic. cap. 15. & Gloſſ. med. Lat. in *Proceſſus*.

ΠΡΟΕΟΡΘΙΟΝ, *Profeſtum*, *Vigilia feſti*. Theophanes Cerameus Homil. 5. dicta die ante feſtum Exaltationis Sanctæ Crucis: φέρε σήμερον, ὦ θεοφιλέστατον ἄθροισμα, τῆς ζωοφόρου σταυροῦ ἀνυψώσεως τὰ προεόρτια ἑορτάσωμεν. Typicum S. Sabæ cap. 15. pag. 21. v. ad 20. Nov. προεόρτια τῆς ἐν τῷ ναῷ εἰσόδου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Cap. 14. & apud Marcum Hieromonach. cap. 12. προεόρτια τῶν φώτων. Paſſim. Hinc στιχηρά, quæ in profeſtis decantantur, προεόρτια, ut Canones, προεόρτιοι dicuntur. Idem Typicum cap. 11. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προεόρτια τῆς Θεοτόκου, ἦχος α΄. Infrà: κανόνες τῆς ὀκτωήχου, εἰς καὶ ὁ προέορτιος τῆς Θεοτόκου, ἦχος δ΄. ὁ προεόρτιος, Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Cap. 15. καὶ οἱ κανόνες, ὁ προεόρτιος, καὶ τοῦ ἁγίου. Infrà: εἰς δὲ τὰ στίχον, στιχηρὰ προεόρτια ἦχος δ΄. Paſſim.

ΠΡΟΕΡΕΔΙΓΕΡΙΤΕΥΕΙΝ, *Pro herede ſe gerere*, ὡς κληρονόμος ἐνεργεῖν, in Baſilicis to. 3. pag. 37. in Gloſſis Nomicis MSS. Vaticanis, & apud Theophilum lib. 2. tit. 19.

ΠΡΟΕΡΧΕΣΘΑΙ dicebantur Conſules, aliique Magiſtratus, vel Imperatores, cùm in publicum procedebant ſolemni pompâ. Chronicon Alexandrinum de Julio Cæſare: ὃς καὶ Ὕπατος βασιλεὺς προῆλθεν. Idem an. 1. Diocletiani: καὶ Καλένδαις Ἰανουαρίαις προῆλθεν Ὕπατος. Idem an. 22. Conſtantij: καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐν πρώτοις προῆλθεν ἐν ΚΠ. Ἔπαρχος Ῥώμης ὀνόματι Ὀνόρατος. Theophanes an. 1. Zenonis: καὶ προελθὼν ὡς Ὕπατος, Cedrenus an. 31. Juſtiniani: διὸ καὶ λυπούμενος ὁ Βασιλεὺς, εἰς τὰ Γενέθλια καὶ Θεοφάνια χωρὶς στέμματος προῆλθε. Ex quibus colligitur Imperatores in hiſce proceſſibus Eccleſiaſticis coronatos proceſſiſſe. Occurrit paſſim. Vide Προέλευσις.

ΠΡΟΕΥΤΡΕΠΙΣΜΟΣ, *Reparatio appellationis*. In Baſilic. tom. 1. pag. 472.

Ὁ ΠΡΟΕΩΣΦΟΡΟΥ, Canticum quod ante auroram canitur. Marcus Hieromon. de Dubiis Typicis cap. 9. ἀπὸ γ΄. ὥρας κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, ἦχος πλ. β. ὁ προεωσφόρου, καὶ ὁ οἶκος, εἶτα τὰ καθίσματα τῶν ἁγίων. Infrà: μετὰ τὸ τρισάγιον, κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, ὁ προεωσφόρου. Occurrit ibi rurſum.

ΠΡΟΖΥΜΙ, Προζύμη, *Fermentum*, ζύμη, in Corona pretioſa, & apud Portium. Thomas Magiſter in Scholiis MSS. ad Ariſtophanis Nubes: τὸ φύραμα. τὸ κοινῶς προζύμιον. Moſchopulus in Lexico Philoſtrati: ζύμη, τὸ λεγόμενον προζύμιον, φύραμα δὲ τὸ μεμιγμένον ἄλευρον. Macarius Homil. 24. ὥσπερ γὰρ ἐάν τις ἄλευρα φυράσῃ, μὴ βάλῃ δὲ προζύμιον ὅσον ἂν δοκῇ ἐπιμελεῖσθαι καὶ μεταβάλλειν, καὶ κατεργάζεται, ἄζυμόν ἐστι τὸ φύραμα, καὶ ἀνεπιτήδειον εἰς βρῶσιν· ἐπὰν δὲ βληθῇ ἡ ζύμη, ἕλκει πρὸς αὐτὴν ὅλον τὸ τοῦ ἀλεύρου φύραμα, καὶ ἀπεργάζεται ὅλον ζύμην. Petrus Patr. Antiochen. In Epiſt. ad Dominicum Gradenſem n. 8. ὁ διὰ τῆς προζύμης τέλειος ἄρτος, ὁ διὰ τῆς ἁγιστείας μεταποιούμενος εἰς τὸ ἄχραντον σῶμα τοῦ Κυρίου; &c. Proverbia Græcobarb. MSS. οἶδα, ἰὲ οἶδα γυιὲ νὰ σκυτώμεθα κἂν εἰς φάγωμεν τὸ προζύμιν. Agapius in Geoponico cap. 170. βάλετο εἰς τὸ βαρέλι, ὅπου ἔχει τὸ κανόκρασον καὶ κόμπωσον προζύμι μέσα, νὰ ξινίσῃ ξύδι. Vide Arcudium de Concord. pag. 144. Cod. Reg. 1334. in fine, ubi de Inſula Cypro: ἔχει δὲ διαφορὰς μετάλλων, καθὼς διηγήσατο φήμη, χρυσίου, καὶ ἀργυρίου, καὶ χαλκοῦ, στυπτηρίας σχιστῆς καὶ λευκῆς, καὶ ἀληθινῆς στυπτηρίας, καὶ σωροὶ τὸ προζύμιον τοῦ χρυσαφίου, καὶ μίσυ, καὶ ὁ χαλκίτης, καὶ ἄλλα διάφορα μέταλλα.

Προζυμῖται, *Fermentarij* & *Fermentacei*. Ita Græcos appellabant Catholici Romani, ut viciſſim ij Catholicos ἀζυμίτας. Anathematiſmus Humberti Legati Sedis Apoſtol. in Edicto Michaëlis Cerularij de projecto Pittacio: ὅστις ἂν τῇ πίστει καὶ τῇ θυσίᾳ τῆς Ῥωμαϊκῆς καὶ Ἀποστολικῆς καθέδρας ἀντιλέγοι, ἀνάθεμα ἔστω, καὶ μήτε δεχέσθω ὀρθόδοξος, ἀλλὰ λεγέσθω προζυμίτης, καὶ νέος ἀντίχριστος. Vide Fr. Richardum in Scuto fidei part. 1. pag. 120. & Gloſſ. med. Lat. in *Fermentacei*.

ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΑ, ſeu τῶν προηγιασμένων λειτουργία, *Miſſa Præſanctificatorum*, à Gregorio Papa quem Διάλογον Græci vocant, inventa, ut eſt in ejus Synaxario 12. Martij in qua ſcilicet corpus Chriſti non conficitur, ſed confectum antea, divinis laudibus decantatis abſumitur. Vetus Diploma ex Græca lingua in Latinam verſum à Conſtantino Laſcari, apud Rocchum Pirrhum in Archimandritatu Meſſanenſi pag. 56. *Item miſſalia membra ſex quorum tria continent Miſſam B. Baſilij, tria verò S. Ioannis Chryſoſtomi, & alia duo cum Miſſa conſacrata, & Chryſoſtomi*. Balſamon ad Can. 52. Trull. τὴν δὲ λειτουργίαν προηγιασμένων ἀναίμακτον θυσίαν οὐ λέγομεν, ἀλλὰ προσαγωγὴν τῆς ἤδη προσαχθείσης καὶ τελεσθείσης θυσίας καὶ ἱερᾶς ἱερουργίας. Hujus uſus potiſſimū apud Græcos obtinet ἐν πάσαις ταῖς τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς τῶν νηστειῶν ἡμέραις, παρεκτὸς Σαββάτου καὶ κυριακῆς, καὶ τῆς ἁγίας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἡμέρας, ut eſt in Synodo Trullana Can. 52. quod etiam ſtatutum in Concilio Loadic. Can. 49. Tum enim quilibet Sacerdos venturæ Hebdomadis dies quibus celebraturus eſt, numerat: inde tot particulas panis in oblatione abſcindit, quot Miſſas dicturus eſt, eáſque cum particula eo die abſumenda conſecrat, & conſecratas, ac ſanguine dominico intinctas, uti moris eſt, conſervat in pyxide, ex qua poſtmodum celebraturus tempore opportuno, cochleari, aliis ibi ad alium uſum relictis, haurit, & in Diſco reponit, & in altare majus advectam conſumit. Totum hunc ritum pluribus deſcribit Euchologium Goari pag. 190. hoc titulo, Ἑρμηνεία τῆς θείας λειτουργίας τῶν προηγιασμένων, ut & Allatius in Diſſertat. de Miſſa Præſanctificatorum, ubi copioſè agit de Origine & uſu iſtius Miſſæ, ut & Goarus ad idem Euchologium pag. 205. Chronicon Alexandrinum an. 5. Heraclij: τούτῳ τῷ ἔτει, ἐπὶ Σεργίου Πατριάρχου ΚΠ. ἀπὸ τῆς α΄ ἡμέρας τῶν νηστειῶν, ἰνδικτιῶνος δ΄. ἤρξατο ψάλλεσθαι μετὰ τὸ Κατευθυνθήτω, ἐν τῷ καιρῷ τοῦ εἰσάγεσθαι τὰ προηγιασμένα δῶρα εἰς τὸ θυσιαστήριον ἀπὸ τοῦ σκευοφυλακίου, μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν ἱερέα, Κατὰ τὴν δωρεὰν τοῦ Χριστοῦ σου, εὐθέως ἄρχεται ὁ λαὸς, Νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σὺν ἡμῖν ἀοράτως λατρεύουσιν· ἰδοὺ γὰρ εἰσπορεύεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης· ἰδοὺ θυσία τετελειωμένη δορυφορεῖται, πίστει καὶ φόβῳ προσέλθωμεν, ἵνα μέτοχοι

ζωῆς αἰωνίου ἀξιούμεθα, Ἀλληλούϊα. Τοῦτο δὲ οὐ μόνον ἐν τῇ νηστείαις προηγιασμένων ψάλλεται, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαις ἡμέραις, ὁσάκις προηγιασμένα ᾖ. Vita S. Lucæ Junioris pag. 985. δεῖ τοιγαροῦν προηγιασμένους παρεῖναι τῇ ἱερᾷ, ἐκεῖνο δὲ μετὰ πᾶσαν ἀσφάλειαν ὑπάρχειν, ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης τὸ προηγιασμένον τὸ σκεῦος, εἰ εὐκτήριον ᾖ. Pachymeres lib. 7. cap. 15. ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ τῆς τελετῆς ἐδίδοτο, καὶ τρισὶ προηγιασμένοις ἄρτοις, ὡς τῇ τρισὶν ἡμέραις τῆς μεγάλης ἑβδομάδος ἀρκέσουσι, &c. Alios Scriptorum locos hîc omittimus ab aliis laudatos. Habetur portò in Cod. Reg. 1904. ἡ θεία τῶν προηγιασμένων μυσταγωγία, ſeu Liturgia Præſanctificatorum, diverſa ab ea quæ legitur in Euchologio Goari.

Magnæ verò Quintæ Feriæ Sanctæ Hebdomadis προηγιασμένα ſervant Græci uſque ad diem Kalendarum Auguſti, uti præ cæteris docet Anonymus contra Latinos in Cod. Reg. MS. 1595. in cap. hoc titulo: περὶ τῶν προηγιαζομένων ἄρτων τῆς μεγάλης πέμπτης, δι' ἣν αἰτίαν οὕτως τηρεῖται μέχρις καὶ τῆς πρώτης τοῦ Αὐγούστου, καὶ τότε ἐσθίεται.

Id etiam obſervandum Græcos τὰ προηγιασμένα, quemadmodum Latini *Sacrum Sacramentum*, in ſolemnioribus ceremoniis exponere ſolitos. Extat in Euchologio Goari Oratio in Promotione Procerum & Patriciorum, αὕτη δὲ ᾖ ἐν τοῖς ἀϊλιμινσίοις τῆς κατηχουμένων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἡ ἐν τῷ Σωλέᾳ, τιθεμένης τραπέζης, καὶ ἐνδύτου, καὶ προηγιασμένων. Vide in Ἀϊλιμίνσιον. Præallatis addo in indice Gr. neſcio cujus Bibliothecæ ex Cod. Colberteo laudari librum hoc titulo: Τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Μιχαὴλ διάλεξις πρὸς τὸν Βασιλέα, ὅτι ἡ τῶν προηγιασμένων μυσταγωγία ἀρχαιοπαράδοτος, καὶ ἡ περὶ ταύτης μυστικὴ τελεσιουργία ᾖ, καὶ διά τι κεκώλυται ἐν τῇ ἁγίᾳ τεσσαρακοστῇ τελεία γίνεσθαι. Obſervat denique Cabaſilas in expoſitione Liturgiæ cap. 24. ex eo more, quo cùm τὰ προηγιασμένα ad altare deferebantur, populus humi procumberet, pravum alium inductum, ut δῶρα needum ſanctificata cùm ad altare ſolemni pompâ & apparatu ſimiliter deferuntur, eodem cultu populus veneretur, quod objectum Græcis in Concilio Florentino innuimus in V. Δῶρον. ἀπὸ τῆς εἰσόδου τῶν προηγιασμένων δώρων ἐπάθησαν, ἀγνοήσαντες τὴν διαφορὰν τῆς ἱερουργίας ταύτης καὶ ἐκείνης.

ΠΡΟΗΓΟΥ'ΜΕΝΟΣ. Vide in Ἡγούμενος.

ΠΡΟ'ΘΕΜΑ, *Edictum Imperatoris*: nam Principum edicta προτίθεσθαι dicuntur, ut in Actis Concilij Calched. pag. 842. in Chron. Alexandrino an. 6. Juſtiniani, &c. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. πρόθεμα, τὸ πρόγραμμα, τουτέστιν ἡ ἐκ βασιλέως πρόσταξις ἐν γραφῇ δημοσίᾳ ἀνατεθειμένη. Evagrius lib. 2. cap. 18. pag. 318. καὶ προθέματος κατὰ τοῦ Διοσκόρου ἀξιούμενος. Ita etiam Nicephorus, ubi alij Codd. & Concil. Calchedonenſe habent προθέματος, ut obſervat Henricus Valeſius. Vita MS. S. Joannis Eleemonis: ὁ δὲ καὶ δι' ἐγγράφων προθεμάτων κατώρθωται τῷ δικαίῳ. Habetur in Actis Concilij Calchedon. Edictum Valentiniani & Marciani Impp. hoc titulo: Περὶ τοῦ κεκωλῦσθαι τὰς περὶ τῆς Χριστιανῶν διαλέξεις Πρόθεμα τοῖς πολίταις ἡμῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Occurrit præterea in Chron. Alexand. an. 1. Valentiniani, in Baſilic. lib. 60. tit. 51. cap. 2. apud Harmenopul. lib. 1. tit. 4. §. 26. &c. Vide in Καμπανός.

ΠΡΟ'ΘΕΣΙΣ, ſic appellata in Græcorum Sacris Ædibus pars illa ad dextram Bematis ſita, in qua Miſſam auſpicaturus Sacerdos, quæ ad Sacrificium peragendum neceſſaria ſunt *proponit* ac præparat, ſacráſque veſtes ipſe induit, indéque ad altare ſolemni quodam ritu procedit, ſacra peracturus. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagog. ὁ ἄρτος τῆς προθέσεως ὁ ἀποκαθαιρόμενος, ἐμφαίνει τὴν κάθαρσιν τοῦ κόσμου, &c. Infrà: οὕτω τοιγαροῦν ἀφεῖται τὸ θεῖον σῶμα ἐν τῇ προθέσει, &c. Auctor Vitæ S. Baſilij M. falsò adſcripta Amphilochio: τὴν πρόθεσιν τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ ποτηρίου ποιησάμενος, &c. Nicolaus Cabaſilas in expoſit. Liturg. cap. 2. ἀρχὴ δὲ ἡμῖν ἐστὶν ἡ ἐν τῇ προθέσει τελουμένη, καὶ λεγομένη ἡ θεωρία. Idem cap. 6. ὁ μὲν οὖν ἀποτμηθεὶς ἄρτος, ἕως ἐν τῇ προθέσει κεῖται, ἄρτος ἐστὶ ψιλὸς τοῦτο μόνον λαβὼν τὸ ἀνατεθῆναι Θεῷ, καὶ γενέσθαι δῶρον. Liturgia S. Chryſoſtomi pag. 60. Edit. Goari: εἶτα ἀπελθόντες εἰς τὴν πρόθεσιν, νίπτουσι τὰς χεῖρας, λέγοντες, &c. Et pag. 63. ὁ Διάκονος ἐπὶ τῇ προθέσει τῶν τιμίων δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς προθέσεως, Ο Θεὸς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, &c. καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν θυμιᾷ τὴν πρόθεσιν, καὶ ποιεῖ ἀπόλυσιν, λέγων, Δόξα σοι, Χριστὲ, &c. Et pag. 72. πληρωθείσης δὲ τῆς εὐχῆς, — ἀπέρχεται ἐν τῇ προθέσει προπορευομένου τοῦ Διακόνου μετὰ θυμιατοῦ. Cantacuzenus lib. 1. Hiſt. cap. 41. & ex eo Codinus: ὁ δὲ εἰς τὴν λεγομένην πρόθεσιν, ἔνθα τὰ ἅγια κεῖται, ἔρχεται μετ' αὐτοῦ. Marcus Hieromonachus de Dub. Typic. cap. 95. προθυμιῶν πάλιν ὁ ἡγούμενος ἐν τῷ ἀσκεῖται, καὶ οὕτως εἰσέρχεται διὰ τῆς προθέσεως, ποιῶν πάλιν σταυρὸν ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ. Euchologium Goari p. 628. ἐρχομένων τῶν ἁγίων μυστηρίων ἀπὸ τῆς προθέσεως ἐπὶ τὴν μέσην τράπεζαν. Symeon Theſſalonic. de Sacris Ordinat. cap. 5. καὶ προηγιασμένος ἐν τῇ προθέσει ἄρτος ὁ δεύτερος, ἐν τῇ πρεσκομιδῇ προσκομίζεται. Adde cap. 8. init. & lib. de Templo pag. 225. præterea Leonem Allatium in Diſſert. de Recentiorum Græcor. Templis pag. 144. & quæ obſervamus in noſtra Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 3. ſect. 67. Vide Tabellam I. & II. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

ΠΡΟΘΕΣΜΙ'Α, *Dilatio*, ἡ ῥητὴ καὶ τεταγμένη ἡμέρα εἰς τόδε τι, ἤγουν συμπεφωνημένη, ὃ παρὰ Ἰταλοῖς λέγεται τέρμινον, in Gloſſis Baſilic. Adde Modeſtin. in l. 13. D. de Excuſat. &c. Gloſſæ Gr. Lat. Προθεσμία, *Spatium*, *Dies finitus*.

ΠΡΟΘΥ'ΜΕΡΑ, pro πρόθυμος, in Synaxario Maximi Cythærenſis Epiſc. 12. & 18. Martij, 27. 28. Maij, &c.

ΠΡΟΘΥ'ΡΙΟΝ. Vide in Τοπιαλικόν.

ΠΡΟΙΚΙΟ, *Dos*, Προῖξ. Τοῦ προικιοῦ, *Dotalis*, προικῷος. Προικοδοτεῖν, *Dotem dare*, in Nomocan. Coteleriano n. 514.

ΠΡΟΚΑΘΗ'ΜΕΝΟΣ, generatim dicitur *Qui praeeſt rei alicui*, *Curator*. Quidam *Præſidem* interpretantur, minùs propriè. Anaſtaſius Sinaita de Var. mod. ſalut. & pœnit. λέγει τότε ὁ Προκαθήμενος πρὸς τὸν παῖδα, Εἰπέ μοι, τέκνον, δοῦλος μου εἶ. Juſtinianus in Nov. 13. δεῖ τὸν τῆς τηλικούτων προκαθήμενον, ἄνδρα εἶναι πανταχόθεν σεμνόν τε καὶ ἀνεπίληπτον. Anna Comnena lib. 1. καὶ ταῦτα τοῦ πρώτου Ἀρχιερέως καὶ ταῦτα προκαθημένου τῆς οἰκουμένης ἁπάσης. Chryſoſtomus in Homil. 30. ad I. ad Corinth. προκαθημένους τοῦ λαοῦ *Antiſtites* vocat.

Προκαθήμενος τοῦ κοιτῶνος βασιλικοῦ, *Præpoſitus cubiculi Imperatoris*: Dignitas Palatina apud Codinum cap. 2. num. 60. cujus munus deſcribit cap. 5. n. 80. ὁ Προκαθήμενος τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλικοῦ, ἀρχὴ μὲν τοῦ ἐπιλωρικίου· ὁρίσει δὲ ὑπὸ τοῦ κοιτῶνος Παρακοιμώμενος. Ejus verò inſignia deſcribit cap. 4. num. 63: Iſtius Dignitatis meminit Cantacuzenus lib. 1. cap. 19. ſed & Nicetas Choniates inſcribitur Ἔφορος καὶ Κριτὴς τοῦ βήλου, καὶ Προκαθήμενος τοῦ κοιτῶνος.

Προκαθήμενος τοῦ βεστιαρίου, *Qui Præeſt Veſtiario*, apud eundem Codinum cap. 2. num. 61. qui ejus Officium ſic deſcribit cap. 5. num. 81. ὁ Προκαθήμενος τοῦ βεστιαρίου ὑπὸ τοῦ Πρωτοβεστιαρίτου ὁρίσεται· ὑπηρετεῖ δὲ καὶ εἰς τὰς προφερομένας καὶ ἐξερχομένας εἰσόδους τε καὶ ἐξόδους. Ejus verò dignitatis inſignia refert cap. 4. num. 64.

Meminit

Meminit præterea προκαθημένου τοῦ Βεστιαρίου Pachymeres lib. 5. cap. 17.

Προκαθήμενος τῶν μεγάλων παλατίων, *Præfectus ſeu Præpoſitus Magni Palatii*, apud Codinum cap. 2. num. 71. qui quidem horum erat Curator, ἐπιμελητὴς αὐτῶν, ut idem ait cap. 5. num. 89. Hujus veſtes & inſignia deſcribit cap. 4. n. 72.

Προκαθήμενος τῶν Βλαχερνῶν παλατίων, *Præfectus Palatiis Blachernarum*, apud Codinum cap. 2. num. 72. idem qui *Curator Blachernarum*, aliis dictus. Vide eundem Codinum cap. 5. num. 9. ubi de ejus officio & cap. 4. num. 73. ubi ejus veſtes & inſignia deſcribit.

Προκαθήμενος κάστρου, *Præfectus caſtri*, recenſetur in Cod. Reg. inter Dignitates Palatinas: ubi Codinus cap. 2. num. 39. hæc habet: εἰσὶ καὶ προκαθήμενοι πόλεων κατ' ἀξίαν ἑκάστης αὐτῶν. Et cap. 5. num. 65. poſt deſcripta ſingularum Palatij dignitatum officia, de ejuſmodi Προκαθημένων officio iſta ſubdit: οἱ Προκαθήμενοι καὶ οἱ Καστροφύλακες ὑπηρετοῦνται ἑκάστης κατ' ἀξίαν τῶν πόλεων. Incertum porrò ad quos προκαθημένους, quorum ſuprà meminimus referri debeat inſcriptio allata in cujuſdam Conſtantini Sigillo, apud Octavium Stradam in Nomiſmatibus Impp. pag. 361. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ CΦΡΑΓΙCΜΑ ΠΡΟΚΑΘΗΜΕΝΟΥ.

Προκαθημένη. Vide in Πρεσβύτιδες.

ΠΡΟΚΑΘΑΡΣΙΜΟΣ ἑβδομάδα. Nomocanon Coteleriànus num. 427. de Latinis: ἐπὶ δὲ τοῦτο, δεύτερον κεφάλαιον, τὴν προκαθάρσιμον ἑβδομάδα ἐσθίειν μὴ παραδεξάμενοι. *Hebdomadam præpurificationis* vertit Eruditus Interpres.

ΠΡΟΚΑΘΙΣΤΑΣΘΑΙ ſeu *Præſidere* dicuntur Judices. Harmenopulus lib. 1. tit. 2. §. 4. πᾶν δὲ κριτήριον συνίσταται ἔκ τε τῶν προκαθεζομένων, καὶ συγκαθεζομένων, καὶ ἐκ τῶν παρεσταμένων, καὶ δικαζομένων, &c. *Ex Iudicibus, Aſſeſſoribus, litigantibus, & iis qui litis cauſa aſſiſtunt.* Gloſſæ Gr. Lat. παρίσταμαι, *Adſiſto, Aſto.*

ΠΡΟΚΑΛΥΜΜΑ, *Obtentus, Prætextus*, in Baſilicis to. 1. pag. 652. 791. Vide Gloſſas Gr. Lat.

ΠΡΟΚΑΜΠΥΛΟΝ, *Abrotonum*, apud Interpol. Dioſcor. c. 434.

ΠΡΟΚΑΝΩΝ, Idem quod Νομοκανών, Photij nempe: ſic dictus quòd præponatur is Photij Liber Canonibus. Græci Interpretes ad l. ult. C. de Cuſtodia reorum: τοῦτο ἐν τῷ προκανόνι ὃν μηδὲν ὅμως οἱ τὴν ἀνακάθαρσιν ποιησάμενοι τὸν προκανόνα καταστρέψαντες παρέπεμψαν τῷ προκανόνι. Balſamon in Præfat. ad Photij Nomocan. πρὸ τῶν κανόνων συγκεφαλαιωθέντα.

ΠΡΟΚΑΣΤΡΙΑ. Vide in Κάστρον.

ΠΡΟΚΑΤΑΡΧΕΣΘΑΙ, *Conteſtari.* Προκάταρξις ἐπὶ δίκης, *Conteſtatio*, in Gloſſis Gr. Lat. *Litis conteſtatio*, in Baſilicis tom. 1. pag. 513. & alibi paſſim, apud Michaelem Pſellum in Synopſi legum v. 841. &c.

ΠΡΟΚΑΥΤΑ, *Præcauta.* Heſychius: Πρόκαυτα, προειρημένα, προπυρωμένα.

ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΝ, inquit Goarus ad Euchologium pag. 185. *Reſponſorium* quidam vertunt, ſed malè, meliùs enim alij *Propoſitum* reddiderunt. Sic rurſum pag. 243. Ita porrò appellari ait pag. 32. verſiculos è Pſalmis Davidicis excerptos qui proprij ſunt cujuſque diei; qui inde προκείμενα τῆς ἡμέρας dicuntur, quaſi *prævia*, ut qui mutentur juxta Epiſtolas & dies, ut ſcribit idem Goarus pag. 128. πρόλογον vocat Liturgia S. Marci. Portius: Προκείμενον, *Propoſitum, Argumentum, Materia*, Πρόθεσις, Ὑπόθεσις. Lib. 10. Baſilic. tit. 36. cap. 5. ἔλθωμεν τοίνυν ἐπὶ τὸ προκείμενον, id eſt, *veniamus ad propoſitam quæſtionem.* Atque ex his percipitur, quid ſonet hæc vox in re Liturgica: eſt enim προκείμενον, veluti *Argumentum Feſti* deſumptum ex Libris Sacris: vel certè quod Κειμένῳ ſeu textui Pſalmi præponatur. Euchologium, ubi de Ordinatione Cantoris, pag. 233. εἰ δὲ ψάλτης ἐστὶ, λέγει ἀπὸ ψαλτηρίου προκείμενον. Ita etiam apud Morinum pag. 97. & Philotheus Patr. Conſtantinopol. in Ordine Sacri Miniſterij pag. 5. καὶ ψάλλεται τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, οὗ πληρωθέντος, ὁ διάκονος ἐξελθὼν, &c. Pag. 181. καὶ ψάλλεται τὸ προκείμενον ἐν τῷ ἄμβωνι. Adde pag. 133. &c. Typicum S. Sabæ cap. 5. δεῖ εἰδέναι ὅτι τῇ κυριακῇ ὀψὲ, εἰ τύχῃ τῇ β'. Ἀλληλούια, οὐδέποτε λέγομεν Ἀλληλούια ἀντὶ προκειμένου, ἀλλὰ τὸ τῆς ἡμέρας προκείμενον. Idem cap. 2. προκείμενον ἀναστάσιμον. Deſcribuntur verò totius Hebdomadis προκείμενα in Horologio. Quædam ex iis Μεγάλα, ſeu Magna appellabant. Idem Typicum cap. 30. ἐν πάσαις ταῖς κυριακαῖς τῆς ἁγίας μ'. εἰς τὸ λυχνικὸν τῆς εἴσοδος διὰ τὰ μεγάλα προκείμενα, εἰς τὸν στίχον τὸ ἴδιον τῆς ἡμέρας. Adde cap. 31. Erant & προκείμενα ἀναστάσιμα, ἀλληλουιάρια, & alia; quorum initia deſcripſit Marcus Hieromonachus in Dubiis Typic. cap. 97. 98. & 99. capite verò 100. deſcribit quomodo Lector ea cantet. Vide in Βημάτικα.

ΠΡΟΚΕΝΣΟΝ, Πρόκενσον, *Proceſſus, Proceſſio*: Ita appellatur ſolemnis pompa & apparatus, quo Imperatores ex Palatio Conſtantinopolitano, in alia Palatia ſecedebant; unde quam in iis agebant moram, ſæpe eodem nomine donatur apud Scriptores. Concilium Conſtantinopol. ſub Mena Act. 3. ἐν συνάξει τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς Θεοτόκου καὶ ἁγίας Μαρίας τῆς διακειμένης ἐν Βλαχέρναις, προκένσου ὄντος βασιλικοῦ. Theoſterictus in Vita S. Eutychij Patr. Conſtantinopol. n. 24. κοιμηθεὶς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἁγίου Πέτρου τοῦ κορυφαίου τῶν Ἀποστόλων ἐν τῷ Ἀθύρᾳ· καὶ γὰρ ἦν ἔχων ἐκεῖ πρόκενσον. Vita S. Auxentij num. 38. *Poſt hæc autem pius Imperator miſſo dromone ex Hebdomo, quòd illic eſſet proceſſus*, διὰ τὸ εἶναι πρόκενσον. Euſtathius in Vita Sancti Eutychij Patr. Conſtantinopol. numero 66. ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ προκένσου ὄντος ἐν τῷ Ἰουκουνδιαναῖς. Martyrium S. Arethæ & Socior. MS. καὶ εὐτρεπισμένος ὢν, πρόκενσον ἐπὶ τὴν ἁγιωτάτην τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν ἐποίησεν. Vita S. Phorbuthæ num. 6. Πρόκενσον γὰρ εἶχεν ὁ Βασιλεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Procopius in Hiſt. Arcana pag. 70. 1. Edit. Ἐν προαστείοις δὲ τοῖς ἐπιθαλαττίοις τὸ πλεῖστον τοῦ ἔτους, καὶ οὐχ ἥκιστα ἐν τῷ καλουμένῳ Ἡρίῳ διατριβὴν εἶχε, καὶ αὐτοῦ τῶν ἑπομένων ὁ πολὺς ὅμιλος κακοπαθείᾳ πολλῇ εἴχετο. Chronicon Alexandrinum an. 23. Conſtantini M. καὶ διάγων ἐν Νικομηδείᾳ Μητροπόλει τῆς Βιθυνίας, ποιήσας πρόκενσα ἐπὶ πολὺν χρόνον, &c. Idem an. 3. Tiberij Thracis: τελευτᾷ Τιβέριος Νέος Κωνσταντῖνος ἐν προκένσῳ τοῦ Ἑβδόμου. Idem an. 8. Phocæ: καὶ τότε εἰσέρχεται Φωκᾶς κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἀπὸ τοῦ προκένσου τοῦ Ἑβδόμου περὶ ἑσπέραν. An. 3. Zenon. ποιήσας πρόκενσον ἐν Χαλκηδόνι. An. 1. Heraclij: ἐτέχθη Ἐπιφανεία θυγάτηρ Ἡρακλείου καὶ Εὐδοκίας ἐν προκένσῳ τῆς Ἱερείας. An. 2. ἐτέχθη εἰς τὸ πρόκενσον Βλαχερνῶν Εὐδοκία Αὐγούστη. Theophanes an. 22. Juſtiniani: προκένσου διαγομένου ἐν τῷ Ἑβδόμῳ, &c. Cedrenus in Juſtino Thrace: τοῦ Βασιλέως ἐπὶ πρόκενσον προϊόντος, &c. Georgius Hamartolus in Chron. MS. in Heraclio: καὶ πρόκενσον πρὸς τὴν Ἡράκλειαν ποιησάμενος, τοὺς ἀποκρισιαρίους ἀπῄτησεν. Et in Theophilo: γεγονότος δὲ τοῦ Βασιλέως εἰς πρόκενσον ἐν τῷ Βρύαντι, &c. Conſtantinus de Adm. Imp. cap. 51. ὅτε δὲ εἰς μακρότερον ἀπῄει πρόκενσον, οἷον εἰς τὰ Θερμὰ, τῆς Προύσης, &c. Infrà: πολλάκις γὰρ ἐξερχομένου αὐτοῦ εἰς τὰ πλησίον πρόκενσα, &c. Leo Diacon. lib. 4. Hiſt. MS. de Nicephoro Phoca: Πρόκενσον δὲ κατὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος ἀνάληψιν, κατὰ τὸ εἰθισμένον, ἔξω τειχῶν, ἐπὶ τὴν καλουμένην Πηγὴν, ποιησάμενος

παραμένων τοῦ Βασιλέως, &c. Continuator Theophanis lib.2. num.3. διότι τοῦτο οὐδὲ ῥαδίως ἂν ἄδοι τις αὐτοῦ ἐξεληλυθότα εἰς πρόκυψιν, &c. Georgius Monachus in Theophilo num.22. γενομένου δὲ τοῦ βασιλέως εἰς πρόκυψιν ἐν τῷ Βρύαντι. Anonymus Combefiſianus in Lacapeno num.3. ἐποίησεν δὲ Ῥωμανὸς βασιλεὺς πρόκυψιν ἐν τῷ τζυκανιστηρίῳ, συνηγμένων ἁπάντων μετ' ὅπλων ἐκεῖσε. Symeon Logotheta in Leone Philoſ. num.4. ὁ βασιλεὺς Λέων πρόκυψιν ποιήσας εἰς τὰ Δαμιανοῦ. Ita Leo Grammaticus in eodem Leone pag.478. in pag.verò 482. τοῦ δὲ Βασιλέως πρόκυψιν ποιουμένου εἰς τὸ ἱππικὸν τοῦ Βοτίου. Adde pag.486. 497. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num.85. ἐπιλεξάμενος καὶ ἐκ τῶν πολιτῶν χιλιάδας ἓξ, εἰς ὀψίκιον εἰς τὰ πρόκυψα αὐτοῦ. Alia vide in noſtra Conſtantinopoli lib.4. ſect.11. n.2.

ΠΡΟΚΙΝΕΓΝ, *Promovere*. Græcus Interpres Concilij Lateran. cap.26. τοὺς ἐπισκόπους δὲ τούτους εἰς τὰς ἱερὰς χειροτονίας, καὶ ἐκκλησιαστικὰς ἀξίας προκινεῖν μελέτωσαν. Ubi Lat. *Epiſcopi quoque tales ad Sacros Ordines, & Eccleſiaſticas Dignitates promovere procurent*, &c. Occurrit paulò ſuprà, ſed mendosè.

ΠΡΟΚΛΑΣΤΑΙ, *Curſores*. Leo inTacticis cap. 7. num.36. ἑτέρα δὲ κίνησις, ὥστε ἐπιδιώκειν, ὅτε μὲν νῦν ἐλασία, ὡς κούρσωρας, οὓς οἱ νῦν Προκλάστας λέγουσιν, ὅτε δὲ συντεταγμένως, ὡς Διφένσωρας, οὓς ἡμεῖς καλοῦμεν Ἐκδίκους, &c. Et num.40. εἰ γὰρ οὕτως ἐθισθῶσι τὰ πράγματα, ἑτοίμως ἔχουσι καὶ εἰς κούρσωρας, ἤγουν Προκλάστας, ἢ προμάχους, καὶ Διφένσωρας, &c. Ita cap.12. num.38.

ΠΡΟΚΟΙΤΟΙ. Vide Κοιτωνῖται.

ΠΡΟΚΟΚΚΙΑ, τὰ Βερίκοκα, in Gloſſis MSS. Jatricis ex Cod. Reg.190. & 1843. *Mala Armeniaca*. Paulus Ægineta lib.7. Μηλαίας ἀρμενιακῆς ὁ καρπός, ὃν νῦν καλοῦσι προκόκκια. Vide Βερικόκκια.

ΠΡΟΚΟΜΙΣΑΡΙΟΣ, Suidæ, ὁ ἐκ προαιρέσεως (Phavorin. συναινέσεως) δύο μερῶν μεταξὺ ληφθεὶς διαιτητής. Sed videtur malè legiſſe Suidas pro κομπρομισσάριος. Vide in hac Voce.

ΠΡΟΚΟΥΡΑΤΩΡ, *Procurator*, προφροντιστής, διοικητής, κηδεμών, ἐντολεύς, &c. In Gloſſis Baſilic. vox frequens in JC. Græcorum libris. Occurrit præterea in Synodo Carthaginenſi, & in Cod. Canonum Eccleſiæ Africanæ cap.16.

Προκουρατορίαι, *Procurationes, quæ viſitationis ratione debentur Epiſcopis aut Archidiaconis, vel quibuſlibet aliis, atque adeo quæ Apoſtolicæ Sedis Legatis aut nuntiis* præſtari ſolent, in Concilio Lateranenſi an.1215. cap.33. Ubi Græcus Interpres: αἱ προκουρατορίαι αἱ λόγῳ ἐπισκέψεως ὀφειλόμεναι τοῖς ἐπισκόποις, &c.

ΠΡΟΚΟΥΡΣΟΣ, Προκούρσωρ. Vide in Κοῦρσος.

ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΖΕΙΝ, *Præjudicare*. Προκριματίζεσθαι, *Præjudicium pati*. Πρόκριμα, *Præjudicium*, in Gloſſ. Lat. Gr. in Baſilic. apud Harmenopul. & al. Gloſſæ Gr. Lat. Προκριματίζω, *Prærogo*. Πρόκριμα, *Præjudicium*, *Prærogativa*.

ΠΡΟΚΥΨΙΣ, *Thronus Imperatoris* aliquot gradibus altiùs eductus & *prominens*, (nam προκύπτειν, eſt *Prominere*, in Gloſſis Lat. Gr.) ſeu in Eccleſia cùm Sacris Liturgiis intereſſet, ſeu in Palatio, cùm exterarum Gentium Legatos excipiebat, uti deſcribitur à Nicephoro Gregora lib. 11. Extr. Δῆλον γάρ ἐστι τοῖς ἅπασιν, ὡς αἱ τοῦ ἐπιπέδου ἐκ διαμέτρου ἀκρότητες τῶν βασιλικῶν τρικλινίων ἀμφότερα ὑπέρκεινταί που τῶν μεταξὺ ἐπιπέδων, ἄχρι καὶ ἐς τρίτον σπιθαμῆς, καὶ μάλιστα ὅπη καὶ ὁ βασιλικὸς ἕστηκε θρόνος, ἵν' ἴσως ἔχῃ τι κἀν τούτῳ πλέον τῶν ἄλλων ὁ Βασιλεὺς ἱστάμενος, ἔν τε ταῖς ἱεραῖς ὑμνῳδίαις, καὶ ὅτε διαλέγοιτο νῦν μὲν τοῖς ὑπηκόοις, νῦν δὲ τοῖς ἐξ ἐθνῶν πρέσβεσιν. Nicetas in Alexio lib.1. num.8. τῆς γὰρ ὡρισμένης ἐπιστάσης ἡμέρας Χριστοῦ, αὐτός τε τὴν διάλιθον στολὴν ἠμφιάσατο, καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν ἐπέταξε τὰς χρυσοϋφεῖς περιβάλλεσθαι καὶ πλατυσήμους ἐσθῆτας, καὶ ἔστη ἐπάνω τόπου ὑψηλοῦ ἐξαίφνης φανεὶς, ποιήσας τὴν νῦν λεγομένην Πρόκυψιν. Ubi notanda vox ἐξαίφνης, nam ita compactus erat Imperatorius Thronus, ut velis undique tegeretur, nec ejus pateret conſpectus, quàm reſeratis Januis, ſeu *Velothyris*. Michael Pſellus lib.4. Hiſt. de Michaele Paphlagone: διὰ ταῦτα οὔτε προόδοις ἐχρᾶτο πολλαῖς, οὔτε θαρρούντως ὡμίλει τισίν· ἀλλ' ἐπειδὰν ἢ χρηματίζειν ἐβούλετο, ἢ ἄλλο τι τῶν συνήθων τῷ κράτει ποιεῖν, φοινικίδας ἑκατέρωθεν ἐμπεπετασμένας, οἷς ἐπιτετραμμένον αὐτοῦ καὶ φυλάττειν ἐπιτέτραπτο, ὁπηνίκα τοῦτον θεάσαιντο, ἢ βραχύ τι παρατραπέντα τὸν ὀφθαλμὸν, ἢ τὴν κεφαλὴν κατασείσαντα, ἢ ὅσοις ἑτέροις σημείοις τὴν πρόοδον τοῦ πάθους ἐχαρακτήριζον, αὐτίκα προσιέναι τοὺς εἰσιόντας ἐγκελευσάμενοι, συνέστελλον τὰ παραπετάσματα, καὶ οὕτω περιεῖπον αὐτοῦ θαλαμεύσαντα. Ex eo hauſit quæ habet Zonaras. Codinus de Offic. cap.6. num.41. μετὰ γοῦν ἐπισημανθῆναι τὸν Βασιλέα, καὶ σταθῆναι, ὁ Πρωτοβεστιάριος ἐμφανίζει πάλιν ἐκ τρίτου τὰ πολατίκια· δηλοῖ δὲ τοῦτο, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐστάθη εἰς τὴν Πρόκυψιν· καὶ παρευθὺς ἀνοίγουσι τὰ βηλόθυρα. Ejuſmodi προκύψεως meminit rurſum cap.2. num.65. ὁ Σκουτέριος βαστάζει τὸ διβέλλιον, καὶ τοῦ Βασιλέως σκουτάριον, οὐ μόνον εἰς τὰς Προκύψεις, ἀλλὰ κἂν ὅπου ὁ Βασιλεὺς ἀπέρχεται. Et cap.6. num.26. νῦν δὲ τὰ μὲν τὰ τοιαῦτα φλάμουλα φέρουσι καὶ ἱστῶσι κατὰ τὸ λικρὸν, ὡς εἴρηται, τῆς Προκύψεως. Denique cap.11. num.1. πρὸς κατὰ τὴν γεγραμμένην τάξιν μετὰ τῆς προκύψεως, καὶ τοῦ περιπάτου. Adde cap.5. num.14. Sed & Πρόκυψις ita deſcribitur à Joanne Cantacuzeno lib.3. Hiſt.cap. 95. Θεοδώρα δὲ ἡ νυμφευομένη ἐπὶ τὴν Πρόκυψιν ἀνῆλθε, Βασιλεὺς δὲ ἱστήκει ἔφιππος μόνος· οἱ δὲ ἄλλοι πάντες πεζοί· οὕτω δὲ τῶν παραπετασμάτων περιαιρεθέντων, (περικεκάλυπτο γὰρ ἡ Πρόκυψις πανταχόθεν ὑφάσμασι σηρικοῖς, ἢ διαχρύσοις) ἀνεφαίνετο ἡ νύμφη, καὶ λαμπάδες ἦσαν περὶ αὐτὴν ἡμμέναι ἑκατέρωθεν, ἃς εὐνοῦχοι κατέχοντες ἐπὶ γόνυ κεκλιμένοι οὐκ ἐφαίνοντο. Acta Synodi Florentinæ pag. 13. Edit. Labbei: μακρὰν δὲ ἀνωτέρω παραθυρίδες τετορνευμέναι, ὡς ἄν τις εἰκάσαι μετὰ κιόνων λεπτῶν εἶναι αὐτάς· καὶ ἄνωθεν τούτων, πρόκυψις ὡραιοτάτη. Ubi Edit. πρόσκυψις, quæ quidem Lectio tolerari poteſt: nam Goarus ad Codinum pag. 75. obſervat Græcos hodiernos, ut aliquem hortentur è feneſtra vel exhedra proſpicere, dicere, κύψε, vel σκύψε. Scylitzes in Calaphate pag.751. προκύψας οὖν ἀπὸ τοῦ ἐν ἱπποδρομίῳ καθίσματος. Adde pag. 761. Extant porrò in Cod. Colberteo 6044. Manuelis Holoboli Rhetoris verſus politici, εἰς τὴν πρόκυψιν, πρὸς τὸν Βασιλέα κύριον Μιχαὴλ τὸν Παλαιολόγον, ἐν τῇ Χριστοῦ γεννήσει. Et alij εἰς τὴν τοῦ Βασιλέως πρόκυψιν. Huc præterea ſpectant hi verſus apud Ptochoprodromum de ſua Paupertate, ex Cod. MS.

Κυράδες, χειρομάχραις, καλοδέσποινά μου
Προκύψατε βαλαρικὰς, ἐπάρετε κερτίκλας.

Ejuſmodi προκύψεις intelligit Nicephorus Gregoras lib.3. cap.28. κἀκεῖ τὴν συνήθη πεποιηκότες ἐμφάνειαν ἀφ' ὑψηλοῦ βήματος, &c.

ΠΡΟΛΗΨΙΣ, *Præſumptio*, *Anticipatio*, *Præjudicium*. Κατὰ πρόληψιν, formula Juriſconſultis Græcis familiaris, *ex præſumptione*, de qua Cujacius ad Nov. 22. Adde Harmenopul. lib.3. tit.5. §. 64.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ, in Liturgia S. Marci dicitur, quod in Libris Eccleſiaſticis Græcorum προκείμενον, de qua voce ſuprà. Ita Goarus ad Euchol. pag.206. Idem Euchologi. pag.466. καὶ εὐθέως ἄρχεται τὸ πρόλογον λαμπρᾷ τῇ φωνῇ, Τριὰς ἅγιε. Adde pag. 465. in Cod. Reg. 2411. poſt Liturgiam Gregorij Dialogi, hæc

hæc leguntur : Τέλος τῶν προλόγων τῶν λεγομένων πρὸ τῶν μυστικῶν.

ΠΡΟΜΑΔΟΝΑ, *Proavia*, Προμάμμη.

ΠΡΟΜΑΧΟΣ, *Propugnaculi ſpecies*. Gloſſæ Gr. Lat. Πρόμαχοι, *Propugnaculi*. Προμαχεὼν, *Propugnaculum*. Aliæ : Προμαχῶνες, ἐπάλξεις, *Propugnacula*. S. Cyrillus in c. 54. Iſaïæ, de Apoſtolis : προμαχῶνές εἰσι καὶ πύλαι τῆς πόλεως τῆς ἁγίας. Alterius Cyrilli Lexicon MS. Πρόβολος, πρόμαχος, ἢ λίθος παραθαλάσσιος, ὃς προβέβληται πρὸ τῶν θαλασσίων τειχῶν. Procopius lib. 5. de Ædific. Juſtin. cap. 4. ἕτερον δὲ τεῖχος ἐν προβόλου σχήματι τῆς γεφύρας ἐς τὰ πρὸς ἕω πεποιημένον, ὃν δὴ Πρόμαχον καλοῦσιν οἱ περὶ ταῦτα σοφοί. Idem lib. 4. cap. 2. διαρκές τε γὰρ αὐτῷ ὕψος ἐντέθεικε, καὶ διπλοῦς προμαχῶνας πεποίηται. Nicetas in Iſaac. lib. 1. num. 9. καὶ οἱ μὲν ἑστῶτες ὄπισθεν τῶν προμάχων κατὰ τὸν καιρὸν τῆς συμπλοκῆς, &c. Aliud ſonat apud Mauricium lib. 6. Strateg. cap. 5. Vide Auctorem Etymologici in Ἔπαλξις.

Προμαχιόνιον, eâdem fortè notione, apud Joannem Cananum de Bello Conſtantinopolit. ἐκέλευσεν πάντας ὁμοῦ τεξεύειν ἐπάνω τοῦ κάστρου, καὶ τῶν προμαχιονίων. Infrà : ὄπισθεν τῶν προμαχιονίων ἱστάμενοι. Adde p. 198.

ΠΡΟΜΕΤΩΠΙΟΝ. Vide Μετώπιον.

ΠΡΟΜΗΤΑΤΩΡ. Vide in Μήτατον.

ΠΡΟΜΗΤΩΡ, apud Heſychium exponitur πατὴρ μητρός. At in Commentario in Cantic. in Bibl. Patr. ſumitur ut προπάτωρ, *Primus parens*, ut Adam, reſpectu fœminarum : ἡ προμήτωρ σου Εὔα, quomodo etiam appellatur à Leone Imp. Homil. 2. p. 315.

ΠΡΟΜΙΚΙΔΑ, *Proboſcis Elephantis*, προβοσκίς. Phyſiologus de Natura & ſpeciebus animalium MS. ubi de Elephante : καὶ μὲ τὴν προμικίδαν του πᾶν ζῶον διαφθείρει. Occurrit ibi rurſum.

ΠΡΟΜΟΣΕΛΛΑ. Theophanes an. 2. Irenes : καὶ ἐπιφθάσαντος ἐν τοῖς στάβλοις Σταυρακίου, τοὺς ἵππους, καὶ τὴν βασιλικὴν προμοσέλλαν λαβὼν, ὑπέστρεψεν ἀβλαβῶς. Ubi Interpres βασιλικὴν προμοσέλλαν *Equum quo Imperatrix vehebatur* interpretatur : Miſcella verò, *Imperatorio equitatu capto*. Quidam Codd. Anaſtaſij in Hiſt. Eccl. *Equos Imperatorio equitatui aptos*, habent.

ΠΡΟΜΟΥΛΟΝ, *Propugnaculum ante Molem, ſeu aggerem portus*. Lexicon MS. Colberteum : Πρόβολον, πρόμωλον, προμαχών. Vide in Μῶλος.

ΠΡΟΜΩΤΗΣ, *Promotus*, Suidæ, προκόπτων, παρὰ Ῥωμαίοις. Sunt autem Προμότοι, in Gloſſis Baſilic. προπορευόμενοι, καὶ ὀφικεύοντες, ἢ προκόπτοντες, καὶ προβιβαζόμενοι ἐν ἀξιώμασι. Auctor Etymolog. προμῶτος, Ῥωμαϊκή ἐστιν ἡ φωνὴ, καὶ δηλοῖ τὸν προκόψαντα· ὅθεν καὶ προμοτίωνες, αἱ προκοπαί. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Promoti*.

ΠΡΟΝΑΔΕΣ, *Præconia*, ſeu Homiliæ quæ habentur à Curionibus inter Sacram Liturgiam, noſtris, *Prones*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. in V. *Præconari*. Aſſiſæ MSS. Regni Hieroſolymitani cap. 151. ubi de nuptiis : καὶ οὗτος ἐντέχεται νὰ γένῃ καὶ τοῦτον νὰ ξάζῃ τὸ χάρτωμαν, καὶ μετὰ τοῦτον ἐντέχεται ἡ ἐκκλησία νὰ βάλῃ καιρὸν διὰ τὴν ὁρμασίαν, καὶ διὰ τὴν μίαν εἰς ἐκεῖνο τὸ τάρμαι νὰ διαλαλήσουν τρεῖς προνάδες εἰς τὴν ἁγίαν λειτουργίαν, καὶ θέλει νὰ πιάσῃ, οὐ τὴν ὅπλιον ὁ ἱερεὺς, &c. Id eſt, *& intra hunc terminum, publicentur tria præconia, ſeu denuntiationes, in Sancta Eccleſia*, &c.

ΠΡΟΝΑΟΣ, in Eccleſiis Catholicis, pars exterior quæ & Νάρθηξ, dicitur ; in Monaſteriis verò pars interior, quæ Monachorum choro obverſatur, & itidem Νάρθηξ appellatur. Gloſſæ Græc. Latin. Πρόναος, *Antetemplum*. Balſamon ad Can. 2. Dionyſij Alexandr. εἰς ναὸν δὲ τοῦ Θεοῦ εἰσιέναι, ἢ μεταλαμβάνειν αὐτὰς (τὰς γυναῖκας ἐν ἀφέδρῳ) τῶν ἁγιασμάτων, οὐ δεῖ· ταῦτα τοῦ Ἀρχιερέως διορισαμένου, βλέπομεν σήμερον εἰς τὰ γυναικεῖα καὶ μᾶλλον μοναστήρια ἀδεῶς τοιαύτας ἱσταμένας γυναῖκας εἰς τοὺς προνάους, παντοίαις ἁγίαις εἰκόσι καλλωπισμένας, καὶ εἰς δοξολογίαν Θεοῦ ἀπονεμηθείσας· καὶ ἐρωτῶντες ὅπως τοῦτο γίνεται, ἀκούομεν μὴ ἐκκλησιάζειν αὐτὰς, ὅπερ ἐμοί τέως οὐ δοκεῖ· οὐ γάρ εἰσιν οἱ πρόναοι κοινοί, ὡς τὰ τῶν ἐκκλησιῶν προαύλια, ἀλλὰ μέρος αὐτῶν ἀπονεμηθὲν ταῖς γυναιξὶ ταῖς μὴ κωλυομέναις ἐκκλησιάζειν. Nempe Pronai Monaſteriorum Sanctimonialium, in quibus Narthecis vicem præſtant, ubi conſiſtit ſequior ſexus, cùm in monaſteria fœminarum, ſolis mulieribus, ut in virorum, ſolis duntaxat viris aditus pateat. Deinde ſubdit ὃς δὴ πρόναος τόπος ἐστὶ δευτέρας μετανοίας, ὁ τῶν Ἀκροωμένων λεγόμενος, καὶ ἐν αὐτῷ οὐδὲ ἀνδράσιν ἐφεῖται ἵστασθαι ἐπιτιμηθεῖσι μὴ ἐκκλησιάζειν, ἀλλὰ ἔξωθεν αὐτοῦ προσκλαίειν, &c. Idem ad Can. 76. Synodi Trullanæ : ὡς περιβόλους ἐκκλησιαστικοὺς ὁ κανὼν ὀνομάζει τοὺς προνάους ἑκάστου ναοῦ, οὐ μὴν τὰς φιάλας, καὶ τὰ ἕτερα μέρη τῶν θείων ναῶν, τὰ συνῳκισμένα αὐτοῖς. Vide in Πύλη Βασιλικὴ, & noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 3. ſect. 18.

ΠΡΟΝΟΗΤΑΙ, *Proviſores*, qui Venetis hodie *Provedori*. Typicum MS. Monaſterij Deiparæ τῆς Κεχαριτωμένης MS. cap. 14. καὶ οἱ προνοηταὶ, καὶ οἱ τῶν οἰκοδεσποτῶν λογαριασμοί. Novella Joannis Comneni, in lib. 2. Juris Græco-Rom. οὔτε κριταῖς, οὔτε ἀναγραφεῦσιν, οὔτε πράκτορσιν, οὔτε Δουξὶν, οὔτε Στρατηγοῖς, οὔτε Προνοηταῖς, οὔτε ἄλλοις τισὶ δημοσιακὰς δουλείας ἐγκεχειρισμένοις, &c.

ΠΡΟΝΟΙΑΙ, *Proviſiones*, *Penſiones annuæ*. Synodus coacta contra Niphonem Bogomilum, apud Allatium de Conſenſ. pag. 679. καὶ τῆς ἐνδεχομένης προνοίας ἀπὸ τῆς δηλωθείσης μονῆς χάριν ψυχικῆς σωτηρίας τῆς ἀοιδίμου κτήτορος αὐτῆς ἀξιούμενον. Pachymeres lib. 1. cap. 4. προνοίαις δ' ἐκ τούτων τοὺς ἐνδοξοτέρους καὶ εἰς τολμηρὸν τὸ φρόνημα γράμμασιν ἐδωροῦντο βασιλικοῖς. Utitur non ſemel aliis locis. Anonymus MS. de Bellis Francor. in Morea :

Ὅλα τὰ ἀρχοντόπουλα ὁποῦ χασαν προνοίαις,
Νὰ ἔχουσιν ὁ καθεὶς πρὸς τὴν οὐσίαν τὴν εἶχε.

Προνιάζειν, *Providere*. Idem Anonymus :

Ἐκεῖ ὅτου εἶχαν τῆς προνοίας, ὅπου τε ἐπρονίασαν.

Προνοιατόροι, *Proviſores*. Idem Anonymus :

Εἰς καὶ οἱ προνοιατόροι, ὡς αὐτὸς ἐκαλέστησεν.

Προνοιώνειν, *Prænoſcere*, *Prævidere*, προγινώσκειν. Vide Gloſſ. med. Latin. in V. V. *Providentia*, & *Proviſio*.

ΠΡΟΝΟΜΙΟΝ, *Privilegium*. Codinus de Offic. Palat. cap. 17. n. 4. ἔτι δὲ καὶ τὰ προνόμια καὶ ἔθιμα τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, &c.

ΠΡΟΞΕΝΗΤΑΔΕΣ, Παραξενάδες, *Hoſpites*. Hiſtoria Apollonij Tyrij :

Στὴν στράταν, ὁποῦ περπατοῦν, ἐκεῖ τῶν ναπαιτίξαν,
Προξενητάδες ἀρεστὴν, καὶ δύο γραφὲς τοῦ δεῖξαν.

Infrà :

Εἶστε τῶν ἄλλων ἔμπροσθε, κ' ἤλθασιν νὰ σφαγοῦσι,
Καὶ παραξενάδες ἄσχημες ἐπρός τους νὰ μιλοῦσι.

Rurſum :

Κ' ἦλθαν εἰς τόσο νὰ σφαγοῦν οἱ δύο προξενητάδες.

ΠΡΟΞΙΜΟΣ, *Proximus*. Gloſſæ Baſil. Πρόξιμος, ὁ Πρῶτος, ἢ ὁ πλησίον. Acta Concilij Conſtantinop. ſub Flaviano : παρόντος Μάμα τοῦ περιβλέπτου Κόμητος καὶ Προξίμου τοῦ θείου σκρινίου τῶν λιβέλλων καὶ τῶν θείων κογνιτιόνων. Vita MS. S. Stephani Junioris : προσκαλεσάμενος ἕνα ξιφήρη ἄνδρα, τῇ τοῦ Προξίμου ἀξίᾳ καταλεγόμενον ἀπεσήνατο. Joannes Carpathi Epiſcop. in Narrat. MSS. de Anachoretis : γράφει τῷ Δουκὶ περὶ τούτου, καὶ παρευθὺ ἔρχονται Πρόξιμοι, καὶ λαμβάνουσιν αὐτὸν, καὶ ἐπιβάσαντες αὐτὸν ζώῳ ἀστράτῳ, &c. Anonymus de Caſtrametat. οἱ δὲ δουκάτωρες μετὰ τοῦ Προξίμου ἵστωσαν, ἢ μεθ' ἑτέρου, ὡς ἂν ὁ Βασιλεὺς

σιλεὺς ὁ ἅγιος πληροφορίαν ἔχει. Alio loco : κατὰ δὲ τὸ δίξιον ἀναλελιχώτερον (μέρος) τῆς τραπέζης, οἱ παιδευθ. ὁ δὲ Πρόξιμος, καὶ ὁ Κόμης τῆς βυκίνων σὺν τοῖς Μαγλαβίταις ςηκέτωσαν. Extat Epiſtola 59. Theophylacti Bulgariæ Archiep. inſcripta τῷ Προέδρῳ καὶ Προξίμῳ τῷ Πανσίχτῃ.

Μιλλοπρόξιμοι. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Proximus* & *Melloproximus*.

Πρόξιμος, *Officialis Eccleſiaſticus*, cujus munus ita deſcribitur in Catalogo Officior. Magnæ Eccleſiæ Allatiano : ὁ Πρόξιμος ὁρίζει, καὶ σημαίνει ἐν καιρῷ τῆς ψαλμῳδίας ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ. Adde Codinum Goari pag. 9. ubi recenſetur *Proxim* in Choro ſiniſtro.

Προξιμότης, ἐγγύτης, in Gloſſis Baſilic.

ΠΡΟΞΊΣΑΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἀντὶ ὀξει βρέξας.

ΠΡΌΟΔΟΣ, *Proceſſus*, *Proceſſio*, vox uſurpari ſolita de Conſulibus & Imperatoribus, cùm in publicum cum pompa ac magnifico & amplo comitatu procedebant : de qua Juſtinianus in Nov. 105. cap. 1. Inter Editas ab Allatio Libanij ἐκφράσεις, quarta inſcribitur περὶ προόδου τῆς Βαβυλωνίων Βασιλέως, ubi *Progreſſum* vertit : ſignificantiùs *Proceſſum* dixiſſet. Sozomenus lib. 9. cap. 1. de Pulcheria Aug. & Theodoſio Juniore : περὶ δὲ τὰς προόδους κόσμιος ἦν καὶ βασιλικὸς μετὰ τῆς ἀδελφῆς ἐῤῥυθμίζετο. Et cap. 12. de Magiſtro Militum : συνέβη τότε προηγούμενον, ὡς ἔθος, ἐπανιόντος ἐκ προόδου τινὸς τῆς κρατοῦντος. Agathias lib. 5. de Scholariis: εἰσὶ δὲ οἱ πολλοὶ ἀςικοί τε καὶ φαιδροφόρους, καὶ μόνον, οἶμαι, οἵκῳ τῆς βασιλέως ἕνεκα, καὶ τῆς ἐν τῆς προόδοις μεγαλαυχίας ἐξευρημένοι. Adde Zonaram in Bulgaroct. pag. 179. & al. Vide Πρόκενσος. Uſurpatur etiam de Proceſſionibus Eccleſiaſticis, ut in Nov. Juſtin. 67. cap. 1. &c. Cùm verò in ejuſmodi Proceſſibus ſæpe afflictorum querelas audirent litéſque etiam dijudicarent Imperatores, inde *Litibus* nomen *Proceſſus* fortè manſit, de qua egimus in Gloſſ. med. Lat. Nam in proceſſibus lites ſopitas ab Imperatoribus, docet inprimis præter Joſephum lib. 18. antiq. Jud. cap. 6. Cedrenus in Juſtino Curopalata, ſub initium. Sed & Continuator Theophanis lib. 3. num. 3. & ex eo Scylitzes pag. 514. ubi de Theophilo Imp. & ejus in jure dicundo diligentia : διάτοι τοῦτο οὐδὲ ῥαδίως ἄν εἶδέν τις αὐτὸν ἐξεληλυθότα εἰς πρόκενσον, πολλὴν ἐνδεικνύμενον σπουδὴν πρὸς τὰ κοινά τε καὶ ἐπιμέλειαν, νῦν δὲ ἐν κρίσεσι, νῦν δὲ, ὡς εἴρηται, κατὰ τὰς προόδους τῆς ἑβδομάδος. Cùm ſcilicet ad ſanctas Eccleſias procederet, unicuique jus dicendo, ac oppreſſorum querelas audiendo. Ij verò proceſſus fiebant à Romano Lacapeno Imp. ſingulis Feriis quartâ & Paraſceve, eleemoſynis etiam in pauperes diſtributis, ut ſcribit Anonymus Combefiſianus in eodem Lacapeno num. 44. Vide præterea Codinum de Offic. Palat. cap. 5. num. 12. 15. 16. Quinetiam πρόοδον ipſum Tribunal Judicum videtur appellare Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ cap. 56. ὅςις ἐλθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα, αἰφνιδιάζει τὸν Ἀρχιεπίσκοπον, καὶ βάλλει αὐτὸν εἰς τὴν δημοσίαν πρόοδον, ὅπου ἦν φυλακή. Theophanes an. 3. Juſtiniani : καὶ Πηγάσιος ὁ Ἡλιουπολίτης σὺν τοῖς τέκνοις αὐτοῦ ἐν προόδῳ ἐξετάσθησαν.

ΠΡΌΟΙΚΟΣ, *Major domus*. Theophanes pag. 337. de Rege Franciæ : ἔχει δὲ τὸν λεγόμενον Πρόοικον γνώμῃ ἑαυτοῦ καὶ τῆς ἔθνους διοικοῦντα τὰ πράγματα πάντα. Qui quidem locus firmat quod ex Scriptoribus noſtris docuimus in Gloſſ. med. Lat. ubi de Majoribus domus Francicis, hos electos à proceribus, Principis interveniente conſenſu. Id porro muneris gerebant πρόοικοι in Græcia, quod *Majores* in noſtris Civitatibus. Conſtantinus Porphyrog. lib. 1. Them. 12. pag. 37. ὁ γοῦν Θωμᾶς ἐκεῖνος ὁ Πρόοικος τῆς αὐτῆς πόλεως, τηλικοῦτος ἦν ἐπὶ βοσκήμασι πλούσιος, ὅσῳ τῆς μακαρίου ἴσως ἡ θεία παρίςησιν ἱςορία. Ubi veterem hanc inſcriptionem refert : Τὶ Κωνςαντινούπολις ; τι Λύκαονος ; τὶ Θωμᾶς ὁ Πρόοικος, τὶ Βασιλεύς.

ΠΡΟΟΊΜΙΑ, *Præfationes*, de qua voce egimus in Gloſſ. med. Lat. Codex Canonum Eccl. Africanæ cap. 103. de precibus πρὸς τὸ θυσιαςήριον dicendis : τὰς κυρωθείσας ἐν τῇ συνόδῳ ἱκεσίας, εἴτε προοίμια, εἴτε παραθέσεις, εἴτε τὰς τῆς χειρὸς ἐπιθέσεις, &c. Vide Παραθέσεις.

ΠΡΟΟΙΜΙΑΚΟΣ ψαλμὸς, Pſalmus 102. *Benedic anima mea Dominum*. Sic dictus, quòd ab eo inchoentur Sacra Officia, præſertim verò veſperæ. Οἱ ψαλμοὶ ὡς ἐν προοιμίοις ᾀδόμενοι, apud Nicolaum Cabaſilam in Expoſit. Liturgiæ cap. 1. & 16. Typicum S. Sabæ cap. 1. εἶτα ἄρχεται ὁ Ἐκκλησιάρχης, δίωτι προσκυνήσωμεν, καὶ ψάλλει τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν, τὸ Εὐλόγει ἡ ψυχή μου, ἡσύχῳ φωνῇ καὶ ἠρεμαίᾳ. Triodium in Dominica τῆς Ἀποκρέω ἐν τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας εἰς τὸ Λυχνικὸν μετὰ τὸ προοιμιακὸν ψαλμὸν, ἡ συνήθως ςιχολογουμένη εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα. In Domin. Tyrophagi: μετὰ τὸ προοιμιακὸν ψαλμὸν ςιχολογοῦμεν τὸ, Μακάριος ἀνήρ. Liturgia præſanctificatorum : τοῦ προοιμιακοῦ ςιχολογηθέντος, &c. Ὕμνοι προοιμιακοὶ, in Vita S. Nicolai Studitæ pag. 1001. Vita S. Lucæ Junioris p. 1001. ἄχρι γοῦν καὶ τέλους τῶν προοιμιακῶν ὕμνων, καὶ τῆς ὕστε καλουμένης ςιχολογίας. Joannes Climac. πληρωσάντων τὸν προοιμιακὸν ὕμνον, ὅθ' οὕτως ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ προςάδομεν. Vide Allatium in Diſſert. 1. de Libris Eccleſ. Græc. pag. 57. & Goarum ad Euchologium pag. 29. 205.

ΠΡΟΠΆΤΩΡ, *Secundus auctor*, in Gloſſis Gr. Lat. Vox Juriſconſultorum. Phavorinus : Προπάτωρ, ὁ πρόγονος, καὶ πατρὸς πατήρ.

Προπάτορες, Græcis, dicuntur *Prophetæ & Patriarchæ* veteris Teſtamenti. Gloſſæ MSS. Προπάτωρ, ὁ πρόγονος. Gloſſæ Gr. Lat. Πρόγονος, ὁ προπάτωρ, *Atavus*. In Liturgia Chryſoſtomi offerri dicitur Sacrificium ὑπὲρ τῶν ἐν πίςει ἀναπαυσαμένων προπατόρων. Apud Theodoritum lib. 4. Hiſt. Eccl. cap. 12. Adam προπάτωρ, apud Joannem Damaſcenum in Orat. in Cabalinum, προπάτωρ τῆς κόσμου dicitur, apud Georgium Syncellum pag. 4. & Naucratium de obitu S. Theodori Studitæ pag. 864. προπάτωρ ἡμῶν. Apud Phocam in Deſcript. Terræ Sanctæ cap. 22. προπάτωρ Δαβίδ. Macarius in Homil. 12. ὁ προπάτωρ ἡμῶν Ἀβραάμ. Perdiccas Epheſius in Themat. Hieroſ.

> Καὶ φρεάτιν ὕδατος ψυχῆς τε καὶ πόλιμου
> Πίςεως τῆς προπάτορος Ἀβραὰμ τῆς Σιναΐν.

Sanctorum verò Prophetarum feſtum agunt Græci Dominicâ ante Chriſti Nativitatem. Horologium & Menæa : τῇ κυριακῇ πρὸ τῆς Χριςοῦ γεννήσεως τῶν ἁγίων πατέρων. Anthologium : τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ κυριακῇ πρὸ τῆς Χριςοῦ γεννήσεως μνήμην ἄγειν ἐτάχθημεν πάντων τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων, πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος τῷ Θεῷ εὐαρεςησάντων δικαίων πατέρων, ἀπὸ Ἀδὰμ, ἄχρι καὶ Ἰωσὴφ τῆς μνήςορος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου κατὰ γενεαλογίαν, καθὼς ὁ Εὐαγγελιςὴς Ματθαῖος ἱςορικῶς ἠριθμήσατο, ὁμοίως καὶ τῶν Προφητῶν καὶ Προφητίδων. In indice appellatur Κυριακὴ τῶν ἁγίων Προπατόρων. Leo Grammaticus in Conſtantino Leonis F. pag. 496. & Anonymus Combefiſianus num. 17. καὶ Δεκεμβρίῳ μηνὶ δεκάτῃ ἑβδόμῃ τῇ τῶν Προπατόρων κυριακῇ τοῦ τῆς βασιλείας ςέφεται ςέμματι. Sic legendum apud Leonem, pro Κυρίῳ. Joannes Archiep. Nicænus in Orat. de Nativitate Chriſti : ἡ οὖν ἁγία καθολικὴ ἐκκλησία, ὅτε φθάσει ιε. τῆς Δεκεμβρίου μηνὸς, καὶ μετὰ τὴν γενομένην κυριακὴν, ἑορτὴν ἑορτάζει τὴν μνήμην τῶν ἁγίων Πατέρων, τῶν πρὸ τῆς νόμου, οἱ διὰ πί-

ςεω

ϛεως ὑπεκαμάνθησαν, καὶ τὴν κατὰ Λουκᾶν γενεαλογίαν κατὰ τὸν νόμον πατέρων ἐνεματευθεῖσαν κατὰ σάρκα τῆς ἀληθῶς ἐνανθρωπήσαντος τῆς ἀρχῆς υἱοῦ τῆς Θεοῦ. Τῇ δὲ δευτέρᾳ κυριακῇ, ἤγουν πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, τῶν πατέρων τὴν μνήμην τελεῖ, τῶν κατὰ σάρκα ὀνομασθεῖσαν τῆς σαρκωθέντος Λόγου, ὡς ὁ ἀοίδιμος Ματθαῖος γενεαλογεῖ ἄνωθεν κάτω.

ΠΡΟΠΕ΄ΔΟΥΛΑ, Dacis, *Quinquefolium*, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 624.

ΠΡΟ΄ΠΕΡΣΙ, *Nuper*. Ptochoprodromus contra Hegumenum, ex Cod. Reg.

Πρόπερσι γὰρ ἐπιάσθησαν πολλαῖς οἱ παλαμίδαι.

ΠΡΟΠΕ΄ΤΕΙΑ. *Contumacia*, in Baſilicis tom. 1. p. 477. Gloſſæ Gr. Lat. Προπέτεια, *Proteruia*, *Procacitas*, &c.

ΠΡΟΠΙ΄ΝΑ, *Caupona*, *Popina*. Gloſſæ Baſilic. Προπίνα, Καπηλεῖον. Lib. 7. Baſilic. tit. 2. cap. 21. εἰ δὲ ἄπειρος ἦν ὁ τόπος, τυχὸν ἢ προπίνα, ἢ χαμαιτυπεῖα, &c. Ubi Scholiaſt. προπίνα, ἢ καπηλεῖον, ex l. 20. §. 9. D. de Recept. arbitr. quæ *Popina* præfert. Ita lib 60. tit. 21. cap. 26. Juſtinianus in Nov. 117. c. 15. & ex eo Harmenopulus lib. 6. tit. 2. εἰ δέ τις εὕροι αὐτὸν συντυγχάνοντα τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ γαμετῇ, εἰ μὲν εἰς τὸν ἴδιον οἶκον, ἢ τὸν ταύτης τῆς γυναικὸς, ἢ τὸν μοιχοῦ, ἢ ἐν προπίναις, ἢ ἐν προαστείοις, ἔξεστι ἀδεῶς τῷ ἀνδρὶ οἰκείαις χερσὶ τοῦτον ἀνελεῖν. Nec eſt quòd Meurſius hîc mendum eſſe, ac legendum contendat, ποπίναις. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Propina*.

ΠΡΟΠΟΜΠΕΥ΄Σ, *Piſciculus* ita appellatus, quòd Cetum grandiorem quò vult deducat. Nicetas in Iſaacio lib. 3. num. 5. ὃς οὐ τῆς κρατοῦντα μόνον αὐτὸν, ὡς τὸ κῆτος ὁ λεγόμενος Προπομπεὺς μετῆλθεν ὡς ἤρατο καὶ περιέφερεν, ἀλλὰ μετῄει καὶ ὅσα τῶν στρατιωτικῶν εἰσὶ καταλόγων.

ΠΡΟ΄ΠΟΜΠΟΙ, Παράπομποι, *Proſecutores*, in Gloſſis Baſilic. Gloſſæ Gr. Lat. Προπέμπω, *Promitto*, *Proſequor*. Προπομπὴ, *Proſecutus*.

ΠΡΟΡΑ΄ΤΩΡ. Mauricius lib. 12. Strateg. cap. 21. ἢ εἰς ὅλως αὐτῶν, ἢ εἰς τὰς πλάτας ἐκ τῶν μικροτέρων βαλίστρων, ἀπὸ κιλικίων σκεπασμένων, ἵνα ἐν καιρῷ προραλέων βαλλόμεναι, ἀποδιώκοιεν μάκροθεν τοὺς ἐπερχομένους ἐχθρούς. Id eſt, ni fallor, *cùm navium prora invicem in conflictu committuntur*; quo caſu legendum προραλέων, tametſi vocis formationem non planè percipio: niſi legendum ſit προρατῶν, cùm ſcilicet *Proretæ*, naves ſuas in ſe invicem impellunt.

ΠΡΟ΄Σ, pro Κατὰ. Zonaras to. 2. p. 151. 1. Edit. καὶ ὃς ἦκε σὺν δυνάμει πρὸς Ἰουδαίαν pro κατὰ Ἰουδαίαν.

ΠΡΟΣΑ΄ΒΒΑΤΟΝ, *Cœna pura*, in Gloſſ. Lat. Gr. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Cœna*.

ΠΡΟΣΑΓΓΕΛΙ΄Α, *Delatio*. Προσαγγέλλω, *Interpello*. Προσαγγελτὴς, *Interpellator*. Gloſſ. Gr. Lat.

ΠΡΟΣΑΓΟΡΕΥ΄ΕΙΝ, *Salutare*, nudè apud Codinum cap. 17. n. 41. 42.

ΠΡΟΣΒΑΛΛΕΙ΄Ν, *Appellare*, ſeu *blandis verbis pudicitiam alicujus adtemptare*, ἀπαλοῖς ῥήμασιν ἀποπαραβλῶσαι τὴν ἄλλου σωφροσύνην, in lib. 60. Baſilic. tit. 21. cap. ſeu lege 15. ex Ulpiano. Προσβάλλειν γυναικὶ, ibid. Ὁ προσβάλλων, καὶ ὁ συνεχῶς μετὰ σιωπῆς ἀκολουθῶν, &c. *Qui appellat*, &c. Gloſſæ Gr. Lat. Προσβάλλω γυναικὶ, *Subigito*.

ΠΡΟ΄ΣΒΑΛΟΣ, *Idoneus*, *Aptus*. Vide locum Theodori Studitæ laudatum in V. Τυβίον.

ΠΡΟΣΒΟΛΗ. Aſceticis, apud Joan. Climacum, ubi ita ille. Προσβολὴν οἱ μὲν μακάριοι εἶναι ὁρίζονται, λόγον ψιλὸν, ἢ εἰκόνα τῆς τυχόντος νεοφανῶς ἐν τῇ καρδίᾳ ἐμφερομένην.

ΠΡΟΣΕΛΩ΄ΝΤΕΣ, *Remiges*, ἐλάται. Pachymeres lib. 3. cap. 17. τὸ Γασμουλικὸν θαρρύνας ἄχρι πρὸς μάχας, — τοὺς δὲ λεγομένους προσελῶντας, οὓς ἐλασίαν καὶ μόνην τάττεσθαι. Lib. 5. cap. 30. pag. 287. καὶ τοῖς Γουνίταις προσρίπτεται ἔγκλημα· τινὲς γὰρ ἐκείνων ὑπηρεσίαν τεταγμένοι προσελῶντι, ὥστ' εἰπόντος ὡς, &c.

ΠΡΟΣΕ΄ΝΔΟΝ, *Ferè*, *Fermè*. Zacharias Pap. lib. 4. Dialog. cap. 11. ἐν τῷ τόπῳ τῷ ὀνομαζομένῳ Κάμπλι, ὅστις ἐστὶ μιλίῳ, ἢ καὶ προσένδον διάστηται ἀπὸ τῆς πόλεως, &c. Ubi Gregorius M. *Qui ſexti fermè milliarij interjacente ſpatio*, &c.

ΠΡΟΣΕΡΙΝΟ΄Σ, *Tranſitorius*, Παρεισικός.

ΠΡΟΣΕΥΧΑ΄ΔΙΟΝ, *Locus in Eccleſia ubi quis orans conſiſtit, paulò elevatior*, noſtris *Priédieu*. Leo Grammaticus in Leone Sapiente pag. 480. & Georg. Mon. num. 20. Βασίλειος δὲ εἰσελθὼν εἰς, καὶ λαβὼν λόγον ἔνορκον παρὰ Σαμωνᾶ, εἰς τὸ προσευχάδιον αὐτοῦ, &c. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 30. καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν γίνεσθαι τὰς συνήθεις γονυκλισίας, τὰς μὲν δυναμένας ἀπὸ γῆς ἄνω προσευχαδίω, τὰς ἀσθενεστέρας δὲ καὶ μετά τινος ὑποστηρίγματος ταπεινοῦ καὶ βαθμοῦ.

ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ΄, in re Liturgica, dicuntur *Orationes à Sacerdotibus recitatæ*. Ita Goarus ad Euchologium pag. 133. Gloſſæ Gr. Lat. προσευχὴ, *Obſecratio*, *Oratio*. Hinc

Προσευχεῖς, *Sacerdotes*, apud Achmetem Onirocrit. cap. 138. εἶδον κατ' ὄναρ ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἐμαυτὸν ὡς ἱερέα, ἤτοι προσευχέτην, προσευχόμενον τοῦ λαοῦ.

Προσευχαὶ Judæorum, erant loca ſpatioſa ſub dio inſtar Theatri, in quo libros Legis, admiſſis exteris, palam lectitabant. De iis copioſè egit Henricus Valeſius ad Euſebium lib. 2. cap. 6.

ΠΡΟΣΘΕΤΑΙ΄, *Epactæ menſium*, apud S. Maximum in Computo Eccleſ. paſſim. Vide Petavium lib. 8. Diſſertat. ad Auctar. operis de Doctr. temp. cap. 7. & Scaliger. de Emendat. temp. pag. 749. ult. Edit. De voce verò Πρόσθεμα, apud Medicos, vide Joan. Guinterium Andernacum ad Paulum Æginetam lib. 1. cap. 47.

ΠΡΟΣΘΗΚΗ΄ΤΖΑ, *Additiuncula*. Joannes Tzetzes Chil. 13. v. 372.

Ἔλθε καὶ σὺ, ὡς πάλαι ἐστὶ, τῇ πόλει Κωνσταντίνου,
Ἄγιος γενόμενος, ὥσπερ οἱ ἄλλοι κλέπται,
Ἄθλος δὲ τρισκαιδέκατος, ὡς προσθηκήτζα, τάχα.

Infrà, nudè προσθήκην habet.

ΠΡΟΣΙΝΑ΄Σ. Anonymus de Nuptiis Theſei:

Ὦ φίλε μου μυριάκριβε, καὶ πολυαγαπημένε,
Πρὸς τὸ παρ' ἀνεξήγητος ἰδὼ σὲ ἐν προσινάδα.

ΠΡΟΣΚΗ΄ΝΙΟΝ, *Proſcenium*, *Veſtibulum*. Προσκήνιον τῆς Βασιλικῆς, *Veſtibulum Regiæ Porticus*, apud Cedrenum an. 5. Juſtiniani.

ΠΡΟ΄ΣΚΛΑΥΣΙΣ. Primus & gravior gradus Pœnitentium, ut qui extra Narthecem conſiſterent. Scholiaſtes Harmenopuli in Epit. Canon. Can. 58. προσκλαίειν ἤγουν ἔξω τῆς ἐκκλησίας ἱστάμενος, καὶ τῶν εἰσιόντων δεόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ εὔχεσθαι. Canones S. Gregorij Thaumaturgi Can. 11. ἡ πρόσκλαυσις ἔξω τῆς πύλης τῆς εὐκτηρίου ἐστὶν, ἔνθα ἑστῶτα τὸν ἁμαρτάνοντα χρὴ τῶν εἰσιόντων δεῖσθαι πιστῶν ὑπὲρ αὐτοῦ εὔχεσθαι. S. Baſilius de Locis τῶν ἐπιτιμίων. Πρόσκλαυσις ἐστὶ τὸ ἔξω τῆς περιβόλου τῆς ἐκκλησίας ἱστάμενον τὸν ἡμαρτηκότα, ἕκαστον τῶν εἰσερχομένων αἰτεῖν μετὰ κλαυθμοῦ προστιθέντα εὔχεσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ· ὁ γὰρ προσκλαίειν ἔξω τῆς νάρθηκος τῆς ἐκκλησίας ἐξωθεῖται, ἕως ἂν ὁρισθῇ ὁ χρόνος. Idem in Epiſt. 3. ad Amphilochium Can. 56. ἐν δ', ἔτεσι προσκλαίειν ὀφείλει ἔξω τῆς θύρας ἑστὼς τῆς εὐκτηρίου οἴκου, καὶ τῶν εἰσιόντων πιστῶν δεόμενος εὐχὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ποιεῖσθαι, ἐξαγορεύων τὴν ἰδίαν παρανομίαν. Et Can. 85. μετὰ δὲ τὸ ἐλθεῖν εἰς συναίσθησιν τῆς φοβερᾶς ἁμαρτίας, τριετίαν προσκλαιέτω, τῇ θύρᾳ τῶν εὐκτηρίων οἴκων παρεστηκὼς, καὶ δεόμενος τῶν λαῶν εἰσιόντος ἐπὶ τὴν προσευχὴν, ὥστε ἕκαστον μετὰ συμπαθείας ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκτενῶς ποιεῖσθαι

 πρὸς

πρὸς κύελον τὰς θύρας. Adde Can. 57. 58. 59. 77. 80. 82. Atque ij dicebantur *Ejecti*, ut qui ab Eccleſiæ Liminibus & Narthece arcerentur. Idem Baſilius Can. 81. ἐκβαλλέσθωσαν μὲν ἐν τρισὶν ἔτεσι, καὶ ἐν δυσὶν ἀκροάσθωσαν. Gregorius Nyſſenus in Epiſt. ad Letoium: ἐν τρισὶ μὲν ἔτεσι καθόλου τῆς εὐχῆς ἀποβλήτους εἶναι, ἐν τρισὶ δὲ, τῆς ἀκροάσεως μετέχειν μόνης, &c. Infrà: ὥστε ἐν μὲν τῷ παντελεῖ ἀφορισμῷ, ἐνιαυτοῦ χρόνον διατρίψαι, ἀπειργόμενον τῆς ἐκκλησίας· ἀλλὰ δὲ τοσαῦτα ἔτη ἐν τῇ ἀκροάσει παραμεῖναι, &c. Vide Fr. Richardum in Clypeo fidei part. 1. pag. 336.

ΠΡΟΣΚΑΙΤΌΝ. Auctor Etymologici: Στοὰ, ἀπὸ τῆς στοιᾶς· στοαὶ δὲ αἱ καμάραι, ἢ τὸ λεγόμενον Προσκλιτόν. Etymologicum MS. στοὰ, πορτικὸς, καμάρα, τὸ στὸ μικρὸν, τὸ λεγόμενον προσκλιτὸν, στωϊκὸς δὲ μέγα. Suidæ, προσκλιτὸν dicitur eſſe ἐν ᾧ ἀκκουβίζομεν.

ΠΡΟΣΚΟΜΙΔΗ', *Offertorium*, Pars Miſſæ in qua Sacrificium offertur à Sacerdote: Προσκομιδὴ θυσιῶν, in Epiſt. S. Ignatij ad Philippenſes num. 9. Duplicem προσκομιδὴν ſtatuit Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagog. alteram quæ fit in Sceuophylacio: alteram quæ in Sacro Altari. De priore, ἡ προσκομιδὴ γινομένη ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ, ἐμφαίνει τὸν κρανίου τόπον, ἐν ᾧ ἐσταυρώθη ὁ Χριστὸς, &c. De ſecunda, ἡ δὲ προσκομιδὴ τοῦ ἄρτου, πέφηνε τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου, τὸ παρὰ διὰ σωτηρίαν ἡμῶν τῶν πιστῶν. Nempe ex Sceuophylacio Panis & Vinum deferuntur in Πρόθεσιν, & ex Protheſi in Sacram Menſam. De priore intelligendus videtur Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect. 10. cap. 11. διηγήσατο οὖν ὁ Ῥωσίας πῶς γίνεται πρῶτον ἡ προσκομιδὴ, εἶτα ἔναρξις τῆς λειτουργίας, &c. De Poſteriore, (quæ θεία προσκομιδὴ ἐπὶ τῇ ἁγίᾳ κοινωνίᾳ γινομένη dicitur in Novella 137. Juſtiniani cap. 2.) ita Liturgia S. Chryſoſtomi p. 74. εὐχὴ προσκομιδῆς μετὰ τὴν ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ τῶν θείων δώρων ἀπόθεσιν. Typicum S. Sabæ pag. 29. καὶ ἀπέρχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ποιεῖ τὴν προσκομιδήν. Pag. 48. γίνεται τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ προσκομιδὴ, εἰ τύχῃ ἐν ταύτῃ ὁ Εὐαγγελισμός. Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Sabæ: καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς θείας προσκομιδῆς ἄρχεσθαι μετὰ τῶν Ἑλληνιστηρίων, καὶ τῶν θείων μεταλαμβάνειν μυστηρίων, &c. Joannes Moſchus in Prato Spirit. cap. 25. ἦν τις ἀδελφὸς ἐν τῷ κοινοβίῳ, ὃς ἦν μαθὼν τὴν προσκομιδὴν τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς. Adde cap. 108. Nilus Monach. lib. 2. Epiſt. 294. ἀρχομένου γὰρ τοῦ ἱερέως τὴν ἁγίαν ποιεῖσθαι τὴν προσκομιδὴν, &c. Gregorius Decapolita de Viſione Saraceni in Æde S. Georgij n. 43. καὶ ἐγγίσασα ἡ ὥρα τῆς θείας λειτουργίας, καὶ ὁ ἱερεὺς μέλλων ἄρξασθαι τῆς θείας προσκομιδῆς, &c. Et num. 45. ἀρξαμένου οὖν ἱερέως τῆς θείας προσκομιδῆς, καὶ λαβόντος τὸν Ἄρτον ποιῆσαι τὴν ἀναίμακτον θυσίαν, &c. In Euchologio pag. 254. προσκομιδὴ τελεία, idem valet quod λειτουργία τελεία, de qua ſuprà egimus.

Προσκομίζειν, *Offerre*, *Miſſam ſeu Sacrificium peragere*. Liturgia Chryſoſtomi: καὶ ὑπὲρ τοῦ προσκομίζοντος τὰ ἅγια δῶρα ταῦτα εὐλαβεστάτου τοῦ ἱερέως τοῦ δεῖνος. Joannes Moſchus loco laudato: καὶ ἐν τῷ προσκομίζειν τὸν Ἀββᾶν τὸν Ἰωάννην τὸν τότε πρεσβύτερον ὄντα. Adde cap. 50. Euchologl. Goari pag. 190. Nomocanonem Coteleriarum num. 525. Auctorem de initiis Hæreſ. num. 86. Pachymerem lib. 13. cap. 23. &c.

Προσκομιδὴ, *Funus*, *Exequiarum apparatus*, apud Euſebium in lib. 1. de Vita Conſtantini M. cap. 22. & in Paralipomenis de S. Pachomio num. 5. ubi προκομιδὴ editum.

ΠΡΟΣΚΟΥΛΚΕΥ'ΕΙΝ. Vide in Σκοῦλκα.

ΠΡΟΣΚΥΝΕΙ͂Ν, *Salutare*. Codex Canonum Eccleſiæ Africanæ c. 16. οἱ ἀναγνῶσται τὸν δῆμον μὴ προσκυνείτωσαν, *Lectores populum non ſalutent*. Eunapius in Ædeſio: καὶ προσκυνήσαντές γε αὐτὸν ὥσπερ νομίζουσι Ῥωμαῖοι προσκυνεῖν. Nicetas in Alexio lib. 1. n. 3. καὶ βαδιζόμενον αὐτῷ παρεῖχε τὸ γόνατος σύγκαμψιν. Ubi Cod. Græcobarb. προσκύνησιν.

Προσκύνημα, *Adoratio*, ſeu *cultus honórque certo corporis motu alicui impenſus*. Græcis verò idem interdum ſonat quod μετάνοια, ſeu *Reverentia*, vel ut Latini dicunt, *Venia*: tametſi diſcrimen interſit inter μετάνοιαν & προσκύνημα. Poſtremum enim dicitur corporis inclinatio profunda Deo vel imagini ſacræ exhibita; quam corpore erecto ſequitur Crucis impreſſio tribus dextræ manus prioribus digitis inter ſe unitis, capiti, humero dextro, tum ſiniſtro facienda, hac brevi prece adjunctâ, ἅγιος ὁ Θεὸς, ἅγιος ἰσχυρὸς, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς. At verò μετάνοια, præter genuum inflexionem, ſi magna fuerit, & oſculum terræ fixum, addit idem Crucis ſignum, corporiſque inclinationem προσκυνήματι propriam: aliàs, ſi parva fuerit, nullâ ab illo diſcrepare ratione dicenda eſt. Ita Goarus ad Euchologl. p. 29. Liturgia Chryſoſtomi: εἰσέρχεται ἐν τῷ ναῷ, καὶ ἐνωθεὶς τῷ διακόνῳ, ποιοῦσιν ὁμοῦ πρὸς ἀνατολὰς προσκυνήματα τρία, ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος τοῦ Σωτῆρος, καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ εἰς τοὺς δύο χόρους, ἀνὰ ἕν. Joannes Jejunator in Pœnitentiali pag. 84. αἱ γυναῖκες ὅταν κεκοιμημέναι εἰσὶ τῆς ἐκκλησίας, μόνον προσκυνήσεις ποιείτωσαν χωρὶς μετανοίας. Idem pag. 90. ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ Πάσχα ἡμέρας ἕως τῶν ἁγίων πάντων μὴ γονυκλιτεῖν ἐν ταῖς εὐχαῖς, ἀλλὰ μόνον προσκυνήσεις ποιεῖν κατὰ πάντα. Eadem habet Joannes Monach. in Canonario p. 115.

Προσκυνήματα, & Προσκυνήσεις, quaſvis *Sanctorum Imagines* in Eccleſiis vel in earum valvis expoſitas, vel quas in ſuggeſtu aliquo in medio Chori, vel alibi, die ejus feſto exponunt, vocant præterea Græci ob impendi ſolitam ab iis *venerationem*. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 59. κηρία δὲ πηγνύσθωσαν μετὰ βαμβακηροῦ νήματος, ἔν τε τῷ λάμπειν τὸ τέμπλον, καὶ τῷ προσκυνήσειν. Mox: ἐν δὲ τοῖς πρὸ τῆς προκειμένης εἰς προσκύνησιν ἁγίας τῆς εἰκόνος ἱσταμένοις δωδεκαφωτίοις μανουαλίοις, &c. Theorianus in Legat. p. 192. εἰσῆλθεν καὶ αὐτὸς εἰς τὴν βασιλεύουσαν, προσκυνήσων τὰ ἐκεῖσε ἅγια προσκυνήματα, καὶ τὸν ἰσαπόστολον καὶ ἅγιον βασιλέα, &c.

Interdum pro Oratorio ubi proſtant Imagines. Joann. Carpathi Epiſcop. cap. 39. ex MS. καὶ μὴ ἐλθέτω ἄπλωμα πολύτιμον ἐν τῷ προσκυνήματί σου. Philotheus Patr. Conſtantinopolit. in Ordine S. Miniſterij pag. 10. πάντων δὲ συναγομένων πλησίον τῆς εἰκόνος τοῦ προσκυνήματος, καὶ ψαλλόντων, &c. Proverbia Græcobarb. MSS. τὰ ἑκατὸν προσκυνήματα ἄξια φύλαξις οὐκ εἶσιν· ἀλλὰ εἰς τόπον ὠφελοῦσι.

Προσκύνημα ἅγιον denique appellatur *adoratio ſeu viſitatio Locorum Sanctorum Hieroſolymis*. Epiſtola Sultani Ægyptij apud Cantacuzenum lib. 4. cap. 14. καὶ νὰ ὀχλοῦσι τοὺς μετὰ καιρὸν ἐρχομένους εἰς τὸ αὐτὸ ἅγιον προσκύνημα. Occurrit ibi pluries.

Προσκύνησιν etiam impenſam Imperatoribus à ſubditis teſtantur paſſim Scriptores: nam ut ait Taraſius Patr. Conſtantinopol. in Synodo VII. Act. 4. τιμῆς ἐστὶν ἔμφασις ἡ προσκύνησις. Et in Act. 7. προσκυνεῖν ἤτοι ἀσπάζεσθαι, ταυτὸν γὰρ ἀμφότερα. Anna Comnena lib 2. Alex. pag. 44. καὶ τὴν τοῖς βασιλεῦσι προσήκουσαν ἀποπληρώσαντες προσκύνησιν, &c. pag. 46. καὶ τὴν συνήθη προσκύνησιν ποιησάμενοι, οἴκαδε ἀπῄεσαν. Ita pag. 47. Sed & parentibus: pag. 66. ἀναστὰς εὐθὺς τὴν προσήκουσαν γονεῦσι προσκύνησιν αὐτῷ ἀποδίδου.

Προσκυνητήριον, *Ædes in qua Deus adoratur*. Theophanes an. 26. Heraclij de Umaro; τὸν ναὸν ἐζήτησεν τῶν Ἰουδαίων ἰδεῖν, ὃν ᾠκοδόμησε Σολομὼν, προσκυνητήριον αὐτὸν τῆς αὐτοῦ βλασφημίας. Vide Porph. de Adm. Imp. cap. 19.

ΠΡΟΣΚΥΡΙΑ, *Pſalmorum* καθίσματα, qui initium habent ab his vocibus, πρὸς κύριον, ſcilicet 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. qui non alij ſunt quàm qui *Graduales* apud Latinos dicuntur. Typicum S. Sabæ cap.38. τῇ ἁγίᾳ μεγάλῃ δευτέρᾳ ἑσπέρας, μετὰ τὸ προοιμιακὸν ψαλμὸν συνήθως σιχολογία τῶν Προσκυρίων, &c. cap. 39. καὶ σιχολογοῦμεν τὰ προσκύρια. Triodium: τῇ δευτέρᾳ τῆς δευτέρας ἑβδομάδος εἰς τὸ λυχνικὸν μετὰ τὸ προοιμιακὸν ψαλμὸν σιχολογοῦμεν τὰ πρὸς κύριον. Ita alibi non ſemel, & Typicum cap.4. Euchologium pag.187. μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ψάλλομεν τὰ Πρὸς κυριον. Pag.190. καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν σιχολογεῖται τὰ Πρὸς κύριον. Typicum Caſulenſe cap.4. ἀρχόμεθα σιχολογεῖν τὰς ἑσπέρας τὰ προσκύρια ἀπὸ τῆς ἁγίων πάντων καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα, &c.

ΠΡΟΣΚΥΡΩΣΙΣ, *Adjudicatio*, in Baſilic. tom.1. pag. 421. Gloſſæ Gr.Lat. Προσκυρῶ, *Addico, Aſſingo*. Προσκύρωσις, *Addictio*.

ΠΡΟΣΜΟΝΑΡΙΟΣ, *Manſionarius*, *Eccleſiæ Cuſtos*, de qua voce egimus in Gloſſ.med.Lat. Concilium Calchedonenſe Can.1. ἢ προβάλλοιτο ἐπὶ χρήμασιν ἢ Οἰκονόμον, ἢ Ἔκδικον, ἢ Προσμονάριον, &c. Ubi Dionyſius Exiguus, *Manſionarium*, Iſidorus Mercator *Paramonarium* vertunt. Pantaleon de Miraculis S.Michaëlis, MS. Ἀρχιππος ὁ τῆς σεβασμίας αὐτοῦ ναοῦ τῆς ἐν Χώναις εὐλαβέστατος Προσμονάριος. Anonymus in Miraculo S.Georgij erga captivum num.19. εἰς τὴν παντοίων γραμμάτων μάθησιν αὐτὸν ἐκδεδώκασι τῷ ἐκεῖσε ἱερεῖ καὶ Προσμοναρίῳ τοῦ πανσέπτου ναοῦ τοῦ μάρτυρος. Vita S. Nili Junioris pag.73. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Προσμονάριος, ὃς ἐλέγετο Καισικάς, &c. Leo Grammaticus in Michaële Theophili F. pag.459. de Æde S. Diomedis: καθολικὴ γὰρ ἦν τότε ἡ ἐκκλησία, ἔχουσα Προσμονάριον ὀνόματι Νικόλαον. Ubi Zonaras habet Νεωκόρον. Adde pag.471. Laudatur ab Allatio in Diatriba de Symeonibus pag.113. & in Indice MS. Codd. Græc. Bibl. Vaticanæ, & à Lambecio in Bibl. Cæſarea lib. 6. 6. pag. 45. quidam Emmanuel Samius ὁ μέγας Πρωτοσύγκελλος, Προσμονάριος καὶ Νοτάριος τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Μονεμβασίας. Occurrit præterea hæc vox in Vita Apocrypha MS. S.Alexij, apud Symeon. Logoth.in Michaele num. 11. Nicephorum Presb. in Vita S. Andreæ Sali MS. Zachariam Pap. lib. 4. Dialog. cap. 54. in Menologio Baſilij 25. Maij in S. Therapontc, in Synaxariis 17. Novembr. in S. Gregorio Neocæſarienſi, 21. Jan. in S. Zoſimo, &c. Vide Παραμονάριος.

ΠΡΟΣΟΔΙΑΡΟΙ, qui copiis cibaria provident. Vide in Ἀλυφάτζηδες, in Append.

ΠΡΟΣΟΜΟΙΑ, inquit Goarus ad Euchologium p.206. dicuntur σιχηρὰ quæ æquali Syllabarum numero conſtant, ut eodem tono decantentur: ſicut & ejuſdem metri Strophæ, ſive Græcis ſive Latinis. Liturgia Præſanctificatorum, καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δὶς, καὶ τὸ μαρτυρικὸν, καὶ τὰ τρία προσόμοια τοῦ Τριῳδίου καὶ Μηναίου τὰ τρία ἐν σίχοις. Typicum S.Sabæ pag.23.v. εἰς τὸ Λυχνικὸν, σιχηρὰ προσόμοια, ἦχος πλ. β. ἕτερα σιχηρὰ τοῦ ἁγίου Μάρτυρος, &c. Pag.50. v. εἰς τοὺς αἴνους σιχηρὸν προσόμοια τοῦ Ἀποστόλου. Pag.58. v. καὶ ἱστῶμεν σίχους δ'. σιχηρὰ προσόμοια, ἦχος πλ. δ'. Sic alibi paſſim. Marcus Hieromon. de Dub.Typ.cap.34. καὶ ψάλλεται τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας, δὶς, καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια, ἦχος πλ. β'.

ΠΡΟΣΟΧΗ, Vox Aſceticorum, de qua ſic Nicephorus Monachus de Cuſtodia cordis pag.422. τὴν προσοχὴν οἱ μὲν τῶν ἁγίων νοὸς τήρησιν ἔφησαν· ἄλλοι δὲ καρδιακὴν, ἕτεροι δὲ νῆψιν, καὶ ἄλλοι νοερὰν ἡσυχίαν, καὶ ἄλλοι ἄλλως. Τὸ δὲ πάντα ἓν καὶ τὸ αὐτὸ δηλοῦσιν.

ΠΡΟΣΟΨΙΟΝ, *Faciale*. Heſychius: Προσωπεῖον, ἡ τοῦ καλυμμένου τῶν γυναικῶν προσωπίς. Idem: προσώπη, προσόψις. Nicetas de Reb. poſt Excid.Urb.n. 5. καὶ τὰ χρυσοϋφαντα ἐνδύματα, καὶ προσόψια. Homilia Scholaſtica vetus: καὶ ἀγαγὼν σάβανα εἰς τὸ βαλανεῖον, ξύστρον, προσόψιον, ποδεκμάγιον, λήκυθον. Stephanus Gerlachius in Epiſt. ad Davidem Chytræum, edita in eiuſdem Chytræi lib. de Statu Oriental. Eccleſ. pag.73. *dedit mihi quoque linteum quoddam, Græcis* προσόψιον *dictum, quo faciem loti extergunt*, &c. Prochoprodromus de ſua Paupertate, ex Cod. MS.

Φορεῖ καὶ τὸ προσόψιν τι, καὶ τὸ πηλὸν κυβάτει.

ΠΡΟΣΠΟΡΙΖΕΙΝ, *Acquirere*, in Gloſſ. Gr. Lat. & apud Harmenopul. lib.2. tit.6. §.3. Προσπορίζόμενα, *Profectitia, quæ ex re patris filio obveniunt, & à filio acquiruntur*, lib.1. tit.12. §.74.

ΠΡΟΣΤΑΣΑ, ἐπὶ πορνείᾳ, *Proſtituta*, in Gloſſ. Gr. Lat. Προεστατὶς, in Vita S.Mariæ Ægyptiæ n.29. προϊσταμένη, in Canonario Joannis Monachi pag. 117. προϊσταμένη πόρνη, in Actis S.Maximi n.30. Vide Gloſſ. med. Latin. in *Proſtantes*.

ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ, *Patronus*, in Gloſſ. Gr. Lat. Προστασία, *Patrocinium*, in iiſdem. Aliæ Lat.Gr. *Patronus*, προστάτης, πάτρων, τουτ' ἔστιν ὁ ἐλευθερώσας. Vide libros Baſilic.

Προστάται, *Præſules*, in Nov.8. Juſtiniani cap.8. & alibi. *Præpoſiti*, in Gloſſ.med.Lat.

ΠΡΟΣΤΙΜΟΝ, *Multa*, *Pœna*, in Gloſſ.Gr. Lat. & in Lat.Gr. Προστιμᾶσθαι, *Multari*, in Baſilic. Gloſſæ, Κομπρόμισσον, πρόστιμον. Moeris Atticiſta MS. Ἐπιτίμιον, Ἀττικοί, Πρόστιμον, Ἕλληνες. Concil. Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 5. pag. 228. καὶ ἑκατὸν τριακοσίων νομισμάτων πρόστιμον. Scylitzes in Romano Diogene pag.833. καὶ τοὺς ἀδικοῦντας τῶν στρατιωτῶν ἐκτίσιν προστίμοις καλάζων. Adde pag.836. Michael Pſellus de Nomocanone:

Οἱ μὲν προστίμοις ἔχουσι τῆς ἀκοινωνησίας.

ΠΡΟΣΤΙΧΙΟΝ, *Pomœrium*, apud Scholiaſt. Baſilic. ad lib.60. pag. 852. ubi legendum προσοίχιον.

ΠΡΟΣΦΑΓΙΟΝ. Vide in Φάγιον.

ΠΡΟΣΦΕΡΕΙΝ, *Offerre*, *Corpus & Sanguinem Chriſti conficere*. Concil. Nicænum I. Can.18. ὅτι ὁ κανὼν, ὅτε ἡ συνήθεια παρέδωκε, τοὺς ἐξουσίαν μὴ ἔχοντας προσφέρειν, τοῖς προσφέρουσι διδόναι τὸ σῶμα Χριστοῦ. Concil. Neocæſar. Can.13. ἐπιχώριοι πρεσβύτεροι ἐν τῷ κυριακῷ τῆς πόλεως προσφέρειν οὐ δύνανται, παρόντος ἐπισκόπου, ἢ Πρεσβυτέρου πόλεως. S. Athanaſius in Apolog.2. de Fuga ſua. πῶς εἶδόν τε τὰ ὄπισθεν τῆς θύρας νεωὶ καταλαμβάνειν τότε ἐδυνήθησαν, καὶ λειτουργεῖν, καὶ προσφέρειν; ἢ πῶς εἶδόν τι ἦν προσφορὰν προκεῖσθαι, ὅπου ὄντων τῶν Κατηχουμένων. Zonar. ad Canon. 58. Concil. Laodic. προσφέρειν δὲ, ἤγουν προσκομιδὴν ποιεῖν, εἰ μὴ ἐν ναῷ καὶ θυσιαστηρίῳ οὐ δεῖ. Vide Petrum Arcudium lib.3. de Concord. cap.15. & Allatium de Miſſa Præſanctificat. num.11.

Προσφέρεμα, *Oblatio*. Catalogus Offic. M. Eccl. Allatianus: ὁ Δικαιὸς, ἵνα καλῇ τοὺς ἱερεῖς εἰς τὰ αὐτοῦ δικαιώματα, καὶ προσφερίματα.

Πρόσφερσις, eâdem notione. Euchologium Goari pag. 284. 287. ubi de Inſtitutione Archidiaconi: προσφέρεται ὁ εὐλαβέστατος ἀδελφὸς ἡμῶν, &c. Mox καὶ μετὰ τὴν δευτέραν πρόσφερσιν, ἔρχεται ἔμπροσθεν τοῦ Ἀρχιερέως, &c. *Offerſio*, Scriptoribus med.Lat. vide Gloſſ.

ΠΡΟΣΦΙΛΟΥΝΤΕΣ, *Luctantes*, Iſidoro lib. 19. cap.19. trabeculæ, quæ *erecta invicem ſe tenent more Luctantium*. Euſtathius ad Il. ψ. καὶ ἄχον ὁμοιότητα πρὸς τοὺς ῥηθέντας ἀμείβοντας. Ἀμείβοντες λέγονται ξύλα ὑπανέχοντα τὴν στέγην, ἅπερ σὺν δύο ἐξ ἀποστάσεων, ὡς ἡ τέχνη χρεία τὰς κάτω ἄνω συναγόμενα ἀλλήλοις γλῶσσα ἀλλήλα προσφιλοῦντας φησί. V. Iſid. in Luctantes.

KKkk 2 Προσφορά,

Προσφορὰ, *Oblatio*, in Gloſſ. Gr. Latin. Προσφοραὶ præſertim dicuntur *Oblata*, ſeu hoſtiæ ſacræ, interdum etiam non conſecratæ, ſed conſecrandæ, quæ προσφοραὶ ἀλειτούργητοι dicuntur in Nomocanone Coteleriano num. 111. & 453. Verſus Politici MSS. de Sacra Liturgia:

> Ἡ προσφορὰ λαμβάνεται πρὸς τύπον τῆς Παρθένου,
> Τὸ δέ γε προσφερόμενον ἐξ αὐτῆς μικρὸν μέρος,
> Τοῦ τιμιωτάτου σώματος τοῦ Θεανθρώπου Λόγου,
> Ὅπερ δηλοῖ τὴν γέννησιν ἡμῶν τὴν τοῦ Κυρίου,
> Καὶ κἂν τρεῖς θυσιάζονται, καὶ πλεῖον ὡς ἐδόκει,
> Ἁμαρτιῶν εἰς ἄφεσιν ζώντων καὶ τεθνεώτων
> Ἀλλ' ὅμως ἁγιάζονται, καθὼς προείπομέν πως
> Κἂν τοῦτο ἓν γίνεται σῶμα τὸ τοῦ Κυρίου.

Germanus Patr. Conſtantinopol. in Myſtagog. ἡ δὲ προσφορὰ, ὁ καὶ ἄρτος, καὶ εὐλογία, καὶ ἀπαρχὴ λεγομένη. Liturgia Chryſoſtomi: εἶτα λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τὴν προσφορὰν, ἐν δὲ δεξιᾷ τὴν ἁγίαν λόγχην, &c. Sanctus Cyrillus contra Anthropomorphitas cap. 12. τὸ δέ γε δῶρον, ἤτοι τὴν προσφορὰν ἣν τελοῦμεν μυστικῶς, ἐν ἁγίαις ἐκκλησίαις τῶν ὀρθοδόξων χρὴ προσφέρεσθαι μόναις, καὶ οὐκ ἑτέρωθί που. Anonymus MS. contra Latinos: ὁ πλήρης καὶ ἔνζυμος ἄρτος τῆς χαρᾶς τοῦ Χριστοῦ διαθήκης καὶ ἡμετέρας, ὁ εἰς προσκομιδὴν καὶ προσφορὰν παρὰ τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν τῷ Θεῷ εἰς θυσίαν προσαγόμενος, εἰς ἐξιλασμὸν ἑκάστου τῶν ἁμαρτημάτων, τόπον ἐπέχει τῆς ἀπαρχῆς ἡμῶν φύσεως. Anonymus in invectiva adverſus Iconomachos num. 13. τὴν δὲ προσφορὰν, ὡς τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ σωτῆρος, &c. Michael Pſellus in Monodia de Æde Sophiana terræ motu concuſſa: οὐδὲ ὁλοκαυτώσεις, οὐδὲ θυσία, οὐδὲ προσφορὰ, οὐδὲ θυμίαμα, &c. Periodus & Martyrium S. Philippi Apoſt. MS. τελεία προσφορὰ, *Sacrificium integrum*. Ποιεῖν προσφορὰν, apud Joannem Carpathi Epiſcop. in Narrat. MSS. de Anachoret. *Sacrificium facere*. Occurrit paſſim in Canonib. Apoſt. Can. 8. in Concil. Laodic. cap. 58. in Nicæno I. Can. 11. apud S. Athanaſium in Apolog. 2. de Fuga ſua. p. 747. Euſebium lib. 6. Hiſt. Eccl. cap. 33. Palladium in Marco, in Nathanaele, &c. In Vita S. Pachomij num. 65. in eodem Nomocanone Coteleriano num. 258. 259. & alibi non ſemel, &c. Quæritur apud Petrum Chartophylacem pag. 395. ἔστιν ἄξιον μετὰ μιᾶς προσφορᾶς λειτουργῆσαι; ubi reponit Petrus, ἐὰν μὴ ἔστιν ἁγίου μνήμη, ἢ νεκροῦ, τὸ κωλύον οὐδέν. Sed de hac voce conſule ſi lubet Petavium in Diatriba de Poteſtate conſecrandi cap. 1.

Triplicem porrò à Græcis (recentioris ævi) fieri προσφορὰν obſervare eſt ex Liturgia Chryſoſtomi. Prima enim illa nudè: in ea ἅγιος ἄρτος dicitur, deſumitúrque ex uno è panibus qui à populo offeruntur, & in Protheſi deponuntur: ex altero in honorem Deiparæ: ex tertio in honorem S. Joannis Baptiſtæ, aliorúmque Sanctorum, qui in Liturgia recenſentur & nominantur à Sacerdote. Ac è tertio quidem pane λαβίδος cuſpide particulas in Sanctorum honorem conſecrandas novenario ordine educit, quas omnes in ſiniſtra parte τοῦ θείου ἄρτου, ſub particula in honorem Deiparæ deciſa collocat: de quo ritu copioſè egere Arcudius lib. 3. cap. 8. & Goarus ad Eucholog. pag. 119. Eadem Liturgia Chryſoſtomi: εἶτα λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὴν δευτέραν προσφορὰν, λέγει, Εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῆς ὑπερευλογημένης ἐνδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἧς ταῖς πρεσβείαις πρόσδεξαι, Κύριε, τὴν θυσίαν ταύτην εἰς τὸ ὑπερουράνιόν σου θυσιαστήριον. Καὶ αἴρων μερίδα μετὰ τῆς ἁγίας λόγχης, τίθησιν ἐξ ἀριστερῶν τοῦ ἁγίου ἄρτου. Εἶτα λαβὼν τὴν τρίτην προσφορὰν, λέγει, Τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ μεγάλου, &c. καὶ οὕτως αἴρων τὴν μερίδα, τίθησιν αὐτὴν ὑποκάτω ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει, &c. Adde pag. 100. 104. 280. Abſunt porrò hæc omnia in Liturgia Chryſoſtomi Morelliana. Panis autem ex quo Sacra Oblatio decerpitur πρῶτος ἄρτος & ἀντίδωρον, dicitur: alter ex quo particula deſumitur in honorem Deiparæ, δεύτερος ἄρτος, ex quo etiam decerpitur particula alia in honorem S. Annæ. Id potiſſimum docemur ex Anonymo MS. contra Latinos: τὸ δὲ εἰς σῶμα Χριστοῦ ἀφορισθὲν ἀπὸ τοῦ ὅλου ἄρτου, καὶ εἰς τοῦτο τελοῦν, ἁγία δωρεὰ λέγεται, τὸ αὐτὸ καὶ πρῶτον, ὡς προκαταρκτικὸν αἴτιον τοῦ ἁγιασμοῦ τοῦ ὅλου ἄρτου καὶ ὡς σῶμα Χριστοῦ τελοῦν· ὁ δὲ αὐτὸς καὶ λοιπὸς ἄρτος, δευτερείως καὶ ἐκ μετοχῆς ἁγιαζόμενος· ἐκ τοῦ ἀφαιρέματος γὰρ δεύτερος ἂν κυρίως, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, λέγοιτο, καταχρηστικῶς δὲ πρῶτον· δεύτερον μὲν ὡς ἀπὸ τοῦ ἀφαιρέματος τῆς ἀπαρχῆς ἁγιασμοῦ μετασχὼν. Πρῶτον δὲ ὅτι καὶ ἕτερος ἄρτος προσκομίζεται εἰς μνείαν τῆς Θεοτόκου κόρης, οὗτος καταχρηστικῶς λέγεται δεύτερος· τισὶ δὲ δοκεῖ κυρίως δεύτερον, ὡς εἰς αὐτὸ ἐκεῖνο ἀναλογεῖται τὸ σῶμα τῆς παρθένου, ἐξ ἧς τὴν ἀπαρχὴν τοῦ ὅλου φυράματος τῆς φύσεως τῆς ἀνθρωπίνης ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ προσλαβὼν, καὶ διὰ μέσου αὐτῆς, ὡς ἐκ μετοχῆς καὶ μεταδόσεως τὴν πᾶσαν φύσιν ἁγιάσας εἰκότως δεύτερον λέγοιτο ἄν, ὅτι φασιν, δευτερείως ἁγιάζεται· ὁ δὲ εἰς μνείαν τῆς τοῦ Χριστοῦ θυσίας, πρῶτον τοῦτο. ποιεῖτε, φησὶν, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν, &c. Infrà: Ἀλλ' ὑμεῖς φασὶ, τὸ μέρος προαφαιρεθὲν ψωμίον λαμβάνομεν, ὡς αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ σῶμα τῆς Παναγίας· τὸ δὲ πλεῖον τούτου εἰς τύπον τῆς μητρὸς τῆς ἁγίας Ἄννης, καὶ ἐπὶ τὰ τοῦ πλείονος εἰς σέβας τῆς προμάμμης —— καὶ λοιπὸν ὁ πᾶς ἄρτος συναγιαζόμενος τῷ κατὰ μέρος, καὶ ἐφεξῆς μορίοις, οὐκ ἔξεστιν ἀνθρώποις ἐσθίεσθαι, ὡς ἀνωτέρω εἰρήκαμεν· εἰ δὲ ἐπὶ τοῦ τῆς παναγίας ψωμίου, οὕτω δεῖ ποιεῖν, καθὼς ὑμεῖς φατὲ, γενέσθω τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρτου τοῦ λεγομένου δευτέρου, πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ πρώτου, ὃς καὶ ἀντίδωρον λέγεται. ἀφ' οὗ καὶ μέρος τι εἰς σῶμα Χριστοῦ τελεῖ, καὶ οὐκ ἀφαιρούμενον τὰ πλείονα τούτου· οὐδὲ γὰρ σῶμα Χριστοῦ μόνον τὸ ψωμίον, ἀλλὰ τὸ ἀφαιρεθῆναι τοῦ ὅλου ἄρτου, μέχρι καὶ τὴν ἅπασαν ἀκολουθίαν ὁ ἱερεὺς ἐπιτελέσῃ. Apud eundem Scriptorem habetur caput aliud hoc titulo: ἀντιλογία πρὸς τοὺς ἀπορροῦντας τὸ μετὰ τὸ ἀφαιρεθῆναι τὸ εἰς δόξαν τῆς Παναγίας ψωμίον ἐκ τοῦ ὅλου ἄρτου, δεῖ συναφαιρεῖν καὶ τὰ πλείονα αὐτοῦ εἰς τιμὴν καὶ δόξαν τῆς ἁγίας Ἄννης, καὶ ταῦτα μὴ τοῖς πολλοῖς ἐσθίεσθαι. Vide Petrum Arcudium lib. 3. capite 18.

Προσφοραὶ ὑψωμέναι, *Panis benedictus*. In interrogationibus Monachorum ad Photium, num. 10. ea eſt, τοὺς κεκωλυμένους ἀπὸ τῆς ἁγίας δωρεᾶς εἰ χρὴ ἐσθίειν ὑψωμένας προσφορᾶς; ubi reponit Photius: εὑρίσκομεν ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοιούτους κεκωλυμένους. Nicolaus Patr. Conſtantinopol. τὰ δὲ ὑψωθέντα κλάσματα ἐν μόνῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐσθιέτωσαν. Vide in Κλάσματα.

Προσφορὰ, ἡ πρόοδος, in Lexico MS. Reg. Cod. 1843. quia ſcilicet Panis conſecrandus ad altare cum proceſſione affertur. Vide προσκομιδή.

Προσφοράριος, *Oblationarius*, cui *Oblata*, ut vocant, comparandæ & excipiendæ cura incumbit, apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita MS. S. Sabæ cap. 58. Locum dedimus in Gloſſ. med. Lat. in *Oblationarius*, ubi plura. Sed in Cod. Colberteo διὰ προσφορίου exertè legitur.

ΠΡΟΣΦΙΛΟΥ͂ΝΤΕΣ, *Trabes invicem oppoſitæ, in Ædium tectis*, quas Homerus Il. ψ. ἀμείβοντας vocat, οὓς ἡ τεχνικὴ χυδαία γλῶσσα προσφιλοῦντας φησὶν, inquit Euſtathius p. 1327. ubi plura de voce Homerica.

ΠΡΌΣΦΟΡΟΣ δικαστὴς, ἄρχων, *Competens Iudex*. Ἀπρόσφορος, *Incompetens*, in Libris Baſilic. & JC.

ΠΡΟΣΦΩ

ΠΡΟΣΦΩΝΑΡΙΟΝ, *Fiſcella*, *Sportula*. Bartholomæus Monachus in Elencho Agareni: καὶ μετὰ μικροῦ ἀπίστηλιν αὐτὴν βόσκειν τοὺς καμήλους κατὰ τὴν τῆς Ἀββάβων συνήθειαν, ἐπιφερομένην τὸ ὄψώνιον αὐτοῖς ἐν προσφωναρίῳ ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῆς. Infrà: καὶ λαβοῦσα ἐν τῷ προσφωναρίῳ κατὰ τὸ συνήθες ἑσπέρας τὴν τῶν καμήλων κόπρον, καὶ ἄνωθεν τοῦ Μωχαμὲτ, ἦλθεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κυρίου αὐτῆς. Sed hîc videtur omnino legendum προσφοράειον, de qua voce mox egimus. Vide Προσφόρειον.

ΠΡΟΣΦΩΝΕΙ͂Ν, *Præmonere*, *Proteſtari*, apud Harmenopul. lib.3. tit.3. §.133.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ, *Allocutiones Patriarchæ ad acclamationes populi*, in Conciliis fieri ſolitæ. Concil. Conſtantinopol. ſub Mena Act.5. pag.172. παρακαλοῦμεν τὰς τε ἐκβοήσεις παντὸς τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ, καὶ τὰς προσφωνήσεις τὰς γενομένας ἐν τῇ εἰρημένῃ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου — Πατριάρχου, &c. Infrà, poſt φωνὰς τοῦ λαοῦ, ſequitur, καὶ προσεφώνησεν ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, &c. In eodem Act. pag.233. ἐκβοήσεις dicuntur populares iſtæ acclamationes. Vide Theophanem an. 2. Zenonis.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΜΟΣ. Vide in Προσφωνήσιμος.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΤΙΚΟΝ, vel Προσφωνητικὸς λόγος, *Sermo ad Imperatorem*. Concilium Trullanum Act. 11. pag.902. παρὰ τάξιν ἐποίησε Μακάριος τὸ λεγόμενον καὶ ἀναγινωσκόμενον προσφωνητικὸν, ὡσανεὶ λόγον παρὰ ἱερέως γὰρ γινόμενος προσφωνητικὸς πρὸς Βασιλέα λόγος, ὥστε καὶ ἰσοεικὸς ἐπὶ συγκλήτου ἐπιδίδοται καὶ ἀναγινώσκεται. Vide Act.18. pag.1047. ubi ejuſmodi *Proſphoneticum* deſcribitur, ut & pag.1131. & Theophanem an.21. Anaſtaſij.

ΠΡΟΣΧΕΙΡΙΑΡΙΟΙ, *Operæ*, *vel manuoperæ: Manuarij opifices*. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num.138. ὑπῆρχον δὲ μαΐστορες τὸν ἀριθμὸν ἑκατὸν, ἔχοντες ἀνὰ ἑκατὸν μισθίους προσχειριαρίους.

ΠΡΟΣΧΩΣΙΣ, *Alluvio*, in Baſilicis lib.16. tit. 1. §.9. Gloſſæ: πρόσχωσις, πρόσκλυσις.

ΠΡΟΣΩΔΙΟΝ, in Gloſſis MSS. λιτανεία μετὰ τῶν ὕμνων, παρὰ τὸ προσιέναι. *Proceſſio Eccleſiaſtica*. Lexicon MS. Cod.Reg. 1843. πρόσοδος, ἐπὶ προσελεύσει, τινὸς καὶ ἐκδημίας πρός τινα· τὸ ἐναντίον, ἡ ἄφοδος. Πρόσοδος δὲ τὸ κοινῶς προσώδιον.

ΠΡΟΣΩΠΙΣ, *Faciale*, *Larva*, noſtris, *Maſque*. Phavorinus: Προσωπεῖον, πρόσχημα, ἡ νῦν καλουμένη τῶν γυναικῶν προσωπίς. Vide Suidam, & ſuprà in Πρόσοψις.

ΠΡΟΣΩΠΟΝ, *Nomen*, *Perſona*. Codinus in Orig. Conſtantinopolit. num.99. ex Cod. Vaticano: ὁ αὐτὸς Ἰουστῖνος ἔκτισε τὸν λιμένα εἰς πρόσωπον τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σοφίας. Ubi Theophanes an. 4. ejuſdem Juſtini: ἐπ' ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. Idem Theophanes an.2. Juſtiniani: ἐν αἷς (Νεαραῖς) οὐ καταδέχεται τὸν ἄρχοντα ἐν οἷς ἄρχει τόποις, — κληρονομεῖν ξένον πρόσωπον, εἰ μή τις συγγενὴς αὐτῷ ὑπάρχει. Et an.1. Juſtini Jun. δοὺς αὐτῷ ἐξουσίαν κατὰ παντὸς προσώπου καὶ πράγματος τοῦ ὀρθῶσαι τὰς ἐκκλησίας πάσας Αἰγύπτου τε καὶ Ἀλεξανδρείας. Sguropulus in Hiſt. Concil.Florent. ſect.11. cap.3. ἀπεδέξατο αὐτὰ ὁ Βασιλεὺς, καὶ εἶπεν αὐτῷ ἵνα ἐκλέξηται καὶ τὰ πρόσωπα. Idem ſect. 12. cap.3. ἤρξαντο δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς ἐκλέγεσθαι, καὶ ψηφίζειν πρόσωπα.

Πρόσωπα οἰκετικὰ, *Mancipia*, eidem Codino num. 57. quæ πρόσωπα δουλικὰ dicuntur Nicetæ Theſſalon. Epiſcopo in Reſponſ. ad Baſilium Monach.pag.345. Conſtantinus Porph. in Baſilio num.53. Edit. Allat. & 74. Edit. Combef. ἦσαν γὰρ οἰκετικὰ μὲν πρόσωπα πεντακόσια. Infrà num. 76. οἰκετικὰ ἀνδράποδα. Ita πρόσωπα quoſvis captivos vocat Rufus in legib. militar. §.38.

Πρόσωπον, *Gradus conſanguinitatis*. Canonarium Joannis Monachi pag.112. εἰ ἐστράφησαν ἀπὸ τοῦ δευτέρου προσώπου τῆς συγγενείας ἐπὶ τὸ πρῶτον πάλιν.

Ἐκ προσώπου, *Qui vices alterius obit*, *Vicarius*, *Legatus*. Scholiaſtes Theophili Anteceſſ. lib. 1. tit. 26. ληγάτῳ, ἤγουν τῷ ἐκ προσώπου. Matthæus Blaſtares litt. E. cap.11. Λεγάτους ἔχει ὁ Πάπας, οἱονεὶ ἐκ προσώπου αὐτοῦ· τοῦτο γὰρ καθ' Ἕλληνας ἡ λέξις δηλοῖ. Gloſſæ Juris MSS. Βικάριος, ἐκ προσώπου. Acta Nicææ in Depoſitione Arij: Ἀλέξανδρος ὁ ΚΠόλεως πρεσβύτερος, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ ταύτης ἀρχιερέως ἐπέχων. Sacra Conſtantini Pogonati ad Agathonem Pap. in Concil. VI. Oecumen.part.1. c.1. de Legatis Apoſtolicæ Sedis: ἐνδεδυμένους τὸ πρόσωπον τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀποστολικοῦ θρόνου. Acta S. Maximi Confeſſ. pag.44. ὁ προῤῥηθεὶς Ἐπίσκοπος Θεοδόσιος ἐκ προσώπου τοῦ Προέδρου τοῦ ΚΠόλεως πεμφθεὶς, καὶ Παῦλος καὶ Θεοδόσιος οἱ Ὕπατοι, καὶ αὐτοὶ ἐκ προσώπου τοῦ Βασιλέως πεμφθέντες. Theophanes an.6. Apſimari: ἐνταλάμενος τὸν Πατράτζην, ὡς ἐκ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐκεῖσε ὄντα, &c. Ubi Miſcella: *qui erat illic in perſona ſua vice*. Et an.6. Rhinotmeti inſtaurati: Τουδοῦνον δὲ ἄρχοντα Χερσῶνος, ὡς ἐκ Χαγάνου προσώπου ὄντα. Ubi eadem Miſcella: *Qui ex perſona Chagani erat*. Ita an.1. & 32. Copronymi, & pag. 390. Leo Imp. in Tactic. cap.4. §.7. Conſtantinus de Adm. Imp. cap.50. pag. 186. non ſemel, Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect.2. cap.22.&c.

Ἀντιπρόσωπος, eâdem notione apud Theodorum Studitam in Epiſt.ad Leonem Sacellarium: εἰ οὐκ ἐνδέχεται ἐκ τῶν ἄλλων Πατριαρχῶν παρεῖναι ἀντιπροσώπους, &c. Macarius Ancyranus contra Barlaamum, ubi de SynodoTrullana: ἄλλως τε καὶ ὡς τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης εἶχε λεγάτους, ἀντιπροσώπους δηλαδὴ, &c.

Ἐκπροσωπεῖν, *Perſonam repræſentare*, *Legati officio fungi*, in Novella Alexij Comneni de Ordinat. num.20.

ΠΡΟΣΩΠΟΜΑΝΤΙΛΟΝ, *Mantile tergendæ faciei*, Καψιδρώτιον, Ῥάκιον. Vide Μανδύλιον.

ΠΡΟΤΕΡΙΝΗ ἡμέρα, *Pridie*.

ΠΡΟΤΕΣΤΟΝ, *Proteſtatio*, noſtris interdum *Proteſt*. Sguropulus in Hiſt. Concilij Florent. ſect.2. cap.36. εἰ γὰρ εἴχομεν, νῦν εὐθὺς ἂν ἔγραφε, καὶ ἐποιοῦμεν πρότεστον. ſect.11. cap.8. ἐποίησαν προτέστον τῷ Καπιτανίῳ, ἵνα τηρήσῃ αὐτοὺς ἀζημίους.

ΠΡΟΤΖΕΣ, *Fibula*. Gloſſæ Græcobarb. ἀέτας, πόρπας, περόνας, πηρόνια, πρότζες.

ΠΡΟΤΙΚΤΩΡ, *Protector*, de qua voce & dignitate, ſeu potius officio, egimus in Gloſſ.med.Lat. Gloſſæ Baſilic. Πριμικηριοτάριοι, ὑπερασπισταὶ, οἱ νῦν λεγόμενοι Προτίκτορες. Menander in Legat. ὁ δὲ τῶν μισθοφόρων λεγόμενος Προτίκτωρ, (δηλοῖ δὲ παρὰ Ῥωμαίοις τῆς εἰς τοῦτο καταλεγομένων ἀξίας, τῆς βασιλείου προσκεπαστὴν) οὗτος δὲ γε οὖν κατεσκεύασε τὰς καλύβας, &c. Procopius in Hiſt. arcana: εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι τῶν ἐν παλατίῳ πολλοὶ ἀξιώτεροι, ἐπεὶ καὶ πλεῖω τὸ δημόσιον αὐτοῖς χορηγεῖν εἴωθεν, ἅτε καὶ μείζω καταθεῖσι τῆς τῆς στρατείας ὀνόματος τὰ τιμήματα· οἱ δὴ Δομεστικοί τε καὶ Προτίκτορες ἐπικαλοῦνται, ἀνέκαθεν ἀμελέτητοί εἰσι πολεμίων ἔργων. Hieronymus Dalmata in Hiſt. MS. Sanctorum Ægypti fol. 183. ὃς ὅμως τινὰς καὶ ἀγρίους Προτίκτορας καὶ ἀγρίους Προτίκτορας καὶ ταξεώτας ἐπιλεξάμενος, ἐξαπέστειλε πρὸς τοὺς δεσμίους πάντας ἀχθῆναι. Chronicon Alexandrinum an.5. Juſtiniani: καὶ ἐκαύθη μετὰ τῆς πορτίκου τῶν Σχολαρίων, καὶ τῶν Προτικτόρων, καὶ τῶν Κανδιδατῶν. Theophanes an.32. Juſtiniani: αἱ Σχολαὶ, καὶ οἱ Προτίκτορες, καὶ οἱ ἀριθμοὶ, καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος. Vita MS. S. Sophiæ & filiarum: ἐπιστρέψας ὡς ἡ τάξις προτίκτορας οἶδε καλεῖν, &c. Vita S.Eudociæ Mart. num.42. Διογένης δέ τις ἀπὸ προτικτόρων. Paſſio SS. Philemonis, Apollonij, &c. num.9. ἀπέστειλε προτίκτορας πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ Θηβαΐδι. Occur-

rit paſſim, apud Zonaram to. 3. pag. 12. Cedrenum pag. 303. Nilum lib. 1. Epiſt. 233. 252. lib. 2. Epiſt. 231. 324. Palladium in Hiſt. Lauſiaca cap. 67. in Martyrio S. Pelagiæ num. 2. &c.

Προβλητίκιον, *Porticus ſeu ſtatio Protectorum in Palatio.* Occurrit apud Theophanem an. 5. Juſtiniani: καὶ ἐνεπύρισαν τὴν εἴσοδον τοῦ Παλατίου τὴν χαλκόστεγον, καὶ Προβλητίκιον, καὶ τὸ Ἐννάτον τοῦ Αὐγουστίου.

ΠΡΟΤΙΜΕΥΕΙΝ, *Primas tenere, Præcedere*, προλεύειν, πρῶτα φέρεσθαι, προτιμᾶν.

ΠΡΟΤΙΜᾺΝ, *Mulctam dicere, Indicere*, in Baſilic.

ΠΡΟΤΙΤΗΣ. Vide in Πατίτης.

ΠΡΟΤΙΤΕΡΑ, Προτίτερα, *Prius.* Gloſſæ Græcobarb. ἐχρῆτο προτίτερα μετὰ τὰ ὅτι ὁ νόμος· ἢ πρὸ τοῦ νόμου. Gloſſæ ad Iliadem Græcobarb. Πρόσθεν, Προτίτερα. Vide Προτίτερος.

ΠΡΟΤΟΜΗ', εἰκὼν Βασιλέως, Ἀπεικόνισμα, &c. *Effigies*, in utroque Gloſſ. Lexicon MS. Colberteum: προτομὴ, εἰκὼν βασιλική. Rurſum: Σημαῖα, εἴδη, προτομαί. S. Joannis Theologi Commentarius MS. Apocryphus de Vita J. C. εἰσελθόντων σιγνοφόρων, κατεχόντων τὰ σίγνα, ἐκάμφθησαν αἱ προτομαὶ τῶν σίγνων, καὶ ἐκύνησαν τῷ I C. Infrà: ὁ δὲ θαυμάζειν πῶς ἐκάμφθησαν αἱ προτομαὶ τῶν σίγνων καὶ προσεκύνησαν τῷ I C. Ubi utrobique barbarè ſcriptum προτιμαί. Vide Suidam, & Gloſſ. med. Lat. in *Thoracata.*

Alia notione. Gloſſæ Lat. Gr. *In Procinctu*, ἐν προτομῇ πολέμου εἶναι μετὰ ἐσθῆτος ὁπλιτικῆς, ἤτοι διαθέσθαι ἐν παρατάξει πολέμου ἀγράφως.

ΠΡΟ'ΤΟΝΑ, *Funes quibus vela ſurſum tolluntur ac demittuntur.* Euſtathius Il. α. πρότονα δὲ καλεῖ τινας σχοινία, δι' ὧν τὰ ἱστία, ποτὲ μὲν ἀνέλκονται, ποτὲ δὲ χαλῶνται· μάλιστα δὲ τὰ συνδέοντα τὸ κέρας πρὸς τὸν ἱστὸν, ὡς φασιν οἱ εἰδότες· φυλάττεται γὰρ ἡ λέξις ὅτι καὶ νῦν παρὰ τοῖς ἀναβατικοῖς· εὕρηται δὲ καὶ ἑνικῶς ὁ πρότονος. Vide eundem in Od. β. & μ. p. 1452. & 1728.

ΠΡΟΤΟΥ' ἐκδόσεως, mentio fit in Novellarum editione Scrimgeriana p. 370. & 375.

ΠΡΟΥ'ΜΙΤΩ, *Pronus in terram.* Damaſcenus Studita ſerm. 27. καὶ πολλὴν ὥραν ἵστηκεν προύμιτα καὶ εἰ δύο τις. Infrà: καὶ ὁ γέρων ἔπεσε προύμιτα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔλεγε τὸ Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς. Ubi vita edita n. 15. ἵστατο δὲ συντετριμμένος εἰς γῆν νεύσας.

ΠΡΟΥ'ΜΝΟΝ, *Prunum.* Gloſſæ Botanicæ MSS. Ἀκακία, ὁ χυμὸς τῶν προύμνων. Gloſſæ Jatricæ MSS. ex Cod. Reg. 1334. Κοκκύμηλα, τὰ προῦμνα. Addit Neophytus MS. ἕτεροι φασὶ πάντα τὰ δαμασκηνά. Aëtius lib. 1. ὀνομάζεται δὲ κατὰ τὴν Ἀσίαν τὸ φυτὸν τοῦτο προῦμνον. Achmes Onirocrit. cap. 243. εἰ δὲ προῦμνα, ὄρφρεις φόβον καὶ νόσον, καὶ δυσκολίαν ἐν πᾶσιν.

Προῦνον, eâdem notione. Alexander Trallianus lib. 4. cap. 1. ἐν ὀπωρίᾳ δὲ τούτων, καὶ ἀχράδων, καὶ μεσπίλων, καὶ βραβύλων καὶ κρανίων, καὶ προύνων, &c.

Προυνία, Προυναία. Gloſſæ Jatricæ MS. ex Cod. Reg. 190. ὄξος, ἡ προυνία. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1843. Ἀκακία, ἡ προυναία. *Prunus.*

ΠΡΟΥΝΙΚΕΥ'ΕΙΝ. Scribit poſt Epiphanium, Nicetas Choniates in Theſauro Orthodoxæ fidei Catholicæ lib. 4. cap. 2. Gnoſticos Hæreticos feminam quandam, nomine προύνικον, coluiſſe, eique vim illam aſcripſiſſe quæ genitali ſemini inſita eſt: hanc porrò vocem *Coitum* ſignificare. Græcos enim ſi de virginum defloratoribus loquantur, verbis ita dicere ſolere, ἐπρουνίκευσεν τὴν δε, hoc eſt *iſtam vitiavit.* Certè non aliud videtur eſſe quàm quòd puriores Græci dicunt πορνεύειν, deductâ voce à πορνικὸς *Meretricius*, qua uſus eſt Euſebius lib. 4. de Præparat. Evangel. pag. 97. Chryſoſtomus & alij. Vide Theodoritum de Hæret. ſerm. 1. ubi de Borborianis & Ophitis Hæreticis.

Προύνικος, in Lexico MS. ex Cod. Reg. 1708. & apud Phavorinum, ex Pſello, exponitur εὐκίνητος. Idem Pſellus de Grammatica MS.

Προύνικος, ὁ εὐκίνητος, πέρπερος, τὸ αἰδοῖον.

Lexicon MS. Colberteum: Προύνικος, δρομαῖος, γοργὸς, εὐκίνητος, νικηφόρος, ἀστεῖος, ἄτακτος. At apud eundem Phavorinum & Auctorem Etymologici, Προύνεικος aliud ſonat.

ΠΡΟΥΝΟ', *Matutinum tempus*, Πρωΐ, τὸ ἑωθινόν. Vide Πωρνός, & Πρωνόν.

ΠΡΟΥ'ΠΟΣΤΟΛΗ'. Theophanes an. 32. Juſtiniani: ἔπεσεν τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς προυποστολῆς τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, καὶ συνέτριψεν τὸ κιβώριον, καὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ τὸν ἄμβωνα. Ubi Goarus *parrem Occidentalem contracta ad ſanctum Altare teſtudinis* interpretatur.

ΠΡΟΥ'ΡΑ, apud Heſych. πλεύμων, ἢ πνεύμων. *Pulmo.*

ΠΡΟΥ'ΤΖΙΝΕΣ, *Æneus*, Gallis *de Bronze.* Anonymus de Locis Hieroſol. cap. 8. ἔχει καὶ δύο πόρτας προύτζινες. Georgius Contares lib. 2. Hiſtor. Athenarum: ἔστησαν δύο ἀγάλματα προύτζινα, &c. Et lib. 7. pag. 175. ἔστις ἔκαμε πολλαῖς εἰκόνας γλυπταῖς, τόσον προυτζινες, ὅσον καὶ μαρμαρένιες, πολλὰ ὡραίας. Vide Μπρούτζο.

ΠΡΟΦΕ'ΡΝΕΙΝ, *Proferre, Pronuntiare*, προφέρειν.

ΠΡΟΦΗΤΑ'ΝΑΞ, *Propheta Rex, David*, apud Nicetam in Alexio lib. 2. num. 4. in Cod. Barbarogr. & in Vita S. Nili Jun. pag. 92.

ΠΡΟΦΗΤΕΙ'ΟΝ, *Ædes ſacra in honorem alicujus Prophetæ extructa.* Theodorus Lector Ecl. 2. εἰσηνέχθη ἐν ΚΠ. τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Σαμουὴλ, καὶ ἀπετέθησαν ἐν τῷ προφητείῳ αὐτοῦ. Concilium Conſtantinopolit. ſub Mena Act. 3. ἔφησαν δὲ πρεσβύτεροι ἔχειν πλησίον τοῦ προφητείου. Ibidem: πλησίον τοῦ προφητείου τοῦ Ἡσαΐου. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 3. ſect. 1. lib. 4. ſect. 4.

Προφητεῖα, Textus è Prophetarum aliquo deſumptus, & in Eccleſia legi ſolitus, apud Nicolaum Cabaſilam de Expoſit. Liturg. cap. 17.

ΠΡΟΦΗ'ΤΗΣ, *Antiſtes.* Προφῆται τῶν εἰδώλων, in Clementinis Homil. 1. num. 5. & in Geſtis S. Petri, *Magi, Sacerdotes Pagani.* Gloſſæ S. Benedicti cap. ἀδύτων, *Hariolus*, Προφήτης. Gloſſæ Lat. Gr. *Antiſtes*, Ἐπίσκοπος, Ζάκορος, Προφήτης. Vide Inſcript. Gruteri 86. 1. 314. 2. 326. &c.

Προφῆται præterea dicuntur *Chymiſtæ*, præſertim apud Ægyptios, apud quos *Ars ſacra*, uti Chymiam appellabant, in uſu fuit, cujuſque Auctores ij prædicantur. Atque ita hæc vox accipienda apud Interpolatorem Dioſcoridis, in ſingulis capitulis, apud Apuleium, Muſam, & alios Chymiſtas. Humelbergius, verò Medicæ artis Profeſſores hac voce intelligi cenſet, qui ſcilicet vaticiniis Religionem & Medicinam miſcebant, uti obiter ex eo adnotavimus in Gloſſ. med. Lat. quò ſpectant iſta Fulgentij lib. 3. Mythol. ſcribentis *in omnibus Artibus, eſſe primas Artes, eſſe ſecundas: ac in Medicis primam Gnoſticen, ſecundam verò Manticen.* Sed & huic ſententiæ favet Calliſthenes in Vita MS. Alexandri M. qui Prophetas Aſtrologiæ ſtuduiſſe indicat: καὶ ἐκαθέζετο ἐκεῖ ἐν ἑνὶ τόπῳ, ὡς ἰατρὸς ἐφεστὼς, πάνυ ἀστρολογούμενος, ὡς Προφήτης Αἰγύπτιος. Ægyptios porrò Μαθηματικὴν ἐν τοῖς μάλιστα coluiſſe teſtatur præ cæteris Philo lib. de Vita Moſis pag. 412. Edit. Turnebi. Stephanus Philoſophus Chymicus

micus MS. ὗτος εὐτυχῶς ἐποίησε ἐπὶ τοὺς Αἰγύπτου ἐπιμελητὰς καὶ τοὺς αὐτοῦ προφήτας. Vide Galeni περὶ καταχρίσεως προγνωστικὰ ἐκ τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης, to.4. pag.473. Olympiodorus Alexandrinus MS. in Zoſimum: οὐ γὰρ εἰδώς ὁ φίλος οὗτος τὸ Βασιλέων Αἰγύπτου, καὶ τὰ πρῶτα ἐν προφητικῇ αὐχοῦντες, &c. Υποφῆται τῆς ἐπιστήμης, dicuntur Chymiſtæ apud eundem Zoſimum Panopolitanum. De eodem Zoſimo Cod. Reg. MS. 618. fol.163. τῇ δὲ πρὸς αὐτοῦ οἱ Προφητῶν ἀγαθώτατοι, μετὰ καὶ τούτων Ζώσιμος τις πολυμαθέστατος ἐπιφημίζεται· ἦτοι οἱ μὲν οἰκουμενικοὶ φιλόσοφοι καὶ πανεύφημοι, &c. Vide infrà in V. Χημία, Gauminum ad libr. de Vita & morte Moſis, lib.1. Notar.cap.8. & Salmaſium in Plinium.

ΠΡΟΦΟΡΙΟΝ. Diploma Andronici Jun. pro Monembaſiotis: δίδωσι εἰς τὸ κομέρκιον τῆς Θεοδόξου Πόλεως ὑπὲρ ἐκβολῆς ποσότητος νομισμάτων ἑκατὸν νόμισμα ἓν καὶ ὑπὲρ ἐκβολῆς ἀγορᾶς ἑτέρας πραγματείας ποσότητος νομισμάτων νόμισμα ἕν, εἴτε δηλονότι διὰ εἴτε ἐν τῷ προφορίῳ, καὶ ἀλλαχοῦ ἔνθα βούλωνται, εἴτε διὰ ξηρᾶς, &c. Vide Προσφόρειον.

ΠΡΟΦΗΤΟΚΡΆΤΩΡ, *Prophetarum Princeps*, Eſaïas appellatur à S.Joanne Damaſc.Orat.3.in Dormit. Deip.

ΠΡΟΦΩΝΗΣΙΜΟΣ, & Προσφωνήσιμος, (variè enim hæc vox ſcribitur,) appellatur à Græcis Dominica, quæ Latinis *Septuageſima* dicitur, quia Jejunium obſervandum προφωνεῖ, ſeu indicit, totáque ſequenti Hebdomade etiam quartâ & ſextâ Feriâ, ſicut & Septuageſimam præcedentibus carnes licitè permittit, Armeniorum Tetraditarum refellendo condemnandóque errori, quo Ninivitarum Jejunium hoc tempore imitantur, & aliud ab Eccleſia rejectum aſſumunt, quod Ἀρτζιβούριον vocant, de quibus fusè Balſamon ad Can.69. Apoſtol. Ita προφώνησιν & προσφώνησιν, pro *Denuntiatione & Proclamatione* uſurpat Harmenopulus lib.3. tit. 3. §. 133. tit.8. §.42. Nicephorus Xanthopulus in Synaxario Dominicæ τοῦ τελώνου in Triodio, ait à SS. Patribus tres illas Feſtivitates τοῦ Τελώνου, τοῦ Φαρισαίου, & τοῦ Ἀσώτου, adinventas, ὥστε παρασκευάσαι καὶ ἑτοίμους ἡμᾶς ἀγαγεῖν πρὸς τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας τῆς νηστείας, τῆς ἐξ ἔθους μυσαρὰν ἕξιν ἀπολιπόντας, καὶ δὴ πρῶτον πάντων τὴν τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου παραβολὴν ἐκτιθέασι, καὶ Προφώνησιν τὴν ἑβδομάδα καλονομάζουσιν· ὥσπερ γὰρ οἱ πρὸς τοὺς σωματικοὺς πολέμους ἀπιέναι μέλλοντες, ὑπὸ τῆς στρατηγῶν τοῦ τοῦ πολέμου καιρὸν προεκμανθάνουσιν, ὡς ἂν τὰ ξίφη διακαθάραντες, καὶ στιλβώσαντες, καὶ τ' ἄλλα πάντα καλῶς διασκευασάμενοι, καὶ πᾶν ἐμπόδιον ἐκ μέσου πεποιηκότες, πρὸς τοὺς ἀγῶνας προθύμους ἑαυτοὺς ἀποδύσονται, &c. οὕτω καὶ οἱ θεῖοι πατέρες προεαλπίζουσι τὴν ὑπομονὴν τῆς νηστείας κατὰ τῆς δαιμόνων παράταξιν, &c. Chriſtophorus Angelus de Hodierno Græcor. ſtatu cap.9. τῇ δεκάτῃ κυριακῇ πρὸ τοῦ κυριακῆς τοῦ Πάσχα, τουτέστι τῇ ἐννάτῃ ἑβδομάδι πρὸ τοῦ πάσχα, καλεῖται ἐκείνη ἡ ἑβδομὰς, Προφωνήσιμος ἑβδομάς. Vide Nomocanonem Cotelerianum num.291. 300. 417.

ΠΡΟΦΩΝΗΣΙΣ. Marcus Hieromon. de Dubiis Typicis cap.11. ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἁγίου Θεοφίλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, κανὼν ζ'. προφώνησις τῆς ἁγίων Θεοφανείων νηστείαν ἐν κυριακῇ.

ΠΡΟΧΕΙΡΑΡΙΟΣ, *Amanuenſis*. Gloſſæ Lat. Gr. *Amanuenſis*, Προχειροφόρος, Προχειράριος.

Ἐν ΠΡΟΧΕΙΡΙΑ, *In anteceſſum*, in Baſilic. lib.20. tit. 1. cap.15. §. 6. & apud Harmenopulum lib.2.tit.11. Aliter hanc vocem efferunt Gloſſæ Lat. Gr. *Anteceſſum*, Προχεῖαι. Rurſum: *in anteceſſum*, Προχεῖα.

ΠΡΟΧΕΙΡΙΖΕΣΘΑΙ, *Proponere nomina Ordinandorum*, apud Euſebium lib.3. de Vita Conſtantini cap.63. Socrat. lib.1. cap.9. Nicetam Paphlag. in Vita Ignatij Patr. Conſtantinopolit. &c. Vide Henricum Valeſium ad locum laudatum Euſebij.

Προχείρησις, *Prometio in aliquam Dignitatem Eccleſiaſticam* quæ χειροτονίας non indiget. In Euchologio habetur εὐχὴ ἐπὶ προχειρήσεως ἡγουμένου ἐν τῷ εὐαγεῖ Πατριαρχείῳ.

ΠΡΟΧΕΡΑΡΗΣ. Vide in Χέρα.

ΠΡΟΧΕΤΟΝ, *Tuſſilago*, apud Interpol. Dioſcor. c.532.

ΠΡΟΧΡΟΝΙΣΜΟΣ, *Dies prælatus*, *Prælatio*, in Baſilicis.

ΠΡΟΧΥΜΑ, Vinum quod ſponte ex uvis in torculari compreſſis diſtillat. Florentinus Geoponic. lib.6. cap.16. πρὸς θλιβῆναι τοὺς βότρυας, τὸ ἐξ αὐτοῦ αὐτομάτως ἀποστάζον γλεῦκος, ὃ Πρόχυμά τινες καλοῦσι, βάλε αὐθήμερον εἰς ἀγγεῖον. Vide in Σκυβελίτης.

ΠΡΟΨΑΛΜΑΤΑ, Preces quæ in Eccleſia ante Pſalmos à Pſaltis, Lectoribus, & Subdiaconis, & Plebe concinuntur. Geronticon apud Nicomem in Pandecte MS. lib.1. ſerm.29. εἰπέ μοι, ἐν τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ καὶ ἱεραῖς δεήσεσι, καὶ νυκτεριναῖς ἀγρυπνίαις, καὶ ἑωτιναῖς λατρείαις, τινὲς οἱ Ἀλληλούϊα, καὶ τὰ προψαλματα, καὶ τὰ Αἴτησιφωνα προάδουσι τε καὶ προοιμιάζουσι τε· καὶ λεγομένῳ αὐτῷ ψάλλεται, καὶ Ἀναγνῶσται, καὶ Ὑποδιάκονοι. καὶ λέγει ὁ Γέρων, Ὀρθῶς εἴρηκας. Vide in Βημάτικα.

ΠΡΥΜΗ, *Puppis*. Gloſſæ ad Iliadem Barbarog. Πρύμνη, Πρύμη.

ΠΡΩΘΥΠΝΙΟΝ, *Prima vigilia noctis*, *Primi ſomni tempus*. Palladius de Monach. Ægypt in Apollo: οὕτω διατεθέντες ἐκάθευδον ἀκούοντες διδασκάλου πάσας τὰς ἐντολὰς ἄχρι τοῦ πρωθυπνίου.

ΠΡΩΙΜΟΝ, *Annona hyberna*, *Hybernagium*, de qua poſtrema voce, vide Gloſſ. med. Lat. Nomocanon Coteleriamus num. 516. εἰ δὲ συνδράμῃ τῷ θέρει, καὶ ἀγωνισθῇ, διδότω ἀπὸ τὸ πρώϊμον καὶ ὄψιμον τὸ τέταρτον. Suprà χειμωνικὸν appellavit.

ΠΡΩΝΟΝ, *Manè*. Gloſſæ Græcobarb. Πρωΐ, ταχιὰ, πρωνὸν, ἄλλοι πρωΐον. Vide Πρωΐ.

ΠΡΩΤΑ, τὰ πρῶτα, Juſtiniano ad Anteceſſores dicitur prima pars Pandectarum à principio uſque ad Tractat. de Judiciis, in quatuor libros ſepoſita. Michaël Pſellus in Synopſi legum:

> Τῶν δὲ Διγέστων, διέποντα πεντήκοντα τὰ μέρη,
> Τὰ μὲν γὰρ πρῶτα λέγουσι περὶ συναλλαγμάτων,
> Τετράβιβλος δ' ἡ σύνταξις τῶν Πρώτων πρώτη.
> Τὸ μετὰ ταῦτα πέφυκε Ἑπτάβιβλον πτυχίον
> Ρωμαϊκῶς λεγόμενον οὕτω Δικαστικῶν.

Scholiaſtes Juliani Anteceſſ. cap.88. *Ut eſt relatum in primo libro Protorum titulo ſecundo.* Vide Lexicon Juris Hotomanni, & ſuprà in Πλάτος.

ΠΡΩΤΑΛΛΑΓΑΤΩΡ. Vide in Ἀλλαγή.

ΠΡΩΤΑΠΟΣΤΟΛΑΡΙΟΣ, Πρωταποστολάριος. Vide in Ἀπόστολος.

ΠΡΩΤΑΣ, *in primis*, τὰ πρῶτα. Πρῶτας καὶ ἀρχῆς, *Primâ occaſione*.

ΠΡΩΤΑΣΗΚΡΗΤΙΣ. Vide in Ἀσηκρῆτις.

ΠΡΩΤΕΚΔΙΚΟΣ. Vide in Ἔκδικος, & in Σκυτάλη.

Πρωτεκδικικὸν, Liber ſic inſcriptus, apud Balſamon. ad Can. 78. Concilij Carthag.

ΠΡΩΤΕΛΑΤΗΣ, Dignitas in Dromonibus & Agrariis Imperatoris, qui Πρωτελάται τοῦ ἀγραρίου τοῦ βασιλέως dicuntur apud Conſtantinum de Adm. Imp. cap.51. quibus ſuberant Δευτερελάται, cæterique remiges Dromonis aut Agrarij Imperatoris. Dignitate porrò inferiores erant Protocarabo, ut idem innuit: γέγονε ὁ Θεόδοτος ἐκεῖνος Πρωτοκάραβος, τῷ τότε καιρῷ

Πρωτελάτης

Πρωτελάτης ὤν. Habebant etiam Δρουγγάριοι τῶν πλωΐμων ſuos Πρωτελάτας. Idem: Βαρκαλᾶς, ὅστις ἦν πρότερον εἰς τὸ πλώϊμον Πρωτελάτης τοῦ Δρουγγαρίου Εὐσταθίου καὶ Πατρικίου, ὅτι ἐπέρασε τοὺς Τούρκους, καὶ καλοσταλμένος τοῦ Συμεὼν τοῦ ἄρχοντος Βουλγαρίας. Vide Ἐλασία.

ΠΡΩΤΕΞΑΔΕΛΦΟΣ. Euſtathius Iliad. β'. pag. 307. καὶ ἀνεψιὸς, ἢ αὐτανεψιὸς, ὅ ἐστιν ἐξάδελφος πρῶτος. Vide Ἐξάδελφος.

ΠΡΩΤΕΥΝΟΥΧΟΣ, idem qui Ἀρχιευνοῦχος, *Præpoſitus cubiculi Imperatorij*, *Primus Eunuchorum*, apud Theophanem & Cedrenum an. 9. Rhinotmeti: καὶ ἐπέστησαν ἐπάνω Στέφανον τὸν Πέρσην Σακελλάριον αὐτοῦ, καὶ Πρωτευνοῦχον.

ΠΡΩΤΕΥΩΝ, *Primicerius*. In lib. 6. Baſilic. titulus 25. περὶ Πρωτεύοντος καὶ δευτερεύοντος Νοταρίων inſcribitur: ubi in Cod. habetur, *De Primicerio & Secundicerio Notariorum*.

Πρωτεύοντες τῶν πόλεων, in Nov. Juſtiniani 128. cap. 16. & in lib. 1. Baſilic. cap. 16. *Principales*, nudè dicuntur in l. 6. Cod. de Paganis: ut πρωτεύοντες, nudè etiam lib. 2. Baſil. tit. de Juſtitia & Jure cap. 52. Πρῶτοι τῆς πόλεως, lib. 3. tit. 1. cap. 8. quos eoſdem eſſe cum *Curialibus* cenſet ex Auguſtino Cujacius. Dorotheus Doctr. 2. ubi τὶς τῶν λαμπρῶν Γάζης ſic rogatur: κύρι ὁ πρωτεύων, εἰπέ μοι, &c. Mox: Πρῶτος τῆς πόλεως dicitur. Πρωτεύων τῆς Νικοπόλεως, in Apophthegm. Patr. in Gelaſio num. 2. S. Baſilius Epiſt. 278. ἐπεὶ δὲ ἱκέτευσα τὴν σὴν ἡμερότητα ὑπὲρ τοῦ ἑταίρου ἡμῶν Ἑλλαδίου τοῦ Πρωτεύοντος, ὥστε τῇ ἐπὶ τῇ ἐξισώσει φροντίδος αὐτοῦ ἀνεθέντα, ἐν τοῖς πράγμασι τῆς πατρίδος ἡμῶν συγχωρηθῆναι μοχθεῖν, &c. Habetur alia ejuſdem Epiſt. 421. inſcripta Πρωτεύοντι, ut & complures aliæ Nili Monachi lib. 1. Epiſt. 174. 219. 255. 266. 303. 314. lib. 2. Epiſt. 149. 174. 177. 198. 206. 254. 296. lib. 3. Epiſt. 43. 89. 135. 136. 178. 225. & alia Æneæ Sophiſtæ inſcripta Ζωσίμῳ Πρωτεύοντι.

Ejuſmodi Πρωτευόντων non ſemel apud alios Scriptores occurrit mentio, tametſi fortè non eâdem ſemper notione. Conſtantinus Porph. de Adm. Imp. cap. 42. ἀλλ' ἦν ὁ τὰ πάντα διοικῶν ὁ λεγόμενος Πρωτεύων, μετὰ τῶν ἐπονομαζομένων Πατέρων τῆς πόλεως. Et cap. 50. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ κυροῦ Ῥωμανοῦ τοῦ Βασιλέως, στρατηγῶν ὁ Ἰωάννης ὁ Πρωτεύων εἰς τὸ αὐτὸ θέμα, &c. Cap. 51. τοῦ Ἰωάννου Πρωτεύοντος ἐν Πελοποννήσῳ στρατηγοῦντος. Quibus in locis Πρωτεύων, videtur fuiſſe quædam Dignitas in majoribus Civitatibus. Continuator Theophanis lib. 3. num. 28. ſcribit Cherſonenſes à *Proteuontibus* fuiſſe gubernatos: ac primùm quidem ex eadem gente delectis, ſed poſtea ex Græcis ſeu Romanis eò ſubmiſſis, Petrona Theophilo Imperatori ſuggerente hoſce populos in ejus fide haud aliter permanſuros. Proinde non alij ſunt Πρωτεύοντες apud Conſtantinum locis laudatis quàm qui ab Imperatoribus in Provincias mittebantur, ut ibi Judicum Officio fungerentur, quod ſatis indicat Joannes Euchaïtorum Metropolita in Carmine hoc titulo donato: ἐπιτύμβιοι εἰς τὸν Πρωτεύοντα, Nicephorum fortè, cujus meminit in Monacho Scylitzes p. 791.

> Οὗτος λόγοις ἄριστος ἐκ μαθημάτων,
> Οἷς ἐτράφη τε καὶ συνῆν καθημέραν.
> Οὗτος κράτιστος ἐν νόμοις ἐκ τοῦ τρόπου,
> Λέγων δίκαια, καὶ κατευθύνων κρίσεις,
> Καὶ τῆς παγαῖς ὢν ἄληπτος τῶν λημμάτων,
> Ὑφ' ὧν πέφυκε πᾶς μαλάσσεσθαι τόνος.

Et infrà alludens ad nomen Dignitatis:

> Ἔμψυχος εἰκὼν ἀρετῆς ἦν, καὶ τύπος,
> Καὶ τοῖς καλοῖς ἅπασι πρωτεύων μόνος
> Τὴν κλῆσιν ἐκράτυνεν ἐκ τῶν πραγμάτων.

Neſcio an de his intelligendus Nomocanon Cotelerianus num. 35. καταλαλῶν τὸν πρωτεύοντα, λήψεται τοῦ Θεοῦ κρίματα. Vide Zonaram in Nicephoro Phoca paginâ 164.

Πρωτεύων τῆς ἐπαρχίας, *Primas Provinciæ*, in Cod. Canonum Eccleſiæ Africanæ Can. 13. 17. 100. 106. & alibi paſſim. Balſamon & Zonaras ad Can. 57. Concil. Carthag. διὰ δὲ τῆς καθέδρας τῶν Πρωτευόντων τὴν πατριαρχικὴν ἐξουσίαν ἐνόησαν.

Πρωτεύοντες τῶν Ἰουδαίων, *Primates Iudæorum*, apud Socratem lib. 7. Hiſt. Eccl. cap. 13. qui antea dicti *Patriarchæ*. Vide Gloſſ. med. Lat. in V. *Primas*.

ΠΡΩΤΗ, *Præfecta Monaſterio*, *Prioriſſa*. Vita S. Eudociæ Mart. num. 28. ἐτελεύτα ἡ Πρώτη τῶν παρθένων, ὀνόματι Χαριτίνη.

ΠΡΩΤΗ, ſeu Πρώτη ὥρα, *Prima*, primum Officium in Eccleſia poſt Matutinas preces. Typicum MS. Monaſterij τῆς Κεχαριτωμένης cap. 32. μετὰ τοίνυν τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὀρθρινῆς δοξολογίας, δεῖ συνάπτειν ὑμᾶς τὴν πρώτην ὥραν κατὰ τὸ συνηθισμένον.

ΠΡΩΤΗ καὶ δευτέρα σύνοδος, coacta Conſtantinopoli in Templo SS. Apoſtolorum, ſub Photio adverſus S. Ignatium Patr. Conſtantinopol. ſic appellata quòd cùm contentio orta eſſet inter Epiſcopos, primò quidem ſoluta ſit, ac deinde rurſum inſtaurata. Ita Balſamon ad dictam Pſeudo-Synodum & Matth. Blaſtares in Præfat.

ΠΡΩΤΗΤΕΡΟΣ, *Prior*, Πρώτερος.

Πρωτήτερα, Προτίτερα, *Primitus*, *Primò*, *Primum*, *Prius*, Πρῶτον, Πρώτιστα, Πρὶν, Πρότερον. Πρωτήτερα παρὰ, *Prinſquam*, Πρὶν ἤ. Nomocanon laudatus ab Allatio de Opinat. Græc. n. 12. ὅτι ἄρχεται ἐκεῖνος ὁ ἀποθαμένος, ὅπου τὸ ἐδούλευε πρωτήτερα. Paſſim. Vide Προτίτερα.

ΠΡΩΤΙΝΟΣ, *Priſcus*. Græcobarb. οἱ παλαιοὶ, ἢ πρωτινοί.

ΠΡΩΤΙΟΝ, *Veratrum nigrum*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 733.

ΠΡΩΤΟΒΕΣΤΙΑΡΙΤΗΣ, Πρωτοβεστιάριος. Vide in Βεστιαρίτης, & Βεστιάριος.

ΠΡΩΤΟΒΟΛΟΣ, *Qui tum primum dentes deponit*, *Equus qui primos dentes deponit*. Euſtathius Il. ε. pag. 583. καὶ τὸ βαλεῖν δὲ ὀδόντας, τοιοῦτόν τι παρὰ Ἀριστοτέλει ὅτι λέγει βάλλειν ἀνθρώπους τοὺς ὀδόντας, ἤτοι ἐκβάλλειν καὶ ῥίπτειν, ἀφ' οὗ καὶ ἡ πρωτοβόλου λέξις ἐπὶ ἀλόγων, παρὰ τοῖς κενολεκτοῦσιν. Vide eund. ὀδ. α. pag. 1405. Ubi ἄβολον ἵππον dici, τὸν μὴ τοὺς ἐκβεβληκότα τοὺς καλουμένους γνώμονας ὀδόντας.

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ, *Bulgarorum Princeps*, *Rex*, πρῶτος Βουλγαρίας: Symeoni Logothetæ in Leone Armenio num. 11. Auctor Incertus poſt Theophanem pag. 435. ὁ πρωτοβουλγαρίας ὁ Κροῦμος ὁ περίφημος.

ΠΡΩΤΟΓΑΛΟΝ, Πρωτογαλία, *Cremor lactis*, τὸ πίαρ, ἢ παχὺ τοῦ γάλακτος.

ΠΡΩΤΟΓΕΝΝΗΣΙΑ, *Primogenitura*. Item Πρωτοτοκία. Πρωτογέννητος, *Primogenitus*.

ΠΡΩΤΟΓΕΡΟΣ, inquit Leunclavius in Pandecte Turcico num. 186. Græcis nunc dicitur, qui in Catalogo dignitatum, vel Officiorum Palatij Πριμικήριος. Calliſtus Metropolita Rhodi in Epiſt. ad Patr. Conſtantinopolit. apud Cruſium lib. 4. Turcogr. Ep. 16. καὶ ὁ παπᾶς Ἀντώνιος, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὃς ὑπάρχει πρωτόγερος.

ΠΡΩΤΟΓΕΡΩΝ, Dignitas apud Boſnenſes. Vide Familias noſtras Dalmaticas pag. 339. in Ducibus Spalatenſibus.

ΠΡΩΤΟΓΟΝΟΝ, *Sempervivum*, ἀείζωον, apud Interpolat. Dioſcor. cap. 671.

ΠΡΩΤΟΔΙΑΚΟΝΟΣ. Vide in Διάκονος.

ΠΡΩΤΟΕΥΝΟΥΧΟΣ, *Præpoſitus ſacri Cubiculi*, in Chronico Alexandr. apud Theophanem an. 9. Rhinotmeti, & qui πρῶτος τῶν εὐνούχων, apud eundem Theophanem an. 15. Conſtantij. Πρῶτος τῶν βασιλικῶν εὐνούχων, an. 1. Juliani. Vide Πραιπόσιτος.

ΠΡΩΤΟΘΡΟΝΟΣ. Vide in Θρόνος.

ΠΡΩΤΟΘΥΡΟΝ. Codinus in Orig. Conſtantinopol. num. 129. ἀπέφραξε δὲ καὶ τὰς σκάλας ἀπὸ τοῦ παραθύρου, καὶ μέχρι τοῦ Καμηλαυχίου, καὶ οὕτως ἐτίθουν τὰ νεκρὰ σώματα. Ubi Meurſius perperam habuit πρωτόθυρον.

ΠΡΩΤΟΙΕΡΑΚΑΡΙΟΣ, *Primus Accipitrariorum*, Dignitas Palatina apud Codinum cap. 2. num. 48. Πρωτοϊερακάρχης, Matthæo Monacho in Catal. Offic. Palat. Alteri Anonymo:

Ἐξ ἱεράκων ὁ πρῶτος τὴν ἀξίαν.

Ejus munus ita deſcribit idem Codinus: ὁ Πρωτοϊερακάριος, ἄρχει τῶν φερόντων ὄρνεα κυνηγῶν. Qui quidem plures erant, cùm ſcribat Phranzes lib. 1. cap. 12. Andronicum Palæologum Juniorem accipitres ſupra mille quadringentos habuiſſe, totidémque propemodum qui eos curarent. Pachymeres lib. 1. cap. 8. τὸ δὲ τρίτον τῶν ἀδελφῶν προβάλλεται πρωτοϊερακάριον. Meminit alterius hac Dignitate donati lib. 10. capite 25.

ΠΡΩΤΟΚΑΓΚΕΛΛΑΡΙΟΣ. Vide in Καγκελλάριος.

ΠΡΩΤΟΚΑΘΕΔΡΙΑ. Vide in Καθέδρα.

ΠΡΩΤΟΚΑΝΟΝΑΡΧΗΣ. Vide in Κανών.

ΠΡΩΤΟΚΑΡΑΒΟΣ. Vide in Κάραβος.

ΠΡΩΤΟΚΕΝΤΑΡΧΟΣ. Vide in Κένταρχος.

ΠΡΩΤΟΚΛΕΦΤΗΣ, *Primarius fur*, *Qui diu furta exercuit*. Gloſſæ Græcobarb. Ἀρχιλῃστής, ὁ ἀρχαῖος κλέπτης, ὁ παλαιὸς κλέπτης, ὁ ἀρχικλέπτης, ὁ πρωτοκλέφτης.

ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ. Epitheton attributum à Græcis S. Andreæ, quia primus omnium ſequutus eſt Chriſtum, cùm audiſſet à Joanne Baptiſta magiſtro ſuo, *Ecce Agnus Dei*, interno impulſu vocatus, ſeu ut ſcribit Theophylactus Hieromon. Homil. 15. ὅτι πρῶτος ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου. Πρωτόκλητος τῶν Ἀποστόλων, apud Porphyrogenitum in avi vita cap. 54. & in lib. de Admin. Imp. cap. 49. Joann. Cameniatam de Excidio Theſſalon. cap. 25. Theophanem Cerameum Homil. 50. Leonem Archiep. Bulgariæ de Azymis, in Commentario de S. Philippo Apoſt. num. 5. in Jure Græco-Rom. pag. 279. apud Scylitzem pag. 561. Joannem Tzetzem in Epiſt. ad Metropolitam Patrarum, &c. Irmologium: ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς τοῦ δοξάζειν σε τὸν θεηγόρον, τῶν Πατρῶν τὸ θεῖον ὑπασπιστήν, καὶ τῆς Ἀχαΐας ἀδιάπτωτον τὸ θερμὸν, Ἀνδρέαν τὸν μέγαν, καὶ μύστην τοῦ Σωτῆρος, πρωτόκλητον φανέντα, πάντες ὑμνήσωμεν. Idem Epitheton S Petro adſcribit S. Nicephorus Conſtantinopol. in Diſput. de Imaginib. cum Leone Armenio pag. 160.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ, *Liber in quo acta à Tabulariis deſcribebantur*. Juſtiniani Nov. 44. εἰς ἐκεῖνο, ὃ προκείμενον τὸ λεγόμενον πρωτόκολλον ἔχει. Infrà: ταῦτα δὲ περὶ τοῦ ποιότητος τῆς χαρτῶν ἡμῖν διωρισμένα, καὶ τὸ ἀποτομῆς τῶν καλουμένων πρωτοκόλλων, κρατεῖν ἐπὶ τῆς εὐδαίμονος ταύτης πόλεως μόνον βουλόμεθα. Adde lib. 22. Baſil.

ΠΡΩΤΟΚΟΜΗΣ, Πρωτοκόμιον. Vide in Κόμης.

ΠΡΩΤΟΚΟΣΜΟΣ, Dignitas apud Cretenſes, in vett. Inſcript. 1084. 1085. 1094.

ΠΡΩΤΟΚΟΥΡΣΩΡ. Vide in Κούρσωρ.

ΠΡΩΤΟΚΤΙΣΤΑΙ. Vide in Ἰσόχριστοι.

ΠΡΩΤΟΚΥΝΗΓΟΣ, *Primus Venatorum*, noſtris *Grand Veneur*: Dignitas numero 41. In Palatio Conſtantinopol. apud Codinum de Offic. cap. 2. Ejus verò munus ſic deſcribit cap. 5. num. 62. ὁ Πρωτοκυνηγὸς ἔχει μὲν τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην· ὅτι τοῦ Βασιλέως τῷ ἵππῳ ἀναβαίνοντος, ὡς εἰ ἕτερος οὐκ ἔστιν ὁ σκάλας κατέχων, εἰ μὴ μόνος οὗτος, ὁ παρὼν εὑρίσκεται· ἄρχει οὖν καὶ τῶν Κυνηγῶν τῶν λεγομένων Σκυλλομάγγων, &c. Illius verò veſtes & inſignia recenſet cap. 4. num. 44. Mentionem agunt ejuſce Dignitatis Georgius Acropolita in Chron. cap. 75. Nicephorus Gregoras lib. 3. Hiſt. pag. 31. 1. Edit & Cantacuzenus lib. 1. cap. 6. pag. 220. & lib. 3. cap. 76. pag. 616.

ΠΡΩΤΟΚΩΜΗΤΗΣ, *Princeps pagi*, ut Πρωτοπολίτης, *Princeps Urbis*, qui etiam πρωτεύων dictus. Amphilochius De non deſperando, ſub fin. πρὸς ὃν ἦλθεν ἐν μιᾷ νυκτὶ πρωτοκωμήτης τῆς τόπου, &c. Palladius in Hiſt. Lauſiaca cap. 64. ἐοικὼς τῷ τὸ πλησίον κώμης πρωτοκωμήτῃ. Infrà: ὁ καυχᾶταί τις τῶν κωμητῶν πρὸ ἡμῶν τὸ ξένον ὑποδεξάμενος. Vita MS. S. Symeonis Sali: ἦν δὲ τις πλησίον Ἐμέσης Πρωτοκωμήτης, &c.

ΠΡΩΤΟΛΕΒΕΝΤΗΣ, *Archipirata*. Vide Λεβέντης.

ΠΡΩΤΟΛΟΥΒΑ, *Primitiæ*, Ἀπαρχαί.

ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΡ. Vide in Μάρτυρ.

ΠΡΩΤΟΜΑΣΚΑΡΑΣ, *Archimimus*. Vide Μάσκα.

ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΗΣ, *Architectus*. Vide in Μάγιστρος.

ΠΡΩΤΟΜΗΝΥΤΗΣ. Laudatur à Lambecio lib. 6. Comment. de Cæſarem Biblioth. Ῥωμαίου Κυβικλησίου τῆς τοῦ Θεοῦ ἁγίας καὶ μεγάλης ἐκκλησίας. Πρωτομηνυτοῦ τοῦ βασιλικοῦ ξενῶνος τοῦ Μυρελαίου καὶ τοῦ παραδόξου, Liber de Morbis acutis & diuturnis. Habetur idem titulus in Cod. Colberteo, qui eſt index neſcio cujus Bibliothecæ Gr. pag. 55. & in indice MS. Libror. Gr. Bibl. Vaticanæ.

ΠΡΩΤΟΜΗΤΩΡ, *Eva* dicitur apud Manaſſem pag. 155.

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Vide in Νοτάριος.

ΠΡΩΤΟΝΩΒΕΛΙΣΙΜΟΣ. Vide in Νωβελίσιμος.

ΠΡΩΤΟΟΣΤΙΑΡΙΟΣ. Vide in Ὀστιάριος.

ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ. Vide in Παπᾶς.

ΠΡΩΤΟΠΑΤΡΙΚΙΟΣ. Vide in Πατρίκιος.

ΠΡΩΤΟΠΟΛΙΤΗΣ. Gloſſæ Lat. Gr. *Princeps*, Πρωτοπολίτης, Ἔξαρχος. Gloſſæ Græco-Lat. Πρωτοπολῖται, *Proceres*, *Singulare non habet*. *Optimates*, in Lat. Gr. Theophanes in Rhinotmeto, p. 316. Τυφλώσαντες δὲ ἄρχοντα Χερσῶνος, ὡς ἐκ προσώπου Χαγάνου ὄντα, καὶ Ζώϊλον τὸν ἐκ σειρᾶς καὶ φύσεως ὄντα Πρωτοπολίτην, καὶ τοὺς Πρωτεύοντας τῆς Χερσῶνος εἰς σούβλας ξυλίνας προσαναρτήσαντες, ἐπὶ πυρὸς ὤπτησαν. Ubi Miſcella, *Qui primus civium habebatur*. Nicephorus Conſtantinopol. pag. 136. 1. Edit. habet, τὸν Δοῦνον δὲ τῆς Χερσῶνος ἄρχοντα, καὶ Ζώϊλον Πρωτοπολίτην λεγόμενον, &c. Idem videtur qui aliis Πρωτεύων. Vide in hac voce. Synaxarium S. Nicolai in Anthologio 6. Decemb. ὑπὸ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων τῆς πόλεως. Conſtantinus Manaſſes Adamum πρωτοπολίτην τῆς Ἐδέμ vocat.

ΠΡΩΤΟΠΡΑΞΙΑ, *Privilegium*, in Gloſſ. Lat. Gr. At Suidæ, τὸ πρῶτον ἀπαιτούμενον, τὸ πρῶτον εἰσπραττόμενον, exponitur. Vide Πράκτωρ.

ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ. Vide in Πρεσβύτερος.

ΠΡΩΤΟΠΡΟΕΔΡΟΣ. Vide in Πρόεδρος.

ΠΡΩΤΟΡΑΒΔΟΥΧΟΣ, *Primivergius*. Ῥαβδοῦχος, *Lictor*, *Virgarius*, in Gloſſ. Gr. Lat.

ΠΡΩΤΟΣ, Vox adjuncta dignitatibus, quarum primatum denotat, in Codicibus MSS. fere ſemper per ᾱ, cum tranſverſa lineola ſuprà ſcripta, exprimi ſolet, quod cùm à pleriſque, etiam doctioribus, non perciperetur, in Scriptorum Editionibus prout ut in veteribus exemplaribus repererant,

 ediderunt

ediderunt : verbi gratiâ in Epiſtolis Patriarchæ Conſtantinopolit. 5. 129. 134. 192. 193. 196. 197. 200. 209. & al. inſcriptæ leguntur Ἀσπαθαρίῳ, ut Epiſt. 241. Theophani Diacono Ἀνθλαρίῳ. Apud Conſtantinum Porphyrogenitum Ἀβεστιάριος non ſemel occurrit, cui non eſt *à veſte Imperatoris*, quod primò, re nondum ſatis examinata, exiſtimaveram, ſed Πρωτοβεστιάριος, ut apud Photium Ἀσπαθάριος, Πρωτοσπαθάριος, Ἀνθλάριος, Πρωτονοτάριος, & certè in voce Ἀβεστιάριος, duos locos laudaveram ex Leone Grammatico, uti hos ediderat Fabrotus in Gloſſario ad Nicetam, qui hunc Scriptorem legerat in MS. Cod. priuſquam à Combefiſio ederetur, in quo vocem Ἀβεστιάριος obſervarat deſcriptam. At Editione Combefiſianâ inſpectâ, inveni Ρωλάκιον, vel Πωλάκιον, cujus primo loco, pag. ſcilicet 468. & Προκόπιον, cujus ſecundo meminimus, pag. 465. & infrà, Πρωτοβεστιαρίους diſertè appellari, adeo ut nullus ſuperſit dubitandi locus. Id in primis adſtruit Codex Regius Opuſculorum Pſelli, in quo præ cæteris illius deſcribuntur Epiſtolæ, ubi in ipſis inſcriptionibus voces ᾱβεστιάριος, ᾱνθλάριος, ᾱσύγκελλος, ᾱπρόεδρος, ᾱσηκρῆτις, ᾱσπαθαράτος, ᾱάδελφος, reperiuntur deſcriptæ, quæ nihil aliud ſonant quàm Πρωτοβεστιάριος, Πρωτονθλάριος, Πρωτοσύγκελλος, Πρωτοπρόεδρος, Πρωτασηκρῆτις, Πρωτοσπαθαράτος, & Πρωτοάδελφος. Idque potiſſimum advertere licet ex Epiſt. 1. 14. 36. 91. 110. 123. 149. 150. & fol. 42. ejuſdem Cod. MS. Neque ſanè id nuperum, cùm in Nummis veteribus legatur ΕΦΕΣΙΩΝ. Α. ΑΣΙΑΣ : ubi alij habent, ΕΦΕΣΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΣΙΑΣ.

Sed & inde etiam docemur, quid litera ᾱ cum ὁ ſuperſcripto ſignificet apud Conſtantinum Porphyrogenitum lib. de Adm. Imp. cap. 42. & ſequentibus, ſcilicet pag. 130. 131. 132. 141. 143. 157. 167. 177. 178. 179. 180. 189. 193. 194. 197. 198. 199. 200. & 201. quâ Πρωτοσπαθάριος, vocem intelligi palam eſt : quod evincit omnino primus ex iis locis indicatis, ubi Conſtantinus ait miſſum à Theophilo Imp. Petronam Spatharocandidatum cum claſſe Cherſonam, quò populos in Officio contineret, ut loci gnarum, rerúmque peritum, ὃν ᾱ τιμήσας προεβάλετο στρατηγόν. Quæ quidem enarrans Continuator Theophanis lib. 3. n. 28. ſic ſcribit : ἀλλὰ τὸν εἰρημένον Πετρωνᾶν, (quem priùs Σπαθαροκανδιδάτον, ut Conſtantinus, appellarat,) ὡς ἔμπειρον κρίνας τῶν τόπων, Πρωτοσπαθάριόν τε ἐτίμησεν, στρατηγὸν ἐξαπέστειλεν. Meminit præterea iſtius Petronæ Scylitzes pag. 528 Ita peritiores interdum implicare ſolent ſingulares iſtæ in Codicibus MSS. literæ. Vide in Μοναχός.

ΠΡΩ͂ΤΟΣ, Dignitas in Eccleſiis. In Epigraphe quippe Scholiorum Theodori Balſamonis ad Nomocanonem Photij, idem Balſamon inſcribitur Διάκονος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, Νομοφύλαξ, Χαρτοφύλαξ, καὶ Πρῶτος τῶν Βλαχερνῶν. Rector ſcilicet ac præcipuus Officialis Blachernarum. In Cod. Reg. 1998. inter Homilias Theophanis Ceramei, deſcribitur Homilia Joannis Phurnæ πρώτου ὄρους τοῦ Γάνου, de tranſlatione Corporis Chriſti.

Πρῶτος ἀριθμοῦ, *Primus numeri*, ſeu cohortis, idem qui *Princeps* dictus, in Baſilicis lib. 56. tit. 17. lib. 60. tit. 27. cap. 4. Πρῶτος πεντεκαίδεκα ἀνδρῶν, apud Gruter. 425. 2. Πρῶτοι τῶν κτημάτων, *Primates poſſeſſionum*, in iiſdem Baſilic. eod. cap. Vetus Inſcriptio apud Gualtherum in Tabul. Siculis num. 346. Λ. ΥΙΟϹ ΚΥΡ. ΙΠΠΕΥϹ. ΡΩΜΑΙΩΝ ΠΡΩΤΟϹ ΜΕΛΙΤΑΙΩΝ. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Prior*.

Πρῶτος κριτηρίων, Dignitas cujus meminit Anonymus Combefiſianus in Lacapeno num. 50. Τῶν πολιτικῶν κριτηρίων πρώτιστος, in Porphyrog. num. 9. Vide Κριτής.

ΠΡΩΤΟΣΆΒΒΑΤΟΝ, *Primum Iejuniorum Sabbatum*, quo feſtum S. Theodori Tyronis celebrāt Græci. Laudatur ab Allatio Nectarij Archiepiſcopi Conſtantinopolitani, λόγος, δι' ἣν αἰτίαν τῷ πρώτῳ σαββάτῳ τῶν ἁγίων νηστειῶν ἑορτάζομεν τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου μεγάλου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Μάρτυρος. Habetur hic tractatus in Biblioth. Colbertea. Laudatur alter præterea tractatus Joannis Euchaïtorum Metropolitæ, Εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου, καὶ τῆς τοῦ Πρωτοσαββάτου ἡμέραν ἐν Εὐχαΐταις. Vide Κόλυβα.

ΠΡΩΤΟΣΈΒΑΣΤΟΣ. Vide in Σέβαστος.

ΠΡΩΤΟΣΚΡΙΝΙΆΡΙΟΣ. Vide in Σκρίνιον.

ΠΡΩΤΟΣΠΑΘΆΡΙΟΣ. Vide in Σπαθάριος.

ΠΡΩΤΟΣΤΆΣΙΟΝ. Theophilus Alexandrinus in Introductione ad Apoteleſmaticen MS. fol. 99. τῶν δέκα δύο τόπων πρὸς πᾶσαν ἀποτελεσματογραφίαν λαμβανομένων ἀρχὴ πρωτοστάσιον, ἤτοι ὡρόσκοπος, δι' οὗ πάντα τὰ πρὸς τὸν οὐρανὸν συντείνοντα πράγματα καταλαμβάνονται.

ΠΡΩΤΟΣΤΡΆΤΗΓΟΣ, *Primus inter Duces exercitus*. Theophanes an. 3. Juſtiniani : Μηρανὸ Πρωτοστράτηγος τοῦ Περσῶν βασιλέως.

ΠΡΩΤΟΣΤΡΆΤΩΡ. Vide in Στράτωρ.

ΠΡΩΤΟΣΎΓΚΕΛΛΟΣ. Vide in Σύγκελλος.

ΠΡΩΤΟΣΎΜΒΟΥΛΟΙ dicebantur apud Saracenos præcipui exercituum Duces. Nam cùm Chalyphæ ejuſce gentis ſupremi Principes haberentur, neque ij bellicis atque adeo politicis rebus ſeſe immiſcerent, habebant *Sultanum*, cui eas concredebant, & penes quem ſumma rerum civilium & bellicarum poteſtas erat, cùm Chalyphæ religionis curam in ſe duntaxat reciperent : ita tamen ut *Sultani* ab iis dependerent, & eligerentur, corúmque haberentur veluti primi *Conſiliarij*, ſeu Πρωτοσύμβουλοι, donec ſenſim abrogatâ Calyphæ ſupremâ poteſtate cui Religionis & rerum Sacrarum curam reliquerunt, civilem & bellicam adminiſtrationem ſupremo Jure uſurpaverunt, ſervatâ interim πρωτοσυμβούλου appellatione, quam primitus obtinebant, & quæ paſſim reperitur apud Scriptores Hiſtoriæ præſertim Byzantinæ. Id potiſſimum diſcere eſt ex Conſtantino Porphyrog. in libro de Adminiſtr. Imperij, ex Epiſtola Ludovici II. Imp. ad Baſilium Imp. Conſtantinopol. & aliis quos laudavimus in notis ad Alexiadem Æneam & Cinnamum p. 371. & 491.

Atque inde Eulogio Toletano *Conſules* Sultani appellantur id eſt Conſiliarij, quæ vis eſt vocis, (nam *Conſul* dicitur à conſulendo) non verò quòd *Conſulatus* aut Tribunitia poteſtas, apud Arabes, ut apud Romanos, viguerit, ut exiſtimat vir Doctiſſimus in Diſſertatione Hypatica part. 2. cap. 4. num. 21. nam cùm *Amerés*, id eſt *Domini*, generatim apud Saracenos *Chalypha Conſiliarij* ſeu *Viſirij*, appellarentur, uti apud nos hæc etiamnum obtinet in omnibus Magiſtratibus, inde *Ameras* & *Amiralios* quoſvis Urbium, Provinciarum, atque adeo claſſium Præfectos, *Conſules* noſtri appellabant voce tum receptâ in exprimendis comitum aliiſque Dignitatibus : quemadmodum ipſi Sultani *Amira*, *Protoſymboli*, & *Pretores*, promiſcuè dicuntur Andreæ Sylvio in Chronico Marcianenſi an. 586. & in Hiſt. Miſcella lib. 19. pag. 600. Edit. Caniſij. Alioquin eadem ratione dicendum eſſet conſulatum Romanorum viguiſſe pariter in Aula Regum noſtrorum : quandoquidem Comites Palatini, paſſim Conſules appellantur à Scriptoribus, ut docuimus in Gloſſ. med. Lat. quod nemo ſanè dixerit Ita *Admiralius Ioppenſis* apud Rhiſangerum, loco à

nobis

nobis laudato in Gloſſ. med. Latin. non alius eſt à *Comite* ſeu *Gubernatore Ioppenſi*. Supremus verò *Rerum* Præfectus, ut ibidem monui, *Conſul* etiam dicitur Eulogio, non quòd Abderamen, quem Regem Arabum nuncupavi, fuerit duntaxat Claſſium præfectus, ſed quòd Sultani Dignitatem obtineret, qui primævâ ſui origine, primus erat Chalyphæ Conſiliarius ſeu σύμβυλ☉, uti Sultanus nudè appellatur in VII. Synodo Act. 5. pag. 388. Edit. Labbei: & à Joanne Monacho Hieroſol. de Hæreſi Iconoclaſtar. num. 1. Unde Πρωτοσύμβυλοι à Græcis, & *Conſules* à Latinis vocantur Sultani, etiam ex quo Chalyphæ jugum excuſſere, quod pluribus obſervavimus in Notis ad Hiſtoriam Comnenicam, locis laudatis. Sed & σύμβυλοι, Joanni Hieroſol. in Vita S. Joannis Damaſceni pag. 253. Edit. Rom. qui hodie *Vezirij* dicuntur; quorum Primus Πρωτοσύμβυλ☉ appellatur in eadem Vita pag. 245. qui non alius eſt à *Magno Vezirio*, ſeu *Vezir azem*, uti hodie vocatur: nam *Vezir* Arabibus eſt, *Conſiliarius*. Hac porrò, Πρωτοσύμβυλ☉, voce uſus etiam Anonymus MS. de Bellis Francorum in Morea pro quovis primo Conſiliario:

> Ὥρισε κ̀ ἰλάλησε τοὺς πρώτους τ̃ φοσσάτυ,
> Ἐκλῶσι τ̃ Μίσερ Τζιφρὲ, τ̃ πρωτοσύμβυλόν τυ.

Jam verò Πρωτοσυμβύλυς appellari à Græcis Supremos Vezirios apud Saracenos & Turcos obſervat præterea Leunclavius in Pand. Turc. num. 14. & in Onomaſtico ad Hiſt. Muſulman. quomodo etiam appellantur in Chronico Veneto-Byzantino an. 1522. ubi de Suleimano Sultano: ὁ δὲ συμβύλιον ἐποίησε μετὰ τ̃ Πρωτοσυμβύλων αὐτῦ, ἵνα κόψη τὰς Χειςιανὰς. Quem verò *Protoſymbulum* Scylitzes in Leone Iſauro, Zonaras Ἀρχισατςάπλω vocat. Sultanos denique Πρωτοσυμβύλυς paſſim appellant idem Theophanes an. 1. Leonis Iſauri, an. 3. Leontij, an. 20. Copronymi ejuſdem Continuator lib. 3. n. 36. 37. Leo Grammaticus in Theophilo p. 452. 454. Symeon Logotheta in eodem Theophilo num. 11. Acta SS. XL. Mart. n. 12. &c.

ΠΡΩΤΟΤΙ'ΚΤΩΡ. Theophilus Anteceſſor lib. 1. tit. 20. §. 4. οἱ τ̃ ἐπαρχιῶν ἄρχοντες, ἢ οἱ ςρατηγοὶ κελεύσει τ̃ ἀρχόντων, &c. Ubi Scholiaſtes: ὡσανεὶ οἱ πρωτοΐκτορες τ̃ πόλεως, κ̀ διοικῦντες δημόσιον πρᾶγμα. Videtur legendum Πρωτίκτορες. Vide in hac voce.

ΠΡΩΤΟ'ΤΥΠΟΣ, *Principalis Litigator*, cui opponuntur ἐντολεὺς, ἐκδικητὴς, πάτρων, κυράτωρ, in Nov. 23. Juſtin. Πρωτότυπα πρόσωπα, *Principales Perſonæ*. Πρωτοτύπως, *Principaliter*. Πρωτότυπον, *Sors principalis*, Gall. *Le ſort Principal*, cui opponuntur, *Uſuræ*, *fructus*, &c. Voces I C. Gr. familiares.

ΠΡΩΤΟΦΑΝΙΣΤΙΚΟ'Ν, *Primitiæ*, Ἀπαρχή.

ΠΡΩΤΟΦΑΝΟΥ'ΣΥΚΑ, *Ficus tum primùm viſæ*, *Præcoces Ficus*, apud Goarum ad Euchologi pag. 675.

ΠΤΑΟΛΗ'ΜΗΝ, neſcio quis cognominatus apud Nicetam in Vita S. Ignatij Patr. Conſtantinop.

ΠΤΑΡΜΙ'ΖΕΣΘΑΙ, *Sternutare*, Πταρνύειν. Πταρμισμὸς, *Sternutatio*, Πταρμός.

ΠΤΕΝΟ'Ν, *Gena*. Anonymus MS. de Amorib. Lybiſtri & Rhodamnes:

> Κόκκινα χείλη, κὶ πλενὰ κόκκινα ὡσὰν ῥόδιν.
> Πωγόνιν ὁλοςρόγγυλον ἴταζεν με τ̃ γῦρον.

ΠΤΕΝΟ'Ν, *Ala*, Πτερόν. Euſtathius Il. λ. τὸ δὲ πλερὰ, ἢ συςολὴν ἔπαθεν ἐκ τ̃ πλῶ, πλέω, κτ̃ κὶ τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμϑμον πλενὸν, ἢ παρῆκτ) κτ̃ τὸ ἐν Ὀδυσσεῖᾳ ξηρόν.

ΠΤΕ'ΡΑ, pro Πτέρνα, vel πλέρνα, *Calcaneum*. Uſurpat Myrepſus ſect. 10. c. 130. πρὸς πλερῶν ῥαγάδας.

ΠΤΕΡΙΑ'ΖΕΙΝ dicuntur Falcones, cùm perterrefacti alas ſeu πλερὰ quatiunt, apud Demetrium Conſtantinopol. in Hieracoſoph. Alij pro πλυριάζειν dictum volunt.

ΠΤΕΡΙ'ΝΕΟΝ, *Filix*, Πτέρις, apud Interpol. Dioſcor. c. 765.

ΠΤΕΡΝΙΣΤΗ'ΡΑ, *Calcar*, Πτερνιςήρ. Zacharias lib. 1. Dialog cap. 2. ἤρξατο ὖν ἕκας☉ τ̃ ἰδιϑ ἵππον τῇ τ̃ ῥομφαίας ἄκρῃ τύπῖειν, κ̀ τ̃ πλερνιςῆρσι πλήτ- τειν. Leo in Tacticis cap. 6. §. 4. κ̀ πιελικνημῖδας, ἅτινα λέγον) τῶν ποδόψελλα, κὶ πλερνιςῆρας ἐνίοτε. Πτερνιςήριον, apud Interpretem Græcum Concilij Lateran. cap. 16.

Πτερνιςηρόλωρον, *Lorum*, *quo calcar calcaneo aptatur*. Codinus de Offic. Palat. c. 3. n. 7. τὰ ἐιδηρὰ τ̃ πλερνιςηρολώρων αὐτῦ, οἷα κ̀ τὰ βασιλικὰ· τὰ δὲ πλερνιςηρόλωρα διβολέα. Cod. Reg. habet πλερνιςηρόλωρα.

ΠΤΕΡΟ'Ν. *Charta*, aut aliud quidpiam ſimile, in *Alæ* forſitan ſpeciem complicatum, in quo ſcripta ea oratio quæ ab hiſce verbis initium ducit, Ἡ θεῖα χάρις, &c. Symeon Theſſalonicenſis de Sacramentis, ſeu de Sacris Ordinat. cap. 7. p. 159. ταύτης ὖν ἐπιτεθεμϑ́ης τῇ τ̃ χειροτονυμϑ́ν κεφαλῇ, κὶ τ̃ πτερῦ φερομϑ́νυ, ὃ δὲ τ̃ περιςεράν ὑπεμφαίνει διὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὰ ἐν αὐτῷ γεγραμμϑ́να ἐκφωνεῖ ὁ ἀρχιερεὺς, Ἡ ἁγία χάρις, κ̀ τὰ ἑξῆς. Idem c. 11. pag. 182. κὶ τὰ τ̃ πλερῦ ἤτοι τ̃ πνεύματ☉, ὁ χειροτονῶν αναγινώσκει τὸ, Ἡ θεῖα χάρις, &c. Demetrius Gemiſtus de Ordinatione Epiſcopi MS. ὁ δὲ μέγας Χαρτοφύλαξ ἐπιδίδωσι τῷ Πατριάρχῃ τὸ λεγόμϑμον πλερὸν, κ̀ ἐκφωνεῖ, Πρόσχωμϑμ· ὁ δὲ Πατριάρχης λαβὼν τὸ πλερὸν τῇ ἀεις ερᾷ χειρὶ, κὶ τὴν δεξιὰν ἔχων ἐπικειμϑ́ην τῇ τ̃ χειροτονυμϑ́νυ κεφαλῇ, ἀναγινώσκει τὰ ἐν τῷ πλερῷ γεγραμμϑ́να, εἰς ἐπήκοον πάντων λέγων, ὕτως, Ψήφῳ κὶ δοκιμασίᾳ τ̃ θεοφιλεςάτων Μητροπολιτῶν, κὶ τ̃ ὁσιωτάτων Ἀρχιεπισκόπων ἡ θεῖα χάρις — προχειρίζε) τ̃ Ν. τ̃ εὐλαβέςατον ἱερομόναχον Μητροπολίτλυ τ̃ θεοσώςυ πόλεως τ̃ Ν. &c.

Πτερὸν πυρὶ πεφλεγμϑ́νον, apud Triballos ſeu Servios, ταχύτητ☉ σημεῖον erat, ut eſt apud Cantacuzenum lib. 1. cap. 58.

Πτερὸν, *Propugnaculi ſpecies quo propugnatores teguntur à telis hoſtium*: *Pinna*. Procopius lib. 2. de Ædific. cap. 8. τοῖς τε πολεμίοις διὰ ταῦτα ἐξῆν τὺς ἐκ τ̃ περιβόλυ ἀμυνομϑ́νυς κτ̃ κορυφὴν ἐνθένδε βάλλειν· ὅπερ ἀποκρύψαι διὰ σπυδῆς ἔχων, οἰκοδομίαν τινὰ τῇ τ̃ περιβόλυ ὑπερβολῇ ἑτέραν ἐπῆξε κατ' αὐτὸ μάλιςα τὸ τ̃ σκοπέλων γειτόνημα προκάλυμμα τοῖς ἐνθένδε μαχομϑ́νοις ἀεὶ ἱδρυμϑ́ην πλερὰ τὴν οἰκονομίαν καλῦσι ταύτην, ἐπεὶ ὥσπερ ἀποκρέμαται τ̃ τείχυς δοκεῖ. Nicephorus Conſtantinopol. in Heraclio pag. 52. 1. Edit. εἰς τὸ Βλαχερνῶν πρόλαχισμα, τὸ καλύμϑμον Πτερόν. Adde Chron. Alexandr. in Heraclio an. 17. & Salmaſium ad Plinium p. 1218.

Πτερὸν, *Ala Eccleſiæ*, in Typico MS. Monaſterij τ̃ Κεχαριτωμϑ́νης.

Παράπλερον. Idem Typicum: πάλιν κάμαρα πρὸς δύσιν, διιλρῦν ἀριςερὰ τὸ παράπλερον τ̃ ἐκκλησίας τ̃ μονῆς, *Quod Ala Eccleſiæ adjacet*.

Πτερὸν ἴβεως, Prophetis, ſeu Chymicis, *Quinquefolium*, apud Apuleium de Virtut. Herb. cap. 2.

ΠΤΕΡΟ'Ν, inſtrumenti Muſici ſpecies, de quo ſic Hagiopolites, ſeu Liber ſic Inſcriptus, de Muſica Eccleſiaſtica Græcor. πάλι διαφοραῖς ὀργάνων ἀποτελυνται φυσικῶς· διὸ κὶ εἰς πάλι μόνον καλαδιαιρῦ) τόπυς· εἰσὶ δὲ τὰ πάλι ὄργανα, τὰ δὲ, Σάλπιγξ, Αὐλὸς, Φωνὴ, Κιθάρα, Πτερόν. Ὀνόματα δὲ τ̃ τρόπων, Δώει☉, ὁ Βαρύτον☉, Σάλπιγξ· Φρύγι☉ ὁ μετ' αὐτῦ αὐλῶν. Λύδιος, ὁ κὶ Μίξ☉, Φωνή. Αἰόλι☉ Κιθάρας. Ἴαςι☉ Πτερὸν· αἱ

δὲ τῶν ὀργάνων τούτων ἐπὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον διαφοραί. Τὸ ὑπὸ καὶ ὑπὲρ ἑκάστῳ χαρίζεται ἡ Σάλπιγξ Τραγῳδία, Παπίας, Μεσότριτον, Κιθαρῳδία, Λύρα, Ὀξύτονον, Κωμῳδία, Κιθάρα, Δώριος, Φρύγιος, Πλινθίον, Σάλπιγξ, Αὐλὸς, Ὕδραυλις, Αἰόλιος. Κιθάρα Σύριγξ, Λύδιος, Φωνὴ, Ἰάστειος, Πτερόν. Hæc prolixiora damus, quia hactenus inedita, in Muſicæ ſtudioſorum gratiam.

ΠΤΕΡΟΥΓΑ, *Ala*, Πτερόν. Maximus Cytheræenſis Epiſc. in Synax. 14. Nov. in S.Philippo: καὶ παρελθὼν τὸν ἔδειχνε τον ἕνα σχῆμα αἰτοῦ μὲ χρυσαῖς πτερούγαις, &c.

ΠΤΕΧΟΣ, pro πτωχός. Ptochoprodromus contra Hegumenum ex Cod. Reg. MS.

Τοὺς πελεγρίνους, τοὺς πτεχοὺς μεγάλως μακαρίζω.

ΠΤΗΣΙΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἤτοι ὕψωσις, καὶ ξάνθωσις, ξηρὶς, καὶ θεῖον.

ΠΤΥΟΝ, Græcis, *Ventilabrum* ſonat: at recentioribus, *Ligneum batillum*, quo terra egeritur. Unde in Euchologio, ubi de Officio Defunctorum, Sacerdos terram injecturus cadaveri, πτύον aſſumere, & πτύῳ eam reſpergere dicitur. Πτυάρι, Græci hodierni vocant. Gloſſæ Reg. & Herodianus in Epimeriſmis MSS. Πτύον, πτυάριον. Vide Auctorem Etymologici in Λίκνον. Scholiaſtes MS. Homeri Iliad. ν'. τὸ γὰρ πτυόφιν τοῦτο σημαίνει τὸ πτυάριον. Codinus in Orig. Conſtantinopolit. Edit. Meurſ. pag.84. ἐν δὲ τῷ ἵππων καταβάλλεις, εὗρε ξένον ὁ εὐνοῦχος κυβώκλιον ἕν, καὶ τὸ ἔδαφος πεπληρωμένον χρυσίου χαράγματος. Καὶ λαβὼν πτύον ὁ εὐνοῦχος, ἔβαλεν ὑφ' ἓν ἕκαστον ταγμάτων κεντηνάρια δ'. Scylitzes pag. 700. ὥστε καὶ τὸν Βασιλέα θεωρὸν ὄντα τῶν γινομένων, ἀνειπεῖν πρὸς τοὺς παρόντας, Ἴδετε, ὦ οὗτοι, ἀφ' ἑνὸς ξύλου καὶ σταυρὸν καὶ πτύον.

ΠΤΩΧΕΙΝΙΣΚΕΙΝ, *Mendicare*. Gloſſæ Græcobarb. νὰ πτωχενίσκει, νὰ μηδὲν ἔχει νὰ τρώγη.

ΠΤΩΧΕΙΟΝ, *Hoſpitale Pauperum*, καταγώγιον τῶν πτωχῶν, Sozomeno lib.9. cap. 1. Zonaras ad Can. 8.Concil.Calched. Πτωχεῖα δὲ εἰσὶ τὰ εἰς πτωχῶν ἀφωρισμένα πρόνοιαν καὶ διοίκησιν. Libellus Iſchyrionis Diaconi Alexandrini, in eodem Concil. Act.3. κελευσαμένης πλείστην ποσότητα χρυσίου παρασχεθῆναι τοῖς μοναστηρίοις, καὶ πτωχείοις, καὶ ἑτέροις πένησι τῆς Αἰγυπτίας χώρας. Libellus Baſſiani Epiſcopi in eod. Concilio Act.11. καὶ πτωχεῖον ἐποίησα, καὶ ἔθηκα εἰς αὐτὸ ἑβδομήκοντα κραββάτια, &c. In Can. verò laudato, Dionyſius Exiguus *Ptochodochia*: Iſidorus Mercator *Ptochia* verterunt. Vide Juſtin. in Nov.111. Nov.131. cap. 10. &c. Pallad. in Hiſt. Lauſiaca cap. 5. Cyrillum Scythopolit. in S. Euthymio num.98. Theophanem an.3.Marciani, & noſtram Conſtantinopolim Chriſt. lib.4. ſect.9. n.34.

Πτωχὲς pro πτωχοί, *Pauperes*. Emmanuel Georgillas de Mortalitate Rhodi MS.

Καὶ ἄλλες ἀργυρόχρυσα ψηλὰ ἀλυσιδάκια,
Να τὰ κρεμοῦσιν οἱ πτωχὲς, καὶ τὰ θηλυκονδάκια.

Πτωχικὰ, *Pauperum bona* appellat Iſidorus Peluſiota lib. 1. Epiſt. 250. ὁ δεῖνα οἰκονομεῖ, καὶ οἰκέτας ἐχλεῖ τὸ θυσιαστήριον οὗτος ἐκείνου οἰκείωται, καὶ τὰ πτωχικὰ σφετερίζεται. Sic etiam appellabant partem redituum Eccleſiarum quæ pauperibus diſtribui ſolebat. Balſamon ad Can.4.Concil. Calched. τὰ τῶν ἐκκλησιῶν χρήματα πτωχικὰ ὀνομάζονται, καὶ εἰς ἐνδεεῖς ὀφείλουσιν ἀναλίσκεσθαι. Ita in Can.14. Neocæſ. Idem Balſamon ad Can.59. Apoſtol. ὁ Ἐπίσκοπος ὀφείλει μετὰ τὴν ἀναγκαίαν αὐτοῦ δαπάνην, καὶ τὴν τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῶν Κληρικῶν συνήθη οἰκονομίαν, τὰ περιττεύοντα ἐκ τῶν εἰσόδων τῆς ἐκκλησίας διαδίδεται πρὸς πένητας, Πτωχικὰ γὰρ καλοῦνται.

Zonaras ad eundem Can. τὰ τῶν ἐκκλησιῶν πράγματα ἡ γραφὴ Πτωχικὰ ὀνομάζει, καὶ δεῖ ταῦτα ἀποδίδοσθαι τοῖς πτωχοῖς. Idem Balſamon ad Can.14. Concil. Neocæſar. ἐφ' ᾧ διὰ τούτων γίνεσθαι τὴν εἰς τοὺς πτωχοὺς διανομὴν καὶ δαπάνην τῶν κυριακῶν χρημάτων, καὶ πτωχικῶν λεγομένων. Scylitzes pag. 658. κακῶς φάσκων ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων δαπανᾶσθαι τὰ πτωχικὰ χρήματα.

Πτωχομάγιστρος, *Magiſter pauperum*: Ita neſcio quis cognominatus apud Leonem Grammaticum in Michaele Theophili F. pag.463.

Πτωχοτροφεῖον, *Hoſpitale Pauperum*, aliàs πτωχεῖον, de qua voce, ſuprà: ἀναπαυστήριον νοσοῦσι πτωχοῖς, apud Procopium lib.5. de Ædific. Juſtin. cap.6. Occurrit apud Sanctum Baſilium Epiſt. 392. 409. S. Maximum in Epiſt. pag.378. & alios. Vide noſtram Conſtantinopolim Chriſt. lib. 4. ſect. 9. num.134.

Πτωχοτρόφος, qui Sozomeno lib.8. cap.12. ἐπίτροπος πτωχῶν, niſi is ſit qui Latinis *Matricularius*. Ignatius in Vita S. Nicephori Patr. Conſtantinopol. num.18. ὅθεν καὶ τὸν μέγιστον πτωχὸν τῶν κατὰ τὴν βασιλίδα ἐπισκοπειῶν προστεσπῇ βιαίᾳ τῶν κρατούντων ἡ χάρις ἠξίωσε.

ΠΥΓΟΥΝΗ, *Mentale*, *Mentum*, Πώγων, in Corona pretioſa.

ΠΥΖΑΚΑΝΘΟΝ, τὸ λύκιον, in Lexico MS. Cod.Reg.1843. & in Gloſſis Jatricis MSS.ex Cod. Reg.190. pro Πυξάκανθον, quaſi *Buxea ſpina*, *Lycium*, de quo Ruellius lib.1. cap. 117.

ΠΥΘΩΝΙΟΝ, *Hyoſcyamus*, apud Interp. Dioſcor. cap.651.

ΠΥΚΤΑΚΟΚΟΜΙΣΤΗΣ, *Tabellarius*. Ducas Hiſt. cap.21. ὁ Τζινὴτ δὲ θέλων δηλῶσαι τὴν ἀλαζόνειαν αὐτοῦ, καὶ ὑπερηφανίαν ἐνώπιον τοῦ πυκτακοκομιστοῦ, &c. Vide Πιττάκιον.

ΠΥΛΑΙ Βασιλικαὶ, eæ ſunt quas *Regias* à Latinis appellari diximus in Gloſſario med. Lat. Præcipuæ nempe, per quas ſive in Ædem ſacram, ſeu quamvis aliam, aditus patet. Atque ita uſurpat Nicephorus Presbyter in Vita MS. S. Andreæ Sali: εἰσερχομένη διὰ τῶν πυλῶν βασιλικῶν μετὰ φοβεροῦ ὀφθαλμοῦ. Leo Grammaticus in Michaele Theophili F. pag. 466. μέχρι δὲ τῶν βασιλικῶν πυλῶν ἐλθὼν ὁ βασιλεὺς, ἀπέθετο τὸ στέφος, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς βασιλεῦσι, ἀλλὰ μετ' αὐτοῦ εἰσῆλθεν μέχρι τῶν ἁγίων θυρῶν, &c. Ubi Βασιλικαὶ πύλαι, ſunt portæ exteriores Ædis Sophianæ, quod etiam obtinebat in Eccleſiis *Catholicis*, ſeu Parochialibus. Nam ſecus erat in Monaſteriorum Eccleſiis, in quibus Νάρθηξ, qui in aliis extra Ædem ſacram erat, (uti docemus in Deſcriptione Ædis Sophianæ, & ſuprà in V. Νάρθηξ,) in ipſa Eccleſia erat, adeo ut in tres partes diſtribuatur, in Νάρθηκα, quem Latini *Navim* vocant, in *Chorum*, & in *Bema*. Bematis portæ, πύλαι ἅγιαι dicuntur, Chori, Βασιλικαὶ, quia ſpatium quod inter Chorum & Templi portas interjacet Νάρθηκος vicem præſtat, qui in *Catholicis* Eccleſiis extra ipſam Ædem eſt. Quæ quidem non obſervata diſtinctio utriuſque Ædis ſacræ diſtributionis, quam ipſe ſeriùs, ut ingenuè fatear, animadverti, Allatium, Goarum, aliόſque doctos viros in errorem induxit, ut interdum eaſdem cum Sanctis, interdum cum ipſius Ædis portis primariis confunderent. His poſitis, facile erit intelligere libros Eccleſiaſticos Græcorum, à Monachis proprium in uſum ferè compoſitos, in quibus πύλαι Βασιλικαὶ intra ipſam Ædem ſemper ſtatuuntur. Atque ita Euchologium pag.625. portas Regias à majoribus diſtinguit: καὶ τῶν βασιλικῶν πυλῶν κεκλεισμένων ὄντων, ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν μεγάλων πυλῶν. Sic etiam pag.745. Idem Euchologium: καὶ ἀρξάμενος

ἀρξάμενοι τῆς θείας λειτουργίας ἵστανται ἐπὶ τῶν βασιλικῶν πυλῶν ἄζωστοι, ἀνυπόδετοι, καὶ ἀσκεπεῖς. Ita alibi non ſemel. Πυλὰς τοῦ ναοῦ, vocat pag. 326. Adde pag. 471. Pentecoſtarium: ὁ δὲ ἱερεὺς μετὰ τὸ θυμιάσαι ἔξωθεν τοῦ Νάρθηκος τὰς ἁγίας εἰκόνας, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς πάντας, ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν κεκλεισμένων οὐσῶν. Typicum cap. 2. ἐξελθὼν δὲ εἰς καὶ τὸν Νάρθηκα, καὶ θυμιάσας κατ' αὐτῶν τοὺς ἀδελφοὺς κατὰ τάξιν ὑποστρέφει, καὶ εἰσελθὼν ἔσω τῆς βασιλικῆς πύλης, χαράττει μετὰ τοῦ θυμιατοῦ σταυρόν, &c. cap. 11. καὶ θυμιῶν τὸν τίμιον σταυρὸν σταυροειδῶς, αἴρει αὐτὸν μετ' εὐλαβείας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ προπορευομένων δύο λαμπάδων, φέρει αὐτὸν μέχρι βασιλικῶν πυλῶν τοῦ ναοῦ, κἀκεῖσε ἵσταται. Marcus Hieromonachus de Dubiis Typic. cap. 96. καὶ θυμιᾷ τὸ ἱερὸν, ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ κατερχόμενος μέχρι βασιλικῶν πυλῶν ποιῶν καὶ ἐν αὐτῷ, ὥσπερ καὶ εἰς τὸ ἕτερον. Symeon Theſſalonic. de Sacris Ordinat. cap. 3. τοῦ ἀρχιερέως τότε ἱσταμένου, ἠλλαγμένου πρὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, μήπω ἀρξαμένου τῆς ἱερᾶς λειτουργίας, &c. Superiori poſitâ obſervatione, facile erit percipere quæ ſint

Ὡραῖαι πύλαι, in Ædibus ſacris Græcorum: neque enim aliæ ſunt à Baſilicis in Templis Catholicis, primariis ſcilicet, & quibus à Narthece exteriori in Eccleſiæ ναὸν ingreſſus patet: rurſum eaſdem eſſe in Monaſteriis quæ βασιλικαὶ itidem nuncupantur, quibus ſcilicet ab interiori Narthece in ναὸν, ſeu Monachorum Chorum, aditus patet. Quâ datâ diſtinctione proclive erit Autores de hiſce portis verba facientes intelligere, quos inter primus mihi erit Joannes Phocas in Deſcript. T. S. num. 14. quo loco præcipuam Hieroſolymitanæ Urbis Eccleſiam deſcribit, quámque Ἁγίαν Σιὼν, & *Matrem Eccleſiarum* vocat: ὁ δὲ τοιοῦτος ναὸς ἐστὶ παμμεγέθης, — οὗ εἰσελθόντος τὰς ὡραίας πύλας, ἐστὶ κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος οἰκία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Alter erit Pachymeres lib. 7. cap. 15. cujus hæc ſunt verba: μέσον ἐκείνων περὶ θάτερα τῶν ὡραίων πυλώνων παρεῖχον τοὺς τῆς ἐκκλησίας διερχομένους προσπίπτειν καὶ συγγνώμην αἰτεῖν, καὶ οὕτως ἀξίους νομίζεσθαι τῆς συνεκκλησιάσεως. Ubi loquitur de Æde Sophiana, à cujus ingreſſu prohibebantur qui Georgij Cyprij Patriarchæ inaugurationi obſiſtebant. Adde lib. 13. cap. 23. init. De Catholicarum Ædium portis ſpecioſis præterea intelligendum Euchologium ubi de Ordinatione Subdiaconi: nam ab Epiſcopo ordinatur in Eccleſia Cathedrali, non in Monaſterio: τοῦ ἀρχιερέως καθεζομένου ἐπὶ τῆς ὡραίας πύλης, πρὸ τοῦ ἄρξασθαι τῆς λειτουργίας, προσάγεται τῷ ἀρχιερεῖ ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι, &c. Ubi Codex alius, pag. 245. τοῦ ἀρχιερέως ἱσταμένου πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης τῆς ἐν τῷ διακονικῷ, ἢ πρὸ μεγάλων τοῦ ναοῦ πυλῶν, ὅτε μέλλει εἰσδεύειν, προσάγεται ὁ χειροτονηθῆναι μέλλων. Ubi ὡραῖαι πύλαι eædem ſunt quæ μεγάλαι τοῦ ναοῦ. Euchologium verò Venetiis editum an. 1570. Pontificem Subdiaconum ordinaturum, εἰς τὸ ἔξω θρόνιον τοῦ νάρθηκος ſedere ait, in Throno ſcilicet poſito in exteriori Narthece: ſive ἔξω, ad Narthecem referatur, ſive ad Thronum. Atque ita Epiſcopus Subdiaconum ordinaturus extra portas Eccleſiæ ſedet, in quam, poſt acceptam benedictionem, ordinandus Eccleſiam intrat, & ἀπερχόμενος ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν. Proinde aliæ ſunt ὡραῖαι πύλαι Sanctis, rectéque Goarus in Euchologio pag. 326. locum emendat, ubi ἕως τῶν ὡραίων πυλῶν habetur: hîc enim legendum ἁγίων obſervat. Denique ὡραίας πύλας Eccleſiarum Catholicarum ſpectat locus Cantacuzeni lib. 1. cap. 41. à quo hauſit Codinus lib. de Offic. Aulæ Conſtantinopol. cap. 17. §. 22. ubi agit de Coronatione Imp. in Æde Sophiana: καὶ κατέρχεται ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἄμβωνος, οὐκ ἐκ τοῦ μέρους του ὅπερ ἀνῆλθε, ὅπως πρὸς τὰς ὡραίας πύλας ὁρῶντος, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἑτέρου τοῦ πρὸς τὴν Σωλέαν, καὶ τὸ ἅγιον βῆμα. Quippe uti à nobis obſervatum in Conſtantinopoli Chriſtiana lib. 3. num. 75. Ambonis duplex aſcenſus fuit, alter qui Soleam & Bema, alter qui Ædis portas primarias ſpectabat.

Et hæc quidem de Eccleſiis Catholicis: at ſecus ſe res habet in Monaſticis, in quibus, ut diximus, ὡραῖαι πύλαι dicuntur, quibus in Monachorum ſtationem ſeu Chorum aditus patet. Hoc diſcrimen exertè indicat idem Codinus cap. 15. num. 20. ἔθος δὲ ἐστὶ κατὰ τὰς γινομένας ἐν τοῖς μοναστηρίοις ἑορτὰς, καθὼς εἴρηται, τὸν τοῦ Βασιλέως Τζάγκαν φέροντα τὸ διβάμβουλον προαπέρχεσθαι εἰς τὸ τῆς ἑορτῆς μοναστήριον, καὶ ἀναμένειν τὸν Βασιλέα, κατέχειν τε ὁμοίως καὶ λαμπάδα Βασιλικήν· ἐρχομένου δὲ τοῦ Βασιλέως ἄπεισιν αὐτὴν ἔμπροσθεν τοῦ διβαμβουλίου, κατέχων τε ὀρθὸν μέχρι τῆς ἀπολύσεως, ἐκτὸς τῶν ὡραίων λεγομένων πυλῶν, ἤτοι ἐν τῷ προναῷ: ubi πρόναος, idem eſt qui in Monaſticis Eccleſiis Νάρθηξ appellatur. Ex prædictis abundè patet ὡραίας πύλας non ſic appellatas ab *Horis* ſeu Officiis Eccleſiaſticis, quòd ut ait Goarus, tum ad Euchologium, tum ad Codinum, minores *Horas*, Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, & Matutinarum partem ad has portas inciperent ac concinerent, de quo ritu agit Allatius de Recentiorum Græcorum templis pag. 117. quæ ſententia quàm falſa ſit, ſatis declarat τῶν ὡραίων πυλῶν in Eccleſiis Catholicis ſitus, quarum Portæ primariæ, inſtar Templi Salomonis, hanc nomenclaturam indubiè ſortitæ ſunt.

Πύλαι ſeu θύραι ἅγιαι, quæ πυλαὶ τοῦ θυσιαστηρίου dicuntur in Euchologio pag. 326. Anna Comnena lib. 2. pag. 53. καθιδοῦσα χαμαὶ ἄντικρυ τῶν ἁγίων ἄχετο θυρῶν. Ἅγια θυρία, apud Philotheum Patr. Conſtantinopol. in Ordine ſacri Miniſterij. Idem ubi de Ordinatione Epiſcopi: τρεῖς δὲ Ἀρχιερεῖς — καθίζονται ἐν τοῖς στασιδίοις αὐτῶν πρὸ τῶν ἁγίων θυρῶν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου. Adde eundem Philotheum pag. 2. 3. 5. &c. & noſtram Conſtantinopolim Chriſtianam lib. 3. n. 71. præterea Tabellam I. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

ΠΥΛΩΡΟΙ', *Oſtiarij*, Ordo Eccleſiaſticus. Novella 2. Heraclij de Clero Eccleſiæ Conſtantinopol. πυλωρῶν in eadem Eccleſia numerum ad 75. definit.

ΠΥΝΤΟΤΥΡΟΜΆΧΑΙΡΑ. Scholiaſtes Anthol. lib. 1. pag. 173. πυκτὶς, πιωτυρομάχαιρα, κρεοκόπος.

ΠΥΞΙ'ΟΝ ἱερὸν, *Sacra pyxis*, in quâ Dominicâ Tyrophagi Sacræ hoſtiæ προηγιασμέναι κατὰ χρείαν τῶν τελουμένων λειτουργιῶν, *ad uſum definitarum Liturgiarum* reponi ſolent: ut eſt apud Pachymerem lib. 8. cap. 28. Ibidem: ἐπεὶ γοῦν τετέλεστο μὲν ἡ τῆς ἱερᾶς θυσίας ἀναφορὰ, ἀνεπτύσσετο δὲ τὸ πυξίον, ἐφ' ᾧ τοὺς ἱεροὺς ἄρτους τιθέασι. Idem eod. lib. 1. cap. 15. ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ τῆς τελετῆς διελύετο, καὶ τοῖς προηγιασμένοις ἄρτοις, ὡς τὰς τρισὶν ἡμέραις τῆς μεγάλης ἑβδομάδος ἀρκέσει, τὸ τῆς ἐκκλησίας πυξίον ἐσκεύαστο, Πατριάρχης πρὸς Βασιλέα αὐτόθεν ἀπελύθη ἐκεῖσε μετ' ἐκείνην τὴν ἑορτὴν κατὰ συνήθειαν. Typicum S. Nicolai Caſulorum apud Allatium: μετὰ δὲ τὴν μετάληψιν, καὶ οἱ τῆς μέχρι παρασκευῆς ἄρτοι φυλάττονται ἐν πυξίῳ ἀφωρισμένῳ τινί. Et infrà: τούτῳ ἐν πυξίῳ τινὶ καθαρῷ ὁ θεῖος κομιζόμενος ἄρτος. Vide Ἀρτοφόριον, Μεζόμαλον, & Gloſſ. med. Lat. in *Pyxis*.

ΠΥΞΙΟ'ΝΥΞ, *Ariſtolochia Sarmentaria*, apud Interpol. Dioſcorid. cap. 411. & Apul. c. 19.

ΠΥΟΧΆΔΕΣ, τὰ μυξάρια, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 190. *Myxa*, *Myxaria*, Prunorum ſpecies, de quibus Ruellius lib. 1. cap. 101. & Salmaſius ad Plinium.

ΠΥΠΕΡΏΝΑ, *Anemone*, in Gloſſis Jatricis MSS. ex Cod. Reg. 1261.

ΠΥ'Ρ θαλάσσιον, *Ignis Græcus*, de quo egimus in Gloſſ.med.Lat. Theophanes an.5. Pogonati: τότε Καλλίνικος ἀρχιτέκτων ἀπὸ Ἡλίου πόλεως Συρίας προσφυγὼν τοῖς Ῥωμαίοις πῦρ θαλάσσιον κατασκευάσας, τὰ τῶν Ἀράβων σκάφη ἐνέπρησεν. Ita etiam Cedrenus.

Πῦρ ὑγρὸν, habet Chronicon MS. in eod. Pogonato. Idem Theophanes an.1. Leonis Iſauri. Idem an.2. Michaëlis Curopalatæ: ἐν οἷς καὶ σίφωνας χαλκοῦς εἶχον λϛ'. καὶ τῶν δι' αὐτῶν ἐκπεμπομένων ὑγρῶν πυρός. Porphyrogenitus de Admin. Imp. cap.48. de Callinico: τὸ διὰ σιφώνων ἐκφερόμενον πῦρ ὑγρὸν κατεσκεύασε. Adde Zonaram in Theophilo, & in Monomacho, Anonymum Combefiſianum in Porphyrog. num.30. & in Romano Juniore num.8. τὸ ὑγρὸν πῦρ, ὃ τοῖς σίφωσιν ἐμπυρῶν σκεύεσι, apud Nicetam in Iſaacio lib.1. num.10.

Πῦρ σκευαστὸν, apud Theophanem an.10. Leonis Iſauri. Πῦρ ἐσκευασμένον, apud Leonem in Tacticis cap.19. §.57. 58. Πῦρ ἔνεργον, apud Anonymum Tacticum de Tuenda Urbe obſeſſa: καὶ πῦρ ἀποπέμποντες σιφώνων καὶ πυρὸς ἐνέργου. Occurrit ibi paulò ſuprà. Vide Æneam in Poliorceticis MSS. ubi ejuſmodi Πυρὸς σκευασία deſcribitur.

Πῦρ μαλθακὸν, *ignis qui ex paleis & virgultis* accenditur. Vide Henric. Valeſium ad Euſeb. lib. 8. cap.12.

ΠΥΡΆΖΕΙΝ, *Perturbare*, Ἐνοχλεῖν, in Corona pretioſa.

ΠΥΡΆΜΗ, *Falx meſſoria*. Suidas: ἄμη, τεκτονικὸν ἐργαλεῖον, ὃ ἡμεῖς Πυράμην λέγομεν οὐκ ὀρθῶς. Occurrit etiam apud Interpret. Ariſtotelis.

ΠΥΡΑΜΙ'Σ, *Pileus Græcorum acuminatus*: Nicetas in Alexio Manuëlis F. num.12. de Andronico: ὁ μὲν οὖν εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐσήιζεν σκηνὴν τῶν μέγαν Ἀρχιερέα ἐνστησάμενος, ἐξηεσιν εὐθὺς πρὸς ὕπαιθρον, στολὴν ἠμφιεσμένος σχιστὴν, ὑφῆς τῆς Ἰβηρικῆς εἰς γόνατα καὶ γλουτοὺς κυλαβαίνουσαν, καὶ πυκάζουσαν τὰ ἕως βραχίονος, καὶ πυραμιδουμένην καλύπτραν τῇ κεφαλῇ περικείμενος, καπνηρὰν τὴν χροίαν. Et num. 18. de eod. Andronico: ἄλλοι δὲ τὴν καπνηρὰν καὶ πυραμοειδῆ ὁρῶν τῆς κεφαλῆς ἀφελόμενοι πυρσὴν αὐτῷ περιέθεντο, καὶ στολὴν Βασιλικὴν ἐνέδυσαν ἕτεροι. Denique in eod. Andron. lib.2. num.11. καὶ πῖλον βαρβαρικὸν τῇ κεφαλῇ περιθέμενος, ὃς εἰς ὀξὺ λήγων πυραμίδι ἄκαστα, &c.

Ex his non modò percipimus quæ fuerit Pileorum Græcanicorum forma, ſed etiam quis in privatis eorum color, niger ſcilicet, Græcóſque id genus Calyptræ ab exteris accepiſſe. Sed illud viguiſſe ante Nicetæ tempora, docet Continuator Theophanis lib.1.num.25.& Cedrenus in Leone Armenio pag.494. κρυμώδους γὰρ οὔσης καὶ χειμερίου τῆς ὥρας, ἐνὶ περιβλήματι ἀμφότεροι διεκαρτέρουν, πίλῳ τὴν κεφαλὴν ἐξωτάτῳ περικαλύψαντες. Proceres omnes deinde eo pilei genere uſos auctor eſt Nicephorus Gregoras lib.11. extremo: περὶ γέ μὴν τῆς ἐπὶ κεφαλῆς καλύπτρας, ἐπὶ τῶν πρότερον βασιλέων ἔθος, τοὺς μὲν χρόνῳ βεβηκότας, ἐν τοῖς βασιλείοις χρυσᾶς καλύπτρας πυραμίδος μὲν ἐχούσας σχῆμα, σηρικοῖς δ' ἐνδύμασι κατὰ τὸ ἀνάλογον ἑκάστῳ ἀξίωμα καλυπτομένας, ὅσοι δ' ἐν ἡλικίᾳ, τούτους δὲ πάντας καθάπαξ ἀκαλύπτους ἔχειν τὴν κεφαλήν.

Sed & eorum qui Dignitate præfulgebant, varius fuit Pileorum, ſeu Sciadiorum ornatus, ut præ cæteris obſervat Codinus de Offic. Palat. toto cap.4. Idem Gregoras lib.6. deſcribens Sciadium Muſalonis Magni Logothetæ: δι' ἃ δὴ καὶ τιμήν τινα ταύτην ἔσχεν ἐξαίρετον μόνος τῶν πάλαι τὸ ὅμοιον αὐτῷ προειληφότων ἀξίωμα, καλύπτραν φορεῖν ἐπὶ κεφαλῆς χρυσοκοκκίνῳ κεκαλυμμένην ἐνδύματι, ὅσον τὸ ἄνω, καὶ πρὸς τῇ πυραμίδι τῆς ἐπιφανείας χύμα, ἐν τούτῳ καθάπαξ τῷ τῶν Βασιλέως ἐξόντων, ὅτι μὴ καὶ τὴν κάτω καὶ κοίλην ἐπιφάνειαν ἄχρι κυκλίσκους πεποικιλμένην χρυσοῦ δίκην, ἀλλὰ λείαν τελέως.

Sed maximè præcelluit Pileus Imperatorius, cujus in hoc maximè ab aliis diſcrimen erat, quòd in apice, gemmâ ſeu carbunculo magni pretij inſigniretur. Georgius Acropolita in Chron. cap.40. τὰ μὲν γὰρ ἐρυθρὰ πέδιλα ἀποβάλλετο, καὶ τὴν περιμαργαρον πυραμίδα, εἰς ἣν καὶ λίθος ὑπερκάθηται κόκκινος, Βασιλικὰ ταῦτα σύμβολα. Idem cap.11. ubi de Iſaacio Angelo à Bulgaris deleto: ἀλλὰ δὴ καὶ ἐκ τῶν βασιλικῶν παρασήμων τὰ τιμιώτερα ταῦτα γὰρ τῆς Βασιλείας πυραμίδας ἀνελάβετο, καὶ φιάλας τῶν ἐπισήμων. Hinc apud Cantacuzenum lib. 1. cap.5. Extr. ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς λίθος Calypira Imperatoria appellatur: πῖλος βασιλικὸς lib.3. c.27. init. Idem lib.4. c.37. καὶ τοῖς ποσὶν ἀνέδυ κρηπίδας ἐρυθρὰς, καὶ πῖλον ἔθετο ἐπὶ κεφαλῆς λίθοις τε κεκοσμημένον καὶ μαργαρίταις, ὥσπερ ἔθος Βασιλεῦσι. Sed & pretioſum ejuſmodi lapidem Balduini Imperatoris Pileum exornaſſe ſcribit ſuprà laudatus Acropolita cap.87. quem Latinorum more geſſiſſe ibidem ait: τότε δὴ καὶ τῷ Βαλδουίνῳ τῷ τάχα βασιλικῶς τῆς Κωνσταντίνου κατάρξαντος τὰ βασιλικὰ διεκομίσθησαν σύμβολα· ταῦτα δὲ ἦν καλύπτρα Λατινικὴ τὸ σχῆμα, καὶ μαργάροις πεποικιλμένη, καὶ ὑπὲρ κεφαλῆς λίθῳ κοκκίνῳ, πέδιλά τε κοκκοβαφῆ, &c. Calyptram Imperatorum Conſtantinopolit. deſcribit etiam Andreas à Sancta Cruce in Collationibus Concilij Florentini: *Imperatoris (Conſtantinopol.) ejuſve Germani habitus erat ſimilis, purpurea veſtis, & pileus ab anteriori parte oblongus, cuſpidem faciens, rotundus in cæteris, pretioſo lapide ſupra pileum Imperatoris tantummodo differens.* Vide Tabellam V. ex his quæ initio hujuſce operis delineantur.

Cæterùm haud recentioris ætatis cenſeri debent pilei iſti acuminati: ejuſmodi enim fuere *Apices* Romanorum, uti deſcribuntur à Dionyſio Halicarnaſſæo: καὶ τὰς καλουμένας ἄπικας ἐπικείμενοι τῆς κεφαλῆς, πίλους ὑψηλοὺς, εἰς σχῆμα συναγομένους κωνοειδὲς, οὓς Ἕλληνες προσαγορεύουσι Κυρβασίας. Apicis etiam meminit Feſtus in *Offendices*, ut & in Cicero lib.1. de Legib. & Virgilius lib.8.

> *Hic exultantes Salios, nudóſque Lupercos,*
> *Lanigeróſque apices, & lapſa ancilia cælo*
> *Extuderat.*

Et lib.2.

> *Ecce levis ſummo de vertice viſus Iuli*
> *Fundere lumen apex.*

Alia vide in Diſſertat. 24.ad Joinvillam p.294.

ΠΥΡΆΝΘΡΑΚΕΣ, *Carbones igniti*. Germanus Patr. Conſtantinopol. in Epiſt.1. ad Cyprios num. 11. τὴν καρδίαν ἐκζέσαντες ἀπὸ τῶν πυρανθράκων τοῦ ζήλου.

ΠΥΡΓΙΣΚΑ'ΡΙΟΝ, Πυργίσκος, *Turricula, Armarium*, in Gloſſ.Gr. Lat. Phavorinus: πυργίσκοι καὶ θησαυροφυλάκια, σκεύη κατ' οἶκον. Vide Baronium an. 814. num.65.

ΠΥΡΓΟ'ΒΑΡΙΣ, εως, *Turris munita*. Vox conflata ex πύργος, *Turris*, & βάρις, genus ædificij rotundi. Lexicon MS. ex Cod. Reg. 1708. Suidas, & Auctor Etymologici: Πυργόβαρις, προμαχῶνες, οἱ ὀχυρώτατοι τῶν πύργων, ἢ τείχη ὀχυρά. Idem Lexicon: πυργόβαρις, τὸ ὀχύρωμα, τάχισμα. Joann. Damaſcenus in Synodica pag.119. οἱ πρόβολοι κατὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πυργοβαρίων, Σέργιος Ῥώμης, Σέργιος ὁ τῆς βασιλίδος, &c. Joannes Anagnoſta de Excidio Theſſalonicæ num.13. Λατῖνος οὖν εὐθὺς ἐν τῷ πυργοβαρίῳ εἰρηνικῶς τετρωμένος ἐπεσε, καὶ τὰ λοίσθια πνέοντα, τούτου τὴν κεφαλὴν ἐκτεμών, &c. Apud in Nicetam lib.1.in Man. πυργόβαρις, in Cod. Barbarogr. exponitur ξυλόκαστρον.

Πυρσοκάστελλος.

Πυργοκάςελλος. Vide in Κάςελλον.

ΠΥΡΕΪ́ΟΝ, *Focus*, cujus uſum in Eccleſia ſic exponit Pentecoſtatium: καὶ ποιήσας πυρεῖον ἓν, τίθησι τοῦτο μέσον τοῦ ναοῦ, καὶ ἕτερον ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ βαλὼν θυμίαμα εἰς αὐτὰ, βαλὼν δὲ καὶ εἰς τὸ θυμιατὸν θυμίαμα πολὺ, ἀπαίρει τοῦτον ἐντὸς τοῦ βήματος. Eadem habet Typicum S. Sabæ cap.46. in Dominica Paſchali.

ΠΥΡΈΚΒΟΛΟΝ, *Igniarium*, πυρῖον, Ἐμπύρευμα, noſtris *Fuſil*, ex Lat. *Focile*, de qua voce conſulendum Gloſſ. med. Lat. in *Focale*. Græci hodierni Πυριοβολικὰ dicunt. Conſtantinus in Tacticis pag. 11. σιδηροπέδια μεγάλα, πυρέκβολα, καὶ ὕεινας, λωρόσεινα, &c. Codinus de Offic. Palat. cap.5. num. 4. de Domeſtico & Magno Duce præcipuis exercituum, altero terrâ, altero mari, ducibus: ἱςῶσι τὸ συνήθες φλάμπουρον, ἤτοι τὸν σταυρὸν μετὰ πυρεκβόλων. Ubi Gretzerus *Crucem radios inſtar ignis emittentem*, rectiùs verò Goarus, *Crucem cum quatuor igniariis Chalybibus* interpretantur. Hiſce quippe verbis innuuntur Palæologorum inſignia, quæ plenam Crucem cum quatuor igniariis Focilibus præferunt. Vide Γέσα.

ΠΥΡΕΤΌΣ, *Calor immodicus æſtatis*. Etymologicum MS. πυρετὸς, πῦρ ἐστὸς, ἐκ τῆς ῥίζης κυρίως δὲ, ὡς ἡμᾶς λέγομεν, ἐκ τῆς ῥίζης κυρίως δὲ, ὡς ἡμᾶς λέγομεν, ἡ τοῦ θέρους ἔκκαυσις.

ΠΥΡΊΜΑΧΟΣ πηλὸς, Πυρίμαχος τζυκάλη, apud Nicephorum Blemydem MS de Chymia, non ſemel.

ΠΎΡΙΝΟΝ, Πύρωθρον, Πύρεθρον, *Pyretrum*, Πυρίτης, Prophetis, apud Interpolat. Dioſcoridis cap.491.

ΠΥΡΙΟΒΟΛΙΚΆ. Vide in Πυρέκβολον.

ΠΥΡΊΤΗΣ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶ σῶρι καὶ μαγνησία. Vide in his vocibus, & ſuprà in Πύρινον.

ΠΥΡΊΦΕΥΚΤΟΝ, in Gloſſis Chymicis MSS. ἐστὶν αἰθάλη θεῖα.

ΠΥΡΙΧΆΡΙΟΣ, *Buricarius*, qui *Burico*, ſeu *Equo vehitur: Venator*. Nam ut cenſet Salmaſius, *Buricus*, dicitur quaſi Πυῤῥίχος, ſeu πυῤῥός. Scholiaſtes Baſilic. ad lib.60. p.852. ubi ait eos qui in ludum venatorium damnantur, ſervos pœnæ fieri, hæc ſubdit: αὕτη γὰρ μόνη ἐστὶ τούτων διαφορὰ πρὸς τοὺς ἄλλους παραδιδομένους θηρίοις, ὅτι οὗτοι μανθάνουσιν βενάτορες, ἢ πυριχάριοι, ἢ ἄλλην τινὰ ἰδέαν καὶ τέρψιν τῷ δήμῳ, διὰ τῶν κινῶν ἑαυτοὺς, καὶ ἐξάλλεσθαι. Vide Βυρίχος, & Gloſſ. med. Lat. in *Buricus*.

ΠΥΡΚΑΪ́ΩΝ πλοκὴ, quam δαιμονιώδη vocat Balſamon ad Can. 65. Synodi Trullanæ, & uſque ad tempora Michaëlis Patr. Conſtantinopol. qui ſub Manuele Comneno vixit, duraſſe ſcribit: haud abſimilis à *Brandonum* feſtivis Latinorum ludicris. Hanc verò pluribus ibi deſcribit. Vide eundem Canonem, ubi ejuſmodi πυρκαΐαι, quæ in Noviluniis ante Officinas & domos fiebant, interdicuntur.

ΠΥΡΌΝΕΙΝ, *Urere*. Gloſſæ Græcobarb. ὑπὸ ἥλιον θέρεσθαι, νὰ πυρόνηται εἰς τὸν ἥλιον. Hinc Πυρώνειν, *Ovis incumbere*, de avibus.

ΠΥΡΟΣΤΆΤΗΣ, *Olla*, *Lebes*. Scholiaſtes Sophoclis ad Ajacem Maſtigophor. χυτρόπους, ὁ κοινῶς πυροςάτης, ὃ καὶ λάσανον λέγεται. Ita etiam Demetrius Triclinius, apud quem malè λόβανον, pro λάσανον ſcribitur. Euſtathius ad Odyſſ. ρ. pag.1827. ἐπίςατος, ὁ καὶ πυρίςατος, καλύμματος ὄν, δηλαδὴ πυροςάτην οἱ ἀγροικότεροι λέγουσι.

ΠΎῬΡΟΙ δαίμονες, *Dæmones ad carnis incentiva provocantes*. Nicephorus Presb. in Vita MS. S. Andreæ Sali: παραλαμβάνει ὁ διάβολος μετ' αὐτοῦ πλῆθος πολὺ τῶν λεγομένων πυῤῥῶν δαιμόνων. Mox: οἱ δὲ πυῤῥακιῶς δαίμονες ἤρξαντο εἰς αἰσχρὰς ἐννοίας καὶ σαρκὸς πύρωσιν καταφλέγειν αὐτόν. Rurſum: οὔτε γὰρ πυῤῥῶν δαιμόνων καύσωνα.

ΠΥΣΚΑΛΊΖΕΙΝ, ſeu πυσκαλίζειν, *Convocare*. Gloſſæ Græcobarb. μαζόνοντα, συγκρούει, πυσκαλίζει. Anonymus de Amoribus Callimachi & Chryſorrhoes:

Τὸν μισθαρνὸν τῆς κυνηγίου τοῦτον ἐπυσκαλίζει.

ΠΥΣΜΑΤΆΡΗΣ, *Capito*, *Capitatus*, Κεφαλωτὸς, Σκληραύχην. Vide Πασματάρης.

ΠΩΓΏΝΙΟΝ, *Barba*. Lexicon MS. ex Cod. Reg.1843. Πώγων, τὸ πωγώνιον.

ΠΩΛΆΡΙ, pro Πωλάριον, *Pullus equinus*. Cyrillus in Lexico: πῶλος, τὸ πωλάρι, ὁ ἵππος. Ita rurſum infrà.

Πωλίον, eâdem notione. Scholiaſtes Oppiani lib.5. v.579. ubi de Hirundinum pullis: ὀρταλίχοισι, πωλίοις.

ΠΏΛΟΣ, *Aſinus*, ὁ ὄνος, in Lexico MS. Cyrilli, & in Epimeriſmis Herodiani MS. Lexicon MS. ad Schedographiam:

Πωλῶ πῶλος ὁ ὄνος, Πωλῶ καὶ τὸ πιπράσκω.

Ita uſurpant Evangeliſtæ non uno loco. At hæc vox equis etiam convenit. Lexicon MS. Colberteum: πῶλος, ἵππος, ἢ ὄνος δύτης, ἢ πρώτης. Vita MS. S. Abercij: δεξιώτατα παραμυθησάμενος, ὀχήματος πωλικοῦ ἐπιβαίνει.

ΠΩΛΟΤΡΌΦΟΣ, *Adhuc pullus & in nido captus*, *Nidarius Falco*. Orneoſophium pag. 244. τὰ φαλκώνια τὰ ἐξωπίαςα κρείττονα παρ' ὃ τὰ πωλότροφα. Alij: πωλότροφα, *Pullipaſta*, ſeu *pullos domi paſtos* interpretantur. Vide Gloſſ. med. Lat. in *Pullipaſta*, & ſuprà in ἐξωπίαςος.

Πωμάριν, pro Πωμάριον. Anaſtaſius Sinaita de Etymolog. Πωμάριν, Ῥωμαιςὶ ἐστὶν λέξις· πωμάρια γὰρ λέγουσι τὰ κηπία.

ΠΩΜΉΡΙΟΝ, *Pomerium*. Utuntur Plutarchus in Romulo, Zonaras in Julio Cæſare ſub fin. &c. Lexicon Gr. MS. Reg. Cod. 1708. & 2062. πωμήριον, τὸ τῶν τειχῶν καλλώπισμα. Suidas habet πωμήρισμα. Dio lib. 42. 43. ταῦτα τε ἐποίει, καὶ νόμους ἐσέφερε, τότε πωμήριον ἐπὶ πλεῖον ἐπεξήγαγε. Utitur rurſum alibi.

ΠΏΠΟΤΕΣ, *Unquam*, Πώποτε. Vide Georg. Contarem in Hiſt. Athenar. p.114.

ΠΩΡΙΚΌΝ, pro ὀπωρικόν. Synaharium Maximi Cythær. 2. Decemb. ἦτον δὲ ἡ βρῶσις τῆς ὀπώρα, ἤγουν πωρικὸν, καὶ τὸ πότον τῆς νερόν.

ΠΏΡΟΣ, lapidis ſpecies, quem ψαρίτην Græci vocant. Coiranis MS. l. 2.

FINIS PRIMI TOMI.

Bayerische Staatsbibliothek München

Digitized by Google